10 JAN 1938

ઇન્ડિયન ઓપિનિયન

મહાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે સને ૧૯૦૩માં સ્થપાયું.

INDIAN OPINION

Founded by MAHATMA GANDHI IN 1903

No. 1—Vol.—XXXVI. FRIDAY, JANUARY 7th, 1938. Registered at the G.P.O. as a Newspaper PRICE FOURPENCE.

How Indian Civilisation Has Survived

"THE permanence of Indian civilisation through the disintegrating and convulsing forces of foreign invasions, raids, and domination, which has been India's sad lot for more than one thousand years, is due to the fact that she recognised, in the heyday of her metaphysical speculation, this great Truth—this essential unity of Man, God, and the World in all departments of life. Her seers never segregated society from religion, religion from philosophy, and philosophy from life. Religion, philosophy, and life were not regarded as separate departments but were harmonized with one another, and fused into Unity which lies at the root of all our experience."

—'PRABUDDHA BHARATA.'

હિંદની સંસ્કૃતિ કેવી રીતે ટકી રહી છે

"પરદેશી હુમલાઓ, આક્રમણો અને સર્વોપરિતા કે જે સહેવાની એક હજાર વર્ષ ઉપર થયાં હિંદની કમનસીબી ચાલતી આવેલી છે, તેના દંપાવનારા અને છીન્નભિન્ન કરનારા બળોમાંથી પણ હિંદની સંસ્કૃતિ સ્થાયી ટકી રહી છે તેનું કારણ માત્ર એજ છે કે તેની આધ્યાત્મિક કલ્પનાના ઉષાકાળમાં જીવનના સઘળા ખાતાંઓમાં મનુષ્ય, ઈશ્વર અને સૃષ્ટિનાં ઐક્યરૂપી મહાન સત્ય તે નિહાળતું થયું હતું. તેના તત્વજ્ઞાનીઓએ સમાજને ધર્મથી, ધર્મને તત્વજ્ઞાનથી, અને તત્વજ્ઞાનને જીવનથી કદી પણ જુદો પાડ્યો નહોતો. ધર્મ, તત્વજ્ઞાન, અને જીવનને જુદાં ખાતાંઓ તરીકે ગણવામાં નહોતાં આવ્યાં પરંતુ એક બીજાની સાથે તાલબદ્ધ કરી દેવામાં અને તેઓનું ઐક્ય સાધવા માં આવ્યું હતું."

—'અખંડ ભારત.'

Gandhi Heritage Portal

THE NEW INDIA ASSURANCE
COMPANY, LIMITED.

Fire, Motor Car, Motor Lorry, Motor Bus, Plate Glass, Workmen's Compensation, Burglary, Fidelity Etc.

આ હિંદી વીમા કંપનીનાં આગ, મોટર કાર, મોટર લોરી, મોટર બસ, પ્લેટ ગ્લાસો, કામદારોને લગતા વીમાઓ, ચોરી સામેનાં વિગેરે દરેક જાતના વીમાઓ ઉતરાવી લેવાય છે. હીંદી કંપનીને ઉત્તેજન આપવું એ દરેક હીંદીની ફરજ છે.

Transvaal Office:
Barkly Arcade,
6a Diagonal Street,
JOHANNESBURG.
Telephone 33-4478.
P.O. Box 3841.
Tel. Add: "RUSTOMJEE"
Johannesburg.

ગ્રાહકોને વિનંતિ છે કે તેઓએ કોમ્પેન્સેશનના પગારના ડેક્લેરેશન ફોર્મ તારીખ વારીને દરબતની કેર ઓફીસ ઉપર મોકલાવી આપવા.

Policies Issued and Settlements Effected in this Country.

પોલીસી તેમજ દાવાની પતાવટ આ દેશમાં કરી આપવામાં આવે છે.

Natal Office:
"INDIA HOUSE"
17, First Avenue,
DURBAN.
Telephone 25845 Con.
P. O. Box 1010.
Tel. Add: "RUSTOMJEE"
Durban.

JALBHOY RUSTOMJEE
Principal Representative For the Union Of South Africa.

GANDHI & Co. (Pty) Ltd.
GENERAL MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

Try us for:-

Saries, Draperies, Outfitting, Hardware, And Indian & European Groceries.

- We Specialise In -

Indian Drugs & Condiments and always carry big stocks for Wholesale and Retail.

Telephone 23676.

Tel. Add. "Gandhico" Durban.

112 Victoria Street, DURBAN.

દીવાળી તથા રમજાન શરીફ માટે આસ

જોરદાર બદામ, પીસ્તાં, ચારોળી, એલચી, જાયફળ, કલ્લુદાનું ઘાસ, ચારમગજ, કોપરાવાટી, જવંત્રી, તુકમરીયા, ગુલકંદ, વીગેરે વીગેરે તેમજ ગુલાબનું સરબત, ગુલાબનું પાણી, આમળા, મોગરા, ચંબેલી, ધુપેલ વીગેરે ખુશબોદાર તેલ જે વાપરવાથી મગજ બહુ ઠંડા રહે છે. લગભગ સાતસોથી આઠસો જાતનું ગંધીયાણું સ્ટોકમાં હમેશાં રહે છે જે સાઉથ આફ્રિકામાં બીજે ઠેકાણે મળવું મુશ્કેલ છે.

મસાલો આણો તેમજ આસ દબરેખ નીચે પીસાવેલ હમેશાં મોકલી જથામાં રહે છે. એક વખત આવી કરવા આમંત્રણ છે.

Also:

P. O. Box 27, TONGAAT.

Telephone during Office hours No. 5.

,, after Office hours No. 008.

Gandhi Heritage Portal

60 ALICE STREET and 36a LEOPOLD STREET

DURBAN.

SPRINGBOK SERVICE STATION

Always At Your Service
DAY And NIGHT
for
Petrol, Oiling, Greasing and Repairs
and for Parking Your Car.

સ્પ્રીંગબોક સર્વીસ સ્ટેશન

તમારી મોટર પાર્ક કરવી હોય, પેટ્રોલ જોઇતું હોય, ઓઇલીંગ અને ગ્રીસીંગ કરાવવું હોય કાંઈ પણ જાતનું રીપેરીંગ કરાવવું હોય તો અત્યારે ત્યાં આવજો.
તમારી તહેનાતમાં અમે રાત અને દિવસ હાજર રહીએ છીએ.

'PHONE 2-3448 OR 2-0247. 1431

PRABUDDHA BHARATA
OR
AWAKENED INDIA

A high class English monthly conducted by the Ramakrishna Order. It is devoted to Universal Religion, Indian Culture, Education, Art and other topics of international interest.

41st year from 1937

Annual Subscription: Inland Rs. 4. Foreign 11 Shillings.

Teachings Of Sri Ramakrishna

Edited by Sister Nivedita. An invaluable practical guide for those who sincerely seek for God.
Pocket Edition pp. 400. Cloth Bound. Price Re 1-12.

Altar Flowers

A bouquet of choicest Sanskrit Hymns with English translation. Useful book for prayers and Parayanam.
Beautiful pocket size. Cloth bound. Price Re. 1-4.

The Religion & Philosophy Of The Gita
(By Swami Sharvananda)

Thought-provoking discourses bringing out the inner significance of the teachings contained in each chapter of the Gita showing their practical value in modern life.
pp. 170. Price Re. 1-4.

Message Of Our Master

By the First Disciples of Sri Ramakrishna. Gives in a comprehensive way the spiritual Message of the Master.
Profusely Illustrated. Pocket size. pp. 250. Price Re. 1-4.

Spiritual Talks

Contains very spiritual counsels given by the great souls viz., Holy Mother, Swamis Vivekananda, Premananda, Shivananda, Saradananda and Turiyananda to the spiritual aspirants and as such invaluable for all those who sincerely search after God. Profusely Illustrated.
Cloth Bound. Pocket size. pp. 400. Price Re. 1-12.

Apply for a complete Catalogue:—
The Manager, ADVAITA ASHRAMA,
4, Wellington Lane, Calcutta, India.

GREATER SECURITY

FROM LUBRICATING TROUBLES

WITH

NEW-PROCESS

Mobiloil

The New Process makes this possible!

તેલથી ઉભી થતી તકલીફો સામે

મોટામાં મોટું રક્ષણ

ન્યુ-પ્રોસેસ મોબીલઓઇલ થી તે શકય બને છે!

1430

VACUUM OIL COMPANY OF SOUTH AFRICA · LIMITED

Gandhi Heritage Portal

ગોલ્ડન સીટી

ચુથી બનાવટ, સફાઇ અને સ્વાદીષ્ટ ફરમાસુ મીઠાઇ અને ફરસાણ ખરીદવાનું આ એકજ સ્થળ છે.

એક વખત અજમાયસ કરો.

ન્યુ કેપીટન કેફે

ફોન. 33-8567 ૫૩, કમીશનર સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

ભારે કવોલીટીની ફરમાસુ મીઠાઈ ખરીદો

જુની અને જાણીતી

સાઉથ આફ્રિકામાં મશ્હુર

કેપીટન્સ બાલકની

હોટલ

ફોનઃ ૨૩૪૧૪ કોર્નર ગ્રે એન્ડ વીકટોરીયા સ્ટ્રાટ,

ડરબન.

—સરપ્રાઇઝ—

રેકોર્ડોનું ગંજાવર સેલ

નંગ ૧ ની શી. ૧-૦.

વહેલો તે પહેલો

જેમાં તમારા માનીતા ગવૈયા જેવા કે ખાન કવ્વાલ, કાલુ કવ્વાલ, રફીકુદ્દીન આગા ફેઝ, બાબુ છેલા, જાનકી બાઇ, દુલારી, વીગ્રેફોના હિન્દુસ્તાની, ગુજરાતી, નવ્વાતો ગઝલો, ભજનો અને અરબી રેકોર્ડોનો સમાવેશ છે.

અમારા ગયા વરસના સેલમાં અમારા માનવંતા ગ્રાહકોમાંનાં ઘણાંઓને નારીપારા પણ પહચ્યું નહતું તેથી કન્દીના ગ્રાહકોને ખાસ ભલામણ કરીશું કે પોતાનાં ઓર્ડરો તરતજ મોકલી આપવા તસ્દી લેશોજી. કન્ટીનો ઓર્ડર બાર રેકોર્ડથી ઓછાનો સ્વિકારવામાં આવશે નહિ.

ઠેકાણું :—

THE ORIENT MUSIC SALOON,

PHONE 21867. P. O. BOX 1155.

117 FIELD STREET : : DURBAN.

આરોગ્યતા પ્રાપ્ત કરી શરીર સંરક્ષણનું સાચું જ્ઞાન મેળવવા માટે

અદ્યતન સદીથી ગુજરાતી સમાજમાં આદર પામેલ પ્રથમ પંક્તિનું વૈદ્યક માસીક

—વૈદ્ય કલ્પ તરુ—

દરેક ગુજરાતી જાણકાર કુટુંબમાં ખાસ વસાવું જોઇએ.

નમુનો વિના મુલ્ય.

વાર્ષિક લવાજમ રૂા. ૪-૦-૦ / બેટ પુસ્તક
લાયબ્રેરી માટે રૂા. ૩-૧૨-૦ / સાથે.

શ્રી રોગ ચિકિત્સા

૧૯૩૭ની સાલ માટે અપાયેલું બેટ પુસ્તક પ્રસિદ્ધ વિદ્વાન વૈદ્યરાજ અમૃતલાલ પ્રાણજીવન પટ્ટણીએ પોતાની સુક્ષ્મ પણ અનુભવ ભરપુર કલમે લખેલું છે. કિંમત રૂા. ૧-૦-૦.

આ ઉપરાંત

બ્લાડ પ્રેશરનો સ્પેશીયલ અંક

આપણને સાલનો સાત ફોર્મનો સ્પેશીયલ અંક બિલકુલ ઉંચા જાતના પાર્સલ અને પુર્ણ પરીણી તેનાં લાભો અને ઉપાયો અમલ કરવા તેમાં રંગીન ચીત્રો સાથે આપવામાં આવેલ છે.

મુદત નમુનો કિંમત ૮ આના.

"વૈદ્ય કલ્પ તરુ" ના ગ્રાહકોને મફત મળે છે.

આપનું લવાજમ મોકલવાનું સરનામું મોકલી દેશોજી

શ્રી ગુજરાત આયુર્વેદિક ફાર્મસી

રીચી રોડ, અમદાવાદ (ઇન્ડીયા).

જીલ્લાં ૨૫ વર્ષથી વપરાશમાં આવેલી બાળકોના દરેક જાતનાં દર્દો માટે

બાલસાથી (વરાધની ઠળી)

નડીઆદના વૈદ્ય જગન્નાથજીની બનાવેલી

બાળકોને વરાધ, રવણા, ઝાડા, લીલા ઝાડા, ઉંદરીયુ, તાવ, અજણી, બાંસી, મરડા, પેટનું નરકું, ચામડ, બાંબરો, કોર આવતી વગેરેની પીડા નીવેડે બાબતમાં બહારે છે. દરેક બેલજ ઠળી ખરીદી બાબો કરો. એક ઠળી બાળકને ઓછા વર્ષ સુધી ચાલે છે. કીંમત ઠળીનો રૂા. ૧. દરેક દવાખાનાં વેચે છે. નકલી બાલથી સાવધ રહેજો. મળવાનું ઠેકાણું: વૈદ્ય જગન્નાથ જી. દ્વીવેદી,

વરાધ ઓફીસ, નડીઆદ, (ગુજરાત)

P. O. BOX 2166. Phone 21928 Tel. Add. "TALICANDA."

P. C. KANDER

Wholesale Fruit & Vegetable Exporter

country orders executed at lowest Market prices. special attention given to all up-country orders.

TRIAL ORDER SOLICITED.

પી. સી. કંડર

હોલસેલ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ એક્સપોર્ટર

મફત નામના ઓર્ડરો માટે ઓછામાં ઓછા બાર આપીએ તોજી અને બાર બાર ના C.O.D. થી મોકલી આપીએ છીએ.

96, PRINCE EDWARD STREET, DURBAN.

Are You a subscriber of 'Indian Opinion'? If not, Why not?

Gandhi Heritage Portal

B. I. Steam Navigation Co., Ltd.

સ્ટી. "કેનીયા"

ટીકીટના ભાવો
સેકન્ડ કલાસ
(બધા ખોરાક)
પાઉંડ ૨૭-૦-૦.
ડેક
(બધા ખોરાક)
પાઉંડ ૯-૭-૬.

વીશીના ભાવો
મુસલમાની વીશી
પા. ૬-૧૮-૬.
અને
(રસોયણ) પા. ૬-૧૮-૬.
બીડ વીશી
પા. ૬-૬-૦.
અને
રસોયણ પા. ૫-૬-૦.

તા.૧૫મી જાન્યુઆરી ના. ૧૬મીએ મુંબઇ બધા ઉપડશે.

ખાસ સુચનાઓ – કેનીયામાં ઉતારાના ગાળા કરતાં પોતાનું અને સ્ત્રીઓનું નામ લખી, પોર્ટ હલવાનું જણાવવું અને બધા ઘરે બાંધવા દેવી ટીકીટોની તારીખ તથા બીજા પોર્ટ પર ચઢોયતા કરવા જણાવવું.

દરેક દરિયે ઉતારૂએ પોતાની ટીકટ બધાની ઓફિસમાંથી લેવી. બારોબાર બાકીના બધાની ખાતે બનાવવાનું કબુલાયું ટીકટ પોસાશે નહિ.

કીમતને વખત દરેક કામકાજ બધાની બધી જવાબદારી નીચે આવે છે

વધુ સુલાકા માટે લખો કે મળો:

SHAIK HIMED & SONS, :: 390, Pine Street, Durban.
Telegraphic address: "KARAMAT." Telephone 2-0432

CITY SHIRT Co., No. 4, Kort Street, Johannesburg.

બાલ બચ્ચાંઓ માટે
તન્દુરસ્તી–તાકતથી ભરપૂર
પ્રફુલ્લિત રોગાનો
અકસીર ઇલાજ

ઝંડુ અશોકારિષ્ટ

બાળકો નબળાંઓ
આખા બધા કરનાર
દરેક ઘરમાં રોગો બેસુમો

સૌને માટે
તાકત–તાજગીથી ભરપૂર
ઇલાજકાર

ઝંડુ દ્રાક્ષાસવ

બિના ચિહ્નો
વાપરવા માટે

ઝંડુ ફાર્માસ્યુટીકલ વર્કસ લી.—પો. બો. નં. ૫૫૧૩, મુંબઇ નં. ૧૪.
સાચા બાંધકામના સોલ એજન્ટસ: એમ. એમ. જોશી એન્ડ સન્સ, ઉર્દા બુધ સ્ટ્રીટ, પી. બો. બોક્સ ૧૨૦૫, પ્રીટોરીઆ.
એજન્સીસબધામાં મળવાનું ઠેકાણું: બધા ઝાપડે, ૧૪ કેરટ સ્ટ્રીટ.

આયુર્વેદિક દવાઓનું મુખ્યમાં મુખ્ય બધાયેલ મંડળ.

MOHANLAL VALJEE,
(INDIAN PAWNBROKER.)
112, Victoria Street, Durban.
Low Rates of Interest on Jewellery.
High prices paid for Old Gold. A large stock of New Jewelleries at reasonable prices to suit your pockets.

P. P. BHAGAT,
Fruit Merchant.
દરેક બાતનું ફ્રેશ અને વેલ્યુએબલ સારૂ પેકીંગ કરી C. O. D. થી બોકલવામાં આવશે. લખોઃ—
P. O. Box 842. 129 Victoria St. Durban.

Gandhi Heritage Portal

'Phone 33-6229. Telegrams: "GIDMALCO" P. O. Box 5169

JAPAN BAZAAR

WHOLESALE SILK & CURIO MERCHANTS.

39 MARKET STREET, JOHANNESBURG.

Specialising in SILK MATERIALS, LEATHER SUIT CASES, ORIENTAL CURIOS, BRASSWARE, ETC.

ALL PRICES QUOTED AT LOWEST MARKET RATES.

INDIAN SARIS: Crepe-de-chine and Georgette Saris beautifully embroidered 45" x 5 yds length price 17/6 piece. Heavy Crepe-de-chine Saris hand embroidered 45" x 7 yds 30/- piece. Georgette and Crepe-de-Chines beautifully embroidered 45" from 3/9 per yd.

ODNIS: Hand embroidered in Georgette and Crepe-de-chine 45" from 12/6.

Above obtainable in the following shades: White, Pale pink, Sky blue, Pale green, Salmon pink, Red, Maroon, Brown and Black.

જપાન બઝાર

જોહાનીસબર્ગના જુના અને જાણીતા રેશમના જથ્થાબંધ તેમજ છુટક માલના વેપારી.

સાડીઓ, ઓઢણીઓ. લુગડાંઓ.

તદ્દન નવીજ અને વિલાયતના ડીઝાઇનો વાળી ભારતકારદાર રેશમી જરીથી ભરેલી જયોરજેટ અને ક્રેપ-ડી-ચીનની સાડીઓ તથા ઓઢણીઓ કમઅકાજ મોટા જથ્થામાં રવરેશથી આવી પહોંચી છે. તેમજ દીલ્હમાં એકજે અવાજે પખણાયેલી કેલીકો મીલના તથા મુંબઈ અને અમદાવાદની બીજા જાણીતી મીલોના રવરેશી બાલબાનની ડીઝાઇનો વાળાં શુતરાવ લુગડાં, પરોળાં, રેશમીઆ, ઓઢણી તથા સુંદર ભરત ભરેલી ચોળીઓ તેમજ ચણીઆ પાટો મોટા જથ્થામાં મંગાવવામાં આવ્યાં છે. રોજીંદા પખવા માટે તેમજ ભેટ માટે પાંચ વાર, ૭ વાર, તથા ૯ વાર સાડીઓ તેમજ બ્લાઉંઝો માટે દરેક બાતના તૈયાર કપડાં પણ મોકાયન બાવે મળશે. તદ્દન સસ્તા ભાવે સુંદર અને મનમોહન માલ ખરીદવા અમારી એકજ ખુલાકાત રથો.

છુટક માલ પણ જથ્થાબંધના ભાવે આપવામાં આવશે. આ અજુબ તકનો લાભ વેળાસર લેવાનું ચુકશો નહિ.

રવરેશી લુગડાંના ભાવ રૂપી. ૩-૩, રૂપી. ૪ થી ઉપર. જયોરજેટ તથા ક્રેપ-ડી-ચીનની ઓઢણીઓ બરાથી ભરેલી રૂપી. ૧૨-૬.

ક્રેપ-ડી-ચીનની બરત ભરેલી સાડીઓ કપ ઉંચ પોત ભાવ રૂપી. ૨૦ થી ઉપર.

ફોન ૩૩-૬૨૨૯. સરનામું: જપાન બઝાર બોકસ ૫૧૬૯.

૩૯ માર્કેટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

પોરબંદરનું ઘી.

ભાણજી લવજી ફોટો માર્ક

દરેક રેશાવરમાં પખણાયેલું અમારૂં પોરબંદરનું ઘી નાતાલ, ટ્રાંસવાલ તેમજ કેપમાં (યુ. એ. સા. આ.) માં ઘણા વરસો થયાં પ્રખ્યાતિ પામેલ અમારા B.L. માર્કનું ફોટાવાળું, પોરબંદર ઘી ફીકરાન બાવથી મળશે.

અમારા સાઉથ આફ્રિકાના કદરદાન હોલસેલ વેપારીઓની સગવડતા બાતર કેપટાઉની ઓર્ડર આપવા અગર પેમેન્ટ કરબાન કરવા માટે અમે અમારા પોરબંદર ઘીની યુનીયન ઓફ સાઉથ આફ્રિકાની સોલ એજન્સી ટી. પી. દેવશી એન્ડ સનને આપેલ છે તો નીચે જણાવેલ એડરેસ મુજબ કરબાન અમારા સોલ એજન્ટને અગર અમારે એડરેસે પત્રવહેવાર કરવો.

ટી. પી. દેવશી એન્ડ સન,
પી. ઓ. બોકસ ૧૪૨૮.
૧૧૯ વીકટોરીયા સ્ટ્રીટ, ડરબન
(સોલ એજન્ટ યુ. ઓ. સા. આ.)

ભાણજી લવજી ઘીવાલા,
પોરબંદર
કાઠીયાવાડ,
ઇન્ડીયા.

નોંધ—મોટા ઓર્ડર માટે સી. બાય. એફ. ડરબન ભાવ બાસ્તે ડરબન ઉપર જણાવેલા એડરેસે પુછવાથી અમારા એજન્ટ ભાવ આપશે.

Gandhi Heritage Portal

આ માણસ, બહેરાની
ગમડીને મુલાયમ
રાખી સૌંદર્યવાન
બનાવે છે.

ગમડીનાં દરેક
કીડાને નીપજાવે
અકસ્માત સૌના
ગભરાવાની ઉંચક
બાબી બનાવી
આરામ કરે છે.

ઓલ ઈન્ડિયા:
Indo-African Trade
Agency,
74-76 Wilson St.
DUNDEE, Natal.
S. A.

અકસ્માતશ્રી

સોલ રિપ્રેઝન્ટેટિવ્સ: પાટણવાલા લીમિટેડ,
૧૮૨,૮૪ અબ્દુલ રહેમાન સ્ટ્રીટ.
મુંબઇ ૩. 1320

તમારા બનાવટી દાંત દુરસ્ત કરાવવા
હંમેશ અમારા મળો:
બનાવટી દાંત તૈયાર કરનાર તથા દુરસ્ત કરનાર બાસ
બનુભવી અને વર્ષોથી બનુભવિતા
એક્સપર્ટ ડેન્ટલ મીકેનીક વર્કસ
રૂમ નંબર ૧, ૨, ૩. ૯૨, માર્કેટ સ્ટ્રીટ,
જોહાનીસબર્ગ.
દરેક બતનું દાંતનું કામ ખાત્રીબરક કરી આપવામાં આવે છે.
તમો તમારા દાંત બેસાડવા બહાર ગામે આવો અને
બેસે પખવાડ બનુકુળતા.

નોમીસલ કોઇ પણ બાતનું નુકસાન કરતું નથી.	વાપરો, દાતને માટે પખણાયેલું	તમારા બનાવટી બથવા કુદરતી દાંત દરેકમાં બેસે પખવા નોમીસલ થી પીળા દાંતની તંદુરસ્તી બળવે.
	નોમીસલ NOMISAL	

કીમત બોટલીની રકી. ૧, ૧-૬, ૨-૬
દરેક કેમીસ્ટ અને બજારોમા બાવતા પખ્લીકસ લીમિટેડની
દાબાબોમાં વેચાબ છે.

EXPERT DENTAL MECHANIC WORKS
'Phones 33-1334 & 24-3429. Room No. 1, 2, 3.
92, Market St, JOHANNESBURG. 1105

Telephone 33-5382.
VALLABH RANCHHOD,
Wholesale & Retail Fruit and Vegetable Merchant.
Country Orders Promptly attended to.
19, DIAGONAL St. JOHANNESBURG.

ટેલીફોન ૩૩-૫૩૮૨.
વલ્લભભાઈ રણછોડ
હોલસેલ અને રીટેલ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ બમારે ત્યાં
તાજું અને સસ્તુ મળશે.
બહારગામના ઓર્ડરોને તાકીદે ધ્યાન બપાબાં બાવેછે.
૧૪. ડાયોગનલ સ્ટ્રીટ. જોહાનીસબર્ગ. 1094

WE STILL BUY
OLD GOLD, SILVER & SOVEREIGNS.
We Stock CYMA, ELGIN, WALTHAM, BUREN,
and MADIX Watches.
Large stock of Indian and European jewelleries always on hand
Importers of MOHINI FLUTE harmoniums
LAKHANI & CO.,
(Jewellers)
111 Grey Street, Durban. 'Phone 21258. 1210

કીટીંગસ
પાવડર
કીડી, મકોડ, ચાંચડ, કંસારા, માખી, ચાંદા
બિગેરે સઘળા જંતુઓના
નાશ કરે છે.
કીટીંગસ પાવડરના દીન બળે છે. 1310

'Phone 23330. Tel. Add. "Norijes."
A. M. PADAYACHEE
Wholesale Fruit & Vegetable Exporter.
country orders executed at lowest Market prices.
special attention given to all up-country orders.
TRIAL ORDER SOLICITED.
91 LEOPOLD ST., AND 34 CROSS ST.,
P. O. BOX 195. DURBAN. 1164

શેઠ ભાણજી લવજીના કોટા માર્કવાળું વખણાયેલું
પોરબંદરનું ઘી
બમારે ત્યાંથી મોટા બમાણમાં મળશે.
ભાવ માટે પુછો યા હંમેશ:
T. P. DEVSHI & SON,
Sole Agents for Union of South Africa.
119 VICTORIA STREET.
Phone 2-2591 DURBAN. Box 1428 1130

THE EPIC FAST
(BY PYARELAL)
An account of Mahatma Gandhi's Fast in September 1932, and events leading up to the Yeravda Pact, with all relevant documents. 320 Pages. 2s. 6d

Gandhi Heritage Portal

SUNCRUSH

The £1,000 Drink.

The Most Popular Refreshment.

There are many Crushes, but Only one SUNCRUSH, and that is made by

DALYS LIMITED.

72, CANADA ROAD, DURBAN.

'Phone 21078. Tel. & Cables: "Crescent." P. O. Box 582

Crescent Trading Co. (Pty). Ltd.

WHOLESALE MERCHANTS AND DIRECT IMPORTERS OF HARDWARE

Indian And European Groceries.
Indian Drugs And Condiments.
Our Stocks Are The Best Quality
And are Always Fresh
Our prices are keen.
We specialise in all kinds of Bombay, Calcutta, and Madras Products.
It will pay you to give us a trial.
Before placing your orders elsewhere benefit by our thirty years' business experience.
Our aim will always be service, quality and satisfaction.

અમારે ત્યાં નીચે મુજબનો માલ જથ્થાબંધ
મળી શકશે

એલચી, બસબસ, અફીણ, આરોલી, પીસ્તા, સિંગોદા, બુલાણું પાણી, બુલાણું દારણ, કાકડાનું બારુ, બારેક, દવાખ, ઓલચા, ઓગરી, અબુલ, રંગેલ-કાપસી (ગલકું) બેજ, કોચરાની બાદી, પીલેલું કોપરું, સૂરજ છાપનું કેસર, ચાર મગજ, પંજાણી સાલમ, ચકોર બુલબુલી, બન્દોરા લાલ'ગી, ગુંદ, સોકેની સોપારી, કાચબા કોા., કોચરાની કોા., ગલારી કોા., બુલબુલ, કાકો, બદામી બાવાનો તંબાકુ, બાજબાનું તેલ, બુલાણું તેલ, ચમેલીનું તેલ, ગોઝરાનું તેલ, કોમ્પલિયા કેક બોલ્ક, મોલ્યુમી-ઘમ નવેલા, કપ અને સોસર્સ, ગોળા-બીબડી કુલસાળ, બાન્દ્રાકસી, માલ્ટ, દીવડી, નુખચેલ, કેલજ્યા કાળા-બાજા, મગ, અડદ, તુવેર, વાલ, વટાણા મજુર બાજા કડુ, મેથી, લવંગ, તજ, સાઈ (સવસુ) બધ્ધા મસાલા પીલેલા. વિગેરે.

કાંઇ પણ વસ્તુ ખરીદી કરતાં પહેલાં, અમારે ત્યાં ભાવ કાલી ખાત્રી કરશો.

122 VICTORIA STREET, :: :: DURBAN.

Gandhi Heritage Portal

SOUTH AFRICAN PUBLIC LIBRARY
10 JAN 1938

INDIAN OPINION
Founded by
MAHATMA GANDHI
IN 1903

No. 1.—Vol. XXXVI. Friday, January 7th, 1938.

NOTES AND NEWS

Times Have Apparently Not Changed

A JOHANNESBURG contemporary relates how Mahatma Gandhi was once turned out of a Johannesburg lift. Gandhiji, to-day the leader of over 300,000,000 Indians, once, over 30 years ago, had an experience with a South African liftman similar to that of Mr. Das, the Indian statesman to whom apologies have just been rendered by Mr. J. B. Hofmeyr, Minister of the Interior, and by other authorities, says our contemporary. Gandhiji was a barrister practising on the Rand. Accompanied by the distinguished Johannesburg lawyer, the late Mr. J. W. Leonard, K. C., the Indian leader entered the lift of a building in Harrison Street. "We don't convey coolies here," said the attendant, who came from Natal. Immediately, not only Mr. Gandhi but Mr. Leonard stepped out again and walked up the stairs. Several people who saw this happen are still in the city.

Gandhiji had this experience not once but on several occasions and Indians are having it even up to this day. Respectability does not count before complexion.

Population Of The Union

The final figures of the population census taken on May 5, 1936, show that there were 9,589,898 people, 4,837,107 men and 4,752,791 women, in the Union on that day, an increase of 2,661,318 people since 1921. Of this increase 1,596,870 were native people, 484,569 Europeans, 234,113 coloured people and 53,960 Asiatics. Of the 9,589,898 people in the Union on May 5, 1936, 2,003,857 (1,017,874 men and 985,983 women) were European, 6,596,689 (3,313,651 men and 3,284,038 women) natives, 219,691 (119,151 men and 100,540 women) Asiatics, and 769,661 (387,431 men and 382,230 women) coloured people. This represents an increase of 1,233 people on the preliminary census. The distribution according to provinces was as follows: Cape 3,549,900 (1,664,408 men and 1,885,492 women), Transvaal 3,341,470 (1,846,576 men and 1,494,894 women), Natal 1,946,468 (944,220 men and 1,002,248 women), and Free State 772,960 (381,903 men and 390,157 women). In the Cape there were 791,574 Europeans, 2,045,570 natives, 19,508 Asiatics and 682,248 coloured people; in the Transvaal 890,756 Europeans, 2,444,380 natives, 25,493 Asiatics and 50,841 coloured people; in Natal 190,549 Europeans, 1,553,039 natives, 183,661 Asiatics and 18,929 coloured people; and in the Free State 200,978 Europeans, 553,110 natives, 29 Asiatics and 17,943 coloured people.

Another South African Indian Title-holder

Cable information has been received from India about the confirment of the title of Khansahib, to Mr. Mahomed Hussin Fajander, of the well-known Indian firm of The Fajandar Trading Company, Market Street, Johannesburg, in the New Year's honour list *for services rendered to Bombay Presidency*, in connection with education and upliftment. He has just returned after his three years' stay in India. Mr. Fajander holds the Jubilee medal of 1935 and was also awarded Coronation medal last year.

Immigration Policy In Rhodesia

Dealing with immigration when replying to the toast of "Rhodesia" at the Caledonian Society's banquet at Gwelo recently, the Minister of Justice (the Hon. R. C. Fredgold) is reported to have said, we could easily get people into this country, but not the type of people who would be a real asset to it. It was not only a question of finding room, but of finding the right type of people. For this reason the Government believed not in a policy of wholesale immigration, but in a policy of infiltration. They believed in introducing as fast as they could a type of person who would be a real asset. If they watched the immigration figures they would see that the number of immigrants was satisfactory. If they studied these figures analytically they would be satisfied that the future of the population as it existed to-day was being maintained. Referring to education, Mr. Fredgold said their future as a white race was wrapped up with the education of their children, and to some extent it must be necessary now and in the future to give the white race a measure of artificial protection. Very few people would be prepared to admit any other principles at present than that the white race should retain its leadership in this country. "So far as we could see, it was in the interests not only of the white race but also of the native race that that relationship should be maintained. Whether we liked it or not, the native was progressing, and he must be given uplift. The attitude which the Government took was that there should be a reasonable measure of segregation." "We must," he added, recognise the part that the native plays in our economy, and we must be prepared to work with him on that basis."

Fate Of Anglo-Indians In India

The Archbishop of Canterbury has issued an appeal for funds to endow the 75 schools in India which the Church provides for the Anglo-Indian community. The appeal was supported by the Viceroy, Lord Linlithgow, and his predecessors Lord Halifax and Lord Willingdon, and by the Secretary for India, Lord Zetland. The Anglo-Indian community, consisting of people of mixed British and Indian descent, numbers 180,000, and there are 14,000 children in the schools. In issuing the appeal the Archbishop is acting on the urgent request of the Metropolitan of India and the Bishops of the Churches of India, Burma and Ceylon. He emphasises the community's position of "great difficulty and anxiety and its fears in view of the increasing Indianisation of the public services, which deprives Anglo-Indians of opportunities they once had." In a message issued with the appeal, Lord Linlithgow says: "I feel sure that it is of essential importance, if the community is to continue to render to India the good service which it has rendered in the past, that there should be no decline in the educational standard of its members." Lord Zetland states that he hopes that as the result of the appeal the Anglo-Indian schools will be able to expand their provision for vocational training in such occupations as engineering and agriculture. It is pointed out that the Anglo-Indian community, in its 200 years' existence, has given loyal service to the British Empire, particularly in the Indian Mutiny, the Maharatta War, and the Great War.

Gandhi Heritage Portal

Indian Opinion

FRIDAY, JANUARY 7TH, 1938

Seth Govind Das's Message

SETH GOVIND D S has delivered a lengthy message to Indians in South Africa before his departure for India last Sunday. Seth Govind Das has seen things from the point of view of an Indian Nationalist and has given us advice as to our duty. There are certain important points in his message which should be taken particular note of. The first thing he has laid stress upon is that owing to lack of vernacular education we are beginning to forget our own great civilisation and culture. He was surprised to find that there was no provision for our vernacular in the curriculum of the local Government schools. Our vernacular should be added as a second language to the curriculum, and we should educate our people in regard to the necessity of their taking particular care in learning it, he said. Apart from this Seth Govind Das said that Indians in South Africa were rich enough to open their own schools and that one library of the type of the M. K. Gandhi library was not enough. There should be several such libraries providing wholesome literature, and lectures should be arranged on the history of India's culture and literature.

Another suggestion in the matter of self-help made by Seth Govind Das was that the wealthy Indians should provide scholarships to promising Indian students to go to India for Indian cultural studies so that they may return to this country as scholars and be of help not only to their own brethren but also to the other sections of the population of the Union.

Seth Govind Das also suggested that East Africa was a Colony that required developing. With all its resources the country imported almost all its necessities from foreign countries. Since East Africa and South Africa were neighbouring countries, Indians in this country, who had more capital than their brethren in the former, should establish closer relations between each other and East Africa should be made a meeting ground for Indians of India and those of South Africa.

Seth Govind Das warned Indians against accepting any qualified franchise such as is given to Natives. He said Indians should for either remain without the franchise altogether than to accept it on such terms, for it would be of no help to them at all.

An important point he tried to bring home to the Indians of South Africa was that while India would do all she could to help her nationals in this country, she could not be expected to do much whilst she had the heavy task of fighting for her own freedom. A free India alone could render any effective help to her people abroad. In the meantime, therefore, he said, Indians in this country should fight every inch of ground for the removal of their disabilities. In doing so, he said, they may have to compromise on certain matters, but on no account should they compromise on matters of principle. And finally he said there should be unity in the community and that there should be one and only political organisation to represent them and that should be their oldest organisation. His final appeal to Indians was that they should join the Congress in full force and throw out the elements they considered undesirable and make it the strongest body.

Seth Govind Das's suggestions need deep thought and consideration. In the matter of self-help there is no doubt that Indians in South Africa have been very much lacking. With the wealthy members we have amongst us we should have been able to make great strides educationally and culturally even if support was not forthcoming from the Government. This could be possible only if we had among us wealthy persons of the type of the late Parsee Rustomjee but, unfortunately for South Africa, we have not a single one. It is, however, never too late to do any good thing and if our wealthy brethren begin to realise that their wealth will not go with them when their lives are extinct and that the true and real wealth which will abide with them will be the good they have done for their own people and for mankind in general, it will be better for them as well as for their brethren.

We are glad Seth Govind Das laid great stress on the question of not compromising on matters of principle. While certain leaders of the Congress are persistent in refusing to admit that principles have been sacrificed for self it is a matter of consolation that there are some who are honest enough to admit that they have been sacrificed. But these latter, however, try to defend themselves by blaming the various Indian delegations that visited South Africa and the Agents of the Government of India. This is a weak-kneed argument for it was never incumbent on the leaders of the Indian community to sell their conscience either to the Indian delegations or the Agents of the Government of India. The emphatic reply to this from Seth Govind Das is that "at no cost should you compromise on matters of principle." If this good advice has gone home to the leaders we can certainly hope for a better moral future of the Indian community of South Africa.

As regards unity there is not the least doubt that unless we stand united no power on earth, leave alone India, can come to our rescue. That there should be only one body is also true. The hopeless position we are in to-day is that owing to a certain section of the Congress workers having seceded and formed a separate body and another at a later date having sulked over the marriage of Sir Syed Raza Ali with Miss Sonny, a few officials, who have no right, constitutionally, to be officials of the Congress have assumed dictatorial powers and are acting just as they like. One thing, however, must be said to their credit, and that is, that they have not been inactive. Perhaps they have done more harm than good, but the good they have done goes to their credit and the responsibility for the harm they have done falls not on their shoulders but on those who have seceded. One element, we are told, will join the Congress as soon as there is a change in the Agency. It will then rest with the other section of the community which has seceded to seriously consider what line they will adopt. In our humble opinion that section must be strong enough to supersede the Congress, and if it is not, then it should merge in the Congress and form a strong minority until it can wield a majority. If they fail to do either they will be superseded by the Congress and will be crushed and in that event they will have done the greatest disservice to the community by their sheer obstinacy. May Heaven's Light guide the responsible members of our community to the path of service and righteousness.

Gandhi Heritage Portal

SETH GOVIND DAS'S DEPARTURE FROM DURBAN

FAREWELL RECEPTIONS

On Thursday, December 30, Seth Govind Das visited Maritzburg where he was given a welcome reception by the Natal Indian Congress branch.

On Friday he was entertained at tea by Mr. Bedasingh in Durban where he met officials and members of the Cane Growers Association and heard their grievances.

On Saturday, January 1, a meeting was held under the auspices of the Surat Hindu Association at the Assembly hall at 10.30 a.m. in honour of Seth Govind Das. The hall was fully packed and the programme arranged for the occasion was very much appreciated by the honoured guest. Mr. M. B. Naik presided. Seth Govind Das was garlanded, and speeches expressing deep gratitude to him for the trouble he had taken on behalf of the Indians in South Africa and welcoming him farewell, were made by the chairman and other speakers including Swami Bhawani Dayal, Messrs. P. K. Desai, Maulal Gandhi, J. B. Singh, P. Harpovan and others.

Seth Govind Das, after thanking the Association for the honour it had done him, laid stress on the need for unity among the Indian community and expressed his appreciation for the good work done by the Association in imparting vernacular education to the children. He said it was most important that Indians maintained their culture and civilisation wherever they may be and for that purpose there should be schools and libraries all over the country.

Seth Govind Das spoke of possibilities of great development in East Africa where there was so much of raw material and yet it was not put to use for the development of its own country, and said that South Africa and East Africa being neighbours, there should be closer relations between the Indians of both the countries and East Africa should form the meeting ground for unity for the East and South African Indians.

Life Saving Club

Seth Govind Das had photos taken at Mr. R. Bhugwan's Crown Studio and went to the beach to meet the members of the Indian Life saving Club.

At 1 p.m. Seth Govind Das had lunch at Mr. P. R. Pather's residence where he met some of the leading members of the Colonial Born and Settlers Indian Association.

Farewell Reception

At 3 p.m. a farewell reception was given in honour of Seth Govind Das by the Natal Indian Congress at the Parsee Rustomjee Hall. The hall was packed with Indians including a few ladies. Mr. Darbyshire, M.P., and Mrs. Darbyshire were also present. Hafiz E. M. Patuk, in his presidential address, said that the guest, the nephew of a rajah, had borne the burden of imprisonment for his country. If they could but take a lesson from his life and endeavour in their inner selves that they should sacrifice and suffer if things but should not allow the filching away of any further rights, then the visit of Seth Govind Das would not have been in vain.

In their friend they would have a tower of strength in Indian Mother India and the Indian National Congress had been a true supporter of all their struggles in the past, and they would surely do the same in the future. But nothing would come of that support unless they were prepared to fight for themselves.

Before he concluded, the president bade *au revoir* to Mr. P. K. Desai who was also going on a short visit to India.

Mr. Darbyshire said he had much to do with the Mixed Marriages Bill when it came before the Select Committee and he was glad it was not allowed to pass. The Bill, he said, was as much a slur to the European community as it was to the Indian community, and he did not think Parliament could ever pass such a Bill. Mr. Darbyshire said he could with confidence say that no racial legislation would be introduced in Parliament next session as it would be a short session dealing only with financial matters.

Seth Govind Das thanked the Indian community for its kind hospitality and also the Union Government for providing Immigration and railway facilities. He thanked Mr. Darbyshire for his sympathy in the Indian cause and said he would be pleased to tell India that he had found at least one European during his tour in South Africa, who fearlessly criticised the injustices of his own people toward Indians. The text of Seth Govind Das' speech was on the lines of [illegible] which is published elsewhere in this issue.

Banquet

On Saturday night a farewell banquet was given at the Surat Hindu Association Hall, Durban, by Messrs. V. N. Naik and Bheola & sons, prominent merchants of Durban, in honour of Seth Govind Das.

The Hall was beautifully decorated and was fully occupied by guests representing every section of the Indian community. Mr. E. M. Patuk and Pandit Rishiram were also present.

Mr. M. B. Naik, who presided over the function, thanked Seth Govind Das for accepting the invitation.

The hosts, Messrs. V. N. Naik and M. N. Bheola respectively, enfolded the guest of honour amid loud cheers. Beautiful bouquets were presented to Mr. P. K. Desai, who was sailing for India with Seth Govind Das, and to Mr. Ramdas Gandhi who recently arrived here from India.

Speeches were made by Messrs. P. K. Desai, S. J. Randeria, Swami Bhawani Dayal, M. M. Gandhi, Q. H. A. Jhaveri, H. M. Lockhat, Ramdas Gandhi and S. Rustomjee, particularly referring to Seth Govind Das's noble sacrifices in the cause of the freedom of India.

In reply Seth Govind Das thanked the Indian community for the great enthusiasm shown by them in South Africa during his visit and enjoined them to always serve Mother India and also the land of their adoption—South Africa—and to maintain Indian culture. He said in their struggle in South Africa, Indians should never compromise in matters of principle, no matter what sufferings they may have to undergo.

A vote of thanks to the guests was moved by Mr. K. Bhoola, and with this concluded a happy function.

Party Scene

The scene at Swami Bhawani Dayal's residence on Sunday morning at 10.30 was most touching. Gayatri Devi, the niece of Swami Bhawani Dayal and wife of Mr. Maganlal, who was the hostess of Seth Govind Das, made a speech with tears in her eyes.

Seth Govind Das, in return, expressed his deep appreciation for the kind hospitality he had enjoyed during his short stay. Swami Bhawani Dayal and Gayatri Devi and other members of the household had left no stone unturned to see to his comfort, and he felt he was in his own home.

Seth Govind Das went on board at 12 noon, and the boat sailed at 1 p.m. There was a large crowd present at the wharfside to bid farewell to Seth Govind Das, who was accompanied by his son-in-law, Mr. Laxmichand, and Mr. P. K. Desai.

SETH GOVIND DAS'S FAREWELL MESSAGE

The following is the full text of the Farewell message delivered by Seth Govind Das on the eve of his departure for India :—

TO DAY I am completing my African tour and I wish to thank you all for your very kind hospitality. I also express gratefulness to the Government of the Union of South Africa and to Sir Syed Raza Ali who did all they could to make my stay comfortable in this country.

I landed at Mombasa on November 19, and within the last six weeks I have seen practically all the important places of East and South Africa. The land to which our ancestors first came and made it what it is to-day, has become a land of humiliation for us. Everywhere I went I saw one and the same thing, that is, an effort on the part of the whites to turn us out of this continent by all means fair and foul. In East Africa, on account of our large population, this process is slow and underhand, while here, it is fast and in its naked form. I also visited P. E. Africa. In spite of the fact that the country is outside the British Empire, the Indians, though they are not Portuguese subjects, are treated as equals. It is a matter of shame for the British Government that their subjects are being treated in such a shabby manner in their own dominions.

White Man's Principle

Our disabilities here are said to be based on a certain principle. In fact the Englishmen never do anything which is not based on a principle. They beheaded King Charles on a republican principle. They again have Kings on monarchical principle; they advocate free trade on international principle and they raise tariff walls on national principle. In this country also they do everything on principle. When in 1896 the right of franchise was taken away from Indians it was on the principle that the community which did not enjoy the right in its own Motherland was not entitled to have it here, and to-day the European staff in a college in the Cape refused to work under a non-European Principal on the principle that Europeans could not work under a non-European. So in every sphere everything which every Englishman does is based on some principle or other. But if my opinion is asked I would unhesitatingly say that the only principle which guides the Englishman or even the European is the principle of selfishness.

After The Capetown Agreement

The Boer War was fought by Great Britain on the plea that the Indians were not fairly treated in this country; and what became of the position of Indians after the victory of Great Britain? One law after another was enacted against the Indians. I shall not endeavour to trace very old history, but what happened even after the Capetown Agreement? At the time when this Agreement was signed it was expected that no fresh disabilities would be imposed on Indians, but all the expectations were in vain. The Land Tenure Act of Transvaal, the Licensing Act, the Industrial Conciliation Act, the Slums Act, the Marketing Bill and various others are the gifts which Indians got after the Capetown Agreement.

Equality In The Trenches

At the time of the Great War the Indians were given the status of equality in the trenches of France and Belgium. They could be butchered along the Europeans on the basis of perfect equality. Indians from Africa also went to fight for the protection of British Empire and their Union Jack, but the whole thing changed as soon as Great Britain was victorious. We had the massacre of Jallian Wala Bag in India; you had the laws.

I have found from my study in this country that the Indian community is divided into three groups; the labourers, the cultivators and the businessmen. Every section has one or another law which strikes the root of its existence. The replacement of Indians by Europeans in labour is a policy which is being pursued since a long time now. Only a microscopic minority of Indian labour is seen now in railways, municipal service, etc. The quota in sugar cultivation has hit hard the cultivators and the Licensing Act, Industrial Conciliation Act and Marketing Bill are death-knells for businessmen, and above all, there is the Slums Act. Under the Slums Act the municipalities are given authority to declare any area as slum. They are further authorised to appropriate that area. We know in what way this Act is going to be worked. In the course of time, the areas inhabited by Indians would be declared slums, the land would be appropriated and ultimately would be given for European habitation and the segregation would be complete.

The Remedy

I have now studied all the questions pertaining the Indians in this land and it is natural for you to ask what the remedy for removal of these disabilities is. Well, for the foremost and permanent remedy is our independence in our Mother-country, but till we are free we have to fight every inch of ground both here as well as in India. In this fight you have not to compromise on principle.

Compromise, no doubt, is an essential factor in the dealings of any society, but not the compromise of principles.

If a certain thing is imposed on you without your consent, you can fight against it, but if an undesirable thing is imposed on you with your consent you can no longer fight against it. In this respect I shall advise you regarding a particular matter which, I think, you will very soon have to face. It is the question of franchise.

I would advise you that you should never accept that kind of franchise which has been given to Natives, you must only accept common franchise and your name should be entered in the common roll. You should be entitled to vote for every candidate and in this way you will get a chance to influence the whole Government for the fulfilment of your just demands. Of what use can that franchise be by which you will be able to send a few Europeans as your representatives to Parliament? It is better not to have any franchise at all than to have such a franchise. You will be able to fight for the real franchise, but if you will accept the mock one the fight for the real franchise would come to an end. Every other thing, too, you have to see from the same point of view. And I again ask you never to compromise on principle.

Your Own Cultural Advancement

So far I have dealt with such questions which the Government are concerned. Now I propose to tell you of things which wholly and solely concern you. May I ask you, besides fighting little for the removal of these disabilities, what have you done to improve your own status here? During my short stay in your country, I have found, especially in South Africa, that you are forgetful of the great civilization and culture you belong to. Your language is not taught in the educational institutions here, and I was surprised to [illegible] person of the type of the Rt. Hon. V. S. Srinivasa Sastri did not see the need for it. No nation worth the name can live without its language. If for another three generations or more you will not be taught your language, and you do not succeed in getting vernaculars added to [illegible] Indian primary schools, you will not remain Indians.

You are sufficiently rich, you should have your own schools, you should have more libraries, our library of the type of the S. A. Indian Congress Library is not the [illegible] and I have [illegible]

proper place in your society. It should be read, it should be heard. You know even to-day, to hear Sanskrit is a very common thing in India. For those who do not get sufficient time to read, lectures should be arranged on your history, culture, civilisation, literature, etc.

Though the general immigration is stopped, yet according to law, you can get six Indian teachers every year. This privilege was abused, I know, and there [illegible] certain difficulties have arisen in [illegible] have sufficient [illegible] try to get genuine men for the purpose, I do not think there will be any difficulties in getting them. Then you can have another thing. Arrange for certain Scholarships and send some brilliant students to India to study different subjects concerning Indian culture. They will return from India as scholars and would be of immense help to you for the preservation of your culture and civilisation. While protecting your own culture and civilisation, you have another duty to perform and that is to help the Natives. [illegible] Europe [illegible] the oppressed, for the protection of their just rights.

Closer Contact Between Indians In East And South Africa

I was surprised to see another strange thing. In spite of the fact that East Africa and South Africa are neighbouring countries, the people of one Colony have nothing to do with the other. East Africa is a country which has a great scope for development. Every [illegible] that country is being imported. Many industries can be started in that country.

It should be a meeting ground for the Indians of India and Indians of South Africa. The businessmen of South Africa should try to find which industries could be started there. They have more capital than the Indians of East Africa. They should try to invest a portion of their capital in East Africa in co-operation with the Indians of East Africa.

Besides what I have already said, you are in need of unity and one political organisation. I can understand differences between the workers but I cannot understand their going out of an old organisation and establishing a new one. I shall give you one example. Recently there was a very great difference of opinion amongst the Congress men in India on the question of office acceptance. One group was in favour of accepting the offices in those Provincial Legislatures where Congressmen were in a majority, while the other group was against this policy under all circumstances. But after the question was decided in favour of office acceptance by a majority, the minority did not go out of the Congress and find its separate institution. If such an attitude is adopted then there will be a mushroom group of institutions. You have to stick to one institution and abide by majority decision. If you think the present workers of your Congress are not fit to be at the helm of affairs try to make a majority for yourselves. Remove them from the offices and you be in their places. Always keep in your mind—united you stand divided you fall.

In conclusion, I would strongly appeal to you to always remember that you are Indians. India is your Mother country. It is a place for your pilgrimage. I assure you on behalf of that great institution, the Indian National Congress, that we shall do all that lies in our power to protect your just rights and interests.

'Hamba Magagam,'

ORIGINAL CORRESPONDENCE.

INDIA'S SYMPATHY WITH CHINA

To The Editor "Indian Opinion"

Sir,—It seems that Mr. M. S. Chetty's letter, "India's sympathy With The Chinese," published in your journal of December 24, 1937, was apparently written with slight [illegible] allies. From [illegible] to understand that no words of [illegible] or plea for mercy must be shown for China. This is evidently too shallow a narrow-minded opinion. There are certainly a few points with which one may agree; as for instance, that the boys is mostly issued through British agencies, and furthermore that Britain is manoeuvering to get as many nations as possible to stand against Japan, and help China for her own selfish ends to give vent to jealousy. That is most likely, and has been obvious from the very beginning of the Sino-Japanese conflict. Most assuredly it is Britain's policy, [illegible] But [illegible] Mr. Chetty, [illegible] and rebuke [illegible] I am glad to say, the Editor so suitably replied in his footnote.

It is hard to believe that an all-powerful Japan could [illegible] would help us to get rid of the British yoke. History has shown otherwise. The Japanese pulled themselves together and within seventy-five years ranked as one of the foremost nations of the world. Any person would admire such a nation, but no intelligent person would admire a power that takes advantage of its own weak-kneed sister-nation. Japan has violated all moral rules in attacking scrupulously one of her own kith and kin. How can one feel conciliated with Mr. Chetty's arguments when Japan trounced, and still trounces on an unarmed, unarmed, unprepared, peace-loving nation? I ask Mr. Chetty whether he would sympathise or not in a case, wherein suppose, a brother of his were deprived of his property or entice belongings by force by a dominating neighbour? Precisely the same situation is prevailing in China.

India's leaders and the Indian nation sympathise with China because they have a far insight into the future. Every intelligent person feels drawn towards China because it is clear that Japan is not conquering China for an all-powerful [illegible] East, but for self-aggrandisement. In all probability Japan cannot help India in her fight for freedom from the British yoke as we must remember that she is the "Britain of the East." For years Indians have been struggling for independence, but as far Japan has hardly shown a gesture to help India out of bondage. Where then lies Mr. Chetty's argument for Japanese help for us?

Japan is not as imperialistic as Britain, Korea and Manchukuo were, so to say, usurped by applying methods that Britain applied in India. It is for years that these two territories are in Japanese hands, and yet Mr. Chetty will have it that it is better to be under the Japanese despite the gross atrocities committed by Japan when in actual possession of these lands. Japan seems to be insatiable. What good has she done for the Koreans, Manchukuans, and for the Chinese in general? If Japan really wanted to create a powerful East she could and can do so, but she has done just the opposite. No true, patriotic, intelligent Indian wishes to be under British rule, neither will he think of being subjected again by another different nation. Our sympathy must remain with China under present circumstances, and after all, said and done, what Indians can offer is only moral, virtual, and perhaps financial support. Moreover we have had cultural relations with China when Greece was in glory, and the same cultural relations are at present being firmly established. Therefore, in my opinion, and I know many will concur with me, Mr. Chetty has given vent to his feelings somewhat hastily in a wrong channel without giving thought to the various forces at work in the world's field of conflict.

I am etc.,

Pharasi Vadi

THE SAINT OF INDIA

GANDHI'S SPIRITUAL POWER

GANDHI—Is he the saint of modern India or a political opportunist, a man of high principle or a shrewd and clever trickster; has he sacrificed his career and given his life for his people, or is he driven by lust for power over men? People believe all these things about Gandhi, and fight because they disagree. At times he vanishes from the limelight of the world Press to obscurity; he becomes a back number and he is forgotten; suddenly he stands again before a gazing and astonished world the champion of some new scheme. Let us overlook the controversy that surrounds him, and see into the life and actions of this remarkable man.

He was born in India in 1869, the son of the Premier of an Indian State. After the custom of the Hindus he was married at an early age to a girl of his parents' choice. His youth was ordinary and no one but a prophet could have foreseen that he would be a great leader among his people. He studied for the Bar in London where he lived a simple and prayerful life. He was a proud and loyal son of the British Empire. He practised as a barrister in Bombay until he was invited for a case in South Africa.

Prosperity To Service

The hatred of racial strife and animosity in South Africa forged the man whose life and doctrines have affected the destiny of millions of people and swayed the course of Empire. The prosperous young lawyer—he earned as much as £5,000 a year in South Africa—felt his practice to rank through personal discipline the principles which now govern his whole life.

He came to the conclusion, fortunately for South Africa and India, that strength does not come from physical capacity. It comes from an indomitable will." And with the weapon of an indomitable will he fought a successful battle and won the respect and friendship of some of his enemies in this country.

Not long ago I saw Gandhi in Bombay. He was walking with a quick, brisk step, and a crowd of running, laughing children scampered around him. He was closely followed by a posse of glowing political enthusiasts, each wearing a little "Gandhi cap." He likes children, and it is one of his characteristics to be surrounded by a pack of them. He is hero-worshipped by his disciples. There is no brutal flesh his frail, sheet-clad body is the shrinking abode of a dynamic and striking personality.

By
I. B. SILBERBAUER
In "Cape Times"

Open To All Visitors

His home at Wardha is open to any visitor. C. F. Andrews urged me to visit Gandhi, and assured me that I would always be cordially and hospitably received, only I must be content with the simple fare put before me.

Gandhi is essentially a Hindu. He has gifted out the best in his religion, and applied it with unbending rigour and sweetness. It has made him keenly sensitive to the bad points in Hinduism which he fights with all his might. Thus, while firmly believing in the ancient caste system, he is giving his best years in an effort to wipe out the evil of untouchability whereby 50,000,000 people are doomed to a life of ghastly misery and subjection.

He believes in God. While in South Africa he was so influenced by Tolstoy that the headquarters of his movement was named "Tolstoy Farm." He professes a respect for Islam. The Sermon on the Mount is one of his greatest sources of inspiration. His tolerant religious outlook, combined with strong personal conviction, has enabled him to stand above the multitudinous barriers that have divided India for centuries, and to win the respect of people of all faiths.

In practical Indian Gandhi is revered, and his religious principles closely affect the economic and spiritual life of India. The doctrine of Swadeshi—which was practised in England after the slogan "Buy British" worked in with the doctrine of Khaddar—of manual labour and home-spun . . .

Gandhi believes, and he may be right, that India with her 350,000,000 people, the vast majority of whom are villagers and agriculturists, cannot be concentrated in gigantic industrial enterprises without fatal results.

Swadeshi and Khaddar although . . .

B. W. CANEY
Jeweller—
166 West Street Durban
For best value in Jewellery & Watches of all makes.

Hard Discipline

To keep the truth is that Gandhi has created a quality of life by hard discipline that he has failed to pass on to his followers. He and they are looking for quite different results. "He wants national improvement, but not at the price of moral improvement.

"He will not allow material success to outstrip spiritual advance lest political power be usurped by selfish and unpatriotic men. He withdrew Civil Disobedience because an individual erred. "A monstrous proposition and an immoral one"—is the judgment of Nehru, one of his greatest admirers and his most brilliant lieutenant.

The situation is further aggravated because he often acts according to an "Inner Voice" that he cannot explain to sceptical followers. Nehru amusingly hints when he says, "Gandhi appears to have developed the great leaders often do, a new sense which tells him how the mass feels, what it does and what it can do."

Surprised Followers

"He reacts to his instinctive feeling and behaves his actions accordingly, and, later, for the benefit of his surprised and resentful colleagues, tries to clothe his decision with reason.

The weight of national responsibility, political strife, imprisonments, self imposed fasts and the burning climate of India are all taking their toll on his ageing body. Recently he was at the point of death in Calcutta. Recovery has made him eager to bring the North West Frontier strife to a peaceful close.

In a world bristling with armaments he is unique among modern national leaders. He never protects himself, nor has he offered violence to any man. Like all great leaders his greatest burden is the loneliness of living in a world apart from the minds of his fellowmen.

Things In General

New Commission For Palestine

ACCORDING to the British United Press at Jerusalem (cables the London correspondent of *The Daily News*) both Jewish and Arab leaders in Palestine appear to approve the terms of reference of the new Royal commission which is to go to Palestine following the decision of the League Council regarding the proposed scheme of partition. The commission's task is essentially a fact finding one and is not political. The terms of reference will be to consider the plan of partition outlined in the report of the Royal Commission but with full liberty to suggest modifications of the plan, including variations in the areas recommended for retention under the British mandate.

Natal Indian Farmers Union

The above union begs to acknowledge with thanks the receipt of the undermentioned donations to its funds from Verulam:—

Messrs. Pem Moruspan Bros. £5; Maha-Bhai Singh £1 1s.; Roopchand Hanumanrata, Naidoo, D. Rughbeer, B. H. Singh and Mrs Somerrish 1s. each; Messrs. Somsoo 4s.; Ramklawrah 2/-; Balkaran Maharaj, Ramsoondar, Jugperpath, S. Ghajadhar, Ramnath Pandal, and Mahabeer Singh 2s. 6d. each; Roopnarain, Ramsharran Rachal and Lutchmanan 2s. each; O. Ahmoon 1s.—Total, £9 1s 6d. An earnest appeal is made by the hon secretary, M. H. S. Peranib, to all Indian farmers in Natal and other kindred bodies to assist the union, whose object is solely to safeguard the interests of the Indian farming community financially, thus enabling it to carry on with its good work. Any contribution whether large or small, will be very gratefully accepted.

Sports Meeting For Durban Indian Children

An enjoyable sports meeting was held on Sunday afternoon, January 2, under the aegis of the Durban Indian Municipal Employees Society at the new recreation grounds provided by the City Council for the Indian workers of the Municipality. The Mayor, Mr. Stanley Johnson, performed the opening ceremony. He said that the Municipality had the welfare of its workers at heart and was doing its best in ameliorating conditions. Sevanteen events were drawn for the children from six years upwards and hundreds of children participated, necessitating several heats being run off most of the races. There was a 100-yards sprint for adults, a two-mile flat event and a tug-o'-war. Besides the flat events for children many items were included in the programme which added much gaiety. A physical culture troupe gave an exhibition and several mites displayed their prowess in boxing. Musical items were rendered by a set of Indian instrumentalists from the Magazine barracks, while patriotic records were played through loudspeakers provided by Messrs. Fripp & Leighton. Mr. J. Pyle, Chairman of the Indian Central Board of the Council, distributed the prizes. On leaving the ground each child was given a packet containing cakes and sweets.

1st Indian Scouters' Training Course At "Lexden" Camp

20 Scouters drawn up from different troops as well as officials of the P.M. Burg District Association and Durban and District Association, will leave for "Lexden," Gillwell Boy Scout Training Camp, Mariannhill on Friday, January 7, for a [illegible] course under the supervision of Mr. H. S. Marsh, the Deputy Camp Chief for Natal. The duration of the camp will be eight days, when a very instructive and useful week is spending both practical and theory will be covered. The end of the course, it is anticipated will be the turning point in scouting amongst Indians in Natal. Scouts can look forward to new methods and ideas carried away by their scoutmasters from the course. As Mr Gautomann the course will be a "trimed" one for visitors. The keenness and the enthusiasm displayed by both the officials and the scouts, at great sacrifices, go to prove that a very prosperous year is in store for scouting amongst Indians. Whilst congratulating Mr. H. S. Hone, the President and Commissioner of Natal Association, for his creditable efforts, especially for having brought about this course, the Natal Indian Boy Scouts Association wishes to express its deep sense of gratitude and very sincere appreciation to Mr. Marsh for his valuable assistance and guidance in this connection, and also for having undertaken this laborious task of training, for the first time, the band of scouters, who would emerge wiser and be an asset to the Indian community in general.

Death From Motor Accident

An unusually large crowd was present at the Verulam Indian cemetery on Dec. 30, when the funeral of Govindsamy K. Lawrence (one of the members of the Verulam Temple Cricket Club and a victim of the recent motor smash on the Dundee-Washbank road) took place. He was 21 years old, and the only son of his widowed mother. He was a very promising cricketer and had built up a great fame as an opening batsman. On behalf of the bereaved family, the Verulam Temple Cricket Club thanks all who had sent in floral tributes and letters of sympathy. Wreaths from the following are also acknowledged: Officials and members, Verulam Temple C.C.; Officials and members, Verulam Hare Krishna Temple; K. Tulsi and family; Jota Jeewa and Sons; M. V. Jungath and family; M. K. Mahtey Choonilall Bros.; Members of the Muslim C.C.; Cassim Kathradas (Kaiser's Cafe); V. H. V. S. P. Drama Co.; Chhanjah and Sons; C. S. Pather; Northern District Cricket Union (Ladysmith); S. Hanumbhrem; Officials and members, Dundee United C.C.; Officials and members, Dundee Temple; Nadasen Moodley, S.A.P. (Dundee); M. T. Sookhraimoney (Clairwood); Coopasamy Bros. (Ottawa); A. Philip Marie and family (Durban); A. Pillay and family (Clairwood); Mr and Mrs Punjab and Sons, (Clairwood); Dhanjee Ramjee and Sons (Durban); and T. S. Pillay (Clairwood).

Our Next Week's Issue

Owing to unavoidable circumstances there will be no issue of "Indian Opinion" on the 14th January 1938.

Social And Personal

Our Editor, Mr Manilal Gandhi, is leaving with his family for India by the *Kenya* on January 15. He expects to be absent for about six months during which period Mr Ramdas Gandhi will take his charge.

Obituary

Death Of Mr. Ramdin

The death took place on Tuesday December 28, of Mr. Ramdin Ramdin, at the early age of 37. Deceased took keen interest in religious, social, sporting and educational matters. He was the secretary and trustee of the Clairwood Hindu Temple, committee member of the Durban Hindu Temple and founder of the Clairwood Hindu Young Men's Society. He toured India a few years ago to study the conditions of the villagers. Mr. Ramdin was a book keeper by profession, and worked for the firm of Messrs Wm. Moore & Co., for a period of 25 years. He was also a director of the firm of Messrs. Ashwin Chowdree & Co. (Pty.) Ltd. He leaves behind a widow, six children and other relatives to mourn their loss. The funeral took place on Wednesday, December 29, and was attended by many friends and relatives.

India Letter

(Extracts From A. I. C. C. Foreign Letter)

Repression In Mysore State

The All-India Congress Committee, at its Calcutta meeting, expressed itself on the "ruthless policy of repression" prevailing in the State of Mysore. It appealed to the people of Indian states and British India to give all support and encouragement to the people of Mysore in their struggle against the State for the right of self-determination. There has been some criticism of this resolution eminently by Mahatma Gandhi, who sees in it an undesirable departure from the traditional Congress policy of non-intervention in affairs of Indian states. One-third in territory and one-fourth in population of the whole of India is governed by Indian Princes. Apart from the fact that British Imperialism shirks rid of the worries of direct administration over such large areas, it can also count on the generous help of the Indian Princes in time of war and peace. It is now proposed to bring the Princes into the proposed Federation and give them the right to nominate one-third of the Lower House (125 out of 375) and 40% of the Upper House (104 out of 260) of the Federal Legislature. [illegible] the Federal Government will have nothing to do with it. Defence, finances and pensions of the Civil services and charges on Public Debt, the Federal Government will be [illegible] The All-India Congress Committee adopted the following resolution on the [illegible]: "In view of the pronouncements made on behalf of the British Government that steps will be taken to inaugurate the proposed Federation, the All-India Congress Committee reiterate their emphatic condemnation of and complete opposition to the scheme and [illegible] combat it in every possible way open to them. An attempt to inaugurate this scheme, despite the clearly expressed will of the nation, will be a challenge to the people of India. The Committee, therefore, calls upon the Provincial and local Congress Committees and the people generally as well as the Provincial Governments [illegible] to prevent the inauguration of the Federation, which will do grave injury to India and tighten the bonds which hold her in subjection to imperialist domination and reaction. The Committee are of opinion that Provincial Governments should also move their legislatures to give formal expression to this opposition to the proposed Federation and to intimate to the British Government not to impose it on their provinces." An amendment was moved by M. R. Masani, voted down by 68 votes in favour and 93 against, which sought to add that this challenge to the people of India can be met effectively "only by direct action on the part of the people involving the breakdown of the Constitution in the provinces." In winding up the debate, Maulana Abul Kalam Azad thought that it would be unwise to express now on the method of action and that it was possible that the course of action suggested in the amendment will present itself as one of several alternatives.

India And The World

The All-India Congress Committee viewed "with grave concern and horror the imperialist aggression of Japan in China attended with a wanton cruelty and the bombing of the civil population, and, in assuring the Chinese people of India's solidarity with them in their struggle for maintaining their freedom, called upon the Indian people to refrain from the use of Japanese goods as a mark of their sympathy with the people of China. The Committee recorded their emphatic protest against the terror that has been established in Palestine and assured the Arabs of the solidarity of the Indian people with them in their struggle for national freedom. The Committee expressed their full sympathy with the brave struggle of Indians in Zanzibar against the clove monopoly. The Committee felt confident that by the boycott of cloves by the Indian people, the Zanzibar Government will be compelled to do justice to Indians by rescinding the objectionable decrees."

No Titles And Decorations

The All-India Congress Committee has called upon the Provincial Assemblies and their Congress Ministries to express their desire that "no further titles or decorations should be conferred on inhabitants of these provinces," Congress Cabinets are to intimate to the King that they will not make any recommendations for such titles or [illegible].

National Congress Defeats Muslim League

Hafiz Ibrahim, Congress candidate, defeated the Muslim League candidate by 7,251 against 2,102 votes in the Bijnor by-election. Khan Abdul Gaffar Khan M.L.A. (Frontier) states that the result demonstrates the hollowness of the pretensions of the Muslim Leaguers who are in the habit of proclaiming from the housetops that Muslim masses are opposed to the Congress movement. The Bijnor election has revealed the methods of Muslim League propaganda. With the cry of "Islam In Danger," the Muslim League freely distributed leaflet-posters showing a Congressman exchanging a loaf of bread with the Holy Quran of a Congress Muslim. Aside from this misleading religious propaganda, Muslim League volunteers resorted to considerable violence. Syed Nasirrudin Fyzabadi, Muslim Congressman, was stabbed near the heart and narrowly escaped death at the hands of a Muslim League volunteer on October 28 last. On October 25, Leaguemen staged a bonfire of khadi caps and clothes to demonstrate their hostility to the Congress. Dr. Muhammad Ashraf, Secretary, Political and Economic Information Department, A.I.C.C., feels that the Muslim is beginning to realise that this parade of religions is but a convenient garb for some of the worst forms of political reaction.

National Anthem

There is no recognised national song for India and it bespeaks of lightened national consciousness that the Congress Working Committee should have concerned itself with this question. In its statement, the Working Committee makes particular reference to the song "Bande Mataram." It says that the words "Bande Mataram (Great thee, mother) have become a slogan of power and the song occupies a unique place in the national life. A sub-committee has been appointed to make a collection of national songs. The two stanzas of "Bande Mataram" that may be sung at national gatherings read in translation:

Hail Mother!
Sweet thy water, sweet thy fruits,
Cool blows the scented south wind,
Green waves thy corn,
Mother!

Land of the glad white moonlit nights,
Land of trees with flowers in bloom,
Land of smiles, land of voices sweet,
Giver of joy, giver of desire,
Mother!

Three hundred million voices
resounding;
Twice three hundred million arms in
resolve uplifting,
Dare any call Thee weak?
Obeisance to Thee! O Thou mighty
with multiple might,
Redeemer Thou, Repeller of the
[illegible]
Mother!

Manufactured by:
A. WANDER Ltd., London, England.

Guard Against Nerve Hunger...

STRAINED nerves are hungry nerves. To make good the [illegible] nervous system [illegible] nerve-restoring nourishment is necessary.

What you need is 'Ovaltine'. Prepared from milk, eggs and malt, 'Ovaltine' is exceptionally rich in nerve-restoring nourishment.

But, it must be 'Ovaltine' and not an imitation made to *look* like 'Ovaltine'. There are very important differences.

'OVALTINE'

Builds up Brain, Nerve and Body

Drink 'Ovaltine'—The Supreme Beverage for Health.

THE PEOPLE OF THE WORLD WEAR

ROAMER Watches

ROAMER Watches

ALWAYS ON TIME
Fully Jewelled in 15 & 17 Jewels
In Latest Design & Shape
With Roll Gold or Solid Gold or Crome
10 YEARS GUARANTEED

રોમર ઘડીયાળો

જીવીતા તેમજ પુરૂષો માટે

આ ઘડીયાળો દરેક પ્રકારે સાચવવાને માટે પ્રખ્યાત છે અને તેથી દુનીયામાં બધે વપરાય છે.

તમે તમારા માટે ઓર્ડર કરો અને વાપરી જુઓ. દરેક જાતના સેટેરેટ સ્ટોપ અને ડીસાઇનમાં મળી શકશે. દસ વરસની ગેરન્ટી સાથે રપ અને રજ જવેલ્સ વાળા રોલ્ડ ગોલ્ડ તેમજ ગોલ્ડ તેમજ ક્રોમીયમના કેસ સાથે.

Sole Distributors

PATEL AGENCIES (Pty) Ltd.

'Phone 33-2081. P. O. Box 6092

No. 1a KORT STREET, JOHANNESBURG

EARNING POWER SENT TO YOU BY POST

You can have a College training in almost any course for a few shillings monthly.

STUDY AT HOME IN YOUR SPARE TIME.

HOW TO STUDY

[illegible]

IT IS THE PERSONAL TOUCH WHICH COUNTS IN POSTAL TUITION.

[illegible]

WRITE TO-DAY [illegible]

THE BENNETT COLLEGE Ltd. (Sheffield).

[illegible] ENGLAND (Estd.

232, Grey Street Durban

DIWALI SPECIAL NUMBER OF "INDIAN OPINION"

Profusely illustrated and full of interesting reading matter for young and old

PRICE 1s.

Obtainable in Durban at the following places

PATEL'S VEGETARIAN TEA ROOM, Grey Street
SINGH'S CAFE, Grey Street
SUNDRAND TOBACCO WORKS, Grey Street
NARANJI VALLEBH'S TEA ROOM, Brook Street
K. K. PILLAY, Alice Street

And From: *Manager, 'Indian Opinion'*
Phoenix, Natal.

CHOONILALL BROS.

THE NOTED INDIAN "SARRI HOUSE IN SOUTH AFRICA."

141, GREY STREET, DURBAN.

Branches.
53, Wicks Street And 80, Wicks Street,
VERULAM
GARAGE AND SERVICE STATION
7, Mose Street And 48, Wicks Street,
VERULAM

Cable & wire Tel. Add
"Advancing"
Phone 24003
" 24449 Res.
Durban.
Phone 30 Verulam.

ARRIVING BY EVERY MAIL FROM INDIA AND JAPAN

Benares Sarries with Bold 66 and Plain Centres, Butidar Benares Sarries in Several Shades
Price from 60/-, 85/ 105/ & up to £20.
The Latest from Benares City.
Embroidered Sarries 25 . 35/ & up
Printed Various lines of Sarries from 13/6, 17/ & upwards
Embroidered Chetr of chese from 3/6 yd. 42 in & 45 in width
Latest Design Sarrie Cloth 44 in width from 1/9 yd. 1/9 / & upwards
Georgette Sarries Latest Arrivals price from 25/-, 30/-, 37/ & upwards
Latest Blouses To Match Sarries price from 12/6, 17/6 & upwards
Zari Wool Silk Sarries In All Shades from 5/ 95/-, 125/ & upwards

THE NOTED
INDIAN SARRI HOUSE
IN SOUTH AFRICA.

SUITABLE FOR WEDDING GIFTS

Brassware Vases, Bowls, Jardines, Engraved Trays and Various other Lines
At Special Reduced Prices.

Harmoniums, Tablas, Gramophones, Records & Musical instruments At Rock Bottom Prices.
Indian Condiments, Indian Groceries At Wholesale Reduced Prices.

Midwest Radio & Radio Grams from £15. 25. £35. £45 & up

Marble Taj Mahals
from 12/6, 17/6, 27/6 45/
Suitable for Xmas Presents.

Write for sample and further particulars.

ચુનીલાલ બ્રધર્સ

દક્ષિણ આફ્રિકાનું જાણીતું સાડીઓનું ગૃહ

૧૪૧, ગ્રે સ્ટ્રીટ, ડરબન.

બ્રાંચેસ
૫૩ અને ૬૭ વીક્સ સ્ટ્રીટ
વેરૂલમ.

ગરાજ અને સર્વીસ સ્ટેશન
૭ મોસ સ્ટ્રીટ અને ૫૩ વીક્સ સ્ટ્રીટ
વેરૂલમ.

દરેક સ્ટીમરમા જાપાન તથા હિંદથી આવે છે
બનારસની પ્રસારવાળી અને સાદી, તથા જાતબાતની ભુરાદાર
સાડીઓ રૂા. ૬૦, રૂા. ૮૫, રૂા. ૧૦૫ થી લઇને પા. ૨૦ સુધીની
બનારસથી ઉમદાજાત આવેલી છે.

ઇસ્લામ ભાતના સાડીઓ રૂા. ૨૫ અને રૂા. ૩૫ થી ઉપર
બાતબાતની ભાતવાળા સાડીઓ
રૂા. ૧૨–૬ અને રૂા. ૧૭–૬ થી ઉપર.

ઇસ્લામનું ડ્રેપ–ટી–ક્લોથ રૂા. ૩–૦ થી પા. ૦–૯, ૧૫ ઇંચ અને ૪૫ ઇંચ પહોળ.

સાડીઓ જ્યોરટ ક્રિશાલનું ૩૫ ઇંચ પહોળ વારણ. રૂા. ૧–૬,
રૂા. ૧–૮, રૂા. ૨–૦ અને તેથી ઉપર

ક્રમાણાજ આવેલી જ્યોરજેટ સાડીઓ રૂા. ૨૫, રૂા. ૩૦,
રૂા. ૪૫ અને તેથી ઉપર.

સાડીને લગ પનારા બ્લાઉજ રૂા. ૧૨–૬, રૂા. ૧૭–૬ અને
તેથી ઉપર.

દરેક રંગની જરી કામની રેશમી સાડીઓ રૂા. ૫૫, રૂા. ૬૫,
રૂા. ૧૨૫ અને તેથી ઉપર.

ઘારગેાનીમા, ભાત ગાગરાન, રેમાંઓ અને બીજા વાજબી
ભાવમાં ભાત ભાત.

દરેક જાતનુ ગાંધીવટું શેવરી પટારેલા દીલસેમ ભાવે.

મીડવેરટ રેડીમે અને રેડીમે આમ્સ
ભાત પા. ૧૫, પા. ૨૫, પા. ૩૫, પા. ૫૦ અને તેથી ઉપર

ક્રીસ્ટમસના પ્રસન્ગને માટે આરસના તાજ મહાલો
ભાત રૂા. ૧૨–૬, રૂા. ૧૭–૬, રૂા. ૨૭–૦, રૂા. ૪૫.

ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન.

પુસ્તક ૩૬ મું. ફીનીક્સ, શુક્રવાર, તારીખ ૩ જાનેવારી ૧૯૪૭ નં ૬—૧.

"ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન"

શુક્રવાર, તા. ૩ જાનેવારી ૧૯૪૮

શેઠ ગોવીંદદાસનો સંદેશો

શેઠ ગોવીંદદાસ ગયા રવીવારે સ્વદેશ વિદાય થતાં પહેલાં દક્ષિણ આફ્રિકાની હીંદી કોમને એક વિસ્તૃત સંદેશો આપી ગયેલા છે. શેઠ ગોવીંદદાસે સ્પષ્ટ વાદી હીંદીની દૃષ્ટિએ આફ્રિકની પરિસ્થિતિ તપાસી છે અને આપણી ફરજ વિશે આપણને સલાહ આપેલી છે. તેમના સૂચનોમાં કેટલીક અગત્યની વસ્તુઓ છે જે ખાસ નોંધ લેવા જેવી છે. સૌથી પ્રથમ વસ્તુ જેની ઉપર તેમને ખાસ ભાર મુકેલો છે તે એ છે કે આપણી માતૃભાષા ના શીક્ષણની બાબતને લીધે આપણે આ પણા દેશનો મહાન સુધારો અને સંસ્કૃતિ ભૂલતા જઇએ છીએ. તેઓ જોઇને આશ્ચર્ય પામ્યા હતા કે સ્થાનિક સરકારી શાળાઓના શિક્ષણક્રમમાં આપણી દેશી ભાષાને માટે સ્થાનજ નથી. આપણી દેશી ભાષાને એક વધારાની ભાષા તરીકે શીક્ષણક્રમમાં દાખલ કરાવવી જોઇએ અને આપણા લોકોને તે ખાસ શિખવા ની જરૂરીયાતને વિશે ભાન કરાવવું જોઇએ.

આ ઉપરાંત શેઠ ગોવીંદદાસે કહ્યું છે કે દક્ષિણ આફ્રિકાના હીંદીઓ માલદાર છે અને તેઓ પોતે પોતાની શાળાઓ ખોલી શકે છે. વળી એમ. કે ગાંધી લાયબ્રેરી જેવું એકજ પુસ્તકાલય બસ નથી, તેના જેવાં બધાં પુસ્તકાલયો હોવાં જોઇએ અને તેમાં ખાસ સાહિત્ય પુરું પાડવામાં આવવું જોઇએ. તે સીવાય હીંદની સંસ્કૃતિ અને સુધારાના ઇતિહાસપર વ્યાખ્યાનો પણ ગોઠવવાં જોઇએ.

હાલ મહેનતની બાબતમાં શેઠ ગોવીંદ દાસે બીજી એ સુચના કરી છે કે શ્રીમંત હીંદીઓએ દક્ષિણઆફ્રીકા ગોઠવી આપણા હીંદી વિદ્યાર્થીઓને હીંદની સંસ્કૃતિ વિશે અભ્યાસ કરવા હીંદ મોકલવા જોઇએ કે જેથી આ દેશમાં પાછા આવી તેઓ માત્ર પોતાનાજ ભાઇઓને નહિ પરંતુ આ દેશની વસ્તીના સઘળા વર્ગોને માર્ગદર્શક થઈ પડે.

શેઠ ગોવીંદદાસે વધુમા એવી સુચના કરી છે કે પુર્વ આફ્રિકા દેશને ખીલવવાની હજુ ઘણીજ જરૂર છે. તેને સ્વમાનનો હોવા છતાં પોતાની સઘળી જરૂરીયાતો બહારથી આયાત કરવી પડે છે. પુર્વ અને દક્ષિણ આફ્રિકા બન્ને પડોશી દેશો હોવાથી આ દેશના હીંદીઓ કે જેઓની પાસે પુર્વ આફ્રિકાના હીંદીઓના કરતાં ઘણીજ વધારે મુડી છે તેઓઓ અરસ-પરસ વધારે ગાઢો પરિચય બાંધવો જોઇએ અને પુર્વ આફ્રિકાને દક્ષિણ આફ્રિકાના તેમજ હીંદના હીંદીઓને એકત્ર થવાનું એક મધ્યસ્થ સ્થાન બનાવવું જોઇએ.

શેઠ ગોવીંદદાસે દક્ષિણ આફ્રિકાના હીંદીઓને નેટીવોને આપવામા આવેલો છે એવો મતાધિકાર નહિ વિકસાવવા ની આસ ચેતવણી આપેલી છે. તેવા મતાધિકારથી હીંદીઓને કશો લાભ થવાનો નથી અને તેથી તેવો મતાધિકાર સ્વિકાર વા કરતા તેના જિનાજ રહેલું ઘણેતર છે.

દક્ષિણ આફ્રિકાના હીંદીઓને બીજો એક અગત્યનો મુદ્દો તેમણે એ ઠસાવવા પ્રયત્ન કરેલો * કે જેથી હીંદુસ્તાન પોતાના આ દેશમાં વસી રહેલા તનુજો માટે પોતાના થી બનતુ કરશેજ પરંતુ આજે તો તેને તેના પોતાનાજ સ્વાતંત્ર્યને માટે જબરી લડત ચલાવવી પડે છે અને તેવી સ્થિતિમાં તેની પાસેથી બહુ મદદની આશા નાહક રાખી શકાય. સ્વતંત્ર હીંદુસ્તાનથીજ પોતાના બહાર વસતા તનુજો ને અસરકારક મદદ કરી શકાય. આ સંજોગોમાં આ દેશના હીંદીઓએ પોતાની મુશીબતોની સામે પોતાની લડત જારી રાખવી જોઇએ. અને તેમ કરતાં તેઓને અમુક બાબતોમાં સમજુતી તો કરવીજ પડશે પરંતુ ગમે તે થાય તોપણ સિદ્ધાંતની બાબતમાં તેઓથી સમજુતી નજ થઈ શકે. અંતમાં શેઠ ગોવીંદદાસે જણાવ્યુ છે કે હીંદી કોમમાં સંપ હોવો જોઇએ અને હીંદીઓનુ પ્રતીનીધીત્વ ઘરાવ નારી એકજ રાજદ્વારી સભા હોવી જોઇએ. વળી તેમણે વીનતી કરી છે કે સર્વે હીંદીઓએ કોંગ્રેસમાં પુર્ણ ભાગ લઇ જોઇએ અને તેની અંદરના જે તત્વો તેઓને અનીષ્ટ જણાય તે પોતાની બહુમતી કરી કાઢી નાખવા જોઇએ અને એ સંસ્થાનેજ મજબુત બનાવી જોઇએ.

શેઠ ગોવીંદદાસની સુચનાઓપર ઉંડા વીચાર કરવાની જરૂર છે. હાલ મહેનત ના સંબંધમાં દક્ષિણ આફ્રિકાના હીંદીઓ ઘણાજ પછાત રહેલા છે એ વીષે કશી શંકા નથી. આપણા માલદાર ભાઇઓથી સરકારની મદદ નહિ મળવા છતાં કેળ-વણી અને સંસ્કૃતિની બાબતમાં આપણે ઘણીજ સારી પ્રગતી કરી શકયા હોત. પરંતુ એ તો તોજ થઈ શકે જો તેઓનામાં મરહુમ શારશી કૃસ્તમજીના જેવી ઉદારતા હોય. દક્ષીણ આ-ફ્રિકાના કમનસીબે તેવા ઉદાર માલદાર આપણામાં હજુ સુધી એક પણ પાકયા નથી, પરંતુ મુળ કાર્યને માટે કશી ખોટ યતુજ નથી. અને જો હજુ પણ આપણા માલદાર ભાઇઓ એ સમજતા થશે કે પોતાની પુજી પોતાનો જીવ છોડી ગયા બાદ પોતાની સાથે આવવાની નથી અને ખરી પુજી તેઓએ પોતાની કોમ અને માનવજાતનું જે કંઈ પણ ભલું કરેલું હશે તેજ છે, તો તેઓનું પોતાનું તેમજ તેઓના ભાઇઓનું કલ્યાણ થશે.

અમે ખુશી થઈએ છીએ, કે શેઠ ગોવીંદ દાસે સીદ્ધાંતની બાબતમાં સમજુતી નહિ કરવા વીશે ખાસ ભાર મુકેલો છે. કોંગ્રેસના કેટલાક નેતાઓ સ્વાર્થને ખાતર સીદ્ધાંતો

વીસ વર્ષ પછી નેપ ચમત બદલાયો નથી

ડર્બાનીસબર્ગનું એક વર્તમાનપત્ર મહાત્મા ગાંધીજીને લેડાનીસ્મિથના એક ડીફટગાંથી કાદી મુકવામાં આવ્યા હતા તેનું વર્ણન આપે છે. એ પત્ર લખે છે કે ગાંધીજી જેલના આજે ૩૦ કરોડ ઉપર હીંદીબાના નેતા છે તેઓને ૩૦ વર્ષ પુર્વે હીંદના રાજકારી શ્રેઠ ગોવીંદદાસને થયો હતો અને જે બદલ મુદકી પ્રધાન મી. જે. એચ. હોફમેયર તેમજ અન્ય સત્તાધીશો તરફથી તાકો માગવામા આવી છે તેવો કડિસ્ક આફ્રિકાના એક ડીફટમેનનો અનુભવ થયો હતો. ગાંધીજી લેડાનીસ્મિથમાં ગેરીલ્લર તરીકે પ્રેકટીસ કરતા હતા. તેઓ જોહાનીસ્બર્ગના એક પ્રતિષ્ઠિત બેરીસ્ટર મરહુમ મી. જે. ડબલ્યુ. રોનાર્ડ કે.સી. ની ઓફે હેરીસન સ્ટ્રીટમા એક મકાનમાં ડીફટમા બદલા જતા હતા. ડીફટમેન જે નાટાલ થી આવેલો હતો તેણે કહ્યું: "અમે કુલીઓને અહિ નથી લેતા." આથી ગાંધીજી એકલાજ નહિ પરંતુ મી રોનાર્ડ પણ ડીફટમાંથી નીકળી ગયા અને ડાલ્ટપર ચાલીને ગયા. આ બનાવ જોનાનસ્બર્ગના ડેટલાક કાળુ જોહાનીસ્બર્ગમાં છે.

ગાંધીજીને આ એકજ અનુભવ નહોતો થયો એવા અનેક અનુભવો થયા હતા અને આજે પણ હીંદીઓને થયા કરે છે. વતનની પાસે નાબતાની કરા ગણત્રી ચલીજ નથી.

ચુનીયનની વસતી

ચુનીયનની વસ્તીની તા. ૫ મે ૧૯૩૬ ના બ્યુરોકી મણુમરીના છેવટના પ્રસિદ્ધ થયેલા આકડા મુજબ એ જિલ્લે ચુનીયનમાં ૧૫,૬૮૬ લોકો હતા જેમાંથી ૧૨,૬૬૬ પુરૂષો હતા અને ૨,૯૨૦,૭૬૬ સ્ત્રીઓ હતી. ૧૯૨૧ની સાલ કરતાં ૨૬,૬૬,૩૧૮ નો વધારો થયો હતો. આ વધારામાંથી ૧૮,૬૮,૮૭૬ નેટીવો હતા, ૨,૨૪,૬૬૬ પુરોપીયનો, ૨,૨૪,૬૧૩ કલર્ડ અને [illegible] શીયાટીકો હતા.

તા. ૫ મે ૧૯૩૬ ના ૬૫,૮૬,૮૬૮ લોકોમાંથી ૨૦,૦૩,૮૫૭ (૧૦,૧૭,૮૩૪ પુરૂષો અને ૯,૮૫,૬૮૩ સ્ત્રીઓ) યુરોપીયનો હતા, ૨૫,૬૬ ૬૮૬ (૩૩,૩૨, ૫૧ પુરૂષો અને ૫૨,૮૪,૦૩૮ સ્ત્રીઓ) નેટીવો હતા, ૨,૩૬,૬૬૩ (૧,૩૬,૩૫૩ પુરૂષો અને ૧,૦૦,૫૪૦ સ્ત્રીઓ) એશીયાટીકો હતા, અને ૭,૬૬,૬૬ (૩,૮૭,૪૩૧ પુરૂષો અને ૩,૮૨,૨૩૬ સ્ત્રીઓ) કલર્ડ હતા. આ આંકડા વસ્તીપત્રકના પ્રાથમીક આંકડા કરતાં ૧૨૩૩ લોકોનો વધારો બતાવે છે.

આ વસ્તીની પ્રાંતવાર વહેંચણી નીચે પ્રમાણે થયેલી છે: કેપમાં ૩૫,૨૬,૬૦૦ (૧૬,૬૪,૪૦૮ પુરૂષો અને ૧૮,૬૫,૮૬૨ સ્ત્રીઓ), ટ્રાંસવાલમાં ૩૩,૪૧,૪૭૦ (૧૮,૪૬,૫૭૬ પુરૂષો અને ૧૪,૬૪,૮૬૪ સ્ત્રીઓ), નાટાલમાં ૧૬,૮૬ ૬૬૮ (૬,૮૪ ૨૨૦ પુરૂષો અને ૧૦,૦૨,૨૪૮ સ્ત્રીઓ), અને ફ્રીસ્ટેટ માં ૭,૭૨,૦૬૦ (૩,૮૧,૬૦૩ પુરૂષો અને ૩,૬૦,૧૫૭ સ્ત્રીઓ)

જેમાં ૭,૬૧,૫૭૪ યુરોપીયનો, ૨૦,૪૫-૫૭૬ નેટીવો, ૨૦,૫૦૮ એશીયાટીકો અને ૬,૮૮,૨૪૮ કલર્ડ લોકો હતા, ટ્રાંસવાલમાં ૮,૨૦,૭૫૬ યુરોપીયનો, ૨૪,૭૪,૬૮૦ નેટીવો, ૨૫,૪૬૩ એશીયાટીકો અને ૫૦,૮૪૧ કલર્ડ લોકો હતા. નાટાલમાં ૧,૬૦,૫૪૬ યુરોપીયનો, ૧૫,૫૩,૬૨૬ નેટીવો, ૧,૮૩,૬૬૧ એશીયાટીકો અને ૧૮,૬૨૬ કલર્ડ લોકો હતા; અને ફ્રી સ્ટેટમાં ૨,૦૦,૬૭૮ યુરોપીયનો, ૫૫૬૧૦ નેટીવો, ૨૬ એશીયાટીકો અને ૧૭૬૪૩ કલર્ડ લોકો હતા.

ઇંડમાં અંગ્રેજો કન્ટિઅનોનું ભાવિ

હીંદના બદલાયેલા જમાનામાં અંગ્રેજ અને હીંદીના સંસર્ગથી ઉત્પન્ન થએલી વર્ણસંકર પ્રજા જે એંગ્લો ઇન્ડિઅન તરીકે ઓળખાય છે અને જેની વસ્તી હીંદમાં ૧,૮૯,૦૦૦ ની છે તેનાં ભાવિની હીંદ અને બ્રીટનના સત્તાધીશોને ચિંતા થઇ પડી છે કેન્દ્રસભારીના આર્ય બીજાએ એંગ્લો ઇન્ડિઅન ફ્રાંગોને માટે ચર્ચ તરફથી ચલાવાતી ૧૫ નીશાળો માટે ફન્ડની માગણી કરી છે. એ માંગણીને ચાન્સલર ઓફ એક્ષચેકર સીનલીથગોએ અને માજી વાઈસરોયો લોર્ડ રીડીંગ્સ અને લોર્ડ રીવીંગટને અને હીંદી વકીલ લોર્ડ સત્યેન્દ્ર સીંહા આપ્યો છે. હીંદના મેટ્રોપોલીટન અને હીંદ બર્મા અને સીલોનના ચર્ચના બીશપો ની સુચનાને અનુસરીને આર્ચબીશપે આ માગણી કરી છે. એ ફ્રાંગની મુશ્કીલીઓ અને હવે અતરેરામોમા વધતા જતા મમાણુમાં હીંદીઓને નોકરી આપવામાં આવતી હોવાથી તેઓની એક વખતની નક્કી ગણતી સ્થીતી જોખમાતી જાય છે. લોર્ડ સીનલીથગો એક સંદેશામાં જણાવે છે કે આ ફ્રાંગે ભુતકાળમાં હીંદને કરેલી તેવી તેની સેવાઓ આજ રાખવી હોય તો તેનુ ફ્રાંગપણું ઘોરણ જરા પણ ઉતરતું નહિ હોવું જોઇએ એ અર્થાત આવશ્યક છે. લોર્ડ રેટલેન્ડે એવી આશા દર્શાવેલી છે કે ફેડરલ ફન્ડ થવાથી એ ફ્રાંગને માટે સેનહટમરીત, ઓછી રીતેરે ઉદ્યોગોની તાલીમ આપવાની સગવડો થઇ શકશે.

(૫૬મી પોલમાં ચાલુ)

(બીજા પોલમાંથી ચાલુ)

જણાવાય છે કે જોન્સો ઇન્ડિઅન ફ્રાંગે પોતાની ૨૫૦ વર્ષની લાંબિ દરમીયાનમાં બ્રીટીશ સામ્રાજ્યની ખાસ કરી ૧૮૫૭ ના બળવા વખતે, મહારાષ્ટ્રના યુદ્ધ વખતે અને વિશ્વ-વિગ્રહ વખતે વફાદારીથી સેવાઓ બજાવેલી છે.

વેગરી દેવાયા દેવાનો જ્યારે ઉચ્ચાર કરવાની ઓ લાઇ રહ્યા [illegible] તારે ખુશી થતા જોવું છે કે બીજા કેટલાક મીહીનાં વેગરી દેવામાં આવેલા દેવાનું ચિવકારી સેવાની પ્રવાર્યુકતા રાખવી રહ્યા છે પરંતુ [illegible] ના ફોપ હીંદથી અલગનવર આવેલા પ્રતિનિધિ મંડ [illegible] અને હીંદ સરકારના એજન્ટો પર મુકી પોતાનો બચાવ કરી રહ્યા છે. તેની દલીલ ખુબી ગલ્લાપ કમકે હીંદી કેદના [illegible] તાઓને પોતાનું કોન્ફરન્સ હીંદના પ્રતિનિધિમંડળોને [illegible] હીંદ સરકારના એજન્ટોને વેચી દેવા [illegible] માટે હરજ પાડેલી નથી. શ્રી ગોખલેદ્વારા આ દલીલને [illegible] સાત શબ્દોમાં એજ [illegible] છે કે "આપે તે પહ વ્યવ તો પણ લિહાજની ખાતરમાં સંગઠની નહિ કરીશ."

જો આ સારા સોખામણ નેતાઓના દિલમા છેવટ કોમ તો દક્ષિણ આફ્રિકાની હાંદી કોમનું નેતૃત્વ ગાંધિના સુકાનવાની આશા રાખી શકાશે. ઓફ્રાની બાબતમા એટલું તો ચોકસજ છે કે જો આપણે એક પહ નહિ રહીએ તો હીંદ તો શું પરંતુ પૃથ્વિપરની કોઇ પણ સત્તા આપણી બદારે ચલી નહિ શકે. આપણી રાજકારી સત્તામા એકેજર દોષો જોનારાએ એ પણ ખ્યાલ [illegible] પરંતુ આપણી [illegible] મનસીબ દશા એ પહ પોકારી છે કે કોંગ્રેસના આપકતાઓના એક ગ્રુપે નોંગ્રેસથી છુટા પડી જઇ પોતાની જુદી સંસ્થા સ્થાપેલી દોવાથી અને બીજો એક વર્ગ તર સૈયદ રજા અલીના માસ રોબી સાથેના મતભેદ રીકાઇ ફુસ પડી જવાથી આમ રહેલા યોગાએક પાર્ટ-ટાઓ કે જેમને બંધારણ અનુસાર કોંગ્રેસમાં કોઇ પણ હોદો ધરાવવાનો અધિકારજ નથી તેઓ સરસુબાતારી ગણ પોતાની કન્ફાના આપે તેમ વર્તી રહ્યા છે. જ્યાં એક વસ્તુ તેઓના ધ્યાનમા બોવી પડશે અને તે એ કે તેઓ શીખીસ નથી રહ્યા [illegible] કરતાં ગુરુસ્થાન તેઓએજ બધારે કર્યું કહી. પરંતુ [illegible] પણ લાગ કરેલો હશે તે તેઓના લાભમાં [illegible] કે અને નુકસાન કરેલું હશે તેનો જોખમદારી તેઓને શિરે નાખ પરંતુ કોંગ્રેસથી છુટા પડી ગયેલાને શિરે રહે છે. અમારા અભ્યાસ મુજબ એક વર્ષ તા એજન્સી બારકાના મેળાવામાં કરી બોલાવ્યા બાદ [illegible] પણ [illegible] મોમેન્ટ પડી ગયા [illegible] તેણે પોતે કોંગ્રેસ માર્ગ અખત્યાર કરવા તના મંડળમાંથી વિચાર કરવા [illegible] રહેલો. અમારા નમ્ર મતે પ્રથમથી જો વર્તે [illegible] મોટને કામી રેવાની શક્તિ બતાવી હોતે તો આ [illegible] એ કઠિન તેનામા [illegible] હોય તો તેઓ કોંગ્રેસના કાર્યમા પણ જરૂર ઓછા નજરબુત કામ [illegible] કરવાના પ્રયત્ન [illegible] જોઇએ. જો એ [illegible] રહે અને [illegible] તો [illegible] તેની ઉપરછટ પણ તેને કરવી નાખશે અને તેમ થશે તો [illegible] વર્ગો કેટલા પોતાની કરવી કોમનું ચોકું આદિત કરેલું બતાવશે. [illegible] કોમના જવાબદાર નેતાઓને સત્ય અને સ્વાભાવિકતાના ભોગે [illegible] કાર્ય બનશે.

શેઠ ગોવીંદદાસની વિદાયગીરી

સ્વાગતની મીટીંગો

ડીસેમ્બર તા. ૩૦ મીના ગુરૂવારે શેઠ ગોવીંદદાસ ગેરીટજીએ જ્યા ઉતા ત્યા નાતાલ ઇન્ડિયન કોંગ્રેસની શાખા તરફથી તેમના માનમાં લીધા મીટી મોકાણમાં મેયરના પ્રમુખપદે સભા થઇ હતી.

શુક્રવારે મી. એસમસ્લેજના કારણના મુકામે તા પાછળનો મેળાવડો થયો હતો ત્યાં કેન ગોલ્ડસ કોંગ્રેસોસીએશનના મુખ્ય નેતાઓની શેઠ ગોવીંદદાસે મુલાકાત લીધી હતી અને તેઓની મુલાકાતો અંગેની ચર્ચા કરી હતી.

શનીવાર ૧૮મી ડીસેમ્બર તા. ૧૭મીએ સવારે ૧૦—૩૦ વાગે સુરત ટ્રેડ કોંગ્રેસોસીએશન તરફથી એસોસીએશનના હોલમાં શેઠ ગોવીંદદાસના માનમાં મીટીંગ થઇ હતી. હોલ લોકોથી ઉભરાઇ ગયો હતો. એસોસીએશન તરફથી સ્વાગત કોંગ્રેસમાં આપવા હતું કે શેઠ ગોવીંદ દાસને પ્રથમજ પસંદ પાડ્યુ હતું. પ્રમુખસ્થાને મી. એમ પી. નાયકે લીધું હતું. શેઠ ગોવીંદ દાસને પુષ્પહાર પહેરાવવામાં આવ્યો હતો અને તેઓએ દક્ષિણ આફ્રિકાના ભારતીઓને માટે ઉઠાવેલી મહેનતને માટે આભાર માનનારા અને તેમને સફળ સફર ઇચ્છનારા પ્રમુખ તરફથી તેમજ મેસર્સ પી. કે. દેસાઇ, મણીલાલ મોદી, પી. બી, મોદી, મ્યુનીસીપલ તરફથી વાઇસ ચેરમેન પારેખે ભાષણો કર્યા હતા.

શેઠ ગોવીંદદાસે એસોસીએશનને તેમના કરેલા સત્કાર માટે આભાર માનતા જણાવ્યું

હીંદી કોમમાં સંપ રાખવાની બહુજ જરૂર છે. કોંગ્રેસોસીએશન હીંદી બાળકોને દેશી ભાષાનું જ્ઞાન આપવાને સારા બંદોબસ્ત કરી રહ્યું છે તેની ઉપયોગીતા કાર્યમાં ઉત્સાહપૂર્વક કામ કરી રહ્યા છે તેને માટે શાબાશી આપી હતી. અને જણાવ્યું કે હીંદીઓએ ગમે તે પ્રકારના ધોમ છતા પોતાની સંસ્કૃતિ તેઓએ ટકાવી રાખવાજ જોઇએ. જ્યાં જે સંસ્કૃતિ ટકાવી રાખવામાં સુરત ટ્રેડ કોંગ્રેસોસીએશન જે સુંદર કામ કરી રહ્યા છે તે પ્રશંસનીય છે. પરંતુ કોઇપણ કોમની ખામી આપણે ઓછી નથી, તેવી જાણીતી આપણે ત્યાં પણ પુરતપ્રમાણમાં છે તેને દુર કરવાનો પ્રયત્ન કરવો જોઇએ.

પુર્વ આફ્રિકામાં રહેવાને માટે અનેક લોકોને પોષાવું શેઠ ગોવીંદદાસે જણાવ્યું. તેમણે કહ્યું કે એ દેશમાં કાયદા ખાસ પક્ષપાત ભરેલા છે છતાં પોતાને ફાવે તેવા ધંધા, વેપાર, નોકરી, સીમેન્ટ, ખાસ ચીનાઇ ટાઇનો ઘણો ધંધો ત્યાં પરદેશથી અને મુખ્યત્વે જાપાનથી આવે છે એ સમયે ખાસ સાવચેતી રાખવી જોઇએ કેમકે ત્યાં જાપ વેપારી રહે. દક્ષિણ આફ્રિકાના હીંદી ઓમાં પુર્વ આફ્રિકાના હીંદીઓ માથે ઘણાજ પરિસ્થિતમાં આવ્યું જોઇએ અને ભારે ચીના પુર્વ આફ્રિકા એ બાળક જાને દક્ષિણ આફ્રિકા તો દીકરીઓને ઘણવાનું ઘર છે માટે અભ્યાસ સ્થાન દોવું જોઇએ.

ફાઇન સેવીંગ કલબ

સાર બાદ શેઠ ગોવીંદદાસે ગા. આર ગોસ્પલાનના ફ્રાઇન સ્ટ્રકચરીંગમાં જ્યા ફોટા પાડ્યા અને બાગ બીલ્ડીંગ ઇન્ડિયન બાજુએ સોપીંગ સ્થળના સભ્યોની મુલાકાત લીધી હતી.

૧ વાગે શેઠ ગોવીંદદાસ મી. પી. ઓર પથરના મુકામે જમવા ગયા હતા ત્યા પોસોનીમસ ઓનર્સ એન્ડ સેલસમેન ઇન્ડિયન કોંગ્રેસોસીએશનના આગેવાન નેતાઓની સાથે ચર્ચા કરી હતી.

બપોરે ૩—૩૦ વાગે શેઠ ગોવીંદદાસના માન માં નાતાલ ઇન્ડિયન કોંગ્રેસ તરફથી પારસી રૂસ્તમજી હોલમાં મીટીંગનો મેળાવડો થયો હતો. કોકેશ્યો હોલ ચારમ્ય ગયો હતો. કેટલીક બહેનો પણ હતી અને મી. ડારબીશાયર એમ. પી., અને તમના ધર્મપત્નિ પણ હાજર હતા.

પ્રમુખ હાજી ઇ. એમ. પારેખનુ ભાષણ હાજી મી. આદમ શેઠ બહેનોમાં પાસી રાજાવામાં કહ્યુ કે આપણે બહેનોએ કોંગ્રેસ તરફથી પારસી રૂસ્તમજી હોલમાં મીટીંગનો મેળાવડો થયો હતો. શેઠ ગોવીંદદાસે ઘણી મહેનત કરીને પણ આપણા હકો બાબતમાં ઘણી સારી રાજાઓ મેળવી આપી છે તે બદલ આપણે એક ગજરાતી ગાન રાખ્યો છે. તેમજ વર્તમાન પત્રોમાં ખુલાસાઓમાં આપણી લડતને ઘણોજ ટેકો આપતી આવેલી — અને ભવિષ્ય માં પણ આપવા કરશેજ. પરંતુ એ ટેકાનો આપે કરીજ નથી તો આપણે આગે દોડવાને તૈયાર નહિ થઇએ.

આગમાં પ્રમુખે પણ પ્રાગજી દેસાઇ જે ગોલ્ડ કરીયરના કુંક મુદતને માટે સ્વદેશ ગમન કરતા હતા તેમને સફળ સફર ઇચ્છી હતી.

મી. ડરબીશાયર

મી. ડરબીશાયરે બોલવું કરતાં જણાવ્યું કે ગોલ્ડ કલબનો ગરજો સીલેક્ટ કમીટી સમક્ષ રજુ થયો ત્યારે તેમને જના સાથે પણ સંબંધ હતો. અને પાર્લામેન્ટે તે પ્રકાર નહિ કર્યો એ જેમ પોતે પણ ખુશી થયા છે તેમણે જણાવ્યું કે એ ખરડો માત્ર હીંદીઓનેજ નહિ પરંતુ યુરોપીનોને પણ અપમાનજનક છે અને તેમને નથી સ્વમાનું કે પાર્લામેન્ટ તેવો ખરડો કદી પણ પસાર કરે મી. ડરબીશાયરે વધુમાં જણાવ્યું - પ્રાત બાકી પુર્વને કહી શકે — કે પાર્લામેન્ટની બાજની બેઠકમાં ઓરે વધુમાંદ પાસનારો ખરડો કાયદા રૂપમાં થયેલો નથી કેમકે એ બેઠક કુલ અને બાકી સભ્યોની અવરજા ફક્તાને જ બાબતો

માનનીય મહેમાનનું જાપણ

શેઠ ગોવીંદદાસે પોતાના માનમાં પ્રેમભર્યો સ્વાગત માટે હીંદી કોમનો આભાર માન્યો અને પ્રમોશન અને રેલવેની સગવડો કરી આપવા માટે યુનીયન સરકારનો પણ આભાર માન્યો. હીંદી બાજુ તરફ દિલસોજી બદલ પણ આભાર માન્યો અને જણાવ્યું કે હીંદુસ્તાનને ... સંદેશો પહોંચાડવાનો મને પણ ઘણો આનંદ થયો - મારી દક્ષિણ આફ્રિકાની મુલાકાતો દરમીયાન એક યુરોપીયન મહાશય મને બધા ગયા હતા કે જે હીંદીઓના તરફના પોતાનાજ જાતભાઇ ગોરા બાબતોને નીડરપણે ઉઘાડી પાડતા સાંભળ્યા નહોતા.

(શેઠ ગોવીંદદાસનુ બાકીનું ભાષણ તેમણે કરેલા આંદોલન વીષેનાના પોતાપણે હતું કે આ અંકમાં બધા સ્થળે પ્રસિદ્ધ થયું છે.)

બાકીનો જલસો

સાંજીપારની સાથે ... ૬ વાગે શેઠ અબી'દ દાસના માનમા કરવાના બાકીના મેળાવડો મેસર્સ ॥ એન બાયડ અને એન. બુચા એન્ડ સન્સ તરફથી સુરત ટ્રેડ કોંગ્રેસોસીએશનના હોલમાં બાબ્ય બાકીનો જલસો થયો હતો હોલને સુંદર રીતે શણગારવામાં આવ્યો હતા અને અનેક પ્રતીષ્ઠિત બહેનોથી ભરાઇ ગયો હતો. શેઠ ગોવીંદદાસની વીદાયગીરીના ખાસ મીનો વાચ્ય સાથે ગવાયા હતી.

મી. એમ. પી નાયકે પ્રમુખસ્થાન લીધું હતું. બાબુ બાદ મેસર્સ ॥ એન નાયક અને એન. બુચા એમ. એન. કુપા તરફથી માનપત્રના માનમાન ને પુષ્પહાર અર્પણમાં આવ્યો હતો અને શ્રી. પ્રાગજી દેસાઇ કુંકે મુદત માટે સ્વદેશ જતા હોઇ તેમના અને મી. રામદાસ ગાંધી કુંક મુદત પર સ્વદેશથી આવે પધારેલા હોઇ તેમને કુલ નો તોરો અર્પણમાં આવ્યો હતો.

મેસર્સ ॥ ન દેસાઇ, એસ કે. રાંદેરીયા, એ. આર. પ્રાજ, રસીલા ગાપાની દયાળ, મણીલાલ નાથા, એ. એમ. ઇ. ઝવેરી, એમ. એમ. મોકાત, રામદાસ ગાંધી અને મોરારજી દુસ્તમજી તરફથી શેઠ ગોવીંદદાસના બાજની દારેક દ્રવ્યનાશ બાંધવો બાંધવો થયા હતા

શેઠ ગોવીંદદાસે દક્ષિણ આફ્રિકાની પોતાની મુલાકાત દરમીયાન હીંદી કોમે બતાવેલા સ્નેહભાવ માટે તેનો આભાર માનેલો અને પોતાની માતૃ ભૂમિ ... તરફ જવા બાબત અને દક્ષિણ આફ્રિકા કે જે તેઓનો દત્તકવતનનો દેશ છે તના તરફની પોતાની ફરજ ન બજાવવા જણાવ્યું તેમજ તે બાબત તેમણે કરેલ દરમીયાન કંઇ પણ ગેરસમજુતી થવા પામી હોયતો તેની માફી

પક્ષે નહિ આપશે. કીડાને ખાતર મારવા પડે તે મારવાને પણ તૈયાર થઈએ.

બાદ મી. અલ્ફ. અલ્લાએ રજૂ કરેલા ઠરાવોનો તેમ આભાર માન્યા અને સુંદર ભેળાવડો પણ પાછલ થયો હતો.

વિદાયગીરીનું હૃદયદ્રાવક દૃશ્ય

રવીવારે સવારે ૧૦–૩૦ વાગે સ્વામી બાપાની દવાખાના આગળ વિદાય લેવા સ્વામી આવતાની દવાખાના તેમ્બોએ ઘણી પણ દવાખાના આગળની નથી અને આટલા દિવસના ગાઢ પ્રેમબંધન પરની અઘાત હતો તેનું મન આશ્ચર્યજ નથી.

તેમ ગોવીંદદાસ ૧૨ વાગે સ્ટીમરપર ચઢવા અને ૧ વાગે સ્ટીમર ઉપડી ગઇ હતી. તેઓ ને બધાવવા રહીમને ઠીકઠીકાની મોટી સંખ્યા હાજર થઇ હતી. તેમ ગોવીંદદાસ સાથે તેમના જમાઇ મી. ચમનલાલ અને મી. મણિલાલ દેસાઇ હતા.

શેઠ ગોવીંદદાસનો વિદાયગીરીનો સંદેશો

હિંદ જતા વિદાય થતાં પહેલા શેઠ ગોવીંદ દાસે દક્ષિણ આફ્રિકાના હીંદીઓને નીચે પ્રમાણેનો સંદેશો આપ્યો હતો :

આજે મારો આફ્રિકાનો પ્રવાસ પુરો થાય છે અને તમારા અતી પ્રેમભાવી સરકારને માટે તમારા સર્વનો આભારી છું. યુનીયન સરકારે તેમજ સર રીચર્ડ ટ્રાઝ આફ્રીકે મારા આ દેશના રહીવાસી દરમીયાન મારી સગવડો માટે જે કંઇ કર્યું છે તેને માટે તેઓનો પણ હું અત્યંત આભારી છું.

ગયા સપ્તામાં ૧૭ નવેમ્બર ના. રહ વાગે હતમાં હતો અને ઉપલ્લા જ અઠવાડીયામાં પુર્વ આ દક્ષિણ આફ્રિકાના લગભગ સઘળા અગ્રગણ્ય સજ્જનો હું જોઇ ચુકયો હતો જે દેશમાં આપણા વડવાઓ મીશ્રા પહેલા આવ્યા તથા આજે જે તેમનો બાલબચ્ચાં ને દેશ આજે આપણું માનભંગ કરનારો દેશ બન પડયો છે. ત્યાં બધાં પ્રેમ લાગે જોઇતી ઓછર પરત્વે તેમજ અને તે બધા બંડખોરી સીવી રીતે યા દબદબાભરી આપણા સોબતને ખાતર મુકવાનો ગોરાઓનો અતત પ્રયત્ન. પુરા આફ્રિકામાં આપણા ઘોડા ની ગોરી વસ્તીને સીવી બધા પ્રયત્ન પોગો અને મુખ્ય રીતે ચાલી રહ્યો છે બધારે આઠ વર્ષમાં અને નવા સ્વરૂપમાં ચાલી આવ્યો.

પોલ્સમુરમાં કરવા આફ્રિકાની પ્રજા જે મુખ્ય કારણ ગીરી હતી તે દેશ હીંદીશ સામ્રાજ્ય ની અંદર ગોરા પ્રજા બધા હીંદીઓ તરફ જોવા પોલ્સમુરીન રૈયત ગણે હોવા પ્રજા સમાન ધોરણ બનાવવામાં આવે છે. દક્ષીણ સરકારે જે બારેમાર સરકારના જેના વસ્તુ છે કે તેના પોતાનાજ કરવાનોમાં તેની પોતાનાજ રૈયત નરફ ગોટલી બધા અગવાના જરૂરની રીતનો સ્તોવ લેવામાં આવે છે.

અંગ્રેજોનો સિદ્ધાંત

આ દેશના આપણા ગોરાની સમક્ષ મુશ્કીલાતો આપણે સીદ્ધાંત ઉપર રચાયેલી હોવાનું સમજાવાય છે. દક્ષીણના આફ્રિકનના તરફથી જોઇ પણ વસ્તુ અગી ગતીજ નથી કે કંઇક પણ સીદ્ધાંત ઉપર રચાયેલી નહિ હોય. પ્રબ્ન સમાજના સીદ્ધાંતને ખાતર તેઓએ રાજ્ય ચાલ્યું હોય કે ઉદારી દાખ્યું. તેમ એક વસ્તુ સમજના સીદ્ધાંતપર તેઓ રાજ્યો રચાયે છે. ગોલરરાઇટીંગ સીદ્ધાંતપર તેઓ સ્વતંત્ર પેપારની ઠીમાયત કરે છે અને રાજ્યિક સીદ્ધાંતપર તેઓ જકાતની-ડીયાનો ઉભો કરી દે છે. આ દેશમાં પણ તેઓ સઘળી વસ્તુઓ સિદ્ધાંતપર કરે છે.

૧૮૭૬ માં હીંદીઓનો બળાત્કારથી ઠીનવી મોકલવા આવ્યો તે. જે સોબ પોતાના બાલુબચ્ચાં ના સતાપીકાર નતિ પરાવતા દોગ તેઓથી અદિ પણ તે આધારે નહિ પરવા શકાય કે સીદ્ધાંત પર છોનાની મોકલ્યા હતો. અને આજે યુરોપીયનોથી બીજ યુરોપીયનોના લાગ નીચે ૧૫ ન પાર્ટ સ્ટ્રે જો સિદ્ધાંતપર પ્રેમમાં પ્રેમ કોમેજમાં યુરોપીયન રીવાજોના સ્ટાર્ટ સ્વરૂપમાં આપ્યો દીધાં છે. એટલે દરેક અંગ્રેજ ... કોઇ પણ કરે છે તે ઓક ના પીબ્લ સીદ્ધાંતપર રચાયેલ દોય છે પરંતુ જો બારો મત પુછવામાં આવે તો ... ના સર્વોએ કરીને યુરોપીયનો બાદ સ્થાપ ગોકજ સીદ્ધાંતથી દોરવાય ... અને તે સ્થાનોનો સીદ્ધાંત દોય છે

શેઠ ખીટને મોલ્સર મરાજ જો સીદ્ધાંતપર કરી હતી કે હીંદીઓ તરફ આ દેશમાં ન્યાયી વર્તણ નથી આવ દોર બોટનોમ વિજય ગયા પછી હીંદીઓના વિષયમાં ... પક્ષ છે હીંદીઓની બાબે એક પાછી તેમ પ્રમદાઓમાં ગયા પ્રાપ્યા પણ્યા જુનો ... ... નાદ બોલા પરત્વ ... ... નાદ પણ ... મધુ છે? એ કરવા ... ...

તમારી ઉપર માલ્યામાં આવેલી ફોજ તો સામે
નહિ વિરોધ ઉઠાવી શકો છો. પરંતુ
પણ પરંતુ તમારી સંમતિથી તમારી ઉપર
નાખવામાં આવેલી ફોજ તો તેની સામે તમારાથી
પકડી નહિ રહી શકાય આ સંબંધમાં
બાબત ... હું ખાસ મૂકું છું કે તમારી સલાહ કુદ
સલાહકાર આવી શકાશે તેને વિશે તમને
મોકલી સલાહ આપવા ... ... એ બાબત
મતાધિકારની છે. તારીખ તમને સલાહ ...
નેટીવોને આપવામાં આવેલો કે તેવો મતાધિકાર
તમારે બિનકુદ્ધ સિધ્ધારવો નહિ જોઈએ. તમારે
સમાન મતાધિકારજ સિધ્ધારવો જોઈએ અને
તમારાં ... ... સરકાર રેશન ... પરજ ... રાખવા
જોઈએ. તમને દરેક ફ્રેમેદારને પણ ... ...
પાસે અધિકાર હોવો જોઈએ. ... તમે
તમારી ... ... સામ્રાજ્યોના ... ... આપી
સરકારની ઉપર તમારી ... ... શકો.
મોટા ... ... પુરાવાપત્રોના તમારા પ્રતિનિધિઓ
તરીકે પાર્લામેન્ટમાં મોકલી શકો ... ...
મત ... ...
... ...
... ...

શેઠ ગોવીંદદાસનો જીવન પરિચય

– લેખક :
પ્રાગજી અજુભાઈ દેસાઈ

શેઠજીના લગ્ન બાર વર્ષની કુમળે કરવા માં આવ્યાં હતા અને તે પ્રસંગે ગામેગામ કંકોતરીઓ મોકલવામાં આવ્યા હતા. પ્રસંગ ખૂબ ધામધૂમથી ઉજવાયો હતો. રાજા ઓકુળદાસજી ને વેવાઈ પક્ષ તરફથી ઘણું મળ્યું હતું એટલે તેમને પણ ઘણું જ હતું કે તેમના કુળમાં આનંદનો એ છેલ્લો પ્રસંગ હતો. રાજા બાદ રાજા સાહેબનો આઠ માસના સ્વર્ગવાસ થયો હતો. શેઠજીના રાજ રાજપુતાનાના રજવાડા સ્ટેટમાં થયાં હતાં. આ સ્ટેટ જબલપોરથી ઉત્તર દક્ષિણ ત્રણસો માઈલ છે અને ગામની આજુબાજુ ઘણું ઉજ્જડ જાનવરો માટે ઘાસિયાને ઘણું જંગલ આવેલું હતું. તે વખતે પ્રસંગોની ઉજવણીમાં ભારતના જાણીતા શહેરોમાંની જે કંઈ જોવાલાયક જાણીતી નાવિન્યસોના પોસાવવામાં આવી હતી' રાજા સાહેબ ઓકળદાસજીની પણ એજ અભિલાષા હતી કે પોતાની પેઢીમાં શેઠજીને કોઈ પણ પ્રોફેસર કે યુનીવર્સીટીમાં ગોકલવામાં ન આવે. અને તેમની પ્રજ્ઞા પ્રમાણે શેઠજીને કોલેજ કે યુનીવર્સીટીમાં ફરી મોકલવા નથી તેમણે યુનીવર્સીટીની પરિક્ષા આપી હતી પણ મેળવી નથી પરંતુ ઉંચામાં ઉંચી અંગ્રેજી કેળવણી એમને આપવામાં આવી છે. રાજા ઓકુળદાસજીના પ્રથમ બાર ઓગની કેળવણીની પહેલીના પણ દેર પડયો મરણ કે શેઠજીના પીતાશ્રી કુશલદાસજીની અભિલાષા ઓનરેબ્ર હતી કે શેઠજી મહાન જવાહરાતના પુરા તરીકે તેમના જેવું જ વેપારધંધો ચલાવે રાજા ઓકુળદાસજીની આંતીમ ઈચ્છાનુસાર શેઠજીને પ્રોપ યુનીવર્સીટી કે કોલેજમાં ના ૧૯૦૦ ઓગના કેળવણી માટે સારામાં સારા શિક્ષકો રોકવામાં આવ્યા હતા તેમાંના એક આનરેબ્ર પ્રોફેસર દીનબંધુ હતા. માસિક રૂપિયા ૬૫૦ ની મોટી રકમ આપીને શેઠજીને નામદાર મહારાજા સાહેબ તથા રાજ્યના બીજા ખાસ નામીચા અધ્યાપકો આપતા હતા. તેમણે પોતે જેટલું ૧૮ માસનું ભણતર ભણ્યા છે. શેઠજી બાર વર્ષની ઉમરના હતા ત્યારે વિષ્ણુ ગોવિંદ નામનો પ્રથમ નોકર રાખ્યો હતો.

જીવન પરિવર્તન

સન ૧૯૨૬ ની સાલમાં પૂજ્ય મહાત્માજીએ અસહકારનું પ્રચંડ ધર્મયુદ્ધ પોકારેલીનો હતો. સમગ્ર ભારતવર્ષ તે સામે બળવાખોરી ઉઠેલો હતો. પ્રોફેસર, બેરીસ્ટર અને પદવીનો ત્રિવિધ બહિષ્કાર પુકારાયો હતો. સામેનો નૌકરખાનાઓનાં હરણો દીહાડાનાં તે બધાય બળા બળી ઉઠયા હતા અને દેશનાં દરેક પ્રદેશના કાર્યકરો બારડોલીના મહાત્માજી પ્રત્યે નજર રાખી રહ્યા હતા. અને મહાત્માજીએ હિંદી કાઉન્સીલ ઓફ સ્ટેટમાં સામેલ થવા ના પાડતાં કાર્યકર્તાને ગેબ ગોતાના પ્રાણોના અમલ ના મુકવાની સુરસાદ આવી રહી હતી. સમસ્ત દેહિમાં પ્રજાની ઉંચિમાં રહેલાપ્રિય આદિલાનમાં જબ્બર ફેરના રાજા ઓકુળદાસના પરિવાર પરકારના નામાન વકસદાર કુટુમ્બના પુત્ર શેઠ ગોવીંદદાસજીએ કુટુમ્બમાં કોઈને સામેલ ના થવા ન્યાય ન હોવા તેની દીના કર્યા પોતે નૌકરખાન અવસ્થા ને મહત્વમાં ઝુકાવ્યું

સન ૧૯૨૧ ના અસહકાર સામે સમસ્ત દેશ સામેલ પ્રિવિલ ઓફિસરોના કાર્યક્રમ હતા. કોર્ટ, કોલેજ અને ગવર્નમેંટ ના તહેનો બહિષ્કાર પોકારવામાં હતા. શેઠ ગોવીંદદાસને અસહકારે ઓનરરી મેજીસ્ટ્રેટ પનાવેલા હતા. તેમણે એ પદ તુરત જોડી દીધું અને પોતાના પ્રતિષ્ઠા મકાર રાખે ગયું કર્યું. તેઓ ડીસ્ટ્રીક્ટ બોર્ડમાં નોમીનેટેડ સભ્ય હતા તેમાંથી પણ રાજીનામું આપી દીધું. રાજા ઓકુળદાસજીએ કેટલીક ખિલાત શેઠજીના નામ ઉપર કરેલી હતી મેડલોનો બહિષ્કાર કરવામાં આવેલ તે પોતાના નામ ઉપર કરેલી બક્ષિસોથી પણ વસુલ કરવા માટે તેઓએ બીડતો ઉપર ઘણા પગલાં ભરેલ બહિષ્કારને લીધે ગાડી વાપરવું આને પરિણામે પણ પગમાં ઓછા બાબ ૮૦ હજાર રૂપિયાની બોજ ઓળ બળવો ગયો હતો.

વિલાયત સાથે પ્રથમ ઝઘડો

રજવાડામાં મેમસાં ઓનરરી એ. ડી. નામની ખિલાતી પોલ પુરસ્કારી મોટી રેવી હતી શેઠજીના પિતાશ્રી કુશલદાસજી એ પેઢીના સ્થાપક એજન્ટસ હતા આ પેઢી સાથી દર વર્ષે ઓછામાં ઓછું રૂપિયા ૧૫૦૦૦ ના કમીશન પેઢીને મળતું હતું. શેઠજીએ વિલાયત સાથે આ પ્રથમ ઝઘડો - અને આ પેઢીની અગેજ પેઢીનો ઓળખ ઘણી ઘરસાથી કે જેમાંથી વાર્ષિક ઓછા રૂપિયાની બચત થતી હતી.

સ્વરાજ પાર્ટીની સ્થાપના

મહાત્મા ગાંધીજીએ સત્યાગ્રહના આરોપ માટે ૬ વર્ષની સજા થઈ હતી. તેઓ યરવડા જેલમાં હતા. અસહકારીઓના બહિષ્કાર દેશમાં ઘણા નેતાઓને પસંદ નહોતો. સ્વરાજ દેસ બંધુ દાસ, પંડિત મોતીલાલજી અને વિઠ્ઠલભાઈ પટેલે મહાત્માજીના બહિષ્કારના કાર્યક્રમને પડતા મૂકી નામા સ્વરાજ પાર્ટીની સ્થાપના કરી અને ધારાસભા ઓનો બહિષ્કાર કેવાની રાખેલ. સન ૧૯૨૩ માં શેઠ ગોવીંદદાસ ઓલ-ઇન્ડિયા સ્વરાજ પાર્ટીના ટેકેદર બનવા માટે પોતાના પ્રાંતના સ્વરાજ પાર્ટીની સ્થાપના માટે કેટ તેઓ પ્રમુખ બન્યા અને મધ્ય ... જબલપુર ખાતે બિલાસપુરના રાજા સાહેબ ઓફ્રેસ્વરીનાં ગયા.

કાઉન્સીલ ઓફ સ્ટેટમાં

સન ૧૯૨૫ માં કાઉન્સીલ ઓફ સ્ટેટની સુંટણી થઈ. મધ્ય પ્રાંતના બહાદુર મોરોપંત તેના મંત્રી માજેસ્ટર દાદાસાહેબ તથા સર હરીસીંગ ગૌરની સામે સ્વરાજ્ય પાર્ટિના મોતીલાલજીએ શેઠ ગોવિંદદાસને ઉભા કર્યા અને તેઓ મોટી બહુમતીથી ચૂંટાયા. સર હરીસંહ ગૌરની તો અનામતીથી પણ હાર થઈ ગઈ. સન ૧૯૨૫ થી સન ૧૯૩૯ સુધી શેઠજીએ કાઉન્સીલ ઓફ સ્ટેટમાં સારામાં સારો ભાગ ભજવ્યો. કાઉન્સીલ ઓફ સ્ટેટના તેઓ સુદ્ધ વકતા શ્રોતાના હતા અને તેમના કાર્યની દેશમાં પ્રશંસા પણ થતી

ધારાસભાની ઐતિહાસીક બેઠક

સન ૧૯૨૯ ના ડીસેમ્બરમાં ધારાસભા મહાત્માજીની બેઠક મળી પંડિત જવાહરલાલ નેહરુ એ મહાત્માજીના પ્રમુખ ... મહાત્માજીની ગેરહાજરીમાં આ બેઠકની પ્રમુખપદે સુપ્રસિદ્ધ આફરીદના નોમાંધેલી રહેલ ધારાસભા ઓફ ઔતિહાસીક બેઠક Complete Independence-સંપૂર્ણ સ્વરાજ્યનો ઠરાવ પસાર થયો હતો. એ મહાત્માજીની ગેરહાજરીમાં પૂજ્ય મહાત્માજીએ ઐતિહાસીક દાંડી કુચ-મીઠાને મહાત્યાગ્રહ-સત્યાગ્રહ શરૂ કરી હતી. કરોડો ધારાસભાઓનો બહિષ્કાર જાહેર થયો અને શેઠ ગોવીંદદાસજી કાઉન્સીલ ઓફ સ્ટેટમાંથી બહાર નીકળી આવ્યા. આ વેળા શેઠજી મધ્ય પ્રાંતની પ્રાંતિક કોંગ્રેસ ... મંત્રીના પ્રમુખ હતા. ત્યારથી આજ ... વર્ષ સુધી તેઓ ... પ્રમુખ રહ્યા ઓલ ઇન્ડિયા કોંગ્રેસ કમીટિના તેઓ છેલ્લા ૧૮ ... સભ્ય

૧૯૩૯ ની ત્રણેય ચૂંટણીમાં

ભારતિય ત્રણેય સભા વર્ષ દેશના દરેક પ્રાંતમાં ... પણ ૬ ઠી શેઠજી ગોવિંદના પ્રાણના મહાત્માજીના મુખ્ય નેતા હતા એટલે સ્વતંત્રતાવિરોધી દૌરજ મધ્ય પ્રાંતની સરકારે પ્રથમ હાથ ગોવિંદના ઉપરજ નાખ્યો. ... ના, ૧૯૩૯ દીહ સરમાં ... ચૂંટણે ... સાહેબદાસ ચૂંટણી માટે દીહમાં પધારેલ ... ત્રી એ પ્રસંગોપાત્ત ગોવિંદાલય તિલક મહારાજ ઉપર ઘણો ઘણો ઓ પ્રથમ પ્રમાણ શેઠજીના ઉપર રાજદ્રોહી આરોપ ... ના ત્રણ પ્રમાણપત્રો આપ્યા અને ... માટે પ્રમાણ પત્રની જોડે ... પત્રો ૧૯૩૯ ... ૧૯૩૯ ... ગોવિંદ ... ગોવિંદ ... ની ગોવિંદ ... ના મોટી ... ના ... ગોવિંદ ... ૬૫ ... ૧૯૩૯ ... ગોવિંદ ... રહેશે. ... ગોવિંદ ... ૧૯૩૯ ... ૧૯૩૯ ... ૧૯૩૯

જાપાનની ક્રૂર રાજદ્વારી રમત

લેખક : શ્રી. સુભાષ ચંદ્ર બોઝ
(અનુવાદક આર. ટી. મીસ્ત્રી)

૧૯૩૭ ના ફેબ્રુઆરીમાં સરકારી બાબતો ટોકીયોમાં મળી ગયો, અને દૂર સમય માટે જાપાની સરકારના હાથ પોતાના હેતુઓમાં પાર પડ્યા. તેમ છતાં તે નવા આગેકૂચ રહ્યું ના હતું આંતરરાષ્ટ્રીય દૃષ્ટિએ પોતાનો મોભો સુધારવાને જાપાને જાપાની લોકો ... કર્યો. તે ઈન્સ્યુલીનના સાથે જાપાની–જાપાન પુરવઠો કરાર.

૧૯૩૬ ના ડિસેમ્બરમાં ટોકીયો–ગોટાણે રેલ્વે માર્ગે ઉત્તર મોંગોલીયામાં પુલવાનો એક પ્રયત્ન કરવામાં આવ્યો. પરંતુ બાંધકામના સરકારની મહત્વથી ખરેખા કુશોકમે જાપાનના ગોવેગાલ અને મચુકોના સરકારો સુધાન માલના આપવાત આગળ આદરાવ્યા.

મનિલાવાલના ડોક પણ ગાલ્બારીને એટલું તો સ્પષ્ટ થયું હોવાનું કે ૧૯૩૭ પછી જાપાન દૂર પૂર્વમાં જ નહિ પરંતુ સામાન્ય રીતે દુનિયાની ખટપટમાં નીમકપુર્વક ભાગ લેતું રહ્યું હતું. આંતરરાષ્ટ્રિય સમાજમાં પોતાને ગાબિત થયેલું ના માનને તે ચીન સામે યુદ્ધનો ૧૯૩૭ની કીમ્મત તેણે કરી કરી નહોતા મંચુરીયાના કબજા પછી રાષ્ટ્રસંઘમાંથી નીકળ્યા જાપાને પ્રસંગોને આપણે ઉલ્લેખ કરી ચુક્યા છીએ. : પ્રસંગમાં જાપાને ... ગાબતો ગાબતીલ નથી ગણી કરી; કારણ ... તે માનતું કે તેના પત્થર ચલાવી લેવા જેટલું બળવાન થઇ ગયું હતું. ૧૯૩૭ના પ્રારંભની કરીયાણ પ્રધાનોની સભામાં જાપાને મેટપોટન, ગાબેરીઆ અને પોતાની ઇચ્છે ગાબતના ઉદ્યોગો ... આ સંસ્થાનો અંગે ૧૯૩૬ ના ગીરવો ગારે તમામ સરબાબાપત્રો માટે આમંત્રણ રાખ્યા. ૧૯૩૭ ના ફેબ્રુઆરીમાં ચીન સામ્રાજ્યની સત્તામાં જાપાન તેમાંથી પ્રીમિયર બાગે બની ગયા. દુનિયાના બજારોમાં જાપાને મેટપોટન ખાવાના સાથે આર્થિક સમજુતી કરવા માગતું હતું ત્યારે મેટપોટનના જે બજારો પર આધુ કબજો તે સીમાડાના સાથે મધ્ય પર ચડવા કરવાની ના પાડી અને ૧૯૩૭ ની બે ઝડપોની વચ્ચે થયેલી ... કોન્ફરન્સ પછી બાંધી આ મુદ્દા ઉપરથી એ સ્પષ્ટ થતો કે ૧૯૩૭ નું સરકાર ગધુ ગારે દૂરપુર્વની ગાબત સંઘર્ષની તૈયારી માટે આંતરરાષ્ટ્રિય અને નૈતિક દૃષ્ટિએ જાપાન તૈયાર થઇ ગયું હતું.

પણ જાપાનીઓ પણ ચીનને ચમરબંધ ગાબે ટેરવવાને ... ૧૯૩૭ ના ... અને જુલાઇના બનાવોના જાપાને આપેલ ... ગાબુઆરી પત્થર થઇ રહ્યું ... તેથી ચીન સામે સરકારી દુશ્મનો કરવાનો જાપાન ... નથી. ગાબી માન્યતાના આધારે દુનિયાને ... કરી ચુક્યા. દુનિયાના ગાબીના દેશો ... નેતાઓ ... ગારે જાપાન ... તેનાથી ઉલટું બને છે એવું ... જાપાનના ... કેટલાક અમેરીકાનાં ... પ્રબળ થયા ... ના નેતાઓ દરેક કામના ... ગાબેરે પ્રમાણમાં ... નથી સર્યક, તેની ... જાપાનને ... ગીતે

... ગારની ... અને દુનિયાના ... પુર્વમાં ... ઉપરથી ... ગાબતો ... ગાબતો ... ગાબતો

મા ના ધી કા ર

જે માનાપીમાર પ્રાપ્ત કરનારાઓ ત્રીજો વર્ગ ધર્મ પ્રચારકો અને ધર્મ સંરક્ષકોનો છે જો ... એ પદવી પ્રાપ્ત કરવા માટે પણ પીઢ ગાઢતી જરૂરિયાતો હોવાજ છે પણ તેમાં નવું અને વીસાળ ક્ષેત્ર ખેડવાનું ઘણું ખોડુ હોય છે. તેમજ તેમાં અજ્ઞાનના ખૂણાખાંચરાના અને જીવનને પ્રકાશના મુકવાના અનેક રસ્તાઓ પણ છે બીજું કામ તો પોતપોતાના ધર્મોના ઉપર નવી ધર્મ બાંધ, ગ્રંથ, ઋષિ, પુરુષ, ચમત્કાર, પોતાના ઉપર સાચી શ્રદ્ધા કેળવવી અને સરળ ભાષામાં સામાન્ય જન સમુદાયને સમજાવવી છે. એ કે એ માર્ગ કોઇ બોલે નથી પણ એના અંતીમ ધ્યેયની આવશ્યકતા હોવાથી સાંધ્ય અદ્વાનું વીશાળ ક્ષેત્ર ખેડ પડે છે. આવતી માર્ગ સમુદાય ઉપર પ્રત્યેના પ્રેમનો ધર્મ હોવા થી પોતે ઉદેશી કપરેખા રાખવા ઉપરનોજ સંપૂર્ણ આધાર અને છે તેના સ્થાને ક્રિશ્ચાનર બીજા ક્રમ પણ ગ્રહણીનો એ અંતીમ દૂરમાન બને છે. પોતાના માનેલા ધર્મ પ્રત્યેની તેની ચકચકારી એક આનની બાકાશરીની દોમ ... કે તે જેમ પોતાના ગાત્રીકાની ગીતાઓને દોમ દક્ષણ કરે તો તરત કાઢે વાદવા ઉદેર એ શુદ્ધ બાકરી તે બાદ પરેખર તેમ ખબરાદ ... છે પણ કમનસીબે એ બાનના જેવી પ્રરણા પુરી એ બાકરમા ઢાની નથી બાના પોતાના ગાત્રીકાને પ્રભો તે રીતમા આવે નો પણ ... બોલાવા કારણે છે પણ આપણે બાકરો એ ઉપર બને તે સુદર વેશમાં બાદ તો ... દ્વારા પીરસ્પ દેવાર થઇએ શકીએ બેદરા ... ના તદ્દ ઉકરેણીને ધર્મ પ્રચાર કરવા ... એ જન સમુદ્રમાં ચારી રીતે કાપી ... છે. એમાં ...કરીને ભેદના અને ગીરાવાળ જેવા બાકરીને ... વાળે રહીએલા બાકરા ગાકરી ગાર્ગના સ્વસ્થ ... રૂપ છે તેઓ તો પ્રતરાગા અને કેર ... ગીમા પણ ... તેના સ્વાગી ... ને ઇલેન કરતા ... ને ... કરી ... ... બાકરી પ્રસ્થાપીત ... ... ગાકરના ... ...

ટૂંકસાર

ટ્રાન્સવાલ સરકારે દેશદ્વારે કરેલા ત્રણ નવા કાયદા સ્વીકારવા ૭૫ ટકાના બહુમતી ગોરાઓ આજકાલ ચૂંટણીમાં ઊભા રહ્યા છે. ચૂંટણીના પ્રચારમાં ગોરાઓ પોતાના પક્ષ પ્રતિપક્ષ કેવાયદા તેમ જ વસતા ભારતીયો વિષે શું બોલે છે તે વાંચવા જેવું છે.

મુનાફથી ફરતા ફરતા દુબ્રુન્ડસ્ફોરનો પેટા ચૂંટણીમાં ઊભા રહેનાર ઉમેદવાર અને તેરવાનીને ૬,૬૭૨ અને મુસ્લીમ ગોવાદાદી ને ડોક્ટરબ્રુકીન ૩,૬૬૫ વોટ મળ્યાની ખબર આપે છે.

બારડોલી ગામના કામકાજ માટે ત્યાંના ટેલીફોનની વ્યવસ્થા થઈ છે અને ફરમાન કાયદા નાયબ અમલદારના આવ્યા છે. અને તેમના પણ ગોરી ગોરણ ગોવાળીયા બનવે ત્યાં ગોરીઓ કામકાજ કરવાના આપ્યા છે.

બી બલમૂર્તિએ ... ક્રાંતિ કરવા માટે ... કરેલ હિંસા સૌને પસંદ પડી છે જિલ્લાના ... જરમાનીમાં ડિલ્બર ખીરીલ વિલ્હમ ... પકડી હત્યામાર છે. ... ની ... મુંબાલીની સંખ્યા ... ... હિન્દુસ્થાનના બચ્ચા ... પ્રજાઓની સરકાર હિંદુસ્થાન ઉપર ... ... નહિ.

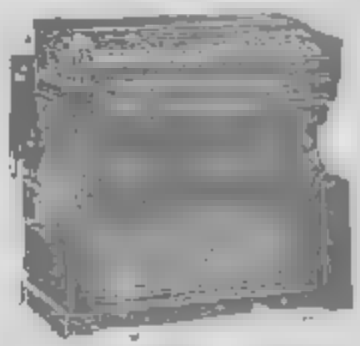
... ...

સાહિત્ય અને સંગીતનો સમન્વય

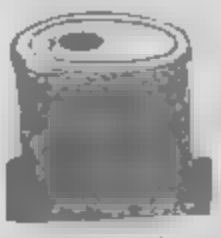
દિનપ્રતિદિન જનતાની રસવૃત્તિ કેળવાય છે—જનતા નવિનતાની પુજારક બની છે—ભાવના અને આદર્શ આ જમાનાનું ગૌરવ છે—અને હવે લોકો ગમે તેવી વસ્તુ ચલાવી લેવા તૈયાર નથી.

અમે પણ આ માન્યતાને માન આપી વર્તવાનો નિશ્ચય કર્યો છે. તેથી ખાસ પ્રસંગ માટે તમારા સમક્ષ રમણા છેલ્લા બજીતા નટ નટીઓ અને લેખકોનો સહકાર સાધી પ્રેક્ષકોની રસવૃત્તિને પોષે એવી રેકોર્ડો. ધાર્મીક ડ્રામાના સેટો અને હારમોનીયમ, તબલા મગાવ્યા છે જે તમારી સમક્ષ રજુ કરીએ છીએ. સંગીતના મધુરા સ્વરોથી તમારા ઘરમાં સ્વર્ગ ઉતારો.

અમે લોકલ ખરીદી તેમજ એજન્ટો મારફતે હારમોનીયન મંગાવતા નથી તેથીજ અમે લેખીત ગેરંટી સાથે વેચીએ છીએ.

પ્રમાણ હારમોનીયમ પા. ૬-૭-૦
હાયના ,,
તબલા સેટના પા. ૪-૫-૦

એડા ઓકની કીમત
પા. ૧-૦-૦ થી

પા. ૩-૧૭-૦ સુધી

ગ્રામોફોન પા. ૧-૧ ૦થી પા. ૮-૮-૦

હીઝ માસ્ટર્સ વોઈસ
તથા
કોલમ્બીયા
(ઈન્ડીયન રેકોર્ડ)
૩/—

રેકોર્ડના સસ્તા ભાવો

નવા નંબરો અથવા તમારા માંગેલા નંબરો વહેલા યા મોડા તમને મળશેજ નો શા માટે વધારે પડસા બચો છો.

જલ્દી મગાવો અને મેળવો.

તેમજ આ રેકર્ડની દુકાને અનુકુળ થાય તેવા મીઠા અને મધુર સુરના, મજબુત અને ટકાઉ, વારા, વાંતા, સરદાર તેમજ એકર્ડીઅન્સ કલુદના હારમોનીયમ, હાયના અને પગના તથા હાથ-પગના. નવી સીલેકશન બતની રેકર્ડ મંગાવી પેટીઓ આવી ચુકી છે. તે સીવાય દરેક બતના ગ્રામોફોન ઉપલી બધી મેકરો સાથે H.M.V. ને કોલમ્બીઆના પણ સ્ટોકમાં રાખીએ છીએ.

વાજીંત્રોના છુટા ભાગો મોટા જથ્થામાં રાખીએ છીએ.

બાયોલીન, બેન્જો, મેન્ડોલીન, બુલબુલ તરંગ, ગીતાર અને સ્કાય બેન્ડના બાજાંમાં વધુ ઘટાડો કર્યો છે.

રીપેરીંગ કામ પણ વાજીંત્રનું રીપેરીંગ કામ અતી દેખરેખ નીચે ગેરંટી સાથ બનાવી આપીએ છીએ

—સાઉથ આફ્રિકાના ૩૨ વર્ષના જુના હારમોનીયમીસ્ટ—

GOSHALIA'S MUSIC SALOON.

P. O. BOX 460. 179 GREY ST. AND 131 QUEEN ST
DURBAN, NATAL.

Special

Large stock of all kinds of Drums and accessories. Band, Bugles, Trumpets, Clarionets and Tenors. Piccolos, Saxophones supplied.

Apply for our catalogue. Our Harmoniums are made entirely of Mahogany, guaranteed for ten years, and are fitted with the best reeds obtainable.

Phone Day 2-4360. **RAJCOOMAR,** Phone Night 2-4360.
DURBAN'S FIRST INDIAN UNDERTAKER
Coffins, Wreaths and ... kept in stock.
...
રાજકુમાર,
અન્ડરટેકર
મેન. ફુલ. મોકલ માટે ૨ પોસ્ટ ... ફુલ ગોઠવે પુરતા પ્રમાણમાં
આપે છે ... રાખવા ખુલ્લું.
14, Cross Street, DURBAN ...

PHONE 33-4691. BOX 2526.
L. MISTRY
એલ. મીસ્ત્રી
બોડસ, રેબલ અને ફીયન કેસેસ બુકર અથવા જ્યાં-
જ્યાં બનાવનાર તેમજ ટ્રક ટર્નીંગ મંતોષકારક
કામ કરનાર.
ગ્રાહકોના ઓર્ડરોનું પ્રોમ્પ્ટ ફીલ્ડ મંગાવો.
45 Market St. : : : Johannesburg. ...

ઉત્તમ ગરમ મસાલો વિગેરે
આપને સદા આવી કેમકેમ નીચે નામને ... ગરમાથી ઘરના
દરેકને ગરમ મસાલો, કરીપાઉડર, ઇવાર અને ગરમ ... મોકલવા
માં ... આપની સેવા સાથે બળી રહેશે. આવો ઉત્તમ માલ,
નમો ઘરમાં બનાવી શકતા નથી ઓર્ડર તમને મોકલી આપી કરશે.
બળવંત કેકાણે
'Phone 2-4894 K. N. PADIA. P. O Box 579
109 Victoria Street, DURBAN.

'Phone 2-3381 Tel. add. "Letapco."
D. K. PATEL
Fruit and Vegetable Exporter
— SPECIALIST —
in South African, Canadian and Australian Apples
Cape Fruit on hand in season
We have in stock Leachas which have just come in Market.
ડી. કે. પટેલ
ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ એક્સપોર્ટર
સાઉથ આફ્રિકન, કેનેડીયન અને ઓસ્ટ્રેલીયન
એપલ્સના સ્પેશીયલીસ્ટ
ઋતુમાં કેપ ફ્રૂટ પણ રાખીએ છીએ
લીચીઝ હાલમાં શરૂ થયા છે અને તેનો સ્ટોક
પણ રાખીએ છીએ.
કંઇનાં ઓર્ડરો ઉપર ખાસ ધ્યાન દેવામાં આવે છે
નાચીસ અને મેન્ડરીન સારા અને સસ્તા
C. O. D. થી મળશે.
P. O. Box 766. 10, Cross St. Durban. ...

M. H. DESAI.
એમ. એચ. દેસાઇ.
કોલસેલ ફ્રૂટ મેચાંટ.
અમે દરેક જાતના ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ મુનીસ્પલના મેક પણ
બાજમાં C. O. D. થી સારૂ પેકીંગ કરી મોકલીએ છીએ.
P. O. Box 254. 31, Short St. Durban ...

Phone ... Tel. add. "VALANTIS." P. O. Box 6748.
V. B. PATEL,
WHOLESALE AND RETAIL FRUIT, VEGETABLE AND PRODUCE MERCHANT
CHEAPEST BANANA STORE IN TOWN.
40 President Street, JOHANNESBURG.
Terms NETT CASH or C.O.D
વી. બી. પટેલ,
હોરેન્જો બારકરીના બનાવો એજન્સીના
બોક્સ નં. ૬ બનાવનાર ડેલ એજન્ટ.
દેશાવરી તમો રીટેલ ફ્રૂટ, વેજીટેબલ અને પેદાશ મરચન્ટ
બનાવની સારેમાં ઇલાકામાં સહેલા ફ્રાન્ટ
અમારે ત્યાંથી બનાવ ... બાજુ ... સસ્તું મળશે. ...ીના
ઓર્ડરોપર ખાસ ધ્યાન આપવામાં આવે છે
રાજકોટ બનાવ (...) થી ... બની ...
રહીમ્પ્ટ ... ...
પી. બેટ. બોક્સ ૬૭૪૮ જોહાનીસબર્ગ ...

"શુદ્ધ ઘી."
અમારે ત્યાંથી ઘોડા
મગાવનાર મળશે.
આજ સારે પુછો પત્ર લખો.
સાઉથ આફ્રિકાના શોલ એજન્ટ.
શામજી દેવશી **SAMJEE DEVSHI**
૫૧, પ્રીન્સ એડવર્ડ સ્ટ્રીટ, 70, Prince Edward Street,
ડરબન. DURBAN. ...

FRUIT GROWERS
Send your consignments of Bananas, Avocado Pears and other fruits to the old established firm:
African Market Agency
Municipal Market Capetown.
All consignments receive personal attention
Accounts rales and cheques posted the day goods are sold.
Reference Barclay's Bank, Market Branch.
Telegraphic Address: "CONSIGN" Capetown

SOLE AGENT FOR

His Master's Voice

હિઝ માસ્ટર્સ વોઇસ

In The Union Of South Africa

સાઉથ અને અફ્રેરમરના ગુજરાતી લેટેસ્ટ રેકર્ડો આવી ગયા છે.

સાને ઇસ્લામનો સેટ મંગાવો અને સાંભળો

પાંચ રેકોર્ડનો સેટ કીમત પા. ૬-૧૫-૦.

We specialise in Tamil and Telegu Drama Sets and also Native and Afrikaan records. Wholesale and Retail.

N ૬૬૬૪ પ્રેમની દુનીયા.
N [illegible] ગોદાનો [illegible]
N [illegible] નાખીયા [illegible]
N [illegible] મે તો નગરી પ્રીતમની તેમા
N [illegible] પ્રેમનુ પંખિડુ
N [illegible] જોરની ઝેમાવી
N [illegible] રાણી કરણ.
N ૬૬૬૫ ગંજ[illegible] વાદળો
N ૬૬૬૬ [illegible]
N ૬૬૬૭ ગલા ઘમેલી
N ૬૬૬૮ [illegible]
N ૬૬૬૯ સખ્ખી મોરી રમન્ન ભાતર
N ૬૬૭૦ તુમારે ખુબ . રમ મીયામા
N ૬૬૭૧ ચલી મગ નજરીમા પીયારે પીયારે
N ૬૬૭૨ [illegible] રમ્ન [illegible] પ્યારા
N ૬૬૭૩ પીરા ખાન વાદર ગાન ૨ થી
તારસંકિ નદના વાદક ખાસ ૨ થી ૨
ચલપ ૨ [illegible] વાદર ૨ થી ૨.
રાખણ [illegible] . ૨ થી ૨.
N ૬૭૭૦ ખુદા ખાન સલ્લાટ
N ૬૭૭૧ વાસા પાન ચમાન પીયાર
N૦ ૬૬૬૦ બીલ રમ્ન૨ ખેલીર
.. ૬૬૬૧ .. ૨૯૨૨ ..
.. ૬૬૬૨ બીરકર ૨૯૭૭ ..
.. [illegible] ..
.. [illegible] ..
.. ૬૬૬૪ ગોર[illegible] ..
.. ૬૬૭૫ પ્રિન્સિઅલ ચેરીમદરની બાજી, ખેલા

પૃથ્વીરાજ ચોલાણનુ નાટક ફ્રેમપ્લેટ ગ્રોફ્સ અને ૧૦ ઇંચ
પામત પાર્સ . ૬—૦ નું સેટ

નાટક મહારાણા પ્રતાપ ફ્રેમપ્લેટ ગ્રોફ્સ અને ખુલ સાથે કીમત પા. ૬—૧૫—૦ નું સેટ.
.. રાં આંકલીદ ફ્રેમપ્લેટ ગ્રોફ્સ અને ખુલ સાથે કીમત પા ૬—૧૫—૦ નું સેટ
એચ. એમ. વી ફ્રાગેડીઓ વાદી ફ્રેમપ્લેટ ગ્રોફ્સ અને ખુલ સાથે કીમત રૂા ૧૫ નું સેટ.
નાટક રાણવલ્લી ફ્રેમપ્લેટ ગ્રોફ્સ અને ખુલ સાથે કીમત રૂા. ૧૫ નું સેટ.
.. રાજા ગારપરી ફ્રેમપ્લેટ ગ્રોફ્સ અને ખુલ સાથે કીમત પાર્સલ ૬—૧૦—૦ નું સેટ.
.. ગ્રેા મુગલ ગાદના સેટ ૧ થી ૬ ગાત્ર.
. સીતાગુરીબા.
.. ઉષા રમ
[illegible]
[illegible] ચારસો દુની [illegible] ૬ રેકાર્ડનું સેટ.
પાદુરી પા ગદમી ૫ રેકે [illegible] સેટ કુલીન.
નુરી ગાદના ૬ રેકે [illegible] નું સેટ કુલીન.
.. ગરીબ નવાઝ [illegible] રેકાર્ડોનું સટ કુલીત.
, રેમ નાર ભારમ [illegible] રમ્ન્ડોનું સટ [illegible] ૧૦
.. ખાને ખલાસ [illegible] ૫ રેકોર્ડોનુ સાદ ગ્રોમ, [illegible] ૧૦
નૂરે ઇસ્લામ [illegible] રેકોર્ડોનુ સટ કાદરબીબા.
નામ ગાનર પા નરી ૬ રેકોર્ડોનુ સટ ગ્રેગ ગ્રોમ. વી.
રેશમબુરી [illegible] ૬ રેકોર્ડોનું સેટ ગ્રેગ. ગ્રોમ વી.
. નૂરજહાન રેકોર્ડોનુ સેટ સયબાદીબા
. મહના મલ્ન [illegible] ૬ રેકોર્ડોનુ ગ્રેચ ગ્રોમ. વી

આભારા કલાલાગીક નવી રેકોર્ડોનું લીસ્ટ
"ઇન્ડિઅન ઓપ્રીઅન" માં ગ્રેગ.

[illegible] ૧૭ થી ૮ રે રૂપા [illegible] ૦ થી ૧૨ રે.. ૧૨ ઈ. ૮ રે. ૬૮/-.

બહાર ગામના ૧૦ ઇંચની ૬ અને ૧૨ ઇંચની ૮ રેકોર્ડથી ઓછાના ઓર્ડર સ્વિકારવામાં આવશે નહિ.

Radio Record Trading Co.,
178 Grey Street - - Durban.

Radio Record Trading Co.
P. O. Box 6398 29 West Street.
JOHANNESBURG.

RADIO RECORD TRADING Co.,

SOLE AGENTS FOR

Columbia

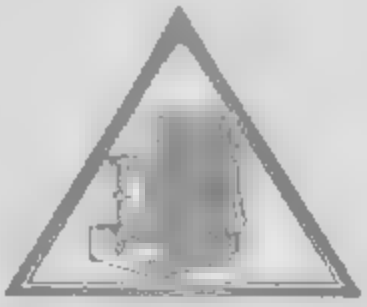
In The Union Of S. A.

જુના મયા અને માનીતા આવી ગયા

કેલમ્બીયા કંપનીમાં લાલબાગ આવેલા નવા ગયેલા

માસ્ટર અમીર અકક્ષની

નવી રેકર્ડ આવી પહોંચી છે. આગળ ગઝલ બોલી ગયેલ છે: "મોહમ્મદ મોહમ્મદ પુકાર ચલાળા" તેના જેવી બીજી ગઝલ બોલી રહ્યયેલ છે. ગગાવો અને તમારા દીલને ખાવી કરેા. તેનેા નંબર / બાજુ - મરહબ સાકબ મોહમ્મદ. 1705 સાથે આવી અલબત્ત ચલાવેલ. અને બીજી બે ઇસ્લાય તમારા નાયકની માફી જેવલાયની રેકર્ડો આવી પહોંચ્યા છે જેની કે મેાણ્ઝા સાહાબ નામા બીજરે.

નુરે ઇસ્લામ

નેા ૬ રેકર્ડનેા સેટ ખુબ અને ટીનનેા બોકસ સાથે ૩૦/-

We specialise in Tamil and Telugu Drama Sets and also Native and Airikaans records. WHOLESALE AND RETAIL.

The following Tamil Drama Sets in stock

Sachyavan Savitry, Pavala-Pavalavalliam, Uttra-Ramayanam, Dumbachari, Gnan Sundari, and thousands of singer Records.

Radio Record Trading Co.,
178 GREY STREET.
DURBAN.

Radio Record Trading Co.,
P.O. Box 6398 29 West Street,
JOHANNESBURG.

દરેક જાતની સ્વાદીષ્ટ, સુંદર શુધ્ધ ઘીની મીઠાઇ,
ફરસાણ વીગેરે માટે ક્યાં જશો?

પટેલ્સ વેજીટેરીઅન રીફ્રેશમેન્ટ રૂમ.

પાપડ, સીંગદાણા તથા કરીના અચાર તેમજ શીઆળાની ઋતુ માટેના ખાસ ચોકકસ પાકો અમારે ત્યાંથી કીફાયત ભાવે મળશે. એક વખત પધારી અથવા ઓરડર મોકલી આપવા વિનતિ છે.
બહાર ગામના ઓરડરો ખાસ માલીકની જાતી દેખરેખ નીચે મોકલવામાં આવે છે.
ગ્રાહકોને સંતોષ આપવો તે અમારો ખાસ મુદ્રાલેખ છે.

PATEL'S VEGETARIAN REFRESHMENT ROOM
(Prop. R. M. PATEL)
Telephone 2-2209 202 Grey Street. :: :: Durban.

Box 830. Tel. Add. "Orangexpo"
M. C. PILLAY
Wholesale Fruit & Vegetable Exporter
TRIAL ORDER SOLICITED
જથ્થાબંધ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ વહાવનાર
79, PRINCE EDWARD STREET, DURBAN.

NAROTAM HARGOVIND
The Master Tailors
Suits and Costumes Made in the latest Styles.
We specialise in High Class Tailoring.
Our Prices are to suit the times.
Try us with your next Order
તમારો મુદ્દ ક્યાં સીવડાવશો?
નરોતમ હરગોવિંદ
તમને અપ-ટુ-ડેટ સ્ટાઇલમાં કિફાયત ભાવે બનાવી આપશે.
કાયમ ઓર્ડર આપી ખાત્રી કરી લ્યો.
'Phone 25061. 176 Grey St Durban.

'Phone 2-6235 P. O Box 316.
Heerabhai Morar Matvadkar,
Wholesale Fruit & Vegetable Exporter
and Commission Agent,
103, PRINCE EDWARD STREET,
DURBAN.
હીરાભાઇ મોરાર મટવાડકર
હોલસેલ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ વહાવનાર
અને કમીશન એજંટ.
પેકીંગ સારી રીત કરી માલ મી. ઓ. ડી. થી
મોકલવામાં આવશે.
ટેલીફોન ૨-૬૨૩૫ બોકસ ૩૧૬.
૧૦૩ પ્રીન્સ એડવર્ડ ... ડરબન.

અઠવાડીક પંચાંગ

વાર	ક્રીસ્તી	હીંદુ	મુસલમાન	પારસી	ગુજરાત	નવસારી
	૧૯૩૮ જાનુઆરી	૧૯૯૪ પોષ	૧૩૫૬ જમાદીલ	૧૩૦૭ રોજ ૬ઠ્ઠો	કે. ગો.	કે.ગો.
શુક્ર	૭	શુકલ ૭	૭	૬	૫–૦૬	૬–૫૬
શની	૮	૮	૮	૫	૫–૦૭	૬–૫૭
રવી	૯			૧	૫–૮	૬–૫૮
સોમ	૧૦	૯		૨	૫–૮	૬–૫૯
મંગળ	૧૧	૧૦	૯	૩	૫–૯	૬–૫૯
બુધ	૧૨	૧૧	૧૦	૪	૫–૧૦	૬–૫૯
ગુરૂ	૧૩	૧૨	૧૧	૫	૫–૧૧	૬–૫૯

વેચવાના વાંચવા લાયક પુસ્તકો

સ્ત્રી. પુરૂષ તથા બાળકોને આનંદ આપનારૂં અને બુદ્ધિ બીલવનારૂં ઉત્તમ સાહિત્ય

કાવ્યદોહન ભાગ ૧-૨-૩ આ ત્રણેય પુસ્તકો આખ્યાનોપર ભરેલાં છે એમાં દરેક વાર્તાના ચરીત્રો જે જેવો :- સદ્ગુણાવચિત્ર, બુદ્ધચરીત્ર, નળાખ્યાન વીગેરે. ૬૫૦ પાના. જેવડી પાનાઓમા સમ્પૂર્ણ પણ આપેલ છે પાકું પુ. પ્રત્યેકના કીમત રૂપી ૩.

ઉમર ખયામની રૂબાઈયત—આ પુસ્તકમા ૪૩૬ ટુંકા ટુંકા કલામતો છે, જિંદગી :-, મુખ્ય છે. જેવા પાનાઓમાં સમ્પૂર્ણ પાકું પુઠું ૬૫ પાના રૂપી ૦.

મારૂ પ્રતિજ્ઞા—ગ્રહણ કરેલા બાળકોના બાળકોના રૂા. ૩.

સતરમી સદીનું ફ્રાન્સ—આ પુસ્તકમા સતીના સમયના ફ્રાન્સની સ્થિતિ સમજાવી છે. પાકું પુઠું ૨૮૮ પાના. ફી. રૂપી. ૨.

ધી બેસ્ટ ઈંગ્લીશ રીડર

ગુજરાતી સ્નાતકોને અંગ્રેજી વિષય વા માટે ખુબજ ઉપયોગી છે નવલ કથા અને ઉત્તમ લખાણ કરાયા છે. બાળકોપયોગી છે. આ ચોપડીના અવેજમાં અમારી પાસે ઉત્તમ પાનખીત કરાવી તેમજ કાગળ વાંચવા આપવા આવ છે. પાકું પુઠું ૨૮૦ પાના. પ્રત્યેકની રૂપી. ૩-૦.

રામરક્ષા ભાગ ૧-૨-૩—આ પુસ્તક પુ. મહાત્માજીએ રામોહારની કાર્ય પોથી છે ને ઉપરણે શ્રી રામનામાવલીએ પોતાપોતે પ્રમેયું છે. તેમાં પણ સ્વકારતા મહાત્માજીના આવે છે પુસ્તક દરેક રાખવા જેવું છે.

પ્રત્યેક ભાગની કીમત રૂપી. ૫

હિમાલયની યાત્રા અને હિમાલયનો પ્રવાસ—કોઇ સ્નેહીએ જેના ઉપર કાગળ તથા હિમાલયની મુલાકાતો કરી તેનું સુંદર વર્ણન આપેલું છે. રૂપી. ૪

ઝંઝાવાતી—આ પુસ્તકમાં ગદ્યમિ કવાર્તાકની ચેટલીક (પાંચ આલેખી છે જેમાં કાવ્યમાં મોતારી અને અંગ્રેજના ગોવાળી

રૂપી. ૨.

સત્યવીર કર્ણધાર—જેમા કવેરજીએ પાધ્યુ. આ પુસ્તકમાંથી નવયુવકોના દુ:ખ કાપવા મનુ કરતી અને તેના જીવન. બધી સ્ત્રીએ બાદની ચેમજની ઉદ્યમથી રાજાએ ને સમજ કરીને છે. સોના જિલ્લો મદીત

રૂપી. ૧-૬

કેટલાક સુંદર પુસ્તકો

દીનનો પ્રકાશ (મહાદેવજીનો મહીમા)	૪ ૦
મહાત્મા ગાંધીજી	૦ ૬
ત્યારે કરીશું શું ?	૧ ૬
દ્રષ્ટાંત કથા	૩ ૦
પ્રેમોપાખ્યા	૩ ૪
પરમાર્થસાર	૧ ૦
બાળ શીક્ષામનુ	૧ ૦
દયા ઉપદેશાવલી આન્ડ્રુઝ ૧-૦-૬ ૧-૪-	
પ્રત્યેકની	૧ ૩
રવામી વિવેકાનંદજીનુ ચરીત્ર	૦૬ ૦
...ગાંધીકથા (મોહનના કેળાની ૧૮મી ૬૮૪૦	
રસપ્રદ વર્ણન)	૪ ૪
સીતા વનવાસ	૩ ૬
સ્વામી દીપ્ત નંદાજ (વિવેકાનંદજીના બાલ્યકાલે	
વાર્તાલાપ)	૧ ૩
મોતીના તોરણ કરવાની રીત	-
રાષ્ટ્રગીત વીજયનુ છુ. ચા.	૩ ૬
પીર હકીકતમાં છુ. ચા.	૪ ૪
જાપુ મેળા કંપાસ (નિબંધોનો સંગ્રહ) આજ ૧૦	
૨ પ્રત્યેકની	૮ ૦
કાલિદાસના મેઘ (ટીકાણી પાર્શ્વે તારીખ) ના ૪	
ભૂખન વીરોદય ભા. ૧ ના પરના - નોંધો સંગ્રહ) ૭	૦
બચપણ વાંચો (બેને ને નુકસાનકારક)	૧
ઇલ્લમ પ્રકાશ (સુંદર બાળી ઉપદેશ)	૧ ૦

વાંચવા લાયક સુંદર નોવેલો અનેબીજાં

અરેબીયન નાઇટસ	૧૮ ૦
બાલ્ય ગ્રંથ (બંગાળીમાંથી ભાષાંતર)	૧ ૦
અયોધ્યા કે હીંદ	૦ ૦
ઓગાયે અને બીજી પ્રેમકથાઓ	૦ ૦
ગદાર વીરોના નેગીસ્તાન	૦ ૬
નવુના મંડળ ૨ (દુનીયાતાળો) પ્રત્યેકની	૦ ૦
પરણીતા	૦ ૬
ચેર ન વીતાલ	૦ ૦
ગ્રેગાઝ વની બાળીબો (બાળો)	૧ ૦
ખુબાતા દીપક ભાગ-૨	૦ ૦
કલ્પ ૦ ૬ (બાળો)	૦ ૦
રૂખ્યા	૦ ૦
સુનીતા કરોડ એમ એ. (નોવેલ)	૦
ગરબાકાર્યની મજલી	૦ ૬
માણોકા (નોવેલ)	૦ ૦
મેરી અને મેનલ (બે બેટીબાળેલાની ખુબજ	
નવલ કથા)	૧૨ ૦
મદુલા (નોવેલ)	૦ ૦
ગજેન્દ્રબંધન (બાળી)	૦ ૦
૩૩૦૫ પત્ર (ગોલ્ડીસ્મુથ-૨૦૧૫) (નોવેલ)	૩ ૬
રાણીબી (નોવેલ)	૬ ૦
ચાંચડીના (વાર્તા)	૦ ૦
...ગેલ સુખના ... ૦ ... બીજી વાર્તાનો અનુવાદ	
...બીજી બાબુપર ૩૩૨ ૬૩૦૫ બાળકો	
નોવેલ) ભાગ ૪	૧૦ ૦
પોરબંદરના ... બીજી વાર્તા	૨ ૬
કુમાર દેવી (નોવેલ)	૨ ૬
ગેરાલીલુ ખેતર (બાળો)	૨ ૦
ફેરવતી ચક્રડા (ચક્ર ચાલાનો)	૫ ૦
જગેલના (નોવેલ)	૪ ૦

દીરકદીય નોવેલ્સ

ફાગને ફાગારે	૩ ૬
ગુમાસ્તાના ગજેંદ્રનો અનુભવ	૨ ૦
૩૩૦૫ ૩૩૦૫—૩૩૨—પ્રત્યેકના	૦૬ ૦

ઐતીહાસીક વાર્તાઓ

સોરાષ્ટ્રની રસધાર ભાગ ૩, ૪, ૫	
પ્રત્યેકની રૂપી.	૩ ૬
૩૩૦૫ ૬૩૦	૪ ૦
ગોવાળ ચેદામ	૩ ૦

ચરીત્ર પુસ્તકો

દીનબંધુ	૬ ૬
ઘર ઘરનુ વાવેતર	૧ ૪
ઘર વાવેતર (ઉપર વાવેતર ઉદ્યોગ ઉપર	
નાવાવર)	૧૩ ૦
આપેલા વિષે સામાન્ય જ્ઞાન ને બાગ	
પ્રત્યેકની	૦ ૬

આ ઓફીસમાં બનાવેલા પુસ્તકો

	રૂપી. પૈ
ફોજદાર સાથેસ્ટન્સીસ ટ્રેઇન મેન્યુઅલ	
ઉદ્યોગ પ્રજાકારી અને અંગ્રેજીમાં	૧ ૬
નીતા વાવેતર	૧ ૩
...વાવેતર પ્રકાશ	૦ ૦
વાવેતર પ્રવેશિકા આપવા આવેતરના ભાગ ૧	૧ ૬
" " " " ભાગ ૨	૧ ૬
નીતિના કાવ્યો	૧ ૦
ગરીબ ખેડૂતોનો રવાજો અને તેની સંજ્ઞાળ	૬
ઉપદેશ	૬
પુર્ણ	૬
ગોખલેના ... ... ગાંધીજી તેમના ગત	
અને વિચાર	૦૮
પુસ્તક	૬
પુસ્તક	૦૮
ખેડ ... ... (સોકરેટીસનો ...)	૦૮
મારો ... ... ગાંધીજી	૬
મારો	૦૮
મારો	૬
પુરુષરાજ અને તેના બે ...	૦૮
... ... (... ...)	૦
... ... (... ...)	૧ ૦

ઓરડર સાથે લાખો ઓકલ્પના અહેરફા નો કરવી. વી. પી. ઓર્ડર ને ધ્યાન આપી શકતા નથી.

મળવાનું ઠેકાણું:—

Manager, Indian Opinion,
Phoenix, Natal.

આમાંથી શું પસંદ કરશો?

નવલકથાઓ

	રૂ.	પા.
પરણ્યા	૨	૬
પ્રેમનો ફંદ	૧	૦
દૃષ્ટિપરીક્ષણ	૦	૬
રીયુ અને કમી (ત્રણ ભાગમાં)	૩	૧
સ્નેહમંદિરમાં	૦	૮
નારી હૃદય	૩	૧
નવો અવતાર ભા. ૨ જો	૦	૪
,, ,, ભા. ૩ જો	૦	૬
બા અને પુત્ર	૦	૬
બાપજી ઉપવાસ	૦	૧
બેકુબાનો મોકરી	૧	૦
ભાગીદારનો દારુણ ભાર	૦	૧
ભાગ્યસતી	૦	૬
ભવિતવ્યતા	૦	૬
મૂર્તિનું શ્રેષ્ઠ ભોગ કે.	૩	૦
માની તલવાર	૦	૮
મંગીકા (ચોથી આવૃત્તિ)	૦	૮

ઇતિહાસ ભૌગોલિકના પુસ્તકો

ઇતિહાસમાં ગાંધીજી	૦	૬
ઈંગ્લંડ પ્રવાસ	૧	૦
ઈતિહાસને પ્રકાશે		
ઇંગ્લંડનો પ્રવાસ (ચિત્રો સાથેનો)		

બાળકોને વાંચવા લાયક

પુસ્તકો

કામની કુંજ	૦	૬
કાવા તરંગિણી	૦	૧૦
ગરવી ગુજરાત ગીતો		૩
ચંદ્રાવળી રાસ ભા. ૧–૨–૩ પ્રત્યેકની	૦	૧
રા ગીતો	૦	૩
ચુંદડી ભાગ ૨ ,, ,,	૦	૩
પ્રેમ પ્રવાસ		૩
બારવટી બાળકો		૬

વાંચવા લાયક નોવેલો

નાતાજ્જી	૦	૬
ચમત્કારીખુન	૦	૬
ખા કારીકરીનું મોતાજ ખા ૧	૦	૩
,, ,, ,, ભા ૨	૦	૩
બાપાજી થયુ આજે ૬		
ભૂતપ્રેતમાયા અને મોહવશ	૦	૧
મનમાં ૬૦		
૬૪ વર્ષનું પંચાગ		
ગીતા મંજરી (૪), ૫, મહાભારતાળા	૫	૦
મોહમાદીકા અને બીજા વાતો	૧	
આદર્શ મરીત્રાવળી	૨	૦
અંધેકારપર પ્રકાશ	૪	૦
અપોક્ષીત ઘાવો અને ઘાયલ પોમાર	૩	૦
ઉત્તમ (ત્રાન્સ)	૧	૦
ઝાંસરમતા	૪	
ઠેસાલાર		૬
આત્મકથા		૦
ગુલામી કેપાર ભા. ૨ ,,		
ગ્રામાયણની કથા		
ચિપાંકાંત	૧	૦
ચોપાટીપુર ત્રાસ્યમ	૧	
ચોરે બાપી	૫	૦
ચંપીકુ (હાસ્ય રસથી ભરપી)	૧	૬

શ્રી. દયાળુભાઇ રતનજીભાઇ દેસાઇની નામ જનાના ઉપર અજારોની ત્રાસ્ય નવલકથાઓ

	રૂ.	પા.
પત્ર ત્રાસ્યના	૫	૦
ક્રિસ્ટીના	૫	૮
ફ્લેરેન્ટ્યા	૫	૦
ઉિપ્સ્યાસ્ટ્રા	૫	
બાયેલે ત્રાસ્ટા		૬
ત્રાસ્ટા	૪	૦
કાપોલા	૫	૦
સ્ત્રીમાં હૃદય (ત્રાસ્ટ)	૧	૬
સ્ત્રીમાં હૃદય સંપુર્ણ	૫	૦
સુખપ્રેમ	૫	૦
પાસ્કલ્યાની – ત્રાસ્ટા ૧–૨–૩ પ્રત્યેકની	૫	૦
કુલ્લ ત્રાસ્ટ ત્રાસ્ટીક	૫	૦

ગીતો—કાવ્યો—ત્રાસ્ટ્યાયનો.

ન્હાના – ત્રા ૨ગો (ત્રા ૧૮૮૦ ત્રાસ્ટ ૧૯૩૬	૦	૩
મોરારજીના ગીતો ત્રાસ્ટ ત્રાસ્ટ્યાયનો	૧	
રાસ તરંગિણી	૦	૩
રાસ્ટ્ર ગંદાની	૦	૩
રઢીયાળી રાત (સર્વ રાસગીતોની રીતો–રાસ) ત્રાસ્ટ્યાય–૧–૨–૩ પ્રત્યેકની	૨	૬
ત્રાસ્ટીનો કેકારવ	૧૧	૦
ચુંદડી ભાગ–૧–(ત્રાસ્ટ્યાયગીતો)	૧	૬
ચુંદડી ભાગ–૨–(ત્રાસ્ટ્યાયગીતો)	૨	૦

શાળોપયોગી પુસ્તકો

બાળ ગિતા		
ગુજરાતી પહેલી ચોપડી		૪
ગુજરાતી બીજી ,,	૦	૬
,, ત્રીજી ,,	૦	૮
,, ચોથી ,,	૧	૦
,, પાંચમી ,,	૧	૪
,, છઠ્ઠી ,,		૬
,, સાતમી ,,		૮
,, પહેલી ચોપડીના ત્રાસ્ટ્યાય	૦	૧
,, બીજી ,, ,,	૦	૨
,, ત્રીજી ,, ,,	૦	૩
,, ચોથી ,, ,,	૦	૪
,, પાંચમી ,, ,,	૦	૫
,, છઠ્ઠી ,, ,,	૦	૬
,, સાતમી ,, ,,	૦	૭
ગુજરાતી ટેકી ટીકાર ભાગ ૧	૦	૧
,, ,, ભાગ ૨	૦	૨
ત્રાસ્ટ્ર ગાંધીના ત્રાસ્ટ્યાયો ભાગ ૧	૧	૨
,, ,, ,, ભાગ ૨ જો	૧	૪
,, ,, ,, ભાગ ૩ જો	૧	૧

બાળકોને વાંચવા લાયક પુસ્તકો

સીતા હરણ	૧	૬
ઢોર બાળા	૪	૦
ગોકીની મળા		૧૦
ગોકીના રાજા	૧	૦
ચાંપાનું રત્ન	૦	૨૧
ચકોરબન્યુ	૨	૪
ચ્યુંગર	૦	૧૦
ભાકાળો	૦	૬
નાનીબા	૦	૬
બાપા પગલી	૧	૦
ભકરે ભગરાજ	૦	૧૧
ભેર ભતો	૦	૧૧
રસીલી રાત	૦	૧
રીક્ષ રીક્ષ	૦	૬
લાયી ત્રા ત્રા ત્રાસ	૦	૧
વીરા રાજા	૦	૧
સોપારા ત્રાસ	૦	૧
હેમાળા ત્રાસ	૦	૬
રમકારી દુકાળ	૦	૧
ક્ષી ત્રા	૦	૬
પીળી ત્રાસ્ટ્યો	૦	૬
સાકરીયાળો	૦	૧
મોગરો	૦	૧
સપકારાની ત્રાસ્ટ્યીતા	૦	૧
મોસાળ જોજ	૦	૬
સોના કુમારી	૦	૧૧
બાળબાનો ભાગ ૧, ૨ ૩ પ્રત્યેકની	૧	૦
ત્રાસ્ટ્યાયત્રાસ્ટ્ય		૬
ત્રાસ્ટ્ય ત્રાસ્ટ્યી		૧૦
બોગેરી પકાડ	૧	૪
ખુલ્લખુલ્લ	૦	૧
દન દન દન	૦	૧

ઓરડર સાથે પોસ્ટલ ઓર્ડર મોકલો. વી. પી. ઉપર ધ્યાન આપવામાં આવશે નહીં.

ત્રાસ્ટ્યાવવું ઠેકાણું:–

Manager, Indian Opinion,
Phoenix, Natal.

તમારા મિત્રોને મોકલવાને મીઠાઇ ક્યાથી લેશો?

વીક્ટોરીયા વેજીટેરીયન ટી રૂમ

અમારી મીઠાઇઓ ખાસ જાતી દેખરેખ નીચે શુદ્ધ ઘીની બનાવેલી હોય છે.

એક વખત મંગાવી ખાત્રી કરો.

ઓડર મોકલનારે પૈસા સાથે મોકલવા મહેરબાની કરવી

અમારે ત્યાં ખાસ રસોયા હોવાથી સુંદર અને સ્વાદીષ્ટ ભોજન મળશે.

એક વખત પધારી ખાત્રી કરવા વિનંતિ છે.

VICTORIA VEGETARIAN TEA ROOM

(Prop: NARANJI VALLABH)

139 BROOK STREET. - - - DURBAN.

LOOK BEFORE YOU LEAP

P. O. Box 842. **Telephone: 2-2074**

BHAGAT & Co.

9 ETNA LANE, DURBAN

General Dealers & Commission Agents.

We stock Indian & European Groceries, as well as Indian cloths & Art Goods.

Are we pressed to Save time and disappointment.

In outfitting we have full range of clothing at all seasonable prices.

We invite you to visit our Refreshment Room.

We can also supply you with home made sweetmeats made under expert workmanship to any parts of South Africa and Rhodesia.

Our price is very moderate.

Do not HESITATE. Follow the letters above and place your order early.

Note the address:

ઇન્ડિઅન અને યુરોપીયન ગ્રોસરી અને દરેક જાતની સાડીઓ અને રેશમી કાપડ તથા સ્વદેશી સાડીઓ રાખીએ છીએ.

એક વખત પધારી અથવા માલ મંગાવી ખાત્રી કરશો.

અમારી રીફ્રેશમેન્ટ રૂમની મુલાકાત લેવા તમોને આમંત્રણ કરીએ છીએ. દરેક જાતની મીઠાઇઓ મુનીયન તેમજ બહાર ગામ મોકલીએ છીએ.

આમારા ભાવો વ્યાજબી સસ્તા છે.

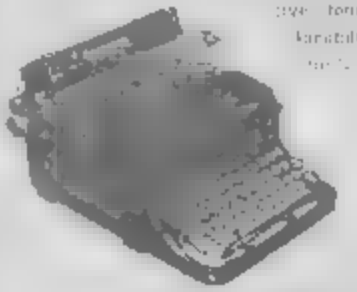
તમારો બીજો ઓર્ડર અમારી પાસે મંગાવી ખાત્રી કરશો

બહાર ગામના ઓર્ડર ઉપર ખાસ ધ્યાન દેવામાં આવે છે.

No. 9–11–13, Etna Lane, :: :: Durban.

REMINGTON
NOISELESS TYPEWRITER

The new Remington Noiseless is quiet in operation and eliminates nerve strain. It is preferred because of its responsive touch, effortless speed and durability such as only Remington can give.

60 years ago Remington Built the first typewriter now Remington has produced the FINEST typewriter.

PORTABLE MODELS ALSO AVAILABLE

REMINGTON TYPEWRITER AGENCY

Branches throughout South Africa

1214

NATIONAL
CASH REGISTER AND ACCOUNTING MACHINE
SYSTEMS
FOR
MAXIMUM EFFICIENCY

THE NATIONAL CASH REGISTER CO. S.A. (PTY.) LTD.,
63 PRESIDENT STREET
JOHANNESBURG
P. O. Box 3591. Phone 33-6245

FIFTY MILLION PEOPLE ARE ALWAYS PUNCTUAL!

[illegible] on them a watch that is always on [illegible]

STOCKED BY ALL LEADING JEWELLERS

CYMA

ELGIN
WATCHES

THE WORLD'S BEST

FOR PERFECT TIME

WRITE FOR NEW GENERAL CATALOGUE.

KATZ & LOURIE LTD.
"DIAMOND CORNER"
ELOFF & MARKET STREETS, JOHANNESBURG.
P. O. Box 1919 — Phone 22-3122.

ઇન્ડિયન ઓપિનિયન

મહાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે સને ૧૯૦૩માં સ્થપાયું.

INDIAN OPINION

Founded by MAHATMA GANDHI IN 1903

No. 2—Vol. XXXV. FRIDAY, JANUARY 21st, 1938. Registered at the G.P.O. as a Newspaper. PRICE FOURPENCE.

NON-VIOLENCE THE NOBLER WAY

"I am more concerned in preventing the brutalisation of human nature than in the prevention of the sufferings of my own people. I know that people, who voluntarily undergo a course of suffering, raise themselves and the whole community, but I also know that people who become brutalised in their desperate efforts to get victory over their opponents to exploit weaker nations or weaker men, not only drag down themselves but mankind also."

—MAHATMA GANDHI.

અહિંસા એજ શ્રેષ્ઠ માર્ગ છે

"પ્રજા ભારે કષ્ટ સહનમાંથી બચે તેના કરતાં મનુષ્ય સ્વભાવ ઉંચા ન થાય તેની ચિંતા મને વધારે છે. કેમકે હું માનું છું કે જેમણે સ્વેચ્છાયે કષ્ટ સહન કરવાનોજ માર્ગ સ્વિકાર્યો છે તે પોતે અને માનવ જાતીને ઉચ્ચ પદે ચઢાવશે. પરંતુ જેઓ પોતાના વિરોધીને પરાજિત કરવાના પ્રયત્નની અધીરાઈમાં અને નિર્બળ પ્રજા યા મનુષ્યોનો ખોટો લાભ લેવાના હેતુથી હેવાન બનેછે તે પોતે અને પોતાની પ્રજાને નીચે ઉતારે છે."

—મહાત્મા ગાંધી.

THE NEW INDIA ASSURANCE
COMPANY, LIMITED.

Fire, Motor Car, Motor Lorry, Motor Bus, Plate Glass, Workmen's Compensation, Burglary, Fidelity Etc.

આ હિંદી કંપની આગ, મોટર કાર, મોટર લોરી, મોટર બસ, પ્લેટ ગ્લાસ, કામદારોને લગતા વીમાઓ, ચોરી સામેનાં વિગેરે વીમાઓ ઉતરાવી શકાય છે. હીંદી કંપનીને ઉત્તેજન આપવું એ દરેક હીંદીની ફરજ છે.

Transvaal Office:
Barkly Arcade,
6 a Diagonal Street,
JOHANNESBURG.
Telephone 33-4478.
P.O. Box 3641.
Tel. Add: "RUSTOMJEE"
Johannesburg.

ગરાકોને વિનંતિ છે કે વહેલ્સ કોમ્પેન્સેશનના પગારના રીટર્નફોર્મ ભરીને તારીખ જલ્દીની કે ઓફીસ ઉપર પોસ્તાથી આપવા.

Policies Issued and Settlements Effected in this Country.

પોલીસી તેમજ ક્લાની પતાવટ આ દેશમાં કરી આપવામાં આવે છે.

Natal Office:
"INDIA HOUSE"
17, First Avenue,
DURBAN.
Telephone 25845 Cen.
P. O. Box 1610.
Tel. Add: "RUSTOMJEE"
Durban.

JALBHOY RUSTOMJEE
Principal Representative For the Union Of South Africa.

(176)

GANDHI & Co. (Pty) Ltd.
GENERAL MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

Try us for:-

Saries, Draperies, Outfitting, Hardware, And Indian & European Groceries.

- We Specialise In -

Indian Drugs & Condiments and always carry big stocks for Wholesale and Retail.

Telephone 23676.

Tel. Add. "Gandhico" Durban.

112 Victoria Street,
DURBAN.

દીવાણી તથા રમજાન શરીફ માટે ખાસ

જેરડન બદામ, પીસ્તાં, ચારોળી, એલચી, જાયફળ, ફલ્લુદાનું ખાસ, ચારમગજ, કોપરાવાટી, જવંત્રી, તુકમરીયા, ઇસબગુલ, વીગેરે વીગેરે તેમજ ગુલાબનું સરબત, ગુલાબનું પાણી, આમળા, મેંગરા, ચંબેલી, ધુપેલ વીગેરે ખુશબોદાર તેલ જે વાપરવાથી મગજ બહુ ઠંડા રહે છે. લગભગ સાતસોથી આઠસો જાતનું ગાંધીયાણું સ્ટોકમાં હમેશાં રહે છે જે સાઉથ આફ્રિકામાં બીજે ઠેકાણે મળવું મુશ્કેલ છે.

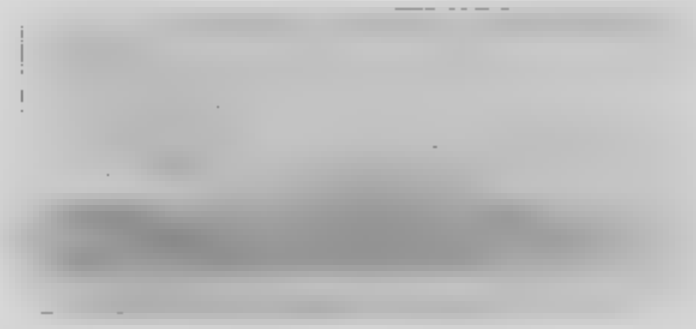
મસાલો આખો તેમજ ખાસ કરાવેલ નીચે મીસાવેલ હમેશાં તાજા જથામાં રહે છે. ઓર્ડર બરાબર બજાવી કરવા આગ્રહપૂર્વક ખાત્રી કરવા આમંત્રણ છે.

Also:
P. O. Box 27, TONGAAT.
Telephone during Office hours No. 5.
.. after Office hours No. 008.

(175)

B. I. Steam Navigation Co., Ltd.

સ્ટી. "ટઈરીયા"

જાન્યુઆરી તા. ૩૦ મીઝો પેસેન્જર ખમ મુંબઇ જવા ઉપડશે.

SHAIK HIMED & SONS, :: 390, Pine Street, Durban
Telegraphic address: "KARAMAT." Telephone 2-0432

CITY SHIRT Co., No. 4, Kort Street, Johannesburg.

ઝંડુ અશોકારિષ્ટ

ઝંડુ દ્રા.ક્ષો.સ.વ.

ઝંડુ ફાર્માસ્યુટીકલ વર્કસ લી.—પો. બો. નં. ૫૫૧૩, મુંબઈ નં. ૪૪.

MOHANLAL VALJEE,
(INDIAN PAWNBROKER.)
132, Victoria Street, Durban.
Low Rates of Interest on Jewellery
High prices paid for Old Gold. A large stock of New Jewelleries at reasonable prices to suit your pockets.

P. P. BHAGAT,
Fruit Merchant.
P. O. Box 842. 129 Victoria St. Durban.

Phone 33-6229. Telegrams "GUJMALCO P. O Box 5169

JAPAN BAZAAR

WHOLESALE SILK & CURIO MERCHANTS.

39 MARKET STREET, JOHANNESBURG.

Specialists in HAND MADE BAGS LEATHER SUIT CASES, ORIENTAL CURIOS BRASSWARE ETC.

ALL PRICES QUOTED AT LOWEST MARKET RATES.

INDIAN SARIS: Crepe de chine and Georgette Saris beautifully embroidered 45" x 5 yds length price 17/6 piece. Heavy Crepe-de-chine Saris hand embroidered 45" x 7 yds 30/- piece. Georgette and Crepe-de-Chines beautifully embroidered 45" from 3/9 per yd

ODNIS: Hand embroidered in Georgette and Crepe-de-chine 45" from 12/6

Above obtainable in the following shades White Pale pink, Sky blue, Pale green, Salmon pink, Red, Maroon, Brown and Black

જાપાન બઝાર

જોહાનીસબર્ગમાં મુખ્ય ચાલ ગળીના રેશમના જરથોસમેત તેમજ પુરુષ માલના વેપારી.

દરજીઓ, ઓઢણીઓ, લુગડાંઓ.

તદ્દન નવીન અને ડિઝાઈનદાર ડીઝાઈનો વાળી બારીકાઈદાર વેરામાં બનેલી સાડીઓ અને ક્રેપ-દી-ચીનની સાડીઓ તથા ઓઢણીઓ હમણાંજ મોટા જથ્થામાં ઉતરેલામાં આવી પહોંચી છે. તેમજ હીંદમાં બનતી અવનવી જાતની ડીઝાઈનો વાળાં મુલકાય પુમાલ. પટોળાં, કોરીઝમ, બોકડી તથા પુરુષ વાસ્તે જરીની બાંધણીઓ તેમજ ચણીયા પાટલા મોટા જથ્થામાં મંગાવવામાં આવ્યાં છે. ઓછામાં ઓછા માટે તેમજ બેટ માટે પાંચ માલ, ૭ વાર, લંબા સાલ પાર સાડીઓ તેમજ બાબાંઓ માટે દરેક જાતના રંગોમાં કપડાં પણ કીફાયત ભાવે મળશે. તદ્દન સસ્તા ભાવ પુરુષ બાલ બચ્ચાઓના માટે બારીકના અમારી એકજ ખુલાસાલ ભેટ.

પુરુષ માલ પણ જથ્થાબંધના ભાવ આપવામાં આવશે. આ અનુકૂલ તકનો લાભ લેવાલાયક સુધારવું મુકવાનું નહિ.

સ્વદેશી ગુમાસ્તાના ભાવ રહી. ... થી ... સુધી. જોહાનીસબર્ગ તથા ક્રેપ-દી-ચીનની ઓઢણીઓ બારણો પહેલી રહી. ૧૪-૧.

ક્રેપ-દી-ચીનની બાકી રહેલી સાડીઓ દર ઉંચા પંદર ભાવ રહી. ૨૦ થી ઉપર.

ફોન 33-૬૨૨૯. ટેલીગ્રામ જાપાન બઝાર પોસ્ટ બોક્સ ૫૧૬૯.

૩૯ માર્કેટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

પોરબંદરનું ઘી.

ભાણજી લવજી ફોટો માર્ક

દરેક રસાણદારને ધણાવવાને અમારે પોરબંદરનું ઘી નારાલ, ટ્રાંસવાલ તેમજ કેપમાં (પ્ર. ઓ. સા. આ.) માં ઘણા વરસો થયા પ્રખ્યાતીલ ગોળું અમારા B.L. માર્કનું ફેલાવાણું પોરબંદર ઘી ઠીકાણા બાબથી બનશે.

અમારા સાઉથ આફ્રિકાના ... ડીલરોલ્લે વેપારીઓની સગવડતા બાતર ફ્રેન્ચલથી ઓર્ડર આપવા અગર પેમેન્ટ કરવા કરવા માટે અમ બ્રાન્ચના પોરબંદર ઘીની યુનીયન ઓફ સાઉથ આફ્રિકાની સોલ એજન્સી ટી. પી. હેનરી એન્ડ સન્સ એપેલ ના નીચે જણાવેલ એડ્રેસ મુજબ કરવાને અમારા સોલ એજન્ટને અગર અમારે એડ્રેસો પત્રવ્યવહાર કરવો.

ટી. પી. હેનરી એન્ડ સન,
પી. ઓ. બોક્સ ૧૪૨
૧૨૯ વીક્ટોરીયા સ્ટ્રીટ, ડરબન
(સોલ એજન્ટ પ્ર. ઓ. સા. આ.)

ભાણજી લવજી ઘીવાલા,
પોરબંદર
કાઠીયાવાડ,
ઇન્ડીયા.

નોંધ મોટા ઓર્ડર માટે ની આપ ... ડરબન બાબ બાકીને ડરબન ઉપર બનાવેલા બોકડેએ પુછપાયો બાકી બાબત બાબ આપશે.

આ માખણ, ચરબીવાળી ચામડીને ચળકાટ વાળી બોરબંદરના ઘીમાંથી બનાવે છે.

આખરીનાં દરેક દરીયા પરના અકસ્માત સામે પ્રત્યેકની કંપ ગાડી બરાબર કરે છે.

સેલ ડીસ્ટ્રીબ્યુટર્સ: Indo-African Trade Agency, 74-76 Wilson St. DUNDEE, Natal, S. A.

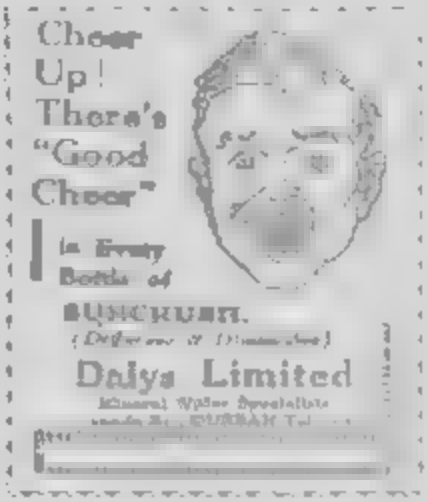
સેલ ડીસ્ટ્રીબ્યુટર્સ: પારશુવાલા લીમીટેડ.
૧૮૨,૧૮૪ અબ્દુલ રહેમાન સ્ટ્રીટ
જોહાનીસબર્ગ.

Telephone 33-5382.
VALLABH RANCHHOD,
Wholesale & Retail Fruit and Vegetable Merchant.
Country Orders Promptly attended to.
14, DIAGONAL St. JOHANNESBURG

ટેલીફોન ૩૩-૫૩૮૨.
વલ્લભભાઈ રણછોડ
હોલસેલ અને રીટેલ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ અમારે ત્યાં તાજું અને સસ્તું મળશે.
બહારગામના ઓર્ડરોને તાકીદે ધ્યાન દેવામાં આવે છે.
૧૪, ડાયેગનલ સ્ટ્રીટ. જોહાનીસબર્ગ.

શેઠ ભાણજી લવજીના ફોટા માર્કવાળું વખણાયેલું
પોરબંદરનું ઘી
અમારે ત્યાંથી મોટા પ્રમાણમાં મળશે.
આજ સુધી પૂછો યા લખો:
T. P. DEVSHI & SON,
Sole Agents for Union of South Africa.
119 VICTORIA STREET,
'Phone 2-2591 DURBAN. Box 1428

નમારા અનારોગ્ય ... સ્વાસ્થ્ય
ખોયેલ ... પાછું
ખાતરી
મેળવવા
ડેન્ટલ મીકેનીક વર્કસ
રૂમ નં. ૧, ૨, ૩. ૯૨, માર્કેટ સ્ટ્રીટ,
જોહાનીસબર્ગ.
... સ્વતંત્ર ... ...
...
...

SUNCRUSH

The £1,000 Drink.

The Most Popular Refreshment.

There are many Crushes, but Only one SUNCRUSH, and that is made by

DALYS LIMITED.

72, CANADA ROAD, DURBAN.

'Phone 21078. Tel. & Cables: "Crescent." P. O. Box 582.

Crescent Trading Co. (Pty). Ltd.

WHOLESALE MERCHANTS AND DIRECT IMPORTERS OF HARDWARE

Indian And European Groceries.

Indian Drugs And Condiments

Our Stocks Are The Best Quality And are Always Fresh

Our prices are keen.

We specialise in all kinds of Bombay, Calcutta, and Madras Products.

It will pay you to give us a trial.

Before placing your orders elsewhere benefit by our thirty years' business experience.

Our aim will always be service, quality and satisfaction.

અમારે ત્યાં નીચે મુજબનો માલ જથ્થાબંધ ભાવે રાખશે

એલચી, અકાકમ, અગર, આકોદી, પોદના, ઇંગોદા, મુલબંધુ પાળી, મુલાયમ અરબાઝ, કાકુદનું પાસ, આકેર, કમાઝ, એલચા, પીપરી, બબુર, સેન-સાબરી (બાવડું) સેન, કેબરાળા પાટી, પીપેલું કેબરું, સુકાર ગાયનું કેસર, આર [illegible], પ્રેસણી ચારસ, સફેદ મુસલી, મજીઠા સબજી, મુંદ, સોકેલા ચોપાટી, કાલ્યા સો., ચોપરાળી સો., મકાસી સો., [illegible], કાથો, બારૂબી બાવાનો તંબાકુ, બાસણાનું તેલ, [illegible] તેલ, એરંડીનું તેલ, ગોપરાનું તેલ, કમીનિયા કેર ઓઇલ, એલચીનાપમ તપેલા, કપ અને સોસર્સ, [illegible]-બીગડી કરાસાળ, બાલ્યુલસી, બાંબ, દીવડી, [illegible] કેરોસીન [illegible]-બત્તી, મગ, અડદ, તુવેર, વાલ, મકાઈ અકબર બાજરા છડ મેથી, સવંગ, તજ, રાઈ (સરસું) [illegible] વિગેરે.

કોઈ પણ વસ્તુ ખરીદી કરતાં પહેલાં, અમારે ત્યાં ભાવ કાઢી ખાત્રી કરશો.

122 VICTORIA STREET, :: :: DURBAN.

INDIAN OPINION

Founded by MAHATMA GANDHI IN 1903

No. 3 — Vol. XXXVI. Friday, January 21st, 1938.

NOTES AND NEWS

Departures To India

AS announced in our issue of January 7, Mr. and Mrs. Manilal Gandhi, and family, sailed for India per s.s. *Kenya* last Sunday. On the wharfside there was quite a good gathering of friends, relatives and the staff of the INDIAN OPINION Press, to bid them farewell. Mr. and Mrs. Gandhi wish to express their hearty thanks to the many friends who came to see them off.

It will be noted with interest that quite a number of Indians, who hail from the Surat district, left for India per s.s. *Kenya* last Sunday to be in time for the Indian National Congress which is to be held at Haripura, a village in the Surat district. Prominent among those who left for India per s.s. *Kenya* on Monday were Messrs. A. H. Mahd, Kantilal Mehta and V. M. Ghuloo. We take this opportunity of thanking Mr. Mehd for his interest and the help rendered by him to us always and wish him, Messrs. Kantilal Mehta, V. M. Ghuloo and all those who sailed by the s.s. *Kenya* to attend the Indian National Congress bon voyage and a happy and safe return home.

Indian Licences At Estcourt

On Tuesday night, January 11, the Estcourt Town Council sat to consider licence applications for the current year and to consider the matter of authorising control certificates of renewal for existing licences. Mr. S. M. Bayat applied for a new licence as baker, fresh produce and mineral water dealer for premises in Harding Street. In reply to Mr. W. L. Bowes, of Maritzburg, who appeared on his behalf, Mr. Bayat said that he proposed to invest £200 in the business. A similar application had been made last year, but was refused without any reason. Mr. Bayat said he would not be prejudiced to deliver to the residents of the town, but would rely on more of a wholesale business. After a short retirement the Mayor, Mr. J. H. Marshall, announced that application was refused. Mr. M. E. Hallejee applied for the renewal of his general dealer's licence on premises formerly known as Porter's Store in Albert Street. The licence was granted previously, subject to a new building being erected and completed by December 31. The conditions have not yet been complied with. Mr. Hallejee, asked by Mr. Bowes, who appeared on his behalf, why he did not complete the building by the end of 1937, said that he was guarantor for the Estcourt Mosque and, as there was litigation pending towards the latter end of 1937, this was the reason why the building was not entirely completed as stipulated by the Town Council at a previous meeting. Mr. W. L. Bowes, in addressing the Council, said that Mr. Hallejee was finally committed to complete the buildings, as he had already expended £400 in re-building, which was a sufficient guarantee that the conditions would be carried out in the near future. After the Council had retired, the Mayor announced that the application for a renewal of the licence would be granted subject to the new buildings, the plans of which were approved on January 4, being completed by April 30. Should the new buildings be not completed to the satisfaction of the Town Council by the time specified and no just cause shown, the licence would not be renewed.

A Mystery Disease

Durban is suffering from a mysterious disease, which, despite intensive investigations by experienced Doctors, still remains unidentified. Describing the symptoms of a case of a five-year-old boy, Dr. G. H. Gunn, the Durban Medical Officer of Health, stated that the boy had a nasty fall two months ago. Two days afterwards his legs became paralysed and the infection gradually spread to his arms and whole body with the exception of the head. Up to Saturday last, the number of cases brought to the notice of the medical authorities was 32. All the Doctors seem to be mystified about this 'mystery disease' but we are assured that there are "no reasons for alarm of any description." Recovery from the disease is said to be certain, although it may, in some cases, take as long as 6 months.

Boycott Of Japanese Goods

In the course of a leading article, the *Searchlight* (Patna) writes:—

Pandit Jawaharlal Nehru has done well to issue an appeal for the boycott of Japanese goods and for giving financial assistance for the medical relief of the Chinese victims of Japanese inhumanity. The Indian people have expressed their horror at the reported Japanese atrocities in the Sino-Japanese war now proceeding—a war which is imperialist to the core, on one side, and wholly self defensive, on the other. But that sympathy is of no meaning if we continue to help Japan to increase her economic competence by the purchase of her goods. The longer the purse is, the more able is Japan to spend on armaments and engines of destruction. That Japan has been fully utilising her increased wealth in developing her industrial strength and using the same for her imperialist purposes no one can deny. Those who aid her, therefore, in the maintenance of her economic superiority to China are in reality aiding with her in the perpetration of horrors upon the poor, unarmed and ill-equipped Chinese. It is necessary, therefore, to stop our purchase of Japanese goods, cheap though they be. That way alone can we show our active sympathy for China. The measure of our abstention from the purchase of Japanese goods will be the measure of our sympathy for the down-trodden Chinese. We hope people will cheerfully respond to Pandit Jawaharlal's appeal and will give up purchasing Japanese goods. We know that Japan may subject Indian goods to a like treatment in Japan. But that cannot be helped. Those who are fighting against imperialism must help others engaged in a like fight and must be prepared for some sacrifice. Thus only can imperialism be effectively ended and exploitation and oppression of the politically and economically weak by the strong be put an end to.

Indian Opinion

FRIDAY, JANUARY 21ST, 1938

The Slum Clearance

IT is reported that the Minister of Public Health has agreed to the Durban City Council taking action under the Slums Act by expropriating the 19½ acres in Mayville, just beyond the Toll Gate Tram terminus. The Minister has also agreed to declare portions at Riverside as slum areas. When the Slums Act came into force, we pointed out that the provisions of the law would be used to the detriment of the Indian community. The Act is a menace to our people in this City, and armed with it, the Durban City Council is in a position to force the Indian community to a point of utter despair.

We want to assure the Government and the City Council that we do not countenance slum areas. Far from it. No one would be happier than ourselves to find our people housed in decent dwellings and living under hygienic conditions. The application of the Slums Act on the Mayville and Riverside areas, is, in our opinion, not so much a desire on the part of the City Council to better house the Indians living there, as it is to expropriate such of the lands which can be developed into European Areas. The 19½ acres at Mayville occupy a position of gateway to those who enter from the North. The heights of the Riverside area lend themselves to be developed into a second Berea with the Umgeni River as the play ground, second only to the beach. It would be seen, therefore, that the City Council is no more solicitous of the poorly housed Indians than the man in the moon.

The Hon. J. H. Hofmeyr, when acting as the Minister of the Interior, refused to sanction the action of the Durban City Council in declaring the Mayville and Riverside areas as slums until provisions were made for the housing of those Indians who would be displaced from these areas. The present Minister of the Interior, the Hon. R. Stuttaford, has now confirmed the action of the Council, presumably, on the strength of the Indian Housing Schemes at Cato Manor and Springfield. In declaring the Mayville and Riverside areas as slums, a gross injustice has been perpetrated on the Indian community. The Council has the necessary machinery to condemn any dwelling that does not conform to the Health Bye-laws. It has the power to expropriate land for the purpose of making new roads or widening existing roads. We grant that both in the Mayville and Riverside areas there are houses which should have been condemned years ago by the Health Boards. Within the bounded areas of the old Borough, the Health Department is leaving no stone unturned, to condemn all unsuitable dwellings. In these cases opportunity is being given to the owners to demolish the building and erect a new building. A similar opportunity should therefore be given to the owners in the Mayville and Riverside slum areas. The Council would then find that the Indians living in these areas would not lag behind in the matter of improving their surroundings. We need only point to the hundreds of decent brick buildings erected throughout the added areas since the institution of the various Health Boards, to show that, given the facilities, the Indian would implicitly conform to the standards set for him.

The Indian is not wholly to be blamed for creating the Mayville area into a slum. Years ago the 19½ acres were level with the road. The Provincial Roads Department raised the road several feet high, and the properties having no drainage system, took in the whole volume of water from the road, with the result that during rainy weather, the lands resembled a lake. If the health Board had spent in the [illegible] percentage of the huge sums of money that were spent in developing European localities, no [illegible] could now be found by the City Council to [illegible] a slum area. The same applies to the Riverside area.

If the declaration of the City Council were to be accepted by the Indian community passively, it would mean that sooner or later, sooner than later, all [illegible] areas [illegible] required of the European community would be expropriated by the City Council as a matter of course. A move is being made to declare the triangular piece being Warwick Avenue, Acorn and Old Dutch Roads. The move is to make this area into a "All White area" in view of the imminent removal of the Borough Market to Warwick Avenue. This is only the thin end of the wedge. What are the leaders of the community going to do? May we trust the leaders will not fail to take the necessary steps in time?

THE NEXT STEP

WHAT THE CONGRESS SHOULD DO IN REGARD TO THE CENTRE

By
DR. S. SATYAMURTI M.L.A
In "The Indian Review"

As one, who boldly believed and expressed his belief in the programme of "office acceptance," as it is called, by the Congress in the Provinces, where Congressmen were returned in majorities to the Legislature, I venture to say, at the very beginning of this article, that the situation at the Centre is radically different. In the Provinces, the main question was whether Governors and their safeguards to thwart the activities of the Ministers, backed by majorities in their Legislature, by constant interference. The three months' talk between Mahatma Gandhi, on the one hand, and the British Government through its Secretary of State for India and the Viceroy, on the other, has made things perfectly clear. I am now convinced that Governors will not normally use their safeguards. Hence, the Congress has wisely decided to accept office. The experience of the past three months of their acceptance has convinced me that the safeguards are now as good as dead, and I now look forward with confidence to some years of good constructive work by Congress Ministries.

The only fly in the ointment is Finance. With the best will in the world, with Governors wholly non-interfering, and with the Legislatures fully supporting them, still the Ministers cannot make much headway in financing the nation-building activities on even the minimum scale, unless large sums of money are forthcoming for help to the Provinces. I quite recognise that there is room for retrenchment, and there is room also for fresh taxation. I agree with Mahatma Gandhi and Sir Otto Niemeyer, that the rich in this country are not taxed as heavily as they ought to be, as they are in other countries. Speaking of retrenchment, unless there is going to be the maximum amount of reduction in the salaries of the highly paid officers and also some in those of the lower officers, there is not much money. So far as fresh taxation is concerned, there is bound to be some money in it. But it will take time to initiate well-considered schemes of fresh taxation. It will also take time for the taxation to yield its fullest results. But, along with this retrenchment and fresh taxation, the commitments of the Congress Governments in the provinces should be taken into account. Congress Governments are pledged to reduction of land revenue. They must do it at least in the case of small land-owners. Yes, Congress Governments will tax agricultural incomes on the basis of income-tax. They are also pledged to revise the permanent land revenue system. However, it will be fortunate if fresh taxation will yield at least the present income. Besides, Congress Governments are bound to follow the policy of Prohibition in all the provinces. It will mean a loss of some crores to the Provinces, and more than 4 crores for this Province every year. Under those circumstances, if, after all the retrenchment possible and after all the schemes of fresh taxation have been introduced and with these commitments, Governments in the Provinces can carry on their present scale of revenue, they should be congratulated. But, the present rate of expenditure is wholly inadequate for the nation-building departments. On a rough calculation, we must spend in the major Provinces 1½ crores to 2 crores of rupees and in the minor ones 50 to 75 lakhs of rupees per year for about ten years at least, before we can make up the great leeway in the field of elementary education, sanitation, medical relief, village communications, village drinking wells, agricultural improvement, and the building up of minor cottage industries in the various villages. Where is this money to come from?

This leads me on to the problem at the Centre. I am convinced that, if British troops are withdrawn from India, and if Indian troops are substituted in their place, we shall save at least 12 crores a year. That means, that the Government of India must agree to that. Of course, the plea that Local Governments want British troops for internal security purposes can no longer hold. They ought to be satisfied with Indian troops. But, whether they are satisfied or not, the ultimate responsibility rests with the Government of India. That is why we have got to consider the problem at the Centre, not merely from the point of view of the Centre, but also from the point of view of the Provinces. From the point of the Provinces alone, it seems to me that, unless at the Centre we are able to get the power of the purse including control over defence expenditure, the Provinces themselves will not be able to make much headway.

From that point of view, let us examine the constitution at the Centre. The Centre is going to consist of a bi-cameral Federal Legislature, consisting largely of the nominees of the Indian Princes and of representatives elected by communal electorates for the Upper House, and by the members of the Provincial Legislatures voting in communal compartments on the principle of proportional representation by the single transferable vote, for the Lower House. It means that five to nine members of the Provincial Legislatures can vote for members of the Federal Legislature. Such pocket boroughs have tended to become rotten-boroughs in the past. At any rate, they are bound to deprive the Federal Lower House of that representative character, which the Provincial Legislatures possess. Moreover, the nominees of the Indian Princes are bound to be a disturbing element in the Federal Legislature. Last, but not least, the Federal Upper House has got co-equal financial powers with the Federal Lower House—a position unprecedented in the history of any democratic Government, and even in the history of Indian Government. The Governor-General's safeguards are even more comprehensive than the Governors'. Besides, Dyarchy, in a much worse form than was tried and found wanting in the Provinces, is sought to be introduced there. Finance, Foreign and Ecclesiastical Affairs are to be reserved departments. Railway matters are taken out of the purview of the Indian Legislature by the proposed constitution of the Federal Railway Authority. Currency and Exchange are to be in the hands of the Reserve Bank. Currency, no doubt, is transferred, but the commercial safeguards in the Government of India Act, 1935, are a bar to any real progress. The retention of the Indian Civil Service, according to the Wheeler Report, is calculated to prevent any genuine democratic development at the Centre.

If that be the case, the position of the Indian National Congress, that the Federation ought to be prevented from coming into existence, becomes intelligible. Speaking for myself, I am not opposed to genuine Federation of the people of India and of the people of the Indian States. Indeed, geographically situated, as we are, and with the historical perspective behind us, I see no escape from such a genuine Federation, and provided that the Federation is based on sound political principles, I look forward to the Indian Federation making history. But, the proposed admixture of democratically governed Provinces with autocratic States cannot do anybody any good. That I recognise is destructive criticism.

But, I have a constructive suggestion to make. I suggest that the eleven self-

governing Provinces should be made [illegible] Federation and the door [illegible] provided the [illegible] Legislature agrees to such State or States coming into the Federation. That condition is, that the States, who may so enter the Federation should accept the discretionary powers of the Federal Government. (1) That the Federal Executive must be able to govern and administer directly all Federal subjects in all the Federating Units, including the Indian States. (2) The Federal Law should be extended to all the Federating Units, without any limitation whatever. (3) The writ of the Federal Court should run unhindered throughout the Federating Units. Besides these, powers of taxation vested in the Federation could be unlimited, with respect to the Federating Units. [illegible] so far as the Federation is concerned. From the point of view of the Federating Units, I am anxious that as in the Indian Provinces, so in the Indian States, the rule of law should prevail, viz., that no man should be deprived of his liberty except after an open trial by a court of law; that all the usual rights should be guaranteed to the people, freedom of speech, freedom of movement, freedom of association, etc. Redress against any breaches of these fundamental rights should be available to all the citizens of the Federation, by an appeal to the Federal Court.

If the Indian States agree to these, they are entitled to come on the Federation. The [illegible] longer, but it is [illegible] shortest way is [illegible] way.

Whether [illegible] will listen to reason or will insist on this Federation going through at any cost [illegible] time can show. I want the British Government to ponder and think over the whole matter. This proposed Federation is *hypothetical* between the eleven self-governing Provinces and the Federating Indian States. The British Indian Provinces are the chief units of the Federation. If these British Indian Provinces do not voluntarily join the Federation, that is to say, if the responsible governments of the Provinces say, that they do not want Federation, I think the case for the Federation is entirely destroyed. This Federation will then be of autocratic Governors of Provinces trying to speak on behalf of the people of the Provinces, and autocratic Indian Princes trying to speak on behalf of the people of the Indian States. The seven Congress Governments are in principle opposed to this Federation. The four non-Congress Governments are also opposed to this Federation, because the Muslim League is opposed to this Federation. General Muslim opinion is against it. I may mention that even in Sind a resolution rejecting this Federation and asking for a Constituent Assembly was passed *nem con*. Under these circumstances, it is the British Government who want to force the Federation in spite of the Provinces.

On this point, I am afraid that the strength of feeling in the Provinces has not been brought adequately to the notice of the Government of India and the British Government. Every possible step should be taken by the Provincial Governments to bring home to the authorities, that they do not want this Federation, and if it is sought to be forced on them, they have no part or lot with it.

Allied with this, the Premiers of the seven Congress Provinces and the Premiers of the four other Provinces also should address individually all the Indian States, asking them not to join this Federation, in view of their hostility to it. The Princes, I know, are not over-enthusiastic on this Federation. They are being cajoled and threatened to join the Federation somehow or other. I hope that, if the Provincial Governments, through their Prime Ministers, make it perfectly clear to the Princes, that they do not want this Federation, and will take their act in joining this Federation as a gesture of hostility, many of the Princes may well hesitate.

Last, but not least, let me say, that the world situation is not very much in favour of Britain today. The latest news that Japan is taking over the International Settlement in Shanghai must convince Britain that she is no longer the Lord of the World. Britain cannot afford to make a permanent enemy of India. Britain must come to terms with India. This persistence in this unwanted Federation will be treated as an act of the greatest hostility by the people of India. I am, therefore, confident that, if all of us pull together, this Federation will not come into existence.

Let me state in conclusion, however, that if this Federation be sought to be forced on us, in spite of us, we must still carry on the fight against it. As part of the strategy of that fight, I am clearly and unambiguously of the opinion that every seat in the Federal Legislature, open to Indians, should be contested and captured by the Indian National Congress. If we contest those seats, we are bound to capture them. Once we are there, we shall fight the good fight against the Federation as strongly as we can. We have seen bitterly in the past the result of leaving open strategic positions to the enemies of the Congress and of the country. We must not repeat that mistake.

BENEVOLENCE

By
Prof. NICHOLAS De ROERICH
In "Prabuddha Bharata"

WHEN one remembers Bhagavan Sri Ramakrishna, Swami Vivekananda and all the leaders of the Ramakrishna Mission and its centres, there always comes to mind the concept of Benevolence. Benevolence is a powerful word. Both its constituent parts presuppose an accumulation of blissful force. *Bene* means the Good in its most constructive sense. *Volens*, volition, is the power of thought and will. And when this immense Good-thought is directed towards the upliftment of humanity, it represents the true essence of the Sri Ramakrishna movement. In this movement there is revealed so much of direct self-sacrificing labour. Gradually there is constant benediction, untiringly and gloriously penetrating into the hearts.

All those good words are easily pronounced but for the ordinary person it is not easy to manifest them in life. [illegible] the art of thinking, [illegible] good thoughts. And only in the process of good-doing does Benevolence receive its vital significance. In the same good-doing is created a better future. This is not a truism. On the contrary, at present all nations should exercise the art of thinking in this direction. Let us beware that benevolence instead of benefaction alone should not appear the ugly grimace of malefaction.

People sometimes think about the future, yet very often it does not enter at all into vital deliberations. Indeed, it is not entirely within human forces to determine the future, but each one should strive for it with all his conscientiousness. And not to a beclouded future should one aspire but to a precisely a better future. In this striving will already be the pledge of success.

On days of solemnity prayer is uplifted about the future. No trinity abstractions does it affirm. In it are expressed three principles; realization of brotherly love, building of world peace, and benevolence as the fundamentals of existence. Without these three bases, construction is impossible, yet they are not to be promised abstractly, but in their full and indefeasible reality. It would seem that

the third mentioned principle ought to be the most ordinary feature of every-day life. Only benevolence! Only good-will and altruism! For whom? Why, for people themselves. For these with whom the task has been set to pass over this field of life.

It is a fact that no deep studies and instructions are needed for benevolence. It would seem that it is already pre-supposed in each human encounter.

Can it be possible to draw near to any human being without fundamental goodwill? How is it possible to meet the neighbour with hatred or suspicion, even with plotted villainy? Where then, in what sort of Covenants, written or unwritten, have malice and suspicion been ordained?

"Man is a wolf to man." Surely this is one of the most malignant aphorisms. For, so much results from auto-suggestion. If one hears from the cradle about good then it too will surely remain a guiding principle. Even all the confusions of corrupted life will not eradicate the concept of good. Where man has been accustomed to live in good, there he values all the remarkable significance of the word benevolence. Surely this word is very imperative. Volition, formulated will, means already something accomplished, done.

Volition cannot be only instinctive. It is promoted in full consciousness, in full responsibility. Perhaps each state council ought to be opened with the important question "Is there benevolence?" And he who remains silent should take no part. It will probably be said that precisely the malicious will themselves cry out about benevolence. And here too an imprint of the human radiations would show the truth.

Heart radiations will show the true feelings, without the mask of insincerity. How mottled will be the radiations of the false, the insincere! The man who has not pondered upon the deep significance of benevolence will often not understand in general what is being spoken about here. Why underline words known to all and which moreover have never unproved anything? Of course such monstrous opinions are possible.

Not seldom a vendor cries out something very useful, absolutely without thinking about the meaning of the words uttered by him. Does a scribe often know the contents of what he has copied? Sometimes even one who reads aloud to another thus frees himself, as it were, from understanding of what he reads. In such a manner, often the most valuable and urgent considerations become meaningless words.

It is hardly possible to imagine future possible without [illegible] benevolence in all its solemnly imperative meaning! What sort of peace will there be on earth without benevolence? And where will be the "glory in the highest" without profound and unceasing desire for good?

For a better future, you must be better to-day than yesterday. If there is no longing for this, then surely that from which is most important and already ordained only a negligible fraction remains. All the great signs may be in readiness. But if there be no desire for the sake of good to follow them, then what part of them will be perceptibly carried out? Who then has the right to vitiate or belittle that which has been composed by great faith. Surely this is no empty dreaming but the responsibility of the messenger.

Even a simple postman, in twilight and in darkness proceeds with caution in order not to stumble, in order that a branch may not [illegible] him in the eye in order to avoid hurts. Yet, he hears someone else's letter about which he knows nothing. When, then, man thinks about the future, when he takes into consideration all its conditions and all good wishes, how much more strivingly and carefully does he proceed, ready and alert. He proceeds [illegible] imbued with feeling. He moves [illegible] in order not to pilfer an ordained hour, and in his heart sound glory in the highest, and peace on earth, and benevolence for his neighbour.

Benevolence needs to be taught. Peace needs to be established. With every palpitation of the heart one should be enraptured by glory in the highest!

Examples of the creation of a better future may be drawn from various domains. One of them has remained in memory from early school years.

We were all tremendously impressed by the story of Schliemann—the noted inventor of Troy. We were all entranced by how he from early years set himself to the task of future researches and how he began to prepare himself in all branches of learning. How he tenaciously coerced himself with knowledge, year after year, hour after hour and just as perseveringly, he imposed [illegible] fortune. Of course he maturely thought out all the resources which he would need.

After many years of conscious labour, he brought to science his [illegible] treasure, and remained the forbidden of [illegible] brilliant investigators coming after him. One can [illegible] more on this time the [illegible] thought [illegible] their shoulders at [illegible] scholarly looks of Schliemann. Likewise one can see now other [illegible] which probably not even [illegible] here is an amateur, and a de[illegible] of his undertakings. Yet with [illegible] dignity and persistence he conquered his own scientific future.

That which for another would have been attainable [illegible] for Schliemann only [illegible] means which had an ephemeral relative value. In so many years of [illegible] large share [illegible]

One can find in the history of the world many examples of such self-sacrificing attainments. But why dig in ancient annals, when in our age we have the glorious examples of the lives of Bhagawan [illegible] Ramakrishna and Swami Vivekananda. In them is manifested the highest blissful benediction and a genuine striving into a better future. And in what simple all-penetrating words were expressed their outlines of spiritual unfoldment. May everyone be blessed, who can speak of the Good in simple words. All the heaps of evil thoughts have deviated humanity from simplicity and constructive work. Every day people are accustomed to destruction [illegible] murders. It is shocking to see with what indifference people relate the abhorrent stories, which ought to end benefit humanity. With every day these horrors and cruelties grow. Every place, where the word Benevolence is affirmed, becomes a true shrine and stronghold of a better future.

Thus again let us recall the beautiful word Benevolence. Verily, the conscious creators of a better future are filled with true Benevolence.

B. W. CANEY
—Jeweller—
386 West Street, Durban
For best value in Jewellery & Watches of all makes. 1176

WANTED Indentors to collect orders for our Attars on commission or salary basis or both. All over South Rhodesia, Nyasaland, E. & Africa and Madagascar, jointly or separately
CHHEDIRAM MOOLCHAND,
Perfumers, Kotdi No. 32
Kanauj, India.

Things In General

Sir Raza Ali Not Allowed In Lift

SIR SYED RAZA ALI, Agent-General for India, and Lady Ali were refused permission to travel in a lift of a big Johannesburg building on Tuesday, telegraphs a correspondent of the *Daily News*. Sir Syed Ali and Lady Ali arrived to keep a business appointment just as the representative of the firm concerned sent a representative to the vestibule to meet them. The Agent-General for India sought permission to enter a lift, but his way was barred by the lift attendant, who explained that he had orders to permit no coloured people in the European lift. Sir Syed Ali explained that he was the Agent for the Government of India, but the lift attendant was adamant. While Sir Syed Raza Ali was protesting at such treatment an older lift attendant in the next of the row of three lifts recognised him. He intervened and invited Sir Syed Raza Ali and Lady Ali into his lift, where he took them to the firm which they were visiting, together with his firm's representative. The superintendent, who was sent for, apologised. By the time a director of the firm which owns the building had been notified, Sir Syed Raza Ali and Lady Ali had left. The director pointed out that the ban was intended only to natives and not to Indians men of any colour. A formal apology in writing is to be sent to Sir Syed Raza Ali and Lady Ali.

Bread To Be Dearer

With the price of flour rising there is a likelihood of the price of bread going up. The effect of such an increase on our people will be tremendous. The quantity of bread that is sold at the bread stalls at the Indian Market is very large, and any rise in the price is bound to reduce the sale considerably.

Appointment Of Assistant Medical Health Officer

A recommendation that Dr. H. Hooper, at present Clinical Medical Officer to the Durban Municipal Public Health Department, should be appointed as an Assistant Medical Officer of Health, was tabled at a meeting of the Public Health Committee. It was decided to appoint Dr. Hooper to the post in a temporary capacity and that, when Dr G. H. Gunn, Medical Officer of Health, reports that a second Assistant M.O.H. is necessary, the post should be advertised.

R. K. Khan Hospital And Dispensary Trust

The Trust has opened a free dispensary at the Main South Coast Road, Chiswood, as from January 1st. Dr. Beryl Peters will be in attendance daily from 9 a.m. to 11 a.m.

Hill View School Building Committee

The officials and members of the above committee wish to thank all those well-wishers in Northern Natal and Transvaal, who munificently donated towards the erection of a new school building. The support received by the members who toured up country to collect, is very much appreciated.

Mr. De Valera And Mr. S. C. Bose

A Reuter's message from London states that shortly after midnight on Sunday last, Mr. Subhas Chandra Bose called at Mr. De Valera's hotel and had an hour's talk with him. In the course of an interview, Mr. Bose stated that Mr. De Valera and he were old friends, and his visit to him was purely of a friendly character.

Women's Sanatan Ved Dharma Sabha

On January 7, at Sophiatown, on the grounds where the Hindu Temple is to be built, Pandit Lalbehari Maharaj of Germiston addressed a gathering of Hindustani women on the necessity of a women's social body among our community in Johannesburg. His speech was so effective that the women decided to get there and then and a body was formed and called the Women's Sanatan Ved Dharma Sabha. This is the first time that the Hindustani women in Johannesburg have formed a social body. The following were elected as officials:—Mrs. Nirpath, chairlady; Mrs. Ramjbehari, assist. chairlady; Mrs. L. Dukhie, secretary; Miss R. Singh, assist. secretary; Mrs. L. Behari, treasurer. Finally a silver collecting was made and a sum of £3 14- was realised within a few minutes. The chairlady, having spoken a few words of encouragement and thanksgiving, closed the meeting.

Farewell Reception

A farewell reception, by the Sanatan Ved Dharma Sabha, was given to Pandit Lalbehari Maharaj, the official priest of Transvaal, who left for India to attend the Congress. He was garlanded by the ladies of the sabha and an address was presented to him. Mrs. Baboolal Maharaj of Pretoria, with others, was also present. She was garlanded by ladies. A havan was performed on the grounds where the temple and school is to be built by Mrs. Baboolal Maharaj, with Messrs. Ramdial Singh, Sanbajan Ajuda and R. Ramlal Singh. There were several speakers, and Mrs. Baboolal Maharaj was thanked for presenting the ground. The erection of the school and temple has commenced.

Nizamia Muslim Society

The following message has been despatched to the private secretary to H.M. King Farouk, by the Nizamia Muslim Society (Maritzburg):—"We, the officials and members of the Nizamia Muslim Society, of Pietermaritzburg, Natal, South Africa, take this favorable opportunity to offer your majesty our most sincere congratulation on the occasion of your Majesty's marriage to Miss Farida Sani Nana. We sincerely pray that Allah the Compassionate, the merciful, will abundantly bless your Majesties' continued dependance upon Him and grant a long and happy reign with an overgrowing affection from the whole Muslim world, the reward your Majesties so richly deserve. May the Beneficient Allah long spare you to lead the people along the paths of peace and honour. We further desire to convey, as loyal Muslims, our dutiful homage to the Royal Family."

Springfield Rovers And Scouts At Camp

The Springfield Rover Crew were in a training camp at Brighton Beach (South), off the Marine Drive, accompanied by the Springfield Methodist School Scouts as their proteges. They pitched camp on the morning of Monday December 27, 1937 in glorious weather and broke up camp also in fine weather. Considerable progress was made in the development in intelligence, handcraft and skill, health and strength, and also in service, as most of the Rovers are members of the Durban Indian Surf Life Saving Club. Arrangements were made for them to be on duty along the beach during the day. Discipline and obedience were features which assisted towards the success of the camp, for in this department their demeanour was "above par". The success of the training camp was due entirely to the efforts of the Rovers themselves, who raised sufficient funds by organising successful Scout Shows in their own district. Further camps will depend on Scout Shows and the patronising of these instructive shows will certainly favour enthusiasm. The group held a monster Camp Fire Indaba to see the old year out and to welcome the New Year. The skipper having delivered a brief but lithesome lecture on the origin of the camp-fire—through the Red Indians—its consecration and solemnity, lit the pyramid pile of logs very successfully. Official Visitors' Day was on New Years' Day. Visitors were treated to a 'look-in' of 'camp-grub'. The many visitors who included a few of the Umbilo Rovers were well entertained. Fresh bread and milk were delivered daily at dawn to the Camp. Cordially throughout the whole week, the weather-clerk 'dished-out'

exceptionally good camping weather. Midweek brought rainy weather but the Group just laughed at these little things. It must be mentioned that the Scouts of the Springfield Methodist School had not been out under canvas at any other time, and this first experience was such that the boys like Oliver Twist, have asked for more. The management of the camp was under the personal supervision of the Group Scout Master A. P. Pahlitney and the Assist Rover Scout Leader Narsingh S. Singh. The crew wish to thank the various kind donors for their much appreciated donations.

Wedding

A pretty wedding took place at Pietermaritzburg on Saturday January 1. The two sons of Mr. and Mrs. O. Rasool of Pietersburg were married to the two daughters of Mr. and Mrs. Khandia. There were about 500 guests in the beautifully decorated pandal. The brides were given away by their father. The guests came from Capetown, Johannesburg, Pretoria, Durban, Ladysmith and Pietermaritzburg. A reception was held at the home of the bridegroom's parents at which many relatives and friends gathered to wish the couples happiness. The married couples received beautiful presents including cheques and telegrams.

The Sporting World

H. Jajbhay Wins Singles And Doubles Championship

By "Rambler"

THE South African Tennis championships, under the auspices of the South African Tennis Board, were commenced on January 1 at Port Elizabeth, wherein 28 entries were received from Western Province, Eastern Province, Transvaal, Kimberley, Queenstown, Middelburg, etc. Considerable interest prevailed in all the matches played. The winners of the titles were as follows:—Men's singles: H. Jajbhay (Transvaal); Men's doubles: H. Jajbhay and O. Dupree (Transvaal); Mixed doubles: B. Williams and Miss Theron (Eastern Province); Ladies' doubles: Miss Mathys and Miss Peters (Western Province); Ladies' singles: Miss Mathys (Western Province). H. Jajbhay, the winner of the singles title, is a worthy title holder, and was the most outstanding star of the tournament. He played brilliantly throughout the tournament for four days continuously on and off the courts: he went through a series of matches and met W. Jansen (Eastern Province champion), who defeated G. Gubling in the quarter finals, and also played finals against L. Kleinveldt, the well-known champion. Jajbhay played both the matches with great determination and was opposed thoroughly by his opponents, and each game was keenly contested and after some brilliant display, Jajbhay won. Gubling and Smith, finalists of the double titles, met Jajbhay and Dupree in the finals. Smith played wonderfully at mid court whereas Dupreez got off many points on his brilliant net play, and after a gruelling and well contested match, Jajbhay and Dupreez won by 3 sets to 1. Jajbhay played 9 best of 5 set matches and won 27 sets dropping only 4 sets. It is very interesting to note that with a short period of three years and four months, Jajbhay has won 21 championships, which includes Western Province singles and doubles, Transvaal singles, doubles and mixed doubles, Johannesburg singles, doubles and mixed doubles, South Men's S.C. singles and doubles and South African singles and doubles, creating a record no previous champion ever held in South Africa.

South African Coloured Cricket Board Of Control And Affiliated Centres

Mr. Sol. D. Royappen, secretary of the Transvaal Coloured Cricket Union, who attended the South African Cricket Conference in Durban during New Year's week, reports that several unions have expressed the wish that the new Cricket Board of Control to be formed be entirely Indian. The existing board having suspended activities at headquarters, Kimberley, and failed to stage the Barnato South African Coloured Tournament since 1934, a conference of the various Cricket Unions was held to consider the advisability of organising a new cricket board, as a result of which the following resolution was unanimously adopted: "That the South African Coloured Cricket Board of Control be requisitioned to convene a meeting of the Board on January 19, 1938, at Kimberley in terms of Rule 15 of the constitution for the revival of the existing board. Failure to comply with this request may mean the disorganisation of the existing board." The conference was held under the auspices of the Natal Indian Cricket Union, and presided by Dr. Maurice Peters and supported by Advocate A. Christopher, and officials of the Sports Board, Natal.

OBITUARY

Death Of Mrs. M. M. Govender

BY the tragically sudden death after a short illness, of Mrs. Dargama, wife of Mr. G. M. Govender, of Umzinto, on the eve of December 31, a gloom was cast over the Umzinto District, where she lived with her husband and family. She was well devoted to the family and to all relatives and a circle of friends, and was highly esteemed by all who came into contact with her. She was laid to rest in the Umzinto Hindu General Cemetery on December 31 and as a last tribute close on 400 mourners congregated at the grave side from all parts of the Province. To her husband and family the deepest sympathy is tendered as also to her father, Charlie Pavan Govender of Umzinto.

Death Of Mr. M. V. Lingham

There passed away peacefully at the deceased's residence, on Thursday evening January 6, the late Mr. M. V. Lingham, of 6, John Street, Port Elizabeth, also known as Johnny. The deceased was ill for the past four months and his untimely death removes from his family, wide circle of relatives, friends, and the sporting community a popular person. The remains were interred at the North End Cemetery, Port Elizabeth. The funeral was well attended by friends and relatives, and numerous telegrams and letters conveying deepest sympathy were received from all parts of the Union. The numerous floral tributes sent from all parts of the Union were a testimony of the high esteem in which the deceased was held.

Death Of Mr. Seeboo Ram

The funeral of the late Mr. Seeboo Ram took place on Monday afternoon, January 10, in the family cemetery, amidst a very large gathering of friends and relatives. He died on Sunday evening, at the age of 73 years, after an illness lasting 6 months. The passing of this grand old man is a great loss to the Indian community, especially at Isipingo and Merebank. He was liked and admired for his good deeds by all, and was connected with the various public bodies of the district. He was chairman for a number of years of Isipingo Indian Society, Patron and Trustee of Merebank Indian Association since its inception. He financed the building of Merebank Indian School and also the first extension. His liberal donations to all public causes will be ever remembered with appreciation. In the early days he visited Transvaal and some years ago also toured India. There were many floral tributes sent and Messrs. Ramsamy Naidoo, S. N. Kunhie, T. Rajoo, Tilak Singh and R. Gopaul Singh paid high tributes at the grave side. The Isipingo Indian Football Association have decided to erect a Tomb Stone in his memory. His wife predeceased him in 1934, and he is survived by one son and three daughters to whom heartfelt sympathy is sincerely extended.

India Letter

[From Our Correspondent]

The Next Agent-General

ACCORDING to the *Himbudan Times* the name of Sir Kailash Narayan Haksar of Gwalior, is mentioned as the likely successor to Sir Syed Raza Ali, the Agent-General in South Africa. Some time ago, the name of Pandit Hriday Nath Kunzru was mentioned as the likely choice. But, on the Pandit's attention being drawn to the report, he is reported to have said that it was entirely without foundation. Sir Kailash's great services to the country at the Round Table Conference and after certainly merit recognition, and, as India's Agent-General in South Africa, he will worthily fill the place. Whether he can be persuaded to take on himself such strenuous work at a time when he should be free from the worries of office is also no doubt that many will entertain. His erudition, culture and statesmanship fit him for the place as India's representative in a land where the Europeans until lately, looked on Indians as unfit to occupy the same place with themselves. If he can be persuaded to go over, both the Government of India and the Government of South Africa will have reason to be glad. Neither the Maharaja of Gwalior, whom he has served with singular devotion, nor the Maharaja of Bikaner, to whom he has been deputed just at present, will stand in the way of Sir Kailash going to South Africa.

Sir S. Radhakrishnan On India's Cultural Heritage

"Worlds are cracking and further growth in old worlds is not possible; so, as on previous occasions the eyes of the West are turned towards the East." Thus concluded Sir S. Radhakrishnan presiding at the second session of the Indian Cultural Conference held recently at the Senate Hall, Calcutta. Speaking on the influence of Eastern culture on Western thought, Sir S. Radhakrishnan said, "We cannot speak of India as we do of Syria, Babylonia and Egypt, for its history is still being made, its civilization still functioning. To penetrate into the heart of a civilization, we must study its secret springs of thought, its religious ideals. Religion has been the bearer of human culture and the supreme achievement of man's profound expression. Despite continuous struggle with superstition, India has held fast for centuries to the ideal of the spirit. Not only have we made out of Aryans, Dravidians and Aboriginal tribes, Hindus, but we have given religious education to a large part of the world. After referring to the industrialisation, which suggested fundamental conceptions of Indian culture, the speaker passed on to Vedic civilization, which, he said, had a great deal in common with the Olympian religion of the Greeks. Contact between India and the West, continued the speaker became closer after Alexander's invasion and Asoka's mission. In circles where Christian gospels are formulated, Indian religious ideals are thoroughly familiar and such ideals were well-known to early church followers of the Roman Empire. The German Transcendentalism, the American Idealism, the Irish Renaissance and the writings of contemporaries indicate the deep influence of Indian thought. Tracing the cause of fundamental of spiritual waywardness, Sir Radhakrishnan said it could be found in the realisation of the fact that the civilisations of East—India and China which were built upon passivism, tolerance non-aggression and cultivation of inner life are long lived, while those based on ambitions and adventure, aggression and courage are short-lived. Eastern civilisation had endured centuries of wars, pestilence and human misrule and yet survived. No Western civilization had lived for over thousand years. The modern civilization, built upon such science and reason, was already showing symptoms of decay.

Mrs. Naidu's Address

Opening the Conference, Mrs. Naidu said she believed in India's political and national destiny—every aspect of her national activity and life—wide as life itself. Many nations had contributed to enrich Indian culture and life, and, therefore, they should prove to the world that Indian culture did not merely excel in metaphysical genius and in undying philosophy, but that there was a dynamic force in it, namely, the Gita Ishan, which had played an important part in their national life as well.

Enrolment Of Detenus And Ex-Prisoners

As a special case Pandit Jawaharlal Nehru, the Congress President, is reported to have permitted enrolment as Congress members of the detenus and political prisoners who were released after September 30, which was the last date for preparation of electoral rolls in Bengal. As many detenus and political prisoners as can get themselves enrolled as Congress members have been also permitted by the Congress President to participate in the election of delegates to the Haripura session of the National Congress.

Pandit Nehru On Tour

Pandit Jawaharlal Nehru arrived at Sunamganj (Sylhet) on December 7 and was received by a large gathering. Addressing a public meeting, Pandit Nehru said that Congress Ministries had given relief to peasants in seven provinces of India. Swaraj would be neither Hindu-raj nor Muslim-raj; it would be for all, Hindus and Muslims and others.

Sir J. C. Bose's Bequests

Donations amounting to Rs. 3,73,000 have been announced by Lady Abala Bose in accordance with the wishes of her deceased husband Sir Jagadish Chandra Bose. They are as follows:

3½ per cent Government promissory notes to the face value of Rs. 1,00,000 to the Calcutta University, the interest of which will be devoted to promoting physiological research; 3½ per cent. promissory notes to the face value of Rs. 50,000 to the Presidency College; 3½ per cent Government promissory notes to the face value of Rs. 1,00,000 the interest of which will be devoted towards the promotion of temperance in Bihar (to be paid to Babu Rajendra Prasad and after him to the President of the All-India Congress Committee), as a token of interprovincial amity and goodwill between Bihar and Bengal; 3½ per cent. Government promissory notes to the face value of Rs. 1,00,000, the interest of which will be devoted to the promotion of primary education in Bengal to be spent for the time being by Nari Siksha Samity; 3½ per cent Government promissory notes to the face value of Rs. 10,000 for Sadharan Brahma Samaj; 3½ per cent Government promissory notes to the face value of Rs. 3,000, the interest of which will be spent for research in "Borjanik Paribhon" (vernacular synonyms of scientific terms) to Sahitya Parishad; 3½ per cent. notes to the face value of Rs. 3,000, the interest of which will be spent for the purchase of books for Ram Mohun Library and Rs. 5,000 to the Carmichael Medical College for equipment of a laboratory for radiological research to be named after Sir Nilratan Sircar in grateful remembrance of [illegible]

Prohibition In The U.P.

It is reliably understood that the Government [illegible] to ask [illegible] Aligarh Bijnor Sultanpur and Bulandshahr; a provision [illegible] million will go dry [illegible] Premier's announcement at a party meeting enforcing prohibition as an experimental measure.

The Family Safeguard. . .

Remember that the health of every member of your family and their freedom from infectious ailments are dependent upon their own natural powers of resistance. It is therefore of vital importance to build up and maintain this resistance by proper and adequate nourishment.

To be quite sure that the dietary provides all the essential food elements make delicious 'Ovaltine' the regular daily beverage

'Ovaltine' is a complete and perfect food, scientifically prepared from ingredients of the finest quality and should be the daily beverage of everyone for maintaining abundant energy and glowing health

Drink delicious

'OVALTINE'

Builds up Brain, Nerve and Body

Manufactured by
A. WANDER LTD., London, England.

Quality always tells insist on 'Ovaltine'

THE PEOPLE OF THE WORLD WEAR

ROAMER Watches

ROAMER Watches

ALWAYS ON TIME
Fully Jewelled In 15 & 17 Jewels
In Latest Design & Shape
With Roll Gold or Solid Gold or Crome
10 YEARS GUARANTEED

રોમર ઘડીયાળો

બીજા નેમર પુરૂષો માટે

આ ઘડીયાળો લાઇમ સાચવવાને માટે પ્રખ્યાત છે અને તેથી દુનીયામાં બધે વપરાય છે.

તમે તમારા માટે ઓર્ડર કરો અને વાપરી જુઓ.
દરેક જાતના સ્ટેટેસ્ટ રંગ અને ડીઝાઇનમાં મળી શકશે.
દશ વરસની ગેરન્ટી સાથે રૂપ અને ૫૭ વર્ષસ વાળા.
રોલ્ડ ગોલ્ડ નેમર ગોલ્ડ નેમર કોમ્બીનેશનના કેસ સાથે.

Sole Distributors.

PATEL AGENCIES (Pty) Ltd.

'Phone 33-2081. P. O. Box 6092
No. 1a KORT STREET, JOHANNESBURG

EARNING POWER SENT TO YOU BY POST
You can have a College training in almost any career for a few shillings monthly.
STUDY AT HOME IN YOUR SPARE TIME.
HOW TO STUDY

IN your own time at your own home you can study any subject you desire. Write to us stating your requirements, and we will send you full particulars of the course you require, together with our Free Guide Book. After you have studied the course and passed the examination, we will assist you to obtain a position. If you are already employed, we can assist you to obtain a better position. If you are unemployed, we can assist you to obtain employment. We can also assist you to obtain a position in any part of the world. We can also assist you to obtain a position in any part of the world. We can also assist you to obtain a position in any part of the world.

IT IS THE PERSONAL TOUCH WHICH COUNTS ■ POSTAL TUITION

WRITE TO-DAY

THE BENNETT COLLEGE Ltd., (Sheffield)

232, Grey Street, Durban

DIWALI SPECIAL NUMBER OF "INDIAN OPINION"

Profusely illustrated and full of interesting reading matter for young and old

PRICE 1s

Obtainable in Durban at the following places:
PATEL'S VEGETARIAN TEA ROOMS, Grey Street;
SINGH'S CAFE, Grey Street.
SUNDRAND TOBACCO WORKS, Grey Street;
NARANJI VALLEBHJI'S TEA ROOM, Brook Street.
K. R. PILLAY, Alic Street.

And From: *Manager, "Indian Opinion" Phoenix, Natal.*

CHOONILALL BROS.

THE NOTED INDIAN "SARRI HOUSE IN SOUTH AFRICA."

141, GREY STREET, DURBAN.

Branches
With Stores And Go Down Stores
VERULAM.
GARAGE AND SERVICE STATION
[illegible] Verulam

Cable [illegible] A.B.C.
"ADVANCING"
Phone 24005
" 21105
Durban
Phone [illegible] Verulam.

ARRIVING BY EVERY MAIL FROM INDIA AND JAPAN
BENARES SARRIES WITH BORD RE AND PLAIN CENTRES, HUTTOAH BENARES SARRIES IN SEVERAL SHADES
Prices from 60/- 35/-, 105/- & up to £20.
THE LATEST FROM BENARES [illegible]
EMBROIDERED SARRIES 25/-, 35/- & up
PRINTED VARIOUS LINES of SARRIES from 12/6, 17/ & upwards
EMBROIDERED GEORGETTES from 3/6 yd 42 in. & 45 in width.
LATEST DESIGN SARRIE CLOTH 1 in width from 3/3 yd 1/9, 2/ & up
GEORGETTE SARRIES LATEST ARRIVAL price from 45/ 30/-, 15/ & up
LATEST BLOUSES To Match SARRIES price from 12/6 17/6 & upwards
ZARI WORK SILK SARRIES In All SHADES from [illegible] 95/ 125/ & upwards

THE NOTED
INDIAN SARRI HOUSE
IN SOUTH AFRICA.

SUITABLE FOR WEDDING GIFTS
Brassware Vases, Rose Bowls, Jardinees Engraved Trays and Various other Lines.
At Special Reduced Prices.
Hmv Gramophone, Fabian, Gramophone, Records & Musical instruments At Rock Bottom Prices
Indian Gramophone, Indian Records At Wholesale Reduced Prices.
Midwest Radio & Radio Gram from £15 £25. £35, £45 & up
Marble Taj Mahals
from 12/6, 17/6, 27/6 45/
Specially for Xmas Presents.
Write For complete and further Particulars

ચુનીલાલ બ્રધર્સ

દક્ષિણ આફ્રિકાનું જાણીતું સાડીઓનું ગ્રહ

૧૪૧ ગ્રે સ્ટ્રીટ, ડરબન.

બ્રાન્ચેસ:
૧૩ અને ૫૦ વીકહમ સ્ટ્રીટ
વેરૂલમ.

ગોદામ અને સર્વીસ સ્ટેશન
૬ મેરસ સ્ટ્રીટ અને ૧૩ વીકહમ સ્ટ્રીટ
વેરૂલમ.

દરેક સ્ટીમરમાં બનારસ તથા સિલ્કની આવે છે
[illegible]ની બનારસીસ અને સાડી, ભારે ભાતવાળાની કુદરતી
સાડીઓ શી ૬૦, શી. ૨૫, શી. [illegible] થી લઇને પા. ૨૦ લગીની
બનારસથી ઇમ્પોર્ટેડ સાડલી છે.
[illegible] સાડીઓ શી. ૨૫ અને શી. [illegible] થી ઉપર
ભાતવાળાની ભાતવાળી સાડીઓ
શી. ૧૨-૬ અને શી. ૧૭-૬ થી ઉપર
[illegible] કેપ-ડી શીનની ૬-૧ ન ૪૨ ૪૨ ઇંચ અને ૪૫ ૬૩ પનો
[illegible] જ્યોર્જેટ સ્ટ્રીપવાળા ૬૫૬, ૪૨ ઇંચ પહોળા સારીનો, [illegible]-૬,
શી ૬-૯, શી ૯-૬ અને તેથી ઉપર
ઇમ્પોર્ટેડ ભાતવાળી [illegible]-જ્યોર્જેટ સાડીઓ શી ૨૫, શી. ૩૦,
શી ૪૫ અને તેથી ઉપર

સાડીને મેચ પડતાં બ્લાઉઝ શી ૧૨-૬, શી. ૧૭-૬ અને
તેથી ઉપર.
દરેક રંગની ઝરી કામની રેશમી સાડીઓ શી ૫૫, શી. ૭૫,
શી. ૧૨૫ અને તેથી ઉપર.
ઘરઘરાઉ સામાન, ઇમિટેશન જ્વેલરી અને બીજા વસ્તુઓ
ઓછામાં ઓછા ભાવે.
દરેક જાતનું ઝવેરીનું કામ કરી આપવામાં આવે.
બ્રાઝવેર વાસણો અને રમકડાં માટલ
ભાવ: પા. ૧૫, પા. ૨૫, પા. ૩૫, પા. ૫૦ અને તેથી ઉપર
ઇસ્ટરપાસના ગ્રેગ્રહના સામટ ઓરસના તાજ મહાલો
ભાવ શી. ૧૨-૬, શી. [illegible]-૬, શી ૨૭-૬, શી ૪૫

Books for sale.

NOTE.—Remittance should accompany order V.P. ORDERS will not receive attention. Postal Orders to be made to "Indian Opinion" at Phœnix Postage Free on all books

The Story of Ramayana 1/1

J. C. BOSE: His Inventive and Writings with Biographical sketch and portrait 4s

EMINENT MUSSALMANS

CONTENTS: Sir Syed Ahmed, Sir Salar Jung, Nawab Mohsin-ul-Mulk, Badruddin Tyabji, Rahimtulla Muhammad Sayani, Syed Mahmood, Syed Amir Ali, The Aga Khan, Sir Mohammad Shafi, Mr. Ali Imam, Syed Hasan Imam, Syed Wazir Hasan, Sir Muhammad Shafi, Mr. Muhammad Ali, Mr. Mohamed Ali, Hakim Ajmal Khan and the Ali Brothers.

Price 5s

ON KHADDAR—

(By the Patriot Correspondent)

In this handy book Mr. Patriot has succeeded in giving the whole history of the Khaddar movement and has done a great service to the country. Mahatma Gandhi took by exalting the question of Khaddar on to the pedestal of a patriotic plank in the Congress platform.

Price 1s. 3d.

SAKUNTALA—

By Kamala Satthianadhan, M.A. A prose version in English of Kalidasa's drama

Price 1s. 3d.

ESSAYS ON INDIAN ECONOMY—By Mahadev [illegible]

Price 1s. 6d.

ESSAYS ON INDIAN ART, INDUSTRY AND EDUCATION—

By E. B. Havell Price 3s

INDIAN POLITICAL AND ECONOMIC PROBLEMS—

By [illegible] Price 4s

OUR TRIP TO AMERICA

BY

K. Natarajan.

Mr. Natarajan, editor of the 'Indian Social Reformer,' who recently visited America gives a vivid description of his tour in this interesting book.

Dr. J. T. Sunderland writes about the book as follows:- "The volume will give pleasure to your friends here, and will give much valuable information to a wide circle of readers in India. It will tend to correct misunderstandings and to create real friendship between the two peoples. We cannot have too many such books."

Copies can be had at 1s 8d., postage and packing free from:—

The Manager,
INDIAN OPINION,
Phoenix, Natal.

The History of The Indian National Congress

(1885—1935)

In Khaddar binding with over thousand pages. It contains the photos of all the past Presidents.

Price: 4 Shillings

Obtainable from:

The Manager,
'INDIAN OPINION'
Phoenix, Natal.

Congress Jubilee Albums

An artistic Jubilee Album containing the photos of all Congress Presidents from 1885 to 1936. The pictures have been done in three colours with smart decorative borders. The best available pictures of the Congress Presidents have been chosen for the colour printing.

Price: 2s. 6d.

To Be Had From:—
"INDIAN OPINION,"
Phoenix, Natal.

'INDIAN OPINION'

(Founded by Mahatma Gandhi in 1903)

For The Moral, Political and Social Advancement Of Indians In South Africa.

Published Every Friday.

Subscription Rates

Payable Always In Advance.

Within the Union	21s.	Annually
" " "	11s.	Half-yearly
Outside the Union	22s. 6d.	Annually
" " "	12s.	Half-yearly

Become a Subscriber and persuade your friends to do likewise.

Apply to—

Manager,
Indian Opinion,
Phoenix, Natal.

ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન.

મહાત્મા ગાંધીજીના દર્શને
એને ૧૯૦૩નો સંદેશ.

પુસ્તક ૩૬ મું. ફીનીક્સ, શુક્રવાર, તારીખ ૨૧ જાનેવારી ૧૯૩૮ અંક ૨

"ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન"
શુક્રવાર, તા. ૨૧ જાનેવારી ૧૯૩૮.

સ્લમ્સ એક્ટનો અમલ

હાલમાં રાજકર્તાઓ મોટા આદેશો રજુ કરી તેના ઓઠામાં ગરીબ અને વોટ વગરના માણસોને કેજી વગર ના કરી રખડાની કેવા એમાં મુત્સદ્દીપણું માને છે.

ડરબન સીટી કાઉંસીલને તરતકની કેટલીક અસુખાકારી જમીન સુધારવા માટે "સ્લમ્સ એક્ટ" નો અમલ કરવાની તેને જાહેર તંદુરસ્તી ખાતાના મીનીસ્ટરે પરવાનગી આપી છે. એ કાયદાની રૂએ સીટી કાઉંસીલ મેવીલ ટોલગેટ ટાઉન ટસ્કીનસની પછીની નજીકમાં આવેલી સાડી ઓગણીસ એકર જમીન હાથ લેવા બી પેરવી થઇ છે. રીવરસાઇડમાં આવેલી કેટલીક જમીન પણ કાઉંસીલે અસુખા કારી જાહેર કરી છે. જ્યારે "સ્લમ્સ એક્ટ" નો ચોથસે અસુખાકારી દૂર કરવા નો કાયદો પસાર થયો ત્યારેજ તે કાયદા નો અમલ ગરીબ દીવી કોમને ત્રાસ-દાન કરવામાં એનો ઉપયોગ થશે, એમ અમે જણાવ્યું હતું. ડરબનમા આ કાયદાનો અમલ આપણા લોકો માટે દુઃખદાયક છે. અને સીટી કાઉંસીલ એ કાયદાની મદદથી દીવી કોમને કાચાર બનાવી મૂકે છે.

લોકો અસુખાકારી ઘરોમા રહે એ કોલા અમે ઇચ્છતા નથી પોણી સરકારને અમે ખાતરી આપીએ છીએ. એનાથી ઉલટું. આપણા લોકો સુંદર ઘરોમા રહી શકે અને વધારે તંદુરસ્ત રહીતી તેમાંથી રહે એ જોઇને અમે કોણી પણ ખુશી થઈ શું.

મેવીલ અને રીવરસાઇડના દીવીઓ સુંદર અને તંદુરસ્ત આખો હવાવાળા પરામાં રહી શકે એવી ગ્રેચ્છાથી સીટી કાઉન્સીલે આ કાયદાનો અમલ કરવા તૈયાર નથી થઇ. હકીકત તો એ છે કે જે સત્તાઓ યુરોપીયનોને લાયક હોય ત્યાંથી દીવીઓને હાંકી કાઢવાની ભાવ રચાઈ છે. મેવીલ વાળી સાડી ઓગણીસ એકર જમીન ટ્રાંસવાલ અને ઉત્તર નાતાલથી આવતા મુચાફરોને કરબનમાં દાખલ થવાનો કરવાજો છે. રીવરસાઇડનો ઉંચો ભાગ મીરીયાની હરી-ફાઇ કરવા લાયક છે અને અમળેની નદીનો કીનારો કરિયા કીનારાના બીજા ની પસે અંશે બગાવવી કરે છે. આ ઉપરથી સમજવું સહેલું છે કે સીટી કાઉંસીલ ગરીબ દીવીઓના અસુખાકારી ઘરો સુધારવાને જરાયે આતુર નથી. પણ એ જગ્યાઓ સુંદર છે; યુરોપીયનોને લાયક છે; દીવીઓ મતાધીકાર વગરના છે; તેઓ ગરીબ છે; તેમને એ જગ્યા-ઓની હાંકી કાઢવાના હેતુથી આ કાયદા નો અમલ કરવામાં આવે છે.

જ્યારે ઓનરેબલ ફ્રે. એચ. હોફમેયર મુખ્યમંત્રી હતા ત્યારે આ સત્તાઓને અસુખાકારી જાહેર કરવાની તેમણે ના પાડેલી. ત્યાં વસતા ગરીબ દીવીઓ માટે બીજા સારાં ઘરો પહેલાં બનાવી પછીજ એ કાયદાનો અમલ કરવાનું તેમણે સુચવેલું. હાલના મુખ્યમંત્રી બી સ્ટર્ટ ફ્રેડ સાહેબે કેટોમેનર અને સ્પ્રીંગફીલ્ડમા દીવી વસાહતોની યોજનાઓ મુકી એથી કાઉન્સીલને સત્તા આપી દીધી જણાય છે. પણ મેવીલ અને રીવર-સાઇડને અસુખાકારી જાહેર કરવામાં દીવીઓ ઉપર અન્યાય થયો છે. જે ઘરો અસુખાકારી હોય તે ઘરો વસવાટ માટે બંધ કરાવવાની કાઉન્સીલને સત્તા છે. નવા રસ્તાઓ બાંધવા માટે તેમજ ગોલ્ફ રસ્તાઓ પહોળા કરવા માટે કાઉન્સીલ જમીન કબજે કરી શકે છે. મેવીલ અને રીવરસાઇડમાં પણ ઘરો અસુખાકારી છે અને વરસો પહેલાં કાઉંસીલે જો ઘરોને વસવાટ માટે બંધ કરવા જોઈતા હતા એની અમે ના નથી કહેતા. જે એમ કર્યું હોત તો ઘર માલેકોને તેવા ઘરો તોડી પાડી નવાં સુખાકારી અને સ્વચ્છતાવાળાં ઘરો બાંધવાની તક મળત અને કાઉન્સીલ જાણ્યત કે મેવીલ અને રીવરસાઇડમા રહેતા દીવીઓ પોતાનાં ઘરો સુધારવામાં પાછા નથી પડયા. બ્રહ્મત કરબનમાં પસંદ થયેલા દીવીઓને જ્યાં જ્યાં સગવડ આપવામાં આવી છે ત્યાં ત્યાં તંદુરસ્તી, સુખાકારી અને સુંદરતાના નીયમને અનુસરવામાં તેઓ પાછા પડયા નથી.

મેવીલને અસુખાકારી ગણાવવામાં કાંઇ દીવીઓનો નથી. એ સત્તામાંથી પસાર થતો રસ્તો અને ઘરોની ખપાટી બરોબર હતી. પ્રાંતીક સરકારે રસ્તો ઉંચો કર્યો, અને ત્યાં ઘરોની યોજના નદી કોંચથી રસ્તા ઉપરથી અને ઘરોમાંથી નીકળતું પાણી ત્યાં જોયું થઇ જાય છે. ચોમાસા મા તો ત્યાં તળાવોજ બની જાય છે.

યુરોપીયન સત્તામાં સુધારા કરવાને તંદુરસ્તી ખાતુ લાખોની રકમ ખર્ચે છે. ઓનરેબલ મોટાક ભાગ પણ આ સત્તાઓને સુધારવા પાછળ ગણવાયો હોત તો તેને અસુખાકારી જાહેર કરવાને બહાનું ન રહેત. રીવરસાઇડના સત્તાને પણ એજ નીયમ લાગુ પડે છે.

સીટી કાઉન્સીલનો આ ઠરાવ દીવી કોમ તેનો ચમત્કાર વિરોધ કર્યા વિના બેસી રહેશે તો વધેલુ યા મોડું—જે કે સત્તાઓ યુરોપીયનોને માટે ખાલી જણાશે તે બાબા, જાહે તેમ કરવાનો તેનો હક છે તેમ, કાઉન્સીલ કબજે કરી શકે છે.

વોરવીક એવીન્યુ, ઓકલેન્ડ અને ઓલ્ડ ડચ રોડના ખુણા ઉપરનો ગ્રીકોણ પણ દીવીઓ માટે બંધ કરવાની યોજના ચલાઇ રહી છે. કોરપોરેશન મારકેટને વોર-વીક એવીન્યુમાં ક્ષય જવાની છે. એથી એ જમીન કીંમતી થઈ જવાની છે. દીવીઓને ત્યાંથી ખસેડી યુરોપીયનોને તે જમીન આપી દેવાની ગાણ્ય યોજવાની

છે. આ ચિંતે આગેવાનો અને કોમ શું કરવા ધારે છે. જે બાબુઓ સો કોઈ ચાતુર હશે. આગેવાનો આ પ્રશ્ન પર ઘટતો વિચાર કરી યોગ્ય પગલાં લેવા મંડી ચુકે એવી આશા રાખીયે? સરકારો અને પ્રાઉન્સીલો તો "અસુખાકારી દુર કરો" એવો પોકાર કરી ગરીબ અને મતાધીકાર વગરના હીંદીઓને કચડતા કરવાની બાજી રમી રહેલ છે.

જંગલમાં ભુલમી વર્તન

જંગલના દોઢા દુકાનદારોને રહેવા માટે સરકારે કબ્જાવાર માટે પરવાનો આપવાની બાબતનો એક દેશ કાયમના બાબુમાં આવ્યો છે. જોહાનીસબર્ગથી દુર બાજુ છેડે રહેનારી તરફ રહેતા એક પુરોપીયન મી. જોન યોમસન અને તેની બહેન મીસીસ સોફીર બોયેસ દ્વારા બે આગળના કબ્જેદારો ગયા આવતીકાલમાં ગુરૂવારે સવારને ચોરીના દંતથી કબ્જા કર્યો હતો. એકેકાંથી એક જેવું ઘરેણું હતું અને મીસીસ બોયેસ પાસે પૈસાની કાગળથી રકમ નોટોએ દેખણ ઉપર પડેલી પણ દેખાડી કરી જેમાં ૧૬/૬ હતી તે તથા એક નાનું પડીબાગ ચોરો ઉપાડી ગયા હતા. ગરબડ ઘણાં મી. થોમસન અને મીસીસ બોયેસની બહદે ગયા હતા. કબ્જાવાળા મી. થોમસનને ઘણા મદ હતો. પણ સમય સુચકતા વાપરી ગણેલા પાછ ઉંટની એક દોઢી દુકાને મદદ ગાર દોડી ગયા હતા પણ દોઢાએ બીકથી બહાર આવ્યા નહિ એટલે બન્ને બાબા પર નજર રાખી અને વારામાં ચોરીનુંને પાછા આપી હતા. ચોરોનો પત્તો મળ્યો નથી.

સર સેપલ રેગા અને સેડી બહીનું અપમાન

ટોહાનીસબર્ગના એક મોટા મકાનમાં નાચેલા ગોરીયો મુલાકાતે ગયાં નોકરાણી મી. ૧૮ માર્ચ દક્ષિણ સરકારના દક્ષિણ આફ્રિકા પ્રાતેના કોમ્બન્ટ જનરલ સર સેપલ રેગા આવી અને તેમના પ્રમેમની મેડી બહીને નાચ ઉપર જવા બીજાનાં સ્ટેશ ના પારી એક બીજાને ગંભીર પ્રકારનું અપમાન કર્યું હતું. બાજુથી બીજો બીજામેન તેઓ બન્નેને બીજામાં ઉપર ઘાટ નાચ કરેલ. મકાનના પાછારેહરને ખબર પડતા તેણે ખાતરી કર્યું હતું કે બીજા પાછરવાની અટકાયત કરવા તેણીયો માટે તે બંને તે અટકામત ચોપારી તમને લાયુ પાડતી નથી.

રવદેશાગમન

મી. મણીલાલ મગો સહકુટુમ્બ તા. ૬ મીના રોજ સ્ટીમર કિલાયથી સ્વદેશ યાત્રાએ ગયાં કુટુમ્બીજનોના દર્શનાર્થે ગયા હોવા થી તેમને મદદ કરવા પ્રેમદાસ તેમના ઠેકેદારો એ નાતવાળા કુટુમ્બીજનો અને પ. ઓ. ને કુલ સ્ટાફ બોર્ડિંગપર બોલા મુકેલ. મી મણીલાલ ગાંધી તેમના મિત્રોમંડળો અને બીજ બંધુને તેમના આદર સન્માન બદલ ખાસ આભાર આ પત્ર દ્વારા માંગવા કરેછે છે તેમજ તેમનું સ્વદેશ જવાનું ઉલ્લેખ પડીએ નથી પણ પોતાથી તેમનાથી જે કોઇ બાબતોને મળાનું ન હોય તે બદલ તેઓની માફ ચાહે છે.

સ્ટીમર કિલાયથી મી. સુરેન્દ્રરામ મેક મસ્સર્સ ગદેતા એન્ડ મન્સના મી કાંતીલાલ નહેતા અને મી. લિલ્લુદાસ ન બેલાણી ન્યુઝસ્ટ્રીકાર્ડ વાળા પણ સ્વદેશ જવા છે તેમને અમે સફર સફળ પ્રાર્થીએ છીએ. અને મી મેનનો તેમણે કુમેશ . ઓ ના કાર્યકાલમાં રસ લઇ ને સહાયભૂત જે મદદ કરી છે તે બદલ તેમનો આભાર માનવા ઘટતા ધન્યવાદ છીએ છીએ

આ વર્ષે હીંદ મહાસભા ગુજરાતના અને આમ કરી બારડોલી તાલુકામાં બારડી કોંગ્રેસથી તેનો લાભ લેવા ઇચ્છવાથી તેમજ કરબનથી પણ સુરત છલાના બાજમેળ સ્ટીમર કિલાયથી સ્વદેશ જવા રવાના થયા છે તેમને બધાને અમે સફર સફળ ઇચ્છીએ છીએ.

કરબનમાં એક નવા રોગ

કરબનના કેટલ ઑફીસર આ રોગ વિષે નીચેના બાબ ચિન્હો દેખાવા જણાવે છે:—એક બદીના ઉપર પડી જવાથી એક ફોકરાને ભારે ચોટ લાગેલી અકસ્માત બાદ બાર તોજે દિવસ બાદ ફોકરાના અંગે તા ઝબાડ બાદ બને પીળે પીળે બાબા સિવાય શરીરનું દરેક અંક સફાદ બનું. બાદ ગભીરાર સપીમાં આવા કેસ કર બાદ છે કાકરો આ રોગનો ભોદ કળી નહિ શકવા દોકટરી મુંઝવણમાં પડ્યા છે બાબા બાદીથી કહે છે કે બનાવોએ કોઇ બનુ રીતે ગભરાવાનું કારણ નથી આ રોગ અસાધ્ય નથી, બાબ કેટલીક વેળા બાબિ સુધા મટા કે બદીના જેવી મુદત વિષે બાબ છે.

આર. કે. બાબા પ્રસન્નીલાલ અને દયા બાબા ટ્રસ્ટ

આર. કે બાબ પ્રસન્નીલાલ બાબે દયાબાબા ટ્રસ્ટ તરફથી કેપેસ્ટાઉન બાબે ગેબન સાક્ષ્ય કોલ્ડ સ્ટોરેજ ના ૧૮-૧-૩૮ ના રોજે દી દયાબાનું બાબુ કરવામા આવેલ છે.

દી ગોલ્ડન જીલ્લે દરરોજ સવારે ૯ થી ૧૧ વાગ્યા સુધી દવાખાને હાજર રહે.

મહાસભામાં મનોરંજક કાર્યક્રમ

પ્રજાનું યોગ્ય રીતે મનોરંજન કરવાની દ્રષ્ટિએ પ્રદર્શનના દિવસો દરમ્યાન સંગીતના વિવિધ પ્રકારના જલસાઓ તથા બજારગંજીકાઓ, રમત ગમતો વગેરે બાબતો કાર્યક્રમો ગોઠવવામાં આવશે. મહાસભાનું પ્રદર્શન આ રીતે પ્રજાના સર્વે વિભાગ માટે ખુબ બાકર્ષક નિવડશે. અજમેરા, બાનંદ, કુટુંબ બને પબ્લી પ્રવૃત્તિઓ સંકળાયેલી રહેશે. પ્રદર્શન તો ગામડામાં ભરાશે, છતાં મુબબ, બમદાવાદ, સુરત, નંદોદરા વગેરે શહેરોના સંબંધમાંય કુટુંબો મહાસભામાં બાપનાર છે. બેટલાકે તો એમના નિવાસસ્થળો બાબારથીજ રોશ લેવા માંડ્યાં છે. ગુજરાતભરના કારીગરો અને દુકાનદારોને એમના માલ્યોગ્યોની બજારોત બને વેચાણ માટે આ મુદત તક છે. ગુજરાતની રસિક પ્રજા, કુશળ કારીગરો અને સાહસિક વેપારીઓ પ્રદર્શનને પ્રસન્નથી બનાવવામાં પોતાનો પૂર્ણ ફાળો આપશે એવી આશા છે

સરદારનો સંદેશ

તા ૬૫-૬૬-૬૭ ને રવારે સાડા ૭ વાગે ભારડોલી કસ્તુરબા બાશ્રમના ગઢા મેદાનમાં સૈનિક તાલીમ વર્ગના સૈનિકોની બજવંદન લિધા પેલા પહેલાભાઇ પટેલે નીચે મુજબનું પ્રવચન કર્યું હતું:-

તમે બધા ગેર સરકારે આપેલા સાધનોની પુરતી મદદ વગર કામકાજ શરૂ કરેલ છો એ જોઇ મને બાનંદ થાય છે કુનીબાના દરેક દેશને પોતાનો બજર હોય છે. બને તે બજર તે દેશની મજબુતાની નિશાની હોય છે. પોતાના દેશના બજરનું રક્ષણ કરવાની બને તેની પ્રતિષ્ઠા વધારવાની તે દેશના પ્રત્યેક નાગરીકની ફરજ હોય છે. દુનીબામાં પીસ્ત સૈનિકના બજર કરતા આપણા સ્વયંસેવકોની જિમ્મેદારી એ છે કે આપણા બજરમા સંસ્કૃતિ અને સભ્યતાની ભાવના છે. પોતાના દેશના બજરનું રક્ષણ આપણે શાન્ત અને અહિંસાયી કરવાનું છે. આપણા દેશમાં પણ પબ્લા ભેળો છે. દરેક દેશો રાજ્યને પોતાનો બજર હોય છે, બીજા પણ કેટલાક પોતાની બજર રાખે છે પણ એ આસેપાસ બજરોમાં આપણું બજર સૌને ચઢી જે છે, કારણ આપણા જે રાષ્ટ્રીય બજરની પાછળ શાન્તિ, પ્રેમ અને સભ્યતાની ભાવના દુનીબાના ઓર મહાન પુરુષે ઉત્પન્ન કરેલ છે. આપણો બજર એ દોઢની સંસ્કૃતિ અને સભ્યતાનું પ્રતિક છે. એ બજર આપણી સ્વતંત્રતાનું નિશાન છે. આપણે બધા ભેગા ૬ કરોડ નીચનો ભોદને કરીકારાયા નથી આપણા દેશના સૌ રાણાને કે અને દેશના એ બજરનું રક્ષણ કરવા માટે સદા અને સર્વદાને માટે કુરબાની કરવાની આપણી ટેક છે, ઘોડા વખત પહેલી બોકસાનકરમાં રાષ્ટ્રીય મહાસભા પરાજો અને તેના કાર્યક્રમ માણસો કાજરી આપશે. બધે જ તાલીમ આંક મેળાવો છે અને સેવાની ૧૦ બાજના તેને આપણા બજરવંદનાર્થી મેળાવા છે તે માટેજ તમે મહાસભાનાં કામની જવાબદારી સીધ કરો અને પ્રબર વખતે જરૂરી શક્તિ અને પોકળતા આપો.

સાફસફાઇના મુળતત્વો

પ્રાસંગિક એટલે પ્રસંગ-વાતાવરણ દ્વારા અનેક રોગોની માહીતી તથા તાદિકે કે તેના કંપી લાગતી વળગણોને સમજવાની શક્તિ, આને સંગમ પહેલીમા કામ માન્યું નથી કે ગાનનું સાધન પણ માન્યું નથી; પણ તાનને તેમજ સૌમ સમાયેલા બજારને પ્રગટ કરવાની શક્તિનો પહેલી માન્યું છે. જો તાનના મુખ્ય મુળો બીજા હોય તો એ મુકેલોનું જ્ઞાન જરૂરી અને ઉપયોગી છે. સંગમ પહેલીનું ધ્યેય એ મુજબને તંદુરસ્ત રાખવાનું છે, એ માટેનાં સાધનો કામ, આબોહવા, આનુવંશ, પ્રયોગ, રોગ અને રમ છે. એ રીતે પુરતા પ્રમાણમાં શીક્ષણ વીદ્યાર્થીનાં હૃદય અને બુદ્ધિના વીકાસમાં ગીતાકળા પણ માગ છે અને એના શરીરને તે બાગારે છે.

શેઠ ગોવીંદદાસનો જીવન પરિચય

—: લેખક :—
પ્રાગજી ખંડુભાઇ દેસાઇ

વફાદાર કુટુંબના બહાદુર પુત્ર

શેઠશ્રીએ જણાવ્યું હતું કે "મારો પરિવારદ શેઠ મુહમ્મદભાઇનો સરકારને મદદ આપવાનો તે વેળા શો હેતુ હતો ન હું જાણતો નથી પરંતુ સાથે જણાવી જાઉં છે કે તેમનું એ કર્તવ્ય પાપમય હતું અને મારા કુટુંબના થયેલા એ પાપને હું આજે પ્રાયશ્ચિત કરી રહ્યો છું. અને એ કબજર પઠાની પાસળ : બચાવવા માટે જે કે સરકારની હિંદમાં સ્થાપના કરવા માટે શેઠ મુહમ્મદભાઇ મારે મદદ કરી હતી તેને ફ્રિબેહીને ઉઘાડી દેવાની મેં ગફલાત કરી" આ કથન દરમ્યાન બોલતાં પોતાશ્ર દિવાન બહાદુર અમન દાઉદ્ર આવ ઓમને ત્યારબાર કપડાં તો પણ કરતા હતા શેઠ પર રાજ્ય ચોકુળદાસના ગયેલ બાદ પોતાશ્ર સાથે રહેતા હતા. એમને ફરજના બાપવા માટે પકડવામા આવ્યા અને બે વર્ષની સજા કેદની સજા પામ ગાંધી-આરવીન પેકટ મુજ તેઓ મારા દરા વાસની સજા ભોગવી બહાર આવ્યા. તે વેળા મંદનમાં બીજા રાઉંડ ટેબલ કોન્ફરન્સમાં જવાની મહાત્માજી તૈયારી કરી રહ્યા હતા અને તેમણે શ્રી. વિઠ્ઠાયલ ગયા.

સી. પી. અને યુ. પી.માં ફીજાતોના પ્રયત્ન

મહાત્માજી બાદ મંદનમાં રાઉંડ ટેબલ કોન્ફરન્સમાં ચર્ચા કરી રહ્યા હતા ત્યારે આ બાબતુ ઢીલમાં ચિંતાનિ જંગ પકડ રહી હતી. બીજી સરકાર અંદરબાનોથી સ્રાતને કનરી નાખવાનાં ઉપાયના પડી રહી હતી. ઠિંદના રાજકીય આકાશમાં ગાંધી-આરવીન પેકટ પસંદ પડયુ ન હતું. બીજી સરકારની આબરૂનો નાશ થાય એ માટે સરકાર બારી ગઇ છે એવો પ્રજા ઉપર ભાર પડે એ રીતનો સર્વાંદાયી પ્રયત્ન સદન થાય! એટલે મહાત્માજી રા ટેબલમાં ગયા કે બાદ બાજુ સરકારે મહાત્માજી અને સ્રાતના કનરી બાબો પોતાની બાપવા દેશ બારના પુનઃ વ્યવસ્થાનો નિકરજ કરવા માટેના પ્રયત્ન કર્યા. દરમ્યાન યુ પી. અને સી. પી. પ્રાંતમાં પ્રીમિનીસ્ટ્રી બંધારણ પ્રમ ક્રિયરિયત થયો. યુ. પી. પ્રમ પંડિત જવાહરલાલજીના દાયમા હતા અને સી. પી.ના સ્રાટકના દાયમા બાને પ્રાણ સાથે સારો સંબાધ હોવાથી પ્રમ એકજ બનતો હતા. દરમ્યાન મહાત્માજી મંદનથી બાબો મુબાઇ ઉતર્યા અને તેમને ગુરતજ પકડવા માં આવ્યા.

જબલપુરમાં ઐતિહાસિક પ્રસંગ

મહાત્માજીને બાબ બા પકડવા તે માટે તેમને અખિલહિંદ બાબવા જબલપુર ઐતિહાસ કમિટીએ બાસ બોલિંગ બોલાવી. શેઠશ્ર એ સભાના પ્રમુખ હતા. સાભાને વિખેરીવા પોલીસ કમી-શનરની સરકારી દેહળ પોલીસ બાવી પહોંચના. સભામાં લાખ બાદ ઉપર માનવ મહેરામણ. પોલીસ કમી-શનરે શેઠશ્રીને દર્શાવ્યું કે તમે સભામાં બોલવા ની ગફલાત કરશો કે તુરતજ સભા વિખેરી નાંખવાનો પોલીસોને હુકમ કરીશ. શેઠશ્રીએ પણ એક ક્રીકમનુ શોબી કહાડી. એમણે બોલવામ ની ગફલાતજ ન કરી. અને પોતે કલકે બાબુસોની મેદનીને થોડ દિવસ અને ચારે ત્યાં જોજ બેસાડી રાખી. પોતે પણ બાંજ બાધા બાવ્યા બોલવા બેસી ગયા. બાપબુની ગફલાત થાય બારે સભાને વિખેરી નાંખેલ! દરમ્યાન એજ રમ્યા રાષ્ટ્રીય ઝંડા ચંદનની મૂર્ત પુજન થાર કરવામાં આવી અને હજારો નાના નાના ટાં એ લોકોને વેચવામાં આવ્યા. જબલપોરની આજુ બાજુગાંથી હજારો લોકો સભામાં એ રમ્યે આવવા લાગ્યા. પ્રાંતિક સમિતિ પાસે એ વેળા બીજકુલ કંઈ નહતું અને સ્વયમ સેવકો પણ ન હતા. શેઠશ્રીને એની બારે ચિંતા હતી. અપવાસ કરી દિન રાત ચાર દિવસ સુધી લોકો ત્યાંને ત્યાંજ બેસી રહ્યા આથી લોકોમાં અજબ ચેતન ફેલાયું. લોકો રાષ્ટ્રીય ઝંડાની બાક્ષિ બાવવી પુજન કરવા લાગ્યા. ચાર દિવસમાં સભામાં લાખ ઉપર માણસો આવી ગયુ હતી. ચાર દિવસના બા ઉત્સાહના પુરમા બાઉન્ટ્રેક પોલીસોના પહેરા નીચેની આ મેદનીમાં ઝંડીના કલબર ડબિયા એકઠા થયા. પ્રાંતિક સમિતિ પાસે કંઈ રૂંડ ગયુ. અને સ્વયં સેવકો પણ થયા એટલે પાંચમે દિવસે શેઠશ્રીએ બાબવા આપ્યુ ગાડી ત્યાર થયા તો પોતે પકડાયા.

બા બાદશાહ સભામાં શેઠશ્રીએ જાહેર કર્યું કે દિવાન બહાદુર શેઠ કલ્યાણદાસજીના ગામેતના બેદતોએ તેમને બીજકુલ જવાબ મહેસુલ ન બારવુ અને જે દિવાન બહાદુર બાકીના પાસેનો મહેસુલ પણ સરકારને ભરશે તો રાત શોકુળ દાસના મહેલમાં પીતાશ્ર સામે તેમનો નાનો બાદી બાપબુ પ્રતિમા સ્થાપવા શેઠશ્રીએ લીધો. શેઠશ્રીનું કાર્ય બાપબુ પણ એટલે પોલીસોએ સભાને વિખેરી નાંખી અને શેઠશ્રીને તુરત ત્યાંજ પકડવા અને બહાર મારવની સખ્ત મજુરીની કેદની સજા કરી. જેમાં બાઉંડ મારા પ્રકાર થયા ત્યાં સોનાનાં પદિત બાબકર રીતે બિમાર પડયા. તેમાં ચાબુ ચાબા કરવા જેટલે સરકારે બાબુક રાખ્યો શેઠશ્રીને. છોકરી દેવા કરતા દસગણી વજની ખુલ્લકારા બારે શેઠશ્રીએ ના પાડી દીધી. બાબરે સરકારે એમનો બીજા રાખ્યો છોડી દીધા. શેઠશ્રીને જેલમાંજ સમાચાર મળી ગયા હતા કે એમના પીતાબી દિવાન બહાદુરે સરકારને બહેંસુલ ભરી દીધું હતું. એટલે દાદા શોકુળદાસના મકેલમાં ન રહેતાં એના કુટુંબના મંદિરમાં રહેવા ચાલ્યા ગયા અને સભામાં લીધેલી પ્રતિજ્ઞાનું પાલન કર્યું.

પિતાશ્રીનો પ્રકોપ, માતાશ્રીને આઘાત

આ બનાવથી એમના પિતાશ્રીને બારે કોપ ચઢયો. શેઠશ્રીનાં પત્નિ અમર્કર બીમાર હતા અને શેઠશ્ર મહેલ છોડી મંદિરમાં રહેવા ચાલ્યાં ગયા એથી દિવાન બહાદુર નીહાલ એ સ્વા-ભાવિક હતું. પીતા-પુત્ર વચ્ચે ભૂતકાળમાં વારંવાર ગમા. ના પ્રસાજ કરતા હતા તેમાં આ બનાવથી અગ્નીમાં ની હોમાયું. શેઠશ્રીના માતાશ્રીને આઘાત પહોંચ્યો. એક અમીર કુટુંબનો એકનો એક વહાલ સોયો, માહકવાબો પુત્ર મહેલ છોડી મંદિર વાસો બને એથી એવી કઇ માતા હોય કે જેના હૃદયને આઘાત ન લાગે! પોતાની પ્રતિજ્ઞા ખાતર માતાશ્રીને થયેલા આઘાતનો ગમ શેઠશ્રીએ સહન કર્યો. એક બાજુ માતાશ્રીના હૃદયનો ઘામતો આઘાત અને બીજી બાજુ મુલકની આઝાદીની ખાતર સભામાં લીધેલી પ્રતિજ્ઞા! ધર્મની કાંટી કઇ બાજુ નમતા હતી તે સમજી લેતા શેઠશ્રીને વમય ન લાગ્યો અને મહેલ છોડી મંદિરે સીધાવ્યા!

મીલ્કતનો પરિત્યાગ પત્ર

દિવાન બહાદુરશ્રીએ હવે શેઠશ્રીને પત્ર લખ્યો અને તેમાં મીલ્કતની વહેંચણી કરી લેવા બારે સુચના કરી. શેઠશ્ર દિવાન બહાદુરના બીજા બે પુત્ર. બાઇઓ વચ્ચે કદાચ મીલ્કતની વહેંચણી થવા હશે પરંતુ પીતા-પુત્ર વચ્ચે મીલ્કતની વહેંચણી થવાજ કમ. જ કરવું તેના વીચારમા શેઠશ્ર પડયા. આખરી નિર્ણય કરી નાંખ્યો : મીલ્કતનો ભાગ કરી દેવો પીતાશ્ર ના પત્રના જવાબમાં રીજન્સીબોલન રીટ બનાવી તેને સરકારી ટ્રેઝરીનાં રજીસ્ટર્ડ કરાવી પીતાશ્ર ને મોકલી આપ્યું. અને પીતાશ્રના પરવાનગી બો પાસ પણ બીજા રીવાય બાલી નીકળ્યા. બાય ઉપર લેખાનો રીજ્ટ પોસ્ટ બને બાગીસમાં સાનાના પટ્ટન હતાં ન હતા છતાં પીતાશ્રને મોકલી આપ્યો. દિવાન બહાદુરે પાછળથી બીજ બનાવી શેઠશ્રને પરસ્પરના વકીલમાંથી રદ કર્યા છે. બારત સાનાની આઝાદીને બારર રાજ પંગા બાત પિતાનો એકનો એક વહાલ સોયો પુત્ર મહેલ છોડી. સર્વસ્વનો ત્યાગ કરી જેલને મહેલ બનાવી બા છે! કેવો મહાન ત્યાગ!

ધન્ય શૂરા અને ધન્ય ધીરાતા! આ બનાવ પછી પણ શેઠશ્રીને સરકારે ચીફકોર્ટ પકડમાં અને પકડ માસની સખ્ત મજુરી માથેની જેલ કરી તે પુરી ભોગવી બહાર નીકળ્યા બારે મહાત્માજીએ સ્વરાજ પાછી બેંગી લીધા હતા. બાર બાદ સન ૧૯૩૨ ના સેપ્ટેમ્બર ઓક્ટોબરીવ ઓક્ટોબરમાની ચુંટણી રહ્યે તેમાં શેઠશ્ર ચુંટાયા અને સારથી આજ પર્યંત એસેમ્બલીમાં કામ કરી રહ્યા છે.

સાહિત્ય ક્ષેત્રમાં

શ્રી ગોવિંદદાસ આજે સાહિત્ય જગતે દીધી ગણાય છે. એમનો પ્રાણ શારદ છે. એમણે ૨૮ નાટકો લખ્યાં અને નાટકોના નાગપુર યુનિવર્સિટીની બી. એ. અભ્યાસ ક્રમમાં શીખવવામાં આવે છે અને એક નાટક

કલકત્તા યુનિવર્સિટીના ઓનર્સ કોર્સમાં છે. દક્ષિણ કરુણાનું વિષયોજનની ગીતગીત દયા દેવરૂ, કલાને કલાખાતરી મુખ્ય ત્રિય શૈલિમાં રંગભૂમી ઉપર એમણે ઉતાર્યું છે. જે દૌરમાં ખુબ પ્રસિદ્ધી પામ્યું છે. 'ટાઇમ્સ ઓફ ઇન્ડીયા' જેવા પત્ર પણ એ નાટકપર માટે અભિપ્રાય લખ્યો હતો.

સમાજ સેવાના ક્ષેત્રમાં

મારવાડીઓનાં ઉંમરાણી વર્ષગ્રંથ છે અને એમાં-ઇતીના ગદ્યેથી કોન્ફરંસમાં પણ ચારે પ્રમુખ ચુંટાયા છે.

ભગવાન્ સિવાય એનું કોઇ બેલી નથી

૨૧ જાન્યુઆરીના દારા મહાસભાનો પાર્લામેન્ટ ખાતાનો પ્રચાર્યવાના ઉપાય બતાવતી મણી સૂચનાઓ કરવામાં આવી છે. કેમ પ્રીમિયમ ગુંચવાડાભર્યો તે અસ્વિકાર છે, પરંતુ કાર્ય કર્યાથી સર્વ પ્રથમ જોઇએ એ દીધે તે મત નથી એમ હું માનું છું. એ ખામથી અસાધિક ખરાબ રેતના પાયથી એટલે કે આપણા બેકુલ વર્ગની સ્થિતિના સુધારાથી સર્વ પ્રથમ જોઇએ. કૈયથી પહેલાં બેકુલનો પ્રચાર કરવો જોઇએ તે તેને શ્રમજીવીઓમાંથી ઉગારવો જોઇએ સામાજિક કલ્યાણની કોઇ પણ યોજના વધારેમાં વધારે બેકારી ઓછામાં વધારે કલ્યાણ કરી શકે એવી જોઇએ એ પાયે સર્વે પહેલી જોઇએ મત. જિંદગીમાં વધારેમાં વધારે સામાન્ય બેકુલ વર્ગની જ છે. આજે તો તેઓનો પણ ખાના દેવાળીયો બની ગયો છે. જિંદગીમાં વધારેમાં વધારે ધંધામાં ખાવું દેવું પતાવ જેવું દેખા પ્રજા તે દેશના આપણા પ્રજાનો મોટ ભાગ છે. પણ તેથી વધારે મુંઝવનારો પ્રશ્ન તો એ કે એ દેવું કોઇ પણ રીતે ફેડવામાં આવે તોપણ બેકુલની સ્થિતીમાં કંઇ સુધારો નહિ થાય. એ તો ચોક્કસ દેખાતી સલાહો બાબ છે. એમાં પણ એવો છે કે એમાં બોટ જ આવે. એની નાબારી એવા સંજોગોની છે કે જેના માટે બચી રીતે એ જવાબદાર કે હકદાર ભાગ નથી. કેમ કે પાક ઉત્પન્ન કરે છે તેની કિંમત કેમ જે ભાવ ખરીદ છે તેના કરતાં પણી જ વધારે ઉતરી ગઇ છે એ મોટી દુઃખદ ઘટનાજ ગોરે આવે એના દેવાનું કારણ હોય છે. અને એની પરીસ્થિતી એવી હોય છે કે (૧) જમીન મહેસુલ (૨) નહેરના પાણીના દામ (૩) જમીનદારની માથ (૪) અને દેવા ઉપરનું વ્યાજ, એ બધા બોક્સ રકમો ખાનાજ કે પણ ખરા નહિ પણ રોકડ પૈસામાં આપવાની હોય છે. બધારે એણે મજુરી કરીને, પરસેવો પાડીને જે ઉત્પન્ન કર્યું હોય ત્ર એની કિંમત નક્કિત નથી હોતી, પણ તે પરીસ્થિતી ઉપર જોનો બહ પણ કાબુ જોતો નથી.—શ્રી. ત. વેપાર તે કુદરીયાણાના કરની મેજરમંદોને લીધે પતી આપતી પરાધીન—તેના ઉપર અવલંબે છે.

બેકુલોની નાબારીનો આ જ મોટો કારણ પીક્ટ તે મહત્વનો પ્રશ્ન છે તેનો નીકાલ લાવવામાં આવે તો બધુ રાબ્બતજ, સીમ્પલ કાર્યને તે પકડવો બધાનો આદમા નયોજિત ક્ષેત્રની પહેચી વળવાનો પ્રયત્ન કરે તોપણ, પોતાની જરૂરીનો સમસ્યા પૂરવાર કરી શકશે. બધામાંથી રાબ્બત બેકુલની પોતાના કાર્યની સહાયતા કરવી જોઇએ

એટલે મારા મત પ્રમાણે સામાજીક પ્રશ્નોનો સહાસ-ગાવારી રાબ્બત તરફે મોટો ભાગ કે ઉંચાઇત અને કર્મ ધંધા બેકુલની તરફે પાયું જોઇએ તેમ કરવાનો રસ્તો એ છે કે બધે પાથેલા પાકની જે વાજબી કિંમત મજુરો તે તેને એકદમ જે રોપે રોકડ આપી દેવી (કોઇ કારણોના જે નીચો ઉદ્યોગકાર કલાતજોને પરિસ્થિતિ અયકર મજુર મહાજનોના દબાણને લીધે મજુરોને કે કારીગરોને વાજબી રામ આપે જે તેવી રીતે); અને બેકુલને આ વાજબી કિંમત મળવાની ખાતરી આપામ બનપ એટલે રાબ્બત તેમજ સમાજના સર્વ વર્ગોએ આ મહાન પગ ઓલો ને તેના સર્વ ફરીબુમોનો ભોગ પોતાને માથે કહાડી લેવો જોઇએ એમ અર્થ કે પણ કોઇ પહેલાં તો કલ્પ જોવીના ગાય। કિંમત ઉપર તેમજ બેજીનો પાક વેચાયો આપવા ઉપર પેનલનો કાબુ રાખવો. બીજું એ કે પચાસ વર્ષનો બેકુલ વર્ગ આગામ્ય સહાયિક અર્થવ્યવસ્થામાં પોતાનું સ્થાન પણ શકશે અને તેમાં પોતાનો કાળો બાબી શકશે બેકુલને તેના પાકની વાજબી કિંમત આપવાની બાંહેધરી આપવાથી કદાચ ... ... બાવ વધી જાય; પણ આ ખોરાકનો ભોગને જોવા વર્ગો પર પડશે જોવાજે તે સહેવો જોઇએ તે જે તે સહી શકે એવા છે એ એમના પર એક જાતનો આકસ્મિકરો કર પડશે. પણ સૌના પુરતા પ્રમાણસરથી ... ... એટલું આપવામાં આપવામ આવશે કે તેઓ સમાજના આપણા ... ... જેવા યુગો કરોડોમાં કંગાલિયતમાંથી નાબારીની નિરક્ષરતામાંથી બચાવવામાં મદદ કરી રહ્યા ...

અંતમાં એટલું કહેવું જોઇએ કે શહેરના મીલમજુરો ... ... તેમના પ્રશ્નોને કારણે પુરતુ ધ્યાન પરાણે પણ આપવું પડે છે, અને એમના હિતની સંભાળ રાબ્બતકાર અનેક સંસ્થાઓ દોય છે—જેવી કે (૧) મજુર મહાજનો, (૨) એમને કામે રાબ્બતકાર તમામ અને સમૂહ લાકીય (પોલ્સ)' (૩) રાજ્યકીય પક્ષો, (૪) સરકાર; અને આ બધા ... ... બીજા જુદાજુદા ... ... આપવાને ઉભેલા મહેનત પરે છે ત. પણ ખેતીવાડી જમીન ખેડનાર બેકુલને કે કારીગર મજુરને વાજબ્ બે વરસાદ, રેલ, દુકાળ આવ દાદુરોને અસરે બોકી રહેવું પડે છે. એ પોતે ને ઓનો ભગવાન ઓ સીવાય એનું બીજા બેલી નથી.

પ્રભાતના પહેરેગીરોને!

સ્વ માન અને સ્વાવલંબન એ તમારી ઉન્નતીના પાયારૂપ છે. બુદ્ધિ ને સ્વીકારે તે પ્રજાધીકારહ દોય અને જે પ્રજાધીકારહ દોય તે નીમ્નાણ દોય. તમારા વડવા ઓએ નીર્ભેસા ગાળી તમારે માટે સામ્રાજ્ય જે એમ સ્વીકારી લેશો નહી. તમે માત્ર વારસદાર મિલકત ખાનારા નથી. બધા રીતરીવાજો અને પ્રજાધીકારો, બધા કાયદાઓ અને નીયમો એ બુતકાળના માનવીઓએ અગમમાં મુકેલા આચારવીચારના પ્રતીક સમાન છે. તમારામાં બુદ્ધિ દોય તો તમારે જ્ઞાનવાન થવું, સારાસાર ... વીવેક કરતાં શીખો, જે સહ્ય જણાય તે સત્ય જેવું લાગે તેનો જ એ પુરાણી પ્રણાલી ... ... સ્વીકાર કરવાનો છે. એ સાથે બુતું ઓલવું બધુ કેમ દેવાનું ઓગ પણ માનશો નહીં. તમારી ગતોદા, શક્તિ, જવાબદારી અને સુંદર ... ... ઓનો પીગાર મુખેત્વ રીતે કરશો તો સત્યનો તમને દર્શન થશે અને તે સ્વીકારવું અને ... ... લાગ કરવો એ તમને સામ્રાજ્ય કરશે.

જ્ઞાન અને આઝાદીનો પ્રેમ આપણ આધિક દ્રષ્ટિએ દુઃખી પીચારધા જોઇશે એનો અર્થ એટલે આપું ગ્રાન-દુઃખદાયક જ્ઞાન. જો તમે આ જુગે મરતા દેશની સેવા કરવા ઇચ્છતા દો, જો તમે દેશનાથી મરીબો ને કંગાલીયત પીડા-કારક માનતા દો તો તમારે મરીબો રાખે રહેવું પડશે અને તેમને જે મુકો રોકવો પડશે ... ... છે તે રોકવાજોગ નીકાલ કરવો પડશે ... ... માતાઓ બુખના દુઃખ પીડાને નાબાં બાળકના ... ... ગેર ગેર બીજ બાબા મોકલે છે, બધારે તેઓ પોતાની દીકરીઓને કરાળ કારખા ... ... મોકલે છે, બધારે તમારે સમજવું જોઇએ કે તમારી શક્તિ ને ચૈતન્યનું પ્રદર્શન કરવાનો સમય આવ્યો છે અને તમારી સેવાની તક બારી છે. આ બધાના દેશ કેમ ... ... ઉદ્યોગો ઉભા કરવા ... ... બધારે ... ... એવી આ દશા દોય બારે તમે મુક્તિના રસ્તાઓ ... ... રીતે રાખી શકો? આ સંજોગોમાં તમારા ... ... ગાન આપવાય અને સેવાની તાલીમ ... ... તમારે ... ... જોઇએ. સરદારજીની બાબતે.

જાપાનની ક્રૂર રાજદ્વારી રમત

લેખક : શ્રી. સુભાષ ચંદ્ર બોઝ
(અનુવાદક આર. ડી. મીઝરી)

(ગતાંકથી ચાલુ)

જાપાની લોકોએ બધેથી આ પ્રદેશને નીગેશવાની ગોજના પડી હતી. પરંતુ આ પ્રદેશ ચીનાઈ સામ્રાજ્યપદ નીચે રહેલો હોવાથી જાપાનના મુદ્દીદારો પૈસો રોકવા કબજતા ન હતા. તેથી પૈસાદારની મદદે લશ્કરી જાપાને આવવાની ફરજ પડી.

આર્થીક દ્રષ્ટાળ ઉપરાંત અત્યારના ઇતિહાસની પાછળ ગુપ્તપણે બેઠ છુપાયેલા છે. અમેરીકાના આગેવાનીઓએ જાપાનની આર્થિક નીતિ (નીતી) વીષે આ વરસની શરૂવાતમાજ જે લખ્યું છે તે કેટલેક અંશે ખરું છે. પરંતુ તેમનું તારણ બોલ્યું ઠર્યું – આર્થિક મુશ્કેલીઓ સમૂહગત સરકારને પોતાના રાજ્યમાં આંતરીકને દૂર કરવા પરદેશમાં વિગ્રહ માંડવાને ઉશ્કેરણી કરે. એ આ પ્રદેશનું નથી.

૧૯૩૧ ના નવેમ્બરમાસ ઉત્તર ચીનના ચુસાન પ્રાંત સામે જાપાનીસ લોકોએ ધુમસેલ કર્યો પછી એટલું સ્પષ્ટ થયું કે આખા ઉત્તર ચીનને કબજામાં લાવવાના આવે તોજ મોંગોલીયાની છેક અંદરના લડાકના મથકવાળો વિભાગ મેળવી શકાય. બાકી કરીને આતાર અને સુપાતનો કાબુ મેળવ્યા સીવાય મંચુકોને રસ્તેથી મોંગોલીયામાં ધુસવું આકરું થઇ પડે છે.

આકર્ષ આર્થિક ઉપયોગીતાવાળા 'અંદરના મોંગોલીયાના' વેરાન પ્રદેશ માટે જાપાન શા માટે બહુ ઉતેજીત છે કારણે આપણે કરવા લડાઇના જખમમાં મુખ્ય મથક તરીકે એના પણ અગત્યના છે. મંચુકો, ઉત્તર ચીન અને મોંગોલીયા બધા તે બાજુના મુલક ધ્યાનમાં જાપાનની ફોજ રાખી રહ્યું ... તેનો ઉદ્દેશ આખનું પેજર કરી બધા કોઇને તે દરમ્યાન સેનાપટ રાજદ્વારી ચાલબાજ બંધ કરી ન હતી, અને ચીનના પ્રાંતવાદના નેતાઓના શીંધ્યાંગ (ચીનાઇ ઉચ્ચારણ) અને 'અંદરના' મોંગોલીયાના પ્રધાનપદ રહીલાના સોદાનો મોંગોલીયાના બીજા ઉપરી બાજુમાં તે પ્રાંતો રહીયાની સામ્રાજ્યના નીચે આવ્યા. લી'ક્યાંગની આગેવાની લડાયના બધાના મુખ્ય મથક તરીકે ઝોહની બાજી જાપાનને નવા વિશે બધા દીધેલી નકશા આવેલા હોવાથી ગોચિયટ રહીયાને તેનો બાજવામા છે પરંતુ 'અંદરના' મોંગોલીયાની ઉપયોગીતા જાપાનને ઘણી છે. 'અંદરના' મોંગોલીયાનો મોટો સોવીયટ રહીયાને લાગે આવતા તે ઉત્તર ચીનમાં મહત્વાકાંક્ષી ઉત્તરી સરહદે આવેલ બાદ-કાયવાનોના અને રહીયાને કોજકને માટે બાજવા ચીન દેશની જુદો રાખવાના કામ તે ઉપયોગ કે 'અંદરના' મોંગોલીયાને મોંગોલીયાનો કહેવું ન બાગ) અને ઉત્તર ચીન બધજે કરવાં બાત ... રીતે રહીયાના મોંગોલીયા અને 'અંદરના' મોંગોલીયાનો મોંગોલીયાના બાજા બીનદેશની જુદો બાતેનું બાજવાથી પરિણામે એક બધકીદ પટ બનાવવાને બા બધાજાના મોક બાદે ... બળે ના) આ મુલકના બાજવામા રહેવો એ જાપાન સાથે બધેલાં કોલકારે જાપાનની આકાંક્ષાના જુદે જુદા ભાગ દોના દીધેલા, આમને ચીન મોકજ અને બળવાન બધને દુનિયાની નજર આગળ ઉદ્દેશ પામવું હતું અને બધાજ બખત પોતાના ઉત્તર પ્રાંતો સીન જોઇતી દેશે નહિ આજ જતા કરશે નહિ. ૧૯૩૭ના જાન્યુઆરી પછી નાંકીંગ સરકારે ઉત્તર ચીના બા પોતાની બાગવમ દઢ કરવા માંડી. તેણે જાપાનીસ સાથે કબજાદારી કરી અને ઉત્તર હોબાકાના આગે મળી કાબુકોરી બાર ચોબા રહ્યાના માંડી—ચીના મોંગોલની સંમતિ સીવાય જાપાને સ્થાપેલા નવા ટીએનસ્યન—ટોકાયો વચ્ચેના કનાર માર્ગને મોકૂક રાખવાનો પૂરક્ષ બાપવાની તેણે ગીગત કરી ઉત્તર આકારમાં જાપાની રાજદ્વારીપદ સામે મંચુકો અને મોંગોલ સરકારનો નાના પ્રમાણમાં બળવો મોયો. પબ્લી ઝકપી સ્વરૂપે જાપાન વિરૂદ્ધ બનાવો ઉભો કરવા અને જાપાનની ગાત્રણીને નીચ રીતે નબળી પડાવી તેમનો ઉદ્દેશ બાબ્યો નહિ. આ બધાને પાણી બરણે એવો નાંકીંગ અને ચીનાઇ પ્રજાસુનિસ્ટોને રસ્તેની સામકુતાનો રિપોર્ટ હતો કે ... જાપાનના ૯૦,૦૦૦ સામધ્યક સીપાહીઓ અગર તદ્દન્યાનો જાપાન સામે મેદાન માં ઉતારો.

૧૯૩૭ ના ગુબાકની ૭ મે તારીખે જાપાની એકની સિમેંટ કારાગોએ નોંકીંગની સરકાર સામે બાદાબાદ શરૂ કરી—જાપાને બધા બદ ચલાવ્યા દીધા અને તે તારીખ મંચુકોનો બધવની સાથે સહીકાર ... અને જાપાન સામે "બાર્થિક મોંગોલીકરણ" કરવાનું બાંધે તો તો ઉત્તર ચીનમાં જાપાને રાજદ્વારી બાજી ઊંધી દેવાની કરબાકત્વ કબુ કરી નાંકીંગે આ કરબાકતનો બનાકર કર્યો ઝીબું જબાબપત્રમાં આવ્યું અને તેની સામી કરબાકતો જાપાની ગાત્રણી કરવા બોબ્યો પડી. નબું ચીન અસ્તિત્વમાં આબ્યું છે તેની બીજી બાજીની જરૂર આજ બાવશ્યકતા નથી અને તે ઉત્તર ના પ્રાંતો ઉપર પોતાની બધાન સત્તા બાજરેશે નેપો જાપાને કીમ વજર કરવા માંગે. અને બધારે ... બનુકાના મોંકવામાં રોકાયેલા જાપાની સરકારને ચીનના સરકારની રર બી કુકડીને ... તે બાજના પ્રબાવ બાબ્યો હતા તેની સામે બાક્રમબમ્ભ ભેટો ... બારે પેપીંગની પશ્ચિમે બાજરે ૬૮ બાબ્ય કુર લુંટ બાદિયો નવીન 'બનાર બનો!' (બપૂર્ણ)

લેખવાના પુસ્તકો રૂ.
કુરબાન ૧૦
મેઘ મહુપ્પ ૪૦
આ ઑફીસે જાબવાની બાબરો.

દક્ષિણ આફ્રિકાના ટુંક ખબરો

રાજદ્વારી કારકીર્દી

આ વર્ષના જુન મહીનામાં મુનીયન પાર્લામેન્ટની સામાન્ય ચુંટણી થશે ત્યારે ત્યાં પ્રધાન જનરલ હર્ટઝોગની રાજદ્વારી કારકીર્દી ખત્મ થવાનો સંભવ થાય છે. ઓરેંજ ફ્રી સ્ટેટ અને ટ્રાન્સવાલને પાર્લામેન્ટનો ૫૩ વર્ષનો [illegible] જનરલ હર્ટઝોગ સ્વીય ફીલ્ડ વિભાગ તરફથી ત્યારે દક્ષિણમાંથી મેમ્બર ચુંટાયા હતા, અને બાર વર્ષ સ્વીય ફીલ્ડ વિભાગ તરફથી બીજી વાર સામાન્ય ચુંટણીઓ બાદ જનરલ હર્ટઝોગને મેમ્બર ચુંટવા આ પ્રમાણે પાર્લામેન્ટ [illegible] જનરલ હર્ટઝોગની કારકીર્દીનો ત્રીજો વર્ષ થયો છે, અને તેઓ પ્રધાનપદ ઉપર ૧૩ વર્ષ ઉપરાંત થયા છે.

મી. જાદવજીને અકસ્માત

નાતાલ કલોની ત્રોવાળા મી. મહોમદ અહમદ જાદવજી તા. ૧૭ જાનેવારીએ સવારે તેમના ઢોકરા મી. કાસીમ સાથે મોટરકારમાં ગેરીટઝબર્ગ જતા હતા ત્યારે રસ્તામાં ફ્રમન્ડ તરફની એક બાજીમાં રપ ફીટ ઉંડાણમાં મોટરકાર ખાબકી પડી હતી. મોટરકારનો નહીં જેવો ભુકો થઇ ગયો છે, પરંતુ મી. જાદવજી અને મી. કાસીમનો દયાળી બચાવ થયો છે. અકસ્માતના પાછળ ગેરીટઝબર્ગમાં રહેતા અરસા કલાકમાં એમ્બ્યુલન્સ મારી ત્યાં પહોંચી હતી અને તેમાંને બે ઇસ્પીટલ લા મી કાસીમને દાખલ કર્યા છે પરંતુ મી. મહોમદ જાદવજીને ઇસ્પીટલમાં રહેવા જરૂર પડી નથી.

ડરબન ટ્રેક કાઉન્સીલ

ડરબન ૬૦ માઇલની એક મીટીંગમાં મી. જે. ઇ. જોસેફ ચેરમેન, મી. જે. એ. મોલ્ટન વાઇસ ચેરમેન અને મી ફ્રેન્ક પીકનને સેક્રેટરી ચુંટવા હતા.

મલેરીયા—શીતળા અને પ્લેગનો ઉપદ્રવ

નાટાલ કે ઝુલુલેન્ડ ભાગે મલેરીયાનો ત્રાસ ઉપદ્રવ થયો નથી અગર આજ કાલની ઋતુમાં હવા મલેરીયાના જંતુઓ પેદાજ થવા માટે પ્રતીકુળ છે. ટ્રાંસવાલમાં પણ નવા મલેરીયાના કેસો નથી થયા પણ તાવનો ઉપદ્રવ ભારી જવાનું મનાય અઠવાડીયામાં ૬૨ના વિરોધ છે ત્યારે ૨૭ જાનેવારીએ પુરા થતા અઠવાડીયામાં હેલ્થ ડીપાર્ટમેન્ટ તરફથી પ્લેગના કેસો જણાવવા માં આવ્યા નથી શીતળાનો નવો ઉપદ્રવ જોહન્સબર્ગમાં ક્રીકેટના જોબાર્ટરફ્રમ અને ટાવાન કાસ્ટલપર થયાનું જાહેર થયું હતું. આ ઉપદ્રવને પહોંચીવળાનું કામ જોહાનીસબર્ગમાં શીતળા ઇસ્પીટલ અને ટાઉનક્લબર્ગના ક્રીકેટ મથકે દ્વારા થઇ રહેલું છે.

લાયસેન્સના બદલે મુંબા કરનારને સજા

ડરબન કોર્ટના મેજીસ્ટ્રેટ મી. એસ. જે. રમાણીએ ગયા સપ્તાહે ગેર હીંદીઓને પેડલરનું ડીસ્ટ્રીક્ટ ઓળખ્યા સીવાય ફેરી કરવા ના કારણે પા ૨ બાબા ૬૮ દિવસ જેલની સજા કરી છે.

રેલી (બેઠ) ની ચોપવારી

ગયા અઠવાડીયામાં મહેમની ખાણોમાં મુજબ દક્ષિણ આફ્રિકામાં પહેલા બાબો પેદા થયો જણાયો રેલીબાળાઓ (બિકર) નું મહું નુકસાન થયું છે. મુનીયનમાં પહેલો પાક પહેલા કમતી થયેલો છે. અને સરકાર તરફથી જણાવાની ગાંધી સહીન ઓસ્ટ્રેલીઆથી પહેલ મંગાવવાની પરવાનગી તારગાડીને નહિ આપવામાં આવશે તો રેલીના ભાવ પહેલા વધી જશે. ડરબન માસ્ટર બેકર્સ મંડળે દક્ષિણ આફ્રિકાના ઉત્પન્ન થતા પહેલી બાબા નવા કરવા કરાર કરી છે

મોટરીસ્ટોને ચેતવણી

પહીન મોસ મોટરીસ્ટો ને વિચારવાને જોગ કેસ ગયા પખવાડીયામાં ડરબનકોર્ટમાં ચાલ્યો હતો. ખાંડા મા. જે. કાલ્યુ. ઓર્ડ મેજીસ્ટ્રેટે એક જોખીનો બાકર હાલતમાં મોટર ચલાવવા માટે અને બાકરમાત કરી મોટર નહી થોભાવવા માટે બાપરમી ઠરાવી બન્ને બાપરમી માટે ૬૦ પિતા ૩ બાકારીમાના સખ્ત કેદખાનાની સજા ફરમાવી હતી ત્યારે બાપરમી તરફથી ડાક્ષીનું ડાક્ષીનું લાયસન્સ છેલ્લી ખર્ચ ૨૬ કરું હતું. આ પ્રમાણે નવા મોટર ઓર્ડીનન્સનો નાટાલમાં પહેલી સખ્તાઇથી અમલ થઇ ગયો છે ત્યારે મોટરીસ્ટોએ સાવચેત રહેવું આવશ્યક છે.

જોહન્સ્ટકોર્ટમાં લાયસેન્સરેડ

જોહન્સ્ટકોર્ટના તા. ૬૪ જાનેવારીએ ટાકિના કાઉન્સીલની મીટીંગમાં ૧૭ પેપરના પરવાનાઓ રદબાદ તા. પર્ષ માટે ફરી મંજુરી કરી આપવા હતા, અને ૨૫ નવા લાયસેન્સો માટેની અરજી રદ કરી હતી.

ફ્રેડને ત્યારે નુકસાન

ગયા અઠવાડીયામાં મુસ્લમરે કેપના વેસ્ટર્ન પ્રોવીન્સ અને સાઉથ વેસ્ટર્ન ડીસ્ટ્રીક્ટમાં મકોસા ત્યારે નોંધાયેલી ઠંડીને ફ્રેડમાં પીંડની ફ્રેમોના તાજા ફ્રેડને ત્યારે નુકસાન થયું હતું. એક બેંકુતની ગણત્રી મુજબ એક લાખ ફ્રેડના ફ્રેસોનો નાશ થયો હતો. છેલ્લાં રપ વર્ષમાં આ તોફાન ચાલુજ સખ્ત હતું. દ્રાક્ષને નુકસાન થયું નથી.

રાજા પાંચમાં જ્યોર્જની બાદગીરી

રાજા જ્યોર્જ પાંચમાંની બાદગીરી જળવવા માટે જોહાનીસબર્ગનો મોટી કાઉન્સીલે "કીંગ્સર જ્યુબ્લીટ્રસ્ટ ઓફ કીંગ જ્યોર્જ પાંચ ફીલ્ડ" સ્થાપવા ઠરાવ કરી દક્ષિણ આફ્રિકાની મુનીયન સરકાર પાસે આર્થીક મદદ માંગી હતી, જેનો મુનીયન સરકાર તરફથી નારાજા ભર્યો જવાબ મળ્યા બાદ કાઉન્સીલ ૧૨૨૬ પાંજના પડતી મુકવા નથી. જોહાનીસબર્ગના જાણીતા સખેરી-ઓની મીટીંગ જાનેવર ઉપરાંત એવું ઠરી રાજા માંગમા જ્યોર્જની બાદગીરી માટે મજબુર ઇન્સ્ટીટ્યુટ સ્થાપવા નથી પણ હતુ

ડરબનમાં અકસ્માત

ડરબનના ૧૬૨૬ ના ટ્રીસેમ્બરના મહેનતા અકસ્માતોમાં ૨૨૫ પુરુષોમાંનો, ૨૫૪, સ્ત્રીઓ અને ૬૫ ટ્રીંડીઓ હતા એમ્બ્યુલન્સની ઉપજ પા ૧૬૬–૧૫–૦ પ૬ હતી.

બાદશાહની ૭૫ મી

નાતાલ પ્રોવીન્સીયલ સરકારે ચોપડેલ વિષે તપાસ કરવા નીમેલી કમીશનના એક રીપોર્ટ પછી નાટાલના ચોપડેલ ગ્રંથોમાં ચોદ્રા ચર્ચો ઉપદ્રવ થઇ છે. દક્ષિણ આફ્રિકાની તેમજ કયાંએ જાહેર [illegible] છે મુનીયનમાં ચોપડેલની રમત વધુ આબાદ થવાનો [illegible] અને તે માટે સખ્ત મહેનત લેવા પ્રધાન કમીટી તરફથી મહેમની દરખાસ્ત પાસ થઇ ચોનાની છે.

પોર્ટ ઇલીઝબેથને ત્યાં પહોંચેલો

ડરબનના ફેમદ [illegible] ત્યાં તા. ૧૭ જાનેવારીએ બપોરે જવાના પ્રસંગે ૩૦ વાંદરો પકડેલો. વાંદરો તેમણે જવાબોમાં ઓરડામાં જવા દીધી હતી. આ વાંદરો સોલબપેરની આ પહોંચવાનું નાતાલના બાયે છે વાંદરો ચુપ્પનો હતો. તેણે મેઘને નુકસાન [illegible] આ બનાવથી પોર્ટ ઇલીઝબેથ [illegible] ગોકુ ટોળું એકઠું થયું હતું.

પ્રીટોરીયાનાર છલાંદ

સાઉથ વેસ્ટ આફ્રિકાની દાખલોટમાં મી. જહરીયા ઇન્ટર બીયરે તા. ૨૨ અઠવાડીયે ખુનના અપરાધ માટે કેદી નામના ખુરાપોનને ફાંસીની શાસ્તા કરી હતી સાઉથ વેસ્ટ આફ્રિકામાં જવાદ નહિ હોવાથી પ્રીટોરીયાની જાલ જવાબે જજ પીકહુલની કોર્ટમાં ખુનીને ગયા અઠવાડીયા માં ફાંસી આપી હતી.

ભયંકર જળપ્રલય

ડરબનના મી. એમ. ઇ. સીલ ઉપર તા. ૨૪ જાનેવારીએ રાત્રે તેમના સ્ટેટહર્ટ ફેરના પર જબરદસ્ત વરસાદની ઝુમખો કરી સખ્ત જળપ્રલય કર્યો હતો. ... મીસીસ સીલને ઇસ્પીટલમાં ખસેડવા પડયા હતા.

દક્ષિણ આફ્રિકાનું ક્રેડીટ

ગયા વર્ષમાં ગ્રેટ બ્રીટનમાં દક્ષિણ આફ્રિકાના ક્રેડના વેચાણમાં ૬૮ ટકા વધારો થયો હતો યુનાઇટેડ સ્ટેટસમાં દક્ષિણ આફ્રિકાના નાણાં ક્રેડ ઉપરનો બાજાનો નીચી જવાથી યુનીયનનું ક્રેડ ચારા જવામાં આવેલું જણાય છે

દક્ષિણ આફ્રિકાના વેપાર

ગયા વર્ષના બાર મહીનામાં પા ૧૫૩૮૬૫૮૬૮ ના માલ દેશાવરનો યુનીયનમાં આવ્યો હતો અને યુનીયનમાંથી પરદેશ બાલ પા ૮૨૫૭૩૮૮ ૬૮૬ ના માલ ગયો હતો

હિંદી વર્તમાન

મી. ટી મેસેરા અને શ્રી. સુભાશ બોઝ

ડરબન મ્યુનસીપાલીટી તરફથી જણાવવામાં આવે છે કે ગયે શનિવારે મોડી રાતે મી. બોઝે મી. ટી મેસેરાની ફીટસપર જાતે ચેક કરાવ્યા સુધી તેમની સાથે વાતચીત ચાલી હતી. આ મુલાકાત વિષે બોઝના પ્રતિનિધિને મી બોઝે જણાવેલું કે મી. ટી મેસેરા અને તે જુના મિત્ર હોઈને અગે આ મોકાપર ખાસજ સંતોષ અનુભવ્યો હતો.

બાઇસ્કોપી રમતો

આ બનાવ વચ્ચે પ્રસંગ સાજરી ઉજવવા અર્થ ગયા ૧૯૪૦ ના સાલની જગતના દેશોની બાઇસ્કોપી રમતો ડરબન મુકામ ટાઇમ્બોગમાં થશે. રાકુબાતની ગોઠવણ કરવા માટે અન્ય દેશોના પ્રતિનિધિઓનું કોન્ફરન્સ કરવામાં તા. ૧૦ માર્ચે બોલાવ્યા નથી થયું છે જ્યાં બનાવ તરફથી ડે. ફ્રાંકોરો અને મી. માર્ટીનુસો નગરપ જર્મન એડવોકેટ્સ ૬૨ પોરબર કમીટીમાં સહીત કામ કરશે.

મ્યુનીસીપલ વડા પ્રધાન

મ્યુનીસીપલ વડા પ્રધાન મી. નાકાશ પારસા આવે કીંગ વોકર વચ્ચે ઉત્પન્ન થએલા ગજદારી મતભેદને પરિણામે મી. મહોમદ માહમુદ વડા મ્યુનીસીપલ વડા પ્રધાન થયા છે.

ઝમીસીનીબ્યાના રાણી

પ્રથમ ગોલમારે ઝૅમીસીનીબ્યાના રાણી તેમના સાત વર્ષની ઉપરના પુત્ર ચર્લીસ બંડનથી પેલોર લાયન ક્રોપી થયા છે રાણી સાહીબાના મેનેજર મીસ . રાણી સાથે પણ આવી કેપટીન પ્રથમ યુરોપીયન પેસેન્જરમાન બન્યા રહ્યા હતા.

ઈથીઓપીઆના રાજાના દેશ

મ્યુનીસીપલ કોર્પોરેશનના વડા કરીદા ચુસ પ્રીમાર સાથે ફેરોમાં તા. ૧૦ જાનેવારીએ મળવા માટે સંપૂર્ણ તૈયારી થઇ હતી. પણ કોની બાદશાહીનાં બીજને કીંગ જોર્જને એક ખાનગી રીપોર્ટીંગ મળ નથી બીજા સાથેનો આપણે કરવા નથી ને હતુ. વડા પ્રધાનના પ્રોગ્રામમાંના તરફથી કરીદ રાજધીરાજને રોમથી દોરા જવાને તેઓએ ફોટ થયા હતા.

ન્યાસનું પ્રધાન મંડળ

પેરીસના તા. ૧૬ જાનેવારીના રહેવતા સમાચાર મુજબ ન્યાસનું પ્રધાન મંડળ ગારે ત્યાન ફ્રોગ સદ્દ છે અને ન્યાસ પ્રધાન મંડળ વિના નું થયા નથી છે. ન્યાસના ગોટ માજી વડા પ્રધાન મોસ્યો ભ્લુમે પ્રસીડન્ટ લેબ્રાનીને કરવામાં પ્રધાન મંડળ રચવાના તેડોવા કરી હતી, પણ પ્રાપ્તીના બનવા સમાચાર મુજબ મોસ્યો ભ્લુમ પ્રધાન મંડળ રચવી શકવા નથી.

જાપાનીસ આકસનો બોયકોટ

શાંઘેલ્લના તા. ૧૬ જાનેવારીના સમાચાર મુજબ ઘન્ટરનેશનલ કેસેસન બોય ટ્રેડ બાયા બીજ ગામના બોમબોટે વિષે બાબામાં કરનારો ઠરાવ પાસ કર્યો હતો. આ મંડળમાં જગત ના પગા મુખ્ય દેશોનો મજુર પક્ષ પ્રતિનીધીત્વ ધરાવે છે

સાત વર્ષ કેદની સજા

પોતાના એક અસીલ સાથે બારે વરતર પીંડની દગાઇ કરવાના અપરાધ બારે લંડનના નામીચમ બ્રીફકેસ બોનવલ નામના ૪૩ વર્ષની ઉમરના એક વકીલને તા. ૧૪ જાનેવારીએ ઓલ્ડ બેઈલ કોર્ટે સાત વર્ષના કેદની સજા કરી હતી.

ઇસ્તબબુલમાં બાઇસ્કીકલ

તુર્કોપી તુર્કસ્તાનમાં આવેલી ઇસ્તબબુલની મ્યુનીસીપાલીટી ટ્રેફીકના રક્ષણ માટે બારે ગોબાળ રાખે છે. હાલી ટ્રાફિકમાં મોટરોમાં થએલા

Phone 33-4014 P. O. Box 4111.

—હિંદી વસ્તુ ભંડાર—

(ઉપર બી આર પાકીસાર)

અમારે ત્યાં કલકત્તી, સ્ટેમલની, કોકડી, ફેન્સી ગ્રાસ, ઠાકોર, તાંબા-પિત્તળ, જરમન સીલ્વર તેમજ કોમ્પેના દરેક જાતના રેસી વાસણો હોલસેલ ભાવે મળે છે. પોસ્ટપેસ્ટલ ૨. માકેલ્સ તથા દેશી મેનેજ ભાવનું ૨. બી. બાસ નમુનો તેમ, ટ્રાવેલર્સ. બીસ્કી, પ્લાસ, કોમ્પ, બંગાળીપુ, ટીન્સી, પીકેરી, ક્રિમર ઇચ્છા બાસ્કટ તથા દરેક જાતની દવા, કોમ્પ બાસ્કેટ તેમજ ક્રીકેટનું અને બ્લીયાર્ડ ગમતી "બાસ્કર" પેન અને પેન્સીલો, બાળકો માટેનું રમકડાં તેમજ, બાસ્કો બાસ્કેટો, કોટો, અને ઈમીટેશન કોલ્ડ જોલ્ડ જુવેલરી મળે છે

બીજ વખત મેમરી બાયના બોલ્ટર આવી બાબી કરવા બાબાબ્રુ છે

બાહારના બોર્ડરોપર બાર્ડ બાબા બાબવામા આવે છે ફ્રમે

૬૨ પ્રીન્સ્યાર્ડ કોર્ટ, જોહાનીસબર્ગ.

ઓછા ઠરાવ મુજબ ઇસ્તબબુલમાં બાઇસ્કીકલ ચલાવનારાઓની બધુ ગોટરીસ્ટો બાઇક બારીકા કામ બાઇસીકલ ચલાવવાનું લાયસન્સ આપવા બા આવશે. દરબારી બોબી ઉંમરનાઓને બાઇ સીકલ ઉપર બેસવા બધા છે

ઓસ્ટ્રો-આબરીસ વાતચીત

ઇગ્લાંડ અને આબરલાંડ વચ્ચે બીબાચારીના માર્ગ શોધવા માટે તા. ડીસેમ્બર બેઠા પુબા છે અને તા. ૧૮ બાબી બગરાન હતા મળ્યું છે.

જર્મનીનપર ગોટરની ઝડપ

બોટા ગઢીના ઉપર અમેરીકામાં જમીન ઉપર ઐતુ કલાકનું ૨૨૨ બાઇલની ઝડપે ગોટર ચલાવવા બેપ્ટન કરવન નામના અંગ્રેજે પ્રથમ બંનીનો રેકોર્ડ મેળવ્યો હતો. લંડન નજીકના બુલપર ઉપરબ્રહ્મમાં તા. ૧૮ જાનેવારીએ બેપ્ટન પોતાને બનાવ્યું હતું કે જમીન ઉપર એક કલાકમાં ૨૯૫ માઇલ ઝડપે ગોટર ચલાવવા તે પ્રયત્ન કરશે.

જાનવારોમાં રોગ

ઉત્તરાકના કારી બીલોમા જાનવરના રોગના બટકાવ માટે ઉત્તરાંતની સરકારે બોકતોને પા. ૨૨૪૦૦૦ જાનવરની નુકસાની માટે આપવા છે અને મીજને બારે બબ્બે આપુ છે. આ ઉપરથી બાં જાનવરોમાં રોગ મોટા પ્રમાણમાં કેલાયો હતો અને સરકારે બોકતોને જાત વરોની નુકસાની માટે પા. ૧૨૬૮૨૧૧ ચુકવ્યા હતા.

જરમનના બાંધકામોની રંગીનીકરણી

જરમનના બાબાનબોમાંનો બાજ સાજબોજના બાંધકામો તદન બાબબુદ્ધ લાગ્યા બોવામાં છે, અને ૪૮ કરોડ બાબુસો ઉપર તેમના ગમે તેવો નુકબ કરવારી રાખે છે

બા પાસ્ચ સરમુબારો બાંબી ૨ તદન બીનાબારી છે, જ્યારે સાબાન્ય પ્રકારનો બાંધકામ કરે છે, બના ૧ ભુકથી હાથે તે બાબ-બીજો છે.

ઉંદર મેમી મુસોલીનીનો

પાંચ કરોડ બાનવીનો ઉપર બાબબુદ્ધ સત્તા ભોગવતા મુસોલીનીનું સ્વપ્ન બાબી બે જબારે સાદું છે તે તો સબારમાં પાણીનો ટુકડો અને બોટીનો ૧ બબાલો ગદકબારી ૬—૩૦ વાગે કરવા નીકળવા બાદ બબોરે ૧ વાગે રાજ, પત્ર અને દુબનો નાસ્તો કરી ૨—૩૦ વાગે ભોજન કરવા બેસે છે; અને બારે ૧૫ વબ્ય ૧૫ અને દુબનો જ ઉપબોગ કરે છે

જાસ્તનો તેના બારે શોબ છે; અને દરરોજ ભોજનમાં ભોબું ૧ મુબબું ઘાસ બાબા રીતા તે તે રહેતો જ નથી.

ગાકાસારી ડીક્ટેટર

બ કરોડ જનતા ઉપર રાજ્ય કરતો ડીક્ટેટર પ્રબાબુબા શોબાતો છે. બના બહેનાનોની મરબામ કરવામા તે કદી બ્યાસ રાબતા નથી.

પરંતુ તે બ્યસ્ત બીનાહારી ૨ અને બાંસ-પાકોનો ઉપબોગ કરતો નથી.

બબારમા ૬—૩૦ વાગે તે દૂબ પાન કરે છે, બના તે ૧ મહોરના ગાસ્તા સમબે ૯ બેસ્ત ૧૦—૧૨ બહેબાનોને મરસ્સાં મરસ્સ બાબ્યું બાબે છે, બના ૧ વાગ્યા બા સાદા ફળ ભોજ ઉપબોગ

૧ વ ૬૫ બાબ ૧ ન બારીબાબીને બાબ છે. બે દૂબ ૧૫ વ બાબાનો બારે શોબબ કે.

બબપ્રધાનના સેક્રેટરીનો બાસ્ટિબ્બ

મુસોલીસીસો ૧૨ જેબી ફેબ્રુબારી ના બબપ્રધાન ના બબ્ય ડીગ્રીટો સબસબ ૧૮ કરોડ માબુસો ઉપર બબમોદા નતા ગોબબે ૧ બના તેબનુ બા બાબ છબ બાબુબ માટે બાને કરસરીબુ છે.

ગાંધીજીના સુંદર મોટા ફોટા

મહાત્મા ગાંધીજીનો સુંદર બબાંગ ફોટોગ્રાફ. મહાત્માજી પર્ણકુટી બોગળ રમીત કરતાં કેમેરા છે. ફોટો પોલીશ છે. સાઇઝ ૨૩×૨૧ ઇંચ. કીંમત પા. ૧—૨—૦,

બબ બોફીસે રબબારથી બાબશે.

ખબરપત્રો

મંત્રી શ્રી. જી. કી. નાયરીના કેપટાઉનથી લખી જણાવે છે કે ગઇ તા. ૯–૨–૩૮ ના રોજ સ્થાનીય મોચી મીત્ર મંડળની સભા રવીવારે સાંજે ગોર્ડનસ્ક્વેરગેથી આવેલ શ્રી પીરજલાલ મોહનલાલ નાન શ્રી. મિયાભાઇ રણછોડજીના સ્વાગત માટે બોલવામાં આવી હતી પ્રમુખશ્રી અબ્દારમભાઇ કલ્યાણજી તરફથી તેમનો પરિચય કરાવી કુલ તોરા માંને અપાયા હતો.

મહેમાનોએ મંડળનો તેમના પ્રસંગ સ્વાગત માટે આભાર માની મંડળને ૦–૧૦–૧ સોવીરીન ભેટ આપી જે પછી સભા બરખાસ્ત કરવામાં આવેલી.

શ્રી. કરસ્ન મુ. મંડળના મંત્રી લખે છે : કરસન ખાતે તા. ૧૫–૧–૩૮ ના રોજ સાંજના ૪ વાગ્યે ફ્રીહ સ્ટ્રીટ મુકામે મંડળની જનરલ સભા મળેલી અમારે સ્વદેશ જતા વાચકોને માનપત્ર આપવામાં આવેલ. જનારાભાઇ ભાઇએ માનપત્ર બદલ આભાર માનતા મંડળને નીચે મુજબ ભેટ આપેલ છે જે સાભાર સ્વિકારી છે છાંએ.

શ્રી. નાયરભાઇ પ્રેમા જેમ્બર્સ પા. ૧, શ્રી. નાયરભાઇ કલ્યાણ જેમ્બર્સ પા. ૧, શ્રી. દુલભજભાઇ નિકલ જેમ્બર્સ શ્રી. ૧૫, શ્રી. મણીલાલ પરસોતમ કરસન શ્રી. ૧૦, શ્રી. જેમીલાલ કલ્યાણ કરસન શ્રી. ૧૦–૦, શ્રી. મુળચંદભાઇ ગોકળ શ્રી. ૫, કુલ્લે પા. ૩–૧૫–૦.

મુટનહેમ હીંદુ ક્રીકેટ કલબના સેક્રેટરી શ્રી. ભલુભાઇ નાયર લખી જણાવે છે કે પા. ૬–૧–૩૮ ના દિવસે મુટનહેમ હિંદુ ક્રીકેટ કલબ શ્રી. સાઉથ એન્ડ હિંદુ ક્રીકેટ કલબ વચ્ચે ફ્રેન્ડલી મેચની રમત જોઇ આઉટ કપ માટે રમાઇ હતી. જેમાં ભલુભાઇ બાબાભાઇની સુંદર બોલીંગ અને જોરદાર તેમજ શ્રી. રતનજીની સુંદર બેટીંગને લીધે હીંદુ ક્રીકેટ ટીમ ૧૦ વીકેટ અને ૩ રનથી મેચ જીતી હતી. કેપ્ટન મગનલાલે પણ રનોનો સુંદર ફાળો આપ્યો હતો.

ફ્રીંચ સ્ટીમશીપ કાર્ગોનાયા એંડ આફ્રીકે મુસાફરો લાવીજાનો ભેટ પરવા આપારી પર પાઉંડ ૨–૦–૦ મોકલી આપ્યા છે જેનો સાભાર સ્વિકાર કરીએ છીએ

ડરબ મંડળની ભલાભાઇ પરશુએ ઇ. ઓ. ને શ્રી. ૭–૧૦–૧ ભેટ મોકલી છે જે સાભાર સ્વિકારીએ છીએ.

મદ્રાસના ભાઇના માટે થયુ ફંડ

મદ્રાસના ગૌદાન ઇન્ડને માટે નીચેનો થયુ ફંડ મોકલવામાં આવ્યો છે. મણુભાઇ મંજીભાઇ (જોહન્સ) રા. ૬૭, મગનભાઇ મોરારજી (જોહન્સ) પા. ૮–૦–૦, મગાભાઇ કુવરજી (જોહન્સ) પા. ૩–૩–૦, મણીલાલ વસનજી બીલીમોરીયા (કેપટાઉન) પા. ૩–૧૫–૦, નરોત્તમભાઇ દુલભદાસ બીલીમોરીયા પા. ૩–૧૫–૦.

સેવાસમાજ સેવા સમાજ (સોર્સનાઝો મારકીસ)

સેક્રેટરી રા. ૨. જે. વર્મા લખી જણાવે છે : રા. ૨૩–૧૨–૩૭ ના રોજ રોઝ ડાગોદર મંગળજીની કુ. ના પકાનમા મોહનભા સેવા સમાજની એક સ્પેશ્યલ મીટીંગ બોલાવામાં આવી હતી. નીચે મુજબ નવા કામ કરતાઓની ચુંટણી થઇ હતી.

પ્રેસીડેન્ટ : રા. ભગવાનજી કાકુભાઇ, વાઇસ પ્રેસીડેન્ટ : રા. ડાગોદર ભુલાલાલ, જોઇ. સેક્રેટરીઓ : દલસુખ જે વર્મા અને રા. મુળજી જીવાભાઇ, જોઇ ટ્રેઝરર : રા. ચોપટલાલ હરીભાઇની કુ. અને શાંતીલાલ પરસોતમની કુ., જોઇ. ઓડીટરો રા. દેવચંદ પ્રાગજી આંબે જમનાદાસ મકનીદાય, મેનેજીંગ બોર્ડ : પ્રેસીડેન્ટ : રા. મોરારજી પરસોતમ નાનજા, વાઇસ પ્રેસીડેન્ટ : રા. પ્રભુદાસ બીનજી, અને સેક્રેટરીઓ : રા. પારસી દેવચંદ અને રા. રવજી માધવજી.

ઓર્ડર કમીટીના મેમ્બરો : મેસર્સ ચોપટલાલ દેવરાજ, ગોકુળદાસ પરસોતમ, જમનાદાસ ગોકળદાસ, દેવચંદ ખેરાજ, ડી માણેકચંદ જમનાદાસ. દેવજી ગોવીંદજી, નરોત્તમ જમનાદાસ, કાકુ માધવજી, પોપટલાલ ગોકળદાસ, જેમંત મનજી, નાનજી લીલાધર, વલ્લભદાસ રવજી, ગોવીંદજી કલ્યાણજી, કાનજી જેઠાભાઇ.

ઉપર મુજબ ચુંટણી થયા બાદ સેવા સમાજ ને જોર પોહચાનાં મકાનની જરૂર જણાતાં પહેલી નકે બનાવી અગવડો પાળા જોર કોલ બનાવવા અથવા તે ખરીદવા માટે નીચે જણાવેલ કંઇ નકમા થયેલ છે :

આમરસી ગોકળદાસની કુ. પા. ૨૫૧–૫–૦, પોપટલાલ હરીભાઇની કુ. પા. ૨૫૧–૫–૦, કાકુ માધવજીની ૯ પા. ૨૨૫–૫–૦, જેમજી વીરજી, પા. ૧૨૫ ૫–૦, મોરારજી પરસોતમ કુ. પા. ૧૦૧–૫–૦, ડાગોદર મંગળજીની કુ. પા. ૧૦૧–૫–૦, ૨૫૭ માધવજીની કુ. પા. ૧૦૧–૫–૦ નરસીદાસ છગન બાઇની કુ. પા. ૧૦૧–૫–૦, (અમારાની સેવા પેટે) જમનાદાસ મકનીદાસ કુ. પા. ૬૧–૫–૦, પોપટલાલ છગનભાઇ, પા. ૫૧ ૫–૦, શાંતીલાલ પરસોતમ કુ. પા. ૫૧–૫–૦, શાંતીલાલ પરસોતમ કુ. ૫૧–૫–૦, જેસંગ મનજી ૩૧–૫–૦, સુંદરજી કાળીદાસ કુ. પા. ૩૧ ૫–૦, ગોકળદાસ પરસોતમ કુ. પા.૩૧–૫–૦, જમનાદાસ ગોકળદાસની કુ. પા. ૧૫–૫–૦, જગજીવનદાસ જમનાદાસ કુ. પા. ૧૫–૫–૦, પારસી દેવચંદ પા. ૧૫–૫–૦, કાનજી રણછોડદાસ કુ. પા. ૧૨–૧૫–૦, રણછોડદાસ કાનજી પા. ૭–૫–૦, દેવચંદ ખેરાજ પા. ૬ ૧૫–૦, ગોવીંદજી કાળીદાસ પા. ૫–૫–૦, વીરજી પીતાંબર કુ. પા. ૩–૫–૦, પરસોતમ ખેતસી કુ. પા. ૩–૫–૦, દેવચંદ આણજી પા. ૫–૫–૦, મણીલાલ ધાળા પાસ પા. ૧–૫–૦ મુળજી જીવાભાઇ પા. ૬–૫ , ડી. એન્ડ ગોવીંદજી પા. ૫–૫–૦, કાળીદાસ કાનજી પા. ૫–૧૫–૦, ખીમજી કાળીદાસ પા. ૫–૫ ૦, ગોવીંદજી દેવરાજ પા. ૫–૫–૦, ખીમજી લીલાધર પા. ૫–૫–૦, નાનજી આણદજી પા. ૩–૫–૦, જમનાદાસ વીરજી કુ. પા. ૨–૧૫–૦, પ્રભુદાસ રામજી પા ૫–૫–૦, ઉકારજી જે વર્મા પા. ૫–૫–૦ કુલ પા. ૨૩૬૬–૧૫–૦

હજુ કેટલાકોના બાકીઓ બાકી છે. તેઓનો તરફથી બીજા કેટલીકોક રકમો આવવાની આશા છે

પરંતુ મકાનને માટે આશરે પા. ૬૦૦૦ ની જરૂરીયાત દેખા ચાય કામોમાં જણાવેલ બાબા ઓઓ પોતે ઇંડામાં પણ રકમ કુલ્લ કરું ૦.

આજ પંદરો વધારાના તા ૩૦–૧૨–૩૭ રૂપીમાં દરેક બાબાઓ ટ્રેજરર શ્રી. ચોપટલાલ હરીભાઇથી કુ. ને આ બધે કરારી આપવી, અને જે નામો જેમ હોય આ જગ્યા ઘણા બધા જે લેખ તમ તે નામો રહેલા મી દરાબ્રહ્મ ઓર સા. આ. શ્રી આ એસ્ટમાનાં નામના આંતા આ જગ્યા કરાય છે

બધારાના ઇંડાં વસુલ લેવાની મુદત આજ ચારની આપવામાં આવી છે કેન્ડની બાકરવા પણ બાદ જો ૬ આફ્રીકાની આજુ પરીસ્થીતી ઉપરે પ્રમુખશ્રીએ તા. ૨૩ ફેબ્રારજી પરસોતમ તન્નાં તેમજ સેક પોપટલાલ ગોકળદાસ તેમજ શેઠ ડાગોદર ભુલાલાલ પીરોજ એ પીરોજને કામો કર્યા. આને સર્વસંમતી ઠરત કીતની બધુંનો બધુ સભા કરવાનાં પરવાનગી આપી, વધેરે પ્રમુખશ્રી "પ્રસન્ન આપણની જય" બોલી સભા પીસરજના કરવામાં આવી હતી.

શ્રી. કરાડી સાર્વજનીક સેવા મંડળનો ફાળો

(ફીસેમ્બર ૩૧–૧૯૩૭ ના આંકડા આજુ)

	પા.	શી.	પે.
આગલા આંકડા ચડવાળો	૨૨૦	૮	૬
રામબાગ નારણ	૫	૫	૦
ગોવાળભાઇ ગોવિંદભાઇ	૫	૫	૦
ભાખુભાઇ નાનાભાઇ	૧	૧	૩
જી. કાલા એન્ડ કંપની	૫	૫	૦
ભાણાભાઇ ચકાભાઇ	૫	૫	૦
એમ. એમ. જોશી	૧	૧	૦
ખીજભાઇ લેગાભાઇ	૧	૧	૦
(આજુનું)	૨૪૬	૧૫	૯

ફિનિક્સ સમાચાર

સ્વ. ઓઝાનું દાન

સ્વ. ... ...

ટપકું

ડરબન રેલ્વેમેન્સ સોસાયટીના સેક્રેટરી બાસ મુરીલેસ આક્ષેપ કરે છે કે "હિંદી કોલ્ડો ઘણી પત્નીઓ . ઘણી મહત્તાઓ ભોગવે છે."

• • •

પણ તેમને આવી પત્નીઓના વાંધાભરમાં બાસ મોહનના કેવી રીતે ગબડાવાય આપી શકે તે સમજી શકાતું નથી ને તેમ તેમને પત્ની ન મળી માટે, એમ કુમારો ન કહે

• • •

રેલ્વે આપી આવાની કમાણીમાં ભેટ ભરેલાને હિંદી પત્ની કેમાંના કોઈ ન મળી બસે ... પછી પોતાના બનાવમાં ગુજરાતી તો ખોવાઈ જાય

• • •

ડરબનની આજ હિંદુસ્તાન પર લાંબી દોડી છે અને પહેલા જ ડરબન આવતાંજ તથા બંદરમાં પર ચઢાણ કરીને ઓની પાસે આપણી આવવા માગી છે

• • •

મૂર્ખ પણ કહે છે : ગુજરેજો સરકારી આજ્ઞા માટી નોંધિયે તબાર કરવા માટના જે ઓવાત આપણી સેવા બજાવવા નહિ દોય, નહીંતો તેઓ ઓની હિંમત બાદ નહીં!

• • •

હિંદીઓના વધારા મંડળે એવો ઠરાવ કર્યા છે કે જાહેરો ગોરાઓને ખોવા કરવાની સાથે બીજો કોઈ પણ ધંધો કરતા જોવામાં આવે તો તેવા બાબિ નહીં ગણીને ઓની ઓકાની કાળા માટે નોંધાયેલો ઠરાવ ...

• • •

મોમ્બાસ મારાયણની ખડક માટે પુષ્ટ ખાન દેશની પેઠા મુંબઈમાં બધારાબાપાની ઉજવણી થી વાઝર ઇસ્ટરના બા મેળાની મુંબાયા અમારે બાર ખરીદને ઉપરના બાર બાબત કરો

• • •

કાઠિયાવાડ રાજ્યમાં પરીક્ષકના પ્રમુખ ઇસ્પાર થી. મોબાબાદાલ દેસાઈએ કાડી મજા લોક સેવાનું કાર્ય થઇ કરવા માટે રૂા ૧૫૦૦૦ ની રકમ બદી આપવા દીનતી કરી છે.

• • •

અમદાવાદની બે કાલેજના ઓક પોતાના બાબાપાસ થી. બનારસનાથ મૈમા. પરિબાન દીક્ષાની ફેકલ્ટ કોલના ઓનરેરિયમ કિલાય છે

• • •

નાતાલ રેલ્વેના ગેમીકેટકચર સોસાયટીનું મુરબ્બી પણું યુરોપિયનના અહેવાલ બંદર બર પોતાને કોને સ્વીકાર્યું છે

• • •

ટ્રાન્સવાલના ખડકના સબ તા. ૧૬ ડીસેમ્બર પુરા થયેલા આદબાદીબાબાં ૨૫૧૭ આસબોટ બાબ સહીત કાબાને ૧૦ ઉતી

કુ. ન્દ્રી અ ન આ પી ની બા ન્દ્ર માં
તમારા મકાનોનો પ્રચાર કરવા
ઝાઝેર બબાર આપો.

સીંકની પાઈપ કેમ સાફ રાખવી

આપણા ઘરોના ઘણા ખરી ફરીયાદો ના મૌંદ્ર દોય છે. ... ગોકળાં વાસણો ધોવાનાં ... કરી બહારી સાકળો અને ગંદા મદ્ર ... ઉ ર લોતાં . બહારનાં ... ઘણા તેની પાઇપમાં પણ ગોકાશ ... બબાવો પાણી ... પણ ... ... સીંકની પાઇપ સાફ કરવાની રીત આ છે એક બોદ પાણીમાં અરધો ... ... સોડા નાખીને ... પાઇપની અંદર નાખવું ... પાઇપને ... બહારની ... ... દૂર કાઢે છે. બીજો ... આપણે ... પાણી અને ... ... પણ ... ...

ગોલ્ડન સીટી

ઉંચી બનાવટ, સફાઇ અને સ્વાદીષ્ટ ફરમાસુ મીઠાઇ અને ફરસાણ ખરીદવાનું આ એકજ સ્થળ છે.

એક વખત અજમાયસ કરો.

ન્યુ કેપીટન કેફે

ફોન. 33-8567

૫૩, કમીશનર સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

ભારે કવોલીટીની ફરમાસુ મીઠાઈ ખરીદો

જુની અને જાણીતી

સાઉથ આફ્રિકામાં પ્રખ્યાત

કેપીટન્સ બાલકની

હોટલ

ફોનઃ ૨૩૪૨૪

કોર્નર ગ્રે એન્ડ વીકટોરીયા સ્ટ્રીટ,

ડરબન.

—સરપલસ—

રેકોર્ડોનું ગંજાવર સેલ

નંગ ૧ ની શી. ૧–૦.

વહેલો તે પહેલો

જેમાં તમારા માનીતા ગવૈયા જેવા કે ખાન કવ્વાલ, કાલુ કવ્વાલ, કૃષ્ણકલીલ આગા કુલ, બાબુ છેલા, ગનકરી બાઈ, દુલારી, વીજેરેના હિન્દુસ્તાની, ગુજરાતી, નમ્બાતો ગઝલો, ભજનો અને અરબી રેકોર્ડોનો સમાવેશ છે.

અમારા ગયા વરસના સેલમાં અમારા માનવંતા ગ્રાહકોમાંનાં મહાંઓને નાસીપાસ થવું પડયું હતું તેથી કન્ટીના ગ્રાહકોને ખાસ ભલામણ કરીશું કે પોતાનાં ઓર્ડરો તરતજ મોકલી આપવા જોઇએ. કન્ટીનો ઓર્ડર બાર રેકોર્ડથી ઓછાનો સ્વિકારવામાં આવશે નહિ.

ઠેકાણું:—

THE ORIENT MUSIC SALOON,

PHONE 21867. P. O. BOX 1155.

117 FIELD STREET : : DURBAN.

આરોગ્યતા પ્રાપ્ત કરી શરીર સંરક્ષણનું સાચું જ્ઞાન મેળવવા માટે

અડધી સદીથી ગુજરાતી સમાજમાં આદર પામેલ પ્રથમ પંક્તિનું વધુમાં વધુ માસીક

—વૈદ્ય કલ્પ તરફ—

દરેક ગુજરાતી કુટુંબમાં આવું જોઇએ.

નમુનો વિના મુલ્યે.

વાર્ષિક લવાજમ રૂા. ૪–૦–૦) બેટ પુસ્તક
કાયમેજરી માટે રૂા. ૩–૧૨–૦) સાથે.

સ્ત્રી રોગ ચિકિત્સા

દરેકની માતા માટે અપાયેલ બેટ પુસ્તક પ્રસિદ્ધ વિદ્વાન વૈદરાજ અમૃતલાલ પ્રાણજીવન પદમશીએ પોતાની સરળ પણ રસોદ ભાષામાં લખેલ છે. કિંમત રૂા. ૧–૮–૦.

આ ઉપરાંત

બ્લડ પ્રેશરનો સ્પેશીયલ અંક

બ્લડ પ્રેશર માટેનો ખાસ કોર્મનો સ્પેશીયલ અંક તિબેટીઓ છે જેના પ્રાચીન અને પુર્વજ પદ્ધતિથી તૈયાર કરેલ દવાઓ સમેત ઉપાય તેનાં રંગીન ચિત્રો સાથે આપવામાં આવેલ છે.

ઘર૦ નકલની કિંમત ૮ આના

"વૈદ્ય કલ્પ તરફ" ના ગ્રાહકોને અર્ધા ભાવે છે.

આપનું લવાજમ ગોકલભાનું સરનામું નોંધી લેશોઃ

ધી ગુજરાત આયુર્વેદિક ફાર્મસી

રીચી રોડ, અમદાવાદ (ઇન્ડીયા).

ઘણાને વરાધ, રતવા, ઝાડા, લીલા ઝાડા, ડિસેંટરી, તાવ, સળેખી, મરડો, ગરડો, પેટનું ચડવું, તાવ, બાવળ, હાથ આવતી વખતની પીડા વીજેરે બાળકોને મટાડે છે. દરેક ઓફસ દવા ખરીદી પાસે રાખો. ઓફ દવા બાળકને એક વર્ષ સુધી ચાલે છે. કીંમત દવાનો રૂા. ૧. દરેક દવાખાના વેચે છે. નકલી બાલથી સાવધ રહેજો. મળવાનું ઠેકાણું: વૈદ્ય જગન્નાથ જી. દ્વીવેદી,

ચરાડ ઓફીસ, નડીઆદ, (ગુજરાત)

છેલ્લાં ૨૫ વર્ષથી વપરાશમાં આવેલી બાળકોના દરેક જાતનાં દરદો માટે

બાલસાથી (વરાધની ડબ્બી)

નડીઆદના વૈદ્ય જગન્નાથજીની બનાવેલી

P. O. BOX 2160. Phone 21728 Tel. Add. "TALKANDR."

P. C. KANDER

Wholesale Fruit & Vegetable Exporter

country orders executed at lowest Market prices. special attention given to all up-country orders.

TRIAL ORDER SOLICITED.

પો. સો. ૨૧૬૦

ફોનઃ૨૧૭૨૮ ટેલીગ્રામ "ટાલ્કાન્ડર"

બહાર ગામના ઓરડરો માટે મોકલતા પહેલા અમો આપીએ ત્યારબાદ માલ મોકલીએ છીએ C.O.D થી માલ મોકલીએ છીએ

96, PRINCE EDWARD STREET, DURBAN.

Are You a subscriber of 'Indian Opinion'? If not, Why not?

88 ALICK STREET and 36a LEOPOLD STREET

DURBAN.

SPRINGBOK SERVICE STATION

Always At Your Service
DAY And NIGHT
for
Petrol, Oiling, Greasing and Repairs
and for Parking Your Car

સ્પ્રીંગબોક સર્વીસ સ્ટેશન

તમારી મોટર પાર્ક કરવી હોય, પેટ્રોલ જોઇતું હોય, ઓઇલીંગ અને ગ્રીસીંગ કરાવવું હોય કોઈ પણ જાતનું રીપેરીંગ કરાવવું હોય તો અમારે ત્યાં આવજો.
તમારી ખીદમતમાં અમે રાત અને દિવસ હાજર રહીએ છીએ.

'PHONE 2-3448 OR 2-0247.

PRABUDDHA BHARATA
or
AWAKENED INDIA

A high class English monthly conducted by the Ramakrishna Order. It is devoted to Universal Religion, Indian Culture, Education, Art and other aspects of international interest.

41st year from 1937

Annual Subscription: Inland Rs. 4, Foreign 11 Shillings

Teachings Of Sri Ramakrishna

Altar Flowers

The Religion & Philosophy Of The Gita
By Swami Sharvanando

Message Of Our Master

Spiritual Talks

Apply for a complete Catalogue:
The Manager, ADVAITA ASHRAMA,
4, Wellington Lane, Calcutta, India.

Fill up with—

વધારે માઇલેજ
અને પાવર
જોઈતાં હોય તો

PEGASUS

For

MILEAGE AND POWER

પેગેસસ

વાપરો

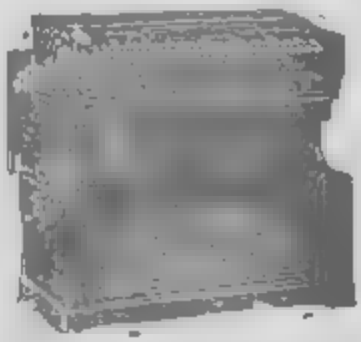
VACUUM OIL COMPANY OF SOUTH AFRICA LIMITED

સાહિત્ય અને સંગીતનો સમન્વય

દિનપ્રતિદિન જનતાની રસવૃત્તિ કેળવાય છે—જનતા નવિનતાની પુજક બની છે—ભાવના અને આદર્શ આ જમાનાનું ગૌરવ છે—અને હવે લોકો ગમે તેવી વસ્તુ ચલાવી લેવા તૈયાર નથી.

અમે પણ આ માન્યતાને માન આપી વર્તવાનો નિશ્ચય કર્યો છે. તેથી ખાસ પ્રસંગ માટે તમારા સમક્ષ રજુ કરીએ છીએ. અજીતા નટ નટીઓ અને લેખકોનો સહકાર સાથી પ્રેક્ષકોની રસવૃત્તિને પોષે એવી રેકોર્ડો. ધાર્મિક ડ્રામાના સેટો અને હારમોનીયમ. તબલા મગાવ્યા ▓ જે તમારી સમક્ષ રજુ કરીએ છીએ. સંગીતના મધુરા સ્વરોથી તમારા ઘરમાં સ્વર્ગ ઉતારો.

અમે લોકલ ખરીદી તેમજ એજન્ટો મારફતે હારમોનીયન મંગાવતા નથી તેથીજ અમે લેખીત ગેરંટી સાથે વેચીએ છીએ.

પગના હારમોનીયમ પા. ૬-૮-૦
હાથના ,, ૬બલ રીડના પા. ૭-૧૪-૦

નાના એકની કીમત પા. ૧-૦-૩ થી

પા. ૩-૧૩-૦ સુધી

મોમોફોન પા. ૧-૧ ૦ થી પા. ૮-૮-૦

હીઝ માસ્ટર્સ વોઈસ
તથા
કોલમ્બીયા
(ઈન્ડીયન રેકોર્ડ)
3/—

રેકોર્ડના સસ્તા ભાવો

નવા નંબરો અથવા તમારા માંગેલા નંબરો વધેલા પા મોટા તમને મળશેજ તેના શા માટે વધારે પૈસા ખર્ચો છો.

લખો અથવા આવો મળો.

તેમજ આ રેકની હવાને અનુકુળ થાય તેવા મીઠા અને મધુર સુરના, મજબુત અને ટકાઉ, વારા, શાંતા, સરદાર તેમજ ગ્રેફોર્ડઓન્સ ફલુટના હારમોનીયમ, હાથના અને પગના તથા હાથ-પગના. નવી સીલેક્શન જાતની ૨૩૬ ગર્જનની પેટીઓ આવી ચુકી છે. તે સીવાય ૬૨૬ જાતના મોમોફોન ઉપલી બધી મેકરો સાથે H.M.V. ને કોલમ્બીઆના પણ સ્ટોકમાં રાખીએ છીએ.

વાજાંઓના ફુટા ભાગો મોટા જથ્થામાં રાખીએ છીએ.

બાયોલીન, બેન્જો, મેન્ડોલીન, ઝુલઝુલ તરંગ, ગીતાર અને સ્વરાય બેન્જના ભાગોમાં ઘણો ઘટાડો કર્યો છે.

કોઇ પણ વાજાંનુ રીપેરીંગ કામ અતી દેખરેખ નીચે ગેરંટી સાથે બનાવી આપીએ છીએ.

—સાઉથ આફ્રિકાના ૩૨ વર્ષના જુના હારમોનીયમીસ્ટ—

GOOKHALIA'S MUSIC SALOON

P. O. BOX 460. 179 GREY ST. AND 131 QUEEN ST
DURBAN, NATAL.

Special

Large stock of latest Hindi, Hindustani, Gujarati and Telugu. Prices have been specially reduced.

Apply for our catalogue. Our Harmoniums sold under written Guarantee for 3 years. Try us before you go elsewhere

'Phone Day 2-6164. RAJCOOMAR, 'Phone Night 2-1376.
DURBAN'S FIRST INDIAN UNDERTAKER
Funeral Wreaths ... Trestle or all descriptions ...
રાજકુમાર;
અન્ડરટેકર
ડરબન, દુકાન, મોટર કાર કે ઘોડા ગાડી દુઃખ ગીરીને પુરા પાડવામાં આવે છે ... ચાર દિવસ રહે.
14, ... DURBAN ...

ઉત્તમ મરચું બનાવનાર વિગેરે
અમારે ત્યાં બારી કેળવેલ બીજ ... સાચવણી પદ્ધતિ દ્વારા મરચું બનાવેલ, કરીયાણું ... દ્વારા અને ... ઘરના બનેલાં ઘોડા ... અમારી મેરવી ... ઉત્તમ માલ, તમે ઘરનાં બનાવી શકતા નથી. ... ની ખાત્રી કરો.
આપવાનું ઠેકાણું:-
'Phone 2-4294 K. N. PADIA. P. O. Box 579
109 Victoria Street DURBAN

'Phone 2-3381 Tel. add. "Letapco."
D. K. PATEL
Fruit and Vegetable Exporter
— SPECIALIST —
In South African, Canadian and Australian Apples
Cape Fruit on hand in season
We have in stock Leaches which have just come in Market.
ડી. કે. પટેલ.
ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ એક્ષપોર્ટર
સાઉથ આફ્રિકન, કેનેડીયન અને ઓસ્ટ્રેલીયન એપલ્સના સ્પેશીયલીસ્ટ
ઋતુમાં કેપ ફ્રૂટ પણ રાખીએ છીએ
લીચીઝ હાલમાં શરૂ થયા છે અને તેનો સ્ટોક પણ રાખીએ છીએ.
ઉંચામાં ઉંચા ભાવો ઉપર માલ પ્રોમ્પ્ટ રવાના આવે છે
નાચીસ અને મેન્ડરીન સારા અને સસ્તા
C. O. D. થી મળશે.
P. O. Box 766, 19, Cross St. Durban.

M. H. DESAI,
એમ. એચ. દેશાઈ,
કોમ્યુશન ફ્રૂટ મર્ચન્ટ,
અમે દરેક જાતના ફ્રૂટ ... વેજીટેબલ્સ ગુનીવનના મોટા પણ ભાગનાં C. O. D. થી માલ મંગાવીએ છીએ.
P. O. Box 254. 31, Short St. Durban

'PHONE 33-4691. BOX 2525
L. MISTRY
એલ. મીસ્ત્રી
બોકસ, રેબલ અને ફીથન ફેસર પુરતે આપણા વખા-ણેલ બનાવનારે તેમજ ફ્રૂટ વર્નીંગ સોદાગારો
ઘરમે કરનારે.
મહોલા બાવોનું પ્રાઈસ લીસ્ટ મંગાવો.
45 Market St. : : : Johannesburg.

Phone 33-4403. Tel. Add., "PATABHEL." P.O. Box 6748.
V. B. PATEL,
WHOLESALE AND RETAIL FRUIT, VEGETABLE AND PRODUCE MERCHANT
CHEAPEST BANANA STORE IN TOWN.
40 President Street, JOHANNESBURG.
Terms NETT CASH or C.O.D.
વી. બી. પટેલ,
કોઈપણ ... બનાવનાર ...
ઘરાક નં. ૬ બનાવનાર ...
કોમ્યુશન વગર ફ્રૂટ, વેજીટેબલ્સ અને પ્રોડ્યુસ ... બનાવની ... છુટક.
અમારે ત્યાંથી બનાવ વગર ... ખરીદ ... ઓરડામાં ... આવે છે
ઉપરોક્ત ... C. O. D. થી ... ગણ ...
ટેલીફોન ... ૪૦, પ્રેસીડેન્ટ સ્ટ્રીટ,
પી. ઓ. બોકસ ... જોહાનીસબર્ગ

"શુદ્ધ ઘી."
... ઘી ...
અમારે ત્યાંથી ઘરાક પ્રમાણમાં મળશે.
ભાવ અને પુરા વા તમોને સાઉથ આફ્રિકાના ... બનાવશે.
શામજી દેવશી
૭૧, પ્રીન્સ એડવર્ડ સ્ટ્રીટ,
ડરબન.
SAMJEE DEVSHI
71, Prince Edward Street,
DURBAN

FRUIT GROWERS
Send your consignments of Bananas, Avocado Pears and other fruits to the old established firm:
African Market Agency
Municipal Market Capetown.
All consignments receive personal attention.
Accounts sales and cheques posted the day goods are sold.
Reference: Barclay's Bank, Market Branch.
Telegraphic Address: "CONSIGN" Capetown

SOLE AGENT FOR

His Master's Voice

હિઝ માસ્ટર્સ વોઇસ

In The Union Of South Africa

સપરેમ્બર અને અકટોબરના ગુજરાતી લેટેસ્ટ રેકોર્ડો આવી ગયા છે.

સાને ઇસ્લામનો સેટ મંગાવો અને સાંભળો

પાંચ રેકોર્ડનો સેટ કીમત પા. ૨–૧૫–૦.

We specialise in Tamil and Telugu Drama Sets and also Native and Afrikaan records. Wholesale and Retail.

N 5551 પ્રેમની કુરબાની.
N 5570 આંદોનેં ગમગ્રો.
N 5573 વાણીયા મત.
N [illegible] મે તો નજરી પ્રીતમની [illegible].
N [illegible] પ્રેમનું પરિણામ
N [illegible] જેરની પીંગાલી.
N [illegible] કાલે ક્રેજો.
A [illegible] ગંભીર ગોઠાળો.
FJ 5230 દયાળજીર આરતી.
FJ 5324 મહા પનીતી
FJ 5410 ગેરવા,
FJ 5423 સજ્જની મેરી સ્વપ્ના અંધાર
N 5604 તુમીને મુજપર પ્રેમ કીધાવા
N 6654 ચલી ગઇ નજરીમા પીયારે પિયરે
V 6650 બાઉન્ટ કન્ન કે તરકો પાણા
FJ 5401/2 પીરો મા [illegible] ભાગ ૧ લો :
ગોમ્બાર્ટ નર્યના નાટક ભાગ ૧ લો ૬
સત્ય કુમાર નાટક ૧ લો ૬
રાજપૂત રેવી નાટક ૧ લો ૬
N 6720 ઘુટો મા મન્સાર.
N 6694 નાટ્યા મા મનાય પીયાર

[illegible]	પીસ 1653	મેળાપ
.. [illegible]	.. 1654	..
.. [illegible]	પીકર 1655	..
.. [illegible]	સેન્ટલમેન	..
.. *5470*	ડાકર પનકેરણા	..
.. *5458*	દોઢના સાબા	..
.. [illegible]	[illegible] મેરીમટરની મેમરી, મેમીર.

ધુરંધરાર ગાંધીજીના નાટક ૬ કમ્પલેટ બોક્સ અને પુસ્ત ... પ્રાયલ પાકિટ ૨–૦–૦ ના સેટ.

નાટક મહારાજા મલાપ ૬ કમ્પલેટ બોક્સ અને પુસ્ત સાથે કીમત પા. ૧૦૫–૦ નું સેટ.
.. રંગ માંકણીક ૬ કમ્પલેટ બોક્સ અને પુસ્ત સાથે કીમત પા. ૧–૫ – નું સેટ
ગ્રેમ્સ, ગ્રેમ્સ, બી ટ્રાજેડીક પાર્ટી ૬ કમ્પલેટ બોક્સ અને પુસ્ત સાથે કીમત કી ૧૫ નું સેટ.
નાટક સુધાવન્તી ૬ કમ્પલેટ બોક્સ અને પુસ્ત સાથે કીમત કી. ૧૫ નું સેટ.
.. રામ પાર્ટની ૬ કમ્પલેટ બોક્સ અને પુસ્ત સાથે કીમત પાકિટ ૨–૧૫–૦ નું સેટ.
.. રોટ સ્ત્રાવ્ય ગાયન સેટ ૧ લો ૨ ભાગ.
.. મીરાબાઈનો
.. ઉષા રવાન
નરસૈયાનો ચાર ભાગ ૧ લો ૬
હરીશનો ચારમો કુલીન રેકાર્ડ ૬ રેકાર્ડનું સેટ.
પદ્મની ક્ષ ગઢની ૬ રેકાર્ડનું સેટ કુલીન.
ગુરૂ ગાયન ૬ રેકાર્ડોનું સેટ કુલીન.
.. મારીના ૨૨ગાન ૬ રેકોર્ડોનું સેટ કુલીન.
.. રેમ્સ ગાયે ભારત ૪ રેકોર્ડોનું મેટ ગ્રેમ્સ ગ્રેમ. બી.
.. સાને ઇસ્લામ ૫ રેકોર્ડોનું સેટ ગ્રેમ્સ. ગ્રેમ્સ. બી
.. નુરે ઇસ્લામ ૬ રેકોર્ડોનું સેટ મેલાકોલીઆ.
.. ગાય ગાય પા નદી ૬ રેકોર્ડોનું સેટ ગ્રેમ્સ ગ્રેમ. બી.
.. રહ્યાસખી સંગમ ૪ રેકોર્ડોનું સેટ ગ્રેમ્સ. ગ્રેમ્સ. બી.
.. નરસૈયાના ૬ રેકોર્ડોનું સેટ પ્રભાકોલીઆ.
પ્રભા ગાયન ૬ રેકોર્ડોનું ગ્રામ. ગ્રેમ્સ બી.

અમારા પ્રસ્તાવીક નવી રેકોર્ડોનું લીસ્ટ ‘ઇન્ડિયન ઓપ્રીઝ’ માં જોશો.

૧૦ ઇંચ રેકાર્ડ, ૧૨ થી ૪ રૂ. ૨૫/. ૧૦ ઇ. ૧૨ રૂ., ૧૨ ઇ. ૪ રૂ. ૪૮/-.

બહાર ગામના ૨૦ ઇંચની ૭ અને ૧૨ ઇંચની ૪ રેકાર્ડથી ઓર્ડરોના ઓર્ડર સ્વિકારવામાં આવશે નહિ.

Radio Record Trading Co.,
178 Grey Street - - Durban.

Radio Record Trading Co
P O. Box 6398 29 West Street.
JOHANNESBURG.

RADIO RECORD TRADING Co.,

SOLE AGENTS FOR

Columbia

In The Union Of S. A.

જુના ગયા અને નવીના આવી ગયા

કોલમ્બીયા કંપનીમાં હાલમાંજ આવેલા નવા ગ્રામોફોન

માસ્ટર અમીર બક્ષની

નવી રેકાર્ડ આવી પહોંચ્યી છે. આરબોના બાદશાહ બોલી ગયેા છે: "મોહમ્મદ મેહમ્મદ પુકારે બાલાબાબ" જેના જેવી બીજી ગઝલ બોલી રહયેા છે. મગાવેા અને તમારા દીલને આવી કરેા. તેના નંબર/ બદલે : ચરચર ચાકુએ મોહમ્મદ.

ઉપરાંત અહીની અદ્યતન ચરણિઓ. અને બીજી આ સિવાય તમારા ગ્રાહકની નવી ઉપરાતમા રેકાર્ડો આવી પહોંચી છે જેથી કે મારવાડના વાહાદલ નામના વીરનેર.

નુરે ઇસ્લામ

નેા ૬ રેકાર્ડનેા સેટ બુક અને ટીનનેા બોકસ સાથે ૩૦/-

We specialise in Tamil and Telugu Drama Sets and also Native and Afrikaans records. WHOLESALE AND RETAIL

The following Tamil Drama Sets in stock

Sachyaan Sastry, Paduka-Pattabishekam, Uttra-Ramayanam, Dumbachari, Snan Sundari, and thousands of singer Records.

G.C. 1709 ચાલ મારા મુજ ગોદ કરને પ્યારાદ છે

G.C. 1710 નજાકીર - નારાસ દુનીયા - ડીબાદમે

P.C. ૨ રાજાદત્ત દુશ્મન બેહમ બલાયાત

P.C. ૨૧ સલામ - હજરત પીરાણા પ્યારી રહમ.

P.C. ૨ ગાદર હમસ્ત પ્યારામ પીરના બોલ્યા

G.C. 1470 જે પીયારી મયમ બનાવ - ના - માનો

G.C. 1711 દુબી બયા

V 6865 નાર પરમાત્ર પ્રેમી નાજ ન રેખા છે

V 5805 શાર્ક અમણીમા પયમાત્ર હમારા.

V 6852 દુઝરે બાદાર આબ લાબી સરણા દ

V 6854 લાઈટ ન રંગ જે દુખ ગમ.

V 6814 નામ્બે મેહબુબે ૠ રેતે ગાતે અસે

V 6870 મેર દુબે ના નામના ના ગ્રામ બોલ્યાદ

V 6870 પ્રેમ મુલ્યે દુઝ કર્યું સદ્ધિયાણા - સામને.

V 6867 અનુગી નામને પ્રયુગી જંતમન.

V 6869 પ્રેમની મુરલી નધુર બાજી.

1415 જો દોહિકા ૨ કા આલમમે નાનના દોષા કમલી બજને.

આ રેકાર્ડ બાજાનાર - ૧ ની કિ

285 પુન પુન પુન

253 મેરા દીલ ન કોયુ જો મીલગી મોહબ્બત

406 બોલીબ્બેા મોહબ્બત નથી નીભ કે.

2234 અમા આલમાની અલાહ બા ઓર મહા આલમી અલાહ બા.

2207 અધેરા તુફાન

2188 બરમાસે આના (ગઝાવી)

2074 વાનના નાગ ૬

3107 મસ - ના (મઝાવી)

2220 નાગે અહમદ ન કર

2123 નાગે મહમદ બાલા બાલ.

2320 ૧૬ ખાલ ખુશેા કે બાહાર જે કરાની

1730 બાબતેા ગેરા બીજરીબી તરકાર બના ડાબે.

1745 બાજાહાર જો - બાબે બની કમલા

1341 હજરત ના મેાજ્જા હજરત અબીર - બબ્બેાકર મુરદ કા છન્દા કરના

1391 મેાજ્જા હીજરત મેાબારા.

1396 મેાજ્જા બંદુકી હજરત અલી.

1598 પીયારી પીયારી મુરતબાલ.

1600 બાહમદ મેરે દીવડે બારમા તુમે છે

1077 મસજીદ કુવા બાબાગે બનેા રે દરમાને મેાહમ્મદ સલ્લલ્લાહ

1740 બાબા મુજ રેાગેા બુમારેા

2068 દીલ છીન લીયા મેરે બનાબ બરબાદમે

2087 બમાઠી રસુલ બુદા કહ્યા કેહત.

2135 બસકે કાદીરે ન બાજરો રબના બા.

2155 સુરે બલાયે ધન બાયેાસે.

2131 દીલ મેા મેરા ન બના.

2150 નીગાહે સુરતકા

Radio Record Trading Co.,
178 GREY STREET.
DURBAN.

Radio Record Trading Co.,
P.O. Box 6398 29 West Street,
JOHANNESBURG.

દરેક જાતની સ્વાદીષ્ટ, સુંદર શુધ્ધ ઘીની મીંઠાઇ,
ફરસાણ વીગેરે માટે ક્યાં જશો?

પેટલ્સ વેજીટેરીઅન રીફ્રેશમેન્ટ રૂમ

પાપડ, લીંબુ, તથા કેરીના અચાર તેમજ શીઆળાની ઋતુ માટેના ખાસ ચોખ્ખીક પાકો અમારે ત્યાંથી કીફાયત ભાવે મળશે. એક વખત પધારી અથવા ઓરડર મોકલી આપી કરવા વિનતિ છે.
બહાર ગામના ઓરડરો ખાસ માલીકની જાતી દેખરેખ નીચે મોકલવામાં આવે છે.
ગ્રાહકોને સંતોષ આપવો તે અમારો ખાસ મુદ્રાલેખ છે.

PATEL'S VEGETARIAN REFRESHMENT ROOM

(Prop. R. M. PATEL)

Telephone 2-2209 **202 Grey Street, :: :: Durban.**

Box 830. Tel. Add. "Orangexpo"

M. C. PILLAY

Wholesale Fruit & Vegetable Exporter

79, PRINCE EDWARD STREET, DURBAN.

*Phone 2-6235 P. O Box 316

Heerabhai Morar Matvadkar,

Wholesale Fruit & Vegetable Exporter
and Commission Agent,
103, PRINCE EDWARD STREET,
DURBAN.

હીરાભાઇ મોરાર મટવાડકર

હોલસેલ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ વહાવનાર
અને કમીશન એજંટ,
પેકીંગ સારી રીત કરી માલ સી. ઓ. ડી. થી
મોકલવામાં આવશે.
ટેલીફોન ૨-૬૨૩૫ બોકસ ૩૧૬.
૧૦૩ પ્રીન્સ એડવર્ડ સ્ટ્રીટ, ડરબન.

NAROTAM HARGOVIND

The Master Tailors.
Suits and Costumes Made in the latest Styles.
We specialise in High Class Tailoring.
Our Prices are to suit the times.
Try us with your next Order

તમારો સૂટ ક્યાં સીવડાવશો?

નરોતમ હરગોવીંદ

તમને બધ-ટુ-ડેટ વહાલનો કિફાયત ભાવે બનાવી આપશે.
ટાયલ ઓરડર આપી ખાત્રી કરી જુઓ.

*Phone 25661. 176 Grey St Durban.

અઠવાડીક પંચાંગ

વાર	ખ્રીસ્તી	હીજરી	મહમદમાસ	પારસી	ગુજરાત	મુંબઇ
	૧૯૩૮ જાન્યુઆરી	૧૩૫૭ ઇ		૧૩૦૭ ખોર્દ. કદમી	સ. મી.	સ.મી.
શુક્ર	૨૧	૧૧	૧૨	૧૨	૧-૧૬	૧-૫૧
શનિ	૨૨	૧૨	૧૩	૧૩	૧-૧૭	૧-૫૨
રવિ	૨૩	૧૩	૧૪	૧૪	૧-૧૭	૧-૫૩
સોમ	૨૪	૧૪	૧૫	૧૫	૧-૧૮	૧-૫૪
મંગળ	૨૫	૧૫	૧૬	૧૬	૧-૧૮	૧-૫૪
બુધ	૨૬	૧૬	૧૭	૧૭	૧-૧૯	૧-૫૫
ગુરૂ	૨૭	૧૭	૧૮	૧૮	૧-૧૯	૧-૫૬

તમારા મિત્રોને મોકલવાને મીઠાઇ ક્યાથી લેશો?

વીક્ટોરીયા વેજીટેરીયન ટી રૂમ

અમારી મીઠાઈઓ ખાસ જાતી દેખરેખ નીચે શુદ્ધ ઘીની બનાવેલી હોય છે.

એક વખત મંગાવી ખાત્રી કરો.

ઓડર મોકલનારે પૈસા સાથે મોકલવા મહેરબાની કરવી

અમારે ત્યાં ખાસ રસોમા હોવાથી સુંદર અને સ્વાદીષ્ટ ભોજન મળશે.

એક વખત પધારી ખાત્રી કરવા વિનંતિ છે.

VICTORIA VEGETARIAN TEA ROOM

(Prop: NARANJI VALLABH)

139 BROOK STREET. - - - DURBAN.

LOOK BEFORE YOU LEAP

P. O. Box 842. **Telephone: 2-2074**

BHAGAT & Co.

9 ETNA LANE DURBAN.

General Dealers & Commission Agents.

We stock Indian & European Groceries ... well-selected Lines of Cloths ... Sarees.

Also we specialise in Sarees ... Best of designs.

In anything we do or Bill ... and checking Goods & Stores.

We ... Best Tea ...

We ... made ... shop ... Prices ... Do not HESITATE. Follow the ... and place your ... early.

Note the address:

ઇન્ડિઅન અને યુરોપીયન ગ્રોસરી અને દરેક જાતની સાડીઓ અને રેશમી કાપડ તથા સ્વદેશી સાડીઓ રાખીએ છીએ.

એક વખત પધારી અથવા માલ મંગાવી ખાત્રી કરશો.

અમારી રીફ્રેશમેન્ટ રૂમની મુલાકાત લેવા તમોને આમંત્રણ કરીએ છીએ. દરેક જાતની મીઠાઇઓ યુનીયન તેમજ બહાર ગામ મોકલીએ છીએ.

આમારા ભાવો ઘણા સસ્તા છે.

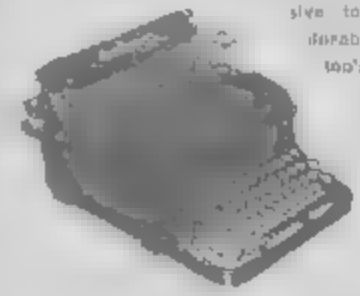
તમારો ઓર્ડર, ઓર્ડર અમારી પાસે મંગાવી ખાત્રી કરશો.

બહાર ગામના ઓર્ડર ઉપર ખાસ ધ્યાન દેવામાં આવે છે.

No. 9–11–13, Etna Lane, :: :: Durban.

REMINGTON
NOISELESS TYPEWRITER

The new Remington Noiseless is quiet in operation and eliminates nerve strain. It is preferred because of its responsive touch, effortless speed and durability such as only Remington's unique experience can give.

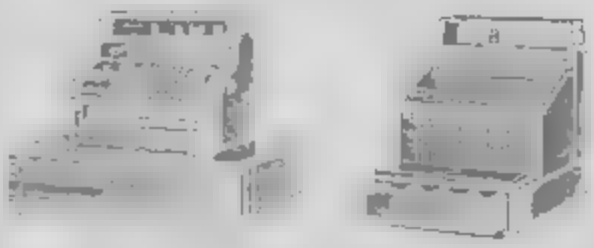
60 years ago Remington Built the first typewriter now Remington has produced the FINEST typewriter.

PORTABLE MODELS ALSO AVAILABLE

REMINGTON TYPEWRITER AGENCY

Branches throughout South Africa

NATIONAL
CASH REGISTER AND ACCOUNTING MACHINE
SYSTEMS
FOR
MAXIMUM EFFICIENCY

THE NATIONAL CASH REGISTER CO. S.A. (PTY.) LTD.,
63 PRESIDENT STREET
JOHANNESBURG
P. O. Box 3591. Phone 33-6245

YOU CAN RELY ON CYMA

When we think of Switzerland we think of [illegible] the finest watches in the world. But [illegible] mistake of thinking that [illegible]

[illegible] mastlike skill...it's high time you kept [illegible] with [illegible]

STOCKED BY ALL LEADING JEWELLERS

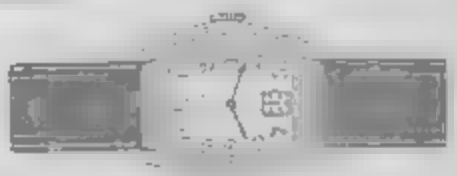
CYMA

ELGIN
WATCHES

THE WORLD'S BEST

FOR PERFECT TIME

WRITE FOR NEW GENERAL CATALOGUE.

KATZ & LOURIE LTD.
"DIAMOND CORNER"
ELOFF & MARKET STREETS, JOHANNESBURG.
P. O. Box 1919 – Phone 22-3122.

ઇન્ડિયન ઓપિનિયન
મહાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે અને ૧૯૦૩માં સ્થપાયું.
INDIAN OPINION
Founded by MAHATMA GANDHI IN 1903

No 3—Vol.—XXXVI. FRIDAY, JANUARY 28th, 1938. Registered as a Newspaper. PRICE THREEPENCE.

THE ONLY WAY

"ALL the great teachers of the world have stressed the point that those who wish to follow their teachings must do so not in words but in deeds. Those who seek after the life of the spirit must be ready to give up any clinging to their bodily life and undergo infinite toils and troubles to save their true life. The best way to the spiritual life is to live in the world in a spirit of detachment."

—'PRABUDDHA BHARATA.'

એકજ ઉત્તમ માર્ગ

"દુનીયાના સમસ્ત મહાન ધર્મ ગુરૂઓએ એક મુદાપર ખાસ ભાર દઇ સુચવ્યું છે કે જેઓ તેમના બોધેલું પાલન કરવા ઇચ્છે તેમણે તે માત્ર વાણીથી નહિ પણ વર્તનથી કરવું ઘટે. જેઓ અધ્યાત્મિક ઉન્નતિ કરવા ઇચ્છે છે તેમણે શરીર સુખનો મોહ છોડી આત્માના રક્ષણ અર્થે મહાકષ્ટ સહન કરવાને તૈયાર રહેવું જોઇશે. આધ્યાત્મિક ઉન્નતિનો ઉત્તમ માર્ગ દુન્યવી બાબતોથી અલિપ્ત થઇ રહેવું એજ છે.

— પ્રબુદ્ધ ભારત.'

THE NEW INDIA ASSURANCE
COMPANY, LIMITED.

Fire, Motor Car, Motor Lorry, Motor Bus, Plate Glass, Workmen's Compensation, Burglary, Fidelity Etc.

આ કિંમતી વીમા કંપનીમાં આગ, મોટર કાર, મોટર લોરી, મોટર બસ, પ્લેટ ગ્લાસો, રાખદારોને બનતા વીમાઓ, ચોરી સામેનાં વિગેરે વીમાઓ ઉતરાવી શકાય છે. દરેક કંપનીને ઉત્તેજન આપવું એ દરેક દેશીની ફરજ છે.

Transvaal Office.
Barkly Arcade,
6a Diagonal Street,
JOHANNESBURG.
Telephone 33-4478.
P.O. Box 3841.
Tel. Add: "RUSTOMJEE"
Johannesburg.

વરાકોને વિનંતિ છે કે પહેલ્લા કોન્ટ્રેક્ટોના પગારના રેકર્ડેશન ફોર્મ તારીફ ભરીને દરમ્યાનની કે ઓફિસ ઉપર મોકલાવી આપવા.

Policies Issued and Settlements Effected in this Country.

પોલીસી તેમજ દાવાની પતાવટ આ દેશમાં કરી આપવામાં આવે છે.

Natal Office:
"INDIA HOUSE"
17, First Avenue,
DURBAN.
Telephone 25845 Con.
P. O. Box 1610.
Tel. Add: "RUSTOMJEE"
Durban.

JALBHOY RUSTOMJEE
Principal Representative For the Union Of South Africa.

GANDHI & Co. (Pty) Ltd.
GENERAL MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

Try us for:-

Saries, Draperies, Outfitting, Hardware, And Indian & European Groceries.

- We Specialise In -

Indian Drugs & Condiments and always carry big stocks for Wholesale and Retail.

Telephone 23676.
Tel. Add. "Gandhico" Durban.
112 Victoria Street,
DURBAN.

દીવાળી તથા રમજાન શરીફ માટે ખાસ

જેરૂન બદામ, પીસ્તાં, ચારોળી, એલચી, જાયફળ, ફલ્લુદાનું ઘાસ, આરબગજ, કેપરાવાટી, જવંત્રી, તુકમરીયા, ઇસબગુલ, વીગેરે વીગેરે તેમજ ગુલાબનું સરબત, ગુલાબનું પાણી, આમળા, મોગરા, ચંબેલી, ધુપેલ વીગેરે ખુશબોદાર તેલ જે વાપરવાથી મગજ બહુ ઠંડો રહે છે. લગભગ સાતસોથી આઠસો જાતનું ગંધીયાણું સ્ટોકમાં હમેશાં રહે છે જે સાઉથ આફ્રિકામાં બીજે ઠેકાણે મળવું મુશ્કેલ છે.

મસાલા આખા તેમજ ખાસ ડેગચેમ નીચે પીસાવેલ હમેશાં મોજા જથ્થામાં રહે છે. એક વખત ખાત્રી કરવા આમંત્રણ છે.

Also:
P. O. Box 27, TONGAAT.
Telephone during Office hours No. 5.
.. after Office hours No. 008. ..

B. I. Steam Navigation Co., Ltd.

સ્ટી. "ટઈરીયા"

૩૬ ડીગ્રીઃ પા. ૬ ૭ ૬.
ફિર્સ્ટ ક્લાસ પા. ૨ ૬ ૦.
ટોટલ પા. ૧૧ ૧૩ ૬.

૩૬ ડીગ્રીઃ પા. ૬ ૭ ૬.
મુસલીન ક્લાસ પા. ૨ ૧૭ ૦.
ટોટલ પા. ૧૫ ૪ ૬.

તા. ૫ જાન્યુઆરી ના. કેપ ટાઉન ડરબન થઈ મુંબઈ જવા ઉપડશે

ખાસ સૂચનાઓઃ - કેપટાઉન પોતાના માલના કવર પોતાનું નામ લખી પોર્ટર દ્વારા [illegible]

ટીકીટ બુકીંગને લગતા સ્ટીમર પોતાને ટાઈમ પહોંચવા કરતા અગાઉનું – સિરીયસ બીમાર માણસ પેસેન્જર જેઓ પોતાના માલની સંભાળ રાખવા ઈચ્છતા હોય તેમણે પૈસે રસીદ લઈને જવાનું કે જેથી કસ્ટમહાઉસ માર્ગમાં મનસ્વે મિસ્ટર લાવવા તજજ્ઞ માણસ પહોંચાડવા કામ અટકાવવામાં આવશે. બાકીનો બધાની સારૂ જગ્યાવગરના કરવાથી ટીકીટ ઉપરનો માર્કસ.

સ્ટીમરને ત્યાંથી દરેક કાગળોજ બારી બાંધી કેબલ ગ્રામ થાય છે

વધુ ખુલાસા માટે લખો યા મળો.

SHAIK HIMED & SONS, :: **390, Pine Street, Durban.**
Telegraphic address: "KARAMAT." Telephone 2-0432

CITY SHIRT Co., **No. 4, Kort Street, Johannesburg.**

આજ સાંજોને માટે
તાજુકરતી—તાકતથી ભરપૂર
પ્રસરાદિ રોગોનો
અકસીર ઈલાજ

ઝંડુ અશોકારિષ્ટ

બીજાના નખરાંમાં
આપણા જાતા બગડે
દરેક ઘરમાં રોગો બોલાવે.

સૌને માટે
તાકત—તાજગીથી ભરપૂર

ઝંડુ દ્રાક્ષાસવ

વિના વિલંબે
વાપરવા ભલામણ

ઝંડુ ફાર્મસ્યુટીકલ વર્કસ લી.—પો. બો. નં. ૫૫૧૩, મુંબઈ નં. ૧૪.
બાકીના આફ્રિકાના માટે એજન્ટસઃ એમ. એમ. જોશી એન્ડ સન્સ, ૩૪૫ ફ્રેમ સ્ટ્રીટ, પી. બો. બોક્સ ૧૨૦૫, પ્રિટોરીઆ.
લોકાનીસબર્ગમાં મળવાનું ઠેકાણું: બજાર ઓફીસ, ૧૪ કોર્ટ સ્ટ્રીટ.

આયુર્વેદિક દવાઓનું મુખ્યપદ આફ્રિકા મંગાવો

MOHANLAL VALJEE.
(INDIAN PAWNBROKER.)
112, Victoria Street, Durban.
Low Rates of Interest on Jewellery.
High prices paid for Old Gold A large stock of New Jewelleries at reasonable prices to suit your pockets.

P. P. BHAGAT,
Fruit Merchant.
દરેક જાતનું ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ સારૂ ઘરાક [illegible]
ઓર્ડરવાળા આવકારો. [illegible] –
P. O. Box 842. 128 Victoria St. Durban.

'Phone 33-6229. Telegrams: "GIDMALCO P. O. Box 5169

JAPAN BAZAAR

WHOLESALE SILK & CURIO MERCHANTS.

39 MARKET STREET, JOHANNESBURG.

Specialising in SILK MATERIALS LEATHER SUIT CASES ORIENTAL CURIOS. BRASSWARE. ETC

ALL PRICES QUOTED AT LOWEST MARKET RATES.

INDIAN SARIS: Crepe-de-chine and Georgette Saris beautifully embroidered 45" x 5 yds length price 17/6 piece. Heavy Crepe-de-chine Saris hand embroidered 45" x 7 yds 30/- piece. Georgette and Crepe-de-Chines beautifully embroidered 45" from 3/9 per yd

ODNIS: Hand embroidered in Georgette and Crepe-de-chine 45" from 12/6.

Above obtainable in the following shades: White, Pale pink, Sky blue, Pale green, Salmon pink, Red, Maroon, Brown and Black.

જાપાન બઝાર

જોહાનીસબર્ગના લુના અને જાપાનના રેશમના જથ્થાબંધ તેમજ છૂટક માલના વેપારી.

સાડીઓ, ઓઢણીઓ. લુગડાંઓ.

તદ્દન નવીજ અને ચિત્તાકર્ષક ડીઝાઇનો વાળી બજારકાર રેશમી જરીયો બારીક જ્યોરજેટ અને ક્રેપ-ડી-ચીનની સાડીઓ તથા ઓઢણીઓ હમણાંજ મોટા જથ્થામાં રવજેરાથી આવી પહોંચી છે. તેમજ દરેકમાં એકજ જાતની કલીકો ભાતના તથા મુંબઈ અને અમદાવાદની બીજી જાતોની બોર્ડરવાળા રવજેરી બાતબાતની ડીઝાઇનો વાળાં સુતરાઉ લુગડાં. પટોળાં, ચોરીઆ, ચોકડી તથા સુંદર બનત બારીક ચોરણીઓ તેમજ ચણીઆ પાટલા મોટા જથ્થામાં ખરીદવામાં આવ્યાં છે. ચોરણીઓ બનાવવા માટે તેમજ ડ્રેસ માટે પાંચ વાર, છ વાર, તથા સાત વાર સાડીઓ તેમજ ખરચોળીઓ માટે દરેક જાતના તૈયાર કપડાં પણ કીફાયત ભાવે મળશે. તદ્દન સસ્તા ભાવે સુંદર અને મનમોહક માલ ખરીદવા અમારી એકજ મુલાકાત કરો.

છુટક માલ પણ જથ્થાબંધના ભાવે આપવામાં આવશે. આ બાબતમાં તકનો લાભ વેળાસર લેવાનું ચુકશો નહિ.

રવજેરી લુગડાંના ભાવ રૂા. ૬-૭, રૂા. ૫ થી ઉપર. જ્યોરજેટ તથા ક્રેપ-ડી-ચીનની ઓઢણીઓ બરાબરી બારીક રૂા. ૧૨-૬.

ક્રેપ-ડી-ચીનની બનત બારીક સાડીઓ ૪૫ ઈંચ પહોળ ભાવ રૂા. ૨૦ થી ઉપર.

ફોન ૩૩-૬૨૨૯. સરનામું: જાપાન બઝાર ઓફીસ ૫૧૬૯.

૩૯ માર્કેટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

પોરબંદરનું ઘી.

ભાણજી લવજી ફેમોસ માર્ક

દરેક દેશાવરમાં વખણાયેલું અમારૂં 'પોરબંદરનું ઘી' નાતાલ, ટ્રાંસવાલ તેમજ કેપમાં (યુ. એ. સા. આ.) માં ઘણા વરસોથી ચાલ્યું આવતું પ્રખ્યાતિ પામેલ અમારા H.L. નામનું ફેમોસ પોરબંદર ઘી કીફાયત ભાવથી મળશે.

અમારા સાઉથ આફ્રિકાના કદરદાન રીટેલસેલ વેપારીઓની સગવડતા ખાતર કેબલથી ઓર્ડર આપવા અગર પેમેન્ટ કરવાને કરવા માટે અમે અગાઉના પોરબંદર ઘીની બુનીયન ઓફ સાઉથ આફ્રિકાની સોલ એજન્સી ટી. પી. દેવશી એન્ડ સનને આપેલ છે તો નીચે જણાવેલ એડ્રેસ મુજબ કરવા અમારા સોલ એજન્ટને અગર અમારે એડ્રેસે પત્રવ્યવહાર કરવો

ટી. પી. દેવશી એન્ડ સન,
પી. ઓ. બોક્સ ૧૪૨૮.
૧૨૯ વીક્ટોરીયા સ્ટ્રીટ, ડરબન
(સોલ એજન્ટ યુ. એ. સા. આ.)

ભાણજી લવજી ઘીવાલા,
પોરબંદર,
કાઠીયાવાડ,
ઇન્ડીયા.

નોંધ—બોટલ ઓર્ડર માટે સી. આઇ. ઓ. ડરબન બાય કાસ્કો, ડરબન કેપર જણાવેલા એડ્રેસે પુછવાથી અમારા એજન્ટ ભાવ આપશે.

આ સાબરી, વહેરાની ચામડીને મુલાયમ રાખી સૌંદર્યવાન બનાવે છે.

ચામડીનાં દરેક છીદ્રોમાં નીકળીને અકુદરતી રંગો ઉત્પન્ન કરતી ફોડલી આપી બળતરા કરે છે

Indo-African Trade Agency,
74-76 Wilson St.
DUNDEE, Natal.
S. A

સોલ ઈમ્પોર્ટર્સ: પારસૂવાલા લીમીટેડ.
૨૮૨-૮૪ અબ્દુલ રહેમાન સ્ટ્રીટ
મુંબઇ ૩.

તમારા બનાવટી દાંત દુરસ્ત કરાવવા
લખો અથવા મળો:
બનાવટી દાંત તૈયાર કરનાર તથા દુરસ્ત કરનાર બાસ
અનુભવી અને જોખીમા બાંધીતા
એક્સપર્ટ ડેન્ટલ મીકેનીક વર્કસ
રૂમ નંબર ૧, ૨, ૩. ૯૨, માર્કેટ સ્ટ્રીટ,
જોહાનીસબર્ગ.
દરેક બનાવ દાંતનું કામ સંતોષકારક કરી આપવામાં આવે છે.
તમે તમારા દાંત પોસ્ટથી મોકલ અને ખાસ અને
ગ્રેટ વખત અનુકૂળતા.

નોમીસલ કોઇ પણ જાતનું નુકસાન કરતું નથી.	બાપરો; દાતને માટે વખણાયેલું નોમીસલ NOMISAL	તમારા બનાવટી બાકીના દરેકની કાંઇ ખોટ પડે તો તે તાત્કાલ પુરી પાડવાની જવાબદારી અમારી.

કીમત ઉપર બાકલીની ચી. ૧, ૨-૬, ૨-૬
દરેક કેમીસ્ટ અને બજારેગર બધા પ્રખ્યાતીકરા લીમીટેડની
દવાઓમાં વેચાય છે.

EXPERT DENTAL MECHANIC WORKS
'Phones 33-1334 & 24-3429. Room No. 1, 2, 3.
92, Market St, JOHANNESBURG.

Telephone 33-5382.
VALLABH RANCHHOD,
Wholesale & Retail Fruit and Vegetable Merchant
Country Orders Promptly attended to.
14, DIAGONAL St. JOHANNESBURG.

ટેલીફોન ૩૩-૫૩૮૨.
વલ્લભભાઈ રણછોડ
હોલસેલ અને રીટેલ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ અમારે ત્યાં
તાજું અને સસ્તુ મળશે.
બહારગામના ઓર્ડરોને ખાસ ધ્યાન દેવામાં આવે છે.
૧૪, ડાયેગનલ સ્ટ્રીટ. જોહાનીસબર્ગ.

WE STILL BUY
OLD GOLD, SILVER & SOVEREIGNS.
We Stock CYMA, MOVIN, WALTHAM, BURBN,
and MARIN Watches
Large stock of Indian and European jewellries always on hand
Importers of MOHINI FLUTE harmoniums
LAKHANI & CO.,
(Jewellers)
111 Grey Street, Durban. 'Phone 21258.

કીટીંગસ
પાવડર
કીડી, મકોડા, ચાંચડ, કંસારા, માખી, વંદા
વિગેરે સઘળા જંતુઓનો
નાશ કરે છે.
કીટીંગ્સ પાવડરના ત્રીન ભાગે છે.

રોઠ ભાણજી લવજીના કોઠા માર્કાવાળું વખણાયેલું
પોરબંદરનું ઘી
અમારે ત્યાંથી મોટા પ્રમાણમાં મળશે.
ભાવ માટે પૂછો યા લખો:
T. P. DEVSHI & SON,
Sole Agents for Union of South Africa.
119 VICTORIA STREET
Phone 2-2591 DURBAN. Box 1428

'Phone 20350. Tel. Add "Nartjes."
A. M. PADAYACHEE
Wholesale Fruit & Vegetable Exporter.
Country Orders executed at lowest Market prices.
Special attention given to all up-country orders.
TRIAL ORDER SOLICITED.
91 LEOPOLD ST., AND 34 CROSS ST.,
P. O. BOX 196. DURBAN.

THE EPIC FAST
(By PYARELAL)
An account of Mahatma Gandhi's Fast in September 1932, and events leading up to the Yeravda Pact, with all relevant documents. 320 Pages. 2s. 6d.

SUNCRUSH

The £1,000 Drink.

The Most Popular Refreshment.

There are many Crushes, but Only one SUNCRUSH. and that is made by

DALYS LIMITED.

72, CANADA ROAD, DURBAN.

'Phone 21078. Tel. & Cables: "Crescent." P. O. Box 582.

Crescent Trading Co. (Pty). Ltd.

WHOLESALE MERCHANTS AND DIRECT IMPORTERS IN HARDWARE

Indian And European Groceries.

Indian Drugs And Condiments.

Our Stocks Are The Best Quality And are Always Fresh

Our prices are keen.

We specialise in all kinds of Bombay, Calcutta, and Madras Products.

It will pay you to give us a trial.

Before placing your orders elsewhere benefit by our thirty years' business experience.

Our aim will always be service, quality and satisfaction.

અમારે ત્યાં નીચે મુજબનો માલ જરૂરીયાતવાળા મળી રાકશે

એલચી, બસબસ, જદામ, ચારોલી, પીસ્તા, સિંગોદા, મુલાયમ પાપડી, મુલાયમ કાજુ, ફાકુલનું પાસ, બાદેક, કવાબ, એલચા, મીસરી, બાલુશ, રંગેલાપસી (બાઠું) સેવ, કોપરાની વાટી, પીસેલું કોપરું, મુરબ્બા બાપનું કોપરું, આમ અમબ, પંજાબી સાલગ, સફેદ મુસલી, સ્પેશ્યલ મસાલો, મુંબ, સેકેલી શોપારી, કાચમા સોપ, સોપરમના સોપ, મસાલી સોપ, મુલકંદ, કાચ, બારબી બાવાનો તબાકુ, આમળાનું તેલ, મુલાયમ તેલ, બદેલીનું તેલ, મોગરાનું તેલ, કાપીનિયા તેલ વગેરે. ઓલ્યુમીનીયમ તપેલા, કપ અને રોકસર્સ, ચોખા;—બીમડી છતરાળા, બાન્ગલુરસી, માંજા, દીવડી, સુખવેલ, કોકમ; કાળા—ચણા, મગ, અડદ, તુવેર, ચાલ, વટાણા મજુર પાક્યા છડ મેથી, લવીંગ, તજ, રાઈ (રાયણ) મરચુ મસાલો પીસેલો, વિગેરે

કાંઈ પણ વસ્તુ ખરીદી કરતાં પહેલાં, અમારે ત્યાં ભાવ કહી ખાત્રી કરશો.

122 VICTORIA STREET, :: :: DURBAN.

INDIAN OPINION

Founded by MAHATMA GANDHI

No. 3 Vol. XXXVI. Friday, January 28th, 1938.

NOTES AND NEWS

Death Of Shrimati Swarooprani Nehru

We regret to record the sad death of Swarooprani Nehru, the widow of the late Pandit Motilal Nehru. She passed away at Allahabad on the 11th of this month. Born and bred under affluent circumstances, she, with her husband and children lived in comfort and ease until the family came under the influence of Mahatma Gandhi. Pandit Motilal Nehru had in her a companion who never stood in the way in his enormous sacrifices for his country. With her husband she has served India most faithfully. She has been to prison to liberate India from the yoke of the Bureaucratic Government. She had been subject to the brutal lathi charges during the last Civil Disobedience movement. She leaves her son Pandit Jawaharlal Nehru, the present President of the Indian National Congress, and two daughters Mrs. Vijaya Lakshmi Pandit, a Minister in the U.P. Congress Cabinet and Mrs. Krishna Hati Singh to mourn their loss. We, along with the whole of the South African Indians, tender our heartfelt sympathy to Pandit Jawaharlal Nehru and his sisters for the irreparable loss they have sustained.

The Late Shrimati Swarooprani Nehru.
શ્રીમતી સ્વરૂપરાણી નેહરુનું અવસાન.

Springfield Indian Gardeners

The Durban Turf Club has agreed to the Durban City Council's offer, on lease, of the 150 acres at Springfield. The land is presently occupied by Indian Market Gardeners. The lease is for 5 years at a rental of £500 per year, with a right to the Turf Club to purchase the land at £75 per acre. The Turf Club is to indicate to the Durban City Council what it proposes to do in regard to the Indian Market gardener tenants. The tenants, through Mr. A. Christopher, President of the Colonial Born and Settlers' Indian Association, have petitioned to His Honour the Administrator of Natal, to prevent the lease or the option to the Turf Club of a purchase by private treaty for £75 an acre being exercised.

A Warning To The East

Sir Ian Hamilton, speaking as a guest at a Monte Carlo Club dinner, stressed the Asiatic menace to Europe. After referring to Spain and the European trouble, he said: "In the meanwhile pawns are being placed in readiness for the battle of Armageddon. The Emperor of the East is on the march; his fighters cross mighty rivers, and the wings of his planes darken the sky. He hopes to capture Hong Kong and Singapore. Yet we Europeans are worrying ourselves over Spain. Half a million Chinese have already been killed in the opening battles. What is the moral to my tale? Surely, that somehow or other Europe should forget old feuds and prepare to stand shoulder to shoulder against Asia, which is [illegible] on the move."

Whilst it is all very well for Sir Ian to speak of the danger in the East, he was studiously silent when Italy ruthlessly walked over Ethiopia. Europe [illegible] when Mussolini massacred thousands of innocent Ethiopians on his march for [illegible].

Housing For Coloured People

The Durban City Council, according to Mrs. Benson who recently addressed a public meeting of the Coloured community at the Emmanuel Hall, has to erect 26 semi-detached cottages for the coloured aged people on 3 acres of ground on the newly acquired Sparks Estate at Sydenham. It was felt that the type of people who would occupy these cottages are such that they would prefer comfortable homes and would not desire grounds for gardening. The Council had also agreed to erect 24 single, sub-economic cottages, six of which would be three-roomed and 18 four-roomed. In addition to four-roomed cottages would be built on the Sparks Estate under an economic system, under which occupiers could buy the house. The meeting indicated that 300 families wanted Corporation housing immediately.

Coloureds And The Vote

In the course of his speech at a meeting of the Coloured community held under the auspices of the European and Coloured Christian League, at the Emmanuel Hall, the chairman, Mr. I. V. Holland deplored the wicked growth of colour prejudice. He stated that one of the principal injustices that has been perpetrated upon the Coloured community was the removal of the franchise. It was taken away from them

Indian Opinion

Friday, January 28th, 1938

A Scandal

THE Durban City Council has offered the Durban Turf Club, the lease of certain 150 acres from its Springfield Estate for a training track. The lease is for 5 years at a rental of £500 per year, the Club to have the option of purchase at £75 per acre. The land affected is now in the occupation of Indian gardeners, who have been growing vegetables on the land for the last fifty years. The Turf Club has accepted the offer, and the City Council has now written to the Club to ascertain what provisions, by the way of compensation would be made for the Indian gardeners who would be displaced from the land.

Whilst negotiations were proceeding between the City Council and the Turf Club, the Indian gardeners have not been asleep. They lodged a protest, in the strongest terms possible against the City Council leasing the property to the Club. Several meetings of the affected Indians were held at which resolutions were passed and forwarded to the Council. We are informed that at one of the meetings the Deputy Mayor, Councillor Mrs. Henson and Councillor H. H. Kemp were present. The Indian gardeners did not rest at protesting. They went further and have actually offered to purchase the 150 acres at £100 per acre, which is 33⅓ per cent. more than the price that the Durban Turf Club would have to pay if the option were exercised.

The Council has taken no heed of the representations made on behalf of the Indians on the land affected. The Council appears to be more concerned with the lease of the land to the Durban Turf Club.

The action of the Council can only be described as scandalous. The Springfield Flats have for over two generations, been supplying vegetables to the City of Durban. The Flats, although subjected to periodic floods from the Umgeni River, have been tenaciously held by the Indian gardeners. Year in and year out, in season and out of season, Springfield gardeners have never failed Durban in supplying the people with vegetables. The City Council is now endeavouring to push aside these gardeners who have so faithfully served Durban.

The equity of the case of the Indian gardeners aside. We feel that the Indian community has not had a stronger case to represent than that of the Springfield Indians. They have, through their spokesman Advocate A. Christopher, made a definite offer for the purchase of the 150 acres at a price considerably in excess of that to be paid by the Durban Turf Club.

One cannot imagine the City Council bargaining with the Club, when a better offer has been received from Indian gardeners. That is against public policy. And we cannot imagine His Honour the Administrator of Natal, to whom Advocate Christopher has appealed, giving his consent to the proposed lease to the Turf Club.

If the City Council lease the land to the Durban Turf Club over the heads of its Indian tenants, then the grossest injustice would be perpetrated.

The case of the Indian tenants is just and strong therefore in their fight against this injustice we would suggest that after every constitutional method has been exhausted they should not refrain from even resorting to Passive Resistance. Let there be no compromise. We would rather they struggle than accept compensation from the Durban Turf Club.

although thousands of them fought for the safety of democracy. The League was going to press to the uttermost for the restoration of that franchise.

So This Is War

A recent report from Salamanca reports that two hundred school children had a narrow escape on Friday last during the worst air raid on Salamanca since the Spanish war started. The bomb scored a direct hit on a school for infants known as Jesuitina's School, which is run by nuns. There were 300 baby girls on the premises at the time, but the only casualty, it would appear, was a nun who was wounded while conducting a class to safety.

To the accident that is war. How Europe, which boasts of a civilization, "par excellence" can exhibit such acts of brutality is incomprehensible. Has Satan got the better of Europe?

Post Office Will Not Be Fooled

People who enthused in sending through the Post Office 'puzzle' address, will in future, have to think twice before they send a letter with such a foolish address. The Postmaster General states that any letter with a puzzle address will be returned to the sender stamped insufficiently addressed.

Licensing Office Hours.

The Traffic Advisory Board of the Durban City Council has recommended that arrangements should be made for the Municipal Licensing Offices to remain open from 1 p.m. to 2 p.m. on week days to enable people to obtain their motor licences during the lunch hour period.

The New Agent-General

The *Tribune* reports that it is most likely that the successor to Sir Syed Raza Ali will be Sir Kailas Narayan Haksar, of Gwalior State. It will be remembered that Sir Kailas played an active part at the Indian Round Table Conference.

Destiny Of South Africa

Speaking at East London on Saturday night at a civic dinner in honour of himself and Lady Duncan, the Governor-General said that the time had long passed when people both in and out of South Africa spoke of it as a land which, though richly endowed with mineral wealth, was destined to go back to its old state when that mineral wealth was exhausted—and it was then thought that it would be soon exhausted. "That idea," he said "has been discarded. It has been replaced by a new consciousness of our national destiny, and we are using our mineral wealth and the prosperity derived from it to build up our national progress. There is ahead of us a great deal of work, in which we should strive to forget the differences of the past in a greater view of the future—an ideal for which we can all work for the future good of South Africa."

PLIGHT OF THE TRANSVAAL INDIANS

YONDER IS THE PRECIPICE

[We have pleasure in publishing Mr Ritch's article on the plight of the Transvaal Indians. Never was an article more opportune. Mr. Ritch refers to the Slums Act. What the Class Areas Bill failed to achieve, the Slums Act will not only achieve but also outdo the provisions of that Bill.—Ed. I. O.]

THE drag-net is gradually closing in on the Transvaal Indian community, and the segregation policy so long and indefatigably pursued against them promises—or is it, threatens?—to become an accomplished fact within the very near future.

The Gold Law, tightened up as it has been from time to time, the Townships Act, the Licensing Ordinances, and, finally, the Slums Act, provide a combination against the attack of which there is no escape. What the one misses, the other catches. To change the metaphor.....If the units of reaction have ground slowly, they will be found to have ground exceedingly small by the time they stop revolving. One scarcely needs to be prophet or seer to visualise the position of our Indians in the now very near future. Their exodus from suburban areas has already gone far. The Slums Act is being relentlessly employed to expropriate properties registered to Indian companies what time such corporations were within the law in owning fixed property. Where and when trading licences are renewed at all, by reason of their antiquity, they are so renewed only provisionally and conditionally. Johannesburg is being "zoned" into areas European and non-European. Renewals of trading licences are to be viewed as being granted (and accepted) subject to the Council's future requirements under the provisions of any present or any future Town Planning [illegible]. Which is equivalent to "at our pleasure." The Malay Location will almost certainly have to be evacuated; a vigorous agitation is being engineered to have it declared a slum. The Lessees have never been much better than tenants-at-will. They have no security of tenure or title beyond a receipt for the stand rentals, yet many have built expensive shop premises. This week some seventy applications for renewals of trading licences for these stands—nearly if not quite all by Indian shopkeepers—were held over to allow the Council to consider its attitude. (The shopkeepers in question are, many of them, sub-tenants who, strictly speaking, are illegally occupying.)

The very small shopkeepers in such remoter suburbs as Newclare are in similar jeopardy. All in all it is no exaggeration to say that the prospects of the small Indian trader are extremely gloomy. Their problem of to-morrow is going to be a double-sided one: How are we going to live? as well as, Where are we going to live?

The big men are still comforting themselves with the belief that their wealth and relative importance will ensure their escape from the nether of the millstones—according to which metaphor is preferred—and some of the more astute have, it is believed, actually planned to turn to profitable account the opportunities for exploitation they foresee will come their way as the exodus of their poorer brethren proceeds.

Jungle ethics are jungle ethics the world over; brute force and brute cunning the resources of the strong to devour the weak. There is, however, this difference between the subhuman jungle dweller and us denizens of the jungle we superior animals all "civilisation" that in the former "dog does not eat dog"; in the latter there are no such scruples. The Indian who does not hesitate to exploit his fellow Indian and who little recks what befalls his brother so long as he escapes disaster has no legitimate ground for squealing when his own shoulders are made to feel the whip of calamity wielded by hands still stronger than his own. Justice is ever just; mercy is to the merciful. The selfish, the avaricious, the pinched and cramped [illegible] imprisoned within the [illegible] sordid ambitions and aggrandisements to learn the truth contained in "Am I my brother's keeper?" No, will the excuse that they are no worse than their neighbours, that they but follow the example of their "betters," avail. The privilege of the oppressed is to show himself the moral superior of the oppressor. We, on the contrary, have occupied ourselves in [illegible] our own grievances at the expense of [illegible] game of beggar my-neighbour. Idolatry naturally results competition and rivalry in its own business, and the smaller side naturally uses its power to reduce the weaker to impotence. Salvation for the community is possible only one way, Gandhiji's way. When that is perceived and tried there will be hope, till then.....!

POSITION OF INDIAN WORKERS IN NATAL

LABOUR M.P.C. URGES NEED FOR ORGANISATION

AN appeal to Indians to emancipate themselves and derive from life a few of the worth while amenities of existence was made by Mr A. I. Wanless, M.P.C., at a lecture in the Jamal Institute Hall, Cross Street, Durban, on Tuesday night. Mr Wanless discussed many of the labour problems which confronted Indians in Natal and Durban. He said that the lot of the Natal Indian was anything but an enviable one. He was the subjective minority of the community and was without the redress of political influence. He was exploited in labour, both by reason of race and colour. He could not engage in the primary interests of the country where his ability would tell but was driven into other avenues of employment where he was invariably exploited. The speaker dwelt at length on the position of Indians in the secondary industries. "Some work at the deplorable wage of 5s and 6s. a week," he continued. "They may be mere youths, but there are a large number of Indians in the sweated dens who have families to keep on this wage. People who allow these sort of things to exist without taking steps for improvement cannot be called human beings." Mr. Wanless emphasised that it was necessary to form some organisation so that a few of the repressive measures could be relieved. It would be preferable if this was done in conjunction with other organisations of similar sympathies. He felt that there was a real capacity behind the Indians when they exerted themselves, but it was their duty to push ahead without waiting for help. He enumerated several points which he considered the Durban Indians would have to face in the near future. Make sure, he warned, of the nature of the organisation and its purpose. "Define its relationship between Indian and European workers, and then fight for political expression," he advised as a conclusion.

REAL SPIRITUAL LIFE

By
R. R. KHANNA M.Sc.
In "Prabuddha Bharata."

THE real spiritual life is the life of relationship between a human being and God; or, in other words, the relationship of man's individual soul with the Universal Soul. Spiritual life presupposes the existence of God and does not call for any proof though the instrument of reason seekers of real spiritual life have no doubt whatever about His existence. What they are constantly longing and labouring for is greater and more increasing contact with Divinity. They know that this increasing contact is obtained through the unselfish service of others. To them the aim of human life is absorption in God, union with Divine Life, resulting in everlasting peace, bliss, and salvation. They seek to help others also along the same path.

On the other hand, there are persons who have either no time or no inclination even to seek or follow spiritual life. They are satisfied with what is commonly known as material life, i.e., with the pursuit of wealth, power, and honour for their own sake. Their energies of youth are focussed on obtaining knowledge and then wealth; and from the source they expect to obtain all comfort, to be able to live in peace and happiness [illegible] Some persons add the pursuit of worldly honour or social distinction to their chase for wealth. There are still others who like to acquire power, so as to be able to rule and dominate their fellowmen. These acquirements are frequently intended for self-glorification, for self-aggrandisement. These are persons who can be said to live for themselves a purely material life. For these followers of pure material life the words "Spiritual Life" have no meaning. Some of them openly declare that religion is a fraud, a hoax practised by clever, unscrupulous men upon ignorant mass or upon gullible fools. For them Avatars (Incarnations), prophets and sages who lived the life of love, faith, and service, were either mythical characters unknown to history, or absolute frauds.

There is another important section of the human race, whose apparent occupation in life is pursuit of wealth, but whose inner life of worship, faith and devotion remains hidden, even from their closest friends. According to them inner life is sacrosanct and should be effectively screened from the public gaze. They love and worship God in private, without making a show of it; they take their guidance from Him before the daily round of duties, remember Him in their task during the day and then return to Him for solace after the day's work is done. An average man only sees their outer life, and wonders if they have any inner life at all. But their actions speak louder than words. Their spirit of service, sympathy, and kindness speak out for themselves.

An average man, however, only sees two distinct classes of persons, existing side by side, in this world of struggle and contradictions. One class attempts to collect all the goods of the world and the other class is contented with what little it has. The average man is, however, not aware of the state of mind of the two different types of men, i.e., of men without any faith in God and of men with faith in God, followers of pure material life and followers of spiritual life. The difference is, however, enormous.

Most of us will doubtless have experienced that there comes a time when one or other of our ties of life snaps: a dear one dies, a misfortune overtakes us, or we feel great helplessness in some other way. A sort of earthquake brings [illegible] and, [illegible] and our false values then become too apparent. Then we see Truth in the couplet: "The Great Hunter has His eye on every branch of every tree; it is His Will that I should not build my nest anywhere except in Him." We all know that there are occasions when we find ourselves face to face with death, agony, starvation, disease when only some Higher Power can save us from a critical situation. Even the most confirmed atheist, who proclaims his atheism when he is well off, on such an occasion cries out either aloud or in his heart of hearts, "Oh! good God," and then he checks himself by force of habit and says, "Is there a Power that can still save me from this sudden death, this agony, this disease? If so, let Him come and help me." His agonizing tears shed in secret, his contrite heart are sufficient to move the tender heart of our Great Loving Father. He comes readily to the rescue of the misguided one. The situation is invisibly averted and the agony is parried. A fresh lease of life is thus obtained. For Lord Buddha the sight of one corpse was sufficient to divert his attention from princely life to the life of the spirit. Similarly, for some grateful souls one mild shock is sufficient to give them a permanent awakening to real values. There are, however, others like me upon whom the incident of a critical situation averted through unseen power is soon lost and its lesson is quickly forgotten. The same agnostic starts again. The grateful soul, however, having once seen a situation of complete helplessness of man turns to establish its relationship with the Almighty God on a permanent basis. In our lives many shocks have perhaps failed to arouse us from our slumber. That is why we ask: "Is there a Creator for this universe? Can His existence be proved with reason? Why should I worry about Him at all?" Apparently we need more shocks; it is a mercy that they don't come more often. Perhaps because the Loving Father cannot see His children suffer. And yet, we are not prepared to learn without suffering!

While we think seriously of the deeper problems of life, the following questions naturally suggest themselves to us: (a) Is it reasonable to assert that this universe, consisting of the sun, the moon, the stars, the earth, the planets, etc., exhibiting such wonderful beauty and clock-work regularity, should be without a supreme controlling Power? (b) Do not the laws known to Science suggest to us that there must be a Master-Mind behind them? Does Science *make* laws of nature or merely *discover* them? (c) Is it right to deny the existence of the science of Chemistry or Bacteriology, because we have not received any training in these Sciences? (d) Have the atheists dutifully made a search for God and failed? Have they followed the instructions of those who know Him? Much has been made of reason in this age. Reason has its own sphere of action but that sphere is limited like the sphere of all other human faculties. The human eye cannot see the infra-red region or the ultra-violet region. Other delicate instruments know these regions perfectly well. The human ear can hear only within a limited range. The "wireless" shows us the existence of other regions clearly. Similarly the boundary of reason is also limited. For example, reason finds itself bewildered in the region of love. Love is known to be blind. It is not surprising, therefore, that reason cannot understand faith. The position of reason is very insecure. Four persons, whose reason is not strongly developed, sitting together will be found at peace with one another—whereas four persons whose reasoning faculty is strongly developed will be found quarrelling with one another in a short time. Each one of them will claim his reasoning to be right. Which one should we follow? You cannot build the house of your life on such shifty, sandy soil. One argument tomorrow may upset all my reason of to-day. We must look for a surer foundation to form the bed-rock of our lives.

For the benefit of those of us who have not yet made a beginning in

spiritual life, but desire to do so, I would respectfully suggest that they should assume for a time that God exists very near us, that He is all-powerful, also that he loves us. The Creator loves his creation. This is perfectly simple. The Father loves His children. Each of us has a daily task to perform or some difficulty to face. For most of us the load appears to be heavier than we can carry with joy. Let us therefore pray to our Father, to our Master for help, before starting. Let us pray to Him for help, imagining that He is standing before us in human form, listening to all we say. Imagine that He is full of power, full of love, anxious to help us when we ask Him for it. Who would not like the friendship of a powerful being? Then, let us thank Him for what He has given us—for we are better off than many round about us. If we are deprived of any of our present belongings, any of our organs of knowledge, we shall then learn to prize these gifts greatly. Let us express our deep sense of gratitude for all these, because He has given them to us unimpaired. Let us also beg Him for help in our day's duty. I have found that help does come *invariably* and I can now carry my load with joy, because of His help. This is available free, merely for the asking, to everyone of us, provided we are sincere in our asking. Try this experiment and you will like the results. If you find that this prescription [illegible] satisfactory then forge ahead. Your adoption with which we started will stand proved. You will find the most difficult task becoming easier. If after sufficient trial you find that the prescription has failed, then either give it up or go to someone who can help you along. He will tell you the cause of your failure. You will find that your faith will grow from strength to strength. Life will become a joy in stead of a burden. The language to be used in prayer does not matter. God knows all languages. The most effective language is the language of the heart. Any time you select for prayers according to your religion is good. God is available at all times. Follow your own religion and carry out the teaching of the Founder of your religion with sincerity and love. But, remember to get down to the *original teaching*. No change of religion will be necessary.

Let me describe to you the state of mind of a man or woman without faith. My observation is that a man without faith is the weakest animate being of all creation. Don't be deceived by his external make up, don't be bluffed by his apparent bravado. See him when the rude shock of life comes to him. That is time to test the strength of a man. He is then found unprepared; he will look like a ship without an anchor trying to meet a storm. His reason refuses to help him then. Reason gives poor solace to a man whose heart is broken. Can the pang of the heart be relieved by an appeal to the head? On the contrary, a man endowed with faith, finds a permanent support for his trust in God. In all such situations, his mind travels back to the feet of his Lord, to whom he presents his afflicted heart for the healing balm—love. He [illegible] internal support [illegible] his heart [illegible] and [illegible].

In all spiritual life remember that the relationship of love between human beings and their creator call Him by any name you like, worship Him in any form you like, speak to Him from your heart in any language you like; at any time you like. He will respond to all sincere worship, to all true devotion. This relationship is held firmly together by the cement of faith, through all storms and stress. We observe that the sun, the moon, the earth, the air, the water, belong to all [illegible] kind, their Creator, similarly belong to all of us. It cannot be the monopoly of any one religion; He belongs even to those who do not seek Him. He love them even though they do not love Him. A father loves his child even though the child be a truant child; even if he is disloyal for a time. He likes to see us all happy and [illegible] each other's love. Those who strive in this have found freedom and happiness in this life; their faces are bright and glowing with radiant joy. This road is open to all.

CONGRESS WAS NEVER STRONGER THAN TO-DAY

SAYS PANDIT JAWAHARLAL NEHRU

PANDIT JAWAHARLAL NEHRU delivered a powerful speech at a public meeting held recently in Purshottamdas Park (Allahabad). He declared that the Congress was never stronger than to-day. They must carefully study the international situation and take advantage of it and of the psychological background in India to fight Federation and win freedom. Pandit Jawaharlal said there were undoubtedly conflicts which the Congress ministers had to face, but these were minor issues compared to the big issue facing the country, viz., independence. Congress was the only organisation which could lead the nation successfully through the impending crisis and they must strengthen the Congress. That was what mattered at present. Europe to-day was like a boiling cauldron and any moment flames might leap out and destroy the continents. After few years, he thought, the whole world would be changed.

Congress Ministries

Referring to Congress Ministries, he said that they were working under serious limitations of law on the one hand and insistent demands of Kisans and labourers on the other. He did not think their troubles could be ended under the present circumstances. Democracy, he said, demanded discipline as well as freedom of expression of views on the part of the public for formulation of national policies.

Referring to Federation, Pandit Nehru said that the A.I.C.C. had sent out a sort of a 'diplomatic' note to the Government at its last meeting. Some people said the resolution was very mildly worded. He wanted to tell them that the Congress was in the position of the Government now and they had couched their resolution as one Government would do in sending a note to another Government. It was the power behind that note that mattered. As for the steps to combat Federation, he thought it was somewhat premature to discuss them at present.

Replying to a question from the audience as to why Mr. Purushottamdas had been arrested under Section 124-A, Pandit Nehru said he did not know the facts of the case, but in broad outline he had down what would be the Congress policy on such matters. He said the Congress Ministers would not countenance speeches tending to cause violence and create danger of the breach of peace. Congress Ministers would not do anything that would antagonise the public, as they had to rely upon the goodwill of the people.

Things In General

Natal Indian Farmers' Union

THE delegation, comprising of Messrs. I. Khan (president), K. Thumbran, M. S. Reddy, M. A. Reddy, R. J. Naiker, S. Sarjeewan and S. M. Moodley, of the Natal Indian Farmers' Union, that set out a few weeks ago to tour the Union and Lourenco Marques, has just returned to Durban. The object of the tour was to make an extensive and a thorough investigation from the economic and general point of view in so far as the fruit traffic is concerned. It is expected that the delegation will make a full report shortly.

Johannesburg Indian Social Welfare Association

Amongst the matters that were discussed at the last meeting of the above association were the following:—

The age of Indian women who were entitled to receive relief grants had been reduced from 60 to 55. Further representations are to be made for an additional reduction with minimum age.

The association is to write to the Commissioner for Immigration and Asiatic Affairs in order to investigate the possibility of obtaining a grant from the Indian Immigration Unrest Funds for welfare work amongst Indians in the Transvaal.

It was learned that Mr. Jajbhay was prepared to give £1,000 towards the establishment of a Maternity Home for Indian women.

Hindu Temple On The Reef

The first step towards supplying the lack of cultural and religious facilities for the Hindu community in Johannesburg has been taken. A temple is to be built by the brothers Messrs. Kalo-Charan Rajo and Kalo-Charan Dawnarain, the sons of the late Mr. Malo-Charan, who in his lifetime desired the opportunity to build a temple for the Hindu community of the Transvaal. His wish was not realised, but his sons have now decided to erect as a memorial to him a hall and temple on a site in Mayer Street, Mayfair. It is expected that the building will be completed by the end of April, when regular services will be held. The memorial hall has been designed so that it may be used for school purposes and for public functions and meetings. Efforts are being made to get a prominent citizen to open the hall. The temple will be the first of its kind in Johannesburg and will be unique in that it is being provided at the expense of one Indian family. It may be the forerunner of many similar institutions for the cultural and social advancement of the Hindu community.

Weights And Measures Act

In a circular addressed to the Indian merchants and importers, the Joint Secretaries of the Natal Indian Congress advise that Government officials have informed that body that some binding twine imported from India and sold in Natal was under two ounces, which was a breach of the regulations framed under the Weights and Measures Act. The circular gives the relative regulations in details for the information of the importers.

Indian Mayor For Mauritius Capital

Mr. Goolam Mahomed Dawood Atchia, the unofficial Nominated Member of the Legislative Council, has been elected Mayor of Port Louis for 1938. This is the first time that an Indian has been raised to the mayoralty of the capital, notwithstanding the fact that Indians comprise 75 per cent. of the Island's population.

Mr. Varma's Activities

Mr. Goruduth R. Varma, who recently made an extensive tour of the Cape Province will be the guest of the Parkhill Fraternity Club of Greenwood Park, on Sunday, January 30. During his sojourn at the Cape, Mr. Varma made a close study of the conditions of non-Europeans and it is his desire to publish same in a series of articles in the non-European Press in Durban. During his stay there, Mr. Varma approached several organisations with the same ideals and aspirations, and he feels confident that a conference of all organisations may be convened at Capetown or Durban some time in December. At Capetown, Mr. Varma officially represented South African Youth Movement (Durban Indian Branch), Ilanga Lase Natal, South African Hindu Maha Sabha, Umkumaas School Board and Parkhill Fraternity Club. His investigations there will also be the text of an interesting lecture to the club at a future date.

M. K. Gandhi Library And Parsee Rustomjee Hall Committee.

A farewell reception will be given to Pandit Kishiram B.A. on **Saturday, January 29** at the the Parsee Rustomjee Hall, 140, Queen Street, Durban at 2.30 p.m. All are cordially invited to attend.

G. H. A. JHAVERI,
Chairman.

S. J. KANDHIA,
Hon. Secretary.

Young Men's Muslim Association

The following telegram was sent by the Young Men's Muslim Association, Durban, to King Farouk and Queen Farida, on the occasion of their marriage: "Accept our heartiest congratulations and good wishes on this felicitous occasion of your marriage."

Ermelo Indian Government School

A well represented gathering of parents and scholars assembled at the Ermelo Government Indian School on Sunday last, on the occasion of the presentation of certificates to the successful scholars who passed their 6th Standard. Amongst the prominent merchants present were: Messrs. Ismail Bandar, Qassim Bhayatia, Ismail Cassim, Ahmed Joosub, Mahomed Ravilla and Ismail Jaat. Mr. Ismail Dandar presided. The principal read the brief report of these boys and wished them every success, and he sincerely pleaded with the parents to make every endeavour to afford them higher education by sending them to a college. The successful students for 1938 were: Abdul Hack Bhayatia, Omar Joosub Moonda, Salim Bhayatia and Ismail Moola. The meeting decided to extend the present school building and to open a boarding house for country boys. A scholarship will be established to enable successful students to further their studies. The meeting terminated with a vote of thanks to the chair. Those present then partook of light refreshments.

Nizamia Muslim Society

The treasurer of the Nizamia Muslim Society, (Maritzburg), begs to acknowledge with many thanks the following donations and collections on Eid Day, 1357 (1938): Messrs International Harvester Co., £5; Hillman Bros., Handler & Handler, United Tobacco Co., African Tobacco Co., and Jones & Co. Ltd., £2 2s. each; O. H. O Pear, £1 10s.; Atlantic Refining Co., A. H. Arnold, Karlview Steam Mills, Prices S A, Ltd., Vacuum Oil Co., and Monat & Co, Ltd. £1 1s. each; Miss J. Fell, Mrs. E. A. Harwin and Rambulla Rajha, £1 each; A. Fakier, 15s., D. M. Noorgat, 11s.; S. Yacoob, Binder Gerang Co., G. R. Bradlow & Co., L. Dingler Ltd., H. Evans & Co., Globe Chair Factory and Safter Bros., 10s. 6d. each; Ireland & Co., R. Fuller, S. A. Malt Dean Mahomed, Sgt K. I. Mandivi, M. D Jaer, Shaik Yusuf and L A Soopiwala, 10s each; S. E. Kaiser, as. D.J. Nabbie Bookas and Allbodson, 5s. each.

Lord Lothian Meets Mahatma Gandhi

The Bombay correspondent of *The Times* states that political circles are evincing great interest in Lord Lothian's conversations with Mahatma Gandhi at Sheogaon, in the Central Provinces. Lord Lothian is living in a mud hut adjoining Mahatma Gandhi's and is partaking of the same food as members of Mahatma Gandhi's settlement. His interviews with Mahatma Gandhi last only an hour a day, owing to Mahatma Gandhi's weak state of health. Lord Lothian, who is the 11th Marquess, was Parliamentary Under-Secretary at the Indian Office in 1931-32, and in the latter year he was chairman of the Indian Franchise Committee. He was secretary to the Prime Minister from 1916 to 1921. His connection with South Africa goes back to 1905, when he was appointed assistant secretary of the Inter-Colonial Council of the Transvaal and Orange River Colony. He was editor of the Round Table from 1910 to 1916.

Bitter Fighting In Snow

The bitterest fighting of the Japan war is taking place in blizzards, snow and sleet on the Lunghai railway front, says *The Daily Telegraph*'s special correspondent in Peking. Japanese columns driving towards Suchow, a vital railway junction, are encountering stubborn resistance. Both sides are having great difficulty in supplying their men with food and munitions owing to the weather. About 30,000 Chinese troops are reported to be entirely cut off from supplies and to be roving over the countryside frantic with hunger. Bombing by Japanese planes has completed the destruction of their lines of communication which storms had begun. A five-hour battle at Mingkuang, near Penpu, ended in the Chinese positions being stormed at the bayonet point. The retreating troops blew up the bridges over the river. Japanese artillery attempting to cross on the ice crashed through into the water and engineers had to work up to their waists in the freezing river making temporary bridges. The blizzard cold has made this battle, which is being waged over a vast area, one of the cruellest of the whole campaign. Frost bite is taking a heavier toll than the actual fighting.

Chinese War Lord Executed

Standing in the bitter cold under a cheerless drizzle, General Han Fu-chu faced a firing squad at Wuchang, on January 24, across the river from Hankow. Previously General Han Fu-chu had heard the verdict standing in stoney silence, but his face paled as the final words he himself had so often pronounced were uttered. The execution is expected to result in the strengthening of discipline in the Chinese army. General Han Fu-chu was one of the great War Lords of China. The charges against him included disobedience of military orders, undertaking an unauthorised retreat, the forcible sale of opium to people of the Shantung province, the forcible collection of taxes and other levies and seizure of public funds.

British And German Protests

The British and German Consuls-General in Tsingtao have made representations to the Japanese authorities regarding cases of illegal entry of property of their nationals. British property was concerned in four cases and German property in two. The most serious case occurred when a British subject, Mr. Malcolm Young, found a drunken Japanese soldier on his premises and was assaulted when he attempted to eject the man.

Trials Of Monster Plane

One of the world's largest aircraft, the first of 14 Armstrong Whitworth "Ensign" monoplanes ordered by Imperial Airways, was seen by the public for the first time on June 24, says a Reuter's message from London. Trees had been cut down and fences removed to make way for the giant plane. The plane took off after a very short run and landed in an equally short distance. It left Hamble the same afternoon for Coventry to carry out further tests. The craft, which has accommodation for 42 passengers, has a wing span of 124 feet and an overall length of 101 feet. It weighs 30 tons and has a speed of 200 miles an hour.

M.C.C. Commission's Findings

Drastic recommendations are included in the findings of the Commission appointed by the Marylebourne Cricket Club to investigate the problems confronting first class counties. The recommendations include reduction of championship competitors from seventeen to fifteen, and twelve points for a win instead of fifteen. No points will be awarded to the side losing the first innings. The innovations not recommended include an eight-ball over, though it is admitted that it would be time saving in time-limit of cricket. The report also recommends that the clubs making arrangement with professionals should insert a clause that no player should accept a tour overseas unless the consent of M.C.C. was obtained after consulting his committee.

Death Of R.A.F. Pilot

A Reuter's message from London dated January 24 states:—Pilot Officer Charles Usher Percy, who was killed on Sunday while practising landing on Aircraft Carrier Glorious, his plane crashing into the sea near Malta, was the son of Mr Neville Henry Usher Percy of Tower Kanse, Tuxedo Park, United States.

New Year Calendars

We acknowledge with thanks, calendars for the New Year from Messrs. N. P. A. Commercial Printing Co. Ltd., Selligson & Clare Ltd., Mercantile Printing Works (Durban), N. M. Pillay (Maitland); and B. N. Patel (Johannesburg).

Acknowledgment Of Good Wishes

The following replies to Christmas greetings sent to members of the Royal Family have been received by Mr. M. C. Muslim-Bana, Sastrodi, Durban.

QUEEN MARY

"I am commanded by Queen Mary to thank you very much indeed and your family, for the charming Christmas greeting. Her Majesty is very much touched by your letter, and reciprocates your good wishes."

DUKE AND DUCHESS OF GLOUCESTER

"The Equerry to the Duke of Gloucester has been directed by His Royal Highness to thank Mr. M. C. Muslim-Bana for his kind Christmas wishes, which their Royal Highnesses much appreciated."

DUKE AND DUCHESS OF KENT

"The Private Secretary to the Duke of Kent is desired to convey to Mr. M. C. Muslim-Bana the sincere thanks of the Duke and Duchess of Kent for his kind wishes on the occasion of Princess Alexandra's first birthday."

American Jews And Palestine

At a national conference to appeal for a united Palestine, American Jews were asked to raise 15,000,000 dollars this year to provide a home for Jews from Rumania, Poland and Germany in Palestine. The conference resolved to ask for a British assurance that the restrictions on immigration to Palestine would be temporary, and expressed a wish that "the British Government will not swerve from its solemn undertaking to co-operate with the Jewish people in establishing a Jewish national home in Palestine."

Social And Personal

Mr. F. I. Naidoo, son of Mr. and Mrs. M. J. Naidoo, of Grahamstown, has returned from Ceylon by the *Gujarat* which arrived in Durban on January 7. Mr. Naidoo has been 10 years in Ceylon, and during the past nine years, has been a lecturer in St. Peter's College, Colombo. He left for Grahamstown on January 10 to join his father's firm.

* * *

Mr. and Mrs. M. Coopan, of Chetty's Cafe, Durban, wish to express their appreciation for the kind assistance rendered by numerous friends on the occasion of their son's wedding on January 12. They also desire to thank those friends who sent congratulatory messages and gifts to the bridal couple.

India Letter

(From Our Own Correspondent)

Congress President

CONGRESS headquarter's announce that Subhas Bose, who is now in London, has been elected president of the 51st session of the Congress which is being held in Haripura next month, states a Reuter message from Allahabad.

The Fire Of Hunger

Pandit Jawaharlal Nehru speaking at a largely attended meeting at Sylhet (Assam) said: "What is important today is not so much the local problems as the problem of India as a whole. Think in terms of India, and to some extent, in terms of the world. When a house is on fire, our first duty is to contemplate efforts to extinguish it. The fire of hunger has broken out in India to day, and I wonder how the people in our country can dissipate their energies over petty problems in the face of that danger. I have no patience with persons who quarrel over petty disputes, utterly disregarding the solution of the big problems that." Continuing, Panditji confessed his feeling of embarrassment at the language of excessive praise showered on him in which the addresses presented to him were couched. "These show," said Mr. Nehru, that people expect magic things from me. I am afraid there is nothing like magic in this world, otherwise "swaraj" should have been attained long ago. On the other hand, you have to try hard and work incessantly for the fulfilment of the ideal in our view. It may be right to show affection for an individual, but in India it is dangerous to exalt an individual too much. We have had too long a case of persons sitting not only in an exalted pantheon, but on the shoulders of humanity. We want now the forgotten and downtrodden men to come up in their turn."

Bombay Wants Titles Banned

The Congress Legislative Assembly has passed a resolution expressing the opinion that the conferring of titles by the King or the Viceroy on any persons in the Bombay Presidency should be discontinued.

"India Extraordinarily Peaceful"

Lord Lothian in a broadcast speech from the All India Radio, Bombay, declared that "India is extraordinarily peaceful, as compared with the countries of Europe. It seems to me that whereas there are no bombing planes at Bombay there is no city in Europe which has not some 500 bombing planes within hundred miles of it, and so I am very glad indeed to be in India where everything is so peaceful and pleasant." Lord Lothian said that he was very anxious to find how conditions were in India now that the new constitution had come into being. Asked if he hoped to see Mahatma Gandhi and other leaders, he replied in the affirmative and hoped that Mahatma Gandhi would very soon be restored to perfect health.

Wardha Educational Scheme

"Education, if sound in its principles, should be imparted through some craft or productive work, which should provide the nucleus of all other instruction provided in School," says Dr. Zakir Hussain, Chairman, Wardha Education Committee, in his report, which outlines a seven year course as the basic education for boys and girls and a three-year course as training for teachers. The report, which, at the outset condemns the present educational system as "functioning listlessly and apart from real currents of life, unable to adapt itself to the changed circumstances,

B. W. CANEY
– Jeweller
366 West Street, Durban
For best value in Jewellery & Watches of all makes ...

neither [illegible] the element of the present situation [illegible] inspired by a life-giving creative ideal" emphasises that the object of this new educational scheme is not primarily the production of craftsmen able to practise some craft mechanically but rather exploitation for educative purposes of resources implicit in craft work. This demands that productive work should not only be a part of the school curriculum—its craft side—but should also inspire the method of teaching in all other subjects. Stress should be laid on the principles of co-operative activity, planning, accuracy, initiative and individual responsibility in learning." The report also stresses that the teachers and educationists who undertake this new educational venture should clearly realize the ideal of citizenship inherent in it. The new scheme will aim at giving the citizens of the future a keen sense of personal worth, dignity, efficiency and the will to strengthen in them the desire for self-improvement and social service in a co-operative community. The following are suggested as the basic crafts in various schools for a seven-year course:—(1) Spinning & weaving; (2) carpentry; (3) agriculture; (4) fruit and vegetable gardening; (5) leather work and (6) any other craft for which local and geographical conditions are favourable. The report also lays emphasis on proper teaching of the mother tongue, elementary knowledge in mathematics, social studies, general science, nature study botany, zoology, hygiene, physical culture, knowledge in the stars, chemistry, drawing, music and Hindustani. The teacher's training course is also designed on similar lines.

Madras Premier At Law College Students Union

Sjt. Rajagopalachariar the Premier of Madras, addressing a gathering of Law College Students Union at Madras the president Miss Vilasini Shenoi, presiding replied to a question asked whether it will not help to secure for the unemployed law graduates some places, if the separation of the Executive and the Judiciary was effected." If the Executive and Judiciary are to be separated it will have to be done on grounds of principle but not with a view to creating a few more posts for the unemployed lawyers. Separation will certainly entail additional expenditure. The question is, whether in the present state of affairs, it will be wise to launch upon it when we have more urgent things to attend to." Mr. Rajagopalachariar continuing refuted the suggestion made in certain quarters that separation of Executive and Judiciary would not entail additional cost. The Premier put forth a vigorous plea to the Law graduates to go and settle themselves in villages and be of help to themselves and their countrymen like medical practioners in rural areas. They could tender advice to the villagers and settle disputes among them. They should keep villages in good sanitary condition and should become preventive and curative lawyers and sanitary officers. The lawyers should know something of everything. The Madras Premier then said that lawyers, both men and women, had a great future if they took to this work. He even foresaw a greater future for women lawyers if they settled in the villages, than their male brethren. In that they would more tactfully and gracefully settle disputes among the villagers. Concluding, Mr. Rajagopalachariar said that he envisaged a new curriculum of legal education to adapt the profession to villages and make young men and women best fitted to be village lawyers.

The Sporting World

Cricket At Sea View

AT Sea View, on Sunday January 16, the Shamrocks Cricket Club beat Malvern Cricket Club, by an innings and 74 runs. The Shamrocks batted first and scored 168 runs of which Alex Peters, who opened for the Shamrocks, hit up a forceful 97 not out in 110 minutes, this being the highest individual score ever made at Sea View. Jack Naicker who partnered him hit up a breezy 27, the partnership adding 84 runs for the second wicket. In both innings, the Malvern collapsed against good bowling by Jack Naicker and Edgar Peters, who took 5 and 3 wickets respectively in both innings. Malvern replied with 41 in their first innings, and were made to follow on to score 19 for 9 wickets. They were all out for 15 in their second innings. Mr. P. D. Naicker captained the Shamrocks, and must be complimented on his success.

Transvaal Coloured Cricket Union

Mr. Sol. D. Royappen, one of the delegates chosen to represent Transvaal at the Board meeting in Kimberley on January 19, writes:—Everything in terms of the request made at the South African Cricket Conference in Durban was carried out most satisfactorily. With the exception of Natal, the Board meeting was fully represented. The deliberations having been completed, Mr. Royappen, the acting secretary of the South African Coloured Cricket Board in the Transvaal Province, was requested to advise the affiliated control accordingly. The venue of the next South African Coloured Cricket Tournament for the Barnato Trophy is now definitely decided to take place in Transvaal during Christmas and New Year holidays. A formal welcome was extended to the delegates of the visiting centres by Mr. Oscar Richards, president of the Board, when the latter announced that the Board was revived and will resume its activities at head quarters, Kimberley, until the next South African Cricket Tournament. Mr. G. Moosa, president of the Western Province Coloured Cricket Union, paid a tribute to the president of the Board. Throughout the proceedings of the meeting, the president displayed a spirit of friendliness, and the fact that Mr. Richards held the presidentship of the Board for quite a number of years, was an indication of his integrity and ability.

By "Rambler"

Jack Doyle In The Picture

Jack Doyle is likely to fight Walter Neusel in London during March. Several promoters are after the match and negotiations are likely to be concluded within a few days. Doyle is at present fulfilling a music hall engagement but is keeping in fight training. His [illegible] that although nothing had yet been [illegible] it was practically certain that Doyle's next opponent would be Neusel, who is still in Germany. Larry Gains has challenged Tommy Farr to an Empire title fight but the Board of Control are unlikely to sanction it. Gains has written to the Board claiming the title in view of his recent successes and Farr's non-acceptance of his repeated challenges but the Board told Reuter, "For Empire champion."

Japan Votes £300,000 For Olympic Games

The Japanese Government has set apart the sum of 4,300,000 yen (about £300,000) in its budget for the organisation of the 1940 Olympic Games. The demolition of the Meiji Stadium in the heart of Tokio will begin shortly, and the Olympic Stadium will be erected on its site.

"RESISTO"

Ready Mixed Paint was recently supplied on a year's Government Contract.

A Painter writes: "I have used "Resisto" for years with excellent results."

Agents for Tongaat and District:

GANDHI & Co.,

TONGAAT

EARNING POWER SENT TO YOU BY POST

You can have a College training in almost any career for a few shillings monthly.

STUDY AT HOME IN YOUR SPARE TIME.

HOW TO STUDY

[illegible] PRIVATELY [illegible]

IT IS THE PERSONAL TOUCH WHICH COUNTS IN POSTAL TUITION.

WRITE TO-DAY

THE BENNETT COLLEGE Ltd., (Sheffield).

[illegible] is in charge of this section

232, Grey Street, Durban 1931

DIWALI SPECIAL NUMBER OF "INDIAN OPINION"

Profusely illustrated and full of interesting reading matter for young and old

PRICE 1s

Obtainable in Durban at the following places

PATEL'S VEGETARIAN TEA ROOMS, Grey Street

SINGH'S CAFE, Grey Street;

SUNDRAND TOBACCO WORKS, Grey Street;

NARANJI VALLEBHI'S TEA ROOM, Bunk Street;

K. N. PILLAY, Aliwe Street;

And From: Manager, "Indian Opinion" Phoenix, Natal.

Indians In South Africa

Helots within the Empire and How they are Treated.

By Henry S. L. Polak.

Price ... ... 2s.

To be had from:—

INDIAN OPINION, Phoenix, Natal.

Books for sale.

NOTE.—Remittance should accompany order V.P. ORDERS will not receive attention. Postal Orders to be made to "Indian Opinion" at Phœnix. Postage Free on all books.

The Story of Ramayana ... ... 6d.

J. C. BOSE.—His discoveries and writings with a Biographical sketch and portrait ... ... 4s.

EMINENT MUSSALMANS :

Contents :—Sir Syed Ahmed, His Sadat Jang, Nawab Mohsin-ul-Mulk, Hazrat Abdul Haque, Badrudin Tyabji, Rafiuddin Mohamed Sayani, Syed Mahmud, Syed Amir Ali, The Aga Khan, Sir Mohammad Shafi, Sir Ali Imam, Syed Hasan Imam, Ajmal Khan, Sir Pherozeshah Mehta, Sir Abdul Khan, Syed Hamid Bilgrami, Rafiuddin Ahmed, Sir Mohamed Iqbal, Sir Muhammad Habibullah, Sir Sultan Ali Baig, Jinnah, Sir Abdur Rahim, M. Hidayat and the Ali Brothers.

Price ... ... 5s.

ON KHADDAR—

[By Dr. Pattabhi Sitaramayya]

In this handy book, Dr. Pattabhi Sitaramayya traces the causes that led to the destruction of many ancient crafts and industries of India. He also illustrates by facts and figures the great wrong the country has made by the step Mahatma Gandhi took by exalting the question of Khaddar on to the pedestal of a particle plank in the Congress platform.

Price ... ... 1s. 3d.

SAKUNTALA—

By Rayalu Sathianadhan, M.A. A prose version in English of Kalidasa's drama.

Price ... ... 1s. 3d.

ESSYS ON INDIAN ECONOMY—By Mahadev Govind Ranade. Price ... 4s. 6d.

ESSAYS ON INDIAN ART, INDUSTRY AND EDUCATION.—By E. B. Havell Price ... ... 3s.

INDIAN INDUSTRIAL AND ECONOMIC PROBLEMS—By [illegible] Price ... 4s

YOU CAN'T BE LATE WITH

ROAMER

Obtainable in

15 & 17 Jewels Gold or Rolled or Crome

Latest Style and Design

ફનીયાનું' જીવન વખતસર દોડવું' જોઇએ અને તેથી નિયમિતતા શીખવી જોઇએ.

રોમર ઘડીયાળ તમારો વખત સાચવશે.

વધુ માટે પત્ર લખવાના રોજ જોગ્ય ઓફાસ સેલાસ ઓફર જોગના નકલ કેટેલ્સ વગેરે માટે લખવાના છે.

Sole Distributors

PATEL AGENCIES (Pty) Ltd.

'Phone 33-2081. P. O. Box 6092

No 1a KORT STREET, JOHANNESBURG

The History of The Indian National Congress (1885—1935)

In Khaddar binding with over thousand pages. [illegible] the photos of all the past Presidents

Price: 6 Shillings

Obtainable from:

The Manager,
'INDIAN OPINION'
Phoenix, Natal.

Congress Jubilee Albums

An artistic Jubilee Album containing the photos of all Congress Presidents from 1885 to 1935. The pictures have been done in three colours with artistic decorative borders. The best available pictures of the Congress Presidents have been chosen for the colour printing.

Price: 2s. 6d.

To Be Had From:—
"INDIAN OPINION."
Phoenix, Natal.

'INDIAN OPINION'

(Founded by Mahatma Gandhi in 1903)

For The Moral, Political and Social Advancement Of Indians In South Africa.

Published Every Friday.

Subscription Rates

Payable Always In Advance.

Within the Union	21s.	Annually
" " "	11s.	Half-yearly
Outside the Union	22s. 6d.	Annually
" " "	12s.	Half-yearly

Become a Subscriber and persuade your friends to do likewise.

Apply to—

Manager,
Indian Opinion,
Phoenix, Natal.

CHOONILALL BROS.

THE NOTED INDIAN "SARRI HOUSE IN SOUTH AFRICA."

141, GREY STREET, DURBAN.

Branches
Cor. West Street and 80 West Street,
VERULAM
GARAGE AND SERVICE STATION
Cor. West Street And [illegible]
VERULAM

Cable & and Tel. Add
"ADVANTED"
Phone 21018
" 21448 Res
DURBAN
Phone 80 Verulam.

ARRIVING BY EVERY MAIL FROM INDIA AND JAPAN

BENARES SARRIES WITH BORDER AND PLAIN CENTRES, BUTIDAR BENARES SARRIES IN SEVERAL SHADES
Price from 60/ 85/ 105/ & upto £20.
THE LATEST PRINT BENARES [illegible]
EMBROIDERED SARRIES 25 [illegible] & up
PRINTED VARIOUS LINES OF SARRIES from 12/6, 17/ & upward
EMBROIDERED CREPE-DE-CHENE from 3/6 yd. 42 in & 44 in width.
LATEST DESIGN SARRIE Cloth 44 in width from 1/3 yd. 1/9, 2/ & up
GEORETTE SARRIES LATEST ARRIVAL price from 25/, 30/-, 45/ & up
LATEST BOMBAY TO MATCH SARRIES price from 12/6, 17/6 & upwards
ZARI WORK SILK SARRIES IN ALL SHADES from 65/ 95/ 125/ & upwards

THE NOTED
INDIAN SARRI HOUSE
IN SOUTH AFRICA.

SUITABLE FOR WEDDING GIFTS

Brassware Vases, Rose Bowls, Jardines, Engraved Trays and Various other Lines
At Special Reduced Prices

Harmoniums, Tablas, Gramophone, Records & Musical instruments At Rock Bottom Prices
Indian Condiments Indian Groceries At Wholesale Reduced Prices

Midwest Radio & Radio Gram from £15. £25. £35. / - & up.

Marble Taj Mahal from 12/6, upto 25/- each
Suitable for Xmas Presents
Write for sample and price list Particulars

ચુનીલાલ બ્રધર્સ

દક્ષિણ આફ્રિકાનું જાણીતું સાડીઓનું ગૃહ

૧૪૧, ગ્રે સ્ટ્રીટ, ડરબન.

બ્રાંચેા:
૫૩ અને ૬૦ વીક્સ સ્ટ્રીટ
વેરૂલમ.

ગરાજ અને સર્વીસ સ્ટેશન
૭ વેસ્ટ સ્ટ્રીટ અને ૫૩ વીક્સ સ્ટ્રીટ
વેરૂલમ.

દરેક સ્ટીમરમાં જાપાન તથા હિંદથી આવે છે
બનારસની ફેનારવાળી અને સાદી, તેમજ જાતજાતની બુટીદાર સાડીઓ રૂા. ૬૦, રૂા. [illegible] રૂા. ૧૦૫ થી માંડીને પા. ૨૦ સુધીની
બનારસથી ઢગબંધ આવલી છે.

કલમ કામની સાડીઓ રૂા. ૨૫ અને રૂા. ૩૫ થી ઉપર.
જાતજાતની ભાતવાળી સાડીઓ
રૂા. ૧૨–૬ અને રૂા. ૧૭–૬ થી ઉપર.

કલબનું ક્રેપ–દી–ચીનનું [illegible] પર ૪૮ ઇંચ અને ૪૫ ઇંચ પહેાળ.

સાડીનું લેટેસ્ટ ડીઝાઇનના [illegible] ઇંચ પહેાળ ચારની, રૂા. ૬–૬, રૂા. ૭–૮, રૂા. [illegible] અને તેથી ઉપર
ઢગબંધ આવેલી જ્યોરજેટ સાડીઓ રૂા. ૨૫, રૂા. ૩૦, રૂા. ૪૫ અને તેથી ઉપર

સાડીને મેચ પડતાં બ્લાઉઝ રૂા. ૧૨–૧, રૂા. ૧૭–૧ અને તેથી ઉપર.

દરેક રંગની જરી કામની રેશમી સાડીઓ રૂા. ૫૫, રૂા. [illegible], રૂા. ૧૨૫ અને તેથી ઉપર.

હારમોનીયમ, તબલાં ગ્રામેાફેાન, રેકર્ડો અને બીજાં વાજાંઓ ઓછામાં ઓછા ભાવે.

દરેક જાતનું ગાંધીયડું, મેાથરી પટારેા દેાલસેટ ભાવે.

મીડવેસ્ટ રેડીયેા અને રેડીયેા ગ્રામ્સ
ભાવ: પા. ૧૫, પા. ૨૫, પા. ૩૫, પા. [illegible] અને તેથી ઉપર

ક્રિસ્ટમસના પ્રેઝન્ટને લાયક આરસના તાજ મહાલ
ભાવ: રૂા. ૧૨–૬, રૂા. ૧૭–૬, રૂા. [illegible], રૂા. [illegible]

ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન.

પુસ્તક ૩૬ મું. ફીનીક્સ, શુક્રવાર, તારીખ ૨૮ જાનેવારી ૧૯૧૮ અંક—૩

"ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન"

શુક્રવાર, તા. ૨૮ જાનેવારી ૧૯૧૮.

કલંક

કેપ્પન ટ્રૂ કલ્ણને કરણન સીટી કાઉન્સીલે સ્પ્રીંગ ફીલ્ડમાં આવેલી ૧૫૦ એકર જમીન ગોકરોડના ઘોડા ફેલાવવા માટે ભાડે આપી છે. ભાડા બાબત વર્ષ પાંચ માટે—વાર્ષિક બાર પાઉન્ડ પાંચશો અને ટ્રૂ કલ્ણ ઇચ્છે તો એકરના પાઉન્ડ પોણો સો આપી આ જમીન ખરીદી લઇ શકે તેવા ઓપશન સાથેની શરત વાળું છે.

જે જમીનનું ભાડું થયું છે તે જમીન ઉપર પચાસ વરસ રહ્યા હીંદી ખેડુતો સાદ પાણી વાળી તેમાંથી પોતાનો ગુજરાન નીભાવ કરતા આવેલ છે.

ટ્રૂ કલ્ણે બાકાયદા કબુલ કર્યું છે. જમીન બગરના અને ઘરબાર બગરના થઈ પડેલા હીંદી ખેડુતોને બદલો શું દેવા તે નકી કરવા માટે કાઉન્સીલે ટ્રૂ કલ્ણને લખ્યુ છે.

ટ્રૂ કલ્ણ અને સીટી કાઉન્સીલ વચ્ચે કેવા કરાર થાયલા હતા તે બાબતે હીંદી ખેડુતો ઉંઘમાં પડી રહ્યા નથી પણ કલ્ણને તે જમીન પટ્ટા ઉપર આપવાની આગે તેમણે સખ્તમા સખ્ત વાંધો ઉઠાવ્યો છે. મીટીંગો ભરી તેમણે કાઉન્સીલના આ પગલા સામે વિરોધદર્શક ઠરાવ કરી તેની નકલ કાઉન્સીલને મોકલવામાં આવી છે. એક મીટીંગમાં તો ડેપ્યુટી મેયર. મીસીસ જેન્સન અને કાઉન્સીલર ચાલ્સ, જોય. કેમ્પ પણ હાજર હતા એમ અમને ખબર મળ્યા છે. વળી વિરોધ કરીને પણ આ ખેડુતો બેસી નથી રહ્યા તેઓ હીંમતથી આગળ વધ્યા છે અને પોણોસો પાઉન્ડે વેચવાની જમીનની તેમણે સો પાઉંડ કીંમત આપવાની માગણી કાઉન્સીલની પાસે રજુ કરી છે અને બેહદસો એકરમાંના દરેક એકરે પચીસ પાઉંડ વધારે કીંમત—કાઉન્સીલે માગેલી કીમત ઉપર ૩૩½ ટકા વધારે આપવાની માગણી પ્રમાણે ટ્રૂ કલ્ણની સામે મરીણ હીંદી ખેડુતે કરી છે. ઝાટાવાળી જમીન માટે હેકદાર ખેડુતને એકે માલ ઉપર કાઉન્સીલ ધ્યાન દેવા માગતી નથી. ટ્રૂ કલ્ણને ગમે તેમ કરીને પણ એ જમીન પરે દેવી એ એકજ વાત કાઉન્સીલરોના મનમાં ગઠાઇ ગઇ છે.

કાઉન્સીલના આ કૃત્યને શી રીતમાં આપવી એ કહી શકતા નથી. સ્પ્રીંગ ફીલ્ડની વાદીઓ જે પેઢી થયા કરણનને ચાલ્વાજી પૂરી પાડે છે. એ વાદીઓ ઉપર વળીયે પેલા આંગણેની નદીના પુરો ફરી વળ્યાં છે. પણ ગરીબ હીંદી ખેડુતોને અનેક કુદરતી આફતો તે જમીન વેગળા કરી શકી નથી. સુખમાં કે દુઃખમાં રહીને, ગોબરો ને કમોસમે સ્પ્રીંગ-ફીલ્ડના હીંદી ખેડુતો કરણનને ચાલ્વાજી પહોંચાડયા વિના રહ્યા નથી. પણ કાઉન્સીલનું નાણા કુદરતથી ચમી ગયું! કુદરત ન કરી શકી તે કાઉન્સીલ કરવા તૈયાર થઈ છે. કલમના એક ઘોદાએ ખેડુતોને હાકી કાઢવાની કુબુદ્ધી સુઝી છે.

હીંદી ખેડુતોનો આ જમીન ઉપર હક છે એ બાબત બાકાત રાખીએ. તેમણે તો પોતાના પ્રતિનિધિ ઓડયોકેટ એ. હીસ્ટોફર દ્વારા એ જમીનની કાઉન્સીલે આંકેલી કીમત કરતાં પણીજ વધારે કીમત આપવા ની માગણી કરી, વેપારી ધોરણ તરીકે પણ તેમણે તો આ જમીન ઉપર પોતા નો પહેલો હક સાબીત કર્યો. સ્પ્રીંગ-ફીલ્ડના હીંદીઓના આ લાયો કરતાં વધારે સારો દાવો કરવાનો પ્રસંગ હીંદી કોમ પાસે આવ્યો નહીં હોય!

હીંદી ખેડુતોએ વધારે કીમત આપવા ને માગણી કરી છે તે છતાં સીટી કાઉન્સીલ એ જમીન ટ્રૂ કલ્ણને સસ્તામાં આપી દે એ માનવાનું અમને મન થતું નથી. કારણ કે એ પ્રજાસત્તાકની વીરૂદ્ધ ની નીતિ છે. ચળી આવા સંજોગોમાં માનવંતા એકગીનીસ્ટર પણ એ જમીન નો પટ્ટો ટ્રૂ કલ્ણને કરી દેવાની રજા આપે એ માનવાનું પણ અમને મન થતું નથી. તેમ છતાં સીટી કાઉન્સીલ ટ્રૂ કલ્ણને પટ્ટો દેવામાં ફાવે તો હીંદી ખેડુતોને—આખી હીંદી કોમને—મોટામાં મોટો અન્યાય કરવામાં આવશે.

હીંદી પટ્ટાદારોનો તાજો સત્વ છે. અને આ અન્યાય સામે લડવામાં સામ્રાજ્ય કયાં સુધર જેમનો છુટકો નથી એમ અમારૂ માનવું છે. હક અને ન્યાય બંને સ્પ્રીંગફીલ્ડના હીંદીની તરફેણમાં છે. એમની કુનેહ યથીજ બોલશે. આખી હીંદી પ્રજા આ દેશની તેજ હીંદની સ્પ્રીંગ-ફીલ્ડના ખેડુતોના ટેકામાં ઉભી રહેશે એમ અમારી ખાત્રી છે.

:o:

વનસ્પતિ વિકાસમાં વિજ્ઞાન

વનસ્પતિ અને બાલ ફળોને કલમમા પેક કરવા માટેના કેટલ ઉત્પાદક બાગાનોને માટે સદ્ધાપક થવા પર એક ઓફ પ્રયોગઘર ૧૯૨૮ પેસિફિકમા છે. કરમાતા રહેલાને પ્રફુલ્લિત બનાવે અને અકાળને ફળ આપતા કરવા માટેનું સંશોધન આ ઘર છે. નાના બાલકોને ખોરાકીનના પ્રબંધકોનો આશય બધા એક સામાન્યનું સુંદર ખાદ્ય પરવાનો આપ્યું. અને શેનું એક કર્ક્ષ્ય ચાલ આપ્યું ... બાલકોને નવેસરથી પાન આપ્યાં! એક દાદરાણી ચરિત્રાળ ... કપ્યું પાન ઉત્પન્ન, પણ ગરમ આબાના દોરેપર કલાક તંદુરસ્તીની લાભી નહોતી. વિજ્ઞાની પ્રયોગશક્તિમાં નાકુમ પડ્યું કેલીફોર્નિયા અને ફ્લોરિડાના બે તત્વોની બાલમાં ખામી હતી. બાદ સત્વના ઉપકારોનો બંદકાપ પાસ પર કરવામાં આવ્યો અને દોરના તંદુરસ્તી વધી. ... ગોલ્યાના સંશોધકો જણાવે છે કે આદેશ-દાલનવાળા બાગમાં ગીંડાળાના ફળો પ્રાપ્ત બનાવ સુધી સારા રહે છે અને તેના સ્વાદ કે સુગંધમાં કે પહેલા તાજા ફળોમાં જરાયમ ખામતા ફળોને પકવવામાં નથી આવતા. પુરાં પાકેલાં ફળો બજારોનો બહુ સેવાય છે. આથી સ્વાસ્થ્યશાસ્ત્રીઓએ પ્રોફેસોરાસ એનું સુચવ્યું છે કે કારણ કાર્બોકસાઇડ વાયુ અપાયેલાં ફળો લાંબા સમય સુધી બજારના ભિન્ન ભાગ રહી શકે છે

ગાંધી સ્વ. સ્વર્ગસ્થ સ્વરૂપરાણી નેહરૂ

આ નોંધ વાંચતાં જેમને કદાચ દાઢી કરી જેવું કુતૂહલ નહીં કરે ' સ્વરૂપરાણી કોમ્બ હતા એમનો ધામ કોણ આને દેખતો છે એ સ્વાભાવિક છે. દેશને ખાતર ઘર છોડયે પણ જેલ પ્રાપ્ત કરી અને સાદી સારે ઘર સ્વીકાર કર્યો. સુખ અને શાંતી પણ કારણ અનીત કરતું હોત તો સ્વ. સ્વરૂપરાણી માટે ને સહજ હતું. પણ તેમનો તો જીવ જીવ હતા એવા સાગમાંથી બળતું અને સુખ ભોગવવા કરતાં હતા. બધો ભાગ તેને કહેતો કે સ્વ. સ્વરૂપરાણીજીએ પોતાના જીવન વ્યા બતાવી આપેલ છે. દાંત નેહરૂ કુટુંબમાં દેશભક્ત રૂપી છે તે તો જાહિરનો છતીહાસ કહેશે. બધર સદ્‌ગતના આત્માને શાંતી આપે અને પ. જવાહરલાલજી અને તેમના કુટુંબીઓ બા મારી પા સહન કરવા મારજ આપે એજ સૌ કોઇ પ્રાર્થના કરીએ.

[આ બાબત અમારા તમા અંકમાંજ પ્રગટ થવા પામ્યા બાદ વિશે કોઇકને કાંઇ જેવું લાગવાથી નહિ જીવેક.—ક. ઓ. ઓ.]

કરબનમાં એક નવો રોગ

આ નવીન રોગ જેનું પરીક્ષામ ગાયા સિવાયનો મીનમ બધો ભાગ નકામા જણાયું છે તે વિશે છેલ્લા બબર એ છે કે તા ૨૫ ની સુધીમા ૩૮ ટન નીંબાયા છે અને તે બધા સંતોષકારક રીતે ભાગ થતા આવે છે. હેલ્થ ઓફિસર ડો. જી. એચ. ગુન્ને મરકાપુરીના બબરપત્રોને જણાવ્યું હતું નવા રોગ વિશે કોઇ તાજીકના બનવા લેવા જેનું જોત તો ડાઉન કારકોને તાજાકની સલાહ બોલાવવા તેમણે સુચવ્યું હતું.

યુરોપ વિશે ચિંતા

ગર ડેલીકસને મોંઘી મોકો કરાવના બાબતના બેગાલાસમાં રહેનની પરિસ્થિતિ વિશે ભલાશે કરી ચીન-જાપાનની લડાઇ વિશે બોલતા જણાવેલ કે બાબેસડરની મકાનના માલા અકાઇ રવા છે, દુર પુર્વ દેશના રાજકીએ આગે કુચ કરી, મોટી નદીઓ ઓળંગી, તેના વિસાળ વિમાનોથી આકાશને ઘનઘોર કરી મુકયુ છે અને પાંચ લાખ ચીનાને મહને પાસે મારી નાંખ્યા છે ત્યારે આપણ રહેના વિશે મુંઝાઇ રહ્યા છીએ. મારો કહેવાનો સારાસ એજ કે ગમે તેમ કરી યુરોપે બુના ઝેરવેર ધુલી દઇ "એશીયા" જે આવ્યા વધી રહ્યા છે તેને માટે તૈયાર થવું જોઇએ.

૩૫ જનરલ સાહેબ પુર્વમાં આથી રહેલ યુધ્ધ વિશે ચિંતા કરે અને તેને જોઇ આવશ્યક માને તે સ્વભાવિક છે પણ ઇટાલીઓ જે એબી સીનીયા પર વિજય મેળવ્યો છે તે વિશે શું ?

કબ્જો પ્રજાનો અનાધિકાર

બી. જે. બી. કોલેજે પ્રમુખ પદેથી પુરોગામન કબ્જો ક્રિશ્ચિયન સીઅનની સભામાં બોલતા જણાવ્યું હતું કે કબ્જો પ્રજા તરફ જે દેશ વર્તનો ભય છે એ દુઃખદ પરિસ્થિતિ છે. કબ્જો પ્રજા પર ઓર બારે અન્યાય થયો હોય તો તેનો બચાવ તેની પાસેથી છીનવી લેવામા રહેલ છે. કેમકે ન્યાય અને નિર્બળ દેશોના નામે જે ગર્જનાઓ થયેલ તેમાં કબ્જો પ્રજા હતભાગની સેવ્યામાં કુરબાન થઇ હતી. બી. કોલેજે પોતાના ગાયાપાને અંતે ખાસી આપી હતી : સોરીયલ જસ્ટીસ લીગ કબ્જો પ્રજાને અનાધિકાર બી થઇ કરી બધે તે માટે પોતાથી બનતું તબાગ કરશે.

કબ્જો પ્રજા માટે ઝેર

બાસીસ બેનલાના કબ્જો પ્રજા સબધા તાજેતર મા પ્રસિધ્ધ થયેલા બાબત પરથી જણાય છે કે કરબન સીટી પ્રતિનીધિ ૪૯ ભાર કુટુંબો મારે પ્રતિસીધે દુઃખ મુકત પર પ્રોટનઇસ બાબે રપાર્ક્સ ઓસ્ટર્ટ રાજા પાસેથી ભારી એકર જમીન લીધી છે તેની પર ૨૦ કુટુંબ ને રહેવા ગરજ બ્લોક બાંધવાનો નિબધ કર્યો છે આ પરગના રહેવા આવવા ઇચ્છનારા પરને અગિયું બગીચો બનાવી તબાગ ને સજવટ કરતાં સુબ્યવસ્થિત રીતે રહી શકાય તેવા ઘર પસંદ કરશે એ બાબતથી મકાનો બધાવના છે. કાર્યવાહકોનું એ પણ બોજના છે કે ૨૪ કુલા બાકરથી બારી શકાય તેવા બકાન બાંધવા જેનાથી ૧૨ ગણ ઓરડાવાળા બને ૧૨ બાર ઓરડાવાળા થવા આ ઉપરાંત ૧૦ મકાન સાર કુલવાળા પણ બોવી બોજના કોઇના બાંધવાના છે કે જેથી માસિક ભાડું બરતાં બબુક મુદત પછી તે ઘર પોતાની માલીકીનું થાય.

ચીનને પીડીત ચીનની ચઢાર

સૌને બાબી આનંદ થશે કે લન્ડનના મેયરની ચીનને મદદ કરવાની અપીલનો પ્રત્ય તરથી સુંદર જવાબ બબ્યો છે. આજ સુધીમા પાંચ નેવું હજાર ચીન સહાયક ફાળામાં યમા છે અને બીજા ચાર હજાર ઓર નામ નહીં બાકાર પાડવા પુરબના મકાન તરફથી આવેલ છે. હવા દાર અને ચીન સાધનો લાવવા જેકા બળીને પાંચ ૫૫,૦૦૦ હજાર ચીનને આજ સુધીમાં પહોંચ્યા છે.

દક્ષિણ આફ્રિકાનું બવિષ્ય

ફસ્ટ લંડન બાને તેમના બને સેટી લંડનના માનવાં બાના સહેરીઓ તરફથી મોનસ્વેલ બાણાની ત્રિજસ્તમાં બોલાવાં ચર પેટ્રીક લંડને જણાવેલું કે ઓ જનાનો વિનો યમો છે બારે બહમ આફ્રિકા અને તેનો બકાર વસનારા એમ સુબણી કરે કે બા દેશના બનીજ બકાર પુરા થવા આવ્યા છે અને તે પુરા થતા બા બંદની સ્થિતિ ખુલપુર્વ જે હતી તે ફરી બાબી ઉકારો કેમકે આપણી સમસ્ત ઓદ્યોગ નવીજ કલ્પના છે આ નવી કલ્પના ને ઓ કે ગોલ્ડફિલ્ડ સાખનો અને તેમાંથી પ્રાપ્ત થતી સંપત્તીમાંથી આપણી પ્રજાની માટે આપણે પુરૂષાર્થ કરવાનો છે. આ પ્રવૃતીનું કાર્ય ગોળા મહત્વનું નથી. બા સાધના ઉપર આપણું બવિષ્ય નિર્ભર છે માટે આપણે એકત્ર બની દક્ષિણ આફ્રિકાના ઉજ્જવળ ભાવિબંધનો આદર્શ નજર સામે રાખી આપણે કાર્ય કરવું જોઇએ જણાવું છે

ઘરબાનું બળ

સ્કોટલેન્ડના બનાબાલકના ઓક છોકરો હતો તે ઘણો તોફાની, ઉદ્ધતાઇ ને બરજીંગેર મોનાની મરજીબાજ તે તાંબિત હતા. એક દિવસ તે બનાયાસ્રમમાંથી નાસી ગયો. ગામડામાં બાબ બાજતો બાજતો લંડન શહેરમાં આવી પહોંચ્યો. બાંના એક પૈસાદારના મકાનના બગીચામાં તે કામ કરવા લાગ્યો. તેની નજરે એક બિલાડી પડી તેને પકડી તેની સાથે તે રમવા તે વાતો કરવા લાગ્યો. તેને બાબડી તેની પુછડી પાછી બેંચવા લાગ્યો. તેના બાબ સ્વભાવ પ્રમાણે અનેક બકસ્માતો કરતા બાગ્યો. પાસેના એક ઘરબરનું મકીબાણ હતાશ કરી નાખ્યું તે બાબતથી બોલાડીને પુછવા લાગ્યો કે "આ પેલું મકીબાણ શાનો બકાર કરે છે ?" બોલાડી તે મકીબાણના બવાજમાં સમજતી હતી : ઓકરાએજ બોલાડી પણ જવાબ આપ્યો, કે "હનકન ટીટંહન ટીટંહન મારૂં મેયર ઓફ લંડન" એક બનાયાલયમાંથી નાસી બાવેલા છોકરાની કલ્પના કેટલ મેયર થવા સુધી પહોંચ્યો. મકીબાણના બવાજમા તેને પોતને મોટા મેયર કરતો તેવો બવાજ સંભળાયો. એટલામાં બગીચાનો માલિક જે સ્વાર્ટ મેયર હતા તે બાવી ચઢીઓએ ને તે છોકરાને પુછયું કે "બાપા. તું બા બ બહે છે ?"

તેણે ઢિંમતથી જવાબ આપ્યો, કે લંડનનો સ્વાર્ટ મેયર બનવાનો છે. તેનું બવાજું વર્તન જોઇ પેલા મેયર ગુસ્સે થવાને બદલે શાન્તિથી તેને પુછયું કે "તું બાબાણે બાબડા જશે ?" તેણે જવાબ દીધો. "હા, જો માસ્ટર મારે નહીં તો હું નીકાળે જઇશ." પછી તો તેને નીકાળે પ્રકરણો બાવ્યા : ને બુબ બુબ બાબ્યો મોટો થઇને ધર્યા. અને છેવટ પોતા સ્વાર્ટને કાઢ બાવવા ન દેવાથી તેનો વારસદાર બના બનાય બાવ્યા થયો સ્વાર્ટના મરબ પછી તે સ્વાર્ટ મેયર ઓફ લંડન બનવા બામસભાબી બન્યો.

જેનો બાબુસ બાવના રાબ છે, જેનો બદ્ધ નથી બાગી બસ્કા પરાને ૦ ૦ ૦ ને તેને ઉંચારે ચરેજ ૦.

પશુબળ વિ. યંત્રબળ

"પ્રસ્થાન" માં સભ્યનાર:
ઇશ્વરભાઇ ઓસ. અમીન
બી. એ., બીએસ સી.

એ તરફ અથવા રસ્તા ઉપર પંજાબના કાન સેવા કરનાં ઢોરઢાંખરા કામ સેવું ચોંટું નથી અને તેનો ઢોર પણી બાબતોમાં યંત્ર સાથે હરીફાઇમાં દકી શકે એમ છે એ બતાવવાના આશયથી આ લેખ લખવા પ્રેરાયો છે. અત્યારે તો ઢોરને બદલે યંત્રનો ઉપયોગ કરવા તરફજ લોકો વળ્યા ગયા છે. ખરે! બાગકામના લોકો પણ બંને તેમનું નીભજવું ઢોર તો તો બળદને કાઢી નાખ્યા પંચો રાખવા લુચ્ચાનીના વખ રહ્યા છે. પણ એમની આર્થિક સ્થિતિ નબળી હોવાને કારણે આવારે તો અશક્તિ માનની સાધુપુરસ્તરી બળદદ્વારા કામ લેવામાં મનેપ માનિ રહ્યા છે. અને બીજો ઉપાય ન હોવાને કારણે પોતાની સામાન્ય સ્થિતિ સુધારી ને ગામડામાં રહેતા છતા આરોગ્યપ્રદ સ્વાભાવિક આનંદ મુદ્દતોના હેતુથી પોતાના જીવનના વ્યાપારરૂપ પોતાના બળદોની સ્થિતિ સુધારવા માટે બનતો પ્રયત્ન કરી રહ્યા છે.

ધારો કે એક માણસની પ્રાપ્ત સેવા રૂપીયા લેવે છે અને એક સુંદર બળદની જોડના બસો રૂપીયા લેવે છે. આ બળદો ગામડાના બાહરીમેદાનમાં મુકિયા રહ્યા પર એક જોડીનું વજન રોજના ઓછામાં ઓછા પંદર માઇલ ખેંચ્યા કરે. આનું બધે ગણીએ: બે બળદની ખોરાકો ના રોજના બાર આનાઃ માંદીનકા જ આના ને મરામત બધે ચાર આનાઃ આ રીતે રોજ નું કુલ બધે રૂા. ૧-૪-૦ થાય. લગે એક દત્ત બળદ બેંગલારી ગોદર–ગોરીનું બધે ગણીએઃ– ૧૫ માઇલ ચલવા માટે ગોલ્ડામાં ઓછું એક ગેલન પેટ્રોલ જોઇએ -અને સામાકામ સરળ રીતે ચાલે તેને માટે બીજું તેલ પણ જોઇએ આના ૧ ૧-૮-૦ થાય. મરામત, રસારો વગેરેના બાદ કરતાં જ રૂપીયા રખે બાર આર આના થાય: એના હકદાર, સારસંભ કરનાર અને સોદીમાં માલ ભરનાર તથા ડાલવનાર માણસોના પગારખર્ચના બાદ આના થાય આ રીતે એકંદરે રૂા ૨-૬૮-૦ થાય એટલે કે નિ બોજનું વજન ખેંચવાનું બધે રૂા. ૧-૬-૦ થાય. આપણી માલ્ટિને છેટે આવેલા પોતાના ખેતરમાં એકર બાતરની સાતથી આઠ ફેરા આખા દિવસમાં માર્ગ લાવ અને તેનું બધે રૂા. ૧-૬-૦ ઉપરસ્ત, બાતર ભરવા ડાલવવા એક માણસ રાખવો પડે તેના રૂા. ૭-૬-૦ ગણતાં એકંદર રૂા. ૧-૧૨-૦ થાય. બાકીનુંજ કામ ગોદરથી કરતા બધે જરૂરમ ઓછું ન આવે. પણ દરનો એટલનો ફેર અને માણુ બળાનું ધોય તો ગોદર કલાક વદતી પર અને આઠ બદ્ધ ધીમા ને ચોકે ખેંચે. આમ ઢોરનું એક સાગદ પણે દૂર ચલાવવું એ હિતાવહ પણ નથી. કારણ કે આથી ઢોરની ઝપન શક્તિ પણીજ વપરાય છે. તેમ વળી પણ રેલવે સ્ટેશનથી દૂરદૂર આવેલાં ગામડામાં ગોદરોની સામે હરીફાઇ કરીને ગાડા ગામ સહ જલ્દી જોવામાં આવે છે. પરંતુ આ બળદોનો સારી રીતે સ્થિતી અતીરાગ કરવામાંજ ઢોરા ૪. કારણ કે ગાડીત લોકો પોતાની કુળ કમાણીમાંથી ઘણોખરો બળદનો ખેટપુરતું બનાવી શકતા નથી. ગાડાની વીદકમાં કહેવા જેવી કોઇ બાબત બનતા હોય તો તે તેના સંદસ્તિજ છે. કારણ કે અત્યારે તો એક જગાએથી બીજી જગાએ જેવા અને તેવા જલદીથી પહોંચી જવાની લોકો ને બહુજ લાગે છે, અને તેવીજ રીતે માલ પણ જેવા અને તેમ બહેલો પહોંચાડી દેવાની જરૂર લાગે છે. આમ બાગકામના લોકોને બચત બળતમાં બીજી રીતોથી ને બળી દોવાથી ને ગોદરનો ઉપયોગ કરીને બચાવેલો બળત એવો અગત્યનો ન દોવાથી તેમણે તો ઘોડે દૂર જવાનું દોય તો તો પગે ચાલી નાખવાનું રાખવાનો જ અને દૂર જવું દોય તો ગાડાનોજ ઉપયોગ કરવાનો નીયમ રાખવો જોઇએ આથી ગાડું કદાચ બાકે ઘાપવાનું કરે તોપણ બે પૈસા પોતાનાજ પલ્લામાં રહેશે. એકનું પોતાનુંજ માર્યું હશે તો તો ઝેને ગોકરો એકે પૈસો મુસાફરીના ભાગપેટે આવશે નહિ પરંતુ પોતા નાજ બેતરમાં પકવેલો પાસચારો બજારવીને મુસાફરી કરાવી રાકે એવી શક્તિ એ ઉત્પન્ન કરતો દોય છે. વસ્તુતઃ બળદ તો પાલુ તથા દાણાને પોતાનું પેટોલ. ગાડાને પોતાની ગોદર, અને બળદને પાકસાંથી શક્તિ ઉત્પન્ન કરનાર ઔદ્યોગ સમાજમાં જોઇએ. ખેડાણને રાંકા થશે કે યંત્રશક્તિ કરતાં બળદની શક્તિનો, પેટ્રોલકરતાં ઉત્પન્ન થતી શક્તિ આગે પાકસાંથી ઉત્પન્ન થતી શક્તિને અને ગોદરના કરતાં કામ સાથે માલની કામને સરખામણીજ કરવામાં આવે તો પણ વાસ્તવિક રીતે બેનાં સમજણે એંજીન ટ્રેક્ટર (યંત્રબળ) કે બંધ ચોકસાની ખાતરીને પરિસ્થિતિને લાયે ગાડાં, ઢળ કે કોના જેટલાં બાબતમાં લાગ એમ નથી. યંત્ર વાસ્તે આકર્ષણ નદિ ને બાતર આપવાને બંધ બાતર તો એટલી બધી આકર્ષની તો ગાદરની બીજ કે ગ્રામોદ્યોગની દ્રષ્ટિવાળા વૈજ્ઞાનિકનું ખોના તરફ ધ્યાન ખેંચાયા પોના રહે તેમજ નથી.

એકુનને પોતાના બળદ, બાન તે ગાડું બાપરવાલાયક છે કારણ કે આ એને સુપ્રસાધ્ય છે એ એક વાત: બીજી વાત એ બધુ છે કે એ બળદ રાખે તે ઉપયોગમાં તે તેજ એના પાસસ્કારોનો સારો ઉપયોગ થઇ શકે. કારણ કે જો બળદ ન દોય તો ન બાકસ ખરાબ થવે આને વેચવા બાગ તો એ બાગ સારા પૈસા બધુ ન ઉપજે એટલે બાર્થીક દ્રષ્ટિએ એ બાબતનો ખર્ચો થાય. બળી બીજી વાત એ પણ છે કે બેકુલ ગાડું સોદરીને પોતાના બાબના મુકાર સુધારને બધુ નીભાવવામાં પોતાનો રાજો આપે છે અને જો એ બાપ રાખે તો તો એ એક ઉંચું યંત્ર બાપરી રહ્યો છે કે જે વનસ્પતિ માં રહેલ પ્રચાઢા તેલ, તે બાગબા બાબના બીનાપન રૂપમાં ફેરવી શકે છે અને સાથે તે સાથે નવા બળદ આપનાર યંત્ર તરીકે પોકી રહ્યો છે આ રીતે ઘેર બાગ રાખીને એ બેકુલ બેચકું કાર્ય સાધતો દોય છે આ કારણથી સું સ્પષ્ટ નથી થતું કે બેકુલના સબળા બાકોના આર્થીક દ્રષ્ટિએ ઉપયોગ થયો તે ગ્રામોદ્યોગની દિસામાં મુખ્ય એંગ છે!

પશુનો ઉપયોગ કરવો કે યંત્રનો ઉપયોગ કરવો એ સમજવા માટે બીજું દ્રષ્ટાંત શહેરોમાં આવતી બૈલગાડીનું બધુ શકાય. એક ઘોડો કલાકના પાચથી સાત બાઇલની ઝડપે આખો દિવસ થમને ત્રીસેક બોઇલ ચાર માણસોને બેસાડી શકે છે અને તેનું આખા દિવસનું બધે બહુ બહુ તો બાર આનાનું થશે. રૂપીયા સુધી તું દોય છે; જ્યારે ચાર માણસને ૩૦ માઇલ લઇ જનારી મોટરમાં ચપરાના બે ગેલન પેટ્રોલ તુંજ બધે જરૂ કુદિયા જેટલું આવે છે. આમ દોવા છતાં ઘોડા હરીફાઇ કરી શકે નથી એ કદી શ્રમ બધું દૂર જે માણસને માર્યાદિ ગીનાદના દ્રાંત છે, જેને વખત ગયે એટલે એટલા પૈસાની કમાણી નથ એવું દોય તેવા અતિશય કામબોજાવાળા માણસને માટે મોટરની આવશ્યકતા ૩૦ એમ આપણે સ્વીકારીએ પણ ઘરના પરંતુ જેનો દરબંદર માનીદ ઓછી નથ કે પાસરે ૫૦ ૦ બાંધે એક સરખુંજ જે એવા સહાર સારનાર સામાન્ય બાણસોએ સુદૈરનાથી રહેવાને બદલે દોય કે બેચાર દરબાર વહેલું જવું દોય તો પોડામાડીનો ૦ બેસતા મોટરબસમાં કા માટે ચાલી બેસવું જોઇએ! બાકનેનો ઉપયોગ કરતી સદૈરો પ્રજાનો મોટરો તરફ પક્ષપાત પોષવાને બદલે અને પોડામાડી તરફની અવનુકુળતાને ખોળી પ્રજાને કાયદેસર પોડામાડીપણા પણ બેચારીના બાબપરમાં દોમાતા બાકવા છે. બાપરજ્યકરના બાકના તરીકે બંધ કરનાં દોરનો ઉપયોગ સાર્વત્રિકમાં બોગા પડતો દોત તો તો બાકીઓ કલાકની ૧૫ બદલે ૩૫ કામ દોત, બદલે ૧૫ ગણ દોત! બાકી સ્થિતિ જોવાનો વખત આવે તો તેની ના કહેવાય તેમ નથી. પણ બના સુધી બાપણા બાજબાના બોલાની દૂરદૃષ્ટા દૂર કરીને ગુણબાંધી ૦ બારબારનો પુનરાદાર કરવા કટ ન બાંધીએ ૦ સુધી ના એ વખત દૂર દૂરનું લાગ સ્વપ્નું ૦ છે.

બંગલુરના રીરસ્કારબાનો કે ફોર્ડની બાડવાનો આ ધંધાને બાલક નથી પરંતુ પુનરદ્ધારની યોજના રોપારપુર્વક મુળબાંધણજ બાજકમા ૦ આવે લા સુધી દિર જેવા દેશની વસ્તીના મુકબેલી ગોનો ફેરલ યંત્રયુગ એટલો બાવી શકનાર નથી. એટલે બાલાર તો એ કોકને બાટે સરસ અને જરબ દોય એવો જ માર્ગ રીબારવાનો રહે છે.

એક બાજુ, બજાર, ધોકો કે ગાડું રાખવું એ ગરીબ કુટુંબ માટે સહેલું છે, જ્યારે ગેરેજ, એંજિન કે પંપ રાખવો એ ગરીબ ને માટે સહેલ નથી. વર્ષે લાખની ઉઘરાણી ચોપડામાં મુળમુત આવશ્યક આર્થિક અંગો ગણાય એમાં કુમાશ કેવી, બજાર ધોકો કે ગાડું રાખનારને રાષ્ટ્રીય મહાસભામાં તેમજ સરકારી ધારાસભા ઓમાં પ્રતિનિધિ કયા માટે ન ગણવો જોઇએ ?

આવતી મહાસભાની બેઠક રેટેયનથી લગભગ ૬૦ માઇલ દુર એવા તરીપુરમાં ભરાવાની છે ત્યાં આવનાર પ્રતિનિધિઓને ગામોગામ જવાનુંજ પોસાતું હોય તો તે વસમું લાગે પણ એમાંથી એક લાભ જરૂર મળે, અને તે એ કે ખેડુતોની દયામણી દુઃખ ભરી કરુણ નજરોનજર નીહાળવાની સારી તકો તેમને તક પ્રાપ્ત થાય. એ જોઇને એમને જરૂર ભાન આવે કે ગાંતાનાજ સંખ્યા બંધ બેકુતબંધુઓ દુઃખદારિદ્રતના ઝપાટામાં કેવી જલતા મુખને નેવાં પોતે ઝડપભેર આગળ વધ્યા જાય છે. વળી દારૂબંધ જેવા બળદો મરણોન્મુખ દુનિયામાં કેવી રીતે બોજો દબડતા હોય છે. એ નજરે જોઇને તેમના વાહનમાં સાચી લાગણી પ્રગટે અને પરીણામે આ કરુણ દશા નાબુદ કરવાને તેઓ, તો છેવટે તેને ઘટાડી કરવાને, સુધારવાનો રસ્તો શોધવા લાગના તો એ જરૂર માગ. આવતાને સારૂં ધોકાદારી નાબુદ કરવા અને ધર્મની લાગણીથી પ્રભાવી કરવા માટે રેવરંડ કે નવી કોંગ્રેસી પ્રકાર પૈસાની દ્રષ્ટિથી જ બધી તપાસણી કરતો બાકાત પડે છે. જીવ નામ નામથી સરકાર ઓદ્યોગી સુખસગવડો એ ભલે ગોગવે, પણ એનો અંતરાત્મા બેકારોની દુઃખ ભરી પોકારો રહે, જેમને અનુકંપા અને ધર્મભાવનાથી ચહાતો રહે એ આજ આવશ્યક છે.

જાપાનની ક્રૂર રાજદ્વારી રમત

લેખક : શ્રી. સુભાષ ચંદ્ર બોઝ
(અનુવાદક આર. ટી. ગીસ્ટા)

(ગતાંકથી ચાલુ)

યુદ્ધ માટે તૈયારી ન હતી. છતાં પણ જાપાન આગળ તે યુરોપ અને સ્પેન વગર નગરૂં આપવું એ અશક્યવત છે.

જાપાન સામી પ્રકારને માટે તૈયારી કરે છે અને જાપાની કાબેટ (પ્રધાનમંડળે) આ ખર્ચાળ ને ભારે બોજાની મંજુરી આપી દીધી છે. ૧૯૩૮ ના અંદાજપત્રી સુધી વિષમ ચાલુ રહ્યા પછી જાપાન ૧૬,૦૫,૫૦,૦૦૦ યેનો ખર્ચ કરશે એવું અંદાજપત્રમાં આવ્યું છે.

૬૨ પુર્વના વિષયમાં નાજી પ્રવૃત્તિ સોદે રાગ દ્વારા પીતાગમ્ય પ્રકારનો વિસ્તાર થયો. ઓગસ્ટ ની ૯ મી તારીખે લાગલાગ નાગકના બંદરોના વેપાન ઉપરવાના રસ્તા આપણા નથી એવા ભાન થયો. તારે જે જાપાની દરિયાઇ સત્તાઓના ઉપરીઓ ફીમાન સમા સ્થાપકમાં પ્રવેશ કરવાને પ્રયત્ન કરતા હતા ત્યારે તેમને ગોળીથી દૂર કરવામાં આવ્યા, તેથી આ ગોળીબારનું વેર લેવા જાપાનના દરિયાઇ કાફલાઓ ગુપ્ત પત્રો દ્વારા અને જાપાની દરિયાઇ સેનાપતિઓએ બીજી બાબતોમાં જે માગણી કરીને તમામ ચીનના સૈન્યો દ્વારાહાથી ૨૦ માઇલથી ઓછા દુર નહિ એવે સ્થળે ખસેડી લેવું જોઇએ અને આ વિભાગમાં અવાવની જે અવસ્થા કરી દોષ તેને તારકાલીક ઇલાજી લેવી જોઇએ. સ્થાનીક સૈન્યમાં પધારો કરવાને નાંકીંગથી ૯૯ માઇલ કુકડીલુ શાંગદ્વારના વિભાગ તરફ પ્રયાણ જે જાપાની મારાગ્રીનો ચીનના લોકોએ જવાબ વાળ્યો. જાપાને આને ૧૯૩૭ ના કરારનો ખુલ્લે ખુલ્લો ભંગ તરીંદ ગણ્યો. જાપાની સૈનાએ ચીનના પ્રદેશ આ ગજર ગોઠવાને અને ફરીદરાઇને આ કરારની કલમોનો પાળવાના ઉપકારમાંથી ચીના લોકોને મુક્ત કર્યો છે એમ કહી ચીના લોકોએ પ્રચારો કીધો.

આ પ્રમાણે ગોવીંગ અને શાંગદ્વાર એમ બે બાજુએ લીધાદ આવી રહ્યો છે. આ સંબંધમાં મુખ્ય મુદ્દો એ રહ્યા પછી શાંગદ્વાર તરફ વિમાનનો વિસ્તાર કરવાની પ્રજા રાખી હતી. પણ કરીને જાપાની સૈનાએ.

નાંકીંગ પ્રકરણ ચોપાસ માતમા બનવા બાબી બારે જાપાની લોકો જબીન બાર્ટ ઉત્સાહ બતા દોષાથી તેમણે દરિયાઇ બાર્ગે બારતા ન કેરવ્યું. જે પ્રકરણને બાજુએ મોપાને પેપીંગની આજુબાજુ (જાપાનના કબજા નીચે) ગોઠવી દીધું હતું તે રણાળ પર આગળનું પ્રકાશક બાગ છે. અને તાજાંકિ બાગના પ્રબંધાને પાર પાડવા બળ કરવા આગળથી પેપીંગ પોટાકિ રહ્યે બાની બાની ટેકરીઓને કાપવી પ્રયાર બાય છે. પ્રકરણનો મધ્ય બાગ કે જાહેં રેલ્વેના રસ્તે પેપીંગની દક્ષિણે ૧૦૦ માઇલ દુર આવેલા પોટીંગ ઉપર આધાર રાખે છે. અને જાપણો બાય દીઓનારસીયો ૩૦ માઇલની અંદરના પ્રદેશને પેરી વળે છે. આ માનવ કિલ્લાને "દ્વિઉબાગ"ને બાદિથી ઓળખવું એ પણ કઠણ કામ છે અને તેથીજ પ્રકારના મુખ્ય બાયકની દ્રષ્ટિએ કાગદામ ઉપર ધ્યાન કરીને ચીનના સામનાને યુક્તિબાન પ્રયોગાયનો જાપાને નિશ્ચય કર્યો.

ચીનને જો આધાર બુત રહ્યો હોય તો તે યાંગત્રી નદીના મુખદ્વાર બાગળ આવેલું નાંકીંગ સુબો અને પેપારી બધર છે. બધરસ્થ સર પ્રકરણ બાબર્થિક પાગ દ્રવ્યબચાવવાની રાષ્ટ્રિય લાગણીને કચડી નાંખવાના અને ચીનની પ્રજાને બળકારવાના હેતુથી ચીનનું પરદેશી ના ક્ષમતા ખાં આવેલું ઉદ્યોગીક, પેપારી અને સરકારી બાયકને અવ્યવસ્થિત કરવાના પ્રકારાર્થે જાપાન આ આધારે બાગ રહ્યો ઉપર ધ્યાન કરી રહ્યું છે. ગ્રાંગદ્વાર જાપાની નૌકાદળની કૃપાર્થે વાસ્તવિક રીતે ઉઘડું : અને આ આધાર અને ઉગેલા ચોખા જતા રહેર પર ધ્યાન કરવા. એ વિમાનોના હલ્લાથી બાંધ બાગવાનો ખુલ્લો રસ્તો છે. આ પ્રકારની કર્યબાયકના તે આધારે ઘડાયેલા બુના બરાબરી નુકસાન) અને પેપરની અગ્યવસ્થા કેટલે બાંધો. યક્ષ છે તેના પર રહ્યું છે

દરેકેક પ્રબળ મુખી બા વિમાન બાયુ રહેશે. ચીનના કાય પ્રબંધને કાપી નાંખવાને જાપાન ચીનના આધારે બુત રબાંગના ઘણે બુકા કરવા

નો પ્રયાસ કરશે. બંને દેશોને લડાઇનાં સાધન મુકે પાડવા બાબતે મુશ્કેલી આવે અને સાધનોમાં ગમે તેવી સહાયને લીધે રેલ્વે આવકમાં ઓટથી મોટી ખોટ ન આવે તો જાપાન પ્રમાણમાં અને આર્થિક નુકસાન પહોંચાડી શકે એટલો ઝાંખો પ્રકાશ ચીન કદાચ ફેલાવી શકે અથવા લડાઇ આપી રાખી શકે આ માન્યતાની સામે મુકી એ છે કે ચીનનાં બંદરોને બંધ કરવા જાપાની નૌકાબળ પ્રબળ કરી રહ્યું છે. તે ઉપરાંત જાપાની પ્રજામાં જડાયક ઐક્ય છે. જાપાનના (દારૂના) સાધારણમાં વસ્તરી અને નાગરીક હેતુઓ વચ્ચે કંઇ ફેરફાર દોખ એમ લાગતું નથી.

ગાંધી કરી એકવાર પ્રાર્થનાસંધને ૧૬૬૨ ના ફરીદની તે મુજબ અસ્ત્ર અસર આપીમ કરી છે પરંતુ આવા કટોકટીના પ્રસંગે મારસુતોલ થઇ ગયેલા પ્રાર્થનાની શું ગીમતા! બારેબર, દુનિયાની સહાનુભૂતિ ચીન પ્રત્યેજ છે પરંતુ 'મ્યુનીચનાં' થી પાગલાન ગયા પાનાને દુનીયાની સહાનુભૂતિ વા કામ આવે! ચીનનું ભવિષ્ય અંધકારમય છે. એવો પણ અભિપ્રાય છે કે ચીનનું ભવિષ્ય ઉજ્જવળ છે. બે વચ્ચે તોલતું છે. ચીન આજે મક્તિકૃણ સામગ્રી થઇ રહ્યું છે. તેમાં તેને કેવેદ પણે એટલી શક્તિ પ્રગટ થશે!

જાપાને એશિયા ખંડ અને પોતાની જાત માટે બલીદાન કર્યો છે. ચાલુ સૈકાનું પ્રભાતનો ઉદય થતાં જાપાનના પુનઃ જાગૃતી એ આપણા ખંડ ભરમાં મન જનારી ફેલાવી દુર પુર્વમાં જાપાને ગોરી પ્રજાની પ્રતિષ્ઠાને ધૂળેમેળા કરી દીધા છે, અને પાખાલ ચાલી યાદ સત્તાને ટક્કર લઇકરી સૈકર્મા નહિ પરંતુ આર્થિક ક્ષેત્રમાં પણ બાગય પટાર્યા મુકી દીધા છે, એકલીમાત્ર પ્રબળ તરીકે પોતાના સ્વમાન વીર્યે જાપાન બહુ ચતુરી કરે છે. પાખાલ સત્તાને દુર પુર્વમાંથી કાયમ ઉખાડવાનો શ્રીગણ છે. પ્રબળ સત્તાઓને ડમખાવ્યા વગર અને બીજી રવૈયાની, સંકેતારી અને માર્ગિન પ્રજાને ડમાવ્યા વગર તે મોટામાં ના સહેલું કોમ. નવા ચીનમ દોગલાં જાપાન પ્રત્યે આપણી બધી પ્રહ્નોના બાદ આપણું ભાવિ ઝગર ચીનની કસોટીના પ્રસંગે ચીન તરફ દબે છે અકર દ્વબે છે. આખી માનવજાતિ આને પોતાને માટે સોનો જીવન રહેતું કોમ્મો. આ સદ ૮ની આખામાંથી મૃત-સાગરમાં ચકું નેમ ચીન કરી પાકું ઉદય પામશે.

આ દુર પુર્વની કટોકટીમાં આપણે કંઇક નવા ગોળરીયે, ખીજા દેશના ભોગે નહિ, શાંતિ-પાદ ભાવ (રેવોલ્યુશન) રેવોલ્યુશનના સોદીમળા પંથે નહિ પરંતુ દરેક દાવા રાષ્ટ્રિય સ્વયંપૂર્ણતા ના આમારો ઉંચા આપરે ચલવાનો નવા મુકામે, આરે ઉભેલા હિંદને આનો નીર્ણય કરવા દો!

(ચંપુર્ણ).

કામદારોને આપવાના પાગારના નવા ધારા ધોરણ

વેપારને આંગેના નોકરોના પગાર વિશેનો નવો ૧૯૬૭નો ચેપ્ટર એક્ટ નંબર ૪૮ નો તા. ૧૫ ડીસેમ્બર ૧૯૬૭ થી અમલ માં આવી ચુકયો છે. એ કાયદાની કેટલ પક્ષ કલમનાં જુદાંને માટેની મુદત આગલા કાયદાઓ કરતા પણ સમાન ઠોવાથી દરેક નોકર રાખનાર વેપારીને તેની કેટલીક અમલની કલમોને અનુસરવાની ખાસ જરૂર છે.

કલમ ૨૯ :- આ કલમ મુજબ પગારની રકમ કાપવાસર કેરવેવા પગારથી કોંકણી આપવા ના, આપના વધારાના કામના પગાર ઓવર આપવાના, કાયદા પ્રમાણેની રજા ને આપી દોય તો તેના દરેને પગારે પગાર નહી આપવાના, આપના નોકરી પરથી રજા આપતી વખતે નોટીસની મુદતના બદલામાં મુકરર પગાર નહીં આપવાના અથવા પગાર ઉપરાંત બીજા પણ પ્રબંધકર્તા નહીં આપવાના મુખ્ય બાદશ એ પાર્ટ ૬ કે આપવા એક પરસ્ત કોર્ટની કેટ આપવા બાબે સજા કરવામાં આવી છે. આ કલમના બીજા ભાગ બીજા વાર પછી ફરી આજ પ્રમાણે જાપ્તાના કલમ ૨૮ની રૂએ આપેલ સરટીફીકેટ ઓફ રેજીસ્ટ્રેશન રદ કરવા ના આવશે. અને આમ બીજું સરટીફીકેટ ઓફ રજીસ્ટ્રેશન રદ થયા બાદ ત્રીજા વખતે તા નવેંબ પર્વિ સજા કરશે (જેને હિસ્સે ઉપલી કલમો લાગુ પડતી હોય) અને નોકર રાખશે તો ૬ મુન્સીપાલ કરશે આવા કેદની સજા ઉપરાંત પણ નવી પક્ષ દંડના ઓપરાંત શિક્ષાપાત્રને ગ્રસ્ત થશે. આ કલમના મુજબસર મુજબ પાર્ટીના તરફથી ગોતે ગરીબ છે કે આકરત છે નવા દલીલ બચાવ કરે વિરુદ્ધકારવામાં આવશે નહિ આવા ખ્યાનમાં રાખવાની જરૂર છે કે જો સરટીફીકેટ રદ કરવાનું ન્યાયાધીશનો મુન મરીપર રહેલું નથી પણ ન્યાયાધીશ કરજીયાત તે રદ કરનુંજ પડશે

કલમ ૨૭ :- કોઇ પણ નોકર રાખનાર તેના નોકરે ઇન્સ્પેક્ટરને કશી બાબત આપી અથવા કાગદોમાંના પગારસ્ત ઓછો પગાર ચોવાની ના પાડી આપવા તેના ઉપર ગેરવર્તણુકની આપી એવા કોઇ કારણસર તેનો પગાર ઓછો કરે આપવા રજા આપે આપવા તેનો દરજ્જો પડતો તો તે ગુન્હાના પાત્ર થશે અને તેવા ગુન્હામાટે ગબુહોમ પાર્ટ ૬ મી પ્રમાણે દંડની આપવા બે વરસ સુધીની કેદની સજા આપવા પણ તેવા ગુન્હામાટે પાત્ર થશે. —આ કલમ ઉપરાંત કાયદા મુજબ તો તેના ઉપરાંત ગમે પાર્ટ ૬ મી પ્રમાણે સજાને પાત્ર થશે.

કલમ ૨૮ :—જે કોઇ નોકર રાખનારને આ કાયદા લાગુ પડતા દોય તેણે આ કાયદા અમલમાં આવ્યાની તારીખથી ચવુ મહિનાની અંદર આ કાયદાને લગતે પડાયેલા નીયમો અનુસાર પોતાનું નામ કામ ધંધા ઠેકાણું વેપારનો વર્ગ વીગેરેની બધાર સ્પષ્ટ રીતે ઇન્સ્પેક્ટરને મોકલાવી તેની મેળાત બધાર મળેથી ઇન્સ્પેક્ટર તેને રજીસ્ટ્રેશન સરટીફીકેટ મોકલી આપશે.

કલમ ૨૯ :- આ કલમ મુજબ દરેક નોકર રાખનારે આ કાયદાને લગતે પડાયેલા નીયમો માં બતાવ્યા મુજબની રીતે દરેક નોકરનું નામ કામ જાત કામનો પ્રકાર દરરોજના કામ ના કલાક પગારનું કામ પગારની રકમ તેમાંથી બાદ કરવામાં આવતી રકમ પગાર આપીયો ને રકમ અને તેની વહીંચ તે બધાનો રેકર્ડ રાખવો જોઇશે અને એ રેકર્ડ તેની તારીખથી ચવુ વર્ષ સુધી તેણે સાચવી રાખવો જોઇશે અને ઇન્સ્પેક્ટર બધાર જોવા માગે બારે રજુ કરવો જોઇએ અને રેકર્ડ સાચવ્યા બાબતો જોઇશે. આ પ્રમાણે કરવામાં ગફલત કરનાર ગુન્હાને પાત્ર થશે અને તે માટેની અમલ સો પાઉંડ સુધીના દંડની આપવા જોઇ વર્ષ સુધીની કેદની આપવા બેમાં જોઇ બાબે આવી સજામાં તેમાં ફેરફારમાં આવ્યું છે.

કલમ ૩૦ —દરેક નોકર રાખનાર વેપારીએ વેપારની જગ્યાએ બહાર દેખાય એવી જગ્યા એ નીચેમોના જાહેરાતની રીતે નીચેની હકીકતો ની જોરીત પ્રદર્શિત કરવી (૧) ઇન્સ્પેક્ટરનું નામ અને બરનામું (૨) પગારના ૠ રીપોરેન્ટ નીયમો બનાવ્યું હોય તેવું (૩) પગાર કયે દીવસે આપવામાં આવે છે ને દીવસ આપવા તારીખ જગ્યા —અને-કામમ આમા મહેલાં કરનારનો પગાર ઉપર જણાવ્યા મુજબનીજ માહીતી પાડવું પડે છે

કલમ ૩૧ —કોઇ પણ ઇન્સ્પેક્ટરને કોઇ પણ જગ્યાએ કોઇ પણ વખત વાજબી કારણો આપી કોઇ છે વધારે ન જગ્યામાં આ પણ સાબુસને આપવા પુરાવાનો આધારે તેના કબજામાં કોઇ કોપડા કાગળ કે દસ્તાવેજ વેપારને તપાસ ના દોય તે માટેનોટીસ લખીથી દોય । નોંધ આપવા નકલ કરવાનો આપવા તેને કોઇ જણાય કે આ કાગળ પુરાવા તેના ગુન્હા પાસાની હકીકત તેમાંથી મળી આવે । કોઇ કોઇ કેસોમાં કોર્ટના

દક્ષિણ આફ્રિકાના ટુંક અબરો

નેટીવો માટે અદાલત

ડરબનમાં મોટરી કરતા નેટીવોના ફુરસદના વખતનો સદુપયોગ ઉપયોગ થવા માટે મેસર્સ એચ. કાલ્ડબુ. પેટન, આરથર પેટન, બીજા મિત્રોએ, નેટીવો અર્થે દેવતાની એક સ્વાયત્તથી "નેટીવ મેજીસ્ટ્રીયલ કોર્ટ્સ્ટીટ્યુટ" નામનું ગાયબ તૈયાર થયું છે, જુલ્કુ મુકવાની ઈચ્છા તા. ૨૨ જાનેવારીએ નાટાલના લેફ્ટનાંટ-ગવર્નર મી. મેકરમ ખોટસન કરત થઇ હતી. મેજીસ્ટ્રેટમાં ડરબનના મેયર મી. કર્નેલીયસ વેનસન, નેટીવ કેમરન્ટ કે. ટુંક વીગેરે હાજર હતા. આગમ જુલ્કુ મુકવાની ક્રિયા થયા પછી ટી પાર્ટી થઇ હતી જેમાં સેક્સ્ટાલાંપ નેટીવોએ ભાગ લીધો હતો. ડરબન કે સ્ટ્રોઢમાં આવેલા આ આશ્રમની ભવ્ય ઇમારત તૈયાર થતાં આશરી ત્રણ હજાર પાંડનો ખર્ચ થયો છે. આ મકાનમાં ૬૫૦ ની સંખ્યા સમાય શકે એવો હોલ છે. કસબ માટે જે મોટા ઓરડા છે, ઉપરાંત મરદ અને સ્ત્રીઓ માટે કસબ કરવા સેપરેટ વીભાગો છે. જરૂરના લોક છે કે ડરબનમાં મરહુમ પારસી રૂસ્તમજીની સખાવતથી જોમ. કે. ગાંધી લાયબ્રેરી ચલતી પરમિ છે. જેનો વપરાશ ૧૫ વર્ષના કોરી વચ્ચે ફ્રીથી ફાળ પણ છે પણી મુસલીમ યુવકો માટે ૧૪૦ કરીન સ્ટ્રીટ ઉપર આવેલાં "મુસલીમ યુથ્સ્ટીટ્યુટ" ના કામ અને ચલત માટે સારી સગવડો છે. યુથ્સ્ટીટ્યુટનો નિભાવ ફ્રીમાંથી થાય છે. કીરાએની ઉન્નતિ માટે આવા પ્રકારના વધુ પ્રયત્નો થવા જોઇએ.

જેનરલ જનરલની વિદાય

કીંગના જેનરલ જનરલ સર સેયદ રજા અલી, જેની જગ્યા સહીત તા. ૨૮ જાનેવારીએ કુલ્યાણી માટે જોહરકારમાં કેપટાઉન માટે ઉપડશે. કેપટાઉનમાં ચાર દીવસ રહી તેઓ તા. ૩ ફેબ્રુઆરીએ ટ્રેન નાટાલને નીકળી ડરબન તા. ૬ ફેબ્રુઆરીએ કેપટાની સ્ટીમર "ટપરીઆ" માં સુલભ જશે.

મુનીયન પાર્લામેન્ટ

કેપટાઉનમાં મુનીયન પાર્લામેન્ટ પ્રથમ મુકવાની ક્રીયા ચાલુ રીવાજ મુજબ ગવરનર જનરલ વેટ્રીક ડંકન કરશે તા. ૧૧ ફેબ્રુઆરીએ થશે દક્ષિણ આફ્રિકાવાસી ગવરનર જનરલ માટે પાર્લામેન્ટ પ્રથમ મુકવાનો આ પ્રથમ પ્રસંગ છે. પાર્લામેન્ટ પ્રથમ પછી બાજુનો કામકેમ પુરો કરી ૯ માર્ચાદીમાં પાર્લામેન્ટ બરખાસ્ત થશે.

રોયલ આયર્સ કમીશન

નાટાલમાં શુક્રવારે રાત્રે નવ વાગ્યા કુલી વેજર માટે દુકાનો ખુલ્લા રાખવાની પ્રથા બંધ કરાવવા અંગેના કેસ થયા પછી નાટાલ પ્રોવીન્શીયલ કાઉન્સીલે તપાસ ચલાવવા નીચેનાં કમીશને જુબાની લેવાનું કામ પુરું કર્યું છે પ્રમાં રોયલ આયર્સ કમીશનની બેઠક ડરબનમાં બીજી વાર ફેબ્રુઆરીની શરૂઆતમાં થશે. કમી-શનનો રીપોર્ટ આવતા માર્ચમાં પ્રોવીન્શીયલ કાઉન્સીલ ઉપરમાં પહેલા જાહેર થયા પછી છે.

સોદીની શિક્ષા

પરદેશી નેટીવો માટે કાયદો

દક્ષિણ આફ્રિકાની પાર્લામેન્ટે પસેડો "નેટીવ લો ઓમેન્ડમેન્ટ એક્ટ" નામનો કાયદો મુનીયન માં તા. ૧ જાનેવારી ૧૯૩૮ થી અમલમાં આવ્યો છે. હવેથી પોર્ટુગીઝ પુર્વ આફ્રિકા, ન્યાસા-લેન્ડ, રોડેશીઆ અને આફ્રિકાના બીજા નેટીવો મુનીયનમાં દાખલ થઇ શકશે નહિ. મજબુર વીભાગોના નેટીવોને મુનીયન સરકારની પરવાનગી વીના નોકરીએ રાખવા નહિ. આ કાયદાનો ભંગ કરનારને કાયદેસર શીક્ષા થશે, માટે નેટીવને નોકરી રાખતાં સાવચેત રહેવા જરૂરનું છે. સાઉથ વેસ્ટ આફ્રિકા અને બ્રીટીશ પ્રોટેક્-ટોરેટના નેટીવો માટે મજબુર બંધી લાગુ પડતી નથી. વધુ વીગત નેટીવ એફેર્સ ડીપાર્ટમેન્ટની ફોન પણ ઓફીસમાંથી મળી શકશે.

કેપની વાઇનબર્ગ કોર્ટમાં ૨૯ વર્ષના એક મુવાને રેલ્વે અમલદારને આત્ર મારીના કીસ્સાદ નહી રજુ કરી હરકત કર્યાના તોહમત માટે અપ્રાપ્તી ઠરાવી મેજીસ્ટ્રેટે ૧૦ સ્ટીવીંગ ૬ ઉ અથવા સાત દીવસના સખ્ત કેદખાનાની સજા કરી હતી. અપ્રાપ્તીએ ૬ ઉ આપ્યા કેદખાનું નહિ પણ શારીરીક સજા માટે બાજપટ્ટી કરતાં મેજીસ્ટ્રેટે સોદીના ૭ ફટકા મારવા હુકમ કર્યો હતો.

જર્મનોને જયાફત

દક્ષિણ આફ્રિકાની મુલાકાતે આવેલી એક જર્મન મનોવરના ૨૫ અમલદારો અને બધા-સીઓ વીગેરેને જોહાનીસબર્ગના મેયર અને મેયરેસે જાનેવારી તા. ૬ ઠીએ જુ ગાર્ડનમાં બીજાનાની આપી હતી. જોહાનીસબર્ગની જર્મન કોમે પણ તેઓનો આદર સત્કાર કર્યો હતો.

ઘાયે ફીંગોલા ચોગ

ફેગાટીપુટે નજદીક એક નેટીવ સ્ત્રી સખ્ત તાપમાં લીંબો રાખે અઢાર સુતી હતી ત્યારે એક વાઘ તેણીનો મોઢામાં પકડી જંગલમા ફિંગાડી ગયો હતો. બીજા નેટીવો મદદાર નાસી છુટવા હતા. અવારના તપાસ કરતા નેટીવ સ્ત્રી મરજુ પાગોલી સ્થીતીમાં મળી આવી હતી. વાઘને ગોળી મારી નાંખવામાં આવ્યો છે.

ડરબનમાં રોબ્બર્ટ

ડરબન ગ્રે સ્ટ્રીટ અને વાઇન સ્ટ્રીટના ખુણા ઉપર મોટરીસ્ટો અને રાહદારીઓને ચેતવણી આપનારો રોબર્ટ (Robot) ના ૮૦૦ના ખર્ચે મુકવા ડરબનના સીક ટ્રાન્સ્પોર્ટમ મી. જે. એ રમેલીએ પરવાનગી માગી છે. બીજો એક રોબોટ વીક્ટોરીયા અને ગ્રે સ્ટ્રીટના ખુણા ઉપર મુકવા સુચના થઇ છે જેનો ખર્ચ એક હજાર પોંડ થવા પામે છે.

નાટાલ પ્રોવીન્શીયલ કાઉન્સીલ

નાટાલ પ્રોવીન્શીયલ કાઉન્સીલ ના ૨૬ જાનેવારીએ મળવા વધી હતી, પણ તા ૨૦ જાનેવારીના નાટાલના સરકારી ગેઝેટમાં પ્રગટ થએલી જાહેરાત મુજબ આગળી તા ૨ માર્ચે મેરીટઝબર્ગમાં નાટાલ પ્રોવીન્શીયલ કાઉ-સીલની બેઠક મળશે.

લાયબ્રેરીમાં પુસ્તકો

કેપટાઉનની લાયબ્રેરીમાં ચાર લાખ પુસ્તકો છે જ્યારે ડરબનની લાયબ્રેરીમાં સીતેર હજાર પુસ્તકો છે. ગયા વર્ષમાં કેપટાઉનના પુસ્તકાલયમાંથી ૬,૬૩,૭૦૦ પુસ્તકો વાંચવા માટે આપવા માં આવ્યાં હતા જ્યારે ડરબનની વાંચવા આપેલાં પુસ્તકોની સંખ્યા ૩,૧૫,૦૦૦ હતી.

બોલાંદની કાદા

દક્ષિણ આફ્રિકા અને નાતાલમાં ઉંટ ના ગળા નાલ્ય ૨૬૮ પરસપર કરોમાં નીકાસ કરવા બન્ને સરકારો વચ્ચે મોટાપાયે થાય છે દક્ષિણ આફ્રિકા માં તાજા દાણાની આજના મના ઉંટાલની દાણા મુનીયનમાં આવવા દઈ ના.

ડરબન માટે નવું રેલ્વે સ્ટેશન

ડરબનનું હાલનું ખુબ રેલ્વે સ્ટેશન તોડી પાડી પાયન સ્ટ્રીટમાં નવું સંજલ્પર રેલ્વે સ્ટેશન બાંધવાની યોજના લગભગ તૈયાર થઇ છે. નવાં સ્ટેશન માટે પ્રથમ લાખ પીંડ આપેલા નક્કી થયું છે. સ્ટેશન તૈયાર થતા ડરબનમાં ઘોર ટ્રેફીક ઘણોજ ઘટી જશે.

દક્ષિણ આફ્રિકાની રેલ્વેના હીસાબ

દક્ષિણ આફ્રિકાની રેલ્વેના ગઇકાર પડેલા હીસાબ મુજબ ૧૯૩૬-૩૭ માં રૂ. ૧૭,૭૪,૩૪,૩૪૮ આવક અને તેમાંથી રૂ. ૬,૧૫,૧૨,૬૬૬ ખર્ચ થયો હતો બાકીનો રકમોના ૧,૧૨,૧૯૯ નોકરોને રૂ. ૧,૬૩,૮૬,૬૬૬ પગાર આપવામાં હતા. ૧૯૩૬ માં ૧,૭૩,૭૦૦ નોકરોએ કામ કર્યું હતું તેઓને આપેલા પગારની કુલ્લે રકમ પાઉન્ડ ૧,૪૬,૬૩,૨૨૭ થઇ હતી.

ડરબનમાં અકસ્માતો

ગાડી મોટરના ડરબનમાં બનાવોનું પ્રમાણ વધ્યું છે. જાનેવારી મહીનામાં ગયા ગાડીમાની ગાબરી મુકીમાં ૬૭૮ નાના મોટા અકસ્માતના થયા હતા જેમાં પાંચના મરણ નીપજ્યાં હતા. આ પ્રમાણે અકસ્માતોની સરરાસ એવરેજ આકની આવે છે.

ઇનામી ગોળાબારો

ડરબન ગેરીસમાં આવેલી ડીફેન્સ સંગઠન મજબુત કરવા ઇનામી ગોળાબારો તા. ૧૨ જાનેવારીએ મી. રોબરટસન રૂસ્તમજીના પ્રમુખપણા નીચે થયા હતા. આ ડરબનના મેયર મી કર્નેલીયસ વેનસન તથા સ્કુલ મેનેજર મી. જે. કાલ્ડબુ એચ. બોનીમોરે હાજરી આપી હતી.

વિવિધ વર્તમાન.

ચીન-જપાન યુદ્ધ

તા. ૨૪ મી તારીખના મંદેશામાં જણાવ્યા પ્રમાણે હાલ ચીનાઓએ ઉત્તર તરફ ટીએનત્સીન-પુકાઉ રેલ્વે સરહદપર ત્રિવેણ નામના મુખ્ય પરગણાના તરમ ભાગ ઉપર પોતાનો કબ્જો જાળવી રાખ્યો છે. જપાનીઓ તરફથી જે મુખ્ય મોરચે રેલ્વેના અગ્નિ ખૂણેથી હુમલો ચલાવવામાં આવી રહ્યો છે તેમને ચીન તરફથી ભારે સામનો કરવો પડે છે. બન્ને સૈન્યોને ખરાબ કુદરતી સ્થિતિ સામે લડવું પડે છે. ચીનાઓ ઉપરાંત જપાનીઓને પણ ભારે મુશ્કેલી નડી રહી છે. ચીનાઓ તરફથી ઉત્તર તરફ ચાલી રહેલ હુમલાને અંગે પણ કેટલીક મહત્વની માહિતી મળી છે. ચીન સરકાર પોતાના હુમલાને ચાલુ રાખવા માટે પોતાની સૈન્યના છવ્વીસ ડિવીઝનોને કેન્દ્ર રાખી રહી છે. ૧૬ માણીમાં થયેલી ભારે પુલ બોમ્બમારી દરમ્યાન પુલને ઘણું નુકસાન પહોંચ્યું હતું. પરંતુ તેને સમારી લેવાનું કામ ચાલુ છે. ચીન સરકાર પોતાના હુમલાના પ્રયોગોને કામે લગાડી રહી છે. જાપાની સૈન્યના છવ્વીસ ડિવીઝનોને કેન્દ્ર રાખી

અખબારપત્રો

૩૬ મી પેટ હિંદુ સેવા સમાજના પ્રમુખ શ્રી. ગોરધનદાસ ઠીકરાણા સેક્રેટરી જણાવે છે કે ઉપરોક્ત સમાજની ૩૬ મી સભા તા. ૩-૧-૩૬ ને રોજ પ્રમુખ શ્રી. નાથુભાઇ અકબજ્જના અધ્યક્ષ નિચે શ્રી. મગનલાલ કાલજી પટેલ અને શ્રી. ઠીકરાભાઇ કાળાભાઇ બાજુ બેસી સ્વર્ગસ્થ જતા દોકાથી તેઓના સારકાર કર્યો બાદ સભા બરખાસ્ત કરવામાં આવી હતી. હાજર રહેલા સભ્યોના સારકાર સ્વીકારી જનારા ભાઇઓને સારૂ રાત્રે ભોજન કરાવી હતી. બંને સન્માનીત ભાઇઓએ તેમના ઉપરના ગુજરાત બદલ આભાર માની શ્રી ફરીમોટ કે. હિંદુ સેવા સમાજને શ્રી. મગનલાલ કાલજી પટેલે રૂા.૧૦૧ અને ઠીકરાભાઇ કાળાભાઇ એલાર્ડ એ રૂા.૨૧ ભેટ આપી હતી. જે રકમનો સાભાર સિકાર થયો હતા. તે પછી ઠીકરાભાઇનું નામ સભ્ય તરીકે આજુ રાખવાની દરખાસ્ત મંજુર પણ હતી

❀

શ્રી. હીંદુ યુથ લીગના સેક્રેટરી જણાવે છે કે તા. ૧૬-૧-૩૬ ના રવિવારે સાંજે ૮-૦ વાજે પોર્ટી સ્ટ્રીટ પર આવેલા કન્વેન્શન દીવસ પ્રસંગે હીંદુ યુથ લીગ અને હિંદુ સ્પોર્ટીંગ ક્લબ વચ્ચે મૈત્રીપુર્ણ ફાઇનલ ફુટબોલ મેચ રમાનાર છે. તો સુરત જીલ્લાના હિંદુ ફુટબોલપ્રેમીઓને આ મેચ જોવા માટે ઉપસ્થિત રહેવા આમંત્રણ આપવામાં આવે છે.

લંડનથી તા. ૨૭ મી જાનેવારી મળેલા તાર મારફતના મુખ્ય મુદ્દા નીચે પ્રમાણે છે:

ઓરીસાના એક તેલાના અન્દર મેજિસ્ટ્રેટ મહાત્મા ગાંધીજીના રોગાર્થ આભમે પહોંચ્યા છે. અને ગાંધીજી પટમેજર ઓફ ગાદીની મુલાકાત રહે છે. ગાંધીજીની તબીયત હજુ નબળા હાલતમાં હોવા થી કોઈ સેપીસિયલ એકકર કલાક તેમની સામે વાતો કરી શકે છે. ડીંડ પર કોઈ બેસાડેલું પ્રાંતિક બંધારણ પડવામાં આવે તેનો અમલ કરાવવામાં તેઓ સેપીસને અમલદાર રીયે છે આ ઉમેદવાર રા. ૬ મેન્ટરેન્સની ગતાધિકાર સભીનાના પક્ષ પ્રમુખ હતા. આવા પ્રતિષ્ઠિત ઉમેદવાર ગાંધીજી મહાને આવીને સ્વા. છે.

* * *

છેલ્લા બબર પ્રમાણે પ. ગાંધીજીની તબીયતને જાહુ જબાવી સારો ફાયદા થયો છે એમ કે. ન્ન સુંદર કહ્યુ છે. કેન્સરી કાર્યવાહક સમિતિ તા. ૨ જી ૪—૨—૩૮ ના દિવસોએ મળશે ત્યારે સમિતિના સભ્યોની સારી આવી કાયદા પાના કરવાની ખુબ ગરદારીએ આવેલી. ૬.૨ ગોમીજી પધા પાના છે.

* * *

તા. ૨—૨—૩૮ ના રોજ ગુજરાત પ્રાંત મહેસી મહાસભાની કાર્યવાહક સમીતી અગાઉ ના ઠરાવો પ્રમાણે ખેતીની જમીનોમાં આવે છે. ઠરાવો હજુ બહાર નથી પડયા આ બેઠકે બાને પ્રાંતોમાં મહાસભાના પ્રધાનો કામ કરી રહ્યા છે તે વિશે સંતોષ બબર કર્યો છે અને પ્રજાની લાગણીદશા બાબત કામો ગઈ તા. ૩—૨—૩૮ ના રોજ બાબતમાં ...

* * *

હરિપુરા પાને મહાસભા બરાબર મહિનો ગૈયારી ચલ રોકર આવી રહેલ ... અમારી હરિપુરા રાણીને રહેતા પ્રજાજનો પકડા ઠરવાને પ્રાંતિક મહાસભે કામચલાઉ રીપ્રે ૩ વિશાલ નગરો પણ ઠરવાલ આને ૧૦૦ થી ૧૫૦ ફીટ સ્ક્વેરના પ્રદેશમાં

ટૂંકસાર

કરણના ડ્રેટફર્ડરોડ ઉપર તા. ૨૪ જાન્ય પાર્ટીએ [illegible] ઉપર [illegible] ઇલીશ્રીયા નામની નવ વર્ષની [illegible] નીપજ્યું હતું. રમતા ઊપર પાણ્યન [illegible] લેદરકાર માતા બાપા સામે [illegible] ખને છે.

• • •

સેટર ડરબનના રેલવીકામેા સામપીસ માટા ભાગ [illegible] ડાલગેટ ડીપોટ્રકના ૨૫૦ નવા મકાનેાએ રેલવીકામ સામે બળવા કરી [illegible]

• • •

કેપટાઉનના મી એલ. લુબના મકાને મંગેલા બનલેર મેચાલુના ગાલ્સ પદકાની રમણીનું સુંદર ચીત્ર પા. ૩૦૦ ની કીમત મેચાય હતું

• • •

ગયા વર્ષના ખાર મહીનામા દક્ષિણ આફ્રિકા બી પરદેશ બાને સહેલાં સામાની કીમત પાંડ ૬૨,૭૦,૪૮,૬૨૬ જાહેર થઇ છે

• • •

દક્ષિણ આફ્રિકામાં મારફ તકલબ નામથી બનપ્રીતા મહેલેા રેલવાર ના કેન્દ્ર પોસ્ટ વરબન બા ચાલુ સાલના પહું કરી પ્રબન્ધાન રેલવર બી. કલેમ વોરેન્સ સાથે દરિદ્રામાં ઉતરશે

• • •

કેપમાં ૭ દુકાને મુસલમાનાના વરની છે તેમેાને પેરાગ્ય ધેાળવણી આપવાનેા પ્રબન્ધ કરવા બંદ નીવડતેા ભાય છે. આ કાય માટે કેપ ટાઉન પ્રોવેશેાન્સના એક મીટીંગ ખરીદવામું જાહેર થયુ છે

• • •

કેટ જ્હનના નેસતલ રાજ્ય ૧૨૬ "ઇન્ડેાગ્રેસ" નામનેા નવેા પુસ્ત પુનીયનના અપરનર જનરલ સર ગેટીસ કેાને એક મેળાવડા સમક્ષ તા. ૨૭ જનેવારીએ પુસ્તક પુકાર કરતા.

• • •

દક્ષિણ આફ્રિકામા તા. ૧૧ ડીસેમ્બર ૧૯૩૭ સુધીના છેલ્લા નવ મહીનામા પા ૨,૬૨,૮૪,૭૦૦ ઉપજ થઇ હતી . ૧૯૩૬ ના નવ મહીના કરતા પા. ૧૩,૭૫,૦૦,૦૦૦ વધુ હતી

• • •

સેટીસણમાં કેટેલુ મકાન પણ બનવા બાપુ છે. નવા મકાન માટે બ્યાજ ખાતા વરસ્યા ગતાવરાએ જવાબ મળ્યા નથી. સેાસીયલીયા કાઉન્સીલર કેટલાક વરસ્યા બાજ બાતના સેક્રેટરીને વધુ રજુઆત કરવા વીનવી છે

• • •

મેદી બાન્ડ માટે નવી પેપર મેાનીનું બાજાન તૈયાર થયુ છે જે જુનુ મુકવાની ઉપા પુનીયન સરકારના પોસ્ટ બાતાના પ્રધાન માનનીય [illegible] ડી. ઓફ કલીબ્રેશન કરતા તા. ૨૬ જનવારીએ યજ્ઞ કરી હતી

• • •

પેસ્ટન બાલેજ કુંપનીના પ્રોફેસરીયા પેસ્ટમા આવેલી ત્રણ બજસાળી ગીલ તા. ૨૪ બને વારીએ આગથી સંપૂર્ણ નાશ પામી હતી, જેથી કબજો પેઢીના ગુકસાનનેા આસરેા થયા છે

• • •

કાલ્બના સેાર બીલન બાતિના માજી ગેરવાગી પાર્ટર કરારનું પેસરના કરબાસવીઆ ગ્રાર્ટરમા નેદરા રાહાર બાને પરિબામે તા. ૨૨ જનેવારીએ મરબ નીપજ્યું હતુ

• • •

ચેટ પીટના અને બાર્ગલ્સ્ડ્રપમાં [illegible] બનેનાં સાસેલી બાસેાના વસેલી નુકસાનીના આંકડેા પેાંડ ૬૫,૨૦,૦૦૦ કરા બાજારે બાને રેસેાનાં ૧૯૩૬ ના બનની નુકસાની પાઉન્ડ ૧,૦૯,૬૭,૦૦૦ હતી

• • •

મહત્વેાનાની દુકાનેા બાબુપા ગેાર વાલર બાબુપાસી બામુપ્રિયની જના મકાનેા બાદમાતની [illegible] બબુરેા ગયા બાઠબાકીમાના મામા ગયા હતા

• • •

ધ્રુજપ્પના જીવાના રાજ્ય કેાર્ટ કરબુના બન તા. ૨૭ જાનેવારીએ [illegible] રીમાન્ડ પુરબ્ય પ્રબન્ધની જારે પુલાસી વચ્ચે ધ્રુજપ્પના ગેાર પ્રબ્યાત નબાબીઆની ૧૩ બનની કુયરી સામે થયા હતા

• • •

ઉત્તર આર્મલેાંડની પાર્લામેન્ટ બરખાસ્ત કરે તાર્ઇ બબુરેાનાબુ બયરનર જેબરેાને બાજર પાડબુ હતુ નવી ચુંટણી માટે તૈયારી સર થઇ છે અને પાર્લામેન્ટ તા. ૧ માર્ચે બળશે.

• • •

બ્રીટીશ એરવેઝના વિમાને લંડનથી પેરીસ પ્રબ પાણીટમાં પહેાંચવાનેા રેકેાર્ડ કર્યો છે.

એમ. કે. ગાંધી લાયબ્રેરી અને પારસી ફ્રસ્તમજી જેાલ કમીટી

પંડીત ફ્રશીરામના બાતમાં વિકાયગીરીના બનલેર બેાગાવડા શનીવાર તા. ૨૮ જનેવારીને બધારે રા. બાંગ, ૧૪૮ કવીન સ્ટ્રીટ ઉપર પારસી ફ્રસ્તમજી જેાલમાં થશે, જ્યાં હાજર થવા સાર્વને વિનંતિ છે,

એા. એચ. એ. ઝવેરી, પ્રમુખ.
શાપુરજી જીવનજી સંદરીઆ.
બા. સેક્રેટરી.

શ્રી ટ્રાંસવાલ યુનાઇટેડ પારીદાર સેાસાયટી

"વાર્ષીક જાહેર સભા"

ઉપર્યુક્ત સેાસાયટીની એક વાર્ષીક જાહેર સભા બામની તા. ૨૦ મી ફેબ્રુઆરી ૧૯૩૮ રવીવારે બધાર બાદ મળુ થશે "પારીદાર સેાસાયટી" ૩૮ રેસેા રેાડ ન્યુલાઉનમાં નીમે જણાવેલા કામકાજ માટે મળશે. તેમાં ખાસ કરીને બાપ પારીદાર બાઇબેાને અને ભાઇબેનેાને પધાર સર પધારવા વિનંતિ છે.

કાર્યક્રમ

(૧) બાવક બાપકરેા હીસાબ (૨) વાર્ષીક ઠેવાલ (૩) બમલદારેા અને કાર્યવાહક સમિતિની ચુંટણી. (૪) ઓડીટર કમીટીની ચુંટણી. (૫) મુલકાતકાર કમીટીની ચુંટણી. (૬) પરચુરણ.

મણીભાઇ ક. પટેલ,
મણીલાલ ગ. પટેલ.
બનરલ-સેક્રેટરી. બા. સે. સાઉથ બફ્રીકા.

ધી સુરત હિંદુ એસેાસીએશનની જનરલ મીટીંગ

ધી સુરત હિંદુ એસેાસીએશનના સર્વે મેમ્બરેાને બાબત બાપવામાં બાવે છે કે એસેાસીએશનની જનરલ મીટીંગ રવિવાર તા. ૩૦-૧-૩૮ ના રેાજ બપેારે ત્રણ વાગ્યે દરબારી પ્રીન્ટરીયા સ્ટ્રીટ પરના જેાલમાં મળશે.

કાર્ય.—૧૯૩૭-૩૮ ચિટેારીયા સ્ટ્રીટ વાળી દુકાનેા તથા તેની ઉપરના રૂમેા તથા ૨૬-૨૮-૨૫ કીલ્ડ સ્ટ્રીટ વાળુ મકાન બાટે બાપવાના રેન્ટસ પાસ કરવા સંબંધી તથા ૧૯૩૮-૩૯ ના બાવબાના નવા મકાનની બંદબસ્ત કરવા બેાકવવા.

સેક્રેટરી તથા ટ્રેઝરરનેા બાર્ષીક રીપેાર્ટ. પરચુરણ

એસેાસીએશન તથા કમીટી મેમ્બરેાની ચુંટણી.

બા. મેસ્ત બધે. પટેલ,
સે. શ્રુ. ધી સુ. હિં. એ.

ધી સુરત હિંદુ એસેાસીએશન

દુકાનેા તથા મકાન બાડે બાપવાના ટેન્ડરેા

ધી સુરત હિંદુ એસેાસીએશનની ૧૨૭ તથા ૧૨૮ ચિંકતેારીયા સ્ટ્રીટ વાળી દુકાનેા તથા તેની ઉપરના રૂમેા, ૧ (એક) વર્ષના બીસ્ત તથા બે વર્ષના એસપરાન્ત, ની સાલે બાટે બાપવાના છે. અને એસેાસીએશનનું ૨૬-૨૮-૨૫ કીલ્ડ સ્ટ્રીટ વાળુ મકાન પણ એક વર્ષના બીસ્તથી બાટે બાપવાનું છે, બાટે ટેન્ડરેા સેાકલનાર ગૃહસ્થેાએ બામસીક બાડાની રકમ તથા બીજનેસની બનુભવ સાથે સાત્રમપ ટેન્ડરેા રવીવાર તા. ૩૦-૧-૩૮ ના મળતાની જનરલ મીટીંગમાં રૂબરૂ હાજર રહી રજુ કરવા. વધુ બણવા જેાગી કલમના ટેન્ડરેા પાસ કરવાની સત્તા જનરલ મીટીંગ ને રહેશે.

ધી બાલ. બી. પટેલ.
સે. શ્રુ. ધી સુ. હિં. એ.

ગોલ્ડન સીટી

ઉચી બનાવટ, સફાઇ અને સ્વાદીષ્ટ ફરમાસુ મીઠાઇ અને ફરસાણ ખરીદવાનું આ એકજ સ્થળ છે.

એક વખત અજમાયસ કરો.

ન્યુ કેપીટન કેફે

ફોન. 33-8567

પ૩, કમીશનર સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

ભારે કવોલીટીની ફરમાસુ મીઠાઈ ખરીદો

જુની અને જાણીતી

સાઉથ આફ્રિકામાં પ્રખ્યાત

કેપીટન્સ બાલકની

હોટલ

ફોનઃ ૨૩૪૧૪

કોર્નર ગ્રે એન્ડ વીકટોરીયા સ્ટ્રાટ,

ડરબન.

—સરપ્રાસ—

રેકોર્ડોનું ગંજાવર સેલ

નંગ ૧ ની શી. ૧–૦.

વધુલો તે પધેલો

જેમાં તમારા માનીતા ગવૈયા જેવા કે ખરૂ ફવ્વાલ, કાલુ ફવ્વાલ, ફકીરૂદીન આગા ફેઝ, બાબુ છેલા, જનદી બાઇ, દુલારી, વીગ્રેના હિન્દુસ્તાની, ગુજરાતી, નબાનો ગઝલો, ભજનો અને અરબી રેકોર્ડોનો સમાવેશ છે.

અમારા ગયા વરસના સેલમાં અમારા માનવંતા માહકોમાંનાં ઘણાંઓને નાસીપાસ થવું પડયું હતું તેથી દરેકના માહકોને ખાસ બલામણ કરીએ કે પોતાનાં ઓર્ડરો તરતજ મોકલી આપવા લોપીએ. દરેકનો ઓર્ડર બાર રેકોર્ડથી ઓછાનો સ્વિકારવામાં આવશે નહિ.

ઠેકાણું:—

THE ORIENT MUSIC SALOON,

PHONE 21867. P. O. BOX 1155.

117 FIELD STREET : : DURBAN.

આરોગ્યતા પ્રાપ્ત કરી શરીર સંરક્ષણનું સાચું જ્ઞાન મેળવવા માટે

આઠમી સદીથી ગુજરાતી સમાજમાં આદર પામેલ પ્રથમ પંક્તિનું વધારે માસીક

—વૈદ્ય કલ્પ તરફ—

દરેક ગુજરાતી બાબુનાદ કુટુંબમાં ખાસ વંચાવું જોઇએ. નમુનો વિના મુલ્ય.

વાર્ષિક લવાજમ રૂા. ૬–૦–૦ / બેઉ પુસ્તક લાયબ્રેરી માટે રૂા. ૭–૮૨–૦ / સાથે.

શ્રી રોગ ચિકિત્સા

૧૬૭૦ની સાલ લાલ અક્ષરોમાં છપાયેલું બેઉ પુસ્તક પ્રસિદ્ધ વિદ્વાન વૈદ્યરાજ અમૃતલાલ ભાણજી ત્રિ. પટેલશ્રીએ પોતાની સાઠ વર્ષ સંગીન સાધનાનો નિચોડ જે કિંમત રૂા. ૧–૮–૦

આ ઉપરાંત

ગ્રાહક પ્રેમારનો સ્પેશીયલ ચાંદ

આવતા માસના સાલ ફાગણ સંવત્સરના પ્રારંભમાં પ્રસિદ્ધ થતો ચંદ્ર પ્રમાણ અને પુર્વજ પદ્ધતિથી તૈયાર થયેલું અને ગામોગામ સ્થાપ તેવા રંગીન ચાંદો સાથે આપવામાં આવશે ૨.

પુરા નમુનાની કિંમત ૮ આના

"વૈદ્ય કલ્પ તરફ" ના ગ્રાહકોને અમૂલ્ય મળે છે.

આપનું લવાજમ મોકલવાનું સરનામું નોંધી લેશોઃ

ધી ગુજરાત આયુર્વેદિક ફાર્મસી

રીચી રોડ, અમદાવાદ (ઇન્ડીયા).

છેલ્લાં ૨૫ વર્ષથી વપરાશમાં આવેલી બાળકોના દરેક જાતનાં દર્દો માટે

બાલસાથી (વરાધની ઠબ્બી)

નડીઆદના વૈદ્ય જગન્નાથજીની બનાવેલી

બાળકને પરુ, રતવા, ઝાડા, પીળા ઝાડા, ઉલટી, તાવ, સળેખી, ખાંસી, તરડો, પેટનું ચડવું, ગાળા, અગ્નિમંદ, દાંત આવતી વખતેની પીડા વીગેરે બાબતોમાં મહારે છે ૧૮ ૦ બોલ્સ ઠબ્બી ખરીદી બાટલી ખોલી બાળકને એક ટા સુધી આપે ૦. કીંમત ઠબ્બીના રૂા. ૧. ૬૦ ડબ્બા વાળાને વેચે છે. નકલથી માલથી સાવધ રહેજો. મળવાનું ઠેકાણું: વૈદ્ય જગન્નાથ જી. દ્વીવેદી,

વરાધ ઓફીસ, નડીઆદ, (ગુજરાત)

P. O. Box 2166. Phone 21-58 Tel. Add. "PALNANDA."

P. C. KANDER

Wholesale Fruit & Vegetable Exporter

Quotes orders executed at lowest Market prices. special attention given to all consignments orders.

INDIAN SPICES SUPPLIED.

પી. સી. કંદર

હોલસેલ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ એક્સપોર્ટર

96. PRINCE EDWARD STREET. DURBAN.

Are You a subscriber of 'Indian Opinion'? If not, Why not?

ALICE STREET and 36a LEOPOLD STREET

DURBAN.

SPRINGBOK SERVICE STATION

Always At Your Service

DAY And NIGHT

for

Petrol, Oiling, Greasing and Repairs

and for Washing Your Car

સ્પ્રીંગબોક સર્વીસ સ્ટેશન

તમારી મોટર પાર્ક કરવી હોય, પેટ્રોલ જોઇતું હોય, ઓઇલીંગ અને ગ્રીસીંગ કરાવવું હોય કોઇ પણ જાતનું રીપેરીંગ કરાવવું હોય તો અમારે ત્યાં આવજો.

તમારા તહેનાતમાં અમે રાત અને દિવસ હાજર રહીએ છીએ.

'PHONE 2-3448 OR 2-0247.

PRABUDDHA BHARATA

OR

AWAKENED INDIA

A high class Religious monthly conducted by the Ramakrishna Order. It is devoted to Universal Religion, Indian Culture, Education, Art and other Topics of International Interest.

42nd year from 1917

Annual subscription: Inland Rs. 4, Foreign 6 Shillings.

Teachings Of Sri Ramakrishna

Altar Flowers

The Religion & Philosophy Of The Gita

Message Of Our Master

Spiritual Talks

Apply for a complete Catalogue:

The Manager, ADVAITA ASHRAMA,

4, Wellington Lane, Calcutta, India.

LOWER CONSUMPTION YET GREATER PROTECTION WITH NEW-PROCESS Mobiloil

ઓછે ખર્ચે મોટું રક્ષણ જોઇતું હોય તો

The New Process makes this possible!

ન્યુ-પ્રોસેસ મોબીલઓઇલ થી તે શકય બને છે!

VACUUM OIL COMPANY OF SOUTH AFRICA · LIMITED

સાહિત્ય અને સંગીતનો સમન્વય

દિનપ્રતિદિન જનતાની રસવૃત્તિ કેળવાય છે—જનતા નવિનતાની પુજારી બની છે—ભાવના અને આદર્શ આ જમાનાનું ગૌરવ છે—અને હવે લોકો ગમે તેવી વસ્તુ ચલાવી લેવા તૈયાર નથી.

અમે પણ આ માન્યતાને માન આપી વર્તવાનો નિશ્ચય કર્યો છે. તેથી આપ સજ્જન માટે તમારા સમક્ષ હમણા છે। અજીતા નટ નટીઓ અને લેખકોનો સહકાર સાધી પ્રેક્ષકોની રસવૃત્તિને પોષે એવી રેકોર્ડો. ધાર્મિક ડ્રામાના સેટો અને હારમોનીયમ, તબલા મગાવ્યા છે જે તમારી સમક્ષ રજુ કરીએ છીએ. સંગીતના મધુરા સ્વરોથી તમારા ઘરમાં સ્વર્ગ ઉતારો.

અમે લોકલ ખરીદી તેમજ એજન્ટો મારફતે હારમોનીયન મંગાવતા નથી તેથીજ અમે લેખીત ગેરંટી સાથે વેચીએ છીએ.

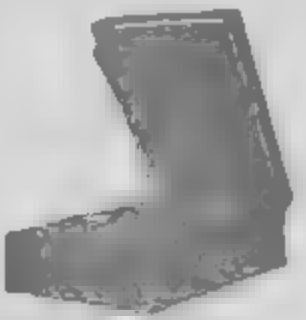
પગના હારમોનીયમ પા. ૬-૦-૦
હાથના ..
હલકા કીંમતના પા. ૪-૫-૦

જોડી ઓઠની કીમત
પા. ૧-૦-૦ થી

પા. ૩-૧૭-૦ સુધી

ગ્રામોફોન પા. ૨-૧ ૦ થી પા. ૮-૮-૦

હીઝ માસ્ટર્સ વોઈસ
તથા
કોલમ્બીયા
(ઈન્ડીયન રેકોર્ડ)
3/-

રેકોર્ડના સસ્તા ભાવો

નવા નંબરો અથવા તમારા માંગેલા નંબરો વહેલા પા મોડા તમને મળશેજ તો રા। મારે વધારે પડસા જોઈએ છે.

ગ્રામો અથવા અને મળો.

તેમજ આ રેકની હવાને અનુકુળ થાય તેવા ગીઠા અને મધુર સુરના, મજબુત અને ટકાઉ, ચારા, રાંતા, સરકાર તેમજ એકસેસરીઝ્સ કલુકના હારમોનીયમ, હાથના અને પગના તથા હાથ-પગના. નવી સીલેકશન જાતની રેકર્ડ ચેઈજની પેટીઓ આવી ચુકી છે. તે સીવાય દરેક જાતના ગ્રામોફોન ઉપરની બધી મેકરો સાથે H.M.V. ને કોલમ્બીઆના પણ સ્ટોકમાં રાખીએ છીએ.

વાજીંત્રોના છુટા ભાગો મોટા જથ્થામાં રાખીએ છીએ.

વાયોલીન, મેન્ડો, મેન્ડોલીન, ઝુલઝુલ તરંગ, ગીતાર અને રમાચ મેન્ડના ભાગોમાં પણ વધારો કરેલ છે.

કોઈ પણ વાજીંત્રનું રીપેરીંગ કામ જાતી દેખરેખ નીચે ગેરંટી સાથે બનાવી આપીએ છીએ.

—સાઉથ આફ્રિકાના ૩૨ વર્ષના જુના હારમોનીયમીસ્ટ—

COUSINS'S MUSIC SALOON

P.O. BOX 460. 179 GREY ST. AND 131 QUEEN ST
DURBAN, NATAL.

Special

Large stock of latest Drama set arrived in Tamil, Hindustani, Gujarati and Telugu Prices have been specially reduced.

Apply for our catalogue. Our Harmoniums sold under written Guarantee for 3 years Try us before you go elsewhere.

'Phone Day 2-6180. RAJCOOMAR, 'Phone Night 6-1542.
DURBAN'S FIRST INDIAN UNDERTAKER
રાજકુમાર,
અન્ડરટેકર
દફન, દફ, મેયત લાવ કે જવા લાવ કુંવે મોટરો પૂરી પાડવામાં આવે છે ફાસ્ટ રિસ્પેક્ટ પુછું.
14, Cross Street, DURBAN

'PHONE 33-4691. BOX 2526.
L. MISTRY
એલ. મીસ્ત્રી
બોક્સ, રેબલ અને ફીચર કરેસર ફુટક અથવા બધા-બંધ બનાવનાર તેમજ ફ્રુટ ટ્રેનીંગ સંબંધીકામ કામ કરનાર.
મારેલા બાવીતું પ્રાઇસ લીસ્ટ મંગાવો.
95 Market St. : : : Johannesburg.

ઉત્તમ ગરમ મસાલો વિગેરે
આપણે ત્યાં બનતી દેખરેખ નીચે તાજો અને મરાઠથી ભરમાં ઉત્તમો ગરમ મસાલો, કરીપાઉડર, હળદર અને બરચા કુંમેશાં વેચાય છે. જ્યારે આપણે આવી મેરવી લાંબો મળી શકશે. બાયો દેવાય માલ, તમો ઘરમાં બનાવી શકતા નથી. મોહબ વખત મંગાવી ખાત્રી કરો.
મળવાનું ઠેકાણું:-
'Phone 2-4394 K. N. PADIA. P. O. Box 579
109 Victoria Street, DURBAN.

'Phone 2-3381 Tel. add. "Letapco."
D. K. PATEL
Fruit and Vegetable Exporter
— SPECIALIST —
In South African, Canadian and Australian Apples
Cape Fruit on hand in season
We have in stock Lenches which have just come in Market.
ડી. કે. પટેલ.
ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ એક્સપોર્ટર.
સાઉથ આફ્રિકન, કેનેડીયન અને ઓસ્ટ્રેલીયન એપલ્સના સ્પેશીયલીસ્ટ
ઋતુમાં કેપ ફ્રૂટ પણ રાખીએ છીએ
લીચીઝ હાલમાં શરૂ થયા છે અને તેનો સ્ટોક પણ રાખીએ છીએ.
કંપનીના ઓર્ડરો ઉપર ખાસ ધ્યાન દેવામાં આવે છે
નામીસ અને મેન્ડરીન સારા અને સસ્તા
C. O. D. થી મળશે.
P. O. Box 755. 19, Cross St. Durban.

M. H. DESAI,
એમ. એચ. દેશાઈ,
દલાલ ફ્રૂટ બ્રોકર,
અમે દરેક જાતના ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ કુલીનના ઉપર પણ બાગમાં C. O. D. થી સારૂ પેકીંગ કરી મોકલીએ છીએ.
P. O. Box 254. 31, Short St. Durban.

'Phone 33-4401 Tel. Add., "VALADTEL" P.O. Box 6748
V. B. PATEL,
WHOLESALE AND RETAIL FRUIT, VEGETABLE AND PRODUCE MERCHANT
CHEAPEST BANANA STORE IN TOWN.
40 President Street, JOHANNESBURG.
Terms: NETT CASH or C.O.D.
વી. બી. પટેલ,
હોલસેલ અને રીટેલ ફ્રૂટ, વેજીટેબલ અને પ્રોડ્યુસ મર્ચન્ટ
બધાની કરતાં સસ્તામાં કેળાની દુકાન
નં. ૪૦ પ્રેસીડન્ટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.
ટર્મ્સ: નેટ કેશ અથવા C. O. D.

"શુદ્ધ ઘી."
અમારે ત્યાંથી મોટા પ્રમાણમાં મળશે.
ભાવ માટે પુછો યા લખો.
સાથે આફ્રિકાના સ્ટેશન એવરન્ડ.
શામજી દેવશી
૭૬, પ્રીન્સ એડવર્ડ સ્ટ્રીટ, ડરબન.
SAMJEE DEVSHI
76, Prince Edward Street, DURBAN.

FRUIT GROWERS
Send your consignments of Bananas Avocado Pears and other fruits to the old established firm:
African Market Agency
Municipal Market Capetown.
All consignments receive personal attention
Accounts rales and cheques posted the day goods are sold.
Reference: Barclay's Bank, Market Branch.
Telegraphic Address: "CONSIGN" Capetown

SOLE AGENT FOR

His Master's Voice

હિઝ માસ્ટર્સ વોઇસ

In The Union Of South Africa

સપ્ટેમ્બર અને ઑક્ટોબરના ગુજરાતી લેટેસ્ટ રેકોર્ડો આવી ગયા છે.

સાને ઇસ્લામનો સેટ મંગાવો અને સાંભળો

પાંચ રેકોર્ડનો સેટ કીમત પા. ૧-૫-૦.

We specialise in Tamil and Telugu Drama Sets and also Native and Afrikaan records. Wholesale and Retail.

N 5[illegible]	મેરની દુનીયા.	
N 5[illegible]	ચાંદીબી ન્યાયેાર.	
N [illegible]	ગાયીયા ગા	
N [illegible]	ગે ના નજરી પ્રીતમની ગેર	
N [illegible]	પ્રેમનુ ફિજ્જા	
N [illegible]	મરની ગમગીની	
N [illegible]	ફાલ ડ્રોનેજ.	
N 5[illegible]	ધંબાર ગાડાગા	
N [illegible]	રહાલવાલા બાજની.	
N [illegible]	ગાડા પનીકરી	
N [illegible]	ગેરપા.	
N [illegible]	ગલ્લી મેાની રચના ગાનર	
N 5[illegible]	નુમાને મુજબ્બ દમ સીખાયા	
N 68	ચલી ન ગકરીબા પીયારે પીયારે	
N [illegible]	ગદેાન ન્યા ને કરેા પાપા	
N [illegible]	મેારા બાપ નાટક બાગ ૧ થી ૪.	
	નરસાદ પહેલા નાટક બાગ ૧ થી ૪	
	પ્રભાસ કુમાર નાટક થી ૧.	
	રાજા રંક નાટક ૧.	
N [illegible]	મુરા સબ તબકારે.	
N [illegible]	નમસ્કાર મેન સમાચે ગિયાર	
...	[illegible] ગીસ ૧૬...	પ્રવાહ
..	[illegible] .. ૧૯૩૧	..
..	[illegible] ગાસ્ટર ૧૯૩૭	..
..	[illegible] ગેન્ડ્રાગેન	..
..	[illegible] ગાસ્ટર ન્યુઝ્રેકરના	..
..	[illegible] રીતના સાબા	..
..	[illegible] ઇન્ડિયાન ગેરીસ્ટરની ગેાદરી, ગેાગ.	

ચુધીરાજ ગેાલ્હાણનું નાટક કમ્પલેટ ગેાકસ અને બુક સાથે કીમત પાકેટ ૨-૯-૦ નું સેટ.

નાટક મહારાણા પ્રતાપ કમ્પલેટ ગેાકસ અને બુક સાથે કીમત પા. ૨-૫-૦ નું સેટ.

.. રાં ખાંડલીક કમ્પલેટ ગેાકસ અને બુક સાથે કીમત પા. ૨-૫-૦ નું સેટ

ગ્રેચ. ગેમ. ની. ડ્રામેટીક પાર્ટી કમ્પલેટ ગેાકસ અને બુક સાથે કીમત શી. ૧૫ નું સેટ.

નાટક રાજપુતની કમ્પલેટ ગેાકસ અને બુક સાથે કીમત શી. ૧૫ નું સેટ.

.. રાજા અરબ્બી કમ્પલેટ ગેાકસ અને બુક સાથે કીમત પાકેટ ૨-૧૦-૦ નું સેટ.

.. ગેાલ ગ્રમાણ ચાકનુ સેટ ૧ થી ૮ બાગ.

.. સીરાજુદ્દૌલા.

.. ઉષા રવામ.

સમાચારનો બાપ બાગ ૧ થી ૧.

વકીલનેા વારસેા કુલીન રેકાર્ડ ૬ રેકાર્ડનું સેટ.

ગદૂરી કી ગ્રકબરી ૫ રેકાર્ડનું સેટ કુલીન.

નુરી બાનદસ્ત ૬ રેકાર્ડેાનું સેટ કુલીન.

.. મારીન કરદાર ૬ રેકાર્ડેાનું સેટ કુલીન.

.. રેાજ નાટ ગ્રરબ્બ ૬ રેકાર્ડેાનું સેટ ગ્રેચ. ગેમ. ની.

.. સાને ઇસ્લામ ૫ રેકાર્ડેાનું સેટ ગ્રેચ. ગેમ, ની.

.. નૂરી ગલ્લામ ૬ રેકાર્ડેાનું સેટ ગલ્લામીઆ.

.. બાલ ગમા મા નથી ૬ રેકાર્ડેાનું સેટ ગ્રેમ ગેમ. ની.

.. કલાગણી મંજલ ૪ રેકાર્ડેાનું સેટ ગ્રેમ ગ્રેમ. ની.

.. નૂરજહાન ૬ રેકાર્ડેાનું સેટ ગલ્લામીઆ

. પ્રથમ મજબૂ ૬ રેકાર્ડેાનું ગ્રેચ. ગ્રેમ ૧૧.

આગામી ઇસ્લામીક નવી રેકાર્ડેાનું લીસ્ટ ‘ઇન્ડિયન ઓપીનીયન’ માં ગ્રેશે.

૧૦ ઈંચ રેકાર્ડ ૧૨ ની ૪ રે. ૨૫/-, ૧૦ ની ૧૨ રે., ૧૨ ઈંચ ૪ રે. ૪૮/-.

ગદ્દાર નામના ૧૦ ઈંચની ૬ અને ૧૨ ઈંચની ૪ રેકાર્ડથી ઓછીના ઓર્ડર સ્વિકારવામાં આવશે નહિ.

Radio Record Trading Co.,
178 Grey Street - - Durban.

Radio Record Trading Co.
P. O. Box 6398 29 West Street.
JOHANNESBURG.

RADIO RECORD TRADING Co.,

SOLE AGENTS FOR

Columbia

In The Union Of S. A.

જુના ગયા અને માનીતા આવી ગયા

કોલમ્બીઆ કંપનીમાં હાલમાંજ આવેલા નવા ગવૈયા

માસ્ટર અમીર બક્ષની

નવી રેકાર્ડ આવી પહોંચી છે. આખા ગજલ બોલી ગયો છે: "મોહમ્મદ મોહમ્મદ પુકારે ચલાગા" તેના જેવી બીજી ગજલ બોલી રહ્યો છે. મગાવો અને તમારા દીલને ખાત્રી કરો. તેમજ માસ્ટર બકર કે સરદાર સાહેબે મોહમ્મદ [illegible] સાહેબ અલી અલબખ્શ વગેરેના અને બીજા બે ડિસ્કાઉ રેકાર્ડો આવી પહોંચી છે જેની કે મોજીજા સાહાદત નામા વીગેરે.

MAGIC NOTES

૨૭૦૬	દુશ્મને પાલે મુજ જેહ [illegible] પીસાદે કે
૨૭૦૭	[illegible] ગજીર ને તરીકે દુનીયા કે ઉમારેજે.
૨૭૦૮	[illegible] સાહાદત ખુશેના એકલે પ્રસમાય
૨૭૦૯	[illegible] સાહાદત બશરત બીલાસ ગ્યારી કે રસુલ.
૨૭૧૦	[illegible] પાકર ને હાજર્યા તસવારના મીરના મોજીજા
૨૭૧૧	[illegible] મે પીયારી પગલ બનાકર બાલુ બનગે
૨૭૧૨	દર્દી મેરેા
૬૮૫૩	અરે પાગલ પ્રેમી બના તુ રોતા કે
૬૮૫૫	દાર્શ અબખીયા પગમબર હમારા.
૬૮૫૭	દરબે બહાર આવ સાથે સરાબ રે
૬૮૫૮	નોબીદ કે રંગ મે દુખ મય.
૬૮૫૯	મોજે મેહબુબ હદ રેલે માતે ચલે
૬૮૬૦	જોર દુખે ના નયન ને કાન મોહબત
૬૮૬૧	પ્રાસ પુકારે કુન [illegible] સાંભળતા કે સાગને
૬૮૬૭	બતુની બખને પ્રેમુકી મોજન.
૬૮૬૯	પ્રેમમા મુરલી બજાર બાકર.
૧૪૧૬	તેા કોરેકા દેવા આલગમે બનના દીયા કમલી વાલેને.
	આ રેકાર્ડ સાભળવા જેવા છે
૨૪૪	પુના પુન પુન
૨૬૩	મેરા દીલ ને [illegible] દેા દીલાએ મોહમ્મદ
૪૦૬	મોહીબ્બા મોહબ્બાત બડી ચીજ છે.
૨૨૩૪	અમા આબાદી આલમ હમ મેાર ગયા આબાદી આલમ હમ.
૨૨૦૭	અંધેરા તુફાન
૨૨૬૪	બરબાસે આવા (ગજલ)
૨૦૭૪	હામરા નામ છે
૨૧૦૭	ઝલ બચા (ગજલ)
૨૨૨૬	નામે અલખ ને હક
[illegible]	નામે સદગર આલા બાબ
[illegible]	દુ આવા જુલા કે નીકરે ના બાલી.
૧૭૩૦	અબને મેરી બીબી [illegible] બના દીજે.
૧૭૪૬	બનાબાર તેા [illegible] પ્રગટી કરબલા.
૧૭૪૭	હકરત [illegible] હકરત બબીર [illegible] બ્રમ્ચેાકેા મુરદ કા જન્મ કરના
૧૭૦૪	મેાજરા દીદારના બાજાર
૧૩૯૦	મેાજરા બજુડી હકરત અલી
૧૬૯૬	પીયારી પીયારી સુરતવાલે.
૧૬૭૭	બાદબાદ મેરે દીલ [illegible] બારમા તુમી છે.
૧૦૭૭	મશહુર દુવા બાલબચ્ચા બડા રે કરનારે મોહમ્મદ સલબાલ
૧૭૧૬	બચના મુજે મેરાજે ખુબાલેા.
૨૦૬૪	દીલ લીન લીધા બધ બનાને બરબીને.
૨૦૬૭	ઠલાદી રસુલે ખુદા કેદરે કહ્મ
૨૧૩૬	પકડે અલીજે ને આકરે રનગા ચુ.
[illegible]	સુરે નહાર્યે બન બાબેાસે.
૨૨૬૧	દીન વેા મેરા છે ગયા
૨૧૬૦	નીકાલે મુરબેા

નુરે ઇસ્લામ

નેા ૬ રેકેાર્ડનેા સેટ બુક અને ટીનનેા બેાકસ સાથે ૩૦/-

We specialise in Tamil and Telugu Drama Sets and also Native and Afrikaans records. WHOLESALE AND RETAIL.

The following Tamil Drama Sets in stock

Sathyavan Savitry, Paduka-Pattabishekam, Uttra-Ramayanam, Dumbachari, Snan Sundari, and thousands of singer Records.

Radio Record Trading Co.,
178 GREY STREET,
DURBAN.

Radio Record Trading Co.,
P.O. Box 6398 29 West Street,
JOHANNESBURG.

દરેક જાતની સ્વાદીષ્ટ, સુંદર શુધ્ધ ઘીની મીઠાઇ,
ફરસાણ વીગેરે માટે ક્યાં જશો?

પટેલ્સ વેજીટેરીઅન રીફ્રેશમેન્ટ રૂમ

પાપડ, ફ્રીંગ્સ, અથા કરીના અચાર તેમજ શીઆળાની ઋતુ માટેના ખાસ પૈાષ્ટીક નાકો અમારે ત્યાંથી ફ્રીકાગત ભાવે મળશે. એક વખત પધારી અથવા ઓરડર મોકલી ખાત્રી કરવા વિનંતિ છે.
બહાર ગામના ઓરડરો ખાસ માલીકની જાતી દેખરેખ નીચે મોકલવામાં આવે છે.
માહકોને સંતોષ આપવો તે અમારો ખાસ મુદ્રાલેખ છે.

PATEL'S VEGETARIAN REFRESHMENT ROOM
(Prop. R. M PATEL)

Telephone 2-2209 202 Grey Street, :: :: Durban.

Box 830. Tel. Add. "Orangexpo"
M. C. PILLAY
Wholesale Fruit & Vegetable Exporter
TRADE SUPPLY SOLICITED.
જથ્થાબંધ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ ચઢાવનાર
ઓર્ડર સાથે ઓરડર પાસ દેખરેખ રાખી ચારો માલ C.O.D. ચઢાવીએ છીએ
79, PRINCE EDWARD STREET, DURBAN.

'Phone 2-6235 P. O Box 316
Heerabhai Morar Matvadkar,
Wholesale Fruit & Vegetable Exporter
and Commission Agent
103, PRINCE EDWARD STREET,
DURBAN.
હીરાભાઇ મોરાર મટવાડકર
હોલસેલ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ ચઢાવનાર
અને કમીશન એજંટ.
પેકીંગ સારી રીત કરી માલ સી. ઓ. ડી. થી
મોકલવામાં આવશે.
ટેલીફોન ૨-૬૨૩૫ બોક્સ ૩૧૬.
૧૦૩ પ્રીન્સ એડવર્ડ સ્ટ્રીટ. ડરબન.

NAROTAM HARGOVIND
The Master Tailors.
Suits and Costumes Made in the latest Styles.
We specialise in High Class Tailoring.
Our Prices are to suit the times.
Try us with your next Order
તમારૂં સુટ કયાં સીવડાવશો?
નરોતમ હરગોવિંદ
તમને અપ-ટુ-ડેટ સ્ટાઇલનો હિસાબ ઓછો આવી આપશે.
ટ્રાયલ ઓર્ડર આપી આજી કરી જુઓ.
'Phone 25661. 176 Grey St Durban.

અઠવાડીક પંચાંગ

વાર	ખ્રીસ્તી	હીંદુ	મુસલમાન	પારસી	સુર્યોદય	સુર્યાસ્ત
	૧૯૩૮	૧૯૪૪	૧૩૫૧	૧૩૦૭	૬. મી.	૬.મી.
	જાન્યુઆરી/ફેબ્રુઆરી	પૈા./માહ	જમાદી/શાબાન	શેહે./મેહર		
શુક્ર	૨૮	વદી ૧૨	૨૫	૨૫	૫–૨૫	૭–૫૬
શની	૨૯	,, ૧૩	૨૬	૨૬	૫–૨૫	૭–૫૬
રવી	૩૦	,, ૧૪	૨૭	૨૭	૫–૨૬	૭–૫૭
સોમ	૩૧	,, ૩૦	૨૮	૨૮	૫–૨૭	૭–૫૭
મંગળ	૧	,, ૧	૨૯	૨૯	૫–૨૭	૭–૫૮
બુધ	૨	,, ૨	૩૦	૩૦	૫–૨૮	૭–૫૮
ગુરૂ	૩	,,	૧	૧	૫–૨૮	૭–૫૯

તમારા મિત્રોને મોકલવાને મીઠાઇ ક્યાથી લેશો?

વીક્ટોરીયા વેજીટેરીયન ટી રૂમ

અમારી મીઠાઇઓ ખાસ જાતી દેખરેખ નીચે શુદ્ધ ઘીની બનાવેલી હોય છે.

એક વખત મંગાવી ખાત્રી કરો.

ઓડર મોકલનારે પૈસા સાથે મોકલવા મહેરબાની કરવી

અમારે ત્યાં ખાસ રસોમા હોવાથી સુંદર અને સ્વાદીષ્ટ ભોજન મળશે.

એક વખત પધારી ખાત્રી કરવા વિનંતિ છે.

VICTORIA VEGETARIAN TEA ROOM

(Prop) NARANJI VALLABH

139 BROOK STREET, - - - DURBAN.

LOOK BEFORE YOU LEAP

P. O. Box 842. **Telephone: 2-2074.**

BHAGAT & Co.

ETNA LANE, DURBAN.

General Dealers & Commission Agents.

We stock Indian & European Groceries ...

Also a specialities in Native ... clothing ... drapories.

In outfitting we have full range ... clothing ... gent's furnishing ...

We invite you to visit our Refreshment Room.

We can always supply fresh home made sweetmeats made under expert workmanship to any parts of South Africa and Rhodesia.

Our prices is very moderate.

Do not HESITATE. Follow the terms above and place your order early.

Note the address:

ઇન્ડિઅન અને યુરોપીયન ગ્રોસરી અને દરેક જાતની સાડીઓ અને રેશમી કાપડ તથા સ્વદેશી સાડીઓ રાખીએ છીએ.

એક વખત પધારી અથવા માલ મંગાવી ખાત્રી કરશો.

અમારી રીફ્રેશમેન્ટ રૂમની મુલાકાત લેવા તમોને આમંત્રણ કરીએ છીએ. દરેક જાતની મીઠાઇઓ યુનીયન તેમજ બહાર ગામ મોકલીએ છીએ.

આમારા ભાવો ઘણા સસ્તા છે.

તમારો ઓર્ડર, ઓર્ડર અમારી પાસે મંગાવી ખાત્રી કરશો

બહાર ગામના ઓર્ડર ઉપર ખાસ ધ્યાન દેવામાં આવે છે.

No. 9–11–13, Etna Lane, :: :: Durban.

REMINGTON
NOISELESS TYPEWRITER

The new Remington Noiseless is quiet in operation and eliminates nerve strain. It is preferred because of its responsive touch, effortless speed and durability such as only Remington's unique experience can give.

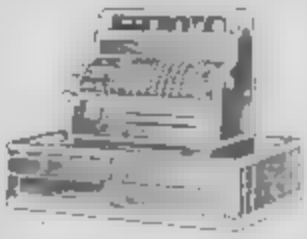
60 years ago Remington Built the first typewriter now Remington has produced the FINEST typewriter.

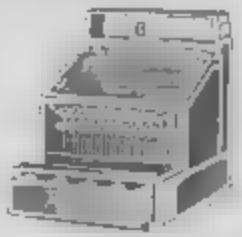
PORTABLE MODELS ALSO AVAILABLE

REMINGTON TYPEWRITER AGENCY

Branches throughout South Africa

NATIONAL
CASH REGISTER AND ACCOUNTING MACHINE
SYSTEMS
FOR
MAXIMUM EFFICIENCY

THE NATIONAL CASH REGISTER CO. S.A. (PTY.) LTD.,
63 PRESIDENT STREET
JOHANNESBURG
P. O. Box 3591. Phone 33.6245

FIFTY MILLION PEOPLE ARE ALWAYS PUNCTUAL!

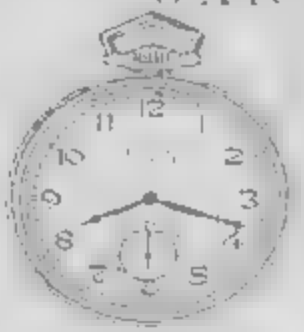
Time is just another word for speed these hurried days. Every minute counts—you can't afford to lose a second. There are fifty million satisfied owners of Cyma, the world's symbol of accuracy and style. For the wonderful, modern machinery used by Cyma has given them a watch that is always on time.

STOCKED BY ALL LEADING JEWELLERS

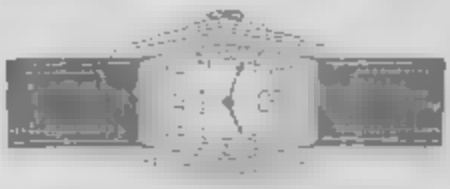
CYMA

ELGIN
WATCHES

THE WORLD'S BEST

FOR PERFECT TIME

WRITE FOR NEW GENERAL CATALOGUE.

KATZ & LOURIE LTD.
"DIAMOND CORNER"
ELOFF & MARKET STREETS, JOHANNESBURG.
P. O. Box 1919 - Phone 22-3122.

ઇન્ડિયન ઓપિનિયન
મહાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે સને ૧૯૦૩માં સ્થપાયું.
INDIAN OPINION
Founded by MAHATMA GANDHI IN 1903

No. 4—Vol. XXXVI. FRIDAY, FEBRUARY 4th, 1938. Registered at the G.P.O. as a Newspaper. PRICE FOURPENCE.

The Means Of Attaining Self-Government

"SELF-GOVERNMENT depends entirely upon our own internal strength, upon our ability to fight against heaviest odds. Indeed, self-government which does not require that continuous striving to attain it and to sustain it, is not worth the name. I have therefore endeavoured to show both in word and deed that the political self government that is self-government for a large number of men and women is no better than individual self-government, and therefore it has to be attained by precisely the same means that are required for individual self-government or self-rule."

—MAHATMA GANDHI.

વ્યક્તિગત વિકાસમા દેશની સ્વતંત્રતા છે

"સ્વતંત્રતા પ્રાપ્ત થવાનો આધાર રાષ્ટ્રના સંગઠન તેમજ ભારે સંકટો સામે પણ ટકી રહેવાની શક્તિ પર નિર્ભર છે. જે સ્વાતંત્ર્ય આત્મ બલીદાન વિના પ્રાપ્ત થયું છે અથવા તેને ટકાવવા આત્મ બલીદાન એજ જેનો આધારભુત સ્તંભ નથી, તેવું સ્વાતંત્ર્ય સ્વતંત્રતાની ઉપમાને લાયકજ નથી. પરંતુ મારે મારા દેશને કહેવાનું તો એ છે કે સામુદાયિક સ્વતંત્રતા કરતાં વ્યક્તિગત વિકાસને પરિણામે પ્રાપ્ત થએલી સ્વતંત્રતા જરાયે ઓછા મહત્વની નથી કેમકે વ્યક્તિગત વિકાસ થવા જેમ સાધના કરવી પડે છે અને તેને માટે સતત પ્રયત્નશીલ રહેવું પડે છે તેવી રીતે પણ મોટા સ્વરૂપમાં રાષ્ટ્રને સ્વતંત્ર કરવાના મહાકાર્ય વિશે કરવાનું છે.

—મહાત્મા ગાંધી.

THE NEW INDIA ASSURANCE
COMPANY, LIMITED.

Fire, Motor Car, Motor Lorry, Motor Bus, Plate Glass, Workmen's Compensation, Burglary, Fidelity Etc.

આ કંપની વીમા કંપનીમાં આગ, મોટર કાર, મોટર લોરી, મોટર બસ, પ્લેટ ગ્લાસ, કામદારોને લગતા વીમાઓ, ચોરી સામેનાટ વિગેરે દરેક જાતના વીમાઓ ઉતરાવી શકાય છે. વીમો કંપનીને ઉતારૂ આપવું એ દરેક વીમાની ફરજ છે.

Transvaal Office:
Barkly Arcade,
6 a Diagonal Street,
JOHANNESBURG.
Telephone 33-4478.
P.O. Box 3641,
Tel. Add: "RUSTOMJEE"
Johannesburg.

ગ્રાહકોને ખિનંતિ છે કે કંપનીના પ્રોપોઝલ ફોર્મોના પ્રચારના ડેવલપમેન્ટ ફોર્મ તારીટ ભરીને દરમ્યાનની કોઇ ઓફિસ ઉપર મોકલાવી આપવા.

Policies Issued and Settlements Effected in this Country.

પોલીસી તેમજ કાયાની પતાવટ આ દેશમાં કરી આપવામાં આવે છે.

Natal Office:
"INDIA HOUSE"
17, First Avenue,
DURBAN.
Telephone 25845 Can.
P. O. Box 1610.
Tel. Add: "RUSTOMJEE"
Durban.

JALBHOY RUSTOMJEE
Principal Representative For the Union Of South Africa.

GANDHI & Co. (Pty) Ltd.
GENERAL MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

Try us for:-

Saries, Draperies, Outfitting, Hardware, And Indian & European Groceries.

- We Specialise In -

Indian Drugs & Condiments and always carry big stocks for Wholesale and Retail.

Telephone 23676.
Tel. Add. "Gandhico" Durban.
112 Victoria Street,
DURBAN.

દીવાળી તથા રમજાન શરીફ માટે ખાસ

લોરડન બદામ, પીસ્તાં, ચારોળી, એલચી, જાયફળ, ફલ્લુદાનું ઘાસ, ચારમગજ, કોપરા-વાટી, જાવંત્રી, તુકમરીયા, ઇસબગુલ, વીગેરે વીગેરે તેમજ ગુલાબનું સરબત, ગુલાબનું પાણી, આમળા, મોગરા, ચંબેલી, ધુપેલ વીગેરે ખુશબોદાર તેલ જે વાપરવાથી મગજ બહુ ઠંડો રહે છે. લગભગ સાતસોથી આઠસો જાતનું ગંધીયાણું સ્ટોકમાં હમેશાં રહે છે જે સાઉથ આફ્રિકામાં બીજે ઠેકાણે મળવું મુશ્કેલ છે.

મસાલો આળો તેમજ ખાસ ઉપરોક્ત નીચે પીસાવેલ હમેશાં મોટા જથ્થામાં રહે છે. બોક વખત ખાલી કરવા આમંત્રણ છે.

Also:
P. O. Box 27, TONGAAT,
Telephone during Office hours No. 5.
.. after Office hours No. 008.

B. I. Steam Navigation Co., Ltd.

સ્ટી. "કરાંજા"

ફેબ્રુઆરી તા. ૧૩ મીએ મુંબઇ જવા ઉપડશે

SHAIK HIMED & SONS, :: 390, Pine Street, Durban

Telegraphic address: "KARAMAT." Telephone 24032

CITY SHIRT Co., No. 4, Kort Street, Johannesburg.

ઝંડુ અશોકારિષ્ટ

ઝંડુ દ્રાક્ષાસવ

ઝંડુ ફાર્મસ્યુટીકલ વર્કસ લી.—પો. બો. નં. ૫૫૧૬. મુંબઇ નં. ૧૪.

MOHANLAL VALJEE.

(INDIAN PAWNBROKER.)

112, Victoria Street, Durban.

Low Rates of Interest on Jewellery.

High prices paid for Old Gold A large stock of New Jewelleries at reasonable prices to suit your pockets.

P. P. BHAGAT,

Fruit Merchant

P. O. Box 842 129 Victoria St Durban

'Phone 33-6229. Telegrams: "GIDMALCO P. O Box 5163

JAPAN BAZAAR

WHOLESALE SILK & CURIO MERCHANTS.

39 MARKET STREET, JOHANNESBURG.

Specialities in SILK MATERIALS, LEATHER SUIT CASES ORIENTAL CURIOS BRASSWARE, ETC

ALL PRICES QUOTED AT LOWEST MARKET RATES.

INDIAN SARIS: Crepe-de-chine and Georgette Saris beautifully embroidered 45" x 5 yds length price 17/6 piece. Heavy Crepe-de-chine Saris hand embroidered 45" x 7 yds 30/- piece. Georgette and Crepe-de-Chine beautifully embroidered 45" from 3/9 per yd.

ODNIS: Hand embroidered in Georgette and Crepe-de-chine 45" from 12/6

Above obtainable in the following shades: White, Pale pink, Sky blue, Pale green, Salmon pink, Red, Maroon, Brown and Black.

જાપાન બઝાર

જોહાનીસબર્ગના જુના અને જાણીતા રેશમના જથ્થાબંધ તેમજ છુટક માલના વેપારી.

સાડીઓ, ઓઢણીઓ. લુગડાંઓ.

તદ્દન નવીજ ભાતે ક્રિસપલેંડ કીનારાવાળી બાબકદાર રેશમી જરીથી ભરેલી જ્યોરજેટ અને કેપ-ડી-શીનની સાડીઓ તથા ઓઢણીઓ ઉમદાતિ ગોટા જથ્થામાં સ્વદેશથી આવી પહોંચી છે. તેમજ છેલ્લામાં એકદે અગાઉ બાબણાયેલી કેટલીક મીલના તથા ચુણાઈ અને અમદાવાદની બીજી જાણીતી મીલોના સ્વદેશી બાતબારાના ડિલાઇનો ગાળા ચુનરાય લુગડાં, પટોળાં, દોઢીઆ, ઓઢણી તથા સુંદર ભરત ભરેલા ગાંધીઓ તેમજ ચણીઆ પાટો મોટા જથ્થામાં મંગાવવામાં આવ્યાં છે. રેલ્વે વપરાશ માટે તેમજ બેન માટે પાંચ ચાર, ૬ માર, તથા સાત વાર સાડીઓ તેમજ બલ્યાંઓ માટે કટેક બતના તૈયાર કપડાં પણ ફીકાયત ભાવે મળશે. તદ્દન ઘરના બાવે સુંદર અને બનગમતો માલ ખરીદવા આમારી એકજ ગુલાકાત બ્યો.

છુટક માલ પણ જથ્થાબંધના ભાવે આપવામાં આવશે. આ અમુલ્ય તકનો લાભ ગેળાસર લેવાનું ચુકશો નહિ.

સ્વદેશી લુગડાંના ભાવ રી. ૩-૯, રી. ૫ ના ઉપર. જ્યોરજેટ તથા કેપ-ડી-શીનની ઓઢણીઓ ભરતથી ભરેલી મી. ૨૪-૬.

કેપ-ડી-શીનની ભરત ભરેલી સાડીઓ જ્ય ઉંચ પ્રતના ભાવ રી. ૨૦ થી ઉપર

ફોન ૩૩-૬૨૨૯. સરનામું: જાપાન બઝાર ઓફરા પ્લેસ.

૩૯ માર્કેટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

પોરબંદરનું ઘી

ભાણજી લવજી ફેરો માર્ક

દરેક દેશાવરમાં વખણાયેલું અમારું પોરબંદરનું ઘી નાતાલ, ટ્રાંસવાલ તેમજ કેપમાં (યુ. એ. સા. આ.) માં મણ્યા પરસેા થયાં પ્રબ્ધનિ પામેલું અમારા B.L. માર્કનું ફેલાવાણું પોરબંદર ઘી ફીકાયત બાજવી બનશે.

અમારા સાઉથ આફ્રિકાના કરદાન જોલસેલ વેપારીઓની સમવડના ખાતર કેબલથી ઓર્ડર આપવા અગર પેમેન્ટ કરબત કરવા માટે અમે અમારા પોરબંદર ઘીની યુનીયન ઓફ સાઉથ આફ્રિકાની સોલ એજન્સી ટી. પી. દેવશી એન્ડ સનને આપેલ છે તો નીચે જણાવેલ એડરેસ યુજબ કરબત અમારા સોલ એજન્ટને અગર અમારે એડરેસે પત્રવ્યવહાર કરવો.

ટી. પી. દેવશી એન્ડ સન,
પી. એ. બોકસ ૧૪૨૮.
૧૧૯ વીકટોરીયા સ્ટ્રીટ, ડરબન
(સોલ એજન્ટ યુ. એ. સા. આ.)

ભાણજી લવજી ઘીવાલા,
પોરબંદર,
કાઠીયાવાડ,
ઇન્ડીયા.

નોંધ—ગોટા ઓર્ડર માટે સી. આઇ. એફ. કરબત ભાવ વાસ્તે કરબત ઉપર જણાવેલા એડરેસે પુછવાથી અમારા એજન્ટ ભાવ જાણવો.

...ના માખણ, ચહેરાની
આગાહીને મુલાયમ
સાથી ઔદ્યોગવાન
...બાવે છે.

...ના દરેક
ફ્રીપર તિમાંત
અકૃષ્ણાન સ્નો
...
આપી જલદી
આરામ કરે છે

...ન્ટ્સ:
Indo-African Trade
Agency.
74-76 Wilson St.
DUNDEE, Natal.
S. A

ફોલ ડીસ્ટ્રીબ્યુટર્સ: પટણીવાલા લીમીટેડ.
૧૮૮-૨૦૦ અબ્દુલ રહેમાન સ્ટ્રીટ
મુંબઇ ૩.

તમારા બનાવટી દાંત દુરસ્ત કરાવવા
તથા નવા બનાવવા
બનાવટી દાંત તૈયાર કરનારે તથા દુરસ્ત કરનારે પાસ
અનુભવી અને વીશ્વાસુ બાહોશ

એક્સપર્ટ ડેન્ટલ મીકેનીક વર્કસ
રૂમ નંબર ૧, ૨ ૩. ૯૨, માર્કેટ સ્ટ્રીટ,
જોહાનીસબર્ગ.

દરેક જાતનું દાંતનું કામ સંતોષકારક કરી આપવામાં આવે છે.
નવો તમારો દાંત પોસ્ટથી મોકલવો હોય તો આવી આપો
ઓર્ડર તરત મોકલાવો.

નોમીસલ ઠોઠ પણ બાલનું નુકસાન કરતું નથી.	ચાપરો, સાલને માટે વખણાયેલું નોમીસલ NOMISAL	તમારા બનાવટી બાવડા ફેરવતી દાંત દરેકજ ઓર વખત નોમીસલ થી ... દાંતની તંદુરસ્તી બાળવો.

કીમત ઓર બાહલીની કી. ૧, ૧-૬, ૨-૬
દરેક ફોસ્ટ અને બજારોમાં આવતા પેટન્ટીઅસ લીમીટેડની
સાબાઓમાં વેચાય ...

EXPERT DENTAL MECHANIC WORKS
'Phones 33-1334 & 24-3429. Room No. 1, 2, 3.
92, Market St. JOHANNESBURG.

Telephone 33-3382.
VALLABH RANCHHOD,
Wholesale & Retail Fruit and Vegetable Merchant.
Country Orders Promptly attended to.
14, DIAGONAL St. JOHANNESBURG.

ટેલીફોન ૩૩-૩૩૮૨.
વલ્લભભાઈ રણછોડ
હોલસેલ અને રીટેલ ફ્રુટ અને વેજીટેબલ અમારે ત્યાં
તાલું અને સસ્તું મળશે.
બહારગામના ઓર્ડરોને તાકીદે પહોંચ કરવામાં આવેછે.
૧૪, ડાયોગનલ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

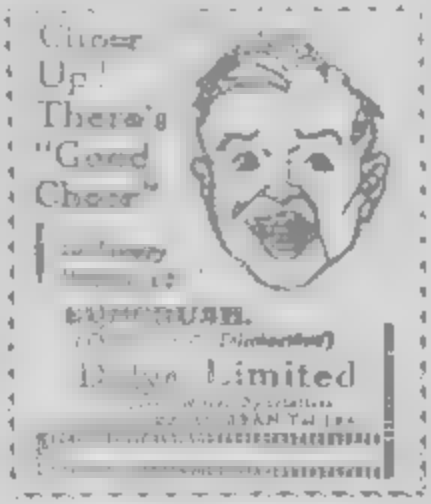
WE STILL BUY
OLD GOLD, SILVER & SOVEREIGNS.
We Stock CYMA, ELGIN, WALTHAM, BUREN,
and MARIX Watches.
... stock of Indian and European jewellery always on hand
Importers of MOHINI FLUTE harmoniums
LAKHANI & CO.,
(Jewellers)
1st Grey Street, Durban. 'Phone 21258.

ફીટીંગ્સ
પાવડર
ફીટી, બાકડા, ખાંબા, કંસારા, બાખી, વગેરે
(બધેજ મળશે. જાતુઓના
નાશ કરે છે.
ફીટીંગ્સ પાવડરના ટીન બધે છે.

'Phone 23350. Tel. Add. "Narijee."
A. M. PADAYACHEE
Wholesale Fruit & Vegetable Exporter.
country orders executed at ... Market prices.
special attention given to up-country orders.
TRIAL ORDER SOLICITED.
91 LEOPOLD ST., AND 34 CROSS ST.,
P. O. BOX 195. DURBAN.

પોરબંદરનું ઘી.
અમારે ત્યાંથી મોટા પ્રમાણમાં મળશે.
ભાવ માટે પુછો યા લખોઃ
T. P. DEVSHI & SON,
Sole Agents for Union of South Africa.
119 VICTORIA STREET,
Phone 2-2591 DURBAN Box 1428

THE EPIC FAST
(By Pyarelal)
An account of Mahatma Gandhi's Fast in September 1932, and events leading up to the Yeravda Pact, with all relevant documents. 320 Pages. 3s. 6d

SUNCRUSH

The £1,000 Drink.

The Most Popular Refreshment.

There are many Crushes, but Only one SUNCRUSH, and that is made by

DALYS LIMITED.

72, CANADA ROAD, DURBAN.

'Phone 21078. Tel. & Cables: "Crescent." P. O. Box 582

Crescent Trading Co. (Pty). Ltd.

WHOLESALE MERCHANTS AND DIRECT IMPORTERS IN HARDWARE

Indian And European Groceries.
Indian Drugs And Condiments.
Our Stocks Are The Best Quality
And are Always Fresh
Our prices are keen.
We specialise in all kinds of Bombay, Calcutta and Madras Products.
It will pay you to give us a trial.
Before placing your orders elsewhere benefit by our thirty years' business experience.
Our aim will always be service, quality and satisfaction.

અમારે ત્યાં નીચે મુજબના માલ વ્યાજબી ભાવે મળી શકશે

મેવામી, મસાલા, અફાય, મારેલી, પાસ્તા, સિંગોદા, મુલાયમ પાવડી, મુલાયમ સરબત, મધુરપુ પાલ, બારેક, કલાબ, ઓલ્યા, ગોરબી, બજુર, બેંગ-લાપસી (બઠકુ) ફેશ, ફેશનની ચાદી, પીકેલ્સ ફેશન્સ, મુલ્ય છાપનું ફેશન, અસ્ત મસાલ, પંજાબી મસાલ, સાદર મુરાદાબી, ગન્ધોરા બલ્બની, ચુંક, ફેશેલી ફોટાની, કાલ્યા ફોટા, ફેશનની ફોટા, મદાસી ફોટા, મુલકેક, કપડા, બારડી બાસનો ગબ્બાકુ, બાસણપુ ફેશ, કુલાબપુ ફેશ, ચંબેલીનુ તેલ, ફોબરપુ તેલ, કસ્તુરિયા ફેશ ઓઇલ, એલચીનીયમ તબેલા, કેપ અને ફોસર્સ, ફોબાર-બીબારી છબલાણ, બાન્બતુલસી, બાંબા, દીવેલી, ગ્લબેલ્સ, કેરલના કપડા-બેબા, મણ, બારેક, તુવેર, ચણા, બલાબા મજુર બાબા છુટ મેથી, લવંગ, તજ, સઈ (સવર્જ) બરબ ગમલા પીકેલ્સ, વિગેરે.

કોઈ પણ વસ્તુ ખરીદી કરતાં પહેલાં, અમારે ત્યાં ભાવ કાઢી આત્રી કરશો.

122 VICTORIA STREET, :: :: DURBAN.

INDIAN OPINION

Founded by
MAHATMA GANDHI
IN 1903

No. 4.—Vol. XXXVI. Friday, February 4th, 1938.

NOTES AND NEWS

Asiatic Land Commission

THE *Natal Mercury's* Pretoria correspondent reports the Government is about to announce the appointment of the Asiatic Land Commission, which will consist of Mr. Justice J. M. Murray, a judge of the Transvaal Division of the Supreme Court, who will be the Chairman, Mr. Nimrod Smit, a prominent Farmer in Bethal District and Mr. H. Britten, formerly Chief Magistrate at Johannesburg. The report adds that in Johannesburg and in the smaller rural centres, particularly Klerksdorp and Potchefstroom and in certain highveld centres, the acquisition, by Asiatics, of properties in defiance of the law was proceeding, and that such acquisition was seriously affecting trade. It is complained that in many instances Asiatics were purchasing properties in the name of their European wives, and in the name of companies with European shareholders as dummies.

The report, we must say, reads most alarming, and we cannot for a moment think that the picture is so bad as it is painted to be. The Asiatic Land Tenure Act with the amendments that were effected during the last session is sufficiently stringent as to make it virtually impossible for any Asiatic to purchase property in the Transvaal. Is there any hope of the Transvaal Indians having rest at all? Are they to be penalised with a Commission every other month? What is the Agency of the Government of India during? It seems that nothing is humiliating to the Government of India. Agent-General or no Agent-General, it is for the Indian community of South Africa to see that its name is not besmirched.

Slums

The Natal Indian Congress has written to the Town Clerk giving the resolutions passed by the owners of properties bounded by Warwick Avenue, Old Dutch Road and Acotu Road, which have been declared slum. The Congress letter states that the owners are prepared to comply with all reasonable requirements of the Health Department to repair, renovate or alter all buildings affected under the declaration. They will demolish such of the buildings as may be deemed necessary. Alarm is expressed at the action of the Council to take drastic action in declaring the areas as slum without taking the owners into its confidence. The Congress fears that the Slum Act is proposed to be used by the Council to remove the Indians from the area where they have resided for over 50 years. It suggests the City Council with certain of its officials, should meet a deputation from the Congress in order to arrive at some arrangement so that the slum conditions may be removed without any injustice being done to the Indian owners.

As we have pointed out in these columns two weeks ago that the Slums Act is the most effective instrument to drive the Indians away from certain areas. By declaring the Warwick Avenue area as a Slum, the Council is looking ahead. With the Borough Market near the Berea Railway Station and with Old Dutch Road as the main artery from the Berea, the Council will not tolerate any Indian living in the Warwick Avenue area.

Housing For Indians

Councillor Mrs. E. A. Benson, that indefatigable worker for the poor, addressed a large gathering of 1,500 Indian Municipal Employees at the Magazine Barracks on Sunday last. Advocate A. Christopher and Mr. S. L. Singh, President and Hon. Secretary of the Colonial Born and Settlers Indian Association were present. Mrs. Benson stated that the City Council was making provisions for the housing of Europeans, Indians and Coloureds and at her suggestion the Indian workers are also to be given an opportunity to shift from their barracks to small houses with a plot of land to each. Proceeding she said that it was a recognised fact that Indians generally were agriculturists and the proposed scheme would give the workers the right to purchase outright these houses and cultivating ground according to their needs. There were three provisions—firstly, those who had freehold land, to borrow monies to build to their requirements and pay of their loans over 20 years at a very small interest; secondly, those who wished to take advantage of buying the houses erected by the Municipality by paying small monthly instalments and thirdly, houses would be built for those who wished to occupy them on the rental scheme. Mrs Benson could not give any figures at the meeting as she said the City Treasurer and Borough Engineer were discussing this item but in a short while the definite position would be placed before them. In any case, she maintained, those who wished to avail themselves of the third and last scheme would not have to contribute anything from their meagre earnings, but that the houses would take the place of the barracks. Mr. Christopher and Mr Singh also spoke to the gathering and explained the details of the Housing Scheme in the vernacular.

Non-European Front

At the farewell reception accorded to Sir Syed Raza Ali at Johannesburg, the Minister of Labour, the Hon. J. B. Hofmeyr, spoke of the danger that lay in organising a non-European Front in South Africa. By that he meant that Indians should not ally themselves with the Bantus of this country. Sir Kurma Reddi and the Rt. Hon. V. S. Srinivasa Sastri, both supported Mr. Hofmeyr, the former stating that the proposal was scandalous and would ruin Indian interests.

We shall deal with the matter editorially in our next issue as we feel that the question is much more than of passing interest.

Early Morning Market Squatters

We understand that the Early Morning Market Squatters Association on enquiry whether there is any proposal before the Town Council of Durban to legislate for the Licensing of the Early Morning Market squatters has received a reply from the Town Clerk that they will not be affected by any contemplated legislation and that the present licensing issue only concerns the stallholders at the Indian market proper in Victoria Street, Durban, which matter is still under the consideration of the Town Council.

Indian Opinion

FRIDAY, FEBRUARY 4TH, 1938

The Agent-General's Departure

SIR SYED RAZA ALI'S term of office as the Agent-General for India in South Africa is about to terminate and one is naturally inclined to take stock and find how far his office has been able to benefit the Indian community. We regret, we are unable, in this respect to draw a very happy picture. Sir Raza's predecessor had left the community disunited as it has never been in the history of Indians in South Africa. Sir Raza came three years ago with every hope of achieving unity and we must give him all credit for having made a sincere attempt in that direction. Owing to the obstinacy of the leaders, he was not able to achieve his object. The leaders claimed to stand for a principle but our notions about principles have been utterly strange. Had they been half as adamant in fighting on principle against the powers that are ruling over us in this country as they have been in perpetuating disunity among their own ranks on the false pretention of principle the community would have made enormous progress. However, as fate would have it, that was not to be.

Another unfortunate incident that occurred soon after this fruitless effort was the Agent-General's marriage with Miss Sunny. Though cases of such marriages have become frequent in recent years, it cannot be denied that they do create a certain amount of unpleasantness and prejudice in the Indian mind, and whilst the marriage was entirely their personal affair and concerns nobody but themselves the Agent-General would have been better advised, in his own interest as well as in the interest of the community if he had postponed his matrimony until the expiry of his term of office. It was utterly unwise on the part of some of the Congress leaders to have resigned from the Congress on this issue. This foolish act rendered the Congress in a state of chaos. Since then the Congress has been functioning unconstitutionally and the Agent-General has been a party to it. Those who have resigned from the congress have avowed not to obstruct the work done in the name of the Congress and thus by their moral support they have acquiesced in every action good or bad, of the remaining leaders.

During the term of Sir Syed Raza Ali several laws have been enacted by Parliament which directly or indirectly affect Indians. These are the Status Act, the Amendment to the Industrial Conciliation Act, the Sugar Act, the Marketing Act. How harmful these Acts are to Indians has been repeatedly discussed in these columns. The Agent-General has no doubt made representations on behalf of the Indians but such representations have been made in vain. The Agent-General claims credit for the Mixed Marriages Bill, the White Women's Employment Bill and the Transvaal Asiatic Land Tenure Amendment Bill having been dropped. While the Agent-General's representations may have had some bearing with the authorities, the opposition of the European Press and public was so strong against the Mixed Marriages and the White Women's Employment Bills that they had hardly any hope of being passed. The Agent-General's representations and those made by the present leaders under his guidance were weak-kneed especially in regard to the White Women's Employment Bill and the assurance given by the Secretary of the Union was with the full concurrence of the Agent-General was humiliating to the extreme.

The Mixed Marriages and the Transvaal Asiatic Land Bills are still hanging over our heads as they form part of the subjects of inquiry by an impending Commission.

Thus there have been no achievements worth the name made by the Agent-General in the interest of the community. On the contrary existing rights and vested interests of the Indian community have also been taken away during Sir Raza's term of office. This has been done by the Immigration Amendment Act and by the recent enforcement of an 1869 law in the Vrededorp location where Indians who themselves not being smallholders are living as tenants have been refused trading licences. This latter is a fresh disability imposed on Indians in a area which has been segregated for them. It is for the reader to imagine what fate awaits those long established Indian traders if their licences are not renewed.

The Agent-General has given a number of "At Homes" and entertained hundreds of Europeans but we have not seen any signs of a change of heart for the better, having resulted therefrom. Indeed the recent public utterances of the Agent-General give the impression that he goes from this country a disappointed man and will not have a very hopeful report about the future of Indians in South Africa to submit either to his Government or the people of India.

If anything has been brought home to the Indians of South Africa about the Agency it is its impotency. Moreover, rather than doing any good to the community, the Agency has become a means whereby the Union Government is able to put a cooper-

...on anything which might create a sensation in India and the outside world before the public has any chance of being informed of the true situation. This is how the Government of India with its Agency in South Africa is preserving the friendly relations between the two Governments at the cost of honour in South Africa. While we have made the above frank observations about the work of the Agent-General we would like to say that we have nothing but respect for the person of Sir Syed Raza Ali. As Agent-General he has utterly failed in bringing relief to the Indian community or to enhance their status either politically or socially, but in his person Sir Roza has been approachable to all alike. He has made many friends in this country, and unlike other Agent-Generals, he has established a personal ... South Africa. It is to be hoped therefore that when he leaves South Africa, he will not forget it and with the knowledge of the local conditions he will do all he can in the motherland, to help the cause of his brethren settled in this far off land.

THE INDIAN'S PLACE IN SOUTH AFRICA

By

Mr. L. W. RITCH

KIPLING'S "East is East, and West is West, and never the twain shall meet" has of ... so rarely been quoted that one might be forgiven concluding that it had fallen into disuse either from motives of expediency or because modern history would appear to have given it the lie. Among scholars the better opinion unquestionably is that in things that really matter in the realms of religion, science, philosophy, ... culture—East and West have not only met, but actually intermingled if not interblended. Thinkers ... gratefully recognised ... debt to Eastern thought, ... Occidental has learned much—including, perhaps, what might better have been left unlearnt—from the occident.

Nevertheless, at the farewell banquet the other evening to Sir Raza Ali, the Hon. ... H. Holmeyr found it convenient to adopt and ... this Kiplingism by way of warning to his ... audience—who, it identally were his hosts—that their orientalism constituted the ...ventures upon and a people who most definitely recognise the futility of ...ing to anything ... punching equality ... Native with the European section ... "the twain." Quoth the raven "Never more!" Quoth Mr. Holmeyr, "Abandon hope, all ... Asiatics (and your South African born descendants) who ... entered here."

Ignoto velut ad insidias (flattery is worse than enmity) is an old Latin tag ... true to day than when it was ... "Frankly avowed enmity is better than pretended friendship" is a perhaps fair corollary. The Indians here, and *en passant*, the three hundred millions of India, may therefore feel grateful to Mr. Holmeyr for reminding them that in this British Dominion of South Africa the sixty-year-old dictum of the Boer Republic "No equality in Church or State between Whites and non Whites!" still remains sacrosanct, and, (God willing) will so remain for all time.

It is, perhaps, something of a digression but ... the circumstances, one hopes, pardonable, to ask oneself whether there is any fundamental difference between the claim of "Europe for Europeans" ... "South Africa for [illegible] Asiatics" and "Asia for Asiatics." Nor would it be unfair to infer that Japan, and to some extent also the Congress party in India—should their attention be drawn to Mr. Holmeyer's remarks—might fairly read into his words one not altogether unwelcome endorsement of their respective policies. Mr. Holmeyr has the reputation of being a liberal minded statesman and as such presumably believes in freedom's cause—at least, as far away as Asia is. Except that Japan's contempt of European vested interests in the far East has been somewhat more rudely emphasised—except in so far as the difference is the method employed—there, as *far as concerns the principle involved*, much if anything, more to be urged, against her "Asia for Asiatics" than the Union's South Africa for *white* South Africans! (This does not, of course, imply any justification or even extenuation of the savage ruthlessness of those methods, though one is tempted to ask, "Who were Japan's examplers? Who taught her the lesson she has learnt—perhaps too well?")

Mr. Holmeyr had, of course, some nice things to say about India and Indians—in the abstract. Nobody with any pretentions to scholarship and acquaintance with such men as Sastri could have done otherwise without loss of "face." His Indian listeners might, however, have been forgiven had they retorted "It all very well to dissemble your love, *but why did you kick me downstairs!*" For, nice words, notwithstanding, this is exactly what is happening; the Indian, more particularly in the Transvaal, is being kicked, with scant scruples for the feelings or his interest, right down to the bottom landing. Being Asiatic he is, by this or that ingenious device, being relieved of his ownership of "fixed property" (confiscation under the Slums Act is the latest to be adopted); being "coloured" she becomes a pariah in must every other respect. The Bantu and the "Cape" coloured must reside in "locations"; the Indian in "bazaars." In respect both of residence and trade his segregation is proceeding apace. What "General Smuts' friend Mr. Gandhi" is undoing in India, the Government of Mr Gandhi's "friend" Gene... is zealously doing in South Africa. The "hand of friendship" is ... but unable or unwilling to "avert the whip of calumny."

Mr. Holmeyr expressed concern regarding alleged "tendencies in our country working for the building up of a united "non-European front." He warned—or was it threatened?—Indians of the dire consequences they might suffer from any such indiscretion. But is not Mr. Holmeyr's logic faulty? His reasoning inconsequential? The ... the common denominator, ... the Indian, the Cape-Coloured and Bantu as "Barijan in "colour." That the one is Indian, the other Euro-African, the third Aboriginal, is relatively unimportant, ... merely incidental to the major consideration. "There shall be no equality in Church or State between Whites and non Whites." Yet, having lumped them all together, put them outside the pale, out into the wilderness of a common helotry, Mr Holmeyr hopes by either blandishment or veiled threats to escape the inevitable. Mr. Holmeyr cannot, surely, fail to realise that even the strangest of bedfellows will co-operate to correct a calamity that affects them all similarly.

There is, of course, a better way as Mr Holmeyr himself well knows. Indeed, one can almost hear Mr. Holmeyr voicing it: *Fiat justitia; ruat coelum!* Mr. Holmeyr has not hesitated to so express himself in other connections. Is justice less important when and where non-Europeans are concerned?

e Porta

FAREWELL RECEPTION TO PANDIT RISHIRAM

ON Saturday last the M. K. Gandhi Library Hall was the scene of a Farewell Reception accorded to Pandit Rishiram by the Library Committee.

The Chair was occupied by Mr. O. H. A. Jhaveri and there was a large number present.

The Chairman in a neat speech eulogised the services that were rendered by the Pandit and then garlanded him. Other speakers who followed were Swami Bhawani Dayal, Messrs M. B. Naik, S. R. Pather, Satiya Dev, P. R. Pather, Moulvi Vahed, Raghavjee Jutha, Govan Mani, S. J. Randeria, V. S. C. Pather and Sorabjee Rustomjee.

Mr. V. S. C. Pather in the course of his speech stated that a scheme had been evolved whereby Hindu Lecturers would be invited from India from time to time. The original scheme as sponsored by the South African Hindu Maha Sabha fell through. A second scheme although in many respects different from the first scheme, was more or less based on the same terms and conditions.

From the second scheme, three of the original donors had withdrawn their donations. A sum of £1,500 had been collected.

Mr S. Rustomjee spoke of the good that the Pandit had done to South Africa. Natal had not been so fortunate as Transvaal, where Pandit Rishiram had been able to bring the two factions of the Gujerati Hindu community together. He felt that the fund that had been created would do immense good to the Hindu community.

Pandit Rishiram replying to the farewell speeches, said that he appreciated very much the warmth of sentiments expressed by the speakers. He had a delightful time in Natal, which for its vegetation, bracing climate and its beautiful towns, was second to none. His stay in Natal has been of great experience to him. The Gandhi—Tagore Lectureship, by which name, the fund had been named, would be of considerable benefit to the Indian community, not necessarily to the Hindu community alone. If he had rendered some service to Natal, he had rendered for the larger good of the community. He had met with oppositions, but he knew that such oppositions were on the best in interests. He parted with one consolation and that was that the lectureship had been named after two great souls Mahatma Gandhi and Rabindranath Tagore.

Farewell Dinner By Mr. Koopie Murrie

Mr Koopie Murrie who was the host of Pandit Rishiram for the last three months, gave a farewell dinner at his residence, 27 Candella Road, Mayville. The guests numbered about 25. Mr. S. R. Naidoo who deputised for Mr. Koopie Murrie at the head of the table, in an excellent after dinner speech, stressed upon the necessity of inviting first class lecturers to South Africa. He appealed to Pandit Rishiram to prevail upon Dr. Radha Krishna to come out to South Africa. Amongst the other speakers were Messrs Chunnilal, P. R. Pather, S. Rustumjee, M. C. Varman, [illegible] Pather, R. N. Moodley, B. Parmasir, B. Bodasingh.

Mr. Koopie Murrie garlanded the honoured guest and in a touching speech regretted the departure of the Pandit who, to him was a member of the family.

After the Dinner it was announced that the Trustees of the Gandhi—Tagore Lectureship were Messrs Chunnilal, M. C. Varman, B. Bodasingh and Govan Mani. Mr V. S. C. Pather was elected as chairman of the Trustees, Mr. Bodasingh Deputy Chairman, Mr. C. J. Pather, Secretary and Mr Chunnilal, Treasurer.

UNITY IN LIFE

"WHAT is Truth?" asked the jesting Pilate and would not stay for an answer, Bacon writes in this essay on truth.

This great question assails the mind of every man worth the name and disturbs from time to time the placid contentment of his mind. But such questions come and go, and the busy man of the world, distracted by mundane thoughts, has no time to wait and see where lies the golden key that opens the beautiful palace where Truth is enthroned on its high pedestal.

Man has been on this great quest from time immemorial, and, ever since the dawn of recorded history, seekers have not been wanting to start on the great voyage. In some cases the voyage has ended in disasters and shipwrecks, but in others, it has landed ardent souls in El Dorado—the land of silver and gold, making posterity heirs of rich spoils, opening up new vistas before humanity and expanding its outlook on life and thought and ideas.

It is an admitted fact that the race-mind and race-culture of India attained a high pitch of excellence at a time when other races were grovelling in the

By

HARIPADA GHOSAL,

Vidyabhushan, M.A., M.R.A.S.

In "Prabuddha Bharata"

darkness of ignorance. But even in India this culture was not brought into being in a day. It has a background of gradual growth and development through stages. This evolutionary process in the advancement of ideas cannot be rebutted, if we look on it with the evolutionist mind-set, though there are others, on the contrary, to whom Chauvinistic ideas lead them to contend that such a view.

In reply to the question which Pilate put two thousand years ago, the declaration of the author of *Panchadasi* may be put forward in the apothegm that which knows no negation is Truth. Truth or Absolute Truth is above any possibility of being even contradicted. Appearance is not the ultimate reality, for appearance is and is not. Yet it can be given an amount of being or reality—a practical reality to its beholder. As the appearance can be thought away, it cannot be called Absolute Truth. But we cannot think away Being or Existence in all states and circumstances, at all times and in all conditions. So Being or Existence is Truth. And as Existence is Consciousness, Truth is Consciousness. It includes all relativity, for relativity presupposes subjectivity and objectivity.

The philosophic minds of India soared high in the shore of transcendentalism and instead of flapping their wings in the empty void of the high elemental region of thought, have brought down ideas of ultra-mundane existence.

The permanence of Indian civilization through the disintegrating and convulsing forces of foreign invasions, raids, and dominations which have been India's sad lot for more than one thousand years is due to the fact that it has recognized, in the heyday of her metaphysical speculation, this great Truth—this essential unity of Man, God, and the World in all departments of life. Her sages never segregated society from religion, religion from philosophy, and philosophy from life. Religion, philo-

sophy, and life were not regarded as separate departments but were harmonized with one another, and fused into Unity which lies at the root of all our experience.

The Vedanta preaches Unity, and the attainment of this sense of Unity is the *summum bonum* of life. This teaching of the most sublime philosophy in the world runs through all strata of the Hindu society. It has saved [illegible] from catastrophic [illegible] and has enabled her to keep her soul [illegible] and undefiled in the midst of militar aggression and revolutionary changes in her political history. Nothing has been able to crush it. The super-imposition of an alien civilization and culture by force of arms has been resisted in spite of temporary lapses. It has assimilated and absorbed races and cultures which, boiled in the mighty cauldron of Hindu culture, have been metamorphosed into something "rich and strange."

Society or state is not a mere conglomeration of independent units through ties of material interests as taught by our political historians and materialistic sociologists. If communities and men are considered to be mechanically united by material ties of self-interest they are sure to be disunited and disintegrated when these artificial bonds are snapped asunder, when that loose cement of self-interest is slackened. But the higher pantheism of Vedanta has bridged the gulf between God, the soul, and the world by teaching that Atman, through all the temporary aberrations of our earthly existence, is the sole Reality that upholds them all, sustains them all, and merges them, all into one great Unity which is life. Here science and religion do not stand apart, religion and philosophy are not antagonistic. Here the state and the individual are not categorical imperatives defying unification, but shake hands on the high table-land of thought, of the Ideal, where God or Bliss is the ultimate principle of life itself.

The recognition of this ultimate principle of life, of Unity, of Truth, prevents any conflict between science, philosophy, and religion on the one hand, and the state, the society, and the individual on the other. The satisfactory solution of these apparently conflicting entities is the greatest contribution of India's most sublime philosophy of the Vedanta to the world. That the whole world of men and things is upheld by the knowing subject—the Atman in us, that the selfhood of God, that the existence of the object is only in relation to the subject, have been delineated in endless dissertations with all the wealth of similes and anecdotes in the Upanisads and with marvellous logical reason and metaphysical insight in the system of the Vedanta. Here science, philosophy, and religion have not been departmentalized into water-tight compartments as in the West. For the Vedanta is as much science as it is philosophy and religion, but in the West, philosophy is busy with speculations, and religion has dwindled into theology.

Modern science is in search for unity, but the hope of unity is far from being realized in the affairs of men. But it is alone in the Vedanta that the demands of the head are as much fulfilled as the requirements of the heart. The keen blade of [illegible] dissects and analyses the apparent incongruities in the phantasmagoric race-show of the world. It differentiates between a God of popular religions and the all-embracing Atman or Self. The theistic conception of God who receives our worship and adoration is contra-distinguished from the Self—the ultimate religious experience—of a truly wise man, where the object of knowledge, the subject of knowledge and knowledge itself—where the known, the thing to be known and knowledge—the seer, the sight, and the object of sight—are fused into Absolute Unity, where all discordant notes and jarring sounds are merged into one universal harmony without restraint, without beginning, and without end.

It has been said that a man may gain the whole world but may lose his own soul. So Maitreyi asked her husband, "What shall I do with all these riches?" What good is it for a man if he religiously avoids and is afraid of advancing a step further and transcending the last duality? How useless is human life, if a man fails to attain the Anandam, the Immortal, the Blissful, if he does not feel a deep longing for deliverance, if his heart does not become the flute in the hands of the Master Musician of the universe!

This Atman or the Self is a positive experience and knows no contradiction. It is not non-existence, nor annihilation, nor voidness. It is felt in the heartcore. It is too deep, too profound for words. The universality and universality of the conception—its all-embracing nature provides no room for discrepancies. It is the Truth—the whole truth and nothing but the Truth. It is wholeness, for Truth for Truth is wholeness. It is identical with itself. It has no parts. All it parts are harmonious with Itself. Thus the theistic conception of personal God viewed in this light falls below the standard, and though it may be of some use from the utilitarian standpoint for satisfying the apparent needs of suffering humanity, it lacks a positive background of rational explanation for the proper solution of this great mystery of life.

Things In General

Farewell To Sir Raza Ali And Lady Ali

THE Muslim Institute will accord a farewell reception at the Institute Hall, 138 Queen Street, Durban, on Thursday February 10 at 8 p.m. The Agent will be presented with an illuminated address. The president and secretary extend a cordial invitation to all.

Hospital Advisory Board

Mr V. Lawrence has received notification from the Provincial Secretary to the effect that he has been re-appointed as a member of the Hospital Advisory Board for a further period of one year.

* * *

Asiatics As Landowners In Transvaal

Penetration into European residential districts of Asiatics was one of the subjects discussed at a meeting of the executive committee of the Municipal Association of the Transvaal held in the City Hall, Johannesburg, on Saturday last. The matter arose out of a report dealing with the Transvaal Asiatic Land Tenure Act Commission. A deputation from the association went to Capetown and laid before the Government certain facts. Among these were that the Transvaal law purported to prohibit the holding of land by Asiatics, and the association advocated the complete carrying out of the law. It was also pointed out that the ownership of land by Asiatics inevitably led to occupation by them, leading to depreciation of surrounding properties and lowering of status and of standards of living. The association was strongly of opinion that the Act should be amended to prevent the spouses of Asiatics, whether Asiatics, Europeans, Malays or coloureds, from acquiring landed property in the Transvaal, and was opposed to any attempts being made to give Asiatics any further privileges, other than those they were entitled to under the existing legislation. After lengthy discussion it

was decided that the association will pr... the matter at the next meeting of the ... municipal executive committee to be held in Capetown in March.

Next Indian Agent-General

It is reliably understood that Mr. Ramchandra, Civil Servant and former Financial Secretary of the Punjab, has been offered the agentship of the Raj in South Africa. His acceptance is awaited.

Hindoo Educational Society

At a meeting of the Surat Hindoo Educational Society on Thursday, Jan. 27, Mr. R. R. Patel was appointed secretary in succession to Mr. T. N. Bhoola, who is leaving for India. Tributes were paid to the good work done on behalf of the society by Mr. T. N. Bhoola and Mr. Bhana Parshotam. Mr. Parshotam is also visiting India shortly. The chairman, Mr. R. Bhoola, was supported by Messrs. M. H. Desai, G. M. Desai, D. K. Patel, M. B. Naik Pranshankar Maharaj, Pranjivan Daya and Mr. Patel, the headmaster of the Surat Hindoo School.

Indian Social And Religious Reform Move

Backed by influential Indians, a movement has been started in South Africa to abolish the wearing of the tika, the purdah system and child marriages says the Capetown correspondent of *Daily News*. The movement styles itself the Young Indian Social Reform Party and has its headquarters in Johannesburg. "The main object of the movement is to carry out definite social reforms in the local Indian mode of living, so as to make it conform with modern conditions," "to eliminate all unnecessary rituals and customs in religious ceremonies." Another object is to abolish class and caste prejudices. The members pledge themselves to discard all forms of Oriental headgear except when demanded by religious necessity, and to wear modern attire, which "required the wearing of ... tie and collar with a suit." They further promise not to perform any after-death ceremonies nor will they indulge in extravagant expenditure on engagement or marriage ceremonies. "I shall prevent child marriage by all available means, the age limits being 21 years for males and ... for females," the pledge goes on. "I vehemently condemn enforced marriage between an elderly man and a young girl and shall try to prevent such a union from taking place. I shall abolish the purdah system in my home and I shall give to my wife, sisters and daughters the benefits of modern education." The members promise not to take part in communal or religious factions, to keep physically fit, and to encourage a knowledge of all progressive movements that will lead to a better understanding of contemporary events and an enlightened relationship between men and women.

Muslim Debating Society

Mr. Dada Mahomedy opened the proceedings of the Muslim Debating Society who celebrated their fifth anniversary with a Fruit Party on January 30, and also bade farewell to Mr. D. M. Bassa (vice-president) who is leaving for India to study medicine. The Muslim Institute Hall was crowded. Mr. K. H. Ismail presided. Various organisations were well represented, and songs were rendered by members of the society and an enjoyable evening was spent. The president reviewed the past activities of the society and presented a bouquet to Mr. Bassa. Other speakers included Mr. Werriner (President Indian Ratepayers), Messrs. M. A. Gamiet of Capetown, Sharmjee Randeria, (Secretary, Gandhi Library), H. Kharwa (Secretary Muslim Youth Brigade) Messrs. A. R. Randeree, D. M. Bassa and Syed Sarfuddin paid eloquent tributes to the good work done by the Debating Society and wished them another successful year.

B. W. CANEY

- Jeweller -

306 West Street, Durban

For best value in Jewellery & Watches of all makes.

Verulam Indian School

The Rev. C. J. Lander, manager of the above school, acknowledges receipt of the following donations towards the erection of caretaker's quarters, painting and repairing of windows and roof, and conveys his sincere thanks to the donors for their financial assistance:—The Oriental Factory Ltd. £2 2s.; Mr. Madho Singh £1 10s.; Messrs. Choonilall Bros., Lutchmun Rajoomar and Hariparsath £1 1s. each; J. Radhacheeroo, A. Permal, A. Parsuraman, Andhoo, and the Verulam Railway Hotel 10/6 each; Dr. A. Brodie, Messrs. A. H. Dykes, T. R. Singh, B. Raghubeer, G. Sowrangel, K. M. Moonsamy, Odiapan, Ramaroo, J. Rissoon Bros., P. Raghoonandan and Jaipoona 10/- each; Kedar ..., Mahabeer Singh, Lutchmun, Debarra Singh, M. D. Singh, M. ... Singh, Hardeo, and V. Subbiah ... each; G. Govind 7/6; Amod Kathrada ... 28 lbs. paint; Malter Bros., 21 lbs. and N. Raghavjee 14 lbs.

1st Natal Indian Gilwell Scout Training Camp

The first Natal Indian Scout Training Camp was held at Maritzburg from January 7 to 15, at the Natal Gilwell Scout Camp, Leaden. The course was organised by the Natal Indian Boy Scouts Association (Durban and District Local Association) and conducted by Mr. H. V. Marsh (Deputy Camp Chief), assisted by Messrs. J. A. Rawlings and A. T. Shorey. The following passed the course qualifying for Scoutmasters:—H. S. Dope, A. George, A. I. Josiah, O. Mangar, R. Nowbath, N. ...nnen, Permanal ..., ... Reddy, R. Gangan, S. M. ... D. ... Anderson, M. M. Naicker, E. V. Naidoo, M. C. Naidoo, L. B. David, N. R. Letchmun, L. R. Naidoo, A. P. Pillay, R. G. ...lay, M. C. Reddy, R. Ramath, V. George, G. P. Govender, M. M. Naicker, E. D. Sigamoney, B. C. Singh, R. Woodrath, ... Moonsamy and V. Soran.

America Arming For World War

Mr. Tinkham, a member of the Foreign Affairs Committee of the House of representatives, referring to the additional rearmament appropriation, said: "I doubt that Mr. Roosevelt has in mind an aggressive foreign war. The United States," he said, "is being armed for a world war on the side of Britain, and we are again on the road to a re-enactment of the tragedy of the United States in the role of a puppet State of Britain."

American Goodwill For Britain

"The Americans are far more friendly towards Britain and Britishers than they used to be. In fact they seem to go out of their way to stretch the hand of..." So say the officers of the British ship, City of Dundee, which has arrived in Durban from New York, where they call as often that it has become a second "home port." An officer told the *Natal ...* that looking back four or ... years, the change of attitude had ... marked. It was not that the Americans had formerly been unfriendly, but their warm friendliness on ... occasions. "I formed the impression," the officer said, "that this change springs not only from the spontaneous goodwill ... of the ... in the street, but is ... inspired by the deliberate propaganda to foster that goodwill."

New Voters' Roll For Durban

Arrangements are in hand to compile a new voters' roll for the municipal elections due to take place in October. Canvassers will start on their rounds early in February and it is hoped to complete the work by the first week in March. Every effort is being made by the municipal authorities to ensure that the compilation shall be as complete as possible, and for that reason the co-operation of all burgesses is invited. All those persons desiring to be enrolled, if not approached by the canvassers, should write or call at the Rolls Department, Municipal Buildings, West Street, Durban.

Market Stalls

Several Indians were large suppliers of fruit and vegetables in the City Market for a considerable number of years—some from the days when the City Market was in Gardiner Street, but in 1935, when the tables system was abolished, they were on the representations of the Colonial-born and Settlers Indian Association, allowed to place their goods in the fruit section and also were given stands in the Early Morning Market in Warwick Avenue. Last year they were restricted by the City Market Master to Saturdays only. Towards the end of last year, they were stopped altogether. The Council, in spite of representations, confirmed the action of the City Market Master.

Umzimkulwana Indian School

The Board of Trustees of the above school are as follows:—Messrs. P. Pillay, M. A. Kalina, M. K. Desai, R. P. Naidoo and Kunwa Gavender hon. secretary: M. K. Reddy. The above heard, on behalf of the residents of Umzimkulwana, desires to thank Mr. P. Pillay for presenting two acres of land to erect a school building thereon.

Minor Earthquake In Tanganyika

Reports from Moshi (Naironi) state that the whole of the northern province of Tanganyika experienced a slight earthquake consisting of a series of tremors, which were most marked along a line between Mount Kilimanjaro and Mount Meru. In some cases crockery shut off tables and pictures dropped from the walls. But no real damage was done.

U.S.A. Exports For 1937

The United States ended 1937 with an export credit balance of 262,000,000 over 1936. This favourable balance was created principally during the last few months of the year, when foreign trade was a very bright spot in an otherwise dreb industrial picture. World-wide rearmament, and the war in the Far East, were important factors in the increased demand for American machinery, aeroplanes and other products which contributed heavily to the export balance.

"Peace And Storm In India"

"There is now real possibility for collaboration between British and India (collaboration on a very different footing from anything known in the past)," opines *The Manchester Guardian* in a leader styled "Peace and Storm in India." *The Guardian* states that whatever may be urged against the new constitution, its operation has clearly had the effect of making Indians think more closely about more of the functions of Government than before. But all this political consciousness and activity means that the Provincial Governments' difficulties are almost alarmingly numerous. "The Congress ministries in particular suffer from the equivocal advice of their more extreme supporters who remind them that they are supposed to be in office 'not to work, but to combat and end the Act.' Where, it is asked, is combat? And is not the Act doing something suspiciously like working? Certainly the Congress is doing good work, however disappointing this may be to extremists of any sort." Alluding to the outbreak of strikes he goes on to the most serious of recent difficulties which the Provincial Governments had to face, *The Guardian* says: "Labour conditions are more clearly in need of the attentions of the reforming Governments than anything else. On the other hand, strikes have often been conducted in a manner which gave the owners excuse for intransigence. Fortunately, the trouble seems to be subsiding. There may be more in some of the fears of workers' aspirations are not entirely satisfied. Congress Governments are doing their best though the problems that hinder any improving of the workers' lot are daunting. Lack of financial resources is the chief one and the danger that employers, if too hard pressed, may decamp with their industries into less exacting States is another." Remarking that the Congress Party is, as a whole, clearly pledged once more to the policy of strict non-violence, *The Guardian* concludes that it is this as much as anything else which is responsible for optimism in India to-day.

Fierce Fighting In Abyssinia

The Ethiopian Legation in London states that according to reports received direct from Ethiopia, there has been violent fighting in north-western region of Abyssinia, chiefly in the Provinces of Begamidar, Armacheho, Semien and Lasta. The statement says "Flying motorised columns of the Italian army tried to recapture posts evacuated or lost some months before, but despite the ceaseless activity of the Italian Air Force, which still continues to make use of bombs and poison gas, these attempts have never been crowned with victory, although occasionally with success which has not been lasting. Three battalions of Eritrean troops have helped to reinforce the Ethiopians, continues the statement, and are helping to resist the Italian forces in the northern region. "This has completed the disorder of the Italian General Staff Officers." A group of Italian soldiers who have deserted are also in the ranks of the Italians. "Highly-paid spies scatter terror and hatred among the Italians themselves, and suicide among Italians for some months past has become a frightful epidemic." The legation states that during the last two months 20 officers and 5,993 men—Italians and Askaris—have been killed. The number of Ethiopian warriors killed during this period is stated to be equally large. A considerable quantity of arms, machine-guns, rifles and field artillery are also stated to have been captured from the Italians. Reports from other parts of the country indicate that fierce engagements are also taking place there, and by way of reprisals it is stated that from 30 to 40 aeroplanes leave Addis Ababa daily to bombard the towns and villages of Gojan Province. The Legation statement adds that in the Wollega region, more particularly in the districts of Ghallica, Gulilo, Gondor and Ambo, the Ethiopians remain masters of the situation.

"Work, Learn To Fight And Be Strong"

Dr. Goebbels Minister of Propaganda in Berlin, in a radio talk to boys and girls of the Hitler Youth Movement, reviewed the events of the past five years and said that the dream of all Germans to make their country strong and to restore Germany's honour and to put her into the circle of nations had become a reality. He appealed to students "to work, learn to fight and be strong."

—:o:—

Obituary

Death Of Mr. Jachan Bahoolal

One of the largest funerals ever seen in Durban for a number of years on Tuesday afternoon when the sudden death took place of Mr. Jaichand Bahoolal, eldest brother of Mr. Gopeechand headmaster of the Clare Estate Government Aided Indian School, Durban. The funeral took place at the Clare Estate Indian recreation ground which was attended by more than 800 people representing all sections of the community from all parts of Natal. Mr. Bahoolal, who was 51 years old, was very popular and highly respected by all those who knew him and was ever willing to help those in need. He was employed for the last 31 years at Bakers Ltd., Durban, as a clerk. There were numerous letters and telegrams of sympathy from all parts of Natal and Transvaal, and also wreaths and other floral tributes. Messrs. J. M. L. Hathurani, P. W. Rose and a number of the European and Indian staff of Bakers Ltd. also attended the funeral. The service was conducted by Mr. Soobhith Pandey, of Durban, according to Vedic rites.

"WANTED collectors to collect indents for our Attars on commission or salary basis or both all over South Rhodesia, Nyasaland, P. E. Africa, and Madagascar, jointly or separately."

CHHEDIRAM MOOLCHAND,
Perfumery Kotri No. 12.
Kanauj, India.

India Letter

(From Our Own Correspondent)

Students And India's Future

ADDRESSING the students of Karachi in the College Lecture Hall, Mr Bhulabhai Desai observed, "You are fortunate to be citizens of India at this critical period in the history of her struggle for freedom." Mr. Desai added, "Intellectually India has made progress of which she can be proud. She has produced men and women who can stand on their own legs. Emotionally, too, India has progressed. We have not lost the faculty which reacts to the sense of justice, both national and international. Yet it is regrettable that we are where we were for the past hundred years, still some of us regarding the British connection as a blessing. We want a spirit of cause and action to be created. You, students, have knowledge of the American War of Independence, the Russian Revolution and you can sympathise with Abyssinia and China, yet it has not occurred to you to think of your own lot. This is because you have lost your will to act. You have knowledge and cultivated your emotions, but you have not acquired what make free citizens. Therefore, you must have the will to act and the spirit to co-ordinate your actions and once you have understood these, India will shake off from the gloomy past of a time when the rest of the world was in a savage condition."

Sardar Patel On Congress Ministries

"You should not forget to compare the last administration with the present and compare it also with the expectations raised in your minds and the circumstances under which the experiment is being carried out," said Sardar Vallabhbhai Patel speaking on the present situation at the all India Khadi [illegible] Exhibition held in Madras [illegible] He added "If you [illegible] not doing his work properly you must not hesitate to [illegible] particular Ministry—for [illegible] Ministers do not have individual responsibility but collective responsibility —to vacate and collect a better [illegible] If you feel that on the whole [illegible] circumstances, you must [illegible] unequivocally a vote of confidence in the Ministry." Sardar Patel referred to the work of the Congress Ministries in various provinces and observed that they were trying honestly to fulfil their pledges. They had set an example of sacrifice which he hoped would be reflected in the services.

Women And Education

Mrs Hasina Murshid, M.L.A., speaking on the role of women in the education of to-day at the All-India Educational Conference held recently in Calcutta, said:—"Education to-day stands for certain unmistakable things. Broadly it aims at the fullest development of a child's personality under conditions of joy, freedom and clear thinking on the part of the pupil, and sympathy, understanding and patience on the part of the teacher. It avoids a lop-sided development of a child's more intellectual abilities. Women with their intuitive perception, insight into character, imagination, sympathy, patience and motherly instincts have a better understanding of children. This view is supported by Messrs. Abott and Wood's latest publication on the subject entitled "A Report on Vocational Education in India" which states that in general women have a wider sympathy with young children and deeper understanding of their needs and interests than men have, and consequently they are better fitted to undertake the school education of children. Then again, in the home the mother plays no less an important part in the education of the child than the masters in the class room. The fact that women to-day are not in the vanguard in educative activities is due, to a great extent, to their having lost sight of the ideals which the Muslim women, for instance, in the past presented to the world. The history of Islam furnishes us with numerous instances in which women actively participated not only in imparting literary education to the children, but also in educating public opinion through their participation in the administration of the affairs of their states and their country. Nurjehan is one of the many instances of such women. If the Indian nation wishes to reach its highest development it can only do so through the active co-operation where the adult and child are co-partners in receiving the messages of true and ideal education. For, as they say, "the hand that rocks the cradle rules the world."

Object Of Lord Lothian's Visit

After a busy programme was gone through by Congress leaders at Karachi Mr Bhulabhai Desai addressing the students of the D. J. Sind College urged them to combine the spirit of co-ordinated action and foreshadowed the advent of India's freedom within 10 years. Replying to Pressmen as to the probable object of Lord Lothian's visit Mr. Desai said: My belief is that the British public are now very anxious to know the real situation regarding India's attitude to the Federation. The situation has altered by reason of the growing recognition in England that Indian opinion is so alive that without taking account of it it is no longer wise to impose any constitution which may affect either the internal or external outlook of India. Replying to Pressmen further about Lord Lothian's visit Mr. Bhulabhai said that there was no question of approach to the Congress nor was Lord Lothian an official mediator, though he would inform the Cabinet of his impressions about the Indian attitude to the Federation. So far as the Congress was concerned they would do everything to resist Federation. Regarding Federation he said that the issue would come up before them within 3 days. He reiterated the belief that they must resist the advent of Federation at any cost. Addressing a meeting in Khaliqdina Hall Mr. Desai said: "You will get the Government that you deserve. If 500 workers go out to the villages taking 10 villages each within a month, the present Government could be dislodged and the Congress Government ushered in.

Indian Students In Britain

Mr Rama Rao, Deputy High Commissioner for India, stated that British students in the Universities had grown from 12,000 to 50,000 in recent years. It was therefore difficult for Indian students to find entrance to the Universities. He deprecated the colour bar prejudice in some middle class families and emphasised that this prejudice was not found among University authorities. He appealed to students to regard India House as a home and not as an office.

Full Marks For Blank Paper

A student in a High School at Nahan [Sirmoor] secured top marks in mathematics without answering a single sum. Throughout the examination hour his class-mates found him playfully scribbling or looking out of the window. Towards the end he scribbled two sentences on the answer paper which earned him highest marks. His answer was as follows: "I am convinced that Mathematics is no aid to precise thinking but it does not offer any solution to the keen struggle that awaits me in in the world outside after my school days. As advised by my parents I do not bother to answer this question paper."

The Sporting World

By "Rambler"

Durban District Football Association Trust

THE annual meeting of the Durban District Indian Football Association Trust was held last week with Mr Christopher in the chair. After adoption of the annual report and financial statement represented by Mr. T. M Naicker, the hon. secretary and treasurer, Mr. S. L Singh was elected chairman and Mr. M. John, hon. secretary and treasurer of the trust.

S.C.D. Indian Football Association

We have received the annual report for 1937 from the secretary of the above association. The report is admirably written and deals most excellently with every matters that had come before the association during the year. The balance sheet shows the capital account at £1.114 6s. 3d. This is indeed a credit to the Clairwood Indian sporting community. At the Annual general meeting of the association, the following officials were appointed:—Patron: Mr. A. Singh; President: Mr A. E Gamlik; vice-presidents: Messrs. P. R. Pather, T. L. Nanoo, R. G. Pillay, T. S Govender, P. O. Pather, G. A. Govender and R. R. Pillay; hon. secretary: Mr. N. M. Kaloo; hon. treasurer: Mr. A. M. Pillay; record clerk: Mr. G. M. Pillay, auditor: Mr. R. Gopaulsingh

All Blacks F.C.

The following office bearers were elected at the 2nd annual general meeting of the All Blacks Football Club on January 30, at the Muslim Institute hall: Patrons: Messrs. L. Vally, S. M. Vahed and S. M. Desai; President: Mr. M. I. Omarjee; vice-presidents: Messrs. V. M. Latif, A. M. P. Khan and S. I. Mullah; secretary: Mr. A. R. Randeree; treasurer: Mr. G. H. A. Amra, Manager: Mr. S. M. Vahed; Captain: Mr. G. H. I. Mohamedy; vice-captain: Mr. A. H. Wawda. The meeting was presided over by Mr. V. S. Mulla.

Muslims Win Panday Shield

In the divisional final of the Panday's Shield, played on the main ground at Currie's Fountain, Durban, on Saturday, the "A" section winners, Muslims, beat Star, of the "B" division, by five runs in an exciting match. H. A. Hendricks played a splendid game for Muslims, being undefeated with 61 to his credit. He was the mainstay of his side. Muslims scored 138. Docent came out best in the bowling with three wickets, followed by Jeewa with two wickets. I Khan and A. Khan one each. Star were all out for 133 Docent lost his wicket at 118 for a well-played 60, and the last four batsmen did not score a run between them. Hendricks bowled well for his four wickets and was ably assisted by Akoojee with two, Hasson two and Jogee one. Schools and Greyville met on the No. 1 Ground in a match which had a large bearing on the league trophy, as both clubs are in the running for the honours. Batting first the Greyville batsmen, batting steadily, scored 109 runs, and B M. Pillay took four wickets. Schools opened well and at the close of play had scored 62 runs for the loss of three wickets. The Schools innings closed on Sunday at 187. Of the Greyville bowlers Osman Hockne claimed seven wickets and S. I. Immamally the remaining three. By this win Schools have tied with Greyville in the league log. Kismet and Sastri College played on the N. 2 Ground, both teams striving to avoid relegation. Kismet's first innings closed at 144, Manjoo scoring 70. Sastri College were minus three players and managed to score 98 for seven. Kismet, batting for the second time, hit up 21 for four wickets when play closed. In the "B" Division, Bharat beat Sparks comfortably by an innings and 28 runs. Sparks scored 43 in their first attempt, to which Bharat replied with 11 for three and declared. Sparks were all out for 20 in their second innings.

The following are the fixtures for the League Competition, for the week-end:—First Division: 2.30—Ottoman v. Muslims No. 1; Second Division, 2.30—Sastri v. Bharat (Malvi).

Saturday Night's Wrestling

Mr. Henry Ireland, who is promoting tomorrow night's wrestling tournament in the City Hall, Durban, at which Johannes van der Walt is to make his first appearance in Durban since his return from overseas, mentions that there should be no misapprehension about Saturday night. On his poster it has been made to appear that Herb Parks is appearing on the bill, apart from the main bout, in which Van der Walt is to fight Lawrence. The position is that Mr. Ireland was ready to accept Parks's challenge, but Parks has now notified that he will not be in Durban on Saturday night and so far as this tournament is concerned the challenge has fallen to the ground. The poster was merely meant to indicate that if Parks came along on Saturday night he would be accommodated by the winner of the match between Van der Walt and Lawrence.

S. A. Hockey Team Lose To Nairobi Indians

The fourth defeat in the last five matches and the third in succession was chalked up against the South Africans in Nairobi last week by the combined Indians. The South Africans played gamely, but the Indians were always on top, although the visitors pressed strongly in the second half. The South Africans appeared jaded, some hitting or receiving the ball clumsily. The forwards fumbled and were not taking running passes, while the defence seldom cleared confidently. The game ended 2-0 a win for the Indians by 2 to nil, the scorers being Fernandes and Baban Singh.

Border Swimming

M. Barnes of East London, won the Border men's 440 yards swimming championship in Guinea 5 2.5secs, at a swimming gala at the Orient bath on Friday night last. In a 300 yards team race championship Kingwilliamstown beat East London by three yards in 4mins. 20secs.

Ireland's Rugby Team

The following have been selected to represent Ireland against England in the International Rugby match on February 12: A. N. Orthes, Davis (Harlequins), Bailey, McMahon, Lyttle (Collegians), Cromey, Morgan (North Ireland), Alexander, Graves, Irwin (North Ireland), Blayney, Magaw, A. Longhlin (University College), Ryan and Walker

Death Of English Cricket And Soccer International

The death is announced in London, at the age of 59 of the English double international, John Sharp. Sharp played against Australia in the cricket team of 1909, scoring a century at the Oval. He played soccer for England against Scotland in 1903.

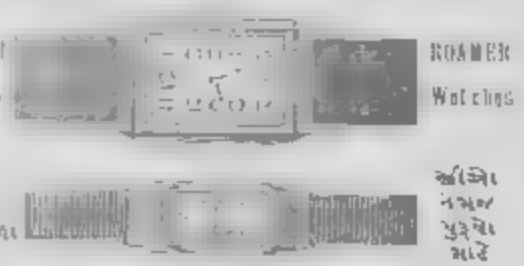
Death Of Corinthian Soccer Player

The death has occurred in Johannesburg of Mr. James Edward Grierson, the father of Ronnie Grierson, the Old Johannian and Transvaal cricketer. The late Mr. Grierson came to South Africa with the Corinthian team in 1897, remaining in the country at the end of the tour.

To Club Secretaries

Secretaries are requested to send in their reports for publication to reach us not later than Wednesday mornings.

YOU CAN'T BE LATE
WITH
ROAMER
Unbreakable
5 & 17 Jewels Gold or Rolled or Crome

Latest Style and Design

દુનીયાનું જીવન ચક્રવત્ ફેરવું જોઇએ અને તેથી નિયમિતના શીખવી એએ.
રોમર ઘડીયાળ તમારો વખત સાચવશે.
[illegible]
Sole Distributors
PATEL AGENCIES (Pty) Ltd.
'Phone 33-2081. P. O. Box 6092.
No. 1a KORT STREET, JOHANNESBURG

EARNING POWER SENT TO YOU BY POST
You can have a College Training in almost any career for a few shillings monthly.
STUDY AT HOME IN YOUR SPARE TIME.
HOW TO STUDY
[illegible]
IT IS THE SIMPLEST THING IN THE WORLD to enrol for postal tuition.
[illegible]
WRITE TO-DAY
THE BENNETT COLLEGE Ltd. (Sheffield)
[illegible]
232, Grey Street, Durban.

Indians In South Africa
Relate within the Empire
and
How they are Treated.
By Henry S. L. Polak.
Price 2s.
To be had from:
INDIAN OPINION,
Phoenix, Natal.

66 ALICE STREET and 36a LEOPOLD STREET
DURBAN.
SPRINGBOK SERVICE STATION
Always At Your Service
DAY And NIGHT
for
[illegible], Oiling, Greasing and Repairs
and for Parking Your Car
સ્પ્રીંગબોક સર્વીસ સ્ટેશન
તમારા મોટર પાર્ક કરવી હોય, પેટ્રોલ ભરાવું હોય, ઓઇલીંગ અને ગ્રીસીંગ કરાવવું હોય કાંઇ પણ જાતનું રીપેરીંગ કરાવવું હોય તો અમારે ત્યાં આવજો.
તમારી તહેનાતમાં અમે રાત અને દિવસ હાજર રહીએ છીએ.
'PHONE 2-3446 OR 2-0247.

PRABUDDHA BHARATA
OR
AWAKENED INDIA
A high class English monthly [illegible] by the Ramakrishna Order. It is devoted to Universal Religion, Indian Culture, Education, Art and other topics of international interest.
41st year from [illegible]
Annual Subscription: Inland Rs. 4. [illegible] 11 Shillings
Teachings Of Sri Ramakrishna
[illegible]
Altar Flowers
[illegible]
The Religion & Philosophy Of The Gita
[illegible]
Message Of Our Master
[illegible]
Spiritual Talks
[illegible]
Apply for a complete Catalogue to:
The Manager, ADVAITA ASHRAMA,
1, Wellington Lane, Calcutta, India.

CHOONILALL BROS.

THE NOTED INDIAN "SARRI HOUSE IN SOUTH AFRICA."

141, GREY STREET, DURBAN.

Branch
68 Wood Street And 66, Wood Street
VERULAM
GARAGE AND SERVICE STATION
Mona Market And 56, [illegible] Street,
VERULAM

[illegible]
Phone 24008
24128 Rd
Durban
Phone Verulam,

ARRIVING BY EVERY MAIL FROM INDIA AND JAPAN
BENARES SAREES WITH BOOTI AND PLAIN BORDER, BIRIDAR BENARES SAREES IN SEVERAL SHADES
Price from 60/, 85/-, 105/ & up to £20,
THE LATEST FROM BENARES CITY
EMBROIDERED SAREES 25/-, 35/ & up
PRINTED VARIOUS LINES OF SAREES
From 12/6, 17/ & upwards
NEW ORDERS CREPE DE CHENE
From 3/6 yd 42 in & 45 in width
LATEST DESIGNS SAREE CLOTH 44 in width
from 3/6 yd 4/9, 6/ & up
GEORGETTE SAREES LATEST ARRIVALS
price from £ , 30/-, 15/ & up
LATEST BORDERS TO MATCH SAREES
price from £ 7/6 & upwards
ZARI WORK SILK SAREES IN ALL SHADES
£ 5/ 95/-, £25/ & upwards

THE NOTED
INDIAN SARRI HOUSE
IN SOUTH AFRICA.

SUITABLE FOR WEDDING GIFTS
Brassware Vases, Bon Bowls Jardines Engraved Trays and Various other Lines
At Special Reduced Prices
Harmoniums Table Gramaphone, Records & Musical instruments At Rock Bottom
Indian Condiments Indian Groceries At Wholesale Reduced Prices
Midwest Rubber & Rubber [illegible]
from £25, £45 £35, £25 & up
Marble Top Mahala
from 12/6, 17/6, 22/6 etc
Suitable for Xmas Present,
Write for [illegible] and further Particulars

ચુનીલાલ બ્રધર્સ

દક્ષિણ આફ્રિકાનું જાણીતું સાડીઓનું ઘર

૧૪૧ ગ્રે સ્ટ્રીટ, ડરબન.

બ્રાંચેઃ
૬૮ અને ૬૦ વૂડ્સ સ્ટ્રીટ
વેરૂલમ.

અમારી સાડીઓ મળેલા ઓર્ડર લેવાનીસલામ આવે
શ્રી. પી. રતનજી,
૨૬, મી સ્ટ્રીટ, ન્યુઆર્ડન

ગરાજ અને સર્વીસ સ્ટેશન
૬ મોના સ્ટ્રીટ અને ૫૬ વીક્સ સ્ટ્રીટ
વેરૂલમ.

દરેક સ્ટીમરમાં જપાન તથા હિંદથી આવે છે
નવાસ્ની પેનારવાળી બ્રાન માંથી, તેમજ બાગલાતની ખુબસુરત
સાડીઓ શી. ૧૫, શી. ૨૧, શી. ૨૭૫ થી પ્રારંભે પા. ૨૦ સુધીની
બનારસથી ઇમળાજ આવકારી છે.
ઉપરાંત સાળની સાડીઓ શી ૨૫ અને શી ૩૫ થી ઉપર.
રાતરાતની બાતવાળી સાડીઓ
શી. ૧૨-૬ અને શી. ૧૭-૬ થી ઉપર.
ઉપરાંત ક્રેપ-ડી-શીન શી ૬-૬ નું વારૂ ૪૨ ઇંચ અને ૪૫ ઇંચ પહોળા.
સાડીનાં જરદોસ ડિઝાઇનો કપડું, રંગ ઉપર પસંદ પાડવી, શી ૧-૬,
શી ૬-૯, શી ૭-૬ અને તેથી વધુ
ઇમળાજ આવેલી નવીનતમ સાડીઓ શી ૨૫, શી. ૩૫
શી ૪૫ અને તેથી ઉપર.

સાડીને મેચ મળતાં બ્લાઉઝ શી ૧૨-૬, શી. ૧૭-૬ અને
તેથી ઉપર.
દરેક રંગની ખરી ઇમળી જેવાળા સાડીઓ શી ૪૫, શી ૫૫,
શી. ૧૨૫ અને તેથી ઉપર
ઇવનીંગગાઉન, નવલક્ષ મોસોલેન, રેશમી અને વૂલન પાઇ વા
ઓર્ડરમાં લેવામાં આવે.
દરેક જાતનું ગાંધીપટ્ટુ, ગોસરી પસંદગી ઉતારવામાં આવે.
મીડવેસ્ટ રેડીયો અને રેડીયો પાર્ટસ
બાટરી શી ૧૫, શી. ૨૧, શી. ૨૫, શી. ૩૫ અને તેથી ઉપર
ક્રીસ્ટમસના પ્રેજન્ટનું ખાસ આકર્ષણ તાજા ઇલાયચી
બાગ શી. ૧૨-૬, શી. ૧૭-૬, શી ૨૭-૬, શી ૩૫

ઇન્ડિયન ઓપિનિયન.

પુસ્તક ૩૬ મું. ફીનીક્સ, શુક્રવાર, તારીખ ૮ ફેબ્રુઆરી ૧૯૩૮ અંક—૬.

"ઇન્ડિયન ઓપિનિયન"

શુક્રવાર, તા. ૮ ફેબ્રુઆરી ૧૯૩૮.

એજન્ટ—જનરલની વિદાયગીરી

૨૬ સેપ્ટેમ્બર રજા આપીને દક્ષિણ આફ્રિકામાં હતા તે દિવસથી એજન્ટ-જનરલ તરીકેની મુદત સમાપ્ત થઇ ગઇ છે. બે પ્રસંગે દીર્ઘ કાળને તેમનો દેશ કેવા ભાગ્યવાન નીવડેલો છે તે બે ચિત્રકારે રેખાચિત્રોમાં દોરેલ છે. આપણે ઘણીવાર કહ્યું છે કે જે બાબતનું આપણે માટે સારું ચિત્ર આપેલું નથી લાગતું. સૈયદ રઝાઅલીની પદવીના એજન્ટ-જનરલ હોદ્દા તથા દક્ષિણ આફ્રિકાની હોદ્દેદારોની સ્થાપનામાં કદી તેવું બન્યું નથી. જ્યારે કુલ્લતના આકાશમાં મુકી ગયા હતા સૈયદ રાઘેબ ત્યારે પણ પોતાની સંપૂર્ણ આશાથી આ દેશમાં આવ્યા હતા અને ઓદ્યો ત્યારે પણ તેમના સંબંધમાં કરેલાજ પ્રકારે. કે આ દિવસોમાં તેમણે હાર્દિક પ્રયત્ન કર્યો હતો. તેમ છતાં તેમનો એ પ્રયત્ન નિષ્ફળ નીવડ્યો હતો અને તેને માટે આપે એજન્ટ-જનરલનો દોષ નથી કાઢતા પરંતુ આપણી કોમના કેટલાક નાગરિકો કાર્યક્રમ ઘડીકે કે કોમના અગ્રસરના સ્થાને રહેતા બાતલની મુલ્ય પ્રતિષ્ઠાને વધારે મહત્વ આપ્યું કર્યું. તેવા સિદ્ધાંતને પરિણામે રહ્યો તે તો કોમ પર્યન્ત તેમનો તેમણે ખ્યાલ આજ વિશિષ્ટ રહ્યો. સિદ્ધાંતના ઘડા ઘોળવા પ્રસંગને ટકાવી રાખવાના કે જરૂરીયાતનું બાલકુ - પોતે અરજી જાણની અડચણો ... ની લડત સિદ્ધાંતની સફળ સ્થાપનામાં પરાવેલી હોવા તો બહાર દક્ષિણ આફ્રિકાની કોરોનાની પ્રબળ સારી પ્રસિદ્ધિ ... હોવા ... તેમણે તો વસ્તુ નિર્વાણ ગણાવી કરી.

એજન્ટ-જનરલના આ નિષ્ફળ પ્રયત્ન પાછળ બીજી એક કમનસીબ બાજુ સૌની સાથે તેમના મંત્રીની બની કે કેમ્પો વર્ગોના દ્વારા આજસુધી પ્રસ્તાવ કર્યા ... પ્રશ્નો ઉભા થયા કે તેમને તેનાથી અજાણતા ઉત્પન્ન નહિ થાય ... અને સૈયદ રઝા અલી બાબ ... કેમ્પો ચર્ચાની આ બાબત જે કે એક ... પ્રાપ્ત કરી તમે છતા તમારા પોતાનો તેમજ જે કોમની સેવાને ... ની તીવ્રતા થઇ હતી ને કોમની લાગણી બાબત તે એજન્ટ જનરલે ... કામ કોમ પોતાની ફરજો પુરી થતા સુધી ગોકુર રાખી પોતાની ... અંકુશ મુકવો. દોલ ... પણ, પરંતુ ચોલ જે બાબતદારીઓમાં ... રહ્યા હતા તેના કરતાં અને કોમમાં તેમની કીર્તીના કરતાં તેમનું આગમન સુખ તેમને ખમારે મહત્વનું લાગ્યું. તેનું પરિણામ એ આવ્યું - તેમણે હોદ્દેઓમાંજ ... પણ ઓદ્યુંજ નહિ પરંતુ કેટલાક પોતાના મુરબ્બીઓ ... પણ ... તેમણે કે આ પગલું નહિ લીધું હોત તો કોમેસ્તના કેટલાક નેતાઓએ આ બાબતને પોલિટિકલ રાજ્યાવું ... દેવા જેટલી મોટી ... ની પરિસ્થિતિ ... હોત ... કોમેસ્ત બાબારણી કેમ્પો ... ની ચુંટણી થયા ... કોમ ... કે થયે પછી ... મોકેસ્તની ... ... સર સૈયદ રઝા ... ના ... ... પ્રમાણને ... ...

પણ ઊંડી જશે અને પોતાની સરકાર કે હીંદ ની પ્રજા સમક્ષ આ દેશના ઉિ...ના અધિષ્ય વિશે કંઈ પણ આક્ષાલ...ક કેવાક આપવાનો તેમને નહિ રહે.

દક્ષિણ આફ્રિકાના હીંદીઓને જે એક વસ્તુ દક્ષા ગઢ રોગ તો તે જોહન્સ્લીની નગરપાલિકાનીલ છે. પણ જોહન્સ્લીનો કેમને કરો પણ ભાગ પણને ખટકો તે એક એવું સાધન પણ પ્રદેશ છે કે જેના કોઇ પણ બાબતને વિશે ત્રિદ્ધ કે ભલાઈની દુનાયામાં ઉહાપોહ થાય અને તેઓ વસ્તુ સ્થિતિથી પુરા વાકેફ થાય ત્યારે જ ત્રિદ્ધ સરકાર તેનાપર પાછી રેહી દઇ શકે. આ રીતે ત્રિદ્ધ સરકાર દક્ષીણ આફ્રીકામાં પોતાની એજન્સી દ્વારા દક્ષીણ આફ્રીકાના હીંદીઓના લાભે પણ સરકારને સ્વચ્છે નીચતા અંગે મજબુર કરાવી રહી ...

ઉપર આમે એજન્ટ-જનરલના કાર્યોને વીશે કેટલીક સ્પષ્ટ વસ્તુઓ કહી ગયા છીએ તના આધારે ઔટલું કહેવું જોઇએ કે સર સીલ્હ રઝા આપી પદવી અંગત અમને સંપૂર્ણ માન છે. તેમ કે એક એજન્ટ-જનરલ તરીકે તેઓ હીંદી કામને રક્ષણ આપવામાં આપણે તો તેમની રાજદ્વારી કે વ્યવહારકુશળતા વિશે સુપ્રસરણાના સર્વથા નીપેક્ષ નીવેદન છે પણ એક વ્યક્તિ તરીકે તેમને પણ ૨ મળવાનાકડા દોષ સૌનું સમાનપણે બન્યાના કરતા હતા. આ દેશમાં તેમણે પણ ગાંધા કરેલા જે અને આપ્ય એજન્ટો કરતા વીશેષમા તેમણે આ દેશની સાથે અંગત સંબંધ પણ બાંધેલો છે. આથી એવી ઉમેદ રાખી શકાય કે તે નજીક આ દેશ છોડી ગયા બાદ તેને વિસરી નહિ જાય પરંતુ આ કુર દેશના વસી રહેલા પોતા ના સ્વદેશબાંધવો પર નજર રાખશે અને તેઓના સાધારણ સાતૃભૂમીથી વિતાવાથી બનતી મદદ આપતા રહેશે.

—મણીલાલ ગાંધી.

ઔદ્યોગિક સેન્ડ કમીશનની નિમણુંક

યુરોપી પ્રજા તેમજ હીંદી પ્રજા આતુરતાથી જે કમીશનની રાહ જોઇ રહી હતી તે ડ્રમંડલાલ સેન્ડ કમીશન નીમાયાના ખુશાખબર ગયા તા. ૧ લીના પોતાના અંદેશામાં નાતાલ સરકારે આ બાબતની આપે છે. આ ખબર આપણા ને એમ જણાવે છે કે કમીશન વિના વિલંબે કામે લાગી જનાર છે. આ કમિશન ના સભ્યોમાંના નામો આ રહ્યા. પ્રમુખ કી. વિલાગની સુપ્રીમ કોર્ટના જજ જી. જે. એમ. મરે, તેમના બે સાથીદારોમાં એધલ વિભાગના એક અધીકારી એ. નીકોલ રનીર અને પ્રીટોરીઆ—બે જગ્યાના માજી મીનીસ્ટ્રેટ બી. એચ. પોટન છે. આ કમીશન આની સહત્વનું છે કેમકે તેના અંતી અંગીકારપર પરિસ્થીતીને આધે તું તે છે.'' આમ જણાવતા બાબત પર્યો આગળ કહે છે કે "માત્ર જોબર્ગમાં નહી પણ કેપટાઉનમાં અને રીકમાં પણ હીંદીઓ કાયદાના ભંગ કરી જનારા મેળવે ૧ બંને પરિસ્થિમે મુશ્કેલી ચેપાર ને ખુબ ધક્કેદ પહોંચ્યા રણી છે. આ મુશ્કેલ પરિસ્થીતીને લીધે ગોરી પ્રજાએ જુદે જુદે સ્થળે વિરોધ દર્શક સભા ભરી છે અને બાલ કોન્ગ્રેસમાં તો આ પ્રશ્ન પર ધીંગરમહે વિચાર ચાલે ...''

[ઉપર ૧ સમાચાર હીંદી કોમપર લટકી રહેલી તેને પડવાના દુર પાર નથી. જોવાનું છે કે કમીશનના સુચવારે હીંદી કામને કયાં મારી મુકે છે.—અ ૧. ઓ.]

ફ્રેલ્મ એકટર

જણાવવામાં આવે છે કે ડરબન ટાઉન કાઉન્સીલે ચોરીક અને એકેનોમીક એન્ડવુ તેમજ એકટ ૨૫ ટાઉન પ્લાનિંગ વિસ્તારને રક્ષણ એરીમા તરીકે જાહેર કર્યો છે તે વિશે આ પત્રમાં હીંદી પ્રજા ને કાઉન્સીલના આ પગલા સામે જે વિરોધ કર્યો છે તે ટાઉન ક્લાર્કને ડોકલી આપતા ડરબન પ્રોગ્રેસના સેક્રેટરીએ લખ્યું છે કે ઉપરોકત રક્ષણે વસતી મહા હેલ્થ ઓફીસરની જેટલી બ્યાજબી અને અયોગ્ય સુચના મકાનને સુધારવા વિશે તેને કંઈ રેગ્યુલેશન કે સમાર કામ કરવા વિશે કાયદેસરની હરી તે કરવા તૈયાર છે અને કામ મકાન નાબુદ કરવા બોલ્યુ કરે અને તેવું કરશે તો તે નાબુદ પણ કરશે આવા બાલતા એમ પણ જણાવ્યું ૧ કે કાઉન્સીલના આ નીયમોને રક્ષણ એરીમા કરવાના પગલાથી કેમ રક્ષણાર્થિક રીતે ચિંતામાં પડી છે, બાબ કરીને એકટાજ માટે કે કાઉન્સીલે ઘર બાબતોની ની સાથે પગલા લેતા પહેલા સલાહ કરવાનો નિયમ માત્ર પણ બાબતોને નથી. આ સંજોગોમા આ પ્રોજેક્ટ એકટર નિર્બુધ કર બાબે છે તે તે એ કે કાઉન્સીલે મત સાથે આટ બાબી લીધી ૧ કે રક્ષણ એરીયા બીલનો પુરો ઉપયોગ હીંદી કોમ સામે કરી હીંદીઓ બધાં છેલ્લા પચાસ વર્ષથી રહ્યા રહેલ છે બાંધી તેમને બાબત આજ દીન તા પહી કોઇ કહેવાનું રહેતું નથી પણ આ વિશાળ પરિસ્થિતિમાં કેમ લાગે છે ૧ ડરબન કાઉન્સીલે તેના અમુક અધિકારી ઓ મારફે પ્રોગ્રેસના પ્રમુખોને બોલાવી કહેવા કરતા કાયદેસર નોટીસ ૧ જેથી રક્ષણ એરીમા બીજાનો પેરવન શેરી દૌર તે પાર પડે અને રક્ષણ તરીકે ડરબેલ રક્ષણોમાંથી જેનો પીજ જવું પડે તેમને અન્યાય પણ થવાનો સંભવ ન રહે.

[આમારી તરફથી તો એજ પ્રશ્નને કહી શકીએ છીએ કે આપણા પોતાના તાકાત હશે તો સામે તના સખત કાયદાની સામે પણ આપણે ટકી રહી શકીશું. આપણી નાકાત ઓછી ન્યાય બુદ્ધીથી અને એકત્રપણી વર્તવું.]

પંડિત કૃષ્ણરામજીને વિદાય

શ્રી. ઓમ. કે ગાંધી સાપ્તાહીક આંક પાનકી ફરમાવજી કેલા કમીટી તરફથી તા ૩૦-૧-૩૮ ના રોજ પંડિત કૃષ્ણરામજી તેમજ શ્રી. ઓન ચુવા ઓનરી સેક્રેટરી શ્રી. ડાકોરવાલા ચુવા સ્વદેશ જતા હોઇ તેમને સહરે સહરા ભરેલા અને પંડિતજીનો આભાર માનવા માર્ટે પ્રમુખ સાહેબ હોઇ શ્રી. એચ. એ. ઝવેરીના પ્રમુખ પણા નીચે મળા મળેલી. પ્રમુખ સાહેબ અને વિદાય થતી બાઇ બીજાને હારતોરા આપ્યા પછી પોતાના ભાષણમાં પંડિતજીએ સામાજીક ક્ષેત્રમાં અહ્યા લીધેલ પણાત રહીને જે કાર્ય કર્યું છે તની પ્રશંસા કરતા જણાવેલું કે આપી કોલોર લેકચર સીરીની રચાપના કરાવી તેમણે હીંદી કોમની બારે સેવા કરી છે. શ્રી. ગોકારણજી કરસનજી શ્રી. ચાપુરજી સંદેરીયા તેમજ બીજા પણા મહત્વોએ પંડિતજી ના સહર સહના કાર્યની તેમના પ્રત્યની પ્રશંસા કરેલી. પંડિત કૃષ્ણરામજીએ પોતા તરફ બતા-વવામાં આવેલ માન બનતા આભારે માટે જણાવ્યું હતું કે મને જે કે કેટલોક ન મને તેવો પણ અનુભવ થયો ૧ તના રંગનું બળિષ્ય કું જીવનપુંજ બનેલું રહે કે અનુભવ થયો ૧ ન થયો હત તો હું બારી પરિસ્થીતીથી અજાણજ રહ્યો હોત. મારા રહેઠાણ દરમીયાન બાલ કરી ને શ્રી. ઓનસલે તેમજ કેલ્લો શ્રી કુંવરી બાઓ બારો જે આતિથ્ય સત્કાર કરેલો છે અને બાલ કરીને શ્રી સોરાબજીએ અને બીજાઓએ બારી સાથે ગહેનત કરી સાંપી દાક્ટોર સેક્રેટર મીયના કાર્યમાં મદદ કરી છે તેને બદલે તમને ધન્યવાદ દેવા ઇચ્છું છું. શ્રી. ડાકોરવાલા ચુવા વિશે પણ વક્તાઓએ પોતપ ઉલ્લેખ કર્યો ૧ તેને માટે તેમણે દીલના આભાર માન્યો હતો. ૧ પછી સભા વિસર્જન કરવામાં આવી હતી.

અસ્પૃશ્ય ઉદ્ધારકારી

હિંદી પ્રજાની સામાન્ય સ્થિતિને રોગના તજજ્ઞ તેમની સમસ્યાનો ખ્યાલ પણ કરવાનું ચાહતા રાજ્યના અધિકારીઓ કરતાં શોષણો તે પ્રશ્ન છે! રેલ્વેના, પોરટ ઓફીસમાં, બેંકોના, અને એવા બીજા બાદર સ્થળોમાં ના હીંદી કોમને ન છુટકે જવું પડે છે આ જોતાં ૧ ઉપેક્ષને કંઇક ફરિયાદ અથવા હિંદી કામની સમસ્યો વિશે બેદરકારી સેવવામાં આવશે. સાહબો નાજે દાખલા ડરબન પોલ્ટ કે બીજા હીંદ જાતી રહીમાર જુએ છે ત્યારે છે, યુકસ હોને અદીને જે પહોચુ ઓને કુલ પ્રોટ કોમ છે તમા ઓર બોલાવા નો. બીજાનું કામ સાધુ ૧ સામાન્ય કાયદો એવો છે કે આરો મનદેર જગ્યા પર બાલ બાદરે ચમાર કામ કે એવું કંઇક બીજા હોમ તેને રથળે બોરીબંધાર કે બાલ ચાલવાનું ચિન્હ હોવા ૧ કે જેથી જનતા બોબાણીને ઘરે-ઘર કરે. પણ આશ્ચર્યની બાત છે કે જ્યાં પ્રજા પ્રતાપેની ફરજોએ અમલમાં રહ્યા સાધારણ ઢબનાકું ગોલ્ડ નાણુ ઉંચા પરિસ્થિમે જે તાના બાળકો આ નિકમાં મર્યા રોંધાયે પડી ગયા હતા. અને તેમને રોકી નીચે તેહલું બાકા હતું. આ નીયને નાબીને ક્રોબાંદી પાનાના ખુંટા પણ હતા. રેલ્વે અને કારબાર બાતાની આ સંબંધમાં ગહેમત બાબે ના કેહવું ૧ બાબવાનું રહ્યું ' પણ બાબે એટલી આશા તો જરૂર રાખીએ કીએ કે તેઓ બાતુ જાહિરબાબાં કાળજી રાખશે અને જનતે ધ્યાન બાર છે તેમની તરફ બાબે નબળા બાગ રીને બાબી પણ બાગશે.

અમે જે પ્રશ્ન આવા રાજકીય લીધે કે જે મહત્વના બાબતોને પ્રશ્ન ગણ છે તેમણે રહ્યે અને કારબાર બાતાના ખ્યાલ ઉપરના બનાવ બીજો બાર હતા અને બાતા તરફથી સૂચ પુરાવામાં તેમનો મત્યો છે તે પ્રશ્નની સ્થિતિ માટે આગળ જણાવશે.

સ્વદેશ પ્રયાણ

ગયે રવિવારે ક્રિપંદની સ્ટીમર કારીબામાં પણ ડરબનથી પણ અનેકો આગેવાનો ઉપરાંત ૪૦૦ કે તેમાનાં બાલ તો પ્રીત કમીશનર શ્રી સામલદેવજી શ્રી નીલવનલાલ પારેખ શ્રી કારબારબાલ ચુવા સ્વયંસેવક દળ, શ્રી. બાબા પરશોતમ, શ્રી. પરશોતમદાસ દયાળના પુત્ર બધુ સૌ. કેસુલ બહેન બાદ શ્રી ગોલબાબા જેવા કુલ મુદ્દલ મારે બાબાન પણ જનારા ૧ ન હતા. બીજા પણ જેમના નામો અમને નથી બાબા તેમને અને જેમને દીશે તોબે બાબી ૧ તે સૌનો અંગે સહર સહના કબ્રાઓ છીએ.

હિમાલયના ખોળામાં

લેખક : શ્રી. 'નિરંજન'

ગંગા અને હિમાલય જોવાની ઇચ્છા દરેક હિંદુમાં કયારે જન્મેલી હોય છે એમ પૂછીએ તો અક્કર નહિ પડે. પણ જન્મ સાથે જ પરંપરાની પ્રાપ્ત થયેલી ભાવનાને ભરાશ ગએલી હોય છે. યુ. પી. અને બિહારમાં રહેતા લોકોને ગંગા કે જમનાની રેલ્વની સગાઇ હોવાથી તેમને હરિયો જોવાની ઇચ્છા ખાસ થતી હોય છે. ગુજરાતીને ગંગા જોવામાં પુન્યના અનુબાબાનું ઉપરાંત ધર્મનું ભારે મહાત્મ્ય દેખાય છે. અરેખર! પતિતપાવની ભાગિરથીનું મહાત્મ્ય અનેક રીતે સાદુભુત છે

ગંગામાં અનેક વર્ષોનો સાંભળેલો. ગંગા એટલે જોઇ લાવે : હરખાઇ ગયો. ગંગા પર અનેક ગીતો રચાયાં છે. ગંગા જેવા પવિત્ર એ બધાં ગીતો મારા મનમાં ઉભરાઇ આવ્યાં. હરદ્વારની ગંગા દરેક હોંદીએ એકવાર જોવી જોઇએ. સામસામતા કે ખાડી નહિ ઉપરાંત પણીને નદીઓ જોવા પછી તેનું ઉત્પત્તિસ્થાન કલ્પવા દ્રષ્ટિ સામટા કંઇ દેખાતું નથી. જ્યારે ગંગા સગક્ષ હિમાલય ગોરો પથરો પાથરીને પડયો છે.

સ્ટેશનો ઓ પુરુષો સવારજાજ ગંગા તટ પર આવે છે હરદ્વારનું તો ખરું જબરજ્જ ગંગા તટ છે. સોકડો માણસો સ્નાન કરવા આવતા હોવાથી ઓ સ્થાન ખેપારનું મુખ્ય કેન્દ્ર બની રહે છે. મેવાડિમહાજનવાળા, કાપડવાળા, દવાવાળા, ફોટા પાડવાવાળાથી માંડીને તાત્કાલિક વેપાર કરતો કલ્પનાની કૈરકટીક સહિત ચાળા ચાળા જ્યા સ્થળે કંઇ ધંધો કરી કમાવાની આસાએ રોજ નવા નવા આવતા લોકોને બાકરી કરી કરી કરજ કરતા બાલમ પડે છે

સાંજે હરકોજ પ્રયાગની માફ છે. અનેક મહારાજને પોતાનું બારકનું પડળ જમાવી કેટલાક ઉઘા ઉઘા કે પકાડો બાંધી મીન ગણ્ય થયા કરેલા જોવા છે. રત્નજડિતની પરવારેલા લોકો બાલપુર્દર કયા સાંજીએ છે. બાપુજેય અને મંદિરે બાદ્ધિ અતિશય છે

સામો ગંગાનો નહેર પડી જ્યા છે. બન્ને કિનારે બાકની પટા જ્યાય છે. બારનાં ઝુંડ સગાન બાને હાજાર જિલ્લા હોવાથી અત્ય સાગે જ. અહીં આગેજ હિમાલયના પહાડો ઉઘા હોવાથી બા સ્થાનની જોપનજ્યામાં મદિ કરી દે છે. સિપણાંમાં બાં બરફ છવાઇ ઇઁ છે. બારબારબાદિત ત્રિખરો જોવાની મજા તા ગોદલે હાથે જ્યા લેવા જોઇએ.

સદા બાંદ રહેતી હોય જેવાં પ્રાણિક સ્થાનો હોંદમાં બાજ મળશે. બહાં જ્યાલસરનું સુપર્ણ મંદિર અને બાજાદનું હરદ્વાર મને જબ્બુ પોતાના નવા બાજની જાહેરાત કરતા કેટલાયે ઝુમો પાકતા કેરીબાજોનો લીધે ગંગા તટ ધમાલ, ગોબાટ છે બાબિયા બાકતો અનેક બાપ્યના બામ બાજી પોકારી પોકારીને ટ છે. પુબ્બની ગંગા પણ ધમાલીબ્બ વાતાવરબ્બને ફેરી બાજાજ મોટો ૨૬ ૬. સુપર્બમંદિરના ખુબ શાંતિ છે, નિયમન છે, ભક્તિનું બાવબ્બું વાતાવરબ્બ છે. પબ્બ ગંગાની બા બાંધી ધમાલ બ્બાં હિમાલયની વિરાબાતા બાગળ અનેક ગબ્બી ધમાલ બ્બાં બાંધ અને મનને બા દસ્ય ઓટલું મનોહર માગે છે કે ધોબાટ બ્બાં ચિત્તને શાંતિ અને સંતોબ બા દસ્યથી ઓટલો બધો લાગે છે કે મનુષ્ય હરબાદ્ય જ્યા છે

હરદ્વારમાં બાજ દિવસ રબ્બો પબ્બ ગરબો બાદ દકામા ન જબ્બાબ્યા. રહેબાનું સ્થળ અને ગુબ્બાકારી બાં કેટલાંય સ્થળે પ્રયાજ કર્યું છે. અને તેમાં તો હું કદી નુમજ ન બાછ. સ્નાનની બાદલીજ તૃપ્તિ બાપે એવાં કેટલાંક સ્થળો હોંદમાં બ અને હરદ્વાર તેમાં ગબ્બાય.

હરદ્વાર ઓટલે હિમાલયમાં પ્રવેશ પામવાનો દરબ્બાજો. પારોજ ગુરુકુબ્બ કાંગડી છે. પાબા વેજોની ગંગા છે. નવા પુરુસ્ત જોબ પરાજ થયા કેટલાંક ગ્રેજ્યુએટો બાં ગુરુકુબ્બના વિશાળ બાજબેરી પદી છે. અબ્બાસી અને ચિંતક એવા કેટલાક પ્રોફેસરો ચરી રહેલા છે. શરીરે સબક્ત અને બારતી સંસ્કૃતિની બાશોદ પુકારતા બુબાન સંસ્કૃતના બાબ્બાસીઓ ગંગા બાને હિમાલયને બાગે રાખી અબ્બાસ કરતા જોઇ છે બાંચા કરવા બાજ બારે હરિજ્ઞ પેદીયો ગંગામાં બ લાવ્યા અને પાબીના પડયા રહી તે ગુરુકુલમાં નીકળે ગંગાનો પ્રબાહ ગુરુકુલને અડીને જતા હોવાથી કેટલીયે વાર બા બુબાનીબાગોમાં બાલબાનું માંડી વાળવા ગંગાનો બાશરે પડી, બહબ કરી જબ્બના ગતિબાન સેત્રમાં શરીરને ફેંકી બબાદ માં બબ્બ બાદમ નરબાની ગહેનાત પબ્બ ૬૬ ૬ સૂતાં પહેરાંગી જ્યા છે અને ઘર બાંબબે નીકળી પડે છે

પબ્બ જોબમો બાબારે કાશ્મીર બ જોબે દોબ તો હરદ્વાર જબ્બ બાબ્બે કાશ્મીરથી ૬૬ બાદબ્બે પહેલામાદ બાવે છે. કુદરતી સૌંદર્ય પહેલવહેલાનું પેદા કરી દે તબું છે. પબ્બ બાની કંઇ બોટલી સબ્બત છે કે બે સૌંદર્ય બાધુ પડી જ્યા જોબું છે. વબી પહાડોમા જોટલોમા જબ્બાનું ઠોપાયો ત્રબ્બ દિવસની મુસાકરી ૧૧૧ પડે છે. જ્યારે હરદ્વાર દિલ્હીથી નજીક ૧૧

પ્રબબવાર ગંગામાં નહાબો બારે બારી કદેર બારી બાબે બપોરનો તાપ અને નહાવામા ખરેખું પાબી. તાપબી સકેજ કંઇક ઘમારા નહાવા પડયા ના બતિશય કંઇ બાબી નહોતો બાસરે નાબમાંથી રાહત મારે લીધી, ૧ ના ઉલટી સબડીની જરૂર પાકે બારી કંઇ બાબી જોને નરબા બાવવતુ ૧ ના કાબબ્ય ઘણારી કંઇ સાબે ઝબુબતા. પાબીનો પ્રબાહ અને ઉઠાબનું કારબ્બું નહિ ઓટલે ૧ સિયર ઉભો રહી સકતા. બપરે બીલ્બ ઘબ્બા ૧૧૧૧ કરતા. પબ્બ બા દશ્ય મુંજને એવી ના લાજ કહેબાય. બામાબ્યા ફરતા કાદબાના બિસાબ કું બિચાર કરતો અને બિચારામા કંઇ ના જબ્બું એટલે "બરી મજા કરી" બહાર નીકળી કપડાંનો બાનરો લીબે. સંગીતના સુર માટે અહીં પુબ્બ સંભળાવા મળે છે

હરદ્વાર, કાનબ્બલ અને જ્વાલાપુર એમ બબ્બ બાળા હરદ્વાર બામ છે. હરદ્વારમા પંડાઓ અને બત્રાબુઓની બબ્બ સંબ્બા રહે છે. પોતા ધંબા-દારીઓ બબ્બ ઘરો છે કનબ્બલમાં બબ્બાં મુસકુળો છે કેટલાકે મનબતિઓ પૈસા બાબી પોતે એવા આશ્રમો બબ્બાબે છે બાને સંસ્કૃતને ટકાબી રાબ્બવા મહત્ત બ્રબ્ન અને બબુબર બાપે છે. બાવા રબ્બે શરીર અને સંસ્કૃત જોનો મેળ મેળબ્બવા લહેસો છે જ્વાલાપુરમાં મોટે ભાગે મુસલમાનોનો બસો છે.

નબે કાકબાર બ્બબ બાબે કાલ ઘરોઘર જોવાનું મુસલબી રાબ્બે ના ન બાબે. દરેક રબ્બે અમુક પબ્બું જોબા પછી બ્બ બાસ એક પબ્બ બાકી ન રબ્બી રાકાબ. બામામાં નાજબ્બકાલ, બામા-હોટ જોબ બીજું જોવાનું બાકી બાબે નબને પુબ્બનાર કબાસબ્બાગ ન જોબેલા બહસ કરોકો. અમૃતસરનું સુબ્બું મંદિર જુબ્બો એટલે ન પતે. બમારે જલીબાવાલા બ્બાગ પબ્બ જોબેલ રબ્બો બબાસ્કમા જબ્બ ગંગામાં સ્નાન, સરસાબ્બ અને હિંદુ યુનીબર્સીટી જોઇ બાબ્બે બાત નબું બબાબ્બેલું જારતબાતાનું મંદિર ન જુબ્બો તો નબને, તે જોબાનું રબ્બો બબું એમ કબી કકાદ. નબને ન જોબાનું રબ્બો બબ્બ, અને બીજો જોઇ બાબેલા તેનાં વબાબ્બ કરી જોબાની પ્રબ્બા બહબ્બ કર, અને રબ્બો બાબુસને બીને કુશ બાબેલ પંડે. બાપુજ છે હરદ્વારમાં હરદ્વાર બ્બબ એટલે જબાબિકેશ અને લક્ષ્મિકેશ મબ્બો બબ્બાબ્બ બુબા કબ્બું રહ્યું પબ્બ જોઇ જોનારને પરાબ મબ્બેલો. બાબે બારે બા હિસાબે જબ્બું પડયું. તેમા નબ્બી બને એકલાને બારી જેમ રહેતા એટ પંજાબી બીત ગુરુકુળમાં બબ્બો. તેબજો પબ્બ મને બામબ્ર કબ્બો એટલે કંઇ ના પડાબ. તેમનો બાબે ઉપકાબો.

બાબિકેસમાં સાધુઓ બુબ્બ કહે છે. બા કાબબ્ય-કાબબ્ય બાબાનો બાશબ્ય ૧૧ અને બા હરબરો બાવાબ્બુ રહી ગબે - રહેબું જોબ તો ચોબા બબાને બે કાબ ૧૧૧ ૧ કરી બાબાજી. બાબાજે, બાબબ્ય કબી ૧૧ દાબા લેબાજી. કાબ ૧૧૧૧ પુબ્બબરબ્ય કે દબાબાજીનો નહિ. બબ્બર બિબ્બે કું બા બબ્બેલો. સુધારી બબ્બરમા બ્યાના જોઇએ કરી દેતા. બિદાર્થીબો મારે ચારબેનો પ્રસાદ બાપબ્રાનાં બાવે છે પબ્બ કું તો બહાર રીબાનો જબા લેતો. બબી બાનની બ્રબ્બપદ થઇ રહે છે. બહારબ્યો હરબારેનું દાન બા બંસ્થામા બાવે છે મબ્બું જોકું બાબું બબા સારી બબ્બબ્યા જબ્બાબાબ રહે છે હોંદમાં કાબુકબ્બની બાબાની પબ્બી બંસ્થાબ્યો છે. સુબ્બાલ જેવી અને રહેબાને બાબબ્યે બિજબારીબી માંડીને બાબ્બ, કબીર, બબાદને બબ્બે છે બાબ બબાબ બાબ બારે બે હાબ પકી સાબનાબા કેબા રહેબું જોઇએ

જીવનની જરૂરિયાતો ને શ્રમજીવી કેળવણી

શ્રી. રમણલાલ વસંતલાલ દેસાઈએ સાર્વ. હાઈસ્કુલના સ્નેહ સંમેલનમાં આપેલા મનનીય ભાષણમાંથી

આ પ્રસંગે કંઈક કરીએ કે આમના કરતાં [illegible] જુદાપણું બતાવી દઈએ. [illegible] ઘણા ખરા ખાનદાનીના રેટલા કરતાં દુઃખ-પૂરી પગારે સારા. આપણને સહજ ભ્રમ થવા જેવું છે કે બાદશાહી પોશાકી કરતાં ઝળહળિયા ઝવેરીએ, પહેરીએ પહેરીએ પ્રસંગમાં વપરાયે બનાવટના પગે ચાલતા કરતા ખાનદાન ઉપર જ્યારે [illegible] જરૂરીયાત આપણી [illegible] પણ સાધના ઉપર માત્ર જરૂરી ખાનદાન જરૂરીયાતો કરીએ તો આપણું ખાનદાન વધી ખરી જરૂરિયાત ! બંધારણી આપણે કરતા બધે વપરાયે દોષ તો—એક દરજી આપ. કરતા પાછે વપરાયે દોષ તો [illegible] અર્થકલ, વગ કે દેશ નાદાર બની પાયમાલીને જ આપણારે છે. મનીષ કરનાર વીદ્યાર્થીઓને નહીં, પરંતુ મધ્યમ [illegible] અમારા જાણપરના બધી પાછળના—તમારા સહેરના બધે પાછળના તમારા બાનપીતાનાં [illegible] સાધનોનો [illegible] બધે પાછળ રહી વધી તમને [illegible] પોતાના કરતી જરૂરીયાત ઉપર કાપ મુકવો પડે છે તેને બદલે પણ બચાવ તમને આવે કે પાઉડર, પફ, બ્રશીયન્ટાઇન, [illegible] આપણી મોટી નજર પડે. બધે આપણને લાગવું પડે છે કે [illegible] આપણે ખાવાના ખોટા ખાવાના ઠોક વધીના ઠાઠ, ઠાપ બધે [illegible] સહન કરી રહેલો મમ ધુપાવો [illegible] આપણી જરૂરીયાત ભલે ચમારીઓ, પરંતુ એ જરૂરીયાત વપરાયી આપણે સ્વાર્થના બળજબરી ચડી [illegible] બાળના બદલો ખુંચવી ધ્રુ, તેમની જરૂરિયાતો ઉપર વારે કાપ મુકવામાં છીએ [illegible] આપણે ખૂબી જરૂરિયાત ! બીજાની જરૂરીયાતનો [illegible] કયો પ્રકાર આપણી જરૂરીયાત વધારે જરી એમાં સહકરો સ્વાર્થ રહેલો છે વીદ્યાર્થી [illegible] વીદ્યાર્થીજીવનમાં દાખી ન જ બનવું એમ નથી લાગતું કે જરૂરીયાત વધારવાનો [illegible] નથી !

જરૂરીયાત વધવાથી આવી ઉત્પન્ન બનવાનું કોણ તો કરતા નહીં. પરંતુ આપણું ઝવેરીઓનું બનવું ! મહેરે બાજે મરકુની કે માસ્તરગીરી. ન માટે વ્યાપારી આપણે સુખરે, ન કોઈ પેઢીનું આપણને પૂછે; ન પાંચ મજૂરવર્ગ આપણા તરફ દૃષ્ટિ નાખે. વાંચવું, સમજવું અને તકલીફ કરતા એનાં કરતાં વધારે આપવાની જરૂરિયાત આપણામાં આવવી નથી. આપણે મનને એટલું મોટું બનાવ્યા દીધું છે કોણ છે : કેટલાંક કામ અને કેટલીક રહેણી આપણા કર્તવ્યથી રક્ષણાવાજ આપતાં નથી. ઊંચાઈમાંના વાતાવરણ વધારીને, કાંઈ ઝવેરાતવાદી : ઝવેરા બધારા પોષામાં ઠોબુપાર લાગે છે. વિદ્યાર્થીના મનમાં ચૂક વધારના વીદ્યાર્થી તાંગે કામમ પોશાકું પણ ખૂબી જાય છે. બધારા-જરા વધારી પાલખી રેટલી વપરે મધ્યવર્તી બનાવવા ચૂકવ : વીદ્યાર્થી ચુપ્રાની ટ્રામોને ગોળબાંધા જ બદલો બધ છે. વામણાં પુસ્તક, ખેલી કે ચોપડી બોગ કરતા વીદ્યાર્થ ખાર વામને ઉંચકવાનો વધ જ નહીં એમ તેની દૃઢ માન્યતા થઈ ગયેલી દેખ છે. પગે ચાલવામાં બધતના બધ કરતા સરમનો ભાસ આપણને થાય છે, કયા ખોટી ઉપર આપણે આવા માનસ કેળવીએ છીએ તે અને સમજાતું નથી.

કેટલાક વર્ષોથી રહ્યાયાના પ્રાન્ત કરવી, સમાજવાદ અને સામ્યવાદની ચર્ચા કરવા ઝમઝાટીઓ મારે ઊંચા માગણી દર્શાવી બનાવે પ્રત્યે વીરરસાર કેળવવો, એ ફેશનકેડી વીદ્યાર્થી-વર્ગમાં સામ્ય થતી જાય છે. હું નથી ધારું સાચ્ચ માટે હું રહ્યાયાનું પંજાત, સામ્યવાદની સમજ બધુ જરૂરના છે એમ કબીકાર કું. પરંતુ રહ્યાયાન વાદાર્થીકર્મમાં જે કુનાશ બળવી રહ્યો હતો એની ચીનગારી પણ નાંધે સાથે આવે એ પધારે જરૂરનું ધ એમ મને લાગે છે. ત્યાં તો વીદ્યાર્થી ઝમવો આગનો નથી. મનને અવ-કારે છે, માનવ બાદાર્થી બારાં કપડાં પહેરવા બેસી રહેતો નથી. સારા કપડાં કેમ બને તેનો અભ્યાસ કરે છે, મને કયા બનાવવા તનતોડ મહેનત કરે છે. આપણામાં વિદ્યાબ્યા કરતે વીદ્યાર્થી રહ્યાયામાં નવા કોમને [illegible] સામટે સામટે કેમ ગોઠવાઈશાય, અને દાખમાં કામ કરવા બીજાદરોને કમ આરામ અપાય તેની યોજના તે અમલમાં મૂકતો કેમ છે. ગામડાંથી જઈ, પણ ગામડાંને ભૂલીને રહ્યાયાનો વીદ્યાર્થી ગામોદ્ધાર કરે છે શહેરમાં બદાબ નાટક સિનેમા જોઈ ખુશ થતો વીદ્યાર્થી રહ્યાયત વીદ્યાર્થી ન હોય. એ તો પોતાના બીરાદરોને પ્રાસ ગામને ગામડે નાટક સિનેમા અને રેડીયો પહોંચાડવા [illegible] ગામડાં મજૂર છે. એને રસોઇ કરતા છરમ આવતી નથી કેમ જોઈએ[illegible] વીદ્યાર્થીઓ રોટલી પકવવા દોમ છે એને બાત એજ્ય સરમ આવે છે; પરંતુ મહેનતો-પારેવાના બધ ઉપર આપણે રાજાપાની.

અને આપણે આ જાણતરનાં બહાર બધ કાર્યનો ઉપયોગ કરવાની વાત કરતા શીક્ષણ શાસ્ત્રીઓ બહરાશ બધ છે એવું શીક્ષણ સ્વાવલંબી નહીં બધ એવ કહી એના બધ વીદ્યાર્થીને આવવા પણ ન દેવાની પ્રવૃત્તિ રાખે છે. શીક્ષણ શાસ્ત્રી-ઓનો અનુભવ અને જ્ઞાનને તેમની પાસે રહેલા દાખલે આપણે વીદ્યાર્થીઓજ એ બાબતને સ્વીકારી કેમ જોઈ શકતા નથી ? શીક્ષકો નહીં તો અમે શીક્ષણને સ્વાવલંબી બનાવીશું ! રહ્યાયામાં આખી પુસ્તકોના પ્રકરણ જ દાખલ બંધનથી બાય છે આપણે એના એક મુખ્ય ચાંદ્ય શીક્ષણને સ્વાવલંબી બનાવવાનો બાબતરે કરતાં પણ પાછા હઠીયું ! મજૂરી કરીને સરકારી તાલીમ લેતાં લેતાં, મોતની આંખ રહ્યાને રહિયન-વિદ્યાર્થીઓએ વિદ્યા સંપાદન કરી છે ત્યા સોળ વર્ષનો વિદ્યાર્થી શું કરે છે એ જોવું હોય તો "The [illegible] [illegible] [illegible]" નામની નવલકથા—જે શહેરે આગે એક આલબમમાં છે તેનું આવલોકન—કરવા [illegible] અમારી સરકારનો વીદ્યાર્થી—અમનો કારબર વીદ્યાર્થી—ચો આપણી બાબાજરી બાબાણીનું એક કામ છે. આપણા દેહને રક્ષની—આપણા બાતાવરણને

મેરાજ મહિનાના રજની ઓ પીયાનીન કર્મચ્ય ૫ ચગાજીના ઉપર અમદરકરણ વાહનીયાદ કરી ભાષણના તારામાં ઉપાનો પધારેલ બાંધેલના નામદાર ગાય છે ખરેખ અને લાગે છે કે આપણો પ્રોગ્રેસ બાબા ઝડપો છે

વાપિક પારિતોષણના જજ્ય ગોકળગાડી, ગેટદરકારનો ઇપયોગ કરવા પનીક વિદ્યાર્થીઓને બન એક વાત કહી લઈ. ઓ ગોકળગાડી તમારી છે ! ગેટદરકાર બધે વેગાની લીધી છે બધાં દુધા એનો જવાબ હકારમા ન આવે ત્યા સુધી બધે તમે તમારા રાહનોમાં બેસો, પણ પ્રજાના પીયાર્થીઓ ઉપર ઘાવાર પણ ગરસકાર ન કરશો ચનવાન કુટુંબમાં જન્મ પામેલાના અકરમાત સીયાય એ હાલનો પાછરાની આગળથી બીજી કર ગોઅના છે એનો વીચાર કરજો.

વળી ઓ ગેટદર ને ગાડીમાં બેસવાથી વધારા પણા અને બલતી શક્તિનો તમે કાંઈ બારો ઉપયોગ કરી શકો છો ? અદારીજી બે કલાક પણ ગેટદર ને ગાડી વગરના વિદ્યાર્થીઓની કાટમારી કાળવા પ્રયત્ન કરી જુવો છો ? કે સાધનના વીપુલતામાં વધતા જતા ગોજરોબાની સામાજીકતાજરી વૃત્તિ સેવી જરૂરીયાતો વધારવાથી મના ગેરફાયદાઓના ઉદાહરણમા વધારો કરો છો ? મન બાત તમ કસવાને સમયે જો તમારી ગેટદર કે ગાડી સુવોળા બનાવી દેવા હોય તો હું જરૂર કહેવું કે તમને એ સાધનો ન ગમે. એ તમારા વૈભવ નથી. એ તમારા અનુપ્યવનને ઢાની પહોંચાડતા ઝેર છે

જેમ અમને શીખવાને વીદ્યાર્થીને જરૂર છે તેમ, સંયમ, શિસ્ત, જરિઝમસ્ત, આત્મા પાવનની શક્તિ કેળવવાની પણ જરૂર છે. મારો અમ કરનારા—મારા અમને ઓળખનારને સંયમ

આપેલાપ આવી ગયો છે બાપણા વિદ્યાર્થી મનમાં નાનમ પામવાની પહલી તકિલ છે ને પ્રજાનો અન્યાય અત્યારનું ? વીદ્યાર્થીઓને ન સોપુ કું આપણીયાની ટોપી કે બાપડી ઉતાર વામા બહુ ઝમન નથી કહો વીદ્યાર્થીઓને એક સવાલ પૂછું. કાર કાલુકી કે ઓબેજની બાપડી—ટોપ ઉતારી કેમના છે ? કોણને બારણે તાળીઓ પાડી આપણે કે વક્તાઓને મુંઝવ્યા કહી એકસવાયા ઉતાર ઝતા કોઈ સાધને બોલાનો બનાવી દેવાનો પરીક્ષમ કહી કોઈ છે ? હું રમુજનો વીરોધી નથી, તોફાન-ના વીરોધી નથી, રચપટ પકતુત્વનો વીરોધી નથી. પરંતુ જે રમુજની પાછળ પરીશ્રમ હોય, ને તોફાન પાછળ બીજાઓની ઓય રોવાનું બીજાબળ હોય, કે રચપટ પકતુત્વની પાછળ માત્ર આપણાત હોય તેના તરફેણ કરવા હું ઝલચાતો નથી.

બાળકોની કેળવણીનો પ્રશ્ન

"આ" સંસ્કૃતિ" શબ્દ મુખ્યત્વે પ્રવર્તમાન રાજકારણમાં પ્રચારમા આવ્યો, અને બાપણા કરવા લાગ્યો. હીંદી પ્રજાનું ધ્યાન એ શબ્દ તરફ સુયોગ્ય રીતે આકર્ષાયું અને જુની આદર્શિત સંસ્કૃતીને માન, અને આદરથી. નીહાળવા આ સંસ્કૃતિ શું છે તે તપાસવા પ્રયત્ન કર્યો

રાષ્ટ્રના અને સમાજ પુરુષોએ એ સંસ્કૃતિના આયોજકનાર્થે તપશ્ચર્યા કરી, પ્રજાને પ્રેરણા આપી એનું ગહન સ્વરૂપ સમજવા કેટલાય પુસ્તકોમાં પશ્ચિમના પવનથી બગાડી આપે સંસ્કૃતિનો, સંયમનો, સાદાઈનો આદેશ ચિખવ્યો. સમર્થ ચિંતક અને કેવળ નાશ સમાજનો ક્ષિતક્ષ જેને શ્રેયે છે એવા પુરુષોએ પારાવાર શ્રેષ્ઠા, પ્રવચનો, અને પોતાના વ્યક્ત જીવનથી હીંદી માતા કુટુંબને પ્રેરણા આપી આપણા ક્ષતિગ્રસ્ત દેશ માંથી આપણે પુરાતન, અને એવા બારી સજ્જનો ને હીંદી સંસ્કૃતિનો પ્રચાર કરવાની સ્પર્ધા થાય એ સ્વાભાવિક છે

ઉતરાદી જુપડીનું બધાન કેટલાક વર્ષો પર એ તરફ બેંચાયું અને કેમ કરવા તરફ લક્ષ્ય ગયું. આજે આવી ત્રિવેણી સંસ્કૃતિનો દાવો કરતી બે જુદી જુદી સંસ્થાઓ તરફથી બે રકૂલો ચાલે છે રકૂલોના દિવસોમા ઠીક ઠીક પ્રગતિ કરી પ્રજાના લાગ્યું ? કયે બાળકોને હીંદનું પાતાવરણ અને સંસ્કૃતિનો પરિચય કરો, પરંતુ આવા બાપણા ને પક્ષપાત અવરોધોએ રાજાના કર્યા બંધારણમાં કેટલાક સ્થળે આવા કર્યો કે સંસ્કૃતિ બાળકોના જીવન સાથે રમત થઈ ગઈ બાળક સંસ્કારનું ઘડતર ? તરફ વાસ્તવિક વહના અધિકારીઓનું ચલણ બીજાજ બાજનોમા, રજી અને ઓર કશ્યુ સત્તા, અને પરીક્ષણો પરદાના, અજાણ્યુ મનોવિજ્ઞાન, ગરીબ બાપણી દબાવણી ને ન સહન કરવા જેવડી અપેક્ષાઓ, બાળ ઉકેલવા બનવી, અને અપેક્ષામા અપવાદના બધા

રૂઢિવર, બધા અપરિચિત, હીંદની સંસ્કૃતિ અને અને વાતાવરણ બાળકોની રકૂલની પનેલી ભેરવી. મોકળી ના રકૂલો બધા, બાજ બાળ રકૂલો પરથી પ્રજાની મનના ઓછે બધા, મૃતપ્રાય અવસ્થાને આરે ઉભા છે. બના એકદોકી, આત્મા રેડનાર નથી ત્યાં સંસ્કાર સંસ્કૃતિ ઉંડાણજ કયાંથી ? માત્ર સદ્ભાગ્યે બેકારીનો બાદુ આદીના નથી, કેથી તે સ્કૂલમાંથી ઉગારા બધ શીક્ષક મંધાનું શરણ છે. પણ એ કંઈ સમાધાન નથી ! શરીરે, અને દેખાવે સુંદર ઓવા પુરાન તરફ રહેંકે નજર કરી, વિનોદ, અને ક્રેમ જાણ્યા, બજારવા ચાલો રાજ કરતાં વાત કરનારને નરજર પ્રતિની બાપ છે કે દેખાવે સુંદર મૂરાન નહીં સારી માતૃભાષા બલે છે. ન તો એનામાં હીંદી બધાના સંસ્કાર છે, સદ્ગુણોના વિકાસનો આવકાશ એને મળ્યો નથી એ રહેજે સ્પષ્ટજ. અહલા બેચાલકોનો દોષ નથી, વાલીઓ પણ જવાબદાર છે. આપણા દિવસ પનની ઓખમાં પોતાની સંતતિને ખુશી બબ છે. પરે, અને કુટુંબમાં પર પોતાની પ્રજા શું કરે છે, ક્યાં, કેની સાથે, આપણા દિવસમાં શું પ્રગતિ કરી છે, તેનો વિચાર કરવાની પણ ફુરસદ નથી. બાકે મોટા, ઓદીનોમાંથી, અને કુસંગોમાંથી બાળકોને ઝપાટો બબડવામા પરના દાબલ થાય છે. પ્રજાજીવનના બાળકોના સંસ્કારો અને બલવતા તરફ ધ્યાન બેંચાય છે. આપણા તો "બાલકોનો જન્મોત્સવ પ્રજામા ચંડિયો પણ આદર નથી, અધિવેશી "." જેવો ઘાડાર કાયકજાદ કરવા કેવળ બાપણો પોતે કંઈ કરતા હોય તેવું નથી જબ્બાજુ પરિણામે કુસંસ્ક તથા ગલ્ય વાતાવરણમાં બાળકો ના જીવનમા કશું રહેતું નથી. ત્રીજ બાજુ સાધન્ય પણે જનતા રેકાર બાપની છે. દરમાના કરે, કાળા ભરી કેટલીય સુંદર સંસ્થા બાપણ આપે છે. અને ચલાવે છે બબારે પરના બારણે કેળવણી વિના બાળકો ટળવળે એ બનતા દુઃખ પરું નથી.

એકલી અહીં જબ્બોની પ્રજાની બાવકાર નથી કેટલા અબબાસ કોઈ રાષ્ટ્રોના બારે આવતા બાળકોના કોણ પર આકારાય રહ્યા બાય છે.

સામાન્યપણે સમજુ બાળકોની ક્રોન બબુના ત્યા અબબાસ તરફ કેમ છે ગુજરાતી પંચમા ગોરજુનો અબબાસ કોઈ બાપનારને રહેજે આવતા પધવાનો ઉત્સાહ દેખ. બાપણે "સંસ્કૃતિ પૂજક"

Phone 33-4014. P. O Box 4111

—હિંદી વસ્તુ ભંડાર—

બાપણે બધાં કબરી, વરસાવરી, કોબરી, કેન્સી બાગ, કાર્ટરેજ, તાંબા-પિતળ, કબરના સ્ટોવના તેજાજ ઉકેલના રોક બનતા કેવી બાબતે કેટલોગ બાપે મળે છે પોસ્ટબંદરથી ૬ ૨ બબારનું લબા કરતી તેજાજ બાવરનું ૫ ૨, બાજ બાબા તેલ, ઇસ્ટલ્ક, ગ્રીબી, પોકેટી, ચિમટે ૨બા બાજના બધા રોક બનતી હાબ, બાબા બાકેટ તેજાજ કરીબાનું અને બધીબાનું મબકો "પાકરા" પેન બને કેન્સીકે બનાબાનું ન બનાવા વસ્તુની તેરો બાજરો, બાકીનો, કેરો, બને રંગીકેશન બાકર મોકર બુનેવરી બબે છે

એક વખત બધારી બાપણ મોકરકર બાપી બાજો પ્રેમ બાકારબનું ૪

બકારના બાર્ડરોના બાક બાન બાપકરનો બાજે છે ૨૨૮

ઠે પ્રોપ્રાઇટર વેર્ટર, ઝેલ્હાનીરબર્ગ.

દક્ષિણ આફ્રિકાના ટુંક અખ્બરો

નેટીવો માટે પરસ્ત કામ

જોહાનીસબર્ગ મ્યુનીસીપાલીટીનો રાઠકારી એનેત બાગમાં જપાનો (ફ્રાન્સપોર્ટ) ખાતદાર ૧૭મું કમી પાછી ના કરે બનેલદારીયો નેટીવો માટે પાસ ફ્રાયો ગાત કરી ... આપીને બાં ... બાદ આદેશાત પ્રમાણે પાછી દેનારી ફાયેસનો પણ ચોરા ઉપયોગ થયો હતો.

ગેર ઝીન માટે સોનું

દક્ષિણ આફ્રિકામાંથી તા. ૨૬ જાનેવારીએ પુરા થએલા અઠવાડીઆમાં પા. ૨૭,૧૫,૬૧૭ ની કીમતનું ૨,૩૧,૬૪૨ આંશિક સોનું ગેર ઝીનને મળ્યું હતું. બંદરના તા. ૨૭ જાનેવારીએ સોનાનો બાપ ગેર આંશિક માટે ૧૨૬/૧ હતો.

સોનું ચુકવ્યું

આફ્રિકાના ગોલ્ડ કાસ્ટ ઉપર ફ્રેલા રાજકરણી ... બાદ ઉદ્ર ગોલ્ડ ગેરી લેવાર રાખ્યા ... ખાણોના માલીકોએ બીજાઓની ... ની ખાણને તા. ૨૬ જાનેવારીએ બાદશાહી ઢબે આપી ... ખાણ ચલાવી પા. ૧૫,૦ ... ની ખાણ ચુકવી દીધી હતી. બાદશાહ ને ચુકવેલા ... ... ગોલ્ડ ... કરા. ગોલ્ડર સિરીમાં સોનું ખાણી ચુકવાઓ ... ગયા હતા ... ...

અરબ બીહાને મંજુરી વસીયતનામું

કરબાનમાં આવે ... પોલીસ સ્ટીમલન્ડમાંના ... ... આવેલો ... ... સુબાદારે તા. ૨૬ જાનેવારીએ પ્રસાદ મળે હતા. ... ...

વિદ્યાર્થીઓને !

ઍગતના રાષ્ટ્રો પુનઃ ખન્યા છે. દરેકની પોતાની વિકાસ કરવાની વિચારણામાં મુંઝાયા છે. આપણા વિદ્યાર્થીઓ જો પેલા સામે ઘસડાયું ! કે વિશ્વ શાન્તિનો માર્ગ શોધીશું ! જગતે આજ સુધી હિંસા જ પ્રાધાન્ય જ કરી છે. અહિંસાનો, પ્રેમનો, ભાઈચારાનો માર્ગ ખુબ આપણે શોધવા પડીશું !

હિંસાને બદલે બળ કરતાં—હિંમત કરતાં સહનશક્તિ અદકેરાને ભાર ગણ્યા પણ પછાત બળ અને કોણીયે નબળે હિંસાના સંસ્કારો તો આપણામાં જો રીતે આવ્યે ? આપણે દેશને અને મનને બુબ બધા કરીએ બુબ સ પ્રાણાયી બનાવવા જોઈએ. આપણા યુવકો—વિદ્યાર્થીઓ ચારિત્રશીલ અને સાહસિક બળના આગળ વધે તે બદલે ! આપણ પક્ષના દોષ તો પણ આપણી મારી પણ વધારવાની જરૂર શું નથી કિના ચાલ !

અમનો સોળ વર્ષે છે કે પરે છે ? અમજીવીની ચાલ કરતા કરતા અમને ઓળખવાની કોઈ ખાસ કસોટીમાં પીછાનવાની બહુ જરૂર છે. અમારા જન્મ સીધા અમજીવિના પૂજની આપણાની સેવા ને પુત્રોના વિદ્યાલયોમાં બારમાં પોકળતાને નોતરવા સરખા છે.

બે ટંક ભોજન ન પામતા કરોડો હિંદવાસી માટે આપણે બહુ આશ્ચ દયાવાળીએ છીએ ઓહાદ ગોમેદની ગાંધી, ઓહાદ કલાનો મુકાબલો, ઓહાદ લાખુની ઓટીનો વૈભવ આપી આપણે ઓહાદ કરોડને નહીં ઓહાદ કંઈ ભોજન ઉપરની પણ સમારંભ કરી બરબાદીએ દીઓ !

આપણી ગરીબી દયાની બાબ છ ભોગ તેના ભોગ અને અર્ધનગ્નોઓ પ્રતિ છે આપણે ગરીબી પ્રદર્શના ઓહાદ બાબુની પણ કરવાને શોભવા માટી ખોટ જરૂરીઆત અને કૃત્રિમતા ઉપરાંત બનવું તો આપણે નીકળ્યું. રીતિ બદલ બાબુઓમાં દર્શાવ નાદાર બની જવું

અતી વૈભવ—અતી ઉપભોગ અતી શોષ એ આપણા સમાજના કુદરતના મુખીન્દ્ર ન બનાવ પ્રજા માટે ન સરવાળે દેવાય

અને આપણા દરા માટે ખરી સામગ્રી છે ! તેવ ના રાખી શરીરી, નિયુ અજ્ઞાન અને તેનુ અનારોગ્ય ટાળવા આપણે ચર્ચામાં ઓહાદ આદર્શદીપ ... પ્રયત્ન નહીં કરીએ ! આપણા વીરાઓ તેના બોક આદર્શોપાની સંપૂર્ણ પાલનના પણ ઉપયોગી થઈ બોક છે. આપણે બોક નહીં અનેક પ્રકાર ઉપલાવવાના માર્ગ ... વીરાંગીઓ આનો ફોલ્ડ લાગ ... પ્રયત્ન ... માર્ગ !

(શ્રી. રમણલાલ પ. દેસાઈ

વીસ્તાર અને પરીસ્થિતી

આજ સુધીની કોમ્પ્લેક્સ મહાસભાના રોકાયેલા ન દોષ ઓદસો મોટો વીસ્તાર આ વર્ષને મહાસભા—મુલી માટ રોકવામાં આવ્યો છે. અને તાપી નદીના મોનારા કોયો પ્રદેશ પણ વીશિષ્ટ છે બધા વીભાગો સેક્રેટરી દ્વારિકો અમુક અમુક અંતરે રાખવામાં આવ્યા છે અને મહાસભામાં આવનારા ગામોમાં માણસોનો સંપર્કમાણ ન મકે તેમજ પ્રોપ્ત ખુલાનો રોગચાળો નહીં થાય તે માટે બાબ કાળજી રાખવામાં આવી છે.

માત્ર હિંદનીજ બનાવટ

મહાસભામાં આવેલાનું બધું પુર તેલથી ચાલે છે. બધી ચાલે ગામડાની બનેલી ખાસ્ય છે. વાંસ ને આહડીયા બાંધીને ઓસરાઓ અને મકાન બાંધી દાઢકલ ગૃહ સ્વદેશી છે દબધા મહાસભાબુની ઉપર આર બાલાઓ કામ કરી રહ્યાં છે ઓદ તો કારીગર બાબુ જેવાં ૩૫૦૦ બાદસ્ત્રીઓ દરેક ૩ ૧-૪-૦ દિવસના બનાવ છે. બીજા બાબાના રોટી તે સીગેન્દ્રમાંથી બાબ કરમ માટે દાઢકરો બનાવવામાં આવે છે ઓબુ બાબુ ન બનેલ માટેની પાલખો બનાવવામાં છે, એના સીમેન્ટ ન પ્રોટના બીબાઓમાંથી મકાન માટે રોકડો પાણીયો બનાવવામાં આવે છે, બીજું બાબુ પોટર વર્કસનું છે. ઓ બાબતોને બે મોટા કુવાઓ નદીના પટમાં બોદવા છે અને દાણાનું કામ ચાલે છે. બીબાઓના પ્રબન્ધોની દેખરેખ નીચે રોકડો બબુરો કામ કરી બધા છે વિક્રમ નગરની બાબા બધી જે બાદા રોકડા ચાણા બની તે સ્થાપ બનાવવામાં આવી છે

તરેલો પુલ

તાપી નદીમાં દોરીઓની બાબાર માટી મકાન ઓ દોરીઓના તાપી ઉપર કામચાલ પદના પુલ બનાવવામાં આવશે ઓ પુલ ઉપરથી ૮૦ મોટી ગાડા ૧૦ પણ ગમે તાપીને પાળે કરી ... આમસભા ના પુલ તરફ પેલ બાબ ૧ રહતા સીધા રોકાણકારના રીક્રીએશન બ્રાઇટ્સ આવ્યા આવશે.

આગણીયાગ પ્રદર્શન

બાદી અને આગણીયોગના પ્રદર્શન માટે નકશા ઓ તૈયાર થઈ રહ્યા છે. આ વીભાગમાં ૧૨૦ કુટનો દેખાવ છે ... બધામાં ઉદ્યોગોની બનાવટ મેળવવા પ્રયત્ન કરવામાં આવશે ... પ્રદર્શનમાં મુકવા પ્રદેશ જુદા જુદા વીભાગ તો પાસે બધામાંથી આવશે અને ન દિલ્હી બાદ ... હિંદી બાજુરીમાંથી બનાવની બાબો પ્રવેશ પ્રદર્શનમાં મુકવામાં આવશે. રોકડો રાખવા માટે રોકાણો બારણાઓ બાબી સ્ત્રી છે આ પ્રદર્શનમાં બાદીને બાદનું સ્થાન અપાશે. પ્રદર્શનની દીવાદ બાબ ... બાબા રાખવામાં આવશે.

તા. ૨૦ મીએ પ્રદર્શન

બાદી અને ગ્રામકૈગ્રસ પ્રદર્શન તા. ૧૦ મી ફેબ્રુઆરીએ મહાત્માજીના હાથ કરવે ખુલ્લુ મુકાશે.

વીમાની સવીસ

જલગાંવના હિંદુ વીમાની મા ... બાબાદી બે બાબત હિંદુસ્તાનમાં આવી બધા છે અને તેમણે વીમાના ઉતારી રાકાય બોબા જરૂરાઓ તેમ છે. હિંદના બધા સ્ટેશનોએથી વધીના માગ કરવાનો તેમનો વીચાર છે અને મહાસભાના અધીવેશન દરમીયાન વીદ્યુતનગર આગન્તુકોનો જન્મ દીવા ૩. ૫ બબ વીમાની મોજ ચળાડવાનો પણ તેમનો વીચાર છે. પરંતુ બો બબતને બાબાર સરકારની મંજુરી ... ને ઉપર છે.

શ્રી. નંદલાલ ભોજક આવ્યા

શાંતીનીકેતનના જાણીતા નાટ્યકાર ને ચીત્રકાર શ્રી. નંદલાલ બોજક પોતાના સાથે બિજોગ સાથે બા આદરાદીપ જોવાના બરજાગ સાથે આદી આવી બધા ... તો પોતાનું કાર્ય શરૂ કરી દીધું છે. તેઓ બાબ કારીગરીને બબાબા બાંધુંએ રીતે ઉતારવાનો પ્રયાસ કરશેજ ઓમાં કલ સંસ્કૃ બધી દિલ્હુર મહાસભા ... બબબ બાબ મહાસભા ઉ બિ ઓદલ બા બીજા માગ મહાસભા વધુ સુંદર બનાવ ... ને કલાબાદીર છે. તેઓ તેમની સાથે ... બાબાબ નોધો પણ પ્રદર્શન માટે બાબ્યા છે

બાદી કરઘાને

મહાસભાને બાબ બાદી રોકાણ કુવા ખારે બાબ રહે છે તેમની બરાબ બરજાગની રેલ્વેના બીરકેદાન ઉપર પુરના માટે બાદી આવે છે, નગર મહાસભાના ... ચોદર ... માટેની બાબો ઉપરોન ... પરસ્પરના બારસામાન રોકાણી દબા છે તાપી બાદ ઉપર પુલ બનાવના માટેની દોરીઓ પણ ... કરી રહી ... બાદી દિલ્હનગર બાબ બબાબા આવે છે, રેલ્વે ... બબાબાબ બાદી દબે ... નદી બાબાના ન બબાદ ... બાદમાં કરવા તૈયાર બધા ... ન રોબંડની દાદા પણ તૈયાર બધ ...

શ્રી. બારારજી દેસાઈના આગમાં

બી. કોંગ્રેસ-કાર્યાલયના માનના મુંબઈના બબા બાદી તકલીફ સેવે ... ઓદ બોબાદોદ કર્યો ઢબો બોબા છે ... કરવા બી નેતાજીઓએ મદદરાજ બદલ કરવા કાર્યકર્તાઓ સબાદ પહોંચે છે બોબ બબાબા ... દિલ્હીને બાબ્યા ... બાબાની બાબા બબાબાના સાથમાં દરવાજી ઉદઘાટન કરી ઢબો ... ની બાદરાબાદ સબાદ કાર્ય કરવા બદલ બબાબ કરી બની

ગુજરાત

નાતાલ રાજ્ય અને રહ્યુનિ વચ્ચેના વેપાર સંબંધો મુલાકાત વિશેષ ગવર્નરસાહેબ બે પ્રજા વચ્ચેના વેપારમાં વધારો થવા ઇચ્છે છે આ વર્ષની આયાતોમાં આયાત ૧૯૩૮ ના પહેલા મહીનાઓમાં ત્રીજા ક્રમે આવી.

રેલ્વેઓના પ્રખ્યાત ડાયરેક્ટર ઉપર કેનેડાની કોર્ટમાં નાના પ્રકારની તપાસો પાછળથી બીજા થયા પછી ગેરવર્તણુક બદલ નીચલી કક્ષાએ મોકલી દેવામાં આવ્યા છે. ડા. વીટસ્ટન તા. ૨૩ વર્ષની નારીએ મંડનથી પેરેરીઓના માટે ઉપડયા હતા.

દક્ષિણ આફ્રિકાના પ્રખ્યાતી ગાયેલા ડા. સ્ટીનો ફેલ્ગીના ફટકારા અનુસારી પુરવણ નહીંત એસ્ટેટોમાંના મુળ વતનીઓની વહેંચણી કરવાનું અનુભવ મેળવવા માટે ૩૦ ૨૮ વર્ષનેવારીઓ ઇંગ્લેન્ડથી ઉપડયા હતા.

ન્યુ દીલ્હીના નોર્થકેટ સ્ટાર્ટર નાગના દોડા કારખાનામાં જનરલ પહેલું હવાઇ વિમાન તા. ૨૯ વર્ષનેવારીએ પહેલીવાર અજમાયશ માટે ઉડયું હતું અને કલાકના ૧૫૫ માઇલની ઝડપથી સંતોષકારક ઉતર્યું હતું.

ડા. સ્ટીનોએ ફેલ્ગીના ફટકારા અનુસારી પુરવણ નહીંત એસ્ટેટોમાંના મુળ વતનીઓની વહેંચણી કરવાનું અનુભવ મેળવવા માટે ૩૦ ૨૮ વર્ષનેવારીઓ ઇંગ્લેન્ડથી ઉપડયા હતા.

ન્યુ દીલ્હીના નોર્થકેટ સ્ટાર્ટર નાગના દોડા કારખાનામાં જનરલ પહેલું હવાઇ વિમાન તા. ૨૯ વર્ષનેવારીએ પહેલીવાર અજમાયશ માટે ઉડયું હતું અને કલાકના ૧૫૫ માઇલની ઝડપથી સંતોષકારક ઉતર્યું હતું.

ગયા ઉનાળામાં ડરબન ખાતે ૧૯૩૭ ની સાલની ઓલ ઇન્ડિયા ટેનિસ ચેમ્પિયનશીપ જીતનાર ડી. મેનન ડરબન ખાતે ટેનિસ રમતા નજરે પડે છે

ઉપર પ્રમુખશ્રીના ઉપકારદર્શક પગલાં ભરી આજરોજ અને વિદાયગીત ગવાયા બાદ બધા ભાઈઓને પટેલ વેલ્ફેરીઅન ટી રમ તરફથી ઓફિસની બાજુની કમ્પી ગેલારીમાં ચિકાશનો ઉપયોગ કરવામાં આવ્યો હતો.

સ્વદેશગમન.

શ્રી. મોહનલાલ દેસાઇ અને શ્રી. ચમનલાલ આગળ દેસાઇ કરવાનથી લાગ્યા જાણીને ઉં ઉં અમને જણાવતા બેહદ થાય છે કે શ્રી. ઝીકુભાઇ કાળાભાઇ દેસાઇ રંગ પાંચની પુરતા બધે તા. ૧૮-૧-૩૮ ના રોજ સવારના સ્વગંવાસી થયા છે. સાહસત ઝીકુભાઇ પણાજ ખિલનસાર જોડ સ્વભાવનો પ્રેમ ભરી સહના અને ગાઢતી શ્રી. ફ્રાન્સ સ્પોર્ટીંગ કલબના તેઓ એક સભ્યપદે હતા અને સને ૧૯૩૭ સુધી સેક્રેટરી પણ હતા. આજે આ કમળની ઉમ્મત દશા બધા સજ્જનોને આઘાતકારી છે. સ્વ ઝીકુભાઇની તબીયત બગડી હોવા તો તેમાં મુખ્ય કારણ તેમના પિતાનું અવસાન આશરાને છે. આ દુઃખદ બનાવ પછી સ્વ ઝીકુભાઇ ઓઢા પડયા તે હરી ઉઠયા . નહિ સ્વ ઝીકુભાઇ તેમની પાછળ તેમની વિધવા બાઇ અને બાળક કુટુંબને વિલાપ કરતાં મુકી ગયા છે. પ્રભુ સદ્ગતના આત્માને શાંતી બક્ષે અને કુટુંબીજનોને આ આઘાત સહન કરવા ધીરજ આપે.

સ્વદેશગમન વેદ ધર્મ સભા

તા. ૩૧-૧૧-૩૭ ના રોજ શ્રી. રામનાથ આઝાદે સ્વદેશગમન વેદ ધર્મ સભાના સભ્યોની સભા બોલાવી. માતૃભાષાનું શિક્ષણ આપવા બાબતે ચર્ચા ચલાવેલી, જેના પરિણામે તે બાબતની જાહેરાતના ગણપત્રો તૈયાર થયું છે. આ બાદ સ્વદેશગમન વેદ ધર્મ પ્રચારક સભાના કાર્યકર્તા તરીકે ફરી વખત પસંદગીઓ ઉતારવામાં આવી હતી. પ્રમુખ—શ્રી. રામનાથ આઝાદ, ઉપ-પ્રમુખ—શ્રી ઝીકુભાઇ રણછોડજી, મંત્રી—શ્રી. મકનજીભાઇ ઝવેરભાઇ, ખજાનચી—શ્રી. ઇશ્વરલાલ ભાઇ. સભ્યો—શ્રી. ચંદુલાલ ભીખાભાઇ જોષી, ગોવિંદજી ઝવેરભાઇ, ઠાકોરભાઇ, ભગુભાઇ, ઓધવજી, ભાઇ મુકુંદજી, પરાગજીભાઇ અને નારણજીભાઇ આ સમિતિનું બંધારણ આ છે. દર [illegible] સમિતિ અને કાર્યકોએ માણસ પાંચની કોરમ ગણાશે. આ પદાધિકારીને પૈસા તેમજ પત્રવ્યવહાર બાબતે પ્રમાણે મળેલ છે મેસર્સ ભગવાનજી મુળજી ઠક્કરની બે ગાડાવાળા પાસેથી ગોવિંદ ગોપી, નારણજીભાઇ કાનજી, બે ગોપી, નારણજી નરશી શ્રી. [illegible], પરાગજીભાઇ શ્રી. ૧૭-૦ ગોવિંદજીભાઇ મુકુંદજી શ્રી. ૧૭-૦, ઓધવજી પ્રભાઇ તરફથી સભાને ધોરણ બાબે સારી સુંદર સ્વદેશી વસ્ત્રો પુસ્તકો. આ બાબતમાં મુળજીભાઇ તરફ સભાનો આભાર માનવા સારી સુંદર ભાષણ કરી વિદાય લેવાના પ્રસંગથી ઓછો અફસોસ કરી વ્યક્ત કર્યો છે. આ સભા બીજા રવિવાર બીજે રીતે બદલ કરનારાઓનો આભાર [illegible]

આ પ્રસંગના ખુશી પ્રસંગ [illegible] વિદાય અભિનંદનના કારણ તા. ૫-૨-૩૮ ના રોજ ગઇ કાલે. આ પ્રસંગે શ્રી. મંકુ, સ્વીટમ સાથેના પ્રીનરીપાલ તેમજ બીજા પણ તરફથી યથોચિત ભાષણો થયા હતા અને શ્રી. ભગવાનજી મુળજીએ પોતાના અનુભવોના ઝેરનો આપવાના [illegible] તેમનો આભાર માની છેવટ રહેવાસીઓને તેમજ બાળકોને મિઠાઇનો પ્રસાદ આપી સભા વિસર્જન કરવામાં આવી હતી.

ગ્રાફ્ટનેન્સબર્ગમાં ઇન્ડીઅન કોંગ્રેસ

શ્રી ગ્રાફ્ટનેન્સબર્ગમાં ઇન્ડીઅન કોંગ્રેસની સ્થાપના તા. ૧૦-૧-૩૮ ના રોજ શ્રી. પુ. બી. મહેતાના પ્રમુખપણા નીચે મા તા. ગાંધી પીતાંબરી તેમજ શ્રી મંગળદાસ મહેતા સ્વદેશ જવા દોઢ તેમને સફર સારા પ્રવર્તવા ભલામણ. આ સભામાં શ્રી. વિઠ્ઠલદાસ પોપાભાઇએ કોંગ્રેસના પ્રમુખ તરીકે જે ઉત્તમ કામ કરેલું તેમજ કોલીમ પીટરમેરીત્સબર્ગ ઇન્ડીઅન ચોટે આવે પાસ કરેલા પાસ-કની સભાવના કરી છે તેની બાબ નોંધ લીધી હતી તેમજ અન્ય વકતાઓએ શ્રી. ઠક્કરદાસ પેપાભાઇના આ મુળ કાર્યની કોમ પ્રશંસા કરી તેમનો આભાર માન્યો હતો. રહેલા બધા ભાઇઓએ તેમના ઘરેલા સન્માન બદલ હૃદયથી આભાર માન્યો હતો.

ઉપરોકત કામ પત્યા બાદ આજ સભા માં શ્રી. અદવજી ગોકળની પેટ્રોલ કંપનીની દરખાસ્ત કે વિચાર કરી ગયો કરી સભાસદ્ગણે નીર્ણય કરવામાં આવેલો કે મીનીસ્ટર ઓફ કોમર્સને આ સંબંધે આરજી કરવી.

ગ્રાફ્ટનેન્સબર્ગમાં સેવા સમાજ

શ્રી. ગ્રાફ્ટનેન્સબર્ગમાં સેવા સમાજની એક આમ સાધારણી સભા તા. ૨૮-૧-૩૮ ના રોજ બપોરના ૩ વાગ્યે મળવામાં આવેલી. સભાનો હેતુ બરોબર શ્રી. પ્રભાશંકર પટેલની મીહાલ કે મારેની અપીલ પર વિચાર કરવાનો હતો. શ્રી ઝીકુભાઇ મગનલીએ આ કેસના કેટલ કલેકટ બાબતના સભ્યપદના ચાલુ સભ્યોમાં બાકીના ૩૩-૧૫-૬ ભેગા થયા હતા. તેના બધા સભ્યપદના રકમો [illegible] પાકીટ ૬-૪-૬ ઝોમ પાકીટ બધ, તો ડાકટ ખિસમાંથી તા. ૨૮-૧-૩૮ ને રોજ બરદાર શ્રી. કલ્યાણભાઇ પટેલ પર રવાના કરી દેવામાં આવ્યા છે. આ કાગળમાં રકમ બાદ નામના નામો આ છે — મેસર્સ શ્રી. ગોકલ [illegible] કંપની , મુલત ટ્રેડીંગ કંપની તરફથી રબુભેરાભાઇ કરસનજી પટેલ ૬-૬-૦, મેસર્સ મહેતા એન્ડ બધા [illegible] ભાઇદીના એન્ડ [illegible] ગોકળ એન્ડ બધા, ૬-૬-૦, ના કુંવરજી ગોકરાજ એન્ડ કંપની [illegible], મે બાબુભાઇ કે પટેલની કંપની ૬-૬-૦, શ્રી. કલ્યાણજી સુંદરજી એન્ડ સન્સ ૬ ૬-૦, ઓ. એમ. કે. મોદી ૬-૬-૦, શ્રી. કે. કે. મોદીના મેસર્સ બધા ૬-૧ . શ્રી. નરશી કલ્યાણ ૬-૬-૦, શ્રી કુંવરજી ૬-૬-૦ વેમ રીઝોનો કાળો [illegible] પટેલની ખુબરીભાઇ -ના કીકીકીકરનાં કામ કમ્પારસેનો બરાબર નીમેલી રકમો આમાંના આવી ૬ કે ઝીભાઇ પ્રભાસી [illegible]-૦, બાબુભાઇ પરબુભાઇ [illegible] કરસનભાઇ વિઠ્ઠલભાઇ [illegible], રણછોડ

કરીમાભા ઉકર ૨-૦-૦ ગંગાદિસીંહ રાણા ૧-૧-૦, કરીમાલ કરસન પટેલ, ૧-૧-૦, ઝીવાભાઇ કેશવભાઇ ગોપાલ ૧-૧ . ઇશ્વરલાલ જમાલઘર કલે ૧-૧-૦, બાબુ ભગવાન ૧-૧-૦, મણીભાઇ કેશવજી ૧-૧-૦, બાબુભાઇ શ્રી. પટેલ ૧-૧-૦, કરશી બાપજ ૧-૧-૦, નાનજી નારણ ૧-૧-૦, ઝીવા [illegible] ૧-૧-૦ , શ્રી. ઓધ. મંદિર ૧-૧-૦, મુળજીભાઇ જીવરાજ પટેલ ૧-૧ . પરશોતમ જેરામ ૧-૧-૦, નાનજી સવજી શ્રી ૧૦-૬,

નવસારી મેળાનો મંડપ

તા. ૨૩-૧-૩૮ ના રવિવારે વાંગણના પા ઠીંડુ સેવા સમાજના પ્રાંગણમાં શ્રી પરબુભાઇ નાનજીના પ્રમુખપણા હેઠળ શ્રી નવસારી મેળાનો મંડપની સ્થાપના થઇ હતી જે વેળા નવસારી મેળાની વ્યવસ્થા સારી થઇ હતી. આ મંડળના અધિકારીઓ અને કાર્યવાહક સમિતિ આ મુજબ છે :—શ્રી. ઝીકુભાઇ પરબુભાઇ પ્રમુખ : શ્રી નાનજીભાઇ ભાણુભાઇ, મંત્રી : શ્રી. નરોત્તમ દલપત, ખજાનચી શ્રી. મુળજીભાઇ પરબુભાઇ, ઓડીટર.

કાર્યવાહક સમિતિના સભ્યોઃ શ્રીયુત પરબુભાઇ વાંગ, ચતુરભાઇ પરસોત્તમ અને નાથુ ભાઇ ટાંક બાદ

કામ પૂરા થતા પ્રમુખશ્રીએ વારે પધારેલા ભાઇઓનો આભાર માની સભા બરખાસ્ત કરવામાં આવેલી

એક બાબ જોહાનીસબર્ગથી લખી જણાવે છે કે આ પત્રથી જાણવાને સંતોષ થતા દરેક ઠીકાણે રેજન્યુ ઓફીસમાં ઓફિસો દ્વારા બા ગેરકાયદા આવ [illegible] નથી. અખબારે બાબ પુરી છે ઠાકોરભાઇ ગોવિંદના ઓફિસ રીપોર્ટ. આ પત્ર ડિયાનિ તપાસે છે તપાસના કામ : તેમણે આ બાબતમાં શું કર્યું છે ?

શ્રી ટ્રાંસવાલ યુનાઇટેડ પાટીદાર સોસાયટી

"પાર્ટીકે ખાસ સભા"

ઉપર્યુકત સોસાયટીની એક પાર્ટીક ખાસ સભા આગામી તા. ૨૭ મી ફેબ્રુઆરી ૧૯૩૮ રવીવારે બપોર બાદ ત્રણ વાગે "પાટીદાર કોલ્સ" ૧૯ ટેરેસ રોડ, જુહાનીસબર્ગમાં નીચે જણાવેલા કામકાજ માટે મળશે. જેમાં લેકાનારીયાઓ રીફ અને ક્રાંસવાલમાં વસતા સર્વ પાટીદાર બાઇઓને મળવા વિનંતિ છે.

કાર્યક્રમ

(૧) આગલી સાલની સભાના વીતાવા (૨) પાર્ટીક હેવાલ (૩) અગત્યના બાબ (૪) કાર્યવાહક સમિતિની ચુંટણી. (૫) ટ્રસ્ટ કમીટીની ચુંટણી. (૬) પુસ્તકાલય કમીટીની ચુંટણી. (૭) પરચુરણ.

ઝીભાઇ ક. પટેલ,
મંત્રીઓ.
ભગવાનજી મ. પટેલ.
સેક્રેટરીઓ.

શ્રી ટ્રાં. યુનાયટેડ પાટીદાર સોસાયટીનો ગઉદાન ફાળો

દરેક રાષ્ટ્રીય મહામહોત્સવ પર જે હરિપુરાની એટલે માટે શ્રી. ડાહ્યાભાઈ યુનાયટેડ પાટીદાર સોસાયટી તરફથી મળેલા ફન્ડની વાત. જે પૈકી પૌ. ૮ આપનાર એક ગૌદાન દાતા તથા પૌ. ૨ આપનાર સ્થાનિક સભ્યો તરીકે સ્વીકારાયા છે, અને બંધી બાકી રકમ આપનારે એક તરીકે આપ્યા છે.

	પા.	શી.	પૈ.
શ્રી. ઝાબાભાઈ રવાભાઈ પટેલ	૨	૦	૦
,, પરશુભાઈ ગલ્લભાઈ	૨	૦	૦
,, કેશવજી રવજીભાઈ	૨	૦	૦
,, જીવણજી ધાણાભાઈ	૨	૦	૦
,, ઉકાભાઈ ડુંગાભાઈ	૪	૦	૦
,, બચુભાઈ રામજી	૧	૦	૦
,, કલ્યાણજી પરશુભાઈની કં.	૬	૦	૦
,, જીવાભાઈ પરશુભાઈ	૨	૦	૦
,, ગોકળભાઈ ખુશાલભાઈ	૨	૦	
,, ઉકાભાઈ માધવભાઈ	૬	૦	૦
,, રામજીભાઈ ખિમજીભાઈ	૧	૦	૦
,, મણેકભાઈ જીવણજી પટેલ	૨	૦	
,, મણુભાઈ મોકાભાઈ	૨	૦	૦
,, નાથુભાઈ નાનજીભાઈ	૧	૦	૦
,, હીરાભાઈ રણછોડજી	૧		૦
,, કેશવભાઈ માણકભાઈ	૨	૦	૦
,, રેવાભાઈ મકનજી	૨	૦	૦
,, દુર્જનભાઈ જીવણભાઈ	૨	૦	૦
,, નારણજી પાંચાભા	૨	૦	૦
,, ખિમાભાઈ નથુભાઈ	૨	૦	૦
,, કેશવભાઈ પ્રભુભાઈ ઘેલાભાઈ ગોપાલજી	૨	૦	૦
,, પટેલ એન્ડ કંપની	૪	૦	૦
,, ખુશાલભાઈ નારણજી	૨	૦	૦
,, પુનાભાઈ હરિભાઈ ઝવેરભાઈ તથા ભોઠ સુખા	૨	૦	૦
,, નરભેરામ હીરા	૨	૦	૦
,, રેવાભાઈ ગોવાભાઈ	૨	૦	૦
,, ખિમાભાઈ નાનાભાઈ	૨	૦	૦
,, ખિમાભાઈ કરમણજી	૨	૦	૦
,, માવજીભાઈ વનાભાઈ	૨	૦	૦
,, ખિમાભાઈ નથુભાઈ	૧	૦	૦
,, રવાભાઈ ખેતાભાઈ	૨	૦	૦
,, માધવજીભાઈ મોરારજીભાઈ	૧	૦	૦
,, નાથુભાઈ હરિભાઈ રવાભાઈ નાનજીભાઈ	૮	૦	૦
,, ભોગીભાઈ ઉકાભાઈ	૧	૦	૦
,, ગોપાળજી ઉકાભાઈ	૧	૦	૦
,, ગોવિંદ ભીખા	૧	૦	૦
,, ઉકાભાઈ ભીખા	૧	૦	૦
,, રામજીભાઈ નથુભાઈ		૧૦	૦
,, માધવભાઈ પ્રેમજી	૨	૦	૦
,, ખુશાલભાઈ મોહનજી કં.			
,, મગન ખેમા	૨	૦	૦
,, મણેકભાઈ બાલાભાઈ કં.			
,, મોરારજી જમા	૨	૦	૦
,, મોરારજીભાઈ માધવભાઈ કં.			
,, કાનજી ધનજી	૨	૦	૦
,, ગોવિંદજીભાઈ બાલાભાઈ	૨	૦	૦
,, વાડીલાલ કેશવ	૧	૦	૦
,, બી ઓન પટેલની કં.	૨	૦	૦
,, પનાભાઈ દુર્જનભાઈ	૧	૦	
,, ગોવિંદજીભાઈ રવાભાઈ	૧	૦	૦
,, ખુશાલભાઈ કરમણજી કં.			
,, રવાભાઈ કેશવજી	૨	૦	૦
,, રામભાઈ વનાજી	૨	૦	૦
,, ખિમાભાઈ ધનજી પટેલ કં.			
,, બીમાભાઈ કરમજી	૨	૦	૦
,, એમ. એમ. પટેલની કં.	૮		
,, રામભાઈ હીરાભાઈ	૧	૦	૦
,, હરિભાઈ ગોરધનજી	૧	૦	૦
,, વલ્લભભાઈ ખિમા પરમાર	૧	૦	૦
,, નાનુભાઈ હીરાભાઈ	૨	૦	૦
,, ગોપાળભાઈ માવજીભાઈ	૨	૦	૦
,, માધવભાઈ નથુભાઈ	૨	૦	૦
,, ભગુભાઈ રામજી	૧	૦	૦
,, કલ્યાણજી પરાગ ભગત	૧	૦	૦
,, દયાળભાઈ દુર્જનભાઈ કં.			
,, ગોવિંદજી નાથુભાઈ	૨	૦	૦
,, ભાણજી પરાગ પટેલ	૨	૦	૦
,, ડાહ્યાભાઈ બીમાભાઈ કં.			
,, શ્રી મા હરિભાઈ	૨	૦	૦
,, ખેમાભાઈ રામજી ઝેસાડ કં.			
,, ડા. ડી. રામજી	૨	૦	૦
,, ભગવાન ગોકળ	૪	૦	૦
,, એન રતન એન કં.			
,, કલ્યાણ- કાનજી	૮	૦	૦
,, નાથુભાઈ ભગવાનભાઈ કં.			
,, મોરારજી નાથુભાઈ	૪	૦	૦
,, ભગવાન ખેમાભાઈ	૧	૧	૦
,, વલ્લભભાઈ કુવરજી	૧	૦	૦
,, ગોપાળજીભાઈ બાલાભાઈ	૧	૦	૦
,, નાનજીભાઈ ખુશાલભાઈ	૧	૦	૦
,, રવાભાઈ ગોકળ	૧	૦	૦
,, ભગવાનજી ભગવાનભાઈ	૮	૦	૦
શ્રી. રામભાઈ નારણજી કં. નારણભાઈ			
,, ગોવિંદ ભીખરી	૨	૦	૦
,, ઝવેરાભાઈ રામજી ડુંગર વગેરે	૨	૦	૦
,, ખુશાલભાઈ નારણ તથા			
,, રણછોડભાઈ બાલા	૧	૦	૦
,, રામજીભાઈ નથુભાઈ		૧૦	૦
,, માધવભાઈ પ્રેમજી	૨	૦	૦
,, ખુશાલભાઈ મોહનજી કં.			
,, ગોકળ ખીમા	૨	૦	૦
,, મણેકભાઈ બાલાભાઈ કં.			
,, મોરારજી જમા	૨	૦	૦
,, મોરારજીભાઈ માધવભાઈ કં.			
,, કાનજી ધનજી	૨	૦	૦
,, ગોવિંદજીભાઈ બાલાભાઈ	૨	૦	૦
,, વાડીલાલ કેશવ	૧	૦	૦
,, બી ઓન પટેલની કં.	૨	૦	૦
,, પનાભાઈ દુર્જનભાઈ	૧	૦	
,, ગોવિંદજીભાઈ રવાભાઈ	૧	૦	૦
,, ખુશાલભાઈ કરમણજી કં.			
,, રવાભાઈ કેશવજી	૨	૦	૦
,, રામભાઈ વનાજી	૨	૦	૦
,, ખિમાભાઈ ધનજી પટેલ કં.			
,, બીમાભાઈ કરમજી	૨	૦	૦
,, એમ. એમ. પટેલની કં.	૮		
,, રામભાઈ હીરાભાઈ	૧	૦	૦
,, હરિભાઈ ગોરધનજી	૧	૦	૦
,, વલ્લભભાઈ ખિમા પરમાર	૧	૦	૦
,, નાનુભાઈ હીરાભાઈ	૨	૦	૦
,, ગોપાળભાઈ માવજીભાઈ	૨	૦	૦
,, માધવભાઈ નથુભાઈ	૨	૦	૦
,, ભગુભાઈ રામજી	૧	૦	૦
,, કલ્યાણજી પરાગ ભગત	૧	૦	૦
,, દયાળભાઈ દુર્જનભાઈ કં.			
,, ગોવિંદજી નાથુભાઈ	૨	૦	૦
,, ભાણજી પરાગ પટેલ	૨	૦	૦
,, ડાહ્યાભાઈ બીમાભાઈ કં.			
,, શ્રી મા હરિભાઈ	૨	૦	૦
,, ખેમાભાઈ રામજી ઝેસાડ કં.			
,, ડા. ડી. રામજી	૨	૦	૦
,, ભગવાન ગોકળ	૪	૦	૦
,, એન રતન એન કં.			
,, કલ્યાણ- કાનજી	૮	૦	૦
,, નાથુભાઈ ભગવાનભાઈ કં.			
,, મોરારજી નાથુભાઈ	૪	૦	૦
,, ભગવાન ખેમાભાઈ	૧	૧	૦
,, વલ્લભભાઈ કુવરજી	૧	૦	૦
,, ગોપાળજીભાઈ બાલાભાઈ	૧	૦	૦
,, નાનજીભાઈ ખુશાલભાઈ	૧	૦	૦
,, રવાભાઈ ગોકળ	૧	૦	૦
,, ભગવાનજી ભગવાનભાઈ	૮	૦	૦
શ્રી. ખેમાભાઈ કરમણજી	૨	૦	૦
,, ઝવેરાભાઈ ધનજી વગેરા		૧	૦
,, ખુશાલભાઈ ખુશાલભાઈ કં.			
,, ગોવિંદ ભગવાન	૪		
,, કેશવ પરાગજી ભગવા		૧	૦
,, ઝવેરાભાઈ ભોપાભાઈ		૧	૦
,, કાનજીભાઈ ડુંગરભાઈ		૧	૦
,, કલ્યાણભાઈ માધવભાઈ		૧	૦
,, ખુશાલભાઈ પરશુભાઈ		૧	૦
,, ડાહ્યાભાઈ નારણભાઈ		૧	૦
,, ભગવાનભાઈ ભોપા

ગોલ્ડન સીટી

ઉચી બનાવટ, સફાઇ અને સ્વાદીષ્ટ ફરમાસુ મીઠાઇ અને ફરસાણ ખરીદવાનું આ એકજ સ્થળ છે.

એક વખત અજમાયસ કરો.

ન્યુ કેપીટન કેફે

ફોન. 33-8567

૫૩, કમીશનર સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

ભારે કવોલીટીની ફરમાસુ મીઠાઇ ખરીદો

જુની અને જાણીતી

સાઉથ આફ્રિકામાં પ્રખ્યાત

કેપીટન્સ બાલકની

હોટલ

ફોનઃ ૨૩૪૧૪

કોર્નર ગ્રે એન્ડ વીકટોરીયા સ્ટ્રીટ,

ડરબન.

—સરપ્રસ—

રેકોર્ડોનું ગંજાવર સેલ

નંગ ૧ ની શી. ૧–૦.

વહેલો તે પહેલો

જેમાં તમારા માનીતા ગવૈયા જેવા કે ખાન કવ્વાલ, કાસુ કવ્વાલ, ફકીરૂદ્દીન આગા ફેઝ, બાઇ છેલા, જાનકી બાઇ, દુલારી, વીગેરેના હિન્દુસ્તાની, ગુજરાતી, નમ્બરો ગઝલો, ભજનો અને અરબી રેકોર્ડોનો સમાવેશ છે.

અમારા ગયા વરસના સેલમાં અમારા માનવંતા ગ્રાહકોમાંનાં ઘણાંઓને નારાજીપાસ થવું પડયું હતું તેથી કદીના ગ્રાહકોને ખાસ ભલામણ કરીશું કે પોતાનાં ઓર્ડરો તરતજ મોકલી આપવા લેહજો. કદીનો ઓર્ડર બાર રેકોર્ડથી ઓછાનો સ્વિકારવામાં આવશે નહિ.

ઠેકાણું:—

THE ORIENT MUSIC SALOON,

PHONE 21867. P O BOX 1155.

117 FIELD STREET : : DURBAN.

આરોગ્યતા માત્ર કરી શરીર સંરક્ષણનું સાચું જ્ઞાન મેળવવા માટે

અત્યંત સહીયો ગુજરાતી સમાજમાં આદર પામેલ પ્રથમ પંક્તિનું વૈદક માસીક

—વૈદ્ય કલ્પ તરે—

દરેક ગુજરાતી જ્ઞાતિનર કુટુંબમાં ખાસ વંચાવું જોઇએ. નમુનો વિના મુલ્ય.

વાર્ષિક લવાજમ રૂા. ૬–૮–૦ (બેટ પુસ્તક સાથે
સ્ટાફ્રેજી માટે રૂા. ૩–૧૨–૦) અગાઉથી.

"શરીર રોગ આરોગ્યતા"

૧૬૬ નો સાલ માટે બનાવેલ આ બેટ પુસ્તકમાં શરીરના અવયવો તેની ક્રિયાઓ અને આહાર વિહારના દોષો તેમજ બહારના કારણોથી પેદા થતા રોગોને વખત વખત કેમ સમજ થાય તેવી સરળ અને માસ્તર વગર બનાવના કરીલ છે આના વાચનથી આરોગ્યતાનું રહસ્ય કેમ કરાવો તે સમજ થાય છે કીમત રૂા. ૬–૮–૦ માત્ર બનારને બદલ

આ ઉપરાંત

બ્લડ પ્રેશરનો સ્પેશીયલ અંક

આગલ ૧૬૫ના સાલ ફામંસી અંક કેમા તબીબ અને પેટન્ટ પદ્ધતિથી તેના રોગો અને કપાસ આપવા છે તો સમજ થાય તેવાં રંગીન ચીત્રો પણ આપવામાં આવેલ છે.

પાકા બાઇની કીંમત ૮ આના

આપનું લવાજમ તુરત મોકલો વર્ષ બન્યુઆરીથી શરૂ થાય છે.

ધી ગુજરાત આયુર્વેદિક ફાર્મસી

રીચી રોડ, અમદાવાદ (ઇન્ડીઆ).

છેલ્લાં ૨૫ વર્ષથી વપરાશમાં આવેલી બાળકોના દરેક જાતનાં દર્દો માટે

બાલસાથી (વરાધની ડબ્બી)

નડીઆદના વૈદ્ય જગન્નાથજીની બનાવેલી

[illegible] ઠેકાણે ૩૧ રૂા.

[illegible] વૈદ્ય જગન્નાથ જી. ડાવેન્દી,

P. O. Box 2166. P. C. KANDER Telegrams

Wholesale [illegible]

[illegible]

TRADE [illegible] SOLICITED.

પી. સી. કેન્ડર

[illegible]

96, PRINCE EDWARD STREET, DURBAN.

Are You a subscriber of 'Indian Opinion'? If not, Why not?

Add horsepower to your car

પેગસસ વાપરી તમારી કાર ની ગતીમાં વધારો કરો.

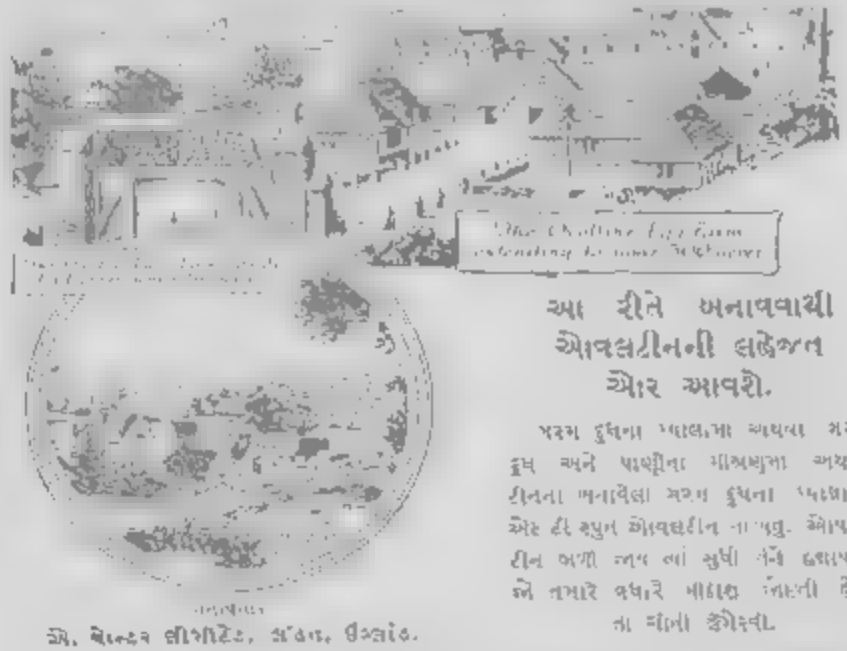

With

PEGASUS

SPIRIT OF MILEAGE AND POWER

VACUUM OIL COMPANY OF SOUTH AFRICA · LIMITED

આ રીતે બનાવવાથી ઓવલટીનની લહેજત ઔર આવશે.

ગરમ દુધના પ્યાલામા અથવા ગરમ દુધ અને પાણીના માત્રાસુના અથવા ટીનના બનાવેલા ગરમ દુધના પ્યાલામા એક ટી સ્પુન ઓવલટીન નાખવુ. ઓપલ ટીન બરોબર ભળે ત્યાં સુધી તેને હલાવવુ. જો તમારે વધારે મીઠાશ જોઇતી હોય તો થોડો ફ્રોસ્ટ.

કુનીયા ના સારામાં સારા ફાર્મોમાંથી

ઉમદાના સારા "ઓવલટીન" ગાયો દુનીયાના સારામા સારા ગ્રસ્ત ઉ. . . . ઓફિસો બનાવવાનું કારણ દુધ અને બધા ... ...

સાહિત્ય અને સંગીતનો સમન્વય

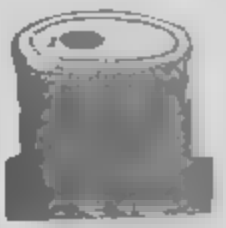
દિનપ્રતિદિન જનતાની રસવૃત્તિ કેળવાય છે—જનતા નવિનતાની પુજારી બની છે—ભાવના અને આદર્શ આ જમાનાનું ગૌરવ છે—અને હવે લોકો ગમે તેવી વસ્તુ ચલાવી લેવા તૈયાર નથી.

અમે પણ આ માન્યતાને માન આપી વર્તવાનો નિશ્ચય કર્યો છે. તેથી ખાસ પ્રસંગ માટે તમારા સમક્ષ રજુ કરીએ છીએ. બહોળા નટ નટીઓ અને લેખકોનો સહકાર મેળવી મેક્ષકોની રસવૃત્તિને પોષે એવી રેકોર્ડો, ડ્રામાંક ડ્રામાના સેટો અને હારમોનીયમ. તબલા મગાવ્યા છે જે તમારી સમક્ષ રજુ કરીએ છીએ. સંગીતના મધુરા સ્વરોથી તમારા ઘરમાં સ્વર્ગ ઉતારો.

અમે લોકલ ખરીદી તેમજ એજન્ટો મારફતે હારમોનીયમ મંગાવતા નથી તેથીજ અમે લેખીત ગેરંટી સાથે વેચીએ છીએ.

પ્રથમ હારમોનીયમ પા. ૬-૦-૦
હારમા ,,
ઉપલા દરજ્જા પા. ૭-૧૦-૦

જોડા એકની કીમત
પા. ૧-૦-૦ થી

પા. ૩-૧૭-૦ સુધી

ગ્રામોફોન પા. ૧-૧ ૦ થી પા. ૮-૮-૦

હીઝ માસ્ટર્સ વોઈસ
તથા
કોલમ્બીયા
(ઈન્ડીયન રેકોર્ડ)
૩/—

રેકોર્ડના સસ્તા ભાવો

નવા નંબરો અથવા તમારા માંગેલા નંબરો વહેલા યા મોડા તમને મળશેજ તો રાહ માટે તમારે પસ્તા થશે છે.
અમો આપવા બંધાયા.

Special

Large stock of latest Discs on arrival in Tamil, Hindustani, Gujarati and Telugu. Prices have been specially reduced.

Apply for our catalogue Our Harmoniums sold under written Guarantee for 5 years. Try on before you purchase.

તેમજ આ રેકર્ડની હવાને અનુકૂળ થાય તેવા મીઠા અને મધુર સુરના, મજબુત અને ટકાઉ, તારા, રાંતા, સરદાર તેમજ મેકજેર્ડમ્સ કુલુકના હારમોનીયમ, હાથના અને પગના તથા હાથ-પગના. નવી સીલેકશન બંદની ફાસ્ટ ફોરજની પેટીઓ આવી ચુકી છે. તે સીવાય દરેક બંદના ગ્રામોફોન કંપલી બધી મેકર્સ માર્ક H.M.V. ને કોલમ્બીયાના પણ સ્ટોકમાં રાખીએ છીએ.

વાજાંઓના છુટા ભાગો મોટા જથ્થામાં રાખીએ છીએ.

બાયોલીન, મેન્ડો, મેન્ડોલીન, ફ્લુટફ્લુક તરંગ, ગીતાર અને સ્કાય મેન્ડના ભાવોમાં ઘણો ઘટાડો કર્યો છે.

કોઇ પણ વાજાંનું રીપેરીંગ કામ બંદી દેખરેખ નીચે ગેરંટી સાથે બનાવી આપીએ છીએ

—સાઉથ આફ્રિકાના ૩૨ વર્ષના જુના હારમોનીયમીસ્ટ—

GOOMALIA'S MUSIC SALOON

P.O. BOX 460. 179 GREY ST. AND 131 QUEEN ST
DURBAN, NATAL.

'Phone Day 2-6190. RAJCOOMAR, 'Phone Night 6-1376.
DURBAN'S FIRST INDIAN UNDERTAKER
Coffins, Wreaths, ... Floral Pieces, Wreaths of all description always in stock.
Motor and Horse Hearse at moderate Charges
રાજકુમાર,
અન્ડરટેકર
દફન, દફ, મોટર તથા ઘોડા ગાડી દુઃખ નોધીએ પુરી પાડવામા આવે છે ચાર્જ વિગેરે ઘણું.
14, Cross Street, DURBAN.

PHONE 33-4691. BOX 2526.
L. MISTRY
એલ. મીસ્ત્રી
ગ્રોકરસ, ટેબલ અને ફ્રેંચન ક્રોકરી ઘુરક અથવા જથ્થા બંધ બનાવનાર તેમજ ઘુર ઇનીંગ સ્ટોરકીપર
કામ કરનાર,
મહારેલા આવેલું પ્રાઈસ લીસ્ટ મંગાવો.
45 Market St. : : : Johannesburg.

ઉત્તમ ગરમ મસાલો વિગેરે
અમારે ત્યાં બનતા દેખરેખ નીચે તાજો અને સફાઈથી ભરેલા દળેલા ગરમ મસાલો, કરીપાઉડર, હળદર અને બરવા કંપેલા મોદા વા જથ્થાબંધ અમારી ઉપરની સામે મંગી શકશો આવો ઉત્તમ માલ, તમો ઘરમાં બનાવી શકતા નથી. ઓછા વધતા મંગાવી ખાત્રી કરો
મળવાનું ઠેકાણું:-
'Phone 2-4294 K. N. PADIA. P. O. Box 579
109 Victoria Street, DURBAN

'Phone 2-3381 Tel. add. "Letapco."
D. K. PATEL
Fruit and Vegetable Exporter
— SPECIALIST —
in South African, Canadian and Australian Apples
Cape Fruit on hand in season
We have in stock Leaches which have just come in Market
ડી. કે. પટેલ.
ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ વહાવનાર.
સાઉથ આફ્રિકન, કેનેડીયન અને ઓસ્ટ્રેલીયન એપલ્સના સ્પેશીયલીસ્ટ
ઋતુમાં કેપ ફ્રૂટ પણ રાખીએ છીએ
લીચીઝ હાલમાં શરૂ થયા છે અને તેનો સ્ટોક પણ રાખીએ છીએ.
કંપોના ઓર્ડરો ઉપર ખાસ ધ્યાન દેવામાં આવે છે
નારંગીસ અને મેન્ડરીન સારા અને સસ્તા
C. O. D. થી મળશે.
P. O. Box 755. 10, Cross St. Durban.

M. H. DESAI,
એમ. એચ. દેસાઈ,
કોમ્પ્લેક્સ ફ્રૂટ વેપારી,
અમે દરેક જાતના ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ પુનીયનના કોઇ પણ ભાગમાં C. O. D. થી માલ પહોંચ કરી મોકલીએ છીએ.
P. O. Box 254. 31, Short St. Durban

Phone 33-4402. Tel. Add. "VALSARTEL." P. O. Box 6748
V. B. PATEL,
WHOLESALE AND RETAIL FRUIT, VEGETABLE AND PRODUCE MERCHANT
CHEAPEST BANANA STORE IN TOWN.
40 President Street, JOHANNESBURG.
Terms: NETT CASH or C.O.D
વી. બી. પટેલ,
હોલ-સેલ અને રીટેલ ફ્રૂટ, વેજીટેબલ અને પ્રોડ્યુસ મરચન્ટ
જોહાનીસબર્ગ શહેરમાં સૌથી સસ્તામાં કેળાં વેચનાર
40 પ્રેસીડન્ટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.
ટેલીફોન નં. ૪ જોહાનીસના ટેલીગ્રાફ એડ્રેસ.
દેશમેક તથા સીઝન ફ્રૂટ, વેજીટેબલ અને પ્રોડ્યુસ મરચન્ટ
જોહાનીસબર્ગ શહેરમાં સૌથી સસ્તામાં કેળાં વેચનાર
આપણે આંખી જોહાનીસબર્ગ તથા દેશ બહારનું ગ્રાહક સંતોષ્યા વગરનો ઓર્ડર પાછો આવતો નથી
ઓર્ડરોની સાથે C. O. D થી માલ મોકલી આપશે
ટેલીફોન નં. ૩૩-૪૪૦૨ ૪૦ પ્રેસીડન્ટ સ્ટ્રીટ,
પી. ઓ. બોક્સ ૬૭૪૮ જોહાનીસબર્ગ

"શુદ્ધ ઘી"
[illegible]
અમારે ત્યાંથી ઘીના પ્રમાણમાં મળશે.
આપ માટે પુરતા વા કરીએ.
સાઉથ આફ્રિકાના ઘીના ઇજારદાર.
SAMJEE DEVSHI
78, Prince Edward Street, DURBAN.
શામજી દેવશી
૭૮, પ્રીન્સ એડવર્ડ સ્ટ્રીટ, ડરબન.

FRUIT GROWERS
Send your consignments of Bananas, Avocado Pears and other fruits to the old established firm:
African Market Agency
Municipal Market Capetown.
All consignments receive personal attention.
Accounts sales and cheques posted the day goods are sold.
Reference: Barclay's Bank, Market Branch.
Telegraphic Address "CONSIGN" Capetown

SOLE AGENT FOR

His Master's Voice

હિઝ માસ્ટર્સ વોઇસ

In The Union Of South Africa

સપ્ટેમ્બર અને ઓક્ટોબરના ગુજરાતી ફેવરેટ રેકોર્ડો આવી ગયા છે.

સાને ઇસ્લામનો સેટ મંગાવો અને સાંભળો

પાંચ રેકોર્ડનો સેટ કીમત પા. ૩–૧૫–૦.

We specialise in Tamil and Telugu Drama Sets and also Native and Afrikaan records. Wholesale and Retail.

N 5551 પ્રેમની કુરબાની
N 5570 નાગરનો નખરાળ.
N 5573 વાણિયા મત.
N 5572 બે તેર નજરી ગીતમની ,,
N 4560 પ્રેમનું પીંજણ
N 4540 મેરની પીસાણી.
N 4551 કાલે કહેજો.
V 5555 ગંગાર ગોદાણો.
FJ 5240 કસાયલાર આગળી
FT 5424 ગઢા પગોસી
FT 5416 ગેરમા.
FJ ... સજ્જની મોરી સ્વપ્ન ભુવન.
N 5564 તુમીને મુજરમ પ્રેમ કીધાયા
N 6525 મોતી પ્રેમ નગરીમા પીયારે પિયારે
N 6550 બાઈલ કન્ન બે ઘડીનો પ્રાણ
FT 5421/2 ગીરા ગા નાટક બાગ ૧ થી ૪.
નરસૈંહ મહેતા નાટક ભાગ ૧ થી ૪
પ્રવણ કુમાર નાટક ૧ થી ૪
રાજપુર રેણી નાટક ૧ થી ૪
N 6726 જુદા સણ સન્સારે
N 6604 ...ણના પાન બનાવે ઘિયાર.

No 5359	ગીરા ૧૯૪૩	મેગીફ
,, 5490	,, ૧૯૪૧	,,
,, 5548	ગોરદર ૧૯૪૩	,,
,, 5552	ગ્રેન્ડસ્ટેન	,,
,, 5470	રોકડર ગનર્ડેકશન	,,
,, ...	શ્રીના માણા	,,
,, 5461	ધનિકના ભેરીસ્ટરની ગોઠડી, મેગ્ફ.	

પૃથ્વીરાજ ચૌહાણનું નાટક કમ્પલેટ ગ્રામોફ્ન અને બુક સાથે કીમત પાઉન્ડ ૨–૦– નું સેટ.

નાટક મહારાણા પ્રતાપ કમ્પલેટ ગ્રામોફ્ન અને બુક સાથે કીમત પા. ૨–૫–૦ નું સેટ.
,, રાં સારંગીધ કમ્પલેટ ગ્રામોફ્ન અને બુક સાથે કીમત પા. ૩–૫–૦ નું સેટ
ભાગ. ભાગ પા. ડાગેદીક પાર્ટી કમ્પલેટ ગ્રામોફ્ન અને બુક સાથે કીમત શી. ૧૫ નું સેટ
નાટક મુંબઇવાળી કમ્પલેટ ગ્રામોફ્ન અને બુક સાથે કીમત શી. ૧૫ નું સેટ.
,, રાજા ભરથરી કમ્પલેટ ગ્રામોફ્ન અને બુક સાથે કીમત પાઉન્ડ ૧–૧૦–૦ નું સેટ.
,, શેઠ સગાળ ડાહ્યનું સેટ ૧ થી ૪ ભાગ.
,, સોરાબુદ્દીલા.
,, જીના સ્વમે.
સગાજનો બાપ ભાગ ૧ થી ૩
પરીસનો નાસ્સો કુલીન રેકોર્ડ ૬ રેકોર્ડનું સેટ
મજુરી બી બાકી ૫ રેકોર્ડનું સેટ કુલીન.
નુરી બાદશા ૪ રેકોર્ડોનું સેટ કુલીન.
,, શોકીન કરદાર ૪ રેકોર્ડોનું સેટ કુલીન
,, રોગ મારે ભરણ રેકોર્ડ ... સુટ ગ્રેમ ગ્રેમ. ની
,, સાન પ્રસરામ ૫ રેકોર્ડોનું સેટ ગ્રેમ. ગ્રેમ. ।
,, નુરે ઇનસામ ૪ રેકોર્ડોનું ... ૮ પ્રેસાબ્યાબા
,, બાલ રાજા ... નારી ૩ રેકોર્ડોનું સેટ ... ગ્રેમ. ની.
,, રેણુબાણી ગ્રેમસ ... રેકોર્ડોનું સેટ ગ્રેમ ગ્રેમ. ।।
,, નુરજહાન ૩ રેકોર્ડોનું સેટ પ્રેમકબીઆ
,, ... ગજ્જનું ૩ રેકોર્ડોનું ગ્રેમ. ગ્રેમ ની

અમારા પ્રસિદ્ધકારીક નવી રેકોર્ડોનું લીસ્ટ 'ધ્રન્ડિયન ઓપ્યુશ' માં જોશો.

૧૦ ઈંચ ૧ રેકોર્ડ, ૧૨ ઈંચ ૧ રે. ૨૫/-, ૧૦ ઈ. ૧૨ રે., ૧૨ ઈ. ૧ રે. ૪૮/-.

બહારગામના ૧૦ ઈંચની ૬ અને ૧૨ ઈંચની ૪ રેકોર્ડથી ઓછીના ઓર્ડર સ્વિકારવામાં આવશે નહિ.

Radio Record Trading Co.,
178 Grey Street - - Durban.

Radio Record Trading Co
P. O. Box 6398 29 West Street.
JOHANNESBURG.

RADIO RECORD TRADING Co.,

SOLE AGENTS FOR

Columbia

In The Union Of S. A.

જુના મયા અને માનીતા આવી ગયા

કોલમ્બીયા કંપનીમાં હાલગાંજ આવેલા નવા ગવૈયા

માસ્ટર અમીર બક્ષની

નવી રેકાર્ડ આવી પહોંચ્યી છે. આગળ ગઝલ જોલી ગયો છેઃ "અહમદ મોહમદ પુકારે શફાત્મા" તેના જેવી બીજી ગઝલ બોલી રહ્યો છે. ગવાયો અને નમારા દીલને ખાત્રી કરો. તેના બક્ષ કે સરજર સાહેબ"ભેટશે.

સાથે આલી ગઝલો, બનાવેલ. અને બીજી જે રિસાય તમારા ગાયનની મણી ઉસલાગી રેકોર્ડ આવી પહોંચ્યા છે જેવી કે મોહબ્બત ચાલાદત નામા બીગરે.

MAGIC NOTES

...	૪૧૫૭	દુકનો ચાલ મુજ ગેલ દુરત પોલાદે છે
...	...	કમાલીર નારોસે દુનિયા ... ઓલાદેગે
P.E.	૨૨	ચલાબ્ય દુલ્ય ભેહબે બનાવ્યા
P.E.	૨૩	ઉલાદ્ય ઉજરા નોબાવા ગાલી રસ્મ.
P.E.	૨	ગાદર કે હાજ્ય બ્યાવરમા પીનના ગેલ્કડા
G.I	૧૭૦૬	ગે પીયારી ચાલ્ય બનાવ ગાવા બનાવ
G.I	૧૭૧૧	દ્યો મગા
N	૦૪૬૧	મારે ઘાસ્ય પ્રની બ્યાન તુ રેલા ર
N	૧૪૦૬	ચાલ્ય બ્યાણીમા પ્રયાણ્યર બનારા.
N	૦૪૬૨	ઉજા બાદાર ભાવ ચાલી ઉરાબ્ય દે.
N	૦૪૬૬	તોબીદ રંગ ન કુલ્ય ચલ.
N	૦૪૬૬	ગેલ્ય ગેલ્યુપ ઉદ રેલે ગાલે ચલે.
N	૦૪૬૭	ગર ... ન નબ્ય દે ચાલ ગેલ્કડ
N	૦૪૬૮	ભાલ યુલ્યે દુબ દેહું રાદેપાલા લાગને
N	૦૪૬૯	બાલુગી ભાબો ઝલુબા બનાવ.
N	૦૪૭૦	ઉબાબા મુરલી બધુર ભાલ
૧૪૧૬		તેા લોકલ ... ના આલમમે બનાવ્ય દીબા ઉમલી પાલ્યે. આ રેકોર્ડ બાબાબાબા ... ...
૨૪૬		ખુબ ખુબ ધુબ
૨૬૩		ગેલા દીલ ... ૪ બાપુ ... દીલ્યો ગેલ્કમદ
૪૦૬		ગેલ્હીબ્યો ગેલ્કબ્યાબ નવી મીજ દે.
૨૨૬૪		બાબા બાલ્યાબો બ્યાલ્ય ૬૫ ગોર પબા બાબાબી બ્યાલ્ય ૬૫.
૨૨૦૭		બ્યોલા ધ્યાન
૨૨૦૮		ચરબાલે બાબા (મજાબી)
૨૦૭૫		બાબા બાબ ર

નુરે ઇસ્લામ

નો ૬ રેકોર્ડનો સેટ બુક અને ટીનનો બોકસ સાથે ૩૦/-

We specialise in Tamil and Telugu Drama Sets and also Native and Afrikaans records. WHOLESALE AND RETAIL.

૨૨૦૭		ઉલ બબા (મજાબી)
૨૨૨૦		બાબે બલ્યાબ ... ...
૨૨૨૨		બાબ બલ્યાબ બાબ ...
૨૩૩૦		૧૬ બાબ બુબા ૬ બીકાર બ ...
૧૭૩૦		બ્યા ... મેરી બાબાદીબા ચરબાર બબા ...
૧૭૪૬		બાબાબોર ... બ્યોબ બાબી ...
૧૭૪૧		ઉજરબ ૬૨ મોબ્યબ્યા બ્યાબરબ બ્યાબીર કે બબ્યાબોબ મુરદે ... ઉબ્યા ...
૧૭૦૧		બાબ્યબા ઉોબર ... બાબાર
૧૭૧૦		મોબ્યબા બંબુબી ઉબરબ બ્યા.
૧૬૦૬		બીબારી બીબારી મુરબ્યાલ
...		... બાબ્યબા મોરે ઘરબા બ્યબા બુબી ...
૧૦૧૭		બાબદુર ઉબા બાબ્યબમે બબા બે ઉરબાબો બાબબ્યાદ ...
૧૭૧૦		બરબા બુબ્ય મોબમે બુલાબો.
૨૦૬૪		દીબા બીબ બીબા બાદ બ્યાબો બારબીબે.
૨૦૬૬		ઉલાબી રબાબે બુબા બબા ઉબ્યબ.
૨૨૨૬		બ્યલ બાબીબે બ બાબાબો ... ...
૨૧૬૬		બુરે બબાબે બ્યબ બાબબ્યાબ.
...		દીબ બ બોરા ... ...
૨૧૬૬		બીબાબે બુબ્યબા

The following Tamil Drama Sets in stock

Sathyavan Savitry, Padula-Pattabishekam, Utra-Ramayanam, Dumbachari, Gnan Sundari, and thousands of singer Records.

Radio Record Trading Co.,
178 GREY STREET,
DURBAN.

Radio Record Trading Co.,
P.O. Box 6398 29 West Street,
JOHANNESBURG.

દરેક જાતની સ્વાદીષ્ટ, સુંદર શુધ્ધ ઘીની મીંઠાઇ,
ફરસાણ વીગેરે માટે ક્યાં જશો?

પટેલ્સ વેજીટેરીઅન રીફ્રેશમેન્ટ રૂમ

પાપડ, લીંબુ, તથા કરીના અચાર તેમજ શીઆળાની ઋતુ માટેના ખાસ ચૈાષ્ટીક પાકો અમારે ત્યાંથી કીફાયત ભાવે મળશે. એક વખત પધારી અથવા ઓરડર મોકલી આપી કરવા વિનંતિ છે.
બહાર ગામના ઓરડરો ખાસ માલીકની જાતી દેખરેખ નીચે મોકલવામાં આવે છે.
માલકોને સંતોષ આપવેા તે અમારો ખાસ મુદ્રાલેખ છે.

PATEL'S VEGETARIAN REFRESHMENT ROOM
(Prop. K. M. PATEL)
Telephone 2-2209 202 Grey Street, :: :: Durban.

Box 830. Tel. Add. "Orangexpo"
M. C. PILLAY
Wholesale Fruit & Vegetable Exporter
TRIAL ORDER SOLICITED
જથ્થાબંધ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ ચઢાવનાર
C.O.D પી રવાનીએ
79, PRINCE EDWARD STREET, DURBAN.

'Phone 2-0235 P. O. Box 316
Heerabhai Morar Matvadkar,
Wholesale Fruit & Vegetable Exporter
and Commission Agent.
103, PRINCE EDWARD STREET,
DURBAN.
હીરાભાઇ મોરાર મટવાડકર
હોલસેલ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ ચઢાવનાર
અને કમીશન એજંટ.
પેકીંગ સારી રીત કરી માલ સી. ઓ. ડી. થી
મોકલવામાં આવશે.
ટેલીફોન ૨-૦૨૩૫ બોકસ ૩૧૬.
૧૦૩ પ્રીન્સ એડવર્ડ સ્ટ્રીટ, ડરબન.

NAROTAM HARGOVIND
The Master Tailors.
Suits and Costumes Made in the latest Styles.
We specialise in High Class Tailoring.
Our Prices are to suit the times.
Try us with your next Order
તમારો સુટ કયાં સીવડાવશો?
નરોતમ હરગોવીંદ
તમને અપ-ટુ-ડેટ સ્ટાઇલનો હિસાબ આવે બનાવી આપશે.
કાયમ ઓર્ડર આપી આવી કરી જુઓ.
'Phone 25661. 176 Grey St Durban.

અઠવાડીક પંચાંગ

વા.	મીતી	દીવસ	નક્ષત્ર	પારસી	સુર્યોદય	સુર્યાસ્ત
	૧૯૩૮ ફેબ્રુઆરી	૧૯૬૪ માઘ	૧૮૬૧ ઇસ્વીસન	૧૩૦૭ શહે. ૧૯૦૭	ક. મી.	ક.મી.
શુક્ર	૪	સુદી ૪	૪	૨	૫-૩૧	૧-૪૯
શનિ	૫	,, ૫	૫	૩	૫-૩૧	૧-૪૯
રવિ	૬	,, ૬	૫	૪	૫-૩૨	૧-૪૮
સોમ	૭	,, ૭	૫	૫	૫-૩૩	૧-૪૭
મંગળ	૮	,, ૮	૫	૬	૫-૩૪	૧-૪૬
બુધ	૯	,, ૯	૫	૭	૫-૩૫	૧-૪૬
ગુરુ	૧૦	,, ૧૦	૫	૮	૫-૩૬	૧-૪૫

Printed and Published by Manilal M. Doctor at Phoenix Settlement, Natal.

તમારા મિત્રોને મોકલવાને મીઠાઇ ક્યાથી લેશો?

વીક્ટોરીયા વેજીટેરીયન ટી રૂમ

અમારી મીઠાઇઓ ખાસ જાતી દેખરેખ નીચે શુદ્ધ ઘીની બનાવેલી હોય છે.

એક વખત મંગાવી ખાત્રી કરો.

ઓડર મોકલનારે પૈસા સાથે મોકલવા મહેરબાની કરવી

અમારે ત્યાં ખાસ રસોમા હોવાથી સુંદર અને સ્વાદીષ્ટ ભોજન મળશે.

એક વખત પધારી ખાત્રી કરવા વિનંતિ છે.

VICTORIA VEGETARIAN TEA ROOM

(Prop: NARANJI VALLABH)

139 BROOK STREET, - - - DURBAN.

LOOK BEFORE YOU LEAP

P. O. Box 842. **Telephone: 2-2074.**

BHAGAT & Co.

9 ETNA LANE, DURBAN.

General Dealers & Commission Agents.

We stock Indian & European Groceries as well as Indian confectionery & Textiles.

Also we specialise in Stores and Ship chandlers shopping.

In ordering we solicit the favour of your trial order and we promise prompt & best attention.

We are always in touch with the Best Indian Shops.

We can supply any Indian article you may require made to order at the most reasonable rates and can arrange shipments to any port in South Africa and Rhodesia.

Our prices are very moderate.

Do not HESITATE. Fill in the order form above and post your order early.

Note the address:

No. 9–11–13, Etna Lane, :: :: Durban.

ઇન્ડિઅન અને યુરોપીયન ગ્રોસરી અને દરેક જાતની સાડીઓ અને રેશમી કાપડ તથા સ્વદેશી સાડીઓ રાખીએ છીએ.

એક વખત પધારી અથવા માલ મંગાવી ખાત્રી કરશો.

અમારી રીફ્રેશમેન્ટ રૂમની મુલાકાત લેવા તમોને આમંત્રણ કરીએ છીએ. દરેક જાતની મીઠાઇઓ યુનીયન તેમજ બહાર ગામ મોકલીએ છીએ.

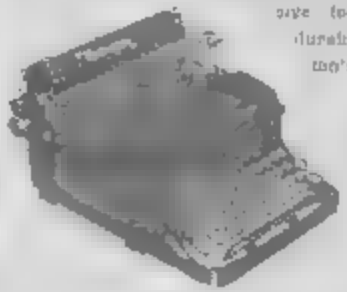
આમારા ભાવો ઘણા સસ્તા છે.

તમારે બીજે ઓર્ડર અમારી પાસે મંગાવી ખાત્રી કરશો.

બહારે ગામના ઓર્ડર ઉપર ખાસ ધ્યાન દેવામાં આવે છે.

REMINGTON
NOISELESS TYPEWRITER

The new Remington Noiseless 8 quiet in operation and eliminates nerve strain It is preferred because of its responsive touch, effortless speed and durability such as only Remington's unique experience can give.

60 years ago Remington Built the first typewriter now Remington has produced the FINEST typewriter

PORTABLE MODELS ALSO AVAILABLE

REMINGTON TYPEWRITER AGENCY

Branches throughout South Africa

NATIONAL
CASH REGISTER AND ACCOUNTING MACHINE
SYSTEMS
FOR
MAXIMUM EFFICIENCY

THE NATIONAL CASH REGISTER CO. S.A. (PTY.) LTD.,
63 PRESIDENT STREET
JOHANNESBURG
P. O. Box 3591. Phone 33-6245

YOU CAN RELY ON CYMA

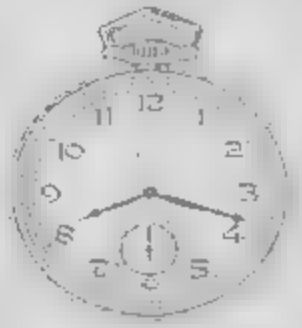
When we think of Switzerland we think of watches ... the finest watches in the world. But many people make the mistake of thinking that ... Cyma, and fifty million ... high time you kept time with ...

STOCKED BY ALL LEADING JEWELLERS

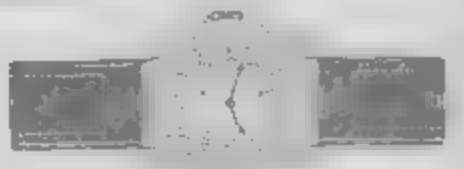
CYMA

ELGIN
WATCHES

THE WORLD'S BEST

FOR PERFECT TIME

WRITE FOR NEW GENERAL CATALOGUE.

KATZ & LOURIE LTD.
"DIAMOND CORNER"
ELOFF & MARKET STREETS, JOHANNESBURG
P. O. Box 1919 — Phone 22-3122.

ઇન્ડિયન ઓપિનિયન

મહાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે સને ૧૯૦૩માં સ્થપાયું.

INDIAN OPINION

Founded by MAHATMA GANDHI IN 1903

No. 5—Vol. XXXVI. FRIDAY, FEBRUARY 3RD, 1938. Registered as a Newspaper at G.P.O. SUBSCRIPTION

INDIA'S INDEPENDENCE FOR THE GOOD OF ALL

"THE Swaraj of my dream recognises no race or religious distinction. Nor is it to be the monopoly of the latter persons nor yet of the monied men. Swaraj is to be for all, including the former, but emphatically for the maimed, the blind, the starving toiling millions."

—MAHATMA GANDHI.

હિંદુસ્તાનનું સ્વરાજ કેવું હશે?

"મારી મનોકલ્પનાનું સ્વરાજ એ બની કે ધર્મના ભેદથી રહીત હશે. આવું સ્વરાજ માત્ર ગરીબોનું નહીં હોય તેમ એકલા તવંગરોનું પણ નહીંજ હોય. મારી કલ્પનાનું સ્વરાજ તો સર્વ સામાન્ય હશે જેમાં તવંગર પણ સુરક્ષિત હશે અને ખાસ કરીને કરોડો ભુખે ટળવળતા મહેનતું જનસમૂહનો આમ વર્ગ પણ સુખી હશે.

—મહાત્મા ગાંધી

THE NEW INDIA ASSURANCE
COMPANY, LIMITED.

Fire, Motor Car, Motor Lorry, Motor Bus, Plate Glass, Workmen's Compensation, Burglary, Fidelity Etc.

આ કંપની પોતાની આગ, મોટર કાર, મોટર લોરી, મોટર બસ, પ્લેટ ગ્લાસ, કામદારોને બદલા પોતાઓ, ચોરી સામેનાં વિગેરે રોક બાબતના વીમાઓ ઉતારવાની સલાહ છે. આ કંપનીને ક્લેઈમ આપવા એ રોક વીમાની ફરજ છે.

Transvaal Office:
Barkly Arcade,
6 a Diagonal Street,
JOHANNESBURG
Telephone 33-4475.
P.O. Box 3641.
Tel. Add: "RUSTOMJEE"
Johannesburg.

ગરાકોને વિનંતિ છે કે વહેલામાં વહેલી તકે પોલીસીના પ્રીમીયમના રેકોર્ડેશન ફોર્મ તારીખ ભરીને રજીસ્ટર્ડ કરી ઓફીસ ઉપર મોકલાવી આપવા.

Policies Issued and Settlements Effected in this Country.

પોલીસી તેમજ દાવાની પતાવટ આ દેશમાં કરી આપવામાં આવે છે.

Natal Office:
"INDIA HOUSE"
17, First Avenue,
DURBAN.
Telephone 25845 Cen.
P. O. Box 1610.
Tel. Add: "RUSTOMJEE"
Durban.

JALBHOY RUSTOMJEE
Principal Representative for the Union Of South Africa.

GANDHI & Co. (Pty) Ltd.
GENERAL MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

Try us for:-

Saries, Draperies, Outfitting, Hardware, And Indian & European Groceries.

- We Specialise In -

Indian Drugs & Condiments and always carry big stocks for Wholesale and Retail.

Telephone 23676.
Tel. Add. "Gandhico" Durban.
112 Victoria Street,
DURBAN.

દીવાળી તથા રમજાન શરીફ માટે ખાસ

જેરડન બદામ, પીસ્તાં, ચારોળી, એલચી, અંજીર, ફલુદાનું ઘાસ, ચારમગજ, કોપરા-પાટી, જવંત્રી, તુકમરીયા, ઇસબગુલ, વીગેરે વીગેરે તેમજ ગુલાબનું સરબત, ગુલાબનું પાણી, આમળા, મોગરા, ચંબેલી, ખુપેલ વીગેરે ખુશબોદાર તેલ જે વાપરવાથી મગજ બહુ ઠંડો રહે છે. લગભગ સાતસોથી આઠસો જાતનું ગંધીયાણું સ્ટોકમાં હમેશાં રહે છે જે સાઉથ આફ્રિકામાં બીજે ઠેકાણે મળવું મુશ્કેલ છે.

મસાલા ચાળો તેમજ ખાસ દેખરેખ નીચે પીસાયેલ હમેશાં મેવા જથ્થામાં રહે છે. એક વખત ખાત્રી કરવા આમંત્રણ છે.

Also:
P. O. Box 27, TONGAAT.
Telephone during Office hours No. 5.
,, after Office hours No. 008.

B. I. Steam Navigation Co., Ltd.

સ્ટી. "કરાંજા"

૨૬ ડીગ્રી પા. ૬ ૭ ૬.
ઈંડુ ચીફી પા. ૨ ૬ ૭.
૨ાટલ પા. ૧૦ ૧૬ ૬.

૨૬ ડીગ્રી પા. ૬ ૭ ૬
મુસલીમ ચિફી પા. ૨ ૨૭ ૭.
૨ાટલ પા. ૧૨ ૬ ૬.

ફેબ્રુઆરી તા. ૧૩મીએ મુંબઇ જવા ઉપડશે.

ખાસ સુચનાઓ – ઉતારૂઓએ પોતાનાં સગાંના હમેશ પોતાનું અને સ્ટીમરનું નામ લખી પોસ્ટ કરવાનું રાખવું અને એમ નહીં થવાથી તેમને પ્રવાસ દરમ્યાન તકલીફ પડે તેમાં કંપની જવાબદાર રહેશે નહીં. – ખિસ્સામાં સોનાના પૈસા રાખવા નહીં. પોતાનાં પાણી પોતે ગાળી પીવાં. ૨૬મે ડીગ્રી ઉપરને ખારી બોઈલમાં કેળવાયેલી ખેડેલાઈથી માલમ પડતો પોતાની હાલત નેટજ બાબ પોતાપર પડેલીનો કાબ અદારાઓવાળા બાબુઓ અમારી સાથે પત્રવ્યવહાર કરવાથી ટીકટ પોતાની રહેશે.

સ્ટીમરને લગતી દરેક માહીતી અમારી બીજી જેહેરાત નીચે પાના ૬

વધુ ખુલાસા માટે લખો કે મળોઃ

SHAIK HIMED & SONS, :: 390, Pine Street, Durban.
Telegraphic address: "KARAMAT." Telephone 2-0432

CITY SHIRT Co., No. 4, Kort Street, Johannesburg.

ખાસ સ્ત્રીઓને માટે
નબૂતકતી-તાકતની બરબર
પ્રસરાદિ યોગોનો
અકસીર બલાજ

ઝંડુ અશોકારિષ્ટ

સ્ત્રીઓની બધાતમિ
આવાજ અકસ્માત કરવા
દરેક ઘરમાં રોગો જોઈએ

સાને માટે
તાકત–તાજગીથી ભરપૂર
સબરતદાર

ઝંડુ દ્રાક્ષાસવ

ઘેરના વિદ્યુંએ
વાપરવા માટે

ઝંડુ ફાર્માસ્યુટીકલ વર્કસ લી.—પો. બો. નં. ૫૫૧૩, મુંબઇ નં. ૧૪.
સાઉથ આફ્રિકાનો સોલ એજન્ટસઃ એમ. એમ. જોશી એન્ડ સન્સ, ૩૬૫ ફ્રુટ સ્ટ્રીટ, પી. બો. બોક્સ ૧૨૦૫, પ્રીટરીઆ.
એકાનીસબર્ગનો મળવાનું ઠેકાણું: ખાન બ્રધર્સ, ૧૮ કોર્ટ સ્ટ્રીટ.
આયુર્વેદિક દવાઓનાં પ્રસ્પેક્ટસ આપવામાં આવશે

MOHANLAL VALJEE,
(INDIAN PAWNBROKER)
142, Victoria Street, Durban
Low Rates of Interest on Jewellery
High prices paid for Old Gold. A large stock of New Jewelleries at reasonable prices to suit your pockets

P. P. BHAGAT,
Fruit Merchant.
દરેક જાતનાં ફ્રુટ અને વેજીટેબલ્સ સારૂ પેરીમ કરી C. O. D. થી
ઓર્ડરોનાં આવકારે. લખોઃ—
P. O. Box 842. 129 Victoria St. Durban.

'Phone 33-6229. Telegrams: 'GIDMALCO P. O. Box 5169

JAPAN BAZAAR

WHOLESALE SILK & CURIO MERCHANTS.

39 MARKET STREET, JOHANNESBURG.

Specialising in SILK MATERIALS LEATHER SUIT CASES, ORIENTAL CURIOS BRASSWARE ETC

ALL PRICES QUOTED AT LOWEST MARKET RATES.

INDIAN SARIS: Crepe-de-chine and Georgette Saris beautifully embroidered 45" x 8 yds length price 17/6 piece. Heavy Crepe-de-chine Saris hand embroidered 45" x 5 yds 30/- piece. Georgette and Crepe-de-Chines beautifully embroidered 45" from 3/9 per yd

ODNIS: Hand embroidered in Georgette and Crepe-de-chine 45" from 12/6.

Above obtainable in the following shades: White, Pale pink, Sky blue, Pale green, Salmon pink, Red, Maroon, Brown and Black.

જાપાન બઝાર

જોહાનીસબર્ગના જુના અને જાણીતા દેશમના જથ્થાબંધ તેમજ છુટક માલના વેપારી.

સાડીઓ, ઓઢણીઓ, ડ્રાગડાંઓ.

તદ્દન નવીન અને ડિલપસંદ ડીઝાઇનો વાળી બનારસની જરીથી ભરેલી જ્યોરજેટ અને ક્રેપ-દી-શીનની સાડીઓ તથા ઓઢણીઓ હમણાંજ પોતા જથ્થામાં સ્વદેશથી આવી પહોંચી છે. તેમજ ફીલ્મમાં એકદમ જાણવામાં આવેલી ફેશનેબલ ખાસ્સા મુંબઈ અને અમદાવાદની બીજી તાજેતની મીલોના સ્વદેશી બાનાવાળા ડીઝાઇનો વાળાં સુતરાઉ પુષ્કળ પટોળાં, રોશીઆ, ચોઠડી તથા સુંદર ભરત ભરેલી ઓઢણીઓ તેમજ ચણીઆ પણ પોતા જથ્થામાં આવ્યા છે. રોજીંદા વપરાસ માટે તેમજ બેટ માટે પાંચ પાક, ૧૦ પાક, તથા સાત પાક સાડીઓ તેમજ ઓઢણીઓ માટે દરેક બાતના તૈયાર કપડાં પણ ગ્રાહકપત બાથે મળશે. તદ્દન નવેસર બાથે સુંદર અને બનાવટો માલ બારીકપણ જોઇને ખેંચ મુકાકાત કર્યો.

છુટક માલ પણ જથ્થાબંધના બાથે આપવામાં આવશે. આ બાબતમાં તકનો લાભ વેળાસર લેવાનું ચુકશો નહિ.

સ્વદેશી ફુમડાંના બાબ રહી. ૮-૧, રહી ૫ થી ૧૫૨. જ્યોરજેટ તથા ક્રેપ-દી-શીનની ઓઢણીઓના બાબતથી બારેલી રહી. ૧૨ ૬.

ક્રેપ-દી-શીનની ભરત ભરેલી સાડીઓ ૨૫ ઉંચી બનાવ બાબ રહી. ૨૭ થી ૩૫૨.

ફોન ૩૩-૬૨૨૯. સરનામું: જાપાન બઝાર બોકસ ૫૧૬૯.

૩૯ માર્કેટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

પોરબંદરનું ઘી

ભાણજી લવજી ફોટો માર્ક

દરેક દેશાવરમાં વખણાયેલું અમારૂં પોરબંદરનું ઘી નારાલ, ટ્રાંસવાલ તેમજ કપમા (યુ. એ. સા. આ) માં ઘણા વરસો થયા પ્રબ્લ્યુલિ પામેલું અમારા B.L. નામના ફોટાવાળું પોરબંદર ઘી ફીકાયત બાવથી મળશે.

અમારા સાઉથ આફ્રિકાના કરદાના હોલસેલ વેપારીઓની સમવદના બાતર કેબલથી ઓર્ડર આપવા અગર ઉપેન્ટ કરવા માટે અમે અમારા પોરબંદર ઘીની મુનીપલ ઓફ સાઉથ આફ્રિકાની સોલ અજન્સી ટી. પી. દેવશી એન્ડ સનને આપેલ છે તો નીચે જણાવેલ એડરેસ મુજબ કરવા અમારા સોલ એજન્ટને અગર અમારે એડરેસે પમવવીચાર કરવા.

ટી. પી. દેવશી એન્ડ સન,
પી. ઓ. બોકસ ૧૪૨૮.
૨૧૯ વીકટોરીયા સ્ટ્રીટ, ડરબન
(સોલ એજન્ટ યુ. એ. સા. આ.)

ભાણજી લવજી ઘીવાલા,
પોરબંદર,
કાઠીયાવાડ,
ઇન્ડીયા.

નોંધ—ઓછા ઓર્ડર માટે રહી. આપ. ચેક. ડરબન બાર કાસ્ટે ડરબન ઉપર મળાવેલા ઓડરોને પુછવાથી આગારા એજન્ટ બાબ આપશે.

આ માખણ, ચહેરાની ચામડીને મુલાયમ રાખી સૌંદર્યવાન બનાવે છે.

ચામડીનાં દરેક છીદ્રોપર નીયમીત અરૂંધાન સ્નો પમાડવાથી તેમ આપી જવાથી આરામ કરે છે.

સોલ ઈમ્પોર્ટર્સ: Indo-African Trade Agency. 74-76 Wilson St. DUNDEE, Natal. S. A.

સોલ ડીસ્ટ્રીબ્યુટર્સ: પાટણવાલા લીમીટેડ. ૧૮૨-૧૮૪ અબ્દુલ રહેમાન સ્ટ્રીટ. મુંબઇ ૩.

તમારા બનાવટી દાંત દુરસ્ત કરાવવા તથા નવા બનાવવા માટે:

બનાવટી દાંત તૈયાર કરનાર તથા દુરસ્ત કરનાર બાસ બનાવટી તથા દાંતો બનાવીના

એક્સપર્ટ ડેન્ટલ મીકેનીક વર્કસ

રૂમ નંબર ૧, ૨, ૩. ૯૨, માર્કેટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

દરેક બનાવ દાંત બને ત્યાંસુધી કરી બનાવવામાં આવે છે તમે તમારા દાંત બેસાડયા બાદ બરાબર ચાવી શકો અને બોલી શકો ત્યારબાદ અમારો.

નોમીસલ કરતાં વધારે નુકશાન કરતું નથી.	વાપરવા દાતને માટે વખણાયેલું નોમીસલ NOMISAL	તમારા બનાવટી બાયલા દુરસ્તી દાંત દરેક જાતે વગર નોમીસલ થી પાકા દાંતની તંદુરસ્તી બગાડશે.

કીમત ઉપર બારણીની ફી. ૧, ૧-૬, ૨-૬

દરેક ઠેકાણે અને બજારોમાં બનાવટ પણ્ડીતના લીમીટેડની બાબતોમાં વેચાય છે.

EXPERT DENTAL MECHANIC WORKS

'Phones 33-1334 & 24-3429. Room No. 1, 2, 3.

92, Market St. JOHANNESBURG. 145

Telephone 33-5382.

VALLABH RANCHHOD.

Wholesale & Retail Fruit and Vegetable Merchant

Country Orders Promptly attended to.

19, DIAGONAL St. JOHANNESBURG

રજીસ્ટર્ડ ડીસ્પેચર.

વલ્લભભાઈ રણછોડ

હોલસેલ અને રીટેલ ફ્રુટ અને વેજીટેબલ અમારે ત્યાં તાજું અને સસ્તુ મળશે.

બહારગામના ઓર્ડરોને તાકીદે ધ્યાન દેવામાં આવેછે.

૧૪, ડાયોગનલ સ્ટ્રીટ. જોહાનીસબર્ગ. 1014

WE STILL BUY

OLD GOLD, SILVER & SOVEREIGNS.

We Stock CYMA, ELGIN, WALTHAM, DUREN, and MARIX Watches

Importers of MOHINI FLUTE Harmoniums

LAKHANI & CO.,

(Jewellers)

111 Grey Street, Durban. 'Phone 21258. 1211

કોર્ટીંગસ.

પાવડર

ફોડી, ખાડા, ચાંદા, ઇજારા, માખી, વંદા ચિકારે સમાના જંતુઓના

નાશ કરે છે.

કીંમત બાપારના ટીન મળે છે. 1110

'Phone 23350. Tel. Add "Narijee."

A. M. PADAYACHEE

Wholesale Fruit & Vegetable Exporter.

[illegible] at lowest Market prices.

[illegible] Country orders.

TRIAL ORDER SOLICITED.

91 LEOPOLD ST., AND 34 CROSS ST.,

P. O. BOX 195. DURBAN. 1163

શેઠ ભાણજી સવરૂના ફોટા માર્કવાળું વખણાયેલું

પોરબંદરનું ઘી.

અમારે ત્યાંથી મોટા પ્રમાણમાં મળશે.

આપ અમારે પુછા થા લખોઃ

T. P. DEVSHI & SON,

Sole Agents for Union of South Africa.

119 VICTORIA STREET.

Phone 2-2591 DURBAN. Box 1428

THE EPIC FAST

(BY PYARELAL)

An account of Mahatma Gandhi's Fast in September 1932, and events leading up to the Yeravda Pact, with all relevant documents. 320 Pages. 2s. 6d.

SUNCRUSH

The £1,000 Drink.

The Most Popular Refreshment.

There are many Crushes, but Only one SUNCRUSH, and that is made by

DALYS LIMITED.

72, CANADA ROAD, DURBAN.

'Phone 21078. Tel. & Cables: "Crescent." P. O. Box 582

Crescent Trading Co. (Pty). Ltd.

WHOLESALE MERCHANTS AND DIRECT IMPORTERS OF HARDWARE

Indian And European Groceries

Indian Drugs And Condiments.

Our Stocks Are The Best Quality And are Always Fresh

Our prices are keen.

We specialise in all kinds of Bombay, Calcutta, and Madras Products.

It will pay you to give us a trial.

Before placing your orders elsewhere benefit by our thirty years' business experience.

Our aim will always be service, quality and satisfaction.

અમારે ત્યાં નીચે મુજબનો માલ જથ્થાબંધ મળી શકશે

એલચી, અફીમચ, અદામ, આરેલી, પીસ્તા, સિંગોદા, ગુલાબનું પાણી, ગુલાબનું સરબત, ફાલુદાનું પાલ, ખારેક, દરાખ, અંજીર, બીસરી, બજુર, રંગ-બાપરી (બાદરૂ) સેલ, કોપરાની ચાદી, પીસેલું કોપરૂ. સુધર ખાખનું કેસર, આર બબાર, બંગળા સાલમ, સફેદ મુસલી, મનોહર લવંગી, સુંઠ, મેકેલા સોપારી, કાઠવા સો., સેવરમની સો., મદ્રાસી સો., ગુલકંદ, તાપા, બરૂચી બાવાનો તબાકુ, આમળાનું તેલ, [illegible] તેલ, ચંબેલીનું તેલ, રોઝવરનું તેલ, કામીનિયા [illegible] ઈસ્પાત, એલ્યુમીનીયમ તપેલા, કપ અને રોસસર્સ, [illegible]-બોમ્બે જરમરાળ, બાલકૃષ્ણ, મોળ, તીખી, મુખવેલ, કોલમ કાળા-ધોળા, મગ, અડદ, તુવેર, વાલ, બદામ બધુર પાપડ છડ મેથી, કલંજ, ઉજર, રાઈ (સરસું) ગરમ મસાલો પીસેલો. વિગેરે.

કોઈ પણ વસ્તુ ખરીદી કરતાં પહેલાં, અમારે ત્યાં ભાવ કાલી ખાત્રી કરશો.

122 VICTORIA STREET, :: :: DURBAN.

INDIAN OPINION

founded by MAHATMA GANDHI

No. 5.—Vol. XXXVI. Friday, February 11th, 1938.

NOTES AND NEWS

Sir Raza Ali And The Franchise

IN an interview given at Johannesburg on the 28th of last month, the Agent General of the Government of India is reported to have said that he favoured a limited franchise for Indians in Natal on the lines of the franchise granted to Coloureds and Asiatics in the Cape Province. Although the Europeans have adult suffrage, he will be quite satisfied if the franchise granted to Natal Indians is circumscribed by educational and property qualifications. In Natal, he stated, the Indian population was only 1,000 fewer than the European population, and to ask for adult franchise would be to create serious apprehensions in the minds of the Europeans. That, he wanted to avoid at all costs. The Europeans of South Africa had taken very far-reaching steps to guarantee their political predominance. He had no objection to that, but he did consider it essential that the Indians should be given a say in the Government of the country. Otherwise, they were denied the only protection democracy conferred upon minorities. As regards Transvaal, the Agent General said the Indians were few in number and of high class, and he saw no reason why they should not be granted adult franchise on the same basis as Europeans. There was no possible danger of Indians in the Transvaal ever dominating the political situation.

Colonial Born And Settlers Indian Association

At the Committee meeting of the Colonial Born and Settlers Indian Association held at the Hindu Tamil Institute, Durban, on Sunday last, Mr. P. E. Pather was elected one of the joint secretaries. The future work of the Association was considered at some considerable length, and a well thought out plan has been mapped out. Members of the Committee felt that the destiny of the Colonial Born Indians lay not with any other organisation but the Colonial Born and Settlers Indian Association. A few of the wealthy members of the Association have come forward to financially help the Association, so that the work may be carried on unhampered.

The Colonial-Born and Settlers Indian Association, Durban, at a meeting held on Sunday passed the following resolution: "That this meeting of the Colonial-Born and Settlers Indian Association hereby records emphatic protest against the policy of differentiation enunciated by the Agent-General, Sir Syed Raza Ali, in the Transvaal in that he advocated the granting of adult suffrage to the Transvaal Indians, by reason of their being high class, and of limited franchise to the Natal Indians. "Such a policy of differentiation is not only wrong and unjust in principle, but also is insulting to Natal Indians. It is against the "izzat" (self-respect) of Indians, and is totally against the principle advocated by Mahatma Gandhi that there should be no differentiation as between Indian and Indian and as between Indian and the other races in South Africa. This Association will strenuously oppose such differential policy."

South African Indian Question

We are pleased to learn that the members in the Central Assembly in India will now tackle the question of Indians Overseas, particularly the question of Indians in South Africa. The Congress members will be armed with first hand information gathered by Seth Govind Das who recently visited South Africa and who is the leader of the Congress Party in the Central Provinces. To us the news is gratifying, for we feel that the time has come when India should take a firm stand against the treatment that is being meted out to the Indians. Hitherto any question raised in the Assembly was invariably smoothed over by the diplomatic replies of Sir G. S. Bajpai. One cannot get away from the fact that without first hand knowledge of the South African question, the questioner cannot answer Sir G. S. Bajpai. Notwithstanding the fact that there exists an Agency of the Government of India in South Africa, it will pay the local Indian community if its representatives paid periodical visits and apprised the Congress of our position in South Africa. Such visits should coincide with the annual Congress. These visits would, however, be futile unless our representatives possessed intelligent knowledge of our position. The money expended in this direction would be well spent.

Slum Clearance

The Natal Indian Congress has communicated to the Hon. Minister of the Interior, on the expropriation by the City Council of the slum area in Mayville and the declaration of the Riverside area as slum. The Congress feels hurt at the Minister permitting the City Council to expropriate the land without any reference to the Congress, which desires to know the Minister's terms of sanction so that steps may be taken to protect the interests of the owners. In so far as the Riverside area is concerned, the Congress protests against the Council's declaration in that no provision has yet been made for housing the Indians who will be dehoused. The Congress charges the Council with criminal neglect in the matter of Indian housing. Helpful suggestions have, from time to time, been made to the Council, which has taken no heed of them. The Congress submits that the conferring by the Minister on the Council, of the power of expropriation, of the Grant Lake area, is an endorsement of the Council's policy of eliminating Indian properties where they happen, in the opinion of the Council, to form a wedge between European properties.

The Land Commission

The Commission that has been appointed to enquire into the purchase of properties in the Transvaal, may, it is understood, include Natal in its enquiry. The terms of reference are not limited to the Transvaal, and it is possible, nay probable, that the whole question and land acquisition in Natal may be enquired into. We think that the matter is being stretched too far, for to our knowledge the acquisition of property by Indians in Natal, has in no way disturbed the status quo in the Province. In any event there is no necessity for such an enquiry in Natal.

Indian Opinion

FRIDAY, FEBRUARY 11TH, 1938

Sir Raza Ali And The Franchise

DURING the last two months Sir Syed Raza Ali, the Agent-General for the Government of India has been speaking on the question of Franchise for Indians in the Transvaal and Natal Provinces. Elsewhere we publish the gist of a statement which Sir Raza Ali is reported to have made at Johannesburg. He suggests that the Transvaal Indians, because of their being of high class, should be granted adult suffrage, and that he would be satisfied if the Natal Indians were granted limited franchise.

We admire the Agent-General for the tenacity of purpose in advocating, at every opportunity, the granting of the franchise to the Indians in the Transvaal and Natal Provinces. No better cause the Agent-General can espouse on our behalf. But he goes further. He bases the claim that the Transvaal Indians are of high class and fewer in number and he should therefore be given adult suffrage. The franchise of the Natal Indians can be circumscribed by educational and property qualifications.

We cannot for the life of us think what prompted the Agent-General to make such a distinction between the Natal and the Transvaal Indians. On what basis he claims that the Transvaal Indian is of high class is beyond our comprehension. It is indeed regrettable that on the eve of his departure, after a strenuous period of three years, the Agent-General should have made such a different distinction between the Transvaal and Natal Indians. For, if the Transvaal Indian is of high class, it naturally follows that the Natal Indian is of a class much below that of the Transvaal Indian.

That such differentiation is a foul reflection on the Natal Indians, as exemplified by the prompt protest entered by the Colonial Born and Settlers' Indian Association.

The South African Indian community stands divided, as it has never been in its history in this country and even Sir Syed has spared no effort to bring the community together. As the days pass the gulf appears to be widening, rather than narrowing. And, the statement that has been attributed to the Agent-General will be incalculable harm to the South African Indian community. It is for the Agent-General to retrieve the damage that has been done. Sir Syed knows full well that the Natal Indian has played his part unflinchingly, in the struggle of the South African Indian community for its existence in this country. The brunt of public work has always fallen on the shoulders of Natal Indians. By that we do not for a moment suggest that the Transvaal Indians have not played their part. They have played a heroic part. All honour to them. But, in making a statement such as that made by the Agent-General one has to be careful not to wound the susceptibilities of any sections of the community. It would be graceful on the part of Sir Syed to refute the statement that has been attributed to him.

In any event, we certainly cannot subscribe to the suggestion made by the Agent-General on the granting of the franchise to the Transvaal and Natal Indians. Indians in the Transvaal have never held the franchise. That is not the case with Natal. Here Indians held the Parliamentary and Municipal franchise. The former was taken away in 1896 and the latter in 1924. A country which disenfranchises an integral part of its population, cannot be termed as being civilised. To disenfranchise a people is to revert to the methods of the dark ages. Natal which boasts of its British traditions should have been the last country to filch the vote from the Indian.

The Agent-General advocates limited franchise to Natal Indians. In this respect we beg to differ from him. Indians in Natal will never "swamp" the European voters. That has been most conclusively proved in the Council elections of the Durban Municipality. In some of the Durban wards the Indian had a preponderance of votes. He had the opportunity to put forward his own candidate. But such an attempt was never made.

We agree with the Agent-General that the Indian community should never agree to a separate electoral roll. That would be suicidal.

In our claim for franchise let us not differentiate as between one Indian and another. If franchise is to be granted to the Transvaal and Natal Indians and it is inevitable that it will be sooner or later, let there be no distinction between the Transvaal and Natal Indian voter.

That Non-European Front

At the farewell reception given by the Natal Indian Congress to the Agent-General for the Government of India, Sir Syed Raza Ali and Lady Ali, at Johannesburg, the Minister of Mines, Labour, Education and Social Welfare, the Hon. J. H. Hofmeyr, uttered a word of warning to the Indian community to dissociate themselves from the formation of a "non-European Front" in South Africa. The Front is alleged to be between the Bantu, Coloureds and Indians with the latter as the guiding factor, said Mr. Hofmeyr. "I hope that you will have nothing to do with such an enterprise,

You will do yourselves no good, but you may do yourselves a great deal of harm. There is a great danger that the movement may be used by not entirely disinterested parties. Mr Holmeyr is a friend of the Indians. That has been proved beyond any doubt. In the Cabinet and outside the Cabinet, the Indian has in Mr. Hofmeyr a champion, to whom justice and fairplay are synonimous to religious fanaticism. To him anything that borders on to injustice is a breach of the trust that God has reposed upon man. When such a person utters a warning one has to take note of.

We know of no one in our community who is toying with this idea of forming a non-European front. It may be that in the Cape which is a freer Province than the other two Provinces, some may be moving in that direction. But it has not come to our knowledge that either in the Transvaal or in Natal, the Indian community has lent itself to such a movement.

The Agent-General replying to the ministers warning said "might I put it to you of reasonable persons, that you cannot blame the Indian for toying with the idea of a united non-European front, having regard to the treatment meted out to him politically, socially and economically." Having said so much the Agent-General has advised his countrymen not to have anything to do with such a movement.

We agree with Sir Syed Raza Ali, and he could not have put the case of the Indian more succintly.

The Union Government shows no difference between the Indian and the Bantu. For the moment we leave out the Coloureds, as a race they would be absorbed with the Europeans of the country. In enacting laws against the Indian, the Government takes no consideration of the fact that the Indian has centuries of culture behind him. He is subjected to the same position as the Native. The Native has not the vote, so has not the Indian. The Native is restricted in the railways Trams, Post office, Public buildings, and Lifts. So is the Indian. And to add to this tale of woe, the Indian is not permitted to walk in the streets of Bloemfontein. Not a session of Parliament passes without some legislation being enacted against the Indian. The Cape town Agreement which was hailed as the Magna Charta of the Indians in this country, has been treated as a mere scrap of paper.

Can one, therefore, blame the Indian, as the Agent has said, for toying with the idea of a non-European front?

However, the warning coming from a friend of the Indian, and the Indian community would be well advised to take it to heart. Our sympathy should always be with the Bantu, but the idea of forming a non-European front must be further from our minds. Such a front will, we feel sure, not be used either in the interest of the Bantu, but in the interest of those who lead it.

NATAL EDUCATION

THE Natal Provincial Education Inquiry Commission which was appointed about two years ago, has now issued its lengthy report. The commission which consisted of Mr. F. N Broome K. C (the chairman) and some of the ablest educationists in the country, has recommended some drastic changes in the Natal Educational system. The report has been well received by the European community. Dealing with Indian education the Report goes on to say that in regard to Indian education it should be the policy of the Administration to create as many separate Indian girls' schools in the European areas as possible by segregating the boys and girls in different schools, the use of the present mixed schools [illegible] required. It has recommended that new schools be designated for either boys or girls, but not for both.

Where it is possible the Commission urges that Indian women teachers should be employed in girls' schools but, until a sufficient number is available, Coloured or European women teachers should be employed.

To increase the number of Indian women teachers, the Commission has recommended that, to make the profession as attractive as possible to women candidates, salary conditions and other conditions of service should be improved and special inducements offered to promising Indian girls.

As regards existing Indian teachers, the Commission recommends the abolition of the "post" system and suggests the introduction of a system whereby Indian teachers would be appointed on qualification.

As regards compulsory free education for Indians, it is recommended that compulsion should be introduced gradually by choice of suitable districts in which a definite age and standard shall be prescribed for school attendance. Where sufficient facilities for primary education exist, it is recommended that attendance should be compulsory up to Standard VI from the age of seven to 14 years.

A hostel at Sastri College is [illegible] recommended and it has also been [illegible] that the question of a girls' hostel should be discussed by the Administration with the Indian community, the site suggested being Mitchell Crescent School. The two hostels are estimated to cost £30,000.

On the question of school term the Commission proposes that a three term year should be introduced into Natal. At present a four-term year is in vogue but now the Commission proposes that the school sessions should be approximately as follows: February 15 to May 21, June 7 to September 17, October 5 to December 21. A total of 197 days.

We have not had the opportunity of studying the full report, but if the above is all that affects Indian education, then we are sadly disappointed with the Commission. The subject will be dealt with editorially in our next issue.

THE CIVILIZATION OF TO-DAY

I

We are again on the threshold of a world war. The smouldering fire has already burst into flames, and malignant forces are at work to fan them into a mighty conflagration. The [illegible] and cast a gloom over the peace-loving sections of humanity. Time and again human civilization has been at stake and the proudest achievements of the shining geniuses of the world in the realms of arts and architecture, science and literature, philosophy and religion have been decimated beyond recognition by the ruthless fury of the warring nations. For when the trumpet of war blows and passion runs high, the pretences of civilization disappear altogether and all human considerations are to the four winds. The beast helplessly reels back into the beast and is driven to the perpetration of crimes which he would shudder to think in peaceful times. The epoch-making scientific discoveries and inventions are converted into powerful engines of destruction only to make holocaust of the fairest fruits of human thought and culture.

Indeed, scientific inventions are not bad in themselves. For, if the inventive genius is not sacrificed to the warring instincts of nations but is pressed into human service to advance the common well-being of mankind, it would be hailed by every right thinking person as a great liberating force in human society. Sir Oliver Lodge has rightly pointed out in his *Modern* [illegible] that every scientific discovery can be made [illegible] Any discovery made by a group or by an individual becomes thereafter the property of humanity and the world is advanced a step further. The power to produce ingenious things and use them is excellent; but the gratuitous bringing about of catastrophes by their means is diabolic. That is what war does; it brings about, on purpose, devastation which is peace we regard with special abhorrence. When the nations, he further adds, "are working hand in hand as scientific discovery and invention, as well as in arts and crafts of every kind, when they recognize each other's good work with real enthusiasm and draw together and feel friendly and rejoice in [illegible] progress—then sudden [illegible] this attitude, at the dictation of a few frenzied newspaper proprietors and convert the weapons which scientific investigation has made possible, into engines of destruction and slaughter—that is monstrous and detestable."

No truer words have been more timidly uttered. The prostitution of genius,

By THE EDITOR

"Prabuddha Bharata"

scientific or other, has become the normal order of the day. Every nation possesses, though in a limited number, a group of creative geniuses, and their productions, while being inestimable treasures and heirlooms of humanity, have in all ages served to enrich the life and culture of mankind; for their monumental contributions to the sum total of human progress cannot remain cooped up within the four walls of a particular nation or a continent, but become the common properties of men and are loved by all to the greatest benefit of human society in general. But when the healthy spirit of emulation is supplanted by that of blind competition and rivalry, when land-grabbing instinct, and greed for pelf and power become the ruling passion of the people, these creative forces are harnessed to the wheel of destruction, and the fair face of the earth is besmirched with the innocent blood of millions. The masses, the backbone of a nation, become the sacrifice. Above their heads are exchanged challenges for causes of which they know nothing and for stakes which are of no interest to them. Across their backs, bleeding and bowed, takes place the struggle of ideas, while they themselves have no share in them. For their part they do not hate. They are the sacrifice, and those only hate, who have ordered the sacrifice. Such are the ghastly tragedies that are being enacted in the name of politics and national efficiency on the theatres of the East and the West to-day.

B. W. CAREY
—Jeweller—
344 West Street, Durban
For best value in Jewellery & Watches of all makes.

Moreover, the intellectual giants of a nation are debarred in times of war from exercising their freedom of thought in the cause of universal peace and goodwill. This method of stilling into silence the voices of the masterminds of the world raised in support of the innocent and the oppressed, has been a decent development in the political life of the West. "Integrity," says Sir S. Radhakrishnan, "is lost and truth-seeking has become the handmaid of state policy. In the belligerent countries at the present day the intellectuals must think, if they think at all, in one particular way. If they show any independence they do so at the risk of their lives or their freedom of action. There is no use of making any profession of impartiality. We must think to order... Before our eyes we see how intellect has become the servant of diplomacy... spiritual powers are being exploited for temporal purposes. Religion is made to turn the mills of state authority."

To render confusion worse confounded Occidental philosophy has moreover begun at the present day to put a premium on the pragmatic values of human life. "The prejudice of the plain man is the seed of the plant of this new philosophy. The democratic movement has come to stay, not merely in politics where its value is undoubted, but also in art, literature and philosophy. The absolute idealists may dream sweet dreams of the unity of all life and the mystic apprehension of the Infinite. But these have no place in philosophy where restlessness is regarded as the truth of things. Men are suffering from the fever of violent motion and so they make a philosophy of it...Pure contemplation, aesthetic ecstasy or reflection on the end of life is dismissed as mystic raving or poetic dreaming...Anti-absolutism may be set down as the chief characteristic of the new philosophies." In fact these pragmatists have begun to accentuate and extol the material advantages of life with the result that the sublime philosophical speculation stands to-day in danger of being dragged down from its empyrean height of absolution to the lowest level of sordid utilitarianism. It is but a truism that philosophy and religion are but the diverse and reverse of the same shield of spiritual life, they differ only in their method of approach to reality. Ultimately both harmonize and meet at a point where humanity, nay, the entire creation, stands an indivisible whole. But when this lofty mission is forgotten, utilitarianism becomes the supreme interest in human life and conduct, and blunts every free and bold speculation on the ultimate destiny of mankind.

(*To be continued*)

THE LIFE OF THE SPIRIT

By THE EDITOR
Prabuddha Bharata

THE meaning of our life is bound up with the mystery of what we are. The materialists mistake. Our life does which is the limit of the spirit. People ignore the evidence for the reality of their life. Because the visible and everchanging world around them enchants their senses, and as such they cannot lift their eyes from the dale of earthly life to the peak of the soul. The *Katha-Upanishad* says: "The Self-existent One has rendered the senses so [illegible] Therefore a man sees the external but not the internal self. Only perchance, some wise man wishing for immortality turns his eyes inward and beholds the Self that resides within". The ordinary run of people need to know about the existence of the soul [illegible] their life meaning and direction. That the soul exists and that it is eternal can hardly be proved by means of arguments. Nor can it be defined in terms intelligible to common people. Besides, definitions are powerless to convince any man, however intelligent he may be, of the existing soul. Once in one of his private letters Leo Tolstoy pointed out the difficulty of definitions in this connection: "God and the soul are known by me in the same way that I know infinity: not by means of definitions, but in quite another way. Definitions only destroy in me that knowledge. Just as I know assuredly that there is an infinity of numbers, so do I know that there is God, and that I have a soul. So to the knowledge is indubitable, simply because I am led to it unavoidably. To the certainty of the infinity of numbers, I am led by addition. To the certain knowledge of God I am led by the question, 'Whence come I?' To the knowledge of the soul I am led by the question, 'What am I?' And I know surely of the infinity of numbers, and of the existence of God, and of my soul, when I am led to the knowledge of them by these most simple questions."

The questions—Whence come I? And What am I?—may be simple to those whose hearts are exceptionally pure and who are by nature spiritually inclined. But what is the way for the ordinary people who are engrossed in the fleeting pleasures of the world? The *Gita* advises such people to approach those persons who have realized the Truth. Those who have only theoretical knowledge of the soul are not meant here, but those who are seers and not mere thinkers. A sharp line of demarcation is always drawn between seers and thinkers. The seers are those who have realized the ultimate truths much more intensely than ordinary people realize facts around them in their waking state. [illegible] whom the spiritual life is not merely book-learning but coming face to face with the truths that transcend the senses. The mere thinkers are more or less philosophers and metaphysicians who are occupied by subtle speculation and are satisfied with it. In one of his essays John Ruskin brings out the difference between the two classes of men: "The more I think of it I find this conclusion more impressed upon me, that the greatest thing a human soul ever does in this world is to see something and tell what it saw in a plain way. Hundreds of people can talk for one who can think, but thousands can think for one who can see. To see clearly is poetry, prophecy, and religion all in one."

Now, before an aspirant approaches a seer, he must possess certain qualities of the head and heart. The *Gita* says: "Have the knowledge, by prostrating thyself, by questions, and by service; the wise, who have realized the Truth, will instruct thee in that knowledge." The first thing is humility, without which an aspirant can hardly be fit for acquiring self-knowledge. Sri Ramakrishna used to give some very apt examples showing the need of humility in one's spiritual life. The first example is that of rain-water, the second, that of the nest of the sky-lark; and the third, that of iron. Rain-water will never stand still on high ground, but will run to the lowest level. The nest of the sky-lark is on the earth below, but it soars high into the sky. Iron must be heated several times and hammered a hundred times before it becomes good steel. Then only it becomes fit to be made into a sharp sword and can be bent in any way one likes.

It is said that Sankaracharya had a disciple who served him for a long time, but he did not give him any instruction. Once when he was seated alone, he heard the foot-steps of someone coming behind. He called out, "Who is there?" The disciple answered, "It is I." Then Sankara said, "If the word 'I' is so dear to you, either expand it indefinitely or renounce it altogether."

The second qualification needed for an aspirant is questioning. One must have a strong yearning for the knowledge of the soul and put the question to a seer. As the child beseeches its mother with importunity, so an aspirant must be very earnest to know the Truth from a wise man.

The third qualification is service. Personal services to a preceptor constitute the holy company of a wise man and an act of obedience. Holy company is like the heart of a neophyte and spirit of obedience trains his body and mind making them fit to receive the knowledge of the soul.

These three things, namely, humility, questioning, and service go to show that a spiritual aspirant cannot serve two masters in the very beginning of his career. The two masters are the ego of the aspirant and the instructions of a genuine preceptor; the aspirant must choose the latter so long as his mind is not trained and his heart, pure.

In connection it may be interesting to give an incident from the life of Jesus, which shows the spirit of a good teacher. One day Jesus said to his disciples: "Tell me, how do people understand my teaching?" And they answered: "Some think that you teach as some that John taught; others say that you teach what Isaiah taught; [illegible] teachers like Jeremiah and that you are a prophet."

"Yes," said Jesus, "but how do you understand my teaching." And Simon Peter said: "I think you teach that the spirit of God lives in every man, and that therefore every man is a son of God." Jesus said to him: "You are happy to have [illegible] Simon, [illegible] could have [illegible] you, but [illegible] have [illegible] God dwells in me. It is not I by my [illegible] that have shown to you, but God, my Father, has Himself shown it to you." This is what [illegible] used to say only in different language. He used the similes of the pot-light and the rain-water. The gas-light shines unequally on different places. But the life of the light, namely, gas, comes from one common reservoir. So the true religious teachers of all countries and ages are like so many lamps, and though there is manifold the life of the spirit, flowing constantly from one source—God. Then, again, the rain-water, falling from the roof of a house, flows down to the ground through pipes having their mouths shaped like the head of a tiger or a bull, and appears to come out of a tiger's or a bull's mouth, but in reality it descends from the sky; even so the eternal truths that come out of the mouths of godly men are not uttered by those men themselves, but in fact, descend from the Kingdom of Heaven. It is why the Hindu scriptures of all sects [illegible] enjoy the spiritual aspirants to look upon their preceptors as veritable representatives of the Divine Person.

Heritage

II

All the great teachers of the world [illegible] the point that those who would follow their teachings must do [illegible] words but in deeds. Those who seek after the life of the spirit must be ready to give up any clinging to their bodily life and undergo infinite toils and troubles to save their true life. The best way to the spiritual life is to live in the world in a spirit of detachment. Because attachment to the things of earthly life is the source of all our pleasures and pains. This does not mean an escape from the problem and dangers of our life in this world, nor does it mean a slinking away from our duties and responsibilities thereof.

Men get attached to things other than those of the spirit due to their expectations. Therefore the *Gita* again and again asks the spiritual aspirants never to expect rewards of their actions. It points out that the secret of true success in one's spiritual endeavours consists in cultivating the virtue of non-[illegible].

"O" the disciples of Jesus said to him, "Your teaching is hard. Increase our belief that it will be well with us if we live as you teach us." Jesus understood that they wanted to know what reward they would win for living the life of the spirit, and he said to them, "Faith is not the belief in rewards; it is a clear understanding of what life is. If you clearly understand that your life is in the spirit of God, you will not expect any reward. A master does not thank a servant for doing his duty. And a servant, if he understands that he is a servant, is not offended at this, but does his work and knows that he will receive what is due to him. So you too should fulfil the will of the Father and understand that you are servants; and do not expect reward for doing your duty, but be content with what you get." Then Jesus told them a parable to show how seekers after the life of the spirit should live in the world: "A master planted a garden, and dug it and arranged it and did everything to make it yield as much fruit as possible. And he sent labourers into the garden to work, gather the fruit, and pay him according to agreement. And when the time came the master sent a servant to receive the payment; but the labourers had forgotten that the garden had not been planted and arranged by them and that they had come when it was ready; and they drove away the master's messenger empty-handed and lived in the garden as if they were the masters, not considering that the garden was not theirs and that they lived in it by permission of the master. Then the master sent [illegible] to remind the labourers [illegible] duties, but they drove him away too. Then he sent his son. And the labourers thought that if they killed the son they would be left to themselves. So they killed him. What was the master to do? He could only turn out the labourers and send others in their place.

"The master is the Father; the garden is the world; the labourers are the men; the payment is the life of the spirit; the messengers from the master are the holy men who remind people that they should live, not for their bodies, but for the spirit. People who have gone astray imagine that life is given them for bodily welfare, and not for the fulfilment of the will of the Father, and they kill in themselves the life of the spirit and so lose their real life." This single parable of Jesus, self-explanatory as it is, speaks volumes to show clearly what the life of the spirit is and ought to be. The Father, spoken of in the parable, is the Supreme Soul and is the self-existent Principle dwelling in all beings and ruling them from within. The souls of all beings are just like the bubbles in the vast expanse of water. If a timber be thrown across the flowing Ganges, one side of the water will appear to be separated from the other. In the same manner, the ego makes the individual soul seem different from the Supreme Soul. In fact, there can be no division between them. To live in the light of the Supreme Self constitutes the the real life of the spirit.

III

The Vedanta lays stress on three great requisites for the attaining of the life of the spirit. Firstly, a human body, since the human mind residing in the body is the nearest reflection of the Supreme Self. Novalis said: "There is but one temple in the Universe and that is the Body of Man. Nothing is holier than that high form. Bending before men is a reverence done to the Revelation in the Flesh. We touch Heaven when we lay our hand on a human body!" While commenting on this holy utterance, Thomas Carlyle remarked: "This sounds much like a mere flourish of rhetoric; but it is not so. If well meditated, it will turn out to be a scientific fact; the expression, in such words as can be had, of the actual truth of the thing. We are the miracle of miracles,—the great inscrutable of God. We cannot understand it, we know not how to speak of it; but we may feel and know, if we like, that it is verily so." The mystics and seers of all times and countries bear testimony to the greatness of the human body as being the greatest sanctuary of the Supreme Soul.

The second requisite is the intense desire to be free from birth, death, and so forth. This desire is the holiest of all human desires and is held by the Vedantists to be very essential in the life of the spirit. In this connection, Swami Vivekananda observes: "Though our means of realization vary according to the difference in sects and individuals—though different individuals may lay claim to their special rights and means to gain knowledge, which vary according to their different stations in life,—yet it can be said in general without fear of contradiction, that without this *Mumukshutwam*, realization of God is impossible."

The third requisite is the coming in direct contact with the great souled men. This point we have already touched upon in our drawing a distinction between seers and thinkers.

IV

The life of the spirit is an art inasmuch as it aims at striving to attain the Beautiful which is latent in every man. In this sense, mysticism is an art which promises the unfoldment of the Beautiful. The unfoldment of the Beautiful [illegible] the [illegible] living in the plane of the spirit constitutes mysticism. Living the life in complete harmony with the transcendental order is the goal of the spiritual life. The true art of life culminates in the life of the spirit, the latter again consists in the conquest of nature by the spirit so that an aspirant may have the greatest chance of growing inwardly, an inner growth is the soul growth of man.

School Sports Fees

IN the Indian schools for some years children have been made to pay monthly sports fees. The matter came to a head last year at Sastri College by students refusing to pay these fees on the ground that no statement of the fund had ever been published. It seemed for a time as if there was to be a kind of struggle between the Principal and his pupils. The Principal refused to readmit the students in the matter though after the question had been raised by them there was no publication but [illegible] made to the parents [illegible] of admission with no [illegible] to pay the sports fees. The pupils evidently took it that their children [illegible] admitted unless they [illegible] it was. The Colonial [illegible] Indian Association has been advised by the Natal Education Department that the question of payment of sports fees is a domestic arrangement within the the schools and is in no way governed by the Department's Regulations. This makes it abundantly clear that the parents or their children have a say in the control and administration of the fund. As the position in all Indian schools is the same [illegible] statements of accounts are ever published we think the parents should not rest [illegible] school in which they are [illegible] makes an arrangement for the adequate [illegible] their children [illegible] But the question [illegible] for [illegible] sake of the poor who [illegible] selves to educate their children [illegible] fees at times might be more than they can bear.

Things In General

An Appeal For Tolerance

"MANKIND, which has survived all the threats of plague and famine throughout many generations, is now in danger of destroying itself with the scientific weapons that it has created." That was the view given to members of the Durban Home of England Luncheon Club by Mr. A. Eaton, M.P. He said that the world must evolve a new attitude towards life if it was to survive. Continuing Mr. Eaton said, "With the creation of machines for destruction half the world lives in fear of the other half. This fear has destroyed more happiness than all the famines and pestilences of the past. We are intellectual, civilised barbarians making machines to destroy ourselves. The interior of the world to-day are greater than history has ever known. They are the result of our stupidity. The weaker subject nations who cannot manufacture the means of destruction are brought to a state of misery by the powerful civilised countries."

A Send-Off

Two popular teachers at the Ladysmith Government Indian School, in the persons of Messrs. Sookraj Chotai and V. K. Naidoo have been transferred, the former to the Pinetown Government Indian School and the latter to the Depot Road School. Mr. Sookraj Chotai is a keen sportsman and identified himself with cricket, tennis and football. He was interested in the social and religious uplift of the Hindu community of Ladysmith. Farewell receptions were given in his honour by the K. R. D. I. P. I. A. Sports Association and the Siege Town Tennis Club. His manifold services were extolled by various speakers. The Young Hindu Cultural Society, the Arya Samaj also accorded Mr. Chotai farewell receptions at which presentations were made to him. Those assembled at the receptions were an indication of the popularity that Mr. Chotai enjoyed.

"Hands Off" Warning To Kenya Indians

"Hands off to Kenya Highlands" was the warning issued to Kenya Indians by Lord Francis Scott at a public meeting held recently in Nairobi, addressing his constituents before leaving for London by air with his wife who is to undergo an operation. "We won't tolerate interference from the Indians, the Government of India or anybody else on the subject," he declared. Recently a native political organisation among the younger Kikuyu has joined hands with the Indian politicians in objection to the proposed Order-in-Council reserving the Highlands for white settlement.

Head-on Collision

Early Sunday morning last, four Indians and a Cape coloured woman were hanged to death in a head-on collision on the Johannesburg-Pretoria road. The collision between the two cars is believed to be one of the worst that has ever taken place on a thoroughfare notorious for the number and frequency of its accidents. The dead are: V. K. Pillay, 22, an Indian; Sarah Jackson, 20, a Cape Coloured woman; K. Padiachy, 19, an Indian; Aralan Mohamed, 19, an Indian woman, and M. Chetty, 23, an Indian. The injured are R. Naidoo, a young Indian; the solitary survivor of a carload of six passengers, Mr. M. P. M. Hehr, 24; Miss H. Sol, 19, and Miss D. Hesen, 16, all three of whom were travelling in a car which came into collision with that bearing the Indians. The scene of the accident was the long stretch of road near the Kwaggas air station. The crash occurred at about 2-30 on Sunday morning when the Indian's car was on its way back to Pretoria from Johannesburg.

Nizamia Muslim Society

Mr S. E. Kader, secretary of the Nizamia Muslim Society (Maritzburg) writes:—To-day is the festival of Khut-Azha and our Muslim brothers from all over the world are gathered in the holy places of Mecca to perform the most solemn duty of pilgrimage. The Nizamia Muslim Society will cater for the poor Muslim families by distribution of Eid hampur and cash. The society also wishes the Muslim community a hearty and happy Eid-ul-Azha.

Back From Mecca

Mr. Amod E. Moola, a Director of the firm of Messrs. M. M. Amod & Co. (Pty) Ltd., of Ladysmith, arrived in Durban on January 26. He has been on an extended tour to Mecca, Medina, Egypt, Dutmakha, India and other places of interest, the trip having taken over 17 months.

Time Signal For Stanger

A time signal drop being mounted from the Stanger Electricity Supply Power Station has been inaugurated as from Tuesday. In future it will be sounded daily at 8 a.m., 1 p.m. and 5 p.m. (Sundays excepted).

Increase Of Wages In The Printing Industry

We are informed by the Secretaries of the National Industrial Council of the Printing and Newspaper Industry of South Africa that at the recent special meeting of the Council, held at Capetown, the National Agreement has been amended in certain respects. The attention of the employers is drawn to the following alteration in wages paid to employees on the first day of February 1938 —

(1) The minimum rates laid down in Table 1, Scale 1, are increased by [illegible] per week and Scales 2, [illegible] and [illegible] respectively

(2) Employees on Wage Scales other than journeyman to receive the following increases —

Wages under £3 per week [illegible] per week

Wages of £3 and under £4 increase 3/- per week

Wages of £4 and over increase 4/- per week

(3) The wage rates for bag making employees are also being adjusted and will be supplied to the firms concerned at an early date. In the meantime the increases specified in paragraph (2) hereof are to be paid.

The 5/- per week increase in journeymen's wages is made up as follows: 2/6 per week is due to begin on April, 1938, on the strength of the Retail Price Index for the last quarter of 19[illegible]. The December Index indicates the possibility of a further 2/6 falling due on 1st July, 1938. The Industrial Council agreed to advance the date of application of these two wage-increases to the first pay-day in February. It was further agreed that as printers and other employees on the low [illegible] were seriously affected by the cost of living, they should also participate in the cost-of-living increase of wages.

Obituary

Death Of Mr. D. Lalloo

On Friday last there passed away at Dannhauser Mr. D Lalloo (Kunwar) Chootai, the son of late Mr and Mrs. Lalloo Vanmalli. He was born and educated at Newcastle. After learning his tailoring trade at the well known tailoring firm in Dundee, the Northern Tailors, he went to India, whence he returned, about a year ago, to establish a shop of his own at Dannhauser. He deceased was ailing for the past [illegible] months and despite the best medical attention he passed away. He was 33 years old. The remains were cremated at the Dannhauser Indian Crematorium, where the cremation ceremony was conducted by Pandit Ramsunder Patak of Dannhauser, before a crowd numbering [illegible]. The deceased was liked by all, and the wreaths bore testimony to that

India Letter

(From our Own Correspondent)

Mr. Nariman At Beawar

MR. K. F. NARIMAN, president-elect of the Rajputana and Central India Students' Conference was given a rousing reception on arrival at Beawar. Hoisting the national flag, Mr. Nariman said, "This flag is the living symbol of national freedom. Be prepared to sacrifice anything, even your life if necessary for this flag. Congress has accepted offices, but offices do not mean freedom. That task is to be pursued and you are the torch-bearers of that pursuit."

Why Glorify War?

"*There has not been greater need in recent years than at the present time for preaching the gospel of International brotherhood and the avoidance of the horrors of war,*" said Principal P. Seshadri of the Government College, Ajmere, Calcutta, in the course of his presidential address at the meeting of the Internationalism and Peace Section. He deplored the conditions in Spain and unprovoked Japanese aggression in China. He urged that the members of the teaching profession should advocate the right ideals of conduct to the younger generation so as to ensure the world peace by gradual elimination of mischief on the part of humanity. Principal Seshadri was of opinion that "the section of the annual All-India Educational Conference will have done enough if it can ensure the effective teaching of this subject in schools and colleges." In this connection, he referred to the work of the committee of educational experts of the League of Nations. He emphasised the need of teaching geography in its humanistic aspects and made clear that history should be revised so as to make it free from racial bitterness and referred to the recommendations that have already been put forward by the Educational Experts' Committee of the League of Nations.

Indian Women Stage First "Sit Down" Strike

For the first time in the history of India, peasant women have staged a sit-down strike. They sat down in front of the ploughs of contractors working for the Nabob of Rossanabad (Calcutta.) Some of them with babies in their arms lay prone on the ground in front of the ploughs. Their action was supported by the labour movement for better living conditions for the peasants. The court at which were given two months' imprisonment each for their action.

Zanzibar Clove Business Has Fallen By 90 p.c.

Remarkable tribute to the intensity of the Indian boycott of Zanzibar cloves is furnished by the November trade figures published recently in New Delhi. The total value of imports from Zanzibar and Pemba in November this year was about Rs. 18,000 as against over one and a-half lakhs up to November of the previous year—in other words, trade with India has fallen by nearly 90 per cent.

Jawahar-Lothian Talks

It is understood that not having been quite sure of the possibility of meeting Pandit Nehru, Lord Lothian had no particular plans made before leaving London as to what specific problems of Indian politics he would discuss with Pandit Nehru, with any degree of bearing on the future plans of British statesman with regard to India. Even so, it appears that the tenaciously held conceptions of Lord Lothian about "the integrity of the British Commonwealth" and the scheme of "Federated Indian States and British Provinces of India" have proved a stumbling block to any material profit coming out of their meeting.

Oldest Observatory In India

The Centenary of the Trivandrum Observatory was celebrated recently at Trivandrum under the presidency of the Dewan, Sir P. C. Ramaswami Aiyar. The Observatory is one of the oldest in India, having been established in 1837.

Ban On Liquor Advertisements

From January 1, 1938, all advertisements of liquor have become illegal. This prohibition of the publication of advertisements extends to their display in any manner (eg. on hoardings) and to their appearance in any publication of any kind which is printed and published in the Madras Province. Newspapers and other publications coming from outside the Province are under no such disability.

Indian Students' Protest

A resolution passed at the All-India Muslim Students' Conference held in Calcutta demanded the removal of a museum of a memorial tablet of the Black Hole of Calcutta. It was also urged at the Conference that all-Indian universities should change mono-grams which contain the symbol of British imperialism.

Governors Override Provincial Autonomy

An unconfirmed news-message indicates that a Dehradun magistrate has launched a prosecution for sedition on direct orders from the U.P. Governor. The U.P. ministry was not consulted. From the province of Bihar comes another such message which discloses a confidential circular issued by the Chief-Secretary to the Bihar Government to the commissioners and district magistrates of the province. The district authorities are required to take orders only from their superiors of the permanent civil service. The circular is looked upon as an attempt to enclose the provincial ministry and their parliamentary secretaries in a vacuum with no authority over the civil service. Congress ministries are functioning in these two provinces. If true, the Dehradun order and the Bihar circular are believed to be a very serious case of interference with the working of provincial autonomy. News comes from Assam that the Governor has sent a written message in his special responsibility to the Provincial Assembly requesting it to consider a supplementary grant on the ground that no minister had formally presented the motion for a supplementary grant, the speaker refused to entertain it.

The Mailed Fist Again

Replying to the welcome address given by the European Association (Calcutta), Lord Brabourne, Bengal Governor, drew a distinction between detenus and convicted prisoners and said, "Any suggestion of general interference with judicial sentences by Executive government raises a question of much wider scope...You need have no fear that my Government, for the sake of any immediate or transitory political advantage, will lend themselves to a course which would involve undermining the basic sanction of law."

Allahabad District Political Conference

The Conference recorded the view that the abolition of the Zamindari system was essential in order to ameliorate substantially the condition of the Kisans, but pending the attainment of that end the conference commended the numerous other demands for the acceptance of the Government. Among other resolutions, the conference passed one calling upon the Kisans to pay in full rents of the current year and declaring that any worker found practising non-payment should be subjected to disciplinary action. It may be added that the first task of the U.P. ministry was to order the suspension of all legal proceedings in regard to arrears of rent.

The Sporting World

By "Rambler"

Non-European Boxing

BENNY SINGH, fighter turned promoter, announces a non-European boxing tournament in the Durban City Hall on March 26, when Dick Gregson and Mandie Dixon will meet over 12 rounds for the non-European lightweight championship of South Africa. Next to Herbert, who holds decisions over Gregson and Williams, will be on the same bill in a ten round match against Martin Khumalo, who was noted for his first-round knock-outs, while three lively preliminaries will be arranged.

Ottomans Win By Five Runs

Two cricket matches were played at Currie's Fountain, Durban, during last week-end, one in each division. In the "A" section Ottomans and Hamidia both did well to finish for a point. But by a narrow win by five runs on the single innings Ottomans have just evaded this fate. In the other match Star has overreached its position in the League and are now assured leaders in the "B" section.

Hamidia College were set to bat first and except for a splendid second wicket partnership between Ishmail and Mandie, the rest succumbed rather easily, the side being out for 71. Ebrahim 21, Mandie 20.

Ottomans fared no better in their attempt, for, with the exception of the Timol brothers and the veteran A. G. Kadi, the others did nothing, the innings realising 77 (A. I. Timol 21, E. I. Timol 21, A. G. Kadi 20).

Hamidia College in their second innings were 12 for six wickets when stumps were drawn.

In the match between Star and Hamidia, the former batting first hit up 129, of this total Docrat scored 50 and A. B. Khan 44. Hamidia were at sea to the bowling of Jeena and Docrat, who took 4 for 12 and 5 for 10 respectively to terminate their innings at 56. Star going in for the second time knocked up 92 for seven when stumps were drawn, Docrat again coming to light with 36. Star won on the single innings by 71 runs.

Cricket At Vereeniging

At Vereeniging, on Sunday January 30, an Indian team from Johannesburg visited the township to play a friendly game of cricket on the first occasion for 20 years. The home team won the toss and elected to bat, scoring 96 runs. The visitors replied with 61 runs, thus winning on the first innings by 35 runs. The return match was postponed. The Johannesburg captain thanked the Vereeniging "C" for the cordial welcome and kind hospitality extended to his team.

Social And Personal

MESSRS. Jairaj Somaroo, Joakim Thomas and Ebrahim Peerbhai, are the new members of the Ladysmith Town Council.

* * *

Messrs. K. C. Naidoo, M. Joseph and V. G. Augustine, arrived at Ladysmith after spending their holidays at the Coast.

NEW-PROCESS

Mobiloil

GIVES LONGER LIFE TO YOUR ENGINE

The New-Process makes this possible!

ન્યુ-પ્રોસેસ

મોબીલ.ઓઇલ

તમારાં એંજીનને વધારે લાંબુ આયુષ્ય આપનારૂં છે.

VACUUM OIL COMPANY OF SOUTH AFRICA LIMITED

YOU CAN'T BE LATE
WITH
ROAMER
Obtainable in
15 & 17 Jewels Gold or Rolled or Crome

Latest Style and Design

દુનીયાનું જીવન ચબતસર હોવું જોઇએ અને તેથી નિયમિતતા કીળવવી જોઇએ.

રોમર ઘડીયાળ તમારો વખત સાંચવશે.

૧૫ અને ૧૭ જુવેલ્સના રોલ્ડ ગોલ્ડ અથવા ક્રોમના કેસમાં રોમરના વધુ સેટેસ્ટ સ્ટાયલ અને ડિઝાઇનના છે.

Sole Distributors
PATEL AGENCIES (Pty) Ltd.
'Phone 33-2081. P. O. Box 6092.
No 1a KORT STREET, JOHANNESBURG 1310

EARNING POWER SENT TO YOU BY POST
You can have a College training in almost any career for a few shillings monthly.
STUDY AT HOME IN YOUR SPARE TIME
HOW TO STUDY
[illegible]
THE BENNETT COLLEGE LTD (SOLD)
232, Gray Street, Durban

Indians In South Africa
Relate within the Empire
and
How they are Treated.
By Henry S. L. Polak.
Price 2s.
To be had from:—
INDIAN OPINION,
Phoenix, Natal

ALICE STREET and 96a LEOPOLD STREET
DURBAN.
SPRINGBOK SERVICE STATION
Always At Your Service
DAY And NIGHT
for
Petrol, Oiling, Greasing and Repairs
and for Parking Your Car

સ્પ્રીંગબોક સર્વીસ સ્ટેશન
તમારી મોટર પાર્ક કરવી હોય, પેટ્રોલ જોઇતું હોય, ઓઇલીંગ અને ગ્રીસીંગ કરાવવું હોય કોઇ પણ જાતનું રીપેરીંગ કરાવવું હોય તો અમારે ત્યાં આવજો.
તમારી તહેનાતમાં અમે રાત અને દિવસ હાજર રહીએ છીએ.

'PHONE 2-3448 OR 2-0247. 1370

PRABUDDHA BHARATA
OR
AWAKENED INDIA
A high class English monthly conducted by the Order of Ramakrishna Order. It is devoted to Universal Religion, Indian Culture, Education, Art and other topics of international interest.
41st year from 1936
Annual Subscription: Inland 12s. 6d. Foreign 11 Shillings.
Teachings Of Sri Ramakrishna
Aller Flowers
The Religion & Philosophy Of The Gita
Message Of Our Master
Spiritual Talks
Apply for a complete Catalogue:
The Manager, ADVAITA ASHRAMA,
4, Wellington Lane, Calcutta, India.

CHOONILALL BROS.

THE NOTED INDIAN "SARRI HOUSE IN SOUTH AFRICA."

141, GREY STREET, DURBAN.

[illegible]
[illegible] GREY STREET
DURBAN
TELEPHONE AND TELEGRAPH STATION
[illegible] 53, VICTORIA STREET,
DURBAN

Cables and Tel. Add
"Arrangers"
PHONE 24005
" 24416 Res
DURBAN
PHONE [illegible]

ARRIVING BY EVERY MAIL FROM INDIA AND JAPAN

BENARES SARRIES WITH BORDER AND PLAIN CENTRES, BUZIDAR BENARES SARRIES IN SEVERAL SHADES
Price from 60/- 85/- 105/- & up to £20.
THE LATEST FROM BENARES CITY.
EMBROIDERED SARRIES 25/- 35/- & up.
PRINTED VARIOUR LINES of SARRIES from 12/6, 17/ & upwards.
EMBROIDERED GEORGETTE CHINE from 7.6 yd 42 in & 45 in width.
LATEST DESIGN SARRIE CLOTH 44 in width from 1/6 yd 1/9 2/ & up
[illegible] Latest Various
[illegible] from 25/- 30/- [illegible] & up
[illegible] Sarries
[illegible] upwards
7 YARDS SILK SARRIES IN ALL SHADES
[illegible]

THE NOTED
INDIAN SARRI HOUSE
IN SOUTH AFRICA.

SUITABLE FOR WEDDING GIFTS

Brassware Vases, Rose Bowls Jardines, Engraved Trays and Various other Line
At Special Reduced Prices
Harmoniums Full [illegible] phone, Records & Musical [illegible] ments At Rock Bottom Prices
Indian Condiment Indian Groceries At Wholesale Reduced Prices
Midwest Radio & Radio Gramo from £15. £45. £[illegible], £45 & up
Marble for Mahals
from 12/6, [illegible] 37/6 [illegible]
suitable for Your Premises
Write for samples and further [illegible]

ચુનીલાલ બ્રધર્સ

દક્ષિણ આફ્રિકાનું વખણીતું સાડીઓનું ગ્રહ

૧૪૧ ગ્રે સ્ટ્રીટ, ડરબન.

આવેલ
૫૬ અને ૬૦ વીક્ટરિયા સ્ટ્રીટ
ડરબન.

અમારી સાડીઓ મારેલા એજન્ટ
એલાનીસવામે આવે
શ્રી. પી. રતનજી,
૧૭, બી સ્ટ્રીટ, જુહાનિસબર્ગ.

ગરાજ અને સર્વિસ સ્ટેશન
૭ ગ્રેસ સ્ટ્રીટ અને ૫૬ વીક્ટોરિયા સ્ટ્રીટ
ડરબન.

દરેક સ્ટીમરમાં જાપાન તથા હિંદથી આવે છે
બનારસની પ્રખ્યાતવાળી ભાત સાડી, તમજ બાલબાતની ખુબીદાર
સાડીઓ શા. ૬૯, શા. ૮૧, શા. ૧૦૫ થી માંડીને પા. ૨૦ સુધીની
બનારસથી ઉમળકાજ આવેલી છે.

કપડા સામની સાડીઓ શા. ૨૫ અને શા. ૩૫ થી ઉપર.
બાલબાતની ભાતવાળી સાડીઓ
શા. ૧૨-૬ અને શા. ૧૬-૬ થી ઉપર.

કસબાવાળી ૪૬-૬. ઓલ શા. ૩-૬ થી ૪૨ ઈંચ અને ૪૫ ઈંચ પહોળી
સાડીના પેટર્ન ડીઝાઇનવાળુ કાપડ. ૬૪ ઇંચ પહોળી જારજી, શા. ૧-૬,
શા. ૧-૮, કી. ૨-૬ અને તેથી ઉપર
ઉમળકાભર આવેલી જ્યોરજેટ સાડીઓ શા. ૨૫, શા. [illegible]
શા. ૪૫ અને તેથી ઉપર

સાડીને મેચ બનાવા બ્લાઉઝ પી. ૧૨-૬, શા. ૧૬-૬ અને
તેથી ઉપર.

દરેક રંગની જરી કામની રેશમી સાડીઓ શા. ૫૫, શા. ૭૫,
શા. ૧૨૫ અને તેથી ઉપર.

હારમોનીયમ, તબલા મોગોફોન, રેકર્ડ, અને બીજા વાજા
ઓછામાં ઓછા ભાવે

દરેક વસ્તુ ગ્રાહકોપયોગી. ઓસરી પહોંચતા ઉમળકાભેર થાય.

મોહનેરટ રેકર્ડો અને રેકર્ડો ગ્રામ્સ
ભાવ પા. ૧૫, પા. ૨૫, પા. ૩૫, પા. ૪૫ અને તેથી ઉપર

પોસ્ટમાર્કના પ્રેજન્ટને ગ્રાહક આવ્યાના વાજ મળેલો
ભાવ શા. ૧૨-૬, શા. ૧૬-૬, શા. ૨૭-૬, શા. ૪૫. ૦૦

ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન.

મહાત્મા ગાંધીજીના હાથે
તેને ૧૯૦૩માં સ્થાપવામાં આવ્યું.

પુસ્તક ૩૬ મું. ડરબનઃ શુક્રવાર, તારીખ ૨૩ ફેબ્રુઆરી ૧૯૩૮ અંક—૮

"ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન"

શુક્રવાર, તા. ૨૩ ફેબ્રુઆરી ૧૯૩૮.

સર સૈયદ રઝા અલી અને મતાધિકાર

ઇંગ્લંડ પર ઘણું મહિનાઓથી સર સૈયદ રઝા અલી દક્ષિણ આફ્રિકા અને નાતાલ પર હીંદીઓનો મતાધિકાર ઝુંટવાનાં મનાવિ કર મળતર માટે આપણે કરે છે ત્રિકોણીયસમ્મેં માં આપેલા એક વાક્યનુ દરેકે ને નાતાલ અને બીજા જગ્યાએ આપ્યા. એના બોથી ખુશ્યા છે કે દક્ષિણાફ્રીકાના હીંદીઓ ઉપરવાળાની દેખરેખથી તેમને સંપૂર્ણ મતાધિકાર મળ્યા તૈયાર્યો, અને નાતાલના હીંદિ માટે બધારનુ મતાધિકાર આપવામાં આવશે. તો તેઓ સંતોષ માનશ. દક્ષિણાફ્રીકા અને નાતાલના હિંદીઓનો મતાધિકાર આપવા માટે એજન્ડ જનરલ એક પ્રકાર ચુકતા નથી કે તેમની બાંત માટે અમે નીચે ચર્ચા કરી આપીએ છીએ. એજન્ડ સાહેબ આવી ગયાને સારો સમય ન થયો પણ એટલા માણસ કરી છે. તેમના બધા કામો કરે છે કે દક્ષિણાફ્રીકાના હિંદીઓ ઉપરવાળાનો જ આભાર માનવો જોઈએ, કારણ તેમને જ પૂરતુ મતાધિકાર આપવા તેઓ સંમત છે

નાતાલ અને દક્ષિણાફ્રીકાના હીંદીઓના [illegible] આપવા માટે કરવામાં આવ્યા મેદ કરવાનો વિચાર એજન્ડ સાહેબને આવ્યો ચુકો તો અમલમાં લાવવા સરકાર નથી. દક્ષિણાફ્રીકાનો હીંદી નાતાલના હીંદીના [illegible] છે એમ માનવામાં આવે છે કારણ કે આ બધારી કરવાનો આવી શકતુ નથી દક્ષિણાફ્રીકા કારેલુ છે કે પણ વરસ સુધી સાબત કરીને છેવ પાછા ફરવી જગાએ એજન્ડ સાહેબ પાસે મેદભાવની નીતિના અમલ મુક્યા છે. અને દક્ષિણાફ્રીકાના હીંદી [illegible] નાતાલના હીંદી નેતાઓ ઉતરતા [illegible] કરે છે. આવો મેદ બહુજ અન્યાયી છે એ તો કેનેડીયન ગોરાં અને સેટલર્સ મેતાલીઓને [illegible] પણ સાબીત થાય છે.

મુનાફાની હીંદી પ્રજામા જે કુરાપ છે તે દૂર કરવા સર સૈયદે પણ પ્રયત્ન કરવા [illegible] છે. પણ મતાધિકાર વિશે બહારવાની નીતિ સુધરી તેમણે કુરાપના બહુમતીના [illegible] બધારા કર્યા છે. એજન્ડ સાહેબના નાતાલના [illegible] રીપોર્ટમાં [illegible] કાયદાનું જણાવવામાં આવ્યુ છે તે બહુ જોખ નો હતુ બાકી ખાલ્ડ સુધારવા માટે એજન્ડ સાહેબના મંતવ્યના દ્યોતક છે. આ કરવા હીંદીઓ રહી રાહ તને બારે અમેરી વાતમાં નાતાલના હીંદીઓએ પૂરેપૂરો ભાગ લીધો છે એ વાતથી એજન્ડ સાહેબ વાકેફ હશેજ, નહીં બાકર નાતાલનો બાર હબીબ નાતાલની હીંદી પ્રજા ઉપર રહ્યો છે. આપણે અમે જોત નથી કહેવા માગતા કે દક્ષિણાફ્રીકાના હીંદીઓએ પોતાનો ભાગ નથી બજાવ્યો. તેમણે પણ બહાદુરી બતાવી છે તે માટે તેમને પૂરો પ્રત્યાઘાદ ઘટે છે. પણ એજન્ડ જનરલના માને કે રહ્યુ બધાર થઇ છે તો રહ્યુબાત કરતા બીજા હીંદી નેતાની વિનંતીથી [illegible] કુલાય એ વિચાર પ્રમો બધાના વતા એ રજપણ સિદ્ધ લાગે છે એજન્ડ સાહેબ આમ બોલ્યા. એ રીપોર્ટ બા [illegible] તો તે [illegible] પડશે બાર [illegible] નિવેદન કરવા એમ આશા રાખીએ છીએ.

દક્ષિણાફ્રીકા બાના નાતાલના હીંદીઓના મતાધિકાર બાબતમાં અમે અમારા એજન્ડ સાહેબને [illegible] સુચના કરી છે તે કબુલ [illegible] કરી શકાય તેવી છે. દક્ષિણાફ્રીકાના હીંદીનો મતાધિકાર કબજે નહીંવત્ બાકી [illegible] હીંદીઓને [illegible] નાતાલમા [illegible] પાર્લામેન્ટ તેમજ મ્યુનીસીપલ મતાધિકાર હીંદીઓને બાકરતા હતા. પાર્લામેન્ટ [illegible] મતાધિકાર કબજે [illegible] મ્યુનીસીપાલના મતાધિકાર [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] એક મોટા નામ ધરાવેલા મતાધિકાર જેવો હક્ક હીંદીનો સમ છે તે રેશ કુપરેલો. [illegible] મતાધિકાર મોતની સાથે રાજ્ય કરોઓએ તો રાખેલો પણ કોમનો દાના બાકે પાછી નાતાલ-બોઅીસ બાદશાહ બધારનુ અભિમાન કરે છે તે દાબાન પણ [illegible] [illegible]

એજન્ડ સાહેબ નાતાલના હીંદી પ્રજાને બર્બાદ્દન મતાધિકાર આપવાની બાબુબી કરે છે. પણ નાતાલના હીંદીઓ યુરોપીયન બોટના બાબામ [illegible] તૈયારી [illegible] નથી. આ બરતુ [illegible] [illegible] યુનાસીપલ કાઉન્સીલની ચુંટણી વેળાએ હીંદી તેમને સિદ્ધ કરી આપ્યુ હતુ. કરજનના કેટલાક મતાધિકારી મતાઓમાં પ્રમાણ મા હીંદીઓની સંખ્યાનું પ્રમાણ ગૌણ છે. બારે તો તે પોતાનો ઉમેદવાર રબુ કરી શકે, પણ બોથી બોજેય કદી કરવામાં આવી નથી.

હીંદી પ્રજાએ બાલગ પ્રતિનિધિત્વ વેણ રહીકારવો ન જોઇએ એ એજન્ડ સાહેબના મતને અમે ગણતા છીએ એમાં તો હીંદી પ્રજાનો નાશ [illegible] મતાધિકાર વિશે અમારી માન્યતા એ છે કે બોક હીંદી અને બીજા હીંદી વચ્ચે ભેદ ન રાખવા શકાય. નાતાલમાં અને નાતાલના હીંદી વચ્ચે પણ ભેદ ન રાખી શકાય. કોઇ મતાધિકાર હીંદીને આપવાજોગ વેણ અને બહેલું પ. મેદરાવો આ મતાધિકાર સરકારને આપવો પડતા બોમાં સંકોચ નથીજ—તો દક્ષિણાફ્રીકા અને નાતાલની હીંદીઓ વચ્ચે ભેદ પાડવાનુ કોઇ કારણ નથી એ દીવા જેવું સ્પષ્ટ છે.

——:o:——

નોન-યુરોપીયન એકતા

[illegible] સરકારના એજન્ડ [illegible] [illegible] રઝા અલી અને સેવી અમીર બેહરામીસ બાઓમાં દક્ષિણાફ્રીકા ઇન્ડિયન કોંગ્રેસ તરફથી અપાયેલા કીદમાગીરીના ગેજાવરામાં બાઇન્સ, સેમ્બર, પ્રમાણથી અને મેડમાવરા વેબ [illegible] નાતાલના પ્રધાન આમ બે બોચ. ડોકટરોએ હીંદી પ્રજાને મેદા ગેલબધીના બાબતો કયા હતા. દક્ષિણ આફ્રિકામાં યુરોપીયન વિરુદ્ધ નોન-યુરોપીયન બોકના બજાવવાના કામમા કીદમાગીરો રાજોગ ન થવુ તેની સલાહ બે મેબું કહેવામા આવે છે કે કાર્ડ, બાન્ડ અને હીંદીઓ બાગાને આ મોકા સ્વાધવાનો પ્રચાર કરે છે. અને તમા હીંદીઓને આગેવાન થવાનું કહેવામા આવે છે "બાવા સાહસમાં તમે નહિ જોડાઓ બેમ હુ માનુ છુ. આ તકારી બનાવુ કે પણ બહા કરવાને બહલે નુકશાનકર કરશે. અન્યાયકાર્ય [illegible] કરવા પરવાનો બાબુરો બધા બાબાની સલાહ તમારે બેરબાકરબીની બાજ મદ્ય બબ." બો. ડોકટરોર હીંદીઓના ત્રિબ છે બેમ બાન બા રોગ બજરની છે. કેબીનેટમા કેબીનેટની બાકાર બો. ડોકટરોરને મત બનસાક બબને અમાનતા બે બાબાં લિહતિની બરેખાર [illegible] સાબુબો કપર પુષ્ટરે બે બબાબાકારી બાબા છે ને બબાબકારીનો વિશ્વાસબાન કરવો બ

સર રઝા અલી અને મતાધિકાર

આ જજ જનરલ સાહેબ સર રઝા અલી ગઈ તા. ૨૮ મીએ જાપાના પ્રતીનીધિને મુલાકાત આપતાં જણાવ્યું હતું કે જો નાતાલના હિંદીઓને કેપની કક્ષાનું મત અને બીજા પ્રશ્નોને જેવો મતાધિકાર અપાયો છે તેવો આપવામાં આવે તો તેમને સંતોષ થશે. નાતાલના હિન્દીઓને કેળવણી કે ગિરકતના ધોરણ પર મુકરર કરેલ મર્યાદિત મતાધિકાર આપવાની દરખાસ પ્રતિ પોતાનું કરતાં એજન્ટ સાહેબ જણાવે છે કે નાતાલના તો હિન્દી પ્રજાને આપેલ મતાધિકાર બહુ ઓછા લોકો વાપરે છે. તેમાં પ્રજા બાજુ જિંદા પડે, કે દબાવે હિન્દી ગોકરનું બળ વધી જાય. આવો કોઈ ભારી પ્રજાના કેથાય તેમ એજન્ટ સાહેબ ઇચ્છતા નથી પણ જો કે તેઓ કબુલ કરે છે કે મોટી પ્રજાને પણ આવા બળ સામે સાવચેતીના પગલાં ભરવા લાદ લીધા છે, અને આવી સામાની તકેદા સાહેબ જેવા પણ ગણે છે. જેમટે આવા મતાધિકાર માટે રજુઆત કરતા તેઓ કહે છે કે તે બાબતોદર તેઓએ કેપકે જે પ્રજાની સંખ્યા બહુમતીની નથી તેને રાજ્ય તંત્રમાં ગોલાનું સ્થાન સાચવવાનું સાધન જો મતાધિકારનું જ છે. ટ્રાંસવાલના હીંદીઓ પણ મતાધિકાર માગે તે વિશે એજન્ટ સાહેબનો અભિપ્રાય એવો જણાય છે કે દુનિયાભરના હીંદીઓ તો ઉચ્ચ દરજ્જાના છે પણ નાતાલની જેમ ટ્રાંસવાલમાં તો એ બાબ નથીજ. હીંદી પોકરની અસર ગોરી પ્રજાના ખોકર પર પડે. એથી ટ્રાંસવાલના હિંદીઓને માટે તો (પદાયાની સમાધ-ભેદ પાડવો ગમતાં) તેવી કોઈપણ ફ્રેન્ચાઈઝ બારે તેઓએ રજુઆત કરી છે

[હીંદી કોમને આ દેશમાં મતાધિકાર બાબતમાં જોઈએ તેવા તે એજન્ટ સાહેબ મતાધિકાર એજન્ટ ફ્રેન્ચાઇઝનો માલવો કોઇપણ આપો વિશેષ આનંદ પડેલો તેવું તો એજન્ટ જનરલ સાહેબે ન કહ્યું પણ ટ્રાંસવાલ અને નાતાલની હીંદી પ્રજા વિશે ભેદ પાડવો એ સાચે છે આવો ભેદ પાડવામાં એજન્ટ સાહેબ નો શો હેતુ હશે તે પણ કયા સિદ્ધાંત પર તેમણે આધાર રાખ્યો છે ન અમારે કબુલ સમજવાનું રહે છે. અમને આશા છે કે એજન્ટ સાહેબ આ દેશનો ઇતિહાસ છોડે તે પહેલાં આ ભેદ વિશે ખુલાસો કરતા જશે.]

કેપ્ટોનીયલ બોર્ન ઇન્ડિયન રેસ્ટ્રક્શન્સ ઇન્ડિઅન્સ એસોસાસીએશન

ઉપરોક્ત મંડળની કમીટી મીટીંગ ગયે રવિવારે ઠીન્ડુ નાલીમ ઇન્સ્ટીટ્યુટના હોલમાં મળી હતી જે વેળાએ મી. પી. આર. પન્યાર જનરલ મંત્રી તરીકે મીનીમા હતા. મંત્રીએ પોતાના અધિકાર કર્મ પર સંભાળથી વિવેચન કરી એક વિચારપૂર્વકની બાંધણા પઢી કાઢી છે. કમીટીના કેટલાક સભ્યોનો એ ઠર મત દર્શાવવામાં આવ્યો હતો કે કોઇ બીજી સંસ્થા હોવા તેનું ભવિષ્ય સુધરવાનું નથી પણ કેપોનીયલ બોર્ન અને નેટલસ ઇન્ડીયન કોંગ્રેસ સીએસનડરા ને બદલે એસોસાસીએશનનું કાર્ય સુચ્યવસ્થિત અને અબાધિત રીતે ચાલે તે માટે એસોસાસીએશનના બંધારણ સુધારા કરવાની ઉત્સાકતા બતાવી હતી

ઇન્ડિઅન્સ ઇન્ડિયન્સ આફ્રિકા

સૌ કોઇ જાણી શક્યા નથી કે કોઇ ગોવિંદ દાસ જેવાએ કુક સમય પહેલાંજ ઇન્ડિયન્સ અને મૂળ આફ્રિકાની મુલાકાત લઇ સ્વાનિક હિંદી કોમને લગતી કાઇમારીઓનો અભ્યાસ કરી ગયા .. તેમણે હિંદુસ્તાનની સન્મુખ એસોસાસીએશન હીંદ બહાર તેમજ આ તરફ વસતી હીંદી કોમની પરિસ્થિતિ વિશે પ્રકાશ કરશે. આજ સુધી તો ખાસ કરીને હિંદુસ્તાનની પ્રજાને ઇન્ડિયાર બનતી હીંદી કોમને વિશે જે અધૂરા તે દુઃખ જણાયું અને ગોરનસાહેબ બાજપાઇ આપના તેથી રાતોપ માનવો પડતા પણ હવે તેવું નહીં થાય પણ મારી પરિસ્થીતીનો જ છે અને હિંદ અરસાએ પોતાની હીંદ બહાર વસતી પ્રજા માટે શું કરવું છે તે સમજવાનો આ તક એમી આશા રાખીએ છીએ. જો કોંગ્રેસ્ટ્રક્શન તેમ આપણે કંઇ ખરાબર રજુ કરશે તો વિશે કશા શંકા નથી. જાપ એક સભાના કરવાનું આવશ્યક લાગે છે તે એ બહારે દિનપ્રતીદિન અહીંની હીંદી પ્રજાની પરિસ્થીતી બદલાતી જાય છે તેના સંબંધમાં અજ્ઞાનનું લક્ષણ છે કે અહીંથી અણીદ્ધ હિંદ મકલવામાં આવવાની ઢીલ તે બેદારીને એક કુશળ માહિતગાર પ્રતીનીધિ મોકલવામાં આવે તો તે ક્રિયાથી ઘણા પક્ષે અને લાભ થતો મારજ બીજા મળે મળી ગણાશે.

ક્રિંદીઓ ઉપરની જાપિ આફ્રતના ચિન્હો

ટ્રાંસવાલની એકુમિનીપાલીટીઓનું બનેલ ટ્રાંસ વાલ મ્યુનિસીપલ એસોસાસીએશન હજુ અસ્તિત્વ ધરાવે છે એ એસોસાસીએશનની ફ્રાંસ્વાની કમીટીની મીટીંગ જોહાનીસ્બર્ગમાં ખાતે હાલ તારતમાં મળી હતી જેમાં કેમિક કમીશનના રીપોર્ટ સંબંધે ચર્ચા થઇ હતી અને સરકારને એવી રજુઆત એસોસાસીએશન તરફથી કરવામાં આવી હતી .. ટ્રાંસવાલના એસોસાસીએશનો જમીનની માલીકી મકાનના બાબે જે પ્રતિબંધ મુકે તેનો સર્વત્રે અમલ કરવો. કેપટાઉનનાં એસો સીએશનો એવો ગણ વધુ હતા કે એસોસાસીએશ પોતાની ઓરડે, કારે કે ગલ્લા બાંધવાના બાબે જમીન ના ખરીદી શકે એવો કાયદો મળે તેવી જોઇએ આ માટીનના પ્રમુખ મી. ગોલ્ડસ્ટીન એડવર્ડ (યુનિયન પાર્લામેંટના મેમ્બર) હતા તેમણે એમ જણાવ્યું હતું કે કાયદાના મૂળ હેતુનો અંત થતો હોય ત્યાં એસોસાસીએશનો ચાલતા એવા ચુકતુ નથી. એસકારટના મી. .. એચ. પરમુટનો તો એમ પણ સુચવેલું કે જમીન ખરીદનાર

હીંદીઓને અદકાયમ ધોરણે તો તેમને ગામ બહાર બહાર [illegible] રાખવા પડશે પણ આમ કરવાથી [illegible] યુનીયન સરકારે હિંદી સરકાર સાથે મૈત્રી રાખવા માગે છે. આમ ન હત તો તો હીંદીઓને કયારના મામ બહાર કરી મુકવા હોત.

[યુનીયન સરકારની જેવી હીંદી સરકાર સાથે દોખાદ્રિ કહેવાતા બળ વર્તનના તો પી. ચરમ્બુટન [illegible] છે તેજ થઇ રહી છે, તે કરતાં સાધ્ય કેમ નહીં લેવા દેવા? પરંતુ કાં હિંદીનો ત્યાગ છે તો ગુજરાતની ગાજેજ જરૂર [illegible] આપણે સ્વીકાર કરવો રહ્યો અને ત્યાંજ ન પહોંચ્યા ત્યારથી નહીં તો અહીંનો મળ તો હીંદી ભાષનું નામેય નિશાન મૂંસી નાખવા ઇચ્છે છે.]

કોંગ્રેસ અને રહસ્ય વિભાગો

જણાવવામાં આવે છે કે નાહાલ પ્રાંતીયન કોંગ્રેસે મુસ્લી બાબતના પ્રશ્નોને ધ્યાનમાં [illegible] ગેરીલામાં અમુક બાબતો જાણીને પહેલા પ્રાંતોના રદ કરવા અને રીવરલાપ્ટ વિભાગને સ્થાન ગિરીમા તરીકે ગણીને કરવાની મંજુરી આપેલ સાથે બહુમત કર્યો વિના તેમના તરફથી [illegible] વીરી કાઉન્સીલને કે આપવાને કે તેની કોંગ્રેસને કે બન્યુ છે. અને મામાન સાહેબે કયા ગોરખપુરમાં મુલાકી આ મંજુરી આપેલ છે તે પણ જાણવા ઉનેદાર છે કે કેટલા કોંગ્રેસીને [illegible] બાબી અબર પડાની છે તેમનું ચિત્ત ગણવાના પગલા લઇ શકાય. રીવરપ્રાપ્ટ ગોરીયાને સ્થાન તરીકે ગણીને કરવાના કાઉન્સીલના પગલા સામે કોંગ્રેસ મેલાનો વિરોધ નોંધાવે [illegible] આ વિભાગમાંથી કોમને બહારનું પકડે તેમને માટે કાઉન્સીલ તરફથી તેમના પરવાહ માટે કયો અગવડ થઇ નથી. પણી હીંદીઓને રહેઠાણની સમસ્યા બાબતના બારામાં કાઉન્સીલ બેહદ બેદરકારી બતાવી વર્તન છે એટલુજ નહિ પણ અનેક બાબતે આ પ્રશ્ન પર તેમણે ફરિયાદો સુચના કરી છે પણે કાઉન્સીલે આંખ આડા કાનજ કર્યો છે. છેલ્લે મુસ્લી બાબતના પ્રધાન સાહેબે કરણ કાઉન્સીલને કે બાબતો પરથી હોવાની અમર્યાદ સત્તા આપી [illegible] પરથી કોંગ્રેસને એમજ લાગે છે કે આગ કરવામાં હેતુ [illegible] કોઇ ... કે જ્યાં ત્યાં કાઉન્સીલને મોકલ કે આપોઆપ રીતે લાગે કે હીંદી આવપીરીકય છે તેને રેનકેટ પ્રકારેથી ત્યાંથી કાઢવાજ.

રેડીયાર કાઉન્સીલ

રડીયાર નેટેસબ્જમાં દક્ષિણ [illegible] સિદ્ધો સ્વિકાર્યો જણાય છે કે હીંદીઓને પણ રહ્યત બાબતના સ્થાનની જરૂર છે અને તેમુજબ દાહન પ્રાંતોને ગેઝટ જગ્યા તપાસવા સુચના આપાઇ છે. હીંદીઓ માટે [illegible] જગ્યા તરીકે રહ્યાં કોમે કે જ્યાં વાપરના તે ગેરલી સકાય એવી સુચના થઇ છે પણ સાથે સાથે જમીન બીજાની ખરીદ કરવાની મંજુરી [illegible] રકમ હીંદી કેમ આપે અને કેમનો નીકાલ આવવા પણ કોમેજ આપવો. જ્યારે પુરોપીયન રહીશોની સુખ સગવડ પાળવા કાઉન્સીલ તે બાબત કરતા જરાય સંકોચ નથી પછી એમ જણાય છે

[આજ સ્થિતિ હોય તો કાઉન્સ કાઉન્સીલની આવી કમને અપાતી જગ્યાએ હીંદી કોમ [illegible] સિવાયે તેમાંજ તેનું ખાપ છે.]

કેળવણી માતૃભાષાદ્વારા અપાવી જોઇએ

કરાંચીમાં ભરાઇગેલા ગુજરાતી સાહિત્ય સંમેલનના કેળવણી વિભાગને પ્રમુખસ્થાનેથી શ્રી. નૃસિંહપ્રસાદ કાળીદાસ ભટ્ટે આપેલાં આપણુમાંથી

એ [illegible] ના આપણે તો મોકળા જાણીએ છીએ આપણી પ્રાચીનતાના મીઠાપણું વાહન આપેલ આપ... આપ ગુજરાતી નથી. જેથી આપણે આપણા વાર્તાલાપમાં [illegible] પણ આપણા વ્યવસ્થ કરવાનો પ્રયત્ન ગાયે [illegible] ગુજરાતીઓ સિંધ કરી [illegible] સ્થાન મેળ રહી [illegible] ન લાવવામાં [illegible] નથી. આજથી પાંચ કે દસ વર્ષ પહેલાં ગુજરાતી કેળવણી પરિષદ મળી ત્યારે તેના પ્રમુખસ્થાનેથી [illegible] આપણુન સંબોધનમાં [illegible] આજ પણ એ વિચારો પણ કેટલે અંશે [illegible] એ આપણે વિચારવાનું રહે છે. આપણા [illegible] ગુજરાતી ભાષા સાહિત્યના [illegible] ગુજરાતી કેળવણી પરિષદ મળી ત્યારે તેના પ્રમુખસ્થાનેથી [illegible] આપણે [illegible] એ વિચારો પણ કેટલે અંશે [illegible] એ આપણે વિચારવાનું રહે છે. આપણા

કલાનું એકજ ધ્યેય માનવ જીવન

(ફરાર્યા બાલેના તેરમા સાહીત્યસંમેલન પ્રસંગે કલા પ્રદર્શનનું ઉદ્ઘાટન કરતાં શ્રી લીલાવતી મુન્શીએ આપેલા વ્યાખ્યાનમાંથી મહત્વનો ભાગ નીચે ઉતાર્યો છે.

પોસ્ટરમાં આદર્શનો રંગ પુરે તે કલા

માત્ર નજર સમક્ષ પ્રમાણે તો કલા સરજ કલા-ચારસણને અને આદર્શને તદ્દન છૂટા પાડી દઈએ તો કલા . નથી પોસ્ટરમાં આદર્શનો રંગ પુરે ત્યારે જ કલા સારુનાં બીજ છે. દુનિયામાં ભારી ઉત્તમ ચિત્રોઓ દેખાયા જેવા નથી હોતી અને પોસ્ટરના આધાર પરના આદર્શ કોઇનાયે સમજ્યા નથી, ને લઈને રસદાતા નથી. સાચા કલા હોય તો પોસ્ટર અને આદર્શ બંને જોવા ગમારે સુંદર લાગે છે, અને આપણી કલા ઉંડી અસર કરનારી નીવડે છે. સાહિત્યકાર કે ચિત્રકાર ગાગડીબાનું ઘર પોસ્ટરમાં જોવા . કેમકે બારે એ જાતની કલ્પી નકામા વસ્તુઓ ઊભી કે છે અને કલાહીન વસ્તુઓના આદર્શનો રંગ પુરે છે. અને ચીનાઓનો ગહેરા કે માનવ-સ્વભાવની કોઇ ગાનુ દેખાડતાં સકલા કલાકાર પોસ્ટર અને આદર્શ બંનેના સુંદરીકરણ પોસ્ટર તે સારી રીતે કરી શકતા નથી. પોસ્ટરના આધારે પોસ્ટરની કલા જોઇ . નથી પણ છતાં એવા 'પોસ્ટર' કલામાં માનવીને કુચે ધકા જપાના અંશો પણ જોવા જોઇએ . બહુ અને આકાશ બને સુંદર . પણ ચીત્રમાં . તો ઓછામાં સુંદર લાગે છે. સુંદર વાક્યની કેટલાક . ના શબ્દોમા કે ચીતારાનો પીંછો દ્વારા અલૌકિક આકર્ષણ રજુ કરે છે રાહદારી રસ્તો ઓદતો આકર્ષક નથી. એવા પણીએ સંદર્ય આવા પણીએ મિઠાળા માણસો કરતા હોય છે. પણ મારી રીતે લેખાલા ઓનાજ ચીત્રમાં કોઇક નવીનતા દેખાય છે. રેલ્વાની બીબાઢાળ કે ચીલાનો મજુર આપણે તેમને આદરે ત્યારે ધ્યાન ખેંચે તેના કરતા કલાકાર આપણી ખબરે લક્ષાનુખુતી ખેંચી રે છે

જીવનને માટે કલા

પણ આ કલા લાને માટે કે કલા કે જીવન માટે છે કે જીવન કલા માટે છે! કેટલ કેટલ કલાકારો પોતાનું આખું જીવન કલાને અર્પણ કરી દે છે અને કલાસ્વરૂપ પણ બની રહ્યા છે એવું કહેવાયું છે પણ જીવનવ્યવહારના બાબતો માટે તેમ નથી કલા ખરેખર જીવનને માટે હોવી જોઇએ કલા આ જીવનથી કાંઇક જુદેરા પદાર્થ છે એવી માન્યતાજ મુલગામેથી . મોટેભાગે કલા જીવનમાંજ . જીવનને માટે છે જે આદર્શો જીવાય નહીં તેને બાજ ચાર્વાક નામના વિદ્વાન, તેમણે કેટલ કાઢ્યું કે જો સંગીત આપને ન પ્રેરે તો પછી ગંધર્વોના મનાવવાથી નીકળતો ભેંસાસુર માણસને શક્તિ મોજ જ આપે છે . ચીત્ર ઘરમાં ને જોવામાં સુંદરતા આપી એવું ન હોય, કે ચીત્ર બનાવ બીજા પર શોભવું હોય તેવી આપણું મન કાંઇ કેળવાયું નથી.

ને નાની ખાબોનું-પુસ્તકોનું પણ એમજ છે. જે માનવજીવનને . શોભે તે ગુણકાર નહીં આપણા રાસરીઓ જો ગેરહીમાં પુરી રાખવા માટે હોય તો વાપરવા માટે ન હોય, તો તે ઘરમાં હોય તોએ ઠીક અને . ન હોય તોએ ઠીક ભોતળાવાના તરતનાં નમુના માટ પ્રદર્શનના જોવે તે વખાણે ગોનો મરીબીરી . ઉંચિત ગવાની હતી!

કલામાં વીધીનીયમ

કલા કે "સ્લાને ખાતર" કોપી સોકો એ ગાનો વીરોધ કાંઇક ગેરસમજમાંથી ઉદ્ભવ્યો હશે એમ મને લાગે છે કેટના સર્વ કલો બનતા માજની કાજરીના જન નથી કરી શકાતા તેમ બનવી સર્વ પ્રવૃત્તિઓનું પ્રદર્શન બધેરમાં કરવા જેવું કોવું નથી પતીપત્નીનો પ્રેમ એ સુંદર વસ્તુ છે બધાને એવું વર્ણન કરવાની . ના ન કહે, પણ પતીપત્નીના બધા સબંધ જેમ મર્યાદાને સ્થાન છે, તેટલી મર્યાદા કલામાં પણ . . કોઇએ ઇશ્વરની કલામાં જેમ માણસે કેટલાક નીયમોનું પાલન કરવાનું હોય છે, તેવી કુદરતી મર્યાદા કયાં મુકવી જોને કરી નાખવા બોને કયારે કેવી રીતે નક્કી કરવામા સાહસીવૃ સ્થાન ઉચ્ચ છે. જે બાબતમાં દોષ તે સુંદર ન દોષ અને તે દબાવવામાં કલા પણ ન દોષ. કલા ને સુંદરતા એક બીજાનાં આશીવાદના અંગ છે આજુ હદ વટાને આકર્ષે દોષ તો તેના ખરેખર આદર્શ જિજ્ઞાસા સાધુ કેવાય છે. સુંદરતાનું નહીં આને તેના આ નાદજ નીદર્શક છે

કલાપીપારાની બાળક દશા

પણ આપણી કલાપીપાસા ઘોડીક બાબત દશામાં છે, ને તેથી કેટલીએ વાર આપણે કલાને નામે કુવિચારોના ઘોકા ઘરમાં વસાવીએ છીએ. કલા રંજનોમાં નથી, પણ રંજનોમાં છે, ને તે એકલી રંજકજ નહીં પણ કુપદર્શીએ છે ત્યારબાદ આને કલાપીઠીના ચાલને ધારપરપરાના દરક માન મળતા આવ્યા છે. કલાપીઠીને ઘરમાં રહી શકાય અને કલાપીઠના ચોલનેથી જિંદગીની જરૂરીઆતોં તોડી શકાય; ન સંતોષી શકાય માત્ર માણસની સોદર્યભૂખ, આ ન પુરી શકાય એવા અંતરની દુખ . કલા ઇંદ્રિયગમ્ય છે ખરી પણ બુદ્ધિબોદ્ધારો એ આનાં સુપી પદોને છે, અને એનામાં રહેલી આનંદ આપવાની શક્તિથી એ માર્યાવત આપોને પોરી છે

અને જેમ કલામા સુંદરતા છે, કલામાં બાબતો છે તેમ કલામા સાહસિકો છે. કલાનોંધોએ કુંદેલ કલાનાં ચારે બાજુ તો તેનો મુખ્ય ઉદ્દેશ માર્યો જણાય છે. જોનારાઓ તે કરતા વધારે ઝવેરાત ચોરું પહેલ બાનાના બારણાની મોટરી જેવું બનાવ્યું મુક છે. જોનારાઓ તે કરતા વધારે ઝવેરાત પહેરનારાની સુંદરતાને જોરાળ બનાવી મુકે છે. જોનારાઓ તે કરતા પાડા પુર સુંદર સંગીતને કહેવા બનાવી મુકે . આને જોનારાઓ તે કરતા વધારે ગાનાં . . . કુદાકુદામા . . . જોવા નબિ . જોવા જોનારાઓ . . . વધારે ગજરાના રસોઇનો બનાવી મુકે છે તેમ કલાકારો . આપણા કવિ તેમ કલા જોવા રંજકદર્શક જે તેમ કુપદર્શક પણ છે. રેખાઓનો મુકિ રીતે ચારે બાજુ . આ બાબત તરફ દરેક કલા પોતપોતાના પ્રદેશમાં રેખાઓની મુકિ અને સમતોલપણા માંગે છે સાર્વત્રિક કલા કુપદર્શી જોવા; રંજકદર્શી કલા બાબતદાર આને વધારે બાબતદાર હોય પણ મુક કલા . . પોતા સુયોગ્યજ નીવડ્યા .

ગુજરાતની કલાજાગૃતિ

પણ એક વાત બધે કલા પીના ચાલે તેમ નથી ગુજરાતના કલા-પ્રેમ પોષવી છે એમના એક નહીં અને પુરાવાઓ આપણને હાલ લાગી રહ્યા છે. ગુજરાતી સાહીત્યે છેલ્લાં બોલાં વર્ષોમાં પુષ્કળ પ્રગતી કરી છે અને અનેકોના પરપ્રાંતીય અને પરદેશી ગ્રામતીક સાહીત્યની સારમા જેવું ગુજરાતી ગંભીર સરસ્વતીપુત્રો પોતપોતાની રીતે સાહિત્યમાં પણ રા. રવીશંકરના જુદાજુદા પ્રયત્નો કરી છે અને મુંબઇની . . . કલ્પ ગ્રોઢ આદર્શોમાંથી પણ ગુજરાતીઓનો ફીકો લાયક . પ્રેરણાઓ નામના મેળવી રહ્યો ગુજરાતી રંગભૂમીઓએ નામના મેળવી દોષ નાખવા ની ક્ષેત્રમાં તેઓ પાછાન નથી, ચુકાકલાનો શોખ તો છેલ્લાં બોલાં વર્ષોમાં પણ્યો સરકારી કુટુંબના બાલક પોતાની ઓલાદોએ ફેલાવ્યો છે, અને સંગીતના તરીકે ઓકાર, માસ્તર પલ્લવ અને બીજા અનેક બાલકો પોતાની કલા ખીલવી રહ્યા છે વસ્તુસંગ્રહાલયો પીઠાય પણ સોબાઓ તેવા નહીં બાલ ઠીક ઠીક કલાકૃતિઓ મળી રહ્યા છે.

આપણે જે કલાઓમાં ઉંડા પાણી છીએ એમાં નામ પણ ગણાવવા પડ . રંગબેરંગીની કલામાં બધા પ્રાંતોને મુકામથી ગુજરાતીઓજ પાછળ જોવા જોગ નામ લાગ છે. રસોઇ કરવાની કલામાં આપણું જરાયે . મળતી રાખી નથી. ગુજરાતી સ્ત્રીઓ . બીજા પ્રાંતને મુકાબલે કલાનો ઉંચકે પામ્યા પછાત છે. સુંદર, રમુકારક, મોહકતાવાળા આપેલ પુષ્પોથી ઘરોની શણે એવી આપણા જોવાલાયક કલા ઉપર તો આપણે ઉંકેજ ધ્યાન આપ્યું નથી અને બીજા પ્રાંતોમાં આપણી કેળવાયેલા નાબુદીને આ બાબતો ખુબજ ખ્યાલ . . . .

ઉંકલ્પની એકસ્તરીતાની આવશ્યકતા

કેટલીક વસ્તુઓ જન્મથીજ સુંદર હોય છે, કેટલીક વસ્તુઓ બનાવનાર સુંદર બને છે.

કુમારી કર્ટીસ બાલકોએ જન્મથી માંડ પણ કુદરત એમને સ્વાનુભવ આપે છે. લાંબો કાળ ગાયબના ન્યા કલાકોમાં સુંદર ચીજ, પણ વાપ એટલા પ્રયત્ન ઠામ તો એ આપણે કહેવા દબાવ છે સિદ્ધ અને સંસ્કારી ભારા બાલકોને પ્રયત્નપૂર્વક સાંપડે છે કુદરતદત્ત કલાશક્તિ દોષ તે અદ્વૈતનપૂર્વક સંપૂર્ણ કેળવી શકાય છે. એમાં નવ્વાણું કલાતાનોની સ્વાભાવીક કલા સાધ્ય ગણેલ અને એકલદોકી કલાભક્તિ માંગે છે. અને તપીજ મુજબ ચીજો જે જે કલાઓમાં પ્રગતી નથી માંથી શકયા તે એમની શક્તિના અભાવે નહીં પણ અદ્વૈતનના અભાવે

જરૂરી એકલદોકીના અભાવે–છે એ વાત પર ધ્યાન ખેંચવા માંગું છું. વાસ્તવમાં ગુજરાતીમાં કલાના સર્વક્ષેત્રમાં હિંદુસ્તાનના સર્વ માતાઓ દ્વારમા રહ્યા છે, એવી રીતે ત્યારે તે ત્યારે પ્રગતી સાધવી એવી આશા રાખવી ત્યારે ઘટતી નહીં ગણાય.

ગૃહમંત્રી શ્રી. મુનશીનું

યુવકો પ્રતી સંબોધન

દુનીયાના બે વીભાગ

જ્યારે દુનીયાના બે મોટા વીભાગ છે. એ વીભાગ રંગ, ધર્મ નહિ પણ ભાવનાના છે, એક ભાવના પ્રમાણે મનુષ્યને સ્વતંત્ર વ્યક્તિ તરીકે રહેવાનો હક્ક સ્વીકારાય છે અને પોતાના સંસ્કારબળથી પોતાનું રાષ્ટ્ર રચીને સ્વમાન અને સ્વતંત્રતા જાળવી રાખવાની છૂટ આપાય છે. બીજી ભાવના જર્મન તત્ત્વજ્ઞાની હેજલની આપેલી છે. એ ભાવના પ્રમાણે રાજ્ય એક વીરાટ સ્વરૂપ છે વ્યક્તિ એ તેનું માત્ર એક અંગ છે અને એ રાજ્યનું પ્રાણબળ એટલું જબરું છે કે એ પોતાનું ધ્યેય સાધવા વ્યક્તિને કચરી શકે છે.

ભાવનાઓનું ચૂમુલ યુદ્ધ

આ બે ભાવનાના પક્ષો દુનિયા પર ચાલે છે. એમ કહ્યા પુરોપ એકલો કે બાકીનો નથી પણ દેશે દેશ અને ... ... છે એ બેના તત્ત્વજ્ઞાનને ટીકવ નથી પણ અમલદારની દીમાગમાં કોઈની ચડતીનો ભાગ કયે રીતે બાપ એમ બાકીને ... ... ક. વ્યક્તિસ્વાતંત્ર્ય પર રહેલી સોકસાસનની બાવના કાયમ રાખવા છે કે નહિ એ મુખ્ય પ્રશ્ન છે.

વ્યક્તિસ્વાતંત્ર્યનું સ્વરૂપ

પહેલું તો વ્યક્તિસ્વાતંત્ર્યનું સ્વરૂપ શું અને કેટલું રાખવું એ નક્કી કરવાનું છે. પછી વ્યક્તિનો વિકાસ થાય અને એના આચારવીચારને નીયમબદ્ધ બનાવે, વ્યક્તીનું સ્વાતંત્ર્ય કેમનું તમ રહે એવી ભાવનાવાળું રાજતંત્ર આપણે ઇચ્છું કરવું છે કે પછી. વ્યક્તિ પર વધી બેસે અને એ કેમ કરજ પાડે તેમ વ્યક્તિને કરવાનું રહે એવી ભાવનાવાળું રાજતંત્ર ખડું કરવું છે. બીજો પ્રશ્ન એ છેલ્લો થાય છે કે જોવાં સોકસાસનની ભાવના બંને રાખવી હોય તો એને માટે બજાજ બરોબર જે કામ થાય એનાથી દુર રહેવું કારણકે વ્યક્તિ સ્વાતંત્ર્યવાળું સોકસારન તો સમાજવાદ અને વાદવિવાદથી શાન્તિના વાતાવરણમાં કામ કરીને બતબોદો દુર કરવાનીજ સારો થશે. જોયો વીરાટ બંને કરવું હોય તો એનું બળ પ્રાપ્ત કરવું કે જેનાથી રાજપતંત્ર હાથ કરીને આપણા ગનયો બુદ્ધા પરે તેને દબાવી દયા અને એ રીતે કામ સિદ્ધ કરવું.

સુંદર પ્રગતીનો માર્ગ

આ બે વીભાગ છે. એનું તારતમ્ય એ છે કે જો સોકસાસનની જવાબદારી લેવી હોય તો આપણે બાહિંસા અને શાન્તિના વાતાવરણની જવાબદારી ઉપાડવા તૈયાર છીએ કે નહિ એ પહેલું નક્કી કરવું. જો આપણે એમ કરવા તૈયાર ન હોઈએ તો પછી મધ્યપુરોપ અને પુર્વ પુરોપની માફક હિન્દમાં પણ ડિક્ટેટર પધાની.

૨૦ વર્ષથી કરીએ છીએ તે

આજે ૨૦ વર્ષથી હિન્દ નવી પ્રયા અને નવો સિદ્ધાન્ત જગતને શીખવે છે. અહિંસા અને સત્યાગ્રહને પથે મોટી ચેવ્યા વીના, પ્રજાબળ, રાજબળ ઉપરે મેળવી શકાએ. એ ઊભીને ઉપાપણે કાઢવા માર્ગે જવું છે મોટે ન કહીએ પણ પણ રહીને હિંસા વીચારવી છે? કુમ કરોટ ગુલામ દેશ બારે જમાન સ્વતંત્ર ન રહે. પણ હિંદની ... ... તટસ્થ સાર્વભૌમ જગત રાષ્ટ્ર બનવું શક્ય થશે. ... ... પહેલા માર્ગે તાત્કાલીક ફરજ બહા પ્રવેશ તો આપણું વાચા સફળ થશે.

લુંટારાની ઉદારતા.

ઘણા વર્ષો પહેલાં ગાના દેશમાં એક લુંટારા રહેતો સરદાર હતો એની પાસે સોકરોનું લશ્કર હતું. તે પહાડો અને જંગલમાં રહેતો. એની પાસે ઘણા ઘોડા અને ઊંટ હતા, એના લશ્કરમાં ઘેડા ... ... પણ્ણાંની મુસાફરોના ... ... શોની ગાડીઓ ... ... આવતા હતા ત્યારે આજુ બાજુના પ્રદેશોમાં રહેનારા ખેડુત લોકો તેમને ઘર પર પાક ... ... આપતા હતા. લુંટારાઓનો બાદશાહ હોવાનો હતો. એના શરીર ઉપર કીંમતી વસ્ત્રો અને હીરે મોતીના દાગીના સદાયના રહેતા પણ તે કોઇ મહેલમાં રહેતો નહોતો. આકાશના નીચુમો ન ... ... બીજી જગ્યાએથી બીજી જગ્યાએ મુકામ બદલ્યા કરતો હતો એનો મુખ્ય વાદો ... ... મોટાનો બનાવેલો હતો અને તેમાં કિંમતી રત્નો જવેરાત હતા. એના રોપાના લુંટારાઓ ગરીબોના બાબતમાં બહિ તેઓ ખેડુતો અને બાગો ઉપર ... ... કાયમ ઉદારતા નહિ. તે લુંટારાના સરદારને એક દીવસ ખબર પડી કે એક કંજુસ વાણીઓ મરીબોને બહુ ત્રાસ આપે છે અને મોતા જવાર કરીને વસુલ ... ... અને આવી રીતે મરીબોના ચુસીને એણે ઘણો રૂપીઓ એકઠા કર્યો છે. જ્યાં પોતે પણ મરીબની માફક રહે છે. એનું ... ... એણે કેટલાએ મરીબોના બાબતમાં કર્યા છે. તે પોતાને પણ ... ... આવતો નથી આથી તેણે પોતાના વતનમાં મારવને ... ... ના સંબંધમાં પુરી તપાસ કરાવી. એક ... ... ના ઘર ઉપર બાકિ મારવી. કે જવાબે જમીનના ... ... ઘટતું હતું, તેના ઉપર ચાલીસ પાવરી તે સુતો હતો એની બહારી ... ... બાજુએ ... ... રહ્યા હતા લુંટારાઓએ તેને ઘેરી લીધો, પાણીએ પુછયા ... ... ના પાડતા પનનો પત્તો આપ્યો નહીં. તે બીકના ... ... ચુપ પણ પાડી શકયો નહીં એનાં બાળકોકરાં ખુબ ... ... રડવા અને ... ... બાપના ... ... પણ બાપનો ... ... અસરકારક ... ... બહાર ન આવ્યો, કારણ કે બાપ ... ... ચાહતો હતો. ચોરોએ બાકરા ... ... ચુપ કરી દીધાં. પાકો વાણીઓ બાપી બદલીઓ ઉપર ઉઠાવ્યો. ... ... ઝવેરાતના ... ... પનને ... ... ઉપર ચાલ્યો ... ... એ બાપીને પણ ... ... બનાવે ... ... લુંટારાઓના સરદાર પાસે ... ... પહોંચ્યો. ત્યારે તેણે ... ...

દક્ષિણ આફ્રિકાના ટૂંક ખબરો

ત્રીજા વર્ગ કમીશન

ચુનીયન સરકારે દક્ષિણ આફ્રિકામાં થતાં ત્રીજા વર્ગની તપાસ સારૂ પાંચ સભ્યોનું કમીશન નીમવા નક્કી કર્યું છે. ત્રીજા વર્ગના કમીશન માં બે બ્રી સભ્યોને ચુંટણીમાં આવશે. પ્રીટોરીયા વાળા બૅરીસ્ટર મી. સી. ફીલીયર્સ પ્રમુખ છે. બીજા સભ્યોમાં કેપ પ્રાંતમાં સુપ્રીમકોર્ટના ચેરમેન મિ. જસ્ટીસ ડુ. ટોઈટ કરજુ પીલકાક્ષ અને ઝુલ્સડ્રોપ્રાંતના નેટીવ કમીશનર મી. મી. ઝેડ. સી. ઝોસેફના નામો જાહેર થયા છે. બ્રી સભ્યોમાં પાર્લામેન્ટના મેમ્બર મીસીસ કે ગેલવી ચુંટાયા નથી છે.

જર્મનીનું કમીશન?

"ઍમ્બ્રોકેસ" જર્મનો માટે તપાસ ચલાવવા નીમેલાં કમીશનના કામની વીગતો યુનીયન સરકારના મુલકી પ્રધાન મી. સ્ટેટલર્સ બહાર પાડી છે. ટ્રાન્સવાલ ઝેમીગ્રાંટીક સેન્ટ રેજુલર ઝોકટ કમીશન પણ આ બીજી યુગલ શરૂ થશે. તમારા ટ્રાન્સવાલ માટે યુબ્બા ૬ ઠ્ઠે છે કે કમીશનને ટ્રાન્સવાલ ઉપરાંત નાટાલમાં પણ જર્મનોની તપાસ ચલાવવા સત્તા છે. "શું નાટાલવાસીઓ પણ દીલીઓ પાસે પણ જર્મનોના હક્ક લેવા યુનીયન સરકારનો વિચાર છે!"

ડરબનના ટાઉન કાઉન્સીલ

ડરબન મ્યુનીસીપલ ટાઉન કાઉન્સીલ મી ઝો. ઝો. જોન્સ ૩૨ વર્ષ નોકરી બજાવી તા. ૧૪ ફેબ્રુઆરીથી ડરબનના ટાઉન કલાર્કના હોદ્દા ઉપરથી મુક્ત થયા છે. શ્રી. જોન્સની ૬૮ મી વર્ષગાંઠ તા. ૧૬ ફેબ્રુઆરીએ હતી. મી જોન્સ ૧૯૦૫ માં ઍસીસ્ટંટ ટાઉન ક્લેરરે અને ૧૯૨૨ માં ટાઉન કલાર્ક હતા. મી જોન્યની ઉત્તમ સેવાઓનું પ્રશંસા ઠરાવ કાનપત્ર તા. ૬ ફેબ્રુઆરીએ આપ્યું કરવા ડરબન સીટી કાઉન્સીલની મીટીંગમાં નક્કી થયું હતું.

૧૯૩૭ ના વર્ષની સોનાની ઉપજ

દક્ષિણ આફ્રિકાના ટ્રાંસવાલ પ્રાંતની ૧૯૩૭ ના વર્ષ ના સોનાની ખાણોમાંથી ૫,૧૧,૨૯,૨૫૦ ટન જેટલા જથ્થા કાંચતાં તેમાંથી ૧,૭૩,૨૯,૮૬૨ ઔંશ ચોખ્ખું સોનું કાઢવામાં આવ્યું હતું. સોનાની પેદાશમાં આ એક રેકોર્ડ છે.

અમઝીમકુલુવાના હીંદી સ્કુલ

અમઝીમકુલુવાના હીંદી સ્કુલ સારે મી. પીલે ઝો બે ઝોકર જમીન બક્ષીસ આપી છે. ગોસલ્સ પા પીલે, ઝેન ઝો રહીમ, ઝેમ, ૬. ઈસાક, આર. પી. નાયડુ અને કલા ઝોવેન્ડર દુરસીંગ તથા મી ઝોમ. કે. રેડી દુરસ બાર્ડના સેક્રેટરી છે.

જોહાનીસબર્ગ કાઉન્સીલની આંકડી

ચાલુ વર્ષના જોહાનીસબર્ગના મેયરુઝેશન ટોલ બાબે પારકર આરબહારીએ મીમકતોના અંદાજો તૈયાર તે કાનો ચર્ચા લીધા હતા; જે બાબતના માટે મેયરુઝેશન કોટેની રહ મોકો થઇ હતી. જોહાનીસબર્ગ સીટના માલકતોની કીમત પા ૧૨,૪૦,૬૮,૮૦૬ ગણેર થઇ છે, જ્યારે ૧૯૩૨ માં પા. ૨,૯૪,૪૬,૧૩૦ અને ૧૯૩૪ માં પા. ૮,૩૦,૫૮,૮૬૨ હતી.

કેપટાઉનમાં નવી હોસ્પીટલ

કેપટાઉનમાં પ્રોવીન્સ તરફ હોસ્પીટલ તૈયાર થતાંથી સાતો સેમમરસેટ હોસ્પીટલમાંથી દરદીઓને ગયા અઠવાડીયામાં નવી હોસ્પીટલમાં બદલવામાં હતા. નવી હોસ્પીટલ તૈયાર થતાં દસ લાખ પૌંડ ખર્ચ થયો છે.

આરોગ્ય ખાતાંના અમલદારોને

દક્ષિણ આફ્રિકામાં આરોગ્ય ખાતાંના અમલદારોના બે મંડળો છે, જેઓની ઝોઇન્ટ કોન્ફરન્સ તા. ૧૪ ફેબ્રુઆરીએ જોહાનીસબર્ગમાં બબારો અને તા. ૧૯ ફેબ્રુઆરીએ મેળુર્ન થશે કોન્ફરન્સ માં આરોગ્યતાલાત નિયમો ઉપર નિર્ણય થઇશે.

નેટીવ અફસરોની પ્રશંસા

ટ્રાન્સવાલ સેન્ટ ઝોર્જીસ ઝેસોસીએશન તરફથી બારણ્ટનમાં કર્નલ રહીવસન ડીનીસ્ટનના કાને તા. ૬ ફેબ્રુઆરીએ સ્ટાફ નામના નેટીવને બહાદુરી બતાવ્યા બદલ ઝોક પદીલાણ, કમરપટ્ટા, તથા પાર્લામેંટ ઝોક અપાયા હતા, જેના નવેમ્બરમાં ઝોક સમારંભ ઝોમરીઝબર્ગમાં થી ઝોસ લાફ્ટન્સ ઉપર અત્યુત્સાહ હુમલો કર્યો હતો ત્યારે નેટીવ સ્ટાફે બહાદુર વર્તણુક ચોરી સમયસુચકતા પાપરી બાબતોને માટી નામી હતી.

કપડાંના કારખાનું બળાવવાના કારખાનામાં અકસ્માત

કપડાં કારખાનું બળાવવાના કારખાનામાં તા. ૪ ફેબ્રુઆરીએ બપોરે કેટલા કારીગરોથી બે મુસ્લીમોના અને નવ નેટીવો માર્યા ગયા હતા. અકસ્માતમાં મરણ પામેલા નેટીવો ઝોળખી ન શકાય ઝોવા રીતે બાબેલ થયા હતા. આ કારખાનામાં બપો બીજો અકસ્માત છે ૧૯૨૬ ના પહેલા અકસ્માતમાં ૭૬ અને ૧૯૨૩ ના બીજા અકસ્માતમાં ત્રણ મરણ પામ્યા હતા.

પાણીની તંગી

ડરબનના સીટી ઝેન્ડ વોટર ઝોન્જીનીઅર મી. ડબલ્યુ ઝોમ રેમમ્બેલની રજુઆત મુજબ ડરબન પાણીની તંગીના બચાવમાંથી હજુ મુક્ત થયું ન જણાય. જથ્થામાં તેઓ જણાવે છે કે પાણીનો ઉપયોગ બોદકારીથી થયો ન ઝોકકો. બગીચા અને પરના આંગણાંઓમાં નળના પાણી સાપરવાની અટકાયત ચાલુ છે.

દક્ષિણ આફ્રિકામાં અકસ્માતો

જોહાનીસબર્ગના "મા સેફટી કાર" બંધુ જાહેર કરેલા આંકડા મુજબ ગયા વર્ષમાં દક્ષિણ આફ્રિકાના રસ્તાઓ ઉપર થએલા અકસ્માતોમાં ૧૦૪૧ માણો ગયા હતા. જ્યારે ૧૯૩૫ અને ૧૯૩૬ માં અનુક્રમે ૮૭૩ અને ૧૦૧૫ હતા. વળી ૧૯૩૫–૩૬–૩૭ માં અનુક્રમે ૧૪૦૫૨, ૧૮૫૧૦ અને ૨૮૯૭૦ મોટરકારો તથા બીજા ઝોવા સાધનોના અકસ્માત થયા હતા.

આકસ્મિક અકસ્માત

જોહાનીસબર્ગ પ્રાદારીખાના ગોટા રસ્તા ઉપર રમતોકાળ ઝોર રહેતા બાળકો ૧૦ કેસ અદારીએ મળતાં બે મોટરકારો અથડામાંથી મણેલ આકસ્મિક અકસ્માત થયા હતા, જેમાં ત્રણ જુવાન દીકરીઓ અને ઝોર ૧૫ કે મળી ૧૮ જણના મરણો પામ્યા હતા. બાકી ૬૦૦ જણાને નીપજ્યા હતા, તથા ચાર કેસોમાં ઝોંકાર ઇજા પા. કરી. મી. ડી પીલે ૬ વ. ૨૯, મી. કે. પરમારી ૬. વ. ૧૯, બાલકાનીના બાંધામાં ઉ. વ. ૧૯, મી. ઝોમ મોટી ઉ. વ. ૨૨ અને બાબસ્સરાવ રામકેન ઉ. વ. ૨૦ ના પ્રમાણે મરનારોના નામો જાહેર થયાં છે. ઇ છે કે પ્રીટોરીયામાં ગયા સપ્તાહે ઝોક દીકરો સાથે ૪૫ હતા. ... ૧૯૩૬ કોલા સારે આશુ પાંચની જરૂર પડી હતી ને મેળવવા ... દીકરીઓ બાબ જોહાનીસબર્ગ ગયા હતા અને પાછા ફરતાં આ ગંભીર અકસ્માત થયો હતો. મોટરકારો અથડાતાંજ મણની ઉકાથી બનાવ થયા છે. મરનારોની લાશો આગળની ન શકાય ઝોવી રીતે બળેલી કાલતમાં મળી હતી. મરનારોના સગા સબંધીઓ મરણ અંગે દીલસોઝ જાહેર કરીએ રહીએ, અને બનવા આકસ્માને શાંતી થાઓ ઝોવી ...

મી. રામપ્રસાદનું ફસીયતનામું

ડરબન ગોલ સ્ટ્રીટના બાલક વેપારી મી. રામપ્રસાદનું તા. ૧૮ જાનેવારીએ દીલમાં મરણ નીપજ્યું હતું. મી રામપ્રસાદનું વસીયતનામું ગેરીટસબર્ગના સમા આકવાડીયામાં રજીસ્ટર થયું છે. ડરબનમાં બે સ્ટ્રીટ નાગીસ સ્કુલ, ઝોવાર પોટે હીંદી સ્કુલ, નાગીસ પ્રાન્સ્ટીટ્યુટ અને શાસની પ્રોસેજના વિદ્યાર્થીઓને ઇનામ આપે ગોપટીઓ ખરીદવા ... ... ટ્રીસ્ટીઓની પહેલી મીટીંગ મા. ૨૭ જાનેવારી આપવા વસીયતનામામાં કરવામાં છે. મી રામપ્રસાદની કુલે બીલકુલ પા. ૨૯૦૭૬ જાહેર થયા છે.

વિમાની ઝડપી રેકોર્ડ

જોહાનીસબર્ગમાં મી. ઝોક. બી. નેથ નામનો યુવાન હવાઇ વિમાની ના ૧ ફેબ્રુઆરીએ સવાર માં રેન્ડ ફ્લાઇંગ ક્લબના વિમાનમાં ઉડી ૨૫૦૦ ફીટ ઉંચેથી પેરેચુટ (હવાઇ વિમાની છત્રી) પા નીચે ઉતર્યો હતો. જ્યારના પરિવૃદ્ધ રેકોર્ડ તોડી પ્રથમ વખતી મેળવવા મી. નેથ અભીનંદનના પાત્ર છે.

સ્ટેટપ્રુ ફ્લેક્ટરોએ જાગૃતવાળેલા

જ્યારના ઇંગ્લાના વ્હાઇટહોલના મંત્રીઓ કરનારા ઓને જાગૃતવાળવા માં પડ્યો કે તમારા કીમતો કે નેજન આપે એવું લાગીને કરવાના પ્રજાકીય સાપજેકરીમાં છે. આ પુરાવા ... ...

છાપ કામના કામદારોના પગારમાં વધારો

નેટલના ઇન્ડસ્ટ્રીયલ કાઉન્સીલના સેક્રેટરી શ્રી. પ. પી. કેચ એક નોટીસ દ્વારા જણાવે છે કે છાપની કાઉન્સીલની બેઠક કુંક મુદત પર કેપ ટાઉનમાં મળી હતી તેમાં નેટલના એમ્પ્લોયેન્ટ પર વિચાર થયો હતો અને તેમાં ફેરફાર ફેરવાર થયા . . આ ફેરફારો સરેના ગવર્નમેન્ટ ગેઝેટમાં પ્રસિદ્ધ થયે પરંતુ કામદારોના પગારમાં જે ફેરફાર થયો છે તેનો આપણ ફેબ્રુઆરીની શરૂના પહેલા અઠવાડિક પગારના દિવસથી અમલ મા છે. મુખ્યત્વે વધારા નીચે પ્રમાણે છે :

(૧) ઉંમરલ ૧૬ વર્ષ અને ૧૬ વર્ષ ઓછામાં ઓછા ૬ માસ જે જગ્યાએ કામ આવ્યો છે તે દરમાં અઠવાડીક શ. ૧૫/- નો વધારો કરવામાં આવ્યો છે. આજ પોતાને ૧૬ વર્ષ ૨. ૬ અને ૮ ના દરમાં વધારો મળ્યો છે

(૨) અરનીમેન ક્રિયાપના કામદારના પગારદારમાં ના દરમાં વધારો આ પ્રમાણે છે.

અઠવાડીક પા. ૫૫ થી ઓછા પગારદારને અઠવાડીક શ્રી ૩ નો, અઠવાડીક પાઉંડ ૫૫ પણ ૫૫ ની નીચેના પગારદારને અઠવાડીક શ્રી ૨૫ નો, અને અઠવાડીક પા. ૫૫ અને વધારેના પગારદારને અઠવાડીક શ્રી. ૪ નો વધારો આપવા ઠર્યું છે.

(૩) કામળની બેગો બનાવનાર કામદારોના પગારના દરમાં પણ ફેરફાર થયો છે જે સબંધી મામલા બળતના ધંધાદારીઓ પર બોકસી આપવામાં આવશે દરમીયાનમાં ન. ૨ ના દરામા જે વધારો જણાવાયો છે તે પ્રમાણે કામદારોને પગાર ચુકવવા ઠર્યું છે.

અરનીમેનના પગારમા જે શ્રી. પાંચનો આ વાઢીક વધારો આપવા ઠર્યો છે તે ૧૯૩૭ના ઉનાળા પછી મહીનાના કવોટરમાં રીટેલ પ્રાઈસ ઇન્ડેક્ષના આધારે થયો છે. આ આઢવાડીક શ્રીજીક અદીના વધારાનો અમલ ૧ લા એપ્રેલ ૧૯૩૮ થી કરવાનો છે. ડીરેક્ટર કુન્દેલા સુચવે છે કે બાકિ શ્રી. અદીનો વધારો સંભવ છે કે ૧ લી જુલાઇ ૧૯૩૮ થી અમલમાં આવે. પરંતુ ઇન્ડસ્ટ્રીયલ કાઉન્સીલે ઠરાવ્યુ છે કે ઉપલા બને વધારાનો અમલ આવતા માચના પહેલા અઠવાડીક પગારથી કરવો. પરંતુમાં એમ પણ ઠરાવવામાં આવ્યુ છે કે કિન્ટરના મદદનિશો તેમજ બીજા નીચા દરના કામદારોને આજની રહેણી કરણીના ધોરણ ઘરખર્ચની અસર થઇ છે તથા તેમને પણ આવી રહેણી કરણીના આંકે ઉપર મુજબનો વધારો આપવા ઠરાવ થયો છે

વિવિધ વર્તમાન

અફઘાનસ્તાનની મુલાકાત

દક્ષિણ આફ્રિકાના માજી ગવરનર જનરલ લોર્ડ એમ્પથીલ, તેની એમ્પથીલ અને લોર્ડ કેથીલ કેપટાઉન ૫. ૪ ફેબ્રુઆરીએ અફઘાનીસ્તાનની મુલાકાત સંબંધથી કેબલ કર્યા હતા. આ તાજી ઇતિહાસ નરદથી અફઘાનસ્તાનની આ પહેલી મુલાકાત છે. કહે છે કે આ મુલાકાતના સમાચારે જગતના મુસ્લીમ રાજ્યોનું ધ્યાન ખાસ ખેચ્યું .

ફ્રેનીયામાં હિંદી મજુર સામે વિરોધ

પુર્વ આફ્રિકાના કેનીયા પ્રાંતની સરકારે એવો ઠરાવ કર્યો છે કે કેનીયા પ્રાંતના કેનાના ઠાર સેન્ડઝ નામે ઓળખાય છે, ના કામ પણ દેશી વાસવાટ . કરી શકે. પરમ કે તે ગોરાનાજ વસવાટને માટે રાખવાના આવેલો . આ ઠરાવ સામે દેશીઓ . પ્રબળ વિરોધ દર્શાવ્યો છે, આને કેટલી દેશીઓ આમે ભણી જવા આ ઠરાવના નોધપાત્ર પરીણામ બાબતી પ્રજાના બુજાનાના ઓમ્બે એક રાજકારી મડળ સ્થાપીને સરકારના આ પગલા સામે વિરોધનો બતાવ્યો છે આવી કેનીયાના ગોરા સાંભળે પ્રજા બીજાના છે આને તેમાના એક લોર્ડ ડનમોર કોઇ જાહેર મીટીંગમા બોલ્યા છે કે . વિષયમાં દેશી . દેશી સરકાર કે બીજા કોઇની પણ દખલગીરી આમે સહન નહીં કરીએ.

ઓબીસીનીયા બજે કરે છે

એ કે ટાલીએ એબીસીનીયાનો પણો મુદ્દ . . તીયા છે જનીએ એબીસીનીયાની દખલી પ્રજાએ માન કરીને તેના વાસવાટ પ્રદેશના પ્રદેશમાં સ્વાસ માન રાખ્યો છે એ પ્રાંત મુખ્યત્વે કરીને એંગા મેંદર, બાબો ચોદો, મોગીયન, ધાસ્ટ., ગેલીયા, ગેર, એનો વગેરે છે દેશાક પ્રાંતોમાં દરજ્જે એબીસીનીયાની હકુમત આવે . આ પ્રાંતો કબજે કરવાને માટે ઇટાલી એરોપ્લેનોથી હુમલા . . . . . કેમ કે ઉકત પ્રદેશના દખલીઓ હજુ કબજે . . . . નથી. છેલ્લી ખબર મુજબ ઇટાલીયન સરકાર આજે દખલી સરકાર વચ્ચે એ પ્રાંતોમાં જે ધમાલ થઇ તેમાં ઇટાલીયન સરકારના ૬૦૦૦૦ સૈનાઓ આને એરોપ્લેનો મારી નખાયાં જણાવવામાં આવે છે.

હાલતો ચાલતો ધાંત્રીક માણસ

શ્રી. આલ્બર્ટ ફ્રાન્સીસ નામે એક જર્મન એક ધાંત્રીક માણસ બનાવ્યો છે જે હાલ સ્ટોકહોમની સેવીલ હોટલમાં પ્રદર્શનરૂપે દેખાડવામાં આવે છે વજનમાં આશ મણના આશરે આ ધાંત્રિક માણસને જર્મનીના એક પ્રદર્શનમાં બતાવવામાં આવ્યો હતો. . આ ધાંત્રિક માણસને આજ્ઞા કરવા પહેરાવવામાં આવેલા . . તે સાંભળી શકે છે, કંમ્પ્રેસ કરી શકે છે. પોતાને હાથે બાજ પીએ છે અને બુકશાપર બેસીને સીગરેટ પણ પી શકે છે. તે ટેબલ પર સાદ કરવાનું 'પેકબુક સ્ટીનર' પાપરી શકે છે બોટલમાંથી પણ પાણી શકે છે અને ગ્લાસ પણ રાખી શકે . આને બનાવે . . વર્ષ તેને જોનારને ચાલવાના ગાન્દો મુક્યા છે. ત્યારે પોતાની ભાષા ઉપરની હેટ ઉતારીને વિનયપુર્વક નમન પણ કરે છે. એનો બનાવનાર કહે છે કે ૬૦ વર્ષના સતત પ્રયત્નના પરિણામે આજ હજાર પીંડના ખર્ચે આ ધાંત્રીક માણસ તે બનાવી શકાયો છે.

આજી જર્મન કેપ્ટન

ધી કેલી હેરોલ્ડો બાબર આપ્યા છે કે આજ જર્મન કાસરને પુનર્જા નજરકેદી જેવી સ્થીતી ભોગવવી પડે છે કાસરની દરેક હીલચાલો ઉપર બારે નજરો રહે છે. સ્વતંત્રપણે તેનાથી કોઇ પણ ચળવળની મુલાકાત લઇ શકતી નથી. જર્મન કોલોનીઓની બનરાજ્યમાં નહિ આવે પરે એવો દીર્ઘ સાવચેતીભર્યું જર્મન માજી કાસરને રાખવું પડે છે.

વજન ઉંચકનાર પહેલવાન

કાલના ૧૫ વર્ષને ૧૦ મહિને ૪૬૪ રતલનું વજન ઉંચકવા માટે જગતમા પહેલી પહેલીનું પ્રમાણપત્ર કેલાક નામના ઉપર ગોળવું કર્યું ગોરોમા શ્રી. બોગાર્ડો નામના એક રશીઅન મીકેનીકે તા. ૧ ફેબ્રુઆરીએ ૩૬૪, રતલ વજન ઉંચકવાનું કર્યું છે . . પણ . . બોવાડો ઇન્ટરનેશનલ રમોને કમીશનનો ચમત્ક નહીં થવાથી શ્રી. કુરડીનો રેકોર્ડ જગતમાં કાયમ રહેશે

જાપાનીસ પ્રજા

જાપાનમાં મજબુત સાંરીરીક બાધા બાળા પ્રજા તૈયાર કરવા માટે પાલીમેન્ટમાં એક બીલ રજુ થશે. બધાની અને પરાજ-પરાના રોગીઓ પર વૈજ્ઞાનીક વિધિયો નાબુદકાપ કરી નાંખવા બાબતનો સતા જાપાનના પાલીમેન્ટ વૈદ્ય બાબતો આવવાના આવી .

ઇટાલીની વૈજ્ઞાનીક શોધો

ઇમીલીયોનીયા પરની ઇટાલીની ચઢાઇમાં એક વૈદ્ય પ્રકૃતિને કાબરૂપ બનાવતી બાબત નોંધવા જેવી છે. અબીસીનીયાના રાજા સમ્રાટને પોતાના કબજામાં રાખવા, કબારૂપ કોંગ પકડી જવા જેવું પાણી પોતાના વિસ્તારમાં ચાલુ રાખ્યો હતો. એબીસીનીયા પરના વિજય પછી ડો. ગીટા કામનેલીના નેતૃત્વ હેઠળ ઘણા ઇટાલીયન વૈજ્ઞાનિકોએ પહેલ વહેલીજ વાર . . સાના સરોવરનો કિનારો સાધી

ગુજરાતી

શ્રી કલ્યાણજી વેચનારા મંડળ તરફથી પૂછપરછ થતાં ટાઇપિસ્ટકર્મે એવો જવાબ આપ્યાનું જણાય છે કે હાલ તુરત તે બાયસેન્સ સંબંધે કાર્યવાહીમાં ગયો ચાલે છે તે બાબત વિક્ટોરીયા સ્ટ્રીટ વાળી ગારકેટમાં સ્ટોલ પરાવે છે તેમને લાગુ પડવાની વાત છે બારકેટ બહાર રસ્તે બેસી વેચનારાને નહિ

• • •

જોહાનીસબર્ગના બોલીસે એક ગુરોપીયન અને ૭ નેટીવોને પકડી તેઓ ઉપર બાલસીટલની ચોરીનું તોહમત મુકયું છે. ગારરાજ રવેરમાં તા. ૨ ફેબ્રુઆરીએ પોલીસે એક ચોરીના ઉપાડી ૨૦૦ બાઇસકલો કબજે કરી હતી

• • •

કરમના દાંડી બારકેટની ઉપજમાં તા. ૩૧ ડીસેમ્બરે આખર થએલા પાંચ મહીનામાં પા. ૨૪૦૧ નો વધારો થયો હતો, એજ મુદતમાં પુરેા પણ સીટી બારકેટમાં પાર પા. ૫૬ વધારો હતો.

• • •

દક્ષિણ આફ્રિકની ગઇ પાર્લામેન્ટ બરખાસ્ત થતાં પાછી બોલવતી તા. ૧૮ મેને બુધવારે નવા પાર્લામેન્ટ માટે ચુંટણી થવા વકી છે.

• • •

પ્રીટોરીયાના રીજેનાટીજેનેરીમેનના તા. ૫ ફેબ્રુઆરીના બાર બુજબ બરકરી રીપાબ્લીકમાં પ્રથમ જતી એક બાબ ગાડી રેલવેના ટ્રાંસવા ઉપરથી ઉતરી પડવાથી થએલા અકસ્માતમાં બાર રીપાબ્લીકનોના બરણ નીપજવા હતાં અને ૪૪ ને ઇજા થઇ હતી.

• • •

બોરટ્રેલીઆના અને બ્રુકીલાડમાં ગયા રાનીવારે ધરતી કંપની લબ્બા આંચકા થયા હતા.

• • •

જબલપુર ટેબાકુ ટેનીસની રમત બણી બોર પ્રાણ થતી જાય છે. ઇન્ટરનેશનલ ટેબ્બા ટેનીસ એસોસીએશનને જુદા જુદા દેશોના બેલાડીઓની મેચ બજીટના ૧૯૨૬ મા રેગવા નથી દીધું છે.

• • •

જગતની બાણીની કમીશરીબલ દુકાને કુંપની ઓ તા. ૩૧ બારકેબર ૧૯૩૭ ના બાર બહીના મા પા. ૧,૦૩,૭૦,૦૧૩ નફો કર્યો હતો, જ્યારે ૧૯૩૬ માં થએલા નફાની રકમ પા. ૧,૦૧,૪૨,૬૫૨ હતી.

• • •

જગતમાં તમાકુ અને દારૂ મનુષ્યની ખરીબ્રાતના મોટા દુશ્મનો છે. દારૂના બ્યસનીઓ બાટે બાગે ગરીબો હોય છે, બ્યારે તંબાકુના બ્યસનીઓ ગરીબો ઉપરાંત તવંગરો પણ હોય છે. બન્નો બ્યસનોનું ઝેર પ્રાનું છે અને બરીબ્રાત બન્નેનું બ્યસન છે.

હાલની પાર્લામેન્ટમાં લીબરલો ડેમ્બ્રુટીમેનના બાર્ટી પા. ૪૦ ના બહુમતથી વધારો કરી પા. ૫ ના આંકડા કરાવ્યા હતા.

• • •

પ્રીટોરીઆના બાર નવા નેટીવ સેટલમેનનો પ્લાન "બોન્ડર્સ કોર્ટસમેન બોર્ડ" પાસ કર્યો છે. સેટલમેન્ટ તૈયાર થતા લાગ બાબ બિલનો અમ્બ થશે

• • •

કમ્પ સીવલાઇઝ્ડ સંગ્રહ પ્રથમ ૧૯૫૪ માં અમેરીકામાં જ ઓલીબાયા હોવે એમ મનાય છે. સીંધુબાના સંસ્કારની શોધબરી બા હોય બ્યવસ્થા ગણાય બ્યાં હતો.

• • •

કચ્છબેના બડા પ્રધાન બા. ગરીબશા પાશાએ પાર્લામેન્ટ બરખાસ્ત કર્યા પછી અમુક વાસ્ત ચોમીસ ગોટી રોબ્યામાં ભેગી થઇ હતી. કચ્છબેના કોમ બનાવ્યું મજારીન્ટ સ્થાપવા બીજ પક્ષે મેમની આપી નથી. નવી ચુંટણીનો બિબાસ ૧૨ માર છે

• • •

રૂટરે તા. ૫ ફેબ્રુ બારીએ મુબાબારી બબર આપ્યા છે કે બાબાની રશ્મની કોબ્રજના બાજ બેક બારતર ઇ ચોગાનનું મરણ નીપજ્યું છે.

• • •

બગદાદના તા. ૧ ફેબ્રુબારીના બાર મુજબ નામદાર બાશાબાનની માતુશ્રીનું બાજરાન થયું હતું નામદાર બાશાબાન કબ્જાથી હવાબ ફિરબાન બારવો બાબ બગદાદ ઉપડબા હતા, પબ્ બાતુશ્રીનું મરણ અરધા કલાક પહેલાં થયું હતું.

શ્રી ટ્રાંસવાલ યુનાઇટેડ પાટીદાર એસોસાયટી

"વાર્ષિક જાહેર સભા."

ઉપર્યુક્ત એસોસાયટીની એક વાર્ષિક જાહેર સભા આવતી તા. ૨૦ મી ફેબ્રુઆરી રવિવાર સવારે બરોબર બાર વાગે "પાટીદાર હોલ" ૧૬ ટેરેસ રોડ ન્યુકેસલમાં નીચે જણાવેલા કાર્યક્રમ માટે મળશે, જેમાં જોહાનીસબર્ગ રીફ અને ક્રોનસ્ટાડમાં વસતા સર્વ પાટીદાર બાઇઓ અને બહેનોને બબત સર બધારવા વિનંતિ છે.

કાર્યક્રમ

(૧) આવક ખર્ચકનો રીપોર્ટ બબ. (૨) વાર્ષિક હેવાલ (૩) ઓબલકારો અને હિસાબ તપાસનાર સમિતિની ચુંટણી. (૪) સ્કુલ કમીટીની ચુંટણી. (૫) પુસ્તકાલય કમીટીની ચુંટણી (૬) પરચુરણ.

ભીખાલાલ ક. પટેલ,
મણીલાલ ગ. પટેલ.
જોહાનીસબર્ગ. માનદ્ જો. મંત્રીઓ.

ઇન્ડિયન ઓપિનિયન

સરદાર શ્રી. વલ્લભભાઈ પટેલનું ભાષણ

૨૧ જાન્યુઆરીના બપોરે રાજ્યની સેવા સભાનું ૧૨ મું અધિવેશન સરદારે પ્રી. વલ્લભ ભાઈ પટેલના પ્રમુખપદે શરૂ કર્યું તે પ્રસંગે પોતાના ભાષણમાં તેમણે જણાવ્યું કે મારા ભાષણમાં કોઈ રાજ્ય કીય કલેવાર [illegible] રાજકીયમાં [illegible] પ્રમુખની વાત હું કરીકારવા કે ભાષણ મારે નથી. અમારે પોરીસ હીંદુસ્તાનને મુક્ત બાળકો ભારે દેશ રાજ્યમાં શુદ્ધાની જરૂર દેખાય, દેશ રાજ્યમાં પક્ષો પાર્ટીઓ બાધુંઓ પડેલા છે પણ સામરહસ્યની આકરી અસર થાય ત્યારે પક્ષો પક્ષો ભાગતા પડતા નથી. આજે રાજકીયના ચાં દુર દુરના સામટાઓની આંખ જંગલની જુદી જુદી બાજુની ઓટલી મોટી સંખ્યામાં રા ભારે આવી છે [illegible] ને કાંઈ મારો સદેશ બોવાને માટે [illegible] મહાજનોના સેવકો ગોરોના દુખોને દૂરાવવા પ્રયત્ન કરી રહ્યા [illegible] તેની તમે બધાએ પ્રશંસી છે, તેવો તેઓ આપ્યા છે રાજકીયો સ્વરાજ્ય મળ્યાના પહેલાં બોલાને [illegible] છે. રાજ્યનો [illegible] હોય છે તેટલો આપણો પણ છે પ્રજાનો [illegible] તેપુજ મળે. હું કબૂલું હું કે બહુના દેખાવોની મુક્ત થાય પણ [illegible] હું કબૂલું હું કે [illegible] માણસ માપ. [illegible] સુણી નથી ના રાજ્ય, પહેલા મજૂર ખાન ખાનુ કરોનું બનાવું રાજ્ય પ્રજાના સેવકોથી બિનુંનાન સુખ કરવા પ્રયાસ કરવો જોઇએ પ્રજાનીજ મુખ્ય મુખ્ય [illegible] મળે મળે. પ્રજાને સાથ [illegible] ના [illegible] ઘરો ઉપાદાનો [illegible] સામડાંમાં સામટથી [illegible] પાસે પાસ [illegible] દેશ રાજ્યોના રાજ્યોના આદરે દબૂને બોલ રાજની પ્રબળો રહી [illegible] રાજ્ય કરવા [illegible] [illegible] છે, બહુમતી રાજ્યના પક્ષપાત પરવાનો અધિકાર પ્રજાનો બ [illegible] પોતાના રાજ્યોના પક્ષ બાંધે શકતો પ્રાપ્ત કરો [illegible] પક્ષ [illegible] પક્ષો બાંધો

હરિપુરા કાંગ્રેસવાળાની વીરાંગનતા

આ વખતે ગુજરાતના મહાસભાઓને જ બી બાબા બારણે દેશના બધા ખુણાઓ બાદ [illegible] [illegible] ઉમેદ [illegible]. આપણે ગુજરાતીઓને બારે જો એક બાબુના મહારા હશે હરિપુરા મહાસભા ના [illegible] [illegible] [illegible]

અખબારો

શ્રી. કોરાટ દરજી મંડળની સભા

તા. ૨૩-૧-૩૮ ના રોજ ગાંધી એમ. બી. બી. એસ. ની ઓફીસના પ્રમુખપદે બપોર કલ્યાણજીભાઇ ગોપાલજી સ્વદેશ જતા હોવાથી મંડળના હોદ્દેદારો તેમના માનાર્થે સભા ભરવામાં આવી હતી. પ્રમુખ સાહેબ, સેક્રેટરી તથા બીજા સભ્યોએ બાદ કલ્યાણજી બાપાએ મંડળની પ્રગતિ તરીકે ૨૦ સેવા બજાવી હતી તેમજ મંડળની જગ્યા પર કોલેજ રોડ ઉપર બંધાવવામાં જે ઉદાર ભાગે ફાળામાં રકમ ભરી હતી તેની પ્રશંસા કરી તેમને માનપત્ર આપે કુલ તોરા આપવામાં આવ્યા હતા.

કલ્યાણજીભાઇએ મંડળનો આભાર માનતા જણાવેલ કે તેણે ગોપાની કરજ છુપાવવા કરેલ પણ કર્યું - તેને આપ્યું તેને માટે મંડળના આભારી છે. ઉપરાંત દરજી કોમના ગુણોને મંડળના કામમાં પૂરે. ઉત્સાહ લેવા અને મંડળની બાબ પ્રગતિ થાય તેવા ભલામણ કરી તેને માટે પોતાની અપીલ કરી હતી.

સુરત હિંદુ યુવક મંડળ

સુરત હિંદુ યુવક મંડળ તરફથી રવજીભાઇ જીવરાજ શ્રી. ઠી. ઓન. શુક્લા સાહેબ મંડળના પ્રમુખ હતા, તેમના માનમાં દીપાવલિના ગોપાલરોજ સુરત હીંદુ સોસાયટીએશનના હોલમાં તા. ૨૩-૧-૩૮ ના રવિવારે બપોરે શ્રી. ઠ. બી. પરેલના પ્રમુખ પદે કરવામાં આવ્યો હતો.

શરૂઆતમાં પ્રમુખ સાહેબ શ્રી. ઠી. એન. શુક્લાએ મંડળની છેલ્લા પાંચ વરસથી કરેલી સેવાની યોગ્ય પ્રશંસા કરી, તેમને પુષ્પહાર પહેરાવ્યો હતો. ઉપરાંત શ્રી બાબુભાઇ પરસોત્તમ સાહેબ સોસાયટીએશનના કરતી છે અને જેમણે સોસાયટીએશનના ઉત્કર્ષમાં પોતાથી બનતી સેવા આપી છે, તેમનું સ્વાગત તેમજ શ્રી. પંડિત કૃષ્ણશંકરનું પણ સ્વાગત કરવામાં આવ્યું હતું. આ બે ગૃહસ્થોને સારે માન પત્રો આપવામાં આવી હતી. બીજા રચનાત્મક ગૃહસ્થો તરફથી પણ પ્રસંગોપાત્ત પ્રવચન થયા હતા. અંતમાં શ્રી ઠી ઓન. શુક્લાએ મંડળે તેમનો જે આભારનો સત્કાર કર્યો તે માટે ઉપકાર માની પોતે મંડળ માટે જે કંઇ કર્યું છે, તે માત્ર પોતાની ફરજ બજાવ્યાની દૃષ્ટિએ કર્યું છે એમ જણાવી મંડળને ખૂબ ઉન્નતિ કરવા અપીલ કરી હતી, જેનો સભાએ સ્વીકાર કરવામાં આવ્યો હતો.

આ મેળાવડા પ્રસંગે મંડળે સારી સંગીત સેવા જે આપી આપેલ હતી. તેમાટે આ મંડળ ખાસ ધન્યવાદ માને છે.

સુરત હિંદુ સોસાયટીએશન

શ્રી સુરત હિંદુ સોસાયટીએશનના સેક્રેટરી લખી જણાવે છે કે સોસાયટીએશનની સાર્વત્રિક વાર્ષિક સભા રવિવાર તા. ૩૦-૧-૩૮ ના રોજ સા. ૬. મોરારજી બિલ્ડીંગમાં બપોરના ૩ વાગ્યે ઓનરેરી સેક્રેટરીએ આવનારી સાલની સંભાળની જે સભાનુસારે પસાર થઇ હતી. ત્યારે બાદ ફેરફાર પસાર કરી સેક્રેટરીએ પોતાનો વાર્ષિક રીપોર્ટ અને બજારોએ વાર્ષિક રીપોર્ટ બંને સભાસમક્ષ મૂકતો.

નીચે મુજબ ઓફીસરોની એસોસીએશનના ઓફીસરો નીમવામાં આવ્યા હતા. પ્રમુખ તરીકે: રા. મોરારજી બીખાભાઇ નાયક, ઉપ-પ્રમુખ: રા. માણેકલાલ મૂળા સેક્રેટરી: રા. કાલુભાઇ ભગવાનદાસ પટેલ, એસીસ્ટન્ટ સેક્રેટરી રા. ગોવિંદભાઇ બીખાભાઇ, ખજાનચી: રા. ચિનાભાઇ કાલીદાસ પટેલ કમીટીના મેમ્બરોની પણ ચુંટણી થઇ હતી બાદ સભા વિખરાઇ ગઇ હતી.

ઉલાઓલાદાળે વકારત સેમાજ

ગત રવિવાર તા. ૨૩-૧-૩૮ ના રોજ બપોરે વકારત સમાજની બેઠક મળવા એક જનરલ સભા વચ્ચે બંધારણમાં કાર્યવાહકોની નીમણુંક કરવા માટે બોલાવવામાં આવી હતી. પ્રમુખ સાર્વત્રિક વાર્ષિક રીપોર્ટ વિગેરે કામકાજ હાથ ધરવા શુભચિંતકો તરીકે પ્રમાણેના કાર્યવાહકો આજ સાલ માટે ચુંટવા હતા.

સુધરેલ્યાઃ ઝાલાભાઇ મકનજી, કાપડીયા આદરજી સરકારી જનરલ સભાના ગૃહસ્થોનો, પ્રમુખ: નીખાભાઇ ભુલાભાઇ, ઉપ પ્રમુખો: નાગરજી કુંવરજી, ખેતાભાઇ કુલ્લાભાઇ, મંત્રીઃ શ્રી. જે. પરેલ, ખંજુકત મંત્રી કાલીદાસ જેરામભાઇ, ખજાનચી: નાથુભાઇ હરીભાઇ, ઓડીટર કેશવલાલ મોરારજી.

મેનેજીંગ બોર્ડનાં અધિકારો: પ્રમુખ દયાળ ભાઇ દાજીભાઇ, ઉપ-પ્રમુખો: રામભાઇ મોરારજી, કુવારામ ગોવાભાઇ, મંત્રી: ઝવેરભાઇ ભાલભાઇ ઝાલા, અને ઝવેરભાઇ ગોવીરામ ગોદીયા મંત્રી.

બોર્ડનાં સભ્યો: મેમ્બર્સ: મુલજીભાઇ બેચરદાસ, મગનભાઇ નરોત્તમદાસ, ઝવેરભાઇ કુવરજી, કુલ્લાભાઇ ખેતા, કુલ્લાભાઇ ઝવેરભાઇ, ગોવરજી કુંવરજી, કાનજી જગજીવન પટેલ, કરમશી પ્રભુલાલ, પ્રભુલાલ રામજી, ભાણજી ગોવાભાઇ, ખેતાભાઇ ભલીદાસ, ગોવાભાઇ, જગનાદાસ મુલજી, જગનાદાસ (જગનાદાસ જગનાદાસ કંપનીવાળા) ગોવાભાઇ દાજીભાઇ, દાજીભાઇ ગોવાભાઇ, પરશોતમભાઇ કુવરજી, ભાણજીભાઇ કલ્યાણજી, હરીભાઇ ગાંધીદાસ, વીરજીભાઇ મોરારજી, રણછોડભાઇ રામજીભાઇ, ગોવીંદજી રણછોડજી, ગોવરજી નારણજી, ઝવેરભાઇ કેશવભાઇ, ખેતાભાઇ રામભાઇ, ખીમજીભાઇ કેવજી, નાગાભાઇ કરસનભાઇ. રામજી જેઠાભાઇ, ગોપાભાઇ નારણજી, ગોપાલભાઇ રવાભાઇ, ગોવરજી નારણજી પ્રભુજી ગાંધીજી ગોવાભાઇ.

ટ્રસ્ટી કમીટી: પ્રમુખ મુલજીભાઇ બેચરભાઇ, ઉપપ્રમુખો: નાગરજી કલ્યાણજી પટેલ, મંત્રી: ગોવરજી-જીવરાજી, સભ્યો: શ્રી. જે પરેલ, જગનાદાસ કરસોદાસ, નાથુભાઇ હરીભાઇ, રવાભાઇ દાજીભાઇ, ગાંધીદાસ ઝવેરભાઇ, કલ્યાણજી જગજીવન, કાનજીભાઇ મુલચંદ, દુર્લભભાઇ રામભાઇ, કાનુભાઇ રણછોડભાઇ નાયક.

પુસ્તકાલયધ્યક્ષ: કલ્યાણજી ગોવરજી, ગીત નાયકઃ ઝીકુભાઇ દરજીભાઇ, રમતગમત ઇનચાર્જ: ભગવાનદાસ ગાંધીદાસ, ભજનોપદેશકઃ રામ ગોપાલ ઇશ્વરભુક્ત.

ઉપર પ્રમાણે ચુંટણીનું કામકાજ પૂરું થતાં શાંતી પાઠ કરી પ્રમુખશ્રીએ સભા વિસર્જન કરી હતી.

અભિનંદનનો ફાળો

શ્રી નાથુભાઇ ગંગજીભાઇએ આભારી થઇ, સજ્જન રાણાનું તેમણે જેવી કરેલી કામ અને તેની નામાવલી આપને ગોઠવી ગયા છે તે નીચે પ્રમાણે છે. પાઉંડ ૫-૬-૦ ની રકમમાંથી મોકલવાનો બાકી રહ્યા આવતી રકમ આ તા. ૬-૨-૩૮ ના રોજ એરમેઇલથી સરકાર વલ્લભભાઇ પટેલ ૬ મોકલી આપવામાં આવેલ.

નરસીંહ ગોપાલ શ્રી. ૧૦-૦, હરીલાલ ૦ શ્રી. ૧૦-૦, બીખા ખુશાલ શ્રી ૦-૦, ભાણજી કુલજી શ્રી ૫-૦, બાબા નરોત્તમ શ્રી. ૫-૦, કેશવ નરસીંહ શ્રી. ૧-૧, કાળા વીઠલ શ્રી. ૫-૦, કાકા જગા શ્રી. ૫-૦, ભોપણ જીવન શ્રી ૫-૦, નોચર મોરાર શ્રી. ૧-૦, ગભણ હરી શ્રી ૫-૦, નારણ ગોપણ શ્રી ૫-૦, મુલજી ઇશ્વર શ્રી. ૫-૦, છોકા નરસીંહ શ્રી. ૫-૦. પરચાલાલ છોકા શ્રી. ૫-૦, નારણ મોરારજી શ્રી ૫-૦, નથુ પનજી શ્રી. ૧૦-૦, અંબારામ હરી શ્રી ૧૦-૦, ગોપાલ ગાંધી શ્રી. ૧૫-૦, પ્રભા ભોપણ શ્રી. ૫-૦, કલ્યાણ મોપણ ૦-૦ ૦ ૦ ૦ ૦

અમરેલી

કેનવાસિંગરથી ખબર મળ્યા છે કે શ્રી. લક્ષ્મુ તે સ્વ. મહેતા ખનગાણીના દિકરા ૪ બાયડી ગાંધીની ૨૩ વર્ષની મુકાન ઘણે ૦૦ રૂપિયા સરખા પામ્યા છે. બરાબર બપોરે ચકુભાઇની સિદ્ધાંત પાળી ડોક્ટર ઓફ પ્રબ્લાન રેસર્ચ ઓફ ઓક્ટિક્સના દરજ્જો મેળવી પોતાની દુકાન કેનવાસિંગરના ગાદલા દુકાન પર બરાબર બપોરિયા ઠીક દુકાન પણ બરાબર સ્ટ. શ્રી લક્ષ્મુ પોતાના પ્રિય કેન્ટ રસ્તામાં ઉંડા બાયામાં જે પોતાને તેમને આગેવાન તેમાંના તે પોતાને ત્યાંના, ન્યુકાસલ, મેડીસીનમાં, એડનબરો રોયલ પણ તેમના માનમાં ઉજવણી આપી. શ્રી લક્ષ્મુ પોતાની પત્ની તેમના બાળ બાળકો ઉપરાંત સ્નેહીઓ તેમજ મિત્રોને ચા પાર્ટી આપી હતી. ત્યારબાદ સ્નેહીઓએ તેમને વિદાય આપી.

આભાર

શ્રી. પરસોત્તમ પરસાણા પટેલ તરફથી સાથે જ ૧ મારી પત્ની બીમારી સીવાયમાં દિ દમાં થયેલાં એક જનક આપણ ૦૦ આપ, પણ તમારી સેવાઓની પત્ની આપે સારા સેવેલા મારા મૂળ શાંતીધામ પી પહોંચવે, ૦૦, દર્શાવ કે કોમદારા વિકાસને આભારનું આ આભારનું દુઃખમાં બાજ લેનાર સાથે સીધા આપે સ્નેહીઓના કે આ પત્રદ્વારા સહકાર આભાર માનું ..

વેચવાના વાંચવા લાયક પુસ્તકો

રાજકીય સાહિત્ય	શી.	પે.
છુટાનું કંદિ	૨	૦
રાષ્ટ્રીય પરિવર્તનો	૨	૦
યુદ્ધમાંનેા વેપાર	૩	૦
ભાગ્ય બાપુની કથા	૪	૦
જેલ ડાયરી ચ. રા. ભોપાલામારી	૨	૦
પરદેશી કાપડની સાથે કેમ વરીશ	૨	૬
પ્રાણ પ્રતિષ્ઠા	૩	૦
નીતિનાનું ભાષણ	૨	૦
ધર્મ સંસ્થાપન	૧	૧૦
સારે કરીશું શું?	૨	૬
,, ,, ઉત્તરાર્ધ	૨	૬
બોલશેવીઝમને બીજી બાજુ	૧	૬
ગાંધીજી બેઠકો	૨	૬
નીરોજના અને બીજી વાતો	૧	૬
બેકુફ શિકારી	૧	૦
રાષ્ટ્રવીર	૩	૪
જેલમેટમાં સાથી	૨	૦
કારાવાસની કહાણી	૦	૦
,, ,, બીજુ પુ.	૩	૦
ગોળીદિનું બેનર	૧	૦
કાકાસાહેબકરના લેખો	૦૧	૦
કંઠપ્યારી	૨	૦
નવા ચીનેા ભાગ ૧ લો	૧	૬
,, ,, ભાગ ૨ જો	૧	૬

ધાર્મિક સાહિત્ય		
ધર્મ દોહન ભાગ ૭	૭	૦
,, ,, ભાગ ૧ લો	૫	૦
ગીતા ગાયન	૩	૦
સોળ સતી ઓરેા	૪	૬
દક્ષાન ગાયા	૩	૭
ધરમાયંસાર	૧	૦
સ્વામી શિષ્ય સંવાદ	૧	૬
મંગળ પ્રભાત	૧	૦
મેરી અને મેગ્દલ	૭	૦
સ્વામી વિવેકાનન્દ ભાગ ૧-૭	૩	૦
,, ,, ભાગ ૮-૧૦	૩	૦
,, ,, ભાગ ૧૧	૩	૦
,, ,, ભાગ ૧૨	૫	૦
સ્વામી વિવેકાનન્દનું જીવન ચરિત્ર	૩	૦
સાદા ગ્રિષ્ણમમ્	૬	૦
ટેસ્ટેામની નીતિ કથા	૧	૦
સ્વર્ગમાં ટેલસ્ટેાય પા. ૧	૪	૦
ઉપનિષદ વચનો-ગોપબંધુ	૧	૦

નવલકથાઓ.		
પ્રેમ ભાગ્યમ	૧	૦
ભાગ્ય સાહસી ભાગ ૧	૧	૦
,, ,, ભાગ ૨	૧	૦
,, ,, ભાગ ૩	૧	૦
ઈંગ્લીશ વાર્તા ૧ ટેસ્ટા વાર્તા	૧	૬
આરેબી અકબરી	૬	૦
અયોધ્યાના	૪	૬

ધણુ સેમ સંભવ.	૨	૦
ધર્મ બંધન	૧	૦
,, ,, પુ. ૪ થું	૪	૬
સંગીત હૃદય અને સંયુક્તતા	૧	૦
ગિરીષ	૧	૦
ભરત ફકિર	૪	૬
પ્રેમનેા ફંજ	૩	૦
નારી હૃદય	૩	૬
તપુષ્પ	૪	૦
નગે સબ	૩	૦
તાતી તલવાર	૪	૦
દિવ્યચક્ષુ	૧	૦
જયંત	૧	૦
પુરંદરીપુરી	૩	૦
ભગીરથનાર દાસ ગંડાર	૪	૬
ધૂમ શિખા	૩	૦
વાસ ચંદીની	૩	૦
વામીપુરી	૬	૦
રતી ભાગ્ય	૭	૬
વાતેા ગુલાબ પુ. ૨ જું	૧૨	૦
પદુમા	૪	૬
મેાતીના નોરબ્ન	૪	૦
ધનપતી બેાઃ	૪	૬
સાળરમતી	૪	૬
ધીરુ અને ધબ્બા	૩	૬
ભ્રમેક સંગ્રામ	૪	૦
ભગવાની સહીનુ કલિ	૪	૦
નેરાલમા	૨	૬
ભ્રમેક વાતા	૧	૦
સુવર્ણકંજ	૫	૦
પરિચિતા	૨	૬
કાળને કિનારે	૩	૬
જવાળા પંજો	૬	૬
ચમત્કારી ધુપ	૫	૦
પૈસાનેા ગાયબ	૫	૦
પુનમચીંદ ગંદેરાનેા માણસ	૮	૦
કાકાજી	૫	૦
કાકાની વાતા	૩	૬
મહિકા	૪	૦

શિક્ષણ અને બાળ સાહિત્ય		
ટોલ્સ્ટોય બંધાવલી	૪	૦
,, ,, ભાગ ૨ જો	૩	૦
હિતબધ	૨	૬
ઇતિ અને સાંદર્ભ	૫	૦
બાલનેા રાકાકારી વારાજો	૨	૦
બાલકી ગમ્મત ગીતો	૧	૦
બાલના રમતના રાસો ભાગ ૧ લે	૩	૦
,, ,, ,, ભાગ ૨ જો	૩	૦
બાલગી કેડ	૧	૦
કેળવણી વાત	૦	૬
ધણુ સેમ સંભવ ભાગ ૧ લે	૧	૦
,, ,, ,, ભાગ ૨ જો	૧	૦

રામ તરંગીણી	૩	૦
પદ્મપ્રભાવેથી માને પાદપ્રાપ્ત	૬	૧
વસુ ગીતા	૨	૬
નરમદા	૨	૦
રાસ નીકુંજ	૩	૦
માણી પુરાણ	૧	૪
ગોતી માળા	૦	૧૦
રમકડાની દુકાન	૦	૧
ચપોનું ધન	૦	૧૦
ગીતાંજલી	૨	૦
ઇરાન પર પ્રકાશ	૧	૦
ચિત્રોલ	૧	૩
,, નાની આવૃત્ત	૧	૦
કારીકરીનું શીખવું ભાગ ૧	૨	૦
,, ,, ભાગ ૨ જો	૨	૦
કાવ્ય માધુર્ય	૪	૦
મોડીયાવાડી દુહા	૨	૦
ગોરાબહૂની રસમોર પાસ ૪ થા પુ.	૪	૦
,, ,, પાસ ૫ મા પુ.	૪	૬
,, ,, પાસો ૩ જો પુ.	૩	૬
રઢીયાળી રાત ભાગ ૨ જો	૨	૬
,, ,, ભાગ ૩ જો	૩	૦
પુરાતેા હિંમક ભાગ ૨ જો	૩	૦
ચુંદડી ભાગ ૨ જો	૨	૦
મારે ગમ્યુ વેદ	૫	૦
ઘર ગમ્યુ ચેદું ગ્રહમાંકર ગી. કુલ	૧૩	૦
કચ્છપાનો કિલાસ	૧૧	૦
કેકાટી ગુજરાતની પ્રજા કથા	૪	૦

આ ઓફીસે લખવાથી મળશે.

'Phone 33-4014. P. O. Box 4111.

—હિંદી વસ્તુ ભંડાર—

[illegible]

અમારે ત્યાં કલકતી, રંગુનની, કોચીની, કેન્સરી સુડલ, ફાઉંટેન, ઇલેક્ટ્રીક, ટોર્ચ-બેટરીઓ, ટ્રાન્ઝીસ્ટર રેડીયો સેટ્સ વગેરેના [illegible] ભાવો ઉપર મોકલવામાં આવે છે. પોસ્ટખર્ચ પ. ઇ. આર્ડર સાથે મળે ઉપરાંત જરૂરનું ચુકવી દેવું. ખાસ નોંધ લેવા જેવું. ઘરાકોને. ઘરમાં. વપરાશમાં લેવાની. ચીજોની, ચિત્રો. ફોટા વિગેરેની યાદી. [illegible] ઓર્ડર અમારે ત્યાંથી આવ્યે મળશે "ખાસકર" પેન અને પેન્સીલો. તાવાગો વગેરેના સુધરેલા તોડેદાર, ખાસીયો, ચાવીઓ, ફેરો, અને ઉપયોગવાળ રબ્બર મોહર વગેરેની ખાસ છે.

એક વખત પધારી અમારા ઓરડાને આપી ખાત્રી કરવા ભલામણ છે.

ઉપરના ઓર્ડરોપર ખાસ વધુ આપવામાં આવશે.

ઠે. પ્રોપ્રાયટર ચકીદત્ત ભોલાનાથ[illegible].

નવા વરસના પંચાંગ

અમારે ત્યાંથી ગુજરાતી પ્રેસના ૧૯૯૮ ની સાલના સચીત્ર પંચાંગ મળશે. પ્રીમત થી. ૨-૦-૦.

ગોલ્ડન સીટી

ચુંચી અનાવટ, સફાઇ અને સ્વાદીષ્ટ ફરમાસુ મીઠાઇ અને ફરસાણ ખરીદવાનું આ એકજ સ્થળ છે.

એક વખત અજમાયસ કરો.

ન્યુ કેપીટન કેફે

ફોન. 33-8567

પટ્ટ, કમીશનર સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

ભારે કવોલીટીની ફરમાસુ મીઠાઈ ખરીદો

જુની અને જાણીતી

સાઉથ આફ્રિકામાં પ્રખ્યાત

કેપીટન્સ બાલકની

હોટલ

ફોના ૨૩૪૧૪

કોર્નર ગ્રે એન્ડ વીકટોરીયા સ્ટ્રીટ,

ડરબન.

—સરપ્રાઇસ—

રેકોર્ડોનું ગંજાવર સેલ

નંગ ૧ ની શી. ૧-૦.

વહેલો તે પહેલો

જેમાં તમારા માનીતા મચકયા જેવા કે ખારૂ કવ્વાલ, કાલુ કવ્વાલ, ફકીરૂદ્દીન આગા દેઢ, બાબુ છેલા, જાનકી બાઇ, દુલારી, વીરેનના હિન્દુસ્તાની, ગુજરાતી, નવ્વાતા ગઝલો, ભજનો અને અરબી રેકોર્ડોનો સમાવેશ છે.

અમારા ગયા વરસના સેલમાં અમારા માનવંતા ગ્રાહકોમાંનાં બહુઓને નાસીપાસ થવું પડયું હતું તેથી કન્દીના ગ્રાહકોને ખાસ જણાવવાનું કે પોતાનાં ઓર્ડરો તરતજ મોકલી આપવા જોઇએ. કન્દીના ઓર્ડર બાર રેકોર્ડથી ઓછાનો સ્વિકારવામાં આવશે નહિ.

ઠેકાણું:—

THE ORIENT MUSIC SALOON,

PHONE 21867. P O BOX 1155.

117 FIELD STREET : : DURBAN.

આરોગ્યતા પ્રાપ્ત કરી શરીર સંરક્ષણનું સાચું જ્ઞાન મેળવવા માટે

અઢળી સદીથી ગુજરાતી સમાજમાં આદર પામેલ પ્રથમ પંક્તિનું વૈદ્યક માસીક

—વૈદ્ય કલ્પ તરુ—

દરેક ગુજરાતી કુટુમ્બમાં ખાસ વંચાવું જોઇએ. નમુનો વિના મુલ્ય.

વાર્ષિક લવાજમ રૂા. ૬-૮-૦ ; બેટ પુસ્તક સાથે લાયબ્રેરી માટે રૂા. ૯-૧૨-૦ ; અગાઉથી.

"શરીર રોગ આરોગ્યતા"

૧૬૭૮ ની સાલ સારૂ અપાયેલ આ બેટ પુસ્તકમાં શરીરના અવયવો તેની ક્રિયાઓ અને આહાર વિહારના દોષો તેમજ બહારના કારણોથી થતી વિકારોમાંને તમામ પ્રકાર તેની સરળ અને અસર કારક ભાષામાં કરેલ છે આના વાંચનથી આરોગ્યતાનું રહસ્ય કેમ રહયું તે સમજી શકાય છે કિંમત રૂા. ૧ ૮-૦ આઠ આનાને બદલે

આ ઉપરાંત

બ્લાઇ પ્રેશરનો સ્પેશીયલ અંક

બ્લાડપ્રેશરના સાચા કારણોનો અંક જેમાં પામાલા અને પેરાંના પ્રકારોની તેના લક્ષણો અને કેમપીને આપેલ છે અને સમજી શકાય તેવાં રંગીન ચિત્રો પણ આપવામાં આવેલ છે.

ઘરદીઠ નકલની કિંમત ૮ આના

આપનું લવાજમ તુરત મોકલો. વર્ષ તા-જુઆરીથી શરૂ થાય છે.

શ્રી ગુજરાત આયુર્વેદિક ફાર્મસી

રીચી રોડ, અમદાવાદ (ઇન્ડીઆ).

છેલ્લાં ૨૫ વર્ષથી વપરાશમાં આવેલી બાળકોના દરેક જતનાં દર્દો માટે

બાલસાથી (વરાધની ડબ્બી)

નડીઆદના વૈદ્ય જગન્નાથજીની બનાવેલી

બાળકને વરાધ, રતવા, તાવ, ઊલ્ટી તાવ, કૃમીરોગ તાવ, ચરબી, ખાંસી, ખરેક, પેટના ચાકળું, તાણ, આમવા, દાંત આવતી વખતની બીજી જાતેરે બાબતોમાં મદદ કરે છે. દરેક ઓકજ ડબ્બી ખરીદ કરવા ભલામણ કરી આભારી દિલ થઈ શુકી આપે છે કીંમત ડબ્બીના રૂા. ૧. દરેક દવાખાના વેચે છે. નકલી માલથી સાવધ રહેવું મળવાનું ઠેકાણું: વૈદ્ય જગન્નાથ જી. દ્વીવેદી,

વરાધ ઓફીસ, નડીઆદ. (ગુજરાત)

P. O. BOX 2166. PHONE 22128 TEL. ADD. "PALKANDA."

P. C. KANDER

Wholesale Fruit & Vegetable Exporter

country orders executed at lowest Market prices special attention given to all inquiries orders.

THIRD FLOOR HOUSE.

પી સી. કંદર

હોલસેલ ફ્રુટ અને વેજીટેબલ એક્સપોર્ટર

બધા ગામના ઓર્ડરો માટે ઓછામાં ઓછા ભાવ માટે આપીએ ... વધુ માલ માટે જી C.O.D થી માલ મોકલીએ છીએ

96, PRINCE EDWARD STREET, DURBAN.

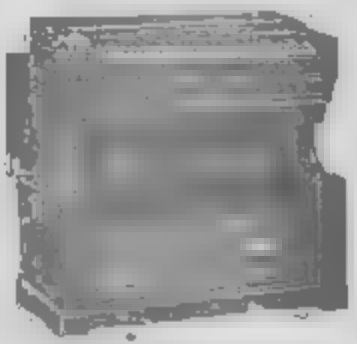
Are You a subscriber of 'Indian Opinion'? If not, Why not?

સાહિત્ય અને સંગીતનો સમન્વય

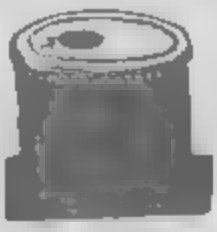
દિનપ્રતિદિન જનતાની રસવૃત્તિ કેળવાય છે—જનતા નવિનતાની પુજારક બની છે—ભાવના અને આદર્શ આ જમાનાનું ગૌરવ છે—અને હવે સોદા ગમે તેવી વસ્તુ ચલાવી લેવા તૈયાર નથી.

અમે પણ આ માન્યતાને માન આપી વર્તવાનો નિશ્ચય કર્યો છે. તેથી ખાસ પ્રસંગ માટે તમારા સમક્ષ રજુ કરીએ છીએ. જાણીતા નટ નટીઓ અને લેખકોનો સહકાર સાથી પ્રેક્ષકોની રસવૃત્તિને પોષે એવી રેકોર્ડો. ધાર્મિક ડ્રામાના સેટો અને હારમોનીયમ, તબલા મગાવ્યા છે જે તમારી સમક્ષ રજુ કરીએ છીએ. સંગીતના મધુરા સ્વરોથી તમારા ઘરમાં સ્વર્ગ ઉતારો.

અમે સોદાલ ખરીદી તેમજ ઓર્ડરો માટે હારમોનીયન મંગાવતા નથી તેથીજ અમે લેખીત ગેરંટી સાથે વેચીએ છીએ.

પગના હારમોનીયમ પા. ૬-૦-૦
હાથના " "
ટેબલ શૈલીના પા. ૪-૫-૦

મોટા ઓર્ડરની કીમત પા. ૧-૦-૦ થી

૬. ૩-૧૭-૦ સુધી

મારકોફોન પા. ૨-૧૦ થી પા. ૮-૮-૦

હીઝ માસ્ટર્સ વોઈસ
તથા
ફોલ્ખીયા
(ઈન્ડીયન રેકોર્ડ)
3/—

રેકોર્ડના સસ્તા ભાવો

નવા નંબરો અથવા તમારા માંગેલા નંબરો વધેલા યા મોડા તમને મળશેજ તો શા માટે વધારે પડસા થવો છો.

ગમો અથવા અતે મળો.

તેમજ આ રેસની હવાને અનુકુળ થાય તેવા બીડા અને મધુર સુરના, મજબુત અને ટકાઉ, વારા, શાંતા, સરકાર તેમજ મેકજોઈન્સ રબ્બરના હારમોનીયમ, હાથના અને પગના તબો હાથ-પગના. નવી સીલેક્શન બનની ૨૦૦ જેટલી પેટીઓ આવી ચુકી છે. તે સીવાય ૬૨૬ બનના મારકોફોન ગમેલી નવી મેકરો સાથે H.M.V. ને ફોલ્ખીઆના પણ સ્ટોકમાં રાખીએ છીએ.

વાજીંત્રોના છુટા ભાગો મોટા જથ્થામાં રાખીએ છીએ.

હાર્મોનીન, જેન્ખે, મેન્ડોલીન, બુલબુલ તરંગ, ગીતાર અને સ્વરાય જેન્ડના ભાગોમાં ઘણો ઘટાડો કર્યો છે.

કોઇ પણ વાજીંત્રનું રીપેરીંગ કામ બની દેખરેખ નીચે ગેરંટી સાથે બનાવી આપીએ છીએ.

—સાઉથ આફ્રિકાના ૩૨ વર્ષના જુના હારમોનીયમીસ્ટ—

GOOLAMJI'S MUSIC SALOON

P.O. BOX 460. 179 GREY ST. AND 131 QUEEN ST
DURBAN, NATAL.

Special

Large [illegible] of latest Gramophone Records in Tamil, Hindustani, Gujarati and Telugu Plays have been specially selected.

Apply for our catalogue. Our Gramophones sold under written Guarantee for 3 years. Try us before you purchase elsewhere.

'Phone Day 2-4180. RAJCOOMAR, 'Phone Night 2-1426.
DURBAN'S FIRST INDIAN UNDERTAKER
Coffins, Wreaths, and [illegible]
Motor and Horse [illegible]
રાજકુમાર,
અન્ડરટેકર
ધના. ૬૪. મોસ્ટ મોટ્ટ ને પેપા મોટ્ટ કુંડ મોસીસે પુરા મોકામાં આવે છે. રાત દિવસ ખુલ્લું.
14, Cross Street, DURBAN.

'PHONE 33-4691. BOX 2526.
L. MISTRY
એલ. મીસ્ત્રી
બોકસ, ફેબલ અને કીચન ફરેસરે બુદ્ધ અથવા જથ્થા-બંધ બનાવનાર તેમજ વુડ કર્વીંગ સંતોષકારક કામ કરનાર.
જરૂરવેલા બાવાનું પ્રાઈસ લીસ્ટ મંગાવો.
93 Market St. : : : Johannesburg.

ઉત્તમ ગરમ મસાલો વિગેરે
અમારે ત્યાં બનતી દેખરેખ નીચે તાજો અને સફાઇથી ઘરમાં કામનો ગરમ મસાલો, કરીપાઉડર, બગડર અને મરચા ઠંબેલાં બોટલ વગેરે વ્યવસાયમાં અગાઉની જેટલી સાથે ખાતરી રહેશે. આવો ઉત્તમ માલ, તમો ઘરમાં બનાવી શકતા નથી. એકવખત મંગાવી ખાત્રી કરો.
મળવાનું ઠેકાણું:-
'Phone 2-4294 K. N. PADIA. P. O. Box 579
109 Victoria Street, DURBAN

'Phone 2-3381 Tel. add. "Letapco."
D. K. PATEL
Fruit and Vegetable Exporter
— SPECIALIST —
In South African, Canadian and Australian Apples
Cape Fruit on hand in season
We have in stock Leaches which have just come in Market
ડી. કે. પટેલ.
ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ વહાવનાર
સાઉથ આફ્રિકન, કેનેડીયન અને ઓસ્ટ્રેલીયન એપલ્સના સ્પેશીયલીસ્ટ
ઋતુમાં કેપ ફ્રૂટ પણ રાખીએ છીએ
લીચીઝ હાલમાં શરૂ થયા છે અને તેનો સ્ટોક પણ રાખીએ છીએ.
કંપનીના ઓર્ડરો ઉપર ખાસ ધ્યાન દેવામાં આવે છે
નાગીસ અને મેન્ડરીન સારા અને સસ્તા
C. O. D. થી મળશે.
P. O. Box 755. 10, Cross St. Durban.

M. H. DESAI,
એમ. એચ. દેસાઇ.
કેપટાઉન ફ્રૂટ વેપારી.
અમે દરેક જાતના ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ પુનીયનના ઓર્ડર પણ બારામાં C. O. D. થી માલ પેકીંગ કરી મોકલીએ છીએ.
P. O. Box 254. 31, Short St. Durban

Phone 33-4462 Tel Add.: "VALAISTEL." P. O. Box 6748.
V. B. PATEL,
WHOLESALE AND RETAIL FRUIT, VEGETABLE AND PRODUCE MERCHANT
CHEAPEST BANANA STORE IN TOWN.
40 President Street, JOHANNESBURG.
Terms NETT CASH or C.O.D
વી. બી. પટેલ,
હોલસેલ અને રીટેલ ફ્રૂટ, વેજીટેબલ અને પ્રોડ્યુસ મરચન્ટ
જોહાનીસબર્ગ ખાતે સૌથી સસ્તામાં બનાના સ્ટોર.
નં. ૪૦, પ્રેસીડન્ટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.
ટર્મ્સ નેટ કેશ અથવા સી.ઓ.ડી.
ટેલીફોન ૩૩-૪૪૬૨ ૪૦ પ્રેસીડન્ટ સ્ટ્રીટ,
પી. ઓ. બોક્સ ૬૭૪૮ જોહાનીસબર્ગ

"શુદ્ધ ઘી"
[illegible]
અમારે ત્યાંથી મોકલ પ્રમાણમાં મળશે.
વાસ્તે આરે પુરોહિત એન્ડ કુંપની
સાઉથ આફ્રિકાના સોલ એજન્ટ્સ.
શામજી દેવશી
૩૧, પ્રીન્સ એડવર્ડ સ્ટ્રીટ, ડરબન.
SAMJEE DEVSHI
31, Prince Edward Street, DURBAN.

FRUIT GROWERS
Send your consignments of Bananas, Avocado Pears and other fruits to the old established firm:
African Market Agency
Municipal Market Capetown.
All consignments receive personal attention
Accounts sales and cheques posted the day goods are sold.
Reference: Barclay's Bank, Market Branch.
Telegraphic Address: "CONSIGN" Capetown

SOLE AGENT FOR

His Master's Voice

હિઝ માસ્ટર્સ વોઇસ

In The Union Of South Africa

સપરગ્યર અને અફ્રેાગરના ગુજરાતી લેટેસ્ટ રેકેાર્ડો આવી ગયા છે.

સાને ધસ્લામનેા સેટ મંગાવેા અને સાંભળેા

પાંચ રેકેાર્ડનેા સેટ કીમત પા. ૨–૫–૦.

We specialise in Tamil and Telugu Drama Sets and also Native and Afrikaan records. Wholesale and Retail.

N 5555	પ્રેમની દુનીયા.	
N 5570	ચાંદનેા ચમકેા.	
N 5572	ચાખીમા ભત	
N 5575	એ તેા નજરી પીતમના નેમ	
N 5580	પ્રેમનું પંખિડું	
N [illegible]	પ્રેરના પીયાલી.	
N [illegible]	દાસે કહેજને.	
N [illegible]	મેાજીર બાદશાહેા.	
FT 5248	દશાવતાર બાદશા.	
FT 5252	સહા પગીરી	
FT [illegible]	પ્રેરણા.	
FT 5253	મજની મેાટરી સ્ટરેાન અંતર.	
N 5209	તુમેને મુજકેા પ્રેમ સીખાયા.	
N 6528	ચમી પ્રેમ નગરેાઆ પીમારે પીમારે.	
N 6530	ચાદેાન કન મે હરકેા પાસા.	
FT 5231	બીજા ભાગ નાટક બાગ ૧ થી ૬.	
	નરસીંહ મહેતા નાટક બાગ ૧ થી ૬	
	બબરૂ કુમાર નાટક ૧ થી ૬.	
	રાજા રેતી નાટક ૧ થી ૬.	
N 6726	બુરા સાપ ઝબરાર	
N 6604	નબમા રેતન લગાપ પીયાર.	
,, 5250	મીસ રહસ	મેાતી
,, 5499	,, રહસ	,,
,, 5548	માસ્ટર રહસ	,,
,, 5552	ગેન્ટલમેન	,,
,, 5470	ડાકર ઇનજેકશન	,,
,, 5458	સેાના સાબુ	,,
,, 5461	ઇન્ડિયન ગેરેાસ્કાની કેાકી, બમીક.	

પુરીરાજ સેાહાબનું નાટક સપરર નાટક અને બુક સાથ

નાટક	મહારાજા પ્રતાપ	કમ્પલેટ સેાકસ અને બુક સાથે કીમત પા. ૧–૫–૦ નું સેટ.
,,	રાં માંડલીક	કમ્પલેટ સેાકસ અને બુક સાથે કીમત પા. ૧–૫–૦ નું સેટ
એચ. એમ. વી.	ડાસેટીક પાર્ટી	કમ્પલેટ સેાકસ અને બુક સાથે કીમત પા. ૧૫ નું સેટ.
નાટક	ગુણસુન્દરી	કમ્પલેટ સેાકસ અને બુક સાથે કીમત પા. ૧૫ નું સેટ.
,,	રાજા ભરથરી	કમ્પલેટ સેાકસ અને બુક સાથે કીમત પાલેટ ૧–૧૦–૦ નું સેટ.
,,	રાેહ સમાચ શાહનું સેટ ૧ થી ૮ ભાગ.	
,,	સીરાજુદૌલ્લા.	
,,	ઉષા સ્વપ્ન	
	સમાજનેા બાપ ભાગ ૧ થી ૬.	
	પઠાણેાના નાચરેા કુપાન રેકેાર્ડ ૪ રેકેાર્ડનું સેટ.	
	ગઝુદા ૪ા ઇસરી ૫ રેકેાર્ડનું સેટ કુપીન.	
	નુરી ગહલ ૬ રેકેાર્ડેાનું સેટ કુપીન.	
,,	ધારીન કરકાદ ૬ રેકેાર્ડેાનું સટ કુપીન.	
,,	રેમ સીતે અરણ ૬ રેકેાર્ડેાનું સટ એચ એમ. વી	
,,	સાન ઇસલામ ૫ રેકેાર્ડનું સેટ એચ. એમ. વી	
,,	નુરે ઇસલામ ૬ રેકેાર્ડેાનું સેટ ઇસ્લામીઆ	
,,	નાલ રાજા પા નરી ૬ રેકેાર્ડેાનું સેટ એચ. ગેગ. વી.	
,,	રહાગણી મંગલ ૬ રેકેાર્ડેાનું સેટ એચ. એમ વી.	
,,	[illegible] ૬ રેકેાર્ડેાનું સટ ઇસ્લામીઆ	
,,	લમતા મજબૂ ૬ રેકેાર્ડેાનું એચ. એમ. વી.	

અમારા ઇસ્લામીક નવી રેકેાર્ડેાનું લીસ્ટ 'ઇન્ડિયન ઓપીનીઅન' માં જોશેા.

૧૦ ઈંચ ૧ રેકાર્ડ, ૧૨ ઈંચ ૪ રે. ૨૫/-, ૧૦ ઇ. ૧૨ રે., ૧૨ ઈં ૬ રે ૪૮/-.

અજાર ચામડા ૧૦ ઇંચની ૪ અને ૧૨ ઇંચની ૪ રેકેાર્ડથી ઓછીના ઓર્ડર સ્વિકારવામાં આવશે નહિ.

Radio Record Trading Co.,
178 Grey Street - - Durban.

Radio Record Trading Co.
P. O. Box 6398 29 West Street.
JOHANNESBURG.

RADIO RECORD TRADING Co.,

SOLE AGENTS FOR

Columbia

In The Union Of S. A.

જુના ગયા અને માનીતા આવી ગયા

કોલમ્બીયા કંપનીમાં હાલમાંજ આવેલા નવા ગવૈયા

માસ્ટર અમીર અલ્લારખાની

નવી રેકાર્ડ આવી પહોંચ્યી છે. આગળ ગઝલ બોલી ગયો છે: "મોહમ્મદ મોહમ્મદ પુકારે ચલા જાય" તેના જેવી બીજી ગઝલ બોલી રહ્યો છે. મગાવો અને તમારા દીલને ખાવી કરો. તેનો નંબર) બહુજ કે સરવર સાકુબ મેહસર. [illegible] સાથે આલી અલ્લારખે વસછિમ. અને બીજી જે ઇસ્લામીક તમારા ગ્રાહકની ઘણી ઇસ્લામી રેકોર્ડો આવી પહોંચ્યી છે જેવી કે મોહમ્મદ સાહેબ નામા વીગેરે.

G.E. 1709 કુલનો વાસ ગુજ્ય ગેહ કુલને પીયારે હું

G.E. 1710 રમણીર ને નારીરો દુનીયા ના ચોપાટમેં

P.E. 27 રાહાદત હુસેન એહમ્મે બલસાગ.

P.E. 17 રાહાદત કુદરત મીલાદ આસીકે રસુલ

P.E. 7 ઝાકર ને હાજરા નબરારમા મીરના મેરાજના

G.E. 1419 ન પીયારી વાયલ ગનકર ગાયા ગનમેં

G.E. 1721 દર્દી નેવેા

N 6815 મારે બાબા રના અબા શુ રેના ઘ

N 5805 રાહે ખલીલમા રમનગર કમારા.

N 6851 દરબે બજાર આપ નબા રાજ્ય ક.

N [illegible] નોકીક રે રંગ ના કુળ ગય.

N 6813 મારો ગજબુબ હક રોતે રાતે મલે

N 6840 મર કુબ્રે દા નબના કે લાલ મોહમ્મદ

N 6810 ધન બહસે કુબ મકુ સદેવાલા ને ધનમેં

N 6857 બનુબી અપને પ્રમુખી બંનના.

N 6850 પ્રેમમા મુરલી મધુર બાજી.

1415 નો કંદિલ કંકા આલમમે બજવા દીમા કમલી વાલેને.
આ રેકાર્ડ સાંભળવા જેવી છે

255 પુન પુન પુન

253 મેરા દીલ ને પીયુ દો શીલાએ મોહમ્મદ

406 ગોવીન્દ્રો મોહબ્બત બડી ચીજ છે.

2231 અમા અલ્લાકી આવાજ કમ
ઝોર પકા અલ્લાકી આવાજ કમ.

2207 અપેલા પુકાર

2188 બારમારો આવા (ગજરાતી)

2074 ધામકા નામ કે

2107 ઝલ ઝલા (ગજરાતી)

[illegible] નામે અલ્લા હ [illegible].

2105 નામે મહમદ સોમ બાલ.

[illegible] રબ આપ ખુનો [illegible] પીયારે ને ખ્યાની

[illegible] અબતો મેરી બીમારીકા [illegible]

2104 બજાદીર નો કમિયે ગાવી કવ્વાલ.

2121 કુદરત કા મોજઝા કુદરત ખબીર કે બચ્ચોકા ખુદકે મા જીવા કરના

2101 મોજઝા દીનના ઓમારે.

2100 મોજઝા ચાંદની કુદરત ખલા.

2103 પિયારી પીયારી સુરતવાલે

[illegible] મોહમ્મદ મેરે દીલકે અરમા પુરા [illegible]

[illegible] મહફુજ કુબા આમરના બદ્ધા કે કરગાને
મોહમ્મદ સલ્લલાહ

2120 મયકા મુજે પેલેપે પીલા.

[illegible] દીલ [illegible] દીના બેક બદ્યાને અરજીને.

[illegible] ગલાબી રસુલ પુદા કહત પકા.

2125 બાસકે કાનીલે ને આલમે રનગેા મુ.

2146 મુકે બદ્યાં ના આબેાસે.

2121 દીલ મેા મેરા ન ગયા.

2160 નીચાર્યે મુકેલા

The following Tamil Drama Sets in stock

Satyavan Savitry, Paduka-Pattabishekam, Ustra-Ramayanam, Dumbachari, Snan Sundari, and thousands of singa Records.

We specialise in Tamil and Telugu Drama Sets and also Native and Afrikaans records. WHOLESALE AND RETAIL.

નુરે ઇસ્લામ

નો ૬ રેકોર્ડનો સેટ બુક અને ટીનનો બોકસ સાથે ૩૦/-

Radio Record Trading Co.,
178 GREY STREET.
DURBAN.

Radio Record Trading Co.,
P.O. Box 6398. 29 West Street,
JOHANNESBURG.

દરેક જાતની સ્વાદીષ્ટ, સુંદર શુધ્ધ ઘીની મીઠાઇ,
ફરસાણ વીગેરે માટે ક્યાં જશો?

પટેલ્સ વેજીટેરીઅન રીફ્રેશમેન્ટ રૂમ

પાપડ, લીંબુ, તથા કેરીના અચાર તેમજ શીઆળાની ઋતુ માટેના ખાસ પૌષ્ટીક પાકો અમારે ત્યાંથી રીફાયત ભાવે મળશે. એક વખત પધારી અથવા ઓરડર મોકલી ખાત્રી કરવા વિનંતિ છે.
બહાર ગામના ઓરડરો ખાસ માલીકની જાતી દેખરેખ નીચે મોકલવામાં આવે છે.
ગ્રાહકોને સંતોષ આપવો તે અમારો ખાસ મુદ્રાલેખ છે.

PATEL'S VEGETARIAN REFRESHMENT ROOM
(Prop R. M. PATEL)
Telephone 2-2209 202 Grey Street. :: :: Durban.

Box 830 Tel. Add. "Orangexpo."
M. C. PILLAY
Wholesale Fruit & Vegetable Exporter
TOTAL ORDER SOLICITED
જથ્થાબંધ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ ચઢાવનાર
અમો અપકંટીના ઓરડર માલ કેમરેજ ફ્રી સારો માલ C.O.D. થી મોકલીએ છીએ.
79, PRINCE EDWARD STREET, DURBAN.

'Phone 2-6235 P. O Box 216.
Heerabhai Morar Matvadkar,
Wholesale Fruit & Vegetable Exporter
and Commission Agent.
103, PRINCE EDWARD STREET.
DURBAN.
હીરાભાઇ મોરાર મટવાડકર
હોલસેલ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ ચઢાવનાર
અને કમીશન એજન્ટ.
પેકીંગ સારી રીત કરી માલ સી. ઓ. ડી. થી મોકલવામાં આવશે.
ટેલીફોન ૨-૬૨૩૫ બોકસ ૩૧૬.
૧૦૩ પ્રીન્સ એડવર્ડ સ્ટ્રીટ. ડરબન.

NAROTAM HARGOVIND
The Master Tailors
Suits and Costumes Made in the latest Styles.
We specialise in High Class Tailoring.
Our Prices are to suit the times.
Try us with your next Order
તમારૂં સુટ ક્યાં શીવડાવશો?
નરોતમ હરગોવીંદ
તમને અપ-ટુ-ડેટ સ્ટાઇલનો ડિફાયત ભાવે બનાવી આપશે.
કાયમ ઓર્ડર આપી ખાત્રી કરી જુઓ.
'Phone 25661. 176 Grey St. Durban.

અઠવાડીક પંચાંગ

વાર	પોસ્તી ૧૯૩૮ ફેબ્રુઆરી	દીન ૧૯૬૪ માઘ	મુસલમાન ૧૩૫૧ જમાદીલ અવ્વલ	પારસી ૧૨૦૭ અર્દ.	સુર્યોદય	સુર્યાસ્ત
					ક. મી.	ક. મી.
શુક્ર	૧૧	સવા ૧૬	૨	૨	૫-૨૭	૬-૪૪
શનિ	૧૨		૩	૩	૫-૨૭	૬-૪૪
રવિ	૧૩	૧૭	૪	૪	૫-૨૮	૬-૪૩
સોમ	૧૪	૧૮	૫	૫	૫-૨૯	૬-૪૩
મંગળ	૧૫	પહો ૧	૬	૬	૫-૨૯	૬-૪૨
બુધ	૧૬	૨	૭	૭	૫-૩૦	૬-૪૨
ગુરૂ	૧૭	૩	૮	૮	૫-૩૧	૬-૪૧

Printed and published by Sorabji M. Gandhi at Phoenix Settlement, Durban, Natal.

તમારા મિત્રોને મોકલવાને મીઠાઇ ક્યાથી લેશો?

વીક્ટોરીયા વેજીટેરીયન ટી રૂમ.

અમારી મીઠાઇઓ ખાસ જાતી દેખરેખ નીચે શુદ્ધ ઘીની બનાવેલી હોય છે.

એક વખત મંગાવી ખાત્રી કરો.

ઓર્ડર મોકલનારે પૈસા સાથે મોકલવા મહેરબાની કરવી

અમારે ત્યાં ખાસ રસોયા હોવાથી સુંદર અને સ્વાદીષ્ટ ભોજન મળશે.

એક વખત પધારી ખાત્રો કરવા વિનંતિ છે.

VICTORIA VEGETARIAN TEA ROOM

(Prop: NARANJI VALLABH)

139 BROOK STREET, - - - DURBAN.

LOOK BEFORE YOU LEAP

P. O. Box 842. **Telephone: 2-2074**

BHAGAT & Co.

ETNA LANE, DURBAN

General Dealers & Commission Agents.

We stock Indian & European Groceries as well as Indian confectionery & Liquors.

Also we specialise in Sarees and all piece goods.

In outfitting we have full range clothing of all sorts including men's & boys.

We invite you to visit our Refreshment Room.

We can also at any time supply fresh home made sweetmeats made under expert workmanship to any parts of South Africa and Rhodesia.

Our price is very moderate.

Do not DISTRACT. Below the name above to place your order only.

Note the address

ઇન્ડિઅન અને યુરોપીયન ગ્રોસરી અને દરેક જાતની સાડીઓ અને રેશમી કાપડ તથા સ્વદેશી સાડીઓ રાખીએ છીએ.

એક વખત પધારી અથવા માલ મંગાવી ખાત્રી કરશો.

અમારી રીફ્રેશમેન્ટ રૂમની મુલાકાત લેવા તમોને આમંત્રણ કરીએ છીએ. દરેક જાતની મીઠાઇઓ યુનીયન તેમજ બહાર ગામ મોકલીએ છીએ.

આમારા ભાવો ઘણા સસ્તા છે.

તમારો બીજો ઓર્ડર અમારી પાસે મંગાવી ખાત્રી કરશો

બહાર ગામના ઓર્ડર ઉપર ખાસ ધ્યાન દેવામાં આવે છે.

No. 9-11-13, Etna Lane, :: :: Durban.

REMINGTON
NOISELESS TYPEWRITER

60 years ago Remington built the first typewriter now Remington has produced the FINEST typewriter.

PORTABLE MODELS ALSO AVAILABLE

REMINGTON TYPEWRITER AGENCY

Branches throughout South Africa

NATIONAL
CASH REGISTER AND ACCOUNTING MACHINE
SYSTEMS
FOR
MAXIMUM EFFICIENCY

THE NATIONAL CASH REGISTER CO. S.A. (PTY.) LTD.,
63 PRESIDENT STREET
JOHANNESBURG
P. O. Box 3591. Phone 33.6245

FIFTY MILLION PEOPLE ARE ALWAYS PUNCTUAL!

Time is another word for speed these hurried . Every minute counts—you can't afford to lose a second There are fifty million satisfied owners of Cyma the world's summit of accuracy and style For the wonderful, modern machinery used by Cyma has given them a watch that is always on time — on

STOCKED BY ALL LEADING JEWELLERS

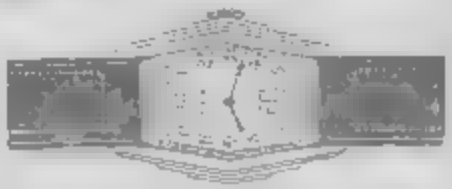
CYMA

ELGIN
WATCHES

THE WORLD'S BEST

FOR PERFECT TIME

WRITE FOR NEW GENERAL CATALOGUE.

KATZ & LOURIE LTD.
"DIAMOND CORNER"
ELOFF & MARKET STREETS, JOHANNESBURG.
P. O. Box 1919 - Phone 22-3122.

2...

ઇન્ડિયન ઓપિનિયન

મહાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે અને ૧૯૦૩માં સ્થપાયું.

INDIAN OPINION

Founded by MAHATMA GANDHI IN 1903

No. 6—Vol. XXXVI. FRIDAY, FEBRUARY 18th, 1938. Registered as a Newspaper PRICE TWOPENCE.

The Spinning Wheel—Symbol Of Prosperity

"THE spinning wheel is a useful and an indispensable article for the home. It is the symbol of the Nation's prosperity and therefore, freedom. It is a symbol not of commercial war, but of commercial peace. It bears not a message of ill-will towards the Nations of the earth, but of goodwill and self-help."

—M. K. GANDHI.

રેંટીયો-સ્વાવલંબનનું પ્રતીક

"હિંદુસ્તાનના સાત લાખ ગામડાના પ્રત્યેક ઘરો માટે રેંટીઓ એક આવશ્યક સાધન છે. કેમકે રેંટીયામાં કરોડોને રોજી આપી ભૂખે મરતા બચાવવાનું સામર્થ્ય છે. એથીજ તેમાં દેશની સ્વતંત્રતા પણ રહી છે. રેંટીયો એ હોય તો સમૃદ્ધીનું પ્રતીક છે—તુચ્છ વધિક વૃત્તીનું નહીંજ. આની શાસ્ત્રની યોજના બીજા દેશોની હરિફાઇ કરવા કે કશા દ્વેષભાવથી પ્રેરાઇ ઘડવામાં આવી નથી. અહંકે શુદ્ધ હેતુ અને સ્વાવલંબનની દ્રષ્ટીજ આ યોજના પાછળ છે.

—મો. ક. ગાંધી.

THE NEW INDIA ASSURANCE
COMPANY, LIMITED.

Fire, Motor Car, Motor Lorry, Motor Bus, Plate Glass, Workmen's Compensation, Burglary, Fidelity Etc.

આ હિંદી કંપનીમાં આગ, મોટર કાર, મોટર લોરી, મોટર બસ, પ્લેટ ગ્લાસો, કામદારોને મળતા વીમાઓ, ચોરી સામેનાં વિગેરે વીમાઓ ઉતરાવી શકાય છે. હીંદી કંપનીને ઉત્તેજન આપવું એ દરેક હીંદીની ફરજ છે.

Transvaal Office.
Barkly Arcade,
6a Diagonal Street,
JOHANNESBURG
Telephone 33-4478.
P.O. Box 3841.
Tel. Add: "RUSTOMJEE"
Johannesburg.

ગ્રાહકોને વિનંતિ છે કે પોલીસી તેમજ દાવાની પતાવટ આ દેશમાં કરી આપવામાં આવે છે.

Policies Issued and Settlements Effected in this Country.

પોલીસી તેમજ દાવાની પતાવટ આ દેશમાં કરી આપવામાં આવે છે.

Natal Office:
"INDIA HOUSE"
11, First Avenue,
DURBAN.
Telephone 25845 Con.
P. O. Box 1010.
Tel. Add: "RUSTOMJEE"
Durban.

JALBHOY RUSTOMJEE
Principal Representative For the Union Of South Africa.

GANDHI & Co. (Pty) Ltd.
GENERAL MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

Try us for:-

Saries, Draperies, Outfitting, Hardware, And Indian & European Groceries.

- We Specialise In -

Indian Drugs & Condiments and always carry big stocks for Wholesale and Retail.

Telephone 23676.

Tel. Add. "Gandhico" Durban.

112 Victoria Street,
DURBAN.

દીવાળી તથા રમજાન શરીફ માટે ખાસ

એરંડાનું બદામ, પીસ્તાં, ચારોળી, એલચી, જાયફળ, ફલ્લુદાનું ઘાસ, ચારમગજ, કોપરાવાટી, જાવંત્રી, તુકમરીયા, ઈસબગુલ, વીગેરે વીગેરે તેમજ ગુલાબનું સરબત, ગુલાબનું પાણી, આમળા, મોગરા, ચંબેલી, ધુપેલ વીગેરે ખુશબોદાર તેલ જે વાપરવાથી મગજ બહુ હોંશ રહે છે. લગભગ સાતસોથી આઠસો જાતનું ગંધીયાણું સ્ટોકમાં હમેશાં રહે છે જે સાઉથ આફ્રિકામાં બીજે ઠેકાણે મળવું મુશ્કેલ છે.

મરાઠો આળા તેમજ ખાસ દેખરેખ નીચે પીસાવેલ હમેશાં ગોઠા જથામાં રહે છે. એક વખત ખાવી કરવા આમંત્રણ છે.

Also:
P. O. Box 27, TONGAAT.
Telephone during Office hours No. 5.
" after Office hours No. 008.

B. I. Steam Navigation Co., Ltd.

સ્ટી. "ટકલીવા"

૩૬ ટીડીક પા. ૬ ૭ ૬.
હિંદુ વીશી પા. ૨ ૬ ૦.
ટોટલ પા. ૨૧ ૧૩ ૬.

૩૬ ટીડીક પા. ૬ ૭ ૬.
મુરલીન વિલી પા. ૨ ૧૭ ૩.
ટોટલ પા. ૧૨ ૮ ૬.

ફેબ્રુઆરી ના. ૨૩ રોજ મુંબઇ જવા ઉપડશે

ખાસ સુચનાઓ.—દલાલોએ પોતાના કમીશન રબર પેસાજ અને ફ્રીમરજ નાખી પોર્ટ કલબના કારણ ૧૫ ટકે જવા પડે અગર રેલવે કાપર્ટીસને કમીશન સીવા પેસાજ રબર પરેસેન્સ કરવા ઉપડાવવું. વિગતવાર સમાર કામના પેસેન્જર ટ્રેક્સ પોતાના માલની વધારે રાખવા રેલવે રસીદ સહિત આવતી ડીલીવરમાં કેમાદગીથી ગરબડ. પત્રોને મેળવી તરત તરત રાખ કમાવા પ્રયોજનો. નાના અવારનવારપણા બાઉકોર ખાસરી સારા પરવાનાદાર કરવામાં દીકટ મેળવી શકશે.

દરીયાના કામ દરેક કામકાજ લગારી લાગી દિલચસ્પ ભીંગ ભાગ છે

વધુ ખુલાસા માટે લખો યા મળો:

SHAIK HIMED & SONS, :: 390, Pine Street, Durban.
Telegraphic address: "KARAMAT." Telephone 2-0432

CITY SHIRT Co., No. 4, Kort Street, Johannesburg.

૧૦૧

જાની શક્તિનો સંગમ કરવા

ઝંડુની સુવર્ણપ્રાશિત

મકરધ્વજ ગુટી.

—શક્તિની સર્વોત્તમ દવા—
આજથી આજમાવવા માંડો
બાળ અનેક રોગના આદ—

સૌને માટે
તાકુલ—તાકાતથી ભરપૂર
ઉત્તમપાક

ઝંડુ દ્રાક્ષાસવ

વિના વિલંબે
વાપરવા માંડો

ઝંડુ ફાર્મસ્યુટીકલ વર્કસ લી.—પો. બો. નં. ૫૫૧૩, મુંબઈ નં. ૪૪.
સાથે આફ્રીકાના સાથ એજન્સ્યા: ડરબ. કેપ. એરની ઇસ્ટ સન્સ, ૩૬૫ બુક સ્ટોર, પી. બો. બોક્સ ૧૨૭૫, પ્રોરોરીઆ.
જોહાનીસબર્ગમાં મળવાનું ઠેકાણું અબ્દુલ ગફુર, ૧૮ કોર્ટ સ્ટ્રીટ.
આયુર્વેદિક દવાઓના મુખ્યત્વે આજેજ મંગાવો

૧૦૭

MOHANLAL VALJEE.
(INDIAN PAWNBROKER)
112, Victoria Street Durban
Low Rates of Interest on Jewellery.
High prices paid for Old Gold A large stock of New Jewelleries at reasonable prices to suit your pockets.

P. P. BHAGAT,
Fruit Merchant
દરેક જાતના ફ્રુટ અને વેજીટેબલ માટે પેસીંગ કરી C. O. D. થી
મોકલવાનો ભરોસો—
P. O. Box 842. 129 Victoria St. Durban.

Phone 33-6229. Telegrams: "GUJMALCO." P. O. Box 5169

JAPAN BAZAAR

WHOLESALE SILK & CURIO MERCHANTS.

39 MARKET STREET, JOHANNESBURG.

Specialising in SILK MATERIALS LEATHER SUIT CASES, ORIENTAL CURIOS, BRASSWARE ETC

ALL PRICES QUOTED AT LOWEST MARKET RATES.

INDIAN SARIS: Crepe de-chine and Georgette Saris beautifully embroidered 45" x 8 yds length price 17/6 piece. Heavy Crepe-de-chine Saris hand embroidered 45" x 7 yds 30/- piece. Georgette and Crepe-de-Chines beautifully embroidered 45" from 3/9 per yd

ODNIS: Hand embroidered in Georgette and Crepe-de-chine 45" from 12/6.

Above obtainable in the following shades. White, Pale pink, Sky blue, Pale green, Salmon pink, Red, Maroon, Brown and Black.

જાપાન બઝાર

જોહાનીસબર્ગના જુના અને જાણીતા રેશમના જથ્થાબંધ તેમજ છુટક માલના વેપારી.

સાડીઓ, ઓઢણીઓ. લુગડાંઓ.

તદ્દન નવીજ અને ડિલપસંદ ડીઝાઇનો વાળી અજકાલના રેશમી જરીથી ભરેલી જ્યોરજેટ અને ક્રેપ-ડી-શીનની સાડીઓ તથા ઓઢણીઓ હમણાંજ મોટા જથ્થામાં રવજેરથી આવી પહોંચી છે. તેમજ દીલમાં ઓછે અવાજે ચમકાવેલી ફેશીઓ બીજના તથા મુંબઈ અને અમદાવાદની બીલ જાણીતી ઓફીસના રવજેરી બાતબાતની ડીઝાઇનો વાળાં સુતરાવ લુગડાં, પટેલા, રેશીઆ. ઓઢણી તથા સુંદર બનત ભરેલી ઓળીઓ તેમજ ચણીયા માટે મોટા જથ્થામાં મંગાવવામાં આવ્યાં છે. રેશમ'ના જથ્થા માટે તેમજ બેઠ માટે પાંચ વાર, છ વાર, નવા સાત વાર સાડીઓ તેમજ બચ્ચાંઓ માટે ઉપેક્ષ જાતના તયાર કપડાં પણ કીફાયત ભાવે મળશે. તદ્દન સસ્તા ભાવે સુંદર અને મનગમતા માલ પરીદવા આપની ઓકજ મુલાકાત લ્યો.

છુટક માલ પણ જથ્થાબંધના ભાવે આપવામાં આવશે. આ અજુકવ તકનો લાભ લેવાનું ચુકશો નહિ.

રવજેરી લુગડાંના ભાવ રી. ૬-૬. રી ૫ યી ઉપર. જ્યોરજેટ તથા ક્રેપ-ડી-શીનની ઓઢણીઓ ભારતથી ભરેલી રી. ૧૨-૬.

ક્રેપ-ડી-શીનની ભરત ભરેલી સાડીઓ ૨૫ ઉંચ પહોળ ભાવ રી. ૨૦ થી ઉપર.

ફોન ૩૩-૬૨૨૯. ટેલીગ્રામ: જાપાન બજાર બોકસ ૫૧૬૯.

૩૯ માર્કેટ સ્ટ્રીટ. જોહાનીસબર્ગ.

પોરબંદરનું ઘી

ભાણજી લવજી ફોટો માર્ક

કરેક દેશાવરમાં વખણાયેલું અમારું પોરબંદરનું ઘી નાતાલ, ટ્રાંસવાલ તેમજ કેપમાં (યુ. ઓ. સા. આ) માં બળા વરસો મથાં પ્રજ્વલિત પામેલું અમારા B.L. માર્કનું ફોટાવાળું પોરબંદર ઘી દીફાયત ભાવથી મળશે.

અમારા સાઉથ આફ્રિકાના કદરદાન દોલરોલ વેપારીઓની સગવડતા ખાતર કેપટાઉનથી ઓર્ડર આપવા અગર એજન્ટ કરવા માટે અમે અમારા પોરબંદર ઘીની યુનીયન ઓફ સાઉથ આફ્રિકાની સોલ એજન્સી ટી. પી. કેવશી એન્ડ સનને આપેલ છે તો નીચે જણાવેલ એડરેસ ઉપર તમારા સોલ એજન્ટને અગાઉ અમારે એડરેસ પત્રવ્યવહાર કરવો.

ટી. પી. કેવશી એન્ડ સન,
પી. ઓ. બોકસ ૧૪૨૮,
૧૧૯ વીકટોરીયા સ્ટ્રીટ, ડરબન
(સોલ એજન્ટ યુ. ઓ. સા. આ.)

ભાણજી લવજી ઘીવાલા,
પોરબંદર,
કાઠીયાવાડ,
ઇન્ડીયા.

નોંધ—મોટા ઓર્ડર માટે સી. આઇ. ઓ. ડરબન ભાવ માટેને ડરબન ઉપર જણાવેલા એડરેસે પુછવાથી અમારો એજન્ટ ભાવ આપશે.

આ માખણ, ઘરેણાની ચામડીને મુલાયમ રાખી સૌંદર્યવાન બનાવે છે.

ચામડીનાં દરેક દોષ પર નીમસીલ અકસ્માન જેવા સગવડથી ઉંડા આપી જલદી આરામ કરે છે.

Sole Agents:
Indo-African Trade Agency,
74-76 Wilson St.
DUNDEE. Natal
S. A.

સોલ ડીસ્ટ્રીબ્યુટર્સ: પાટણવાલા લીમીટેડ,
૧૮૨,૧૮૪ અબદુલ રહેમાન સ્ટ્રીટ.
મુંબઇ ૩.

તમારા બનાવટી દાંત દુરસ્ત કરાવવા
બધો ખર્ચ બચાવવા માંગો:

બનાવટી દાંત બેસાડનાર તથા દુરસ્ત કરનાર બાજ
અનુભવી અને જોખમી બાબતોના

એક્સપર્ટ ડેન્ટલ મીકેનીક વર્કસ

રૂમ નંબરો ૧, ૨, ૩. ૯૨, માર્કેટ સ્ટ્રીટ,
જોહાનીસબર્ગ.

દરેક જાતનું દાંતનું કામ કોન્ટ્રાક્ટથી કરી આપવામાં આવે છે.
તમે તમારા દાંત બેસાડ્યા બાદ કંઇ ખામી જણાય તો પાછા
બેસાડી આપવામાં આવશે.

નોમીસલ ડોઝ પણ બનાવટી દુઃખદાયક કરતું નથી.	ખાવાને, દાંતને મારે બનાવેલું નોમીસલ NOMISAL	તમારા બનાવટી બાવળ દુરસ્તી દાંત કરવાનું એક બદલ નોમીસલ ની પીસ દાંતની તંદુરસ્તી જાળવો.

ફીલ્મ ગાલ બાદલીની રીસ. ૧, ૨-૬, ૨-૬
દરેક પેશિટ અને બજારોમાં બાબતો પેટન્ટીકેસ લીમીટેડની
બાબતોમાં વેચાય છે.

EXPERT DENTAL MECHANIC WORKS
'Phones 33-1334 & 24-3429. Room No. 1, 2, 3,
92, Market St. JOHANNESBURG. 125

Telephone 33-5382.
VALLABH RANCHHOD,
Wholesale & Retail Fruit and Vegetable Merchant
Country Orders Promptly attended to.
14, DIAGONAL St. JOHANNESBURG.

ટેલીફોન ૩૩-૫૩૮૨.
વલ્લભભાઇ રણછોડ
હોલસેલ અને રીટેલ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ બજારે ત્યાં
તાજું અને સસ્તુ મળશે.
બહારગામના ઓર્ડરોને ખાસીયે ધ્યાન દેવામાં આવેછે.
૧૪, ડાયોગનલ સ્ટ્રીટ. જોહાનીસબર્ગ.

WE STILL BUY
OLD GOLD, SILVER & SOVEREIGNS.
We Stock ESSEX, LEWIS, WALTHAM, BUREN,
and WATES Watches
Large stock of Indian and European jewellery always on hand
Importers of MOLINE FLUTE harmoniums
LAKHANI & CO.,
(Jewellers)
111 Grey Street, Durban. 'Phone 21258. 121b

કીટીંગસ્
પાવડર
કીડી, માકડ, ચાંચડ, કંસારો, માખી, વંદા
વિગેરે સઘળા જંતુઓનો
નાશ કરે છે.
કીટીંગ્સ પાવડરના ટીન મળે છે. 111

'Phone 23350. Tel. Add. "Narijee."
A. M. PADAYACHEE
Wholesale Fruit & Vegetable Exporter.
Consigns [illegible] Market prices.
[illegible] up-country orders.
TRIAL ORDER SOLICITED.
91 LEOPOLD ST., AND 34 CROSS ST.,
P. O. BOX 195. DURBAN. 116a

શેઠ આણજી લવજીના ફોટા માર્કવાળું વખણાયેલું
પોરબંદરનું ઘી
અમારે ત્યાંથી મોટા પ્રમાણમાં મળશે.
ભાવ માટે પુછો યા લખોઃ
T. P. DEVSHI & SON,
Sole Agents for Union of South Africa.
119 VICTORIA STREET.
Phone 2-2591. DURBAN. Box 1425

THE EPIC FAST
(By PYARELAL)
An account of Mahatma Gandhi's Fast in September 1932, and events leading up to the Yeravda Pact, with all relevant documents. 320 Pages. 2s. 6d.

SUNCRUSH

The £1,000 Drink.

The Most Popular Refreshment.

There are many Crushes, but Only one SUNCRUSH, and that is made by

DALYS LIMITED.

72, CANADA ROAD, DURBAN.

'Phone 21078. Tel. & Cables: "Crescent." P. O. Box 582

Crescent Trading Co. (Pty). Ltd.

WHOLESALE MERCHANTS AND DIRECT IMPORTERS OF HARDWARE

Indian And European Groceries

Indian Drugs And Condiments

Our Stocks Are The Best Quality And are Always Fresh

Our prices are keen

We specialise in all kinds of Bombay, Calcutta, and Madras Products.

It will pay you to give us a trial.

Before placing your orders elsewhere benefit by our thirty years' business experience.

Our aim will always be service, quality and satisfaction.

અમારે ત્યાં દરેક મુલ્કનો માલ વ્યવસ્થિત મળી રહેશે

ઓલચી, બરાબર, બદામ, મારેલી, પીસ્તા, સિંગોલા, ગુલાબનું પાણી, ગુલાબનું સરબત, કપુરવાલું પાસ, ખારેક, દાખ ખોલચા, મીસરી, બાદુર, સ્પેા-તાપચરી (બટરૂ') સેપ, કેવડાનો વાદી, પીસેલું કેસર, ગુલ્ફ બાપર્યું કેસર, ચાર મગજ, પલળી બદામ, સફેદ મુસલી, મજેઠ બવંચી, ગુંદ, એરેડી સોપારી, ઘરગર સેા., ચેકચમની સેા., મવાસી સેા., ગુલકંદ, કાપેા, બારચી બાવાનેા તબાકુ, આમળાનું તેલ, ગુલાબનું તેલ, બદિલીનું તેલ, મેાગરાનું તેલ, કાબેાનિયા બેા બાદલ, બેરબુમાનીયમ વગેરા, કપ અને સેાસર્સ, મેાબા-બીમરી બરબાળા, બાન્મકુલરી, મંજા, દીવરી, ગુલાબેજ, કેવડેા બાવા-બબૂલ, મધ, અડદ, ચુવેજ, વાલ, વટાણા મસુર પાપડ છડ મેથી, લવંગ, તજ, સાઈ (ચરબુ') બરબ મસાલેા બીજેરા, બિસેરા.

કાંઈ પણ વસ્તુ ખરીદી કરતાં પહેલાં, અમારે ત્યાં ભાવ કાંઈ ખાત્રી કરશેા.

122 VICTORIA STREET, :: :: DURBAN.

SOUTH AFRICAN PUBLIC
20 FEB 193

INDIAN OPINION

Founded by
MAHATMA GANDHI
IN 1903

No. 6.—Vol. XXXVI. Friday, February 18th, 1938.

NOTES AND NEWS

Congress Annual Session

THE Indian National Congress this year will be in its 51st session at Haripura from the 19th to the 21st of February. What the Congress is—what it stands for and what this great National Institution has done in the cause of the country's freedom is too well known. One thing is clear that the Indian Congress will once again resolve to achieve freedom for India counting no sacrifice too great. She will once again declare to Britain and the world that India will not be at rest until she is a free country. This is what India will do. A word about our duty to the Motherland would not be out of place. In these few days let everyone of us think about India of the past, and her present condition. Let us also find out whether we have done all that could have been done by us for the motherland. If we can do this it will be a sacred duty performed.

The Agent-General Sails For India

The Agent-General of the Government of India, Sir Syed Raza Ali, accompanied by Lady Ali and her sister Miss Samy, sailed for India on Sunday by the *R. M. S. Karanja*. There was a large crowd at the wharfside to bid them goodbye. On Saturday afternoon the Agent-General and Lady Ali were entertained to an afternoon tea at the City Hall, by the Natal Indian Congress. Our morning contemporaries in the Port have reported that Mr. A. I. Rajee was the host at the City Hall. One wonders whether Mr. Rajee was the host in his personal capacity or whether he was acting for the Natal Indian Congress. The following farewell message was given by Sir Syed Raza Ali before his departure: "It is the duty of all those who want South Africa and India to be friends to do nothing which is likely to embitter relations between these two countries and equally the duty rests on the Press not to take an alarmist view of utterances, the sole object of which is to explain the Indian point of view to those who wield political power in this country. I make an earnest appeal to give back to Indians their self respect (namely, the vote) which will enable the latter to take pride in South Africa. Whatever the present misunderstanding might be, I have faith in India and South Africa ultimately becoming good friends."

Clairwood Slum Clearance

In an interview with a *Daily Tribune* reporter, Mr. P. R. Pather, secretary of the Colonial Born and Settlers Indian Association, explained that if Clairwood were declared to be a slum area, the City Council would have to decide whether the land be expropriated or whether to allow the Indians to rebuild on the same site. "We are not up against the Slum Act in respect of buildings that are shacks," he said, "because the health of the town is of paramount importance. But it is when the Council proposes to expropriate the land of Indians that we shall fight. Last year the Council resolved to expropriate 19 acres of Indians' land at Mayville, where 150 Indians had lived for more than 40 years. The Corporation is going to turn out all these people from their homes and the Minister for Health has approved the decision. It will inflict great hardships upon these people. All of them are working in the City and they are to be driven farther out and committed to increased travelling expenses. Our attitude is that the Corporation should have assisted these people to rebuild their homes."

Non-European Front

In an interview with the *Daily Tribune*, the Agent-General said that if Europeans could hold out the hope of removing Indian disabilities within a reasonable time the Indians would not be acting wisely in joining the Non-European Front. If no heed was paid to the Indian complaints, and if the Europeans continued to pile up disability upon disability against the Indians, then the young Indian would have a very strong temptation to join the front and disregard the advice of his own leaders.

Glencoe Indian School

We are pleased that the differences amongst the members of the Glencoe Government Indian School, which resulted in a boycott of the school, has been patched and the children are now attending the school. Whatever the differences in the community, we think it was quite senseless to boycott the school. Why drag our children in our quarrels? However, we are happy to note that the trouble, which at one time appeared to have long lease of life, has now passed over and a calm atmosphere, once more, prevails amongst the Indians at Glencoe.

Indian School And Westville Health Board

The Westville and New Germany Indian Educational Society has handed to us the correspondence that has been passed between the Society and the Westville Local Administration and Health Board. It would appear that the society has been donated certain 2½ acres of land at Westville—in the heart of the Indian locality—for the purpose of erecting an Indian school for children living in the Westville and New Germany districts. The nearest school is about two miles away, and for this reason about 125 children do not attend school. Moneys have been subscribed for the erection of the school, the inspectors from the Education Department have approved of the site and promised to support the application for a grant in aid. The plans for the school were drawn in accordance with the requirements of the Education Department, but when they were submitted to the Health Board for approval, they were sent back with the reply that as the Board was considering a Town Planning Scheme, and would not consider the plan. A more amazing reply we cannot imagine. A town planning scheme, as we all know, involves tremendous amount of work, and it would take years before the scheme could be put on a working basis. How the Board want the Indian children to wait for their education until it has knuckled its town planning scheme, is beyond us to comprehend. The Board knows full well that the Education Department will not approve of a school building unless it has complied with all health and sanitary rules and regulations. How then can the erection of a school interfere with the Board's scheme? The school, as is apparent, is not to be wedged between Europeans and Indian properties. The school will be surrounded by Indian properties. We are sure the Board will, on second thought, approve of the plan so that the education of 125 children may not further be neglected.

Indian Opinion

FRIDAY FEBRUARY 18TH 1938

The Cape Coloured Commission

THE Cape Coloured Commission of Inquiry has just issued its lengthy report. The Commission had as one of its members, Dr. A. Abdurahman M.P.C., of Capetown. The Commission was appointed to inquire into the economic and social position of the Cape Coloured population (including Cape Malays) in the various parts of the Union, and was armed with wide terms of reference.

The inclusion of Dr. Abdurahman was a magnanimous gesture on the part of the Government, and it was an indication that the Government is solicitous of the welfare of the Cape Coloureds and Malays resident throughout South Africa.

The report of the Commission, although voluminous, affords interesting reading. With the exception of one or two objections, with which we shall deal later, the Commission has framed an admirable Report, as much as it has gone into the fundamentals of the economic and social position of the Coloureds of the Cape.

A most noteworthy recommendation is the extension of Cape Coloured franchise privileges to those resident in the other provinces. And Dr. Abdurahman has added a recommendation that the political rights which the Coloured people in the Cape had enjoyed equally with the Europeans since 1854, and which they had been deprived of by the South Africa Act, should be restored. The Cape Province, the most liberal of the Provinces in South Africa, has always enjoyed a preeminence, the distinction of being enlightened in all its legislative enactments. The franchise privileges in the Cape were enjoyed by all, irrespective of colour or creed. The Native vote, however, was taken away by a Union enactment in 1936. These privileges have never been abused by the non Europeans, on the contrary the vote has always been exercised with the utmost caution. It is therefore but meet that the Commission should recommend the extension of the franchise to those resident in the other provinces. Franchise after all will be the cause of the extinction of all non-European problems in South Africa.

The Commission deals at some length with the hopelessness of the economic outlook of the average coloured person and makes some striking recommendations to improve their outlook in life. It wants the Departments of State to explore the possibility of an increased employment of coloured persons to serve their own people and also upon the South African Railways and Harbours to initiate a policy by which progressive improvement can take place in the remuneration of the Cape coloured labourers so as to enable them to live on a civilised standard.

Much of the evil in the economic structure of this country is due to the White Labour Policy that is being pursued by the Union Government. By taking away the bread from Pane and giving it to Peter, the Government is creating a problem which is well nigh insoluble. No statesmanship can repair the damage that is being done by the introduction of the White Labour Policy. It is against all ethics of equality and justice. The Coloured man is a creation of the White man of this country. He has just as much right to the spoils of South Africa as the White man. One cannot expect him to live on a civilised standard with the mere pittance that he receives as wages.

Three of the Commissioners Drs. Wilcocks, Malan and De Villiers recommend the right to establish Coloured Trade Unions. This in effect means the registration of parallel Unions. A more harmful recommendation in the cause of Coloured labour cannot be imagined. Two or more Unions in one industry is bound to cause friction between European and Coloured labour. Coloured labour must endeavour to gain entry into existing Trade Unions. That is the only effective method of getting the sympathy and support of White Labour.

The recommendations of far reaching importance, are those that have been made by Dr. Abdurahman and Messrs. Buchanan & Fowler. They have struck at the root cause of the economic problem of the coloureds. Civilised labour should be explained as a term that has no reference to any particular race or colour, and the commissioners desire this fact to be emphasised by the employment of coloured persons at the same rate of pay as Europeans. The contribution of Trade Unions should not discriminate against Coloureds. The artificial barriers erected in wage and industrial legislation to protect the European should be removed. On the question of skilled and semi-skilled labourers a policy should be adopted whereby all restrictions are removed, and competition for employment be allowed to take place at a minimum wage fixed on a reasonable basis.

On the whole, the report is an excellent one, and if the Government carry out the recommendations of the commissioners, we feel sure that the economic and social position of the coloured man in South Africa would be considerably improved.

The points raised in the report are almost identical with those that the Indian community has raised from time to time.

THE END IS INEVITABLE

A MAD world, my Masters! A jungle world! A world wherein egotisms, brute force and callous disregard of righteousness, stalk abroad, blatant and unashamed, trampling in the mire of man's lust and ambitions all our old-time treasured ethical values. Such is our twentieth century civilisation, such the product of our fashioning want in the midst of plenty, excessive opulence side by side with destitution, exploitation of the less sophisticated and weak by the cleverer and stronger, brute force and astuteness the all conquering qualities compelling, and duly accorded, homage and worship.

The facts are plain for all to see. They leer at us, they jeer at us. They taunt us with perpetual reminders of their supremacy, they challenge the Man in us to denial of the overlordship of the beast, its conquest and domination.

Honest and impartial critics of this boasted structural achievement of ours have not hesitated to pronounce its inevitable decay and death. Tagore has compared it to a tree that is poisoned at the root. Ruskin, Carpenter and others of insight and vision have implicitly likened it to Kipling's "ships"—the ship that was all paint and prettiness on the outside, rotten with patchwork and decay within.

No! There can be no denying the facts. And, the central fact—the very core of the matter—is, that we have created a monster that has become our master and a tyrant that threatens to crush all that decent man have been taught to regard as sacred and worthwhile. Yes, the facts themselves, are obvious enough. Indeed, they are more than obvious, for our very lives and the conditions amidst which we live them are involved, are part and parcel of them; we feel them. Our sufferings, our sorrowings, our privations, our deaths from malnutrition (even in "the richest country in the world"), our slaughterings, all constitute some of these very facts. So patent, so intimate are they that only the most obtuse and unresponsive can possibly remain oblivious of them.

What, however, is not quite so obvious is the explanation, the Why? of it all. Where have we gone wrong? *What* is the essential rottenness in "the State of Denmark?" What the root cause of our sickness and suffering?

The Vedantist would probably answer the question by the single word "Avidya", ignorance, and would, of course, be right. But ignorance is a very wide and comprehensive term. The particular form of ignorance that lies at the root of the evil presently under consideration might, it is submitted, best be summed up in another

By

L. W. RITCH

single word "Materialism"—the materialistic conception of the entity called Man, and the man's own materialistic conception of the life to be lived by him. The illusion of separateness can be seen to permeate the whole systemic structure of this modern civilisation of ours. The general conception of the individual is limited to the personality, the "self" of him that comprises the body with its appetites, desires, ambitions and ambitions. "Self-preservation" is conceived to mean preservation of *that* "self", the self of conflicts, rivalries, competitions, over-reachings, exploitations, forcible coercions, and the like phenomena we are presently experiencing as the dominating characteristics of our political, social and economic life. "Self-preservation" has, in short, come to be construed as "Each for himself," and we perceive that it is this self same egotism that is responsible whether we label it imperialism, nationalism or individualism.

Life so regarded can, of course, mean but one thing, the negation of brotherliness. If by fitness to survive is understood fitness to survive at the expense of others, exploitation of the naive by the crafty, of the weak by the strong, selfishness is, of course, the natural order. On, then, with (the devil's) dance! Seize and hold against all comers! Eat, drink and be merry for to-morrow we die!

The grim humour of it is that it has all happened before, and the end has invariably been the same. Civilisations and empires into which the corruption of selfishness has crept—and there have been many as important as this of the twentieth century—have inevitably decayed and gone the way of all things corruptible. The lessons with their examples are all there; why then do we not profit by them?

Is the truth not that we most of us are materialists to whom the "real" is synonymous with only the tangible, with what we can sense—touch, taste, see, enjoy? Is it other than true that, in respect of the soul, we are really agnostic? Yet, man must learn and know, and realise the truth concerning his being, purpose and destiny; and if he will not learn this and the meaning of "right life" from the precept and example of those who have themselves proved the truth, he must perforce learn through pain and suffering.

What then is the way out? What the path to liberation from this bondage that at best brings pleasures that are fleeting coupled with agonies that outweigh the pleasure? There is but one answer and the Sages, the Teachers and the Masters have from time immemorial furnished it. The soul is the real Man—a unit—spark of God's life and light born into conditioned existence for the unfoldment of its latent divinity, for self-realisation. It is in to be achieved through incarnation, a given personality being but one of a long series of such incarnations. This personality of our every-day acquaintance is but a partial expression of the soul's (the real man's) life and powers linked to, functioning in and through the body with which we are daily familiar. The body, the mind and the senses are his instrument, the media through which he expresses himself: character the index of the soul's growth, of the evolutionary stage it has reached. Character indicates both the measure of the soul's self-realisation and the extent of his subdual of the "tiger and the ape" characteristics of the animal man, developed in the organism in the course of its evolution through the animal kingdom.

Spiritual growth results from the eating of the fruit of the tree of the knowledge of good and evil. Wisdom is distilled from the experiences garnered by the soul, through that portion of itself, each of us as a given incarnation speaks of as "I" and which that "I" carries hope with it at death." The long "cycle of necessity—the pilgrimage—is completed only when the soul—the man—has realised its divinity and unfolded the divine powers latent within it (knowledge & power) and has become the perfect Christ-Man. "I and my Father are One."

There is a Law that moves to righteousness "that none at last can set aside or stay. The heart of it is Love; the end of it is peace and communion sweet. Obey it!"

One aspect of this Law is, action and reaction are equal. Action, good or evil, wise or foolish, is a boomerang that returns to its source *and on the same plane where it originated.*

"Be not deceived! God is not mocked
"As a man sows, so must he reap."
"He cometh reaper of the things he sowed
"Sesamum, corn; so much cast in each birth,
"And so much weed and poison—stuff
"To man him and the aching earth."

There is no dodging this Law. And it is just in this connection that we fall into error. The God consciousness in most of us is at least somewhat awake. We call it conscience. It whispers—at least to some of us—that the Sages and Seers were right when they taught that real self-preservation or immortality or wisdom and joy was to be found only along the path of unselfish sacrificial

[illegible] the divine unity amid all pseudo-infinite diversity; and in perception and worship of the One and Only all-coordinating Self, the substantial Reality of all the many seemingly separated selves. It whispers thus when we don't turn a deaf ear or deliberately stifle the voice. We are, however, too enamoured of our tangible mess of pottage to part with it for a spiritual and eternal birthright. We may listen to the conventional teachings concerning possible retribution in a remote and problematical Hell, but that is after we shall have died and meanwhile we are alive; where the spells are to the victors. And so the dance of death goes on; we return again and again to our past egotisms.

The greatest, most pressing need of the hour is, then, a realisation of the truth concerning The Law, the inescapable Law, whereunder man is reborn on on Earth to himself endure the similar sweets or bitters to those he has dealt out to others. The problematical heaven works but feebly for good; the problematical hell no less feebly as a deterrent of evil. We have got to realise that escape from man-made law notwithstanding, we do not and cannot "get away with it." We reap not only what we have sowed, but where we sowed. A complete and wholehearted readjustment of values is becoming imperative. No civilisation can endure that hurks or shirks the question "Am I my Brother's Keeper?", that relies for its survival upon brute force, that sees in the needs of others its opportunity to exploit instead of to serve and uplift. Man is essentially divine, the purpose of his life to unfold and express his divinity, to "find himself" and manifest the God in him. "Self-knowledge is of loving deeds the child" is Wisdom's first and last word.

WOMEN AS PEACE TEACHERS

By
KEDARNATH DAS-GUPTA
General Secretary of the World Fellowship of Faiths
In Modern Review

WHATEVER may be the outcome of negotiations for world peace, one thing is certain, that we must find a different method for the realisation of peace and happiness. Men in the past and the present failed to keep war out of the world. Our hope now lies with the new generation and women.

Millions of men were killed and billions of money were wasted in the last world war, from which we have not yet recovered. Thousands are being murdered at the very moment in the East and the West, yet almost all Governments of the world are preparing for a still greater war. If another world war came—may God forbid it—it will completely destroy civilization in a few days with modern scientific armaments; but, still there is a ray of hope to keep the world out of war.

The wars in the past were all [illegible] of men; women had no responsibility in starting them. Why not then let the women have a greater share in the management of the public affairs in the world to-day? They manage their homes well, and I believe they can govern the world as well. Men failed in their allocated task, but women succeeded in theirs.

The Census report of [illegible] population shows that there are more women than men in the world. It is the law of democracy that the majority should rule. Many men of thought hold the view that women are superior to men as the power of the heart. The man of intellect can be a villain, but he who has a good heart can never harm anybody. In statistical murder cases we find that the number of woman murderers is very small. Women are born with protective instincts—mother to protect their children. A wife is called the "better half of man"—the supreme ruler of the homestead.

In 35 years of my public life I have come into close contact with several great women leaders, who were all members of our organization. Among them were the great social worker, the late Jane Adams, who was the President of our World Fellowship of Faiths; the late Dr. Annie Besant, Poetess Sarojini Naidu of India; the Rev. Doctor Maude Royden of England; Mrs. Franklin D. Roosevelt of U.S.A. and the famous Educationist, Dr. Maria Montessori. They are all as great in their particular sphere of action as any man of their time.

The most excellent book *Women in World History*, written by Miss E. M. White, of London, tells us the stories of the great deeds of the eminent women of many races, creed and countries. I learned from this book the position of the women, past and present. I recommend everyone to read this admirable book.

In our Hindu mythology we find that when there were wars between Gods and demons, the Gods invoked the Mother Goddess to save the world from destruction. She incarnated as Durga, Kali, destroyed the evils and established the Kingdom of Righteousness. Women are made in the pattern of the Mother of the Universe. It should have [illegible]. Among the peace workers [illegible] are more women than men. [illegible] read in world affairs [illegible] the ideal of peace real. [illegible] time a new generation could be brought by them, who would know that war is a crime against humanity. Until 6 or 8 years of age a child does not come much into contact with man. During this impressive age a mother can help to build its character any way she likes, which is not so easily done later years when the character is more or less formed. The clay when soft can be moulded into any form.

If you let a child play with a toy gun his inclination will be to kill. If you tell a Christian child that his Saviour was killed by the Jews, naturally he will hate the Jews. If you teach children to love all people as themselves, naturally they will grow with that consciousness. Many great men in the world's history were made what they were by the influence of their Mother.

The world is spending millions in scientific training for war. Can Peace be obtained without any scientific training? I therefore wish to put before the public, the idea of starting an experimental scientific training college for women to educate children for world peace. Just as women learn music, dancing, nursing, painting, cooking, sewing other professions as their accomplishments, they should also learn how to educate children scientifically for world peace. Diplomas and [illegible] should be given to them for such accomplishments, which will increase their value in the public eye.

I hope in the near future every woman *will be a peace teacher* and then the world will be a better place for future to live in. I therefore put the following Resolution before the Sixth International Montessori Congress at Copenhagen.

> Be it resolved that the Sixth International Montessori Congress, assembled in Copenhagen, recommend that Madame Dr. Maria Montessori establish special classes to train Mothers and Women [illegible] that she be [illegible] time a new generation could be brought by them, who would know that war is a crime against humanity. Until 6 or 8 years of age a child does not come much into contact with man. During this impressive age a mother can help to build its character any way she likes, which is not so easily done later years when the character is more or less formed. The clay when soft can be moulded into any form.
>
> If you let a child play with a toy gun his inclination will be to kill. If you tell a Christian child that his Saviour was killed by the Jews, naturally he will hate the Jews. If you teach children to love all people as themselves, naturally they will grow with that consciousness. Many great men in the world's history were made what they were by the influence of their Mother.
>
> The world is spending millions in scientific training for war. Can Peace be obtained without any scientific training? I therefore wish to put before the public, the idea of starting an experimental scientific training college for women to educate children for world peace. Just as women learn music, dancing, nursing, painting, cooking, sewing other professions as their accomplishments, they should also learn how to educate children scientifically for world peace. Diplomas and [illegible] should be given to them for such accomplishments, which will increase their value in the public eye.
>
> I hope in the near future every woman *will be a peace teacher* and then the world will be a better place for future to live in. I therefore put the following Resolution before the Sixth International Montessori Congress at Copenhagen.
>
> Be it resolved that the Sixth International Montessori Congress, assembled in Copenhagen, recommend that Madame Dr. Maria Montessori establish special classes to train Mothers and Women [illegible] that she be [illegible] active in such a movement and [illegible] be empowered to formulate and [illegible] the programme and to work out such details by the appointment of Committees, or otherwise as she may deem wise for its success.

Dr. Maria Montessori observed that the plan was very practicable, and she agreed to prepare a course of ten lectures on the subject. The World Fellowship of Faiths proposes to hold an experimental class next summer in London to train Women Teachers to educate children for World Peace.

JAGADISH-CHANDRA BOSE

By
RABINDRANATH TAGORE
In 'Modern Review'

WHEN youthful Jagadish-chandra, an unknown enthusiast, first set out along the arduous road to fame, as it was met wearisome obstacles at every step. I proclaimed both in prose and verse my unquenchable faith in his eventual attainment. In this day of bereavement, I have not the same strength of voice to pay tribute to his resplendent memory. For it is but a short while ago that the call also came to me to voyage to the same unknown bourne. I was fated to return, but my body and mind are still clouded by its mists, and I feel as if my friend, who has gone before, has left for me his invitation to follow. At any rate, I cannot have long to bear the sorrow of our separation.

The sorrow is not mine alone, but is shared by the whole country. And yet it is not as though his pursuit in the realm of Science was abandoned, unfinished,—of its results the world is not deprived by his having it; that which is unbiding, immortal in his achievement remains to us. His absence in the flesh but makes the gains of his spirit more vivid,—the truths revealed by his work are a bequest that will become more fully ours. For me, personally, there remains the consolation that what friendship urged, I was enabled to do; what further was in my power to give as poet I offered when that power was at its height, and my salutation to his genius remains enshrined in my poems.

Science and literature occupy different apartments in the edifice of culture, but there are connecting passages through which offerings may be exchanged, and of these Jagadish made constant use; wherefore it became possible for the Scientist and the Poet to be in close communion. Science, it is true, had but little room in my work,—while he lived it occupied a large space in my thoughts; and the same was the case with Jagadish in regard to literature. So the windows of the minds of both of us were ever open for an interchange of atmosphere. And another thing that brought us together was the love of our motherland.

Life lies invisible in some hidden recess in the depth of matter. The hope that the researches of Jagadish would some day place this truth on a scientific foundation, intoxicated me with joyful anticipations, for I had from childhood been familiar with teaching of our *Rishis*: **All these which are the process of creation flow from and are vibrant with Life.** Of that all pervading vibration Science was becoming more and more cognizant, but it had not been able to gather into its storehouse of facts any proofs of its identity with Life. So when the experiments of Jagadish began to disclose the life-like response of matter, I felt that the day of the recognition of this truth by Science could not be far distant.

Then Jagadish brought the resources of his laboratory to bear on the [illegible] table world where, though the existence of life was not in doubt, a difference of kind had been taken for granted. Exquisite was the delicacy of the apparatus evolved by the genius of the Master,—apparatus that proved its no less wonderful power to probe the secrets of vegetable life, and our explorer awaited with infinite patience the messages of the similarity with animal life of its workings, as they came to be yielded up.

I had not the scientific equipment to follow his conclusions in detail, and my untutored imagination may have leaped beyond the inferences warranted by the facts; still, I believe, my unbounded enthusiasm afforded my friend real delight though, perhaps, not unmixed with a quizzical amusement. Competent appraisers amongst his associates were rare in those days, and the stimulating breeze of my instinctive wonderment may have been of help to speed the barque of his endeavour on its way. My unfaltering belief in Jagadish's success added strength, I am sure, to his own conviction as to the reality of the goal of his quest.

So far for the first chapter. In the next, our professor accompanied on his worthy helpmate, went off on an expedition over the seas to demonstrate the truths he had gathered and offer them to the scrutiny of expert criticism. There was my mind filled with [illegible] rapturous forecasts of the glory that awaited our Motherland in the appreciation of the genius of her gifted son in foreign lands. And as acute was my distress when I learnt that money difficulties were standing in the way of Jagadish's contested victory! for had I not my own bitter experience of how sadly achievement could be frustrated by mere lack of material resources? For that very reason my own means, at the time, did not permit me coming to his aid personally, so I had to cast our burden on a friend,—a wonderful friend, whose noble, unostentatious generosity I have the melancholy pleasure here to make public.

This friend was the late Maharaja of Tippera, Radhakishore Manikya, and the deep affection and [illegible] regard which he happened to conceive [illegible] has remained a mysterious marvel throughout my life. At that juncture the wedding of his son was about to be celebrated in right royal style. I seized the opportunity to tell him that I was applicant for a favour worthy of the occasion. He smiled when I set forth the nature of my request. "I do not know," said he, "nor am I competent to judge of the work of Jagadish Bose. But to you I can refuse nothing, and I am not concerned to inquire what you will do with my gift," with which he handed me a cheque for Rs. 15,000. That gift I dedicated to pave the way for the triumph march of my friend, and this I deem a fit occasion for placing the credit where it is due.

Thereafter, as everybody knows, Jagadish carved his own way to universal recognition. His European reputation attracted the attention of a high Government Official, whose influence enabled him to extend his researches into the fern of different localities, till at length his growing fame made it practicable for the splendidly equipped Bose Institute to be founded near his home.

Thus was the apparently impossible made possible by sheer dint of his keen insight, his unwearied perseverance, his indomitable courage. It was, I think, the fortune of India that a solitary worker was able to draw from the coffers of the Government, as well as from his own wealthy countrymen, such large contributions to help on his work. Once Jagadish-Chandra overstepped the period of initial stringency, the goddess Lakshmi came forward with abundant favours and gave up her former fickleness.

In the days of his success Jagadish gained an invaluable energiser and helper in Sister Nivedita, and in any record of his life's work her name must be given a place of honour. Thenceforward his renown spread all over the world, overcoming every obstacle.

That was for me the time when cruel inclemencies beset my own field of work, as I struggled on, through sunshine and storm, labouring with my embankments of clay that kept melting away one after another. Thus immersed and drifted apart from kith and kin and friends, I was unable to follow the later development of Jagadish chandra's researches, and it becomes me not to-day to attempt to embellish with my feeble testimony the acclamations of the world at large.

FAREWELL RECEPTION TO THE AGENT GENERAL

"LET me make it quite clear that I do not speak as the representative of the Government of India. I speak as a citizen of the world, as a man who has done his best to understand your problems and appreciate your difficulties."

Thus said Sir Syed Raza Ali, who relinquished the office of Agent-General for India, at the farewell reception given by the Natal Indian Congress in the City Hall, Durban on Saturday afternoon. The large gathering included many leading Europeans of Durban and it was mainly to them that Sir Raza drew attention to the difficulties confronting Indians.

The Mayor, Mr Fleming Johnston, presided. On behalf of the Congress, the Mayoress, Mrs Cyrus, presented a silver cigar case to Sir Raza Ali.

Proceeding to analyse the South African Indian question Sir Raza referred to the accumulating anti-Indian measures. But in spite of these handicaps, he said, he would assure the people of South Africa that he did not go back a disappointed man. He would have faith in the characteristics of fairplay and justice of the Britisher and the Dutch, who would fill the end see that the Indian got his rightful place, as befitting his membership of the British Commonwealth of Nations.

Made Him Sad

"How is the lot of the Indian in this country?" he asked.

The position made him sad at times. They knew in this country that the European had taken every possible step to ensure his political predominance. Some called it self-preservation, with that view no one could disagree. But it was another thing to extend the colour-bar to other spheres of life, such as the economic one.

As a friend he would tell them that this venture was unprecedented in the world.

"I would like to say that the time has come, soon after the next general election, to consider the question of Indian franchise. Personally I have no doubt that owing to the passing of the Native Representation Act at this end and self-governing India at the other end, there will be the inevitable tendency to draw attention to this question.

"One of the greatest injustices to the Indian is the Provincial barriers which restrict him from moving outside of the Province of his domicile. He cannot better his economic position in another Province if he chooses to do so.

"This position is doing harm to the growth of the economic life of this country, not only to the Indian but also to the European.

"Europeans talk of the Indian lowering their standard of living. I ask whether the fault is that of the Indian or your own. You have confined Indians to one Province and they are forced to take up employment at uneconomic rates. Can you blame starving Indians?

"The Indians in your land suffer from a stunted growth, politically, economically and educationally. The Natal University College is closed and continues to close its gates to the Indian student.

"In industries the Indians have been reduced in numbers. Take your Wages Act, the Marketing Act and such other measures. It is very harrowing to explain all these measures, devised and designed and multiplied against the Indian.

"I must end my speech on a note of optimism. During my stay for the last three years I have never lost faith in the sense of justice and fairness of man. I myself cannot adequately measure the support that I have received on many occasions from Cabinet Ministers, members of Parliament, the Press and the European people in South Africa. I have no doubt in my mind that even when the sun may be overclouded by clouds then there is always a silver lining."

True Measure

Mr. V. Lawrence said the true measure of the success achieved by Sir Raza was not in the improvements he had been able to bring about in the lot of the Indians, but in what he had been able to stave off.

Mr. Maurice Webb appealed for the harmonising of the interests of all races for the advancement of their common country.

Councillor Mrs E. A. Benson, on behalf of the Indian Women's Association, referred in eulogistic vein to the services of Lady Ali as a means of uplift of the South African Indian women.

Mr. A. I. Kajee, Secretary of the South African Indian Congress, while apologising for referring to certain Indian problems, drew attention to the fact that Indians were labouring under great difficulties. The Indian was also a pioneer; he cleared the swamps, he carried commerce to all parts of the Province. While his civilisation was applauded and he was said to be a law-abiding people, he was bracketed with the primitive Natives.

Slum Clearance

Slums, said Mr. Kajee, were being cleared, but those displaced of their homes had nowhere to go to. Indian housing had been talked about for years by the City Council, but not a single house had been built and occupied, nor a single housing loan had been granted to an Indian for the last three years.

There were 10,000 Indian school-going children out of schools. They were told apprenticeship committees that would not admit Indians as apprentices, but the Industrial Law applied equally to the Indian yet equal opportunities were denied to the Indians.

These were some of the Indian grievances, remarked Mr. Kajee, that should be known to their European friends.

CLAIRWOOD SLUM PLAN

ALARM at the recommendation of the Durban Medical Officer of Health to have certain areas at Clairwood declared slums was expressed at a meeting of the South Coast Junction Area Indian Ratepayers Association, held on Sunday afternoon at Jacoba.

There were about 300 people present. The chairman of the Association, Mr. N. P. Naidoo who presided, said that the area not only housed the Clairwood Indian School, but some hundreds of the poorer Indians. If the recommendation of Dr. G. H. Gunn were carried out it would mean that these Indians would be thrown out in the streets.

The following resolution was passed unanimously:

"That this meeting of Indians held at Clairwood under the auspices of the South Coast Junction Area Indian Ratepayers' Association views with considerable alarm the recommendation of the Durban Medical Officer of Health to declare certain areas in Clairwood as slums, inasmuch as such a declaration will seriously affect the poorer class of Indians.

"This meeting hereby requests the above Association to co-operate with the Colonial Born and Settlers' Indian Association, in making representations to the Durban City Council and the Union Government on the the matter.

"This meeting desires to place on record that Indians will do everything in their power to conform to the requirements of the health authorities, but if the City Council attempts to expropriate the land such attempts will be strenuously resisted."

Advocate A. Christopher advised the meeting to be moderate in any action that might be taken. He said he felt that if representations were made through the proper channels much good would result. The Colonial Born and Settlers Indian Association would give any help necessary.

Messrs. P. R. Pather and S. L. Singh spoke in the vernaculars.

THE CIVILIZATION OF TO-DAY

II

WHEN the human intellect is imprisoned and the ideal of religion and philosophy is perverted and lowered to satisfy the immediate ends of men, the destructive forces are automatically released from the cauldron of human nature to play havoc in the society of men. The callousness with which the weaker nations of the world are being subjected and placed under the footstools of the stronger ones even at this advanced stage of civilization only strengthens the conviction that the principle of unrestricted competition as advocated by some biologists in the evolution of species is being pursued and applied with blind zeal even in the sphere of politics. In the opinion of these biologists the preservation of the weak is no benefit to the state, rather baneful, and the people would become supine, sluggish and effete without rivalry and competition. This reminds us of the fascinating political apothegm of the late Field Marshal Count Moltke of Germany, that, war being an element in the order of the universe ordained by God, the world without war would stagnate and lose in materialism! The great German philosopher Nietzsche in strict conformity with his national traditions only echoed the sentiments of this Field Marshal when he declared, "It is mere illusion and petty sentiment to expect much (even anything at all) from mankind if it forgets how to make war. And yet no means are known which call forth so much into action as a great war that tough energy born of the camp, that deep impersonality born of hatred, that conscience born of murder and cold-bloodedness, that fervour born of effort in the annihilation of the enemy, that profound indifference to loss, to one's own existence, to that of one's fellows, that earthquake-like soul-shaking which people need, when it is losing its vitality." The political philosophy thus candidly enunciated is not the guiding force in Germany alone, but like an infectious disease it has sunk deep into the cultural consciousness of many other nations of the world. The successful manipulation of the two historical abstractions, force and fraud, is looked upon as the surest means to success in the political growth and territorial expansion of nations at the modern age.

But a cursory glance at the scintillating pages of human history, both ancient and modern, makes it abundantly clear that permanent peace and security or even lasting political domination can never be achieved by means of physical force, far less by political camouflage. Where are to-day the mighty empires of the Egyptians, the Assyrians, the Babylonians, and the

By THE EDITOR

"Probuddha Bharata"

Persians? Where are the once-vaunted glories of the Greek and Roman empires? Like bubbles on the surface of the sea, they rose and melted away into nothingness leaving behind them only their ruins as landmarks on the road without cause. Thus the history of nations bears an eloquent testimony to the inevitable downfall and ruin of empires built on the quicksand of militarism.

It is a self-evident phenomenon that, in the present state of scientific progress and development, a nation cannot stand by itself as an exclusively separate unit without any further relation with the rest of the world. The fates of all the peoples have been so inextricably blended that any loss of balance in one part of the world is sure to produce its repercussion on the other. Willy nilly all are sucked in the whirlpool and are constrained to take part in actions which most of them would shun with positive abhorrence and indignation. Great minds have arisen in every age and clime to hold before humanity the lurid picture of the horrible consequences following in the wake of such a life without a spiritual foundation. Various earthly means have also been suggested and resorted to as safeguards against the orgy of bloodshed and the perpetration of these blackest crimes against humanity. Even in recent years various Legislations, International Agreements, Institutions, Leagues, Court of Arbitration, and Conventions have been formed to combat the evil; but, as Paul Richard has rightly pointed out, 'all these are only so many obstacles and barriers set up in the way of the destructive torrent' only to allow it time to gather in strength and volume and to sweep away everything before its mighty onrush.

III

In recent years many intellectual stalwarts, who are seriously thinking of the problem of peace in the world, have given a wide publicity to their respective views to educate public opinion. Sir Oliver Lodge suggests that by an exchange of periodicals, by frequent international visits by the action of great societies, and by making use everywhere of knowledge wherever it be acquired, people should be made to realize the solidarity of humanity. He further observes that no warlike enthusiasm or other excitement is needed to break the monotony of the ordinary life or to keep up the vigour and health of a nation; for excitement and thrill are amply provided by the prospect of a discovery or a new invention and there is plenty of room for strenuous exertion in other spheres of life as well. The nation that realises the magnitude of the opportunity afforded by the earth-existence to promote the common good of humanity by enriching its own culture, the nation that by social and religious reforms liberates the human spirit from the shackles of parochialism and narrow-minded bigotry—that nation will arouse in its citizens a fervour of patriotism hitherto unknown, and to it will belong, not by military conquest but by moral right, the supremacy of the future and the gratitude of the human race.

[illegible] are persons like Eileen Power who emphasize the teaching of history with reference to the interdependence of [illegible], which would stimulate [illegible] to solidarity of mankind and community of aspirations, and generate a universal interest in the preservation of [illegible] culture. Mr. H. G. Wells has made some significant observations in his *Open Conspiracy*. He [illegible] that the nations would not be allowed the new levels of prosperity and power that now come into view, an effective world control, not merely of armed force but of the finance and the main movement of staple commodities, the drift and expansion of population as also of the supply of war material, is required. For in his opinion if the great powers join hands in a spirit of fellowship in the interest of peace and establish effective control over the aforesaid items, the warring people would be bound to bend their knees before their concerted action. Mr. Wells further suggests in his *Apology for a World Utopia* that "If Europe is to be saved from ultimate disaster, Europe has to stop thinking in terms of the people of France, the people of England or the people of Germany. The task before us in Europe is to release its children from the national obsession—to teach the masses of European people a little truthful history in which each one will see his country in the proper proportions and a little truthful ethnology in each country will get over the delusion that its people is a distinct and individual race. It is the international mind that the world needs. If we cannot bring our minds to that there is no hope for us. Fresh wars will destroy our social fabric and we will perish as nations fighting.

(To be continued)

India Letter

(News Gleaned from Indian Papers)

Mr. Subhas Bose President-Elect

It is reliably understood that Mr. Subhas Chandra Bose will be elected unopposed to the Congress "gadi."

Bamboo City Near Bombay

A bamboo city large enough to house 300,000 people has been hurriedly erected on a site 15½ miles north of Bombay for the reopening of the 51st annual session of the Indian National Congress, which is in session from February 19 until February 21 inclusive. A model farm with 500 cows has been built and milk has been condensed to ensure ample supplies for all emergencies. This is the first time in India that the proceedings in the session will be broadcast, probably throughout the country.

Labour Conference

Sir H P Mody, President of the Employers' Federation of India, has communicated to the Government a recommendation on behalf of his organisation to appoint Lala Shri Ram as Employers' delegate to the next International Labour Conference.

Mr. Bose On Indian Demand

"We demand full freedom and a constitution framed by the people," declared Mr. Subhas Chandra Bose, in an interview at Victoria to London. "Nobody wants conflict for the sake of conflict and if a compromise can be reached which will satisfy our demand it will undoubtedly be accepted." Reviewing the recent progress, Mr Bose said, "Ministries have made a good beginning but not achieved enough to satisfy the public mind of the Congress. It is a mistake to think if they have accepted office permanently regardless of what is achieved. Mr Bose said that there would probably be a stock taking and review at the end of one year. He was personally not very optimistic as regards the future. He sincerely hoped that it would not lead to a repetition of the troubles of 1930 but the possibility loomed ahead. Everything depended on the British Government. India wanted to be allowed to frame her own constitution and if the Government accepted that, there was no reason why India and Britain should not be the best of friends.

British Labour Party And India

Mr Subhas Chandra Bose, who had a long private conference with Mr. Attlee, Lord Snell and Lord Ramsbotham, addressed the Indian League at Caxton Hall. He paid a tribute to the work of the League in explaining India's case to the public which was woefully ignorant of Indian affairs, but he stressed the fact that the day was gone for ever when India expected help from any political party in England. Mr Bose declared that the Indian public was disillusioned about the Labour Party from the time when the Labour Party was in office.

Mr. Bose In East End

Mr. Subhas Bose in a homely address which he delivered in Urdu to an audience of hundreds of Sikh settlers and Hindu and Moslem tradesmen in the East End. He asked his audience to observe the poverty of England as exemplified by the East End and Britain's failure to eradicate it. In India there was also still great poverty and the Congress was best qualified to deal with it. In the East End they saw many hospitals. The Congress would see that India had plenty of hospitals to deal with diseases. He reminded his hearers that they were an Indian colony who one day would return to their country and urged that they should no longer co-operate with the British Government. "Look after your own brothers and India will grow big."

B. W. CANEY
—Jeweller—
360 West Street, Durban
For best value in Jewellery & Watches of all makes.

Pandit Nehru On Essentials

A mere increase in the numerical strength of Congress members would not solve the problem unless the new forces were directed into proper channels and utilised said Pandit Jawaharlal Nehru addressing a mass meeting at Dana Bunder, Mr. Bhulabhai Desai presiding. He added that he could enrol 50 lakhs of Congress members in no time, but it would be of no use and far from being a source of strength to the Congress, it might even be a hindrance if such forces were not properly harnessed. Continuing Pandit Nehru said Congressmen were at present in office. Thus the fight for independence had entered a new phase. The real problems, namely the attainment of Swaraj and removal of poverty and unemployment, etc., still remained to be solved. However, it could not be denied that Congressmen in office were able to do some good to the masses. He was gratified to note that there had been a steady progress in the march towards freedom.

India's Prosperity

Commenting on the Presidential address by the late Lord Rutherford and read by Sir James Jeans to the Indian Science Congress Association in January last, the *Manchester Guardian* says:— The future prosperity of India depends on the efforts of her scientists to-day, more particularly with regard to the development of agriculture. That they will be equal to their task need not be doubted.

India Police Being Trained

It is understood that training in precautionary measures against air attacks [illegible] is being imparted to the police force in Delhi. A number of rehearsals have, it is learnt, been held in this connection.

Flags To Be Sold In Aid Of Chinese

The Secretary of the Town Congress Committee, Allahabad informs that besides collections at public meetings on the China Day, tricolour flags would also be sold in aid of the Chinese people.

Economy Campaign In U.P.

The U. P. Government have issued orders for thorough scrutiny by the Inspectorate of amounts at present allotted for contingent charges. All departments and purchasing authorities have been called to assist the Inspectorate in making the detailed examination of the charges debited to contingent grants placed at their disposal with a view to finding out in which items and to what steps reductions can be made. The Inspectorate has been required to submit their report together with their proposals for securing maximum economy in contingent expenditure at an early date.

Interest In Villages Of India

Lady Linlithgow, accompanied by Mr Nalini Ranjan Sarker, Finance Minister Bengal, Mr. H J. Twynham, Commissioner, Presidency Division, and Mr. M. O Carter, District Magistrate, 24 Parganas, visited, village Gobindpur in the 24 Parganas. Her Excellency paid a visit to the Union Board offices and dispensary and inspected the stud-bulls. She was, later, presented with addresses by the Mahila Samiti and the Union Board. She next visited the girls' school, after which, she opened the Lady Linlithgow Village Hall. *She entered keen interest in all she saw, and stated there was nothing nearer her heart than the prosperity of the village of India.*

Things In General

Nobel Peace Prize

A NORWEGIAN organisation, the Friends of India, states that Mahatma Gandhi will be proposed as its candidate for this year's Nobel Peace Prize.

Message From King Of Egypt

Mr. M. E. Dikey, of Wynberg and chairman of the Anjuman Islam, received the undermentioned cable message from the Grand Chamberlain to His Majesty the King Faruk of Egypt:—"Sensible of your kindly felicitations on the happy occasion of his marriage, the King, my August Sovereign, has instructed me to transmit to you his warmest thanks."

The Boy King Of Siam

At the present time the ruler of Siam is the boy Prince Ananda Mahidol, who is being educated and is recuperating his health in Switzerland. A Regency Council consisting of three princes of Royal blood is presiding over the administrative affairs of the country.

Siva Ratree Celebration

The annual celebration of Siva Ratree will take place on Monday the 28th February at the Sivajee Shivalaya, Tongaat. All Hindus are cordially invited to attend.

The Indian Workers' Educational Association

At a well attended meeting of representatives drawn from various Trade Unions, held at the Tamil Institute, on Wednesday, the 2nd inst., The Indian Workers' Educational Association was formed. A Provincial Committee was appointed, with S. J. Joseph as Chairman and P. Doorsamy as Secretary; and it was arranged that a further meeting be held to frame the Constitution and Rules. The meeting was convened by Messrs. Advocate A. Christopher and S. J. Joseph.

Sports Ground For Indians

Approval of the principle of providing a recreation ground for the Indian community in Roodepoort was agreed to by the Roodepoort-Maraisburg Town Council. It was also agreed that the town clerk should ascertain the suitability of the old Durban Roodepoort Deep reformed recreation ground for the purpose and report upon the matter. The Lakes and Parks Committee, in a report to the Council, stated that Mr. M. Sobwarth pointed out that there was no available open space for recreation for Indians, and a deputation subsequently met the committee, when the matter was discussed. The suggestion was made that the old coloured recreation ground be made available, and that the Indian community contribute 10 per cent. of the initial cost of the ground and maintain the ground, which would be laid out for tennis, football and cricket.

Wedding At Riverside

Sranjeevee Naidoo, (ninth son of the late Mr. Punsan Sinlar, of Umgeni), was married at [illegible] Prospect Hall Road, on Sunday February 6, to Sowbakiavathie Mallamma, (third daughter of the late Mr. Maraisayan, of La Mercy). There was a large gathering of friends and relatives to witness the nuptial ceremony, conducted according to Hindu rites, after which the guests were entertained to a sumptuous meal. The wedded couple were the recipients of many valuable presents and tokens of good wishes.

Social And Personal

Mr. and Mrs. Nagrani and family of Inkwenya, S. Rhodesia, will be sailing for India by *S. S. Kenya*, leaving Beira on March 16, and desire it to be known that their address in India is: C/o Vishindas Bhojatrai, Shahtmahtul Lane, Hyderabad, Sind.

Mr. B. R. Maharaj, resident of Thornville Junction and a student of the Teachers' Training Class, is in Durban since last month at the residence of Mr. I. Panday.

Thanks

Mr. H. Bandhu wishes to thank all those organisations and friends who arranged farewell parties in honour of his father Mr. G. Bandhu. He appreciates the thoughtfulness of the many friends who came to bid farewell.

WANTED

A Teacher at Bank Station, Transvaal, to teach Arabic, Parsian and Urdu languages.

Applicant must state his qualifications and past experience. Boarding and lodging is free, state salary required.

Communicate to the secretary:

Indian Benefit Society,

P.O. Box 9, Bank Station, Transvaal.

Natal University College

Courses For Non-Europeans

Classes leading to the B.A degree will be held at Sastri College, Durban, on Friday evenings and Saturday mornings beginning on Friday, March 4th, 1938.

Fees per half-year £7 10 0
Fee for separate class per half-year £2 10 0

The Adviser to Non-European students will attend at Sastri College to interview and enrol students from 9—12.30 a.m., on Saturday, February 26th; from 4—6 p.m., on Tuesday March 1st and on Thursday March 3rd, and at other times by appointment.

These classes may also be attended with the consent of the lecturers by non-matriculated persons who desire to extend their general education.

Loans repayable after graduation may be arranged.

In The Magistrate's Court

FOR THE DISTRICT OF DURBAN, HELD AT DURBAN.

Case No. 2043/1934.

In the matter of

ELIZABETH ANN BROOK (in her capacity as Administratrix Testamentary of the Estate of the late Mark Sydney Brook) Plaintiff,

and

JOOSAB ABDOOL KARIM HAJEE ADAM Defendant.

To:

Joosab Abdool Karim Hajee Adam, (above named Defendant), whose address is unknown.

TAKE NOTICE that on the 10th day of March 1938 at 10 o'clock in the forenoon application will be made for revival of the judgment given by this Court against you on the 23rd day of October 1934 and that an Order has been made that the publication of Notice of such application shall be deemed to be good and sufficient service of application on you.

Dated at Durban this 4th day of February, 1938.

R. J. BUTTS,
Clerk of the Court.

THORNE & HAWS,
Plaintiff's Attorneys,
32 Gardiner Street, Durban.

Manufactured by
A. WANDER Ltd., London, England.

Guard Against Nerve Hunger...

STRAINED nerves are hungry nerves. To make good the daily wear and tear on your nervous system, special nerve-restoring nourishment is necessary.

What you need is 'Ovaltine.' Prepared from milk, eggs and malt 'Ovaltine' is exceptionally rich in nerve-restoring nourishment.

But, it must be 'Ovaltine' and not an imitation made to *look* the same. There are very important differences.

'OVALTINE'

Builds up Brain, Nerve and Body

Drink 'Ovaltine' The Supreme Beverage for Health.

PRABUDDHA BHARATA

OR

AWAKENED INDIA

A high class English monthly conducted by the Ramakrishna [illegible] It is devoted to Vedanta, Practical Religion, Indian Culture, Education [illegible] and other topics of international interest.

Start of year from 1937

Annual Subscription: Inland 12s. 4, Foreign 11 Shillings.

Teachings Of Sri Ramakrishna

Edited by Sw. [illegible] A [illegible] practical guide for those who [illegible] Price Re. 1-12

Attar Flowers

[illegible] English translation. Useful [illegible] Cloth bound. Price Re. 1-4

The Religion & Philosophy Of The Gita

By Sw. [illegible]

[illegible] Price Re. 1-4.

Message Of Our Master

[illegible] is a comprehensive [illegible] Price Re. 1-4.

Spiritual Talks

[illegible] Holy Mother, Swami Vivekananda, Swami Brahmananda [illegible] Profusely Illustrated. [illegible] Price Re. 1,12.

Apply for a complete Catalogue:—

The Manager, ADVAITA ASHRAMA,
4, Wellington Lane, Calcutta, India.

EARNING POWER SENT TO YOU BY POST

You can have a College training to almost any career for a few shillings monthly.

STUDY AT HOME IN YOUR SPARE TIME.

HOW TO STUDY

[illegible] YOU. You [illegible] brings HELP TO YOU.

[illegible] CHMANN [illegible] can where necessary, point [illegible] makes no difference.

IT IS THE PERSONAL TOUCH WHICH COUNTS IN POSTAL TUITION.

It costs nothing to inquire about the many courses conducted by

WRITE TO-DAY There is a chance

THE BENNETT COLLEGE Ltd., (Sheffield).

Mr. [illegible] Oxon. [illegible] Com. Sc.A., M.I.M.A. (S.A.), A.M.I. Mech.E. [illegible] Lists free. 1,000

Indians In South Africa

Helots within the Empire

and

How they are Treated.

By Henry S. L. Polak.

Price . . . 2s.

To be had from:—

INDIAN OPINION,
Phoenix, Natal.

CHOONILALL BROS.

THE NOTED INDIAN "SARRI HOUSE IN SOUTH AFRICA."

141, GREY STREET, DURBAN.

Branches
58, West Street And 60, West Street,
VERULAM,
GARAGE AND SERVICE STATION
Mon Street And 58 West Street,
VERULAM

ADVANCING
Phone 21008
.. 21618 Ex
Phone to Verulam,

ARRIVING BY EVERY MAIL FROM INDIA AND JAPAN
HONARED SARRIES WITH BORD RE AND PLAIN CENTRES, IN INDIAN BENARES SARRIES IN SEVERAL SHADES
Price from 60/ 85/ 105/- & up to £20.
THE LATEST FROM BENARES CITY
EMBROIDERED SARRIES 25/ 35/ & up.
PRINTED VARIOUS LINES of SARRIES from 12/6, 17/ & upwards
EMBROIDERED CHIFFON-GEORGETTE from 3/6 yd 42 in & 45 in width
LATEST HEAVY SARRIE CLOTH 44 in width from 1/6 yd 1/9 2/ & up
GEORGETTE SARRIES LATEST ARRIVALS price from 25/-, 30/-, 45/ & upwards.
LATEST BLOUSES To MATCH SARRIES price from 12/6, 17/6 & upwards.
ZARI WORK SILK SARRIES IN ALL SHADES from 55/ 95/-, 115/ & upwards

THE NOTED
INDIAN SARRI HOUSE
IN SOUTH AFRICA.

SUITABLE FOR WEDDING GIFTS
Brassware Vases, Fruit Bowls, Jardinee Ewers and Trays and Various other Lines
At Special Reduced Prices
Harmoniums Table Gramophone, Records, Musical Instruments At Real Bottom Prices
Indian Provisions India Groceries At Wholesale Prices
Midwest Radios & Radio Grams from £15. £25. £35. £45 & up
Marble Tag Mahals from 12/6, 17/6, 22/6 45/
Suitable for Xmas Presents
Write for Price List and further Particulars

ચુનીલાલ બ્રધર્સ

દક્ષિણ આફ્રિકાનું જાણીતું સાડીઓનું ઘર

૧૪૧ ગ્રે સ્ટ્રીટ, ડરબન.

બ્રાંચેસ
૫૩ અને ૬૦ વેસ્ટ સ્ટ્રીટ
વેરૂલમ.

અમારી સાડીઓ મદ્રાસના એજન્ટ મેસર્સ નટેસન એન્ડ કંપની પાસે
શ્રી. પી. રતનજી,
૧૭, બી સ્ટ્રીટ, મુથાઇન.

ગરાજ અને સર્વિસ સ્ટેશન
૭ મોસ સ્ટ્રીટ અને ૫૮ વેસ્ટ સ્ટ્રીટ
વેરૂલમ.

દરેક સ્ટીમરમાં જાપાન તથા બિનારસી આવે છે
બનારસની ફીનારવાળી અને સાદી, તેમજ ભાતભાતની બુટીદાર
સાડીઓ શી. ૧૭, શી. ૨૫, શી. ૩૭ થી લઈને શી. ૨૬ સુધીની
બનારસથી ક્રમમુજબ આવેલી છે.

કસબ કામની સાડીઓ શી. ૨૫ અને શી. ૩૫ થી ઉપર.
ભાતભાતની ભાતવાળી સાડીઓ
શી. ૧૨–૬ અને શી. ૧૭–૬ થી ઉપર.
કસબનું ફેમ–ડ્રીન્સીનું શી. ૨–૬ નું પણ દરેક ફેમ અને ૪૫ ઉંચ પનો.
સાદીનું જોરદાર ડીઝાઇનનું કસબ, ૪૫ ઇંચ પનો બારની, શી. ૧–૬,
શી. ૧–૮, શી. ૨–૬ અને તેથી ઉપર
ક્રમમુજબ આવેલી જ્યોર્જેટની સાડીઓ શી. ૨૫, શી. ૩૦,
શી. ૪૫ અને એથી ઉપર

સાડીને મેચ થનારા બ્લાઉઝ શી. ૧૨–૬, શી. ૧૭–૬ અને
તેથી ઉપર.

દરેક રંગની જરદી કામની રેશમી સાડીઓ શી. ૫૫, શી. ૭૫,
શી. ૧૨૫ અને તેથી ઉપર.

હારમોનીયમ, તબલાં ગ્રામોફોન, રેકર્ડો અને બીજા બાજાં બહુ જ
ઓછા ભાવે.

દરેક જાતનું સાંપીયડું, ગોલરી પગરાખ ફેલસણ બાવે.

બીડયેરટ રેકર્ડો અને રેકર્ડો મારસ
ભાવ: શી. ૧૫, શી. ૨૫, શી. ૩૫, શી. ૪૫ અને તેથી ઉપર.

ડીરેકશનના પ્રેજન્ટને લાયક આરસના બાજ મહાલો
ભાવ: શી. ૧૨–૬, શી. ૧૭–૬, શી. ૨૭–૬, શી. ૪૫.

ઇન્ડિયન ઓપિનિયન.

પ્રસ્તક ૩૬ મું. ફીનીક્સ, શુક્રવાર, તારીખ ૨૮ જાન્યુઆરી ૧૯૩૮ અં'ક—૬.

"ઇન્ડિયન ઓપિનિયન"

શુક્રવાર, તા. ૨૮ જાન્યુઆરી ૧૯૩૮.

કેપ કલર્ડ કમીશન

કેપ કોલોનીમાં વસતા કલર્ડ લોકોની સ્થિતી સુધારવા બાબતમાં શું બગલા લેવા તે માટે એક કમીશન નીમવામાં આવ્યું હતું. તે કમીશને હમણાં એક વિસ્તૃત રીપોર્ટ બહાર પાડયો છે. આ કમીશનના એક સભાસદ તો ક્રેપટાઉનના મેયર, બી. સી. કો. અબ્દુરરહેમાન હતા. કલર્ડ લોકોની આર્થિક અને સંસારીક સ્થિતિ આખા યુનીયનમાં કેવી છે અને તેને સુધારવા શા ઇલાજો લેવા જોઇએ તેની તપાસ કરી તે વિષે રીપોર્ટ કરવા માટે આ કમીશન નીમવામાં આવ્યું હતું. બલાઇ લોકોને પણ આ તપાસમાં દાખલ કરવામાં આવ્યા છે.

ડો. અબ્દુલ રહેમાનને કમીશનના સભાસદ નીમવામાં સરકારે મોટું ડહાપણ્યું છે એ સ્પષ્ટ છે અને આફ્રિકા આફ્રિકામાં વસતા કલર્ડ અને બલાઇ લોકોની પ્રજા માટે સરકારને લાગણી છે એ જણાઈ આવે છે. એક બે બાબતો સીવાય રીપોર્ટ બહોળા મનનીય અને સુંદર છે. કેપ કોલોનીના કલર્ડ અને બલાઇ લોકોની આર્થીક તથા સંસારિક સુધારણાની બાબતમાં ઉંડો વિચાર કરવામાં આવ્યો છે.

કેપ કોલોનીના કલર્ડ લોકો બીજા પ્રાંતો માં છે તેમને પણ મતાધિકાર આપવાની રીપોર્ટની સુચના બહુ ધ્યાન ખેંચે છે. ડો. અબ્દુર રહેમાને તેમાં ઉપારો એમ છે કે સને ૧૯૦૬ ની સાલથી કેપ કોલોનીમાં વસતા કલર્ડ લોકો યુરોપીયન પ્રજા જેટલા જ પ્રમાણ દરજ્જે જેટલા હકો ભોગવતા હતા અને જે હકો સાઉથ આફ્રિકા ઔનડ શ્રી જુડવાઈ ગયા છે તે સર્વે હકો પાછા વિચારે તેમને પાછા મળવા જોઇએ. આખા સાઉથ આફ્રિકામાં કેપ પ્રાંતીઅન્સ બહુ ઉદારવૃત્તિનો પ્રાંત મનાય છે. ત્યાંની ધારાસભામાં ચુંટાયલા કાયદાઓ પણ યુનીયન થયા પહેલાં બહુ ઠીક પ્રતિષ્ઠાવાળા માનવામાં આવ્યા છે. ત્યાં મતાધિકાર રંગભેદ કે ધર્મ ભેદ રહીત રાખીને સમાન ધોરણે આપવામાં આવ્યો હતો, પણ ત્યાંના નેટીવોનો મતાધિકાર યુનીયન સરકારે ૧૯૩૬ મા પાર્લમેંટ ઠરાવ કરીને ખુંચવી લીધો. નોન-યુરોપીયન પ્રજાએ આ મતાધિકારનો કદી દુરૂપયોગ નથી કર્યો. પણ જોતાં મતાધિકારનો ઉપયોગ બહુ સાવચેતીથી કરવામાં આવ્યો છે. મોટલા માટે બીજા પ્રાંતોમાં વસતા કલર્ડ લોકોને પણ મતાધીકાર આપણી બલામણ કરવામાં કમીશને મોમ કર્યું છે. પણ જોતાં તો મતાધિકાર મળવાથી નોન-યુરોપીયન પુરકેદીઓનું મુળજ છેદાઈ જાય છે.

સામાન્ય કલર્ડ લોકોની આર્થીક નીરાશા જનક સ્થીતી વિષે બહુ ઝીણવટ ભર્યો કમીશને કરેલી છે અને તેમનું જીવન રસમય બનાવવા માટે ઘણી ઉપયોગી બલામણો તેમણે કરેલી છે. કલર્ડ લોકો પોતા ના બાબદોની સેવા કરવાને લાયક થાય એવા શુમારા કરવાનો મોટો રાજ ઉપર નાંખવાની બલામણ તેમાં કરવામાં આવી છે. અને સાઉથ આફ્રિકન રેલવેઝ એન્ડ હારબર્સમાં કામ કરતાં કલર્ડ મજુરોના પગારમા પીઉ પીઉ મોટો વધારો કરવો કે જેથી તેઓ સુધરેલું જીવન ગાળવા શક્તિમાન થાય.

યુનીયન સરકારે આ દેશમાં ગોરા લોકોને કામ આપવાની નીતિ રાખેલ છે. [illegible] દુઃખ વરતી [illegible]. નોન યુરોપીયનના મોઢામાંથી [illegible] ખેંચી લઇને ગોરાને આપવાથી દેશમાં એવી મુશ્કેલીઓ ઉભી કરવામાં આવી છે કે જેને દુર કરવી અશક્ય છે. બ્લાઈટ લેબર પોલીસીથી જે નુકશાન થાય છે તે કોઇ પણ જતનું મુસદ્દીપણું દુર કરી શકે એમ નથી. તે ન્યાય અને નીતિની વિરૂદ્ધ છે. કલર્ડ પ્રજા એ આ દેશના ઓરીજીનેટર ઉત્પન્ન કરી છે. ગોરા સેટલોજ કલર્ડ પ્રજા પણ સાઉથ આફ્રિકાનો ક્ષય ઉદ્ધારવા હકદાર છે. પણ અત્યંત થોડા પગાર ઉપર તે સુધરેલા જીવનનો લાભ કઈ રીતે ઉઠાવી શકે?

કમીશનના ત્રણ સભાસદો ડો. વીલકોક્સ, મક્રાન અને ડીવીલ્યર્સ એવી બલામણ કરે છે કે કલર્ડ લોકોએ પોતાના જુદા ટ્રેડ યુનીયન સ્થાપવા. એટલે કે કલર્ડ લોકો યુરોપીયન ટ્રેડ યુનીયનમાં દાખલ થઈ શકે નહીં. આવું પગલું કલર્ડ લોકો ભરે તો તેઓ પોતાને અત્યંત નુકસાન કરશે. બાર જોતાં તો યુરોપીયનો આગે હરીફાઇ કરનાર પોતાનું યુનીયન સ્થાપવાને બદલે તેમણે હાલમાં હસ્તી ધરાવનાર યુરોપીયન યુનીયનોમાં દાખલ થવાનોજ આમદ રાખવો ઘટે છે. એમ કરવાથી ગોરા મજુરોનો પણ ટેકો નવો મેળવી શકશે.

ડો. અબ્દુર રહેમાન, બી. જુકાસન અને કાઉલ્સરે કરેલી બલામણો બહુજ ઉપયોગી છે. કલર્ડ લોકોની આર્થીક સ્થીતિના સુધારમાંજ સુધારો કરવાની તેમની સુચનાઓ છે. "સુધરેલા મજુરો" એ શબ્દોની વ્યાખ્યામાં કોઈ પ્રજા આડક છે એમના રંગ ભેદની નામના દાખલ ન થવી જોઇએ. એટલા માટે કલર્ડ અને યુરોપીયનોને એકજ સરખા પગારે કામ આપવું એવી બલામણ આ કમીશનરો કરે છે. ટ્રેડ યુનીયન ના બંધારણમાં પણ કલર્ડનો વિરોધ ન જોઇએ. યુરોપીયનના હાથ સાચવવા માટે કલર્ડ લોકોની સામે રાખેલ અયોગ્ય અટકાયતો દુર કરવી જોઇએ. કારીગરની મજુરીમાં મુકરર કરેલા દરને લાયક એવા કલર્ડ મજુરને ગોરાઓ સામે સ્પર્ધામાં ઉતરવાની તક આપવી જોઇએ.

એકંદરે જોતાં આ રીપોર્ટ સુંદર છે અને જો સરકાર આમાં કરેલી બલામણોનો અમલ કરશે તો કલર્ડ લોકોની આર્થીક અને સંસારિક સ્થીતિ ઘણીજ સુધરશે એમાં સંદેહ નથી

જે મુદ્દાઓ આ રીપોર્ટમાં ચર્ચવામાં આવ્યા છે તેજ મુદ્દાઓ હીંદી પ્રજાએ અનેક વાર ચર્ચ્યા છે અને તેને મળતા છે.

અખિલ હિંદ મહાસભા

અખિલ હિંદ મહાસભાનું ૫૨ મું અધિવેશન હરિપુરા ખાતે તા. ૧૯–૨–૩૮ ના દિવસોએ મળશે. આ રાષ્ટ્રીય સભા પર્વના દિવસોમાં દક્ષિણ આફ્રિકા ખાતે વસતી હિંદી પ્રજા હિંદુસ્તાન કેવા પ્રકારી પોતાની ફરજનો વિચાર કરે એમ ધારવું એ સ્વભાવિક ગણાય. હિંદ મહાસભાના ઇતિહાસની જરાએ કાકરી સુવિદિત છે. હિંદ મહાસભાએ નિષ્પક્ષ રહી કેવળ મોહને દૂર રાખી પોતાનું સ્થાન અદ્વીતીય કરી મૂકયું છે. આ વર્ષે પણ આગેવાન કર્યા મુજબ હિંદ મહાસભા સ્વદેશની સ્વતંત્રતા ગોળવવાનો પોતાનો નિર્ધાર દેશને અને દુનિયાને જાહેર કરશે. અને પ્રતિનિધિ ફરી એક વાર કહેશે કે હિંદુસ્તાન દેશ સ્વાતંત્ર્ય મળીને જ જંપશે અને પ્રતિનિધિ જ્યાં સુધી ન મળશે ત્યાં સુધી દેશ ચેનથી નહિ બેસે. આ તો હિંદ મહાસભા કરશે. આપણે શું પણ આપણું વિચારવું તે આપણે આજે કરવાનું છે. હિંદુસ્તાન દેશનું જે ગૌરવ કાળે ગાયું હશે કરતાં કિન્તુ રવાન કહ્યું તે આજે ૨૦ વર્ષને આંતરે પાછો ફર્યો છે અને તેના પ્રારંભો થઈ ગયા છે. એ પણ વિચારવું ઉપયોગી થશે પડશે કે હિંદુ પ્રજાનું ગૌરવ ચર્યું તે ત્યારે આપણે શું કર્યું છે અને હવે શું કરી રહ્યા છીએ અને હવે શું કરવું છે તેમાં કયા કયા સુધારા છોડવે. છેવટે આપણે બારે આ દેશમાં રહીને હિંદુસ્તાનનું ગૌરવ વધારવાનું સાધન બોકર છે ત્યારે કે આપણે પોતાની ફરજ બોકર જાણીને રાજ આપ્યા. આટલું કરવા તો તે હિંદ મહાસભાની સેવાજ કર્યા બરોબર ગણાશે.

સર સૈયદ રઝા અલીનું વિદાય

હિંદુસ્તાન સરકારના એજન્ટ જનરલ સર સૈયદ રઝા અલી, મેદી આવી અને લેડી અલીના અકાળ નીલ પામી ગયા રવિવારે રંગીન કરંબાના સ્વદેશ જવા રવાના થયા હતા. સોમવારે મોટી હોલમાં નાતાલ પ્રોવિન્સ તરફથી ગેધર કરી, પ્રોવિન્સિયલ બિલ્ડીંગના પ્રમુખપદે ગાદ પાણીનો જલસો પણ યોજા હતો. આ જલસામાં બન્ને કરીદ મોહને તેમજ અહીંની સરકારને સર રઝા અલી મારી ગોખાણ આપતા ગયા છે. ઉપરાંત ઘણા દેશ સર રઝા અલી તેમનો ઉપદેશ પણ આપતા ગયા છે. આ સંદેશામાં તેઓ કહે છે કે દક્ષિણ આફ્રિકા અને હિંદુસ્તાન વચ્ચેનો સલાદ મધુર સંબંધ જળવાય રહે તે માટે બંને પ્રજાએ એકબીજા સમજવાનું પ્રયત્ન કરવું જોઈએ. પરસ્પર પ્રજાને પણ સુચવ્યું છે કે તેમણે કોઇ પણ પરિસ્થિતીને હાથ નીચા ન કરતા ધિરજ સ્વરૂપમાં રહ્યું કરવાની સાલચમાં પડવું ન જોઈએ. કેમકે હિંદુ પ્રજા ત્યારથી જો સજ્જન બાજે તોનું બોલવામાં આવશે કોઇ એમ જ માને તેવાઓ કે આફ્રિકાની રાજ્યસત્તા પર તેમના દક્ષોણીન્દુની

(ચાલુ અંક પૃષ્ઠ ૬૬)

કેપ્ટોરેક્ટ્રક્ટ ટ્રસ્ટ વિભાગ

કેપ્ટોનિયલ ગોલ્ડ અને રોટલસ કોર્પોરેશનના બંને. સેક્રેટરી શ્રી. પી. આર. પરમારે ટ્રેસી ટ્રોબ્બાનના ખાણ પ્રશ્નોને મુલાકાત આપતા આ પ્રમાણે કહ્યું હતું, કે સીટી કાઉન્સીલ કોર્પોરેશનને સ્લમ ક્લીયરીંગ તરીકે અંજોર કરવા કાયદાની દૃષ્ટિ તો કાઉન્સીલે એ પણ નકકી કરવું રહે છે કે આ કામનાને તે બીનાકુલ અંગેનાં મણી કાઢવા માગે છે કે હાલ પથી રહેતા દોરીઓને ત્યાં સારા મકાન બાંધવાની તક આપવી. કયા ઉદ્યોગની દૃષ્ટીએ કાઉન્સીલ મકાનો રદ કરે તેની આગે આપને બધિ નથી કેમકે એમ કરવું તંદુરસ્તીની દૃષ્ટીએ આવશ્યક છે પણ અમારો વિશ્વાસ તો રહ્યો ગોલ્ડના માલિકો દોરીઓને કે કોઇ બીજા પ્રજાને આપણ રહ્યાથી બાંધકામમાં ઉપયોગ આવે ત્યારે થાય છે તેની આગે છે. ગોલ્ડીંગ આપે પ્રોપર્ટીસ દ્વારા ઓકર જેવી જમીન પર ગણી આંધી દોરીઓને મકાનો નિર્બંધ કર્યો છે કે અમે આજ આજને ૨૦ વર્ષથી આ દોરીઓ વસી રહેલ છે આનું પરિણામ એજ આવશે કે મેજનારાઓ વસી રહેલા દોરીઓ જે કરણ કાયદેસર કાગ કરે છે તેમને દૂર રહેવા જવું પડશે અને તેથી આવવા જવાનો વિશેષ ખરચ તેમની માથે પડશે. બાજારી બાબતથી તો એમ છે કે સારા કાઉન્સીલ અમે ગોલ્ડ હોલ ત્યાં ત્યાંથી લગભગ ઓકટરોએ અમલ કરે પણ તેમાં ન્યાય જોવો જોઇએ અને અમે આવા કાયદાનો અમલ કરવાનો હોય ત્યાંથી પ્રજાની યોગ્ય સગવડ કરી આને તેમના અંગોઓનો વિચાર કરીનેજ થવો જોઇએ.

અદ્યાપ ચલ્લામતીને બાતમી!

આપણી પર થયા બાકયાદીમાંના પ્રોટોરીયાના રસ્તા પર એક કરમાજજનક મોટરનો અકસ્માત થયો તેનું ઉંડી ઉંકસપ્રેસમાં તા. ૭–૨–૩૮ ના રોજે નજરે જાણનાર બાઇએ જે કંઇનું તેનો ચિતાર આપણું કટીંગ મોકલી આપ્યું છે. આપણા અકરમાતો એક રોજીંદા બનાવ જેવું થઇ ગયું છે. ક્વાચિત દુઃખ થાય છે અને સાવચેતીથી મોટર હાંકવાનો સંકલ્પ પણ પળવા કરતા હશે. પણ આ નોંધ લખવાનો આપણો હેતુ તો એજ છે કે મોટર હાંકનારે પોતાની તેજ કે મોટર આ મોટા હોય અને નાના રાહદારીઓનો વિચાર રાખીનેજ મુસ્કેલ ઢાળ મોટરની ગતી પર અંકુશ રાખવો જોઇએ આપણ બાજી છે કે મોટરે ઓછામાં ઓછા ૨૦ માઇલ જવું જોઇએ. ઢાળ ઉતરતાં મોટર

મહાસભાને સિંહાસને

હરીપુરા મહાસભાનો તાજ શ્રી. સુભાષ બાબુને શીરે મૂકાશે એ તો ક્યારનું નક્કી જ છે. માત્ર સત્તાવાર જાહેરાત કરવાનીજ રહી છે. પંડિત જવાહરલાલ, સરદારના સાથી અને મહાસભાના અત્યુત્તમ કલાન આગળ તેમને માન કરી આપ્યો છે. જવાહર પછી ગાદીએ આવનાર જવાહર કોણ? દેશનો લાદીલો સપૂત છે એ આનંદની વસ્તુ છે. રાષ્ટ્રના આ સુયોગ્યાત સ્થાન માટે, મહાસભાના એ ગોપા સિંહાસન માટે શ્રી સુભાષ બાબુ સર્વથા યોગ્ય છે. એમનું બાહ્યરૂપ વ્યક્તિત્વ, તેજસ્વી વાણી, અપૂર્વ લાગ એ બધું જોનારને પ્રભાવક ચિત્ર બનાવે છે. ત્રિપુરા કોંગ્રેસમાં સરકારના તેમનો રોકડ કટાક્ષ અદ્વિતીય છે. સરકારની કાર્યક્ષ દૃષ્ટિઓ બાજ જેવા તેજસ્વી કોઈ બીજાનામાં જાગ્યજ હશે. એમની તેજ એ કોંગ્રેસના ઇતિહાસ સર્વથા ન આવે આનંદ રેલગેઝ એમના સહીરમાં પડ્યું છે. કૈલાસવાસ, પરદેશ પ્રવાસ, કારાની આગ એ બધાથી એમની ઝારે કસોટી થઇ છે પણ એ કસોટીમાંથી તેઓ પાર ઉતર્યા છે. દેહ દુર્બળ થયો છે પણ યોગ્ય વસતો આત્મા બાહુબળો ને જગાવે છે. બ્રિટીશ સરકારી અનેક તાવધારીઓ પણ એ વીર નર અખૂટના રહી છે.

મહાસભાને સિંહાસને તેઓ આવી મુકશે કોના, પણ તેમ નથી બન્યું તેનાં કારણ કોકણે છે. એક કારણ તો એ - તેઓ પહેલા કોંગ્રેસમાં સામેલ છે. બીજું કારણ તેમની રાજકારણપ્રિય માન્યતાઓ છે. આમ છતાં તેઓએ સોશિયાલીસ્ટની રાજકીય નીતીરીતીના હિમાયી રહ્યા છે અને અનેક વખત તેમણે જુદાની વાત એ સામે બળવો પોકાર્યો છે મહાસભાની બહુમતીને માન આપી પોતાની સ્વતંત્ર માન્યતાઓને બાજુએ રાખવા આપણી પ્રસંગ તેમણે આજ સુધી અનેકવાર તેઓ મહાસભાની બહુમતી પોતાની અરોબારીએ સ્થાન પાછી રહેતા ન હતા. આમ છતાં દેશની દાક્ષત પડે કે તેઓ મેદાનમાં હાજર રહેતા. અને બનવે તેમણે નાસીપાસ દૂર મુકતા. કેટલાક વીરોધ કરી ઘેર બેસી જનારા એમાંના તે નથી. દેશને માટે મરી ફીટવાની તેમની ટેમમાં અદ્ભુત છે, અને પારાવાર સંકટોનો સામનો કરીને તેમણે દેશની આજાદીની મહત્તમાં બારે ભેદો આપ્યા છે

સહજાકરની વાત તો ન છે કે, સુભાષ બાબુમાં સંજયમ મંત્રણાનો પણ ગુણ છે અનુભવ પણી, યુરોપના રાજકારણ ના જગતના પ્રશ્નોના અભ્યાસ પછી, તેમણે ગાંધીજીની અહિંસાની દીક્ષાથી કોંગ્રેસની છે અને તે તેઓ આ માર્ગજ જિંદગી ઉદ્ધાર છે એમ માનતા પણ છે. હમણાં ઉમદાંક કર્યા પહેલાં તેમણે અહિંસાનો સંદેશ બંગાળને આપ્યો હતો, અને આજે પણ સંકટનમાં એજ માર્ગ જિંદગી બહાર ગાયશે એમ સ્પષ્ટ રીતે જાહેર કરી રહ્યા છે એથી એ સ્પષ્ટ થયું છે કે મહાત્માજીની નીતીરીતીને હવે તેમને માન્ય છે, અને તેથી તેઓ ઓકટા અદ્વતા મટીને મહાત્માજીના જનાતિપંથ રેખા દરમાં આવીને બેઠા છે. દેશપ્રેમની જવાલંત ભાવના સેવતા આ મહારથી તા દૃષ્ટિ પાખીને હિંદને દોરવણી પાછે સમર્થ થશે એ વીષે કોઈજ શકા નથી.

જેમણે ગાઈ. સી. એસ. ની પરીક્ષા ઉચ્ચ દરજ્જામાં પસાર કરી દેશના બાબા સરકારી નોકરીને તુચ્છ ગણી દેશને માટે ઝુકવું હોમ્યું છે, જેમણે ૪૩ દાક્ષણાનું સાથે લગ્ન કરીને બાબુમાં જેલવાસ છે, જેમણે કલકત્તા કોરપોરેશનના પદા બાપારી નરીને નામ કરી બાબત્યા રાષ્ટ્રોને આદર્શ પૂરપ્યો છે, જેમણે કુંટુંબીનો ઉત્તમ નોંધો જેલવાસ માણ્યા બનને પણી બાબી છે, જેમણે પરદેશોમાં ભ્રમણ કરીને આંતરરાષ્ટ્રીય રાજકારણનો ગાઢો અભ્યાસ કર્યો છે, જેવા શ્રી. સુભાષ બોઝ મહાસભાના કાર્યમાં સુવ્યવસ્થા, બોધ ને સંગઠન લાવશે એમાં અમને શંકા નથી.

રાજકારણી કેદીઓનો પ્રશ્ન તો એમણે પોતાનો કરી મુકેલો છે ને તેમના સાથે - કલકત્તાના સરકારે ઊભા કરેલી છે તે તોફીકેદી નાબૂદીમાં તેઓ સફળ થશે એ નાર્વિવાદ છે. એ ઉપરાંત આજે બાંધારણનો પ્રશ્ન ચાલી રહ્યો છે ને ફેડરેશનના ડંકા વાગે છે, ત્યારે બંધારણીય સુધારા આપનારા એક સક્ષમનો મહાસભાને સાંપડશે. શ્રી. સુભાષબોઝની "સમાંતર સરકાર" ની (Parallel Government) યોજના બાબતીની છે. પોતાસભાના રહેનો સરકારને સક્રમ આપવાનો એમનો વીચાર નાદેર છે, પંદર વર્ષથી એમણે એ વીચાર મુકયા પણ આજે તેનો અમલ માટે સાનુકૂળ સંજોગો બધા, બારા બાજસરે તેમની વરણી થઇ છે એમ આ બરાબર તેનાં જરૂર લાભ છે, અને દરાબ એ બંધારણીય માર્ગ કોષમાં ને પ્રજાને સાચી સ્વરાજ આપવાનો સમય આવી. આ તો એમના કરતા બીજો મોટા નરદાર પ્રજાને દોરવા માટે આવશ્યજ ગણે તેવું છે

અબુનિને અપમરે મેદાને જંગમાં ઝઝુમનાર દેશના આ સપુતને મહાસભાને સિંહાસને આરૂઢતા જોવા અમને હર્ષ થાય છે. એ કારણો રાજ તેઓ કુલ દેશનો કરી મુકે, દેશની મુક્તિની બદલના પ્રજાને સાચી દોરવણી આપે અને મુક્તિસંગ્રામ પ્રજાને એક કમ આગળ બદાવે એમ આપે અમારી શુભેચ્છા છીએ. બંગાળના આ નરરત્નદરીને આપે હિંદના એક અગ્રેસર અમબુનિને તેમણે આ જવાબદારી ઉઠાવવાની મધુ બાકત આપે ને તેઓ ગરીબ સુખી - ના પોતાના ઉપર આવી પડેલો ભાર વહન કરી શકે સહિત પ્રજા તેમનો આપેઓ આભારી પ્રાણના છે

ગ્રાહકોને મ્હારી વિનંતી

સ્વદેશ બધા વિકાસ પાછે પડ્યું. અમારી પહેલાં 'ઇન્ડિયન ઓપિનિયન' ના બાચકો, ગ્રાહકો અને તેમાં બાસ સુભેચ્છકોને એ શબ્દો કહી બધા કબ્યું પડ્યું. આ પત્રમાં અત્યાર આગાઉ વિનંતિ પણ મુકેલી છે કે ગ્રાહકોએ પોતાના લવાજમો કબાસ બારમ્બાર યાદ કરાવવાં પોકલવા. આ વિનંતિનો દેકલાક ગ્રાહકો તરફથી સારો પ્રતુત્તર મળ્યો છે એ જોઇ ખેતાં આનંદ થાય છે પરંતુ હજુ ઘણા ગ્રાહકો એ બાબતમાં બેદરકારી બતાવી રહ્યા છે અને પ્રતિનિધિ આપણે તે બધાને આપી કાર્ય ઓગ વિચારી બેસી રહ્યા છે. સંભવીત છે કે એ વિનંતિ તેમેના બાંચવામાં આવી પણ ન હોય એટલે તેમેનિ દોષ કાઢવો કરતાં મેરબાનની ત્રણાય. આ પત્રમાં બાગાઉ સુચનાબાય બધું છે કે ગ્રાહકો પોતાનાં લવાજમો ન મોકલે તો પત્ર ચલાવવામાં કેટલી અગવડ આવી પડે છે. પ્રત્યેક ગ્રાહકને તો બાસ ૨ બીનો પા લવાજમ બધારે નહી જેવું હોય તો બે કે ત્રબુ બીની બારસાનો પ્રશ્ન - પરંતુ તે તેના ઉત્તર ગ્રાહકો હોય બાને તે બધાજ બાબત્યા તેમાંથા મોટો બાગ પોતાનું લવાજમ ન બરે તો નાબા સંજોગી બાગારી સ્થિતિ કેવી થઇ પડે છે સંદેજ કરણ સક્રમ તેમ છે. અબાર સુધી તો એ મુશ્કીબતને જેમ તેમ પહોંચી વળાયાનું પેટ ૨- કરી લવાજમો ઉઘરાવવાનું રહ્યું છે બંને તેમ કરવાના મોટો બાર કરતો પડ્યો બાંત કરબ પણ તેની બરજાય ગયો છે.

પરંતુ હું તો સ્વદેશ વધ રહ્યો છું અને બાગાઉ સ્ટાર પબ્લીજ બ્લાનો દોબાથી જે રીતે લવાજમો ઉઘરાવવા કોબથી બાદર તાકની શકાય તેમ નથી એટલે ગ્રાહકોને પોતાના લવાજમ ટપાલ બારફને મોકલી બાપવા બાગ્રહભરી વિનંતિ કરવી પડે છે. 'ઇન્ડિયન ઓપિનિયન' ના કારણાર હું બાજ સાબરમતી બાશ્રમના બાયમાં સોંપી બાઉ હું, જો બોલે તોબાની હાલ તેબુબ્બે તેવો તેનો ચારિત્રિક સ્થિતિ નથી. તેમ બતાં બાને બાઈ કુટુંબના બીજા ચર્ખ ગયા સ્વદેશ નથી જબ શક્યા તેથી અમને મુક્ત કરવા બારી જેરદાજરી બાં પત્ર સાબરમતી બાશ્રમે કબુલ્યું છે. બા સંજોગોમાં હું એટલું તો ચબ્બુબ્બ કે તેને નાબાબાઇ નહિ પડે. એ ન પડવા દોબ એ ગ્રાહકોના કાબમાં છે. હું તેબેદ ગણ્યું છું કે બારી બા વિનંતિ સૌ ગ્રાહકજી તેનો બાબથ કરશે. મોટાં સહેજોગાં ગ્રાહકોને લવાજમો બાબવા યુગલ પત્ર પડે તેટલા બાદર તેબોએ સીબા પીનીકસ પોસ્ટ નહિ પબ શકતા દોબ તો બાગ કબા બરી દેવા એ બાશતા બંકમાં જબાબવા બા બાબશે. તે મુજબ ગ્રાહકો પોતાને બનુકૂળ તે રસ્તે લવાજમ બરી શકે છે. અંતમાં બારું સ્વદેશ રબાનું બબાનક નક્કી થયું હોબાથી ઘબા મિત્રો અને શુભેચ્છકોને બારથી અને બળી નથી શકયું તેમજ બબાના બાબ બબુનો પબ ગરિદકાર કરવો પડેલો છે બો બેબદબીને માટે અને બાર કુટુંબના બાકી ગાડીઓ ઢાબ્યે. જે ગ્રાહકો તથા બેનોબે ઉઘરતી ચબતે બાગાર મને પ્રેમબાબ બતાબ્યો હતા બને વિદાયગીરી બાપવા બંકરબર હાજર થબાની તકલીફ બંપા હતી તેબો સાનો હું તથા બારું કુટુંબ બાભાર બાનીએ છીએ. —બબીલાલ ગાંધી

હરિપુરા મહાસભાના ખબરો

રાષ્ટ્રપતિ આવ્યાની ફિલ્મ

હરિપુરા મહાસભાના સુકાની, પ્રમાણના પીઢ પ્રો. સુભાષબોઝ મહેતા છે, તમારો છે તો. તેમને બારડોલી સ્ટેશને ઉતારવામા આવશે ને આગળ્યાનો સત્કાર ગીતા ગીતા રાષ્ટ્રપતિ ને વિઠ્ઠલનગરમાં સાવધામાં આવશે હરિપુરા ગામથી તેમને ઝોક પુરાણા રથમા બેસાડી સરઘસ કઢાવવામા આવશે. તે રથને પા બળદો જોડવામાં આવશે. આ રથ પાસદા રાજ્યનો છે.

મહાસભાનાં મંડાણ

મહાસભાના અધિવેશનને આજે ૧૮મા દિ ગણોમાં બાકી અધિવેશન માટી રહ્યાં છે. બધા સુબ્બો આ મહાસભાનુજ પ્રતાપથી ઉકેલાઇ રહ્યું છે. બીજા તાલુકાઓના સેંકડો લોક આવી આવી રહ્યા છે. હવે તો બારડોલીનો પણ રાખો વિઠ્ઠલનગર મોટરો ટ્રેકટરો ટ્રેકટરો રોજ રોજ અનેક ઉતારુઓ સ્ટેશને ઉતરે છે ને વિઠ્ઠલનગર જાય છે. તેમાંય રવિવારને દિવસે રજા દોરાથી તો અનેક નોકરીવાળા માણસો પણ રજાનો રોજ લાભ વિઠ્ઠલનગરની બાજુએ આવે છે.

ઝંડા મેદાને

મંડપોની બરાબર આગેજ ઝંડા ચોકનું મેદાન આવે છે. એ મેદાન વિશાળ છે ને ગામ માણસની ગોદની એમાં સમાઇ શકશે. બરાબર વચમાં એક ભવ્યસ્તંભ ઊભો કરવામાં આવ્યો છે આ તની બરાબર ઉપરના ૬૦ ફીટ ઉંચા શિખરે ત્રાપવામા આવશે. તળા ફ્રોગ ઉપર ગાંધીજીની પ્રતિમા મૂકો. શાન ગાંધી રાષ્ટ્રધ્વજ ફરકશે. કેટલુકમાં રાષ્ટ્રધ્વજને ચડા ચવામાં મોટી મદદ મુંબઇની બહાર એવા મેળાવણ કરવામાં આવી છે કે જરૂર પડે જરૂરતંત્રની છે ટોચે માણસ સહેલાઇથી જઇ શકે.

ચેરમેનકક્ષ નગર

અહીંથી મેદાનેજ કુદ તાપી નદીને સામે તીરે પુરાણુ સુંદર બાંધણી ઉભું છે. અસલ અહીં કેસી રાજાનું રાજ હતું. એ નગરનો રાજ-મહેલ આજે પણ ખડિયેર હાલતમા તાપીને તીરે ઉભો છે. એના પુરતો ને નગર પ્રવેશનો દરવાજો હોતાં પ્રાચીન ભાઉંજલાલીનો ખ્યાલ જરૂર આવે છે. પણ એ બધા ભાઉંજલાલી ને ઇતિહાસને ધુમટી નગરજ ઇતિહાસનાં આ-લેખન કરતું એજ નગરનો સામે ઉભું ધમેલું આજનું વિઠ્ઠલનગર જોઇને સૌ કોઇ પટીજર થંભી રહે છે. જોતજોતામાં હજારો માનવીઓ ને સગાંને ઓવું ગહન નગર અહીં તૈયાર થઇ ગયું છે. નગરની ફરતો કોટ થઇ રહ્યો છે. એ પત્થર કે ઇંટોનો કોઇ રંગ માર્યો. એ નગરનો કોટ કોનીન કે સુરત કિલ્લાના ચણતર જેવોજ પકાવાંથી બનાવેલો છે. તેના ઉપર કાંગરા પણ ગોઠવેલા છે ને તે જોઇને તો જાણે મોગલ કિલ્લોજ બાંધવામાં આવ્યો હોય એમ લાગે છે.

પ્રદર્શન

આ પછી પ્રદર્શનનું બાંધકામ આવે છે તે ઝડપથી ચાલી રહ્યું છે. તેના સંચાલક મા શ્રી સ્વામીનાથ ઐયર અહીં આવનાર આવે છે ને આવતે અઠવાડિયેથી તો તેમનો કામના અહીં આવશે. પ્રદર્શનને બે મોટા દરવાજા મુકવામા આવ્યા છે.

કલાદરેકની કૃતિઓ

આખાયે નગરની રચના બાબા ક્રાંતિનીકેતન ના નકશાર બાબાર શ્રી. નંદલાલ બોઝની નજરે રહે છે. નગરના દરવાજાઓનું શણગાર કામ તેઓ પોતાની જાતિ દેખરેખ નીચે કરાવી રહ્યા છે. નગરના વિભાગોનું નામ જૈવું હોય અહીં આપીને પણ છે. કેટલાક દરવાજાઓનું સુશો ભન કામ પણ પૂરું છે, કેટલુંક બાકી છે બધા કામો જોવા જેવું એમ એ કામ જોતાં લાગે છે. ને એ બધી ચિત્રો પણ શાનદાર દેખા બજારોએ દેખા સુધારે કલાકો બાકી ચીરતો હોય, ને મધ્ય જમાનાના કોમ યુદ્ધારે મોગલ કાલની શૈલ તપાની રીમનો દોષ, તો પેલા બજારોમાં પણ કલાના જાણીતા બેકતો ઉપર તેના ચામણાની વજનદાર ચિંતા પાછળ તેઓ મહેલા દોષ છે, ને કરવાનો ઉપર ને કલાના ચકાચ્યા છે ને બેમને તો સૌ કોઇ પ્રશંસા પણ કરશે. તેનાથી ઓદર્યો બજારો બનાવ્યા પણ નહિ. આપી શકે કે એ કલાના તે નાટકના પાછળ નગરના પુંજારોએ બનાવેલાં નાનાં નાનાં ઢાંકણાંવાળી બનાવેલા છે. શ્રી. રવિશંકર રાવળ કરી અહીં આવી ગયા તેમને પ્રદર્શનમાં કલાયજ્ઞનું કામ સોપ્યાનું છે. ગુજરાતભરની ઇતિહાસિક ચીજો મેળવી તેઓ આ રજુ કરશે ને તે માટે ઉમદાજ તેઓ ગુજરાતની મુલાકાતે કરી આવ્યા છે.

અંગારા ફેબ્રીકસની માંગણી

કલકત્તાની પ્રખ્યાત અંગારા ફેબ્રીકસ કંપની તરફથી વીઠ્ઠલનગરના કોનેરિકાનનું—કોટનટીલનું બાંધકામ તેમને સોંપી દેવામા તો તેઓ તેનાં બધા વહાર સાથે આપીને બીજા પ્રબાન્ધો બધું કામ કરવા તૈયાર છે. તે સાથે કોટનટીલને લગતી દરેક વાત બીજા ઓજારો બગેરે જે પ્રદર્શનો જોઇએ તે પણ કંપની તરફથી જ મફત પૂરાં પાડવામાં આવશે એમ પણ જણાવ્યું છે. આ માંગણીનો સ્વીકાર કોઇને આજે થાય તે સ્થાયમ સમીતી ઉપર અવલંબે છે.

નેતા કુટિરો

કુટુંબનીવાસની બરાબર બાજુએ નદી તરફ નેતાઓની કુટિરો આવે છે. નેતાઓની કુટિરના ફરતે ઘણે પાણીની ટાંકી બંધાઈ છે. લાખ લાખ ગેલન પાણી પુરૂ પાડે એવી જબરજસ્ત ટાંકી આવતા સાથે આવું તાન કરી રહી છે. એ દરવાજાને પાન આગરને પાણી પહોંચાડવા

માટેનાં પુંજણા ૧૦૦ ૫ બંધાઇ ગયા છે. બાપને આકવારીયેથી ૧૦૦ ફીટ નિચાણમાં પાણી આવતા નું શરૂ ૧૦ જશે.

ફ્રેઝરીઓ અને બાગ

પ્રદર્શનની બાજુબાજુ રોટ ઓફીસની ફ્રેઝરીઓ આવે છે તેની બાજુબાજુ બરાબર રવામન સમિતિની ફ્રેઝરીઓ આવે છે. બધી ફ્રેઝરીઓ ની ફરતા ચિત્રાણ જાળા છે, તની અંદર બાગ બનાવ્યો છે. તેઓ તેમના ફેટબાજ કુદરત એવા બીજાઓની મદદથી સુંદર બગીચા બનાવી રહેલ છે. આ બાગમાં ગુજરાતભરના બાગ-બગીચાવાળાઓ તરફથી ૧૦૦૦૦ જાત જાતના ફળ ફૂલના ફોડવાઓ આવી ગયાં છે. આ ચતુર્થ માં મુખ્ય દરવાજા દરવાજેથી બાગના ડાબે બાજુ પોસ્ટ ઓફીસ, પ્રચાર સમિતિ, પ્રકાશન સમિતિ ની ઓફીસો તે બાબતમાટે બાજુની જગ્યામાં બાજુના બાગમાં સમિતિની ફ્રેઝરી, અને એવી બીજી ફ્રેઝરીઓ પણ છે.

રસોડું

કુટુંબનીવાસ ને નેતા કુટિરોની બરોબર રસોડું ૧૦૦ માપ છે એ રસોડું કે વિશાળમાં વિશાળ છે, ૧૦૦૦ માણસ રસોઇ-રસ્પ બેસી શકે એવી ગોઠવણ બાજુ બાજુના બાગોમાં ફ્રેઝરીઓમાં બનાવ્યા બાદ વિશાળ કૂવાઓ ઉંડા કરવામા આવ્યા છે.

ગ્રામોદ્યોગ–ખીડકીની દુકાન

પ્રદર્શનમાં રચાત ગામડાની જરૂર આવશે આવા ગામ ઉપયોગી ખીડકીની દુકાન રહેશે ને તે ગ્રામોદ્યોગ સમિતિ તરફથીજ રાખવામા આવી છે. એ દુકાનની અંદર ચરખા, પેજો, ઝભેરે ઉપરાંત બીજી ગ્રામોદ્યોગો દ્વારા થતા તેઓની બનાવેલ તેમજ બીજા પણ ઉપયોગી ચીજો મુકવામાં આવશે. એ બાબતી દુકાનનો પ્રબંધ અમદાવાદની 'ગરીબ વિકાસ' સોસાયટીમા થી, ગોતીબાઇ પરેખ સંચાલકે કરવાનું સ્વીકાર્યું છે ને તેઓ અહીં આવી પણ ગયા છે. તેમણે પોતાનું કામ શરૂ પણ કરી દીધું છે. એ ઉપરાંત સુરતની બનાવિલ બેકરીવાળા શ્રી. ડુંગરસાહ દેસાઇને પાર્સે, બીસ્કીટ, નાનખટાઇ વિગેરે બનાવવાનું કામ પણ સોંપવામા આવશે, તો તે અંગેનો બંદોબસ્ત થઇ રહી છે

વિઠ્ઠલભાઇ પટેલની પ્રતિ

સૌથી પ્રથમ અહીં પગલાં માતા ગુજરાત ના ને હિંદના બાબુકબલભાઇ વીર નર સરદાર શ્રી. વિઠ્ઠલભાઇ પટેલની પ્રતિ આપ્યા વિના કેમ રહે? એમનું દેશ કાજે કરેલા મહાન કાર્યોનો સ્મરણાર્થ આ અવસર નથી. પણ ગુજરાતમાં મહાસભા આવે ને એ વખતે મહાસભાની સ્વાગત સમિતિ તેનીજ ભૂમિ ના એક મુલ્કથી વીર નરનો નહિ ભુલાતાં, તેમણે કરેલી અનેકવિધ સેવાઓને યાદ કરી મહાસભા નગરનું નામ 'વિઠ્ઠલનગર' રાખ્યું છે એ બરોબર યોગ્ય કર્યું છે.

દક્ષિણ આફ્રિકાના ટુંક ખબરો

લડાઇ કેવી રીતે થશે?

મી. જી. ટી. ઇન્સ્ટીને પ્રશ્ન કરતાં પુછ્યું હતું કે :

જગતમાં જો સાચી શાંતી સ્થાપવી હોય તો શાંતીપ્રેમીને તેના તરફ આકર્ષવા જોઇએ કે ધિક્કારવા જોઇએ? ચાહકારો, પાદરીઓ, વેપારીઓ, ઉદ્યોગપતિઓ, રાજ્યપ્રકરણીઓથી કોઇના ઉપર હવે માનવજાત રહ્યા કરશે નહિ મુઠ્ઠી ભરેલાઓએ જેની લગામ પોતાના હાથમાં રાખી છે, જેઓએ માનવસંહારની જોખમ કરી છે, તે જેઓએ માનવતાને ઘાયલ કરેલી છે, એવા કે બીજા કોઇને? એમને કોઇનો વિશ્વાસ નથી તો એમનામાં કોણે વિશ્વાસ કરવો જોઇએ?

આજે બધી સ્થીતિની આશા કોના તરફથી રાખવી? કોની આશા તો રાખવી હોય તો **શીક્ષક તરફ રાખવી જોઇએ. જો શીક્ષક શીક્ષણાર્થિના ઝનૂનનો પ્રચાર નહિ કરી શકે તો બીજો કોઇ કરી શકવાનો નથી.** આજ વર્ષ આવતી કાલના નાગરિકોમાં વિશ્વબંધુત્વનો આદર્શ સીંચી શકે તેમ છે.

ધર્મ અને રાજકારણ

યુનીયનના ભાગલા બાબતના પ્રશ્નના મી. પીરોએ તા. ૧૪ ફેબ્રુઆરીએ આપેલાં પોર્ટએલીઝબેથના ભાષણમાં પ્રધાન પ્રશ્નો બીજા અને રોકાનારોના સંબંધ પર ચર્ચા કરી હતી. આ મીસ્ટરે જણાવ્યું હતું : "જો બીજા આપણને પ્રથમ પુછી જોતો જોઇએ તો ઘણું સારું છે. પણ આપણે કેટલા આપણા આ પાણીએ તો પ્રકાશમાં ઉતરતાં પ્રશ્નો બીજાને પણ વિચાર કરી લેવા જોઇએ."

દક્ષિણ આફ્રિકામાં ઝવેરાત વિભાગ

ગયા ઓગષ્ટીમાસમાં કોમીઅલાઉન્સમાં બાબત કરતા બચાવ બાબતોના પ્રધાન મી. પીરોએ જણાવ્યું હતું કે યુનીયન સરકારે બીજા પાસેથી સરકારી વિભાગોના બેબાકારા કરી તે અને પાંચ વર્ષના દક્ષિણ આફ્રિકામાં ૧૦૦ હવાના વિભાગો કરવા પડશે.

જર્મન વેપારો

દક્ષીણ આફ્રિકા અને જર્મની વચ્ચે વેપારના બોલાવ્યો અંગે જર્મનીથી યુનીયનની ગ્રાહકોને આપેલું વેપારી કોમ્પ્રેસન તા. ૧૪ ફેબ્રુઆરીએ કરવામાં દરમીયાન ઓપનાલામાં પોર્ટઇલીઝાબેથ ખાતે થયું આ કોમ્પ્રેસનનો પ્રધાન સભ્ય થતા બન્ને દેશો વચ્ચે પા. ૪૧,૦૦,૦૦૦ નો વેપાર થતા થશે

બીલકતી સરતમાં ફેરફાર

કરવામાં આવેલ વેપારી મી. મુસા હાજી આદમે બીલકતો આમુક બાબે વેચવા બાબતના નામામાં સરત નામાં કરી. કરવામ વેસ્ટ સ્ટ્રીટ માં આવેલી "ગોલ્ડબંદર બીલ્ડીંગ" પ્રોપર્ટીની બાબતની છે. આ પ્રકારની બાબત પણ કોમાણ દેશવાસી માં લાગુપડે પણ શકતાં નથી. કેમ્પરેટમાં પુરતા નામા નાબ દેશવાસી કરવાનો આદેશ આપવા આવ્યો નથી. મજકુર જગાવત પ' ૧૯૩૮ ની કીમતે વેચવા પોકાર કરેલું છે પણ પા. ૧૯૩૯ ની કીમતે ખરીદવા માંગણી થઇ છે. વસીયતનામાની સરત રદ કરવાના ટ્રસ્ટીઓએ અરજી કરી હતી. મરહુમે બીલ કરી પાછી દાયના કેટલાયેલા સંબંધોના જેનાં ટ્રસ્ટીઓની બાબતથી મુજબનો હુકમ આપ્યો પાદીલાએ કામીશ કોર્ટ આપ્યો હતો.

રેલ્વેનેટ્સ ભાવ

પહેલા આદાનના ભાવ પછી જાહેરી સેવાનીકાળમાં મેરીના બાકામાં ઓફ પેનો પધારો તા. ૧૪ ફેબ્રુઆરીથી અમલમાં આવ્યો છે. "કરો કોઇ ગોઠ" ના નાદ પેનીથી મળે છે.

અપવાસ અને હડતાળ

ક્રોસપાલ, ક્લીવલેન્ડ ન્યુ મેરીબત બાબત આ તા ફેબ્રુઆરીએ ૩૦૦ મેરીયોએ ભાગ મેળવવા માટે આમવાદાન સભા હડતાળ પાડી હતી મજુરોની માંગણી કાયુદા પ્રમાણે બાબતે ઓવરટાઇમનો ભાગ આપવો હતો.

કરબનમાં ટેલીફોન

ગયા બર્ડીનમાં ખેદર બાબ ટેલીફોન પાડા મોબાયા હતા કરે રોજના મેલતી સરેરાશ જળવાઇ પણ હતી મોસ્કા મોબમોક્ષ અને કુલ મેળવ્યો ટેલીફોન બાતાને તબ્દુઆરીમાં પા ૧૬૧ ના ઉપર થઇ હતી જે ગયા વર્ષના તબ્દુઆરી માંયે ૧૨૬૦ વધુ હતી.

ટ્રેપ્રદાઉન ગવરમેન્ટ લાઇરેરી

ટ્રેપ્રદાઉનની મેસ્ટ્રોપ્ટ્રેટ માટે ગાળે અને મેગસ્ત્ર આર્ટનની પ્રધાનમ પૈકિટ કર્મચારીમાં પા ૧,૭૦,૨૦૦ ના ખર્ચે તારકારી ઓરીસ્ટ્રેસ માટે એક મોટું મકાન બાંધવા કરાર થયા છે.

પાર્લામેન્ટમાં કેમેરદારી

કરબનના મેયર પાર્લિસીટર મી. કેમેનીસ એલેક્સનએ કરબનના ઇજારીના વિભાગ તરફથી પાર્લામેન્ટના મેમ્બર ચુંટાયા ઉમેદવારી જાહેર કરી છે

પ્રધાનોની ચાવાચળ

પાર્લામેન્ટની ચુંટણીની ચાવાચારમાં પોતાના મતોને મદદ આપવા માટે પ્રધાનો મી. હોફ મેયર અને મી. પીરો નારાયણમાં આવ્યા હતા છે.

ટ્રાંસવાલનું રેલાનું

ટ્રાંસવાલમાં ગયા મહીનામાં ૬૮૮૪૦૫ બાકિસ સોનું ઉત્પન્ન થયું હતું. તા. ૧૫ ફેબ્રુઆરીએ સમાપ્ત થયેલા ગાહ આવરાડીઆમાં દક્ષિણ આફ્રિકાથી પાઉંડ ૨૫,૬૨,૬૮૨ ની કીમતનું ૨,૬૬,૪૧૧ બાકિસ સોનું પોટન થયું હતું

પ્રોવેસ્ટ્રા ગુન્હાના આંકડા

દક્ષિણ આફ્રિકામાં ૧૯૩૭ માં ૬,૩૨,૫૫૦ ફોજદારી ગુન્હા થયા હતા બાબતે ૧૯૩૬ માં ૬,૩૦૦૩૨ ની સંખ્યા હતી. ગુન્હામાં ગંભીર અપરાધોની સંખ્યા ૬૬,૬૮૨ હતી જે ૧૯૩૬ સાથે સરખાવતાં ૨૮૦૦ વધુ હતી.

મ્યુનીસીપલ રેકર્ડીંગ એક્ટ

કરબન સીટી કાઉન્સીલની તા. ૬ ફેબ્રુઆરીની મીટીંગમાં મ્યુનીસીપલ મેનીંગ એક્ટ સ્થાપના માટે નાતાલ પ્રોવીન્સીયલ ગવરમેન્ટ પાસે પરવાનગી માગવાની દરખાસ્ત ૧૪ વીરૂદ્ધ ૧૪ મતે હારી ગઇ હતી.

યુનીયન પાર્લામેન્ટ

ફેબ્રુઆરીમાં તા ૧૧ ફેબ્રુઆરી યુનીયન પાર્લો મેન્ટની શરૂઆત એકંદર જનરલ સ્ટર પેટ્રીક કેકે ખુલી મુકી હતી મુખ્ય કાર્યોમાં પ્રોગ્રામ પાર્લામેન્ટ ૭ આઠવાડીયામાં પરમાનંદ પસાર થશે.

જોકપેનમાં શીતળા

ટ્રાંસવાલના જોકપેનના મુકામીપ્રદેશોમાં શીતળા ફાટી નીકળવાથી રહેવાસી સુખાકારી માટે ભારે ચીંતા વ્યાપક થઇ હતી. શીતળાના અટકાવની રસીઓ ઇન્જેક્શન કરવાથી અને ઉપદ્રવ ગણ આઠવાડીયાથી કાબુમાં આવ્યો છે.

કરબન ફુટબોલ એસોસીએશન

ગયા આઠવાડીયામાં કરબનમાં ગયેલી કરબન ફુટબોલ મંડળની પાર્ષદ બેઠકમાં મી. જેમ. ટ્રેન ચોથી સભાપતિ મંડળના પ્રમુખ ચુંટાયા છે.

ઝમીર ચેચવાના નાહકમરણ

મેદીનોને ઝમીર વેચવાની કામદાની મળ્યા છે. અરોકાના ૨ દીવસ દુકાનદારોને, મેદીનો પુરતું વેચવાના નાહકમ માટે વેકેશન મેજીસ્ટ્રેટ કોર્ટમાં ગા. ૨૧ ફેબ્રુઆરીએ બાકી ૨૦૦૦ આપ્યા હતા મેજીસ્ટ્રેટે દરેકના માટે પા ૧૫ નો કમીના નક્કી કરી હતા. ૨૫ ફેબ્રુઆરી ઉપર મુલતવી રાખ્યો હતા

ફાયની ઇન્ટરવીલ્સ

કરબન ફર્મીજ કીલ્ડના આગેવી ફાય ફેબ્રુઆર કીલ્સ) કોરપોરેશન પ્રધાનો કારોબાર કરવા માટે ૨૬૨૬-૮૮ ના સરકારી બજેટમાં પાઉંડ ૧૨૦૦૦ ગ્રાંટ લઇ ગા. છે

પહેલો નંબર પાસ

જુનીઅર સર્ટીફીકેટના પરીક્ષામાં આ વર્ષ વેસ્લીયન કોલેજોમાંની ફાય કરેલો વિદ્યાર્થી, મા ગ્રાહાલ કીંગ, યુનીયનમાં પહેલે નંબરે પાસ થયો છે.

સુધરાંતી પ્રચાર

કરબનના બીજ ૬ વોર્ડોનાં આદેશમતા માટે સુધરાંતીના નીમણોના પ્રચાર માટે ના કેમ્પ વીદ્યાર્થીને નોકરીએ બાબના પ્રગતીક ટ્રેમ કમીટીએ કરબન બીજ વિદ્યાર્થીને ૧૫ આઠવાડીયામાં પગારવધ કરી હતી.

મોટર અકસ્માતો

કરબનમાં તા ૧૧ ફેબ્રુઆરીએ પુરા થયેલા અઠવાડીયામાં મોટર વાહનના ૧૪ અકસ્માત થયા હતા

શ્રી. સુબાપ ગોલ્ડ ચૂંટાયા

દિપુરાની મહાસભાના પ્રમુખ તરીકે શ્રી. સુબાપ ગોલ્ડની ચરણીથી એ ચૂંટાયા છે. શ્રી. ઇબ્રાહીમ બાબુની ગદ્યમનિ તરીકેની રજથી ખાલી પડેલી જગ્યા પુરવાને પસંદગી કરી છે. શ્રી સુબાપચંદ્ર ગોલ્ડ એ રાજદૂતો, પ્રજાની દરિદ્રતા માનામાં તાના રાષ્ટ્રપ્રતિ થશે.

હજુ ક્રાંતીશ રાજ છે!

હિંદના રાજ પક્ષ આર્થિક અવસ્થારમાં પ્રતિકાર ના સ્વરોપાર આજની દ્રષ્ટિ પ્રોરીશ મુલ્યવી-ઓમાં એટલા મોટા પ્રમાણમાં ભાગી રહી છે કે જિલ્લે આપવામાં આવ્યા બધા બધારમાં ના અક્ષર પ્રોટનને જરા પણ બાધક થયા ના પાસે તેની સુલભતીઓ દ્વારેથી બાપરન દ્વારા રાખ્યા છે. આ દ્રષ્ટિનો અમે ના પુરાવો દૌર દીનબીજોએ મકાનના આંગણા બાપબુમાના ઉદ્ઘાટને કુંકે ત્યારે આ વેપા નેગાનાં ઉદ્ઘાર મકાનની બેનારી એજન્સના નાન પ્રકાશ જે બધા મુદ્દાઓ રજુ કરવામાં આવ્યા કે "યુરોપિયનોના કેરકાર પ્રત્યે બોધએ —હીંદી સામકારે યુરોપના જુદા જુદા દેશો સાથે વ્યારી વ્યાર કરવા એજેન્સીએ આને બીનારોના ઉદ્ઘાર્ય ઘટાને હીંદી કંપનીઓ પાસે બનાવવા સમર્પણ કરાવ્યો છે. આ બધે મુદ્દાનો કબરા : બાબત આજના સોદે દીનબીજોએ જણાવ્યું હતું : (૧) અત્યારે જે ૬૮ પેન્સનો રૂપિયાનો બાપ આવી રહ્યો ન બધા હીંદી સરકાર કબરનીની પ્રાપ્તની નથી. (૨) હીંદી સરકાર યુરોપના મુખ્ય દેશ બ્રીટન સાથે વેપારી કરારોની ચર્ચા કરી રહેલ છે તે પણ બીજું કોઇ કરવાના કી જરૂર છે. (૩) રાષ્ટ્રીયના રાષ્ટ્રીય નીતિઓના કંપનીઓ બ્રીટીશ રાષ્ટ્રીય ને બનીઓ સાથે કબારા ના વહાબ કરો સંબંધે કરાર કરી પકતે. બાબ મેળવી કીધા છે.

આમ રહીને અમારા મત પ્રમાણે નામદાર બાપરાજ્ય સાહેબે હીંદને કરી ગોદ કરવામાં છે કે હીંદુસ્તાન પર હજુ બ્રીટીશ રાજ નો વાવટા ફરકે છે અને હીંદ હજુ બ્રીટનની હકુમત નીચે છે!

ધોરબંદરમાં આર્ય કન્યા વિદ્યાલય

અમને બબાપના આનંદ થાય છે કે ધોરબંદર બાતે એક કન્યા વિદ્યાલય ધીરા વખત પર શરૂઆત મુકાયું છે. વિશેષ આનંદ તો એટલાજ જાયે કે ધોરબંદરના રાષ્ટ્રા ચાહીએ આ વિદ્યાલયને એક સારી રકમ જોર કરી પોતે તેની ઉદ્ઘાટન કીધા કરી પોતાના આશીર્વાદ આપ્યા છે આ ઉદ્ઘાટન એટલાજ બબાપીના તેમ નામદાર મહારાજા તેમ આ સંસ્થાની સ્થાપનાના આમબધ્ધ બાગ લઇ બાતે સારી રકમ ભરી પોતાની દિકરીને પણ આજ ... વિદ્યાલયના મુખી પોતાની પધરી સભાનોમાં આવ એક બીજો સ્વેગેરા કરી એ બેબપણીના ... ઉત્સેજન આપ્યું છે. ગોરબ દરના રાષ્ટ્રા સાહેબને તમજ રોટ નામદાર મહારાણીસાહેબ બધા ઘુબ માર્ગ બાતે આમારા અભિનંદન છે. આ સંસ્થાના સંચાલકો પ્રત્યે છે કે ... તેમજ કુશિક્ષ આફ્રિકામાં વસતા ભાઇઓ બોનાની ... બાઓને આ સંસ્થામાં ગોકલી સંસ્કારને સક્રિય કરેર આપે. સંચાલકો એ પણ ખાતરે ... કે આ કરવામાં કોઇ પણ જાતીય ભેદ રાખવામાં આવશે નહી કરેર કોમની કન્યા આ સંસ્થામાં દાખલ થઇ શકશે. અમારા તરફથી સંચાલકો ને એજ નમ્ર વિનંતી છે કે સંસ્થાનો કારભાર શુદ્ધ ... બાલક અને ગાર્હસ્થ્યજીવન શિક્ષકો તરફથી સારામાં સારાં ... મળે તે તરફથી ધ્યાન રાખશે.

બુદ્ધિ અને ચારિત્ર્યવિકાસની આવશ્યકતા

આનો જમાનો મોટા પ્રયોગો કરવાનો ગ્રેમ ફ્રેલ્લાર કહે છે. સોડીની નદીઓ બાં ... પ્રયોગોનેજ આ સદ્ધર બની. બધા સુધી માણસ દીવાદારી પ્રમાણી ન, સેવા-ના ગોબદ છે, બા ... ઘણા ઘાણીક સમાજને ... બાવનાર. અને બધા સુધી બુદ્ધિ અને ચારિત્રનો વિકાસ અપૂર્ણ ... ત્યાં સુધી આજના, પ્રદેશ, પ્રજા અને પ્રગતિ પણ બધા કરવાના ધર્મ સાધનના ક્ષેત્રમાંયે કંઇ ... બાબ નથી. આ બાબો પરિસ્થિતિ-વાળો આપણે માનવકલ્યાણના માર્ગો શોધવાના છે.

—મા. પ. મ.

રશીલાની સરકારને ચેતવણી

હીંદીઓએ બંગીબારના વતીઓનો અધિકાર ખોયાનો ... હીંદના કે અધિકારથી બાંગી બારના બંદોબસ્તમાં ૩૦૦૦ પોંડની બાબ આવી. બાંગીબારના સત્તાધારીઓએ પસાર કરેલા બટ-ફુકનો ફરવા દ્વેષ તો દેશને આપવા રહેવા દે પરંતુ બાંગીબારની સરકારને મંત્રણા કે બોટ બધા બધા હીંદીઓના પક્ષપાત છે એ બીજા સંબંધોના ... સરકાર અને જનતા માટે ચેતવણીનો બાર સાબ્યો. રશીલાના રાજદ્વારીઓ હીંદીઓ ઉપર કાબુ મેળવે છે. તેઓ કહે, હીંદ આ મજલની બાગે રશીલાના બોપરનો અધિકાર કરે તો, એનાં પરિણામો વીચારવો બરા!

કીરાન—કુચ

મુખ્યની મારાસભાની બેઠકનો આરંભ થયો, બારે મહારાષ્ટ્રના બે હજાર તાલુકદારી ફોજોએ કુચ કરવાના પ્રશ્ન ઉપર ફુલ ... હતી ત્યારે પ્રધાન બી બાલા-સાહેબ પોરે પોતાનું નીવેદન બાબુ કર્યું એ નીવેદનમાં મુખ્ય બાંબણીઓ ચોરી હતી કે, તાલુકદારી ... ... મહેસુલના દરથી તેબાન ... બેડૂતોને જમીનના હક્ક બાપવા, ... પ્રશ્નોનો નાશ ... જમીન બાંધણા બાપવા વેરાની કરિઓ ... એવી રીતે બાબકાર ન ... બાંધી બેસવાનો ... હકોનો બહારો કરવો, પડતર જમીન જમાન વગરના બેડૂતોને બાપવી, બાંધી બેતીના મજુરોના ઓછામાં ઓછા પગારને ... નક્કી કરવો બાબતો કેટલીક રાજ્ય મહાસભાના પોતાના કાર્યક્રમમાં છે. કેટલાકના મહદબંધે પહાડ રહ્યા છે મહારાષ્ટ્રની તાલુકદારી પ્રથાના ... બાબતોનો ... ... બારને ... નક્કી કરવો બધા બાબતમાં ... છે. મહારાજા મહારાજા ... બાટે બેબરના નથી. ... બાબ બાબતો ... બાબ ... બધા ઉપર કુચ ... કરી પડી!

પ્રજા પુછવાની સાવરનરની ગનાદ

મંત્રી જેમ્સ બાબ ... બાબતોમાં કરે છે ત, સરકારની પરવાનગીની છે ... ... ઓ બાબ ... ની બાકીની કરવારના પ્રબ પંજાબ ધારાસભામાં પુછવાની સાવરનરે ગનાદ કરી ... બાંધી બાબી ... બાબ ... બાબના સભાસદ-કાર છે. બંગીબારના કરવારના ... બાબતના પ્રધાનમંત્રી ... બાબ ... બાબના પ્રધાનમંત્રી બાંધી :

બધા પ્રાંતની સરકારે ... ... બાનરરી બેબ્રસ્ટ્રેટોમાંથી ... બધ ... કરવાનો હુકમ કર્યો છે

સાર પઢણી આવે

બાવનસરના નીરણ દિવસ ... બાંધીજીના મુલાકાતી માટે સાર પ્રબાસકર પઢણી પણ આ મહાસભા ... માં આપનાર છે ને તબાલુ પોતાને ત્યિહાં કુટુંબ ... બાંધી બાવશે માટ તીર્થ ... તબાલુ બાબુભાઇની બાવીને ... બાંધીજીના ... બાંધી પોતાના બાબતો સાથે ... બાબત કરશે. સાર પ્રબાસકર પઢણી જેવા ... બાંધક રાજકારણ પુરુષ પણ આ મહાસભામાં પધારે તો આનંદની બાત છે. મંત્ર કહે છે મુસલમાનોની ... સાથે ... કરવા તો તેમણે ... બાંધીજી સાથે ... કરવા તે ?

ઇટાલિયાનો ગરનેલ પુલ

પ્રાચીની બાપનારા ઉત્તરકાંઠો ... નદી ... ... ને નગરના બાપના ... બાંધીઓનો ... બાંધી પુલ ... બાંધવામાં આવ્યો છે ... ...

અખબારો

ડરબનના મીસ્ટર હેરલ્ડ મેનકેટીંગ ઉર્ફે ગાંધી સરકારના એજન્ટ જનરલ સૈયદ સર રઝા અલીની વિદાયગીરી માટે પીઢ ઇન્ડિયન વર્ગમાં તરફથી ગાંધર મીટીંગ રવિવાર તા. ૧૯-૨-૨૮ ના બપોરના ચાર વાગે રાખવામાં આવી હતી. મીટીંગના પગલા પહેલાં દોઢ બાજુસોથી રસીકાર ભરાઇ ગયા હતા. અને સ્ટેજના પ્રતીક્ષિત આમંત્રણ નેતા અને આગેવાન બાજુસોમાં નીચેના નામાંકીત ગૃહસ્થો હાજર હતા. મી. આદમજી પ્રસ્તાવના, ફેમ ઇન્ડીયન કોંગ્રેસના ગાનીત પ્રેસીડેન્ટ, ડીઝ વરસીપ પેપટરીન નીરીના મેયર, કાઉન્સીલર કમાલ્યુ. મી. હેમ્પ્સ્ટર, એડવોકેટ એમ એલેક્ઝાન્ડર અને એસીસ એલેક્ઝાન્ડર, મી સી સી. પલ્લાચરીયા ડે. એક. એચ. ગાય, મેસર્સ એમ. વરાન, કમા આલી, કમાલીમ કીમર, એમ. સ્ટ્રેટ્રા, એ. એમ. પટેલ, એચ ૦ મહમદ, કી. ગનચેરજી, મી. બી. નીમાયા, બી. રાજ, કમાલ કેપ. મુસાકમા બાયસ અલી, કોમ કમારમ, ૦ આદમ, પારા, મી. એમ. પરકાર, એ. બાલીક, એમ. એચ. કી. આરમગીયા, કરબનના બી અબ્દુલ્લા મુસા, અને બા પારેખ, પબ્લ હતા

એરેમેન મી. આદમજી પ્રસ્તાવમાં મીટીંગ શરૂ કરતા સૈયદ સર રઝા અલીની દુલાકેરીની સધાયગી ઘડવી કરી અને મી નૈકમેકર તરફથી સેલ્ફાલીસ્ટમાં ગાંધી પ્રજાને આપવાની સેવાયણી ઉપર માનુ નિવેદન કર્યું હતું. અને જણાવ્યું હતું કે યુનીયન સરકારની ગાંધીજીને પ્રત્યાયન કરવી જાણીતુ છે ત્યારથી સાફ રહેશે તો પછી યુનીયનમાં વસતા બધાની બીનજોરી પ્રજાને એકત્ર થયા વગર નિકેલ પુરવાર થશે. આ પ્રસંગે કેપટાઉનના બાબુલાલ ડે. એ. અબ્દુરહેમાન પણ હાજર હતા પણ ભાષા કારણથી મોટાની સોભવા પછી કેપટાઉન પ્રથમ પારેજ બહાર નિકળેલા એથી તેમને પ્રસન તરફથી સારો આવકાર આપવામાં આવ્યો હતો. બાદ માન સર રઝા અને મેરી આણી અને તેમના બ્રેન બીચ મેળા તે પ્રેસેમવતી કુલ તોરા બાંધી તેમની સેવા માટે કાયમી માટે આભાર માની તેમની સફર મંગળ પ્રસ્થાન હતી. બાદમાં કપના એમર આલેબને બોલવામાં કહેવતાં આવતા તેમજે જણાવ્યું હતું કે ૬૫ ટકાના બાદી કાર્યકીય ગાંધીજીના તરફ સહાનુભુતી કાયમી આપી છે તે કાયમ રહેવાની ખાતરી આપી તેમણે પણ ગદ્દેગાનોની સફરે સફર ઇચ્છી હતી આ પછી ચેરમેનેટ મીસ્ટેકમીંઠર મી. કેપ વિજેરેના બાબતો થયા હતા. સર રઝા અલીએ જવાબમાં પોતાના ભાષણમાં જણાવ્યું હતું કે યુનીયન સરકારની બીન ગોરી પ્રજા તરફ જે અન્યાય થયો છે તેથી બીન ગોરી પ્રજાની દિનચાલી થાય એમ જણાતું નથી. યુનીયન સરકારને ગૌરવણી બાબતો ઘણા રસ્તાઓ કરી હતું કે બાબર તેનો બીનજોરી પ્રજાનો કોકલિત કાયમો મજબુતી ન હોય તો તેણે પોતાથી જુદી કાર પ્રજાને બાબાન કક્ષ બાબત જોખમી પરેતુ કરી આ બાબતુ સરકાર નહીં કરે તો બીજી કાર પ્રજાઓ એકત્રીત થઇ સરકાર સામે થાય તો એમાં નવાઇ પામવા જેવું નથી. બાબ એ સાથે પોતાના ગાંધીજીનો પણ ગોતરણી આપતા. સર રૌયદ રઝા બાદમાં જણાવેલું કે "બારસ સાંભળવા મુજબ પોતાના ગાંધીજીના માટે પબ્લ ગોરીબાની બારકે બાબત ગાંધીજીનું બીધણી થયું કરવામાં આવનાર છે. આ તા બારી દોષ તો ગાંધી પોતે તે વિચારવાનો નથા." અને ગોરી પ્રજાને જેણે સુબના કરેલી કે જો ગાંધી ગાંધરનું પબ્લ આવા નોંધણી બાબત બાબાવાની વિરાયે યુનીયન સરકાર કરતી હોય તો તે બાબત બૂબ કરી રહેવી ન આ બાબતથી પ્રજાને નહિ પણ પોતાને પબ્લ જબરો બાબાત સરકાર કરી રહી ન જેનું પરિણામ બારકની સ્થિતિ બીજું કંઇ આવનાર નથા. મી. અબ્દુલ્લા મુસા જે બોલતાં બર રબાને જણાવ્યું હતું ૦ પ્રજા યુનીયન ગોરીનેન્ટ પ્રજાએ ગાંધી પોતે આજ સુધીનો કોઇ પબ્લ અનતું આપવીકેગોન્ટ યુનીયન સરકાર તરફથી બબ્બ નથી અને બર દાદા આને ગાંધીકુબાન જબરા દોષાયો જેવાનો જણાવેલે આવતા ૦ ૦ એજન્ટને ગાંધી બરકાર રબુ હતા આવતી કે જેથી તે પ્રજાની રબુઆતો પૂરી રીત કરી શકે તેમજ સર રઝા ગાંધી પોતની બારી પરિસ્થિતીનો સંપૂર્ણ બ્યાસ ગાંધી સરકારને આપી દુબના પાકીમાં દૂર કરવા પ્રયત્ન કરશે એવી આશા રાખી હતી.

૦ ૦ આ મેરમેને આવેલા પ્રસ્તાવો અને મી. નૈકમેનો આભારી માની મીટીંગ બારબાસ્ત કરી હતી.

ફ્રાંસ્વાસ આંતરરીસ્ટ સમાજ

મી ફાલ્ગાર આંતરવિસ્ત સમાજની ૬૦૦ મીટીંગ જોહાનીસબર્ગમાં ફેટ સ્ટ્રોટપર - પ્લેસમાં તા ઉબ્બા. ૦ ૨૬-૨-૨૮ ના રોજ રા ગ્રોવિંગ્રેસ્ટ બલ્લુબાઇના પ્રમુખપણા હેઠળ રા સ્ટાસાબાઇ ૨૫૦૦ રૂપરેશ જનમ હોવાથી નેપના સરકાર કરવા બાબા હતી. ૨. બલ્લુબાઇ પ્રમુખાજાબાનો બબાજના બાબાબીય પ્રમુખ તરીકે સ્વીકારમાં બુદ્ધા પછી તેમો પબ્લ તાબેલરમાં સ્વદેસથી આવતા ઢાબાયો તબનો ૦ ૦ સરકાર કરવા આબ્યા હતો. ૦ ૦ નાનુબાઇ કબ્બાબુજ મોરારજીએ સ્વદેસ જતા સબાજને ગીની ગ્રો. જોર આપતા હતી એવા બંદર સામાજ વિચારદ કરી છે ગાંધીસ્તાનમાં બીબુ બંગલાબ ભુલાબાબાઇ બાબત ગ્રોસીકરના અકાબ બાવસાનને બગાવ્યા, શોક પ્રદર્શિત કરતો બાબ તેમનાં કુટુંબો બબો પ્રતિ બહા દર્શાવતો ઠરાવ બબોમુખને મોકલાવ કરવામાં આબ્યો હતો. જે પછી રા. બાબુભાઇ બબીનાબ તરફથી આપાયેલાં બાદ પાબ્યું બીપા બાદ સબા વિસર્જન થઇ હતી.

આભાર

અમને બી. પ્રસન્ન પરસોતમ પરેલ તરફથી 'ઇન્ડિયન ઓપીનિયન' વેચાને ગ્રા. ૨૦-૬ ઉપર નરીબ અંગેના ૦ અમે સબાચાર સ્વિકારીએ છીએ

સુધારો

અમારા તા ૯-૨-૨૮ ના અંકમાં બી. સનાતન વેદ પબ્લ બજાના ઉંબાણમાં ૦ બી. અબોધ્યા પ્રસાદ તરફથી બાત ચૌરસ બાબે આ સુબી મુજરાતી તથા હિંદી પુસ્તકો તેની જાહેરે બી. ગંગાદીન અંબે તરફથી છાપર મુજબ સહાયતા માંગવા ઇ એમ લાંબુ. બી. અબોધ્યા પ્રસાદ તરફથી ૦ ૦ બીજાબાનો ૦ ૦ ૦ બા સબોધાર નોંધ ઉપર સબાર્યા છે.

ફરીયાદ

અમારા બબા અંકમાં બી. સરન હિંદુ એસોસીએશન ૦ ૦ ફેબ્રુબારીમાં બાબાબની નરીબ રા. ફેનાબાબ બાવજ પરેબાનું બાબ ૦ બબાબું છે તેનો બદલે રા. રબજીભાઇ ગુબા બામનું. રા મેનાબા કાબજ પટા ૦ ૦ ઠેકરી બોડીદરનો છે.

રસાયણ બાજ આદ પરબી ફૂંક

બબાબ્ય બાબની બાબુની નબી પ૦ ૦ દોબાની બા ગજદ કુદ પાબ ન બદલે કબારદેરામ કાબાબાની બોલા બાદબાઓ બોદ રકમ લોબી કરી કે તેની રેબ તોને મુજબ :

બાબ કરસીદાસ જદુ રબ્બબ્બ, મેસ્ટ રબારામ જરામ ૩-૦-૦, ને બબાબ બોલાર (નાઇજલ) ૬-૨૦-૦, બાબ જબજ દોસર ૦ ૦ , બાબ બલબજ મેબો ૬-૬, બાબ કુબબા કુરજી ૧૬-૬, બાબ લાબા મીબા ૬-૦-૬, બાબ ગોબ. બી. મોદાબુ ૧૬-૦, બાબ કેબારાબ બાબજી ૬-૧-૦, બાબ ગોબાસ મીબા ૬-૦-૬, બાબ દોબાસ કુબ ૫-૬, બાબ કરબાબાબ સબબાબ ૧૬-૬, બાબ સોબા બુબીબા ૧-૬, બાબ બારબ મોબાસ ૦ ૦ ૬, બાબ બેબા બનેબી ૬-૦-૬, બાબ બરબુ કબાબુ ૬-૨-૦, બાબ બી બાબા ૬-૨-૦૦, સબબાબો પ૦ ૬૮-૧૪-૦. (બાકુ)

બા. કરજદી રાબ્દીય સભા મંડળનો ફાળો

	પ૦. બી. બે.
બાબમા બ ૦ ૦ બરબાબો	૪૭૦૦-૨૬-૦૦
ઠોકરાબાઇ મોબનજી	૧ ૧ ૦
બબાબાબાબ મોબબજીબાઇ	૧૦ ૬
જબુબાબાબ બબુબાબાબ	૧૬ ૬
કરજીબાબાબ કોબાબાબ	૧ ૦ ૦
બાબબુબાબ કેબીરબાબ	૧ ૦ ૦
રાબજીબાબ બાબબાબ	૫ ૫ ૦

(બાકુ) ૦૦૦ ૦ ૦

જર્મની અને ઇટાલી કયે રસ્તે?

"પ્રવાસી" માં લખનારા
વિજયા મુ. વાસુ

ઇટાલી —મુસ્સોલીનિના નીચે યુરોપ ઉપર આ અનાક્રિતાની આંધી ફરીવરી નાખ્યા છે. યુરોપનાં રાજ્યો આજે ક્યાં કેવાં ... અને તેઓ ... રસ્તે કૂચ કરે છે તે તેણે બતાવી આપ્યું છે. ફ્રેમકળા અંદર અનેકો જેવા એક ચહલપહલ ઇટાલી અને જર્મનીની મેદાનોમાં જરૂર છે. એ વીગતે બતાવી આપ્યું છે કે યુરોપ યુરોપવાસી માટે જે પાસીસ્ટ રાજ્યો પોતપોતાના દેશના બિનજરૂરી ખર્ચાઓ ઘટાડી પ્રજાને પ્રજાસત્તાક અને પ્રજાપ્રભુત્વને ખૂટતા નાખવા અહરનિશ મહેનત કરે છે.

એ મેદાનું મુળ પ્રશ્ન આપણે તપાસી ગયા છીએ અને પછી તેના અનર્થો પણ જોઇ ગયા. મુસ્સોલીનિના ફ્રેમક પહેલાં હિટલરે રાજ્યના આપ્યા પછી સ્ટાલીની જેમ ગોળગોળ વાતો પ્રયાસ કર્યો હતો, અને ... માટે તે પોતે એક પ્રબળ મુસોલીનીને મળી પણ આવ્યો હતો પરંતુ મુસોલીની મુત્સદ્દી છે; તેણે જર્મનીના અભિપ્રાયક્ષ આપી અને યુરોપના આનિર્ણિત રાજકારણ સાથે જેનાં તલ્લ હિટલરને વધારે સાથ ન આપ્યો. પણ હિટલરે 'આરી મેદાન' નામના પુસ્તકમાં ઓસ્ટ્રિયાને જર્મનીનાં સંસ્થારી દેવા માટે ... પ્રસ્તાવ બતાવી હતો તથી પણ મુસોલીનીએ હિટલર પ્રત્યે આશીર્વાદની દ્રષ્ટિથી જોયો હતો.

હિટલર જેમ જેમ સત્તા જમાવતો ગયો તેમ તેમ મુસોલીનીએ તેની બરકરારમાં દીપાવટ બેસાવવા માંડ્યો. પણ સાથે સાથે તેણે એ પણ સ્પષ્ટ કર્યું છે કે તે પોતે ઓસ્ટ્રિયાને કદી પણ જર્મની માં જાવી જવા ... નહિ મુસોલીનીએ બીજા આજ સુધીના આપણ આસ્ટ્રિયાના ગમા જર્મની હિટલરની મુરાદ બરબાદ પડી.

રાજને ફ્રેન્કોમાં મુસોલીનીએ જર્મની અને ફ્રાન્સની બરાબરનો સાથ લીધો. હિટલરને ઇટાલીની મૈત્રીની જરૂર હતી. ફ્રાન્સને નાઝી જર્મનીનો ભય રાખવા હતો. એટલે તેમાંથી ... કોઇ રહ્યા સાથે તેની સાથે ઢાંચ સાધારણ ફ્રાન્સ તૈયાર હતું. મુસોલીની ફ્રાન્સને રહ્યા આપવા તૈયાર થયો અને બદલામાં પૈસે ઇથ્યોપીયા જીતી લે તેમાં ફ્રાન્સની તટસ્થતા બદીદી લીધા એટલુજ નહિ પણ તેનો પક્ષપાત પણ મેળવ્યો. આમ મુસોલીનીએ ઇંગ્લંડ અને ફ્રાન્સ ની મદદથી ... પોતાની સત્તા જમાવી. સન ૧૯૩૫ ના ઓક્ટોબર માસમાં લાવલની ફ્રેન્ચ સરકારે રાજમાં ફરાર કર્યો. કાંસ ગેરફૂક ઇટાલીએ બલ્ગ બીજી જર્મની ની મૈત્રીને ઉપાદી રીતે સ્વીકાર ન કરે તો ફ્રાન્સનો પક્ષપાત મેળવવો તો દૂર રહ્યો, પરંતુ ઇંગ્લંડ અને ફ્રાન્સનો એકત્ર સામનો તેનો ફાસ્સીનીમાં ઇથ્યોપીયાની મુરાદ પૂરાણમાં મેળાપી દે

અને ૧૯૩૬ના એપ્રિલમાસમાં ઇટાલીએ ફાસ્સીનીના ઉપર આક્રમણ કર્યું. પ્રજાસંઘે ઇટાલી સામે પગલાં લીધાં. એ પગલાંને અનુસરીને પોતાનો બચાવકાર કરનાર રાજ્યોથી આક્રમણ પડતા ભાગ લેનાર રાજ્યોને મુસોલીનીએ પોતાના

ના શત્રુ ગણ્યાં. ઇંગ્લંડ, સ્વીડન, તુર્કી અને મીસ તેના મુખ્ય હતાં. ઇટાલીની આ કટોકટી સ્થિતીમાં જર્મનીએ તેની સહાયની ઓફર કરી. તેણે જરૂરિયાત મદદોને ખાતરી પણ આપી પોતાની શક્તિ બતાવી પુરી પાડી. બીજી તરફથી ફ્રાન્સની રાજકારણની વધઘટથી પ્રજાસંઘ તેનાં પગલાં નીકળ્યા બાદ પરંતુ ત્યારે ફાસ્સીનીમા છુટાછવાયા ... ત્યારે મુસોલીનીએ નીચેની લીધેલા લીધેલી કોમ કાયદો પસાર મુકયુ અને જર્મનીની મૈત્રીનો ઇટાલી રીતે સ્વીકાર કરી લેવાની કદર કરી. આમ ઇટાલી અને જર્મનીની મૈત્રીની શરૂઆત થઇ અને તેઓએ પરસ્પર સહકાર કરીને આખાયે યુરોપમાં આક્રાન્તિ ધમ પાડી ઓસ્ટ્રિયા પણ ઇટાલીના ... માટે મંજીર સ્થિતી ઉભી થઇ.

આ આખીએ ગોઠવણીના પરીણામે સ્પેનનો ઘંઘારો ઉકેલ થયો—સ્પેનના સામ્યવાદી પ્રજા સત્તાના સ્થાપન સામે જનરલ ફ્રાંકોના ફાસીસ્ટ પક્ષે બાળવો કર્યો અને સ્પેનમાં આંતરવીગ્રહની શરૂઆત થઇ. એ બાબતમાં ઘણાયે ઇંગ્લંડ અને ખાસ કરીને મુસોલીનીનો નાખો પ્રચાર કરીને ફ્રાંકોને મદદ કરી. પ્રજાસંઘ ... એ પરંતુ કશે સ્પેનમાં ... કોમ્યુ બાબ નથ

ટૂંકી નોંધ

હિંદના મુસલમાનોનો ઠરાવ તરેહવાર મંજૂર કરવા માટે ઑલ ઇંડિયા નેશનલ કૉંગ્રેસની પાર્લામેંટરી બોર્ડનું કામ સુરત જીલ્લાના બારડોલી તાલુકાના હરીપુરા ગામે તા. ૧૯ ફેબ્રુઆરીથી શરૂ થશે.

* * *

કેટલાક વરસોથી દીલ્હીમાં પ્રકરણી ભયંકર બીમારી ચાલે છે. દીલ્હીમાં ૧૯૨૨-૨૩ના ચાર મહીનામાં પા. ૨૭,૫૫,૦૦૦ જમીન તથા મોકા બરબર માપે આવે એવો હતો. બરાબર ૧૦૦૦ ફૂટ ચાર ચોરસનો એવો પાકિટ ૩,૬૭,૨૫,૦૦૦ જમીન થયા હતા.

* * *

ઝેકલ્લોનો તા. ૬ ફેબ્રુઆરીનો ટરકીનો ખરેડો ખબર આપે છે કે સરકારે બનાવસર બાબા કુટુંબના ઉદરણોસીનીઓમાં ઝેર રહેલ કહી નીકળેલા ગુંજાર ખાવાથી દાણી દેવા માટે ઉદરીના અભાવ થી તેવીલ થરકર બાબા થયું છે.

* * *

નામદાર રાજા રાણીની ઉંમરની સુવર્ણકાલ ના વર્ષ માટે મુબઇની રાજ્ય ... તા. ૨૨ ફેબ્રુઆરીએ મનાવવા રીતે જાહેર થયું છે.

* *

સ્પેનમાં સાલાની ચલાવે પરિબળો સ્પેનના નાંખાકુની બાજે આવ્યા છે. નાંખાકુના બાર ડારનાલાઓથી ૬૬૦ ચાર ડારખાનાઓ સરકારની ઉપેક્ષેણ ઉદ્યા માલુ છે અને સરકારની ... પાંચ પાંચ ... ના ... ના ... ...

* * *

પ્રાગ હવાઈ વિમાનનો ... ના રાજીન રીનોર મુસોલીનીના પુત્ર ... મુસોલીનીના વિમાન ... ના ... ...

* * *

અમેરીકાના ... ... ના ... ...

વેચવાના વાંચવા લાયક પુસ્તકો

રાજકીય સાહિત્ય	શી.	પે.
ગુલામી હોર	૨	૦
રાષ્ટ્રીય પરિવર્તન	૨	૦
ગુલામીનો વેપાર	૬	૦
કાળા પાણીની સજા	૪	૦
બેસ્ટ સ્પીચ ન. ૨. ગોખલેચારી	૦	૪
પરદેશી કાપડનો સામે કેમ હરીફાઇ	૨	૬
પ્રાણ પ્રતિષ્ઠા	૧	૦
નીતિનાયને નામે	૨	૦
ધર્મ સંસ્થાપન	૧	૧૦
ન્યારે કરીયું રાજ	૨	૬
,, ,, ,, ઉત્તરાર્ધ	૨	૬
ગોલમેજીપ્રયત્ને બીજી પાંખો	૧	૬
સંસાર ખેડાણ	૨	૬
નીરોગના અને બીજી પાંખો	૧	૬
ખોટુ ચિકારી	૧	૦
કાશ્મીર	૩	૦
ગોળમેજીઓ ગોષ્ઠી	૨	૦
કારાવાસની કહાણી	૨	૦
,, ,, પાકુ પુર્ણ	૩	૦
ગોળીદાનું ખેતર	૧	૦
કોકરાસેલકરના રંગો	૭	૦
કંડાપારી	૨	૦
નવા ગીતા ભાગ ૧ લો	૧	૬
,, ,, ભાગ ૨ જો	૧	૬

ધાર્મિક સાહિત્ય		
સત્ય દોહન ભાગ ૩	૩	૦
,, ,, ભાગ ૪ થો	૫	૦
ગીતા મંથન	૩	૦
રોજ સવારે આવો	૪	૬
દ્રષ્ટાંત સાગર	૩	૦
પરમાર્થસાર	૧	૦
સ્વામી વિષ્ણુ સંવાદ	૧	૬
મંગળ પ્રભાત	૧	૦
મેરી અને મેસ્સા	૭	૦
સ્વામી વિવેકાનન્દ ભાગ ૧-૩	૩	૦
,, ,, ભાગ ૪-૫	૩	૦
,, ,, ભાગ ૬-	૩	૦
,, ,, ભાગ ૭	૫	૦
સ્વામી વિવેકાનન્દનું જીવન ચરિત્ર	૭	૦
સાદી ક્રિયાઓ	૬	૦
ટોલ્સટોયની નીતિ કથા	૧	૦
સ્વર્ગમાં રેસ્ટોરન્ટ પા. ૧.	૪	૦
ઉદ્ધારક ઇસા મસીહમાળા	૫	૦

નવલકથાઓ		
પ્રેમ સાહસ	૫	૦
ભાગ લક્ષ્મી ભાગ ૧	૫	૦
,, ,, ભાગ ૨	૫	૬
,, ,, ભાગ ૩	૫	૦
ઇંગ્લાન્ડ હૃદય ૨ જી નાટક	૧	૬
બારેલી ભાભી	૧	૦
જગેદરના	૪	૬

સાધુ શ્રેષ્ઠ સંમત	૨	૦
ભાગ બહેન	૧	૦
,, ,, પુ. ૪ થું	૪	૧
સંગીત હૃદય અને સંસુકતા	૫	૦
ક્રિસ્ટીપ	૫	૦
મસ્ત ફકિર	૪	૬
પ્રેમનો રંગ	૩	૦
નારી હૃદય	૩	૬
રાજપુત્ર	૪	૦
નવા સમ	૭	૦
સતી નમયંતી	૪	૦
હિમપ્રપુ	૫	૦
જયંત	૫	૦
પુનરીણી	૨	૦
ભગવદ્ગીતા દ્વારા બંધ	૪	૬
પુત્ર શિક્ષા	૦	૦
રાસ નંદીની	૩	૦
રાજીબેહ્ન	૧	૦
રની ભાભ	૭	૬
રાસો મુશાયત પુ. ૨ જું	૧૬	૦
મહુલ	૪	૬
મોતીના તોરણ	૪	૦
પ્રતીતી બોલ	૪	૬
સાબરમતી	૪	૬
શીરૂ અને જખી	૩	૬
સ્નેહ સંમાગ	૪	૦
ઝવેરમી સદીનું કવિ	૪	૦
વેરાગ્યમા	૨	૬
સ્નેહ પત્ર	૫	૦
સુપ્રભાતેજ	૫	૦
પારસ્પિણા	૨	૬
કાળને કિનારે	૩	૬
જવાના ગંગા	૧	૬
અમલદારી ખુબ	૫	૦
પૈસાના પાકાણ	૫	૦
યુરપ્રવાસીઓ ચમેરાનો માલુમ	૮	૦
પારસ્પા	૫	૦
કાનની ગ્રમ	૩	૦
મોનપા	૪	૦

રિવાજો અને બોધ સાહિત્ય		
ટોલ્સટોય મંગાવલી	૪	૦
,, ,, ભાગ ૨ જો	૪	૦
હિતચિંતા	૬	૦
ક્ષત્રિય ધર્મ ને સાહસ	૫	૦
પારસી લગ્ન ક્રિયા	૨	૦
પારસી લગ્ન ગીતો	૧	૦
ઘડતર ઘડતર રાસો ભાગ ૧ લો	૩	૦
,, ,, ,, ભાગ ૨ જો	૩	૦
કાનગા ૬ ઠું	૧	૦
કેળવણી કાર્ય	૦	૬
સાધુ શ્રેષ્ઠ સંમત ભાગ ૧ લો	૨	૦
,, ,, ,, ભાગ ૨ જો	૨	૦

રાજ નરંગીણી	૧	૦
પકવાનવિધી તથા પકવાન્ન	૧	૧
૧૬૧ રીતે	૨	૧
૧૬૧	૨	૦
રાજ નીતુજ	૩	૦
પ્રાણી પુરાણ	૧	૪
ખોતી ગણા	૦	૧૦
રમકડાની દુકાન	૦	૬
ગાંધીનું ઘર	૦	૧૦
ગીતાજલી	૨	૦
ફુલના પર પ્રકાશ	૧	૦
કિલ્લોલ	૧	૨
,, નવની સજાવટ	૧	૦
કારીગરીનું શીક્ષણ ભાગ ૧	૨	૦
,, ,, ભાગ ૨ જો	૨	૦
કાળા માધુમ	૫	૦
કારીગરીની દુકા	૨	૦
ગોસાબ્દની રસધારે પાસા ૪ થા ૫	૪	૦
,, ,, પાસા ૫ થા ૫	૧	૬
,, ,, પાસા ૬ ઠા ૫	૧	૬
રહીયાળી રાત ભાગ ૨ જો	૨	૧
,, ,, ભાગ ૩ જો	૩	૦
ખુબદનો દેહાર ભાગ ૨ જો	૬	૦
ચુંદડી ભાગ ૨ જો	૨	૬
પર સપ્ત વેદ	૫	૫
ઘર સપ્ત વેદું ભદ્રાવાદર શી. કુલ	૧૩	૦
કલાપીનો કેકારવ	૧૧	૦
કોકોપરી ગુજરાતની ત્રત કથા	૪	૦

આ ઓફીસે ઉતરવાથી મળશે.

'Phone 33-1014 P. O Box 1113.

—હિંદી વસ્તુ ભંડાર—

(ગા. ગા. ભાર ગાંધીવાલે)

અમારે ત્યાં ઘડીયારી, રટેશનરી, ગાદી, ઇત્રની શીશી, દાબડીઓ, ગાયના વિગેરા, જરૂરના સ્ટોરના તેમજ બેન્ગલના દરેક જાતના દેશી બનાવના દેશાવરોમાં માંગ છે. પોસ્ટકાર્ડમાં ૧ કે ૨ ભાઈનું લખી દેશી તેમજ બારનું યાદ કે, ભાવ વગેરે તેમ, છત્રીઓ, ગોગલી, ફાયર, કંપાસ, બટનોણું, રીબ્બી, પીકોરી. દેખાવ બાબત તથા દરેક બાબતી ગા. કહેવા માટે. તેમજ કટલરી અને ગ્રામોફોનનું બાબતે "ભારત" પેન અને પેન્સીલ, બાયસ્કો તાજબાના સુધરી તેવા, બાટલા, બાટલીઓ, કેરો, અને ઇમીટેશન રોલ્ડ ગોલ્ડ બરેલી મળે છે.

એક વખત પધારી અમના ઓરડા આપી બાકી કરવા વિનંતી ક

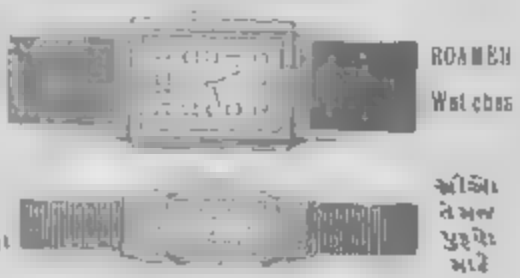
બહારના ઓર્ડરોપર ખાસ ધ્યાન આપવામા આવે છે. લખો:-

૪૮ પ્રોંચાર્ડ રોડ, ગોલાનીસ્ક્વેર.

નવા વરસના પંચાંગ

અમારે ત્યાંથી ગુજરાતી પ્રેસના ૧૯૯૪ ની સાલના રાષ્ટ્રીય પંચાંગ આવશે. કીંમત શી. ૨-૦.

YOU CAN'T BE LATE
WITH
ROAMER
Unbreakable
15 & 17 Jewels Gold or Rolled or Crome

Latest Style and Design

દુનીયાનું જીવન વખતસર હોવું જોઇએ અને તેથી
નિયમિતતા શીખવી જોઇએ.

રોમર ઘડીયાળ તમારો વખત સાંચવશે.

૧૫ અને ૧૭ ઝવેરાતના રોમર ઘડીયાળ અમારા રોકાણના અમર
કોમના તદન લેટેસ્ટ સ્ટાઇલ અને ડીઝાઇનના છે.

Sole Distributors
PATEL AGENCIES (Pty) Ltd.
'Phone 33-2081. P. O. Box 6092
No. 1a KORT STREET, JOHANNESBURG

66 ALICE STREET and 35a LEOPOLD STREET
DURBAN.
SPRINGBOK SERVICE
STATION
Always At Your Service
DAY And NIGHT
for
Petrol, Oiling, Greasing and Repairs
and for Parking Your Car

સ્પ્રીંગબોક સર્વીસ સ્ટેશન

તમારી મોટર પાર્ક કરવી હોય, પેટ્રોલ જોઇતું
હોય, ઓઇલીંગ અને ગ્રીસીંગ કરાવવું હોય
કાંઈ પણ જાતનું રીપેરીંગ કરાવવું હોય તો
અમારે ત્યાં આવજો.
તમારી તહેનાતમાં અમે રાત અને દિવસ
હાજર રહીએ છીએ.

'PHONE 2-3448 OR 2-0247.

MORE
MILES

ON THE SPIRIT OF
MILEAGE AND POWER

માઇલેજ અને ગતિ જોઇતી હોય
તો વાપરો "પેગેસસ"

PEGASUS

VACUUM OIL COMPANY OF SOUTH AFRICA · LIMITED

ગોલ્ડન સીટી

ઉંચી બનાવટ, સફાઇ અને સ્વાદીષ્ટ ફરમાસુ મીઠાઇ અને ફરસાણ ખરીદવાનું આ એકજ સ્થળ છે.

એક વખત અજમાયસ કરો.

ન્યુ કેપીટન કેફે

ફોન. 33-8567

૫૬, કમીશનર સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

ભારે કવોલીટીની ફરમાસુ મીઠાઇ ખરીદો

જુની અને જાણીતી

સાઉથ આફ્રિકામાં મશ્હુર

કેપીટન્સ બાલકની

હોટલ

ફોન: ૨૩૪૧૪

કોર્નર ગ્રે એન્ડ વીકટોરીયા સ્ટ્રીટ,

ડરબન.

—સરપ્લસ—

રેકોર્ડોનું ગંજાવર સેલ

નંગ ૧ ની શી. ૧-૦.

વહેલો તે પહેલો

જેમાં તમારા માનીતા ગવૈયા જેવા કે ખાન કવ્વાલ, કાલુ કવ્વાલ, ફકીરૂદ્દીન આશા ફેઝ, બાબુ છેલા, તનકી બાઇ, દુલારી, વીજરેના ક્રિષ્ણરતાની, ગુજરાતી, નમકાતા ગઝલો, ભજનો અને અરબી રેકોર્ડોનો સમાવેશ છે.

અગાઉ ગયા વરસના સેલમાં અગાઉ માનવંતા ગ્રાહકોમાંનાં ઘણાંઓને નાસીપાસ થવું પડ્યું હતું તેથી કરીને બાકીનાને ખાસ ખબરદાર કરીએ કે પોતાનાં ઓર્ડરો તરતજ મોકલી આપવા જોઇએ. કરીને ઓર્ડર બાર રેકોર્ડથી ઓછાનો સ્વિકારવામાં આવશે નહિ.

ઠેકાણું:—

THE ORIENT MUSIC SALOON,

PHONE 21867. P. O. BOX 1166.

117 FIELD STREET : : DURBAN.

આરોગ્યતા માપ કરી શરીર સંરક્ષણનું સાચું જ્ઞાન મેળવવા માટે

અઢમી સદીમાં ગુજરાતી સમાજમાં આદર પામેલું પ્રથમ પંક્તિનું વધુ માસીક

—વૈદ્ય કલ્પ તરુ—

દરેક ગુજરાતી જ્ઞાતિજનોના કુટુંબમાં આદર પામ્યું જોઇએ. નમુનો વિના મુલ્યે.

વાર્ષિક લવાજમ રૂા. ૬-૮-૦ / ભેટ પુસ્તક સાથે લાયબ્રેરી આને રૂા. ૩-૪-૦ ! અગાઉથી.

"શરીર રોગ આરોગ્યતા"

દરદની આત માટે અગાઉના આ બેટ પુસ્તકમાં શરીરના અવયવો તેની ક્રિયાઓ અને આહાર વિહારના કેવા તેમજ બહારનાં કારણોથી થતી વિક્રિયાઓને લગતું વર્ણન સમજી શકાય તેવી સરળ અને અસર કારક ભાષામાં કરવામાં આવેલ છે. આના વાંચનથી આરોગ્યતાનું રહસ્ય કેમ કરવું તે સમજી શકાય છે. કીંમત રૂા. ૨-૮-૦ માહક પોતાને મફત

આ ઉપરાંત

બ્લાઇ પ્રેશરનો સ્પેશીયલ અંક

બ્લાડ પ્રેશરના સાચા કારણોનો ખ્યાલ, એમાં પાશ્ચાત્ય અને વૈદકિય પદ્ધતિથી તેના ઉપાયો અને ઉપાયો આપેલ છે અને ચમત્કાર કરાવ તેમાં રંગીન ચીત્રો પણ આપવામાં આવેલ છે.

મુલ્ય નકલની કિંમત ૮ આના

આપનું લવાજમ તુરત મોકલશો. જેથી તા-પુઆરીથી શરૂ થાય છે.

ધી ગુજરાત આયુર્વેદિક ફાર્મસી

રીચી રોડ, અમદાવાદ (ઇન્ડીઆ).

છેલ્લા ૨૫ વર્ષથી વધારામાં આવેલી બાળકોના દરેક જાતનાં દર્દો માટે

બાલસાથી (વરાધની ડબ્બી)

નડીઆદના વૈદ્ય જગન્નાથજીની બનાવેલી

બાળકોને ઝાડા, ઉલટી, સોડા ગાંડા, કોઠીનું તાવ, અપચો, માંસી, મરડો, પેટનું મરડ, તાવ, આંચકો, કાન આવવો વગેરેમાં ... ઉપયોગી થઇ પડે છે. કીંમત ડબ્બીના રૂા. ૧. દરેક દવાખાના વેચે છે. નકલી બાલસાથી સાવધ રહેવું મંગાવવાનું ઠેકાણું: વૈદ્ય જગન્નાથ જી. દ્વીવેદી,

વરાધ ઓફીસ, નડીઆદ, (ગુજરાત)

P. O. BOX 1166. Phone 21.28 Tel. Add. "TELKANDR."

P. C. KANDER

Wholesale Fruit & Vegetable Exporter

Customers orders executed at lowest Market prices. Special attention given to all upcountry orders. TRIAL ORDERS SOLICITED.

પી. સી. કંદર

હોલસેલ ફ્રુટ અને વેજીટેબલ એક્સપોર્ટર

બહાર ગામના ઓર્ડરો ... કાળજી રાખીને ... આપીએ છીએ ... માલ પાસ થઇ C.O.D થી માલ મોકલીએ છીએ

96, PRINCE EDWARD STREET, DURBAN.

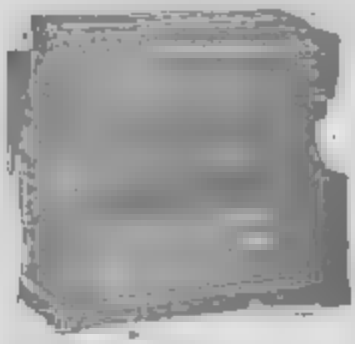
Are You a subscriber of 'Indian Opinion'? If not, Why not?

સાહિત્ય અને સંગીતનો સમન્વય

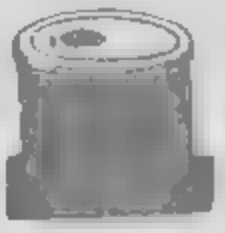
દિનપ્રતિદિન જનતાની રસવૃત્તિ કેળવાય છે—જનતા નવિનતાની પુજારી બની છે—ભાવના અને આદર્શ આ જમાનાનું ગૌરવ છે—અને હવે લોકો ગમે તેવી વસ્તુ ચલાવી લેવા તૈયાર નથી.

અમે પણ આ માન્યતાને માન આપી વર્તવાનો નિશ્ચય કર્યો છે. તેથી ખાસ પ્રસંગ માટે તમારા સમક્ષ રમણા છેલ્લા બહુીતા નટ નટીઓ અને લેખકોનો સહકાર સાધી પ્રેક્ષકોની રસવૃત્તિને પોષે એવી રેકોર્ડો, ફ્રામોફ્રેાના સેટો અને હારમોનીયમ. તબલા મગાવ્યા છે જે તમારી સમક્ષ રજુ કરીએ છીએ. સંગીતના મધુરા સ્વરોથી તમારા ઘરમાં સ્વર્ગ ઉતારો.

અમે લોકલ ખરીદી તેમજ ઓર્ડરો મારફતે હારમોનીયન મંગાવતા નથી તેથીજ અમે લેખીત ગેરંટી સાથે વેચીએ છીએ.

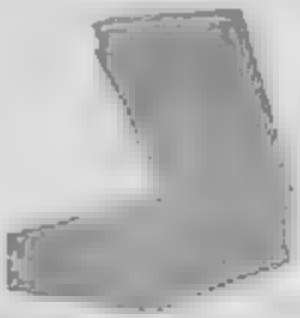
પ્રથમ હારમોનીયમ પા. ૯–૦–૦
બીજાનાં ,,
ટબલ રીડના પા. ૭–૫–૦

બેઠી ઓકની કીમત પા. ૧–૦–૦ થી

પા. ૩–૧૭–૦ સુધી

ગ્રામોફોન પા. ૧–૨ ૦ થી પા. ૯–૯–૦

હીઝ માસ્ટર્સ વોઈસ
તથા
કોલમ્બીયા
(ઈન્ડીયન રેકોર્ડ)
3/–

રેકોર્ડના સસ્તા ભાવો

નવા નંબરો અથવા તમારા માંગેલા નંબરો વહેલા પા મોડા તમને મળીશજ તો શા માટે વધારે પડસા ખર્ચો છો.

નમો અથવા જાતે મળો

તેમજ આ રેકર્ડની દુકાને અત્યુત્તમ થાય તેવા મીઠા અને મધુર સુરના, મજબુત અને ટકાઉ, વારા, રાતા, સરકાર તેમજ મેહલેર્ડમ્સ ફ્લુટના હારમોનીયમ, હાથના અને પગના તથા હાથ પગના. નવી રીલેક્ષેશન જાતની રંગ બેરંગની પેટીઓ આવી ચુકી છે. તે સીવાય દરેક જાતના ગ્રામોફોન ઉપલી બધી મેકરો સાથે H.M.V. ને કોલમ્બીઆના પણ સ્ટોકમાં રાખીએ છીએ.

વાજીંત્રોના છુટા ભાગો મોટા જથ્થામાં રાખીએ છીએ.

વાયોલીન, બેન્જો, મેન્ડોલીન, બુલબુલ તરંગ, ગીતાર અને સ્વાય બેન્જના ભાગોમાં ઘણો ઘટાડો કર્યો છે.

કોઇ પણ વાજીંત્રનું રીપેરીંગ કામ અતી દેખરેખ નીચે ગેરંટી સાથ બનાવી આપીએ છીએ.

—સાઉથ આફ્રિકાના ૩૨ વર્ષના જુના હારમોનીયમીસ્ટ—

COSHALIA'S MUSIC SALOON

P.O. BOX 460. 179 GREY ST. AND 131 QUEEN ST
DURBAN, NATAL.

Special

A large stock of latest Drama ... received in Tamil, Hindustani, Gujarati and Telugu. Prices have been specialy reduced

Apply for our catalogue. Our Harmoniums sold under written Guarantee for 5 years. Try us before you go elsewhere

RAJCOOMAR,
DURBAN'S FIRST INDIAN UNDERTAKER
રાજકુમાર,
અન્ડરટેકર
ધ. ઇ. ઓફર થાની ૬ પોતા નાલા ૬ [illegible] પુરા પાડવામા આવે છે બાલ રિક્સા પ્રમુ.
19, Cross Street DURBAN

PHONE 33-4691 BOX 2526.
L. MISTRY
એલ. મીસ્ત્રી
બોકસ, ટેબલ અને ડીચન ફર્નિચર બુકકે આપવા જોઇ-તે અનાવનારે તેમજ બુક બાઈંડિંગ સંતોષકારક કામ કરનાર.
બહારેલા ઓર્ડરોનું પ્રાઇસ લીસ્ટ મંગાવો.
45 Market St. : : : Johannesburg.

ઉત્તમ ગરમ મસાલા વિગેરે
અમારે ત્યાં બાતી ટેબરેબ નીચે તાજો અને સપાસથી ભરના ઇલેચો ગરમ મસાલો, કરીપાઉડર, ધાણાદાર અને મરચા ઇત્યાદિ ચીજો આ જાહેરાતોને અમારી જોરદી સાથે નથી રાખ્યો. આવો ઉત્તમ માલ, તમો ઘરમાં બનાવી શકતા નથી. ઓર્ડર તાબત મંગાવી આપે કરો.
બાબતનું ઠેકાણું:-
'Phone 2-4204 K. N. PADIA. P. O. Box 579
100 Victoria Street, DURBAN

'Phone 2-3381 Tel. add. "Letapco."
D. K. PATEL
Fruit and Vegetable Exporter
— SPECIALIST —
in South African, Canadian and Australian Apples
Cape Fruit on hand in season
We have in stock Leeches which have just come in Market
ડી. કે. પટેલ.
ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ એકપોર્ટર.
સાઉથ આફ્રિકન, કેનેડીયન અને ઓસ્ટ્રેલીયન એપલ્સના સ્પેશીયલીસ્ટ
ઋતુમાં કેપ ફ્રૂટ પણ રાખીએ છીએ
લીચીઝ હાલમાં શરૂ થયા છે અને તેનો સ્ટોક પણ રાખીએ છીએ.
કંઈના ઓર્ડરો ઉપર ખાસ ધ્યાન દેવામાં આવે છે
નારંગીસ અને મેન્ડરીન સારા અને સસ્તા
C. O. D. થી મળશે.
P. O. Box 755. 19, Cross St. Durban.

M. H. DESAI,
એમ. એચ. દેસાઇ,
કેલસેલ ફ્રૂટ મેચાંટ,
આગે ઘેર બહારના ફ્રૂટ અને વેજીટેબલના પુનીબતના ઇમ પણ બાબતમાં C. O. D. થી સારૂ પેકીંગ કરી મોકલીએ છીએ.
P. O. Box 254. 31, Short St. Durban

Phone 33-4402. Tel Add. "VALARTEL." P.O. Box 6748.
V. B. PATEL,
WHOLESALE AND RETAIL FRUIT VEGETABLE AND PRODUCE MERCHANT
CHEAPEST BANANA STORE IN TOWN.
40 President Street, JOHANNESBURG.
Terms NETT CASH or C.O.D
વી. બી. પટેલ,
હોરસેલ માકવરેક બનાના એન્ડ્રસીના
સ્થાન નં. ૪ બનાનાના સોલ એજન્ટ.
દાકસેલ તથા રીટેલ ફ્રૂટ, વેજીટેબલ અને પ્રોડ્યુસ મરચંટ
બનાનાની ડીલેમાં સસ્તામાં સસ્તો ભાવ
અમારે ત્યાંથી બનાના તથા ઇતર ફ્રૂટ ખરીદ કરવા કરીના ઓરડરોપર ખાસ ધ્યાન આપવામાં આવે છે
રેલવેથી અથવા C O D થી માલ મોકલી આપે
રેલવેકોડ ૩૩-૪૪૦૨ ૪૦ પ્રેસીડન્ટ સ્ટ્રીટ,
પી. બો. બોકસ ૬૭૪૮ જોહાનીસબર્ગ

"શુદ્ધ ઘી"
[illegible]
અમારે ત્યાંથી સોના પ્રમાણમાં મળશે.
ભાવ માટે પુછો યા તપાસ:
સાઉથ આફ્રિકાના શોલ એજન્ટ.
શામજી દેવશી એન્ડ સન SAMJEE DEVSHI & SON
૬, ક્રોસ સ્ટ્રીટ, ૬, Cross Street,
ડરબન. DURBAN.

FRUIT GROWERS
Send your consignments of Bananas, Avocado Pears and other fruits to the old established firm:
African Market Agency
Municipal Market Capetown.
All consignments receive personal attention
Accounts sales and cheques posted the day goods are sold.
Reference: Barclay's Bank, Market Branch.
Telegraphic Address: "CONSIGN" Capetown

SOLE AGENT FOR

His Master's Voice

હિઝ માસ્ટર્સ વોઇસ

In The Union Of South Africa

સપ્ટેમ્બર અને ઓક્ટોબરના ગુજરાતી લેટેસ્ટ રેકોર્ડો આવી ગયા છે.

સાને ઇસ્લામનો સેટ મંગાવો અને સાંભળો

પાંચ રેકોર્ડનો સેટ કીમત પા. ૧–૫–૦.

We specialise in Tamil and Telugu Drama Sets and also Native and Afrikaon records. Wholesale and Retail.

નાટક	મહારાણા પ્રતાપ	ફમ્પસેટ બોક્સ અને બુક સાથે કીમત પા. ૧–૫–૦ નું સેટ.
,,	નં ગાંડલીક	ફમ્પસેટ બોક્સ અને બુક સાથે કીમત પા. ૧–૫–૦ નું સેટ
ગ્રેગ. ગ્રેમ. ની.	ઢાસેટીક પાર્ટી	ફમ્પસેટ બોક્સ અને બુક સાથે કીમત શી. ૧૫ નું સેટ.
નાટક	ચુબુચાન્ડા	ફમ્પસેટ બોક્સ બાંધી બુક સાથે કીમત શી. ૧૫ નું સેટ.
,,	રાજા ગારસ્પી	ફમ્પસેટ બોક્સ અને બુક સાથે કીમત પાર્ટિક ૧–૧૦–૦ નું સેટ.
,,	ગ્રેગ ગ્રમાલ સાહબ	સેટ ૧ થી ૮ બાકી.
,,	રાવિરાજીસિલ્હા.	
,,	ઉપર રમો	
	સ્ટાલ્ટનો બાપ બાકી ૧ થી ૬.	
	ટ્રોલનો બારસો ડુપીન રેકર્ડ ૧ રેકર્ડનું સેટ.	
	મધુરા મી મટકી ૧ રેકોર્ડનું સેટ ડુપીન.	
	નૂરી બાદશા ૧ રેકોર્ડોનું સેટ ડુપીન.	
,,	મારીના ૧૨બાક ૬ રેકોર્ડોનું સેટ ડુપીન	
,,	રોલ બાર્ટ બરાબ્સ રેકોર્ડોનું સેટ ગ્રેગ ગ્રેમ ની	
,,	સ્ટાન બાલબાગ ૫ રેકોર્ડોનું સેટ ગ્રમ. ગ્રેગ. ની	
,,	નૂરે ગ્રબાબામ ૬ રેકર્ડનું સેટ ગાલબ્બીબ્બા.	
,,	બાબ ડાબા પા તરી ૬ રેકોર્ડોનું સેટ ગ્રેગ ગ્રેમ. ની	
,,	ફ્રાગણી મંગલ ૪ રેકર્ડનું સેટ ગ્રેગ. ગ્રેમ. ની.	
,,	બુરજદાન ૬ રેકોર્ડોનું સેટ ગમગણીબ્બા	
,,	કમલા મજબુ ૪ રેકોર્ડોનું ગ્રેગ ગ્રેમ ॥	

આગામી ઇસ્લામીક નવી રેકોર્ડોનું લીસ્ટ
'ઇન્ડિયન ઓપ્રીઅન' માં જોશો.

• ની ૧ રેકોર્ડ, ૧૨ ઈ ૪ રે. રપા-, ૧૦ ઈ. ૧૨ રે.. ૧૨ ઈ. ૮ રે. ૪૮/-.

બજાર ભાવના ૨૦ ટકાની છ અને ૧૨ ટકાની ૪ રેકોર્ડથી ઓછીના ઓર્ડર સ્વિકારવામાં આવશે નહિ.

Radio Record Trading Co.,
178 Grey Street - - Durban.

Radio Record Trading Co.
P. O. Box 6398 29 West Street.
JOHANNESBURG.

RADIO RECORD TRADING Co.,

SOLE AGENTS FOR

Columbia

In The Union Of S. A.

જુના ગયા અને નવીના આવી ગયા

કોલમ્બીયા કંપનીમાં હાલમાંજ આવેલા નવા રેકર્ડો

માસ્ટર અમીર બક્ષની

નવી રેકાર્ડ આવી પહોંચી છે. આગળ ગઝલ બોલી ગયા છે: "મોહમ્મદ મોહમ્મદ પુકારે ગલામાં" તેના જેવી બીજી ગઝલ બોલી રહ્યા છે. ગવૈયા અને તમારા દીલને ખાત્રી કરેશે. તેનો નંબર, બક્ષ કે સરવર સાહેબ મોહમ્મદ.

1705 શાન્તે આલી અલબદ્ર વસલમ. અને બીજી એ સિવાય તમારા લાયકની બધી ઈસ્લામી રેકાર્ડો આવી પહોંચી છે જેવી કે ગોરીઝા સાહેબ નામા વીગેરે.

3107 ઝક્ત ઝક્ત (ગઝલ)
3106 નાકે ગાહાદ ૨ કર.
3105 નામે મહમદ બોલે બાલ.
3104 ૪૬ આગ ખુના ૨ બીકાર ન કરાબી
1790 અબના મેરી બીનતીકો નરકાર બના દીજે
1745 ભગાકાર તો કાયમ મલા ૨ નબ્બા.
1681 ઉકરત ૨ ખાજના ઉકરત બનીર ૨ બકરીકો ગુરદે કા જીન્દા રખના
1701 મોજમા દીજરલ ગોમાર.
1396 મોજમા બંગુલી ઉકરત બલી.
1598 પીબારી પીબારી સુરલબાલ.
1600 મોહમ્મદ નારે તકબે અરબા તુમી દેા.
1677 બસકુર દુબા આલમકો જબા ૨ કરનારે મોહમ્મદ સલલાહ.
1740 બપના મુજ રોજેમે બુલાબો.
2065 દીલ છીન બીબા એક જબાને બજાબીને.
2037 બલાબી રસુલે બુદા કહને કહને.
2126 બસરે બાનીએ ૨ બાબમે રેનબો મ.
2165 સુરે અહીમે બાન બાબોસો.
2177 દીલ વો મેરા ન રહા
2150 નીગાહે સુલ્તબા

We specialise in Tamil and Telugu Drama Sets and also Native and Afrikaans records. WHOLESALE AND RETAIL.

The following Tamil Drama Sets in stock

Sathyavan Savitry, Pavala-Pavalabishalam, Utra-Ramayanam, Dumbachari, Snan Sundari, and thousands of singer Records.

Radio Record Trading Co.,
178 GREY STREET.
DURBAN.

Radio Record Trading Co.,
P.O. Box 6398 29 West Street,
JOHANNESBURG.

દરેક જાતની સ્વાદીષ્ટ. સુંદર શુધ્ધ ઘીની મીઠાઇ.
ફરસાણ વીગેરે માટે ક્યાં જશો?

પટેલ્સ વેજીટેરીઅન રીફ્રેશમેન્ટ રૂમ

પાપડ, લીંબુ, તથા કેરીના અચાર તેમજ શીઆળાની ઋતુ માટેના ખાસ ચોકીદાર પાકો અમારે ત્યાંથી ફીફાયત ભાવે મળશે. એક વખત પધારી અથવા ઓરડર મોકલી ખાત્રી કરવા વિનંતિ છે.
બહાર ગામના ઓરડરો ખાસ માલીકની જાતી દેખરેખ નીચે મોકલવામાં આવે છે.
ગ્રાહકોને સંતોષ આપવો તે અમારો ખાસ મુદ્રાલેખ છે.

PATEL'S VEGETARIAN REFRESHMENT ROOM

(Prop. R. M. PATEL)

Telephone 2-2209 202 Grey Street. :: :: Durban.

Box 830. Tel. Add. "Oramexpo"

M. C. PILLAY

Wholesale Fruit & Vegetable Exporter

TRIAL ORDER SOLICITED

જનરલ ઓર્ડર્સ કાપ અને જોબર્સ્ટ્રલ એજન્ટ

અમો અમારીના ઓરડર બાબ કરવા તૈયાર છીએ. અમારો માલ
C.O.D. થી મોકલીએ છીએ.

79, PRINCE EDWARD STREET, DURBAN.

NAROTAM HARGOVIND

The Best Tailors.

Suits and Costumes Made in the latest Styles.

We specialise in High Class Tailoring.

Our Prices are to suit the times

Try us with your next Order

તમારો મુક્ત કયાં શીવડાવશો?

નરોતમ હરગોવીંદ

તમને અપ-ટુ-ડેટ સ્ટાઇલનો ફિકસ્ત ભાવે બનાવી આપશે.
હાલજ ઓર્ડર આપી ખાત્રી કરી જુઓ.

'Phone 25661. 176 Grey St. Durban.

'Phone 2-6235 P. O. Box 316

Heerabhai Morar Matvadkar,

Wholesale Fruit & Vegetable Exporter
and Commission Agent,

103, PRINCE EDWARD STREET,
DURBAN.

હીરાભાઇ મોરાર મટવાડકર

હોલસેલ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ ચઢાવનાર
અને કમીશન એજન્ટ.

પેકીંગ સારી રીત કરી માલ સી. ઓ. ડી. થી
મોકલવામાં આવશે.

ટેલીફોન ૨-૬૨૩૫ બોકસ ૩૧૬.
૧૦૩ પ્રીન્સ એડવર્ડ સ્ટ્રીટ, ડરબન.

અઠવાડીક પંચાંગ

તા:	ખીસ્તી	હીંદુ	મુસલમાન	પારસી	સુર્યોદય	સુર્યાસ્ત
	૧૯૩૮ જાનુઆરી	૧૯૯૪ માઘ	૧૩૫૬ જીલ્હજ્જ	૧૩૦૭ શહે.	ક. મી.	ક.મી.
શુક	૧૮	વદી	૧૧	૧૧	૫-૪૨	૬-૩૮
શની	૧૯	,,	૧૨	૧૨	૫-૪૩	૬-૩૯
રવી	૨૦	,,	૧૩	૧૩	૫-૪૪	૬-૩૯
સોમ	૨૧	,,	૧૪	૧૪	૫-૪૪	૬-૩૯
મંગળ					૫-૪૫	૬-૩૯
બુધ					૫-૪૫	૬-૩૯
ગુરૂ						

તમારા મિત્રોને મોકલવાને મીઠાઇ ક્યાથી લેશો?

વીક્ટોરીયા વેજીટેરીયન ટી રૂમ

અમારી મીઠાઇઓ ખાસ જાતી દેખરેખ નીચે શુદ્ધ ઘીની બનાવેલી હોય છે.

એક વખત મંગાવી ખાત્રી કરો.

ઓવર મોકલનારે પૈસા સાથે મોકલવા મેહેરબાની કરવી

અમારે ત્યાં ખાસ રસોયા હોવાથી સુંદર અને સ્વાદીષ્ટ ભોજન મળશે.

એક વખત પધારી ખાત્રી કરવા વિનંતિ છે.

VICTORIA VEGETARIAN TEA ROOM

(Prop: NARANJI VALLABH)

139 BROOK STREET, - - - DURBAN.

LOOK BEFORE YOU LEAP

P. O. Box 842. **Telephone: 2-2074.**

BHAGAT & Co.

9 ETNA LANE, DURBAN

General Dealers & Commission Agents.

We stock Indian & European Groceries, as well as Indian confectionery & Sundries.

Also are specialising in Sarees and all class of drapperies.

In outfitting we have full range clothing of all sort including boots & shoes.

We always pay to visit our Refreshment Room.

We can supply any thing suggest to us. Hope made sweets are made under expert workmanship to any parts of South Africa and Rhodesia.

Our price is very moderate.

Do not HESITATE. Follow the terms above and place your order only.

Note the address.

ઇન્ડિઅન અને યુરોપીયન ગ્રોસરી અને દરેક જાતની સાડીઓ અને રેશમી કાપડ તથા સ્વદેશી સાડીઓ રાખીએ છીએ.

એક વખત પધારી અથવા માલ મંગાવી ખાત્રી કરશો.

અમારી રીફ્રેશમેન્ટ રૂમની મુલાકાત લેવા તમોને આમંત્રણ કરીએ છીએ. દરેક જાતની મીઠાઇઓ યુનીયન તેમજ બહાર ગામ મોકલીએ છીએ.

આમારા ભાવો ઘણા સસ્તા છે.

તમારો બીજો ઓર્ડર અમારી પાસે મંગાવી ખાત્રી કરશો.

બહાર ગામના ઓર્ડર ઉપર ખાસ ધ્યાન દેવામાં આવે છે.

No. 9–11–13, Etna Lane, :: :: Durban.

REMINGTON
NOISELESS TYPEWRITER

The new Remington Noiseless is quiet in operation and eliminates nerve strain. It is preferred because of its responsive touch, effortless speed and durability such as only Remington's unique experience can give.

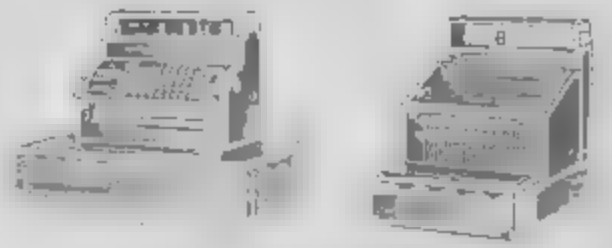
60 years ago Remington Built the first typewriter now Remington has produced the FINEST typewriter.

PORTABLE MODELS ALSO AVAILABLE

REMINGTON TYPEWRITER AGENCY

Branches throughout South Africa

NATIONAL
CASH REGISTER AND ACCOUNTING MACHINE
SYSTEMS
FOR
MAXIMUM EFFICIENCY

THE NATIONAL CASH REGISTER CO. S.A. (PTY.) LTD.,
63 PRESIDENT STREET
JOHANNESBURG
P. O. Box 3591. Phone 33-6245

YOU CAN RELY ON CYMA

When we think of Switzerland we think of watches — the finest watches in the world. But many people make the mistake of thinking that any Swiss watch is a model of perfection. Even in the swiss watch family, there are black sheep! Cyma is your safeguard — your guarantee of unfailing accuracy. The world's most up-to-date machinery has made Cyma, and fifty million people today rely on Cyma never to waste a second. Every Cyma is finished with workmanlike skill... it's

STOCKED BY ALL LEADING JEWELLERS

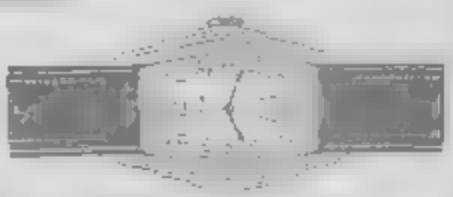
CYMA

ELGIN
WATCHES

THE WORLD'S BEST

FOR PERFECT TIME

WRITE FOR NEW GENERAL CATALOGUE.

KATZ & LOURIE LTD.
"DIAMOND CORNER"
ELOFF & MARKET STREETS, JOHANNESBURG.
P. O. Box 1919 — Phone 22-3122.

ઇન્ડિયન ઓપિનિયન

મહાત્મા ગાંધીજીના મુકને અને રહેકામાં સ્થપાયું.

INDIAN OPINION

Founded by MAHATMA GANDHI IN 1903

No. 7—Vol. XXXVI. FRIDAY FEBRUARY 25th, 1938. Registered at the G.P.O. as a Newspaper. PRICE FOURPENCE.

FREEDOM FOR INDIA

"WE want freedom for our country but not at the expense or exploitation of others, not so as to degrade other countries. I do not want the freedom of India if it means extinction of England or disappearance of Englishmen. I want freedom of my country so that the resources of my country may be utilised for the benefit of mankind."

—M. K. GANDHI.

હિંદુસ્થાનની સ્વતંત્રતા

"આપણે હિંદુસ્થાનની સ્વતંત્રતા મેળવવાની છે, પણ તેને બીજા દેશોની સ્વતંત્રતાના ભોગે કે તેની અવદશા કરીને નહીં. હું હિંદુસ્થાન દેશ માટે એવી સ્વતંત્રતા ઇચ્છતો નથી જો એનો અર્થ એ હોય કે વિલાયતનું નામ નિશાન ન રહે યા અંગ્રેજ પ્રજાને હિંદ છોડી જવું પડે. આપણા દેશની સ્વતંત્રતા પાછળ એક એ પણ હેતુ છે કે હિંદ દેશની રસાળ ભૂમીનો અને તેના અખુટ ખજાનાનો લાભ સમસ્ત માનવ જાતી પણ લઇ શકે."

—મો. ક. ગાંધી.

THE NEW INDIA ASSURANCE
COMPANY, LIMITED.

Fire, Motor Car, Motor Lorry, Motor Bus, Plate Glass, Workmen's Compensation, Burglary, Fidelity Etc.

આ હિંદી કંપની આગ, મોટર કાર, મોટર લોરી, મોટર બસ, પ્લેટ ગ્લાસો, કામદારોને મળતા વીમાઓ, ચોરી સામેનાં વિગેરે કરેક જાતના વીમાઓ ઉતારવી શકાય છે. હીંદી કંપનીને ઉત્તેજન આપવું એ દરેક હીંદીની ફરજ છે.

Transvaal Office.
Barkly Arcade,
6 a Diagonal Street,
JOHANNESBURG.
Telephone 33-4478.
P.O. Box 3941.
Tel. Add: "RUSTOMJEE"
Johannesburg.

ગરાકોને ખિનંતિ છે કે વર્ષોથી ચાલ્યા આવેલા પગારના રેફરેરેશન હોમ તારીફ કરીને તપાસની કે ઓફિસ ઉપર મોકલાવી આપવા.

Policies Issued and Settlements Effected in this Country.

પોલીસી તેમજ દાવાની પતાવટ આ દેશમાં કરી આપવામાં આવે છે.

Natal Office:
"INDIA HOUSE"
17, First Avenue,
DURBAN.
Telephone 25845 Cen.
P. O. Box 1010.
Tel. Add: "RUSTOMJEE"
Durban.

JALBHOY RUSTOMJEE
Principal Representative For the Union Of South Africa.

ads.

GANDHI & Co. (Pty) Ltd.
GENERAL MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

Try us for:-

Benares Saries, with Blouses of same design prices from 75/- to £10 with double border.

Also Cotton, Crepe-de-chine & Rayon Saries from 2/6 to 40/-.

We also stock Indian Drugs, Condiments, Draperies, Outfitting, Hardware, etc. etc.

Telephone 23676.
Tel. Add. "Gandhico" Durban.
112 Victoria Street.
DURBAN.

અમારે ત્યાં હમેશા મોટા પ્રમાણમાં નીચે જણાવેલ ચીજો સ્ટોકમાં રહે છે.

જોરડન બદામ, પીસ્તાં, ચારોળી, એલચી, જાયફળ, તજ, લવીંગ, સુરજમુખ દેસરે, તેમજ હળદર, ધાણા, દરેક જીરૂંના અત્તરો તેમજ બાસ રેપરેશન નીચે પીસાવેલ મસાલો તથા તમામ જાતના ચોખા-બાસમતી, કમોદ દીલ્હી, મોગ, બાજ તુલસી, વીગેરે તથા પંજાબી સાલમ. ચોળી મુસલી. નાહેલા કોપરાપાટી તથા સાલસો આમલો જાયફુ ગંધીયાકુ તેમજ સોપારી-ગદાસી સોપારની. કાઠવા. એરેલાં તથા ગુલાબજાંબુ પાણી. આમળા. મોગરા. ચંબેલી, ગુલેલ. કામીનીયા વીગેરે બુકણોદાર તેલ વીગેરે. વીગેરે મોટા જથ્થામાં તેમજ છુટક મળશે.

Also:
P. O. Box 27, TONGAAT.
Telephone during Office hours No. 5.
,, after Office hours No 008.

B. I. Steam Navigation Co., Ltd.

સ્ટી. "ટકલીવા"

ડેક ટીકીટ પા. ૬ ૭ ૬.
ઈન્ટરમીડીએટ પા. ૨ ૬ ૦.
સેકન્ડ પા. ૧૧ ૧૬ ૬.

ડેક ટીકીટ પા. ૬ ૭ ૬
મુસાફીર ક્લાસ પા. ૨ ૬૬ ૦.
સેકન્ડ પા. ૧૨ ૮ ૬.

ફેબ્રુઆરી તા. ૨૬ મીએ મુંબઈ જવા ઉપડશે.

આગળ મુસાફરીના ઉતારવાળા પેસેન્જરો કમળા રોગવાળા અગર રહેમાનનું નામ લખી પિરીટ દરમ્યાનનું સરનામું મારી પાસ જવા માટે આવતા દરેક પેસેન્જરોને દાનીશ ટીકીટ ઉપર પહોંચવા કરવા જણાવવું.– બિનીપકો જહાજ હાલવા પહેલાંના બપોર ઉપરાંત ન્યુ તેથી તપાસ કરવાના દરેક દરીઆ સફર માટે અમારી ઓફીસમાં ઉપલબ્ધીથી ઉતારવાની ઉદ્દેશાર્થી ગાલના બન્ને બાજુના ઉતારવા વાસ્તે વાસ્તે વાસ્તે પહોંચવા કરવા
પાસપોર્ટવાળાના બાકીના ઉતારી રાખ્યે પત્રવ્યવહાર કરવાથી દીલ્હ પોસ્ટની દાદરો.
સ્ટીમરને વખત કરતાં કલાક ખમારી આવી કેમેરા ઉપર ગાય ન

વધુ ખુલાસા માટે લખો યા મળો.

SHAIK HIMED & SONS, :: 390, Pine Street, Durban.
Telegraphic address: "KARAMAT." Telephone 2-0432

CITY SHIRT Co., No. 4, Kort Street, Johannesburg.

આખી શક્તિનો સંચાર કરવા

ઝંડુની સુવર્ણમિશ્રિત

મકરધ્વજ ગુટી.

–શક્તિની સર્વોત્તમ દવા–

સારી પ્રકારની ઉત્પાદનવાળા સાંકડા

સામે માટે

ઝંડુ દ્રાક્ષાસવ.

વિના વિલંબે
વાપરવા ભલામણ

ઝંડુ ફાર્માસ્યુટીકલ વર્કસ લી.—પો. બોક્સ નં. ૫૫૧૩, મુંબઈ નં. ૧૪.

MOHANLAL VALJEE,
(INDIAN PAWNBROKER.)
112. Victoria Street. Durban

Low Rates of Interest on Jewellery.

High prices paid for Old Gold. A large stock of New Jewellaries at reasonable prices to suit your pockets.

P. P. BHAGAT,
Fruit Merchant

દરેક જાતના ૧૨૮ નંબર ઉપરાંતના માલ પેકીંગ કરી C. O. D. થી
મોકલવામાં આવશે. લખોઃ–

P. O. Box 442 129 Victoria St. Durban.

Phone 33-6229 Telegrams: "GUDMALCO" P. O. Box 5169

JAPAN BAZAAR

WHOLESALE SILK & CURIO MERCHANTS.

39 MARKET STREET, JOHANNESBURG.

... in SILK MATERIALS LEATHER SUIT CASES, ORIENTAL CURIOS BRASSWARE etc.

ALL PRICES QUOTED AT LOWEST MARKET RATES.

INDIAN SARIS: ... and Georgette Saris beautifully embroidered 45" x 5 yds length price 17/6 piece. Heavy ... 45" x 7 yds 30/- piece, Georgette and Crepe-de-Chines beautifully embroidered 45" from 3/9 per yd

ODNIS: Hand embroidered in Georgette and Crepe-de-chine 45" from 12/6.

... available in the following shades. White, Pale pink, Sky blue, Pale green, Salmon pink, Red, Maroon, Brown and Black

જપાન બઝાર

જોહાનીસબર્ગના લુગડા અને બીજી તેના જથ્થાબંધ તેમજ છુટક માલના વેપારી.

સાડીઓ, ઓઢણીઓ. લુગડાંઓ.

... અને ક્રિપડેશીન ઉપરાંતની ભરતવાળી રેશમની જરીવાળી બોર્ડરવાળી ... સાડીઓ તથા ... ઓ તાજેતરમાં ... જથ્થામાં સ્વદેશથી આવી પહોંચી છે. તેમજ ઉપરમાં ઓઢવા માટેની ... ભરતવાળી ... ઓઢણીઓ ... ના ... ભરતવાળી ... ઓઢણીઓ ... સ્વદેશથી ... ચટકાળાં, ...

આ માણસ, ચહેરાની
આગળીને મુલાયમ
મખમી સૌંદર્યવાન
બનાવે છે.

આગળીનાં દરેક
દરીપર નીમાલ
અદ્રશ્યમાન સ્નેહ
મમાવવાની ઈચ્છા
આપી
આરામ કરે છે.

સોલ એજન્ટ:
Indo-African Trade
Agency,
74-76 Wilson St.
DUNDEE, Natal,
S. A

સોલ રિપ્રેઝન્ટર્સ: પાટણવાલા લીમીટેડ.
૧૮૨,૧૮૪ અબદુલ રહેમાન સ્ટ્રીટ.
મુંબઇ ૩.

નમારા અનાયથી દાત [illegible]
હમેશ આપવા મળે.
નમારી માં તેજર કરવા [illegible]
અમુકની આ ખોખી [illegible]
એકરાયર્ડ ડેન્ટલ મીકેનીક વર્કસ
રૂમ નંબર ૧, ૨, ૩. ૯૨, માર્કેટ સ્ટ્રીટ,
જોહનીસબર્ગ.
[illegible]
નોમીસલ ટેથ
પણ બોલનું
સુકસાન કરતુ
નથી.
વખણાયેલુ
નોમીસલ
NOMISAL
કીમત [illegible]
દરેક ડોકટર આ નમારા આવા પબ્લીકસ લીમી ની
શાખાઓમાં છે
EXPERT DENTAL MECHANIC WORKS
'Phones 33-1334 & 24-3429. Room No 1, 2, 3
92, Market St, JOHANNESBURG.

Telephone 33-5382.
VALLABH RANCHHOD,
Wholesale & Retail Fruit and Vegetable Merchant.
Country Orders Promptly attended to.
14, DIAGONAL St. JOHANNESBURG.
ટેલીફોન: 33-5382.
વલ્લભભાઈ રણછોડ
હોલસેલ અને રીટેલ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ અમારે ત્યાં
તાજુ અને સસ્તુ મળશે.
બહારગામના ઓર્ડરોને તાકીદે ધ્યાન દેવામાં આવેછે.
૧૪, ડાયેગનલ સ્ટ્રીટ. જોહાનીસબર્ગ.

WE STILL BUY
OLD GOLD, SILVER & SOVEREIGNS
We Stock CYMA, [illegible] WALTHAM [illegible]
and MAT [illegible]
[illegible]
Importers of MOHINI VELVET [illegible]
LAKHANI & CO.,
(Jewellers)
111 Grey Street, Durban. 'Phone 21238.

કુંવરજી
પાવડર
દીવી, ખારેક, ચાંભર, કેસરસ, માખણ, [illegible]
વિગેરે અથવા જાતજાતના
નારા કરે છે.
દીવીંસ પાવડરના દીન [illegible]

'Phone 24330. Tel. Add. "NAPIER"
A. M. PADAYACHEE
Wholesale Fruit & Vegetable [illegible]
[illegible]
TRIAL ORDER SOLICITED
91 LEOPOLD ST., AND 34 CROSS ST.,
P. O. BOX 196. DURBAN.

શેઠ ભાણજી લવજીના ફોટા માર્કવાળું વખણાયેલું
પોરબંદરનું ઘી
અમારે ત્યાંથી મોટા પ્રમાણમાં મળશે.
ભાવ માટે પુછો યા લખો:
T. P. DEVSHI & SON,
Sole Agents for Union of South Africa.
119 VICTORIA STREET,
Phone 2-2591 DURBAN. Box 1428

THE EPIC FAST
(BY PYARELAL)
An account of Mahatma Gandhi's Fast in September 1932, and events leading up to the Yeravda Pact with all relevant documents. 320 Pages

SUNCRUSH

The £1,000 Drink.

The Most Popular Refreshment.

There are many Crushes, but Only one SUNCRUSH, and that is made by

DALYS LIMITED.

72, CANADA ROAD, DURBAN.

'Phone 21078. Tel. & Cables: "Crescent." P. O. Box 582.

Crescent Trading Co. (Pty). Ltd.

WHOLESALE MERCHANTS AND DIRECT IMPORTERS OF HARDWARE

Indian And European Groceries.

Indian Drugs And Condiments.

Our Stocks Are The Best Quality And are Always Fresh

Our prices are keen.

We specialise in all kinds of Bombay, Calcutta, and Madras Products.

It will pay you to give us a trial.

Before placing your orders elsewhere benefit by our thirty years' business experience.

Our aim will always be service, quality and satisfaction.

અમારે ત્યાં નીચે મુજબનો માલ જથ્થાબંધ મળી શકશે

[illegible]

કોઇ પણ વસ્તુ ખરીદી કરતાં પહેલાં, અમારે ત્યાં ભાવ કાંઇ ખાત્રી કરશો.

122 VICTORIA STREET, :: :: DURBAN.

INDIAN OPINION

Conducted by
MAHATMA GANDHI.

No. 7.—Vol. XXXVI Friday, February 25th, 1938.

NOTES AND NEWS

The Office Of The Agent-General

THE Colonial Born and Settlers' Indian [illegible] following [illegible] Congress [illegible] and [illegible]

[illegible] Congress disapprove appointment [illegible] principal ground [illegible] impotent in [illegible] freedom.

The Agency of the Government of India was created under the Capetown Agreement. No doubt it was created with the best of intentions, but events that have followed since the creation of the office, have abundantly proved that it is powerless to be of any assistance to the South African community. Any representations that the Agent-General may make to the Union Government have not the backing of a powerful government. The representations made by the Japanese Government and that by the Agent-General on the employment of European women, serve a striking instance of the weight that each carries. In the case of the former any reference in the Bill to Japanese was immediately dropped. Not so with the Indians. Furthermore the Agency by bolstering up one organisation against another, well knowing the serious split in the community is causing immense harm to the solidarity of the Indian community. It is, therefore, a mere folly to have an Agency in South Africa. The money that is being spent to maintain an Agency could well be spent in other good channels. Little wonder, therefore, that the Government of India is finding it extremely difficult to find a successor to Sir Syed Raza Ali. Non-officials are extremely reluctant to accept the office of the Agent-General and the Government of India is now following on its own cards to find an occupant for the post.

Non-European Doctors

A Commission has been appointed to enquire into the facilities for medical education for all races. No facilities exist for the training of non-European Doctors in the Union. Thousands of pounds are being spent by Indians to train Indian Doctors, who, perforce, have to proceed overseas to pursue their studies. It is hoped that when the Commission sits at Durban, the Indian community will not lose the opportunity to present its case.

Agent-General Elect?

It is learned in unofficial quarters that Mr. Benegal Rama Rau, Deputy High Commissioner for India in London has accepted the post of Agent-General for the Government of India in South Africa.

Dr. Malan's Anxiety

When the Assembly met for the fourth sitting after the opening ceremony Dr. D. F. Malan (Nat Calvinia) gave notice of the following motion:—

"The House is of opinion that the safety and purity of the European race and also the true interests of the non-European sections of the population, having special regard to the Communistic activities in the country, render it urgently necessary:

"That immediate steps be taken to establish a landless farming population on the land by means of an effective and comprehensive scheme and to place the farming industry in general on a sound economic basis, inter alia, by an effective mortgage redemption scheme.

"That immediate steps be taken to give practical effect to the segregation policy, providing for:

"(1) Separate representation in the legislative bodies for enfranchised coloured people.

"(2) Separate residential areas for Europeans and non-Europeans in urban areas in conjunction with proper and adequate housing.

"(3) Separate spheres of labour so far as this is possible.

"(4) Restricting the provision of employment in certain directions to white labour or in accordance with a fair quota for Europeans and non-Europeans.

"(5) Legislative measures against mixed marriages and against the employment of Europeans by non-Europeans."

The motion continues: "The House requests the Government in accordance with the terms of this resolution immediately to take the necessary steps."

Dr. Malan's sympathy and interest for the Non-Europeans are too well known and therefore his motion needs no comment from us.

The National Anthem

At the official opening of the Union Parliament "Die stem Van Suid Afrika" was played once. "God Save the King" was played thrice. The playing of "Die Stem" has created a furore amongst some of the English-speaking members of the Parliament, so much so, that the question was raised by Col. Stallard, the leader of the Dominion Party, who questioned the Prime Minister, General Hertzog, whether it was not a fact that "God Save the King" was recognised as the National Anthem of the Empire. Replying, the Prime Minister stated that "God save the King" is looked upon by the majority of the English-speaking people as the National Anthem of the Union, but as far as the Dutch-speaking people are concerned, he and others, although they have always paid the greatest respect to "God save the King" have always denied that it was their National Anthem. He had always shown the deference and respect because he had always felt it an invocation to the Almighty, and that was the sense in which more than half the people of South Africa had always looked upon it. The poem "Die Stem" was the work of the late senator C. J. Langenhoven. The South African Press fears that the Prime Minister's statement will be made much capital of by the Dominionites in the election campaign. The Cape „Argus" describes his statement as an "inexcusable tactical blunder" and the whole episode is regarded as "a singularly unfortunate example of the art of doing a thing at the wrong time and in the wrong way and explaining it in the wrong language."

Indian Opinion

FRIDAY, FEBRUARY 25TH, 1938

Indian Education

THE Report of the Commission to enquire into and report upon the system of education in Natal was released for publication early this month.

The Commission has dealt, somewhat extensively, with Indian education in the Province, and its recommendations call for careful study. The report gives figures in tabulated form, and shows that in the enrollment of pupils an increase of 130 per cent. is shown between the figure for 1927 and for September 1937 and for the same period an increase of 141.1 per cent. is shown in the expenditure on Indian Education. Figures are always misleading, for notwithstanding the extraordinary increase shown, out of 40,000 children of school going age, only 21,450 children are in school. Let us see what the Commissioners say for this disparity. They say "yet it should be noted that evidence showed that almost all schools were crowded and many children had been refused admission for want of room. It follows that to provide education for every Indian child of primary school age in Natal it would be necessary to double the present school accommodation, including staff etc." This proves beyond any doubt that Indian Education has not expanded to the extent that is claimed to be. The figures show that only half the children of school going age are in school, of the remaining half practically 50 per cent are girls. Several reasons can be adduced for this. Firstly, and by far the foremost, is the economic position of the Indians. As the commissioners rightly point out the average income of the Indian is only £120 this means one does not possess of him to send all his children to school. He is not in a position to pay for his children's clothing, school fees and school books. Secondly the Indian is averse to mixed schools, and thirdly the distance of the schools is sometimes across from the homes of the girls. There is no doubt there appears to be a dearth of Indian women teachers who should be the ones to teach our girls, but unless the teaching profession is made attractive in the matter of salaries and other conditions of service, very few of our girls will enter the service.

The question of salaries has been a very sore point with the Indian teachers and we note with despair that the Commission has not tackled the question as it should have. The report points out that the cost of a child in a State Aided School is £21-15-0 and the cost in a Government School is £20-12-0 per child. The big difference is accounted for the fact that in the Sastri College and in one or two other schools, expensive European teachers are employed. This simply means that the European teachers are being maintained at the expense of the Indian teachers who are very poorly paid. The highest salary that our graduates can expect to earn is £23. And that can only be realised after eight years service. The salaries that are being paid to our Sastri College graduates are a standing disgrace to the Education Department. The position is much worse in the State Aided Schools. In these Schools only 6% per cent of the teachers receive salaries on the scale £120—£135 per annum. Indian education will never improve, nor will it reach the European standard unless the scales of salaries are so altered as to attract the best young men. The report points out that there is no justification for the widely different scales of salaries for the Government and Aided Schools and says "that both groups have to satisfy the same departmental inspectors as to the standard and quality of their work, it seems equitable that teachers holding the same qualifications in both groups should be eligible for the same salaries and that both should enjoy the same pensions and leave privileges, and the Commission recommends accordingly. We have pointed out repeatedly that the Aided Schools are being made to pay for the Government Schools. The Commissioners characterise this as indefensible. We hope to deal with this subject matter fully in our next week's issue.

All India Congress

THE Indian National Congress opened its 51st annual session at Haripura on Saturday last.

Mr. Subhas Chandra Bose, the President of Congress delivered a brilliant Presidential address.

"The ultimate stage of our progress will be severance of the British connection be declared, when that severance takes place, we shall be in a position to determine our future relations with Britain through a treaty alliance which will be voluntarily entered into by both parties. What our future relations with Britain will, or should be, it is too early to say. They will depend to a large extent on the attitude of the British people themselves.

It was said that it was a truism that every Empire was based on a policy of divide and rule. The same principle appeared in different form in the new Indian constitution. If the new constitution was finally rejected, whether owing to the opposition of British India or owing to the refusal of the princes to join us, he had no doubt that British ingenuity would seek some other constitutional device for partition India, and thereby neutralising the transference of power to the Indian people. He therefore declared that any constitution for India which emanated from Whitehall must be examined with the utmost care and caution. He said that their goal was to safeguard complete India, which could be attained only through a federal republic in which the provinces and states would be willing partners. There was every possibility that determined opposition to the forcible inauguration of a federation may lead to another big campaign of civil disobedience."

Words Of Wisdom

It is a deliberate and discerning love of a nation that appeals to . . . and the last extremity for that assumes . . . right to be right because it bears a national label . . . Love of one's own nation should not entail . . . love of other nations.

—Masaryk

Gandhi Heritage Porta

HONESTY IS THE BEST POLICY

By
L. W. RITCH

UNDER the caption "Our Slave State: A Farmer's Indictment," the *Star* of the 9th instant gave special prominence to a letter over the signature "Yorkist." In the same edition the leading article was devoted to "Native Malnutrition." Referring to the non-European section, the letter concludes thus:

"The whole economic system of S. A. Slave States is difficult and complex. We want both to have our cake and to eat it. Two-thirds of the population are without hope, and until we realise that no man is fit for political freedom, democracy can never be under the law, except he be willing to grant to others what he demands for himself, we are not honest."

A true witness that! Pity that he is not of a more numerous company. But he is not, and for the simple reason that copy book texts notwithstanding, the world at large remains unconvinced that "honesty is the best policy." Even the oft quoted recommendation of the man who said he knew "because he had tried both" has, somehow, failed to make converts and we find ourselves daily and hourly confronted with examples in high places, of principles subordinated to cheap expediency, truth to falsehoods advanced to suit the conveniences of the moment. In the long run, taking the long view, honesty doubtless is the best policy. The time-server, the self-centred careerist, and the like whose horizon extends not beyond this little hour of life that really stretches into an infinite past and an infinite future, naturally seeks to make the most of his worldly opportunities. He finds himself born on a sort of Tom-Tiddler's ground where the spoils are riches, place, power and the pleasures these confer, a battlefield where the weapons that win success are astuteness in turning others needs to one's own profit, and a stern disregard of sentimental considerations concerning them in the grim game of victors. Such is the ideology (blessed word!) we perceive industries and controls in relationships individual and collective social, economic and poli[illegible] an ideology born of ignorance of the true meaning of life, its nature and purpose.

None the less honesty is the best policy. Truth must eventually prevail even with those who presently turn a deaf ear to its promptings. It is a human weakness to want to dodge the uncomfortable, to find complacency in our delusions, to prefer not to see a disconcerting truth, to decline to be honest with ourselves. We pretend to believe that the teachers speak truly when proclaiming that as we sow so must we reap. We give the doctrine a sort of nodding acquiescence, because we kind of feel that it ought to be true, even though in actual practice it does not appear to always work out that way. We are confronted with too many instances of people apparently "getting away with it" to feel sufficiently convinced to make it a rule of our lives.

Supposing, however, that the ancient teaching concerning man being a soul periodically incarnating as Hudjo Mahomed or Ram Das or John Smith should prove to be true. And, supposing that it be no less true that in the matter of character, opportunity and circumstances generally, "each man's life the outcome of his former living is that he is presently conditioned by his past desires, thoughts and actions. Supposing that there really is a "Law that moves to righteousness that none at last can turn aside or stay," a law that repays measure for measure, good for good, evil for evil. Supposing it is the sceptics and "they of little vision" who shall prove to have been deceived, and they, not God, who has been mocked, what then? Surely, then, they who abused the power they wielded, who betrayed what should have been a trust, to selfish ends; who thought to accomplish self preservation by oppression and the tyrannical suppression of others aspirations, surely then, they are in turn doomed to suffer the very wrongs and indignities they inflicted.

Proof? Are the pages of history, written and unwritten, not eloquent with proof? Never a nation, never a "civilisation" but has perished so soon as the canker of unrighteousness was permitted to sap its life energies. Again and again, the mighty have been laid low, the dominant degraded and made servants. The slaver, did he but know it, forges chains for his own enslavement!

The cynic who consoles himself with the thought that "it will last his time," "that whatever happens he won't be there to share it," may be, after all no better than a self-deluded fool destined to a rude awakening. The law of causation responsible for his being here to-day, will then, inevitably ensure his return again and again to take up life's lessons, until at long last by himself "eating of the fruit of the tree of the knowledge of good and evil" he shall have acquired discernment and discrimination and realised the meaning of the Fatherhood of God and the Brotherhood of not only "his kind," but Mankind.

"RICHNESS OF INDIA'S CONTRIBUTION TO SCIENCE"

AT the Silver Jubilee Session of the Indian Science Congress Association which was opened by His Excellency the Viceroy at Calcutta, Sir James Jeans, the universally known English scientist, in the course of his presidential speech, paid the following tribute to India's contribution to science:

Nor has India stood idly by as a mere spectator of this most thrilling period in the history of science. These twenty-five years have not only seen your association increase from infinitesimal beginnings to its present international importance, they have also seen the phenomenal growth of India as a scientific nation. In 1914 there were no Indian-born fellows of the Royal Society; to-day there are fourteen; in 1911 the Royal Society published no papers by Indians, in 1936 we published ten. Yet statistics are dry things, and even those which show an infinity fold increase convey a less vivid picture than a few concrete examples, such as each of us can find in abundance in his own subject. The mathematicians and physicists will probably find their thoughts turning, as mine do, to the strangely intuitive genius of Ramanujan and to the remarkable discoveries he had made in pure mathematics before death snatched him prematurely away; to the work of Sir Venkata Raman in physics, and especially his discovery of the effect which is known by his name all the world over; to many investigations in sound and the theory of music made by Raman and a host of others; to the work of Saha in astrophysics, which gave us our first

clear understanding of the meaning of stellar spectra, and so unlocked the road to [illegible] fields of [illegible] knowledge; and to the work of [illegible] among whom I would specially mention Chandrasekhar and Kothari, and the [illegible] in the interiors of the [illegible]. And I am sure that not only the mathematicians and physicists, but workers in all other fields as well, will be thinking with admiration of the remarkable ingenuity and experimental skill shown by that great Indian scientist, the late Sir Jagadis Chandra Bose.

If such names and achievements as these come into the mind of a worker in one only of the many vast fields of science, we can form some slight idea of the *richness of India's* contribution to science as a whole. Thinking on this great contribution, we of the British Association congratulate you of the sister Association most heartedly, not only on the completion of your twenty-five years of existence, but even more on the wealth of harvest you have gathered in that twenty-five years.

ECONOMIC POLICY OF POPULAR MINISTRIES

By
Mr. P. R. SRINIVAS M.A.
Editor "Indian Finance"

WITH the assumption of office by the Congress Party, India is in a position to consider seriously a programme of economic reconstruction. Hitherto it was largely a matter of petitioning, or tendering advice, to a foreign government. Both, because of the lack of genuine enthusiasm for the welfare of the people, preferred to dwell on the difficulties. The institution of responsible government and, what is more, the success of a party which even in the days of its unlawful existence laboured hard for the poor has wrought the inevitable change. Hardly any one doubts the fact that, given a measure of freedom from political turmoil, the Congress ministries would make a sincere attempt at improving the economic well being of the people. There are, it is true, a few who are doubtful about the sincerity. The Socialists in the Congress only recently subjected [illegible] to severe criticism on the ground that [illegible] to support that economic reconstruction will be jeopardised by the partiality of the party in power for any sectional interests. The personnel of the Congress Party is so largely drawn from the middle or lower middle class that their sympathy with the people may be taken for granted. The Congress has come into power on the strength of an election programme which unequivocally put rural reconstruction in the forefront.

The practical wisdom behind the programme of the ministries is however, less indubitable. [illegible] country like India, with Provinces physically bigger than the territories of some of the great Powers, with the power over taxation and even otherwise over the purse in foreign hands, it would be no easy task to devise a scheme which will work. The essential features of a scheme, at once workable and adequate, make a somewhat forbidding list. To-day, the ministers have to reckon with the financial pundits who have of late developed an almost religious sense of taboo. They profess to abhor inflation, debate budgets and capital expenditure which may not be productive according to *their* calculations. And these capitalist mentors, ever suspicious of a too popular party, may run the Congress Party down if it attempts too much for the people. The experiences of the Labour Ministry in Britain, of M. Blum in France and Mr Roosevelt in the U.S.A. are an unmistakable warning. Finance, thus is a rock to steer clear of. This means not that economic progress can be achieved by pulpit orations, but that the programme should not rely for its success unduly on the capital market or even the budgetary fortunes of the Provincial Governments. Secondly, the ministers should aim at the development of what may be called an economic consciousness and the release of productive energies rather than the increase of the income of the people through the direct agency of the State. The problem in India is so vast and intricate that a sound start is far more important than what is generally understood by the comprehensive scheme.

To outline a concrete scheme is far from my purpose, if only because of the limitations of space. It would be more useful to clarify a few guiding principles from which practical policies can be directly and obviously deduced. A programme of economic reconstruction, it must never be forgotten, has inevitably both an economic and a political import. The former is quite obvious. But the latter fails to be perceived or is deliberately overlooked. In so far as any programme must lead to a redistribution of wealth or income, it is definitely political; and the authors of the programme must be prepared and make adequate provision for its political repercussions. To be conscious of the political import of an economic programme means either that the authors take care not to provoke the interests concerned to a dangerous militancy or that they are prepared, both politically and economically, for any opposition that might arise. This is not a matter of purely academic importance. Everywhere in India economic reconstruction will have to start with land tenure and agricultural indebtedness; and the Tenancy Bill in Bengal and the agitation against the Moratorium Bill in Madras have given us a foretaste of what is in store for the reformer. The debate in the Madras Assembly on the subsidy to the handloom weaver is, perhaps, another instance. It may be that in regard to the measures so far adopted—and they are all too few—no serious opposition need be apprehended. But as the programme will have to comprise a whole series of measures, the danger of distributing, perhaps unexpectedly, too powerful interests is ever present.

What then should be the guiding principle in regard to what I have called the political aspect of the economic programme?

I would say, "social justice, though the term does not convey all that is important in this context. Though it is taken from the vocabulary of socialist politicians, I attach to it a meaning, which is not, of course, different from the conventional connotation, but which, if I may say so, has a few peculiarities of a contextual significance. "Social justice" is an admittedly vague term, though today no one in the advanced nations of the world will deny that it denotes a fair wage, maintenance during unemployment, old age pensions and other reliefs which make such a large difference to the life of the workers. But in India where production of wealth pertains more to Nature than to man, and where it would be disastrous to the rich and poor alike to insist on any close relation between work and wealth, relief to the "worker" would smack more of generosity than "justice." But even of such generosity we have need. For, without it there is no chance of converting the ignorant and famished millions into intelligent and efficient workers in the farm and in the factory. Problems of distribution should be viewed, at any rate in the present, not in terms of traditional notions of proprietary rights nor even of the relative contribution of the various factors of production, but from the standpoint of productive efficiency.

It is only when the masses can be taught to put some zest into their lives, to regard material progress as both laudable and feasible and to recognise the avenues of productive activity which will in due course open out before them that we can move from the present position of degrading poverty. The pathetic contentment of the masses must be broken. And if a reduction of taxes or rents will work the miracle, who can say that it is socially inexpedient or unjust?

In the economic sphere, particularly the co-ordination of [illegible] not as justice due from society to individuals but from individual to society as a whole. So long as the Government is able to prove that the changes they propose will help to make the workers efficient in production, I think, even the most crass capitalist will [illegible] acquiesce in the reform, no matter what it may cost to himself.

On the economic side there are doubtless a number of considerations on which professional economists would be only too eager to expatiate as vital to success. They have fortunately been gagged at the moment by the circumstance that tariffs and currency—the two most fruitful sources of controversy—are to remain the control of the Provincial Governments. It would be absurd to raise the bogey of inflation or to warn the Provincial Ministries against treading that fatally easy path. Nor does it serve any purpose to discuss protectionism, its benefits or its dangers.

The essential thing is [illegible] economic planning for the Provincial Governments and economic planning for the Central Government must never be overlooked. It may be that no impressive progress can be made except by a powerful Federal Government [illegible] posts the Federal Constitution only in the spirit and not in the letter. And it is in this view unfortunate that some of the most vital reforms may fall through the Federal and the Provincial shoals. But as we are at the moment concerned with planning for each province, the only principle that is dangerous is [illegible] that of balance in the [illegible]. In its efforts to help particular sections and interests among the poor, the ministries are most likely to forget that any economic measure must be judged not by its direct gain but by its indirect harm. The repercussions are often more important from the standpoint of the national economy than the immediate effects. If, for instance, the handloom industry should be enabled to increase its output, care should be taken to expand demand so that the mills and the handloom will not go down alike under the effects of low prices. The market for the increased production is best created by taking measures to increase the income of the working classes. In fact, it is on the basis of a higher standard of life for the masses that India's national economy can at all make any progress. And the standard of life can improve only when they increase their work, both quantitatively and qualitatively. For my part, I believe that a very large part of their increase in prosperity in the future must depend on the barter of goods produced by and exchanged among the cultivators. The reclamation of waste lands and a greater use of [illegible] crops, better and more cattle, a larger output of milk product, of fish and vegetables, and of handwoven goods, and house-building—all these could be engineered by an enterprising government without appreciably disturbing the existing economic relations. And it is in this sense that I emphasise the importance of preserving balance in the national economy.

THE CIVILIZATION OF TO-DAY

By THE EDITOR

"Prabuddha Bharata"

(Concluded from last week)

NEEDLESS to say, the high-sounding suggestions, if followed to their logical conclusion, may prove a deterrent to the unbridled display of wild passions in the collective life of nations. But we doubt whether any outward pressure to prevent war without a corresponding mental turn over will be meaningless, as has hitherto been, unless it is accompanied by a spiritual training to open the vision of men to the glorious destiny of the soul. For man is not merely a political animal, but is a philosophical and religious being as well. The craving of the human heart for eternal peace and happiness cannot be silenced once for all by the acquisition of earthly glories and prosperity. There is something hidden in the innermost depths of the heart, which wants to break through all personal barriers and human limitations to visualize the supreme Reality. The realization of the highest Truth is the true measure of greatness in the life of an individual or of a race. For greatness is not a thing of kilometres or an extent in space. The true wealth of a man or a nation is the spiritual genius that shines and radiates, and unless and until this light of wisdom—the realization of the oneness of all being—is kindled in the human mind and it transfigures his entire personality, it would be vain to expect a healthy revolution in the existing relation between man and man, between nation and nation. In fact, the warring instincts of mankind cannot be set at rest without a universal seeping of the spiritual ideas into minds and hearts. And this the West must learn from the immortal teachings of the Vedanta, the sacred treasure-house of the accumulated wisdom of the ancient seers of India. Rightly has Sir Francis Younghusband said in the *New York Times Magazine* from his personal experience, "We Westerners may have to put away our airs of superiority and and recognise that, if India has much to learn from us in the way of scientific progress, mechanical inventions, big business and the art of Government, we have much to learn from her in just those things of the spirit which we sadly need to possess. Like bees in search of honey in flowers, we must go to them and not expect them to come to us."

IV

India stands before the world as a living embodiment of spiritual culture. In spite of manifold vicissitudes in the the sphere of her political life, she has never forgotten the paramount theme of her life—the cult of the spirit. So has the illustrious Swami Vivekananda declared, "Here in this blessed land, the foundation, the backbone, the life-centre is religion and religion alone. Let others talk of politics, of the glory of an empire of immense wealth poured in by trade, of the power and speed of commercialism, of the glorious foundation of physical liberty, but these the Hindu mind does not understand and does not want to understand. Touch him on spirituality, on God, on the soul, on the Infinite, on spiritual freedom, and I assure you, the lowest peasant in India is better informed on these subjects than many so-called philosopher in other lands. This is the *raison d'etre*, the reason why this nation should live on, in spite of hundreds of years of persecution, in spite of nearly a thousand years of foreign rule and foreign oppression." Materialism and all its progenies," he added, "will come to an end by materialistic forces when they attempt to conquer armies only multiply and makes brutes of humanity. Spirituality must conquer the West." No truer words have ever been spoken with such a forecasting vision of possibilities. The very foundation of Western civilisation has been rudely shaken. It has been tried many a time and found wanting. It is time that the spiritual idealism of the East is accepted as the guiding factor in the social and political aspirations and movements of Western nations. There is no other way to unravel the tangled skein of modern problems of international life.

The oneness of being and the infinitude of soul, which is the sanction of all morality and the basis of universal brotherhood, must form the cornerstone of the philosophical system of the West as it has done in the East from time to time immemorial. The supermen of all climes must stand shoulder to shoulder in defence of their national prejudices and cast their eyes beyond the frontiers of their own countries on the cultural and spiritual glories of their neighbours. Unless such a breadth of outlook and universality of spirit is attained, no earthly machinery, however strong, would be able to put an effective curb upon the diabolical instincts of human nature and save *the civilization of to-day* from an impending shipwreck. "The whole of Western civilization will crumble to pieces in the next fifteen years if there is no spiritual foundation. You will find that the very centre from which such ideas as government by force sprang up are the very first centres to degrade and degenerate and crumble to pieces. And what will save Europe is the religion of the Upanishads," so did Swami Vivekananda prophesy about forty years ago. And the world knows how his prophetic words are going to be fulfilled before its very eyes.

Standing firm on the eternal wisdom of her saints and sages India calls to-day the militant nations of the world to the cult of the spirit and to fight the malignant forces of materialism that are working havoc in the domain of human thought and culture. It is only in this sublime idealism of spirit that humanity will find the fulfilment of its noblest aspirations and the realization of the democratic dreams of a world federation and universal peace.

ORIGINAL CORRESPONDENCE

THAT NON-EUROPEAN FRONT

To The Editor "Indian Opinion"

SIR,—Mr. J. H. Hofmeyr, very aptly reminded Indians of the reception given to Sir Raza Ali in Johannesburg, that the Indians are heading for dangerous ground by thinking of a non-European front. Is it that this was kindly meant? or is there a lurking fear in the mind of Mr. Hofmeyr? When people begin to feel the same pain, the same sorrows, difficulties, the same tyrannical conditions, they will themselves think of a common stand against a common enemy.

It is not the Indian alone who suffers hardships, but what of the Coloured and the Bantu who slaves on the mines? If one were to walk up the streets, go to the beach, the Railway Station, one is at once reminded that he should not be existing, and that he is obnoxious.

Immediately the European fancies a plot of land, they declare it a slum area, or as they are doing in Port Elizabeth and other parts, call it the Slum elimination scheme, and thus do away with the non Whites.

Things in the world seem to be moving fast these days when European nations are speeding up armaments, when oriental powers are awakening after years of slumber, when India too is keen about managing her own affairs in her own way. In these days of uncertainty if the British Empire wishes to exist, then the policy of the various Governments come to for a drastic change where non-Europeans are concerned. I have only just arrived from an extensive tour of the Cape Province, and the position of the Coloured people is over too bright.

Mr. L. W. Ritch, in your issue of February 11, asks Mr Hofmeyr some interesting questions.

Using Mr. Ritch's own words: "Mr. Hofmeyr surely cannot fail to realize that even the strangest of bed-fellows will co-operate to correct a calamity that effects them all similarly!"

I do believe, Mr. Editor, that the leaders of all shades of non-European thought have a common working ground along constitutional lines for the betterment of our fellow human beings. In Capetown such a move is already a reality. I am referring to the "National Liberation League of South Africa" with offices in Capetown.

The president of this institution is Dr Gool. The League embraces all non-Europeans. Such a move should be started in all parts of this sub-continent.

I am,
S. PATHRAY,
(Psychologist and Lecturer).

SHRI VAITHINATHA EASVARUR TEMPLE

AT the special general meeting of the above Temple held on the Temple grounds, Umgeni Road, on Sunday last, at which a representative gathering was present, Messrs. V. M. M. Achary and V. Muthoo Pillay were elected as Trustees of the Temple vice Messrs. K. K. Pillay and M. N. Pillay both of whom are deceased. The meeting was presided over by Mr. P. Abboy Naidoo, the chairman of the Committee.

Prior to the election of the Trustees, the congregation discussed and passed several amendments and additions to the constitution of the Temple. Discussion was very keen on some of the clauses.

The election of the Trustees brought forth several nominations, but Messrs. Abboy and Muthoo Pillay received the greater support of the meeting. The newly elected trustees and the chairman were garlanded by Mr S. B Pather and wished every success.

Mr Ramdas Gandhi, who was garlanded and welcomed, in a short speech in Hindi thanked the meeting for the welcome and said that it gave him happiness to see that in these hard days of absolute materialism there were young and old amongst us who yet believed in the moral value of temples and therefore in God.

The meeting which started at 10.30 a.m. in the morning concluded at 5.30 p.m. with a vote of thanks to the chair.

WANTED

A Teacher at Bank Station, Transvaal, to teach Arabic, Persian and Urdu languages.

Applicant must state his qualifications and past experience. Boarding and lodging is free, state salary required.

Communicate to the Secretary.

Indian Benefit Society,
P.O Box 9, Bank Station, Transvaal.

Things In General

Asiatic Tenure Of Land

THE terms of reference of the Asiatic Land Commission appointed by the Government, under the chairmanship of Mr. Justice Murray, are officially announced. The other members of the commission are Mr. Henry Britten, a former Chief Magistrate of Pretoria and Johannesburg, and Mr. Sinaroi Smit, a prominent farmer of the Bethal district. Their reference is ... to enquire into and report whether, and to what extent, the letter and spirit of any law restricting or prohibiting the ownership, use of occupation by Asiatics of land is being evaded, and to make recommendation in regard thereto. The foregoing terms of reference shall not apply to proclaimed land under the Precious and Base Metals Act or [illegible] from time to time, to the extent to which the land dealt with by the report of the Transvaal Asiatic Land Tenure Act Commission appointed on October 4, 1932.

Port Elizabeth Indian Congress

The undermentioned following cable was sent by the hon. secretary, Mr. C. E. Pillay, of the Cape Indian Congress (Port Elizabeth Branch), on February 18, to the president of the Indian National Congress: "Long live the Mahatma. Port Elizabeth Indian Congress pray fifty-first annual Session Indian National Congress success in its deliberations to liberate and emancipate from vassalage and serfdom Indians within and overseas. Deeply deplore unwarranted interference in workings of Congress Ministries. Strongly support all action taken by Congress. Imperial domination and subjection must end. Avert constitutional crisis. Garbled version of Press likely encourage alarmist view. Trust political sagacity of Mahatma."

Mixed Marriage Inquiry

The Government has appointed the following as members of the commission to investigate and report upon the question of mixed marriages in the Union between Europeans and non-Europeans: Mr. Charles William de Villiers, K.C. (chairman), Professor Raymond William Wilcocks, Advocate Clarence Pieter Brink, Mrs. Mabel Katherine Malherbe, M.P., and Mrs. Nellie Brown Spilhaus, M.P.C. The commission is to determine whether such marriages (1) are on the increase and (2) are sufficiently numerous to be seriously detrimental to the welfare of the Union and future composition of the population; and to recommend whether it is necessary that any further steps should be taken to discourage such marriages.

Shree Gopallal Hindu Temple

The annual Sivaratri Festival will be celebrated at Shree Gopallal Hindu Temple, Verulam, on Monday, February 28. All Hindus are kindly invited to attend. Ceremonies will punctually commence at 7 a.m. on Monday morning.

Riverside Indians' Protest

A general meeting of the residents of the Riverside district, which was declared a Slum area, was held at Riverside Road on Sunday, February 6, when the following resolutions were unanimously adopted:—Resolutions: (1) That the residents of Riverside strongly protest against the City Council ordering all houses to be demolished before the end of May, 1938. (2) That the residents of the Riverside district declared ... claims do hereby most respectfully appeal to the City Council to grant an extension of time for a further six months in order to carry out repairs to these houses, as proposed by the Medical Officer of Health. The residents of this area earn very little, to carry out the repairs by the end of May, 1938. We feel that if time is extended to the end of the year we shall be able to carry out the repairs. (3) That the tenants in this slum area of Riverside are poverty stricken people earning insufficient pay with large family and children strongly appeal for better housing in districts proposed by the City Council before their present houses are demolished. We therefore suggest that the City Council extend the time of notice for evacuation, indefinitely, until such time when the City Council is ready to provide houses for the residents. (4) That the City Council be asked to inform the committee of this district of any housing scheme that they may suggest.

Durban Indian Women's Association

The secretary of the Durban Indian Women's Association acknowledges with with thanks the following donations for their bazaar:—Durban Turf Club, £10; Ackermans Ltd., 10s. 6d.; Mrs. Scott Mc Nab, 10s.; per Mrs. Nundoo, £2 7s. 6d.; Mrs. E. A. Benson, £1; Mrs. R. R. Chetty, 5s.; Mr. J. Joseph, 2s. 6d.; Lever Bros., 1 case soap; Tongaat, 1 case Tongaat Special; Hind Bros., 1 parcel Kilfa Brown Tea; Natal Estates, 1 pocket sugar; Simplex Factory, 1 wall mirror; Kajee Bros., £1 7s. G.I. goods, Bombay Bazar, brass; Durban's Favourite Store, brass; Durban Confectionery Works, sweets; per Mrs. Nundoo, grocery and toys; Shaik Hamid 10lbs. rice; M. A. Motala, socks and ties; Ray Bros., 1 gross balloons; A. I. Kajee, cakes and minerals; K. Parumaly, minerals; Springfield Farmers Association, vegetables; Indian flower-sellers, flowers; 2 market stall-holders, mealies; Dee the Hatter, toys; Miss Lawrence, dresses; Mrs. Ismail, cakes; Mrs. Jhavery, cakes; Mrs. Lawrence, cakes and scones; per Mrs. A. D. ... goods; Miss S. Lawrence, [illegible] Durbell Crescent School, sundries; Union Flour Mills, 1 case Semolian.

Ntamia Muslim Society

The council meeting of the Ntamia Muslim Society (Mariannhill) ... will be held at the secretary's office, ... Stirling Street, on Monday February ... at 7 p.m. It is earnestly requested that councillors will make a point of attending same without fail. The agenda is Minutes, correspondence and general.

Revolutionising Air Travel

Great air liners, carrying 100 passengers each at a speed of 300 miles per hour at a height of nearly ... miles over the ocean, is the vision of future travel that Col. Lindbergh has taken back to the United States after his stay in England. Col. Lindbergh, as Chairman of the Technical Committee of Pan-American Airways, has called for tenders for the construction of a maximum of 24 ocean air liners to be known as "Yankee Clippers." The estimated cost of each plane is £200,000. These liners will have luxurious state-room accommodation. They will carry 100 passengers each and a crew of 16 with a range of 5,000 miles non-stop. Their cruising speed must range from 200 miles per hour at sea level to 300 miles at an altitude of 20000 feet.

Hill View Government-Aided Indian School

The hon. treasurer, Mr. ... acknowledges with thanks the following donations towards the above School Building ... contributions should be sent to the ... Hill View Indian School, P.O. Sydenham.

Clark Estate, Messrs. M. Mungra Moodley, £6; S. Moothoosamy ... Moodley, £5; M. Sunnich ... Bros., £5 5s.; M. Range ... K. Moses, £1 1s.; ... Jhavery, 10s.; Sookdeo ... £2 2s.; M. Moonsamy Moodley, £10; M. Ramasamy Moodley, £10; Vanden Informal, £3 10s.; K. Kamal, 10s.; K. Coonarasamy Moodley, £5; K. Moonsamy Moodley, £1 1s.; A. Dattatreya & Sons, £2; M. Munsamy Reddy, £10 10s.; K. Vencatasamy Mudaly, £5; M. Govindasamy ... [illegible] Clergy, £5; Rangaswamy ... (Old Hostel ...); Chinnasamy Naicker, ... M. I. Gounden, ... £5; and P. S. Thambiran, ... Take ...

India Letter

(News Culled From Indian Papers)

Amendment Of India Act Inevitable?

THE *Hindu* (Madras) considers that an amendment of the Government of India Act is inevitable. The paper adds that the nine months, in which the Act has been in force, have revealed certain defects, and [illegible] and the amending bill is expected to deal with these. However no major issue is expected to be raised by the amending bill.

Trouble In Lahore College Again

Over 200 students including 8 girl students of the Dyanand Ayurvedic College have again gone on strike. The immediate reason for the same being the Principal's refusal to grant permission to hold a [illegible] meeting on the death of Shrimati Parvati Devi, M.L.A.

Wiping Out Corruption From Public Services

Sheikh Abdul Majid, the Parliamentary Secretary to the Premier has established a Public Grievances Bureau at the Secretariat Buildings in Karachi thus implementing a resolution of the Democratic Coalition Party. Sheikh Abdul Majid in a statement to the press says 2,000 workers are required for vigilance work in connection with the eradication of corruption from public services and that he further proposes to open bureaus and branches in the villages throughout Sind.

Congress Success In Civil Elections

Congress has gained phenomenal success in the Taran Municipal Committee in Lahore. The Committee has a membership of 9+2 nominated and 7 elected. In the current general election five Congress candidates have been elected unopposed, while the sixth candidate who has also been returned unopposed with no party label has signed the Congress pledge. Thus out of seven elected seats six have been captured by the Congress. The seventh seat is also being contested by the Congress.

Welfare Of Ex-Convicts

With the chief object of looking after prisoners when they are released from jails and to prevent them from reverting to crime, Nizam's Government at Hyderabad has sanctioned a scheme for the establishment of Prisoners' Aid Societies. [illegible] F. Hallins, Director General District Police is to be congratulated for taking initiative in the matter. According to the scheme the District Officers have been asked to take immediate steps to set up committees composed of non-officials to devise methods for the welfare of ex-convicts. It is now learnt that District Officers have already started organising Societies in the district and Taluk headquarters. Superintendents of Jails have been ordered to supply monthly lists of convicts about to be released to the District Collector, who, as President of the Committee, shall take necessary steps to get in touch with these ex-convicts released from Jails and to provide means for their livelihood.

Tagore's New Book

"Pranthik" is the title of a new book of Bengali Poems by Poet Tagore just published by Visva Bharati. Most of the poems, which are in blank verse, have been composed after the Poet's recent serious illness. He has expressed in them his intuitive experiences during the period of his illness. In the last poem composed on last birthday, the Poet gives an inspired message to humanity on the tragedy of the world today. The first edition of the Poet's Science Reader entitled 'Visva Parichaya' having been exhausted in three months, a second edition which has been thoroughly revised and rewritten by the Poet will come out in a few days.

B. W. CANEY
— Jeweller —
366 West Street, Durban
For best value in Jewellery & Watches of all makes

An Unworthy Act

An attempt was made to export cloves via Aden and a consignment of 50 packages of cloves were shipped from Aden to Bombay by Mogul Line Steamer "Akbar." In view, however, of the fact that there is prevalent a strong feeling that cloves should not be brought into Bombay and as that was represented to the Managing Agent, it has been arranged by the Managing Agents, Messrs. Turner Morrison & Co., Ltd., that the said consignment should not be landed.

Trade Pact With India

Sir Zafrullah Khan, commerce member of the Viceroy's Executive Council, has resumed his discussions with the Board of Trade on the negotiations of a new trade agreement with India in replacement of the Ottawa Pact of 1932. The discussions he had with official advisers and with Sir Government colleagues at New Delhi before returning to Great Britain some 12 days ago have done much to clarify the position, and it is understood that progress is now being made towards a settlement of this outstanding question.

Khadi Purchases By C. P. Governor's Wife

Lady Gowan, wife of Sir Hyde Gowan, Governor of the Central Provinces and Berar, has taken to the use of khadi. Recently she invited an organiser of the Nagpur Khadi Bhandar to Government House and asked for patterns of different kinds of coloured and printed Khadi being shown to her and purchased khadi worth Rs. 60 for her three dresses. It will be recalled that the Premier Dr. Khare in July last presented two khadi suits to Sir Hyde Gowan, one of which his Excellency wore at a Cabinet meeting.

"Vande Mataram" In Colours

"Vande Mataram in colours" is the latest production of P. S. Ramachandra Rao, the well-known artist and cartoonist. The conception of the picture is good. The background is the National Flag of India with Bharat Mata in centre clothed in tri-colour [illegible] the countries adorning her breathe the tri-colour atmosphere. On the Flag are departed leaders like Lokmanya Tilak, Lala Lajpatrai, Pandit Motilal Nehru, Dr. Ansari, Swami Shraddhanand, C. R. Das, Vithalbhai Patel and Babu Surendranath Banerjea. At the feet of Bharat Mata are front rank leaders of the Congress today [illegible] in their hands ready to [illegible] sharpest and best at her feet. The [illegible] reproductions are quite good and the printing is of a high quality.

Test Cricket In India

Tennyson's eleven had a bad time when the fourth and final unofficial test match with the All-India team was [illegible] continued. All India took their overnight first innings score of 251 for eight to 305 (Vinoo Mankad 513; Pope five for [illegible]) and then the Englishmen commenced their first innings. Nobody could stand up to the bowling for long, and it was all the batsmen could do to keep the innings going until stumps were drawn, when Tennyson's side had lost nine wickets for only 84 runs.

The Sporting World

County Indian Football Association

At the ninth annual general meeting of the County Indian Football Association held at Sea View on February 6, the undermentioned officials were elected for the ensuing year:—Patron: Mr. P. D. Naicker; President: Mr. K. Subramoney; vice-presidents: Messrs. V. Reddy, D. C. Moodley, P. S. Reddy, S. J. Maharaj, P. Nullah, G. Naidoo and N. C. Naidoo; hon. record clerk and treasurer: Mr. M. J. S. Naidoo; hon. auditor: Mr. N. Sathiahum; hon. secretary: Mr. J. Naidoo.

Mayville District Indian Football Association

The annual general meeting of the Mayville District Indian Football Association (Sunday League), was held on Wednesday, February 16, at Kajitlal's Bioscope, Durban, in the absence of the president, Mr. E. M. Olsin presided. Six senior clubs were affiliated last season and at this meeting one new club applied for affiliation and was accepted. It is expected that a few more clubs will join. The meeting agreed that the headmasters of the schools be approached with a view to encouraging sports for the juveniles. The following were elected for the season, 1938:—Patrons: Messrs. Sorbjee Rustomjee and K. Baijnath; Presidents: Mr. K. M. Govender; vice-presidents: Messrs. E. Sheikon, H. Kajee, R. Mahaboer, S. P. Pillay, A. O. Hayath, I. Raman and R. Lutchman; hon. secretary: Mr. V. S. Vadival Pillay; hon. treasurer: Mr. Jack Nielsen; hon. record clerk: Mr. R. Lutchman; hon. auditor: Mr. R. M. Chetty. New clubs desiring to affiliate are requested to communicate with the hon. secretary, Mr. V. S. Vadival Pillay, Madeline Buildings, Baker Street, Durban.

South End Hindu Cricket Club (Port Elizabeth)

The above team met the Uitenhage team in the final for the Bhikha Kalan's knock-out cup at Uitenhage on Sunday February 6. Both sides were out to low scores, and it was the bowlers' day out on the wet wicket. The scores were:—Uitenhage 1st innings: 30, T. Makan 7 wickets for 19; South End 1st innings: 28, T. B. Kara 4 wickets for 10. Uitenhage 2nd innings: 19, N. Dauley 4 wickets for 6; South End 2nd innings: 13, M. K. Kara 8 wickets for 10. The match thus concluded leaving Uitenhage winners by 8 runs, and annexing the B. Kalan's Cup.

All-Out Wrestling In India

In an all-in wrestling match in Bombay, both men were simultaneously counted out and the match was given as a draw. The battlers were Harbans Singh, the "Indian killer," and von Kraemer, the "German gorilla." For nearly two rounds the spectators were treated to a grand display of kicks, bites, punches and some neat though heavy-weight acrobatics. Von Kraemer objected when Singh bit him, but the referee thought it didn't matter. Both men got angry in the second round. Singh knocked the German down three times, and in the battle that followed both men fell clean through the ropes and lay side by side while the referee counted them out. They came to their dressing-rooms after medical treatment. Both had concussion.

By "Rambler"

Natal University College

Courses For Non-Europeans

Classes leading to the B.A. degree will be held at Sastri College, Durban, on Friday evenings and Saturday mornings beginning on Friday, March 4th, 1938.

Fees per half-year	£7 10 0
Fee for separate class per half-year	£3 10 0

The Adviser to Non-European students will attend at Sastri College to interview and enrol students from 9-11.30 a.m., on Saturday, February 26th, from 4-6 p.m. on Tuesday March 1st and on Thursday March 3rd, and at other times by appointment.

These classes may also be attended with the consent of the lecturer by non-matriculated persons who desire to extend their general education.

Loans (repayable after graduation) may be arranged.

Wedding

On Saturday last at the residence of Mr. B. A. Maghraji, Miss Rajwathi Devi, second daughter of Mr. and Mrs. B. A. Maghraji, was married to Mr. M. R. Varma, eldest son of Mr. Raghoobeer Varma and headmaster of the Tinkomanie Indian School. A large number was present, which numbered over 300. The officiating priest was Swami Bhawani Dayal. The usual marriage ceremony concluded at 7.30 p.m., after which, congratulatory speeches were made by the following:—Dr. H. M. Kenta, Messrs. J. W. Godfrey, E. Reim, V. Lawrence, R. M. Maharaj, R. Singh, S. J. Randeria, P. R. Pather, Satya Deva, A. E. Shaik, G. Raghoobeer Varma, B. A. Maghraji and many others. The Arya Samaji Mandal, Messrs. Lalbahdur Nanoo and Dayrat Singh have made. The happy couple were the recipients of many costly and valuable gifts from Europeans, Indians and relatives. Numerous congratulatory telegrams were received. After the wedding the guests were invited to a sumptuous dinner by the bride's parents.

Social And Personal

Mr. A. H. Allam, who, together with Mr. G. E. Pillay, was instrumental in bringing about an amicable settlement within the ranks of the Port Elizabeth branch of the Cape Indian Congress, sailed for India, in the *S. S. Karoma*, last month. During his short stay in Port Elizabeth, Mr. Allam sacrificed much of his time to the public work in alleviating the distress of his countrymen. Through his departure the Port Elizabeth Indian Congress loses an admirable lieutenant and a wise counsellor.

Obituary

Over 500 relatives and friends from all parts of the province attended the funeral recently, of Mr. Ramsarran Mawalall, of 27 Pine Road, Rossburgh, Durban, brother-in-law of Mr. R. Ramcharran, of Maritzburg, and cousin of Messrs. Prowlall Bros., of Mayville, Durban. The remains of the deceased were cremated at the Gale Manor Indian crematorium, Durban, where the service was conducted according to Vedic rites, by Messrs. Sewlath, president of the Gale Manor Arya Samaj, and Satya Bhooshan, of Durban. He was highly respected by all sections of the Indian community. Formerly he was a well-known soccer player, and played for Springbok Football Club for a number of years, and also took part in many important matches for Durban and District. He leaves a widow, an aged mother and seven children. Messrs. D. S. Maghraji, Ameen, Dawlath and T. L. Nanoo paid tributes to the late Mr. Mawalall at the crematorium. Numerous letters and telegrams of sympathy, and wreaths were sent from all parts of Natal.

Thanks

Mr. Vayanjie Jain, treasurer of the Verulam Temple Cricket Club, wishes to thank all the people who made contributions towards the funeral expenses of the late K. Govindasamy, one of the members of the Verulam Temple C.C., who died recently in the Dondue-Waschbank accident. Mr. Jain, in particular, thanks Messrs R. Choonilall, S. K. Maharaj, Jata Jeewa, M. K. Maistry and Chinniah Moonsamy (Dick), of Verulam, who have rendered valuable services.

PRABUDDHA BHARATA

OR

AWAKENED INDIA

A high class English monthly conducted by the Ramakrishna Order. It is devoted to Universal Religion, Indian Culture, Education, Art and other topics of international interest.

41st year from 1937

Annual Subscription: Inland Rs. 4, Foreign 11 Shillings.

Teachings Of Sri Ramakrishna

Edited by Sister Nivedita. An invaluable practical guide for those who earnestly seek for God.

Altar Flowers

A collection of Hymns and Devotional Songs. Useful for prayers and Parayanam.

Beautiful pocket size.

The Religion & Philosophy Of The Gita

(By Swami Shivanandaji)

Thought-provoking discourses bringing out the inner significance of the teachings contained in each chapter of the Gita showing their practical value in modern life.

Message Of Our Master

Spiritual Talks

Apply for a complete Catalogue:

The Manager, ADVAITA ASHRAMA,

4, Wellington Lane, Calcutta, India.

EARNING POWER SENT TO YOU BY POST

You can have a College training in almost any career for a few shillings monthly.

STUDY AT HOME IN YOUR SPARE TIME.

HOW TO STUDY

IT IS THE PERSONAL TOUCH WHICH COUNTS IN POSTAL TUITION

THE BENNETT COLLEGE Ltd., (Sheffield).

232, Grey Street, Durban

"RESISTO"

Ready Mixed Paint was recently supplied on a year's Government Contract.

A Painter writes:—"I have used "Resisto" for years with excellent results."

Agents for Tongaat and District:

GANDHI & Co.,

TONGAAT.

Books for sale.

NOTE.—Remittance should accompany order. V.P. ORDERS will not receive attention. Postal Orders to be made to "Indian Opinion" at Phœnix. Postage Free on all books.

The Story of Ramayana ... 6d.

J. C. BOSE.—His discoveries and writings with a biographical sketch and portrait ... 5s.

EMINENT MUSSALMANS—

Contents: Sir Syed Ahmed, Nawab Mohsin-ul-Mulk, Nawab Viqar-ul-Mulk, Syed Mahmood, Syed Ameer Ali, The Aga Khan, Sir Muhammad Shafi, Hakim Ajmal Khan, Hasan Imam, Ajmal Khan, Sir Muhammad Habibullah, Dr. Ansari, Ahmed Khan, Syed Hussain Bilgrami, Dr. Shah Din, Sir Muhammad Iqbal, Sir Mutuza Baig, Sir Habibullah, Sir Abbas Ali Baig, Hasrat, Sir Abdur Rahim, M. Hedayat and the Ali Brothers.

Price ... ... 5s.

ON KHADDAR—

(By Dr. PATTABHI SITARAMAYYA)

In this handy book, Dr. Pattabhi Sitaramayya traces the causes that led to the destruction of many ancient crafts and industries in India. He illustrates by facts and figures the great wrongs that the country was made by the step Mahatma Gandhi took by making the question of Khaddar as to the pictorial of the plank in the Congress platform.

Price 1s. 3d.

SAKUNTALA—

By Kavalu Sathianathan, M.A. A great version in English of Kalidasa's drama.

Price ... 1s. 3d.

ESSAYS ON INDIAN ECONOMY—By Mahadev Govind Ranade. Price ... 4s. 6d.

ESSAYS ON INDIAN ART, INDUSTRY AND EDUCATION.—By E. B. Havell. Price ... ... 3s.

INDIAN INDUSTRIAL AND ECONOMIC PROBLEMS.—By V. G. Kale. ... Price ... ... 4s.

Congress Jubilee Albums

An artistic Jubilee Album containing the photos of all Congress Presidents from 1885 to 1935. The photoes have been done in three colours with smart decorative borders. The best available pictures of the Congress Presidents have been chosen for the colour printing.

Price: 2s. 6d.

To Be Had From:—

"INDIAN OPINION,"

Phœnix, Natal.

The History Of The Indian National Congress

(1885—1935)

In Khaddar binding with over thousand pages. It contains the photos of all the past Presidents.

Price: 6 Shillings

Obtainable from:—

The Manager,

'INDIAN OPINION'

Phœnix, Natal.

CHOONILALL BROS.

THE NOTED INDIAN "SARRI HOUSE IN SOUTH AFRICA."

141, GREY STREET, DURBAN.

Branches
[illegible] 149 and 19, West [illegible]
VERULAM
GARAGE AND SERVICE STATION
[illegible] Street [illegible]
VOLKSRUST

Cables and Tel Add
"Anvadoso"
Phone [illegible]
[illegible] 2181 Box
Durban
[illegible] Verulam

ARRIVING BY EVERY MAIL FROM INDIA AND JAPAN

BENARES SARRIES WITH HAND WORK AND PURE GOLD BORDER, BUTTEDAR BENARES SARRIES IN SEVERAL SHADES
Price from 60/-, 35/-, 105/ & up to £40.
TO LATEST FROM BENARES DELI

EMBROIDERED SARRIES 25/ 3/ & up

PRINTED VARIOUS TINTS SARRIES from 12/6, 17/ & upwards

EMBROIDERY BORDER AND CHOLIS From 3/6 yd. 42 in & [illegible] in width

LATEST DESIGN SARRIE CLOTH 1 in width from 1/6 yd 1/9, 4/ & up

GEORGETTE SARRIES LATEST ARRIVAL price from 25/-, 30/-, 45/ & up

LATEST BLOUSES TO MATCH SARRIES price from 14/6 17/6 & upwards

ZARI WORK SILK SARRIES IN ALL SHADES from [illegible] & upwards

THE NOTED INDIAN SARRI HOUSE IN SOUTH AFRICA.

SUITABLE FOR WEDDING GIFTS

Dinnerware Vases Lamp Bowls Jardin Engraved Trays and Various other Lines
At Special Reduced Prices

Harmoniums Tablas, Gramophone, Records & Musical instruments At Rock Bottom Prices

Indian Confectionery Indian Groceries At Wholesale Reduced Prices.

Midwest Radio & Radio Gram from £15, £45, £35, £45 & up

Marble Taj Mahal
from 12/6, 17/6, 25/6 45/
Suitable for Xmas Presents.

Write for sample and price list Particulars

ચુનીલાલ બ્રધર્સ

દક્ષિણ આફ્રિકાનું જાણીતું સાડીઓનું ગૃહ

૧૪૧ ગ્રે સ્ટ્રીટ, ડરબન.

બ્રાંચો
૫૭ અને ૬૦ વીક્સ સ્ટ્રીટ
વેરૂલમ.

અગાઉ સાડીઓ મોકલ્યા બેજર તેવાલીકાઓએ આવે
બી. પી. ડરબન.
૧૦, બી સ્ટ્રીટ, જુહાનિસ.

ગરાજ અને સર્વિસ સ્ટેશન
૭ મોરા સ્ટ્રીટ અને ૧૩ વીક્સ સ્ટ્રીટ
વેરૂલમ.

ફરેદ સ્ટીમરમાં જાપાન તથા હિંદથી આવે છે
અનારસની પ્રખ્યાત બાન સાડી, ગરાજ અલબાનની બુટીદાર
સાડીઓ શી. ૬૦, શી. ૮૫, શી. ૧૦૫ થી લઇને પા. ૨૪ સુધીની
અનારસથી લેટેસ્ટ આવેલી છે.

ડ્રેસમ કાપડી સાડીઓ શી. ૨૫ અને શી. ૩૫ થી ઉપર
બાલબાની બોર્ડરવાળી સાડીઓ
શી. ૧૨–૬ અને [illegible] ૧૭–૬ થી ઉપર

ડ્રેસમનું કેપ–ટીઓનાની [illegible] ૪૨ ઇંચ પહોળું કાપ ઉપર પડે.

સાડીને મેચ પડતાં બ્લાઉઝ શી. ૧૨–૬, શી. ૧૭–૬ અને તેથી ઉપર.

દરેક રંગની જરી કામવાળી રેશમી સાડીઓ શી. ૫૫, [illegible] ૭૫, શી. ૧૨૫ અને તેથી ઉપર.

ઝારગેટીબિયા, તમલા ગાઉનેકેબા, રેશમી અને બીજાં બાફ્ટ ના આકારમાં મોજા બાંધે.

દરેક બાબતું ગ્રાહકોનું, ગ્રાહકની મરજીના દેસર્વીસ આપે.

બાઇસેકલ રેડીમેડ અને રેડીમેડ બાઇસ
બાર પી. ૧૫, પા ૨૫, પા ૩૫, પા. ૪૫ અને તેથી ઉપર

હોસ્ટમસના ગ્રેજ્યુએટને ખાસ બારસના બાજ મળશે
બાર શી. ૧૨–૬, શી. ૧૭–૬, શી. ૨૭–૬, શી. ૪૫.

ઇન્ડિયન ઓપિનિયન.

મહાત્મા ગાંધીજીના હાથે
સને ૧૯૦૩માં સ્થાપિત.

પુસ્તક ૩૬ મું. ફીનીક્સ, શનિવાર, તારીખ ૨૫ ફેબ્રુઆરી ૧૯૩૮ અંક—૯.

"ઇન્ડિયન ઓપિનિયન"
શનિવાર, તા. ૨૫ ફેબ્રુઆરી ૧૯૩૮.

હિંદીની કેળવણી

નાતાલમાં બાળકોને કેળવણી આપવાનું ધોરણ કેવું છે તે ઉપર તપાસ કરવા માટે જે કમીશન નીમવામાં આવ્યું હતું તેનો રીપોર્ટ આ અઠવાડીયામાં અખબાર પાડવામાં આવ્યો છે.

હીંદીઓની કેળવણી વિષે આ કમીશને બહુ ઝીણવટ ભરી કરેલી છે અને તે ઉપરથી તેણે કરેલી ભલામણો ઉપર ઉંડો વિચાર કરવાની જરૂર છે. કમીશને ઘણા આંકડાઓ ભેગા કર્યા છે તે ઉપરથી જણાય છે કે ૧૯૩૭ ની આખરે ૧૯૬૬ના આંકામાં ૧૩૦ ટકાનો વધારો નિશાળોમાં જતા હીંદી બાળકોની સંખ્યામાં થયો છે. અને તેમને કેળવવાના ખર્ચમાં તેટલામાં ૧૪૧ ટકા જેટલો થયો છે. સંખ્યામાં આટલો બધો વધારો કમીશનના આંકડા બતાવે છે તેથી આપણે ભૂલાવામાં પડી જઈએ એવો સંભવ છે. નિશાળે જવાને જરા લાયક ઉમરના હીંદી વિદ્યાર્થીઓની સંખ્યા ૪૦,૦૦૦ની છે તેમાંથી માત્ર ૨૧,૩૫૬ હીંદી બાળકે જ કેળવણી લઈ શકે છે. આટલા બધા હીંદી બાળકો બાકીનાને લાભ નથી લઈ શકતા તેનું કારણ શું? કમીશન તે બાબતમાં શું કહે છે તે જોઈએ. "અમને જોવા પુરાવા આપવામાં આવ્યા છે કે બધી નિશાળો ભરાયલી રહે છે અને દરેક નિશાળમાં વધારે સંખ્યાની જરૂર ના હોવાથી મળતા બાળકોને દાખલ કરવાની ના પાડવી પડે છે. હકીકત એ છે કે બધા હીંદી બાળકોને ભણાવવા જોઇતી નિશાળોની સંખ્યા કરતાં ઓછી જોઇએ અને શિક્ષકો વધારવા જોઇએ. આ ઉપરથી જોઈ શકાશે કે છેલ્લા નવ વરસમાં વિદ્યાર્થીઓની સંખ્યા મા વધારો થયો છે પણ ભણવા લાયકની ઉમરના બાકી કોની સંખ્યાનો અંદાજ બરાબર કેળવણી લઈ શકે છે. હવે નિશાળોનો હાજરી ના કોલમોમાં ૬૦ ટકા તો બાળકોની હાજરી છે. કન્યાઓની કેળવણી આછી છે તેના કારણો પણ તપાસવા જોઇએ. એક તો એ છે કે હીંદીઓ ઘણાં ગરીબ છે. કમીશને પોતેજ તપાસ કરીને જાહેર કર્યું છે કે હીંદીની માથાદીઠ આવક પણ પાઉંડની ગણાય. હીંદીઓ આટલી નાની આવકવાળા હોઇ પોતાના બધાં બાળકોને નિશાળે નથી મોકલી શકતાં. તેમને માટે કપડાં, નિશાળ ફી અને ચોપડીઓ ઉપર ખર્ચ કરવાની તેમનામાં શક્તિ હોતી નથી. આખરે સહન કરવું પડે છે છોકરીઓને. બીજું કારણ એ છે કે ત્રિજ્ય નિશાળો હીંદીઓને પસંદ નથી. અને ત્રીજું કારણ એ છે કે ગામડાંઓમાં નિશાળો કન્યાઓનાં ઘરથી બહુ દૂર હોય છે. આ બધી કન્યાઓને હીંદી સ્ત્રી શિક્ષિકાઓ મારફતેજ સારૂ શિક્ષણ આપી શકાય. પણ સ્ત્રી શિક્ષકોની તો અછત છે. પણ શિક્ષણનો ધર્યો હીંદી સ્ત્રીઓનું આકર્ષણ ત્યારેજ કરી શકે કે જ્યારે તેમને મળતો પગાર આકર્ષક હોય તેમજ બીજી અનુકૂળતા પણ આપવામાં આવતી હોય.

હીંદી શિક્ષકોના પગારનો પ્રશ્ન તો બહુ દુઃખદાયક છે. કમીશને આ બાબત ઉપર પણજ ઓછી ચર્ચા કરીને રીપોર્ટ બતાવે છે કે સરકારી ગ્રાંટ મેળવનારી નિશાળોમાં બાકુતા બાળકોના માથાદીઠ પા. ૩–૧૫ ના ખર્ચ આવે છે અને સરકારી નિશાળોમાં તે બાબત માથાદીઠ પાઉંડ ૬–૧૨–૦ ના આવે છે. ખર્ચના આટલા બધા ફેરનું કારણ પણ બતાવ્યું છે. શાક્રી કોલેજ તેમજ બીજી બોર્ડીંગ સરકારી નિશાળોમાં ગોરા પગારના યુરોપીયન શિક્ષકો રોકવામાં આવ્યા છે. બીજા શબ્દોમાં કહીએ તો હીંદી શિક્ષકોને બદલે યુરોપીયન શિક્ષકોને ગોઠવવામાં આવે છે. હીંદી શિક્ષકોનો પગાર તો મહીનાજ નાણે છે. હીંદી સેજલુએટ બધુમાં બધુ વરસના પા. ૨૩૪ મેળવી શકે. આઠ વરસના અનુભવ પછી, અને તે પણ બધાય એ દરજ્જે ન પહોંચી શકે. શાક્રી કોલેજના સેજલુએટોને જે પગાર આપવામાં આવે છે તે કેળવણી બાબતને ન શોભે તેવો છે. પણ સરકારી ગ્રાંટ મેળવનારી નિશાળોમાં તો સ્થિતિ એથીય બરાબર છે. આ નિશાળોમાં શિક્ષકોની સંખ્યામાંથી ચોથાઇ ટકા સેજલીજ સંખ્યા વાર્ષિક પા. ૧૮૦થી ૧૪૫ સુધીનો પગાર મેળવી શકે છે. સારા યુવકોને કેળવણીના ધંધામાં આકર્ષવાને પગારમાં વધારો કરવામાં ન આવે ત્યાં સુધી હીંદી કેળવણીમાં સુધારો થઈ શકે નહીં. વળી સરકારી નિશાળોના શિક્ષકોના પગારમાં અને ગ્રાંટ મેળવનારી નિશાળોના પગારમાં પણ મોટો ફેર રાખવામાં આવ્યો છે એમાં કંઈજ ન્યાય જણાતો નથી. બંને નિશાળો મા તેજ સરકારી ઇન્સ્પેક્ટરો પરિક્ષા લે છે. બંને નિશાળોનાં ધોરણો અને શિક્ષણનો ક્રમ બહુ સરખોજ છે અને બંને નિશાળોના શિક્ષકોએ એક સરખુંજ કામ બતાવવું પડે છે. બારે ન્યાય તો તેજ છે કે બંને નિશાળોના શિક્ષકોને સરખોજ પગાર આપવામાં આવે અને પેનશન વગેરે બાબતો પણ સરખીજ હોય. કમીશન આથી બહાળાબુ સરકારને કહે છે. અમે અનેકવાર કહ્યું છે કે ગ્રાંટ મેળવનારી નિશાળોને બોગસ સરકારી નિશાળો ચાલે છે. કમીશનને પણ જોર દઈ કે આ સ્થિતિનો કોઈજ બચાવ સરકારથી થઈ શકે તેમ નથી.

મનુષ્ય ચિકિત્સા

સામાન્યપણે જીવન બાબતમાં પોતે બરાબર ન હોવા છતાં કોણ તેને નીચો પાડવા પ્રયત્ન નથી કરતા? અને તેથીજ આપણે કોઈની પ્રકૃતિ આપણે પોતે બરાબર નથી કહિ પણ આપણી અનુભવ બતાવીને પોતે શું કરીને બરાબર તેવો હોવો જોઇએ. પણ બાબુસો આમ કરતા હોત તો બધાને બાદ્ય ગાયકના સુખસમાચાર આપવે અને ગેરવાજબ કેવાને ઓછા લગના વિકાસ નજ થાય. તમને સાચા આનંદ પણ ન મળી શકે કોઈ રાજ કિતનો અર્થો તે વિકાસ તો આપણા જનસમાજ ના મૂળ સ્વરૂપ અને કલ્યાણની આરાધી નહિ, એવી રીતનો પોતાની પ્રકૃતિની બરાબર કરે તેમાજ રહેલો ...

અખિલ હિંદ મહાસભા

અખિલ હીંદ મહાસભાનું આમંત્રેતન તા. ૧૯ મીના રોજે હરિપુરા ખાતે ભરાશાના નારણીર અને દેશના રાષ્ટ્રપતિ શ્રી. સુભાષ ચંદ્ર બોઝના પ્રમુખપદે ભરાયું હતું. રાષ્ટ્રપતીએ પોતાના પ્રેરક ભાષણમાં કહ્યું હતું કે હીંદુસ્તાન દેશનું આંતીમ ધ્યેય પ્રીટીશ સામ્રાજ્યના આશ્રેનો સંબંધ રાખવો કે રાખવો તે પોતાની નરજ પર રહેવા દે. આવી રીતિમ બંને દેશો વચ્ચેનો સંબંધ કોઈ મધ્યમ પ્રકારની વ્યવસ્થા લેવો રહેશે. અને ત્યારેજ હીંદુસ્તાન પોતાની મરજી મુજબનું રાજ્ય તંત્ર બનાવી શકશે. ભવિષ્યમાં ફોટન સાથે હીંદુસ્તાને સંબંધ રાખવો તો તે કયો અને આજે નક્કી કરવું મુશ્કેલ છે પણ બધા આધાર પ્રીટીશ પ્રજાની ભવિષ્યની રાજકીતી પર રહેશે. આપણા બોઝના રાષ્ટ્રપતીએ એ પણ જણાવેલું કે કોંગ્રેસ પક્ષ મુસ્લીમ સમાજના બે પક્ષ પાકીસ્તાન અગર મુસ્લીમ દેશ થયા છે. આપણું નીતિ પણ જુદા કરવાને ફોટનો હીંદુસ્થાનનું નવું બંધારણ ઘડવામાં આપણાથી કરી છે. કબુલવામાં કે કે કોઈ પણ કારણસર નવું બંધારણ અમલમાં આવવામાં ને દીર્ઘને બાયસ તો દેશના રાજ્યો નવા બંધારણમાં જોડાવાની ના કરે તે કારણે અટકાવામાં ન આવે. છતાં એ પણ નીશ્ચિત છે કે પ્રીટનના ગુલામોએ પોતાની મુક્તિ પ્રયુક્તિથી હીંદુસ્થાન પર નવું બંધારણ ઠોકી બેસાડવું કોઈ બાકી રીતિ કામમ કરવા મુકશે નહીં એટલે આપણો ધર્મ-કરજ છે કે કોઈ પણ હીંદ માટેનું બંધારણ ફોટન પડે તેનો વિચાર કરતા પહેલા આપણે તેની બારીક તપાસ કરવાની કે હીંદુસ્થાનનું આંતીમ ધ્યેય સ્વદેશનું સ્વાતંત્ર્ય છે કે પ્રાપ્ત કરાવે નહીં પણ ફોરેન કન્ટ્રોલથી બંધારણથી પ્રાપ્ત પાર્ટ ધ્યેય છે, અને જેમાં ખાસીયત હીંદના પ્રાંતો અને દેશી રાજ્યો સ્વેચ્છાએ ભાગીદાર બનશે. વિવરે સાક્ષ્રતીએ એ પણ આગાહી કરી છે કે ફોડરલ ગવર્નમેંટ હીંદુસ્તાન ઉપર તેના, મરજી પ્રમાણે પોતે પાડેલું નવું બંધારણ ઠોકી બેસાડવાના પ્રયત્ન કરશે તો કરી એક બાજુ અસહકારનું રાજ્ય અમલમાં મુકવું પડે.

મુકરી પણ જેવું

ગુરુવાર તા. ૧૭ ને રોજ અમુક નામના બધા અમેરીકા સરકારી નિશાળના બોર્ડના અધીકારીઓના બાપસના મતદારોને બીજી નિશાળોના બોર્ડના અધીકાર માટે મતદાન કરવાનો અધીકાર મળ્યો હતો તે ઉદારતા સેવામાં આવેલ છે બોર્ડના બધા ત્રણેય ને જાપના પર્વદા ટીકા કરવી આયોગ્ય કહેવાય. બધા એમ તો લાગેજ છે કે નિશાળ ચલાવી શકવાનો બોર્ડના અધીકાર કરતા મહેલા પુરતો વિચાર કરવો એ જરૂરનું છે. મત લેવા તો મનુષ્ય બાપસ્વભાવમાં રહેવાનાજ. પણ એથી બોર્ડના નીમવામાં ઉમેદવારો ઉપરાંત કરવા ને મતદારોને વધારે દોડ ઉભ ન થવી જોઈએ.

યુનીયન પાર્લામેન્ટ

યુનીયન પાર્લામેન્ટની તા. ૧૨-૨-૩૮ ના રોજે સાયન્સ થેટર મળતા ડા. ઈ. એચ. મહાશય નીમેના પ્રસંગોની દરખાસ્ત કરી :-

(૧) પાર્લામેન્ટનો અભિપ્રાય છે કે કમનસીબ બનવી ફેલાતી બની અગવડનો ખ્યાલ કરતા એ નામદારોને જરૂરનું છે કે યુરેપના પ્રશ્ન વધુંસંકટ ના બને તે માટેજ જેવી નેમવર બીજ યુરેપની પ્રજાના બાજબી હકો જળવાય તે તેવી સમાધાની મેળે. પણ સફેળા પ્રસંગ એવા જેવું એ પણ છે કે જર્મની ના મરાયના બેહુતોને એક યોજના હેઠળ તેમને જર્મન આવી બનીના ઉદ્યોગને સામાન્યત આવીને કટોકે પાછા પાયા પર મોકેજેજ રીટસ્થન કાજના હાથ મુકી દેવા જોઈએ.

ત્રિજીયમાં સર્જેલેલન પોલીસી હેઠળ પણ નામદારે પગલા નીચેની બાબતો ધ્યાનમાં રાખી લેવા

(૧) મનાપેક્ષર ઘરારતી કલમ મુજબ યુનીયનની બહારગામમાં તમને બાયસ પ્રતીનીધીત્વ આપવું.

(૨) ગોરી અને બીન ગોરી પ્રજા માટે શહેરો માં જુદા રહેઠાણના સ્થાન બાબ્ય ગણવા અને ધરનો વિચાર કરી રાખવા.

(૩) રાજ્ય દોષ ના ગોરા અને બીન ગોરા મજુરોના મજુરીના હેંચ જુદા રાખવા.

(૪) નોકરીઓ રાજ્યવાના કાયદામાં ગોરા મજુરો જેવા રાખી શકાય તેવી જ તા ગોરા કોકરે અને બીન-ગોરા નોકરને સરખે ભાગે નોકરી આપી શકાય તેવો બારી રાખવી.

(૫) બાસ વધતા તેવજ બીન ગોરાના ના ગોરાને નોકરીએ રાખવા બીજો પ્રતિબંધ કરતો કાયદો કરવો.

છેવટે આ દરખાસ્ત પાર્લામેન્ટ દ્વારા યુનીયન સરકારને બીનંતી કરે છે કે આ ઠરાવનો રજુઆત મુજબ તાકીદે જરૂરી પગલા સરકાર ભરે.

ડો. મલાનની બીન-ગોરી પ્રજા માટેનું બાપત સુવિદીત છે. પણ બનુષ્ય સ્વભાવ પ્રમાણે દરા નો પણ હાથ પોતાના ગોરા ભાઈઓ બીજે નથી વળતો દેખા દેતા, બલકે ઉલટે ! બીન ગોરી પ્રજાની સલામતીનો વિચાર કર્યો છે

એસોસિયેટીક ફ્રેન્ચ કમીશનની તપાસ પ્રયોગ

એસોસીયેટીક ફ્રેન્ચ કમીશન નીમવાનું અમે અગાઉ જણાવ્યું હતું. મુબઇ ઈલેક્ટ્રીસીટી 'સપ્લાય' પત્રના તા. ૧૨ મી ડીસેમ્બરીના અંકમાં કમીશનની તપાસ બાબત છપાઇ છે જે નીચે પ્રમાણે :-

(૧) તપાસ કરી રીપોર્ટ કરવો કે હીંદીઓ અને તેમને જણાવની નાગીકો મરજીવાળા, ના રસ્તાર કરતા બાદકાયદા કરનારો જે કાયદો છે તેનો બીજ કયો હોય તે કાયદા સુધી કાયદાના મુળ હેતુ કે સાધ્યમ રૂપે કયો છે. તમારા આ કાયદાને કેમ પહોચી વળવું તેનો સુચના. ચર્ચીલ કોમ પણ સાક્ષરતામાં બાબુ છે કે બંધારણીના પરિણામની અસર ૧૯૦૮ ના પ્રીવીયસ બાન્ડ બીજ મેટસ (ઈન્ડેન્ચર્ડ બાસ્ટ બિલ્ડ માસ્ટર્સ) પ્રમાણે જેનો વધારો પધર ફેરફાર થયો. તે તેનો હેતુ જે અમીન હતો તેને બેસવા પુરતો નથી કરેલો સમાવેસ ૧૯૨૨ ના ૮ મી અકટોબરના રૂા. હીંદી મેન્ડ ન્યુસ એકટ કમીશન રીપોર્ટની ના પાંચ ટેમ.

અધ્યક્ષ હિંદ મહાસભાને આલીંગન

શ્રી. સી. રે પાંચ પોર્ટ પ્રદીક્ષાયેય ડીનર કોંગ્રેસના માનદ મંત્રીઓ તરીકેનો તા. ૧૭-૨-૩૮ ના રોજે મોકલી આપેલ છે, જેની નોંધ લેવા આનંદ થાય છે. આપણે આશા છે કે દરમ્યાન અને ડોક્ટરસાહેબ મેરીસે કમનુ અનુકરણ પણ નથી કર્યું જ્યારે. આ પ્રતીનીધીત્વ કોંગ્રેસને કેવો ભાર આપ્યો.

મહાત્માજી દ્વારા તા. ૧ પોર્ટ પ્રતીનીધીત્વ હીંદી કોંગ્રેસ બાપીત હીંદ મહાસભાનું પ્રમુખ અપીલેકના મંત્રણ નીચે અને હીંદનાં બીજ બધા બહારની હીંદી પ્રજાને તેમને ઉતેજીત કરવાના તેમજ મુલ્યાંકનોમાંથી મુક્ત કરવાના તથા અને હીંદુસ્થાનની આઝાદીની મંજીલ પુર્ણપણે કાજ મંદી માટે ઓછી બાપેક્ષ પ્રજાને પ્રાર્થના કરે છે વિશેષ કે હીંદ મહાસભાના બે માનના ગણના પંક્તીઓના સામર્થ્ય હીંદના બાપસ્થરોપ કાર્યોમાં બીજા જરૂરી કબાલગીરી કરી છે તે સાથે અહીંના મંડોલ પોતાની નારાજ પ્રકટીત કરે છે. આમ અધિક હીંદ મહાસભાના આ તીકે મંત્રણા પ્રમાણે પોતાનો સત્ર બાયે પુરેપુરા ટેકા છે એમ જણાવવા ઇચ્છક છે. રાજકોટની બાજાનો અને તેની નીચેની આખીયે ગુલામોના બંધન બાબ્ય પ્રકટ્યા છે. મહાત્મા બાપીની રાજકોટિક વિષેક પ્રકટ્યા તેમાં અમને વિશ્વાસ છે. આશા છે કે રાજ્ય બંધારણીક વિકાસના દુર થશે. આ નવી ઉપસ્થિત થયેલી પરિસ્થિતિ હીંદના તારણ અમુક પ્રમાણમાં રોકાય છે કે અહીંની પ્રજા બારા પોકિત ટાસ્ક ભાન બાપ.

યુનીયનમાં ડાકટરી અભ્યાસની સગવડ

જણાવ્યું છે કે યુનીયન સરકારે એક કમીશન નીમવા બાબત કરવાનું નક્કી કર્યું છે કે યુનીયનના ડાકટરી અભ્યાસ માટે શું સગવડ આપી શકાય ! કુદરતી વાત છે કે આજ સુધી આ બાબત બાપણોનો વિચારણા યુનીયન સરકારને નથી સુઝયો. એ આનંદની વાત છે કે બીન-ગોરી પ્રજાને ડાકટરી અભ્યાસ માટે બધા દેવામાં કમીશન સમક્ષ ના હેઠળથી બારે બરાબર કરીને પણ પોલાપણ જરૂ પડે છે આમે કોઈક રાષ્ટ્રોએ કહ્યું છે કે ડાકટરી બાબત બાપણા સિવે કમીશન નીમવું ને તો હીંદી બાજ કમીશન સમક્ષ પોતાની રજુઆત યોગ્ય રીતે કરવામાં મુકશે નહીં.

દક્ષિણ આફ્રિકાના ટુંક ખબરો

હિંદી એજન્ટ જનરલ

ન્યુ દીલ્હીથી તા. ૧૭મી ફેબ્રુઆરીએ ફ્રેટર ખબર આપ્યા છે કે દક્ષિણ આફ્રિકામાં હાલી સરકારના એજન્ટ જનરલનો ખાલી પડેલો હોદ્દો સ્વીકારવા માટે સ્વ. રનના કેપ્ટન કમાયનર બી. રામસ્વામીને પુછવામાં આવ્યું છે. મુદ્રીલ્દીયારી મોહલા આર્ય સમાચાર ખબર મુજબ બી. રામ સ્વામી હોદ્દો સ્વીકારેલો છે.

કરૂગસ્ડોર્પમાં મસ્જીદ પ્રત્યે વિરોધ

ટ્રાંસવાલના કરૂગસ્ડોર્પ શહેરમાં આવી રહેલ મસ્જીદના પ્રસ્તિનિધિઓ પરાવનાર રેટ પેપરોનું એસેસમેન્ટ કે જે મુસ્લીમોના સંસ્થા છે તેની જનરલ મીટીંગમાં મુખ્ય વિરોધ થયો હતો કે કરૂગસ્ડોર્પમાં જે જગ્યાએ મસ્જીદ બંધાવવા સંબંધે નિર્ણય થયો છે તે સામે ગોરા લોકો માટે સ્વ કબ્રીટી આવી આબાદીની નીચી એસોસીએશન લેંડ કમીશન સરકારે નીમ્યું છે તેની સમક્ષ રજુ કરવામાં આવી. એ મુજબ બી. ટી. બુકોલી, બા. એ. એન ચેરલટન અને બી. ટી વિસીલ્વરની કમીટી નીમવામાં છે. બી. બુકોલીના મંતવ્ય પ્રમાણે શહેરના બધા વિસ્તારમાં મસ્જીદ આવે તેની સામે તેઓ વિરૂદ્ધ છે કારણ કે તે જગ્યા હાલના લોકોથી ઘણા દુર છે. એમનો એવો મત છે કે યુરોપીયન વિભાગથી એટલે દુર એ મસ્જીદની જગ્યા હોવી જોઇએ કે જેથી બીજા કોમને વિક્ષેપ ન પડે. તેઓ બજારના ભાગ પણ બોલ્યા હતા કે હીંદીઓએ કરૂગસ્ડોર્પમાં બધી કેવી રીતે જમીનો ખરીદી છે તે બાબતને રજુ કરવામાં આવ્યું હતું.

યુનીયન પાર્લામેન્ટ

તા. ૧૨મી ફેબ્રુઆરીના દિવસે યુનીયન પાર્લામેન્ટની બેઠક મળી હતી ને પ્રસંગોની ત્રણ ચાર બાબતોની નોંધ લેવા જેવી છે (૧) પાર્લામેન્ટ સુધારણા વિધિ દક્ષિણ આફ્રિકાવાસી મજબુર જનરલ સર પેટ્રીક દ્વારે કરી હતી. (૨) દક્ષિણ આફ્રિકાના ઇતિહાસમાં પ્રથમજ વખત મજબુર જનરલે પોતાનું ભાષણ ડચ ભાષામાં પોતેજ વાંચ્યું હતું (૩) દક્ષિણ આફ્રિકાની પાર્લામેન્ટના ઇતિહાસમાં પ્રથમ વખતજ "ગેઝટ મેન મીડીંગ" નીકાળે યુનીયન રાષ્ટ્રગીત કાફ સ્ટેમ" Die Stem van Suid Afrika' ગાવામાં આવ્યું હતું, અને (૪) પાર્લામેન્ટના પોલીસ ઓફીસરોએ પાગા પહેરવેશને બદલે બાંધી પહેરવેશ પહેરેલો હતો એ પણ પ્રથમજ પહેલા હતી.

ન્યાયધીશોમાં ફેરફાર

દક્ષિણ આફ્રિકાની સુપ્રીમ કોર્ટના જજ ન્યાયા ધીશ મી. જસ્ટીસ કરસ્યુસ તા. ૨૮ ફેબ્રુઆરીથી નોકરીમાંથી રીટાયર થઇ તેમની જગ્યાએ બાપીલ કોર્ટમાંના તા. જસ્ટીસ સ્ટેટ્રેટર્ન ગોક જસ્ટીસ નીમ્યા છે, અને બાપીલ કોર્ટમાં ટ્રાંસવાલની સુપ્રીમ કોર્ટના બી. જસ્ટીસ બી. એ. ટીન્ડેલ જગ્યા લેશે. બધી ટ્રાંસવાલ સુપ્રીમ કોર્ટના બાકી બારની જગ્યા બધીના વધારા માં ઘટાન કરવામાં આવી છે.

દક્ષિણ આફ્રિકાનું વિમાની બળ

દક્ષિણ આફ્રિકામાં બીજાને જોડતો ઝડપગોળા તેજમજ બંધુક, રાઇફલ્સ વગેરે બનાવવાનો પ્રબંધ થયો છે એટલુંજ નહિ પણ બીજા સંસ્થાનોની જરૂરીયાતોમાં દક્ષિણ આફ્રિકાનું વિમાની બળ મોટું કામ કરી રહ્યું છે વિમાન દારા દક્ષ રર૦૦ પીંડની નજીક પ્રમાણે ઉંડાઇ પાસેથી યુનીયન સરકારે ડ્રાયર્ડ પાસેથી ખરીદી લીધાં છે, જેમાંના ૧૦, માર્ચ મહીનાની આખરીમાં અને બાકી પહોંચશે. અને જાણવા જેવું છે કે ૧૯૩૮ ની સાલ આવે ને પહેલાં દક્ષિણ આફ્રિકાનો વિમાની કાફલો રપ૦ ક્રાસ્ટ કરાશે, રપ૦ ચેકર્સ ક્લાસ અને રપ૦ રીકન વિમાનોનો બનશે.

સીમેન્ટનું કારખાનું

પ્રવર્તમાન સમયે દક્ષિણ આફ્રિકાના કરતાં આગેમાંથી નાતાલમાં સીમેન્ટ મોટા પ્રમાણમાં બંધાવવા માં ચુનાનો પાવર પણ પડે છે પોર્ટ એલીઝાબેથ માં ચુનાની પાણો મોટા પ્રમાણમાં મળવાનો તા પાસ પીંડની ગુંદીથી તમે સીમેન્ટનું કાર ખાનું સ્થાપવા નક્કી થયું છે. કારખાનું તૈયાર થતાં નાતાલના સીમેન્ટ બજારો મળી રહેશે.

દક્ષિણ આફ્રિકાનો વેપાર

ગયા જાન્યુઆરીના પ્રવર્તમાન તા. ૧૯૮૨ ૧૦૩ નો બાદ દક્ષિણ આફ્રિકામાં આયાત થયેલ હતા છે ૧૯૩૨ ના જાન્યુઆરી સાથે સરખામણી પા. ૨૩૦૦૦૦૦ વધુ હતો પણ દક્ષિણ આફ્રિકાથી દેશાવર મોકલા માલની કીમત બાબત ૧૯૮૨૦૦૦૦ હતી જે ૧૯૩૮ ના જાન્યુઆરી કરતાં પા ..... વધુ હતી દક્ષિણ આફ્રિકાના ઢોરના વેપારમાં મોટો ઘટાડો ન.

યુનીયનમાં પુષ્કળ વરસાદ

ફ્રોસ્પાસના મીડલબર્ગ ડીસ્ટ્રીક્ટમાં શોકાપ્રદ ગામ આગળ યુનીયન સરકારે ૧૧ લાખ પીંડ ખર્ચીને એક ગામ બંધાવેલુ છે, અને ઓરાંજ રીવર્સ નદીનું પાણી એ ગામમાં લાવી લેવામાં આવેલું છે, અને પુષ્કળ વરસાદને પગલે એ ગામ બહારના ભરાઇ ગયું ન. ટીલ્સબર્ગની બીજી ગામ વરસાદે ગામ નામે ઓળખાય ' જેનાં ૬૫ ઘરો પાણી ભરાયું અને ૪૦ ઘોરસ બાકસ જિંદગી દુર તે પાણીમાં પડ વિસ્તરેલા છે પ્રીટોરીયા નજીકની વોટરબીલ્ટ્રીટ ગામના પણ ૧૦ ઘરો તોડવું પાણી ભરાયેલું છે અને એ તે કે ત્રણ વરસ સુધી બીયુસ વરસાદ પાણી નહિ તો પણ પાણીની તંગી ને નીસ્તારના બોકોને પડશે નહિ

મોટરની ટક્કર

કરબન ડીપે રબોરે માર્ટિનના મેદાનમાં કરેલ તરફ "નાતાલ મોટર સાયકલ ક્લબ કાર ક્લબ" ના આશરે હરીફ તા. ૨૧ ફેબ્રુઆરીએ રાતીપારે બપોરે ૧૨ વાગે સાદાકલની જડપની હરિફાઇ મધ્યે જે પ્રસંગ માટે પણ આકર્ષક ઇનામ મેળવ્યાં છે.

ઝેફરાનીસબર્ગમાં મારે લોન

સીટી ઓફ જેહાનીસબર્ગ મ્યુનીસીપાલીટીને ૧૯૩૮-૩૯ ની મુદત માટે રૂપેયાની ચાર્જિક ૩૫ કરા આવ્યાની વીસ લાખ પીંડની લોન મંજુરના સ્ટોક એક્સચેન્જમાં સેંકડે અરધા ટકાના ડીસ્કાઉન્ટથી વેચવા બહાર મુકે છે.

દક્ષિણ આફ્રિકામાં બ્રિટીશ અમેરીકન મોટરકારો

ગયા ડીસેમ્બર માસિનામાં દક્ષિણ આફ્રિકામાં ૬૬૪૨ નવી મોટરકારોને રજીસ્ટ્રેશનો આપવામાં આવ્યાં હતા જેમાંની ૧૦૦૦ મોટરકારો અમેરીકન બનાવટની હતી એ ઉપરથી કહેવું બહાર કરી રહ્યાં છે કે દક્ષિણ આફ્રિકામાં અમેરીકન મોટરકારો કેટલી બધી ખપે છે અને લોકપ્રીય છે.

હીંદી સ્ત્રી શીક્ષકો

નાતાલની સરકારી અને બીનસરકારી મદદ મેળવતી નીશાળોમાં ૬૯૩૨ માં બધા મળી ૧૦૫ હીંદી સ્ત્રીશીક્ષકોમાંથી ૬૯૩૩ માં ૧૭૦ હીંદી સ્ત્રી શીક્ષિકાઓની સંખ્યા હતી, જેમાં અઠાર સ્ત્રીનાં નામોનો વધારો થયો છે.

યુનીયનમાં લાયબ્રેરીઓ

યુનીયનમાં લાયબ્રેરીઓની બબાત માટે નીમા એલી "બુક્સ્ટનેસનલ લાયબ્રેરી કમીટીએ અહેવાલ રજુ કરવામાં આવ્યું છે. સુધરેલા દેશોના પુસ્તકાલયો સાથે દક્ષિણ આફ્રિકાના પુસ્તકાલયોને સરખાવતાં દક્ષિણ આફ્રિકાને પુસ્તકાલયોની બાબતમાં પાછું રહેવાનું છે.

રેસ્ક્યુ ગનની સુરિદ્રાઇ

દક્ષિણ આફ્રિકામાં પ્રવર્તમાન આવેલા રેસ્કયુ મી. નેવલસન અને દક્ષિણ આફ્રિકા વચ્ચી રેસ્ટ્રી વેસ્ટર્ન મી. જોહાનીસ કેન્ડર વેસ્ટ પચ્ચે કરવાનના સીટી હોલમાં તા. ૨૪ ફેબ્રુઆરીએ રાજે રેસ્કયુગની દક્ષિણ થયે મી. નેલસને એક જમાન દક્ષિણ આફ્રિકામાં કાફ્રોમાંથી ગળીના પ્રબંધના પ્રવર્તમાન કરવાની હતી.

મી. જસ્ટીસ ફ્લેકબેના પીતાનું અવસ્ત

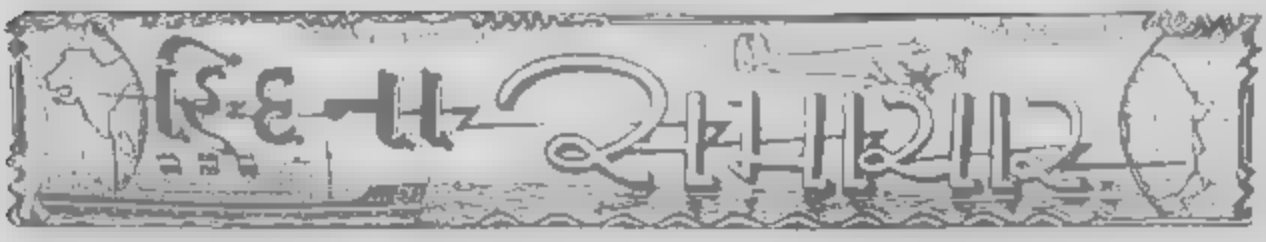
૬૫મી સુપ્રીમ મોટેના મી જસ્ટીસ ફ્લેકબેના પીતા તા. ૨૦ મે. મી. બ્રીકબે કેપટાઉનના સુન્દર નેશનલ હોસ્પીટલના એક ગોરસમાં તા. ૧૫ ફેબ્રુઆરીએ રાજે અવસ્થા પામેલા બધી આવ્યા હતા. મી. ફ્લેકબેનું વતન ઓકાલેક બાંધ પરબારી અવસ્થા નીપજ્યાનું અનુમાન થયું હતું

ઇડનની દુકાનમાં ભરાગ

કેપટાઉનમાં ૨૦ મેરાનીક એન્ડ કુપનીની દાઢની દુકાનમાં તા. ૨૧ ફેબ્રુઆરીએ બપોરે બાર આગ લાગવાથી કેપટાઉનના આખા બંધા બાનાને ખબર થતું પડયું હતું. દા સબબાથી પ્રવેશતા અલાસારથી મુસાફરી આકર્ષણ ગોઠી ગોનીટરમાં ઉભરો બાબુસો બોગા મદ્ય મચા હતા અને સમરસેટ વરસાના અવાજર બાંધ કરવાની ફરજ પડી હતી.

ખબરપત્રો

શ્રી. ફ્રાન્સ. રેલ્વેઈન મંડળના મંત્રી લખી જણાવે છે કે પા. ફ્રાન્સ રેલ્વેઈન યુનિયન મંડળની આમ સી. ફ્રાન્સ. ઈમ્પાયલ સર્કલની ઓફિસ સંયુક્ત સભા તા. ૧૩-૨-૧૯૩૮ ના રોજ સાંજના ૭ વાગે ઇસ્ટ હોમમાં મી. ઇબ્રાહીમભાઇ મેમન ઇત્યાદિ પ્રમુખ પધ્યા હેઠળ તાજેતર સ્વદેશથી આવેલા શ્રી યાકુબકાકા સેલોરના માનમાં ચા પાર્ટી અને મંડળના તરફથી શ્રી. સેલોરનો પુષ્પહારથી આવકાર થયો હતો. બાદ પ્રમુખશ્રીએ જણાવ્યું હતું કે ડીન્ડુરબારમાં શ્રી. સેલોરીએ જાહેરના આર મહિનાનાં રહેઠાણ દરમ્યાન પોતે રહેતા દેશી રાજ્યોમાં લગાડેલી ૬૪ ટકાની મીઠાની છુટ રદ કરાવી પ્રજાઓ ઉપરનો બોજો ઓછો કર્યો એ માટે તેમનો આભાર માનવા કહ્યું હતું. શ્રી. સેલોરે પોતાના ભાષણમાં જણાવ્યું હતું કે પોતે ૧૯૩૭ ની સાલમાં ભારત સરકારના ખાસ પ્રતિનિધિ તરીકે ભારત આવ્યા હતા. ત્યારે તેમણે ભારતના ૧૧ પ્રાંતોની મુલાકાત લીધી હતી. તેમણે ભારતમાં જોયું કે ભારતમાં ૬૦ કરોડ માણસો વસે છે. તેમાંથી ૨૦ કરોડ માણસો ભૂખે મરે છે. ભારતમાં ૨૦ કરોડ માણસો ભૂખે મરે છે એ જોઈને તેમને ખૂબ દુઃખ થયું હતું

પ્રધાન મંડળોના રાજીનામા

હીંદી રાજદ્વારી દેદીપ્યમાને આપણાથી છેડી મૂકયા બાદ, બોકાર અને સયુક્ત પ્રાંતના પ્રધાન મંડળ અને ત્રણસ્થે ત્રણ પાંચા પ્રધાનો બાદ બંગાળના પ્રધાન મંડળે પણ રાજીનામા આપ્યા છે. મતભેદોને લગત નીકાલ નહીં આવે તો મૉર્લિ પદાના નીતિ પ્રમાણે મંડળો રાજીનામા કરાવે આવે. ત્રણ પ્રાંતના કુલ ૬૫, પંજાબના ૪૮, બોકારના ૨૩, સંયુક્ત પ્રાંતના ૧૪, આસામના ૧૦, મુબઇના ૨ અને બંગાળના ૬ મળી ૨૧૫ રાજદ્વારી કેદીઓની મુક્તિ છે.

કોણ બહાર રહ્યાનું પસંદ કરે છે?

સરકાર પ્રાંતના પક્ષ પ્રધાન કે. બાબુ સાહેબ ની નીચા પાડવા ને પ્રાંતમાંના બંગલાને પુરૂષોએ "નદિમાનરત્ન અને અબ્બાસી અવબર" ના પ્રમાણપત્રો ઓરબમજીદ બેદા કરી છે ને તેથી તેમની મુલાકાત દરમ્યાન કે. બાબુ જણાવ્યું હતું કે "નદિમાનરત્ન અને અબ્બાસી અવબર" બનવા કરતાં તો બહાર રહ્યા છે એ બીજા સાથે બોલવું કેવળ નહિ. "નદિમાનરત્ન" ઇલ્કાબ મેળવ્યા પછી "અબ્બાસી અવબર" ઇલ્કાબવાળા માનનારા ઓમાં અલાના બંગાળે કરેલા બદલ સુખ ન કે. બાબુસાહેબ નિર્દોષતા જણાવ્યું [illegible] "નદિમાનરત્ન" ની ઓ રાજકીય નથી. બાકરગંજમાં કોઇ પણ બનતો બાબો નથી, કારણ મુસલીમો બાર કરતાં સારા બાબાણ્યા નથી.

ગાંધીજી અહમદાબાદ આવવાના છે

મુનાબ "કેસરી" પત્ર જણાવે છે તે પ્રમાણે નાગેશ્વરના બુદ્ધ બાને ગાંધીજીએ નિબાપૂર્વક પાગલીમાં બાબા બોલાવીને બુકામાનના અબાગ કાબબા હતા. તે સાબળી ગાંધીજી ઓદ્યના મુખ્ય બબા કરી કે 'હાકારાની બાબા ફ્રીજ કોબવાની સજ્જા તેબણે બાકર કરી હતી

મુક્ત પ્રાંતમાં ગ્રામોદ્ધાર

૨૮ મી બાબુબારીએ મુક્ત પ્રાંતના પ્રાંતના પ્રાંતના નહિ રહેતુ ડીકના પ્રાંતકાલમાં વિખ્યાત બાબા બરશે અને મુક્ત પ્રાંતની બરકારે ગ્રામોદ્ધારની જે બોજના પહી કાઢી છે તે બોજનાની ૬૩ હજાર ગ્રામોમાં કોઇ બાબે સારી કાબ્યાલ નહીં. બા બોજના માટે ૬૦ હજારના ગ્રામોમાં બબાબના રબબા ચૂકયા છે અને તેના ગ્રામોદ્ધાર બબાલદાર દીઠ બીજા બોજ ૧૫ મુજબ ૧૫ બરશ માટે ૮૦૦ બબાલદારોની નીબાદ મુકવા છે.

મધ્યપ્રાંતમાં અછતનિવેદન

મધ્ય પ્રાંતના [illegible] પહા ગીબાજના સભ્યોએ કરબાના બરશના બાજોદ બાજદ્વારમાં બાન બાકીદોગીક વિબાગો તરીકે બાદનરા બાબા કરવી મુશ્કેલ વિલાકોમાં નવા પાનાની ગ્રામ-બાનની બબાનિબંધની નીતિ બાગવામાં મુકવાને બાટે બબ બે પદ્ધતિઓ બ્યવ કરી બબાબ. આ પ્રસ્તાવોમાં બાગળ દાકની દુકનો કાઢી નાબબા બિ બાબા છે બાને બદલે બેચાબળ બુબે કરવામા બાબબ્યુ છ

દારૂ બંધીનું બીજું પગલું

બડાસ સરકારે દારૂબંધીના બાબનરા બાગે બીનું પગલું ભર્યું છે ને તારીખ ૧ લી બબ્યુ બારીબા 'ગ્રાન્ડીબાક્રાન બ્રેકર્ટ'માં જે દારૂનો સગાસેલ કરબામા બાબ્યો છે તે સબળા દારૂને બલવા તબામે પ્રકારના પ્રચાર પ્રબાર પર પ્રતિબંધ મુકવામા બાબ્યો છે. બા પ્રતીબંધ બનુસાર દારૂને બગતી જાદેર જાબરો ત્રિબાલ પત્રમ બાને મહિનામા દુકાનોને બેર કરવેલર બગાડી

ધર્મચિંતકોની વિકૃત વિચારણા

દારૂ, મસિ, ચોરી, બ્યબિચાર બાને બબના જે બાબતોમાં વિદ્વાનો બાને સરકારી કર્મચારીઓ બર્મ, બાતિદનો બાને બાજદારની લોકોબ્યો વબારે ચર્ચિબાના દબ કે ગોબું બિ નથી. બ્યાં બે મોટા પ્રોપોર્શનલ બાદમીબ બાબ પર બારે મુજી બિદ્વાનો બાબણ બ્યાબબાન દે બા ન પ્રતિબા બેબાબ. મકે નહિ. બાજી બાબજનતા ઊંટી સાબબા ઓને બાબાબારી ધર્મચિંતકોબ્રે બુબ મદદબાન કરી [illegible] બાબ પહેલ બબા. બાબાબ બબા, લોહું રૂં ગોકબ્યું સ, બાબુ કબૂરબ-કોબુ બાકબૂરબ, ગ્રેબના ત્રીબુ બિબેચન કરે, નબાબારી, બબાની બરબાબ્યો, બાજ બાબ બાબો કબાબારી, બબ્બર ઢોકાબને બાબ્યો બીકાબો નબા બાલીને બબાબી કેટલી બીજા બાબ નબી ત્રીબુ બાબીત કરે, બબાબ ધર્મના બુબીને તો બિબક ઉબારે. ઓટકે ન બોરી, બ્યબિચાર; બાનલ, બાનબહિંસા કે બોબી કે ચેરબ જેબો બાનદાબો નેબબાની જિંબા પર નીબ બાબ, છતાં, બર્મના બાબપ્રે કેટલેક રૂઢિકૃત વિચારીઓ બાને બાબીબ બીજો તેનું બબાબણને બબિબાન ઊભો. કેટલી વિકૃત રીતે બાબણે વિચાર કરતા શીબ્બ્યા બીએ ન બબા બબાબે છ.

બાગળે કેટલ પાર્લમેંટ પુરૂષના ઇલ્લબાદિત તથા સ્ત્રીમતદાનનો પુસ્તકો બેબાબ્યો બોબાંથી બાબા કે બબાબડી બબાબકોનો પાને. પુલબ્બો, બબરબબાબુબ્બો. બબબુબારો, બુંબારો વગેરેના બ્રાંતિનો વાકી નાબ્બીબ્યે બાને બાકરબાબકો કેવળ બ્રતિહાસ બાને બેનાં ચારિત્ર બાને મૂછોનું ચિત્ર કોબના પ્રબલ બાબ્યે બાબ કરી કેતુ તો બબાર પડશે કે પુબબાંથી બબ કોબના બેટલું બો કહબ બાબ છે, બાને બાબ બાબણે બબાબ બૂબ્યા નહિ દોબ્યે બેબ બાનવી નહિ બાબે

બા ઉદાહરણ બાબબાજ દેબનો છે, બોબ કેટલાંબો બાબે બાકરણ નથી. બાબે દેશોનાં બન્બરબાન બાને બર્મનાં બા દુબણો પેસી ગબાં છે. પબ બાબણ્યું બન્બરબાન બાનો બર્મસંસ્થાબ જબત બા સૌબ્યો સેકડ બ બબેબ બાદણો ઢાબો છે. તો બાપણે બાબે તો બા દુબણો બબારે બબ્બર-રબદ છે, બાનો તેનું બ કોબબાન બબારે બાબશ્યક છે.

શ્રદ્ધવિલાસમાબ બ્યુબ્રિબુ' માન'

તબરબાનમાં સુધારા બાને કલ્પના છે બારી. બુદ્ધિને બ બબાબબ બાબના પુરબેસીબ્યો સબબબ બોબી બબણિબે વિલાકોબ બજબમાં છે. બન્બરબાન જ છે બોબ નહિ પબ બોનેજ ગ્રુબ-બોરિટરીબ્સ બનાબવા બાબના બનાબવાના જે બ્રબનો બબબ છે, બોબાં બબો કબિ બબી, સ્વામીનારાબણ્યુ સંબ્રદાબનો બોને "બ્યુબ્રિબુ માન" કહે છે. બાની રીતે શિબ્બને બનુબદ્રબે બાબબાનું! બેબા બ્યુબ્રિબા માન બબ બ બાબી બબ્બ બોબાબ છે. બોબાંની બાબી કુલના તો બાબ સબ્બરાંબર બધારીનેજ કરબાના બાબે છે. બબ દેહ બબ બાબના, તેના બબ, બબિબાનીબ્યો, બબ સૃષ્ટિ, બબ સૃષ્ટિની બાબબ્યા બાને તેના બબિબાની બબ બ્રબેરો, બાર બ્યુહ. બાબ બોક, બાત બુબિબાબ્યો, બબ્ર પ્રબોનો બાબાનંદ, બાર્ગ, તેબુંક, બોબોક, બાબારબાબ, છબ-બબ્બર બાબા-બબાબરબાબ, છબ-બોબિ-ડિટેક્ટ મુક્તિ વગેરેની બાબબા દેહમો બબબ્રબિબાબા બબેલો છે!

જબાહરલાલના પત્રનો જવાબ

દેશબતિ જબાહરલાલને બબેલ બદલબાનો બુબ બોબ છે. બારિબાના બબબ દરબ્બાન બોકાબ્યોબ બાબ બબાબ બાબાબ્યાના દેશનો બબિબાબ બબાબ બાબ્યો બબાબ્યો.

આ જબાહરલાલની બિબેદારિતિ!

શાંતિને નાશ કરનારનેજ બાબા બાબ્બર બબે બબ રહી છે. ૧૯૧૪ બી બિબબિબબની શરબાતમાં બેના દુનિબા બોર બોબીને ઐસા બબ્બર બીઠ શબ્દ બાબબા બારબાની બબી. ઉદેલા બર્બો બ્રબોદ બોબારે બ [illegible] બીઠ બારબાના બબા. બબારે બાબે દુનિબા બોબીનના ૭ ૭ બબ્બર બાદ્ધિક શબ્દ બબા બાબબા બારબી રહેલ છે

હિંદના નવા બેદેરેદારો

હીંદી સરકાર તરબથી બુબ્બરાતમાં બે રબુજ ઓરેદોગ બોબા બબા છે બોબી બબર ૧૯૧૮ બારી છે. બોક બોરેદોગ શુરબાત બ [illegible] બાબુ બબાસાહાકમા. શુરબાના બોરેદોગ બાટે શહેર બે બાદબા બાબબના જબીન બબ્બાબ બબા છે બે શહેર બબ બાબુબ્બ બબ્બાબાની બાબર છે

સામ્યવાદ એ શી વસ્તુ છે?

શ્રી. સૌમ્યેન્દ્રનાથ ટાગોરનું વ્યાખ્યાન

[અલ્હાબાદના માર્ક્સવાદ સ્ટડી સર્કલના આશ્રય નીચે સ્વર્ગીય બંગાળી સામ્યવાદી પુષ્પાન શ્રીયુત સૌમ્યેન્દ્રનાથ ટાગોર "સામ્યવાદ શું છે?" એ વિષય ઉપર બપોર રવિવારે સાંજે ૪ વાગે બોલવાનું આવ્યું ત્યારે પ્રેમાળાઈ હોલ સ્ત્રીઓથી ચીકોગાગ ભરાઈ ગયો હતો. એમાં સ્ત્રી પ્રજાની પણ ખાસ હાજરી જોવાની જરૂર હતી. ૧ સુપ્રસિદ્ધ ગદ્દરવાદી પ્રમુખસ્થાને આપવામાં આવ્યું હતું. શ્રી સૌમ્યેન્દ્રનાથના વ્યાખ્યાનનો સાર નીચે આપ્યો છે. |

યુગધર્મનો પ્રભાવ

દુનિયાની દરેક નવી વાસ્તવિકતાની જેમ સામ્યવાદને પણ બે ધારી રીતે રજુ કરવામાં આવે છે. એને વખોડવામાં આવ્યો છે. પણ એમાં કોયડો ઉકેલાઈ જતો નથી. સામ્યવાદ કંઈ કોઈ નવી વસ્તુ કે નવો પ્રવાહ નથી. પુરોગામી વાસ્તવિકતા એનાં કેટલાક વસ્તુની છિપણ પાડી છે અને એ ઉપાદાનો દુનિયાની એકરાગના વારંવાર પુરુષ થાય છે. જોને એક વસ્તુની અસ્તિત્વના સાંનિધ્યમાં આવે છે અને જો વાસ્તવિકતાએ પોતાનું અસ્તિત્વ ટકાવી રાખવું' હોય તો એને નાબુદ કરવી જોઈએ એમ દરેક વખતે લાગ્યું છે. સામ્યવાદ આજે એ યુગધર્મનો ઉપાય પૂરી કરવા નથી આવી છે. જે અપાર મુશ્કેલી ક્રાન્તિઓથી નાશ થઈ શકયું' ન એ કરવા માંગે છે. એ અસમાનતાની નાબુદી સામ્ય વહેચણી કે કુરબાનીની ઉપાધિને લીધે ભૂતકાળમાં નાશ થઈ ગયા નથી પણ જે વખતના સર્વ પ્રયાસોના પર ઉપર ઉભા થયા હતા. એટલે કે એ પ્રખ્યાત સામાજિક અને આર્થિક રોજીંદા કુટુંબનાજ પોરાણે મૂખ્યમાં આવ્યું હતું. એ પ્રખ્યાત સમાજના માનસીક વલણને પણ ફેરવવાનો પ્રયાસ કરવામાં નહોતો આવ્યો. જેથી એ બધાનું પરિણામની બજવારમાં આવ્યું હતું.

રાજકારણનો મુખ્યથી પલટો

પણ સામ્યવાદ તો સમાજનું આખું કુટુંબ તેના મુળમાંથી પલટવા માંગે છે. આથી સામ્ય વાદનો હેતુ સમાજના કોયડા ઘર તરફે બેદરકારી રાખવાનો છે એમ નથી. રશિયા ઘરમાં પેઠા પલટો લાવવા માટે તો અસહકારની ના તો સમાજ આવશ્યકને પલટી નાખવાની છે. સમાજનું અમારનું સાચું' કુટુંબ ઉત્પન્ન અને વહેંચણીનું છે. તેથી જો સમાજના કુટુંબમાં ઉદ્ધાર કેરફાર ન થાય તો આપણે બુધે ગરબું પકડી પણ બા માટે આપણે શું કરવું? અમારના કુટુંબને પુરેપુરું' સમજવું, આજની આપણી મુડીવાદી દુનિયા, આપોઆપ પતા પ્રમાણમાં અને એ પછી આપોઆપ ઘર કરી વ્યવસ્થા (Automatic Reactions and automatic adjustment) નુજ પરીણામ છે.

દુનીયા પર પ્રભુત્વ છે?

જો મુડીવાદ નથી માટે અમુક વસ્તુ ઉત્પન્ન કરે અને પછી બજારમાં વાપરે અને એ રીતે જો માલ બાબાઓ ઉત્પન્નનો બને આ રીતે વાસ્તવ દુનિયા ઉત્પન્ન થયા છે. બાપદા તો એ ઉત્પન્ન દુનિયા પર પ્રભુત્વ જોઈએ છે પણ બારી રીતે દુનિયા પર બાબાનું નથી પણ બાબાનું પ્રભુત્વ દોનું સ્વપ્નિ કરવા કે એ તો બાબાનીના પેદાશ છે. બાકીના બાબા 'જેની અમુક હિસ્સા ન દોન તેની તે ક્રિયાત આપવી' એ રીતે ઓળખાવે છે.

આવશ્યકતાથી લોભ

દુનીયામાં આજે જોવામાં બાપદાથી લોભ દેખાય છે. કુદરત કે બાબારી, બધા ભુકો બા એમાં જે બાબે બાબાનું કુદરતના બાબદાના ગુણધર્મ કીધો. આપણું ઉદ્ધાર ઉપરના ઉપયુ નથી એમાં બાબા પણ કુદરતના કાબદા છે. એ આપણું સમાજબાબ પાણિ છે એમના ઉપર આપણો બાબ નથી એમને આત્ત સમાજના આર્થિક વલણોના જ નહીં પણ આખા કુટુંબના પલટા આવ્યા વગર ચાલી શકાય

વાસ્તવીકતામાં પલટો લાવો

સમાજના કુટુંબની વાસ્તવવાદની દૃષ્ટિએ બધુ બરાબર ... બાબા વાસ્તવવાદનો ઉપયોગ પણ એમાંથીજ મળે છે પ્રખ્યાત અસ્તિત્વના બાબે એ કારણે ઉત્પન્ન કરી અને બધાજ મહાન ક્રાન્તિકારીઓએ એનો પ્રચાર કર્યા એ બધાની વાસ્તવીકતાના પરીણામે બાબવાળી માનવ બાબાના પલટો લાવી શકીએ ન નથી એમ કહેવાય છે. કારણ કે એ તો જે બાબારસુધી વસ્તુ બાબા પ્રમાણે બાબની કરવે છે પણ બધે કહીએ કે બા વારસ-નીકરાનો પલટો બાબી શકાશે જ, કારણકે જેને વાસ્તવીકતા બાબ કુબેર નથી એ સમાનતા નથી બાબ એ રીતે વાસ્તવિકતાનું સ્થાન પહેલું છે.

આપણે પલટો કેમ માગીએ છીએ?

બાબસના તરફદારીઓએ પરાપૂર્વ મૌલાના બોલવા તો પ્રચાર કર્યો અને તેણે બાબની ક્રાન્તિને ન બાબાવ પણ એમનો પરસ્પરવાદ પંચવાદી હતા બાકીના બાબે કોમરેડ (Comrade) બાબાવાદીઓમાં તો પ્રચાર કર્યા બાબે એના પણ મૂખ્ય અર્થાત બા રીતે ઓળખાબાબાદ (૧) દરેક વસ્તુ પોતાની બાંતરીક પ્રકૃતિથી પોતાની બનતે બાબુદ કરે બે બાનો દાબાસો કુલ પછી કરી બાવે છે તે છે. મુડીની બાંતરીક પ્રકૃતિથી એનો પોતાનો બાશ થયો અને એના જગાએ ... બાબુ બાન બીજું મુડીવાદ પછી બાપણે સામ્યવાદ તરફ વળીએ છીએ એ છે. (૨) મોટી વસ્તુ ... એક બીજાનો નેકાર કરે છે, બાનો દાબાસો પ્રકારો અને બંબાઈ બાદ બીજાને ઉદ્ધે છે અને પરીબામો સર્જવા બાવે છે. બાસ્તવીકા વર્ગોનિ પણ બાબોબ દાબાસો કરી શકાય (૩) બાબ પણ જગ્યાબમ પ્રકારો વધતાં એની બાદ બધો ગુજારા પણ પ્રકારો બબી ... ... બાદ બાબાવે જ બાપણે પ્રકરણ, પીબારે બધો સમાજના બાબા પ્રકારો સમજવા બાબીએ છીએ, ... બાબાવે છે કે વાસ્તવીકતા પણ બદલી શકાય ...

ગ્રેજ્યુએશનના બત

બાબા સૌબંધમા ગ્રેજ્યુએશે પોતાના મિબ ... બ્લોશાને બાબબા બબાબ્યુ ... કે "બનિબાબની વસ્તુપારી બાવના પ્રભાવે તો બતીહાસનું બર્થોબ નીબાવાતમ તથ્ય - બાબા કુટુંબની ઉત્પન્ન અને પુનરુત્પન્ન પર છે: બાકીએ કે કદે બાપણે પણ ... બાબ્યુ નબી. અને રોબો બંને બબાવ. બબનું. બધું કોઈ બાબિકે તાત્ત્વ ગ્રેજ્યુએશનું જ નીબંધાત્મક તાત્ત્વ કે ગ્રેજ્યુ કરે બા ગ્રે બોદુ બબે બાબ્યું નીબાવ છે ..."

પલટો ક્યા માટે?

પણ બા પલટો ... બાવના બાબે ... ગ્રે બાપણે સમજીએ. બબારે સમાજબાં ઉત્પાદન બાબોનો સંતોષનો જગા ન મળે બાબે ગ્રે સમાજની રીબાના ઉલ્લંઘન કરવા—બોને તોડવા બધે ... બધો બાબે ગ્રે બબનો બાબો ... અને તબી ... બાબારનો બાબાબિક બધોગ્રે બાવા સબર્ષ બાટે બબાવ ... ... ગ્રે બોબબો બુનકાળમાં બબાનારના સ્તરે હતુ ... બિબાવીદોના બબાવ તો ગ્રેવું સ્વતબિક બાબોવબ હતું. તેને બાનવ-નાબ સર્જક બબોબે ઉદ્ધિબ્બાબ્ત કરી બાબ્યું, ગ્રે ઇબ્લાબી ક્રાબિનો બબીલ્યુ કરેલા બાવબુંને મુકબાનો બાબ્યો. ગ્રે બાંત ... પરીબામોને ક્રાબ્લાબી મુડીવાદે પ્રવેશ કર્યો. બબાનારના પાસાબાથી બેકુનો છુટા પાબ બાને તબની બાદેલને મુડીવાદી સબ્ધ બબ્યો. ગ્રે પ્રતિનો ... ... બાબ્યા સબાનતા, બાતૃભાવ બાનો સ્વતંત્રતા ગ્રે બોક બુબ્ધ બીના ... બબાનતાનો બાર્ય બેકુનાને મુડીવાદીગ્રોબાના બબાવનો ... બાબ કરવા બાટે બોબની બહેનત બેબવાની છુટ બાને તબાનતા ... ગ્રે બોબબારીક બબ્યો. ગ્રે સબાનતાના બેટલે બહેનત બેબવાની ગ્રેટ બરબા તક. બાપો ... બોબ પણ બર્ય બીકરતા બબ્યો ઉપર બાબ્યુ જવાબે તો તને સમાજના બાર્થિક ઇબ્લાબ અને સમાજ બબવસ્થા પર કાબુ જવાબના ... બાબે ... ક્રાબ્લાની ક્રાબ્તિ ગ્રે મુડીવાદની ક્રાબ્તિ બની ગ્રેણે ઇબ્લાબ પાબને ... બબ્યો અને નવો સમાજ બડ્યો. બાબ બોબબાબ્યો પ્રબાણ બબી. ગ્રે બોબબાબની બાબારીબો પર બબાબાબ કરબામ છે બા બબા બર્ત ક્રાબ્ત ... બબા ...

વ્યક્તિગત સ્વાર્થ માટે તહીબ

જો આપણે કર્મ-ફિલસૂફો અનાજ પકવવા જેવા જે પ્રાપ્તિની ખાતર કે આપણે તે પણ કે પણ કિંમતે જો પ્રાપ્તિ દેવાય તો સાધનશુદ્ધ બનાવીએજ પણ કે બલદા પાછળ ઉદ્દેશ જો વ્યક્તિગત હિત સાધવા પૂરતો ના. ગાર્ડનર આગળ ચાલ્યા વિરોધ કર્યો છે અને કબૂલ્યું છે કે "ઔદ્યોગિકવાદે વર્ગ કે બનાવોનો ઉદ્દેશ વ્યક્તિગત સ્વાર્થ સુનિશ્ચયતાનો ઉદ્દેશ્યથી થયો. મૂળ વ્યક્તિગત ઉદ્દેશો માટે ઘણો ફરક જેવા

દેવા નથી એની પાછળનો માનવીના આખા વર્ગનો સ્વાર્થ સાધવાનો ઉદ્દેશ છે."

સમાજના કયા પ્રકારની?

હવે જોવા ઉદ્દેશ્ય કે કે સાધ્યવાદમાં જોઈ-માર્ગ કરવામાં હશે તો આપણે એકની સમાજના પરત્વે નજર કરીએ તો એ સાધ્યવાદનો પોકાર આપે સમાજના આર્થિક સ્વાર્થના બચાવનું ન હોવું જોઈએ. ઉપરને વસ્તુતઃ તે બીજાને પોષવાનો તો કરી જ ન શકે. માનવીઓને અસારે કલ્યાણ

પણાના ઇરાદાથી ઊભા થયેલી જાતજાતની બજાર કરતાં કરતાં એ બાબતની સમાજના છે. એ રીતમાં બીજી કોઈ બાબતો સમાજના સાધ્યવાદમાં ઉદ્દેશ નથી. આજે આપણે ગાંધીઓ પદ્ધતસ્ત કરવા માટે કે ઉદ્યોગનો ધર્મ અને બધા ધર્મને કંઈક છે. એ સાધ્યવાદ દૂર કરી શકે માનવ ઉદ્યોગની ક્રિયા બળાઈ ગુલામી ન માત્ર. સાધ્યવાદી સમાજના માનવજીવન અને વ્યક્તિત્વ બનેની ક્રિયા ગણે.

નાસ્તિકતામાં સપડાયેલા જગતના ધર્મો

બુદ્ધિ અને ચારિત્ર્યના સંપૂર્ણ વિકાસથી માનવ કલ્યાણનો માર્ગ શોધાશે

કરાચી ખાતે ભરાયેલા સાહિત્ય સંમેલનમાં ધર્મ અને તત્ત્વજ્ઞાન વીભાગના પ્રમુખ "શ્રી. કીકાભરલાલ મહારવાળા" એ પ્રમુખપદ પરથી અને તેની દીક્ષાંતથી પરત્વે મનન કરવા માટે વીચારો દર્શાવ્યો સાથે વાંચો અભ્યાસ કરવા. તેમાંથી અગત્યના ફકરાઓ અને ઉતારવામાં આવ્યા છે.

નિર્બળ સંસ્કૃતી પર પ્રહારો

પા આજ ગેરસૂતી બાબતોમાં સંસ્કૃતી ખાસિયતમાં બધા ઉભી છે. દિવસાનની પ્રજા બધું પરંપરાગત અને જેમ તેની પ્રવૃત્તિનું કારણ છે. પરંતુ જોવું આપણા દેશના છે. કે કું બાબું જાણતા નથી એવા કારણોથી પ્રજાને બાબતો પહોંચે . અને ... છે કે ચેતનાનું બધા અહિ બાબતો ... આપણા દેશના પુષ્કળ પુણ્યોના પરથી કર્યા છે. આપણામાં ... તાલી જેવી આપણા દેશમાં ઉજવાતો ઊભી પહોંચે છે, સાધ્યોના મોળો આપણા દેશમાં ... આપણે ... આપણીને આપણોનો કરતા બાબતોની ... ખાતે ... છે. અને સમજ ... કે કારણ કરતાંનો ... કે ... પ્રાણીઓ ... ... પણ ... કે કારણ નથી લાગે, ... જોવા ... આપણી ... ... છે. અને આપણી સંસ્કૃતીમાં ... આપણા ... નવા પ્રયોગ, કે નથી ... ...

અભ્યાસ કરે છે, તેઓ ગમે ત્યાં જાય છે, ત્યાં દેહમાં સત્યને મેળવવા તેનો આભાર લે છે, ત્યાં આપણા દેશના ગાય છે. યુ આમનું કે કબીર જેવા કહ્યા પર ગયા

"ગૌતમ, કબીર, કબીર ગા...
રોજ, જરાસીની આરા,
પર પીયર પાર્ક ગમ
રખી ગાયે જીવને હોસ."

તકેદારીનું કે સાવીલનું ખેડાણ ગમે તે રીતે થાય કે જે વસ્તુ આવીદાન ગાણસ ચાહે સામયો સમજી ગયા, તેને સમજવા પીદાન મુજાબ ગમ, ગમવા ગાઢ પીરતારવી તેને સમજવવું પડે ગારે સમજવું કબાલ્યે એવાબુમાં કમાંક પણ મોટો દોષ દોષનો સંભવ છે. પીદાનોની પછી સમોગો એ આ પ્રકારની

ટેવ છે, ને આપણે સહેલાઇથી કોઇ શબ્દોએ એમ ધારીએ કા. ત પણ આવીદાનોની સભાને અવાજે પૂછયું ? તાંબીજીને સાહિત્યકાર કહેવા કે નહી, તો તેઓ કહેશે કે આગે તો એવનાંજ ભાષણો વાંચીને માર્ગદર્શન મેળવીએ છીએ અને એમનાં જ ગ્રન્થોમાં આપને પ્રથારે સમજ ... જો સાહીત્યકાર ન કહેવાય તો કોને કેવેવાય ? બસ, પીદાનોની સભામા આ પ્રશ્ન પર ચોળાયા ચોળો જો દીવસ ગર્યો કરવા કર્યા ન પડે અને એમ પણ કે બંને બાબુગતે એનો દીર્ઘ ગામ ? સાંમીક્ષ લેખક તો ખરા પણ સાહીત્યકાર ન કહેવાય !

એ જ રીતે કેમ આવીદાનને આપણે પૂછીયે કે ગણાવ્યા ગેટલે મું, ... તો કહેશે કે બીજા કરતાં સ્વાદ તે ગળ્યાવ્યા તો માની લેશે કે બોલો નથી મોળા આપણે છે, આપણા આપણને ખાવી લેશે. એને જો તમારે પુછવું કે મોળા ગળ્યા કેમ લાગે છે, તો આમી મોળાચોળ કર્યા વીના કિતર આપશે કે એનો સ્વાભાવીક ધર્મજ છે પણ તો મોજ વીદાનને એ પ્રશ્ન પુછીયું તો તે ખુબ વીચાર કરીને કદાચ આવો જવાબ આપશે: "ગદાયેમિંગ રહેલાં દેટલાંક કોલોકાયડેટ તથા દેટલાંક સબ્સાયડ રસાયનોનો સ્વાદની લાગણી રહેલાં અમુક સોકસમ રસાયનો સાથે મળવાથી, સ્વાદની ગ્રાહનતુઓ પર જે અસર થાય છે, તે આપણને નાગે ઓળખાય છે. એની ... જ આધાર રહે કામ માત્ર છે તે વીષે હજુ કોઇપ્રકારે કથની શકાયું નથી." આ ઉત્તર આપણા આવીદાનને તો સંતોષકારક નહી, આને વીદાન ... તે આવીદાન કરતાં ગાનમા ખાસ આગળ નહીં.

આડંબર

—: લેખક :—
રા, સતુર્ષુંજ નાગરદાસ આચાર્ય,
બી.એ. એલએલ.બી.

પ્રાચીન ઋષિ પર ફૂદરત કોપાયમાન પ્રકારનાં નિરોધ વિના પણેચ્છ વિદ્વતી હતી. એના માર્ગમાં વિઘ્ન ન હતું. એ કુદરતે બનાવેલું અને વિકસાવેલું અને માનવ જીવનની શરૂઆતમાં મદ. કુદરતની ઘૂંસપાં બહેની શક્તિ અને પ્રેરણાના પ્રભાવે જીવન કુદરતથી સ્વતંત્ર બનાવું ચાલું. કુદરતના મોકળા મનના પ્રકૃતિને કોબવા લાગ્યો અને માનવીઓએ એને કોકર મારી. એટલુજ નહિ, પણ કુદરતના પણેચ્છ વિદ્વત્તામાં ખલેલ નાંખવાનું શીખ્યા. તેના કરવતાં જીવનની સાદ ... ... ધીરે ધીરે કુદરત પણ આપણા બની ગઇ, અને તે આધીનતાનાં નૈસર્ગિક પણાંનો કુબાનો થવા લાગ્યો; ત્યારે જ કૃત્રિમ ... આકર્ષણ સીમાડો ગણવા લાગ્યો કુદરતનું ઓજસ કૃત્રિમતાના ભડકામાં હોમાયું! અને નારીજીવન માનવ જીવન મુંઝાયું-ગુંગળાયું.

જ્યાં જ્યાં કુદરતનું સામ્રાજ્ય વધ્યું, ત્યાં કૃત્રિમતાનું રાજ્ય સ્થપાવા લાગ્યું માનવજીવનની કહેવા ગયો અને એ પ્રકારનો ગૌરવજ કૃત્રિમતા નો દિગ્વિજય વૈયક્તિક જીવનમાં આડમ્બર પ્રધા અને આડંબર વધ્યો. સેવા કરવામાં પણ દોષાય આવવી, પૂજા કરવામાં પૂજનવાનો સેવા કાબવો અને સ્તુતિ કરવામાં પણ સ્તુતિના વિષય બનવાની ચાહના રાખવી કે કૃત્રિમતાની અકૃત્રિમ કલા નહિ તો બીજું શું હોય શકે? વિષય દોવા છતાં વિદ્વાન દોવાનો દાવો કરવો, અભ્યાસી દોવાનો ગૌરવ રાખવો અને પારકાની દોસ્તીથી નીરખનાર જોવા છતાં દક્ષ કહેવડાવવાની અભીલાષા સેવવી એ કૃત્રીમતાજગરી કયા સુધી લેવાશે રહેશે? કૃત્રિમતાની આવી આવી તો કેટલીયે ઝાંખીઓ બતાવી છે. ગન્ધમાદની કલા એ બધી કલાઓમાં બનતા પણ્યુજ ઓછી નહીં કહાય.

તમે કૃત્રિમતા નીહાળી છે? "આકાશપરને જોયો છે?" એને ઓળખવા જતુ પડે એવા નથી. એ તો આપણામાંથી જરાયે વેગળો ગમે એવા નથી "આપણી આજુબાજુના વાતાવરણમાંજ એનું સ્થાન છે, મોજ મંડળમાં, સમાજ માં, સોસાયટીમાં, રાજ્યવ્યવહારમા, વ્યાપાર વ્યવહારમાં આને સ્થાનેં નામેના પ્રધાનમાં પણ એ ઘુમતો કરે છે," આ કૃત્રિમતાનાં આવિર્ભાવનો ઓછા બધા તેવરણી વાતાવરણમાં ઉછર્યો છે તેના જાતાઓને પણ ઓળખ આવ્યા વીના રહે ... કુબીઆમાં પ્રવેશી ગયેલા આ સ્વભાવને ખંડાવા કરવાર શીખવા જોઇએ કોઇ આસીક્ષ નૈસર્ગિક બળની બધી વ્યવહારિક સમજ ધરાવતો હશે, ત્યારે જ કૃત્રિમ આડમ્બરનો વધ કરી શકશે.

એવા ઓસીઆ ઉપજાવવા માટે બજારી જરૂર છે. કેવી સરસ્વતિની વેદના તૈયાર છે. કલાઓ આને લેખકો કૃત્રિમતાનો પક્ષ કરવાનું વ્રત ધારણ કરે અને સૌ નૈસર્ગીકતાના પુજારી બને તો ... ભવિષ્ય જીવને કરવાવવા ગી વાર! પ્રકૃતિના પ્રસંગોમાં કૃત્રિમતાને દબવાયો અને એમ થશે, બસજેજ જે કે માર્ગમાં નીષ્ફળતા સૌની વીમાસવું પડયુ છે, તે સફળ બનશે; અને તેજ સમયે માનવ સમુદાય માંદગીની ફટેજત માંથી છટકશે.

—:o:—

કુરિયાદ ખાતાની સ્થાપના

સીમના પડા પ્રધાનના પ્રમોમેન્દરી મંત્રી — ... ... અબ્દુલ મજીદે સેક્રેટરીએટ બીલ્ડીંગ્સ ખાતે એક જાતેર પ્રજાની દરિયાદોના ખાતું સ્થાપીને ... કોકટીક મોબોબીલ્ડન પાર્ટીના ... અબલમાં મુકયો છે શ્રીમા અબ્દુલ મજીદે પત્રકારોના નિવેદન મા જણાવ્યું હતું કે તાજેર તોકરીઓમાંથી લાગ કરવતની બદી કાઢી નાંખવા માટે બે હજાર કાર્યકરોની જરૂર છે અને તેઓ આશા સીમના નાગરીકોમા આવા બાવા અને તેની શાખાઓ સ્થાપવાનો ઇરાદો રાખે છે.

વિવિધ નોંધો

પાપના છાંટા પડોશીને

વેસ્ટ ડર્બિલ્ડ ટ્રાન્સ્વાલના ટ્રીનીડાર ટાઉનમાં સમજણ ઊભી થઈ અને ત્યાં અગાઉ મજૂરોની વસ્તીમાં અને ગોકાનો યથાં હતાં ત્યાં નેતાં કારખાનોની સ્થાપના માટે ઊભી કરાયેલી લીમાકું હતું. ટ્રીનીડાર ટાઉન બોર્ડ આમાં પડયો છે. એ ટ્રીનીડારમાં મજૂરોના કારણે અને તોકાનોનાં કારખાનાંમાં ઊભા થયેલા ઝેર બજાવાયું છે કે ટ્રીનીડારની વીજ પૌરવટજ સ્ટીમરોડ નામની કંપનીના ટેટલાક દક્ષિણ આફ્રિકાના ગોરાઓની નોકરી ૩ કેમ કે તે કંપનીને સંબંધ સાક્ષિય આફ્રિકાની શેન્ડલ એન્જનીયરિંગ અને ઇલેક્ટ્રીસિટી કંપની સાથે છે. દક્ષિણ આફ્રિકાના ગોરાઓની ટ્રીનીડાર ના મજૂરો પ્રત્યેની વર્તણૂક ઓછી વત્તી મજૂરોને ત્યાં સ્થાન ત્રિરોધ કરાવવા અમલ કરવું જોઈ હતું. (દક્ષિણ આફ્રિકાના ગોરાઓ દક્ષિણ આફ્રિકામાં બીજા ગોરાઓ પ્રત્યે જે આચરણ નીતી અખત્યાર કરે ૩ તેમ નીતી ટ્રીનીડારના વતિ ત્યાંના મજૂરોને લાગુ પડતા ન્યાયે હતી, નહીંતર ટ્રીનીડારના ગોરા મુકીયાદીઓ દક્ષિણ આફ્રિકાના ગોરાઓની અસર નીચે આવી ચડવાની દોષમાં કલાય નહીં.)

સીંગાપોરમાં ગોદી

બ્રીટીશ સબ્જેક્શનના રાજ્યોના રક્ષણ માટે અબજોની ગીલ્લર નારો ખુરશી મુકવાની જોણ કરેક્ટસ સલ્તનતના સપરદર વડા સનાતન ગોલાસના હસ્તે તા. ૧૪ ફેબ્રુઆરીએ પામ ગતી ગોદીનાં કામ ની પાક કરવા ટાંકી ગલાસેલ અને આબાનાગ કામગાર કરી આવી રહ્યા ગોદીમાં સમારકામ થઇ શકશે. બાદીના બાંધકામ માટે બ્રુત્રીમેન્ટ ઉલ્લ રાખ્યા, ૧૦ વરસ સુધીમાં રાજ્યોએ નીલ લાગ આપે ત્યારબાદ સુધારાને પાંચ રાખ્યા પાકર બ્રીટીશ સરકારને ગણીલ ગણવા હતા. ગોદીના સમારણની જોબજનામાં એડવર્ડમેન્ટ સરકારે યાબીસ પાંચ લાખ પૌંડ આપવા જોકારણ કરી છે. નવાયજોગ થશે પડશે કે સીંગાપોર અને જાપાન પચ્ચે રવાબ્ય ગાઢસનું અંતર છે

ઈસ્ટલાની ધર્મના ચીનાઓની પાતાના ધર્મબંધુઓને અપીલ

ચીન ઉપરના બ્રહ્મણી પ્લેન પાયલટ ચીનાઓનું એક મંડળ ઈસ્ટલાની ધર્મ પાયલટ ચીનાઓને વિનંતી કરવા આવ્યું છે જેને પ્રથમ બક્કા કરવા, પછી પ્રહ્લાદ, ટર્કી, પર્શીયા, હીંદુસ્તાન અને બીજા દેશોમાં ઉડાણો પર્યટન કરનાર છે અને જ્યાંના લોકોના ધર્મના પ્રસ્તાવોઓને અંગે અપીલ કરનાર છે કે તમારે બધાએ પણ પોતાના ધરાણર બાંધવકર કરવો. એ ઈસ્લામ્બેરાના આમણી ડાક્ટર અબ્દુલ્લા-હિન ધાનસીન ડાક્ટર ચીનની પોલીસના એ વાત્મ છે ત્યારે જણાવે છે કે ચીનના ઈસ્લામ ધર્મ પાળતા ૨૦૦૦૦૦૦૦ ચીનાઓના છે. ચીનના સરકારી સરકારોના એક અગ્ર-ગણ્ય જનરલ ચેન્ગુંબની છે કે ઈસ્લામ ધર્મ પાળે છે અને ૧૦૦૦૦૦ જેટલા ઈસ્લામ ધર્મ પાળતા મીનાઓ હાલ સ્થાન ચીનના યુદ્ધજંગ માં મુખે ગોઠવા છે.

ઓટવાના સહકારમાં પધારો

બ્રીટીશ સરકારના વડા પ્રધાન મી. નેવીલ ચેમ્બરલેઈન કાલિસ ઓફ પેમ્બ્રુકમાં એમ જણાવ્યું હતું કે ઉડ્ડયનમાં ઊભા થયા મહિના દરમીયાનમાં ૬૦૦૦ માણસોની સહકારમાં ભરતી કરવામાં આવી છે. અને સરકારનું એજબાણ સપ્રમાણ કરવા માટે હજી બીજા ૨૦૦૦ માણસોની જરૂર છે.

ઓસ્ટ્રીઆમાં ગેસ ટ્રુબલ્સ સામે રક્ષણ

ગયેલ્બની નવા સમાચારમાં બ્રીટીશ પ્લેન ઉપર ફુગ્ગાના બિમાનો જેવી ગેસના બોમ્બથી હુમલો કરે તે સમયે પ્રજાના રક્ષણ માટે સરકારે ૨૦૦૦૦૦૦૦ જેટલા "ગેસમાસ્ક" તૈયારી રાખ્યા છે અને દર ગામવાડીયાના ૧૫૦૦૦૦ જેટલા નવા "ગેસમાસ્ક" બનાવવામાં આવે છે કે જેથી દરેક સ્ત્રી પુરુષ બાળકને સહાયના કરોડ-કટીના વખતે તે "ગેસમાસ્ક" આપી શકાય

વિમાનોનો ખુવારી

તા. ૧૪ ફેબ્રુઆરીનો એક સાદી મુજબ સ્પેનની સરહદમાં ફ્રેન્કોના બે પ્લેનો બ્રીટીશ મથકે સ્પેનના બંદરમાં ઉતરવા ફરજ પડાયા હતા. "ગ્લેન્ટી પ્રોટ" ની નવી ગોઠવણથી બાદ કર બિમાનોનો બાદ કરવામાં આવ્યો હતા. બાકીનાનોના રહસ્ય અંગે સ્પેનની સરકારના ઉપર બિમાનોને ગુલતાની બધ કરી.

એરીસ્ટ્રેનના રમકારુરસ્ત

અમેરીકાના જનરલ બિમાન ઓ એરોપ્લેન ઓફ ધી યર ઓફ ધી ઈયર ઓફ ધી યર ઓફ ધી યર ઓફ ધી ય

ગુજરાતી વિભાગ

કુદરતનાં અણમોલ વરદાનમાં ફોરવર્ડ તા. ૧૬ ના રોજ મંગળાના સુપ્રસિદ્ધ નાયકવકીલશ્રી મો. ગુલામ્બાદ એડવોકેટનાં અવસાનના સમાચાર આજ વધારે ખેદકારક પાઠવે છે.... કુદરત અચિંત્ય પણ તેમાં આપણે હાથ... કમનસીબે જણાવવામાં આવ્યું હતું... શ્રી ગુલામ્બાદ ઘણાખરે ૪–૩૦ ના ગાંધીજીદીઠાના અવસાન થયું છે. ઘણાખરે અન્યુ નાખે આપે ખબર પડી ગયા પછી ને દીકરાના પછી બાબર પડી કે ગુલામ બાપુ છેવટના છે' આપણે ગુલામ્બાદે નકલ ઘણાખરે પ્રયાર કરી દિલગીરી બાબર કરી હતી બાબીજ રીતે મરહુમ ની ગાગદીના. શ્રી. ઇલાહબાદ નારાયણ, ...ગાબાન્ય ... ઘર ઘણાછરાય માટે પણ વખતના કુદરત ...નિશાન અન્યુ તેમ બબાદ ગઇ હતી ... ...ગાબાદસેન ... તેમનાને પણ છેલ્લા પુરણ ... ના બાબર કરવામાં આવ્યા હતા. આવું પક્ષપાતજ કરી શકે!

* * *

'ગાબનામા' નામની મોગલ બાદશાહની તવારીખ અકબરના દરબારમાં ફારસી ગ્રાબર અબુલ ફઝલે લખેલ ... આજ સધીમાં પર્યો અસલબાદના મી મોગ, એવ બાબુના દરેક પાસે છે તે તેઓ પોતા નામના તાંબે છે પણ તેની પુરતી કીંમત બાપનાર ... બાદ હીરાની તિજોરે મળેલ નથી ઓછે ને ઓછાંદ જણે આ ગ્રંથમાંય પડેલેનો ઉલ્લે સુધી ઓછજ કથન ખરે થયાનો છે. આ તેમાં અનેક ગુપ્તબાબ્યના ઠેકાણે મોગલ સામ્રાજ્યના ગ્રામાનુગત બતિહાસ તરીકે ઉપજ ઉપરાંતીપતિ કથાના ૧૬ ના ગ્રંથ ના બાદશાહ દરેકે અલંત મિલિક વસ્તુ ગણાય છે.

* * *

નાતી રથળાની ...ગાદીમા સપ્રતિ અને પદાર્થશાસ્ત્રના નીલમ્બ સામાની બાબરવા કરવા માટે જર્મનીમાંથી ઠરાવવા બોગારના જર્મનિજ્ઞાન બાબુદા પીગ્રાનચેત્તા ડો. ...ન્સરીન બાબબુબોરના સહાયકબબુ નીમબબુ કરીકારી ૬ બાબ માટ બાબશે.

* * *

બંગાળ સરકારે મોકમાન્ય નામના ઠીંદી દબાનીકરી જબત કરેલી રાબીના ૨૫૦૦ ની જામીન ગીરી પાછી બાબી છે. નવા બંધારણ હેઠળ જબત બનેલી જામીનગીરી પાછી ચળવાનો બંગાળમાં આ પ્રથમજ પ્રસંગ છે.

* * *

મદ્રાસની ગોદીમાં મજીરના ૧૫૦ સ્ટોકહીજો નું મારસામ આવીને પડ્યું છે. ઓસ્ટ્રીલાના ઠીંદીબબ મહેર ઉનાદરી બતાવવા બો પારસામની "ઠીલીવરી" ૧૫૫ લેવુ નથી.

બાબિય વેસ્ટ બાદિકાના વેપારની બતિસબબુ માટે પ્રદાનીની સાલેકારની બારબબોટ કુંપનીને યુનીબબન સરકાર ૧૨૫૫ બાબવામાં આવતુ વાબીસ ... બાબી - ...ધાબ બબ ૧૨૫ નથી ... ...

* * *

એબબીસીનીબામાં બબના કોટી નીકબ્યાના પુરેપીબન પ્રેસ ફેલાબેલા સમાચાર ...હાલીની સરકારે રોમથી સમાચાર મારા ...ધાબ બાબી બોબટા ...બબ્યા છે.

* * *

બીજનના પરદેશ બાનાનબુ પ્રબાન અને બીજન પ્રધાનો વચ્ચ બોટનારી પરસ્પરની રાજનીતી માટે ગયેલા વાતબીતને પરિણામે ફેરારીન બીનીસ્ટરે બા ઓનબાની ઇટને પ્રબાન બંડળમાંથી રાજીનામું બાબુ છે. પ્રબાન બંડળના રથીની પબ્રી ...બીર થઇ છે અને ૧૬ છે ને બીજીના પ્રબાન બંડળ ટકી ...કશે નહી.

* * *

બીજનમાં બગી સરકાર ...કપ્રીય ધના ...ય છે ૧૯૨૬ નાં બોટનામાં ૨૪ ટકા, ...બિયન ધના ...માં ૧૯૨૬નાં બાંગનો વધારો થયા કર્યો અને ૧૯૨૬ નાં ડીમેટરીબેકમાં આવી ૧૯ બાંસના ...બબ્યા ૧૨૨૨૯ વધી બાબે ૧૯૨૬ ના ૧૪૨૨૯ ને અમીદાદ બાબના હતો.

* * *

જર્મની અને ...સ્ટ્રીબા વચ્ચે બાદી ગોગાવારીને પરીબામે ...સ્ટ્રીબા રાજબાના મુબારી જર્મનીનું ...ઠીબાના રાજ્ય બા ૫૨૫ ...બેલા બાય બીજન, ધાન્ય બાને ...ઠાગીબા ઉત્પબ્ન થયા છે. બગફુર બબ્યું ...બેબાએ બોબાના બાંબબ ઠીન બાર્ય ...ઠાટા ...રારથી ...સ્ટ્રીબાને રબનબ્રબાની ...બનીગીરી ...બાબી હતી.

* * *

જર્મનીના ...રમુબબાએ ૫૨ ઠીટલરે જર્મન પ્રાબી મૈન્ટબાંથી ... ...બબ્યાંરીએ ...ઠાનો ...બબ્યા બોબબુબ ...ધેલાં બાબબુબ ...-૨૬ ...બાબા ...બબ્યા જર્મન ...રથાનો પાછાં ...બ્યાંરના ...જરદીનના ધના મજબુત ...દાં ...ર કરી હતી.

* * *

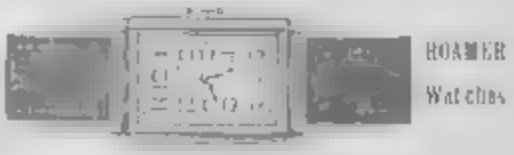
...ઠાલેન્ડના ...રેડના બાબંકર ...ર રાબ બાબનો ...બાબ્યો મળ્યા બાદબાડીબામાં ...ર ...ર ...રેને ...તિબબ ...લાબબ્યી મારી નાબ્યા હતાં.

* * *

રશેનના ...રેને નકર બાબરા માટે રબાબાના કામદારોએ ...: ...રી બાબબોટ કરી ...ટા, બાંડ, ...બાકુ, ...ધ તથા બીજી જરૂરીબાતો ...રબુ ...ા ...બાબી ...ા ને ...ટીબુર ...ા ... ...ેબુબાંરીએ રશેનના બારનીબોના ...રે સહી-...બાબત પત્રોનો હતો.

...ાબ ...ીબા ...ા ...ા ...

YOU CAN'T BE LATE
WITH
ROAMER
Guaranteed
15 & 17 Jewels Gold or Rolled or Crome

Latest Style and Design

દુનીયાનું જીવન વખતસર હોવું જોઇએ અને તેથી નિયમિતતા શીખવી જોઇએ.

રોમર ઘડીયાળ તમારો વખત સાચવશે.

૧૫ અને ૧૭ જુવેલ્સના રોલ્ડ ગોલ્ડ અથવા સોનાના અગર ક્રોમના નક્કર કેસીસ સ્ટાઇલ અને ડીઝાઇનના છે.

Sole Distributors
PATEL AGENCIES (Pty) Ltd.
'Phone 33-2081. P. O. Box 6092
No. 1a KORT STREET, JOHANNESBURG

66 ALICE STREET and 35a LEOPOLD STREET
DURBAN.
SPRINGBOK SERVICE STATION
Always At Your Service
DAY And NIGHT
for
Petrol, Oiling, Greasing and Repairs
and for Parking Your Car.

સ્પ્રીંગબોક સર્વીસ સ્ટેશન

તમારી મોટર પાર્ક કરવી હોય, પેટ્રોલ જોઇતું હોય, ઓઇલીંગ અને ગ્રીસીંગ કરાવવું હોય કોઈ પણ જાતનું રીપેરીંગ કરાવવું હોય તો અમારે ત્યાં આવજો.

તમારી તહેનાતમાં અમે રાત અને દિવસ હાજર રહીએ છીએ.

'PHONE 2-3448 OR 2-0247.

GREATER SECURITY
FROM LUBRICATING TROUBLES
WITH
NEW-PROCESS
Mobiloil

તેલથી ઉભી થતી તકલીફો સામે
મોટામાં મોટું
રક્ષણ

The New Process makes this possible!

ન્યુ-પ્રોસેસ મોબીલઓઇલ થી તે શકય બને છે!

VACUUM OIL COMPANY OF SOUTH AFRICA · LIMITED

ગોલ્ડન સીટી

ઊંચી બનાવટ, સફાઇ અને સ્વાદીષ્ટ ફરમાસુ મીઠાઇ અને ફરસાણ ખરીદવાનું આ એકજ સ્થળ છે.

એક વખત અજમાયસ કરો.

ન્યુ કેપીટન કેફે

ફોન. 33-8567

૫૩, કમીશનર સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

ભારે ક્વોલીટીની ફરમાસુ મીઠાઇ ખરીદો

જુની અને જાણીતી

સાઉથ આફ્રિકામાં મખ્યાત

કેપીટન્સ બાલકની

હોટલ

ફોનઃ ૨૩૪૧૪

કોર્નર ગ્રે એન્ડ વીક્ટોરીયા સ્ટ્રીટ,

ડરબન.

—સરપ્લસ—

રેકોર્ડોનું ગંજાવર સેલ

નંગ ૧ ની શી. ૧–૦.

વહેલો તે પહેલો

જેમાં તમારા માનીતા ગવૈયા જેવા કે ખરૂ કવ્વાલ, કાલુ કવ્વાલ, કુકીરૂદ્દીન આગા કેઝ, ભાઇ છક્કા, જાનકી બાઇ, દલારી, મીનાના હિન્દુસ્તાની, ગુજરાતી, નવાતો ગજલો, ભજનો અને અરબી રેકોર્ડોનો સમાવેશ છે.

અમારો ગયા વરસના સેલમાં અગાયા ગ્રાહકોના ગ્રાહકોમાંનાં ઘણાંઓને નારીપાસ થયું પડયું તેથી કન્ટીના ગ્રાહકને ખાસ વાલાપણ કરીશું કે પોતાનાં ઓર્ડરો તરતજ મોકલી આપવા ભૂલશો. કન્ટીનો ઓર્ડર બાર રેકોર્ડથી ઓછાનો સ્વિકારવામાં આવશે નહિ.

ઠેકાણું:—

THE ORIENT MUSIC SALOON,

PHONE 21867. P. O. BOX 1155.

117 FIELD STREET : : DURBAN.

આરોગ્યતા પ્રાપ્ત કરી શરીર સંરક્ષણનું સાચું જ્ઞાન મેળવવા માટે

અર્વાચી સદીથી ગુજરાતી સમાજમાં આદર પામેલ પ્રથમ પંક્તિનું વૈદ્યક માસીક

— વૈદ્ય કલ્પ તરૂ —

દરેક ગુજરાતી જાણવાપણ કુટુંબમાં બાળ કચાવું જોઇએ.

નમુનો વિના મુલ્ય.

વાર્ષિક લવાજમ રૂા. ૪–૮–૦ , બેટ પુસ્તક સાથે લાયબ્રેરી મારે રૂા. ૬–૧૨–૦ ! અગાઉથી.

"શરીર રોગ આરોગ્યતા"

૧૯૩૮ ના સાલ માટે અપાયેલ આ બેટ પુસ્તકમા શરીરના અવયવો તેની ઉત્પત્તિ અને બાહ્ય વિકારના રોગો તેમજ બહારવા કારણોથી થતા વિકારોનાં ૧૫૩ વર્ણન સમેત ચિત્રો તેના સાથ અને અસ્તર ચાર આપેલા છે. આવા સાધનથી આરોગ્યતાનું રહસ્ય કેમ મેળવવું તે સમજી શકાય છે. કિંમત રૂા. ૧ ૮–૦ ગ્રાહક બનારને બીજા

આ ઉપરાંત

ગ્લાડ ટ્રેશરનો સ્પેશીયલ અંક

આગરટ ૧૬૬૬ના સાલ રોગોનો અંક જેમાં પાશ્ચાત્ય અને પૌરાણિક પદ્ધતિથી તેનાં કારણો અને ઉપાયો આપેલ છે અને સમગ્ર સ્વરૂપ તેમાં રંગીન ચીત્રો પણ આપવામાં આવેલ છે.

કુલ્લ તરફથી કિંમત ૬ આના.

આપનું લવાજમ તરત મોકલો. વર્ષ જાન્યુઆરીથી શરૂ થાય છે.

શ્રી ગુજરાત આયુર્વેદિક ફાર્મસી

રીચી રોડ, અમદાવાદ (ઇન્ડીયા).

કેટલાં રમ વર્ષથી વપરાતાં આવેલી બાળકોના દરેક બલતનાં દર્દો માટે

બાલસાથી (વરાધની ડબ્બી)

નડીઆદના વૈદ્ય જગન્નાથજીની બનાવેલી

બાળકને ઝાડા, રતવા, ઓક, વીલા ગોળા, કોઠીયુ, પેટ, બસણી, ગોળો, ખરાબ, પેટનું ચોકવું, પેટ, આફરો, દાંત આવતી મુશ્કેલી ઉલટી ઓડકાર પેટમાંથી કૃમિ વગેરે બલત એકજ દવાથી જાતી રહે. આ દવા બાળકને કેટલાં વર્ષ સુધી આપવી કિંમત ૬ બોટલના રૂા. ૨. દરેક દવાખાના વેચે છે. નકલથી બાલસાથી સાવધ રહેવું મળવાનું ઠેકાણું: વૈદ્ય જગન્નાથ જી. દ્વીવેદી,

વરાધ ઓફીસ, નડીઆદ, (ગુજરાત)

P. C. KANDER

96, PRINCE EDWARD STREET, DURBAN.

Are You a subscriber of 'Indian Opinion'? If not, Why not?

સાહિત્ય અને સંગીતનો સમન્વય

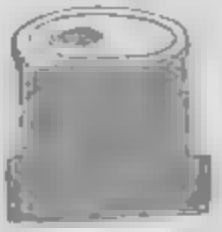
દિનપ્રતિદિન જનતાની રસવૃત્તિ કેળવાય છે—જનતા નવિનતાની પુજક બની છે—ભાવના અને આદર્શ આ જમાનાનું ગૌરવ છે—અને હવે લોકો ગમે તેવી વસ્તુ ચલાવી લેવા તૈયાર નથી.

અમે પણ આ માન્યતાને માન આપી વર્તવાનો નિશ્ચય કર્યો છે. તેથી ખાસ પ્રસંગ માટે તમારા સમક્ષ હમણા છેલ્લા બહુનીતા નટ નટીઓ અને લેખકોનો સહકાર સાથી પ્રેક્ષકોની રસવૃત્તિને પોષે એવી રેકોર્ડો, ધાર્મીક ડ્રામાના સેટો અને હારમોનીયમ, તબલા મગાવ્યા છે જે તમારી સમક્ષ રજુ કરીએ છીએ. સંગીતના મધુરા સ્વરોથી તમારા ઘરમાં સ્વર્ગ ઉતારો.

અમે લોકલ ખરીદી તેમજ એજન્ટો મારફતે હારમોનીયન મંગાવતા નથી તેથીજ અમે લેખીત ગેરંટી સાથે વેચીએ છીએ.

પેનના હારમોનીયમ પા. ૬–૦–૦
કાયના ,,
તબલા રોકના પા. ૬–૫–૦

લોટી ઓકની કીમત
પા. ૨–૦–૦ થી

પા. ૩–૧૭–૦ સુધી

મામોફોન પા. ૩–૧ થી પા. ૮–૮–૦

હીઝ માસ્ટર્સ વોઈસ
તથા
કોલમ્બીયા
(ઈન્ડીયન રેકોર્ડ)
૩/–

રેકોર્ડના સસ્તા ભાવો

નવા નંબરો અથવા તમારા માંગેલા નંબરો વહેલા યા મોડા તમને મળશેજ તો શા માટે વધારે પડસા અર્યો છો.

કહ્યો મનવા અતે મળે।

તેમજ આ દેશની હવાને અનુકુળ થાય તેવા મીઠા અને મધુર સુરના, મજબુત અને ટકાઉ, વારા, શીતા, સરદાર તેમજ એકર્ડીઅન્સ ફ્લુટના હારમોનીયમ, હાથના અને પગના તથા હાથ–પગના. નવી સ્ટીલેડયન બનાવી ટકાઉ મેટલની પેટીઓ આવી ચુકી છે. તે સીવાય દરેક બનના ગ્રામોફોન ઉપરાંત બધી મેકરો સાથે H.M.V. ને કોલમ્બીઆના પણ સ્ટોકમાં રાખીએ છીએ.

વાજીંત્રોના છુટા ભાગો મોટા જથ્થામાં રાખીએ છીએ.

વાયોલીન, બેન્જો, મેન્ડોલીન, ફ્લુલફ્લુટ તરંગ, ગીતાર અને દરેક જાતના વાજાંમાં પણ મોટો ઘટાડો કર્યો છે.

કોઈ પણ વાજીંત્રનું રીપેરીંગ કામ બહુ દેખરેખ નીચે ગેરંટી સાથે સસ્તામાં કરી આપીએ છીએ.

—સાઉથ આફ્રિકાના ૩૨ વર્ષના જુના હારમોનીયમીસ્ટ—

COOMALIA'S MUSIC SALOON

P.O. BOX 460. 179 GREY ST. AND 131 QUEEN ST
DURBAN, NATAL.

Special

Large stock of latest Dramas arrived in Tamil, Hindustani, Gujarati and Telugu. Prices have been specially reduced.

Apply for our catalogue. Our Harmoniums sold under written Guarantee for 5 years. Try us before you go elsewhere.

'Phone Day 2-3104. **RAJCOOMAR,** 'Phone Night 2-1380.

DURBAN'S FIRST INDIAN ESTABLISHED

always in stock.

Charges

રાજકુમાર;

ડરબન.

પેન, ફુલ, બોરા સાથે ૨ બોરા સાથે ફુલ ગોળીથી પુરા પાડવામાં આવે છે સાત દિવસ ખુલ્લું.

19, Cross Street, DURBAN

PHONE 33-4691. BOX 2526.

L. MISTRY

એલ. મીસ્ત્રી

બિસ્કીટ્સ, રેપલ્સ અને કીચન ડ્રેસર બુક્સ બનવા કર્યા-બંધ બનાવનાર તેમજ બુક બાઈન્ડિંગ સંતોષકારક કામ કરનાર.

મારેલા વાવોનું પ્રાઈસ લીસ્ટ મંગાવો.

45 Market St. : : : Johannesburg.

ઉત્તમ ગરમ મસાલો વિગેરે

આપણે આ બાબતી દેખરેખ નીચે પાવર અને સફાઈથી ગરમા લોસો ગરમ મસાલો, કરીપાઉડર, હળદર અને લસણ દંગેરા બોરા પર ઓર્ડરોને આપણી બેરંટી સાથે મળી શકશે. આવો ઉત્તમ માલ, બીજે ગરમ મળવો મુશ્કેલ છે. એજન્ટ જોઈએ છે.

મળવાનું ઠેકાણું:-

'Phone 2-4204 K. N. PADIA. P. O. Box 579

105, Victoria Street, DURBAN

'Phone 33-4402. Tel. add. "VALARIPU" P. O. Box 6748.

V. B. PATEL,

WHOLESALE AND RETAIL FRUIT, VEGETABLE AND PRODUCE MERCHANT

CHEAPEST BANANA STORE IN TOWN.

60 President Street, JOHANNESBURG.

Terms: NETT CASH or C.O.D

વી. બી. પટેલ,

હોલસેલ અને રીટેલ ફ્રુટ, વેજીટેબલ અને પ્રોડ્યુસ મરચંટ

ડરબન ના ફ્રુટ બનાનાના ચીપ સ્ટોર્સ.

હોલસેલ તથા રીટેલ ફ્રુટ, વેજીટેબલ અને પ્રોડ્યુસ મરચંટ

અનાવશ્યક હરીફોમાં હરીફાઈમાં રાખેલી દુકાન

અમારે ત્યાંથી બનાના તથા બીજા ફ્રુટ વસ્તુ મંગાવો સ્ટોરોના ઓરડરોપર ખાસ ધ્યાન આપવામાં આવે છે

રેલવેની બનાના C. O. D. થી માલ મળી શકશે

ટેલીફોન ૩૩-૪૪૦૨ ૬૦ પ્રેસીડન્ટ સ્ટ્રીટ.

પી. ઓ. બોક્સ ૬૭૪૮ જોહાનીસબર્ગ

'Phone 2-8391 Tel. add. "Letapco."

D. K. PATEL

Fruit and Vegetable Exporter

— SPECIALIST —

In South African, Canadian and Australian Apples

Cape Fruit on hand in season

We have in stock Leaches which have just come in Market

ડી. કે. પટેલ.

ફ્રુટ અને વેજીટેબલ એક્સપોર્ટર

સાઉથ આફ્રિકન, કેનેડીયન અને ઓસ્ટ્રેલીયન એપલ્સના સ્પેશીયલીસ્ટ

ઋતુમાં કેપ ફ્રુટ પણ રાખીએ છીએ

લીચીઝ હાલમાં શરૂ થયા છે અને તેનો સ્ટોક પણ રાખીએ છીએ.

ઓર્ડરોના ઓટરો ઉપર ખાસ ધ્યાન દેવામાં આવે છે

નાચીસ અને ગ્રેનડરીન સારા અને સસ્તા

C. O. D. થી મળશે.

P. O. Box 788. 10, Cross St. Durban.

"શુદ્ધ ઘી."

દરબારમાં ગાયોનું ઘેરણ ખાસ દેખ ભાળ, તેમ માણેકના મીસના ખાસ ઘરાણા મધુરાદાસ રણછોડની કંપનીનું અમારું ઘેરાણું (ઘરનું) ઘી.

અમારે ત્યાંથી મોકલ પ્રમાણમાં મળશે.

ભાવ માટે પુછો યા લખો:

સાઉથ આફ્રિકાના સોલ એજન્ટ્સ.

શામજી દેવશી એન્ડ સન | **SAMJEE DEVSHI & SON**

૧, ક્રોસ સ્ટ્રીટ, ડરબન. | 1, Cross Street, DURBAN.

FRUIT GROWERS

Send your consignments of Bananas, Avocado Pears and other fruits to the old established firm:

African Market Agency

Municipal Market Capetown.

All consignments receive personal attention

Accounts sales and cheques posted the day goods are sold.

Reference: Barclay's Bank, Market Branch.

Telegraphic Address: "CONSIGN" Capetown

M. H. DESAI,

એમ. એચ. દેશાઈ,

હોલસેલ ફ્રુટ મરચંટ,

અમે દરેક જાતના ફ્રુટ અને વેજીટેબલ મુનીસના મોટા પણ બાજમાં C. O. D. થી સારૂ ચેકીંગ કરી મોકલીએ છીએ.

P. O. Box 254. 31, Short St. Durban

SOLE AGENT FOR

His Master's Voice

હિઝ માસ્ટર્સ વોઇસ

In The Union Of South Africa

સપ્ટેમ્બર અને ઑક્ટોબરના ગુજરાતી સેટેડ્સ રેકૉર્ડો આવી ગયા છે.

સાને ઇસ્લામનો સેટ મંગાવો અને સાંભળો

પાંચ રેકૉર્ડનો સેટ કીંમત પા. ૬–૫–૦.

We specialise in Tamil and Telugu Drama Sets and also Native and Afrikaan records. Wholesale and Retail.

નાટક	ગળારાણા પ્રતાપ	કમ્પલેટ બોક્સ અને બુક સાથે કીંમત પા. ૬–૭–૬ નું સેટ.
,,	રા' ગોડળીઉ	કમ્પલેટ બોક્સ અને બુક સાથે કીંમત પા. ૬–૫–૦ નું સેટ
એચ. એમ. વી.	ફ્રામેટીક પાર્ટી	કમ્પલેટ બોક્સ અને બુક સાથે કીંમત પા. ૬૫ નું સેટ.
નાટક	ચુમ્બકની	કમ્પલેટ બોક્સ અને બુક સાથે કીંમત પા. ૬૫ નું સેટ.
,,	રાજા હરિશ્ચંદ્ર	કમ્પલેટ બોક્સ અને બુક સાથે કીંમત પાર્ટિક ૬–૬૬–૬ નું સેટ.
,,	શ્રી સત્યાસ ટાહનુ	સેટ ૧ થી ૮ આજ.
,,	મીરાબહુદોલા.	
,,	ઉષા સ્વપ્ન.	
	સમાજનો બાપ ભાગ ૧ થી ૬.	
	વકીલનો વારસો કુલીન રેકોર્ડ ૨ રેકોર્ડનો સેટ.	
	મહુડી જી ગાડવા ૨ રેકોર્ડનો સેટ કુલીન.	
	નુરી પાગલ ૨ રેકોર્ડનો સેટ કુલીન.	
,,	મોરીન કરમાદ ૨ રેકોર્ડનો સેટ કુલીન	
,,	રોગ ગાંધે આરણ ૪ રેકોર્ડનો સેટ ગ્રેમ ઓમ. ૫.	
,,	સાને ઇસ્લામ ૫ રેકોર્ડનો સેટ ગ્રેમ. ઓમ. ૫.	
,,	નૂરે ઇસ્લામ ૫ રેકોર્ડનો સેટ ગ્રેમ ઓમ.	
,,	બાબ પાસા પા નારી	રેકોર્ડનો સેટ ગ્રેમ ઓમ. પી.
,,	ફરામણી ગંમત	૨ રેકોર્ડનો સેટ ગ્રેમ ઓમ ૫.
,,	નૂરજહાન	૪ રેકોર્ડનો સેટ ગ્રામોફોન
,,	સબના મજનું	૨ રેકોર્ડનો ગ્રેમ. ઓમ ૫.

અમારા ઇસ્લામીક નવી રેકોર્ડનું લીસ્ટ ટાઈપ્રિન્ટમાં બુકો માં જોશો.

૧૦ ઈ ૧ રેકોર્ડ, ૧૨ ઈ ૪ રે. ૨૫/-, ૧૦ ઈ. ૧૨ રે., ૧૨ ઈ. ૬ રે. ૪૮/-.

અમારા ગ્રામના ૧૦ ઇંચની ૬ અને ૧૨ ઇંચની ૪ રેકોર્ડથી ઓછીના ઓર્ડર સ્વિકારવામાં આવશે નહિ.

Radio Record Trading Co.,
178 Grey Street · · Durban.

Radio Record Trading Co.
P. O. Box 6398 29 West Street.
JOHANNESBURG.

RADIO RECORD TRADING Co.,

SOLE AGENTS FOR

Columbia

In The Union Of S. A.

જુના ગયા અને માનીતા આવી ગયા

કોલમ્બીયા કંપનીમાં હાલમાંજ આવેલા નવા ગવૈયા

માસ્ટર અમીર બક્ષની

નવી રેકાર્ડ આવી પહોંચી છે. આગળ ગઝલ બોલી ગયા છે; "મોહમ્મદ મોહમ્મદ પુકારે ચલાગા" તેના જેવી બીજી ગઝલ બોલી રહ્યો છે. મગાવો અને તમારા દીલને ખાત્રી કરો. તેનો બંબઇ બહુ ફ સરવર સાકુબ્બે બોલ્યાર.

J705 સલ્લે અલ્લી અલયાહે વસલ્લામ. અને બીજી એ સિવાય તમારા ડાયકની ઘણી ઉંસલામી ચોપડી આવી પહોંચી છે જેવી કે મિરાજના સાહાબત નામા વીગરે.

G.E 1700 કૃષ્ણને દાસે મુજે ગેહ દુરત પીયારે !

G.E 1710 ગમગીર કે નારોચ દુનીયા ગે ધીરારિયે

P.E 21 સહારત ગેના ગોકલે બસલામ

P.E 27 સહારત બશરેન બીલાલ આસીકે સ્લામ.

P.E. 3 ગાફર ને બાપસે તલવારકા ગીરના મોહબ્બા

G.E 1756 મે પીયારી રેપસ બનકર બાલુ બનમે

G.E 1711 દર્દી ગેયો

V ... અરે બાગલ પ્રેમ બના તુ રોતા યે

V ... સાર્ગ અગમીયા પ્રવગમર ઘમારા.

V ... કમળ બાદાર આપ સારા સરાબ કે.

V ... નોર્ધાદ ... ગે ... ઉજ ગય.

V ... ગોયે ગેહબુબ બક રોને ગાતે ચલે.

V 0816 ગેર હુજ્જે કા નપન ઘ રાના ગોહમ્મદ.

V 6810 પ્રેમ મુજસે કુછ ન સહેબાસા ... સાગને

V 6857 બનુગી અપને પ્રેમુકી બેગમ.

V 6836 પ્રેમના મુરલી બાજુર બાજી.

1415 તો ઉંદરા ... કા બાલગને બાબના દીયા કબી ચાલેન.

આ રેકાર્ડ સાંભળવા જેવી છે

388 પુન પુન પુન

253 મેરા દીલ ન રાયુ હી દીલગે મોહમ્મદ

406 મોહીબ્બા મોહબ્બત બડી મીઝ કે.

2437 આવા આલ્લાહી અલાહ બખ

ઓર બકા આલ્લાહી અલાહ બખ.

2207 અમેરા ગુમાન

2188 બરસાને આવા (બજારી)

2074 બાબકા બાબ કે

2107 બબ બલા (બજારી)

2220 નાગે આલમ ન રહ.

2224 નાગે મહમદ આવા બાગ.

2220 ચદ આમે ચુતા ન મારાર ને કમાલી.

1730 બાબા મેરી બીગડીલા સરકાર બના દોજ.

... બાગીર ના કાંપ બલી કબાલા.

1731 બજરા ... મેરબ્બા બજરા બાગીર ક બબ્બોકા સુરદે ... છન્દા 12ના

1000 મોબ્બા દીજરત મોબાર

1000 બાબ્બા બાંસુરી બજરત બાબી

1500 બાબારી પીબારી સુરતબારી.

1000 મોહમ્મદ મેરે દીલકે અરમા તુમ હો.

1727 મશહુર તુમા બાલમ બજા ર દરમાની મોહમ્મદ બલબાન

1720 બાલા મુજે રોકો બુલાસો.

2000 દીલ છીન લીબા એક બના બર લીબા.

2007 બબારી રસુલે ખુદા કહને કહના.

2125 બાસ કાનીર પ બાગને રનગા પુ.

2115 સુરે બજાંગે ધન બાગોસે.

2430 દીલ મેરા મેરા ન રબા.

2150 નીગાહે મુરકા

The following Tamil Drama Sets in stock

Saangaaan Sastery, Padma-Pattabishkam, Vera-Ramayanam, Dumbachari, Snan Sundari, and thousands of singer Records.

We specialise in Tamil and Telugu Drama Sets and also Native and Afrikaans records. WHOLESALE AND RETAIL.

નુરે ઇસ્લામ

નો ૬ રેકાર્ડનો સેટ બુક અને ટીનનો બોકસ સાથે 30/-

Radio Record Trading Co.,
178 GREY STREET,
DURBAN.

Radio Record Trading Co.,
P.O. Box 6398 29 West Street,
JOHANNESBURG.

દરેક જાતની સ્વાદીષ્ટ. સુંદર શુધ્ધ ઘીની મીઠાઇ.
ફરસાણ વીગેરે માટે ક્યાં જશો?

પટેલ્સ વેજીટેરીઅન રીફ્રેશમેન્ટ રૂમ

પાપડ, સીંધુ, તથા કરીના અચાર તેમજ શીઆળાની ઋતુ માટેના ખાસ વૈાટીક પાકો અમારે ત્યાંથી વીકાયત ભાવે મળશે. એક વખત પધારી અથવા ઓરડર મોકલી ખાત્રી કરવા વિનંતિ છે.
બહાર ગામના ઓરડરો ખાસ માલીકની જાતી દેખરેખ નીચે મોકલવામાં આવે છે.
ગ્રાહકોને સંતોષ આપવો તે અમારો ખાસ મુદ્રાલેખ છે.

PATEL'S VEGETARIAN REFRESHMENT ROOM

(Prop. R. M. PATEL.)

Telephone 2-2209 **202 Grey Street, :: :: Durban.**

Box 830. Tel. Add. "Orangexpo."

M. C. PILLAY

Wholesale Fruit & Vegetable Exporter

GREAT OTHER SOLICITED

ગ્રેન્યાલ્પ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ્સ ચઢાવનાર

અમો અપનીના ગાહક ખાસ દેખરેખ સાની સારો નફ્ર (C.O.D) થી ચઢાવીશું લીએ

79, PRINCE EDWARD STREET, DURBAN.

'Phone 2-6235 P. O Box 316

Heerabhai Morar Matvadkar,

Wholesale Fruit & Vegetable Exporter and Commission Agent,

103, PRINCE EDWARD STREET.

DURBAN.

હીરાભાઇ મોરાર મટવાડકર

હોલસેલ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ ચઢાવનાર અને કમીશન એજંટ,

પેકીંગ સારી રીત કરી માલ સી. ઓ. ડી. થી મોકલવામાં આવશે.

ટેલીફોન ૨-૬૨૩૫ ટેલીગ્રાફ ૩૨૬,

૧૦૬ પ્રીન્સ એડવર્ડ સ્ટ્રીટ, ડરબન.

NAROTAM HARGOVIND

The Master Tailors.

Suits and Costumes Made to the Latest Styles.

We specialise in High Class Tailoring.

Our Prices are to suit the Times.

Try us with your next Order

તમારો સુટ ક્યાં સીવડાવશો?

નરોતમ હરગોવીંદ

તમને અપ-ટુ-ડેટ સ્ટાઇલનો કિફાયત ભાવે બનાવી આપશે.

હાલજ ઓર્ડર આપી ખાત્રી કરી જુઓ.

'Phone 25661. 176 Grey St Durban.

અઠવાડીક પંચાંગ

	પ્રીસ્તી		હીંદુ		મુસલમાન		પારસી		ક્રોનોલ્ગ	ક્રાનોલ્ગ
વાર	૧૯૩૮ ફેબ્રુઆરી માસ		૧૯૯૪ માઘ માસનું		૧૩૫૧ જમાદર		૧૩૦૭ શેહે. ૬ઠ્ઠો		ક. મી.	ક.મી.
શુક્ર	૨૫	વદી	૧૧				૨૩		૫–૫૭	૬–૩૧
શની	૨૬	,,	૧૨		૨૪		૨૪		૫–૫૬	૬–૩૦
રવી		,,	૧૩		૨૫					૬–૨૯
										૬–૨૮
										૬–૨૧

Printed and Published by Manilal Maganlal Desai at Phoenix, Natal.

તમારા મિત્રોને મોકલવાને મીઠાઇ ક્યાથી લેશો?

વીક્ટોરીયા વેજીટેરીયન ટી રૂમ

અમારી મીઠાઈઓ ખાસ જાતી દેખરેખ નીચે શુદ્ધ ઘીની બનાવેલી હોય છે.

એક વખત મંગાવી ખાત્રી કરો.

ઓર્ડર મોકલનારે પૈસા સાથે મોકલવા મહેરબાની કરવી

અમારે ત્યાં ખાસ રસોયા હોવાથી સુંદર અને સ્વાદીષ્ટ ભોજન મળશે.

એક વખત પધારી ખાત્રી કરવા વિનંતિ છે.

VICTORIA VEGETARIAN TEA ROOM

(Prop: NARANJI VALLABH)

139 BROOK STREET, - - - DURBAN.

LOOK BEFORE YOU LEAP

P. O. Box 842. **Telephone: 2-2074.**

BHAGAT & Co.

9 ETNA LANE, DURBAN.

General Dealers & Commission Agents.

We stock Indian & European Groceries, as well as Indian condiments & hardware.

Also we specialise in Sarees and all class of draperies.

In outfitting we have full range clothing of all sorts including mens & boys.

We invite you to visit our Refreshment Room.

We can at any time supply fresh home made sweetmeats made under expert workmanship to any parts of South Africa and Rhodesia.

Our price is very moderate.

Do not HESITATE. Favour us with your visit or place your order to-day.

Note the address:

No. 9–11–13, Etna Lane, :: :: Durban.

ઈન્ડિઅન અને યુરોપીયન ગ્રોસરી અને દરેક જાતની સાડીઓ અને રેશમી કાપડ તથા સ્વદેશી સાડીઓ રાખીએ છીએ.

એક વખત પધારી અથવા માલ મંગાવી ખાત્રી કરશો.

અમારી રીફ્રેશમેન્ટ રૂમની મુલાકાત લેવા તમોને આમંત્રણ કરીએ છીએ. દરેક જાતની મીઠાઇઓ યુનીયન તેમજ બહાર ગામ મોકલીએ છીએ.

આમારા ભાવો ઘણા સસ્તા છે.

તમારા ઓર્ડર અમારી પાસે મંગાવી ખાત્રી કરશો.

બહાર ગામના ઓર્ડર ઉપર ખાસ ધ્યાન દેવામાં આવે છે.

REMINGTON
NOISELESS TYPEWRITER

The new Remington Noiseless is quiet in operation and eliminates nerve strain. It is preferred because of its responsive touch, effortless speed and durability such as only Remington's unique experience can give.

60 years ago Remington Built the first typewriter now Remington has produced the FINEST typewriter.

PORTABLE MODELS ALSO AVAILABLE

REMINGTON TYPEWRITER AGENCY

Branches throughout South Africa

NATIONAL
CASH REGISTER AND ACCOUNTING MACHINE
SYSTEMS
FOR
MAXIMUM EFFICIENCY

THE NATIONAL CASH REGISTER CO. S.A. (PTY.) LTD.,
63 PRESIDENT STREET
JOHANNESBURG
P. O. Box 3591. Phone 33-6245

FIFTY MILLION PEOPLE ARE ALWAYS PUNCTUAL!

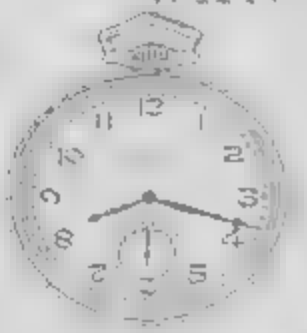
Time is just another word to speed these hurried days. Every minute counts — you can't afford to lose a second. [illegible] million satisfied owners of Cyma, the world's symbol of accuracy and style. For the [illegible] machinery used by Cyma has given them a watch that is always on time — the

STOCKED BY ALL LEADING JEWELLERS

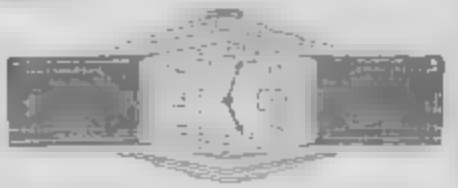
CYMA

ELGIN
WATCHES

THE WORLD'S BEST

FOR PERFECT TIME

WRITE FOR NEW GENERAL CATALOGUE.

KATZ & LOURIE LTD.
"DIAMOND CORNER"
ELOFF & MARKET STREETS, JOHANNESBURG.
P. O. Box 1919 - Phone 22-3122.

ઇન્ડિયન ઓપિનિયન

મહાત્મા ગાંધીજીના હાથે સને ૧૯૦૩માં સ્થપાયું.

INDIAN OPINION

Founded by MAHATMA GANDHI IN 1903

No. 9—Vol. XXXII. FRIDAY, MARCH 4th, 1938. Registered as a Newspaper PRICE FOURPENCE.

THE CUP OF LOVE

"HAVING flung away the sword, there is nothing except the cup of love which I can offer to those who oppose me. It is by offering that cup that I expect to draw them close to me. I cannot think of permanent enmity between man and man and believing as I do in the theory of rebirth, I live in the hope that if not in this birth, I shall be able to hug all humanity in friendly embrace."

—M. K. GANDHI.

પ્રેમનો પ્યાલો

"...."અહિંસા પરમોધર્મ" આ સૂત્ર સ્વિકાર્યા પછી મારા વિરોધીઓનો વિરોધ દુર કરવાનું સાધન મારી પાસે તો એક શુદ્ધ પ્રેમનુંજ રહે છે. અને તેમની સમક્ષ આવા પ્રેમનો પ્યાલો ધરીનેજ તેમને વશ કરવાની આશા રાખું છું. માણસ માણસ વચ્ચે કાયમની દુશ્મનાવટ નભે એવું હું વિચારીજ નથી શકતો. પુનર્જન્મની કલ્પનામાં માનનો હોઇને એ મારી આશા છે કે આ જન્મે નહી તો કોઇ બીજે જન્મે પણ મનુષ્ય માત્રને મારા પ્રેમ પાશથી અપનાવી શકીશ."

૨-૨-૩૮ —એ. ટ. ગાંધી.

THE NEW INDIA ASSURANCE
—COMPANY, LIMITED.—

Fire, Motor Car, Motor Lorry, Motor Bus, Plate Glass, Workmen's Compensation, Burglary, Fidelity Etc.

આ કિંગ વીમા કંપનીનાં આગ, મોટર કાર, મોટર લોરી, મોટર બસ, પ્લેટ ગ્લાસો, કામદારોને લગતા વીમાઓ, ચોરી સામેનાં વિગેરે દરેક જાતના વીમાઓ ઉતારવાનો ધંધો છે. કીંગ કંપનીને ફકેજન આપવું એ દરેક કીંગની ફરજ છે.

Transvaal Office:
Barkly Arcade,
6 a Diagonal Street,
JOHANNESBURG.
Telephone 33-4478.
P.O. Box 3041.
Tel. Add: "RUSTOMJEE"
Johannesburg.

ગ્રાહકોને વિનંતિ છે કે વર્ષમિન્ટ ફોગ્રેન્ટેશનના પ્રકારના ડકમેન્ટ ફોર્મ તારીખ ભરીને દસ્તખતની ફેર ઓફિસ ઉપર મોકલાવી આપવા.

Policies Issued and Settlements Effected in this Country.

પોલીસી તેમજ દાવાની પતાવટ આ દેશમાં કરી આપવામાં આવે છે.

Natal Office:
"INDIA HOUSE"
17, First Avenue,
DURBAN.
Telephone 25845 Can.
P. O. Box 1010.
Tel. Add: "RUSTOMJEE"
Durban.

JALBHOY RUSTOMJEE
Principal Representative For the Union Of South Africa.

GANDHI & Co. (Pty) Ltd.
GENERAL MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

Try us for:-

Benares Saries, with Blouses of same design prices from 75/- to £10 with double border.

Also Cotton, Crepe-de-chine & Rayon Saries from 2/6 to 40/-.

We also stock Indian Drugs, Condiments, Draperies, Outfitting, Hardware, etc. etc.

Telephone 23676.
Tel. Add. "Gandhico" Durban.
112 Victoria Street,
DURBAN.

અમારે ત્યાં હમેશા મોટા પ્રમાણમાં નીચે જણાવેલ ચીજો સ્ટોકમાં રહે છે.

લોરસન અકામ, પીસતાં, ચારોળી, એલચી, જાયફળ, તજ, સર્વીંગ, સુરજછાપ કેસર, તેમજ હળદર, ધાણા, જીરૂ વીગેરે આખા તેમજ બારા ડેપરેશન નીચે પીસાયેલ મસાલો તથા તમામ જાતના ચોખા-બાસમતી, કમોદ દીલી, મંજા, બાજ તુલસી, વીગેરે તથા પંજાબી સાલમ, ઘોળી મુસલી, ગંઠોડા કેપરાવાળી તથા સાલસો બાદરેલા જાતનું ગમીયાણું તેમજ મોમારી-મદ્રાસી મેવરાનો, કાચ્ચા, મેકેલાં તથા ગુલાબનું પાણી, આમળા, મોરસ, ચંગેલી, કુપેલ, કામીનીયા વીગેરે ખુશબોદાર તેલ વીગેર, વીગેરે મોટા જથ્થામાં તેમજ છુટક મળશે.

Also:
P. O. Box 27, TONGAAT.
Telephone during Office hours No. 5,
,, after Office hours No. 008.

B. I. Steam Navigation Co., Ltd.

સ્ટી. "કેનીયા"

૩૬ ફીટીદ પા. ૬ ૭ ૬.
ડિંડુ ચીરી પા. ૨ ૬ ૦.
ડેકલ પા. ૧૧ ૧૩ ૬.

૩૬ ફીટીદ પા. ૬ ૭ ૬.
મુરદા ચિલી પા. ૨ ૧૭ ૦.
પા. ૧૫ ૪ ૬.

માર્ચ તા. ૨૩ મીએ મુંબઇ જવા ઉપડશે.

[illegible] સુધરાઇના ઉતારાઓ પોતાના ઢોરોના ટોળા ૬૦ માઇલ સુધી રહીયારૂં નામ તબી પોર્ટ કરવાનું કરમાવું [illegible] – બધા ગામે ગાંઠા ૬૦૨ [illegible] રહીયા ચોમા પોતાના ઉપર રહેવા [illegible]

ઉપરોક્ત ખાતે રસીદ આપી ખાતરી કોલીલમાં કેબલવાળી [illegible] ઉપરી માલના ખર્ચા પોતાની તરફ નેમજ બાજ બાબતો પહોંચાડો કામ

બારકોડવાળાના બાઉંડો બાકારી રાખે પત્રવ્યવહાર કરવાથી ટીકટ મોકલવી રાખવે

સ્ટીમરને લગતું દરેક કામકાજ બાકારી ભાતી કેબલેબ તારે પાસ જ

વધુ ખુલાસા માટે લખો યા મળો:

SHAIK HIMED & SONS, :: 390, Pine Street, Durban.
Telegraphic address: "KARAMAT." Telephone 2-0432

CITY SHIRT Co., No. 4, Kort Street, Johannesburg.

સાચી શક્તિનો સંગ્રહ કરવા

ઝંડુની સુવર્ણભસ્મમિશ્રિત

મકરધ્વજ ગુટી.

–શક્તિની સર્વોત્તમ દવા–
બાજરથી બજબાવવા માટે
[illegible] આપે–

જાને માટે
તાકત–તાજગીના ભરપૂર
ઝુમ્મરતાકાર

ઝંડુ દ્રાક્ષાસવ.

[illegible]
વાપરવા માટે

ઝંડુ ફાર્મસ્યુટીકલ વર્કસ લી.—પો. બો. નં. ૫૫૧૩, મુંબઇ નં. ૧૪.
સાઉથ આફ્રિકાના સોલ એજન્ટસ: ઓમ. એમ. મોરી એન્ડ સન્સ, ૩૬૫ યુમ સ્ટ્રીટ, પી. ઓ. બોક્સ ૧૨૦૫, પ્રીટોરીઆ.
મેઘાનીસાહેબમાં ગલવાનું ઠેકાણું: બબત બ્રધર્સ, ૧૮ કોર્ટ સ્ટ્રીટ.

આયુર્વેદિક દવાઓના મુખ્યપત્ર આરોગ્ય મંગાવો.

MOHANLAL VALJEE,
(INDIAN PAWNBROKER.)
112, Victoria Street, Durban.
Low Rates of Interest on Jewellery.
High prices paid for Old Gold. A large stock of New Jewellaries at reasonable prices to suit your pockets.

P. P. BHAGAT,
Fruit Merchant.
દરેક જાતનાં ફ્રુટ અને વેજીટેબલ સારૂ ઓર્ડર કરી C. O. D. થી
મોકલવામાં આવશે. લખોઃ—
P. O. Box 842. 129 Victoria St. Durban.

'Phone 33-6229. Telegrams: "GIDMALCO." P. O. Box 5169

JAPAN BAZAAR

WHOLESALE SILK & CURIO MERCHANTS.

39 MARKET STREET, JOHANNESBURG.

Specialising in SILK MATERIALS, LEATHER SUIT CASES, ORIENTAL CURIOS, BRASSWARE, ETC

ALL PRICES QUOTED AT LOWEST MARKET RATES.

INDIAN SARIS: Crepe-de-chine and Georgette Saris beautifully embroidered 45" x 5 yds length price 17/6 piece. Heavy Crepe-de-chine Saris hand embroidered 45" x 7 yds 30/- piece. Georgette and Crepe-de-Chines beautifully embroidered 45" from 3/9 per yd

ODNIS: Hand embroidered in Georgette and Crepe-de-chine 45" from 12/6.

Above obtainable in the following shades: White, Pale pink, Sky blue, Pale green, Salmon pink, Red, Maroon, Brown and Black.

જાપાન બઝાર

જોહાનીસબર્ગના જુના અને જાણીતા રેશમના જથ્થાબંધ તેમજ છુટક માલના વેપારી.

સાડીઓ, ઓઢણીઓ. લુગડાંઓ.

તદ્દન નવીન અને ડિઝાયર્સ દીઠ્યાનો વાળા બહુકારદાર રેશમો જરીથી ભરેલી જ્યોરજેટ અને ક્રેપ-ડી-ચીનની સાડીઓ તથા ઓઢણીઓ તમારા ઓર્ડર મોકલવા માટે સ્પેશ્યલથી આવી પહોંચી છે. તેમજ હાલમાં એકદમ બહારથી બનાવેલી ફેશનેબલ ભાતના તથા મુંબઈ અને અમદાવાદની બીજી જાણીતી મીલોના સ્પેશ્યલ બાતબ્રાતની ડીઝાઇનના વાળાં યુનિક કુલડાં, પટોળાં, ફેશનેબલ, ઓઢણી તથા સુંદર જરત ભરેલી ચોરણીઓ તેમજ ચણીઆ માટે ભારત મોકલવા માટે આવ્યાં છે. ફેશનેબલ બનવા માટે તેમજ બેંડ માટે પાંચ વાર, છ વાર, તથા આઠ વાર સાડીઓ તેમજ બ્લાઉઝીઓ માટે કહેવે તાતના તૈયાર કપડાં મળ્યાં પ્રાપ્યવત આવે આવશે. તદ્દન સસ્તા ભાવે સુંદર અને અનગમતો માલ ખરીદવા આપની એકજ મુલાકાત લ્યો.

છુટક માલ પણ જથ્થાબંધના ભાવે આપવામાં આવશે. આ અમુલ્ય તકનો લાભ લેવાસર ફોનથી ચુકશો નહિ.

સ્પેશ્યલી ફુલદાંના ભાવ રૂા. ૩-૬, રૂા. ૫ થી ઉપર. જ્યોરજેટ તથા ક્રેપ-ડી-ચીનની ઓઢણીઓ ભરતથી ભરેલી રૂા. ૬૨-૬, ક્રેપ-ડી-ચીનની ભરત ભરેલી સાડીઓ જુ ઉંચ પનો ભાવ રૂા. ૨૫ થી ઉપર.

ફોન ૩૩-૬૨૨૯. ટેલીગ્રામ: જાપાન બઝાર પી.ઓ.બોક્સ ૫૧૬૯.

૩૯ માર્કેટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

પોરબંદરનું ઘી

ભાણજી લવજી ફેમસ માર્ક

કરેક દેશાવરમાં વખણાયેલું અમારું 'પોરબંદરનું' ઘી નાતાલ, ટ્રાંસવાલ તેમજ ફેડમાં (યુ. એ. સા. આ.) માં ઘણા વરસોથી પ્રખ્યાતિ પામેલું અમારા H.H. માર્કનું 'ફેસ્ટાવાળું' પોરબંદર ઘી ફીફાયલ બાબતથી મળશે.

અમારા સાઉથ આફ્રિકાના કદરદાન વેપારીઓની સગવડતા ખાતર ડેમસથી ઓર્ડર આપવા અગર પેમેન્ટ કરવા માટે અમે અમારા પોરબંદર ઘીની યુનીયન ઓફ સાઉથ આફ્રિકાની સોલ એજન્સી ટી. પી. દેવશી એન્ડ સનને આપેલ છે તો નીચે જણાવેલ એડ્રેસ મુજબ કરવા અમારા સોલ એજન્ટને અગર અમારે એડ્રેસે પત્રવ્યવહાર કરવો.

ટી. પી. દેવશી એન્ડ સન,
પી. ઓ. બોક્સ ૧૪૨૮,
૧૧૯ વીક્ટોરીયા સ્ટ્રીટ, ડરબન
(સોલ એજન્ટ યુ. એ. સા. આ.)

ભાણજી લવજી ધીવાલા,
પોરબંદર
કાઠીયાવાડ,
ઇન્ડીયા.

નોંધ—ચોટા ઓર્ડર માટે સી. આઈ. ઓર્ડર, ડરબન બાદ બાકીને ડરબન ઉપર જણાવેલા એડ્રેસે પુછવાથી અમારા એજન્ટ આપ આપશે.

આ આબરૂ, સહેરાની
આગટીને મુલાયમ
રાખી સૌંદર્યવાન
બનાવે છે.

આખીનો કે
કીમત નીપાત
અકસ્માત સ્નો
બચાવવાથી ! ૨૬
આપી બલકી
આરામ કરે છે.

સોલ એજન્ટ્સ
Indo-African Trade
Agency,
74-76 Wilson St.
DUNDEE, Natal.
S. A.

સોલ ડીસ્ટ્રીબ્યુટર્સ: પાટણવાલા લીમીટેડ,
૧૮૨,૮૪ અબદુલ રહેમાન સ્ટ્રીટ
મુંબઇ ૩.

તમારા બનાવટી દાંત દુરસ્ત કરાવવા
લખો અથવા મળો.

બનાવટી દાંત તૈયાર કરનાર તથા દુરસ્ત કરનાર બારા
અનુભવી અને પંકીથી બનાવેલા

એકસપર્ટ ડેન્ટલ મીકેનીક વર્કસ

રૂમ નંબર ૧, ૨, ૩, ૯૨, આલ્બેટ સ્ટ્રીટ,
જોહનીસબર્ગ.

દરેક બનાવ દાંતની ખાસ ગેરંટીપૂર્વક કરી આપવામાં આવે છે.
તમારે તમારા દાંત પોરબંદરથી મગાવ્યા હતે આવી અને
એક ખાસ અનુભવો.

નોમીસલ કોઇ પણ જાતનું નુકસાન કરતું નથી.	ચાવવા, દાંતને માટે બનાવવામાં આવેલું **નોમીસલ NOMISAL**	તમારા બનાવટી અથવા કુદરતી દાંત કરતાં એ બનાવ નોમીસલ થી મોઢાં દાંતની તંદુરસ્તી જળવાય.

કીમત એક બાટલીની શી. ૧, ૧–૬, ૨–૬
દરેક કેમીસ્ટ અને બજારોમાં બનાવ પેમ્ફલીટસ કીમીસ્ટોની
દુકાનોમાં વેચાણ છે.

EXPERT DENTAL MECHANIC WORKS
'Phones 33-1334 & 24-3429. Room No. 1, 2, 3.
92, Market St, JOHANNESBURG.

Telephone 33-5382.
VALLABH RANCHHOD,
Wholesale & Retail Fruit and Vegetable Merchant
Country Orders Promptly attended to.
14, DIAGONAL St. JOHANNESBURG.

ટેલીફોન: ૩૩-૫૩૮૨.
વલ્લભભાઈ રણછોડ
હોલસેલ અને રીટેલ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ અમારે ત્યાં
તાજું અને સસ્તુ મળશે.
બહારગામના ઓર્ડરોને તાકીદ ધ્યાન દેવામાં આવેછે.
૧૪, ડાયોગનલ સ્ટ્રીટ. જોહાનીસબર્ગ.

WE STILL BUY
OLD GOLD, SILVER & SOVERBIGNS.
We Stock CYMA, ELGIN, WALTHAM, BUREN,
and MADIX Watches.
Large stock of Indian and European jewellery always on hand
Importers of MOHINI FLUTE harmoniums
LAKHANI & CO.,
(Jewellers)
111 Grey Street. Durban. 'Phone 21258.

શેઠ ભાણજી લવજીના ફોટા માર્કવાળું વખણાયેલું
પોરબંદરનું ઘી
અમારે ત્યાંથી મોટા પ્રમાણમાં મળશે.
ભાવ માટે પુછો યા લખો:
T. P. DEVSHI & SON,
Sole Agents for Union of South Africa.
119 VICTORIA STREET.
Phone 2-2591 DURBAN, Box 1428

કીટીંગસ
પાવડર
કીડી, માકડ, ચાંચડ, કંસારા, માખી, વંદા
વિગેરે સઘળા જંતુઓના
નાશ કરે છે.
કીટીંગ્સ પાવડરના ટીન બબે ૭.

'Phone 29350. Tel. Add. "Nerlies."
A. M. PADAYACHEE
Wholesale Fruit & Vegetable Exporter.
Country orders executed at lowest Market prices.
Special attention given to Local and Country orders.
TRIAL ORDER SOLICITED.
91 LEOPOLD ST., AND 34 CROSS ST.,
P. O. BOX 195. DURBAN.

THE EPIC FAST
(Now Available.)
An account of Mahatma Gandhi's Fast in September 1918, and events leading up to the Yeravda Pact, with all relevant documents. 320 Pages. 2s. 6d.

SUNCRUSH

The £1,000 Drink.

The Most Popular Refreshment.

There are many Crushes, but Only one SUNCRUSH, and that is made by

DALYS LIMITED.

72, CANADA ROAD, DURBAN.

'Phone 21078. Tel. & Cables: "Crescent." P. O. Box 582

Crescent Trading Co. (Pty). Ltd.

WHOLESALE MERCHANTS AND DIRECT IMPORTERS OF HARDWARE

Indian And European Groceries.
Indian Drugs And Condiments.
Our Stocks Are The Best Quality
And are Always Fresh
Our prices are keen.
We specialise in all kinds of Bombay, Calcutta, and Madras Products.
It will pay you to give us a trial.
Before placing your orders elsewhere benefit by our thirty years' business experience.
Our aim will always be service, quality and satisfaction.

અમારે ત્યાં નીચે મુજબનો માલ હંમેશાંમંજ મળી શકશે

એલચી, અજમાસ, અદાગ, આરોલી, પીસ્તા, સિંગોદા, ગુલાબનું પાણી, ગુલાબનું સરબત, કોકુદાનું પાસ, આરેઠ, દરાખ, એલચા, મીસરી, બદામ, સ્પેન્સાપરી (બદકું) સેમ, કેપવાની પટી, ગોળેલ સેપરું, સુકર બદામ કેસર, આર અબાર, પંજાબી સાકર, નારંગ મુરબ્બી, મરેલા બબ્બાજી, સુંઠ, એકેરી સોપારી, પટાવા સોપ, સોપરાની સોપ, મલાકી સોપ, મુલકર સોપ, બદામ આવાનો તબાકુ, આમળાનું તેલ, ગુલાબનું તેલ, ચંબેલીનું તેલ, મેસરાનું તેલ, કાગળનિમા કેર ઓપક, એલ્યુમીનીયમ વપેલા, કપ અને સોસર્સ, સોમા—ચાંદી કરાબાળ, બાન્સકુલરી, માંગ, દીવટી, મુખપેલ, કેલમદાન ઢાળ—ચપ્પા, ચમચ, બાટલ, તુપેર, પાલ, પટાવા મશુર બાલ્યા છરી ગેથી, ચપ્પ, તલ, રાઈ (સરસું) બરમ મસાલા પાસેલ. વિગેરે.

કોઇ પણ વસ્તુ ખરીદી કરતાં પહેલાં, અમારે ત્યાં ભાવ કાઢી ખાત્રી કરશો.

122 VICTORIA STREET, :: :: DURBAN.

INDIAN OPINION

Founded by MAHATMA GANDHI IN 1903

No. [illegible] Vol. XXXVI Friday, March 4th, 1938. [illegible]

NOTES AND NEWS

Point Area Slums

SOME 30 families have, for some years, been living in Bell Street.

The occupants of the premises are very poor and all work in the Point areas. The condition of their houses is no doubt shocking, but the earning capacity of these people is so low, that it does not permit of them to pay high rent and live under better housing conditions. [illegible] has had [illegible] application of the Slums Act on [illegible] properties without making provision for the housing of those who would be dehoused. Rather than applying the Slums Act on the Bell Street properties, and receiving a wrap on the knuckles, the City Council adopted a slum method of getting over the difficulty. [illegible] purchased the property concerned from Mr. G. Churton Collins and Major [illegible] M. Style, but the sale was not to be conclusive until they had evicted the tenants from the premises. The owners, in terms of the contract, gave the customary notice to the tenants requesting them to vacate the premises at the end of February. This extraordinary action prompted the petet Indian Young Men's Association to convene a public meeting and invite the co-operation of the Natal Indian Congress. The action of the City Council brought pointed comments from the Durban Press, so much so that the council has now decided to notify Messrs Collins & Major Style that it does not desire to evict the Indian tenants in accordance with its previous resolution of October 29 last year, under which the Corporation purchased the property, but the owners will see to the evictions of the tenants.

Clairwood Slums

On Saturday last Messrs A. Christopher and P. R. Pather, the President and Joint Secretary respectively of the Colonial Born and Settlers' Indian Association, together with Messrs N. N. Perumal and N. M. Pillay, the Chairman and Secretary of the South Coast Junction Ratepayers Association, made a tour of the area which Dr. G. H. Gunn has recommended to be declared a slum. The position in this area is that most of the land is owned by the Estate B. H. Wood from whom building plots have been hired on a yearly tenancy. Here again the tenants are all of the poorest class, and their economic position has made them to live in shacks. A few fine houses have been built along the Jacobs Road, which cannot with a little of imagination be called slums. On this area also stand the Indian School which houses about children and the Coloured School. That Indian who lives in better houses in our model gateway, but it would certainly be callous for the City Council through its M. O. H., to declare any area a Slum, [illegible] fundamental Rights [illegible] Indian Association has taken the matter in hand and strong representations are being made to the Corporation to build sub-economic houses for those who are now living in shacks in the Clairwood area. A determined stand is being taken against any of these [illegible] being built away from the affected area. These Indians are mostly engaged in factories in Jacobs, and it is but necessary that they should stay as closely as possible to their places of employment.

Indian Tobacco Growers

The Indian Tobacco Growers and Dealers' Association (Natal) has submitted a lengthy Memorandum to the Hon the Minister of Agriculture on the proposed scheme that has been submitted to him for the regulation and control of the marketing of tobacco. The Memorandum lays emphasis on the fact that the cultivation of tobacco in Natal has been practically in the hands of the Indians for the last 60 years. To a large majority of these tobacco growing is the only means of livelihood. Owing to limited income from tobacco, these farmers still follow the primitive method of tobacco culture, and they are not in a position to purchase farming implements and machinery to develop their cultivation to any great extent. Tobacco in Natal the memorandum goes on to state, is grown chiefly for local consumption and cultivation thereof is confined to the North and South Coasts. In the constitution of the Board under the proposed Scheme no right of representation is given to the growers and dealers, nor the rights of the minority producers protected, and therefore an exemption from the operation of the Act is claimed for the Natal dealers and growers. The proposed scheme is objected to on the grounds that the powers sought are drastic wide and arbitrary and it is feared that the interests of the minority will be sacrificed for the larger interests. The operation of the scheme will adversely affect the Indian growers, who are small producers. The scheme will drive the Indians from the tobacco industry, and it overlooks the peculiar conditions that operate in Natal. Section 30 (1) h and i seeks to empower the Board to determine the maximum quantity of tobacco which may during any period fixed by the Board, be brought into or removed out of any area defined by the Board, and to determine the maximum quantity of tobacco that may be sold or offered for sale. This is arbitrary, and since safeguards are mentioned, the Section will act harshly on the small growers in Natal. Section 30 (o) i and ii provides for conditions to be imposed on grading standard of quality and the methods of packing. This section, it is claimed, will create hardship, as the adverse conditions under which the Indian farmers work coupled with their state of poverty, will not afford immediate scope for cultivation of the standard quality of tobacco. "special powers" are vast and they seek to prohibit the sale of tobacco, excepting through such agency as may be determined by the Boards to prohibit the sale of tobacco except such class, grade, quantity or percentage thereof as the Board has determined. Tobacco can only be sold at the price fixed by the Board. The Memorandum, requests that the Ministers receive a Deputation from the Association so that the representations made may be amplified.

Indian Opinion

FRIDAY MARCH 4TH, 1938

Indian Education

IN our last issue we discussed some of the aspects of Indian Education in the light of the Report of the Provincial Enquiry Commission. We shall now deal with some of the other salient features in the report.

For some years there has been considerable discontent amongst the Indian Teachers on the question of the appointment of teachers. The Commission takes the Education Department to task on the system of appointing teachers, for, the appointment is based upon not so much on the qualification of the teacher as upon the quota for a particular post being filled or not. The system inflicts considerable hardships on the teachers and cares not a button for their qualifications. The inevitable result of such a system would be the deterioration in the efficiency of the teachers. The Commission has rendered [illegible] to the Indian teachers by condemning the past system and recommending appointment on qualifications.

On the question of compulsory education, the Commissioners have treated the matter lightheartedly. We say so deliberately. The Commission suggests, after pointing out that it would take years to find school space for the 20,000 children who are not in schools, that the system of compulsion should be introduced gradually by choice of suitable districts in which a definite age and standard could be prescribed for school attendance. This recommendation negatives the very idea of compulsory education, which if instituted without any limitations, would force the issue and burden the Provincial Council with the responsibility of providing schools for the thousands of our children. The Capetown Agreement recognises the Indian community as an integral part of the population of South Africa and to let them lag behind the other sections of the community of South Africa, would be a blot on the Government of the country. And compulsory and free education is the only means of improving the standard of the Indians.

Dealing with the curriculum in Indian schools, the Commissioners advocate the training of Indian children in agriculture. Indians the major proportion, are inherently agriculturists. But they still pursue the primitive methods in farming. This is due to the lack of facilities in agricultural training. We feel that simultaneously with the advance that is being made in the general education, a sound education in agriculture should be imparted in all schools, wherever possible, not necessarily in rural areas alone.

Pointed reference is made to the apathy of the Indian parent to the education of girls. As we observed in our last issue, mixed schools will never appeal to the Indian community. The Girls' High School at Dartnell Crescent is situated in a locality which is far from satisfactory. That is the main account for the poor attendance at the school. The Indian parent is anxious to give his girl every opportunity to pursue her studies to the highest point, but the facilities offered to her must be such as to withstand any objection.

We welcome the recommendation to erect hostels for the students attending Sastri College and the girls attending the Dartnell Crescent Girls High School. Sastri College is the only College of its kind in South Africa. Students from the Northern District of Natal and from other parts of the other Provinces find it difficult to find accommodation in Durban. A hostel for Sastri College will be a distinct boon to the Indian community and the College will attract a considerable number of students from outside Durban.

The subsidy that the Provincial Government receives from the Central Government in respect of Indian education is referred to at some length by the Commissioners. They go on to say that "when the Union Government entered into Capetown agreement with its splendid use, and in consequence, requested the Provincial Administration to [illegible] Indian education in Natal, it must have realised that a far greater rate of expenditure would be involved in developing that work if the terms of the agreement were to be implemented. The Commission notes that no increase in the rate of subsidy has been made.

There is no doubt that Indian education is treated very niggardly by the Union Government. The European child receives a subsidy of £16 17s. 6d. as against the subsidy of £5 5s. that is paid for the Indian child. If Indian education is to advance and fulfilment of the Union Government's undertaking in the Capetown agreement, the Commissions point out with considerable emphasis, it would be necessary for the Indian subsidy to be considerably increased.

The Report is an excellent one, but it remains to be seen whether any of the recommendations will be carried out.

GANDHI SHOWS THE WAY

By
HILDA WERRUM ROULET
In "Unity" (Chicago)

ANY central theme, any cause or purpose which preoccupies one's mind [illegible] like all else has many sides to it as there are facets on a well-cut diamond. For example, for some time the question of India and her struggle for freedom has to a large extent occupied my mind. And in that connection I find myself thinking of such matters as the following:

Mahatma Gandhi and the essential meaning of Christianity. A mental club tells me that actually the man who appears to be the only practising Christian of any importance, and emotionally he is not a Christian at all. What does this tell us about Christianity?

East and West as terms of evaluation. Just what is civilization? Is it all plumbing, chemistry, even imitation of the mind and soul? I would like to know which is the civilized half of the world. Am I a savage? A civilized being? What is the [illegible] in which I live? The daily papers are so confusing on this matter. Advertisements of the most scientific gadgets and products of civilization jostle with accounts of barbarous murders, vile crimes showing degenerate propensities all around us. Then I suddenly think of India.

Millions of people are without not only these scientific gadgets, but almost all but the bare necessities of life, and are accepting them for uncomplainingly, following a leader who demands of them that for a cause they lay down their lives without striking a blow.

I think of those Indians whom I know personally. Men of rare intellectual qualities, and spiritual as few other men are spiritual. Their calm, mature personalities radiate a sense of inner peace which is so remarkable that it is bewildering. Until one knows them very well, one is likely to feel that they are almost inhuman, because they are so much more—civilized—than their surroundings.

Disarmament Conference—and Mahatma Gandhi's non-violent non-co operation compared with the prepare for war in order to maintain peace attitude of the rest of the world. And right here I am going to stop and try to follow to its logical conclusion one of those flashes of thought that pass through my brain.

This armed neutrality business always seems to me rather like the folly of giving a half grown boy a real rifle, sending him out for a walk, and saying as he leaves, "Now, be sure not to shoot anything." Why the rifle, if not to shoot? And does not the mere possession of a weapon induce a different state of mind toward anything shootable? But if the such youths go forth, each armed, who are already suspicious of each other as more too friendly, can one wonder if the bearers of those guns train them on each other?

As opposed to the method of shooting [illegible], and it has not even the advantage of ever having worked, we have the attitude of Mahatma Gandhi. He is trying to do more than merely preserve peace. He is actually trying to free his nation from the domination of a military power, which he upheld by conquest and might for two hundred years, without striking one single blow. And he has already accomplished a great deal. He has to a large extent [illegible] a very mixed population [illegible] one of native [illegible] to [illegible] think collectively [illegible] persuaded some of his [illegible] to resist. When the other three [illegible] has—for is the more obvious [illegible] ment—actually succeeded in gaining [illegible] conventions and has won the first battle. The six provisions that released Nationalist members to the respective legislatures [illegible] elect are among many battle flags captured by rational, civilized methods from the foe.

"Ah, yes," you will say, "that's all very fine. Suppose he does by a miracle shake off British rule in this peaceful manner. *Then* he will have to have as big an army and navy as anyone else, or he will just be snapped up by some other greedy power. So what?" Well, I am not so sure.

Let us assume, for the sake of argument, that India is at least completely free and as unarmed in her freedom as she was during the struggle. How will that freedom have been attained? By non-violent non-co-operation. And it is the latter word which is the joker in Mahatma Gandhi's pack of political cards. There has been so much emphasis on the non-violence that we are inclined to overlook the non-co operation. Just consider the full meaning of this word for a moment.

Government consists of two parties—the governing and the governed. No governing party can continue to function without the co-operation of the governed. It matters not the slightest whether the non-co-operation is violent or non-violent (except in the toll of human life!) to the effectiveness of the weapon of non-co-operation. Suppose you tried to govern someone who literally would have nothing whatever to do with you or your government? Someone who would not [illegible] to you, would not buy your [illegible] or sell you [illegible] in any way [illegible] support of [illegible] government? Someone who simply [illegible] peacefully [illegible] completely ignored [illegible] existence [illegible] whole [illegible] would [illegible] [illegible] course that retirement would [illegible] of some sort [illegible] little pill [illegible] will be suppressed, but no one will be [illegible]

Do you suppose [illegible] one moment that other [illegible] will [illegible] foolhardy [illegible] he is big [illegible] Britain Great [illegible] imperialistic, the model of self government? Great Britain, the professional in this game at which the rest of the world powers are more or less amateurs?

[illegible] to me that Mahatma [illegible] the most practical [illegible] absolutely civilized, that has ever been thought [illegible]

May God grant him many years to lead his people in the way he has chosen, and strength to keep to that way. We may yet see a world which is in very truth a civilized world.

—o—

SOVIET RUSSIA

AS SEEN BY A RAND CLERGYMAN

THE Rev L. H. Pearson returned to Johannesburg some days ago after spending a six months' holiday in England and the Soviet Union. He had some interesting observations to make on Russia and the system of government prevailing there. Mr Pearson in an interview with the *S. D. Mail* said that he was favourably impressed by the behaviour of holiday crowds in Moscow and found to his delight that the people conducted themselves in a most orderly manner. The absence of litter, after a crowd of 200,000 people had spent a day in the park, was remarkable.

Continuing Mr Pearson said a visit to the museum of exports revealed the fact that not only was Russia self-sufficient in agricultural machinery, but actually exported several thousands worth to Great Britain every year. "Undoubtedly," said Mr. Pearson, "the [illegible] of which they are most proud is the Metro, their underground railways, the most perfect example of modern architecture. The Soviet Union seems to be teaching the world a lesson in many aspects and the system of planned production that Russia is carrying on is a thing that must be watched closely by all of us during the years to come.

EDUCATED UNEMPLOYMENT AND LARGE-SCALE FARMING

By
Dr. NANDALAL CHATTERJI M.A. Ph.D.
Lecturer, Lucknow University
In "Modern Review"

It has of late been the fashion in India to advise the educated young men to go back to the village and take to the agricultural profession. This is why the policy of giving a rural bias to the existing system of education is at present engaging the attention of the Government in different provinces, and it is quite likely that before long the whole educational system in, at least, the primary and secondary stages may undergo a thorough overhauling. In the Congress provinces at any rate, the nationalist leaders have already urged the government to undertake a drastic reform of education so as to make it more practical and less literary. The basic idea behind all this talk of reform is that in these days of acute unemployment our boys should receive such education as may fit them for business or agriculture.

The cry of "Back to the village" is a natural reaction to the growing unemployment in the urban areas, but those who are fond of recommending agriculture as a suitable profession for educated youths forget more often than not that in these days of country-wide agricultural depression there is little prospect of success in small-scale farming. Even the poor, uneducated rural classes whose standard of living is very low are finding it difficult now-a-days to make both ends meet owing to the low prices of agricultural crops. In these circumstances, it is too much to expect that educated young men accustomed to a far higher standard of living in cities will find agriculture a paying proposition. Besides, even if small-scale farming were a profitable profession, it is not likely to appeal to educated young men. An unemployed graduate would prefer to starve in the town rather than go to the village and plough the field with his own hands. This psychological aversion to manual labour or ploughing with one's own hands has got to be reckoned with. These difficulties will not arise, if opportunities for large-scale farming with motor tractor are provided. Tractor farming will not only increase production and thereby enable the gentlemen farmers to earn a tolerably decent livelihood, but will also appeal to their modern tastes. In tractor farming, they will not be obliged to drudge with the plough from morning to evening, but will have to drive the motor tractor for a few hours only, whether it be for sowing, or for harvesting purposes. The quantity as well as the quality of the crops can also be improved by scientific methods applied on a large-scale through tractor farming.

I had recently an opportunity of studying at close quarte the possibilities of tractor farming in an obscure village of Bengal (now in Bihar), where an educated gentleman of a highly respectable family has been carrying on large-scale farming with motor tractor for some years past in his own zamindary. There lies picturesque village called Hariharpur in the Manbhum District at a distance of about 40 miles from Purulia. The village is owned by Mr. Rakhal Mohan Banerji, a retired Deputy Magistrate of Bengal. His son, Mr. Atindra Kumar Banerji, decided after finishing his education to settle in this village with the object of starting a farming business of his own. In the course of the last few years he has changed the whole outlook of what had formerly been the abode of semi-primitive foresters. He purchased a motor tractor of his own and started cultivating the extensive forest lands of his zamindary. Being a trained mechanical engineer himself, he could drive the tractor himself, and make the necessary repairs. His prosperous farm at Hariharpur is an example of what an enterprising and ambitious young man can achieve, if he has only the means and facilities at his disposal.

Hariharpur is beautifully situated amidst the Sal forests of the Manbhum District, and the two hours' journey from Purulia is delightful. The road is excellent, and is maintained by the Local District Board of which Mr. Banerji is an elected member. At Hariharpur one feels as if one had come to a rural paradise, such is the idyllic beauty of this sylvan tract. Mr. Banerji's achievements in this out of the way locality would take a volume to describe. I shall, however, make only a brief reference to his activities just to draw the attention of those who are interested in agriculture as a profession.

Mr. Banerji deprecated small-scale farming with the primitive plough, and urged that motor tractors alone can lead to the agricultural development of India. Along with his cousin, Mr. Ajit Kumar Banerji, in whom he has found an energetic collaborator, he owns a big farm of several thousand acres. He has been successfully growing all the usual crops in addition to sugar-cane and lac. Mr. Banerji complained of the low prices available for the crops, but for which fact he would have earned a princely income out of his lands. Even as it is, his income is sufficiently attractive to warrant the assumption that young men would still find farming a paying profession, only if they adopt scientific methods and use modern appliances.

One of the outstanding achievements of Mr. Banerji is a huge lake he has constructed at a heavy cost by damming a jungle stream that flowed through his lands. It is a specimen of engineering enterprise of which any engineer could well be proud. This lake is intended to supply water to Mr. Banerji's fields, and for this purpose a long canal issuing from the lake has already been constructed. Both the lake and the canal are feats which

Mecca & Medina

(Reminiscences of the Haj E. M. Arrest)

By
Dr. SULYMAN ISMAIL
Headmaster of Wigel Goot Indian School.

'Midst the bare barren beauty of the
desert plains,
Where the centuries have left their
bleaching stains
On sands rust-ridden by monotonous
heat,
And the weary pilgrim's blistered feet
Never enjoy a green-spot's zenith,
Or the luxury of a welcome pool,
Like royal gems in setting base
Pregnant with divine rays,
Islam's Holy Cities throne
In the desert all alone

In the Holy City Medina
Tall minarets rise loom,
And from the heights is heard "Azzan"
Across the evergreen tomb
Here Bari's rules meet in prayer,
Peasants humble as Thieves bow
In the Holy City Medina
Words and thoughts in harmony
With the Territories sanctity,
Pilgrims dressed in Ihrato
Stand before the Kaaba.
Ka'a the stone that black has turned
Where a million kisses burned;
Copiously slip from Holy Zam-Zam
In Mother of Holy Cities—Mecca.
On Arafat's plains vast sedate,
Islam's Pilgrim congregate;
From Holy Jabel-ur-Rahma
Descends the final Khutaba
These are Islam's cities free,
Pearls set in tranquility

deserve a special mention. Had Mr. Banerji not been so modest and unassuming as he is, his enterprise would have drawn the attention of the news-paper-reading public long ago. Mr. Banerji is also planning a fishery business which the lake and the canal have made it possible. There is a small water fall below the jungle by the side of the lake, which Mr. Banerji intends to harness for purposes of supplying electricity to his farm and for running a mill of his own.

Mr. Banerji expressed the opinion that there is sufficient scope for large-scale farming in the neighbouring district and he suggested that the Government should settle educated young men in selected areas and advance the cost of motor tractor and other appliances for each such co-operative farm. Those who are inclined to take to agriculture, and require further information on the subject may freely write to Mr. Banerji. He is prepared to advise and assist those who seriously intend to settle as gentleman farmers. To my query whether he would be willing to give practical training on his own farm to those who might seek it, he replied in the affirmative with pleasure. I wish some enterprising young men took advantage of such an offer.

It was both a surprise and a pleasure to learn that Mr. Banerji is probably the only educated young man in India who is personally carrying on large-farming as a private enterprise with motor tractor of his own. The pioneer enterprise that I chanced to notice at Hardwyn is none the more creditable that Mr. Banerji modestly considers it to be. It may serve as object lesson of what may be attempted on a much larger scale, if our educated young men had the necessary will and enterprise.

DECLINE OF HUMANITARIANISM

MR. GEOFFREY DENNIS has analysed the causes of the decline of humanitarianism in large parts of the world in the course of an interesting article in a recent issue of *Time and Tide*. One of these is that while the world has grown smaller owing to the annihilation of distance by the marvelous achievements of science, the unit in terms of which men think has become bigger. 'Bigger economic empires, figures, fortunes, speeds, greeds, movements, disasters, upheavals, wars. Each one man look smaller amid all these bigger things. His individual hopes and sufferings look less important.' Another cause is the exaltation of the race, the nation or the state above the individual, as is the case in totalitarian states. This is the result of the false philosophy of life propounded by, among others, Hegel, Spengler and Gobineau. A third cause is the brutalizing effect of the last war. 'Four years killing, and maiming and starving and blackguarding and hating, were the principal and most praised occupations in the world.' Another reason for the humanitarian decline, in Mr Dennis' opinion, is the success of the policy of ruthless aggression. The result is that 'force, and inhumanity into the bargain,' He further observes:

> With the massive triumph of force, not only mere physical barbarity is in the ascendant, but almost every humanitarian and liberal conquest of the past two centuries is struck down. Humane criminal law, humaner laws of war, personal freedom, religious freedom, sex freedom; the diminution and mitigating of class divisions and natural divisions and racial divisions; freedom of association, freedom of the press, freedom of thought, freedom to think, the higher ethic of the rights and duties of men, of rulers and states . . . All these, it may be, with the spirit of which they were evidence, are under no merely passing cloud.

The two ideologies which are more and more dividing mankind are represented by communism and fascism. And both 'vie in inhumanity.' If formerly there was reaction on the one hand, there was a movement towards parliamentary democracy and juster laws and social conditions on the other. But now both in fascist and communist states, 'repression, cruelty and hatred, spying and murder, cruelty to every humanity and liberty that the last age believed in' are 'held in at least equal honour.' The writer has failed to point out the real cause of this triumph of the forces of darkness. It is the dethronement of religion and the blind pursuit of materialistic ends.

"SOLID WORK NEEDED"

ADDRESSING a public meeting at Dehra Dun, under the presidentship of Mr. R. G. Singh, President of the District Congress Committee, Mr. Mohanlal Saxena, M.L.A., President of the U. P. Congress Committee, said that it was not the time for speeches but for solid work. Dehra Dun had played its part well in the fight for freedom. They had achieved success in recent elections and Congress Cabinets in seven provinces. But this was not the end of their struggle. It was but a means to achieve their goal. The battle of Swaraj still continued. They needed a larger number of workers and volunteers for doing solid work in the country. Referring to the communal wrangles, Mr. Saxena said that their talk of communal settlement and compromise in respect of distribution of seats and services was nothing but putting the cart before the horse. Their house was on fire and they were asking for a distribution of the property. Was it foresight, he asked. They had hardly got yet two annas in the rupee and the provision of safeguards and special powers had reduced its worth further. Its distribution could not satisfy anybody. Let them, he said, try to get the remaining fourteen annas.

The Swaraj of the Congress was neither Hindu Raj nor Muslim Raj, the Panchayati Raj, in which everybody would be happy and prosperous. *The problem before them was how to provide bread, employment, shelter, education, means for the revival of trade and industry, arts and crafts and commerce for the millions and masses. Solid unity and efficient organisation and, above all, strong discipline, were the three main essentials for the success of their noble cause. He reminded them of the motto of Russia's Youth League that 'If we are nothing, we are strength.'* The honour and the prestige of the Congress were their own honour and prestige. In concluding he said, Let everybody contribute his or her mite to the great cause.

WANTED

A Teacher at Bank Station, Transvaal, to teach Arabic, Persian and Urdu languages.

Applicant must state his qualifications and past experience. Boarding and lodging is free, state salary required.

Communicate to the Secretary:

Indian Benefit Society,
P.O. Box 9, Bank Station, Transvaal.

NON-VIOLENT NATIONALISM

AN event which a few years ago would have evoked wide-spread enthusiasm has not created so much as a stir and will perhaps soon be forgotten, because of the utter lack of perspective that governs many of our activities to-day. I mean the removal of the Neill statue by the Madras Government. Our memories are so short that we have forgotten the unsuccessful satyagraha and the suffering that was gone through for its removal from a place in Madras, and *few people know who Neill was. He was a Madras record only less* [illegible] *perhaps than Cooper's* [illegible] *described by one pro-Government writer as a fiendish.* His orders to [illegible] officers were: To destroy [illegible] lages. All sepoys of mutinous regiments not giving a good account of themselves were to be hanged. The town of Futtehpore was to be attacked and the Pathan quarters destroyed with all its inhabitants. If [illegible] Collector is taken, bring him, [illegible] his head [illegible] the principal (Mahomedan) buildings

By M. D. in "Harijan"

of the town" (Kaye). Russell says that Neill's burnings and severities could not be justified by the Cawnpore massacre, "because they took place before that diabolical act." When [illegible] dren were burnt to death in the villages fixed by Neill's column" (Thompson), and Campbell says that *Neill did things almost worse than a massacre putting to death with deliberate torture, in a way that has never been equalled against the mutineers.* Campbell says "the sun never forgave Neill for his bloody act," and imperial historians are agreed that this fiendish vengeance was the worst in Jansi and Cawnpore. It was an insult to the citizens of Madras to have erected a statue to such a person. In any other country where national hatred run[illegible] ema[illegible] would be made for the [illegible] statue. The demands for [illegible] England, or for giving it away to the local European Club, proceeded not from non-violent nationalism but from violent nationalism. It was to the innate non-violence of C. R. to have found a way of non-violent nationalism by removing it (and that too by night) to the local Museum. "It is necessary to understand Gandhiji and the philosophy of non-violence," said C. R., in order to see no contradiction in the attitude of the Madras Government when they did not want it as a continuing source of irritation but claim to hold it and intend to preserve it with care."

It was a constitutional triumph to have got the House of Commons to admit that the question of removal of the statue was entirely within the province of the Government of Madras. That triumph was only next in importance to triumph of non-violence, and it makes it eminently easy even for the non-Congress Government of Punjab, if they are so minded, to remove that "notorious statue of Lawrence" (Thompson) with its offensive inscription. It has, to use Thompson's words, "to be guarded from the anger of Indians," and keeps exasperation and bitterness alive.

A REMARKABLE JUDGMENT

THE judgment delivered by Sir Douglas Young, Chief Justice, and Mr. Abdul Rashid of *the Punjab High Court, in acquitting an accused who has been sentenced to transportation for life for the murder of a public servant, deserves the widest possible publicity, inasmuch as it lays down the law of self-defence in the most emphatic manner.* The facts of the case were briefly these. Karam Chowkidar of a coffee shop in the Military Lines at Rawalpindi, was suspected of having had part to burglary that took place at the shop, and was so severely beaten by the police for several hours that he confessed to the offence, offered to produce the stolen property, and took the [illegible] party to a place where he found a knife handy, and stabbed the police constable and the owner of the shop, and later stabbed himself. The police constable succumbed to the injuries, but Karam and the owner of the shop recovered. The Sessions Judge of Rawalpindi found Karam guilty of the murder of the constable and of causing grievous [illegible] the owner of the shop, and sentenced him to [illegible] eighteen months' rigorous imprisonment. *Luckily for him Karam could call a defence witness Major Pipe Stewart who had witnessed the merciless beating and had put dressing upon it.* In spite of [illegible] evidence the Session Judge found that no case had been made out either for

By M. D. in "Harijan"

self-defence or for grave and sudden provocation. The Appellate Court, however, held that

> "The facts disclosed give to Karam the most perfect reason for relying upon self-defence that we have ever seen. The deceased was being motorlessly tortured and beaten, and this was being carried on for a length of time horrible to contemplate. In most cases wretched suspects subjected to treatment of this illegal and despicable character are helpless [illegible] ropeless; they have merely to suffer until [illegible] does not permit [illegible] to resist, and a 'confession' or discovery of stolen property [illegible] or true is made. Cases are not unknown and are within our own knowledge where persons have died under this type of 'investigation'. The accused was, in our opinion, justified even to the extent of killing, [illegible] up to stop the grave and [illegible] treatment to which he was being subjected.... This method of investigation is a disgrace to the police force and a dangerous obstacle to the administration of justice which it brings into open contempt. It can and must be stopped.

Whilst the judgement throws a lurid light on the methods of the police and gives, so to say, a charter of self-defence to the miserable wretches who often become unwilling victims of torture, it is bound to have, or ought to have, repercussions in other directions. The section of the Indian Penal Code about the right of self-defence is very simple: "Nothing is an offence which is done in the exercise of the right of private defence." But the law does not seem to define the cases in which the right of private defence is so obvious. The author of the Penal Code made it emphatically clear in words which deserve to be better known:

> "In this country the danger is on the other side; the people are but little disposed to help themselves, the patience with which they submit to the cruel depredations of gang robbers, and to trespass and mischief committed in the most outrageous manner by bands of ruffians, is one of the most remarkable and at the same time [illegible] the most discouraging circumstances in the [illegible] of society in India presents to us. *Under these circumstances we are desirous to raise and encourage a manly spirit of self-defence.*"
> (Italics ours).

The Lahore judgement should go a great way in rousing and encouraging a spirit of manliness, not only in the tortured accused, but in every one of those to whose person or honour grave risk is imminent. Ruffians who try to kidnap innocent girls or ravish them

Heritage Portal

are far worse ruffians than those who commit dacoities. And to every one of those who [illegible] to the effect of saving one's honour, our law gives the right to kill the assailant. The English law, of which the Indian law is an echo, is most explicit on the point. Where a forcible and violent felony is attempted upon the person of another, the party [illegible] or his servant or any other person present, is entitled to repel force by force [illegible] even to kill the aggressor." (Blackstone's Laws of England, Vol IX). And the case law on the [illegible] fully says: "A woman is justified in killing a man who is attempting to ravish her."

The law of [illegible] very much the same. It is often made a plea in connection of which it is the exact opposite [illegible] on the clutches of [illegible] no matter how [illegible]. A woman on the point of being [illegible] the right, if she has means, [illegible] if she has not the courage to die in the act of saving her honour, to kill him.

Things In General

Indian Education

MR HARRY W. BURTON says in a letter [illegible] I would be pleased that the question of [illegible] has been brought up. [illegible] parent realise how lucky he is! He gets Free education and books in the primary school, and it is only when the secondary school stage is reached by the child that the fond parent has to "pay up" for books. What about the injustice of the educational system for the Indian. He is not paid anywhere near the same salary for work as the European, yet the Indian has to pay for his children's education and books from the baby class upwards, and each year the school fees are increased as the child progresses class to class. To keep a child in the baby class costs about 15s. per year and it costs about £5 a year for Standard VI. The reader can judge what it costs for an Indian child to reach the P.S.C.? Let us have more justice for the Indian and then we can consider relief from school book costs for the European parent.

Appeal To Thornville Junction Indians

Mr. R. Rahmakund Pooliyar, resident of Thornville Junction, fervently appeals to the members of the Thornville Junction Government-Aided Indian School to unite together and have the present school running, which is in existence for the last 15 years. The school is erected on an acre of land donated by Mr. Nundlahore Maharaj, one of the oldest and respectable residents of the district. If the committee members do not unite, and continue creating trouble, which has no bearings towards the welfare of the school, I am sure the grant will be ultimately withdrawn by the Education Department, and it will be difficult to restore same again.

Moslem King And Catholic Countess

The news current in Vatican circles that a hitch has occurred over the granting of a Papal dispensation for the marriage of King Zog of Albania (who is a Moslem) to the Hungarian Countess Geraldine Apponyi, is confirmed by an article in the "Osservatore Romano." The article, which entitled Mixed Marriages," traces the difficulties of the Church in granting dispensation for such marriages. The article does not explicitly state, but the [illegible] understood, that the negotiations [illegible] King Zog are far from being satisfactorily concluded. One version current in Vatican circles is that King Zog has not proved willing to satisfy the Vatican with an undertaking that any children of the marriage shall be brought up as Roman Catholics.

Hunger Marchers In Copetown

"Have you seen Prosperity?" This and a score of other slogans were painted on banners carried through the streets of Copetown today by 300 coloured 'hunger marchers,' a procession of unemployed making a demonstration intended to catch the eye of the Government. The procession was organised and led by Mrs. Z. Gool and Mr. Lance Morley-Thomas. Just over 300 men took part. They ranged from striplings of about 17 to greybeards of about 70. A number carried collecting boxes and appealed for donations in streets, offices and shops. The response appeared to be small. The hunger marchers' went through the city in a most orderly fashion. There was no disturbance of any kind and no policemen were required to keep order. Traffic, however, was disorganised for short spells at corners, and a number of traffic policemen were needed to prevent serious congestion. The procession formed up on the Parade at 10 a.m. They were arranged in column of fours with a squad of about 30 bicyclists bringing up the rear. The men carried banners bearing such legends as "Life is Hell," "One room, no food, sight [illegible]," "Help us — we are starving men," "We demand unemployment insurance for qualified workers!" "Work is what we want," We [illegible] petition." No attempt was made to stop at the Houses of Parliament or at the Government Buildings.

Japanese War Costs!

The total of the special Budget drafted to meet the *China Incident* is unofficially estimated at ¥4,000,000,000 yen—about £300,000,000.

Disaffection In Abyssinia

In response to a question in the House of Commons Sir John Simon said that information in possession of the Foreign Office went to show that there had been sporadic outbreaks of disaffection in Western Abyssinia, but the Italian military were taking steps to deal with them and were generally in control of virtually the whole country.

No More Peaceful

Switzerland, usually noted for its peaceful tendencies, is now making elaborate preparations to protect its inhabitants from air attacks. Special underground shelters which are gas and bomb proof are being constructed 70ft. below ground surface. Each of these "canyons" will hold 200 people. Members of the Swiss Women's Anti Air Raid Brigade are testing the first of three luxury shelters at Zurich.

Nizamia Muslim Society

The treasurer of the Nizamia Muslim Society (Maritzburg), begs to acknowledge with many thanks the following donations: Box No. 1, £2 11s. 0d., Box No. 2, £1 1s 3d., Sir Abe Bailey, £1 1s., Mahomed Yusuf, 10s., Shaik Kader, 5s.

Hill View Government-Aided Indian School Building Fund

(Continued from last week)

[illegible]

Reddy, [illegible] Moodley, [illegible] and [illegible] Singh 5s. and C. M. [illegible] Means M. Mandel [illegible] Grapevine, Messrs. T. [illegible] Abdoolla Bros., [illegible] Bandsmen, [illegible] Bandsmen, [illegible] Mangrove, [illegible] S. Naidu, [illegible] Naidu, [illegible] Naidu, [illegible] and [illegible]—To be continued.

India Letter

(News Outside Prior Indian Papers)

Right Of Congress Ministers

MR. GANDHI in an interview with a representative of Reuter at Wardha expressed dissatisfaction at the Viceroy's statement that there was no foundation for the suggestion that his (the Viceroy's) actions were determined by a desire to undermine the position of the Congress Ministries, and said that the right of examining the cases of political prisoners belonged to the responsible Ministers. The Governor's duty was to advise the Ministers and then leave the matter free. Nevertheless, Mr. Gandhi said, he was glad the Viceroy had left the door open, and he hoped Congress would leave the Ministries a free hand to judge for themselves if they were satisfied with any assurances they might receive.

Mahatma Gandhi's Attendance

Although suffering from fatigue, and despite his recent setback in health, Mr. Gandhi attended the opening of the plenary session of the Congress Party at the special request of Mr. Subhas Bose. The Mahatma travelled the short distance from his lodgings by car, and was loudly cheered by the crowds when he arrived at the amphitheatre in which the meeting was held.

Reluctance To Extend Present Crisis

When the plenary session of the National Congress ended at Haripura resolutions were adopted rejecting the new constitution and expressing reluctance to extend the present crisis beyond Bihar and the United Provinces, and inviting the Viceroy to reconsider his decision in order that the Governors might be enabled to act constitutionally

Congress Action Welcomed

The [illegible] correspondent of the *Times* at Delhi [illegible] Congress Working Committee to localise the constitutional deadlock in the two provinces where it originated is welcomed everywhere as evidence that the Congress high command does not wish to intensify the crisis. The correspondent of the *Times* in Bombay adds that Haripura is full of rumours of communication between Mr. Gandhi and the Viceroy. A suggested compromise, which is freely discussed, is that a judicial tribunal should examine the case of each political prisoner, and that the verdict should be accepted both by the Governor and the Ministry. It is generally expected that such a resolution will be accepted by the Plenary session if not unanimously at least by an overwhelming majority. In a further letter to the *Times*, Lord Lothian interprets his belief that it is far safer and wiser, except possibly in the case of Bengal, to give effect to the constitutional principle which has worked so well in every part of the British Commonwealth, and leave the responsibility of dealing with political crime to the responsible Indian Ministries, up to the point where manifest failure has begun, rather than cut the growing plant of Indian responsibility.

Release Of Political Prisoners

In connection with the impasse that has arisen on the question of the release of political prisoners in India, Mr. Subhas Bose, President of the All India Congress, in a message from Haripura to the *News Chronicle* said:—Any National Government would have released all the political prisoners within [illegible] hours, whereas our Ministers have waited for seven months. The issue now [illegible] out of this conflict is: Who is really responsible for law, order and [illegible]? Our contention is that it [illegible] universally [illegible] and for the [illegible] and the Governors to intervene. The reaction in the minds of the Indian people is that the British [illegible] have been looking for an excuse [illegible] provoking a crisis [illegible] with police arms [illegible] future development. There can be no giving [illegible] pursuance [illegible] fully prepared for eventualities.

Madras Premier's Exhortation To Cherish National Flag

The Premier, Mr. C. Rajagopalachariar, [illegible] the National Flag at the Rajagopalachari [illegible] Circle, exhorting all to cherish and uphold the flag, common as it was to all Indians. The Premier addressing the Tamil Nad Conference, said that [illegible] not to fritter it away on trivial things.

The acceptance of of office by the Congress had renewed hopes and increased enthusiasm of the people but Congress Governments could do good only to the extent to which Congressmen were faithful and loyal to Congress ideals of truth and non-violence. Concluding the Premier said that certain journals regretted the absence of opposition to the Congress in the Legislature, but there could not be any opposition to truth and non-violence. The Opposition to day had far wider opportunities of expression than ever before.

Dr. Rajan, Minister of Public Health, declaring the Conference open said that the new consciousness of freedom and new hope had come to the people after the advent of Congress responsible Ministries. He added that Gandhism indeed had worked complete transformation politically and spiritually in India.

Dr. Tagore To Get Expert Medical Treatment

Poet Rabindranath Tagore, who, it may be remembered, recently recovered from [illegible] illness, arrived at Calcutta from [illegible] Santiketan for a short stay, [illegible] plan [illegible] under expert medical treatment. Ever since his last illness the poet has not been able to recover from weakness and has been keeping indifferent health

Miss Ghosh To Represent Calcutta Corporation

It is understood that the Calcutta Corporation has been invited to send a delegate to the Health Congress of the Royal Sanitary Institute to be held at Portsmouth in July this year. Dr. Miss S. Ghosh of the Health Department, who is now in Dublin, may represent the Corporation at the Congress.

Constitutional Crisis Ended

The settlement of the constitutional [illegible] the United Provinces, says the [illegible] correspondent of the *Times*, owes [illegible] Mr. Gandhi's powerful influence on Congress politics, because the agreement reached is largely along the line he suggested. A similar agreement is certain to be reached in Bihar. Nothing that has happened has permanently disturbed the cordial relations existing between Governors and [illegible] on all other subjects. The [illegible] only new political [illegible] the country, and a genuine sense of responsibility on the part of Congress spokesmen.

B. W. CANEY
—Jeweller—
246 West Street, Durban
For best value in Jewellery & Watches of all makes. 1230

ORIGINAL CORRESPONDENCE

MR. SASTRI AND THE VERNACULAR

To The Editor, "Indian Opinion"

SIR,—The Rt. Hon'ble V. S. Sastri, first Agent-General of the Government of India in South Africa, in an airmail letter addressed to me, replies to the attack made on him by Seth Govind Das, a member of the Indian National Congress Party in the Central Legislative Assembly in India. It will be remembered that during his visit to Natal in December, Seth Govind Das attacked Mr Sastri for failing to push forward the claims of the vernacular education. Mr. Sastri replying to this attack says, "As to your own vernaculars in schools over there, I have read the report of the Seth's speech in INDIAN OPINION. It does not worry me. Who denied that one must cherish one's mother tongue? Surely you will remember that at the lively Kimberley Conference in 1926, when you all reversed the decision which was reached at my instance the question was whether our community should demand State countenance [and State aid] for the inclusion of Tamil, Gujarati, Urdu and possibly Telugu in the course of study in Indian schools. Thus, I contended, was unexpedient and certain to be refused. Our own efforts to keep up the Indian tradition and languages I warmly advocated. Recall further that, when soon after this Conference you all had a free chance of raising this issue before the Education Commission at Pietermaritzburg (1928) you did not do so.

"I am no enemy of Tamil."

In 1926 at the Kimberley Conference the question of the inclusion of the vernacular in education was discussed [illegible] and almost a split was avoided by allowing a resolution to go through asking that vernacular education be allowed in the curriculum of Indian schools.

The Broome Commission which re[illegible] on the question of education [illegible] follows, in the matter of vernacular education: "There is a multiplicity of Indian vernaculars which prevents the general use of any of them, and the child has to grow up in an English speaking or Afrikaans-speaking environment."

It will be recalled that at the opening of the Hindu Tamil Institute in Durban a meeting was the feeling of the Indian community in Natal that Mr Sastri was obliged to clarify the attitude he took up at the Kimberley Conference. Addressing the Indian community he said "You send your children to Indian schools where they receive education in the ordinary way but you realise at the same time that their culture as Indians would not be complete unless they received a certain grounding in their own language and literature. That is as it should be, but when you go from this stage [illegible] to another and ask that the vernaculars be taught in Tamil and [illegible] vernacular languages be made part of the curriculum then you must consider whether it is practicable."

Yours etc.,

S. R. NAIDOO.

The Sporting World

Inter-Race Cricket Board
Rev. Sigamoney's Cup Competition

THE second annual general meeting of the Inter-Race Cricket Board was held at the residence of the Rev. R. L. E. Sigamoney, 18a Mosley Street, Doornfontein, Johannesburg, recently. The following unions were fully represented: The Transvaal Colonial Cricket Union; The Transvaal Indian Cricket Union; City and Suburban Coloured Cricket Union; Witwatersrand Indian Cricket Union and the officials Mr. J. J. Sauljee (hon. secretary), and Mr. O. S. Soobadoo (hon. treasurer). The president, Rev. R. L. E. Sigamoney, extended to the delegates a very cordial welcome and congratulated the unions on their keenness and interest in carrying out the fixtures last year. He declared that these inter-race groups will be of great value to the non-European groups for he recognised the differences and prejudices that existed even among non-Europeans, and how can these barriers be broken and prejudices removed unless and until we get to know one another on the field of sport, the greatest unifier of all people. He looked forward to the various leaders of sport in the Transvaal to throw their whole strength in such an organisation as the present one which had for its object to draw all men together in one great family. He congratulated the City and Suburban Coloured Cricket Union in having won the cup for two successive seasons. The following officials were elected for the ensuing year:—Patron: The Honourable the Minister, L. H. Hofmeyr, Esqr.; President: Rev. R. L. E. Sigamoney; vice-presidents: Messrs. P. D. Parathi, W. Darrell, M. Moshidis and E. Peck; hon. secretary: Mr. J. J. Sauljee; hon. treasurer: Mr. S. G. Symons.

Shamrocks Football Club

The seventh annual general meeting of the Shamrocks Football Club was held at the residence of Mr. P. Dorasamy, when the following officials were elected for the ensuing season:—Patrons: Messrs. S. Manilal, A. R. Pillay, L. Naidoo and S. N. Pillay; Presidents: Mr. P. Dorasamy, vice-presidents: Messrs. J. S. Naidoo, T. P. James, C. P. Moodley, N. P. Naidoo, U. M. Pillay, G. S. Maharaj, K. S. Mannel, I. A. Padyachee, N. S. Naidoo, N. G. Naidoo, M. G. Naidoo, S. G. Naidoo, I. R. Pather and Joe Moodley; hon. life vice-presidents: Messrs. A. P. Pillay, Roop Hansa and M. N. Naidoo; hon. secretary: Mr. D. V. Naidoo; hon. assistant secretary: Mr. P. Govender; hon. treasurer: Mr. C. Dorrie; senior captain: Mr. M. Kader; senior vice-captain: Mr. V. G. Pariah; junior captain: Mr. Mootapha; junior vice-captain: Mr. S. C. Vallon; Manager and trainer, Mr. A. S. Pillay.

Durban Indian Young Men's Club

Mr. V. K. Moodley presiding, a special meeting of the Durban Young Men's Club was held in Durban, on Sunday, February 27, to appoint a secretary and treasurer, the former having retired owing to ill-health. Mr. S. Pathkay was appointed as secretary, and Mr. S. Nepaul as treasurer. After speeches by Messrs. P. Dorasamy, S. Pathkay, Soobu Rajah S. R. Nair and G. Soobramoney, the meeting terminated, offering a vote of thanks to the chair.

Road Boxing Board Decision

The Transvaal Board of Control for professional boxing has refused permits for full-blooded Red Indian boxers to fight in Rand tournaments. A big American boxing manager who is anxious to secure Red Indian boxers had suggested to the local promoting body that Red Indians would prove a big draw on the Rand but the constitution of the Board prohibits contests between Coloured and White persons or contests between Coloured persons at tournaments at which White boxers appear. The application to import Red Indians was therefore turned down.

By "Rambler"

The Family Safeguard...

Remember that the health of every member of your family and their future depends largely upon their own natural powers of resistance. It is therefore of vital importance to build up and maintain this resistance by proper and adequate nourishment.

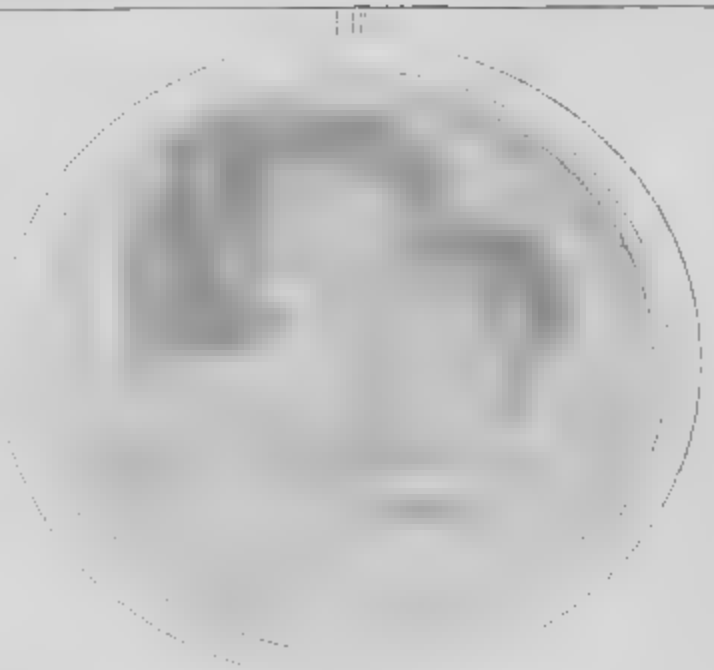
To be quite sure that the dietary provides all the essential food-elements make delicious 'Ovaltine' the regular daily beverage.

'Ovaltine' is a complete and perfect food, scientifically prepared from ingredients of the finest quality and should be the daily beverage of everyone for maintaining abundant energy and glowing health.

Drink delicious

'OVALTINE'

Builds up Brain, Nerve and Body

Manufactured by
A. WANDER LTD., London, England.

Quality always tells insist on 'Ovaltine'

Books for sale.

NOTE.—Remittance should accompany order. V.P. ORDERS will not receive attention. Postal Orders to be made to 'Indian Opinion' at Phœnix. Postage Free on all books.

The Story of Ramayana ... 6d

J. C. BOSE.—His discoveries and ... Biographical sketch and portrait ... 1s.

EMINENT MUSSALMANS—

Contents:—Sir Syed A... Aghani-ul-Hind, Jamaluddin Ta... Syed Mahmood, Syed Amir ... Sheil, Sir Ali Imam, Syed ... Hasrat Mohani, Allied ... Justice Shah Din, Sir Mahomed Iqbal, Sir Muha... Jalal, Sir Abbas Ali Baig, Jinnah, Sir Akbar Hydari, S. Hydari and the Ali Brothers.

Price 5s.

ON KHADDAR—

[By Dr. PATTABHI SITARAMAYYA.]

In this handy book, Dr. Pattabhi Sitaramayya ... causes that led to the destruction of many ... industries of India. It also illustrates by facts and ... took by exalting the question of Khaddar on ... a patriotic plane in the Congress platform.

Price 1s. 3d.

SAKUNTALA—

By Kalkeda Sathbhasathan, ... A prose version in English of Kalidasa's drama.

Price 1s. 3d.

ESSYS ON INDIAN ECONOMY—By Mahadev Govind Ranade. Price 4s. 0d.

ESSAYS ON INDIAN ART, INDUSTRY AND EDUCATION.—By E. B. Havell. Price ... 2s.

INDIAN INDUSTRIAL AND ECONOMIC PROBLEMS.—By V. ... Kale, M.A., Price ... 4s

PRABUDDHA BHARATA

OR

AWAKENED INDIA

A high class English monthly conducted by the Ramakrishna Order ... devoted to Universal Religion, Indian Culture, Editorials ... and other topics of international interest.

41st year ... 1937

Annual Subscription: Inland Rs. 4. Foreign 11 Shillings.

Teachings Of Sri Ramakrishna

... by Sister Nivedita ... Sri Sarada ... Price ...

Water Flowers

A hospital at ... all ... English ... work for prajaks ... Price ... Cloth Bound. Price Rs. 2-4

The Religion & Philosophy Of The Gita

... Price ...

Message Of Our Master

... Price In ...

Spiritual Talks

... Price ...

Apply for a complete Catalogue:—

... ADVAITA ASHRAMA,
4, Wellington Lane, Calcutta, India.

CHOONILALL BROS.

THE NOTED INDIAN "SARRI HOUSE IN SOUTH AFRICA."

141, GREY STREET, DURBAN.

Offices
68, Victor Street And 69 W ... Street,
VERULAM
GARAGE AND SERVICE STATION
1, Moss Street And 5... Victor Street
DURBAN

Cable & and Tel Add
' Advantono
Phone 210 ...
1448 Box
Durban

ARRIVING BY EVERY MAIL FROM INDIA AND JAPAN
Benares Saris ... with Border ... and Plain Centres, Russian Benares Sarkhan ... Several Shades
Price from 60/ 85/ 105/ & upto ...
The Latest ... Benares Cloth
Embroidered Sarees 25/, 35/ & upto
Printed Various Lines of Sarees from 22/6, 17/ & upwards
Embroidered Chiffon Georgette from 3/6 yd. 42 in. & 45 in width
Latest Design Sarees Cloth 44 in width, from 1/6 yd 2/6, 4/ & up
Georgette Sarees Latest Arrivals price from 35/, 50/-, 15/ & up
Latest Blouses To Match Sarees price from 21/6, 17/6 & upwards
Zari Work Silk Sarees In All Shades from ..., ... 12/- & upwards

THE NOTED
INDIAN SARI HOUSE
IN SOUTH AFRICA.

SUITABLE FOR WEDDING GIFTS
... Rose Bowls, ... Trays and ...
... Tinsel Prints,
Harmoniums Tabli Gramophone, Records & Musical Instruments At Rock Bottom Prices
Indian Ornaments, Indian Groceries At Wholesale Reduced Prices.
Midwest Radios & Radio Gramophone from £15 £45 £35. £45 & up
Marble Taj Mahals from 12/6, 17/6, 27/6 45/ suitable For Xmas Presents.
Write for sample and further Particulars

ચુનીલાલ બ્રધર્સ

દક્ષિણ આફ્રિકાનું જાણીતું સાડીઓનું ગૃહ

૧૪૧ ગ્રે સ્ટ્રીટ, ડરબન.

ઓફિસ
૬૮ અને ૬૯ વીક્ટર સ્ટ્રીટ
વેરૂલમ.

ગેરેજ અને સર્વિસ સ્ટેશન
૧ મોસ સ્ટ્રીટ અને ૫૩ વીક્ટર સ્ટ્રીટ
વેરૂલમ.

બનારસની ફેમસ મિલની સાડીઓ
ડરબન ટપાલની દરેક મેલમાં આવે છે
બનારસની ફેમસ મિલની સાડીઓ, નેચર બાનબાઝની પ્રીમિયર સાડીઓ રૂા. ૬૦, રૂા. ૮૫, રૂા. ૧૦૫ થી માંડીને પા. ૨૦ સુધીની
બનારસથી ક્રમબ્રાઝ આવેલી છે.
કલર્ડ કાપડની સાડીઓ રૂા. ૨૫ અને રૂા. ૩૫ થી ઉપર
જ્યોર્જેટની ફાવતવાળી સાડીઓ
રૂા. ૧૨-૬ અને રૂા. ૧૭-૬ થી ઉપર.
કલકત્તાનું ક્રેપ-ડી-ચીનમાં ૩૬ ઇ. ૪૨ ઈંચ અને ૪૫ ઈંચ પહોળા
સાડીને મેચ થતાં બ્લાઉઝ પીસ
જાપાન રૂા. ૧૫, રૂા. ૨૦, રૂા. ૨૫, રૂા. ૩૫ અને તેથી ઉપર.
ઝરીવર્ક સિલ્ક સારીઓ ... ૩૬ ઇ. ૪૨ ઈંચ અને ૪૫ ઈંચ પહોળા
રૂા. ૧-૬, રૂા. ૨-૬ અને તેથી ઉપર
ક્રમબ્રાઝ આવેલી જ્યોર્જેટની સાડીઓ રૂા. ૨૫, રૂા. ૩૫, રૂા. ૪૫ અને એથી ઉપર
દરેક જાતનું ત્રણીવર્ક, મોસ્લીન પડદાઓ ઇલાસ્ટીક બાજુ.
બ્લાઉઝ પીસ અને રેડીમેડ બ્લાઉઝ
બાય રૂા. ૧૫, રૂા. ૨૦, રૂા. ૨૫, રૂા. ૪૫ અને તેથી ઉપર.
ડરબનના ઇન્ડિયનો સાથેના વ્યવહારમાં વધુ મહત્વ
બાય રૂા. ૧૨-૬, રૂા. ૧૭-૬, રૂા. ૨૭-૬, રૂા. ૪૫.

ઇન્ડિયન ઓપિનિયન

પુસ્તક ૩૬ મું. ફીનીક્સ, શુક્રવાર, તારીખ ૮ માર્ચ ૧૯૩૮ અંક—૯.

"ઇન્ડિયન ઓપિનિયન"

શુક્રવાર, તા. ૪ માર્ચ ૧૯૩૮.

હિંદીઓની કેળવણી

નાતાલ પ્રાંતિક કેળવણી કમીશનના "રીપોર્ટ" ઉપરથી આપણા વાચકોને આપવામાં આવતી કેળવણીને લગતી કેટલીક બાબતો ઉપર અમે અગાઉ ગયા અંકમાં ચર્ચા કરી હતી. એજ રીપોર્ટમાં સમાયેલા બીજા કેટલાક અગત્યના મુદ્દાઓ ઉપર હવે ચર્ચા કરી શું.

હીંદી શિક્ષકોમાં તેમની નીમણુંક કરવાની પદ્ધતિ સામે ઘણાય વરસો થયાં અસંતોષ દેખાઈ રહ્યો છે. આ બાબતમાં કમીશન પણ કેળવણી ખાતાની સખ્ત બારકળી કાઢે છે. કોઇ ખાસી પડેલી જગ્યા ઉપર શીક્ષક નીમવો કે નહીં તે બાબત ઉપર જેટલું ધ્યાન આપવામાં આવે છે તેટલું ધ્યાન એ જગ્યાને માટે લાયક શીક્ષકો છે કે નહીં તે ઉપર બાબતમાં આપતું નથી. આ પદ્ધતિથી લાયકાત ધરાવનારા શીક્ષકોને અન્યાય થાય છે અને તેમની લાયકાતની કદર લગારે નથી થતી. આનું તરકાળ પરિણામ એ આવે છે કે શીક્ષકોમાં પ્રવીણતા મેળવવાનો ઉત્સાહ ભાંગી પડે છે. પણ કમીશને ચાલુ ધોરણ ઉપર ટીકા કરી શિક્ષકોની લાયકાત પ્રમાણે તેમની નીમણુંક કરવાની ભલામણ કરી હીંદી શીક્ષકોની સેવા કરી છે.

પરંતુ હીંદી બાળકોને ફરજીયાત કેળવણી આપવાના સવાલ ઉપર તો કમીશને ખીલકુલ બેદરકારી બતાવી છે. કમીશન માને છે કે બીજા હલકા બાળકોને માટે નવી નિશાળો બાંધવાં વરસો લેવાં જોઇએ. એટલા માટે તે સુચના કરે છે કે ફરજીયાત ધોરણ ધીમે ધીમે દાખલ કરવું અને તેને માટે એવા ઇલાકાઓ પસંદ કરવા કે જ્યાં બાળકોને નીશાળનો ફરજીયાત હાજરી આપવા માટેનું અમુક ચોક્કસ ધોરણ મુકરર કરી શકાય. આ સુચનાથી ફરજીયાત કેળવણીની બાબતમાં ઉડી જાય છે, કારણકે આ બાબતે પ્રાંતિક સરકાર ઉપરજ પડે છે. કેપટાઉનના કરાર મુજબ તો હીંદી કોમને રાજકીય બાબતોના એક અંગ તરીકે ગણવામાં આવી છે તેટલા માટે હીંદી કોમને કેળવણીની બાબતમાં બાકાત પડવા દેવી એ યુનીયન સરકાર ઉપર ફરજ છે. એટલે હીંદી કોમની સ્થીતી સુધારવાનો એકજ મુખ્ય ઇલાજ કે તેમને ફરજીયાત અને મફત કેળવણી આપવી તેની અમલદારી કરવાનો બોજો યુનીયન સરકાર ઉપરજ રહેવો જોઇએ.

હીંદી નિશાળોમાં શીખવાતા વિષયો ઉપર ચર્ચા કરતાં કમીશન એવું સુચવે છે કે હીંદી બાળકોને ખેતીવાડીને લગતું જ્ઞાન પણ આપવું જોઇએ. હીંદીઓનો મોટો ભાગ આ દેશમાં ખેડુત છે. પણ તેમનો હલકો મોતીની જુના જમાનાની પદ્ધતિને વળગી રહ્યા છે. આનું કારણ દેખીતુંજ છે. તેમને ખેતીવાડીને લગતું જ્ઞાન મેળવવાનાં સાધનો અને સ્વપ્ન નથી. આગળ ચાલે છે કે સામાન્ય કેળવણી આપવાનો વિશેષ પ્રબંધ થાય તેની સાથે સાથે નિશાળોમાં ખેતીવાડીને લગતી સુધરેલી ઢબની કેળવણી આપવી જોઇએ. આ સવાલ ફક્ત સામાન્ય નિશાળોમાં દાખલ કરીને કેળવણી આપવાથી અટકી જવું ન જોઇએ.

ઔદ્યોગીકોની કેળવણીની બાબતમાં કમીશન હિંદી માબાપો ઉપર બહુ આક્ષેપો કરે છે. અમારા ગયા અંકમાંજ અમે કહી ગયા છીએ કે ગરીબ શાળાઓ હિંદીઓ પસંદ નથી કરતા. દાખલા તરીકે ફ્રેમ્સ્ટ્રેટ સરકાર હાઇ સ્કુલ સંસ્થાપકોને ચાલુ ખરચણીની નિશાળો નથી આપતી. ત્યા પણ બાળકોને હાજરી નથી આપી શકતી એનું એ મુખ્ય કારણ છે. હીંદી માબાપો પોતાની બાળાઓને ઉંચામાં ઉંચી કેળવણી આપવાને ઉત્સુક છે પણ તેને માટે યોગ્ય અને હિન્દી કોમના રીત રીવાજને અનુકુળ સગવડો તેને મળવી જોઇએ.

દાખલા કોલેજ અને ડાર્બનેલ ફરેસ્ટ બરકર્સ હાઈ સ્કુલની સાથે હોસ્ટેલ સ્થાપવાની કમીશનની ભલામણને અમે આવકાર આપીએ છીએ. દાખલા કોલેજ આખા યુનીયનમાં હિંદીઓ માટે બોડર્જ સંસ્થા છે. ઉત્તર નાતાલ અને બીજા પ્રાંતોમાંથી આવતા વિદ્યાર્થીઓને ડરબનમાં રહેવા બાબતની બહુ મુશ્કેલી પડે છે. દાખલા કોલેજની સાથે હોસ્ટેલ સ્થાપવાથી હિંદી કોમની બોર્ડ બારે સેવા થશે અને ડરબનની બહારથી પણ વિદ્યાર્થીઓ આવી શકશે.

પ્રાંતિક સરકારને મધ્યસ્થ સરકાર તરફથી હીંદી કેળવણી માટે જે ગ્રાંટ આપવામાં આવે છે તે ઉપર પણ કમીશને ચોખાવટથી ચર્ચા કરી છે. હીંદી કોમનો દરજ્જો વધારવા માટે કેપટાઉનના કરાર કરવામાં આવ્યા ત્યારે યુનીયન સરકારે નાતાલની પ્રાંતિક સરકારને હીંદીઓને આપવામાં આવતી કેળવણીની સુધારણા કરવા સુચના આપી હતી. તે વખતેજ યુનીયન સરકારે સમજી લેવું જોઇતું હતું કે કરાર મુજબની કેળવણીને લગતી શરતો પાળવા જતાં તેને બહુ વધારે ખર્ચનો બોજો ઉપાડવો પડશે. પણ કમીશને એક સાથે જોખ લાદી છે કે ગ્રાંટની રકમમાં કોઇજ વધારો યુનીયન સરકારે કરવો નથી.

એક વાતમાં તો કોઇજ શંકા નથી કે યુનીયન સરકાર હીંદી કેળવણીની બાબતમાં બહુ કંજુસાઇથી વર્તી રહી છે. યુરોપીયન બાળકને માથા દીઠ પા. ૬૬-૧૭-૬ ની ગ્રાંટ આપવામાં આવે ત્યારે હિંદી બાળક દીઠ માત્ર ત્રીની અપાય છે. યુનીયન સરકારે હિંદી કોમ સાથે કેપટાઉનમાં કરાર કર્યો છે તે પાળવા ઇચ્છતી હોય તો કમીશન બહુ ભાર દઈને ભલામણ કરે છે તેમ યુનીયન સરકારે હિંદીઓને આપાતી ગ્રાંટમાં બહુજ વધારો કરવો પડશે.

અંતમાં, રીપોર્ટ ચુકવ્યે જે એમ કહેવુંજ જોઇએ, પણ ખાસ એ પણ કહેવાનું રહે છે કે કમીશનની ભલામણો કેટલે અંશે અમલમાં આવે છે એ જોવાનું બાકી છે.

પોર્ટ એલિઝબેથ સ્લમ્સ વિભાગ

આ પાનાં પર પ્રગટ થયેલા રહીફનામાં કરેલી ... કુટુંબો વધી રહેલ છે ... આ પરિણામે ખેતરના રહેવાસીઓ વધારે નબળી પ્રજા જેવું ગરીબ લોકોનું ... ખેતરોનું પોષાણ કરવાની ... ખેતરોમાં રહી શકે! કારણ કોઈ કાયદેસર ખુલ્લા બાકીના પાણીની ... ને ખેતરોમાં ... રહેવાની ... ખેતરોમાં ... ખેતરોમાં ... ખેતરોમાં

દક્ષિણ આફ્રિકાના ટુંક ખબરો

વેરવીક એવન્યુના દાંડી ઘરો

ડરબન સીટી કાઉન્સીલે વેરવીક એવન્યુમાં આવેલાં કેટલાંક દાંડી ઘરો ગંદા દરાવી સ્થાનના વપરાશ દાંડા માલેકોને રજીસ્ટર એકટ મુજબ નોટીસ આપી હતી. ગયા શુક્રવારે અપાલ મતાંગે દાંડા માલેકો તરફથી એક ડેપ્યુટેશને પબ્લીક હેલ્થ કમીટીની મુલાકાત લીધી હતી અને ત્યાં ચર્ચા થયા પછી અમુક નીર્ણય ઉપર આવવા માટે અપીલ ૨૧ દીવસ મુલતવી રહી હતી.

ઇ. આ. ની મુલાકાતે શ્રી. જગનલાલ જરીવાળા

સુરતની નાણીની પેઢી ગે આત્મારામ પેથીદાસ જરીવાળાના માલેક મી જગનલાલ પેથીદાસ જરીવાળા પોતાના સેક્રેટરી શ્રી બી. ના. પટેલ સાથે રા. કલીવાર્યા આ દેશની ટુંક મુલાકાતે આવ્યા છે. શ્રી જરીવાળા નાતાલ હંસિયાલના મુખ્ય શહેરોની મુલાકાત લેવા ધારે છે હાલ શ્રી જરીવાળાનો ડરબન ખાતેનો મુકામ મે. ના હરગોવિંદ કંપનીની પેઢીમા છે.

કાયદાભંગનો કરાર

પોર્ટએલીઝાબેથના બેલ સ્ટ્રીટમાં ગલ્લો ધરાવતા બે દાંડીઓ પર ભાર પીનાના ગણ પદાર્થનો જથ્થ ઉત્પન્ન થયો છે. કારોબારીઓને ખાલી જગીન પા. ૩૨૧૦ માં ખરીદી છે. અસલ માલીકોએ ઘરો ખાલી કરી જવા દાંડાઓને નોટીસ આપી છે. આ દાંડીઓને માપ ઘરો પુરા પાડવા ડરબન સીટી કાઉન્સીલ સલાહ ને પસલા લીધા નથી. બાકે દાંડા બાકીનામ ઘરો ખાલી કરવાની નોટીસનો અનાદાર કરી કાયદાભંગ કરેલા ગયા બાકાદીઓમા મળતી પોર્ટએલીઝાબેથની મીટીંગમાં ઠરાવ કર્યો હતો.

રેલવે મુસાફરીના ઠરમાં ઘટાડો

દક્ષિણ આફ્રિકાની રેલવેનો આવક ખાતાનો હિસાબ ગયા વર્ષનો સારી આબાદીની બતાવે છે. બાબતમાં આ વર્ષે પા. ૧૫૫૫૨૭૩૦ પોંડારો મળ્યા હતા. મુલીયન પાલમેન્ટમાં રેલવે બાબતના પ્રધાન મી પીરોએ જણાવ્યું હતું કે લોકોના હિતના નિમિતે મુસાફરીના રેલવે ઠરો ઘણા સસ્તા કરવામા આવશે.

ચર્ચા પ્રધાન ગવર્નર જનરલ હાઉસ ખાતે

દક્ષિણ આફ્રિકાના ૨૫ પ્રધાન જનરલ સ્મટ્સ કેપટાઉનના ગવર્નમેન્ટ હાઉસમાં તા. ૨૩ મી ફેબ્રુઆરીએ નાતાલના ગવરનર જનરલની ખાસ મુલાકાતે ગયા હતા

મી. જસ્ટીસ ફ્રીધામની બદલી

નાતાલની સુપ્રીમ કોર્ટના ચીફ જસ્ટીસ મી. ફ્રીધામની બ્લોમફોન્ટીન આપીલ કોર્ટમા કાયમની બદલી થઇ છે. મી જસ્ટીસ ફ્રીધામ ગઇ તા. ૨૭ ફેબ્રુઆરી બ્લોમફોન્ટીન માટે રવાના હતા.

નાતાલ ગ્રોવર્સ-સીયલ સેક્રેટરી

નાતાલ ગ્રોવર્સ-એસોસીએશનના સેક્રેટરી ના દી એ. એચ રામ સરકારી ખાતા માટે ફેક્ટરીઓના ગયા હતા હાંથી તા. ૨૪ ફેબ્રુઆરીએ મેરીટઅમર્ગ પાછા ફર્યા છે

દક્ષિણ આફ્રિકામાં માવઠું

અમે ગયે ઉનાળા ગરીબાઓમાં દક્ષિણ આફ્રિકામાં ભારે માવઠું (ભટર) ની ભારે અછત થઇ હતી. અને બાજો વધી જતાં ભારે દિકાપોટ થયો હતો. મુલીયનમાં ઓરટ્રેલીયા અને બીજા પરદેશોમા ભટર આયાત થયુ હતુ. ગયા શુક્રવારે પાર્લામેન્ટમા દરી પુનરદી કન્ટ્રોલર જોરદે જણેર કરેલા આકરા મુજબ પા. ૧૨ લાખ મુબીમાં મુલીયનમાંથી ૧૨૫ લાખ રતલ ભટર પરદેશ જશે, બાકી સરકારી કોલના મુજબ ગરીબોને કીફાયત ભાવથી પુરે પાડવા ના આવ્યા રતલ ભટર દક્ષિણ આફ્રિકામાં રહેશે

આબાદીજર્યું વર્ષ

ગયા શુક્રવારે પ્રીટોરીયામા સરકારી ગેઝેટમાં જાહેર પડેલા આંકડા મુજબ દક્ષિણ આફ્રિકાના બારે પ્રાંતોના આબાદી છે. ગયા જાન્યુઆરી માં ટ્રાંસવાલમાં પા. ૩૬૪૩૬૩, કેપમાં પાલ્ક ૩૬૮૭૩૮, નાતાલમા પા. ૧૬૭૩૮૫ અને ફ્રી સ્ટેટમાં પા. ૭૫૧૫૧ હોવાનુ મુક થયુ હતી. ગે ગયા વર્ષના જાન્યુઆરીની ઉપજ સાથે સરખામણી ટ્રાંસવાલમાં પા. ૧૭૦૦૦ વેપારી પા. ૫૦૦૦૦, નાતાલમાં પા. ૧૮૦૦૦ અને ફ્રી સ્ટેટમાં પા. ૭૫૦ વેટલી થઇ હતી.

બોઅરોની બદનશીબી

દક્ષિણ આફ્રિકાના ૨૫ લોકોની જાનજી સપાટુ નોલ્ડમન મુકરા ટ્રાંસવાલ પ્રધાનના પ્રધાનપદ મંત્રીમંડળ પા. સ્ટ્રુઅર્ટ ક્રોએસ્ટરના "ટર્નીંગ જર્નલ" નામની નાનકડા દક્ષિણ આફ્રિકામા દાખલ થતા તેના પ્રચાર સામે પુનીયન પાર્લામેન્ટ સરકારે અટકાયત મુકી છે. બજકર પુરતક પ્રોટનના બધું બોકસોમ થઇ પડયું છે. ગયા બાબ નકલો વેચાઇ ગઇ છે. આ નોંધપોનો વાસ બોઅરોમાં વારસુંગો મળો છે.

ગોરાનું ઓકશન

ડરબનના વેસ્ટ સ્ટ્રીટમાં મંગળવારે બપોરે ઓટમન સન એન્ડ સન્સની દુકાને એક ગુરેપીયન કુટુંબની ખરીદવા ગયો હતો. તે કુટુંબ બાજારમાં આવતા તેણે બજાર કરેલા સઘ બધું તજ કુટુંબીની દુકાનની બારીનો મોટા ભાગ તોડી નાખ્યો હતો, અને તેજ મુજબ પાડોસના આવેલી બે દુકાનના કાચો તોડી નાખ્યા હતા ગોમાંનુ ગેરકૃ ટાપુ બોકસ તોડી નાખ્યુ હતુ એટલામા બા પેલા નાનના કુટુંબે તે કબજે કરી તેને વધુ નુકસાન કરતો અટકાવ્યો હતા. બાદમાં પોલીસ ફોજદર પણ આ બાબતમા તપાસ ચોકી ઉપર લઇ ગઇ હતા. કોર્ટમાં બીજે દીવસે કેસ નીકળતા પા. પોલે જુબાની આપી હતી બાદ મેજીસ્ટ્રેટ મી. પી. જે. કોનવેએ મી પોલની સમાધિકારક તારી વર્તણુક માટે પ્રસંસા કરી હતી. કેસ આ દીવસ માટે મુલતવી રખી હતો.

ફ્રિન્ચિકસની મુલાકાતે

બી ગોખલેપાલ કે. નાયક જેઓ કુંક મુકત પર કેલગોવાલેથી આવે આવ્યા હતા તેમણે ગયા શુક્રવારે ફિનિકસ ઇન્ડિયન ઓપીનીયન પ્રેસની મુલાકાત લીધી હતી તેમજ ઇ. ઓ. પ્રેસને પા. ૨૮ બેટ આપેલ છે કે બદલ અમે તેમના આભારી છીએ.

પાણીના મરજીયાગ

ડરબન સીટી કાઉન્સીલના વોટર એન્જીનર ડરબનના પાણીના જથ્થા વિશે બાબ બતાવતા જણાવ્યુ હતું કે ચાલુ વપરાસના પાણીની જરૂરીયાતને પહોંચી વળાય તેટલો વરસાદ નથી પણ. ડરબનમાં દરરોજ બોર દરેક દીસ લાખ મેલન પાણી બપે છે. બાજોમાં પાણીના વપરાસની ગ્રમદાયી માના છે. વળી પરમપુ પાણીના વપરાસ ઉપર દેખરેખ રાખવા ઇન્સપેકટરો રોકવામાં આવશે જેઓ અયોગ્ય વપરાસ કરનારાઓની ચોકી કરશે.

હોસ્પીટલ માટે નર્સો

ગાંતથી સ્ટીનર ઓડીનબરો કેલસમાં તા. ૨૭ ફેબ્રુઆરીએ ૧૩ નર્સો ડરબન આવી હતી જેમાંથી ૧૦ નર્સો મેંગવાની હોસ્પીટલ માટે હતી અને બીજી ત્રણ નર્સો કલીની હોસ્પીટલ માટે હતી.

દુઃ ગોપુ ચકો!

બેકલાંડીસબર્ગ સ્ટ્રીટમાં મોટા નાણીયા ૫૫ ફેર પોંડારાકારમાં આવે છે. ન જાણે આકસ્મત મુકવા સારી કાઉન્સીલના પીચાર ગએલા ઉંદરોથી કરી બાબાજોએ ચાંદા કરાવ્યા છે, અને જણાવે છે કે આકાનો સ્ટોરમાં મોટરના સાધનોનો દુધ પોંડારાકના દુધના ભાવ કાલ છે ને કરના ગ્રાહક બાબણ મોધા થાય.

જયના રેલગનું કમીશન

દક્ષિણ આફ્રિકાના નીગ્રોમાન યુરોપીયનોને, નોટીવો અને કલર્ડ પ્રજાના સુધના રોજની તપાસ કરવા યુનીયન સરકારે એક ખાસ કમીશન નીમ્યું છે. કમીશનની પહેલી બેઠક તા. ૨૮ ફેબ્રુઆરીએ પોર્ટએલીઝાબેથમા મળવા વર્ષી હતી.

બારમાટી ગબડી પડી

ડરબનથી ઉપરની પેરીસબાણ સુધમ ટ્રેન સેટીસબાણની દક્ષિણે ૧૫ માઇલ પ્રેટે તા. ૨૭ ફેબ્રુઆરીએ બપોરના બારમાટી ઉપરથી પડતાં ૨૮માં ડબાઓ બાંગી ગયા હતા અને બીજે ત્રણના બાજની જગી ગયા પાસ સાત કલાક બોબાવ પડયુ હતું

ગાંધીજી મહાસભામાં

કમ્પ્રુ તદ્દન અશક્ત સ્થિતિમાં નહી હોવા છતાં, અને ઘણા આગ્રહો કરવા છતાં પણ સુભાષ બાબુ મોઝાની મુખ્યાને માન આપી ગાંધીજી હરિપુરા મહાસભાની પ્રથમ દિવસની બેઠકમાં આવ્યા હતા. ગાંધીજી પોતાના મુકામેથી મોટરમાં આવેલા અને મહાસભાના મંડપ પર પહોંચતા હજારો માનવ મેદનીએ તેમનો જયજયકાર કર્યા હતો.

મહાસભાનો ઠરાવ સર્વ માન્ય

દોઢ વરસના મહામળાએ બીહાર અને પ્રાંત પ્રાંતની પરિસ્થિતી વિષે જે નીતિ બાબ બાર કરી છે તેથી સંતોષ પ્રર્દો છે અને બધા સભાની ત્રણે ગાંધીજીએ છે તેના કરતા પરિસ્થિતિ ને પીછાણ ન કરવાની જે દીર્ઘદૃષ્ટિ બાપુની છે તેનો માટે પ્રત્યક્ષદાને પાત્ર બનેલ છે. વિશેષમાં ટાગોર્સ નો મુખ્યનો બાબરપણી જણાવે છે કે તેમાં કોઈ ખોટ ખાત છે કે બાબરપોપ અને ગાંધીજી વચ્ચે તારના મેદમા આવી રહ્યા છે અને જેવો સુખદાયક છે કે પ્રત્યેક રાજ્ય દારી પ્રદેશો પર તપાસણા ઠાકરસાહેબ નીબાબ જેવા નીચુંબ પ્રમ શેકત પ્રાંતના બાબરનર તમજ પ્રધાન મંડળ સ્વિકારવા જોઇએ. ટાગોર્સનો બાબર પણી ગાને છે કે સમયોનુસાર નહી તો બહુમતીયો ઉપ રોકત બાબસુચક ઠરાવ હરિપુરા મહાસભાનો બેઠક પસાર કરશે.

મહાસભા પ્રધાન મંડળોના અધિકાર

ગાંધીજીએ ઠરાવના પ્રતિનિધીને મુખ્યત્વ આપતા જણાવ્યું હતું કે નામદાર વાયસરોયે બિહાર ના નીવેદનમાં જે ઇન્કાર કર્યા છે કે પોતે મહાસભાની પ્રજાને હાની પહોંચાડવાના ઠરાવો કર્યા બીહાર અને સંયુક્ત પ્રાંતના પ્રધાન મંડળો ની કાર્યવાહી વચ્ચે નથી પડતા એ કથનથી મને આશ્ચર્ય થયું છે. ગાંધીજીનો એ અભિપ્રાય છે કે જ્યાં સુધી દેશ તેમ પણ રાજ્યકારી કેદીઓને છોડવાનો પ્રશ્ન એ ફેડરલ પ્રાંતોના પ્રધાન મંડળો તેજ કોઇ રાજે એમ સિદ્ધ થાય છે પ્રાંતના બાબરનરો ભંગ કરે તો તેમણે પોતાનો પદ ઠરાવી શાંત રહેવું પડે અને પોતાના પ્રધાન મંડળને સ્વતંત્ર પણે નીર્ણય કરવા દેવો જોઇએ. છતાં મંત્રીઓની શાંત તો છેજ કે નામદાર વાયસ્રય રોય સાહેબે પોતાની સત્તાનો છેક ગમસ ન કરતા વિચારણી આપવે માટે કમ્પ્રુ ઠરવાએ પુરતો મુકયો છે. ગાંધીજીએ એ પણ જણાવ્યું હતું કે મહાસભાની કારોબારી પણ કેમરોકત પ્રાંતને રોતોષકારક આમ ઉપસ્થિત સ્થિતિના નીવારણ રૂપે બાબરનરો તરફથી મુકવામાં આવે તો પ્રાંતિય પ્રધાનોને દરમ્યમ નિર્ણય કરવા અને તે સ્વિકારવાની ખુદ આપશે.

મહાસભાનો નિર્ણય

મહાસભાએ જે અમલના ઠરાવ પસાર કર્યા છે. એક તો નવું બંધારણ ફીંક કરે કોઈ ગેરસમજણી પેદા થાય છે તે દિવસોવાર્યું અને બીજો ઠરાવ કે પણ પર્યંત જે કોંગ્રેસ મહાસભા એ નીર્ણય કર્યો છે કે બીહાર અને સંયુક્ત પ્રાંત સાથે બાણી બીજા બીજા પ્રાંતોમાં હાલ તુરત રાજકારણ બાબપણની જરૂર નથી અને આશા રાખી હતી કે નામદારશ્રી સાહેબ પોતાની નીતિ બાદલશે જેથી પ્રાંત ના બાબરનરો બંધારણ મુજબનું તેમ આગળ ચલાવી શકે

રાજ કેદીઓ વિશે ગુમાશ્તા ખાધુ

નવા રાજકારી સુધારા ચંદ્ર બોઝ રાજકારી કેદીઓના સંબંધમાં મુખ્ય પ્રધાનોને પોતાનો મંતવ્ય બોઝતા જણાવે છે કે આજ સુધી એમ બનતું આવ્યું છે કે કાયદા પણ નવું પ્રધાન મંડળ નીમાતા તેનું પ્રથમ કાર્ય કેદી ઓને છોડાવાનું રહેલ છે. એ તો હિંદુસ્થાનમાંજ બોય બાકી દરેક પ્રાંતના પ્રધાનોને આવું પગલું ભરવા રાજા લાગ દીને એ તો દેશના કેદી છે કે કેદની મુદત કે નિર્ણય કરવાનું કામ પણ પ્રાંતના પ્રધાન મંડળ હાલક રહેવું જોઇએ. પાયંસરોય અને બાબરનરની બીજ જરૂરી કાર્યવાહીરી બાતા જેમ માન્યતા કેસાવાનો મંત્રીમંડળ છે કે કોંગ્રેસમાં બોરીશ સરકાર આવ કરી દરેક પ્રાંતમાં જે બંધારણ પુર્ણપણે તંત્ર ચાલી રહેલ છે તેમાં વિઘ્ન નાંખવા ઇચ્છે છે. આજજ હવે ના હાલ્ત એ સ્થિતિને પણ દરતા પુર્વક પણ શાંતીયી પહોંચી વળશે. છેવટે સુભાષ બાબુ જણાવે છે કે પ્રાંતીય સ્વરાજ્યાધિકાર જેવા આવતા પ્રશ્ન વિશે મહાસભા નમતું નહી આપે અને તે કારણે નિષ્ફળ પરિણામ માટે દેશ તૈયાર છે.

સંયુક્ત પ્રાંત પ્રધાન મંડળ સાથે સમાધાન

ઠરાવ કાયાના બાબર પણી પોતાના તારના છેલ્લા સંદેશામાં જણાવે છે કે સંયુક્ત પ્રાંતના બાબરનર વચ્ચે અને મહાસભાવાદી પ્રધાન મંડળ વચ્ચે રાજકારી કેદીઓને છોડવાના પ્રશ્ન વિશે જે મુખ્ય પડી બાબી તેનું બાકું ગાંધીજીની સુચના મુજબજ સમાધાન થયું છે. બીહાર ના રાજ્ય પ્રકરણ વે ગાંધીજીના કેટલો સમ્બ છે તે તો એક બાર કીધ પડી છે આગળ ચાલતા આ સંબંધના જે પત્રો છે કે મુખ્ય પડી દીવા બતા બાબરનર અને પ્રધાન મંડળ વચ્ચે બીજી રીતે મીઠા સંબંધ જળવાઇ રહેવો. આ મુખ્ય મીઠો દિવે બારમા જોઇ માનતા કે કે મહાસભા પ્રધાન મંડળે રાજ્ય કરવાની આવત માં છે. ગાંધીના દૃષ્ટિ બીન્દુ રજુ કરી મોતો પોતાની જવાબદારી પુરી રીતે સમજે છે તે સીદ્ધ કર્યું છે.

પં. માલવીયાજીના કાયાકલ્પ

પં. મદનમોહન માલવીયજી તંબુ નદીના ત્રિવેણી તટ પર 'કાયાકલ્પ' નો પ્રયોગ કરવા માટે ગોઠ ગોકર્ણ પુરીકરવા ગયા છે. આરોગ્યની પુન પ્રાપ્તિ માટે તેઓ આ પ્રયોગ કરી રહ્યા છે. પંડિતજીની વય હાલના ૭૫ વર્ષની છે. તેઓ ઘણા વર્ષોની ઉમરના ગોઠ સ્વ સન્યાસીની દેખરેખ નીચે છે. સન્યાસી ગોઠ નવના જંગલમાંથી તેમને બનાવેલી દવા આપે છે અને પંડિતજીને આપ છે. બાબરીયાજી ૬ કલાક સુધી ગાયત્રીજાપ કરતા હતા. આ કાયાકલ્પના પ્રયોગ ૪૦ દિવસનો છે. આ પ્રયોગથી દાંત ગોળામાં ગોળા ૨૭ વર્ષ જુવાન દેખાશે. સારવાર કરી રહેલા સંન્યાસીની વય ૭૦ વર્ષ હોવા પરંતુ તે ૪૦ વર્ષ કરતાં પણ ગોઠ યુવાન દેખાતા હતા. એમ 'રેઇટરસમાચાર' ના બાબરપત્રોએ તેમની તંદુરસ્તી મુખ્યત્વ બાબરથી જણાવ્યું હતું

હિંદુસ્તાનનું બજેટ

નવી દિલ્હીના તા. ૨૭ ફેબ્રુઆરીના તાર સમાચાર મુજબ હીંદુસ્થાનના બજેટના આંકડા ૭ કરોડ ચાલીસ લાખ પાઉંડ નવા ગયા છે. નવા પ્રાંતીક બંધારણ અજમાયશી રીતે અમલમા મુકવા પણ અર્થમાં ૨૭ કરવર પોઉંડ વધારો થયો છે

મદ્રાસમાં જયંકર પ્રધાન

મદ્રાસના તા. ૨૭ ફેબ્રુઆરીના ઠરવના તાર સમાચાર મુજબ વેલ્લામાજીની કોંગ્રેસ પાર્ટીના બાબ્રિ પ્રેસીડન્ટ ની ગોબસામીને બા મોળીબાર થયા હતા જેથી તે, ચોનસાબી અને કુડ્ડપાના ચાર સભ્યો મરણ પામેલાં અને બે ઓરેબો ગંભીર ઇજા પામેલી રબીનોગા માગી બાબ્યા હતાં. કહે છે કે રાત્રે બામમાં છુપાઇ રહી અજાણ્યા શખ્સોએ તેબો ઉપર ફુગાબો કર્યો હતો.

સોગનનામાની બીજીત બીધીઓ

દિલ્હીની કોરોમાં ચુબાતા બાબનાર બોકુ ના બોલો તે માટ તા તેના મર્મ પુરતકના સોગન બરદાવવામાં આવે છે પરંતુ બીબાસ્ત્રો રકાબી બાંગી. પોત બાકુ બોલે તે તેની હાલત, મમ બોગ દર્શાવી, નબાબાયાસીબો કાલ્પ જુવતા નાના પ્રાણીનું બોક અંગબુકું પાડી બોડી ચુબાની બાપતા તેબી હાલત મરણનું સુગતી, કેદીબાનો વતની કુદરતના બમસ્ક બાકો, બોડી ગ્રાઉંદી બાબતા પોતાને બોગી તનના બયકા બરાશે એવો વિશ્વાસ દાખવી, સાક્ષત બે છે.

ભાઈરપત્રો

જોહાનીસબર્ગમાં હિંદુ સ્મશાન

[નાતાલના અખબાર ડેઇલી મેઇલ તરફથી નમૂના અમારી પાસે આવ્યા છે. પણ દિલગીર થઈએ કે આપણે તે પ્રગટ કરી સકતા નથી. જોહાનીસબર્ગમાં હિંદુ સ્મશાન ઉઠાવી લેવાયાં તેનો ઉલ્લેખ કરી તેઓ તેમની જમીનોની કિંમત પર ખાસ ધ્યાન રાખી પોતાના પ્રસ્તાવો કરી રહ્યા છે. પરિસ્થિતિ પ્રમાણે આપણે પણ અમારે રજુ કરવા જોઈએ.]

ગોરા સમાચાર કેપટાઉન સ્મશાન ખૂબી જોવા માટે તક મળી હતી. મારી સાથે જોહાનીસબર્ગના બે મુસ્લિમ રહેવાસીઓ હતા. પારસી ઓઠલું તો અમારાકરીજ કહેવું જોઈએ કે અમે સ્મશાનભૂમિ છે તે સ્થળ જોવા લાયક . . તેની અંદર દાખલ થતા જોઈને પીડાની યાદ મને છે. દફન કીધા કરવામાં આવે છે, અને બેસવાની સગવડ પણ સારામાં છે, પારસી ગાં ઓઇ નાનું દુઃખ પણ છે કે જેને ઓ નાની સાગોરી નદીને કાંઠે ગોઠવામાં આવે છે. સ્મશાન ગામાને દીવાલથી ઘેરી લેવામાં આવેલી છે. આવી સરસ વ્યવસ્થાવાળા બાકરે જોયા નથી મહત્વ જેવા જાતે અને આપણને થાય છે કે જોહાનીસબર્ગ હીંદુ સ્મશાન કમીટી એ સ્થળની પુરતી દેખરેખ રાખવા તરફ ધ્યાન . . દતી નથી.

જ્યાં સુધી બાળવામાં આવે . . તે વ્યવસ્થાની બી નોંધવી ઉચિત ગણવા લાગી છે, તો આપણા જાતના બીજા તુરી પડશે અને બારે નકામો ખર્ચ કરવો પડશે.

સ્મશાન બાબા લીની નોંધવી જોઈએ છે, પણ કુટુંબના ઊંડાણો અજાણ્યા જોઈએ

ઓટલો . . . ન કરવી ખુરશીઓ સ્વચ્છ ન દેખાતા . . . પર બેસવા કરતાં પ્રાર્થનાના . . . . . ઉભા . . . . .

બાજુઓમાં પ્રવેશ કરતા આ બાબુઓ . . . પુષ્પ . . . ચોપડા પણ ગરમ્યાવરણ કરવામાં પહેલા હતા પછી સ્ટીરીંગ પણ બાજી આવે છેની બાજુ વિઝીટરોને સ્મશાન વિષેના વખાણો જોવા નવા રીવાજો ખાસપુર્વક પાંચા. પછી બધી રીતે દોરા બાબા દરવાજા કમીટીની જોઈ હતી નથી. . . . તે . . . .

કમીટીએ આ નોંધપાત્ર મુદ્દાઓ ધ્યાન પર લઈ સંતોષકારક પરિણામ આણે. ઘોડા વખાર દીઠ ના કાયદાર કર રીતે ગ્રામના પુરતું ધ્યાન દઇ સકે. આ આપણે જાણીએ તથા જોઇએ છીએ. . . આ સ્થિતિ ઇંતના અભાવે દોમ તો સ્વભાવ થકાય. પણ મને તો કહેવામાં આવ્યું છે . . તેવું તો કંઈ જોવા નહીં. એક રાખ બાબાને પાંચ પીઠ લેવામાં આવે છે. આવજ દોષ તો એ હીસાબે કમીટી પાત્રે સાર કંઈ ઓછું પ્રયોજી દોવું જોઇએ. કોઇ પણ સભ્યજ પુરુષ એમ તો નહિજ કહી સકે કે . . બધા પૈસા ખરચવા જોઇએ. પણ દરેક મનુષ્ય એમ તો કહેવાજ કે એ કંઈથી સ્મશાનની બારોબાર દેખરેખ માટે પ્રબંધમાં પૈસા ખરચાવા જોઇએ. કરવા આવનારાઓ મોકખાજ રાખ સુંદરતા જોઇએ તો સંતોષ પામશે, અને કાર્યવાહકો પિશે જાય માર્ગ પામશે, તેમ પૈસાનો સદુપયોગ થયો ગણાશે. અંતમાં ઓટલી ઘસ્તા કાપું છું કે જોહાનીની હીંદુ સ્મશાન કમીટી તેમની વિનંતી બાબ . . . પ્રેમે . . . ના વિષયો બાબ દીકા કરવા માટે લખી જણી, પણ જે જોવામાં આવ્યું તેજ જણાવ્યું છે, અને એ આધારે જોવા સુધારા કરવામાં આવે.

—આરાધકધ.

પોરબંદર આર્ય કન્યા વિદ્યાલયનો રિપોર્ટ

. . વિદ્યાલયમાં ગત વર્ષની કુલની કન્યા ઓનો કાયમ કરવામાં આવ્યો, અને હાલ તુરત માટે બાર વર્ષની કાર્ય રાખવામાં આવ્યો. છે. પ્રાથમિક વિભાગની મેટ્રીકની . . . . . કરી હાલ તટસ્થ વર્ગ રાખી સિદ્ધિમ બાબવામાં આવશે. કેટલ કન્યા દીઠ રાખવા ફી રૂ. . . અને રાખીને પ્રવાસના રૂા. ૧૫૦ રાખવામાં આવેલ છે, જેમાં બાલવરો, વાલણ, પત્ર, ઘોરાવો, વેજેવાની જરૂર, પુસ્તકો બાબાસ અને અમા હાલ વિદ્યાર્થીમાં બાબતોના બાવેરા થા બાબ છે

કાપડા કબૂતોની બાબરે બાબિતી બાર "બાબ' કન્યા વિદ્યાલયમાં" મોકલવા લખવું. વિદ્યાલય મા પોતાની કન્યાઓને મોકલવા ઇચ્છનાર વાલીઓને કન્યાઓના પાસપોર્ટ વિ. માટે અરજી તૈયાર કરી લેવા વિનંતિ કરવામાં આવે છે, જેથી તેઓને ગેરબાકાબી તા. ૧૬ એપ્રીલ ૧૯૩૮ ની સ્ટીમરમાં નીકળનાર પહેલી કુહી બાબતો બાંધવા ગાબુસો સાથે રવાના કરી શકાય. વિશેષ વાદિનીની જરૂર હોય તો પત્ર બાબવા . . .

શેઠ નાનજી ત્રાપીદાસ મહેતા,
મ. સુબાશી, પુનાના

શ્રા. ક્ષ. ચુ. મેરચી મંડળ પાર્ટર્લીઝાબેથ

શ્રી. ક્ષત્રિય ગુજરાતી મેરચી મંડળ (પોર્ટ-ઇલીઝાબેથ)ની નવા વર્ષના બાબકારોની ચુંટણી માટે તા. ૨૦-૨-૩૮ ના દીને બાળા બાબી બાદ નીચે પ્રમાણે નીબાયેલા થવા કરી:

પ્રમુખ: પરમ પૂજ્ય બાબાબાવજી બાબાની, ઉપ-પ્રમુખ: જીવણજી ગોબાંદજી, બંને: ત્રબાદીદાસ બાબાજી, ઉપમંત્રીઃ બકસીબાબાઇ બાબબાદીબા બાબબાબંને: બહેરબાઇ બાલિકા, બજુબાબ ઇબાબુ:

ખજાની ચેક્બરેઃ બાબાબાબ જીબાબાબાબ, બાબુબાઇ બી. બાબબોરીબા, બાંબ્રેબાબ કે. બાબાજી, પ્રેબાબાબ મીઠાબાબ, પરબુબાબ કાબાબાબ, નીબાબાબ જીબાબાબ, કનજી રબબાબજી, મોબનબાઇ બંગાબાબ બબબારા, બાબબાબાબ કાળુભાબ, બાંકરબાબ મોબનબાબ, બાબુબાબ પ્રબબુબાબ, પરબુબાબ બકનજી. બાબાદકરોઃ બકનજી બાબબાબાબ, દુર્બબાબાબ કબીરજી, નરોબાબાબ કબાદ, રબુબેરબાબ મોબાંદબાબ

આભાર દર્શન

શ્રી બાંબાસાબબાબ મોરારજી નીબાંબોરીબા કુબર્ટકાર્યથી બબે બે કે:

કબાસબાબ મોબીરામ મોરારે બીબીબોરીબા હિન્દના તા ૪ બાબેબારીબે ત્યજીબ થયા છે બબના ૨૨ બેગ બેરબાબાબ પબ્યા બાબબો તરફથી બા તેબજ બકનારના કુટુંબને દિલાસો બાબનારા પબ્યા સંદેશાબો તારે તબજ પત્ર દ્વારા બાબી ચુકબા છે, તે સહ બાબબેબોને બાબા તરફથી તબજ નકારાબા કુટુંબ તરફથી અંતિમ કરબુપૂર્વક બાભારે બાનું છું. સહુબા મોબીરામ બાબ બીબીબોરીબાબા જોર બાદીકા બબબુબ . . . અને પ્રબાબીબ તારોબાં દ્વારા હાજી બાબ બનારી પુરેપુરા બાબ મેળવ બબા

ઉત્તર ધ્રુવની સાહસિક યાત્રા.

[બા. ૧૮-૨ . . ના સ્ટારના અબકારોબાં નીચેનો સમાચાર અને સાહસની વીગત આપવામાં આવી . . જે આજે ઉતારવામાં આવે છે.]

૧૯૨૬ . . બા બહીનામાં નારીબેર કેબ્બાથી સાબબ્સ બા સમર વીકનો ઉત્તર પ્રકૃતના પ્રદેશમાં ઉડાબ બોતા સાથે બાબુબાદ કેવા ઉપરા પહાડોબી ગબા હતા. . . . . બોબાબો બોબાબ, કેનેડિબ, બાબબો . . . અને ફ્રેન્ચેલ . . બોબાએ પોતાના સાથે તેબની નહાબોના બોસબરબા બાબનો દુસરો બાબરના પ્રદેશમાં બાબ બે . . . બે પબ્ય નીચા હતા. તેબોબા હાસના તેબરેક મેન્ડબી બાબબ . . બાબુબા નીચેબા બે કલાકે ઉત્તર પ્રકૃતના પ્રદેશની પંદર બાઇલ પર ઉતબાઈ હતા બાબે બા યુકબ કરી હતા. છબેક બબબ-ચારીબા પાછી તેબોબા બાબ બોર બોસરબા બાબ જરૂરીબાબની બાબે, બાકા બાબોબમા પબ્ય તેબકરી બાબબે બાબની રહબ તેબ બ્રબુકે બાબે બાબાદ જબીન બિલ્બની સ્ટોરી રબબી સકબા બાબે પહોંચ તેબજ બિત બોબ્બબા પેબા કરનાર બાબ કે . .

તરે બાકા બબે બબા રેડીબેના બકાબની બકાબ બોબ . . બાબી બીતે બોબે બબે બાબી તેબો રહી છે . . . બા બારે . . તે સોબી રહબ પહાડોબા બાકા કબો હતા. . . બા નીબંબ પ્રદેશબાં તબબોને રેડીબેબ દ્વારા બબાબ બહેનાબી બોબરો બાબે બ્યવસ્થાર દોરાબું તેબનો કાબ બાબાદબ હતું બા બંદબોનો પહેા બર. બોબેલીબ બોબરોની પાર્ટી-બેન્ટ બાબ તો છેબેલદાર હતો બાબ તે બુંટબાબની બબબર બા રેડીબેબાબા બાબિકો તોબબ તેબા બીજા

મારી ગોરાંગ ને ચૌદ પુત્ર જન્મની ગણતર પણ તેમાંને મળેલી. કેટલાંમાં સૌથી નાનેરે પણ સાળાવાનો લાગ બનતો હતો. આમ ચોસઠ વર્ષ ત્રણ હજાર માણસ દૂર દૂરના બનતા સંબંધી દેખાવે ચીબાંચ ઝાંપક હતો પણ આ આશ્વાસન તેમને મારે તો મુશ્કેલજ હતું. પરંતુ તેમની મહત્વાકાંક્ષાનો ઉત્તર પક્ષની પરીક્ષીનું સંપૂર્ણ જ્ઞાન મેળવવાની અને તેના બુત બુના નીચુત ચોટા બોલવાની હતી. એ માટ બરબ્રિઝ પીટાનોએ આ લાઝમ બોલતાં પોલેલાં બે વર્ષ સુધી મોરકોમાં એક ફ્રેંચ બાળથી ઉત્તર પક્ષની આજો હવા. આ કંડી પાણી બનાવી તેમાં રહેવાની અનુભવ લાંબ શરીરને કરવાં હતાં. આ લાક્ષના માટે તૈયારી કરતા ઓર તો ડાકટરી અભ્યાસ પણ કર કર્યો હતો અને તેમની તબીયત ઓછી હતી રહી હતી કે ડાક્ટોની કર્યા જાર પડી નહેરની અને ઓરપીનિની ગોળાઓનો. પણ તેપોટ્રપ કરવાનો પ્રસંગ આવ્યો નહીં. તે સોબતે માટે બોરાર જે સામાન્ય રીતે ગણતા વખતની મુસાફરીનો માટે આપે પ્રસંગે ચરણી ચલરના ગોરાને ચૂકાવીને બનાવવામાં આવે છે તેવો નહીં પણ બોરકોના બાલ બોરકારીના ગાબ્બારા કરનારા બાતાં ઓ ઘણિ વખત આબ્બારાઓ કરી બાલ બનાવટના બોરાક નક્કી કર્યો છે તે હતો. તેમોનાના ગાં ગયા પછી બાર મહીને ઉત્તર પક્ષના રાત થઈ બાદ હતી અને હવે ત્યાં સવાર પડવાની તૈયારીજ હતી. (ઉત્તર ધ્રુવમાં ૬ માસનો દિવસ અને ૬ માસ ની રાત રહે છે). બાકી ઠંડી બારેબાર બરફની ઈંટોથી બર ઈગ્લુ બંધિ રહેતી હતી. (૪૦ ફીટી ઈગ્લુ ઈંટ) બાર ઈંટ પડવાના કપારાણો કાત અને આંખ બેઉ ચોટા પછી જતા હતા. ઓસ્ટ્રોના ત્યાં સ્ટોવો પછી જે બરફના પથાર પર તેમણે મુકામ કર્યો હતો તે ત્યાંથી સરતો સરતો આસાર સુપીમાં આત રોજ માઈલ દૂર સુધી આવી ગયો છે. ચોદ્રાટ દીવસ ઉપર એ બરફના પહાડના જે ત્યાસ્સા પકડતા તેમનું કુપર્યું અને બર ચાલવા ઓર ગાગવા પર અને એ ટ્રાણ પીવા ત્યાસ્સા પર તેના ઉપડા પડી ગયા. જે બરફના ટુકડા પર ચોરોણી હતી તેની પોંચાઈ પોલેગાઈ ૬૦૦ ફાર અને ૨૦૦ ફાર હતી. અને ત્યારે બાબુ બરફના દરિયા સીધાન કર્યું જોવામાં આવતું નહોતું એ સોકોને સહીસલામત લાવવા માટે સોબાબ્રેટ રવાના ઉત્તર ધ્રુવ પ્રદેશના ચહીં-ચહી બાતાઓ પોતાની કામ શક્તિ એકત્રિત કરી હતી. બાઝોજ રોકના બાતામાં બને કે આ વહીવટી બાત જેમ રવાનાલ સરકાર તરફની ખુશે તાંબ પેઢાની વાદ આપવામાં આવે છે તેમ કોલાના ટ્રોપ કપ અને જોહેરીજનની સામુદ્ર પુની તાંબ સોબી કમારે બારણીઓ રાખી છે અને બરફનો તાર મુસાફરી કરવા માટે સંખ્યા બંધ બાબ બનાવટના પહાડો તેમજ સંખ્યા બંધ કપાસ બરફને ચુંથેલા છે. આ માહસીકો ની શોધ બોબા કોમ નામ ગણેલા કે બસોબાના જ્ઞાનબાજ હોમેરા કરવાની ન બની પણ તેમની મહત્વાકાંક્ષા તો એ છે કે એટલાન્ટીક અને પાસીફીક મહાસાગર બરબ્રિઝ પક્ષના કે જેમાં પ્રથમ કરવામાં સંખ્યા બંધ માણસોના પ્રાણ ગયા છે તે રસ્તો કહાડવાનો છે. અને એમ કાયો કરવા માં આવે છે કે હવે પુષ્કળ પ્રસંગે રેકીપા અમેરીકા સાથે કપાસ પહાડોમાંથી ઉત્તર બોબની ગીલોની બાપ ન દુકાનોની દખલગીરીના બધ પત્થર કરી શકશે. તેમજ અમેરીકા તાંબે તબાદ રસ્તે ઉત્તર પક્ષ રહીને પેપાર કરવાની કાંપા ની બાકાંક્ષા છે. એક બાબ્રહારીમાં બે કપા તેમજ પાણીમાં બાકી રાખ તેવા વિમાનો તાબને એ સાહસીક ટ્રાણીનો મારે મહત્વકીસો કેપ્ટનો બની અને બાબરે ગયે શહીદારે તેમોને સહીસલામત ઉદ્ધાર સેવામાં આવેલા છે. આ વિમાની બલાસ્ટી-મેટાના બનાવ એટલો બધો બાતાંક બને બબીમાન કરતાં કે લાંબો કેપ્ટા બરબ્રિઝ તો રહી તેમને ઉદ્ધાર બાતચા બનવા જોબાએ પણ હરીબાઇ તેમોનો માર્ગ બાબ બાકી હતી અને મરીબામે તે બારે સાહસીકોને તેમજ તેમના કુટુંબ સહીત સહીસલામત ઉદ્ધારી લીધાં હતાં. આ સાહસીક ટ્રોપીઓ સાંના ચોરીની કરેલી શોધની હકીકત બબાવતાં હજુ ઘોડા બાસની રાહ જોવી પડશે પણ બાજ એ સરસ્વતીના બને જન્મ બુબાના પરમ ભક્તોને બનુબ્ધ બાબના બાબાનંદન બર્યાબ્યા હતી.

સ્વરક્ષણનો હક

[“સ્વરક્ષણનો હક” આ લેખ બક્સિટન બંધુ બાર્યો ઉતારવાનું કારબુ એજ કે પક્ષકારો બને કોર્ટના જજજ બાસ્ટ્રેટોને તેમજ બાજ બનતાં નિકટ સંબંધોમાં બાવતા સ્વરક્ષણ જેવા મહત્વના પ્રશ્ન બીકે બા લેખમાંથી બબાવા જેવી બાબતો બાપે નેમ છે બને બાશા રાખે એ છીએ કે બા લેખ સૌ વાંચ બાંચી તેનો લાભ ઉઠાવશે.]

લાંબા કાળની કામકોર્ટના બુબ્બ ન્યાયાધીશ મારે ડગલાસ ઘંટ બને ન્યાયાધીશ બા અબદુલ્લા રશીદે, એક પોલીસ સીપાહના ખુન માટે જેને બનાજબ્બ ઈજાનિબ્રહની સજા બબેલી એના એક આરોપીને બોટી મુક્તાં જે ચુકાદો આબ્યો છે તેને જોરદી બની શરે ઓછી ચપારે પ્રોલાઈ બબારી ઘરે છે. કેમકે તેમાં સ્વરક્ષણનો પ્રશ્નકેસર હક બબુજ ઝાર દ્રષ્ટિને બનાવવામાં બાબ્યો છે. એ મુકદમાની હકીકત ટુંકામાં બા પ્રમાણે હતી: સપ્તબ પીટીની સરકારી બાજબ્રીમાં બાવેલી એક મોટીની દુકાનમાં કોક બાગનો એક ચોબીદાર હતો. દુકાન માં બાબર પડ્યું એમાં એનો હાબ હોવાનો શક હતો. એને પકડીને પોલીસે એને બનેક બાબસોના દેખતાં કલકો સુધી એટલો બધો બાકરો માર બાબ્યો કે બરાજ મુનો કબુલ કર્યો. ચોરીનો બાલ કયા સંજોગોમાં કે એ બનાવવાના કહીને કોક પોલીસ બફિસરને એક જગાએ લઇ ગયા. ત્યાં ચોરી બની ને ફોજદારીને બબેલ કાર્યો, તે તે પોલીસના સીપાહને બધા દુકાનના માલિકને બાબ્યો. તે પછી પોલાના ગરીબ પર ના કેમો પોલીસનો સીપાહ તો એ પાબ્યો મરી ગયો, પણ કોક બને દુકાનનો માલીક બની ગયા. સપ્તબ ગોરીના સેસન્સ જજે બારને પોલીસના સીપાહના ખુનને માટે બાને દુકાનના માલીકને સ્વરક્ષણ કરવાને માટે મુનેગાર ઠરાબ્યો, અને તેને માટે બાજીબ્બન ફેસલીકાલની અને ૧૮ મહિનાની કેદની સજા કરી. ફોરને મહામાબેલ-એને જોજર પાબ્યા દુકુમટે નામનો એક બરકારી અબલકદાર સલાહ તરીકે મળી ગયો. એણે આ પાલબી બાર પડતા બાત જેબેલો ને એને બાબ ઘુરેલો. એ પુરાવો બાબ્યા છતાં સેસન્સ જજે ચુકાદો બાબ્યો : બરને સ્વરક્ષણને માટે બાબવા એકાકીમાં બારે કોધ થઈ બાવવાને કારણ બાબુ નથી એમ પુરવાર થયું છે. પબ્બ હાઈકોર્ટમાં બાબાત ગયા ત્યાં એ બાદાલને ચુકાદો બાબ્યો :

> “જે હકીકતો પ્રસ્થાપિત થઈ છે તે પરથી રહીમ બાબ છે - બરને સ્વરક્ષણને માટે બા કરવાનો પૂરેપુરો અધિકાર હતો... બારોપીને નીર્દબતાબ્રે મારવામાં ન સંતોષમાં બાવતો હતો, અને એ મારે એટલો લાંબો બબય બાબ્યો કે એનો વિચાર કરતાં પબ્બ કમકમાટી છૂટે છે. બાબુબારા ફોરવામાં કે બબારણી કરવામાં બરને બાબ્યા એ કાયદેસર ને ઠોબાકારા બાસ ગુજરે છે બને એ બોલો પ્રાચાર ને હતાશ થઈ ગયેલા પોબ - દુકાન તેમને સામે પવનો બાજબ્બ ન રહ્યા કે બાંસુબી તેઓ બા બાન ચૂકે છે, -બો પછી તેઓ ભરી કે બોરી પબ્બ ચોરી કબીની ‘કાયુકાન’ બાબી કે છે કે મુદ્દામાલ પકડી બાપબાનું વચન બાપે છે,... બારા ‘બાબાનું’ પરિણામે માણ્યો મરી ગબાના દાખલા બબ્બબ્બા નથી, ને બારે પોતે એવા કેટલાંએ દાખલા બબ્બીએ છીએ... બારાંબે વાત એવેલ છે કે બા બારોપી પર કે બબારાના બાસ ગુજરતો હતો ત બટકાબવાનો પ્રબત્ન કરવામાં તેણે મારનારનો ટુંક મીનિટ [illegible] પબ્બ વાબ્બી હતી. .. ‘બાબાનું’ બાની રીત એ પોલીસ દાને માટે કરબારક છે, બારો બાબ બાપબાના કામમાં બબાનક વિઘ્નરૂપ ... અને તે -બાય ના તેજ ચિંતો સેવકોના મનમાં ખુલ્લો નિરસ્કાર પેદા કરે છે. એ રીતે બાટકાબી શબાય અને બટકાબવી જોઇએજ.”

આ ચુકાદો પોલીસોની રીતભાત બાબે બબાનક પ્રકાશ પાડે છે, અને કે બીમારા બાબાબિબો એ બબુધિકાર પોલીસના ખુલમોના ભોગ બબ પડે છે તેમને સ્વરક્ષણનો હક બારબાર ગુજરાતમાં બાબે છે. ન ઉપરાંત એવી અસર બીજી દિશા એમાં પબ્બ થબાની, અને થવાજ જોઇએ. સ્વ-રક્ષણના હક વિષેની બીજી પ્રજાકારી કાયદાની

...ખાસ ચાહે સારી છે : "આપણા પોતાના રક્ષણ ... નાશ ... ... પણ ... ...

નાસ્તિકતામાં સપડાયેલા જગતના ધર્મો

બુદ્ધિ અને ચારિત્ર્યના સંપૂર્ણ વિકાસથી માનવ કલ્યાણનો માર્ગ શોધાશે

ગાંધીયો ચાલુ

વાદવિવાદ જ ધાર્મિક કલહનું મૂળ

સ દેવી વસ્તુને કાયમ કરવાની કળા તત્ત્વજ્ઞાન અને ધર્મની બાબતમાં મારી પોતે માનેલી છે, અને બધા ધાર્મિક ઝગડાઓનું મૂળ આ કળાને આભારી છે. વસ્તુ પ્રત્યક્ષ અનુભવથી કે પ્રયોગ દ્વારા સાબુતની કોમ તેનો વાદવિવાદથી જ નીર્ણય કરવા પ્રયત્ન કરીએ તો આપ જ પરિણામ આવે બીજા માણસની એક વાત જે બોલે રોમલ સોરાબજી આજના જેવા પ્રસંગે રજુ કરી કે ઝરોણ્ટસ જરથોસ્ત પાણીના વરસાદના મુદ્દાઓથી બાબતી મુદ્દાઓ તો ગોદડું પાણું કોળાઈ ગયા છે, પણ કુદરતી બાબતો મુદ્દાઓ નથી કોળાઈ તેનું શું કારણ ! કહે છે કે રોમલ સોરાબજીના પોદાનોએ એની માટે અનેક પ્રકારના પ્રયાસોએ લગ્ન ગોકરમા. પણ કોઇને એમ ન સુજયું કે કુદરતી બાબતો મુદ્દાઓ જેવા પાણી કોળાઈ છે કે નહીં તેની બાબતી કરી જોવા ! એવી જ રીતે તત્ત્વજ્ઞાનના પંચીકરણનો વિષય છે. ઓક્સિજનમાંથી પાણી, વાયુમાંથી તેજ, તેજમાંથી જળ, જળમાંથી પૃથ્વી થાય છે એવા ફોસ્ફરસ એ કુદરત પાસેથી આપણે ગોખતા આવ્યા છીએ, તેના પર મોટાં મોટાં સંસ્કૃત અને પ્રાકૃત પોથિયોનો ખડકલો છે, વળી, એક પંચપંચીકૃત પણ છે. તેમાં દરેક બ્રહ્માણુમાં તે બ્રહ્માણુનો અર્ધો અને બીજા ચારમાંથી દરેકનો આઠમો ભાગ છે એવા કંઈકમાં આપે છે. આ કાલ્પનીક ગણિત છે ! કલીલે, અથવા કે એના મુળ ઉત્પાદક કોણ તેણે. તો કલિક અવલોકન પરથી એ કાર્યકારણ પરંપરા જોડવી. બળ ઘણાખરી બાબતોમાં એવા સુધારો કરવાની કે એની તત્ત્વજ્ઞાની કસોટી કરવાની અપેક્ષા રાખી છે. એનો કેવળ ત્યારે દ્વંદ્વ કરવા માટે જ કલ્પના પોલાસ કર્યો છે

સાધકની કસોટી દશા

એ જ પ્રમાણે સાધારણ માણસને સમજવા ચાર તે સાથે કે જગતમાં ચોક્કસ નીયમાધીનતા છે. કુદરતના કેટલાક અચળ કાયદાઓ છે. જ્યાંત્યાં તેમ આપણી મારણા મુજબ બને તે બનવું દોષ, પણ એમાં અનવસ્થા નથી. મનુષ્ય પોતાનું નીયમને વશ થઈ પોતાની જરૂરીઓ બસે છે. જ્યાં, યોગવાશિષ્ઠના વીદાન કર્તાએ જગત કેવળ મનોમય છે, એમાં કશી નિશ્ચિત વ્યવસ્થા છે જ નહીં, એમ સીદ્ધ કરવા માટે અરેણીયન નાઇટસ્તંભે મુસાફરે એવી એની અજબ ઘટાઓ બનેલી છે ! એવે પ્રત્યક્ષરમાં કમળ ઉગાડયું છે, સાંખ્ય કામ કારણ પરંપરાથી જુદી જુદી જાતની પરંપરાઓવાળી સાષ્ટીઓ બતાવી છે, કયે કયે અને બહાડે રામ, કૃષ્ણાદીકના અવતારોની આગાહીઓ બાકાર પાડી છે, અને સંસ્કૃતી—સ્વચ્છંદતી, ટાપા-ટાપી, કપટી રાક્ષસી બધી જાતના અહંતાઓ સમાજ આક્રમણ મુકયા છે. બાબરા સાધકે આ બધાના પાર વારંવાર અહાપુર્વક પારાગણ કરવા, અને એ બધું ઓગાહન કે એમ પોતાની બુદ્ધિમાં બેસાડવા પ્રયત્ન કર્યા કરવો. અને પોતાને એમાં મુંઝાવો લુંટે ત્યારે સાધનામાં ન જોડે ત્યારે પોતાની સાધનામાં બાધા સમજી છોડવા કર્યા કરવો ! જે આ બધાનું બરાબર ચાલ્યની રીતે નીરૂપણ કરી શકે તે અપમાં દેહમાં બાદાનીય સદ્ગુરૂ બને !

સંપ્રદાયોથી પર પરંપર ઉપદેશો

આ પ્રમાણે ધર્મનીરૂપણમાં મુળને છોડી શાખાઓને ગોપવાનો અને તેને ચમત્કારોનો રાબેતાર સંસારપાનો બાડંબર મચેલ છે. અહીં કુદરત પર પુર્વે મુક્ત નાકો આગળ બંધ બનો મુકયા હતાં: ઘા ન પીયે, હત્યા ન કરવી, બાબીચારે ન કરવો અને અસત્ય ન બોલવું. બહિરૂપમાં આવાથી ઘણે ગહન ગહન વીચારો આને વીચારો પણ છે એનું એક જુદું તત્ત્વજ્ઞાન પણ છે. પણ આ પાંચ નીયમો સંપ્રદાયોથી પર સાર્વજનીક ઉપદેશ છે. એ ઉપદેશ કર્યોને રપદ્ય પદ્ય મળ્યા પણ સભાસો વરસ પર થઈ ગયેલા સ્વામીનારાયણને પણ "ભાદી, ચોરી, અબેરી, ગાદેનો ત્યાગ બ્રહ્મ ઈપાને સદ્ગનંદ કરી" એવા ઉપદેશથી ગુજરાત કાઠિયાવાડની આમપ્રજામાં પોતાની પ્રભુતિ બતાવવી પડી. પાંચમાંથી એક જેમાંનું કરવું પડયું. અને તે ચોરીનો ત્યાં પછી ! પણ બાકી એ યે શું બિસારી છે ! વપારેમાં પ્રમાણે દાણ ઊંડાવ્યા આપણા બોકાને દંડ્યા સમજીએ છીએ. લાંચરૂશવતનો નીષેધ કરવાના બાકી આપણું ચિંતન નથી. ઉમદું કાયદાકારી એમાં પણ એનો પ્રચાર થવાના ચિન્હો દેખાય છે. દારૂને તમે તો બેવામ છે જ. ગોરી મતલે તો ચલગાત આંખ મીચામણાં કરીનેજ ચાલવું પડે છે. આ સ્થિતીમાં આત્મપ્રબ્ધ માટેનો ઉપદેશ કેટલી બાબતોમાં મર્યાદીત હોવો જોઇએ તેની કલ્પના કરવા જોઇએ.

નાસ્તિક કોણ ?

પીડાનોનિ મુંઝવણ અનેક પ્રશ્નોપેથી પરમેશ્વર છે કે નહિ, અને છે, તો જગતમાં અન્યાય, દુઃખ વિગેરે શું કામ છે, એ બે પ્રશ્નો પણ છે. એની પૂરી ચર્ચા અહીં કરવા મુશ્કેલ છે. એકાદ પરમેશ્વર છે કે નહીં એ પ્રશ્નનો કેવળ તર્કથી નીરેકો આવવા બાબતે તો તે ક્યારેય આવી શકે એમ નથી. એમાં અનુભવશુદ્ધિ, વીચારશુદ્ધિ, અને વાણીશુદ્ધિ તમા પહેલી બેના પાયા રૂપે ભાવનાશુદ્ધિ એ ચારેની અપેક્ષા છે. જગત એકંદરું કર્મ તત્ત્વનું બનેલું છે, કે તે ઉપરાંત એક પરમાત્મા તત્ત્વ પણ છે, કે પુરૂષ નથી, પ્રકૃતિએ નથી, કેવળ શુન્યમાંથી જ સર્વ થયું છે; વળી, એ બાબતમાં કે પરમાત્માના બેમાંથી કે કોણ ? સગુણ કે નીર્ગુણ, કર્તા છે કે અકર્તા, એ બે વચ્ચે દ્વંદ્વ છે, આદ્વૈત છે કે વીશિષ્ટાદ્વૈત છે, એવાઓના મનો નજીકનને બાર્ગે જનાર કેટલો ઉંડે જ છે. પ્રાચીન કાળથી આ પ્રશ્નો ચર્ચાતા આવ્યા છે અને ચર્ચાશે જગતમાં પરમેશ્વર છે તો દુઃખ અને અન્યાય કેમ છે. એનો ઉકાર પણ એ મુળ પ્રશ્નના બેરજ નીકાલ સાથે સંબંધ રાખે છે. કેટલાકને એ શંકાઓ પ્રમાણથી શોધન કરવા પાત છે, કારણ તેનો પરસ્પર ચર્ચા પાત, તેઓ કશાય પ્રયાસ કારણ નથી. પરમેશ્વરના અસ્તિત્વ વીષે અનાદર થવાથી જ કોઇ તત્ત્વજ્ઞિજ્ઞાસુ દુરાચારી થઈ જતો નથી. પરમેશ્વરની શ્રદ્ધા હોવા છતાંથી જ માણસની પશુ બાબુસાનના ઘણા ઘણા બોની એ છે, કોને બાનવામાં આવે નથી તે પરમેશ્વરનું અસ્તિત્વ બીકારે કે ન સ્વીકારે એ નાસ્તિક જ છે. તેઓને એ પ્રશ્નો ચેતનીરોધનમાં કોઇના દોતા નથી, પણ વ્યક્તિગત પોતાનીરોધનને અનુકુળ કરવા તેનું એમનું વીશિષ્ટ દોષ છે.

અનેકેશ્વરવાદી ધર્મો

માનવિ જગતાઓને તપાસીયું તો માલમ પડશે કે બધા ધર્મો અનેકેશ્વરવાદી છે. એમાં પહેલો કાયદે બધા ધર્મોના એક જ છે એવું સ્વરૂપ સર્વમુખ બનાવું જોઇએ. અસ્તિત્વ, એની સર્વજ્ઞતા તેમ જ આસ્તિક્યના તત્ત્વાતિત્વ અને રક્ષણાત્મકો રક્ષીકારોથી છે. પણ એ બધાની સાથે દરેક ધર્મ-ના ઉંડે આધાર વધારે બીજા કાયદેસર મુકયા—કદાચ કે તેના પેસવા આવ્યા પ્રતીનીધી મુકયા હોય છે, અને એ માંને મુકયો બધા ના રૂપના મુકયો : બાકી તકરારો થાત છે. કારણે : એને બાકી બારેકપણાનો દાવો હોય છે. બળી એ દાવો કરનારાઓના બાકે પોતાના દાવાની બીના હોતી નથી, પણ બીજાના દાવાની કોમ છે એવો જરૂર પડે તો બળાત્કારે છેતરીને, કે માલમ બાલાબીલ્ય ને કરવાનો આમલ કોમ છે. આથી, બીજા ધર્મોના કરીને પોતાપણાનો પરાપ્ત કરવા માટે બધાય કરવાની જરૂર લાગે છે એટલી કોકારો પોકારવામાં આવે છે તે બધા બેસાવાઓને બાબો જ પોકારવામાં આવે છે.

નાસ્તિકોનો બારા બનેલા ધર્મો

હકીકત એ છે કે માણસની બુદ્ધિ બળી છે તે કેવળ બોકાવાદ જ નથી પણ બાપ પણ છે. તેને લીધે એ મુળની ઉંડી ગણીમાંમાં સંચયવાળ છે, અને ધર્મને પાળવાના પ્રયત્નમાં જ અધર્મ કરવા મંડે છે. શું બધા કોક બાલબર્મની બાત નથી : જુદા જુદા ધર્મોએ પ્રભુના સ્વરૂપનો બાબા ધર્મના વિવિધ બાંકોનો પણ્યુજ સુબળ વીબાર કર્યો છે, ત્યાં-ઓનીયે હિંસાનો વીબાર કરી તેનો નીષેધ કર્યો છે, પણ એકે બાલબર્મમાં બાબબ મનુષ્યની હિંસાનો સર્વાંશ નીષેધ કરવામાં બાબો નથી !

આબાદીને બીજાં બધાં પાપો માન્યાં ... બધા સ્વતંત્રતા સંગ્રામમાં આવેલ બધા ગાન્ધી ... બધા એવા નહીં તો બીજાં બીજાને ઓળખ ... અને તો પારસાહિત્ય કેમ કરીને વધ્યું, કલાનો ઉદ્ધાર ... પર થયો છે. ઓલન કા બધા કાલત છે, પર પત્થરપાકન સાલત છે. નાસ્તિકતા અને મુર્તિપ્રેમનો બીબેક કરનારા જગતમાં બધા સંપ્રદાયો છે. પણ પોતે નાસ્તિકતા કે મુર્તપરસ્તીમાં ન પડીને દેશ એવો એક પણ ધર્મ નથી. પારસુ કે છે : નાસ્તિકતા અને મુર્તપરસ્તી પ્રચાર વીનેના હાન આકૃતમાં શીખ્ય બધા નથી, પણ સ્વતંત્રતા અને તેની હિંસા કરવાની તત્પરતામાંથી થાય છે. તથા ઇપરની અવેહલ્યાં કાને રવીકારવો તેના આગ્રહમા થાય ... ઓલન કરતાં જગતો વધારે મહીમા સમાજનો, અને જર પ્રત્યેના આદર માટે ઓલનનો સંહાર કરવો એનુજ નામ નાસ્તિકતા અને મુર્તપરસ્તી.

દક્ષિણ આફ્રિકાથી તા. ૨૯ જાન્યુઆરીએ પુર્વ મદ્રાસનાં અગ્રગણ્યોનાં પા. રંગસ્વામીનાયડુ ની મુલાકાત કરવામાં આવેલ સોનું બીજાના અલ્પ હતું. રોજારના ગાલની સરેરાસ જાન્યુઆરી માસ ૧૩૬/૧ અને ફેબ્રુઆરી માસે ૧૩૬/૬ હતી

• • •

ગ્રાહોરીના દલિત ભાગિદારોને ખેતીની પાછેત પટ્ટાદાર ... ની ગાના માટે તા. ૨૬ ફેબ્રુઆરીએ પ્રાન્તિકલ્પ સરકારે મંજુરીપાત આપી હતી.

• • •

કરજન અને પરગ્રિનાનાં તા. ૨૨ થી તા. ૨૫ ફેબ્રુઆરી સુધીમાં ગોદરના ૬૮ ગામ ... પામા હતા જેમાં ૬૮ આસામાઓના ખોરાકી દલ્લી પ્રબન્ધ થઇ હતી.

• • •

પ્રોટીસ્ટ પ્રધાનના ઉમેદવાર તા. ૩૦ જાન્યુ ... ને રોકાનાનું આપવાથી પાછી પાની કરવા ... પર ઉપર ઉપરોક્ત ... એક કલાકના ઉપવાસ ... રેલ્વે ઉપર ટ્રાફીકને કરવેક આકામા પ્રધાન ... .

• • •

ધ્રુંકના "ડી કાસ્ટ્રમ" પર પુરાતત્વ ખોળા ... ખોદીકામમાં લાગ્યા પછી ... ટન ઓર્નિન આવેલા ... છે અમા પથ્થા ... ટન ખોદકામ ... ટન ખોદકામ ... ટન ખોદકામ

વેચવાના વાંચવા લાયક પુસ્તકો

રાષ્ટ્રીય સાહિત્ય		
ઝવેરાત કેટ	૨	૦
ગાંધીજી પરિવર્તન	૨	૦
ગુલામીનો વેપાર	૩	૦
ગાંધીજીની કથા	૪	૦
જેલ ડાયરી ચ ૨ા ગોપાલકારી	૨	૦
ધરણી ગાંધીની સાથે ૧૫ દરીયાઇ	૨	૧
પ્રાણ પ્રતિષ્ઠા	૩	૦
નીતિનાશને માર્ગે	૨	૦
ધર્મ સંસ્થાપન	૧	૧૪
ત્યારે કરીશું શું!	૨	૬
,, ,, ,, ઉત્તરાર્ધ	૨	૬
ગોખલે દિલ્હીને બીજી વાતો	૧	૬
ભંગાણ ભેદાણ	૨	૬
નીરંજના અને બીજી વાતો	૧	૮
બેકુલ શિકારી	૧	૦
રાજકીર	૩	૬
ગોખલેજીના ભાષા	૨	૦
ગોવાબાજીની કહાની	૨	૦
,, ,, ભાગ પહેલું	૩	૦
ગોવર્ધનનું ઘેતર	૧	૦
કાકાસાહેબકરના લેખો	૭	૦
ગંગાપારી	૨	૦
નવા ગીતા ભાગ ૧ લો	૧	૧
,, ,, ભાગ ૨ જો	૧	૬
ધાર્મિક સાહિત્ય		
કાવ્ય દોહન ભાગ ૩	૭	૦
,, ,, ભાગ ૪ થો	૫	૦
ગીતા બોધન	૩	૦
સેવ કની ઓળખ	૪	૬
દક્ષાન ગલક	૩	૦
પરમાર્થસાર	૧	૦
સ્વામી વિષ્ણુ સંવાદ	૧	૬
ભજનાવલી	૧	૦
મોક્ષ અને મોક્ષપ્ત	૦	૬
સ્વામી વિવેકાનન્દ ભાગ ૩-૩	૬	૦
,, ,, ભાગ ૪-૫	૬	૦
,, ,, ભાગ ૬	૩	૦
,, ,, ભાગ ૭	૫	૦
સ્વામી વિવેકાનન્દનું જીવન ચરિત્ર	૩	૦
સાદી શિખામણ	૧	૦
રોકફેલરની નીતિ કથા	૧	૦
સ્વર્ગમાં રોકફેલ્લર પા. પૂ.	૪	૦
ઇંડિયન રીડર-ગોપબંધુ	૫	૦
નવલકથાઓ		
પત્ર ભાભરા	૫	૦
ભાગ લક્ષ્મી ભાગ ૧	૫	૦
,, ,, ભાગ ૨	૫	૦
,, ,, ભાગ ૩	૫	૦
ગુજરાત વડા ૧ ઉપ નાટક	૧	૬
ભારેલો અગ્નિ	૬	૦
જ્યોત્સના	૪	૬
ગુજ્ઞ સેવા સંમેલ	૩	૦
ભાગ ભજન	૧	૦
,, ,, ,, ભાગ ૨ જો	૪	૦
ઇતિહાસ અને ભાગ સાહિત્ય		
ટોલ્સ્ટોય પંચવાર્તા	૪	
,, ,, ભાગ ૨ જો	૩	૦
ઇતિહાસ	૪	૦
જીવન અને ભાવ	૫	૦
પારસી લગ્નક્રિયા પદ્ધતિ	૨	૪
પારસી પ્રજા મીમાંસા	૩	૦
ભક્તિ ભક્તના રાસ ભાગ ૧ લો	૩	૦
,, ,, ,, ભાગ ૨ જો	૪	૦
કાવ્યો ૧૧	૧	૦
કોલસા ભાગ	૦	૬
ગુજ્ઞ સેવા સંમેલ ભાગ ૧ લો	૨	૦
,, ,, ,, ભાગ ૨ જો	૨	૦
રામ નરસૈયો	૩	૦
પ્રકાશનપોથી ગાંધી પ્રાયશ્ચિત્ત	૬	૧
રાજ ગીતો	૩	૧
પ્રબોધ	૨	૦
રાજ તાજુબ	૩	૦
પ્રાણી વૃત્તાન્ત	૧	૦
ગોપી માતા	૦	૧૪
રમણકારી દુકાન	૦	૬
ગાયેનું વન	૦	૧૪
ગોલાંજલી	૨	૦
,, ,,	૧	૬
,, ,,	૧	૬
,, નાની સોમાલ	૦	૦
ગરીબરીનું ગીતાબોધ ભાગ ૧	૧	૦
,, ભાગ ૨ જો	૧	૦
કાવ્ય માધુર્ય	૫	૦
કાઠીયાવાડી દુહા	૨	૦
ગોરાદુનની રમણકાર મારા ૧ લા પુ.	૪	૦
,, ,, મારા ૫ મો પુ.	૩	૬
,, ,, મારા ૬ ઠ્ઠા પુ.	૩	૬
રહીમાણી ગ્રંથ ભાગ ૨ જો	૨	૬
,, ભાગ ૩ જો	૨	૦
ગુજરાતી ઉપન્યાસ ભાગ ૨ જો	૩	૦
ગુજરાતી ગદ્યાવલી ભાગ ૨ જો	૨	૦
ગુજરાતી ગદ્યાવલી ભાગ ૩ જો	૨	૦
રહસ્યપોથી ઉપન્યાસ	૧૧	૦
કોમારટી ગુજરાતણની ભાગ ૨ જો	૪	૦

આ ઓફીસે લખવાથી મળશે.

'Phone 23-4014. P. O Box 4111.

—હિંદી વસ્તુ ભંડાર—

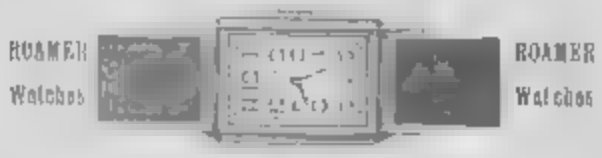
(ગા. બી. ... માલિકો)

અમારે ત્યાં કલકત્તી, સ્વદેશાની, ગોકળી, ફેન્સી જુદા જુદા બાંધેજ, તાંબા-પિત્તળ, જરીકામ રીબીન વિગેરે વિગેરેનો હરેક જાતનો દેશી વસ્તુઓ હોલસેલ ભાવે મળે છે પોસ્ટખર્ચનું ... દામોનું તમને દેશી તેમજ બજારનું રૂપ પણ આપે ખાસ ખાસનું નોંધ, ઇનામ, બીબાડી, કુમકુમ, ... દીવાળી, પોસ્ટકાર્ડ, બિસ્કિટ ... ... હરેક જાતની રાખ, કલેન્ડર ... ... અને બીજીબાબુ મળશે ... ... પેન અને પેન્સીલ માટેનો ... ... ઇનામો તેમજ ચાંદીના ... ... ઇનામો, ટ્રોફી, અને ઈનામોના રોલ્ડ મેડલ ... ... મળશે

એક વખત પધારી અમારા સિલ્વર આપો ખાત્રી કરવા બરાબર છે

ખાસ ખાસ ... ...

YOU CAN'T BE LATE
WITH
ROAMER
Obtainable in
15 & 17 Jewels Gold or Rolled or Crome

Latest Style and Design

દુનીયાનું જીવન ચળતરાર હોવું જોઇએ અને તેથી નિયમિતતા શીખવી જોઇએ.

રોમર ઘડીયાળ તમારો વખત સાચવશે.

૧૫ અને ૧૭ મુવેહસના રોલ્ડ ગોલ્ડ અથવા સોનાના અમર કોમના ગઇન સેટેરૂ સ્ટાઇલ અને ડીઝાઇનના છે.

Sole Distributors
PATEL AGENCIES (Pty) Ltd.
'Phone 33-2081. P. O. Box 6092.
No. 1a KORT STREET, JOHANNESBURG

ALICE STREET and 38a LEOPOLD STREET
DURBAN.
SPRINGBOK SERVICE STATION
Always At Your Service
DAY And NIGHT
for
Petrol, Oiling, Greasing and Repairs
and for Parking Your Car.

સ્પ્રીંગબોક સર્વીસ સ્ટેશન

તમારી મોટર પાર્ક કરવી હોય, પેટ્રોલ જોઇતું હોય, ઓઇલીંગ અને ગ્રીસીંગ કરાવવું હોય કાંઇ પણ જાતનું રીપેરીંગ કરાવવું હોય તો અમારે ત્યાં આવજો.
તમારી તહેનાતમાં અમે રાત અને દિવસ હાજર રહીએ છીએ.

'PHONE 2-3448 OR 2-0247.

Fill up
with—

વધારે માઇલેજ
અને પાવર
જોઇતાં હોય તો

PEGASUS

For
MILEAGE AND POWER

પેગેસસ
વાપરો

VACUUM OIL COMPANY OF SOUTH AFRICA · LIMITED

ગોલ્ડન સીટી

ઉંચી બનાવટ, સફાઇ અને સ્વાદીષ્ટ ફરમાયશ મીઠાઇ અને ફરસાણ ખરીદવાનું આ એકજ સ્થળ છે.

એક વખત અજમાયસ કરો.

ન્યુ કેપીટન કેફે

ફોન. 33-8567

૫૭, કમીશનર સ્ટ્રીટ. જોહાનીસબર્ગ.

બારે કવોલીટીની ફરમાસુ મીઠાઈ ખરીદો

જુની અને જાણીતી

સાઉથ આફ્રિકામાં પ્રખ્યાત

કેપીટન્સ બાલકની

હોટલ

ફોનઃ ૨૩૪૧૪

કોર્નર ગ્રે એન્ડ વીકટોરીયા સ્ટ્રીટ,

ડરબન.

—સરપ્રાઇઝ—

રેકોર્ડોનું ગંજાવર સેલ

નંગ ૧ ની શી. ૧-૦.

વહેલો તે પહેલો

જેમાં તમારા માનીતા ગવૈયા જેવા કે ખાં કવ્વાલ, કાલુ કવ્વાલ, કરીરૂદ્દીન આગા ફેઝ, બાબુ ઉલા, જાનકી બાઇ, દુલારી, વીજોરેના ત્રિનિદુસ્તાની, ગુજરાતી, નગાતેલ મંડલો, ભજનો અને અરબી રેકારોનો સમાવેશ છે.

અમારા ગયા વરસના સેલમાં અમારા માનવંતા ખરીદારોમાંનાં ઘણાંઓને નારીયલ પડ્યું પડ્યું હતું તેથી કદીના માફકને બાજ ઉલાવવા કરીશું કે પોતાનાં ઓર્ડરો તરતજ મોકલી આપવા ચેતશેઃ. ત્યારેા ઓર્ડર બાર રેકોર્ડથી ઓછાનો સ્વિકારવામાં આવશે નહિ.

ઠેકાણુંઃ—

THE ORIENT MUSIC SALOON,

PHONE 21867. P O BOX 1155.

117 FIELD STREET . DURBAN.

આરોગ્યતા પ્રાપ્ત કરી શરીર સંરક્ષણનું સાચું જ્ઞાન મેળવવા માટે

અડધી સદીથી ગુજરાતી સમાજમાં આદર પામેલું પ્રથમ પંક્તિનું વૈદ્યક માસીક

— વૈદ્ય કલ્પ તરુ —

દરેક ગુજરાતી જાણનાર કુટુંબમાં બાજ ચલાવું જોઇએ. નમુનો વિના મુલ્ય.

વાર્ષિક લવાજમ રૂા. ૬-૮-૦ | બેટ પુસ્તક સાથે
રજીસ્ટરી માટે રૂા. ૭-૧૨-૦ | આગાઉથી.

"શરીર રોગ આરોગ્યતા"

૧૭૩૮ ના સાલ અદિ અપાયેલ ... ... પુસ્તકમા શરીરના બધાયે તેના ત્રિકાલો અને બાજાર વિકારના દેખા તેજ બહારનાં ઘરગથ્થુ બની ચિકિત્સકોને જરૂર પડે ત્યારે સમજ પાડવા તેવી રીતે અને બાજાર ડાક બાબામા કરાયેલ છે આના બાંગાથી બાજિત્યાનું રહસ્ય કેમ કરાયા તે સમજ આવે છે ઉંમર ૧૨ ૮-૦ બાકર બનારને મફત.

આ ઉપરાંત

બ્લડ પ્રેશરનો સ્પેશીયલ ચાર્ક

આવરદા દરદીનો બાબ ફોનો ચાર્ક જેમાં પાસાલ અને પેરાલિ પદ્ધતિથી તેના કારણો અને ઉપાયો આપેલ છે અને બાજાર સરાય તેવાં દેશી બાંધો પણ આપવામાં આવેલ છે.

દરદ નક્કીની કિંમત ૮ આના

આપનું લવાજમ તુરત મોકલોઃ. જય' બાજુબાબીથી રાહ જોય છે.

ધી ગુજરાત આયુર્વેદિક ફાર્મસી

રીચી રોડ, અમદાવાદ (ઇન્ડીયા).

છેલ્લાં ૨૫ વર્ષથી પ્રયોગમાં આવેલી બાળકોના દરેક જાતનાં દર્દો માટે

બાલસાથી (વરાધની ડબ્બી)

નડીઆદના વૈદ્ય જગન્નાથજીની બનાવેલી

બાજાર વરાધ, રડવા, ઝાડા, હીલા ઝાડા, કરીયું, તાવ, સરબી, બાંસી, મરડા, પેટનું બાલવું, તાવ, બાજાવો, ઉલ બાજવી વગેરેની બીજી દવાઓ બાજારમાં પડી હોય તેના કરતાં બેબી ખરીદો બાજો કરો. એક ડબ્બી બાજવાથી બીજી ડબ્બી ખરીદવા બાજો કરો. દરેક ડબ્બી બાજવાથી બીજી ડબ્બી ખરીદવા બાજો કરો. કીંમત ડબ્બીનો રૂા. ૨. દરેક ડબ્બાવાળા વેચે છે. નકલથી બાલથી સાવધ રહેવું. બાજાનું ઠેકાણું: વૈદ્ય જગન્નાથ જી. દ્વિવેદી,

વરધર ઝોડીયા, નડીઆદ, (ગુજરાત)

P. O. BOX 2166. Phone 21255 Tel. Add "KALKRISNA."

P. C. KANDER

Wholesale Fruit & Vegetable Exporter

Quality orders executed at best possible market prices. Special attention given to all up country orders.

TRIAL ORDER SOLICITED.

પી સી. કંડર

હોલસેલ ફ્રુટ અને વેજીટેબલ એક્સપોર્ટર

બહાર ગામના બાજારો ... ઓર્ડરો બા. બાજા બાજ બાજીબ ભરીને ... બાજ બાજ ૧૫ C.O.D. ... ... બાજારોને બીજે

96, PRINCE EDWARD STREET, DURBAN.

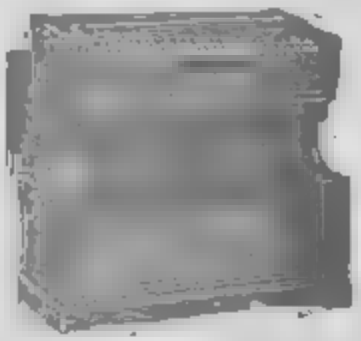
Are You a subscriber of 'Indian Opinion'? If not, Why not?

સાહિત્ય અને સંગીતનો સમન્વય

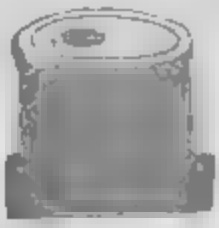
દિનપ્રતિદિન જનતાની રસવૃત્તિ કેળવાય છે—જનતા નવિનતાની પુજારી બની છે—ભાવના અને આદર્શ આ જમાનાનું ગૌરવ છે—અને હવે લોકો ગમે તેવી વસ્તુ ચલાવી લેવા તૈયાર નથી.

અમે પણ આ માન્યતાને માન આપી વર્તવાનો નિશ્ચય કર્યો છે. તેથી ખાસ પ્રસંગ માટે તમારા સમક્ષ હમણા છેલ્લા બહુજીતા નટ નટીઓ અને લેખકોનો સહકાર સાધી પ્રેક્ષકોની રસવૃત્તિને પોષે એવી રેકોર્ડો, ધાર્મિક ડ્રામાના સેટો અને હારમોનીયમ, તબલા મગાવ્યા છે જે તમારી સમક્ષ રજુ કરીએ છીએ. સંગીતના મધુરા સ્વરોથી તમારા ઘરમાં સ્વર્ગ ઉતારો.

અમે લોકલ ખરીદી તેમજ એજન્ટો મારફતે હારમોનીયન મંગાવતા નથી તેથીજ અમે લેખીત ગેરંટી સાથે વેચીએ છીએ.

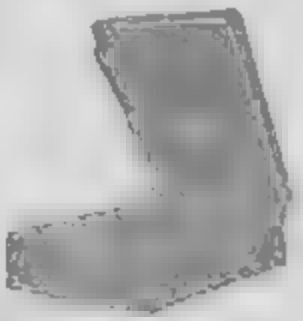
પ્રમના હારમોનીયમ પા. ૬-૦-૦
હાથના ,,
ડબલ રીડના પા. ૪-૧૨-૦

મોટી ગ્રાહની કીમત
પા. ૧-૦-૦ થી

પા. ૩-૧૭-૦ સુધી

મોમોફોન પા. ૧-૧-૦ થી પા. ૯-૯-૦

હીઝ માસ્ટર્સ વોઈસ
તથા
ફોનમ્બીયા
(ઈન્ડીયન રેકોર્ડ)
3/—

રેકોર્ડના સસ્તા ભાવો

નવા નંબરો અથવા તમારા માંગેલા નંબરો વહેલા યા મોડા તમને મળશેજ તો શા માટે વધારે પાઈસા ખર્ચો છો.
જાઓ અથવા અતે મોકલો.

Special

Large assortment of latest Dance and Classical in Tamil, Hindustani, Gujarati and Telugu Records have been specially ordered.

Apply for our catalogue. Our Harmoniums sold under written Guarantee for 3 years. Try us before you go elsewhere.

તેમજ આ દેશની હવાને અનુકુળ થાય તેવા મીઠા અને મધુર સુરના, મજબુત અને ટકાઉ, વારા, ચાંતા, સરદાર તેમજ એકકોર્ડીઅન્સ વગેરના હારમોનીયમ, હાથના અને પગના તબલા હાથ-પગના. નવી સીલેકશન જાતની રેકર્ડ મેઈલની પેટીઓ આવી ગુઈ છે. તે સીવાય દરેક જાતના ગ્રામોફોન ઉપલી બધી મેકરો સાથે H.M.V. ને કોલમ્બીઆના રજુ સ્ટોકમાં રાખીએ છીએ.

વાજીંત્રોના છુટા ભાગો મોટા જથ્થામાં રાખીએ છીએ.

વાયોલીન, બેન્જો, મેન્ડોલીન, બુલબુલ તરંગ, ગીતાર અને રેકાય બેન્ડના ભાગોમાં ઘણો ઘટાડો કર્યો છે.

કોઈ પણ વાજીંત્રનું રીપેરીંગ કામ જાતી દેખરેખ નીચે ગેરંટી સાથે બનાવી આપીએ છીએ.

—સાઉથ આફ્રિકાના ૩૨ વર્ષના જુના હારમોનીયમીસ્ટ—

GOSHALIA'S MUSIC SALOONS

P.O. BOX 460. 179 GREY ST. AND 131 QUEEN ST
DURBAN, NATAL.

'Phone Day 2-6169. **RAJCOOMAR,** 'Phone Night 2-1570.
'DURBAN'S FIRST INDIAN UNDERTAKER
Coffins, Wreaths and Crosses, Wreaths — all descriptions
Motor and Horse Hearses Moderate Charges
રાજકુમારે
અન્ડરટેકર
કફન, દફન, પેટ્ટા માટે કે પેટ્ટા માટે કૂંડ નેટીસે પુરા પાડવામાં
આવે છે રાત દિવસ ખુલ્લું.
14, Cross Street, DURBAN.

'PHONE 33-4691. BOX 2526.
L. MISTRY
એલ. મીસ્ત્રી
બોકસ, રેબલ અને ફીચન હરેસર પૂરા પાડવા તથા
અંદર બનાવનાર તેમજ પૂર્ણ કર્નીંગ સંબંધકારે
કામ કરનાર.
મહારેલા બાબોનું પ્રાઈસ લીસ્ટ મંગાવો.
85 Market St. : : : Johannesburg.

ઉત્તમ ગરમ મસાલો વિગેરે
અમારે ત્યાં ઘાની દેખરેખ નીચે તાજો અને સફાઈવાળો ગરમ
દેશનો ગરમ મસાલો, કરીપાઉડર, હળદર અને મરચાં દળેલાં વેચા
વા મળી શકે છે. અમારી ત્રેવડી ભારે ઘણો ફાયદો આવે ઉત્તમ ગામ,
તમો ઘરમાં બનાવી શકતા નથી. એકજ વખત મંગાવી ખાત્રી કરો.
મળવાનું ઠેકાણું:-
'Phone 2-4294 M. N. PADIA, P. O. Box 579
109 Victoria Street, DURBAN

'Phone 2-3381 Tel. add. "Letapco."
D. K. PATEL
Fruit and Vegetable Exporter
— SPECIALIST —
in South African, Canadian and Australian Apples
Cape Fruit on hand in season
We have in stock Leaches which have just come in Market
ડી. કે. પટેલ
ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ્સ વહેવારનાર
સાઉથ આફ્રિકન, કેનેડીયન અને ઓસ્ટ્રેલીયન
એપલ્સના સ્પેશીયલીસ્ટ
ઋતુમાં કેપ ફ્રૂટ પણ રાખીએ છીએ
લીચીઝ હાલમાં શરૂ થયા છે અને તેના સ્ટોક
પણ રાખીએ છીએ.
કંઈના ઓર્ડરો ઉપર ખાસ ધ્યાન દેવામાં આવે છે
નારીઝ અને મેન્ડરીન સારા અને સસ્તા
C. O. D. થી મળશે.
P. O. Box 755. 19, Cross St. Durban.

M. H. DESAI,
એમ. એચ. દેશાઈ.
વેહલેલ ફ્રૂટ વેપારી,
અમે દરેક જાતના ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ કુનીસનના કોઇ પણ
ભાગમાં C. O. D. થી માલ પેકીંગ કરી મોકલીએ છીએ.
P. O. Box 254. 33, Short St. Durban.

Phone 33-4403 Tel. Add.: "V.B. PATEL." P. O. Box 6748
V. B. PATEL,
WHOLESALE AND RETAIL FRUIT, VEGETABLE AND PRODUCE MERCHANT
CHEAPEST BANANA STORE IN TOWN.
40 President Street, JOHANNESBURG.
Terms: NETT CASH or C.O.D.
વી. બી. પટેલ,
જોહનીસ્બર્ગ આફ્રીકાના બનાના એક્સચેન્જના
ઠરાવ નં. ૬ અનુસાર રીટેલ એક્સચેન્જ.
દેવલેલ તથા રીટેલ ફ્રૂટ, વેજીટેબલ અને પ્રોડ્યુસ મરચંટ
અમારી સ્ટોરમાં સસ્તામાં તમને
જોઇએ તેવી બનાના તથા દરેક જાતનું ફ્રૂટ તાજું મળશે ઇન્ડીયા
ઓરડરોના ખાસ ધ્યાન આપવામાં આવે છે
રેલવેની અંદર C. O. D. થી માલ મળી શકશે.
ટેલીફોન ૩૩-૪૪૦૩ ૪૦ પ્રેસીડન્ટ સ્ટ્રીટ,
પી. ઓ. બોક્સ ૬૭૪૮ જોહાનીસબર્ગ

"શુદ્ધ ઘી."
[illegible] ઘીના [illegible] આપણા ઘરનું ઘી, જે માણેક
ચોકના [illegible] ઘીના [illegible] ની દુકાનોનું
[illegible] ઘી.
અમારે ત્યાંથી મોટા
પ્રમાણમાં મળશે.
આજ માટે પુછો યા લખોઃ
સાઉથ આફ્રિકાના સોલ એજન્ટ.
શામજી દેવશી એન્ડ સન SAMJEE DEVSHI & SON
૪, ક્રોસ સ્ટ્રીટ, 4, Cross Street,
ડરબન. DURBAN.

EARNING POWER SENT TO YOU BY POST
You can have a College training in almost any career for a few shillings monthly
STUDY AT HOME IN YOUR SPARE TIME.
HOW TO STUDY
[illegible]
IT IS THE PERSONAL TOUCH WHICH COUNTS IN POSTAL TUITION
[illegible]
THE BENNETT COLLEGE Ltd., (Sheffield).
232, Grey Street, Durban

SOLE AGENT FOR

His Master's Voice

હિઝ માસ્ટર્સ વોઇસ

In The Union Of South Africa

સપ્ટેમ્બર અને ઑક્ટોબરના ગુજરાતી લેટેસ્ટ રેકૉર્ડો આવી ગયા છે.

સાને ઇસ્લામનો સેટ મંગાવો અને સાંભળો

પાંચ રેકૉર્ડનો સેટ કીમત પા. ૧–૫–૦.

We specialise in Tamil and Telugu Drama Sets and also Native and Afrikaan records. Wholesale and Retail.

નાટક મહારાણા પ્રતાપ કમ્પલેટ ગ્રામોફોન અને બુક સાથે કીમત પા. ૧–૫–૦ નું સેટ.

.. ના ભાગ્યલક્ષ્મી કમ્પલેટ ગ્રામોફોન અને બુક સાથે કીમત પા. ૧–૫–૦ નું સેટ

એચ. એમ. વી. ગ્રામોફોન પાર્ટી કમ્પલેટ ગ્રામોફોન અને બુક સાથે કીમત પા. ૧૫ નું સેટ.

નાટક ગુણસુન્દરી કમ્પલેટ ગ્રામોફોન અને બુક સાથે કીમત પા. ૧૫ નું સેટ.

.. રાજા હરિશ્ચન્દ્ર કમ્પલેટ ગ્રામોફોન અને બુક સાથે કીમત પાઉન્ડ ૧–૨૦–૦ નું સેટ.

.. ગ્રેટ ન્યાયાલ ડાહ્યું સેટ ૨ થી ૮ બાજુ.

.. સીરાજુદ્દૌલા.

.. ઉષા સ્વપ્ન.

સમાજનો આપ બાજુ ૨ થી ૬

વલ્લિનો જાસ્સો કુલીન રેકૉર્ડ ૩ રેકૉર્ડનું સેટ

મહુરી મા લડકી ૫ રેકૉર્ડનું સેટ કુલીન.

નુરી પાકદલ ૫ રેકૉર્ડોનું સેટ કુલીન.

.. મારીન દરબાર ૩ રેકૉર્ડોનું સેટ કુલીન

.. રોમ શહેર અરબ ૪ રેકૉર્ડોનું સેટ ગ્રામોફોન ૫.

.. સાને ઇસ્લામ ૫ રેકૉર્ડોનું સેટ ગ્રામો. ૫.

.. સુરે ઇસ્લામ ૫ રેકૉર્ડોનું સેટ ગ્રામોફોનમાં.

.. બાલ રામા પા નદી ૩ રેકૉર્ડોનો સેટ ગ્રામો. ૫.

.. રેહાનપ્પી ખંજર ૨ રેકૉર્ડોનું સેટ ગ્રામો. ૫.

.. સુરજદ્વાન ૩ રેકૉર્ડોનું સેટ ગ્રામોફોનમાં

.. પ્રભાસ પાટણ ૩ રેકૉર્ડોનું ગ્રામો. ૫.

અમારા ગ્રાહકોને નવી રેકૉર્ડોનું લીસ્ટ ઇન્ડિયન ઓપીનિયન ઑફિસમાં મોકલીશું.

૧૦ ઈંચ રેકૉર્ડ, ૧૨ ઈંચ ૪ રે. ૬૫/, ૧૨ ઈંચ ૧૨ રે. ૧૨ ઈંચ ૮ રે. ૪૮/-.

બહારના ગામના ૧૦ ઈંચની ૬ અને ૧૨ ઈંચની ૪ રેકૉર્ડથી ઓછીનો ઑર્ડર સ્વિકારવામાં આવશે નહિ.

Radio Record Trading Co.,
178 Grey Street . . Durban.

Radio Record Trading Co.
P. O. Box 6398 29 West Street.
JOHANNESBURG.

RADIO RECORD TRADING Co.,

SOLE AGENTS FOR

Columbia

In The Union Of S. A.

જુના ગયા અને માનીતા આવી ગયા

કોલમ્બીયા કંપનીમાં હાલમાંજ આવેલા નવા ગ્રમોફોન

માસ્ટર અમીર બક્ષની

નવી રેકાર્ડ આવી પહોંચી છે. આગળ ગાયક બોલી ગયો છે: "મોહમ્મદ મોહમ્મદ પુકારે અલ્લાહ" તેના જેવી બીજી બરાબર બોલી રહ્યો છે. મગાવો અને તમારા દીકરાને બાકી કરો. તેના નંબર બહુ કે મારવર સાકુબે મદદગાર.

1705 મલ્લે અલી અલબાદે ત્રણકિમ. અને બીજી ઓ સિવાય તમારા લાયકની ઘણી ઉસલામી કેટલો આવી પહોંચી છે જેવી કે મોજીઝા રાહાદત નામા વીગેરે.

G.E. 1709 કુદરતે વાલ મુજ મેહ કુલ પોપાટ દે

G.E. 1710 તબસીર - નારેસે કુલીસા - ના દીવાનેગે

P.E. 23 રાહાદત કુરાન મોહમ્મ બસલામ

P.E. 27 રાહાદત તજરત બીલાલ બાસાકે રસુલ.

P.E. 7 સાહેર ને દામમે તબસારસા બીરના મોજીઝા

G.E. 1409 ગે પીયારી કરણ બતકર બાલુ બનમે.

G.E. 4711 દર્દી મેસ્સે.

N 6853 અરે પગલ કની અબ તુ રોતા રે

N 5065 સાઈ અબબીસા પયગમ્બર હમારા.

N 6881 કજારે બહાર આબ બાકી સરાબ રે

N 6882 બલીદ - રેંગ બે કુલ બયુ.

N 6815 મોઝે મેહબુબે હદ રોતે માતે ચલે.

N 6840 મદ્ર ખુદા દા બચન દે રાહત મોહમદ

N 6810 કાલ મુઝસે કુલ તું સવેચાલા રે સામને

N 6857 બાનુની આપકે બેસુરી જોગન.

N 6859 પ્રેમબી મુરલી બધુર બાલ.

1415 બે બોદિકા રોજા આલમમે બજવા દીસા કમલી બોલના આ રેકાર્ડ સાભળવા જેવી છે

288 પુન પુન પુન

253 મેરા દીલ તે બીજુ દો બીદાઝે મોહમ્મદ

406 મોહીનીબેગ મોહબ્બાત બડી ચીજ છે.

2214 બાબા બાલાકો બાબાકે દર મોર પર બાવી બાબાકે કમ.

2207 બધેરા તુફાન

2185 બરબારે બાબા (ગજારી)

2074 બાબા નામ કે

2167 કસ બસા (ગજારી)

2226 નામે અહમદ કે ...

2227 નામ મહમદ બાલ્ય બાલ

2220 ચદ બાબે બુતા કે બીદારે મે બાલી.

1730 બાબા; મેરી બાબડીબા બરબાર બાબ દીજે.

1745 બજાદીર બે કામેબે ઘાની કમલ્યા

1741 કજરાલ બા મોજીઝા કજરત બબીર કે બબ્બોકો મુરદ કા જીન્દા કરના

1391 મોજીઝા કીજરત બાબા

1390 મોજીઝા બંગુકી કજરત બાલી.

1505 પીયારી પીયારી મુરલીવાલ.

1009 મોહમ્મદ મેરે દાકર બરમા તુબી છે.

1077 બબાહર કુવા બાકરબ્ન બરબા રે કરબાને મોહમ્મદ બાલાહ

1736 બબબા મુજે રોજેબે બુલાવો.

2064 દીલ છીન લીબા મોર બબા બરબાને.

2052 ઇલાહી રસુલે બુદા કહ્યા કુલ.

... બસરે કબીદે બે બાબબે રનગેા બુ.

2252 મુરે બદાંબે ... બા મોસે.

2222 દીલ બે મોરા બે ચબા

2250 નીબારે ચુબરા

We specialise in Tamil and Telugu Drama Sets and also Native and Afrikaans records. WHOLESALE AND RETAIL

નુરે ઇસ્લામ

નો ૬ રેકોર્ડનો સેટ બુક અને ટીનનો બોક્સ સાથે ૩૦/-

The following Tamil Drama Sets in stock

Sathyavan Savitry, Padura-Pattabishekam, Uttra-Ramayanam, Dumbachari, Snan Sundari, and thousands of singer Records.

Radio Record Trading Co.,
178 GREY STREET,
DURBAN.

Radio Record Trading Co.,
P.O. Box 6398 29 West Street,
JOHANNESBURG.

દરેક જાતની સ્વાદીષ્ટ. સુંદર શુધ્ધ ઘીની મીઠાઇ.
ફરસાણ વીગેરે માટે ક્યાં જશો?

પટેલ્સ. વેજીટેરીઅન રીફ્રેશમેન્ટ રૂમ.

પાપડ, લીંબુ, તથા કરીના અચાર તેમજ શીઆળાની ઋતુ માટેના ખાસ પૈાષ્ટીક પાકો અમારે ત્યાંથી ફીકાયત આવે મળશે. એક વખત પધારી અથવા ઓરડર મોકલી આપી કરવા વિનંતિ છે.
બહાર ગામના ઓરડરો ખાસ માલીકની જાતી દેખરેખ નીચે મોકલવામાં આવે છે.
ગ્રાહકોને સંતોષ આપવો તે અમારો ખાસ મુદ્રાલેખ છે.

PATEL'S VEGETARIAN REFRESHMENT ROOM

(Prop. R. M. PATEL)

Telephone 2-2209 202 Grey Street, :: :: Durban.

Box 830. Tel. Add. "Orangexpo"

M. C. PILLAY

Wholesale Fruit & Vegetable Exporter

THAT ORDER SOLICITED.

જથ્થાબંધ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ ચઢાવનાર

79, PRINCE EDWARD STREET, DURBAN.

NAROTAM HARGOVIND

The Master Tailors

Suits and Costumes Made in the Latest Styles.
We specialise in High Class Tailoring.
Our Prices are to suit the times.
Try us with your next Order

તમારો મુદ્દ ક્યાં સીવડાવશો?

નરોત્તમ હરગોવીંદ

તમને અપ-ટુ-ડેટ સ્ટાઇલનો હિસાબ આવે બતાવી આપશે.
હાલજ ઓર્ડર આપી ખાત્રી કરી જુઓ.

'Phone 2566. 176 Grey St. Durban.

'Phone 2-6235. P. O. Box 315

Heerabhai Morar Matvadkar,

Wholesale Fruit & Vegetable Exporter
and Commission Agent,
103, PRINCE EDWARD STREET.
DURBAN.

હીરાભાઇ મોરાર મટવાડકર

હોલસેલ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ ચઢાવનાર
અને કમીશન એજંટ.

પેકીંગ સારી રીત કરી માલ સી. આ. ડી. થી મોકલવામાં આવશે.

ટેલીફોન ૨-૬૨૩૫ બોકસ ૩૧૬.
૧૦૩ પ્રીન્સ એડવર્ડ સ્ટ્રીટ, ડરબન.

અઠવાડીક પંચાંગ

વાર	ખ્રીસ્તી ૧૯૩૮ માસે	હીંદુ ૧૯૯૪ શકમા	મુસલમાન ૧૩૫૬ હીજરમ	પારસી ૧૯૦૭ શહેનશાહી	તારીખ દ. મા.	સુરજ ઉદય અસ્ત
સુર	૪	ફાગણ સુદી	૪	૪૧	૫–૫૨	૬–૨૪
સોમ	૫	,,	૫	૧	૫–૫૩	૬–૨૩
મંગ	૬	,,	૬	૨	૫–૫૪	૬–૨૧
બુધ	૭	,,	૭	૩	૫–૫૪	૬–૨૦
ગુરૂ	૮	,,	૮	૪	૫–૫૫	૬–૧૯
શુક્ર	૯	,,	૯	૫	૫–૫૬	૬–૧૮
શનિ	૧૦	,,	૧૦	૬	૫–૫૬	૬–૧૭

તમારા મિત્રોને મોકલવાને મીઠાઇ કયાથી લેશો?

વીકટોરીયા વેજીટેરીયન ટી રૂમ

અમારી મીઠાઇઓ ખાસ જાતી દેખરેખ નીચે શુદ્ધ ઘીની બનાવેલી હોય છે.

એક વખત મંગાવી ખાત્રી કરો.

ઓર્ડર મોકલનારે પૈસા સાથે મોકલવા મહેરબાની કરવી

અમારે ત્યાં ખાસ રસોયા હોવાથી સુંદર અને સ્વાદીષ્ટ ભોજન મળશે.

એક વખત પધારી ખાત્રી કરવા વિનંતિ છે.

VICTORIA VEGETARIAN TEA ROOM

(Prop: NARANJI VALLABH)

139 BROOK STREET, - - - DURBAN.

LOOK BEFORE YOU LEAP

P. O. Box 842. **Telephone: 2-2074.**

BHAGAT & Co.

9 ETNA LANE, DURBAN.

General Dealers & Commission Agents.

We stock Indian & European Groceries, as well as Indian Confectionery & Provisions.

Also we specialise in Sarees and all class of drapery.

In outfitting we have full range of clothing of all sorts including gents & boys.

We invite you to visit our Refreshment Room.

We can also at any time supply those home made sweetmeats made under expert workmanship to any parts of South Africa and Rhodesia.

Our prices are very moderate.

Do not HESITATE. Follow the notice above and place your order early.

Note the address:

ગ્રાન્ડઅન અને યુરોપીયન ગ્રોસરી અને દરક જાતની સાડીઓ અને રેશમી કાપડ તથા સ્વદેશી સાડીઓ રાખીએ છીએ.

એક વખત પધારી અથવા માલ મંગાવી ખાત્રી કરશો.

અમારી રીફ્રેશમેન્ટ રૂમની મુલાકાત લેવા તમોને આમંત્રણ કરીએ છીએ. દરેક જાતની મીઠાઇઓ ઘુનીયન તેમજ બહાર ગામ મોકલીએ છીએ.

આમારા ભાવો ઘણા સસ્તા છે.

તમારે બીજે, ઓર્ડર અમારી પાસે મંગાવી ખાત્રી કરશો

બહાર ગામના ઓર્ડર ઉપર ખાસ ધ્યાન દેવામાં આવે છે.

No. 9–11–13, Etna Lane, :: :: Durban.

REMINGTON
NOISELESS TYPEWRITER

The new Remington Noiseless is quiet in operation and eliminates nerve strain. It is preferred because of its responsive touch, effortless speed and durability such as only Remington's unique experience can give

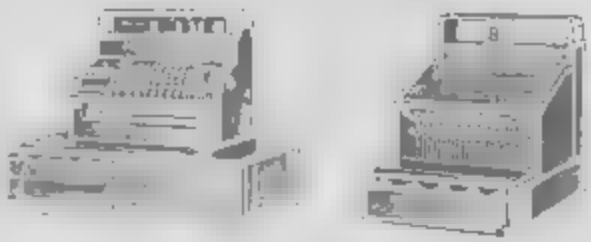
60 years ago Remington Built the first typewriter now Remington has produced the FINEST typewriter.

PORTABLE MODELS ALSO AVAILABLE

REMINGTON TYPEWRITER AGENCY

Branches throughout South Africa

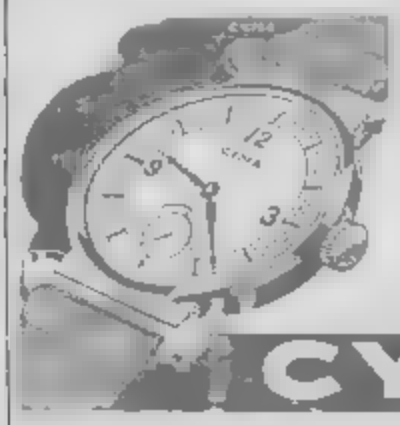
NATIONAL
CASH REGISTER AND ACCOUNTING MACHINE
SYSTEMS
FOR
MAXIMUM EFFICIENCY

THE NATIONAL CASH REGISTER CO. S.A. (PTY.) LTD.,
53 PRESIDENT STREET
JOHANNESBURG
P. O. Box 3591. Phone 33-6245

YOU CAN RELY ON CYMA

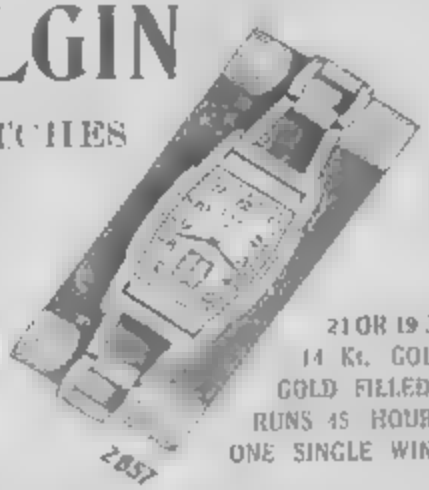
When we think of Switzerland we think of watches—the finest watches in the world. But many people make the mistake of thinking that an Swiss watch is a model of perfection. Even in the Swiss watch trade, there are black sheep! Cyma is your safeguard—your guarantee of unfailing accuracy. The world's most up-to-date machinery has made Cyma, and fifty million people today rely on Cyma never to waste a second. Precise elegant finished with workmanlike skill it is

STOCKED BY ALL LEADING JEWELLERS

CYMA

ANNOUNCING THE ARRIVAL OF THE WONDERFUL NEW 1938
LORD & LADY
ELGIN
WATCHES

21 OR 19 JEWEL 14 Kt. GOLD OR GOLD FILLED CASE RUNS 45 HOURS ON ONE SINGLE WINDING.

WRITE FOR NEW 1938 ELGIN CATALOGUE.

KATZ & LOURIE LTD.
"DIAMOND CORNER"
ELOFF & MARKET STREETS, JOHANNESBURG.
P. O. Box 1919 Phone 22-3122.

ઇન્ડિયન ઓપિનિયન

મહાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે અમને ૧૯૦૩માં સ્થપાયું.

INDIAN OPINION

Founded by MAHATMA GANDHI IN 1903

No. 19—Vol. XXXVI. Friday, May 12th, 1938. Registered as a Newspaper PRICE FOURPENCE.

RIGHTS AND DUTIES

"THE source of rights is duty. If we discharge our duties, rights will not be far to seek. If leaving duties unperformed, we run after rights, they will escape us like a will o' the wisp. The more we pursue them the farther will they fly. The same teaching has been embodied by Krishna in the immortal words "Action alone is thine. Leave the fruit severely alone."

—M. K. GANDHI.

કર્તવ્ય પરાયણ રહેવાની આવશ્યકતા

"અધિકાર કર્તવ્ય પરાયણ રહીનેજ મળે. કર્તવ્ય પરાયણ થયા વિનો સૈનાધિપતિની પાછળ જેમ અચુક રીતે સૈન્ય ચાલ્યું આવે છે તેમ કર્તવ્ય ધર્મના પાલનથી અધિકાર માગ્યા વગરનોજ. પણ કર્તવ્ય ધર્મનું પાલન કર્યા વિના જે અધિકારની આશા રાખે છે તેને તો નિરાશજ થવું પડશે. આવોજ બોધ શ્રી. કૃષ્ણ ભગવાને એ અદ્વીતીય ધાર્મિક સંવાદ ગિતાજીમાં સચોટ રીતે અરજુનને કર્યો છે કે તારો અધિકાર કર્તવ્ય કર્મ કરવાનો છે ફળ વિશે નહીંજ."

—ગાંધીજી.

THE NEW INDIA ASSURANCE COMPANY, LIMITED.

Fire, Motor Car, Motor Lorry, Motor Bus, Plate Glass, Workmen's Compensation, Burglary, Fidelity Etc.

આ ત્રિદેશી વીમા કંપનીમાં આગ, મોટર કાર, મોટર લોરી, મોટર બસ, પ્લેટ ગ્લાસ, કામદારોને લગતા વીમાઓ, ચોરી સામેનાં ખિલેરે વગેરે જાતના વીમાઓ ઉતારવા લાયક છે. વીમો કંપનીને ઉપરોક્ત આપવું એ દરેક વીમાની ખાસ છે.

Transvaal Office:
Barkly Arcade,
6 a Diagonal Street,
JOHANNESBURG.
Telephone 33-4478.
P.O. Box 3441.
Tel. Add: "RUSTOMJEE"
Johannesburg.

ગ્રાહકોને ખિનતિ છે કે વર્ષ ૧૯૩૮ ફોરેનસેશનના પ્રકારના પ્રોપોઝલ ફોર્મ તારીખ જરીતે ભરવાની કેટ ઓફીસ ઉપર ખાસવાની આપવા.

Policies Issued and Settlements Effected in this Country.

પોલીસી તેમજ દાવાની પતાવટ આ દેશમાં કરી આપવામાં આવે છે.

Natal Office:
"INDIA HOUSE"
17, First Avenue,
DURBAN.
Telephone 25845 Con.
P. O. Box 1610.
Tel. Add: "RUSTOMJEE"
Durban.

JALBHOY RUSTOMJEE

Principal Representative For the Union Of South Africa.

GANDHI & Co. (Pty) Ltd.

GENERAL MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

Try us for:-

Benares Saries, with Blouses of same design prices from 75/- to £10 with double border.

Also Cotton, Crepe-de-chine & Rayon Saries from 2/6 to 40/-.

We also stock Indian Drugs, Condiments, Draperies, Outfitting, Hardware, etc. etc.

Telephone 23676,
Tel. Add. "Gandhico" Durban.
112 Victoria Street,
DURBAN.

અમારે ત્યાં હમેશા મોટા પ્રમાણમાં નીચે જણાવેલ ચીજો સ્ટોકમાં રહે છે.

જોરદાર અફીમ, પીસતાં, ચારેળી, ગોલચી, જાયફળ, તજ, લવીંગ, સુરજપાષ કેસર, તેજપત્ર હળદર, પાણા, જુદે જુદે ભાતના તેમજ ખાસ ડેખરેખ નીચે પીસાવેલ મસાલે તથા તમામ જાતના ચોખા-બાસમતી, કંમોદ દીલ્હી, મોગ, મોગ તુલસી, વીગેરે તથા પંજાબી મોગ. ઘોળી મુસલી, ગઠોડા કોપરાપાટી તથા સાતસેા આઠસેા જાતનું ગંધીયાણુ તેમજ રોપારી-સાદડી સેવરધની, કાકવા, સેકેલા તથા ચુલાબનું પાણી, આમળા, મોરસ, ચંબેલી, પુષ્પ, કામીનીયા વીગેરે ખુશબોદાર તેલ વીગેરે, વીગેરે મોટા જથ્થામાં તેમજ છુટક મળશે.

Also:
P. O. Box 27, TONGAAT,
Telephone during Office hours No. 5.
,, after Office hours No. 008.

B. I. Steam Navigation Co., Ltd.

સ્ટી. "કેનીયા"

૩૬-ડીગ્રીઃ પા. ૬ ૭ ૬.
હિંદુ ચીફ્સી પા. ૨ ૬ ૦.
રેલ્વલ પા. ૨૧ ૧૩ ૦.

૩૬ ડીગ્રીઃ પા. ૬ ૭ ૬.
ગુરખીન જિમા પા. ૨ ૧૬ ૦.
રેલ્વલ પા. ૧૨ ૪ ૬.

માર્ચ તા. ૧૨ મીએ મુંબઈ જવા ઉપડશે

ખાસ સુચનાઓ ઉતારૂઓએ પોતાના કામના કપર પોતાનું અને કરીયાવર નામ લખી પોર્ટર કરવાની જરૂરત જણાવી. કપરો ખાલી રાખે ઉતારૂઓને રાતીના સીવા પોર્ટર કપર પહોંચે . કરવા જણાવ્યું.- બિરોમાં ખલાસ થયેલા પેસેન્જર જોગા પાસાનો માલની બચાવ રાખવા રસ્તે રમીદ આપે બાકીની મોટીલમાં કેબાકમાંથી સ્ટોરોમાંથી માલના પત્તો મેળવી લેવા. ખાસ માલ ચેકાયેલ પહોંચતો કરાય અકસ્માતમાંના આવેલા ગાસડી સાથે પત્રવ્યવહાર કરવામાં ટીકીટ મોકલવા રહેશે.

કરીમાને નજર રહેવા વાસ્તે બાકી રહી કેબાકોના નીચે પાન ૫

વધુ ખુલાસા માટે લખો યા મળો:

SHAIK HIMED & SONS, :: 390, Pine Street, Durban.
Telegraphic address: "KARAMAT." Telephone 2-0432

CITY SHIRT Co., No. 4, Kort Street, Johannesburg.

આખી શક્તિના સંમેલન કરવા

ઝંડુની સુવર્ણમિશ્રિત

મકરધ્વજ ગુટી.

—શક્તિની સર્વોત્તમ દવા—

આને માટે
લાકલ—નાડકસીથી પારખવા
સુબજતદાર

ઝંડુ દ્રાક્ષાસવ.

ખાલી શિશીએ
પાછવા માંકો

ઝંડુ ફાર્માસ્યુટીકલ વર્કસ લી.—પો. બોક્સ નં. ૫૫૧૩, મુંબઈ નં. ૧૪.

સાઉથ આફ્રિકાનો સોલ એજન્ટસ ક્રોમ, ગ્રેમ. જોશી એન્ડ સન્સ, 36૫ યુમ સ્ટ્રીટ, પી. ઓ. બોક્સ ૧૨૦૫, પ્રીટોરીઆ.
જોહાનીસબર્ગમાં મળવાનું ઠેકાણું: બ્રધર્સ બ્રધર્સ, ૧૮ કોર્ટ સ્ટ્રીટ.

આયુર્વેદિક દવાઓનાં સુચીપત્ર આજેજ મંગાવો 107

MOHANLAL VALJEE,
(INDIAN PAWNBROKER.)
112, Victoria Street, Durban
Low Rates of Interest on Jewellery
High prices paid for Old Gold & large stock of New Jewelleries at reasonable prices to suit your pockets. 1201

P. P. BHAGAT,
Fruit Merchant.
રેલ્વે ભાડાં ૧૮૮ ગ્રેન રેલ્વેગાડી આવે પોંહોચે કરી C. O. D. થી
માલ્યવામાં આવશે. સબોઃ—
P. O. Box 842 129 Victoria St. Durban. 1202

'Phone 33-6229. Telegrams: "GUMALCO" P. O Box 5169

JAPAN BAZAAR

WHOLESALE SILK & CURIO MERCHANTS.

39 MARKET STREET, JOHANNESBURG.

Specialising in SILK MATERIALS, LEATHER SUIT CASES, ORIENTAL CURIOS, BRASSWARE, ETC

ALL PRICES QUOTED AT LOWEST MARKET RATES.

INDIAN SARIS: Crepe-de-chine and Georgette Saris beautifully embroidered 45" x 8 yds length price 37/6 piece. Heavy Crepe-de-chine Saris hand embroidered 45" x 7 yds 30/- piece. Georgette and Crepe-de-Chines beautifully embroidered 45" from 3/9 per yd.

ODNIS: Hand embroidered in Georgette and Crepe-de-chine 45" from 12/6

Above obtainable in the following shades: White, Pale pink, Sky blue, Pale green, Salmon pink, Red, Maroon, Brown and Black.

જાપાન બઝાર

જોહાનીસબર્ગના જુના અને જાણીતા રેસમના જબ્બરજંત સેમજ મુકક માલના વેપારી.

સાડીઓ, ઓઢણીઓ, લુગડાંઓ.

તદન નવીજ અને ડિલપસંદ ડીઝાઇનો વાળી જબરદસ્ત કેરાના જરીથી ભરેલી જર્યોરજેટ અને કેપ-ડી-ચીનની સાડીઓ તથા ઓઢણીઓ તમારાજ મોટા જરૂરમાં સ્વદેશથી આવી પહોંચી છે. તેમજ હાલમાં એકદે અત્યારે ચલણમાંથી કેલીકો ભાતના તથા મુંબઈ અને અમદાવાદની બીજા જાણીતી મીલોના સ્વદેશી બાનાવાનની ડીઝાઇનો વાળાં સુતરાઉ લુગડાં. પટેણાં. રાદીઆ. ચોરડી તથા સુંદર ભરત ભરેલા રૂમાલીઓ તેમજ ચપ્પલીઓ પાટો મોટા જરૂરમાં મંગાવવામાં આવ્યાં છે. રેલ્વેના પ્રવાસ માટે તેમજ ભેટ માટે પાંચ પાઉ, છ પાઉ, નવા ભાત પાઉ સાડીઓ તેમજ બ્લાઉંઝો માટે દરેક જાતના તયાર કપડાં પણ કીફાયત ભાવે મળશે. તદન સસ્તા ભાવે સુંદર અને સગવડતા ભરી ઘરીદવા આપણી એકજ મુલાકાત રહી.

છુટક માલ પણ જરૂરીઆતના ભાવે આપવામાં આવશે. આ અમુલ્ય તકનો લાભ લેવાનું ચુકશો નહિ.

સ્વદેશી લુગડાંના ભાવ શી. ૯-૩. શી. ૫ થી ઉપર. જર્યોરજેટ તથા કેપ-ડી-ચીનની ઓઢણીઓ જરતથી ભરેલી શી. ૨૨-૬.

કેપ-ડી-ચીનની ભરત ભરેલી સાડીઓ કપ ઈંચ પહોળ ભાવ શી. ૨૫ થી ઉપર.

ફોન ૩૩-૬૨૨૯. સરનામું: જાપાન બઝાર પોકસ ૫૧૬૯.

૩૯ માર્કેટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

પોરબંદરનું ઘી.

ભાણજી લવજી ફોટો માર્ક

દરેક દેશાવરમાં વખણાયેલું અમારૂં પોરબંદરનું ઘી નાતાલ, ટ્રાંસવાલ તેમજ કેપમાં (યુ. એ. સા. આ.) માં ઘણા વરસો થયાં પ્રખ્યાતિ પામેલું અમારા B.L. માર્કનું દેશાવરાળું પોરબંદર ઘી ફીકાયત વાવરવી મળશે.

અમારા સાઉથ આફ્રિકાના કદરદાન રીટેલસેલ વેપારીઓની સગવડતા ખાતર કેપટાઉનથી ઓર્ડર આપવા અગર પેમેન્ટ કરવા માટે અમે અમારા પોરબંદર ઘીની યુનીયન ઓફ સાઉથ આફ્રિકાની સોલ એજન્સી ટી. પી. દેવશી એન્ડ સનને આપેલ છે તો નીચે જણાવેલ એડ્રેસ મુજબ કરવા અમારા સોલ એજન્ટને અગર અમારે એડ્રેસે પત્રવહેવાર કરવો.

ટી. પી. દેવશી એન્ડ સન,
પી. ઓ. બોકસ ૧૪૨૮.
૧૧૯ વીકટોરીયા સ્ટ્રીટ, ડરબન
(સોલ એજન્ટ યુ. એ. સા. આ.)

ભાણજી લવજી ઘીવાલા,
પોરબંદર
કાઠીયાવાડ,
ઇન્ડીયા.

નોંધ—ઓર્ડર માટે શી. આર. એફ. ડરબન. ભાવ વાસ્તે ડરબન ઉપર જણાવેલા એડ્રેસે પુછવાથી અમારા એજન્ટ ભાવ આપશે.

ખાસ સાબણ, ચહેરાની ચામડીને મુલાયમ રાખી સૌંદર્યવાન બનાવે છે.

ચામડીના દરેક ઊંડાણ સુધી પ્રવેશ કરી અંદરની ગંદકી સાફ કરી આરામ કરે છે.

સોલ એજન્ટ્સ: Indo-African Trade Agency, 74-76 Wilson St DUNDEE. Natal. S. A

સોલ ડીસ્ટ્રીબ્યુટર્સ: પારસુવાલા લીમીટેડ, ૧૮૨-૮૪ અબ્દુલ રહેમાન સ્ટ્રીટ. મુંબઇ ૩.

તમારા બનાવટી દાંત દુરસ્ત કરાવવા લખો અથવા મળોઃ

બનાવટી દાંત બેસાડનાર તથા દુરસ્ત કરનાર પાસે અનુભવી અને નંબરી કારીગરો

એક્સપર્ટ ડેન્ટલ મીકેનીક વર્કસ

રૂમ નંબર ૧, ૨, ૩. ૯૨, માર્કેટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

દરેક જાતનું દાંતનું કામ નંબરોકર કરી આપવામાં આવે છે. તમે તમારા કામ બીજાથી ઓછા ભાવે અને એક વખત અજમાવો.

નોમીસલ કોઇ પણ બજારનું દુકાન કરતું નથી.	વપરાશ કાંતને માટે વખણાયેલું નોમીસલ NOMISAL.	તમારા બનાવટી દાંત કે તેની ઉપર કેપ્સ નોમીસલ ની પેસ્ટ લગાવી તંદુરસ્તી બગાડશે.

કીમત ઓફ બારલીની રૂ. ૧, ૧-૬, ૨-૬

દરેક કેમીસ્ટ અને બજારોમાં આપણા એજન્ટોક્સ લીમીટેડની શાખાઓમાં વેચાય છે

EXPERT DENTAL MECHANIC WORKS

'Phones 33-1334 & 24-3429. Room No. 1, 2, 3.

92, Market St. JOHANNESBURG.

Telephone 33-5382.

VALLABH RANCHHOD,

Wholesale & Retail Fruit and Vegetable Merchant

Country Orders Promptly attended to.

14, DIAGONAL St. JOHANNESBURG.

ટેલીફોન ૩૩-૫૩૮૨.

વલ્લભભાઇ રણછોડ

હોલસેલ અને રીટેલ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ અમારે ત્યાં તાજું અને સસ્તું મળશે.

બહારગામના ઓર્ડરોને તાકીદે પ્યાન દેવામાં આવે છે.

૧૪, ડાયેગનલ સ્ટ્રીટ. જોહાનીસબર્ગ.

WE STILL BUY

OLD GOLD, SILVER & SOVERBIGNS.

We Stock CYMA, ELGIN, WALTHAM, DUREN, and MADIS Watches

Large stock of Indian and European Jewellery always on hand

Importers of MOHINI FLUTE harmoniums

LAKHANI & CO.,

(Jewellers)

111 Grey Street. Durban. 'Phone 21258.

ફ્રીટીંગસ

પાવડર

કીડી, માકડ, ચાંચડ, કંસારા, માખી, વંદા વિગેરે સઘળા જંતુઓનો

નાશ કરે છે.

કીટીંગ્સ પાવડરના ટીન મળે છે.

'Phone 24350. Tel. Add "Nartjes."

A. M. PADAYACHEE

Wholesale Fruit & Vegetable Exporter.

Country orders executed at lowest Market prices.

Special attention given to all enquiries orders.

TRIAL ORDER SOLICITED.

91 LEOPOLD ST., AND 34 CROSS ST.,

P. O. BOX 195. DURBAN.

શેઠ ભાણજી લવજીના ફોટા માર્કવાળું વખણાયેલું

પોરબંદરનું ઘી

અમારે ત્યાંથી મોટા પ્રમાણમાં મળશે.

ભાવ માટે પુછો યા લખોઃ

T. P. DEVSHI & SON,

Sole Agents for Union of South Africa.

119 VICTORIA STREET,

Phone 2-2591 DURBAN. Box 1428

THE EPIC FAST

(BY PYARELAL)

An account of Mahatma Gandhi's Fast in September 1932, and events leading up to the Yeravda Pact, with all relevant documents 320 Pages Rs. 6/-

SUNCRUSH

The £1,000 Drink.

The Most Popular Refreshment.

There are many Crushes, but Only one SUNCRUSH, and that is made by

DALYS LIMITED.

72, CANADA ROAD, DURBAN.

'Phone 21078. Tel. & Cables: "Crescent." P. O. Box 582.

Crescent Trading Co. (Pty). Ltd.

WHOLESALE MERCHANTS AND DIRECT IMPORTERS OF HARDWARE

Indian And European Groceries.
Indian Drugs And Condiments.
Our Stocks Are The Best Quality
And are Always Fresh
Our prices are keen.
We specialise in all kinds of Bombay, Calcutta, and Madras Products.
It will pay you to give us a trial.
Before placing your orders elsewhere benefit by our thirty years' business experience.
Our aim will always be service, quality and satisfaction.

અમારે ત્યાં નીચે મુજબનો માલ જથ્થાબંધ
ભાવે મળી શકશે

ઓલચી, ખરાખસ, બદામ, આરોઠા, મીરના, સિંગોડા, સુલપાનું પાણી, ગુલપાનું સરબત, કાકડાનું પાણ, બાદેક, દરમ, ઓલચા, બાનારી, બલુર, સ્વીટ-લાપરી (બરડુ) સેવ, કેસરાની ગાંઠી, પાસેલું કેસર, ગુલર બાવનું કેસર, સાર બદામ, પીસ્તાની બદામ, સ્પેશ્યલ ગુલાબી, બદામ તાજાની, મુંડ, સ્પેશ્યલ કેસરી, કાચા કેસર, કેસરવાળી સેવ, બદામ સેવ, ગુલાબ કાચા, બદામી બદામના ગાંઠાવું, બદામનું તેલ, ગુલાબનું તેલ, ચંબેલીનું તેલ, મોગરાનું તેલ, કાગળિયા કેસર સેવાગ્રા ઓલ્યુમીનીયમ તપેલા, કપ અને રોઝસ્ટર, સોપારા-બીજોરી છાલવાળા, બાબુલસી, ગાંજા, ટીકડી, ગુગળ, કેસરમા કાળા-ચાલુ, અબ, બાદક, તુવેર, વાલ, વટાણા મસુર પાલ્યા છડ મેથી, ઉબજ, તમ, રાઈ (સરસ) બરબ મસાલા પીસેલા વિગેરે.

કોઈ પણ વસ્તુ ખરીદી કરતાં પહેલાં, અમારે ત્યાં ભાવ કાંઈ આવી કરશો.

122 VICTORIA STREET, :: :: DURBAN.

14 MAR 1938

INDIAN OPINION

Conducted by MAHATMA GANDHI. 1903.

No. 9.—Vol. XXXVI. Friday, March 11th, 1938. Registered at the G.P.O. as a Newspaper.

NOTES AND NEWS

A Dig At The Government Of India

MR. W. H. ROOD, the U.N.C. member for Caroline, enquired of the Union Parliament what the functions of the Agent-General in the Union were. If Indians in the Union, he continued, were Union subjects it must be made clear to the Agent-General that he must not concern himself with the Union internal affairs. "What political rights we give to the Indian is our business, and not that of the Agent-General," he said. This speech affords amusing reading reported as it was simultaneously with the publication of the fact that a preliminary commercial agreement has been concluded between the Union and India on the basis of reciprocal most favoured-nation treatment. Trade agreement or no trade agreement, India, powerless as she is, must submit to this insult being hurled at her. The impotency of the Agent-General to the Government of India has once more been proved beyond a shadow of doubt by the speech of Mr. Rood.

Wage Board Inquiry Into Commercial Distributive Trade

The Wage Board arrived at Durban on Wednesday morning to investigate the conditions in the commercial distributive trade. The Board will be in Durban for a week and the inquiry will be held in camera and inspections will be made. Next week the Board will hold a public sitting to inquire into conditions in laundries and dyeing industries. A large number of our people are engaged in the commercial distributive trade as well as in the laundries and the cleaning and dyeing industries, and it is hoped that adequate representations will be made on their behalf. A feature of the constitution of the Board is the inclusion of Mr. R. Dunlop, the secretary of the Maritzburg Chamber of Commerce who represents the employers in the commercial distributive trade, and Mr. R. Edwards, secretary of the National Union of Distributive Workers. It is but essential in the interests of all concerned, that the Wage Board should [illegible] and [illegible] Natal [illegible] be incomplete if the Board is otherwise constituted.

Adding Insult To Injury

It is reported that the British Government at the instance of the Italian Government is pressing Haile Selassie, late Emperor of Abyssinia, to accept a Vice-Royalty under Italian control. It is suggested that the ex-Emperor should accept the post and enjoy the same status as an Indian Prince, ruling from Addis Ababa, and receiving a salary from Italy. Abyssinia is by no means conquered, and there is no diminishing in the number of killings of Italian officers and troops. These killings have evidently prompted Mussolini to collaborate with Britain with a view to getting Haile Selassie to accept the position of Viceroy. It is exceedingly difficult to understand the mentality of the British Government, for, it will be remembered that despite the protestations from Britain, Mussolini rode rough shod over Abyssinia. Has the position altered for the better, that Britain has acted thus? Or is it that Mussolini's united fist is so powerful that Britain is obliged to carry out his instructions? The ex-Emperor has declined the offer and he has stated that he will not consider the offer even at a future date. Haile Selassie could not have given a better reply. The offer simply adds insult to injury. Professor Jevons, who is the honorary treasurer of the Abyssinia Association, in an interview, states that "Signor Mussolini has made several offers to establish Haile Selassie as a puppet ruler. The Emperor refused. The only offer he is prepared to accept is one as king full approval of the League. Our Association is trying to secure the restoration of the Emperor as the ruler of the Amharic speaking people in the centre, west and north west of Abyssinia, including Gojjam and Shoa. In these districts there has been persistent unrest and revolt against Italian rule and the Italians will find that there is no hope of peace under the present regime."

Most dictatorships may be what they may be, but Signor Mussolini and the likes of him should not forget that there is such a thing as Retribution. More powerful countries than present-day Italy, have crumbled to dust, but modern dictators, drunk as they are with the lust and power, do not believe in the philosophy of Retribution. Time alone will show that lust and power will not bring peace to the world.

Indian Eisteddfod

The Indian Eisteddfod inaugurated last year has come to stay. Last year it was a huge success. The entries received so far, for this year's Eisteddfod which starts at Durban on the 19th March, have gone beyond the promoters' expectation. They number over 800. It is an indication of the keenness that is being shown by Indians for all art. In an interview with a representative of the *Natal Mercury* Mr. C. R. Warriner who is the President of the Indian Association, stated that "the Eisteddfod will be run on the same lines as the European Eisteddfod, but there are many innovations, such as a class for reedpipe playing for solo and groups. I have heard the Sastri College reedpipe band and the music is simply exquisite. There are classes for elocution in which the Indians take a very great interest, debating in English, and in both of these, entries have been received from Indian women, an amazing thing when one considers the minor part that Indian women have always played."

The syllabus includes classes for dramatic art, vocal and instrumental, and English and vernacular folk-dancing. When one considers that Indian musicians have not the tutors who, however, abound in numbers amongst the Europeans, great credit is due to them. Nine out of ten Indian musicians are self-taught. Now that the Eisteddfod is held yearly, musical art in the Indian community will go forward by leaps and bounds. There is plenty of talent in the Indian and it wants developing.

Indian Opinion

FRIDAY, MARCH 11TH, 1938

The Future Of South African Indians

IN a few days time the Governments of India and the Union of South Africa we believe, will simultaneously announce the next Agent-General to fill the place just vacated by Sir Syed Raza Ali. Mr. B. Rama Rau, the Deputy Commissioner for India in London is mentioned as the most likely successor to Sir Syed. The Colonial Born and Settlers Indian Association dispatched a cable to the All India Congress to disapprove of the appointment of an Agent-General in view of the impotency of his office in South Africa. The cable immediately brought forth a rejoinder from Advocate J. W. Godfrey, the president of the Natal Indian Congress. The rejoinder was typical of Mr. Godfrey—and if we may be permitted to coin a word —it was Godfreyish in its character. Godfrey or non-cooperation may be taken as synonymous terms. Mr. Godfrey's rejoinder is an attempt to damn without any distinction.

In any event the appointment of another Agent-General is a foregone conclusion. Mr. Rama Rau, if he is the next nominee, will come and go in the same way as his predecessors had come and gone. But the Agents-General coming and going make not the slightest difference to the position of the Indians in South Africa. It is true that the Agent-General enjoys the benefits of the Immunity Act. That is all. That he hails from a race that has thousands of years of culture behind it, is no guarantee that he will be treated slightly better than the resident Indians of this country. The fact that he is a representative of a dark race is sufficient reason to bar his entry—as an individual into European quarters. It is for these reasons that one is inclined to agree with the Colonial Born and Settlers' Indian Association that the Agent-General is impotent in South Africa. His protests against any anti-Asiatic Legislations has as much weight behind it as the casual protests that are made against the bombing of women and children from the air.

What of the future of the Indians in South Africa? That appears to us to be of much more importance to be discussed than the appointment of an Agent-General. Our position instead of becoming eased, is definitely taking a shape for the worse. We had expected that the Capetown Agreement which was hailed with the blowing of trumpets, would give us a life of absolute quiet for some years. That was not to be, however. For hardly had the ink used for the Agreement dried when we were met by the full blast of anti-Asiatic feeling in the Pietman Roos Liquor Act. That was the forerunner of many legislations, vitally affecting Indians, passed since the consummation of the Capetown Agreement. It was a bitter pill that we have had to swallow, for, whilst we have kept our part of the bargain, the same could not be said of the Union Government.

The working of one or two of the legislations has just started, and it would not be long before every legislation would be pounding us from every conceivable corner. The Slums Act is operating to our detriment. As we have more than once pointed out in these columns, local authorities could not be armed with a better weapon to drive the Indians further afield, than the Slums Act. The full effect of the Act is now being felt by the Indians in Durban. We shudder to think what the position of Indian landowners would be if a local authority with anti-Asiatic tendencies has the ear of an anti-Asiatic Minister of the Interior. In that event, God forbid such an eventuality, there is nothing to prevent the whole of Grey Street being declared a Slum. The Marketing Act is another which is going to affect the Indian farmers. The seriousness of this Act would be felt immediately it is operated upon. A taste of its effect is shewn in the Memorandum that was presented to the Hon. the Minister of Agriculture by the Natal Indian Tobacco Growers' Association, a reference to which was made in our last issue. The powers that are being sought by the Tobacco Control Board would be a mere nothing to the powers that the Marketing Board would be empowered with.

The terms of reference of the Inquiry into the acquisition of lands, are wide. Ostensibly the Inquiry is restricted to the Transvaal, but there is a possibility of Natal being included in the Inquiry. A Commission is to inquire into mixed marriages.

These are but a few of the troubles that are in store for us. What is the community doing to combat these onslaughts? In our opinion the Indian community of South Africa is in such a state of chaos that it is not in a position to exert any pressure against the Government of the country. The divisions in its ranks will militate against any attempt to put up a solid united front.

There is a tremendous amount of work to be done in the community. Political and social spheres yearn for selfless workers. In the interests of the community, an attempt should be made to close its ranks so that once more South Africa could claim to have a united Indian community. That would only be possible if the leaders are sincere to unify the community.

BOMBING IN CHINA

The following passages are from private letters written in October last from China by an American missionary official.—*Editor Unity.*

I HAVE been to Shanghai and back again and that is always an interesting and sometimes exciting experience. The trip down was uneventful enough—a perfect day, the country smiling with plenty, the people and soldiery always pleasant and courteous. It seems impossible that from out of the beautiful clouds above there might come death and destruction at almost any moment. Yet a friend of mine had had his car, flying the British flag, machine-gunned by Japanese planes only a day or two before on this very road and, on his return a week later, met with the same experience, fortunately escaping with his life by bolting into the rice fields, while another friend had just had his car burned by machine-gun fire on the banks of peaceful West Lake, Hangchow.

As we neared Shanghai, however, driving with lights out, we were greeted with a brilliant display of anti aircraft fire and searchlights, as the Japanese endeavoured to find the Chinese planes that were reaching their positions. Japanese planes were at the same time bombing Nanking; but we had missed them both on the road.

These night raids are often most spectacular, a first-class pyrotechnic display. A score of Japanese searchlights keep ranging the skies, but never seem to locate their object, while their anti-aircraft from land and every warship in the river shoot in every direction, the only damage done being to innocent civilians who are unlucky enough to get caught by the flying shrapnel. The Japanese are notoriously poor marksmen. When I was in Shanghai four weeks ago they had been trying for a month to get the Railway Administration building. Day after day, and many times each day, their planes flew over and dropped their bombs. From the roof of the Navy Y.M.C.A. we had a wonderful view. Three huge bombs leave three planes simultaneously. You can watch them as they descend for the first couple of thousand feet, then with the increasing speed they vanish. Suddenly a terrific explosion,—debris hurled hundreds of feet into the air, a great cloud of black smoke rising 1,000 feet or more in height. It seemed incredible that anything could remain alive within that area. But the Chinese soldiers are still holding the station and fifty of them actually live in the basement of that building. It has been perforated time and again with shells from the warships, but it was not until I was there this last time that they finally succeeded in registering a direct hit with a bomb from their planes.

The Japanese have aimed bombs on the railway lines or bridges but the track between Shanghai and Nanking, and Shanghai and Hangchow is still intact and not a single bridge has been destroyed. With factories and railway stations and warehouses, which offer a better target in undefended areas where they fly low, they have wrought tremendous havoc, however. There is now hardly a station between Shanghai and Nanking that has not been destroyed.

On my return to Nanking I was stopped by some children in the fields calling "fei chi, fei chi"—aeroplanes. Four to the right three planes were flying low and dropping their bombs. A great column of smoke was rising further north—later we learned it was a goods station at Wusih, an important industrial city half-way between Shanghai and Nanking, where now practically all the factories which once gave employment and livelihood to many thousands, are nothing but gaunt ghosts of what they once were. Three more planes, pursuits, came along flying much higher to ward off Chinese attack. We stopped for fifteen minutes until assured that would not head our way.

It was not far from here that three bombers made a forced landing. Their pilots and crews were set upon by the Chinese farmers and literally torn limb from limb, the hearts of some of them being cut out while still in their death agonies. If they had fallen into the hands of the soldiers they would have been protected and treated well as were the sixteen mentioned in my last. But can we blame these farmers for meting even such terrible retribution as this on these lands who rain their defenceless homes and machine-gun them in the fields?

Our news agency says that the Japanese are confining their attacks to military objectives. Evidently the farmer who helps feed the soldier and the hospital which relieves him of his pain when wounded are "military objectives," while our schools and universities foster "anti Nipponism." To date 39 hospitals have been wholly or partially destroyed and 10 the Shanghai and Nanking area alone 42 universities, colleges and middle schools. And this diabolical bombing and machine-gunning from the air is going on with increasing severity day by day as the Japanese bring more airplanes to this country and construct more air fields. As a good neighbour who has given his pledge to cooperate in maintaining China's integrity we content ourselves by sending messages of sympathy some medical supplies and money, which are truly appreciated, but say we must not involve ourselves in this fight which does not concern us. When we finally awake to a full realization of our real responsibility it may be too late—both for China and for ourselves.....

On our return trip, we made the first lap of the journey by night, for we wished to go just behind the lines. The Japanese were bombing and shelling this sector incessantly, so it was not at all a healthy place in the daytime. At Nanking we were less than five miles from the front lines at the very point where the Japanese were making a most determined attack in another effort to break through. It was necessary to drive without lights and while a bright moon helped us, the low lying fog made driving rather difficult, and we constantly had to pull aside and stop for army trucks with ammunition and for Red Cross ambulances. There were hundreds of wounded being brought in, most of them walking cases, but I suppose we passed fully one hundred on stretchers. Only once did I hear a cry of pain from any of these men—they bear their wounds with amazing fortitude.

It took us 4½ hours to make the 54 miles to Soochow and we arrived there, just as we had the time before, in time for an air raid. Bombs exploded somewhere, but fortunately we got to the W.A.S.C. headquarters before being stopped and were soon asleep.

The third raid prevented our getting away until nearly 3 o'clock. It was another perfect day and the winding road for about 50 miles along the northern shore of Lake T'ai, with its hundreds of brown and white-sailed junks and its mountains and its islands, is as beautiful a drive as I know. But our hearts were pretty heavy with all the suffering we had seen and the bombing which I told of earlier in this letter along the tracks and at Wusih. Darkness overtook us long before we reached Nanking, and under cover of that darkness newly arrived artillery and anti-aircraft were being moved up to the front from Nanking. We could not repress a cheer as they went past. A trio of British naval officers at one of the stations needed the help of an interpreter, for a truck that was accompanying them had broken down. It was about 9 o'clock when we pulled into Nanking.

There are stories abroad that many of those who are in the higher places go in a funk with every air raid, but I must confess I have seen none of this myself. Most of those I know continue right on their jobs. This is in some measure due to the fact, however, that since the 15th of last month when the Japanese sent 90 planes over the city, with their intent to wipe it out, the

raiders have confined themselves strictly to the aerodromes outside the walls. Perhaps world opinion has had some effect on the Japanese militarists after all.

This afternoon I took some of the press and camera men to the Red Cross hospital, which is now housed in the Central University. This place has been bombed four times. Soon it will be the largest hospital in the world, with over 5,000 beds. Here in the huge auditorium, with its glass dome above completely shattered and three gaping holes in its north wall, was the receiving room, from which men were distributed to the different wards. In the great library the long sentinel tables were used as beds. Hundreds of the wounded had to be contented with straw pallets on the floor, but there were proper beds for the more serious cases. Here was a man whose mouth was in a terrible smile—the first symptoms of lockjaw. There is not enough anti-tetanus serum, but fortunately lockjaw is not very common and 50 per cent of the cases are cured. Here a man shot through the neck, his entire body paralyzed—soon he must die. We were shown a case of mustard gas poisoning—photophobia and blisters all over the body, but these cases have been few. So far none of the more terrible types of gas has been used. Here is a mere youngster crying because of the pain. I asked him his age—he is only fifteen. In the operating room we see two men under ether, one with a ghastly abdominal wound, the other with a bit of shrapnel in the neck. Dr. Ettinger tells us that practically all the cases are artillery wounds—shrapnel; practically none is machine gun or rifle wounds and no bayonet wounds. The Chinese army is sadly lacking in artillery and mechanized units, but the men know how to handle machine guns and trench mortars with deadly accuracy, and some, especially the Cantonese, are famous for their bayonet work. They deserve tremendous credit for holding the line these ten weeks, for the odds against them must have been terrific.

GERMANY

THE EIFEL MOUNTAINS

By
JOY WRIGHT
In "Modern Review"

GERMANY. The Rhine, Bavaria and the Black Forest. These are the three districts which comprise the average holiday maker's Germany.

After these three, what then?

Germany is by no means exhausted as a holiday land, even when one knows every inch of the Rhine, every peak in those magnificent Bavarian Alps, and mid every glade and village of the Black Forest.

There are many other equally enchanting districts waiting to be discovered. One might explore the Harz Mountains, scene of Grimm's fairy tales, or the lovely Baltic Coast with its silver sands stretching back to the pinewoods of Mecklenburg, or a most interesting tour could be made to the mediæval Franconian towns, Nuremberg, Rothenburg, Winkelsbühl and mid Nordlingen, which have remained unchanged for five centuries.

But there is one district which [illegible] present-day visitor to the Rhine. This is the Eifel. A little known range of lovely wooded hills lies between the Rhine and Moselle rivers and the Belgian frontier—the most easily accessible part of Germany for visitors going on from Great Britain.

Cologne is the jumping off ground. The ideal thing would be to take one's own car. But this is not essential. Trains and buses serve the district adequately. Set out from Cologne to Coblence along the banks of the Rhine, either by train or by car. Both the railway and the road hug the river bank nearly all the way, and a fine view can be had of the vine-clad castellated banks of the river. In Coblence a journey up to Ehrenbreitstein, the old fortress beside the river should be made. From the terrace one looks upon the confluence of the Rhine and the Moselle.

Coblence is a pleasant town with terraces along the riverside, gay cafés and the light-hearted atmosphere, which characterises the Rhineland generally.

From Coblence one might follow the Moselle Valley. Again the railway and the road run close beside the river. Both will take one through the lovely little townlets of Cochem, Bullay, Traben Trarbach and Berncastel Cues, to Trier, the Old Roman city of Treves, dominated by the Porta Nigra, the wonderful old gateway dating from 275 A.D.

Trier is a veritable treasure house of antiquity. It is also the capital of the Moselle Vineyards and in its Wine Museum the whole history of viticulture is unfolded. In Trier they will teach you all there is to know about Moselle wine and with practical demonstration, not in theory.

There are actually vineyards in the town itself, close beside the Roman Amphitheatre which lies only a few minutes walk from the Market Square.

If the journey so far has been made by train it would be worth while hiring a car in Trier and making one's way northwards, climbing up into the Eifel Mountains (the roads are surprisingly good) to Daun, a delightful little town ringed around with lakes. One peculiarity of the lake in the Eifel district is that one always climbs up to the lake. The secret is that this was once a volcanic district and the lakes are mostly formed by the craters of extinct volcanoes.

Daun itself possesses a noteworthy chalybeate spring. There is good fishing in the district and excellent bathing in the lakes. Not very far away is the Nurburg ring, the famous motor-racing tracks. Its 18 miles contains 172 curves.

Assuming that by this time the visitor has taken to the road he could fit in a lap round the Nurburg ring on his way north from Daun, and then get across to the Mortalmach, the largest of the Eifel lakes, and surely one of the most beautifully situated lakes in Europe. A very fine old Benedictine Abbey here is well-worth inspection.

Then on northward again to Bad Neuenahr a piquant contrast this elegant and sophisticated spa with its first class concerts, tea dances and cabarets after the simplicity of the little country towns and villages.

Two important hot springs have established Bad Neuenahr among the famous spas of the world, the "Grosser Sprudel" and "Willibrordus Sprudel." The latter rises from a depth of 2,235 feet.

From Bad Neuenahr, a visit should be made to Gemünd. Itself a pretty little town in beautiful surroundings, its interest is enhanced by the fact that a mile away is the Burg Vogelsang, the leading training school for National Socialist leaders. It has been called the Eton of Modern Germany.

Another little town which will richly repay a visit is Monschau, the famous old cloth-making town right on the Belgian frontier. Some of the fine patrician houses of the master cloth makers of old are open for public inspection.

After Monschau the way turns north again along the frontier to Aachen.

Aachen, or Aix la Chapelle [illegible]

in the days of Charlemagne. Here he built his favourite palace and the marvellous Palace Chapel which still survives.

In the Cathedral with its odd mixture of architecture are housed some of the most precious treasures of the Church.

Like all the German spas, Aachen is a gay and fashionable place and gives not the slightest impression of being a resort for the sick.

From Aachen back to Cologne and the tour of the Eifel Mountains and it could be done in a week, but it would be better to take longer and to dawdle among the hills and the valleys and their quaint old timbered houses and their ancient churches.

American Events

(By H. Stephan Bakeresson)

Anniversary Of Indian Declaration Of Independence Hailed In New York

AMERICAN and Hindustani friends of the India National Congress met at a dinner on Sunday evening, January 23, to discuss and hail the progress, social as well as political in the India of to-day. The meeting was held under the auspices of the India Political Council. Several of those present joined a Congress Committee, paying an each which is to be sent to India. A Committee was appointed to make a drive for additional members.

Another January 26th Celebration In New York

A Committee headed by Dr. Haridas T. Muzumdar organized a second celebration of the eighth anniversary of the Indian Nationalist Declaration of Independence at the Caravan Hall, 59th Street, Park avenue in New York. The committee of sponsors and participants included Mr. Devere Allen, prominent pacifist, Mr. William D. Allen, Editor *World In Brief* news service, Mr. Ranlal Bajpai, Dr. Maneck Anklesaria, Mrs. Lewis Stuyvesant Chanler of the New History Society, Sri Dev Ratt Sukul lecturer on Yoga and others. The meeting was arranged on the 24th, circulars were mailed out on the 25th, and the meeting held Wednesday evening, the 26th. Dr. Anklesaria, who is connected with the *United Press* of India, and a friend of Dr. Muzumdar, sounded the keynote of the meeting when he told how, a hours before, he had despaired of witnessing in New York any observance of the Anniversary. It was therefore that he had been particularly happy to associate himself with Dr. Muzumdar in this hastily organized celebration. Dr. Muzumdar gave a particularly good description of contemporary events in India. Some short American films, taken in India, were also shown, thanks to Mr. Hari Govil.

B. W. CANEY

—Jewellar—

366 West Street, Durban

For best value in Jewellery & Watches of all makes.

India League Of America

The India League of America is a recently organized central membership organization. To quote from its initial circular: "The League aims to promote the interests of our people in America in every way. It will sponsor a publication designed to promote closer contacts between our community abroad and India, and to make contacts between India and America by reporting and appraising significant happenings in both lands. The League office will serve as a clearing house for the problems confronting our people, and will endeavour to supply authentic information about India." The officers of the League include Mr. N. R. Checker, President; Mr. A. Chowdhry and Dr. B. V. Mukerji Vice presidents; Dr. Anup Singh and Dr. Haridas T. Muzumdar, Secretaries; Messrs. M. Chowdhry and K. Kalia as Treasurers. The League has opened offices at 17 East 49th Street, N. Y.

News In Brief

The Young India Dramatic Society met on January 9 and 15 to plan activities for the new year. Mr. Satish Chandra Mondal remains as President, and Mr. H. Stefan Santesson as Secretary, with the other participants including Mr. Ganesh Prasad, Mr. Frederic Venkatakrishnaiah, and others.

—

Uday Shan Kar has again been here, capturing all hearts, and giving some superb performances. At the last one of the December—January series the people stood in the aisles, shouting, screaming, calling incessantly for Shan Kar to appear for further curtain calls. It was one of the most severe, spontaneous and enthusiastic demonstrations we have seen for a long time.

A reception was held for Mr. Shan Kar at the Dance International Exhibition in Radio City on December 20. The participants included Miss Anne Morgan, and Miss Malvina Hoffman, the prominent sculptress.

—

Mr. Mohammed Sayed Ansari, formerly President of the Hindustan Association has sailed for India to join the staff of the National Muslim University in Delhi who will give a hearty farewell and send off.

THE ARCTIC VIGIL

LAST May a squadron of soviet aircraft left the islands of Franz Josef Land, and six hours afterwards effected a landing 15 miles from the North Pole. A fortnight later, having unshipped a ton of supplies, a tubular framework hut astronomical and meteorological instruments and an electrical generating plant for light and radio, the aircraft returned, leaving four men to face a twelve months' Arctic vigil. These "four gallant men of science," as *The Times* describes them, have, together with a faithful Esquimaux dog, just been rescued by a fleet of Soviet ice-breakers after nine months' isolation during which the ice on which their camp was based drifted nearly 700 miles towards Greenland.

"Isolation" is in a way, hardly an appropriate description of their condition. They were in constant radio communication with Moscow, and M. Papanin the director, was meanwhile a candidate for the new Soviet Parliament, and not only broadcast his election address, but received accounts of the progress of his campaign, culminating in the news of his election. His colleague, Shirshov, learned by the same means that he had become a father, and all of them were, in the intervals of their work of scientific observation, regaled by grand opera from their homeland nearly 3,000 miles away. Radio relaxations played; however, a minor part in their life. The age-old mysteries of the Arctic were scientifically probed. They sounded the ocean depths, tested the direction and temperature of currents, observed the ice drift, recorded the weather variations, gathered data on magnetic problems, and made innumerable studies of organic life. An adequate appraisal of their labours will probably not be forthcoming for several months after they have returned to Moscow and their charts and records have been analysed. At a comparatively early stage, however, plankton specimens disproved Nansen's hypothesis that there is no organic life in the extreme northerly regions.

Dr. Papanin and his colleagues prepared themselves for their adventure by spending two years in an improvised experimental Arctic camp near Moscow: one of them took a special medical course as a precaution—although none of them became ill, and even their aspirin tablets have returned unused. Their food was not the traditional pemmican, but a special diet devised after a long process of experimentation by the Moscow Food Institute. Yet the physical and mental strain must have been considerable. Polar darkness set in four months after their landing, and was only beginning to break at the time of their rescue. The temperature was often minus 40deg. Fahrenheit and even lower, they were deafened and blinded by fierce blizzards, and as they drifted southwards the ice began to crack and break up. Early this month it parted beneath them, severing them from their store and their base hut, leaving them on an ice-floe 300 by 200 yards in length, surrounded by icy sea.

By this time all the considerable resources of the Soviet Arctic administration were mobilised. It is seldom realised that this almost autonomous institution, lavishly financed by the [illegible] maintains more than a hundred polar stations between the North Pacific and the Bering Strait, has a fleet of ice-breakers and hydrographic ships at its disposal, together with a radio network and several hundred aircraft. Its activities are not limited to disinterested science, for it has proved the feasibility of that northerly passage between the Atlantic and the Pacific which has taken such a tragic toll of human life during the past four centuries. It claims that in the event of war aircraft and supplies can be directly imported without any possibility of hostile intervention over the Polar ice cap from America, and it cherishes the ambitious purpose of establishing a trans-Polar commercial air service between the old world and the new.

A fortnight ago the Taimyr, Murmansk and the Yermak, the latter carrying a ski-equipped aeroplane, an amphibian and an autogiro, were blasting their way with dynamite through pack ice to the rescue. In the middle of last week two of their aircraft managed to land on ice, and the scientists welcomed the first human beings they had seen for nine months. Last Saturday the radio transmitter emitted its final message: "North Pole station now closing down" -although in truth it was by now nearly 700 miles away from the North Pole—and a few hours later it was dismantled, and MM. Papanin, Federov, Shirshov and Krenkel not forgetting Jolly, the dog—were safe aboard ship, the crews of which drew lots for the dangerous honour of going over the side and picking their way across the heaving ice-field to carry them to safety. Thus terminates an epic adventure ranking with the record-breaking flight over the Pole to the U.S.A. the Cheluskin affair and the Krassin's rescue of General Nobile.

FAREWELL TO CAPTAIN AND MRS. WALKER

MANY parents well-wishers and children were present at the Greytown Indian School on Friday, February 18 to bid farewell to Captain and Mrs. Walker, who, during their stay of 14 years in Greytown, had done much for the upliftment of the Indian community generally.

The headmaster, Mr. Subbon, Mr. Lakhi, Mr. Vanmaru, two ex-scholars of the school, Mr. A. D. Moolla and Mr. C. V. Ramiah and others eulogised the work done by Captain Walker for the Indian community and they hoped that Capt. Walker would still have the interest in the Indian youth.

"I know no such word as farewell," said Capt. Walker in replying to the parents and children. "You should look upon my going away with joy, for I am going into the wider confines where my voice can be heard. I am leaving you to get out and do more for you."

Capt. Walker's services to the Indian community have been of no small measure appreciated by them. He has worked untiringly for the Greytown School and has brought it to its present well-equipped condition. "I shall never rest satisfied," he said, "till I hear of further improvements here, especially in the establishment of a Carpentry Department in this school."

The headmaster took the opportunity of calling upon Mrs. Walker to hand the the Std. VI certificates to the successful pupils. "Since this school started the results have been more than satisfying, there being an average of 40 per cent. passes each year. It is the first time in the history of the school, he went on, that a number of girls have been successful." Three pupils are proceeding with further studies at Sastri and Maritzburg.

The pupils, as a practical expression of their feelings, garlanded Capt. Walker and also presented him with an illuminated address. Mrs. Walker was the recipient of a lovely bouquet of flowers.

Things In General

Bather Rescued From Drowning

One day last week a son of an Indian resident, a Mr. Sookdeosai of 20 Madras Road, Durban, was rescued from drowning by members of the Durban Indian Surf Life Saving Club. At about noon the members of the club saw a bather being carried away by the strong backwash. Only his head could be seen on the surface of the water 100 yards away. Ramsu Patel, one of the lifesavers swam out to the rescue. He was just in time to get his man and save him from sinking. Chin Dixon, another of the lifesavers, followed with the belt and brought the patient safely to shore. After rendering artificial respiration the bather recovered and was sent home none the worse for his experience. Had it not been for the prompt action of the members of the club the tale would have been a different one.

Wards Of J.P.s In Northern Natal Altered

The Wards of Justice of the Peace in Northern Natal have been altered, according to a notice appearing in the Government Gazette of March 4. The Wards of Dundee and Newcastle have been divided into three to be known in future as Helpmekaar, Blaauwberg and Dundee. The change has necessitated the re-delimitation of the Wasbank Ward.

Fund To Save Public Frauds

When Mr. F. Smith, president of the Law Society, recently announced that steps were to be taken to curb the activities of fraudulent solicitors, he said—"If money can [illegible] any right hand could do anything to stop the fearful malpractices you should have my right hand in five minutes."

Ravages Of "T.B." In Capetown

Mr. R. Stuttaford, Minister of Public Health, drew a gloomy picture of the incidence of tuberculosis in Capetown at a meeting recently, but at the same time congratulated the City Council on the efforts it was making to stamp out the disease. Praising the good work done at the Sunshine Home Mr. Stuttaford said that a similar home for non-Europeans would have to be instituted. The Department of Public Health had arranged that homes of this kind should get their aid through the Christmas Stamp Fund.

There were roughly 750 deaths a year from tuberculosis in Capetown, a position which was tragical.

The Cape Police Force

The enrolment of 60 coloured men in the Cape Police Force has already begun, and it is understood that a number of men applied for positions to Lieut.-Colonel R. J. Palmer, Deputy Commissioner of Police in the Cape Western Division. The final details of the scheme are announced. Coloured constables will receive £72 a year, rising by annual increments of £6 to £108. A coloured corporal will receive £114 a year, rising by £6 annually to 124; and coloured sergeants will receive £130 a year, rising by £6 annually to £148.

"No Peace Without Honour"

Speaking at Chelsea, the Home Secretary, Sir Samuel Hoare, said he had observed a feeling of widespread relief that the Prime Minister, Mr. Neville Chamberlain, had embarked on a definite and active policy of reconciliation in Europe. The whole Cabinet did their utmost to persuade Mr. Eden to remain. "The fact remains," Sir Samuel said, "that the Prime Minister and the Government are just as determined as Mr. Eden to uphold the honour and fulfil the obligations of Great Britain and have no intention of supporting any peace in Europe that is not a peace with honour. "We are a proud and brave people. If we are horrified at the methods of modern warfare it does not mean we shall tamely submit to a peace at any price. Our great rearmament programme shows we are determined to make our defences secure and to submit to dictation from no quarter of the world.

Haile Selassie To Rule Abyssinia?

A report that the British Government at the instance of the Italian Government is pressing Haile Selassie to accept a Vice-Royalty, under Italian control, of portion of Abyssinia, is published in London. The suggestion is that the Negus should accept the post and enjoy the same status as an Indian prince, ruling from Addis Ababa and receiving a salary from Italy. Signor Mussolini's dilemma in Ethiopia, so far from diminishing, is growing and killings of Italian officers and troops, destruction of roads and attacks on outposts continue relentlessly. The Emperor had a long conference with Lord Halifax, but has made no decision.

Negus Turns Down Italian Offer

In the course of a message telephoned to the Paris newspaper *Le Soir*, the Emperor of Abyssinia referred to the alleged Italian offer inviting him to return to Abyssinia, where he would be given considerable territory under Italian sovereignty and an annuity of £10,000 a year, reports Reuter. The Negus declared that he could not accept such an offer, either now or at any future time.

Blind Landing At Durban

Air travel in fog and bad weather in Durban is to be made still safer for South African Airways machines by installation before July of Lorenz blind-landing radio beacons. The German Lorenz landing system is already in use at Capetown, and now, it is understood, it is also to be installed at Durban and Port Elizabeth.

Prisoners

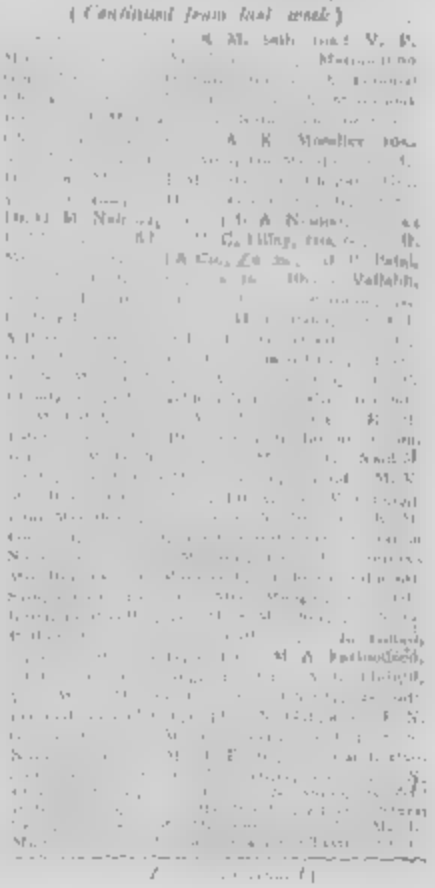
The difference between Britain and America in regard to crime of a violent character is marked by the latest news from New York that the Federal Government intends to the near future to build a new prison for "the public enemies" of the States, probably in either Oklahoma or Kentucky, on the lines of the Alcatraz, the American "Devil's Island" for male miscreants on San Francisco Bay. Britain contemplates doing it has now too many penal establishments, and the latest to be given up is the famous prison on Dartmoor, in Devonshire.

Where Is Disarmament?

Rear Admiral Da Bose, Chief of the U.S.A. Naval Construction, testified to the Naval Affair Committee that President Roosevelt's expansion programme would cost more than 1,000,000,000 dollars, says Reuter, Washington. He estimated that 45 warships would cost 731,035,000 dollars, 22 auxiliaries would cost 216,453,000 dollars, and minesweepers and tenders 72,000,000 dollars. The estimates were exclusive of the cost of 1,000 fighting planes.

Hill View Government-Aided Indian School Building Fund

(Continued from last week)

India Letter

[News Gleaned From Indian Papers]

Ignorance Of Indian Affairs In Britain

MR BOSE when asked about his impression of the British people's attitude towards India, said that he had found a great deal of ignorance in Great Britain about [illegible] nevertheless he had met a section of the British public who took interest in and sympathised with India in her struggle for Independence. But it did not appear to him that this section had much influence [illegible] Mr. Bose said that even outstanding politicians were not well-informed about Indian affairs. The information that they had usually came from official sources or from correspondents of British newspapers in India, who did not always represent the true facts of the situation.

Invitation To Visit Transborder Territory

Pandit Jawaharlal Nehru on being asked whether he had received any invitation from the Fakir of Ipi requesting him to visit the transborder territory stated that he had received a letter from the Fakir inviting him and other Indian leaders to visit him and inquire on the spot into the various allegations against him. The Fakir stated that he valued the freedom of his people above everything else and was offering resistance to measures that he apprehended would lead to enslave them. Pandit Jawaharlal Nehru added that he would greatly like to visit the trans-border areas, but he regretted that there was no chance of his doing so in the near future.

Maulana Azad's Challenge To Mr. Fazlul Huq

Maulana Abul Kalam Azad, member of the Congress Parliamentary Committee, it is understood, has written a letter to Mr. A. K. Fazlul Huq challenging him to cite specific instances in the Congress provinces where Muslims have been oppressed. Maulana Azad gives Mr. Huq the assurance that if the latter could give such instances he (the Maulana) as a member of the Congress Working Committee would see to it that such grievances were forthwith redressed. The Maulana however, emphasizes that no such case of oppression has occurred anywhere.

The Rule Of Power

In the Assembly on March [illegible] the Finance Member, Sir [illegible], introduced a motion for the consideration of the Finance Bill. The motion was carried by [illegible] votes to [illegible]. An earlier announcement by Sir James Grigg that the Viceroy had restored all demands for grants which the House had rejected during the budget debate, thereby annihilating the budget was greeted with violent opposition and most of the Congress members and a few others withdrew.

Sir Mohd. Mozammillah Khan's Munificence

Nawab Bahadur Sir Sir Mohammad Mozammillah Khan [illegible] Rs. 1,25,000 for the proposed Technological Institute and the Military College when [illegible] the Nawab of Rampur visited Sir Mozammillah and Begampur, as the latter could not attend the University Convocation owing to indisposition.

Indian Independence For World Peace

The following is Pandit Jawaharlal Nehru's message to the Independence Demonstration held recently in London:

I welcome the demonstration organised for Independence in London. The Independence of [illegible] is a vital problem not [illegible] but for England and the [illegible] On the basis of the Independence and the Indian problem [illegible] and only on this basis India can contribute her proper share to world peace. Only then can real and friendly relations develop between India and England. To delay this inevitable [illegible] is to add to the insecurity of the world. India can never [illegible] and this [illegible] the fullest co-operation in world order and real collective security. It does not mean hostility to British people but the basis of a real co-operation for peace and human progress.

Will Justice Be Done?

Below we publish extracts from an article by Mr. S. V. [illegible] in the *Vishvabandhu*. The [illegible] wide publication throughout India.

The heart-rending tale of the seven young women who are rotting in jails in conditions dangerous to their health was disclosed by a statement issued a few months back by [illegible] Chandranath Tagore, Secretary of the Bengal Political Prisoners Release Committee. The public seems to have [illegible] the tale of these young women [illegible] general question of release of politics in Bengal. The tale of Rani Gaidinliu one of the seven prisoners who lords from Naga hills is recently revealed to the public during the Congress President's tour in Assam. This brave young woman who in her exuberant love for freedom, tried her steel with the mighty British Raj, has in consequence been serving her life sentence in a jail in Assam. The Assam Mahila Samiti has recently under the presidentship of Smt. Amrit Kaur passed resolution demanding the release of this Rani of the hills. Men and women all over India should support the Mahila Samiti of Assam. In the present changed atmosphere of India these women should be released looking to their present state of health and the suffering they have already undergone. It is hoped that men and women of all shades of opinion would take active part in this nationwide move.

Lord Lothian On Constitutional Unity And His Plea For Federated India

Speaking at the Aligarh College Convocation ceremony Lord Lothian said:—

"Europe once had the same kind of cultural and religious unity as India in the earlier days of Christianity. But when in the fifteenth century the new learning of the renaissance and the new movement for religious reform, known as the Reformation, began, because it led to no constitutional unity, Europe fell into pieces and has since remained divided into these national sovereign states whose strifes and wars are not only the ruin of Europe itself, but the principal threat to the peace of the world. "India to-day is undergoing both a renaissance and a reformation in religion. It is also being invited to undertake a social and economic revolution as well. It is now confronted not only with a transformation in its relationship to Britain but in its inferior life and economy as well. Continuing, Lord Lothian said, "You may not like some of the features of the new Federation which emerged from the debates and struggles of the last few years. I do not myself like some of them. Sooner or later some of them will have to be altered. It is not my intention to discuss in any way the merits or demerits of the present scheme. But do not lose your grip on the Federation itself. It is, beyond all question, the greatest boon which lies within the grasp of India and of the peoples and communities within it. Without Federation in some real form, India will go down to a hell as bad or worse than that in which Europe finds itself to-day and for the same reasons. Federation is the condition of her ordered progress to whatever goal her inner genius may lead her.

The Sporting World

Verulam Temple Cricket Club

On Sunday last members of the Verulam Temple Club met the Gujarat School cricket team in a friendly match, on the Verulam Indian Sports ground. [illegible] put on an interesting match for the crowd that assembled to witness it. The best performer for the day was S. Krishna Maharaj, who scored 20 freely, being not out. The match resulted in favour of the home team by 5 runs.

Dundee Vs. Ottomans

The Dundee Indian U.C. met the Ladysmith Ottomans U.C. for the fourth time to decide the District Finalists for the Panday's Shield and were victorious by 31 runs on the first innings. The scores were: Ottomans, first innings 75 all out; Dundee, first innings 106 all out. Ottomans, second innings 96 for 6 declared; Dundee, second innings 59 for 1, at close of play.

Cricket At Krugersdorp

A friendly match was played between the Young Men's Ottoman Cricket Club of Krugersdorp, and the Potchefstroom Indian School Cricket Club, on the Krugersdorp sports ground on February 20. The home team won the toss and elected to bat, scoring 37 runs. N. Coopoo captured 4 wickets for 20 runs and A. Bismilla 4 for 25. The visitors replied with 201 runs, G. Junor 41 and Abdul Hak Bismilla 39, thus winning the game by a big margin of 144 runs. The visitors thanked the home team for their kind hospitality and sportsmanship.

Bharat Cricket Club

A friendly cricket match was played between the Bharat Cricket Club and the Verulam Temple Cricket Club on Sunday, March [illegible]. Verulam took the first knock and were all out for [illegible] runs, (B. Sham 17). Bharat went in and scored 53 runs, (H. M. Tayadia 10) By the great bowling of Tayadia in the second innings, the home team were all out for 31 runs (G. H. Ram 13). Tayadia 6 for 12; R. Days 4 for 16. Bharat went in and piled up the needed runs for the loss of 5 wickets. P. Kanjee scoring 19 runs. Thus Bharat won by 5 wickets. The visiting team wishes to thank the Verulam Temple M[illegible] for their kind treatment.

Rose Bank Sporting Club

At the ninth annual general meeting of the Rose Bank Sporting Club, held on Sunday, February 6, the following officials were elected for the ensuing year:—Patrons: Messrs. Gabru Pandy, A. D. Pillay and T. Raghbar; Hon. Life Vice-president: Mr. A. Ramsamy Pillay; president: Mr. A. D. Pillay; vice-presidents: Messrs. G. S. Maharaj, M. R. [illegible], G. Dorrie, Dave Naidoo, T. K. Dorasha, O. Raghbar, K. Bandhoo J. G. Naicker and Jello; secretary and treasurer: Mr. J. Sundrasa Naidoo; assistant secretary: Mr. T. R. Raghbar; hon. auditor: Mr. M. R. Verma; manager: Mr. M. K. Lalloo; assistant manager: Mr. Dave Naidoo; committee: Messrs. R. Mucherla[illegible], A. Dooray, K. Bandhoo, M. S. [illegible] and M. Lalloo and [illegible] Messrs. A. [illegible], [illegible] and S. Reddy, auditors: Messrs. Mr. G. Raghbar, trading captain: Mr. Jello, assistant captain: Mr. A. [illegible], delegates: Messrs. Sundrasa Naidoo and G. Dorrie. The secretary's report revealed a most successful season for the club, and the work of the committee was highly appreciated by the members present on the remarks made by Mr. M. R. Verma. The annual social held [illegible] was quite satisfactory.

Verulam Temple Football Club

Officials and members of the Verulam Temple Football Club, 'A' and 'B', are hereby notified that the annual general meeting of the above club will be held at Mr. Jota Jeoma's work-shop, 81, Wick Street, Verulam, on Sunday, at 2.30 p.m. All are kindly requested by the secretary to attend.

PRABUDDHA BHARATA
OR
AWAKENED INDIA

A high class English monthly conducted by the Ramakrishna Order. It is devoted to Universal Religion, Indian Culture, Education, Art and other topics of international interest.

41st year from 1937

Annual Subscription: Inland Rs. 4, Foreign 11 Shillings.

Teachings Of Sri Ramakrishna

[illegible] An invaluable practical guide for those who [illegible] p. 400. Cloth bound. Price Re 1-12.

After Flowers

[illegible] with English translation. [illegible] Cloth bound. Price Re. 1-4.

The Religion & Philosophy Of The Gita

[illegible] brings out the inner significance of the [illegible] of the Gita showing their practical [illegible] Re. 1-4.

Message Of Our Master

[illegible] Gives in a comprehensive [illegible] Profusely Illustrated. Pocket size. pp. 226. Price Re. 1-4.

Spiritual Talks

[illegible] by the great monk-sage, Holy [illegible] Swami Shivananda. Serve Humanity [illegible] Profusely Illustrated. Pocket size. pp. 250. Price Re. 1-12.

Apply for a complete Catalogue:—
The Manager, ADVAITA ASHRAMA,
4, Wellington Lane, Calcutta, India.

'INDIAN OPINION'

(Founded by Mahatma Gandhi in 1903)

For The Moral, Political and Social Advancement Of Indians In South Africa.

Published Every Friday.

Subscription Rates

Payable Always In Advance.

Within the Union	21s.	Annually
" " "	11s.	Half-yearly
Outside the Union	22s. 6d.	Annually
" " "	12s.	Half-yearly

Become a Subscriber and persuade your friends to do likewise.

Apply to:

Manager,
Indian Opinion,
Phoenix, Natal.

Books for sale.

NOTE.—Remittance should accompany order V.P. ORDERS will not receive attention Postal Orders to be made to "Indian Opinion" at Phœnix Postage Free on all books.

The Story of Nonviolence 6d

J. C. BOSE.—His researches and writings with a biographical sketch and portrait 5s

EMINENT MUSALMANS.—

CONTENTS.—H.H. Syed Ameer, Sir Salar Jung, Nawab Mohsin-ul-Mulk, Hafiz Sir Fazl-ul-Haq, Maulvi Hafiz Muhammad Ibrahim, Syed Mahomed, Syed Nawab Ali, Dr. Aga Khan, Sir Muhammad Shafi, Sir Ali Imam, Sir Hasan Imam, Ajmal Khan, Sir Ibrahim Rahimtoola, Sir Abdul Aziz, Nawab Khan Syed Hasan Bilgrami, Justice Amir Ali, Nawab Sir Salimullah, Maulvi Muhammad Habib, Bahadur, Sir Abbas Ali Baig, Barrister, Sir Abdur Rahim, Sir Ghulam and the Ali Brothers.

Price ... ... 5s.

ON KHADDAR

By Dr. Pattabhi Sitaramayya

In this handy book, Dr. Pattabhi Sitaramayya traces the causes that led to the destruction of our ancient cotton industry in India. He also explains by facts and figures the great advantages that would accrue to the country by the revival of hand-spinning and hand-weaving and finally he looks to the spinning-wheel as the symbol of freedom and a patriotic plank in the Congress platform.

Price ... ... 1s. 3d.

SAKUNTALA—

By Kamala Satthianadhan, M.A. A prose version in English of Kalidasa's drama.

Price ... ... 1s. 3d.

ESSYS ON INDIAN ECONOMY.—By Mahadev Govind Ranade. Price ... 4s. 6d.

ESSAYS ON INDIAN ART, INDUSTRY AND EDUCATION.—By E. B. Havell Price ... ... 3s.

INDIAN INDUSTRIAL AND ECONOMIC PROBLEMS.—By V. [illegible] Price ... ... 4s.

OUR TRIP TO AMERICA
BY
K. Natarajan.

Mr. Natarajan, editor of the 'Indian Social Reformer,' who recently visited America gives a vivid description of his tour in this interesting book.

Dr. J. T Sunderland writes about the book as follows:- "The volume will give pleasure to your friends here, and will give much valuable information to a wide circle of readers in India. It will tend to correct misunderstandings and to create real friendship between the two peoples. We cannot have too many such books."

Copies can be had @ 1s. 8d., postage and packing free from:—

The Manager,
INDIAN OPINION,
Phoenix, Natal.

The History
OF THE
Indian National Congress
(1885—1935)

In Khaddar binding with over thousand pages. It contains the photos of all the past Presidents.

Price: 6 Shillings

Obtainable from:

The Manager,
'INDIAN OPINION'
Phoenix, Natal.

Indians In South Africa
Helots within the Empire
and
How they are Treated.

By Henry S. L. Polak.

Price 2s.

To be had from:—

INDIAN OPINION,
Phœnix, Natal.

Golden Number
OF
"INDIAN OPINION"
SOUVENIR OF THE
Passive Resistance Movement
1906 1914.

Price : Two Shillings.

to be had from:—

Indian Opinion,
Phœnix, Natal.

CHOONILALL BROS.

THE NOTED INDIAN "SARRI HOUSE IN SOUTH AFRICA."

141, GREY STREET, DURBAN.

Branches
68, Work Street And 60, Wick Street,
VERULAM.
GARAGE AND SERVICE STATION
5, Moss Street And 68, Wick Street,
VERULAM

[illegible]
Phone 4000
2446 Box
Durban
Phone to Verulam.

ARRIVING BY EVERY MAIL FROM INDIA AND JAPAN

BENARES SARRIES WITH BORDER AND PLAIN CENTRES, BUTTOAH BENARES SAREES IN SEVERAL SHADES
Price from 60/-, 85/-, 105/ & up to £20.
THE LATEST FROM BENARES CITY
EMBROIDERED SAREES 25/-, 35/ & up.
PRINTED VARIOUS LINES of SARRIES from 12/6, 17/ & upward
EMBROIDERED CREPE-DE-CHENE from 3/6 yd. 42 in. & 45 in width.
LATEST DESIGN SARRIE CLOTH 44 in width from 1/6 yd. 1/9. 2/ & up
GEORGETTE SARRIES LATEST ARRIVALS price from 25/-, 30/-, 45/ & up
LATEST BLOUSES TO MATCH SAREES price from 12/6, 17/6 & upwards
ZARI WORK SILK SARRIES IN ALL SHADES from 55/ 95/-, 125/ & upwards

THE NOTED
INDIAN
SARRI
HOUSE
IN SOUTH AFRICA.

SUITABLE FOR WEDDING GIFTS
Brassware Vases Rose Bowls, Jardinieres Fancy Trays and Various other Lines
At Special Reduced Prices
Fabian Ornaments Musical Instruments At Real Bottom Prices
Indian Gramophone Records Indian Groceries At Wholesale Reduced Prices
Midwest Radio & Radio Gramos from £15, £25 £35, £45 & up.
Marble Taj Mahals
from 14/6, 17/6, 27/6 45/
Suitable for Xmas Presents.
Write for sample and further Particulars

ચુનીલાલ બ્રધર્સ

દક્ષિણ આફ્રિકાનું જાણીતું સાડીઓનું ગૃહ

૧૪૧ ગ્રે સ્ટ્રીટ, ડરબન.

બ્રાંચેસ:
૬૮ અને ૬૦ વીક્સ સ્ટ્રીટ
વેરૂલમ.

અમારી સાડીઓ મળવા બેબર્સ
મેહતાનીશળમ ખાતે
બ્રી. પી. ઇનબછ,
૬૮, ગ્રા સ્ટ્રીટ, જોહનીસ

ગરાજ અને સર્વીસ સ્ટેશન
૬ મોસ સ્ટ્રીટ અને ૬૮ વીક્સ સ્ટ્રીટ
વેરૂલમ.

દરેક સ્ટીમરમાં જાપાન તથા બિનારસથી આવે છે
બનારસની ફીનવવાળી અને સાદી, નગર બાતબાનની કુદીદાર
સાડીઓ શી. ૬૦, શી. ૮૫, શી. ૧૦૫ થી માંડી પા. ૨૦ સુધીની
બનારસથી ખુબખાજ આવેલી છે.
ફક્ત બાજની સાડીઓ શી. ૨૫ અને શી. ૩૫ થી ઉપર
બનબનની બાનવાળી સાડીઓ
શી. ૧૨–૬ અને શી. ૧૭–૬ થી ઉપર.
ફક્તબનું ક્રેપ–ડી–શીનસ્ટ્રી. ૩–૬ વ વારે ૪૨ ઈંચ અને ૪૫ ઈંચ પહોળ.
સાડીનું બેસ્ટ ક્વોલિટીનું કપડું, ૪૫ ઈંચ પહોળ બારની, શી. ૧–૬,
શી. ૧–૮, શી. ૨–૦ અને તેથી ઉપર
ઝગમગાટ આવેલી બ્યુટીફુલ સાડીઓ શી. ૨૫, શી. ૩૦,
શી. ૪૫ અને એથી ઉપર

સાડીને મેચ થનારા બ્લાઉઝ શી. ૧૨–૬, શી. ૧૭–૬ અને
તેથી ઉપર.
દરેક રંગની જરી બારની રેશમી સાડીઓ શી. ૫૫, શી. ૭૫,
શી. ૧૨૫ અને તેથી ઉપર.
ક્રાસમેન્ટીરીયમ, તબલાં મોમેંટીન, રેશમી અને બીજા બાજુ ના
આબામાં ઓળા બાને
દરેક બતનું બાંધીનું, મેસરી પટારેલા ઉલસેલ બાવે.
બીડવેસ્ટ રેડીમેડ અને રેડીમેડ બાસ્સ
બાવર પા. ૧૫, પા. ૨૫, પા. ૩૫, પા. ૪૫ અને તેથી ઉપર.
ક્રીસ્ટમસના પ્રેઝન્ટને સાબર બારસના તાજ મહાલો
બાવ શી. ૧૨–૬, શી. ૧૭–૬, શી. ૨૭–૬, શી. ૪૫, ૫૦

ઇન્ડિયન ઓપિનિયન

પુસ્તક ૩૧ મું. ફીનીક્સ, શુક્રવાર, તારીખ ૧૨ માર્ચ ૧૯૩૮ અંક—૯

"ઇન્ડિયન ઓપિનિયન"

શુક્રવાર, તા. ૧૨ માર્ચ ૧૯૩૮

સાઉથ આફ્રિકાના હિંદીનું ભવિષ્ય

સર રોબર્ટ સર્વા અહીંની સાઉથ આફ્રિકા સરકારના સાઉથ આફ્રિકામાં પ્રતિનીધી એટલે એજન્ટ જનરલ પોતાની મુદત પુરી થવાથી વિદાય થયા. તેમની જગ્યાએ નવા એજન્ટ જનરલની નીમણુંક થોડાજ દિવસમાં હીંદ સરકાર અને મુનીયન સરકાર એકબીજ દિવસે જાહેર કરશે એમ લાગે છે. સર રોબર્ટ સાઉથની જગ્યાએ હાલ બાતે હીંદ સરકારના ડેપ્યુટી કમીશનર શ્રી. બી. રામસાય આવવાનો સંભવ છે. સાઉથ આફ્રિકામાં એજન્ટ સાઉથનું કોઇજ ડેપ્યુટી નથી તે જોતાં નવા એજન્ટ નજ નીમાય તો મતલબ તાર કોલોનીયલ ઓફીસ અને કેપટાઉન કોંસ્યુલર ઓફીસીઓને ઓલ ઇન્ડિયન કોંગ્રેસના પ્રસીડંટ પર આવેલો હતો. બેરીસ્ટર મી. પ્રાણજીવન મોહનદાસ ગાંધીએ આ સુચના સામે વિરોધ કરે કે તો વિરોધ મોકલવા તારખર્ચ હીંદ આમ કરવાને કોઇજ કારણ ન હતું એમ આપણે માનીએ છીએ.

આપણે પસંદ હોય કે ન હોય તોપણ નવા એજન્ટ તો આવવાનાજ. નવા એજન્ટ સાહેબ જો શ્રી. રામસાય હોય તો જેમ આજ સુધીના એજન્ટો કંઈ કર્યા વગર આવ્યા અને ગયા તેમ તે સાહેબ પણ આવશે, જાશે, પીશે અને જશે. એજન્ટ જનરલો અહીં આવે, જલસા પાકટે, મીજબો કરે અને ઘણા વરસગાંઠો ઉજવીને પાછા સ્વદેશ સીધાવે પણ અહીંના હીંદીના કરજમાં તલભાર સુધારો થાય એ વાતની આશા રાખવી અને રાજસાને સંતોષ [illegible] વાની આશા રાખવા બરોબર છે. હવે તો પાકે છે કે બીજા દેશના એલચીઓની માફક એજન્ટ જનરલ પણ ઇન્સ્યુનીટી ઓફટ પ્રમાણે ઘણા હક્કો ભોગવે છે. પણ એ ઉપરાંત પાકે ચુની સાંસ્કૃતિવાળી પ્રજાના પ્રતિનિધિ તરીકે તેના કરજમાં કોઇજ સહ્યવાતો નથી. અહીં જે હીંદીઓ છે તેના કરજનો ટોટલો ઉતરતો છે તેટલોજ ઉતારતો કરજમાં એજન્ટનો પણ છે. કાળી પ્રજાનો તે પ્રતિનિધિ માટેજ સુરોપીયન સત્તામા ઓછ વ્યક્તિ તરીકે ગણાય યથામ તેની સામે અદાલતમાં ગુનામાં આવે છે આફ્રિકા કારણ કર એજન્ટ જનરલ આ દેશમાં નામનાજ છે એવા કોલોનીયલ ઓર્ન ઓફીસીઓએશનના વિચાર સાથે કુદરતી રીતે આગે અકબરત થીએ આ જમાનામાં હવાઈ વિમાનો ગારફતે બાઇબોંબો અને બાણકેરની ઉપર બોંબ ફેંકવા સામે ઘણા પ્રાદે[illegible]ના કોલેજ દરકાર કરવામાં આવતી નથી તેમજ રીતે હીંદી વિરોધી કાયદાઓ સામે એજન્ટ સાહેબનો વિરોધ નકામો જાય છે.

ત્યારે હીંદીનું સાઉથ આફ્રિકામાં ભવિષ્ય શું? એજન્ટ સાહેબની નીમણુંકની ચર્ચા કરવા કરતાં આ વિષય ચર્ચવો અમને વધારે અગત્યનો લાગે છે. આપણું દુશ્મનો સુધરતા તો નથી બગડતા જાય છે એમ માનવાને કારણો છે. કેપટાઉનના કરાર થયા ત્યારે બાકે આશા રાખી કેહેવામાં આવ્યું હતું કે હવે થોડા વરસો માં આપણ કોઇક ઉકેલ થઇ. પણ એ કરાર લખાયલા કાગળની શાહી સુકી તો નહીં સુકાઈ હોય તેટલામાં મરહુમ કીલમાન કુબના ડારૂને કમત કાયદામાં હીંદીઓ ના નવા વિરોધની ભાવનાથી ગેરેલો કાયદો થયો. કેપટાઉનના કરાર પછી બીજા કાયદા ઓ થયા તેનું મુળ આ કાયદો હતો. આ પુંટણો હીંદી પ્રજા ઘડે જેવો તેવો કડવો પુંટણો નથી થયો. છતા હીન્દી કોમે કેપટાઉન કરાર અક્ષરશઃ પાળ્યો પણ યુનીયન સરકારે તો તેની અવગણના કર્યા કરી છે.

એક બે બાબતો તો આપણી જરૂ કાઢવા માટે શરૂ થઇ ચુકયા છે અને દરેક દોરચેથી આપણી સામે ચુસવી કાયદાઓનો ડાકુ ઓનો ફેંકનારમાં આવશે એમાં શંકા નથી. અમે ઘણીવાર કહી ગયા છીએ કે હીંદી ને હીંદી પ્રજાને માટે સ્થાનિક અમલદારોના હસ્તક સ્વરાજ એકટથી વધારે જબરદાન હથિયાર બીજું મુશ્કેલ છે. કરજનના હીંદીને એ કાયદાનો પરચો બતાવા મંડી ગયો છે. સ્થાનિક અમલદાર હીંદી વિરોધી હોય. તેને હીંદી વિરોધી મુલ્ક-મંત્રીનો ટેકો મળે. તો હીંદી પર માલીકો અને જમીનદારોની સ્થિતિ કેવી ભયંકર થાય એનો વિચાર કરવો વસમો થઈ પડે છે. ના કરે નારાયણ ને એવું બને તો આપણે એ હદ અનુમાનકારી છે એમ જાહેર કરવામાં સ્થાનિક અમલદાર સગાંને આનાકાની ન કરે.

મારકેટીંગ એકટ હીંદી ખેડુતની રાજી રોકવાને માટે ચોકાયો છે. એનો અમલ થશે ત્યારેજ એમાં સમાયલા જુલમ ઉપર આપણી નજર જશે. નાતાલના તમાકુ ઉગાડનાર હીંદી ખેડુતના [illegible] નામદાર ખેતીવાડી ખાતાના પ્રધાનને જે અરજી કરેલી છે અને એની સાથે અમારા પણ અંકમાં લેવાયલી છે તે અરજી ઉપરથી મારકેટીંગ એકટમાં શું ભરેલું છે તે સમજી શકાશે. તમાકુના ચેપારને નયોદિત કરનારી દિકને જે સત્તા છે તે મારકેટીંગ બોર્ડને અપાનારી સત્તા સામે સરખાવતાં કંઈજ વિસાત માં નથી.

એશતી જમીન ખેતીવાડી માટે તજવીજ કરનાર કમીશનની તપાસનો વિસ્તાર અમર્યાદ છે. દેખાવમાં તો તેની તપાસનું ક્ષેત્ર ટ્રાંસવાલમાં છે પણ નાતાલને પણ લાગુ પડે તો નવાઈ જેવું નથી. બિલાતિ સ્ટાફની બાબતમાં પણ તપાસ કરવાને કમીશન નીમાઈ ગયું છે.

આવતાં દુઃખોની [illegible] નાનીશી યાદી છે. આ હલ્લાઓનો સામનો કરવા માટે હોમ શું પગલા ભરવાની છે? અમારા મતે તો કોમ હાલ એની અધપુધીમાં પડેલી છે કે સરકારની સામે કંઈ કરવાને કોમની તૈયાર નથી. મતભેદ અને ભેદીલી ચેષ્ટા એ એ સામે મળીને કેવલ બાની કંઈ કરવાનું આજે બને એમ અમે જોતા નથી.

જે કોમજ કરવું હોય તો મણું છે. રાજદ્વારિ તેમજ સામાજીક બંને ક્ષેત્રોમાં નિસ્વાર્થ સેવાભાવની જરૂર છે. સમસ્ત કોમના લાભ માટે—કોમની દરેક વ્યક્તિના લાભ માટે સંઘ કરવાના મનન થવાની જરૂર છે. આગેવાનોના હિલમાં એ સંઘનો ભાવ પ્રકટે તોજ કોમમાં સંઘ થાય. હીંદી કોમના રાજદ્વારિક કામમાં આ નામનું ઓછો ભાગ લેતા હોય તો વાંધ તેના નથી. આગેવાનોના મનમાં સંઘની ભાવના નથી.

તેઓ તુમાખી છે. તેમની તુમાખીને કારણે હોમ રુલની યાદ છે. તેમની તુમાખીને કારણે રુપ થતો નથી. તેમની તુમાખીને કારણે હીંદીનું ભવિષ્ય ઝાંખું જણાય છે. તેમની તુમાખીને કારણે હીંદુસ્તાનની મેજરિટી ખોઈ બેસે છે.

હિંદી સરકારને પડકાર!

આપણે જોયું તેમ પડકાર હીંદી સરકારને નથી કરવામાં આવ્યો પણ હીંદુસ્થાનની સારી બહુમતને પડકારવામાં આવી છે. જો દિવસ હજુ દૂર નથી જ્યારે હીંદી પ્રજા આવા પડકારનો તજ્જ્ઞાના સાથિક્યમાંજ મેળવ જણાવ આપશે અને પડકાર કરનાર માટે પોતાના પુરાણીમાં પણ પુનીપત સરકાર પાસે નામ મેળવ મુસોલીનીને જે પાર પુનીપત સરકારને ખુલાસા કરવા પડયા છે, જે પડકાર થયો છે તેની વીગત આ છે. શ્રી. કમ્બુ એચ. કુટ કેરાલીના તરફના પુ. એન શ્રી. મહમે તા. ૬ મીના રોજ ડાકિય ઓફ એસોસ્ટન્સીનાં કેમ ટાઇન પાતે ૧૦ પ્રશ્ન કર્યો હતો કે હિંદી એજન્ટ જનરલની કાર્ય મર્યાદા શી છે? આગામ ચાલતા શ્રી. કરે જણાવ્યું હતું કે પુનીપત સર કારે એ સ્પષ્ટપણે દોરી કરી લેવા કરી લેવા જોઇએ કે તેના એજન્ટ પુનીપતની આંતરીક બાબતોમાં માનું ન પાર. હીંદી પ્રજા જો પુનીપત સરકારસીજ પ્રજા હોય તો અહીંની વસતી હીંદી કામના શું હક આપવા ન આપવા એ કેવળ અહીંની સરકારે વિચારવાનું છે, આને નહીં કે હીંદી એજન્ટ જનરલ. આ કામનું અને હીંદના કટ કરતુ આપવામાંજ પણ છે જોયો પીરોના આજે શું કહીએ? મુખ્યત્વીયાત એ - અહીં તમજ હીંદના કેટલાક અખા રાજ્યો પુકારે પડયા છે કે હીંદી પ્રજાનું પુનીના ના પણ પાયમાં કેટલું માન જળાવાય છે તે બાબતા જાતી એની આકાશ કલ્પનાને તો બાર્ય ધાકે છે. આજે એક તરફથી હીંદ સામે પુનીપત સરકાર વેપારી સંબંધતો કરાર એક બેકના માલની ક્વિજના આપણે કરવાના પોરણ સર કરે છે અને બીજી બાજુ હીંદી એજન્ટની સત્તાનો કેટલ કરવાની માગ કરે છે. આવું વર્તન બધી રીતે ગરીબ અને ભારી રીતેઉદાર હીંદ જેવા દેશ સાથેજ કોઇ દેશ રજવાડાની હીંમત કરે

બીજાની રાજસત્તા

કમ્બુ હીંદીનો કટર વિરોધના ના ફ્રન્ટ-કર્ટના તારના સંદિગ્ધમાં જણાવે છે કે હિંદી સરકારના બજેટ પર વિસ્તર ચલાવવા નાણા ખાતાના અધ્યક્ષ શ્રી. જેમ્સ ગ્રીમે ઠરાવ રજુ કર્યો હતા અને તે ૬૭ શ્રી. ૪૮ મતે પસાર થયો છે. સાચકોને પાઠ કરો કે પ્રથમ બધી વાર બજારે બજેટ પરી પાસ રજાના રજુ થયેલું નાણે તેના પર મહાસભા વાદી પ્રધાનોએ સખત હોકા ઠરા હતી જેને પરિણામે હ બદલામાં બજેટમા માંગણી માન્ય મંજુર નહોતી થઇ. આ એક આપણી નીતી ઇતિહાસ પણ ઘણી પખ આજે તો હીંદને એટલાગા સ્તંભરૂપ માનવાનો રહ્યો. પ્રજાપ્રેમ પ્રધાનો રાજા મેલવાનાજ નહીં પખ નાણા ખાતાના પ્રધાનની બજેટની ટીકા પર પુરો વીચાર કરી ઉભરે ન કરવું તો નિમકહીજ રહ્યા કહે એને બીજો નાણા નથી. પ્રજાની ન્યાયા ના આ બજેટ વિષયકરાવ્યું એ બાબતમાં આજે કોઇ પણ હીંદી જોવ એમ અને નાનાભાવ નથી. કરેક હીંદીના હૃદયમાં એજ ભાવ કોરાઇ ગયા ૮. કે બ્રીટીશ મજબ તંત્ર આજે તો કુપણી સલાહ બાબીજ નથી તે કેટલાંક માણા સુધી આપણે કેરી સહારવું પડે, ત્યાં સુધી આપણે આબુનસ કહી બહાર કરવાનું ૮.

વ્યાપાર અને પ્રચારના કરની તપાસ કમીટી

ગયા બુધવારે રોજની કમીટી કરવાના બાને આપી પહોંચી છે આ કમીટીનું કાર્ય વેપાર ધંધાનો વિષ્ણુ અને રજવેરના ધંધાની અને તેના માલદારોની પરિસ્થિતિની તપાસ કરવાનું છે. એવે આદ્યાદીના મુખી તો આ કમીટીની સાથે વાદી બંધબારણે ગુલ્લક આ ઉપરેકત ધંધા ચાલતા હશે તે કારણોની પુછપરછ કેવાશે. આ પણ રહ્યા ત્યાર પ્રધાન કમીટી બજેટ તપાસ બા કરશે જોવા પાસ કરીને બિજી આવે - કરેલાના ધંધાની પરિસ્થિતિ વિશે જાણકારી મેળવવાનું કામ થશે. એ મુખ્યદિવા છે કે આ બધા ધંધા રાજકારણમાં હીંદીઓ પણ બારા મહાસભામાં પડેલા છે તેના તેમના પતી પર પ્રધાન ખાદી સંપુર્ણ રીતે હિંદીઓની દ્રષ્ટિએ પુરી રજુઆત થશે એવી આશા રાખીએ છીએ. આજ સુધીના રોપ્ય બીના ૮. પણ છે કે આ બાબત કમીટી માં ગરેજસરકાર વેપારી મંડળના સેક્રેટરી શ્રી. આર. ઉનસોપ જેવેમો ધંધાદારી બાબિ કેના પ્રતિનિધિ છે તેમાં તેમજ આજ પ્રધાન રીઝેનના મંડળનું પ્રતિનિધીત્વ પ્રધાનના મા. શ્રી. એકરાઇડ સભ્ય ૮ ૧ નીમાયા છે. નવાઇની વાત છે કે બજારોના આવેલા ધંધા રોજગારમાં જે રાજદાર વર્ગ સેકાયેલ છે તેમનો કોઇ પ્રતિનિધી નીમવાનું સરકારને કેમ નથી સુજ્યું. રાજદારોના પ્રતિનિધી નીમાવી તપાસ કમીટી આગળ તો આપવુંજ જોઇએ છે કેમકે કાયદારોના હિતોનું તેમજ તેમની પરિસ્થીતીનું રહસ્ય અને આપલોકન એ કેટલ પણ ધંધાની જિન્દગી માટે અતિ આવશ્યક છે

દાઝયા ઉપર ડામ

અમે આજ અંકના અગ્રલેખ જણાવ્યું છે કે એંગ્લોસ્ટીનીયામાં માટે રાજાને કટલી તરફથી એંગ્લોસ્ટાયાના આપણ બાબતના કાનુનોમાં બનાવવાનું કહેણ થયું ૮. છેલ્લા ચામળે પ્રમાણે તો જેના કહણની અમારા અને કબાલ કબુ જેવાને તેવાજ ૮ ન કેમે લોકારીયે મુસોલીનીના આજે તો નહીં પણ બાવરેના પણ તની શરતે બાકસરોપ થવાની તા પરવાનગી ૮ આ ઉપરાંત એક બરા રાજાને લાગે તેવા બનાવ મુસોલીનીને આપાયો છે પણ અમને બાબતો તો એ પાસ છે ૮ બાદશાહ તેમની મુસોલીનીની સુચના કરી કે જેમ તા ન દેશ કે બ્રીટન રાજ-પીઓ મુસોલીનીની માંગ પુર કરી પ્રજાઓની આપ બધી ચાલવા પ્રજાને કહે આપું ન બન તો બ્રીટને ઘોડાજ બખત પડેલા મુસોલીનીને એંગ્લોસ્ટીનીયાની પ્રજાનો કબજો પાપ્ત જાણતા બાદશાહનું કહેવું પણ બ્રીટીશ મુસોલીનીએ તો તે બાબતે એ બાબતારેપુ નથી તે તે કેમ બુલી બન્ય છે. તે દીવસોની અને આજની પરિ સ્થિતીમાં કેવો બીલકારીનો દ્રષ્ટીકોણ શેકેર પડયો છે કે પોતાને આપી સુચના કરવી નહીં! એંગ્લોસ્ટીનીયા એબેસીનીયાન નામનો ખંડ ૮ તેમ કોઇ બાબત બાબતમાં જણાવ્યું ૮ કે એંગ્લોસ્ટીનીયાનો સ્વતંત્રતા બીજ એવો નેકાની સંપુર્ણ મંજુરી દાખ તોજ કોઇ સુચના પર વિચાર કરી શકે તેમ છે. આ મુખ્ય મુસોલીનીને સમજાવી જરૂર છે કે તેણે એંગ્લો-સ્ટીનીયાના રાજકારીને આખરે બાબા બોલાવા ગોબાસનો મબ્બલામ, પાશ્ચિમ બાબા અને એંગ્લોસ્ટીનના કોઇ પશ્ચિમ કીનારાની કુલ્લ પ્રજા આપી રાજન નીમનો જોઇએ. આ કીનારાઓમાંજ આજ બાસરાહ સુધ્ધ બાદ ખુબસુરત આવી રહ્યુલ કે જોઇ આંખ પ્રટાલીના રાજ્ય આખરથી આવે ન આકાંક્ષાવાળા ૮.

આ જમાનાની સરકારો અને સરબુજકારો સત્તા માંને બાબના નીસાથી મહાત્મ બધી બધી જાય છે ૬ ચડતી પડતીમાં કમ કુનીયા બરાબીમાં આવી ચડવારી ચાલના આપેલ છે. આજ નહીં તો મોડા બધુ પડવાસત રાજાપોરોના બાબ ૬ નામાની બાબથી શાંતી સ્થપાવાની નથી પખ બાજ પર્વે આને આજ દુનીયામાં કરી પ્રજાવર્ગો આજેજ બારીજ વિષે રહતી કરે.

સંગીત કલા પ્રવર્ધક મંડળ

આ મંડળ ગયા વર્ષના સ્થપાયું હતું અને વર્ષની જેમ આ વર્ષ પણ આ મંડળનો અજલસો તા. ૬૮ મા માર્ચ થવાનો છે. આ વર્ષના અજલસામાં બાગ લેનારની સંખ્યા લગભગ ૨૦૦ ની થશે એમ આજની પ્રકતી પરથી માલે છે. આપણે એક વસ્તુ તો નિશ્ચે બાબજ છે કે હીંદીઓ પણ કળાના શોખમાં કોઇ પણ બીજી અન્ય પ્રજા જેટલોજ રસ લેવા ૮ અને સુંદર પરિણામ પણ બતાવી શકે તમ છે જો તન સુબજોગ પ્રાપ્ત થાય. શ્રી. ચૌરીનર હીંદી એસોસીએશનના પ્રમુખ છે તેમણે ગરબપુરીના મનિનીધીની મુલાકાત દરમિયાન જણાવ્યું છે કે આગામી તારના કાર્ય મુકેલા મંડળનું હીંદી સંગીત પ્રવર્તક મંડળ બનાવવામાં કરશે. વિશેષમાં હિંદી મંડળ ના એ છે કે વર્ષાસણી પર પણ સંગીત સાધવા ની તક બાબીઓમાં બધમ. શ્રી. ચૌરીનર ગ્રામજીના સંગીતને એ બાબુનની મુળી છે એમ બોલાવા અનુભવ પરથી કહ્યું છે.

બાસણ ચાલવા શ્રી. ચૌરીનર એ પણ જણાવે છે કે પ્રવેશ બાબતનું ૮ એ છે કે આ હીંદી સંગીત પ્રવર્તક મંડળના ૬૬ વિદ્યાર્થીમાંથી બધી જે ઉદારતા બાબવા કરવાનું પણ શીબાવાની બ્યવસ્થા છે જેનો લાભ હીંદીઓ એકદરે પુરા રસથી લેશે એ પણ આ જેના બોલાવ એ પણ બાજ પ્રેમની ઇચ્છાની જાહાની છે. આ ઉપરાંત નાટક કળા સંગીત અને ચર્ચા કરવા સમાજ બાંધવા અને હીંદી પ્રજામાં ઉચ્ચ કળા રાખવાની પણ બ્યવસ્થા છે.

દક્ષિણ આફ્રિકાના ટુંક ખબરો

કેપટાઉનમાં કલર્ડ સિપાઈની ધરપકડ

કેપ પ્રાંતના પોલીસ બળમાં ૬૫ કલર્ડ સીપાઈઓ નોકરી કરે છે. તેમની એક જુદી ટુકડીની ભરતી કરવાનું સરકાર તરફથી નિમંત્રણ કરવામાં આવ્યું છે અને તે પ્રમાણે ભરતી કરવાનું કામ આગળ ધપી રહ્યું છે. સામાન્ય કલર્ડ કોન્સ્ટેબલને વર્ષના છેવટ પોંડ મળશે અને દર વરસે ૧ પોંડનો વધારો મળતાં વાર્ષિક ૧૦૮ પોંડના પગારે તે પહોંચી શકશે. કલર્ડ સારજેન્ટને વરસના ૧૧૨ પોંડ મળશે અને દર વરસે ૧ પોંડનો વધારો મળતા વાર્ષિક ૧૨૪ પોંડના પગારે તે પહોંચી શકશે; અને કલર્ડ સાર્જન્ટને વરસના ૧૩૦ મળશે અને દર વર્ષ ૬ પોંડનો વધારો મળતાં વાર્ષિક ૧૪૮ પોંડના પગારે તે પહોંચી શકશે.

વરસના રૂપિયા બાર પચાસ હજારની મશીનરી

જમીન ખોદવાના પંપો, પત્થર વાંધવાના મશીનો જમીન ખોદવાનાં ઓજારો, પાવડાઓ અને બીજી અનેક જાતના સાધનોનો વિક્રેતારો પંજાબ પુનીયનના રસ્તા સુધારવાની મોજનાનું પંદરમું વાળવાનું કામ તા. ૧૫, જુન સુધીમાં પરદેશથી પોતાના ૧૭૦૦૦૦ પોંડની કીંમતના ઓજારો પહોંચાડશે.

સાહેબશાહનું અપમાન

મીરારીબાપાના પ્રખ્યાત બ્યાસ પીઠ ભરતપુરમાં બીરીજ કુંજ ગોલ ઝરણે પરના ઉપરની સાહેબશાહની પ્રતીમા ઉપર બાજીમાં બાંધેલા બે ઈંડા ફેંકવામાં આવ્યાની સાહેબશાહની પત્ની ફિપર સાહેબ પડી હતી જેથી બીરીજારો બારે આપાલ થયા હતા.

પર્જન્યનો માઠ મારો

કેપ પ્રાંતના ૧૫ ઠેકાણે વરસેલા પરજન્યો માંથી મકાનો નીકાલ મારની પોંજનો ઉપર લાખની આપનારો રીપોર્ટ પાર્લામેન્ટમાં કેપના સેન્ટ્રલની કોલેજર કેબીની રજુ થયા હતા. આ મકાન નુકસાન નવાર થતાં કરવાના કોટી પ્રાણીઓને બાદ કારણ પોંડનો ખર્ચ થશે. આમ કામ તાબડતોડ શરૂ થયા હતા.

રેડીનો ભાવ

દક્ષીણ આફ્રિકાના કપાસના મુખ્ય પાકારક રેડી (બેક) આશુ ૧૦૦ પાંડની જાહેરાતને સ્થિર રેડીનો ભાવ ૧૦૧ પાંડ ઉપરના ભાવે હતા શોક ખેલકના બિનપાકીના પ્રતિનિધિના આખી મુસાફરી કર્યાંથી રીકસે બાપાણમાં જણાવ્યું હતું - પ્રમાણ બી સ્ટેટરના પ્રમુખપણા દેહળ, રેડીપાળા, બોલપાળા, અને આઠ બાપાણ કેનારા જીનો ખાનદરબ્રા, કેપટાઉનમાં બોલાવવા પુનીયન સરકારે નથી કરી હતી. ઉલ્લેખ સમાચાર મુજબ કોનફરન્સની બેઠક કેપટાઉનમાં થઇ ગયા છે.

યુનીયન પાર્લામેન્ટ

દક્ષીણ આફ્રિકાની યુનીયન પાર્લામેન્ટ તા. ૧૧ ઓક્ટોબરે બરખાસ્ત થશે. નવી પાર્લામેન્ટ માટે ઉમેદવારીના પત્રકો તા. ૨૩ ઓક્ટોબર સુધીમાં રજીસ્ટ્રારોફીસમાં આવશે. પોલીંગ રોલ તા. ૧ મેએ ખુલ્લું થશે અને તા. ૬૮ માં દીવસે સામાન્ય ચુંટણી થશે. પરીણામ બોપર બી. પ્રેસીડેન્સી કોનસ્ટીટયુએન્સીનો અપવાદ સીવાય તા. ૧ મેએ ખુલ્લું થશે અને તા. ૬૮ માં દીવસે સામાન્ય ચુંટણી થશે. પરીણામ બોપર બી. પ્રેસીડેન્સી કોનસ્ટીટયુએન્સીનો અપવાદ સીવાય

ક્રિકેટી સંગીતનો મેળાવડો

ક્રીકેટી સંગીતનો મેળાવડો કરવાનો મોટર અને બોપરેસના પ્રમુખપણા ઉકેલા હાલો પ્રોગ્રેસમાં તા. ૧૯ માર્ચે રાત્રે થશે. "બ્રા ઇન્ડીયન બ્યાસરટેઝર્સ" કમીટીના પ્રમુખ બી. શ્રી આર. બોરીનરે "કેલી ન્યુસ" પત્રને આપેલા બાબર મુજબ અપે વર્ષ બ્યાસ અરજીઓ મળી હતી જ્યારે બાલુ વર્ષ માટે બાકી અરજીઓ મળી ગામ છે અને તા. ૧ માર્ચે સુધીમાં બાજકુર આકારા ૮૦૦ ઉપર જવા પહી હતી. આ વર્ષ જાહેર બ્યાસ્થાન (પબ્લીક રેપાર્ટમેન્ટ) ની ફરીયાદ માટે પણ અરજીઓ મળી છે. પણ સંગીત, વાજીંત્ર સ્વાદ અને કલીલાબોની ફરીયાદ પણ આવશ્યક થઇ પડશે ફરીયાદ માટે ઓટાકેન બીજેરે રજેથી અરજીઓ મળી છે. બોરાની પણ બોક અરજી આવી છે આ પ્રસંગે "ઇન્ડીયન ઓપરેટર્સ" સાહબોબ બનુ રનપ છે

બીજ ગમ કમીશનના સભ્યો

ટ્રાંસવાલમાં બીજ ગમ સંબંધના બાબત બાલાવવા નીમેલા કમીશનના મેમ્બરો - નામો તા. ૧ માર્ચના સરકારી ગેઝેટમાં જાહેર થયા છે. બીજ ગમ કમીશનમાં બી. ૨. કેપ્ટન્સ, ડીપાર્ટમેન્ટ ઓફ્રેશન, અને પ્રોફેસર, બાર કેપ્ટન્સ, બીલ્ડીંગ્સ, બી. સી. બી બાબર બાબીન બાબ બી બોલકરની તથા બીસીસ ... બી સીબર્ડીસ સભ્યો છે.

કેપટાઉનમાં ક્ષય રોગનો ફેલાવો

જાહેર તંદુરસ્તી બાબાના પ્રમાણ બી ડરાવતા કેટલે એક સભાબા કહી હતું કે કેપ પ્રાંતમાં દાર રોગનો પહેલો કેસાનો કે બાબ બાસ કરીને ... બોલ્ડ કેસોમાં પોઝ નિમોનિયા સાધનાના બાબારે બો રોગે પર કરેલું છે અને ચોપારાના કેસોમુ ... કે કેસ કેપટાઉન સીટીમાં કરવાનું બે રોગથી ૩૫૦ સરેરાસે મરણો નોંધાય છે. બો રોગ કે બોબાર સ્થિતિ છે અને કેપટાઉન મ્યુનીસીપાલીટી તેમજ સરકાર તરફથી ક્ષયરોગ નાબુત કરવા યોગ્ય પગલા લેવાય છે, બાબ બીજ ગોરા બોની રહેબ માટે યોગ્ય પ્રબંધ થઇ રહ્યો છે.

કપુતર અને ચોર

કેપટાઉનમાં એક કપડા બારદાનના ... સહીત જ્યાં રાત પહેલા પોલીસે બારબારી હતી પણ બાજકુર બાબબ કાબીનને ... ખુલાસો નહી આપી શકવાથી કપુતરને પકડ આવી બાંધી પોલીસે ઉઠાવી લુકસ કર્યું અને પેલા સજ્જનને પોલીસે અટકાયતી રાખ્યો હતો. કપુતર પોતાના માલેક બી. એચ. ડબલ્યુ. પીન્ટનને ત્યા પોહચતાં ગાડી બાંચો બી. પીન્ટન પોલીસ સ્ટેશનમાં હાજર થયા હતા, અને ચોરીનું પરસ્પર બાહેર થયું હતું.

દક્ષીણ આફ્રિકામાં મોટર વહાણો

મીરારીબાપાથી બાહાર પડેલા સરકારી રીપોર્ટ મુજબ ૨૮૮૮૧ મોટરકાર, ૬૧૫૦ મોટર બાસ, ૮૦૫૫૩ મોટર લોરી, ૨૭૫૮૩ મોટર સાયકલ અને ૬૫૧ ટ્રેક્ટર્સ માટે દક્ષીણ આફ્રિકામાં ૧૯૩૭ ના વર્ષમાં લાયસન્સ આપવામાં આવ્યાં હતા. મોટર વાહનોની પ્રાત ચાર સંખ્યા લેતાં ટ્રાંસવાલમાં ૧૫૪૬૦૨ કેપમા ૧૨૬૨૬૨ નાટાલમાં ૪૬૨૨૬ અને ઓરેંજ ફ્રી સ્ટેટમાં ૪૩૨૧ હતી; જેમાં ટ્રાંસવાલમાં ૧૨૧૬૩૧, કેપ ના ૬૭૬૧૧, નાટાલમાં ૩૭૪૬૬ અને ઓરેંજ ફ્રી સ્ટેટમાં ૨૬૧૩૦ એ મુજબ મોટર કારોની સંખ્યા હતી

કેબલનાં અચાબ્યો

કરબાન બ્યાસ તરફ તા. ૬ માર્ચે સપારના બી. એસ. એન સુબાબણ નામનો હીંદી યુવાન બાર ફરીએ તબ્યાબ્ય થવા કુબી જબાના અને બાં હતો, બાબે કરબાન હીંદી બાબ્રિક મંડળ તરફથી બોલબ્યા હતા અને એક બીજા બાઇક સેબ્દર બી. એન હીબાનની બરદ પડી બી. સુબાબણને બેભાન હાલતમાં લઇ બાબ્યા હતા. અને ઉપચારો પછી બી. સુબાબણ બાનદમાં આબ્યા હતા

ઘોડો દીવસ બુબ

કેપટાઉનમાં તા. ૨ માર્ચે સવારના ૧૧ બાજે ૨૧૯ લોંગ સ્ટ્રીટ ઉપર આવેલી ક્રોકરીની દુકાન ના ઓર સજ્જે કામ કરી રહ્યા હતા ત્યારે એક ઘોડી ભરીદવા બાબબુ કરી હતી, બબન એક ઓર ગાઠાં પડ્યા ને ઢોર કરી દુકાનના બારડાં ઝબે હતા, જેને બાર કરવા માટે દુકાનબાંથી બી. હરબાનના માર્ગમાં જતાં પેલા સજ્જને ગોળીબાર કર્યો હતો જેથી બી. હરબાનનું મરબા નીપજ્યું હતું બુની નાસી છુટ્યો છે. બાલીસ હરબન ઘોડા ઘોડા જબ ઘોડેસ્બ હતા. બુનીને પકડવા બાબુસો દોડબાં હતાં. બુની મુબબાય આપી નાસી છુટ્યો છે બુની માટ પોલીસ રોપ બાબુ ...

શ્રી. ગાંધી ભારત વિદ્યાલય

ઘોડા સમય ઉપર બી. ગાંધી ભારત વિદ્યાલય ના બાબાર્થે ગોલકબાજ બાંધકામ દોલમાં એક ફીલ્મ બતાવવામાં આવી હતી. તે માટેની બબસ્થા બી. નરસીંહભાઇ પરબુબાએ તરફથી કરવામાં આવી હતી. જેમાંથી બબે જાતા ફાળ બાપર પોઠ ૬૩-૬૩-૦ થઇ હતી તે બબસ્થાપકોએ બી. ગાંધી ભારત વિદ્યાલયના સંચાલકોને ઇનામ કરી છે.

બોઅરોની અકળામણ

પુનીયનના સ્વદેશ બાતાના પ્રમુખ ડી હર્ટઝ દર પાર્લામેન્ટના બ્યાજ આપેલ હતો કે દક્ષિણ આફ્રિકાના બોઅરોની બદનામી માટે લિખેલ "બ્લેક બીલ" બીલનમાં કેલાતું બહુમતના બારે બ્રીટીશ સરકારને બતાવાયું હતું પણ પ્રધાન મંડળ તૈયાર નથી.

બેલ સ્ટ્રીટના ઝંડીઓ

કરજન સ્ટ્રીટ કાઝિસીલની કામનાન્સ કમીટી બાં તા. ૪ માર્ચે પાસ થએલા ઠરાવ મુજબ તમ બેઠવાળ થના શુભી બેલ સ્ટ્રીટના ઝંડીઓ તેઓના કાલના મકાનમાં રહી શકશે.

સોનાના સીકકા

ફેબ્રુઆરીના છેલ્લા અઠવાડીઆમા દરીયા આફ્રીકામાં ના ૧૪૦૦ ની કીમતના સોનાના સીકકા બીટના બેંકસમાં આવ્યા હતા સોનાના અમ્બાનુ બેરલ ખંડ થવા મહેલા સોનાના સોદરેનની કીમત પોન્ડ રીલીંગ હતી: જે કાલમાં હી. ૩૨–૧ કુપને છે.

નેટીવ નાકરનો પતો નથી

નાતાલ ગવર્નમેંટી બીજના ડોકટીના બેકુલ બી. ઇ. એમ. સાવે બોરીએ તા. ૧૫ ના ચેક અને એક ગાડી નેટીવ બોયને બાબી વેરૂલમ બાર્કલી બેન્કમાં બદલવા મોકલ્યો હતા. બોય પાછા ફર્યા બાદ ચેક બેન્કમાં બતાવતા બોલ્યો કે ચેક બોય પાસેથી લેવામાં આવ્યો નથી. ગાડીના બાબત ... ... બોય નાસી ગયા હતા તેની બોધ કરવામાં આવ્યું હતું

કેનેડાની નરકો

દક્ષિણ આફ્રિકામાં કોરપોરેલ માટે નકરો બનાવી નથી, માટે યુનીયનની કેરપોરેલો માટે દેશાવરથી નકરો આવે છે. કેટલે તા. ૪ માર્ચે સ્ટનલી બાબત આપ્યા હતા કે કેનેડાના મેન્ટીકલ્યા બાત નકરો સ્ટાફ બદલાવા છે અને દક્ષિણ આફ્રિકાની મુલકુર કોરપોરેલમાં નોકરી માટે ઉમેદવો.

પ્રાપ્ત ખાતરી ઘટના

રમખાના મેકરથી ઉંગેન્યુ અને એલીસ સ્ટ્રીટ ના બુખા ઉપર બે બાપુ કરવેલુ નાગનો ૨૮ વર્ષનો કોરી ... ૫ માર્ચે બબાકરાં બાબતનો બાબતે ... ... કોરપોરેટમાં ૨૫ વર્ષ બતાં નરેજ પમ્પા હતા.

કોરબાલ–બરકલ–કીકેટ મેચ

કોરબાલ અને બારંગ વચ્ચે બનો કીકેટ મેચ નીલ્ટાળના કરબાલના ટ્રેંગલબાર મેદાનમાં લોકોની બારે મેદની થઇ છે. મેદાનમાં કરબાલ ચલાની ટી બાવા રાનીબારે પા ૪૪૫ કુપબ્ટ હતી.

બહારપત્રો

બી યુનાબરિય કોંસબાલ પાદીકાર સોસાયટી

તા. ૮–૨–૩૨ ના રોજે ઉપરોકત સોસાયટી ની બાપરિ બ્લદેર સભા બીબુ ઝોકુબાઇ બાબત બાબ દેશાઇના પ્રમુખપણા હેઠળ સોસાયટીના હેતુમાં બણી હતી—જે નીચે મુજબ બમય ના કાબો કરવામાં આવ્યાં હતાં.

ચુંટણી: પ્રમુખ: ઝોબબભાઇ રબાબાબ, ઉપ–પ્રમુખો: મુળજીભાઇ નબુભાઇ, બીબાભાઇ કસનજી પટેલ, ઝોકુબાઇ બબ્બનબાબ દેશાઇ, પટાબાભાઇ કમબાજી, ઉકાભાઇ બગબાભાઇ, જોઇન્ટ મંત્રીઓ ... ... પ્રાગજી બાગજી, કોબજીભાઇ બાબાભાઇ, બદલીસ મંત્રી: ઉકાભાઇ મોરારજી, જોઇન્ટ બાબતબાચીઓ: શીબુત પ્રેમબાઇ પ્રભુબાઇ, બાબજીભાઇ કોબજી, કોંસાળી બાબસદારો: ડાબાભાઇ બભબાનજી, રબજોંડભાઇ બાબુભાઇ, બબ્બીક ઓપીસર: પ્રભુબાઇ વલ્લિભાઇ.

કાર્ય બાહક કમીટી સભ્યો: રબજોંડભાઇ પટેલજી, કબાળભાઇ નાબજી, વલભાઇ રામજી બગત, બાબાભાઇ બુલાબાભાઇ, બાબાભાઇ ખોબાભાઇ બાબાભાઇ, બાબિબભાઇ પ્રેમજી, કોબજી કુલ્લભભાઇ, કુલ્લભભાઇ મોબોંદજી, રામબાઇ દોંગજી, વલ્લભભાઇ નાબજુજી, બબુભિલાલ બલાલ ભાઇ, રમબુભાઇ પ્રેમાનંદ, કુલુભાઇ રામજી, બુબાલભાઇ લાલભાઇ, મોંદજીભાઇ લાલભાઇ, કાનજીભાઇ બબાનભાઇ, બીનબંધુ બી. પટેલ.

લાયબ્રેરી કમીટી સભ્યો: રબજોંડભાઇ કાળુ ભાઇ, પ્રેમાભાઇ પબુભાઇ, બિનબંધુ બી પટેલ, કોબજી કુલ્લભભાઇ, રામબાઇ નાબાભાઇ, કાબા બાજીબાનજી. બાબાભાઇ બુલાબભાઇ, કાનજી બબાનભાઇ, રબાભુભાઇ પ્રેમાનંદ.

બી. બાબત સાહેબ બંદોરનો ચહીબટ કરવા માટે કમાબબી તરફના સભ્યોની ચુંટબી બબાબ બા બાબાર કાર્યવાહક કમીટીને કરી બિલાનું સુબાબામા બાબ્યું હતું અને જાવિબા ની બબેર સભાબા ઉંબે મંજુરી માટે રજુ કરવા બી સભાના કરવામા આબી હતી.

સોબાયટીનો, બાકબેરી કમીટીનો અને કેબા-બબી ના કબોનો બાબક અને બબપકના હિસાબો રજુ કરવામા આબ્યા હતા. જે સર્વાનુમતે પસાર બબા હતા બાદ પ્રમુખબી ઝોકુબાઇ બબાના-બાબા દેશાઇએ બાબર સભ્યોનો આભાર માની સભા બિસર્જન કરી હતી

તા. ૮–૩–૩૨ ના રોજે ઉપર્યુકત સોસાયટીના બ્લદેર સભા બી બારત સાહસ મંદીર માટે મકાનની બગવડ કરવા બાબી હતી સભામાં મકાનની જરૂરીયાત બિષે ચર્ચા બબા બાદ સોબાયટીએ મકાન લેબુ કરવા માટે ઠંદ કરવાનો ઠરાવ પસાર કર્યો હતો. અંતે તે મુજબ કામમાં લાબ્યા સોબાયબમા માટે સભાબંતના કાબદર સભ્યો બાબીલ કરવા સેક્રેટરીબાજ નીચે મુજબ ના. બોરુંબ પોસ્ટઓફીસના બાબા હિસાદતાર્યા નોબાબ્યો હતા

બા. સી. બી. એસર્સ ઝોબ. ઝોબ પટેલની કું.	૧૦૫	૦	૦
,, બી બેન્ક. પટેલની કું.	૧૦૫	૦	૦
,, બેન્ક આર પટેલની કું	૫૨	૧૦	૦
,, ઝોબ. બી પટેલની કું	૧૦૫	૦	૦
બીબુબા બીકાભાઇ નારણજી	૦		
ઉ૨ પ્રભુભાઇ	૧૦૫	૦	૦
,, પ્રેમાભાઇ પબુભાઇ	૦૦	૫	
,, બબાભાઇ બબુભાઇ	૨૧	૫	૦
,, બોબાભાઇ બાલજી	૨૬	૦	૦
,, ઝબબુજી પ્રાગજીભાઇ	૨૧	૫	૦
,, બોકબાભાઇ બુલાકભાઇ	૫૨	૧૦	૦
,, બલ્લીભાઇ બારબભાઇ	૧૫	૧૫	૦
,, બબુભાઇ દેવજી	૧૫	૧૫	૦
,, નારબજી બાબબભાઇ	૦૦	૫	૦
,, કાબાભાઇ બુલાકભાઇ	૦૦	૫	૦
,, બોબિંદભાઇ બાલબભાઇ	૨૬	૫	૦
કુલ રા.	૭૨૪	૦	૦

બી. કોંસબાલ બનાબીલ સમાજ

બી કોંસબાલ બનાબિલ સમાજની સભા તા. ૧–૩–૩૨ ના રોજે બોકસર્બબ્જમાં રા બંધુ બાબ બાબબોનના પુત્રોમે મળી હતી રા. રા. બાપુભાઇ દબાળજી તથા બબાનજના બાપુભાઇ સ્વદેશ જતા ઉંબાથી તેમનો કુલહારથી સત્કાર કરવામાં આબ્યો હતો. સભાનું પ્રમુખસ્થાન સમાજના ઉપપ્રમુખ રા. રા. બાંકુબાઇ બલ્લુભાઇ એ લીધું હતું. રા. બાપુભાઇ દબાળજીએ બનાબીલ સમાજને બા ૨–––– બે ગીની બેટ આપી હતું જેનો સભાબારે સ્વીકાર બબો હતો. રા. બાંકુભાઇ સાલબાઇએ સભાજનોને માટ બાબી કરવાબા બાદ સભા બિસર્જન બબ હતા

કેપટાઉનના એસુરીઆ સાહીત્ય લેલત વર્ગની મંડળી

કેપટાઉનના તા ૬–૨–૩૨ એસુરીઆ સાહીત્ય લેલત વર્ગની મંડળ પબ્યા બબ્યા બબ્યા બબ્યા હતા. બાજુબાજુના ગામોના બાબુ બાબુ બાબુ

હિંદી સમાચાર

જવાહરનો વનવાસ

પહેલીજાના પ્રમુખ મથકના નીચે પ્રમાણે જવાહરલાલ ના ૨૯ માનુષોને અંજલી આપવા સ્થાનિક સભા ના રૂપ મુંબઈ મળી હતા. જેમાં પા રોમનરાવ મહેતા, શા. ગલ્લાભાઈ દામજી વજેરેના બ્યાખ્યાનો પછી ઉપરદારમાં પારણીજાએ રજ ... વાણીના સુંદર શબ્દો નીચે મુજબ રજા કરતા

"અમારો જવાહર ક્રમબંધો અંગે બારમો કેસ ભજિ ગયા બાદ ... જવાહર પણ ભટકમજર કર્યું છે. નીરાંત બારી માસે રહ્યો નથી રાજને ના ચાહિત દરસનો પનપાવ હતો. અને કોરાકમા માણીને અઠ્ઠ વરસ પછી રામ પાછો આવશે એનુ આયાસન હતુ. મારા રામને, જવાહરને જનાગારનો પનપાછ ... રેશનો બાર મારો જવાહર આટલું કરે છે એટલોજ મને ...

આંદામાનથી રાજદ્વારી કેદીઓને હિંદમાં લાવ્યા

અંદામાનમાં ભારા રહેલા ૧૭૮ રાજદ્વારી કેદીઓને હાલ મરાડ આગબોટ કલકત્તા પહોંચી હતી છ—આ કેદીઓમાં ચિતાગોંગના ગદરી રાજપાના ... મોટા પાડનારા બંગાળી યુવકો આનંદિ સિંહ નામ શૌકતનાથ બાબા કલકત્તા કોરપોરેશનના માજી સભાસદ ... નારવખ ચંદ્ર રોયનો સમાવેશ થાય છે

બારીસાલ હડતાલ પોલીસ પાર્ટિઓના બચ્ચ કરવો પડશે

બારીસાલ જીલ્લા મારકાંના સભાસદ ... થયા સ્વાયત્ત બાબ બારીસાલ ... ૬૭૬૦ કોઇ બારીસાલ ... ના ...

હિંદના નૌકા ખર્ચ

હિંદુસ્તાન બારાંથી બ્રીટીશના ... આપવુ બારાથી હિંદ પાસેથી નૌકાબળ ૫૨ હિંદના ... પ્રતિવર્ષ ૨૩૫૦૦૦ પૌંડ ફેરબારીની સરકારને બારવા પડતા હતા. ... પૈસાની રકમ બ્રીટીશ સરકાર ... ને બારમે ... કોઇ ... હિંદના બાપા ઉપર ... છે કે બ્રીટીશ સરકારે ... બ્રીટીશ સરકાર ... મનાવશે હિંદ સાથે ...

ત્રિનાગોંગમાં ... કારો

કલકત્તા, તા. ૨૮.

આજે બંગાળ પોલિસીસની ... હતી. ... ત્રિનાગોંગ બંગાળી ... બારાના ... બારેલા ... ...

ચીની વીરાંગનાની હૃદયજ્વાલા

જાપાનનું અમાનુષી આક્રમણ અને ચીનની આજની પરિસ્થિતિ સંબંધમાં ચીનની વીરાંગના અને દેશના જંગી લડવૈયા ચાંગ-કે-શેકની પત્ની મીચેલના લેખમાં પોતાના દેશ પ્રત્યેની મમતા અને દિલનું દર્દ ઠાલવે છે.

નાઝીઓની અમાનુષી કાલ્પનાતીતાઓથી આખી દુનિયા થોડી ઘણીયે બાતમી નથી, એમ છતાં મારા હાથમાં વર્તમાન વિષેનું આલેખનનું ઓળા ઉતારી જે તે જગતને બતાવતા પહેલાં મારે પરાણે પણ સાવધાની જરૂર પડી છે.

ચીન પ્રત્યેનો અને સમસ્ત સુદૂરપૂર્વી આસામ પ્રત્યેનો મારો જે પક્ષ છે તે આખરી પરિસ્થિતિની ચોખવટ કરવી. આજે ચીનમાં જે ખાઈની પાસ પહોંચી રહી છે તેણે મારે આગે મેક્ષ પાસ જણાવવાનું નથી; તે બાબે બનાવો બાબતો ઘણા કરતાં ને આજે કામ ના, મારો જાપાનનો સામનો કરવાનો અવાજ ગયાનો નિરર્થક છે. જાપાનીઓ આજે જીતવાના આવી જગતની ઊંઘ ઉડી ગઈ છે, પણ જે મહાન-કાર ગણા પોરાટ ચીન દેશનો તો તેમને બ્યાલ પણ નથી. એના તો એક આંસુને પણ તેમની આંખ માંથી નથી, ઉલ્ટા તો જાપાનીઓને આપીસ કરોડપતિ પહેરે ચીનની જનતાનો સામનો કરવાનો છે. સારાયે જગતમાં રીઢા ગમારે વસતીસાગ્રા બનારા મુલક સાથે એને કામ લેવાનું છે.

અને ચીન તો જગતના શાંતીપ્રિય મુલકોમાંનો એક દેશ છે. વડીલોના ઘણા કેહની સામે ઝુમવું ન કરવાની પ્રણાલીકા એણે જાળવી રાખી છે. અમારા પાડોશીઓ સામે નીચાજારી અને શાંતીથી રહેવાની અમારી પ્રજા ઢગેકા પ્રખ્યા રહી છે.

જગતની પ્રજાઓ સાથેના અમારા પ્રથમ સંપર્ક પછી અમે તે બધાની સાથે મીત્રાચારી રાખવા બંધન કર્યું છે અને તે સાથે બધા બારે બોલો આપ્યા છે. અમારા પાડોશો કે દુનિયા કોઈ પણ પાડોશીને અમારા તરફથી લડાઈ હલ્લો મરી એવો લાય કદિ પણ રાખવો પડયો નથી.

એમ છતાં જગતની કોઇ પ્રજા અમને છતી શકી નથી અને આ ક્ષણે પણ અમને ગમે કરવાની વાત જ્યા જવાની કે એ નીચિંદ છે.

આજુરી અને આજ સામેનો છતાં અમારે છેલ્લામાં છેલ્લી દબની બંદૂકો, ગેસ, ટેન્કસ વીમાનો, બોમ્બો પાડોકોનો બધારાર સામનો કરવો પડયો છે. પરિણામે અમારી ઓઓ ને નાનાં બાળકો નામો પણ છે અને અમારાં ખેતરોમાં સહેરો પાણપાસ ૧ ગણા ૨

આવો જોકાજોક, ચીના કારણે તે બધું ત્રાસનો અમારા ઉપર બળજબરે પ્રહાર થયો છે, છતાં હિંમતથી જે કંઈ કરી શકાય તે બધું અમારી પ્રજાએ કર્યું છે, અને એ માન છું કે જગતની પ્રજાઓ ચીનની એ બહાદુરી ઉપર ઈર્ષાકરે છે.

ખરેખુ હરીફાઈઓથી ખુશનસીબ બને દાખી દેવા માટે કુર્બાનીઓ થયેલા દુશ્મન સામે બાબ હિંમતથી જબરારો નથી. અમારે એવો પણ કટટ ઝાઝેરો કરવાનું રહે છે આગારામાં દેશ માટે ઉપયોગની લાગણી છે અને જ્યારે જગતની બીજી પ્રજાઓમાં દેશદિવાના બહુ ઓછા પ્રજાઓમાં દેશદિવાના બહુ ઓછા દુકા પણ ન હતા ત્યારથી દેશને માટે મરી ફીટવાની પ્રબળ ભાવનાએ અમારી પ્રજામાં ઘર કરેલું છે અમારા કરોડો લોકો એને તેવા આધાર રાખે, તેમ તેવા ઉભા સાગે કે ગમે તેવા દુશ્મન સામે ગમે અનેલ દોષાસની નાયક બાડા રહેવાને ૬૨ પણે તૈયાર ૧ અને બાહમબુદારીઓના સૌ પહેલા ઓહ હલ્લા એ દીવાલ સામે આપડાઓને નાબૂદના બ્યાબેજ સર્જા-પયા છે

જાપાને તેના આક્રમણથી ચીનને ગેરફાયદા કર્યું છે, અનેક બાબતોમાં ચઢેગાયથી અને અનેક બાબતોમાં બેબાકી કરોડોની આમ જનતાને તેણે દુશ્મન સામે કટીતોડ લડત આપવા માટે એક બનાવી છે.

મારા પતી અને ૬ નાનાંઓનાં અંદીગેરોમાંથી બાકી નીકળ્યાં એમ તો જાપાને ચીનને ગુલામ બનાવવાનું જ મગરબ્ધ સાંધ્યું છે તેનું માત્ર બહેલું પ્રકરણ છે હજી તો એથી ઘણા આગલના પ્રકરણો લખાવાના છે ૬ ફરીથી બારપૂર્વક કહે કહું કે ચીન પચાસ વર્ષમાં જગતની એક મહાન પ્રબળ તરીકે બાકું થશે એનો અર્થ એ નથી કે લશ્કરી સામગ્રીમાં તે પ્રબળ નંબરે આવશે. તેમ દોલત કે બીજી વસ્તુઓ કે જેના ઉપરથી મહાન દેશોનું બનાવ છે તે દ્રષ્ટિએ આ કું નથી કહેતી પરંતુ કાલ તો એમ બોપ કરે છે કે ચીનમાં સ્વાધ્ય ફાદાનો પુર રેલાશે, પ્રજાનાં અવનનું ચેતન આપશે અને ઉચ્ચતર ને મુકત જીવન માટે સર્વબંધનો તોડી નાંખવાની પ્રજામાં તમન્ના જાગશે. એ દીવસ નજીક બાવવાનો આજે જગતને ચીનને તક આપી છે. ચીનઓ જે ભૂમીને કાળાતર સુધી પોતાના કાબમાં રાખવા માંગે છે તે ભૂમીના પઢાડોમાં તે ગામોગામ, ખુણે ખુણે બાગ્રીના બુરાળા ફેલાઈ ગયા છે અને ગુલામ ચીનનાં સર્જન માટે હાક વાગી રહી છે.

મુક્ત પ્રજાતંત્રવાદ અને લશ્કરી ગુલામ વચ્ચે નો આ લડત છે એટલા કરે વર્ષથી ચીન એક જબ્બર પ્રજાતંત્રવાદી રહ્યું છે અને ચિલન તેમજ અમેરીકાની એ બાબતમાં તે દોર કરી રહ્યું છે.

ઓક્ટોબર ૧૯૩૭ ના મધ્યુ શહેનશાહોના પંજાના ઉચ્છેદ માટે પ્રયત્નોમાં બોબ પડયા હતો, ત્યારે એ પ્રેસીડેન્સી પ્રોટસ્ટન્ટ અને અમેરીકાને કર્યું હતા ૧ પછી થોડા મહીનામાં ચીન પ્રજાસત્તાક પણ અને મુસ-બાદ-ચેક તેના પ્રથમ પ્રમુખ થયા. મારા પતી ચીંગ કે શેક, મુસ-બાદ-ચેકના જન્મથી કામ થયા પડયા હતા. આજે બાનાઓના બદકાર્યોથી છવાયલા પર્યંત બાલિન્ટનની ગેરહાજરમાં પોતાના પ્રતીનિધિ તરીકે મોકલ-બાદ-ચેકના સમારંભ નીદામાં પોતેકમા છે અને મારા પતી કેટલો તેમની પછી પ્રમુખસ્થાને આવ્યા તેઓ ચીનના જંગી યુદ્ધ માટ કહેવાય છે એ પદ બારે તેમેા ઉત્તરાધ ન ...

એક સૈનીક કે જોગ છાડ મારા ... ચીનની શાંતી અને સલામતી સીવાય બેજોમેમ બેસ બીજા કારણે કોઈ સાથ લડવાનું પસંદ કર્યું નથી. તેમણે એકવાર કહ્યું હતું કે "પ્રજાના હિત્યાન ... પતનનો આધાર પ્રજાના નીતિબળ અને પ્રમનો ઉપર આવલંબે છે જો આપણામાંનો પ્રત્યેક બાબુમ સ્વતંત્રતા મુલીયતના બાર્યમાં આવી રમત, તો જગતની બધા બાલકોબારી દરોગામાં બહા ... ચીન બાર ... ... પડે. ચીનની પ્રજાનો ઇતીહાસ અમરત્વ છે, એનો પ્રતિહાસ ગૌરવપ્રદ છે અને એની સંસ્કૃતી ભવ્ય છે. આપણે આપણી જાતને પારખવા કરીએ એ બને પણ જગતની કોઇ શક્તિ આપણો નાશ કરી શકે એમ નથી."

જ્યારે આ લેખ દેશોમાંના કેટલા બારે જેટલા ... લાવ્યા હતા તેટલાજ બાજે પણ સામા છે અને વધારામાં આજે એની બાર વધી ગઈ છે.

હું દુનીયાની મદદ માંગવી નથી ૬ સહાનુભુતી પણ ઇચ્છતી નથી. તો સાચી પરિસ્થિતીની સી છે તે કહી બાજ એ માટે આજે બાર ... છું. મારા દેશમાં એવી ગામાનું બન બાબે છે કે કર્યા સુધી મારા ગરીબ દેશના બધા દુશ્મનોના દાવાનળના સેકાનું પડશે ? હું જગતબાહી બધામ ... છે !

દુકાળ, રેલસ્ટ્રેક અને ક્રાંતીઓથી ચીન ઉપર અનેક બાર પડેલા છે બાપણને તા આજ પહેલાં પણ અમને દુનિયા દીધું છે આજે બધો બાપ ... ... બોમ્બોના આક્રમણોનો પણ બાબના કર્યો છે, અમે મારીએ છીએ ઓટલું ૬ અમારા બાગારા દેશનું પડતર કરવા દે આજે અમારી ગલ્ય ગરીબાઇમાંથી ઉભરી સુખી થાય. બધિકારમાંથી પ્રકાશમાં આવે એ મારે એવો સ...પ...ના સ્વરૂપ પ્રેમ કરવા દે

આપે ૬ મેરા જગતને ઉપયોગી બના આપ્યા છીએ અને અમે મુક્ત થઇશ તો જાનીબ્યમા જગતને બધારે ઉપયોગી ... ... પહીલું પેગામાં પ્રમાણીકતા માટે પીબ્બરમાં બણવું પડયું અમારી પ્રજા આજાદ થશે ... તો તેથી જગતબરના મોટો ચેપરમાં કાબદો ઉઠાવા શકશે

અમારે ત્યાં ... છે એવા માનતા દોષ આપે આશરા રાખેલી કે જગતના મહાન ... માત્ર સદ્ભાગ્યમુ ... ના કારણ શબ્દોને બદલે બાપને સંગીન રીતે મદદ કરશે. એ આશા આપે ... પણ છોડી નથી. ઉલ્ટુંયે બાજુ ... થયું નથી, અને કયારેય પણ વધુ મોટું બનાવું નથી.

આજે જાપાનનો સામનો કરવામાં આખુંએ યુરોપ પડયું છે, તેનું કારણ છે તો ફક્ત વેપાર ઉપર આંકડા મુકાયો છે, બાકી બીજા બધા બ્લોકેડના ગાનીનીમય બહાના નીચે જર્મનીના યુદ્ધની બાબતમાં બાંધછોડ કરવાનો આખાએ યુરોપની જાપાનને પૂરેપૂરી છૂટ આપવામાં આવી છે. અને ખાત્રી છે કે જાપાનની આગ જલતા પણ આ સજા બધાં તો તેઓ ચાલુ અખબારો ને અન્યાય ન ગણાય છે.

જે સરકારવાદીઓના હાથમાં બધાની દોરવા સુપ્રો પડયા છે તેઓજ આપારા દુકાનોને છે જાપાનની પ્રજા સાથે બધાને કંઈ દુશ્મનાવટ નથી અમે બધાના માટે ઓદ્યોગિક માગીએ છીએ કે એક બીજા પ્રદેશો નહીંને બધાને સાથીયો રહેતા દેશ અને આજ સુધી બધાનના મોટા માણો નહીંને દોરો બધા જે બાકા આપ્યો છે તે બાબીમાંથી પણ મેળવતા રહીશ. લશ્કરવાદીઓ પ્રદેશદાપૂર્વક બધાનના મોટા પરાક્રમ બધા સોનાનો નાશ કરી રહ્યા છે અને બધાનની આગ જલતાને તેઓ સામી પાત કરતા પણ નથી.

આજે આપે દસ ફેબ્રુઆરી બધાણાઓમાં બધાણો છે, પ્રદર્શનોમાં કે સ્વદેશના પીણામાં પણ બોબાનો આપો બીજા માટે અલાણાને નીર્દય રીતે સતેજે ને સામેનો નાશ કરવાનો આપ્યા નથી.

આપે નહીંજ બીજે આને પ્રભુને પ્રાર્થના કરીએ છીએ મારી પ્રાર્થના એ છે કે "હે પ્રભુ! તું મારા દેશને ને મારી પ્રજાને બધાન."

આ નાશ ને બાપુજીથી છે પૂજન અને સૂબી ચાનાના રાષ્ટ્રનું સજીવન બધાનું છે એના પ્રત્યે આપે મોટી પ્રજાએ હાલ આપણ તાપી બાદ બાંધી બધા છીએ, ચીન આજે અનેક વેદનાઓથી પીડિત ... એના બધાં તેના બહાનો રચ્યો બધાનમ પાછે છે અને રહેશે.

સુભાષબાબુનો સંદેશ

મારું માનવું છે કે યુરોપનું બાજના ચાલુ વાતાવરણ તંગ છે અને રાજકારણના માટે ગેરમેર બધાણ દેખાય છે, બધાં નાઝીઓના ક્રાંતી બધામાં સહાય થવાનો સંભવ નથી. દરેક દેશ સ્વતંત્રતા દુશ્મન પરીણામોનો પીત્કાર કરતા બને છે. હિંદની બાબત તો આજે એવા છે કે એનો પ્રાણસત્તા ને મુક્તિ માટે બધાના ને સ્વાતંત્ર્યતાનો સામનો કરતા દોમ તે બધા પ્રત્યે સમાનુભૂતી રાખવી અને હિંદના આંતરીક રાજકારણ બધા સાહાબાદ વાપે એકત્ર ગેરસમો બાંધવો.

તમે બધારા એક આપને માન આપો છો એ હું બાપું છું, એટલે બાબાર બાપ તમોનો ઔપચારીક પીપી કરતાં બધ સંકોચ બધ છે બાપ આવી બધારા પ્રેમને પાત્ર બધાને બાબતાની થયા બ માટે બોરીશ સરકારને બધન બાદ આપનો બતબ્યો. બારા છબનકાળમાં દેશને માટે જે કંઈ કરવું હતું તે થઈ છે તે જ કારણે બાપે બને સજાનો ભોગ બનવું પડયું ... અને મે જીવન એક બધબકારા જેવું છે બાપને બધા ચેતાતંત્ર પ્રણાલિ બાબી પડયા છે બારાથી બાની ઉંમરના બીજાને બાતો બાપું છું કે ઘરદેશના બંધારણ પછી બાબા બાબુઓ પણ છે, તે બધા બે બુમરાટ કરી પુરુષો બાદસીદ જીવન બાળવા પ્રયત્ન છે, તેમની માટ સાદરેલ તે રાજકારણ પ્રસંગો તે પુરતા પ્રમાણમાં પુરા પાડે છે. જો છપરાંત સજ્જનોની ચક્રોમાં નવો જોમ જેમ પીસાના બધ તેમ તેમ બધારા દેશબાંધુઓના પ્રેમની ધારા બધારા ઉપર વરસતી બધ છે.

આજે આનંદ ની વાતિરક્ત સાથે હું કહી શકું છું કે બધાર પાકાનાઓ બધાં બારી કબર સાબુત છે, બને મને બાશા છે કે તે કાયમને માટે બધાબુત રહેશે. જો બાર બારા દેશના બાબા બહેનોનો પ્રેમ બધ પ્રાપ્તબુધ્ધ છે એ બાર કહેવું જોઇએ. તેથી હું બારા બધબ બાનના બોની ચક્રોમાં નીકળવા બારા બાતક બાઈ બોના બબુબાં ઉપરથી [illegible] કે એ બાનના બોનો બાપુર બાદમાં બાબી જ રહે છે.

આજે બહાત્માબાપાદીઓએ બધાનપદ લીધા છે, પબ દેશની પ્રજા ... કરોડ કરોડ બાબતના દોરા બાબા રહ્યા ... એમ બાશરે ના રહીએ તબ્યો ... બધબ રહેશે ... પરીબો તબને બે બહેરા બધા બબાશે ... જ પરીબો તેનો સાથ કરશે બને જો તેબ ... ના પ્રધાનોને તેમને ગેરબ રબાને રાખવા કાર્યકારક સબીની પદવું કરશેજ. પ્રધાનોનો ગેરહરાજી ગણી બધ એની બીજી બાબતનું કારણ નથી. એવો બધ બબુાતાં પ્રસંગને ગેરહાજર બાવશે અને બાપણે મારાસ્ત-બાબો બહાર જંગ જમાવીશું.

કહેવાય છે ... પ્રાંતીક સ્વરાજ બાપનારી સાપું ગેબ બને ઉકીને બહાબબ. ફેડરેશનને પબ અબબાનો લેવો બારે બાજ કહેવું બોબજ કે એ બે બાબતમાં કબ સાબબ જ નથી. પ્રાંતીક સ્વરાજ્યના કેબ- નક્કા છે ને તેનો કેબે સદુપ બોગ પાપ એબ ... એબ બાબપાયી તેનો કારભાર બબો છે, પરંતુ ફેડરેશનમાં ... પબ ઉબગાબી છે, એવું બાનકારે એક પબ મહાબબાપાદી બે જોબો નથી એકમુજ નહીં પબ હિંદનો એક પબ પક્ષ બો બાબતને સરકારનો દોબાનું બારી બબબા નથી મહાદીન લીધે પબ પોતાનો પોરેબ રબપ્ટ કરેબો ... એટલ બાજ પબ પક્ષનો સરકારને બાપ ... બોબ હું બાનતો નથી. બો બોજનાનો બા બોબેબણો બાબનો પરીજ બબો

વિદ્યાર્થીઓમાં ફેલાયલો અનાસ્થાવાદનો રોગ

[સરતમાં મળેલી વિદ્યાર્થી પરિષદને પ્રમુખ સ્થાનેથી પૂ. આચાર્ય પટવર્ધને આપેલું ભાષણ નીચે આપ્યું છે.]

તમે આ પરિષદમાં નીમંત્રણ આપી મારા પ્રત્યે જે બોજવાદર દાખવ્યો છે તેનો પાર હું આપ હૈયે પન્નવાદ આપું છું. આજ મારા હૃદયમાં એક નાના પ્રકારની આશિષ્કતા કોપાયમાં આવે છે એમ જણાતા એવો ... ત કે બાપે એમ પ્રાપ્તપું હતું કે આપણે ભાષણ માટ બુબાગીમાં સુબદીરું કે શું ? બારે રાજ-કારણમાં વિદ્યાર્થી બાપું બારે એ ઠીક ન ગબાપું: એમાંથી કંઈ માલ ... બબે એમ બનાપું. બાબા ના અધિકારીઓ નારાજ થાય તે પરતા બોબો નો પબ વિરોધ થાય. બબી એવી પ્રવૃત્તિમાં પડતા નોટરી ન ભોંબરમાં બાબા બાબે. બારા જેવા મહાસભાના આદના સેવકને બાબા કે કોલેજમાં બોબાયા દેખાબાં પબ બાંધા લોપાય મારવું કે બાબા કોલેજના બધાપીરોને મહિનો બામિનો બાબવાનો રદ રહે. મો બબું બનાં ... બાપુબાબના નથી પ્રવાસ આબ્યો છે બબા બુનો ના તબક પ્રાબૂનો બધબર બર્ષોનો બબુાગ છે. પ્રગબાબની ચરબા બબી બહેનો ઉપર બપોના બિકુંબો બર્યે છે બાર પરતીની બોરકમાં પ્રાબૂ પ્રબરે બે—બુનત દીક્ષાબાબ બાબે છે, બબને બધબન કરવા પરતીનો બેબોળ નાના મોટા કુરિ-નાબા બોકોયો બબાકાર બાબ છે, તેબ બાજકારબ કિસાન બજદૂર, બધબુધક બાબે બંતિર ચળોનાં નવીન આંદોલન બાબ્યાં ... બુધક બબે ફરી બોકબાર તૈબાર બબા રહ્યા છે. ફરી જનતાનાં બાકાંની ચારેદ બાબા ... બોબ બંજોગોમાં બુબાનોના પબ પ્રેરબા ન બાબુ બાવે તો નબા કંઈ બાબબાં નથી.

બાપી નરની નાની બબાબોના બે પરિણામમાં બહાસબાબા બોબ બબબ કરી બાતા કરવાનું બને બબે છે. મોટા બબાસબાબો ને પરિબદોમાં દેખાબબું કે બાબા કોલેજોમાં બોબાયા બબબાપીરોને મહિનો બામિનો બાબવાનો રદ રહે. મો બબું બનાં ... બાપુબાબના નથી પ્રવાસ આબ્યો છે બબા બુનો ના તબક પ્રાબૂનો બધબર બર્ષોનો બબુાગ છે. પ્રગબાબની ચરબા બબી બહેનો ઉપર બપોના બિકુંબો બર્યે છે બાર પરતીની બોરકમાં પ્રાબૂ પ્રબરે બે—બુનત દીક્ષાબાબ બાબે છે, બબને બધબન કરવા પરતીનો બેબોળ નાના મોટા કુરિ-નાબા બોકોયો બબાકાર બાબ છે, તેબ બાજકારબ કિસાન બજદૂર, બધબુધક બાબે બંતિર ચળોનાં નવીન આંદોલન બાબ્યાં ... બુધક બબે ફરી બોકબાર તૈબાર બબા રહ્યા છે. ફરી જનતાનાં બાકાંની ચારેદ બાબા ... બોબ બંજોગોમાં બુબાનોના પબ પ્રેરબા ન બાબુ બાવે તો નબા કંઈ બાબબાં નથી.

નવો પ્રાણ આવશે તેજ એ પ્રશ્ન નવપ્રકાશિત થયેલું છે, અને તેજ હિંદના વિદ્યાર્થીઓ રાજ્ય પ્રાપ્ય ક્ષેત્રમાં તેમની ફરજ બજાવી શકશે અને આ આઝાદીની લડતમાં પોતાનું યોગ્ય સ્થાન લઇ શકશે.

આજે તો નવે પરીક્ષાઓની પાછળ પડેલા કઇ રીતે એ પરીક્ષાનું દ્વાર વટાવાય એ તપાસેલા મુખ્ય મિત્તાનો વિષય છે. હિંદના લોકો મારે કહેવાય છે કે તેઓ પરીક્ષા માટે ખૂબ વાંચનારા છે. હું તો શીક્ષક પણ હતો એટલે જાણું છું કે વિદ્યાર્થીઓ સામાન્ય જ્ઞાનના પ્રશ્નોથી અકળાય છે ને પાઠ્ય પુસ્તકો જોઇ મારે કે જાણે તે તલવારો ગાળા પર પરીક્ષા લેવાય એમ લેવી છે.

નેજ પ્રવાહે મુલકમાં જે ક્ષોભોમાં પ્રાપ્ત છે, તેમને ગાંધી આઝાદીની લડત ઘેડી છે. એ લડતને વિદ્યાર્થીઓ, વ્યાપારીઓ, કિસાનો, મજુરો કે કોઇ પીઢ ન બની રહે બીજાના નામા મોટા સૌ વિદ્યાર્થીઓએ યાદ રાખવું ઘટે છે કે આપણે ગુલામ છીએ, આજે આપણે જન્મીએ તે પહેલાં આપણું જીવન દીનતાની ચક્કીએ કેવી રિબાતી નથી આઝાદી વિના છુટકો જ નથી.

એટલે દેશની આઝાદીની લડતમાં ભાગ લેવાની વિદ્યાર્થીઓની પહેલી ફરજ છે એ માટે તમારે તૈયારીની કરવાની છે. એ તૈયારી કઇ તે કેવી રીતે કરવી એ એક સવાલ છે. ટુંકમાં કહું તે મારે મને માર કરવો. વિદ્યાર્થ ખાવ ખરાબ, વહીવટ તરફ તેઓ બાદરકાય નથી રાખતા, શોખો ને વાલીઓને તેઓ બોજરૂપ છે, એમ કહેવાય આવે તેમ હું નથી ઇચ્છતા માગતો વિદ્યાર્થીઓ બાહ્યમ છે ને તકાદા તે બોજ પણ ઘટે ઇચ્છું નથી. હું માનું છું કે દેશની આશા વિદ્યાર્થીઓ ને નવજુવાનો ઉપર છે, એટલે પ્રેમપૂર્વક મારે તમને બે શબ્દો કહેવા છે

પહેલો સવાલ તો એ તમે રસ માટે ભણો છો? માત્ર કહેવી પર ખેલા રહેવું ઠીક નહીં ને માબાપો કહે છે એટલે બાબુ બાબો છોડે એ વાત ખરી, પણ દુનિયાનું શું? જે દુનિયામાં તમારે તમારી કરજે બદા કરવાની છે તેનું જ્ઞાન શાળા કોલેજનું જ્ઞાનુતર જીવનનું બાકી બાબા ના છે એ વાત તમારે સમજી ન લેવાએ.

છતાં મારે તમે શી તૈયારીઓ કરો છો? આ સવાલનો જવાબ આપણે તમારે માટે મુશ્કેલ છે એ હું જાણું છું, આજે તેના રાજ તમારે શિર નથી પણ સમાજ ઉપર છે એમ હું સમજું છું. રાષ્ટ્રીય સંસ્થાના સંચાલકો માને છે કે આજના વિદ્યાર્થીઓમાં કુમાશનાદ, સાહસવાદ ને બીજા વાદ કરતાં તેઓએ પર કર્યું છે, પણ તે સાચું નથી. વિદ્યાર્થીઓને ખરી રીતે તો અનાસક્તવાદનો રોગ લાગુ પડયો છે, અને એ રોગ જેને લાગુ પડે તેને કોઇ આદર્શ રહેતો નથી. સુરતના કલેક્ટર વિદ્યાર્થીઓ છે તો પછી આજે બહો મુશ્કિલ વિદ્યાર્થીઓ કમ છે? અને સોનેરા લોભા કરતા વિદ્યાર્થીઓ બહુ ઊંચે વિચારો સેવે છે કે વિદ્યાર્થીઓ સોનેરાઓમાં રસ લઇ રહ્યા છે. તેમને બીજી વાતોમાં રસ નથી. રાષ્ટ્રીય પણ ઊંચેરા મહાસભા કે રાષ્ટ્રીય પ્રવૃત્તિ માં નથી જતો ને સોનેરામાં બાળ છે તેને મુખ્ય ચિંતા ગણે છે ને તે રાજકારણની વાહિયાત વાતોથી નોકરો કે. તમો આનંદ માને છે. આ અનાચારયાવાદનું પરિણામ છે.

દુનિયાનાં સંસ્થાનોને ત્યાંની પ્રજા

આંધળા, ઠીંગણા અને સંન્યાસીઓનાં નગર!

પૃથ્વી પર જુદે જુદે દેશોએ જાતજાતના માણસો આપણા કરતાં નવ અનોખી દુનિયામાં વસે છે. તેમની રહેણી કહેણી તેજ ઓકદર પરિસ્થિતિ કેટલીક રીતે જુદી અને આશ્ચર્ય ઉપજાવે એવી હોય છે. આવા કેટલા સંસ્થાનની માહિતી મનોરંજક તેમજ બોધપ્રદ પણ હોય છે.

આંધળાઓનું સંસ્થાન

સુરેપમાં પુર્તગાલોવિયા એક રાજ્ય છે. એમાં એક નગુનેદાર પ્રાણ છે એ પ્રાણની ચારેય તરફ આંધળી છે! એનો સુરદાસોનું નગર જ કહેવાય! એ પ્રાણને આકરે નવેક વરસ પર્યા હશે કે જ્યારે દેશમાં જેટલા આંધળાઓ હતા બધાં આવ્યા એવાઓને એક કેમાં રાખવા માટે એક ગામડું પસંદ કરવામાં આવ્યું. પ્રત્યેક અંધ માટે ઓછું બુંઘડી અને આસપાસ એકર જમીન સરકાર તરફથી આપવાનું મંજુર થયું એ પ્રમાણે એમને જે વસ્તુઓ જોઇએ એ સમયસર કરી આપવામાં આવી. હવે એક સવાલ એ ઉઠયો કે એ સંસ્થાના રાજમાં અંધની મારફતી બધા રાજ! આંધળાઓનો રાજકાર ચલાવવા માટે બંધારણપત્રોમાં સરકારે નવાઇની વણીજ અકાર્ય રીતે જાહેર આગેવાની આપવામાં આવી. "રહેવાને મકાનનું મકાન, બેઠવા માટે ફેગટની જમીન અને એ સંસ્થાના રાજમાં ઇશિયામાં એક આંધળો વડા બહિસ્સ!"

આ જાતની જાહેર ખબર આપતા પ્રજાને માબાપો જાણીબુજીને આંધળા વરને પરણવી તેની સાથે કેમ સંસાર નિભાવે, એમ ધણાને લાગ્યું હશે. પરંતુ વસ્તુસ્થિતિ જુદીજ જણાઇ. જેટલી સંખ્યા આંધળાઓની હતી એના કરતાં બમણી સંખ્યાની આંધળાની મારફતી બનારી બીજાઓની અરજી સરકારી દફતરમાં આવી ગઇ! આવા બંધારણોમાં જે આંધળાઓને આંધળાઓની વહીવટ ની વ્યવસ્થા કરવા માટે નીમવામાં આવ્યા હતા તેને બહુસંખ્યાઓ પ્રસાદ કરવાની પાછી મુશ્કેલી ઉભી થઇ. જે આંધળાઓ કોઇની સંભાળની ઓછાની ધરાવતા હતા, તેમના હાથમાં એકેક આંધળરક્ષણ આવ્યા, દેવળમાં પ્રાર્થના માટે દરાના કરી, બાજારોની સમસ્યાની દવાના કરી. દેવળમાં પણ આ સુરદાસોનાં પરિણામ પ્રમ ગોટાળા ઉભેલજાણ આવ્યા આમાં તેઓનો સંસાર કઇ રીતે ચાલતો હશે,એમ પણાને શંકા થતી હશે, પરંતુ અહેવાલ પ્રમાણે ના આ બેસહારીઓને સંસાર સરસ ચાલે છે. આગળ જે જે વસ્તુઓ તકલાદ થાય છે તેનો ભાવ બહારજામની બજારોમાં ઘણો સારો ઉપજે છે. આમ આપણ સારી કોપાયી યોગનો આર્થિક પ્રશ્ન ઘણી સમાધાનીથી ઉકેલાયો છે. મહેનત કરવી, તેને જો માંગ્યા બહેલા જોબાયો અને સુરદાસ પતિ માંથે પડયા બાદ નભાવવો—એ તે બીજા માટે કેટલી સહનશક્તિની બીના છે. પણીનો ભાગબાટ, પુરુષોના અને બહારદષ્ટિ વગેરે બાબો એકબીજાની તેને ગીના નથી. બાદલાં વરસમાં એકબીજા બીજો પુરુષોના માટે કેટલો બારીક કરી નથી. આ કિસ્સામાં તેમનો સંસાર કેટલો સુખમય ચાલતો હશે તેની કલ્પના આપી શકશે

વામન સામ્રાજ્ય!

બુદાપેસ્ટ એ હંગેરી રાજની રાજધાની છે. એમાં એક બેનમુન મોનોપોલીની ભાંડાર ઉપાડનાર આવ્યો છે. એ બાંધકામના કોકપક્ષ વેચાણ વિભાગમાં ઇમે બારીકો કરવા જાણે તો વેચાણ કરનારો આદમી તમને બહુજ જાણશે, પછી તે બી કે પુસ્તક આ સ્ટોરનો બાકિક બુક આકા કીટ કરતા નથી કેવો નથી! આવા વામનાકારમાં આ વસ્તુના કારમાં આટલી બાદ તા માટે જગાયી હશે એનું આશ્ચર્ય કોઇને પણ થાય. જગતના હંગેરી પાકતા માણસોના દેશ તરીકે ગીખાતા દુનિયામાં બીજે કયાંય પણ ન સાપડે એવા બહુકદીરો તમને હંગેરીમાંથી મળશે. આ કારણમાં ગેરે બાજે બાકતા બાબુસોના જ ખરીદી માટે આવે અને એટલાજ પુરતા આ સ્ટોરોની વિશાળતા છે. સ્ટોરનો માલિક બુદ બાકીય દોઢને દુનિયામાં બાકતા માણસો મારે કેમ જાતની ગોપવાય બાબાજામાં આવે છે તે જાણવાનો તેને સારી પેઠે અનુભવ મળ્યો હશે દોઢાથી, તેને એમ બાબુ કે જગતમાં તિરસ્કાર પામતા બાકતા માણસો માટે કાંઇક પણ કરવું જોઇએ, માટે એ માટે એણે આ સ્ટોર ઉઘાડયો છે.

પણ આકર્ષક કર્યાની વસ્તુ શું? એણે એથી પણ વધુ આગળ પડીને પોતાનાથી અને એટલી પ્રગતિ સાધવા માટે દુનિયામાં જ્યાં જ્યાં પોતાના જેવા બકુફો હોય તે બધાની સહાયક બાબાવવા તો પોતે સંબંધ કરી શકે, એવી એની એક મહત્વાકાંક્ષા છે એનો અંદાજ એવો છે કે દુનિયામાં કમમાં કમ બાકો લાખ બાબત પ્રજા છે. આ બધાઓને એક જગાકતામાં એકત્ર રીતે વસાવવાની શક્યતા માટે તે જગ્યા બાબતો કરી રહ્યો છે. આ 'બાબતોની વસાકત' એનું નામ આપી એણે એ નબુતદાર વસાકતનો પાયો પણ ખોદી રાખ્યો છે. કુમાં એના મનમાં એ દર્દ છે કે બાકતા માણસો દુનિયામાં અયોગ્ય રીતે પરેશાન કરવામાં આવે છે. તેઓનું બેધ જગાએ નામ બાબવાનું નથી, તેમને છાવતા તો રહેવાનું જ. તો પછી તેના માટે આ વસ્યક એવા શોકાબ્ય સ્થાનમાં, ઉદ્યોગધંધા વગેરે સાધક ન કરવો જોઇએ આ સ્કીમ બદ પર કરવાનું બધું આપણે લીધું છે. બુડાપેસ્ટ કોટ એનું નામ છે

વિવિધ વર્તમાન.

દેશ સેલારી અને પ્રદાલી

લન્દન પાનેનો નરકપુરીનો ખબરપત્રી જણાવે છે કે બ્રીટીશ ગવર્નમેન્ટ દેશ સેલાસી હબશી-નીયાના રાજાને ગમવાની કોશિશ છે કે મુસોલીની તરફથી પોતાને એબીસીનીયાના અમુક ભાગના પાદશાહ તરીકેની નીમણુંક કરવાનું જે કહેવામાં આવ્યું છે તે સેઉં સ્વિકારી લેવા દેશ સેલાસીએ આ સુચનાપર ગંભીરપણે રોકું દેલીકેટસ સાથે મમા અકવાડીયામાં ચર્ચા કર્યાનું જણાય છે પણ હજા નીમુંણ પર પાન હજુ આવી નથી.

વિશેષમાં ખાનર ખબરપત્રો જણાવે છે કે એબીસીનીયા વિશે મુસોલીનીને બ્રીટીશ સેન નથી પડતું. કેમકે હજુ સરતા ઇથોપી બાકરાનું શોરણકોપર દુરમા અને પ્રદાશીયન સેના તેમજ તેના અમલદારોને મારી નાખવાનું કોઇ નથી થતું. અન્યાયથી પ્રાપ્ત થએલું મન કે રાજ સેને ન . છે!

ચર્ચીલનું કલંક

શ્રી સેમ્યુલસનના પ્રમુખે દુર જણાવ્યું છે કે ચર્ચીલ કરનારા પક્ષોને તેમની આરી પ્રદાશીમા અદલાવા ચર્ચાના પગલા તો લેવામાં આવશે. પણ આ ઉપરથી ચર્ચીલના કુળાક્રુકના બ્રમાલનોના અપર્ણ સારા જમાવ્યા હોયના અદલીદલની દુર થાય તેમ લેય તો તે આપણા માન ક્ષણની પણ પાર ઉતારે તેમ નથી. આ તે વિદ્વની દાઝ!

સર સેરબુમલ્લ ડિકર

અમની બાર્ટ નામના મકર્ન્નો સર સેરબુમ ડિકર આ બનાવ્યું હતા હતા . બાબી ૧૯ મેરે થી ઓન્દનને પેલીસ્ટમા રહેવા પુરો આવત કુંવરકા. પણ તે બાબ્સ નહી કુનીયા પાસે જાણે છે મેળી એબ્બસ્ટરીન અને બ્રીટીશ સરજ થા, એન્ડન કોસ્ટબુજ પેલ્લા છે ૨ બ્રીટીશ સારાજ્યની કુનીયામા પ્રતિનિધ બનાવામાં . આવે તે . પોતાની બનાવકારી બાદા રે જાહેર ગેનીજ મુકેલની લાંબી કેન્જ છે જેના પીટનનો માન મરતબો બનાવામાં . આવે એવા બહાદુર અને નિડર માન બીજો . આધુનિક બનાવાની મુક્ત રીતીયો અનને . મારી . છે પણ તેનો એ બાર્ટ નામ . કરવેરા બાબ અમે મુકે મોટ કોઇ પણ બાનની સાકેત શાની કિસ્કારીએ. આમારી શાસ્ત્રે સરકારની નીતે બરદાસ્તની તૈયારી મુકી છે એટલે દુનીયાના કોઇ પણ બાનની બનાવને કશ બીટના પાસ તેન જેવ નથી કેવો આમ વિષ અને કેવા કરનાર''

જરમન પ્રજાની નીતિ

જરમન પ્રજાનો મુસાનું કે પોતે નિર્બળ બ્રમા તાને રહ્યાનાની ઇચ્છી . કાબાપણી . . પ્રજા પરાજ્ય બીજા સજા નીચે રહે છે તો મુખીય ભરેલુ અને બોફ્ફ બાને છે. કેમકે જરમન પ્રજા તેની પ્રજાની પરને બનાની દ્રષ્ટીયો નજરની છે કે પ્રજા પોતાની રક્ષનાના બાને ઉકસો બનાવવા તત્પર છે તેમ દરવક ઉોઇ પરજંજના બોજાને છે તેની નરક પણ માનનીજ દ્રષ્ટી દાખવવા બાં માને છે.

ચિના સોકેની જીત

ચીનાઇ ઉબાઇ બનના કાકલાકમે બપાનના ફોરસેજ હાલ્યા રાજધાની દબવેરાનુ લુબર ઓર હિબના બબો કુલસો કોટી-ઓ હુમલામાં બાબાસ એટલી બપાની વિમાનોનો ચીના સોબેએ નાશ કર્યો છે. ગઇકા . બેઇઝીબમાં બપાની વિમાનો બારકળ્યે ગોલવર્ષામાં આવ્યાં હતાં, પરંતુ તેમને કપાળ ઉોઇકપારી ચીનાબ કાકલાએ તક બાબી, નહિ અને . . . ઉોને પાબી તેમના પણ બારને ગોબ્બ કેંકી બાંતી નાંબબામાં આવ્યા. એ ઉકારના ચીના સોકોએ . . બપાની કરાક વહાબુને . . . બી દીધું. બા વહાબુ કેન્ટોન બજીક ફિકા બબી કરી ઉતું.

લબારી કાર્ડિનલનું મરણ

ઉબાબી કાર્ડિનાકાકલ ગોબાનોગીબાનાં કરત ૪૦ વર્ષ કબી હતી તેવો બાબકારા, ગોબ્બ બને ગોબ્બાના બાટે કાબોએ બબક બા ૧૯૨૬ માં મેનેલોકને કાર્ડિનાકાક બનાવ્યા હતો. કરતીબે ગોબાનોગીબામાં ઇન્ન ગોબબારી કરવે બાં બબા કાર્ડિનાકાકનો અંત બાબ્યા હ . છે. શ્રી મકેલા કાબમારે પુજ્યા કાક બબી કાબાબી. કરતીનના રાજા દેકળ ગોબાનોગીબામાં રબના બાબના પ્રબાન બાન કે

પ્રદાલીનો મુંઝારબ

ગોબાનોગીબામાં કુબ્બનાક કેબી બબાનોના જંકબના રહેબાણો પ્રદાની મુંઝાબબ્યા . કેની સ્વદાલીને કરતીનો બાંબબૂીના તા. ૧ બાબના પિંડીલના ત્યાર મુજબ . બોકર કર્યો હતો. કોઇ છે કે ગોબાનોગીબામાં પગ્યા કરવા માટે કેસીનસાસીએ ઓક નાના પ્રાર તબા બાબીને કમ કબ્બર પોક બાબાબ કરતાની પાસે માંગબ્યુ કરી બની

સુએઝ કેનાલનો રાજસ્વબાબ કમ

પ્રાબ કરવારની બાકરાં ઓક કુન્બ કબ્બરે કમ બાપેના પ્રબમ બુએઝ કેનાલ રાબે કરતાં મો પુરી કરી હતી. મેના બાબ બારીના બોક. બાબ પુબાબ કરવા પરવા હતાં ઓ કેનાલ કરત બાબ્ય બાબી . કેબે બાંબબામાં બાબ કરોડ બાબ બાબ પીંડનો બબે બાબા હતો. બાંગ્લેજ પ્રબાન ક્રીનરાબબીની રીબંદ્રોટો અને બરાબાબી એ બુએઝ બાબા કંપનીના કેરો બીટીશ સરકારના કાબમાં બાબબ્યા કરવા. નેબે બેકન કેબ બાકરબ બાબની બાકુની . બાબબી કરત બાબ્ય પ્રોક બાબને . . કર કબ કોટના બુએઝ કેનાલ કંપનીના કેર ક્રીનરબબીઓ બોટીશ સરકાર બા . . બ્યા હતા. બબારા તે કોરની [illegible] બોબા . . . . . કોટની બબાબ . . બાબ્ય બાબ્ય બાબને કરે. પ્રોક કોટબુ . . પોરીસ બરકારે (બબર) ક્રીનીબબ બબાબ્યુ છે. તે ઉપરાન બીજ બોટાંબબાને રહિબ બાકિકારોનો પાબ કરનર બાબબના ઇરીનલો કેરાવો મકાન તે તો જુદો.

વિજ્ઞાનની અજબ રોપ

ઉબાંકાના બી. કે. મેલ. મેડ નામના વિજ્ઞાન બાબ્બીએ ઓક એની બબકારીક શોધ કરી છે કે બર કરીને બાસની બાકરેટોને બાદ ધુમસબાંથી પસાર કર્યા ઓબમેક માટે બબકાબ કેટલીક બબન બાબ્યા બોટ ઉિતાકઓ સાબે કુની જરાના કરવુ બાસ્યો બબ્યા છે. તેમાંથી રાકન મળબ્યુ કારબ્યું કે બી . . ઓક ઓવું બંત્ર શોબ્યું છે કે જેનાથી બાદ ધુમસમાં પબ્ય બીસ બાબબ કરને જોઇ કકારો.

રમતનો બાબાડો

જરમનના બાબ્બાદ રમતબકઓની કરીકાતનો સુબાકે ૧૯૮૦ બાં બબબાનમાં બબા વબા કની પબ્ય સ્વપ્તન બીનની સ્કાબાબી ઇજિપ્ત, સંસ્કનેત બાને બીજા દેશોની પ્રજાની બાગણી કુબાબવી કેવાબ્યો "બન્ટરનેશનલ ઓબલેટીક ફેડરેશન" ની મીટીંગમાં ૧૯૪૯ની "ઓબીમબપીક રમત ગમત" બાકનો મુકવા બબાના ઉપર કબાબ કરી.

બહુકોનની સગવડ માટે

બન્ટિબના . બિનિબબાનના બાકબાને રમત રમવા માટે . માટે ઓલાનીસ્ટબ્સ, બ્યુબલકોબાકે (ફ્રાન્સબાસ) કેબકાનીન, કોબારની, કરસ્ટબ્સન, બોકકોબીબાબોબ, કરબના બાકારના રબને બ્યક્તિ-ઓના ક બોકોબોના . . બા બીજે બબાબે બબાબ્યુ બાબાબિએ છોના તે રબને બનાબબ્યા. બાબ મબ્યા બારની . બાનને બાબોબી બાબા છે કે બબા બુગાકના બાબા બબ . બા . બાકક . બા . બ બબને બોનેના બાકારના બાબાબ્યા માટે બોનીબ્યાસાંબે ઓક નાના બ્રાર તબા બાબીને કમ કબ્બર પોક બાબાબ કરતાની પાસે માંગબ્યુ કરી બની

કબ્બનર: બી બાબીબાક જે બાકેના,
૧૬, બબાબ સ્ટ્રીટ.

બોકકોબીબાબ્બ બી. બિબબાબા . . . . . ,
. . . . . .

" બી બોબ. બોબ્. બાર,
૬૫, . બ્રીટ, બંકુબાનગ

" બી બાકારાબાર ટ્રેડીંગ કંપની,
૧, કોબાર્ટ બ્રીટ

કબ્બાકિનર: બી. બાબબરબાબ કી બાબકર.
૧૭૨, બોબન રોક, બોબ્બે

બાકબાકની . બ . બી . બબની બાને
બી. કેબા કકબ,
૭૮, બબન સ્ટ્રીટ

બરકબ્બનર: બી કી. બી બરબ,
. . . .
૧૧૦, બોબરકર્ટ સ્ટ્રીટ.
. . . . . કુબ્બબાબા કંપિર,
૧૪૫, વોબાકર રોક
. . . . . બોબ્બ્ર બરેજા બોન્ડ રાન્જર.

ગુજરાતી

એ. કંપની ટ્રાન્સવાલના મી. એસ. પી. બકાલ તરફથી અમને ઇ. સ્ટો. માટે ગોટ ગીતા સ્ટોક તેમજ દૌકુસ્થાન રાષ્ટ્રીય બકાલના માટે ગીતા પાંચ મળેલ છે :- આભાર સાથે રિસ્વકારીએ છીએ અને રાષ્ટ્ર બકાલનાને મોકલવાની રકમ ગાયો મોકલવાનો ખરચ કરી બાદ બાકીની રકમ આફ્રિકાના ગરીબોના પુષ્ટ કલેજીતે મોકલી દેવામાં આવી છે

* * *

મી. બાબુભાઇ ઠક્કર (મોરિશિયસ) તરફથી મા. મણિલાલ પોપટ મારે પા ૮૦૦૦૦ ૦.મા ૧૦ જેનો ઉલ્લેખ કરતા આનંદ થાય છે આ રકમ મોકલવાનો ખરચ બાદ કરી બાકીની ૯૭૦૦૦ ની રકમ ડાકટર સરદાર મી. પ્રવીણભાઇ પટેલને મોકલી આપવામાં આવેલ છે.

* * *

નાતાલના કનકાઉન્સરથી કરણનામાં મળેલા સભ્યોમાંથી ૪ માર્ચ મુસ્લીમોના મોકલવા ગોઠવણ ગોઠવાનાની બાકીની તારીખ હતી; : દરમ્યાનમાં મુસ્લીમોનું રવાના થવું બંધ થયું છે.

* * *

કરણનામાં તા. ૨૧ અને તા ૨૨ વાર્ષિક ટીનરો વચ્ચે રોટરી ઇન્ટરનેશ મળશે જેમાં બહારથી ૧૫૦ ડીલીગેટ હાજર રહેવા નથી કરણનમાં રોટરી કલબમાં ૨૦૦ સભ્યો છે

* * *

કરણન મુકર અને નોબલ રોડના ખૂણા ઉપરના મકાનમાંથી રાત્રે આગ ફાટી નીકળી ફાયર બ્રિગેડ તાત્કાલ મી. ફ્રીકમેટલ નીચે ઉપરના પરમાંથી બનેલને સહીસલામત ઉતારી લીધી અને આજુબાજુ માટે ઠંડાપી દલમાં અકેડમાં હતા. આપણે આકસ્માત થવાનું કારણ માલુમ પડ્યું નથી

* * *

નાટાલના કેટીના પાણીના બજારમાં ઘણો વધારો થયો છે ગયે વર્ષ ફેબ્રુઆરીમાં કેટીના બજારમાં જે ટીન પાણી હતી, ત્યારે હાલમાં તો ભાવ ૬૩૩ ટીન પાણી છે ગોલ્ડસ્વેલીમાંથી પાણી લાવવા કોર્પોરેશનમાં ઠરાવ થયો હતો

* * *

કરણનના બાકુ બાબત ડરબનના એક ૧૦ ટ્રેનને મેરીટઝબર્ગમાં ૧૫ ૩ ગત્યે નાટાલની પ્રોવીનશીયલ કમ્યુનીકની મુલાકાત વખ અભાવ નૌકીય બાબતો માટે ડાર્બીક મદદના માગણી કરી હતી

* * *

જોહાનિસ્બર્ગમાં ૧૦ માર્ચે ચાલનાર નાતાલના ૧૨ વર્ષની ઉમરના બાકરાને રહેતા ઉપરથી એક બદલો જમવા હતા જેનો ૫૦ ૧૬ રોગના વધ પાણી ગામો હતા આ બદલો મિલાનના ૧૫ ૦૦ મી. ડીલીનીયમ મુખ્યો હતો જે બિમારી ૧૫૦ સોગ હતા.

નાતાલ રકોલ્સબર્ગના રહેવાસીઓએ ૧૫૦૦ સાબ્સ ઉપાડવા બારસ્લે બેન્કમાં અરજી કરી હતી પણ બેન્કમાંથી ૨૦૦ પુરતું મળ્યું નહોતું જેથી બેન્કની સામે ઉપાડવા બેન્કે ના પાડી હતી.

* * *

માર્ચ તા ૩૨ કેપ્રુઆરીએ પુરા થયેલા આફ્રીકાના દક્ષિણ આફ્રિકામાં રેલવેની કુલ આવક ૧૫ ૧૦૫૨૧ પાઉ હતી આગલા આ વર્ષમાં આવેલી ૧૫૧૦૦૦ કરતાં ઓછી હતી

* * *

સ્વતંત્રતામાંથી કરવામાં આવેલા નવીન બાંધકામોમાં નવીનતમ બોમ્બરી બાબત પ્રિટોરીયામાં નવીન એરફોર્સ કીપાર્ટમેન્ટના મીનીસ્ટર રરમેરી વરકસુધર બાબત પ્રશ્નોમાં આપ્યા હતા.

* * *

રબરોનનાં બાબતે દુનીયા ટ્રીબ્યુનાલમાંથી દુનિયા બાબત બધારે ફરીયાદ થયેલી હતી આ ફરીયાદોનામાં એક ફાઈનલ દુનિયા બાબ વધુ પેની ગયા છે

* * *

પોર્ટુગીઝ ઇસ્ટ આફ્રિકાના ઉપરના ગવર્નરે મોટા પાયા ઉપર ખેતી કરવા માટે આપણી મોઝામ્બીક કોર્પોરેશન મારે મોટા બનાવ વિમાનોનાં જર્મનીયો મા મહીનામાં આવી પુગશે. આ વિમાનો દક્ષિણ આફ્રિકા એરવેઝના જર્કેટો જેવા માટા છે

* * *

ચાલુ વર્ષના પહેલા ૧૧ મહીનામાંથી પ્રીટોરાની પાવર કેપારી કુંપનીઓએ ૧૫ ૨૬૮૮૦૬૬૨ યુનીટ વપરાશ કરી હતી

* * *

ચીનના માલ પધારીને આવા જુલાઇ વિદ્યાનની કોપેરેશનના ચાર મજુરો જમીન ગોકેસર ડીક પાસ અને તેના ૭ સાથીઓને ચીના સુધરાઇના ઉપરાંત મળ્યા છે. વિદ્યાનીઓએ ... ...

YOU CAN'T BE LATE
WITH
ROAMER
15 & 17 Jewels Gold or Rolled or Crome

Latest Style and Design

દુનીયાનું જીવન ચપળતાર હોવું જોઇએ અને તેથી નિયમિતતા રાખવી જોઇએ.

રોમર ઘડીયાળ તમારો વખત સાચવશે.

૧૫ અને ૧૭ જુવેલ્સના રોલ્ડ ગોલ્ડ અથવા ક્રોમના અને ગોલ્ડના વજન પ્રુફ કેસ સ્ટાઇલ અને ડીઝાઇનના છે.

Sole Distributors
PATEL AGENCIES (Pty) Ltd.
'Phone 33-2081. P. O. Box 6092.
No. 1a KORT STREET, JOHANNESBURG

ALICE STREET and 38a LEOPOLD STREET
DURBAN.
SPRINGBOK SERVICE STATION
Always At Your Service
DAY And NIGHT
for
Petrol, Oiling, Greasing and Repairs
and for Parking Your Car.

સ્પ્રીંગબોક સર્વીસ સ્ટેશન
તમારી મોટર પાર્ક કરવી હોય, પેટ્રોલ જોઇતું હોય, ઓઇલીંગ અને ગ્રીસીંગ કરાવવું હોય કોઈ પણ જાતનું રીપેરીંગ કરાવવું હોય તો અમારે ત્યાં આવજો.
તમારી તહેનાતમાં અમે રાત અને દિવસ હાજર રહીએ છીએ.

'PHONE 2-3448 OR 2-0247.

LOWER CONSUMPTION YET GREATER PROTECTION WITH

ઓછે ખર્ચે
મોટું રક્ષણ
જોઇતું હોય તો

NEW-PROCESS
Mobiloil

The New Process makes this possible!

ન્યુ-પ્રોસેસ મોબીલઓઇલ થી તે શકય બને છે!

VACUUM OIL COMPANY OF SOUTH AFRICA · LIMITED

ગોલ્ડન સીટી

રૂચી બનાવટ, સફાઇ અને સ્વાદીષ્ટ ફરમાસુ મીઠાઇ અને ફરસાણ ખરીદવાનું આ એકજ સ્થળ છે.

એક વખત અજમાયસ કરો.

ન્યુ કેપીટન કેફે

ફોન. 33-8567

૫૩, કમીશનર સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

ભારે કવોલીટીની ફરમાસુ મીઠાઇ ખરીદો

જુની અને જાણીતી

સાઉથ આફ્રિકામાં પ્રખ્યાત

કેપીટન્સ બાલકની

સ્ટોટલ

ફોનઃ ૨૩૪૧૪

કોર્નર ગ્રે એન્ડ વીકટોરીયા સ્ટ્રીટ,

ડરબન.

—સરપલસ—

રેકોર્ડોનું ગંજાવર સેલ

નંગ ૧ ની શી. ૧–૦.

વહેલો તે પહેલો

જેમાં તમારા માનીતા ગવૈયા જેવા કે ખાર કવ્વાલ, કાલુ કવ્વાલ, ફકીરહુસેન આગા ફેજી, બાઇ ઉલા, જાનકી બાઇ, હુલારી, વીરેનના હિન્દુસ્તાની, ગુજરાતી, નમાતો ગઝલો, ભજનો અને અરબી રેકોર્ડોનો સમાવેશ છે.

અમારા ગયા વરસના સેલમાં અમારા માનવંતા ગ્રાહકોમાંનાં ઘણાંઓને નારીપાસ મધુ મધુ હતું તેથી કદીના ગ્રાહકોને ખાસ ભલામણ કરીશું કે પોતાનાં ઓરડરો તરતજ મોકલી આપવા લેખંજ. કદીનો ઓર્ડર બાર રેકોર્ડથી ઓછાનો સ્વિકારવામાં આવશે નહિ.

ઠેકાણું:—

THE ORIENT MUSIC SALOON,

PHONE 21867. P O. BOX 1165.

117 FIELD STREET : : DURBAN.

આરોગ્યતા પ્રાપ્ત કરી શરીર સંરક્ષણનું સાચું જ્ઞાન મેળવવા માટે

અદ્યધી સદીથી ગુજરાતી સમાજમાં આદર પામેલ પ્રથમ પંક્તિનું વૈદક માસીક

—વૈદ્ય કલ્પ તરુ—

દરેક ગુજરાતી કુટુંબમાં અવશ્ય વંચાવું જોઇએ. નમુનો ચિનાં મુલ્ય.

વાર્ષિક લવાજમ રૂા. ૮–૮–૦ / બેટ પુસ્તક સાથે લાયબ્રેરી માટે રૂા. ૩–૧૨–૦ / અગાઉથી.

"શરીર રોગ આરોગ્યતા"

૧૯૩૮ ની સાલ માટે આપવામાં આ બેટ પુસ્તકમાં શરીરના અવયવો તેના વિકારો અને આહાર વિહારના હેતુ તેમજ બહારના કારણોથી થતી વિવિધાધિ ઉપર ઘણુંજ સમજી શકાય તેવી સરળ અને અસર કારક ભાષામાં લખેલ છે આના વાચનથી આરોગ્યતાનું રહસ્ય કેમ કરાય તે સમજી શકાય છે કીમત રૂા. ૬–૮–૦ બાદ ગનારને મફત

આ ઉપરાંત

ગ્લડ પ્રેશરનો સ્પેશીયલ અંક

બ્લડ પ્રેશરના માન ફોમ્રેનો અને એમાં પારાવાળ અને પૈસાદિ પદ્ધતિથી તેનાં લક્ષણો અને ઉપાયો આપેલ છે અને સમજી શકાય તેવા કેમીકલ બીજા પણ અગત્યના આપેલ છે.

કદર નજીવી કિંમત ૮ આના

આપનું લવાજમ તુરત મોકલો. વર્ષ તા–૧લી આવીથી શરૂ થાય છે.

ધી ગુજરાત આયુર્વેદિક ફાર્મસી

રીચી રોડ, અમદાવાદ (ઇન્ડીઆ).

છેલ્લાં ૨૫ વર્ષથી વપરાશમાં આવેલી બાળકોના દરેક જાતનાં દર્દો માટે

બાલસાથી (વરાધની ડબ્બી)

નડીઆદના વૈદ્ય જગન્નાથજીની બનાવેલી

બાળકને વરાધ, રતવા, ઝાડા, લીલા ઝાડા, ઉઠાંતીયા તાવ, ચસણી, ખારી, મરડો, મટ્યુ ચડવુ, તાવ, આંચકા, રાત આવની વગેરેની પીડા ઉપરે બાજીગર મહાદ છે. દરેક ઔષધ ડબ્બી ખરીદી બાળકો દરેક ડબ્બો બાળકનો એક વર્ષ સુધી ચાલે છે કીંમત ડબ્બીનો રૂા. ૧. દરેક ઠેકાણાના વેચે છે. નકલથી બાલથી સાવધ રહેવું. બાકીનું ઠેકાણું: વૈદ્ય જગન્નાથ જી. દ્વીવેદી,

વરાધ ઓફીસ, નડીઆદ, (ગુજરાત)

P. C. BOX 2466. Phone 21128 Tel. Add. "TALKANDA."

P. C. KANDER

Wholesale Fruit & Vegetable Importer.

Country orders executed at Local Market prices. Special attention given to all Upcountry orders. TRIAL ORDER SOLICITED.

પી શી. કન્દર

હોલસેલ ફ્રટ અને વેજીટેબલ એક્સપોર્ટર

બહારગામના ઓરડરો માટે ખેતરમાં તેમજ બજાર ભાવ આપીએ છીએ અને બહાર ગામ C.O.D. થી માલ મોકલીએ છીએ.

96, PRINCE EDWARD STREET, DURBAN.

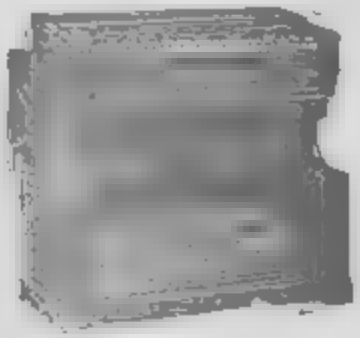
Are You a subscriber of 'Indian Opinion'? If not, Why not?

સાહિત્ય અને સંગીતનો સમન્વય

દિનપ્રતિદિન જનતાની રસવૃત્તિ કેળવાય છે—જનતા નવિનતાની પુજક બની છે—ભાવના અને આદર્ષ આ જમાનાનું ગૌરવ છે—અને હવે લોકો ગમે તેવી વસ્તુ ચલાવી લેવા તૈયાર નથી.

અમે પણ આ માન્યતાને માન આપી વર્તવાનો નિશ્ચય કર્યો છે. તેથી ખાસ પ્રસંગ માટે તમારા સમક્ષ રજુ કરીએ છીએ. ભજનીતા નટ નટીઓ અને લેખકોનો સહકાર સાથી મેસ્સર્સની રસવૃત્તિને પોષે એવી રેકોર્ડો, ધાર્મીક ડ્રામાના સેટો અને હારમોનીયમ, તબલા મગાવ્યા છે જે તમારી સમક્ષ રજુ કરીએ છીએ. સંગીતના મધુરા સ્વરોથી તમારા ઘરમાં સ્વર્ગ ઉતારો.

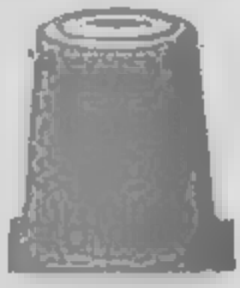
અમે લોકલ ખરીદી તેમજ એજન્ટો મારફતે હારમોનીયન મંગાવતા નથી તેથીજ અમે લેખીત ગેરંટી સાથે વેચીએ છીએ.

પગના હારમોનીયમ પા. ૬-૦-૦
ઢાંકણા "
ટચલ કીવાળા પા. ૪-૧૫-૦

મોટી બ્રેકની કીમત પા. ૧-૦-૦ થી

પા. ૩-૧૭-૦ સુધી

ગ્રામોફોન પા. ૧-૬ ૦ થી પા. ૮-૮-૦

હીઝ માસ્ટર્સ વોઈસ
તથા
કોલમ્બીયા
(ઈ-ડીયન રેકોર્ડ)
3/-

રેકોર્ડના સસ્તા ભાવો

નવા નંબરો અથવા તમારા માંગેલા નંબરો વગેરા મોકલો તમને માલરોજ તેા શા માટે વધારે પડસા અર્ચો છેા.

ક્રમેા અથવા ભતે મળેા.

તેમજ આ રેસની દવાને અનુકુળ થાય તેવા મીઠા અને મધુર સુરના, મજબુત અને ટકાઉ, વાસ, શ્રોતા, સરદાર તેમજ મેકગ્રેગર્સ ફ્રેન્ચના હારમોનીયમ, હાથના અને પગના તથા હાથ-પગના. નવી રીલેક્ષાન બતની ફરમ મેકગ્રની પેટીઓ આવી ચુકી છે. તે સીવાય દરેક બતના ગ્રામોફોન ઉપલી બધી મેકરો સાથે H.M.V. ને કોલમ્બીઆના બધુ સ્ટોકમાં રાખીએ છીએ.

વાજીંત્રોના છુટા ભાગો મોટા જથ્થામાં રાખીએ છીએ.

બાયોલીન, મેન્ડો, મેન્ડોલીન, ઝુલઝુલ તરંગ, ગીતાર અને સેાગ મેન્ડના ભાવોમાં ઘણેા ઘટાડો કર્યો છે.

કોઈ પણ વાજીંત્રનું રીપેરીંગ કામ અતી દેખરેખ નીચે મેકરી સાથે બનાવી આપીએ છીએ.

—સાઉથ આફ્રિકાના ૩૨ વર્ષના જુના હારમોનીયમીસ્ટ—

GOSWAMI'S MUSIC SALOON

P.O. BOX 460. 179 GREY ST. AND 131 QUEEN ST
DURBAN, NATAL.

Phone— Day 2-6186. Phone— Night 6-5396

RAJCOOMAR,

DURBAN'S FIRST INDIAN UNDERTAKER

Coffins, Wreaths, ... always in stock.

Motor and Horse Hearse at moderate Charges

રાજકુમાર,
અન્ડરટેકર

કોફીન, ફૂલ, રીથ વગેરે ૧ વીશ વાજબી ફીએ વેચાણમાં પૂરતા પ્રમાણમાં આપી શકે છે. ગમે દિવસ ખુલ્લું.

14, Cross Street, DURBAN

'PHONE 33-4691. BOX 2526.

L. MISTRY

એલ. મીસ્ત્રી

બોકસ, રેબલ અને ડીલન ટ્રેસર બુક અથવા જથ્થા-બંધ બનાવનારે તેમજ બુક બાઈંડિંગ સંતોષકારક કામ કરનારે.

બનાવેલા બાયોનું પ્રાઈસ લીસ્ટ મંગાવો.

45 Market St. : : : Johannesburg.

ઉત્તમ ગરમ મસાલો વિગેરે

અમારે ત્યાં નવી તૈયારેલ નીચે નામે અને વજનસર પરમાં ફોલેલો ગરમ મસાલો, કરીપાઉડર, કબાબ અને ગરમા કોરેલા તાજા ને જથ્થાબંધ અગાઉ ઓર્ડરી સાથે મળી રહશે. ખાતો ઉત્તમ માલ, તમોને પરમા ખાતરી થયા વગર મંગાવી ખાત્રી કરો.

મળવાનું ઠેકાણું:-

'Phone 2-4294 K. N. PADIA. P. O. Box 579
109 Victoria Street, DURBAN.

'Phone 2-3381 Tel. add. "Letapco."

D. K. PATEL

Fruit and Vegetable Exporter

— SPECIALIST —

in South African, Canadian and Australian Apples

Cape Fruit on hand in season

We have in stock Leaches which have just come in Market

ડી. કે. પટેલ.

ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ વેપારી

સાઉથ આફ્રિકન, કેનેડીયન અને ઓસ્ટ્રેલીયન એપલ્સના સ્પેશીયલીસ્ટ

ઋતુમાં કેપ ફ્રૂટ પણ રાખીએ છીએ

લીચીઝ હાલમાં શરૂ થયા છે અને તેનો સ્ટોક પણ રાખીએ છીએ.

કસ્ટમરોના ઓર્ડરો ઉપર ખાસ ધ્યાન દેવામાં આવે છે

નાગરીસ અને ગ્રેનડરીન સારા અને સસ્તા

C. O. D. થી મળશે.

P. O. Box 766. 19, Cross St. Durban.

M. H. DESAI.

એમ. એચ. દેશાઈ.

જનરલ ફ્રૂટ વેપારી,

અમે દરેક જાતના ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ પુનીસ-નો કેપ પણ બાબતમાં C. O. D. થી સારૂ પેકીંગ કરી મોકલીએ છીએ.

P. O. Box 254. 31, Short St. Durban.

'Phone 33-4403 Tel. Add.: "VATELBEL." P. O. Box 4246

V. B. PATEL,

WHOLESALE AND RETAIL FRUIT, VEGETABLE AND PRODUCE MERCHANT

CHEAPEST BANANA STORE IN TOWN.

40 President Street, JOHANNESBURG.

Terms: NETT CASH or C.O.D

વી. બી. પટેલ,

હોલસેલ અને રીટેલ ફ્રૂટ, વેજીટેબલ અને પ્રોડ્યુસ મરચંટ

જોહનીસબર્ગના ટાઉનમાં સૌથી સસ્તી બનાના સ્ટોર.

૪૦ પ્રેસીડન્ટ સ્ટ્રીટ, જોહનીસબર્ગ.

રોકડેથી અથવા C. O. D. થી માલ મંગાવો.

ટેલીફોન ૩૩-૪૪૦૩ ટે. પ્રેસીડન્ટ સ્ટ્રીટ.

પી. ઓ. બોકસ ૪૨૪૬ જોહનીસબર્ગ

"શુદ્ધ ઘી."

...ગામમાં ...ઘીની ...ગામ, તા. ...માલેવ ...ગામ ...ગામ ...ગામ

SOLE AGENT FOR

His Master's Voice

હિઝ માસ્ટર્સ વોઇસ

In The Union Of South Africa

સપ્ટેમ્બર અને ઑક્ટોબરના ગુજરાતી ક્લેસ્સ રેકૉર્ડો આવી ગયા છે.

સાને ઇસ્લામનો સેટ મંગાવો અને સાંભળો

પાંચ રેકૉર્ડનો સેટ કીમત પા. ૧૦-૫-૦.

We specialise in Tamil and Telugu Drama Sets and also Native and Afrikaan records. Wholesale and Retail.

N 5551 ફિકની દુનિયા
N ... માંદીનો ચમત્કા
N ... બબૂકિયા ગર
N ... મે ના નગરી ગોલાનાદિ નેત્ર
N ... પ્રેમના પીંજણા
N ... ભરના પીંગલણી
N ... ...કે કર્જના.
N ... ...ગીર ગોટાળે.
/ / ... ...
/ / ... ગઢા પઠીરી
/ / ... ગ્રેરેયા.
/ / ... ...જની ગોરી ...ચલ ...ગર.
N ... ...ુમાનો ...જમો ...મ ...ીખાવા.
N ... ...ગી ...મ ...જરીઆ ...ીસરે ...ગા?
N ... ...ાદાન ...ન ... ...રમો ...ાપ
/ / ... ...ર ... ...ાગ ૧ લો ,
...રમીદ ...ાદના નાટક ...ાગ ૧ લો ,
...ાળ ...ાર ... ...
રા ... ...ી નાટક ૧ લો ૧.
N ... ...ુદા ...ગ ...
N 5004 ...ાયકા ચેન ...ાપ ...ાકાર.
No. 5550 ...ીન ...૬૪૨ ...ોડીક
.. 5500 .. .. ..
.. 5505 ...દાર ...૬૪૩ ..
.. 5552 ...ેન્ટસ્ટોન ..
.. ..૬૪૨ ...ખ ...ેરાના ..
.. 5556 ...ોના ...ાળા ..
.. 5506 ...ન્દિઆન ...ેરીસહરની ...ેમરી, ...ાળા.

પૃથ્વીરાજ ...ોલ્હાણ્ડ નાટક ...મ્પલેટ ...ોક્સ ...વો ...ુદ ...ાથે ...ામત ...ાઉંડ ...-૦-૦ નું ...ેટ

નાટક ...દ્ધારાણા ...તાપ ...મ્પલેટ ...ોક્સ ...ને ...ુદ ...ાથે ...ીમત ...ા. ૧-૫-૦ નું ...ેટ.
.. ...ાં ...ાંડલીક ...મ્પલેટ ...ોક્સ ...ાને ...ુદ ...ાથે ...ીમત ...ા. ૧-૫-૦ નું ...ેટ
...ેમ. ...ો. ...ી. ...ગ્રેહીક ...ાર્ટી ...મ્પલેટ ...ોક્સ ...ાને ...ુદ ...ાથે ...ીમત ...ા. ૧૫ નું ...ેટ.
નાટક ...ુબુલ્તગી ...મ્પલેટ ...ોક્સ ...ને ...ુદ ...ાથે ...ીમત ...ા. ૧૫ નું ...ેટ.
.. ...ાજા ...રદારી ...મ્પલેટ ...ોક્સ ...ાને ...ુદ ...ાથે ...ીમત ...ાઉંડ ૧-૧૦-૦ નું ...ેટ.
.. ...ો ...ગલ ...ાહનું ...ેટ ૧ ...ો / ...ાગ.
.. ...ીસાબુદ્દોલા.
.. ...ીયા ...મમ.
...ગાજનો ...ાપ ...ાગ ૧ ...ી ૬.
...ડીલનો ...ારસો ...ુવીન ...ેકૉર્ડ ૬ ...ેકૉર્ડનું ...ટ
...ધુરી ...ા ...ક્ષરી ...ા ...ેકૉર્ડનો ...ેટ ...ુવીન.
...ુરી ...ાહબાન ૬ ...ેકૉર્ડોનું ...ટ ...ુવીન.
.. ...ારીના ...રહાદ ...ા ...ેકૉર્ડોનું ...ેટ ...ુવીન.
.. ...ેના ...ાટે ...વાબ ...ેકૉર્ડોનું ...ટ ...ેમ. ...ો. ...ી.
.. ...ાને ...સલાબ ૫ ...ેકૉર્ડોનું ...ેટ ...ેમ. ...ો. ...ી.
.. ...ુરે ...સલામ ૬ ...ેકૉર્ડોનું ...ટ ...ેમ. ...ો. ...ી.
.. ...ાલક ...ાગા ...ા ...દી ૬ ...ેકૉર્ડોનું ...ેટ ...ોગ ...ેમ. ...ો.
.. ...ેરામણી ...ંગલ ૬ ...ેકૉર્ડોનું ...ેટ ...ેમ ...ેમ ...ોગ ...ો.
.. ...ુરજહાન ૬ ...ેકૉર્ડોનું ...ેટ ...લબખ્શીઆ
.. ...ાળા ...ભજનું ૬ ...ેકૉર્ડોનું ...ેમ. ...ો. ...ી.

આગારા ઇસ્લામીક નવી રેકૉર્ડોનું લીસ્ટ
"ઇન્ડિઅન ઓપ્યુજ" માં જોશો.

૧૦ ઈંચ ૧ રેકૉર્ડ, ૧૨ ઈંચ ૪ રે. ૨૫/-, ૧૨ ઈંચ ૬ રે. ૩૨ રે., ૧૨ ઈંચ ૪ રે. ૪૮/-.

અજાણ્યા સામનાના ૧૦ ઈંચની ૬ અને ૧૨ ઈંચની ૪ રેકૉર્ડથી ઓછીના ઑર્ડર સ્વિકારવામાં આવશે નહિ.

Radio Record Trading Co.,
178 Grey Street - - Durban.

Radio Record Trading Co.
P. O. Box 6398 29 West Street.
JOHANNESBURG.

RADIO RECORD TRADING Co.,

SOLE AGENTS FOR

Columbia

In The Union Of S. A.

જુના ગયા અને માનીતા આવી ગયા

કોલમ્બીયા કંપનીમાં હાલમાંજ આવેલા નવા બહેલા

માસ્ટર અમીર બક્ષની

નવી રેકાર્ડ આવી પહોંચી છે. આમાં ગઝલ બોલી બોલ્યા છે: "મોહમ્મદ મોહમ્મદ પુકારે ચલાતા" તેના જેવી બીજી ગઝલ બોલી રહ્યા છે. મગરૂબા અને નમારા દીલને ખાત્રી કરો. તેના નંબર ૨ બક્ષ કે સરદાર સાહેબ મહમ્મદ. ૨૭૫૬ આલે અલી અલવલે ચરણકમ. અને બીજી બે સિવાય તમારા ગ્રાહકની ઘણી ઉસ્તકામી રેકોર્ડો આવી પહોંચી છે જેવી કે મોજીઝા શહાદત નામા વીગેરે.

G.E. ૨૭૦૫ ડુબને વાલા પુકારે મેરા કુરબો પીલાદે દે

G.E. ૨૭૧૦ તમન્નીર કે નામસે દુનીયા ના દીલાદેગે

P.E. ... શહાદત હુસેન બોહલે મમલામા.

P.E. ૧૫ શહાદત બશરત બીસમ્બ આસરીફ રસુલ.

P.E. 7 પાકર કે દાયરો તલવારમા ગીરના મોજીઝા

G.E. ૨૭૧૧ મે પીયારી મારજ બનકર બોલુ બનકે.

G.P. ૪૭૨૨ દર્દા રેલો.

N. 6865 અરે મગલ મમી ભાળ ૧ રેલા દે

N 5885 રાખે અમનીમા બરાબર હમારા.

N 6881 દમકે બજાર આય સાબી સરાબ રે

N 6882 તોહીદ - રંગ મે કુલ બધ.

N 6815 સોમ્બે મેહબુબે ૬૨ રેલે ગાલે ચલે.

N 6840 મેર કુબે મા બધા તે રાત મોહમદ

N. 6870 બોમ બુદ્ધો કુબ ૮૬ સદેવાલા ૧ નામને

N 6887 બતુગી અપને પ્રેમકુરી બોલના.

N. 6889 પ્રેમકી મુરલી બધુર બાજ

1415 તો દંદિકા કંકા આબામમે બજવા દીધા કમલી વાલેને.

આ રેકાર્ડ સાંભળવા જેવી છે

388 પુન પુન પુન

253 મેરા દીલ ૧ રાતુ દો પીલાએ મોહમ્મદ

506 મોહીબ્બોના મોહબ્બત બડી ચીજ દે.

2234 અમા અલ્લાદી અલાહ ૬૫ ઓર બદા બાલાદી અલાહ ૬૫.

2207 અપ્રેમ ૧૫ાન

2158 બરસાસે આવા (ભજનો)

2074 લામકા નામ દે

2207 અમ નમા (ભજનો)

2210 નાગે બહમદ ૧ ૨૨.

2211 નાગે બહમદ બોલે બાલ

2212 ૫, આપ [illegible]

2213 બાબા, મારા [illegible]

2215 બજાદીર તો કાબમે માલી કમલ્યા.

2217 હકરત ૫ મોજીઝા હકરત બણીર કે બનકોકા મુરદ ૧૨ જીવા કરના

2201 મોજીઝા બીકરત બોલાવ.

2200 મોજીઝા બકમુની હકરત બલી.

2202 પીયારી પીયારી સુરતવાલે

10009 મોહમ્મદ મેરે દોલ્ક બરબા તુમ્બા ઉદ.

20027 બસકુર કુવા બાલ્યા બરબા રે કરમાને મહમ્મદ સલ્લલ

2210 બખલા મુજે રેલેપે બુલાલેા.

2205 દીલ છીન લીયા એક બચાને બરબીનો.

2206 મલાકી રસુલે બુલા રેલે રેહમ.

2212 બરસ મારીરે પ બાબમે રબનો મુ.

2213 મુરે જહાજ મન બાબાબ.

2212 દીલ ૧૧ મેરા ગે ગયા

2150 નીગાહે મુહબ્બા

We specialise in Tamil and Telugu Drama Sets also Native and Afrikaans records. WHOLESALE AND RETAIL.

નુરે ઇસ્લામ

નો ૬ રેકોર્ડનો સેટ બુક અને ટીનનો બોકસ સાથે ૩૦/-

The following Tamil Drama Sets in stock

Sathyavan Savitry, Pavala-Pattabishekam, Vetra-Rameyanam, Dumbachari, Gnan Sundari, and thousands of singer Records.

Radio Record Trading Co.,
178 GREY STREET,
DURBAN.

Radio Record Trading Co.,
P.O. Box 6398 29 West Street,
JOHANNESBURG.

દરેક જાતની સ્વાદીષ્ટ. સુંદર શુધ્ધ ઘીની મીઠાઇ.
ફરસાણ વીગેરે માટે ક્યાં જશો?

પટેલસ વેજીટેરીઅન રીફ્રેશમેન્ટ રૂમ

પાપડ, લીંબુ, તથા કરીના અચાર તેમજ શીઆળાની ઋતુ માટેના ખાસ પૈાષ્ટીક પાકો અમારે ત્યાંથી ફીકાયત આવે મળશે. એક વખત પધારી અથવા ઓરડર મોકલી બાત્રો કરવા વિનંતિ છે.
બહાર ગામના ઓરડરો ખાસ માલીકની જતી દેખરેખ નીચે મોકલવામાં આવે છે.
માલીકોને સંતોષ આપવો તે અમારો ખાસ મુદ્રાલેખ છે.

PATEL'S VEGETARIAN REFRESHMENT ROOM
(Prop. R. N. PATEL)
Telephone 2-2209 202 Grey Street. :: :: Durban.

Box 830. Tel. Add. "Orangexpo"
M. C. PILLAY
Wholesale Fruit & Vegetable Exporter
TRIAL ORDER SOLICITED.
જથ્થાબંધ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ ચઢાવનાર
C.O.D. થી મોકલીએ
79, PRINCE EDWARD STREET, DURBAN.

'Phone 2-6238 P. O. Box 316
Heerabhai Morar Matvadkar,
Wholesale Fruit & Vegetable Exporter
and Commission Agent,
15 CROSS ST. RESIDENCE.
PACKING WAREHOUSE 44 BOND ST.
DURBAN.
હીરાભાઇ મોરાર મટવાડકર
હોલસેલ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ ચઢાવનાર
અને કમીશન એજંટ.
પેકિંગ સારી રીત કરી માલ સી. ઓ. ડી. થી
મોકલવામાં આવશે.
ટેલીફોન ૨-૬૨૩૮ બોક્સ ૩૧૬.
૪૪ બોન્ડ સ્ટ્રીટ, ડરબન.

NAROTAM HARGOVIND
The Master Tailors
Suits and Costumes Made in the latest Styles.
We specialise in High Class Tailoring.
Our Prices are to suit the times.
Try us with your next Order
તમારો મુદ્દ ક્યાં શીવડાવશો?
નરોતમ હરગોવીંદ
તમને બધ-દ્રુષ્ટે સ્ટાઇલનો હિસાબ બરોબર બતાવી આપશે.
ફાયદા ખોર્ડર આપી આજી કરી જુઓ.
'Phone 25661. 176 Grey St Durban.

અઠવાડીક પંચાંગ

તા.	પ્રીસ્તી માસ	દીન	સંવત્સર-માન	પારસી શહેનશાહી	સુર્યોદય	સુર્યાસ્ત
					ક. મી.	ક. મી.
શુક્ર	૧૧	સુદી ૧૧	૮	૭	૫ ૫૧	૬-૧૨
શનિ	૧૨	,, ૧૨	૯	૮	૫ ૫૨	૬-૧૧
રવિ	૧૩	,, ૧૩	૧૦	૯	૫ ૫૩	૬-૧૦
સોમ	૧૪	,, ૧૪	૧૧	૧૦	૫ ૫૪	૬-૧૦
મંગળ	૧૫	,, ૧૫	૧૨	૧૧	૫ ૫૫	૬-૦૯
બુધ	૧૬	,, ૧૬	૧૩	૧૨	૫ ૫૬	૬-૦૮
ગુરૂ	૧૭	વદી ૧	૧૪	૧૩	૫ ૫૭	૬-૦૭

તમારા મિત્રોને મોકલવાને મીઠાઇ ક્યાંથી લેશો?

વીક્ટોરીયા વેજીટેરીયન ટી રૂમ

અમારી મીઠાઇઓ ખાસ જાતી દેખરેખ નીચે શુદ્ધ ઘીની બનાવેલી હોય છે.

એક વખત મંગાવી ખાત્રી કરો.

ઓડર મોકલનારે પૈસા સાથે મોકલવા મહેરબાની કરવી

અમારે ત્યાં ખાસ રસોયા હોવાથી સુંદર અને સ્વાદીષ્ટ ભોજન મળશે.

એક વખત પધારી ખાત્રી કરવા વિનંતિ છે.

VICTORIA VEGETARIAN TEA ROOM

(Propr NARANJI VALLABH)

139 BROOK STREET, - - - DURBAN. 1152

LOOK BEFORE YOU LEAP

P. O. Box 842. **Telephone: 2-2074**

BHAGAT & Co.

9 ETNA LANE, DURBAN.

General Dealers & Commission Agents.

We stock Indian & European Groceries as well as Indian confectionery & Goodwins.

Also we provide at Stores cash & Grocers of despatch.

In connection we have [illegible] of all sorts including [illegible].

We [illegible] Indian [illegible].

We [illegible] made sweetmeats and [illegible] ship to any parts [illegible] Rhodesia [illegible].

Our prices are very moderate.

Do not HESITATE. Follow the terms above and place your order early.

Note the address:

No. 9–11–13, Etna Lane, :: :: Durban.

ઇન્ડિઅન અને યુરોપીયન ગ્રોસરી અને દરેક જાતની સાડીઓ અને રેશમી કાપડ તથા સ્વદેશી સાડીઓ રાખીએ છીએ.

એક વખત પધારી અથવા માલ મંગાવી ખાત્રી કરશો.

અમારી રીફ્રેશમેન્ટ રૂમની મુલાકાત લેવા તમોને આમંત્રણ કરીએ છીએ. દરેક જાતની મીઠાઇઓ યુનીયન તેમજ બહાર ગામ મોકલીએ છીએ.

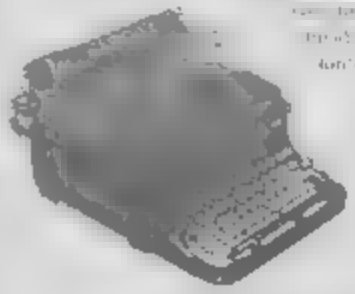
આમારા ભાવો ઘણા સસ્તા છે.

તમારો ઓર્ડર આજે અમારી પાસે મંગાવી ખાત્રી કરશો.

બહાર ગામના ઓર્ડર ઉપર ખાસ ધ્યાન દેવામાં આવે છે.

REMINGTON
NOISELESS TYPEWRITER

The new Remington Noiseless is joy in operation and attorneys never stray it... endorsed because of its response... touch, adaptable speed and... ability... Remington experience can give.

60 years ago Remington Built the first typewriter now Remington has produced the FINEST *Typewriter*

PORTABLE MODELS ALSO AVAILABLE

REMINGTON TYPEWRITER AGENCY

Branches throughout South Africa

NATIONAL
CASH REGISTER AND ACCOUNTING MACHINE
SYSTEMS
FOR
MAXIMUM EFFICIENCY

THE NATIONAL CASH REGISTER CO. S.A. (PTY.) LTD.,
63 PRESIDENT STREET
JOHANNESBURG
P. O. Box 3591 Phone 33-6245

FIFTY MILLION PEOPLE ARE ALWAYS PUNCTUAL!

Time is just another word for speed these hurried days. ... minute counts — you can't afford to ... a second. There are fifty million satisfied users ... over the world's ... of decisions ... for the wonderful modern ... CYMA has given them a watch that is always on time — a friend ... to rely on. You too, can rely on your ...

STOCKED BY ALL LEADING JEWELLERS

CYMA

ANNOUNCING THE ARRIVAL OF THE WONDERFUL NEW 1938
LORD & LADY
ELGIN
WATCHES

21 OR 19 JEWEL
14 Kt. GOLD OR GOLD FILLED CASE
RUNS ■ HOURS ON ONE SINGLE WINDING.

WRITE FOR NEW 1938 ELGIN CATALOGUE.

KATZ & LOURIE LTD.
"DIAMOND CORNER"
ELOFF & MARKET STREETS, JOHANNESBURG.
P. O. Box 1919 — Phone 22-3122

ઇન્ડિયન ઓપિનિયન

મહાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે અમે ૧૯૦૩માં સ્થાપ્યું.

INDIAN OPINION

Founded by MAHATMA GANDHI IN 1903

No. 10—Vol. XXXI. FRIDAY, MARCH 18th, 1938. Registered as a Newspaper. PRICE FOURPENCE.

NON-VIOLENCE AS A WORLD FORCE

"THE world is weary of hate. We see the fatigue overcoming the Western Nations. We see that the song of hate has not benefited humanity. May it be the privilege of India to turn a new leaf and set a lesson to the world."

—M. K. GANDHI.

અહિંસા સર્વવ્યાપી બનો!

"આપણે જોઇ શકીએ છીએ કે તિરસ્કાર અને ઘૃણાની ભાવનાને પરિણામે દુનીયા ત્રાસી ગઇ છે અને તેથી કંટાળી ગઇ છે. આ દયાજનક સ્થિતિનું પ્રત્યક્ષ પ્રમાણ આજે યુરોપ આપી રહેલ છે. ઘૃણા અને તિરસ્કારની ભાવનાથી માનવ જાતને રતીભાર ફાયદો થયો છે એમ કોણ કહેશે! હું પ્રાર્થના કરું છું કે હિંદુસ્થાનનું એ અહોભાગ્ય હોય કે તે દુનીયાને ફરી અહિંસાના માર્ગે દોરી વિશ્વશાંતી સ્થાપિત કરે!"

—અધિપતિ.

THE
NEW INDIA ASSURANCE
—COMPANY, LIMITED.—

THE COMPANY HAS PLEASURE IN ANNOUNCING THAT IT HAS NOW OPENED ITS LIFE DEPARTMENT.

REASONS WHY YOU SHOULD INSURE YOUR LIFE WITH

THE

"NEW INDIA"

(1) BECAUSE it is a purely Indian Company with a Directorate composed wholly of influential Indian gentlemen of widely recognized business ability.

(2) BECAUSE it is by far the largest General Insurance Company of India with total funds amounting to Rs. 2,13,01,187

(3) BECAUSE the security it can offer (Policy is beyond question seeing that its paid-up Capital is much more than the combined paid-up Capital of all Indian Insurance Companies transacting only Life assurance business

(4) BECAUSE its premium is moderate and its policy conditions are as liberal as they could be

(5) BECAUSE the offer of automatic non-forfeiture privilege Extended Term assurance Premium Deposit Bonus out of payment of double the sum assured in the event of death by accident is unique

(6) BECAUSE it has established a reputation for prompt settlement of claims and efficient service to its policy-holders

BUSINESS TRANSACTED

Life, Fire, Motor Car, Motor Lorry, Motor Bus, Plate Glass, Workmen's Compensation, Burglary, Fidelity Etc.

આ કંપની નીચા પ્રીમીયમ આપે, મોટર કાર, મોટર લોરી, મોટર બસ, પ્લેટ ગ્લાસો, કામદારોને લગતા વીમાઓ, ચોરી સામેનાં વિગેરે દરેક જાતના વીમાઓ ઉતારવી આપે છે. વીમો કંપનીને કહેવરાવ આપવું એ દરેક વીમેદારની ફરજ છે.

For Rates please apply to:-

JALBHOY RUSTOMJEE,

Principal Representative in the Union of South Africa.

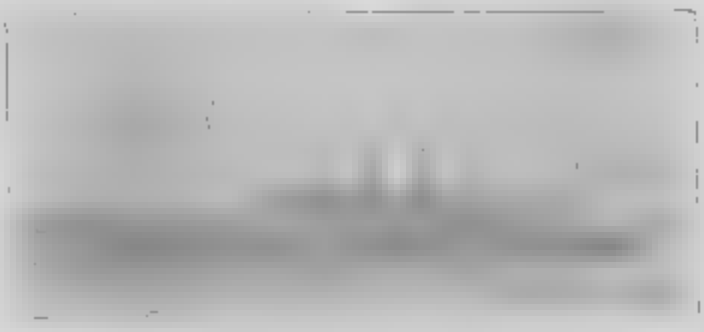
1186

Natal Office.
"INDIA HOUSE"
17, First Avenue, Durban,
Telephone 2 5845. P. O. Box 1610.
Tel. Add: "RUSTOMJEE" Durban.

Transvaal Office.
BARKELY ARCADE,
6 a Diagonal Street, Johannesburg.
Telephone 33-4478 P.O. Box 3641.
Tel. Add: "RUSTOMJEE" Johannesburg.

B. I. Steam Navigation Co., Ltd.

સ્ટી. "દઈરીઆ"

માર્ચ તા. ૨૭ મીએ મોરબંદર થઈ મુંબઇ જવા ઉપડશે

ખાસ સુચનાઓ :- તા.૨૩મીએ પોતાના દરીયા કીનારા તરફ પોતાનું બંદર છોડનાર સ્ટીમરનું સરનામું બદલાઈ ગયું છે અને નવા બંદરે આવતા પેસેન્જરોને દરીયા કીનારે બોટ ઉપર પહોંચાડવા કરવા જણાવવું. - વિદેશના બજારે નામના પેસેન્જર ઉતરવા ઇચ્છતા હોવાથી તેવા સ્ટીમર બંદરે આવતી ઓફીસરની ઇચ્છાનુસારી સહેલાઈનો ગાલના બન્ને તરફ ઉતરવા ચઢવા માટે સ્ટીમર પર ઉતારવા પહોંચાડવા આવશે.

અમારા આવનારા બાકીના અગાઉથી સારૂ પસંદગીપત્રક કરવાથી રીઝર્વ થઇ શકશે.

સ્ટીમરને લગતું કરેક નામકામ અમારી ઓફીસ મારફતે થઇ શકશે

વધુ ખુલાસા માટે લખો યા મળો :

SHAIK HIMED & SONS, :: 390, Pine Street, Durban.

Telegraphic address: "KARAMAT." Telephone 2-0432

CITY SHIRT Co., No. 4, Kort Street, Johannesburg.

આખી શક્તિનો સંગ્રહ કરવા

ઝંડુની સુવર્ણમિશ્રિત

મકરધ્વજ ગુટી

—શક્તિની સર્વોત્તમ દવા—

આરોગ્યથી અજરામરવા માંડો

—બાકીના બધાના કરીયાવર આઠ—

સાને માટે

વાકેફ—વાકેફીથી ભરપુર

સાધનસામગ્રી

ઝંડુ દ્રાક્ષાસવ

ઉમદા ચિકિત્સા

આપનારા આઠો

ઝંડુ ફાર્માસ્યુટીકલ વર્કસ લી.—પો. બો. નં. ૫૫૫૩, મુંબઇ નં. ૧૪.

સાઉથ આફ્રિકાના સોલ એજન્ટસ: ઈસ્માઇલ, ઓમર, એન્ડ્રી એન્ડ સન્સ, ૩૪૫ ફ્રુમ સ્ક્વેર, પી. ઓ. બોક્સ ૧૨૦૫, પ્રીટોરીઆ.

લંડનીસબર્ગમાં બનવાનું ઠેકાણું : બગાત બ્રધર્સ, ૧૪ કોર્ટ સ્ટ્રીટ.

આયુર્વેદિક દવાઓના મુખ્યપત્ર આરોગ્ય મંગાવો

MOHANLAL VALJEE.

(INDIAN PAWNBROKER.)

162, Victoria Street, Durban.

Low Rates of Interest on Jewellery.

High prices paid for Old Gold. A large stock of New Jewellaries at reasonable prices to suit your pockets.

P. P. BHAGAT,

Fruit Merchant

દરેક જાતના ફ્રુટ માટે પેસેન્જર સાફ પેકીંગ કરી C. O. D. થી

મોકલવામાં આવશે :—

P. O. Box 842. 129 Victoria St. Durban.

'Phone 33-6229. Telegrams "GUJMALCO P. O Box 5169

JAPAN BAZAAR

WHOLESALE SILK & CURIO MERCHANTS.

39 MARKET STREET, JOHANNESBURG.

Specialising in SILK MATERIALS, LEATHER SUIT CASES ORIENTAL CURIOS BRASSWARE ETC.

ALL PRICES QUOTED AT LOWEST MARKET RATES.

INDIAN SARIS: Crepe-de-chine and Georgette Saris beautifully embroidered 45" x 5 yds length price 17/6 piece. Heavy Crepe-de-chine Saris hand embroidered 45" x 7 yds 30/ piece. Georgette and Crepe-de-Chines beautifully embroidered 45" from 3/9 per yd

ODNIS: Hand embroidered in Georgette and Crepe-de-chine 45" from 12/6.

Above obtainable in the following shades White, Pale pink, Sky blue, Pale green, Salmon pink, Red, Maroon, Brown and Black.

જાપાન બઝાર

જોહાનીસબર્ગના જુના અને જાણીતા રેશમના જથ્થાબંધ તેમજ છુટક માલના વેપારી.

સાડીઓ, ઓઢણીઓ. લુગડાંઓ.

તાજા નવીન અને ડિલકસંદ ડીઝાઇનો વાળા બજારદાર દેશમાં જરીયા બારેકી જ્યોરજેટ અને ક્રેપ-ડી-શીનની સાડીઓ તથા ઓઢણીઓ નમણુંજ મોટા જથ્થામાં સ્વદેશથી આવી પહોંચી છે. તેમજ દરેકમાં એકકે બજારે વખણાયેલી ફ્રેન્ચકેર માલના તથા મુંબઈ અને અમદાવાદના બીજા જાણીતા ચોક્કસના સ્વદેશી બાનાવાળી ડીઝાઇનો વાળાં સુંદરાવ કુમકાં, પટોળાં, રંગીકા, ચોકડી તથા બુકર બનત બારેકી ઓઢણીઓ તેમજ સાણીઓ પાછો મોટા જથ્થામાં મંગાવવામાં આવ્યાં છે. ચોજદા બંધસણ માટે તેમજ ભેટ માટે બાંધ બદર, ૬ વાર, તથા નાના વાર સાડીઓ તેમજ બલ્યાંઓ માટે દરેક જાતના તૈયાર કપડાં પણ મોકાયન બાવે મળશે. બદન ઉપરના બારે સુંદર અને મનમોહન માલ બારીકમા મંગાવી એકજ મુલાકાત કર્યો.

છુટક માલ પણ જથ્થાબંધના બાવે આપવામાં આવશે. આ અમુલ્ય તકનો લાભ ચોકસાર લેવાનું ચુકશો નહિ.

સ્વદેશી લુગડાંના બાવ રતી. ૩-૧, રતી. ૫ થી ઉપર. જ્યોરજેટ તથા ક્રેપ-ડી-શીનની ઓઢણીઓ બારતથી બારેકી સી. ૧૪-૧.

ક્રેપ-ડી-શીનના બારત બારેકી સાડીઓ ૬૫ ઈંચ પહોળ બાવ રતી. ૨૪ થી ઉપર.

ફોન ૩૩-૬૨૨૯. ટેલ્સગ્રામ "જાપાન બઝાર" પો.બોક્સ ૫૧૬૯.

૩૯ માર્કેટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

પોરબંદરનું ઘી

ભાણજી લવજી ફોટો માર્ક

દરેક દેશાવરમાં વખણાયેલું અમારું 'પોરબંદરનું ઘી' નારાલ, ટ્રાંસવાલ તેમજ ફ્રેપમાં (યુ. આર. સા. આ) માં ઘણા વરસો થયા પ્રખ્યાતિ પામેલું અમારા ઈ.ઈ. માર્કનું ફોટાવાળું 'પોરબંદર ઘી' કીફાયત ભાવથી મળશે.

અમારા સાઉથ આફ્રિકાના વરસદાન હોલસેલ વપારીઓની સગવડતા ખાતર ફ્રેપટાઉથી ઓર્ડર આપવા અગર પેમેન્ટ કરવા માટે અમે અમારા પોરબંદર પીની યુનીયન ઓફ સાઉથ આફ્રિકાની સોલ એજન્સી ટી. પી. દેવશી એન્ડ સનને આપેલ છે તો નીચે જણાવેલ એડરેસ મુજબ કરવા અમારા સોલ એજન્ટસે અગર અમારે એડરેસ પત્રવ્યવહાર કરવો.

ટી. પી. દેવશી એન્ડ સન,
પી. ઓ. બોક્સ ૧૪૨૮.
૧૨૯ વીકટોરીયા સ્ટ્રીટ, ડરબન
(સોલ એજન્ટ યુ. ઓ. સા. આ.)

ભાણજી લવજી ઘીવાલા,
પોરબંદર
કાઠીયાવાડ,
ઇન્ડીયા.

નોંધ—ઓર્ડર ઓર્ડર માટે સી. આર. ઓર્ડ. ડરબન બાવ વાસ્તે કરબન ઉપર જણાવેલા એડરેસે પુછવાથી અમારા એજન્ટ બાવ આપશે.

આ ચાખડી, સ્લેરાની આગળીને મુલાયમ રાખી સૌંદર્યવાન બનાવે છે.

આગળીનાં દરેક દરદોપર નીપજીને અકસ્માત રોગો ડાયાબમી કંઈક આપી બનાવટો આરામ કરે છે.

Sole Proprietors:
Indo-African Trade Agency,
24-26 Wilson St.
DUNDEE. Natal.
S. A.

અજમાયશી

સોલ ડીસ્ટ્રીબ્યુટર્સ: પાટણવાલા લીમીટેડ.
૧૮૨-૧૮૪ અબ્દુલ રહેમાન સ્ટ્રીટ.
મુંબઈ ૩.

તમારા બનાવટી દાંત દુરસ્ત કરાવવા
સસ્તો અમારા ત્યાંજ:
બનાવટી દાંત તૈયાર કરનાર તથા દુરસ્ત કરનાર બધા
અનુભવી અને નવીથી સજ્જ.

એક્સપર્ટ ડેન્ટલ મીકેનીક વર્કસ

રૂમ નંબર ૧, ૨, ૩. ૯૨, માર્કેટ સ્ટ્રીટ,
જોહાનીસબર્ગ.

દરેક બનાવ ખાસ ધ્યાન આપવામાં આવે છે.
તમે તમારા દાંત પોસ્ટથી મોકલી આપો અમે
તરત કામ બનાવીએ.

નોમીસલ કોઈ પણ જાતનું નુકશાન કરતુ નથી.	ખરીદતા પહેલાં માંગો નામીસલ NOMISAL	તમારા બનાવટી અમારા કુદરતી [illegible] ફેરવવા માટેની જરૂરતી બધીજ

કીમત ઝીણ બારીકીની રૂ. ૧૬ ૧-૬, ૨-૬
દરેક ઈમારત અને બજારોમા અમારા એક્સપર્ટસ લીમીટેડની
શાખાઓમાં વેચાય છે.

EXPERT DENTAL MECHANIC WORKS
'Phones 33-1334 & 24-3429. Room No. 1, 2, 3.
92, Market St. JOHANNESBURG.

Telephone 33-5382.
VALLABH RANCHHOD,
Wholesale & Retail Fruit and Vegetable Merchant
Country Orders Promptly attended to.
14, DIAGONAL St. JOHANNESBURG.

ટેલીફોન: ૩૩-૫૩૮૨.
વલ્લભભાઈ રણછોડ
હોલસેલ અને રીટેલ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ અમારે ત્યાં
હાલું અને સસ્તુ મળશે.
બહારગામના ઓર્ડરોને ખાસ ધ્યાન દેવામાં આવે છે.
૧૪, ડાયોગનલ સ્ટ્રીટ. જોહાનીસબર્ગ.

WE STILL BUY
OLD GOLD, SILVER & SOVEREIGNS.
Watches ENGLISH, SWISS, LONGINES, WALTHAM, BUREN,
and SWISS Watches
[illegible]
Importers of Modern TIMEPIECES of Instruments.
LAKHANI & CO.,
(Jewellers)
111 Grey Street, Durban. 'Phone 21258.

કીર્ટીંગસ
પાવડર
ફીટી, બાકડ, ચાંચડ, કંસારા, માખી, વંડા
વિગેરે સઘળા જંતુઓનો
નાશ કરે છે.
કીર્ટીંગ્સ પાવડરના ટીન મળે છે.

'Phone 21350. Tel. Add "Narsjee."
A. M. PADAYACHEE
Wholesale Fruit & Vegetable Exporter,
[illegible]
TRIAL ORDER SOLICITED.
91 LEOPOLD ST., AND 34 CROSS ST.,
P. O. BOX 195. DURBAN.

શેઠ ભાણજી લવજીના હોઠા માર્કવાળું વખણાયેલું
પોરબંદરનું ઘી.
અમારે ત્યાંથી મોટા પ્રમાણમાં મળશે.
ભાવ માટે પુછો યા લખોઃ
T. P. DEVSHI & SON,
Sole Agents for Union of South Africa.
119 VICTORIA STREET.
Phone 2-2591 DURBAN. Box 1428

THE EPIC FAST
(By PEARLAL)
An account of Mahatma Gandhi's Fast in September 1932 and events leading up to the Yeravda Pact, with [illegible] Pages 2s 6d.

SUNCRUSH

The £1,000 Drink.

The Most Popular Refreshment.

There are many Crushes, but Only one SUNCRUSH, and that is made by

DALYS LIMITED.

72, CANADA ROAD, DURBAN.

'Phone 21078. Tel. & Cables: "Crescent." P. O. Box 582

Crescent Trading Co. (Pty). Ltd.

WHOLESALE MERCHANTS AND DIRECT IMPORTERS IN HARDWARE

Indian And European Groceries.

Indian Drugs And Condiments.

Our Stocks Are The Best Quality And are Always Fresh

Our prices are keen.

We specialise in all kinds of Bombay, Calcutta, and Madras Products.

It will pay you to give us a trial.

Before placing your orders elsewhere benefit by our thirty years' business experience.

Our aim will always be service, quality and satisfaction.

અમારે ત્યાં નીચે મુજબનો માલ જથ્થાબંધ મળી શકશે

એલચી, બાસમતી, બદામ, બાદેલી, પીસ્તા, સિમેદા, મુલાયમ પાપડ, મુલાયમ સલ્લા, કાલુદાનું બાજા, બાદેક, ટમાર, એલચા, મીસરી, બદામ, સ્પેશ-લાપસી (બદકુ) મેમ, કેરાયલી ચટણી, પીરોજી કેરાયલ, સુજ્જ બારમું કેસર, બાદ બમબ, પંજાબી સાલસા, સાદેક મુસલી, બન્ડોલા લબંચી, મુંડ, મેકેલા કેરાયલી, કારબા કેર, શેવગાની કેર, મદ્રાસી કેર, મુખદેક ચટણ, બદ્રુકી બારાનેલ તજાકુ, બારબળનું તેલ, મુલાયનું તેલ, ચાંબેલીનું તેલ, મોગરાનું તેલ, કાગળિયા ટૂ. બોરાક, બેકબુમોનીયમ તપેલા, કપ અને રોસસર્સ, મોબાર-બીગરી છબરબાળ, બાન્બતુલસી, મોબા, દીવબી, મુખચેલ, કેરાયલ કાળા-ચબ્બા, મળ, બદર, તુવેર, ચાલ, બદાબ્બા મજુર પાબ્બા છડ. રોબી, કબંગ, તજ, લાઈ (ચારસુ) બરબ મસાલા પીસેલા. વિગેરે.

કોઈ પણ વસ્તુ ખરીદી કરતાં પહેલાં, અમારે ત્યાં ભાવ કોટી ખાત્રી કરશો.

122 VICTORIA STREET, :: :: DURBAN.

INDIAN OPINION

·MAHATMA GANDHI·
·IN 1903·

No. 7. Vol. XXXVI. Friday, March 18th, 1938.

NOTES AND NEWS

The New Agent-General

AS we had predicted last week, Mr. Rama Rau, Deputy High Commissioner for India in London since 1934, has been officially appointed as the Agent-General for India in succession to Sir Syed Raza Ali. As a member of the India Civil Service, Mr. Rau appears to have had a varied and interesting career. He was attached for nearly two years to the Simon Commission, to which he subsequently became the Secretary. To the second and third Round Table Conferences in London, he was really the confidential adviser to the British Indian Delegation. He rendered conspicuous service to the Joint Parliamentary Committee which considered the Government of India Bill in 1934. The communal issue which impeded the progress of the last Round Table Conference was smoothed over by the endeavours of the Agent-General-elect who brought together the diverse Indian elements. Mr. Rau was largely responsible for the presentation of the joint memorandum, signed by all the Indian Delegates including the Aga Khan, which was presented to the Joint Parliamentary Committee on India. As the Deputy High Commissioner for India, he has had many opportunities of establishing contact with the other Dominion High Commissioners in London and of meeting prominent statesmen of England and the continent. He represented India on the governing body of the International Labour office at Geneva on several occasions and also led the Indian Delegation at the Assembly of the International Institute of Agriculture in Rome. Mr. Rau will be proceeding to India to consult his Government before he comes out to South Africa. Mr. Rau will be following the footsteps of our other Agent-General in that his wife will take up residence in South Africa during his term of office. If the Agent-General cannot stem the steady increase of anti-Indian legislation, he will at least be in the happy position of making a success of his social functions. Mrs. Rau will, no doubt, contribute much towards this success. The mantle of the Agent-General has fallen on the shoulders of a Civil Servant. The Civil Servant of India was always looked upon as a thing apart although the Indian Civil service is recruited on the finest in the world. He is not regarded as a part of the people of India. To him all that counts is how best he can serve his *raj bab* the Whitehall. Much depends upon Mr. Rau to refute the suggestion.

New India Assurance Co Ltd

As will be seen from the advertisement of the New India Assurance Company appearing in this week's issue, the Company announces having opened a Life Department in South Africa. It gives us abundant pleasure to welcome this new venture, for, within would be more gratifying to the [illegible] than the success of Indian enterprise with Indian Capital and with Indian Directorate. Judging from the large amount of business that the Company has hitherto transacted in other classes of insurance in South Africa, we feel sure that a very bright and successful future awaits the Company in the life business. In South Africa there is a large field for life business, and as the Company has given the utmost satisfaction during the last eight years to all its clients, we are hopeful that in this line also, the New India will be just as successful as it has been in all the other Departments. In this connection the Company has deputed Mr. M. K. Billimoria, who is at present in South Africa, to study the needs of the Indian public of South Africa and to organise the Life Assurance business. The New India Assurance Company enjoys an excellent reputation in as much as it has behind it a huge paid-up Capital and large funds which ensure absolute security to its policy holders. Having at its head, Sir Nowroji Saklatvala, K.B.E., C.I.E., the Head of the Tata Industries in India, the Company can stand the closest scrutiny in regard to its investments which are all of the safest class. The Directorate includes Sir Phiroze Sethna, a familiar figure to south Africa as Chamanlal V. Mehta and the Hon Sirdar Sir Sultan Cassim Mitha, and in short the [illegible] of Indians on the Directorate is in itself the hall mark of fair dealing to the clients of the Company. Times have changed considerably. A few years back Life Assurance was looked upon by the Indian with a certain amount of [illegible] but in these days when we are more concerned of ones future, there is a strong tendency with the Indians to insure his life, so that his dependents do not stand unprovided for. Life insurance with the Indians in South Africa, has, therefore, of recent years, risen by leaps and bounds. The New India offers some excellent features in its Life Policies amongst which may be mentioned nationality [illegible], extended assurance, protection against accident and permanent disability benefit. These features, we are sure, will strongly appeal to members of our community. We congratulate Mr. Jalbhoy Rustomjee, the Principal Representative of the Company in South Africa in securing the life business and we extend to him and to his Company our cordial wishes for a successful future.

Hitlerism At Its Worst

Without shedding a drop of blood, Herr Hitler, has occupied Austria. By sheer threat of using force, Hitler has subdued Austria. The Austrian Chancellor, knowing full well the weakness of his country, gave in. He could not have acted otherwise. Nothing in the world can resist brute force, Hitler may think, brute force, as all things has won and.— In the course of his speech in Austria, which he triumphantly entered, Hitler, who is of Austrian birth, said "If Providence has taken me out of this city and made me Fuhrer of the German people then it can only have been that I was entrusted with a mission, and this mission can only have been to restore my dear home to the German Reich. I believe that this is the mission for which I have lived and fought. I have now fulfilled it and you are all my witnesses and guarantors for that." In his letter to the Fascist Dictator, Mussolini, the Fuhrer, after explaining that he is determined to re-establish calm and order in his native land, and that the nation must determine its own future, states I ask you to see [illegible] this settlement nothing else than an act of legitimate national defence, an act which every man of character would have performed in the same

circumstances. You, yourself, your Government would not have acted otherwise if the fate of Italy were at stake and I as Fuhrer and National Socialist cannot act differently. Whatever may be in the future, frontiers that we regard as sacred today I draw no policy nor frontline as regards Italy. That has the Brenner. This decision is irrevocable and irrevocable. I have not wanted it, ought to take it. I took it immediately after the first war and I have never made a secret about it."

[illegible] the philosophy of Hitler. Will [illegible] that the test of time, with instances of downfall of great Powers in World history, prove a greater strategist than Napoleon. He went the same way as all the others before him had gone. Does a similar fate await Hitler?

Indian Opinion

FRIDAY, MARCH 18TH, 1938

South Africa Needs A Liberal Outlook

THE 7th Union Parliament met for the last time on Wednesday last and every member will now rush back to his constituency to prepare for the general election. A keen struggle for supremacy between the United National Party and the Purified Nationalists is expected. There is no gainsaying that General Hertzog, with his powerful influence in the country, will again be able to lead his party to power.

During the session, it [illegible] happened that the Indian question is taken as the chief plank on the platform of one or other of the parties. Dr. Malan who was the Minister of the Interior in the pre-Fusion days, and who has had much to do with the handling of the Indian question, has already started a campaign against the Indian. Politics is a dirty game. And when it is played by unscrupulous politicians it can be made intolerable. In South Africa, the Indian who has no say in the [illegible] always been made a pawn in the game of politics. To the average European, the Indian question is a popular one, and readily catches his imagination. Mr. Malan discarded the pulpit for politics, [illegible] one would have expected it [illegible] would have brought [illegible] him as good. To him, Minister of Religion, all races should be equal. But as we have observed, politics is a dirty game, and the politician, be he from the pulpit or from the highest form of society, has no scruples.

What South Africa needs is a liberal outlook towards the Indian. South Africa cannot afford to be otherwise. The Union Government has just signed a trade agreement with the Indian Government, and India with her millions and with her enormous resources, will in due course be South Africa's best customer. South African gold, coal, fruits and other commodities will find ready sale in India. South Africa cannot find a better market. She cannot, therefore afford to treat the Indian community in South Africa, her national with absolute indifference.

The Hon. J. H. Hofmeyr, the Minister of Labour, is the personification of liberalism in the country. Since his coming into the political arena we have seen a wave of liberalism [illegible] over South Africa. He wields considerable influence in the Cabinet, as is evidenced by the determined stand he took on the question of mixed marriages and the employment of European women in Indian establishments. South Africa needs many more Hofmeyrs before the Indian is given the respite that he so richly deserves. But we have one consolation, and that is Mr. J. H. Hofmeyr is gaining ground in his advocacy for a liberal attitude towards the Indian in this country. The Universities of South Africa are the birth places of the legislators of the future and it is there that the students should be taught what liberalism is and what it stands for. If we might throw a hint to the Universities, we would suggest with all seriousness, that the Students Union should not restrict their tours to the continent only. India should be included in its itinery. We feel that periodical visits to India, whose civilization and culture are incomparable, will broaden the outlook of young South Africa, and tend to bring about better feelings between the Indian and the European in this country. The Beyers and Hofmeyr Deputations to India have been of tremendous benefit to both India and South Africa and have been the means of dispelling much of the misunderstanding between the two countries.

Eighty five per cent of the Indians in this country are South African born. They are South Africanised in many ways. Their standard of living conforms to the accepted western standards. Whatever they earn is circulated in South Africa. To them, India is but the land of their fathers and forefathers. South Africa is their home. It is saying too much, when we say that the Indian community of South Africa should be given every opportunity to rise so that they do not lag behind the Europeans.

The Capetown Agreement of 1926 recognised the Indians as an integral part of the population of South Africa, and as such, the Government undertook to uplift them. The Union Government has utterly failed to fulfil its obligation under the Agreement. We have not had a year of respite since 1926. Year in and year out, we have been subjected to the most intensive anti-Asiatic legislations. Heaven only knows what is in store for us when the next Parliament sits. It is time that a halt is called. That is only possible when a spirit of liberalism pervades the Union Parliament. Is it too much to expect that?

Gandhi Heritage Portal

THE HARIPURA CONGRESS

[From our Own Correspondent]

The fifty-first session of the Indian National Congress was held at Haripura, a small village on the banks of the Tapi River in the district of Surtadi. It was a unique session and the first of its kind ever held in the history of the Congress. It was second only to the Faizpur session but it had [illegible] attractive features. It would be almost impossible for those who had seen the Congress sessions eight or ten years back to imagine the extent to which the Congress has since grown. What used to be the pet session pandal in those days has now become the Subjects Committee pandal and its open session pandal is almost ten times the size of the Subjects Committee pandal.

This village of Haripura with a permanent population of not more than a thousand souls was in the few days had a huge with population of five hundred thousand people. The city was lit up with electric lights, water laid out all over, and there was postal, telegraphic and telephonic service not to reach all parts of India only but even overseas. There was also an information bureau and a fully equipped printing plant publishing bulletins about the doings of the day. A quiet village was teeming with life with all the conveniences of a large city.

The railway authorities had shown a remarkable spirit of co-operation by providing special train services at cheaper fares from the beginning to the end of the Congress session and also by providing special shelters with every convenience for the passengers at all the important stations.

The Great Procession

One of the outstanding features of the Congress was the great procession of Sir. Subhas Chandra Bose, the president-elect, which was attended by not less than two hundred thousand people. The President's car was enacted as a chariot which had a story behind it of Mahabharata drawn by fifty ox bullocks and were volunteers accompanying the procession and singing fifty-one national songs to mark the fifty-first session of the Congress. The picturesque sight had all the glory of the Delhi Darbar but not its pomp and power.

Another unique feature which gave a spiritual fervour to the Congress was the daily evening prayer conducted in the open under the auspices of Gandhiji. These prayers were attended by forty to forty thousand people and at one time by fifty one hundred thousand people. So as to ensure a calm and peaceful atmosphere and also to enable every person to hear the prayers loud speakers were [illegible] fixed. This was the time when those hands of people eager to have darshan of Gandhiji were able to get a glimpse of him. On one occasion when the loud speaker and [illegible] was on well the huge gathered on the prayer ground became heavy and attempted to rush on to the platform. The volunteers and the leaders failed to control the excited gathering. The idea can well imagine what it is to control a mighty gathering of one hundred thousand when it is excited. Any amount of shouting was to no avail. But Gandhiji well versed in mass psychology saw that every effort to calm the huge [illegible] surrounded those around him to begin with Ramo Nam (the humming of the name of Rama). There was an indescribable solemnity in it. It was the effect of a magic wand. Within a few minutes a solemn calm pervaded the atmosphere and the dropping of a pin could be heard and prayers were conducted as usual in all calmness and the crowd quietly dispersed [illegible] its completion.

Great Faith In Prayer

Gandhiji has great faith in the efficacy of prayers and never fails in having them in season or out of season never minds the condition of his health. Spirituality plays the most important part in all his activities, political or otherwise. At Haripura Gandhiji's cot was situated in a secluded spot on the bank of the river far away from the hum drum of the multitude. And while the leaders of the Congress were engaged in discussing vital problems Gandhiji in this calm and heavenly atmosphere on a prayerful mood was also thinking deeply over the whole Indian question.

Resolutions of the Congress some of which were strongly opposed by the so-called socialist party were by the [illegible] passed unanimously or with an overwhelming majority were most thoughtfully worded and strength of prayer was behind every w

Exhibition

The exhibition was the most important feature of the Congress. It was instructive of the vast extent to which the national industries of India were once again coming to life. It was of immense value to the peasants whom [illegible] gave a practical demonstration of [illegible] how to grow and the improvement of their agricultural products, dyeing and many other industries which if properly organised and patronised would bring Swaraj to their very door. Gandhiji attached much importance to this part of the Congress and stated while declaring open the exhibition that he considered the exhibition to be the real Congress. He advised the people to studiously inspect every part of the exhibition and try to profit by it as much as they can.

Sensation Over Ministerial Crisis

The Congress had by no means met in a calm atmosphere. A great deal of sensation was [illegible] set by the resignation of the Congress Ministries in the United Provinces and what was the veto power used by the Governors of those Provinces in respect of the order by the Provincial authorities for the release of political prisoners. This action on the part of the said Governors was taken as a sign of the beginning of the rule of the sword once again and the Congress Ministries in the other five Provinces seriously thinking as to what line of action they were to adopt. This step on the part of the Governors with the authority behind of the Governor-General was taken as a breach of the promise given to the Congress not to [illegible] them in the day to day activities of the Ministries. The [illegible] was however suppressed by outward calm and though worded thoughtfully and in a dignified manner yet grave in contempt a resolution was adopted by the Congress requesting from taking any step that [illegible] to it in precipitating matters on [illegible] Governor-General to reconsider [illegible] it. It is a matter gratifying to state that while these lines are being penned the differences between the said Governors and the ministers have been settled and the Congress Ministries in both the Provinces have once again begun to function in their usual [illegible] it is sincerely [illegible] to be hoped that they will succeed to carry out [illegible] progressive programme unhampered by thoughtless and hasty acts such as mentioned above.

Indians Overseas

There were officially appointed delegates present at the Congress for East Africa, Mauritius, Ceylon and other places but [illegible] were none to represent the Indians in South Africa. At the opening session of the Congress the above named delegates were given an opportunity of expressing fraternal greetings which they did before an audience of [illegible] thousand. Any such expression from Indians of South Africa was conspicuous by its absence. It was most regrettable especially in view of the conditions of Indians in South Africa being the worst of all. There might be have been a special resolution moving in the con-

Gandhi Herit

disabilities of Indians in South Africa but that too was complimentary by its absence.

There were messages of greetings from Indians from America, London, Canada, East Africa and other parts of the world. The only message from South Africa was from Indians in Port Elizabeth.

Among the many resolutions moved from the Presidential chair and passed without any discussion, the following was one dealing with Indians overseas:

"This Congress views with alarm the rapidly-growing deterioration of the status, position and rights enjoyed by Indians in South or East Africa, including Kenya, Uganda, Tanganyika, Zanzibar, and in the islands of Mauritius and Fiji.

"This Congress condemns the new economic policy now being practised by British Imperialism for intensifying its exploitation of colonies and dependencies which is exemplified in the formation of the monopolist Clove Growers' Association in Zanzibar, and in such measures as the Tanganyika Native Produce Bill, the East African transport projects, reservation of the Highlands in Kenya for the white population, and the degrading treatment of Indians in Mauritius and Fiji.

"This Congress wholeheartedly associates itself with the struggles of overseas Indians to maintain even their present position and status in territories in which they have settled.

"This Congress assures its fellow countrymen overseas of its full sympathy and help, and expresses its readiness to take all action within its power to ameliorate their condition.

"This Congress wishes to assure the original inhabitants of South and East Africa that the demand of the Indian settlers is not [illegible] in any spirit of hostility towards them, but it is [illegible] event common exploitation by the British of both African and Indian settlers.

The following resolution was passed referring specially to Kenya:

"This Congress has learnt with regret that the Government of East Africa once again are making aggressive inroads on the rights of Indians settled in Kenya and protests against this policy of continuous injustice to Indians in East Africa. While [illegible] quality of [illegible] will not be acquitted until [illegible] complete independence, this Congress protests against the inequitable legislation relating to the reservation of the highlands in Kenya. The Congress trusts that the British Government will reconsider its new policy and that it is not too late to call upon the Government Kenya not to embark on such a course of wanton spoliation and discriminatory legislation [illegible] by which the rights of [illegible] being sacrificed."

The open session of the Congress was held for three days from February 19 to 21 and many important resolutions were passed the most important being the one dealing with the constitutional crisis that had arisen in the United Provinces and Behar and another strongly opposing federation.

It was decided to hold the next session at Mahakoshal in the Central Provinces.

Mahatma Gandhi's Utterances

Gandhiji made two public utterances during the Congress. One while opening the exhibition and the other which was a semi-political speech, was delivered in Hindi on February 19 before a vast concourse in the exhibition grounds.

B. W. CANEY
Jeweller
366 West Street, Durban
For best value in Jewellery & Watches of all makes. 1136

The Ministries in the United Provinces and Bihar, he said, had resigned, had been dismissed. They were coming back to us, as they went from us.

"To-morrow it may be the case with Bombay. The day after tomorrow it may be Madras, and the next day others."

"It may be said it is a matter of only so provinces. But it does not matter whether it is three or six provinces. The Ministers were put in places of authority, not because of their personal merit, but by virtue of the strength of the people behind them. Now, if the Ministers' advice has been spurned, it is because the support behind them has not been sufficiently strong. We have not sufficiently imbibed the spirit of *khadi*.

Message "Of Khadi"

"What is the use of your professing that you care for me if you do not follow and practise the one message which I have been shouting from the housetops for the last 20 years, about which I cry myself hoarse to-day and which I would utter even if I were on my death bed?

"If you understand what I say and if you believe in it at all, for you to come with me in your millions.

"I don't want any humbug wearer of *khadi* for political purposes. It is no use merely wearing *khaddar* without believing in the service, sacrifice, truth and non-violence which it symbolises. Unless you catch the spirit of *khadi* and all that it stands for, you may appear to follow me to-day but discard it the moment I die."

Gandhiji swayed the audience by tears when he continued: "You will burn my body and with it your *khaddar*. If you believe in it and follow me—all of you, heart and soul—*swaraj* is yours. Otherwise it will never come to you."

Lord Samuel who was on a two months' tour of India was one of the distinguished visitors at the Congress. In the course of a broadcast speech from the Bombay station on the eve of his departure [illegible] said:

"My first impression about India is that this is a very hospitable country. I have met with kindness and courtesy everywhere. My chief feeling is one of gratitude that so much trouble has been taken by so many people to welcome, guide and befriend. My second impression is of great mental activity that prevails. I remember that years ago Europe was accustomed to look upon India as a vast lethargic country placidly asleep in the sun. History passed her by. It has said, 'Happy is the nation that has no history.' It is happiness of a kind, but a people enjoys that sort of happiness. Now India is alert and alive—a land of conferences, committees, parties, leagues, movements, interested in industry and economics, science and art, philosophy and religion, the affairs of the world and her own politics and politics.

"I have come to India with no mission confided to me by anyone, but as a British observer keenly interested [illegible] a land and so closely connected with my own country, who has taken some part in the debates in the House of Commons on the new Constitution, until what is curious to study that Constitution in the working.

Lord Samuel paid a high tribute to the Congress Ministries for the manner in which they were working the new constitution. "The gloomy prophecies of disorder and disaster made in the British Parliament by the group of diehards, of which Mr Winston Churchill was the leader, have been utterly dis-proved." [illegible]

ASIATIC SETTLERS FOR AUSTRALIA

The following interesting correspondence appeared in the *Manchester Guardian*. Mr. C. M. Lakin is the son of our esteemed friend Mr. S. R. Lakin, of Greytown.

To the Editor of the *Manchester Guardian*.

Sir,—Mr. G. F. Plant's interesting letter in your Thursday's issue, [illegible] accepts the view that the White Australia policy must in existing circumstances be regarded as [illegible]. But if that be so, there is no possibility of any early occupation and cultivation of "those empty spaces of Australia." The fact that half the present population insists on living in the capital cities and restricts the birth-rate calls for a large white immigration. Will Britain supply the needed immigrants from a population which will shortly be reduced to numbers and where agricultural labour is already short? Recent statistics indicate that in every European country, save Soviet Russia, the growth of population is declining and will further decline. Why should any white country assist migration to Australia and why should willing emigrants prefer the lonely life in that distant county to life in Canada, the United States, or South America, so far as these countries will receive them? Most European countries insist on keeping their would be colonists under their national flag. The growing population of Soviet Russia would be unlikely to flow over into Australia, even if they were acceptable.

It seems evident that, if the huge waste of cultivable land in Australia is not to continue, the cultivators must consist of coloured people, mainly from Japan, China, and India, countries with excessive population and capable of developing the semi-tropical areas where productivity is at present wasted. The White Australia policy is no real justification. Asiatic occupation of these areas need not imply any mixing of white and coloured populations or any injury to the White Federal Government. The present policy is that of a dog in the manger. We will not do the work ourselves and we will not let those who may be willing to do it. The theoretic defence that the occupants of part of a country have the right to determine whether the resources of the rest of the country shall remain undeveloped will not bear examination. On that theory the gorgeous natives reduced by maltreatment to a few thousands) could have precluded the entry of the Botany Bay criminals and their caretakers and so stopped the growth of any White Australia.

The world is now alive, as never before, to migratory needs, and it is inconceivable that the British Empire as a whole will lend its strength to the maintenance of the impossible policy of a White Australia. Yours, &c.,

J. A. Hobson.

The Reform Club, [illegible].

To the Editor of the *Manchester Guardian*.

Sir,—Mr. J. A. Hobson in his letter advocating Asiatic immigration to cultivate the [illegible] of Australia [illegible] must remind of [illegible] only from Japan [illegible] has considered [illegible] the development of the empty [illegible]. What happens to the policy of [illegible] population after those empty spaces have been developed is left to our imagination. Having a first hand knowledge of the existing conditions in South Africa, I can safely say that the white policy in Australia is not justifiable unless certain fundamental [illegible] are settled first. What those [illegible] are the reader will judge from [illegible].

South Africa [illegible] a large educated population to [illegible] the [illegible] existing [illegible] Indians and Japanese. [illegible] were first [illegible] in 1860. They were brought over for the express purpose of working on the sugar plantations in Natal. They did an immense service by improving the whole of Natal coast and built up its [illegible]. Most of the Indians came over with their families and have settled there, seeking new employment in newer fields. Anyone in the Union knows the justice meted out to the Indian. The elementary rights of a citizen are denied to him. He has no vote, and the Government on the whole has done but little to improve his lot. The Indian workers are practically out on existence in face of unfair competition from the "poor whites," a small section of the community, which is now displacing the Indians. This is the outcome of the so-called far-sighted white labour policy.

The Indians and the Chinese (who have worked mostly in the mines) are now considered as an "alien body" hampering the true progress of the white population in South Africa. Many schemes have been put forward by the Government to repatriate the Indians, who have lived in South Africa for more than three-quarters of a century and justly claim to have made South Africa their new home. But the powers that be do not consider them as immigrants in the true sense of the word. They do not have the privileges that are given to those who emigrate from Europe and who are considered as colonisers of a new country needing development. No, the Indians, having given their labour to the development of the country and having made Natal a garden colony—as it is proudly called,—the Government decides that their services are no longer required and they must now [illegible] and give way to those who have a right to appear. Where those repatriated would go and what they would do on their arrival [illegible] of course, no concern of the Government.

Mr. Hobson says: "Asiatic occupation [illegible] imply any mixing [illegible] populations or any injury to the white Federal Government." Taking the first point, it has been thought in South Africa that the mixing of coloured and the white races has not taken place, though there have been isolated cases. Last year a bill entitled the Asiatic Marriage Bill was put before Parliament to prevent such marriages, with a proviso that the Japanese be excluded because the Union had a trade agreement with that country. The fallacy was, of course, exposed by the bill's opponents and it was momentarily shelved. There is every probability, however, that it will be again brought forward. It is clear that the Indian and the Chinese, both representing countries of [illegible] Powers, [illegible] point of view, [illegible] injury to a white Federal Government," does not arise, nor the coloured immigrants, in any case, will be debarred from any political activities.

In South Africa the present generation of Indians has had to seek new ways of making a living. The only obvious one was the retail trade. But in trading the Indian is allowed little scope. Strict licensing laws debar him from trading in certain areas which are reserved exclusively for the white settlers. Socially the Indian suffers a great deal. He is insulted in the street, and word "coolie" has come to stay. No discrimination is made. In the eyes of the white population Indians are all the same.

Does Mr. Hobson still advocate Asiatic immigration into Australia after the way the Union of South Africa has treated the Indians who were brought into the country? I would not welcome Asiatic immigration into Australia and I am sure the Indian people would oppose any such scheme.—Yours, &c.,

C. M. LAKIN.

The University, Edgbaston, Birmingham.

INDIAN MEDICAL DEGREES

RECIPROCITY PROVISO

A NUMBER of [illegible] students who passed their [illegible] examinations at the end of last year in South Africa are going to India to take their medical degrees at the University of Bombay.

This [illegible] is possible by a recent ruling of the South African Medical Council that degrees of the Universities of Bombay, Lucknow, Madras and Patna will be recognised in South Africa provided that the Government of India gives recognition to South African medical degrees. Previously South African Indians who were studying for medical degrees had to proceed to Great Britain for qualification. Even if they had taken medical degrees in India they had to obtain English or Scottish diplomas [illegible] in South [illegible] are accepted as internal [illegible] by the Universities of [illegible] Witwatersrand and Capetown but they can only take the last two years of a medical course in South Africa and must proceed overseas when hospital training begins, as the non-European hospital in this country has no medical school attached to it.

Economy For Students

In a letter to the secretary of the Imperial Citizenship Association in Bombay, the secretary of the South African Indian Congress points out that the average cost to a South African Indian student in London is about £[illegible] to £200 a month, while in Bombay it will probably cost not more than £40 to £75 a month. This will mean that Indians of moderate means will be able to send their children to India for qualification as doctors.

The shortage of Indian doctors in this country—there are only about a dozen at present—should in a few years time be eased by the return, as qualified doctors, of the students who are now going to India.

The latter records the thanks of the Indian community of South Africa to the South African Medical Council for this arrangement, which will greatly benefit the Indian community of South Africa.

ORIGINAL CORRESPONDENCE

DUTCH REFORMED CHURCH

To The Editor "Indian Opinion"

SIR,—Kindly allow me space in your widely read paper to draw the [illegible] Church and in particular the Circle of the Dutch Reformed Church, which passed a resolution expressing their disapproval of the importation of Natives and alarm at the growing movement of Mohammedanism which was published in the *Rand Witness* of Monday, February 21.

I briefly quote a portion of the publication: "The Circle also expressed alarm over the growing influence of Mohammedanism in the country. It was stated that on [illegible] the education of Mohammedan children was to be built in the Cape Peninsula at a cost of £[illegible]. The institution would provide accommodation for about [illegible] children.

The fear was expressed that this religion was getting a foothold [illegible] the Cape-coloured people.

A resolution was passed expressing regret and alarm that permission had been granted and the building of such an institution was approved of. It was also decided to request the Synodal Commission of the General Council to protest strongly to the authorities against the payment of subsidies to this institution because it was not a Christian institution. Is it fair, I ask, that while [illegible] thirty, which claims to [illegible] and on valid foundation and truth for the last nine thousand nine hundred and thirty eight years be afraid of [illegible] Mohammedanism, which has been in [illegible] thousand and three hundred years.

The ideals for which Christianity stands at this early date when it starts discriminating and lowering [illegible] would then why should [illegible] be afraid and worry about [illegible] Indian when their so called Christian religion has penetrated the darkest corners of this earth and on its beautiful ideals solidarity and truth.

—Yours etc., [illegible] C.

WAS IT JUST?

SIR,—With reference to the "Free Planting" economy that took [illegible] Sea View Indian Recreation [illegible] it was decided that, [illegible] on of Committee the [illegible]

We [illegible] were duly appointed for the purpose and under what qualification or merit have those persons been selected to plant it.

It surprises [illegible] very much that such a function took place without the knowledge [illegible] proclaimed which [illegible] a sporting body among [illegible] as that district and it will be [illegible] that but for it [illegible] of [illegible] properly constituted organisation which has materialised largely in the development of sports, it would hardly have justified [illegible] position to approach the Council to [illegible] with initial recreation grounds. While we are grateful to the Council for acquiring these grounds we feel that an association which had been instrumental in obtaining such a purpose, had been treated with gross injustice in not being given a [illegible] in a matter of importance, not only to our interests, but to the posting public in general. The responsibility, however, which should have rested with the Sports Ground Committee in obtaining the negotiation of all sporting bodies in the area has undoubtedly failed in this respect.

We appreciate that [illegible] necessary on this pre-occupation granted, which ought to have been planted by the Parks and Gardens Department of the City Council [illegible] alone as other parts of Durban, but the unique opportunity of planting a tree as a [illegible] to someone in reality [illegible] to persons high places, or as players of outstanding [illegible] merit who gave a brilliant performance [illegible] of the game. If every person who had done any little service to sport [illegible] allowed such a privilege, then quite a number of persons would lay claim to [illegible] trees. One need then can claim to possess several players who took part in [illegible] representative matches and also attained Natal and South African honours also we have officials who have done yeoman service in the welfare of sport. We may take the Kingsmead ground as an example where such privileges are reserved to only certain persons and trees have been planted on that ground by famous sportsmen who have achieved quite considerable honours in either cricket or soccer and their names will serve for

Gandhi Heritage

time immemorial as an inspiration to followers of those respective g[illegible]

None of the [illegible] the trees at the Sun View creation Grou[illegible] can claim such distinction and were [illegible] encountered with the existence of these trees and do not mean at such importance to us. Some of them are not even connected actively with any branch of sport.

Perhaps Mr. Berrie is not fully conversant with the proce[illegible] of planting trees of imposition grounds and we would ask him to study proper study of the necessary facts before lending himself to such an embarrassing and unconstitutional method of directing ceremonies. Yours etc., J. MADON.

Things In General

Bell Street Indians
A Further Development

MATTERS in regard to the validity or otherwise of the Bell Street Indian tenancies are to be brought to a head when a summons will be served on the principal tenant giving notice of his eviction. The owner of the property, Mr. D. C[illegible] Collins, told *The Natal Mercury* that the City Council had to consider its steps in the matter, after it had heard notices of grounds mention them of possible eviction. Few days ago he wrote to the T[illegible] Clerk asking whether the Council wished him to adhere strictly to the terms of the private treaty under which the Council leased the land and buildings from him for £7,250. One of the terms was that the purchase would be made provide the owners cleared the tenants out. In view of the fact that the Corporation had not replied to his request for [illegible] action, said Mr. Collins, he had no alternative but to assume that the Council wished him to abide by the treaty terms. When the Indians were given notice to quit by March 1, protest meetings were held and the Council was approached. Mr Collins decided to suspend action by [illegible] leaving the solution entirely. Now, however the absence of a reply from the Council has caused him to proceed along the lines agreed upon when the private treaty was signed.

Did Hitler Prepare
A Month Ago?

A distinguished military specialist told the London *Mail* recently that Hitler probably began preparing his troops for the Austrian invasion nearly a month ago. He pointed out that even if the troops were not more than partly mobilised, the preparations could not have been carried out in 36 hours, or even in a day or two. He believes that the disputes between Hitler and the army leaders was over this very matter, and says that if his assumption is correct, the new conscripted [illegible] were prepared even when they took over.

Hitler Interviewed

"I [illegible] conversations and [illegible] there will be no effects on the British side," said Herr Hitler in an exclusive interview at Linz, in upper Austria, with Mr. G. Ward Price, the special correspondent of the *London Daily Mail*. "What have we done to not being answered?" asked Herr Hitler. "We are interested here to help in falling in with the will of the overwhelming majority of A[illegible]

Ward Price asked: "What is to the Br[illegible] and French Notes of protest?" "I cannot understand it," Herr Hitler replied. "These people are Germans. A Note of protest from other [illegible] no more [illegible] Germans [illegible]

British Cabinet Meets

The British Cabinet met at 11 a.m. on Monday last to discuss the German situation.

Broadcast Over India

An aeroplane flying at a great height, and believed to be that piloted by James Broadbent, who left Lympne recently on an attempted new solo record flight to Australia, passed over Karachi, heading for Allahabad.

Mining Explosion In India

An explosion in the Bhagavatdi coal mine near Hyderabad resulted in 61 persons being killed and 50 injured. There were three Europeans among the dead.

Severe Earthquake Feared

Nine earthquake tremors were felt in Bombay on March 16 at [illegible] them in 1934, when the destructive Bihar earthquake occurred, people were rudely awakened [illegible] the shocks.

Ambassador A Spy

Alleged work on behalf of the British Intelligence Service, a meeting in Berlin Street, London, and the mention [illegible] prominent British personage [illegible] labelled Imperial [illegible] news recently by [illegible] recently, the white-bearded former ambassador to London, who is now [illegible] years of age, whom he pensioned like soldiers in the Museum spy [illegible] Rabovsky was instrumental details of alleged work on behalf of the British Intelligence Service when he was Ambassador to London in 1924, and he maintained that his contacts included two British naval officers.

[illegible] Up" Was A Joke

[illegible] of the Patriotic Front [illegible] when 20 masked men burst at a meeting of the Y[illegible] People Organisation in [illegible], shouting "Hands up." Two of those present, thinking it was a joke, [illegible] obeyed and the intruders fired [illegible] shots, wounding one and the other slightly. No explanation of the raid has yet been offered and it is presumed that political motives were behind it.

180 Miles An Hour

In one of the most recent engineering things in Great Britain—an ancient walnut-house in Lincolnshire—a small band of craftsmen are working on the fastest [illegible] constructed in Britain, the *Daily Mail*'s motorboat [illegible] they are three, two, or [illegible] and a half litre R.A.F. engines of [illegible] each hour. They are to compete in Germany, Italy, France and Switzerland in August this year. [illegible]

Cape Road Crash Shamble

[illegible] police [illegible] station in Cape[illegible] Morgue as they tried to identify the victims of the horrifying road smash on last Sunday night on the Riebeeckstroom Road, in which 12 people were killed. It is seriously feared that they are still detained in the [illegible] Here and four others badly [illegible] up that they are on the danger list.

Shri Rama's Birthday

The celebration of Shri Ramanavmi in honour of the birthday of Shri Rama will be held at the Shri Vishwanroop [illegible] ple, Tongaat on Friday April 5. All Hindu devotees are invited to attend the ceremonial performances.

Hill View Government Aided
Indian School Building Fund

(Continued from last week.)

[illegible]

[illegible] Andrew [illegible] Sandercombe, Esq., M. Comrie, Esq., B. H. [illegible] Mrs [illegible] Keighley Mrs. Maloney [illegible] [illegible]

[illegible] Councillor and [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [

India Letter

(News Omitted From Indian Papers)

Rousing Reception To Sjt. Subhas Bose

It was one of the grandest Congress Presidential processions which slowly moved through a four-mile route from Haripura to Vithalnagar when Sjt. Subhas Chandra Bose, president of the 51st session of the Congress was ceremoniously welcomed into Vithalnagar. Forty-one bullocks, richly caparisoned and with painted horns, hauled up the eighty-year old chariot in which Sjt. Bose was seated along with Purlow Gopaldas, Chairman of the Reception Committee.

Alligator-Shaped Chariot

His alligator-shaped four-wheeled vehicle was lent by the Raja of Bansda. It was richly decorated in crimson and gold. The musically tuned bells tinkled with every motion of the chariot. The President's chariot was followed by six other bullock-carts in which were seated Sjt. Vallabhbhai Patel and other office bearers of the Reception Committee. Crowds lined ten deep along the route while at Vithalnagar itself over a lakh of people watched the magnificent procession. Passing the Subjects Committee pandal, the chariot turned to the left slowly winding its way through the city of bamboo huts to the Leaders Camp, which it reached at 7-3 p.m. Sjt. Subhas Bose alighted and was greeted by his colleagues of the Working Committee and other leaders.

Overwhelmed By The Remarkable Reception

"I was overwhelmed by the remarkable reception given to me by the tremendous crowds," declared Sjt. Subhas Bose when interviewed by the Associated Press on his emerging out of Gandhiji's hut after one hour's conversation with the latter.

Gandhiji's Affectionate Greeting

Gandhiji, who had delayed the commencement of his silence with a view to welcoming Sjt. Bose, greeted the latter with affection. They talked for an hour, discussing the various problems that would come up for consideration before the Working Committee and the Subjects Committee and Sjt. Bose handed over to Gandhiji a copy of the final draft of his speech which was completed by him only before his leaving Calcutta.

The Lama Drums

The resounding monastic thud of the Lama drums added distinctive spiritual tone to the reception accorded to Sjt. Subhas Bose at the gates of Vithalnagar. Burmese monks, who are on pilgrimage to India and have taken this opportunity to witness the Congress session, took their place, as the procession approached the Nagar, at the entrance and of their own accord commenced playing on their drums, the distinctive note of which was heard all over the Nagar.

Cycled To Haripura Congress

New Delhi.

Six Khaksar Khidmatgar Red Shirt volunteers arrived here the afternoon on a cycle tour from Nowshera en route to Haripura. They will leave Delhi day after to-morrow. On the way they are preaching Congress programme to villagers, specially to Mohammedans urging them to join the Congress. They are covering on an average 70 to 80 miles per day and intend to reach Haripura on February 16. They left Nowshera on January 31.

Again General Secretary?

Pandit Jawaharlal Nehru refusing Presidentship of the Congress has requested by the Working Committee to continue to take up the work of General Secretaryship. It is understood that Mahatma Gandhi is anxious that Pandit Jawaharlal should continue his active work in the Congress secretariat and the only way to ensure this is by making him General Secretary which he had been for a long time before he became president of the Lahore Congress.

Over Hauling Of Administration Needed

Speaking at the Chanda Province Political Conference Sjt. Subhas Chandra Bose said the ideals of Congress had created the need for a complete overhauling of the entire system of administration of the country so that they could establish real Swaraj. He said that in no country officials were so highly paid, Swaraj he said could mean the necessity of the importation of officials. He cited the economic planning of Russia and maintained that Swaraj was demanded in order to remove all disabilities. Appealing to the country he said that if India demanded Swaraj unitedly England would be forced to concede in view of the present International situation. Once Swaraj was attained India would again be prosperous.

Naval Defence Of India

It was announced during the Budget statement that the British Government had agreed to forego India's annual contribution of approximately £135,000 towards the naval defence of India on condition that India maintained not less than six modern escort vessels which would be free to co-operate with the Royal Navy.

Raja Mahendra Pratap Free

During question hour in the U. P. Council, Dr. Mahmudullah Jung Parliamentary Secretary, informed Mr. Mohanlal that the Government proposed to send an officer to the London Education Department to receive training in the work of that department particularly in drafting Bills and the interpretation of statistics. He would be selected with the consultation of the High Court and the Chief Court. The Parliamentary Secretary further stated that the question of sending an officer for training to London was under consideration of the Government. Dr. Jung replying to another question of Mr. Mohanlal said that there was no ban on the entry of Raja Mahendra Pratap Singh into this province. Should he desire to visit India the Government of India had stated that they would consider the question.

Burma's £1,500,000 For Defence

A million and half pounds, representing 14 per cent of Burma's ordinary revenue has been earmarked for defence in the budget introduced in the House of Representatives by the Minister of Finance. This is Burma's first budget since the country separated from India on April 1, 1937. It shows an estimated surplus of £388,000. The amount set aside for defence is £195,000, more than has ever been devoted to the purpose before.

Stamp Duty On Cheques

The imposition of stamp duty on cheques is one of the objects of a Government Bill which is due to be introduced on Monday, February 14, in the Central Assembly. Sir James Grigg, Finance Member will introduce it after the Railway Budget is presented. The Bill is "to fix uniform rates for the levy of certain stamp duties throughout British India, impose for two years a stamp duty on cheques and formulate principles in accordance with which net proceeds of the said duties shall be distributed among the provinces."

The Sporting World

Bud Gengan Vs. Mannie Dixon

BUD GENGAN, the non-European light-weight boxer, is attempting to prove that he can still deserve football Bonny Thomas at the City Hall can get his true form. He has a chance that he is up against a proposition in Mannie Dixon, but only for the able assistance of Willie Smith, the ex-bantam-weight champion of South Africa, who is demonstrating that he is not lost his past powers. Dixon is in vigorous training at the Durban Social Centre in preparation for the bout which on March 26 at the City Hall. Benny Singh, the promoter, has a splendid second string to his bow in matching Benny Herbert, of Capetown, against Martin Ehrenreich, of Johannesburg. Eddie Potter will fight Freddie Smith. Both have been wanting to meet each other for months. Two other preliminaries complete the programme.

Tie In Cricket Inter-town

The final of the Durban-Maritzburg inter-town cricket match resulted in a tie on the first innings, each side scoring 176. This is the first occasion in the annals of inter-town cricket that a tie has taken place. Durban, batting first, opened disastrously, the first wicket falling at four, the second at 22, third at 23, fourth at 26 and half the side out for 40, Jack Davidson being responsible for this debacle. Bharat and Osman Hockey then became associated and retrieved the position, Bucket eventually being bowled out at 105 for 47. P. Moosa carried on the good work contributing an invaluable 18. The chief scorers were Moore 48, O. Hockey 47, Bharat 23 and O. H. Butler 25. J. Davidson came out with the splendid analysis of seven for 39. Maritzburg lost their first wicket at nine, then the Davidson brothers carried the total to 80 when a separation was effected. T. V. Gopaul and Moothoo were concerned in another good stand, carrying the score to 141 for four. Wickets then began to fall with regularity, the eighth wicket falling at 151 amidst great excitement. Harrimaraln made a great attempt to pull the game round, being run out at 171 for 10. With the last pair together and three runs required for victory, Soobiah scored a couple to level matters, and in attempting to make a big hit had his wicket shattered. The principal contributors were Jimmy Davidson 39, Jack Davidson 36, T. V. Gopaul 30, K. Moothoo 27 and Harrimaraln 18. H. Pillay was the best of the bowlers with three wickets, Moore and Kazi claiming two each.

Old Collegians F.C.

The first annual general meeting of the Old Collegians Football Club was held recently at the St. Aidan's Sydenham Indianboys' School, under the presidentship of Mr. J. Nadasen. After the adoption of the secretary's annual report and the treasurer's financial statement, the following officials were elected. Patrons: Messrs. Wm. Sinclair and T. S. Roopnarain. President: Mr. Jack Nadasen; vice-presidents: Messrs. S. S. Pillay, J. Ruber, R. Lucken, R. V. Chetty, H. Pithoo, J. S. Jugnath, O. Raman, Richard Moodley, R. Kisten, S. Chetty and Dr. M. G. Naidoo; hon. secretary and treasurer: Mr. Charles M. Pillay; manager and trainer: S. Chetty; delegates to D.B.F.A.: Messrs. J. Raman and Charles M. Pillay; committee: Messrs. S. Chetty, J. Raman, R. Govindoo, R. Kisten, J. Nadasen, R. Lucken and Charles M. Pillay; captain: R. Govindoo.

Natal Indian Congress

The annual general meeting of the above Congress will be held at the M. K. Gandhi Library & Parsee Rustomjee Hall, Durban, on Sunday, April 24, commencing at 3 p.m. sharp. Agenda: (1) Minutes; (2) Joint Hon. Secretary's report; (3) Treasurer's financial statement; (4) Election of Officials; (5) General.

A. E. Sheikh,
Abdoola Moosa
Pro-tem Joint Hon. Secretaries.

N.B.

Only those members who have paid their subscription prior to the commencement of the meeting will be allowed to participate.

Golden Number

OF

"INDIAN OPINION"

SOUVENIR OF THE

Passive Resistance Movement

1906 1914.

Price : Two Shillings.

to be had from:—

Indian Opinion,

Phœnix, Natal.

Indians In South Africa

Helots within the Empire

and

How they are Treated.

By Henry S. L. Polak.

Price .. 2s.

To be had from:—

INDIAN OPINION,

Phœnix, Natal.

Congress Jubilee Albums

An artistic Jubilee Album containing the photos of all Congress Presidents from 1885 to 1935. The pictures have been done in three colours with smart decorative borders. The best available pictures of the Congress Presidents have been chosen for the colour printing.

Price: 2s. 6d.

To Be Had From:—

"INDIAN OPINION,"

Phœnix, Natal.

Books for sale.

NOTE.—Remittance should accompany order V.P. ORDERS will not receive attention Postal Orders to be made to "Indian Opinion at Phœnix. Postage Free on all books

The Story of Ramayana ... 6d.

J. C. BOSE.—His discoveries and writings, with a biographical sketch and portrait ... 3d.

EMINENT MUSSALMANS—

CONTENTS: Sir Syed Ahmed, Sir Salar Jung, Nawab Mohsin-ul-Mulk, Nawabzada Syed, Khan Bahadur Sayed, Syed Mahmood, Syed Amir Ali, [illegible], Sir Mohammed Shafi, Sir Ali Imam, [illegible], Sir Abdur Rahim, Sir Fazulbhoy Currimbhoy, Sir Mirza Ismail, Sir Syed Ahmed, Right Hon. Syed Ameer Ali, The Aga Khan, Sir Abbas Ali Baig, Hussain, Sir Abdul Kadir, Mr. Haidari and the Ali Brothers.

Price ... ... 5d.

ON KHADDAR—

(By Dr. PATTABHI SITARAMAYYA)

In this handy book, Dr. Pattabhi Sitaramayya traces the causes that led to the decline of hand-spun cloth and to unrest in India. He also answers the arguments advanced against the constructive work by the Congress by showing the question of Khaddar as to be the pivotal of a principle plank in the Congress platform.

Price ... ... 1s. 3d.

SAKUNTALA—

By Kaviraja Satchidanandan, M.A. A prose version in English of Kalidasa's drama.

Price ... 1s. 3d.

ESSAYS ON INDIAN ECONOMY—By Mahadev Govind Ranade

Price 4s. 6d.

ESSAYS ON INDIAN ART, INDUSTRY AND EDUCATION.—By E. B. Havell Price 7s

INDIAN INDUSTRIAL AND ECONOMIC PROBLEMS. By V. G. Kale, M.A. Price 4s

'INDIAN OPINION'

(Founded by Mahatma Gandhi in 1903)

For The Moral, Political and Social Advancement Of Indians In South Africa.

Published Every Friday.

Subscription Rates

Payable Always In Advance.

Within the Union	21s.	Annually
" " "	11s.	Half-yearly
Outside the Union	22s. 6d.	Annually
" " "	12s.	Half-yearly

Become a Subscriber and persuade your friends to do likewise.

Apply to—

Manager,
Indian Opinion,
Phœnix, Natal.

OUR TRIP TO AMERICA

BY

K. Natarajan.

Mr. Natarajan, editor of the 'Indian Social Reformer,' who recently visited America gives a vivid description of his tour in this interesting book.

Dr. J. T. Sunderland writes about the book as follows:- "The volume will give pleasure to your friends here, and will give much valuable information to a wide circle of readers in India. It will tend to correct misunderstandings and to create real friendship between the two peoples. We cannot have too many such books."

Copies can be had at 1s. 3d., postage and packing free from:—

The Manager,
INDIAN OPINION,
Phœnix, Natal.

PRABUDDHA BHARATA

OR

AWAKENED INDIA

A high class English monthly conducted by the Ramakrishna Order. It is devoted to Universal Religion, Indian Culture, Education, Art and other topics of international interest.

31st year from 1937

Annual Subscription: Inland Rs. 4, Foreign 10 Shillings.

Teachings Of Sri Ramakrishna

Altar Flowers

The Religion & Philosophy Of The Gita

By Swami Abhedananda

Message Of Our Master

Spiritual Talks

Apply for a complete Catalogue:-

The Manager, ADVAITA ASHRAMA,
4, Wellington Lane, Calcutta, India.

CHOONILALL BROS.

THE NOTED INDIAN "SARRI HOUSE IN SOUTH AFRICA."

141, GREY STREET, DURBAN.

Branches
[illegible] VERULAM
GARAGE AND SERVICE STATION
[illegible] VERULAM

Please note
Our Johannesburg Agent
P. RATANJEE,
60, Bree Street,
Newtown

Cable & and Tel. Add
"Anvasuko"
Phone [illegible]
" 21418 Res
Durban
Phone [illegible]

ARRIVING BY EVERY MAIL FROM INDIA AND JAPAN

BENARES SARRIES WITH BORDER AND PLAIN CENTRES, BUTEDAR BENARES SARRIES IN SEVERAL SHADES
Price from 60/-, 35/-, 105/ & up to £20.
THE LATEST FROM BENARES CITY
EMBROIDERED SARRIES 25/-, 35/ & up
PRINTED VARIOUS LINES OF SARRIES from 12/6, 17/ & upwards
EMBROIDERED GEORGETTE from 3/6 yd 42 in. & 45 in. width
LATEST DESIGN SARRIE CLOTH 44 in width from 1/3 yd. 1/9, 2/ & up.
GEORETTE SARRIES LATEST ARRIVALS price from 25/, 30/-, 45/ & up.
LATEST BLOUSES TO MATCH SARRIES price from 11/6, 17/6 & upwards.
ZARI WORK SILK SARRIES IN ALL SHADES from 55/ 95/ 125/ & upwards

THE NOTED
INDIAN SARRI HOUSE
IN SOUTH AFRICA.

SUITABLE FOR WEDDING GIFTS
Brassware Vases, Hire Bowls, Jardines Engraved Trays and Various other Lines
At Special Reduced Prices.
Harmoniums Tables, Gramophone, Records & Musical instruments At Rock Bottom Prices
Indian Condiments, Indian Groceries At Wholesale Reduced Prices.
Midwest Bobbi & Rubia Combs from £15, £25 £35, £45 & up
Marble Top Mahals from 12/6, 17/6, 27/6 45/
Suitable for Xmas Presents.
Write for samples and further Particulars

ચુનીલાલ બ્રધર્સ

દક્ષિણ આફ્રિકાનું જાણીતું સાડીઓનું ઘર

141 ગ્રે સ્ટ્રીટ, ડરબન.

બ્રાંચો.
પ૩ અને ૬૦ વીક્સ સ્ટ્રીટ
વેરૂલમ.

અમારી પાર્ટનરો ખાસ કામ અર્થે જોહાનીસબર્ગ ગઇ
પી. રતનજી.
૬૦, બ્રી સ્ટ્રીટ, ન્યુટાઉન

ગરાજ અને સર્વીસ સ્ટેશન
૭ મોલ સ્ટ્રીટ અને ૫૮ વીક્સ સ્ટ્રીટ
વેરૂલમ.

દરેક સ્ટીમરમાં જાપાન તથા હિંદથી આવેલ છે
બનારસની કીનારવાળી અને સાદી, તેમજ જાતજાતની જુદીજુદી
સાડીઓ રા. ૬૦, રા. ૮૫, રા. ૧૦૫ થી લઇને પા. ૨૦ સુધીની
બનારસથી ક્રમબદ્ધજ આવલી છે.
કસબ કામની સાડીઓ રા. ૨૫ અને રા. ૩૫ થી ઉપર.
જાતજાતની જાતવાણી સાડીઓ
રા. ૧૨–૬ અને રા. ૧૭–૬ થી ઉપર.
કસબનું કેપ–ઢી–ચીન રા. ૩–૯ નું વાર ૪૨ ઇંચ અને ૫૬ ઇંચ પહોળ.
સાડીનું જ્યોર્જેટ ક્રીપોલીનનું કપડું, ૪૫ ઇંચ પહોળ બારીક, રા. ૧–૬,
રા. ૧–૮, રા. ૨–૦૦ અને તેથી ઉપર
ક્રમબદ્ધ સાડીઓની જ્યોરજેટ સાડીઓ રા. ૨૫ રા. ૨૪
રા. ૪૫ અને એથી ઉપર

બારીક ગજ બનારસ ક્રમબદ્ધિક રા. ૧૨–૬, રા. ૧૭–૬ અને
તેથી ઉપર.
દરેક રંગની ભરી ભાતની રંગણ સાડીઓ રા. ૫૫, રા. ૭૫,
રા. ૧૨૫ અને તેથી ઉપર.
બારબોનાસ, નમુના માફોફાન, રેમોંડી અને બીજાં ચાલુ ચાલ
ઓબજાનાં ઓબા આવે
દરેક જાતનું ગાંધીબહું, ગેલસ્ટી પટારોલા કેલસેલ આવે.
બાઉન્ટ રેડીમેડ અને રેડીમેડ માસ્સ
બાર: પા ૧૫, પા ૨૫, પા. ૩૫, પા. ૫૦ અને તેથી ઉપર.
ડીસ્ટમસના પ્રસન્નને લાયક ગારસના તાજ મહાલો
બાર રા. ૧૨–૬, રા. ૧૭–૬, રા. ૨૭–૬, રા. ૪૫, ૧૦૦

ઇન્ડિયન ઓપિનિયન.

મહાત્મા ગાંધીજીના હાથે
સ્થપાયેલું ... વર્તમાનપત્ર.

પુસ્તક ૩૬ મું. ફીનીક્સ, શુક્રવાર, તારીખ ૨૮ માર્ચ ૧૯૩૮ અંક—૧૩.

"ઇન્ડિયન ઓપિનિયન"
શુક્રવાર, તા. ૨૮ માર્ચ ૧૯૩૮

સાઉથ આફ્રિકામાં ઉદાર ભાવનાની જરૂર

યુનીયન પાર્લામેન્ટનું ચાલુ કામ થોડા દિવસોમાં પતી જશે. દરેક સભ્યો પોતપોતાના ગામમાં ચુંટણીની તૈયારી માટે દોડી જશે. ચારે બાજુએ મીટીંગો અને ભાષણોની ધમાલ ચાલુ થશે. પ્રત્યેક પાર્ટી આગી પાર્ટીને નાલાયક, જુના સિદ્ધાંતો વાળી અને દેશ હાલની વિરૂદ્ધની બતાવવાનો પ્રયત્ન કરશે. ડો. માલાનની અને જનરલ હર્ટઝોગની પાર્ટી વચ્ચે સત્તા મેળવવાની ચુંટણી કસાકસી વાળી થશે. બેશક, જનરલ હર્ટઝોગનો મોભો દેશમાં બહુ જબરો છે અને પોતાની પાર્ટીને ફરીથી સત્તાની ટોચ પર લાવવામાં સફળ થશે.

ચુંટણી દરમીયાન દરેક પાર્ટી હીંદી સવાલને પોતાનું પીયાદું બનાવશે. સુનાઇટેડ પાર્ટીના જન્મ પહેલાં ડો. માલાના ગૃહમંત્રી હતા. તેમણે હીંદીઓ વિરૂદ્ધ ઘણા કાયદાઓમાં અગેચર ભાગ લીધો હતો. આ વખતે પણ તેમણે હીંદી વિરૂદ્ધ ભાષણો કરવાની શરૂઆત કરી દીધી છે. શબ્દ બટપટ ગંદી રમત છે. કોઇ બેશરમ બટપટી આ રમતમાં ઉતરે તો કિમિતિ અસલ્લા કરી નાંખે. દક્ષિણ આફ્રિકામાં હીંદીને ચોટ નથી. એની વિરૂદ્ધ બટપટ કરી ગમે તેમ બોલી નાંખવું એમાં આ બેશરમ બટપટીને શી જવાબદારી હોય સામાન્ય યુરોપીયનને તો હીંદી વિરૂદ્ધ ઉશ્કેરવામાં તેનોજ લાભ સમજાય. ડો. માલાને તો રાજ બટપટને લીધે દેશ છોડયું. અને આપણે આશા રાખી હતી કે રાજ બટપટમાં પણ તેઓ કોઈ ધાર્મીક-નૈતિક તત્ત્વ દાખલ કરશે ધર્મનો પ્રચાર કરનાર તરીકે તેને માન આપી વતનના માલુસો સમાન હોવા જોઇએ એમ આપણે માન્યું હતું. પણ ઉપર કહી ... તેમ રાજ બટપટ ગંદી રમત છે અને તે રમનાર મંડીરમાંથી આવ્યો હોય કે ઉંચામાં ઉંચા ખાનદાનનો નબીરો હોય પણ તેમે મન તો બટપટ બટપટ—આવા મોટા દાવપેચની રમત.

હીંદી પ્રશ્ને ઉદાર વાય દેખાડવાની સાઉથ આફ્રિકામા બહુ જરૂર છે. દુંકી નજરે દામ કરવામાં આ દેશને નુકશાન છે. હમણાજ સાઉથ આફ્રિકાએ હીંદી સરકાર સાથે વેપારી કરાર કર્યો છે. હીંદની વસ્તી કરોડોની છે. તેની પાસે દોલત પણ અપાર છે. મોટા સમયમાંજ હીંદ આ દેશનો મોટો ગ્રાહક બની જશે. આ દેશમાં કોયલો, સોનું, કુદ્રત અને બીજી જણસોનો મોટો વેપાર હીંદ સાથે ચાલશે. આ દેશને હીંદ જેવો મોટો પડોશ બીજે માનવા મુશ્કેલ છે. બટલા માટે આ દેશમાં આવી વસેલા હીંદીઓ પ્રત્યે ... કરકારી બતાવી—તેમને સતાવવા ... હવે આ દેશને પોસાશે નહિ.

ઓન. જે. બ્રેમ કોફ્રેયર આ દેશમાં નમુનેદાર ઉદાર મુત્સદ્દી છે. રાજદ્વારી ક્ષેત્રમાં એમના આગમનની સાથે રાજ્ય ક્ષેત્રમાં ઉદારભાવનો પ્રસાર થવા લાગ્યો છે પ્રધાન મંડળમાં તેની સત્તા ઠીક છે. મીક્સ મેરેજ અને હીંદી બાબતોમાં યુરોપીયનને નોકરી કબાવવાને લગતા કાયદા-ઓમાં તેણે ... કરી બતાવ્યું તે એનો પુરાવો છે. હીંદીને જ રાહત મળવી જોઇએ ! મોભાનો આપણા માટે બીજા પક્ષો કરતાં વધારે જરૂર છે. બોલવું ખુશી થવા જેવું છે કે મી જે. એચ કોફ્રેયરે પ્રસારેલી ઉદાર ભાવના બીજા પક્ષો રાજદ્વારી ખુરશીમાં જામતી જાય છે. ભવિષ્યના રાજકર્તાઓની જરૂરમાં કોઇ પણ દેશમાં વિદ્યાલયો મુખ્ય ભાગ ભજવે છે. ઉદાર ભાવના શું છે અને તે શું કરી શકે છે તે શીખવવાનું સ્થાન વિદ્યાલયો છે. વિદ્યાલયોના વિદ્યાર્થીઓને હર વરસ યુરોપની મુસાફરીએ પોતાના જ્ઞાનને ખાડું કરવા મોકલવામાં આવે છે. યુરોપની સાથે હીંદની મુસાફરીએ વિદ્યાર્થીઓને મોકલવા માં આવે એની અમે સુચના કરીએ છીએ. હીંદીની સંસ્કૃતિ અતિ પ્રાચીન અને વિશાળ છે. હજી તેમાં જીવન રહેલું છે. આ પ્રાચીન અને જીવતી સંસ્કૃતિવાળા દેશના સંબંધમાં આવ્યાથી અહિના વિદ્યાર્થીઓને ઘણું જાણવાનું અને ઉપયોગી તત્ત્વ મળશે. હીંદીઓ પ્રત્યેની તેમની વલણમાં પણ તેથી ઘણો ફેરફાર થશે. બાયર્સ અને કોફ્રેયર ડેપ્યુટેશનો એ બેઉ દેશને ઘણો ફાયદો કર્યો છે અને ઘણો બતલેહ દુર કરવામાં તે કારણભુત થયા છે.

આ દેશમાં વસતા દશ લાખ હીંદીઓ અહીંના જન્મેલ છે, તેઓ પાકી રીતે આ દેશના વતનીજ બની ગયા છે. તેમનું જીવન આ દેશના યુરોપી લોકોએ સ્થાપેલા મોરલના વધારે મળતું છે. તેમની કમાણી આ દેશમાંજ વપરાય છે. હીંદ દેશ તો તેમને મન તેમના બાપદાદાનો દેશ લાગે છે. દક્ષિણ આફ્રિકા તેમની જન્મભૂમી છે. આવી પરિસ્થિતિમાં સાઉથ આફ્રિકાના હીંદીઓ પોતાની સ્થિતિની બહેતરીને માટે જે કંઇ પ્રયત્ન કરે તેમાં તેને ઉત્તેજન આપવાની અગે બદલામાં કરીએ તો શું વધુ પડતું છે?

૧૯૨૬ ના કેપટાઉનના કરારથી યુનીયન સરકારે હીંદીઓને આ દેશની પ્રજાના એક ભાગ તરીકે ગણ્યા છે, અને એ કારણે હીંદીના હકકોને વધારવાની યુનીયન સરકારે પોતાની ફરજ સ્વીકારી છે. પણ કરાર પ્રમાણે પોતાની ફરજ અદા કરવામાં સરકાર પાછળ પડી છે. ૧૯૨૬ ની સાલથી હીંદી કોમને સુરક્ષ શાંતીમાં રહેવા દેવામાં આવી નથી. એક વરસ બાદ અને બીજુ વરસ આવે તેની સાથે હીંદ વિરૂદ્ધ નવા કાયદા ઓ પક્ષ ચાલવાજ આવે. નવી પાર્લામેન્ટ એસશે ત્યારે કોમની વિરૂદ્ધ શું બટપટો ચાલશે તે તો ઇશ્વરજ જાણે. હીંદી કોમ તો આશા રાખે કે હવે અહિની સરકાર કંઈ જપ લેશે. પણ યુનીયન પાર્લામેન્ટમાં ઉદાર ભાવના જાગે ત્યારેજ હીંદી કોમ શાંતીની આશા રાખી શકે. શું આટલી આશા રાખવી એ વધારે પડતું છે?

સ્વીચકીલ્ડ અને ઝેલ સ્ટ્રીટના હીંદીઓ

આ અંકના આગે સ્વીનબર્નના હીંદી-ઓ વીશે ગુજરાતીમાં તેમજ ઝેલ સ્ટ્રીટના હીંદીઓની ઉપરે જે સ્થિતિ થયા કરે છે તે વીશે અંગ્રેજીમાં કુંકાણમાં ખબર આપ્યા છે. સ્વીનબર્નના હીંદીઓને મ્યુનીસીપાલીટી તેમનું ઘર ખુદ થતા નથી લીસ નથી કરી આપે અને ઝેલ સ્ટ્રીટના વસતા હીંદીઓને તો જગીનના મુળ માલીકો કાયદેસર પગલાં લઇ ત્યાંથી દુર કરવાના નીર્ણય પર આવેલ છે એમ જણાય છે. ઉપરે ઉપરી જણાના જાને હીંદી ગરીબ વતનીઓને ! તો રહ્યાંથી નીકળવાની ચારી આપણે જોયું આવારે તો નીકીન કેમું છે. ગાંધી દયા રીડી પ્રોપર્ટીનો અને ઝેલ સ્ટ્રીટ જગીનના મુળ માલીકોએ મ્યુનીસીપાલીટીને લીધે આ હીંદીઓની કબોરો આ હીન્દીઓ પ્રતી અન્યાય વર્તન કર્યાનું સાબીત થયેલ પણ ઉપર વધુ દુઃખદ અને અન્યાય ભરી સ્થિતિમાં હીંદી વતન ના આગેવાનો મુકાયાના છે આપણે એ દક્ષીણ યુનીયન સરકાર સામે ઉચિત રજુક કીધે કીધો કે આ દેશ માંનો ઘણા દીવસ તો તેનું કારણ હીંદી મજુરની નજ નોધ ગયેલ છે. આ પ્રસ્ન જો યુનીયન સરકારને બાધુ પકડ્યું હોય તો યુરોપ હીંદી પ્રજાના આગેવાનોને નથી ભાગ્યુ પકડ્યું ? ખાને આપણા ખેપા રોજગાર આસે છે તેમાં હીંદી કુશ્ય હસ્તક જો તમામ મરીન મર્ચન્ટસ પ્રજાની કમાણીમાંથી અને મજુરીનર પૈસામાંથી નથી આવતા તો મના પૈસામાંથી આવે છે ? અને મરીન હીંદી મજુર એ આપણી જનતાનાજ બાપ એમજ દેશની રક્ષણી નાદ તો બોલે મેળવે છે ? હીંદી પ્રજાના આગેવાનો તેમજ હીંદી પ્રજાની સરકાર પ્રજા જોગા આગે પોતે પણ આવી જરૂરીએ લીધે તે તે સ્વીચ કીલ્ડના ને ઝેલ સ્ટ્રીના મરીન હીંદીઓને માટે કરવું જોઇએ તે નથી ? આ તેમને રક્ષણના રક્ષણ આપવા તેમના કરશે તો એક બારે અન્યાય મોના હાર્યે થયા કરી એમ કહેવામાં આપને બીલકુલ અતીશયોક્તિ નથી જણાતી.

જ્યુ ઇન્ડિયા ઇંસ્યા કંપની

દક્ષિણ આફ્રિકાની પ્રજાને જણાવી સંતોષ થશે કે જ્યુ ઇન્ડિયા કંપનીએ આ દેશ ખાતે છ્ઠ્ઠામીનો ધીમે ઉતારવાનું કામ શરૂ કરેલ છે એક હીંદી સાહસ તરીકે આ કંપની આવ્ય કારકાની છેજ. આ કંપનીની ખાસ એક વિશિષ્ટતા તો એજ છે કે તેનું મનેજીંગ ડીરેક્ટરેટ બોર્ડ નાય હીંદીઓનુજ બનેલ છે. આજ સુધીમાં આ કંપનીએ તેના પોલ્ડ હુકમાં જે કામગીરી પ્રગાણ અને બીજી રીતે પ્રજાની જણાવી છે તે જોતાં આ પોતાના નામ સાર્થકમાં ખરા ઉતરેલ્યાજ નીવડશે એમાં શક્ય સાધારણ કારમ્ભ નથી. આ દેશમાં હીંદી પ્રજા બારા પ્રકારોમાં વસે છે એટલે છ્ઠ્ઠામીના પોતાના કામોમાં પુરતી કામ કંપની તે બધાજ તેવા ઉપયોગ કરવા ... હીન્દીયો આ કંપનીના ડીરેક્ટરોમાં પી. એમ કે. બીજીમોરીયાને આ દેશની વિષમ અંગ્રેજી પરિસ્થિતિનો પાસ અભ્યાસ કરવા અને જરૂરી ના ફેરફાર કામ બધાજ પાસા ... મોકલેલ છે.

આ કંપની પોતાના વિશે જણાવતા મોટજ કરે પણ છે કે કંપનીની પાસે મોટી રકમની પેઇ અપ (Paid up) કેપીટલ છે જેથી આ કંપનીમાં વિશેષ ઉતારનાર તરફ સહીસલામત ગણાય પણ ડીરેક્ટરોના બોર્ડ બાત પાસા પ્રોક્ટરીશ ની મુખ્ય કચેરી તમેજ તમેજીક કારખાનાઓ ... આને આ કંપનીએ તેની રીતની નામાંકીત રહેલ કરી છે કે તે વિશે ... ઘણા સરકાર શ્રી સકલાત ગાંધી કેપરાંત ... બીજાઓ મોટના આને સરદાર મુસલમાન કાયમ મોટા પણ બોર્ડ પર છે.

હમે અમે જણાવ્યા વધી ગયેલ છે કે બધારે હીંદીઓ વીમાની બાબતમાં સંપુર્ણ ... વખતે તેમ કરવાનું કોઇ કારણ હમે પણ બીજા એકદરે બધી પરીસ્થીતી જોતાં નબાસ્કાર તેમ કરવા હમે કારણ ... એમ ન કહેવાય.

શ્રી. કાલાભાઇને જ્યુ ઇન્ડીયા કંપની તરફથી જીવનીના વીમાનું કામ મળ્યું તે માટે તેમને અમારા ધન્યવાદ છે અને કમ્પનીઓ કીએ કે તેઓ પોતાના આ નવા કામમાં પુરી રીતે કલેક્ટર નીવડી હીંદની વીમા કંપનીની કાર્ય-પ્રણાલીને ઉત્કર્ષ કરશે.

આપણે નિમલ્લુક અમ)

ગમા અઠવાડીયામાં અમે જણાવી ગયા ... મુજબ ૬. આ ના હીંદી એજન્ટ-જનરલ તરીકે શ્રી. રામ સામની નીમણુકી કરવામાં આવી છે એના નિમીત્ત બાબત ... આ નામદાર નીમણુક બાબે ૬૯૬૪ થી હીંદના કમ્યુની ... નરના ઉપર હતા. શ્રી. રામ સ્વામના દુઃખ જીવન પરિચય પરથી જણાય છે કે તેમની એક મીશન સરવન્ટ તરીકેની કારકીર્દી બનવાનો યોગ છે. જે વર્ષ સુધી તો સ્વામના કલોમના ફકાર પર રહ્યા પછી ઉપરે કલોમના સેક્રેટરી નીમાયા હતા. પણ બીજા અનેક ક્ષેત્રે હીંદી ઓળગેજ પરિષદ પ્રમાણે તેમનું કાર્ય બાગળી રીતે પ્રોટીસ હીંદના પ્રતીનીધીઓમાં સલાહ સુચના આપવાનું હતું. આ પછી પોતાના અનુભવને લીધે ૧૯૨૪ માં કમ્યુનીસ્ટ પાર્ટીની પાર્લામેન્ટરી ટીકીટને પણ ભરતી છેપણીમાં પણ પડવાનું જણાય છે.

છેલ્લી ત્રિદ્ધ ગોળમેજ પરિષદનું કામ ત્રિદ્ધ મુસ્લીમ પ્રશ્ન પર પાંણી ગયેલું ... પ્રમાણે પણ જુદા જુદા પક્ષોના અગ્રેસરોને મળવા ... બોલાવવાનું કાર્ય શ્રી. રામ સ્વામ કરી શકયા હતા. છેવટે દીલ્લામાં રહી શ્રી. રામ સ્વામે બીજા દેશોના એજન્સીઓને તેમજ સંસ્થાનોના મુખ્યાધિકારોના સમાગમમાં આવવાની તક મળી કે જેથી અનુ-ભવોનો ખુબ મેળવ્યો હોયજ.

ગઇકી આવતા પહેલા શ્રી. રામ સ્વામ ત્રિદ્ધિકુમાર કરતે ... અને પછી ગઇકી આવતી તેમ પોતાના ધર્મ પત્ની સાથે પોતાની નીમણુકના સમાચ સુણી દક્ષીણ આફ્રિકા ખાતે રવેશી. આને તેમ ગોલ્ડબુક અને રહેવા પ્રમાણે જોઇએ કે તેમ પુરતના ગણમ્ય પારમ્યામાંથી જણાય તેમ શ્રી. રામ સ્વામ ઉપરે મુકાયેલી સીવીલ સર્વીસના ડગલકર હોય તેમનો ત્રિદ્ધે ઓજ ૩૫ પહેલી પડે છે કે હોયરે તો તેમનું માનસ પ્રજાકીય દષ્ટિનું ... પણ વસ્તાધારીઓનુંજ હોવાને બદલે ... હીંદી પ્રજાની મુશ્કેલીઓ દુર કરવા ... કરી શકે છે તે બધિનજ ...

ચિંતાજનક સાદી

આપણે ખાસ ખની ને આજે હીંદલર સામે દુનીયા આખા રહેલ છે. હીંદલરે ઓર રીપુ સાહીનું પાકળા પોતા ઓસ્ટ્રીયાનો ... બધો લીધો છે. આના આગળ શાહ પણ ય પ્રજાનું ... ન્યાયેજ ઓસ્ટ્રીયાના સ્વાન્યકાર તાબે થયા હતો, બીજુ શ્ય ... રહેવે હીંદલર આજે ઓમજ માનતા હશે - તેની રાજાને આગળો કરવાની ફેલી મગદુર છે પણ કુદરતે જેમ બીજા બધાના સકતનોને પણ મુળ સામે બળી જતી કરી છે તેમ હીંદલર સાહીનું ... થાય એમ પણ બને.

આપણે આપતા ઓસ્ટ્રીયા ને હીંદલરનું બાદરે પતન છે ત્યાં ઓસ્ટ્રીયાનો પ્રધાને સેના તેણે નીચે પ્રમાણે કહ્યું હતું. ચિંતાનાએ બારા વતનમાંથી દુર કરી જરૂરીયાત ગરમુખ્યારમાં મને રાખ્યો છે તો તેમાં તેનો ઉદ્દેશ કેવું હું તો એ બતાવ કહું છે ઓસ્ટ્રીયાને બારે જરૂરની સાથે જોડી દવું ... આજે ઓસ્ટ્રીયન પ્રજાના બાદીઓ કુ તેમ કરવા આવ્યા છે ... તમે જુઓ છો" પછી પોતે બારેલા પતલા વિશે મુસોલીનીને પુછાયો કરતા હીંદલર બધે છે કે તે નિમ્મ કર્યા ... કે બારી જન્મ ભુમી ઓસ્ટ્રીયાનો ... ત્યારે ઓસ્ટ્રીયન પ્રજાએ તો પોતાનું ... અને કુબ્રિમ કર્યા છે તે તેણે બાકી કરવાનું છે. આજ પણ એક દયાજનક દક્ષણના ... રહ્યું છે અને કેમ કરવાનાના ... મારીજ સ્થાનોના ... આપણે બાજુ પ્રજાનું નજર મારી થઇ છે તેમ પણ બારી સ્થિતિમાં ... તો ... કહું છે તેજ કરવે બારવ પ્રજાથી પરિણામ આપવા સરવનું કહ્યું તે આપણે ... તો સ્પષ્ટ જરૂરના સરહદની ... મારી કરી લીધી છે અને જેમ કાલ ... આપ નામદાર ને જણાવ્યું છું કે ... વિશે ... જરૂ-બાનીની ... તે ... કરવાનો ... છે. આ બારે ... ન ... સમાન તેવો અને ... કે ... તે કરવાનો ... છેલ્લા બધાન ... પણ ... કર્યા હતા ... વિશે ... ... ચિંતાકારી કરી ... નથી.

હીંદલરની રાજ્ય કારી નીતિ અને તેનાજ બારેલા છેલ્લા બનાવ વિશે શું કહેવું શું ન કહેવું તે પ્રશ્ન છે. હીંદલરે ... હીંદલર ... ... હીંદલર ... એક નામુસ ... ... મુસોલીનીની જનરલ ફ્રેન્કો ... બધના ... ... ઓસ્ટ્રીયાનું પુરૂ ... ... ઉપરે પોતાની ... હીંદલરથી ... ... એક વસ્તુ તો ... ... "આજ ને ... ...

દક્ષિણ આફ્રિકાના ટુંક ખબરો

હીંદની તબીબી ડીગ્રીઓ

ડરબનના 'ધી ટ્રેડી ન્યુસ' તા. ૧૨ માર્ચે પ્રગટ કરેલા સમાચાર મુજબ દક્ષિણ આફ્રિકાની હોંદી મેડીકલ અને મેડીકેલ કાઉન્સીલ વચ્ચે થએલા પત્રવ્યવહારને પરીણામે હીંદુસ્તાનની મુબઇ, કલકત્તા, મદ્રાસ અને પટના યુનીવર્સીટીઓની મેડીકલ ડીગ્રીઓનો દક્ષિણ આફ્રિકામાં સ્વીકાર થયો છે. હીંદમાં પાસ થએલા દક્ષિણ આફ્રિકાવાસી હીંદી ડોક્ટરોને આપણા મુલકમાં પ્રેકટસ કરવા રજીસ્ટરી કરવા પરવાનો મળી શકશે. છેલ્લી મેડીકલની પરીક્ષામાં પાસ થએલા દોઢસો હીંદી વીદ્યાર્થીઓ પ્રેકટસ માટે અત્યારથી મુખ્યત્વે ચમકે છે.

નવા હીંદી એજન્ટ-જનરલ

કેપ ઓફ ગુડ હોપના ડચ્છી હીંદી કમીશનર મી. રામરાઉને દક્ષિણ આફ્રિકામાં હીંદી એજન્ટ જનરલ તરીકેના સ્થળાંતર સમાચાર લંડનથી તા. ૧૨ માર્ચે રાત્રે આપ્યા હતા. મી. રામરાઉ લંડનથી હીંદ જતાં સરકારી સત્તાવાળાઓ સાથે મસલત ચલાવી દક્ષિણ આફ્રિકા આવશે. મી. રામરાઉ અહીંઆ આવ્યા પછી ગાંધીજી રામરાઉ લંડનથી દક્ષિણ આફ્રિકા આવશે. મી. રામરાઉની સરકારી કારકીર્દી ઘણી ઉજ્જવળ નીવડેલ છે.

કામના ઉતારૂઓનાં રેલ્વેભાડાં

ડરબનના સ્યુનીસીપલ વોરાફોમાં ચાલતી ટ્રામે ઉતારૂઓએ ચઢ ઉતર કરવાનું આમાધ નહીંબંધ લેખમો છે, પણ કેટલાક ઉતારૂઓ બેદરકારી વાપરે છે, માટે ડરબનના ચીફ કોન્સ્ટેબલ મી. એ. રસેલબાકે જાહેરાત આપી છે કે બજકુર ધારાધોરણોનો ભંગ કરનારા પકડી કોર્ટમાં હાજર કરવા પોલીસને હુકમ આપ્યો છે.

સ્પ્રીંગફીલ્ડના હીંદીઓ

સ્પ્રીંગફીલ્ડમાં ડરબન નોર્ટા કોર્પોરેશનની ૧૧૫ એકર જમીન ઉપર હીંદી બકુલા રહે છે. આ જમીન સીટી કાઉન્સીલ ડરબન તરફ કબજો લેવાના પ્રયત્નો કર્યા કરતી. અને હીંદી જમીન માલીકોને ચોક્કસ કિંમત આપવા તરફ કબજો મેળવવા પ્રયત્ન કર્યો હતો, પણ હીંદીઓએ કબજાના પ્રયત્નોનો મક્કમપણે સામનો કર્યો નથી. જ્યાં હીંદી બકુલા સીટી કાઉન્સીલ સામે પણ બહાદુરી કરતા નથી. આ હીંદીઓ તો પણ ઉપરાંત મર્દમી બતાવે છે અને તેઓ કાઉન્સીલના વલણને અન્યાયી લેખે છે, કહે છે કે તા. ૨ એપ્રીલે લીલ બજારના બદલ સીટી કાઉન્સીલ બજારે હીંદી વાદકોના નામો લીલ આપવી નહીં.

બુનીને ફાંસીની સીક્ષા

જોહાનીસબર્ગમાં તા. ૨૩ નવેમ્બરે રાત્રે મીસ મારગેરી વેટીકા કેદખાનાં નાયબ ૧૭ વર્ષની યુરોપીયન યુવતીનું ખુન થયું હતું તપાસનું કામ કરનારી પ્રેસ ને રિમાન્ડમાં જોહાનીસબર્ગ તા. ૨૪ નવેમ્બરે એક નેટીવને નજરે પડતા પોલીસને ખબર પહોંચાડી હતી. પોલીસે પણ અંતપુર્વક તપાસ ચલાવી મીસ રોજ સુકના આગલે આગલે રીવર્ડ ગોલને આ કર્મીનું ખુન કર્યાનો પકડયો હતો. પોલીસ તપાસમાં મીસ રોજ સુકનું ખુન કાળું તેમે કબુલ્યું હતું પણ પાછળથી કેસની તપાસમાં તેણે ઇન્કાર કર્યો હતો. જોહાનીસબર્ગની સુપ્રીમ કોર્ટમાં ગા. જસ્ટીસ સ્ટોલેગન અને જુરી સમક્ષ બેગ ઉપર ખુનના આરોપનેા કેસ ૧૦ દીવસ ચાલ્યો હતો. તાજ તરફથી મી. ઓ. પી. ડીકનસન વકીલ હાજર થયા હતા, જ્યારે બેગનો બચાવ મી. એ સી સ્ટોમબ્રાને કર્યો હતો. મીસ રોજ સુકે જીંદગીથી કંટાળી આપઘાત કર્યાનું અનુમાન સાબેત થયું નથી. ખુનની સાંજે મીસ રોજ જ્યારે સાથે બેગ દીલાસો આપ્યો હતો એવી જુબાની પડી હતી. વળી બેગ ખુનની સાંજે બાયોસ્કોપમાં હતો એવી જુબે આગેવી જુબાની ઊભી સાબેત થઇ હતી. તેઓ વચ્ચે લાંબા વખતથી ઓળખ માણસોનો સંબંધ હતા અને બેગ તેમની તરફ આદેશ ધરાવતા સંજોગો તરફ તાજ તરફથી ખાસ ભાર મુકાયો હતો. બેગે ખુન કર્યાનો બલ જુરીઓ આપ્યો હતો પણ પણ જુરીઓએ બેગ ઉપર દયા કરવા ભલામણ કરી હતી. જુરીનો બલ સાંભળ્યા પછી જજ બેગે નીરાંતના સ્વભાવ કરી હતી. આંતમાં મી. જસ્ટીસ સ્ટોલેગને ખુની બેગને ફાંસી આપી મારી નાખવા તા. ૨૧ માર્ચે હુકમ આપ્યા હતા.

નેટીવ સ્ટીકર્સ

નેટીવ એફેર્સ કમીશનર કરેલી ભલામણ મુજબ નેટીવ સ્ટાફોના પગારમાં વધારો આપવા માટે યુનીયન સરકાર તરફથી મારે પ્રાંતોને હુકમ થતા ૧૯૨૬-૨૭ વર્ષમાં પગાર આપવાના આકડો. નેટીવ ઓફીસોમાં ગાજાવાળા વધારો થયા જાય છે. કેપ્ટી, નર્સીંગ, પુકાર ખાતે ન્યુકેસલ ડીસ્ટ્રીક્ટ માં ૬૦ નવા નેટીવ સ્ટાફોની જરૂર છે.

ફ્રેડેરીકસ્ટા તરફ કબોડેા ઉઠાવેા

ડરબન ને સ્ટીકના પોલીસ મી. અબ્દુલ મહમદનો ગુનાલ ઉઠાવેા તા. ૧૩ માર્ચે ૬ મહીના સાથે "રોગોરીક ઓફ" ની સજાવેા નવરે થયો હતો. તેની સાથેના બીજાઓ આબદુલ મહમદને બચાવના પક્ષે મદદ કર્યા હતા પણ ગુનેગારી ઠરી શક્યા નથી. મુલ્લાન બાબદુલ કાદર પણ નિર્દોષ હતો અને સમાચાર બહાર પડ્યા ત્યારે ડીસમીસ કેસમાં હતી. બાબદુલ કાદર પોતાના નાના પીતાનેા ઉંમર મોટી ઉમરના પુત્ર હતો. બુદ્ધા મી. બાબદુલ ગફારે મને તમના કુટુંબને સાબુરી માટે ઘણી આભારી લાગ્યા છે.

રેટીના ભાવ

વેપારીઓના ત્યા આકારણીમાં ઉપરના મી. જોસ સી કરારના ન્યાયાધીપણા હેઠળ મંથલી કોન્ફરન્સ ભરાઇ હતી. દક્ષિણ આફ્રિકામાં ડાક તુરત રેલ ઉપર ભરના પાઉ રેલવેવાળા ન આપવા યુનીયન સરકારે રેલ આપી હતી સરકારને પણની જરૂરાતના બધા સ્થળ પીંડ મળશે કેપ્ટાઉન-સમાં થએલી નોકરમ મુજબ દક્ષિણ આફ્રિકામાં રેલીના ભાવોમાં ફેરફારો થશે નહિ. કોમનવીલ્થમાંની રેલીના વધેલા ભાવમાં ઘટાડો થવા ૧૫ પેની ઘટવા પછી છે. જરૂર પડે રેલવેવરથી વધુ ઘટ મંજાવવા સરકાર તરફથી પરવાનગી મળી શકશે

રેસકોર્સને દંડ

ડરબનના મેજીસ્ટ્રેટ મી. કલેનનની કોર્ટમા તા. ૧૩ માર્ચે કેા. એસ. માન્ટ વાઘરે ગેરકાયદે મોટર ચલાવવા કાયુસ કરી જણાવ્યું હતું કે એક દરદીની ભયંકર માંદગીના સંજોગોમાં મોટર ઝડપથી ચલાવવા જરૂર પડી હતી. મેજીસ્ટ્રેટે કેા વાઘરને પા ૩ નો દંડ કર્યો હતો. પોલીસે જુબાની રજુ કરી હતી કે કેા. વાઘરે કલાકના ૫૧ માઇલની ઝડપે મોટરકાર ચલાવી હતી.

છેલ્લી ખાન્ડુ પ્રજા

મેરીટઝબર્ગના ચીફ મેજીસ્ટ્રેટ મી. સી એલ. આર. સેરીસે તા. ૧૬ માર્ચે રોડેરી કલબ ખાતે દક્ષિણ આફ્રિકામાં છેલ્લી આવેલી બાન્ડુ પ્રજા વિષે બોલતાં જાહ્યું હતું બાન્ડુઓનો ચીફ સીબીસા ૧૯૦૬ ના મરણ પામ્યા હતા. ચીફ સેબીસા ૬૦ બાળકોનેા બાપ હતા. તા. સેરીસે જેમાં હતું કે ચીફ સેબીસાના પુત્રો દક્ષિણ આફ્રિકામાં સોથી ઉંચા બાબત હતા. તા. મેદાનની શાપ ખરી હાલ તે રોડેશીયાના ઝોમ્બાલેના ગાંડીબારા ગોવાડા નામના બાન્ડુ ચીફમેં બાબા હતા

૬૮ ઇંડસ્યાનીઓ

પ્રત્ન-સાઉથ આફ્રિકન-ઝોમ્બોગ્રાના ઝાબીલના ૬૮ બાબાદાર દક્ષિણ આફ્રિકાની મુલાકાતે ગયા તા. ૬૧ માર્ચે દેશ પાછા ફર્યા હતા. આ બ્રોલનના બાબીબાસ મુજબ દેશાબડની કમ બ્રબ્ધ માટે યુનીયન બનુકુળ દેશાથી નવા વસાહતી દક્ષિણ આફ્રિકા બાવવા ઇચ્છી રહ્યાના છે.

સ્ટેંગરમાં બદલી

સ્ટેંગરની મેજીસ્ટ્રેટ કોર્ટના તા ૯મા બાર્ડ. મોર્જન બાર્ચેની બાબોદીયા પ્રોફેશનમાં ૧૮ વર્ષ બબ્યા બી કોર્ટનને પોમારાના મેજીસ્ટ્રેટ નીમ્યા છે. નાતાલ મેબેના ૧૮ વર્ષના સી જે. મોર્જન સ્ટેંગરમા તા કોર્ટનની જગ્યા તા ૧ લી મેને દીવસે સંભાળવી જોઇ.

રોગાન ભગાડ્યો

ડરબન કેરાસ મારબલ કંપનીએ નોકર સ્ત્રીબે તા. ૧૪-૧૨-૩૨ ના રોજ ચટાબવા બોક્સ માં સોફકયો હતો, પણ કેા-કબાબો બાબો સલાત સ્ત્રીબા નાસી ગબો હતો. સ્ત્રીબાને પોલીસે પકડેલ હતી. મેજીસ્ટ્રેટ મી. બોલ્ટનએ સ્ત્રીબાને કરી મારે બબરાબી કરબી ૬ મહીનાની સજા મેરી હતી. બબરાબીએ જુબાની બાબી હતી કે શેતાને તેને ભરમાબ્યા હતો. નોકરોને ચોરી કરવાના ચેક બાબી બેબકમાં ઘટબારા પોલીસબાના બબીબારી કૃત્યા બાદ મેજીસ્ટ્રેટે સખ્ત શીક્ષા કરી હતી.

ગેરહાજરી બદલ

દક્ષિણ આફ્રિકાના ગવર્નર-જનરલ સર પેટ્રીક દુંડાસે તા. ૨૩ ઓક્ટોબરે પીટરમારીત્ઝબર્ગ ખાતે ધારાસભાની બેઠકમાં હાજર રહ્યા નહોતા. સર પેટ્રીક દક્ષિણ આફ્રિકાના ગવર્નર જનરલ થયા પછી તેમની ધારાસભાની બેઠકમાં ગેરહાજરી પહેલી જણાશે.

સોનાની નીકાસ

તા. ૫ માર્ચે પૂરા થયેલા અઠવાડીયાના દક્ષિણ આફ્રિકાએ કુલ ૧૪૬૬૨૬૬ની કીમતનું ૨૦૬૪૦૧ આઉન્સ સોનું વેચ્યું હતું. તે સંબંધમાં તા. ૮ માર્ચે એક આઉન્સ સોનાનો ભાવ ૧૪૬/૬ હતો.

ટ્રેપ રોડ ઉપર અકસ્માત

કેપટાઉન-તા. ૧૮ માર્ચના મંદવા મુજબ માઉન્ટેનબર્ગ ખાતે ગોલ્ડરશન નજીક બે મોટર સામસામી અથડાવાથી ૬૨ માણસો મર્યા હતા અને ૬૫ ને ઇજા થઇ હતી. અથડામણ એટલી સખ્ત હતી કે ટેટલીક લાશો ઓળખાઇ શકી નહોતી. દક્ષિણ આફ્રિકામાં નજીકના અકસ્માત પછી સૌથી ભયંકર ગણાઇ રહ્યો છે.

ખબરપત્રો

પોરબંદર કન્યા વિદ્યાલયની ખટારકી ફી

આ વિદ્યાલયના મુખ્યાધિષ્ઠાત્રી શાંતા કુમારી રનાડિકા જોગવડેથી લખે છેઃ

કાઠીયાવાડના મરીજ સ્થિતિનો વિચાર કરી આગારી સંસ્થાના સ્થાપક શેઠશ્રી નાનજીભાઇ કાલીદાસ મહેતાએ સંસ્થાની શાસ્ત્રીય ફી ૧૪ થી ઘટાડીને રૂા. ૧૨-૮-૦ કરી દીધી છે. આ ફી સીવાય પછી સંસ્થા કપડા, ભોજન, ચોપડીઓ અને બીજી બધી સગવડો બેનોને આપવી આ ફીમાંના કપડા અને ભોજનખાતાં ખરચવા જરૂરી બેઠલે શાસકશ્રી વ્યાજબી ખરચે બધુ ખાખાય આ સંસ્થાનો લાભ લેવા કોઇ ન ચુકે

શ્રી. હિંદુ ધર્મોપદેશક સુધારક મંડળ

શ્રી હીંદુ ધર્મોપદેશક સુધારક મંડળની બાકીની મીટીંગ ગઇ તા. ૬-૩-૩૮ ને રવીવારના બપોર બાદ મંડળના હોલમાં ભરવામાં આવી હતી. મંત્રીઓના રીપોર્ટ વંચાયા બાદ બંધારણનો ડીસ્કશન બાસકી સરવાનુમતે પાસ કરી સાથ પરમને માટે મંડળના બાકીદારીઓની ચુંટણી બતા પ્રમુખ શ્રી લખમીદાસ ધારશી ઉપપ્રમુખ નાગુભાઇ દાણા, મંત્રી ધારા પરશોતમ ડીસેસીયા, ઉપમંત્રી પ્રેમજીભાઇ કાકા, ખજાનચી ભોવાનજીભાઇ ધારા, ઉપખજાનચી મકનજીભાઇ ખનજી, કમીટી મેમ્બરો પ્રેમજીભાઇ ગોપાલ, ધારાભાઇ વાસણ, રણછોડભાઇ હીરા, જે. માંડણભાઇ, રામજીભાઇ વાસણ, ખીમજીભાઇ ખેતી, કરશનભાઇ ખેસુર, મુરજીભાઇ ભાણા, મુકરર થયા બાદ મીટીંગનું કામ પૂરૂ થવાથી પ્રમુખે પધારેલા ભાઇઓને આભાર માની મીટીંગ બરખાસ્ત કરી હતી.

શ્રી. ટ્રાંસવાલ મોદ ખાંચી મંડળ

ટ્રાંસવાલપ્રાંતમાં આવેલ ક્રુગરડોર્પ મોદ ખાંચી મંડળની સ્થાપના માટે ગામ ઉપર કરવામાં આવી હતી મંડળના આગેવાનોએ તરફથી પ્રમુખ શ્રી. નાથુભાઇ રામભાઇ ઉપપ્રમુખ શ્રી. નાથુભાઇ ઠક્કરના મંત્રી શ્રી. ગોકળભાઇ ઠાકોરભાઇ સહાય મંત્રી નાથુભાઇ જવાહરભાઇ અને ખજાનચી ધેમચંદ ઠકરીભાઇની ચુંટણી આવ્યા હતા

મંડળની સ્થાપના પછી જાની બધુઓ તરફથી મંડળ શ્રી કરે તેમજ સહાય ની કિસ્સાઓ પુરેપુરે રકમ મળી છે. બીજું સ્વદેશમાં મહાસભા ઉપર ૨, આશ્રમ ફાન્ડ માટે રૂા. ૨૫૦, ગોકુલદાસ ના આવ્યા હતા આ મંડળની સભા દર માસના બીજા રવીવારે શ્રી. ની કરીના મુકામ ઉપર થાય છે જે સમયે દરેક સભ્યોને હાજરી આપવા વિનંતી કરવામાં આવે છે.

શ્રી. ગીરનારા સોની બાઇઓને વીનંતી

શ્રી ગીરનારા સોની બાઇઓની ના ૩૦-૧-૩૮ ના રોજ રાજકોટ મુકામે એક સામાન્ય સભા મળી હતી. સોની હીરજી કરસનજીના પ્રમુખપદે પુરી ચર્ચા થયા બાદ, સર્વાનુમતે એ ઠરાવ થયો કે રાજકોટમાં સોની જ્ઞાતીની જોરદાર સંખ્યા હોવા છતાં, બીજા ગામના જ્ઞાતી બાઇઓના છોકરાઓ, બાલ અત્યાચાર બીલોને દરેક પ્રકારનો લાભ મળે તેટલા માટે એક જ્ઞાતી બોર્ડીંગ હોવી જોઇએ. બો. એ તાજીનો અભ્યાસ રાજકોટમાં શ્રી મોહનલાલજી બાદ મોલેજમાં થઇ શકે છે. પણ સોની જ્ઞાતી બાઇઓના છોકરાઓ હાલની સગવડતાઓ પુરેપુરો લાભ લઇ શકતા નથી. આ અગવડતા દુર કરવા બીજા બાઇઓએ રૂપીયા ૪૦૦૦૮ (ચાલીસ હજાર) ના મોટા ખર્ચે એક બોર્ડીંગ બાંધવા નક્કી કર્યું છે. આ બોર્ડીંગને કોઇ પણ જાતની સહાય કરવા ઇચ્છતા જ્ઞાતી બંધુઓને નીચે સહ્યા કોકાણે પત્ર લખવા વિનંતી છે દરેક બાબ ઉપયોગી સુચના કરે તેમ પણ આ સાથે ઇચ્છે છે.

જ્ઞાતની વ્યવસ્થા માટે ફાળો ઉઘરાવવાનું કાર્ય રાજકોટમાં વસતા બાંધુઓએ નક્કી કરેલ છે. અને એક ગાર્યવાહક મંડળ નીચે પ્રજાના સર્વાનુમતે નામવામા આવ્યું છે. આ વિનંતી બાપા દ્વારા પ્રસીદ્ધ કરવાનો મુખ્ય હેતુ એજ છે કે દરેક બાઇઓના એડ્રેસ ન જાણતા હોઇ, દરેક બાઇઓ આ સંબંધી વ્યવસ્થાને પણ પોતાની જ્ઞાતી તરફની ફરજ સમજી કરે, આ ઉત્તમ કાર્યને જ્ઞાતી તરફથી પુરો ટેકો મળશે એવી આશા છે

શ્રી. ગીરનારા સોની કાર્યવાહક સમીતીના કાર્યકર્તાઓ

સોની દેવશી ધનજીભાઇ મોદીબા રાજકોટ, સોની હીરજી કરસનજી પાલા રાજકોટ, સોની વજીભાઇ મુળજી બામણીયા નોંદા, સોની મોરારજીભાઇ દામજી બાબજીયા તાંબા, સોની પોપટલાલ વલ્લભ લોઢીયા રાજકોટ, સોની ભોચર લાધા લોઢીયા રાજકોટ, સોની ખોખાભાઇ પાલા રાજકોટ, સોની મુળજી ભોનજી પાલા રાજકોટ, સોની કાલાભાઇ પરસોતમ રાણપુરા રાજકોટ, સોની વલભજી રણછોડદાસ પાલા રાજકોટ, સોની જમનાદાસ નાનજી પુંજાણી રાજકોટ, સોની કરસનજી ખોખો ... મોદીબા ગાંદયો, સોની નાગજી નનજી રાણપુરિયા રાજકોટ, સોની વીરજી કાના બીંડી રાજકોટ, સોની વીઠલજી ભોજરાજભાઇ પાલા રાજકોટ, સોની કાનજી ડોસા રાણપુરિયા રાજકોટ, સોની વીજોપન ઓધવજી પાલા રાજકોટ, સોની કરસની રામજી પુંજાણી રાજકોટ, સોની રણજી નાગ ... ડીયા મોરબી, અને સોની બાવન પ્રેમજી પાલા રાજકોટ.

પત્ર વ્યવહાર કરવાનું ઠેકાણું: બી ગીરનારા સોની જ્ઞાતી બોર્ડ મણીજ કે.સોની હીરજી કરસનજી, બાબરી પાડી ચંદ્રેશ્વરજીની બાજુમા—રાજકોટ અથવા રામજી કાલીદાસ, બોક્સ ૪૮૧, સોરન્સોમાકોલીક

સુધારો

થી ર્ડા યુ. પા. સોસાયટીના કાર્યવાહક કમીટી સભ્યોમાં નીચેના નામો ભુલ અર્થમાં જાણવા રહી ગયેલા તે આપીએ છીએ મેસર્સ મોરારજીભાઇ જગાભાઇ, રતનજીભાઇ નાથાભાઇ, માણેકજી રામજી, નાથુભાઇ ઉકિરાભાઇ, અને ઓધવજીભાઇ, બાગવાળા.

થી સુરત હિંદુ એસોસીએશનની

જનરલ મીટીંગ

થી સુરત હીંદુ એસોસીએશનના સર્વે મેમ્બરોને અત્રે આપવામાં આવે છે કે એસોસીએશનની જનરલ મીટીંગ રવિવાર તા. ૨૭-૩-૩૮ના રોજ બપોરે ચાર વાગે ૧૨૭ વિઠલેશ્વરીયા સ્ટ્રીટ ખાતા હોલમાં મળશે.

કામકાજ:

૧ ૧૯૩૭–૧૯૩૮, પાછળના નવા મકાનના ભોડાઓ તથા ફેરો ભાડે આપવાના દરો પાસ કરવા.

૨ પરચુરણ.

ભી. બંસ. બી. પટેલ,
હો. સે. સુ હીં. એ

થી સુરત હિંદુ એસોસીએશન

ભાડાઓ તથા ફેરો ભાડે આપવાના દરો

થી સુરત હીંદુ એસોસીએશનના ૧૯૩૭ તથા ૧૯૩૮ ની પાછળના નવા મકાનના ભોડાઓ તથા ફેરો રૂમો અને ઉપરના પાંચ ફ્લેટો ૧ વર્ષના ફીક્સના શરતે ભાડે આપવાના છે. ભાડે દેવા સોકલ્લદાર પક્ષરણે આરોક બાકીની રકમ સાથે સીલબંધ દરો સ્વીકાર તા. ૨૭-૩-૩૮ ના બપોરની જનરલ મીટીંગમાં રજુ કરવા. બધુ આપવા ઓછી રકમના દરો પાસ કરવાની સભા જનરલ મીટીંગને રહેશે.

બધુ વીગત માટે ઓફીસરીને મળવું.

બંસ. બી પટેલ,
સે. સુ. હીં એ.

હિન્દી વિભાગ

રાષ્ટ્રપતી સુભાશચન્દ્રજીના રથને ફ્રાંસનું માન

સુશોભિત અને પર ગોઠવાયેલા બાદ રથને જોવાનો આવેલા તેને ફ્રાંસનું માન મી. છીતાબાઇ બોબાબાઇને આપવામાં આવ્યું હતું મી છીતાબાઇએ ૧૯૧૬ ના બળવાના સમયના પ્રયત્નથી તે પ્રયત્ને ઊંટનો પર ગુજરેલા મુસ્લિમોને ક્રોધે બારોબારી નાલુકાને ઉંચકા રાગ રાગ કરી પડોદરા રાજ્યનો પસ્તાવ કરેલો. પણ આજની હીન્દમાં પ્રાતીય ચઢાવટી રિપતિ બદલાતી આને સરદારશ્રીની સમજણ દ્વારી છોતુભાઇ ઉત્તિપુરા મદ્રાસીઓના ઉિનયો બારડોલી તાલુકામાં કરી દાખલ થયા છે.

ઇન્ચરેન્જ અદલીયલની

ગાંધીજી કહે છે કે—દેશ મને કહે કે ગોલ આવતું હાળવાને વિમાલય સ્વર્ગ. તો હું ન બલ કેવદે હું જાણું કે ગોલ હાળું ક્યાંનું જ નથી, પછી બાબત બાકીને અમે તેટલા રોયા બારે તે અમે તેટલી સાવચેતી રાખે કે બાપું બાળપાણ છે. નથી એટલું સમજે કે હિંદુ તાનમાં ૨ બાપું ૨૦ લોકો રાષ્ટ્રસેવકો આરોગ્ય કેમ બળવાનું એ બલ છે તેમાંનું હું એક ... બારી પાસેયો રે કામ લેવું કે કરવું ... છે. એને એના કામને બારે બારી જરૂર હતી તેથી એ કામ પધારે એ મા ઝવયા નહીં : બલવાનને બારી જરૂર હતી તો હું ૬૦૦ કિલોમીટર પધાર ઝવતો રહોત. એનું કામ તો ચાલવાજ કરે છે, એને આપણી જરૂર પડે છે બારે ... તેટલે અંસેજ આપણે એના પડિગામના આત્માએ છીએ.

મુંબઇમાં પરદેશી કંપનો રાખાન આંધકેટ

મુંબઇથી તા. ૧૪ મીના ૬૮૨ સમાચાર મુજબ મુંબઇના બરતી કંપનો ... બાબત બાંધકા બનાવો હતો. આ બાંધકેટ ૧૯૧૮ ના બીજાર બાદ પેલા કાયદેસર આગલા ... ઠરાવેજ સમાન કર્યો. બાબત બારે પુરક ચાલની બોલી રહે ...

પ્રાપ્ત થોવાય છે.

મુંબઇ સરકારના ... બાદર બારા ... અને બકાલ બાતાના પ્રધાન ... બીજારે તાલેલારમાં ગુજરાત બારો તેમના ઓક બાબત્યુ ... ... ચોજનાના સંબંધમાં બનાવ્યું હતું કે આવતા વર્ષમાં ઢાર લાકોની ૪૦ ટુકાનો આપણા પ્રાંતમાંથી બંધ થશે. અને તેથી આપણા પાસ સાબનો વધારો થવા સંભવ છે.

ઉિમરાત્ર બારી ટ્રે છે

તોર્ં લોબોમાંને ઉિમાંદ મદ્ય બન્યા બાર બારી. અને બીજી કેટલીક હિંદી બનાવટની વસ્તુઓ બરીદ કરી છે હિંદની બરીબાદમાં મદદ કરવા બારે વે વસ્તુઓ તેમના ગઇ બધા તથા એવી આપણે બારી રાખવી!

અધ્યક્ષિણીબેનના કાર્યને આશીર્વાદ

... ... રેલવીસ એન્ડ લોકર ફાર્મર ઓફ ધી યુનાઇટેડ કંગડામ, ઇંગ્લંડના પ્રમુખ ડ્યુક ઓફ વેસ્ટમીનીસ્ટર, ફ્રેન્ચવી, સેક્રેટરી બાર્ચેનીસ્ટોન તથા બીજા બીજાઓએ મહાસભાના બધા પ્રમાન પર એક પત્ર પાઠવી મહાબાપેનની નીતી અપનાવી રીતે પાર ઉિમારવા ઘણ રહેવા પ્રયત્નો બદલ આબીનંદન આપ્યા છે

અદ્ભુતસ્વપ્નોના સમર્થક બ્રોશરો.

મહાસભાનો અમર્ય ... બીજા બેજવાદના સમયે ફિઝપરથી ઘણીપુરા આવી ગયો હતો આ અબંધ બ્રોશરો ગયે વર્ષે નાગપુરથી ઘણપુર લાઇ બધામાં આવ્યો હતો અને કારીબાર ... પછી ઉિમાંદ્રમાં બંધારણ સમાનું બધીનેસન બાબતના બાબતે બાં સુધી આ પ્રબાણે બનુની બૈઠકના બાબતેથી નાના રાયણે પ્રતિ વર્ષ રોલાયબામાં આવશે બનાવના મહાસભાર બળતે બારે માનના બાબાનું બંદોર રચી આ રાજ્યના દીવ નારીકે તેની રબાપના કરવામાં આવશે

ચીન-જાપાન યુદ્ધ

ગઇ બારામણાનો આ રાજ્યબાનો તેહ બાબ્રિ હતો, ... ચોબાઓ બધેલા પ્રબોધનોમાં બરદેશ બાતાના મંત્રીઓ બાહીની આપના બબાબ્યુ હતું ૬૨ જિલ્લાઓ પુરા રહેબાન બાબી ગયા હતા પાબ્રમ ચબેલાઓની સબ્બા ૨૪ ની હતી કુબારે બાંચ જિંદીઓનો પનો બારબા નહોતો.

શારદા કાયદો સુધર્યો

ગઇ બારામણાએ શારદા પ્રબંધમાં સુધારબ્યા કરતા બરદો પસાર કર્યો છે, એટલે હવે એ દેશના કાબદાનું સ્વરૂપ તેરી બા નવા પ્રબંધ પ્રમાણે શારદા બાબદો બોદીસ હિન્દના પ્રદેશને નહીં પણ બલબજનોને પણ બાજ બાકરનારાઓને છે. હવેથી જે બાબ બોદીસ હિન્દી પ્રબજનન પર હુલા બબાન પણ શારદા બાબદાનો ભંગ કરશે તો ગુનેગાર બબાશે. બારદા એકટનો ... બાર વર્ષનો એ હમણાંનાં બધજનની હિબુબ એ જબાન કે એ કાબદો બાળા લગ્નને બનીબધ્યક નથી બા ... બાબ બાળાલગ્ન કરનારી બીબીના દોષરૂપ ગબે છે; એટલે કે બાળ લગ્નની રીતી ગુન્હે નાતી. બાળ લગ્નની સીબા ગુનેગાર ગોબાતી. પરીબામ એ બબુ કે બરહદમાં બબા બાળલગ્નનો પ્રતીબંધ ના હોબ બાં જઇને બાળ લગ્નની ... કરી બાબે તો એને રાજદ્વા કાબદો લાગુ ન કરી શકે! આ સ્થિતી નાના ધુબારાથી બહિ રહે, ઉતે તે બાળલગ્ન કોબ ગુનેગાર બને ... એટલે કોઇ પબ બીજી પ્રાન જન બાં તે બરહદમાં જઇને પબ બાળલગ્ન કરે, કરાવે એ બીજી હિન્દમાં બાંકો બાબતાં ગુનેગાર ગેબાશે. શારદા કાબદાની એક ખેબબ આ કાબદો પુરી કરે છે ને બાકુ છે, પબ શારદા કાબદા સામેની મોટી ફરીબાદનો એ ઉદ્દેશ નથી હતો મુબબા કાબદા જ ગેરબો ઘબોકો છે કે ઓ કાબદાનો ભંગ કરવામાં બાબસબ્યના કાબદાનો ભંગ કરનારને ગાઢું જેબબ નથી.

કાબાકલ્પનો સફળ પ્રયોગ

પં. મદન મોહન માલવીબજી પર થબ રહેલા કાબાકલ્પના પ્રબોગથી બાહ્યુત ફેરફાર ૫૬ રબ્યો છે: બાંખોમાં નબું તેજ આબ્યું ને, રબરણ શક્તિ નો બબબ્ય રીતે સંચાર થબો છે, પડપણની કરચલીઓ ભૂંસાબ ગઇ ને

મુંબઇ ઇલિકાની બાધમીક શાળાની સંખ્યા.

પ્રધાન ના બેરે જણાવ્યું હતું ને કબાકાની સરકાર તરફથી ૬૨ અને તેની મદદથી ૬૨૬૬ શાળાઓ બબી કુલ ૨૨૬૨૨ બાબમીક શાળાઓ ચાલતી હતી. સરકાર તરફથી ચાલતી બાબમીક શાળાઓની સંખ્યા ૨૬ ની હતી, બબારે મદદ મેળી શાળાઓની સંખ્યા ૬૦૦ ને અને બાબમીક શાળાઓ બાબેલ ૮ અને બાધ્યબિક શાળાઓના બાટના રૂપ નકશો સરકારની તપાસબા બા છે.

અમાં ઓબલના કારકુનો હડતાલ પર

ઓક બાતેના બાબાં ઓબલા કંપનીની ફેક્ટરીમાં કામ કરતા કારકુનો પબ હડતાળમાં જોડાબા છે. કંપનીની મુબ્બ ઓફીસના આગા પર બો પોકેરો ચોટબા કરે છે એમાંના એક બી પીટરને લઇએ કંઇક કારણ વશબાથી તેના કામા પરમાં ૬૦૦ ની ને બીજાય ૩૫ અવશ્યું બબાના પ્રબત્ન નાબી પરિસ્થિતિ બદલ પ્રબત્ન છે

ક્રિકેટ ઓર્ગેનાઇઝરોનું રાજીનામું

ક્રિકેટ ટુર્નામેન્ટ ઓર્ગેનાઇઝરોના પ્રમુખ ... બાગનરના કબમચારીઓએ રાજીનામું આપ્યું છે. આ બાબતની બાબર બીકોનાબા ઉબમાજ બાંધે બબી છે. કબમચારીઓ હાલમાં બીજાંદોલની મુસાફરીને ગઝેલા છે.

અધ્ય પ્રાંતમાં રસ્તાઓ

મધ્ય પ્રાંતની સરકારે કિસાનોની સ્થિતી સુધારબા માટે હા. ૬૦ લાખના નવા બર્ચાને મંજુરી આપી છે. મધ્ય પ્રાંતના પ્રધાનોએ ખેડૂતો પાસે ફરજિયાત વેઠ કરાવવાના ઉલ્લા ગુન્હો કિસાનો બીજાને સોંપતી આપ્યા છે

હરિપુરામાં મહાસભાનું ૫૧ મું અધિવેશન

(આમારા ખાસ ખબરપત્રી તરફથી)

હિંદી નૅશનલ કૉંગ્રેસનું ૫૧ મું અધિવેશન ગાંધીમથકમાં વાપી નદીના તટ ઉપર આવેલા હરિપુરા ગામમાં ફેબ્રુઆરી તા. ૧૯, ૨૦ અને ૨૧ મીએ મળ્યું હતું. હરિપુરા ગામ તે વિંધ્ય આલ્પાઆના ગોળપરમાળાઓમાં કેટલીક ઘટ્યખ્ત ઉંચાં ટેકરાં વચ્ચે આવેલું છે. હરિપુરા ગામના જાનિક નદિ પરંતુ હરિપુરા અને કેડાલની વચ્ચ એક બીજું નાનું ગામ છે તેમાં મળી જતી અને જે જગ્યામાં તે ગામ વસેલું છે તે કેડાલવાસીઓની માલીકી ની હતી. પરંતુ જો આગળોના નામો ગાંધીજીના જમાના મુકાતાં હરિપુરા નામ ગાંધીજીએ પસંદ પડી જવાથી હરિપુરા નૅશનલ નામ આપવા દ્યું હતું આ અધિવેશન કૉંગ્રેસની તવારીખમાં અજોડ અને અપૂર્વ બનું હતું. કૈજપુરના અધિવેશનમાં તેની તૈયારી કરી પરંતુ તે પ્રમાણના અધિવેશનની રેટલીક ચિરોગ બાકર્યો સહાયેલા હતાં. કૉંગ્રેસના આ, દરેક વર્ષ તેના પ્રતિનિધિના અધિવેશનો કોમાં જે તંબુઓથી સામાન તેનું જ તેના વિશાળ પ્રદેશ સપ્ત જે બો આવશ્યક થતી આવશ્યક છે. તે દિવસોમાં ખુલ્લી બોકકોમ અંદર ઘણા હતા તેટલા કહેવો આજ વિશ્વ વિચારીઘી સભાનો મંડપ છે. આ મંડપ કરતાં અભાવ દરા ગણો ચોગ્ય ખુલ્લી બેઠકનો મંડપ

હરિપુરા ગામ જે ખાલી ખાવી વસ્તી માંડ બે હજારની હશે તેને બદલે બેકા દિવસમાં મારે પાંચ સાતની વસ્તીવાળા એક વિશાળ નગરનો દેખાવ દેવામાં આવ્યો હતો. એ નગર જોને પ્રતિનિધિ નગરનું નામ આપવામાં આવ્યું હતું તેમાં બીજાઓના ખરીઓ, ગાયો, દવાના, ગાય અને કેરોસિન બજારો બોલાવવામાં આવ્યા હતાં અને કેરોસિન બજારમાં માત્ર બે દુકાનોજ સુવાળા આગેળ મારે નહિ પરંતુ સમુદ્રકાંઠે પણ એ આગળમાં બોટો પાસે ઘણા ઘણે નેવે કેરોસિન આવ્યાં હતાં. ઘણા તેમાં પ્રકાશના બાતું પણ બોલવામાં આવ્યું હતું. આને કેરોસિનના સગડસારે અને દાબકોએ બોકકોની આખુને મારે બીજાબીજ બજારે પડતા હતા.

આ રીત એક નાનું ગામડું એક વિશાળ નગરની દશે સગવડો સાથે જંગી માનવ મેદનીનો ઉતારવાનું હતું.

રેલવે અધિકારીઓએ સહકારની સુંદર ભાવના દાખવી મૅશનની શરૂઆતમાં અંત સુધી સુરત દરની ખાસ ટ્રેનોની સગવડ કરી હતી. અને મુખ્ય પ્રદેશનોપર ઉતારકોઓના મારે ખાસ આરામ ના રચ્યો બાંધ્યાં હતાં.

વિશાળ સ્વયંસેવક

કૉંગ્રેસનું એક અભાવ આકર્ષક દશ્ય પ્રમુખ ના. સુભાષચંદ્ર બોઝનું કરપ્રમ હતું. તેમાં બે લાખની મેદનીએ ભાગ લીધો હતો. પ્રમુખશ્રી અદ્વાવારતના પ્રવાસના અસ્વસ્થતાસરીક રહ્યાં બોમ્બમાના દ્વાર ખાલી પડ્યા બાદ આ અધિવેશનની પાદ મોટો તારીખ ... ...

અહિંસા અને મહાસભા

ભીતરના ઉંડાણ

આ લેખ લખનાર શ્રી. પુષ્પાવતી મહેતા એ અમદાવાદના જાણીતા બેરિસ્ટર સ્વ. શ્રીયુત મહેતાની બેન અને તેમની ઉન્નતી માટે તેમના તરફથી ખાસ ઉદ્યોગ ચલાવે છે. સ્ત્રીઓ માટે યોજેલા વીકલમાંના તેઓ પ્રથમ છે.

આજ કેટલાય વર્ષોથી સ્ત્રી-સમાજ પ્રત્યે ઘણું ઘણું થઈ રહ્યું છે. આપણા પ્રાચીન ઇતિહાસમાં પણ સ્ત્રીઓને ઘણું ઉચ્ચ સ્થાન આપવામાં આવ્યું હતું. આપણા ધર્મગ્રંથોમાં પણ સ્ત્રીઓને ઘણું ઉચ્ચ સ્થાન આપવામાં આવ્યું છે. આપણા ધર્મગ્રંથોમાં પણ સ્ત્રીઓને ઘણું ઉચ્ચ સ્થાન આપવામાં આવ્યું છે.

આપણા ધર્મગ્રંથોમાં પણ સ્ત્રીઓને ઘણું ઉચ્ચ સ્થાન આપવામાં આવ્યું છે. આપણા ધર્મગ્રંથોમાં પણ સ્ત્રીઓને ઘણું ઉચ્ચ સ્થાન આપવામાં આવ્યું છે.

આપણા ધર્મગ્રંથોમાં પણ સ્ત્રીઓને ઘણું ઉચ્ચ સ્થાન આપવામાં આવ્યું છે. આપણા ધર્મગ્રંથોમાં પણ સ્ત્રીઓને ઘણું ઉચ્ચ સ્થાન આપવામાં આવ્યું છે.

આપણા ધર્મગ્રંથોમાં પણ સ્ત્રીઓને ઘણું ઉચ્ચ સ્થાન આપવામાં આવ્યું છે. આપણા ધર્મગ્રંથોમાં પણ સ્ત્રીઓને ઘણું ઉચ્ચ સ્થાન આપવામાં આવ્યું છે.

મહાસભાના પ્રધાન છુપે વેશે તપાસ કરે છે.

આપણા ધર્મગ્રંથોમાં પણ સ્ત્રીઓને ઘણું ઉચ્ચ સ્થાન આપવામાં આવ્યું છે. આપણા ધર્મગ્રંથોમાં પણ સ્ત્રીઓને ઘણું ઉચ્ચ સ્થાન આપવામાં આવ્યું છે.

આપણા ધર્મગ્રંથોમાં પણ સ્ત્રીઓને ઘણું ઉચ્ચ સ્થાન આપવામાં આવ્યું છે. આપણા ધર્મગ્રંથોમાં પણ સ્ત્રીઓને ઘણું ઉચ્ચ સ્થાન આપવામાં આવ્યું છે.

આપણા ધર્મગ્રંથોમાં પણ સ્ત્રીઓને ઘણું ઉચ્ચ સ્થાન આપવામાં આવ્યું છે. આપણા ધર્મગ્રંથોમાં પણ સ્ત્રીઓને ઘણું ઉચ્ચ સ્થાન આપવામાં આવ્યું છે.

Gandhi Heritage Portal

ગુજરાતી

ના. ૬૨૫ જેવી ઓનરેબલ કાઉન્સીલની બેઠક તા. ૨૨ માર્ચે મેરીટઆઇલેન્ડમાં થવા પામશે કે ૧૬ દિવસ ચાલુ રહેવા પામી છે.

• • •

નાતાલના પ્રોવીન્સની ઇલેક્શિ આવેમ્બરમાં એક પુત્ર તારીખ તા. ૨૮ માર્ચે નાતાલના ઇન્ડસ્ટ્રીના નેતાઓ કોસ્ટ ઉપર ટ્રેનના ઓનરેબલમાં આવવાપાત્રો રહ્યા વર્ષની સેરીમ પુરવર્તીન મરણું ઈપિનમ્યુ વર્ત્ત સેબુઈને સેજ ટ્રેનમાં મારીટઝબર્ગ સ્ટેશનમાં ગયાના ઝોસ્ટેટની કોસ્ટીટ્યુએન્સમાં સારા સત્કારમાં આવી હતી.

• • •

આસ્ટ્રેલ્યાના દરમ્યાન તા. ૨૧ માર્ચે ઘણોલ્ટ બાબાકોઓના તોફાનના ૨૦ માણો થયાના ખબર છે. ૨૦ કુલ્ડ થયાના કમમાણ કરીને આવ્યા છે.

• • •

કરજણ રેલવે સ્ટેશન તરફ ગોલબજારી મોટામાં ખબ ગાજરાની એક મોટી કરાન થાંભલા નથી મધુ છે. ગરાજ તૈયાર થતા ત્યા પ્રથમ મોટર ગારેનો સવારસ પણ શરૂ થશે. મુખ્યી કરો બારાણા વિના બાબી બાજાર કાંઠી રાખારો ગોળી રીત મરાજનું મકાન બંધાશે.

• • •

આમરેલીના ડીસ્ટ્રેક્ટ મેજીસ્ટ્રેટના કરારને તા. ૨૩ માર્ચે કોર્ટ વિદાય થતા તેમના કામોરી કરવા પીદાયગીરીના મેળાવડો ત્યાં હતા. શ્રી બારૈયાને કામોરી તરફથી એક અભિનંદન થયા હતી. શ્રીમતી રાણીબા સંઘાત રહીકારી પોતે પણ રહ્યા કરતા સેવક બદીલ આભાર માન્યો.

• • •

કરજણ તા. ૧૮-૩ ના રોજ ડાકોરથી આવતા આવ્યા હતા કે બનેલા-આસનારો પેસીન વાર કેટલાક ઉતારકોનું ઘરાણ વિમાન કરતા ૨૮ કરજ બાબતી ઉતારું વર્ત્ત કેરી વાર કેરાકના બાબી ગયા કરા ત્યાં ત્યાં ગયા હતા.

• • •

કરજણના રાણી એનક ગોકર ગોલબજારમાં તા. ૬ગાબેલના પાર્ટીક કેમ્પ ૨૦૦૦ ૨૦ ૨૦ ના વધારે કરી ૨૦૦ ૨૦૦ ના એક નાણ કરવા કરજણ બારી માર્કાસાંએ ના ૨૦ માસ કરાવ કર્યો હતો.

• • •

મુનીબાના નામથી આનના પ્રધાન આદેશ કરેલ આરા નજીક તા. ૧ એપ્રીલ ૧૯૩૭ થી તા. ૮૮ ફેબ્રુઆરી ૧૯૩૮ સુધીના ૨૦૦૦૦૦૦૦૦ ઉપર વધ હતો કેરાબારે ૨૦૦૦૦૦૦૦ આવની ઉપજ પા. ૬૮૨૧૩૩૦ હતી

• • •

ગુરેપના ગોલાંદ નામે કનાનિબાના ૨૦૦૦ પ્રદાનીની એપ્રીસીનોલ્યની ૨૦૦ સંસ્થાઓ કે કપ્રાહિનથી તા. ૫ઝાબાદ પ્રાગ તરફથી પાછે ૨૦૦૦ ૨૦૦ ૫ ગોળીઓને બોટ તરીકે પદેગ્રાહના આગને ૨૦૦૦ ૨૦૦ લાકાર કિનારીઓ મોકલી

• • •

ગોટેનબરકની નાકીલના પ્રધાનથી તા. ૮ માર્ચે એરલેન્ડ ગીમર નાગના ૨૦૦૦ વાળી ખુરશી કે નિશ્ચિ પાતો નથી. કેટી તેલ્કાનીસ્થમે તરફનો કોમાનું બાબુમાન થયું હતું.

• • •

ઇન્ડિયા આદિકાના નાણીના પોકરમ તા. ઓકી પારી બાંકનમાં ૨૦૦ ૨૦૦ ૨૦૦

વેચવાના વાંચવા લાયક પુસ્તકો

રાષ્ટ્રીય સાહિત્ય	શી.	પે.
ગરાસ ધારા	૪	૬
રાષ્ટ્રીય પરિવર્તન	૩	૦
મુલકગીરી વેપાર	૬	૦
ગાંધી પાણીની કથા	૪	૬
જેલ પ્રસરી ગ રા જેલાવાડારી	૨	૦
પરદેશી કાપડની સાથે કેમ લડીકામ	૨	૬
રાષ્ટ્ર પ્રતિષ્ઠા	૪	૦
નીતિનાયને ગાંધી	૨	૦
ધર્મ સંસ્થાપન	૧	૧૮
સારે કરીશું શું ?	૨	૬
,, ,, ,, વિચારાય	૨	૬
ગોખલેપાર્લામેંટમાં બોલ્યા તેવા	૧	૬
ગાંધીજી બેઠકલ	૨	૬
ગીરસિનના અને બીજી વાર્તા	૧	૬
બેમુલ શિકારી	૧	૦
રાજવીર	૩	૬
ગોખલેનાં ભાષણો	૨	૦
કરાકારીજકરના લેખો	૭	૦
નવા ગીતો ભાગ ૧ લો	૧	૧
,, ,, ભાગ ૨ જો	૧	૬

ધર્મ સાહિત્ય		
ગાયત્રી	૨	૦
ધર્મિક સાહિત્ય		
બાઇબલ ભાગ ૧	૧૬	૦
,, ,, ભાગ ૨ જો	૫	૦
ગીતા મંથન	૩	૦
ગીતા સતી ઓગ્રેમ	૪	૧
દક્ષિણ સાર	૧	૦
પ્રેરણાદાયક	૧	૦
રામની શિષ્ય સંપદા	૧	૧
ગંગણ પ્રભાત	૧	૦
ગેરી ઓને ગેમ્બલ	૧૬	૦
સ્વામી વિવેકાનન્દ ભાગ ૧ લો	૪	૦
,, ,, ભાગ ૨ જો	૪	૦
,, ,, ભાગ ૩ જો	૪	૦
,, ,, ભાગ ૪	૫	૦
રામની વિવેકાનન્દનું ઇંગ્લીશ ચરિત્ર	૭	૦
સાદી શિષ્યામણ	૧	૦
ટોલ્સ્ટોયની નીતિ કથા	૧	૬
રામેંમાં રેલ્વન્સ પા. પુ.	૪	૦
કલ્યુક (મેસ-બોમ્બાગા)	૫	૬
નવલ કથાઓ		
પત્ર ગાલબા	૫	૦
ઇંગ્લીશ હૃદય ૧ કમ્મ ગાંઠ	૧	૬
ગારેલો અમ્બો	૧	૦

મારા ગાઢની ભાગ ૧	૫	૦
,, ,, ભાગ ૨	૫	૦
,, ,, ભાગ ૩	૫	૦
જર્મેલસના	૪	૧

Phone 33-6014. P. O. Box 4181.

—હિંદી વસ્તુ ભંડાર—

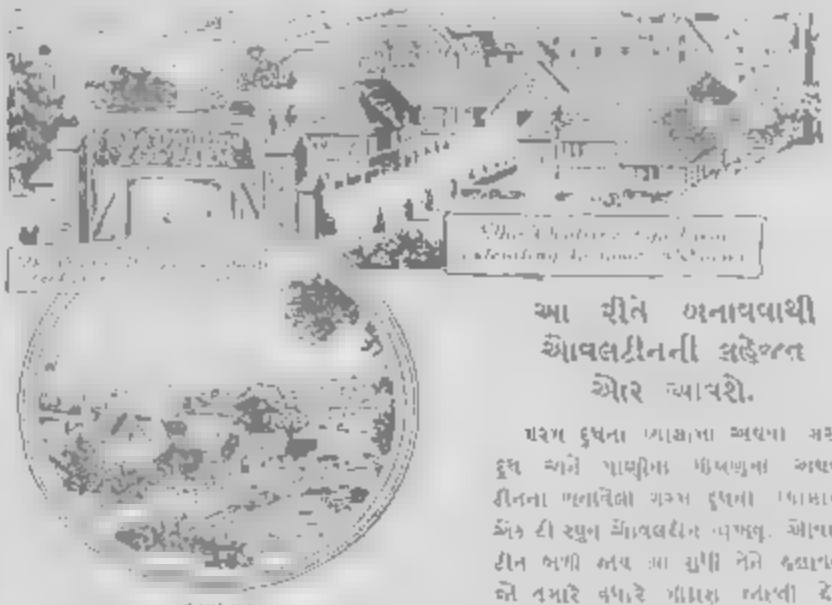
(ગ્રા ૧ ભાગ ૧ ૧૯૧૧)

અમારે ત્યાં ચંદનની, રકેબીઓ, કોતરી, ફેન્સી પ્રકાર, હાર્મોનિયમ, તાંબા-પિત્તળ, જરૂરત સીવવાનાં મશીનો વગેરેના દરેક જાતના કેશો ચાલતો હોલસેલ અને છુટે ભાવે કિ પાર્સલ રવાના કરવામાં આવશે તેમજ જરૂરનું લિસ્ટ મંગાવવું. ગાંધી, ખાદી ટોપીઓ, બીલ્લા, ધ્વજ, ચરખા, બંગડીઓ, દીવેલી, મીરોટી, બિસ્કિટ વગેરે ખાવાની ચીજો દરેક જાતની રાખવામાં આવે છે તેમજ ગ્રીક્ષાનું માન કમીશનથી મળશે. "ઇન્ડિયન" પેન અને પેન્સીલો બાબતની જરૂરીયાત મુજબની નોંધો, બનાવો, ગાદીઓ, ઓશિકા, અને ઈમીટેશન જ્વેલરી મોકલવામાં આવે છે.

એક વખત પધારી અમારા ભંડારને આપી ખાત્રી કરવા જણાવીએ છીએ

ઓર્ડરના ઓર્ડરોપર ખાસ ધ્યાન આપવામાં આવે છે. લખોઃ-

૪૬ પ્રીન્સેસ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

આ રીતે બનાવવાથી ઓવલટીનની ઉત્તેજના ઓર આવશે.

ગરમ દૂધના પ્યાલામાં અથવા ગરમ દૂધ અને પાણીના મિશ્રણના અથવા ટીનના બતાવેલા ગરમ દૂધના પ્યાલામાં એક ટી સ્પુન ઓવલટીન નાખવું. ઓવલટીન ભળી જાય ત્યારે ગળપણ નાખવું એ તમારે વધારે ગમતા પ્રમાણની દોમ ના ગીતા ઉમેરવા

ઉત્પાદકો
એ. વેન્ડર લિમીટેડ, વૅડન, ઇંગ્લાંડ.

દુનીયાના સારામાં સારા ફાર્મોમાંથી

ઓવલટીન" પ્રકારે દુનીયામાં સારામાં સારા ગણાય [illegible] દૂધ અને નવા વાસણ ઉમેરવાથી જે શરીરના બાંધા અને રક્તાણુઓ બનાવવા અને મજબુત સ્વસ્થ અને ઘાટા બનાવે છે

QUALITY ALWAYS TELLS—INSIST ON

'OVALTINE'

The Tonic Food Beverage.

YOU CAN'T BE LATE
WITH
ROAMER

15 & 17 Jewel

ROAMER
Watches

રોમર
ઘડીયાળો

Latest Style and Design

દુનીયાનું જીવત વખતસર રહેવું જોઇએ અને તેથી
તાજેતરના શોખની જોઇએ.

રોમર ઘડીયાળ તમારો વખત સાચવશે.

PATEL AGENCIES (Pty) Ltd.

'Phone 33-2061. P. O. Box 0092.
No. 1e KORT STREET, JOHANNESBURG

ALICK STREET and 35a LEOPOLD STREET
DURBAN.
SPRINGBOK SERVICE
STATION

Always At Your Service
DAY And NIGHT
for
Petrol, Oiling, G ...g and Repairs
and for Parking Your Car

સ્પ્રીંગબોક સર્વીસ સ્ટેશન

તમારી મોટર પાર્ક કરવી હોય, પેટ્રોલ જોઇતું
હોય, ઓઇલીંગ અને ગ્રીસીંગ કરાવવું હોય
તેમ પણ બતનું રીપેરીંગ કરાવવું હોય તો
અમારે ત્યાં આવજો.

તમારા તહેનાતમાં દીવસ રાત અને દિવસ
હાજર રહીએ છીએ.

'PHONE 2-3448 OR 2-0247.

Fill up
with

વધારે માઇલેજ
અને પાવર
જોઇતાં હોય તો

PEGASUS

For

MILEAGE AND POWER

Gandhi He

ગોલ્ડન સીટી

ઉચી બનાવટ. સફાઇ અને સ્વાદીષ્ટ ફરમાસુ મીઠાઇ અને ફરસાણ ખરીદવાનું આ એકજ સ્થાન છે.

એક વખત અજમાયશ કરો.

ન્યુ કેપીટલ [illegible]

ફોન [illegible] પસ [illegible]-મીશનર સ્ટ્રીટ.
33-8567 જોહાનીસબર્ગ.

ખારે ક્વોલીટીની ફરમાસુ મીઠાઇ ખરીદો

જુની અને જાણીતી

રાઉંડ આફ્રિકામાં પ્રખ્યાત

કેપીટન્સ બાલ્કની

હોટલ

ફોનઃ 23424 કોર્નર ગ્રે એન્ડ વીક્ટોરીયા સ્ટ્રીટ,

ડરબન.

રેકોર્ડોનું ગંજાવર સેલ

નંગ ૨ ની શી. ૧-૦.

વહેલો તે પહેલો

[illegible] તમામ માલીકો સાથેના સબધો જોતા [illegible] ખાતે કબજાદાર રાખુ કબજાલ. કેટીકલીન બાજા કેસ. બાબ કિસ્સા અનારી [illegible] કુલાબી દીપરેના હિન્દુસ્તાની, ગુજરાતી, આફ્રો મહાબેર, કાજના અને અરબી રેકોર્ડોનો [illegible]

[illegible] માલકોનાંનાં બલાબાને નાનીપાસ પણ પહ્યું જાય તેવી કિંમતો બાલકોએ બાલ બલાબક કરીશ [illegible] પોતાનાં [illegible] આપવ જોઇએ. ઇન્ડોનેશ આર્ડર બાર રેકોર્ડની બોલ્ડનો સિવાયવામાં આવશે નહિ.

સરનામુઃ—

THE ORIENT MUSIC SALOON,

PHONE 21867 P O BOX 1155-
117 FIELD STREET DURBAN.

આરોગ્યતા માટા કરી શરીર સંરક્ષણનું સાચું જ્ઞાન મેળવવા માટે

અહીંની સહીથી ગુજરાતી સમાજમાં આદર પામેલું પ્રથમ પંક્તિનું વૈદક માસીક

— વૈદ્ય કલ્પ ૧૨ —

દરેક ગુજરાતી બાલકાર કુટુંબમાં આજ પ્રચારનું જોઇએ. નમુના [illegible] મુલ્ય.

વાર્ષિક લવાજમ રૂ. ૧-૮-૦ / બેટ પુસ્તક સાથે લાયબ્રેરી માટે રૂ. ૩-૧૨-૦ / અગાઉથી.

"શરીર રોગ આરોગ્યતા"

[illegible] બાલ માટે બનાવેલ આ જેવ પુસ્તકમાં ગરીબો બબાવો તેની રોગોક્ત અને બાલાત નિદાનના દોષ જેવજ બહારનાં સાધનોથી બની ચિકિત્સાબોને સમજ પડીને બાલવા પ્રયત્ન કરેલ છે. અને અસર [illegible] બબાવા બરીબ કે બાબા પાબનથી આરોગ્યતાનું રહ્યા કેમ [illegible] તે સમજ બબાવ છે [illegible] રૂ. ૧-૮-૦ માટ. બારમું [illegible]

આ ઉપરાંત

બ્લાડ પ્રેશરનો સ્પેશીયલ અંક

[illegible] [illegible] બાબતો બાબ [illegible] [illegible] બબાવા અને પૈકીબ પદ્ધતિથી તેના બાબો અને બબાવા બાબક કે અને કબજ બબાવ તેવા [illegible] બીજો [illegible] બાબતનાં બાબત છે.

[illegible] બાબતો [illegible] બાબતો.

આપનું ઉપબાજબ [illegible] બોલ્કે. [illegible] બબાવુબાબીથી [illegible] બાબ છે.

શ્રી ગુજરાત આયુર્વેદિક ફાર્મસી

રીચી રોડ, અમદાવાદ (હિન્દુસ્તાન).

જૂના [illegible] બર્ષથી [illegible] બાબેલી બબાવટોના દરેક બાબના [illegible] બાબ

બાલસાથી (વરાધની ડબ્બી)

નવીબાબના વૈદ્ય જગન્નાથજીની બનાવેલી

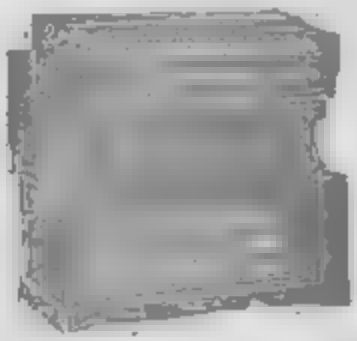
[illegible] [illegible] [illegible] [

સાહિત્ય અને સંગીતનો સમન્વય

દિનપ્રતિદિન જનતાની રસવૃત્તિ કેળવાય છે—જનતા નવિનતાની પુજક બની છે—ભાવના અને આદર્શ આ જમાનાનું ગૌરવ છે—અને હવે લોકો ગમે તેવી વસ્તુ ચલાવી લેવા તૈયાર નથી.

અમે પણ આ માન્યતાને માન આપી વર્તવાનો નિશ્ચય કર્યો છે. તેથી ખાસ પ્રસંગ માટે તમારા સમક્ષ રજુ કરીએ છીએ. જાણીતા નટ નટીઓ અને લેખકોના સહકાર સાથી પ્રેક્ષકોની રસવૃત્તિને પોષે એવી રેકોર્ડો, ધાર્મિક ડ્રામાના સેટો અને હારમોનીયમ, તબલા મગાવ્યા છે જે તમારી સમક્ષ રજુ કરીએ છીએ. સંગીતના મધુરા સ્વરોથી તમારા ઘરમાં સ્વર્ગ ઉતારો.

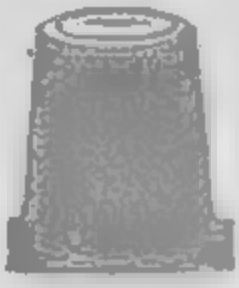
અમે લોકલ ખરીદી તેમજ એજન્ટો મારફતે હારમોનીયન મંગાવતા નથી તેથીજ અમે લેખીત ગેરંટી સાથે વેચીએ છીએ.

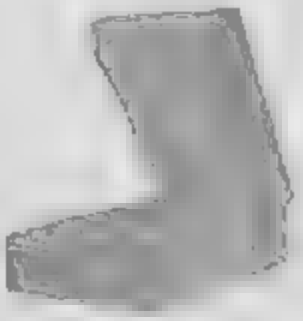
મજબુત હારમોનીયમ પા. ૬-૬-૦
કારના ,,
ઉત્તમ કીંમતના પા. ૯-૬-૦

મોટી ઝીકની કીંમત
પા. ૧-૦-૦ થી

પા. ૩-૧૭-૦ સુધી

ગ્રામોફોન પા. ૧૬-૦-૦ થી પા. ૮૮-૦-૦

હીઝ માસ્ટર્સ વોઈસ
તથા
કોલમ્બીયા
(ઈન્ડીયન રેકોર્ડ)
3/-

રેકોર્ડના સસ્તા ભાવો

નવા નંબરો આવ્યા તમારા માંગેલા નંબરો વહેલા યા મોડા તમને મળશેજ તેના માટે વધારે પણસા ખર્ચો છો.
મળ્યા અથવા નાણાં પાછા.

તેમજ આ દેશની હવાને અનુકુળ થાય તેવા મીઠા અને મધુર સુરના, મજબુત અને ટકાઉ, વાયા, વાંજા, સરદાર તેમજ મેહરજીઝમ્સ કંપનીના હારમોનીયમ, હાથના અને પગના તથા હાથ-પગના. નવી સીલેકશન જાતની ૨૩૮ વેરાયટીની પેટીઓ આવી ચુકી છે. તે સીવાય ૬૨૬ જાતના ગ્રામોફોન ઉપલી બધી મેહરો માંથે H.M.V. ને કોલમ્બીઆના પણ સ્ટોકમાં રાખીએ છીએ.

વાજીંત્રોના છુટા ભાગો મોટા જથ્થામાં રાખીએ છીએ.

બાયોલીન, બેન્જો, ચેન્ડોલીન, બુલબુલ તરંગ, ગીતાર અને વોયલ વેન્હના ભાવોમાં પણ મોટો ઘટાડો કર્યો છે.

કોઈ પણ વાજીંત્રનું રીપેરીંગ કામ અતી દેખરેખ નીચે મેહનતી સાથે બનાવી આપીએ છીએ.

—સાઉથ આફ્રિકાના ૩૨ વર્ષના જુના હારમોનીયમીસ્ટ—

COSMALIA'S MUSIC SALOON

P.O. BOX 460. 179 GREY ST. AND 131 QUEEN ST
DURBAN, NATAL.

Special

Apply for our catalogue. Our Harmoniums sold under written Guarantee for 7 years. Try us before you go elsewhere.

Phone Day 2-2180 **RAJCOOMAR,** 'Phone Night 6-1346

DURBAN'S FIRST INDIAN UNDERTAKER

and Fresh Flower Wreaths

રાજકુમારે
અન્ડરટેકર
[illegible] ફોન કરવાથી તુરત જ મોટર સાથે ફૂલ ચાદરમાં આવે છે. રાત દિવસ ખુલ્લું.
14, Cross Street, DURBAN

'PHONE 33-4691 BOX 2526.

L. MISTRY

એલ. મીસ્ત્રી

બોકરા, રબર અને ટીચન ટ્રેસ્સર બુક અમથા જથ્થાબંધ બનાવનાર તેમજ બુક બાઈંડીંગ સંતોષકારક કામ કરનાર.

ઘરાકોએ ખાવાનું આખું લીસ્ટ મંગાવો.

45 Market St. : : : Johannesburg.

ઉત્તમ ગરમ મસાલો વિગેરે

અમારે ત્યાં બધી દેશરેણ નીકો તાજો અને ઘરઘાટી પરમા ફોલેલો ગરમ મસાલો, કરીપાઉડર, ઘણાદ અને બરમા બનેલા ગોટલા વા બીજાબંધ બાબતો ખાત્રી આપી શકશે. બાબો ટ્રેસ્ટન માલ, તમો ઘરમાં બનાવી શકતા નથી. એકજ વખત મંગાવી ખાતી કરો.

મળવાનું ઠેકાણું:-

'Phone 2-4294 K. N. PADIA. P. O Box 579
109 Victoria Street, DURBAN

'Phone 33-4403 Tel. add. "VALASTEEL" P. O. Box 6748.

V. B. PATEL,

WHOLESALE AND RETAIL FRUIT VEGETABLE AND PRODUCE MERCHANT
CHEAPEST BANANA STORE IN TOWN.
40 President Street, JOHANNESBURG.
Terms NETT CASH or C.O.D

વી. બી. પટેલ,

હોરેન્જો બારકલીસ બનાના એજન્સીના
ઠાકા નં. ૨ બનાનાના સેલ એજન્ટ.
દેશસેલ તથા રીટેલ ફ્રૂટ, વેજીટેબલ અને પ્રોડ્યુસ મર્ચન્ટ
બનાનાની શહેરમાં સસ્તામાં સસ્તી દુકાન
અમારે ત્યાંથી બનાના વધારે [illegible] ફોન કરતાં મળશે બન્નેના
ઓરડરોપર માલ પ્રોમ્પ્ટ આપવામાં આવે છે
ટેલીગ્રામ બનાવતા C. O. D. થી માલ મળી શકે
ટેલીફોન ૩૩ ૪૪૦૩ ૪૦ પ્રેસીડન્ટ સ્ટ્રીટ,
પી ઓ. બોક્સ ૬૭૪૮ જોહાનીસબર્ગ

'Phone 2-3381 Tel. add. "Letapco."

D. K. PATEL

Fruit and Vegetable Exporter

— SPECIALIST —

in South African, Canadian and Australian Apples

Cape Fruit on hand in season

We have in stock Lechias which have just come in Market.

ડી. કે. પટેલ

ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ એક્સપોર્ટર

સાઉથ આફ્રિકન, કેનેડીયન અને ઓસ્ટ્રેલીયન એપલ્સના સ્પેશીયલીસ્ટ

સીઝનમાં કેપ ફ્રૂટ પણ રાખીએ છીએ

લીચીઝ હાલમાં શરૂ થયા છે અને તેનો સ્ટોક પણ રાખીએ છીએ.

કંડીશન ઓર્ડરો ઉપર ખાસ ધ્યાન દેવામાં આવે છે
ગ્રાપ્સીસ અને ઓરેન્જીસ સારા અને સસ્તા
C. O. D. થી મળશે.

P. O. Box 786. 19, Cross St. Durban.

"શુદ્ધ ઘી"

[illegible] અમારે ત્યાંથી મોટા પ્રમાણમાં મળશે.

બાબત મળે પુછો વા લખોઃ
સાઉથ આફ્રિકાના મોસ્ત એજન્ટ.

શામજી દેવશી એન્ડ સન | **SAMJEE DEVSHI & SON**
૬, ક્રોસ સ્ટ્રીટ, | 6 Cross Street,
ડરબન. | DURBAN.

M. H. DESAI,

એમ. એચ. દેશાઈ.

હોલસેલ ફ્રૂટ એજન્ટ.

અમો દરેક જાતના ફ્રૂટ ઉપરી વેજીટેબલ પ્રોડ્યુસના ઓર્ડર પણ બાબતમાં C. O. D. થી સાથે પેકીંગ કરી મોકલીએ છીએ.

P. O. Box 254. 31, Short St. Durban

EARNING POWER SENT TO YOU BY POST

You can have a College training in almost any career for a few shillings monthly.

STUDY AT HOME IN YOUR SPARE TIME.

HOW TO STUDY

[illegible] YOU. [illegible] blackboard that [illegible] backboard will be [illegible] class room teacher [illegible] by Correspondence [illegible] On the other hand, the [illegible]

IT IS THE PERSONAL TOUCH WHICH COUNTS IN POSTAL TUITION [illegible] of the many reasons enrolled by us [illegible] WRITE TO US [illegible] There is a reason

THE HEARETT COLLEGE Ltd. (Sheffield).

[illegible] (S.A.) [illegible] (Eng.)

[illegible] Durban.

SOLE AGENT FOR

His Master's Voice

હિઝ માસ્ટર્સ વોઇસ

In The Union Of South Africa

સપ્ટેમ્બર અને ઓક્ટોબરના ગુજરાતી લેટેસ્ટ રેકોર્ડો આવી ગયા છે.

સાને ફ્રિલ્લામનો સેટ મંગાવો અને સાંભળો

પાંચ રેકોર્ડનો સેટ કીમત પા. ૧-૫-૦.

We specialise in Tamil and Telugu Drama Sets and also Native and Afrikaan records. Wholesale and Retail.

૪ ૬૬૬૧	પ્રેમની દુનિયા.	
N ૬૬૭૦	ચાંદનીનો ઝગડો	
N ...	ચાબુકિયા ગત.	
N ૬૬૭૪	ગે ના નજરી ગીતમાળા ભેટ	
૪ ...	પ્રેમનું બંધન.	
N ૬૬૭૦	મરણની ઉપાસણી.	
N ...	પાપે કર્મને.	
૪ ૬૬૬૦	ત્રણ ગોવાળીયા.	
N ૬૬૭૦	ઇલાચાર ભારતી	
N ૬૬૭૨	મહા ભારતી	
N ૬૬૭૦	ભેરવા.	
૪ ૬૬૩	બબ્બો બોરી કમાલ ઓનર.	
૪ ૬૬૬	તુમાને મુજબ બંગ બીબાઢાળ.	
	ચાલી ગયા નજરીબ્બા ઉપાડે પાંચાડે	
N ૬૬૭૦	... ...	
N ૬૬૭૧	બીજા ભાગ નાટક ભાગ ૧ થી	
	નરસીંહ મહેતા નાટક ભાગ ...	
	પરમ કૃપાળ નાટક ...	
	રાજપૂત ... નાટક ...	
૪ ૬૬૭૮	બુદ્ધ લાખ સન્સાર	
N ૬૬૭૫	નરસૈયા પાસ વલણ ઉપાડ	
૪ ...	ગીત ૧૬૨૬	ઉપાડ
.. ૬૬૭૫	.. ૧૬૨૬	..
.. ૬૬	પોસ્ટર ૧૬૨૭	..
.. ...	...	..
.. ...	...	..
.. ...	...	..
.. ૬૬૭૬	બાબ્રિસ્ટર ગોરીસટરની બોરી. ...	

પૃથ્વીરાજ બેવાહાળુ નાટક કમ્પલેટ ગોલ્સ અને બુક સાથે પ્રાઇસ પાર્સલ ૨ ... ૧ સેટ.

નાટક	નલદમયંતી ભલાણ	કમ્પલેટ ગોલ્સ અને બુક સાથે કીમત પા. ૧-૫-૦ નું સેટ.
..	રંગ બાંડલીક	કમ્પલેટ ગોલ્સ અને બુક સાથે કીમત પા. ૧-૫-૦ નું સેટ
જોય, જોય. બી. ડાગેટીક		પાર્ટી કમ્પલેટ ગોલ્સ અને બુક સાથે કીમત શી. ૧૫ નું સેટ.
નાટક	ગુજરાતની	કમ્પલેટ ગોલ્સ અને બુક સાથે કીમત શી. ૧૫ નું સેટ.
..	સતી ઝરથ્રી	કમ્પલેટ ગોલ્સ અને બુક સાથે કીમત પાઉન્ડ ૧-૧૫-૦ નું સેટ.
..	ગોર સમાજ ઢાળનું	સેટ ૧ થી ૪ ભાગ.
..	સીરાજુદ્દૌલા.	
..	ઉષા રવામ.	
	સમાજનો ત્રાસ ભાગ ૧ થી ૬	
	પદ્મીનીનો ગરસો કુલીન રેકાર્ડ ૬ રેકોર્ડનું સેટ	
	મજૂરી મી ચડમી ૬ રેકોર્ડનું સેટ કુલીન.	
	નૂરી ચાહત ૬ રેકોર્ડોનું સેટ કુલીન.	
..	શારિન કરનાર ૬ રેકોર્ડોનું સેટ કુલીન	
..	મોત ગાને આવ્યા ૬ રેકોર્ડનું સેટ મેલ્ય ગોલ્ય ૬	
..	સાને ફ્રલ્લામ ૬ રેકોર્ડોનું સેટ જોય, જોય. ૬	
..	નુરે ઇસ્લામ ૬ રેકોર્ડોનું સેટ સેલ્લામીમા	
..	... ... ૬ રેકોર્ડોનું સેટ ગ્રાય ગ્રેમ. પી.	
..	ઇલામાબી નંગેલ ૬ રેકોર્ડનું સેટ જોય ગ્રેમ પી.	
..	નુરજહાન ૬ રેકોર્ડોનું સેટ ગ્રેલ્લામીમા	
..	ગમતા ગલ્બા ૬ રેકોર્ડોનું જોય, ગ્રેમ ૬	

અમારા ગ્રેસ્લામીક નવી રેકોર્ડોનું લીસ્ટ 'ઇન્ડિયન ઓપ્રેઝ' માં બેસશે.

... રેકોર્ડ, ૧૦ ઈ ૪ રે. ૨૫/-, ૧૦ ઈ. ૧૨ રે.. ૧૨ ઈ. ૬ રે. ૪૮/-.

અમદાવાદ ગામના ૧૦ ઈંચની ૬ અને ૧૨ ઈંચની ૪ રેકોર્ડથી ઓર્ડરો ઓર્ડર સ્વિકારવામાં આવશે નહિં.

Radio Record Trading Co.,
178 Grey Street . . Durban.

Radio Record Trading Co.
P. O. Box 6393 29 West Street.
JOHANNESBURG.

RADIO RECORD TRADING Co.,

SOLE AGENTS FOR

Columbia

In The Union Of S. A.

જુના ગયા અને માનીતા આવી ગયા

કોલમ્બીયા કંપનીમાં હાલમાંજ આવેલા નવા ગવૈયા

માસ્ટર અમીર અકક્ષની

નવી રેકાર્ડ આવી પહોંચી છે. આગળ ગાજલ બોલી ગયેા છે: મોહમ્મદ મોહમ્મદ પુકારે ચલાવત?" તેના જેવી બીજી ગજલ બોલી રહયેા છે. મગાવેા અને તમારા દીલને ખાત્રી કરેા. તેના નંબર, બહેક કે સરવર સાકુએ મિશ્કીન. (7705) સાહેબ આદીલ અલયદે વરાહેમ. અને બીજી બે સિવાય તમારા ફાયદાની ઘણી ઉંસલાવી રેકાર્ડો આવી પહોંચી છે જેથી કે મોજીઝા સહાદત નામા વીગેરે.

નુરે ઇસ્લામ

નો ૬ રેકોર્ડનો સેટ બુક અને ટીનનો બોકસ સાથે ૩૦/-

G.E. 1709	દુશ્મને ચાંદ મુજ મેલ દૂરને પોકાર દે
G.E. 1710	ગમગીર કે નારેસર દુનીયા ન ઢીલાદેખે
P.I. 22	સહાદત દુશ્મન મોદસે બસલામ
P.I. 27	સહાદત હજરત બીલાલ ગાસીરે સ્મરણ.
P.I. 7	કાફર ને હાથસે નસલવારના બીનના મોજીઝા
G.E. 1240	મે પીધારી સાથ બનકર પાસુ બનાગ.
G.E. 1711	દહી મેસ્સ.
N 6852	અરે પાગલ પ્રભી બબા તુ રોતા છે
N 5865	સાર્વે આલમીના બનાબર હમારા.
N 6882	દુશ્મ બહાર આમ નાબી સરાબ દ
N	તોહીદ કે રંગ મે કુબ રબ.
N	સાચે મહબુબ દર રોતે સાર્વે ચલ.
N	બહુ દુનિયા નયન ના સાના મોહમદ
N	મેરા નાસ કુછ ન કહુ સદૈવાલા કે નામનો
N	બનુગી બપનો પ્રમુખ જોબન.
N	પ્રેમકી મુરલી બધુર બાજ.
1415	તેા કહેવા કેાના આલમમે બજવા દીના કમલી વાલેને. આ રેકોર્ડ બાબબાસ જેવી છે
258	પુન પુન પુન
253	મેરા દીલ ન દીધું તેા મીલાબે મોહમ્મદ
946	મોહીનબો મોહબ્બત બડી ચીજ છે.
2334	બધા બલ્લાહી બલ્લાહ કર ઔર બધા બલ્લાહી બલ્લાહ કર
2302	બધેકા પુકાન
2165	બરમાલે બાપા (મજાકી)
2074	ક્ષમકા નાગ છે
2167	કલ બલા (મજાકી)
2226	નાગે બહમદ કે કર.
2123	નાગે બહમદ બોલે બાલ.
2330	પલ બાપે બુબા ન પીકારે તે ન બાબી.
1730	બનબે. ગૈરે પીબાકોબા બરાબર બના નેબે.
1725	બનાવીર તા સોબિ તાની કબરબ..
2332	હજરત કે મોજીઝા હજરત બબીર કે બચ્ચોકે મુરદે કા જીન્દા કરના
1707	મોજીઝા દીગરબત બોગાર
1508	મોજીઝા બંગુલી હજરત બાલી.
1508	પીબારી પીબારી મુકનલાલ
1000	મોહમ્મદ મેરે દિલ બરમા તુબા છે
1027	બલ્લાહ તુબા બાલમકે બહા કે કરનાને મોહમ્મદ બલ્લાબ
1730	બચ્ચા મુજ મોકેપે બુલાતા
2005	દીના કીન કીબા મેર બબાને બરબાતે.
2005	બલાબી રહસ્ય મુકા બ્રહ્મ ન
2123	બસર કલીદે મ બબાને રબ્બો પૃ
2155	સુરે બહાબે પ્રભુ બાબામે.
2121	દીલ મેા મેરા લે બબા
2150	નીબાદે મુહબ્બા

We specialise in Tamil and Telugu Drama Sets and also Native and Afrikaans records. WHOLESALE AND RETAIL.

The following Tamil Drama Sets in stock

Sathyavan Savetry, Padala-Pattabishekam, Uttra-Ramayanam, Dumbashari, Gnan Sundari, and thousands of singer Records.

Radio Record Trading Co.,
178 GREY STREET,
DURBAN.

Radio Record Trading Co.,
P.O. Box 6398 29 West Street,
JOHANNESBURG.

દરેક જાતની સ્વાદીષ્ટ સુંદર શુધ્ધ ઘીની મીઠાઇ.
ફરસાણ વીગેરે માટે ક્યાં જશો?

પેટેલ્સ વેજીટેરીઅન રીફ્રેશમેન્ટ રૂમ

પાપડ, સ્ક્વાશ, તથા કેરીના અચાર તેમજ શીઆળાની ઋતુ માટેના ખાસ પૈાષ્ટીક પાકો અમારે ત્યાંથી રીફ્રાયત ભાવે મળશે. એક વખત પધારી અથવા ઓરડર મોકલી ખાત્રી કરવા વિનંતિ છે.
બહાર ગામના ઓરડરો ખાસ માલીકની જાતી દેખરેખ નીચે મોકલવામાં આવે છે.
ગ્રાહકોને સંતોષ આપવો ને અમારો ખાસ સુદ્રાલેખ છે.

PATEL'S VEGETARIAN REFRESHMENT ROOM

(Prop. R. N. PATEL)

Telephone 2-2209 202 Grey Street, :: :: Durban.

Box 830. Tel. Add. "Oceanexpo"

M. C. PILLAY

Wholesale Fruit & Vegetable Exporter

TRIAL ORDER SOLICITED.

જથ્થાબંધ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ ચઢાવનાર

અમે આપેલા ભાવ ઉપર ખાસ દેખરેખ રાખી સારો માલ C.O.D થી રવાનો કરીએ છીએ.

79, PRINCE EDWARD STREET, DURBAN.

'Phone 2-6235 P. O Box 316

Heerabhai Morar Matvadkar,

Wholesale Fruit & Vegetable Exporter and Commission Agent

55 CROSS ST. RESIDENCE.
PACKING WAREHOUSE 64 BOND ST.
DURBAN.

હીરાભાઇ મોરાર મટવાડકર

હોલસેલ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ ચઢાવનાર અને કમીશન એજંટ.

પેકીંગ સારી રીત કરી માલ સી. ઓ. ડી. થી મોકલવામાં આવશે.

ટેલીફોન ૨-૬૨૩૫ ઠેકાણું ૩૧૬.
૬૪ બોન્ડ સ્ટ્રીટ, ડરબન.

NAROTAM HARGOVIND

The Master Tailors

Suits and Costumes Made in the Latest Styles.
We specialise in High Class Tailoring.
Our Prices suit and the times.
Try us with your next Order

તમારો સુટ ક્યાં સીવડાવશો?

નરોતમ હરગોવીંદ

તમને અપ-ટુ-ડેટ સ્ટાઇલનો કિફાયત ભાવે બનાવી આપશે.
હાલજ ઓર્ડર આપી ખાત્રી કરી જુઓ.

'Phone 25661. 176 Grey St Durban.

અઠવાડીક પંચાંગ

	પ્રીતી	કાંડુ	મુહુરતાન	પારવા	સબોદય	સુર્યાસ્ત
વાર	૧૬૪૮	૧૬૬૪				૬.૫૫
	માર્ચ					
				૬૬૦		

શુક્ર	૧૮	૨૬૧	૬	૧૫	૧૪		
શની	૧૯	,,	૩	૧૧	૧૫		
રવી	૨૦		૪	૧૦	૧૬		
સોમ	૨૧	,,	૫	૧૮	૧૭		
મગળ	૨૨			૧૯			
બુધ							
ગુ.							

GANDHI & Co. (Pty) Ltd.

GENERAL MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

Try us for:-

Benares Saries, with Blouses of same design prices from 75/- to £10 with double border.

Also Cotton, Crepe-de-chine & Rayon Saries from 2/6 to 40/-.

We also stock Indian Drugs, Condiments, Draperies, Outfitting, Hardware, etc. etc.

Telephone 23676.

Tel. Add. "Gandhico" Durban.

112 Victoria Street, DURBAN.

અમારે ત્યાં હમેશા મોટા પ્રમાણમાં નીચે જણાવેલ ચીજોને સ્ટોકમાં રહે છે.

બેરહના બદામ, ચીરતાં, ચારોળી, એલચી, જાયફળ, તજ, લવીંગ, સુરજપ્રાપ કેસર, તેમજ દવાદારૂ, ધાણા, જીરૂ વીગરે આણે તેમજ બારસ દેખરેખ નીચે પીસાવેલ મસાલો તથા તમામ જાતના ચોખા-જીરાસલ, કમોદ દીલ્લી, બાંજ, બાજ તુલસી, વીગરે તથા પંજાબી સાલમ. ઘોળી મુસલી. ગઁઠોડા કેપરાપાટી તથા સાતસો બાદશો જાતનું ગંધીયાણું તેમજ સોપારી-બદામી મેવરપની. કાજવા. સેકેલાં તથા ગુલાબનું પાણી. આમળા. મોગરા, ચંબેલી, કુપેલ. કામીનીયા વીગરે ખુશબોદાર તેલ વીગરે. વીગરે મોટા જથ્થામાં તેમજ છુટક મળશે.

Also:

P. O. Box 27, TONGAAT.

Telephone during Office hours No. 5.

,, after Office hours No. 008.

LOOK BEFORE YOU LEAP

P. O. Box 842. **Telephone: 2-2074.**

BHAGAT & Co.

9 ETNA LANE, DURBAN.

General Dealers & Commission Agents.

We stock Indian & European Groceries, as well as Indian condiments & hardware.

Also we specialise in sarees and all class of draperies.

In outfitting we [illegible] carrying all sorts including [illegible]

We invite you to visit our Refreshment Room.

We can also at any time supply fresh home made sweetmeats made under expert workmanship to any parts of South Africa and Rhodesia.

Our price is very moderate.

Do not HESITATE. Follow the terms above and place your order early.

Note the address:

ઇન્ડિઅન એને યુરોપીયન ગ્રોસરી અને દરેક જાતની સાડીઓ અને રેશમી કાપડ તથા સ્વદેશી સાડીઓ રાખીએ છીએ.

એક વખત પધારી અથવા માલ મંગાવી ખાત્રી કરશો.

અમારી રીફરેશમેન્ટ રૂમની મુલાકાત લેવા તમોને આમંત્રણ કરીએ છીએ. દરેક જાતની મીઠાઇઓ યુનીયન તેમજ બહાર ગામ મોકલીએ છીએ.

આમારા ભાવો ઘણા સસ્તા છે.

તમારો ઓર્ડર અમારી પાસે મંગાવી ખાત્રી કરશો

બહાર ગામના ઓર્ડર ઉપર ખાસ ધ્યાન દેવામાં આવે છે.

No. 9-11-13, Etna Lane, :: :: Durban. ,,

REMINGTON
NOISELESS TYPEWRITER

The new Remington Noiseless is quiet in operation and eliminates nerve strain. It is preferred because of its responsive action, effortless speed and durability such as only Remington's unique experience can give.

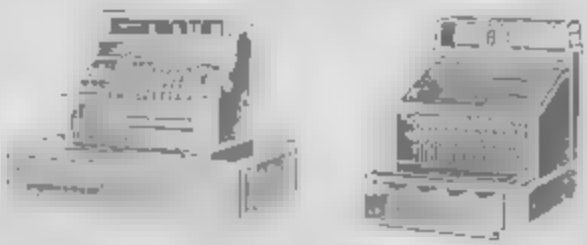
60 years ago Remington Built the First typewriter now Remington has produced the FINEST typewriter

PORTABLE MODELS ALSO AVAILABLE

REMINGTON TYPEWRITER AGENCY

Branches throughout South Africa

NATIONAL
CASH REGISTER AND ACCOUNTING MACHINE
SYSTEMS
FOR
MAXIMUM EFFICIENCY

THE NATIONAL CASH REGISTER CO. S.A. (PTY.) LTD.,
63 PRESIDENT STREET
JOHANNESBURG
P. O. Box 3591 Phone 33-6245

YOU CAN RELY ON CYMA

When we think of Switzerland we think of watches ... watches in the world. But ... the mistake of thinking that ... ideal of perfection. Even ... watch ... or black sheep! ... your guarantee ... must up-to-date ... machinery ... made ... of fifty million ... waste ... elegant finished with work ... make ... kill ... kept ... with ...

STOCKED BY ALL LEADING JEWELLERS

CYMA

ANNOUNCING THE ARRIVAL OF THE WONDERFUL NEW 1938
LORD & LADY
ELGIN
WATCHES

21 OR 17 JEWEL
14 Kt. GOLD OR GOLD FILLED CASE
RUNS 45 HOURS ON ONE SINGLE WINDING.

WRITE FOR NEW 1938 ELGIN CATALOGUE.

KATZ & LOURIE LTD.
"DIAMOND CORNER"
ELOFF & MARKET STREETS, JOHANNESBURG.
P. O. Box 1919 - Phone 22-3122.

ઇન્ડિયન ઓપિનિયન

INDIAN OPINION

Founded by MAHATMA GANDHI IN 1903

No. 11—Vol. XXXVI. FRIDAY, MARCH 25th, 1938. Registered as a Newspaper PRICE FOURPENCE.

ROOT OF THE PRESENT DISTRESS

"THE present distress is insufferable. Pauperism must go. But industrialism is no remedy. The evil does not lie in the use of bullock carts. It lies in our selfishness and want of consideration of our neighbours. If we have no love for our neighbours, no change however revolutionary can do us any good."

—M. K. GANDHI.

હિંદુસ્થાનની ગરીબાઇનું મુળ કારણ

"એ શક્ય! આજની હિંદની ગરીબાઇ અસહ્ય છે. અને તેનું નિવારણ થવું જ જોઇએ. પણ મોટા કારખાનાની સ્થાપનાથી તે થવાનું નથી. એ માન્યતાજ ભુલ ભરેલી છે કે હિંદ આજે આધુનિક જમાનાને અનુસરી પુરા પ્રમાણમાં કારખાનાઓ નથી સ્થાપ્યા તે કારણે તે ગરીબ છે. હિંદુસ્થાનની ગરીબાઇનું મુખ્ય કારણ આપણું પોતાનું હિંદની ગરીબાઇ પરત્વેનું અજ્ઞાન અને અક્ષમ્ય દુર્લક્ષ છે. હિંદના ગરીબો પ્રતી આપણી આંખી હમદર્દી નહી હોવા તો નવી જાત ગંજાવર કારખાનાઓ ચાલુ કરીને હિંદની ગરીબી કદાપી દુર થવાની નથી."

—ગાંધી.

THE
NEW INDIA ASSURANCE
—COMPANY, LIMITED.—

THE COMPANY HAS PLEASURE IN ANNOUNCING THAT IT HAS NOW OPENED ITS LIFE DEPARTMENT.

REASONS WHY YOU SHOULD INSURE YOUR LIFE WITH

THE

"NEW INDIA"

(1) BECAUSE it is a purely Indian Company with a Directorate composed wholly of influential Indian gentlemen of [illegible] standing.

(2) BECAUSE it is the largest General Insurance Company of India with total funds amounting to Rs. [illegible].

(3) BECAUSE the [illegible] Policy-holders and the Shareholders' Paid up Capital is much more than the average Paid up Capital of all Indian Insurance Companies transacting only Life business.

(4) BECAUSE its premiums are moderate and its policy conditions are as liberal as they could be.

(5) BECAUSE it [illegible] Endowment Assurance policies. Extended Term Assurance. Permanent Disability Benefit. Double sum of payment at double premium rates in the event of death by accident or suicide.

(6) BECAUSE it has created a reputation for prompt settlement of claims and efficient service to its policy holders.

All Other Classes Of Business Transacted

Life, Fire, Motor Car, Motor Lorry, Motor Bus, Plate Glass, Workmen's Compensation, Burglary, Fidelity Etc.

આ કંપની નીચા હપ્તાનો આજીવન, મોટર કાર, મોટર લોરી, મોટર બસ, પ્લેટ ગ્લાસો, કામદારોને બચાવ વીમાઓ, ચોરી સામેનાં વિગેરે દરેક જાતના વીમાઓ ઉતારવાની સગવડ છે. કંપની વિષેની વધારે માહિતી આપવું એ વડા ઓફીસની ફરજ છે.

For Rates please apply to:-

JALBHOY RUSTOMJEE,

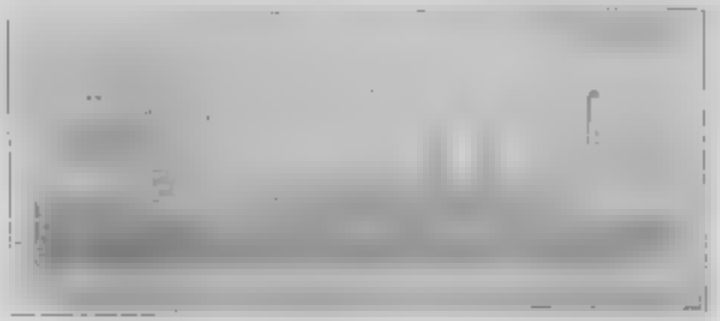
Principal Representative in the Union of South Africa.

Natal Office
"INDIA HOUSE"
17, First Avenue, Durban.
Telephone 2-5845 P. O Box 1610.
Tel Add. "RUSTOMJEE" Durban.

Transvaal Office:
BARCLAY ARCADE.
60a Diagonal Street, Johannesburg.
Telephone 33-1178 P.O. Box 3641.
Tel. Add: "RUSTOMJEE" Johannesburg.

B. I. Steam Navigation Co., Ltd.

સ્ટી. "દહરીમા"

૩૬ ડીગ્રીઝ પા. ૬ ૭ ૬.
ડિંડુચીરી પા. ૨ ૬ ૦.
રાઉન્ડ પા. ૧૧ ૧૩ ૬.

૨૬ ડીગ્રીઝ પા. ૬ ૭ ૬
મૂલ્યમ ચિરી પા ૨ ૧૬ ૦.
ગ્રાઉન્ડ પા. ૬૨ ૬ ૬.

માર્ચ તા. ૨૭ મીએ પોરબંદર થઈ મુંબઇ જવા ઉપડશે

ખાસ સુચનાઓ—જેનાઓએ પોતાના દાણા પર પોતાનું નામ કોતરાવવું હોય તેમણે પોતાનું નામ અને ગામ તેમને ઓર્ડર આપતી વખતે લખી મોકલવું. વિદેશના બજાર નામના ડીઝાઇન જેવા પોતાના ગ્રાહકો તરફથી ઓર્ડર મેળવવા તેમને રસીદ બુકો મોકલી આપીશું. કેમ્પાનાની કુદરતી માલના માલ-તેમ તેમજ ઓર્ડર પહોંચતા કરવા.
બહારગામના ગ્રાહકોને ગ્રાહકી સાથે વ્યવહાર કરવામાં દરેક રીતે સગવડ.
સ્ટીમર ઉપડ તારીખ અગાઉ ઓર્ડર આવી જવો જોઇએ.
વધુ ખુલાસા માટે નીચેના પર લખો:

SHAIK HIMED & SONS, :: 390, Pine Street, Durban.
Telegraphic address: "KARAMAT." Telephone 2-0432

CITY SHIRT Co., No. 4, Kort Street, Johannesburg.

સાચી શક્તિનો સંગ્રહ કરવા

ઝંડુની સુવર્ણમિશ્રિત

મકરધ્વજ ગોળી

—શક્તિની સર્વોત્તમ દવા—
ખાતરી અજમાવવા ભલામણ
બધા ગરમ દેશોમાં ખપે—

સાને માટે
તાકત-તાજગીથી ભરપૂર
ઉત્તમ ટોનીક

ઝંડુ દ્રાક્ષાસવ

કિંમત વિગેરે
જાણવવા ઓર્ડર

ઝંડુ ફાર્માસ્યુટીકલ વર્કસ લી.—પોસ્ટ બોક્સ નં. ૫૫૧૩, મુંબઇ નં. ૧૪.
સાથેના ઓર્ડરના નોંધ એજન્ટસ: એમ. એમ. ભોરી ઓન્ડ સન્સ, ૩૬૫ બુમ સ્ક્વેર, પી. બોક્સ ૧૨૦૫, પ્રીટોરીઆ.
એડનીસબર્ગમાં મળવાનું ઠેકાણું બાબત ઓપરો, ૨૪ રોબ સ્ટ્રીટ.

આયુર્વેદિક દવાઓના મુખ્યત્વ ઓર્ડરો મોકલશો

MOHANLAL VALJEE,
(INDIAN PAWNBROKER)
112, Victoria Street Durban
Low Rates of Interest on Jewellery
High prices paid for Old Gold A large stock of New Jewelleries at reasonable prices to suit your pockets

P. P. BHAGAT,
Fruit Merchant.
[illegible]
P. O. Box 842 129 Victoria St Durban.

Phone 33-6229. Telegrams "GIDMALCO" P. O Box 5169

JAPAN BAZAAR

WHOLESALE SILK & CURIO MERCHANTS,

39 MARKET STREET, JOHANNESBURG.

Specialising in SILK MATERIALS, LEATHER SUIT CASES ORIENTAL CURIOS BRASSWARE ETC

ALL PRICES QUOTED AT LOWEST MARKET RATES.

INDIAN SARIS: Crepe de-chine and Georgette Saris beautifully embroidered 45" x 5 yds length price 17/6 piece, Heavy Crepe-de-chine Saris hand embroidered 45" x 7 yds 30/ piece. Georgette and Crepe-de-Chines beautifully embroidered 45" from 3/9 per yd

ODNIS: Hand embroidered in Georgette and Crepe-de-chine 45" from 12/6.

Above obtainible in the following shades: White, Pale pink, Sky blue, Pale green, Salmon pink, Red, Maroon, Brown and Black.

જપાન બઝાર

જોહાનીસબર્ગના જુના અને જાણીતા રેશમના જથ્થાબંધ તેમજ છુટક માલના વેપારી.

સાડીઓ, ઓઢણીઓ, ડ્રેસપીસો.

તદ્દન નવીજ અને ડિલપસંદ ડીઝાઇનો વાળી બહારગામ રેશમી જરીવાળી બારેક વોરજેટ અને ક્રેપ-ડી-શીનની સાડીઓ તથા ઓઢણીઓ ઉતારવાજ મોટા જથ્થામાં સ્વદેશથી આવી પહોંચી છે. તેમજ ફ્રીંજમાં એકદમ અવાજે વખણાયેલી ફેલીકેટ ગીલ્ટના તથા મુંબઈ અને અમદાવાદની બીજી જાણીતી મીલોના જરીવાળી બાલકાલની ડીઝાઇનો વાળાં મુનાસબ કુમળાં, પહોળાં, રેશમીઆ, ચોકડી વાળા સુંદર બારત બારેકી ઓળીઓ તેમજ બાબુમિયા પાટો એકદા જરીવામાં મંગાવવામાં આવ્યાં છે. રેશમના વપરાશ માટે તેમજ બેટ માટે પાંથ વાસ, ઇ વાસ, તથા તદ્દન પાર સાડીઓ તેમજ બચ્ચાંઓ માટે ફ્રેસ બનતા તયાર કપડાં પણ ફીકાયત બાવે મળશે. તદ્દન સસ્તા ભાવે સુંદર અને મજબુતમાં માલ ખરીદવા બજારી ઓફસ સુલાકાત કરો.

છુટક માલ પણ જથ્થાબંધના ભાવે આપવામાં આવશે. આ અજુબ્ય તકનો લાભ લેવાલાર ચુકવું નહિ.

રેશમી ક્રુમકાંના ભાવ સી. ૨-૬. સી. ૫ થી ઉપર. વોરજેટ તથા ક્રેપ-ડી-શીનની ઓઢણીઓના ભાવથી બારેકી સી. ૬૫-૧.

ક્રેપ-ડી-શીનની ભરત બારેકી સાડીઓ ૬૫ ઇંચ પોના ભાવ સી. ૨૦ થી ઉપર.

ફોન ૩૩-૬૨૨૯. સરનામું: જપાન બઝાર પોસ્ટ ૫૧૬૯.

૩૯ માર્કેટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

પોરબંદરનું ઘી

ભાણજી લવજી ફોટો માર્ક

દરેક દેશાવરમાં વખણાયેલું અમારું પોરબંદરનું ઘી નાનાલાલ, હોંસવાલ તેમજ ફેરમાં (ગ્રા. એ. સા. આ.) માં ઘણા વરસો થયા પ્રખ્યાતિ પામેલ અમારા B.I. માર્કનું ફોટાવાળું પોરબંદર ઘી ફીકાયત ભાવથી મળશે.

અમારા સારા વેપારીઓના વરદાન હોલસેલ વેપારીઓની સગવડતા ખાતર ફેમલથી ઓર્ડર આપવા અગર પસન્દ કરવા માટે અમ અમારા પોરબંદર પીનની ચુનીયન ઓફ સાઉથ આફ્રિકાની સેલ એજન્સી ટી. પી. દેવશી એન્ડ સનને આપેલ છે તો નીચે જણાવેલ એડ્રેસ મજબ કરવા અમારા સેલ એજન્ટને બદલ અમારે એડ્રેસો પસવધિયાર કર્યા.

ટી. પી. દેવશી એન્ડ સન,
પી. ઓ. બોકસ ૧૪૬૮,
૧૧૯ વીકટોરીયા સ્ટ્રીટ, ડરબન
(સેલ એજન્ટ ગ્રા. એ. સા. આ.)

ભાણજી લવજી ઘીવાલા,
પોરબંદર,
કાઠીયાવાડ,
ઇન્ડીયા.

નોંધ—ઓર્ડર માટે સી. આઇ. ઓ. ડરબન બાબ વાસ્તે ડરબન ઉપર જણાવેલા એડ્રેસો પુછવાથી

અમારા એજન્ટ બાબ આપશે.

ખરા ઝાણવું, ખરેખરી
ગરમીને બલાયમ
રાખી શરીરદરવાન
બનાવે છે

મેસર્સ ઓલ્ડન્ટ:
Indo-African Trade Agency,
74-76 Wilson St
DUNDEE, Natal.
S. A

અમારી

મેસર્સ ડીસ્ટ્રીબ્યુટર્સ: પટણવાલા લીમીટેડ,
૧૮૨-૮૪ અબ્દુલ રહેમાન સ્ટ્રીટ,
મુંબઇ ૩.

તમારા બનાવટી દાંત ફ્રેકચર કરાવવા
તથા બનાવવા માટેના
બનાવટી દાંત તૈયાર કરવાના તથા ફ્રેકચર રિપેર કરવાના બારા
અનુભવી માત્ર બીજી જગ્યાએ

એક્સપર્ટ ડેન્ટલ મીકેનીક વર્કસ

૧લે માળે, ૧, ૨, ૩ ૯૨, માર્કેટ સ્ટ્રીટ,
જોહાનીસબર્ગ.

[illegible]

નોમીસલ કોઇ પણ બજારનુ દુકાન ખરુ નથી.	ખાસ કરીને ગોરા માટે [illegible]	[illegible]

નોમીસલ
NOMISAL

ફ્રીગલ એક બારલીની શી. ૧, ૨-૬, ૨-૬
ફ્રેક બ્લાઇટ બાર્ને બજારોના તમામ પબ્લીકેશ્સ ફ્રીમીટેડની
[illegible]

EXPERT DENTAL MECHANIC WORKS
'Phones 33-4334 & 24-3429 Room No. 1, 2, 3.
92, Market St. JOHANNESBURG.

Telephone 33-5382.
VALLABH RANCHHOD,
Wholesale & Retail Fruit and Vegetable Merchant
Country Orders Promptly attended to.
19, DIAGONAL St. JOHANNESBURG

ટેલીફોન ૩૩-૫૩૮૨.
વલ્લભભાઈ રણછોડ
હોલસેલ અને રીટેલ ફ્રુટ અને વેજીટેબલ અમારે ત્યાં
તાજુ અને સસ્તુ મળશે.
બહારગામના ઓર્ડરોને તાકીદે ધ્યાન દેવામાં આવે છે.
૧૯, ડાયોગનલ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

WE STILL PAY
OLD GOLD, SILVER & SOVEREIGNS,
[illegible]
LAKHANI & CO.,
(Jewellers)
111 Grey Street, Durban. 'Phone 21258.

ફ્રીટીંગસ
પાવડર
ફીટી, માકડ, ચાંચડ, કંસારા, માખી, વંદા
વિગેરે સઘળા જંતુઓનો
નાશ કરે છે.
ફ્રીટીંગસ પાવડરના ટીન મળે છે.

'Phone 24350. Tel. and "Native."
A. M. PADAYACHEE
Wholesale Fruit & Vegetable Exporter.
[illegible]
TRIAL ORDER SOLICITED.
91 LEOPOLD ST., AND 34 CROSS ST.,
P. O. BOX 196. DURBAN.

શેઠ ભાણજી લવજીના ફોટા માર્કવાળું પંચણમેલું
પોરબંદરનું ઘી
અમારે ત્યાંથી મોટા પ્રમાણમાં મળશે.
આપ અમારે પુછા થા લખોઃ
T. P. DEVSHI & SON,
Sole Agents for Union of South Africa.
119 VICTORIA STREET.
Phone 2-2591 DURBAN, Box 1428

THE EPIC FAST
[illegible]

SUNCRUSH

The £1,000 Drink.

The Most Popular Refreshment.

There are many Crushes, but Only one SUNCRUSH, and that is made by

DALYS LIMITED.

72, CANADA ROAD, DURBAN.

'Phone 21078. Tel. & Cables: "Crescent." P. O. Box 582.

Crescent Trading Co. (Pty). Ltd.

WHOLESALE MERCHANTS AND DIRECT IMPORTERS OF HARDWARE

Indian And European Groceries.

Indian Drugs And Condiments.

Our Stocks Are The Best Quality And are Always Fresh

Our prices are keen.

We specialise in all kinds of Bombay, Calcutta, and Madras Products

It will pay you to give us a trial.

Before placing your orders elsewhere benefit by our thirty years' business experience.

Our aim will always be service, quality and satisfaction.

અમારે ત્યાં નીચે મુજબનો માલ જથ્થાબંધ મળી શકશે

[illegible]

ખાતરી, બદામડા, જદામ, આરોલા, પીસ્તા, સિંગોડા, મુકાળાનું પાણી, મુકાળાનું તરબળ, કમકમનું માખ, આરેલ, કરાબ, ગિલકા, ગીલકી, બદુક, ખેપા-ગાપલી [illegible], ખેરબાની ચાટી, પીસેલું ખેરબારૂ, [illegible], [illegible], [illegible], ખેરેલી ખોપરી, કરમા ખેર, ખેરબાની [illegible], [illegible], ગુલકંદ કાચો, બદામી બાવળના ગુંદાકડ, બાવળાનું ગોંદ, મુકાળાનું ગોંદ, ગંગેલીનું ગોંદ, ખોખરાનું ગોંદ, કમળાકિયા ખેર ખોપરા, અકબરી-નીમબ નવેલા, કપ અને સોસરસી, કોબાસ-બીજડી [illegible], બાન-મુલસી, માંજા, દીલ્લી, મુખચેલ, કેસકમ [illegible], મગ, અડદ, તુવેર, વાલ, મઠાવ્યા મધુર પાકુ [illegible] ખેથી, લવંગ, ગજ, રોઝ (ચરસું) વગેરે મળશે પીજરેલ. વિગેરે.

કોઇ પણ વસ્તુ ખરીદી કરતાં પહેલાં, અમારે ત્યાં ભાવ કાઢી ખાત્રી કરશો.

122 VICTORIA STREET. :: :: DURBAN.

INDIAN OPINION

Founded by MAHATMA GANDHI IN 1903

No. 11.—Vol. XXXVI. Friday, March 25th, 1938.

NOTES AND NEWS

A High-handed Action

THE high-handed action of the Durban Falkirk Co. Ltd., in closing Bonnington Road—a road that is contiguous to their properties and which runs from the Jacobs Railway Station to Teakwood Road—deserves condemnation in the strongest terms possible. This road, it would appear, has been in use for a considerable number of years, and without any warning whatsoever the Company has closed the road. At the request of members of the Indian community, the Colonial Born and Settlers Indian Association took the matter up with the City Council, pointing out that the road had been closed without giving any notification to those interested. The City Council replied to the Association stating that the Finance Committee had approved of the closing of the road and that the procedure for the closing of roads is provided in Section 138 of Ordinance No. 19 of 1924 and that "the Estates Department is at present in communication with Messrs. The Durban Falkirk Co. Ltd. and their surveyors with a view of obtaining the necessary plans etc., to enable notice to be served upon all adjoining owners and the placarding of the street which is *to be closed*.

Now to the procedure to be followed laid down in Section 138 of the Boroughs Ordinance. It provides, amongst others, as I notice in the papers and a written notice to all adjoining owners calling upon them to lodge any objections, if any, against the closing of the road. The Durban Falkirk Co. Ltd. has totally ignored the provisions of the above section by closing the road without following the procedure laid down. And the letter from the Council to the Association reveals the astounding fact that it is ignorant of the road having been closed. One does wonder whether the Durban Falkirk Co. Ltd. and for that matter, the Durban City Council, would have resorted to this high-handed action if the users of the road were Europeans. We are pleased to learn that the Association is pressing the matter further.

Motala Indian Lads' Hostel

New Pinetown

Mr. M. A. Motala's generous donation of a house and [illegible] for this Hostel has enabled the Committee to fulfil a long-felt want in the care and the reform of Indian Juvenile Delinquents and uncontrollables. This District was the first and last to have a Hostel established for this purpose some 12 years ago. That Hostel was for European lads. It seems proper, therefore, that Pinetown should also lead the way where Indian lads are concerned and the whole community in Natal and South Africa is grateful to the donor for his public-spirited generosity. The property which is situated five miles from Pinetown in beautiful surroundings with a plentiful water supply is to be vested in five Trustees, of whom three shall be Europeans and two shall be Indians. Mr. Motala is himself one of the Trustees. The affairs of the Hostel will be managed by a Committee appointed by members of the public, European and Indian, who pay an amount of 5/ per annum to Hospital funds. The initial expense of starting a hostel is always heavy. The Commissioner of Asiatic Affairs has promised a donation of £350 to meet the initial cost of running the Hostel, that is, until such time as grants-in-aid from the Department of Social Welfare can be received for lads committed to the Hostel by the Courts, but this amount is given on the understanding that no part of the amount is to be used for *capital expenditure* such as repairs to buildings, fencing and furniture etc. The equipment to run the Hostel includes gardening and farming implements, school books and furniture. It is intended to train the lads as small farmers and market gardeners in addition to giving them the usual education. The Committee appeals to the general public to meet this capital expenditure. Cheques should be made payable to the Honorary Treasurer, Motala Indian Lad's Hostel, Pinetown.

We feel that the public should without any hesitation do its best and support this very welcome institution and we congratulate Mr. J. A. Motala for his generous donation.

Hitler Regime In Austria

From accounts appearing in the local press, there appears to be a great deal of suffering by those who did not see eye to eye with the Nazis. Not content with occupying Austria forcibly, the Nazis have commenced persecuting the people. The Jews are the worst sufferers. They are reported to be staying in their homes, going out only in mornings or evenings for food, and persecution [illegible] to be more intense than in German cities. The position is so grave that it has prompted the Duke of Windsor to personally appeal to Hitler to protect and release his friends, Professor Neumann, the famous ear Specialist, the members of the House of Rothschild. Among those arrested is Schuschnig, the ex-Chancellor.

One could only gather from the events of the last fortnight, that no country is safe. For fear of their cities being wiped out by aeroplanes, the weaker countries have, perforce, to meekly submit to the stronger. That is what has happened to Austria. Rather than resist Hitler, who with his enormous resources in men and material would have wiped Austria from the map of the world, Schusnigg threw the sponge, as it were, and walked out. To-day it may be Austria, but to-morrow it may be France or England. Where it is going to end, we do not know.

Indian And British Subjects

Elsewhere in this issue we reproduce a report from Rhodesia on the ruling given by the chief registering officer on the question of Parliamentary franchise. We are pleased to note that the Indian community in Rhodesia is to test the position in the High Court. Without the franchise the Indian community is doomed. Nothing would be more fatal than to give in to the decision of the registering officer.

Cheaper Butter

The European-Coloured Christian League has voiced its strong protest against the discrimination between Europeans and Coloureds in the supply of butter under the State-aided scheme. One of the speakers said that "Tuberculosis and kindred ailments are due to malnutrition and bad housing. No community in South Africa suffers more

rom tuberculosis than the coloured community and they therefore require the butter under the State aided scheme even more than the members of the other races. The Government has, apparently, the impression that the Coloured people have not the same need for nourishment as the Poor Whites."

The Government is differentiating in all State-aided schemes, as it has done in the supply of butter, in doing a grave injustice to sections of the community who have no voice in the governance of the country. A Government which discriminates against one section of the population only can only be characterised as short-sighted. A community, suffering from malnutrition and bad housing, placed in the midst of a thriving community, will ever be a drag. The results would be disastrous.

Indian Opinion

Friday, March 25th, 1938

The Natal Indian Teachers' Society

The Natal Indian Teachers' Society was formed primarily to protect the interests of the Indian members of the teaching profession, and incidentally to hold a watching brief, as it were, for Indian Education in Natal. The Society should have been the most powerful organisation in Natal, and should have been in the position of shaping the destiny of our children's education. We are afraid the Society has fallen far short of our expectations. Instead of occupying a position of eminence in matters pertaining to education, the Society occupies a position not in keeping with the dignity of the teaching profession. In our opinion the Society suffers from an inferiority complex. That is due, to our mind, to the utter lack of the spirit of disinterestedness amongst those who are in charge at the helm of affair. It is with considerable reluctance that we write in this manner, but our sense of duty calls for certain criticisms on the working of the Society. Moreover, the time appears to be most opportune now that the report of the Education Enquiry Commission is public property.

The Society is capable of doing splendid work in the cause of Indian education, but it seems to be satisfied with the one spectacular demonstration in July of each year, when it holds its annual conference at Durban, which is usually attended by several hundreds of teachers from all parts of Natal. We must admit that we have no aptitude for spectacular demonstrations, and even our teachers are prone to this weakness. Conferences are convened at which the presidential address is delivered and resolutions are passed. That is all. No one concerns himself with the work of the Society.

What is wrong with the Society? Candidly speaking, we think that every teacher is afraid of his job. We appreciate his apprehension. Natal is a land of "no jobs" for Indians. We share the fear that the Indian teacher has, that if he loses his post, he would find it difficult to work elsewhere. But that the Indian teacher has no need to entertain such a fear, if his organisation is a powerful body and is run on Trade Union principles. The Department of Education dare not dismiss an Indian teacher on flimsy grounds or transfer him to another centre, if the Society stands by that teacher. That comradeship amongst the teachers, we believe, is sadly lacking.

The Society should be in a position to be looked upon by the Education Department as a body of strong willed men—all determined to advance the education of the Indian children—and not as a service body. That is only possible by making drastic changes in the policy of the Society and having at its head men who could express their views fearlessly. This much must be brought home to the teachers that though they might be employees of the Education Department, their Society should be recognised by the Department as the voice of the people on educational matters.

We referred, at some length, to the Report of the Natal Education Enquiry Commission. There are matters on which the Natal Indian Teachers Society should have hastened to voice its opinion. No better body of men can speak on Indian Education than the Society. But it seems that the Society is afraid to express an opinion for fear of falling foul of the Education Department. We cannot imagine any Government victimising any of its employees for expressing honest opinions, and advancing their cause by constitutional methods.

As we have pointed out, the Natal Education Enquiry Report contains recommendations of far reaching importance which needs our closest scrutiny. Much depends upon the Indian Teachers to give a lead to the Indian community. One of the recommendations, to which we have not yet referred, is the creation for a separate Department to control Indian Education. We do not know in what light the Society looks upon this recommendation, but the Indian community will condemn this recommendation, for, a separate Department will sound the death knell of Indian Education in the Province. It will be suicidal to accept such a policy.

We would utter a note of warning to the Indian Teachers that until they realise that they are the torch bearers in the educational progress of our community, they will always suffer from that inferiority complex. The tendency with the present day teacher is not so much to serve the children that are entrusted to his care, as to be interested in as many ventures as will bring him increased emoluments. This is extremely dangerous, and the Teachers Society should not countenance it.

We do hope that the Indian teachers will move in the direction we have suggested and make their organisation a living institution worthy of the profession.

IS PARLIAMENT A WASTE OF TIME?

At least 11 Cape members of Parliament will not return to the House after the next general election. Seven members did not offer themselves for re-election, while two who sought re-election failed to get it. In two constituencies present M.P.s will be opposed by ex-members.

The members who have not sought nomination for the general elections are: Mr. P. A. Bergh (Malmesbury), Mr. J. Chalmers (Rondebosch), Colonel F. H. P. Creswell (Bellville), Mr. R. A. Hockly (Fort Beaufort), Mr. A. J. MacCallum (Woodstock), Sir Ernest Oppenheimer (Kimberley), and Mr. J. W. J. Wessel Roux (Ceres).

Mr. E. W. Douglass, K.C., M.P. for Queenstown, lost the United Party nomination there to Mr. C. M. van Coller, M.P. for Cathcart a constituency that has disappeared.

Mr. L. J. Steytler, whose constituency, Albert became Albert-Colesberg in the new delimitation, lost the nomination for that seat go to Mr. Marie Wium, and opposed Mr. S. Bekker, M.P. for the nomination in Mr. Bekker's seat, Wodehouse. He lost.

At Stellenbosch Mr. H. A. Fagan M.P. for Swellendam, is fighting the sitting Nationalist member. Mr. W. Brückner de Villiers, and at Humansdrop, Mr. Gentzuer, M.P. for George, will try to wrest his seat from Mr. P. O. Sauer, another Nationalist M.P.

Vanished Glamour

In interviews with a representative of *The Argus* several M.P.s who are leaving the House after the next session gave their reasons for retiring.

Mr. A. J. MacCallum, M.P. for Woodstock, said:

"In 1931, after I had been in the House for two years, I addressed a public meeting called by the Empire Group. I then said that that there was a certain glamour surrounding Parliament, and that all men and most women cherished a latent ambition to become members of that body, but that when they got there the glamour disappeared.

"I said that Parliament was not what it was cracked up to be, and that it was to a large extent a waste of time for any intelligent man to sit there and have to listen to the twaddle so often spoken; that clear and reasoned speaking was practically unknown; that political morality was conspicuous by by its absence; and I attributed this to the lack of education of the average member and to the fact that most of them were after jobs.

"In addition there was the fact that a considerable percentage of membership was steeped in racial bitterness, with a further admixture of republican prejudice.

"Oh, For A Cromwell!"

The passage of seven years has not only confirmed but has actually intensified these views. For the present, at any rate. I have no intention of wasting time, much less money, on contesting a seat at the forthcoming election.

"*There is, I fear a considerable amount of insincerity among members. For instance their attitude towards some persons whether Natives Coloureds or Indians, is in itself proof of such. Many members have sounded on their previously expressed views, which were friendly towards these races. Of course, there are exceptions, but, unfortunately, they are very few.*

"The views of the average member, when he speaks of votes in the House, appear to be coloured in 90 per cent. of the instances by self-interest, and seem to be directed towards the future, in so far as possible jobs for pals are concerned. An Oliver Cromwell might well be of use to day!

"While expressing these views, nevertheless my experience of nine years in the House has been something I am glad to have had. Certainly, I now know how our laws are made or "turned out." Even at its worst it has been a good club to belong to.

"But taken all round, the home truth of the old saying, 'All is not gold that glitters,' has been very forcibly brought home to me, as also the saying, 'One man's meat may be another man's poison.'"

Mixed Feelings

Mr. J. W. J. W. Roux, M.P. for Ceres, said he had first been elected for Ceres in 1920, and had held the seat in 1921, 1924, 1929 and 1933.

"In 1933," he explained, "the chairman of the then South African Party, Mr. E. W. Krige, gave me such splendid support that I decided not to oppose him if he sought election again. When I heard he was going to stand I said that I would not oppose him, though I was asked to do so, both personally and by letter.

"It is with mixed feelings that I say good-bye to Parliament. It is very pleasant to be a member, but it can also be very inconvenient. The various relief schemes which the Government has introduced—money to buy stock, to build [illegible] and so on—[illegible] members representing county constituencies. They continually have to deal with people whose circumstances do not justify their being helped, and who think it is the members' duty to intercede for them.

Wife's Illness

Mr. J. Chalmers, M.P. for Rondebosch, said he had nothing to add to the statement he had made to his constituents when he told them last December that he would not seek election again.

He said then that he had come to this decision after a great deal of serious thought. It had been taken in view of his wife's recent illness, and the fact that the strain and anxiety of another election would retard her complete recovery.

THE FRANCHISE IN RHODESIA

INDIAN AND BRITISH SUBJECTS

CONSIDERABLE surprise and much resentment has been aroused among the Indian community by a ruling by the chief registering officer for the parliamentary franchise that Indians born in an Indian State are not British subjects but British protected persons, and are accordingly not eligible for the parliamentary vote except in such cases as were included in the 1928 rolls. The registering officer says it has been legally ruled that protected persons are not British subjects and he holds that this applies to all Protectorates, such as Bechuanaland and Nyasaland as well as to the Indian States. Persons born in Protectorates, he rules, take the nationality of their parents and this law applies equally to White people. Naturalisation is essential to secure any other nationality. He has volunteered to take a legal ruling on this point if the affected Indians so desire. The decision affects a large number of Indians in the Colony, including many property owners. It is probable that the position will be tested by formal appeal to the Magistrate and thence to the High Court.

RESOURCES OF JAPAN AND CHINA

CONTRAST IN MINERAL WEALTH

A COMPARISON of the resources of China and the Japanese Empire, from economic maps published in *The Times Trade* and *Engineering Review* shows the contrast between the potentialities of the two countries, and in view of the present hostilities some of the facts revealed are probably of considerable significance.

China, with an area considerably greater than that of the combined Japanese islands, can obviously show far greater agricultural resources than Japan but it is on mineral resources, which are not necessarily dependent on great or the fertility of the soil, that the most striking contrast is seen.

Japan's total mineral resources are considerably less than that of China. She is, for instance very poor in coal, only four fields of any magnitude being shown, and only one of these, on the island of Hokkaido, is within 800 miles of the nearest iron ore deposits.

In China, on the other hand, coal deposits abound. Some of the largest are in Shansi, Hupei, Honan and Shantung Provinces, which border Jehol and Manchukuo. These coal fields are closely associated with, and in some cases surround, iron ore deposits. They are close to the Hwang Ho River, which enters the Gulf of Chihli, less than 300 miles from the Japanese harbour, Port Arthur.

In addition the iron and coal fields lie at the head of one of the biggest wheat, barley, tobacco, cotton and silk producing areas of China, and border on a large [illegible] district. The soya bean, incidentally is becoming one of the most economic [illegible] of the Far [illegible] possession, where it is extensively grown as Korea, part of the mainland of China.

Japan has no deposits of tungsten or antimony, whereas China is an important exporter of the ores of both these metals. Tungsten is becoming increasingly important in steel production and antimony plays an important part in armaments manufacture.

In both countries there are copper deposits, although those in China are considerably more extensive. The same applies to tin, zinc and lead.

It is interesting to note that in 1936 Japan imported £3,000,000 worth of [illegible] ores and metallic [illegible] in addition to the value of £[illegible]. The major portion of China's resources are still undeveloped, and her total exports of ores and metals in 1936 amounted to only £5,000,000.

Japan therefore imported a considerable proportion of her metal and mineral requirements from other countries, where production costs, owing to a higher standard of living, were probably higher than in either China or Japan.

A PEACE METHOD FOR THE FRONTIER

By

CARLHEATH

In "The Indian Social Reformer"

IT is of no small importance that the people of Great Britain should pay attention to what has been happening on the North-West Frontier of India, and to the events connected with "the recent disturbances" in Waziristan. For though the *costs* of the military operations that are being carried forward are borne by the Indian taxpayer, the *policy* behind these operations, their determination and control, are in the hands of the Government of India and of the Cabinet and Parliament of Great Britain, to which alone the Government of India is responsible. Indian opinion as to frontier policy, or in respect to military operations arising therefrom is neither sought nor considered at present. These things are reserved to the Viceroy and his Secretariat and the British Government in Chief. The part assigned to India is to pay the bill.

No one who has seen this wild country will conceive that the Government of India is facing an easy or simple problem. It may be asked and India does ask, Why a frontier in India right up in this wild Pathan country? What real defence is there for India in the forward policy? Is not the driving motive a simple imperialism that will not, in the end, stop short of the Afghan border?

It has been maintained by an able but anonymous writer in *The Times* that a far sounder policy would be to draw a purely defensive line along the border of the Administrative Province, and to leave the mountaineers to themselves. The Government of India would then content itself with the making of motor roads into India very costly for the tribes, if not impossible. This is sometimes known as the "closed border" policy. The cost of such a policy, it is affirmed, would be but a fraction of the present heavy and recurring cost.

In Simla and Delhi it appears to be supposed that there are but three policies available, viz. the present one of a restricted but forward policy (more roads and strategic roads with each [illegible] feasible, together with a tightening grip); the one of withdrawal within the Administrative Province, outlined above; i.e., the closed border policy; and that of establishing full military control right [illegible] to Durand line, that is, the line separating the tribal sphere of [illegible] the boundary that of Afghanistan. Military imperialism however does not appear to be prepared for any such drastic step as this just at present.

There is, however, a fourth policy, widely demanded in India, and one which opponents of war methods, and of air bombing in particular, should support. It is a policy which combines self political freedom, or guarantees against imperial incursion and penetration for the tribal territories, with economic co-operation so that the mountain tribes do not suffer from an ever recurring winter starvation; assistance in educational and hospital services, both of which are badly needed, and the development of genuine friendship between these peoples and their kinsmen on the Indian side of the border.

Like all the hill peoples these mountaineers are intensely jealous of their freedom. They resent the military roads as causing [illegible] which they certainly do. They constantly [illegible] their construction, realising only too well their "encircling" and "strategic" purpose.

In these bare lands the primitive mountaineer is often without food. Therein lies the economic problem of the frontier, which after all is at the root of much of the recurring trouble, and which is not met by *dunegeld* subsidies to chiefs. Applying the test all along the Frontier, what seems to be needed is an inquiry into the economic needs of tribes. Such an inquiry however can only be effective in so far as it is made by and with the co-operation of sympathetic Indians, and notably Pathans of the North, men of the same kindred, the same language, and the same religion.

Little need be said of the civilising values of educational and social services,

and what these mean in the hands of competent persons. They are obvious but are too frequently unattainable because of the costs and exigencies of military role and expeditionary expense.

An integral freedom and economic co-operation without ulterior imperial purposes, of educational and social services and of a disinterested friendship, has yet to be tried on the Frontier of the North-West and under frontier conditions. And to-day and with the sought co-operation of the kinsmen on both sides of the border.

There are several policies for restoring *order* on the Frontier when conditions become too violent, and for *maintaining order* and progressing pacification by roads meanwhile. There is, however, but one way of *experiment*, and that is along a path of constructive, co-operative kinship. Britain has tried the several policies of force for nearly a century, with no permanent success. She is to-day, with 57,000 troops in the field, engaged in one more repression. It is time that the way of peace were tried. But it is well to understand what chiefly that is these days, with the eleven Provincial Governments of India as the Indian people, this cannot be done imperially, without India and the Indian people—*and succeed.*

RHODESIA INDIANS' FAREWELL TO MR. NAGRANI

THE last two weeks have been full of activity among local—Bulawayo Indians, due to the coming departure to India of one of the leading merchants and a prominent member of the community Mr. V. H. Nagrani.

On Sunday February 27 a meeting of the British Indian Association of which Mr. Nagrani is the secretary, was held. The chairman Mr. Vallee, after eulogising the services rendered to the community by the secretary, wished him and his family a bon voyage to India. Other members from the audience also spoke. Mr. Nagrani was then garlanded, who replied suitably to the kind words spoken in his favour. At the same time he outlined the Association's work in the past four or five years. During his absence the secretaryship will be fulfilled by Mr. D. B. Naik.

On March 5, Mr. Nagrani was given a farewell by the recently formed Hindu Youth Club. Mr. Nagrani spoke on some aspects of the Indian situation in S. Rhodesia, and in an interesting and clear way exhorted the youth of the town to do their share there that would lead to the progress of the community. His speech was listened to most attentively. Refreshments were served in his honour, and other two young members of the Club who are also proceeding to the Motherland.

The Indian Tennis Club held an informal meeting on Sunday morning, March 6 to give a hearty send off to its founder Mr. Nagrani, Incidentally Mr. Nagrani was the first Indian to start tennis in Bulawayo, and through his efforts the present tennis court and interest in tennis has been possible.

In the afternoon a tea party was given to Mr. Nagrani and family by Mr. L. G. Patel, an enthusiastic member of the community, at his residence. Quite a few persons were present, and it was indeed a very happy function which was enjoyed and appreciated by all.

The Arya Mitra Mandal convened a meeting in the evening when the opportunity was taken to bid good-bye to Mr. Nagrani and family. The chairman Mr. L. G. Patel, presented a beautiful tray, on behalf of the Mandal, to the departing guest. After speeches were made by members, Mr. Nagrani very effectively and appropriately responded, and requested those present to upkeep the Mandal's prestige.

Finally on Monday March 7, the School Advisory Committee of which Mr. Nagrani is the secretary thanked him for his invaluable service in the cause of the establishment of the Indian school, and garlanded him.

Messages of goodwill, pleasant journey and safe return to give more service, were expressed, and to which Mr. Nagrani promptly responded. He was granted a six months' leave during which period his work will be carried on by some other member.

HOT SPRINGS IN S. W. AFRICA

REPORTS of rumblings and earth tremors at the Ai-Ais hot springs, South-West Africa, for which some remarkable cures are claimed, have been investigated by a correspondent of *The Star* who lives in the area and has frequently visited the springs.

There are three springs, the water temperature being 156 degrees Fahr., situated in the Fish River gorge in wild country similar to that about Goodhouse on the Orange River.

All are known as Ai-Ais—a corruption of the Hottentot word for hot water—and they are more or less equidistant, the two extremes being about 20 miles apart.

The rumblings reported at the springs are quite a normal occurrence and vary in intensity at different seasons of the year, and also from year to year.

The wildest rumours have been circulated periodically about the rumblings which are sometimes accompanied by earth tremors, but in living memory the springs have not appreciably altered. And they still have a long life before them.

Cures Claimed

The centre spring is reasonably easy of access and is visited every year by from 300 to 500 people from all parts of the Union and South West Africa.

The medical qualities have never been properly investigated, but there is no doubt that some striking and genuine cures have been achieved.

During the season, from about April 15 until the middle of August, the South West Administration has a doctor in charge to ensure, at least, an elementary degree of sanitation.

At all other times of the year the heat and insect pests make the place uninhabitable.

The distance from Warmbad or Kalkfontein to Ai Ais is approximately 100 miles, by a very fair motor road. Owing to the danger of going astray however, the visitor should not, under any circumstances, go on the road without a guide, as water, petrol or other supplies are scarce.

To those knowing the road there is no danger.

Why People Fled

As an instance of the effect of the rumblings, I recall a day in June, 1930, when some were heard. That evening there was a slight earth tremor and a few rocks rolled down the mountainside—but these can never endanger camping sites.

I had unfortunately just departed, but was told that certain persons began to distribute largesse among their poorer neighbours. Others packed up in haste and fled. Many of those who had intended visiting Ai-Ais knew of the 'catastrophe' and decided to remain at home.

Visitors to the spring have a daily hot steam bath.

They always go well laden with supplies. They take complete camping equipment, food supplies for the full period of the stay, and also petrol for the return journey.

Klein Karas station is the nearest railhead for Ai Ais, approximately 45 miles, but there is no hotel or other [illegible] Warm Bath [illegible]

THE PROBLEM OF MASS EDUCATION IN INDIA

By THE EDITOR
"Prabuddha Bharata."

I

It is the common experience of all that a national movement, however well consolidated, becomes more often than not an isolated phenomenon in the corporate life of the people when it fails to appeal to the needs and aspirations of the country as a whole. Every noble undertaking for national well-being must draw its sustaining sap from the intelligent co-operation of the people who are the dynamic source of a national organism. In India the danger and folly of an attempt to start and guide a national movement without the requisite moral support of the populace have not been realized a day too soon. And it is a hopeful sign of the times that the leaders of the country have made it an integral part of their national programme to extend the mute millions to the privileges which had so long been the monopoly of a handful of men. But it must be borne in mind that the support of these inarticulate masses who have not the adequate intellectual equipment to assess the true worth of a sacred cause or have not developed the civic consciousness owing to a sheer want of education is also fraught with grave dangers. For, very often it ends, as it has done in many other countries, in social disruption and political cataclysm of a nature that serves eventually to defeat the purpose for which such blind forces are pressed into service. It is therefore a matter of supreme importance that, though the hearty co-operation of the masses is indispensable in any such collective movement, their appalling illiteracy and lack of enlightenment should be strenuously combated so as to make them fit to realize the magnitude of their responsibility and share in their proper activities of the country. But it is to be regretted that no serious attempt has been made by the governments of the country to cope with the colossal problem of mass illiteracy and apathy that stand in the way of the progress of the country at large. These dumb millions whose labour and life blood contribute to the affluence of the privileged few of the land, have, by a mysterious combination of circumstances, been reduced almost to the level of brutes. Condemned to lead a life of utter intellectual stagnation, their existence is a weary endless round of mechanical drudgery unrelieved by a spark of intelligence or higher graces of life. They have been made to serve as footstools to the persons in authority and their condition is such that when they have done their duty by them they are left to their fate. Their very existence is ignored by the State and by the people at large. They have no voice in the affairs of the country and are not even conscious of their legitimate claim to the rights and privileges. They are always the sacrifice—the innocent victims of economic exploitation, political camouflage and social tyranny. Nowhere in the world the masses are so indigent and ill-fed, so illiterate and helpless as in India. And it is not for naught that Sir Daniel Hamilton indignantly remarked, "If Britain has to leave India as suddenly as Rome had to leave Britain, then England shall leave behind a country minus education, minus sanitation and minus money. Indeed it is the woeful want of education of the Indian masses that lies at the root of these hydra-headed evils. The problem of mass education should be taken up and tackled in right earnest at an early date, so that their intellectual vision might be unsealed to the multiple malignant forces that are at work to

B. W. CANEY
—Jeweller—
166 West Street. Durban
For best value in Jewellery & Watches of all makes.

emasculate them and drain them dry of all their resources. Needless to say the support of the people to any constructive national movement becomes spontaneous and effective only when it is the outcome of an intelligent apprehension of their actual position in the country.

The recent statement of Dr. Frank Laubach, a member of the World Literacy Committee of New York, who visited India some time back, discloses startling figures of the illiteracy of the world and of India in particular. According to him sixty-two per cent. of the world's population cannot read or write, and out of these billion illiterates in the world nearly two-thirds inhabit the continent of Asia, and the remainder live in Africa, South America and the Pacific Islands. And so far as India is concerned, ninety-two per cent. of her people are still without the elementary knowledge of the three R's. The world figures of the progress of literacy between 1921-1931 show an increase of four per cent., whereas India's progress during the same period was not even one per cent. He therefore concludes that at the present rate of progress it would take India not less than 1000 years to liquidate mass illiteracy. The figures, though disconcerting, are revelatory of our actual position in the educational world. What is more regrettable is that every year a large number of primary schools is being closed down or discontinued for want of funds and that no constructive scheme has hitherto been formulated to cope with the appalling educational backwardness of the Indian masses, while in the countries outside India vigorous efforts are being made to raise the masses to a recognizable status of literacy.

Wu Te-chen, the quondam Mayor of Sanghai, while addressing the members of the Sanghai International Educational Association in March, 1937, made a few significant observations. He said, "The fundamental force which is responsible for the advancement of a nation and for the development of its culture is knowledge. The height of the level of knowledge may safely be taken as a gauge indicating the progress or decline of culture, as well as the gain and loss in potentiality, in any country. With reference to historical evolution education is therefore not merely the initial step towards the establishment of a nation but also the starting point of human progress." These words must be an eye-opener to those Indians who are trying to shape and guide the destiny of their motherland. What with the callous indifference to the hard lot of the grovelling masses and what with the absence of any legislation for free compulsory education, illiteracy in India has assumed serious proportions. While the shining lights of the country are busy increasing the number of colleges and spending huge sums for the maintenance of efficiency in the universities, the dumb masses who form the bulk of the Indian population and have not even the wherewithal to make the two ends meet, have been thrown on the cold shade of neglect with the result that, as Dr. Tagore has aptly remarked, a two-storeyed structure has been erected without a staircase to connect the two floors. Verily, the educational edifice of India looks today like a pyramid built with its apex turned upside down.

(To be continued)

Things In General

Shocking Plight Of Jews In Austria

THE new administration is rapidly spreading control of every aspect of public life in Austria. There has been purge in every department of administration, particularly the police. Hardly an Austrian police are visible in Vienna, all their duties having been taken over by Herr Himmler's S.S. men. There are two very dark sides in the picture of the Nazi success. Firstly there has been a number of suicides of prominent opponents of the regime, details of which have not been published. The latest of these fatalities include Neustadt Stormer, former Austrian Minister to the Interior; Kurt Schuschnigg, editor of the *Neuferie Presse*; and *Egon Friedel*, a distinguished historian. Secondly there is the pitiful plight of 200,000 Jews in Vienna who have suddenly found themselves faced with the most severe form of anti-Semitism. Fully 90 per cent. of shops in Vienna have been taken over and few of those left at present are doing no business. Bereft of their livelihood, unable to leave the country and treated like cattle by the ruling classes, the Jews are desperate and suicides are increasing.

Appeal To City Council

An appeal to the Durban City Council to deal with the Clairwood slums area in the same way as it is dealing with Warwick Avenue—permitting the owners of properties to repair, demolish or rebuild their properties—and not to resort to expropriation straight away, was made by about 200 Indians in a resolution which was passed unanimously at a mass meeting held in the Krishan Theatre Bioscope Hall, Clairwood, recently. Swami Bhawani Dayal, who presided, deplored the fact that nothing had been done to help the Indians. He referred to the assurance given several years ago that there would be no misuse of the Slums Act and if the promise that provision would be made for the rehousing of those evicted from slums. As far back as 1935 an inquiry into the housing of Indians was made and £50,000 placed on the estimates for the use of the Durban Corporation to build houses for Indians and issue loans. But nothing had been done. The Indians were in favour of slums clearance but they would oppose expropriation by all the powers they could obtain.

Suggestion To Council

A suggestion that the Durban City Council should buy all land belonging to Wood Estate within the area bounded by Jacobs Road, and the Bluff Railway line, and build sub-economic houses is made in a joint letter to the Council from the Colonial Born and Settlers Indian Association and the South Coast Junction Indian Ratepayers Association. "Our Association are no less much concerned with the elimination of slum conditions in Durban as the City Council, but they are totally against any attempt by the Council to proclaim any area a slum before making provision for housing of those who would be displaced," the letter declares.

Housing Loans For Indians

The first Durban Municipal housing loans to be granted to Indians in the City under the new scheme whereby loans to a maximum of £300 may be granted, were sanctioned by the City Council. Two Indians made applications and these were granted. The loans are at the rate of 3½ per cent. and are repayable over 20 years.

Motala Indian Lads' Hostel

(NEAR PINETOWN)

Suitable applicants are invited for the post of Superintendent in Charge of the Hostel, preferably a married person whose wife could also undertake the position of Matron.

Applicants should be competent to teach syllabus of the Natal Education Department. A knowledge of market gardening is essential.

Further particulars apply:

The Secretary, c/o Government Indian School, Pinetown.

Good Work Of Bantu-Indian Society

The first annual meeting of the Natal Bantu and Indian Blind Society was held in the Mayor's Parlour recently. Mr. H. G. Arbuthnot (Native Commissioner, Durban), presided. Mrs. Gordon Cawston, who founded the society, read the report for the year. Mr. M. C. Kanjin (Native Commissioner, Pinetown) described the hard lot of blind natives and Indians and the successful welfare efforts being made in his area. Mr. E. Thomas, headmaster of the Carlisle Street School, expressed the thanks of the Indian community for the valuable work being done. Mr. A. Sillo, committee member, said the president, by her sympathy and knowledge of the native language, had largely overcome prejudices formerly existing among the native people. Mr Lang (Native Commissioner, Natal) wrote wishing the Society success. Mr. R. S. England was re-elected hon. secretary. The society has over 600 blind natives and Indians registered in its books.

New Faculties For University Of Capetown

It is notified in the Gazette of March 18 that the Governor-General has approval of the establishment of a Faculty of Fine Art and Architecture in the place of the existing Faculty of Fine Art at the University of Capetown.

Postage Rates

The postage rate from the Union to S. Rhodesia, on letters, 1½d. per ½ oz. each way. The same rate applies to letters sent by air mail.

Nizamia Muslim Society

The second annual general meeting of the Nizamia Muslim Society will be held at 154, Church Street, Maritzburg, on Sunday April 3, at 2 p.m. sharp to transact the following business:—Agenda:—To read and confirm minutes; read and confirm joint secretary's report; to read and confirm treasurer's report; to amend and modify constitution; elect office-bearers and deal with general business. It is earnestly requested, by the secretary, that members will make a point of attending without fail.

British Government And Foreign Affairs

The policy of the British Government with regard to foreign affairs is likely to be outlined by the Prime Minister, Mr. Neville Chamberlain, in a speech in the House of Commons some time this week as follows: -

(1) No special guarantee of military assistance for Czecho-Slovakia in the event of an attack by Germany can be given now; (2) The Soviet invitation to a conference of all democratic Powers on Fascist aggression in Europe is rejected as serving no useful purpose; (3) The policy of non-intervention in Spain to be continued, but there appears little prospect of the Non-Intervention Committee being summoned; (4) The Austrian coup to be regarded as a *fait accompli*; (5) The opening of planned Anglo-German conversations are "inopportune" at present; and (6) Anglo-Italian conversations are proceeding satisfactorily. It is understood that at a full Cabinet meeting agreement was reached regarding the broad outline of the statement to be made by Mr. Chamberlain on foreign policy this week. A further meeting of the Cabinet will be held to give final approval to the details of the statement.

India Letter

(News Culled From Indian Papers)

Average Englishman's Ignorance

ONE of the picturesque figures of London diplomatic circles is Sir Phirozkhan Noon, the High Commissioner for India. Early this month he went to Liverpool to tell the Royal Empire Society branch that the average Englishman is very ignorant about India and that the average Continental has only fantastic ideas about it. The British went there 88 years ago, which, so far as Indian history is concerned, is a very small period. But Sir Firozkhan believes that, on a basis of mutual goodwill and benefit, the association is going to be a lasting one, to the advantage of both countries. In fact, in his opinion, the only difference between England and India politically is that India wishes to be like the other Dominions in status, whereas England, "like a good old mother," thinks the child has not yet grown up to be able to look after itself.

India's Value To Empire

The population of India at the 1941 census will be 300,000,000, and if it increases at the rate of only 1 per cent by 1941 it will have gone up to nearly 400,000,000. That, as Sir Firozkhan represents 75 per cent of all His Majesty's subjects within the whole Empire, and the power of [illegible] which so vast a mass of consumers represents is a "tremendous [illegible] to Empire trade." A most interesting fact about modern India mentioned by Sir Firozkhan among many others, is that it has the largest controlled irrigation in the world—much larger than the United States of America. He showed, too, that in certain respects it was one of the most Socialistic countries with its State-run railways, State-owned land, State-owned mineral wealth and State hospitals with medicine free of cost. In tobacco it claims to be the largest producer in the world. If the raw materials of India could be organised properly for the support and strength of the Empire and its people, it would mean, as Firozkhan assured Liverpool, a great deal to each, comfort and prosperity to all within the British Empire."

Overseas Indian Reciprocity Bill

It is understood that the Governor-General has given his sanction for introduction in the Central Assembly of the Overseas Indian Reciprocity Bill which has been sponsored by eight members of the Congress Party of that legislature. The Bill is based on the recognised and accepted principle of reciprocity and its main theme is that India will retaliate against those countries which discriminate against our countrymen. No fewer than twenty-five lakhs of Indians reside in different parts of the British Empire and have built up large interests by their money and enterprise. But the pity is that in the Empire itself they are not accorded a treatment which as British subjects they deserve. Their economic condition is being steadily endangered while socially they are looked upon as no better than pariahs. We have so long followed the policy of placating such countries as have treated our countrymen badly but with no result. It is time we demonstrate to these countries that we could also retaliate if necessary. *Amrit Bazar Patrika*

Prohibition In Sind

It is encouraging to note that prohibition is spreading even to our [illegible] provinces. Sind is reported to be experimenting with progressive prohibition, beginning with a form of local option. It is proposed for the present to reduce the number of liquor shops and to restrict the localities in order to avoid shops near mosques, temples and churches. And as a general rule, it is proposed that if two-thirds of the number of residents in a locality object to the proximity of a liquor shop, it will be closed down. Now, it is up to prohibition enthusiasts, Congressmen in particular, to be up and doing and see that every locality makes a good use of the option given to it. No locality could allow itself to be made a dumping ground for liquor shops objected to by the others.

India's Favourable Budget

India's Budget proposals show that it has been possible to provide for the cost of the introduction of provincial autonomy, the separation of Burma, and the expenditure on the Waziristan [illegible] and at the same time balance the [illegible] and next year's Budgets without imposing new taxation. The revenue is estimated at £64,000,000, with a surplus of revenue over expenditure of £67,000. The total provision for defence services estimated at £33,000,000, which is £1,000,000 less than the current year provision.

Eighteen Feet Statue Of Late Mr. V. J. Patel

Vithalbhai Karamkar, a Mayo medalist in art, has just finished an eighteen feet high statue of the late President Vithalbhai Patel, after whom the Harijannagar has been named. The statue was made to stand in the middle of the square in Vithalnagar. Bearing a striking resemblance to the late leader, the statue which was conveyed to Vithalnagar via Madhi, is a sample of superb art. Karmarkar has for the first time, used cement concrete in the making of the statue, which he believes will stand at least for 80 years to come. Mr. Patel has on his right the lion and a bullock on his left. They are meant to indicate his great courage and spirit of sacrifice. The statue of the great leader is a humble present from the artist to his motherland. He completed the huge task within six days, working 18 hours a day with five assistants.

Jullundur Judge's Fiat

An extraordinary meeting, recently held at Banda Bahadurgarh passed a resolution to lodge a vigorous protest against the orders of the District Magistrate, Jullundur asking Master Mota Singh Anandputi, a prominent Socialist leader (under trial on a charge of sedition) and other visitors to his court to take off shoes of Indian pattern before entering the court. It was also resolved to request the Congress and Mahatma Gandhi to take necessary steps in the matter and to ask the Punjab delegates to move a resolution in the Haripura Congress session to appeal to the country to pledge themselves to wear only Swadeshi shoes (Indian pattern) and boycott boots and shoes of the Western style.

Independence Day

Indians in the United States of America, in Japan and elsewhere observed the Independence Day.

The military assisted by the local police prevented the citizens of Lansdowne, garrison town in the United Provinces, from repeating the Pledge of Independence.

Relief To Madras Agriculturists

On January 30, 1938, the Madras Legislative Assembly passed a Bill to be known as the Madras Agriculturists Relief Act of 1938.

Federation

The Bombay, Madras and United Province Provincial Assemblies have passed resolutions against the introduction of the federal scheme of the new constitution. They have urged the Government of India not to spend monies from provincial revenues in this connection.

The Sporting World

Verulam Temple Football Club

At the [illegible] annual general meeting of the Verulam Temple Football Club held on March 13, the following were elected office-bearers for the ensuing season:—Patrons: Messrs. B. Tahvanidhi, Chandrabhan Raghavjee, G. H. A. Kathrada, L. Rajkumar, John Jacob, B. Boodhen, Nathoo V. Morar, Raghoonathsingh, T. P. Singh, A. Moosajee and D. H. Maloo; President: Mr. S. D. Maharaj; vice-presidents: Messrs. S. J. Morris, E. B. Jugnath and J. D. K. Chetty; senior captain: Mr. N. Sookdeo; junior captain: Mr. T. V. Harry; senior vice-captain: Mr. J. Hollis; junior vice-captain: Mr. M. R. Harry; hon. secretary: Mr. S. L. Behareer; hon. treasurer: J. P. Jugnath. The meeting terminated with a vote of thanks to the chair; in conclusion the chairman thanked Mr. John Jeewa for allowing his shop for the meeting.

Pirates Football Club (Dundee)

At the 12th annual general meeting of the Pirates Football Club held at Dundee on Thursday March 3, the following office bearers were unanimously elected for the ensuing year:—Hon. Life vice-Presidents: Messrs. S. G. Keshwar, C. M. Bob and N. V. Morar; Patrons: The Mayor Mr. C. W. Mackay, Messrs W. T. Bishop, Moosa Ayob and Ismaeldeen Ahmed; President: Mr. Thos. Selan Jr.; vice-Presidents: Messrs. A. N. Chlonoh, Y. Kallie, N. V. Murar, K. M. Joseph, T. S. Tommy and M. S. Reddy, hon. asst. and treasurer: Mr. M. N. Naicker; asst. secretary and captain: Mr. D. Dormmy; manager: Mr. D. Wilroo; vice captain: Mr. S. Paul; Delegates to the D. & D.I.F.A.: Messrs. T. S. Tommy and Sonny Paul.

Pirates Football Club (Nigel)

The first annual general meeting of the above club was held at the residence of Mr. Mooll, when the following officials were elected for the ensuing season:—Patrons: Messrs. J. D. Prajapathi and S. L. Misrey. President: Mr. Sabahathlo Pillay; vice-Presidents: Messrs. Pretorius (Town Clerk), L. P. Mooll, Councillor McKenzie, Johnson (Supt.), Moolla, Tommy Pillay and V. Dayal; hon. secretary: Mr. Gopal Goan; treasurer: Mr. P. M. Tavalia; senior captain: Mr. Rathinam Gavendor; vice-captain: Mr. G. Manickum. Manager and trainer: Mr. L. Subbiah.

Dannhauser United Indian F.C.

The second annual general meeting of the Dannhauser United Indian F.C. was held at the Indian School on March 17. The following office-bearers were elected for the ensuing year:—Patrons: Dr. S. E. Campbell, Messrs. Sheik Abdool and A. L. Ross; President: Mr. R. Gopaul; vice-presidents: Messrs. J. Mohera, M. D. Mools, R. Patak, H. M. Vawda, Shaik Emam, L. D. Vawda, S. O. Vawda, P. R. Misery and S. A. Gulfarr; hon. secretary and treasurer: Mr. R. Ramsamy; assistant secretary: Mr. S. Rubee; captain: Mr. P. Hosein; vice-captain: Mr. R. C. Chetty; committee: Messrs H. Naidoo and A. Gulfarr. In the past year the club won all trophies competed for in the Newcastle and District Indian Football Association, and also won the Inter-Club Trophy.

Mayville District Indian Cricket Union

The following players have been selected to represent the above union in a friendly inter-District match against the South Coast District Indian Cricket Union on Sunday March 27 at Clairwood, commencing at 10.30 a.m.:—V. Abrahams (captain), D. Gordon, S. Ismail, and R. Rama (Old Collegians C.C.); A. R. Huyath, J. Chinsamy and Alan Khan (Schools C.C.); Govindsamy Naidoo, Essop and Mac (Natal Steam Laundry C.C.); Hafiali (Durban United F.C.). Reserves:

NOTICE.

Candidates for the N.H. Examinations conducted [illegible] by the Union Dept. of Education [illegible] Entries close at 12 noon, [illegible]

Particulars from:

G. M. Thr[illegible]
[illegible]

The Sastri College,
Durban.

Simon Phillip and A. Hameed (Old Collegians C.C.); M. R. Singh (Schools C.C.); C. Appleramy (Natal Steam Laundry C.C.). Manager: Mr. R. Muhabeer.

Success Of Indian Eisteddfod

The second annual Eisteddfod organised by the Indian Society for the Advancement of Music and Art was opened by the Mayor, Councillor Fleming Johnston, at the Sastri College Hall on Saturday night. Mr. R. Warriner, President of the Society, spoke of the great enthusiasm and interest aroused by the Eisteddfod. At the first event last year they received 700 entries. This year there were 1,050 entries and the Society was justly proud of a remarkable achievement. Mr. P. R. Singh, Vice-President said that the Society had not dreamt that enthusiasm would reach so great a pitch, and added that the success of the venture was due to the indefatigable work of Mr. Warriner. Mr. Singh introduced the Mayor and presented bouquets to the Mayoress and Miss O. Roper. The Mayor congratulated the Society on its [illegible] The following were the [illegible] 1 D de Costa 'n Telo; 2 Madressa Anjuman Islam. Folk Dance: 1 Centenary (Girls' School); 2 Centenary (Boys' School). Pianoforte Solo: 1 St. Anthony's School (Junior); 2 St. Anthony's School (Senior). Vernacular Solo: 1 Hindu Youth Club; 2 Saraswathi Orchestra.

Hill View Government-Aided Indian School Building Fund

(Continued from last week)

Reported May [illegible] M Hallett [illegible]
[illegible]
[illegible] Singh,
[illegible] N. H. Naidoo, [illegible]—To be continued

In The Supreme Court Of South Africa

(Witwatersrand Local Division)

In the matter between: ERNEST HUNT, formerly of Johannesburg, Transvaal, but whose present whereabouts are unknown

Plaintiff

and

You are hereby required to enter an appearance to this Summons in Person or by proxy not later than on the 6th day of May, 1938, at the office of the Registrar of the said Court at Johannesburg, to answer Joseph Jerox Fernandes, of 35, Lee [illegible], Fordsburg, Transvaal, (hereinafter called the Plaintiff), in an action wherein Plaintiff claims:—

(a) The sum of £3,00 (Five Thousand Pounds) being damages sustained by Plaintiff arising out of a collision which occurred on the 19th day of March, 1933, on the Main Reef Road, near Rose Deep within the jurisdiction of this Court, when a motor car driven by you collided with and severely injured Plaintiff who was riding a motor cycle, the said collision being due to your negligence;

(b) Alternative or other relief, and

(c) Costs of suit.

Further, take notice that in default of your appearance, the action will be proceeded with, and judgment prayed for against you without further notice.

Johannesburg, this 16th day of March, 1938.

(Sgd.) J. GEO. HARTZENBERG,
Asst. Registrar of the Court.

(Sgd.) L. JAFFIET,
Plaintiff's Attorney,
1038/36. Winchester House,
Loveday street,
Johannesburg.

Books for sale.

NOTE.—Remittance should accompany order V.P. ORDERS will not receive attention Postal Orders to be made to "Indian Opinion at Phœnix. Postage Free on all books.

The Story of Ramayana 6d

J. C. BOSE.—His discoveries and writings with a biographical sketch and portrait ... ... 5s.

EMINENT MUSSALMANS—

Contents: Sir Syed Ahmed, Nawab Imad-ul-Mulk, Nawab Mohsin-ul-Mulk, Nawab Vikar-ul-Umra, Nawab Salar Jung, Nawab Mohamed Sidik, Hon'ble Badruddin Tyabji, Nawab Rafiuddin Ahmed, Syed Mahmud, Syed Amir Ali, The Aga Khan, Sir Abdul Hakim Khan, Sir Ali Imam, Nawab Ameer Hussain, Nawab Sahib, Sir Deputy Kazim Ali, Nawab Viqar-ul-Umra, Syed Hasan Bilgrami, Justice Shah Din, Sir Muhammad Iqbal, Sir Mohammad Habibullah, Sir Abbas Ali Baig, Hussain, Sir Akbar Hydari, Sir Akbar Hydari and the Ali Brothers.

Price ... 5s.

ON KHADDAR

[By Dr. PATTABHI SITARAMAYYA]

In this handy book, Dr. Pattabhi Sitaramayya states the causes that led to the destruction of India's ancient crafts and industries. He also discusses the pros and cons of the great advance the country has made by the use of Khaddar. The book by exalting the question of Khaddar up to the position of a patriotic plank in the Congress platform.

Price ... 1s. 3d.

SAKUNTALA—

By Kalidas Nagendranath, M.A. A prose version in English of Kalidasa's drama.

Price ... 1s. 3d.

ESSYS ON INDIAN ECONOMY—By Mahadev Govind Ranade. Price 4s 6d

ESSAYS ON INDIAN ART, INDUSTRY AND EDUCATION By E. B. Havell Price 3s.

INDIAN INDUSTRIAL AND ECONOMIC PROBLEMS By V. G. Kale, M.A., Price ... 4s

'INDIAN OPINION'

(Founded by Mahatma Gandhi in 1903)

For The Moral, Political and Social Advancement Of Indians In South Africa.

Published Every Friday.

Subscription Rates

Payable Always In Advance,

Within the Union	21s.	Annually
" " "	11s.	Half-yearly
Outside the Union	22s. 6d.	Annually
" " "	12s.	Half-yearly

Become a Subscriber and persuade your friends to do likewise.

Apply to—

Manager,
Indian Opinion,
Phœnix, Natal.

OUR TRIP TO AMERICA

BY

K. Natarajan.

Mr. Natarajan, editor of the 'Indian Social Reformer,' who recently visited America gives a vivid description of his tour in this interesting book.

Dr. J. T. Sunderland writes about the book as follows: "The volume will give pleasure to your friends here, and will give much valuable information to a wide circle of readers in India. It will tend to correct misunderstandings and to create real friendship between the two peoples. We cannot have too many such books."

Copies can be had at 1s. 8d., postage and packing free from:—

The Manager,
INDIAN OPINION,
Phœnix, Natal.

Indians In South Africa

Helots within the Empire
and
How they are Treated.

By Henry S. L. Polak.

Price ... 2s.

To be had from:—

INDIAN OPINION,
Phœnix, Natal.

"RESISTO"

Ready Mixed Paint was recently supplied on a year's Government Contract.

A Painter writes: "I have used "Resisto" for years with excellent results."

Agents for Tongaat and District:

GANDHI & Co.,

TONGAAT

CHOONILALL BROS.

THE NOTED INDIAN "SARRI HOUSE IN SOUTH AFRICA."

141, GREY STREET, DURBAN.

Branches
41, Wicks Street And 60, Victoria Street
VERULAM
GARAGE AND SERVICE STATION
Mona Street And 68, Victoria Street,
VERULAM

Also at
Our Johannesburg Agent
P. RATANJEE,
60, Bree Street,
Newtown.

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
DURBAN
[illegible]

ARRIVING BY EVERY MAIL FROM INDIA AND JAPAN

BENARES SAREES with Border en suite
PLAIN CENTRES, BUTIDAR BENARES SAREES IN SEVERAL SHADES
Prices from 60/-, 85/-, 105/ & up to £30.
THE LATEST FROM BENARES CITY
EMBROIDERED SAREES 25/-, 35/ & up
PRINTED VARIOUS LINES of SAREES from 12/6, 17/ & upwards
EMBROIDERED GEORGETTE from 3/6 yd. 42 in & 45 in. width
LATEST DESIGN SAREE CLOTH 44 in width from 1/6 yd. 1/9, 2/ & up
GEORGETTE SAREES LATEST ARRIVALS price from 25/-, 30/-, 45/ & up
LATEST BORDERS TO MATCH SAREES price from 12/6, 17/6 & upwards
ZARI WORK SILK SAREES IN ALL SHADES from 55/-, 95/-, £35/ & upwards

THE NOTED
INDIAN SARRI HOUSE
IN SOUTH AFRICA.

SUITABLE FOR WEDDING GIFTS

Brassware Vases Bon Bowls, Indian Engraved Trays and Various other Lines
At Special Reduced Prices.

Harmoniums 3 Stops, Gramophones, Records & Musical instruments At Rock Bottom Prices
Indian Condiments Indian Groceries At Wholesale Reduced Prices

Midwest Radio & Radio Gram from £15, £25, £35, £45 & up.

Marble Taj Mahal from 12/6, 17/6, 27/6 45/
Suitable for Xmas Presents,
Write for sample and further Particulars

ચુનીલાલ બ્રધર્સ

દક્ષિણ આફ્રિકાનું જાણીતું સાડીઓનું ઘર

૧૪૧ ગ્રે સ્ટ્રીટ, ડરબન.

આંબા:
૫૩ અને ૬૦ વીક્સ સ્ટ્રીટ
વેરૂલમ.

અમારી સાડીઓ મળિયા બેરન્ટ જોહાનીસબર્ગ માટે
શ્રી. પી. રતનજી,
૬૦, બ્રી સ્ટ્રીટ, ન્યુટાઉન

ગરાજ અને સર્વીસ સ્ટેશન
૩ મોસ સ્ટ્રીટ અને ૬૩ વીક્સ સ્ટ્રીટ
વેરૂલમ.

દરેક સ્ટીમરમાં જાપાન તથા હિંદથી આવે છે
બનારસની મીનાએવાળી અને સાદી, જેપર બાર્ડરવાળી જુદાજાદ
સાડીઓ રૂા. ૧૫, રૂા. ૮૫, રૂા. ૧૦૫ થી શરૂ પા. ... સુધીની
બનારસથી સુમઝાજ આવલી છે.
કસબ કામની સાડીઓ રૂા. ૨૫ અને રૂા. ૩૫ થી ઉપર
જાતજાતની ભાતવાળી સાડીઓ
રૂા. ૧૨–૬ અને રૂા. ૧૭–૬ થી ઉપર.
ફ્રેન્ચનું ઉપ–ટી–સોલનું. ૬–૧ નું પાર ૮૨ ઈંચ અને ૬૫ ઇંચ પહોળા.
સાડીનું જેટ્સ કિનારાવાળું ૨૫૨, ૨૪ ઇંચ પહોળા વારદિ. રૂા. ૧–૬,
રૂા. ૧–૮, રૂા. ૨–૦ અને જેથી ઉપર
ઉમદાજાત આવેલી જ્યોરજેટ સાડીઓ રૂા. ૨૫, રૂા. ૩૦
રૂા. ૪૫ અને જેથી ઉપર

સાડીને મેચ થતાં બ્લાઉઝ પીસ રૂા. ૧૨–૬, રૂા. ૧૭–૬ અને
જેથી ઉપર.
દરેક જાતની બ્રહ્મી તમામ રંગની સાડીઓ રૂા. ૫૫, રૂા. ૭૫,
રૂા. ૧૨૫ અને જેથી ઉપર.
ઓરગેન્ડીપીસ, તમામ માનીતા, રંગમાં અને જાતમાં ઘરાકને
ગમતા ભાવે આપીએ.
દરેક જાતનું કાપડ, મેઝરી પ્રમાણમાં નીકળશે થાય.
પીકવેટ રેડીમેડ અને રેડીમેડ આપ્રન
ભાવ: પા. ૧૫, પા. ૨૫, પા. ૩૫, પા. ૪૫ અને જેથી ઉપર.
ઈન્ડસ્ટમાના પ્રસંગને લાયક આરસના સુંદર બદલા
ભાવ: રૂા. ૧૨–૬, રૂા. ૧૭–૬, રૂા. ૨૭–૬, રૂા. ૪૫.

ઇન્ડિયન ઓપિનિયન.

પુસ્તક ૬૮ મું. ફીનીક્સ, શુક્રવાર, તારીખ ૨૫ માર્ચ ૧૯૭૮ અંક—૧૨

"ઇન્ડિયન ઓપિનિયન"

શુક્રવાર, તા [illegible] માર્ચ ૧૯૭૮

નાતાલ ઇન્ડિયન ટીચર્સ સોસાયટી

વરસના મધ્યમાં પડેલા હંદીઓના શાળાઓ જાણવા માટે નાતાલ ઇન્ડિયન ટીચર્સ સોસાયટીની સ્થાપના થઈ હતી. તે ઉપરાંત નાતાલમાં હંદી શિક્ષણનો ઓપ્યો ચમકાવવો આ પણ તેનો ઉદ્દેશ હતો. સોસાયટી શિક્ષણ સંબંધમાં બહુ જાગવાન બની શકત અને આપણા બાળકોનાં ભવિષ્ય ઘડવામાં બહુ ઉપયોગી કામ કરી શકત. પણ આ સોસાયટી ઉપયોગી ઓછું કંઈજ કરવા ભાગ્યવાન થઈ રહી નથી. કેળવણીની બાબતમાં કેમ્પ દરજ્જો સાચવી રાખવાને બદલે શિક્ષણના ધોરણને હલકો પડે તેવું શિક્ષક મંડળનું વલણ રહેલું છે. અગાઉ મત મુજબ તો સોસાયટી "દલિત માનસ"ના રોગથી પીડાય છે. સોસાયટીના અમલદારોમાં નિરપાર્થબાય જણાતો નથી. આવી બાબતની ટીકા કરતાં આપણને ખેદ થાય છે પરંતુ પ્રજા તરફની અમારી ફરજ વિચારતા આવું લખવું પડે છે. જ્યારે કેળવણી કમીશનનો રીપોર્ટ બહાર પડયો ત્યારે તો અમારો આ મત બાબતથી એ બહુજ આવશ્યક [illegible].

હંદી કેળવણી મંડળ, ફોનીક્સ, મંડળે બહુ સુંદર કામ કરી શકે પણ પ્રતિ વરસે ચુલાઈ માસમા કરજનમા આપ્યા નાતાલ માંના સેંકડો હંદી શિક્ષકોની એક કોન્ફરન્સ ભરી કરાવો પ્રચાર કરે એટલે તેની ફરજ પતી જાય એમ સોસાયટીના આગેવાનો માનતા જણાય છે. અમે કબુલ કરીએ છીએ કે આડબરી દેખાવો કરવાનો આપણા લોકોને [illegible] નાણાકીથી મુક્ત નથી. [illegible] પ્રમુખથી સુંદર ભાષણ ઘાંખી જાય, [illegible] ભાષામા ઠરાવો પસાર થાય અને બાબુપોલ્કાની મઝા ઉડાવી પેર જણ લોકો સોસાયટી તો કેળવણી બાબતમાં અભિપ્રાય આપવાની લાયકાતવાળા માણસોની છે.

કેળવણી કમીશનના રીપોર્ટ ઉપર ઘણે ચર્ચા કરી ગયા છીએ. નાતાલના શિક્ષકોએ પણ પોતાની સોસાયટી દ્વારા એ બાબત ઉપર ઉપયોગી ચર્ચા કરવી જોઇતી હતી. કેળવણી બાબતમાં શિક્ષણ મંડળ કરતાં વધારે હક બીજું કોણ મરાવી શકે? પણ કેળવણી બાબતની ઇનસાફના અભાવે તે મુગ રહેવામાં કલ્યાણ સમજે છે. પોતાનો પ્રમાણિક મત રજુ કરવા માટે અને કાયકારપુર્વક પોતાના હક વધારવા માટે હરકાઈનું કોઇપણ પાતું પોતાના નોકરો ઉપર નારાજ થાય એમ આપે જાણી શકતા નથી.

કેળવણી કમીશનના રીપોર્ટમાં ઘણી એવી બાબતો છે જેની વિગતવાર ચર્ચા થવાની જરૂર છે. હંદી શિક્ષકો આ બાબતમાં આગેવાની કરી બાગ તે એ જરૂરી છે. તેમાં એક બાબત તો એ છે કે હંદીની કેળવણી માટે એક અલગ પાતું બનાવવું. હંદી શિક્ષકો આ સુચનાને કેવા પ્રકારની ગણે છે તે હજી કોઇના જાણવામાં નથી પણ અમે માનીએ છીએ કે માંત્રિક કેળવણી બાબતથી હંદી કેળવણી પાતું અલગ થયું બહલે હંદી કેળવણીના નાશના નગારાં વાગ્યાં એમ સમજવું જ્યાં સુધી હંદી શિક્ષકો "દલિત માનસ"ના રોગથી પીડાતા રહે ત્યા સુધી હંદી શિક્ષણની પ્રગતિના પ્રયત્ન તેઓ કરી શકવાનાજ નથી. હંદી શિક્ષક હાલમાં પોતાના શિક્ષણોની રેવા કરવાને બદલે પોતાનો પગાર કેમ વધે તેની ચિંતવી કરવામા ઘણારે રોકાયલો રહે છે. આવું માનસ બહુ મુકસાનકારક છે અને શિક્ષણ મંડળે તેમાંથી ઉગરવું જોઇએ.

અમે અંતઃકરણપુર્વક આશા રાખીએ છીએ કે હંદી શિક્ષકો અમે સુચવેલા માર્ગપર ચઢવાનો પ્રયત્ન કરશે અને શિક્ષકના દરજ્જાને શોભે તેવું ગૌરવદાર મંડળ, પોતાની સોસાયટીને બનાવશે.

આપબુદ્ધી પગલું

ડરબનની ફ્રેસ્કર કંપની કીમાટેઝના પેડાંગ આપબુદ્ધ સત્તા પાસેથી ૩૦ વિનંતિઓ કરવા છતાં પોતે તેનો સ્વીકાર કરેલ નથી. આ રસ્તો ડરબનની મકાનો પાસે પસાર થાય છે અને ઉપરના રસ્તે રહેનારાઓ દીર્ઘ કુદરતી રીતે નારાજ છે. આ રસ્તા પાસે પણ આવા અનેક પાયખાની આવી છે તેનો વિચાર કે ઉપાય પુછવામાં ન આવ્યો હતો. આ ફ્રેસ્કર પોતાની ઇચ્છા પ્રમાણે આ રસ્તો બંધ કરી દીધો છે. કોર્પોરેશન બોર્ડ ઓફ હેલ્થ્સ ઓફિસરોએ પણ આ સ્થિતિ વિશે ધ્યાન ખેંચવામાં આવતા તેઓએ કરવા લાયક કામો માટે પત્રવ્યવહાર કર્યો છે પરંતુ તેનો જવાબ તે આપતા નથી કે સેકશન ૧૨૮ અને ફ્રેસ્કરના ઓર્ડીનન્સની ૧૬ મી કલમ મુજબ ફ્રેસ્કર કંપનીએ જે કર્યું છે તે કરવા તેનો અધિકાર છે અને સીટી કાઉન્સીલના આ પેઢી સામે અમે તેમના સર્વેયર સાથે પત્ર વ્યવહાર કરી રહેલ છે અને તેમની પાસેથી રસ્તાનો ખ્યાલ આવે ત્યાંથી જાણવા માગીએ છે કે જેથી આ રસ્તાની અવર જવર વાળી રહેવાસીઓને નોટીસ આપી શકાય અને રસ્તો બંધ કરવાની નોટીસ આપી શકાય પરંતુ હજુસુધી કોઈ પણ જવાબ ડરબન સીટી કાઉન્સીલનો મળ્યો નથી.

કંપની મ્યુનીસીપાલીટી એ પોતાના જવાબના પત્રમાં ઓર્ડીનન્સની કલમ ૧૬૮ ટાંકવાની દાખી છે તેમાં તો પણ ઉપરના રસ્તે જે કોઈ પણ વસ્તીને રસ્તો બંધ કરતા પહેલાં તે વિશેની જાહેરાત કાયદાની રૂએ ગેઝેટમાં પણ નોટીસ બોર્ડમાં રખી રહેવા જોઈએ તે રસ્તાનો ઉપયોગ કરનાર બીજા અમે ઉપયોગ કરતા હોય તેમને લેખીત નોટીસ આપી આ પગલા વિષે સુચના આપી તેમને તે સામે કંઈ વાંધા હોય તો તે જણાવી શકીએ કરવા બાબે કરી શકે કરબનની ફ્રેસ્કર કંપની મ્યુનીસીપાલીટીએ આ કલમ ધ્યાનમાં લીધા વીના રસ્તો બંધ કરી કાયદાનો ભંગ કર્યો છે. આપણને યાદ તો છે કે કરબન સીટી કાઉન્સીલે આવું પોતાનાજ પરવાના કાયદાનું ઉલ્લંઘન અને અપમાન કર્યા કીધું છે.

આવા કાયદા બંધનો વિચાર કરતા સ્વાભાવીક અમને એ પ્રશ્ન થાય છે કે ઉક્ત રસ્તો જેને મુકવાની પ્રજાના પ્રતિનિધિના હકમે હતા તો કે પગલું કરબનની ફ્રેસ્કર પેઢીએ લીધું છે તે કાયદા સરી શકાય ખરી?

કરબનની સીટી કાઉન્સીલના જવાબદાર ઓફીસરો ના રહેતા મંત્રીમંડળ પોતાં કોર્પોરેશન ઓફીસરોની ઓફીસના બાજુ બાંધ ના માટે આપણે પત્રવ્યવહાર ચાલી રહી છે તે બાબતો આગળ ચલાવવા યોગ્ય છે.

હિંદી ફેદરેશન કોલેજ બીલકુલ પ્રજા બીલકુલ નથી?

ફેદરેશનના આગેવાન કેટલાક સભ્યોએ નોમનેશન ફોર્મ રેજીસ્ટરીંગ અધિકારીને આપેલા ત્યારે જાહેર કર્યું છે કે ફેદરેશનના દરેક સભ્યોની પ્રજા બીલકુલ પ્રજા બીલકુલ નથી પણ બીલકુલ સ્વતંત્ર સંસ્થા છે. આ ઉપરથી પ્રજા બીલકુલ નથી એમ કહેવાનો અર્થ છે. કોઈ પણ સભ્યની ફાળ કોઈ રકમ ફેદરેશનના ફંડમાં નો ભરાઈ . નારણ ફંડરર મેળવેલા પબ્લીસીટી એજન્ટ ફેદરેશન સાભ્યોના નામ ફોર્મ ઉપર લખાવ્યા નીકળે છે.

આશા છે કે કોમ આ બાબતે પુરી મદદ કરશે અને આ ચોપાનીયાં તેમના હાથ ગયાં અમે ધન્યવાદ આપીએ છીએ.

ઈસ્ટરની રજાઓમાં બહુ કામ કરવું પડશે

બજારોમાં ખરીદ વેચ સમાચાર મુજબ જણાય છે કે ઈસ્ટરની રજાઓમાં જે કોઈ બહારગામ જવાને તેના પર બહારથી ઘરાકોનો ધસારો પડવાનો છે. એમ ધારવામાં આવે છે કે ઈસ્ટરની રજાઓ પાસેથી ઘણી ઘણી આશાઓ રાખવામાં આવી હતી પરંતુ ગયા વર્ષ કરતાં આ વર્ષ ઘણું નરમ ગયું. બજારોમાં પ્રમાણમાં ઘણો ઓછો ધસારો થયો હતો. આ વર્ષે ઈસ્ટરની રજાઓ પાસેથી ઘણી આશાઓ રાખવામાં આવી છે. ઘણાં વેપારીઓ તરફથી ઓર્ડરો મોકલવામાં આવ્યા છે. ઘણાં ઘરાકો પોતે પણ ખરીદી કરવા આવવાના છે. આ પ્રમાણે ઈસ્ટરની રજાઓ પાસેથી ઘણી આશાઓ રાખવામાં આવી છે. આજ સુધી આ વીભાગમાં ઘણી પ્રગતિ થઈ છે. આજે તુર્કી અને ઈરાનમાં ઘણી સગવડ છે તેવા કારણનું પણ હિસાબે તો ઘણાલાયક કારણ છે. આજે તુર્કી કોમ માટે પણ ખાસી સગવડ થઈ છે તે આવકાર દાયક છે. આ સંસ્થાનું પ્રવર્તન હોટલ હોટલના નામ રાખવામાં આવેલ છે. હોટલના ટ્રસ્ટીઓ તરીકે પાંચ ટ્રસ્ટીઓ નીમાયા છે. બધા ગોરા અને બે હીંદી કોમોથી એક ના. ખેતાલા પોતે છે. હોટલનો અધિકાર પ્રમાણ બન્ને ગોરા અને હીંદી કોમની માણસ એક કમીટી ચુંટાશે જેના સભ્યો જે વાંધો કોઈ કરવીલાલ ને શા. પાસનું કામ કરતા હશે તે પણ ચકાસે એ તો જાણીતુંજ છે કે હોટલના વ્યવસ્થાનું પ્રમાણ ખરચ મોટું હોય છે. એટલે તે ખરચ માટે તો પ્રજાની દાનશૂરી પરજ ટ્રસ્ટીઓ આધાર ને આશા રાખે છે. આ હોટલને ચાલુ કરવા ના પ્રથમ ગરબડના મદદ રૂપે કમીશનર ઓફ એશીયાટીક એફેર્સના ખાતા તરફથી પાઉંડ કપટ અપાયાનું ખાતા તરફથી જણાવેલ છે પરંતુ તેમાં એ ખાસ જરૂર છે કે મકાન સુધાર એવા ખરચ પાછળ આ રકમ ખરચવાની નથી પરંતુ આ રકમ ત્યાં સુધીને માટે છે કે બધા લગી આ હોટલને સરકારી સમાજ સુધારા ખાતા તરફથી ન મળે અને સુધાર સુન્દરીને સોંપવા ખાતર કોર્ટના ઓફીસરોએ તેમની પાછળ ખરચવાના છે.

આ હોટલના એવી વ્યવસ્થા રાખવાની કલ્પના છે કે સામાન્ય શીક્ષણ ઉપરાંત ત્યાં રહેનારાને બેતીનું ખેતર બાગબગીચાનું કામ પણ શીખવાય કે જેથી, પ્રત્યેક જણ સુધરી ગયા પછી રાજ્યપદ્ધે આબાદીકારની વાડી ખેતીવાડીમાં ઉપયોગ કરી શકે.

છેવટે આ હોટલના ટ્રસ્ટીના આગળ પ્રજાની જોતાવણી જાણવી પુરી મદદ કરવા પાસ ખાસ મમ વિનંતી કરે છે. એ નિર્વિવાદ કે આ કાર્ય સાર્વજનીક સમાજ સમાજ ની વિનન્તી માટે છે એથી સમસ્ત હીંદી પ્રજાએ પુરી મદદ કરવાનો ધર્મ છે. કોમ પણ પોતાની દાન રૂપે રકમ મોકલવા કરતાં તે સંસ્થાનું નરકરી ફંડરર મેળવેલા પબ્લીસીટી એજન્ટ ફેદરેશન સાભ્યોના નામ ફોર્મ ઉપર લખાવ્યા નીકળે છે.

દક્ષિણ આફ્રિકાના ટુંક ખબરો

હીંદીનું લાયસેન્સ નામંજુર

નાટાલ એસ્ટકોર્ટનાં ગયા અઠવાડીયામા બે યુરોપીયન આસ્તદારોને બોર્ડીંગ હાઉસ તથા કી કુમન લાયસન્સ આપવા ડરાવ કર્યો હતા જ્યારે ત્યાના રીહાયર કોર્ટ પોલીસમેન ની મેજીસ્ટ્રેટ ઓગસ્ટીનની ફ્રેડ્રા પ્રોડયુસ કીલર આગસ્ટસની અરજી માટી નામા હતી. આગસ્ટસની અગાઉના ડરાઈનાર્ડ સબમાનંદ સહીઓ વાળું પીટીશન મા એમાટર્ડીના તરફથી ટાકિન પ્રોસીકીયુ મા પાયલ મી. એમ. ૬ મેકવીકે રજુ કર્યુ હતું.

દક્ષિણ આફ્રિકાના રાજકારી પક્ષો

દક્ષિણ આફ્રિકાની ડોમિયન પાર્લામેન્ટના ૧૫૮ સભ્યોમાં ૧૬૦ યુનાઇટેડ પાર્ટીના, ૨૧ નેશનાલીસ્ટ, ૫ ડેમોક્રેટીઆન, ૮ લેબર, ૨ ઇન્ડીપેન્ડન્ટ, ૧ સોશીયાલીસ્ટ અને ૬ નેટીવ પ્રતીનીધી ગે મુજબ જુદા જુદા પક્ષના સભ્યો હતા.

ટેલીફોનની સગવડ

કીમીમાં બાકીર તહેવારો, રવીવાર અને ૨૨ જાન્ય સાંજે પાચ પછી ટેલીફોનોના વ્યવહાર બંધ રહેતા હતો. હવે ત્યાના એકસચેન્જમાં થયેલા ફેરફાર મુજબ મોટાં બાકીર માટે રાત દીવસ ટેલીફોન મળી શકશે આ ફેરફારનો લાભ કીમી સાથે જોડાયલાં ૧૯ એકસચેન્જોને મળી શકશે.

આર્કીટ્ય વેલફેર કાઉન્સીલ

દક્ષિણ આફ્રિકાની આર્કીટ્ય વેલફેર કાઉન્સીલમાં ૧૯૩૮ ના ૩ માટે ડરબન બોર્ડી કાઉન્સીલ તરફથી ડપ્યુટી મેયર બીનીસ ૬ જો. જોનસ્ટનની ચુંટણી થઇ છે દુરદર્શનમા તા. ૨૭ અને ૨૮ જુના પરસ્પે કારકારી પાર્ટીક મીટીંગમાં બીનીસ જોનેસ્ટન ડરબન તરફથી હાજર થશે.

અંધબાળાઓ માટે મદદ

નાટાલ બ્લાન્ડ એન્ડ ડીફીશન્ટ વેલફેર સોસાયટીની જનરલ સભા ડરબનના મેયરના પારલરમાં તા. ૨૮ માર્ચ નેટીવ કમીશનર મી. એચ. જી. આરબુથનોટના પ્રમુખપણા હેઠળ થઇ હતી. ડરબનની કારલાઇલ સ્ટ્રીટ બોર્ડી સ્કુલના હેડમાસ્ટર મી. ૬. મેસને બોર્ડીંગમાં સોસાયટીના ઉપયોગ માટે બોર્ડીઓ તરફથી ઉપકાર માન્યા હતા. સેસાયટીના રજીસ્ટરમાં નવીન બ્લાઇ બોર્ડીઓ સાથે ૨૦૦ આપનાઓની નોંધ થઇ છે.

ઇન્ડીયન સ્વાર્થી સેવાની યાદ

ડ્રેકસ્બર્ગના વિદ્યાર્થીઓના હાથ વિજ્ઞાન માં નામ કેળવણી માટે સર જોનબીમોએ આપી કાર્યાલય ડરબન પા. ૧૨૫ બહીશ આપ્યા છે અબુબાનોએ થઇ પડશે કે દક્ષિણ આફ્રિકાનું હવાસ વિભાગની મુસદારાન અપેક્ષા પ્રમાણ બોર્ડી વિદ્યાર્થીઓ સેસલ લાઇ, ડરબન અને પા બોચબાનાપાલાએ દક્ષિણ આફ્રિકાના મુખ્ય સહેરોમા હાલો યુરોપીયન, નાન યુરોપીયન, બોર્ડી અને નેટીવ બાળકોને હાલ વિભાગમાં

નકત ઉપાડી બીનદાયી સેવા બજાવી હતી ફેકાસ્લસ્ટાઉનમાં બોર્ડી વિદ્યાર્થીઓના સર જોબ બેસીની બહીશનો લાભ બાલ્યો? કેમ પત્રકર પત્રો સમાચાર આપશે તો ખુશીથી પ્રગટ કરીશું.

હિંદી ડોકટરોની માટે હોસ્પીટલ

કેપીલ ટ્રેસ્ટ બોર્ડી ડોકટરોને સુધારવા માટે કેટે તરફથી નક આપવામાં આવે છે, તેઓને મોડમ દેખરેખ હેઠળ સાધવા માટે હોસ્પીટલના મકાનની વધુ જરૂર હતી. ડરબનના જાણીતા વેપારી મી. એમ. એ. મોહમદાએ પોતાના હાલ તરફ જગાન સહીત બોર્ડ મકાન આપ્યું કર્યું છે. હોસ્પીટલના ચાલુ ખર્ચ માટે બારીક પા. ૨૫૦ આપવા એશીયાટીક એકેસ્ટના કરી સનરે કબુલ્યુ છે. હોસ્પીટલના મકાન ઉપર બાર્ય થયા જરૂર છે, જે સરકાર તરફથી મળી શકશે. નહીં. મારે ફંડમાં નાણા ભરવા ચિનંતી થઇ ૨ એક બોકસયાનું ઠેકાણું નીચે મુજબ છે

Hon. Treasurer,
Natal Indian Indian Hospital,
Pietermaritzburg.

કલેરવુડના હિંદીઓ

કલેરવુડમાં બોર્ડીઓની બાલ મીટીંગ તા. ૨૦ માર્ચે સોના કુબ્બા ગ્રાઉન્ડમાં મળી હતી અને સભાના ઓકટો કલેરવુડના બોર્ડીઓ ઉપર બેર બાબતની રીતે ઉપયોગ નહિ કરવા વિનંતીનો ઠરાવ કર્યો હતો. બાબતમાં કરબન બોર્ડી કાઉન્સીલ ના બધુ બેઝરો હાજર હતા

સંગીત સમારંભ

ધનિજન આપરટેકકની બીજ નાબીક મેળાવડો તા. ૧૯ માર્ચે કરબન સાબ્બી કોલેજના મેયર મી. કલેમીંગ જોનસ્ટનનાગ મુખપણે યોગા હતો મેયર ઉપરાંત ના. સી. આર ગોરીનર, મા. પી. બી સીંગ, મી. નાયકુ અને બીજ મોરેન્સ તરફથી હાજર થયા પછી ને મીનીનો સુદર પ્રોગ્રામ રજુ થયા હતો. દેશી બાન્દમા બોર્ડુ પુરુ કરવા બાદ બે બાજે અને સરસ્વતી ઓર કેટલા બીજે બાજે બાજર થયા હતા.

રેલવેકીયા અને યુનીયન

કરબન રેલવે કમ્પનીના તા. ૨૧ માર્ચને રાજ થયેલી કોન્ફરન્સમાં હાજર થયા પ્રમુખપણેના મેયર મી કોનલ્ડ મેકકીનટાયર એમ પા., કરબન આવ્યા છે. બા મેજીનદારના જણાવ્યા મુજબ દક્ષિણ આફ્રિકાના યુનીયન સાથે રેલવેકીયાને સંકુકત કરવાના પ્રયત્નો નાબી.

ટાકિન હોલ બળી ગયો

ગમસમદ વેરટના તા ૧૭ માર્ચે બળતરા સાજેની આગથી પાના ટાકિન હોલ બળી ગયો હતો. જેથી પા ૨૫૦૦ નું નુકશાન થયુ છે. આ ટાકિન હોલમાં બ્યુનીસીપાલ ઓફીસો કરબાન સીનેમા અને લાયબ્રેરી હતા. પાંચ વર્ષ પહેલાં પણ આજ પ્રકારે હોસ્પીટલ ટાકિન હોલ આગથી નાશ પામ્યો હતો.

શીતળા સામે સાવચેતી

જોહાનીસબર્ગમાં ચુકવણી માટેના આવેલા એક નેટીવ યાત્રાળુથી પોતાનો બળા આવ્યા હતા તેની સાથે સંબંધમાં આવેલા ૩૦ સભ્યોને રીટરેનાનીની હોસ્પીટલમાં રાખવામા આવ્યા છે. શીતળા સામે રક્ષણ માટે બધુ બાળા સભ્યોને રસી મુકી હતી.

જપ્તી પુલ

નાટાલના કોલકોપ ગ્રાઉન્ડ રહના ઉપર ફુગેલા નદીના જોસેફસન બ્રીજ ઉપર પા. ૧૮૦૦૦ ને ખર્ચે ૬૦૨ ફીટ લાંબા પુલ બાંધવા માટે જનરલનો સરકારમ પુરો પાડવા તા. ૧૮ માર્ચના નાટાલ પ્રોવીન્સીયલ કોન્સીલમા નોટીસ મજર થઇ છે. લોબાઉ ના કેટલોક લામાન દક્ષિણ આફ્રિકાની બનાવટનો હોવો જોઇએ એમની શરત જાહેર થઇ છે.

કરબનમાં ઘરબેરો

ચાલુ વર્ષ માટે પન ઘેરો ઝરવાની મુદત તા ૧૫ માર્ચે કરબનમા બહાલ થઇ હતી. અને કેટલાક ઘરબાણાઓ તપાસી પા ૧૨૧૨૬૫ જેટલી રકમ વસુલ થઇ નથી બાર તેઓ સામે લગ્નસો તૈયાર થાય છે.

રેલવેની નીકાસ

દક્ષિણ આફ્રિકામાંથી પા ૧૪૬૮૩૦૮ ની કીમતનું ૨૨૪૭૬૬ બાવેલ સોનું તા. ૧૨ માર્ચે પુરા થયેલા અઠવાડીયામાં બોકલ થયુ હતું.

જાન્યુઆરીના અકસ્માતો

બોધા જાન્યુઆરીમાં દક્ષિણ આફ્રિકામાં ૩૧૧૩ અકસ્માતો થયા હતા. તેમા ૨૬ પ્રાણઘાતક અકસ્માતોમાં ૩૪ યુરોપીયનો, ૪૫ નેટીવ ૫ એશીયાટીકો, અને ૧૩ કલર્ડ મળી કુલ ૬૪ મરણો નીપજ્યાં હતા.

ઇંગ્લાંડથી લાયબ્રેરીયન

કેપટાઉનની સાર્વજનિક આફ્રિકન લાયબ્રેરીના લાયબ્રેરીયન મી જેમ્સ. સી ફ્રેઝર સોસાયટી જગ્યાએ નીમાયેલા મી ડી. જેમ્સ વેરથી, ઇગ્લાંડથી સ્ટીમર ઓરન્ડલ કેસલમાં તા. ૧૮ માર્ચે કેપટાઉન ઉતર્યા હતા

મેયરનું મરણ

મોરીટઝબર્ગના બાજ મેયર મા ડી. બી. ડીકુ તા. ૨૭ માર્ચે બરબ નીપજ્યુ હતું. બા ડીકે ૧૯૨૭ થી ૧૯૩૩ ના ચાર વર્ષ સુધી મોરીટઝબર્ગનું મેયરપદ ભોગવ્યું હતું.

એલજાનહ મરણ

ડરબના પાકન સ્ટ્રીટના પુરબીણ નીવાસણના પ્રીન્સીપાલ મા મુનશી કાદર સાબ્રાના બાદબી મોતીબા અબુબાદ મનાબ્યું તા ૨૧ બાબ ડરબન મા મરણ નીપજ્યુ હતું મોતીબા પ્રમાણ ૬૪ સાબોના છોકરા બોર્ડીયો બાબ્બા હતાં અને તેમના નીપજેલા પરબાણે મા મુનશી કાદર સાબ્રા પ્રત્યે કોલોકોટ્ટ બતદેર વહ હતી. મોતીબા પ્રમાણના બાનબાના મબર સાંતી પણ ઓની બાબારી પ્રાબના છે.

બહારપત્રો

કેપ કલોનીના કૉંગ્રેસ વાર્ષિક મુંડળીની જનરલ મીટીંગ

રવીવાર તા. ૨૭-૨-૩૮ ના બપોરે પ્રથમ વાર્ષે ઇન્ડિયન મુસ્લીમ રકૂલ, સ્યુર સ્ટ્રીટ, કેપટાઉનમાં કેપ કલોનીઅન કૉંગ્રેસની મેરબરો અને સ્થાપકોની વાર્ષીક જનરલ મીટીંગ રાખવામાં આવી હતી. મુખ્ય કાર્યોમા સામાન્ય બાબતોની ચુંટણી થવા હતી. પ્રમુખ સ્થાને કૉંગ્રેસના જનરલ અને પુરાણા પ્રેસીડન્ટ મી. મુસુદ્દ હાજા હતા, જેમણે કૉંગ્રેસની સાંપ્રત હયાતી અને કારકીર્દી ઉપર વિવેચન કરી સભાજનોને આજની મીટીંગનું કામ શાંતી અને ગંભીરપણે કરવાની ખાસકરીને ભલામણ કરી હતી. અને બાદ બાદ સેક્રેટરી એ કાર્ય વાહક કમીટીના અહેવાલ ના મુદ્દાઓ નોંધ રજુ થયા હતા. તેમ સાથે કેટલાકોથી પણ કોઇના નામ સુચવવા કહેવામાં આવ્યું હતું સભાના પ્રેસીડન્ટ તરીકે મી. આદમજી કરસાહબની દરખાસ્ત આવતા તાળી ગ્રેનના ગડગડાટથી દાદ ત્યારે ઉઠેલો હતો. અને સર્વાનુમતે તેમની નિમણુક થઇ. વધુ માટે પ્રેસીડન્ટ ગોઠવવામા આવ્યા હતા. મી. અહમદ દરગામુરી મોમે રિપોર્ટ કરેલી સેવાની આ કામ માટે દરેક બાબતોનો આભાર માન્યો હતા અને જણાવ્યું હતું કે જ્યાં સુધી આ કેમમાં પ્રાણ છે ત્યાં સુધી તેમની સેવા ની મારો મુખ્ય હેતુ રહેશે. કામમ રહે અને પોતે એ સેવા સારૂ જાહેલે એથી બાકીના સભ્યો પણ ઉત્સાહ અને શાંતીમય વાતાવરણમાં નવિના ચીલા પાડીને એની ચુંટણી બાકી વર્ષ માટે અર્થાનુમતે કરવામાં આવી હતી.

ટ્રેઝરર : આદમજી કરસાહબ, જોઇંટ જનરલ સેક્રેટરીઓ : મુનીલાલ મી પ્રવાસાણિયા, મી. મહમદ ઇસા, કેપટાઉન; ટ્રેઝરરો : મી. હસન આલી, મી. ક. આબ. પટેલ; જોઇન્ટ સેક્રેટરીનાઇઝીંગ સેક્રેટરીઓ : મી. સૈયદ આદમદ અને મહમદ ખુશી; કમીટી મેમ્બર્સ : મી. આદમ કુવાડીઆ બારસુમીયા અને નીચેના પ્રતિનિધિ કીંદી મેમણ આસોસીએશનોમાંથી. કમીટી મેમ્બર અને બાકસ પ્રેસીડન્ટો ચુંટવામાં આવ્યા હતા. મી. એચ. ઇ. મુરા. બુદ્ધદેવ હાયા, ક. પારકર. ટાઉ મી. કાદર, ક્રેમ. વાય. પટેલ, ઇ. એચ પટેલ, ડી મનજીલાલ ગલ્લાર, કે. મલીક, ન રબાઇ, બસી કુવાડીઆ, આદમ કુવાડીઆ, કાદા મેમન લોલખા રેમબ્યાદગર, એ. ગની, એમ. ઇ મહમદ, મી. રીઝ એ. એ. કાજી, પા. એસ્ટ્રા ગાયડા, એચ આઇ. ખાન, દેવચંદ પરસોતમ, કલ્યાણજીભાઇ દેવા, એમ. ડી. બારમનીયા, મી. એસ. આર પલસાનીયા, મી. હુસેન રકુગર, અલેક હુસેન, ઇબ્રાહીમ પનસારી, અબદુલ હમીદ સુંટવામાં આવ્યા હતા. મેમની આકર્ષકતા જળવાય અને કૉંગ્રેસના કામને સંપુર્ણતાથી આગળ ધપાવવા દરેક કે દરેક નવા આગેવાનો તરફથી અસરકારક ભાષણો થયા હતા.

મી બાદ નીચેના ઠરાવો સર્વાનુમતે પસાર કર્યા હતા : "આ કેપ કલોનીઅન કૉંગ્રેસની જનરલ મીટીંગ એ ઠરાવ પાસ કરે છે કે સેક્રેટરીઓએ સાઉથ આફ્રીકન કલોનીઅલ કૉંગ્રેસના સેક્રેટરીને જનરલ સ્મટસ્ને મોકલાવવા પત્ર લખવો."

૨ કેપટાઉનમાં કીંદી મેમને આજે મીટીંગ આને કાદેર કામો મારે કોણ લીના પણ પડી છે. એટલે કૉંગ્રેસે કુંકે સમયના ભેદ કીંદી મેમ માટે મોકાવવા કરવી.

આ ઠરાવો બાદ મીટીંગ તરફથી પ્રમા વર્ષના કાર્યવાહકો તરફથી મેમની થયેલી સેવાની પ્રશંસા ના બાણો થયા હતા. અને તેમના આભાર નો ઠરાવ સર્વાનુમતે પાસ થયો. ઇ બાદ મીટીંગના પ્રમુખ મી. આદમે મીટીંગ સારી રીતે ચલાવી આને સમવા જનસમાજ ને મોનોપ આવવા બદલ તેમના આભારનો ઠરાવ પાસ કરી મીટીંગ બરખાસ્ત કરવામાં આવી હતી

ડાયરેક્ટ લંડન લિંક્ડ સ્ટીમરસર્વીસ

ઉપરોક્ત સ્ટીમરસર્વીસના ખજાનચી મી. જીવનભાઇ મકનજી સહકુટુંબ રવદેસ જનાર હોવાથી તેમણે સંસ્થાની બજાવેલી સેવાની કદર અને યાદગારીનું માન આપવા તા. ૬-૩-૩૮ ની સાંજે ઉપક્રમુખ મી. કી. જીવણના પ્રમુખપદે મીટીંગ ભરવા હતી. આરંભમાં બજાનચીએ પોતાનો ચાર્જ સુપ્રત કર્યો બાદ પ્રમુખશ્રીએ જીવણભાઇ બજાનચી તરીકે સ્ટીમરસર્વીસની હતી ત્યારથી જોડાયા બાદ પ્રમુખશ્રીએ જીવણભાઇ બજાનચી તરીકે સ્ટીમરસર્વીસમાં કરેલી સેવાની કદર અને યાદગારીનું માન આપવા તા. ૬-૩-૩૮ ની સાંજે ઉપક્રમુખ મી. કી. જીવણના પ્રમુખપદે મીટીંગ ભરવા હતી. આરંભમાં બજાનચીએ પોતાનો ચાર્જ સુપ્રત કર્યો

ઇન્ડિયન ઓપિનિયન

ક્રાંતિકારીનું જેલમાં અવસાન

ટીટાગઢ કાવતરાના કેસમાં સજા પામેલા અને ત્રણ વર્ષની કેદમાંથી છૂટવાને થોડા મહિના બાકી રહેલા હરેન્દ્રનાથ મુકર્જી નામના યુવાન બંગાલીનું તા. ૨૨મીની સવારના ૧૦ વાગ્યાના સુમારે અલીપોર જેલના આસ્પતાલમાં અવસાન થયું છે. હરેન્દ્રના અવસાનથી બંગાળમાં ચોતરફ ભારેમાં ભારે ખળભળાટ ફેલાયો છે. ઠેકાણે ઠેકાણે સભાઓ ભરાઈ રહી છે. ગઈ કાલે કલકત્તામાં આ બાબતમાં એક મોટી સભા ભરવામાં આવી હતી. પણ પોલીસ કમિશનરે તે સભા ભરવાની મનાઈ કરી જણાવ્યું કે હરેન્દ્રની અંતિમક્રિયા સંબંધી સભા ભરવાની જરૂર નથી. પણ હરેન્દ્રના મિત્રોએ તે મનાઈ ન માનતાં સભા ભરી હતી. તેમાં ઠરાવ થયો કે હરેન્દ્રની અંતિમક્રિયા તેના સગાંવહાલાંની મરજી પ્રમાણે કરવી. પણ તેમની મરજી ન જણાય તો તેમની અંતિમક્રિયા કલકત્તામાં કરવી. તેમ ન બને તો તેમના ગામમાં કરવી. તેમના ગામમાં તેમની અંતિમક્રિયા કરવામાં આવે તો તેમાં હાજર રહેવા માટે કલકત્તાથી ૫૦૦ માણસો જવાં. હરેન્દ્રના અવસાનથી બંગાળમાં ચોતરફ ભારે ખળભળાટ ફેલાયો છે. ઠેકાણે ઠેકાણે સભાઓ ભરાઈ રહી છે. ગઈ કાલે કલકત્તામાં આ બાબતમાં એક મોટી સભા ભરવામાં આવી હતી. પણ પોલીસ કમિશનરે તે સભા ભરવાની મનાઈ કરી જણાવ્યું કે હરેન્દ્રની અંતિમક્રિયા સંબંધી સભા ભરવાની જરૂર નથી. પણ હરેન્દ્રના મિત્રોએ તે મનાઈ ન માનતાં સભા ભરી હતી. તેમાં ઠરાવ થયો કે હરેન્દ્રની અંતિમક્રિયા તેના સગાંવહાલાંની મરજી પ્રમાણે કરવી. પણ તેમની મરજી ન જણાય તો તેમની અંતિમક્રિયા કલકત્તામાં કરવી. તેમ ન બને તો તેમના ગામમાં કરવી. તેમના ગામમાં તેમની અંતિમક્રિયા કરવામાં આવે તો તેમાં હાજર રહેવા માટે કલકત્તાથી ૫૦૦ માણસો જવાં.

ગોરા સાહેબની ક્રૂરાઈ

આપણી બાજુ છે કે, ગોરા બાળકોને રહેતા પરદેશી પ્રકાર પણ ઘણું ન બનતાં સાંભળ્યો એક યુરોપીયનની મોટર આવી રહી હતી. બાજુ આવ અને મોટર વચ્ચે જરાક અથડામણ થતા મોટરમાં બેઠેલા ગોરાએ બાળકને ખૂબ માર્યું. બાળક ચીસો પાડવા લાગ્યું. તેની બૂમ સાંભળી આસપાસ ઘણા માણસો ભેગા થઈ ગયા. પણ કોઈની બાજુ ગોરાને સામનો કરવાની હિંમત ચાલી નહિ. ગોરો મોટર હંકારી ચાલ્યો ગયો. પણ પછીથી પોલીસે તેને પકડી પાડ્યો હતો.

મજૂરોના પગારમાં ઝપાટાબંધ વધારો

મુંબાઈ સરકારે જે ખાસ મજૂરોના પગારમાં વધારો કરવાનું જાહેર કર્યું છે તે સામે મુંબાઈ તથા અમદાવાદના મીલ ઓનર્સ્ એસોસીએશનો વિરોધ કર્યો છે. આ સંબંધમાં સરકાર પાસે એક ડેપ્યુટેશન જવાનું આવતા જેઠ સ્તુરબાઈ, તેઓ સોલીસીટર પણ છે તથા શ્રી. સોમાણી મુંબાઈના મીલમાલિકોની કમીટી તરફ તા. ૧૭ મીએ પોતાનો અભિપ્રાય આપવાને છે. મોટાભાગ મીલમાલિકો આ પગારવધારાની વિરુદ્ધ છે. પણ કેટલાક મીલમાલિકો તેની તરફેણમાં પણ છે.

રંગીન પ્રદર્શન મંડળ

રંગીનના તા. ૨૧ માર્ચના તાર મુજબ રંગીનના પ્રદર્શન મંડળની સાધારણ સભાની દરખાસ્ત પરથી આ પ્રદર્શન મંડળે રંગીનનું આગામી ... પ્રદર્શન ... ઠેકાણે ભરવાનું મોકુફ રાખ્યું છે. આ પ્રદર્શન ... નું અધ્યક્ષસ્થાન ... સ્વીકારશે નહીં પણ પ્રદર્શન ... પ્રોત્સાહનનો ... રહેશે.

ઇન્ડિયા કેમનું રૂમખાણ

... ઇન્ડીયા ... ૨૧ માર્ચ 'ઇન્ડિયા ન્યુઝ' ... અંગેની ... ... ૨૪ માણસ ... ...

નવા રાષ્ટ્રપતિ સુભાષ બોઝની જીવનરેખા

દેશસેવા—વ્રત માટે આપેલો ભોગ અને વેઠેલી હલાકી

આ. એક બાર બિહારના નાના પરંતુ હિંદના રાજકારણમાં રસ લેતા ઘણા રાષ્ટ્રવાદીઓનું ધ્યાન મહાસભાના એપ્રીલ-બેઠકના પ્રમુખપદે બેસતા સુભાષબાબુ ની સુભાષચંદ્ર બોઝ પર કેંદ્રિત થયું છે. રાષ્ટ્ર બાતર ભોગવી કરેલા ત્યાગની, કરાવેલા અને વેઠેલી મુસીબતોની પાકે નથી. નાનપણથીજ એમનું જીવન ત્યાગી હિંમતવાળ અને આનંદ પ્રકારની પીરીપ્ટ ગાંભીર્યતાના પાયાવાળું છે.

પદવીઓનો પરીચય

સુભાષબાબુનું પહેલા પગે તરફ હતું અને તે પરીક્ષામાં એમની ના તરફથી મળેલા સન્માનનું હતું એમના પીતા રાયબહાદુર જાનકીનાથ કટકમાં એક નામાંકીત સરકારી વકીલ હતા. મધ્યમ આબાદીમાં તે આગળ પડતા હતા. છોક અને વકીલ તરીકેની દ્રષ્ટિએ એમણે નામાંકીત્યા ચાલ્યા કરતી. જાનકીબાબુ અને સરકારે રાયબહાદુરના પીતાશ્રીની નવાજેશ કરી એમને સન્માનીયમાં અલ્લાહ મકીમાબાદ: આપણે ઝબ્બા મહેનત કરી ના આગળ આવેલા માન બોલ કુટુંબની નામના પમાડી.

રાયબહાદુર જાનકીનાથને પાંચ પુત્રો અને ૬ પુત્રીઓ હતા આ પૈકા બેરીસ્ટર શરતચંદ્ર, ડૉ. સુનીલચંદ્ર નાના બી સુભાષબાબુ એ બધા બાપુઓની બબ્બાની પછી પ્રસરેલી ૬ નાના ૮૮૯૭ આ કટક મુકામે સુભાષ બાબુના જન્મ થયા હતા. પોતાનાં બાળકોની કેળવણી તરફ રાયબહાદુર જાનકીનાથ પૂરું ધ્યાન આપતા હોવા, સગીબાર ઉચ્ચ શીક્ષણ આપવું અને પોતાના કુટુંબની જેમજ રાજ્યની મોર્નિ પ્રમાણે એવું તેમને લાગેલું, માત્ર હિંદનીજ નહીં પરંતુ પરદેશની શીક્ષણ પદ્ધતીનો લાભ પણ પોતાની સામે બે દિકરાઓ એમણે પોતાનાં બહોળાં બાળકોને પરદેશ મોકલી એ શિક્ષણનો લાભ અપાવ્યો.

સુભાષ બાબુને બાલ્યકાળથીજ સાદા રહેણી કરણી પસંદ હતી. ઘરના તેમને કાંઇ પ્રકારની કમી પડવા દેતુ નહોતા, તે છતાં એશઆરામના જરૂરે સુભાષબાબુ એમનું પ્રકૃત નહોતું બાળપણથી સ્વભાવ બાબતમાં કરતા એમનો કેમ ન્યારો હતો; એ કારણથી સુભાષબાબુ ઘરે એમનાં બાલમીત્રોને પોતાની કક્ષાએ કરતા ઓછા રહેતા.

બાલ્યકાલ જીવન તરફ ઝલક

શાળામાં અભ્યાસકાળ દરમ્યાન પી. રામકૃષ્ણ પરમહંસના ગ્રંથોની 'રામકૃષ્ણ કથામૃત' નામનું બાંગલરમ પ્રમાણ પુસ્તક તેમના હાથમાં આવ્યું અને કુમળા મન પર તે વાંચનની અસર પણ થઇ, પરંતુ તેનો પરીણામ રૂપીએ પણ કાયમ રહ્યું છે. બહારની દુનિયાની જેમણે પોતાના ગાંધો પર અપૂરતાપણે તે પત્રો લખેલા તે પ્રગટ થયા છે અને તે સાંભળતા એમણે પોતા આદરભાવથી ઉલ્લેખ કરેલા છે.

શાળાના પબ્લ સાથે 'ઇ' દરમ્યાન પણ્ડિત્યર એમણે ખાનગત પણ રહતા અને પોતે એ બાબતની એમણે આત્મકથા પણ લખી છે. પ્રેમ ... દરીદતાને કારણે કુટુંબ રહતા તેમ એ સમયનું કુટુંબ ઓછું કરતું, દીન અને દુખીયાં અછાતોની સેવા કરવી એવું તેમને નાનપણથીજ લાગતું. ઓટલુંજ નહીં પરંતુ એ કરવે મિત્રોને વધિય પ્રવર્તતા સુધી આદરેલા.

સ્વામી વીવેકાનંદનો આદર્શ

આઠમું ધરવા બાદ એમણે વ્યવસ્થીત રીતે પોતાનું બાબ્યાસ શરૂ કર્યું અને રમકતાની પ્રેસિડન્સી કોલેજમાં પ્રવેશ કર્યો. ત્યાં પણ એમને એજ વાતાવરણ મળ્યું. કોલેજમાના ઈંટરાક્ષોક પીરાણીએએ એક સેવાસંઘની સ્થાપના કરેલી તેના સુભાષબાબુ કાયમ મધ્ય આ સંસ્થા કોલેજમાંના પણ્ડા ઉંચામાંથી અને પાણીદાર વિદ્યાર્થીઓ કાયમ થયા હતા. સંઘે પોતાના આદર્શ તરીકે સ્વામી વીવેકાનંદના આદર્શ રાખ્યો હતો. સ્વામી વીવેકાનંદનું માનવિક જીવન, તેમની ત્યાગ મૂર્તિ, તેમનું પ્રભાવશાળ વકતૃત્વ પોતાના પોતાના જીવનમાં ઉતારવું, પોતે પણ અપીલાંકિત રહી, પ્રભાવશાલિત દેશ સેવા કરવી એજ તે સંસ્થાનો પ્રમુખનો મહત્વાકાંક્ષા હતી. સુભાષબાબુ આવી વધુ કુદ પામી શકે એમની ત્રમક્ષા પણ સ્વામી વીવેકાનંદ અને રામ કૃષ્ણ પરમહંસના જ કુટુંબ આદર્શો હતા.

કોલેજના એમણે પ્રવેશ કર્યો, ઉતા અભ્યાસમાં તેમનું લક્ષ્ય પરોવાયું નહીં. પોતે પણ સ્વામી વીવેકાનંદનો જેમ એકાદા સુકની કૃપા સંપાદન કરી, બસ પણ દેશ સેવા કરવા તરફ મન વળે, એવું તેમને એકાકસપણે લાગતું અને એના પરીણામ રૂપ એમણે એક ડાયસ કોલેજના રાજ રાગ કરીને પરમા કોલેજને પણ ખબર આપ્યા વિના મુકની શોધમાં ચાલી નીકળ્યા.

ગુરૂની શોધમાં

પોતાના ઘેરબાંધક વાંચનોના સાથે ચાલી નીકળેલા સુભાષબાબુ પહોંચ ત્યાં કરદ્વાર ગયા અને ત્યાંથી હીમાલયનો રસ્તો પકડ્યો. પરંતુ જે જિજ્ઞાસાની સામલ્ય ન્યા ત્યાં પાર્થેલો એટલાજ હતાશાજ હતાશાજ થા એમને પાછા ફરવું પડ્યું પોતાનો કોલ પાર્ટ્યો પણ છે કે કેમ, તે માટે એમણે તે પછી કાશી, હરદ્વાર, મથુરા, આગ્રા, દીલ્હી વગેરે સ્થળોએ ભુમ રખડ્યા કરતાનાં એમને એક પણ્ડિત નાપુત્રો ભેટો પણ, પરંતુ તે પણ્ડિતપુત્ર પણ હતા. ઉંમરમાં એમનો નાનો સુભાષબાબુને પણ્ડિત તો પણ્ડિત. બીજા એક સાધુ મહારાજ મળ્યા. એમણે તો કહેવાતા ગુપ્તાની દીક્ષી કે બાબાની અનુમતી લીધા વીના સીધાપતાને એમને ત્યાં રહાન આપ્યું. આવી સુભાષબાબુ યુદ્ધમાં મન ઉઠતા પણ્ડિત પાસે એમણે કેટલાક દીવસ સુધી રહ્યા. પરંતુ ખરા કરદ્વાસ ... ના માટા પણ્ડા પ્રમાણમાં એમને જે ... અધ્યાત્મમાં મળ્યા હતી તેનું ... પરીણામ હતું ... ત્યારે કાલમાં પણ્ડા કુટુંબ સાથે એમનો પણ ... પાછા પણ્ડયું પડ્યું. પોતે ... વિદ્યાર્થિઓ ઉંચ ... પીતાના મન પર ... અસર ... પ્રકારે એમણે એમના ... રહેલું તેનું ... પછી ... એમણે ... ને વેળાના ... પણ્ડા કરેલું છે.

વીદ્યાર્થી ઓના નેતા

... ... અધ્યાપક કુટુંબ ... પાછા વર્ષોના સુભાષબાબુ અમારાઓની જેમ ... કોલેજમાં ... પણ ... એમનું ... પણ્ડા પણ્ડયું પડ્યું. ... ... પીતાના ... પણ્ડા ... પ્રકારે ... ... કરેલું છે.

વીદ્યાર્થી ઓના નેતા

... ... અધ્યાપક કુટુંબ ... પાછા વર્ષોના સુભાષબાબુ અમારાઓની જેમ ... કોલેજમાં ... પણ ... એમનું ... પણ્ડા પણ્ડયું પડ્યું. ... ... પીતાના ... પણ્ડા ... પ્રકારે ... ... કરેલું છે.

વીદ્યાર્થી ઓના નેતા

... ... અધ્યાપક કુટુંબ ... પાછા વર્ષોના સુભાષબાબુ અમારાઓની જેમ ... કોલેજમાં ... પણ ... એમનું ... પણ્ડા પણ્ડયું પડ્યું. ... ... પીતાના ... પણ્ડા ... પ્રકારે ... ... કરેલું છે.

થાય એવા એમની ગુજરેજ્યા હતી. પરંતુ સુભાષબાબુના તો એવા જીવનકાળની કલ્પના પણ નહોતી, પોતાનો જીવનકાળ ઉંડકળા ઉંડ-સવા સો વર્ષ અને તેમજ પોતાને સદ્ધર હતા. અને જીવનપર સેવકસેવાનું આવીપારવાળ આદરણ રહેનું હોય એવું એમણે ધાર્યું હતું.

"મને દીર્ઘાયુષ્ય જોઈતું નથી. મારે આઇ. સી. એસ. થઈ જાઉં કરીને નોકરીની ચૂંથણામાં નથી જરૂરનું. એવો બદલે બીજો માર્ગ લઉં," એવા આશયનું ત્યારે ત્યારે ઘણી સુભાષબાબુ પોતાના મોટા ભાઈને દીનતા, પરંતુ તેઓએ પોતાનો વીચાર ન બદલ્યો.

સીલાયત ગયા

ઉંમરે ઘા ના કરતા માબાપનું મન ન દુભાય એટલા ખ. તેનુથી સુભાષબાબુએ આઇ. સી. એસ. થવા સીલાયત જવાનું કબુલ્યું. આ વીચાર રજુ કરતાં તેમની સામે બે બાબતો હતી. અને તેનો એમણે પોતાના તે વેળાના એક મીત્ર પરના પત્રમાં ઉલ્લેખ કર્યો છે.

પરીક્ષામાં બેસવાનો સમય ઘણો ઓછો હતો એટલા દૃષ્ટ સમયમાં અભ્યાસ કરી પરીક્ષામાં પસાર થવું કઠીન નહોતું, આ બાબી અને બીજા પણ ખ્યાલમાં અને એવી બીક હતી, પરંતુ તેમનાં મનોબળને તે ડેખાતી નહોતી. પોતાની હોંશીયારી માટે બેટલો વીશ્વાસ સુભાષબાબુને નહોતો એટલો એમનાં ગાતપીતાને હતો.

બીજાના જાણી પોતાને તક સાંપડે તે તે પોતાએ આવ્યા જતાં પોતાને ન સોંપાયા કાર્ય પાર પાડતાં છે એ દ્રષ્ટિએ મેજીસ્ટ્રની એકાદી જેસેજના પ્રમાણપત્ર મીલવવું એવું એવાણે પોતે નકી કર્યું. કમનસીબે ઈ. આઇ સી એસના મત બહેર તા આવ્યા પણ પોતે કયો ગામ લેવો એ ન એમણે ડરાવ્યું નહીં. મુળથી જ એમને સરકારી નોકરીનો નારસી પીકાર હતો. સરકારી જેકરી સ્વીકારવીથી આવતી શુભાગ્યસ્તિની તાને ભારે ચીડ હતી. આઇ. સી એસ થવા ખાતર આપવેળે ત્યાગી આવતી જોકરીને લાત મારી પોતાના સ્વભાવને બનતા પોતે એક નવા પ્રકારનો આદર્શ મુકવાનું એમણે ડરાવ્યું હતું.

આવીનાની ઉમેદને માન આપી સુભાષબાબુ સીલાયત ગયા પરંતુ એમની મનોવૃત્તિ બદલી જ ન હતી.

આઇ.સી.એસ. પરીક્ષાનો અસ્વીકાર

સુભાષબાબુના ઈંગ્લાંડના વસવાટનાં આર વર્ષ પરીક્ષા સબબ ન ભણવા માટે અને આવા આ માટેની જુદીની જરૂરતના બર્ષો હતાં. પોતાસ્વરે જીવન ઘડવા માટે ઘેટલી કઈ સામગ્રી જુદી જોઈ છે ને પોતાના મનમાં પાકી ડેરા કરી તેમણે ભારતની સેવાની તૈયારી કરવા માંડી હતી. આઇ.સી.એસ. પરીક્ષાના પ્રમાણપત્ર આવે ચાલીસી ડેખાવા જીવન કર્યું એવું ... આવતા ગોરાતનો ક્રોધ, ગોરસરકારના બાહ્યવાદ, મુકરનીની બાહ્યવી એ બધાંને માટે માનસ જવાબદાર હતું.

પરંતુ આ સમયે ઉપરોક્ત બાબતોને કારણે કરનાર બુદ્ધિશાળી સુભાષનો એક જીવંત કરણ આ બાબતોવર નિકળ્યો. ભારત પ્રજાનો ... રિથત સામનો સહનનથી નથી આ શકતો. બીજીરા સહનના જર્મનીને તે બારિકથાને ખરા ઠેલ કરી ગયો, પણ આવીરીશ પ્રજા કે તુર્ક પ્રજા કે બીજરની પ્રજાને દાબી ન શકી.

અસહકારનો રાંધલાદ

૬. સ. ૧૯૨૦ માં આઇ. સી એસ.ની પરીક્ષા માં ઉંચા નંબરની સફળતા મેળવીને સુભાષબાબુ દિલ્હીમાં પાછા ફર્યા ત્યાં એમણે દૌદને દેશદેશ વર્ષની પરાધીનતાના ઓથારમાંથી જાગીને સળવળાનું જોયું દેશ કુંભકર્ણની પેરી ઉપને વિદારવાને ઉંચ પ્રયત્નના ડામ દેવામાં આવે એમ રોલેટ એક્ટ અને જલિયાંવાળા બાગના ડામ દીઈને દેવામાં આવ્યા. આ ચાલાચારો ને અપમાનો સામે મહાત્મા ગાંધીજીએ અસહકારનો રાંધલાદ જાહેર કર્યો.

સુભાષબાબુએ આ નાદ સાંભળ્યો. તે ઝીલ્યો. એમણે આઇ. સી. એસ. પસાર કર્યા પછી એક વર્ષ જે ખાસ લંબાવટી તાલીમનું રાખવામાં આવ્યું છે, એમાંથી રાજીનામું આપ્યું. આઇ. સી. એસ.નું રાજી નામું આપી એમણે કેમ્બ્રીજ વિદ્યાપીઠની બી. એ.ની પરિક્ષા પસાર કરી, ને ઇ. સ. ૧૯૨૧ ના અરસામાં તે પરીક્ષા આપીને પાછા હીન્દમાં આવ્યા. કલકત્તામાં જાતામ રાષ્ટ્રીય મહાવિદ્યાલયની સ્થાપના થઇ એના એ મુખ્ય આચાર્ય બન્યા.

પહેલી ગીરફતારી

સાતેક અઠીના એમણે કામ કર્યું હશે, ત્યાં બંગાલના સ્વયંસેવક દળ ઉપર ગેરકાયદેસર જાહેર થયો ને એના નાયક તરીકે સુભાષ બાબુ ગીરફતાર થયા. ૬ માસની સજા પામ્યા ઇ.સ. ૧૯૨૨ ના આરંભમાં દાદા બાબુએ સ્વરાજ્ય પક્ષની સ્થાપના કરી, અને શ્રી. સુભાષ બાબુ એ પક્ષના મંત્રી બન્યા. એજ અરસામાં કલકત્તા મ્યુનીસીપાલીટીની નવી ચુંટણીમાં મહાત્માના પક્ષે બહુમતી મેળવી અને શ્રી. સુભાષ કોરપોરેશનના ચીફ ઓફીસર થયા.

માંડલેની જેલમાં

૩ વર્ષ બાદ એમણે આ અગ્રાહારી કરી. ના નામસાન બેંગોલ ઓરડીનન્સ જાહેર થયેલ ને સુભાષ બાબુને પત્તર નાખીને પત્તર આરેકમે નજરકેદ કરવામાં આવ્યા. ત્રીજો સમય એમનો ગામ પ્રાંતની જેલમાં રાજકારો ને બાંધી માંડલેની જેલમાં તાજ બનાવ્યા બાદના બાકીની જેલમાં એ બીજા રાષ્ટ્રવાદી કેદી હતા બાબાજી, ... સો. ના. નીલકંઠ પછી એ જેલમાં શ્રી. સુભાષ રાજકારણ કેદી હતા.

બીનશરતી મુક્તિ

બાકરેખા એમની તબીયત બગડી. સાથના ચીહ્નો દેખાવા લાગ્યા આખરે સરકારે એ હદે બહાર આવ્યા પણ એ શરતે એમને જેલ મુક્તી મોકારી બતાવી શ્રી. સુભાષ ... બાબુને પણ કોઈ શરત કબુલવા જેવાર નહોતા. આખરે જ્યારે એમની તબીયત ઇ. બગડી ગઇ, ત્યારે એમનો દરકરે ... બીનશરતે મુક્ત કર્યો એમના મકાન ... દરમીયાન ... બાંધાસ ની મારફતમાં સુંદરમા હતા.

પં. મોતીલાલ નહેરૂ સાથે મતભેદ

કલકત્તાની મહાસભામાં એમણે સ્વયંસેવકનો સેનાપતિ તરીકે સારે ભાગ ... , અને એમને પ્રાદેશીકાર મહાસભાની વર્કીંગ કમીટીના સભ્ય તરીકે સેવામાં આવ્યા. આજ અરસામાં બંગાલ પ્રાંતિક સમીતીમાં સેનમુખ ને બીજા એમ ... પક્ષ પડવા અને સુભાષબાબુ અને પં. મોતીલાલ નહેરૂ વચ્ચે રાજ્ય ગરમાગરમ મતભેદ વેલા થયા. આ મતભેદ કંઇ સમેટા ન હતા.

સાઇમન કમીશનની નીમણુક અને સાઇમન કમી શનનો બહિષ્કાર એ તો બહુવિદારીત બાબતો છે. આ કમીશનના વિરોધમાં એક બેઠક તરીકે સર્વપક્ષ પરિષદ બની હતી ને એમાં મહાત્મા નેહરૂ આદિવાસી મરી કાર્યો. આ અધે વાલમાં દીલ્હી મારે બીજીરા સહનાતની અંદર સંસ્થાનીક સ્વરાજ્યના બાબતનું આપ્યું આની સામે શ્રી. સુભાષ બોસે વર્કીંગ કમીટીમાંથી ને મહાસભાના બંધી પદનાંથી રાજીનામું આપ્યું. અને પં જવાહરલાલની સાથે "ઇન્ડીપેન્ડન્ટ-ઇન્ડીયન લીગ" ની સ્થાપના કરી.

કમીશન આવ્યું ત્યાં ને હોર્ન કરીને દીલ્હીના બારી બંધારણ માટે ગોળગેજીની રજોરાત કરી આવતા જવાબમાં ... સ. ૧૯૨૮ માં દીલ્હીને સંપૂર્ણ સ્વરાજ્યની સ્વરાજ્ય આપવા ના કિસ્સે ત્યાં આવે તો બાગ લેવાની તૈયારી બતાવતો એવો પત્ર રાષ્ટ્રસેવકોને સબબાયો ગાંધીજી, મોતીલાલજી, જવાહરલાલજીઓ આ પત્રમાં સહી કરી, પરંતુ શ્રી. સુભાષ આપ્યું પાછો ત્યારે સહીની બાબતથી કરવામાં આવી ત્યારે એમણે સહી ના પાડી પછી ગોળમેજીને માર્ગદર્શક મહાસભા આવી. ગાંધીજી મહાસભામાં કરીને સુભાષ બાબુ વર્કીંગ કમીટીના નીમાયા, પણ એમણે રાજીનામું આપ્યું.

સ્વીનય ભંગ અને ધોરાજીબાબુ

પછી સવીનયભંગની લડત ચાલી, ને એમાં સુભાષ બાબુને સમાવેશ થયા. સરકારના બધુ કરવાને મહાસભામાં એમણે ગાંધીજીના વિરોધ પરત્વે જબ્બર આંદોલન ઉપાડયું પરંતુ સોપીજ્ઞ બાબુ એમનું ચાલ્યું નહિ.

રાષ્ટ્ર નજરકેદ અને ધુરોપનિવાસ

૪. સ ૧૯૩૧ ના બારસામાં ગાંધીજી લંડન ગોળગેજીમાં હતા ત્યાં કરીને બંગાલ ગોર ડીનન્સ નીકળ્યો ને સુભાષબાબુને નજરકેદ કરવા માં આવ્યા ૪ ... ૧૯૩૧ના તબીયતને કારણે મુકરીપના રહેવાની શરતે ... ... એમના પોતાની બંગલીના બારણા તાળાને બહાર ... ... ઉંચા ઓ માણ બાબતો દેખાતો બાબા. એમના બીમારીમાં પરેશ ને બાબતો કરવાકાલયમાં પણ સારે સર કરી હતી.

૪. સ. ૧૯૩૨ માં પછી બારણામાં હિન્દી સરકારે એમ જાહેર કર્યું કે શ્રી સુભાષ બોઝમાં બાબાશે તો એમને પકડવામાં આવશે. ૫ ને થી સુભાષ બાબુએ ... બંધારણ બાબતી હિન્દમાં બાબાવ્યા; ને બારણાં બંધ પકડવા. એમને ધારો સમય કરવામાં ... બાબતો રાખી ને પોતાના પરમાં નજરકેદ રાખવામાં આવ્યા ઇ. સ ૧૯૩૩ માં એમણે તેબીયતને કારણે ... બાબતો કરવામાં આવ્યા હતા. સારા પછી તબીયત માટે તેઓ પોતાના બંગલા ... ના તેજના ઉત્તરાખંડમાં પાસ આવ્યા.

હિંદની આઝાદીમાં જગતની આઝાદી

રક્તપાત વગર આઝાદી મેળવીશું ત્યારે જગત આઝાદ થશે

સુરત શહેર સમિતિને આગેવાની આપનાર નીલકંઠ ગેરહાજરમાં મળેલી સભામાં રહીને મારાકલ્યાણના ઠરાવસર ,આજે ફરીથીના નીચલા મેયર બાબુ જમનાદાસ નરસરવાનજી માદેતાઓએ બહેર બાબતનું આપ્યું હતું. રજૂઆતમાં શહેર સમિતિના પ્રમુખ શ્રી નીલાંબરે વકીલાનો પરિચય આપ્યો હતો અને બાદ શ્રી. જમનાદાસ ગદેતાએ કરેલાં પ્રવચન દરમ્યાન જણાવ્યું હતું કે, મહાસભાએ દેશને આઝાદ બનાવવામાં મોટો ભાગ ભજવ્યો છે. આ સંસ્થા વીશે કાંઈ પણ બોલવું એ હું મારે અહોભાગ્ય સમજું છું.

કરવી લીધે

આજે જે વિષય પર મારે બોલવાનું છે એ વિષય પર બાર બાબ પહેલાં બોલવાનું જો હોત તો મુદ્દાસર રજૂઆતમાં બોલવું પડત. આજે જે કાંઈ થોડું પાણું મળ્યું છે તે ગરે પરમાત્માનો આભાર માનવાનો જ રહે છે. પરમાત્માએ આપણને જે કંઈ આપ્યું છે તેનો ઉપયોગ આ પણે એક માલીક તરીકે નહીં પણ ટ્રસ્ટી તરીકે કરવાનો છે. આને જે મળ્યું છે અને જેને પાછી મેળવવાનું છે તેનો કારોબાર ટ્રસ્ટીની ભાવના રાખી કરવાનો છે.

રજરજમાં રાખવું પડ

મહાસભાની શેતાંબા આપણી રજરજ શક્તિ ઓછી હોવાથી આપણે જબરદી ત્રાસરી જબકો ઝીલ્યે. દેશને માટે લાહલાભ કરવા પણ રાજકર્તાઓએ આને દેશનેતાઓએ આત્મબોગો આપ્યા છે. એ સૌકાના બોગોએ આપણે જે કાંઈ મેળવ્યું છે તે પાઇ રાખીએ આપણે નવા બોગાનું કાર્ય ચાલુ રાખીએ.

પુનરરચનાનું કાર્ય

લડાઇ બંધ થયા પછી રાજકીય ક્ષેત્રમાં પુનરરચનાનું કામ કરે છે. જેવક, લડાઇને માટે તૈયાર તૈયાર તો રહી જેવું પણ મુખ્યત્વે પુનરરચનાના કાર્યમાંજ લડવા રહે છે. આપણા દેશ તેવા અને રાષ્ટ્રપતિનું પણ એવું જ કરમાન છે કે હવે લડાઇની વાત નથી. જાસે સાધનો તૈયાર રાખવા પણ પુનરરચનાના કામ પાછળજ બંકવા રહો. જો એ કરજોમાંથી આપણે અને આપણા પ્રધાનો ચુકીએ તો દેશ ન ગણાય.

દીકા ન કરવો

પ્રાંતીય સ્વરાજ્યના અમલમા જેમણે દેશની સેવામાં હાથમાં લીધી છે તેમની આપણે દીકા એ ન કરવા તેમને સત્તા પુરેપુરી સહકાર આપવો જોઇએ. પંદરમાં વર્ષોગામ જતું, એક પક્ષને સહકાર આપવો તે બીજા સામે અસહકાર કરવો એ નીતી અખત્યાર કરવામાં આવે તો કોંગ્રેસમાં સેવામાં લીધી છે તેઓ આંગ્રેજોની નોકરીમાં દાખલ પડે તે તે માટે આપણે ધ્યાન રાખવું તેમને સ્વપ્રેમાં વધારે સહકાર આપવો જોઇએ.

નવા ઉપાયો શોધ

આપણી બીજી કરજ દેશના રાજકારણની પુનઃ રચના માટે નવા ઉપાયો મેળવાની છે અગાઉના આવો મોટા મોટા ખર્ચાઓ કરી નાખીને પ્રકારના રસ્તાઓ શોધી પ્રજાને માટે અપણું કામકાજ સરળ કરવાનું છે.

પ્રજાની જરૂરીયાતો

પ્રજાને આજે પહેલી જરૂર તંદુરસ્તીની છે પ્રજાની આજે પહેલી જરૂર કેળવણીની છે. પ્રજાને પહેલી જરૂર રોટીની છે. સુરત શહેર અને મુલ્કના ૧૨૬૫૫ મારફાડાઓમાં વીરાજનાર રાજા-સરોની કરજ શહેર અને મુલ્કની પ્રજાની જરૂરીયાતો પુરી પાડવાની સત્તાઓને રોટલી બીજે છે ત્યારે માણી મેળાની છે. દરેક માણસે એવો ભાવના રાખવો જોઇએ કે હું આ દેશમાં જન્મ્યો છું અને આ દેશમાંજ મરવાનો છું. આ મારી માતૃભૂમી છે અને એને માટે જીવવું રાખવાની છે.

વધારેમાં મેળવો

મેજોરીટી પ્રધાનોની કરજ મધ્યસ્થ સરકાર ને વધારે મેળવવાની છે. આજે મધ્યસ્થ સરકાર આપણના ૫૦ ટકા કરકરે પાછળ ખર્ચે છે. સૈન્ય અને કસ્ટમની મોટી આવકો મેળવે છે. અંદરનો બાકી આપણને મળે, આવકમાંથી વધારે નાણા બેંચાય તે માટે મહેનત કરવાની છે. આ નાણું પણ્યુંજ મોટા સમયમાં મેળવી શકાય તે માટે આમ કરવાનો છે.

ગાફે ત્યારે ન જોઇએ

મારો એવો બાર્ગ મીનીસ્ટર ન થયો તે મારે ગ્રહણ કરવાનું ન હોય. શોક ન હોય મેજો તેવે ગ્રેટ ન જોઇએ એક મુસ્લીમ મીનીસ્ટર કે એક પારસી મીનીસ્ટર એવામાં હોય તેનો પીત્તાર કરવાનો ન હોય પરંતુ દામાર એટલીસ્ટ કરવાનો કે મેજેસનો સુંદામજો મેજેસનો મીનીસ્ટર ...

સ્વાર્થ ત્યાગની જરૂર

મેજેસ પ્રધાને અગર મેજેસ સભાસદે મામ પણ રીતે કામ મેળવવાની અપેક્ષા ન રાખવી જોઇએ મેજેસ પ્રધાન મંડળમાંથી મોટ ચૂંટવાની પ્રથા રાખવું હોય તો તે બુલ છે. આપણી કરજ ન જોવાની પાસે રોટલી નથી, જેમની પાસે તંદુરસ્તી નથી જેમની પાસે કેળવણી નથી. તેમની પાસે રોટલી, કેળવણી તંદુરસ્તી આપે તે માટે કાર્ય કરવાની છે.

કોમી અકયની આવશ્યકતા

આપણી બીજી કરજ કોમી આકયતાની છે. આપણે દરેક આગેવાનોએ પડકાર કરવો છે કે તેણે કોંગ્રેસના સારી દીવસ જેવા- મંડળના નથી એ પડકાર ઝીલવાનો છે. મને કહેતાં મારજરી થાય છે કે આપણા મુસ્લમાન મંડળ રાષ્ટ્રપતિએ આ કોમી અકયતાના માટે મારા કરેલાં ... અને એમણે કોમી અકયતાના માટે પડકાર આ ન ઝીલ્યો ત્યારે આપણે એ સંબંધ બોલવાને કશો હક નથી.

હિંદી ભાષા

કોમી એકતા માટે આપણે બીજું કરવું જોઇએ. હીંદુ મુસ્લીમ દીલ જમે તેના રાષ્ટ્રભાષા હોવી પણ દરેકે હું હીંદી છું એવો આદરથી બોલવો કોમ કોમ વચ્ચે ભેદ ઘટાડવા પ્રયત્નો કરવા જોઇએ.

પ્રાથમ્ય સુધારણા

પ્રાથમ્ય સુધારણાની પણ જરૂર છે. પ્રાથમ્ય સુધારણાની આજે મોટી ગેરસમજ ચાલે છે પણ એ વાતોથી ગામ સુધારણા થતી નથી. મોટા મોટા જમીનદારો અને મુદીયાદારોઓને કહેવું જોઇએ કે ગરીબોને પણ રહેવાનો હક છે તેમને થોડી જમીન આપો અને સ્વતંત્ર ખેતી કરવા દો—જમીનના બાબતે બનાવેલ કેન્દ્રોમાં આજ પહેલાં અનુસાર કામ લેવાનું હતું અને હવે ખેડુતો જમીનના માલેક બન્યા છે આપણા પ્રાંતમાં એ દીશીનું અનુકરણ કરવું જોઇએ.

મદદ કરવી

દરેક ગામડે જેલના પ્રધાનોને અને શહેર નથા ડીસ્ટ્રીક્ટ સમિતિઓના પ્રમુખને મદદ કરવી જોઇએ. પ્રધાનો દરેક ગામડાં એવામાં કે એ ગામડાંઓમાં કોંગ્રેસ મંડળ સેવા આપી શકાય. દરેક ગામમાં જુદા જુદા માણસોએ કામ ઉપાડી લેવાં જોઇએ. ગામની નાના મોટા ઉપાડી લેવાનાં આવે તો પણ્યો સુધારો થાય માણસોમાંથી પણ મદદ આપી શકાય

કોંગ્રેસના સેવક બનો

કોંગ્રેસના આપણે બધા સાથે, ગોવિંદ આપણે આપણે ગામના સમસ્યા કરવા, મુશ્કેલીઓ ઓછા આવે તાલીમો પાડવાયો. કામ ચલાવવાનું નથી. જ્યાં સુધી દરેકનો કાર્યક્રમમાં હું કોંગ્રેસનો દાસ હું. સેવક હું, કોંગ્રેસવાળો પેટ જાઓ હું અને કોંગ્રેસનો આઝાદ બનાવવા માંગ હું એવી ભાવના રાખી કામ ઉપાડી નહીં ત્યાંસુધી કામ ચાલે નહીં. મારે કોંગ્રેસ ના સભ્ય બની કામ ઉપાડી લો.

ગોરાઓનો આદેશ

જ્યાં સુધી દેશ સેવાગા સહકાર ન આપીએ આઝાદીને માટે હકદાર ન ઠરીએ. અબ્રાહમ

કામમાં મુનરસ્થાપનના કામમાં મદદ ન કરીએ, ગરીબી દૂર કરવા પ્રયત્ન ન કરીએ તો હિન્દુસ્તાનની આઝાદીમાં જગતની આઝાદી છે એ એની જિંદગીનો ઉદ્દેશ ફલવાના ઉતારી પાડ્યા કરીએ તો કુદરતના નિયમોનો ભંગ કર્યો ગણાશે નહીં.

અહિંસા અંક

ગાંધીજીએ અહિંસાનો નવો જંત્ર આપ્યો છે. આપણે જ્યારે જગતને રક્તપાત કર્યા વગર, શોષણનું એક પણ પગથિયું પાછા હઠવા સમર અાઝાદી મેળવી શું એવું પુરવાર કરી આપીશું ત્યારે દુનિયાને બરાબર સમજાશે કે તેઓ શાંતિને ખાતર કરોડો રૂપિયા જે આજે છે તે કેટલા નકામા છે. આપણે જ્યારે રક્ત પાત વગર અહિંસાથી આઝાદી મેળવીશું ત્યારે મુક્ત ગોની બેસ્ટ કર્યા થયા છે તેમ દુનિયા આઝાદીમાં જગતની આઝાદી છે એ સમજાશે ત્યારે સુખી સામ્રાજ્યના ગોખલા ભોંય ભેગા થશે.

ગુજરાત

દિલ્હીમાં અસેમ્બ્લીની પુનરાવન સરકાર અને દૌરી સરકાર વચ્ચે પગોલા વેપારી કરારોના અમલો તા. ૧૮ માર્ચના સરકારી ગેઝેટમાં પ્રગટ થયા છે. આ કરારો તા. ૨૯ માર્ચથી અમલમાં મૂકાશે.

• • •

જોહાનીસબર્ગ—૨૨મીના બેસ્ટ ટનને તા. ૧૫ માર્ચે પાલા ઉપરથી ઊતારી મુકવાના કાર્યના માટે ઉદેસ્ટે દિલીસે બાર તેમીન ઊંકરાઓને પકડવા હતા.

• • •

આજુ ગર્વ મારે ડોક્ટરો આ દેશના કર્મવીરોમાં મીનીન છે. ડૉક્ટર સુકલા, બેસન્ટ સુલ્તાનખાન, ડૉક્ટર મારાજલક્ષ્મી ડી કેનાનેડ, આર નારાયણ, મુનાબો સુબ્બા. ડૉક્ટર પી. જી. છ નામકૂ, કે. કે. અબ્દર, ડા ડોક્ટર કેરાલાની પીલે, તો ડાક્ટર ગોપીચંદ, પ્રો ના મન્યુબાબા, ડૉક્ટર આર સુબ્બાનની અાર. ડૉક્ટર નાયર, સુધીન ગાંધારાજ, બેસન્ટ, રામસ્વામા, પી બી. સીંગ, ડૉક્ટર ને ડાકર, વર્મા નારસુ, કે. આર. નાયક, ને . મૂર્તી, પી બેસન્ટ. વી પમર, ડી. ડૉક્ટર મેરી, રામસ્વામી, નાયકૂ, ડા. ડૉક્ટર નાયકૂ, કે ડૉક્ટર પરમ. ઉપરના મુખ્ય ડૉક્ટરબન્ધુ અને બેસન્ટ જે રાજકીનાઓ ગરનારાયણપુરને, સંગીત માટે સાહિત્ય માટે મરીક્ષકો, નીમ્યા છે.

• • •

ગોરીફલાગંનો મોટેનું નર્સ મકાન ભોગીલાલમાં તૈયાર થતા પુષ્કળ પુરાવા માટે ખબાર ભાગોના પ્રધાન જનાર ભરકમાં વિનંતી થયા પછી છે.

• • •

ગોરીફલાગંનો કપુરીની ગોરીની કાર્યકારણ ભા. ટીકે ભુરા ભારે કાર્યો નાખી બધ નથી કરેલા પા કેપ્ટનપરી કોમન પરીક્ષા [illegible]

• • •

[illegible] પુરાવાની દુરાવામા તા. ૧૬ માર્ચ પા. ૬૮ની કોમનલ્થ ગાંધી આપી [illegible] ગોરીસ્તાનો બાજર આવી હતી.

• • •

બાબા-ભોગેકા ! સેવારી આપણા ગાંધુપરી ૬૮૬ મારવાની શીતા ૬૮ ૬૮૬ના બાબામળ ૬૮ ૬૦ ડીપાર્ટમેન્ટ કમીટાના રોપોટેના પણ કર્યા

ગોલ્ડસ્ટેન્ડના ગોરીવ ગાંધ ગેનીબા સેન્ટનું સમા ગોલ્ડસ્ટરમાં ગરબ્ધ નીપજ્યું હતું. ગરબુન બાબના બે બાલકોએ ગાંધી ગાંદ દાંપા કર્યો છે. ચુકાદો આવતા મામલા ટ્રાન્સવાલના મીર ગેઝરટ્રૂદ નરબ્રથી ખંડેર ગયો

• • •

પ્રેટ્રીલાગીસ મેસર્સ ઓગ. ઓગ. આમોદની પ્રખ્યાત પેઢીના વહુણ હાજ ખૂબ આમોદમાં મુબ્રાની ચિમ્બના, આમોદા બાબનું તા. ૧૨-૩-૩૮ ના સાંજે નાના સાથે અવસાન થયું છે, અને એમની દફન ક્રિયા તા. ૧૩-૩-૩૮ ના બાડા આશ્રિયાર બાબે બાબરે થા હતી. મરહૂમ પોતાના બેમના પરિવાર માથે મુકી ઠરીકની વય પહોંચે સ્વદેશ ગયા બે માસ પર્યા અહીં બાદરસ્ત સિલનિમાં આવ્યાં હતાં. મરહૂમ બાબરા બાબા બાબથી ચિમ્બાના હતા મેસીરાબીબ સ્કુલ શોબાના સ્થાપક હતા તેમનો દરેક દોંદો ૬૧ પ્રાર્થ સારો પ્રેમ ધરાવતો બારાલ, ફ્રાસવાસ, બાબને પ્રતિનિધિથી પ્રતિનિધિ બબ્બા સારી સંખ્યામાં બબ્બા ક્રિયા બાબનો હાજર થયા હતા. મરહૂમ પોતાની પાછળ બબ્બ દિકરા બાબે બે દિકરીઓ બાબે બહોળું કુટુંબ વિલાપ કરતા મુકી ગયા છે પ્રબ્બર દિલાસા સોબના ફરને શાન્તી બાબે બજાબ બક્કો બાબે તેમના કુટુંબીજનોને ધૈર્ય આપે આમીન.

• • •

પુનીબનથી પ્રોટેસ્ટાબ્ટ ને રોકેથોલીકોથી પુનીબન માટે બેસ્ટસ્ટોબ સેબજ ઓરસેબ ગોરફનો ફે આસ્ટિન માટે જે ફેસ્ટિબ ૬૨ પર્યો છે બબ્બારે પુનીબન બાબે રોમબ્બાબા ચચ્ચ ગોર કરાબીસ બાઢબારીબા બા ૬૬ પ્રમાબ બાબ ૬, જેબી બબ્બારસ્ટોબને બબ્બાર બબ્બ પડશે

• • •

૨૬, બાબાબાબ હરગોબિંદ બબ્બાબાબના મૂબ્ય ફબારબાબે બા હરગોબિંદ બાગબાન નારબબી પ્ર બ્રો. બે બર્ટ રા. ૨૦ ૬ બબ્બા બે જે બબે બાબાબ સિબ્બારીઓ ત્રીજો બાબ ફબાગ્રેસને પ્રબ્બ વાબી બાબ્બા બેબી બાબારી પાબ્બાબ છે

• • •

મબ્બબના બબ્બીતા ૬૬૦ હરગોબબ બબ્બાબાબ બા બબ્બબની બાબ બબ્બા બબ્બબ બા બરબની સબ્બાબ પરિબારી બોબાબી તા. ૧૬-૩-૩૮ ના દેવ સોક બબ્બા છે. મરહૂમ પોતાની બબ્બા વબ્બ છોકરા બાબે બે છોકરીબ્બા શોક કરતા મુકી ગયા છે.

આ પ્રસંગકરા મરહૂમબાબાબ તથા બેમના પુત્રો અને પુત્રીબ્બા બ બાઇબ્બો બે બબ્બાને હાજરી આબીબ્સેબ્સ દીલસોજીબ્બા તાર આને પત્રબ્બા મોકલ્યા છે. તેમનો બધાબે બાબારબ્બુ વા આભાર માને છે.

• • •

શ્રી કેપ્ટાઉન હીંદુ મંદિરા મંડળે બદ્બાબબા ગૌદાન ફંડમાં પા. ૧૫-૨-૦ ની રકમ મોકલી હતી, બે રકમા મદદ આપનાર બંધુબોની નામાવલી.

શ્રીમતિ કાશીબ્બેન નરબબ્બ બબ્બાબર	૧	૧	૩
,, મણીબાબ્બેન પરાગ પરબુ	૧	૧	–
,, પ્રબ્બાબ્બેન ઝબ્બુબાબ પીતાબા	૧	૧૫	૧
,, પ્રેમીબ્બેન પરાગ બાબબા		૧૦	૬
,, ડાહીબ્બેન નાબા દોબાર		૧૦	૩
,, બાબુબાબ રામજી બબ્બાબર		૧૦	૧
,, મગનબાબ્બેન દબરબાબા મારવાડી		૧૦	૩
,, કાશીબ્બેન કાબાબાબ તાબમાર્ગિબા		૧૦	૩
,, રેવાબ્બેન નરોતમ બીલી ગોરીબા		૧૦	૩
,, બીબાબ્બેન બગનલાલ પરબુ		૫	૩
,, બાંબાબ્બેન દેબચંદ પુરબબબ		૫	૧

• • •

પી ફ્રાંસલાલ ગુલાબચંદ પારીદાર સોબાબારી સંગ્રહીબ્બા પી. બાર ૧ નારદા બંદિનું નાબન ફંડનું લીસ્ટ

બાબુબ ઉકાબાબ બાબબ્બ	૫૦	૦	૦
,, કાબાબાબ બાગબાબ્બ	૨૬	૫	૦
,, ગોવિંદબાબ બાબાબાબ	૨૬	૫	૦
મેસર્સ રતી. બ્બ, પરેબની કુંબની	૧૫	૧૫	૦
બોબુબ પરાગબાબ રબુબાબ્બ	૧૦	૧૦	૦
,, નારબુબાબ ગબીબ્બ ઠા. માબુબાબ	૫	૫	૬
,, પબ્બાબાબાબ પ્રાગબ્બ	૧૫	૧૫	૦
,, રાગાબાબ બીતાબાબ	૧૦	૧૦	૦

• • •

પોટેસ્ટેબ્સ્ટનની બાબોબ્સના બબ્બબાબી નાસી ગબેલા ૬૬ બોબ બોલીસ બીસરનો ૬૬૫૨૬૦૫૦નો તા. ૧૭ માર્ચે બોબીસે કરીબી પકડબે બા

• • •

ગોરીફલાગંની બાબબાબ્બ બબીદીની બાબ્બબાબ બાબકની ચુકાબો બા બબુબીબીબાબી બરબથી હિંદુ રબબાબ બાબિબાબા આબબે

• • •

સોરી પ્રબની રાબ્બરીબ બબીના ૬૬૨ બિરોબી, બોરીસ બાબોબેન્ટના બબ્બ બી બિન્સ્ટન બર્ચીલ બા. બબ્બાં દ્રબિબ બાબિબો બી બુબાબાને આબવા બબ્બા છે

મેરીટઝબર્ગના કેટલાક બાકીના અંગ્રેજ મતદારોને નામ કરવા તા. ૧૦ માર્ચે કાઉન્સીલમાં કરાવ થયેલ ઠરાવ મેયર ઠનેટ એ. ઓ. ને ઉદ્દેશીને કરી હતી કે યુગ્મત્વે કરી કોંગ્રેસ બાકીના બાકીઓ સંબંધ આ કાઉન્સીલે કાંઈ કરવું નહીં.

ટ્રાંસ લડકારે પ્રમાણના સ્વરૂપમાં આવે ફરિયાદો બમારાનો કેસ ત્વરાથી ખાનગમાં ચુકવા ૧૨૫ કરોડ પિકની મોટરો કેસલ કર્યા કરો.

બહોંકાની સગવડ માટે

ઇન્ડિયન ઓપિનિયનના ગ્રાહકોની સગવડતા ખાતર પડે તે માટે નીચેનાસ્થળો, વ્યક્તિઓ (કાઉચવાળ) મેકડાફિન, પી'મારસી. કરસનજી, મૈસ્ટર્ઝબર્ગીનોયેય, કરમણ ખાલદાસ રાણે અંકિત એજન્ટ. પેટાએજન્ટના નામ નીચે પ્રમાણે છાપીએ કીએ ને રસાળ સગવડના જ બાકી ગ્રાહક ભાઈશ્રી ને આપને પત્રોમાંથી આશા છે. આ સગવડનો લાભ લઈ ઓ ના ગ્રાહક તે તે સ્થળે સવેળા લવાજમ ભરી જા તે તે વ્યવસ્થા લવાજમ ઉઘરાવવા આવે તેના તેમને આપી આભારી સગવડ સાંપડી આમાં ૧૨૫ સરળ કરી શકશે.

ડરબન: શ્રી. કાંતીલાલ જે. મથેના,
૧૪, રોપાલમ સ્ટ્રીટ.

કોહાનીસબર્ગ: શ્રી ત્રિભોવનદાસ ખેતશ્રી પટેલ,
૧ એ, ગોલ્ડમાર્ક સ્ટ્રીટ
,, શ્રી એન એમ. શાહ,
૪૦, બી સ્ટ્રીટ, ન્યુડાલ્ટિન
,, શ્રી પાદીદાર ટ્રેડીંગ કંપની,
૬, ગ્રીવાર્ડ સ્ટ્રીટ
સ્પુકરહીબાર્ટ મેસર્સ મકના એન્ડ સન્સ
મેકડાફિન: શ્રી બાલચંદાઈ ડી. ચાવડા,
૧૦૨, જોબન રોડ, મોચે.
પોર્ટએલીઝ: મેસ. પંખી બી સામી અને
બી રસ્તા પટેલ,
૧૬૮, સ્ટેન સ્ટ્રીટ.
ક્રુગરસ્ડોર્પ શ્રી ડી. બી પટેલ,
જોબ્રાલ સ્ટોર,
૧૬૦, એલેકઝાંડ સ્ટ્રીટ
ગોલ્ડમાઈનીંગટોન: કુલ્લભાઈ હકિર,
૧૪૫, પોલમર રોડ

શ્રી સુરત હિંદુ એસોસીએશનની જનરલ મીટીંગ

શ્રી સુરત હિંદુ એસોસીએશનના સર્વે મેમ્બરોને ખાસ આપવામાં આવે છે કે એસોસીએશનની જનરલ મીટીંગ રવિવાર તા. ૨૭ મી માર્ચના રોજ બપોરે ૩૫૦ વાગે ૨૩૬ વિક્ટોરીયા સ્ટ્રીટ ખાતે મળશે.

કામકાજ:

૧ ૧૯૩૭-૩૮ ના ખર્ચના તથા અકાઉન્ટના ઓડીટરો તથા ટ્રસ્ટીઓ માટે આપણા ટ્રેઝરો પાસે કરવા.

૨ બંધારણ.

શ્રી. ગોલ. બી. પટેલ.
સેક્રે. શ્રી સુ. હિં. એ.

શ્રી સુરત હિંદુ એસોસીએશન

મેમ્બરો તથા ટ્રસ્ટીઓ ખાસ આપવાના ટેંડરો

શ્રી સુરત હિંદુ એસોસીએશનના ૧૯૩૭ તથા ૧૯૩૮ ની સાલના તથા મકાનના ભાડાનો તથા સ્ટેટર ટ્રસ્ટો અને કુપનના વ્યાજ ટ્રસ્ટીઓ ૧ ઘર્ષના કોલસાની સાલે બાકે આપવાના છે. આટે ટેંડર ચેરમેનસાહેબ મહત્વે આવેલી તારીખની રકમ સાથે સીલબંધ ટેંડરો રવિવાર તા. ૨૭-૩-૩૮ ના બપોરની જનરલ મીટીંગમાં રજુ કરવા. વધુ ઓછા ઓફરી રકમના ટેંડર બારે કરવાની સત્તા જનરલ મીટીંગને રહેશે.

વધુ વિગત માટે સેક્રેટરીને મળવું.

ગોલ. બી પટેલ.
સે. શ્રી સુ. હિં. એ.

વેચવાના વાંચવા લાયક પુસ્તકો

નવલ કથાઓ	રૂ.	પૈ.
લધુ રોબ્સ સંગ્રહ	૨	૦
ધર્મ ત્રણેય	૧	૦
,, ,, ભા. ૨ જું	૪	૬
સોબત હકમ અને સંપુકતા	૫	૦
ફિરીબ	૫	૦
મરણ કિંમત	૪	૬
પ્રેમનો દંભ	૩	૦
નારી હકય	૩	૬
વસુધા	૪	૦
ધર્મ ત્રણ	૧૦	૦
નાની તમાકર	૪	૦
દિવ્યચક્ષુ	૫	૦
જયંત	૫	૦
પુનરીબ્યુ	૨	૦
ભાગીદાર હાસ્ય ભંડાર	૦	૬
પ્રેમ ત્રિભેા	૩	૦
રાજ નદીની	૧	૦
સ્ત્રીબુદ્ધિ	૧	૦
સતી સાવ	૧૦	૬
રાવો પ્રથમ ભા. ૨ જું	૧૨	૦
કહ્યુ	૪	૬
મોતીના મોબ્બા	૪	૦
સુનીતી બોધ	૪	૬
સાબરમતી	૪	૬
શીલુ અને લબા	૩	૬
સ્નેહ સંગ્રામ	૪	૦
સાસરણી સહીનું ઘર	૪	૦
બેરાલમાં	૩	૬

સ્નેહ પત્ર	૫	૦
સુવર્ણરેખ	૫	૦
પારબ્રિજા	૨	૬
કાળને કિનારે	૩	૬
જપાના પત્તા	૧	૬
ઘેરાતા વાદળ	૫	૦
યુરબહીસ ચહેરાનો માણસ	૮	૦
કાવાઝા	૫	૦
કાકાની ચકરાં	૪	૦
મહિલા	૪	૦
શિક્ષણ અને બાળ સાહિત્ય		
ટોલ્સટોય બંધારણી	૪	૦
,, ,, બાગ ૨ જો	૪	૦
દિવ્યચર્ણ	૪	૦
ઇતન અને આદમ	૫	૦
પારસી કાવાદાવરી વાતીઓ	૨	૦
પારસી શબ્દ ગીતો	૩	૦
ટહાના ટહાના રાસો ભાગ ૧ લો	૪	૦
,, ,, ,, ભાગ ૨ જો	૩	૦
બાળબો કેડ	૧	૦
ફેબલસ ઓફ	૦	૬
લધુ કોબ્સ સંગ્રહ ભાગ ૧ લો	૨	૦
,, ,, ,, ભાગ ૨ જો	૨	૦
રાજ તરંગીણી	૩	૦
પકવાનબોધી અને પાકશાસ્ત્ર	૬	૬
ગાતુ ગીતો	૨	૬
વંબેના	૨	૦
રાજ નીતુંજ	૪	૦

ગાંધી પુરાણ	૧	૮
મોતી માળા	૦	૨૦
રમતગમતી કુદાન	-	૬
ધર્મોનું ધન	-	૨૦
ગીતાંજલી	૨	૦
ઇતન ને આદમ	૧	૦
૧૬૬૦લાલ	૧	૪
,, નાની સાઇઝ	૧	૦
બાબ્ય અબુધ	૫	૦
કાઠીયાવાડી ઇલા	૨	૭

'Phone 33-4014. P. O Box. 4111.

—હિંદી વસ્તુ ભંડાર—

(સ્થા. ઈ. સને ૧૯૧૪)

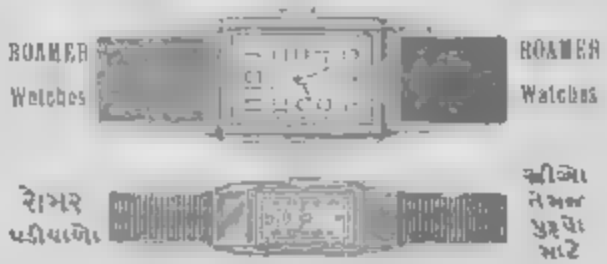
અમારે ત્યાં કલકત્તી, કરંચળારી, કોલ્ડી, ઉનની મુકસ, ડાઈરેક, તાંબા-પિતલ, જરૂરના સીલ્વર તેમજ સીમેંટના દરેક જાતના દેશી વાસણો જોબસેલ ભાવે મળે છે. પોસ્ટપાર્સલ ૫ ૨. મારફત સારા દેશી તેમજ બારદાનું ગુલ ની. બાલ ગાયા તેલ, ઝરકાળા, ગોગળી, કુલમ, કલેર, બજારપટ્ટુ, દીવી, પીરોજી, ચિત્રકે રંગ્યા બાબસ તથા દરેક જાતની દાળ, કઠોળ આટો તેમજ કરીના (બધા મસાલાઓ અમારો "બાદશાહ" પેન બને ઉત્પાદીને, બાબાના જરૂરના સુબાપો તેમો, બાબરો. બાઈબો, કોરો, અને ઈમીટેશન રોકડ ચોકડ બંદરની બધે છે

એક વખત બધારી બાબબા મોકલ્યા આપી બાબો કરવા બલામણ છે

બહારગામ મોઈરોકર બાલ ખ્યાલ આપવામાં આવે છે. લખોઃ

૬૬ પ્રીંચાર્ડ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

YOU CAN'T BE LATE
WITH
ROAMER
Watermade
15 & 17 Jewels Gold or Rolled or Crome

Latest Style and Design

દુનીયાનું જ્ઞન વખતસર હોવું જોઇએ અને તેથી નિયમિતના શીખવી જોઇએ.

રોમર ઘડીયાળ તમારો વખત સાચવશે.

૧૫ અને ૧૭ જુવેલ્સના રોલ્ડ ગોલ્ડ અથવા સોનાના અગર ક્રોમના તદ્દન લેટેસ્ટ સ્ટાઇલ અને ડીઝાઇનના છે.

Sole Distributors
PATEL AGENCIES (Pty) Ltd.
'Phone 33-2081. P. O. Box 6092.
No. 1a KORT STREET, JOHANNESBURG.

66 ALICE STREET and 36a LEOPOLD STREET
DURBAN.
SPRINGBOK SERVICE STATION
Always At Your Service
DAY And NIGHT
for
Petrol, Oiling, Greasing and Repairs
and for Parking Your Car.

સ્પ્રીંગબોક સર્વીસ સ્ટેશન

તમારી મોટર પાર્ક કરવી હોય, પેટ્રોલ જોઇતું હોય, ઓઇલીંગ અને ગ્રીસીંગ કરાવવું હોય કાંઈ પણ જાતનું રીપેરીંગ કરાવવું હોય તો અમારે ત્યાં આવજો.
તમારી તહેનાતમાં અમે રાત અને દિવસ હાજર રહીએ છીએ.

'PHONE 2-3448 OR 2-0247.

GREATER SECURITY
FROM LUBRICATING TROUBLES
WITH
NEW-PROCESS
Mobiloil

તેલથી ઉભી થતી તકલીફો સામે
મોટામાં મોટું
રક્ષણ

The New Process makes this possible!
ન્યુ-પ્રોસેસ મોબીલઓઇલ થી તે શકય બને છે!

VACUUM OIL COMPANY OF SOUTH AFRICA LIMITED

ગોલ્ડન સીટી

ઉંચી બનાવટ, સફાઇ અને સ્વાદીષ્ટ ફરમાસુ મીઠાઇ અને ફરસાણ ખરીદવાનું આ એકજ સ્થળ છે.

એક વખત અજમાયસ કરો.

ન્યુ કેપીટન કેફે

ફોન. 33-0567

૫૬, કમીશનર સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

બારે કેરોલીટીની ફરમાસુ મીઠાઈ ખરીદો

જુની અને જાણીતી

સાઉથ આફ્રિકામાં પ્રખ્યાત

કેપીટન્સ બાલકની

હોટલ

ફોનઃ ૨૩૪૧૪

કોર્નર ગ્રે એન્ડ વીક્ટોરીયા સ્ટ્રીટ,

ડરબન.

PRABUDDHA BHARATA

OR

AWAKENED INDIA

A high class English monthly conducted by the Ramakrishna Order. It is devoted to Universal Religion, Indian Culture, Education, Art and other topics of international interest.

41st year from 1897

Annual Subscription: Inland Rs. 4, Foreign 8 Shillings

Teachings Of Sri Ramakrishna

Altar Flowers

The Religion & Philosophy Of The Gita

By Swami Abhedananda

Message Of Our Master

Spiritual Talks

Apply for a complete Catalogue:—

The Manager, ADVAITA ASHRAMA,
4, Wellington Lane, Calcutta, India.

આરોગ્યતા પ્રાપ્ત કરી શરીર સંરક્ષણનું સાચું જ્ઞાન મેળવવા માટે

અઢી સદીથી ગુજરાતી સમાજમાં આદર પામેલું પ્રથમ પંક્તિનું વૈદ્યક માસીક

— વૈદ્ય કલ્પ તરુ —

દરેક ગુજરાતી ઘરવૈદ્યના કુટુંબમાં ખાસ મંગાવવું જોઇએ.

નમુનો ચિનક મુલ્ય.

વાર્ષિક લવાજમ રૂા. ૪-૮-૦ ; ભેટ પુસ્તક સાથે
લાયબ્રેરી માટે રૂા. ૩-૧૨-૦ } અગાઉથી.

"શરીર રોગ આરોગ્યતા"

દરદ ની શાંત માટે આપેલ આ ભેટ પુસ્તકમાં શરીરના બધવેલ તેની ક્રિયાઓ અને આહાર વિહારના દોષો તેમજ બહારનાં મરણકારી પણ વિષિયવાસ્તે વગર વર્ષાત સુખમાં રાખવા તેની સરળ અને અસરકારક આબાદમાં કરવેલ છે આવા બોધવથી આરોગ્યતાનું રક્ષણ કેમ થાય ? એ સમજાવ સુધાય કે કિંમત રૂા. ૬-૮-૦ માટા પગારને મફત

આ ઉપરાંત

બ્લડ પ્રેશરનો સ્પેશીયલ અંક

બ્લડપ્રેશર દરદીનો સાચા ડોક્ટરોના અને તેમાં ચાલતા અને વૈદ્યકિય પધ્ધતિથી તેના કારણો અને ઉપાયો આપેલ છે અને ઉપયોગ સુધાય તેવાં દેશી નીચે પણ આપવામાં આવેલ છે.

પૂરો લવાજમ ફિ આના ૪ આનો

આપનું લવાજમ તુરત મોકલો. પર્યા જાન્યુઆરીથી શરૂ થાય છે.

શ્રી ગુજરાત આયુર્વેદિક ફાર્મસી

રીચી રોડ અમદાવાદ (ઇન્ડીયા).

ઉલ્કાં રૂપ વર્ષથી વપરાશમાં આવેલી બાળકોના દરેક જાતનાં દર્દો માટે

બાલસાથી (વરાધની ડબ્બી)

નડીઆદના વૈદ્ય જગન્નાથજીની બનાવેલી

બાળકને વરાધ, રતવા, ઓડા, લીલા ઝાડા, ઉલટીયું, તાવ, પરબણી, ખાંસી, મરડો, પેટનું ચસકું, તાવ, આંચકા, રાત આવવી વગેરેની પીડા તરેહ બાનીબંધ મટાડે છે, દરેક માએ બજ ડબ્બી ખરીદી બાજો રાખવી. એક ડબ્બી બાબતના ઉપયોગ લખી આપે છે. કીંમત ડબ્બીના રૂા. ૨. દરેક દવાખાના વેચે છે. નકલી બાલથી સાવધ રહેવું બાબવાનું ઠેકાણું: વૈદ્ય જગન્નાથ જી. દ્વીવેદી,

વરાધ ઓફીસ, નડીઆદ. (ગુજરાત)

P. C. 2100. Tel. Add. "TELKANDA."

P. C. KANDER

Wholesale Fruit & Vegetable Exporter

country orders executed at lowest Market prices. special attention given to all consignments received. TRIAL ORDER SOLICITED

પી. સી. ૨૧૦૦ ટેલીગ્રામ "TELKANDA."

P. C. KANDER

હોલસેલ ફ્રુટ અને વેજીટેબલ એક્સપોર્ટર

બહાર ગામના ઓર્ડરો માટે ખેડાણમાં ખેડુત મંડળ બાબ ચાર્જીસ લીધા બાદ બાબ બાબ ઉ. C.O.D. થી બાબ મોકલવામાં બાબે

62, BOND STREET, DURBAN.

Are You a subscriber of 'Indian Opinion'? If not, Why not?

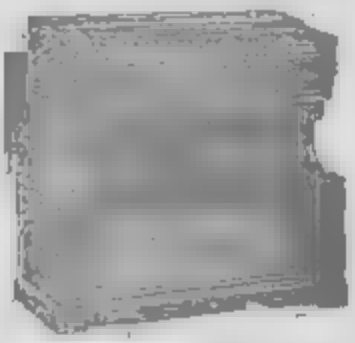
સાહિત્ય અને સંગીતનો સમન્વય

દિનપ્રતિદિન જનતાની રસવૃત્તિ કેળવાય છે—જનતા નવિનતાની પુજારી બની છે—ભાવના અને આદર્શ આ જમાનાનું ગૌરવ છે—અને હવે લોકો ગમે તેવી વસ્તુ ચલાવી લેવા તૈયાર નથી.

અમે પણ આ માન્યતાને માન આપી વર્તવાનો નિશ્ચય કર્યો છે. તેથી ખાસ પ્રસંગ માટે તમારા સમક્ષ રજુ કરીએ છીએ. જાણીતા નટ નટીઓ અને લેખકોના સહકાર સાથી મેસર્સની રસવૃત્તિને પોષે એવી રેકોર્ડો. ધાર્મિક ડ્રામાના સેટો અને હારમોનીયમ. તબલા મગાવ્યા છે જે તમારી સમક્ષ

સંગીતના મધુરા સ્વરોથી તમારા ઘરમાં સ્વર્ગ ઉતારો.

અમે લોકલ ખરીદી તેમજ એજન્ટો મારફતે હારમોનીયન મંગાવતા નથી તેથીજ અમે લેખીત ગેરંટી સાથે વેચીએ છીએ.

પગના હારમોનીયમ પા. ૬-૭-૦
હાથના ,,
કામલ રીડના પા. ૭-૧૫-૦

મોટી ઝોકની કીંમત
પા. ૧૦-૦-૦ થી

પા. ૩-૧૭-૦ થી

મોમોફોન પા. ૧-૧ ૦ થી પા. ૮-૮-૦

ફ્રીઝ માસ્ટર્સ વોઈસ
તથા
કોલમ્બીયા
(ઈન્ડીયન રેકોર્ડ)
3/-

રેકોર્ડના સસ્તા ભાવો

નવા નંબરો અથવા તમારા માંગેલા નંબરો વહેલા યા મોડા તમને આપીજ તો શા માટે વધારે પઇસા અર્પો છો.

ક્રમો અથવા ભાતે ક્રમો.

તેમજ આ દેશની હવાને અનુકુળ થાય તેવા મીઠા અને મધુરે સુરના, મજબુત અને ટકાઉ, વારા, શાંતા, સરદાર તેમજ મેકગ્રેગર્સ કુલુદના હારમોનીયમ, હાથના અને પગના તથા હાથ-પગના, નવી સીલેકશન ભાતની ૨૩૫ ગ્રેઈજની પેટીઓ આવી ચુકી છે. તે સીવાય ૬૨૬ ભાતના ગ્રામોફોન ઉપલી બધી મેકરો સાથે H.M.V. ને કોલમ્બીઆના પણ સ્ટોકમાં રાખીએ છીએ.

વાજાંઓના જુદા ભાગો મોટા જથ્થામાં રાખીએ છીએ.

વાયોલીન, બેન્જો, મેન્ડોલીન, બુલબુલ તરંગ, ગીતાર અને રેકાગ બેન્જના ભાવોમાં ઘણો ઘટાડો કર્યો છે.

કોમ પણ વાજાંઓનું રીપેરીંગ કામ ભારે દેખરેખ નીચે ગેરંટી સાથે બનાવી આપીએ છીએ.

—સાઉથ આફ્રિકાના ૩૨ વર્ષના જુના હારમોનીયમીસ્ટ—

GOSHALIA'S MUSIC SALOON

P.O. BOX 460. 179 GREY ST. AND 131 QUEEN ST
DURBAN, NATAL.

Special

Large stock of latest [illegible] Tamil, Hindi, Gujarati and [illegible] have been specially selected.

Apply for our catalogue Our Harmoniums under written Guarantee for 3 years. Try us before you purchase.

RAJCOOMAR,

DURBAN'S FIRST INDIAN CURRENT WEED

રાજકુમારે,

14, Cross Street, DURBAN

PHONE 33-4691. BOX 2626.

L. MISTRY

એલ. મીસ્ત્રી

45 Market St. : : : Johannesburg.

ઉત્તમ ગરમ મસાલો વિગેરે

'Phone 2-4294 K. N. PADIA. P. O. Box 579

150 Victoria Street, DURBAN

'Phone 2-3381 Tel. add. "Letapco."

D. K. PATEL

Fruit and Vegetable Exporter

— SPECIALIST —

in South African, Canadian and Australian Apples

or

Cape Fruit on hand in season

We have in stock Leaches which have just come in Market

ડી. કે. પટેલ

ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ એક્ષપોર્ટર.

સાઉથ આફ્રિકન, કેનેડીયન અને ઓસ્ટ્રેલીયન એપલ્સના સ્પેશીયલીસ્ટ

ઋતુમાં કેપ ફ્રૂટ પણ રાખીએ છીએ

લીચીઝ કાલમાં શરૂ થયા છે અને તેનો સ્ટોક પણ રાખીએ છીએ.

P. O. Box 766. 19, Cross St. Durban.

M. H. DESAI.

ચરમ, એચ. દેસાઈ.

Solicits your orders for Woollens, Tailoring, Hosiery, Underwear, Shirts, Ties, Collars, Cuffs, Boots, Shoes, Hats, Caps, Trunks, Suitcases, Bags, Umbrellas, Sticks, Gloves, Scarves, Jerseys, Pullovers, Blankets, Rugs, Travelling Rugs, Cushions, Curtains, Linoleum, Oilcloth, Carpets, Mats, Furniture, Bedding, Crockery, Glassware, Cutlery, Enamelware, Aluminium, Tinware, Brushes, Brooms, Mops, Pails, Buckets, Basins, Jugs, Kettles, Saucepans, Frying Pans, Stoves, Primus, Lamps, Lanterns, Torches, Batteries, Bulbs, Wireless Sets, Valves, Gramophones, Records, Needles, Cameras, Films, Toys, Games, Sports Goods, Cycles, Tyres, Tubes, Motor Accessories, Oils, Greases, Paints, Varnishes, Enamels, Distempers, Wallpapers, Borders, Glass, Putty, Tools, Hardware, Ironmongery, Stationery, Books, Pens, Pencils, Inks, Rubber Stamps, Typewriters, Ribbons, Carbons, Duplicators, Stencils, Cards, Calendars, Diaries, Tobacco, Cigarettes, Cigars, Pipes, Lighters, Matches, Perfumery, Soaps, Toilet Requisites, Medicines, Drugs, Chemicals, Photographic Goods, Optical Goods, Jewellery, Watches, Clocks, Rings, Chains, Bracelets, Brooches, Pendants, Lockets, Cufflinks, Studs, Tie Pins, Fountain Pens, Propelling Pencils, Wristlets, Fancy Goods, Novelties, Presents, Souvenirs, Curios, Ornaments, Statuettes, Vases, Pictures, Frames, Mirrors, Clothing, Dresses, Skirts, Blouses, Costumes, Coats, Jackets, Capes, Hats, Caps, Shoes, Boots, Stockings, Socks, Underwear, Corsets, Belts, Braces, Handkerchiefs, Gloves, Scarves, Ties, Collars, Cuffs, Buttons, Trimmings, Laces, Ribbons, Elastic, Cotton, Wool, Silk, Linen, Flannel, Calico, Sheeting, Towelling, Blankets, Quilts, Eiderdowns, Pillows, Mattresses, Bedsteads, Springs, Cots, Prams, Perambulators, Baby Carriages, Baby Clothes, Baby Shoes, Baby Socks, Baby Wool, Baby Powder, Baby Soap, Baby Food, Baby Milk, Baby Feeding Bottles, Baby Teats, Baby Dummies, Baby Rattles, Baby Toys, Baby Books, Baby Pictures, Baby Frames, Baby Mirrors, Baby Clothing, Baby Dresses, Baby Skirts, Baby Blouses, Baby Costumes, Baby Coats, Baby Jackets, Baby Capes, Baby Hats, Baby Caps, Baby Shoes, Baby Boots, Baby Stockings, Baby Socks, Baby Underwear, Baby Corsets, Baby Belts, Baby Braces, Baby Handkerchiefs, Baby Gloves, Baby Scarves, Baby Ties, Baby Collars, Baby Cuffs, Baby Buttons, Baby Trimmings, Baby Laces, Baby Ribbons, Baby Elastic, Baby Cotton, Baby Wool, Baby Silk, Baby Linen, Baby Flannel, Baby Calico, Baby Sheeting, Baby Towelling, Baby Blankets, Baby Quilts, Baby Eiderdowns, Baby Pillows, Baby Mattresses, Baby Bedsteads, Baby Springs, Baby Cots, Baby Prams, Baby

SOLE AGENT FOR

His Master's Voice

હિઝ માસ્ટર્સ વોઇસ.

In The Union Of South Africa

સપ્ટેમ્બર અને ઑક્ટોબરના ગુજરાતી લેટેસ્ટ રેકોર્ડો આવી ગયા છે.

સાને ઇસ્લામનો સેટ મંગાવો અને સાંભળો

પાંચ રેકોર્ડનો સેટ કીમત પા. ૧-૫-૦.

We specialise in Tamil and Telugu Drama Sets and also Native and Afrikaan records. Wholesale and Retail.

N 5551 ગ્રેગની દુનીયા
N 5570 ચાલીનો ચમત્કા
N 5572 વાણીયા મા
N 5572 બે બા નગરી પીતામની ચમ
N 5600 ગ્રેગનું પંજાબ
N 5550 ગ્રેગની ઉંગાલી
N 5554 રાય કર્ણન.
N 5558 ગંભીર ગારાગા
FI 5240 દયારામ ભારતી
FI 5424 ગધા પચીસી
FI 5416 ગ્રેગના.
FT 5423 લજ્જા ગૌરી ૨ ભાગ ગાયક
N 5564 તુલીને ગુજરમ પ્રમ રીમાસા
N 6528 ગાંધી પ્રમ નમરીબ્રા ગિયારે ગિયરે
N 6520 પદીના ઉન્ન ને વરમે ગાયા
FI 5421 ગારા ગા ... ... ૨ પી
... ... ૨ પી ..
... ... ૨ પી ..
N 6520 બુરો બાપ ચન્યારે
N ... ...
.N.. 5350 ગીસ ૧૯૪૩ ગાયક
.. 5490 .. ૧૯૪૧ ..
.. 5508 ... ૧૯૪૨ ..
.. 5552 ગ્રેન્ડચોન ..
.. 5470 ગાયક ... ..
.. 5458 ગોના ગાણા ..
.. 5461 ... ...

પૂમ્મીરાજ ચાલા ... ગાયક ... ...
કીમત પા. ... ...

નાયક મદારસ્વા પ્રતાપ ... ... કીમત પા. ૧-૫-૦ નું સેટ.
.. રા' માંડલીક ... ... કીમત પા. ૧-૫-૦ નું સેટ
જેમ. ગેમ. ની હાગેટીક પાર્ટી ... ... કીમત ના ૧૫ ના સેટ
નાયક ગુણાવન્તી ... ... કીમત પા. ૧૫ નું સેટ
.. રાજા ભરથરી ... ... કીમત પાર્ટ ૧-૧ ...
.. ..
.. ..
... ...
... ...
.. મીરાબાઈ ... ...
.. ..
... ...
... ...
... ...
.. ..
.. ..
.. ..
.. ..
.. ..
.. ..
.. ..

અમારા પ્રસ્તારીક નવી રેકોર્ડોના લીસ્ટ
મંગાવી લેવા ભુલશો નહીં.

- ઈ ૧ રેકોર્ડ, ૧૨ ઈ ૪ રે. ૨૫/-, ૧૦ ઈ ૧૨ રે., ૧૨ ઈ ૪ રે. ૪૮/.

ગાયકે ગાયનના ૧૦ ઈંચની ૬ અને ૧૨ ઈંચની ૪ રેકોર્ડથી ઓછીનો ઓર્ડર સ્વિકારવામાં આવશે નહિ.

Radio Record Trading Co.,
178 Grey Street - - Durban.

Radio Record Trading Co.
P. O. Box 6393 29 West Street,
JOHANNESBURG.

RADIO RECORD TRADING Co.,

SOLE AGENTS FOR

Columbia

In The Union Of S. A.

જુના ગયા અને માનીતા આવી ગયા
કોલમ્બીયા કંપનીમાં હાલમાંજ આવેલા નવા ગવૈયા

માસ્ટર અમીર બક્ષની

નવી રેકાર્ડ આવી પહોંચી છે. આરબજાઝલ ખોલી ગયો છે: "મોહમ્મદ મોહમ્મદ પુકારે ચલાસ" તેના જેવી બીજી બજલ ખોલી રહ્યો છે. મગાવો અને તમારા દીલને ખાત્રી કરો. તેનો નંબર, બહુ કે સરવર સાકુબે મોહમ્મદ.

1705 સલ્લે અલી અલ્યબંદે યસલ્લિમ. અને બીજી ઓ સિવાય તમારા લાયકની બધી ઈસ્લામી રેકોર્ડો આવી પહોંચી છે જેવી કે મોજીઝા શહાદત નામા વીગેરે.

નુરે ઇસ્લામ

નો ૬ રેકોર્ડનો સેટ બુક અને ટીનનો બોકસ સાથે 30/-

We specialise in Tamil and Telugu Drama Sets and also Native and Afrikaans records. WHOLESALE AND RETAIL

The following Tamil Drama Sets in stock

Sathyavan Savitry, Paduka-Pattabishekam, Utera-Ramayanam, Dumbachari, Gnan Sundari, and thousands of singer Records.

G.E. 1709 નાનો મોર મુજને પ્રેમ દુનિયા પીસાદે છે
G.E. 1711 રમણીર કે નારસા દુનિયા ના દીવાનેજ
G.E. ... કાં શાદાના ઇસ્લામ ઓલ્યે પ્રસલામ.
G.E. ... શહાદત હજરત બીલાલ આમીને સ્લામ.
G.E. ... કાફર ને કાયમે સલવારના બીરના મોજીઝા
G.E. 1690 ને પીયારી કાગલ બનાવર બધુ બનમે
G.E. 1711 દયા કરો
N ... અરે પાગલ પ્રભા ચલ તુ રોતા છે
N ... કાર્ય અમખીકા પરમેશ્વર દયાકરા.
N ... કેમણે બહાર આપ કાર્યો સરાજ છે.
N ... તોહીદ ને રંગ ને કુબ ગઝ.
N ... માસ્ક મોહમુખ બદ રોતે ગાતે ચલે.
N ... ગર દુઓ ને તખત ના ચાલ મોહમ્મદ
N ... કોલ મુજસે કુબ ઇદ સહેવાલા ને સામને
N ... બનુગી આપને પ્રેમુકી તેજગત.
N ... પ્રેમકી મુરલી મધુર બાજી
1415 તો દીકરા ૬ ના આલમમે બનવા દીના રમણી પાલન.
આ રેકાર્ડ સાબળવા ૧૮ છે
2555 પુત પુત પુત
253 મેરા દીલ ન ૪૫ ઘે દીલમે મોહમ્મદ
406 મોહીબ્બો મોહમ્મદ નબી ગાત્ર દે.
2254 અમા અકલાકી અલાહ બધ
ઓર બધા બાકારી અલાહ બધ.
2207 અંધેરા મુકાન
2158 બરબાસે આવા (ગજારી)
2074 આપકા નામ ?

2207 બલ બલા (ગજારી)
2220 નામે મહમદ ન કર.
2222 નામે મહમદ આપે આપે.
2230 ચાદ આપે મુખ ન નારદે ને ચલતી.
2240 બાલકો મોરી બી ગિણી સરકાર બના દીજે.
2245 બજાદીર નો બાંધે કાલી કમલ્મા
2247 હજરત કા મોજઝા હજરત બાબીર ને બચ્ચોકો મુસરે બા જીન્દા કરના.
2251 મોજઝા દીકરત ઓબાર.
2260 મોજઝા બંગુઠો હજરત અલી.
2505 પીયારી પીયારી સુરતવાલ.
2000 મોહમ્મદ મેરે દીલકે અરમા તુજી દો.
2027 મરહુર દુલા બાલકો જલા રે કરમાને મોહમ્મદ સલ્લામ
2215 બચવા મુજે રોઝેપે બુલાલો.
2005 દીજ છીન લીયા મોક જલાને અરબીને.
2207 ખલાકી રસુલ બુદા બદન બેહ.
2215 બસર કાનીદે ન બાલમે રોઝા પુ
2255 સુર જહાંમે બન બાબોમે.
2221 દીના ચેા મેરા પ્રે બના
2250 નીગાહે મુલ્કના

Radio Record Trading Co.,
178 GREY STREET,
DURBAN.

Radio Record Trading Co.,
P.O. Box-6398 29 West Street,
JOHANNESBURG.

દરેક જાતની સ્વાદીષ્ટ સુંદર શુધ્ધ ઘીની મીઠાઇ.
કરસાણ વીગેરે માટે ક્યાં જશો?

પટેલ્સ વેજીટેરીઅન રીફ્રેશમેન્ટ રૂમ

પાપડ, લીંબુ, તથા કરીના અચાર તેમજ શીઆળાની ઋતુ માટેના ખાસ ચેટણીક પાકો અમારે ત્યાંથી કીફાયત ભાવે મળશે. એક વખત પધારી અથવા ઓરડર મોકલી ખાત્રી કરવા વિનંતિ છે.
બહાર ગામના ઓરડરો ખાસ માલીકની જાતી દેખરેખ નીચે મોકલવામાં આવે છે.
માલકેતે સંતોષ આપવો તે અમારો ખાસ મુદ્રાલેખ છે.

PATEL'S VEGETARIAN REFRESHMENT ROOM

(Prop. R. M. PATEL)

Telephone 2-2209 **202 Grey Street, :: :: Durban.**

Box 530. Tel. Add. "Orangexpo."

M. C. PILLAY

Wholesale Fruit & Vegetable Exporter

TRIAL ORDERS SOLICITED

જથ્થાબંધ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ ચઢાવનાર

અમે અપકેટના ઓર્ડર - ખાસ વીગત સાથે માલ C.O.D. થી રવાનગી કીશું.

79, PRINCE EDWARD STREET, DURBAN.

'Phone 2-6235 P. O. Box 316

Heerabhai Morar Matvadkar,

Wholesale Fruit & Vegetable Exporter
and Commission Agent.

16 CROSS ST. RESIDENCE.
PACKING WAREHOUSE 44 BOND ST.
DURBAN.

હીરાભાઇ મોરાર મટવાડકર

હોલસેલ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ ચઢાવનાર
અને કમીશન એજંટ.

પેકીંગ સારી રીત કરી માલ સી. ઓ. ડી. થી મોકલવામાં આવશે.

ટેલીફોન ૨-૬૨૩૫ બોકસ ૩૧૬.
૪૪ બોન્ડ સ્ટ્રીટ, ડરબન.

NAROTAM HARGOVIND

The Master Tailors.

Suits and Costumes Made in the latest Styles.
We specialise in High Class Tailoring.
Our Prices are to suit the times.
Try us with your next Order

તમારો સુટ ક્યાં શીવડાવશો?

નરોતમ હરગોવીંદ

તમને અપ-ટુ-ડેટ સ્ટાઇલનો હિસાબ ભાવે બનાવી આપશે.
હાલના ઓર્ડર આપી ખાત્રી કરી લ્યો.

'Phone 25061. 176 Grey St. Durban.

અઠવાડીક પંચાંગ

વાર	મીતી	દીન	ભદ્રાલગાન	પારસી	સુરીલ	સમીસ
	૧૯૪૮ માર્ચ	૧૯૬૮				

GANDHI & Co. (Pty) Ltd.

GENERAL MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

Try us for:-

Benares Saries, with Blouses of same design prices from 75/- to £10 with double border.

Also Cotton, Crepe-de-chine & Rayon Saries from 2/6 to 40/-.

We also stock Indian Drugs, Condiments, Draperies, Outfitting, Hardware, etc. etc.

Telephone 23676.

Tel. Add. "Gandhico" Durban.

112 Victoria Street,

DURBAN.

અમારે ત્યાં દરેકના મોટા પ્રમાણમાં નીચે જણાવેલ ચીજો સ્ટોકમાં રહે છે.

બેરહન્ત બનારસ, પીતાંબર સાડીઓ, ઓઢણી, જાપટણ, તજ, લવીંગ, મુરજબાપ કેસર, તેજાજ કુલર, પાપડ, ઝડપ વીઝે આવો તેજાજ બાજ કેળવેલ નીચે પીસાયેલ મસાલો તથા તમામ જાતના ચોખા-ઝરાસલ, કમોદ દીલ્હી, મોંજા, બાજ મુલતાની, વીઝે તથા પંજાબી સરસામ, પાળી મુલતાની, મંડોઢા કોપરાયાદી તથા સાતસો બાકીનો બાતનું બંધીયાણ તેજાજ કોપારી-બકારી કોપરામની, કાથ્થા, સેકેલાં તથા મુલાયમ પાળી, બાજના, બિસ્કીટ, બંગડી, ચુંદડ, કાનીનીયા વીઝે બુરબોરા તેલ વીઝ, વીઝે મોટા જથામાં તેજાજ પુરા પાડો.

Also:

P. O. Box 27, TONGAAT.

Telephone during Office hours No. 5.

,, after Office hours No. 6.

LOOK BEFORE YOU LEAP

P. O. Box 842. **Telephone: 2-2074.**

BHAGAT & Co.

9 ETNA LANE, DURBAN.

General Dealers & Commission Agents.

We stock Indian & European Groceries, as well as Indian confectionery & Ironmongery.

Also we specialise in Spices and all class of drapery.

In outfitting we have full range clothing of all sorts including men's & boys.

We invite you to visit our Refreshment Room.

We can also at any time supply fresh home made sweetmeats and Indian eats at weekends to any part of South Africa and Rhodesia.

Our prices are very moderate.

Do not HESITATE. Peruse the terms above and place your order now.

Note the address:

ફ્રાન્ડઅન અન યુરોપીયન ગ્રોસરી અને દરેક જાતની સાડીઓ અને રેશમી કાપડ તથા સ્વદેશી સાડીઓ રાખીએ છીએ.

એક વખત પધારી અથવા લાઇ મંગાવી ખાત્રી કરશો.

અમારી રીફ્રેશમેન્ટ રૂમની મુલાકાત લેવા તમોને આમંત્રણ કરીએ છીએ. દરેક જાતની મીઠાઇઓ યુનીયન તેજાજ બહાર ગામ મોકલીએ છીએ.

આમારા ભાવો ઘણા સસ્તા છે.

તમારો બીજો ઓર્ડર અમારી પાસે મંગાવી ખાત્રી કરશો

બહાર ગામના ઓર્ડર ઉપર બાસ ધ્યાન દેવામાં આવે છે

No. 9-11-13, Etna Lane, :: :: Durban.

4 APR 1938

ઇન્ડિયન ઓપિનિયન

મહાત્મા ગાંધીજીના હાથે સને ૧૯૦૩માં સ્થપાયું.

INDIAN OPINION

Founded by MAHATMA GANDHI IN 1903

No 12—Vol.—xxxvi. Friday, April 1st, 1938. Registered as a Newspaper PRICE FOURPENCE.

VOLUNTARY POVERTY AS AN EQUALISING MEASURE

"THE justification of voluntary poverty is that wealth for all was impossible. All could share non-possession and the less one possesses the less one desires. I do not preach voluntary poverty to a people who have suffered involuntary poverty. But the grave National economic problem could be solved if those who had wealth were willing to adopt voluntary poverty."

—M. K. Gandhi

સમાજનું આર્થીક સમતોલપણું કેમ સધાય!

"દુનિયવર્ગ સ્વેચ્છાએ પોતાનો જીવન નિર્વાહ મર્યાદામાં રહી કરે તોજ સમાજમાં આર્થીક દ્રષ્ટિએ સમતોલપણું આવે અને ગરીબાઇ દુર થાય. એટલેજ અપરિગ્રહી રહેવાનો સિદ્ધાંત-ધર્મ બોધાયો છે. બધાજ ધનવાન બને એ અશક્ય છે પણ સમસ્ત સમાજ અપરિગ્રહી રહે તે મુશ્કેલ નથી. અને થોડામાં સુખ અને શાંતી બધાને મળે. આજે હિંદ દેશના ગરીબ સમાજને અપરિગ્રહી બનવાનો મારો ઉપદેશ નથી. પણ જેઓ આજે ધનવાન થઇ બેઠા છે તેમને કહેવા ઇચ્છું છું કે તમારા જીવનની જરૂરીયાતો પર સ્વેચ્છાએ મર્યાદા મુકો તો દેશમાં જે દુઃખ અને દારીદ્ર પ્રવર્તે છે તે દુઃખ અને દારીદ્રનું સહેજે નિવારણ થાય તેમ છે.

—ગાંધીજી.

THE
NEW INDIA ASSURANCE
—COMPANY, LIMITED.—

THE COMPANY HAS PLEASURE IN ANNOUNCING THAT IT HAS NOW OPENED ITS LIFE DEPARTMENT.

REASONS WHY YOU SHOULD INSURE YOUR LIFE WITH

THE

"NEW INDIA"

(1) BECAUSE it is a purely Indian Company with a Directorate composed wholly of influential Indian gentlemen of widely recognized business ability.

(2) BECAUSE it is by far the largest General Insurance Company of India with total funds amounting to Rs. 2,04,24,487

(3) BECAUSE the safety of the contract (Policy) is beyond question being that its paid up Capital is much more than the combined paid up Capital of all Indian Insurance Companies transacting business in the country.

(4) BECAUSE its premia are moderate and its policy conditions are as liberal as they could be.

(5) BECAUSE it offers attractive non-forfeiture privileges Extended Term Insurance Permanent Disability Benefit and payment of claims the same day on the receipt of the claim complete in all respects.

(6) BECAUSE it has established a reputation for prompt settlement of claims and efficient service to its policy holders.

All Other Classes Of Business Transacted

Life, Fire, Motor Car, Motor Lorry, Motor Bus, Plate Glass, Workmen's Compensation, Burglary, Fidelity Etc.

આ હિંદી વીમા કંપનીમાં આગ, મોટર કાર, મોટર લોરી, મોટર બસ, પ્લેટ ગ્લાસ, કામદારોને લગતા વીમાઓ, ચોરી સામેનાં વિગેરે દરેક જાતના વીમાઓ ઉતારવા આવે છે. હીંદી કંપનીને ઉત્તેજન આપવું એ દરેક હીંદીની ફરજ છે.

For Rates please apply to:-

JALBHOY RUSTOMJEE,

Principal Representative in the Union of South Africa.

Natal Office
"INDIA HOUSE"
17, First Avenue, Durban.
Telephone 2-5845. P. O. Box 1610.
Tel. Add: "RUSTOMJEE" Durban.

Transvaal Office
BARKLY ARCADE,
6a Diagonal Street, Johannesburg.
Telephone 33-4478 P.O. Box 3641.
Tel Add: "RUSTOMJEE" Johannesburg.

B. I. Steam Navigation Co., Ltd.

સ્ટી. "કરાંજા"

૨૬ ડીગ્રી પા. ૮ ૭ ૬.
હિંદુ થીશી પા. ૨ ૬ ૦.
ટાવલ પા. ૧૨ ૧૨ ૬.

૨૬ ડીગ્રી પા. ૮ ૭ ૬.
મુસ્લીમ ટિપી પા. ૨ ૬૭ ૦.
ટાવલ પા. ૧૨ ૪ ૬.

સેઈલીંગ તા. ૨૦ એપ્રીલે મુંબઈ જવા ઉપડશે.

બહેન મુખ્યત્વેકરી ઈન્ડીઅન પેનલના દાગીના ઉપર પોતાનું અને કંપનીનું નામ નથી, પણ દરેક દાગીનાનું ગેરન્ટી સર્ટીફીકેટ આપવામાં આવે છે અને આ બધા દાગીના ઉપર ૨૫ ટકા ઓછા ભાવે વેચવામાં આવશે. ઉપરાંત દરેક ખરીદનારને દાગીના સીવાય પોતાના ઉપર પસંદગીનું ઈનામ જીતવાનું – વિશેષમાં બહારના પેસેન્જર ઓર્ડર પોતાના આવતી તપાસ કરવામાં આવે છે. વધારે માહિતી માટે અમારી ઓફીસમાં ફેરફારથી તકલીફથી બાલીને પત્તો મેળવી દાગીના ખરીદ આપ ખાતરીપૂર્વક પસંદગીનો લાભ મેળવશો.

બહારગામનાઓએ ઓર્ડરો અમારી સાથે પત્રવ્યવહાર કરવાથી ટીકીટ મોકલવા રહેશે.

સ્ટીમરને નમસ્તે ૨૦. કામકાજ અમારી અતી કેમ્પસ્ટેબ્લ ઓફિસ પાસ પે

વધુ ખુલાસા માટે લખો યા મળોઃ

SHAIK HIMED & SONS, :: 390, Pine Street, Durban.

Telegraphic address: "KARAMAT." Telephone 2-0432

CITY SHIRT Co., No. 4, Kort Street, Johannesburg.

સાચી શક્તિના સંરક્ષક દવા

ઝંડુની સુવર્ણમિશ્રિત

મકરધ્વજ ગુટી

–શક્તિની સર્વોત્તમ દવા–

આજથી અજમાવવા માંડો

–પણ બેનાં બનાવટ આપે–

સાને આટે

ઝંડુ ફાર્માસ્યુટીકલ વર્કસ લી.—પો. બો. નં. ૫૫૧૩, મુંબઈ નં. ૧૪.

સાચી આફ્રિકાના માત્ર એજન્ટસઃ એમ. એમ. જોશી એન્ડ સન્સ, કટા બ્લમ સ્ટ્રીટ, પી. ઓ. બોક્સ ૨૨૦૫, પ્રીટોરીઆ.

જોહાનીસબર્ગમાં મળવાનું ઠેકાણું: અમર ઓફીસ, ૧૪ કોર્ટ સ્ટ્રીટ.

આયુર્વેદિક દવાઓનું મુખ્યપત્ર આજેજ મંગાવો.

MOHANLAL VALJEE,

(INDIAN PAWNBROKER.)

132, Victoria Street, Durban.

Low Rates of Interest on Jewellery.

High prices paid for Old Gold. A large stock of New Jewellaries at reasonable prices to suit your pockets.

P. P. BHAGAT,

Dress Maker

કેરેક્ષનાનું કામ અને ઓર્ડરોસ સારૂ રેસોંપ કરી P. O. B. ૭૫૨ ના સરનામે મોકલવામાં આવશે. લખોઃ—

P. O. Box 842 129 Victoria St. Durban.

'Phone 33-6229. Telegrams: "GIDMALCO P. O Box 5169

JAPAN BAZAAR

WHOLESALE SILK & CURIO MERCHANTS.

39 MARKET STREET, JOHANNESBURG.

Specialising in SILK MATERIALS LEATHER SUIT CASES ORIENTAL CURIOS, BRASSWARE, ETC

ALL PRICES QUOTED AT LOWEST MARKET RATES.

INDIAN SARIS: Crepe-de-chine and Georgette Saris beautifully embroidered 45" x 5 yds length price 17/6 piece. Heavy Crepe-de-chine Saris hand embroidered 45" x 7 yds 30/ piece, Georgette and Crepe-de-Chines beautifully embroidered 45" from 3/9 per yd.

ODNIS: Hand embroidered in Georgette and Crepe-de-chine 45" from 12/6

Above obtainable in the following shades. White, Pale pink, Sky blue, Pale green, Salmon pink, Red, Maroon, Brown and Black.

જાપાન બઝાર

જોહાનીસબર્ગના સુતરા અને જાપાનીસ રેશમના જથ્થાબંધ તેમજ જૂદા માલના વેપારી.

સાડીઓ, ઓઢણીઓ, લુગડાંઓ.

તાજા નવીજ અને ડિલપસંદ ડીઝાઇનો વાળી બજારકરતાં રેશમી ભરેલી જયોરજેટ અને ક્રેપ-દી-શીનના સાડીઓ તથા ઓઢણીઓ હમણાંજ મોટા જથ્થામાં સ્વદેશથી આવી પહોંચી છે તેમજ હાલમાં એકકે આપણે પાયજાયેલા રેશમીયા માલના તથા મુંબઈ અને અમદાવાદના બીજા ઘણાજ નામીચા સ્વદેશી આબજાતની ડીઝાઇનો વાળાં સુતરાઉ લુગડાં, પટોળાં, કોરીઆ, ચોકડી તથા સુંદર ભરત ભરેલી ઓઢણીઓ તેમજ ચણીઆ માટેના મોટા જથ્થામાં મંગાવવામાં આવ્યાં છે. રોજંદા વપરાશ માટે તેમજ બેટ માટે પાંચ વાર, ૬ વાર, તથા સાત વાર સાડીઓ તેમજ બ્લાઉઝીઓ માટે દરેક લંબાઇના તયાર કપડાં પણ ખાસ પસંદ કરી બારે મળશે. નવા સસ્તા ભાવે સુંદર અને મનમોહક માલ ખરીદવા અમારી ઓફર ખુલ્લી રાખી.

જુદો માલ પણ જથ્થાબંધના ભાવે આપવામાં આવશે. આ અમુલ્ય તકનો લાભ વેળાસર લેવાનું ચુકશો નહિ.

સ્વદેશી લુગડાંના ભાવ રીં. ૩-૬. રીં. ૫ થી ઉપર. જયોરજેટ તથા ક્રેપ-દી-શીનની ઓઢણીઓ બારથી બરેલી રીં. ૧૬-૧.

ક્રેપ-દી-શીનની ભરત ભરેલી સાડીઓ રુ૫ ક્રેપ પનો ભાવ રીં. ૨૦ થી ઉપર.

ફોન ૩૩-૬૨૨૯. ટેલીગ્રામ: જાપાન બઝાર પી. ઓ. બોક્સ ૫૧૬૯.

૩૯ માર્કેટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

પોરબંદરનું ઘી.

ભાણજી લવજી કોટો માર્કે

દરેક દેશાવરમાં વખણાતું અમારું પોરબંદરનું ઘી નાહાલ, ટ્રાંસવાલ તેમજ કેપમાં (ઇ. આ. સા. આ) માં ઘણા વરસો થયાં પ્રખ્યાતિ પામેલું અમારા B.L. માર્કનું કોટાવાળું પોરબંદર ઘી ફીકાયત આવથી મળશે.

અમારા સાઉથ આફ્રિકાના દરદરના હોલસેલ વેપારીઓની સગવડતા ખાતર કેબલથી ઓર્ડર આપવા અગર પેમેન્ટ કરવા માટે અમે અમારા પોરબંદર ઘીની મુનીવન ઓફ સાઉથ આફ્રિકાની સોલ એજન્સી ટી. પી. દેવશી એન્ડ સનને આપેલ છે તો નીચે જણાવેલ એડરેસ મુજબ કરવા અમારા સોલ એજન્ટને અગર અગાઉ એડરેસો પત્રવ્યવહાર કરવા.

ટી. પી. દેવશી એન્ડ સન,
પી. ઓ. બોક્સ ૧૪૨૮.
૧૨૯ વીક્ટોરીયા સ્ટ્રીટ, ડરબન
(સોલ એજન્ટ ઇ. ઓ. સા. આ.)

ભાણજી લવજી ધીવાલા,
પોરબંદર,
કાઠીયાવાડ,
ઇન્ડીયા.

નોંધ—મોટા ઓર્ડર માટે સી. આઇ. ઓફ. ડરબન બાય રાઇને ડરબન ઉપર જણાવેલા એડરેસે પુછવાથી અમારા એજન્ટ ભાવ આપશે.

આ સાબણ, ચહેરાની
ચામડીને મુલાયમ
અને સૌંદર્યવાન
બનાવે છે.

ચામડીના રંગને
લીધે પેદા થતી
અડચણ સ્નેહ
પ્રમાણેની ઇજા
આપી બલકી
આરામ કરે છે.

મુખ્ય એજન્ટ:
Indo-African Trade
Agency,
74-76 Wilson St
DUNDEE, Natal
S. A

ગોલ્ડ મેડલીસ્ટ: પારશુવાલા લીમીટેડ.
૧૮૨-૮૪ અબદુલ રહેમાન સ્ટ્રીટ.
મુંબઇ ૩.

તમારા બનાવટી દાંત દુરસ્ત કરાવવા
અહીં આવવા અહો:
[illegible]
એકસપર્ટ ડેન્ટલ મીકેનીક વર્કસ
રૂમ નંબર ૧, ૨, ૩. ૯૨, માર્કેટ સ્ટ્રીટ,
જોહાનીસબર્ગ.
દરેક જાતનું દાંતનું કામ નીપુણતાથી કરી આપવામાં આવે છે.
[illegible]
[illegible]

નોમીસલ કોઈ પણ જાતનું નુકસાન કરતું નથી.	ચામડીને માટે બનાવેલું NOMISAL	તમારા બનાવટી બધા કપડાં ફરતી ડાઇ કરીને એકદમ નોમીસલ થી ચિપ કોતની ગેરંટીવાળો બનાવો.

કીમત ઔંસ બાટલીની શી. ૧. ૧-૬, ૨-૬
એજંટ અને બજારોમાં બધા પબ્લીકસ લીમીટેડની
દુકાનોમાં મેળવો.

EXPERT DENTAL MECHANIC WORKS
'Phones 33-1334 & 24-3429. Room No. 1, 2, 3,
92, Market St. JOHANNESBURG.

Telephone 33-3382.
VALLABH RANCHHOD.
Wholesale & Retail Fruit and Vegetable Merchant
Country Orders Promptly attended to.
14, DIAGONAL St. JOHANNESBURG

ટેલીફોન: ૩૩-૩૩૮૨.
વલ્લભભાઈ રણછોડ
હોલસેલ અને રીટેલ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ અમારે ત્યાં
તાજું અને સસ્તું મળશે.
બહારગામના ઓર્ડરોને તાકીદે ધ્યાન દેવામાં આવે છે.
૧૪, ડાયોગનલ સ્ટ્રીટ. જોહાનીસબર્ગ.

WE STILL BUY
OLD GOLD, SILVER & SOVEREIGNS.
We Stock CYMA, ETERNA, WALTHAM, BIJOU,
and [illegible] Watches.
[illegible]
Importers of MOHINI FLUTE harmoniums
LAKHANI & CO.,
(Jewellers)
111 Grey Street. Durban. 'Phone 21258.

કીર્તીગસ
પાવડર
ઉધઈ, ભાકડ, ચાંચડ કંસારા, માખી, વંદા
વિગેરે સઘળા જંતુઓનો
નાશ કરે છે.
કીર્તીગસ બાવરના ત્રીન ખૂણે છે.

'Phone 21330. Tel. Add "Nartiea."
A. M. PADAYACHEE
Wholesale Fruit & Vegetable Exporter.
[illegible]
[illegible]
ORDERS SOLICITED.
91 LEOPOLD ST., AND 34 CROSS ST.,
P. O. BOX 195. DURBAN.

THE [illegible]
[illegible]
[illegible] Gandhiji's Fast in Septem
[illegible] leading up to the Yeravda Pact.
[illegible] 320 Pages. 2s. 6d

શેઠ ભાણજી લવજીના ફોટા માર્કવાળું વખણાયેલું
પોરબંદરનું ઘી
અમારે ત્યાંથી મોટા પ્રમાણમાં મળશે.
ભાવ માટે પુછો યા લખો:
T. P. DEVSHI & SON,
Sole Agents for Union of South Africa.
119 VICTORIA STREET,
Phone 2-2591 DURBAN. Box 1428

SUNCRUSH

The £1,000 Drink.

The Most Popular Refreshment.

There are many Crushes, but Only one SUNCRUSH, and that is made by

DALYS LIMITED.

72, CANADA ROAD, DURBAN.

'Phone 21078. Tel. & Cables: "Crescent." P. O. Box 582

Crescent Trading Co. (Pty). Ltd.

WHOLESALE MERCHANTS AND DIRECT IMPORTERS OF HARDWARE

Indian And European Groceries.

Indian Drugs And Condiments.

Our Stocks Are The Best Quality And are Always Fresh

Our prices are keen.

We specialise in all kinds of Bombay, Calcutta, and Madras Products.

It will pay you to give us a trial.

Before placing your orders elsewhere benefit by our thirty years' business experience.

Our aim will always be service, quality and satisfaction.

અગાઉ ત્યાં નીચે મુજબનો માલ જથ્થાબંધે મળી શકશે

એલચી, અસબાસ, અફગા, ચારોલી, પીસ્તા, ખિજોરા, મુલાયમ પાપડી, મુલાયમ શરબત, કાકડાનું માવા, બારેક, કમાળ, બોરસલી, બોરડી, બાવુર, ચંદન-કાચલો, ખારેકનું તેલ, ખેરસલી પાવડી, નીલગર તેલડી, મુલેર વાવળ તેલ, લાલ અમાર, બોલોળો કાચલો, બદેર મુલાયમ, બદેરાદ બારીક, ગુંદ, ગોરેજી તેજાબી, કપૂરા તેલ, ગોપકમળ તેલ, બદામ તેલ, મુલકરે, કાચ, બારમો બાવાળો ગોબરો, બાવળનું તેલ, ગુલાબનું તેલ, ચંબેલીનું તેલ, મોગરાનું તેલ, કાગદિયા કેર બોયલ, એકયુમીનીયમ તપેલા, કપ અને રોકાસ્ક, ચોખા-બીજોરી અથાણા, બાવગલસી, બાલ, બીસ્કીટ, મુખવેલ, કેરલમ ગળા-ચણા, બબ, બદર, ખજુર, પટલા બસુર પાલા છડ મેથી, કવેર, તજ, સાઈ (સરસું) નરમ મગાવો ગોરેજો. વિગેરે.

કાંઈ પણ વસ્તુ ખરીદી કરતાં પહેલાં, અમારે ત્યાં ભાવ કાલી ખાત્રી કરશો.

122 VICTORIA STREET, :: :: DURBAN.

INDIAN OPINION
Founded by
MAHATMA GANDHI
in 1903

No. 12.—Vol. XXXVI. Friday, April 1st, 1938.

NOTES AND NEWS

Gandhiji And The Communal Riots

SOME comments with pen have been made by Gandhiji in the *Harijan*, on the communal riots in the United Provinces. The fact that the Congress Ministries have had to resort to the police and military forces to suppress the riots, is sufficient evidence, he maintains, of the incapability of Congress to be substituted for British Authority. "It is best to face this naked truth," he writes. "No congressman would seriously doubt that Congress is not at present capable of "delivering the goods." It is necessary for Congressmen to examine the quality of their non-violence. If it does not come out of real strength, it would be best and more honest for Congress to make such a declaration and make the necessary changes in its behaviour. Congress should be able to put forth a non violent army of volunteers numbering hundreds of thousands.

"Such an army, in order to still the frenzy of the mobs, should risk their lives in sufficient numbers for the purpose. A few hundred, perhaps a few thousand, such deaths would once and for all put and end to communal plots.

A few hundred men and women giving themselves deliberately to mob fury would be a cheaper and braver method of dealing with such madness than the use of the police and military. To the extent that the Congress Ministers have been delighted to make use of the police and the military we must admit our failure."

It is quite evident that it is with a very sore heart that he penned the above lines. The curse of India is communal riots. Although disturbances in European countries might be much more serious than the communal riots that take place in India, yet the European press make capital of these riots. The blame is not so much on the European press as it is on us, for, we must face the naked truth, as Gandhiji very aptly puts it, so long as the communal riots take place, Purnam Swaraj will be slow of attainment.

The Wife Of The New Agent-General For India

Before very long South Africa will be welcoming Mr. Rama Rau, who succeeds Sir Syed Raza Ali as Agent General to the Government of India in the Union. Mr Rama Rau will arrive in Natal with Mrs. Rama Rau in May and will make Durban his headquarters. Only two Agents-General in the Union have had their wives with them. The Kunwarani Lady Singh was the first to accompany her husband to South Africa. The niche she made for herself in the affection of people throughout the Union, and the value of the work she did for the Indo European Women's Association in Johannesburg proved how important is the position of the wife of the Indian Government's representative. Mrs. Rama Rau is a gracious, good-looking and very charming woman. She is deeply interested in the Indian women's movement and represents in London the Women's Indian Association and the All-India Women's Conference. She is widely known as a competent speaker on all questions affecting women's rights, education, and general uplift in India. Her interest is something that has grown with her: as soon as she graduated from the Madras University with an M.A. degree, Mrs Rama Rau taught English at Queen Mary's School in Madras. She gave up teaching on her marriage, but never lost touch with educational matters, and some years ago helped to start the Lady Irwin school in Simla. Some idea of the progress that has been made by Indian women within the past few years can be gauged from the fact that there are 54 women in the Indian provincial Parliaments and one of them is a Cabinet Minister. Mr. and Mrs Rama Rau have two daughters who have been at school at St Paul's, London, for some years. They will not accompany their parents to South Africa, but Mrs. Rama Rau is hoping that they will visit the Union at least for a holiday. She, herself, is anxious to return to London by the end of the year for a short time, to see how they are getting on. Mr. Rama Rau has been Deputy High Commissioner for India in London since the end of 1934. He left London by air recently for India to consult with his Government before sailing for South Africa. Mrs Rama Rau will remain for a month in London and proceed direct to South Africa.

The Natal Bantu And Indian Blind Society

Mrs. Gordon Cawston, the President of the Natal Bantu and Indian Blind Society, is to be warmly congratulated on her interest in the Society which is rendering excellent services to Bantu and Indian blind. The annual report presented at the First Annual General Meeting held on the 16th March makes interesting reading. Since 1936, the report states, 384 Bantu and 70 Indian blind cases have been investigated in Natal, and of these 24 were under the age of 18 years. Several eye cases at the King Edward VIII, St. Aidans, the Indian Immigration and McCord Hospitals were visited. Mr Cawston attended the 4th Biennial meeting of the S. A. National Council for the Blind at Port Elizabeth in November 1937. Her resolutions requesting the Department of Native Affairs to give sympathetic consideration to the need for an increase in the amount payable to destitute blind natives, which stands at 1s 8d. and 10s. per month to £1 per month, and the Department for the Interior for the increase in the pensions for the totally blind Indians who have young families to 15s. per month, were adopted.

Colonial Born And Settlers Indian Association (P. M. B. Branch)

The fifth annual general meeting of the Colonial Born and Settlers' Indian Association (Pietermaritzburg Branch) was held recently at the H.Y.M.A. Library, Maritzburg. The meeting was presided over by Dr. M. K. Peters, and was supported by the following officials representing headquarters at Durban, namely, Messrs. A. Christopher, P. K. Pather, S. L. Singh and Pavadai V. Pather (Isipingo). After formal business was disposed of, the following resolutions were passed unanimously:

"That this meeting feels very strongly that the present subsidy of £5 5s. which the Union Government gives for Indian education in Natal is totally

inadequate and does not permit of any expansion being made, this meeting therefore respectfully requests the Union Government to substantially increase its subsidy so that Indian education in Natal may not lag behind the education of the other sections of the community."

"This meeting draws the attention of the Natal Education Department to the tendency amongst the members of the Indian community to educate their girls to the highest degree possible, and requests that adequate provision should be made for the primary and higher education of the girls."

Indian Opinion

FRIDAY, APRIL 1ST, 1938

Call To Youth

SOME three years ago a movement to bring about together our youth of the country was set afoot, but events have shown that the movement has not progressed as we had expected. The difficulty, so far as we can see, has been the splitting up of the movement into several groups, each striving to serve its own section. We uttered a note of warning at the time, for we felt, then and we still hold the same view, that what we needed was one Inter-Youth movement, serving [illegible] of our community instead of several youth organisations.

We have a weakness to have as many organisations as possible, none of which is capable of rendering the service that is demanded of it, and we are afraid our youths are subject to the same weakness. If youth is to progress and have a say in the well being of our community in this country, it is necessary that youth should be shorn of this weakness and all the frivolities that now claim his attention. We want to make ourselves clear on one point. We do not deny the right of any section of our community to have its own youth organisation to serve its religious needs. What we do object to is the creation by the youth of the community, of un-pot organisations which claim to serve the Indian youths as a whole, whereas, in reality these organisations are created to serve the interests of a few who are at the head. This is to be deeply regretted, for youth should begin his public career with the rotarian motto "service before self."

South Africa needs every youth capable of serving our community conscientiously. The youth of to-day will be the elder of to-morrow. It therefore behoves youth to prepare himself to take the place of his elder to-morrow. South Africa is a peculiar country, in that the European population possesses a superiority complex, and to maintain that superiority the non-Europeans are always subjected to restrictive laws. The Indians in the Natal and Transvaal Provinces has not the franchise—that bulwark of all democratic countries—and he must need therefore to be always on the alert. The Indian labours under tremendous difficulties both in Natal and Transvaal. Employment is difficult to obtain. The Natal Railway System which at one time employed several thousands of Indians and which owes a great deal to them for its development, now employs only a few hundred. The White Labour Policy is driving our men to the streets. Notwithstanding the prosperity that South Africa is now enjoying, the economic condition of our people has not changed for the better. "Equal pay for equal work" a clause which beautifies the Capetown Agreement is not worth the paper that it is written on. The State which should set an example by paying the Indian an economic wage is, constantly in breach of the formula. The wages that are being paid to the Indian employees in the Railways and Harbours, will send any civilised country to shame. Our Teachers who are in the employ of the Natal Education Department, are paid niggardly. Our graduates at the Sastri College who put in as much work as the European staff, are paid much lower than their European confreres. These are naked truths that our youth must face. What is going to happen to the hundreds that the Sastri College turns out every year. Is the Indian youth going to sit with folded arms and Micawberlike, wait until something turns up? That would be extremely dangerous.

Those who, in our community dabble in politics are not politicians, in that sense that every one of them is versed in political science. Circumstanced, as we are, in South Africa we have, perforce, to enter politics to safeguard the remnants of our rights. With University education within easy grasp of the Indian youth, we are happy to find that political science is a subject that is being taken up by Indian students. Political Science and Economics are subjects which would help the Indian youth to serve his community.

Will present day youth serve his community as the youth of yesterday? If the progress that the youth movements are making, is any indication, then we must state in all seriousness that there is something lacking in the present day youth. He lacks [illegible] ity of purpose which is so essential to all public men. [illegible] will be open for discussion on this matter and we invite correspondence thereon.

For the moment we would content ourselves by saying that our community issues a clarion call to the Indian youth of South Africa. Serve your community and serve it well.

SUBHAS BOSE, THE SOLDIER SANYASI

By
THE HONBLE BISWANATH DAS
(Prime Minister Of Orissa)
In The "Hindustan Times"

SRIJUT SUBHAS CHANDRA BOSE is the 5th son of the late lamented Janakinath Bose well-known in Orissa as Janaki Babu. Janaki Babu came from the district of 24 Parganas in Bengal to prosecute his studies in Ravenshaw College, Cuttack. He settled down as a lawyer and lived there till a few months before his death. Janaki Babu was a lawyer of reputation, but he was more known as a public man of courage and conviction. The affection of the people for him was deep and they elected him as Chairman of the Cuttack Municipality for a number of years.

Subhas Chandra Bose, the President-elect of the Haripura Congress, was born in his residence in Oriya Bazar, Cuttack, in the month of January in 1897. Born with a silver spoon in his mouth, the boy Subhas received his early education in the European school at Cuttack. He was then admitted to the Ravenshaw Collegiate School from where he passed his Matriculation with distinction securing the second place in the Calcutta University which had at that time jurisdiction over the provinces of Bengal, Bihar, Orissa and Assam. Even from his very young days Subhas had a taste for self-sacrificing social service. He and his friends would form bands to nurse sick people and carry the dead bodies of helpless and destitute persons to the cremation ground.

So much was he sometimes moved when employed thus that he would in the course of his morning walks give up his wrappers to the helpless sufferers. Be it said to the credit of the parents that they did all they could to encourage and develop these great qualities in the young man.

Prof. Oaten

He was sent to the Presidency College to prosecute his studies. Professor Oaten, of the Indian Education Service, had earned in those days a notoriety, known to few educationists, for insulting his Indian students. The surging wave of Indian Nationalism caught the imagination of the younger generation. Some young men wanted to avenge insults by an assault on this unfortunate professor. Young Subhas was spotted out by the college authorities as one who knew of their intentions. He, however, refused to part with any information about his friends and who as a result rusticated. Sir Asutosh Mukerjee, himself a man of courage, could not but appreciate the courage and conviction in Subhas and it was through his efforts that Srijut Subhas Babu was allowed to prosecute his studies in the Scottish Churches College from where he passed his B.A. (Hons) examination in Philosophy standing first in the University.

England

In 1919 Subhas Babu joined Cambridge as a non-collegiate student, sat in the competitive examination and was admitted to the Civil Service in [illegible]. He had to stay for two years on his probation. While he was a probationer, he brought the displeasure of the authorities on himself by insisting that a circular cast certain aspersions on poor Indian agents. He protested and finally the circular had to be changed. Hardly a year had passed when the Indian National Congress decided to non-co-operate against the Montford Reforms and Subhas resigned his post and returned to his country to share in the woes and sufferings of his people. From that day his life was one of suffering and confinement.

Jail

1921 is, therefore, the turning point of his life. Here is a young Indian who resigns his Civil service and returns to his country to shun the rewards kept for Indians for their patriotism. His life hereafter is one of suffering. In 1921 he got his first conviction for six months. Jail in India, however sad it might be, could not damp his feelings. He gradually became a force in Calcutta under the guidance of Deshbandhu Chittaranjan. When Deshbandhu was elected as Mayor of the Corporation of Calcutta, he selected Subhas Babu as his lieutenant to act as his Executive Officer. As a young man of 24, he demonstrated his administrative genius and organising capacity fully justifying the selection of Deshbandhu. It did not take long for the Congress and the country to appreciate Subhas and the genius in him.

Mayor

He was elected along with Pandit Jawaharlal as Secretary of the Working Committee of the Indian National Congress in 1924. His work and his devotion had made the Congress dearer to the hearts of the people in Bengal. The Government of Bengal found in him a great force to be reckoned with, and in 1924 he was again interned in various jails at Alipur, Mandalay and Dacca, till May, 1927. He was returned to the Bengal Legislative Council from the North Calcutta constituency defeating the Liberal leader Sir J. N. Basu, by a thumping majority of votes. While Subhas Babu was in jail his sufferings and sacrifices had made him dear to the people and Calcutta, the premier city of India offered him the highest place open to her by electing Subhas Babu as Mayor in 1931.

He had again to pay the penalty of his patriotism along with his elder brother, that renowned lawyer of Calcutta, Srijut Sarat Chandra Bose, when both the brothers were interned in the beginning of 1932. Subhas Babu was released in April, 1937. This is short, a the history of his sufferings which includes within it his great hunger-strike of 41 days in Mandalay Jail as a protest against the decision of the Government not to allow prisoners to celebrate *Durga Puja*.

A Rebel

Subhas Babu is an iconoclast and a rebel. Born in a rich family with all the luxuries of life he always prefers to sleep even without a bed. He feels as happy in social service as he is in a political fight. As a young man he wanted to renounce the world and take to *Sanyas*. This made him give up his studies for some time. He was in search of a *guru* and went round the United Provinces to return disappointed for he could not get a *guru* to his liking. He always believed in truth and frank and bold expression of truth. Few people have suffered like him for such frank expression of truth. His training in the Indian Defence Force has made him a disciplined soldier. A bold and courageous fighter against British Imperialism, he would stand for hours under the heat of the sun to obey the orders of the Captain of the Indian Defence Force because it is done in the name of discipline. Subhas Babu thus combines in himself the qualities of a social worker, a recluse and a disciplined soldier of the nation, and has rightly earned the confidence of the nation to lead it in its fight for freedom.

Sacrifice

It will thus be seen that Subhas Babu's life is one of suffering and sacrifice. From his early youth he set himself against marriage and fixed match make more than marriage itself. Poor living and high thinking is the ideal he has always set for himself. His culture is oriental. Neither his English education nor his foreign travels brought him nearer to luxurious habits. He is one of the few public men who are well versed in a number of Indian and European languages; he is a deep scholar in Sanskrit and oriental philosophy.

His practice of *yoga* is probably responsible for his health in spite of his

variety of engagements and irregular hours of meal and sleep. The writer has known him fasting after a midnight during the A.I.C.C. sittings at Calcutta to the greatest inconvenience of the members of the family and to the utmost anxiety of his old mother.

The Mantle Of Life

Continued prison life, detention and lathi charge never depressed him. Like Prahlad his devotion to the motherland became more intense. He ever realises that human life is, as the Gita lays down, a change of one's clothing. His training in social service from his boyhood, as also his training in the Indian Defence Force, have made him a true believer in discipline. Subhas Babu is, therefore, a trained and disciplined soldier, pledged to the service of the nation.

KRIPALANI'S REPLY TO LOTHIAN

NO BRITON TRAVELLING ABROAD CAN MISS THE OPPORTUNITY TO SERVE EMPIRE

MR. J. B. KRIPALANI, General Secretary of the Congress has issued a statement in the course of which he says:—

Lord Lothian has spoken at last. His audience, the graduates, the undergraduates of the Muslim University and the assembled guests at the convocation, must have felt delighted and flattered at the rosy picture that he drew of the Indian Universities, their numbers, the learning and scholarship of teachers and professors, their contribution to learning and scientific research and their civilising influence.

We were scarcely conscious that the young population of our universities, troops of aspiring souls, were fully double the number that receive higher education in Great Britain. We have always considered this vast population as not big enough. May it not be said that we concentrate too much attention on the relative weight of the population of India which is eight times over that of the native tales of our honoured guests? And perhaps we live far too close [illegible] with our university professors to be impressed with the high quality of their scholarship as we are impressed with the high figures of their [illegible] in a country where the earning of a villager steeped in utter ignorance runs to that from Rs. 3 to Rs. 4 per month!

Lord Lothian speaking in the same vein further said, "India as in other [illegible] countries the universities are the principal agency behind modern civilisation freedom of thought and scientific research. We are accustomed to think that our universities must fail of producing any modern civilisation reproduction a third degree imitation of European civilisation. The copy of course lacks the vitality [illegible] the creative capacity of the original. As it is a foreign importation it refuses to take root in the [illegible]

About freedom of thought our ideas must be different from Lord Lothian's or is it that the Briton has one set of ideas of freedom for home consumption and another for export specially to the coloured countries?

We have all along thought that our learned people in the university exercise their free thought and to come to identical conclusions as would ensure their disproportionate salaries and disproportionately high periodical promotions.

B. W. CANEY
—Jeweller—
366 West Street, Durban
For best value in Jewellery & Watches of all makes.

As for the scientific research, we have heard it said that India lags far behind Europe, America and some parts of Asia. But one lives and learns specially from one's foreign masters. We had also yet to learn that India is a democratic country. We thought that we had still to make large sacrifices to attain to that happy state. Our leaders, specially the President, have all been reminding us that we have still to work and to suffer and not to slacken our efforts for the goal is yet far away. Have we been misinformed and misguided? Who knows? All light to-day comes from the West.

Britain's Attitude

Again how unfortunate we Indians are that we are not obliged to live in the Totalitarian State either of the right or of the left, where truth is smothered by propaganda we only live under foreign domination of the freedom loving Britons, who disdain to smother truth by propaganda but keep a standing army of occupation 200,000 strong to prevent us from running at each other's throat to throttle truth.

This about our universities and education. The Convocation address makes some excusable excursions in the political field. Here the picture of India drawn in contrast to Europe is equally flattering and comforting. Europe has the same basic cultural unity as India and yet because it cannot evolve institutional unity it is in a bad way. India is fortunate enough to have unity, peace, security and the reign of law. All this of course the gifts of the foreign domination, which due to the excessive politeness of our guest, we were not reminded of.

Federation Propaganda

Now that so much has been accomplished all that India needs and which Europe has not an institutional unity provided for by the scheme of Federation. May be, this Federal scheme has some defects. Lord Lothian has his own quarrel with it yet We must not reject the Federal scheme lest we reject the very form of Federation.

If we do so we are assured that we shall fail to keep the precarious unity of different races, provinces, languages, religions and cultures. We have accomplished this unity under the British sword. This sword may be removed at any time and then our only refuge will be the new gift of the Federal leaders to some purpose.

But Imperialist propaganda has got to be done even by those who may not be official emissaries. No patriotic Briton travelling abroad can miss the opportunity to serve the Empire. Whoever told Lord Lothian that that anybody in India was against a Genuine Democratic Federation? What India, however, objects to is this synthetic hybrid product miscalled Federation.

INDEPENDENCE THAT WILL EMANCIPATE MASSES FROM GRINDING POVERTY

INDIANS residing in London observed the "Independence Day" by holding a well-attended meeting on January 26, where all those present pledged themselves anew to the vow of Complete Independence.

Pandit Jawaharlal Nehru sent a cable stating that "Our problem could never be solved unless India won complete freedom.

Sir Stafford Cripps sent a message that such complete independence as will enable Indians to develop their own lives and culture, unfettered by imperialist shackles, is the only goal that can satisfy those, who really believe in freedom and democracy.

Mr. Middleton supporting the Indian demand for freedom asserted that repression would always be met by reiterated demand for freedom. He protested vehemently against colour bar existing in England and emphasised that there cannot be peace in the world unless racial equality was granted to all people.

Prof. Harold Laski said that the British rule in India was as autocratic and high-handed as Hitler's in Germany and Mussolini's in Italy. He added that when Englishmen protested against the bombing of Madrid, Canton and Abyssinia, they forgot that their hands were not absolutely clean, that their own armies went bombing the defenceless people of North West Frontier Province that thousands of Indians were detained without trial and put in concentration camps.

Prof. Laski hoped the Indians were fighting against the British imperialism with a view to emancipate Indian masses from grinding poverty. He declared that the Government of India Act of 1935 was not a voluntary gift of the British imperialism, but the fact was that the British governing class realised the strength of the Indian people under the leadership of the Congress and was forced to make the concession though small and malignant.

In asking British working class to support Indian demands Mr. Strauss declared that Liberty Freedom and Democracy were not national creeds but were the international creeds for which the British Labour movement whole-heartedly stood.

The meeting concluded amidst cries of "Vande Mataram" and "Inqailab Zindabad."

THE PROBLEM OF MASS EDUCATION IN INDIA

II

By THE EDITOR

"Prabuddha Bharata"

(Continued from last week)

THE sad spectacle of a country slowly dying of starvation in its village homes, vegetating in the filthy atmosphere of a caste-ridden society, clinging to a tattered superstitious hem of ignorance, and sinking stupidly into a life of hopeless inactivity, cannot but evoke a sympathetic response in every patriotic soul. Prompt educational measures must be adopted to equip the people with adequate means to earn their living and to fight the dark forces that are eating into their vitals. But the education the country needs is not the type of education which is being imparted to the Indians to-day under the British Imperialism. The English education as now given is for the Indian mind "a kind of food which contains only one particular ingredient and even that not fresh, but dried and packed in tins." "The Education," says Swami Vivekananda, "which does not help the common masses of people to equip themselves for the struggle of life, which does not bring out strength of character, a spirit of philanthropy, and the courage of a lion, is it worth the name? Real education is that which enables one to stand on one's feet. The education that you are receiving in schools and colleges is only making you a race of dispeptics. You are working like machines merely, and living a jelly-fish existence." No truer words have been so boldly uttered. Indeed the present system of education is not only making us mere automatons but is sweeping us off from the moorings of our cultural life. To quote Sir George Birdwood, "It has destroyed in Indians the love of their own literature, their delight in their own arts, and worst of all, their repose in their own traditional and national religion. It has disgusted them with their own homes, their parents, and their sisters, their very wives, and brought discontent into every family so far as its baneful influences have reached. It has destroyed their faculties of artistic imagination which in ancient days unfolded to their vision the glimpses of the Unseen Beauty in the image of which the artist would mould his thoughts. In fact the Indian mind has been fed from the beginning on foreign knowledge and ideas and has become exactly like a waif brought up in the house of a stranger.

The education of the people has therefore to be not only *national* but also *man-making*. It must hold up India ideals of devotion, wisdom, and morality, and must be permeated by the Indian religious spirit, so that it may meet the national temperament at every point and develop a balanced national character. Education, it must be remembered, should not aim at a mere passive awareness of dead facts but at an activity directed towards the world that our efforts are to create. It must open our eyes to the [illegible] of the society that is to be, the triumphs that our thoughts will achieve in the time to come. In fact in every scheme of education there should be adequate facilities for stimulating the spiritual instincts of the boys and girls. Sister Nivedita strikes the keynote of an ideal national education when he say, "If all the people talk the same language, learn to express themselves in the same way, to feel their realization upon the same ideas, if all are trained and equipped to respond in the same way to the same forces, then our unity will stand self-demonstrated, unflinching, and then we shall have acquired national solidarity and power of prompt and intelligent action." The benefit accruing from such an education based on the bed-rock of national idealism can hardly be over-estimated. To-day one cannot read without emotion and pride the inspiring lines in the *Le Petite*, a text book of France, where it has been boldly proclaimed that "the thirty-million inhabitants of France constitute the French family. They have the same history, the same joys, the same hopes. They sorrow over the humiliation of their common father-land and take pride in her prosperity, they share her fortune, good or bad; indeed there is nothing more powerful

than a national and man-making education.

Mahatma Gandhi also opines that unless the development of the mind and the body goes hand in hand with a corresponding awakening of the soul, the former alone would prove to be a poor lop-sided affair. The baneful effects of the absence of proper co-ordination and harmony among the various faculties of body, mind and soul are obvious. As religion is the very breath of India's national being, the training to be rendered effective must appeal to the spiritual instincts of the people. They must be made to think that they are potentially as great as the most powerful in the world and that an infinite capacity for action is lying dormant in them. Besides, the eternal grand idea of the spiritual oneness of all must be brought home to their minds, for this is the only principle that would enable them to get over the deadening psychology of inferiority complex, and this is the dominant idea that must stand as the background of all our teachings and schemes for imparting education to the masses. Swami Vivekananda exhorted his disciples to go over from village to village, from one part of the country to another, and preach the inspiring message of fearlessness to all, from the Brahmin to the Chandal, and to teach each and all that infinite power resides in them, that they are sharers of Immortal Bliss. He wanted heroic bands of youngmen to go out from village to village with the message of love and toleration, equality and brotherhood and implant in the minds of the people an unshakable conviction of the greatness of their life and culture and awaken them to the consciousness of their glorious destiny.

Things In General

Gandhiji's Breakdown In Health

GANDHI'S health has had a fairly bad breakdown, according to a doctor's bulletin issued at conclusion of the conference to discuss village education and rural uplift attended by Gandhiji at Orissa. Gandhiji, who was due to return to Calcutta on April 1, will nevertheless resume discussions with the Government of Bengal for the release of terrorist prisoners. This is the third breakdown in Gandhiji's health in three months. On each occasion it has been occasioned by the strain of important conferences.

Andhra Maha Sabha

The Andhra Maha Sabha of South Africa desires to notify the members of the Andhra community that the Andhra New Year falls on April 1, when under the auspices of the above Sabha, a prayer meeting will be held in the committee room, Mr. R. Naidoo's Buildings, 115, Prince Edward Street, Durban, at 5:30 to which, all are cordially invited to attend.

The Feelings Of An Andhra Deeatha

To-day, amid pompous festivity, deep anthem of the traditions of a glamorous orient, the Andhras will welcome their New Year—The Bahudhani—one thousand, eight hundred and sixty-one years after the famous Satavahana dynasty of Andhra kings. The present era, one more like the many that have passed, dating from the puissant line of kings has been one of the grandest in the annals of Telugu literature. The seventeenth monarch of this noted dynasty has immortalised his rule in the "Satavahana Sapta Sati," later rendered into finer language by Srinatha, the greatest of bygone Andhra poets. With this renaissance of the Andhras in South Africa, we hope to see the glories of an ancient culture brought into being, and the addition of a new chapter in history and literature which can worthily com-

pare with the "glories of the Kavitraya and the grandeur of the Astadiggajas" of old.

We wish our Andhra friends a happy and bright New Year.

South African Youth Movement (Durban Indian Branch)

At a well attended meeting of the above branch, Mr. G. Ponnan, enthusiastic member of the Youth Movement and a keen student of the South African Labour Problems, delivered an inspiring and interesting lecture on

NOTICE

It has come to my knowledge that certain people are wrongfully and maliciously spreading the rumour that I was convicted of theft. This is false and untrue. Any person found to be persisting in spreading this rumour or making unfounded allegations against me will be prosecuted.

DAVI PHARAH MAHARAJ
also known as
(Westville) S. D. MAHARAJ.

"Trade Unionism," at the Servants' headquarters, 175, Grey Street, Durban. Mr. Ponnan revealed to the house the importance and necessity of organised labour. He described the growth and success of labour movements in the various parts of the world. At the conclusion of his lecture he appealed to all wage-earners to interest themselves in some form of practical organisation whereby their future interests and security might be maintained. Other speakers participating in the discussion included Messrs. G. Singh, B.A., H. A. Naidoo, S. S. Chetty, J. E. Harry, S. Cooper, B.A., G. Badal and M. P. Naidoo. Mr. Ramiagan moved a vote of thanks to the lecturer. The chair was occupied by Mr. J. K. Mistry, B.A.

Indian Girl Guides' Association

The executive council of the Indian Girl Guides' Association under the presidentship of Mrs. C. Banks (wife of Inspector Mr. E. A. Banks), was the recipient of a handsome shield, on March 26, for competition among the Guide companies. The shield is known as the "Sadagi Malghoor's Memorial Shield," presented by Messrs. Mahaboor Bros., of Saxon Printing Press, Oakleigh Drive, Durban, in memory of their beloved mother, who, before her dying days, was always anxious and interested in the future welfare of Indian Girls, and hence the expression of their mother's desire in the presentation of the shield. The competition is to be held annually under the direction of the Durban and District Girl Guides' Association, and to be awarded to the company which shows an all-round good work during the year of competition. Mrs. Banks, on behalf of the executive, thanked the donors very heartily and expressed that it was exceedingly kind of them to display such interest in the movement.

Shree Gopallal Hindu Temple

The annual three Ramanawmee Festival will be celebrated at the above Temple on April 8, at 12 o'clock noon sharp. All Hindu brethren are most kindly invited, by the secretary, to attend.

Cape Indian Congress

At a meeting of the members and supporters of the Cape Indian Congress, held in the Indian Moslem School, Muir Street, Capetown, on Sunday, February 27, to elect officials for the ensuing year, Mr. Ahmed Ismail was re-elected president. The unfermunitioned are the other nominations made:—General secretaries: Messrs. C. C. Pakania and M. M. Sayed; organising secretaries: Messrs. Sayed Ahmed and Ahmed Bodhy; treasurers: Messrs. Esse Allie and E. I. Patel. Mr. Adam Ebrahim Bhamjee was elected committee chairman. The following executive committee was elected

and vice-presidents with powers to fully represent all sections of the Indian community, they are:—Messrs. H. K. Goolam Hawa, E. Parker, Tankey, A. Sadik, Y. M. Pahky, A. M. Patel, H. Gajjar, A. Malik, Peerbhai, Ali Ebrahim, Adam Ebrahim, Dada Munoo, Lal Khan, Shaik Ahmed, A. Gani, S. J. Mahomed, B. Singh, A. A. Rajoo, P. S. Chowla, M. I. Khan, Devchand Parsotam, Kalanbhai Dawn, M. D. Harmania, S. K. Harmania, S. R. Harmania, S. K. Pallania, Hoosen Bafoonger, Malek Hoosien, Ismail Pansari and Abdul Hamid. The meeting further resolved that the secretary of the South African Indian Congress should be approached with a view to call a general conference of the South African Indian Congress, and also decided to build a suitable hall in Capetown, for the use of the Indian community. The meeting was very orderly and conducted by Mr. Yusuf Hawa, a past stalwart of the Cape Indian Congress, and a vote of thanks to the chair was unanimously adopted by the meeting.

The Muslim Institute

The second annual general meeting of the above institute will be held at the Muslim Institute Hall, on Sunday, April 3, at 7.30 p.m.

Festival At Mount Edgecombe

The 19th anniversary festival of Shree Emperuman Temple will be celebrated at Mount Edgecombe, on the 8th and 9th April. All are welcome.

Causes Of Crime In Natives

Oppression of the natives in South Africa was the true cause of increasing crime among them, stated Mr. Victor Kent recently at a quarterly meeting of the Johannesburg Chamber of Commerce. The matter was raised in the report of the executive committee, which stated that an organisation styled "The Merchants' Protection Service" had been formed to deal with thefts in stores and shops. Continuing Mr. Kent said, "The native is not a bad citizen, he has no criminal tendencies. He is honest and industrious. What is perverting him and turning him into what he is to-day? There is only one conclusion and that is that the native to-day is oppressed. He is not even given a fair wage; he is overtaxed and underpaid; and all these things tend to drive him to criminal tendencies. He is being forced into what he is to-day by the white people of this country, and when I say the white people, I say it is the Government. In the case of our own servants, we know that we treat them and place our confidence in them, and they respect that trust and confidence. I do think that what is done by private individuals, and the feeling that is fostered among private individuals, can be done as far as the State is concerned. We are very fond of saying that we have the very finest labour supply in the world in this country, and what do we do to encourage it? We oppress it in every way. I do think that the time has come when we should very seriously consider this question and see whether the lot of the natives cannot be improved."

Hill View Government-Aided Indian School Building Fund

(Continued from last issue)

We [illegible] Messrs. Moll (Pty.) Ltd., [illegible] £5. 5s. 0d.; Messrs. Moosa Ajab, £1 1s. 0d.; Messrs. [illegible] Sahib, £1 1s. 0d.; [illegible] of Khaki, £1 1s. 0d.; K. M. Joseph, 5s.; Naik Anvar Hasan & P. Vawda, £1 1s. 0d.; A. Jadwat, £1 1s. 0d.; I. Lockhat, £1 1s. 0d.; A. H. Chotia, £1 1s. 0d.; A. D. Hoosen, £1 1s. 0d.; and A. Singh, £1 1s.—Total £[illegible].

BIHAR MINISTER'S EXAMPLE

HOW TO END CORRUPTION IN PUBLIC SERVICE

WHAT a popular Minister can do to prevent bribery and corruption in the Police Department is made clear from a story published in the *Saraswati* a Hindi monthly magazine of Allahabad.

The hero of the story is the Hon. Mr. Jaglal Chowdhri, Minister of Excise, Bihar, who having received numerous bad reports about a certain Sub-Inspector of police conceived a brilliant idea of teaching him a lesson.

Dressed in ordinary clothes the Minister went to the police station one day. Bowing low, Mr. Jaglal Chowdhri stood with folded hands before the Sub-Inspector.

The Sub-Inspector shouted: "What's the matter?"

Mr. Jaglal: "Sir, I have to make a report."

Sub-Inspector: "What report?"

Mr. Jaglal: "Your honour, I have lost a calf."

Sub-Inspector: (curtly) "Go away. It must have gone to graze somewhere. Go—run away."

Mr. Jaglal (with all humility): "No Sir, I have made a desperate search for it."

Sub-Inspector (harshly): "We should write a report of your calf! then go about searching for it as if we are your servants!

Mr. Jaglal: "Your honour, the calf was very fat and young. Have pity on me."

Sub-Inspector: "It is a police station and not a Congress Ashram. Dust thou understand? If thou canst make some offering good, otherwise run away."

On this Mr. Jaglal gave two rupees to the Sub-Inspector. The Sub-Inspector threw them away saying "Go, though we want charity from thee." One more rupee was then given to him, but he was not satisfied. Matters were then settled at Rs. 4. The Sub-Inspector put the money in his pocket and began to write Mr. Jaglal's report.

Sub-Inspector: "What's your name."

Mr. Jaglal: "Sir, Jaglal [illegible]."

Sub-Inspector: "What's your caste?"

Mr. Jaglal: "Patni."

Sub-Inspector: "Occupation?"

Mr. Jaglal: "Your honour, occupation Ministry."

Sub-Inspector: "What did you say ... "Mistri"?"

Mr. Jaglal: "No Sir, Ministry."

Sub-Inspector (bewildered): "What Ministry?"

Mr. Jaglal: "Sir, Minister of Excise."

Sub-Inspector: (terrified) "Er ... What's the meaning?"

Mr. Jaglal (in firm tone): "No meaning. I am the Minister of Excise, My calf ..."

Sub-Inspector (standing up): "You ... Your Honour Sir ... Hon'ble Minister Jaglal Chowdhri."

Mr. Jaglal: "Yes, the same!"

Finding the Sub-Inspector very much perplexed and in a sad plight the Minister pardoned him and warned him for the future.

Natal Indian Cane Growers' Association

(Registered under the Companies Act of 1926)

NOTICE

The second annual general meeting of the Association will be held at Gokhale Hall, Tongaat, on Sunday the 10th of April 1938 at 12 o'clock noon. All are kindly requested to attend.

Agenda:—1 Minutes; 2 Balance sheet and Auditor's report; 3 Budget; 4. Resolutions; 5 Remuneration to Officials; 6. Presidential Address; 7. Secretary's Report; 8 Elections; 9. General

[illegible]

GUAVAS

are required by

C. E. MORTON (S.A.) Ltd.

P.O. Box 2 HOSSBURGH—Natal.

India Letter

(News Culled From Indian Papers)

Sir Prabhashankar Pattani

The sudden death of Sir Prabhashankar Pattani of heart failure is a great loss especially at this juncture in the constitutional reorganisation of the Indian Government into a Federation. Sir Prabhashankar has played a large part in the growth of the movement during the last ten years. A wise and courageous councillor of the Princes, he thoroughly understood the British Indian point of view and strove all along to bring about a close approximation between the two. His services to Bhavnagar were of an enduring character. He was the first Indian administrator to introduce Prohibition in a state and as such will have a distinct place in the history of social reform. He died full of years and honours and had the satisfaction of seeing his son whom he had specially trained for it, occupying the Dewanship of Bhavnagar which he had filled so long.

Mr. Manilal Gandhi Interviewed

Mr. Manilal Gandhi when questioned by a representative of the *Bombay Chronicle* about the condition of Indians in Africa answered "It is worse than ever before. The anti-Asiatic feeling is daily increasing. The conditions have grown from bad to worse." Asked what part the Agency of India in Africa played in looking after Indians he said that it had not improved matters in the least. "In fact it has made matters worse."

Lord Nuffield's Munificence And Prevention Of Human Suffering

Lord Nuffield's munificence and his bothhanded gifts to educational and medical institutions for the public good raise hopes about the future of mankind at a time when the sinful tendencies of men and women make one wonder if our headlong fall into the hell of sufferings and misery is not near. People in ordinary affluent circumstances even, not to say of the millionaires, think only of satisfying the insatiable desires of their body and mind. All their energy, physical and mental, and their riches are thus wasted in only ruining themselves, and in ruining others, who come in their lustful eyes. That there are still men like Lord Nuffield, who, with all their wealth to swell their heads and to sway their judgment, think of noble deeds, of allaying the sufferings of ailing people, of promoting the cause of education, and of otherwise rendering service to humanity, is indeed a very good omen for the future.

Bombay Congress Ministry

In view evidently of the the Haripura Congress Session, the Bombay Government had issued a synopsis of their activities during the past six months that they have been in office. The very number and variety of subjects which have engaged their attention should impress everyone who sees this brochure. Release of prisoners, restoration of press securities and confiscated lands to their owners who joined the Civil Disobedience movement, lifting of the ban on numerous proscribed books and pictures, figure prominently in this catalogue. The Congress Cabinet adopted several measures to give relief to the

NOTICE.

Candidates for the N.T.C. Examinations conducted in June by the Union Dept. of Education are reminded that Entries close at 12 noon, 2nd April.

Particulars from:

G. M. TITLESTAD,
Local Secretary,
(non-European)
c/o Sastri College,
Durban.

village population and the peasantry such as remissions of outstanding arrears of land revenue, abolition of grazing fees and, most important of all, the allotment of ten lakhs of rupees to sinking wells for drinking water in rural areas. The Ministers themselves set an example to the services by accepting considerably reduced salaries. Several useful measures of legislation were introduced and passed, many of them with the support of non-Congress as well as Congress members of the Legislature. We have left Prohibition to the last as the policy of Government in this important question seems to be a bit wobbly. On the whole, the Kher Ministry has a record of which it has good reason to be proud. It has won the confidence and respect of all classes and communities by its evident sincerity and freedom from communal prejudice.

Bihar Chief Secretary Withdraws

In the course of a circular addressed to district magistrates and other authorities, Mr. Brett, Chief Secretary to the Government of Bihar, has withdrawn his previous instructions in regard to the relation between them and the provincial Cabinet. It will be remembered that the Chief Secretary had circulated the district authorities not to take orders direct from the Minister or the Parliamentary Secretaries unless counter signed by the Permanent Secretariat.

Amazing Ignorance

Replying to Mr. Abdul Qaiyum Sir G. S. Bajpai stated that the Government of India were not aware that the Governor of Kenya had issued an Order-in-Council closing the Kenya highlands to Indians for ever. It is amazing that the Government of India should be lacking in this important information.

Land Revenue Remissions

The Bombay Government deserve to be congratulated on their decision to continue this year (1937-1938), the concessions of land revenue remission, granted last year on account of the slump in prices of agricultural produce.

President-elect Warns Britain

My term of office as the Congress President will be devoted to resist this unwanted federal scheme with all its undemocratic and anti-national features, with all the peaceful and legitimate powers, including non-violent non-co-operation, if necessary, and to strengthen the country's determination to resist this scheme," declared Mr. Subhas Bose, President-elect of the Haripura Congress talking to journalists at Wardhaguf

Congress Lacks Power

"The communal riots at Allahabad, necessitating the summoning of assistance of the police and military, show that the Congress is not yet fitted to be the substitute of British authority. It is best to face this naked truth, however, unpleasant it may be, writes Mahatma Gandhi in his weekly paper *Harijan*. He adds: "Not until the Congress makes good its claim to represent the whole of India shall we be in a position to displace the British Government and function as an independent nation."

Down Razors.

Barbers of the town of Madura, numbering about 3,500, observed hartal on February 28 by suspending work and closing their shops. They protest against the refusal to give them equal rights along with other castes in coffee hotels. They held a meeting and resolved to resort to Satyagraha if their grievances are not remedied.

NOTICE No 205 of 1938

CITY OF DURBAN

Umgeni River Water Scheme

Pursuant to the provisions of "The Durban Waterworks (Private) Act 1937," No. 20 of 1937, and the directions as to service of notices made by the Honourable Water Court Judge at Durban on the first day of July, 1937, notice is hereby given to all riparian owners, as defined in Act No. 8 of 1912 as amended by Act No. 46 of 1934, who may be affected by the matter to be determined by the Ordinary Water Court specially constituted in terms of Section 7 of Act No. 8 of 1912, pursuant to the provisions of Section 8 (2) of Act No. 20 of 1937, that such Court will sit in the Law Courts, Durban, on Monday, the 19th day of September, 1938, at the hour of 10 in the forenoon, when any such riparian owner may appear to be heard upon the matter to be determined.

The matter to be determined by the said Water Court is what quantity of water shall be passed each day through the City Council's storage works, i.e. the dam and all works connected therewith, for the use of riparian owners between the dam and sea in terms of Section 7 of Act No. 20 of 1937.

If any riparian owner as aforesaid do not attend, either in person or by his agent, attorney or counsel, at the time and place abovementioned, such order will be made and proceedings taken as the Court may think just and expedient.

Any such riparian owner who desires to be heard before the Court is hereby required to signify to the undersigned in writing, not later than seven days before the date fixed for the sitting of the Court, his or her objections.

O. C. T. KAYE,
Registrar of Water Courts (North).
25th March, 1938.

NOTICE No. 206 of 1938

CITY OF DURBAN

Umgeni River Water Scheme

It is notified in terms of Section 20 (3) of Act No. 8 of 1912 and the Regulations that the following Assessor has been selected to sit as member of the Water Court, along with the Judge and an Engineer nominated by the Minister:—

WILLIAM PEARCE, of Lower Illovo, Natal.

Any person concerned is required, in case he objects to the said Assessor, to give notice thereof in writing to the Registrar of this Court on or before the second day of May, 1938, failing which notice he will be held to waive all right of objection.

His objection must state the cause for which he objects which may be one or more of the following:

(1) Consanguinity or affinity within the fourth degree to any of the parties or to any person who has a personal interest in the result of the application.

(2) Having directly or indirectly an interest in the result of the application.

(3) For having previously deliberately expressed an opinion as to the merits of the application.

(4) Personal enmity between any party and the Assessor.

It is further notified that within four and twenty hours after the lodging of the objection he, or some agent by him authorised in writing, shall lodge with the said Registrar an affidavit or affidavits setting forth the facts in support of his objection, failing which the objection will be disallowed.

O. C. T. KAYE,
Registrar of the Water Courts (North).
Office of Water Court,
Palace of Justice, Pretoria.
25th March, 1938.

Books for sale.

NOTE.—Remittance should accompany order. P.P. ORDERS will not receive attention. Postal Orders to be made to "Indian Opinion" at Phœnix. Postage Free on all books.

The Story of Harmiyasu 1d

J. C. HOBE.—His observations and writings with a Digest of his views and portrait 6d

EMINENT MUSSALMANS—

Contents: [illegible] Nawab Mohsin-ul-Mulk, Nawab Viqar-ul-Mulk, Syed Mahmood, Syed Ameer Ali, [illegible] Shah, Sir Mahomed Shafi, Sir Fazulbhoy Currimbhoy, Sir Aga Khan, Justice Shah Din, Sir Maheo[illegible] Haji Jaffer, Sir Akbar Ali Baig, [illegible], Sir Hydari and the Ali Brothers.

Price 5s

ON KHADDAR—

(By Dr. PATTABHI SITARAMAYYA.)

In this handy book, Dr. Pattabhi explains the causes that led to the destruction of many ancient crafts and industries of India. He also illustrates by facts and figures the great advance the country has made by the step Mahatma Gandhi took by exalting the question of Khaddar or to the position of a patriotic plank in the Congress platform.

Price 1s. 3d

SAKUNTALA—

By Kamala Satthianadhan, B.A. [illegible] of Kalidasa's drama.

Price 1s. 3d.

ESSYS ON INDIAN ECONOMY—By Ashadev [illegible]

Price 1s. 6d.

ESSAYS ON INDIAN ART, INDUSTRY AND EDUCATION. By E. B. Havell Price 3s.

INDIAN INDUSTRIAL AND ECONOMIC PROBLEMS — By V. G. Kale, M.A., Price 4s

OUR TRIP TO AMERICA

BY

K. Natarajan.

Mr. Natarajan, editor of the 'Indian Social Reformer,' who recently visited America gives a vivid description of his tour in this interesting book.

Dr. J. T. Sunderland writes about the book as follows: "The volume will give pleasure to your friends here, and will give much valuable information to a wide circle of readers in India. It will tend to correct misunderstandings and to create real friendship between the two peoples. We cannot have too many such books."

Copies can be had at 1s. 8d., postage and packing free from:—

The Manager,
INDIAN OPINION,
Phœnix, Natal.

Manufactured by
A. WANDER Ltd., London, England.

Guard Against Nerve Hunger...

STRAINED nerves are hungry nerves. To meet the daily wear and tear on your nerves, special nerve-restoring nourishment is necessary.

Give your nerves 'Ovaltine'. Prepared from milk, eggs and malt, 'Ovaltine' is exceptionally rich in nerve-restoring nourishment.

But it must be 'Ovaltine' and not an imitation made to look like it. There are very important differences.

'OVALTINE'

Builds up Brain, Nerve and Body

Drink 'Ovaltine'—The Supreme Beverage for Health.

Add horsepower to your car

પેગસસ વાપરી તમારી કાર ની ગતીમાં વધારો કરો.

With

PEGASUS

SPIRIT OF MILEAGE AND POWER

VACUUM OIL COMPANY OF SOUTH AFRICA LIMITED

CHOONILALL BROS.

THE NOTED INDIAN "SARRI HOUSE" SOUTH AFRICA.

141, GREY STREET, DURBAN.

Branches:
58, Wick Street And 60, Wick Street
VERULAM.
GARAGE AND SERVICE STATION
7, Mow Street And 56, Victor Street,
VERULAM.

Please note:
Our Johannesburg Agent
P. RATANJEE,
50, Bree Street,
Newtown

Cable & and Tel Add
Address
Phone 24008
P. O. 2448 Box
Durban
Proso on Verulam

ARRIVING BY EVERY MAIL FROM INDIA AND JAPAN

BENARES SARRIES WITH BORD OR AND PLAIN CENTRES, BUTIDAR BENARES SARRIES IN SEVERAL SHADES
Price from 60/, 85/-, 105/- & up to £20.
THE LATEST FROM BENARES CITY
EMBROIDERED SARRIES 25/-, 55/ & up
PRINTED VARIOUS LINES of SARRIES from 12/6, 17/ & upwards
EMBROIDERD CREPE-DE-CHENE from 3/6 yd 42 in & 45 in width
LATEST DESIGN SARRIE CLOTH 44 in width from 1/6 yd. 1/9, 2/- & up
GEORGETTE SARRIES LATEST ARRIVAL price from 25/-, 30/-, 45/ & up
LATEST BLOUSES TO MATCH SARRIES price from 11/6, 17/6 & upwards
ZARI WORK SILK SARRIES IN ALL SHADES from 55/ 95/-, 125/- & upwards

THE NOTED
INDIAN SARRI HOUSE
IN SOUTH AFRICA.

SUITABLE FOR WEDDING GIFTS

Brass [illegible] Bowl
Jardiniere [illegible] and Various other [illegible]
At Special Reduced Prices

Harmoniums Tablas, Gramophone, Records & Musical instruments At Rock Bottom Prices
Indian Condiments Indian Groceries At Wholesale Reduced Prices

Midwest Radio & Radio [illegible]
From £15, £25, £35, £45 & up

Marble Taj Mahals
from 12/6, 17/6, 27/6 45/
Suitable for Xmas Presents
Write [illegible] Particulars

ચુનીલાલ બ્રધર્સ

દક્ષિણ આફ્રિકાનું જાણીતું સાડીઓનું ઘર

૧૪૧ ગ્રે સ્ટ્રીટ, ડરબન.

બ્રાંચેઃ
૫૮ અને ૬૦ વીક્સ સ્ટ્રીટ
વેરૂલમ.

અમારી સાડીઓ પૂરેપરા ગેરન્ટી સાથે
વેચવામાં આવે છે.
શ્રી. પી. રતનજી,
૫૦, બ્રી સ્ટ્રીટ, જોહાનિસબર્ગ

ગરાજ અને સર્વિસ સ્ટેશન
૭ મોસ સ્ટ્રીટ અને ૫૬ વીક્સ સ્ટ્રીટ
વેરૂલમ.

દરેક સ્ટીમરમાં જાપાન તથા હિંદથી આવે છે
અનારસની ઝીનારવાળી અને સાદી, તેમજ બાલબાલની ખૂબીદાર
સાડીઓ શ્રી. ૧૦, શ્રી. ૮૫, શ્રી. ૧૦૫ થી શરૂને પા. ૪૦ સુધીની
અનારસથી ખુશખબર આવકી છે.
ક્રમળ કામની સાડીઓ શ્રી. ૨૫ અને શ્રી ૩૫ થી ઉપર
બનારસની બાલવાળી સાડીઓ
શ્રી. ૧૨–૬ અને શ્રી. ૧૭–૬ થી ઉપર.
ફલાનું ક્રેપ–ડી–શીનનું શ્રી. ૩–૬ યુ [illegible] ૪૫ ઈંચ અને ૬૦ ઉપર પણ
, સાડીનું જોરેટ ડીઝાઇનનું ૬૫, ૪૪ ઇંચ પહોળી શરૂની, શ્રી. ૬–૬,
શ્રી. ૭–૮, શ્રી. ૨–૬ અને તથી ઉપર
ખુશખબર આવેલી જ્યોરજેટ સાડીઓ શ્રી. [illegible]
શ્રી. ૪૫ અને તેના ઉપર

સાડીને મેચ થનાર બ્લાઉઝ પી. ૧૨–૬, શ્રી. ૧૭–૬ અને
તેથી ઉપર.
દરેક રંગની જરી કામની જેરણી સાડીઓ શ્રી ૧૫, શ્રી ૧૫,
શ્રી. ૧૨૫ અને તેથી ઉપર.
હારમોનીયમ, તબલાં ગ્રામોફોન, રેકર્ડો અને બીજા બાજા
ઓછામાં ઓછા ભાવે
દરેક બાનું ગેરંટીવાળું, ગ્રેહસરી પહોંચેલા હોલસેલ ભાવે.
ગોલ્ડસ્ટ્રેટ રેટીના અને રેટીના આમ્સ
બાવડા પી. ૧૫, પા. ૨૫, પા. ૩૫, પા. ૪૫ અને તેથી ઉપર
ક્રીસ્ટમસના પ્રસંગને લીધે આરસના લાજ પદાર્થો
ભાવ શ્રી ૧૨–૬ શ્રી. ૧૭–૬, શ્રી ૨૭–૬, શ્રી. ૪૫

ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન.

મહાત્મા ગાંધીજીના દક્ષિણ
આફ્રિકાના સત્યાગ્રહ વિષયક વિચારોનું વાહન.

પુસ્તક ૬ઠું સં. ફીનીક્સ, શુક્રવાર, તારીખ ૧ લી એપ્રીલ ૧૯૧૮ અંક—૧૩.

"ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન"
શુક્રવાર, તા. ૧ એપ્રીલ ૧૯૧૮.

આજનો યુવક

ચોથે પાને ઉપર નાતાલ પ્રાંતનો યુવક વર્ગ એકત્રિત થાય તે માટે હિલચાલ શરૂ કરવામાં આવેલી પણ દુઃખ સાથે કબુલ કરવું પડે છે કે જે આશા રાખવામાં આવેલ તેના પ્રમાણમાં કંઈજ થયું નથી. યુવક વર્ગ અને તેના મંડળો આજે કોઇ થઇ પ્રગતિ નથી કરી શકતા તેમાં કારણરૂપ આપણને જોઇ લાગે છે કે સંકુચિત બુદ્ધીને લઇને પ્રત્યેક યુવક મંડળે પોતાની કોમને અને પોતાના મંડળનેજ મહત્વની રહી તેની ઉન્નતિ કરવાની નીતિ અખત્યાર કરેલ છે. અને તો યુવકોને એકત્રિત કરવાની હિલચાલ કેમ કોઇ યહોદી બ્યારેજ સુઝયું અને આજે પણ અમારો તો એજ મત છે કે પણ સંગીન કર્મ કરવું હોય તો યુવક પણ પોતાની શક્તિને કામે લગાડવી જોઇએ.

અમો કોઇ કહીએ છીએ કે આપણી હીંદી પ્રજામાં એક થઈ કામ કરવાની ભાવના નથી પણ ચુવા પાડી કામ કરવાની પદ્ધતીનું દુષણ તે દુષણ આજની યુવક પ્રજામાં પણ જોવામાં આવે છે આનું પરિણામ જોઇ આપણે છે કે ટાંકણો કાર્ય કરવાની શક્તિ આપણે હાસલ નથી કરી શકતા. એટલે આજના યુવક સમાજે બીજા દેશોની જેમ પોતાનું જોઇએ સ્થાન લેવા પ્રજાકીય કાર્યમાં પોતાનો ભાગ બજાવવો હોય તો તેણે એક બાજુ ભાવે-આજે નજીવી બાબતોમાં તેનું મન જે આકર્ષાયલું રહે છે તેનો ત્યાગ કરી પોતાની ફરજ શી અને સમાજ દેશ તેની પાસેથી શું આશા રાખે છે તે સત્વર વિચારના કરવાની પુરી આવશ્યકતા છે. આમ કહીને અમારો તો કોઇના દીલદુઃખ ઉદ્દભવે નથી કે સમાજના કોઇ પણ ભાગે પોતાની કોમની પ્રગતી આપવાના કાર્યને જરૂ કરે. પણ અમે કહેવા આજ માગીએ છીએ કે આજે જે નામનાજ યુવક મંડળો આ દેશમાં જોઇએ ત્યાં બંધામાં આવે છે તેવા મંડળોનો કશોજ અર્થ નથી માત્ર શક્તિ અને પૈસાનો વ્યય થાય છે એમ અમને લાગે છે. આમ અમે એટલાજ માટે કહીએ છીએ કે આજે એજ જોવામાં આવે છે કે યુવકો અને યુવક મંડળો પોતાનો ઉપયોગ બીનસ્વાર્થી સેવાના કાર્યો માટે કરવા દેવાને બદલે તેમની ઉદ્દડતા માગે જાણતા કે અજાણતા મદદ દેવ છે. આ સ્થિતિ કોઈ પણ યુવક કે યુવક મંડળને માટે શોચનીય અને પ્રજાની વિરોધક છે. યુવક સંસ્થાઓનો તો એ પ્રમુખ સિદ્ધાંત હોવો જોઇએ કે તે પોતાની સેવા માત્ર નિરસ્વાર્થ ભાવેજ અર્પણ કરે.

આજે દક્ષિણ આફ્રિકાને શું કે કોઇ પણ દેશને અને પ્રજાને તિશે એજ જરૂરનું છે કે તે તે પ્રજાનો યુવક વર્ગ નિસ્વાર્થ સેવા અર્પણ કરવા તત્પર હોય અને રહે. કેમકે છેવટે આજનો યુવક એજ ભવીષ્યનો રાજતંત્રી બનવાનો છે. તેણે બનવાની મહત્વાકાંક્ષા રાખવી જોઇએ. આમ કહેતા આ દેશના વિચિત્ર રાજ્ય બંધારણનો ખ્યાલ અમારા ધ્યાન બહાર નથી. આ દેશના રાજ્ય કારભારીઓ પોતાનીજ જાતનું સ્વમાન અને રહનસહન જળવાઇ રહે તેવી રીતે બીજી કોમો પ્રત્યે વર્તે છે. આમ ન હતા તો બીન ગોરી પ્રજાને આજે જે હાડમારી અને અન્યાય વેઠવા પડે છે તે સ્થિતિ ન હત. કોઇ પણ દેશમાં એ દેશને પોતાનું વતન માની રહેનારને તે દેશના રાજ્યતંત્રમાં કશો દાદજ ન મળે તે મહા અન્યાય નહિ તો બીજું શું? એક વ્યક્તિગત મતાધીકાર જેવો હક્ક પણ ન મળે તે શું સુચવે છે? અમે તો જોજ કહીએ કે તે કોમે તો ગુલામનીજ દશા ભોગવી રહેલું હોય તો તે દેશમાં રહેવાનું છે એમ દ. આફ્રિકાના રાજ્ય કારભારીઓ સ્પષ્ટ સુચવે છે. આ ભયંકર કોમની સ્થિતિનો અંત વહેલામાં વહેલો લાવી શકાય જે યુવક સમાજ જાગૃત અને સેવા પરાયણ બને તો. દ. આફ્રિકાના રાજ્ય તંત્રમાં કદી ગયા તે એકજ હોય નથી પણ બીજા પણ છે. ટ્રાંસવાલ કે નાતાલ માં હીંદી કે બીન ગોરા મજુરની શું હાલત છે? આમાં પણ રંગભેદ રહ્યો છે. બીન ગોરી પ્રજાનો મજુર એક વેઠીઓ ગણાય છે. જ્યારે કોલા જઇએ તો આ વેઠીઆની સ્થિતિ જોવાથી મજુર વર્ગને આભારી આજે જે આ દેશની ઉન્નત દશા છે તે છે. રેલ્વેમાં હીંદી મજુર એક કાળે હજારોની સંખ્યામાં મજુરી કરતો. આજે તે સંખ્યા ચોકકસ કરતા પણ ઓછી છે. આ પરિણામ યુરોપી મજુરોને સુરક્ષિત કરવાની યુનીયન સરકારની નીતીનું છે જેને લઇને બીન ગોરો મજુર રસ્તા પર રખડતો ફરે છે. બાકી આજે યુનીયન એક રાષ્ટ્રરૂપ દેશ ગણાય પણ તેનો લાભ હીંદી મજુરને ચોકકસ છે? કેપટાઉન પ્રસિદ્ધ, સરકાર અને હીંદી કોમ વચ્ચે થએલા કરારનામામાં વાંધો એટલો થઇ છે કે એકબાજુ બિના મજુરીના દર કામના મકાનોમાં રાખવા પણ એ તો લાવવા માટે અને જગાતને ઠગવા પુરતુજ થયું હતું નહિ કે તેનો કદી અમલ કરવાનો હેતુ હતો. સરકાર ધારે કે સામાન્ય નિયમ ન કરાવી શકે પણ પોતાનાજ બાતામાં ક્યાં પોતાનાજ અમલની વાત છે ત્યા પણ કયાં કોઇ હીંદીઓનો દરજ્જો વધે તેવું કરવા ઇચ્છે છે કે તેવું કદી બતાવેલ છે. બરાબરીપણું પુરતો પગાર દરે મહેનત કરનારને મળે તેનો બાકા સરકાર પોતે કરે છે. કાયદા તરીકે રેલ્વે એ બાતામાં હીંદી કે કાળા કામદારને ક્યા પુરા પગાર મળે છે? સરકારી કચેરીઓ બાતામા પણ હીંદી શીક્ષક અને યુરોપી શીક્ષકના પગારમાં આ સમાન જમીનનો ફેર છે. ટાસ્વી કોલેજમાં પણ એજ સ્થિતિ વર્તે છે કે એક હીંદી શીક્ષક ગોરા શીક્ષક જેટલું અને તેવું કામ આપે પણ તેને તો ગોરા કરતા નીચેજ

રોળવા બોલ્શેવિક પ્રચાર અપાર છે. આ પરિસ્થિતી, આજે જે કોઇ રાજ્ય મકરણમાં માથું મારે છે તેને તેમ કરવાની ફરજ પડી છે તેથી તે કરે છે નહીં કે રાજ્ય મકરણના વિષયમા તેની કંઇ પહોંચ છે તેથી. પ્રવર્ક તો આપી સામાન્ય રીતે અભ્યાન કરવાની તક ઇચ્છે છે, અત્યારે પણ અનુકૂળ છે અને અમે લોપ રાજ્ય થાઓ કીધો કે હુંદી યુવકને રાજ્ય મકરણનો વિષય આકર્ષે છે. તો અમે આશા રાખીએ કીએ કે દરેક યુવક રાજ્ય મકરણ તેમજ વ્યાપાર પાર્લામેન્ટમ નો પુરો અભ્યાસ કરી હુંદી કોમને પુરો ઉપયોગી થઈ પડશે.

છેવટે અમે ઇચ્છીએ કીએ કે આ દેશ નો હુંદી યુવક વર્ગ પાસ પોતાનો અને હુંદી કોમનો વિચાર કરે અને વર્તમાન પત્રો પાના તેની સ્થાં હશે. આપા સ્થાં પત્ર માટે આ પત્ર પોષ્ય હશે તેવા સ્થાં પત્રવ્યવહારો. દર વર્ષ શાહી કોલેજમાંથી ગ્રેજ્યુ એટ અને ડાકટરો તૈયાર થઈ બહાર પડે છે પણ તે બધા શું કે તેઓ શું કરશે ને કયાં જશે! આજે તેઓએ માથે હાથ દઇ માત્ર ભાવી પર આધાર રાખ્યો સિવાયનો જણાતો નથી! દુનિયાનાં બીજા દેશોની હારેા હાર કેવા રુદી મેળવ મહેનત કરવાની છે. આ કાર્ય યુવક સમાજનું ખાસ કાર્ય છે. તે જે બનુલ નહીં થાય, અને ત્યાં કોઇપણ તૈયાર નહીં રહે તો તે જે દશામાં આજે પડયો છે તેમાંથી કદી કેવાત દશામાં નહીં આવે.

ગુજ્ય ગુરત તો આજે ગ્રેજ આશા રાખીએ કીએ કે યુવક સમાજ, આજે સુષુપ્ત દશા મા કશા ઉદેશ વિનાનો ઘણે કરતો જણાય છે તે બનુલ થઇ અહીંની હુંદી કોમની સેવા બજાવવા તત્પર થશે.

ગાંધીજીની ચેતવણી

ઉપરના સમાચાર દેશના બધા મેસમારના 'ધમ ન્યુઝ' ગાંધીજીએ બહારવાર માટે બંધ કરવા સબ બાબત વિશે દર્દભરી લાગણીથી ભીના કરેલ છે તેના મુખ્ય મંત્રો ગાંધીજીની પ્રસિદ્ધતા કરતા પોતાના બાજ મેસમો બાબ બાબ છે. "ગાંધીજીમાં આ યુગ વિશે અસાધારણ કંઇક તેવું તત્ત્વચેતાનું અને બળવ... પુરાવું શંકર સંગીતમાં છે. આ વિશ્વાસ્તવને પ્રકને વર્ષો પોતે બન પોતાનું કાર્ય આજે દુનીયાને આપી રહેલ છે બાસ યુવક મીત્રો બન છે કે પોતાની કોઇ આપ બુદ્ધ સત્યને સ્થને દુનીયા બારના પ્રતિષ્ઠા નથી જગાની પણ હિંસાનો માર્ગ નહી અહિંસા ધર્મ સ્વીકારી જગાની છે. આજે બારે સમાજવાદી ગણતંત્ર દેશો પણ સબ બાબ સંઘર્ષ કરવાની પ્રવૃત્તીમા પડયા ન હારે ગાંધીજીમા પોતાનું સાતત્વ સાર્વત્રિક બળ પર જગાવ્યું છે. આપા તબના સાવર્તીક સંઘર્ષના બાબતમે ગાંધીજી હીંદમાં પોતાનું રાજ્ય તંત્ર સ્થાપવા ચોરીસ સેલ્તનત બેસક મુસ્લીમોમાં આવી પડી ક ઉતા જનરલ સ્મટસે સર સૈયદ રઝા બાલીને નાત સબના ગાંધીજી પ્રસંશા કરી છે ત યોગ્યજ છે.' જનરલ સ્મટસ લખે છે "ગાંધીજીને મળ્યા તો તેમને કહેવું કે તેમની તપીશ્ચર્યા સુધરની રંગ અને સંસ્કાર બાને ઐક્ય ન અંતઃકરણમાં ઇચ્છું છું.તે મણે હિંદુસ્થાન દેશના પુનરૂદ્ધાર માટે . કાર્ય કર્યું ત તે તેમાં બાસ કરી તેમણે જે સમાજ સેવાનું કાર્ય કર્યું છે તે એક તેમનો બાગીરથ પ્રયત્ન છે. અને આ જમાનામાં તો બાજ એક વ્યક્તિએ હાથ ન બાકી દેશ તેવો વ્યાપ સાંપીજીએ બોધી છે."

'ઇસ્લામ' આગળ લખે છે કે આ જમાનામા મા હાથકર ગ્રેમજ આપે કે દાદ મોળા અને સૈનીક બળ ગ્રેજ સર્વો પરીબળને ગાંધીજી તબદારયા . ન નહી પણ લગભગ આકરી લાખો લોકમો વિના હિંદુસ્તાન પાનર કરી દીધું છે. ઉપરે તેવી બ્યુજ કરે છે કે ગાંધીજીએ જે જહાજમા બાદી પ્રધાન મંત્રીને મોનવણી આપેલ છે તે તેમની રીમ કરી અને તેમના સદેજ પુરી કરાવે છે. અને ત્રિબાબણ આપે છે કે આજના હીંદુસ્થાને ગ્રેજ સમજવાનું છે કે હીંદુસ્થાનને પુરી સ્વતંત્રતા આપ્યે બગરે અને બ્રીટીશ રાજ પોતાનો કબજો ત્યારે ઉઠાવે બ્યારે આપણી ગ્રોટલે રાષ્ટ્રીય મહાસભાની આજ સર્વત્ર વર્ચાની હશે

બાલદ્ધ બાન્દ્ર અને હિંદી સુરદાસ મંડળ

આ મંડળે પોતાના પ્રથમ વર્ષનો હેવાલ મંજાની તા. ૨૧–૩–૩૧ ના રોજ મળેલ સભા માં રજુ કર્યો હતો તેમાં પોતાના બને બબાવ પોષ્ય બીનાઓ છે. આ સભામાં પ્રમુખ બાસીલ ગ્રોર્ડન કાર્ડિસ્ટને પોતે કરેલા કાર્ય માટે બન્યવાદ બબે તેની તેમની કાર્યદીઠ છે રીપોર્ટમાં જણાવાયું છે કે બને ૧૯૩૧ ની સાલને આજ સુધીમા ૧૬૮ બાન્દ્ર અને ૫૦ હીંદુ બાંધણાઓના કેસોની નોધણી બાને ચિકિત્સા થઇ હતી જેમાંથી ૨૪ જચુતો ૧૮ જંપની ઉમરી પસના હતા. આ ઉપરાંત ડિસ્ટ્રીક્ટ સેન્ટ્ર ગ્રેજ્યુ બાંધણાના અને મેકરર્ડ કરોલીકોના બાંધણા હાજરો ની બંકમ મુબારકાદ લીધા હતી.

બાસીસ કાર્ડિસ્ટને ૬ બા.ની સુરદાસોની પ્રત્ય પ્રાય કાર્ડિસ્ટીસની ચોપડી ૫ બાબીક ઘન્ટરેન્સ પોર્ટ ધર્મોજાબેય બાને બબા નવેમ્બર બાસમાં બણી હતી તેમા હાજર ૫૦. બે કરવો રબુ કબું હતા. ગ્રેજ બાંધણા બાનાના ડીપારેમેન્ટને બાસ બાર ઉક અરજ કરી હતી . બા ડીપારે મેન્ટે નીરાધાર બાંધ નિવાસો પ્રબારી બાવીક રકમમાં વધારો બાપ ગ્રેબાબણ કરી . વિશે સહાનુભુતી પુર્વક વિચાર કરવા પોનંતી કરી હતી. આજે બાવીક સી ૬–૮ પી સી. ૧૬ બાજ બણે છે તેને બદલે બાવીક પાઉન્ડ ગ્રેબ નીબાન માટે ન . તેવી બારજ કરવામાં છે. અને બાનંદ કરવા ગ્રે હતો ૬ હીન્દીઓ ને લક્ષન બાંધણા છે. તેમનો બાજે પેન્શન રૂપે બાજ સી. ૨૫ બણે છે બાને બાજા હીન્દીઓના કુટુંબો નાના બાળકો પાસા દેશ છે તેમા ડીપારેમેન્ટ ગ્રોર્ડ ઇન્ડીયાને પધારો કરતા જોઇએ. આ બન્ને કારોને પોરે બાંધણાબોએમા બણેલી સભાઓ પધારે બબા છે.

આ સુરદાસોના બંકાયના સબ્ય બારા બાકા સુરદાસ ગ્રેવાજ સુરદાસ બનેા બાંધે બનંતકરણ ની બબારી પ્રાર્થના ને પ્રાર્થના છે. બને બીજીય બાજીવનના ગ્રેવા બદય નમને મન્બાદ બબાપીને ઇચ્છે.

બાંધીજી અને હિંદુ મુસ્લીમ સમાધાન

બાજ બાવકારીબામા ૩૬૨ હારા બાપબુને બબરે બબે છે કે મોહરમની ઉજવણી પ્રબંધ બને દેશના વચ્ચે સમાધાન પ્રયેલા. ગુ. પી મહાસભાના પાદી પ્રમાન મંડળને ગ્રેગ્ય સલવણી બાપતા તેમેા લખ્યું કે કે બહારિયાના માર્ગ વિકલ્પની પડી મહાસભા. પ્રમાન ન પ્રાર્થના પોલીસનો બાને બીલીટરીનો ઉપયોગ કરવો પડયો છે ગ્રે બાબબુથી કલાવ્ય બાને ગ્રેબ્યું લબાવ્યું છે. . . . ની બને હીંદુ ને મુસ્લીમ દેશ પર મહાસભાનો કાબુ દેખ તો પછી મહાસભા પ્રધાન મંડળોને તો ગ્રેલાસ બાદી કરવી નબ . . . ઉપરાંત બાંધીજીનો બ બદય માન્યતા છે કે બાપે બબા બને હીન્દુ મુસલીમ તબજ ઓ પુરૂષની મહાબબાર પદવી બાવિર્ભાવ મેના કબારોની બબબાવા બાદી બબા કોમોનો બને બવર પી તો પ્રાપ્ત બાબીને બોદી બબેલ ત્રિદુ મુસલમાન . બબાબા બબાબારી ટાબાબોબાને પડા કરી બંકાબ્યે ગ્રેવા બબા બાર ત્રિદુ મુબલમાનોના બાબ બબ કેબાન પાને કે લોકો દેશનો તેમાંથી બારી હીંદુ મુસ્લીમ ગ્રેકતા સ્થપાશે અને રમબાબ મબાબબાસના ગતમાં શરણ બાન પસ્તાશે પદા . . હીંદુ મુસ્લીમ ગ્રેકતા નહી દેખાને કારણે બાજે હીંદ દેશ પર જ કરુ ૬ છે તેબાબા બાતબજ . . . ગ્રેમ બબાબાની જરૂર છે બબ બબી બબ બ્રીટીશ બા બીજા કારબ બાપબા કરવે બને રબબાવ્યો ગ્રે ગ્રોક . . હિંદુ રૂપ બાબી બા બાકારબાતી પુરી સ્વતંત્રતા બબાબા બાર રબુ . . . તેબાથી પણ બુકા સબા . . . બ હીન્દુ બાને મુસલમાનોમા ગ્રેક બબાની જરૂર છે. કેબર દબ્યોબુ તેના કરતા બબાકાર રીત કારબુ બાકરબ સ્થાપબા બીજુ રૂ બાબ સકાબ!

ધરાબેડા નબા મેજરાર્ક જબાહરલાલ ધર્મ પત્નીનો ટુંક પરિચય

મેસારાજ પબતમા બીલીસ . . રાબ રાવ બોલતા બબીબા રાબ રાવ સાથે ૬. બાકીકા બાને બાબી પહોંચવી અને તેબનું મુખ્ય રહે કાબુનુ બાબક કરબાન . . .

બાસીસ રાવ રાવ બીરો બાબન . બિબેબ બાકબાંબુ કરે ત તા . . . બાબુ . . ને બબાબાર્કર તેબનો સાંકાબબુ કાર્ય પ્રીય . . . . ગ્રેબા ગ્રે. કીબી પબ્યારે કબા પછી પબ્ય મકાબના શાન્ટ મેરીન રહેબના બાબાવારા બબા પછી નાબબા બાં બીરો બારતીન રહેબુની રબાબબાબા બબા બાબ બાબ બાબબ્યો. બાસીસ રામ રાવે . . . બારેા બબાન પ્રસબા પછી રિબાબબબજ બાબબા છે.

દક્ષિણ આફ્રિકાના ટુંક ખબરો

ગાંધીજીની તબીયત

કલકત્તાનો તા. ૩૦ મીનો રૂટર તારે ખબર આપે છે કે છેલ્લા ૪ અઠવાડીયામાં આ પ્રસિદ્ધ વયના ગાંધીજીની તબીયતને કેટલોક ખાધો છે. તા. ૨૫ મીના બપોરના ગાંધીજી માનના ગાંધીજી ગાંધી સેવા સંઘના એસેસનમાં હાજરી આપવા મગેલા ત્યાં તબીયત બગડવાનું જણાય છે. તારના સંદેશામાં એમ પણ જણાવ્યું છે કે આજ છતાં ગાંધીજી તા. ૧ લી એપ્રીલે બંગાળના જાહેરનરની સાથે ધારીકારી ઉદ્દેશોનો પ્રચાર કરવા ફિરી મસલત કરીયો શરૂ કરવાના હતા તે કાર્યક્રમ માં ફેર ફેરફાર પડે.

‘ઈન્ડીઓનું’ ડેપ્યુટેશન

બંગાળના હીન્દી ગોકુલો તરફથી તા. ૨૨ માર્ચે પ્રીમીયરીબાબા હીંદી ડેપ્યુટેશને પ્રધાનની મુલાકાત લઇ યુનીયન સરકારની “બારકોડીંગ સ્કીમ” માંથી હીંદીઓને મુક્ત કરવા રજુઆત કરી હતી. મેસરસ આર. બા. ચેટી, પી એમ પીલે, એસ. નાર્ક નાયડુ અને પી. આયર ડેપ્યુટેશનના સભ્યો હતા.

મહાત્મા ગાંધી અને જનરલ સ્મટસ

દક્ષીણ આફ્રિકાના પ્રખ્યાત નેતા જનરલ સ્મટસે બાજ ઓજન્ડ જનરલ તરં સૈયદ રઝા અલી ઉપર એક પત્ર લખી મહાત્મા ગાંધીજીને બાહુનીક જમાનાના એક પ્રખ્ય ના પર્યુષ્યા હતા. જનરલ સ્મટસનો પત્ર તા. ૨૬ માર્ચના ‘ટેલી ક્રોનીકલ’ માં પ્રસીદ્ધ થયો છે

કેપટાઉનમાં ખલબલાટ

કેપટાઉન : પ્રાઝમેન્ટના ગેલ્વરની ચુંટણી માટે ૧૨ નીઆગેલે છે, ત્યારે આ પત્ર આપનારા ઓની સંખ્યા ૧૯૧૫૬૨ ઃ ગયા ફરતા ઓછી થતાં આપનારીઓની સંખ્યા ૧૫૬૦ જેટલી થયુ ઃ કેપટાઉન કેલ્વા વિભાગમાં કલર્ડ મત આપનારાઓની સંખ્યા ૨૯૦૬ છે.

સંગીત અને સાહીત્યનો પ્રચાર

કરબન મન્દીઆના બાઇસ્કેકેટની બંગીત અને સાહિત્ય પ્રચારની આ પાંખી બાઇસ ગેલક પામન સ્ટ્રીટના મકરેસા ટેબલમાં તા. ૨૬ માર્ચે રાત્રે મળ કરી હતી. આ પ્રસંગોપાત કર્મ નરસૈયા પણી ઉત્તમ કરિશ્રમ થયા હતી મડળના ઉદ્યુગો ઉપર વિવેચન ઃ નારાં બાપજીએ મેસર્સ પી. બી. સીંઘ, એમ. ઃ રાંદેરીબા, અને પી. બી. ગારેન્સ તરફથી થયા હતા. મહરેસા કાર્યમાં “બ્રધરહુડ ટ્રીબેંડીંગ મેનરેટર” ની હરિશ્રમ તા. ૨૧ એપ્રીલ રાત્ર લાગ કરાવો પણ એવધ્યુ ગુજ છે ઃ પણ આજીવન મળ પડતા વધી છે. લગભગ ૧૪ ઉમેદવારો હરિશ્રમના લાગ્ય થયા ઃ.

ડીપરપીડલ સગ્રહ

નાટાલના એડમીનીસ્ટ્રેટરે પ્રુધાસેલ કોર્ટ હતા ૧ ગોલ્ડપુરોપીયનોના વારસી મોકલવાની ડીપરપીટલ્સ દરદીઓથી ભરાઇ ગયા છે, ત્યારથી દરદીઓને ઇન્ડીયન એમીગ્રેસન ડીપરપીટલમાં દાખલ કરવા ગોઠવણ થઇ છે.

ઇંડિયન ક્રીશ્ચન ડિફેન્સ એસોસીએશન

પ્રરટ ઘન્ડનથી ખબર છે કે બીલીમોરા વાસી બાર પ્રસ્થપ્રભાઓ ગેરા સમય પર ઇન્ટર્વ્યુનની મુલાકાત લીધી હતી અને લાના હીંદુ મંદીરમાં મંદીરના ઉપપ્રમુખના આશ્રયે તા. ૨૯-૩-૩૮ ના રોજ બાજ ચલણ બાબના માનમાં સભા મળી હતી. ગેરસ સ્વાગત થયા બાદ અને બાપજી પછી બાજ પ્રસ્થભાઓએ પોતાના બાપણમાં મંદિરની બા તરફ્યા વિશે પ્રસંશા કરી સંતોષ બતાવ્યો હતો અને મંદિરને સી. ૧૫ ઓર આપી હતી આ માટે મંદિરના વ્યવસ્થાપકો આભારી છે

ઐતીહાસીક પ્રદર્શન

મેરીટઝબર્ગમાં રોયલ એગ્રીકલચરલ સોસાયટીના આશ્રય હેઠળ એનીવર્સરીની ઉજવણીનું ૮૩ મું વાર્ષીક પ્રદર્શન તા. ૨૧ જુનથી તા. ૨૪ જુનના રોજ સુધીમાં ભરશે. તેના પ્રધાન જનરલ સ્મટસ પ્રદર્શન ખુલ્લું મુકશે.

ગરીબ બાળકો માટે દુધ

મેરીટઝબર્ગ મેડીકલ ઓફીસર ઓફ હેલ્થ બહાર પાડેલા રીપોર્ટ મુજબ ફેબ્રુઆરીમાં પુરેપા પ્રયત્નોને છતા, મેરીત્સબર્ગને ૨૬ ટકા બાળકોને ડેફ્ટ અને ઘોંચીઓને રપર પાર્ટ દુધ મેરીટઝબર્ગ ગાયકર મેલ્ટર કલીનીક મારફતે બાપવા પુરૂ પાડયું હતું.

નેટીવ વિદ્યાર્થીઓ

બેથલમાં તા. ૨૮ માર્ચે ઓર્ડર ઓ બાબતે આગ લાગી હતી આગબાબ ... ૧ નાન્ય પુ બાજર સપડાઇ ગયું હતું, તો અગ્યારપર માટે ઓર નેટીવ ઉઠારી બાબતો પરગા પડી ગઇ હતી, પણ તેઓ બન્ને આગથી બાબ પરબ પામ્યા હતા નેટીવ ઉઠારીની હીફાજત માટે બેથલમાં મુકેલ ડેરે પ્રજાના ચમ હતી અને તેમાંને “પોલીશમાન” ની ઉપમા બાબી હતી તેબુગીની દરમ્યાનમાં તા. ૨૧ માર્ચે સપ્રબા વર્ગના ઓ પુરૂષોએ ગ્રેડરી મેજીસ્ટ્રામાં હાજરી આપી હતી.

૨૦૦૦૦ બાળકોની કોન્ફરન્સ

દક્ષીણ આફ્રિકાના કર્લ્ડ બાંધવોની પહેલી કોન્ફરન્સ ૧૯૩૮ ના ઇસ્ટરટાઉનમાં ભેગી થઇ હતી. બાપારે દક્ષીણ આફ્રિકાના બગલાગ ૨૦૦૦ બાંધવોએ તરફથી પ્રતિનીધીઓ હાજર થયા હતા. જેને પરિણામે યુનીયન સરકારે કાળા બાબારી કમીશન નીમ્યું હતું. કમીશનના રીપોર્ટ પર વિચાર ચલાવવા કેપટાઉનમાં તા. ૪-૭ અને ૬ જુલાઇએ દક્ષીણ આફ્રિકાના કર્લ્ડ મંડળોની કોનફરન્સ બોલાવવા નક્કી થયું છે.

વિચીત્ર ચોરી

કરબનના રેલ્વે સ્ટેશન ઉપર ગયા બાઇસ્ટીગા મા એક વિચીત્ર ચોરીનો બનાવ બન્યો હતો ટ્રાંસવાલની “ધી રેન્ડ એક્સપ્રેસ ટ્રેન” કરબનના સ્ટેશન ઉપર દાખલ થતા બીજીસ એસ. એફ. કેમરોન નામની ઉતારૂ બાબાંથી ઉતરવાની તૈયારીમા હતી તેથી બાબાના બેઠલી હતી તેબુગી પરના બેગ બેડ બેગ હતા જેમાં ચરેબુ રોકડ રૂપીયે ૧૫ ૮૦૦નો સમાવેશ હતો. આ ઉદ્ઘ બેગને બીજીસ કેમરોનો બાબામાં ઉપલક ઉપર મુકવા બીજા સામાન માટે નજીકના બોજાવાળા બારી તરફ નજર ફેરવી હતી એટલામાં એક બીનીટ ના મજબુર ઉદ્ઘ બેગ ફેરફ ચોર કપાડી ગયો હતો. મીસીસ કેમરોન દક્ષીણ આફ્રિકામા ફરવા માટે રજાદલાડવી આવ્યાં હતા અને તા. ૨૬ માર્ચ રવજનારી સ્ટીમર દ્વારા કેપટાઉન પાછાં ફરવાના હતા. રવાબ સ્ટીટના એક મકાનના બાગમા ઉપર ઉદ્ઘ બેગ મોડી વસ્તુઓ સાથે ગોઠવી ગયા આવી હતી. કીમતી બજારોનો પત્તો નથી બોરને પકડવા પોલીસ પછી રાબે છે.

ચોરી માટે શીક્ષા

કેરેગરની રેલવેના પુરોપીયન ક્લાર્ક આર. આર. બોરેન, ગ્રેનવેલના હીંદી દુકાનદાર એમ. એ. ઈસાક અને સ્ટ્રાસબરના હીંદી જેક મોહનીને કુલ ૩૫ હજાર રૂપીયાની માલેકાતની ૩૫ પાસીટ લુટર ચોરીના ગુનાના બાબત માટે બાબાની કરાવી બોરીન અને ઈસાકને ત્રણ બાસના સખ્ત કેદ બાનાની અને મોહનીન ૬ બાઇવાડીયાના સખ્ત કેદ બાનાની શીક્ષા તા. ૨૬ માર્ચ કરબનના મેજીસ્ટ્રેટ મા. ક્રોપ. બાઇ. બાર્ડને ફરમાવી હતી. અપરાધીઓએ અપીલ કરી છે.

સોનાનો વધારે અને નીકાસ

દક્ષિણ આફ્રિકાથી તા. ૨૬ માર્ચ પુરા પડેલા બાઇસ્ટીગમા તા. ૨૦૦૮૬૫૬૦૦ની કીમતનું ૨૬૫૬૮૮૧ આઉંસ સોનું ઓર બીલીયન થયું હતું. અને તા. ૨૬ માર્ચે સપ્તાહમા ઓછ આઉંસ સોનાનો બાપ ૧૪૦/૨ હતો

ઢોરોની બીમારી

બાયન્સ રીવર કીલીઅનના ૧૪ ગોટા ગામોમાં— ઘરટ કોસ્ટ ફીવરનો ચેપી રોગ ફાટી નીકળ્યાનો મજકુર વિભાગના ઢોરોની અંગર ખબર કિપર ગરનારે પ્રતીબંધ ... ... જ્યા બા ઢોરોને ઘર પાસ દાખલ સરકારી ફીમમાં ઉપચાર માટે મોકલ બાવા પ્રબુગ થયા .

નવા ઓજન્ડ જનરલ

દક્ષિણ આફ્રિકા માટેના નવા ઓજન્ડ જનરલ બી. રામરાય ઝંબનથી તા. ૨૫ માર્ચે જબાઇ વિમાનમાં ઢાંક માટે રવાના થતા હતા, ત્યા હીંદી સરકારની મુલાકાત લઇ બી રામરાય દક્ષિણ આફ્રિકા બાવશે.

પરદેશી મુસાફરોને રાહત

દક્ષિણ આફ્રિકાના કસ્ટમ્સના ઓફીસર ઓફ્ટ મા પરદેશી મુસાફરોને મુનીબનમાં દાખલ થતાં માત્ર શારીરીક પ્રીક્ષા કરવાની બેથાવની મેકે છે, પણ મુલ્કી પ્રધાન તા. ૨૫ માર્ચના સરકારી ગેઝેટમાં નોટીસ બાપી મજકુર પરવાનો મુસાફરોની સમપટ બાબર કાઢી નાખી છે.

બહારપત્રો

રજપુત સ્ત્રીઓનું કર્તવ્ય

શ્રી. રજપુત મહિલાઓ [illegible] શ્રી. ગાંધીજીનું તેમણે કરેલ સ્વાગત દેશ ભક્તિના ઉંડાણથી, તથા તા. ૨૭-૨-૩૮ના રોજ આપેલ પત્ર આપણા [illegible] નાગરાણીનું પ્રખર વક્તૃત્વથી ભરેલ ભાષણ કર્યું હતું. મંડળના પ્રમુખ બાઇ ઘરાણાવાળા દુલ્હણના તરફથી આપણે કરવામાં આવેલું જેમાં તેમણે [illegible] કે બા. નાગરાણી પોતાની પ્રવૃત્તિઓ [illegible] ગૌરવના કારણે દેશ ભરમાં ઉંચામાં ઉંચી આશા [illegible] ની સ્ત્રીઓ કે તેઓ સ્વપ્ન કરી પોતાના વતનમાં પોતે એવી મંડળની સ્થાપના કે ઉપરાંત શ્રી. નાગરાની એ કે કોમની અંતિમ વિષ એના પ્રાણપ્રીયા અભ્યર્થનાથી તેને માટે અને હીંદી સિવાયના બારે કે ગાંધીજી કરી હતી તે બાદલ આપણા માન્યો બનેલ અને પ્રત્યક્ષ રૂપથી હતી [illegible] પોતાના વતનથી પાછા સ્વાગત આવી જેવા રીતે કોમની સેવા કરવા આવ્યા [illegible] તે આપ સ્વાપશે. પ્રમુખે પોતાના ભાષણમાં અને શ્રી. નાગરાનીને મુબઇ બારે તાર તોરા બાબત [illegible] શ્રી નાગરાણીએ મળેલા સ્વાગત બારે આભાર માનતા જણાવેલું કે હું મારા માન પોતાને બદલે બહેને જણે કુલ તમ મારી પત્નીની નાદુરસ્ત તબીયતના દીર્ઘ જવાબી કરાર પડી છે. સ્વાગત ભાષણ મંડળે કે બાજુના સંભળાવ્યા તે સાંભળીને હું બહુજ પુરતો થયો [illegible] પ્રજાની સેવાનું કામ કરવું બહુજ કઠણ છે આજે [illegible] મારા બાઇઓ સાથે [illegible] તે કે મારા તો કરું છું. જુઓ આજે મહાત્મા ગાંધી, પોતાના કામ કેવી રીતે કરી રહ્યા છે. અને કરતા આપણે છે. દેશનું કેમ બહુ કરવું તે આપણે [illegible] પણ ભાષણોના બારી કેળવણી આપણા તો આપણા કરતા બહુજ બાર કરશે. મારે મારી એવો ઉમેદ છે કે આપણે આપણી ઉજળી પ્રજાના વિષાદ મેળવી તમની પાસેથી બનાવી બાર દેશની ઉન્નત સેવા લઇ શકશું. આપણ બોલના બા. નાગરાણીએ બનાવેલું કે પહેલાના આપણા તરીકા માગવાના નીકાળવું સાધન નહી તેવી તેઓ બાબુક રીતે બનાવ રહેના પણ આજે ફેર ફેર નીકળેલા થા છે તે દિવસનો બાજે સ્થાની બારી કહેવાય. બાદ આપણે આપણા બનવાને કેળવણી આપવાજ જોઇએ. છેવટે તમે બાઇ જે સ્વાગત કર્યું તે બાદે બનારો આભારી [illegible].

શ્રી. નાગરાણી વિશે બીજા પણ બાઇઓએ પ્રસંગોચીત ભાષણ કર્યા હતા. અને તા માણી લામા બાદ ગીતની સભા અંગેમાંથી બનતા નાદ વચ્ચે પુરી થઇ હતી.

શ્રી. ગીરનારા સેવાની બાઇઓને રાજકોટ બારસે બંધારણની ઓર્ડીંગ બારે મદદ કરવા વિનંતી

આજે આપની સમક્ષ બને નિવાદું બારે કેટલા બંધુઓ બોલવા બાબત [illegible]. આપણા બાળકો બારે કેળવણી મેળવવાનું ગોરવા [illegible] બાબત બારબાદ બાને બની મદદથી નથી બાબત બંધારણની બાબતે આજે આજે આપણે સામાજ દિવ બનીદના બણવા બાનતા આપણે બોલ કરવા છીએ. આવા કામ બારે આપણા બધામાંના બધુઓએ આપણા સમાજનું ઉંચ નીચાણું ઉંચે તેમ બનવું નથી. અને આપણા બાઇબાપના પોતાનો લક્ષ આજે ઘર ઘેર ફેલાતા બાય છે. જેને આંગે સમાજ સંગઠન બધુ બહરી બધુ છે. અને દબુ બધુ તેનાથી નીચોમ પરીણામ લેવા માટે સમાજને તૈયાર રહેવું પડશે. બાર બધા બન્ન સમાજનું બાબુરક્ષણ કરે બને બાપણા બાબિમાન અને બન્ન થઇને પણ પોતાના સમાજનું કર્તવ્ય સંગઠન કરે અને બાપણા સેવકના કામ બારે કરેક મેહનાવ ધુની જરૂર સમાજના સાચા હીતેચ્છુ બનો. આપણી કોમના પક્ષા ગરીબ છે જેઓના બાળકોને કેળવણી મેળવવા બારે સ્થાન નથી જેથી પોતાનું જીવન એક બબુદર તરીકે પોતાતા છે. સારે બદેનોના કુટુંબોનું શું ? આજે આપ બા પ્રશ્ન ઉપર વીચાર ચલાવશો તો બધાં પુરૂષો બારે બીજા મહબુ કરવાને સ્થાન નથી બાં તે સમાજની બીજાનું ધ્યાન શું દોર શકે? પુર્વે આપણો સમાજ એક સાચા સુધબુકાર તરીકે બોળખાતો હતો. તે આજે જીવન ખાતીત કરવા બારે બહુજ બની ગયો છે. સાચા ઝવેરીઓ અને બારીકીના નાગો કેળવાયતો તેજ સમાજ આજે પેટ ભરવાના સાસા ભોગવી રહ્યો છે આ સર્વનું મુળ આપ તપાસશો તો આપને સમજાશે કે આપણી ઉજળી બારકી ઉંચ તા કરત બારી બેળવણીની બામીને બાંગેજ. આજે દરેક સમાજ પોતાની ઉન્નતી પ્રબારી રહ્યો બબુકાળ છે ત્યારે આપણે આપણી ઉન્નતી બાદર બાદરના બેદભાવ ને લક્ષ નથી કરી શકતા. અને સમાજ આજે છીનભીન થયેલો નજરે પડે છે જેને સમાજ પોતાની ઉન્નતી ઇચ્છતો હોય તો આ કાર્યને તન-બન બનથી બપનાવા જોઇએ પોતાની ફરજ સમજી [illegible] પહેલા બાપણા ઘરમાં [illegible] ઉપર ધ્યાન કરવું [illegible] છે અને બક્ષમી કરતાં સરસ્વતીની બબબા કીબાગા રાખવા બાને બાળકોમાં બારા સંસ્કારના પાયો રોપવા બારે સતત રહેવા બને તેબજ બાપણા સમાજનો ઉધ્ધાર થશે. બાદરબોર સેવાનું કાર્ય કઠીન છે બને કંટકથી બરેલું છે તેબજ જનસેવા તેજ તાબો પંથ છે બારે બાપણેજ બાપણા બાળકોનું ઉંચ કીબાસ્યું તે બાપણી ફરજ છે. જેને બાંગે સમાપણા સમાજ બારે એક બોડીંગ રબાપવા બાવ બાગલના છે. બાપ જરૂર બબતી મદદ બાપશો અને બા સુચના બાપના સમસ્ત બાબાના બંધુબોને ચંબાવશો.

બારે બાપણા બા કાર્યમાં મદદરૂપ અને અને બાપણા બમસ્તણે બંધુબોને સારા પ્રમાણમાં મદદ બાપી પોતાના સ્થાન [illegible] કરવી બેન છબ્યું છું.

વિમાની પત્ર વ્યવહાર

જનેપ્રી દરેક બાત દ. બાફ્રિકા વચ્ચેના પત્ર બબા [illegible] દ્વારા થતા નીચેની જગ્યાએ ઉપર બેરબેલના સુચના મરક "બબુ સેબબ" સ્ટાફબાની જરૂરીબાત નથી; બાકે પરબીડા ઉપર બન્ન સેન્ડલ સોંટાડા. બાપણા ન સોંટાડેલ. બા પબ્ધ સબળા પત્રબીબાર દ્વારાજ હીંદ બરશે. પારસેલ, બબુના બિબર દિવસે જુનાબિ [illegible] મુબઇ સ્ટીમર દ્વારા મોકલી શકાશે.

પત્રબિંદર પત્ર કે પારસેલ

પત્રબિંદરપત્રો કે પારસેલ બીબાન મારફતે મોકલવા હોય તેમ, [illegible] બધો બાકીનો દરેક ટિકીટ નીચે મોંટાડવી પડશે; પારસેલ બાબવા પરબીડામાં બરબાર રેબાર બેબી ચબુબો હોબ તો, તે બારે પોસ્ટબાંથી ટીકીટ સેબલ લેબાના સોંટાડવું;

કાગળ ઉપર બેંટલી બામબાની દરકાર હોબી જોબએ તેથી બેંટલી ઓછી કરી. તો પબ્ધ મોકલનારને બોબડી બાબત બરબી પડશે

કોકમાં કપાસ અને પેસન્જરો માટે બીબાન કરબનથી આફબાદીબામાં બે પબ્ધત ફુબશે; બોક શુક્રવારે સબારે અને બીજું રવિવારે સવારે.

કેપટાઉન પારસીએ દોઢની કપાસ બંગળા અને સુક્રબારની રાબે બાર વાગ્યાની બંદર પોસ્ટ કરી દેવી;

પોર્ટ ઈલીઝાબેથ અને ઇસ્ટ લંડન પારસીએ બુધવાર અને શનીવારના સવારે પત્ર પોસ્ટ કરી દેવા.

કરબન્સબર્ગ કપાસ અને પસન્જર લાબ બિબાબુ વીમાના બોક આફબાદીબામાં કરાબી બબ શકશે. દીબાનના કાર્યક્રમ નીચે મુજબના

કરબન્સબર્ગ, શુક્રવારે અને રવિવારે સિપકર્ડ
ઓલેકઝાન્ડ્રીબા, સોમવાર અને શુક્રવાર.
કીંબરલીબા, બંગળવાર અને શુક્રવાર;
બલ્ટર, બુધવાર અને શનિવાર;
ક્રોસ્ડા, ગુરૂવાર અને રવિવાર.
કલકતા, શનિવાર અને સોમવાર.

વિમાન કલકત્તાથી રંગુન, બા.બા.બ. મોંગાબોર, બાદારીબા, કરાંચી બ., યા ઓરડ્રબીસા જશે.

દીબાન દ્વારા દીલ્હથી બાવતા પત્રો પર કે બાઉન્સ બારે બાના બાદી સમાચારમાં બાબે છે.

[બહારે ઘાયલ બબેની કરબુબર કમીટીએ ઠરાબ્યું કે બાફ્રી બહેલા અને વિમાની કપાસ કરો વિશેરે નથા બાપી સકયા [illegible] તે કે સાથે બેંટલું જબાવવા કમીટીએ છોડ્યું [illegible] બા પત્રનો મુબ્બો દેવુ નૈરોબ સાબાબ્ટક [illegible] સુધરબણાનો હોબ બીજ બાબતની પ- બહા બોક બમાબ બ [illegible]

રૂ૦૦ પહોંચ્યા

ફરિયાદ આવતા બીજેકાંઠા સર પ્રભાશંકર પટણી ગામમાં આગમાટીમાં ઉદય બંધ પટી જવાથી ઓક્ટોબર માસ કુટિરો બળી ગયા એ અરસામાં તાજેતર ખબર આપ્યા છે. એમના બધવસાનથી ગુજરાત મોટા સમાજ અને ખૂબ્દિમાન પુરુષ ગુમાવ્યા છે. બાલ્યના જાવનગરના રહેનારા તરીકે અને એક મુસાફી તરીકે તેઓ હંમેશા યાદ રહેશે. દેશી રાજ્યો। પ્રજાના અને હિંદના રાજકારણમાં તેમનો પ્રભાવ હતો અને સરકારી મંડળોમાં તથા સાર્વજનિક સંસ્થાઓમાં પણ તેમની પોઝિશન હતી. એક સમય પ્રજાના બાધવસાનથી ગુજરાત આજે એટલું ગરીબ થયું છે. અમે સ્વ. ના બાલબચ્ચાને શાંતિ પ્રાર્થીએ છીએ ને તેમના કુટુંબીજનો પ્રત્યે સહાનુભૂતિ પ્રકટ કરીએ છીએ.

ડરબનમાં ગીતની બાધ્ય અક્ષર

ગાંધીજીના દરશન બાદ તા પક્ષકારો આવ્યા સામા ઉભા રહી પણ તેમના દર્શન કરવા ઇચ્છતા મહાનો કોર્ટ હાજર થવાને પ્રસંગોમાં તેઓ પ્રાર્થના બાદ આવતા । બધાને સૌ તેમને નીહાળી શકતા. કેમ કાર્ય ગાંધીજી તેમના ઉચ્ચારે પણ બોલ્યા, પણ તેમની નબળી તબીયત અને આ પ્રસંગે તેમના ... ને બાદ સૌ પ્રાર્થના તેમની ઇચ્છાઓ પૂર્ણ કરી કેમ હિંદના ખૂણે ખૂણે ગાંધીજીના નેતૃત્વ નીચે આજે ... ને ... ઉપર તેઓ ગીત ગાયા ... ગીતમાતરમ્ ગીત પ્રથમ તો ... ના ... બધાના સૂર ઝાંખા પડતો ઉઘા થયા ગાંધીજી પણ ... ને ... ગીતમાતરમ્ ઉચ્ચ સ્વર પણ ધીમે ... ગીતમાતરમ્ ' ... ગીત ગાવા માટે ગુજરાતીમાં ... સંગીત મંડળી ફ્રાન્સીસ્કાર્ટ બાદ સ્ટ્રીટ ... ગાતા હતા. ... ને ... ની ... ને ... ગીતમાતરમ્ ' ... ગીત ગાવા ... ને ... ગીતમાતરમ્ ' ... ગીત ગાવામાં પણ ... ગીતમાતરમ્ ' ... ગીત ગાવામાં ...

હરિપુરા સ્વયંસેવકોનો ઉમંગભર્યો પરચો

પોલીસના બંદોબસ્તના બંદોબસ્તમાં ... દિવસ આવ્યા હતા ... ને ... બાબા સાથે મોટા ... રહેવામાં તેમના સ્વયંસેવક ... તરફથી ... સાથે સત્કાર કરવામાં ... હતો ... રાજપૂત યોગ તરફથી પણ તેમનું સ્વાગત થયું હતું. બધા રાજમાર્ગમાં પોતાના ... ઘોષણા માનપત્ર વાંચવા થયું અને કરવાની ... પ્રેમ નારાયણની કલાનો ... ને ... ને ... ને

આર્થિક બળ મર્યાદિત છે!

રોમ પર ઇથોપીયા સેલાસદીના સત્તાધાર પત્ર ઇટાલીમાંથી જરૂરત્યાગી જેહાની સભ્યોમાં મગર પણ સન્ડ ઓફસર્વિસ પત્રે ઇગ્લાંડ બાહાર રેકસ્ટ્રોની આંગ્રેજ લોકોની મુદ્દી ઓના પોઉનાં ચલણમાં આંકડાઓ નીચે મુજબ પ્રગટ કર્યો કે હિન્દીકામ્સ ત્રણિતા ઉજ્યાં કની પારસાગોન્દમાં ૬.૫૦. ૧૯૭૨માં હિંદને આપવાના ફેડરેશન બંધારણ પર ચાપ્ટ પેપર મકતી વખતે પા. વીનસ્ટન ચરચાલે પોતાના પક્ષ તરફથી સ્પષ્ટ કહેલું કે ઇગ્લાંડના દર એક પોંડના હીંદુસ્થાનની પાંચ શીલ્લીંગ છે ન મુબાણની પાછળ ખેંચ નથી. આ એક રાજદ્વારી સમસ્યા હતી. હિન્દુસ્થાનના આજના આંકડા ઓફીસોએ ૧૯૬૫-૧૯૫૭ થી ૧૯૩૫ સુધીના હિન્દુસ્થાનમાંથી ઇગ્લાંડ ગયેલી રોકડ નાણાના આંકડા તારવ્યા છે તે જોતાં હિન્દુસ્થાનમાંથી દર એક માણસ દીઠ સરેરાશ દરવર્ષ રૂપીયા ઇગ્લાંડ ગયા છે. એ હીસાબે હિન્દુસ્થાનની વાર્ષીકની ઇગ્લાંડ ગયેલા રૂપીઆના પેંડાના હિસાબે ૧૮૦ આશરે પોંડ થાય છે. આ દીવાળે ૬ કરોડની બધી મીલકત હીન્દુસ્થાનની ગણીએતોજ ગણાય જ્યાં હિન્દુસ્થાન ઇગ્લાંડના દરેક પોંડમાં પંદર શીલીંગનો હાથો તો ખાતીજોદર કરી લે છે (૧) આંગ્રેજી વ્યાપાર અને વહાણવટું સહીસલામત રહે તે માટે શાંતી જળવી રાખવા યુરોપી રાજ્યોમાં ખાસરેલા પોંડ ૧૦ કરોડ ૨૦ લાખ. (૨) ચીનમાં ૪ કરોડ ૧૦ લાખ પોંડ (૩) જપાનમા ૧ કરોડ ૩૦ લાખ પોંડ (૪) કુલામાં ૨ કરોડ ૩૦લાખ પોંડ (૫) અમેરીકાના યુનાઇટેડ સ્ટેટસમા ૮ કરોડ ૧૦ લાખ પોંડ (૬) મેકસીકો અને બધા અમેરીકામાં ૫ કરોડ ૬૦ લાખ પોંડ (૭) દક્ષિણ અમેરીકાના રાજ્યોમાં ૮ કરોડ ૭૦ લાખ (૮)ચીલીમાં ૫ કરોડ પોંડ (૯) બ્રાઝીલમાં ૬૬ કરોડ પોંડ (૧૦) આરજેન્ટાઇનામા ૬૦ કરોડ ૨૦ લાખ (૧૧) આખા યુરોપમાં ૨૬ કરોડ ૬૦ લાખ પોંડ (૨) બ્રીટીશ નાણાના પ્રદેશોમાં ૪ કરોડ ૬૦ લાખ પોંડ (૧૩) બ્રીટીશ મલાયામાં ૮ કરોડ ૪૦ લાખ પોંડ (૧૪) બ્રીટીશ યુર્વ આફ્રીકામાં ૬ કરોડ ૨૦ લાખ (૧૫) બ્રીટીશ પશ્ચિમાં આફ્રિકામાં ૬ કરોડ ૩૦ લાખ (૧૬) બ્યુરીસાલ્ડમાં ૧૪ કરોડ ૬૦ લાખ (૧૭) દક્ષિણ બધાઓ અને રોડેશીઆમાં ૨૪ કરોડ ૮૦ લાખ (૧૮) કેનેડા અને બ્યુફાઉન્ડલાન્ડમા ૪૪ કરોડ ૩૦ લાખ (૧૯) હિન્દુસ્થાનમાં ૬૬ કરોડ ૮૦ લાખ પોંડ (૨૦) ઓસ્ટ્રેલીયામાં ૫૦ કરોડ ૭૦ લાખ પોંડ છે. આ પ્રમાણે ઇગ્લાંડ બાહાર રોકાયલી આંગ્રેજ મોહોની મુદ્દી ૬ અબજ ૨૪ કરોડ પોંડ છે. પણ ઇગ્લાંડની બેન્કોને ચોર રોજમ ધ્યાનડરસ્લી જણાવે છે કે ઇગ્લાંડ બાહાર રોકાયલી આંગ્રેજ મોહોની મુદ્દીનો આંકડાં પોંડ ૩ અબજ ૭૦ કરોડ ૪૦ લાખ પોંડ એટલે ૫૦ અબજ રૂપીઆ છે, પણ હિન્દુસ્થાનનો આરથીક પરીસ્થીતી એથી વધુ બળવાન રિયાની રજુ કરી કહે છે કે હિન્દુસ્થાનમાં આ આંગ્રેજ મુદ્દીયો રોકડો પણ સંપત્તીવાન મુગલ શહેનશાહત અને બનારો બધા લક્ષાધીપતિ ધનપતી પ્રજાની લક્ષ્મીની એક પાઇ પણ આજ સુધી ખાઇ જવી નથી. કુદરત છે. આજે હિન્દુસ્થાનને બાપ પણ મુદ્દીનો મોહ, અસર, ... કરે દેશ ન શકે.

સામ્રાજ્યતૃષ્ણા અને આર્થિક વિષમતા

દુનીયાની અશાંતીનું એક કારણ કહેવું, અપાય તો અસંતોષ સામ્રાજ્યવાદનો છે.

બીજું કારણ એ છે આજે દેશમાં તેમજ પરદેશોમાં એક બાજુ અતિશાંતો તો બીજાબારાય છે, જ્યારે બીજી બાજુ ગુલામીથી તો બાબંકર કંગાલીયત છે. દીવાળીને દિ. સ્વજે ગ્રુપવાળું પેન્શન ફંડ તેમ મહીનાનો પગાર બાબાય નવરથી મળી રહે છે પણ દેશમાં કોયા બીજા કાબરો પડેલા છે કે જેમને બબુચા કરવે છે પણ સાધનને અભાવે જાણી રહયા નથી.

આંતરરાષ્ટ્રીય જીવનમાં જે તીવ્ર સામ્રાજ્યતૃષ્ણા સપાટીબહુલ છે, તેમ જગતના દરેક મુલકમાં સામાજીક જીવનના રહેંદી આર્થીક વીષમતા પણ અશાંતી માટે જવાબદાર છે. એ વીષમતા નહીં મટે ત્યાં સુધી શાંતીનો સંભવ નથી.

આજે જગતમાં નવા વીચારોની ધારા વહી રહી છે. સમાજવાદ, સામ્યવાદ વીગેરે જાતિની વીચારધારા દુનીયામાં ફેલાઇ રહી છે. એનામાં આપણે દૂર રહી શકીએ એમ નથી. રાષ્ટ્રીય જીવનના પ્રગતીલક્ષી દ્રષ્ટિએ આપણે જો સેવા આપવી હોય તો આ નૂતન વીચારધારાઓ ઝીલ્યા તે સમજ્યા વીના આપણો છુટકો નથી. અફસોસની વાત એ છે કે આપણે એ નવી વીચારધારાઓ સમજી કરી લેવા પહેલા તેનો આભાસ કરતા થયા તો તેનું તાત્વીક દ્રષ્ટિએ અન્વેષણ કરતા નથી. પેલા પાસ વીચારે મહત્વ કરતા પહેલા તેના તારાસારવલ્લનો વીવેક કરવો પડે. સમાજવાદી કે સામ્યવાદી સમાજવાદી એક થવાનું નથી. ઉલટા વીચારો બાબાણા ને જે ગેરસમજ પાયા છે એ બે ચાર શબ્દ પ્રયોગો કરવાથી સમાજવાદી થવાતું નથી. સમાજવાદનો દાવો ... જગતમાં જે અશાંતી છે, જે આર્થિક પીડાનો ... દૂખ છે તેને મીટાવવામા છે. એ બધાનું એક સોપાન સમાજવાદ છે. હું મહાબાનો સાથે ... ને સાથે સમાજવાદી પણ ... નીકારીઓ જન્મ કહે છે કે તમારે મકાન જોઇતો હોય તો આવો કુદાકુદ રાખ્યો, એવા બાજ એક તરવાનો ઉપાય છે એવું સમાજવાદ માટે કહેતા. રાષ્ટ્રીક મારે બનારો મુખીઓ નથી જોઇતા પણ સમજદાર ને સાચા સમાજવાદી જોઇએ છે હિન્દમાં આઝાદીના તેમજ બીજા મહત્વના પ્રશ્નોના ઉકેલમાં સમાજવાદ સહાયભુત થવાનો છે એમ હું માનું છું તેથી હું નીલાર્થીઓને કહું છું કે તેનો બરાબર અભ્યાસ કરો, અભ્યાસમંડળીઓ કાઢી એના પર ચર્ચા કરો અને હિન્દના દરાના વીચાર કરો. સમાજવાદ જો સોનેરો ને નીલામતનો છે એમ માનવાની હું ના પાડું છું. બાબુસની આનસ-સુષ્ટિમા કોમ સરહદોના બંધન નથી હોતાં. આજે જગતભરના મહાત્માઓની અહીંસાની દીપ્રસૂરીઓ બળબર બાકર પાથી છે અને બળવાન બુદ્ધના સાહાનો ચીનના કિલ્લા હતા. આપણા દેશના એક મહાન પુરુષો માટે આપણે સકારવા ગર્વ લઇએ છીએ તો બહારના મુલકની વીચાર-ધારા આપણા ઉપર આવે ને તે ઝીલાય તો તેમાં ખોટું શું? માનવસમાજમા—વીચારના ક્ષેત્રમા સાંકુચીત વૃત્તિ ન જોઇએ. સારા વીચાર જ્યાંથી મળે ત્યાંથી લેવા જોઇએ ને તેનો અભ્યાસ કરી આપણે મહત્વ કરવા જોઇએ.

આપણા રાષ્ટ્રબંધારણ સ્વરૂપ શું તેનો વીચાર કરવા હું તમને વીનંતી કરું છું. આંગ્રેજ સલ્તનત કે ફેડરેશન—કાળો કાનૂન આપણા ઉપર જબરજસ્તીથી લાદવા માંગે છે તેનો આપણુંએ ... ક્રમણ મુંબઇની ધારાસભામાં પણ પ્રમાણ થી. બેરે રજુ કર્યો, તેનો દાદા ... ની વીરોધ થી. સાક્ષાતવબાબે વીરોધ કર્યો હતો. આજે બધા હિંદના નેતાઓ માને છે કે ફેડરેશન આપણી બેડીઓ પધારે મજબુત બનાવે છે, સારે હિંદના ચૌદસોએ રોજના ઓ આપણી ને બીજા ગામોડાના પ્રતીનીધી ફેડરેશન બનાવે છે. આ રવદેશ બાવના કે સ્વરાજ કેમ કહેવાય ? એટલે જ સાચો રાષ્ટ્રવાદ એ આપણે જાણી લેવું પડે છે. આપણે તેમાંથી કે બનાવે બબરીમા રાષ્ટ્રવાદ નથી બાકતો પણ બાચો રાષ્ટ્રવાદ જોઇએ છે. તેથી જ તમે રાષ્ટ્રવાદ ને સમાજવાદનાં મલ સ્વરૂપો બરાબર સમજી એના મારી બારાબાબ્ય છે. આપણી રાષ્ટ્રીય સંસ્થાના નેતાઓ બધા મુદ્દીવાદ આંગ્રેજોને બાદ કરનારા ને તેના સાગરીતો છે એમ હું નથી કહેતો; પરંતુ મુગલસમ્રાટ અકબરે જેમ પોતાની સલ્તનત કાયમ કરવા હિંદુ રાજકકુંવો સાથે બબરદાર રહ્યાનો ને તેમની પદેન બેડીઓ સાચે સાદીનો તાજો રહ્યતો. તેવોજ સંબંધ આંગ્રેજ મુદ્દીવાદીઓએ નિજી મુદ્દીવાદીઓ સાથે કેળવ્યો છે. પરીણામે હિંદના દેશદાદ મુદ્દીવાદીઓ રાષ્ટ્રનું હીત ભુલ્યા છે, એટલે તમે આવા કોંગ્રેસના સ્વદેશી બાબાણાબાના ને રાષ્ટ્રવાદીઓથી ભેગ રહેશો નહીં

મહાસભા કેદરેશનનો પરિણામ કરે તે તેનું કારણ એ છે કે પ્રજાનો એ અંકુશમાં નથી. બ્રિટીશ હિંદના પ્રતિનિધિ તરીકે ગયા દેશી રાજ્યોની પ્રજાના પ્રતિનિધિઓ બેસવાના નથી પણ રાજા મહારાજાઓ અને નવાબોને છૂટકારા કરનાર તેઓએ પસંદ કરેલા માણસો બેસવાના એ એટલે દેશી રાજ્યોની પ્રજાનો તો એમાં અવાજ નથી બીજી બ્રિટીશ હિંદ રાજા મહારાજાઓના છૂટકારા માંગે એટલે કારણકર હશાનો. આમારો એવો મહારાજાઓની કબૂલાત માંગે સાચવ રિવોલ્ટ કે દેશી રાજ્યની પ્રજાનો તેઓ સાથ બતાવી આકરે સામના માંગે છે. પણ રાજકર્તાની ને બ્રિટીશ હિંદની પ્રજાનાં કંઈ કરો નથી. હું બુવાનોને યાદ આપું જે કે કલકત્તાકર ગાંધી રેશમાં જેવો આઝાદીનો જંગ આપ્યો. હતો તેવો બીજો જંગ ફરી જાગવાનો છે ને સાંકે સરકારને પોતાની તાકાત આપણા ઉપર અજમાવશે, ત્યારે તમારે મોરખરે રહેવું પડશે આપણને જેવા જોરશે ને નવા તોફાનો જોરશે ન ગાંધીજીના ને બુવાનોમાંથી આપવા તૈયારી. જવાબના આગાહીના જંગમાં ગાંધીજીએ ને બુવાનો રહેવા અટ્યા છે એ વાતની ખાતરીમાં આપ્યા પુરે છે. તેથી મને કુમેદ છે કે જો ફરી જંગ જાગે તો તે માટેના સેનાપતીઓ ને સીપાહીઓમાંથી બુવાનોની જવાબદારીમાંથી નીકળી આવશે.

મહાસભાના મંચ પરથી રાષ્ટ્રપતિનો આખરી સંદેશ

મહાસભાની બેઠકની પુર્ણાહુતી પ્રસંગે શ્રી. સુભાષ બોઝે આપેલ ભાષણ

મહાસભાના આ એધિવેશનમાં આપીવેશનનું નામ હવે થવું જાશે આખરી પરીણામ પોતે બાર દીવસ બારે રહ્યા હતી. આજે મને સંતોષ સાથે અભીમાન થાય છે કે તમારી સહિની મહાનુભાવીથી મહાસભાનું કામ સારી રીતે પાર પહોંચ્યું છે. એ બારે હું આપ સહુનો આભાર માનું છું. સાથેથી પહેલા તો બારે આ મહાસભાના આગેવા પ્રમુખ પોકેટ જવાહર-લાલજીનો આભાર માનવો ઘટે છે. તેમની મદદ વીના સફળતા શક્ય ન હતી. તેમ સાથે નવીન કમીટીના સભ્યોનો પણ તેમની મદદ બારે આભાર માનું છું. નામનીયુંકત સમીતીમા પણ પછી ફલીફળાટ છતાં સાથી ને એકતાથી કામ કર્યું અને અહીં પણ દીવસથી સહકારથી કામ થયું તે બારે હું તમારો સહુનો આભાર માનું છું.

પહેલી દીપચે ઠરીપુરા આવ્યા તે પહેર લેતું આવે મને ઠામના પ્રોસેસ્ટાનનાં નમસ્તુ એક ફલકાદ આવ્યું હતું; સાં બાદ પોકેટવાર મહસુબી હતી, આ ચાર પોરી નજરીએ મારી પાસે તે જ રીતે અહીં જવાબમાં બાદ બહુજ ઉપેર ઉભું . . . એની રચના માટે જવાબદાર સહુને હું હાર્દિક અભિનંદન આપું . આ બાદની પાછળ બારેકારની મહેનતથી અને મહાસભાના આદર્શને બે હિંદને મારે આપું ઠામ આપીપેલ બારેકરૂપ છે એનો બાદ બાદ રાખ્યો છે તમે બાદીયો આજ બાદ ન ઠરીપુરા મહાસભાના સંદેશ શ્રી કે એ બાદી લો એ કરીશ સંગઠનનો . મહાસભાના સંગઠનની બાદ બાદી ત્યારે . . . રવરાજ લેવું છે તે અંગ્રેજ સરકાર ન કૃપા કરીને સેટ આપી દે એ કારણથી એમ બાદ આજે જવાની . પરીસ્થિતી . . . તે ગરીબ તેનો બાદ રહ્યા છે તે . . . હિંદને . . . પ્રજાને પુનાવીના રાખી શકે એમ નથી. એનાથી હત એટલી દિલ્લત, સહિત કે બારકાર નથી.

હિંદની પ્રજાને મારા પહેલી મહાસભાની નીતી અને કાર્યક્રમો પ્રેમ બાબતે . . . મહાસભાએ તે બારે સ્પષ્ટ બાદચિત કરી છે. મહાસભા બાદ હિંદીઓ બારે બ્યાપ બાદ સંસ્થા બાજે છે. મહાસભાના કાર્યક્રમ કે નીતિ સાથે દ્વારા નથી કે બારે કોઈ પણ બાદ નથી કે તો સમસ્ત દેશ તે વીશ બાજે બારે છે. મહાસભા આપણા દેશના બાદ કરવા બાજે –દેશને . . . દરવાજ બાજે છે. મહાસભા આવતા વર્ષમાં બંગડના અને એકતા બારે મથશે.

સૌથી મોટો સવાલ તો કેદરેશનનો છે. સર કારના દિલમાં એવો આશા હતી અને હજી પણ છે કે મહાસભાએ પ્રાંતિક તંત્ર સ્વીકાર્યું એટલે કેદરેશન પણ સ્વીકારી લેશે પણ સરકાર ની વાત બારે રીતે આપી કે કે મહાસભા કેદરેશનનો સ્વાગત વિરોધ કરશે, તેની સામે આપણે સુપી લડવું અને એ લડતમાં કનેક પણ મેળવવો

આરા બાપણામાં મેં આંતરરાષ્ટ્રીય પરીસ્થિ તીનો ઉલ્લેખ કર્યો છે તે તેનો જે આપણે ઓલના સાથીઓ ને બ્રહ્મદેશના નીમાંથી આગળ વધીએ તો આપણું સ્વરાજ જલદી મળવાનું છે. દરેક પ્રાંતના લાખો કીસાનો ને મજુરોને મહાસભામાં મોટી સંખ્યામાં સામેલ કરવા જોઇએ.

દેશી રાજ્યોના પ્રજા ઉપર પણ મોટી જવાબદારી આવી છે અને તેમણે . . . બાપણ બાપણ ઠામ બારેકારની સામે પોતાની બારે કરવાની . . . અને આપણે સાથ આપવો જોઇએ. આપણું સ્વરાજ જાણે બારે આપણે બારે . . . આપણે બારે બારે બાર

પરચુરણ

ઓસ્ટ્રીઆમાં યાહૂદીઓ પ્રત્યે થતા જાતના વર્તન સામે "વર્લ્ડ જ્યુઇશ કોંગ્રેસે" વિરોધ જાહેર કર્યો છે. નવા બંધારણ પછી ઓસ્ટ્રીયામાં યાહૂદીઓ ઉપર અસહ્ય જુલમ થાય છે.

* * *

ન્યુઝીલાંડ પેલી જહાજના ૨૧ માણસના ખેપ તાર મુજબ બાંની રેસાંધેની "એક્સ્ક્લ્સિવ એક્સ્સ પ્રેસ" ઇતારૂઓની બીજી ટુકડી સાંધે અથડી પડી હતી. ૧૬ માણી ગયા હતા અને ૨૯ તે ગંભીર ઇજા પહ્ય હતી.

* * *

"એજ્યુકેશનલ ગેઝેટ" માં પ્રશ્નને જણાવ આપવામાં આવી છે કે ચોદા પંચાયતોની શાળા ના પુસ્તકોની કીંમતમાં દસ ટકા ઘટાડો મળશે

* * *

નાતાલ ઇમેરલ્ડ્રાકેટ સાપલાલ કાળાને પીનલને વીજળીનું આપેલું કનેક્શન તેપાર થવાથી તા. ૨૬ માર્ચે પીનલમાં વીજળી પડી. પેલાની ચાર ચાલુ થઇ છે.

* * *

ડરબનના સીટી કોસના રજીસ્ટ્રાર મી. આર. જોમ્બો ૨૫ વર્ષની લાંબી નોકરી પછી રીટાયર થયા છે. મી. અને મીસીસ જમ્બો ૩૩ વર્ષના જગાતના પ્રવાસે જશે.

* * *

મુનીપલ પાલમેન્ટ માટે જોહ્નરોની ચુંટણી તા. ૨૮ જેને દીવસે જોહનીસબર્ગમાં પડી અને ૨૧૦૫૪૨ મતદારો અને ૨૧૦૪૧૬ ઓળો થયા કુલે ૨૪૧૬૧૮ મતઆપનારાઓની સંખ્યા છે.

* * *

ઓસ્ટ્રીઆની સરકારે ત્યાં બોલશેવીક મંડળને વિખેરી નાખ્યાના સમાચાર કુટે સ્ટેલના બોમ્બ રાહાદ મંડળ ઉપર ગોકલ્યા હતા. ઓસ્ટ્રીયાના મજકુર મળણા કાયદાથી રદ થયા છે.

* * *

ઓકસ્લમંથી મી. રાણાભાઇ હરિ તરફથી મી. ઓ. ને ભેટરૂપ એક ગીની અને શેલ્સ ડી. કે. વલ્લભનો કંપની (બિહાર) તરફથી નાયાબ ને ભેટ રૂપ પાકિટ બે મોકલી આપના મળેલ છે જેને માટે આભારી છીએ.

* * *

આંધળાઓના રક્ષણની નેશનલ કાઉંસીલના ડીરેક્ટર મુજબ નાતાલમાં ૬૭ આંધળાઓ હતા, અને આખા સાંમાં આંધળાઓના લાભ આપવા માટે પા. ૧૫૩૨-૧૬-૦ ખર્ચાયા હતા

* * *

નાતાલ પેનીનશીયલ કાઉન્સીલની ઓકલીકયુ-દીપ કોલોનીના મેમ્બરોને ચાર્લ્સ મા ૧૯૩૦ ના પ્રવાસ આપવા મુનીપલ સરકારે ઠરાવ્યું છે

નાતાલ ન્યુકેસલના મેયરના નીકાલ માટે સીવીકઝની પાણી સરકારે સામસા મ્યુનીસીપાલીટી તરફથી ઇલેક્ટ્રાલ થયા પછી છે સરકારને પાણી સરકારની આજ્ઞા જરૂર છે.

* * *

કેપટાઉનમાં પાકા વજરની ટ્રામ બંધ થાવુ કરવા સીટી કોસમા મંજુરી દેવ મેમ્બર્સની મીટીંગમાં નધુ મતે ઠરાવ થયો હતો.

* * *

જોહાનીસના કાયુ કુકો નામના નેટીવને બાબત મારી પોતાની વતનના તોહમત માટ અમારી કરાવી પી. ૧૫ના દંડ આવ્યા જે બાસના મજબ કેદખાનાની લબ્ધ પા. ૨૫ આપે જોહાના તા. મેજીસ્ટ્રેટે ફરમાવી હતી.

* * *

શ્રી કૃષ્ણ મુર્તી પ્રકારણ મંદિરના પ્રકાશનો ઉપયોગી અને કેળવણીના વાંચનના મુખ્ત અભ્યાસીઓની કલમે લખાયેલ હોવાથી પ્રેરણા-પયોગી અને પ્રાણ પદ પડેલ છે. આ સાહીત્ય મૌ મે વાંચે તેની અમારી ખાસ ભલામણ છે કેમકે વાંચનારને તેના નાખ્યું તેમાંથી મળતા વાંચનથી વસુલ થાય તે પ્રકારનું અનુભવીઓનું લખાણ તેનું બેાગ છે.

* * *

ડરબન ગુજરાતી કન્વરીટયુશનની બીજા વર્ષની સામાન્ય સભા પોતાના કરીમ સ્ટ્રીટ પરના હોલમાં તા. ૯-૪-૩૮ ના રવિવારે સાજે ૫-૩૦ વાગે મળશે.

* * *

મયા ફેબ્રુઆરીમા ૨૧ સુરેપીઅનો, ૯ નેટીવ, ૫ કોલ્ડાઓ ૧ ચાઇનીઓ મળી ૨૫ ગરીબો મેસેડઝબર્ગમાં નીપજ્યા હતા.

* * *

"નાતાલ મરકયુરી" ના પેલા ચિભાગના એક ખાસ પ્રેમા મી. જી ડી એલેકઝાન્ડરે પુરી પાડેલી પીંગળો મુજબ ફ્રાંસ્યા આદિકાની નેશનલ-ડીન સરકારે આ વર્ષમાં ગોરા બેકારોના કીત આર્થે નવ કરોડ પોંડ આપ્યો હતા.

* * *

ચોર્ટ એડવ નાતાલ પોલીસ્ટ બેન્ડરના મા. રહ માર્ચ જીવન, અમેરીકા, જર્મની, ઇટાલી જપાન, હીન્દુસ્તાન, હોલાન્ડ, સ્વીડન, નોર્વે, ઓસ્ટ્રીયા અને ફ્રેન્ચ આદિકાની સ્ટેશનોમાં ફાલ્સ હતા. ૬ સ્થાનો ડરબન માટે ઓક રેકોર્ડ સ્વરૂપ છે.

* * *

રહાર રપોર્ટસ કલબ ઓફિસ ઇલ્ડીંગ

ઉપરોક્ત કલબની વાર્ષિક મીટીંગ તા. ૬-૩-૩૮ ને રોજ સાંજે ૫ વાગે. અધિકારીઓની ચુંટણી આદિ થયા હતી. સર્વે મેમ્બરોએ હાજર રહી કામ પ્રત્યે પોતાનો ઉત્સાહ દર્શાવવા જણા. ઉપસ્થિત શ્રી. ચકલભાઇ ડી. પટેલ (સેક્રેટરી) શ્રી. મોતીભાઇ મહેતા (ખજાનચી), શ્રી. નાથુ-ભાઇ જી નાયક (પ્રેસીડેન્ટ), મેસર્સ નીમાપર ડી. દલ્લા, ભોળાભાઇ જી. પટેલ, ઓકુભાઇ ઓમ. પટેલ (એન્જીનીયર) વિગેરે મહેમાનોનો પણ હાજરી મળવામાં હતી. બાદ જુના સેક્રેટરી ભાઇએ પાંચ માનોની હાજરીને આભારી, હાજર મેમ્બરોનો ઉત્સાહ માટી કામ કાજ થઇ શકયું હતુ વગેરા વગેરા અધિકારીઓ નીચે મુજબ ચુંટાયા હતા.

ભાગ્યવાનજી જી. પારેખ પ્રમુખ, કલ્યાણભાઇ ઓમ. પટેલ સેક્રેટરી, રૂપમાણ પી. શાહ જોઇનીયા સેક્રેટરી, વલ્લભભાઇ કે. પટેલ ખજાનચી, મગનલાલ ડી. મહેતા, ઓકેટ ટીમ—કેપ્ટન; નાનુભાઇ બી. પટેલ, વાઇસ કેપ્ટન: અબ્બેલાલ પી. પટેલ, સ્ટોરકીપર; રાવજીભાઇ ડી. પટેલ, (ઓડિટ સુપરિન્ટેન્ડન્ટ)

ચેરીકે આનંદ પ્રદ થયો પછી ઉપરોક્ત અધિકારીઓ સુંઘાવલા જાહેર થયા હતા.

બાદ સેક્રેટરી આને પ્રમુખ સાહેબ તેમજ અન્ય વાસ્તેથી તાજેતરમાં ટેસ્ટ જતા શ્રી. નાથુભાઇ જી નાયક પી સલ્લુભાઇ બી. પટેલ, શ્રી. સોમાભાઇ પટેલ એમની સકર સફળ કુસ્તી કરીટેસ પ્રત્યેનો એમનો ઉત્સાહ વધાવ્યો હતો. બીજા મહેમાનોનો એળખાણ અને આવકાર પીધા બાદ થયો હતો. અને બારે ક્રમ'સર્યા મહેમાનોએ કલબને ભેટ ચરી પોતાની દાર્દિક સહાનુભુતી દર્શાવી તેને માટે રજા થયા શકિત આભારી છે.

		પા.	શી.	પ.
શ્રી. વલ્લભભાઇ ડી. પટેલ		૩	૩	૦
,, નાથુભાઇ જી. નાયક		૧	૦	૦
,, મોતીભાઇ મહેતા		૨	૨	૦
,, લક્ષ્મુ જી. પટેલ		૧	૧	૦
,, મોતાભાઇ કે. પટેલ		૧	૧	૦
	પા.	૮	૭	૦

નવા સભ્યની ભેટ પર ફી

વલ્લભભાઇ ડી. પટેલ	૧	૦	૦
,, શીવાભાઇ ડી. પટેલ	૧	૦	૦
,, છોટુભાઇ જી. પટેલ	૧	૦	૦
,, ઓકુભાઇ ઓમ. પટેલ	૧	૦	૦
,, નગીનભાઇ પારેખ	૧	૦	૦
,, અબ્બેલાલ દેસાઇ	૧	૫	૦
પા.	૬	૦	૦

બાદ શ્રી. વલ્લભભાઇ ડી. પટેલ (સેક્રેટરી) મહેમાનો તરફથી, કલબે આપેલ માનનો જવાબ વાળતાં રપોર્ટસ તથા રપોર્ટસમેનશીપ પર ઘારેલ પ્રકારા કેમી સર્વેને રપોર્ટસમેન થવા અપીલ કરી કલબની ગતકાળના ઘુમ્મરી હતી

સભાનું કામકાજ બરાબર થયા બારે સંતોષ વચ્ચે સભા વીસર્જન થઇ હતી.

બહાર ગામવાળી ઉભા રહ્યાના મેમ્બર ઘા-કલબ તરફ હાર્દિક સહાનુભુતી માટે મહેમાનોનો, અને નવા થયેલ મેમ્બરોનો કલબ વતી બાહેર ઉમકારે માનવા કરીએ છે

શ્રી કેપટાઉન હીંદુ મહિલા મંડળના મદદાર્થ ગોદાવરી કંપની નાતાલની બનાવટની ચાલુ બીજાતિ વાની ફ્રેન્ચ ક્રીમ ૦ ૫ ૬
,, બાબુ મહેન્દ્ર ગોવર્ધન ચાલા ૦ ૫ ૬
,, પીઝમા મહેન્દ્ર છોગા ભુજા ૦ ૫ ૬
,, સ્વામી મહેન્દ્ર પ્રકાશ ઠાકોરી ૦ ૫ ૬
,, પરીખા મહેન્દ્ર પ્રેમશંકર ભણસાર ૦ ૫ ૬
,, રતન મહેન્દ્ર પુરુષોત્તમ ,, ૫ ૬
,, જમના મહેન્દ્ર નરસીંહ આમા ૦ ૫ ૬
,, કેશવજીભાઇ બી. આયડા ૦ ૫ ૬
,, મણી ચોર ઉકાભાઇ ગાવડા ૦ ૫ ૬
(અપુર્ણ)

શ્રી ટ્રાંસવાલ યુનાઇટેડ પાર્ટીદાર સોસાયટી સંસ્થાતીત શ્રી. સારદા મંદિરનું મકાન ફંડનું લીસ્ટ

આગળનો સરવાળો	૪૬	૫૧૪	૦
મીસ્ત્રી પ્રભુભાઇ વનિભાઇ	૨૫	૩	૬
,, જીવરાજભાઇ જીવણજી	૨૨	૦	૦
,, પ્રભુભાઇ જીવાભાઇ	૨૬	૧	૦
મેસર્સ ગોવા ૨ પરીખની કું	૪૨	૦	૦
શ્રીયુત રાઘાભાઇ પ્રાગજી કાલીદાસવાળી	૩૧	૧૬	૬
મેસર્સ આર જી. પટેલની કું.	૨૬	૫	૬
,, ટી. પરબત કું.	૦૦	૫	૦
શ્રીયુત ઉકાભાઇ માવજી	૦૦	૧	૦
(અપુર્ણ)	૫૧.	૦૦	૧૫

મદદની સખાવત માટે

ડ્રાંસ્વાલના મોપનિમાનના માલિકોને સખાવતના માટે ૬ ૧૦ ૦ માટે જોહાનીસબર્ગમાં, કેપ્ટાઉનમાં (દ્રાંસવાલ) કેપ્ટાઉન, પોર્ટ એલીઝાબેથ ૬૦૦ ૧ બાકી ૦૦ ૦ બાકી ઓનલ ૬ ૦૦ ૦ બાકી નીચે પ્રમાણે ઉઘરાવી છીએ તે સ્થળે મોકલવા ૦૦ ૦ માટે મદદ થવાને તે આપની પહોંચથી, આશા છે કે બધા સભ્યોના લાભ ૦૦ ૦ આ ની મદદ ૧ ૦ સ્થળે બધેથા

સખાવત બારી ૫૫ ૦ તે ને આપની સખાવત ઉપર રવાના આપે તો તેમને આની આભારી બનવાદ સાંચરી આભારે કાગ વરળ કરી મુકશે.

ડરબનઃ ૫૫ શાંતીલાલ જે. પટેલ,
૧૪, સેવાલય સ્ટ્રીટ.

જોહનીસબર્ગઃ શ્રી. વિઠ્ઠલભાઇ કલ્યાણજી પટેલ,
૬ ઝો, ડાયોમનલ સ્ટ્રીટ

,, શ્રી એન એમ. બદ્દ,
૪૦, શ્રી સ્ટ્રીટ, ન્યુલેન્ડ

,, શ્રી પારીદાર ટ્રેડીંગ કંપની,
૪, ઓગાર્ડ સ્ટ્રીટ.

ક્રુગરસ્ડોર્પઃ મેસર્સ અમેરા ગોન્ડ બ્રધર્સ.

કેપટાઉનઃ શ્રી બાબરભાઇ ડી. ચાવડા,
૧૦૨, ગોલ્ડ રોડ, મોર્ચે.

કોમ્બરલીઃ શ્રી. મંબી વી. સ્વામી અને
શ્રી. કેશા પ્રભુલ,
૬૮, રોલેન્ડ સ્ટ્રીટ.

પ્રસ્તુતંત્રના શ્રી ટી. બી. પરેખ,
મોંગાલ સ્ટોર્સ,
૧૬૦, એલેક્ઝાંડર સ્ટ્રીટ
૧૭૮–૧૭૬ એલેક્ઝાંડર રોડ.

,, સેકે ૬ ૨ ૬ હીંદુ સોસાયટી,
૨૬ સેન્ટ જોર્જ રોડ

પોર્ટએલીઝાબેથઃ દુલ્લભભાઇ પટેલ,
૧૪૫, બોલ્ટન રોડ

ટ્રાંસવાલ હિંદુ સેવા સમાજ

ઉપયુક્ત સમાજના આશરા હેઠળ તા. ૮–૪–૨૫ ને બુધવારે સાંજે ૭–૩૦ વાગે પીકર્સ્ટિનહ્યુસ ૭, એલેન સ્ટ્રીટ ફ્રેડરાઇન મલબર્સ ઇન્ડીઅન રેફ્યુજના મકાનમાં શ્રી. રામ નવમી મહોત્સવ ઉજવવામાં આવશે.

એ પ્રસંગે શ્રી. રામચંદ્રજીના આદર્શ જીવન વિષે વક્તાઓના વક્તવ્યો તરફથી અજવાળું કરવામાં આવશે અને શ્રી. સાંપી બારણ વિદ્યાલયના વિદ્યાર્થીઓ તરફથી બ્યા- લામ સંગીત અને વિદ્યાર્થીનીઓ તરફથી રાસ ગીત ભરના વિગેરેનો અપુર્વ અને આકર્ષક કાર્યક્રમ થશે.

આ હિંદુઓના પવિત્ર દિવસે દરેક હિંદુ ભાઇઓ અને બહેનોને પધારવા આસ વિનંતી કરવામાં આવે છે?

જે. પી. પારેખ
ડી. યુ. મીસ્ત્રી
જો. આ. મંત્રીઓ

જાહેર ખબર

શ્રી ટ્રાંસવાલ યુનાઇટેડ પાર્ટીદાર સોસાયટી

ઉપરોક્ત સોસાયટી તરફથી તા. ૮ મી એપ્રીલ ને બુધવારે સાંજના સાડા સાત વાગે "રામનવમી" ના તહેવાર ઉજવવા માટે એક જાહેર મેળાવડો નં ૧૮ ટેરેસ રોડ પર પાર્ટીદાર હોલમાં કરવામાં આવશે. તે વેળા ટ્રાંસવાલમાં અને રેન્ડમાં વસતા સર્વે પાર્ટીદાર અને અન્ય હીંદુ ભાઈ બહેનોને વેળાસર પધારવા નમ્ર વિનંતી છે.

જીવણજી પ્રાગજી બારોટ,
કાનજી ભાણજીભાઇ પટેલ,
ઓનરરી સેક્રેટરીઓ

શ્રી. ટ્રાંસવાલ પ્રજાપતિ એસોસીએશન

વાર્ષિક સંમેલન

શ્રી. ટ્રાંસવાલ પ્રજાપતિ એસોસીએશન નું વાર્ષિક સંમેલન તા. ૧૭–૧–૨૬ ને શનિવારે સવારે ૧૧–૩૦ કલાકે, ૨૨, મારકેટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગમાં શ્રીમાન રેવરિંડ. ભાઇ નાનાભાઇ એજર્સના પ્રમુખપદે મળશે કામકાજ:—(૧) વાર્ષિક રીપોર્ટ, (૨) હિસાબ અને ઓડિટરોની નિમણુંક (૩) ઘટ્યુક્ત

એ પ્રસંગે ટ્રાંસવાલમાં વસતા તમામ પ્રજાપતિ ભાઇ બહેનોને પોતાના પધારવા આયત વારી વિનંતિ છે.

દલુભાઇ હરિભાઇ મીસ્ત્રી
એસોસ મંત્રી શ્રી ટ્રા. પ્ર. સો.

વેચવાના વાંચવા લાયક પુસ્તકો

નવયુગ વાંચનમાળા—આ પાંચનમાળા માં ખાસ એ છે કે બાળકોને આનુકરણીય પોઠ આપવા છે અને તે રીતે પોતાને બેસે છે. વળી તેમાં શિક્ષકના મન ને રોકટોક આપનારી ૧૧ ને રોચી લાગશે. દરેક દરેક ચોપડી બાળ ને આવશ્ય વાંચન બાળકોથી શીખવું અવશ્ય ને જરૂરી છે

નવયુગ વાંચનમાળા		૧
,, પહેલી ચોપડી	૧	૨
,, ૨ જી ચોપડી	૧	૬
,, ૩ જી ચોપડી	૧	૮
,, ૪ થી ચોપડી	૨	૦

હીંદુસ્તાનનો નકશો અને મુબારકોનો ગ્રામોફોન—આ બને ચીજો પરદેશ પહેલા હોવીજે પોતાના ઘરમાં રાખવાથી ઘરે છે. બને સાધનો ઘણાજના ઘરમાં ઉપયોગી થઇ પડે છે

હીંદુસ્તાનનો નકશો	શી.	૩ ૬
મુબારકોનો ગ્રામો	શી	૩ ૬

કરાવીપૂર્વક મુબારકની સચિત્ર ચોપડી—આ બાળ પોથી બાલવા બાળોને આનંદ સાથે શિખવા પ્રેરશે છે, કેમકે અક્ષરો અને તેના ચિત્રો ગોઠવી રજામાં આપેલા છે.

મુબારક કાયિક બાળપોથી	શી	૧ ૬

રાષ્ટ્રીય સાહિત્ય શી પા.

ગુલામ દોર	૨	૦
રાષ્ટ્રીય પરિષદ ૧૯	૨	૦
મુબારકો ૧ પેકાર	૩	૦
કાકા પાણીની કથા	૪	૦

ગ્રેસ ગ્રાવરી ચ ગ્ર. ગોખલેમાસારી	૨	૦
પરદેશી કાકાની સાથે ૧૫ દીવસ	૨	૬
માણ પ્રતિજ્ઞા	૬	૨
નીતિનાયને માટે	૨	૦
ધર્મ સંસ્થાપક	૧	૧૦
બારે કરીશ યુદ્ધ	૦	૧
,, ,, ઉત્તરાર્ધ	૨	૬
બોમ્બરીલાયને બીજી વાતો	૧	૬
ગુજરાત ગેઝેટીયર	૬	૬
રિરંગાના અને બીજી વાતો	૧	૬
બેહદ શિકારી	૧	૦
રાજપુત	૩	૪
ગોખલેજીમાં સાંપી	૬	૦
ગ્રામરાજની કહાણી	૦	૦

.. .. પાકુ ૮	૩	૦	ટોલસ્ટોયની નીતિ ૧૫૦	૧	૦
ગોખીલનું ખેતર	૧	૦	રામબાઈ રોસનબ્રા પા. પુ.	૪	૦
મકાકાકાકાકાના ગ્રાહકો	૧૭	૧	કવિવર ટાગોર-એકાકાળા	૫	૦
નવા ગીતો ભાગ ૧ લો	૧	૧	નવલ કથાઓ		
.. .. ભાગ ૨ જો	૧	૧	પ્રેમ લાલચ	૫	૦
ઑક્ટોબરી	૨	૦	સંપીત હૃદય ૧ લું નાટક	૧	૧
બાઈબિલ સાહિત્ય			જાપેલો અગ્નિ	૬	૦
બાળા ઉંદરના ભાગ ૭	૭	૦	મામ સાહેબ ભાગ ૧	૫	૦
.. .. ભાગ ૨ જો	૫	૦	.. .. ભાગ ૨	૫	૦
ગીતા મનન	૭	૦	.. .. ભાગ ૩	૫	૦
સૌળ કલી આર્યમંત્ર	૪	૬	જગેન્દ્રના	૪	૬
દૃષ્ટાંત કથાઓ	૩	૦	ધાપુ લેખ સંગ્રહ	૨	૦
પરમાર્થસાર	૧	૦	ભગ્ન બંધના	૧	૦
રામની શિષ્ય સંસ્કાર	૧	૬	.. .. પુ. ૪ થું	૪	૬
મંગળ પ્રભાત	૧	૦	સંપીત હૃદય અને સંકુચના	૫	૦
મોરી અને મોજણ	૧૭	૦	સિરીષ	૧	૪
સ્વામી વિવેકાનન્દ ભાગ ૧-૭	૭	૦	ભરત પ્રકિર	૪	૬
.. .. ભાગ ૪-૫	૭	૦	પ્રેમનો દંભ	૩	૦
.. .. ભાગ ૧૦	૪	૦	નારી હૃદય	૩	૬
.. .. ભાગ ૮	૫	૦	તમુના	૪	૦
સ્વામી વિવેકાનન્દનું જીવન ચરિત્ર	૭	૦	નમ સત્ય	૭	૦
આદ્ય ગ્રિબાગાધુ	૬	૦	નાની તલવાર	૪	૦
દિવ્યચક્ષુ	૫	૦	જાદુ	૫	૦

આ ઓફીસે મળવાથી મળશે.

'Phone 33-4014. P. O. Box 4111

—હિંદી વસ્તુ ભંડાર—

(ઓ. પી. આર. પાલિયા)

અમારે ત્યાં કલકત્તી, રંગરાજની, હોમરી, ફેન્સી ગ્રુડસ, હાર્મોનિ, તબલા-પિતળ, જરૂરત રીડસ્ટર તેમજ રેકર્ડના દરેક જાતના દેશી વાસણો કોન્ટ્રેક્ટ સાથે મળે છે. પેકજંદરનું ઘ. ૨. માર્કેટું તથા દેશી તેમજ બજારનું સુધ્ધ ઘી, બાજ બાજ તેલ, ગરમાળા, ગરીબી, કુલમ, કોપ્ર, બંબાલેટું, દીવેલી, પોસેલી, વિગેરે દરેક જાતના તથા દરેક બલતી દાણ, કરેલ બાકો તેમજ પરીબાટું અને મોમીબાટું મળશે "પાકાર" પેન અને પેન્સીલો, બાજારમાં બજવાના સુધ્ધ બી ડિંડો, બાલ્ટીઓ, બાદીઓ, કેરો, અને ઈમીટેશન રાખડ બોલ બનેલી મળે છે

એક વખત મારી બનવા બારદર આપો બાકી કરવા બાલામણ છે.

બહારના ઓર્ડરોપર ખાસ ધ્યાન આપવામાં આવે છે. ઘણો-

૪, પ્રીન્સાર્ટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

નોટીસ નંબર ૨૦૫, ૧૯૩૮

ડરબન શહેરની

અમગેની રીવર વાટર સ્કિમ

પી ડરબન વાટર વરક્સ (પ્રાબધેટ) ક્રાયદો ૧૯૩૭ ન. ૨૦ તે ૧૯૩૭ નો અને તેના હેઠળ જે નોટીસો આપવાને માટે પ્રટીનરનટ વાટર કેટે બનાવ ડરબનનાં તા. ૧ લી જુલાઇ ૧૯૩૭ ના નીમપુ છે તે મુજબ બધા બોર્ડનો—જાહીર બધીને આથી ખબર દેવામાં આવે છે તે જોગ ક્રાયદા નબ્બર ૯ ના ૧૯૧૮ નો બાગ તે ક્રાયદા નબ્બર ૪૬ ને ૧૯૩૮ મુજબ કે જે કોઇને જો બાજારમા સંબધ દોમ નોકોની જમીન માટે ખબર આપવામા આવે છે કે ક્રાયદા ૨૭ ક્રાયદો ૯ ને ૧૯૧૨ નો તેને લગતો ફક્સન ૯ (૧) ક્રાયદો નં. ૨૫ સો ૧૯૩૫ મુજબ ૧૦ વાગે સવારે સોમવારને દીવસે ના કોરેસ ડરબન તા. ૨૩ મી જુન ૧૯૩૮ નાં બેસશે જે વાંધે તેવા કોઇ બધુ બોર્ડના બધીની સુનાવણી કે બુબાની સાબળાપામા આવશે.

સદરહુ વાટર કાટેના કેટા બાબુ મારી મર્યાદીલનાં સ્ટોરેજ ચર્જીસ જે નક્કાર આને બજાતા કરવેરામાં બનાવ છે તે બોર્ડનો—બધીને ફબવેાજરને માટે ટ્રેબોર સમુદ્ર અને તલાવનો વચ્ચે પરના છે—તે ફક્સન ૯ ના ક્રાયદા નંબર ૨૦—૧૯૩૭ મુજબ—તેમાં ૬૬૫ બાબુ ડરશેજ જમું તેવે તેનો નીર્ણય કરવું.

જો પાર બોર્ડનો બધી પોતે અમારા આટલા બાબા નક્કાર કે સવારે ૬૬૫૬૬ગો ગામે ઉપર લખ્યા મુજબ વખતે અને જગાએ હાજર નહીં થાય તો સદરહુ કામ ચલાવવાના આવશે અને કોર્ટનાં બાનમા જેમ બાજમા અને જરૂર લાગશે તેવા ફક્સ કરશે.

જે કોઇ બોર્ડનો—બધી અરી કે પ્રશ્નને સદરહુ કાર્ટના જગાની ૧૫ દીવસ તો કોર્ટની બેસજાની જે તારીખ નાગાદ છે તેવા ૧૫ દીવસ અગાઉ નીચેના સહી કરનારને લખ્ત ખબર દેવા અને જે વાંધો હોય તે દરસાવ્યો.

ઓ. સી. યુ. બોઇસ.
રેજીસ્ટ્રાર ઓફ વાટર કોર્ટસ (નાર્થ)

૨૫ માર્ચ ૧૯૩૮.

નોટીસ નંબર ૨૦૬, ૧૯૩૮

ડરબન શહેરની

અમગેની રીવર વાટર સ્કિમ

ક્લમ ૨૮ (૩) ક્રાયદો નં. ૮—૧૯૧૨ અને તેને લગતા પારા મુજબ ખબર દેવામાં આવે છે કે નીચે લખ્યા મુજબ એસેસર ચુંટાયા છે જે પ્રેમબર તરીકે જગાની સાથે અને કન્સીલીયર જે પ્રધાનએ ચુંટેલા છે તેમની સાથે બેસશે.

વિલીઅમ પીઅર્સ ને લોવર ઇલોવો—
નાટાલવાળા

જે કોઇ બાબુસને એ એસેસર સામે વાંધો દોય અને તે બાબતનો રવાર્થ દોય તો તેમણે સદરહુ કેટનાં રેજીસ્ટ્રારને તા. ૨૩ મેઇ ૧૯૩૮ કે તે બાબત બેબાત નોટીસ આપવા—એવી નોટીસ નહી આપનારનો વાંધો એવાનેા હક્ક ઉડી જશે.

વાંધો જે બાબતા સામે લેવો દોય તે લખ્યો તેના નીચે લખ્યા મુજબ કે રવારે મુકા દોવુ જોઇશે.

(૧) સવાલ કે બાબતથી જોયા દરેક મુદ્દો બાદ પબ્યુ બાબ જેનકારની સામે દોય બાબતો તા જેને અરજીના મુકાદા દોવા જોઇએ દોય.

(૨) બનેલ અમારા બીજ બાર્ગ બીજ રવાર્થ દોય તે બારજીના મુકાદા બોબ્યો.

(૩) કે મુકાદા બાબત અરજીની મુકાદા સાથે સ્પષ્ટ રીતે બન દરશોબેા દોય.

(૪) બાબી કુસ્સની કોઇ પબ બાબ જોનારા વાંધે બાબતા એસેસર સામે દોય.

વધુ બાબર દેવામાં આવે છે કે વાંધો દબુ કરવા બાબી ૨૮ દીવા કની અંદર બોર્ડ કે બાબતા બાદેતે મુકા બાબે બનવ નામુ ૩ બાબના રેજીસ્ટ્રારની લેખ્ત આપવું નહીતર વાંધો ના મંજુર થશે

ઓ. સી. યુ. બોઇસ.
રેજીસ્ટ્રાર ઓફ વાટર કોર્ટસ (નાર્થ).

વાટર કોરટની ઓફીસ,
પેલેસ ઓફ જસ્ટીસ,
પ્રિટોરીઆ.

૨૫ માર્ચ ૧૯૩૮.

नोटीस नम्बर २०५ सन १९३८ का

शहर डरबन का

अमगेनी रीवर वाटर स्किम

डी डरबन वाटरवर्क्स (कार्पोरेट) कायदा १९३७ नम्बर ३७–१९३७ वाला और उस के जरिये जो ईस्टीब्लिशमेन्ट वाटरकोट बना ने कायदाइस तारीख पहिली जुलाई १९३७ के दिन डरबनमें किया था उसके प्रमाण सब किसानोंको जो मुद्द अमीन के मालिक है उनको इस पत्र से खबर दिया जाता है की जो कायदा नम्बर ८, १९१९ का जैसा कायदा नम्बर १८–१९३४ वाले के सुधारण के आधीन जो कोई का स्वार्थ इस मामलेमें हो उनके दरखास्त करने के लिये जो ओनरी वाटरकोट जो धारा फलम २७ कायदा नम्बर ८–१९१९ और उसके साथ जो शहरी फलम ४ (१) कायदा नम्बर ३४–१९३७ के जरीय वेली कोट का बैठक डोमपार का दिन तारीख २७ जुन १९३८ फलर के पहर इस जगे बैठेगी जिस समय कोई भी किसान जो अमीन का धनी हो और चाहे तो हाजीर होवे और उनकी सुनवाई मामला निर्णय होने के अगे होगी, ये बैठक डी कोट डरबन में होगा.

दरयाफत होने वाला मामला इस वाटर कोट के आधीन यह है की हरएक वीज सिटी काउन्सील के स्टोरेज पानी को के तलाब है और हरएक काम उससे सम्बन्ध रखता है उसमें से कितना पानी जाने देवे या जो किसान पनी तलाब और समुद के बिच में बसे है उनके उपयोगी के लिए यह फलम ७ कायदा नम्बर ३४–१९३७ वाले के प्रमाण से.

उपर के इस्तीहार के मुताबक जो कोई किसान खुद या अपना प्रतिनिधि या वकील या वकालतकार के मारफत जो वगर लिखा वक्त मेर जगह पर हाजीर नही होगा तो कोट के दरयाफत में जैसा न्याय और वाजबी मालूम पडेगा वैसा हुकुम करेगा.

अगर किसी किसान धनी की या पुरुष को इस मामले मे खुश हो तो कोट की बैठने की तारीख के सात दिन आगे लिखान से लिये रही करने वाले का खबर दे.

ओ. सी. यु. खैस,

रेजिस्ट्रार आफ वाटर कोर्टस, (नेटाल).

२५ मार्च १९३८.

नोटीस नम्बर २०६ सन १९३८ वाला

शहर डरबन का

अमगेनी रीवर वाटर स्किम

फलम ४४ (३) कायदा नम्बर ३–१९१९ का और जो धारा है उनके जरीय अगर लिखा जाता है के नियें नीचे दस्तावेज भेजेहर भूने गये है जो वाटर कोटस के बेम्बर जैसे बेहेंने की जगा के साथ और एक इस्तीमिया जिनको प्रभावने नीमा है उनके साथ

चार्लिसम पीयर्स—जोयर इलोयो —नाटाल वाला.

जो किसी का स्वार्थ इस मुद्दे मे हो उनको चाहिए की लिखामसे नोटिस तारीख २ मइ १९३८ के आगे इस कोट के रेजीस्ट्रार को दे जो उनको इस मुद्देमें हुजर होने हो नोटिस अगर नोटीस जो नही पोहेचा तो हुजर फलमें का हुक्म हो जायगा.

हुजर होने का मुद्दा एक या ज्यादा जो होगी तो नीचे लिखा > उनके प्रमाणमें दो.

(१) खलाई या मतलब—स्वार्थ चौथे हरएक सब इस मुद्देमे किसी के साथ हो या तो किसी के साथ जिसकी जाती स्वार्थ इस अरजी के निर्णय के साथ हो.

(२) अन्दाजी या बाहर से कोई स्वार्थ इस अरजी के निर्णय मे हो.

(३) या जमिनी बदल्य इस अरजी के बारेमे पत दरखास्त हो.

(४) जाती इलाजनी मेहेरबा और कोई भी साथ जैसमे हो.

आगे अगर लिखा जाता है के हुजर देने करने के–२८ घन्टा के भीतर खुद हुजर होने वाला या उसका प्रतिनिधिने एक दस्तमनामें जिस से मुद्दा सब बताया हो रेजिस्ट्रार के पास देने को मगर चूक जाय तो हुजर ना मन्जुर होगा.

ओ. सी. यु. खैस,

रेजिस्ट्रार ओफ् वाटर कोर्टस (नेटाल).

ऑफिस वाटर कोर्टस की
कैसिल ओफ अस्टीस,
प्रीटोरिया.

1938 ஆம் வினாப்பம் நெ. 205

டர்பன் மாகாண அம்கேனி ஆறுநீர் நலவிடையின் உற்பதேசம்

டர்பன் வாஸ்டர் வேர்க்களின் (கார்பரேட்) அக்ட் 1937 நெ. 37யது 1937ஆம், இன்னும் முதல் தெறி, ஜூலியில் 1937ஆம், வாஸ்டர் வேர்க்களின் சோல் ஸ்டாடி வாஸ்டர் கோர்க்கும் வினாப்பம் சொல்ல கட்டிகளால, இப்பொழுது வினாப்பம் சேர்வது 11செகளில் (27)யது மாருப்பு ஆக்ட் (8) 1912ஆம் சேர்வை ஆக்ட (16)யது 1934ஆம் உதவித் அவசரது இதனால் மாநிலத்து நகர் கேர்ட சோல் கலுக்கு கடல் வர் கலைமாருப்பாகில், 27ம்தேதி ஆ மாலை 10 மணிக்குள் 1938ஆம் தாவல் விசாட்(வ சோர்ட்டில் கட்டாய் நகரில்) மு வந்து நேர்ப்பத்தில் சோல் ஆ அவசர்களின் சார்பில் வினாப்பம் கோர்ட் கட்டளைப்பத்திற்கு ஒரு வாதத்திற்கு முகாந்திரம் உள்ளது சொல்லும் சோல்ல வேண்டியது. அவ்வாறு காரணம் இன் முன்னிலையாவது பிரவாது சொல்லும் சோல்லலாம்.

1938ஆம் வினாப்பம் நெ. 206

டர்பன் மாகாணத்தின் அம்கேனி ஆறுநீர் நலவிடையின் உற்தேசம்

1912ஆம் ஆக்ட்(8) வது பு(28)யதில் சிறப்பாக விளக்கிட்ட ஒரு கட்டளையும், மற்று இருந்த விபரங்களும் கொண்டிருப்பதால், இவ் வினா சோல் சோல்லால் இரண்டு கோர்டுகளிலிருந்தும் விசி வந்த வாதம் எல்லாவற்றையும் ஒரு மொத்தமாக சோல்லும் வகி பொறுப்பை சோர்ட்டுக்கு வேண்டுகிறது.

எனவே காரியத்தைக் கருத்தானால், இவை கொடுக்கல் வாங்கல் கூடத்தொகுதி நடக்கு சோல்லாவதில் [illegible] சோல் ஆக்ட் எனவே காரணத்தைப்பற்றி இவை கொடுக்கல் வாங்கல் கூடத்தொகுதி நிர்வாகத்தை சோல்ட் சோர்ட்டுகளுக்கு [illegible] இவ்வாறாக வாழ்தி சோல்லிக்கலாம், [illegible] அல்லது அப் [illegible] ஒரு மொத்தமாக, [illegible] கலுக்கு வாசகத்துக்குள் வந்து [illegible] காரணத்தைப் பற்றி சோல் சோல்லாவதிலும் சோல்ல காரணமாக கொடுக்கல் வாங்கல் கூடத்தொகுதி நிர்வாகத்தை விசிரித்த தெரிவிக்கவும் அப்படி சோல்லாவதில் வாய்ப்பு, ஆக்ட் பிரகாரம் காரணம் விட்டதோ அப்படியே ஆகிவிடும்.

ஓ. சி. யு. கேஸ்,

(வக்கீல்) தலைமை கோர்ட் ரெஜிஸ்ட்ரார்,
நீர் பாதுகாப்பு சோல்ல அரசாங்கத்தினுள்ள
தலைமை கோர்ட் அதிகாரி

1938ஆம் வாசகம்.

ગોલ્ડન સીટી

ચુંચી બનાવટ, સફાઇ અને સ્વાદીષ્ટ ફરમાસુ મીઠાઇ અને ફરસાણ ખરીદવાનું આ એકજ સ્થળ છે.

એક વખત અજમાયસ કરો.

ન્યુ કેપીટન કેફે

ફોન 33-8567

૧૩, કોર્ટ સ્ક્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

The History of The Indian National Congress (1885—1935)

In Khaddar binding with over thousand pages. It contains the photos of all the past Presidents

Price: 6 Shillings

Obtainable from:

The Manager,
'INDIAN OPINION'
Phoenix, Natal.

PRABUDDHA BHARATA

AWAKENED INDIA

A high class English monthly conducted by the Ramakrishna Order. Dedicated to Universal Religion, Indian Culture, Humanity, Art and other topics of international interest.

41st year from 1937

Annual Subscription: Inland Rs. 4, Foreign 11 Shillings

Teachings Of Sri Ramakrishna

Edited by Swami Nivedita. An inexhaustible practical ... sincerely seek for God.

Altar Flowers

The Religion & Philosophy Of The Gita

By Swami Abhedananda

Message Of Our Master

Spiritual Talks

Apply for a complete Catalogue:
The Manager, ADVAITA ASHRAMA,
4, Wellington Lane, Calcutta, India.

આરોગ્યતા પ્રાપ્ત કરી શરીર સંરક્ષણનું સાચું જ્ઞાન મેળવવા માટે

અઢળી સદીથી ગુજરાતી સમાજમાં આદર પામેલ પ્રથમ પંક્તિનું વૈદ્યક માસીક

— વૈદ્ય કલ્પ તરુ —

દરેક ગુજરાતી ગાનારા કુટુંબમાં આરુ જંગાનું જોઇએ. નમુનો બિલા મુલ્ય.

વાર્ષિક લવાજમ રૂા. ૪-૮-૦ ; ભેટ પુસ્તક સાથે લાયબ્રેરી માટે રૂા. ૩-૧૨-૦ અગાઉથી.

"શરીર રોગ આરોગ્યતા"

૧૯૩૮ ની સાલ માટે આપેલ આ ભેટ પુસ્તકમાં શરીરના ... રોગો વિષેની ... સરળ અને આકર્ષક ભાષામાં રજુ કરેલ છે. આના વાંચનથી આરોગ્યતાનું રહસ્ય કેમ મેળવવું તે સમજી શકાય છે. કીંમત રૂા. ૨-૮-૦ માહક બનારને મફત.

આ ઉપરાંત

બ્લડ પ્રેશરનો સ્પેશીયલ અંક

આગસ્ટ ૧૯૩૭ ની સાલ કેમનો અંક જેમાં બ્લડપ્રેશર અને માનસિક પદ્ધતિથી તેના કારણો અને ઉપાયો આપેલ છે અને સાથે સાથે તેનાં રંગીન ચિત્રો પણ આપવામાં આવેલ છે.

પુરતા નમુનાની કિંમત ૮ આનાના.

આપનું લવાજમ તુરત મોકલો. વર્ષ બન્યુઆરીથી શરૂ થાય છે.

ધી ગુજરાત આયુર્વેદિક ફાર્મસી

રીચી રોડ, અમદાવાદ (ઇન્ડીયા).

છેલ્લાં ૨૬ વર્ષથી વધારામાં આવેલી બાળકોના દરેક જાતનાં દર્દો માટે

બાલસાથી (વરાધની ઉત્તમ)

નડીઆદના વૈદ્ય જગન્નાથજીની અનાવેલી

બાળકને વરાધ, રતવા, ખાંસી, ઊલટી ઝાડા, ઉંઘરીયું તાવ, અપચો, ખાંસી, મરડો, પેટનું ગબડવું, તાવ, આફરો, ... બાળકની બધાની પીડા ઉભરે બાળકોને મદદ છે, કાંઇ એકજ ... શીશી ખરીદી આજે કરો. એક ... બાળકને એક વર્ષ ... ડીમાંડ દબીનો રૂા. ૨. દરેક દવાખાના વેચે છે. નકલી માલથી સાવધ રહેજો. મળવાનું ઠેકાણું: વૈદ્ય જગન્નાથ છ. દ્વાવેદી,

વરાધ ઓફીસ, નડીઆદ, (ગુજરાત)

P. O. BOX 2166. TEL. ADDRESS: "KANDER"

P. C. KANDER

Wholesale Fruit & Vegetable Exporters

... orders executed at lowest Market prices. ... attention given to all enquiries, orders ...

TRADE ENQUIRIES SOLICITED.

Tel. No. 5-1-4

... Railway ... Durban ...

... Wagons ... Orders ...

62, BOND STREET, DURBAN.

Are You a subscriber of 'Indian Opinion'? If not, Why not?

સાહિત્ય અને સંગીતનો સમન્વય

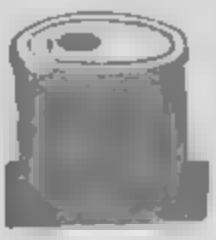
દિનપ્રતિદિન જનતાની રસવૃત્તિ કેળવાય છે—જનતા નવિનતાની પુજક બની છે—ભાવના અને આદર્ષ આ જમાનાનું ગૌરવ છે—અને હવે લોકો ગમે તેવી વસ્તુ ચલાવી લેવા તૈયાર નથી.

અમે પણ આ માન્યતાને માન આપી વર્તવાનો નિશ્ચય કર્યો છે. તેથી ખાસ પ્રસંગ માટે તમારા સમક્ષ ક્રમબધ્ધ છેલ્લા બજારના નટ નટીઓ અને લેખકોનો સહકાર સાધી પ્રેક્ષકોની રસવૃત્તિને પોષે એવી રેકોર્ડો, ધાર્મીક ડ્રામાના સેટો અને હારમોનીયમ, તબલા મગાવ્યા છે જે તમારી સમક્ષ રજુ કરીએ છીએ. સંગીતના મધુરા સ્વરોથી તમારા ઘરમાં સ્વર્ગ ઉતારો.

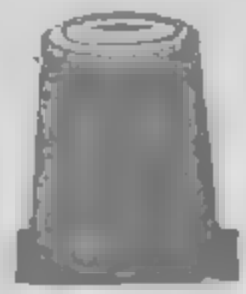
અમે લોકલ ખરીદી તેમજ એજન્ટો મારફતે હારમોનીયન મંગાવતા નથી તેથીજ અમે લેખીત ગેરંટી સાથે વેચીએ છીએ.

પગના હારમોનીયમ પા. ૬-૦-૦
હાથના » »
ડબલ રીડના પા. ૯-૫-૦

ઓક્ટી ઓકની કીમત
પા. ૧-૦-૦ થી

પા. ૩-૧૭-૦ સુધી

ઓમોફોન પા. ૧-૧ ૦ થી પા. ૮-૮-૦

હીઝ માસ્ટર્સ વોઈસ
તથા
ફોલમ્બીઆ
(ઈન્ડીયન રેકોર્ડ)
૩/—

રેકોર્ડના સસ્તા ભાવો

નવા નંબરો અથવા તમારા માંગેલા નંબરો વધેલા યા મોડા તમને મળશેજ તો શા માટે વધારે પઇસા ખર્ચો છો.

કમ્પ્લેઈન્ટ અમારા અને મળે.

તેમજ આ રેકર્ડની દુકાને અનુકુળ થાય તેવા મીઠા અને મધુર સુરના, મજબુત અને ટકાઉ, વારા, સાંતા, સરદાર તેમજ મેકલેઈઝ્સ કંપનીના હારમોનીયમ, હાથના અને પગના તથા હાથ-પગના. નવી મીસેલેશન બનની રંગબેરંગની પેટીઓ આવી ચુકી છે. તે સીવાય દરેક બનના ગ્રામોફોન ઉપલી બધી મેકરો સાથે H.M.V. ને કોલમ્બીઆના પણ દરેકમાં રાખીએ છીએ.

વાજીંત્રોના છુટા ભાગો મોટા જથ્થામાં રાખીએ છીએ.

વાયોલીન, બેન્જો, મેન્ડોલીન, ઝુલઝુલ તરંગ, ગીતાર અને રહાય બેન્જના ભાવોમાં ઘણો ઘટાડો કર્યો છે.

કોઇ પણ વાજીંત્રનુ રીપેરીંગ કામ બતી દેખરેખ નીચે મેહનતી સાથે બનાવી આપીએ છીએ.

—સાઉથ આફ્રિકાના ૩૨ વર્ષના જુના હારમોનીયમીસ્ટ—

COOMARIA'S MUSIC SALOON

P. O. BOX 460. 179 GREY ST. AND 131 QUEEN ST
DURBAN, NATAL.

Special

Large stock of latest Gramophone records in Tamil, Hindustani, Gujarati and Telugu. Prices have been specially reduced

Apply for our catalogue Our Harmoniums sold under written Guarantee for 5 years. Try us before you go elsewhere.

Phone Day 2-7160 Phone Night 2-1548

RAJCOOMAR,

DURBAN'S FIRST INDIAN UNDERTAKER

Coffins, Wreaths, and [illegible] Floral Wreaths of all Descriptions [illegible] in stock

Hearse and Motor Hearse at moderate Charges

રાજકુમારે;
અન્ડરટેકર

કફન, કૂલ, ગોદડ વગેરે કોફીન વગેરે કુલ નોકરી પૂરા પાડવામાં આવે છે વાજબી કિંમતે પહોંચ.

14, Cross Street, DURBAN

PHONE 33-4691 BOX 2526.

L. MISTRY

એલ. મીસ્ત્રી

બોકસ, કેબલ અને ફીચન હર્સેસ પૂરાં અથવા જરૂર-મંદ બનાવનાર તેમજ ફ્રેનીંગ સંતોષકારક કામ કરનાર.

વાજબી ભાવોનું પ્રાઈસ લીસ્ટ મંગાવો.

45 Market St : : : Johannesburg.

ઉત્તમ ગરમ મસાલો વિગેરે

અમારે ત્યાં બનતી દેખરેખ નીચે લાલ અને સફાઈથી પરમા હલેલો ગરમ મસાલો, કરીપાઉડર, હળદર અને બરફ દળેલાં મોટા ના જથ્થાબંધ વાજબી ભાવથી ગ્રાહકોને આપી શકશે. આનો ઉત્તમ માલ, તેમજ પરમાં બનાવી શકાય તેવી, ઓર્ડર વખત તપાસી આપી કરા.

મળવાનું ઠેકાણું:-

'Phone 2-4294 K. N. PADIA, P. O Box 579
109 Victoria Street, DURBAN

Phone 33-4463 Tel. add. "VALIANTEL" P. O. Box 6748

V. B. PATEL,

WHOLESALE AND RETAIL FRUIT, VEGETABLES AND PRODUCE MERCHANT

CHEAPEST BANANA STORE IN TOWN.

40 President Street, JOHANNESBURG.

TERMS NETT CASH or C.O.D

વી. બી. પટેલ,

હોલસેલ અને રીટેલ ફ્રુટ, વેજીટેબલ્સ અને પ્રોડ્યુસ મરચન્ટ

જોહાનીસબર્ગમાં સૌથી સસ્તામાં કેળાની દુકાન

અમારે ત્યાંથી જોહાનીસબર્ગ તથા દરેક સ્ટાર્ટ રેલ્વે સ્ટેશન પરથી કેળાના ઓરડરોના ખાસ પ્રેમ આપવામાં આવે છે

ટેલીફોન મારી ઓફીસ ટી. ઓ. ડી થી માલ મળી રહેશે

ટેલીફોન ૩૩-૪૪૬૩ ૪૦ પ્રેસીડન્ટ સ્ટ્રીટ,

વી. બી. પટેલ એજન્ટ જોહાનીસબર્ગ

'Phone 2-3381 Tel. add. "Letapco."

D. K. PATEL

Fruit and Vegetable Exporter

— SPECIALIST —

in South African, Canadian and Australian Apples

Cape Fruit on hand in season

We have in stock Leeches which have just come in Market.

ડી. કે. પટેલ

ફ્રુટ અને વેજીટેબલ્સ એક્સપોર્ટર

સાઉથ આફ્રિકન, કેનેડીયન અને ઓસ્ટ્રેલીયન એપલ્સના સ્પેશીયલીસ્ટ

ઋતુમાં કેપ ફ્રુટ પણ રાખીએ છીએ

લીચીઝ હાલમાં શરૂ થયા છે અને તેનો સ્ટોક પણ રાખીએ છીએ.

કંઈનો ઓર્ડરો ઉપર બારા ધ્યાન દેવામાં આવે છે

નાચીસ અને એન્ડરીન સારા અને સસ્તા

C. O. D. થી મળશે.

P. O. Box 755. 19, Cross St. Durban.

"શુદ્ધ ઘી."

[illegible]

અત્યારે ત્યાંથી મોટા પ્રમાણમાં મળશે.

ભાવ માટે પુછો યા લખોઃ

સાઉથ આફ્રિકા ઓલ એજન્ટ.

શામજી દેવશી એન્ડ સન

૪, ક્રોસ સ્ટ્રીટ.

ડરબન.

SAMJEE DEVSHI & SON

4 Cross Street,

DURBAN.

M. H. DESAI.

એમ. એચ. દેશાઈ,

કોલસેલ ફ્રુટ વેપારી,

અમે દરેક જાતના ફ્રુટ અને વેજીટેબલના કુનીસનના મેઈન પણ બારમા C. O. D. થી સારૂ પેકીંગ કરી મોકલીએ છીએ.

P. O. Box 254. 31, Short St. Durban

EARNING POWER SENT TO YOU BY POST

You can have a College training in almost any career for a few shillings monthly.

STUDY AT HOME IN YOUR SPARE TIME.

HOW TO STUDY

[illegible]

IT IS THE PERSONAL TOUCH WHICH COUNTS IN POSTAL TUITION

WRITE TO-DAY

THE BENNETT COLLEGE Ltd. (Sheffield).

232, Grey Street Durban

SOLE AGENT FOR

His Master's Voice

હિઝ માસ્ટર્સ વોઇસ

In The Union Of South Africa

રેપરટ્વાર અને આદેાગરના ગુજરાતી રેકેાર્ડસ રેકેાર્ડો આવી ગયા છે.

સાને ઇસ્લામનેા શેટ મંગાવેા અને સાંભળેા

પાંચ રેકેાર્ડનેા સેટ કીમત પા. ૧–૫–૦.

We specialtse in Tamil and Telegu Drama Sets and also Native and Afrikaan records. Wholesale and Retail.

૧	,, ...

RADIO RECORD TRADING Co.,

SOLE AGENTS FOR

Columbia

In The Union Of S. A.

જુના ગયા અને માનીતા આવી ગયા

કોલમ્બીયા કંપનીમાં હાલમાંજ આવેલા નવા ગવૈયા

માસ્ટર અમીર બક્ષની

નવી રેકાર્ડ આવી પહોંચી છે. આરજી ગઝલ બોલી ગયો છે: "મોહમ્મદ મોહમ્મદ પુકારે ચલા જા" તેના જેવી બીજી બઝલ બોલી રહ્યો છે. મગાવો અને તમારા દીલને આની કરો. તેના નંબર / બદલે કે સરનર સાફ્રેમ મેલરાર. 3705) સલ્લે અલી બલયાડે વસલ્લમ. અને બીજી એ સિવાય તમારા સાપકની બધી ઈસ્લામી રેકાર્ડો આવી પહોંચી છે જેવી કે મારજા શહાદત નામા વીગેરે.

2167 બસ ગયા (ગજાણ)
2226 નાગે અહમદ ...
2273 નાગે મહમદ નાજ બાગ.
... ...
1730 આપણે તેરી બીગડીના બરબાર ગના ...
1745 બગદાદર ના કાબેપે પની કબજા.
1391 હજરત શ્રા મોજજા હજરત બબીર ... બક્ષોદિશ મુરશે ... છન્દા કરના
1391 મોજજા દીજરત ઓબાર.
1396 મોજજા બક્રિકી હાજરત બલી.
1598 પીબારી પીબારી સૂરતવાલે
1099 મોહમ્મદ મેરે દિલકે બરના તુમી ...
1677 બસદૂર દુવા બાલમ્બે બદ્ધા ... કરમાન મોહમ્મદ સલ્લલાહ
1746 બગવા મુજે રાજેપે જુલાબી.
2068 દીલ છીન લીબા જોર બચાને બરબાદે.
2087 કબાબી રસુલે ખુદા કહના કહના
... બસકે પાનીદે ... બાલમે રબજો ...
... મુરે બહમે ... બાબોસે.
... દીલ તો મેરા કે બબા
... નીમાદે કુલ્લા

We specialise in Tamil and Telugu Drama Sets and also Native and Afrikaans records. WHOLESALE AND RETAIL

The following Tamil Drama Sets in stock

Sathyavan Savitry, Dadha-Pateshiahom, Vera-Ramayanam, Dumbachari, Snon Sundari, and thousands of singar Records.

Radio Record Trading Co.,
88 VICTORIA STREET,
DURBAN.

Radio Record Trading Co.,
P.O. Box 6398 29 West Street,
JOHANNESBURG.

દરેક જાતની સ્વાદીષ્ટ સુંદર શુધ્ધ ઘીની મીઠાઇ.
ફરસાણ વીગેરે માટે ક્યાં જશો?

પેટેલ્સ વેજીટેરીઅન રીફ્રેશમેન્ટ રૂમ.

પાપડ, લીંબુ, તથા કરીના અચ્યાર તેમજ શીઆળાની ઋતુ માટેના ખાસ પૈાષ્ટીક પાકો અમારે ત્યાંથી ફીકાયત ભાવે મળશે. એક વખત પધારી અથવા ઓરડર મોકલી આપવા વિનંતિ છે.
બહાર ગામના ઓરડરો ખાસ માલીકની જાતી દેખરેખ નીચે મોકલવામાં આવે છે.
ગ્રાહકોને સંતોષ આપવો ને અમારો ખાસ મુદ્રાલેખ છે.

PATEL'S VEGETARIAN REFRESHMENT ROOM
(Prop. R. M. PATEL)

Telephone 2-2209 202 Grey Street, :: :: Durban.

Box 830 Tel. Add. "Grangexpo"
M. C. PILLAY
Wholesale Fruit & Vegetable Exporter
solitary orders exe... Market prices
special attention gi... all orders
TRIAL ORDER SOLICITED
જથ્થાબંધ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ ચઢાવનાર
અમે ... ઓરડર પ... કરીએ ત્યારે ... ખાસ
C.O.D. થી મોકલીએ છીએ
79, PRINCE EDWARD STREET, DURBAN.

'Phone 2-6235 P. O. Box 316
Heerabhai Morar Matvadkar,
Wholesale Fruit & Vegetable Exporter
and Commission Agent,
16 CROSS ST. RESIDENCE.
PACKING WAREHOUSE 44 BOND ST.
DURBAN.

હીરાભાઇ મોરાર મટવાડકર
હોલસેલ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ ચઢાવનાર
અને કમીશન એજંટ,
પેકિંગ સારી રીત કરી માલ સી. ઓ. ડી. થી
મોકલવામાં આવશે.
ટેલીફોન ૨-૬૨૩૫ બોકસ ૩૧૬.
૪૪ બોન્ડ સ્ટ્રીટ. ડરબન.

NAROTAM HARGOVIND
The Master Tailors
Suits and Costumes Made in the latest Styles.
We specialise in High Class Tailoring.
Our Prices are to suit the times.
Try us with your next Order
તમારો સુટ ક્યાં સીવડાવશો?
નરોતમ હરગોવીંદ
તમને આપ-દુ-ડેટ સ્ટાઇલનો હિસાબ વાજબી આપશે.
ફાયદો ઓર્ડર આપી ખાત્રી કરી જુઓ.
'Phone 25661. 176 Grey St Durban.

અઠવાડીક પંચાંગ

વાર	મીસ્રી ૧૯૪૮ એપ્રીલ	હીજ ૧૯૪૮ મૈ	મુસલમાન ૧૩૫૭ મોહરમ ૨૦૬૨	પારસી ૧૩૦૭ ફરવરદી ૨૬૭૭	સુર્યોદય ક. મી.	સુર્યાસ્ત ક. મી.
સુક	૧	સની ૧	૨૯	૧૮	૬–૨૦	૫–૫૧
સની	૨	૨	૩૦	૨૯	૬–૧૯	૫–૫૨
રવી	૩	૩	૧	૩૦	૬–૧૭	૫–૫૩
સોમ	૪	૪	૨	૧	૬–૧૬	૫–૫૪
મંગળ	૫	૫	૩	૨	૬–૧૫	૫–૫૬
બુધ	૬	૬	૪	૩	૬–૧૪	૫–૫૬
ગુરૂ	૭	૭	૫	૪	૬–૧૩	૫–૫૭

Printed and published by M. Narainswami Naidoo, Phoenix, Natal.

GANDHI & Co. (Pty) Ltd.

GENERAL MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

Try us for:-

Benares Saries, with Blouses of same design prices from 75/- to £10 with double border.

Also Cotton, Crepe-de-chine & Rayon Saries from 2/6 to 40/-.

We also stock Indian Drugs, Condiments, Draperies, Outfitting, Hardware, etc. etc.

Telephone 23676.

Tel. Add. "Gandhico" Durban.

112 Victoria Street,

DURBAN.

અમારે ત્યાં હમેશા મોટા પ્રમાણમાં નીચે જણાવેલ ચીજો સ્ટોકમાં રહે છે.

જોરકા બદામ, પીસ્તા, અંજીર, બદામ, તજ, લવીંગ, મુરજબાપ કેસર, તેજપત્ર ઇલાયચી, જાયફળ, જુદુ ચીજોને આખા તેમજ પાક કરેલા નીચે પીસાવેલ મસાલા તથા તમામ જાતના ચેવડા-ઝરાસલ, કમોદ ડીક્ષી, ભાંગ, બાજ તુલસી, ચીજો તથા પંજાબી ગરમ, મોળી મુરબ્બી, ગંઠોડા કેપરાવાટી તથા સાતરા આકરા જાતનું ગંધીયાણું તેમજ સોપારી-મદ્રાસી સેવરમની, કાકવા, સેકેલા તથા મુલાયમ પાણી, આમળા, મોમરા, અંબેલી, પુષ્કર, કામીનીયા ચીજો મુકાણાદાર તેલ ચીજો, ચીજો ભરવા જથામાં તેમજ છુટક મળશે.

Also:

P. O. Box 27, TONGAAT.

Telephone during Office hours No. 5.

,, after Office hours No. 008.

YOU CAN'T BE LATE

WITH

ROAMER

Obtainable in

15 & 17 Jewels Gold or Rolled or Crome

Latest Style and Design

દુનીયાનું છેલ્લ વખતસર હોવું જોઇએ અને તેથી નિયમિતતા રાખવી જોઇએ.

રોમર ઘડીયાળ તમારો વખત સાચવશે.

૧૫ અને ૧૭ જુવેલ્સના ગોલ્ડ ગોલ્ડ અથવા રોલ્ડના અગર ક્રોમના નવા જેવેલ્ડ કેસીસ અને ડીલાઇનના છે.

Sole Distributors

PATEL AGENCIES (Pty) Ltd.

'Phone 33-2081. P O Box 6092

No 1a KORT STREET JOHANNESBURG

ALICE STREET and 35a LEOPOLD STREET

DURBAN

SPRINGBOK SERVICE STATION

Always At Your Service

DUTY And MIGHT

for

Petrol, Oiling, Greasing and Repairs

and for Parking Your Car.

સ્પ્રીંગબોક સર્વીસ સ્ટેશન

તમારી મોટર પાર્ક કરવી હોય, પેટ્રોલ જોઇતું હોય, ઓઇલીંગ અને ગ્રીસીંગ કરાવવું હોય કોઈ પણ જાતનું રીપેરીંગ કરાવવું હોય તો અમારે ત્યાં આવજો.

તમારી તકલીફમાં અમે રાત અને દિવસ હાજર રહીએ છીએ.

'PHONE 2-3448 OR 2-0247.

REMINGTON
NOISELESS TYPEWRITER

The new Remington Noiseless is quiet in operation and simplifies nerve strain. It is preferred because of its perfect [illegible] and durability as well as for the many [illegible] operators can give

60 years ago Remington Built the first typewriter now Remington has produced the FINEST typewriter.

PORTABLE MODELS ALSO AVAILABLE

REMINGTON TYPEWRITER AGENCY

Branches throughout South Africa

NATIONAL
CASH REGISTER AND ACCOUNTING MACHINE
SYSTEMS
FOR
MAXIMUM EFFICIENCY

THE NATIONAL CASH REGISTER CO. S.A. (PTY.) LTD.,

63 PRESIDENT STREET

JOHANNESBURG

P. O. Box 3591 Phone 33.6245

YOU CAN RELY ON CYMA

When we think of Switzerland we think of watches — the finest watches in the world. But many [illegible] mistake of thinking that any Swiss watch is a model of perfection. Even in the Swiss watch trade there are black sheep! Cyma is your [illegible] guarantee of reliable accuracy. [illegible] most up-to-date machinery has made Cyma, and fifty million people [illegible] Cyma never to waste a second. Precise elegant finished with work [illegible] its [illegible] Kept time with a Cyma

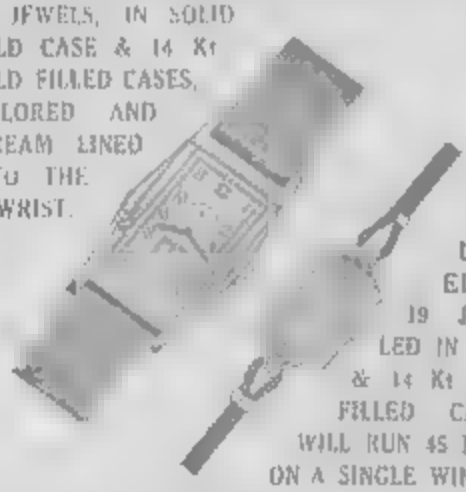
STOCKED BY ALL LEADING JEWELLERS

CYMA

ELGIN
WATCHES

America's most Distinguished Timepieces
Accurate Distinctive Different—

21 JEWELS, IN SOLID GOLD CASE & 14 Kt GOLD FILLED CASES, TAILORED AND STREAM LINED TO THE WRIST.

LADY ELGIN 19 JEWELLED IN GOLD & 14 Kt GOLD FILLED CASES WILL RUN 45 HOURS ON A SINGLE WINDING

WRITE FOR NEW 1938 ELGIN CATALOGUE.

KATZ & LOURIE LTD.

"DIAMOND CORNER"
ELOFF & MARKET STREETS, JOHANNESBURG.

11 SEP 1968

ઇન્ડિયન ઓપિનિયન

મહાત્મા ગાંધીજીના હાથે અને વતનમાં સ્થપાયું.

INDIAN OPINION

Founded by MAHATMA GANDHI IN 1903

No. 13—Vol. XXXV. FRIDAY, AUGUST 9th, 1968.

RELIGION AND NATIONAL FREEDOM

"I will not sacrifice truth and Non-violence even for the deliverance of my religion or country. This is to say neither can be so delivered—I do not realize that I am 'staking a whole nation for self evolution.' For self evolution is wholly consistent with a nation's evolution. A nation cannot advance without the units of which it is composed advancing and conversely no individual can advance without the nation of which he is a part also advancing."

—M. K. GANDHI

ધર્મ યા દેશની સ્વતંત્રતા

"સત્ય અને અહિંસા ધર્મનો ત્યાગ દેશની સ્વતંત્રતા યા સ્વતાધર્મ આર્થે પણ કરવો મારે માટે અશકય છે. તેમજ હું માનતો નથી કે સત્ય અને અહિંસા ધર્મના પાલન વિના રાષ્ટ્રને સ્વતંત્ર કરી શકાય યા ધર્મની સ્થાપના થઇ શકે. વગી વ્યક્તિગત ઉન્નતી વિના કોઈ રાષ્ટ્રની ઉન્નતી સાધી શકાય તે પણ મારી કલ્પનાની બહાર છે. જેમજ રાષ્ટ્ર અને વ્યક્તી એક બીજા સાથે એવા વણાયેલાં છે કે પ્રત્યેકની ઉન્નતીમાંજ બન્નેની ઉન્નતી સમાયેલી છે."

—ગાંધી

THE
NEW INDIA ASSURANCE
COMPANY, LIMITED.

"ન્યુ ઇન્ડિઆ" માં

તમારે જીંદગીના વીમો ઉતારવો જોઈએ તેનાં અનેક કારણો:—

(૧) એ કે તે અગ્રગણ્ય દેશી વીમા કંપની છે અને તેના પોલીસી હોલ્ડરોને સઘળા પ્રકારનું વીમાનું રક્ષણ આપે છે.

(૨) એના બધા ડાયરેક્ટરો મોટી લાગવગ વાળા દેશી ગૃહસ્થો છે અને તેઓ બધાને લગતો બહોળો અનુભવ ધરાવે છે.

(૩) એની જરાયલી પ્રાપણ તથા ફંડની રકમો ઘણી મોટી છે. જે પોલીસી હોલ્ડરો માટે પુરતી જામીનગીરીરૂપ છે.

૪. બાકી વધીવટ અને ધસારા સામેના ઉદાર વર્તન માટે તેણે ઉચ્ચ નામના મેળવી છે.

(૫) તેનાં પ્રીમીયમના દર મધ્યમ છે, અને પોલીસીની શરતો બહુ ઉદાર છે.

(૬) જમા નાણાં કરતા વીશે આપોઆપ આલુ રાખવાની "ઓટોમેટીક લોન-ફેકલ્ટીચર" અને તે ઉપરાંત વીમાની રકમ વધારવાની તમજ ઇકબાલગીરી વગરનુ રહ્યા અપગતાનુ રક્ષણ એમ જે સઘળા કંપનીનાં બાલ ફાયદા છે અને તે વીમો લેનારની જરૂરીયાતો પુરી પાડવા માટે બાલ કરવામાં આવ્યા છે

(૭) તે દાવાઓ ઉપર બાલ ધ્યાન આપવા તૈયાર છે

આ હીંદી વીમા કંપનીમાં આગ, મોટરકાર, મોટર લોરી, પ્લેટ ગ્લાસ, કામદારોને લગતા વીમાઓ, ચોરી સાચચટ વીગેરે દરેક જાતનાં વીમાઓ ઉતારી શકાય છે.

દરેક જાતના વીમાના દરો સારૂ પુછાવો:—

જલભાઇ રૂસ્તમજી.

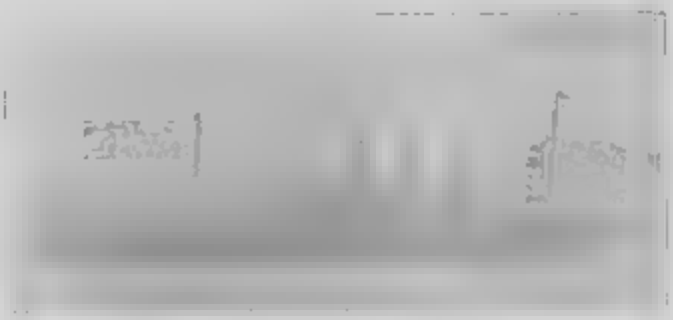
યુનીયન ઓફ સાઉથ આફ્રિકામાં મુખ્ય પ્રતીનીધી.

નાતાલ ઓફીસ
"ઇન્ડિઆ હાઉસ"
૧૩, કર્સ્ટ એવન્યુ, ડરબન.
ટેલીફોન ૨-૧૮૮૪૫: પી. ઓ. બોકસ ૧૨૧૦.
ટેલીગ્રામ એડરેસ: "રૂસ્તમજી"
ડરબન.

ટ્રાંસવાલ ઓફીસ:
"બારકલે ચાર્કેડ"
૬ એ ડાયોગનલ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.
ટેલીફોન ૩૩-૪૪૭૬. પી. ઓ. બોકસ ૩૬૪૧.
ટેલીગ્રામ એડરેસ: "રૂસ્તમજી"
જોહાનીસબર્ગ.

B. I. Steam Navigation Co., Ltd.

સ્ટી. "કરાંજા"

ઓપ્રીલ તા. ૧૦મીએ મુંબઇ જવા ઉપડશે.

ખાસ સુચનાઓ:- મેનેજરોએ પોતાના દાખલા કરવા પોતાનું અને સ્ટીમરનું નામ લખી, ઉપર કલમનું સાધન અને તે બધા વહે આના રૂપે રિપાર્ટેશનના દાખલા લીધા પોતાને રવાના પહેલાંના કરવા જણાવવું.- વિશેષમાં બહાર આવતા પેસેન્જર જેઓ પોતાના માલની તપાસ કરાવવા ઇચ્છે તેઓ તમને અમારી ઓફીસમાં ફેબ્રુઆરીથી ઓફીસમાં આપીને પુનઃ મેળવી લેવાની તપાસ નેજર બાદ પેસાસર પહોંચીને કામ
અદાવેલાઓવાળા બાકીના અમારી સાથે પત્રવ્યવહાર કરવાથી દીકટ મેળવી શકશે.
સ્ટીમરને લગતું કોઇ કામકાજ અમારી બાકી ઉપરોક્ત નાંખે બાપ છે
વધુ ખુલાસા માટે લખો વા મળો.

SHAIK HIMED & SONS, :: 390, Pine Street, Durban.
Telegraphic address: "KARAMAT." Telephone 2-0432
CITY SHIRT Co., No. 4, Kori Street, Johannesburg.

જાત્રો શક્તિનો સંગમ પ્રયાગ

ઝંડુની સુવાર્ણમિશ્રિત

મકરધ્વજ ગુટી

—શક્તિની સર્વોત્તમ દવા—
જાતજાતની અજમાયશો બંધ કરો
—ખાતરી એકના ડબ્બાના ખાતરી—

જેને માટે
તાકત—તાજગીથી ભરપૂર
ઉપયોગી છે

ઝંડુ દ્રાક્ષાસવ.

ઉપયોગ કરવાની
જાણવાની બાકી

ઝંડુ ફાર્માસ્યુટીકલ વર્કસ લી.—પો. બો. નં. ૫૫૧૩, મુંબઇ નં. ૧૪.
સાઉથ આફ્રિકાના સોલ એજન્ટસ ગ્રેમ. ગ્રેમ. જોશી એન્ડ સન્સ, ૩૨૫ યુગ સ્ટ્રીટ, પી. બો. બોક્સ ૧૨૦૫, પ્રીટોરીઆ.
ટેલીગ્રાફીકસર્વેમાં મકરધ્વજ ટેબ્લેટ બદલ ઓર્ડર આપશે, ૧૪ કેરેટ રોલ્ડ ગોલ્ડ.
બાકુર્વેદિક દવાઓનાં ઇન્સ્ટીટયુટ ઓર્ડરોનું માગણી

MOHANLAL VALJEE,
(INDIAN PAWNBROKER.)
112, Victoria Street Durban.
Low Rates of Interest on Jewellery.
High prices paid for Old Gold A large stock of New Jewelleries at reasonable prices to suit your pockets.

P. P. BHAGAT,
Fruit Merchant.
રેલ્વે સ્ટેશન ૧૨૯ અને વેસ્ટરેલ્વે માર્ગ પેકીંગ કરી C. O. D. થી
મોકલવામાં આવે છે.—
P. O. Box 842. 129 Victoria St. Durban.

'Phone 33-6229. Telegrams: "GIDMALCO" P. O. Box 5169

JAPAN BAZAAR

WHOLESALE SILK & CURIO MERCHANTS.

39 MARKET STREET, JOHANNESBURG.

Specialising in SILK MATERIALS LEATHER SUIT CASES, ORIENTAL CURIOS GRASSWARE ETC

ALL PRICES QUOTED AT LOWEST MARKET RATES.

INDIAN SARIS: Crepe-de-chine and Georgette Saris beautifully embroidered 45 × 5 yds length price 17/6 piece. Heavy Crepe-de-chine Saris hand embroidered 45 × 7 yds 30/- piece. Georgette and Crepe-de-Chines beautifully embroidered 45" from 3/9 per yd

ODNIS: Hand embroidered in Georgette and Crepe-de-chine 45" from 12/6

Above obtainable in the following shades: White, Pale pink, Sky blue, Pale green, Salmon pink, Red, Maroon, Brown and Black.

જાપાન બઝાર

જોહાનીસબર્ગના જુના અને જાણીતા રેશમના જથ્થાબંધ તેમજ છૂટક માલના વેપારી.

સાડીઓ, ઓઢણીઓ. લુગડાંઓ.

તદ્દન નવીજ અને ડિલપસંદ ડીઝાઇનો પાળી બનાવેલાં રેશમી જરીથી ભરેલી જ્યોરજેટ અને ક્રેપ-ડી-શીનની સાડીઓ તથા ઓઢણીઓ ઠમઠોર જોડા જથ્થામાં સ્વદેશથી આવી પહોંચી છે. તેમજ હૉંદમાં એકકે અવાજે વખણાયેલી કેલીકો ભાતના નવા જુગાઈ અને અમદાવાદના બીજા જાણીતી મીલોના સ્વદેશી જાતજાતની ડીઝાઇનો પાળા મુલાયમ લુગડાં, પટોળાં, રેશમીઆ, રોકડી તથા ગુંદર ભરત ભરેલી ચોળીઓ તેમજ ચણિયા પણ જોડા જથ્થામાં મંગાવવામાં આવ્યાં છે. રેશમ'ના વપરાશ માટે તેમજ બેટ માટે પાંચ માર્ક, ૪ માર, તથા સાત વાર સાડીઓ તેમજ બ્લાઉંઝો માટે દરેક જાતના તૈયાર કપડાં પણ મોકલવામાં આવે મળશે. તદ્દન સસ્તા ભાવે સુંદર અને મનમોહક માલ ખરીદવા અમારી ઓફજ મુલાકાત લ્યો.

છુટક માલ પણ જથ્થાબંધના ભાવે આપવામાં આવશે. આ આજુબાજુ જકનો લાભ ઘેબાસર લેવાનું ચુકશો નહિ.

સ્વદેશી લુગડાંના ભાવ રૂા. ૩-૬, રૂા. ૫ થી ઉપર. જ્યોરજેટ તથા ક્રેપ-ડી-શીનની ઓઢણીઓ ભરતથી ભરેલી રૂા. ૧૨-૬.

ક્રેપ-ડી-શીનની ભરત ભરેલી સાડીઓ ૧૫ ઈંચ પનો ભાવ રૂા. ૨૦ થી ઉપર.

ફોન ૩૩-૬૨૨૯. સરનામું: જાપાન બઝાર બોક્સ ૫૧૬૯.

૩૯ માર્કેટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ. ૧૬૩૬

પોરબંદરનું ઘી

ભાણજી લવજી ફેમોસ માર્ક

દરેક દેશાવરમાં વખણાયેલું અમારૂં 'પોરબંદરનું' ઘી નાતાલ, ટ્રાંસવાલ તેમજ કેપમાં (યુ. એસ. સા. આ.) માં લાંબા વરસોથી ચાલ્યું પ્રખ્યાતિ પામેલું અમારા B.L. માર્કનું ફેમોસવાળું 'પોરબંદર' ઘી ડીફાવત ભાવથી મળશે.

અમારા દક્ષિણ આફ્રિકાના કદરદાન હોલસેલ વેપારીઓની સમયસરના ખાતર ફેમલથી ઓર્ડર આપવા અગર પત્રવ્યવહાર કરવા માટે અમે અમારા પોરબંદર પીનો યુનીયન ઓફ સાઉથ આફ્રિકાની સોલ એજન્સી ટી. પી. દેવશી એન્ડ સનને આપેલ છે તો નીચે જણાવેલ એડ્રેસ મુજબ કરવા અમારા સોલ એજન્ટસે અગાઉ અમારે ઓર્ડરેસ પત્રવ્યવહાર કરવો.

ટી. પી. દેવશી એન્ડ સન,
પી. ઓ. બોક્સ ૧૪૨૮.
૧૨૯ વીક્ટોરીયા સ્ટ્રીટ, ડરબન
(સોલ એજન્ટ યુ. એ. સા. આ.)

ભાણજી લવજી ઘીવાલા,
પોરબંદર
કાઠીયાવાડ,
ઇન્ડીયા.

નોંધ—સેટલ ઓર્ડર માટે સી. આઇ. ઓફ. ડરબન ભાવ માટે ડરબન ઉપર જણાવેલા એડ્રેસે પુછવાથી અમારા એજન્ટ ભાવ આપશે.

આ આખાય, વદેશની
આબરૂને મુલાયમ
રાખી સૌંદર્યબાન
બનાવે છે.

આબરૂનાં દરેક
દરદોપર નીવડેલ
અકસીર ઈલા
હજારોની કિંમત
આપી અમારી
આરામ કરે છે.

મોટા ઓર્ડર:
Indu-African Trade
Agency,
74-76 Wilcon St.
DUNDEE, Natal.
S. A.

સોલ ફીસ્ટાબ્યર્સ: પાટણવાલા લીમીટેડ,
૧૮૨,૧૮૪ અબ્દુલ રહેમાન સ્ટ્રીટ.
મુંબઇ ૩.

આરોગ્યતા માટે કરી શરીર સંરક્ષણનું સાચું
જ્ઞાન મેળવવા માટે
અઢી સદીથી ગુજરાતી સમાજમાં આદર પામેલ
પ્રથમ પંક્તિનું વૈદ્યક માસીક
— વૈદ્ય કરૂપ તરફ —
દરેક ગુજરાતી ખાનદાર કુટુંબમાં આને જ આવું જોઇએ.
નમુનો વિના મુલ્ય.
વાર્ષિક લવાજમ રૂા. ૬-૮-૦ ; પૌંટ પુરસ્તક સાથે
લાયબ્રેરી માટે રૂા. ૩-૧૨-૦ ; અગાઉથી.
"શરીર રોગ આરોગ્યતા"
૧૭૩૮ પાનાં પાકું બાયંડિંગ ૧૫ ઉપરાંત પુરવામાં શરીરના બાવયવો
તેની ક્રિયાઓ અને બાહ્યાર ચિકિત્સાના દરેક નાનામાં નાનાંથી
મોટી વિગિનાઓને સમજાવી વર્ણન કરવામાં તેમજ ચિકિત્સા અને બાહ્ય
ઉપચારમાં વપરાશ જે બાબતો કામમાં આવેલ છે તેનું સમજણ રૂપ
વપરાઈ તે સમજાવ્યા છે. કિંમત રૂા ૧-૮- માહક તરફથી મફત
આ ઉપરાંત
બ્લડ પ્રેશરનો સ્પેશીયલ અંક
ઓકટોબર ૧૯૩૭નો સચિત્ર ફોરમેટ અંક જેમાં બ્લડ પ્રેશરના અને પેરાલિસિસ વગેરેની
તેમાં કારણો અને ઉપાયો આપેલ છે અને સમજણ સહાય તેમાં રંગીન
ચીત્રો પણ આપવામાં આવેલ છે.
પૂરા પાનાની કિંમત ૮ આના
આપનું લવાજમ તુરત મોકલો. વર્ષ જાન્યુઆરીથી શરૂ થાય છે.
શ્રી ગુજરાત આયુર્વેદિક ફાર્મસી
રીચી રોડ, અમદાવાદ (ઇન્ડીઆ).

Telephone 33-5382.
VALLABH RANCHHOD,
Wholesale & Retail Fruit and Vegetable Merchant.
Country Orders Promptly attended to.
14, DIAGONAL St. JOHANNESBURG.
ટેલીફોન ૩૩-૫૩૮૨.
વલ્લભભાઈ રણછોડ
હોલસેલ અને રીટેલ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ અમારે ત્યાં
તાજું અને સસ્તુ મળશે.
બહારગામના ઓર્ડરોને ખાસ ધ્યાન દેવામાં આવે છે.
૧૪, ડાયોગનલ સ્ટ્રીટ. જોહાનીસબર્ગ.

WE STILL BUY
OLD GOLD, SILVER & SOVEREIGNS.
We Stock CYMA, LEON, WALTHAM, DUREN,
and MATIS Watches.
Large stock of the most Up-to-date Novelties always on hand
Importers of MORRIS LITTLE Gramophones
LAKHANI & CO.,
(Jewellers)
111 Grey Street, Durban. 'Phone 21258.

શેઠ ભાણજી લવજીના ફોટા માર્કવાળું વખણાયેલું
પોરબંદરનું ઘી
અમારે ત્યાંથી મોટા પ્રમાણમાં મળશે.
આજ મારે પુછો યા લખોઃ
T. P. DEVSHI & SON,
Sole Agents for Union of South Africa.
119 VICTORIA STREET,
Phone 2-2591. DURBAN. Box 1428

કીર્ટીંગસ
પાવડર
દાદી, ખાઝ, ચાંદા, ફોસરા, માખી, ચંદા
વિગેરે સઘળા જંતુઓનો
નાશ કરે છે.
કીર્ટીંગ્સ પાવડરના દીન મળે છે.

'Phone 23350. Tel. Add "Naraiee."
A. M. PADAYACHEE
Wholesale Fruit & Vegetable Exporter.
Consignments solicited & special attention given to Country orders.
TRIAL ORDER SOLICITED
91 LEOPOLD ST., AND 34 CROSS ST.,
P. O. BOX 195. DURBAN.

THE EPIC FAST
(By Gandhiji)
An account of Mahatma Gandhi's Fast in September 1932, with extracts from the speeches delivered during the Fast

SUNCRUSH

The £1,000 Drink.

The Most Popular Refresbment.

There are many Crushes, but Only one SUNCRUSH, and that is made by

DALYS LIMITED.

72, CANADA ROAD, DURBAN.

'Phone 21078. Tel. & Cables: "Crescent." P. O. Box 582.

Crescent Trading Co. (Pty). Ltd.

WHOLESALE MERCHANTS AND DIRECT IMPORTERS OF HARDWARE

Indian And European Groceries.

Indian Drugs And Condiments.

Our Stocks Are The Best Quality And are Always Fresh

Our prices are keen.

We specialise in all kinds of Bombay, Calcutta, and Madras Products.

It will pay you to give us a trial.

Before placing your orders elsewhere benefit by our thirty years' business experience.

Our aim will always be service, quality and satisfaction.

અમારે ત્યાં નીચે મુજબનો માલ જથ્થાબંધ મળી શકશે

એલચી, અસબાસ, વદામ, આકોલા, પીસ્તા, સિંગોદા, ગુલાબનું પાણી, ગુલાબનું રાયણ, કેસુડાનું ગાયા, બાદેક, દરાખ, ખોલમા, ખારેકો, બાબુર, ચંપો-ચાપસી (બદકું) તેલ, કોપરાની પાટી, પોસેલું [illegible] આર મસાલ, પંજાબી મસાલ, [illegible] ખજુરો, ખોપરા લાબાં ટોપરૂ, આરા સોપારી, કારવા તેલ, કોપરાનો તેલ, મહાબી તેલ, ગુલકંદ બાંધો, બદામો બાબાનો ડબ્બાકુ, બાબાનું તેલ, ગુલાબનું તેલ, ન'બિરીનું તેલ, ચોબચીનું તેલ, કાબીનિયા તેલ ઔષધ, એકયુપ્રીસીયમ ગચેલા, કપ અને સોસરૂ, ચોબા-બીગારી છરાબાળ, બાબસુતલસી, મંજલ, દીવેટી, ગુબજોલ, કેલગેા કાળા-ચબ્બા, મગ, બાજર, ચુકેર, બાલ, વદાળા મસુર બાબા છડ્ ગેથી, લવગ, તજ, સાઈ (સરસુ) મરચ મસાલા પીસેલેા. સિગેરે.

કાંઈ પણ વસ્તુ ખરીદી કરતાં પહેલાં, અમારે ત્યાં ભાવ કાઢી ખાત્રી કરશેા.

122 VICTORIA STREET, :: :: DURBAN.

PRICE PUBLIC LIBRARY
11 APR 1938

INDIAN OPINION
Founded by MAHATMA GANDHI in 1903

No. 13—Vol. XXXVI. Friday, April 8th, 1938.

NOTES AND NEWS

CABLE News received by us from New Delhi on the 6th says that Gandhiji's health is quite good.

Riverside For The Whites

Dealing with the slums clearance in our leading columns, some few weeks ago, we predicted that the Riverside Heights will, one day, be taken over by the Europeans, and the Umgeni River will be turned into a play ground second only to the Beach. That we were not wrong in our prediction is exemplified by an interview which Mr. Leo Coughlan, the United Nationalist Party candidate for Greyville, gave to the *Sunday Tribune*. "The Umgeni area, at present a neglected part of Durban's "black belt," can be made into an attractive pleasure resort" is what Mr. Coughlan says. "By June," he said, approximately 600 Natives and Indians will have left one section of the North Bank of the river. With the continuance of this programme of slum clearance there should be a favourable opportunity of the Corporation acquiring the whole of the Riverside sights from above the railway bridge to the sea. Whatever the cost of acquiring this part of the city no sacrifice would be too great." He dreams of turning the Umgeni River into a pleasure resort. House boats, bungalows and riverside properties on improved areas will replace slum dwellings. He suggests an embankment boulevard flanking the municipal golf course; canalisation and reclamatory work mining and straightening the river bank on the North side; dredging of the river bed, an artificial barrier at the estuary and locks further up stream to raise the level of the water, giving facilities for rowing boats and small sailing craft. The acquisition of the properties, he feels, will not be more than £100,000, but the mile and half of river frontage will provide 300 acres of improved land which will fetch £1,000 per acre. We pointed out on several occasions Slums Act will be used by local authorities, not as a means to eliminate slum conditions, but as means to drive the Indians from localities which can be developed for European occupation. The slums Act purports to be a deadlier weapon than the Areas Reservation Bill would have been if it had passed through the Assembly. The Slums Act cannot be termed as a class legislation, but in its application it is distinctly a class legislation. Unless our community takes a determined stand against the application of the Act, the fate of the Indian community in South Africa will be sealed. While Rome burned Emperor Nero played the fiddle. A parallel to that is found in our community standing disunited whilst legislation after legislations, all directed against the Indians, are being passed.

Natal Indian Teachers' Society

The Natal Indian Teachers' Society presented a memorandum to His Honour the Administrator of Natal, on the Report of the Education Commission of 1937. The memorandum points out that 19,000 Indian children are growing in illiteracy. A large number leaves the School ever before reaching Standard IV and this is due, it is pointed out, to economic reasons. To remedy this it is suggested that free education should be given up to the age of 16 or up to Standard VI. The Society draws the attention of the Administration to the unsatisfactory state of many of the school buildings, and it feels that where the Indian community is unable to raise funds to construct schools, the Provincial Administration should shoulder the responsibilities. The gradual taking over of all Aided Schools is asked for and it is suggested that all new schools should be State Schools. The Society strongly opposes the changing of the curriculum and that past results do not justify any differentiation in the curriculum. One of the most important points raised is that which deals with the Status of Teachers in Aided Schools. The memorandum proceeds "the Society is agreed that all Indian teachers at present employed in the Aided Schools be taken over by the State as its employers, that is to say, they be brought under the same scale of salaries and be subject to the same condition of service with the equal privileges as their colleagues employed in the Government Schools." On the question of Secondary Schools, it states that "in view of the fact that that a large number of pupils are refused admission at Sastri College year after year, the Society suggests that selected primary schools be permitted to teach Standards VII and VIII to meet the exigencies of the present situation. The Society feels that the time had arrived for the Provincial Administration to make a contribution towards the development of Indian education until a substantial grant is obtained from the Union Government.

Difficult Task

In a letter to Sir Syed Raza Ali conveying greetings to India and goodwill towards her constitutional development General Smuts very aptly says: "The task of racial co-operation and appeasement is to-day nowhere in the wide world an easy one, and in [illegible] Africa, too, with our tangle of races and colours and [illegible] colour problem, we have to face a difficult situation in this respect. The work of the conciliator in South Africa is often carried on under grave discouragements which you, too, must have felt now and then during your stay with us. But you have the consciousness of high efforts made and definite success achieved in your task." General Smuts refers to the period of national status and says: "Valuable experience is now being gathered in the working of this great national undertaking, and the peoples and leaders of India have, so to say, a school course in national co-operation and self-discipline which will stand them in good stead in the testing times ahead. Having passed through a similar experience, though on a much smaller scale in South Africa, we watch this great process in India with all the more interest, goodwill and sympathy. When, as we confidently expect, India in the near future takes her full place at the round table conference of the Commonwealth, she will afford yet another justification for our faith in human nature and in the ideals of democratic freedom, which are to-day somewhat under a cloud in the West."

The Indian Eisteddfod

We offer our congratulations to the Indian Society for the advancement of music for the excellent musical festival

that it provided us with. The entries are numerous, and the music that is being heard during the competitions is excellent. On Tuesday last, Miss Fisher who was the adjudicator paid a glowing tribute to the entrants who rendered excellent music. The officials would be well advised to provide better seating accommodation at the Carlisle Street Indian school. One cannot expect the audience to sit on School benches and desks. Lack of good seating accommodation undoubtedly accounts for the meagre attendance.

Indian Opinion

FRIDAY, APRIL 8TH, 1938

When Will It End?

THE Natal Municipal Association is once more in the lure. It proposes to institute a campaign to combat the "Asiatic penetration into purely European Areas in Natal Municipalities and urban Areas." It is reported that the Natal local authorities, especially the City Councils of Durban and Maritzburg, will be asked very shortly to give their views upon the matter.

Asiatic penetration, when will this cussed agitation end? Has not Natal Municipal Association any other question to tackle than the question of Asiatic penetration which to the members, appears to be a perennial affair.

What has now prompted the Association to raise this question is beyond us. The premise on which the question does not justify the institution of a campaign. It is true that Indians have been purchasing properties in and around Durban, but there is no justification to assert that Indians have penetrated into purely European areas. Those that live in such areas may be counted in one's fingers, but their standard of living is as high as, if not higher than the average European of the Natal Towns. We have, more than once, pointed out that the Indian seeks no social equality with the European of this country. All he needs is an equality of opportunity. It was suggested in years gone by that the Indian was sending all the money to his country of origin and that he was living by the "smell of his oil rag." That agitation is now dead and the campaign against Asiatic penetration has now taken its place.

We propose here to show that the campaign is not only ill-advised but also the facts do not bear out the contention of the Natal Municipal Association. Durban has a population of over 75,000 Indians. Of these only 16,000 live at Durban, within the precincts of the old Borough boundaries. Nearly 4,000 of this number —we are basing this at a conservative figure—which includes women and children live in the Municipal Barracks. The balance is scattered about in purely Indian localities. Those who live in European areas as we have already pointed out, are very few in number. In the added areas, that is outside the old boundaries but within the boundaries of Greater Durban, Indians confine themselves to their own localities. In other words they have voluntarily segregated themselves. Where then is the Asiatic penetration?

The same state of affairs exist at Pietermaritzburg, the majority of the Indian community, live below Retief Street which is essentially an Indian locality. We shall rule out the other towns of Natal, for, in these towns the Indian population is very small compared to the European population. We believe that the Natal Municipal Association is concerned not so much with the other towns of Natal as it is with Durban.

It was only a few days ago that Captain Walker, the ex-Town Clerk of Greytown, who until recently was the Secretary of the Association, made a stirring appeal to the members of the Association, to show a sympathetic attitude towards the Indian. That the appeal has fallen on deaf ears is apparent from the move that the Association has now made. The Natal Municipal Association enjoys the reputation of being the hot bed of anti-Indian agitation. And we have often wondered whether the members of the Association has any scruples. Justice—to them is as foreign as it is to the cannibal who believes in devouring and then enquiring.

In our opinion there are only two methods by which this agitation can be killed once for all. One is the immediate granting of franchise to the Indian. The Association dare not institute a campaign against any community which possesses the franchise. The other which is a much simpler method, is for those Europeans who have a liberal outlook, to come forward and frustrate the attempts of the Municipal Association. The Indo-European Council at Durban, but amongst its European members, friends who have always claimed to stand for equal justice *for* all. The time is most opportune for them to fight against any differentiation.

We warned our community in Natal that they were heading for troublous times. The action of the association is but the beginning.

IF WINTER COMES

"It's 'Coolie' here, and 'Coolie there'
And 'Go for' yet behind,
But, it's "Soldiers of the Empire"
When there's trouble in the wind."

(With apologies to Kipling).

WELL, the wind is blowing and it smacks of "trouble" aplenty. The boomerang of hypocritical professions and broken promises has taken exactly twenty years to complete its outward and return journey and is now back again calling its projectors to account.

For, it be remembered, the slogan that called youth and middle age to the 1914-18 war was "No reparations and no annexations." It was, we are assured, "A war to end war;" a war that we were waging "to make the world safe for democracy." Perhaps a typographical error was responsible for the mis-spelling of the last word. It should have read "plutocracy." For that is just how it has worked out.

Poets coined the phrase "dugs of war." Big business turned it to practical account, made the phrase literally a reality. The erstwhile heroes, having served their uses in the military ranks were contemptuously ordered back to pre-war conditions in the industrial ranks. The dogs had brought down their quarry, so "back to your kennels!" None of the quarry —save perhaps the offal—for them. Theirs the lot of the exploited, of money spinners for the greater enrichment of the war-profiteers and war-loan mongers. Their lot to sink back into the vast army of vassalage to a heartless plutocracy that has Mammon of God and Interest for Prophet.

By
L. W. RITCH

"Safe for democracy!" What know they of democracy who only *seek* democracy know? South Africa too, is, we are assured, a democracy. A "democracy" whose millions of non-whites are eternally doomed to helotage. "No equality in Church or State between whites and non-whites.

Three-quarters of a century ago, India, "the Empire's proudest jewel," was persuaded to encourage a thin stream of her starving peasants to emigrate for the rescue of the Natal sugar industry from extinction. The Garden Colony grew out of their toil and industry. The children and grandchildren of such of them as elected and were permitted to stay constitute a large proportion of Natal's Indian population. In spite of the limited educational facilities afforded, these include a fair proportion of teachers, doctors and lawyers. The Indian youth of Natal excels rather than lags in the matter of sport. Here one would think is material that might be turned to national profit, to excellent account; brain and brawn and a proven capacity for service. But not! Every obstacle that can be devised must be placed across the path of progress in order to "cramp their style," to keep them "where they belong." They must be restrained from poaching on the preserves of the privileged white classes. Thus, is Natal kept safe for "democracy."

Lord Lansdowne's historic denunciation of disabilities imposed on British Indians in the Transvaal figured prominently in the case *built* of the Boers to [illegible] Lansdowne's [illegible] indignation over the imposition of [illegible] disabilities enforced under the Boer regime makes strange [illegible] to-day. Like unto Aaron's rod, the Boer whips have changed into Dominion scorpions. There is no place in South African democracy for non-whites.

But, if winter comes? Should this Natal's vineyard that so proudly and loudly advertises its rich mineral resources become the object of another totalitarian—state adventure, shall we once again discover that the arm that wields the drill, the hand that prepares and serves our food is owned by human being, a unit of man-power, well good enough to help preserve the liberties his kind have never been permitted to share?

On an eminence that overlooks Johannesburg's skyscrapers, is the Indian monument, erected in memory of those Indians who fell in the way out of which, phoenix-like, the Dominion of South Africa arose. Lower, few of the warriors who survived and a number of their children are to be found in the Union—sharing the lot of their brother helots.

If winter comes will the despised "coolie" suddenly acquire a new value? Even the proudest of us are not over-critical of the hand that rescues us from danger, and the drowning man will clutch the outstretched hand without first inspecting its colour. Truly, "the Colonel's lady and Judy O'Grady are sisters under their skins."

"NEARER MY GOD TO THEE"

THIS is written on the morning of a Sabbath of February. The date occurred to me as soon as I was awake this morning, for the reason that we are having a sabbath quiet in our town today, not even the postman on his round. It is the anniversary of George Washington's birth. But to me the day brings always the remembrance of another birthday, celebrated nowhere so far as I know, not even among Unitarians, although were they as conscious of the importance of world emphasis as against all national memorials they might well acclaim this memorial of a more universal mood than any that Washington, however worthy, can commemorate. I refer to the fact that Sarah Flower Adams, the author of the most universal of all hymns, "Nearer My God to Thee," was born on February 22, 1805.

By
ROBERT WHITAKER
In "Unity"

It ought to interest not only Unitarians in particular, but all liberals, even though of no religious faith, that the father of Sarah Flower Adams, Benjamin Flower, was a man whose liberal views on the political field caused him to be imprisoned for a time in Newgate, London's notorious prison house. While there a young woman by the name of Eliza Gould called upon him, as one who shared his socially heretical views. After his release they were married, and two girls were born to them, the first, Eliza, being named for her mother; the second, the Sarah Flower Adams of the immortal song. The mother died of tuberculosis five years after this younger daughter was born and the two daughters followed her, by the same disease, a little more than three years later. Both girls were quite gifted. The elder one became a noted actress while the younger was beautiful, brilliant, and vivacious in high degree, gifted in drama and in verse. But for her poor health Sarah would have given herself to the stage, as she felt the drama could be made the vehicle of high moral instruction as truly as the pulpit. As it was, after her marriage, in 1834, to John Bridge Adams, a civil engineer, her home became the centre of a notable circle of friends by reason of her exceptional charm. The longer illness of her sister, who died in December, 1846, called the attendance of Sarah upon her. [illegible] Sarah's end, her death occurring less than two years later, in August, 1848

The hymn, "Nearer My God to Thee" was written by Sarah in 1840, and was set to music by her sister. It was published the following year in a book, *Hymns and Anthems*, prepared by her pastor, the Reverend William Johnson Fox, for his Unitarian congregation. The Reverend James Freeman Clarke gave it American publication three years later, in 1844, but it gained little popularity until in 1856, Lowell Mason wrote for it the fitting tune. "Bethany." Within a few years it had made itself known the world over. American travellers in Palestine in 1872 were amazed and profoundly impressed when they came upon a group of Syrian students, standing in a circle under some trees and singing in their own tongue this hymn, which is peculiarly adapted to be the song of religion for all creeds, all peoples, and all tongues.

There is a certain universalism which to my mind belongs to the story of George Washington when it is lifted above the levels of national emblems and conceit. He it was who led the way in establishing what was in that time the pioneer of democratic nations, and, beyond this, was the great League of Nations on democratic lines. It was more in fact than a League of Nations, for the American colonies, altogether too individually nationalistic in their self-centered consciousness when the American Union was formed, abdicated at that hour their separate domination of the individual American, and added to a citizenship for the inhabitants of every State one and indivisible. By this they established a unity which not even the conflict over chattel slavery could break, thanks to the guiding hand of Abraham Lincoln, who also saw that the greater citizenship must prevail. It is the failure of all our projected international leagues of to-day to build upon this foundation of the citizenship of the individual in the total rather than the provincial fellowship, which dooms them to futility. Not until some movement greater than the American Revolutionary War, and more enduring than this "indissoluble" union of the states, captures the imagination and the loyalty of mankind, shall we have a world harmony in the field of politics and social life that will bring men, in a world fraternity, to the feet of the "Deity," however He be named, in whom we all "live and move and have our being."

There would be no unfitness, therefore, if those of us who keep Washington's birthday were to make the day a memorial also to the singer of the anthem of the universal soul. It was with this thought in mind that I wrote this morning the lines which are given herewith. But beyond anything that I have said in these simple stanzas, I would fain commend to all who read them the double recognition of the day; on the one hand, that we make it more than a personal remembrance of George Washington, the man,—rather a celebration of that peculiar, pioneer collectivism which the American Union first initiated under the auspices of our First President; and, by way of that pioneering prophetic spirit of which human religion is too careless, toward which it is, indeed, too often hostile that we make the day memorial of the world's most universal religious song. We must de-individualize all our hero-worship, if it is not to remain that the heroes of to-day are the hitching posts of to-morrow. Nothing could be more foreign to the real historic significance of George Washington than the insistence of our belated American provincials upon making him the Apostle of Isolationism. Rather was he the Apostle of World Citizenship, when the path-finding work which he did is understood. And to this World Citizenship which is coming on, though it may come by way of many a Newgate Prison experience for the Benjamins of our day and tomorrow, preeminently belongs the hymn, "Nearer My God to Thee," whose author by a sort of divine coincidence shared Washington's natal day.

This day recalls his praise and power
Who nursed our Nation's birth.
Yet we: the day her natal hour
Whose song enfolds the Earth

When Nation shall have ceased to be
The warrior's concern,
The world one world from sea to sea,
Whatever days return;

Her words will live, and yet be sung
Her universal hymn;
And men of every race and tongue
Reason her immortal dream.

The Earth our Bethel everywhere,
Whereon the sons of men
Shall lift one fellowship of prayer,
One Jacob Ladder then

RIGHT TO VOTE WANTED

PETITION FOR RETURN OF MUNICIPAL FRANCHISE

THE Natal Indian Congress has submitted a memorandum to the Natal Provincial Council in connection with the City of Durban Electoral Matters Amendment Bill of 1938.

The measure seeks among other matters to amend the law regarding the qualification of burgesses, and Congress submits that section 8 Ordinance No. 19 of 1924 should be deleted. As it now stands it deprives persons otherwise qualified as owners or occupiers of rateable property in the City of Durban of their right to vote unless they are so entitled to vote at general elections.

"By the Natal Act of 1896," says Congress, "Natal Indians were deprived of their parliamentary franchise on the ground that they were natives or descendants in the male line, of natives, which have not hitherto (i.e. at the date of the passing of that Act) possessed effective representative institutions founded on parliamentary franchise.

"Notwithstanding the passing of the aforesaid Act No. 1 of 1896, Indian owners and occupiers of rateable properties in Durban and in the other boroughs and townships of Natal continued to enjoy the privilege of the municipal franchise under the Natal Law 19 of 1872 until the passing of Ordinance No. 19 of 1924.

"The franchise was taken away from Indians on the ground that they did not enjoy this right and privilege in the country of their origin. But the position in India has, since the passing of the India Act of 1935 considerably altered, and now Indians are enfranchised.

"Every man who has had the most elementary education, who can read and write, or who even owns a bullock cart is entitled to the vote.

"The reason which moved the Natal Government to withdraw the franchise in 1896 therefore no longer exists, and consequently we feel that our request is based on the soundest possible grounds."

A Retrogressive Step

The petitioners submit that the Congress representing the Indian community has consistently maintained that the abolition of the municipal franchise was not only a retrogressive step, but was an act of grave injustice.

"According to the census of 1936," states the memorandum, "the total population of Durban was 239,547, being 88,063 Europeans, 60,304 Indians, 63,762 Natives and 7,338 Coloureds.

THE PROBLEM OF MASS EDUCATION IN INDIA

III

BUT along with the unfolding of this spiritual idealism before the people, there must be a consolidated effort to impart secular education to the masses, too. Education must not be limited to the knowledge of the spiritual tradition alone, but must be comprehensive enough to embrace all aspects of human culture, secular and spiritual. In the last educational conference held at Wardha under the auspices of the Silver Jubilee of the Marwadi Vidya Mandir many distinguished educationists assembled from different parts of India and placed their weighty suggestions before the congregation. They lent almost unanimous support to the educational scheme of Mahatma Gandhi, the guiding spirit of the conference, who advocated therein a free and compulsory education for seven years on a nation-wide scale through the mother tongue. The pregnant words of Mahatmaji deserve more than a passing notice. He pertinently observed that the present system of education does not meet the requirements of the country in any shape or form. English, having been made the medium of instruction in all the higher branches of learning, has created a permanent bar between the highly educated few and the uneducated many. It has prevented knowledge from percolating to the masses. This excessive importance given to English has cast upon the educated class a burden which has unmanned them mentally for life and made them strangers in their own land. Absence of vocational training has made the educated class almost unfit for productive work and harmed them physically. For the all round development of boys and girls all training should, as far as possible, be given through a profit-yielding vocation. In other words, vocations should serve a double purpose—to enable the pupil to pay for his tuition through the products of his labour, and at the same time to develop the whole man or woman in him or her through the vocation learnt at school.

In his opinion a proper and harmonious combination of all the three elements of a man's personality, viz., intellect, body and heart, is required for the making of the whole man and constitutes the true economics of education. Supposing, he says, he is set to some useful occupation like spinning, carpentry, agriculture, etc., for his education and in that connection is given a thorough comprehensive knowledge relating to the theory of the various operations that he is to perform and the use and construction of the tools

B. W. CANEY
— Jewellor —
366 West Street. Durban
For best value in Jewellery & Watches of all makes.

By THE EDITOR

"Prabuddha Bharata"

(Continued from last week)

that he would be wielding. He would not only develop a firm, healthy body but also a sound, vigorous intellect that is not merely academic but is firmly rooted in, and is tested from day to day by, experience. His intellectual education would include a knowledge of mathematics and various sciences that are useful for an intelligent and efficient exercise of his avocation. If to this is added literature by way of recreation, it would give him a perfect well-balanced, all-round education in which the intellect, the body and the spirit have all full play and develop together into a natural harmonious whole. Mahatmaji is fully alive to the danger of

[illegible] of the Western method of costly education and therefore made the following [illegible] at the Wardha Conference: "By means of a system of training, We [illegible] to make them [illegible] the boys and girls [illegible] of our country and [illegible] of the true [illegible] of our nation. We [illegible] do [illegible] [illegible] a source of [illegible] education. Europe is no example for us. It plans its programmes in [illegible] of violence because it [illegible] in violence. In India has resolved to eschew violence, this system of education [illegible] an integral part of the discipline she has to go through. We are told that England spend [illegible] on education, America [illegible] so, but we forget that all that wealth is [illegible] [illegible] [illegible] have developed the [illegible] [illegible] up science, [illegible] might [illegible] give their boys the [illegible] [illegible] when they do. We [illegible] [illegible] [illegible]

tions and should be governed by a spirit of undying love and sympathy for all, and should open out multiple avenues before the country to enable the rich and the poor, the high and the low to share alike in the immortal blessings of a true man-making education. There is no time to lose. The seething mass of humanity kept under the fetters of ignorance and tyrannized through vast stores of centuries would no longer brook this unseemly and intolerable state of affairs. The only way to properly utilize and guide these powerful forces is to train their intellect and heart and thereby make them fit to take an intelligent interest in every constructive scheme of national improvement.

The New India, as Swami Vivekananda has truly prophesied, shall rise not from palaces or mansions, but from the peasant's cottage, grasping the plough, out of the huts of the fisherman, the cobbler and the sweeper, from the grocer's shop, from beside the oven of the fritter-seller, from the factory, from the marts and markets. The New India shall emerge from the groves and forests, from the hills and mountains. Already the signs of a new awakening are discernible on the horizon of Indian life. The purple dawn has cast its lovely hue all over the land. The rays have penetrated into the humble huts and cottages of the people and have made doned them with the vision of a sunny cloudless sky. It is time that the guardian angels of India broke their hypnotic spell and came out from the hothouse atmosphere of their arrogant exclusivism and suicidal isolation to welcome the rising dawn. What is needed at this psychological hour is not mere pious platitudes or political shibboleths but immediate practical steps to educate the voiceless millions of the land, to stimulate and guide their aspirations and energies to proper channels and thereby to realize the golden dream of a united India clothed in the aureole of her pristine glory.

(*Concluded*)

A TRIBUTE TO THE LATE MR. V. S. PILLAY

ON March 16, 1938, Mr. V. S. Pillay a pioneer Indian in South Africa, passed away at his home in the presence of his family. Mr. Pillay came to South Africa in the year 1894 and ever since his arrival he has unceasingly laboured on behalf of the Tamil community and in general for the Indian community. He was not a bigoted sectarianist but a man whose heart considered the wants of humanity.

During the Passive Resistance struggle in South Africa he loyally supported Mahatma Gandhi and [illegible] and his wife suffered imprisonment. He sacrificed his business and threw himself heart and soul in the movement which had for its object the emancipation of our people from oppressive laws.

Mr. Pillay was very keen in encouraging the vernacular and he travelled far and near in South Africa to raise sufficient funds for the building of a Tamil school. This he achieved and the building stands as a monument to his unselfish labours. He was also the President of the Pretoria Tamil League. He took a leading part in sports in his youthful days and the time held an official post in the Pretoria District Indian Football Association. The funeral took place in Pretoria on Wednesday 17th March when over 1,000 people were present.

Telegrams and wreaths were received from the various societies and sporting bodies. The presence of Indians, Natives, Coloureds, Europeans, and people belonging to the Mahomedan religion were also conspicuous by their presence. Speeches were delivered at the graveside by leading members of the Indian community.

We offer our heartfelt sympathy to the bereaved family.

ORIGINAL CORRESPONDENCE

THE NATAL INDIAN TEACHERS

To The Editor "Indian Opinion"

SIR,—I heartily congratulate you on the outspoken article about the Natal Indian Teachers' Society. What you have said is quite true. The fault to-day in Natal is that you have teachers whose outlook on life is very narrow and they strain to pass their set examinations.

They have an entirely wrong idea about the aims and objectives of education. What is a Teachers' Certificate worth? Except as far as these men and women are concerned its value is reckoned by £ s. d. The function of education is not to take us out of the life in which we live, but to equip the student to live efficiently and happily in it. The teachers in Natal believe in having side lines such as Insurance Agents ships—Indulging in excessive drinks. In fact the vast majority of teachers rely upon their profession as a livelihood not as a divine calling for the purpose of moulding the character of lives of the students. What examples are some of them setting the children? A teacher arrested for being drunk? What a certificate to have? Can men like these have any other complex but the inferiority complex. Their attitude is one of servility and docility, because they fear the loss of their jobs. If they have nothing to lose they will fear nothing.

Our wants can never be satisfied, not by getting but by giving, giving all the time, and that what we can get out of life depends largely upon what we put into it.

How much have the Indian teachers put into the life of the community? There are a few worthy teachers, but the bulk. God save our children of the future is the cry of many a parent when we see the lives and ambitions of some of our teachers. May your pen, Sir, return to the fight again and again till you make the teachers see the true ideal of their noble calling.

"A Teacher."

Things In General

What The War Costs!

CYNICS have said that figures are often meaningless because they can be made to mean anything. But the following figures can, especially to-day, be quoted and safely left to speak for themselves.

The cost of the Great War has been reckoned at £80,000,000,000. According to figures quoted by the Carnegie Foundation, this sum would have sufficed to have provided every family in America, Canada, Australia, Great Britain and Ireland, France, Belgium, Germany and Russia with a £500 house, £200 worth of furniture and £100 worth of land.

Every town of 20,000 inhabitants in all the above-mentioned countries could have been presented with a library to the value of £3,000,000 and a university to the value of 2,000,000, after which it would still have been possible to buy the whole of France and Belgium, that is, to say, all the land, houses, factories, railways, churches, roads, harbours, etc., in those countries.

Non-European Graduates

The first graduate to be presented, Benedict Wallet Vilakazi, for the conferment of the degree of Master of Arts in Bantu Studies, was given a warm reception. His dissertation was on "The Conception and development of Poetry in Zulu." Two Indians also graduated in the B.A. degree.

Definitions

In his lecture at the university the other night Professor Rufus Jones quoted an epigram which goes one better than the famous definition of a metaphysician—"a blind man in a dark room looking for a black cat that isn't there." A student, said Professor Jones, whom asked to define the distinction between science and philosophy, replied: "Science is always getting to know more and more about less and less, until, eventually, it will know everything about nothing. Philosophy is always getting to know less and less about more and more, until eventually it will know nothing about everything."

Mixed Marriages Commission

The mixed Marriages Commission, whose findings and recommendations will probably be of the greatest political and sociological interest all over the Union, held its inaugural meeting on March 31 under the chairmanship of Mr. C. W. de Villiers. The chief business of the meeting, which was held in camera in one of the offices of the Ministry of the Interior, was to determine the Commission's procedure and the nature of the evidence to be called, and to dispose its itinerary and further meetings. It is unlikely that the Commission will be able to report before the next Session of Parliament.

Transvaal Provincial Council Decisions

Three outstanding decisions were made in the second session of the ninth Provincial Council of the Transvaal, which ended on the night of March 30. The first concerned the disposal of the Province's £700,000 surplus, the second the new departure in Provincial roads policy, embracing the £1,000,000 Main Reef road scheme, and **the third a thorough investigation into the possible introduction of free hospital and medical services for all. Will it be for all?**

Desai Gujarati School

The prize distribution of the Desai Gujarati School took place on Sunday at the M. K. Gandhi Library and Parsee Rustomjee Hall. Mr. S. J. Randeria distributed the prizes. The children rendered songs and gave a fine exhibition of folk dancing. The performances of the children were highly creditable and the Principal of the school is to be congratulated for the tuition.

Death Of Well-Known Indian Merchant

The death occurred on Saturday of a well-known Indian merchant of Dundee, Hajee Ebrahim Ayob, after a cold which turned to pneumonia, writes the Dundee correspondent of *The Star*. Mr. Ayob had been in business in the town for 40 years. He was born in Kathiawar, in India, and was 80 years of age. He was a trustee of the mosque for many years and took a prominent part in the affairs of the Mohammedan community.

Durban To London In Two-And-A-Quarter Days

An airmail service between Durban and London operating on a 2½-day schedule is the ultimate aim of Imperial Airways, and it is possible that this will become a reality during 1939. In addition, Australia will be reached in 3½ days, and New Zealand will be only five days' journey from London. The speeding up of the Africa service will commence on April 10, when the first northbound accelerated service will come into operation. The first southbound service will start on April 13. It is hoped that a 4½-day schedule will be in operation by about June of this year. This service was scheduled to commence on May 10, but the speeding up is being made gradual to obviate unnecessary risks, and it will therefore not be operating fully until a later date.

Christmas "T.B." Stamp Sales Up £3,000

Between November 15 and December 31 last Christmas stamps to the value of £11,337 were sold throughout the Union, an increase of £3,000 over the figures for 1936. The revenue derived from the fund goes to prevent the growth of tuberculosis, among children and adolescents. In the Cape, Western and Northern, and including Capetown, the sales increased by £1,000 on the previous year's figure. A similar increase was shown in the Cape, Eastern and Midlands, which includes the Border provinces and the Transkei. The increase in the Johannesburg and Witwatersrand area amounted to £400; that in Pretoria and district, £200; the rest of the Transvaal showed an increase of £100. In Durban an amount of £1,913 10s. 11d. was received; the total from sales in the general post office was £1,105. The C.P.S. figures were up £300, showing that the demand for the stamps was keen in the country areas. There were only 33 selling days.

Tamil Play At Briardene

The Corcantion Indian Social, Educational and Recreation Society will stage a dramatic play entitled "The Battle of Mayuliravanan" (which is a part of the history of Rama and Seetha) at the Society's Social Hall, Briardene, (near Messrs. K. K. Pillay & Son's Store) on Saturday April 16, commencing at 8 p.m. The actors in this play (of whom some are Natal's most talented actors) will be guided by the pageant actor and tutor, Mr. Manilamoney Moodley. The entire proceeds of this play will be devoted to the Society's School Building Fund for vernacular education to the children of Briardene and District. The official and members of the above institution earnestly appeal to the Indian public to wholeheartedly support this deserving cause, as the management has left no stone unturned to give the public a night's hearty entertainment.

GUAVAS
are required by
C. E. MORTON (S.A.) Ltd.
P.O. Box 7 HOSSBURGH—Natal

India Letter

(News Culled from Indian Papers)

Governors Have Gone Wrong

LORD LOTHIAN in a letter to the *Times* says that it is difficult to believe that the release of a small number of political prisoners in any province except Bengal, which all Indian opinion recognises to be a special case owing to its history of terrorism, constitutes in itself a "grave menace." Though it may lead in that direction, surely the right course in cases of this kind is for the Governor to formally warn his Ministers about the dangers that he fears and make it clear to them that if their judgment in regard to their own responsibility to protect life and property proves wrong and serious trouble ensues—threatens, he will not hesitate to use his powers and publish to his justification his warning to the Ministers in regard to the probable consequences of their action.

Labour Criticism

The *Daily Herald*, in a leader says that the Governor-General has committed a bad error of judgment. A fairly large number of political prisoners has already been released without the smallest sign of any menace to the peace of India and there seems little reason to think that the remaining prisoners would act any differently. Even if they did, it is absurd to suggest that they could not very justly be put back to prison, and with Indian approval if the matter were properly handled by an Indian Government. All that would be the Governor-General's duty.

Raja Mahendra Pratap's Pathetic Letter

Raja Mahendra Pratap has recently written a letter to Prof. Krishna Chandra, M.L.A., Chairman Municipal Board, Brindaban, indicating his anxiety to return to India, during the course of which he says:—"I know that all our desires are not fulfilled just when we want them to be fulfilled. But I also know that no effort is entirely lost. It may take time, however, the mill of time takes time to grind to perfection. There was a time I left India voluntarily. There was a time when I was approached,—my friends thought they could arrange my return—I declined. Now, for a couple of years I have been trying to get home to spread my message but now the British show their obstinacy. Congress has formed Government in the United Provinces, and six other provinces obey its rule. My friends, like you, can openly hold demonstrations during my return."

It is gratifying to note that the Government of India have recently declared that they would have no objection to Raja Mahendra Pratap coming to India.

Transfer Of Villages

The transfer of certain villages in British Indian territory to the Durbars Udaipur and Jodhpur without consulting the wishes of the people smacks of the proceedings to compare small things with great) of the Congress of Vienna in 1815 held after the Napoleonic wars by which whole areas were transferred without consulting the wishes of the people. This treatment of human beings as goods and chattels was repudiated at the Peace Conference of Paris after the conclusion of the Great War. In India it seems, the principle holds good. Though Sir N. N. Sircar for the Government of India agreed that the Assembly should discuss the adjournment motion on the subject, the Governor-General disallowed the motion—and as usual 'Public interest' was given as the ground of disallowance. Who are the public in this case? Answer The Governor-General of India.

I.C.S. Officer Resigns

With a view to rendering national service with greater freedom, Mr. H. Vishnu Kamat, I.C.S. Sub Divisional Officer, Jubbulpore, who joined the Civil Service in 1930, has submitted his resignation to the Secretary of State with two months notice, writes the Jubbulpore correspondent of *Indian Express*. Interviewed, Mr. Kamath confirmed the report of his resignation saying that he wanted to devote his services to the country. Pointing out that the [illegible] he refused to disclose the immediate causes that led to his resignation. He added that his future plans were still in the melting pot. Mr. Kamath was a staunch nationalist from the very start of his executive service. In protest against Lord Baden Powell's remarks he resigned from the Boy Scout's Association, and is joining the Seva Samiti. He presided over the Seva Samiti District Rally on February 5 at Panagar, near Jubbulpore.

Amazing "Kayakalp" Treatment

From all accounts it appears that the Tapai Baba under whose treatment Pandit Madan Mohan Malaviya has placed himself has restored to him physical and mental powers to a considerable degree. Pandit Malaviya can now walk erect and recite the 'shlokas' which he had completely forgotten. The course of treatment is not yet complete. If the health of Pt. Malaviya continues to improve at the rate at which it is improving he may emerge from the closed room in which he has been kept completely rejuvenated. It will be an effective proof of the fact that there are Indian herbs which if used in a scientific manner can obliterate the effects of age on human body and mind. Tapai Baba could be persuaded to let the knowledge of the 'Kayakalp' system of treatment become public property. India will then be able to organise clinics which may be the envy of the medical world.

Maker Of Modern Bhavnagar

The late Sir Prabha Shanker Dalpatram Pattani, K.C.I.E., the veteran Indian administrator, was 76 years old. Born in 1862, he had his education at Morvi, Rajkot and Bombay and entered the Bhavnagar State Service, at the age of 25. His outstanding abilities soon marked him out for higher things and he was raised to occupy the post of Private Secretary to the Maharaja of Bhavnagar and Huzur Secretary in succession, during the years 1890-1902. He was created Dewan of the State in 1902, and he administered the affairs of the State for the next ten years, with conspicuous ability as testified to by the fact that the Bhavnagar State is perhaps the only State in India, where the judiciary and executive functions are kept distinct and separate and one of the few Indian principalities to be able to boast of sound finances and a debt free prosperous peasantry. In 1912, he quitted the Bhavnagar State Service for the larger life of British India, being appointed Member of the Executive Council of the Bombay Government. The next eight years were a crowded period of his life, marked by his entry into the Bombay Legislative Council and the Imperial Legislative Council that functioned before the introduction of the Montagu-Chelmsford Reforms. He was called back in 1920 to be the President of the Minority Administration of the Bhavnagar State, which he continued to be for the next 11 years. He was one of those invited to the Round Table Conferences held in 1930 and 1931 and was also a member of the Joint Parliamentary Select Committee on Indian Constitutional Reforms in 1933. He had also been a member of the Indian States Delegation to the League of Nations Assembly in 1932 and was a member of the Council of State, at the time of his death.

GOVERNMENT HOUSING LOANS

An excellent response is being accorded by the public to the Government's scheme of granting building loans jointly with building societies, and from all parts of the Union applications are being received for assistance under the scheme. In terms of the Additional Housing Act of last year persons may borrow up to £1,250, the building society providing 50 per cent of the loan out of its own funds and the State advancing another 30 per cent. At one stage some of the building societies appeared to be not very enthusiastic about the scheme, but all difficulties have now been removed and most of the societies have already signed deeds of agreement with the Government. It is anticipated that shortly all the principal building societies will be functioning on behalf of the Act. The scheme has its principal appeal to the low-salaried man who cannot afford to put down the normal amount for the building of a house. Under the Act he now applies to a building society for a loan. The Society then refers the application to the Central Housing Board in Pretoria, which after approving the application, recommends the Treasury that the 30 per cent balance be paid out. This very important scheme has come as a godsend to many workers of homes in the lower salary scales. Applications are being received by the Housing Board from all parts of the Union. Seven were dealt with on April 6. The Board deals with these applications as it does with all applications under the Housing Act. The plans, specifications, etc., are examined and if considered suitable are passed on to the Treasury with a recommendation for payment. If applications continue to come in as rapidly as they have done lately there is no doubt that the scheme will lead to an appreciable stimulation in house building throughout the Union, which is the object the Government had in mind.

The Sporting World

By "Rambler"

Indian Intertown Final

THE Intertown Cricket Final between Durban District Indian Cricket Union and the Maritzburg Indian Cricket Union was played at Maritzburg, on Saturday and Sunday, March 26 and 27. The players represented Durban were:—P. Moses (capt.), R. M. Pillay, Osman Dockrat, G. H. Docrat, E. I. Manjoo, G. Appollis, M. Kisson, S. T. Ismail, B. A. Khan, E. I. Bhorat and Barry Singh. Mr. C. N. M. Khan (Manager). Maritzburg won the toss and elected to bat and scored 165 runs in 4½ hours. The main scorers were K. Muthoo 35, U. Rawat 32, and R. G. Naidoo 20. Bowling, Osman Dockrat took 3 wickets, Bhorat 3, Docrat 2, Khanna 1, and Moosa 1. Durban scored 207 runs. The principal scorers being E. I. Bhorat 78 not out, G. H. Docrat 39 and Osman Dockrat 24. Bowling, J. Davidson took 5 wickets, R. Miller 3, Rawat 2, and Bubbs 1. Owing to insufficient time to complete the second innings, the match was decided on the first innings. Durban won by 42 runs. After the match a banquet was arranged by Dr. M. R. Peters in honour of the visiting team. The principal speaker being Dr. M. R. Peters (President). Messrs. C. N. M. Khan, S. M. Ally and the winning and losing captains.

Hindoo Cricket Club

The Hindoo C.C. concluded their most successful season by playing their last match against Potchefstroom Indian C.C., on Sunday, March 20, at Potchefstroom. The scores were as follows:—Hindoo C.C. first innings (62) Bhowan Ranchhod 23, and Dayal Morar 20 not out. (M. H. Bismilla 5 for 25). Potchefstroom first innings 50; Cooppo 18, (Nyathi 6 for 19). Hindoo second innings 50 for 5; Bhowan Ranchhod 34 not out. (Cooppo 4 for 16). Hindoo won by 48 runs on the first innings. Mr. Kalidas Chhiba, the Hon. secretary of the Hindoo C.C., wishes to thank the following gentlemen, Messrs. M. H. Bismilla, Saleh Cassim and A. M. Cassim, for their kind hospitality shown to his colleagues.

Big Boxing Show (Dixon Vs. Aubeng)

Henry Singh, the well-known local promoter, has booked the Durban City Hall for April 30, when Mannie Dixon, Natal Light-weight champion, will be matched against K.O. Aubeng, of Johannesburg. The latter figured in a recent bout in Durban and knocked out his opponent out in the first round. He has a large list of knock-outs to his credit, and Dixon will have to be at his very best if it is his intention to retain the title. Other good and attractive preliminaries are being arranged, including a return bout between Ranjith Singh and P. M. Pillay. Booking will open next week and there is the very possibility of the hall being packed.

Newcastle And Districts Indian Football Association

The 18th annual general meeting of the Newcastle and Districts Indian Football Association was held at Newcastle on Sunday March 20. A lengthy discussion took place in connection with the dismemberment of the association by the Natal Indian Football Association over Press articles. It was decided, in the general interest of sport, to drop any contemplated action against the parent body, and a deputation was appointed to approach the Natal Indian Football Association to settle the matter in an amicable manner consistent with the traditions of Indian soccer in Natal. The following officials were elected for the ensuing year:—Patrons Messrs. I. S. Vawda, A. M. Cprabhu, M. I. Lockhat, Sheik Abdool and Hurbal Singh; President: Mr. O. J. Christopher (re-elected for the 11th year); vice-presidents: Messrs. M. Chetty, G. G. Chetty, S. M. Vawda, G. M. A. Vawda, S. Loganathan, C. Gopaul, P. Pindan, N. G. Naidoo, D. Pochat and S. Nobodi; hon. secretary and treasurer: Mr. N. P. Naidoo; assistant secretary and record clerk: Mr. S. Rooderam. Four teams have already affiliated, two from Newcastle and two from Dannhauser, and there are indications of a successful season ahead.

Witwatersrand Indian Football Association

The seventh annual general meeting of the Witwatersrand Indian Football Association was held during March at the Indian School in Kerk Street, Johannesburg. There was a full muster of club delegates and great keenness evinced. The following officials were elected:—Patron: Dr. W. Godfrey. President: Mr. R. D. Pavadai. hon. life vice-presidents: Messrs. K. Naranasamy, P. M. Narsoo and the Hon. S. L. E. Sigamoney; vice-presidents: Messrs. J. F. Marrian, E. Thumby, R. Singh, A. Anthony and D. Ernest; hon. secretary: Mr. L. F. Williams; hon. treasurer: Mr. K. G. Moodley; hon. record clerk: Mr. Thomas Samuels; hon. auditor: Mr. S. Royeppen.

Indian Tennis In The Transvaal

A friendly game of tennis was played at the Rangers Courts, Queen's Park, Vereeniging, between the Phoenix Tennis Club (Pretoria), and the Rangers Tennis Club (Johannesburg), on March 20. After the day's match was completed the Johannesburg team had an easy victory of 37 games in the lead. The players were:—Rangers: K. Thumbi, Hanumany, K. Naranasamy, K. G. Moodley, Bonus, Premu Patel, Misses Manning and Prince; Phoenix: Sol. Ernest, J. Daniels, M. Anthony, G. Kunju, M. A. Khoja, G. R. Pillay, Mrs. Veldman and Miss Veldman.

NOTICE No 205 of 1938

CITY OF DURBAN

Umgeni River Water Scheme

Pursuant to the provisions of "The Durban Waterworks (Private) Act 1937," No. 2 of 1937, and the directions as to service of notices made by the itinerant Water Court Judge at Durban on the first day of July, 1937, notice is hereby given to all riparian owners as defined in Act No. 8 of 1912 as amended by Act No. 46 of 1934, who may be affected by the matter to be determined by the Ordinary Water Court specially constituted in terms of Section 27 of Act No. 8 of 1912, pursuant to the provisions of Section 8 (1) of Act No. 20 of 1937, that such Court will sit in the Law Courts, Durban, on Monday, the twenty-seventh day of June, 1938, at the hour of 10 in the forenoon, when any such riparian owner may appear to be heard upon the matter to be determined.

The matter to be determined by the said Water Court is what quantity of water shall be passed each day through the City Council's storage works, viz. the dam and all works connected therewith, for the use of riparian owners between the dam and sea in terms of Section , of Act No. 20 of 1937.

If any riparian owner as aforesaid do not attend, either in person or by his agent, attorney or counsel, at the time and place abovementioned, such order will be made and proceedings taken as the Court may think just and expedient.

Any such riparian owner who desires to be heard before the Court is hereby required to signify to the undersigned in writing, not later than seven days before the date fixed for the sitting of the Court, his or her objections.

O. C. H. KAYS,
Registrar of Water Courts (North)
25th March, 1938

NOTICE No. 206 of 1938

CITY OF DURBAN

Umgeni River Water Scheme

It is notified in terms of Section 28 (3) of Act No. 8 of 1912 and the Regulations that the following Assessor has been selected to sit as member of the Water Court, along with the Judge and an Engineer nominated by the Minister:—

WILLIAM PRAGNELL, of Lower Illovo, Natal

Any person concerned is required, in case he objects to the said Assessor, to give notice thereof in writing to the Registrar of this Court on or before the second day of May, 1938, failing which notice he will be held to waive all right of objection.

His objection must state the cause for which he objects which may be one or more of the following:—

(1) Consanguinity or affinity within the fourth degree to any of the parties or to any person who has a personal interest in the result of the application.
(2) Having directly or indirectly an interest in the result of the application.
(3) For having previously deliberately expressed an opinion as to the merits of the application.
(4) Personal enmity between any party and the Assessor.

It is further notified that within four and twenty hours after the lodging of his objection he, or some agent by him authorized in writing, shall lodge with the said Registrar an affidavit setting out the facts in support of his objection, failing which his objection will be disallowed.

O. C. H. KAYS,
Registrar of the Water Courts (North).

Office of Water Court,
Palace of Justice, Pretoria.
25th March, 1938.

Books for sale.

NOTE.—Remittance should accompany order V.P. ORDERS will not receive attention. Postal Orders to be made to "Indian Opinion at Phœnix. Postage Free on all books.

The Story of Ramayana ... (d)

J. C. BOSE—His Discoveries and Writings with a biographical sketch and portrait ... 5s.

EMINENT MUSSALMANS—

Contents: Sir Syed Ahmed, Sir Salar Jung, Nawab Mohsin-ul-Mulk, Badruddin Tyabji, Karamatullah Mukhtar Layaqat, Syed Mahmood, Syed Amir Ali, The Aga Khan, Sir Mohammad Shafi, Sir Ali Imam, Syed Hasan Imam, Ajmal Khan, Sir Ibrahim Rahimtulla, Abdul Ahmad Khan, Syed Nazir Hidayat Justice Shah Din, Sir Mahomed Iqbal, Sir Muhammad Habibullah, Sir Abbas Ali Baig, Jinnah, Sir Akbar Hydari and the Ali Brothers.

Price ... ... 5s.

ON KHADDAR—

(By Dr. PATTABHI SITARAMAYYA)

In this handy book, Dr. Pattabhi Sitaramayya traces the causes that led to the destruction of many ancient crafts and industries of India. He also illustrates by facts and figures the great advance the country has made by the step Mahatma Gandhi took by exalting the question of Khaddar so as to the potential of a possible plank in the Congress platform.

Price ... ... 1s. 3d.

SAKUNTALA—

By Kamala Satthianadhan, M.A. A prose version in English of Kalidasa's drama.

Price ... ... 1s. 3d.

ESSYS ON INDIAN ECONOMY—By Mahadev Govind Ranade. Price ... 4s 8d.

ESSAYS ON INDIAN ART, INDUSTRY AND EDUCATION—By E. B. Havell. Price ... 3s.

INDIAN INDUSTRIAL AND ECONOMIC PROBLEMS—By V. G. Kale, M.A., Price ... 4s

PRABUDDHA BHARATA

OR

AWAKENED INDIA

A high class English monthly conducted by the Ramakrishna Order. It is devoted to Universal Religion, Indian Culture, Education, Art and other topics of International interest.

41st year from 1937

Annual Subscription: Inland Rs. 4, Foreign 11 Shillings.

Teachings Of Sri Ramakrishna

Edited by Sister Nivedita. An invaluable practical guide for those who sincerely seek for God.

Pocket Edition, pp. [illegible]. Cloth Bound. [illegible]

Rifar Flowers

A bouquet of choicest Sanskrit Hymns with English translation. Useful book for prayers and Parayana.

Beautiful pocket size. Cloth Bound. Price Re. 1-4

The Religion & Philosophy Of The Gita

(By Swami Sharvananda)

[illegible] pp. 179 [illegible]

Message Of Our Master

By the First Disciple of Sri Ramakrishna. Gives in a comprehensive way the spiritual Message of the Master.

Profusely illustrated. Pocket size. pp. 225. Price Re. 1-4.

Spiritual Talks

Contains rare spiritual counsels given by the great souls viz., Holy Mother, Swamis Brahmananda, Premananda, Shivananda, Saradananda and Turiyananda to the [illegible] and as such invaluable for all those who sincerely seek [illegible]

Cloth Bound [illegible] Price Re. 1-12

Apply for a complete Catalogue:

The Manager, ADVAITA ASHRAMA,
4, Wellington Lane, Calcutta, India.

CHOONILALL BROS.

THE NOTED INDIAN "SARRI HOUSE IN SOUTH AFRICA."

141, GREY STREET, DURBAN.

Branches:
[illegible] Mills Arcade, Mills Street, VEREENIGING
GARAGE AND SERVICE STATION
[illegible] Mills Street Arcade, Mills Street, VEREENIGING

Please note:
Our Johannesburg Agent
P. RATANJEE,
60, Bree Street,
Newtown

Cable [illegible]
"ADVANCING"
Phone 21018
" 21018 Res
DURBAN
Phone [illegible]

ARRIVING BY EVERY MAIL FROM INDIA AND JAPAN

BENARES SARRIES WITH BORDER AND PLAIN CENTRES, BUTIDAR BENARES SARRIES IN SEVERAL SHADES
Price from 60/ 85/ 105/ & upto £20.
THE LATEST FROM BENARES CITY.
EMBROIDERED SARRIES 25/-, 35/ & up.
PRINTED VARIOUS LINES of SARRIES from 12/6, 17/ & upwards
EMBROIDERED CREPE-DE-CHENE from 3/6 yd. 42 in & 45 in width.
LATEST DESIGN SARRIE CLOTH 44 in width, from 1/6 yd. 3/9, 4/ & up
GEORGETTE SARRIES LATEST ARRIVALS price from 25/-, 30/-, 45/ & up
LATEST BORDERS TO MATCH SARRIES price from 12/6, 17/6 & upwards
ZARI WORK STUFF SARRIES IN ALL SHADES from 55/, 95/ 125/ & upwards

THE NOTED
INDIAN SARRI HOUSE
IN SOUTH AFRICA.

SUITABLE FOR WEDDING GIFTS

Brassware Vases, Rose Bowls, Jardinee Encrusted Trays and Various other Lines
At Special Reduced Prices.

Harmoniums Tablas, Gramophones, Records & Musical instruments At Real Bottom Prices
Indian Condiments Indian Groceries At Wholesale Reduced Prices.

Mosquito Nets & Nets Cloths from £3. £3-5. £5. £5-5 & up
Marble Taj Mahals
from 12/6, 17/6. 37/6 45/
Suitable for Xmas Presents.
Write for sample and further Particulars

ચુનીલાલ બ્રધર્સ

દક્ષિણ આફ્રિકાનું જાણીતું સાડીઓનું ગ્રહ

૧૪૧ ગ્રે સ્ટ્રીટ, ડરબન.

આંબો:
૫૬ અને ૬૦ વીક્સ સ્ટ્રીટ
વેરેનિગમ.

આગારી સાદીઓ મારેના એજન્ટ
જોહાનીસબર્ગ ખાતે
પી. પી. રતનજી,
૬૦, બ્રી સ્ટ્રીટ, ન્યુટાઉન

ગરાજ અને સર્વિસ સ્ટેશન
૬ મીલ સ્ટ્રીટ અને ૫૭ વીક્સ સ્ટ્રીટ
વેરેનિગમ.

દરેક સ્ટીમરમાં જાપાન તથા સિલોનથી આવે છે
બનારસની બનારસી અને સાદી, તેમજ જાતજાતની બુટીદાર
સાડીઓ રૂ. ૬૦, રૂ. ૮૫, રૂ. ૧૦૫ થી ઉપર અને પા. ૨૦ સુધીની
બનારસથી હમણાજ આવેલી છે.

ઝરદોસ બોર્ડની સાડીઓ રૂ. ૨૫ અને રૂ. ૩૫ થી ઉપર
જાતજાતની ભાતવાળી સાડીઓ
રૂ. ૧૨-૬ અને રૂ. ૧૭-૬ થી ઉપર.

ક્રેપ-દી-શીનસૂટો. ૪૨ થી ૪૫ ઈંચ પહોળા ૩૫ ઈંચ ઘેરાવો.

સાટીન વેલ્વેટ ક્રીમોલીનસૂટો, ૬૪ ઈંચ પહોળા પારની, રૂ. ૧-૬,
રૂ. ૨-૬, રૂ. ૩-૬ અને તેથી ઉપર

હમણાજ આવેલી બોર્ડરવાળી સાડીઓ રૂ. ૨૫, રૂ. ૩૫,
રૂ. ૪૫ અને તેથી ઉપર

સાડીને યોગ્ય બનારસ બ્લાઉઝ પા. ૧૨-૬, રૂ. ૧૭-૬ અને
તેથી ઉપર.

દરેક રંગની જરી કામની રેશમી સાડીઓ રૂ. ૫૬, રૂ. ૭૫,
રૂ. ૧૨૫ અને તેથી ઉપર.

કારગોનેટ્સ, નવલખા મોગેટ્સ, રેશમો અને બીજાં વાસ્ત્રો
ઓછામાં ઓછા વાજબી.

દરેક જાતનું ગાદીપટ, ગ્રેસરી પરચુરણ કિલસેલ બાબે.

બોડરેસ્ટ રેડીમેડ અને રેડીમેડ બ્લાઉસ
બાબત પા ૧૫, પા ૨૫, પા ૩૫, પા. ૪૫ અને તેથી ઉપર.

પોસ્ટમાસ્તર પ્રેસિડન્ટને બોમ્બ ઝારસના તાજ મકાનો
બાબ રૂ ૧૬ ૬, રૂ. ૧૭-૬, રૂ. ૨૬-૬, રૂ. ૪૬. ૬૬

ઇન્ડિયન ઓપિનિઅન.

વર્ષ ૩૬ મું. ફીનીક્સ, શુક્રવાર, તારીખ ૮ એપ્રીલ ૧૯૩૮ અંક—૧૪.

"ઇન્ડિયન ઓપિનિઅન"

શુક્રવાર, તા. ૮ એપ્રીલ ૧૯૩૮.

આનો અંત ક્યારે!

નાટાલમાં ઘણાય ગામોમાં મ્યુનીસીપાલીટી છે. ડરબન અને પીટરમેરીટ્સબર્ગ ઉપરાંત બીજાય ગામો છે જ્યાં શહેર સુધરાઈનું કામ મ્યુનીસીપાલીટી ચલાવે છે. આની જુદી જુદી મ્યુનીસીપાલીટીનું એક સંગઠન છે જે નાટાલ મ્યુનીસીપલ એસોસીએશનના નામે ઓળખાય છે. આ એસોસીએશન દર વરસે પોતાનો મેળાવડો કરે છે. તેમાં જે જે બાબતોની ચર્ચા કરે છે તેમાં ગોરીવાદીક પગપેસારા બાબતની ચર્ચા કયારે પણ તેનાથી રહી શકાતું નથી. કહે છે કે મ્યુનીસીપલ બોરીયામાં અને બીજા મ્યુનીસીપલ એરીયામાં હીંદીનો પગપેસારો છેક ડરબન વસવાટની વચ્ચે આઈ ગયો છે અને નાથી પણ વાત પરાવનારા યુરોપીયનોના પ્રતીનીધીઓ ગણાય છે. એટલે સુધીને ઇન્ડિયનોને હીંદી માલમને આ ઇલાજ લેવા એ બાબતો ડરબન અને પીટરમેરીટ્સબર્ગની મ્યુનીસીપાલીટીને પુછવાનું ઠરાવ્યું છે.

ગોરીવાદીક પગપેસારો એટલે શું? નાટાલ મ્યુનીસીપલ એસોસીએશનને બીજું કંઈ સુધ્યું કે નહીં? માણસને ઢેકડવા થાય છે ત્યારે વરસો વરસ એક જમત તેમાં ઢુમલો પડી આવે છે તેમ આ એસોસીએશનને પણ દર વરસે એક જબાત હીંદીઓને ગેટ મારીને ગાળો કઢી કેવાનું દરદ લાગુ પડયું છે તે કયારે મટશે?

આ એસોસીએશનને ઢમાણું આ ગરબડ મચાવવાનું કંઈ કારણ ખરું? ડરબનમાં અને બીજે પણે ઠેકાણે હીંદીઓ જમીન ખરીદે છે એ વાત તો સાચી. પણ તેટલા માટે હીંદીઓ યુરોપીયન વસ્તીની વચ્ચે વસે છે એમ કહી ના શકાય. કદાચ કોઇ યુરોપીયન વસ્તીમાં બંગલા બનાવીને રહેતા પણ હશે, તો તેય કેટલા? આંગળીના વેઢાપર ગણી શકાય તેટલા. અને જે બાર કેવા કરજદાર હીંદીઓ. નાટાલમાં રહેતા યુરોપીયનોની રહેણીકરણી ચલીયાતી નહીં ગણીએ પણ તેમની બરોબરની મેળવણીએ રહેનારાજ તેમણે જગ્યામાં જઈ રહ્યા હશે. આમાં યુરોપીયનોને ફરમાવું શું રાખ્યું કે મ્યુનીસીપલ એસોસીએશનને ગભરાટ ઉત્પન્ન થયો અને ! દુર કરવા શા ઇલાજ લેવા તેના વિચારો કરવા પડે!

અમે અનેક વાર કહી ગયા છીએ કે હીંદીઓ કંઈ [illegible]ની બરાબરી કરવા ઇચ્છતા સાધારણ નથી. અમને લાગેછે કે તે અમારી ઉન્નતી માટેની પુરી તક. આરબ યુરોપીયનોને કહેતા કે હીંદીઓ આ દેશનું મન હીંદ પકડવી દે છે અને પોતે અહીં પોતાના જાણકામ ન રહે તેમ રહી ગરીબીમાં જીવન ચલાવે છે. એ તો દલીલ ઘણે ગઇ પણ હીંદી પગપેસારો કરીને નાટાલનો માલી બનવા બેઠો છે, અને યુરોપીયનોને રહેવાને જમીનનો ટુકડો પણ રહેવા દેવો નથી એ દલીલ સ્વપ્ન થાય છે.

આ દલીલમાં વિવેક બુદ્ધી તો છેજ નહીં પણ સાચી ખરી પરિસ્થિતિ પણ રજુ નથી કરતી. ડરબનમાં આશરે ૫૫,૦૦૦ હીંદીઓની વસ્તી છે. આમાંથી અગર ડરબનમાં તો ૧૬,૦૦૦ હીંદીઓ રહે છે. આ ૧૬,૦૦૦ માંથી [illegible] બાકીના ૪,૦૦૦ સ્ત્રી પુરૂષ અને બાળકો ગણીને મ્યુનીસીપલ, [illegible]માં વસે છે. બાકીના ૧૨,૦૦૦ સ્ત્રી પુરૂષ અને બાળકો મળીને અહીં નહીં હીંદી વસ્તીઓમાં વેરાયલા પડયા છે. કદાચ આગળીના વેઢા ઉપર ગણાય તેટલા કોઇક સુખી હીંદી જેને યુરોપીયન વસ્તીમાં રહેવાનો બાર પોસાતો હોય તેજ ત્યાં રહેતા હશે. હવે વાત રહી ના. ડરબનની. બાકીના ડરબનની મહારની હદમાં અને જે પરાંના ડરબનની સાથે જોડી દેવામાં આવ્યા તેમાં તો ઘણાખરા હીંદીઓ પોતપોતાના વસ્તાઓ બાંધીને રહેતા આવ્યા છે. બીજી રીતે કહીએ તો હીંદીઓએ પોતેજ પોતાના વાડા બાંધ્યા છે. તો પછી ક્યાં છે હીંદીઓના પગપેસારો!

ગોરીવસ્તીમાં પણ ઘોર દશા છે. ત્યાં હીંદીઓ માટે બાકી રીતીક સ્ટ્રીટની નીચે ના બાગમા રહે છે. એ આખો વસ્તા હીંદી બનાવ્યા છે. નાટાલના બીજા ગામોનો તો વાત કરવાની જરૂરજ નથી. ત્યાં તો યુરોપીયનોના [illegible]માલમાં અને હીંદીઓ બહુ ઓછા પ્રમાણમાંજ વસે છે. પણ એ વાતજ નથી. ડરબન મ્યુનીસીપલ એસોસીએશનને ડરબનમા વસતા હીંદીઓ વિશે ચીંતા છે. અને તેમને જેમ તેમ કરી એક સ્થળ એવા કરી કાઢે સ્થળે રહેતા કરવા ઇચ્છે છે.

ચેમ્બરોફના ડરબન બ્રાંચ પ્રમુખ કેપ્ટન ચેમ્બર [illegible]ના સેક્રેટરી હતા તેમણે હીંદીઓ સામે ગાડાનુગુની સાથી હલકમય એકદમ ન્યાય બુદ્ધીથી અગલ કરવા જણાવ્યું પણ ન [illegible] "હીંદીઓએ વિરુદ્ધ વિચાર કરવામા નાટાલ મ્યુનીસીપલ એસોસીએશન પહેલો નબર ધરાવે છે. એ એસોસીએશનના સભાસદોના દીલમા ન્યાય બુધ્ધીનો છાંટો છે કે કેમ એ શકદી કરવા અમને મુશ્કેલી પડે છે. માણસબાઇ જંગલી રીવાજ આચે . ન્યાય અન ને ન્યાય કે અન્યાયવાળી તે સમજવાની નથી એમ આ એસોસીએશનને પણ ઇન્સાફ કરી હીન્દીઓ સાથે વર્તવાનું સુઝતું નથી.

હીંદી ક્રોમ સામેની આ ચળવળ કાયમ ને માટે દુર થાય તે માટે અમારા મત સુજણ જેવા રસ્તા છે. હીંદીને તુરતમાંજ મતાધિકાર આપવો એ એક રસ્તો. બીજા વિચાર જેને ટેકો તેની સામે મુંગેશ ઉઠાવવાની હીમ્મત એસોસીએશન કરીજ નહીં શકે. બીજો રસ્તો એ છે કે ઉદાર મતવાદી યુરોપીયનોએ બહાર પડી આ ચળવળને ડાબી દેવાનો પ્રયત્ન કરવો. દેશી યુરોપીયન પ્રકિસીસ આ કામ ઉપાડી શકે

છે એમાંના પુરોપીયન બીજો એશિયા અફ્રિકા વસતી સમસ્ય બતલાવીને એક મરણો ઈનસાફ માગ અને દરજ્જો સમાન ... ત માટે પ્રચાર કરતા આવ્યા છે. શ્રી તેમને માટે બાર્ગિંગની સામે શક્યા માટે આ મુદ્દો તક છે.

અગાઉ નાટાલવાસી બધુઓને અમે અનેક વખત કહી ચુક્યા છીએ કે તેમની સામે કાયદા પછી કાયદા થતા આવ્યા છે અને થતા આવશે. મ્યુનીસીપલિટી એમેન્ડમેન્ટ બીલ તો પાર્લામેન્ટમાં પહેલી પ્રાપ્તિ છે. દરેક એક પોતાનું જોમ થતા અન્યાય સામે કેવી રીતે કાબુમાં કે તેની તટપરતાથી રહ્યું જોઇ રહ્યા છીએ.

ગાંધીજીની નાણીસ વિશે ન્યુ દિલ્હીના તા. ૬-૪-૩૮ ના મોકલેલા તારના સંદેશા મુજબ ગાંધીજીની નાણીસ ચારી રાખવાનું જણાય છે.

અરજુમાન ખરે કહે છે

અમુક આદમીઓ પર રસમ બેસાડ વિશે ચર્ચા કરતા નાતાલ ધારાસભ્યોનું ... પંદરેક જેટલું આંગળીની રીતર ઉકાડ વિભાગ કરવાની ગોરી પ્રશ્ન માટ જ ગુજરાત કરવામા આવશે. આ આગેવું આનુ માન તો ડીમેં કેગસેન જેઓ મેનાત વિભાગ તરફથી યુનાઇટેડ નેશનાલીસ્ટ પાર્ટીના ઉમેદવાર છે તેમણે ગત્રે ફોલ્યુનના બાબરપત્રોનો ... કર્યું છે તે પરથી ... કહે છે, મા. કેગસેન કહે છે કે બજારોનો નહીં આસપાસનો પીયાગ જેથી દશા લાન રહેવાય છે અને કાળી પ્રજાના બાબતો ઓએ વસાવેલ. તેને બેક ગોજ મરવાનું સુંદર સ્થાન બનાવી શકાય. રસમ એકટની ફ્રેમો ખુબ ઘુપાગા તો આજરે ... કેટલા નેરીપ અને ઇન્ડિઓને આપણે દુર કર્યા ... આજ નીતિ આપુ રાખવા કુદ સમયમાં એવા અનુકુળ સમય આવશે ત્યારે રીવરસાઇડનો બીજાગ બધાઓના ખીજવ્યો માંડી છેક દરીયા સુધીનો બાગ કરવાન મ્યુનીસીપાલીટી ખરીદી પ્રાપ્ત કરશે. મા. કેગસેન આવેદના પ્રવાહમાં તમાકુને એ પણ કહે છે કે આ કેપ્પેરેકમ વિભાગ મેયાપત્રોની મુલ્યે તે ... ... પાસ એ નિવાસની વાતજ ... કેમકે રસમ એકટ આપુ કરતાં એક સાથ પાઉંડો ખરચ આપ તો ગોંગ્રેસ નથી રસક તિલાંજલિ કરવાનું, રહેવાના મકાનો બાંધવાનું બીજાગ કરવાનુ સુંદર સ્થાન બનશે. ... મેગસેન બાબુ ત્યારે બહલ્પાકાશના લેખે તમાં આપને દુખ નથી બારી બહલ્પાકાશના તોરીબેંગાં ... ઉદારબાપ વિશે સાપ્તરાની લાપ! ... પખ પ્રાચીન મુગામ બાબાપ લાપ તે બહલ્પાકાશમાં નજર બણી શકે.

કુલ પ્રશ્ન

બનારસ કમલ્યે મોટા પગરે પર મદ મીઠ કરવા બાબીને પાપ ગાળોના કોળો ગણે બહોપાદીએ બધી ઉકસેખ કર્યો હતો તેજ પગના તેમણે બાદિના દીદી પ્રશ્ન વિશે બાને બાજે દીન્દુબો કે પ્રાતીલ બાબ બંધારણના બાબલ ગાંધી ... તે પર પોલાનો પાત દશીનો છેપરે દીદ પોતાના કેપેનને પહોંચે નથી કાદિ. પ્રજા દશીઓ ... જનરલ કાઉન્સના ગબ્દો આ છે. "બાજે દુનીયા બરણાં બનાવી બાબીઓ પગ્યે સરકાર બાને તેમના પગ્યે સગાપાની બાબો બાબાકાર રહે તે ... નથી બાબતું બા બાબ. સહેલું ... નથી જ બાદી પખ ... બા દેશની બાબીક ... ને દીને કેબા બના મુગામાનો ઉલેખ ... કરવા બાબ ... તેને પણ દીદ'બાબાથી પસાર થવું પડે છે. તબે પોતે બાગારી ... ના ને દરમીયાન તબને પખ બા બના કેટલો કુદ છે તે અનુભવ પ્રબોજ હશે તેબજ તબે ... તેવું ... કે બા કુદ પ્રશ્નો ઉકેલ કરવા પુરો પ્રબાસ થયો છે અને તેબાં કેટલેક બાંશે ... બાબસ સફળતા બઇ છે ... ... બન બનાવ છે." બા ... ... ચાર્લિકા દીશે બનારસ સાહેબે ... પખ ... દીન્દ દીશે બબના ... કહે છે કે ... બાજે દીન્દુસ્થાનને ... બાત્ર બબાવવાનો પ્રયાસ ... કરવો ... અને પ્રશ્નને તેબજ પ્રબકપાબ નેતાઓને ... માટે તાબીગમય અનુભવ બની રહેશે ... કે ... બાનુબાબ બાદેબા બતા પુબાજ ... બિબંગાની ... પડશે. ... તે પોતે પખ ... ... બેક નાના ... પર ... બાજે જોરા રબીનાબાંદ્રી દીન્દ પ્રચાર ... રહ્યો ... તેબા પ્રચાર ... બા બીજા ... સ્વબાવિક બાદાબા બાને ... બાનુબાબ ... પ્રબો ... દિનની ... નેબાએ છોએ કે ... દુનીયામાં પોતાનું ... ... સ્થાન ... બને ... ... પાર ... કરી ... કે બાજે ... દુનિયાનાં ... બાબ ... ...

દક્ષિણ આફ્રિકાના ટુંક ખબરો

બેલ સ્ટ્રીટના દીવાદાંડા

ડરબન બેલ સ્ટ્રીટ સ્થિત ઓરીઆ ખાતા દીવાદાંડાને, હેડ બ્યુ ઓફીસર રે. જી. એચ. જને, ગોલ્ડમિની મ્યુનિસિપલ સાર્વજનિક દવાખાનાના ગવાના ખાં ખસેડતા ડરબન સીટી કાઉંસીલની પ્રાયનાન્સ કમીટીને ખાલામણ કરી હતી

અરજી નામંજુર

જોરીઝસબર્ગ બારકેટ હોલમાંથી દી ફ્રમ કાંડી નાંખવાનો દાવ અમલમાં નહી મુકવા હીંદી કારબારીઓએ સીટી કાઉંસીલને કરેલી અરજી નામંજુર થઇ છે, અને તા. ૩૦ જુને બધે દીકાને પાંચ કરવા કરાર થયો છે

અરહુમ મી. ઇબ્રાહીમ અયુબ

કરીના વેપારી મી. ઇબ્રાહીમ અયુબનું તા. ૨૯ માર્ચે મરણ નીપજ્યું હતું. મરહુમની ગીલકત પાછળ ૧૬૬૦૪ બહેર થઇ છે, જે તેમના પુત્રોને આપવા વીલમાં ફરમાવ્યું છે. તેમની ક્રિયાવીધી મરણ પર્યંત અમલમા કરી ખારી હતા સુધી કરબન બોટાનિક ગાર્ડનના મરમાં રહેવા હક્ક છે

નવા ન્યાયાધીશો

જોરીઝસબર્ગના પ્રખ્યાત બારીસ્ટર મી. જ જેમ સેલબાને તા. ૧ એપ્રીલથી બાદશાહની સુપ્રીમ કોર્ટમાં વતનુકના ન્યાયાધીશ નીમ્યા છે. પંચી જજ પ્રેસીડન્ટ મી. જીસ્ટાકની ગેરહાજરીમાં બાદશાહના બાજી એડવોકેટ જનરલ મી. બી રી. જરદીસને કામ ચલાવવા જજ નીમ્યા છે.

"જ્યોતી" આર્થિક

મી મોહનલાલ દા બોલીજીએ જે હકર લિખિત "જ્યોતિ" નામનું માસિક શરૂ કરેલ છે તે અમારા જોવામા આવ્યું છે. પ્રથમનું તે પત્ર જોતા કાગ જે પણ બીજા કાગળોની જેમ મેળવન કરવામા પણ નામને જ મહેનતીના નથી રહી કોટલે અમારા જે તકલાદી જી. મોહનલાલ બોલીને બોટલુજ સુધારવા પ્રમાણીએ છીએ ને વેપકનું બધું બોગ બનવાના શુભાભિલાષ "જ્યોતિ" નું સંપાદન કરે

ક્રેપટાઉનમાં દુકાનના કલાક

કેપટાઉનના શુક્રવારે રાત્રે દુકાનો નાના કલાક અંગે કરવામા આવે છે ત્યારે બીજી કલ્ચરીએ તા. ૨૧ માર્ચે પાસ કરેલા કલાક મુજબ જનરલ ટ્રેડરો અને કોલસાની દુકાનો તા. ૧ લુમાહથી સાંજના નાના કલાકે શુક્રવારે બંધ કરવા નકી થયું છે.

સુધારા વિમાનનું બારું

કરબન અને સેરેનો વાર્ષિક વચ્ચે હવાઇ વિમાનના મુસાફરીના કરમાં ફેરફાર થયા છે. તા. ૧૪ એપ્રીલથી સીંગલ મુસાફરી માટે પા. ૫-૦-૦ અને રીટન માટે પા. ૯-૦-૦ ના મુસાફરી પર કરશે આ પ્રમાણે લગભગ ૬૨ ટકા ઘટાડો પડ્યો છે.

હિંદીઓ તરફથી ચિકિત્સ

ડર્બનના તા. ૧ એપ્રીલે ચિકાગ ઉજવવા મેજીસ્ટ્રેટ મી. એચ. આઇ. કોટ્રેન અને બીજીસ કોટ્રેનને માન આપવાનો મેળાવડો દીવાદાંડા તરફથી સ્ટેગર પોકગર પેવેલિયનમાં મળ્યો હતો. જ્યાં મેસર્સ એ. આઇ. મુદ્દા, આર પટલાચા, એ. છ. બક્ષ અને કરબન બીજા બી ચેરમેનશ્રી કરતબજીએ બી અને બીજીસ કોટ્રનની સેવાની પ્રસંશા કરી હતી, અને સ્ટેગરના દીવાદાંડા તરફથી બન્નેને ચંદનના હોરો આપવામાં આવ્યા હતા. મી. કોટ્રેને સ્ટેગરના દીવાદાંડાની ગયકારીના વખાણ કરી બીજીસ કોટ્રેન અને પોતા તરફથી બેટ માટે કુપકાર માન્યો હતો.

જાહેર રસ્તાઓ ઉપર બત્તીઓ

કરબનમાં જાહેર રસ્તાઓ ઉપર આજવાના મારે મ્યુનિસીપલ તરફથી ૨૧૮૦૦ ઉપરાના બત્તીઓ મુકવામાં આવી છે અને બીજી મારે તેની પાછળ લાગીક પા. ૧૪૦૦૦ નો ખર્ચ થાય છે. બત્તીઓ સળગાવવા તથા હોલવવા મારે બીજવાર સ્ટેશને બધા રિવોચ્ય રાખેલી છે.

કપની ઉપજ

કેપ પ્રોવીન્સના એડમીનીસ્ટ્રેટર મી જે. એમ. મેર ડીએ જાહેર કર્યા મુજબ કેપ બાજવાર ગવીનમાં કેપ પ્રોવીન્સના પાછેડ ૨૪૨૬૨૭૭ ઉપજ થઇ હતી. જેના માથેની વેપજના તા ૨૦૦૪૦૦ ફિગેરતાં અંદાજના વધારો થયા પામ્યો છે.

ગીલકતોની આંકણી

જોરીઝસબર્ગમાં આવું મારે કર ઉઘરાવવા મારે મકાનો ગીલકતોની આંકણી બાબે પંચ બારવટારોએ આપીલ કરી હતી. જેનાથી તેમ આપીલો પાછી ખેંચા પામ્યા હતી કપણી મળા ૫૦ ગીલકતોની બાબતની કાયરના મારે પા. ૬૦૨૮ ની આને જમીનમાં પા. ૧૪૨૮ ના વધારો થયો હતો

પ્લેગના ઉપદ્રવ

ગમા અકબરીયાના બ્યુબોનીક પ્લેગ (બરડા) ના મારે કેસો ટ્રેસ્ટેસ્ટાબ્લેગના થયા હતા. અને ઉંબલો કેસ થયા પછી ૧૭ દિવસમાં નવો કેસ થયો નથી ત્યારે પુરાવડેગમાં બરણથી બાકાતા એક યુરોપીયનના ૧૦ ઉપર ક્રોરેન્ટાઈનમાં બાકા બાકીના બધાબાથી લોકોના બાકી કેસાઇ હતી. પણ પબ્લીક હેલ્થ ઓફીસના સેક્રેટરી મર એકપર્ટ મેકન્ઝને પુરાવડેમ બધવા રેપના બીજા બાગમાં મરણ કેસાવાની બાકરી નથી એવી બાતો આપી હતી.

મલેરીઆનો બય

ટ્રાન્સવાલ અને ઝુલુલેન્ડના મલેરીઆ વાળા બાગોમાં ઝેરી તાવનો ઉપદ્રવ કારી રીતે બાવ્યો બાગ ડિસેમ્બર બધાથી તા. ૨૧ માર્ચે હરકારે તાવ બારી પ્રકાર પાકી મરણની બેતરબુણી બાપી છે ઝેરી તાવનો ઉપદ્રવ દક્ષિણના બાદશાહના મારે બગ્રેસોનો નાશ કરી સ્વચ્છ રહેવાની જરૂર છે બાબોબીબાગમાં માબુ બગર રહેવાથી મચ્છરો ઉત્પન્ન થાય છે.

કઠેચાતો નેટીવ અપરાધી

ગયા અઠવાડીઆમાં સાક્ષિય કોરટ ન સામટ બા એક નેટીવ પોલીસ સામે ગેરબીબાર કરી કોરટીના બેતરબાં બારબાં બાબ્યો હતો તેને પકડવા મારે પોલીસ તબા સેકોની ઓ મોટી ફોજ હાજર થઇ હતી પણ મળ્યો નહીં. બીજે દીવસે દયીબાર સહીત કઠેચાતા બપરાધીને તેના બાબે પોલીસને સ્વાધીન કર્યો હતો.

પીટર્સબર્ગમાં પાણી

પીટર્સબર્ગમાં પાણીનો બપરાસ ઘણો વધી ગયો છે, અને પાંચ લાખ બ્રાલન રહી શકે એવી નવી પાણીની ટાંકી બાંધવા માટે, દસ હજાર પોન્ડની લોન મારે સંમતી મેળવવા પીટર્સબર્ગની ટાઉન કાઉન્સીલે ઠરાવ કર્યો હતો.

જેરી ઝવાથી મરણ

સ્ટેગર નજદીક ટરનહલમાં ડચુમેટની સુગર મીલમા પ્લેગ લાઉસમાં પાણપ કરાવાથી જેરી બ્રવાસ કેસાયો હતો જેના તા. ૨૯ માર્ચે બધુ તેરીલો ઓરડમ મરણ પામ્યા હતા. એક યુરોપીયન અને ૬૨માક તેરીબો જેરી ઝવાથી બે બાન થઇ પડ્યા હતા; જેઓને સારવાર માટે કર્લનોનો હોસ્પીટલમાં ખસેડવા હતા.

ચોરીઓનો ઉપદ્રવ

કરબનમા ચોરીનો ઉપદ્રવ વધી પડ્યો છે. તા. ૧ એપ્રીલ રાત્રે વેસ્ટ સ્ટ્રીટમાં બાર દુકાનો બ. બાર કાચવા થયા હતા પોલીસે એક નેટીવ ચોરને બાબી બોકસો ભરેલ મુબાબલો પકડયો હતો. બીજ તરફ બોર પુરોબીબનને ના સાંજે પાંચ બાજારના બારવામાં બે ચોરા ચોરો કરતા થયા હતા ૧૫ વર્ષનાં બરણીના છોકરો કાચવા જતા ચોરે નાસી જવા પ્રયત્ન કર્યો પણ બીજા પોલીસની મદદ વડે ચોરને પકડવા સફળ થયો હતો. વળી તા. - એપ્રીલે એક દી કરમાં પા. કસની ચોરી થઇ હતી

પ્રીટરમારીત્સબરના ખૂન કારેકરી

પ્રીટરમારીત્સ કારેકટન બેલબરમાં રહેતા બી. એ. જે. મેકબીએ તા. ૨૧ માર્ચે પોતાનું ૧૦૭૬ વર્ષ જીવ્યું હતું બી મૈતબી બાકરી પકડી કરી શકે છે. દક્ષીબ બાફ્રિકામાં બી મૈતબી ૭૬ માં ૧૪ પુરૂષ છે બીજીસ મૈતબી ૬૮ વર્ષના છે, અને બી મૈતબી ૬૦ વર્ષના હતા ત્યારે તેબી ૬૨ વર્ષની છોકરે બા મૈતબી સાથે બરણી કરી. મી. મૈતબીને જન્મ પેલેસ્ટાઇનમાં થયો હતા અને જાતે યહુદી છે, તબા ડીબોલીથી ૧૮૭૮ ના પ્રથમ કેસાગોઆમા બે બાબ્યા હતા.

કેનીયા ર. બા. સાથે રેલીવે ટ્રાફીકના સંબંધ

ઇસ્ટ બાફ્રિકન જનરલ (પ્રોટેકટરેટ) જાહેર કરે છે કે તા. ૧લી બપ્રાલ ૧૯૩૯ થી દક્ષિબ બાફ્રિકા અને નૈરોબી વચ્ચેના રેલીવે રેલીવે-બોટ પાન કંપનીની સમયક બાબુ થશે અને નૈરોબી કાલેકટના મુખ્ય સ્ટેશનેથી બાબે પાન થઇ શકશે એક ગીનીહના પાકિટ ૧-૪-૦ પ્રમાબે પાકિટ ૪-૧૬-૦ ના મેળાબામાં એળા દામે પાન થઇ શકશે. મબરના ૬૦૩૦ થી ૬-૨૫ પર્યન્ત કીબા રેલીવેકાન કરી શકાશે.

રાષ્ટ્રપતીને મહારાજા પછી મુંબઈનું સન્માન

રાષ્ટ્રપતીનું પદ સંભાળ્યા પછી સુભાષચંદ્ર બોઝનો સત્કાર કરવાનું શ્રેય પ્રજા માં મુંબઈ પ્રાંતી આવે છે બીજા પ્રાંતોએ તે તેમની ને એક માત્ર સ્ટેટે તે તેમની બીજી એક દિવસમાં થઇ ગઇ.

પોથ્યા નજાવથી માનો મંચળદાસ મારકેટ, ગાંધી બજાર, મારવાડી બજાર, મુસ્લિમ વગેરે રસ્તાઓના પ્રવાસમાં ઠેકાણે ઠેકાણે સુશોભિત કમાન અને ફરવાને ગોઠવાયા હતા. બંદર ઉપર ઉતરતા રાષ્ટ્રપતિને જાહેરાથી સ્વાગતના ઇમામ દરોવાતા હતા.

ચેપારીઓનો આવકાર

સમસ્ત બધા ચેપારી એસોસીએશનોએ રાષ્ટ્રપતિનું સ્વાગત કરતા પોત પોતાની બજાર કમાનો આગળ રાતથી બનાવી રાખી હતી. તેમજ રાષ્ટ્રપતિને નાહાની મેલી અને પુષ્પહાર અર્પવામાં આવ્યા હતા.

રાષ્ટ્રપતિ સુભાષચંદ્ર બોઝ વીકટોરીઆ ટર્મીનસ પર આવી પહોંચતાં તેમને બારે ઉભા રાખેલ મોટર આવકાર માનપત્રદારે આપ્યા.

પ્રાંતીક મુંબઈ સમિતિનું સ્વાગત

વિકટોરીઆ ટરમીનસ આગળ અપાર માનવ મેદની બની ગઇ હતી. મુંબઈની પ્રાંતીક સમિતિ તરફથી ખાસ આવકાર આપવામાં આવ્યો બારે મોટરની બીજ એટલી બધી વધી પડી હતી કે કોઇ કેકાણે જગા મળવાની જગ્યા પણ રહી નહિ. પ્રાંતીક કોંગ્રેસના ડેલીગેટોના ડબ્બા પણ બારે ઉભા રહ્યા હતા.

મહારાજા સમિતિ ઉપપ્રમુખ અન્ય સંસ્થાઓ તરફથી પણ તેમને સત્કારવામાં આવ્યા હતા.

પછી તેમને એક ઘોડાગાડીમાં બેસાડીને સરબસના આકારમાં 'ઓપેસ ઓપ્રિસ' તરફ લઇ જવામાં આવ્યા હતા.

વિકટોરીઆ ટરમીનસથી મેઈન લાઈસ કુપી ના રાજમાર્ગો પર મોટા રાષ્ટ્રપતિની બારે આતુરતાથી રાહ જોઇ રહ્યા હતા. મુખ્ય રાજમાર્ગો પ્રજાપતાકાથી સમૃદ્ધારવામાં આવ્યા હતા. રસ્તામાં આંક સ્થળે તેમને ફૂલથી વધાવવામાં આવ્યા હતા. રેટણીક જગાએ ના તેમના સત્કાર અર્થે ખાસ કમાનો ઉભી કરવામાં આવી હતી અને તેમાં ભોગી રાજના હતા કે રાષ્ટ્રપતીની સારી કમાન કોનાથી પસાર થાય બારે તેમના પર અભિનંદનના પુષ્પવૃષ્ટિ થાય

રોશનીની લગડીઓના તોરણ

ઝવેરી બજારમાં તો ઓકાવન ઓકાવન રોશનીની લગડીઓનાં તોરણ રચવામાં આવ્યા હતા.

સરદારની સીપાહીગીરીને રોશનાઇ

"દિલ્હીના રોશનારાહ દ્વાર પર રોશની કરતા આપણા પહાડ જોવામાંને, તમારે અહડ કરેલ બાહુબળ સ્વાર્પણ અને પહાડના મેદાનના અફેસરાની સોબતથી દાખલ આપણે આજે આ અજબ રોશનાઇ કરીએ છીએ આપણી માતૃ ભૂમાના દરેકજે ખૂણે કરવો આ વાયરો દુનિયા ના દુશ્મનોને આપણી મુક્તિની તમન્ના દેખાડશે. અને આ મોટર-બહારો સરહદી ગામડાંની જેવા ઉદ્યોગમાં પણ લાગશે."

એમ કહીને રાષ્ટ્રપતિએ વિકટોરીયા આમેલ સરહદના પ્રતિનિધી તરફ કરીઃ ઝંડો અને બહારો એનાયત કરતા કરતા એમણે કહ્યું: "આપણી એકતાનું તેજ મુક્તિ-યુદ્ધનું આ પ્રતીક છે આપને ચપૂર્ણ કરે ત્યાં. રાષ્ટ્રના ઉંચ સીમાડા પર આ આપણો ઝેકારા ગર્જાવાઓને."

'મન્ચિસ્તાબ' અને 'જયહાર' ના ગુલ્હ ગેબ ગર્જન થયો, સલામી અદા કરીને બાન ગુલામ ગઝનવે ઉભા થઇ, રાષ્ટ્રપતિના હસ્તની બાને સોગાદો સંભાળી લીધી, અને જવાબ વાળ્યોઃ

"આરા સરદારની પાસે આપની સલામો અને આપનો સંદેશો હું રજુ કરીશ. આમ સરહદવાસીઓની આ સમરણીની ભેંજલ ચડી છે. હું આપને પ્રમાન સાથે ખાસ આપું છું કે આ ચાવઠાનું અમે જન સારે જતન કરશું ને જરૂર પડશે તો તેમારા પુનથી પણ ઝીંક લીશું

જંગમાં હોં વા સુલેહમાં, અમે તમારી સાથેજ છીએ. કરીયા ને લડવું પડશે, તો સરહદની અમ નક્કર સીપાહીગીરી ઓના જિન્નજયમ જુલ્લાણને ઝાંજરીજ ખિદમત ઠેકાવશે."

રાષ્ટ્રભોજન

વિક્ટોરિયા ટર્મીનસ સ્ટેશનમાં કાર્યકર્તા ઓનું ભોજન રખાયું હતું. તે પ્રસંગે રાષ્ટ્રપતિ સુભાષબાબુ અને પં. જવાહરલાલ પણ પધાર્યા હતા. સરદાર ને ડરબાર તો મહારાજ. ઓએ ભોજન ના દુધપાક પુરી ને સુરતીઓને મોજ આવે એવી રસોઇ રાખવામાં આવ્યા હતું.

ઝંઝાવંદનમાં બે લાખ

વિકટોરિયા ટર્મીનસ પર યોજેલી ઝંઝાવંદનની ભેગા પ્રસંગે બે લાખ માણસોના જણે મહાસાગર ઉમટ્યો હતો. એ પ્રસંગે શ્રી. સુભાષ બોઝે દીક્ષ ચડાવી મુકે એવું ભાષણ આપ્યું હતું. હિંદની મુક્તિ માટેની લડત આગે વધુ જોરમે આપવા તેમજ જનતાને હાકલ કરી હતી.

રાષ્ટ્ર ઉદારા સંમેલન

વિક્ટોરિયા રાષ્ટ્રભાષા સંમેલનનું તાત્કાલ અધિવેશન ગયા તા. ૨૬ મીએ શ્રી જમનલાલા બજાજના પ્રમુખપદે મળ્યું હતું. શ્રી નરહરિ પરીખે સ્વાગતનું ભાષણ કર્યું હતું. શ્રી સુભાષ બોઝે એક સંદેશો મોકલી તો ન હોવા બાબત ભેગાને અફસોસ બતાવ્યો હતો. આખરમાં સંસ્થાના મંત્રીઓ સંસ્થાઓએ રાજકારણમાં ભાગ લેવા ઉપર ભાર દઇને અહિંસાનો ફેલાવો કરવો વગેરે બાબતો પસાર થયો હતો. ઝંડા સાહેબ, શ્રી. અલ. શ્રી પણ વિજારેએ વિવેચનો કર્યા હતા.

ઇદકાબ્ય મારીનો પદરો

હરિપુરામાં ગઇકાલે ગદ્યાસભા બાબત થઇ, ગાદ ઉતરી, ગલાબની બની, જબલાગ રાષ્ટ્રીયતા ના સંદેશો ફેલાવ્યો, મોટા મોટા આગેવાનો અને મીતાબ ધારીઓએ પણ ગોઠ દીધા. ગદ્યા-સભાના પ્રમાદથી આજાસાહેબોનાના એક કર્મોદક ના એક ભાગ માનીએ પણ છે

ચોકડી વળી પર તેમને રાષ્ટ્રસાહેબનો ભીનાબ નજરે તે પ્રમાદની આખર શ્રી. વીસીએશન અને મેદી પીસીએશન તેમને પાન આપ્યા સભા ભરી અને રાષ્ટ્રસાહેબનો તેમને બીનાબ અર્પેજ કર્યો. રાવસાહેબનું તે પત્ર બાબત હતું અને તેમનો આભાર માનવો હતો. પણ તેમને અંગ્રેજી બાવવું નહોતું! તેમણે એક બાજ પાસે અંગ્રેજીના બાપણ પ્રમાણ્યું અને બીજા બાજ પાસે અંગ્રેજી બાપણના ઉચ્ચારો કાનરી બાપણા પ્રમાણ્યા; અને પછી તે બાપણ ગોપીને મોર કર્યું અને પ્રમાદે સભા બોલી સંભળાવ્યું:

"આજ પાસ પ્રન્ટેક ફ્રેમ્બર એક્સેલંસીઝ લોર્ડ એન્ડ લેડી વીલીંગ્ડન કોર્ટેજ આવ્યા ના, ■ કુર્સી ઓપ રાજ સાહેબ ઓફ પેમ્બર પ્રજીટ..."

પણ અને તો મહાસભાનો પ્રભાવ એ રાજ સાહેબ ઉપર એવો પડ્યો છે કે 'કુર્સી' માટે તેમણે એક વાર તે આકાર પાનાનો એક કરેલો, તે 'કુર્સી' તેમણે ઉગારી દીધી છે!

કાઠિયાવાડમાં નવાં સીમાની અથડા

મુંબઇ-કાઠિયાવાડ ઓર સરિંગ્સને લાભ આપવા નગર ચક્રવર્તિ જનારા ખાસ પ્રવાહમાં ગઇ રહી હોવાથી અને તે ગરિંગ્સને માર્ગે ગાડી અને વઢીઆ રાજ્યોમાં થઇ જતો હોવાથી તે તે રાજ્યોએ પોતાના ગાડીનાં ત્રિજાનો સ્ટેશન બોલવા માટે પોતેજરી બનાવ્યા છે. જો માટે મંજુરી પણ મળી ચુકી છે અને ઓફીસોનાના ઉદ્ઘાટન માટે બને રાજ્યોએ ગાયે બીજ નામદારીઓ પણ થઇ ચુકયા છે.

અ. હિં. કેન્દ્રીવિલ ઉજવો!

વિકટોરિયાનગરના સરત અંદ બોઝના પ્રમુખપદે ગાંધિજી ઇદ રજાદારી કરો પરિસ્થિતી બીજી ગઇ મળી હતી. ગાંધીજીમાં શ્રી. બોઝે કમકરામાં નજરે

અખબારપત્રો

દેશાર્થે ગુજરાતી પ્રાંતિજ સ્વયંસેવક ચોથો ઘાયલ થનારો ગિરફતારો

ઉપરોક્ત શાળાનો ચોથો ઘાયલ મેળાવડો ૬ વાગ્યા બાદ મ્યુ. કે માર્કી સાહેબની બેઠકના મકાન પા. કરછન દરવાજે ૨—૩૦ વાગે મળ્યો હતો. બેસો સીકાર બરાબર મળ્યો હતો.

શાળાના સંચાલક મી. નવીન દેસાઇએ ઉદઘાટન કરતાં જણાવ્યું હતું કે જેઓ ગારા નીમકમાં ને બાને આપી અટકે આવ્યા છે તેમનો આંતરકરમ પ્રેમ બાલકને માનું છું.

શાળાની વર્તમાન પરીસ્થિ સેવાના બાદ નવું મકાન થવા કરતાં વધેલા આવો મેળાવડો કરવામાં આવે છે તેનો મુખ્ય હેતુ એજ છે કે બાળકમાં બાલકોના માનુષભાવ તરફ । આકર્ષાય તેમજ તે બાળકો અભ્યાસમાં રસ રહ્યા તે તેમનો ઉત્સાહ વધે. બાદ તાલુકાની આ શાળાના બાળકો ની પરીક્ષા મીસાન કાપુરજી દામજીભાઇ સોદરીના ના દેખરેખ હેઠળ લેવામ હતી જેનું પરીણામ ૮૮ ટકાનું આવ્યું હતું તે જણાવકતાં દર્ષ થાય છે. પી. કાપુરજીભાઇએ જે પરીક્ષામ લીધેલ તે બાલક તેમનો આ શાળા તરફથી અભ્યાસ માનું જે આવે આવ્યો આ શાળાનું । સત્ર શરૂ થાય છે ત્યારે જેઓ પોતાના બાળકો ને મોકલવા ઇચ્છતા હોય તેઓ શાળાના નીયમ અનુસાર તેમના નામો નોંધાવી શકે . અત્યારે નીલાપોરમાં નવા બાળકો માટે જગા નહોવાથી તેમજ બીજા બાલકોના આગ્રહને વશ થઇ આવું ત્રાસરી શાળાકીય અધિકારીઓ પર્ણ ત્યાં પોતાનામા આવ્યો ।

અને આજના કાર્યક્રમ તરફ તેમણે ધ્યાન દોરીયું.

બાલક મરણની છેલ્લી પદી સુધી પોતાની ટેક મુકી નહતી. તેમજ ૧ બાળ આકરમ વાગ્યાને બોજ બાલક હતા. બાજીનાની સેવા કરે બાની સેવા . એમ તે માનતો હતો. બાકને પોતાની કરજ અદા કરવા તે મરણ પામેલા. આ આકરી બાલકના વિલાપી અને મુખડા જોઇને કોણ દુઃખી બાળક પોતાનો ખુદા કાકી પ્રમાણે અવશ્ય નાદર બજાવશે

બીજો સંદેશ બાળકોને તેમના આપવાર્થા અને બાળની પરવુઓ બાબતમાંથી કેમ નાના પરીક્ષામ આવે । તે વીશે પ્રસરાજ અને બોલવાનો આકર્ષિતદાસીને સંદેશ છે, અને મોટો બહેનનું બીજ બંધ દેશના તમે પાના પરમાને સમોધિના છે

ને ઉપરાંત પ્રોગ્રામનો મેળો, મુકાબો સંગ્રામ, બાંધીનું મજબુત, ગાય રાષ્ટ્રીય ગુણો વીગેરે બાળકો તેમજ બાળકો જરૂરની બનાવવામાં આવશે, તેમાં કેટ પુરી કરવામાં તેને ઘણાનો ના સેવા નામ વિનંતી કરી હતી. બાદ બાળકોએ પોતાનો કાર્યક્રમ રજુ કર્યો હતો.

બાદમાં ડગલાલ ઝીબુભાઇ એ બધાનો તેમજ દરેક પ્રેમાળાબેનો ઘણા દુઃખપનો બાદ પધારીજ આવી રીતે જલદી બનાવો હતો. બાળકોએ "ગાંધી બાપુની જરૂર" નો ગોર માર બોલાવ્યા બાદ છુટી લીધી હતી.

મોદનલાલ ગીરધારી વદનત બાદ પરદાર્થો પધારીજ લાગી રીતે કામ આપી રહ્યા હતા.

પ્રોગ્રામ પુરો થતાં બાદ નવીનચંદ્રે જણાવ્યું હતું કે આજના મેળાવડા માટે બીજાન મેરાબજી દસ્તગીરને બધુબ તકલીફ ચુકવવા હતા. પણ અનીવાર્ય સંજોગો ને લીધે તેઓ બાજર થઇ શકયા નથી તેથી હું શ્રીયુત કાપુરજી દામજીભાઇ સોદરીનાને પ્રમુખ સ્થાન લેવા સુચના કરું છું. જેને મી. બાબુભાઇ ઘા કાકા અને મી. ગણેશનાએ અનુમોદન આપ્યું હતું. મી સોદરીભાઇએ પ્રમુખ સ્થાન બદ આભાર માનતાં જણાવ્યું હતું કે બાળકોપાને માટે જે પ્રયાસો થઇ રહ્યા છે તે જોઇ ખાસ છે. —બાદ મી નવીનચંદ્ર દેસાઇએ શાળાની શરૂઆત કરી બારીમાં બાદ આજે પણ જે ઉત્સાહપુર્વક જોડ કામ કરી રહ્યા છે તે જોઇ મન પહેલા બને ગાય .

દુનીયા બધામાં આજે પોતાની બાપાને ઉચ્ચ સ્થાને બાપવા પ્રયાસ થઇ રહ્યો છે. બધે બાળકોનું ખરેખરા બાલકા ઘડવા ઇચ્છે ત્યારે બાપણે આપણા બાળકોને અનકરમ બાળકોપાનું સાહસ આપવું જોઇએ. બાળકોપાને માટે આ શાળા ઉપરાંત મુખ્ય ઇચ્છા બારી બાજકોમાં તરફથી પણ બીજી શાળા બાળી રહી છે તેને પણ બને તેટલી મદદ આપવી જોઇએ. આ દેશમાં બાળી બાબત શાળાઓ નીકળે અને બાળકોપાના પ્રયત્ન વધે એજ બારા અંતરની આશા છે. આજે મને બાળકોનું કામ । પણેજ બાજર થાય . અને । બદલ હું મી. નવીનચંદ્ર દેસાઇનો બન્ય બાદ બાકું છું.

છબરે પ્રમુખે આ શાળાની ઝડપના કરજી ઉચ્ચ દેશની બાબતો બધુર મુખ્ય મદદમાં આપીજ અને મુસલીમ તેના મી. એમ. એ. ઝીણાની બહેની ફુર બધા પ્રયત્નો કરી બાળકોને પ્રોત્સાહ પરદેમાનમાં આવ્યા હતા. એમને જોઇ ઘણાબધા બાળકો ખુશ થયા હતા. બાદમાં મોહમદ ઇકબાલના પ્રાર્થનાકર ગોરી, કાં ઉલ્લાસ મહેતા અને મી. બાર. સંગે શાળાની ગોજના કરનારા બાબતો કર્યો હતા

મી નવીનચંદ્ર દેસાઇએ આજના ઉદ્ઘાટન મહેમાનના માર્ગમાં આવીને બદલ આપનાર એસસ્ટ પરમોતમ નરસીંહ, ચુનીલાલ બધર્સ, ચુનીવરસમ પ્રેમીમ વકીલ, તથા પારસી કરતબાદ પેસ કમીટીનો આ દેશ આપવા બદલ તેમજ આજના । કામમાં જે બાળકોએ । । મોટો ભોગ આપ્યો બદલ કરી છે તેનો આભાર માન્યો હતો.

આખેના આજની શાળાના પ્રમુખ શ્રીયુત કાપુરજી દામજીભાઇ સોદરી । શાળા તરફથી ખુબ બાબત કર્યો બાદ બાદેમાનસમ નું ગાન કરાવ્યા પછી મેળાવડો વીસર્જન થયો હતો.

દૈનિક સમાચાર સાર

દેશદ્રોહના ફુટકારા બાદની ૫૪ રહેલી પ્રજાના અને આખાની પરિસ્થિતિનું બાબત આપ્યું હતું । હાલ ના રાજકીય મહાત્માઓ પર બોલતાં જેલ પ્રધાન-મંડળોને અભિનંદન આપ્યાં હતા બંગાળના મજુર નેતા મી નીલકંઠ દત્ત મજુમદાર એમ. એસ. એ. એ જણાવ્યું હતું કે નાજેલરમાં અલીપુર સેન્ટ્રલ જેલમાં ઉપવાસ કરી રહેલા ૧૦ કેદીઓમાંથી કેટલાક કેદીઓને તે ગુન્હામ કર ૧ વર્ષની કસ્ત કેદની સજા પણ છે. તે માટે અખીલ હિંદ કેદીઓના હકકોનો ખરીદાર કરવા બાબતના ઠરાવો આ મુજબ છે. (૧) રાજકેદીઓની મુકિતની બાબતમાં મુકત પ્રો । ને બીહારના પ્રધાનમંડ-લાએ લીધેલા પગલાં બદલ તેમને બાબાનંદન. (૨) પ્રધાનોના રાજબાજમાં બધર —કલકત્તે કરેલી દરમ્યાનગીરીને વધાવી લાડવામાં આવે છે. (૩) રાજકેદીઓને વહેલી મુકત કરવા માટે બહારબાબદારી અને બીનબહારબાદારી પ્રધાન-મંડળોને વીનંતી (૪) જેલોને મહારની મોટીમાં મોટા થાય દોષ અને બાબારે બીજા રાજોની જેલોમા રાખવામાં આવેલા દોષ તેમને છોડી દેવા મદ્રાસ સરકારને વીનંતી (૫) તા. ૨૬ બીજે । દીવસે બાગલી દને બંધી કેદીના બારી બની ન દીવસે બાળીલ । । કેદી દીન બાબા દેશને અર્પણ કરવામાં આવે ।

બારાબનગર

બારાબનગર રાજબારી પરમાણી રા બાબ દાબાકર પાર્સેની બાબકારી કદમાંથી બારાબનગરની મતૃવા બાપ્ત માટે રેલવેએ બંધારી સેવા બબરસરી સુબાગ્રે બારાબનગર રાજ્ય પાર્સે । દર બનાવેની માબણીનો । । તુમાર બોકલેલા ત બબરના ર. દેશબંધુ બાપી રાજ્ય સંબાબાન કર્યું છે

બાદર કરજબીદ કેદીઓ બુખરી

જેની સેન્ટ્રલ જેબાબીયા બાબા રાજકીય કેદીઓ જેનાં પ્રકાશનો પબ્બ બબાદેશ થાય છે તેમને બંગાળ સેબર્ણા બાબાદારોબાર બારબામાં બાબ્યા હતા । । કુંડે લાબના નામનો પુકાર કરવામાં બાબ્યો. બબરંદર—બંત કેદીએ બબ્ય લાગ્યાં મુકનાર પ્રબાદમંડળનું બાર પહેલું કામ છે ઝેર કરવાનું:

કંગાળી—કાંગળ્યું મી. કુપર બીહાર અને. મુકત થાનાર પ્રધાનમંડળોએ રાજીનામાં બાબ્યાં હવે મુંબઇનું પ્રધાનમંડળ રાજીનામું બાબશે, અને પછી—

કુપર—બારે, તું તો કયારનો ઠંડી રબી પડ્યો બાને મોટોરીબેટનાં પુછાય । પબ હજી કોબ રાજીનામું બાબ્યાજ નથી! કેવા બબાબદીબ છે આ બેબેબરાબાઓ! કેવળ ખોટાને બાતર ખુરશીને ચોટી બેસ છે

જબાબદાર મહિલા—"કોરકની બાતા કરનારા બબ મહારાજાબારદીબો. જોયા! બે પ્રધાન મંડળોએ રાજીનામા બાબ્યા બાને પછી નવા થવાબ્યે કેટલા કર્યો કે બાબનબોએ ખુરશી ન છોડી! કેવા લાલચુ! અમારા કોકરાબી પદા ના બિસ્તર બાબી ગ્રેબો નહિ કોબ.

મહાસભાને સિંહાસનેથી શ્રી. સુભાષ બોઝનું ભાષણ

[રાષ્ટ્રપતી સુભાષબાબુ બોઝનું આખ્યું ભાષણ અંગ્રેજી આપવું અશક્ય છે. આથી આપણને ખાસ ખાસ મથાળાં જ. અમને આશા છે કે વાંચક વર્ગ કંટાળશે નહીં પણ ઉપના પૂર્વકે આ ભાષણ વાંચશે પ્રમાણે ઘણાંની ઇચ્છા આગે જાણવાની હોવાને લીધે આપણે નીચે ભાષણનું ભાષાંતર આપીએ છીએ.]

આ વર્ષ ત્રિપુરી મહાસભાના પ્રમુખ તરીકે ચૂંટવાને લગે મને માન આપ્યું છે તેથી તમારા સૌના આભારી બનેલ છું. હું આ મહાન પ્રતિષ્ઠાનું પદ મારે કોઇ પણ રીતે પાત્ર હું એમ પાની સેવા કરેલી, એવીમાની નથી. પણ હું તમારી ઉદારતાની આગે દેશના નવયુવાનોનો-કે જે એકત્ર કરવામાં આ પણી રાષ્ટ્રીય સંસ્થામાં આવ્યા છે તેના વીના આપણે આજે ક્યાં છીએ એ ના વૈત તેની કદર કરે છે એમ માનું છું. અપણી માતૃભુમીના સર્વોત્તમ મહાન પુત્ર પ્રતીકોએ જે પદને અલંકૃત કર્યું છે, તે પદ ઉપર આવકર મારા અંતર અને સંકોચની લાગણી હું અનુભવી રહ્યો છું. મારી અનેક ખુટીઓનું મને ભાન હોવાથી હું એમી આશા સેવું છું અને પ્રાર્થના છું કે આપની સૌની સહાનુભુતી અને સહાયથી આપે મને જે મહાન પદની જવાબદારી સોપ્યા આમંત્રણ છે તે પદને યોગ્ય પણે આંશે પણ ન્યાય આપવાને હું સક્તિમાન બનું.

શોકદર્શન

પ્રારંભમાંજ મીમની સ્વરૂપરાણી નહેરૂ સર જગદીશચન્દ્ર બોઝ અને ડો. રવીન્દ્રનાથ ટાગોર-ઓના અવસાન માટે આપણા ખેદના ભાષણોની નોંધ લેવાના ' તમારી લાગણી-ઓનેજ પ્રદર્શીત કરે છું. મારાની સ્વરૂપરાણી પંડિત મોતીલાલજીનાં સુયોગ્ય સહધર્મચારિણી હતાં એટલુંજ નહીં, તેઓ પંડિત જવાહરલાલના માનનીય જનની હતાં પરંતુ તેમણે દેશની મુક્તિની લડતમાં જે ફાળો આપ્યો છે, ખલીદાન અને સેવા આપ્યાં છે તે એવાં બનવીય છે કે જે માટે કોઇ પણ વ્યક્તિ ગૌરવ લઇ શકે. બોઝજ માર્ગના પ્રવાસીઓ તરીકે આપણે તેમના અવસાન માટે શોક પ્રદર્શિત કરીએ છીએ અને પંડિત જવાહરલાલ અને તેમના કુટુંબીજનો પ્રત્યે સહાનુભુતી પ્રકટ કરીએ છીએ.

વર્તમાન વૈશ્વીક જગતમાં હિંદને ગૌરવ ભર્યું સ્થાન આપવામાં પ્રજાનું પુરૂષ તરીકે હિંદ સ્વ. સર જગદીશચન્દ્ર બોઝનું સ્મરણ સદાને માટે રૂપી રહેશે. તેમના અપૂર્વ અપૂર્વ શોધખોળના પ્રયોગોને પરિણામે જગત આજે તેમનું માત્ર વીજ્ઞાનને લેગતું જ્ઞાન ગણે કે નહીં પણ તેમણે હિંદ માતાને ચરણે પોતાનું સર્વસ્વ ધરી દીધું હતું. હિંદ એ માટે છે અને તે માટે તેમનું રૂપી છે લાગતી બોઝ પ્રત્યે આપણી અંતરની ઉંડી સહાનુભુતી પ્રકટ કરીએ છીએ.

ડો. રવીન્દ્રનાથ ટાગોરના અકાળ અવસાનથી હિંદના સાહિત્ય ગગનમાં ચમકતા તેજસ્વી સીતારા ઓછાનો ઓક પૂરી ગયો છે. બંગાળમાં તો એમનું નામ ઘરેઘરે જાણીતું થઇ પડયું છે અને હિંદની સાહિત્ય દુનીયામાં પણ તેમનો અજોડપણે નથી. તત્વજ્ઞાની સાહિત્યકાર તરીકે મહાન હતા એમના પ્રત્યુથી મહાત્મજીની અને જગતની ખોટ પડી છે એમના કુટુંબીજનો પ્રત્યે આપણી અંતરની સહાનુભુતી છે.

શાદી દાની લગન

હું બીજું કંઇ કહું તે પહેલાં કચ્છપુરની મહા-સભાની આજ દિન સુધીના જેમણે દેશ સેવામાં ગોતરની જાતને હોમી દીધી છે તેવા મોતી પ્રત્યે યાદ આપી - અંતરે નમાવું છું. તેમાંએ કેટલાં જાદીવાસમાં, જંગલકેદમાં કે જુલમ પછી જુલમ પોતાને બેટવા છે એટલાંઓને હું આજ યાદ કરું છું. કાકા સેલ્હા જેલના રાજદારી કેદી બાબુ દરીન્દ્ર મુખરજી જેમણે આપ મેળાપના અલ્પ ગાળામાં મારા દિલ ઉપર જ ચમત્કૃતિ કરી તેમને માટે મારે ખાસ કહેવાનું છે પણ એ બાબતમાં ' પાછું કરી શકું એમ નથી કારણ કે એ બાબતથી મારે હૃદય પાણું બળી ગયેલું છે. હું આ વારે એટલુંજ કહીશ કે બંગીન દાસ, સરદાર મહાદેવસિંહ, રામમનોહર લાલદાસ, મોતીલાલજોબન મૈત્ર, દરેન્દ્ર મુન્શી અને એવા બીજા તેજસ્વી તે આકારપદ આત્માઓને છુટન છુટવાની નહીં પણ છુટનને ન્યોછાવર કરી દેવાની સમજ પણ એના કારણે હતી કરી. કેટલાયને પરિસ્થિતીમાં તેમને એમ કરવું પડયું કરી તેનો ત્યારે કરવાનું હું તમને સોંપું છું.

સામ્રાજ્યોનું અસ્તુક ભાવી

માનવજાતીના ઇતીહાસના સમગ્ર દૃષ્ટિ ઉપર નજારે આપણે વિહંગદૃષ્ટિ નાખીએ છીએ, ત્યારે જે પહેલું તીવ્ર આપણી નજરે ચડે છે, તેમાં સામ્રાજ્યોનાં ઉત્થાન ને પતનના ઇતિ-હાસ ગુલામોમાલો જન્મ્યાને પુત્ર' ને પશ્ચિમમાં સામ્રાજ્યો પોકાયની ગુણીકામોથી અમુક પસાર થયાં છે અને ઉન્નતીને શીખરે પહોંચ્યા પછી ધીમે અસ્તાચળે ઉતરી ઉલ્લેખ કરવા યોગ્ય નહીં એવાં બની રહ્યા છે કે નામશેષ થયાં છે. માનવ કાળનું રેતમય આસમાન અને અતીતના ગુગનાં તુટી આવ ઐતીહ્ય-ઇતીહાસના સાક્ષાત્કાર કરાવે તેના આ કાલકાની પ્રતીતિ કરાવે છે. હિંદના ગૌરવ, પ્રાચીન અને મોગલ સામ્રાજ્યો પણ આ ક્રમ વિશે અપવાદરૂપ નથી રહ્યા. આ ઇતીહાસના આકરા પુરાવા સત્યોને હતા પણ એવો ત્યાં છે કે હિંદસ્તાનપુરતું એમ કહી શકે કે બ્રીટીશ સામ્રાજ્ય માટે એવો પાઠ લીરાણુંજ આવો નીર્માયું છે અને બ્રીટીશ સામ્રાજ્યના પ્રતીકોસના એક સંગમ બાગ ઉપર ઘડું છે. એ કો ના પીતાં સામ્રાજ્યો મણ તેનો પંથ પળે, કાં તો એમાંથી મુક્ત પ્રજાઓના સમવાયતંત્ર પ્રકટયું બ્રીટન માટે આ બન્ને માર્ગો ખુલ્લા છે. ગારત્વ સામ્રાજ્ય ઇતીહાસ ના પરી આપ્યું પરંતુ તેના અંકરનાંથી મોતીલાલ સોગાનાદીસ્ટ રીપબ્લીક પુનીયનનો જન્મ થયો છે કુદરતના એ કાનુન સાથી બ્રીટનનો કાળ ક્યારે ભરાઇ જાય છે, તે બ્રીટન એમ કરશે?

બ્રીટીશ સામ્રાજ્યનો સંભવીષ્યો

બ્રીટીશ સામ્રાજ્યના રાજકારણમાં એક અજબ રાજકીય એમ છે કે રાજકાજ બોલાવનાર દેશોના, ચોક્કસ આંકી સ્વરાજ્ય બોગવતા તાબાના દેશો અને સત્તાના ઘરડાંથી સંસ્થાનો એ બધાંને એકમાં ત્રિભાજ્ય પરિબદ્ધ થયેલા છે. બંધારણીય યુક્તિ પ્રયુક્તિઓ અને તાર્કિક વકિલાતો બધા સંજોગોમાંથી માર્ગ શોધે એમાં એ ધર્મે પણ તે કાયમને માટે બની શકે નહીં. કેમ આંતરીક નીર્બળતાઓ તે બાહ્યસંજોગો સામ્રાજ્યને દૂર કરવામાં નહીં આવે તો સામ્રાજ્યના દયાળ પીના પણ સામ્રાજ્ય પોતાની બંધારણીય વીજ્ઞાન કલ્પસુસ ઘણ પકવાનું છે એ નીર્વિવાદ છે. પણ આજનું બ્રીટીશ સામ્રાજ્ય એક કરતા ત્રિભેનથી આવે જગતમાં મુક્ત પ્રજાઓનું સમવાયતંત્ર બની રહે એ શક્ય છે? જોનેન્ સ્મટ્સ બ્રીટીશ પ્રજાઓને આપણે રહ્યો છે એવા જ્યાં એક વાત તો નક્કી છે કે જો બ્રીટીશ પ્રજા પોતાના મુધ્યમાં-ધરમાં આગાહ થાય, જોઇએ કે બ્રીટન સામ્રાજ્યવાદી તત્વ નાબુદ થાય, તો જ આવું કર્મોદય રાકય છે બ્રીટનના રાજની સમાજો વચ્ચમાં સાધનારા મુદ્દીવાદ પણ અને સહકારના સંબંધોનો વચ્ચે આજ એવો સંબંધ રહેવા છે. જેનીને પણ પ્રમાણ કેટલે કહ્યું હતું "સંબંધમાંધ પ્રજા-ઓને ગુલામ બનાવીને પ્રજાને કુમનોનું આમમાંધ નોતરી કરવા છે." આજ બ્રીટનના બાલે-વ્યવસ્થા અને મુદ્દીવાદીઓનું ચારિત્ર્ય મુખ્યત્વે કરીને તો તેમને ચોરવાનો ત્યાં કરીયાપારના તાબાના દેશોનો સુરક્ષાના બળે છે તેના ઉપરજ નીર્ભર છે. એમનો જો મુક્તિ મળે તો બ્રિટનનું તંત્ર ચલાવના મુદ્દીવાદીઓના ગુણમાં જ પા પડે અને એ દરમાં સમાજવાદી તંત્રની સ્થાપના તરફ ફેની થાય. બ્રીટને ' ' ' સ્થાપ થવા જોઇએ - જ્યાં સુધી સંસ્થાને મુક્ત ન થાય ત્યાં સુધી બ્રીટનમાં સમાજવાદી તંત્ર અશક્ય છે અને આપણે આજ હિંદની રાજકીય મુક્તિ માટે અને સામ્રાજ્યના બીજા મુક્તિ દેશોની મુક્તી માટે કરી રહ્યા ' ' તેની ન બે ત્યાં બ્રીટીશ પ્રજાની આર્થિક મુક્તિ માટે પણ લડીએ છીએ.

આગલાની નીતી

એ તો સિધ્ધ વાત છે કે પ્રત્યેક સામ્રાજ્યવાદી દેશના આગેવાન પાર્ટીને રાજ કરવાની નીતી ઉપર જ આધાર છે. એમ છતાં મેકડોનલ્ડ મીનીસ્ટ્રીની મોકક આપત્તી ફિલાડેલ્ફીયા, અમરિકાત રીતે અને નીર્ણાયકરી આ નીતી અમલના કાર પણ સામ્રાજ્યને અમલમાં આવી હતી કે કેમ તે વિષે અને શંકા છે. આજ નીતીને અનુસરી બ્રાઝરીશ પ્રજાને સલામતી સુખેન સોંપવામાં આવ્યાં તે પહેલાં આકસ્ટરને બાજીના ઓગણીસ-વીસ વર્ષ જુદુ પાડી નાંખવામાં આવ્યું હતું એજ રીતે ચેમ્બરલેઇનની પ્રજાને કેટલી પણ સત્તા આપવામાં આવે તો પહેલાં બધુ સોકોને આપવોથી જુદા પાડવામાં આવશે. સત્તાની ફેરબદલી શુન્યવત્ બધ રહે તે માટે બાજા સ્વાતંત્રીય બાબતો આવશ્યક છે હિંદુસ્થાનના નવા રાજકર્ણધારમુમાં બાજાના પાઠપનો ઓજ સીદાંત જરા જુદા રૂપમાં જણાય આવે છે. આપણે બા તો ભોગ દોમને જુદી પાડી નાંખવાનો, અને તેને વિભાગ ૧૧. બાયદ બધલ કરી મુકવાનો પ્રયત્ન કરવામાં આવ્યો છે ફેડરલ ગોવરનમેન્ટ બાપખુદ રાજાઓ અને બહારના હિંદમાંથી પ્રત્યક્ષ ચૂંટાયલા પ્રતીનીધીઓનો બનેલો હોવાથી પ્રાંતીનીધીઓને ઓછ બાંકડે બેસાડવાનો પ્રયાસો કરવામાં આવ્યો છે. બીજીરા હિંદના ગેરાપને કરવું, ૬ રાજ્યોમાં સેમાં સાગેલ બધાની ના ૧૧. તે કારણે કોને બા બંધારણ ફિયરે રદ થાય, ૧ બધુ ગને બાકી છે કે પ્રીટનના બાજીગરો હિંદનો પીકાસ્ત કરવા માટે અને જેમ કરીને હિંદની પ્રજા ને બધા સુપરસ કરવામાં આવે તે નબીપત્ર રહે તે માટે કોઇ બીજી બંધારણીય યુક્તિ બરાર શોધી કાઢશે અને નવીજ હિંદ ઓફિનું કોઇ પણ બધારણ . બ્રહ્મદેશ દેવલમાં સજ્જન દોષ તેની સ્વાધાનથી સંપૂર્ણ બાજાદ આપે રાજધેનીરીજ બનો જાય.

પ્રીટનની મુંજવણ

બાજાના પાર્ટીને રાજ કરવાની નીતિના દ્રષ્ટાંત દેખાય આવે એવા લાગતા તો છે, પણ તે રાજ કરતી બનતા ત્યારે સંપૂર્ણ રીતે આચરીબદ્ધ નથી. બાદ જોતા બા બે નીતીયો નવા ભોગવા ઉભા થાય છે અને નવી મુશ્કેલીઓ ને મુંજવણો ઉભી કરે છે. બાજના પાર્ટીને રાજ કરવાની નીતિયો બંધનમાં આજે પ્રીટન સપડાય ગયું છે તે હિંદમાં મુસ્લિમલીગોનેં પુરા રાખે કે હિંદુઓને ? પાલેસ્ટા બનમાં બારબોનો પક્ષ લે કે જ્યુ સ્ટેટોનો ? અને ફ્રરાનમાં કુર્દ લોકોને સાથ દે કે બારબોનો મોકરણ ને રાજની પકડે રહે ? વકીલ પક્ષની પકડે રહે ? આજીજ હિંમાસ્થિતિ સામ્રાજ્યની બહાર પણ દેખાય છે. કોમનની બાબતમાં ફ્રાન્સે ૬ મમકેમરની સરકાર એ બે વચ્ચે મીટીરા મુસલોગ્રો ઓલાં બાય અને યુરોપના રાજકારણના બીજાણ સુલ્કમાં ફ્રાંસ અને જર્મનીમાંથી કોને પસંદ્યું તે માટે તે પીમસમુમાં રહે છે. પ્રીટનની પરદેશ નીતીમા કે અંગ્રેજપના અને પરસ્પર વીરોધી વચ્ચ દેખાય છે તે એના સસ્થાપનું કે સંપુર્ણમેળા જેવું પરસ્પર છે તેનું સીધુ પરીણામ છે. બીજીરા કેનેડાને જ્યુ સોકોને ખુશ રાખવા પડે એમ છે. પ્રારબ્ધ કે જ્યુ સોકોનું ઉતમ નામનું પ્રકરણ બાજ બાયસમુમ એવું નથી. બીજા બાજુ ઇન્ડીયા ઓફિસ અને ફોરીન ઓફિસને આરબોને પણ સાચવવા પડે છે. કારણકે નજદીક પુર્વમાં તે હિંદમાં તેનાં સામ્રાજ્યવાદી હિતોનું રક્ષણ કરવાનું છે. આવી બધી બાબતોમાં અને પરસ્પર વીરોધક વાતોમાંથી મુક્ત થવાનો પ્રીટન માટે માત્ર એકજ માર્ગ છે તે તો એ કે બધા સામ્રાજ્યનું મુકત પ્રજાઓનું કામનવેલ્થમાં રૂપાંતર કરી દેવું. જો પ્રીટન આમ કરી શકે તો પરિસ્થિતિમાં તે એક સાથકારમ તેમાશે. પણ જો તેમ કરવામાં નીષ્ફળ જાય તો જે સામ્રાજ્યમાં સુર્ય બાસ્ત થતો નથી એમ માનવામાં આવે છે તે બાકુ કરશે અને તે ઈતિહાસ સામ્રાજ્યના પીળે પીળે બાંકીત થતું જાય નાના કુકકરાઓમાં પોતાનાં પણ જશે એ પરીસ્થિતિ જોવા તે સદ્ભાગ્યે પ્રીટનને નસીબ રહેવું પડશે. ગોલ્ડન-હેરીટેજના સામ્રાજ્યના પાર પ્રીટીશ બબ નદી પ્રમ એમ બાપણે પ્રાર્થીએ.

ફ્રાંકોરની બાકૂલ

બાજે પ્રીટીશ સામ્રાજ્ય સંબંધમાંજ બાયકુ ઉપર બે કારણમાં બાવી પડેલુ છે સામ્રાજ્યવાદ તત્વ ૬ પરિણામમાં છે અને કુર પુર્વમાં હિંદ ઉભા થાય છે અને નવી મુશ્કેલીઓ ને મુંજવણો ઉભી કરે છે. બાજના પાર્ટીને રાજ કરવાની નીતિયો બંધનમાં આજે પ્રીટન સપડાય ગયું છે તે હિંદમાં મુસ્લિમલીગોનેં પુરા રાખે કે હિંદુઓને ? પાલેસ્ટા બનમાં બારબોનો પક્ષ લે કે જ્યુ સ્ટેટોનો ? અને ફ્રરાનમાં કુર્દ લોકોને સાથ દે કે બારબોનો મોકરણ ને રાજની પકડે રહે ? વકીલ પક્ષની પકડે રહે ? આજીજ હિંમાસ્થિતિ સામ્રાજ્યની બહાર પણ દેખાય છે. કોમનની બાબતમાં ફ્રાન્સે ૬ મમકેમરની સરકાર એ બે વચ્ચે મીટીરા મુસલોગ્રો ઓલાં બાય અને યુરોપના રાજકારણના બીજાણ સુલ્કમાં ફ્રાંસ અને જર્મનીમાંથી કોને પસંદ્યું તે માટે તે પીમસમુમાં રહે છે. પ્રીટનની પરદેશ નીતીમા કે અંગ્રેજપના અને પરસ્પર વીરોધી વચ્ચ દેખાય છે તે એના સસ્થાપનું કે સંપુર્ણમેળા જેવું પરસ્પર છે તેનું સીધુ પરીણામ છે. બીજીરા કેનેડાને જ્યુ સોકોને ખુશ રાખવા પડે એમ છે. પ્રારબ્ધ કે જ્યુ સોકોનું ઉતમ નામનું પ્રકરણ બાજ બાયસમુમ એવું નથી. બીજા બાજુ ઇન્ડીયા ઓફિસ અને ફોરીન ઓફિસને આરબોને પણ સાચવવા પડે છે. કારણકે નજદીક પુર્વમાં તે હિંદમાં તેનાં સામ્રાજ્યવાદી હિતોનું રક્ષણ કરવાનું છે. આવી બધી બાબતોમાં અને પરસ્પર વીરોધક વાતોમાંથી મુક્ત થવાનો પ્રીટન માટે માત્ર એકજ માર્ગ છે તે તો એ કે બધા સામ્રાજ્યનું મુકત પ્રજાઓનું કામનવેલ્થમાં રૂપાંતર કરી દેવું. જો પ્રીટન આમ કરી શકે તો પરિસ્થિતિમાં તે એક સાથકારમ તેમાશે. પણ જો તેમ કરવામાં નીષ્ફળ જાય તો જે સામ્રાજ્યમાં સુર્ય બાસ્ત થતો નથી એમ માનવામાં આવે છે તે બાકુ કરશે અને તે ઈતિહાસ સામ્રાજ્યના પીળે પીળે બાંકીત થતું જાય નાના કુકકરાઓમાં પોતાનાં પણ જશે એ પરીસ્થિતિ જોવા તે સદ્ભાગ્યે પ્રીટનને નસીબ રહેવું પડશે. ગોલ્ડન-હેરીટેજના સામ્રાજ્યના પાર પ્રીટીશ બબ નદી પ્રમ એમ બાપણે પ્રાર્થીએ.

ફ્રાંકોરની બાકૂલ

બાજે પ્રીટીશ સામ્રાજ્ય સંબંધમાંજ બાયકુ ઉપર બે કારણમાં બાવી પડેલુ છે સામ્રાજ્યવાદ તત્વ ૬ પરિણામમાં છે અને કુર પુર્વમાં હિંદ છે. બધ્યમાં પેલેસ્ટાઇન છે તે બાજે ગીસર તેજજ કરાઇ રહ્યા છે. સામ્રાજ્ય બહાર મેડીટરેનીયનમાં ઇટાલી દબાણ વાપી રહ્યું છે અને કુર પુર્વમાં બાપાન દોળા પાકીને ઉભુ છે. આ બન્ને દેશો સડાયક મનોદશાવાળા, દુરમહાત્મોર અને સાદીવાદી છે. આસાનીની બા પ્રકાર ચુકીશ સાથે ચેનડીએટ રૂપમાં બાવુ છે કે જેના અસ્તિત્વ બાબથી પ્રત્યેક સાદીવાદી તંત્રના રાજકારણીઓનાં કાળજાં ફફડતાં રહે છે બાવી નંગ પરિસ્થિતિ, દબાણ તે ફેરફાર સેનેજેસીની બાબતા અસર સામે કયાં સુધી પ્રીટીશ સામ્રાજ્ય ટકી રહશે ?

દરિયાની રાણીની વિનાસ્રુ

બાજે પ્રીટન પોતાને બાત્મેજ "દરિયાની રાણી" કહેવડાવી શકે. બહારની અને બોબાણીસ થી સદીમાં તેની જે બદ્ધભૂત પ્રગતિ થઇ તેનું કારણ તેનું દરિયાઇ બળ હતું. બાજે વીસમી સદીમાં સામ્રાજ્યક્ય તરીકે તેનો બસ્તત થશે તો તેનું કારણ જગતના ઇતિહાસમાં જે બોક નવું તત્વ ઉમેરાયું છે તે બીજાની બળ હશે બાજ પ્રીટનની બળને પ્રતાપે દુનાપીબોર મહાનો પ્રીટીશ બળને પ્રતાપે સંપુર્ણ રીતે સલામ બોના પ્રીટનના નકશાસેન્સને પહડાર બાપણ કરે એમ છે. પ્રીટન તેનું પુરસ્કરી, તરીને પીમાની બળ સંપુર્ણ રહે બેનારી રહે છે, બાકારણોથી પરસત્તા બોગવેલના સાધનો સાધવા બહાને કરી રહે છે, એમ બતી બાધુનિક સગાબોમાં પીમાની બળ એ મહત્વનું સ્થાન ધરાવે છે અને પરાપરે એ નિર્વિવાદ છે. બોબી બાંદરા પડી ગયા છે બાને પોતાની બાજા સામે સામનો કરવાની બનેક ગુપ્તી પણોકિબોએ બાજબાપર બતી પ્રીટીનેન્ટના કોક કેન્દ્રબાંથી પરસત્તા બોગવેલ પોક સંકટના દિવસો દિન રાત રહ્યો ૧૧. જે વર્ષોનો ૧૧. કુંકમાં રોમાની બાજે બાપુલિક સંગ્રામોની કામાપણ કરી નાખી છે. પ્રીટનની તાકાત જે નીશાનને નબાડી ચુકી છે. ૧૧. જગતના રાજકારણની બતાની ૧૧. ૧૧. સજ્જ રીતે કબજામાં કરી બેઠી છે. બા રાજકારણી સામ્રાજ્યવાદની ૬ગી બોથી રિયલિ કાર કાળ નહી બોબી બાજે મુદ્દો પકડી બક્ષ

(બાકુ)

સ્વાગત પ્રમુખનું ભાષણ

(૫૨ મી મહારાષ્ટ્રીબાના સ્વાગત પ્રમુખ દરબાર શ્રી. ગોપાલદાસબાઇનું બાપણ)

ભા.ના જેવા સામ્રાજ્ય સૈનાનો સ્વાગત પ્રમુખ કેમ બનાબ્યા ? એ સવાલ નથી. પણ ગુજરાતના બોવો બાદ રહેશે કે બાબો બધા બીજાના મહાનુભાવો મુકીને બહીંબા બમને બોબાણ સૈનાપતીનો હુકમ બજાવવા સૈનાને દોરવીએ, ... બાપણ સરદાર પકડવા બાવ્યા છે, ... બાપણો બોવો સામ્રાજ્ય હુકમ છે કે ... ... કામ તેમને સારૂજ બાબાસ્યા બાપણે મુખ્ય બમ બાપણે મુંબા ગુના કામ કર્યું ... બમ બતા કે બાજે બા સ્વાગત પ્રમુખ તરીકે બાપણી કરવાનું બમ પણ ... ...

બમ્બા સ્વાગતમાં મહેમાનો પુરા બાપણી સરકાર માટે ઉભેલા હતાં, તેવીજ બોવીજ બાજે બાપણે બા બોકાકિક સ્વાગતોથી પકાર થઇ ગયા છે ને પાછા કરશે તો બાપણી બજાવને ... બાપણી રજા બીબે બારે છે. ... બા નવા સાધનીક તરીકે બમને બાપણી વતનના જે મુબાકુબ સીધા તેમાં બાકર નાબના પરાનારા તરીકે બાજને તાબીનાર બા ... બનિકે બાપણકરૂપું. બાપણા બધા પર્યથી બહારગબાની બારક બાગતાના બારકાનુ બાપણ કર્યું છે, કેમકરૂપને ... બારે પ્રમુખ પાન બાપણું બમને ... બાપણા બાનુબાનો

સાથ મળશે. એ અનુભવનો અમે કેટલો આંકી શકીએ છીએ તે અહીં કહેવાની જરૂર નથી. હજુ ઘણા પ્રશ્નો ઊભા થશે ને કેટલે આંગે કરીએ તે પણ કહી શકાય તેમ નથી. પણ આપણે જે કંઈ જુદાપો ઊભો કરી બેઠા છીએ તે તો ખરેખર સ્વયંસેવકોના કાર્યકર્તાઓના પ્રેમના પરીપાક રૂપે જ એમાંના બેમેં તો એ કામ કરતાં અહીં દેહ છોડયો છે, માત્ર ગુજરાતનજ નહીં પણ આખે આખું હિંદ પંડીત ખરેના અવસાન ઉપર અશ્રુ સારે છે, અમને તેમની ખોટ અમને ખુબ સાલે છે. આ કામમાં મારે બાજુ તો નજરોનજર છે. અમારી સફળતા કે નીષ્ફળતાના બાર તો મહાસભાની પુર્ણાહુતી પછી તમારે શીરે મુકવાનો છે. આજે તો હું ફક્ત ગુજરાત તરફથી તે બાબત કરીને બારણાની ને વાલના બેકુનો કે તેમને અમે ગુજરાતમાં જે પ્રતિસાદ રચ્યો છે તેમાં નહત્વનો ફાળો છે, તેમના તરફથી તમારા બોનું બાકીનું સ્વાગત કરું છું. એ સાથે આભારી પુરીએ તો સહી લેશો, આભારનો ગેહી લેશો એવી પણ મારી લાગણી સૈાને પીનંતી છે. જેમનું સમગ્ર જીવન બલીદાન, સેવા અને કષ્ટસહનની એક અખંડ ગાથા રૂપ છે, એવા પ્રમુખને આજે બોલાવવામાં આપણે સફળાગી છીએ. તેઓ એક ગરીબ પ્રાંતમાંથી આવે છે કે જે પ્રતિ તેમની ખાસ બેદરકારી આપે ગુજરાતને પ્રમુખો આપ્યા છે, અને જે પ્રાંત કષ્ટસહનની બાબતમાં બારોબાર બેસાડી શકાય તેમ નથી. પ્રમુખ મારાને બોબરે આવે આવો છે. હું આશા રાખું છું ને પ્રાર્થના કરું છું કે આપણા પ્રમુખશ્રીની કદાચ્યકારી દોરવણી નીચે આપણા બેમ નરક આગે કામ કરીશું અને આપણા બનિદારામાં બાપરે સહકાર ના પ્રકર્ષણો બેમેરા કરીશું. બધે સુભાષ બાબુ, આપનો પ્રમુખસ્થાન લેવાની હું બીનંતી કરું છું.

હરિપુરા મહાસભાના ઠરાવો

[મહાસભાના ઠરાવોની નોંધ પ્રત્યેક દીઠી પાસે રહે તે ઉદ્દેશથી બાબાજ ઠરાવ આપીએ છીએ.]

(૧) શ્રી. સ્વરૂપરાણી નહેરૂ, શ્રી. જમનાદાસજી મેાઝ, ડો. ચરકચંદ્ર બેટરજી, બા હરેન્દ્ર મુ-શી, શ્રી. સરદારીલરાવ ચવેરેના અવસાન બાર શોક વ્યક્ત કરે છે.

(૨) આસામની મહાદુર રાણી પ્રમદાસોની તાત્કાલિક મુક્તિ કરવા સરકારને જણાવે છે

(૩) પરદેશોમાં વસતા હિંદીઓની મુશ્કેલીઓ પ્રત્યે સહાનુભુતિ દર્શાવે છે ને જણાવે છે કે હીંદ આઝાદ થયે સારેજ તેમની તમામ મુશ્કેલીઓનો અંત આવશે

(૪) હીન્દ કોઇ પણ સાર્વભૌમ સુલ્કમાં બાજ ન શકે એવી ખાત્રેરાલ કરે છે ને હીન્દનાં પુલ્કનું પાતાપરણ ઉભું કરવા સરકારની કવાયતો ને ઉલાબ કુલલા સામેની સાવચેતીના દબાંયો બાબ છે તેને બેકજ નાપસંદ કરે છે. હીંદને પુલ્કમાં સંડોવવાના પ્રયત્નનો સખ્ત સામના કરવામા આવશે.

(૫) સીલોનમાં રહેતા હીંદીઓ માગે ભેદભાવ ઉત્પન્ન કરનાર કાયદા નાબિ કરવામા આવે અને જાવા મેળેલા કાયદાઓ રદ કરવામા આવશે તેવી આશા રાખે છે. હીંદની તથા સીલોનની સરકારો જુદી પાડવા બન્ને પ્રશ્ન તો એકજ છે.

(૬) ઝાંઝીબારના અંદરના તેમજ બહારના વેપાર બાબેના હીંદીઓના હક પર મારવામા આવેલી તરાપનું સમાધાન થયું નથી તેથી ઝાંઝીબારના લવજિનો બહિષ્કાર ચાલુ રાખવા મન્દને ભામલ કરે છે.

(૭) પૂર્વ આફ્રિકાની સરકાર કેનીયામાં બસતા હીંદીઓના હક પર વધુ તરાપ મારવાના પ્રયત્નો કરી રહી છે તેનો સખ્ત વીરોધ કરે છે ને બ્રીટીશ સરકાર હજુ આ બાબતમાં ચુંટ અને હીંદીઓના હકના બીનાશકારી નીતિ બંધ કરવા તો દૃઢમ કરશે તેવો મહાસભા વિશ્વાસ રાખે છે.

(૮) ચીન પરના જાપાનીન હુમલાને પબોડી કાઢે છે ને જાપાનીઝ માલનો બહિષ્કાર કરવાનું જણાવે છે.

(૯) બેલેસ્ટાઇનના બાબલા પાડવાની બ્રીટીશ સરકારની નીતિનો વીરોધ કરે છે ને આરબોની બાદત પ્રત્યે સહાનુભૂતી દર્શાવે છે.

(૧૦) અજમેર-મેરવાડાના કેટલાંક ગામો દેશી રાજ્યોને સોંપવાના હીંદી સરકારના પગલાંનો સખ્ત વીરોધ કરે છે ને તેનો પ્રજાના આત્મ નીર્ણયના હક પરની તરાપ ગણે છે.

(૧૧) નવા બંધારણ પ્રમાણે બાપાત રાખવા માં આવેલા બિભાગોની સરકારી નીતી પ્રત્યે સખ્ત બિરોધ કરે છે અને તે મુલ્કોને આઝાદ હીન્દની સલાહ રાખવાનું જણાવે છે.

(૧૨) બંગાળાનાં નીદનમોર જીલ્લામાં ૧૧૮ મહાસભા સમિતિઓ પર હજુ ગાજુ રાખવામાં આવેલા પ્રતિબંધનો વખોડી કાઢે છે, અને મહાસભા સમિતિઓને હીંસક ક્રાંતીકારીઓના સ્થાન તરીકે સરકાર વર્ણવે છે તે કથનને તદ્દન નાપાયાદાર જાહેર કરે છે.

(૧૩) મહાસભા બંગાળના ગેાલાની વર્તમિ સેવકોએ સ્થાપવાના હકનો તથા મહાસભાના સ્વૈચ્છિક સંઘો કાર્યક્રમ આપે આચરણમાં ન આવે તેવી સભાઓના કામ કરવાના મહાસભાવાદીઓ ના હકનો સ્વીકાર કરે છે.

(૧૪) મહાસભા જાહેર કરે છે કે સંપુર્ણ આઝાદીનું મહાસભાનું ધ્યેય દેશી રાજ્યો સહિત સમગ્ર હીન્દને માટે છે. મહાસભાને ખાત્રી બતનું જ સમુહતંત્ર સ્થાપવાનું છે કે જેમાં દેશી રાજ્યો સ્વતંત્ર રહી એકમ બાગ રૂપે તેની પ્રજાને બાકીના હિંદ જેટલીજ રાજકારણની સ્વતંત્રતા હોય. આ ધ્યેય માટે પ્રયત્ન કરવું તે મહાસભા ને મન તેની ફરજ અને હક છે. પરંતુ હાલની સ્થિતિને લક્ષમાં લેતા કરવું શક્ય નથી. વળી દેશી રાજ્યોબાની મહાસભા સમિતિઓ આકસ્મકારક રીતે કામ ન કરતી હોવ તેને ગાબુ રાખવી અને રાષ્ટ્રહોજ પ્રત્યેના આપમાન સામી લેવો તે મહાસભાની પ્રતિષ્ઠા માટે ગેરલાભ નથી માટે દબેયી દેશી રાજ્યોમાં મહાસભાના નામે કે બાધ્યક્ષ નીચે પાલોગેન્દરી પ્રજાતિ કે સીપી પ્રજા ને ચલાવવા જણાવે છે.

(૧૫) મહાસભા તથા બંધારણ પ્રજાઓના સમુહતંત્ર સ્થાપના બાતનો મુળભુત વિરોધ જાહેર કરે છે. મહાસભા સમુહતંત્રની કલ્પનાની વિરોધી નથી પરંતુ સમુહતંત્ર તેનું દોવું જોઇએ કે જેમાં સમાન નાગરીક હકના ને સ્વતંત્રતા બોગવતા એકમો દોવા જોઇએ ને તેવા સમુહતંત્રમાં બાપ્ત થનારા દેશી રાજ્યોનાં પ્રજા-પ્રતિનીધીત્વ ધરાવનાર સંસ્થાઓ જોઇએ.

તેથી મહાસભા સમુહતંત્ર અટકાવવા મહાસભા સમિતિઓ, પ્રજાજનો તથા પ્રધાનમંડળો ને બીનંતી કરે છે ને મોગ્ય પગલાં ભરવા સમિતિ સત્તા આપે છે

(૧૬) સંયુક્ત પ્રાંતો તથા બીહારમાં રાજદ્વારી કેદીઓના છુટકારા સંબંધમાં ત્યાંના મહાસભાવાદી પ્રધાનમંડળોએ આપેલાં રાજીનામાંને બહાલી આપે છે ને ગવર્નર જનરલે કરેલી દખલગીરી વખોડી કાઢે છે, અને તે પર ફરી વિચાર કરવા ગવર્નર જનરલને જણાવે છે આમ છતાં મહાસભા બીજા પ્રાંતોના પ્રધાનમંડળો ને હાલ ગુરત રાજીનામા આપવાનું જણાવતાં અચકાય છે. પરંતુ આ સંબંધી પગલાં લેવાની મહાસભાની કારોબારીને સત્તા આપે છે ને જરૂર જણાય તો મહાસમિતિની સલાહ પણ જણાવે છે.

(૧૭) હીંદની આઝાદી પ્રાપ્ત કરવા હીંદવાસના તમામ વર્ગો તથા કોમોની એકતાને આવકારે છે ને આ વર્ષ દરમ્યાન મહાસભાના બોડામબા મુસ્લીમોને બાન આપવારે છે મહાસભા બાની આપે છે કે સ્વતંત્ર હિંદમાં તમામ પબુમતી કોમોને પોતાના કીકાલ માટે સંપુર્ણ હોય રહેશે અને આર્થીક, રાજકીય તથા સાંસ્કૃતિક ક્ષેત્રનાં સંપુર્ણ છુટછાટ બાપ મળી શકશે.

(૧૮) વર્તમાન શીક્ષણ પદ્ધતિ નીષ્ફળ નીવડી છે ને તેનો ઉદ્દેશ રાષ્ટ્ર તથા સમાજ બિરોધી છે તેથી રાષ્ટ્રીય શીક્ષણની નવા પાયા પર રચના થવી જોઇએ.

(૧) રાષ્ટ્રભાષા હીન્દી બાત ત્યાં સુધી મહત્ત ને કરજીયાત કેળવણી આપવી જોઇએ (૨) માતૃભાષા દ્વારાજ કેળવણી આપવી જોઇએ તથા શીક્ષણ કોઇ શારીરિક કે કૌશલ્યક કામના આસપાસ કેન્દ્રસ્થ થવું જોઇએ (૩) એ માટે અખિલ હીંદ બોડની સ્થાપના કરવા ને આકાર ડુબેન અને શ્રી બાગા નાયકના ગાંધીજીની દોરવણી હેઠળ કામ કરવાની સત્તા આપવામા આવે છે.

(૧૯) મહાસભાનું આવતી અધીવેશન મહારાષ્ટ્રમાં-બોમ્બે પ્રાંતમા ભરવાનું આમંત્રણ સ્વીકારવામાં આવે છે.

ઇન્ડિયન ઓપિનિયન

ડરબનના બંદર કબજે લેવીયે ગામ રેલવે પીઅર છે અને ડરબનની ટ્યુબરકયુલર ડિસ્પેન્સરિ માં ક્ષયના દરદીઓ માટે વાસ કર બીજાનાં સભ્યો છે. વાસના ઉપયોગ ડોક્ટરની સલાહ કરવી કે?

* * *

દક્ષિણ આફ્રિકા પણ વસ્તુ રીમાની સરકારી સરેરાશથી ઓછામાં ઓછું છે. યુરોપિયન મરદ દારૂ ગાર તોપો બાપા મારે વસાહ વિદ્યાર્થી સંખ્યાથી ૫૫૨ાહીન આવી પેદાશમાં વસ્તુ જેમાંથી ગણ ગોરાશીમાં ગણા ૦.૮

* * *

ગોરીટસબર્ગમાં ગણ આફ્રિકામાં મેસર્સ એન્ડ મેસર્સ ગોલ્ડનો વ્યવ કરી ગાહ્યા વસ્તુના ગોલ્ડ ખોવા માટે આમાંથી દરણી ગોલ્ડ દીધો કુલાનકારના પેન્ડ વાસનો કંઈ બાબ બીજાને દસ રીબીનોના કંઈ ગણ. વસ્તુ.

* * *

દક્ષિણ આફ્રિકા રેલવેના કમરસુપરિ વિભાગના એસીસ્ટન્ટ જનરલ મેનેજર બી મેજર, કમલ્ય રજાઓ તા. ૨૩ માસ એડમીનિસ્ટ્રેશનથી રેલવે-સીયા ઉપરી ગણ વસ્તુ ગણ તેમને રેલવેના જનરલ મેનેજર નીમ્યા છે. મિ. રજાઓએ દક્ષિણ આફ્રિકા રેલવેમાં ૩૫ વર્ષ નોકરી કરી છે

* * *

ગોરીટસબર્ગની મદદ નાં વાસન બુલામા ના ગણ. [illegible] ગણના પ્રધાન જનરલ સ્મટસ પુષ્કળ ગુણ વસ્તુ ગણ છે

* * *

દક્ષિણ આફ્રિકાના વસ્ત પ્રધાન જનરલ સ્મટ્સની ૭૩ મી વર્ષગાંઠ તા ૨ ઓક્ટોબરે ઉજવાઈ હતી

* * *

દક્ષિણ આફ્રિકાની [illegible] પુ [illegible] વિદ્યાર્થીઓ અભ્યાસ, મેડિકલ રજાઓની સારવાર, ઓપરેશનથી (બુરાણા) માટે અપીલ કરે વિદ્યાર્થી પાસ કરેલા ઉપરા જોઈએ.

* * *

નાતાલ પ્રોવિન્શીયલ કોન્ફરન્સ ભાષણ ઉપર ગણ મુજબ ન્યુકેસલમાં ઝનીલાલ દેસાઈનું નવું મકાન ખોલવા માટે શ્રી. કલ્યાણ, એમ કોન્ટીનું પાણીક ૧૨૩૮ શ્રી મેજરે રજીસ્ટરવામાં આવ્યું છે.

* * *

નાતાલ ઇન્ડિયન કોંગ્રેસ કોમ્યુનિટી કેવલ મુજબ નાતાલમાં ૧૬ ઇન્ડિયન બાળકો, બીજાઓની માહિતીને કારણે કોમ્યુનિટી સ્કૂલ શરૂ નથી.

* * *

બોઅર્સને બીજું ડરબનના કમીશન સંબંધી શ્રી. ૨૫ ઓગસ્ટ સુધીમાં જોહન્સબર્ગ પહોંચવા પત્ર

કે વગાનમાં સર ખાર્ન પુરસ્કેર કોમ્યુન અને મર ઓલીવન્ટ રસલ, મા. મિ. બી ચેમ્બર્સ બીમ અને બી. થોમસ રીડ નીમ્યા છે.

* * *

પરદેશ બાબાના બાજી પ્રધાન મિ. ઓન્સની ડરબન દક્ષિણ પાન્ડામા કેટલેક વખત ગાળ્યા પછી તા ૪ ઓગસ્ટે ડરબન પાછા ફર્યા હતા.

* * *

યુરોપની હાલની ગુંચવાયેલી સ્થિતિને લીધે ડર્બી, ઘરના. ૨૬૮, ઓફ્યાનીસ્થાન અને આફ્રિકી સાન્યોની બિક્રીમાં બાબા બાને બજારી કોન્ફરન્સ છે.

* * *

ડરબન સ્ટીમ્બીકના સેક્રેટરી મિ. કુમાર પાણા ઓફ સંબંધ બાંકીમાંથી આવ્યા પાછા છે. ડોક્ટરોએ તેમને ૬ અઠવાડીયા આરામ લેવા સુચના આપી હતી.

* * *

પોર્ટુગલ પ્રજા નાતાલ રાજ્યના પ્રતીનિધ કારોબારના આફ્રિકાના પ્રયાસે મોકલવા તે અને દક્ષિણ આફ્રિકાની મુલાકાતે આવવા પોર્ટુગીઝ સરકારના અહેવાલ થવા પામ્યા છે. શ્રી કારોબારના પોર્ટુગલ નાતાલ ઓફ્રાકોલોનીઓ પ્રોગ્રામ્યાની મુલાકાતે પણ જશે.

* * *

જબલપોરોની નાતુબરાબરી બાબતી ચાલુકરાવ કરવા જેવા છે. ચોખાના ઝવતા રાઈસોના ચોખાના નવા બોલવાના નાણાંમાં ફેરફાર કરી બબલીઝ બરાબર બાબતા નાણાં નવરાંથી ચુકવેલા પુરવા મા. ૧ એપ્રીલથી અમલમાં મુકવામાં આવ્યા છે

* * *

બ્રીટનની આજુ પાની ઉપરનું બજેટ પા. ૬૨૧૬૮૦૦૦ નવો મૂકવું છે, જે ૧૯૩૩ કરતાં પા. ૩૬૬૨૬૨૨૫. વધુ છે.

* * *

ડરબન નાગરીક કોમ્પ્લેક્સથી ઉપરોક્ત બનાવ વિમાન એક કલાકના ૨૨૬ માઈલ ક. ૧ પણ માનીતના પરીક્ષ પોકાવ્યું હતું

* * *

શ્રી કેપટાઉન ટ્રાઉ બહિના મંડળના મહાલયમા ગોદાન દેવી નાબાયણી મળ આવ્યા આવુ સીમણી કલસીબ્દન કાળાદાસ

	બ્રીલીગોરીબા	૫	૩
,,	વિજયાબ્દેન ગાબાબાબ. દેવા	૫	૩
,,	વિજ્યા કેન ભગનલાલ પુરૂષોત્તમ	૫	૩
,,	રાબીબ્દેન ગાબાબાબ કલાબાબુઝ	૫	૩
,,	[illegible]	૫	૩
,,	મૂલીબ્દેન નરસીંહ બીબા	૫	૩
,,	નાબીબ્દેન મગનલઝ પટેલ	૫	૩
,,	ઇન્દીબ્દેન છીબાબાઇ વલ્લભ	૫	૩
શ્રી.	ગોવીંદલાલ દરબ્બન બુલાખારા	૫	૩
,,	ગાબાબાબ બીબા		૧
,,	પરબુબાબા ગાલબાબ		૧
બાબની	બ્રીલીગોલબ્દેન પરાગ નારણ		૧
,,	કાબીબ્દેન બીબાગાગ પલાસાબુબિયા		૧
શ્રી કેપટાઉન	ટ્રાઉ બહિલામંડળના		
દયાળ	કંઈબાબી	પા. ૬	૫ ૬
		પા. ૧૫	૨ ૬

* * *

પા ફ્રાસ્કાલ મુનાસ્ટેટ પારીકાર ગોબાબાદી સંબંધીત શ્રી બારત સાબ્દા બંદિરનું મકાન ૧૮૩૫ લીસ્ટ પા. શ્રી પે

	બાગબાના સરવાળો	૧૦૬૮	૧૫ ૬
શ્રીમુત	રાબાબાબાઇ નાબાબાબાઇ	૧૫	૧૫ ૦
,,	ગોવીંદબાબાઇ બાબાબાબાઇ	૧૦	૧૦ ૦
	બલ્બાબાઇ ફકીબાબુઝ	૫	૫ ૦
,,	બાબુબાબાઇ દલીબાબાઇ	૧૦	૧૦ ૦
,,	બાબુબાબાઇ નારબાબુઝ	૨	૫ ૦
શ્રીમુત	ઝબ્બાબાઇ બાલબાબાઇ દરિબારા	૫	૫ ૦
મેસર્સ	પટેલ બધેલ	૨૧	૦ ૦
,,	પટેલ ઓન્ડ બબસ	૫૧	૦ ૦
શ્રીમુત	ઝીબાબાબાઇ બલાબાબાઇ	૧૦	૦ ૦
	(બાકીનું)	પા ૧૨૩૦	૨ ૦

શ્રી. ટ્રાંસવાલ મજાપતિ એસોસીએશન

વાર્ષિક સંમેલન

શ્રી. ટ્રાંસવાલ મજાપતિ એસોસીએશન નું વાર્ષિક સંમેલન તા. ૮-૪-૧૯૩૩ ને રવિવારે સવારે ૧૧-૩૦ કલાકે, ૨૪, માર્કેટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગમાં શ્રીમાન ગોવિંદ. ભાઇ નાનાભાઇની બીજાનાં પ્રમુખપદે મળશે કાર્યક્રમ:—(૧) વાર્ષિક રીપોર્ટ, (૨) હિસાબ અને અંદાજની રજુઆત (૩) પરચુરણ

આ પ્રસંગે ટ્રાંસવાલમાં વસતા તમામ પ્રજાપતિ ભાઇ બેનોને વેળાસર પધારવા આગ્રહ ભરી વિનંતિ છે.

દલુભાઇ ત્રાંસજીભાઇ ચીરી
સહમંત્રી વતી શ્રી. ટ્રા :: એ.

'Phone 33-4014. P. O. Box 4111

—હિંદી વસ્તુ ભંડાર—

(શ્રી. બી. આર. પટેલના)

અમારે ત્યાં ઘડાયલી, દેશવટાની, ગોદડી, ઉનની સુરાસ, ટાટપેન, તાંબા-પિત્તળ, બરણ સીલ્વર તેમજ દેશાવરના દરેક બતના દેશી પદાર્થો મેળવશો આપે મળે છે ગિરાવસ્તુ ઇ. ઇ. માર્કેટ તમા દેશી તેમજ વસ્તુ ગુજ પરી, બાસ વસ્તુ ફેન. ટ્રાવેલીંગ, બીમારી, ડ્રામ, ટ્રંક, બેગ, બ્રાબાયુ, દીલ્લી, પીશોરી, ચિત્રોર ટ્રાંસ વાયલ વસ્ત્રો ટ્રેક બતની ટ્રાંસ, ટ્રોલ બાસ તેમજ કરીબાદું અને સંપીબાદુ મળશે "બારતર" પેન અને પેન્સીલો. બાબાની ન બ્રકાના સુબ્બો તેવો, બાસ્તરો, બાદીબ્બો, કેરો, અને ઉંબરેલાના રોલ્ડ ગોલ્ડ બુરેલરી મળે છે

બીજ પત્રક બબારી બાબના બોરસર બાબી બાસી કરવા તલાબબુ છે

બાહરના ઓર્ડરોબર બાલ બાબ બાબવાના બાબે છે લખો:

૪, મીચલ્સ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

વેચવાના વાંચવા લાયક પુસ્તકો

દક્ષિણા મૂર્તિ વિદ્યાર્થી ભવન પ્રકાશન મંદિરનું સાંઈસ કેવલ્યધીના વિષયના અનુભવી અને અત્યુત્તમ જ્ઞાનવાળી દૃષ્ટિએ લખાયેલું પ્રેમ છે તેથી તે ઉપયોગી અને રૂચિકર હોય છે. જ્ઞાન સાદિલમાં દ. મૂ. પ્રકાશન મંદિરનું પ્રથમ પદ છે. એટલે તેનાં પુસ્તકો સહિત કેટલાં વખાણવા અમારી ભાષ જણાવેલ છે.

૬. મૂર્તિનો ૨૯ પુસ્તિકાનો સેટ	૦	૬૫ ૦
,, ,, ૩૭ ,, ,,	૧	૯ ૬
,, ,, ૨૫ ,, ,,	૦	૭૩ ૬

હીંદુસ્તાનને નકશો અને મુખ્યાક્ષરોનો ચિત્રપટ—આ બંને ચાર્ટ વડોદરા રાજ્ય દ્વારા ખાસ પોતાના ઉપયોગ માટે તૈયાર કરાવેલ છે. બંને સાધનો બાળકોના માનસને ચોક્કસ વસ્તુ આપવામાં ફાળો આપે છે.

હીંદુસ્તાનનો નકશો	શી.	૩ ૬
મુખ્યાક્ષરનો સચિત્ર ચાર્ટ	શી.	૩ ૬

નવયુગ ચાંદનમાળા—આ વાંચનમાળામાં બાલ જે છે તે જમાનાને અનુસરીને પાઠ્ય વસ્તુ પસંદ કરેલ છે અને તેનો ક્રમ ગોઠવેલ છે. પણી તેમાં ચિત્રોના ચાર ૫- રાષ્ટ્રીય બાળકોની કામ પરે નેની સામગ્રી છે કે જેથી દરેક દોદી બાળકને આજ વાચન માળાથી શીખવું અપાય તે જરૂરી છે

	શી.	પે.
નવયુગ બાળપોથી	૦	૭
,, પહેલી ચોપડી	૦	૩
,, બીજી ચોપડી	૦	૪
,, ત્રીજી ચોપડી	૦	૬
,, ચોથી ચોપડી	૦	૮

કરાગ્રંકિત મુળાક્ષરની સચિત્ર પોથી—એક બાળ પોથી બાળકો બાળકોને આનંદ સાથે શિખવા પ્રેરે છે, કેમકે અક્ષરો અને તેના ચિત્રો ચોરંગી રંગમાં આપેલા છે.

મુળાક્ષર સચિત્ર બાળપોથી	શી.	૧ ૦

ઇતિહાસ પરિચય	૨	૦
ગાંધીજી પરિચય	૨	૧
મુસ્લીમોનો ઇતિહાસ	૩	૦
બાબા પાંચાલીની કથા	૧	૦
ઉંચા પ્રકારની ૩૫ વાર્તા	૨	૦
પરદેશી કબાની સાથે ૩૫ ઇનામ	૨	૬
પ્રાણ પ્રતિષ્ઠા	૧	૦
નીતિબોધના માર્ગે	૨	૦
પ્રાણ સંસ્થાપન	૧	૧૦
ત્યાગ કરીશું રૂડા!	૨	૬
,, ,, ઉપવાસ	૨	૬
બાળકોરીઓને બીજી વાતો	૧	૬
ગામડાં ઉદ્ધાર	૨	૬
નીરોગના અને બીજી વાતો	૧	૬
ઉદ્યોગ ચિકારી	૧	૦

આ ઓફીસે લખવાથી મળશે.

નોટીસ નંબર ૨૦૫, ૧૯૩૮

ડરબન શહેરની

અમગેની રીવર વાટર સ્કિમ

આ ડરબન બાઠર પેરેસ (પ્રાવધેન) તાબડી ૧૯૩૦ નં. ૨૯ ના ૧૯૩૭ ના અંગે તેના પેટા કે નોટીસેા આપવાને માટે કાઉન્સરનટ વાટર કોર્ટ ખાસ ડરબનમાં તા. ૧ લી જુલાઇ ૧૯૩૮ના રોજ મુકાય છે તે મુજબ બધા પેઢતો—જમીન ધણીને આથી ખબર દેવામાં આવે છે તે જેમ કાયદા નમ્બર ૨ ને ૧૯૧૨ ના અને ન કાયદા નમ્બર ૪૬ ના ૧૯૩૮ મુજબ ૨ કે પ્રમાણે ઓ બાબતમાં સંબંધ દોય તેઓની જાણને માટે ખબર આપવામાં આવે છે ૧ કલમ ૨૬ પ્રમાણે ૮ ને ૧૯૧૨ ના તેને અનુસરી કલમ ૩ (૧) પ્રમાણે નં. ૨૯ ના ૧૯૩૭ મુજબ ૧૦ વાગે સવારે સોમવારને દીવસે ને કોર્ટ કરવામાં તા. ૨૭ મી જુન ૧૯૩૮ ના બેસશે ને ચારે તેવા બધા પણ પેઢત ધણીની સુનાવણી ને સુનાની સાબાબતમાં આવશે.

સદરહુ બાઠર કોર્ટમાં કેટલુ બધી મોટી રાઉસીસનાં સ્ટેટમેન્ટ વર્કસ કે તલાવ અને બીજા કામોમાં બાબ છે તે બંધુને. પણીને કેપબોર્ડોને માટે ફોજો બમુદ્ર અને તલાવો વચ્ચે બધા છે—તે કલમ ૩૬ કે કાયદા નંબર ૨૦–૧૯૩૭ મુજબ—આ કદરુ પણી દરેક જાતનું જથ્થુ રોકે તેવા નીર્ણય કરશે.

જો કોઇ પેઢત ધણી પોતે અથવા બીજા બધા અથવા દરેક કે બધા કાર્યને માટે કોપર લખ્યા મુજબ વખતે અને બાબતમાં કાજર નહીં થાય તો સદરહુ માર્ગ ચલાવવામાં આવશે અને કોર્ટનાં ખાતામાં ફોજ વાજબી અને જરૂર લાગશે તેમ હુકમ કરશે.

જે કોઇ પેઢત—ધણી સ્ત્રી કે પુરૂષને સદરહુ કોર્ટમાં જબાની દેવા ફોજ તો તેની બેસવાની જે તારીખ નીમાઇ ત્યારે તેણે ને દીવસ આગળ નોટીસના સહી કરનારને લેખી ખબર દેવા અને જે નોંધ કોજ તે કરવાની.

એ. સી. યુ. બોઇસ.
રેજીસ્ટ્રાર ઓફ વાટર કોર્ટસ (નાર્થ)

૨૫ માર્ચ ૧૯૩૮.

નોટીસ નંબર ૨૦૬, ૧૯૩૮

ડરબન શહેરની

અમગેની રીવર વાટર સ્કિમ

કલમ ૩૮ (૨) કાયદા નં - ૨૯૩૭ અને તેને લગતા બીજા મુજબ ખબર દેવામાં આવે છે કે નીચે લખ્યા મુજબ ઓરોસરે ચુંટાયા છે જે મેજીસ્ટર તરીકે વજીફો સાથે અને પ્રન્જીનીયર જે પ્રમાણેનો ચુંટેલો છે તેમની સાથે બેસશે.

વિલીઅમ પીઅર્સન તે ડોવર પ્રોબોધો—
નાટાલસ્થાનો

જે કોઇ બાબતમાં આ ઓફીસર સામે ઉભો દોય અને તે બાબતની રૂબાબે દોય તો તેમણે સદરહુ કોર્ટના રેજીસ્ટ્રારને તા. ૨૭ મેા ૧૯૩૮ કે તે આગળ લેખિત નારીસ આપવી—એવી નોટીસ નહીં આપવાથી બાંધેલ સેવાને હક્ક ઉઠી જશે.

વધિમાં જે બાબતો સાથ સંબંધ દોય તે બધાંએ તેમાં નીચે લખ્યા મુજબ કે બધારે મુદા ઠાવું જોઇએ.

(૧) કમાણ કે કમાણી ગોવા કરવા લાયી કોઇ પણ માણ જોનારાની સામે દોય આપવા તા જેને ખરજીના ચુકાદા દોવા તે કરેમ દોય.

(૨) બાને અપવા બીજે ગામ કાંઇ રબારમાં લાવ તે અરજીનાં ચુકાદા ગોબાવી.

(૩) કે ચુકાદા આપવા અરજીનો ચુકાદા બીજે સદર રીતે પર દસ્તાવેજો દોય.

(૪) બાની દુકમની કોઇ પણ ભાગ લેનારા બાબે અપવા ઓફીસર સામે દોય.

વધા બાબર કેવામાં આવે છે કે બાબો રબુ કરવા પછી ૨૪ કલાક કની અંદર બીજા ૧ બાકામા આર્ડરે મુદા સામે કલમ બાબુ તે બાબતના ટેકામાં રેજીસ્ટ્રારને લેખ્ત બાબવું નહીંતર બાંધેલ તા મંજુર થશે

એ. સી. યુ. બોઇસ.
રેજીસ્ટ્રાર ઓફ વાટર કોર્ટસ(નાર્થ).

વાટર કોરટની ઓફીસ,
પેલેસ ઓફ જસ્ટીસ,
પ્રિટારીઆ.

૨૫ માર્ચ ૧૯૩૮.

नोटीस नम्बर २०५ सन १९३८ का

शहर डरबन का

अमगेनी रीवर वाटर स्किम

डी डरबन वाटरवर्क्स (एमेण्डमेंट) कानून १९३७ नम्बर ३०–१९३७ धारा और उस के अधीन जो डेस्टीनेट वाटरकोर्ट उस ने फरमाइश तारीख पहिली जुलाई १९३७ के दिन डरबनमें किया था उसके तमाम सब किसानोंको जो खुद जमीन के मालिक है उनको इस पत्र से खबर दिया जाता है की जो कानून नम्बर ८, १९११ का जैसा कानून सन् १९–१९३७ वाले के सुधारने के आधीन जो कोई या एपार्ट इस मामलेमें हो उनके हवालात करने के लिये जो ओडनरी वाटरकोर्ट जो ता० फलम २७ फरवरी सन्नर ८–१९११ और उसके साथ जो पार्ट फलम ८ (३) कानून नम्बर ३०–१९३७ के तारीख पेशी कोर्ट का बैठक संमरपण का दिन तारीख २७ जून १९३८ फजर के पहर हवा पर्चे पेशेगी जिस समय कोई भी किसान जो जमीन का धनी हो और चाहे तो हाजीर होवे और उनकी सुनवाई मामला निर्णय होने के प्रगे होगी, ये बैठक तो कोर्ट डरबन में होगा

डरबनफल होने वाला मामला इस वाटर कोर्ट के आधीन यह है की हवाए रोज सिटी काउनसिल के इंटेरेस्ट पब्लिक ओ के तलाब है और डरबन काम बहुते सम्हल रहता है उसमें से कितना पानी आमे देने को जो किसान धनी तलाब और खुद के लिए जो पर्चे है उनके नजदीकी के लिए पार फलम ७ कानून नम्बर ३० १९३७ वाले के प्रमाण से.

उपर के इत्तीहार से मुतबल जो कोई किसान खुद या अपना प्रतिनिधि या वकील या मुख्तयार के मारफत जो उपर लिखा तक मौज जगह पर हाजीर नहीं होगा तो कोर्ट के हवालात में जैसा न्याय और वजरी मालुम पड़ेगा वैसा हुकुम करेगा.

अगर किसी किसान धनी की या मुख्तयार को इस मामले में हुजर होने तो कोर्ट की बैठने की तारीख के सात दिन आगे लिखाम से लिये नहीं करने वाले को खबर दे.

ओ. सी. यु. वेस,
रेजिस्ट्रार ओफ वाटर कोर्टस, (नेटाल).

२५ मार्च, १९३८.

नोटीस नम्बर २०६ सन १९३८ वाला

शहर डरबन का

अमगेनी रीवर वाटर स्किम

फलम ८८ (३) कानून नम्बर ८–१९११ का और जो पास है उसके अधीन खबर किया जाता है की निचे लीखे मुकदमे मेरोहर भुने गये है जो वाटर कोर्टस के मेम्बर लिये बैठेंगे जो जज के साथ और एक इनजीनियर जिनको प्रधानगे नेमा है उनके साथ

मेजिस्टम पीयर्मन—लोकर इलीयो —नाटाल चाला

जो किसी का एपार्ट इस मुदमे में हो उनको चाहिए की लिखानहे नोटिस तारीख ९ मइ १९३८ के आगे इस कोर्ट के रेजीस्टरार को दे जो उनकी इस मुदमेमें मुजर हो इस तरिके उपर नोटीस जो नहीं दीगेा तो मुजर करने का हक्क न रहेगा.

मुजर करने का मुद्दा एक या ज्यादा जो होगी जो नीचे लिखा है उसके प्रमाणमें हो.

(१) सचाई या नतलब—स्थापीचौपे दरखत तक इस मुदमेमें किसी के खास हो या दो किसी के खास जिसकी सारी एपार्ट इस मामले के निर्णय के खास हो.

(२) अगरकी या बाहर से कोइ एपार्ट इस मामले के निर्णय से हो.

(३) या आगेही सरन्त इस मजमो के बारेमें मत दरसाया हो.

(४) आसी तुकसानी अेवेसर और कोई सी आप लेनेमें हो.

आगे खबर दिया जाता है के हुजर पेश करने के–२४ घन्टा के भीतर खुद हुजर करने वाला या उसका प्रतिनिधिने एक कहसमामें लिख मे मुद्दा उन बताया हो रेजिस्ट्रार के पास पेश करे अगर एसा आप तो हुजर मा मन्जुर होगा.

ओ. सी. यु. वेस,
रेजिस्ट्रार ओफ वाटर कोर्टस (नेटाल).

ओफिसर वाटर कोर्टस की
कोर्ट ओफ अरीरा,
प्रीटोरिया.

1938வது விளம்பரம் தெ. 205

டர்பன் மாநகர் அம்கேலி குற்றுர் நல்லணியின் உத்தேசம்

டர்பன் கல்வீர் செர்வைஸின் (மிஸ்சேவட்) சூன் 1937 தெ. சட்டமும் 1937வது, இலக்கம் முதல் தெறி, ஜனவரி 1937 ஆம், சுன்னாரப் பல்கலைன் கோர்ட் ஓப்டி தண்ணீர் கொடுக்கும் விளம்பரம் செய்து கட்டியம், இப்பொழுது விளம்பரம் செய்வது பாகெளில் (27)வது வருப்பு, சூன் (8) 1912வது செய்ததை, சூன் (18)வது 1934வது வதரித் தலைமை இருந்து வாதெருவுப்பெரும்பாலும் உள்ள குடியேயில், 27வது ஜ மாலி 10 மணிக்குள் 1938வது நன்னீர்க்கோர் (மை தெ. சட்டம் 1937 ஆம் பாக்த தெ.யரிச்திரேட்டின் அலவலர்களின் வசதிக் காக கோர்ட் கூடாதுவதற்கு ஒரு யாத்திற்கு முன்பு விசாரை செய்தல் கொள்ள வேண்டியது. அல்லது சமூகத் தின் முன்னிலையாளது விசாரை செய்தல் கொள்ளலாம்.

1938வது விளம்பரம் தெ. 206

டர்பன் மாநகரின் அம்கேலி குற்றுர் நல்லணியின் உத்தேசம்

1912வது சூன் (6) வருப்பு (28)வதில் தெகரம் பிளிண்டர் ஒரு கட்டிலையும், ஒரு இன்ஜினியரையும் வேர்த்திருக்கிறார். இவர்களால் கோட்டல் வேலை இலேவையிலிருக்கும் விளி ... ... எல்லாவரை ஒரு மெம்பராக செய்து வரி பிரதம் ஆலோசனை பெயித்துள்ளது.

... ... கலிபத்தைக் குறி ... ... இவரை கெளிக்கள் கூடமெனை தட்டு செய்வதால் 1938வது செயி கூ ... ... கலைத்தைப்பற்றி கேவல் கெளிக்கள் கூடதெரை நிலவாரத்தை கோர் செறிண்டரருக்கு எழுது தெரிவிக்கவும். இவ்ரையிடி எழுதி தெரிவிக்கவேண்டும், அல்லாவரையாது, அவரது அவ களின் குலாஸ்தர புலியாகவும், இந்த தெரிவிக்க வருகு வரவேண்டிய கடைசி என்ன காரணத்தைப் பற்றி மேற் கோள்ளிய விஷயம் பேரல் எல்லாவரை கெளிக்களை பிரதிநிதி பிரித்த தெரிவிக்கவும். அப்படி செய்யவிடில் எப்படி ... ... தெகரம் பிளாஸ் விட்டு ... ... அவரது கே ஆலோசனை.

ஜ. வி. டி. தேவிஸ்,

(உடன்கை) தண்ணீர் கோர்ட்டின் செறிண்டரர்,
பிரி. பேடரிய கோர்ட் ஆலோசனை அலைமோதிரிஸ்ட்ரிக்ட்
தண்ணீர் கோர்ட் ஆபிஸ்.

1938வது மை ... ...

ગોલ્ડન સીટી

ઘરની બનાવટ, સફાઇ અને સ્વાદીષ્ટ ફરસાણ મીઠાઇ અને ફરસાણ ખરીદવાનું આ એકજ સ્થળ છે.

એક વખત અજમાયસ કરો.

ન્યુ કેપીટન કેફે

ફોન. 33-8567

૨૩, કોર્ટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

દેવકા રા વર્ષથી વધારાનો આવેલી બાળકોના દરેક જાતના રોગ માટ

બાલસાથી (વરાધની ડબી)

નડીઆદનો વૈદ્ય જગન્નાથજીની બનાવેલી

બાળકને ઝાડા, ચરસા, મરડા, ચીકણા ઝાડા, ઊલટીઓ, પેટ, મસણી, ખાંસી, અરુચી, પેટમાં બગડ, ઝાડા - પેશાબ, કૃમિ વગેરે પોતાની પીડા પોતાને ભાષાએ બતાવી શકતો નથી. તેથી માતાએ બાળકની ઓ દવા બાળકને એક વખત સુપ્રત કરવી જોઇએ કીંમત દબીના રૂા. ૨. દરેક દવાખાના વેચે છે. નકલથી બાળકથી સાવધ રહેજો. મળવાનું ઠેકાણું: વૈદ્ય જગન્નાથ જી. દ્વીવેદી,

વરાધ ઓફીસ, નડીઆદ, (ગુજરાત)

The History of The Indian National Congress

(1885—1935)

In Khaddar binding with over thousand pages. It contains the photos of all the past Presidents

Price: 6 Shillings

Obtainable from:

The Manager,
'INDIAN OPINION'
Phoenix, Natal.

P. O. BOX 2166.

P. C. KANDER

Tel. Add. TRADING.

Wholesale Fruit & Vegetable Exporter

country orders executed at lowest Market prices, special attention given to all necessary orders.

TRIAL ORDER SOLICITED.

પી. ઓ. ૬૦૬૨

દોનસેલ ફ્રુટ અને વેજીટેબલ એક્સપોર્ટર

ખાસ કાળજી લેવાશે. ખાત્રી આપીએ છીએ

ખાસ ખાસ ઓર્ડર C.O.D. થી બાજ મોકલીએ છીએ

62, BOND STREET, DURBAN.

Are You a subscriber of 'Indian Opinion'? If not, Why not?

NEW-PROCESS Mobiloil

GIVES LONGER LIFE TO YOUR ENGINE

The New-Process makes this possible!!

ન્યુ-પ્રોસેસ મોબીલઓઇલ

તમારાં એંજીનને વધારે લાંબુ આયુષ્ય આપનારું છે.

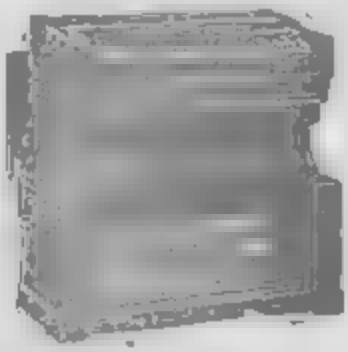
VACUUM OIL COMPANY OF SOUTH AFRICA · LIMITED

સાહિત્ય અને સંગીતનો સમન્વય

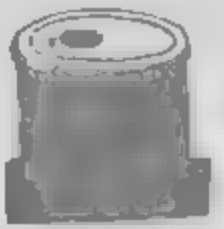
દિનપ્રતિદિન જનતાની રસવૃત્તિ કેળવાય છે—જનતા નવિનતાની પુજક બની છે—ભાવના અને આદર્શ આ જમાનાનું ગૌરવ છે—અને હવે લોકો ગમે તેવી વસ્તુ ચલાવી લેવા તૈયાર નથી.

અમે પણ આ માન્યતાને માન આપી વર્તવાનો નિશ્ચય કર્યો છે. તેથી ખાસ પ્રસંગ માટે તમારા સમક્ષ રજુ કરીએ છીએ:- જાણીતા નટ નટીઓ અને લેખકોનો સહકાર સાધી પ્રેક્ષકોની રસવૃત્તિને પોષે એવી રેકોર્ડો, ધ્રામોફ દ્રામાના સેટો અને હારમોનીયમ, તબલા મગાવ્યા છે જે તમારી સમક્ષ રજુ કરીએ છીએ. સંગીતના મધુરા સ્વરોથી તમારા ઘરમાં સ્વર્ગ ઉતારો.

અમે લોકલ ખરીદી તેમજ એજન્ટો મારફતે હારમોનીયન મંગાવતા નથી તેથીજ અમે લેખીત ગેરંટી સાથે વેચીએ છીએ.

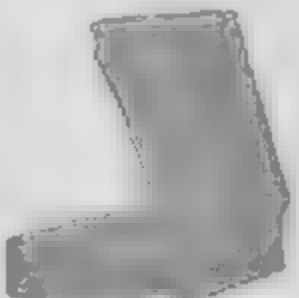
પ્રમાણ હારમોનીયમ પા. ૬-૭-૦
હાથના ,,
ઢબલા રીડના પા. ૭-૫-૦

જોડા ઝોકની કીમત
પા. ૩-૦-૦ થી

પા. ૩-૧૭-૦ સુધી

ગ્રામોફોન પા. ૧-૧ ૦ થી પા. ૮-૮-૦

હીઝ માસ્ટર્સ વોઈસ
તથા
કોલમ્બીયા
(ઈ-ડીયન રેકોર્ડ)
૩/—

રેકોર્ડના સસ્તા ભાવો

નવા નંબરો અથવા તમારા માંગેલા નંબરો વહેલા પર મોડા તમને મળશેજ તો શા માટે વધારે પડતા પૈસા ખર્ચો છો.

કામો અથવા ઓર્ડર મોકલો.

તેમજ આ દેશની હવાને અનુકૂળ થાય તેવા મીઠા અને મધુર સુરના, મજબુત અને ટકાઉ, વાયા, ગીતા, રારડાર તેમજ મેકજેરીઝ કલુહના હારમોનીયમ, હાથના અને પગના તથા હાથ-પગના. નવી રીવીઝન બનની ફકત મેઈજની પેટીઓ આવી ચુકી છે. તે સીવાય દરેક બનના ગ્રામોફોન ઉપરની બધી મેકરો સાથે H.M.V. ને કોલમ્બીઆના પણ સ્ટોકમાં રાખીએ છીએ.

વાજીંત્રોના છુટા ભાગો મોટા જથ્થામાં રાખીએ છીએ.

વાયોલીન, બેન્જો, મેન્ડોલીન, ઝુલઝુલ તરંગ, ગીતાર અને રકાબ બેન્જના ભાવોમાં ઘણો ઘટાડો કર્યો છે.

કોઇ પણ વાજીંત્રનું રીપેરીંગ કામ બની રકમેમ નીચે ગેરંટી સાથે બનાવી આપીએ છીએ.

—સાઉથ આફ્રિકાના ૩૨ વર્ષના જુના હારમોનીયમીસ્ટ—

GOSHALIA'S MUSIC SALOON

P.O. BOX 460. 179 GREY ST. AND 131 QUEEN ST
DURBAN, NATAL.

Special

'Phone Day 2-2180. RAJCOOMAR, 'Phone Night 2-1460
DURBAN'S FIRST INDIAN UNDERTAKER
Coffins, Wreaths, and green flowers ... always in stock.
Motor and Hiring Hearse at moderate Charges
રાજકુમારને
અન્ડરટેકર
કફન, ફૂલ, ફોટા વગે 1 પેસા વગે કુલ ચોકસી પૂરતા ચાલતા
આવે છે. ભાવ હિસાબ પૂછો.
19, Cross Street, DURBAN

'PHONE 33-4691. BOX 2526.
L. MISTRY
એલ. મીસ્ત્રી
બોઇલર, રેબસ્ટ અને ફીટીંગ કરેકટર પુરૂ પાડવા બાબત
ખાસ પત્રવ્યવહાર તેમજ પુરૂ રનીંગ સંતોષકારક
કામ કરનાર.
ઘરાકોએ ભાવોનું પ્રાઈસ લીસ્ટ મંગાવો.
95 Market St. : : : Johannesburg.

ઉત્તમ ગરમ મસાલો વિગેરે
અમારે ત્યાં ખાતી દેખરેખ નીચે તાજો અને સફાઈથી ઘરમાં દળેલો ગરમ મસાલો, કરીપાઉડર, હળદર આંબા ગરમા ફુમેલાં રોગા વા બનાવવામાં અમારી ગેરંટી સાથે વાપરી શકશે. આવો ઉત્તમ માલ, તમો ઘરમાં બનાવી શકતા નથી. ઓર્ડર વખત મંગાવો ખાત્રી કરો.
મળવાનું ઠેકાણું:-
'Phone 2-0986 K. N. PADIA. P. O. Box 579
109 Victoria Street, DURBAN.

Phone 31-4461 Tel. Add. "VALASTEEL." P.O. Box 6748.
V. B. PATEL,
WHOLESALE AND RETAIL FRUIT, VEGETABLE AND PRODUCE MERCHANT
CHEAPEST BANANA STORE IN TOWN.
40 President Street, JOHANNESBURG.
Terms: NETT CASH or C.O.D
વી. બી. પટેલ,
હોલસેલ એન્ડ રીટેલ ફ્રૂટ, વેજીટેબલ અને પ્રોડ્યુસ મરચન્ટ
ટાઉનમાં સૌથી સસ્તા કેળાની દુકાન
40, પ્રેસીડન્ટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ

'Phone 2-3381 Tel. add. "Leiapco."
D. K. PATEL
Fruit and Vegetable Exporter
— SPECIALIST —
In South African, Canadian and Australian Apples
—o|o—
Cape Fruit on hand in season
We have in stock Leaches which have just come in Market
ડી. કે. પટેલ.
ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ્સ એક્ષપોર્ટર
સાઉથ આફ્રિકન, કેનેડીયન અને ઓસ્ટ્રેલીયન
એપલ્સના સ્પેશીયલીસ્ટ
ઋતુમાં કેપ ફ્રૂટ પણ રાખીએ છીએ
લીચીઝ હાલમાં શરૂ થયા છે અને તેનો સ્ટોક
પણ રાખીએ છીએ.
ઇંડીયા ઓર્ડરો ઉપર ખાસ ધ્યાન દેવામાં આવે છે
લાચીસ અને મેન્ડરીન સારા અને સસ્તા
C. O. D. થી મળશે.
P. O. Box 756. 19, Cross St. Durban.

"શુદ્ધ ઘી"
... અમારે ત્યાંથી મોટા પ્રમાણમાં મળશે.
... સાઉથ આફ્રિકાના શોલા ઓનલી.
સામજી દેવશી એન્ડ સન SAMJEE DEVSHI & SON
4, ક્રોસ સ્ટ્રીટ. 4, Cross Street,
ડરબન. DURBAN.

M. H. DESAI,
એમ. એચ. દેસાઇ.
ઇમ્પોર્ટર એન્ડ એક્સપોર્ટર.
અમે દરેક જાતના ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ્સ બુનીયનના ઓર્ડર પણ આપમાં C. O. D. થી સારૂ પેકીંગ કરી મોકલીએ છીએ
P. O. Box 254. 31, Short St. Durban

EARNING POWER SENT TO YOU BY POST
You can have a College training in almost any career for a few shillings monthly.
STUDY AT HOME IN YOUR SPARE TIME.
HOW TO STUDY
... FREE TO YOU.
IT IS THE PERSONAL TOUCH WHICH COUNTS IN POSTAL TUITION.
WRITE TO-DAY
THE BENNETT COLLEGE Ltd. (Sheffield).
232, Grey Street, Durban

SOLE AGENT FOR

His Master's Voice

હિઝ માસ્ટર્સ વોઇસ

In The Union Of South Africa

સપ્ટેમ્બર અને ઓક્ટોબરના ગુજરાતી સેલેક્ટ રેકોર્ડો આવી ગયા છે.

સાને ઈસ્લામનો સેટ મંગાવો અને સાંભળો

પાંચ રેકોર્ડનો સેટ કીમત પા. ૧-૫-૦.

We specialise in Tamil and Telugu Drama Sets and also Native and Afrikaan records. Wholesale and Retail.

A .... પ્રેમની દુનીયા.
A .... ચાંદાનો ગમડો
A .... પાણીનો મગ.
A .... મે ના નજરી પ્રીતમની ભેખ
A .... પ્રેમનું દીવ્યા
A .... ધરની દીવાલી
A ....
A ....
A .... ઇસ્લામનો આશકો.
A .... ગાઓ ગમેડી
A .... નરસૈ.
A .... સજની મોરી રક્ષમ ભાઇ.
A .... તુમીને ગુજરા પ્રેમ સીખ્યા.
A .... ચાલો પ્રેમ નગરીના પીયારે પાયારે
A ....
A .... તોરો પાડ શાદક ભોમ ... પી ૪
નરસૈયા ભજતા નાટક ભાગ ... પી
ભજન કુમાર નાટક ... પી ૩.
રાજા ... નાટક પી ૬.
A .... મુખ ભાગ સન્યારે
A .... પ્રભાવ પીયારે
.. ..
.. ..
.. ..
.. ..
.. ..
.. ..
ગ્રામોફોનસ્ટ ચાલુકાળના નાટક રેકર્ડસેટ ભાગ અને પેક સાથે પ્રમાણ પાઉંડ ૨-૦-૦ નું સેટ.

નાટક મહારાણા પ્રતાપ રેકર્ડસેટ બોક્સ અને બુક સાથે કીમત પા. ૧-૫-૦ નું સેટ.
.. સંગીતલીલા રેકર્ડસેટ બોક્સ અને બુક સાથે કીમત પા. ૧-૫-૦ નું સેટ
... ... રેકર્ડસેટ બોક્સ અને બુક સાથે કીમત પા. ૧૫ નું સેટ.
નાટક ગુણસુંદરી રેકર્ડસેટ બોક્સ અને બુક સાથે કીમત પા. ૧૫ નું સેટ.
.. રાજેન્દ્ર ગાયકી રેકર્ડસેટ બોક્સ ... બુક સાથે કીમત પાઉંડ ૧-૧૦ ૦ નું સેટ.
.. મીરા બસ્તાના ગાયન સેટ ૧ થી ૮ ભાગ.
.. સીરાજુદ્દૌલા.
.. ઉષા હરણ.
...
ઠઠીમનો ગાયેલ કુલીન રેકર્ડ ૪ રેકર્ડનું સેટ
પદુડા પી ૩૪૫ ૫ રેકર્ડનું સેટ કુલીન.
નુરી ગાયકવ ... રેકર્ડોનું સેટ કુલીન.
.. મારીન કરમાં ... રેકર્ડોનું સેટ કુલીન
.. રેણ તારે અવણ ૪ રેકર્ડનો સેટ ભેગા ભોમ ...
.. .. ૫ રેકર્ડોનું સેટ ભેગા ભોમ ...
.. નૂરે ઇસ્લામ ૬ રેકર્ડોનું સેટ મારવાડીમાં
નાલ દમા ... નથી ૩ રેકર્ડોનું સેટ ... ભોમ. પી.
.. ઇસ્લામથી મંગાવો ૪ રેકર્ડોનો સેટ ભોગા ભોગ પી.
નુરજહાન ૩ રેકર્ડોનું સેટ ઇસ્લામીમાં
.. ઇસ્લામ ગજબ ૪ ... ભોમ. ભોમ. ...

અમારા ઇસ્લામીક નવી રેકોર્ડોનું લીસ્ટ
"ઇન્ડિયન ઓપ્રીઅ" માં જોશો.

• ઈંચ રેકોર્ડ, ૧૨ ... ૪ રે. ૨૫/-, ૧૦ ઈ. ૧૨ રે., ૧૨ ઈ. ... રે. ૪૮/

બજાર ભાવના ૧૦ ઈંચની ૭ અને ૧૨ ઇંચની ૪ રેકોર્ડથી ઓછીનો ઓર્ડર સ્વિકારવામાં આવશે નહિ.

Radio Record Trading Co.,
88 Victoria Street - - Durban.

Radio Record Trading Co
P. O. Box 6398 29 West Street.
JOHANNESBURG.

RADIO RECORD TRADING Co.,

SOLE AGENTS FOR

Columbia

In The Union Of S. A.

જુના ગયા અને નવીના આવી ગયા .

કોલમ્બીઆ કંપનીમાં હાલમાંજ આવેલા નવા ગરબા

માસ્ટર અમીર બકક્ષની

નવી રેકાર્ડ આવી પહોંચ્યી છે. આગળ પાછલ બોલી ગયા છે "મોહમ્મદ મોહમ્મદ પુકારે ચલાજા" તેના જેવી બીજી બજલ બોલી રહ્યો છે. મગાવો અને તમારા દીલને ખારી કરો. તેના તંબર / બહેક કે ચરવર સાકુબ મેકસ્ટાર. 1705 / સામ્રી અલી અદલબંદ બસલ્મ. અને બીજી બે સિવાય તમારા સાયકની ઘણી ફિલ્લામી રેકોરો આવી પહોંચી છે જેવી કે મોહજા ચલાદત નામા બીમરે.

2167 બસ ચલા (ગજાવી)
2226 નામે અહમદ જે કરે
2123 નામે અહમદ બોલે જાય
2220 વહ આયે ખુદા ને મીલાદ તે કવાલી.
1730 અબતો મેરી બીગડી બનાદ બના દીજે.
1745 જગાદીર તો સોંપીને ચાલી ગયના.
1341 હજરત કા મોજજા હજરત ગુબીર કે બચ્ચોકિા મુકરે કા જીન્દા કરના
1391 મોજજા દીજરત ગોગાર.
1396 મોજજા અંગુડી હજરત અલી.
1598 પીયારી પીપાદી સુરતવાલ.
1699 મોહમ્મદ મેરે દીલકા અરમા તુમી હો.
1677 મસકુર કૈયા આલમ્મે બદા ને કરમાને મોહમ્મદ મલલાહ.
1746 મયના મુજે રોજેપે બુલાલો.
2068 દીલ છીન લીના તીયા તે તમારા પ્યારમાં.
2037 દાવાડી રસુલે ખુદા કદત કબ.
2126 બસકે કાન્દિ તે આલમે તનહા તુ.
2155 સુરે બહાર્યે ઇલ આમોસે.
2151 દીલ યે મેરા મે ગયા
2156 નીરાલે સુરકર.

G.E. 1709 દુનને વાલે મને બેઠ કુલી પીયારે દે
G.E 1710 નમણીર ને નારિયેલ કુલીના બે ડીલારેજે
P.E. 22 સલાદત હુસેન બેહદો મસલાન
P.E. 27 સલાદત હજરત બીલાલ આમીર કસુલ.
P.E. 7 કાદર કે દામસે નલચારના નીરના બોલ્જા
G.E 1489 મે પીયારી કોમલ અનકર બોલુ બનમે.
G.E. 1711 રબી લેલેા.
N. 6653 અરે પાત્રલ ગેગી અબ તુ રોતા હે
N. 5885 સાલે અબબીલા પયગમ્બર હમારા
N. 6881 કજલે બહાર આજ મ.ટી ચરાગ હે
N. 6882 તોહીદ કે રંગ મે દુબ ગયા.
N 6815 સૌલ્મે મેહબુબે હક રોને આલે ચલે.
N 6846 મેર નૂબે કા નમના કા શાન મોહમ્મદ
N. 6810 મલ મુકસે કુબ કહુ સહેનવાલા ને સામને.
N 6887 બતુબી આપને કમુબા કિરન.
N 6880 મેનામા કુરની મધુર બાજી.
1415 તા કોદિયા દોકા આલમમે બજરા દીના કમલી વાલેનો.
આ રેકાર્ડ સાંભળવા જેવી છે
388 ફુલ ફુલ ફુલ
253 મેરા દીલ ન દીયુ તેર દીલકે મોહમ્મદ
400 મોહીબ્બનો મોહબ્બત બડી ચીજ છે.
2334 બધા બલ્વાદી બલાદ કર
ઔર બધા બલાદી બલાદ કર
2207 બંધેલા તુકાન
2158 બરબાસે આપા (બજાવી)
2074 બાબલ નામ છે

નુરે ઇસ્લામ

નો ૬ રેકોર્ડનો સેટ બુક અને ટીનનો બોકસ સાથે ૩૦/-

We specialise in Tamil and Telugu Drama Sets and also Native and Afrikaans records. WHOLESALE AND RETAIL.

The following Tamil Drama Sets in stock

Sathyavan Savitry, Paduka-Pattabishekam, Utera-Ramayanam, Dumbachari, Sasa Sundari, and thousands of singer Records.

Radio Record Trading Co.,
88 VICTORIA STREET,
DURBAN.

Radio Record Trading Co.,
P.O. Box 6398 29 West Street,
JOHANNESBURG.

દરેક જાતની સ્વાદીષ્ટ. સુંદર શુધ્ધ ઘીની મીઠાઇ.
ફરસાણ વીગેરે માટે ક્યાં જશો?

પટેલ્સ વેજીટેરીઅન રીફ્રેશમેન્ટ રૂમ

પાપડ, લીંબુ, તથા કરીના અચાર તેમજ શીઆળાની ઋતુ માટેના ખાસ પૈાષ્ટીક પાકો અમારે ત્યાંથી ફીકાયત ભાવે મળશે. એક વખત પધારી અથવા ઓરડર મોકલી આપવા કરવા વિનંતિ છે.
બહાર ગામના ઓરડરો ખાસ માલીકની જાતી દેખરેખ નીચે મોકલવામાં આવે છે.
ગ્રાહકોને સંતોષ આપવો તે અમારો ખાસ સુદ્રાવેણ છે.

PATEL'S VEGETARIAN REFRESHMENT ROOM
(Prop. R. M. PATEL)
Telephone 2-2209 202 Grey Street, :: :: Durban.

Box 830. Tel. Add. "Orangexpo"
M. C. PILLAY
Wholesale Fruit & Vegetable Exporter
TRIAL ORDER SOLICITED.
જરૂરીયાંત ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ મોકલનાર
અમે આપની ઓરડર ખાસ દેખરેખ રાખી સારો માલ C.O.D. થી મોકલીશું લીજે.
79, PRINCE EDWARD STREET, DURBAN.

NAROTAM HARGOVIND
The Master Tailors.
Suits and Costumes Made in the latest Styles.
We specialise in High Class Tailoring.
Our Prices are to suit the times.
Try us with your next Order
તમારો સુટ ક્યાં સીવડાવશો?
નરોતમ હરગોવીંદ
તમને અપ-ટુ-ડેટ સ્ટાઈલનો હિસાબ આવે મોકલી આપશે.
હાલજ ઓર્ડર આપી આભારી કરી લુઓ.
'Phone 25661. 176 Grey St Durban.

'Phone 2-6235 P. O Box 316
Heerabhai Morar Matvadkar,
Wholesale Fruit & Vegetable Exporter
and Commission Agent,
15 CROSS ST. RESIDENCE.
PACKING WAREHOUSE 44 BOND ST.
DURBAN.
હીરાભાઇ મોરાર મટવાડકર
હોલસેલ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ મોકલનાર
અને કમીશન એજંટ.
પેકીંગ સારી રીત કરી માલ સી. ઓ. ડી. થી મોકલવામાં આવશે.
ટેલીફોન ૨-૬૨૩૫ ઓફીસ ૩૨૬.
૪૪ બોન્ડ સ્ટ્રીટ. ડરબન.

અઠવાડીક પંચાંગ

વાર	ખીસ્તી	દીન	મુસલમાન	પારસી	સુર્યોદય	સુર્યાસ્ત
	૧૯૩૮	૧૬૬૪	૧૩૫૭	૧૩૦૭	ક. મી.	ક. મી.
	એપ્રીલ			જેઠે		
ગુરૂ	૭	સુદી ૮	૧	૧	૫-૧૪	૫-૪૨
શુક્રી	૮	,, ૯	૨	૨	૫-૧૫	૫-૪૧
શની	૯	,, ૧૦	૩	૩	૫-૧૫	૫-૪૦
રવી	૧૦	,, ૧૧	૪	૪	૫-૧૫	૫-૪૦
સોમ	૧૧	,, ૧૨	૫	૫	૫-૧૬	૫-૩૯
મંગળ	૧૨	,, ૧૩	૬	૬	૫-૧૬	૫-૩૯
બુધ	૧૩	,, ૧૪	૭	૭	૫-૧૭	૫-૩૯
ગુરૂ	૧૪	,, ૧૫	૮	૮	૫-૧૭	૫-૩૮

Printed and published by Maganlal M. Desai at Phoenix Settlement, Phoenix Natal.

GANDHI & Co. (Pty) Ltd.

GENERAL MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

Try us for:-

Benares Saries, with Blouses of same design prices from 75/- to £10 with double border.

Also Cotton, Crepe-de-chine & Rayon Saries from 2/6 to 40/-.

We also stock Indian Drugs, Condiments, Draperies, Outfitting, Hardware, etc. etc.

Telephone 23676.

Tel. Add. "Gandhico" Durban.

112 Victoria Street, DURBAN.

અમારે ત્યાં હમેશા મોટા પ્રમાણમા નીચે જણાવેલ ચીજો સ્ટોકમાં રહે છે.

લોન્ડન બદામ, પીસતાં, ચારોળી, એલચી, જાયફળ, તજ, લવીંગ, સુરજખાપ કેસર, તેમજ હળદર, ધાણા, જીરૂ વીગરે આખા તેમજ બાસ ઇગરેખ નીચે પીસાવેલ મસાલા તથા તમામ જાતના ચોખા-જીરાસાલ, કમોદ દીલ્હી, મોંગ, બાજ તુલસી, વીગરે તથા પંજાબી સાલમ. ધોળી મુસલી, ગંઠોડા કોપરાપાકી તથા સાતસેા આઠસેા જાતનું ગંધીયાણું તેમજ સોપારી-બદામી કેવરપની, ફાકચા, સેકેલાં તથા ચુલાબનું માખી, આમળા, મોગરા, ચંબેલી, ખુપેલ, કામીનીયા વીગરે ખુશબોદાર તેલ વીગરે, વીગરે મોટા જથામાં તેમજ છુટક મળશે.

Also:

P. O. Box 27, TONGAAT.

Telephone during Office hours No. 5.

,, after Office hours No. 008.

YOU CAN'T BE LATE WITH

ROAMER

Unbreakable

15 & 17 Jewels Gold or Rolled or Crome

Latest Style and Design

દુનીયાનું જીવન બનાવનાર હોવાનું જોઇએ અને તેથી નિયમિતતા શીખવી જોઇએ.

રોમર ઘડીયાળ તમારો વખત સાચવશે.

૧૫ અને ૧૭ જુવેલસના રોલ્ડ ગોલ્ડ અથવા રોમાના અમર કીમના તદન લેટેસ્ટ સ્ટાઇલ અને ડીઝાઇનના છે.

Sole Distributors

PATEL AGENCIES (Pty) Ltd.

'Phone 33-2081. P O Box 6092.

No. 1a KORT STREET, JOHANNESBURG

88 ALICE STREET and 36a LEOPOLD STREET

DURBAN SPRINGBOK SERVICE STATION

[illegible]

[illegible]

સ્પ્રીંગબોક સર્વીસ સ્ટેશન

તમારી મોટર પાર્ક કરવી હોય, પેટ્રોલ જોઇતું હોય, ઓઇલીંગ અને ગ્રીસીંગ કરાવવું હોય કોઈ પણ જાતનું રીપેરીંગ કરાવવું હોય તો અમારે ત્યાં આવજો.

તમારી તહેનાતમાં અમે રાત અને દિવસ હાજર રહીએ છીએ.

'PHONE 2-3448 OR 2-0247.

REMINGTON
NOISELESS TYPEWRITER

The new Remington Noiseless is quiet in operation and eliminates nerve strain. It is preferred because of its reliability, its touch, effortless speed and durability such as only Remington too's unique experience can give

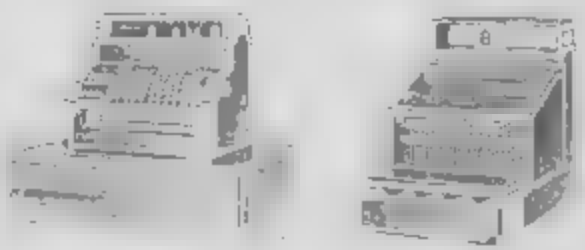
60 years ago Remington Built the first typewriter now Remington has produced the FINEST typewriter

PORTABLE MODELS ALSO AVAILABLE

REMINGTON TYPEWRITER AGENCY

Branches throughout South Africa

NATIONAL
CASH REGISTER AND ACCOUNTING MACHINE
SYSTEMS
FOR
MAXIMUM EFFICIENCY

THE NATIONAL CASH REGISTER CO. S.A. (PTY.) LTD..

63 PRESIDENT STREET

JOHANNESBURG

P. O. Box 3591 Phone 33.6245

FIFTY MILLION PEOPLE ARE ALWAYS PUNCTUAL!

Time is just another word for speed these hurried days. Every minute counts — you can't afford to lose a second. There are fifty million satisfied owners of Cyma, the world's summit of accuracy and style. For the wonderful, modern machinery used by Cyma has given them a watch that is always

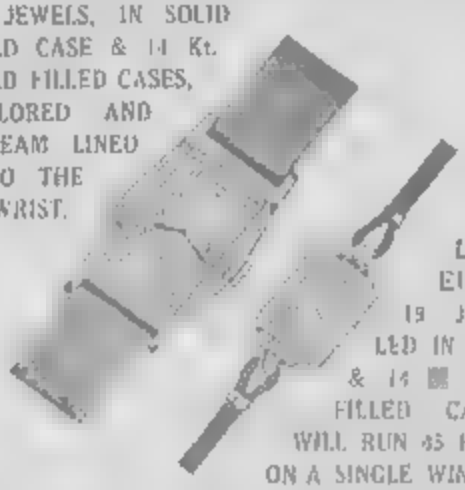
STOCKED BY ALL LEADING JEWELLERS

CYMA

ELGIN
WATCHES

America's most Distinguished Timepieces
– Accurate – Distinctive – Different –

21 JEWELS, IN SOLID GOLD CASE & 14 Kt. GOLD FILLED CASES, TAILORED AND STREAM LINED TO THE WRIST.

LADY ELGIN 19 JEWELLED IN GOLD & 14 [illegible] GOLD FILLED CASES WILL RUN 45 HOURS ON A SINGLE WINDING

WRITE FOR NEW 1938 ELGIN CATALOGUE.

KATZ & LOURIE LTD.

"DIAMOND CORNER"

ELOFF & MARKET STREETS, JOHANNESBURG

20 APR 1938

ઇન્ડિયન ઓપિનિયન

મહાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે મને ૧૯૦૩માં સ્થપાયું.

INDIAN OPINION

Founded by MAHATMA GANDHI IN 1903

No. 14—Vol. XXXVI. FRIDAY, APRIL 15th, 1938. Registered as a Newspaper at the G.P.O.

PURITY

"TO see the universal and all pervading spirit of Truth face to face, one must be able to regard the meanest of creation as oneself. Identification with everything that lives is impossible without self-purification. God can never be realised by one who is not pure in heart."

—M. K. GANDHI

ઈશ્વર દર્શન

"દુનિયામાં સત્યરૂપ અને સર્વવ્યાપી પરમાત્માના પ્રત્યક્ષ દર્શન થવા માટે તો મનુષ્યે પ્રાણીમાત્ર વિશે એકતાનો ભાવ કેળવવો જોઇશે. પણ આ આત્મવત સર્વભૂતેષુનો ભાવ આત્મ શુદ્ધી વિના નથી આવતો એટલે કે જેનું હૃદય-દિલ વિશુદ્ધ નથી તેને માટે ઈશ્વર દર્શન યા પરવરદિગાર સાથેનો મેળાપ દુર્લભ અથવા અશક્ય-રૂપ છે."

—ગાંધીજી.

THE
NEW INDIA ASSURANCE
COMPANY, LIMITED.

"ન્યુ ઇન્ડિઆ" માં

તમારે જીંદગીનો વીમો ઉતારવો જોઈએ તેનાં અનેક કારણોઃ—

(૧) એ કે તે અગ્રગણ્ય દેશી વીમા કંપની છે અને તેના પોલીસી હોલડરોને સઘળા પ્રકારનું વીમાનું રક્ષણ આપે છે.

(૨) એના બધા ડાયરેકટરો મોટી લાગવગ ધરાવતા દેશી ગૃહસ્થો છે અને તેઓ કંપનીને લગતો બહોળો અનુભવ ધરાવે છે.

(૩) એની જપ્તીથી થાપણ તથા ફંડની રકમો પણ મોટી છે. જે પોલીસી હોલડરો માટે પુરતી જામીનગીરીરૂપ છે.

(૪) ન્યાયી ચઢીયટ અને ઘરાકો તરફના ઉદાર વર્તન માટે તેણે ઉચ્ચ નામના મેળવી છે.

(૫) તેનાં પ્રીમીયમના દરો મધ્યમ છે. અને પોલીસીની શરતો બહુ ઉદાર છે.

(૬) જ્યાં સુધી કરતાં વીમો આપોઆપ ચાલુ રાખવાની "ઓટોમેટીક નોન-ફોરફીચર" અને તે ઉપરાંત વીમાની મુદત વધારવાની તેમજ અકસ્માતથી મરણનું તથા અપંગતાનું રક્ષણ લેવા સઘળા કંપનીનાં પાસ કાયદો છે અને તે વીમો લેનારની જરૂરીયાતો પુરી પાડવા માટે પાસ પડવામાં આવ્યા છે.

(૭) તે દાવાઓ ઉપર ખાસ ધ્યાન આપવા તૈયાર છે.

આ દેશી વીમા કંપનીનાં આગ. મોટરકાર. મોટર લોરી. પ્લેટ ગ્લાસ. કામદારોને લગતા વીમાઓ. ચોરી ગાયબ વીગેરે દરેક જાતનાં વીમાઓ ઉતારી શકાય છે.

દરેક જાતના વીમાના દરો સારૂ પુછાવોઃ—

જલભાઇ રૂસ્તમજી.

યુનીયન ઓફ સાઉથ આફ્રિકામાં મુખ્ય પ્રતીનીધી.

મારફત ઓફીસ
"ઈન્ડિઆ હાઉસ"
૧૭, કેસ્ટ એવન્યુ, ડરબન
ટેલીફોન ૨-૫૮૪૫: પી. ઓ બોકસ ૧૬૧૭.
ટેલીગ્રામ એડ્રેસઃ "રૂસ્તમજી"
ડરબન.

કાંસવાલ ઓફીસઃ
"બારકલે આરકેડ"
૬ એ કોર્યોગનલ સ્ટ્રીટ. જોહાનીસબર્ગ.
ટેલીફોન ૩૩-૪૪૭૬. પી. ઓ. બોકસ ૩૬૪૧.
ટેલીગ્રામ એડ્રેસઃ "રૂસ્તમજી"
જોહાનીસબર્ગ.

B. I. Steam Navigation Co., Ltd.

સ્ટી. "ટકલીવા"

૩૬ ક્લાસ પા. ૯ ૩ ૬.
ઈન્ટરમીડીએટ પા. ૨ ૬ ૦.
ડેકસ પા. ૧૨ ૧૩ ૬.

૩૬ ક્લાસ પા. ૬ ૭ ૬
ઈન્ટરમીડીએટ પા. ૨ ૧૭ ૦.
ડેકસ પા. ૧૨ ૮ ૬.

એપ્રીલ તા. ૨૮ મીએ મુંબઇ જવા ઉપડશે.

ભારત મુસાફરોએ કોલમ્બોમાં પોતાના રાજીનામાં રજા પોતાનું અને સ્ટીમરનું નામ લખી, પોર્ટર રાખવાનું કારણ્યું રસ્તે અને બધા મારે સાથે ૨૮૨ ટીકીટોને રાજીના સ્ટીમ પોતાના રજા પડેલ . કરવા જણાવ્યું ચિરીયામા બહાર આમના પેસેન્જર એજંટ પોતાના જવાની તારીખ ૨૦ દિવસ રહે રસીદ તાકને અમારી ઓફીસમાં દેખાડવાથી કસ્ટમહાઉસ તરફથી પાસપોર્ટ પાછા તેમજ બાકી રહેલા પરદેશનો ભાડા બહારગામના બાકીનો અમારી સારૂ પત્રવ્યવહાર કરવાનો ટીકીટ મોકલી શકશે.

સ્ટીમરને લગતું વધુ હકીકત બજારી બાકી દેખરેખ નીચે પત્ર કે

વધુ ખુલાસા માટે લખો યા મળો:

SHAIK HIMED & SONS, :: 390, Pine Street, Durban.
Telegraphic address: "KARAMAT." Telephone 2-0132

CITY SHIRT Co., No. 4, Kort Street, Johannesburg.

....

કાચી શક્તિનો સંપૂર્ણ કરવા

ઝંડુની સુવર્ણમિશ્રિત

મકરધ્વજ ગુટી.

—શક્તિની સર્વોત્તમ દવા—
અજમાવી જાજમોચવાર માંડો
બોલા બોલના બોલીમા આવ—

ઘરને માટે
તાકતવાળા ઉકાળો જરૂર
ઉપયોગમાં

ઝંડુ ટોનીક

વિના વિલંબે
ઘરમાં રાખવા માટે

ઝંડુ ફાર્મસ્યુટીકલ વર્કસ લી.—પો. બો. નં. ૫૫૧૩, મુંબઇ નં. ૧૪.
ચાલક આયુર્વેદાચાર્ય ભાઇ જેષ્ઠારામ ઓમ. આમ. ઓશી ઓનર સપ્લાય, ૩૫૫ ગ્રુમ સ્ટ્રીટ, પી. બો. બોક્સ ૨૨૦૫, પ્રિટોરીઆમા.
જોહાનીસબર્ગમાં બધવાડ કરાવ બધલ આવશે, ૧૪ કોર્ટ સ્ટ્રીટ.
આયુર્વેદિક દવાખાના મુબઇમાં આજેજ મંગાવો 107

MOHANLAL VALJEE.
(INDIAN PAWNBROKER.)
112, Victoria Street, Durban.
Low Rates of Interest on Jewellery
High prices paid for Old Gold. A large stock of New Jewellaries at reasonable prices to suit your pockets 104

P. P. BHAGAT,
Fruit Merchant.
દરેક જાતનું ફ્રુટ અને વેજીટેબલ નાના પેકીંગ કરી C. O. D. થી
મોકલવામા આવશે. લખોઃ—
P. O. Box 842 129 Victoria St. Durban. 104

Phone 33-6229. Telegrams "GUJMALCO" P. O. Box 5169

JAPAN BAZAAR

WHOLESALE SILK & CURIO MERCHANTS.

39 MARKET STREET, JOHANNESBURG.

Specialising in SILK MATERIALS, LEATHER SUIT CASES, ORIENTAL CURIOS, BRASSWARE, ETC

ALL PRICES QUOTED AT LOWEST MARKET RATES.

INDIAN SARIS: Crepe-de-chine and Georgette Saris beautifully embroidered 45" x 5 yds length price 17/6 piece. Heavy Crepe-de-chine Saris hand embroidered 45" x 5 yds 30/- piece. Georgette and Crepe-de-Chines beautifully embroidered 45" from 3/9 per yd

ODNIS: Hand embroidered in Georgette and Crepe-de-chine 45" from 12/6

Above obtainable in the following shades: White, Pale pink, Sky blue, Pale green, Salmon pink, Red, Maroon, Brown and Black.

જાપાન બઝાર

જોહાનીસબર્ગના જુના અને જાણીતા દેશવટા જથ્થાબંધ તેમજ છૂટક માલના વેપારી.

સાડીઓ, ઓઢણીઓ. લુગડાંઓ.

લાલ નકશીદાર અને ડિલપસંદ ડીઝાઇનો વાળી બજારબાર દેશમાં બનીથી બરેલી જ્યોરજેટ અને ક્રેપ-ડી-શીનની સાડીઓ તથા ઓઢણીઓ હમણાંજ મોટા જથ્થામાં સ્વદેશથી આવી પહોંચી છે. તેમજ હાલમાં એકદમ અજાયે મળી આવેલી કેલીકો માલના તથા મુંબઈ અને અમદાવાદની બીજી જાણીતી મીલોના સ્વદેશી બાનાવાળાની ડીઝાઇનો વાળા સુતરાઉ લુગડાં, પટોળાં, રેશમિયા, ઓઢણી તથા સુંદર ભરત ભરેલી મેળાઓ તેમજ બીજા પણ મોટા જથ્થામાં મંગાવવામાં આવ્યાં છે. રેશ્મકા પગલા માટે તેમજ બેટ માટે પાંચ વાર. ૧૦ વાર, તથા લાલ વાર સાડીઓ તેમજ બચ્ચાંઓ માટે દરેક જાતના તૈયાર કપડાં પણ ખાસ કારણ બાજબ મળશે. લગ્ન પ્રસંગ માટે સુંદર અને મનમાનતા માલ ખરીદવા અમારી એકજ મુલાકાત કરો.

છુટક માલ પણ જથ્થાબંધના ભાવે આપવામાં આવશે. આ અમુલ્ય તકનો લાભ ચૂકાય તેવું મુકશો નહિ.

સ્વદેશી લુગડાંના ભાવ રૂા. ૩-૬. રૂા. ૪ થી ઉપર. જ્યોરજેટ તથા ક્રેપ-ડી-શીનની ઓઢણીઓ ભરતથી ભરેલી રૂા. ૧૬-૬.

ક્રેપ-ડી-શીનની ભરત ભરેલી સાડીઓ ૬૫ ઉંચ પનો ભાવ રૂા. ૨૦ થી ઉપર.

ફોન ૩૩-૬૨૨૯. સરનામું જાપાન બજાર બોક્સ ૫૧૬૯.

૩૯ માર્કેટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

પોરબંદરનું ઘી

ભાણજી લવજી ફેમિલી માર્ક

દરેક દેશાવરમાં ચમકાવવા અમારૂં 'પોરબંદરનું' ઘી નાતાલ, ટ્રાંસવાલ તેમજ કપમાં (યુ. એ. સા. આ.) માં પણ પરવેા થયા પ્રમાણે પાર્સલે અમારા B.L. માર્કનું 'ડાયમાણુ' પોરબંદર ઘી દીક્ષવત આવશે અણે.

અમારા સાઉથ આફ્રિકાના કદરદાન ગિરાકોને ખાત્રીબંધની ખાતરી કેમ્પબેલથી ઓર્ડર આપવા અગર પેમેન્ટ કરવા માટે અમે અમારા પોરબંદર ઘીની પુનીયન ઓફ સાઉથ આફ્રિકાની સેલ એજન્સી ટી. પી. દેવશી એન્ડ સનને આપેલ છે તેા નીચે જણાવેલ એડ્રેસ મુજબ કરવા અમારા સેલ એજન્ટને અગર અમારે અહવાલ પત્રવ્યવહાર કરવેા.

ટી. પી. દેવશી એન્ડ સન,
પી. ઓ. બોક્સ ૧૪૨૮.
૧૧૯ વીક્ટેારીયા સ્ટ્રીટ, ડરબન
(સેાલ એજન્ટ યુ. એા. સા. આ.)

ભાણજી લવજી ઘીવાલા,
પોરબ ંદર,
કાઠીયાવાડ,
ઇન્ડીયા.

નોંધ—નમુના ઓર્ડર માટે સી. આઇ. એફ. ડરબન ભાવ વાસ્તે ડરબન ઉપર જણાવેલા એડ્રેસે પુછાવશે અમારા એજન્ટ ભાવ આપશે.

Indo-African Trade Agency.
74-76 Wilson St.
DUNDEE, Natal.
S. A.

સોલ ડીસ્ટ્રીબ્યુટર્સ: પાટણવાલા લીમીટેડ.
૧૮૨-૧૮૪ અબદુલ રહેમાન સ્ટ્રીટ.
મુંબઇ ૩.

ગોલ્ડન સીટી

ઉંચી બનાવટ, સફાઇ અને સ્વાદીષ્ટ ફરસાણ બીડાઇ આને ફરસાણ ખરીદવાનું આ એકજ સ્થળ છે.

એક વખત અજમાયસ કરો.

ન્યુ કેપીટન કેફે

ફોન: 33-0967

૨૩, કોર્ટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

P. O. Box 2166. Tel. Add. "TALKHADA."

P. C. KANDER

Wholesale Fruit & Vegetable Exporter

Country orders executed at highest Market prices, special attention given to all up-country orders.

TRIAL ORDER SOLICITED.

પો. બો. ૨૧૬૬

62, BOND STREET, DURBAN.

WE STILL BUY

OLD GOLD, SILVER & SOVEREIGNS.

WATCHES CYMA, LIP, WALTHAM, BURIN, AND MARVIN Watches

LAKHANI & CO.,

(Jewellers)

111 Grey Street, Durban. 'Phone 21258.

Telephone 33-5382.

VALLABH RANCHHOD,

Wholesale & Retail Fruit and Vegetable Merchant

Country Orders Promptly attended to.

14, DIAGONAL St. JOHANNESBURG.

ટેલીફોન ૩૩-૫૩૮૨.

વલ્લભભાઇ રણછોડ

હોલસેલ અને રીટેલ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ અમારે ત્યાં તાજું અને સસ્તુ મળશે.

બહારગામના ઓર્ડરોને તાકીદે ધ્યાન દેવામાં આવે છે.

૧૪, ડાયેગનલ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

ફ્રીટીગસ

પાવડર

ઉધરસ, આફરો, ચાંભ, કંચારો, માથું, વંડા વિગેરે રોગોને જડમુળીયાંથી

નાશ કરે છે.

ફ્રીટીગસ પાવડરના ગુણ અપૂર્વ છે.

શેઠ ભાણજી લવજીના કોટા માર્કવાળું વખણાયેલું

પોરબંદરનું ઘી

અમારે ત્યાંથી મોટા પ્રમાણમાં મળશે.

ભાવ માટે પુછો યા લખો:

T. P. DEVSHI & SON,

Sole Agents for Union of South Africa.

119 VICTORIA STREET.

Phone 2-2591 DURBAN Box 1428

'Phone 20450 Tel. Add. "Narijee."

A. M. PADAYACHEE

Wholesale Fruit & Vegetable Exporter.

TRIAL ORDER SOLICITED.

91 LEOPOLD ST., AND 34 CROSS ST.,

P. O. BOX 195. DURBAN.

THE EPIC FAST

(By PYARELAL)

An account of Mahatma Gandhi's Fast in September 1932 and events leading up to the Yeravda Pact, with all relevant documents. 320 Pages. 2s. net

SUNCRUSH

The £1,000 Drink.

The Most Popular Refreshment.

There are many Crushes, but Only one SUNCRUSH, and that is made by

DALYS LIMITED.

72, CANADA ROAD, DURBAN.

'Phone 21078. Tel. & Cables: "Crescent." P. O. Box 582.

Crescent Trading Co. (Pty). Ltd.

WHOLESALE MERCHANTS AND DIRECT IMPORTERS OF HARDWARE

Indian And European Groceries.
Indian Drugs And Condiments.
Our Stocks Are The Best Quality
And are Always Fresh
Our prices are keen.
We specialise in all kinds of Bombay, Calcutta, and Madras Products.
It will pay you to give us a trial.
Before placing your orders elsewhere benefit by our thirty years' business experience.
Our aim will always be service, quality and satisfaction.

અમારે ત્યાં નીચે મુજબનો માલ જરથ્થાબંધ મળી શકશે

[illegible] મરાઠમધ, બદામ, ચારોળી, પીસ્તા, સિંગોડા, મુલતાની માટી, મુલતાની સરસ્તા, કાચલાનું પાણ, બારેક, [illegible], [illegible], ખજુર, ખોપરાપાસી (બારકું) શેષ, [illegible], [illegible], [illegible], મુલક ઘાસનું તેલર, ચાર [illegible], [illegible], [illegible], [illegible], મુંઠ, [illegible], [illegible], પાકમા શેા., સેવરમની શેા., બદામી શેા., [illegible], [illegible] ખારેકી બાવાનેા તંબાકુ, આમળાનું તેલ, [illegible], બદામનું તેલ, ચમેલીનું તેલ, ગોળમાનું તેલ, કાજાનિમા [illegible], [illegible], [illegible], કેસ્કુમાનીયમ તપેલા, કેપ અને સેસસર્ટ, [illegible]—બામળી સ્ટવવાળા, બાબગુલસી, બાંબલ, દીવેલી, સુખચેલ, કેલમા ગાળા—ચણા, મગ, અડદ, તુવેર, વાલ, વટાણા મગ- પાણા; છડે મેથી, તવંગ, તજ, લાઈ (સવરજી) અવગ બદામેા પાકેટેા. [illegible]

કોઈ પણ વસ્તુ ખરીદી કરતાં પહેલાં, અમારે ત્યાં ભાવ કાલી ખાત્રી કરશેા.

122 VICTORIA STREET, :: :: DURBAN.

20 APR 1938

INDIAN OPINION

Founded by
MAHATMA GANDHI
IN 1903

No. 14 —Vol. XXXVI. Friday, April 15th, 1938.

NOTES AND NEWS

WE tender our apologies to the readers of INDIAN OPINION for the reduction in pages of reading matter which will continue to be so for the next few weeks. For reasons unavoidable we have had to do this.

"Cultural" Segregation

South Africa is evidently aiming to occupy a position which would be unenviable. Segregation, which in so far as South Africa is concerned, is a pass word to any one desiring an entry into Politics, has spread its tentacles to culture also. Recently a request has been made by the Peninsular Joint Committee of the Federasie van Afrikaanse Kultuurverenigings to the University of Capetown that Coloured students should be segregated. The matter has been referred to the Council of the University for consideration, but it would appear that it is not likely that the Council will make a move, at any rate for the present, in the direction of segregation. It is pointed out that the number of coloured students is so small that extra expense would not be justified and the students who pay the same fees as the students are entitled to the same tuition. Cultural World would be surprised to learn that South Africa has sunk so low as to ask for segregation in culture also.

A Plea For Tolerance To Jews

Speaking at Johannesburg in support of the candidature of Mr. M. Kentridge, the Minister of Mines, Education, Social Welfare and Labour, the Hon. J. H. Hofmeyr, said "it is very necessary that in South Africa we should have Jewish South Africans of the calibre of Mr. Kentridge in Parliament, especially to-day, when we have the official opposition directly and indirectly to preach the evil doctrine of anti-Semitism. "If you want freedom for yourself, you must be prepared to be tolerant towards others. To preach this doctrine of anti-Semitism is a blot on the good name of South Africa."

No better sentiments could have been expressed by Mr. J. H. Hofmeyr. The purified nationalists who claim to have undergone considerable suffering, and who know what suffering is, should not endeavour to persecute the Jews of the country. In these days one forgets that "he that rules by sword shall perish by the Sword."

Women's Movement In India

Presiding at the 13th anniversary of the Sri Sarada Nikotanam at Guntur, Mr A. Kaleswara Rao, Chief Parliamentary Secretary of the Madras Government, observed that "a great women's movement is growing up in India. The women of Turkey have fought shoulder to shoulder with their men for achieving the freedom of their Motherland. As soon as freedom was achieved, the religious institutions that were a hindrance to women's progress were thrown away, purdah was completely discarded, and women were given equal political, social and economic rights with men. Similarly in India, we are passing through a social evolution. The old ideas of Manu that women should always be subordinated to men is given up and women are claiming equal rights with men. They have also gone to jails in thousands for getting freedom for getting freedom for India. As we get Swaraj, legislation will be passed to give equal property and social rights to women with men."

Abyssinia Again

Abyssinia is in the news again. The world is in such a turmoil that one does not know where one stands. Each nation is keen on saving its own skin. Great Britain which should have been the arbiter in the Italo-Abyssinian dispute and which has already claimed to stand as the defender of smaller nations, has now entered into an agreement with Italy, the terms of which are:

(1) Britain will ask the member States of the League to recognise the conquest of Abyssinia by Italy.

(2) Both countries agree that the Mediterranean is vital to their interests.

(3) The two countries will exchange information regarding their fortifications in the Mediterranean.

(4) Italy will place no obstacle in the way of British administration in Palestine.

(5) Italy will withdraw a part of her troops from Libya.

(6) Both countries agree that the Suez Canal shall be kept open to all ships at all times.

And that, we say, is the last straw which will break the camel's back. We are pleased to learn that the Emperor Hailie Selasie will resist the Agreement.

The Indian Eisteddfod

The Vernacular Session of the Indian Eisteddfod commences on the evening of Friday the 22nd instant at the Carlisle Street Indian School, and will be continued the whole day on Saturday the 23rd at the Sastri College. Saturday will be devoted to public speaking and musical competitions. The sponsors of the Eisteddfod inform us that the entries in the vernacular section are large, and the competitions will, in consequence, be highly interesting. They expect a large attendance at the sessions. Last week we had occasion to remark on the bad seating accommodation at the Carlisle Street Indian School. We are happy to state that proper arrangements have now been made for seating. The Eisteddfod has been providing us with excellent treat since the opening, and the adjudicators, both European and Indian, who have come forward to adjudicate without any remuneration, are to be warmly congratulated. A representative of this journal attended two of the sessions, and one thing that has struck him remarkably is the keenness that is being shown by the competitors. In public speaking the competitors showed that they had attained a standard which would be a credit to any community. Mr. C. R. Warriner, who is the President of the Indian Society for the advancement of music and art, is making the Indian Eisteddfod his life work, and he thoroughly deserves the thanks of the Indian community.

Indian Opinion

FRIDAY, APRIL 15TH, 1938

The General Election

THERE is an old saying in the vernacular, which, when translated reads, "who cares whether Shri Rama reigns, or Ravanna reigns, for, we remain what we are." It is a saying that at once reveals the fatalistic turn of mind exhibited by the Indian. Applied to the South African General Election which is now in full swing, the saying very aptly gives one an idea of the position that the Indian finds himself in, in the present election.

Dispossessed of the franchise, we find ourselves in a peculiar position, for, having no say in the governance of the Country, we, must needs be content with whatever crumbs that are thrown at us. Whether the United National Party, the Purified Nationalist or the Dominion Party comes into power, we still remain an unenfranchised community in the population of South Africa. Even the Natives of this country have some semblance of representation in Parliament. We can only pray that whichever party comes into power, it shows a sympathetic attitude towards our community.

We pointed out a few weeks ago, that what South Africa badly needed was a liberal outlook. We do feel that the Europeans of this country overdo their game of politics. To them politics, it seems, is the be all and end all of all things. Rather they should concern themselves more with pushing South Africa forward. It is in the game of politics that the Indian is made the pawn. It is fortunate, that in this General Election, the Indian question is not a plank in any of the platforms of the various parties. Here and there, one does hear of some candidate going "all out" on the question. The other day we had an instance of one purified Nationalist Member suggesting capital sentence for mixed marriages. He, however, failed to say whether the capital sentence was to be inflicted on both. It was crass stupidity to make such a suggestion. But there it is, we cannot answer back. Nor can any European for that matter, for fear of being called a friend of the "coolie."

As we have said, no matter whatever party comes into power, we shall have to [illegible] watch. In the present cabinet we had in the Hon. Mr. J. H. Hofmeyr, an advocate of justice and fairplay for all, irrespective of colour or creed. His attitude of the Indian question has been the cause of several "upheavals" within the Cabinet. The fact that he had survived those "upheavals" against tremendous odds, bears striking testimony to his character. South Africa needs many more Hofmeyrs before the Indian community of South Africa can have its much deserved rest.

The South African Press is fully occupied in giving the fullest publicity to all what the parties have to say. The reports, sometimes, afford amusing reading, especially when the leaders vie with one another on the definition of words, or when they turn their old files to find what their opponents had said ten or even twenty years ago. How far does the average voter concern himself or herself with what is said by the leaders? In our opinion, what the voter wants to know is "which is the party that is going to deliver the goods." The party that is more concerned in giving the country an intellectual exercise is certainly not going to deliver the goods. Viewed from the European standpoint, the United Nationalist Party has done more to stabilise South Africa which now enjoys a position of security in the world. We feel that having done so much for South Africa and her people, the United Nationalist Party deserves the warmest support of the voters. For the first time women are going to cast their votes. For all we know, it may be that women voters will hold the balance of power in South African politics.

Three parties have been in power since Union, the South African, the Nationalist and the United Nationalist Parties. None of these parties has exhibited any feeling for the Indian. Each party has had its share of anti-Asiatic legislations. And none has spared the Indian. We will continue to occupy the position of inferiority so long as we are denied the franchise. Recently the Natal Indian Congress presented a petition to the Natal Provincial Council urging the restoration of the Municipal franchise. That petition has been thrown out. The petition unfortunately was half-hearted, and did not have the backing of the people. By that, we mean that an appeal for the restoration of the franchise should be made not by way of petition signed by one or two persons, but it should emanate from the Indian community of Natal as a whole.

The result of the General Election will be known within a month. For ourselves, we shall be content to see the United Nationalist Party again leading the country. The occasion demands a united front for the Indian community and that is the only sure way of making a bid for the franchise.

(Written by Ponnosamy Ruthnam Pather, to express the views of the INDIAN OPINION, Phoenix.)

Things In General

Lay-Out Of Warwick Avenue Area

STRONG opposition was voiced by Indian owners in the Warwick Avenue slums area when they met the Public Health (Slums) Committee to discuss the amended layout of Warwick Avenue area. The amendment from the original plan involved the creation of a transverse road between Acorn Road and Elm Lane. As a result of the opposition the Committee decided to abandon the amended plan and resume negotiations on the basis of the original lay-out scheme. On Friday last the owners attended the final meeting with the Slums Committee to make final agreement regarding the alteration of their premises to satisfy the authorities.

Slum Clearance In Durban

Durban's "Vile Spot No. 1"—Orient Lane, Mayville—is to be wiped out at an initial cost of £1,345. This is the price of expropriation of the 17 main sites in the area which the Corporation has to pay under the Minister's expropriation sanction, which was granted on January 14. Six Indian owners are involved. One is to be allowed to occupy an existing house for six months and another is to hand over the premises on July 1. The other properties pass into the hands of the Corporation on transfer. The City Valuator and Estates Manager, Mr. A. E. Mallinson, has been instructed to cause all unoccupied buildings to be demolished as soon as the tenants have vacated them.

Natal Indian Youth League

The Natal Indian Youth League held its annual general meeting in the Hindu Tamil Institute Hall, Ocean Street, Durban, on Sunday, April 3. The secretary outlined the activities of the League for the past year, the most important items being the League's lower rent campaign. It was stated that Indian tenants in Durban were compelled to pay excessive rents and that Indian landlords were taking advantage of their tenants. The report condemned the attitude of the landlords towards their tenants. The chairman, Mr. S. Rajah, endorsed the report. The treasurer's books reflected a credit balance of £3 11s.

Mr. Justice Krause

Mr. Justice F. E. T. Krause, Judge-President of the Orange Free State Provincial Division of the Supreme Court, who retires on pension on April 29 on reaching the age limit, has been appointed by the Governor-General to continue to act as Judge President of that Division until his permanent successor is appointed.

Forty-seven Accidents In Durban Last Week

Forty-seven accidents in which motor vehicles were involved occurred in Durban between April 1 and 9 inclusive. In these, 12 people were injured, several of them seriously.

A Well-merited Tribute

The new Agent-General for India in South Africa, Mr. Rama Rao, is due to arrive in May. "Whenever I hear of the appointment of a new Agent-General," says a colleague, "I always think of the first, Mr. Srinivasa Sastri. "A great statesman and a greater scholar, he did much in his period of office about 10 years ago to awaken South Africa to the glories of Indian literature and philosophy. It was his practice to deliver lectures all over the country on these fascinating subjects and he was always assured of a packed house. He was one of

W. CANEY

– Jeweller –

264 West Street, Durban

For best value in Jewellery & Watches of all makes.

the best public speakers in English that South Africa has known, and it was a favourite quip at the time that none of the three best English public speakers in the country was of English extraction—Mr. Sastri, Mr. Hofmeyr and General Smuts. I always remember what is probably the shortest introductory speech on record. Mr. Sastri was delivering the first of a series of lectures at the University of Capetown and the chair was being taken by Professor Eric Walker, now Harmsworth Professor of Naval and Colonial History at Cambridge. "Ladies and gentlemen," said Professor Walker, "India has over three hundred million inhabitants and Mr. Sastri has been selected out of that number to represent them in South Africa. Mr. Sastri."

Objection To Free School Books

On the agenda of the Transvaal Onderwysersvereniging Congress that was held in Pretoria from April 11 to 13 appeared 84 motion. One of the leading matters discussed was a motion that teachers who wish to stand for election to Parliament or the Provincial Council should be granted two months' leave without pay, and that their position should meanwhile be kept open for them. Another motion desires that teachers shall be free to take part in politics outside their school hours. Yet another is directed against the issue of free books on the ground that if parents had to pay for their children's books more care would be exercised by the pupils. It was also submitted that experience should count more in the appointment of principals so that heads of lower schools should be eligible for appointment to high schools even if they do not possess the necessary certificates. More attention is asked for classes for subnormal pupils, and in this regard the Department is urged to appoint more psychologists or to make other provisions for the training of teachers occupied in this work.

Farewell Gathering At Dundee

Some 46 leading Europeans and Indians responded to the invitation of Mr. Nathoo V. Morar, on Wednesday afternoon the 30th March, the occasion being a farewell Tea Party in honour of Captain T. W. Hepburn M.C., District Commandant of Police and Mrs. Hepburn. After light refreshments had been served Mr. Nathoo V. Morar warmly thanked Mr. Hepburn for the fair and impartial manner in which he had treated the Indian community during his term of office in Dundee. In garlanding Captain Hepburn Mr Morar hoped both Captain and Mrs. Hepburn would be spared for many years and would enjoy their stay at Johnburg, Transvaal, where they have been transferred. Mr. Morar took the opportunity of extending a welcome to Mr. H. Barrett, the new Resident Magistrate of Dundee and Mrs. Barrett who were present). Captain Hepburn and Mr. H. Barrett suitably replied. Amongst the Europeans present were included Capt. and Mrs. Hepburn, Mr. and Mrs. H. Barrett (Resident Magistrate), Mr. and Mrs. G. Whitaker, (Assistant Magistrate), Mr. H. Hosking M.P.C., Mr. S. J. Du Toit, (Inspector of Schools), Mr. W. T. Hosier, (Deputy Mayor and Chairman of Works Committee), (Lieut. and Mrs. Muller (Inspector of Police), Mr. and Mrs. A. N. Whitfield, Mrs. and Miss Kennedy and Mr. and Mrs. J. Hardy (Town Clerk.)

A correspondent wants enlightenment on the following

(a) Where was Lord Krishna born?

(b) Who were his parents?

(c) To what tribe he belonged?

(d) Was he a Christian?

Will students of the Gita please answer.

ORIGINAL CORRESPONDENCE.

THE YOUTH MOVEMENT

To The Editor "Indian Opinion"

Sir,—Your editorial in the issue of April 1, under the heading of "Call to Youth" is really a very fair analysis of the subject under discussion and must be perused with critical consideration by all right thinking readers, to-day we are living in a very difficult country and daily the screws are being tightened and the brakes applied to our progress, our existence is at stake, things are made harder for us, and only in days to come the stumbling young men of to-day will realise how dangerously the white man's race is hauled against us, then shall we only realise the obvious web we allowed ourselves to be entangled in and reap the fruits of our folly. We must face the naked fact, take the gravest view of the problem. Gone are the days when employment was plentiful and easily acquired and one with a moderate education and a fair knowledge of the English language was considered practically a sage and unemployment almost unbelievable, to-day, the white men are doing what once upon a time was considered "Kaffir's Work" and with colour bar and racial prejudice looming large everywhere and every avenues closed to us we are simply adopting the ostrich method by hiding our heads in the sand pretending not to know what the future holds for us. At the beginning of every year when the examination results are published we observe with great glee at the ever increasing number of Indian names among the list of successful candidates, but little do we dream of the gone too glowing future of these youths. In most cases the parents are poor and have to make great sacrifice to educate their children to the standard, but there are hardly any openings for these unfortunate youths, as a result the problem becomes more acute. Are these youths to roam the streets hawking fruits and vegetables? Must they seek for a living on the sugar estates? Or should they appeal to our benevolent Corporation to provide them jobs on the relief work at the handsome wages of twelve shillings and six pence a week?

You ask "Will present day youth serve his community as the youth of yesterday" that answer is obvious, it lies in the youth himself, it is up to him, he is the best judge of the grave problem envisaging him, but what is really needed is good leadership and encouragement which we are sadly lacking and above all we ourselves are hopelessly divided, let us join hands, unite against a common enemy and the young ones will flock to our banner.

There are numbers of young men who are enthusiast to come forward and do their bit, but lack of encouragement keeps them back.

Give the youth of to-day the encouragement to serve his community and even the greatest optimist among us will be astounded by the response.

Thanking you,

Yours faithfully,

EDWARD HASSIM.

Johannesburg.

The Sporting World

Durban And District Indian Girl Guide Branch Of South Africa

A pretty little function took place recently at an executive meeting of the above association held at 30 S. A. Mutual Buildings, Durban, when a very beautiful hostess shield was presented by Mr. H. Mahabeer of Overport in memory of his late mother. This shield is to be competed for by all Indian Girl Guides in all round work in guiding among the various troops during the year. Mrs. R. A. Banks, the president, on behalf of the above association in accepting the gift expressed very cordial and warm appreciation and thanks to the donor for the splendid spirit in which the gift was made. She felt that such magnanimous action would go a long way in an healthy encouragement and sympathy to the movement coming from among its own members of the community. A huge rally of Indian Girl Guides is being organised by the association to be held at Currie's Fountain, on Wednesday afternoon, April 27, to meet and accord a very warm welcome to the Chief Guide, Lady Baden-Powell.

South African Coloured Cricket Board

A special meeting of the S. A. Coloured Cricket Board of Control will take place at Roy's Cafe 447, 15th Street, Vrededorp, Johannesburg, on Saturday 15th inst. at 3.30 p.m. The object of the meeting is particularly to confer with the forthcoming South African Coloured Tournament for the Barnato Trophy. Mr. S. D. Royappen, acting Secretary of the Board, will be pleased to receive information from centres wishing to participate in the Tournament. It is expected that some very important matters will be discussed regarding the future of the Board.

By "Rambler"

Third Annual Children's Sports

The third annual children's sports will be held on Easter Monday, April 17th at the Cattery Beach, Indian section, commencing at 10.30 a.m. with Treasurer Hunt. There will be a variety of items for boys and girls and a 25 mile bicycle race for adults. There will also be a life saving display by the members of the Durban Indian Surf Life Saving Club.

Verulam Temple Football Club

The following 12 will represent the Verulam Temple F. C. in the opening match against Arsenal F. C. at the Banks Sports Ground, Durban, on Sunday the 16th inst., commencing at 3 p.m.:—Messrs N. Sewduth (Capt.), J. Pillay, J. P. Jaggath, V. Pillay, R. H. Amod, V. Juta, R. Samuel, M. James, H. Jones, C. Perumal (Goal-keeper) Moon and P. P. Jaggath.

Devadhana Football Club

The second annual general meeting of the Devadhana Football Club (Johannesburg) was held at the residence of Mr. G. D. Jayadeva on March 17, when the following officials were elected for the ensuing year: Patrons Messrs. V. Father and P. Pillay; President Mr. Shanmugam Pillay; vice-presidents: Messrs. Manual Saldhana, J. Parbhoo and S. Pillay; hon. secretary: Mr. V. V. Father; treasurer: Mr. Vandiar; captain: Mr. Ganes Pillay; vice-captain: Mr. Vallithan Chetty; manager and trainer: Mr. Govindasamy Padayachee.

Hindoo Football Club

At the eighth annual general meeting of the Hindoo Football Club held at Isipingo, on March 13, the following office-bearers were unanimously elected for the ensuing year: Patrons Messrs Govindbhai Chhiba, Bhulabhai Hirna and Muthuramulu Jerambhai, President Mr Chhotubhai Chhibabhai; Chairman Mr. Nanabhai Ravjeebhai; vice-chairman Messrs. Mavjeebhai Parbhoonar and Bhowanbhai

Jerambhai; treasurer: Mr. Jamnadhai Bhanabhai; hon. secretary: Mr. Lallubhai Vallabhbhai; assistant secretary: Mr. Narsibhai Chhaganbhai; auditor: Mr. Chhibbodhan Bamabhai; senior captain: Mr. Bhowanbhai Ranchhodbhai; senior vice-captain: Mr. Manordan Dahyabhai Desai; junior captain: Mr. Lallubhai Naranbhai; junior vice-captain: Mr. Maganbhai Kirabhai; manager: Mr. Bhikhabhai Ghanabhai; committee: Messrs. Dayalbhai Dayabhai, Bhikabhai Bhanabhai, Maganbhai Chhibabhai, Bhowanbhai Ranchhodbhai and Mangabhai Kika Desai. In conclusion the chairman thanked Mr. Lallubhai Parekhlalan for allowing his shop for the meeting.

Grange Juniors Football Club

A meeting was held at the Grange Estate sports ground on March 26, and formed a club under the above mentioned name. The following were elected to wards the management of the club: Messrs. C. S. Pather, T. Seperahad, G. H. Maitar, E. N. Naby, P. M. Jack, R. V. Jones, S. P. Soobremony, A. Kathrada and Sons, O. R. Parak, E. M. Dayal, Gandin K., S. M. Sait, A. H. Dykes, Sabootee Bros, Verulam Bakery, Dr. Brodie, Verulam Tea Room, D. L. Rottman, P. Ramnath, Verulam Hygenic Steam Laundry, Index Store, Kader's Cafe, Verulam Furniture Factory, Adams and Keyter. The secretary Mr. V. V. Harry thanks all donors for their support towards the upkeep of the club.

Van Der Walt Beats George Penchoff

Two rounds to go and two falls to get to win. That was the position of Johannes van der Walt, the South African heavy weight champion. In his match against George Penchoff the Australian champion, for the British Empire championship belt last Saturday night at the Wanderers, Penchoff had secured the first fall by pressing Van der Walt upside down on the floor in the fifth round. Penchoff ran into a nasty kick in the seventh round which flattened him out and Van der Walt pounced on him to pin him. In the last round both men still lead head on and collapsed on the mat. Van der Walt just had the strength to crawl to fall Mr. Penchoff for a fall, thus winning by two falls to one. There was tremendous enthusiasm as the gold belt was clasped round his waist.

Obituary

Death Of Mr. V. Naransamy Naidoo

The death occurred at Vrededorp, Johannesburg, on Tuesday March 22 of Mr. V. N. Naidoo at the age of 68 years after a short illness. Mr. Naidoo who came from Madras arrived in South Africa at an early age. He was one of the early Indian pioneers of Johannesburg having arrived in 1885, when Johannesburg was still a mining camp. During the Boer War he worked at Harrismith O. F. S. for a time and at the conclusion of the war came and settled in Johannesburg where after a varied career he established a general dealers business which he carried on for 30 years. During the Passive Resistance Mr. Naidoo took an active part, sacrificing much when his 90 years old sick mother required his assistance and presence. Mr. Naidoo was a leading personality amongst the Tamil community, a man of very determined character, and of great strength of mind, and took keen interest in social matters.

Thanks

The family of the late Mr. V. Naransamy Naidoo wishes to convey their thanks to all for the kind measure of sympathy and floral tributes in their recent sad bereavement.

GUAVAS
are required by
C. E. MORTON (S.A.) Ltd.
P.O. Box 7—ROSSBURGH Natal

NOTICE No. 205 of 1938

CITY OF DURBAN

Umgeni River Water Scheme

Pursuant to the provisions of "The Durban Waterworks (Private) Act 1937," No. x of 1937, and the directions as to service of notices made by the itinerant Water Court Judge at Durban on the first day of July, 1937, notice is hereby given to all riparian owners, as defined in Act No. 8 of 1912 as amended by Act No. 46 of 1934, who may be affected by the matter to be determined by the Ordinary Water Court specially constituted in terms of Section 27 of Act No. 8 of 1912, pursuant to the provisions of Section 5 (1) of Act No. 30 of 1937, that such Court will sit in the Law Courts, Durban, on Monday, the twenty seventh day of June, 1938, at the hour of 10 in the forenoon, when any such riparian owner may appear to be heard upon the matter to be determined.

The matter to be determined by the said Water Court is what quantity of water shall be passed each day through the City Council's storage works, i.e. the dam and all works connected therewith, for the use of riparian owners between the dam and sea in terms of Section 7 of Act No. 30 of 1937.

If any riparian owner as aforesaid do not attend, either in person or by his agent, attorney or counsel, at the time and place abovementioned, such order will be made and proceedings taken as the Court may think just and expedient.

Any such riparian owner who desires to be heard before the Court is hereby required to signify to the undersigned in writing, not later than seven days before the date fixed for the sitting of the Court, his or her objections.

D. D. V. KAYS,
Registrar of Water Courts (North).
25th March, 1938

NOTICE No. 206 of 1938

CITY OF DURBAN

Umgeni River Water Scheme

It is notified in terms of Section 28 (3) of Act No. 8 of 1912 and the Regulations that the following Assessor has been selected to sit as member of the Water Court, along with the Judge and an Engineer nominated by the Minister:—

WILLIAM PEARCE, of Lower Illovo, Natal.

Any person concerned is required, in case he objects to the said Assessor, to give notice thereof in writing to the Registrar of this Court on or before the second day of May, 1938, failing which notice he will be held to waive all right of objection.

His objection must state the cause for which he objects which may be one or more of the following:—

(1) Consanguinity or affinity within the fourth degree to any of the parties or to any person who has a personal interest in the result of the application.

(2) Having directly or indirectly an interest as the result of the application.

(3) For having previously deliberately expressed an opinion as to the merits of the application.

(4) Personal enmity between any party and the Assessor.

It is further notified that within four and twenty hours after the lodging of his objection he, or some agent by him authorised in writing, shall lodge with the said Registrar an affidavit setting out the facts in support of the objection failing which his objection will be disallowed.

D. C. V. KAYS,
Registrar of the Water Courts (North).
Office of Water Court,
Palace of Justice, Pretoria.
25th March, 1938.

CHOONILALL BROS.

THE NOTED INDIAN "SARRI HOUSE IN SOUTH AFRICA."

141, GREY STREET, DURBAN.

Branches
41, Wicks Street And 60, Wicks Street, VERULAM
GARAGE AND SERVICE STATION
7, Muse Street And 58, Wicks Street, VERULAM.

Please note.
Our Johannesburg Agent
P. RATANJEE,
60, Bree Street,
Newtown.

Cables and Tel. Add
"Anwarcotton"
Phone 23008
" 24418 Res.
Durban.
Phone 89 Verulam.

ARRIVING BY EVERY MAIL FROM INDIA AND JAPAN
BENARES SARRIES WITH BORD 48 AND PLAIN CENTRES, BUTIDAR BENARES BARRIERS IN SEVERAL SHADES
Price from 60/-, 85/-, 105/- & up to £20.
THE LATEST FROM BENARES CITY.
EMBROIDERED SARRIES 25/-, 35/ & up.
PRINTED VARIOUS LINES of SARRIES from 12/6, 17/ & upwards
EMBROIDERD CREPE-DE-CHENE from 3/6 yd 42 in & 45 in width.
LATEST DESIGN SARRIE CLOTH 44 in width from 1/ 6 yd 1/9, 2/ & up
GEORETTE SARRIES LATEST ARRIVALS price from 25/-, 30/-, 15/ & up.
LATEST BLOUSES TO MATCH SARRIES price from 11/6 17/6 & upwards.
ZARI WORK SILK SARRIES IN ALL SHADES from 5/- 65/- 125/ & upwards

THE NOTED
INDIAN SARRI HOUSE
IN SOUTH AFRICA.

SUITABLE FOR WEDDING GIFTS
Brassware Vases, Rose Bowls, Ladies Engraved Trays and Various other Lines.
At Special Reduced Prices.
Horn-o-phone, Pablas, Gramophone, Records & Musical instruments At Rock Bottom Prices.
Indian Condiments. Indian Groceries At Wholesale Reduced Prices.
Midwest Radio & Radio Grams from £15. £25. £35, £45 & up
Marble Taj Mahals from 12/6, 17/6, 27/6 45/
Suitable for Xmas Presents.
Write for samples and further Particulars

ચુનીલાલ બ્રધર્સ

દક્ષિણ આફ્રિકાનું જાણીતું સાડીઓનું ગૃહ

૧૪૧ ગ્રે સ્ટ્રીટ, ડરબન.

બ્રાંચો
૪૧ અને ૬૦ વીક્સ સ્ટ્રીટ
વેરૂલમ.

આપણી સાડીઓ મંગાવતા અગાઉ એજન્ટોએ આને
શ્રી. પી. રતનજી.
૬૦, બ્રી સ્ટ્રીટ, ન્યુટાઉન

ગેરાજ અને સર્વિસ સ્ટેશન
૭ મુસ સ્ટ્રીટ અને ૫૮ વીક્સ સ્ટ્રીટ
વેરૂલમ.

દરેક સ્ટીમરમાં જપાન તથા હિંદથી આવે છે
ગળા-વાળી સેલારવાળી ઓન ઓઢો, ભારત બોલબાલાની પુરીઓને
સાડીઓ શી. ૧૬, શી. ૨૫ ... ૧૬૫ શી સાથે પા. ૬૬ સુધીના
બહારગામથી હુકમબુક આવકારી છે.
ક્રેસણ રાખની સાડીઓ શી. ૨૫ અને શી. ૬૫ થી ઉપર.
ભારતની બનાવટી સાડીઓ
શી. ૧૨ અને શી. ૧૭–૬ થી ઉપર.
ક્રેપાલું ક્રેપ–ડી–ચાઈન શી. ૭– યુ યાર્ડ ૬૬ ઈંચ અને ૮૦ ઈંચ પહોળ.
સાડીના બૌર્ડસ ... ભારતના ... ૬૪ ઈંચ પહોળ સાડીઓ. શી. ૧–૬,
શી. ૧–૮ શી. ૨–૦ આને તથી ઉપર
... ભારતની ... સાડીઓ શી. ૨૫, શી. ૩૫
... ૫૫ અને ... ઉપર

સાડીને મેચ થાય એવાં બ્લાઉઝ પીસ શી. ૧૨–૬, શી. ૧૭–૬ આને
તથી ઉપર.
૬૬ ઈંચની જરી કામની રેશમી સાડીઓ શી. ૫૫, શી. ૬૫,
શી. ૭૫ અને તેથી ઉપર
હારમોનીયમ, પબ્લા મોનોફોન, રેકોર્ડો અને બીજાં ચાલુ જા
બોલાવ્યા આવ્યા આને.
... બનાવ ગ્રામોફોન, ગ્રામરી ચલાવેલા હેલસેમ આને.
... રેકોર્ડો અને રેકોર્ડ માટ્સ
આવ્યા શી ૧૫, શી ૨૫, શી. ૩૫, શી. ૫૫ અને તેથી ઉપર
ગ્રામોફોનના બેઝન્ડને લાયક આરસના તાજ મકબરો
આવ્યા શી ૧૨–૬ શી. ૧૭–૬, શી. ૨૭ ... શી ૫૫

ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન.

પુસ્તક ૩૬ મું. ફીનીક્સ, શુક્રવાર, તારીખ ૨૫ એપ્રીલ ૧૯૩૮ અંક—૧૪.

"ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન"

શુક્રવાર, તા. ૧૫ એપ્રીલ ૧૯૩૮.

પાર્લામેન્ટની ચુંટણી

હિંદુસ્થાનમાં એક કહેવત છે કે "જો આપણી દશામાં કંઈજ ફેર ન પડતો હોય તો રામરાજ્ય હોય તોયે શું ને રાવણ રાજ્ય હોય તોય શું?" હાલમાં હીંદીઓ જે સ્થિતિમાં પડયા છે તે જોતાં આપણું માનસ આવું નિરાશવાદી હોય તેમાં નવાઈ પણ શું? યુનીયનમાં હાલમાં યુરોપીયનના મતદારો તરફથી જુદા જુદા ઉમેદવારોના બાપાઓ અને વચનોમાં જે રસીકતા રેડાય છે તેમાં હીંદીને શું? કયા પક્ષના ઉમેદવારો ચુંટણીમાં કૃતેહ પામે એ બાબતની ચર્ચામાં હીંદીને શું ઉમંગ આવે તેને મન તો ગમે તે પક્ષ રાજ્ય કરે, હીંદીની દશા તો તેની તેજ.

આપણને મતાધિકાર છે નહીં, કેવા પ્રકારનું રાજ્ય ચાલવું જોઈએ તે બાબત આપણે અભિપ્રાય આપી શકતા નથી. બૂટે સુટે કંઈ દુકડા આપણી તરફ ફેંકવામાં આવે તેટલાથી આપણે આભાર માનવો પડે છે? યુનાઇટેડ નેશનલ પક્ષ, કે શુદ્ધ નેશનલ પક્ષ અથવા યુનીયનીસ્ટ પક્ષ એ ત્રણમાંથી આવે તે પક્ષ રાજ્ય કારભાર ચલવે પણ આપણો તો મતાધિકાર વગરના રહેવાનાજ. આ દેશના મુળ વતનીઓને પણ હવે તો પાર્લામેન્ટમાં અમુક હદમાં પ્રતિનિધિ મોકલવાનો હક છે. આપણો હક એકજ. ગમે તે પક્ષ અમલ કરે તેનો વાંધો નહીં. તેઓ આપણી તરફ રહેમ દ્રષ્ટિ રાખે એ પ્રાર્થના કરવાનોજ આપણો હક છે.

થોડા સમય ઉપરજ અગે કહી ગયા છીએ કે દક્ષિણ આફ્રિકાના રાજ્ય તંત્રમાં ઉદાર ભાવનાનો અભાવ છે. આ દેશમાં યુરોપીયનના રાજ્યદારી રમતમાં હદપાર ઉતરી ગયા છે. રાજ્યદારી રમત એ જોકજ તેમનામાં જીવનનો મુખ્ય ઉદ્દેશ થઇ પડયો છે. સમગ્ર દક્ષિણ આફ્રિકાના દાવો ધર્માવવામાં તેમણે વધારે ધ્યાન આપવું જોઇએ. રાજ્યદારી રમતમાં હીંદીને એક મહોરું બનાવી દેવામાં આવે છે. પણ આ વખતે નશીબ જોગે હીંદી વિષે કંઈ મુખ્ય મુદ્દો નથી ઉપાડવામાં આવ્યો. કોઇ કોઇ ઉમેદવાર જરાતરા ઓલી નાંખે છે એ ખરે પણ જો હીંદી વિષય કોઇએ પોતાના મુદ્દાઓમાં નથી લીધો. એક સુદ્ધ નેશનાલીસ્ટ ઉમેદવાર એક દિવસ બોલી ગયા હતા કે ચિયર લમ કરનારને ફાંસીની સજા ફરમાવી દેવી. પણ તેમાં એટલું રહી જાય કે ફાંસી નર જાતિને દેવી કે નારી જાતિને દેવી અથવા બંનેને દેવી. આવી સુચના કરનાર ઉમેદવારની અજ્ઞાનતા રમુજ થઇ પડે છે. પણ આ કહેનાર છે યુરોપીયન, પાર્લામેન્ટમાં રહી રહી રાજ્ય કરવાના કામ કરવામા ભાગ લેવાનો ઉમેદવાર આપણે તેને જવાબ દેવાને કંઈ અધિકાર ધરાવતા નથી. અરે એટલુંજ નહીં પણ કોઇ ઉદાર-મતવાદી યુરોપીયન પણ તેનો જવાબ દેવાની હિંમત ન કરી શકે. "કુલી" નો મિત્ર થવાની બીક યુરોપીયનને ખરીજ તો.

ઉપર કહી ગયા તેમ ચાહે તે પક્ષ અધિકારપર આવે, આપણે તો એસલું અને જોલું એટલુંજ કામ છે. હાલના પ્રધાન મંડળનાં એક મી. જે. એચ. હોફમેયર છે તે રંગ કે જાતના ભેદ વગર સર્વને માટે ન્યાય અને સમાનતાની વકીલાત કરે છે. હીંદી સવાલ ઉપર હીંમેલા તેમના વર્તનથી પ્રધાન મંડળમાં ઘણું ગરબડ થઇ હતી. એ બધી ગરબડ થવા છતાં અને પ્રધાન મંડળમાં તેમની સામે વિરોધ હોવા છતાં તો હજી સુધી કરી રહ્યા છે એ તેમના ચારિત્રબળનો અમુક પુરાવો છે. આપણો હક આપણને મળે તે માટે યુનીયન પાર્લામેન્ટનાં બીજા પક્ષો હોફમેયરોની જરૂર પડે એમ છે.

યુનીયનના છાપાઓ ઉમેદવારોના બાપ-દાદાથી આજ કાલ બાપાય છે. જો બાપદાદા પાંચમાં પણ વખતે બહુ રસીક હોય. અમુક શબ્દનો શુદ્ધ અર્થ શું થાય છે તેની ચર્ચા જ્યારે ઉમેદવારો કરે છે અને આગળ પાંચ દશ વરસ પહેલાં ઉમેદવારોએ શું કહેલું અને આજે તેનો શું પડે છે તેની ચર્ચા કરવામાં આવે ત્યારે તો બાપદાદા બહુ રસીક બને છે. પણ સામાન્ય મતદાર આવી બાબતોમાં રસ લે છે ને ત્યારપછી તે તો ઓટલુંજ જાણવાને આતુર હોય છે કે કયો પક્ષ આપેલું વચન પાળવાને શક્તિવાન છે. જે પક્ષના ઉમેદવારો મતદારોને માનસિક ગુંચવાડામાં નાંખી વચન પાળવાને શક્તિવાન ન હોઇ શકે તેના તરફ મતદારોને બાબમેજ દીલસોજી હોય છે. આજ સુધી યુનાઇટેડ નેશનલ પક્ષ દક્ષિણ આફ્રિકાની પ્રજાની જે સેવા બજાવી છે તે જોતાં મતદારો તે પક્ષનેજ ટેકા દે એ યોગ્ય છે એમ અમારું માનવું છે. આ ચુંટણીમાં આ મતદારો પણ મોટા પ્રમાણમાં મત આપવા બહાર પડવાની છે. બનવા જોગ છે કે ચુંટણીમાં કયો પક્ષ અધિકાર પર આવશે એ આ મતદારોના મતોની સંખ્યા નક્કી કરશે.

યુનીયન થયા પછી આજ પક્ષ વારા-ફરતી અધિકારપર આવેલા છે. સાઉથ આફ્રિકન પક્ષ, નેશનાલીસ્ટ પક્ષ અને યુનાઇટેડ નેશનલ પક્ષ. આમાંના કોઈ પણ પક્ષે હિંદી તરફ લાગણી બતાવી નથી. ને કંઈ કહ્યું હશે તો હિંદીની વિરુદ્ધના પ્રચારકોમાં ચહેલ પહેલ બાગ બજાવ્યો છે. જ્યાં સુધી હિંદીને મતાધિકાર નથી ત્યાં સુધી હિંદીની દશા હલકા કરવાની રહેવાનીજ. હાલમાજ નાતાલ ઇંડીયન કોંગ્રેસે પ્રાંતિક સરકારને યુનીયનમાં મતાધિકાર હીંદીને પાછો મળવા બાબત અરજ કરેલી. પણ એ અરજ ફુંકી દેવામાં આવી. પણ કોંગ્રેસના બીજો કેવા આવેદન કેમ? કોંગ્રેસના એક બે અમલદારોની મદદથી અરજ કરવામાં આવે એથી હિંદી કોમનો એમાં કંઈ

આજ છે એમ કોણ કહી શકે? નાટાલની સમગ્ર હિંદી કોમમાં એનો ઉછાળો નથી. એને માટે મીટીંગો કે ઠરાવો નહીં. કોમના દરેક સભ્યને સજ્જ કરવાનો અવસર નહીં. કોંગ્રેસના અમલદારોની મહેનત અને સમયનો ભોગ ઘણો હોવા છતાં આપબુદ્ધી અને ધર્મને લીધે કોમનો ટેકો ન મળે અને અસરજ્ઞઓ પ્રચારની કોપદીમાં હેરાઈ વળ્યા એ કેટલા દીલગીરી?

એપ્રીલ માસમાં મુંઝાણીનું પરિણામ જણાઈ જશે. યુનાઈટેડ નેશનલ પક્ષ દેશ નો કારભાર કરવામાં કુદરી સત્તાપર આવે એવા આપણે માટે લાભદાયી નિવડે તેમ છે. આપણની કુતેહ થઇ તો હિંદી કોમ આનંદ માને એ સ્વાભાવિક છે. આપબુદ્ધને મતાધિકાર માત્ર કરવામાં કુતેહ વાપરી એ માટે હવે આપણે એકતા સાધવાને તૈયાર થઇએ એ અમે ઇચ્છીએ છીએ.

ઉપરોક્ત લેખ શ્રી. પી. આર. પથર, બી. એ મેરીત્સબર્ગ ઓફીસમાં રહીને સ્ટેટ ડરબનથી અંગ્રેજીમાં લખેલા લેખનો અનુવાદ છે

— —:o:— —

દિલગીરી ભાતને વિનંતી

આ અખબારમાં એ જણાવ્યું છે કે "ફ્રેડરેસી પત્ર આફ્રિકાન્સ ભાષી કલીટીઓએ નેટાલીયન યુનીવરસીટીના અધિકારીઓને કોમી વિનંતી કરી છે કે યુનીવરસીટીમાં ફક્ત વિદ્યાર્થીઓ માટે બાલમંદિરની જુદી વ્યવસ્થા કરવી. આ સુચનાની યુનીવરસીટી ॥ કાઉંસીલમાં વીચારણા થઇ હતી અને તે પરથી હાલ પુરતું તો જણાય છે કે તેનો ઉપરોક્ત સુચનાનો આવકાર નથી કરવો આમ ન કરવામાં કારણ તો એજ યુનીવર્સીટી ની કાઉંસીલ આપે છે કે ફક્ત વિદ્યાર્થી ॥ એક તો કંઈજાણ ઓછી હોવાને બીજું કે બધા સુચનાનો અમલ કરતા બારે મારવ્ય થાય તેમ છે. છેવટે યુનીવરસીટી કાઉંસીલનું નાક રહે તેટલા સારૂ તેણે એટલું પણ કરેલ છે કે યુરોપીયન વિદ્યાર્થીનો કોલ્ડ બાર કરનાર કોઇ વિદ્યાર્થીનો યુરોપીયન રસીદ સમવડ અને વિદ્યા ગણવી જોઇએ

ફ્રેડરેસી પત્ર આફ્રિકાન્સના સભ્યોની મનો દશા જોતાં કોઇ પણ સુજ્ઞ વાચકને દુઃખ અને કરૂણા ઉપજ્યે તેવી છે. દ. આફ્રિકા તેની રાજ્ય નીતીમાં કંઈજાણના બાપ માટે બદનામીને છે પણ આ દેશનો પ્રજાની વિદ્યાના સંસ્કારી ક્ષેત્રમાં પણ કેવડી અનોખાવસ્થા દાખલ કરવા ઇચ્છે છે એ જીણ દશા નહીં તો બીજું શું કહેવાય!

પ્રધાન હેરીકમેયરની અનોખાવસ્થા

શ્રી ... ઓફ હેરીકમેયરે જોહાનીસબર્ગ ખાતે પાલોગેન્ટના બાકર માટે ઉગ્રોદ્ધારી કરતા જે એમ કેન્દ્રાજ કહ્યું છે તેમની વિશેદ્ધારીને દેશે આપતા જણાવેલું કે "દ આફ્રિકામાં ના કેન્દ્રાજ જેવા આફ્રિકન જાતી સંબંધમાં તમારો ખ્યાલ તે જરૂરનું છે. આ સુચના કરવામાં બાલ દેનું તો એ છે કે સરકારે મીશી કે બાકરતરી રીતે જે જુ પ્રજાનો વિરોધ કરી રહેલ છે તે તદ્દન અયોગ્ય છે." આગળ ચાલતા શ્રી. હેરીકમેયરે એ પણ કહેલું "આપણે સ્વતંત્ર થયા ત્યારના દીવસોએ તો આપણે પોતને બીજા તરફ સુગીબ્રાવના ઉપાયશીલ જોયશે. દ. આફ્રિકા જુ પ્રજાનો વિરોધ કરવાના સિદ્ધાંતોનો પ્રચાર કરે એ આ દેશની પ્રજા માટે કમનસીબ છે."

આમાં કહેવું જોઇએ કે શ્રી હેરીકમેયરે જે કહ્યું છે તે યોગ્ય કહ્યું છે કે દેશ ને પોતાને યથા કપ્લસન કરવા વધ્યા છે અને કેટ સહનનો અનુભવ કરી ચુક્યા છે તેના પ્રજા ને તો એજ ઘટે કે જુ પ્રજાને કનડગત કરવામાં થી મુકત રહેવું જોઇએ પણ હીન્દી પ્રજાની દષ્ટિએ વિચારતા અમને લાગે છે પુરાનું ગત થાય છે ૬ શ્રી. હેરીકમેયરની જુ પ્રતી સમભાવ રાખવાની રાજના એ તેમની ન્યાય પૂર્વકની નીતિ છે કે અપવાદ પુરવાર છે।

એક નિગ્રો ઓમીસરીનીઓ નરેશ

ઓબીસીનીયાનો પ્રશ્ન કરી ચાલામાં ચાલામાં પીરણ જાનો છે આજે દુનીયાની હાલ ... રિયતિ છે. આપણી કાયે કેનું શું ગયું ને કહી ગ્રમાણ તેમ નથી અને ચોગેર જોર જોવામાં આવે છે કે દરેક દેશ કે પ્રજા પોતાની એકનીજ સુરક્ષિતતા સંભાળી રહેલ છે પણ જોહન કે જેને વિશે એમ કહેવામા આવેલું છે કે તે ઇમેરા નામની પ્રજા અને નિર્બળ પ્રજાની રક્ષક અને બોયક છે પણ તે દુનીયા આપણે લાગે છે કે ઓબીસીનીયા અને છટલીના રાજકીયમા જે નીતિ પ્રદર્શન કરી લેવા લાગે છે તે જોતા જણાય કરતા બેસ્ટ છે. બોતાના સ્વાર્થો ખાતર જ જોહન આજે ઓબીસીનીયાના પ્રદેશ વિશે છટલી સાથે બાસ્ટરા કરતા તમાચાર મળેલ છે

(૧) પ્રીંગ ઓફ નેશન્સમાં ભાગ લેતા સ્ટેટના સભ્યોને જોહન સુચવશે કે છટલીએ ઓબીસીનીયા. રેમ કરેલો છે એ બીનાના માન્ય ...

(૨) ભલી દેશો, જોહન અને છટલી માને છે કે યુરોપ્ય સમુદ્ર પરની કુકુલાઓ ભલે દેશો સારે ખાસ હિતકર્તા છે

(૩) બીજે દેશો યુરોપ્ય સમુદ્રના પ્રદેશમાં પોતે સ્વરક્ષણ ન્યુર્થે જ પગલા ભરશે ... અન્યોન્ય બાબર આપવા કરશે

(૪) છટલી રેસોસ્ટરાનામાં જે બોરીશ ... ધાર—ચલા મારે છે તેમાં કોઇ પણ રીતે વિરોધ કર્તા નહી બતે.

(૫) છટલીએ બીબીમા બાતે રાખેલું લશ્કર અમુક પ્રમાણમાં ઓછું કરશે.

(૬) બંને દેશોને લાગ્ય કે કે સુએજ કેનાલ તે માર્ગ ... સર્વ માટે અને બધા દેશોના વહાણ માટે ખુલ્લો રહે

ઉપલા કરારનામાજ આપને ના બાબતો ચાલીશ ખુલાસેલા રીતે છે. એક બારા રાજકીતે દોરાવે તે રીતે ઓબીસીનીયાના બાબ્ત નરેશ આ કરારનામાના વિરોધ કરવાના ... જણાવતા અમને આનંદ ઉપજે છે

હિંદુસ્થાનમાં સ્ત્રી સ્વાતંત્ર્ય

મંજુર આંધ્ર પ્રદેશ બાને શ્રી. સારદા નીકેતનમાના ૬૬ મી વાર્ષિકોત્સવના પ્રમુખ સ્થાનેથી બોલતાં શ્રી કાલેશ્વર રાવ જેઓ આંધ્ર પાર્લામેન્ટરી સેક્રેટરી છે તેમણે નીચેના ઉદ્ગાર હીંદુસ્થાનમાં સ્ત્રી સમાજને સ્વાતંત્ર્ય આપવા વિશે કાઢેલા. "આજે આ સમાજ સુધારણાની ઠીલચાલ દીલમા વેગથી ચાલી રહેલ છે. તુર્કસ્તાનમાં સ્વાતંત્ર્ય યુદ્ધમાં બધને સ્ત્રી બને પુરૂષો સાથે રહી ઘણેલા અને સ્વતંત્રતા મળતા સમાજ અને ધર્મના બંધનો હતા તે દુર કરવામાં આવેલા અને સ્ત્રી જાતીનો સર્વત્ર સમાન દરજ્જો રાખવા માં આવેલો. આજે હીંદમાં પણ જુનો અંધારા ગાબલાઓને દુર કરી સ્ત્રી જાતી, પુરૂષ વર્ગ જેટલોજ પાછી રીતે દરજ્જ અને કરજોને ભોગવે તે દીશામા પ્રગતી માગે છે. છેવટે શ્રી કાલેશ્વર રાવે જણાવેલું કે હીંદનો સ્વરાજ્ય મળતાં તો સ્ત્રી સમાજનો આજે તે કાયદેસર રીતે દરજ્જો આપવામાં આવશે.

આ ખબરનો નોંધ લેવામાં હેતુ એજ કે સ્ત્રી જાતીને પોતાના સ્વતંત્રતા આપવા વિશે આપણું માનસ પુરી રીતે કેળવાય અને તેની આવશ્યકતાની પ્રતીતી થાય.

હિંદી સંગીત કળા પ્રવર્ધક મંડળ

મંબે આકાશવાણીએ આપણે મંડળ તરફથી થતા ગેરસમજો વિશે ઉહાપોહ કરેલો પડેલો પત્ર તે પછીથી આપણે જણાવવામાં આવે છે કે ગેરસમજ કરવાની વ્યવસ્થા મંડળ તરફથી સારી કરવામાં આવેલ છે. પ્રસંગને જણાવતા આપણે આનંદ ઉપજે છે કે તા. ૧૬ અને ૧૭ મી એપ્રીલે કાર્નેસાગર સ્ટ્રીટ અને રાબ્બી કોલેજ બંને ચતુષ્કોણ દેવી જાપાનો કાર્યક્રમ ચાલુ થશે જેમાં સંગીત તેજજ વકતૃત્વ કળાના પ્રયોગો કરી બતાવવામાં આવશે સંગીત મંડળના સંગીતજ્ઞો તરફથી જણાવવામાં આવ્યું છે કે આ પ્રસંગે પાંચ બજવનારાની સંખ્યા જરૂરજ છે અને આખો કાર્યક્રમ આકર્ષક બનાવા તેમો પુરો પ્રયાસ કરે.

સંગીત પ્રવર્ધક મંડળ પોતાના કાર્યક્રમની તરફવાનીજ પ્રશ્ન બનોના ગત પોતાના પ્રયત્નો કરી તાપ્યા છે. આપ ઓફ પાસ્ત બોધ તો પ્રેમથી છે કે બંને દેશના હીન્દી પરિવારોએ સેવા ભાવે પોતાનું કામ કરી પ્રગતીમાં પંથે દોરનાર કલેકટર દરીદેવને સહાયક છે આપણે પ્રતીનીધીઓએ ઓફ જલસાઓમાં હાજરી આપી હતી આપે તેમને બાલ બાકાયદે મીનીટ બુ તેમનામાં આવેલ કે કામ કામમાં બાલ બજવનારાઓની પોતાના કામ વિશે પુરી તપશ્ચરના હતી. ઘણી કેટલી બારીકી ઓની પકતૃત્વ કળામાં રહેતી ઓટલી સુધારા હતા કે કોઇ પણ કામને સર્વાંગ બને.

શ્રી. વોરીનર જેઓ હિંદી સંગીત ના પ્રવર્ધક મંડળના પ્રમુખ છે. તેઓ આ મંડળના કાર્યને પોતાનું હાર્દિક કામ બનાવી રહેતા છે જેને માટે હિંદી કોમ તરફના તેમને ધન્યવાદ ઘટે છે.

દક્ષિણ આફ્રિકાના ટુંક ખબરો

વિજ્ઞાપન

અમારે ગયા વર્ષની બાકી રહીએ છીએ ૧ બાકી રહેલો અને આ અને તે પછીના ૨ અંકોના પાના આપણે કમી કરવા પડ્યા છે

ઓરીયંટ સેઈનના સિંદીઓ

ડરબન મેનીસ્ટી ઓરીયંટ થેઇટરના ૩ સીંદી માલેકો ઉપર પુનીયન સરકારના રવમ ઓર્ડરનો ઉપયોગ થઇ ચુકયો છે. સાંની મીલકતો પા. ૧૩૪૬૬૬૬ની કીમતે ખરીદવા સીંદી કંપનીએ કરારબધ્ધ છે, અને ૬ મહીનામાં કબજો લઇ ૨૨-પોટેશન તરફથી ત્યાં ચુકારો થશે.

મી. જસ્ટીસ કાઉજે

ઓરેજ ફ્રી સ્ટેટ પ્રોવીન્સની સુપ્રીમ કોર્ટના નવા ન્યાયાધીશ મી. એચ. ૩. કી. કાઉજે તા. ૨૯ એપ્રીલે રીટાયર થયા ત્યારે હતી તેજની જગ્યાએ નવા જજ પ્રેસીડંટ નીમાયા સુધી જસ્ટીસ કાઉજ કજકુર ઓપ્સ ઉપર આવુ રહેશે

સિંદીઓ માટે ખોટ

ખોટ માટે નાતાલ ઇન્ડિયન કોંગ્રેસ તરફથી મંગેલી અરજ ઉપર નીચાર ચલાવી પ્રોવીન્સીયલ કાઉન્સીલની સીલેક્ટ કમીટીએ હીન્દીઓને જે ખોટનો હક આપવા માટે ભલામણ કરવા પાછી હતી.

નવા એજન્ટ જનરલ

દક્ષીણ આફ્રિકા માટેના હીન્દ ખાતિના એજન્ટ ની ડરબનની ઓફીસે બાબર આપ્યા હતા તે નવા એજન્ટ જનરલ મી. રાય રાયાં રહીમ દાઉદેરીયાના તા. ૧૮ મેએ ડરબન આવશે, અને બીસીસ રાય રાય છગનલાલ ગે બાકીની બાબતોમાં ડરબન ચોકયવા ચર્ચા છે.

નોન-યુરોપીઅન વિદ્યાર્થીઓ

કેપટાઉન યુનીવરસીટીમાંથી નોન-યુરોપીઅન વિદ્યાર્થીઓને ઓફીસોમાંથી અલગ રાખી ક્લાસમાં આપવા, આફ્રીકાન્સ સોસાયટીની કોંફરન્સ કમીટી એ કરેલી અરજ, યુનીવરસીટીની કાઉન્સીલને સોંપવામાં આવી હતી પણ નોન યુરોપીઅન વીદ્યાર્થીઓની સંખ્યા નાની હોવાથી તેઓને કેવાયથી આપવાની કાલની ગોઠવણમાં ફેરફાર થઇ શકતો નથી એવો ઠરાવ થયો હતો.

યુનીયનની સાતમી પાર્લામેન્ટ

દક્ષિણ આફ્રિકાની ૭ મી પાર્લામેન્ટ મંગળવાર તા. ૧૧ મેએ પ્રોરોગ થયું હતું. આઠમી પાર્લામેન્ટ માં ચુંટવા માટે પ્રચાર કાર્ય ડેમોક્રેટીક પક્ષે જોર કદમાં પુર્વે શરૂ કર્યું છે. આપણા યુનીયન માં ચુંટણી તા. ૧૮ જેને દીવસ થશે.

તારનો સમાન દર

યુનીયનમાંથી ઓદીશ થયેલ સાધનના દેશોમા થતા તારના સાધનો ઘણા એક સમાન દર સેમે ઓપ્ટ્રેલીઆમાં શી. ૧૦૮ ન્યુઝીલાંડ, સાઉથ લાન્ડ, કેનેડા, અને ઓન્ટારીઓ દરેકમાં શી. ૬ ૩ પીજોનમાં શી. ૨-૩ ઈંડિયાનામાં શી. ૨-૨ અરબામાં ૨-૬ અને ઉગાંડામાં ૧-૩ છે. પત્ર આવની તા. ૨૫ ઓપ્રીલથી દક્ષીણ આફ્રિકા અને ગલ્ફ સાધનના ઉપરે બન્નેપર્દેશ દેશ પત્ર દેશનાથી ઓ. શબ્દના ૧-૩ મેએ નાર મોકલી શકશે.

આરેબ્ય ખાતાની વાદી

દક્ષીણ આફ્રિકાના પબ્લીક ટ્રેસ્ટ ખાતા તરફથી પ્રગટ થએલી વાદીમાં જોનેશની, જ્યેસ્ટા નીસ્પાર્ક, સેતાણા, યુનસટ્રાણાર્ટ ઈન્ટસબર્ગ, અને નાતાલના બાતના ગાલે છે. નાટાલ અને ઝુલુલેન્ડમાં મેજેરીયા કાદી નીકાળવા જોગી સ્થીતી છે. બોર્ટ ઇલીઝાબેથ, આસગોબા છે, નરસ બોગના વધુ ચિ પ્રવાસી સભ્ય કવેરેનરાઉન જાહેર થયું છે, અને રસ બધાં નાગરીકથી બાબર આપવા કુકમ નીકળ્યેા છે. છેલ્લા કેટલાક દીવસોમાં કોસ્પિટલમાં બારસ પડી સખ્યા ૩૦ી પડી હતી.

સર ઝેમ્બી બેલ્લી

દક્ષીણ આફ્રિકાના એક પ્રખ્યાત લશ્કરી નાયક સર એમ્બેલી ૭૩ વર્ષના છે. મજર લુલાયમાં તેમના એક પગને સારો લાગવાથી કાપી નાખ્યેા હતો. ગયા અઠવાડીઆમા સર એમ બેલીના પત્ર ઉપર કેપટાઉનમા ચમત્કાર પત્ર હતું આ બીજે પત્ર પણ કાપો નાંખ્યેા હતો. તેમની તબીયત બીલા જ્યાર નથી ગેરીલસ્પાર્ગ નીઝાનાના સોકાયટીએ મર એમ બેલી ગંભીર એપરેશનમાંથી વહેલા સાજા થાય એવી વિનંતી તેમ ઠરાવ મોકલ્યો હતો.

ગાંધીજી વ્યાખ્યાન ટુરિફાક

રસીલ અને ફાતીલ કલા પ્રયોજક મંડળ (ધી ગ્રન્ડીઅન આર્ટસ્ટકર્ક) તરફથી ગુજરાતી માં સ્વદેશ આપવાની ઇરિવાર ફાતેલી કોલેજ ના ઉપક્રમે શાળીવાર તા. ૧૬ એપ્રીલે અપોરે ૩ કલાક પછી થશે. મંડળ તરફથી શાપુરજી બુલચજી સોદરીઆ માને તા. કાસીમ સુલેમાન પટેલને ગુજરાતી આમ્બાનો માટે પ્રમિલક ચુંટવા છે આમ્બાન આપવા માટે પાંચ ગૃહસ્થો દાખલ થયા છે, અને દરેક આમ્બાન કલાકે ૬૩ મીનીટ આપવામાં આવશે. શ્રોતાઓ કેલેન્ડના કોમમાં તે પ્રસંગે ગુજરાતી સાંભળનારાઓ મોટી સંખ્યામાં હાજર થયા હતા છે. જાણવું વાંચવાયા માટે પુખ્ત વયના ૪૦ મેની અને વિદ્યાર્થીઓ ૨૫ પેનીથી દાખલ થઇ શકશે.

"ઓમ્નીબસ" ફુલ

સુધરેલાં જનમમાં તા. ૧ એપ્રીલનો દીવસ "ઓપ્રીલ ફુલ" નામથી ઓળખાય છે. કેટલાક વિદ્યાર્થીઓ "ઓમ્નીબસ" ફુલ બનાવવાના જાણવા તેંગ પ્રકારના કેપટાઉનમાં બન્યા છે. કપ યુનીવરસીટી ના વિદ્યાર્થીઓમાં "ફ્રુટફલ્ટના કાર્ટ રીલ" ની ચુંટણી વિષે આંદોલન ઉદ્ભવ્યા હતા. તેનો લાભ લઇ તા. ૧ એપ્રીલે યુનીવરસીટીમાં મીટીંગ બોલાવવાની નોટીસ બધી હતી. મીટીંગને બધલે આખો આવેલા વિદ્યાર્થીઓ દેખાયાં બેગા થયા હતા, પણ જેવી બાબર પડી હતી કે કોઇ કાર્યકર્તાએ વિદ્યાર્થીઓને "ઓમ્નીબસ ફુલ" બનાવવા વારસરી કરી હતી

ફ્રુથ પાદરીનું અરણ્ય

ડરબન અને આજુબા પુનીબનમાં બધ પાદરી રેવ. ડેનીઅ વરસનું તા. ૨૭ એપ્રીલે ડરબનમાં અરણ્ય થયું હતું. ૭૦. ડેનીઅ ક્રેસ્લર કેટલાક વર્ષથી અંધ અવસ્થામા હતા પણ પોતાનાં એકીઝકત્વ ના કેવળમાં નીમગીત હાજર રહી પાર્થીક આખ્યાનો આપતા હતા. ડરબનની કાલી કાઉંસીલે તા. ૮ એપ્રીલની મીટીંગમાં રેવ. ડેનીઅના કુટુંબીજનો પ્રત્યે દીલસોઝનો ઠરાવ પાસ કર્યો હતો

ગાદ ઉખાડી પડયું

ડરબના મેનોર નાકાની તરફ આવેલા પુનીબસરસ્વતી દરવાજા ઉપર આવેલું એક મોટું ઝાડ તા. ૨ એપ્રીલે [illegible] પવનથી ઉખાડી પડયું હતું, જેથી રસ્તાનો બાલકાર બાદમા બધ હતો. મજકુર ઝાડ સો વર્ષનું હતું.

ડરબનમાં આગ

ડરબનમા ગાર્ડન માલમા ૧૬ આનો બાની હતી જેથી પા. બાર નું નુકસાન થયું હતું. જેમા જેકબસ ફેરા એન્ડ મેકીંઝમ લીમીટેડને સાં ૩૩૩૩ની બાબતમા પા. પહેરા નું નુકસાન મુખ્ય હતું.

ઇજા પાર્લામેન્ટ નદીચ

ડરબન સ્ટેકહોલ્ડરીના સ્ટ્રીટ અને સ્ટેર સીક એલેન્ડ્રાના પુલ ઉપર તા. ૬ એપ્રીલે પધારે થયા એન્ટોની રોયા. બાબત્ત નોદીચ ગોકને મોટરથી જાકરવાને થયા હતા, અને ગંભીર દાલતમા કોલેસા દોરપીટલ. અસેમ્બલમાં આવ્યો હતું. મીક રોયા [illegible] બાબતના પોલાના જોકરને બધાર આવ્યા હતા

નાટાલ પ્રોવીનશ્યલ કાઉંસીલ

નાટાલ પ્રોવીનશ્યલ કાઉંસીલની ૨૫ મી નવેમ્બરની ચુંટણી માં સુધારો કરવા માટેની ઉ. પી. એમ સ્ટીમેન્ટની દરખાસ્ત પાસ થયા પછી તા. ૬ એપ્રીલે એડમીનીસ્ટ્રેટર મી એચ એસ્કમ્બના નોટસલના દરબારથી નાટાલ પ્રોવીનશ્યલ કાઉંસીલ તા. ૩૦ ઓગસ્ટ સુધી બરતરફ રહી છે.

દ્રવ્યબાલનું સોનું

ટ્રાંસવાલની સોનાની ખાણોમાં પો. ૩૩૧૨૨૬૬૬ ના કુમારનું ૨૭૬૨૪૧૧ આઉંસ સોનું આપે આલમા નીકાલ્યું હતું. [illegible] તા. ૬ એપ્રીલે એક આઉંસ સોનાનો ભાવ ૧૪૦/૧૧ હતો.

નદીચ એકેડેમીના પ્રમાન

યુનીયન પાર્લામેન્ટના નેટીવ એફેર્સ ખાતાના પ્રધાન મી. પી. [illegible] ડબલ્યુ પ્રોક્સે તા. પાર્લામેન્ટની ચુંટણીમાં ઉમેદવારી કરવા તા પાછી [illegible]

હિંદના સમાચાર

રાષ્ટ્રપતિ સુભાષ બોઝની ચૂંટણી

૨૧. સુભાષ ચંદ્ર બોઝે હરિપુર ખાતે આપેલ કરતાં સ્પષ્ટ ભાષામાં ફેડરેશન સામે જોરદાર રાષ્ટ્રીય લાગણી પ્રવર્તે છે તે અને ખોટીથી મત્તા તેને હીન્દની મરજી વિરુદ્ધ ફેડરેશન હિંદુસ્તાન પર દોરી બેસાડશે તો કેવું થું કરશે તે જણાવી દીધું છે.

રાષ્ટ્રપતી નીચે પ્રમાણે બોલ્યા છે:—

(૧) ફેડરેશન હીન્દ પર લાદવામાંજ આવશે તો રાષ્ટ્રીય મહાસભા જરૂર પડશે સવિનયભંગનું અંતીમ પગલું ઉઠાવે જરૂર કરશે. રાષ્ટ્રપતીને ભય છે કે દુનીયાની કમભાગ્યે રિસ્થિતિ ઉભેક સુધરશે તો બ્રીટન હીન્દ પર ફેડરેશન દોરા બેસાડવાનો પોતાનો નિર્ધાર પુરો કરશે.

(૨) સત્યાગ્રહનું શસ્ત્ર અજમાવવાની વેળા આવીજ તો રાષ્ટ્રપતી કહે છે કે આ વખતે આપ પ્રીવીપર્સ હિંદ સામેજ નહી દોરાય પણ સંભવ છે કે દેશી રાજ્યો પણ સંઘર્ષમાં ભળે.

(૩) પ્રધાન પદનો રિપબ્લર ફેડરેશનનો સામનો કરવામાં આવશ્યકીયરૂપ બનશે તો તેના રાષ્ટ્રીય મહાસભા અવશ્ય ભાગ કરશે.

રાષ્ટ્રપતી પંડીત જવાહરલાલ

રવદેશના છેલ્લા બનેલા બનાવના સમાચાર પત્રો જણાવે છે કે પંડીત જવાહરલાલ નહેરુ પોતાની દીકરી કુમારી ઇંદીરા સાથે યુરોપના પ્રવાસે જશે, પંડીતજી પોતાના આવા પ્રવાસની હીન્દને કાયદેસર જ કરી આ પ્રોગ્રેસને પંડીતજી ની આ ટેવમાં આવી પણ નીરંતમ આપણા આગે આવ સુચવીશે છીએ.

હિંદુસ્થાનનું અંદાજ પત્રક

દીલ્હાલ ખાતેના હિંદી સભ્ય ફાઇનેન્સ મેમ્બર સ્રીમાન્, હીન્દુસ્થાનની મુખ્ય પટી પારા સભા અને હીન્દ સરકાર વચ્ચે સરકારી બાતને માટે આપણા વિશેના સંબંધ બાબત સ્વતંત્ર બનતા મીકાનો બાબતમાં જે મતભેદ રિપસ્થાન થયો છે અને જેને પરિણામે હીન્દી પટી પારા સભાએ સરકારી બાબતના બજેટની બાકી બાબતોમાં ના કરી છે તે વિશે પણ પ્રકાર પ્રયો ફ્રેડેશન છે

નવું પ્રધાનમંડળ

આંધ્રના હિંદ પ્રોગ્રેસ સભ્યોની માટે બનાવે મહેસુલી પદકમાં નીચે મુજબની કોસ્પારી રચવાની સુબા [illegible] જાહેર કરી હતી.

(૧) સુબાસ્થાપક બોઝ (૨) પંડીત જવાહર નહેરુ (૩) બાબુ રાજેન્દ્ર (૪) સરદાર વલ્લભભાઇ (૫) સરદારા સાહેબ (૬) શ્રી પ્રકાશજી રેડ્ડી (૭) શ્રી અરોરાની નાયડુ (૮) શ્રી જમનાલાલજી (૯) આચાર્ય કૃપલાની (૧૦) રાવ જવાહરલાલ માલવીય (૧૧) બોમ્બાના બાબુ કલાપ (૧૨) શ્રી સરદારસિંહ ગોગ (૧૩) શ્રી હરીકૃષ્ણ મેહતાબ (૧૪) કે. પટ્ટાભી સીતારામૈયા

અમેરીકા ખાતે હિંદી ટ્રેડ કમીશનર

અમેરીકા ખાતે હિંદી સરકારે પહેલા જ વાર ટ્રેડ કમીશનરની નીમણુંક કરી છે, અને શ્રી. ઝોન. મેથેસ. નામીકને તે જગ્યા આપી છે. મુંબઇની દેશી વેપારી ચેમ્બર સાથે મસલત કરી વેપારી બાબતણી સંબંધી બીચારણા કરી આવતે અઠવાડીએ શ્રી. નાયીક અમેરીકા જવાના છે.

તુર્કસ્તાનમાં વંદેમાતરમનો ઝંડા

તુર્કસ્થાનમાં બાદાના શહેરે ખાતે આવેલ પ્રતિનિધી મુસલમાનોને વસે છે. તેના કેટલાક બંગાલના વતની મુસલમાનો પણ છે. તેઓએ ત્યાં મુસ્લી મોની 'વંદેમાતરમ' નો પ્રચાર શરૂ કરી દીધો છે. અહેવાલો ત્યા એક મસ્જીદ છે તે ઉપર તુર્કી બાદામા તેઓએ 'વંદેમાતરમ' શબ્દ લખ્યો છે. મસ્જીદ ઉપર હિંદી રાષ્ટ્રીય ત્રંગો લગાડીને દર શુક્રવારે તેઓ આ સાકસરી કરે છે અને નમાજ પડતા પહેલા તેઓ 'વંદેમાતરમની' પ્રાર્થના કરી લે છે.

દારૂની દુકાનો પર સીલ

મુંબઇ સરકારે પોતાની નીષેધની નીતીનો અનુસરી બારદોલી તાલુકાના અને પીપ્લાનગરની નજીકમા આવેલાં બારેજ તાલુકાનાં દેશકાંઠ ગામોનાં દેશી દારૂ, ભાંગ, ગાંજા અને પરદેશી દારૂ વેચનારા જબરદારોનાં લાયસન્સો રદ કર્યા છે અને ત્યાં આબકારી ચુકી ઇન્સ્પેક્ટરે એ બંદોબસ્તો પ્રમાણ કરીને બાકીના માલ ઉપર સીલ મારી દીધા છે. બંદોની જોપીલથી સુરત જીલ્લાની દેશી દારૂની ૧૫ દુકાનો પણ બંધ મનાની છે.

બ્રહ્મા દેશનું દરજ

બ્રહ્મદેશ હિંદના જુદો પડતા બ્રહ્મદેશ પ્રાંત હિંદનો અંગે અબાદ રૂપીયા બેબુ નીકળે [illegible] આ રકમ [illegible] પાંની [illegible] બાકી સરકારે મુક્ત કરવાના પાર્લિમેંટ ઠરાવથી બ્રહ્મદેશે બારપડ્યા કરી આપવાની યોજના તકરા કરી છે.

સારદા એકટમાં સુધારો

બાળલગ્નો અટકાવવાના બાપદાના (સારદા એકટમાં) કરવામાં આવેલા સુધારા પછી બારસ-બાના મંજુર થયા [illegible] તે અનુસાર દેશ બ્રમાણો બાબ થવા થયાની બાબર પડવાં કરવા [illegible] પર બારકીએ પણ ન બદલાવી શકશે તેમજ આ પ્રસ્તાવના બારબથી કરીબાદ થશે તો તેની પાબંધી રીબોર્ડીંગ બાબતમાં નહી આવે અને કરાર બાબાબના પક્ષ મુખ્ય હશે તો કન્યા પુખ્ત ઉમરે પહોંચવાની રૂપી એ કરાર બંધનકાર નહી બણાય અને કન્યાને તેના પતીપાસે જુદો રહેવાની કરજ પાડી શકાશે. આ સુધારાને હિંદી સરકારને દેશ દેશના હિંદી રાજ્યબાબાં તે પસાર થતાં તેમાં કાયદાનું સ્વરૂપ બબાત મુકવામાં નહી આવે.

પોરબંદર આર્ય કન્યા વિદ્યાલય

પોરબંદરમાં આર્ય સમાજ સંસ્થા ગોપાલારી પોરબંદરમાં એક બાલબ્રહ્મચારી લાલિદાસ મહેતા દ્વારા ચલાવી આવતી શ્રી. આ સાબના દાનથી સ્થપાયેલું "આર્ય કન્યા વિદ્યાલય" આ એકજ આબોદ મંત્રયા છે.

આ સંસ્થામાં માસીક રૂા. ૧૪ બબે પ્રવેશાર્થે દીના ૨૫ બબ મેવામા છે.

આ સંસ્થામાં બાળાઓને ગોબ્બિક ખોરાક, પોશાક, શીક્ષણ આપિસ આને દના નિરોદ તબામ બાબે મંજુર થયા [illegible] બાવના શીક્ષણ સ્થાનિકાઓ ગ્રેજીત શીક્ષણ આપે છે.

આ સંસ્થાના બકાન બાટરે ૮૦ હજાર ખોરબબાર જબાનામાં રૂા. ૨૧—૨૧ હાબ બબે ઓર બાદેશે બંધારા બાબેલ છે. જેબાં ૧૬૦ બાળાઓનો શાસ્ત્રીકાઓના આને બબ્યસ્થાપકોને બેઠબાની સુંદર સગબબ છે.

વિદ્યાલય નીબારમા પુસ્તકાલય, સંગીતબાગ, ચિત્રશાળા, શીબણ વર્ગ—બાબામ મંદિર પાક શીક્ષણ સાબ, બગેરેની બાવશ્યકા છે જેનો લાભ સંસ્થાને બાળા રીત બાસીક રૂા. ૨૦ નું ખર્ચ બાવે છે તેના પ્રમાણમાં માસીક રૂા. ૧૪ ની વધારે નથી પરંતુ કાંઠિબાવાડની દબના સુજ્ઞજન કરતા બેવી કેળબણીનું પ્રબાન છે અને બ્રબ ઓકટોબર સરીબ હોબાથી [illegible] બાબે બદાઠબા સર્વ કોઇ નરકથી કોઇ બાદેબ [illegible] બેવા બાબ બાબ્યું હતું જે ઉપરથી ચુબ્બારી ૨૬ ૧૬૮૮ થી તે ૩૧ બદારી બાસીક રૂા. ૧૨૫ બને પ્રવેશાર્થે ૩૧ રૂા ૫૦ કરવામાં આવ્યા છે. તે બાને કોઇ બાદેબનો પન્નાદાર પટે છે

કોળબણ ત્રાતિના ઉત્તેજનાર્થે બારીબ સેવકોના બાળાને બાસીક રૂા ૬૦ બને પોરબુબ્બરની પ્રવેશાર્થે ૩૧ા દાબલ કરવામા બાવે છે. બા સુધારો બાબબારદબાય [illegible]

આ સંસ્થાના બાંધકબાર તેબ જબાને માટે બાસીક રૂા ૧૦૦ની ચાબાબ્ય ૩૧ બાળબાના બાતરોએ સોની બાકા બ્રબ.

મદ્રાસપ્રાંતમાંથી પ્રધાનો અંદર

આ બંડળપર દબારે બા ૨૫મી તારી પ્રધાનોબાનું નીબણ બબાવવા બાટ બહાબાબાની કોરોના [illegible] સરદાર પટેલ, મેસારા બબાબલબ્યાબ બાબાદ આને બાબુ રાજેન્દ્રપ્રસાદની કોંગ્રેસ બબારી નીબી છે. બહાબાબાની પાકોર [illegible] બબ કોબી બા ચેરમેન તરીકે બદદર પટેલની ફુન બરબણી બબ છે

ટૂંકસાર

ચીનાઓએ રાનટંગ ખાતે જપાનને કરારા જવાબ વાળ્યા હતા. ચિયાંગ કાઈશેક ઉપર ચીનાઓ ખૂબ ભરોસો રાખે છે. તા. ૭ એપ્રીલે ઉજવાયેલી ચીની પ્રજાની ૪૦૦૦ વર્ષની જાહોજલાલીના ઉત્સવમાં ચિયાંગ કાઈશેક ઉપર ચીનાઓએ ખૂબ ખૂબ અભિનંદનના વરસાદ વરસાવ્યા હતા.

• • •

શુક્રવાર તા. ૧૫ એપ્રીલ અને સોમવાર તા. ૧૮ એપ્રીલ દરમ્યાન તટેલાએ ઉપાધી, ચાનીવાર તા. ૧૬ એપ્રીલે પણ ફરીને ધાંધ રાખી તા. ૧૫ એપ્રીલથી તા. ૨૬ એપ્રીલ સુધી રજા પાળવા એક્સપ્રેસ ઓફ કેનેડા તારથી ચાનીવી બંધ કરી.

• • •

ફ્રાંસના આફ્રિકા, ખાસ કરીને મોરક્કો વિસ્તારમાં ટાયફોઈડનો રોગ પ્રબળ છે. ઓસ્ટ્રીયાના ની ફ્રેડીક ગેન્ક (ચેન્સલર ડોલ્ફસ ખાસ્કા પ્રેસીડેન્ટ છે. પણ ઓસ્ટ્રીયાના જર્મન નેઝાએ પ્રસંગે ગીચેનામાં તેમને ફેરવા નાખ્યા હતા તા. ૭ એપ્રીલે ફટકે આપેલા સજાપાર મુજબ એન્ટના ડારબારમાં બાર નહીં લેવાની સજા થઈ.

• • •

ફ્રાંસે તા. ૬ એપ્રીલે આપેલા સજાપાર મુજબ સોર્ડ તોન લીગોને બાર માસની સજા થયા છે. સોર્ડ લીનલીક્સો જુલાઇમાં ઈંગ્લાંડ મોકલશે અને તેમની તેરહાજરીમાં બોંગોલાના ગવર્નર સોર્ડ જોર્જનાં દીકરા ચોપ્સરોયનું પદ સંભાળશે.

• • •

મેરીટસુબર્ગના પ્રખ્યાત પારેા સાબો મી. એચ. એન. ખુગે પાર્લામેન્ટમાં સભ્ય મુદ્દાના ઉમેદવારી જાહેર પાડી છે.

• • •

ધા. પ્રાગજી રામજી વાઘબારીમા તરફથી ઝેર ચીની ગેર ૫ ઓ. માટે મળી છે જેને માટે અમે આભારી છીએ.

• • •

"ડી ગેલાસ્સ મરીકર" જંગલના મેદ્રેદરી મા કે. જી. ટીનીકરે કરવત ગામે યુવક સંગાતી ઈંદી નીશાળના વિદ્યાર્થીઓને "કરકસર" નું પ્રયત્ન મંકતીનું પ્રમાણ પત્ર આપી એક પારિતોષ પુસ્તક ભેટ આપ્યા હતા.

• • •

દક્ષિણ આફ્રિકામાં ગાંધીજીને ઉંચા ઉગાડવા સાથદારી મળતા છે. નીરતાના મેજીસ્ટ્રેટે તા. ૯ માર્ચ ૧૯૩૮ મુની નાયના મુરોપીયન બેકુલ ને ગાંધી ઉગાડવા માટે આપેલી ઠરાવી પૈકી. ૧૫ પાઉન્ડ ૬ માસના મેદખાનાની સજા કરી હતી.

• • •

મેક્સીકો તેલ માટે પ્રખ્યાત છે. તેલનું ખનન એક સમય કરવા જણીતા થયેલા મી. એડ્વર્ડ. ડબલ્યુ. રીકે. ના રસીમ નાશના એક સભ્ય સામે ગાગીદારી કરી મેક્સીકો સરકાર પારો બે કરોડ પોંડ તેના ખરીદના વિચાર કર્યો છે. ઓગાસીનીઓના પટાવી એ પ્રસ્તા પદેશમાં ખાં ઉત્પન્ન થતાં તેલના કુવા મેળવવા દેવીસવાસી સાથે મી રીકે ગોઠવણ કરી હતી.

• • •

દક્ષિણ રોડસોઆમાં પ્લાન્ટ ટ્રી ઓ ટ્સેસે કરડવાનો વચ્ચે જોક મુકવા દ્વન સાથે ઉદાહરણની ફેન આવી તા. ૨૧ ઉનાઝએ માણી ગયા હતા, જેમાં બે ભેંસો હતા. પ્રથમ ટ્રેલરમાંને ગંભીર પ્રહારની સજા થઈ હતી. બરબ્ય મામેલા ઓમાં ખુલવાના અને મેકકોંગના વધુ હતા. અકસ્માત માટે તપાસ ચાલે છે. સ્ટેશન માસ્તરને પકડી પાડવા હતા.

• • •

સ્વાઉટ ઈયરબાયના વડા સોર્ડ બેડન પોવેલ આફ્રિકાના ગાર્ડ ઇનિંગ નજીકના તેરી ગામે આપુનો વલવાટ કરવા ઇરાદ કર્યો છે

• • •

ગમા વર્ષોમાં શીતળાથી દક્ષિણ આફ્રીકા માટે ૬૦ હજાર વિમાનો આવ્યા હતા.

• • •

દ્રાસવાલ પીટર્સબર્ગની ગોલ્ડન જ્યુબીલી ઉજવાયા તા. ૬ મેનો દીવસ નકી થયો છે. ૬ પ્રસંગે બાબુ આફ્રિકાના ગવર્નર જનરલ સર પેટ્રીક ડંકને પીટર્સબર્ગમાં હાજરી આપવા કબુલ્યું છે.

• • •

સાબરી ઓરપીકસમાં એક સભ્ય ઉપર ગોળીબી-સાઇટીસનું ઓપરેશન થતાં રહા ઇન્ચ લાંબી સોય નળી આવી હતી જે બે અઠવાડીયા ઉપર અકસ્માતથી ગળી ગયો હતો.

• • •

સર ઓબ જોવી ઉપર કપટાઉનમાં વહાકારા થયા પછી બ્રેડનથી ગેટી બેલી એરમેલ વિમાન મા તા. ૬ એપ્રીલે કેપટાઉન માટે ઉપડયાં હતાં.

• • •

રંગૂનની મુખ્ય ચલામનો બરાબરી અંત આવશે એવું ભવિષ્ય, જનરલ કેનોએ નૈરાબાદ રંગૂનીસ કેમીનેટના જણાવ્યું હતું.

• • •

લાકટ મોટર કારથી ઓફ કલાકના ૪૦૦ માઈલની ઝડપે મુસાફરી કરી મીચ પી. મેકડોનલ્ડ ૨૦ કલાક અને ૨૫ મીનીટે જોહાનીસબર્ગથી કેપટાઉન તા. ૬ એપ્રીલે પોહચ્યાં હતા.

• • •

મુકવાર તા. ૧૫-૪-૩૮ ના દિને મુસલમાનો ના એક જાણીતા ગૃહસ્થ—શ્રીમાન રાખુ પટ પર્વની ચર્ચા ભાષાના કેપ્સોલ પામ્યા હતા. મોતીના દુખાવાથી તેમના થયું અવસાન છે. તેઓ તેમની પાછળ તેમની વૃદ્ધપત્ની તથા મોટુ કુટુંબ પણ મુકતા ગયા છે. તેઓશ્રી રાખુ કેરોસીઆમાં ૧૮૬૯ ના સોલ્સબરી મુકામે આવ્યા હતા. ત્યાં બે ધર્મ રહી ૧૯૦૧ માં સાયમાં મુકામમાં આપેલા, અને પોતાનો ધર્મો કરતા. તેમના હાથ નીચે ધણા કોંકણીઓ કામ કરતા. તેમના માયાળુ સ્વભાવને લીધે, તેઓ બધી કોમમાં સારી રીતે જણીતા થયા. અને હિંદી ઓમાં બહુજ મારી પ્રખ્યાતી પામ્યા હતા. છેલ્લા અઠવાડીયામાં તેઓ બોઅર્સના ખ્રીસ્તીય એસોસીએશનના પ્રમુખ હોતા હતા. આવી ખુલાસાઓમાં અને બીજા સામેલમાં તમના મરણનો શોક દર્શાવવા ધણા છે. પ્રભુ તેમના આત્માને શાંતિ આપો એવી અંતીમ પ્રાર્થના!

• • •

અત્રેના ખાતે આગમની ખુશાલી માટે આલ્ફ્રેડ મોહમ્મદે સૂચના કરેલી કિલ્લાપતનો કાર્યાથી આદરી કિ. પાનાવાળાના ધર્મો સામે ન ન્યાય માટે ઠામ કોર્ટમાં સાહદીઓ આપે છે તેની અટકાયત કરી આ સુચનાનો અમલબજાવી છે. યુગાન યોસેસ કરવા પારના વેપારી આસામના આદિકારીઓ અજાયેલું ૨ તેઓના અમલુકાજ ૬૫ કે આદીઓ વિશેષ પ્રમાણમાં ફિંદવી વિસ્તારમાં આવે છે પણ સરકાર તેની અટકાયત કરવા આવે મામલી નથી કામ ખાતર ઘીન્ટ બાય ખાસકારી પરીસ્થિતિ વિશે વાત ચીત કરી રહેવા છે.

• • •

પી દ્રાસવાલ મુસાફીર ગારીદાર સેવાપદી સંચાલીત મી. આસન ઝાવેરા ચોર્દર અમાન ફંડનું સીરક

		પા. શી. પે.
આગલા અંકનો સરવાળો	૨૨૩૦	૬ ૫
,, ગાગાભાઇસ ગાવજી	૫	૫ ૦
,, ખુશાલભાઇ ભીખાભાઇ	૫	૫ ૦
,, ગીમાભાઇ ધનાભાઇ	૫	૫ ૦
,, કુબાભાઇ મોકર	૫	૫ ૦
,, ધનજીભાઇ મોકરજી મોદિંદ	૫	૫ ૦
,, ગોતાભાઇ નંદુભાઇ	૫	૫ ૦
(બાકી)	૧૨૧૧	૦ ૦

શ્રી. ટ્રાંસવાલ પ્રજાપતિ એસોસીએશન

વાર્ષિક સંમેલન

શ્રી. ટ્રાંસવાલ પ્રજાપતિ એસોસીએશન નું વાર્ષિક સંમેલન તા. ૧૭-૪-૧૯૩૮ ને રવિવારે સવારે ૧૧-૩૦ કલાકે, ૬૬, આલ્બર્ટ સ્ટ્રીટ, એલ્હાનીસબર્ગમાં ઓફીસ ઓફ્રિક, બાઇ નાનાભાઈ મકવાનના પ્રમુખપદે મળશે કાર્યક્રમ:—(૧) વાર્ષિક ચુંટણી. (૨) હિસાબ અને ઓડીટરની વરણી (૩) પરચુરણ

એ પ્રસંગે દુરંદેશવાસમાં વસતા તમામ પ્રજાપતિ ભાઈ બેનોને સંમેલનને શોભાવવા આગ્રહ ભરી વિનંતિ છે.

દયાળુભાઇ ભાંચાભાઇ મીસ્ત્રી
સેક્રેટરી મંત્રી મી. ટ્રા. પ્રા. એ.

વેચવાના વાંચવા લાયક પુસ્તકો

દક્ષિણ મૂર્તિ વિદ્યાર્થી ભવન પ્રકાશન મંદિરનું સાહિત્ય વેચણીના વિષયના અનુભવી અને આધુનિક જમાનાની દૃષ્ટિએ ચકાસેલું હોય છે તેથી તે સર્વોપયોગી અને કુશિક્ષક હોય છે. બાળ સાહિત્યમાં દ. મૂ. પ્રકાશન મંદિરનું પ્રથમ પદ છે. એટલે તેમનું સાહિત્ય બહુ કોઈને વાંચવા આપતાં ખાત્રી થાય છે.

દ. મૂર્તિનો ૨૦ પુસ્તકનો સેટ	૦	૧૫ ૦
,, ,, ૩૦ ,, ,,	૧	૦ ૦
,, ,, ૨૫ ,, ,,	૦	૧૭ ૬

હીંદુસ્તાનનો નકશો અને મુળાક્ષરોનો ચિત્રપટ—આ બંને ચીકો બરદેશ વસતા હીંદીઓ પોતાના ઘરમાં વાસ્તવથી ધરે છે. બંને ચીકનો બાળકોના માનસને પોષક રસમય આપવામાં ઉપયોગી છે.

હીંદુસ્તાનનો નકશો	શી.	૩ ૬
મુળાક્ષરનો ચિત્ર પાટલો	શી	૩ ૬

નવયુગ વાંચનમાળા—આ વાચનમાળામાં ખાસ એ છે કે જમાનાની જાગૃતીને પાઠો રજુ કરવા છે અને તેનો ક્રમ પોષાયો છે. વળી તેમાં ચિત્રોના મન પર રાષ્ટ્રીય ભાવનાની ઊંડી છાપ પડે તેવી ગોઠવણ છે એથી દરેક હીંદી બાળ તે આજ વાંચન માળાથી શીક્ષણ આપવું તે જરૂરી છે

	શી.	પે.
નવયુગ બાળપોથી	૧	૦
,, પહેલી ચોપડી	૧	૪
,, ૨ જી ચોપડી	૧	૬
,, ૩ જી ચોપડી	૧	૮
,, ૪ થી ચોપડી	૨	૦

કરાચીકૃત મુળાક્ષરની સચિત્ર પાટી—આ બાળ પેથી બાલુડા બાળકોને અક્ષર તાર્યે ચિત્રો દ્વારે છે. કેમકે અક્ષરો અને તે ચિત્રો જોડમી રજુ કરવા આવ્યા છે

મુળાક્ષર સચિત્ર બાળપોથી	શી	૧ ૦

રાષ્ટ્રીય સાહિત્ય શી. પે.

મુક્તા દોર	૦	૪
રાષ્ટ્રીય પરિચર્યા	૪	૦
મુસાફરીનો વેપાર	૦	૪
બાળા પરણીની કથા	૦	૦
બાલા પ્રાર્થી ચ રા ગોપાચાચારી	૦	૪
પેરેરી રાષ્ટ્રની સાથે કેમ વરીયામ	૦	૦
પ્રાણ પ્રતિષ્ઠા	૧	૦
નીતનાસનો નાશ	૪	૦
ધર્મ સંગ્રામપા	૧	૧૦
ત્યારે કરીશું શું !	૦	૧
,, ,, ચેતવાર્ય	૨	૬
ગોખલેપીઠ અને ગાંધી વાતો	૦	૧
ગીતમના ઝાડે બીજી વાતો	૧	૧
બોધકુલ ચિકારી	૦	૦
રાષ્ટ્રવીર	૪	૬
ગોખલેજીના ગાંધી	૦	૦
ભારવાહકની કહાણી	૦	૦
,, ,, બીજી પુ.	૧	૦

ગોવિંદનું બેતર	૧	૦
કાકાસાહેબકરના લેખો	૦	૦
,, ,, ભાગ ૧ લો	૧	૧
,, ,, ભાગ ૨ જો	૧	૧
ગંડકપારી	૨	૦
ગદાલજાના પ્રમુખો	૨	૦
બ્લેક્ટ્રિ ડિસ્ચાર્જરો	૨	૦
ભારતભૂમિનો મુક્તિ સંગ્રામ	૧	૧
કુરબાનીની કથાઓ	૧	૬
પરતાના પ્રદેશ	૧	૬
સાગર સરદાર	૧	૬
વિરહ ગમે ત્યારે	૪	૦
સોરઠ રાણી	૩	૦
મેઘરાજ	૩	૦
ભૂતકાની બલા	૨	૬
પીર કાશોર	૩	૦
દીકરીઓની ત્રણ વાર્તાઓ	૨	૦
પુંઢરીકના પરાક્રમ	૧	૬
કૂ મન્ડોર કમ ભૂ	૫	૦
સાગરની બેટી ૨	૪	૦

ગાંધીજી સાહિત્ય

કાન્ત કેટલા ભાગ ૭	૭	૦
,, ,, ભાગ ૨ જો	૫	૦
ગીતા શતક	૩	૦
રોગ કેવી ભોગવે	૪	૧
દક્ષાત્ર શતક	૩	૦
પરમાર્થસાર	૧	૦
ટાગોરી શિષ્ય સંવાદ	૧	૬
ભગવદ્ પ્રભાત	૧	૦
મેરી અને મોક્ષ	૧૭	૮
રવાણી વિવેકાનન્દનું ભાગ ૧-૭	૪	૦
,, ,, ભાગ ૮-૫	૩	૦
ભાગ ૧૦	૩	૦
ભાગ ૬	૫	૦
રવાણી વિવેકાનન્દનું ટુંકુ ચરિત્ર	૩	૦
સહી શિક્ષણપદ્ધ	૧	૦
ટોલ્સ્ટોયની નીતિ કથા	૧	૦
રામબોલા રોજનીશી પા. પુ.	૪	૦
ઉકેલુક રસાત-ગોપબાળ	૧	૦
કબીર વાણી	૪	૦
રાજકુમાર ભરતકાંત બોધકથા	૧	૬
સિદ્ધપુરુષ	૧	૦
ભાગ ૧૫૦	૧	૬

નવરંગ ટપાલો

પત્ર સાહસના	૫	૦
સચિત્ર ઝઘડા કે દ્રશ્ય નાટક	૧	૬
બાલરેખા બાલની	૬	૦
બાળ ઘડતરી ભાગ ૧	૫	૦
,, ,, ભાગ ૨	૫	૦
,, ,, ભાગ ૩	૫	૦
જયોત-સેના	૪	૬
લઘુ રેખા સંમેલ	૨	૦
સંકલિત હૃદય અને સંયુક્તતા	૫	૦

સમ ખંભના	૧	૦
,, ,, પુ. ૪ થું	૪	૬
ગિરીષ	૫	૦
મસ્ત ફકિર	૪	૬
પ્રેમનો દંભ	૩	૦
નારી હૃદય	૩	૬
તાપુણા	૪	૦
નમ સત્ય	૭	૦
તાતી તલવાર	૪	૦
દિવ્યચક્ષુ	૫	૦
જયંત	૫	૦
પુન્નરીણી	૨	૦
ગાંધીસ્મારક હાસ્ય ભંડાર	૪	૬
પુત્ર શિક્ષા	૩	૦
રાસ લહરી	૪	૦
રાજીપણી	૬	૦
રણી ગાજ	૭	૬
રાતો મુલક પુ. ૨ જું	૧૨	૦
ધૂકુસા	૪	૬
મોતીના તોરણ	૪	૦
સુનીતી બોધ	૪	૬
સાબરમતી	૪	૬
શીરૂ અને ચમી	૬	૬
સ્નેહ સંગ્રામ	૪	૦
સત્તરમી સદીનું હસિ	૪	૦
વેરાનમાં	૨	૬
સ્નેહ ધારા	૫	૦
સુવર્ણરેખ	૫	૦
પારિજાત	૨	૬
કાળને કિનારે	૩	૬
જયના પગેા	૧	૬
પેરાના ચકા	૧	૦
પુરુષસીંહ ગદેશનો માણસ	૮	૦
કાપાલા	૫	૦
કાકલની ચાવા	૪	૦
ગાંધિકા	૦	૬
માતા ભાગ્યો	૬	૦
વિપ્રદાસ	૬	૦
ટેક કિયાન	૪	૦
કર્મયોગી રાજેશ્વર	૧	૦
રસમ અને પ્રથા	૪	૦
પુષ્પ બાળા	૪	૦
બાળા	૪	૦
પ્રેમાભિષ ભાગ ૧ લો	૧	૦
,, ,, ભાગ ૨ જો	૧	૦
વિનોદ વલ્લરી	૪	૦
ઉષા અરુણા	૫	૦
બાકડા	૪	૦
પદ્મની અંગના	૪	૦
પલ્લવી સમાચાર	૨	૬
છબ્બી	૨	૦
ચકલાય	૨	૦
રવાની	૩	૦
કાશીનાથ	૨	૦

મીઠાંત ભાગ ૧ લો	૧	૮	અજમો	૧૦	૦
,, ,, ૨	૮	૧	મુખો	૧	૮
આયોડેક્સ હનરનો ચોક	૮	૦	મતુરસીંગ	૧	૦
ચિત્રો ૬ રંગ	૮	૦	પુરાતન જ્વાન	૧	૦
ચોખાની ફિક્સમત	૪	૦	પાનકી પ્રતિમા–કચ્છ છોરી કિંગ્રી પ્રતિમા	૧	૬
આયર્વી આગારી	૭	૦	ગંગાસાહસ	૨	૧
ઉકાયાણા	૪	૦	જીવન મંગળ	૨	૬
સરસ્વતી ગાઈડ ભાગ ૧ લો	૫	૦	કલા કલાપ	૨	૦
,, ,, ,, ૨ જો	૪	૬	બાલવાની રીતભમા	૧	૬
,, ,, ,, ૩ જો	૫	૦	આમરતા જાગ	૨	૬
,, ,, ,, ૪ થો	૧૨	૦	એ પાની કેની	૪	૦
અંકગણિત ભાગ ૧ લો	૬	૦	નો નસરીઓ	૫	૦
,, ,, ૨ જો	૧૨	૦	રનેહના ઝવીદ	૭	૦
,, ,, ૩ જો	૬	૬	શિક્ષણ અને બાળ સાહિત્ય		
આમ રેખન	૩	૦	ભારત મ્યુઝીક બાકડ	૧૨	૦
હરત રેખા વિજ્ઞાન	૭	૦	ભારત મ્યુઝીક હોર્મો બાકડ	૪	૦
અકબર બિરબલનો ચિતોડ સમાચાર	૦	૧	વૈજ્ઞાનિક રજત	૨	૧
રાજા ભોજ અને કવી કાલીદાસ	૮	૮	કેટલાક પક્ષીઓ	૧	૬
રાજરાજા બિરબલની હાજરજવાબ	૫	૦	રમણ ટોળી સેટ ૩	૩	૦
ઘોડીયા અને બીજી વાતો	૮	૦	બાલ કુંજ	૧	૦
કનેહ અકબી	૬	૦	નાની બેન	૧	૦

બીજી ચુનો ૧ ૦

આ ઓફીસે લખવાથી મળશે.

'Phone 33-4014. P. O. Box 4111.

—હિંદી વસ્તુ ભંડાર—

(પેલ્ટ ઓફ આર પાસેના)

આપણે ત્યાં કલકત્તા, રંગુનથી, કોલ્હી, ફેન્સી મુકરા, હાર્ડવેર, તાંબા-પિતળ, જરમન સીલ્વર તેમજ મિજાંદના દરેક જાતના દેશી વાસણોનો જોગવાઈ અમે કરી છે. પોસ્ટપાર્સલ દ્વારા માર્કેટ તથા દેશી તેમજ બારનો હુકમ પી, બાસ વસ્તુ તેવા, ઇરાણના, ગોળાની, કામ. કોઈ, બંગાળપુર, દીલ્હી, પોસેરી, પેશ્વર ઇત્યા આસ્ત તથા દરેક જાતની હાથ, કોઈ આવે તેમજ કારીબાર અને ગોપીબારનું મળશે. "બાદશાહ" પેન અને પેન્સીલો, બાબાનો તબલાના સુરમીયા તેવા, અમરેલ, ગલીચા, કોટન, અને ઈન્ડોરના પેપર બોલ્ટ વગેરેનો મળે છે.

એક વખત પધારી અમને ઓર્ડર આપી બાકી કરવા બોલાવીએ છે

ઓર્ડરના ત્યાંનાં ભાડા ખર્ચ આપવામાં આવે છે.

ઇ. પ્રોપ્રાર્ટર સર્દાર, જોહાનીસબર્ગ.

નોટીસ નંબર ૨૦૫, ૧૯૩૮

ડરબન શહેરની

અમગેની રીવર વાટર સ્કિમ

મી ડરબન વાટર બરફસ (મામલેટ) બાબતે ૧૯૩૭ નં. ૨૦ તે ૧૯૩૭ નો અને તેના હેઠળ જે નોટીસો આપવાને માટે મ્યુનીસપલ વાટર કોર્ટ જજે ડરબનમાં તા. ૧ લી જુલાઇ ૧૯૩૭ના નીમવું છે તે મુજબ બધા બેદુનો—જમીન ધણીને આથી ખબર દેવામાં આવે છે તે જોમ મારફા નમ્બર ૮ તે ૧૯૩૨ નો અને તે કાયદા નમ્બર ૪૬ ત ૧૯૩૪ મુજબ કે જે કોઈનો કંઈ બાબતમાં સંબંધ હોય તેઓની રજાનો માટે બબર આપવામા આવે છે કે કલમ ૨૭ મારફા ૮ સે ૧૯૫૨ નો તેનો યગલો કલમ ૮ (૧) કાયદો નં. ૨૦ નો ૧૯૩૭ મુજબ ૧૦ યાસે સવારે સોમવારને દીવસે લો કોર્ટસ ડરબન તા. ૨૭ મા જુન ૧૯૩૮ ના બેસશે જે પાસે તેવા હુકમ પણ બેદુત ધણીની સુનાવણી કે જુબાની લેવાજવામાં આવશે.

સદરહુ વાટર કોર્ટમાં કેટલું પાણી સીટી મર્યાદીસનાં રેટેરેજ વર્કસ જે તલાવ અને લગતા કાગોમાં જાય છે તે બેદુતો—પણીને ઉપયોગને માટે જેઓ સમુદ્ર અને તલાવને વચ્ચે વસ્યા છે—તે કલમ ૭૭ નો કાયદા નંબર ૨૦–૧૯૩૭ મુજબ—તેમાં કેટલું પાણી દરવેજા જાવુ જોમે તેનો નીર્ણય કરવું.

તે કોઈ બેદુત ધણી જોતે અથવા આડલા અથવા વકીલ કે સલાહકારને મામે ઉપર લખ્યા મુજબ વખત અને જગ્યાએ હાજર નહીં થાય તો સદરહુ કામે ચલાવવામાં આવશે અને કોર્ટનાં ખર્ચાનામાં જોમ હાજરી આપે જરૂર હાજરી તેમ હુકમ કરશે.

જે કોઈ બેદુત—ધણી સ્ત્રી કે પુરૂષને સદરહુ કોર્ટમાં રજાતા દેવા દોમ તો કોર્ટની જોસ્યાની કે તારીખ નીમાઇ છે તેથી ૭ દીવસ આગળ નીચેના સહી કરનારને લેખ્ત ખબર દેવા અને જે વાંધો દોમ તે દરસાવવો.

ઓ. સી. યુ. બોઇસ,
રેજીસ્ટ્રાર ઓફ વાટર કોર્ટસ (નાર્થ)

૨૫ માર્ચ ૧૯૩૮.

નોટીસ નંબર ૨૦૬, ૧૯૩૮

ડરબન શહેરની

અમગેની રીવર વાટર સ્કિમ

કલમ ૨૮ (૩) બાબતે નં. ૮—૧૯૫૨ અને તે પર કરવા મારા મુજબ બબર દેવામાં આવે છે કે નીચે લખ્યા મુજબ ઓફીસર સુંદરા છે કે જોબબર તરીકે રજાની સાથે અને ઇન્જીનીયર કે પ્રધાનજી સુંદરા છે તેમની સાથે બેસશે.

વિલીઅમ પીઅર્સ તે લોવર ઇલોવો—

નાદાલવાળા

જે કોઇ બાબતમાને બેય ઓફીસર સામે વાંધો દોમ અને ન માબુસની રવાર્થ દોમ તો તેમણે સદરહુ કોર્ટનાં રેજીસ્ટ્રારને તા. ૨૭ મા ૧૯૩૮ કે તે બાબત લેખત નોટીસ આપવી—એવી નોટીસ નહીં આપવાથી વાંધો લેવાનો હક્ક ઉઠી જશે.

વાંધો ૨ બાબતો સામે લેવો દોમ તે બાબતો તેમાં નીચે લખ્યા મુજબ કે વધારે મુદ્દા હોવું જોયે.

(૧) સંજાઇ કે બાબણી ચોખ્ખા દરબ્ય સપ્લી કોઇ પણ બાબ બેનારણી સાથે દોમ અથવા તો જેને અરજીના મુકાદા દેવાની સંબંધ દોમ.

(૨) બાબ આપવા બીજે ગામે કાય રવાર્થ દોમ તે અરજીના મુકાદા બંબંધી.

(૩) કે મુકાદા બાબણ અરજીની મુકાદા સીધે સદરહ રીતે બત દરસીબ્યો દોમ.

(૪) બાકી દુસરની કોઇ પણ બાબ બનાવવા સાથે અથવા ઓફીસર સાથે દોમ.

પણ બબર દેવામાં આવે છે કે વાંધો રજુ કરવા પછી ૨૪ કલાકની અંદર બેયને ૬ આડલા બાદને જુદા સાથે કલમ નામુ ના વાંધાના રેકર્ડમાં રેજીસ્ટ્રારને લેખ્ત આપવું નહીંતર વાંધો ના મંજુર થશે

ઓ. સી. યુ. બોઇસ.
રેજીસ્ટ્રાર ઓફ વાટર કોર્ટસ(નાર્થ).

વાટર કોર્ટની ઓફીસ,
પોસ્ટેરા ઓફ જસ્ટીસ,
પ્રિટોરીઆ.

૨૫ માર્ચ ૧૯૩૮.

नोटीस नम्बर २०५ सन १९३८ का

शहर डरबन का

अमगेनी रीवर वाटर स्किम

डी डरबन वाटरवर्क्स (एमेण्डमेण्ट) कायदा १९३७ नम्बर ३७–१९३७ धारा और इस के तहीत जो डिलीगेटर किया जाता है और जो इण्टिमेटेड वाटरकोर्ट इस से फायदाह तारीख पहिली जुलाई १९३७ के दिन डरबनमें किया या उसके प्रधान सब किसानोंको जो खुद जमीन के मालिक है इसकी इस पत्र से खबर दिया जाता है की जो कायदा नम्बर ८, १९११ का ऐसा कायदा नम्बर ३६–१९३८ धारे के सुधारण के आधीन जो कोई का एतराज इस मामलेमें हो उनके दरयाफ्त करने के लिये जो ओडनरी वाटरकोर्ट जो क्लास फलन ३ कायदा नम्बर ८–१९११ और इसके साथ जो धारे फलन ८ (१) कायदा नम्बर ३७–१९३७ के तरीम वैसी कोर्ट का बैठक सोमवार का दिन तारिख २४ जुन १९३८ फलर के पहर इस धरे बैठेगी जिस समय कोई भी किसान जो जमीन का धनी हो और चाहे तो हाजीर होवे और उसकी सुनवाई मामला निर्णय होने के वर्ष होगी. जो बैठक सो कोर्ट डरबन में होगा

दरयाफ्त होने वाला मामला इस वाटर कोर्ट के आधीन यह है की हरएक होज सिटी फाक्लैण्ड्स के स्टीम पवर्स जो के तलाब है और हरएक काम बसेंस सम्बन्ध रखता है बसमें से कितना पानी जानें देवे को जो किसान धनी तलाब और समुद्र के बिच में बसे है उसके उपयोगी के लिए यह फलम ७ कायदा नम्बर ३७–१९३७ धारे के प्रमाण में.

अगर कि इस्तीहार ए मुजहब से कोई किसान खुद या अपना प्रतिनिधि या वकील या सलाहगार के मारफत जो इस लिखा वक्त और जगह पर हाजीर नहीं होगा तो कोर्ट के दरयाफ्त में ऐसा न्याय और जबरी मालुम पड़ेगा वैसा हुकुम करेगा.

अगर किसी किसान धनी को या मुजहब को इस मामले में हुजर हो तो कोर्ट की बैठने की तारीख के सात दिन पहले लिखान से भिजे नहीं जाने वाले की अरज है.

ओ. सी. यु. खैस,
रेजिस्ट्रार ओफ वाटर कोर्टस, (सोर्ब).

२५ मार्च, १९३८.

नोटीस नम्बर २०६ सन १९३८ का २

शहर डरबन का

अमगेनी रीवर वाटर स्किम

क्लम २८ (१) कायदा नम्बर ८–१९११ का और जो धारा है उसके अधीन खबर किया जाता है के जिसे लीस मकदम भेजेसर चुने गये है जो वाटर कोर्टस के मेम्बर जैसे बैठेंगे जो मम के साथ और एक इजीनीयर जिनको पधानने भेजा है उनके साथ

चार्लिसम पीयर्स—ओवर इर्शीयो —नाटाल पावर

जो किसी का इसमें इस मुहब्बे में हो उनको चाहिए की लिखावटे नोटीस तारीख - मई १९३८ के भीतर इस कोर्ट के रेजिस्ट्रार को दे जो उनको इस मुहब्बे हुजर [illegible] इस नोटीस अगर नोटीस भी नहीं आवेगा तो हुजर करने का हक रद जायगा.

हुजर करने का मुहब्बा एक या ज्यादा जो होगी जो नीचे लिखा है उसके प्रमाणमें हो

(१) साबई या मतलब—स्थानें नीचे दरजय तक इस मुहब्बे किसी के साथ हो या जो किसी के साथ जिसकी जाती स्थानें [illegible] मजकूर के लिखने के साथ हो.

(२) भन्दरनी या बाहर से कोई स्थानें इस भाखी के लिखा हो हो.

(३) या आसेही सबन्ध इस भाखी के बारेमे मत परसादा हो.

(४) जाती इजमनी मेहेसा और कोई भी भाग लेनेवे हो.

आगे खबर दिया जाता है के हुजर पेश करने के-३४ पन्दर के भीतर खुद हुजर करने वाला या उसका प्रतिनिधिने एक पक्षमनामा जिस मे मुहब्बा सब बताया हो रजिस्ट्रार के पास पेश को भाग चुके आप तो हुजर या मन्जुर होगा.

ओ. सी. यु. खैस,
रेजिस्ट्रार ओफ वाटर कोर्टस (सोर्ब).

आफिस वाटर कोर्टस की
कैंडिल ओफ अदीस,
पीटीमेरिज.

1938வது வினம்பரம் டெ. 205

டர்பன் மகாத்தில் அம்கேனி ஆற்றுத் தண்ணியின் உத்தரவு

டர்பன் தண்ணீர் வேலைகளின் (விரைவாட்) அக்ட் 1937 ஆ, (அடுத்த 1937வது), இச்சமும் முதல் பிரதி, ஜூலியில் (1937வது), கண்ணீர்ப் பாரம்பரியம் கோர்ட் ஹட்டி தண்ணீர் [illegible] வினம்பரம் செய்த பாட்டியலத, இப்பொழுது வினம்பரம் செய்தது ஆ பிரிவில் (27)வது பருப்பு, அக்ட் (8) 1911வது செய்தலை அக்ட் (40)வது 1938வது உதரித் தண்ணீரது, இதனும் பாதெகாத்த பாரிக்கோ-இலட்சுமு ஆட்சி [illegible] ஆற்று பருவேலையில், 27ம்தெதி ஜூலை 11 மணிக்குள் 1938வது தண்ணீர்கோர்ட் (வா கோர்ட்டில் வட்டாரப்பகுதி) ஆ மத்து [illegible] பாரிக்கோ-இலட்சுமு அவசரகாலில் ஆ [illegible] கோர்ட் உட்காருவதற்கு ஒரு வாரத்திற்கு முன்பு செய்தல் செல்ல வேண்டியது. அல்லது வருத்த [illegible] பாரிக்கோ-இலட்சுமு பிரமாத செய்தல் கொள்ளலாம்.

1938வது வினம்பரம் டெ. 206

டர்பன் மகாத்தில் அம்கேனி ஆற்றுத் தண்ணியின் உத்தரவு

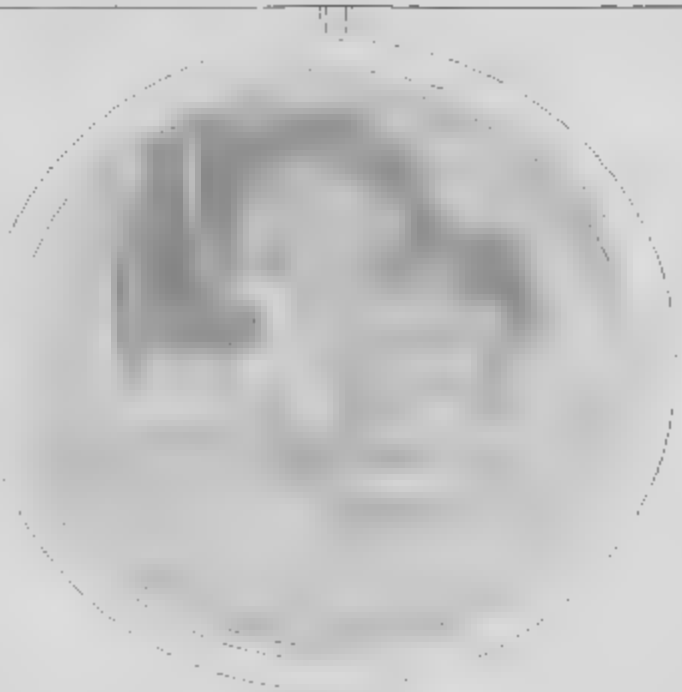
1911வது ஆக் (8) பருப்பு (28)வதில் பிரகாரம் விண்ணப்பம் ஆற்று வட்டாரவும், ஆற்று இருக்கின்றவும் பெயர் இருக்கின்றன, இன்ற [illegible] கோர்ட் ரல் கோரசர் இரண்டு கோவில்களுக்கும் விரி [illegible] ஆண்டுக்கு ஒரு வெள்ளாரம் செய்து வரி செலுத்த ஆணை இருக்கின்றது.

[illegible] பாரிக்கோ ஆற்றுத் தண்ணியின் [illegible] விண்ணப்பம் [illegible] செய்தல் [illegible] ஆற்று [illegible] தெரிந்த [illegible] பாரிக்கோ இலட்சுமு பாருவதி தெரிவித்தலைகள், அல்லது அவர்களின் முகவர் [illegible] தெரிவித்தல் வேண்டும் [illegible] தெரிவித்த காலத்து வரிக்குள் வந்து வரவு காரணத்தைக் [illegible] தெரிவித்தல் [illegible] தெரிவித்தலை [illegible] அப்படி தெரிவித்தல் வரவு [illegible] [illegible] இந்த அப்படியே ஆணையிடை.

ஓ. வி. யு. கேஸ்,
(வடக்கை) தண்ணீர் கோர்ட்டின் தெரிவு [illegible],
பிரி. கோர்ட்டின் வோல் [illegible] அலுவலர்: [illegible]
தண்ணீர் கோர்ட் ஆபிஸ்.

1938வது மாசுகளி.

The Family Safeguard...

Drink delicious

'OVALTINE'

Builds up Brain, Nerve and Body

Manufactured by:
A. WANDER LTD., London, England.

Quality always tells insist on 'Ovaltine'

MORE MILES

ON THE SPIRIT OF MILEAGE AND POWER

માઇલેજ અને ગતિ જોઈતી હોય
તો વાપરો "પેગેસસ"

PEGASUS

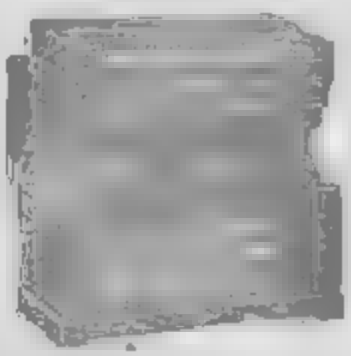
VACUUM OIL COMPANY OF SOUTH AFRICA LIMITED

સાહિત્ય અને સંગીતનો સમન્વય

દિનપ્રતિદિન જનતાની રસવૃત્તિ કેળવાય છે—જનતા નવિનતાની પુજક બની છે—ભાવના અને આદર્શ આ જમાનાનું ગૌરવ છે—અને હવે લોકો ગમે તેવી વસ્તુ ચલાવી લેવા તૈયાર નથી.

અમે પણ આ માન્યતાને માન આપી વર્તવાનો નિશ્ચય કર્યો છે. તેથી ખાસ પ્રસંગ માટે તમારા સમક્ષ રજુ કરીએ છીએ. જાણીતા નટ નટીઓ અને લેખકોનો સહકાર સાધી પ્રેક્ષકોની રસવૃત્તિને પોષે એવી રેકોર્ડો, ડ્રામાના સેટો અને હારમોનીયમ, તબલા મગાવ્યા છે જે તમારી સમક્ષ

અમે લોકલ ખરીદી તેમજ ઓર્ડરો મારફતે હારમોનીયન મંગાવતા નથી તેથીજ અમે લેખીત ગેરંટી સાથે વેચીએ છીએ.

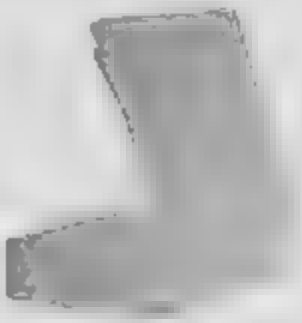
પગના હારમોનીયમ પા. ૬૦–૦
હાથના ,, ૪૦–૦
ડબલ રીડના પા. ૪૫–૦

લોઠા ઓર્કની કીંમત
પા. ૧–૦–૦ થી

પા. ૩–૧૭–૦ સુધી

મોનોફોન પા. ૨–૦ થી પા. ૨ ૮–૦

હીઝ માસ્ટર્સ વોઈસ
તથા
કોલમ્બીયા
(ઈન્ડીયન રેકોર્ડ)
3/–

રેકોર્ડના સસ્તા ભાવો

નવા નંબરો અથવા તમારા માંગેલા નંબરો વહેલા યા મોડા તમને મળશેજ તો થા માટે વધારે પઇસા ખર્ચો છો.

બધે અમદા ભાવે મળે.

તેમજ આ રેકર્ડની દુકાને અનુકુળ થાય તેવા મોંઘા અને મધુર સુરના, મજબુત અને ટકાઉ, વારા, શ્રુતિ, સરદાર તેમજ પેકર્ડઈમ્સ કુલુહના હારમોનીયમ, હાથના અને પગના તથા હાથ–પગના. નવી સીલેકશન આવની રેકર્ડ વેરાયટીઓ આવી ચુકી છે. તે સીવાય ડરેક અતના ગ્રામોફોન ઉપરાંત બધી મેકરો સાથે H.M.V. ને કોલમ્બીઆના પણ સ્ટોકમાં રાખીએ છીએ.

વાજીંત્રોના છુટા ભાગો મોટા જથ્થામાં રાખીએ છીએ.

વાયોલીન, બેન્જો, મેન્ડોલીન, ઝુલઝુલ તરંગ, ગીતાર અને રેકાય બેન્જના ભાવોમાં ઘણો ઘટાડો કર્યો છે.

કોઇ પણ વાજીંત્રનુ રીપેરીંગ કામ અતી દેખરેખ નીચે ગેરંટી સાથે બનાવી આપીએ છીએ.

—સાઉથ આફ્રીકાના ૩૨ વર્ષના જુના હારમોનીયમીસ્ટ—

GOSWAMI'S MUSIC SALOON

P. O. BOX 460. 179 GREY ST. AND 131 QUEEN ST
DURBAN, NATAL.

'Phone Day 2-3402. RAJCOOMAR, 'Phone Night 2-1478
DURBAN'S FIRST INDIAN UNDERTAKER
Coffins, Wreaths, ...
રાજકુમાર,
અન્ડરટેકર
૧૬૪, ક્રોસ સ્ટ્રીટ ખાતે ડરબન ખાતે દુઃખી સોસીએ પૂરતા પ્રમાણમાં આપે છે માત્ર દિવસમાં પહોંચ.
16, Cross Street, DURBAN

PHONE 33-4691. BOX 2526.
L. MISTRY
એલ. મીસ્ત્રી
બોઇલર, ટેન્કલ અને ઈરન ફેરેસ્ટ પ્રકારે અધિકા કામ અંગે બનાવનાર તેમજ પુલ બનીંગ સ્ટેપ્લાકાર
કામ કરનાર,
ઘરાકેલા ભાવોનું પ્રાઈસ લીસ્ટ મંગાવો.
45 Market St. : : : Johannesburg.

ઉત્તમ ગરમ મસાલો વિગેરે
અમારે ત્યાં બનતી દેખરેખ નીચે તાજો અને સારામાં સારા મરચાં હળદર મસાલો, કરીપાઉડર, ધાણાજીરૂ અને મરચા વગેરે મોટા કે નાના કુટુંબોને ઓછામાં ઓછી મોંઘવારી સાથે બની શકશે. નાનો લીંબુ માલ, તમો મરચાં બનાવી લેવા નથી, એટલે વખત બચાવી આપી કરો.
મળવાનું ઠેકાણું:-
'Phone 2-0786 K. N. INDIA, P. O. Box 579
100 Victoria Street DURBAN

Phone 33-4403 Tel. Add. "VALSATEL" P. O. Box 6748
V. B. PATEL,
WHOLESALE AND RETAIL FRUIT, VEGETABLE AND PRODUCE MERCHANT
CHEAPEST BANANA STORE IN TOWN.
40 President Street, JOHANNESBURG.
Terms: NETT CASH or C.O.D.
વી. બી. પટેલ,
જોહનીસ્બર્ગ મારકીટમાં બનાના એન્ડ્રસીનાં
ઠામા નં. ૬ બનાનાનો ટોપ ટેબલ.
દેખરેખ તથા રીટેલ ફ્રૂટ, વેજીટેબલ અને પ્રોડ્યુસ મર્ચન્ટ
બનાનાની સ્ટેશનમાં સહુથી સસ્તી દુકાન
આપે કોઈ બનાના વગર ફોને બનાવ [illegible]
ઓર્ડરોપર આજ પ્રમાણ આપવામાં આવે છે
રોકડની બદલા C. O. D. થી માલ મોકલી આપી
[illegible]

'Phone 2-3381 Tel. add. "Letapco."
D. K. PATEL
Fruit and Vegetable Exporter
— SPECIALIST —
In South African, Canadian and Australian Apples
Cape Fruit on hand in season
We have in stock Leaches which have just come in Market

ડી. કે. પટેલ
ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ એક્સપોર્ટર.
સાઉથ આફ્રિકન, કેનેડીયન અને ઓસ્ટ્રેલીયન એપલ્સના સ્પેશીયલીસ્ટ
ઋતુમાં કેપ ફ્રૂટ પણ રાખીએ છીએ
લીચીઝ હાલમાં શરૂ થયા છે અને તેનો સ્ટોક પણ રાખીએ છીએ.
ઠંડીના ઓર્ડરો ઉપર ખાસ ધ્યાન રેવામાં આવે છે
નાચીસ અને મેન્ડરીન સારાં અને સસ્તા
C. O. D. થી મળશે.
P. O. Box 756. 10, Cross St. Durban.

"શુદ્ધ ઘી"
[illegible]
અમારે ત્યાંથી મોટા પ્રમાણમાં મળશે.
ભાવ માટે પુછો યા લખોઃ
[illegible]
શામજી દેવશી એન્ડ સન
૬, ક્રોસ સ્ટ્રીટ,
ડરબન.
SAMJEE DEVSHI & SON
6, Cross Street,
DURBAN.

M. H. DESAI,
એમ. એચ. દેશાઈ,
દેશલહેડ ફ્રૂટ મરચાંટ,
અમો દરેક જાતના ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ બુનીસના કોઇ પણ ભાગમાં C. O. D. થી સારૂ પહોંચ દરી મોકલીએ છીએ.
P. O. Box 254. 31, Short St. Durban

EARNING POWER SENT TO YOU BY POST
You can have a College training in almost any career for a few shillings monthly.
STUDY AT HOME IN YOUR SPARE TIME.
HOW TO STUDY
I[illegible]
IT IS THE PERSONAL TOUCH WHICH COUNTS IN POSTAL TUITION
It costs nothing to inquire who in the many [illegible]
WRITE TO-DAY. [illegible]
THE BENNETT COLLEGE Ltd., (Sheffield).
[illegible]
232, Grey Street, Durban

SOLE AGENT FOR

His Master's Voice

હિઝ માસ્ટર્સ વોઇસ.

In The Union Of South Africa

સપ્ટેમ્બર અને ઑક્ટોબરના ગુજરાતી લેટેસ્ટ રેકૉર્ડો આવી ગયા છે.

સાને ઇસ્લામનો સેટ મંગાવો અને સાંભળો

પાંચ રેકૉર્ડનો સેટ કીમત પા. ૧-૫-૦.

We specialise in Tamil and Telugu Drama Sets and also Native and Afrikaan records. Wholesale and Retail.

N 5551 પ્રેમની દુનિયા.
N 5570 ચાંદનો ચમકારો
N 5571 વાળીયા ઝન
N 5572 મેં તો નગરી કીમતની ...
N 5600 પ્રેમનું રૌનક.
N 5559 ઝેરની શિશાવી
N 5559 ખારે ...
N 5554 ...
FT 5210 દશાવતાર આરતી.
FT 5211 મહા પરોણી
FT 5212 ગૌરવા.
FT 5213 ચમની બોરી સ્વપ્ન ચમકાર.
N 5600 ...
N 6525 ...
N 6526 ...
FT 5223 ...
N 6526 ...
V 6526 ...
N 6600 ...
N 5550 ... ૧૯૨૩ ...
" 5600 ... ૧૯૨૪ "
" 5601 ... ...
" ... ... "
" ... ... "
" ... ... "
" 5601 ... ...

ચૂનીલાલ ચામડાવાળા ... ...

નાટક મહારાણા પ્રતાપ ફ્રન્ટસેટ ગ્રામોફોન અને ટુક સાથે કીમત પા. ૧-૫-૦ નું સેટ.
" રા' ખેંગાર ફ્રન્ટસેટ ગ્રામોફોન અને ટુક સાથે કીમત પા. ૧-૫-૦ નું સેટ
એમ. ગોપા. પી. ડાયેડીક પાર્ટી ફ્રન્ટસેટ ગ્રામોફોન અને ટુક સાથે કીમત પા. ૧૫ નું સેટ
નાટક ગુણસુંદરી ફ્રન્ટસેટ ગ્રામોફોન અને ટુક સાથે કીમત પા. ૧૫ નું સેટ.
" રાજા ભરથરી ફ્રન્ટસેટ ગ્રામોફોન અને ટુક સાથે કીમત માત્ર ૧-૧૦-૦ નું સેટ
" શેઠ સગાલ શાહનું સેટ ૧ પા ૮ ભાગ.
" ...
" ...
...
...
" ...
" ...
" ...
" ...
" ...
" ...
" ...
" ...
" ...
" ...

અગાઉના પ્રસિદ્ધ થયેલી રેકૉર્ડોનું લીસ્ટ મંગાવવાનું ચૂકશો નહિ.

- ઈ ૬ રેકૉર્ડ, ૧૨ ઈ ૪ રે ૨૫ ... ૧૦ ઈ. ૧૨ રે., ૧૨ ઈ. ૨ રે. ૪૮/-

ગ્રાહકને ત્રણના ... ઈંચની ૬ અને ૧૨ ઈંચની ૪ રેકૉર્ડથી ઓછીના ઓર્ડર સ્વિકારવામાં આવશે નહિ.

Radio Record Trading Co.,
88 Victoria Street . . Durban.

Radio Record Trading Co
P. O. Box 6398 29 West Street.
JOHANNESBURG.

RADIO RECORD TRADING Co.,

SOLE AGENTS FOR

Columbia

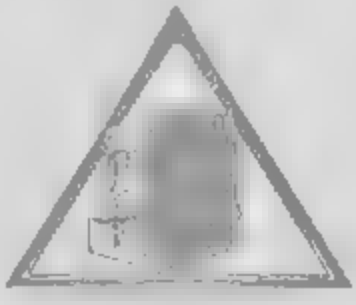
In The Union Of S. A.

જુના ગયા અને નવીના આવી ગયા

કોલમ્બીયા કંપનીમાં હાલમાંજ આવેલા નવા ગવૈયા

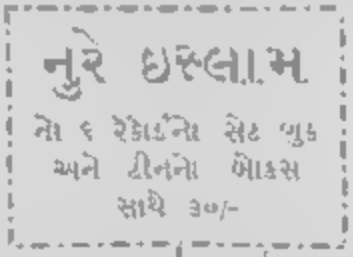
માસ્ટર અમીર બક્ષની

નવી રેકાર્ડ આવી પહોંચી :.. આગળ ગજલ બોલી ગયો છે: મોહમદ મોહમદ પુકારે અલ્લાહ" તેના બીજી બીજી ગજલ બોલી રહ્યો છે. ગવૈયો અને તમારા દીકને પસંદ કરેલ. તેનો ન'બર ૪૬૬૬ ૨ સરવર સાકુબ મોહમદ ૪૭૦૬ સાથે અલી અલબર્ટ વગાડેલ. અને બીજી બે રિપાય તમારા ગ્રાહકની પહેલી પુસંદગી રેકાર્ડમાં આવી પહોંચી છે જેથી કે મોજીલા ગ્રાહકને નામ દીગરૂ.

૪૭૦૭	મન તડપા [ગજલ]
	...
	...
	...
૪૭૫૦	આપણા ગોરી બીમારીના સરકાર પણ દીલ્હે.
૪૭૫૬	પઠાણોને ગો બોલે ગાલી કમ્મા.
૪૭૫૭	... ના મોજીલા હસવા બનાવ કે ખચ્ચો ! મુરદે ને જીન્દા કરના
૪૭૫૮	મારવા દીકરવા આવ્યા
	મોજલા બોલ્યો હસવા બની.
	બીમારી પોકારી સરબજીએ
	મોહમ્મદ ભેરે ઘા ... બરવા તુમ કે.
	બસકુર દુઃખ બાવકન જવા ! કરવાને મોહમ્મદ બશલાહ
	વખતા મુજ રોગોએ પુકાર્યા.
	દીલ બીના બીયા બોલ જબાન બર નીમે.
	ફકીરી રસ્તા પુલ કહ્યા કહ્યા.
	પ્રેમ કાનીજ ... આપણે રેનમો જુ
	સુરે સવારે મન ભાગીના.
	દીલ જો મેરા તે નથા
૪૭૬૦	બીમારે દુઃખ

૪૮૮	મન મુના ...
૪૬૬	મેરા દીલ ... બાપુ જી મીયાંજી મારવા
૪૦૬	બોલીવાલા વાહવાલા બડી ચોર ...
૨૨૨૪	અમો અકબારી આવાજ કમ ... આવ પણ આવાજી આવાજ કમ
૨૪૦૭	અમેરિકા યુ ...
૨૧૪૬	બરસાનાં આવા (ગજલો)
૨૦૭૪	સાબરા નાના ...

We specialise in Tamil and Telugu Drama Sets and also Native and Afrikaans records. WHOLESALE AND RETAIL.

The following Tamil Drama Sets in stock

Sathyavan Savitry, Pavalakodi-Pattabishekam, Uttara-Ramayanam, Dumbachari, Gnana Sundari, and thousands of singer Records.

Radio Record Trading Co.,
88 VICTORIA STREET,
DURBAN.

Radio Record Trading Co.,
P.O. Box 6398 29 West Street,
JOHANNESBURG.

દરેક જાતની સ્વાદીષ્ટ સુંદર શુધ્ધ ઘીની મીઠાઇ.
ફરસાણ વીગેરે માટે ક્યાં જશો?

પટેલ્સ વેજીટેરીઅન રીફ્રેશમેન્ટ રૂમ

પાપડ, લીંબુ, તથા કેરીના અચાર તેમજ શીઆળાની ઋતુ માટેના ખાસ પૌષ્ટીક પાકો અમારે ત્યાંથી ફીકાયત ભાવે મળશે. એક વખત પધારી અથવા ઓરડર મોકલી ખાત્રી કરવા વિનંતિ છે.
બહાર ગામના ઓરડરો ખાસ માલીકની જાતી દેખરેખ નીચે મોકલવામાં આવે છે.
ગ્રાહકોને સંતોષ આપવો તે અમારો ખાસ મુદ્રાલેખ છે.

PATEL'S VEGETARIAN REFRESHMENT ROOM

(Prop. R. M. PATEL)

Telephone 2-2209 **202 Grey Street, :: :: Durban.**

Box 830 Tel. Add. "Orangexpo"

M. C. PILLAY

Wholesale Fruit & Vegetable Exporter

country [illegible]
speedy [illegible]
FIRST CLASS SERVICE

જથ્થાબંધ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ વહાવનાર

અને અમારા ઓરડર બાબ રેલવેમાં રવાના કરી સારો માલ C.O.D. થી મોકલીએ છીએ.

79, PRINCE EDWARD STREET, DURBAN.

'Phone 2-6235 P. O Box 316

Heerabhai Morar Matvadkar,

Wholesale Fruit & Vegetable Exporter
and Commission Agent.

15 CROSS ST. RESIDENCE.
PACKING WAREHOUSE 44 BOND ST.
DURBAN.

હીરાભાઇ મોરાર મટવાડકર

હોલસેલ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ વહાવનાર
અને કમીશન એજંટ.

પેકીંગ સારી રીત કરી માલ સી. ઓ. ડી. થી મોકલવામાં આવશે.

ટેલીફોન ૨-૬૨૩૫ બોકસ ૩૧૬.
૪૪ બોન્ડ સ્ટ્રીટ. ડરબન.

NAROTAM HARGOVIND

The Master Tailors.

Suits and Costumes Made to the latest Styles.
We specialise in High Class Tailoring.
Our Prices are to suit the times.
Try us with your next Order

તમારો સુટ ક્યાં શીવડાવશો?

નરોતમ હરગોવીંદ

તમને અપ-ટુ-ડેટ સ્ટાઇલનો હિસાબ વાજબી બનાવી આપશે.
ફાયદા ઓર્ડર આપી ખાત્રી કરી લ્યુઓ.

'Phone 25661. 176 Grey St. Durban.

આફ્રીકી પંચાંગ

માસ	ખીસ્તી ૧૯૩૮ જેમીસ	હીજરી ૧૩૫૬ રબી	પ્રસારણાના ૧૯૫૬ માહ	પારસી ૧૩૦૭ ફરવરદીન	સુર્યોદય ક. મી.	સુર્યાસ્ત ક.મી.
જા.	૧૫	[illegible]	[illegible]	૧૨	૬-૧૯	૫-૫૪
ફેબ્રુ.	૧૬	[illegible]	[illegible]	૧૩	૬-૧૯	૫-૩૬
માર્ચ	૧૭	[illegible]	[illegible]	૧૪	૬-૨૦	૫-૨૬
એપ્રિલ	૧૮	[illegible]	[illegible]	૧૫	૬-૨૧	૫-૧૧
મેં	૧૯	[illegible]	[illegible]	૧૬	૬-૨૧	૫-૦૦
જુને	૨૦	[illegible]	[illegible]	૧૭	૬-૨૨	૪-૫૬
જુ.	૨૧	[illegible]	[illegible]	૧૮	૬-૨૩	૪-૫૬

Printed and published by Manilal M. Gandhi at Phoenix Settlement.

GANDHI & Co. (Pty) Ltd.

GENERAL MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

Try us for:-

Benares Saries, with Blouses of same design prices from 75/- to £10 with double border.

Also Cotton, Crepe-de-chine & Rayon Saries from 2/6 to 40/-.

We also stock Indian Drugs, Condiments, Draperies, Outfitting, Hardware, etc. etc.

Telephone 23676.

Tel. Add. "Gandhico" Durban.

112 Victoria Street.

DURBAN.

અમારે ત્યાં હમેશા મોટા પ્રમાણમાં નીચે જણાવેલ ચીજો સ્ટોકમાં રહે છે.

જેરહન બદામ, પીસ્તાં, અખરોટ, બેસણ, જાયફળ, તજ, લવીંગ, સુરજજાપ કેસર- તેમજ મુંબઇ, પાપડ, છડ ચીજો આપો તેમજ ખાસ કરીને નીચે જીણાવેલ મસાલો તથા તમામ જાતના ચોળા-ઇરાસલ, કમોદ દીલ્હી, બાંજ, બાજ તુલસી, ચીજો તથા પંજાબી બાસમ. ઘાણી મુસરસી, ગંડોલા કોપરાયાટી તથા સાતસો આઠસો જાતનું ગંધીયાણું તેમજ રોપારી-મદ્રાસી મેવરમની. ફાલ્યા, સેકેલાં તથા મુલાયાનું પાણી, અસમળા, મોગરા, ચંબેલી, ગુપેલ. કામોનીયા ચીજો ખુશબોદાર તેલ ચીજો, ચીજો મોટા જથ્થામાં તેમજ છુટક મળશે.

Also:

P. O. Box 27, TONGAAT.

Telephone during Office hours No. 5.

„ after Office hours No. 008.

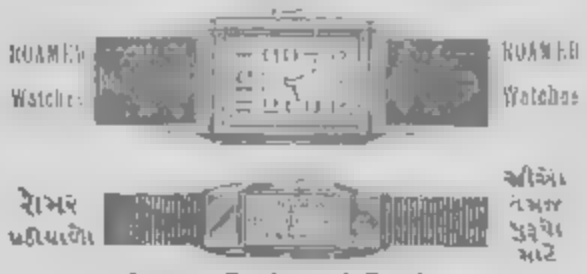
YOU CAN'T BE LATE

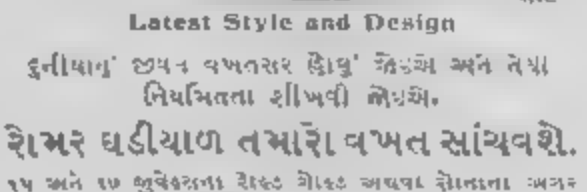
WITH

ROAMER

Unbreakable

15 & 17 Jewels Gold or Rolled or Grome

Latest Style and Design

દુનીયાનું છપન વખતસર હોવું જોઇએ અને તેમા નિયમિતતા શીખવી જોઇએ.

રોમર ઘડીયાળ તમારો વખત સાચવશે.

૧૫ અને ૧૭ જુવેલ્સના રોલ્ડ ગોલ્ડ અથવા સોનાના અક્ષર સોનાના નક્ષત્ર સેટેસ્ટ સ્ટાઇલ અને ડીઝાઇનના છે.

Sole Distributors

PATEL AGENCIES (Pty) Ltd.

'Phone 33-2081. P. O. Box 6092.

No. 1a KORT STREET JOHANNESBURG

66 ALICE STREET and 36a LEOPOLD STREET

DURBAN

SPRINGBOK SERVICE STATION

Always Use Your Service

DAY and NIGHT

for

Petrol, Oiling, Greasing and Repairs

and for Parking Your Car

સ્પ્રીંગબોક સર્વીસ સ્ટેશન

તમારી મોટર પાર્ક કરવી હોય, પેટ્રોલ લેવાનું હોય, ઓઇલીંગ અને ગ્રીસીંગ કરાવવું હોય અગર બીજું પણ જાતનું રીપેરીંગ કરાવવું હોય તો અમારે ત્યાં આવજો.

તમારી તહેનાતમાં અમે રાત અને દિવસ હાજર રહીએ છીએ.

'PHONE 2-3448 OR 2-0247.

REMINGTON
NOISELESS TYPEWRITER

The new Remington Noiseless is quiet in operation and eliminates nerve strain. It is preferred because of its response to touch, effortless speed and dependability such as only Remington's unique experience can give.

60 years ago Remington Built the first typewriter now Remington has produced the FINEST Typewriter

PORTABLE MODELS ALSO AVAILABLE

REMINGTON TYPEWRITER AGENCY

Branches throughout South Africa 1374

NATIONAL
CASH REGISTER AND ACCOUNTING MACHINE
SYSTEMS
FOR
MAXIMUM EFFICIENCY

THE NATIONAL CASH REGISTER CO. S.A. (PTY.) LTD.,
63 PRESIDENT STREET
JOHANNESBURG
P. O. Box 3591. Phone 33.6245 1434

YOU CAN RELY ON CYMA

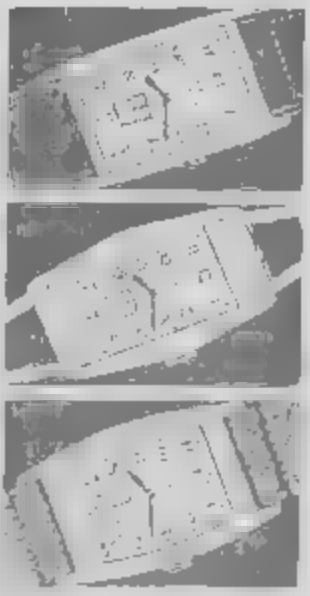
When we think of Switzerland we think of watches — the finest watches in the world. But many people make the mistake of thinking that [illegible] Even [illegible] Switzerland [illegible] Fifty million people [illegible] Cyma never to waste [illegible] finished with workmanship alike skill [illegible] Cyma.

STOCKED BY ALL LEADING JEWELLERS

CYMA

Lord Elgins
FOR MEN

LORD ELGIN [illegible] the finest [illegible]

WRITE TO US NOW FOR YOUR FREE COPY OF THE NEW 1938 STOCK CATALOGUE.

KATZ & LOURIE Ltd.
"DIAMOND CORNER"
ELLOFF & MARKET STS JOHANNESBURG

ઇન્ડિયન ઓપિનિયન

મહાત્મા ગાંધીજીના હાથે સને ૧૯૦૩માં સ્થપાયું.

INDIAN OPINION

Founded by MAHATMA GANDHI IN 1903

No. 15—Vol. XXXI. FRIDAY, April 22nd, 1938. Registered as a Newspaper at the G.P.O.

THE FLESH

"MOST, if not all, evil comes from attachment to the flesh. If, therefore, the flesh is mortified, attachment to it is likely to decrease. There is a great deal of truth in the saying that man becomes what he eats. The grosser the food the grosser the body."

—M. K. GANDHI

આહાર વિહાર

"આજ નહીં તો ઘણા ખરા રોગ શરીરની આળપંપાળથીજ થાય છે. એટલેજ આપણા શાસ્ત્રોની આજ્ઞા છે કે આહાર વિહારમાં નિયમિત રહેવું. ખાનપાન વિશે જે સંયમ પાળે છે તેજ શરીર સુખ કે દુનિયાના મોહબંધનમાંથી છૂટે થઈ છે. આપણામાં જે કહેવત છે કે આહાર તેવા ઓડકાર એ કહેવતમાં પણ તથ્ય છે. અનુભવનો આહાર જેટલે અંશે સાત્વિક હોય છે તેટલે અંશે તેની ચૂનાગિરી સાત્વિક થાય છે."

ગાંધીજી.

THE
NEW INDIA ASSURANCE
COMPANY, LIMITED.

"ન્યુ ઇન્ડિઆ" માં

તમારે જીંદગીના વીમો ઉતારવો જોઈએ તેનાં અનેક કારણોઃ—

(૧) એ કે તે અગ્રગણ્ય હીંદી વીમા કંપની છે અને તેના પાછીસી હોલડરોને સઘળા પ્રકારનું વીમાનું રક્ષણ આપે છે.

(૨) એના બધા ડાયરેકટરો મોટી લાગવગ વાળા હીંદી ગૃહસ્થો છે અને તેઓ ધંધાને લગતો બહોળો અનુભવ ધરાવે છે.

(૩) એની બરાયલી આપણ તથા ફંડની રકમો બધી મોટી છે, જે પાછીસી હોલડરો માટે પુરતી જામીનગીરીરૂપ છે.

(૪) ન્યાયી વર્તણુક અને ઘરાકો સાથેના ઉદાર વર્તન માટે તેણે ઉચ્ચ નામના મેળવી છે.

(૫) તેનાં પ્રીમીયમના દરો મધ્યમ છે, અને પાછીસીની શરતો બહુ ઉદાર છે.

(૬) જામ નહીં કરતાં વીમો આપોઆપ ચાલુ રાખવાની "ઓટોમેટીક નોન-ફોરફીચર" અને તે ઉપરાંત વીમાની મુદત વધારવાની તેમજ અકસ્માતમાં મરણનું તથા અપંગતાનું રક્ષણ એમ બે સઘળા કંપનીના ખાસ લાભો છે અને તે વીમો લેનારની જરૂરીયાતો પુરી પાડવા માટે ખાસ પડવામાં આવ્યા છે.

(૭) તે દાવાઓ ઉપર ખાસ ધ્યાન આપવા તૈયાર છે.

આ હીંદી વીમા કંપનીમાં આગ, મોટરકાર, મોટર લોરી, પ્લેટ ગ્લાસ, કામદારોને લગતા વીમાઓ, ચોરી માચવટ વીગેરે દરેક જાતનાં વીમાઓ ઉતારી શકાય છે.

દરેક જાતના વીમાના દરો સારૂ પુછાવોઃ—

જલભાઇ રૂસ્તમજી,

યુનીયન ઓફ સાઉથ આફ્રિકામાં મુખ્ય પ્રતીનીધી.

નાતાલ ઓફીસ
"ઇન્ડિઆ હાઉસ"
૧૩, ૨૨૫ એલ્બન્યુ, ડરબન.
ટેલીફોન ૨-૫૮૮૫૫ પી. ઓ બોકસ ૧૧૧૦.
ટેલીગ્રામ એડ્રેસઃ "રૂસ્તમજી"
ડરબન.

ટ્રાંસવાલ ઓફીસઃ
"બારકલે આરકેડ"
૬ એ ડાયોગનલ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.
ટેલીફોન ૩૩-૪૬૩૭. પી. ઓ. બોકસ ૬૧૪૧.
ટેલીગ્રામ એડ્રેસઃ "રૂસ્તમજી"
જોહાનીસબર્ગ.

B. I. Steam Navigation Co., Ltd.

સ્ટી. "ટકલીવા"

એપ્રીલ તા. ૨૪મીએ મુંબઇ જવા ઉપડશે.

ખાસ ગુજરાતમાં ઉતારવામાં પોતાના દરજ્જા ઉપર પોતાનું અને કંપનીનું નામ કાયમ રાખવા માટે બીજા બધે ઠેકાણે કરતાં અહીં ઘણું સસ્તું પડે છે. ઉપરાંત ગ્રાહકોને ઘરમાં સીધા પેકિંગ ઉપર મહેનત ન પડે એવી વ્યવસ્થા. ખિસ્સામાં બજાર ભાવના ચેકો-બજર ઘેરીને તેઓ પોતાના મકાનથી તપાસ કરાવવા રસ્તે રસીદ મોકલે અમારી ઓફીસમાં કેળવણીથી ભરેલાં પત્રો મોકલી ખાસ નોકર માફ ઉતારવા પહોંચતો કરાય. અજાણ્યા ગ્રાહકોને અમારી સાથે વ્યવસ્થાપકાર કરવાથી ટીકટ મોકલવી રહેશે. રસીદને વસ્તુ સંબંધ કામકાજ અમારી બધી જોખમદારી ગણી લઇ છે

બધુ ગુજરાતી ભાષે લખીને પત્ર મોકલો.

SHAIK HIMED & SONS, :: **390, Pine Street, Durban.**
Telegraphic address: "KARAMAT." Telephone 2-0432

CITY SHIRT Co., **No. 4, Kort Street, Johannesburg.**

આની શક્તિના સંમત કરવા

ઝંડુની સુવર્ણમિશ્રિત

મકરધ્વજ ગુટી

—શક્તિની સર્વોત્તમ દવા—
આજની અજમાયશ માંગો
—નામ જેવા રંગીલા ગ્રાહક—

આને માટે
ગ્રાહક—ગ્રાહકોથી ભરપૂર
ગ્રાહકગૃહ

ઝંડુ દ્રાક્ષાસવ

વિના ચિલ્લે
ગ્રાહકો માંગો

ઝંડુ ફાર્મસ્યુટીકલ વર્કસ લી.—પો. બો. નં. ૫૫૧૩, મુંબઇ નં. ૧૪.
સાચા ઓરીજીનલ સેલ એજન્ટસ: એમ. એમ. મેઠી એન્ડ સન્સ, 3&4 ગ્રાઉન્ડ ફ્લોર, પી. બો. બોક્સ ૧૨૦૫, પ્રોટોરીઆ.
મોહનીમલમાં બધાથી ઉત્તમ બધાને ખાતરી, ૧૪ કેરેટ ટંકીદ.
આકર્ષક ઇલાજનું સુંદરમય આલેખ મંગાવો

MOHANLAL VALJEE.
(INDIAN PAWNBROKER.)
112, Victoria Street, Durban.
Low Rates of Interest on Jewellery
High prices paid for Old Gold A large stock of New Jewellaries at reasonable prices to suit your pockets

P. P. BHAGAT,
Fruit Merchant,
દરેક જાતનું ફ્રેશ અને ડેસ્ટીનેશન સાથે પેકીંગ કરી C. O. D. થી
મોકલવામાં આવશે. લખોઃ—
P. O. Box 842 129 Victoria St. Durban.

'Phone 33-6229. Telegrams: "GIDMALCO" P. O. Box 5169

JAPAN BAZAAR

WHOLESALE SILK & CURIO MERCHANTS.

39 MARKET STREET, JOHANNESBURG.

Specialising in SILK MATERIALS, LEATHER SUIT CASES ORIENTAL CURIOS BRASSWARE ETC

ALL PRICES QUOTED AT LOWEST MARKET RATES.

INDIAN SARIS: Crepe-de-chine and Georgette Saris beautifully embroidered 45" x 5 yds length price 17/6 piece. Heavy Crepe-de-chine Saris hand embroidered 45" x 7 yds 30/- piece. Georgette and Crepe-de-Chines beautifully embroidered 45" from 3/9 per yd

ODNIS: Hand embroidered in Georgette and Crepe-de-chine 45" from 12/6.

Above obtainable in the following shades: White, Pale pink, Sky blue, Pale green, Salmon pink, Red, Maroon, Brown and Black.

જાપાન બઝાર

જોહનીસબર્ગના જુના અને જાણીતા દેશમાંના જથ્થાબંધ તેમજ છુટક માલના વેપારી.

સાડીઓ, ઓઢણીઓ. લુગડાંઓ.

તદ્દન નવીન અને ડિલપસંદ ડીઝાઇનો વાળા બજારદાર દેશમાં જરીયી ભરેલા જરીબોર્ડર અને કેપ-ડી-ચીનની સાડીઓ તથા ઓઢણીઓ ઉમદાતર મોટા જથ્થામાં સ્વદેશથી આવી પહોંચી છે. તેમજ ઉંદરમાં એકજ અવાજે વખણાયેલી કેલીકો માલના તથા મુંબઈ અને અમદાવાદના બીજા જાણીતી મીલોના કલરોની બાનબાતની ડીઝાઇનો વાળાં સુતરાઉ લુગડાં. પટોળાં, ઢોકળીઓ, ચોરડી તથા સુંદર ભરત ભરેલી ચોળીઓ તેમજ બધીજાત પાદો મોટા જથ્થામાં મંગાવવામાં આવ્યાં છે. રોજ'દા વપરાશ માટે તેમજ કોટ માટે પાંચ વાર, ૬ વાર, તથા ખાસ પ્રસંગ સાડીઓ તેમજ બ્લાઉઝોના માટે દરેક જાતના તૈયાર કપડાં પણ પ્રોપરાયા ભાવે મળશે. તદ્દન નવતા ભાવે સુંદર અને અનુપમતાના માલ ખરીદવા અમારી ઓફસ મુલાકાત લો.

છુટક માલ પણ જથ્થાબંધના ભાવે આપવામાં આવશે. આ અજુકય તકનો લાભ લેવાસર ચૂકવું નહિ.

સ્વદેશી સુગડાંના ભાવ રૂા. ૬-૬, રૂા. ૫ થી ઉપર. બ્લાઉઝોટ તથા કેપ-ડી-ચીનની ઓઢણીઓ ભરતવાળી ભરેલી રૂા. ૧૨-૬, કેપ-ડી-ચીનની ભરત ભરેલી સાડીઓ ૪૫ ઈંચ પહોળા ભાવ રૂા. ૨૦ થી ઉપર.

ફોન ૩૩-૬૨૨૯. સરનામું: જાપાન બજાર ટેલીફોન પ૧૬૯.

૩૯ માર્કેટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

GREATER SECURITY

FROM LUBRICATING TROUBLES

WITH

NEW-PROCESS

Mobiloil

The New Process makes this possible!

તેલથી ઉભી થતી તકલીફો સામે

મોટામાં મોટું રક્ષણ

ન્યુ-પ્રોસેસ મોબીલઓઇલ

થી તે શકય બને છે!

VACUUM OIL COMPANY OF SOUTH AFRICA LIMITED

આ માણસ, મકેરાની
ચામડીને મુલાયમ
રાખી સૌંદર્યવાન
બનાવે છે.

ચામડીનાં રોગ
દૂરોપર નીપજાવે
અફલાન સ્નો
વગાડવાથી ૨૬
બધી જ્યારે
આરામ કરે છે.

સોલ એજન્ટ:
Indo-African Trade
Agency,
74-76 Wilson St.
DUNDEE, Natal.
S. A.

સોલ ડીસ્ટ્રીબ્યુટર્સ: પટેલબ્રધર્સ લીમીટેડ.
૧૮૨-૮૪ ગ્રાન્ટહૅમ સ્ટ્રીટ
ડરબન.

ગોલ્ડન સીટી

ઉંચી બનાવટ, સફાઇ અને સ્વાદીષ્ટ ફરમાસુ
મીઠાઇ અને ફરસાણ ખરીદવાનું આ એકજ
સ્થળ છે.

એક વખત અજમાયસ કરો.

ન્યુ કેપીટલ કેફે

ફોન 33-8567 ૨૩, કિંગ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

P. O. Box 2166. Tel. Add. "KANDER."

P. C. KANDER

Wholesale Fruit & Vegetable Exporter

[illegible]

પી સી. [illegible]

[illegible]

62, BOND STREET, DURBAN.

WE STILL BUY
OLD GOLD, SILVER & SOVEREIGNS.
We Stock GYMA, LEVIN, WALTHAM, OMEN,
and MARVIN Watches
[illegible]
Importers of MEDIUM & LIGHT Ironmongery
LAKHANI & CO.,
(Jewellers)
111 Grey Street, Durban. 'Phone 21258.

Telephone 33-5382.

VALLABH RANCHHOD,

Wholesale & Retail Fruit and Vegetable Merchant
Country Orders Promptly attended to.
14, DIAGONAL St. JOHANNESBURG.

ટેલીફોન: ૩૩-૫૩૮૨.

વલ્લભભાઈ રણછોડ

હોલસેલ અને રીટેલ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ અમારે ત્યાં
તાજું અને સસ્તુ મળશે.
બહારગામના ઓર્ડરોને ખાસ ધ્યાન દેવામાં આવે છે.
૧૪, ડાયોગનલ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

ફ્રીટીગસ

, પાવડર

કીડી, માંકડ, ચાંચડ કંસારા, ભાખી, વંદા
ઉપરાંત સઘળા જંતુઓનો

નાશ કરે છે.

ફ્રીટીગસ પાવડરના ટીન બધે છે.

DIWALI SPECIAL NUMBER
OF
"INDIAN OPINION"

Profusely illustrated and full of interesting reading matter for young and old

PRICE 1s.

Obtainable in Durban at the following places.
PATEL'S VEGETARIAN TEA ROOM, Grey Street.
SINGH'S CAFE, Grey Street.
SUNBRAND TOBACCO WORKS Grey Street
NARANJI VALLEBHI'S TEA ROOM Brook Street.
K. R. PILLAY Alice Street.

And From: Manager, "Indian Opinion"
Phoenix, Natal.

'Phone 24350. Tel. Add. "Narijas."

A. M. PADAYACHEE

Wholesale Fruit & Vegetable Exporter.

[illegible]

TRIAL ORDER SOLICITED.
91 LEOPOLD ST., AND 34 CROSS ST.,
P. O. BOX 195. DURBAN.

THE EPIC FAST
(By Pyarelal)
An account of Mahatma Gandhi's Fast in September 1932, and events leading up to the Yeravda Pact, with all relevant documents. 320 Pages 2s. 6d

SUNCRUSH

The £1,000 Drink.

The Most Popular Refreshment.

There are many Crushes, but Only one SUNCRUSH, and that is made by

DALYS LIMITED.

72, CANADA ROAD, DURBAN.

'Phone 21078. Tel. & Cables: "Crescent." P. O. Box 582.

Crescent Trading Co. (Pty). Ltd.

WHOLESALE MERCHANTS AND DIRECT IMPORTERS OF HARDWARE

Indian And European Groceries.

Indian Drugs And Condiments.

Our Stocks Are The Best Quality And are Always Fresh

Our prices are keen.

We specialise in all kinds of Bombay, Calcutta, and Madras Products.

It will pay you to give us a trial.

Before placing your orders elsewhere benefit by our thirty years' business experience.

Our aim will always be service, quality and satisfaction.

અમારે ત્યાં નીચે મુજબનો માલ જથ્થાબંધ મળી શકશે

મેલવી, મરચાંસર, અથાણ, ચાસેણી, પોસ્તા, સિંગોદા, સુકવાનું પાણી, સુકવાનું સરબત, કાકડાનું પાસ્તા, ખારેક, દેશણ, ખોબરા, મીનરી, અમુર, વેપારીયાની (બાકડું) ખેમ, કેળવણી ચારી, પીસેલ્સ કેપર્સ, સુકર બાયનું કેરસ, આમ બાબર, પંજાબી ચટણ, ચાકેટ સુરતી, ગરેટર બનાવી, ચૂંક, કેરેલી કેળવણી, કેરબ્રા કેર., કેળવણી કેર., મદ્રાસી કેર., મુકવાર કરી, વરસી બાબાના ગાંગાર, ગાંગળાનું તેલ, ચૂંકાનું તેલ, નરિયેરનું તેલ, મેળવાનું તેલ, કાબનિમા ટેલ કેળવણ, કેલકુમીનાયમ ચપેલા, કપ અને રોયસર્સ, ચોકલેટ-બીગડી છત્રમાળા, પાન્ગાતુલસી, બાંસ, દીવાની, સુખવેલ, કેરલમા કાળા-ચણા, મગ, બાકડ, ચુવેર, વાલ, વટાણા બહુજ બાબુના છડ્ર મેથી, સવજ, તજ, રાઈ (સરસું) બરબ મળશે પોસેલ. વિગેરે.

કોઈ પણ વસ્તુ ખરીદી કરતાં પહેલાં, અમારે ત્યાં ભાવ કાઢી ખાત્રી કરશો.

122 VICTORIA STREET, :: :: DURBAN.

25 MAR 19

INDIAN OPINION

Conducted by the MAHATMA GANDHI

No. 15.—Vol. XXXVI. Friday, April 22nd, 1938.

NOTES AND NEWS

Natal University College

An appeal signed by Professor J. W. Bews (Principal Natal University) Mr. E. M. Paruk, Mr. Orlando Obdlam (Chairman of the Non-European Studies Committee) and Mrs. Mabel Palmer (Adviser to non-European Students), has been issued for funds to assist non-European students. The Natal University College has, for the last two years, been conducting degree classes for non-Europeans at the Sastri College. Most of the students, we learn, are young Indians, who because of their low earning capacity, are finding it difficult to pay the fees. Certain European gentlemen have established a small fund to provide loans repayable after graduation, and Mr. H. E. Jones, the Principal of the Natal Technical College and Mrs. Jones, have kindly given a bursary to extend over four years. The appeal is directed to members of the Indian community who would be willing to help this movement for providing University Education for non-Europeans in Durban. All local gifts to a University College in South Africa carry the right to an equivalent grant from the Government, so a donation of £5 means, in effect, an increase of £10 in the fund. In due course it is the intention to invite an Indian gentleman to join the Committee for non-European classes. This will be the first time that an Indian has been closely associated with the administration of University education in South Africa. This is worthy cause and we would therefore commend the appeal to our community.

Mixed Marriage Commission

Our contemporary the *Natal Mercury* in an editorial last week, dealing with the predicament that the Commission finds itself, described the agitation against mixed marriages as "shallow." A commission which finds itself that it cannot proceed with the work, because no one would come forward to tender evidence is certainly a farce. The money that has been spent in constituting the Commission could have been well spent in alleviating distress amongst a number of poor families. The agitation against mixed marriages was the most unprovoked attack against the Indian, and the facts did not in any way sustain any of the harsh words that were said against him.

We had expected better from Mr. Pirow, there is no doubt, that the commission is his handiwork. The commission's inability to proceed with its work is a triumph for Mr. J. H. Hofmeyr who, all along was against the setting up of a commission. South Africa will, in the eyes of the world, cut a sorry picture if she sets up a commission in response to an agitation which is just "much ado about nothing."

(Written by Ponnusamy Ruthnam Pather to express the views of the Indian Opinion, Phoenix.)

The Vernacular

The Indian Eisteddfod that has been holding its sessions recently, has given us food for much thought. What struck one most was the absence of Gujerati and Hindi entrants. Nearly seventy-five per cent of the entries was from the Tamil section for which, no doubt, they deserve our congratulations. The Gujerati and Hindi entries were negligible. What are we to conclude from this? It is either that these two sections were indifferent or that they have no sufficient grounding in their respective vernaculars as to enable them to come forward. We are inclined to the view that the Gujerati and the Hindi sections are not taking sufficient interest in educating their children in the vernacular. There is a growing tendency to disregard one's vernacular, and if this is permitted to grow, the identity of the Indian would, in a very short time, be lost for ever. If the vernacular is all lost is lost. However we also congratulate the few Hindi and Gujerati youths who entered into Vernacular Public Speaking and other literary classes.

The Indian Technical Classes

It is gratifying to learn that the classes that are being conducted by the Indian Technical Education Committee, have, of recent years, grown considerably. Mr. B. St. Narbeth, whose handiwork is the Natal Technical College, is interesting himself in the cause of Indian technical education with the same keenness as he had shown for the European Community. The classes are being conducted under different roofs. This is most unsatisfactory and the sooner the committee has its own building, the better. Mr. A. Christopher who is the Vice-Chairman of the Committee informs that the negotiations are proceeding with the Durban Corporation for the acquisition of a suitable site for the erection of the Technical College for the Indians. In selecting the site we would ask the Committee to see that the site occupies a position which would easily be accessible to all. It is no use erecting the College in an unwanted and badly lit site. Rather the Committee carry on their classes as they are at present carrying on. The Municipality has plenty of land. The Committee would be well advised to take no refusal from the Corporation.

Armament Programme In Britain

It is a well known fact that the last European War of 1914-1918 brought chaos and no Nation considers she completed her defence programme. The race to increase armaments is being continued in full force. The *Natal Daily News* correspondent cabled from London on April 20, that, "usually well-informed Government supporters are convinced that Sir John Simon will solve the major Budget problems without raising the income tax or surtax. But increased indirect taxation in the form of a modified luxury tax affecting all classes is expected. Beer, wine, spirits, tobacco, petrol motor cars and even tea may bear more taxation. It is expected that Sir John Simon will resort freely to borrowing to meet the cost of the armament. The contemplated increase of revenue will enable him to rely on about £30,000,000 extra from income tax as a result of good trading profits. It is understood that he has also drafted two special clauses aimed at making tax evasion more difficult by one-man companies formed abroad by residents in Britain."

Indian Opinion

FRIDAY, APRIL 22ND, 1938

The Federal Scheme In India

LAST Friday the Viceroy of India was to have met Mahatma Gandhi to consider the objections of the All India Congress to the Constitution of the Federal Scheme of Government in India. The interview was considered so important that Lord Lothian is reported to have put off a Easter Shikar trip which had been arranged for him. The outcome of that interview is not yet known. We cannot imagine Mahatma Gandhi yielding much from the stand that the All India Congress took at Wardha on February 4, 1938. On the other hand the British Government and the Government of India are only committed to the Federal Scheme and the Viceroy is determined to inaugurate it with as little delay as possible.

The Resolution adopted at Wardha is a lengthy one, but it is of sufficient importance to reproduce it in full in order that the full import of the objections raised by the Congress may be known.

> "The Congress has rejected the new Constitution and declared that a constitution for India which can be accepted by the people must be based on independence and can only be framed by the people themselves by means of Constituent Assembly without the interference by any foreign authority. Adhering to this policy of rejection, the Congress has, however, permitted the formation in the Provinces of Congress Ministries with a view to strengthening the nation in its struggle for independence. In regard to the proposed Federation, no such consideration applies even provisionally, as for it, and the imposition of this Federation will do grave injuries to India and lighten the bonds which bind her to the subjection and exploitation of imperialist domination. The proposed Federation excludes from the sphere of responsibility the vital functions of a Government.
>
> "The Congress is not opposed to the idea of federation, but a real federation must, even apart from the question of responsibility, consist of free units, enjoying more or less the same measure of freedom and civil liberty and representation by a democratic process of election. Indian States participating in the Federation should approximate to the Provinces in the establishment of representative institutions, responsible Government, civil liberties and the method of election to the Federal House. Otherwise Federation as it is now contemplated, will, instead of building Indian unity, encourage separatist tendencies and involve the State in internal and external conflict.
>
> "The Congress, therefore, reiterates its condemnation of the proposed scheme and calls upon Provincial and local Congress Committees and the people generally as well as Provincial Governments and Ministries, to prevent its inauguration.
>
> "In the event of an attempt being made to impose it, despite the declared will of the people, such an attempt must be combated in every way and the provincial governments and ministries must refuse to co-operate with it.
>
> "In case such a contingency arises, the All India Congress Committee is authorised and directed to determine the line of action to be pursued in this regard."

This resolution has been passed not by a party for, many have an utterly erroneous idea of the Congress being a party in the sense as is applied in the Western World. The Congress is definitely not a party, and in all its resolutions it reflects the national will as well as that of the people of India. As an organisation the Congress has no parallel in the world, and the tremendous influence that it wields over the people of India is a factor that the British Raj has to contend with. The Wardha resolution is therefore the will of the people.

As will be observed from the Resolution, the Congress is not opposed to Federation, but stresses the point that the Constitution must be framed by the people themselves without any interference from any foreign authority. The present Constitution has been framed in London and is being forced on to the people of India. Can anyone imagine the South Africa people accepting a Constitution framed by the people of Great Britain. Such an attempt will lead to a civil war.

It would be interesting to quote here some of the objections to Federation raised by Subhas Chandra Bose in his presidential address that he delivered at the Haripura Congress. He says that "one of the most objectionable features of the Federal Scheme relates to the commercial and financial safeguards in the new Constitution. Not only will the people continue to be deprived of any power over defence or foreign policy, but the major portion of the expenditure will also be entirely out of popular control. According to the budget of the Central Government for the year 1937-38, the army expenditure comes to £33,460,000 out of a total expenditure of £58,420,000—that is, roughly 57 per cent. of the total expenditure of the Central Government. It appears that the reserved side of the Federal Government which will be controlled by the Governor-General, will handle about 80 per cent. of the Federal expenditure. Moreover, bodies like the Reserve Bank and the Federal Railway authority which are already or which will be created, will work as *imperium in imperio* uncontrolled by a Federal legislature. The legislature will be deprived of the power it possesses at present to direct and influence railway policy and it will not have any voice in determining

the currency and exchange policy of the country which has a vital bearing on its economic development."

A more categorical objection to the inauguration of a Federal Government under the present Constitution cannot be conceived! We are afraid that British diplomacy is at its wit's end. The astute mind of the Indian is too much for British diplomacy. Moreover the people of India have suffered so much at the hands of British Bureaucracy that it has become a sort of second nature to them to look before they take a step further even to the extent of looking at the teeth of a gift horse.

No Government be it Federal or any other system, unless it is a Government of the people by the people, will be accepted by the Indian Nation.

UNION CITIZENSHIP LAW CHANGES

IN an interview with *Die Vaderland*, the Premier, Gen. J. B. M. Hertzog stated that changes in the law regarding Union citizenship were being considered by the Department of External Affairs, and later the Cabinet would consider the introduction of legislation.

Gen. Hertzog said that during the last Imperial Conference the question of the desirability of avoiding double citizenship or plurality of citizenship was discussed and a satisfactory agreement had been come to. This gave the Union the opportunity to change the law concerning Union citizenship so as to avoid cases of double citizenship.

Gen. Hertzog's attention was drawn to an assertion in the National Press that he had changed his attitude in regard to the question of the revision of the Union's law on nationality, an assertion that was based on a reply he gave to Mr. Coulter in Parliament.

Gen. Hertzog said that Mr. Coulter's question concerned the law regarding British nationality and the status of aliens in the Union—that is to say the law controlling common status—and he therefore limited his reply to this aspect of citizenship.

"Briefly," Gen. Hertzog continued, "that the Government contemplated no change in the law, as none was considered necessary. I never, however, referred to the law of 1927 governing Union citizenship, which is altogether a different thing. It is this question that is now getting attention at present."

As to whether this question had not engaged the attention of his department for many years now and why such a long time had passed before finality had been reached, the Premier replied that the question was involved and required considerable investigation. Furthermore, it was necessary and desirable to consult other members of the British Commonwealth of Nations to prevent a Union citizen from being at the same time a citizen of another nation of the Commonwealth.

Gen. Hertzog cited the example of a person born in Canada and settling in the Union. Such a person had double citizenship, being a citizen of both lands. According to Canadian law he was a Canadian and according to the law in the Union he became a Union citizen after [illegible] the Canadian and the Union [illegible] could only be done by the Canadian Parliament.

"Double citizenship is undesirable," said Gen. Hertzog. "That is why the Union broached the question at the last Imperial Conference. There has been a long delay in settling this question, but the result justifies it."

ORIGINAL CORRESPONDENCE

VIEWS OF AN INDIAN YOUTH

To The Editor "Indian Opinion"

SIR,—You discuss in your leading article of April 1, the various Indian youth organisations, and quite rightly, point out their weaknesses. There are the Muslim Institute, the Hindu Youth Club, the Durban Indian Branch of the South African Youth Movement and the Natal Indian Youth League. Where, I ask is the necessity for so many organisations? Does the existence of these bodies help to promote the cause of Indians in South Africa?

The Natal Indian Youth League is a purely political body. There is question of its need. Does not the South African Indian Congress, inaugurated in which is the Natal Indian Congress, strive for the political betterment of Indians in South Africa? The Natal Indian Youth League will be well advised to amalgamate with the Natal Indian Congress. By doing so the Youth League will not only be able to participate in politics on an equal footing with the older generation, but they will also be promoting the cause of unity—the crying need of all Indians, particularly South African Indians.

A body which is a youth movement in its true sense is the South African Youth Movement. It embraces all the aspects of life—social, economical, industrial and educational. It is not a political organisation, therefore it does not take part in active politics. Its members may take part in politics, but not under the aegis of the movement. The discussing and debating of political questions is permitted. Such an organisation will serve the needs of the Indian community admirably; we have the Congress for a political organisation.

Further there is no distinction between the various religions—Christians, Mohammedans, Hindus and Parsees are members,—a truly liberal organisation. If the Hindu Youth Club on the one hand, and the Muslim Institute on the other, were to join hands with the South African Youth Movement, then only, could we Indians have achieved tolerance and unity. Religious differences having been thrust into the background, we would have the road open to genuine broadmindedness. Then will the position of Indians in South Africa be improved a hundredfold—nay, a thousandfold—for it is not Unity Strength!

I appeal to all fellow Indian youths, Hindu and Mohammedan, Christian and Parsee, male and female, to unite and form one solid United Front—one sound Youth organisation.

The world situation to day is chaotic anything might happen, our very existence is threatened. We must be strong to exist, and to be strong we must possess Unity. We must attain the unification of all the superficially diverse sections of our community. Let us emulate the shining example of the National Congress of India—Let us unite. "United we stand Divided we fall."

Yours, etc., Yuvaraj

Things In General

Anglo-Indian Trade

IN connection with negotiations for a new trade agreement between the United Kingdom and India, a delegation representing the United Kingdom cotton industry left for India on April 8 at the invitation of the Government of India to enter into discussions with unofficial advisers to the Indian trade delegation with a view to arriving at a basis of agreement which would be satisfactory to the cotton industries of both countries and which could be submitted for the consideration of both Governments.

Gandhiji Sees Viceroy

A message from New Delhi dated April 13 states:—The fate of the federal scheme for India is considered to rest on the outcome of the talks arranged to take place here tomorrow between the Viceroy (Lord Lothlithgow) and Mr. Gandhi. Political circles regard the meeting as of paramount significance in view of the consistent hostility expressed against the scheme by Congress and of the fact that the Viceroy is reported to be put off his pre arranged Rajpur shikar (hunting) trip to invite Mr Gandhi to the capital. As the British Government and the Government of India are firmly committed to the federal scheme (which is due to be introduced in 1940) the Viceroy is determined to push towards completion as quickly possible to-morrow's talks, which will presumably be concerned with consideration of Congress objections, with a view to arriving at a better understanding and, if possible, a compromise on points of difference.

A later message says the interview between the Viceroy and Gandhiji lasted for one hour and forty minutes.

Arya Prithinithi Sabha

The 13th annual general meeting of the Arya Prithinidhi Sabha Natal), was held recently and the following were elected officials for the ensuing year:—Patron: Mahatma Narain Swami; President: Mr Baidew Bodasingh, hon. secretary: Mr. D. G. Satya Deva; asst. hon. secretary: Mr R Maghraj; hon. treasurer: Mr M Moonoo; hon auditor: Mr S L. Singh After the usual customary business, the past President Mr B. A Nagesh reviewed the Sabha's work for the year, and discussed mainly on the subject of the erection of the Vedic Temple, which the Sabha has undertaken The land for the purpose has been purchased for £2,000 in Carlisle street, Durban, and there is to be erected on this ground a three storey building, comprising a hall, Vedic Temple and residential flats, which is estimated, will cost £7,000 A sum of £2,060 has already been collected towards this amount.

Witwatersrand Indian Commercial Employees Union

The above Union has now been formed for the benefit and purpose of uniting all the trade employees on the Witwatersrand. The principle is to control unemployment, standard of wages, settling disputes in the trade, obtain fair competition for both employer and employee, sick fund and arrange for lectures and social welfare amongst the members At the inaugural meeting of the Union held on April 13, Mr T G. M. Bhagee and Mr. Essop Mahomed, acting chairman and acting secretary respectively were authorised to call a general meeting of the Union, to be held at the Patidar Hall, Terrace Road, Johannesburg, on Sunday afternoon, May 8, at 2.30 p.m sharp, for the purpose of transacting the business as set out in the agenda, a copy of which may be obtained upon application to the above organisers at their office, at 37, Market Street, Johannesburg. It is requested that all employees on the Witwatersrand attend this very important meeting, which is for the benefit of all employer and unemployed.

B. W. CANEY
—Jeweller—
265 West Street, Durban
For best value in Jewellery & Watches of all makes

Industrial Conferences

Mr David Ramchuran, a well-known sportsman of Durban, and the vice-chairman of the Furniture Workers' Industrial Union of Natal, has left Durban by the S. A. Airways on Saturday last, where he was seen off by many friends and relatives. Mr. Ramchuran is to attend the conference of the South African Trade and Labour Council and the conference of the Furniture Workers' Union of South Africa, "National Union" both of which are to be held at East London.

Wedding In Durban

The wedding of Miss Pradhan Devi to Mr D. Roopanand Arya took place on Sunday, April 17 at the bride's residence, 17, May street The bride is the the daughter of Mr and Mrs. B. Parmanand of the Durban Electric Mineral Water Works. Mr. Parmanand is well known Indian and is respected by both Indian and Europeans The bridegroom is the son of Mr. and late Mrs. Dhunday Shah of Rosaburgh. He is the Sangeeth Master of the Arya Sangeeth Mandal. Mr. Roopanand visited India last year, where he took a course in Indian art and music. The ceremony was most picturesque being solemnised by Pandit R. B. Maharaj of Maritzburg and Pandit Thulsiram of Durban There was a large assemblage of about 1,500 people from all parts of the Union including distinguished Europeans and Indians The parties were recipients of felicitations and gifts from friends not only in this country but also from abroad, which was a tangible proof of the universal popularity of the contracting parties. The ceremony was followed by a sumptuous repast and a concert in honour of the bride and bridegroom.

Indian Gaol Reform

Prisons in the United Provinces in India will be worth living in if the reported recommendations of a committee on gaol reforms are carried out. The recommendations include; Permission to prisoners to sing for 30 minutes daily after they are locked up; radio to be installed in what are known as "star" class gaols and in Borstal Institution, and gramophones to such "star" class prisoners who like them; compulsory education to prisoners up to the age of 15; moral teaching by a Hindu and a Moslem teacher; introduction of in-door games and electrification of one central prison each year; lastly, greater variety in gaol diet.

Mount Edgecombe Festival

It is estimated that 30,000 people attended the Indian festival held recently under the auspices of Natal Estates Ltd at Mount Edgecombe This was the 13th meeting of its kind. One of the main features was the gathering of the heads of the Natal Estates Ltd., including Mr. W A Campbell, Directing Manager and of Mr J. W Bower, the Estate Manager. The festival was held for the purposes of raising funds for the building of a temple Up to eight years ago the management of Natal Estates Ltd. deducted 2s. 6d. from the wage of every Indian on their pay roll, the sum thus obtained being paid into the Temple Fund. The Temple that has been built as a result of these activities is considered to be the finest in Natal

GUAVAS
are required by
C. E. MORTON (S.A.) Ltd.
P.O. Box 7 -ROSSBURGH—Natal

A WOMAN CASTIGATES YOUTH

MRS. ATHEELUTCHMIE CHETTY, a prominent member of the Andhra community, addressed a large gathering of Indians who graced her sister's wedding at Mayville. A fluent speaker, she spoke in her mother-tongue, Telugu.

She deplored the destructive attitude adopted by the average Indian youth. What was necessary, she declared, was that youth should not content himself by criticising only, but his criticisms should be followed by constructive and progressive alternatives or remedies. She appealed to Indian youth to resort to constructive criticisms which must result in the advancement of their community. Purely destructive criticism will cause division, and will never contribute towards the progress of a people.

The average Indian parents to-day, she stated, endured great hardships and sacrificed necessities of life to be able to send their children to school, so that they might enjoy the education which was denied them. So highly do they value education, that they are prepared to pay the price of such a noble sacrifice to send their children to school.

Yet the average child is a gross ingrate. He repays that consideration by attacking the customs, religious ceremonies and beliefs of his people. He makes no attempt to understand or study these customs, ceremonies, etc, but because they are in conflict with the Western idea he imbibed in school, he must needs belittle them. Because he is educated, and because his scholastic career has saturated him with Western opinions, he attempts to cast away his heritage without even trying to understand them. Such an attitude she stated, must inevitably result in the deterioration and degeneration of the Indian community. One way of giving a clearer understanding, a true significance of the various rites, customs, ceremonies etc., would be, she suggested, by a comprehensive study of the vernacula.. Unfortunately, the education of Indians in this respect was sadly neglected. She implored all fathers to give their children the opportunity of learning the mother-tongue. She particularly mentioned the Telugu. She implored all Andhra parents to encourage their children in the study of their mother-tongue.

She concluded by again appealing to youth to come forward and assume the responsibilities of their community. They were intelligent and well educated and they should utilize their education by doing sound constructive work for the community. The future of Indians in South Africa depended upon them.

The Sporting World

S.A. Cricket Tour Of India

IN connection with the proposed tour of India by a South African non-European cricket team during the early part of next year, Mr. Cassim Amalia, the organiser of the tour, who has been in communication with the All-India Cricket Board of Control, has received a letter from the secretary of the board, Mr. A. S. De Mello, outlining the terms on which the South African tour can be arranged. Mr. Mello, who welcomes the idea, informs Mr. Amalia that India will do everything possible to make the visit a success. The All-India cricket secretary suggests that the team tour India between November, 1938 and February, 1939, and asks for further details of the players' ages and performances in the Union. Mr De Mello states that the travelling expenses of the South African team to and from South Africa and in India will have to be bourne by the South African authorities. The Indian board, however, will give a guarantee of Rs. 10,000, plus maintenance of the team at all centres where matches are to be played. "On the team's arrival in India," he says, "we will arrange for you to pay half the second class railway fare throughout the tour". Mr. De Mello suggests a fixture card of 22 matches in the principal centres of British India.

Football Official Retires

Mr. O. J. Christopher, for many years president of the Newcastle and District Indian Football Association, has resigned, and at a special meeting of the association his resignation was accepted with much regret. Mr. N. P. Naidoo was elected president and Mr. S. Ghoorham was appointed secretary and treasurer, with Mr. B. V. Abboo as assistant.

Patel's Indo-European Football Club

An interesting football match was played at Christiania on Sunday between the Patel's Indo-European Football Club of Maynard and the Christiania Coal Yard Football Club of Christiania. After a thrilling and exciting play, the Maynard team scored the first goal before interval. On resuming, Christiania was awarded a penalty kick, which resulted in a draw. From then onwards, Maynard remained on their territory; just before the final whistle, scored another goal. Thus, the match resulted in a win for the Maynard team by 2 goals to 1. Mr. A. Rahany, secretary of the visiting team wishes to thank the officials and members of the home team for the kind hospitality and sporting spirit shown to his team during the visit.

Schmeling Knocks Out American

Max Schmeling knocked out Steve Dudas, the American heavyweight, at Hamburg, in the fifth round of a contest following the Fourn-Neusel fight. After Dudas had received severe punishment and had been floored several times by the German his second threw in the towel in the fifth round as Dudas was being counted out. Dudas was bleeding and groggy. Dudas started briskly enough and got in several blows to the body at the beginning of the bout, but these failed to rattle Schmeling. Later on Dudas was troubled to a large extent by Schmeling's searching left and he covered up so lustily that the crowd laughed. In the third round the American took a count of five as a result of a right swing to the face, but he covered up well enough to last out the round. Schmeling handed out more punishment in the fourth round, dropping Dudas for counts of three and four with rights to the head.

Van der Walt To Take Complete Rest

In a six-round contest at East London on Saturday night South African and Empire heavy-weight wrestling champion Johannes van der Walt, beat Nero Horsly on one fall to nil. Van der Walt male kicked Horsly out of the ring and the latter was unable to return. Van der Walt has now announced his intention of taking a complete rest from wrestling.

Non-Stop Wrestling At Capetown

Two 60 minutes non-stop wrestling contest were held before a good crowd in the City Hall on April 13. In the first, George Penshall beat Glen Lawrence by one fall to nil, obtained 10 minutes before the end. In the second, which was marked by much "rough stuff," Jack Wentworth beat Ed. Marshal by one submission fall to nil, gained 20 minutes before the end, after some extremely heavy tackling by the former. Marshall and Wentworth in deliberation at the end when the gong saved the latter.

TRANSVAAL INDIAN CONGRESS

A general meeting of Transvaal Indians will be held at Desai's Picture Palace, cor. Wolhuter and Marshall Streets, on Sunday, May 8, at 2.15 p.m.

Agenda: (1) Secretarial and Financial Report, (2) Election of Officials, and (3) General.

S. M. NAIKA
Hon. Secretary

Obituary

The Late Mr. V. Manickum Achary

ONE of the largest and most representative gatherings of Indians seen in Durban, attended the funeral of the late Mr. V. Manickum Achary at his residence in Greyville, and at the family graveyard on Sea-Cow-Lake Road, on Tuesday April 5, 1938. Relatives and friends from all parts of Natal came to pay their respects to the passing of yet another pioneer. Many telegrams and letters of condolence arrived from all parts of the Union. The chief mourners were the four sons, daughters, granddaughters and other relatives. Mr. Achary was a pioneer Indian settler of Natal having come in the early part of the year 1884 as a carpenter and blacksmith by trade. He originally came from Madurai, in South India, his birthplace, where he also leaves a very large circle of relatives and friends. He has since visited India in 1892 and again in 1929. Throughout his life he was a very generous and charitable minded person and a keen sportsman in his early days. For many years he was an active committee member of the Shree Vaithianatha Easvarar Temple and was a popular personality in the Indian community.

Death Of Mr. Naojee Rana

The death occurred at the age of 53, of Mr. Naojee Rana, on Thursday, March 31, 1938. He was a popular figure among all sections of the population, and his loss to the Indian community has cast a gloom over Bulawayo. A large crowd attended the cremation ceremony at the cemetery. The deceased leaves behind him his widow and a large family to mourn his death. Mr. Naojee Rana was a pioneer of the Indian community in southern Rhodesia. He came to Rhodesia in 1899 and stayed at Salisbury for two years, after which, he trekked to Bulawayo in an ox-wagon, where he commenced a laundry business, which developed rapidly. He had under his employment a large Indian staff. He also took a keen interest in public affairs during the early days, and was an active member of the British Indian Association.

Death Of Mrs. Sewshunker Paramunsee

The death occured after a couple of weeks' illness, of Mrs. Sewshunker Paramunsee, of Chelmsford Road, Natal. She peacefully passed away at her residence on Thursday, April 14, 1938. The burial took place at the family cemetery at Etele, Groutville, on Friday. She leaves her husband and a baby girl to mourn their loss.

Thanks

Mr. Amod E. Munda and family, of Messrs. M. M. Amod & Co. (Pty.) Ltd., of Ladysmith, desire to express their deep appreciation to relatives and friends for messages of sympathy and condolence in their sad bereavement.

Colonial Born & Settlers' Indian Association

ANNUAL GENERAL MEETING

The annual general meeting of the Colonial Born and Settlers' Indian Association will be held at the Hindu Tamil Institute, Cross Street, Durban, on Sunday, May 15 at 2-30 p.m. for the transaction of the following business. Agenda: (1) Minutes; (2) Report of Joint Hon. Secretaries; (3) Amendments to Constitution; (4) Election of Office-bearers; (5) Any other matters competent to the discussion at the meeting; (6) General.

S. Ba Sigon, P. R. Pather, D. S. Chetty — Jt. Hon. Secretaries

NOTICE No. 205 of 1938

CITY OF DURBAN

Umgeni River Water Scheme

Pursuant to the provisions of "The Durban Waterworks (Private) Act 1937," No. 20 of 1937, and the directions as to service of notices made by the itinerant Water Court Judge at Durban on the first day of July, 1937, notice is hereby given to all riparian owners, as defined in Act No. 8 of 1912 as amended by Act No. 46 of 1934, who may be affected by the matter to be determined by the Ordinary Water Court specially constituted in terms of section 27 of Act No. 8 of 1912, pursuant to the provisions of Section 8 (1) of Act No. 20 of 1937, that such Court will sit in the Law Courts, Durban, on Monday, the twenty-seventh day of June, 1938, at the hour of 10 a.m. forenoon, when any such riparian owner may appear to be heard upon the matter to be determined.

The matter to be determined by the said Water Court is what quantity of water shall be passed each day through the City Council's storage works, viz. the dam and all works constructed therewith, for the use of riparian owners between the dam and sea in terms of Section 7 of Act No. 20 of 1937.

If any riparian owner as aforesaid do not attend, either in person or by his agent, attorney or counsel, at the time and place abovementioned, such order will be made and proceedings taken as the Court may think just and expedient.

Any such riparian owner who desires to be heard before the Court is hereby required to signify to the undersigned in writing, not later than seven days before the date fixed for the sitting of the Court, his or her objections.

O. C. U. KAYE,
Registrar of Water Courts (North)
25th March, 1938

NOTICE No. 206 of 1938

CITY OF DURBAN

Umgeni River Water Scheme

It is notified in terms of Section 18 (3) of Act No. 8 of 1912 and the Regulations that the following Assessor has been selected to sit as member of the Water Court, along with the Judge and an Engineer nominated by the Minister:—

WILLIAM FRANCIS, of Lower Illovo, Natal.

Any person concerned is required, in case he objects to the said Assessor, to give notice thereof in writing to the Registrar of the Court on or before the second day of May, 1938, failing which notice he will be held to waive all right of objection.

His objection must state the cause for which he objects who it may be one or more of the following:—

(1) Consanguinity or affinity within the fourth degree to any of the parties or to any person who has a personal interest in the result of the application.

(2) Having directly or indirectly an interest in the subject matter of the application.

(3) For having previously deliberately expressed an opinion as to the merits of the application.

(4) Personal enmity between any party and the Assessor.

It is further notified that within four and twenty hours after the lodging of his objection he, or some agent by him authorized in writing, shall lodge with the said Registrar an affidavit setting out the facts in support of his objection, failing which his objection will be disallowed.

O. C. U. KAYE,
Registrar of the Water Courts (North)
Office of Water Court,
Palace of Justice, Pretoria
25th March, 1938.

ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન.

મહાત્મા ગાંધીજીના તંત્રી
અને [illegible] તંત્રીપણા હેઠળ

પુસ્તક ૩૯ મું. ફીનીક્સ, શુક્રવાર, તારીખ ૨૨ એપ્રીલ ૧૯૩૮ અંક—૧૬.

"ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન"

શુક્રવાર, તા. ૨૨ એપ્રીલ ૧૯૩૮.

હિંદમાં ફેડરેશનની યોજના

ગયા શુક્રવારે મહાત્મા ગાંધી અને હીંદના વાઈસરોયની મુલાકાત થવાની હતી. સરકારે હીંદને માટે ફેડરેશનની જે યોજના ઘડી કાની તેમાં હીંદી રાષ્ટ્રીય કોંગ્રેસનો કયાં મતભેદ છે તે વિષે એ મુલાકાત દરમીયાન ચર્ચા કરવાની હતી. આ મુલાકાત બોહદી નાખી જરૂરી ગણાવામાં આવે છે કે લોર્ડ લીનલીથગો સાહેબ ઇસ્ટરના રીકારે જવાને માટે તૈયાર થએલા તે અટકાવીને તહેવારના દિવસોમાં ખાસ રોકાઈ ગયા. મુલાકાત તો થઈ ગઈ. પરિણામ શું આવ્યું તે જાહેર નથી પડયું. તા. ૪ ફેબ્રુવારી ૧૯૩૭ ના રોજ ઓલ ઇન્ડિઆ કોંગ્રેસે વરધા ખાતે જે ઠરાવ કર્યો છે તેમાંથી એક આંગળ પણ પાછા હઠવાની ગવર્નમાણ્ટ હા પાડે એમ અમે માનતા નથી. બીજી બાજુએ બ્રીટીશ સરકાર અને હીંદી સરકાર ફેડરેશનની યોજના ઘડી બેઠી છે અને લોર્ડ લીનલીથગો જેમ બને તેમ જલદી અમલમાં લાવવા ઠરાવ કરી બેઠા છે.

વરધા ખાતે થએલો ઠરાવ બહુ લાંબો તો છે પણ તેમાં રહેલું તત્વ સમજવાની બોહદી જરૂર છે કે તે આખો ઠરાવ અત્રે વિચારી જવો વાજબી ગણાશે.

"કોંગ્રેસ ફેડરેશનની યોજનાને કબુલ કરતી નથી. હીંદી પ્રજા પુર્ણ સ્વતંત્રતા ઉપર રચાયલી યોજનાનેજ કબુલ કરી શકે છે અને તે યોજના કોઈ પણ જાતની પરદેશી દખલગીરી વગરની હીંદી પ્રજાના પ્રતિનિધિઓને હાથેજ ઘડાયલી હોવી જોઇએ. આ નીતિને ધ્યાનમાં રાખીનેજ કોંગ્રેસની બહુમતિવાળા પ્રાંતોમાં પ્રધાનપદો સ્વીકારવા કોંગ્રેસે અનુમતિ આપેલી છે. કોંગ્રેસ પ્રધાનોની મદદ પણ હીંદી પ્રજાની સ્વતંત્રતાની હદતમાંજ ઉપયોગી થઈ શકે એ હેતુ પ્રધાનપદો સ્વીકારવામાં મુખ્ય છે. પણ હાલના પ્રસ્તાવિત ફેડરેશનમાં કોંગ્રેસ યોજનાનો બાગ બીલકુલ આવતો નથી અને સામ્રાજ્યનો સકંજો વધારે કોરદાર બને એવા બોરજો તેમાં છે. રાજ્ય ચલાવવાની જવાબદારીનું તત્વ આ [illegible] માં લગારે નથી. કોંગ્રેસ કોઈ ફેડરેશનના વિચારની વિરૂદ્ધ નથી પણ બાળ ફેડરેશનના બધા સભાસદો ઓછા સરખી સ્વતંત્રતા ભોગવનારા હોવા જોઇએ અને ઓછા સરખા મતાધિકાર ભોગવનાર પ્રજાના પ્રતિનિધિઓ હોવા જોઇએ. દેશી રાજ્યો ફેડરેશન પાર્લામેન્ટમાં પ્રતિનિધિઓ મોકલે તે પહેલાં દેશી રાજ્યોએ પોતાના રાજ્યોમાં પણ ચુંટણીની અવશ્યા દાખલ કરવી જોઇએ. સામાન્ય મતાધિકાર પ્રજાને આપવો જોઇએ. અને પ્રજાને સર્વ પ્રકારની સ્વતંત્રતા હોવી જોઇએ. તેમજ ફેડરલ પાર્લામેન્ટમાં મોકલવાના પ્રતિનિધિની ચુંટણીની પ્રથા પણ પ્રાંતિક સરકારોના પોરજ પ્રધાનોની જ હોવી જોઇએ. આની વિરૂદ્ધ, હાલમાં ઘોડવેલી ફેડરેશનની યોજના તો દેશની એકતા વધારવાને બદલે આંતરિક અને બાહ્ય તકરારોજ વધારવામાં મદદગાર થાય.

આ કારણસર કોંગ્રેસ હાલની ફેડરેશનની યોજનાનો તિરસ્કાર કરે છે અને સર્વ પ્રાંતિક કોંગ્રેસ કમીટીઓ તથા સ્થાનિક કોંગ્રેસ કમીટીઓ અને સર્વ હીંદી જનતા તેમજ પ્રાંતિક સરકાર અને પ્રધાનોને આ યોજનાનો અમલ થતાં અટકાવવાનો પ્રયત્ન કરવા વિનવે છે.

સમસ્ત પ્રજાના આવા વિરોધ છતાં પણ જો આ યોજનાનો અમલ લાદવાના પ્રયત્ન થાય તો આની સામે સર્વ પ્રકારે સક્રત ચલાવવી અને પ્રાંતિક સરકારો તેમજ પ્રધાનોએ તેમાં સામેલ ન થવું. ન કરે નારાયણને આવો વિરોધનો માર્ગ લેવો પડે

થાય તો આ બાબતમાં જે કંઈ કામ પદ્ધતિ ગોઠવવી પડે તે ગોઠવવા માટે ઓલ ઇન્ડિઆ કોંગ્રેસને સર્વ પ્રકારનો અખત્યાર આપવામાં આવે છે."

આ ઠરાવ કોઈ ગોઠ પક્ષનો નથી. બધા સાધુસંતો કોંગ્રેસને ગોઠ પ્રધાનપદ માને છે. કોંગ્રેસ આખી પ્રજાનું પ્રતિનિધિ મંડળ છે. તેમાં જે ઠરાવો કરવામાં છે તે આખી પ્રજાની વાતેજ કરવામાં આવે છે.

ગોઠ મંડળ તરીકે હીંદી કોંગ્રેસ જેવું મંડળ દુનિયામાં બીજું નથી અને મુકો પીયન લોકો તેને પક્ષકારી મંડળ માને છે તે બુલબારેલું છે. અને આખી હીંદી પ્રજા ઉપર કોંગ્રેસ જે સત્તા ધરાવે છે તેનું બળ બ્રીટીશ સામ્રાજ્ય માફી રીતે સમજે છે એટલા માટે વધારે ઠરાવ તે સમસ્ત હીંદી પ્રજાના અવાજ છે.

આ ઠરાવ ઉપરથી સમજવું મુશ્કેલ છે કે કોંગ્રેસ ફેડરેશનની વિરૂદ્ધ નથી પણ ફેડરેશનની યોજના તો પ્રજાના પ્રતિનિધિઓનીજ હોવી પણ તેનની પરદેશી દખલગીરી વિના ઘડાવી જોઇએ. હાલની યોજના તો લંડનમાં ઘડીને લોકોની ઉપર ફરજીયાત લાવવામાં આવી છે. દક્ષિણ આફ્રિકાને માટે લંડનમાં યોજલી યોજના અહીંના બોરજોને કદિ પણ પસંદ પડે નહીં. એવી યોજના લાદવામાં આવે તો આખી તો સીવીલ વોર આવ.

સુભાષ બાબુએ હરિપુરામાં આપેલા બાનણોમાંથી કેટલાક મુદ્દાઓ અને આબનામી આ બાબત કીક સમજાશે. "બહુ બાપ [illegible] તો કે આ ફેડરેશનની યોજનામાં રજવાડાં અને નાનાં બાનાના પ્રતિનિધિને પરદેશી સરકારી રજાનું નાં બનાવે છે. લશ્કરી બાતું તેમજ પરદેશ બાતું પણ પ્રજાના પ્રતિનિધિ હાથ નાં નથી રહેતાં. ખોટજુજ નહીં પણ તેમાં વાપરવા માટે જોઇતા નાણાં ઉપર પણ આપણો અધિકાર નહીં. ૧૯૩૭-૩૮ ના અંદાજપત્રમાં લશ્કરી ખર્ચ કે રૂ. ૩૪ કરોડ [illegible] ઉપર પાઉંડનો કરવા પાયો છે અને કુલ આવક ૧૩ કરોડ ૮૮ લાખ ૨૦ હજાર પાઉંડની છે. એટલે લગભગ પણ

દરેક આવક તો સરકાર ઉઘાડી જ લે છે. ફેડરલ સરકારના સ્વતંત્ર કાબુનો અર્થ આવકના ૮૦ ટકા ઉઘાડી જશે. વળી ફેડરલ રીઝર્વ બેંક અને ફેડરલ રેલવે ઉપર પણ મજા મતિનિધિનો કાબુ મુદ્દલ નહીં રહે. રેલવે બાબતનો હાલ છે તેટલો કાબુ પણ નહીં રહે અને ડુંડિયામાંથી તથા નાબુંબોબાનું પણ આપણા હાથમાં નહીં રહે. ગ્રેટહ્રે દેશની આર્થિક સ્થિતિ સુધરવાનું જોર પણ કાર્ય મજાના મતિનિધિથી થઈ ન શકે.”

આવું ફેડરેશન મજા નિરસ્કારથી ફેંકી દે એમાં નવાઈ પણ શું હોય. અમે માનીએ છીએ કે ઑટીશ સુરસ્તીઓ ગભરાઈ ગયા છે. બ્રીટીશ કાયદાની સામે હીંદી જીલ્લવટ બહુ જોરમાં છે. વળી બ્રીટીશ અખબારોના હીંદી મજાઓ જોઈલાં બધાં દુઃખો અમ્યાં છે કે કાનમાં દીધેલી બાબના પણ હાલ જોવા જે એનો સ્વભાવ થઈ ગયેલ છે.

અમ્યાં સુધી મજાના સુખને માટે પ્રજા તરફથી ચુંટવાલા પ્રતિનિધિઓ મરફતનેજ રાજ્ય ચલાવવાની સત્તા પ્રજા તરફથી કાબલ ન થાય ત્યાં સુધી ફેડરલ કોય કે બીજી ગમે તે જોય પણ કોઈ પણ યોજનાને હીંદી પ્રજા કબુલ કરશે નહીં.

રસી બાપડીઓ

નીતાબના બાબતો બાબતે બાબતો નેબજ બાબતો બાબતોના બાબતોના નેબજ બાબતોએ કરવાના પ્રયોગો કરવામાં પ્રયોબાયા બેબાને બે માટે જે બેબાબ થયા હોય તેને બાબ્રેજ્યના બોસ્ટેટહક કહેવામાં આવે છે. હીંદી બાબ ને બાબતોમાં બાબત કેબા બાબ કાબુકુબ કરવા કેબાના માટે હીંદી બોસ્ટેટ કર્ટ બે વરસ થયા બાબ છે. કાબબાંજ ને બેબાબવા બાબ છે તેના ૮ બાબાબે બાબ સે છે તે તેનાં બાબણે કેસોક નિબાર કરવાની જરૂર કેબ્પના બાબ છે. બેબાબવામાં બાબ બાબને કુતરેવા બિદ્યાર્થીબોબા બોકેબાના ટકા કાબિલ બાબતોનો છે બાબે બોકેક તબોનો મુબાકર બાકી મરે છે. હિંદુસ્તાની બાબ બુજરાતી બાબબ્ય બો તો બાબા બાબાર ૮૦ બાબી સ્થિતિથી બાબબ્યે ન બાબતો બુજરાતી બાબે હીંદુસ્તાની વર્ષ બાબો બાબા બેબાવવાબોમાં બાબ બેબાને કોસ્ટબવરનું ૮ બાબબ બુજરાતી બાબે હીંદુસ્તાની બાબા બાબબ્યા બાબાબને બીબવાના બાબણે બાબુર નથી. બાબબ્યા બાબકોને બાબુબાબાબ કેબાબવાબ બાબણે બહુ બોબી બાબબ્ય રાબીબે છીબે બોબ બબાવું બા ૮૦ બાબ છે. કે બાબ બાબા બીબ્યાબામાં બાબબ્ય બાબો બબાબ બોકેર-કાર રહેશું' ના બાબરે બાબણે બાબબું હીંદી-પબ્યું બોબ બેસશું બેવો બાબને બાબ રહે છે. હીંદી અને બુજરાતી બુબકોએ કોસ્ટેટહકમાં કરિ કાર કરી કની તેબને મુબાકરબબાદી બાબીએ છીએ.

“ભીષ્ય સૂચના” બીંગ કમીશન

યુરોપીબન બાબો નેબન બ્રિટીબોના વચ્ચે સબનો કરવામાં આવે છે તેને બહેબ સબનો કહેવામાં આવે છે. બાબના માબ બબાં બાબ છે બાબના કીન પર કીન બબાતા બબ છે બેવો કબાબલાટ હાંસબાબના ગોરાબોએ બુબા કોરમાં કબ્યો ને ઉપરથી યુનીબન પાલમેન્ટમાં બાબી ઘઇ. બબાં બાંતે બે બાબત તપાસ કરવા બેક કમીશન રબાબ્યું. કમીશનના સભ્યોમાંના બે-ત્રી બાબુંકેર તો ઘઇ ગઇ પબ્ય તે કંઈ કામ કરી શકતું નથી. કોઇ નેને પુરસ્કા બાબના બાબતું નથી કમીશન ની બબા દશા ઉપર દીકા કરતાં બામાકું બાબબ્યબે “નાદાલ મરકબુરી” સબે છે કે બીજ સબનો બાબતનો બોકાર મુબબીજ બાબાબબરનો—ગાલો હતો. જે કમીશન પાસે કોઇ પુરાબા બાબવા તબાબરજ ન હોબ અને તેને બીબે કંઈ કામ કરવાને શક્તિબાન ન હોબ બો કમીશન જોટલે બોજ ગરસ. બેબા કમીશનની નીબબ્યુંક કરવામાં જે નાબ્યા ઉપરકામાં બાબ્યા છે બે નાબ્યુંથી કેટલા બરીબ કુટુંબોને કેટલ બાબી શકાત! બાબ સબની સામેનો કબાબલાટ હીંદી કોમ ઉપર બબર કાટબે હબ્યો કરવા માટેજ થયા કરવામાં બાબ્યેલ હતો. હીંદોને બાબો બાંકવા માટે જ કંઈ બારો કરવામાં બાબ્યો તેબા કેકામાં કોઇ પબ્ય કબાબલ રેબુ ઘઇ નથી બી. બીરો જેવા દુબાકાર પ્રધાન બાબી મબ્યોમાં બોતાની બુક્તિનો કુરબોબાદ કરશે બો કોબે માનેલું નહીં. બો કમીશન પબ્ય બી. બીરોનુંજ રબાબેલું છે બાબાં બબી બાકાકુરી તો બી ૮૦ બેબ કેકમેબરની છે. કમીશને કબ્ય બબ કરી શકતું નથી બો બેબી કલેજ છે “કાલા બબ્યા વાબે બબ્યા,” બીબ સબ્ય વિશે તપાસ કરવા યુનીબન પાલમેન્ટ કમીશનો નીમીને બબ્યમાં બોતાની કાંબી ન કરાબત બો બબ્યકાબ કેબ્ય બતું.

નાદાલ યુનીબરસીટી કેલેજ

નાદાલ યુનીબરસીટીના કિબી પદબીના બિનાબ્યી બાબબ્યાસ માટે યુરોકીબાન સીબામાંથી બામેલા બીદ્યાબીબોબા બાર કાબ્યા કોલેજમાં જે નબો બબાવવામાં બાબ્યા છે તેબાં બબાબાસ કરતા બીદ્યાબીબોબા કેબેબોની બાબીને સ્થિતી કાદી ન હોબ તેબેબોની ૮૦ બીજેરના બાબમાં બદદ કરવા માટે ૮૦ બાબ કરવા યુનીબરસીટીના બ્રીનસીપલ તથા નોબલ યુરોકીબાન કબીટીના મેનેજર તેબજ વિદ્યાર્થી બોતાં બબાદકાર બીમીન બેબાલ બોકર તરફથી એક બીન તીબબ્ય બજાર બાકેવામાં બાબ્યું ૮૦

કેટલાક યુરોકીબાન પ્રજાજ્ય તરફથી એક નાબા બાગા કેબર કંઈ કેબ્ય કરવામાં બાબ્યું છે તેબાંથી બાબાબ્ય પુરા બબે બબાજને બાબા કેડબાની કરજ બાબા બીજરમાં બાબે છે નાદાલ કેકનીકલ કોલેજના બ્રોનસીપલ અને બોલીસ ઓબ્સ તરફથી ચાર વરસ માટે રેબાલરબીપની યોજના કરવામાં બાબી છે.

બાબુ બાબીલ હીંદી કોમના બાલકારોને કેદેશને કરવામાં બાબી છે.

સાઉબ બોકીકાની યુનીબરસીટી કોલેજ જેટલી મદદ બાકેર પ્રજા તરફથી મેળવે તેટલી સામીજ સરકારી મદદ બાબવાનો સરકારી બારો છે જેથી કોઇ બહાદ્રબ તરફથી બાંચ કોર મદદ બબે તેને દશ પોંડ જેટલો કાબદો બીદ્યાબીબોને બબેંગબી શકશે.

સારી જેવી રકમ જેબી થયેથી કબીરીબાં એક હીંદી બાદસ્યની નીબબ્યુંક થબાનો સંકાવ છે કે જે સા—બ્યા. યુનીબરસીટીના અબ્યાસ બારેની કબીરીબાં પહેલીજ ગબ્યાબો.

ઉબ્યા શીક્ષણ બારેની બા મદદ બાબબ્યુંથી કોબ કિંદારનાથી બાબબે બેવી બાકા રાબીએ છીએ.

ક્રાબની કારીગરી બાટેના હિંદી વર્ગો

હીન્દી વિદ્યાર્થીબોને ક્રાબના દુનરો શીબવવા બાટે હીંદી કબીટી તરફથી વર્ગો ચલાવવામાં બાબે છે તેનું કામ પહેલું સંતોબકારક ચાલી રહ્યું છે. બ્યાને બાટે બી. બી. બેબ. નાયેબ ટેકનીકલ કોલેજ ના બ્રીન્સીપલના બાબબે બાભારી છીએ. કેટલી બબેતથી પુરોકીબાન બાટેની ટેકનીકલ કોલેજ તેબેબ ગબાદી રહ્યા છે તેટલીજ બાનથી હીંદીઓ બાટે પબ્ય કુનરી શીક્ષબના પ્રચાર બાટે તેબેબ તન તોડ પ્રબાબ કરે છે.

મહાનના બબારે બા વર્ગો જુદા જુદા બકાબોમાં ચલાવવામાં બાબે છે બો પબ્યું બસ્તોબકારક છે. બા શીક્ષબ બાટે કબીટીનું બોતાનું મકાન હોબ તો બા તકલીફ દુર બાબ.

કબીટીના સેક્રેટેબ બી. બેબ. કીંગ્સ્કોકર મકાન બાટે જરૂરના મેળબવા બેબોરેશન સાથે પત્રબ્યવ્હાર ચલાવી રહ્યા છે બેબ બાબને જબ્યાવવામાં બાબ્યું છે.

જરૂરબાની બસ્તુઓમાં કબીટીને બહુજ બોબાળ પુર્વક કામ લેવાનું છે કે જેથી બાબબ્યાન બાટે બાવતા વિદ્યાર્થીબોબાની પુરતી તબાપ સબ્યબાબ મેળવીજ જરૂરબાની પહેલેથી પસંદગી થાબ.

કરબન કોરબોરેશન પાસે બબ્યી જરૂરબાઓ છે જેથી અનુકુબ જરૂરીબની બાબદેથી અને ન મેળવવામાં કબીટી કોબકાંઈ પગલાં બેવા બાનત બાસા છે.

બ્રીટનનું કાસ્ટ સરંજામ

યુરોપના જુદા જુદા વિભાગ બબી ઘબ્યુ દુઃખમય સંબબી સ્થિતિ બારે બબ્યાબરિબત થઇ પડી છે બાને કેકાબ્યના લોબોનો શોધુંબ બબાનું રહ્યું બાનજા બાનતી નથી. કરબ યુરોકબાબ બાબાની જરૂરની બબ્યે સકત ચાલી રહી છે. બબી નાદાલ કેરી બ્યુસ” ના બાબાર પત્રીકો સંડનથી તા. ૨૬ ફેબ્રુબારે બાબાર આપેલા મુજબ, બબાબાના બર્થને કોલ્ડની બબ્યા, બબીકના બાબા બાબાન ... ... બાબબે બેસ્ટોકમાં બા સરબાસ, ૮ બાબે બેટ્રોલ, બોટરેકર બબ્યા બા કોર બરકાર ૮૦ બબારો કરવા યોજના ઘડી કાઢી ...

દક્ષિણ આફ્રિકાના ટૂંક ખબરો

ઝેર મેલના કાગળો

દક્ષિણ આફ્રિકાથી ઝેર મેલના હીંદુસ્તાન અને બીજા દેશાવરના કાગળો આકવાડીયામાં જે ચપલ રવાના થાય છે, કાગળો પોસ્ટ કરવાના સમયમાં કેટલીક વાર ફેરફાર થાય છે. વાજીદના કાગળો પોસ્ટ કરતાં પહેલાં, રવાનીક પોસ્ટ ઓફીસોમાંથી ઝેર મેલ ભર્યા પત્રના પોસ્ટ ખાતાની ખબર મળી શકે છે.

ટ્રેન અથડી પડી

ગાબ્રુ સ્ટેશનના નજદીકના બાકિન્ટ પ્રોસપેક્ટથી એક માલ્ય ઉંદરે મુકેલ ટ્રેનનું એનજીન બે ડબ્બા ઓ સહીત પાટાઓ ઉપરથી ઉથલી પડયું હતું. હતું- રસ્તો સાફ થતાં ગાડી અને તરફનો રેલવે વ્યવહાર સવા આકવાડીયામાં અટકી પડયો હતો. ગોલ્ડનીલ્સમાં-૧૬૫૫ અને ૬૨૭૦-ગોલ્ડ-નીલ્સમાં બીજાં આગ મારીના ઉતારૂઓને રસ્તા માં ૧૨ થી ૧૫ કલાક કીલ થઇ હતી.

મરકીના કેસો

પોર્ટ એલીઝાબેથના કેસ્ટલમાં જાહેર થએલા "બ્યુ બોનીક પ્લેગ" ના કેસો સવા આકવાડીયા માં પ્રાપ્ય પ્રકાર નીવડયા હતા. મરકીના અટકાવની રસી પ્રીટોરીયાથી, ઓરોપ્લેન મારફતે તરતથી પહોંચાડી હતી. પ્રસીદ્ધ હેલ્થ ખાતાના સેક્રેટરી સર એડવર્ડ મેકરને એક મારા અહાર આકી મરકીનો ઉપદ્રવ પ્રાપ્તમાં હોવા પ્રત્યે ખાત્રી આપી હતી

એક વિદ્યાળ ગરાજ

ડરબનના પ્લાન્ટ ક્રમસ્ય પ્રોપાયટરી લીમીટેડ તરફથી સ્ટીમ સ્ટીટ એલ્યુમીનીયમના બોલમાં પક્ષ મોટરની એક વીપાળ ગરાજ બાંધવાનો પ્લેન મોટી કાઉસીલે પાસ કર્યો છે. ગરાજની કંમાણ ૬૪૦ ફીટ અને પોહળાણ ૧૬૦ ફીટ થશે, અને પ૦૦ મોટરકારોનો તારસમાન થશે. મોટરોને મુકવા માટે અને ચાજર કીલે બાકાર કામના માટે બાજીક મોટલમ્બ રાખવામાં આવી છે. ગરાજ ગયાવાર ખતા પી. ૩૫૦૦૦નો બાબે થશે. આ સાહસ કેતકાંદ નીયમતાં શહેરના બધા ભાગોમાં તની નકલ થઇ, મોટર બાકીમ મુસીબતનો નીવેડો થવા અનુમાન થઇ શકે છે.

નુકસાનીની ફરીયાદ

ડરબનના "નાટાલ મરકયુરી" પત્રના તા. ૨૧ જાન્યુઆરીના અંકમાં "એસ્ટનજરેસ્ટ્રક્ચર" નામના મથાળા હેઠળ એક અમેરીકન પ્રગટ થયો હતો. જેમાં બદનક્ષી થતાની "બાકિન રીયા લીબી" ઉપર ફરીયાદ માંડી હતી, અને નુકસાની તો બદલો મેળવવા માટે એક લાખ પોંડનો દાવો મોંધાઓ હતો "નાટાલ મરકયુરી" ના માલીકો રોબીનસન એન્ડ કુંપની તરફથી સેવાયલા આપવાદ (એકયુમોકસન) ની સુનાવણી પ્રીટોરીઆના સુપ્રીમ કોર્ટની તા. ૧૪ એપ્રીલ થવા પછી ચુકાદો આપવા મુલતવી રહ્યું હતું

૧૪ બાર્ડ કપડાંની કાહ્યળી

ડરબનમાં રસ્તા ઉપર ચુકાદાના ઉપરથી ૧૪ બાર કપડું કસ્ટમ્સ અમલદારની મરજાનગી વીના મોકલ્યા બદલ "કસ્ટમ્સ મેનેજર ગેન્ટ એકટ" માં અપરાધી ઠરાવી ડરબન મેજીસ્ટ્રેટ કોર્ટમાં તા. ૧૭ એપ્રીલે એક જણને બે પોંડ દંડ આપવા અને આકવાડીયાની સજા કેદખાનાની સજા થઇ હતી.

તાજ્જ કુરૂહનો નિકાસ

કેપટાઉનથી યુરોપ માટે ચલતું ટ્રાંસવાલનું કરૂહ ડરબન અને પોર્ટ એલીઝાબેથથી સ્ટીમરો ઉપર ચઢાવવા માટેની યોજના ઉપર રેલવે સતાધારીઓ વિચાર ચલાવે છે. આ યોજના અમલમા મુકાતા બન્ને રસ્તાનો વ્યાપાર બાલવા થશે.

ડરબન મારફેં વ્યાપાર

ગત તા. ૧ માર્ચે પુરા થએલા બાર મહીના મા ડરબન બંદરેથી ૨૦૩૧૨૬૯ ટન માલ પ્રદેશ ચઢયો હતો. ત્યારે બીજ મુલકમાં પ્રદેશથી ડરબન ના બંદરમાં ૨૨૧૦૨૪૪ ટન માલ આવત થયો હતો, ૨ આયલો વર્ષ કરતાં ૧૮૭૩૯૭૬ ટન વધુ હતો.

"હરકરબ હુવે તું વિદ્યાર્થી"

આળપ વિદ્યાર્થીઓને ઉત્તેજન આપનારા સમાચાર નાતાલ આકવાડીયામાં કુમ"સટોર્પથી મળતા હતા. ટ્રાંસવાલ ટીચર્સ સોસાયટી તરફથી ટાઉન હોલમાં બાપણ કરતાં એડવોકેટ મી. આઇ. સ્ટીનબર્ગે જણાવ્યું હતું કે "હોમવર્ક" નેપારે નહીં કરી સકનાર વિદ્યાર્થીને નીશાળમાં રજા થવા પછી વર્ગમાં રોજ પારો તપ્યાર કરાવવાની કાયદાના શીક્ષકોને સતા નથી એવો ચુકાદો ઈંગ્લેંડમાં થયો હતો. આ ચુકાદો આપણે વિદ્યાર્થીઓ માટે "ખુતને નીશરબા" સમાપ્યા જેવો ગણાય.

જમાનાની વિચિત્રતા

જમાનાની વિચિત્રતાના સમાચાર જોહાનીસબર્ગથી બતદેર મળ્યા છે. કહે છે કે ૩૫ વર્ષનો એક પુરોપીયન તેની ૫૦ વર્ષની એન સાથે જોહાનીસબર્ગમાં પરણ્યો હતો. સાસની બાબર ગીરીલ ગેરેજ રહસ્ટ્રક્ટરને ગળાનાં બન્નેનેજોલાવી, તેઓનો સંબંધ ત્રગા બાદ એનનો દીવાથી, લમ પ્રસંગથી છુટા પડવા એનપણે આપ્યા હતી, ૨ ઉપર ત્રણ નહીં આપ્યાથી તા. ૧૧ એપ્રીલે જોહાનીસબર્ગના મેજીસ્ટ્રેટની કોર્ટમાં તેઓના બાબતુપી કેસ માટે બન્નેને એક વર્ષની સખ્ત કેદખાનાની સુજા થઇ હતી.

શીતળા ઉપદ્રવ

જોહાનીસબર્ગથી રૂટરના તાર સમાચાર મુજબ ઓસેનાન્ડા ટાકિન્ડાપના શીતળાના ૬૯ નવા કેસો ડરબન મારફતે આ રહેનારાઓને કરબલાત રસી મુકાવવા હુકમ થયો હતો. એક નેટીવ ઓ ગોતબાર્ગ પીકામ મરણ પામેલી જાહતમાં બાબી આવી હતી. ડરબન રેલવેના સ્ટાફ નજદીક રહીનમાં બોલબાલ કરી થયા હતા, જેમાં એક પુરોપીયન પણ. ડરબન રેલવેએ પણ રસી મુકવાની કરી. રોગચાળો ફેલ ગેપો છે અને આરોગ્યખાતું બાર કેસવો પાસ છે, માટે મનુષ્યે સ્વચ્છતા બાબતે સાવચેત રહેવું અવશ્યનું છે. કીનાળા રેલવેનો કેટલોક ભોરેજ ફરી સ્ટેટ તરફ પણ થયો છે અને એક બાજુ નવા આવાસીઓમાં ઉતરશે. સગ્ગોને રસી મુકી હતી.

આવક-જાવક વ્યાપાર

ચાલુ વર્ષના પહેલા ત્રણ મહીનામાં પાલ્ડ ૨૫૬૪૫૧૨૧ ની કીમતનો માલ દેશાવરથી મુનીબનમાં આવત થયો હતો ત્યારે નીકાસ થએલા માલની કીમત પ૮ પ૬૬૫૫૬૨૬ હતી. આ બાબતોના એજ ગુલત સાથે સરખાવતાં આયત માં પા. ૨૦૦૦૦૦ અને નીકાસમાં પાલ્ડ ૫૨૦૦૦૦૦ નો વધારો હતો. દક્ષિણ આફ્રિકાના રોજનો નીકાસ વ્યાપાર બારે આબાદ હતો

મુનીઅન સરકારની સ્ટીમર

દક્ષીણ આફ્રિકાની મુનીબલ સરકારની માલેકી ની સ્ટીમર "એરીકા" ગોવા મંદીના ઉપર ઓરસ્ટ્રેલીઆના તરફ દરીબાનાં બાકર ઉપર ચડી ગઇ હતી. કેપટાઉનના તા. ૧૬ એપ્રીલે સમા-ચાર મળ્યા હતા કે મુનીબ્યન સરકારની એક બીજી સ્ટીમર "ડાલીઆ" ઓસ્ટ્રાલીઆમાં ખુબ્યો બેડી છે અને તેબુનિ દરીયો તરતી કરવા પ્રયત્ન થયો હતો. તા. ૬ એપ્રીલના તાર મુજબ 'ડાલીઆ' ને દરીયા તરતી કરવાનો પ્રયત્ન કેનકાંદ નીષ્ફળ હતો. રીપેર માટે સીડની જવી.

ટ્રાંસવાલ હિંદુ સેવા સમાજ

ટ્રાંસવાલ હિંદુ સેવા સમાજના આશ્રય હેઠળ તા. ૯-૪-૩૮ ના રોજ પીકોમેટન હોલમાં શ્રી. નાથુભાઇ મોજીનાં પ્રમુખપણા હેઠળ શ્રી રામનવમી મહોત્સવ ઉજવવામા આવ્યો હતો ચારચાનમા શ્રી. ગાંધી બારત વિદ્યાલયની વિદ્યાર્થીનીઓએ ઉપર સ્તુતિ કર્યા બાદ મહાત્મા ગાંધીજીની નંદુરસ્તી માટે પ્રાર્થના કરવામાં આવી હતી શ્રી. રામચંદ્રજીના આદર્શમય જીવન ઉપર શ્રી. નાથુભાઇ મોજી શ્રી. ઝીણાભાઇ પારેખ શ્રી રણછોડજી મહારાજ, શ્રી. ઉકાભાઇ મુલાબ બાબ દેસાઇ, શ્રી ડી પુ. નાયડુ શ્રી. પી. એસ. નેશા અને શ્રી રબુકાકાએ રસપ્રદ તરફથી પ્રેરણાત્મક અસરકારક બાબાનો થયા હતાં. શ્રી. ગાંધી બારત વિદ્યાલયની વિદ્યાર્થીનીઓ અને વિદ્યાર્થીઓએ કુમારી રાધા બેદેન કપ્રીન અને રોજાનાના બાબ્યાપકોએ બાસ તહબાર કરવામાં આવેલો સંગીત સંબાદ અને બાબાનનો ગનો રૂજબ અને બાકર્ષક ગોઠવણ થયો હતો આ સભાનો સમાજના શ્રેષ્ઠપ્રમુખોની ગાડી પડવી જગાએ શ્રી ઝવેરભાઇ મુલાબભાઇ દેસાઇ, શ્રી. પ્રા. રંગ નેનના નામે શ્રી. રાવજીભાઇ બાબુભાઇ પટેલની અને કમોટી સભ્યોની ગાડી પડવી જગાએ શ્રી. વલભજી નારજી અને શ્રી ડાહ્યાભાઇ ડોસાભાઇની ચુંટણી થઇ હતી

હિન્દ સ્વરાજ્ય

વાઇસરૅયની મુલાકાતે આંધીજી

ગયા અઠવાડીઆમાં હિન્દીઓ બાબતે મુખ્ય મુખ્ય સાંધીઓએ વાઇસરૅયની મુલાકાત લીધી હતી. આ મુલાકાતનો બાહ્ય હેતુ તો એજ બનાય છે કે વાઇસરૅય કહેવે છે કે રાષ્ટ્રિય મહાસભાનો ફેડરેશન સંબંધમાં સામેનો વાંધો ચાલ્યો ગયો કરી દુર કરી શકાય તો કરવો. જેટલે આ મુદ્દા મુખ્ય એમ લાગે છે કે કોંગ્રેસ પક્ષ પ્રમાણે પાકીસ્તાન સ્કીમ તરફ કે વાઇસરૅય બારણે હિન્દુસ્થાન પર ફેડરેશન ઠોકી બેસાડવા માગે છે એટલે 'ના' અને બીજાનો 'હા' એમ વીસમી સાલનાની બેસેમ્બલીમાં મેળ કરતે છે તે જોવાનું છે. રાષ્ટ્રીય મહાસભા : અરીજ કેબીનેટ, સામાજક અને વાયસરૅય વચ્ચે મુલાકાત ૧ કલાક ૫૦ મીનીટ સુધી ચાલી હતી.

હિન્દ સાથેના ચેપારે

ફ્રાંસના સરકારના તાર ઉપરથી સમાચાર જણાય છે કે હિન્દુસ્થાન સાથે નવુ વેપારી કરારનામું કરવા વીલાયતથી તા. ૨૧ મીના રોજ કેટલ વેપારીઓનું પ્રતીનીધી મંડળ હિન્દી સરકાર ના નીમંત્રણ ના અનુસારે હિન્દ જશે આ મંડળનું કામ હિન્દુસ્થાનના વેપારી મંડળો સાથે ગયો કરી અને હિંદીને ફ્રાંસના માલ લેવા બાબતમાની બેજના ઘડી કાઢી અને ફ્રેંચોની સરકારની વિચારણા માટે રજુ કરવાનું છે.

રાષ્ટ્રપતી તરફથી બોલ

રાષ્ટ્રપતી બો. સુભાષ ચંદ્ર બોઝ અને તેમના તાબેદારોએ જાણીને લગતા કેટલ બાબતના મહાસભાની રાષ્ટ્રની બેઠ કરી છે આ માટે રાષ્ટ્રપતીના બોલા ક્યા. બાબુજીનાથ બોઝે કહ્યુકે સાથ કુપીપાને બાકી બે બોકર જેટલા પોલ્ટન્દાણી જમીન ૧૦ બીઘાબ્રુ હતાં બાકીસનાને હિંદી રાષ્ટ્રિય મહાસભાના નામમા કરવામાં આવતા ઓરીસ્સા પ્રાંતિક મહાસભાના બાબુના ચલા મથક તરીકે આ મકાન વિપીત્રમાં લેવામાં આવશે.

બોગમ આઝીઝ રસુલની ધરપકડ

શ્રી. બી. પારસાણીની ક્રાન્તિમીમાં ઉપસ્થિત બોગમ આઝીઝ રસુલે નાના કરની ઉપાધ્યક્ષ કરવા માટે બોક સભાની મીટીંગ બોલી બબરાત કર્યા પછી, નાના કર તેના પર નંબાઇ કર જેના કેટલાક મુખ્યો કર્યો હતા. તપાજ જણાવ્યુ કે, બોજનગરના બાપેલા પર, બાકુની બનેલી વસ્તુઓ પર. સ્થાનર બીલકના વેપારા પર તે જગા તમા કરના પર તે બંધાય નહિ છે.

મુંબઇ પ્રાંતના રસ્તાઓ

મુંબઇ પ્રાતમા રસ્તાઓના વિકાસની બાબતમાં જનતા તરફથી સારી બોડી રીકાઓ થા રહી હતી તેમા મુંબઇ સરકારે ફાઇવ જનતાની આજ બોગ કેટલાક દલીલો પ્રગટ કરી છે. પ્રાતના રસ્તાઓ પાછળ પડેલા ખર્ચો અને બીજા બાબતોને લગિત હકીકત આપીને ધારીમાં શ્રી મોરે કેટલાક પ્રશ્નો પુછ્યા હતા કે, મુંબઇ આગલાના વચ્ચે રસ્તા ધિરાણના પ્રશ્ન પર વીચાર ચલાવવામાં આવ્યો છે. દિલ્લા સરકાર ધ્યાનીક રસ્તો કરી રસ્તા બાંધવાની યસનાગી આપશે. તે સંબંધમાં બી. બી. અન્ડ બી. આપા રેલ્વે પારસેલ બાજારનો તબેલાનો પુલ ખરીદવાનું અને બોરા પાસ બાજારનો પુલ બાંધવાનું કાર્ય સરય થશે સરકારની તીની પીય ચાલુવરણા રસ્તાઓ માર્ગમિત કર્યા બનાવવાનો છે. મુખ્યરા તથા અને બીજા પ્રશ્નોમાં તેમા અભ્યાસ કરી.

બાનુબાબાદારા શીક્ષણ

ગઇસ મરકારે ગોપ પાદી બજાર પાદી ૧૯૩૮–૩૯ ની બાનુબાબાનો શિક્ષણોપ કરવા નીતની કરી છે બોગા મોરબુથી બુરબાત કરીને બાગમા નવા ઝડા ચોરસ્થ સુધી આ પ્રમાણે ચાલુ રાખવું બોક કરતાં વધુ બાબાવાળા વિસ્તારમાં આ પ્રબોગનો અમલ મુકવામા બાબી . બોટલે સરકારેબે બાનુવની પુરવણીબો કુર કરવા સમય આપ્યો છે.

રાજદારી કેદીબોના

બંગાળના ચડા પાનને અંદર કયું હતું કે રાજદારી કેદીબોને છોડી મુકવામાં આવશે; પરંતુ તે તેમાંનો કેટલ મુક્તિ પામ્યા બાદ બીજાનો ઘરબાર કરશે તો સરકાર તેમને ધરપકડ લાંબા પાછળ મોકલી દેતાં અચકાશે નહિ.

પ્રતીબંધ પરત

બંગાળ સરકારે સને ૧૯૩૨–૩૩ માં ફરમાવ્યા, તાના બરબોબો અને બીજા જિલ્લાબોના ૬૬ બોટલાં રાષ્ટ્રદ્રબરીમ તા ઉપર મુકેલો પ્રતિબંધ રદ કર્યો છે. આ મંજુરીના કારણે પકડેલી કાપડ બહિષ્કાર લાગની ઘણા પ્રબનપત્ર, બારામણમા પુસ્તકબોગી, બાદી ઉત્પત્તિ વગેરા પાછા બબેર છે.

મુંબઇ સરકારના હુકમ

મુંબઇ સરકાર તરફીક પ, બાગ, પુર, બાબાના તા બીજા કેદરની બાજોનોને અંદર જનારને જે ગુનેગારીબો બોગવતા બાની દેશ તે ગુનેગારીબો ને લગતી સંપુર્ણ માહિતીબો રાષ્ટ્ર કમે લગતી તપાસબાબો સહીત લખી જણાવવાનો કમીશનરો અને કલેક્ટરને સુચના કરી છે.

કેફેક્રેસ મંત્રીની ધરપકડ

અખિલ હિ : મહાસભા બબિતિના બાજાના મંત્રી બાચાર્ય કૃપલાનીએ નાના ર્ધ માટે પ્રથમ બાદી બજાર બાદી બોગી હરિપુરા મહાબાબાના પ્રચાર મબેના કરબોના કેસની ત્રંબાયણુપુર'ક સબાલુની બાપી છે. તેબો જણાવે છે કે, આ કરબોના પ્રકારમાં બાપણે બાપણી પ્રવૃત્તિબોનું નીબમન કરવાનું છે, તેને કે જે પ્રમાણે બાજારસુધી ન ચાલી રહ્યું છે તે જો કોઈ જ કારણ બાને તેનો વિકાસ બાપવાનો છે. રાષ્ટ્રોય કેળવણીના ૬રાય પર ધ્યાન બોગાનાં તેબો ગામડાના કાર્યકર્તાબો અને બબસ્થાપકોને વધીનો કેળવણી કિ બોજનાનો અમલ કરવા સુચના કરી છે. તદુપરાંત બાગામાં સાદેલા અખિલ હિંદ ચરખા સંઘ પ્રમાણિત બાદીને ઉત્તેજન બાપવાના મહાસભાના કરાર પર ભાર મુકે છે.

વડી રાજસભામાં

પંડિત કુંજરૂએ વડી રાજસભામા ૬૬૫ રજુ કર્યો હતા કે મારી સરકર, મુબબી સરકર અને પોતાની સરકર બબેની ચહેચણી કરવી, અને મુબબી સરકરનુ બર્ચ વધારી દરીબાઇ અને વિમાની ઉપર પાબલાનું બર્ચ ચમારનું બી કુંજરૂએ રજુબાબ્યુ હતુ ૬ બોટીશ બોકેસ્ટાર સરકાર અને હિંદના કલ્યાણ માટે પણ બોબુ ઉપયોગી છે, તેબો તે મરહરને પાકુ બાકન બોકવી દેવુ જોબએ બબેના તો તેમને શ્રોતા બાપવાનો બમલ બીકને ઉદાસબો બોબએ. દીકને બાવા બાબાવીનદાસની જરૂર પણ નથી. હિંદ ને રહ્યામા બાવા બાકબાનીદાસનો બમ કોઇ રાખે પરંતુ તે બબે વધે વાવા પૈસાબો જમીન બાજેના ધુબસકાના બાપ નથી, તબી દરીબાઇ અને પોતાની સરકર માબબા બમલોમા મોટા બાજ બાબોનો બાપ બબો પણ બાજ દેવા ઉદી બબા હતો.

જમીનદારોની બરિષદ

મુંબઇ પારાસબાના નામદાબાતાના પ્રમાન બા દાદેબો જમીનદારોએ બાબે બબાબકરબો બિબે પોતાના બાદ બબા બાપણ કરબાન જે બિદમારો કરવા ઉભા તબી બાપે બાબ બાબાર કરબો હતો બાને તે બાબતના બંધુબરા મોકલબો માંડબાનો વિચાર ચાલી રહ્યો છે, પોતા પોતાના બોકેટોબે કેટલી રાહત બાબી શકે તેનો વિચાર કરવા જમીનદારો બાને જમીન દારોની બોક પરિષદ બોલાવા બુબ માસમા બબાવ બર્યો છે

કોંદી વડી ધારાસભા

બીજગાર બાબ પ્રબટ થબા પણ 'બહીના' બે બાબદર બાબબા હતા કોંદની વડી પારા સભાના પુકેલાબાદ વિધાબક તરફથી બીરાજતા બબમ પર મહામદ બાલુબની ટીબાબુક કોંદી મર પ્રકરણ વેપારી બાલાબા બબાબીશ, તેબની જગ્યા ઉપર મોરેસ પક્ષ : ઉમેદવાર બાલાદી બાબદુલ રહમાને ઉમેદવારી કરી હતી બીજા પહેલ વરણી ઉમેદવારી થઇ હતી : કોંદ પારે મોબાની બાબબ સુદ્રદરતા બાદેર બબાર હતા.

ગુજરાતી

દક્ષિણ આફ્રિકાના કાયદા મુજબ પ્રમાણપત્ર પા. રટરેકના પુત્ર પા. જેન રટરેકનો સત્ર મીથ ચાલ. શ્રી મેનાર્ડ સામે ૪૮ ૧૬ ઓપોસે મંડનમાં મળ્યા હતા.

* * *

જોહાનીસબર્ગના બોલીવાદી પ્રદર્શનમાં બાર દીવસોમાં પ્રદર્શન નીહાળનારાઓની સંખ્યા પહેલાં કરી જે સંખ્યા ગયા વર્ષ કરતા વધારે થઇ હતી.

* * *

બનારાણની સુપીમ મદદના પાક્ષ ઝેકરની જનરલ સી બાકરની માગ તા ૧૬ ઓપોસે મેરીટસબર્ગમાં વરણી પામેલ હતા.

* * *

ટ્રેન્સવાલમાં કેટલ અને અન્ય આયાત હતા ઇમ્પોર્ટેશન પરમીટો બાબત ભારતીય વેપારીઓમાં ઘણા ગાઢી ગયા છે. ઓનરેબલ ડૉનકોક ખેલાવ્યા છે. કેટલે ઠરાવ માટે આ બાબતમાં ગોરા પ્રતિનિધિઓ કરી છે.

* * *

કેપટાવરની કરીબ આદિવાસીઓ કરવા આવતા મુસાફરોને કેનજના આપવા અને તેમાંને સમયસર પુરી પાડવા ગોર બાબત કુપની રચાવામાં આવી છે. નવી પાર્લામેન્ટમાં એક બાલ બીલ રજુ કરી કુપનીને કાયદા પ્રમાણે ખાસવતા આપવા આ આવશે. આ કુપનો બાબારી દરીકો કામ કરશે.

* * *

ગો-કો પ્રજાના નેતરીત ગોર માટ રોકેની સગવા પુરવા માટે પુરા ગાડી વાસ્તર નહીં કેપવા શ્રી નોવો મીર મુંદવા બારે પ્રતીકારમાં ઠરાવેલ નોટીસ બેગા મળ્યા હતા. ગાડી બારે નેસલના ગેરમેમન અને બાકા ગુરમેખો નોમસીગા રાવા ઉપર નીચાર મકાતો ચુકાદા માટે મલાની સોલીટ ગોર એજીટર ઉપર મેકસપયમાં આવી હતી. આ પ્રસંગે ગોલ્ડ સેન્ડ મરકટ ઉપરના ઘીંદો દુકાનોમાં પુકકળ વેપાર થયા હતા.

* * *

મુખ્ય કોર્ટોરેયને રાજકારણિ શ્રી સુલવા ખંડ ગોલ કરીમા મુખ્ય આપે ખંડ ગોર નાગરીકો તરફથી એક માનપત્ર આપવાનો વિચાર કર્યો છે.

* * *

ચાલુ વર્ષના કોરેટના વિલમ ગોલાકી નરીક હિંદુ કાયદાનાની કારોબારી સમિતિએ ગી એલ. આર તેરસી મોહટમેડન એજર નાનકુને આપવાનો ઠરાવ કર્યો હતો

* * *

ઠીકાની ટ્રાન્સ્વેરી કરવા બદલ મળ્યા જુલાઇ માસમાં જર્કોતખાનાએ શ્રી. મનસુખલાલ મગનલાલ કેકારી નામના વેપારીને રૂ. ૨ હાજારનો દંડ કર્યો હતો, પણ તે સામે કેકારીએ હિંદી સરકારને જલીયાવાલા મધ્યસ્થ ઓકને કરેલી અરજીને પરિણામે તે દંડ ઘટાડીને ૧ હાજર કરવામાં આવ્યા હતો.

* * *

કલકત્તા "હિંદુસ્તાન સ્ટેન્ડર્ડ" પત્રના તંત્રી શ્રી ફણીન્દ્રનાથ રોય અને પ્રકાશક શ્રી ભૂપેન્દ્રનાથ મહામાત્રને ગયા નવેમ્બરની ૨૬ થી તારીખે "અંદર ઇજરેજીલ કુટે!" ("બંગાળા આજે કયા છે?") નામક અગ્રલેખ લખી રાજદ્રોહના ગુન્હો કરવા બદલ ૬ માસની સખત કેદ અને રૂ. ૧૦૦૦ નો દંડ, અગરતો એક માસની સખત કેદની સજા થઇ હતી.

* * *

સિંધ પારસાલબાનાના હિંદુ સભ્યોએ પોતાના કલકાર સભ્યો કુંક સમયમાં ફ્રાંસના પ્રવાસે જવાશે, એમ જણાવામાં આવ્યું છે

* * *

રાજકોટની શ્રી. સુવાપા બોર્ડે આબીલ હિંદુ વીમાર્થી સંભમાં મોટી ચોર પુરાવ કર્યા બદલ તેનું અભિનંદન કર્યો હતો અને વિદ્યાર્થીઓને ચેતવણી આપી હતી કે, "હિંદમાં વીમાર્થી અભ્યાસ તેની બાબપધમાં છે બાદ જીવનપર્યંત તેની બરદાસ કરવાની છે તે કરવામાં જે ૨ મુદ્દાઓ પર બાબોદ બાબે તેવા મુદ્દાઓને જરૂરીયાતો ઉભેલી કેવી ૨ તા સ્તોકે."

* * *

બાબાબાબાદમાં શ્રી. વિજ્યકુમાર સભાને ૨ કલાક અને ૩૨ મીનીટ સુધી ચાલુ રાબકલ અંગ્રેજી હિંદુસ્તાનનો રેકાર્ડ તોડયો છે

* * *

વર્ષો બાદ મધ્ય પ્રાંતોના સરકારની વિદ્યા મંદિરની યોજના અનુસાર શીક્ષકો માટ એક નાલીમવર્ગ સ્થાપવામાં આવશે.

* * *

જોહાનીસબર્ગના ઉત્તર તરફ બબરની એક બાજુ ઓદમાં સંખ્યા ૧૨૬ ના વેસ્ટ રાજાબેબ બની આબ્યો છે એમાં એનું સમાધાન છે કે આ જગાએ નીચે ૧૯ કરોડની કિંમતના સોનાના ડાકરાં છે.

* * *

દમણ નેટર સ્થાનક ઇંડમાં સમાબાન રૂા. ૬,૨૧,૭૦૦ ભેગા થયા છે. કોરપોરેટસ અંગેની જમીન પ્રાપ્તિ હજુ બાનિર્ણિત છે.

* * *

જીનેવામાં "બરફરસ્ટોન્ટ્રિ" નામથી પ્રબબાની ગાબોમા શ્રી. બટ્રામ વીલ્સ તા. ૧૨ ઓપોસે લંડનમાં ગરબુ પામ્યા હતા. શ્રી. વીલ્સ ૨૦ વર્ષ સુધ્ધના ઓબપ્રધાનપદ શોભેલ્યાં બેલ્ટ રજા કરતા હતા. તેમણે ગાંધીજી પાબ હજાર પાઉન્ડ દાન કરતા હતા.

* * *

શ્રી કોલોનેટ હિંદુ નગર સમાજના મંત્રી ચોપડાબાએ કરાવી જણાવે ૬ ૬ ઉપરોકત બંબાની બાબર લબ્યા છે. ૧૯૩૮ ની સાલમાં સાંજે સાડા છએ વાગે ચોમાસા પરામાજ બરાબ બાબ એન્ડ કંપનીના રહેવાના મકાનમાં રામ નવમીનો પવિત્ર તહેવાર ઉજવવા મળ્યો હતો

પ્રથમ ઇબર સ્તુતિ પબ્યા બાદ શ્રીયુત રજાણ હતી આ પછી જીવનલાલ નામક બને બાબ્યા બાદ કાબદ્ધ તરફથી રાજબંદીઓના છુટકારા બારેમાં અને પ્રશ્ન વિવેચન થયા હતા. પ્રમુખશ્રી અને નારણજીભાઇ બાબપ્રધાનોએ સમાજના બબવાની બ- હાજરી બ- ટીકા કરી હતી. બાદ પછી ભબવાલાલ બટુકલાલ અને ચાલબાઇ બાકુબાઇના મનોરંજન સંગીત રજુ કર્યું હતું. મીટીંગ વિસર્જનબા પબ્યા પહેલા પ્રેમ સાંમીકની બબામત બા ઇકુસ્તી - ઇ બાબનામાં તરફથી ૨૨૫ રૂપીયામાં આપવા સાથે સભાજનોએ ઉભા રહી પાંચ વખત જયનાદો પોકાર્યા હતા. બાદ શ્રી. પરબાકર બબાબાઇ ગોલ્ડ કંપનીનો મીટીંગ માટ આભાર માની સભા બરખાસ્ત થઇ હતી.

* * *

શ્રી ફાસલબાઇ ગુલામહિ પારીદાર મેનબાજરી અંજલીમાં શ્રી. બાસલ ગામના ગાંધર સભાલ કેન્ડ લીસ્ટ

	પા	શી	પે.
બબાવના અંકનો સરવાળો	૧૨૧	૧૨	૦
શ્રી. બાબાબાઇ મેઘાજી	૫	૫	૦
,, કાનજીભાઇ બાબાબાઇ	૧૧	૧૫	૦
,, બાબાબાઇ બાબરજી	૧૦	૧૦	૦
,, દાનજીભાઇ કુબરજીભાઇ	૫	૧	૦
,, બાબાબાઇ રામબાઇ બજિયરી	૫	૫	૦
,, ઝીણાભાઇ બાબાબાઇ	૫	૧	૦
,, કાબાભાઇ રાબજી પરાગ	૭	૭	૦
,, નારણભાઇ ગોબીંદ	૧	૧	૦
,, રણછોડભાઇ કુબરજી	૧૦	૧૦	૦
(બાકુરું)	૫	૧૩૨૬	૭ ૦

ટ્રાંસવાલ ઇન્ડિયન કોંગ્રેસ

ટ્રાંસવાલના ઇંડીઓની એક જાહેર સભા તા. ૮ મે ૧૯૩૮, રવિવારના રોજ બપોર બાદ ૨–૩૦ વાગે, વોલ્ડુફર અને માર્શલ સ્ટ્રીટના ખુણા પર આવેલ ઓસ્ટરીન્સ પીકચર પેલેસમાં મળશે

આ પ્રસંગે દરેક ઇંડીઓને હાજરી આપવા માટે વિનંતિ કરવામાં આવે છે.

કાર્યક્રમ

(૧) રેફરેન્ડમ અંગે ચર્ચા.
(૨) અગત્યના ઠરાવો.
(૩) પરચુરણ.

(સહી) એસ. એમ. નાના,
ઓન. સેક્રેટરી.

વેચવાના વાંચવા લાયક પુસ્તકો

દક્ષિણા મૂર્તિ વિદ્યાર્થી ભવન પ્રકાશન મંદિરનું સાહિત્ય કેળવણીના વિષયના અનુભવી અને આધુનિક જમાનાની દૃષ્ટિએ લખાયેલું હોય છે તેથી તે ઉપયોગી અને રુચિકર હોય છે. બાળ સાહિત્યમાં દ. મૂ. પ્રકાશન મંદિરનું પ્રથમ પદ છે. એટલે તેમનું સાહિત્ય બધે વેચાણને વાંચવા ભલામણ કરવા લાયક છે.

૬	મૂર્તીનો	૮૦ પુસ્તકનો સેટ	૦ ૬૫ ૦
૧૦૦	,,	૧ ૦ ૦	
૨૫	,,	૦ ૧૭ ૬	

હીંદુસ્તાનનો નકશો અને મુળાક્ષરોનો.

ચિત્રપટ—આ બંને નાનો પરદેશ ચડતા હીંદીઓ પોતાના ઘરમાં વાપરવા માટે છે. અને સાધનો બાળકોના માનસને ખોળ વધારવા આપવામાં આવ્યો છે.

હીંદુસ્તાનનો નકશો	શી.	૩ ૬
મુળાક્ષરનો સચિત્ર પટ્ટો	શી	૩ ૬

નવયુગ વાંચનમાળા—આ વાંચનમાળામાં ખાસ એ છે કે જમાનાને અનુસરીને પાઠો લખાયા છે અને તેનો ક્રમ ગોઠવ્યો છે. વળી તેમાં ચિત્રના મન પર રાખીને ભાવનાની ઝાંખ પડે તેવી સામગ્રી છે કે જે હરેક હીંદી બાળકને આજ વાંચન માળાથી બીજાથી અભ્યાસ તે જરૂરી છે.

		શી	પે.
નવયુગ	બાળપોથી	૧	૨
,,	પહેલી ચોપડી	૧	૩
,,	૨ જી ચોપડી	૧	૬
,,	૩ જી ચોપડી	૧	૯
,,	૪ થી ચોપડી	-	-

કરાડેકૃત મુળાક્ષરની સચિત્ર પોથી—આ બાળ પોથી બહુજ બાળકોને આનંદ સાથે ચિત્રના પ્રેરે છે, કેમકે અક્ષરો અને તેના ચિત્રો ચોરસી રચના આપેલા છે.

મુળાક્ષર	સચિત્ર બાળપોથી	શી	૧ ૦

રાષ્ટ્રીય સાહિત્ય શી પે.

સુદામા ચરિત	૨	૦
રાષ્ટ્રીય પરિવર્તન	૨	૦
મુસાફરીનો ભેરવાર	૩	૦
ઇજા બાદશાહની કથા	૪	૦
જેમ ડાયરી ન. ૨૦, ગોપાલાચારી	૨	૦
ખરેખરી કાયદાની લડત કેમ ફરીથાય	૦	૬
માણ મહિમા	૩	૦
ગીતાબાઈનું ગાયન	૨	૦
ધર્મ સંસ્થાપના	૧	૧૦
ક્યારે કરીશું ?	૨	૦
,, ,, ફેંસલો	૦	૬
ગોકળદાસીઓને ગીજા વાતો	૧	૦
નાગરાજા અને બીજી વાતો	૧	૦
ગોકુલ ખિલારી	૧	૦
રાષ્ટ્રવીર	૦	૪
ગોળમેજીની ગોષ્ઠી	૨	૦
કારાવાસની કહાણી	૨	૦
,, ,, બીજો ભાગ	૨	૦
ગોવીંદનું બૈનર	૧	૦
કાકાસાહેબકરના લેખો	૩	૦
નવા ગીતો ભાગ ૧ લો	૧	૧
,, ,, ભાગ ૨ જો	૧	૧
ઝંડાધારી	૨	૦
મહાત્માજીના પ્રમુખો	૨	૦
જેલનો ઇતિહાસ ૧	૨	૦
આઝાદિનો મૂર્તિ સંગ્રામ	૧	૧
દુરબાનીની કથાઓ	૧	૧
બાલાગ પ્રવેશ	૧	૧
સારું સમાજ	૧	૧
વિરાટ જાગે ત્યારે	૩	૦
સોરઠ રાણી	૪	૦
યુદ્ધરાજ	૩	૦
અંતરની વ્યથા	૨	૬
પી॰ કે॰ મોદક	૪	૦
હીંદુસ્થાનની બાજ તાનાશો	૪	૦
પુંડરીકના પરાક્રમ	૧	૦
ધ્રુવ ચરિત્ર ક્રમ બીજો	૫	૦
સમાજની વેદીકર	૪	૦

બાળકોનું સાહિત્ય

કાગ કેરૂના બાગ છે	૦	૬
,, ,, બાગ ૨ જો	૫	૦
ગીતા મંડન	૩	૦
સેતુ ચરી બાબો	૪	૬
દૃષ્ટાંત રાતક	૩	૦
પરમાર્થસાર	૧	૦
કાકાની વિષ્ણુ સંચાર	૧	૬
મંગળ પ્રભાત	૧	૦
મેરી અને મેજાબ	૭	૦
સ્વામી વિવેકાનન્દ ભાગ ૧-૩	૩	૦
,, ,, ભાગ ૪-૫	૩	૦
,, ,, ભાગ ૬	૩	૦
,, ,, ભાગ ૭	૫	૦
સ્વામી વિવેકાનન્દનું જીવન ભાગ ૧	૩	૦
સહી પ્રભાતપદ	૬	૦
ટેકરીવાળી નીલ કથા	૧	૦
રાજકુંવરી રેલ્વેના પા. પુ.	૪	૦
કેસુડા વચન-બોધમાળા	૫	૦
કબીર ચરિત્ર	૪	૦
રાષ્ટ્રપિતા ગાંધીજી ભોપચરિત		૧
શિવાજીરાજ	૧	૦
ભારત કથા	૧	૬

નવલકથાઓ

૫૨ માણસો	૫	૦
સજીવન દેવ ૧ દેવ ગાંઠ	૧	૧
ભાવેશી ચમકી	૬	૦
,, ,, ભાગ ૧	૫	૦
,, ,, ભાગ ૨	૫	૦
,, ,, ભાગ ૩	૫	૦
અજીતસિંહ	૪	૬
નવું ઘેલા સંસાર	૨	૦
સુખાંત ભાગ અને સંયુક્તતા	૫	૦
ભમ ખમન	૧	૦
,, ,, ભા. ૪ થું	૪	૬
ગિરીબા	૫	૦
મરતા દંડિર	૪	૬
પ્રેમનો દંભ	૩	૦
નારી હૃદય	૩	૬
તારુબધા	૪	૦
નમે સત્ય	૩	૦
તાજી તલવાર	૪	૦
વિષવૃક્ષ	૫	૦
અપંત	૫	૦
પુનરીથી	૨	૦
ભાગીરથાર દાસ્ય બોધાર	૪	૬
પુષ્પ ચિત્રા	૪	૦
રાસ નદીની	૩	૦
રાગીથી	૬	૦
રતી ક્રાબ	૭	૬
રાતો મુકામ પુ. ૨ જું	૧૨	૦
સદુમા	૪	૬
ગૌતીના તોરણ	૪	૦
સુનીતી શીલ	૪	૬
સાબરમતી	૪	૬
શીલુ અને બબ્બો	૩	૬
ખેડ સંગ્રામ	૪	૦
અત્તરની સ્ટીનું ટીન	૪	૦
વેરાલમાં	૨	૬
સ્નેહ પત્ર	૫	૦
સુપચ્છ રજ	૫	૦
પોકેમિતા	૨	૬
બાગને કિનારે	૦	૬
જયાના પરિણ	૧	૬
ચેહાલા ચારણ	૫	૦
યુરોપીયન ગ્રહોદ્યોગ મધ્યસ્થ	૮	૦
કાજીના	૫	૦
કાકાની ચાવા	૪	૦
મલિકા	૦	૦
ભાગ બક્ષી	૧	૦
ચિમકામ	૧	૦
દેવ ચિરાન	૪	૦
કમચેતી રાજેશ્વર	૪	૦
રાજ અને પૂજા	૪	૦
મુખ બબા	૧	૦
બાબા	૧	૦
પ્રેમાબેન ભાગ ૧ લો	૧	૦
,, ભાગ ૨ જો	૧	૦
ચિનોદ ચારિત્ર	૦	૦
ચિંતા ચકમા	૦	૦
બાલા	૦	૦
પહેલી ગાના	૦	૦
પહેલી ભમાન	૦	૧
બબ્બો	૦	૦
ચકલાબા	૨	૦
ત્યાગી	૩	૦
કાકાનાબા	૨	૦

બીજાત ભાગ ૧ લો ૨	૧	૦	અજમો	૧૦	-
,, ,, ૨	૧	૦	મુલેઠી	૧	૦
ચાલીસ હજારનો ચેક	૪	-	ગુલકંદ	૧	૦
ચિત્રો ૬ ટા	૪	૦	પુરાતન દરવાજા	૨	૦
ઝેબ્બની કિસ્મત	૪	૦	બાનકી પતીબા-કેમ ઊંઘી ઊંઘી ખાતીબ	૧	-
ગાયની મમતા	૭	૦	મંજીબાઇ૨	૩	૬
ઠેકાણાણા	૪	૦	જીવન મંજળ	૩	૬
સરસ્વતી ચંદ્ર ભાગ ૧ લો	૫	૦	કલા કલાપ	૨	૦
,, ,, ,, ૨ જો	૪	૬	બાબનાની કોઠમાં	૧	૬
,, ,, ,, ૩ જો	૫	૦	અમરના જળ	૨	૬
,, ,, ,, ૪ થો	૧૨	૦	એ પત્ની કોની	૪	૦
ગંડકાંત ભાગ ૧ લો	૪	૦	નવો નગરીજો	૫	૦
,, ,, ૨ જો	૬૨	૦	સ્નેહના શહીદ	૧૫	૦
,, ,, ૩ જો	૮	૯	શિક્ષણ અને બાળ સાહિત્ય		
આમ રેવત	૩	૦	ભારત સ્ત્રીકોષ ભાગ ૨	૧૨	૦
હસ્ત રેખા વિજ્ઞાન	૩	૦	ભારત સ્ત્રીકોષ ત્રીજો ભાગ	૪	૦
આબુના શિલ્પોનો વિનોદ ત્રિભોવનદાસ	૪	૧	વૈજ્ઞાનિક રમકડાં	૪	૦
રાજા ભોજ અને કવિ કાલીદાસ	૯	૦	કેટલાક પક્ષીઓ	૧	૬
રાજરત્ન શિલ્પોનો હાસ્યરસ ઢાળ	૫	૦	રમકડું રોજા સેટ ૬	૩	૦
હુન્દીરા અને બીજી વાતો	૪	૦	બાળ કુમાર	૧	૦
સ્નેહ લક્ષ્મી	૬	૦	નાની બેન	૧	૦

બીજી વાતો ૧ -

આ ઓફીસ દ્વારા મળશે.

'Phone 33-4014. P. O. Box 4111.

—હિંદી વસ્તુ ભંડાર—

(મો. વ. આર. પારીઠાદ)

અમારે ત્યાં ઘડીયારી, રેડીયલરી, ઝવેરી, ફેન્સી કુરણ, ઘડીયેર, વાજા-પિયલ, જરમન સીલ્વર તેમજ જોખંડના દરેક જાતના દેશી ઓજારો જોવાસેન આવે મળે છે પોકાર્ડસ્ટ્રૂ ૧૨ ઇ. ઘાડીનું દમા દેશી તેમજ બારનું ૧૨ ઇ. ખાસ બનાવેલ તેલ, ચરાસાલ, નાનાં, ૧૨૫, ફ્લોર, બંગાળીયું, દીવડી, પોલીટી, નિકેરે તેમજ બાવલ તથા દરેક જાતની કાચ, કોલ ઘાડો તેમજ કરીયાણા અને "પીનાચ્યું મળશે "પારકર" પેન ઓ પેન્સીલો, બામડાં નાનાનાં, મુકુંબો તેલો, બાલીઓ, કોટો, અને ઈંગારદાન રોલ્ડ ગોલ્ડ બનેલાં મળે છે

ઓર્ડર પ્રમાણે બારદાર બાબો બાંધી કરવા બાબાગ છે

બહારના ઓર્ડરોબર બારદાર બાબ બાબવામાં આવે છે. વગેરે

૪, પ્રીચાર્ડ રોડ, જોહાનીસબર્ગ.

નોટીસ નંબર ૨૦૫, ૧૯૩૮

ડરબન શહેરની

અમગેની રીવર વાટર સ્કિમ

ધી ડરબન વાટર પરમસ (પ્રાવસેજ) બાયદો ૧૯૩૬ નં. ૨૦ ની ૧૯ (૧) નો અને તેના બેઠળ જે નોટીસો બાપવાને માટે ખરીનરલ વાટર કોર્ટ જરૂરે ડરબનમાં તા. ૧ લી જુલાઇ ૧૯૩૮ના નીમપું કે તે મુજબ બાબા બેકુલો—જમીન બાબીને બાથી બબર રેપામાં આવે છે તે જેમ મામદા નમ્બર ૮ તે ૧૯૧૨ નો અને તે કામદા નમ્બર ૪૫ તે ૧૯૩૪ મુજબ કે જે કોઇને એ બાબતમા સંબંધ હોય તેમોની બાબુને માટે બબર બાપવામાં આવે છે કે કલમ ૨૭ બાયદો ૮ તે ૧૯૧૨ નો તેને સમતો કલમ ૮ (૧) ડાબદેર નં. ૨૬ નો ૧૯૩૭ મુજબ ૧૦ વાજે સવારે શોમવારને દીવસે સો પ્રોટેસ ડરબન તા. ૨૭ મી જુન ૧૯૩૮ ના બેઅરી જે વાજે તેવા કોઇ પબ્લ બેકુલ બાબીની સુનાવણી કે જુબાની સાબળવામા આવશે.

સદરહુ વાટર કોર્ટમાં કેટલું પાબી સીટી કાઉન્સીલનાં સ્ટોરેજ વર્કસ જે તલાવ અને સમતા કાગોમાં બાબ છે તે બંકુતો—બબીને ઉપયોગને માટે જેમો સમુદ્ર અને તલાવને વચ્ચે વરબા છે—તે કલમ ૭૭ નો કામદા નંબર ૨૩—૧૯૩૭ મુજબ—તમા કેટલું પાબી દરરોજ જબ્બ જોવે તેનો નીર્ણય કરવું.

જો કોઇ બેકુલ બબી બોતે અબરા બાડલા બાબવા વર્કસ કે સફાઇ-કામકાજને માટે ઉપર લખ્યા મુજબ વખતે અને જગાએ હાજર નહીં થાય તો સદરહુ કાર્ય ચલાબવામા આવશે અને કોર્ટનાં ખાતામા જેમ બાબબી અને જરૂર લાગશે તેમ હુકમ કરશે

જે કોઇ બેકુલ—બબી સ્ત્રી કે પુરૂષને સદરહુ કોર્ટમાં જબાની દેવી હોય તો કોર્ટની બેસવાની જે તારીખ નીમાઇ છે તેથી ૧૫ દીવસ બાગળ નીચેના સહી કરનારને લેખ્યા બબર દેવા અને જે બાબે હોય તે દરસાબ્યો.

એ. સી. યુ. બેઇસ,

રેજીસ્ટ્રાર ઓફ વાટર કોર્ટસ (નાર્થ)

૨૫ માર્ચ ૧૯૩૮.

નોટીસ નંબર ૨૦૬, ૧૯૩૮

ડરબન શહેરની

અમગેની રીવર વાટર સ્કિમ

કલમ ૨૮ (૩) બાયદો નં. ૮—૧૯૧૨ અને તેનો મતલબ બારા મુજબ બબર દેવામાં આવે છે - નીચે લખ્યા મુજબ બેસેસર સુંદાબા છે જે ગેરબર તરીકે જબાની બાબે બાને બન્જીનીયર જે પ્રમાનઓ સુંદબે છે તેમની સામે બેસશે.

વિલીઅમ પીઅર્સ તે ફોવર કુલોચો—

નાદાલવાળા

જે કોઇ બાબુસને બો બેસેસર સામે વાંધો દોબ અને તે બાબુસની રબામાં દોબ તો તેમણે સદરહુ કોર્ટના રેજીસ્ટ્રારને તા. ૨૭ મેઇ ૧૯૩૮ કે તે બાગળ લખ્યા નોટીસ બાબવી—બેની નોટીસ નહીં બાબબાર્થ વાંધો લેવાનો હક્ક ઉડી જશે

વાંધા જે બાબલા સામે લેવો દોબ તે લખ્યો તેમાં નીચે લખ્યા મુજબ કે વધારે મુદ્દા દોબું જોઇએ.

(૧) સબાલ કે બાબબી બોબા કરવા સારી કોઇ પબ્લ બાબ બેનારાની સામે દોબ બાબવા તો જેને અરજીના ચુકાદા ઉપર સંબંધ દોબ.

(૨) બતે બાબવા બીજે બાબે કોઇ રબાર્ડ દોબ તે અરજીનાં ચુકાદા રબબો

(૩) કે ચુકાદા બાબવા અરજની ચુકાદા નીબે સદર રીતે બત કરવો જોઇબો દોબ

(૪) બાની દુસ્તબની કોઇ પબ્લ બાબ બેનારા સાથે બબરા બેસેસર સામે દોબ.

બની બબર બાબવા બાગે છે કે વાંધો રજુ કરવા પબ્લ ૨૪ કલાકની અંદર બેનો બાદલા બાકીનું મુદ્દા વાંધ કરવા બાબુ છે પબ્લના રેકામા રેજીસ્ટ્રારને લેખ્યત બાબવું જોઇબાર વાંધો ના મંજુર પડ્યા

એ. સી. યુ. બેઇસ.

રેજીસ્ટ્રાર ઓફ વાટર કોર્ટસ(નાર્થ).

વાટર કોરનરી ઓફીસ,

પોલેરા ઓફ જસ્ટીસ,

પિટરમારીત્સ.

૨૫ માર્ચ ૧૯૩૮.

नोटीस नम्बर २०५ सन १९३८ का

शहर डरबन का

अमगेनी रीवर वाटर स्किम

दी डरबन वाटरवर्क्स (पराप्रोप्रेट) कानून १९३७ नम्बर ३०–१९३७ धारा और उस के अधीन जो हिदायतें दिया जाता है और जो इंडियन्ट वाटरकोर्ट जज ने मंजूर तारीख पहिली जुलाई १९३८ के दिन डरबनमें किया था उसके प्रमाण सब किसानोंको जो खुद जमीन के मालिक है उनको इस पत्र से खबर दिया जाता है कि जो कानून नम्बर ८, १९१२ का तैसा कानून नम्बर १६–१९१४ वाले के सुधारण के आधीन जो कोई का स्वार्थ इस मामलेमें हो उनके हरयाफत करने के लिये जो जॉनसनी वाटरकोर्ट जो धारा कलम २७ कानून नम्बर ८ १९१२ और उसके साथ जो शर्तें कलम ८ (१) कानून नम्बर ३०–१९३७ के मारीष वैसी कोर्ट का बैठक शोमवार का दिन तारीख २४ जुन १९३८ कलम के पहर इस पत्ते बैठेगी जिस समय कोई भी किसान जो जमीन का धनी हो और चाहे तो हाजीर होवे और उनकी खुशाई मामला निर्णय होने के प्रर्थ होगी. ये बैठक तो कोर्ट डरबन में होगा

डरयाफत होने वाला मामला इस वाटर कोर्ट के आधीन यह है की हरएक रोज सिटी कारन्सील के इंजीनर पार्स जो के तलाव से और हरएक काम उससे सम्बन्ध रखता है उनमें से कितना पानी लेने देवे को जो किसान धनी मलान और खुशु के बिच में बसे है उनके उपयोगी के लिए यह कलम ७ कानून नम्बर ३०–१९३७ वाले के प्रमाण में.

डरबन के इस्तीहार के मुताबक जो कोई किसान खुद या अपना प्रतिनिधि या वकील या सलाहकार के मारफत जो डरबन लिखा पकना चाहे और जगह पर हाजीर नहीं होगा तो कोर्ट के हरयाफत में जैसा जाय और जरूरी मालुम पड़ेगा वैसा हुकुम फरेगा.

अगर किसी किसान स्त्री की या पुरुष को इस मामले में हुआ हो तो कोर्ट की बैठने की तारीख के सात दिन आगे लिखाय से लिखे सही करने वाले को पहुंचे.

ओ. सी. यु. खैस,

रेजिस्ट्रार ओफ वाटर कोर्टस, (नोर्थ).

२५ मार्च, १९३८.

नोटीस नम्बर २०६ सन १९३८ वाला

शहर डरबन का

अमगेनी रीवर वाटर स्किम

कलम १८ (१) कानून नम्बर ८–१९१२ का और जो धारा है उनके अधीन खबर किया जाता है कि जिन्हों नीचे मालूम होगा है जो वाटर कोर्टस के रेजिस्टर जैसे बैठने की जगह के साथ और पृष्ठ इलजीमिया जिनको प्रमाण लिया है उनके साथ

वीलियम पीयर्स—लोयर इलोजे —माटाल धारा.

जो किसी का स्वार्थ इस मुद्दे में हो उनको चाहिए की लिखायसे नोटिस तारीख २ मई १९३८ के आगे इस कोर्ट के रेजिस्टरार को दे जो उनको इस मुद्दे में सुनने हो तब नोटिस जो नहीं आयेगा तो इस करने का हुक्म हो जायगा,

दुश्मन करने का मुद्दा एक या ज्यादा जो होवे जो नीचे लिखा है उनसे प्रमाणमें हो.

(१) सफाई या मतलब—इसमें नीचे दस्तख्त तक इस मुद्देमें किसी के साथ है या तो किसी के साथ जिसकी जाती स्वार्थ इस अरजी के निर्णय के साथ हो.

(२) अदालत या बाहर से कोई स्वार्थ इस अरजी के निर्णय के हो.

(३) या आगेही मैदान इस अरजी के सोचे मत दरखास्त हो.

(४) जानी दुश्मनों अंदेसा और कोई सो साथ देवेंगे हो.

आगे अखर दिया जाता है कि दूसरे पेज करने के–२४ घन्टा के भीतर खुद हमें वाला या उसका प्रतिनिधि एक हलफनामें लिख में मुद्दा सब बताया हो रेजिस्टरार के पास पेश की अगर चूक जाय तो हुक्म न मन्जुर होगा.

ओ. सी. यु. खैस,

रेजिस्टरार ओफ वाटर कोर्टस (नोर्थ).

आफिस आफ कोर्टस की
कोर्ट ओफ असीस,
प्रीटोरिया.

1938 ஆம் வினாம்பரம் நெ. 205

டர்பன் மாகாண அம்கேனி ஆற்றுத் தண்ணியின் உத்தரவு

டர்பன் கன்னீர் வேலைகளின் (பிரைவேட்) ஆக்ட் 1937 நெ. 30வது 1937ஆம்), இன்னும் முதல் தேதி, மாலியில் 1937ஆம்). தண்ணீர்ப் பயன்களின் சேவல் மூட்டி மன்னீர் கொடுக்கும் வினாம்பரம் செய்ய காடியபடியை, மேற்படியுள்ள வினாம்பரம் செய்வதை பாகெளின் (27)வது பருப்பு, ஆக்ட் (8) 1912ஆம்) செய்தபடி, ஆக்ட் (16)வது 1934ஆம்) அதனித் தாலைய, இதனும் பாகெளுப் பயிர்த்தொழிலாட்களுக்கு தடல் கலகங்கள் ஏற்படாமல். 27வதேதி மே மாதம் 1938ஆம்) தண்ணீர் ... (வட கோர்டில் ... பாகப்படும்) மூன்று மணி பிற்பகல் நேரம் வரை அவர்களின் காலில் கலைய கோர்ட் கட்டளைப்படுத்து ஒரு வாரத்திற்கு முன்பு நோட்டீஸ் செய்தல் கோர்ட்ட பிரசுரிப்பது. அல்லது வழக்கு நின் முன்னிலையாவது ... செய்து ... வேண்டும்.

1938ஆவது வினாம்பரம் நெ. 206

டர்பன் கோர்ட்டின் அம்கேனி ஆற்றுத் தண்ணியின் உத்தரவு

1912ஆம் ஆக்ட்(8) பருப்பு (38) ...யின் பிரகாரம் மியூனிட்ட ஒரு கட்டினையும், ஒரு இஞ்சினியரையும் நியமித்திருக்கிறார். இவர்களால் செய்யப்பட்ட சோலர் இலை ...வரியிருக்கும் விலை ... பிரகாரம் எல்லாவற்றை ஒரு பொருளாக செய்து கல் பொறிக்க ... நியமித்துள்ளது.

... வரியத்தை ... குறித்தபடியும், இவை மியூனிக்க கூடத்தென்ற தலைப்பு செய்பவர்கள் 1918ஆம் மேலே 2வ ... காலத்தில்படியும் இவை மியூனிக் ... தீர்மானத்தை கேவல் பெறுவர் ... ஏதும் தெரிவிக்கலாம். இவ்வாறாய் ... தெரிவித்தவர்கள், தங்களுடைய, அல்லது அவர்களின் முகவரை ... தெரிவித்த காலத்து ... வரை ... காலத்தை ... தெரிவித்து தெரிவிக்கலாம். அப்படி செய்யாவிடில் ... ஏதும் பிரகாரம் ... விடப்பட்டு அப்படியே ... ஆகும்.

ஓ. எம். யு. கேஸ்.

(வக்கீல்) தண்ணீர் கோர்ட்டின் ரெஜிஸ்ட்ரார்,
மி. கோர்ட்டு ஆப் அப்பீல் அவைகளில் ... வக்கீல்.

1938ஆம் மார்ச்.

CHOONILALL BROS.

THE NOTED INDIAN "SARRI HOUSE IN SOUTH AFRICA."

141, GREY STREET, DURBAN.

Branches:
63, Wood Street and 61, Wood Street,
VEREENIGING.
GARAGE AND SERVICE STATION
Moss Street And 58, Voigt Street,
VEREENIGING

Please note
Our Johannesburg Agent
P. RATANJEE,
60, Bree Street,
Newtown

Cable & and Tel. Add
ADVANCING
Code 24000
[illegible] Box
Durban
[illegible]

ARRIVING BY EVERY MAIL FROM INDIA AND JAPAN
BENARES SARRIES WITH BORDERS AND PLAIN CENTRES, BUTIDAR BENARES SARRIES IN SEVERAL SHADES
Price from 60/ 85/ 105/ & up to £20.
THE LATEST FROM BENARES CITY
EMBROIDERED SARRIES 25/-, 35/ & up
[illegible] from 12/6, 17/ & upwards
EMBROIDERED CREPE DE CHINE from 3/6 yd 42 in & 36 in width
LATEST DESIGN SARRI CLOTH 44 in width from 1/3 yd 1/9 2/ & up
GEORGETTE SARRIES LATEST ARRIVALS price from 25/ 32/6 [illegible] & up
LATEST BLOUSES TO MATCH SARRIES price from 12/6 17/6 & upwards
ZARI WORK SILK SARRIES IN ALL SHADES from 55/- 95/- 125/ & upwards

THE NOTED
INDIAN SARRI HOUSE
IN SOUTH AFRICA.

SUITABLE FOR WEDDING GIFTS
Brassware Vases, Rose Bowls, Fabulous Engraved Trays and Various other Lines
At Special Reduced Prices
Harmoniums Table, Gramophones, Records & Musical instruments At Rock Bottom Prices
Indian Confiment Indian Groceries At Wholesale Reduced Prices.
Midwest Radio & Electric Gramophones from £15. £25 [illegible] £45 & up
Marble For Mahals from 12/6, 17/6, 27/6 45/
Suitable for Xmas Presents.
Write for sample and further Particulars

ચુનીલાલ બ્રધર્સ

દક્ષિણ આફ્રિકાનું જાણીતું સાડીઓનું ઘર

૧૪૧, ગ્રે સ્ટ્રીટ, ડરબન.

બ્રાંચેસ
૫૩ અને ૬૦ વીક્સ સ્ટ્રીટ
વેરેલમ.

અમારી સાડીઓ મુકેલા એજન્ટ જોહાનીસબર્ગ ખાતે
શ્રી. પી. રતનજી,
૬૦, બ્રી સ્ટ્રીટ, ન્યુટાઉન.

ગરેજ અને સર્વિસ સ્ટેશન
૩ મોસ સ્ટ્રીટ અને ૫૮ વીક્સ સ્ટ્રીટ
વેરેલમ.

દરેક સ્ટીમરમાં જાપાન તથા હિંદથી આવે છે
બનારસની બનારસણો અને સાદી, તેમજ ભાતભાતની જુદીજાર
સાડીઓ રૂા. ૬૦, રૂા. ૮૫, રૂા. ૧૦૫ થી લઇને પા. ૨૦ સુધીની
બનારસથી ક્રમપૂર્વક આવેલી છે.

કસબ કામની સાડીઓ રૂા. ૨૫ અને રૂા. ૩૫ થી ઉપર.
ભાતભાતની ભાતવાળી સાડીઓ
રૂા. ૧૨-૧ અને રૂા. ૧૩-૬ થી ઉપર.
કસબનું ફ્રેમ-ફ્રી-બોર્ડર રૂા. ૩-૧ થી ચાર ૦૦ ઇંચ અને ૪૫ ઇંચ પહોળ.
સાડીનું બોર્ડર ડીઝાઇનવાળું ૧૫યું, ૧૮ ઇંચ પહોળ સાદી, રૂા. ૧-૬,
રૂા. ૧-૮, રૂા. ૨-૦ અને તેથી ઉપર
હાથબાંધ આવેલી બોર્ડરવાળ સાડીઓ રૂા. ૨૫, રૂા. ૩૦,
રૂા. ૪૫ અને તેથી ઉપર

સાડીને મેચ બનારસ બ્લાઉઝ રૂા. ૧૨-૬, રૂા. ૧૩-૬ અને
તેથી ઉપર.
દરેક રંગની ચરી કામની રેશમી સાડીઓ રૂા. ૫૫, રૂા. ૬૫,
રૂા. ૧૨૫ અને તેથી ઉપર.
હારમોનીયમ, તબલા ગ્રામોફોન, રેકર્ડો અને બીજાં વાજાંઓ
ઓછામાં ઓછા ભાવે.
દરેક જાતનું ગોલ્ડપ્લેટ ઝોકરી ઘરેણાં ઉત્પન્ન કરાવે.
બીડવેરટ રેડીમેડ અને રેડીમેડ માસ્સ
આવર પા ૨૫, પા. ૨૫, પા. ૩૫, પા. ૪૫ અને તેથી ઉપર.
મોરટગમના પ્રેસીડન્ટને લાયક બનારસના તાજા બનાવેલા
બાપ રૂા. ૧૨-૬, રૂા. ૧૩-૬, રૂા. ૨૭-૬, રૂા. ૪૫.

સાહિત્ય અને સંગીતનો સમન્વય

દિનપ્રતિદિન જનતાની રસવૃત્તિ કેળવાય છે—જનતા નવિનતાની પુજક બની છે—ભાવના અને આદર્શ આ જમાનાનું ગૌરવ છે—અને હવે લોકો ગમે તેવી વસ્તુ ચલાવી લેવા તૈયાર નથી.

અમે પણ આ માન્યતાને માન આપી વર્તવાનો નિશ્ચય કર્યો છે. તેથી ખાસ પ્રસંગ માટે તમારા સમક્ષ રજુ કરીએ છીએ. જાણીતા નટ નટીઓ અને લેખકોનો સહકાર સાધી પ્રેક્ષકોની રસવૃત્તિને પોષે એવી રેકોર્ડો, પ્રાર્થના દ્રામાના સેટો અને હારમોનીયમ, તબલા મગાવ્યા છે જે તમારી સમક્ષ રજુ કરીએ છીએ. સંગીતના મધુરા સ્વરોથી તમારા ઘરમાં સ્વર્ગ ઉતારો.

અમે લોકલ ખરીદી તેમજ એજન્ટો મારફતે હારમોનીયન મંગાવતા નથી તેથીજ અમે લેખીત ગેર'ટી સાથે વેચીએ છીએ.

પગના હારમોનીયમ પા. ૬–૦–૦
હાથના " "
ડબલ રીડના પા. ૯–૧૬–૦

મોટા એકની કીમત
પા. ૧–૦–૦ થી

પા. ૩–૧૭–૦ સુધી

ગ્રામોફોન પા. ૧–૧ ૦ થી પા. ૮–૮–૦

હીઝ માસ્ટર્સ વોઈસ
તથા
કોલમ્બીયા
(ઈન્ડીયન રેકોર્ડ)
3/–

રેકોર્ડના સસ્તા ભાવો

નવા નંબરો અથવા તમારા માંગેલા નંબરો ચહેલા યા મોડા તમને મળશેજ તેા શા માટે વધારે પઇસા ખર્ચો છેા.

લખો અથવા આવે મળો.

તેમજ આ રેસની દવાને અનુકૂળ થાય તેવા મીઠા અને મધુર સુરના, મજબુત અને ટકાઉ, વાસ, શ્રુતિ, સરદાર તેમજ મેહનેફોન્સ કુલુદના હારમોનીયમ, હાથના અને પગના તથા હાથ–પગના. નવી સીલેક્શન બતની ૬૬૬ રેકોર્ડની પેટીઓ આવી ચુકી છે. તે સીવાય ૬૬૬ બતના ગ્રામોફોન ઉપલી બધી મેકરો સાથે H.M.V. ને કોલમ્બીઆના પણ સ્ટોકમાં રાખીએ છીએ.

વાજીંત્રોના છુટા ભાગો મોટા જથ્થામાં રાખીએ છીએ.

વાયોલીન, બેન્જો, મેન્ડોલીન, ગ્યુલ્યુલ્લ તરંગ, ગીતાર અને રેગ્રામ બેન્ડના બાજાંનો બધો બદાડો કર્યો છે

ગ્રામ પણ વાજીંત્રનું રીપેરીંગ કામ બતી દેખરેખ નીચે ગેરંટી સાથે બનાવી આપીએ છીએ.

—સાઉથ આફ્રિકાના ૩૨ વર્ષના જુના હારમોનીયમીસ્ટ—

GOSHALIA'S MUSIC SALOON

P.O. BOX 460. 179 GREY ST. AND 131 QUEEN ST
DURBAN, NATAL.

Special

Large stock of latest Indian and gramophone records in Tamil, Hindustani, Telugu and Gujrati. Prices and terms specially reduced.

Apply for our catalogue. Our Harmoniums are built under scientific principles. Guarantee for 5 years. Try us before you purchase elsewhere.

'Phone Day 2-7160 RAJCOOMAR, 'Phone Night 0-2430
DURBAN'S FIRST INDIAN UNDERTAKER
રાજકુમાર,
અન્ડરટેકર
૧૪, ક્રોસ સ્ટ્રીટ, મેરા ઘરમાં કે મેરા ઘરમાં કુંવ મોતીયો પુરો પાડવામાં આવે છે રાત દિવસ ખુલ્લું.
14, Cross Street, DURBAN

'PHONE 33-4691 BOX 2626.
L. MISTRY
એલ. મીસ્ત્રી
બોડસ, રેબલ અને ફીચન ટ્રેસર ફુલ્સ અથવા જર્યા-ત્યાંથી બનાવનાર તેમજ ફુલ ટર્નીંગ મંગોપકારક
કામ કરનાર.
બહારેલા ઓર્ડરોનું પ્રાયસ લીસ્ટ મંગાવો.
45 Market St. : : : Johannesburg.

ઉત્તમ ગરમ મસાલો વિગેરે
આપણે ત્યાં બનતી દેખરેખ નીચે તાજો અને સારામાંથી પસંદ કરેલો ગરમ મસાલો, કરીપાઉડર, ધાણાદાર અને મરચા કંપોરાં મોકલવા માટે જણાવવાથી આપણી સેવકી સારૂ બની રહેશે. આપણે ઉત્તમ માલ, તમો ઘરમાં બનાવી શકતા નથી. એકજ વખત મંગાવી આપી કરો.
મળવાનું ઠેકાણું:-
'Phone 2-0786 K. N. PADIA. P. O. Box 579
109 Victoria Street. DURBAN.

Phone 33-4403 Tel. Add.: "VALABHJI." P.O. Box 6748.
V. B. PATEL,
WHOLESALE AND RETAIL FRUIT, VEGETABLE AND PRODUCE MERCHANT
CHEAPEST BANANA STORE IN TOWN.
40 President Street, JOHANNESBURG.
Terms: NETT CASH or C.O.D.
વી. બી. પટેલ,
બેરોજગાર આફ્રિકાના ભાવના એજન્સીના
કામ નં. ૧ બનાવના ચોક એજન્ટ.
ફળફળાદિ તથા રીટેલ ફ્રૂટ, વેજીટેબલ અને પ્રોડ્યુસ મર્ચન્ટ
બનાવની શહેરમાં સસ્તામાં સસ્તી દુકાન.
આપણે ત્યાંથી બનાવના ૧૨ મોલ્ડ [illegible] બનેલા
ઓર્ડરોના બાકી પાકત આપવામાં આવે છે
ટેલીફોન ૩૩-૪૪૦૩ ૪૦ પ્રેસીડન્ટ સ્ટ્રીટ,
વી. બી. પટેલ એન્ડ કંપની જોહાનીસબર્ગ

'Phone 2-3381 Tel. add. "Letapco."
D. K. PATEL
Fruit and Vegetable Exporter
— SPECIALIST —
in South African, Canadian and Australian Apples
Cape Fruit on hand in season
We have in stock Lychee which have just come in Market
ડી. કે. પટેલ
ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ એક્સપોર્ટર
સાઉથ આફ્રિકન, કેનેડીયન અને ઓસ્ટ્રેલીયન એપલ્સના સ્પેશીયલીસ્ટ
ઋતુમાં કેપ ફ્રૂટ પણ રાખીએ છીએ
લીચીઝ હાલમાં શરૂ થયા છે અને તેનો સ્ટોક પણ રાખીએ છીએ.
કંપનીના ઓર્ડરો ઉપર ખાસ ધ્યાન દેવામાં આવે છે
નારંગીસ અને મેન્ડરીન સારા અને સસ્તા
C. O. D. થી મળશે.
P. O. Box 765. 19, Cross St. Durban.

"શુદ્ધ ઘી"
[illegible]
અમારે ત્યાંથી માલ મંગાવવામાં આવશે.
આજ માટે પુછો યા લખો.
સાહિબ આફ્રિકાના ઘીના એજન્ટ.
શામજી દેવશી એન્ડ સન SAMJEE DEVSHI & SON
૬, ક્રોસ સ્ટ્રીટ, 6, Cross Street,
ડરબન. DURBAN.

M. H. DESAI,
એમ. એચ. દેશાઇ.
દેલાલ અને વેપારી.
અમે દરેક જાતના ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ ખરીદવાના કામ પણ બજારમાં C. O. D. થી સારૂ વેચીંગ કરી મોકલીએ છીએ.
P. O. Box 251. 31, Short St. Durban

EARNING POWER SENT TO YOU BY POST
You can have a College training in almost any career for a few shillings monthly.
STUDY AT HOME IN YOUR SPARE TIME.
HOW TO STUDY
[illegible] PRIVATELY. Distance makes no difference.
IT IS THE PERSONAL TOUCH WHICH COUNTS IN POSTAL TUITION
It costs nothing to inquire about the many courses conducted by us.
WRITE TO-DAY There is no charge.
THE BENNETT COLLEGE Ltd., (Sheffield).
232, Grey Street, Durban.

SOLE AGENT FOR

His Master's Voice

હિઝ માસ્ટર્સ વોઇસ

In The Union Of South Africa

રમપટેગ્યરે અને આફ્રેાએરના ગુજરાતી રેકર્ડસ રેકર્ડેા આવી ગયા છે.

સાને ઇસ્લામનેા સેટ મંગાવેા અને સાંભળેા

પાંચ રેકર્ડનેા સેટ કીમત પા. ૨-૫-૦.

We specialise in Tamil and Telugu Drama Sets and also Native and Afrikaan records. Wholesale and Retail.

N	[illegible]	પ્રેમની દુનિયા
N	[illegible]	ગાડીનેા ગાગ્રેા
N	[illegible]	બાબુમિયા વત.
N	[illegible]	મે ત. નમરી પ્રીતમની નમ
N	[illegible]	પ્રેમનું [illegible]
N	[illegible]	પ્રેમ... દિવાલી.
N	[illegible]	પાલે કર ત.
N	[illegible]	પ્રેંબાર મેલડીમેા.
N	[illegible]	દલાવાડે બાગની.
N	[illegible]	ગાદર પત્રાસી
N	[illegible]	ગેરવા.
N	[illegible]	સાદી ગેારી રૂપમા [illegible] ૧૨.
N	[illegible]	તુમીને મુજરા મમ લીધામા.
N	[illegible]	ચલી પ્રેમ નગરીમા પીપારે પીપારે.
N	[illegible]	બાદેાદ [illegible] મે કરશે પામા
N 5481/2		મીરા પાપા નાટક ભાગ ૨ જી ૪.
		નરસીંહ મહેતા નાટક ભાગ ૨ જી ૧
		બાબુ કુમાર નાટક ૨ જી ૬.
		રાજા રેણી નાટક ૨ જી ૬.
N 6736		તુરા સમ સન્સારે.
N 6603		નમક હલ ગજાર [illegible]
No 5350		માલ [illegible] [illegible]
„ 5499		[illegible] [illegible] „
„ 5548		[illegible] [illegible] „
„ 5554		[illegible] [illegible] „
„ 5570		[illegible] ૬૮૨ [illegible] „
„ 5458		સેાના માખા „
„ 5461		ઇન્ડિયન ગેરીસનની બેન્ડી, કાપીક.

પૃથ્વીરાજ ચૌહાણનુ નાટક કમપલેટ બેાક્સ અને બુક સાથે કીમત પાઉંડ ૨-૯-૦ ના સેટ

નાટક નદામણા પ્રતાપ કમપલેટ બેાક્સ અને બુક સાથે કીમત પા. ૨-૫-૦ નું સેટ

„ રા' માંડલીક કમપલેટ બેાક્સ અને બુક સાથે કીમત પા. ૨-૫-૦ નું સેટ

ગેાગ. ગેાગ. બી. ઘ્રમેદીક પાર્ટી કમપલેટ બેાક્સ અને બુક સાથે કીમત બી. ૧૫ ના સેટ.

નાટક ગ્રુજરાની કમપલેટ બેાક્સ અને બુક સાથે કીમત બી. ૧૫ નુ સેટ.

„ રાજા હરશ્ચંદ્ર કમપલેટ બેાક્સ અને બુક સાથે કીમત પાઉંડ ૨-૧૬-૦ નું સેટ.

„ શેઠ સગાલ શાહનું સેટ ૧ લી ૮ બાજુ.

„ મીરાબાઇનું.

„ ઉષા રવણ.

લગ્નગાનના આપ બાજુ ૧ લી ૬.

[illegible] પારસેા કુલીન રેકાર્ડ ૨ રેકારેાનેા સટ

બદૂરી [illegible] લાડકી ૫ રેકાર્ડનું સેટ કુલીન.

નૂરી નાહલ ૬ રેકારેાનું સેટ કુલીન.

„ મારીન ખરદાદ ૬ રેકારેાનુ સટ કુલીન.

„ રેાપ સાદે આરબ ૬ રેકારેાનું સેટ ગેગ. ગેાગ. બી

„ આને પ્રસલામ ૬ રેકારેાનું સેટ ગેગ. ગેાગ. બી.

„ નૂરે ઇસ્લામ ૬ રેકારેાનું સટ હાલગીલ્મા.

„ નાગ પાગા પા નરી ૬ રેકારેાનું સેટ ગેગ ગેમ. બી.

„ કરામણી પંજાબ ૬ રેકારેાનું સટ ગેગ. ગેાગ. બી.

„ નૂરજહાન ૬ રેકારેાનું સેટ ગ્રામાફેાન

„ સપના સજનું ૬ રેકારેાનું ગ્રેમ. ગેાગ. બી.

આપણા ઇસ્લામીક નવી રેકારેાનું લીસ્ટ 'ઇન્ડિયન ઓપીનીયન' માં જોવેરા.

૧૦ ઇંચ રેકાર્ડ, ૧૨ ઇંચ ૪ રૂ. ૨૫/-, ૧૦ ઇંચ. ૧૨ રૂ., ૧૨ ઇંચ ૮ રૂ. ૪૮/-

બહાર ગામના ૨૦ ઇંચની ૬ અને ૨૨ ઇંચની ૪ રેકાર્ડથી ઓછીના ઓર્ડર સ્વિકારવામાં આવશે નહિ.

Radio Record Trading Co.,
88 Victoria Street . . Durban.

Radio Record Trading Co.
P. O. Box 6398 29 West Street.
JOHANNESBURG.

RADIO RECORD TRADING Co.,

SOLE AGENTS FOR

Columbia

In The Union Of S. A.

જુના ગયા અને માનીતા આવી ગયા

કેલમ્બીયા કંપનીમાં હાલમાંજ આવેલા નવા ગવૈયા

માસ્ટર અમીર બક્ષની

નવી રેકાર્ડ આવી પહોંચી છે. આગળગવાલ બોલી ગયો છે: "મિલ્લાહાર મોહમ્મદ પુકારે ચલાવ્યા" તેના જેવી બીજી ગઝલ બોલી રહ્યો છે. મગાવો અને તમારા દીલને ખાત્રી કરો. તેના નંબર, બક્ષ કે સારવર સાફમેં મેહફાર. ... સાથે આલી અલ્લાહ વસલીમ. અને બીજી ઓ રિયાય તમારા ગ્રાહકની બધી વેરાયટીમાં રેકોર્ડો આવી પહોંચી છે જેથી ૬ મોટ્ટા ગ્રાહકોને નામા વીગેરે.

નુરે ઇસ્લામ

નો ૬ રેકાર્ડનો સેટ બુક અને ટીનનો બોક્સ સાથે ૩૦/-

We specialise in Tamil and Telugu Drama Sets and also Native and Afrikaans records. WHOLESALE AND RETAIL

The following Tamil Drama Sets in stock

Sabhyavan Sastery, Radha-Pattabhiahem, Vera-Ramayanam, Dumbachari, Snan Sunderi, and thousands of singer Records.

૮.૮	૨૭૦૯	કુમારે પાન મુખ મેહ કુમરે પીલાઈ જે
G.E	૨૭૧૦	નજાણીર નારાસ કુનીયા ... ઉંગાદેજે
P.I	૨૭	ઉદાહરા કુમાર એકલે ચલાવાય.
P.I	૨૭	ગ્રહાદરા કબરસ્તાનલાલ આસીકે રહ્યા.
P.E	૨	ગ્રાહકે કે ગ્રાહક ગ્રાહકારકા વીરના ગાજ્યા
G.E	૨૭૧૧	જો પીયારી રાખલ ગલકરે ગાલુ ગાનમેં.
G.E	૨૭૧૨	કર્યો ન.ર
૧	6853	આરે પાગલ પ્રેમી આપ તુ રોતા જે
૧	5805	સાહે અબાબીના પ્રમાણપર ઉભારા.
૧	6882	દુઆ બહાર બદાય ખ.જી સરાણ ર
૧	6884	તોર્યાદ ... ૨ ૧ જે દુખ ગમ.
૧	6815	સાબ્બ જોહબુબે વક રોલે ગતે ચલે.
૧	6820	ગરે દુઃખે ... નાનન જો શાન જોહબાદ
૧	6820	૨૫૧ ગુલ્લે કુબ કર્યું સહેનાલા ... યામને
૧	6887	બનુગી બપને પ્રેમુકી જોબન.
૧	6889	પ્રેમકી ગુરલી, નાદુર બલ્ક.
૨૪૬		તો દીલ્હા મેરા આશામેં બનવા દીવા કમલી ચાલન. આ રેકાર્ડ સાબળવા જેવી છે
288		પુન પુન પુન
253		મેરા દીલ ... ધાનુ દો બીજાએ જોહબાદ
406		જોહીબના જોહબાદ બહી સાબ છે.
2233		અબા ચાલાકો બબાદ કબ જોર પના બાબરી બબાદ કબ.
2207		બબેના ...
2188		બરબાસ ... (ગઝલ)
2074		ગામના ગામ '

2167		મલ કબા (ભજન)
2220		બાગે અહમદ ... ૨
...		બાગે અહમદ મોરે બાલ
...		... ... ખુશ ... ખુશ ... ગીબાદ ને ... બાબી
...		બબત: જોર્ડ ગીતકીમ બનેબાર ... ...
1745		બબાદીર તો બંધિને બાબી ...
1541		... ... બાબના ... બરેત બબીર ... બબ્બોદા મુરદ ... બના કરના
1591		જોબના ... બબાર.
1390		બાબના બબુબો ... બબી
1595		બાબારી બાબારી ...
1609		બોહબાદ ... ... બરમા ... ...
1677		બહાદુર ... બાલના ... ... બબાને બોહબાદ બાલના.
1746		બલ્લા ... જોરે બુલાબા.
2005		દીલ ... ... બોબા ... બરબાને બારબાની
2087		... રસુક ... ...
2135		બલક ... ... બાના ...
2155		... બબાબે ... બાબારે.
2131		દીલ ... ... બબા
2150		બાબાબે ...

Radio Record Trading Co.,
88 VICTORIA STREET,
DURBAN.

Radio Record Trading Co.,
P.O. Box 6398 29 West Street,
JOHANNESBURG.

દરેક જાતની સ્વાદીષ્ટ. સુંદર શુધ્ધ ઘીની મીઠાઇ.
ફરસાણ વીગેરે માટે ક્યાં જશો?

પટેલ્સ વેજીટેરીઅન રીફ્રેશમેન્ટ રૂમ

પાપડ, લીંબુ, તથા કરીના અચાર તેમજ શીઆળાની ઋતુ માટેના ખાસ ચોપડીક પાકો અમારે ત્યાંથી ફીકાયત આવે મળશે. એક વખત પધારી અથવા ઓરડર મોકલી ખાત્રો કરવા વિનંતિ છે.
બહારે ગામના ઓરડરો ખાસ માલીકની જાતી દેખરેખ નીચે મોકલવામાં આવે છે.
માહકોને સંતોષ આપવો તે અમારો ખાસ મુદ્રાલેખ છે.

PATEL'S VEGETARIAN REFRESHMENT ROOM
(Prop. K. N. PATEL)

Telephone 2-2209 **202 Grey Street. :: :: Durban.**

Box 830. Tel. Add. "Orangexpo"
M. C. PILLAY
Wholesale Fruit & Vegetable Exporter
country order executed at lowest Market prices
special attention given to all up-country orders
TRIAL ORDER SOLICITED.
જથ્થાબંધ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ વહાવનાર
અમે અપકંટ્રીના ઓરડર ખાસ દેખરેખ રાખી સારો માલ
C.O.D. થી રવાનીએ મોકલીએ.
79, PRINCE EDWARD STREET, DURBAN.

'Phone 2-6235 P. O. Box 316
Heerabhai Morar Matvadkar,
Wholesale Fruit & Vegetable Exporter
and Commission Agent.
15 CROSS ST. RESIDENCE.
PACKING WAREHOUSE 44 BOND ST.
DURBAN.

હીરાભાઇ મોરાર મટવાડકર
હોલસેલ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ વહાવનાર
અને કમીશન એજંટ.
પેકીંગ સારી રીત કરી માલ સી. ઓ. ડી. થી
મોકલવામાં આવશે.
ટેલીફોન ૨-૬૨૩૫ બોકસ ૩૧૬.
૪૪ બોન્ડ સ્ટ્રીટ, ડરબન.

NAROTAM HARGOVIND
The Master Tailors.
Suits and Costumes Made in the latest Styles.
We specialise in High Class Tailoring.
Our Prices are to suit the times.
Try us with your next Order
તમારો સુટ ક્યાં સીવડાવશો?
નરોતમ હરગોવીંદ
તમને અપ-ટુ-ડેટ સ્ટાઇલનો કિફાયત ભાવે બનાવી આપશે.
ટ્રાયલ ઓર્ડર આપી ખાત્રી કરી લ્યો.
'Phone 25661. 176 Grey St Durban.

અઠવાડીક પંચાંગ

વાર	મીતી	દોઢ				સુર્યોદય	સુર્યાસ્ત
	ઇંગ્રેજી	પૈસા				કે. મી.	કે.મી.

GANDHI & Co. (Pty) Ltd.

GENERAL MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

Try us for:-

Benares Saries, with Blouses of same design prices from 75/- to £10 with double border.

Also Cotton, Crepe-de-chine & Rayon Saries from 2/6 to 40/-.

We also stock Indian Drugs, Condiments, Draperies, Outfitting, Hardware, etc. etc.

Telephone 23676.

Tel. Add. "Gandhico" Durban.

112 Victoria Street,

DURBAN.

અમારે ત્યાં હમેશા મોટા પ્રમાણમાં નીચે જણાવેલ ચીજો સ્ટોકમાં રહે છે.

બેરહન ખદામ, પીસતાં, ચારોળી, એલચી, જાયફળ, તજ, લવીંગ, સુરજમાપ કેસર, તેમજ હળદર, મરચાં, છડ્યું વીગેરે આખા તેમજ ખાસ દેખરેખ નીચે પીસાવેલ મસાલો તથા તમામ જાતના ચોખા–બાસમતી, કમોદ દીલ્હી, બાંજા, બ્રાઝ તુલસી, વીગેરે તથા જંજળી સાલમ. પોળી મુસલી. જાતના કોપરાયાળી તથા સાતસેર બાદામ જાતનું ગંધીયાણ તેમજ સોપારી–મદ્રાસી સેવરમની. કાચ્ચા. સેકેલાં તથા ગુલાબનું પાણી, આમળા, મોગરા, ચંબેલી, બુધિલ. કામીનીયા વીગેરે બુકબોદાર તેલ વીગેરે, વીગેરે એવા જથામાં તેમજ છુટક મળશે.

Also:

P. O. Box 27, TONGAAT.

Telephone during Office hours No. 5.

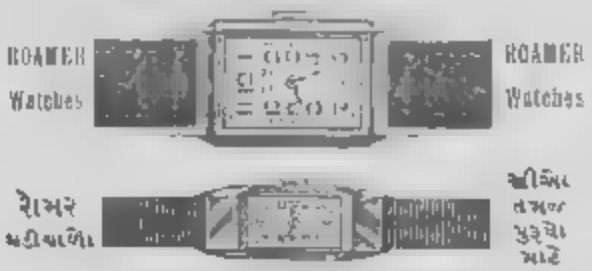
" after Office hours No. 008.

YOU CAN'T BE LATE WITH

ROAMER

Obtainable

15 & 17 Jewels Gold or Rolled or Crome

રોમર ઘડીયાળો

જીજ્ઞા તમજ પુરૂષો માટે

Latest Style and Design

દુનીયાનું જીવન ચમત્કાર ભરેલું બેસ્ટ અને તેથી નિયમિતતા શીખવી જોઇએ.

રોમર ઘડીયાળ તમારો ચમત્ક સાંચવશે.

૧૫ અને ૧૭ જુવેલ્સના રોલ્ડ ગોલ્ડ અથવા ક્રોમના અમર ડોમના તદ્દન લેટેસ્ટ સ્ટાઇલ અને ડિઝાઇનના છે.

Sole Distributors

PATEL AGENCIES (Pty) Ltd.

'Phone 33-2081. P. O. Box 6092

Ka. El KORT STREET, JOHANNESBURG.

56 ALICE STREET and 36a LEOPOLD STREET

DURBAN.

SPRINGBOK SERVICE STATION

Thirty Six Hour Service

DUTY and NIGHT

for

Petrol, Oiling, Greasing and Repairs

and for Parking Your Car.

સ્પ્રીંગબોક સર્વીસ સ્ટેશન

તમારી મોટર પાર્ક કરવી હોય, પેટ્રોલ જોઇતું હોય, ઓઇલીંગ અને ગ્રીસીંગ કરાવવું હોય કોઈ પણ જાતનું રીપેરીંગ કરાવવું હોય તો અમારે ત્યાં આવજો.

તમારા તહેનાતમાં અમે રાત અને દિવસ હાજર રહીએ છીએ.

'PHONE 2-3448 OR 2-0247.

REMINGTON
NOISELESS TYPEWRITER

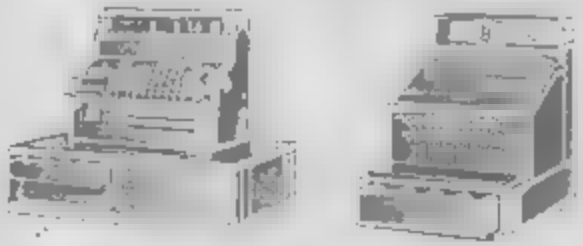
60 years ago Remington Built the first typewriter now Remington has produced the FINEST typewriter

PORTABLE MODELS ALSO AVAILABLE

REMINGTON TYPEWRITER AGENCY

Branches throughout South Africa

NATIONAL
CASH REGISTER
AND
ACCOUNTING MACHINE SYSTEMS
FOR
MAXIMUM EFFICIENCY

THE NATIONAL CASH REGISTER CO. S.A. (PTY.) LTD.,

[illegible]-RESIDENT STREET

OHANNESBURG

P. O. Box 3591. Phone 33,6245

FIFTY MIL ION PEOPLE ARE ALWAYS PUNCTUAL!

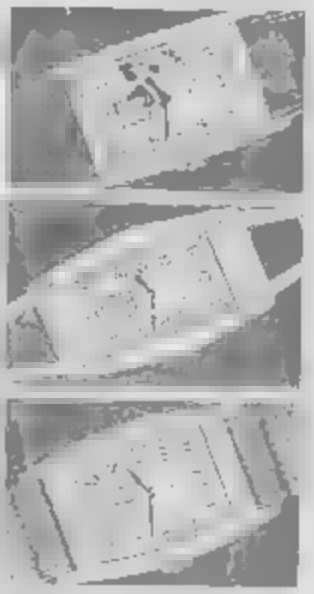
Time [illegible] just [illegible] word for speed these [illegible] [illegible] counts—you [illegible] [illegible] owners of Gyma [illegible]

STOCKED BY ALL LEADING JEWELLERS

GYMA

Lord Elgins
FOR MEN

WRITE AT ONCE FOR YOUR FREE COPY OF [illegible] 1959 ELGIN CATALOGUE

KATZ & LOURIE Ltd.

"DIAMOND CORNER"

ELLOFF & MARKET STS JOHANNESBURG

3 MAY 1938

ઇન્ડિયન ઓપિનિયન

મહાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે સને ૧૯૦૩માં સ્થપાયું.

INDIAN OPINION

Founded by MAHATMA GANDHI IN 1903

No. 16—Vol.-XXXVI. FRIDAY, APRIL 29th, 1938. Registered as a Newspaper PRICE FOURPENCE.

THE RIGHT TO GOVERN ONESELF

"WE must be content to die, if we cannot live as free men and women. As every country is fit to eat, drink and to breathe even so is every nation fit to manage its own affairs, no matter how badly."

—M. K. GANDHI.

પ્રજામાત્રનો હક્ક છે

"આ પણ જ્યાં દેશમાં કે આપણે પુર્ણ સ્વતંત્રતાથી રહી ન શકીયે તો પછી બહેતર છે કે આપણે મૃત્યુના ભેટા કરી શાંતી પામીયે. જેમ ઇશ્વરે જન્મથીજ માણીમાત્રને ખાવા પિવાનો અને શ્વાસોછ્વાસ લેવાનો હક્ક આપ્યો છે તેજ ન્યાયે કોઇ પણ પ્રજાને પોતાનુ રાજ્યતંત્ર સંભાળવાનો હક્ક હોવો જોઇએ. પછી ભલે એ રાજ્યતંત્રમાં ઉણપો જોવામાં આવે, કેમકે જે દેશના રાજ્ય તંત્રીઓ અને તેની પ્રજા નીતિવાન અને સાવધાન હશે તો કદાચિત ભુલો કરશે તો પણ પોતાની શુદ્ધ દાનતને પરિણામે તે ભુલોમાંથી પણ કંઇ પાઠ શીખશે જેનું પરિણામ એકંદરે પ્રજાના લાભનુંજ હશે."

- ગાંધીજી

THE
NEW INDIA ASSURANCE
COMPANY, LIMITED.

"ન્યુ ઇન્ડિઆ" માં

તમારે જીંદગીના વીમા ઉતારવા જોઈએ તેનાં અનેક કારણોઃ—

(૧) એ કે તે અગ્રગણ્ય હીંદી વીમા કંપની છે અને તેના પોલીસી હોલ્ડરોને સઘળા પ્રકારનું વીમાનું રક્ષણ આપે છે.

(૨) એના બધા ડાયરેક્ટરો મોટી લાગવગ વાળા હીંદી ગૃહસ્થો છે અને તેઓ બધાને લગતો બહોળો અનુભવ ધરાવે છે.

(૩) એની ભરાયલી ચાપણ તથા ફંડની રકમો ઘણી મોટી છે, જે પોલીસી હોલ્ડરો માટે પુરતી જામીનગીરીરૂપ છે.

(૪) ન્યાયી વાજીબટ અને ઘરાકો સાથેના ઉદાર વર્તન માટે તેણે ઉચ્ચ નામના મેળવી છે.

(૫) તેનાં પ્રીમીયમના દરો મધ્યમ છે, અને પોલીસીની શરતો બહુ ઉદાર છે.

(૬) જમા નહીં કરતાં વીમો આપોઆપ ચાલુ રાખવાની "ઓટોમેટીક નોન-ફોરફીચર" અને તે ઉપરાંત વીમાની મુદત વધારવાની તેમજ અકસ્માતથી મરણનું તથા અપંગતાનું રક્ષણ એમ બે સઘળા કંપનીનાં ખાસ લાભો છે અને તે વીમો લેનારની જરૂરીયાત પુરી પાડવા માટે ખાસ ઘડવામાં આવ્યા છે.

(૭) તે દાવાઓ ઉપર ખાસ ધ્યાન આપવા તૈયાર છે.

આ હીંદી વીમા કંપનીમાં આગ, મોટરકાર, મોટર લોરી, પ્લેટ ગ્લાસ, કામદારોને લગતા વીમાઓ, ચોરી સામેવટ વીગેરે દરેક જાતનાં વીમાઓ ઉતારી શકાય છે.

દરેક જાતના વીમાના દરો સારૂ પુછાવોઃ—

જલભાઇ રૂસ્તમજી,

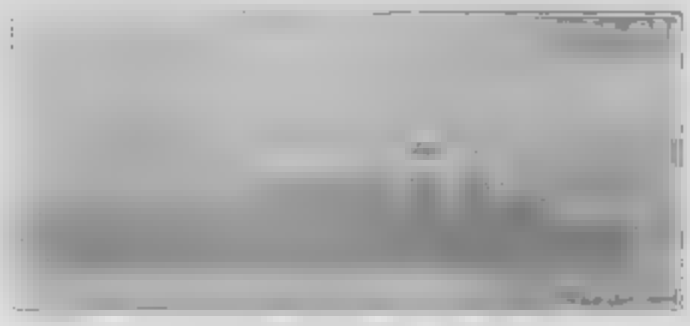
યુનીયન ઓફ સાઉથ આફ્રિકામાં મુખ્ય પ્રતીનીધી.

નાતાલ ઓફીસ
"ઇન્ડિઆ હાઉસ"
૧૭, ફ્રેસ્ટ એવન્યુ, ડરબન.
ટેલીફોન ૨૫૮૮૮૫. પી. ઓ. બોકસ ૧૧૫૫.
ટેલીગ્રામ [illegible]

કાંસચલ ઓફીસઃ
"બારકલે આરકેડ"
૬ એ ડાયોગનલ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.
ટેલીફોન ૩૩-૪૪૩૯. પી. ઓ. બોકસ ૬૬૫૧.
ટેલીગ્રામ [illegible]

B. I. Steam Navigation Co., Ltd.

સ્ટી. "કેનીયા"

મે તા. ૮મીએ મુંબઇ જવા ઉપડશે

ખાસ મુબજનાઓ—ઉતારૂઓને પોતાના સામાન ઘર પોતાનું અને સીધરતું નામ લખી, પોર્ટર કરજનું બરનાક વરાં અને બધા જરી ઓળા ૨૫ કે ઓર્ડર મેન્ટને સામાન સીધા પોર્ટ ૫૨ પહોંચાડવા કરવા બજાવવું. બિલોમાં બધા સામાન પેસેન્જર જોગો પોતાના પાસની બધાર રાખવા. કેપ ટાઉન વગને આવારી મિલીયાની કેબાકાપી માલનો પત્તો મેળવી સ્વાપ તેમજ માલ ચોરાયેલ પહોંચાડો આપ બહારગામવાળા બધાઓ આવારી સાથે પત્રવ્યવહાર કરવાથી ટીકટ મેળવી શકશે.

સ્ટીમરને લગતી કોઇ કામકાજ આવારી બની કેમ્પેઇન ઉઠે બાબ છે

વધુ ખુલાસા માટે લખો યા મળો:

SHAIK HIMED & SONS, :: 390, Pine Street, Durban.

Telegraphic address: "KARAMAT." Telephone 2-0432

CITY SHIRT Co., No. 4, Kort Street, Johannesburg.

સાચી શક્તિના સંભરણ કરવા

ઝંડુની સુવર્ણમિશ્રિત

મકરધ્વજ ગુટી

—શક્તિની સર્વોત્તમ દવા—

આજથી અજમાવવા માંડો

—લાગુ ઓછા કીમતે મળશે—

સાને માટે

તાકાત—તાજગીથી ભરપૂર

ઝંડુ દ્રાક્ષાસવ

ખાના વિલંબે

વાપરવા માંડો

ઝંડુ ફાર્મસ્યુટીકલ વર્કસ લી.—પો. બો. નં. ૫૫૧૩, મુંબઇ નં. ૧૪.

નાણેક આદિકાન સાથ પેસેન્જરના ઉતારૂ, બોગ. બોરી ઉતરી સન્સ, ૨૪૫ ફ્રુમ સ્ટ્રીટ, પી. બો. બોકસ ૧૨૦૫, પ્રીટોરીઆ

ઉદારાનિમાર્ગમાં બધાવાં દેવાં બધાન બોર્ડ, ૧૮ ઉંટ સ્ટ્રીટ.

બાકુવેરિક દવાઓના મુખ્યોક્ત બોર્ડર બોગવો

MOHANLAL VALJEE,

(INDIAN PAWNBROKER)

112, Victoria Street, Durban

Low Rates of Interest on Jewellery.

High prices paid for Old Gold. A large stock of New Jewelleries at reasonable prices to suit your pockets.

P. P. BHAGAT,

Fruit Merchant.

દરેક બાતનાં ફ્રુટ અને વેજીટેબલ સારૂ પેસેંગ્રિ કરી C. O. D. થી

બોકલવામાં આવશે. લખોઃ—

P. O. Box 842. 129 Victoria St. Durban.

'Phone 33-6229. Telegrams "CIDMALCO" P. O. Box 5169

JAPAN BAZAAR

WHOLESALE SILK & CURIO MERCHANTS.

39 MARKET STREET, JOHANNESBURG.

Specialising in SILK MATERIALS LEATHER SUIT CASES ORIENTAL CURIOS, BRASSWARE, ETC

ALL PRICES QUOTED AT LOWEST MARKET RATES.

INDIAN SARIS: Crepe-de-chine and Georgette Saris beautifully embroidered 45" x 5 yds length price 17/6 piece. Heavy Crepe-de-chine Saris hand embroidered 45" x 7 yds 30/- piece. Georgette and Crepe-de-Chines beautifully embroidered 45" from 3/9 per yd.

ODNIS: Hand embroidered in Georgette and Crepe-de-chine 45" from 12/6.

Above obtainable in the following shades: White, Pale pink, Sky blue, Pale green, Salmon pink, Red, Maroon, Brown and Black

જાપાન બઝાર

જોહાનીસબર્ગના જુના અને જાણીતા વેરાઅના જરથોબંધ તેમજ જુદા જાતના ચોપારી.

સાડીઓ, ઓઢણીઓ. લુગડાંઓ.

તદ્દન નવીજ અને ડિલપસંદ ડીઝાઇનો વાળી વાળકામદાર રેશમી જરીથી ભરેલી જ્યોરજેટ અને ક્રેપ-ડી-શીનની સાડીઓ તથા ઓઢણીઓ ઇગલેન્ડ જેવા જરથામાં સ્વદેશથી આવી પહોંચી છે તેમજ દરેકમાં એકકે અવારે બજારમાં વેચાયેલી કેલીકો મીલના તથા મુંબઈ અને અમદાવાદની બીજી જાણીતી મીલોના સ્વદેશી બારબારના ડીઝાઇનો વાળાં સુતરાઉ લુગડાં, પટોળાં, રોશીઆ, ચોકડી તથા સુંદર ભરત ભરેલી ચોળીઓ તેમજ ચણીઆ પાટો મોટા જરથામાં ખરીદવામાં આવ્યાં છે. રેલ્વે પ્રવાસ માટે તેમજ બેડ માટે પાંચ ચાદર, છ ચાદર, તથા સાત પડર સાડીઓ તેમજ બચ્ચાંઓ માટે કરેક જાતના તૈયાર કપડાં પણ પ્રાપ્યસ્થાને મળશે. તદ્દન સસ્તા ભાવે સુંદર અને અનામતના માલ ગાહકના અમારી એકજ મુલાકાતે કરો.

જુદાજ માલ પણ જરથાબંધના ભાવે આપવામાં આવશે. આ અમુલ્ય તકનો લાભ વેળાસર લેવાનું ચુકશો નહિ.

સ્વદેશી લુગડાંના ભાવ શી. ૬-૩, શી. ૫ થી ઉપર. જ્યોરજેટ તથા ક્રેપ-ડી-શીનની ઓઢણીઓ ભરતથી ભરેલી શી. ૧૨-૬.

ક્રેપ-ડી-શીનના ભરત ભરેલી સાડીઓ ૬૫ ઈંચ પહોળા ભાવ શી. ૨૦ થી ઉપર.

ફોન ૩૩-૬૨૨૯. સરનામું: જાપાન બઝાર ઓફસ ૫૧૬૯.

૩૯ માર્કેટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

Fill up with—

વધારે માઇલેજ
અને પાવર
જોઈતાં હોય તો

PEGASUS

For

MILEAGE AND POWER

પેગેસસ

વાપરો

VACUUM OIL COMPANY OF SOUTH AFRICA LIMITED

આ માખણ, ચરેરાશી
આગરીને બલાયમ
રાણી સૌંદર્યવાન
બનાવે છે.

આગરીના દરેક
ડ્રોપર નીચેના
અરેબાન્સ સ્ટેમ્પ
બમાદારપી ખરીદ
આપી બબારી
આરામ કરે છે

સોલ એજન્ટ:
Indo-African Trade Agency,
74-76 Wilson St.
DUNDEE, Natal.
S. A

સોલ રીપ્રેઝન્ટેટીવ્સ: પાટણવાલા લીમીટેડ.
૧૮૭-૮૪ અબદુલ રહેમાન સ્ટ્રીટ.
મુંબઇ ૩.

ગોલ્ડન સીટી

રુચી બનાવટ, સફાઇ અને સ્વાદીષ્ટ ફરમાસુ મીઠાઇ અને ફરસાણ ખરીદવાનું આ એકજ સ્થળ છે.

એક વખત અજમાયસ કરો.

ન્યુ કેપીટલ કેફે

ફોન. ૧૩, કોર્ટ સ્ટ્રીટ.
33-8567 ડરબનીસબર્ગ.

P. O. BOX 2166. Tel. Add. "TALKANDA."

P. C. KANDER

Wholesale Fruit & Vegetable Exporter

Country orders executed on most Market prices. Special attention given to all perishable orders.

TRIAL ORDER SOLICITED

પી સી. ક-૪૨

રેલવેજ ૧૨૪ અને પેસેન્જર્સ એજન્સીટીસ

પરદેશ મોકલવા માટે ફળોની ખાસ ખાત્રી આપીએ છીએ અને ઓર્ડર સાથે ૧/૩ ભાગ અને C.O.D થી માલ મોકલીએ છીએ.

52, BOND STREET, DURBAN.

WE STILL BUY

OLD GOLD, SILVER & SOVEREIGNS.

We Stock LYMA, ELGIN, WALTHAM, DOXEN, and MADIX Watches.

Large stock of Indian and European jewellaries always on hand

Importers of MORIHI FLUTE harmoniums

LAKHANI & CO.,

(Jewellers)

111 Grey Street, Durban. 'Phone 21258.

Telephone 33-5382.

VALLABH RANCHHOD.

Wholesale & Retail Fruit and Vegetable Merchant

Country Orders Promptly attended to.

14, DIAGONAL St. JOHANNESBURG

ટેલીફોન ૩૩-૫૩૮૨.

વલ્લભભાઈ રણછોડ

રેલવેજ અને પીટેક ફરૂટ અને વેજીટેબલ્સ અમારે ત્યાં તાજું અને સસ્તુ મળશે.

બહારગામના ઓર્ડરોને તાકીદે ધ્યાન દેવામાં આવે છે.

૧૪, ડાયેગનલ સ્ટ્રીટ. જોહાનીસબર્ગ.

કીટીંગસ

પાવડર

કીડી, માકડ, ચાંચડ, કરોળીયા, માખી, વંદા જિંદગી સાથેના જંતુઓના

નાશ કરે છે.

કીટીંગસ પાવડરના ટીન બધે છે.

"RESISTO"

Ready Mixed Paint was recently supplied on a year's Government Contract.

A Painter writes: "I have used "Resisto" for years with excellent results."

Agents for Tongaat and District:

GANDHI & Co.,

TONGAAT

'Phone 20350. Tel. Add "Nerdies."

A. M. PADAYACHEE

Wholesale Fruit & Vegetable Exporter.

Country orders executed on most Market prices. Special attention given to all perishable orders.

TRIAL ORDER SOLICITED.

91 LEOPOLD ST., AND 34 CROSS ST.,
P. O. BOX 195. DURBAN.

THE EPIC FAST

(By Pyarelal)

An account of Mahatma Gandhi's Fast in September 1932, and events leading up to the Yeravda Pact, with all relevant documents. 320 Pages. 2s. 6d.

SUNCRUSH

The £1,000 Drink.

The Most Popular Refreshment.

There are many Crushes, but Only one SUNCRUSH, and that is made by

DALYS LIMITED.

72, CANADA ROAD, DURBAN.

'Phone 21078. Tel. & Cables: "Crescent." P. O. Box 582.

Crescent Trading Co. (Pty). Ltd.

WHOLESALE MERCHANTS AND DIRECT IMPORTERS OF HARDWARE

Indian And European Groceries.

Indian Drugs And Condiments.

Our Stocks Are The Best Quality And are Always Fresh

Our prices are keen.

We specialise in all kinds of Bombay, Calcutta, and Madras Products.

It will pay you to give us a trial.

Before placing your orders elsewhere benefit by our thirty years' business experience.

Our aim will always be service, quality and satisfaction.

અમારે ત્યાં નીચે મુજબનો માલ જથ્થાબંધ મળી; શકશે

મેહની, ખરાખસ, બદામ, ચારોલી, પીસ્તા, સિંગોડા, સુલાખનું પાણી, સુલાખનું સરબત, ફાલુદાનું પાસ્તા, બાદેક, કમખ, અંજીર, મીસરી, બસુર, સંચળ-કાપરી (બડકું) સેંધ, કોબરાની ચટણી, પીસેલું કોપરું, સુરજ પ્રકાશનું કેસર, ચાર મગજ, પંજાબી સાલમ, રાઇસ મુસલી, મન્દોદા બાવંચા, સુંઠ, સોકેલી સોપારી, ફટકા સો., એલચાની ગો., ગલકરી સો., સુકકેર કાંદા, બારૂચી બાવાનો તમાકુ, આમળાનું તેલ, સુલાખનું તેલ, ખોબરેલીનું તેલ, ગોલરનું તેલ, કાસ્ટીલિયા કેક ઓયાલ એલ્યુમીનીયમ તપેલા, ડબ્બા અને સેકસર્સ, ગોળા-બોમરી ઇસબગોલ, આલ્બુલબારી, માંસ, ચીનકી, સુખમેલ, કોલમા કાળા-ચણા, મગ, અડદ, વટેગ, વાલ, વટાળા મસુર પાપડ છડ મેથી, લવંગ, તજ, સાઈ (સરસુ) બરગ મલાલા પાકીશો વિગેરે.

કોઇ પણ વસ્તુ ખરીદી કરતાં પહેલાં, અમારે ત્યાં ભાવ કાંદી ખાત્રી કરશો.

122 VICTORIA STREET, :: :: DURBAN.

INDIAN OPINION

Founded by MAHATMA GANDHI

No. 16.—Vol. XXXVI. Friday, April 29th, 1938.

NOTES AND NEWS

Mahatma Gandhi Perturbed

WRITING in *Harijan*, Mahatma Gandhi observes "for causes, some of which I know and some of which I do not know, I seem to have lost self confidence for the first time in my public and private life. I seem to have detected a flaw in myself which is unworthy of a votary of truth. If I am going through a process of self introspection, the result of which cannot be foreseen. For the first time in fifty years I find myself in a slough of despond. My days are numbered, I think, I am not likely to live long—perhaps another year or a little longer." He adds that he is determined to secure the release of Bengal political prisoners before his death. This was written on the eve of his interview with Mr M. A. Jinnah President of the Muslim League. The interview was arranged to discuss possible solutions of the communal problem.

It is predicted that Mahatma Gandhi is about to make an astounding revelation, which will be the final contribution of his life towards Indian Independence. The report is of considerable importance because Mahatma Gandhi is not known to have been despondent throughout his career. We can only attribute it to something fundamental. The constant friction between the Muslims and Hindus has been a source of worry to all working towards national liberation.

The Non-European United Front

Elsewhere we publish the resolutions that were passed at the Conference that was held recently at Capetown. It is reported that the Conference was attended by representatives of 45 organisations representing 30,000 natives, Indian and coloureds. The Cape appears to be "all out" for the formation of the non-European United Front and the Conference has resolved to present it to South Africa. We do not know how far this Front is going to extend. It has been organised despite the warning issued by the Hon J. H. Hofmeyr at Johannesburg at a farewell meeting held in honour of Sir Syed Raza Ali. The movement will be disquieting to the Government and we do not think that the Indian community will identify itself with the Front. The time is not yet ripe for our people to form the movement. But if there is a section of our community which shows its leanings towards the Front, we cannot blame it. The Government has treated our people as mere "helots" and this treatment is sufficient cause for the [illegible] and protest the [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. However, as we have pointed out [illegible] our community should stand aloof from such a movement, at least for the time being.

The Recent Bombay Riots

Reuter reported recently that during the Easter holidays Bombay was far from peaceful. A street fracas, which evidently culminated in free fighting has been dubbed as a communal riot. The quarrel was the result of a game of cards played by four men, and this quarrel developed into a free fight. This Street fighting, for, it can be nothing else but that, cannot, by any stretch of imagination, be called a communal riot. And Reuter must learn if it has not yet learned, that a communal riot could not have been quelled in two days. The last communal riot took two weeks to be quelled. To the uninitiated, reports such as these, are meant to show that the Congress ministries are incompetent to check communal disturbances. And the most amazing thing is that the British Government which has been administering India for the last 150 years has nevertheless known to have taken control of the situation when a communal riot took place. On the contrary such riots gave the Government much happiness, for they tended to keep the Hindus and Muslims apart. They were of immense help to the Government of to divide and rule. Such are the reports that Reuter serves South Africa which we are expected to swallow.

Heroics Or Pirowics

Speaking at a luncheon given on Saturday last at Dordrecht, Mr. O. Pirow the Minister of Defence referred to the Indian problem. He stated that "for a number of years one has heard of a War raging on in the East. The prestige of the white man has fallen to a very low level. There is at least one Asiatic power that threatens to tread the White man under foot the minute it is given the chance. Proceeding he said that in Africa we already had the Asiatic and the biggest problem in the next fifty years would be, not the native question, but the Indian question. It was our biggest problem, not a military problem, but a racial and economic one. There had never been a period in the history of South Africa in which its people were called upon so urgently to stand together as today. He warned his listeners that if they allowed political and racial divisions to go too far the danger from the East would find them unprepared and it might have disastrous consequences."

We had expected that the present election would free itself from any reference to the Indian question. We patted ourselves over this fact. But our jubilation appears to have been short lived. What made Mr. Pirow make the reference we do not know. Perhaps he found that the statement made by the Mixed Marriages Commission was too degrading. For, was not the Commission constituted at his behest. Mr Pirow is hailed as the future Prime Minister of South Africa, but his constant reference to the Indian question spells disaster for our community in South Africa. It is a pity that such a responsible man as Mr Pirow holding the most important portfolio of Defence, should have referred to the Indian question as a major problem. Where then is the Capetown agreement which was to have settled the question.

(All references to political matters by P. R. Pather, Phoenix)

Mixed Marriages Commission

The attention of our community is directed to the Notice appearing on another page calling upon all those desiring to tender evidence before the Mixed Marriages Commission to tender same. It is hoped that our people will take advantage of the opportunity of tendering evidence.

Indian Opinion

FRIDAY, APRIL 29TH, 1938

The Wardha Scheme Of Education

EDUCATION has been the most neglected service in India. Nowhere in the world is mass illiteracy so evident as it is in India. Notwithstanding the fact that Britain has been in possession of India for the last one hundred and fifty years, the British Administration has done very little to educate the masses. Education in the villages which number by the thousands is practically unknown. One may ask, what have the people of India done towards education. Why blame the British Administration? But when one considers that India is the most tax ridden country in the world, one would realise that in the matter of self help the Indian people could not move on much. Last week we referred to the address delivered by Mr. Subhas Chandra Bose to the All India Congress in which he pointed out that fifty seven per cent of the income of the Central Legislature was swallowed by the Army. Then there is the Civil Service list, which take a big slice of the income. And the Indian has to pay taxes on his Tamarind and cocoanut trees, to mention only two of the most ridiculous taxable items. It would be observed therefore that the major portion of the income [illegible] finds its way to Britain. Where then is the money for the education of the masses? The mass therefore must remain illiterate if the position were unaltered.

The Congress Ministeries by accepting lower salaries than that provided for their offices, have given a hint that the income of the country shall not be frittered away by the Civil Service, but it shall go towards the most essential services.

In order that the masses of India may be educated, a scheme of education has been evolved by a committee of brilliant Congressmen and is known as the Wardha Education Scheme. The guiding genius of the Scheme is Mahatma Gandhi. The Scheme, although it has received a few adverse criticisms here and there, has on the whole received the warmest support from the most eminent educationists of India. The educational difficulties of India have been of long standing. In the past men of outstanding ability have put forward various schemes to overcome these difficulties to provide for national education, and there are many institutions which are based on these and are being conducted most successfully.

There is no doubt that hitherto education in India has been book-centred. In other words what the student treasured most highly was to swat for his examination and pass it. "To him a degree attached to his name was all that mattered. It was inevitable that immediately he had been capped, the graduate must take his stand alongside the thousands of unemployed graduates. It would be seen therefore that the system at present obtaining in India is to make the student to work with his brains and not with his hands. He his brought up to believe that manual labour is undignified, and he works away from it. The Wardha Scheme, goes into fundamentals, and its very first objective is to make education craft-centered and not book-centered.

Referring to the present system one noted educationist observes that "it is obvious that under such conditions the schools can hardly be said to offer a service to the community. They are preparing pupils towards nothing in particular. They are like the blind leading the blind. They do not study the changing needs of the country and therefore they cannot meet these needs. Ordinarily, in a well-ordered state, a close relationship is found to exist between the arrangements for the training of its citizens on the one hand and their social and economic environment on the other. But here in India this correlation is absent. Education has long been divorced from the practical realities of life; and the great merit of the Wardha Scheme is the clear recognition of this fundamental error. According to it, education is no longer to draw the people away from the ordinary bread-winning activities of life, but keep them close to these activities."

The fear is expressed that since the Scheme seeks to impart universal, free and compulsary education for children between the age of 7 and 14 through craft and some productive work, large numbers would drift into various manual occupations after an elementary school education of 7 years, and as a consequence there will be a dearth of students to fill up the ranks of the learned profession. But one loses sight of the fact that firstly the Scheme aims to educate every unit of the Indian population, and secondly the introduction of craft education ensures the conservation of the wealth of the country within the borders of India, and the prevention of foreign exploitation.

It is impossible to discuss the Scheme within the scope of these columns, but we would content ourselves with referring to the most important aspect of the scheme and that is the selection of teachers. The Report recognises the need for the proper selection of teachers so as to prevent the entry into the profession, as hitherto, of only those who are not able to secure other jobs. It says: "Teaching requires special social and moral attitudes and qualities, and it is not right to assume that everyone who volunteers to enter the profession is suitable for it. We must therefore conduct our selection with great care and forethought and preferably take only those who belong to what is the psychologists call the social type."

The Wardha Scheme is of particular interest to our community in South Africa, because the system of education that is in vogue in this country is no better. Sastri College is yearly turning out hundreds of students without any aim in life. The only objective that the Indian student in Natal has is to enter the teaching profession. That profession has its limitations. What then is going to happen to the remaining students who cannot find their way to the teaching profession?

THINGS THAT COUNT IN LIFE

By
L. W. RITCH

SOONER or later to all would-be reformers is borne home the truth that all reforms (improvements in form) must proceed from within, and a little consideration makes the proposition almost self-evident. For, just as to us "things" are but "things"—changes in consciousness that arrive as percepts—so forms of every kind are but formulations of thought given a certain continuity of existence according to the measure of energy imparted to them. The quality or character of the thought is in turn determined by the ideal or desire that ensouls it. "The wish is father to the thought" expresses a profounder truth than is generally recognised.

Thought is dynamic. It creates or it destroys. It may construct forms or disintegrate them. Our institutions, our conventions, stand for the things" thought has formulated. They are the creations that were thought to be desirable by their creators—shaped ideologies.

Forms are useful only in so far as they sub-serve the needs of the ensouling life. Up to a point, they constitute a protective shield and a womb within which the living embryo is nourished and sustained during its growth and further development. Beyond that stage forms may become a prison house that retards progress requiring long and painful effort to ensure escape therefrom. The evolution of life and form is one long history of struggle; of effort by the informed life to adapt the form to its growing needs; i.e. for the fuller expression through the form of the awakening powers of the ensouling life. Each unit of life ever seeks to express itself to the utmost; *to be* wholly, *to know* wholly, *to enjoy* wholly. We all of us are groping—most of us blindly—towards self-realisation, to the complete unfolding or development of our essential nature or selfhood. Our experiences, life after life, are really experiments—mostly with untruth—in the sense of ours for Truth i.e. for the Real, the Eternal, the Immortal. Our "objective" is wholeness, allness in being, in consciousness, in bliss. We seek instinctively to become what we essentially and potentially are, and to develop and make actual the divine powers latent in every unit of Life-Consciousness.

It is our blundering and erring in this search of ours that is at the root of our ills, both individual and collective. Lacking insight and discrimination, we are deluded by unrealities, mistaking ephemeral shadows for lasting substance and then eventually and inevitably experiencing disappointment and disillusionment. Our dissatisfaction with our present conditions is but the natural sequel to our lack of understanding and foresight in the past. We now perceive that we built without vision, and upon an unstable foundation. We now discover that the premises upon which we designed and built our social and economic structure i.e. our human relationships, were false. The rigid and isolated individualism within which we unwalled ourselves is seen to be breaking down under the stresses of newer ideologies that have grown out of a nearer approximation to truth. The old "each for himself" ethic, maintainable while clan, national and racial barriers remained effective dividers of peoples, is no longer found to be tenable. We are being driven to the conviction that, whether we like it or not, each is, to some extent at least, his brother's keeper. We do not, however, easily learn this old—new lesson. It is not only the children of Israel that is "a stiff-necked race." The savour of the flesh pots of Egypt" must be very sweet in the nostrils of most of us. Nevertheless, and however great be the travail, reformation must be effected. If old forms cannot be adapted to new needs, they must be broken up and replaced: but, however that be, reformation must proceed from within, and proceed from a complete reorientation of human relationship. Conversion is a condition precedent to reform. We may congratulate ourselves upon having made a good beginning when our old fetish of "rights" shall have given place to the newer ideal of "duties."

A NON-EUROPEAN UNITED FRONT

MOVEMENT TO FIGHT COLOUR BAR IN SOUTH AFRICA

ATTENDED by representatives of 45 organisations stated to represent 30,000 natives, coloured people and Indians, a conference was held in Capetown on Monday last when the following resolution was passed: "This conference of the non-European organisations is convinced that the conditions of the non-European peoples of South Africa have deteriorated alarmingly since Union; it attributes the present state of poverty and degradation of the peoples to the system of colour and racial discrimination in the political, social and economic life of the country, and to the division existing within the ranks of the non-European peoples themselves; realising, therefore, that the general conditions of the non-European peoples can only be improved by the abolition of the political inequalities embodied in the South Africa Act, this conference resolves to initiate the non-European United Front movement for the co-operation of the native, Indian and coloured races in the struggle against the colour bar in South Africa."

The conference also passed the following resolution: "This non-European United Front conference declares its will to resist further attempts to degrade the non-European peoples by segregation, deportation, or any other legislation designed to legalise the fiction of race or colour inferiority; to the various sections of the non-European peoples throughout the Union it presents the United Front movement as the only effective method of counteracting the insidious 'divide and rule' policy of the Government; it expresses the conviction that the Bantu, Indian and coloured peoples will sink their minor differences and prejudices to face the greater foe and that they will resolutely move towards unity of political and industrial action when the rights of any one section or all are threatened.

"The conference also adds [illegible] to the conference of trade unions [illegible] present at session at least [illegible] stressing the detrimental effects of the civilised labour policy upon the European workers; it voices its adherence to the principles of unity in the working class movement, with the belief that this declaration will be [illegible] precluded by European labour, and that from that section will come whole-hearted support for the non-European peoples in their struggle for equality of opportunity in the political, social and economic life of South Africa."

Things In General

General Smuts' Advice To Keep Optimistic

"WE feel that we are just like a football, such is the unseen power that pushes us, and the world along with out our being able to help it, but in spite of that it seems things are coming right, and I say to you, keep optimistic", said General Smuts in Trumpsburg recently in a reply to a welcome. "There is more strength in this nation [illegible] more than is apparent to the eyes, and we shall go forward. We have set our course and we are on the national road. We shall not proceed without difficulty, but that is a good thing, for we shall not build up a sturdy people unless they are moulded in times of trial."

Hindu Youth Club

M. K. Gandhi School was packed to its fullest capacity on Sunday evening, April 17, where a grand Variety Concert took place under the auspices of the Hindu Youth Club. The curtain was raised at 7.30 p.m. and after prayers, the President Dr. S. M. Naicker spoke. He gave a brief summary of the club's activities. One of the club's biggest achievements in the past year, he said, was the formation of an outdoor Hindu religious lecturing group, under the leadership of Mr. S. S. Reddy. The lectures are on the nature of Missionary work and they have proved a great success. Mr. Dhanpaul Naidoo, the club's illusionist, entertained the audience with some of his wonderful tricks. A play entitled "Parasuramdalan" was staged by the M. K. Gandhi school children, under the tutorship of Messrs K. N. Pillay and S. R. Daver. The performance was excellent and of a very high standard. The folk dancing by the children, who recently won first prize in the Indian Eisteddfod, presented a delightful scene, the children being dressed in sarees. Many vocal items were provided by the members, the club's orchestra which has gained a first prize in this year's Eisteddfod being in attendance.

Women Polling Officers

At a meeting of the League of Women Voters, it was decided to send a resolution, brought forward by Mrs. L. Reynolds, South African chairwoman of the League, to the Government. The resolution presses for the appointment of women polling officers in view of the fact that there will be separate polling booths.

Unemployment In America

According to an official estimate there were 10,478,000 unemployed in America last month as compared with 10,393,000 in January and 7,416,000 in February of last year. Exports of raw material from the United States in February totalled 48,810,000 dollars as against 67,930,000 in January. Imports in February totalled 40,700,000 dollars as compared with 51,840,000 dollars for the previous month.

Geographical News Bulletin

The first positive indication that vast groupings of suns in the Milky Way may be connected with one another by gravity, forming independent sub-orders within the galaxy, was announced recently by a Harvard University astronomer. Whether the universe expanded, contracted, or remained stationary in size last year depends on which school of thought an individual chooses to follow. Professor Albert Einstein has announced a new theory which affirms that planets pull each other out of their courses by waves which move at the speed of light. This "gravitational wave theory" was said to lend support to Einstein's theory of Relativity. Advance in physical equipment for inspecting the stars included the completion of the steel mounting and the begining of the grindings of the face of the mirror for the 200 inch collecting telescope to be placed on Mount Palomar. A camera with the speed of four, is believed to be the fastest in the world, was used last year with Mount Wilson's 100-inch telescope to photograph spectra of nebulae 30,000 times fainter than any star visible to the eye alone.

Condolence Meeting

At a mass meeting of the Muslim community of Dundee and district held at the local Mosque on Sunday the 24th April presided over by Mr. M. H. Rangila a vote of condolence was passed on the deaths of the late Hajee Ebrahim Ayob, a leading merchant of Dundee, and Dr. Sir Mohomed Iqbal, a well known poet and Muslim leader. Many speakers paid tribute to the many excellent services rendered by the late Hajee Ebrahim Ayob to the local Muslim community during his life long stay in Dundee. He had on many occasions contributed large sums of money for the local Islamic causes and until the time of his death was one of the trustees of the Mosque and Madressa.

Funeral Of Mr. J. P. MacCallum

The funeral of Mr. John P. MacCallum took place at the Stellawood Cemetery on Monday afternoon. Mr MacCallum was one of the oldest practising accountants in Durban. He was one of the original members of the Natal Society of Accountants when it was formed in 1910, and has been a member ever since. He practised on his own in Durban. It was a pleasure to know the late Mr. J. P. MacCallum. We have known him since the last many years. We tender our heartfelt condolences to the bereaved family.

Port Shepstone Indian Farmers' Unity

Amidst a huge gathering at a mass meeting of Indian farmers held under the auspices of the Natal Indian Farmers Union at Port Shepstone on 24th April the existing local body (Temporary) known as the Port Shepstone Indian Farmers' Agricultural Association was converted into a branch of the Natal Indian Farmers' Union and from henceforth will be known as the "Natal Indian Farmers' Union Port Shepstone Branch."

Death Of Sir Mohammed Iqbal

The death has occured of Sir Mohammed Iqbal, Moslem poet, philosopher and politician. Sir Mohammed Iqbal, who was 62 years of age, was a practising barrister. His "Development of Persian Thought" gained for him the degree of D.Ph. of Munich. He published four volumes of Persian verse. He was president of the All-India Moslem League and a protagonist of the amalgamation of the Punjab (where he was born), [illegible] North West Frontier Province, Sindh and Baluchistan into one Moslem State. He was invited to give the Rhodes memorial lecture at Oxford in 1934.

Departure To India

Mr. Juta Jeewa and his son Mr. Vassanjee Juta of Verulam, wish to express their heartfelt appreciation to the various bodies which accorded farewell receptions on their departure to India and to those friends who came to bid them farewell at the Point.

Johannesburg Indian Social Welfare Association

A meeting of the Association will be held at 5 p.m. on Monday May [illegible] in the offices of the New India Assurance Company, 60 Diagonal street, Johannesburg. Agenda: (1) Resignation of Honorary secretary and appointment of new Honorary Secretary; (2) Confirmation of minutes of previous meeting; (3) Site of schools; (4) Welfare Worker Report; (5) Finance and other important things.

TRANSVAAL INDIAN CONGRESS

A general meeting of Transvaal Indians will be held at Ozeki's Picture Palace, cor Wolhuter and Marshall Streets, on Sunday, May 8, at 2.15 p.m.

Agenda: (1) Secretarial and Provincial Report; (2) Election of Office [illegible] and (3) General.

[illegible]
Hon. Secs.

The Sporting World

Drawn Games In Indian Soccer

A POOR crowd witnessed one of the [illegible] Indian Football Association's most interesting senior [illegible] at Queen's Fountain on Saturday afternoon, when [illegible] draw with Shamrock [illegible]. Shamrocks were superior in ball control and combination. The other important game of the afternoon was played between Springfield and Collegians, which also ended in a draw (—) after a very fine display of soccer. All the juvenile teams are improving in form and a very pleasing feature is that all the matches commence according to schedule. Results of the other matches played are as follows: Senior League: Springfield 1, Collegians 1; Shamrocks 3, Pinetown 3; Sydenham 1, Avondale 2; Pirates 1, Daffodils 5. Junior League: Sparks 2, Stella 5; Victorians 1, [illegible] rocks 0; Municipals 1, Warwickshire 1, Sastri College 1, Robertsons 8. Juvenile League: Victorians 3, Avondale 1; Sastri College A. 3, S. Rangers —.

Nagrani's Intertown Cricket Cup

During the Easter holidays a cricket team from Salisbury travelled down to Bulawayo to play the annual fixture for Nagrani's Intertown Cricket Cup. The visitors were very kindly accommodated by Messrs. K. K. Vashee and L. G. Patel. Owing to some difficulties the visiting team was not in its full force. However, the match was started on Saturday, April 16, at the Indian School ground. Bulawayo batted first, and under the captainship of Mr. M. I. Yusuf scored 105 (Yusuf 45, Prag R. Vaghmaria 36 not out.)

Salisbury in their first knock collected 65, [illegible] Gulab 33). Mr. Yusuf taking 6 wickets for 8 runs. In the second innings Bulawayo reached 123 (Yusuf 78 including 3 sixes). Salisbury reached 89 in their second inning (D. Gulab 33, S. Gokal 25). The match terminated on Sunday morning, Bulawayo being victorious by 74 runs. The presentation of the cup was carried out on the ground by Mr K. K. Vashee who congratulated the winning captain Mr. Yusuf and sympathised with the losers but praising their courage.

On the same afternoon a friendly soccer game was played between Salisbury XI and Bulawayo School XI to entertain the visitors.

Dundee Indian Golf Club

At the third annual meeting of the Dundee Indian Golf Club the following office bearers were elected:—Patrons: Messrs. H. Bosking, T. H. V. Worthington, W. T. Heelap, O. H. Williams, S. C. Pese, and Dr. A. W. Kriel; President: Mr. Fred Rallia (re-elected); vice-presidents: Messrs. A. H. Rawat, V. P. Pillay, and T. Sebastian; joint hon. secretaries and treasurers: Messrs. V. P. Pillay and J. Gokool; hon. auditor: Mr. T. S. Pammy.

Hill View Government-Aided Indian School Building Fund

Continued from April 1st.

[illegible] Sheik Alleed & Sons, £2 2s. C. S. Naidu (Pty.) Ltd., £1 1s. Sheik [illegible]. Mesdames [illegible] Moola, £2 [illegible]. H. R. Vawda, £1 [illegible] and R. Patel, £2. [illegible] Singh, £2 10s. M. M. Asgar & Co. [illegible] 6s. 6d.; Ismail Mahomed & Co. [illegible] A. [illegible] 2s. 6d.; and Mr. Rallia, £1. [illegible] Moola. To be continued.

GUAVAS
are required by
C. E. MORTON (S.A.) Ltd.
P.O. Box 7—ROSSBURGH—Natal.

GENERAL NOTICE

MIXED MARRIAGES COMMISSION

It is hereby notified for general information that the Government has appointed a Commission "to investigate and report upon the question of Mixed Marriages in the Union between Europeans and non Europeans and to determine whether such marriages:

(1) are on the increase or are likely to increase; and

(2) are sufficiently numerous to be seriously detrimental to the welfare of the Union and the future composition of the population;

and to recommend whether it is necessary that any further steps should be taken to discourage such marriages."

The Commission in its deliberations has found it necessary to take evidence and, in order to facilitate the preparation of an itinerary for that purpose, hereby invites all persons, private or official, and associations of persons, desirous of giving evidence, to inform the Secretary, Mixed Marriages Commission, as early as possible, of their intention to appear before the Commission, and further to indicate as nearly as possible on what aspects of the subject of mixed marriages they wish to be heard.

Memorandums on the subject will be welcomed by the Commission and will be fully considered, whether the persons submitting the same elect to give evidence in person or not.

It is requested that the Secretary be informed on the lines suggested above as early as possible, but not later than the 28th May, 1938, after which date an itinerary will be arranged and notice published in the press giving the dates on which the Commission will visit convenient centres for the purpose of receiving evidence.

The following official statistics, showing the number of mixed marriages celebrated within the Union during the years 1926-1936, are published for general information:—

Marriages Between:

Year	European Males & Asiatic Females	Asiatic Males & European Females	European Males & Native Females	Native Males & [illegible] Females	European Males & Coloured Females	Coloured Males & European Females	Total
1926	1	1	[illegible]	5	66	15	109
1927	—	[illegible]	[illegible]	3	66	18	153
1928	—	5	35	7	[illegible]	12	135
1929	—	1	15	1	64	16	99
1930	—	5	16	1	60	15	97
1931	1	5	7	1	50	14	85
1932	—	1	[illegible]	—	63	7	82
1933	—	7	9	—	[illegible]	[illegible]	83
1934	2	3	7	—	47	13	72
1935	2	1	7	—	56	15	91
1936	1	1	6	—	[illegible]	17	67

A. H. Kingon,
Secretary, Mixed Marriages Commission

Department of the Interior,
Union Buildings,
Pretoria.
29th April, 1938

CHOONILALL BROS.

THE NOTED INDIAN "SARRI HOUSE IN SOUTH AFRICA."

141, GREY STREET, DURBAN.

Branches:
... Wine Street And 80, Wilson Street, VERULAM
GARAGE AND SERVICE STATION
... Mose Street And 58, Victor Street, VERULAM

Please note:
Our Johannesburg Agent
P. RATANJEE,
60, Bree Street,
Newtown

Cable & and Tel. Add
"ADVANCED"
Phone: 24008
" 24848 Res.
Durban.
Phone 39 Verulam.

ARRIVING BY EVERY MAIL FROM INDIA AND JAPAN

BENARES SARRIES WITH BORDER AND PLAIN CENTRES, HUTIDAR BENARES SARRIES IN SEVARAL SHADES ... ranging from 60/-, 85/-, 105/- & up to £20.

THE LATEST FROM BENARES CITY.

EMBROIDERED SARRIES 25/, 35/ & up

PRINTED VARIOUS LINES of SARRIES from 12/6, 17/ & upwards

EMBROIDERED CREPE-DE-CHENE from 3/6 yd. 42 in. & 45 in width.

LATEST DESIGN SARRIE CLOTH 44 in width from 3/6 yd. 1/9, 2/ & up

GEORGETTE SARRIES LATEST ARRIVALS ... price from 25/-, 30/-, 45/ & up.

LATEST BLOUSES TO MATCH SARRIES price from £3/6, £7/5 & upwards

ALL WOOL SILK SARRIES IN ALL SHADES ... from £3/-, 12/5 & upwards

THE NOTED

INDIAN SARRI HOUSE

IN SOUTH AFRICA.

SUITABLE FOR WEDDING GIFTS

Brassware Vases, Rose Bowls, Jardines, Engraved Trays and Various other Lines At Special Reduced Prices.

Harmoniums, Tablas, Gramophone, Records & Musical Instruments At Rock Bottom Prices

Indian Condiments, Indian Groceries At Wholesale Reduced Prices.

Midwest Radio & Radio Gram from £15, £25, £35, £45 & up

Marble Taj Mahals from 12/6, 17/6, 27/6 45/ Suitable for Xmas Presents.

Write for sample and further Particulars

ચુનીલાલ બ્રધર્સ

દક્ષિણ આફ્રિકાનું જાણીતું સાડીઓનું ઘર

૧૪૧, ગ્રે સ્ટ્રીટ, ડરબન.

બ્રાન્ચેસ:
૫૩ અને ૬૦ વીકસ સ્ટ્રીટ
વેરૂલમ.

અમારી સાડીઓ મળવા બેજબ્ન જોહાનીસબર્ગ ખાતે
શ્રી. પી. રતનજી,
૬૦, બ્રી સ્ટ્રીટ, ન્યુટાઉન

ગરાજ અને સર્વીસ સ્ટેશન
૭ મોસ સ્ટ્રીટ અને ૫૩ વીકસ સ્ટ્રીટ
વેરૂલમ.

દરેક સ્ટીમરમાં જાપાન તથા હિંદથી આવે છે
... સ્થળી ઈમારતથી બ્રાન્ડ સાડી, તાજા બાતબાતની બુટ્ટાદાર ... ની ૧૬, શા. ૬૫, શા. ૧૦૫ થી લઇને પા. ૨૦ સુધીની
બનારસથી ખાસ મંગાવેલી છે.

ડબલ ફ્રામની સાડીઓ શા. ૨૫ અને શા. ૩૫ થી ઉપર.
બાતબાતની બાનવાળી સાડીઓ
શા. ૧૨–૬ અને શા. ૧૭–૬ થી ઉપર.

બ્રાન્ડ ક્રેપ–ડી–શીનની ૬–૪ ની પાર ૪૨ ઈંચ અને ૬૫ ઈંચ પહોળી.

સાડીની બેસ્ટ ક્વોલિટીનું ઠપકું, ૬૪ ઈંચ પહોળો ચારણી, શા. ૬–૬, શા. ૬–૯, શા. ૭–૦ અને તેથી ઉપર

બનારસ આવેલી બોર્ડરવાળી સાડીઓ શા. ૨૫, શા. ૩૦, શા. ૪૫ અને એથી ઉપર.

સાડીને મેચ થતાં બ્લાઉઝ શા. ૧૨–૬, શા. ૧૭–૬ અને તથા ઉપર.

દરેક રંગના જરી કામની રેશમી સાડીઓ શા. ૫૫, શા. ૭૫, શા. ૧૨૫ અને તેથી ઉપર.

ઘરઘરાઉ કામ, તનાં મણોકેન, રેડીઓ અને બીજા પાર્ટ્સ ... ઓછામાં ઓછા ભાવે

દરેક જાતનું ચોખીપટું, ગેસરી પમારેલા ડેલરોલ અને

મીડવેસ્ટ રેડીયો અને રેડીયો ગ્રામ્સ
માસ: શા. ૧૫, પા. ૨૫, પા. ૩૫, પા. ૪ અને તેથી ઉપર

ડીસ્ટમ્બના પ્રોપ્રાઈટરને લાગતા આરસના તાજ મહાલો
બાજ શા. ૧૨–૬, શા. ૧૭–૬, શા. ૨૭–૬, શા. ૪૫.

ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન.

મહાત્મા ગાંધીજીના હાથે
સને ૧૯૦૩માં સ્થાપિત.

પુસ્તક ૩૬ મું. ફીનીક્સ, શુક્રવાર, તારીખ ૨૯ એપ્રીલ ૧૯૩૮ અંક—૧૬.

"ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન"
શુક્રવાર, તા. ૨૯ એપ્રીલ ૧૯૩૮

વર્ધાની કેળવણી યોજના

રચનાત્મક અમલદારો પ્રજાના નોકરો છે. તેઓ નોકરીના પ્રમાણમાં તેમને ખૂબ સુંદર પગાર મળે છે. દરેક કેળવણી બાબતમાં પણ અમલદારો જ્યારે પ્રચાર લેવાયે છે પણ પ્રજાની કેળવણીના કાર્યમાં એ બાબું બેટલું બેદરકાર છે તેટલું બેદરકાર બીજું બીજે બાબ્યેજ જોવા માં આવશે. આપણી દુનીયામાં સામાન્ય બાહર જ્ઞાનથી વધારે પ્રમાણ કેળવણી લેવામાં આવશે. સુપરેસા બ્રીટીશ ગ્રામ્યમાં હીંદનો રાજ કારભાર હીંદીઓથી વધારે વરસોથી પોતાના હાથમાં રાખીને છતા પ્રજાને કેળવવા બાબત આ તો તેણે કંઇજ કર્યું જણાતું નથી હીંદમાં ગ્રામકોમો સાંભળે છે પણ આ નિશાળો છેજ નહીં. કેમ પુછશે ? સરકારનો પાંચ કાકડો છે. તો પ્રજાએ કે બાળકોના કું કરવું ? આ સવાલ બીલકુલ અસ્થાને છે. આખી દુનિયામાં કરતાં નીચલે દ્રિજને માંયે સાર્વત્રીક વધારે છે ત્યાં પ્રજા કરી પણ શું શકે ? યોગ્ય સુકાન બાબુઓ દુનિયામાં કરેલા બાબતોના સાર અમે ગયા અઠવાડીયામાં આપેલા તેમાં તેમણે ચોખ્ખું બતાવ્યું છે કે બધી સરકારની આવકમાંથી ૫૦ ટકા તો બરકરી બાબતોજ બબરાઇ જાય છે. બાકી આને જે રાષ્ટ્રીય બરબીસ મોટા પગારના મોટા અમલદારો ને બાબકોનો મોટો ભાગ પડાવે છે, બાકી હીંદીને તો તેની આમદી બબને બાજીગણના ભાર ઉપર પણ કર દેવો પડે છે. આ ઉપરથી તો આપણે કે હીંદની કમાણીનો મોટો ભાગ તો બોલ્ડ બાબ પણ થઇ છે. ત્યારે પ્રજાને કેળવવા માટે કોઇના બાબાં કપાંથી આવશે ? આ સ્થિતિ બદલાય નહીં ત્યાં સુધી પ્રજા કામમાં માટે બાબાબ રહેશે.

પોતાના હોદ્દાનો બુકસર ઉપયોગ પગારથી ઘણોજ ઓછો પગાર બાબને બંગ્રેજ પ્રધાનોએ બબાવી જાણ્યું છે કે દેશની આવકનો બાકીનો બધો મોટો ભાગ મોટા અમલદારોના મોટા પગાર બા ઉઘાડી લ્યા. પોસાય નહીં શકે અને દેશની બાબ જરૂરીયાત પાછળ ૩ બાપરવો જોઇએ.

દેશની બબરત પ્રજાને કેળવણી આપી સકાય એ હેતુથી પીઢાન પ્રધાનમંત્રીઓની એક કમીટીએ એ. પોજના પહી કાઢી છે તે વરસના કેળવણીની યોજનાના નામથી બાબીતો થઇ છે. આમાં મુખ્ય બબાઇ તો ગઇકાલ બાપીક્લીજ ૦ ને પોજનાની આગે પાપ કોક કેળવે વીરહ દીકા થવાની જરૂરીયાત છે પણ દેશના મોટર બાગે કેળવણીના બાગેવાનોએ એનું બહુ આદર પુર્વક સન્માન કર્યું છે. હિંદમાં કેળવણી બાપના સંબંધે મુસ્કેલી બધુ બાબા નબતની ૦ આગળ પબ્ય કેટલા પીઢાન હિંદીઓએ આ મુસ્કેલીઓ દુર કરવા યોજનાઓ કરેલી બાને તેબાની કેટલીક યોજનાઓ પ્રમાણે બાલુ કરેલી બંસ્થાઓ બાબાદોને અક્ષરોગીક કેળવણી આપી પ્રજાની મોટી સેવા બજાવે છે

આ વાત તો શુક્ર નજરની છે કે હિંદમાં આપવામાં આવતી કેળવણી પુરતાપ્રમા બ્રેટલે બોબણીમું છે. ગીબાબી પરીક્ષાને માટે માનદીપસ પોપટની જેમ પુસ્તકોના પુસ્તકો બોબ્યા કરે અને પછી જેમ તેમ પરિક્ષામાં પાસ પબ થઇ પાસ થયા, નામની પાછળ બી. એ. - બેબ્સ. બી. ની ડીગ્રી બાની ગયા બેટલો ખર્ચો કરસાર નરી ગયા. પબ્ય દીકરીનું પુછવું બાગી ગયા પછી જ બબર પડે છે - એજ્યુકેશન સાહેબ તો બોકાર દીકરીવાળાઓને બના રહી મહારાબાના બકરીબા પ્રેક્ષ્યર બની જાય છે. કામમું શું ! કેળવણી બોબીજ બબાય છે કે પાસ થબેલા ગ્રેજ્યુએટ માનસીક મજુરીજ કરી શકે, કાયની નહીં. તેની ઉલેર બાબી રીતે થબેલી દોબ છે કે તેના બેજબારી બોતુજ શું કરવામાં આવે છે ? હાબ ચલાવવા, શારીરિક મજુરી કરી શોકસે બબે બબાતરને લાંછન લાગી જાય. વર્ધાની યોજના કેળવણીના મુળતત્વોબે ધ્યાબ કરીને યોબાબ છે કે બાબકોને કુશિયાર કારીજર થવું જરૂરી છે બહીં કે બાબરે બબરે રાબ કરનાર પોપટછ

કાલની સરકારી કેળવણી યોજના વિષે ગાંધીજી પોતાના બાભિપ્રાય બાપે છે કે "બોજબાના વિચારણામાં નીચલો પ્રજાની શોષ કરવા શક્તિબાન ઘર શકે તેમ છે બહીં, વિદ્યાર્થીઓની વૃત્તિને કોઇ પબ્ય દિશામાં વાળવાનું કામ તેમાં થઇ શકતું બથી. "અંધેરી ઘાર, રે દાતા" બેટલે બાંધેલા બાંધબાનો ટોરે બેબુંજ તે કરે છે બાજ નીચલોના બક્ષરજ્ઞાનકાર દેશની બદલાતી પરિસ્થિતીનો વિચાર કરતા બથી એટલે દેશને ૦ જોઇએ ૦ ફીટ બાની શકતા બથી કોઇ પબ્ય સુજ્ઞબારવિચાર કોબ્ય તરફ નજર કરે." પ્રજાની કેળવણીની સ્થાના બબને તેની સાંસારિક બાને બાર્થિક સ્થિતિની વચ્ચે ભેદ નથી પબ્ય સુબોગ્ય મેબ છે. પબ્ય ગાંધીજી આ સ્વાભાવિક સુબોગ્યની ઉપેક્ષા છે. જીવન સુબ્યક્રમ નીકટે તે બારે છે જરૂરી છે તેનું કેળવણીમાં સ્થાન ન હોવાથી જે દુઃખ પ્રાપ્ત છે ૦ ૦ વિચાર કરી વર્ધાની યોજનામાં ગાંધી જગા ઉદ્યોગ બાને સહીત નઇતાલીમ પ્રાપ્ત સ્થાન આપ્યું છે. પોતાની રોજ મારે સામાન્ય ઉદ્યોગોમાંથી મુક્ત રહેવાને બદલે દરેક દીકરા બુધી પાંચ તેની નજર કોકવાળ કે વરસાની પોજનાની મુખ્ય બુણી ૦

કેટલાકોને એવી ગાંધ આવી ગબ છે કે આ યોજનાથી દેશમાં ચિકાન ગીચારોની ગોટ પડશે ૦ વરસથી ૧૮ વરસના બબા હીંદી બાળકોને ફરજીયાત કેળવે કેમ બાય ઉદ્યોગ શીખવાજ ૦ કે ના પડશે ગોલ ૦ ૬ વરસ સુધી બાબીને ગુબ્બા તારીકરફ બબુરીના સામને કોક મહેનત બબાવી જવા બને બાનવા-બબવણી કેવળી સામસ બામને સામે ૦૦ આવી ગીત રાખનારા ૧ ૦ ૦ ૦ મુખી બબ્ય છે. આ યોજનામાં એક વાબત એ છે કે દેશનું એમે એમે બાળક કેળવણી પામશે ૦૦ અક્ષર જ્ઞાન બબરનું કે કેળવણી બબાવા ઉદ્યોગ બબવા બરનું નથી રહેતું. બાને બીજી બાબત એ છે કે ઉદ્યોગની બબાવણીના પ્રયાગથી દેશની દોલત પરદેશ બરબાર બબતાં બટકી દેશનાજ રહેશે

આ બાબાની યોજનાની ચર્ચા કુરમા બબ્ય થઇ ગઇ પબ્ય એક બાબતનો બુકી ઉપરના ગીચારી લાગ્યો. આ મુદ્દો ન મોક્ષાકારી પ્રબંધની નો છે. આજ સુધી કેળવણી એવી રહી કે જેનો પોકો બીજે ક્યાય ન બાય ને મહેનતાણા બબી બબ. મહાત્માજીની યોજનામાં આ બાબતનો વિચાર બાસ કરવામા આવ્યો છે. "શીક્ષણ કયા શીક્ષક મંડળથી કરશે અને કેળવણી વિદ્યાગર સ્થાન ધરાવનો દોષ તોજ પરિપુર્ણ બને. દેશ બાબુસ શીક્ષક તૈયાર કરવા માટે પોતાની રોજ બાબવા આજે એથી જે કરજના માટે તે બાબત છે એમ નજર કહેવાય આ કારણોસર શીક્ષકની બબંદણી કરવામાં બહુ ચીબાર કરવાનો છે અને બાબસ શાસ્ત્રીઓનો કહે છે તેમ ૦ શીક્ષક સંસ્કારી અને કેળવણી વિદ્યાપક સ્થાન ધરાવતા દોષ તેનેજ શીક્ષણ બાપું પોતાનું બોબશે."

ગુજરાતના હીંદીન પબ્ય બહારબાજીની બેન વણીની યોજના બહુ વિચારના જેવી છે. આહી દીકરી ૦૦૦૦૦ કેમ રહ્યા. સારી નથી શાસ્ત્રો કોલેજમાંથી ૬૮ વરસ ૦૦ વિદ્યાર્થીઓ પાસ થયા નીકળે છે તેમના બાબીબના ૦૦૦ ઉદ્યોગ ૦૦ ૦૦ કેમ હોય ? બાહરના હીંદી વિદ્યાર્થી ૦૦ ૦૦૦ પછી શીક્ષક થવા સીવાય બીજા શું બબીબ હોય છે ! શીક્ષકોનો ખર્ચો તે ઉદ્યોગને સંપરે ? બાને શીક્ષક ૦ પણ ગુરુ એવા બાબુનિક પાસ મળવાને માટે ઝબન ચલાવવાનો બાંધે કેમ બબીબ છે બરો !

ગાંધીજીનું આત્મ મંથન

ગઇ કાલના તાર મુજબ ગાંધીજીએ આવી સુચક શબ્દોમાં પોતાના ઉદ્ગારો "હરિજન" પત્રના અંતે પો. બાબુભાઇ અવી રીતુભાની મુલાકાત પહેલા કરેલા નિવેદનમાં કાઢયા છે. હીંદુ મુસ્લીમ પ્રશ્ન વિશે કરેલા ઉદ્ગારોમાં તો આપે ગાંધીજીએ આત્મ વિશ્વાસ ગુમાવ્યા છે તેના કરતા એ પ્રશ્ન જેમ અજબ રીતે જ કૂટ થઇ પડયો છે તે તિરોનું ભાન કરાવનાર વિશેષ છે. એમ આપને લાગે છે. ગાંધીજી આત્મ વિશ્વાસ ગુમાવે એમ માનવું એનો અર્થજ એ થયો કે ગાંધીજીની પ્રબર વિશે શ્રદ્ધા ડગી છે. જે બધુ છે તેમ માનવા આપારી પાસે કારણ નથી. ગાંધીજીએ પોતાનો સમય પુરો થયા આવ્યો એમ જ સુચવ્યું છે તેમાં પણ આપે એકજ લાગણી જોઇ લીધી છીએ અને તે એમની હીંદુસ્થાન આજાદ થાય સુખી થાય તે વીશેની તત્પરતા—હૃદયની અંતરગત ઉઠી લાગણીઓનું ભાન કરાવવા અર્થ છે. બાપુ જે તો સુવિદિત છેજ • ગાંધીજી હીંદુ મુસ્લીમ એકતા અને હરિજન ઉદ્ધાર માટે ઝંખે છે. ગાંધીજીની પોતાની વિચાર સરણી પ્રમાણે વિચાર કરતા અમને તો હીંદુ મુસ્લીમ એકતા અને હરિજન ઉદ્ધાર વિના હીંદની આજાદી પછી કે કલ્પીજ ન શકાય તેવું છે. હીંદુ મુસ્લીમ એકતામાં હીંદુનું અર્પણ સમાયેલું છે. હીંદ પોતે પણ આ એકતા સાધીને જ અજ્ઞાન બનશે અને હરિજન ઉદ્ધારમાં સમસ્ત હીંદુ સમાજનું સંગઠન તેના ધર્મનું રક્ષણ આ ઉદ્ધારી સમાયા છે.

દેખીએ કે ગાંધીજીએ પોતાના નિવેદનમાં આત્મ નીરીક્ષણ કરે છે તેવો જે ઉલ્લેખ છે તેમાંથી પણ આપે તો ઓજ સાર કાઢીએ છીએ કે ગાંધીજી આમ કહી આપણને જણાવ કરવા ઇચ્છે છે અને આજ જેની જરૂર છે તે આત્મ નિરીક્ષણ કરવા સુચવી રહ્યા છે. હરિજન કુંડા તાર અખારો વરસી આપ કાઢીએ તે નથી પણ સાર કાઢી શકાય પણ અમને લાગતું નથી

ખિલ્ત હિન્દ કોમીશન

ખિલ્ત હીંદ કોમીલના સેક્રેટરી મોહમ્મદી સાહેબે હીંદના અંગ્રેજીમાં ખાસ નોટીસ આપ્યુ આ અંકમાં આપે મળશે કરી છે. તારીખમાં મુજબ છે કે જે કોઇ આ પ્રશ્ન પર જુબાની આપવા ઇચ્છે તો તે આપ કરી શકે છે આપે એક કોટામાં ૧૯૨૨ થી ૧૯૨૭ સુધીના સાલામાં જે ગોઝ હત્યાનો બાબ ઉલ્લેખ થયા છે તે પણ ધ્યાનમાં લે. આ કોમીશન સીમ કરે છે કે પ્રજા તમારા રજુ કરવામાં આવેલ બાબ કેટલો પોકળ અને બીન બાબાદાર છે.

ગા. પીરાની ચિંતા અને મુંઝવણ

ગા પીરા એ રહસ્ય બાતાના પ્રધાન છે સામાન્ય રીતે "રહસ્ય" બાત એટલે બાદારના દુશ્મનો સામે રક્ષણ કરનારું બાત. પણ ગા. પીરાએ એમ લાગે છે કે પોતાના હોબાની બહાર બધા રમાનીક હીન્દી પ્રજાને પણ એક બબતની આક્રમણના બાબ લાગે ગેરવાજી દીધી છે. ના પીરા કહે છે કે બધાન એક એવો દેશ ઉભો થયો છે જે તક બાલતા આંગ્રેજને કબજી લાંબો તેમ છે. વળી દક્ષિણ આફ્રિકાના પણ હીંદી પ્રશ્ન બહેજ છે જે બાલતા પર વર્ષોની અંદર રમાનીક નેતીક પ્રશ્ન કરતા પણ ગંભીર બને તેવો છે. ગા. પીરા હીન્દી પ્રજાને એ રીતે જુએ છે કે માત્ર હિંદી કોમનો રાષ્ટ્રિય ગઠિતબાણી પ્રજાનો સોમ થશે તેટલું નથી પણ આપણે દષ્ટીએ જોતાં પણ હીન્દી પ્રજાને ગંભીર છે. આવતું કહી આદીની વસતી પ્રજાને ગા. પીરા ચેતવણી આપે છે કે બધાની આક્રમણના બાબ વશે તો સાવચેની જાવી પાલવા નહીં સેવાય તો સંભવ છે કે આપણી અસાવધાનીને કારણે આપણે બારે આપત્તીમા આવી બાયુ. માટે આજ કારણસર પણ મોરી પ્રજાએ એક બની રહેવાની અને વર્તવાની બાલ જરૂર છે. આ પરથી મુગજવાનું અમને તો એ લાગે છે કે ગા. પીરા પ્રસ્તાવીત કોમ કાળે ૬ આ. ના પ્રધાન બન્યા તો ગોરી પ્રજા દીનાની બીજ પ્રજાના કેવા હાલ થશે!

(મી. પી. આર પાન્યરની નોંધ પરથી)

નોન-યુરોપીયન કોન્ફ

આંગ્રેજ બંધનારાઓએ બણવું હશે કે યોગ્ય પધાન પર ડેપ્યુટેશન બાતે ડેપ્યુટેશન બાંગવાની એક પરિપાટ ડેપ્યુટેશન બાતે બની હતી. કહેવાય છે કે આ પરિપાટમાં બાંગવાની બય પ્રધાનોના પ્રતિનીધી હાજર થયા હતા અને આ નોન યુરોપી કોન્ફ બંગળ નેટીવ, હીન્દી, અને કલર્ડ સોકો મળીને ૩૦,૦૦૦ની બલ સંખ્યાનું પ્રતિનીધીત્વ ધરાવે છે. આજે તો એમ બબાય છે કે બધ બંગળ આપણા દ. આફ્રિકામાં પોતાની પ્રજાની રક્ષાવવા ઇચ્છે છે. પણ આ પ્રવૃત્તિમાં તેઓ કયાં સુધી સફળ થશે ન કહીંનું મુશ્કેલ છે. બાંચમ વર્ષને બાસ વાર હતી કે આ બંગળ રચવામા દ તુરત પડાણી વાત બાબાવાજ ગા. ડોકમેકરે હીન્દી કોમને આ બંગળ સાથે સહ યોગ ન કરવાની રપષ્ટ સલાહ આપી હતી એજ વખતે અમે પણ આપારો આ દક્ષીણનો હતો કે હીન્દી પ્રજા આજના સંજોગોમાં અને હીન્દી કલર્ડ અને નેટીવ પ્રજાના પ્રતિનીધો બુદા નહિ ત્યાં સુધી આ બંગળમાં બધા કાળ કરવું ઠીક નથી આપે આ બાબતમાં અમારો એજ મત છે. આ તો કે ડેપ્યુટેશન ગયું કોમ યુનીયન સરકારની બેદરકાર નીતિના રોમી છે બધા પ્રતિનીધ સરકાર, પરિસ્થીતી અને બાદવાના મુદ્દાઓ અને નીતિ બુલાજ પ્રકારના છે. જેથી કરીને એકજ વખત ગોરા બધા, પ્રકૃતી બીન્ન દોવાથી એક રપ કે જોડની નીતિ સામે યુનીયન સરકાર સામે સદબો કરવાનું સાહસ તો આપણે બાજીબપણ બબાય છે બધા કોઇ પણ રાજનો પુરો સોદ થયા ન પાછે અને અમારા કહેવાનો બાબાં કરી કોઇ ગોરો વધારા વધુ ન બય તેથી એ રપષ્ટ કબાણીએ પહોંચે કે બાજે દેશમાં જે નોન યુરોપીયન કોન્ફ ની દીલચસ્પી આજી છે તેના કરતાં તો નથી આંબે દેખાય તેમ છે. એક સરખી રીતે જે પ્રજાઓ તરફ બાબાયો પારા ધોરણો અને પ્રતિજ્ઞાનો નીમ પોબાયા બય છે તે તેનો એક યમ વર્તાવાની વાત પેદા થઇ છે તે બધિકાય નો નહિજ નબાય. યુનીયન સરકાર આ પ્રવૃત્તી નો બ્યાલ કરી ચેતશે બરી!

મુંઝવણમાં છેવટનું રમખાણ

ઉંચ્યા મુજબના નાયાનને જે હિંદુ મુસલમાન ના રમખાણની ઉપમા આપવામા આવેલ છે તે આપને બોગ્ય નથી લાગતી. કારણ જે બબર આપ્યા તેની બાબા પરથી રપષ્ટ થાય છે કે જ બબ્યા પ્રજાજીબ રમતા હતા અને તેમાંથી સહી પડયા. આ બનાવને હીંદુ મુસ્લીમ રમખાણની ઉપમાં આપવી તો માત્ર હાસ્યાસ્પદ નથી પણ આપને તો તેની બાજબા ચોક જુગ જુનો હીંદુસ્થાનને અને બાસ કરી આજે મુંબઇ મહાસભા પ્રધાન મંડળને બબાની આંખે નીચે પાડવાનો ઇરાદ દેખાય છે. આપારી આ બાન્યતા બોટી હોય એમ રહે તો આપને આનંદ થશે પણ આજે તો બોટલું જરૂર કબાવવા પ્રબંધીઓ છીએ કે બરેજ કેટલું રમખાણ થી. મુ. ની વચ્ચે તો કેટલા સમયમાં તે બધ પણ તેવું આજ સુધી બનેલામાં નથી બાબ્યુ. કેટલું રહસ્ય નું હી. મુ. રમખાણ કેમ કોયસ ચાલેલું આજે તો મહાસભા વાદી પ્રધાન મંડળ બાગ કરે છે, પણ ન બોલાએ તો સર્વ સત્તાધારી બ્રીટીશ રાજ અને તેના બ્રીટીબાયોના હાબમાં તંત્ર હતું. આમ છતાં બોમાજ બનબ ને કરતે વિશ્વાસ કર્યો વિના રબાબ્યુ હતું કે મહાસભાવાદી પ્રધાન મંડળો કબુ તંત્ર સભાવના કે બ્રીટીશની જરૂરના સેવા બોગ્ય નથી, બકે કે કરતે ગાંધીજીની ટીકાનો આસારો લઇને બાજર કરેલા પત્ર આગે બનાજ રાજાઓ હીમેં લાં સુધી બ્રીટીશ-ના કહેવામાં અને કરતે જે રીતે બાજર આબ્યા છે તેનાં જરાબ બાકાબાનો કરતે છે. કરતના બાજર પ્રગાઢે બાનાયકાનો ના એજબ જાન રહ્યા કે મહાસભા પ્રધાન મંડળ બારી રીતે નીબ્રણ બીતરેલ છે બારે ગાંધીજીના કહેલું તો એટલુંજ હતું કે આવતાવાદ રાબબાદિ ના મહાસભા પ્રધાન મંડળને બાજીકરી ભાખા પછી પછી તેટલા પુરતી મહાસભાની અને બાદિ'કાવાદની દબ્ધિએ ઉપયુક્ત ગણાય. છેવટે આપારા મનમા એ પ્રશ્ન બબ્યા કરે છે કે મહા સભાએ પ્રાંતોનો આપુક પધાનજ પદ્યા રબાને લીધો છે બારે બ્રીટીશ રાજ હિંદ પર આજે ઉપરા ૧૫૦ વર્ષોથી રાજ કરે છે. તો જે વસ્તુ ૧૫૦ વર્ષોમાં બ્રીટીશ સત્તા સીદ્ધ નથી કરી શકી તે મહાસભાએ એક વર્ષની બાંદર કરવું લોકએ એમ કોઇ કર્યે તો તે કેટલું બોટું છે તે વાંચક વિચારી લેજ. પણ એ તો સુનીશ્ચીત જ કે બ્રીટીશ રાજ સત્તા પોતાનુંજ હીત બાબવા માં દ્રઢ નિશ્ચય રહેલ છે ત્યાં હીન્દનું ભલું પોતાના સ્વાર્થના ભોગે કેબજ કરી શકે!

દક્ષિણ આફ્રિકાના ટુંક ખબરો

મેડીકલ સોશ્યલ સર્વિસ

પ્રીટોરીયાની જનરલ હોસ્પીટલના સુપ્રીન્ટેન્ડન્ટ ડૉ. એચ. જે. ગુમેનું મેડીકલ સોશ્યલ સર્વીસના વિષયના અભ્યાસ માટે અમેરીકાના પ્રિન્સેટ્ઝ ટ્રસ્ટમાંથી માનદ આપવા જાહેર થયું છે. આબ્યાસ દરમીયાન ડૉ. ગુમેન, ઇગ્લાંડ, આર્યલાંડ, અમેરીકા અને કેનેડા દેશોની મુલાકાતે જશે.

મી. લૌટ્રેમેયરના સ્થિતિ

બેલ્હાનીસબર્ગમાં નાથી ગરકની મુલ્તમી ગાર્ટ મી. જે. એમ. લૌટ્રેમેયર બહાર પડયા છે તેમની સામે એપ્લીકેટ મી. આર. કબલ્યુ. ટોમ્સ તે બહાર પાડવા કુમીશનર પાસે એ કરાવ જાહેર કર્યો છે. પણ છેલ્લા ખબર પ્રમાણે મી. ટોમ્સ હોમેયર સામે નહીં કેમ તેનું જવાબ છે.

રૂપે સમાચારે

દક્ષિણ આફ્રિકાના મળ્યા સ્થળોના સખ્ત વાવાઝોડામાના કરસાદ પડયો હતો સોગ્યાનાની લગુ બેઠો જેમાં ઘિન્દો ખતરે મળ્યા છે. ગોર્ટ કુલીનાણેના સોનના બેકડા કેસ ઘણ સખ્યાથી દક્ષિણ આફ્રિકાના બંદરોમાં ઠલવી. ફેડ્ય ડીપાર્ટ મેન્ટ વારે ચોક્કસ રાખે છે ઝોરી સરકારી પાકા મુજબ બસેરીમાં, ગરમ આન બીજાના રોગો કાબુમા આવ્યા છે અને વધ્ય કેબાયો થયા ધારતી નથી.

મી. એ. આર. કાછની બાંદગી

સાઉથ આફ્રિકન ઇન્ડિયન કોંગ્રેસના સેક્રેટરી મી એ. આર. કાછ ગત ગુડફ્રાઈડેને દિવસે મદ્રાસના કેળવણી ખાતાના વેંકટ કૃષ્ણસ્વામી સાથે મોટર કિસ્મર આવેલા એલ્કેસ્ટેમાં નીલાણ સ્યાપવાનો મોકો મળ્યો હતો. સાથી મંદ નાબીમંત્રે કરવાન આવ્યા પછી મળ્યા આવાદીયામાં મી. કાછનો બાંદગીએ સંગ્રહ રૂપ પકડયું હતું. પણ છેલ્લા ખબર મુજબ મી. કાછને આરામ છે

દરબાન મુસ્લીમ ઇન્સ્ટીટ્યુટ

દરબાન મુસ્લીમ ઇન્સ્ટીટ્યુટની ગત્તરી મીટીંગ માં મળેલી યુદ્ધણીમાં મેસર્સ એમ. ઈ. મોલાલા, એ એસ. ઇસા સ્વરારા અને એ. આય. કાછ, (પ્રેસ્ટન) મી. ઇ. એચ. દરગામાદ (પ્રેસીડન્ટ) મેસર્સ એ આય. કુરા, એસ. પટી અને મી. આય. અમરા (જાહેર પ્રેસીડન્ટસ), મી ઇ. આઇ. મુસા (ઓ. સેક્રેટરી) મા. વાય એસ મુસા (ટ્રેઝરર) મી. ડી. એમ. કુરા (ઓ. ઓડીટર) અને મેસર્સ એમ. એમ. વારેદ, છ. એમ. સંદરી, છ. એમ. મેસીમ, એસ. આય. બાદયાદ, ઇ. એસ. પ્રમા, ઇ. નવાબ, છ. ગાદમાદ અને છ. એમ. પાંકર કમીટી સભ્યો ચુંટાયલા જાહેર થયા હતા, તથા એકઝીકયુટીવ કમીટીનું કામ કરવા પ્રેસીડન્ટ, સેક્રેટરી અને ટ્રસ્ટરનો મતા આપવામાં આવી હતી.

કેનેડરનું રાજીનામું

કાનેડર પ્રધાન શ્રી. થૌમે તા. ૨૫ એપ્રીલે યુનીયનની સેનેટમાંથી રાજીનામું આપ્યું છે અને બધી પાર્લામેન્ટમાં યુનાઇટેડ પાર્ટી તરફથી ઉભોવા વિચારણા સેક્રેટર મુકાયા ઉમેદવારી જાહેર કરી છે.

સેહરી આવે છે

મદ્રાના આલાંત ઇમાયુની દક્ષિણ આફ્રિકામા સેક્રેટરી રયાપવાની પરવાનગી કરાય આપવામા આવી એવો ખબરપત્ર જનરલ સ્મટસે બ્લોમ-ફોનટીનમાં એક પીટીંગ રાખાર જાહેર કર્યો હતો. બબુવાકોંગ વધ પક્ષે કે "બાટાલ બરકસુરી" એ કરકારમાં "બરકસુરી" ના ચાંચનારાઓનો મત મેળવતાં સોક્રેટરીના નરકેસુમાં ૧૬૨૮૧ મતો આને વિરુદ્ધ ૨૧૬ મતો આંકડે થયાં હતાં.

છઠ્ઠી ધર્મ પરવાનો રદ

મેટીરીમીના મેજીસ્ટ્રેટ એચ. એમ. સી. મેકેરમનની કોર્ટમાં બાર નામના દોઢા ડાયવરને દારૂનો નીશામા મોટર ડાકાના અપરાધ માટે પા. પ૦ નો દંડ આપવા છ માસના કેદખાનાની સજા કરી હતી. બિના મોટર ડાકવા માટે પા. ૧૯ નો દંડ આપવા એક માસના કેદખાનાની સજા કરી બાનને છઠ્ઠી પ્રમોટ મોટર ડાકવાનો પરવાનો નહીં આપવા હુકમ કર્યો હતો. બાને અગાઉ આવા અપરાધ કર્યાનું કબુલ કર્યું હતું. મેજીસ્ટ્રેટે આપરાધીને ચેતવણી આપી હતી કે ભવિષ્યમા મોટર ડાકના પકડાતાં તેની તપાસ જરૂર તમોક્ષ થશે અને અપરાધી સાબિત થતા બારે કોરડાને પાત્ર થશે

સ્ટીયરબાંધી ઉતરી પાકયા

ત્રણ અઠવાડીયાના કેપટાઉનથી મુરેપ ઉપડતી સ્ટીમર પ્રોટારીયાના એજ આર. યેસેરીસ અને જે. ફેનબ્રેટ બિસેનજર હતા જોહાનીસબર્ગથી મળેલા સમાચાર ઉપરથી પોલીસે તેમોને સ્ટીમર ઉપરથી ઉતારી કેપટાઉનમાં મેજીસ્ટ્રેટ સમક્ષ હાજર કરતા બન્ને સામે પકડેલી ચોરીની કરી યાદની તપાસ માટે જોહાનીસબર્ગ મોકલી આપવા હુકમ કર્યો હતો

જોહાનીસબર્ગમાં ૧૦ ખુન

ઇસ્ટર મુકાબેલાના તહેવારને દીવસે જોહાનીસબર્ગના મધ્યભાગ "ન્યુ" બાગમાં જનતાના પશુઓનો સંગ્રહ જોવા ગએલા ગરીબલોકોની ચોખ્ખા બીજ કલર કરી અને રકકમ બાબતોએ જુદાં જુદાં પ્રાણીઓ ઉપર સવારી કરી મજા મેળવી હતી

તબીબની પકડાકાપ દીધા

યુનીયનના બાબુ બાતોના પ્રધાન મી. ક્રુગેરના પત્ની ઉપર "ઓબસ્ટેટ્રીશીયની નોકરાત ડોકટરીલ આ તા ૨૧ એપ્રીલે ધરપકડ કરી બી પાકાકાપ કીધા ગેનોકોલોજીકલ નિકલ્યાથી મી. ક્રુગેરના તેજ દીવસે ચુંટણીના પ્રોગ્રામ અર્થે જનરલ હર્ટઝોગ સાથે દી રહેતના પ્રવાસ જવા ગ્લેનગેરાનદીનથી ઉપડી ગયા હતા.

એકસીડેન્ટ મરણ

બોમર્ટ વેસ્ટના આજ એમ. પી. બી. પી. એન. બોથા તા ૨૧ એપ્રીલે પ્રીન્સ એલબર્ટ બાને રમતી રમવી જેમાં એક પુત્રની રમત બનતા મળતા. આવા રમત પુરી થયાં પછીનાં પ્રેક્ષકોના ટોળાંમાંથી આવી બન્યા મી. બોથા મોટર મા બેસે તથા બાને મોટર સ્ટીઆરીંગ વીલ ઉપર હાથ રાખી પરંતુ મરણ પામેલી હાલત મા રમત પુરી થયાં પછી દીવાના આવ્યા હતા.

નદીમાં ડુબીજણી

નીલાણના પગ ગોકાર અને રકમ કાળીના ચેરમેનની સ્ત્રીનું નદીમાં ડુબ્યુ મરણ થયાની બાદાસ્તની મયરમેન્ટ નેરીબ બકુબોના નેટીવ વિદ્યાર્થીઓને મરણ બનાવથી આપવાનો નીરણ બાદામ ગ્રોપોનસીયલ ગેઝેટના તા. ૨૧ એપ્રીલના અંકમાં પ્રગટ થયો છે

રોનાના સીક્કા જપ્ત

ફ્રેરે તા ૨૧ એપ્રીલે જોહાનીસબર્ગથી બ્લુમ આવ્યા હતા દેનીકાપર્ણમાં એક મકાનનો પાયો ખોદતા કરતા બાપના સોનાના સીક્કાથી ભરેલી એક બરણી જાહેરી નથી બાબી હતી કરતરના એક સોનાના સીક્કાનો ભાવ ૬૨/૬ છે

ડીબ્બર્ઝની ગુલકાલ

બી ગવરનર જનરલ સર પ્રીડરીક અને લેડી ડીબ્બર્ઝ ના ૨૧ એપ્રીલે ડીબ્બર્ઝની મુલાકાતે જેના બા મા. આવકાર મળ્યો હતો; અને મુખ્યદંડ તેમ નીશાણના બાળકોએ તે દીવસ બારે આનંદમાં ગાળ્યા હતા. લેડી ડીબ્બર્ઝને મીઝબાનીમ એક સુદર હોરા અર્પણ થયો હતો.

જનરલ હર્ટઝોગની મા-પતા

સેસ્ટોનમાં તા ૨૨ એપ્રીલે બાપણ કરતાં જનરલ હર્ટઝોગે જણાવ્યું હતું કે તેમની બાત્રી છે કે યુરોપમાં વિગ્રહ થશે નહીં. કદાચ પણ કાળા સ્વરૂપ પછી લાંબા ગાળ પણ નજદીકના ભવિષ્યમાં વિગ્રહ થવા બોલકુલ જણ નથી

ચિકાળ પ્રાણી

કાઉન્સીલર જુથસેન અને ડબ્લીન ઝર્કસ બાગોના ડાયરેક્ટર મી રોબર્ટસે તા ૨૧ એપ્રીલે રાત્રે મેસીનાથી પાછા ફરતાં સુરસ્ટીકાર્ટના સાત બાફ્રીકના બાળકો ના ગોતા ઉપાડ હતા. આ બિકાળ પ્રાણીઓ બાગ બાંધી પાછા નહીં ફકાયથી એકદમ મોટર ડાકતા એક બીજો બાળક પકડયો હતો. તે જોવા મી. જુથસન મોટરમાંથી બહાર નીકળ્યા હતા, ઓરડામા બીજો સાત બાબેલ હતો અને રાણ સુરકતા ડાકારી મોટરમાં ડાખલ થઇ જતાં બાગી ગયા હતા

ટીઆર ગેસ બોમ્બ

રાજના આરક્ષણ બાપ તૈયાર કરી બનાવેલા બોમ્બને "ટીઆર બ્યાસ બોમ્બ" કહે છે. જે બ્યાસ બાબતના પકડાં બલ્લ બાબતા ઉત્પન્ન થાય છે. જોહાનીસબર્ગની રેકેટસ બાબતના કબાકડકારમાં તા. ૨૧ એપ્રીલે રાત્રે નેટીવને બજુરે રાખ્યે થએલી મારામારી શાંત પાડવા માટે પોલીસને "ટીઆર બ્યાસ બોમ્બ" નો ઉપયોગ કરવો પડયો હતો. આ કબાકડકાર માં બાર કલર નેટીવો રહે છે. મારા મારીમાં ૪૦ નેટીવો ઘવાય થયા હતી જેમાં પાંચ ૬ બજુરોની હાલત પછી ગંભીર હતી.

ઈન્ડિયન ઓપિનિયન

કેદીઓને ગાંધીજીની ખાતરી

કલકત્તાથી રેલાંત જતાં પહેલાં ગાંધીજીએ એક નોંધપાત્ર વાત કહી હતી કે, રાજદ્વારી અને નજરકેદીઓને છોડવા માટે વાટાઘાટ ચાલી રહી છે, તે વખતે કાર્યકરો અને લોકસંઘ દેખાવો કરીને કે સભાઓ ભરીને એ માગણી આગળ ન કરવી જોઈએ. અને નજરકેદીઓને વીનવ્યા હતી કે, તમે ધીરજ રાખો હું મારાથી બનતા તમામ પ્રયત્નો તમારી મુક્તિ માટે કરી છુટીશ.

બ્રીટીશ સામ્રાજ્ય

શ્રી સુભાષ બાબુએ કલકત્તામાં એક જાહેર સભામાં ભાષણ કરતા કહ્યું હતું કે આંતરરાષ્ટ્રીય રાજકારણ પર જર રાખનારને પાકર હોવે કે બ્રીટીશ સામ્રાજ્ય દીનપ્રતિદિન વીશ્વ પરતું વધુ થાય છે. આપણે એક વખત આ સામ્રાજ્યને આપણી જુંદગીમાં સ્વરાજ જોઇ શકીશું.

સરજદીહુના આરોપસર

બંગાળા પ્રાંતના સ્વરાજપાર્ટી પક્ષના મંત્રી શ્રી. મુજદ્દ મજમુદાર સામે રાજદ્રોહનો આરોપ મુકી પોલીસમાં આપ્યો છે. કેસની સુનાવણી ૧૫ મી એપ્રીલને રોજ થનાર હતી પરંતુ મજમુદાર ૧૫ મી ડીસેમ્બરને રોજ કેદીઓએ મુખત્યારની હકનાળતી મતલબની આપેલી ન હિમે આપ્યું હતું તેનો સંબંધમાં મી. મજમુદારની ધરપકડ થઈ હતી.

વિદ્યાર્થી સંઘ

મુબઇ ઇલાકા વિદ્યાર્થી સંઘે અક્ષરજ્ઞાન અને લોકજ્ઞાનની પાઠ્યના તૈયાર કરી છે. જે પ્રમાણે વિદ્યાર્થીઓના વિષયોમાં આગળપોમાં રસ અને નાગરીકોને અક્ષરજ્ઞાન આપવામાં સમય ગાળા. મેઝીકલેન્ટર્ન મારોકેટન તથા પુસ્તકો દ્વારા જ્ઞાનદાન કેલવણીમાં આવશે.

પ્રખ્યાત કવીનું અવસાન

બીહારના પ્રખ્યાત [illegible] તત્વ જ્ઞાની અને રાજદ્વારી પુરૂષ અને મહેમાન બકબાજના અવસાન બનાવ બિહારના સમાચાર લાદારથી તા. ૨૦ એપ્રીલ જાહેર થયા હતા. આ સુધારે સુબાની બીમાર પછી મરહુમના કુટુંબીઓની આશ્વાસની પ્રાર્થનાઓ મસ્જીદોમાં થઈ હતી. અને તેમના કુટુંબીજનો ઉપર દિલસોજીના તારો ગોવલપુરમાં આવ્યા હતા.

હુરીપુરા બાતે [illegible] પર ચર્ચા

બધારણનો ઠરાવ પોચારોનો ઠરાવ ત્યારે અમલ કુમિટિ [illegible] કરવાની નોટીસ આપેલી કે અખીલ હિંદ મહાસભા સમિતિની બેઠક જુદા પ્રાન્તના પાસ કરવી જરાતી બેઠકો ઠરાવ કે આ. હિ. ા મિતિની બેઠકથી રદ્દ નીહ મોકામાં મહાસભાના સભ્યોને શું જોર આપવાની ૧૬ બળે છે

મંત્રીત જવાહરલાલે તેનો પરિચય કર્યો કે મહાસભા સમિતિનાં કાર્ય માટે જરૂરી હોય નેજ રજાની પસંદગી અમલના કારણરૂપ બની શકે બીજી વાતો સાંગો કે બાતો ગૌણ છે.

આ પછી પ્રમુખે સભા દુનીયાંદને આ ઠરાવ પાછો ખેંચો જેવા વીનંતી કરી પણ લાલા દુનીયાંદે વધુ ફરીયાદ કરવા માટી કે અમુક પ્રાંતોને બીનકક્ષસ લાભ મળતો નથી.

મર્યાદા દીપલાનીજી બચમાં બોલી ઉઠયા: "પણ લાલા દુનીયાંદના પ્રાન્ત તરફથી તો અમને કદી આમંત્રણ જ નથી મળ્યું."

અને આખી પાનનો મનસંતાપ એ શબ્દોમાં ઓગળી ગયો.

મોટર દ્વારા પ્રચાર

સુરત જીલ્લામાં મામોદ્વારનો પ્રચાર કરવા માટે સરકાર તરફથી એક મોટર રાખવામાં આવી છે. એ મોટર એક મહીનામાં એક તાલુકાના ૨૦ ગામોમાં ફરી વળે છે અને ખેતીવાડી, સુધરાઇ, તંદુરસ્તી, કેળવણી વગેરેની રસાકસ બતાવી ખેડુતોને તેનો પુરો લાભ ઉઠાવવામાં આપે છે તે દરમ્યાન મામોદ્વારને અંગે ત્રણ સીનેમાની ફીલ્મ પણ બતાવવામાં આવે છે. ખેડુતો એમાં પણોજ રસ લે છે.

હિન્દી સરકારનું અંદાજપત્ર

હિન્દી સરકારનું નવું અંદાજપત્ર ગઇ સાલ-કરતાં ૧૫ કરોડ ૫૪ લાખની એકદર આમદાની ને ૮૫ કરોડ ૬૫ લાખનું ખર્ચ દર્શાવ્યું છે. ઉપર બીજા કરો ઉપરાંત રેલવેમાંથી નવી આવક ને ક્રો. નવા કર નાખવામાં આવ્યા.

અંદાજપત્રના સકરારી ભાષણના બીજા ભાગ ના અર્થમાં ગયા વર્ષના કરતાં ત્રણ ક્રો નવીનતા હોય ના એક જ. જુદા જુદા પ્રાંતોને આપવાને એકંદર નવ કરોડ રૂપીયાની રકમ અમલમાં સરકાર તરફથી પરત કરવામાં આવશે.

ચોરાકનારી રોગ

હીમાલય પર્વતના જવાળામુખી પહાડો આસપાસ પ્રદેશના હોવાનું લીધે નેપાલ તરફને પ્રજાના ઉપર ની ગોત ગરીબાના લોકોમાંથી જણાય છે.

અરદરની ઇસ્પિતેથી ૩૨ વર્ષને બત્રીસ બીમા મળ્યા કરી છે લાઠકમાં આવેલા ડાક મુખી એવું કે ૧૨ માણસના રીસ્તારમાં જવાળામુખી અડતા હોવાનું જણાય છે. આ રીસ્તારમા જવાળામુખી પહાડના મુખમાંથી નીકળેલો લાવા રસ્તા પાકકુવે પડયો તથા જાવાના ૮૦ ની ખાડા, રાજ બાદ આ લાવાનું પ્રવેશ અને મુખના ખાડા મળી આવેલા છે કોલાસ્થ પ્રજાની મોટી વસ્તીવાળાની મદીની આસપાસ જવાળા મુખીનું મુખ જોવામાં છે. આને આર માણસના આ વીસ્તારમાંથી જવાલામુખી પહાડોમાંથી અને તેના ખડકોમાંથી સામા-ય રીતે મળી આને છે તેવા બનીજ પદાર્થ અને રસાયણ પદાર્થો નીકળી આવ્યા છે.

રાંચીમાં જપ્ત થયેલી કોંગ્રેસ ઓફીસ પાછી અપાય છે

રાંચીની મારાસભામાં પટા પ્રધાન શ્રી ગુપ્તાજી ફુટીને જાહેર કર્યું હતું કે સને ૧૯૩૨ માં સરીનયમંત્રીની ગેરવાજબ દરખાસ્ત કરવા આવેલી કોંગ્રેસ ઓફીસ પાછી આપી દેવા સંબંધી હુકમો બહાર પાડવામાં આવ્યા છે. ઓફીસ શીસ્તારોમાં કરજીયાત પ્રાર્થનીક કેળવણી દાખલ કરવા માટે, તેમજ કેદમાંથી સ્વતંત્રતા સંગ્રામીઓને માનપત્રો પણ મુકવામાં આવેલા ૧૪ ઠરાવો ૭૫ રજીસ્ટાર કરવા માટે મજીસ્ટ્રેટમાં રૂ. ૨,૫૨,૦૦૦ ની સીકયોરીટી કરવામાં આવી છે.

સર સીકંદર, ગાંધીજીનું, અને કોંગ્રીવાદ

પંજાબની ધારાસભામાં પંજાબના પટા પ્રધાન સીકંદર હયાતખાને એક ભાષણ આપ્યું હતું જેમાં ઓમણે એવો મતલબનું કહ્યું હતું કે પંજાબમાં કોમી વાદી આજીબો ખુબ વધી ગયો છે. મુસ્લીમ લીગ કોમી અજંપાનો ફેલાવો કરી રહી છે. સીકંદરજીના પ્રકરણને ચમરોળે ગણાવીને, પંજાબમાં કોમી લીટવેર ફેલાવવા માટે કે અને બીજાના અભીપ્રાય કારણોને અશક્ય બનાવવા માટે જ પોતાના જોર ભાષણમાં સર સીકંદરે ગાંધીજીનું પ્રકરણ ને પણ ચમરોળે ઉલ્લેખ કોંગ્રેસ માંથી આપવા માટે રાષ્ટ્રની સર્વપ્રમુખ સંસ્થા ગણાતાને વિનંતી પણ કરી છે. પણ જેઓ વર્તમાન યાને કે તમને મારે એક વખત ચમરાળ સબુતોનો અભાવ પણ ખાતે છે, અને પર સીકંદર હયાત પાસ આપ પોતે પ્રવેશ કરીને પાર્ટી ગબુતા ખાસ તે [illegible] નીચાઅસ્ત બાપના દીધા, આકસ્મના મુદાનો દીધાર કર્યા વીના કે આમ બોલેથી અસ્પષ્ટની ઉભા કરવામાં આવેલના ખરી બની . પાસ અને [illegible] તેથી કાબદો નથી. આ વિશેની બાપણ તો રપટ બનાવ્યા સાથેજ તા સાથી રજુ કરવામાં આવેલ ન થાય

સરહદમાં દમનના કાયદાઓ

સરહદ પ્રાંતની ધારાસભાએ કેટલાક [illegible] કાયદાઓ પર કરવાને પસાર [illegible] થયું છે.

ખાદી પહેરો

પટણાથી બાબુ ગળ્ય [illegible] ખાદીની બરકારે ઓક મહિનાના દ્વારા લગભગ બરકારે નોકરોને ખાદીનો પોશાક પહેરવાનું ફરમાન કર્યું છે.

મહાસભાને સિંહાસનેથી શ્રી. સુભાષ બોઝનું ભાષણ

એક અને અજંગ

સ્વ. વિશ્વના આગેવાન ભાગ ભજવે ત્યારે હિંદ કેમ કાંઈ ન કરે એટલું બળવાન બનીને બંધુ રહેલું દેખાય છે. આપણો દેશ વીરાણો છે અને કેમ કરીને તો આપણે જનસંખ્યા છે. આજ સુધી આ મુલકની વીરાનગીના અને જનસંખ્યા નીચાણાના કારણરૂપ હતા, પણ આજે તો આપણો એકરાગ સહજે અને આપણા રાજકારણીઓનો હિંમત ગુણ કામમાં કરીએ તો એજ આપણામાં બળવાનું પ્રેરણાસ્થાન થઈ રહે એમ છે. હિંદની એકતાના દક્ષિણીકરણ જોતાં પહેલી વાત એ માટે રાખવાની છે કે બીજાઓ હિંદ અને દેશીરાજ્યો વચ્ચેના આંતરા એ સંપૂર્ણ રીતે પ્રકૃત્રિમ છે. હિંદ એક અને અખંડ છે તેમજ બ્રીટીશ હિંદ અને દેશી રાજ્યોની પ્રજાના આકાંક્ષાઓ ને આકાંક્ષાઓ સમાન છે. આપણું એમ આગ્રહ હિંદ છે અને માટે મારા એ પ્રેમની પ્રાપ્ત કેવલ રીયાસતીક દાવાજ થઈ શકશે, - - - રીયાસતીકના પ્રાંતો અને દેશી રાજ્યોને રાષ્ટ્રીયપુર્વકનાં બારીદાર જોવાં રહેશે. મહાસભાએ, વારંવાર એમને ઇન્ડીયન ફેડરેશન-દેશી રાજ્યોનો કહેવામાં આવે છે તેવાં દેશી રાજ્યોની પ્રજા પ્રજાસત્તાવાદી તંત્રની સ્થાપના માટે જે કરતા કરે છે તે માટે સહાનુભૂતી અને નૈતીક ટેકો આપ્યો છે. એમ અને કે આજે આ વર્ષમાં આપણે મોટા ભાગ પ્રશ્નો ફેડરેશનના છે - કોયી મહાસભા દેશી રાજ્યોમાંના આપણા ભાઈઓ માટે કંઈ વધુ કરવાની સ્થિતીમાં ન હોય; એમ છતા આજે પણ કોઇ પણ મહાસભાવાદીને વ્યક્તિગત રીતે દેશી રાજ્યોની પ્રજાના પ્રશ્નોમાં સક્રિય ભાગ લઇ તેમની લડતમાં સાથ આપવામાં કોઇ અંતરાય નથી. મહાસભાના મારા જેવા હોદા છે કે જેઓ હજુ છે કે મહાસભાએ દેશી રાજ્યોની લડતોમાં વધુ સક્રિય રીતે ભાગ આપવો જોઇએ. હું અંગત રીતે એવી આશા રાખી રહ્યો છું કે ટુંક વખતમાં આ દીશામાં એક કદમ આગે વધવાનું મહાસભા માટે શક્ય બને અને આપણા ભાગ્યશે-જેઓ દેશી રાજ્યોમાં સક્રિય કરી રહ્યા છે તેમને મદદ કરવાનું બને. તેઓને આપણી સહાનુભૂતી અને મદદની જરૂર છે એ વાત આપણે ન ભુલીએ.

લઘુમતીઓનો પ્રશ્ન

અહીં આપણે હિંદની એકતાની વાત કરીએ ત્યાં બીજો એક પ્રશ્ન લઘુમતીઓનો આવીને ઉભો રહે છે. મહાસભાએ વારંવાર આ બાબતની પોતાની નીતી જાહેર કરેલી છે. ૧૯૩૭ ના ઓક્ટોબરમાં કલકત્તામાં મળેલી મહામંત્રીતીના સભાએ જે બાબતમાં ઠેઠથી ઉંડાણમાં ઉતરી નીચે પ્રમાણે પોતાની સ્પષ્ટતા જાહેરમાં કરી છે:—

"હિંદની લઘુમતીઓના હકો અંગેની મહાસભાએ ઘણાં વારંવાર પોતાની નીતીની જાહેરાત કરેલી છે; અને કહ્યું છે કે મહાસભા એ હકોનું રક્ષણ કરવાની પોતાની ફરજ સમજે છે. તો ઉપરાંત લઘુમતીઓને પોતાના માટે જરૂરનું લેખ મળે અને રાષ્ટ્રના રાજકાજ, આર્થિક અને સાંસ્કૃતીક જીવનમાં સંપૂર્ણ રીતે ભાગ લઇ શકે તે માટે પુરતી બેહાયરી આપે છે. મહાસભાનું ધ્યેય તો સ્વતંત્ર અને અખંડ હિંદ છે કે જેમાં પ્રાપ્ત દરેક પોતા અથવા પોતા લઘુમતી કે લઘુમતી પોતાનાં હાથ માટે બીજાનું શોષણ ન થઇ શકે અને જેમાં રાષ્ટ્રનાં બધાં અંગો સોના કાયાપ્ય માટે પોતા હિંદની પ્રજાની પ્રગતી માટે સહકારથી કામ કરે. એકતા અને પરસ્પર સહકારનું આ ધ્યેય જે સૌની મુક્તિનો માર્ગ છે અને તેમાં હિંદી છતનની પીછાણવાઓ કે સાંસ્કૃતીક અપૂર્ણતાઓને નાબૂદી કેવા કોઇ પણ પ્રકારનું રક્ષણ નથી. મહાસભા એમ માને છે કે દરેક વ્યક્તિ તેમજ વર્ગની તેની શક્તિ અને વલણ પ્રમાણે પોતા વિકાસની તકો પ્રાપ્ત કરવાની બાબી રહેવી જોઇએ અને તે માટે તેનું રક્ષણ થવું જોઇએ.

એમ છતા આ બાબતની મહાસભાની નીતી બાબતના ખોટા ખ્યાલો ફેલાવવામાં આવે છે, તેથી બાબીલ હિંદ મહાસભા સભાની પોતાની નીતીની ફરીથી જાહેરાત કરવાની તક લે છે. મહાસભાએ પોતાના ચુકાદાના દરમ્યાન નીચેની બાબતોના સમાવેશ કરેલો છે :—

(૧) હિંદના દરેક રહેવાસીને પોતાનો અભીપ્રાય સ્વતંત્ર રીતે વ્યક્ત કરવાનો અધીકાર છે અને બીજા પોતા પણ બધાના સંપો રહ્યા એવા વાતાવરણ અધીકાર છે, હથીયાર પોતા શાંતીથી એકત્ર થવાનો હક્ક છે. પરંતુ નીયમન કે નીતીના તે વીરોધી ન હોવાં જોઇએ.

(૨) દરેક રહેવાસીને પોતાના અંતરનાદને અનુસરવાની સંપૂર્ણ છુટ છે અને બધાને ધર્મસ્થા આપે નીતીની દ્રષ્ટિએ પોતા ગમાય એવા ધર્મનું પાલન કરવાનો પણ હક્ક છે.

(૩) જુદી જુદી લઘુમતીઓ અને જુદા જુદા ભાષાવાર વીભાગોની સંસ્કૃતી, ભાષા અને લીપીનું સંરક્ષણ કરવાના આવશે.

(૪) ધર્મ, જન્મ, જેમ કે પુરૂષ સ્ત્રીના કે જન્મના ભેદ વીના કાયદાની દ્રષ્ટિએ દરેક રહેવાસી સમાન છે.

(૫) જાહેર નોકરી, સત્તાધારી હોદ્દા, માન, મરતબો વીગેરે બાબતમાં જન્મ, ધર્મ કે જન્મના કોઇ ભેદ રાજ્યતંત્રમાં આવશે નહીં, - કોઇને તે માટે નાલાયક ગણવો નહીં.

(૬) બધા રહેવાસીઓને કુવા, તળાવો રસ્તા, શાળાઓ, જાહેર સ્થળો કે - સરકાર કે સ્થાનીક સંસ્થાઓના નાણાના ટેકા અને જે બાબતો વ્યક્તિઓએ જાહેરના ઉપયોગ માટે આપ્યા હોય તે બધાં ઉપર સરખો હક્ક રહેશે.

(૭) બધા ધર્મોની બાબતમાં રાજ્ય તટસ્થ નીતિ રાખશે.

(૮) મતાધિકાર યુનીવર્સલ ઓલ્ટ ફ્રેન્ચાઇઝના ધોરણે રહેશે.

(૯) દરેક રહેવાસીને હિંદના કોઇ પણ ભાગમાં જવાનો અને કોઇપણ ધંધા રોજગાર કરવાનો, માલકત ધરાવવાનો, કોઇપણ ધંધા કરવાનો અધીકાર છે અને આપણા હિંદના કાયદેસર કેસ કે રક્ષણ માટે એક સરખી વ્યવસ્થા રાખવામાં આવશે.

મહાસભાના ઠરાવોનો આ ફકરો એ વાત સ્પષ્ટ કરે છે કે અંતરનાદ, ધર્મ અને સંસ્કૃતીની બાબતમાં કોઇ દખલ રહેશે નહીં અને લઘુમતીને પોતાનો અંગત કાયદા કાનુન કોઇપણ વીના રાખવાની છુટ રહેશે અને તે માટે લઘુમતી કોમ બંધારણ ઘડવામાં રહેશે નહીં.

ઉપરોક્ત ચુકાદા વીષે મહાસભાની વર્કીંગ કમીટીના અનેક ઠરાવોમાં વારંવાર જાહેરાતથી રજુ કરવામાં આવી છે અને ઉપર જણાવેલ વર્ષે ચુંટણીનું જે બંધારણમાં અમલ કાયમ કરવામાં આવ્યું છે તેમાં પણ તેનો ઉલ્લેખ કરેલો છે મહાસભા માટે ચુકાદાનો વીરોધ કરે છે, કારણ કે ચુકાદો રાષ્ટ્ર વીરોધી, પ્રજાતંત્રનો પાતક, હિંદની મુક્તિમાં અડચણરૂપ અને હિંદના ઐક્ય તાને ફેંકનારો છે એમ મહાસભા માને છે, એમ છતાં પણ મહાસભાએ બંધારણ ઘડ્યું છે - એમાં કાંઇ ફેરફાર કરવા કામ કે એને સ્થાને કાંઇ બીજું કરાર આવતો કામ તા ત લાગતા વળગતા પક્ષોની પરસ્પર સમજુતી વીના બની શકશે મહાસભાએ આવી સમજુતીને હંમેશ આવકારી છે અને એવી સમજુતી થાય તે પહેલા ફેરફાર બંધારણ સંબંધીથી થાય નહીં તેમ તે મહાસભા હંમેશા ઉત્સુક રહી છે અને રહેશે

હિંદની લઘુમતીઓને લગતા ચુકાદાના બધા પ્રશ્નોમાં મહાસભા તેમનો સહકાર, ભારી લાગણી અને હિંદનું એક ધ્યેય ને મુકામ તો હિંદની પ્રજાનું સુખ એ મેળવવામાં તેમનો સાથ લાંબો જ આવશે એમ માનું છું."

ખબરપત્રો

શ્રી. ટ્રાંસવાલ પ્રજાપતિ એસોસીએશન

શ્રી ટ્રાંસવાલ પ્રજાપતિ એસોસીએશનનું વાર્ષિક સંમેલન જોહાનીસબર્ગે, ૪૨, માર્કેટ સ્ટ્રીટ પર આવેલ ગેસસ્ત માસ્તર બ્રધર્સની દુકાનના પાછળ કિમર તા. ૧૭-૪-૧૯૩૮ ને રવિવારે શ્રી ગોવિંદજી નાનાભાઈ પીલીના પ્રમુખપદે મળ્યું હતું. સભા સ્થાન ઘણાજણોથી ક્રાયુગારવામાં આવ્યું હતું. હાજરી પણ સારી સંખ્યામાં હતી, કિંમા બાલ કરી ગુજરાતી હાજરી બાદ બોજે તેવી હતી અને તાત્રિ ઉત્સાહની તેમની જાહેરના આદમ જણાતી હતી બોટક્રુજ નદિ પણ ઘણાનું કામ કાજ પ્રભુ પ્રાર્થનાથી શરૂ કરવામાં આવ્યું હતું. સભાનાં શાંતિના સહુએ આત્માઓની શાંતિ ઇચ્છતો ઠરાવ પ્રમુખપદેથી રજૂ થતાં સભાજનોએ ઉભા થઇ મૌન પાળ્યું હતું. મંત્રીનો રીપોર્ટ અને હીસાબ રજુ કરવામાં આવ્યા હતા. સભાના કામકાજ દરમ્યાન બાળકો તરફથી પ્રસંગોપાત સંગીત ગવરાવામાં આવ્યું હતું. જેની બાળકો ઉપર ઉત્તમ છાપ પડેલી જણાતી હતી. શાંતિના પુરાનો તરફથી શાંતિ ને લગતા વિવિધ વિષયો ઉપર અનેક ભાષણો કરવામાં આવ્યા હતાં સભાજનોને મીક્ષ્ત બેસ માસ્ટો તરફથી સનકરનું પીણું આપવા બાદ સભાને શ્રી, કેળવણી ફંડ માટે ભેટ સોંપવી આવેલ કરવામાં આવતા પોંડ ૧૨-૬-૬ જેવી સુંદર રકમ એકઠી થઇ હતી સાથે બાદ નવા વર્ષના આયકારી તેમજ કમીટી સભ્યોની ચુંટણી નીચે મુજબ થઇ હતી:- પ્રમુખ: મોરિંદજી નાનાલાલ મીસ્ત્રી, ઉપપ્રમુખો: મકનજી કલ્યાણજી, નાથુભાઇ મોતીરામ, રામદાસ ભીખાજી, પ્રભાશંકર લાલજીભાઇ, દયાળજીભાઇ નારણજી, મકનજીભાઇ મોરારજી, વલ્લભજીભાઇ જીવનજી અને પરશુરામભાઇ કાલીદાસ; મુખ્ય મંત્રીઓ ઇંદરીટર કેવલભાઇ ઉકાભાઇ મીસ્ત્રી સહાયક મંત્રીઓ દલુભાઇ કાલજી અને પરશુભાઇ મુલજીભાઇ; ખજાનચી: પ્રભાશંકર મકનજી; ઓડીટર: કુલ્લભાઇ પ્રાગ કલ્યાણજી, કમીટી સભ્યો: કેવળભાઇ મકનજી, કેસરભાઇ નરોત્તમભાઇ, ભીખાભાઇ કાલજી, ત્રંબકભાઇ ઝીણાભાઇ, કેવળભાઇ કાલજી, રણછોડભાઇ ભગવાનજી, ભગવાનજી મકનજી, ભગવાનજી કેવળભાઇ, ગોવિંદજી, વલ્લભજીભાઇ નાનાભાઇ, કલ્યાણજી લખમીભાઇ, રણછોડજી ઝીણાભાઇ, કરસનદાસ મુલજીભાઇ, મકનજી કેવળભાઇ, ભગવાનજી ભીખાભાઇ કાલા ભાઇ, કેવરજીભાઇ નાથાભાઇ, પ્રભાશંકર મોરારજી અને વલ્લભભાઇ મુલજીભાઇ

આભારદર્શન વધુ વિષેચનો થયા પછી 'પટેલાતરમ' ના ગીતથી સભાનું કામ બંધ કરવામાં આવ્યું હતું.

ઇસ્ટ્રિચ ગ્રેચી મીત્ર મંડળી

શ્રી ઇસ્ટરફીલ્ડ સાર્વિસ મોમ્બી મીત્ર મંડળની સાલેર આ સાલ તા.૩૦મા દેવમ રવિ ૧૯૭૪-૩૮ ના રોજ :: શ્રી. એસ. આરસના પ્રમુખપણા હેઠળ મળી હતી આરંભમાં મારે મંત્રીઓએથી પધારેલ રા. મકનભાઇ ગોવિંદજી અને ઝીપુભાઇ કાલા ભાઇ મેઘનરદાસીનથી પધારેલ બી બાજાઇ ગોરારજી અને નગરના અ શૌક વર્ગમાંથી અને રતલેરાથી પધારેલ રા. જેરામભાઇ વલ્લભાઇ ગામીમોરીઓ ને પ્રમુખશ્રીએ અને સભાજનોએ હાર્દિક આવકાર આપી ફુલ મજરા સાથે સત્કાર કરી પરિચય કરાવ્યો હતો

રા. મકનભા ગોવિંદજી હતેથા ના હાજીનમાં વસવાટ કરવી એ સમાચાર જાણી સૌને આનંદ થયો હતો

પ્રમુખશ્રી તરફથી સંસ્થાના બાંધીનમ સભ્ય રા. નરોત્તમભાઇ વાલેરાવારા સ્વદેશ જતા હોવાથી તેમનો સાથા સહકાર બદલ ઠરાવ કરી સ્વદેશમાં પણ સમાજ પ્રત્યે ઉદાર ભાવનાં સાથે જતની સેવા કરવા વિનંતિ કરી હતી. પુસ્તકોરા તેમજ રૂમાલની ભેટ સંસ્થા તરફથી આપી તેમને સહર સફળ પ્રવાસ ઇચ્છી હતી તે બદલ આભાર માની નરોત્તમભાઇ એ સંસ્થાને ૬-૫-૬ ભેટ આપી હતી.

પોં ફ્રે. એમથી પધારેલ ગૃહસ્થોએ મંડળ તરફથી તેમનો ઘણેલ સત્કાર બદલ આભાર માની રા ઝીપુભાઇએ ૬-૫-૬ અને રા નાથાભાઇએ ૬-૫-૬ શીલીંગ મંડળને ભેટ આપી હતી તેમના પ્રમુખપદેએ આભાર વિધિ કરી પ્રાર્થનિક સભા કરી સભા બરખાસ્ત કરી હતી.

—:o:—

પરચુરણ

પોર્ટ એલીઝાબેથના રા. ા. કુલ્લભાઇ કરીર ભાઇ કે જેઓ પોતાના દિવસ મારે કરવા ફરવા આવ્યા છે, તેઓએ સભા વાંચારે પીનીક્સ ગયેલા ની મુલાકાત લીધી હતી. રા. કુલ્લભાઇ પોતાના ચખત સ્વભાવનો ભોગ આપી પોર્ટ એલીઝાબેથ ના પ્રતિષ્ઠિત એપિનિયનના સભ્યોમાં ઉપરાંતના રહી બહદ કરતા રહ્યા છે

પોર્ટ એલીઝાબેથથી આગ્રથી બકનભાઇ ભાખુ ભાઇ પોતાના પુત્રના પ્રગાઇ કરવા અર્થે આવ્યા છે તેઓએ પણ પીનીક્સ સંસ્થાની મુલાકાત લીધી હતી

વેરૂલમના જુના અને નામાંકિત તેમજ ગોપાલ લાલ ધર્મદના ટ્રેપ-પ્રમુખ શ્રી. ભુદાભાઇ છગન ભાઇ પોતાના પુત્ર ગામથી કલ્યાણજી સાથે ગમ સ્ટીમર તકલીફમાં સ્વદેશ ગયા છે.

સુપ્રસ્ટીમાટની ખાણીતી પેઢી તેસર્સ ટ્રેસરી ગોવરજી એન્ડ કું વાળા બાકીથી પ્રવર્તરાય જયાચ કર ૨.૧ પણ રવાના થયા છે. અમે તેઓ સર્વની સફર સહેમ સ્વાગીએ ઇચ્છીએ.

ડરબનના રહેવા શ્રી. પી. પી. બાબતના ૬૮ માતુશ્રી સ્વદેશ ગાત ૮૪ વરસની ઉમરે સ્વર્ગ વાસ પામ્યા છે. આગ સ્વર્ગસ્થના આત્માને શાંતિ મળો તેમજ શ્રી બાબત અને તેમના કુટુમ્બ ઉપર આવી પડેલા દુઃખમાં હીરજ મળો એવી ઇચ્છા પાસા પ્રાર્થના કરીએ છીએ. શ્રી બાબા બાબાએ ... ને બાબના ઉપર પણ ગોવીંદજીએ દિલાસાના સંદેશાઓ મોકલ્યા છે તે સર્વેનો તંત્રા આ પત્ર દ્વારા આભાર માને ...

પોર્ટ એલીઝાબેથના રા. કુલ્લભાઇ કરીરભાઇ તરફથી એપિનિયનને ના. ૧૭-૬ અને મુસ્ટરીબાટના બાકીથી રસ્તરાય બાબા ૨૫૬૨ હવે તરફથી રા. ૧૭-૬ ભેટ મળેલ છે તે આભાર સ્વીકારીયે છીએ.

ડરબનથી પી. પી. બાબરે "ઇન્ડીઅન ઓપીનીયન" ને પા. ૬-૬-૬ની ભેટ મોકલી છે તે આભાર સ્વીકારીયે છીએ.

તા. ૧૫-૪-૩૮ ના અંકમાં અમે શ્રી. પ્રાગજી રામજી વાઘમારીઆના તરફથી ગીની ઓફ મળવાનુ લખ્યુ હતું પણ તે ગીની બાકીથી કાનજી નાનજી તરફથી આવી હતી.

વરસાદની તંગીથી ગોમાળાઇ ગયેલા ઉભા પાક, નાઢાસ કુરસ્તનમાં ભયા અદયારીમાર્ગ વરસાદ પડવાથી સોનેરીના સમાચાર મળ્યા હતા.

પોસ્ટ રેન્ક તરફ નવી નિશાળોના મકાનો બંધાવવા માટે ટ્રસ્ટવાલ પ્રોવીન્શીયલ કાઉન્સીલે પા. ૨૫૬૦૦૦ ફાળવ્યા છે.

ભયા અદયારીમાર્ગ બાકરાનીસબર્ગ પેટાવિસ માં એકાએક આગ લાગવાથી ત્રણ સ્ત્રી કામદારોને ગોદાન થયા ગઇ હતી આગ દેખવથી નાખવામાં આવી હતી, કોમને દુઃખ થયું હતું.

શ્રી નાટાલ આફ્રિકન યુવક્ય ટેનીસ મંડળો તરફથી ઓલ ટીમ કોમ્પીટીશન માટે મંડળ ખુલા કિયર્યા હતી.

ફ્રાંસીસ આફ્રિકાના ... ગાસ્ટર જનરલ મંડળથી ઉપરોલી બાલ ભેટ ... કેસલના ... રા. કેટ એમીરો કેમ્પસીયન માટે ઉપયોગ કર્યા

ભયા અદયારીમાર્ગમાં ગયાની ફ્રાંસીજ મુખ્ય ... બાબા બાકળીથી ... પણ ગોદા બાબાના નામ પણ ...

ટૂંકી નોંધો

દક્ષિણ રોડેશીઆની ચૂંટણી

સોલ્સબરીમાં દક્ષિણ રોડેશીઆની પાર્લામેન્ટ તા. ૨૯ એપ્રીલે ખુલી મૂકતાં ગવરનર સર હર્બર્ટ સ્ટેન્ટનીએ લાંબી ભાષણાદીનું વર્ણન કર્યું હતું. ૬૯૬૯ માં ઉત્પન્ન થએલી ખનીજ પદાર્થો ની કીમત પા. ૩૪૬૧૬ હતી જે આગલાં વર્ષ કરતાં પણ વિશેષ હતી. સોનાની ઉદ્‌પત્તીમાં પણ ૩૧૫૮ આફ્રિકનોએ વધારો કર્યો પણ ગોરાનો ઉદ્યોગ પણ સુધારા ઉપર હતો.

ભારે વરસાદ

કેપ્ટ પ્રોવીન્સીયલ્સમાં ગઈ કાલે ફીશ્રીવરમાં તા. ૨૧ એપ્રીલે એક બાજુ તુટી પડતા પડ્યો વરસાદ પડ્યો હતો. નદી નાળા એકાએક જરાક ભરાઈ ગયા. એક નેટીવ બી પુરુષે પોતાના પુત્ર સહિત નાળું ઓળંગવા કોશીશ કરી હતી પણ તેઓ ખણાઈ ગયાં હતા. બેહાલે મહદે પહોંચ્યા બાપનો બચાવ થઈ શક્યો હતો. તેની પુખ્ત ઉમ્મરની માનવ મૃત્યુ બીજે દિવસે કીનારા ઉપરથી મળ્યું હતું.

ખજીરપથીનું મરણ

દક્ષિણ આફ્રિકાની છેલ્લી ખોજર સફારમાં પ્રસંગે લંડનના "મેનચેસ્ટર ગાર્ડીયન"ના ખબરપત્રી મી. એચ. વૅગ સફારના સમાચારો મેળવવા માટે દક્ષિણ આફ્રિકા આવ્યા હતા. તેમનું અરબ્બ ૬૨ વર્ષની ઉમરે બ્લા સ્વાપાટીયામાં કંડનમાં બનેલ બન્યું હતું.

પોલાન્ડના કોન્સલ

પોલાન્ડ અને દક્ષિણ આફ્રિકા વચ્ચેના વેપારને આપ વધારવા ઉત્તેજન મળ પોલાન્ડની સરકારે જોહાનીસબર્ગમાં કોન્સલની નીમણુક કરી હતી. મી. કોન્સલ્સોલીપીકીને કોન્સલ તરીકેનું કેપટાઉનથી પોલાન્ડના કોન્સલે સ્વીકાર કર્યું હતું.

રોમની પાર્થીક જયંતી

કેટલાક વરસોથી કેલ્વરવામાં આવતી રોમની પાર્થીક જયંતીનો ઉજવણી બીજા દેશોમાં વસતા ઇટાલીયનો પણ સખણે દરજ્જે ઉજવે છે, તે મુજબ દક્ષિણ આફ્રિકામાં તેમોએ તા. ૨૧ એપ્રીલે ઉજવી હતી. તે દીવસ સવારથી જોહાનીસબર્ગની ઇટાલીઅન પ્રજા ગોરાઓ આકર્ષક રીતે વાવટા અને તોરણોથી અલુગારવામાં આવ્યા હતી. આ પ્રમાણે ઇટાલીઅનોની રહેણી જાહતી જબત બારમાં બનવાની પ્ર હતી.

પેલેસ્ટાઇન કમીશન

લંડનથી તા. ૨૧ એપ્રીલે પેલેસ્ટાઇન પાર્લામેન્ટ કમીશન ઉપડયું હતું. કમીશન સાંજના વખત સુધી ગોબા બાબા હેસમા કરી, છુટા પાડવા ધારેલા પોલાજોની હદ નક્કી કરશે, અને બાંના આર્થીક તથા બીજા સંબંધ સ્થિતિની તપાસ કરશે. કમીશનના પ્રમુખ સરજોન હુડહેડ ઉંચા ગાંધે વર્ષથી બ્રીટીશની પાર્લામેન્ટમાં મેમ્બર હતા.

દર્દમાં ઘરતી કંપ

ગયા આવાદીકારમાં કરતમાસુલથી મળેલા તાર સમાચાર મુજબ ત્યા ભુકંપના લક્ષણો પ્રાંતનો વિસ્તાર મોટો હતો મરણ પામેલા નથા જોખમો પત્તો નથી તેવાની મેજર ૮૦૦ જેટલાત હતી. લગભગ અરધો પ્રાણ માણસો બરબાર તોબાનો પણ પડ્યા છે.

ઇરાકમાં મુસ્લીમો

ઓશીઆના બાદશાહ ફેસલથી બાંધીયાન યમ આવેલા બાદશાહના મુસ્લીમોના જંજાળે પોલાંડમાં વસે છે. તેઓને પોલાંડ ના કાયદા મુજબ સવેરીઓ. ઉપરી રોમાંદ આબાસની દિવા ચોરસો માં તા. ૨૧ એપ્રીલે બોડબેદના રીકીલ્ડમાથ યુનીયન ગારકરને પક્ષ હતી. મેજોરીટ્ટી બોલ સંપુર્ણ પ્રમા પછી, તેઓના તા પ્રમુખોએ બાબી બાબી હતી કે બાંના મુસ્લીમો પોલાંડ પ્રત્યેની ફરજ બાબવામા જરૂર પડતા તબાર છે.

ચીનને ઐદ્ધ મદદ

જર્મનીમાંથી રેડ ક્રોસ સોસાયટી તરફની ઔષધ તથા ઓજારોની મદદ બે જર્મન ડોકટરોએ ફેંકફર્ટમાં ચીનના પ્રખ્યાત જનરલ ચાંગ કે શેખને પોહચાડી હતી કે ચીનની પ્રજાએ ગોદા ઉપકાર સહિત સ્વીકારીને જર્મનીમાં ખાસ ઠરાવ ચાંગ કે શેખે ડોકટરોને જીનંતા કરી હતી.

ઇપાહના કોબ્યાલમાં બોંબ્સ

ફ્રેંગફ્રેંગ માજે ફ્રેંકાફે અને ઓંગસ્ટીન ઉપરની ઇપાહમાં ઇપાહના વિમાનમાં ગાબાનીસ એરોડ્રોમ ના પદર અબાલદાર બી. પી. ગુંગ અને બીજા બબ્બીના ઓફીસરોને સેંબાડીયો ઉપકરણ નથી કર્યું હતું તેઓને ગારી નાબબાના હેતુથી એરોપ્લેના ઇપાહના કેબ્યાણમાં અમુક ભાગ પણી ઓછા ઓઇ કુદી નીકળે બોવા બોલબાનું પારસબ પેસ્ટ થયું હતું. વિમાન કંપનના કેટલાક કલાકોના વિલંબ થયો હતો, પબ્બ નિર્ભિત ટાઇમે કેલ્યાણમાં બોલબ પુરબાયો કાબજુ પકડાઇ ગયું હતું. બોલ્યા બોંબ બીજું કાબજુ પબ્બ બબા બાઇ-પાડીબામા ન રબ્યો બબ્બ હતું. બોમાન વખત સર ઉપડી જત તો બ્બબ વચ્ચે સળગી ઉઠી ઉતારવો સહીત બાત થયા બોજાવ હતો.

ઝવેરાત ખનારનું મરણ

જર્મનો મોટ ઝવેરીબારે, બનાવવા માટે પ્રખ્યાતી પારોસા મરહુમ કુકાર કબના કુટુંબીજન હર બાર્યરે કબનું લોબાર બોરઝીબાના નામનો રેલ-કામુબા તા. ૨૩ એપ્રીલે મરણ નીપબ્યુ હતું. યુરોપના બોહલાં પુબ પદવાં કબની પેઢીના બનાવેલા અલા, કાતર, કાબ્બુ, ઝરી લીગરે વસ્તુબોનો જગતના બારે ફેલબો પોગા હતા.

યુકસાનીનો અકસો

અમેરીકાની પેની નામની મોટરકારના બનાવ સંબંધમાં યુકસાનીના બદલા તેબે બાપાને પા. ૪૬૩૩૩૩ અમેરીકાનો બાબ્યા છે. ગીન અને બાપાન વચ્ચે ચાલની બામકામ પોટા બહીના ઉપર બાપાનના બોબ્બથી મનસાર પેનાને નુકસાન થયું હતું પબ્બ બાપાને, મારી બાદેર કબીથી બન્ને દેશો વચ્ચે બામના ગોબાર નબના અટકબો હતો.

ઘટાલીની વ્યવહાર બુધ્ધી

અંગ્રેજો નેશન્સ ગોઇ શોબ કોબબાં તરીકે બબબીના ૭. પબ્બ ઘટાલીબનો બાંગ્રેજોથી ઉલ્ટરે બોબા નથી. રોગથી તા. ૨૨ એપ્રીલના સંદેશા મુજબ, બીટીશ પ્રધાન મંડળના મી. ઠોર બોલીસાએ રોમના રોબેાબ ચિબ્બામની મુલાકાત, ઘટાલીના કાઉન્ટ રીબાનો સાથે લીધી હતી ત્યારે ઘટાલીબન બોન્ડે "ગોડ સાથ બો કીંગ" નું બોદીશ રાજકીય પ્રગતી બ્યવહાર કુશળતા દેખાડી હતી.

ચીનમાં મરાઠીઓ

ચીનના તા. ૨૨ એપ્રીલે કાબ્બ બોરોપીઓ યુગે હતા જેબી ચીનના નવા રાજધાની શાંઘે ને બારે નુકસાન પોહચ્યું હતું, અને જેમો મરબ્બો પબ્બ હતા બાગલી નદીબાની આસ પોટા બાડકા તરફ પ્રયાબ કર્યા હતી, અને ત્યાં પાકને પબ્બ બારે નુકસાન થયું હતું

ઝપાનીસ પત્રકાર

માર્ચબિગમાં અસ્કરી બિરેક્ટરનો ફોરેન પ્રેસ ઝપાનીસ પત્રકાર મી. યુમબી બાસ્કાજીનીને કેદ પકડબો હતો પબ્બ રદેર તા. ૨૧ એપ્રીલે બાપર આબ્યા હતા : મી બાસ્કાજીનીને પોલીસે છોડી મુકબા છે.

મજુરો જકાત ચોરી

ફ્રેરોયા ફ્રદે તા. ૨૫ એપ્રીલે બાપર આબ્યા હતા કે બીટીશ એલચી બાનાંગ્રેસ પ્રજાની સરકારને બાટીશ સરકાર તરફની એક બાલ ચાદી પહોંચાડી હતી. ચાદીના જબાબામા આબ્યુ હતું કે બાટીશ યુનર બાને ચાપ ઉપર ચઢાવે બબારેલી જકાત ચોકીમાર બાને મજુરોના પોચાની બારે નુકસાનકારો પબ્બ પડવા જોગ છે.

ચુલ્લાબનું અત્તર

યુરોપનું બાઝોરીબા ગુલાબના ફુલના બાબીયા માટે પ્રખ્યાત છે. જગતમા બાપના ગુલાબના બાતરનો ૧૫ ટોબ્સ ૨૬૩ જેટલો ભાગ બાસ્કોરીબા પુરો પાડે છે.

ટ્રાંસવાલ ઇન્ડિઅન કોંગ્રેસ

ટ્રાંસવાલના ઇંડીઓની એક જાહેર સભા તા. ૯ મે ૧૯૩૩, રવિવારના રોજ બપોર બાદ ૨-૩૦ વાગે, જોહનીસબર્ગ અને બારાંજ સ્ટ્રીટના ખુણા પર આવેલ ઓસ્ટ્રીન્સ પીકચર પેલેસમા બોલાવે.

આ પ્રસંગે દરેક ઇંડીઓને હાજરી આપવા માટે વિનંતી કરવામાં આવે છે.

કાર્યક્રમ

(૧) રીફેરીનો અને હિંસાબી રીપોર્ટ.

(૨) બબલદારોની ચુંટણી.

(૩) પરચુરણ.

(સહી) એસ. એમ. નાના,
બોન. સેક્રેટરી.

વેચવાના વાંચવા લાયક પુસ્તકો

દક્ષિણ મૂર્તિ વિદ્યાર્થી ભવન પ્રકાશન મંદિરનું સાહિત્ય કેળવણીના વિષયના અનુભવી અને આધુનિક જમાનાની દૃષ્ટિએ તપાસેલું હોય છે તેથી તે ઉપયોગી અને રુચિકર હોય છે. બાળ સાહિત્યમાં દ. મૂ. પ્રકાશન મંદિરનું પ્રથમ પદ છે. જોઇશે તેમનું સાહિત્ય કાઉ કોમને વાંચવા આપવાની આગ્રહ ભલામણ છે.

દ. મૂર્તીનો રૂા પુસ્તિકાનો સેટ	૦	૧૫ ૦
,, ,, ૩૫ ,, ,,	૧	૦ ૦
,, ,, ૨૫ ,, ,,	૦	૭ ૬

હીંદુસ્તાનનો નકશો અને મુળાક્ષરોનો ચિત્રપટ—આ બંને ચીજો ઘરેઘર વસતા હીંદીએ પોતાના ઘરમાં વાસ્તવથી પડે છે. બંને સાધનો બાળકોના માનસને વૈચિત્ર્ય ચસકાવ્યું આપવામાં ઉપયોગી છે.

હીંદુસ્તાનનો નકશો	શ્રી. ૩	૬
મુળાક્ષરનો સચિત્ર પાટો	શ્રી ૩	૬

નવયુગ ચાંચનમાળા—આ વાંચનમાળામાં બાસ એ છે કે જમાનાને અનુસરીને પાઠો ગોઠવ્યા છે અને તેનો ક્રમ રોચકતા છે. વળી તેમાં ચિત્રોના મન પર રાષ્ટ્રીય ભાવનાની છાપ પડે તેવી સામગ્રી છે કથી દરેક હીંદી બાળાને આજ વાંચન બાળાવી શીક્ષણ અપાય તે જરૂરી છે

	શ્રી પૈ.
નવયુગ બાળપોથી	૧ ૦
,, પહેલી ચોપડી	૧ ૪
,, ૨ જી ચોપડી	૧ ૬
,, ૩ જી ચોપડી	૧ ૯
,, ૪ થી ચોપડી	૨ ૦

કરાચીકૃત મુળાક્ષરની સચિત્ર પાટી—આ બાળ પોથી બાળકોને આનંદ સાથે શિખવા પ્રેરે છે, કેમકે અક્ષરો અને તેના ચિત્રો મીરંગી રંગમાં આપેલા છે.

મુળાક્ષર સચિત્ર બાળપોથી	શ્રી	૧ ૬

રાષ્ટ્રીય સાહિત્ય	શ્રી.	પૈ.
યુદ્ધનું ઘોર	૨	૦
રાષ્ટ્રીય પરિવર્તન	૨	-
મુલાકાતોનો ભંડાર	૩	-
ગાંધી યાત્રીની કથા	૪	૦
જેલ ડાયરી ૧૯૩૨ ગોપાળાચારી	૨	-
પરદેશી કાપડની સાથે કેમ લડીશું	૨	૧
પ્રાણ પ્રતિષ્ઠા	૩	૦
નીતળાવના ગામે	૨	૦
મારી સંસ્મરણ	૧	૧૦
ત્યારે કરીશું શું	૨	૬
,, ,, ,, ઉત્તરાર્ધ	૨	૧
બોલશેવીઝમને ગાંધી જવાબ	૧	૬
વીરોમના અને બીજી વાતો	૧	૧
બેકન વિચારણા	૧	૪
રાષ્ટ્રવીર	૩	૬
ગોળમેજીના ગોટા	૨	૦
કારાવાસની કહાણી	૨	૦
,, ,, ભાગ ૨ જો	૩	૦

ગોખલેનું ઘોતર	૧	૦
કાકાસાહેબકરના રેખો	૭	૦
નવા મીતો ભાગ ૧ લો	૧	૬
,, ,, ભાગ ૨ જો	૧	૬
ડીકેસરી	૨	૦
મહાસભાના પ્રમુખો	૨	૦
નેપોલિયન બિગ્સદરથી	૨	૦
આર્યલેન્ડનો મુક્તિ સંગ્રામ	૧	૬
કુરબાનીની કથાઓ	૧	૬
પાતાળ પ્રવેશ	૧	૬
સત્ય સમાચાર	૧	૬
વિરાટ જાગે ત્યારે	૩	૦
સોરા રાણી	૪	૦
મહારાજ	૩	૦
અંતરની ઉષા	૨	૬
વીર અજાદેવ	૨	૦
હીંદુસ્થાનની બાળ વાર્તાઓ	૨	૦
પુંડરીકના પરાક્રમ	૧	૬
દુ ઃખ-ઓર કમ ભની	૫	૦
સમાજની વેદીપર	૪	૦

સામિયક સાહિત્ય		
કાવ્ય દોહન ભાગ ૭	૭	૦
,, ,, ભાગ ૧ લો	૫	૦
ગીતા મંથન	૩	૦
સેણ સતી ઓખો	૪	૬
દૃષ્ટાંત શતક	૩	૦
પરમાર્થસાર	૧	૦
રામી ચિત્ર સંવાદ	૧	૬
ભંગણ પ્રજાત	૧	૦
ગેરી અને મેજલ	૦	૪
રસમી વિવેકાનન્દ ભાગ ૧-૭	૪	૦
,, ,, ભાગ ૪-૫	૩	૦
,, ,, ભાગ ૬	૩	૦
,, ,, ભાગ ૬	૫	૦
રવાગી વિવેકાનન્દનું જીવન ચરિત્ર	૭	૦
સદી ગ્રિબામજી	૬	૦
રે સ્ટેટેસની નીતિ કથા	૧	૦
રામૈયાં વેસ્તન્સ પા. પુ.	૪	૦
કસ્તુરબા ચરિત્ર-ઓધમાળ	૫	૦
કબીર વાણી	૪	-
રામકૃષ્ણ પરમહંસ ઓપચરિત		૧
શિવપુરાણ	૬	૦
ભાગ ૧૫	૧	૬

નવલ કથાઓ		
ગાય બાળકો	૫	૦
સોનેરી કલમ ૧ કથા બાર	૧	૬
ભારેલો અગ્નિ	૬	-
બાળ લક્ષ્મી ભાગ ૧	૫	૦
,, ,, ભાગ ૨	૫	૦
,, ,, ભાગ ૩	૫	૦
જ્યોત્સ્નાના	૪	૬
સાધુ શેખ સંમેલ	૨	૦
સોનેરી હૃદય અને સંસુકતા	૫	૦

સત્ય બંધન	૧	૦
,, ,, ભૂ. ૪ થું	૪	૬
ઉંદરીય	૫	૦
મરણ દુકિર	૪	૬
પ્રેમનો દંભ	૩	૦
નારી હૃદય	૩	૬
તપસ્વિની	૪	૦
નવ સત્ય	૭	૦
તાતી તલવાર	૪	૦
દિવ્યચક્ષુ	૫	૦
જયંત	૫	૦
પુણ્યશ્રેણી	૨	૦
જાગીરદાર હાસ્ય ભંડાર	૪	૬
ધૂમ્ર શિખા	૩	૦
રાસ નંદીની	૩	૦
રાગીણી	૬	૦
રાતો મુલાક પુ. ૨ જી	૧૨	૦
ગૃહલક્ષ્મી	૪	૬
મોતીના તોરણ	૪	૦
સુનીતી બોધ	૪	૬
સાબરમતી	૪	૬
શીરૂ અને સખી	૩	૬
ધનેહ સંગ્રામ	૪	૦
સત્તરમો સહીનું ફાંસ	૪	૦
ચેરાનમાં	૨	૬
સ્નેહ ગઢ	૪	૦
સુવર્ણ રેજ	૫	૦
પારિજાતા	૨	૬
કાળને કિનારે	૩	૬
જયાના પંજા	૧	૬
ચેરાતા ચાહક	૫	૦
યુરમણીક અદેરાનો માજીક	૮	૦
કાંચાલા	૫	૦
કાકાની ચાલ	૩	૦
મલિકા	૪	૦
ગ્રામ લક્ષ્મી	૬	૦
પદ્મરાજ	૬	૦
ચિત્ર ચિત્રન	૮	૦
કર્મયોગી રાજેશ્વર	૪	૦
રવર્ગ અને પૃથ્વી	૪	૦
પ્રેમ ભાષા	૩	૦
ભાષા	૩	૦
પ્રેમસમ ભાગ ૧ લો	૬	૦
,, ,, ભાગ ૨ જો	૫	૦
વિનોદ વાટીકા	૪	૦
ઉષા અકબર	૬	૦
ભારા	૪	૦
પહેલી ઝાંખી	૮	૦
પહેલી પ્રભાત	૨	૬
ભણી	૨	૦
ચંદ્રનાથ	૨	૦
સ્વામી	૩	૦
કાશીનાથ	૩	૦

બીકન બાગ ૧ લો ૨	૧	૦	કબા કલાપ	૨	૦
,, ,, ૨ જો	૪	૦	પાલનાની શીખામ	૧	૬
ચાર્લ્સ ડિકન્સનો ખેડ	૪	૦	સમયના રંગ	૨	૬
ચિત્રોનો રંગ	૪	૦	ઓ પાની ટેલી	૪	૦
જેલની હિજરત	૪	૦	નકો નમરીઓ	૫	૦
ભાષાની ગાનણ	૭	૦	સ્નેહના શહીદ	૭	૦
ભેજાગણ	૪	૦	**શિક્ષક અને બાળ સાહિત્ય**		
સફરની સટે ભાગ ૧ લો	૫	૬	બારત ખુશ્રીક નાયક	૧૨	૦
,, ,, ,, ૨ જો	૬	૬	બારત ખુશ્રીક ટોચી બાયક	૦	૦
,, ,, ,, ૩ જો	૫	૦	વૈતાનિક જગત	૨	૧
,, ,, ,, ૪ થો	૧૨	૦	કેટલાક પક્ષીઓ	૧	૧
મંદિરની ભાગ ૧ લો	૮	૦	રમાનુ રોજા શેઠ ૩	૩	૦
,, ,, ૨ જો	૧૨	૦	બાગ કુજ	૧	૦
,, ,, ૩ જો	૮	૬	નાની બેન	૧	૦
આમ દેવત	૩	૦	બીજી વાતો	૧	૫
હરત રેખા વિજ્ઞાન	૪	૦	બાળ કથાવલી	૧	૦
બાબર વિજયનો વિરોધ સમવાદ	૪	૧	ચિકરણ વન	૧	૦
રાજા બોજ અને કવી કાલીદાસ	૮	૦	બાળ વિનોદ બાગ ૧ લો ૨૦	૮	૬
સમ્રાટ શિવાજીનો દરબાર	૫	૦	,, ,, ,, ૨૧ થી ૨૬	૮	૦
ઘન્દીરો અને બીજી વાતો	૮	૦	અરીસો બાળ પુસ્તક માળા	૧૫	૦
રંગીલ બક્ષી	૧	૦	રાષ્ટ્રીય સંગીત બાયક	૧	૬
બલબાલ	૧૦	૦	રંગ રેખા	૫	૦
મુખો	૧	૦	બાજરના કેતા મંડપો	૪	૦
ચતુરજીન	૧	૦	રીતા (રમાબહેનના પાત્રો)	૧	૦
પુરાતન જવાન	૩	૦	મહાભારતના પાત્રો	૮	૦
પાનારી પતીમાન્કયા જોટી જોન્/બતીબા	૪	૦	સાહિત્યોની લપ્પી	૨	૧
મંગળાષ્ટક	૨	૧	ફોસ્ટોલ મંચાયની	૪	૦
ક્રાયન મંગળ	૨	૬	,, ,, બાગ ૨ જો	૧	૦

હિનચર્યા	૪	૬
ક્રાયન બને સાહિત્ય	૫	૦
બારતી સાકાહારી નાનિઓ	૨	૦
પારસી લગ્ન રીતો	૩	૦
નહાના નહાના રાસો ભાગ ૧ લો	૩	૦
,, ,, ,, ભાગ ૨ જો	૪	૦
કાનમાં કે	૧	૦
મેલસા ૧૬૦	૦	૬

આ ઓફીસે લખવાથી મળશે.

'Phone 33-4014 P. O. Box 4111

—હિંદી વસ્તુ ભંડાર—

(મો. બી. બાબ પાસેનો)

અમારે ત્યાં હાલની, ટ્રેડલની, કોલની, ફેન્સી ગ્રાસ, હાર્ડવેર, પીળા-મિશ્ર, જરમન સીલ્વર તેમજ કોમ્બના દરેક જાતના સ્વદેશી વાસણો હોલસેલ ભાવે મળે છે. પોકબંદરનું ૧ નંબરનું લાલ કેરી તેમજ બારસનું શુદ્ધ ઘી, બદલ નાનું તેલ, ઇલાયચી, વીયારી, કુલમ, કોપરું, લંબાણીયું, દીવેલી, પોકેટી, ચિમટે ઉંચા ચાનક તથા દરેક જાતની દાલ, કઠોળ બારો. તેમજ કરીબાકું અને મોળીબાકું બનાવે "બારકર" પેન અને પેન્સીલો, બાળકો માટેના તુરંપો તેલો, બાલરી, બાલરો, કેરો, અને ઈંગ્લીશ રાઈટ મોડલ સ્ટેનેરી મળે છે.

ભેટ મોકલવા પધારી અમારા ભોગવ્યા બાબી બારમા બલાવ્યા છે.

બહારના ઓર્ડરોના બાલ ખાસ બાપવામાં આવે છે. ભોગ:

૪, પ્રીચાર્ડ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

આ રીતે બનાવવાથી ઓવલટીનની લહેજત ઔર આવશે.

ગરમ દુધના પ્યાલામાં અથવા ગરમ દુધ અને પાણીના મીશ્રણમાં અથવા ટીનના બનાવેલાં ગરમ દુધના પ્યાલામાં એક ટી સ્પુન ઓવલટીન નાખવુ. ઓવલટીન બરાબર બળી જાય ત્યાં સુધી તેને હલાવવુ. તો તમારે વખતે પીવાથી જોઇતી દોય તેવી બાબી લેમેરની.

ઉત્પાદકો:
ધ. વેલ્કમ ટ્રોપીકલ લેબોરેટરીઝ, હેન્સન, ઈંગ્લાંડ.

કુનીબાના સારામાં સારા ફાર્મોમાંથી

ઈંગ્લાંડના મોટા "ઓવલટીન" ફાર્મો દુનીબાના સારામા સારા ગણાય છે. બદિયો નલાયવાળુ કુદરતી દુધ અને નવા લાલાં ઈંડાં બાપે છે જેના મોલ્ટ બોકસટ્રેકટ ખોરાકવાળી ને શરીરના ધાતુઓ અને સ્નાયુઓ મજબુત બનાવે છે.

QUALITY ALWAYS TELLS INSIST ON

'OVALTINE'

The Tonic Food Beverage.

સાહિત્ય અને સંગીતનો સમન્વય

દિનપ્રતિદિન જનતાની રસવૃત્તિ કેળવાય છે—જનતા નવિનતાની પુજક બની છે—ભાવના અને આદર્શ આ જમાનાનું ગૌરવ છે—અને હવે લોકો ગમે તેવી વસ્તુ ચલાવી લેવા તૈયાર નથી.

અમે પણ આ માન્યતાને માન આપી વર્તવાનો નિશ્ચય કર્યો છે. તેથી ખાસ પ્રસંગ માટે તમારા સમક્ષ રમણા છીએ. બજીતા નટ નટીઓ અને લેખકોનો સહકાર સાધી પ્રેક્ષકોની રસવૃત્તિને પોષે એવી રેકોર્ડો, ધામધોક ડ્રામાના સેટો અને હારમોનીયમ, તબલા ભગાવ્યા છે જે તમારી સમક્ષ રજુ કરીએ છીએ. સંગીતના મધુરા સ્વરોથી તમારા ઘરમાં સ્વર્ગ ઉતારો.

અમે લોકલ ખરીદી તેમજ એજન્ટો મારફતે હારમોનીયન મંગાવતા નથી તેથીજ અમે લેખીત ગેરંટી સાથે વેચીએ છીએ.

પત્તા હારમોનીયમ પા. ૬-૦-૦
હાથના ,,
ડબલ રીડના પા. ૭-૧૨-૦

જોડી બેઠની કીમત
પા. ૧-૦-૦ થી

પા. ૩-૧૭-૦ સુધી

માઈક્રોફોન પા. ૧-૧૦-૦ થી પા. ૮-૮-૦

હીઝ માસ્ટર્સ વોઈસ
તથા
કોલમ્બીયા
(ઈન્ડીયન રેકોર્ડ)
૩/—

રેકોર્ડના સસ્તા ભાવો

નવા નંબરો અથવા તમારા માંગેલા નંબરો વહેલા યા મોડા તમને મળશેજ તેા શા માટે વધારે પાઈસા ખર્ચો છેા.

લખો અથવા આવો.

તેમજ આ રેસની દવાને અનુકુળ થાય તેવા મીઠા અને મધુર સુરના, મજબુત અને દમદાર, વારા, ચાંતા, સરદાર તેમજ એકમેઈન્સ કસુદના હારમોનીયમ, હાથના અને પત્તાના તબા હાથ—પગના. નવી સીલેકશન બતની રેકર્ડ મેઈજની પેટીઓ આવી ચુકી છે. તે સીવાય દરેક બતના માઈક્રોફોન ઉપલી બધી મેકરો માટે H.M.V. ને કોલમ્બીઆના પણ સ્ટોકમાં રાખીએ છીએ.

વાજાંઓના છુટા ભાગો મોટા જથ્થામાં રાખીએ છીએ.

બાયોલીન, બેન્જો, મેન્ડોલીન, ઝુલઝુલ તરંગ, ગીતાર અને રમાય બેન્જના ભાગોમાં પણ મદદો કર્યો છે.

કોઈ પણ વાજાંઓનુ રીપેરીંગ કામ બતી દેખરેખ નીચે મેરંટી સાથે બનાવી આપીએ છીએ.

—સાઉથ આફ્રિકાના ૩૨ વર્ષના જુના હારમોનીયમીસ્ટ—

GODHANIA'S MUSIC SALOON

P.O. BOX 460. 179 GREY ST. AND 131 QUEEN ST
DURBAN, NATAL.

Special

Large stock of latest Drums and Sarod in Tamil, Hindustani, Gujarati and Telugu. Prices have been specially reduced.

Apply for our catalogue. Our Harmoniums obtainable under written Guarantee for 3 years. Try us before you purchase.

'Phone Day 7-5169. RAJCOOMAR, 'Phone Night 6-1776.
DURBAN'S FIRST INDIAN UNDERTAKER
Coffins, Wreaths, and Fresh Flower Wreaths of all ... always in stock
Motor and Horse Hearse at moderate Charges
રાજકુમારે,
અન્ડરટેકર
ધન, કુલ, ફોટા માટે ૧ ફોટા માટે ૬ ને ગોદીએ પૂરી બાંયાના આને ઉ. ધાત વિમલ પુષ્પ.
14, Cross Street, DURBAN

'PHONE 33-4691. BOX 2626.
L. MISTRY
એલ. મીસ્ત્રી
ઓફસ, રેબલ અને કીચન ફર્નિચર કુટક અથવા જથ્થા-બંધ બનાવનાર તેમજ ફુલ ફર્નિંગ સંગ્રહાયકારક
કામ કરેલાર.
ઘરાકોનો ભાવોનું પ્રાઈસ લીસ્ટ મંગાવો.
45 Market St. : : : Johannesburg.

ઉત્તમ ગરમ મસાલો વિગેરે
અમારે ત્યાં બનતી દેખરેખ નીચે તાજો અને સંકલણી મરચા રહેલો ગરમ મસાલો, કરીપાઉડર, ધાણદર અને મરચા ઠંગેલા ગોટા વા જન્માષ્ટમી આગાદી મેરેડી સાથે બધા તહેરી. આવો ઉત્તમ માલ, તમો ઘરમાં બનાવી શકતા નથી. ઓર્ડર વખત મંગાવી ખાતી કરો.
મળવાનું ઠેકાણું:-
'Phone 2-6786 K. N. PADIA, P. O. Box 579
109 Victoria Street, DURBAN.

'Phone 2-3381 Tel. add. "Letapco."
D. K. PATEL
Fruit and Vegetable Exporter
— SPECIALIST —
in South African, Canadian and Australian Apples
also
Cape Fruit on hand in season
We have in stock Leaches which have just come in Market.
ડી. કે. પટેલ.
ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ એક્સપોર્ટર.
સાઉથ આફ્રિકન, કેનેડીયન અને ઓસ્ટ્રેલીયન એપલ્સના સ્પેશીયલીસ્ટ
ઋતુમાં કેપ ફ્રૂટ પણ રાખીએ છીએ
લીચીત્ર હાલમાં શરૂ થયા છે અને તેનો સ્ટોક પણ રાખીએ છીએ.
ઇંડાના ઓર્ડરો ઉપર ખાસ ધ્યાન દેવામાં આવે છે
નાચીસ અને ઓનરીન ચારા અને સસ્તા
C. O. D. થી મળશે.
P. O. Box 786. 19, Cross St. Durban.

M. H. DESAI,
એમ. એચ. દેશાઈ.
ગોલ્ડફેલ્ડ ફ્રૂટ મેર્ચાટ.
અમે દરેક જાતના ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ પુનીયનના બ્રોક પેક આજના C. O. D. થી સારૂ પહોંચ કરી મોકલીએ છીએ.
P. O. Box 254. 31, Short St. Durban.

Phone 33-4404 Tel Add.: "VALABTEL." P. O. Box 6748.
V. B. PATEL,
WHOLESALE AND RETAIL FRUIT, VEGETABLE AND PRODUCE MERCHANT
CHEAPEST BANANA STORE IN TOWN.
40 President Street, JOHANNESBURG.
Terms NETT CASH or C.O.D.
વી. બી. પટેલ,
હોલસેલ અને રીટેલ ફ્રૂટ, વેજીટેબલ અને પ્રોડ્યુસ મર્ચન્ટ
બનાનાની સૌથી સસ્તી દુકાન.
ઓફિસ નં. ૧ બનાનાના સ્ટોર ઓપ્પોઝ.
ટર્મ્સ નકદ રોકડ કરાર, ચેક્સ્ટેબ્લ અને પોસ્ટપેઇડ માલના બનાનાની કોઈપણ જાતમાં હંમેશાં સસ્તી દુકાન.
અમારે ત્યાંથી બનાના ઉપર દરેક ભાવનું કરાર સસ્તું મળશે ખરીદના ઓરડરોના માલ પહોંચ આપવામાં આવે છે.
રોકડેથી અથવા C. O. D. થી માલ મંગાવો
ટેલીફોન ૩૩-૪૪૦૪ ૪૦ પ્રેસીડન્ટ સ્ટ્રીટ,
પી. બો. બોક્સ ૬૭૪૮ જોહાનીસબર્ગ

"શુદ્ધ ઘી"
ઘણાખરા ગ્રાહકોની ફરીયાદ ઉપરથી અમારા ઘીના ગુણમાં ફેરફાર કરવામાં આવ્યો છે. જેથી ગ્રાહકોને ઘીના ગુણમાં સંતોષ થાય. અમારૂં ઘી (૧૮૬) છે.
અમારે ત્યાંથી બોટલ ડબ્બામાં મળશે.
બાય અરે પુછો યા લખોઃ
સાઉથ આફ્રિકાના સૌથી જુનાં.
શામજી દેવશી એન્ડ સન SAMJEE DEVSHI & SON
૬, ક્રોસ સ્ટ્રીટ, ડરબન. 6, Cross Street, DURBAN.

EARNING POWER SENT TO YOU BY POST
You can have a College training in almost any career for a few shillings monthly.
STUDY AT HOME IN YOUR SPARE TIME.
HOW TO STUDY
IT IS THE PERSONAL TOUCH WHICH COUNTS in POSTAL TUITION
WRITE TO-DAY
THE BENNETT COLLEGE LTD (Sheffield).
232, Grey Street, Durban

SOLE AGENT FOR

His Master's Voice

હિઝ માસ્ટર્સ વોઇસ

In The Union Of South Africa

સપરેમ્બર અને અક્ટોબરના ગુજરાતી લેટેસ્ટ રેકોર્ડો આવી ગયા છે.

સાને ઇસ્લામનો સેટ મંગાવો અને સાંભળો

પાંચ રેકોર્ડનો સેટ કીમત પા. ૧-૫-૦.

We specialise in Tamil and Telugu Drama Sets and also Native and Afrikaan records. Wholesale and Retail.

A 6557 પ્રેમની દુનીયા.
N 6570 ચાંદીનો ત્રગડો.
N 6572 વાણુમિયા ગત.
N 6573 મે તો નાગરી પ્રીતમની લેમ
N 6580 પ્રેમનું પંજરૂ.
N 6586 જેવની પીપાસી.
N 6587 કાલે ઝઉંનો.
N 6588 ગંભીર ગોરાંગા.
FT 5240 દયાલાલ આવનો.
FJ 6434 ગદા પચાસી
FJ 6436 ગેરપા.
FJ 6433 મજાનો ગોરી દરમા અંતર.
N 5864 તુજાને મુજને પ્રેમ શીખાવ્યા.
N 6885 ચલી પ્રભ નજરીઆ પીચારે પીચારે
N 6820 ભાદેના દન્ત મે ઘરણે પાયા.
FJ 6431/2 બારા બાઇ નાટક ભાગ ૧ લી ૪.
નરસંહિ મહેતા નાટક ભાગ ૧ લી ૪
પ્રભુ કુમાર નાટક ૧ લી ૬.
રાજક રેતી નાટક ૧ લી ૬.
N 6736 બુરા મત બનજાર.
N 6601 નાનપા મત મગારે ગાનાર

No 5469	મીસ 1૯૩૩	મેમીર
» 5499	.. 1૯૩૪	»
.. 5540	ગીલ્ટર 1૯૩૩	..
.. 5554	ન્યુસમેન	..
.. 5470	ડાકર કનજેસ્ટન	..
.. 5450	કીના સાબા	..
.. 5461	ધનિકાન ગેરીસટરની એસરી, કમીક.	

પૃથ્વીરાજ ચૌહાણનુ નાટક કમપલેટ બોકસ અને બુક સાથે કીમત પાકિટ ૨-૦-૦ નું સેટ

નાટક મહારાજા પ્રતાપ કમપલેટ બોકસ અને બુક સાથે કીમત પા. ૧-૧૦-૦ નું સેટ.
.. રા' માંડલીક કમપલેટ બોકસ અને બુક સાથે કીમત પા. ૧-૫-૦ નું સેટ
એસ. એમ. પી. ડ્રામેટીક પાર્ટી કમપલેટ બોકસ અને બુક સાથે કીમત પા. ૧૫-૦ સેટ.
નાટક ગુણવન્તી કમપલેટ બોકસ અને બુક સાથે કીમત પા. ૧૫ નું સેટ.
.. રાજા ભરથરી કમપલેટ બોકસ અને બુક સાથે કીમત પાકિટ ૧-૧૯-૦ નું સેટ.
.. રોહ મગાલા સાહબ સેટ ૧ લી ૪ બાજુ.
.. સોરાબુદ્દીના.
.. ઉષા અનરૂ.
સમાજનો શ્રાપ બાજુ ૧ લી ૨.
પદીનો પારસો કુલીન રેકોર્ડ ૨ રેકોર્ડનો સેટ
પદુડી ના સદમા ૪ રેકોર્ડનુ સેટ કુલીન.
તુરી બાહદર ૨ રેકોર્ડોનું સેટ કુલીન.
.. શારીન કરદાર ૨ રેકોર્ડોનું સેટ કુલીન.
.. રોમ રાજ અશ્વ ૪ રેકોર્ડનો સેટ એમ એમ વી
.. સાને કસલામ ૫ રેકોર્ડનું બિગ એમ એમ. વી
.. નુરે ઇસલામ ૬ રેકોર્ડોનું સેટ રોયલ્ટીઓ
.. નાલ કામા યા નબી ૨ રેકોર્ડનુ સેટ એમ એમ. વી.
.. ઇલાહણી મંગલ ૨ રેકોર્ડોનું સેટ એમ એમ વી
.. નુરેજહાન ૬ રેકોર્ડોનું સેટ રોયલ્ટીઓ
.. ચમના મજનું ૬ રેકોર્ડોનું એમ. એમ વી

અમારા ઇસ્લામીક નવી રેકોર્ડોનુ લીસ્ટ 'ઇન્ડિયન ઓપ્રા' માં લખ્યું.

૧ ડીઝ રેકોર્ડ, ૧૨ ઇંચ ૪ ૨. રપ/-, ૧૦ ઇ. ૧૨ ૨., ૧૨ ઇંચ ૨. ૪૮/.

બહાર ગામના ૨૦ ઇંચની ૭ અને ૧૨ ઇંચની ૪ રેકોર્ડથી ઓછીના ઓર્ડર સ્વિકારવામાં આવશે નહિ.

Radio Record Trading Co.,
88 Victoria Street - - Durban.

Radio Record Trading Co.
P. O. Box 6398 29 West Street.
JOHANNESBURG.

RADIO RECORD TRADING Co.,

SOLE AGENTS FOR

Columbia

In The Union Of S. A.

જુના ગયા અને માનીતા આવી ગયા

કોલમ્બીઆ કંપનીમાં હાલમાંજ આવેલા નવા ગવૈયા

માસ્ટર અમીર બક્ષની

નવી રેકર્ડ આવી પહોંચ્યા છે. આગળ ગઝલ ગાંધી ગયા છે "મોહમ્મદ મોહમ્મદ પુકારે ચલાલા" તેના જેવી બીજી ગઝલ ગાંધી રહ્યા છે. મગાવો અને તમારા દીલને ખાત્રી કરો. તેના નંબર 1705 અલ્લ કે મરચર સાફર્એ મહમદ.

1705 સાલ્લે ગાંધી અલયદે વસલ્લમ. અને બીજી બે સિવાય તમારા લાયકની ઘણી ઈસ્લામી રેકોર્ડ આવી પહોંચી છે જેવી કે મોજીઝા રાહાદત નામા વીગેરે.

નુરે ઇસ્લામ

નો ૬ રેકોર્ડનો સેટ બુક અને ટીનનો બોકસ સાથે ૩૦/-

We specialise in Tamil and Telugu Drama Sets and also Native and Afrikaans records. WHOLESALE AND RETAIL.

2167 ઝલ મસા (ગઝાળી)
2220 નામે અહમદ પ ક
2223 નામે મહમદ જોયે આજ
2320 ૧૬ આપે મુનો કે મીનટ ૧ ક્યાંથી.
1730 અબતો મેરી બીગડીબી સરકાર બના દીજે.
1745 બજાદીર તો પર્યો ગમી કયામા.
1391 ઉમરના કા મોજઝા કુરાન ખણીર કે અલ્લેકોલ મુરદે મા જીન્દા કરના
1394 મોજઝા ઉંગરન મોબારક.
1396 મોજઝા અંગુલી ફારન ચાલી.
1595 પીગારી પીગારી સુરલલાલ.
1699 મોહમ્મદ મેરે દીલકે આરમા તુમી હો.
1677 મગફુર દુંવા આલમમે બદા રે કરમાને મોહમ્મદ સલ્લલાહ
1736 મપલા મુજે મેરીએ મુલાકાત.
2068 દીલ છીન લીયા મેરા એક જવાને અરબીને.
2087 ઘલાદી રસુલ પુરા કેદને કુરાન.
2155 બસક કાનીદે ૧ આલમે રનગા ૧
2155 મુરે મદીને ૬૦ આમોસે.
2131 દીલ મેા મેરા મે મગા
2156 નીગાદે સુરતના

The following Tamil Drama Sets in stock

Sathyavan Savitry, Padalla-Pattabhishekam, Uttara-Ramayanam, Dumbachari, Gnan Sundari, and thousands of singer Records.

Radio Record Trading Co.,
88 VICTORIA STREET.
DURBAN.

Radio Record Trading Co.,
P.O Box 6398 29 West Street,
JOHANNESBURG.

દરેક જાતની સ્વાદીષ્ટ. સુંદર શુધ્ધ ઘીની મીઠાઇ.
ફરસાણ વીગેરે માટે ક્યાં જશો?

પટેલ્સ. વેજીટેરીઅન રીફ્રેશમેન્ટ રૂમ

પાપડ, લીંબુ, તથા કેરીના અચાર તેમજ શીઆળાની ઋતુ માટેના ખાસ ચેષ્ટીક પાકો અમારે ત્યાંથી કીફાયત ભાવે મળશે. એક વખત પધારી અથવા ઓરડર મોકલી આપવા વિનંતિ છે.
બહાર ગામના ઓરડરો ખાસ આલીકની જાતી દેખરેખ નીચે મોકલવામાં આવે છે.
ગ્રાહકોને સંતોષ આપવો તે અમારો ખાસ મુદ્રાલેખ છે.

PATEL'S VEGETARIAN REFRESHMENT ROOM

(Prop. R. M. PATEL)

Telephone 2-2209 **202 Grey Street. :: :: Durban.**

Box 830. Tel. Add. "Orangexpo"

M. C. PILLAY

Wholesale Fruit & Vegetable Exporter

country orders executed at lowest Market prices
special attention to Indian Merchants' requirements

TRIAL ORDER SOLICITED

જથ્થાબંધ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ વહાવનાર

અમે અપકંટ્રીના ઓરડર બાબત ખાસ દેખરેખ રાખી સારો માલ C.O.D. થી રવાનાઓ કીએ.

79, PRINCE EDWARD STREET, DURBAN.

'Phone 2-6235 P. O. Box 316

Heerabhai Morar Matvadkar,

Wholesale Fruit & Vegetable Exporters
and Commission Agent,

18 CROSS ST. RESIDENCE.
PACKING WAREHOUSE 44 BOND ST.
DURBAN.

હીરાભાઇ મોરાર મટવાડકર

હોલસેલ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ વહાવનાર
અને કમીશન એજંટ.

પેકીંગ સારી રીત કરી માલ સી. ઓ. ડી. થી મોકલવામાં આવશે.

ટેલીફોન ૨-૬૨૩૫ બોકસ ૩૧૬.

૪૪ બોન્ડ સ્ટ્રીટ, ડરબન.

NAROTAM HARGOVIND

The Master Tailors.

Suits and Costumes Made in the latest Styles.
We specialise in High Class Tailoring.
Our Prices are to suit the times.
Try us with your next Order

તમારો સુટ ક્યાં સીવડાવશો?

નરોતમ હરગોવીંદ

તમને અપ-ટુ-ડેટ સ્ટાયલનો કિફાયત ભાવે બનાવી આપશે.
ફાયજ ઓર્ડર આપી ખાત્રી કરી જુઓ.

'Phone 25661. 176 Grey St Durban.

અઠવાડીક પંચાંગ

વાર	ખ્રીસ્તી	દોઢ	મુસલમાન	પારસી	સંવત્સર	શકસંવત
	૧૯૩૮	૧૬૬૪	૧૩૫૭	૧૩૦૭	૫. મી.	૧૮૬૦.
	એપ્રીલ	ચૈત્ર	શવ્વરે	તલ્હે		
	૩૦	વૈશાખ	રબ્બી અવ્વલ	કદમી		
સુક્ર	૨૯	૧૫	૨૭	૨૭	૫–૨૩	૧૮–૨૦
શની	૩૦	૧૬	૨૮	૨૮	૫–૨૪	૧૮–૨૧
રવી	૧	૧૭	૨૯	૨૯	૫–૨૫	૧૮–૨૨
સોમ	૨	૧૮	૩૦	૩૦	૫–૨૬	૧૮–૨૩
મંગળ	૩	૧૯	૧	૧	૫–૨૭	૧૮–૨૪
બુધ	૪	૨૦	૨	૨	૫–૨૮	૧૮–૨૫
ગુરૂ	૫	૨૧	૩	૩	૫–૨૯	૧૮–૨૬

Issued and published by Manilal M. Doctor at Phoenix Settlement, Natal.

GANDHI & Co. (Pty) Ltd.

GENERAL MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

Try us for:-

Benares Saries, with Blouses of same design prices from 75/- to £10 with double border.

Also Cotton, Crepe-de-chine & Rayon Saries from 2/6 to 40/-.

We also stock Indian Drugs, Condiments, Draperies, Outfitting, Hardware, etc. etc.

Telephone 23676.

Tel. Add. "Gandhico" Durban.

112 Victoria Street, DURBAN.

અમારે ત્યાં હંમેશા મોટા પ્રમાણમાં નીચે જણાવેલ ચીજો સ્ટોકમાં રહે છે.

જોન્સન બદામ, પીસ્તાં, ચારોળી, એલચી, જાયફળ, તજ, લવીંગ, સુરજબાપ કેસર, તેમજ હળદર, ધાણા, જીરૂ વીગેરે આખા તેમજ બાસ દેખરેખ નીચે પીસાયેલ મસાલો તથા તમામ જાતના ચોખા–જીરાસલ, કમોદ દીલ્હી, મોંઘા, બાસ તુલસી, વીગેરે તથા પંજાબી સાકમ, ધોળી મુસલી, ગઠોડા કોપરાપાટી તથા સાતસો આઠસો જાતનું ગંધીયાણું તેમજ સોપારી–બદામી સેવરપની, કાચ્ચા, સેકેલાં તથા ગુલાબનું પાણી, આમળા, મોમરા, ચંબેલી, ગુપેલ, કામીનીયા વીગેરે ખુશબોદાર તેલ વીગેરે, વીગેરે મોટા જથામાં તેમજ છુટક મળશે.

Also:

P. O. Box 27, TONGAAT.

Telephone during Office hours No. 5.

,, after Office hours No. 008, ,,

YOU CAN'T BE LATE WITH

ROAMER

Automatic

15 & 17 Jewels Gold or Rolled or Crome

રોમર ઘડીયાળો

બીજી તમામ જુદાજુદા જાતો

Latest Style and Design

દુનીયાનું જીવન વખતસર હોવું જોઇએ અને તેથી નિયમિતતા શીખવી જોઇએ.

રોમર ઘડીયાળ તમારો વખત સાચવશે.

૧૫ અને ૧૭ જુવેલ્સના રોલ્ડ ગોલ્ડ અથવા ક્રોમના અગર ક્રોમના તદ્દન પ્રોટેક્ટ કેસોમાં અને ઉત્પાદનના છે.

Sole Distributors

PATEL AGENCIES (Pty) Ltd.

Phone 33-2081 P O Box 6092

[illegible] KOR STREET JOHANNESBURG

ALICE STREET and 36a LEOPOLD STREET

DURBAN.

SPRINGBOK SERVICE STATION

Always At Your Service

DUTY And MIGHT

for

Petrol, Oiling, Greasing and Repairs

and for Parking Your Car

સ્પ્રીંગબોક સર્વીસ સ્ટેશન

તમારી મોટર પાર્ક કરવી હોય, પેટ્રોલ જોઇતું હોય, ઓઇલીંગ અને ગ્રીસીંગ કરાવવું હોય કાંઈ પણ જાતનું રીપેરીંગ કરાવવું હોય તો અમારે ત્યાં આવજો.

તમારો ખીદમતમાં અમે રાત અને દિવસ હાજર રહીએ છીએ.

'PHONE 2-3448 OR 2-0247.

REMINGTON
NOISELESS TYPEWRITER

The new Remington Noiseless is quiet in operation and eliminates nerve strain. It is preferred because of its responsive touch, effortless speed and durability such as only Remington's unique experience can give.

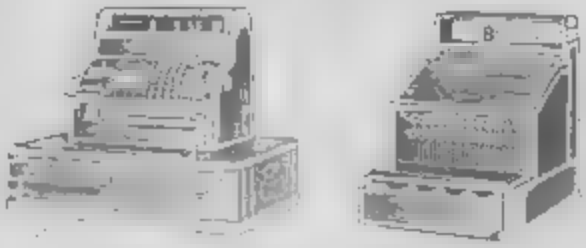
60 years ago Remington Built the first typewriter now Remington has produced the FINEST typewriter.

PORTABLE MODELS ALSO AVAILABLE

REMINGTON TYPEWRITER AGENCY

Branches throughout South Africa

NATIONAL
CASH REGISTER AND ACCOUNTING MACHINE
SYSTEMS
FOR
MAXIMUM EFFICIENCY

THE NATIONAL CASH REGISTER CO. S.A. (PTY.) LTD.,
53 PRESIDENT STREET
JOHANNESBURG
P. O. Box 3591. Phone 33.6245

YOU CAN RELY ON CYMA

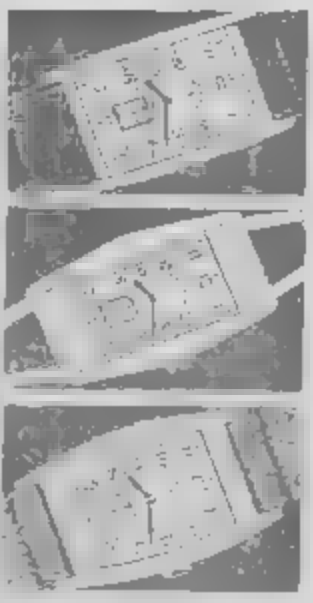
When we think of Switzerland we think of watches — the finest watches in the world. But many people [illegible] of thinking that [illegible] in the Swiss [illegible] a guarantee of unfailing accuracy. The world's most up-to-date [illegible] has made Cyma and fifty million [illegible] Cyma never to wander [illegible] elegant finished with work [illegible] manlike skill...it's high [illegible] kept [illegible]

STOCKED BY ALL LEADING JEWELLERS

CYMA

Lord Elgins
FOR MEN

KATZ & LOURIE Ltd.
"DIAMOND CORNER"
ELLOFF & MARKET STS., JOHANNESBURG

ઇન્ડિયન ઓપિનિયન

મહાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે અને ૧૯૦૩માં સ્થપાયું.

INDIAN OPINION

Founded by MAHATMA GANDHI IN 1903

No. 17—Vol. XXXI. FRIDAY, MAY 6th, 1938 Registered at the G.P.O. as a Newspaper. PRICE FOURPENCE.

THE WAY OF REALIZING TRUTH

"LIFE is a very complex thing and truth and Non violence present problems which often defy analysis and judgment. One discovers truth and the method of applying the only legitimate means of vindicating it namely Satyagrah or Soul-force, by patient endeavour and silent prayer. I can only assure my friends that I spare no pains to group my way to the right, and that humble but constant endeavour and silent prayer are always my two trusty companions along the weary but beautiful path that all seekers must tread."

—M. K. GANDHI

ઇશ્વર દર્શનનો માર્ગ

"સત્યમય જીવનનો માર્ગ અટપટો છે—સત્ય અને અહિંસાના સિદ્ધાંતોમાંથી એવા કોયડા ઉભા થાય છે કે જેનું પૃથક્કરણ કે ઉકેલ કરવો કેટલીક વેળા અશક્યવત થઈ પડે છે. આ સિદ્ધાંતો વિશે પ્રવેશ પામવો અને જીવનમાં તેના અમલ કરવો એ, જીજ્ઞાસાપુર્વક—નમ્ર ભાવે—સતત પ્રયત્ન કરવાથી અને ઇશ્વર પ્રાર્થનાથીજ થઇ શકે છે. અનુભવ સિદ્ધ વાત છે કે સાધક માટે તેના અતી કઠિન પણ અંતે કલ્યાણકારી માર્ગમાં કોઈ સાચા અને એકનીષ્ઠ સાથી હોઇ શકે તો તે વિવેકબુદ્ધીપુર્વકનો ધ્યેયપ્રાપ્તી માટેનો સતત પ્રયત્ન અને ઇશ્વર પ્રાર્થનાજ છે."

—ગાંધીજી.

THE
NEW INDIA ASSURANCE
COMPANY, LIMITED.

"ન્યુ ઇન્ડિઆ" માં

તમારે જીંદગીનેા વીમેા ઉતારવેા જોઈએ તેનાં અનેક કારણેાઃ—

(૧) એ કે તે અગ્રગણ્ય હીંદી વીમા કંપની છે અને તેના પેાલીસી હેાલડરેાને સઘળા પ્રકારનું વીમાનું રક્ષણ આપે છે.

(૨) એના બધા ડાયરેક્ટરેા મેાટી લાગવગ વાળા હીંદી ગૃહસ્થેા છે અને તેએા ધંધાને લગતેા બહેાળેા અનુભવ ધરાવે છે.

(૩) એની જરાવરી થાપણ તથા ફંડની રકમેા ઘણી મેાટી છે, જે પેાલીસી હેાલડરેા માટે પુરતી બાંહેધરીરૂપ છે.

(૪) ન્યાયી વહીવટ અને ઘરાકેા સાથેના ઉદાર વર્તન માટે તેણે ઉચ્ચ નામના મેળવી છે.

(૫) તેનાં પ્રીમીયમના દરેા મધ્યમ છે, અને પેાલીસીની શરતેા બહુ ઉદાર છે.

(૬) જ્યાં સુધી ધરતાં વીમેા આપેાઆપ ચાલુ રાખવાની "ઓટોમેટીક નોન-ફોરફીચર" અને તે ઉપરાંત વીમાની મુદત વધારવાની તેમજ અકસ્માતથી નરણ્યનુ તથા અપંગતાનું રક્ષણ એમ કે સઘળા કંપનીનાં ખાસ લાભેા છે અને તે વીમેા લેનારની જરૂરીયાતેા પુરી પાડવા માટે ખાસ ઘડવામાં આવ્યા છે.

(૭) તે દાવાઓ ઉપર ખાસ ધ્યાન આપવા તૈયાર છે.

આ હીંદી વીમા કંપનીમાં આગ, મેાટરકાર, મેાટર ચેારી, પ્લેટ ગ્લાસ, કામદારેાને લગતા વીમાએા, ચેારી સાથવટ વીગેરે દરેક જાતનાં વીમાએા ઉતારી શકાય છે.

દરેક જાતના વીમાના દરેા સારૂ પુછાવેાઃ—

જલભાઇ રૂસ્તમજી,

યુનીયન ઓફ સાઉથ આફ્રિકામાં મુખ્ય પ્રતીનીધી.

જાહેર ઓફીસ
"હીન્ડિઆ હાઉસ"
૧૩, કેનટ એવન્યુ, ડરબન.
ટેલીફોન ૨-૫૬૪૫: પી. ઓ. બોકસ ૧૬૨૦.
ટેલીગ્રામ એડરેસ: "રૂસ્તમજી"
ડરબન

કારખાના ઓફીસ:
"બારકલે આરકેડ"
૬ એ કાયેાગનલ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.
ટેલીફોન ૩૩-૪૪૭૬. પી. ઓ. બોકસ ૩૬૪૧.
ટેલીગ્રામ એડરેસ: "રૂસ્તમજી"
જોહાનીસબર્ગ.

B. I. Steam Navigation Co., Ltd.

સ્ટી. "કેનીયા"

૩૬ દીવસ પા. ૯ ૭ ૬.
ડિંડુ વીઝી પા. ૨ ૧ ૦.
ટોટલ પા. ૨૧ ૧૬ ૬.

૨૬ દીવસ પા. ૬ ૭ ૬
મુસ્લીમ ભિજી પા. ૨ ૨૭ ૦.
ટોટલ પા. ૨૨ ૪ ૬.

મે તા. ૮ મીએ મુંબઇ જવા ઉપડશે

ખાસ મુસાફરોએ—પોતાપોતાને પોતાના રહેવા પોતાની અને સ્ટીમરનું નામ લખી, પોર્ટ હલ્લત કરવાનું રહે અને બધા બંદરે બોટ ટેન્ડરમેન્ટને રહેવા પોતાની રીબ્બા પોતાની ઉપર પહોંચતા કરવા જણાવ્યું. ખિસ્સામાં સફર દરમ્યાન જરૂર પડે પોતાના મહત્વની તપાસ કરવા રેલ્વે ટીકીટ સર્વે બાબતો ઓફિસમાં દેખાવાથી ઉદ્ભવેલાથી મુસાફરો પોતાના પત્રો મેળવી શકશે તથા બધા ટેલીગ્રામ પહોંચતા કરવા બાબતમાં બધાએ બધાની સાથે પત્રવ્યવહાર કરવાથી દીકર ઉપાડવી શકશે.

સ્ટીમરને લગતું દરેક કામકાજ બગાડી અને દેખરેખ નીચે રહે છે

વધુ ખુલાસા માટે લખો યા મળો:

SHAIK HIMED & SONS, :: 390, Pine Street, Durban.

Telegraphic address: "KARAMAT." Telephone 2-0432

CITY SHIRT Co., No. 4, Kort Street, Johannesburg.

સાચી શક્તિનો સંબંધ કરવા

ઝંડુની સુવર્ણભિશ્રિત

મકરધ્વજ ગુટી.

—શક્તિની સર્વોત્તમ દવા—

આજથી અજમાવવા ભાંડો

—બાલા ઉંમરના ડોશીઓ આદ—

સાને માટે

ઝંડુ દ્રાક્ષાસવ.

ઝંડુ ફાર્માસ્યુટીકલ વર્કસ લી.—પો. બો. નં. ૫૫૧૩, મુંબઇ નં. ૧૪.

સાઉથ આફ્રિકાનાં સોલ એજન્ટસ: એમ. એમ. ઝેરી એન્ડ સન્સ, ડરબન પુમ સ્ક્વેર, પી. ઓ. બોક્સ ૧૨૦૫, પ્રીટોરીઆ.

મોહનીસબર્ગમાં મળવાનું ઠેકાણું: બજાર બ્રાંચ, ૨૪ કોર્ટ સ્ટ્રીટ.

આયુર્વેદિક દવાઓનું મુખ્યપત્ર આરોગ્ય મંજરી.

MOHANLAL VALJEE,
(INDIAN PAWNBROKER.)
112, Victoria Street, Durban
Low Rates of Interest on Jewellery.
High prices paid for Old Gold. A large stock of New Jewelleries at reasonable prices to suit your pockets.

P. P. BHAGAT,
Fruit Merchant.
દરેક જાતનું ફ્રુટ બાબત ઓર્ડરોનો આવે પ્રેમિક કરી C. O. D. થી
બીજવામાં આવશે. લખો:—
P. O. Box 842 129 Victoria St. Durban.

'Phone 33-6229. Telegrams: "GIDMALCO" P. O. Box 5169

JAPAN BAZAAR

WHOLESALE SILK & CURIO MERCHANTS.

39 MARKET STREET, JOHANNESBURG.

Specialising in SILK MATERIALS, LEATHER SUIT CASES ORIENTAL CURIOS BRASSWARE, ETC

ALL PRICES QUOTED AT LOWEST MARKET RATES.

INDIAN SARIS: Crepe-de-chine and Georgette Saris beautifully embroidered 45" x 5 yds length price 17/6 piece. Heavy Crepe-de-chine Saris hand embroidered 45" x 7 yds 30/- piece. Georgette and Crepe-de-Chines beautifully embroidered 45" from 3/9 per yd

ODNIS: Hand embroidered in Georgette and Crepe-de-chine 45" from 12/6.

Above obtainable in the following shades: White, Pale pink, Sky blue, Pale green, Salmon pink, Red, Maroon, Brown and Black.

જાપાન બઝાર

જોહાનીસબર્ગના લુનાં અને જાણીતા રેશમના જથ્થાબંધ તેમજ છુટક માલના વેપારી.

સાડીઓ, ઓઢણીઓ. લુગડાંઓ.

તદ્દન નવીજ અને ડિલપસંદ ડીઝાઇનો વાળી બનકારદાર રેશમી જરીથી ભરેલી જ્યોરજેટ અને ક્રેપ-ડી-શીનની સાડીઓ તથા ઓઢણીઓ ઇગ્લાંડ જેવા દેશમાં સ્વદેશથી આવી પહોંચી છે તેમજ હીંદમાં ઝેકકે બનાવે ચળકાટવાળા ક્રેશોડા મોલના તથા મુંબઈ અને અમદાવાદની બીજી જાણીતી મીલોના સ્વદેશી બાતબનાની ડીઝાઇનો વાળાં મુલાયમ લુગડાં, પટોળાં, રેશમીઓ, ઓઢણી તથા સુંદર ભરત ભરેલી ચોળીઓ તેમજ ચણીયા પણ મોટા જથ્થામાં અમદાવાદમાં આવ્યાં છે. રોજબરા વપરાશ માટે તેમજ બેટ માટે પાંચ વાર, ૬ વાર, તથા સાત વાર સાડીઓ તેમજ બન્યાંઓ માટે દરેક જાતના તૈયાર કપડાં પણ કીફાયત ભાવે મળશે. તદ્દન સસ્તા ભાવે સુંદર અને મનગમતો માલ ખરીદવા અમારી ઓફસ ખુલ્લાકાલ કર્યો.

છુટક માલ પણ જથ્થાબંધના ભાવે આપવામાં આવશે. આ અમુલ્ય તકનો લાભ વેળાસર લેવાનું ચુકશો નહિ.

સ્વદેશી લુગડાંના ભાવ શી. ૩-૧. શી. ૫ થી ઉપર. જ્યોરજેટ તથા ક્રેપ-ડી-શીનની ઓઢણીઓ ભરતથી ભરેલી શી. ૧૨-૬.

ક્રેપ-ડી-શીનની ભરત ભરેલી સાડીઓ ૪૫ ઈંચ પનો ભાવ શી. ૨૦ થી ઉપર.

ફોન ૩૩-૬૨૨૯. સરનામું: જાપાન બઝાર ઓફસ પી૦૦૧૬.

૩૯ માર્કેટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

LOWER CONSUMPTION YET GREATER PROTECTION WITH

ઓછે ખર્ચે મોટું રક્ષણ જોઇતું હોય તો

NEW-PROCESS Mobiloil

The New Process makes this possible!

ન્યુ-પ્રોસેસ મોબીલઓઇલ થી તે શકય બને છે!

VACUUM OIL COMPANY OF SOUTH AFRICA LIMITED

આ માણસ, મકેરાની ચામડીને ગુલાબમા રાખી સૌંદર્યવાન બનાવે છે.

ચામડીનાં રંગ ઉપર નિખાર અદ્‌ભુત રંગો લગાડવાથી ઈંડા આપી બચ્ચાં આરામ કરે છે.

ગોલ્ડ સીલ્વર્સ: પારણવાલા લીમીટેડ,
૧૮૧,૮૪ અબ્દુલ રહેમાન સ્ટ્રીટ.
મુંબઈ ૩.

ગોલ્ડન સીટી

રુચી અનાવટ, સફાઇ અને સ્વાદીષ્ટ ફરમાસુ મીઠાઇ અને ફરસાણ ખરીદવાનું આ એકજ સ્થળ છે.

એક વખત અજમાયસ કરો.

ન્યુ કેપીટન કેફે

ફોન 33-8567 ૨૩, કોર્ટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

P. O. Box 2168. Tel. Add. "TALKANDA."

P. C. KANDER

Wholesale Fruit & Vegetable Exporter

Country orders executed at lowest Market prices. special attention given to all up-country orders. TRIAL ORDER SOLICITED.

પી. સી. કંદર
હોલસેલ ફ્રુટ અને વેજીટેબલ એક્સપોર્ટર
બહાર ગામના ઓર્ડરો માટે ઓછામાં ઓછો ભાવ આપ આપીએ છીએ અને બધા માલ પર C.O.D થી માલ મોકલીએ છીએ

62, BOND STREET, DURBAN.

WE STILL BUY

OLD GOLD, SILVER & SOVEREIGNS.

We Stock CYMA, ELGIN, WALTHAM, BUREN, and MADIN Watches

Large stock of fashion and European jewellery always on hand

Importers of MOHINI FLUTE harmoniums

LAKHANI & CO.,

(Jewellers)

111 Grey Street, Durban. 'Phone 21258.

Telephone 33-5382.

VALLABH RANCHHOD,

Wholesale & Retail Fruit and Vegetable Merchant.

Country Orders Promptly attended to.

14, DIAGONAL St. JOHANNESBURG.

ટેલીફોન ૩૩-૫૩૮૨.

વલ્લભભાઈ રણછોડ

હોલસેલ અને રીટેલ ફ્રુટ અને વેજીટેબલ અમારે ત્યાં તાજું અને સસ્તુ મળશે.

બહારગામના ઓર્ડરોને તાકીદે ધ્યાન રેવામાં આવે છે.

૧૪, ડાયોગનલ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

કીટીગસ

પાવડર

કીડી, માકડ, ચાંચડ, કંસારા, માખી, વંદા ઉપરજ સલામ જંતુઓનો

નાશ કરે છે.

કીટીગસ પાવડરના ટીન મળે છે.

Indians In South Africa

Helots within the Empire

and

How they are Treated.

By Henry S. L. Polak.

Price ... ... 2s.

To be had from:—

INDIAN OPINION,
Phoenix, Natal.

'Phone 25350. Tel. Add. "Narijas."

A. M. PADAYACHEE

Wholesale Fruit & Vegetable Exporter.

Country orders executed at lowest Market prices. special attention given to all up-country orders.

TRIAL ORDER SOLICITED.

91 LEOPOLD ST., AND 34 CROSS ST.,
P. O. BOX 195. DURBAN.

THE EPIC FAST

(BY PYARELAL)

An account of Mahatma Gandhi's Fast in September 1932, and events leading up to the Yeravda Pact, with all relevant documents. 320 Pages. 2s. 6d.

SUNCRUSH

The £1,000 Drink.

The Most Popular Refreshment.

There are many Crushes, but Only one SUNCRUSH, and that is made by

DALYS LIMITED.

72, CANADA ROAD, DURBAN.

'Phone 21078. Tel. & Cables: "Crescent." P. O. Box 582

Crescent Trading Co. (Pty). Ltd.

WHOLESALE MERCHANTS AND DIRECT IMPORTERS OF HARDWARE

Indian And European Groceries.
Indian Drugs And Condiments.
Our Stocks Are The Best Quality And are Always Fresh
Our prices are keen.
We specialise in all kinds of Bombay, Calcutta, and Madras Products.
It will pay you to give us a trial.
Before placing your orders elsewhere benefit by our thirty years' business experience.
Our aim will always be service quality and satisfaction

અમારે ત્યાં નીચે મજબનો માલ જથ્થાબંધ મળી શકશે

એલચી, બદામ, બદામ, અરેબી, પીસ્તા, સિંગોડા, બુલાખનું પાણી, બુલાખનું શરબત, ફાલુદાનું પાસ્તા, બારેક, કસમ, એલચા, બીસરી, બદુર, સ્પેા-સાબણ (બદકું) સેફ, કેાપરાની વાટી, પીપેલું કેાપરું, સુકર બાવનું કેસર, ચાર અતર, પંજણ સાલમ, સફેદ મુસલી, મઠેાડા બધંરી, કુંકે, સેકેલી સેાપારી, કાચલા સેાપ., સેવરણની સેાપ., બદામી સેાપ., સુલઠજ, કપેર, બારૂચી બદામેા લખાકુ, બદામનું તેલ, બુલાખનું તેલ, ચંબેલીનું તેલ, સેાગરનું તેલ, પામેનિયા કેર સેાપલ, એલ્યુમીનીયમ તપેલા, કપ અને સેાસરસ, સેાડા-બીમરી છત્રાલાળ, બાન્સબુલરી, માંજા, દીવેલી, બુખચેલ, કેાલમા દાળ-ચેાખા, મગ, બાઠલ, તુવેર, ચાલ, વટાણા બદુક પાણા છત્રે મેથી, તવંગ, તજ, બાઈ (સ્પ્રમનું) બધ્રમ મસાલેા પીસેલેા. વિગેરે.

કેાઈ પણ વસ્તુ ખરીદી કરતાં પહેલાં, અમારે ત્યાં ભાવ કાઢી ખાત્રી કરશેા.

122 VICTORIA STREET. :: :: DURBAN.

10 MAY 1938

INDIAN OPINION

Founded by MAHATMA GANDHI IN 1903

No. 17.—Vol. XXXVI. Friday, May 6th, 1938.

NOTES AND NEWS

Segregation In Heaven The Next

THE World Sunday School Conference is to be held at Durban in 1940. The Conference will attract delegates from throughout the World both Europeans and non-Europeans. Fearing "contamination" which will result in the mixing of European and non-European delegates, the Dutch Reformed Church—to whom colour is taboo—has hastened to urge that the European and non-European delegates attending the Conference at Durban should be segregated. The Dutch Reformed Church Synod passed the following resolution at Durban, on Friday last:

"At the Sunday School Conference to be held in Durban in 1940, where most of the nationalities and nations of the world will be represented, the Dutch Reformed Church points out that the problems of South Africa are unique, hence the Church deems it necessary that a policy of segregation during the Conference be adopted—that is segregation between the European and non-Europeans in respect of sleeping accommodation and messrooms.

"It is hoped that the Municipality of Durban will co-operate in the matter as far as it is able, especially regarding social life and public conveyance."

The next obvious resolution that the Dutch Reformed Church will pass will be one asking Him to segregate the Europeans and non-Europeans in Heaven—if there is one. For if the Dutch Reformed Church hold that non-Europeans are not fit to be associated with in this World, then it follows even in the World beyond it would be unbefitting the members of the Dutch Reformed Church to associate with the non-Europeans. We have no doubt that such a resolution would receive His sympathetic consideration. Sarcasm apart! In our view the Dutch Reformed Church is carrying the colour bar too far. The sooner the members thereof realise that the Church knows no colour bar the better. The only effective reply that the non-Europeans can give to the above resolution is for the non-European Delegates to refuse to attend the Conference.

Indian Women Slighted

Dr Goonam, we are informed, is moving in the direction of forming an Indian Women's Association which will take its rightful place in the political firmament of the Indian community in South Africa. It would appear that Dr. Goonam approached an official of the Natal Indian Congress with a view to seeking representation for women in the political organization. The answer she received was that the Indian women were not sufficiently advanced to receive representation. The Dr Goonam [illegible] is a slight to the Indian women[illegible] of South Africa. She is now gathering her forces to assert the rights of the women. An association for Indian women is a necessity. But the organisation should work on proper lines. Women in India are taking a leading part in the political and social fields in India, and there is no reason why Indian women in Natal should not take a lead from their sisters in India. The present Indian Women's Association which was formed by Lady Kanwarani Singh is a force. The mere drinking of tea in one's home will not uplift the Indian women. In the social field there is much work that can be done by our educated women. The distress which our less fortunate women find themselves in through economic reasons, is outstanding. The schooling conditions under which some of our people live are only known to those who move amongst them. This work yearns for voluntary workers amongst Indian women. The formation of an association is an easy matter. What counts is the work of the association. An association that serves the poor will live. If Dr Goonam moves in the right direction there should be no reason why she should not receive support from all.

Imperial Bureaucracy Still Alive

Mr. J. R. Dain who is a Revenue Commissioner of Orissa has been appointed as the Acting Governor of Orissa during the absence on leave of Sir John Hubback. The All India Congress deplored the appointment of an officer of the Orissa service subordinate to Ministers and suggested the adoption of a convention appointing the Chief Justice as Acting Governor. Mahatma Gandhi has declared that the situation created by the appointment reduces matters to a farce and the fact that Mr. Dain due to return at the end of his acting appointment to an executive for the next [illegible]. He has threatened a political crisis if the appointment is not rescinded. It is understood that Mr Dain's assumption of office will lead to the resignation of the Congress Ministry in Orissa with repercussions in other provinces. The monster has shown its teeth. How the Federal Scheme will work—if the appointment of Mr Dain is an indication—is beyond us. The saying that "leopard will not change its spots" truly crystallises the mentality of the Imperial Bureaucracy.

A Great Boon

The Collector of Salem writes that, "Prohibition is proving a great boon to the poorer classes in the district. Leading, as they do, a hand-to-mouth existence, they simply cannot afford the expensive luxury of drink which used to [illegible] the small earnings of the [illegible] class. Now, practically [illegible] sufficient for the proper maintenance of a family." The Collector adds that drink brought "misery in the shape of domestic unhappiness, insufficiency of food and clothing, hold." But Prohibition has [illegible] things for the better already. "Domestic [illegible] have ceased, a full [illegible] of food available and the grip of the money lender is relaxed." This has happened within the short space of four months. "Workers are giving more output and attend to their work more regularly." The Collector expects a "permanent improvement in the material well being of the peasants and labourers of the District." The [illegible] of Salem and the Madras [illegible] Ministry ought to be satisfied with these results as far as they go, though they are comparatively small. But they are likely to be far reaching, if Prohibition becomes a permanent feature not only of Salem, but the whole Madras Presidency.

Indian Opinion

FRIDAY, MAY 6TH, 1938

Indian Women's Plea For Unity

A MOVEMENT sponsored by the Indian Women of Durban is afoot to form an Indian Womens' Association with the primary object of interesting the women in the politics of the country. The women claim that notwithstanding the fact that they have played an important role in the 1913 struggle, they are not being given a rightful place in the Indian political fabric of South Africa. So far so good. They go further. They want the differences that now exist in the community to be composed, so that a solid united front can be formed. In other words they want the Natal Indian Congress and the Colonial Born and Settlers Indian Association to be amalgamated in order that in all matters of representations there may be one voice. The motive behind the movement is a splendid one and it deserves of every encouragement. But it seems that they are going the wrong way about to bring unity in the community. No one will deny that as a community we stand divided as never before. No one would be happier to see a United Indian community in South Africa than we. We have more than once pointed out the utter futility of our people being disunited.

The problems that face our community in South Africa are so stupendous that only the skill and energy of a united Indian community can find the solutions. It was only last week that Mr. Pirow, the Minister of Defence, stated publicly that the one problem that the Europeans from Mombasa to the Cape, would be called upon to face for the next fifty years, would be the Asiatic problem. That is only a foretaste of what is going to come.

The attempt that is being made by our women in Durban will not be the only attempt. The last Agent-General, Sir Syed Raza Ali, did his best to bring the Congress and the Association together, but he failed. The failure of that memorable conference was due to the obstinacy of some of the officials of the Congress. Subsequent attempts were made and these also failed. We contributed in no little measure to unite the community, but we are satisfied that the difference existing between the Colonial Born and Settlers Indian Association and the Natal Indian Congress are fundamental, and unity could only be achieved if the outlook of our leaders were broadened. They must be made to realise the "service before self" must take place of "self before service.

South Africa is a democratic country and our community must fit themselves with the conditions that exist therein. Our political organisation should therefore be democratic. Dictatorship will never survive in our community. Ten years ago our people accepted, as a matter of course, whatever our leaders said. But that is not the case at present. Our people are in a position to think for themselves, and will not tolerate being spoon fed.

The Agent-General will arrive this month. We feel that much depends upon him to bring the community together. If he takes up the attitude of the last two Agent Generals of supporting a small minority against the vast majority of the Indian community in South Africa, the gulf will still widen. This is where the women could help. Let them refuse to have anything to do with the Agent-General until he has brought the community together.

The office of the Agent-General was inaugurated to support the Indian community in this country, but the principle has been set aside and a new principle has been created. A section of our community now looks upon the Agent-General to lead on all matters with the result that it is not possible to grow on its own strength. That is an untenable position. These are matters that not only our community but also the Agent-General must consider.

The wrongs that have been done to our community could only be righted by a United Indian community. Let us hope that what the leaders have not been able to achieve, our women of Durban will achieve.

Congress And Non-Violence

THE Working Committee of the Congress which met at Bombay on January 4, decided that in the struggle for *Swaraj*, it is necessary to adhere to the Congress policy of non-violence and discourage all incitement to violence. The Committee appeal to the Congress Committees and individual Congressmen to help in creating an atmosphere for peaceful and disciplined action in the country and warn any erring Congressmen against any tendency which militates against the policy of non-violence. Where necessary, Congress Committees should take disciplinary action against Congressmen who offend against the Congress policy. The Congress organisations must guide themselves by the principles of civil liberty and the democratic approach by means of persuasion rather than by coercive action, but despite every desire to avoid coercive [illegible] becomes necessary and [illegible] such [illegible] the ministries inevitably will have to undertake it. Such coercive action can only be undertaken when there has been violence or continual strife.

RENUNCIATION : A STORY

By
M. W. DHARAN
In "The Indian Review"

As the sun declined over the hills and dales of Lolos, seven monks of the lamasery of Leipo repaired to the call of the Elder to hear him discourse on the precepts of the Buddha. Today the Sublime One spoke of renunciation. Wearing a quilt-like gown of variegated hue denoting poverty, he sat on a raised dais. A Manchu of royal blood, there still remained on his impassive features the vestiges of a natural imperiousness. But his faculties had been schooled by a vigorous course of self-discipline. So that the words, issuing from his mellifluous lips, were pregnant with the wisdom of one who had experienced and suffered much. Every intonation of his utterance, the seven monks heard with a greedy rapture.

"The lamaseries of the world are filled with two types of persons, and according to them can we divide renunciation also. There are those who having tasted life to its utmost and drained it to its very dregs, are convinced of its futility and ghoul-like emptiness, and try to break the walls of egoism within which dwelt that double-faced monster, Joy-and Sorrow ...men who retire into contemplation ...and ...reach ...when the walls will dissipate like rain-clouds. ...But what I want to speak to-day is of the other kind of renunciation."

Here the Ocean of Wisdom paused, and his disciples remained spell-bound, immersed in thought. He gazed before him, and they knew that he was not looking at them, but within himself and thus seeing them more distinctly than with the physical eye. In awe they waited, not stirring from where they sat at the feet of the Master.

Being the youngest monks of the lamasery and being men of learning, the Elder spent much of his time with them. Six of them were graduates of the University of August and Happy Education at Peking. But the seventh monk was a new arrival, who had come eleven months previously from across the lofty Karakorum, through the burning sands of Sinkiang and over the Great Wall to Lolos. As he was a scholar and hailed from the land that had witnessed the last incarnation of the Enlightened One, they had received him with open arms. Ever since he had remained a guest, they called him Brother Yang. Captivated by their sequestrated lives, away from the noise and worry of the world, by the quiet labour in the surrounding fields, by the deep study of the precious documents, and, above all, by the lofty and discourses of the Elder, he had expressed his desire to become a monk like them. Perceiving the slumbering passions in the deep brown eyes of the handsome youth, the Elder had hesitated at first, convinced of his earnestness and being courteous by nature, the Great One had at last consented. Now every morning Brother Yang worked in the fields at the bottom of the lamasery, and every afternoon sat at the feet of the Master, imbibing the words of wisdom that flowed from his moon like countenance.

"There are many in the world whose attitude to life is one of withdrawal... ...who retire into lamaseries, not because they are wearied of life, but because they are afraid of it... who do not possess the courage to grapple with grim ... For such renunciation is the refuge of the coward.

"If you feel the slightest thirst for life ... my advice to you, my sons... go out into the world ...go out into the world ...experience ...experience ...and, when utterly wearied of life's emptiness ...come back to me."

Thus the discourse continued until the westering sun, from a pinkpolled sky of purple and gold, with the last faint glimmer of yellow lit up the turrets of the lamasery and the crags of Liang Shan. As the seven monks were preparing to leave the presence of the Elder, an old man with a wrinkled face and a withered neck projecting from the folds of his coarse yellow robes, entered and made a low obeisance. It was Brother Chuh, the oldest monk in the lamasery. At a gesture from the Elder he said:

"Tomorrow before dawn the caravan leaves. The noble lady is in tears. She insists she must see the Sublime One, thank him and receive his blessings before she departs."

The face of the good brother Chuh puckered as though he was going to weep for the distressed lady. The Elder remained unmoved, thus, like the man of action he was, said:

"I will see her now, at once," and he rose. It was now a week that the caravan had remained within the walls of the lamasery, waiting till the snows on the mountains had ceased to thaw. Its arrival had been an event, for the lama-city lay many leagues away from the beaten track. The governor of a distant province was sending his daughter, a gift to the young Emperor at Peking, and false turning had brought the caravan within sight of the turrets of Leipo, wherein it had sought shelter. Since its arrival, the noble lady had prayed for an audience with the Elder, but it had been refused her.

The good Brother Chuh scuttled through the gloomy corridors, followed by the Elder, who walked with long strides, his body vibrating to the rhythm of "Om Padme Om." When they reached the courtyard, he paused a while to see the darkling sky and the bluish haze of the distant horizon. He could see the dusk gathering over the well-tended orchards and over the lamasery, and for a fleeting moment there flashed through his mind the picture of a devastated countryside of crumbling ruins he had witnessed when, wearied of life and having given up his post of eminence under the Dowager Empress, he had come to Leipo. But what miraculous changes had not occurred since his arrival! Was it due to what was it due but to ... energy? As he walked ... building, where the caravan was ... there glowed ... on for a brief, unguarded second a feeling of legitimate pride, only to be extinguished instantly as a sentiment unworthy of one who had reached arhatship.

Under the eaves of the convoluted roof, he hesitated. Within, a woman was singing. The Elder stood and listened. To the resonance of a lute, someone was singing in her own native tongue. The Elder was suddenly filled with a feeling akin to ecstasy. Slowly he entered, and the music ceased in the middle of a note. In the centre of the room under the soft light of a lantern, a woman was seated. Seeing him, she rose on her knees and suddenly fell forward, prostrating herself before him. Compassionately the Elder gazed at the slim figure in its gown of glossy black silk, embroidered with golden dragons.

"To-morrow you leave us, my daughter?" he asked.

But the slumbers huddled, her soft white hands cupped his lotus feet. She raised herself and, as he looked up at him, tears welled in her dark eyes. She might have been his own daughter, for she was of noble Manchu blood and in the first bloom of womanhood. As she knelt there in the dim light, her body bent stiffly forward in the reverential attitude, was ordained, she might have been an image of beautiful workmanship carved out of moonstone.

"You have a long way to go," said the Elder.

Her lips moved. "Yes, Holy One," she murmured and the Elder bent forward to catch her words, "I shall have trouble. I may never reach Peking."

With a gesture of benediction, the Elder touched her hair piled up above her head and tied with a string of amethyst, and said:

"[illegible] daughter. The [illegible] you [illegible] Destination. [illegible] You will have many children."

(To be continued)

YOUTH IN THIS DARK AND ANGRY WORLD

By
NORMA E. PIAZZA
in *Unity*

THE problems confronting the youth of to-day are of such a nature that they demand the most painstaking efforts to preserve what human progress has attained so far. The duty of guarding and safeguarding all that is worthy and beautiful in our heritage. The beauty of the countryside, the green fields, the trees, the wild flowers, the rivers, the moors, the prairies, and the hills, the treasures from the ages of literature and art, the marvels of science, the integrity of the home, the love of the fireside, the right of free speech, the brotherhood of man. They are all ours. Nature and man's labour for centuries past both contributed to make this world what it is at present. We are its custodians now. We are entrusted to hold and enhance for future generations whatever is worth while for the benefit of mankind. Hold we must what enriches human intellect and extols nobler living. At the same time it is an obligation on our part to discard and obliterate every bad or useless tending to degrade the mission of man on this earth.

The incessant stride of the dictatorship form of Government in foreign lands is dangerously and steadfastly making itself felt on our shores. Many subtle methods of propaganda are being applied in our midst with the evident purpose of poisoning the minds of the young generation of to-day with ideas utterly contrary to the principles of freedom, liberty, and equality for which this country stands. The spirit of democracy is being denounced in vain gesture. But it is the sacred duty of the youth of our land to show the world that there is nothing in democracy and its principles, its purposes and its methods, which naturally breeds timidity of outlook or mediocrity of achievement. Courage, discipline, and efficiency are as necessary to democracy as they are to dictatorship, and democracy implies and demands leadership as essentially as any dictatorship, for it is a leadership which has no force behind it; it is a leadership of faith and character, and democracy depends on the young men and young women of to-day for the leadership of the next generation, strong and disciplined to resist and defeat the assaults of a host of enemies banded together for its destruction.

The past two decades have witnessed a tremendous change in the political map of the nations of the earth. The devastating outcome of the World War sowed the seeds of disillusionment, revenge, and hatred among the people of Europe. The defeated nations nourished the hope of rehabilitation even while under the severe hardships forced on them by the Treaty of Versailles. The so-called victors of the economic cataclysm were not spared the dire consequences of warfare. Thus their share of suffering was meted out to them in full measure. Millions of men returned from the horrors of the battlefields to their homes and families, or rather to what had been salvaged of their homes and families, to experience the economic crises that periodically inflict us all. These privileges were met with privations and disheartenment instead of eagerly sought security and serenity. The advance of the machine age, whereby one person can do the work of several, and the cessation of the feverish activities of production to feed, arm, and maintain huge armies in the field both were contributing obstacles to the solution to their problems of readjustment to normal livelihood. Their vision of a world made better and safer to live in was shattered by the cruel realities awaiting them.

Is it any wonder, then, that discontent found roots very easily in the minds of many, and that a sense of revolt against existing evils grew within their hearts? The inevitable trend of events, fostered by hunger and misery, gave the way to the European countries for reactionary developments. Hence, the birth of dictatorship and its spread everywhere.

As the years have gone by and the sad memories of slaughter and World War antipathies have somewhat waned, a new generation is growing and being trained in brute fashion to violate the fifth commandment: "Thou Shalt Not Kill." We find babies hardly out of their cradles enrolled in the ranks of future wars. The instruments of war and destruction are handed them at first in the shape of toys, and gradually as their tender bodies develop into adolescence, the art of killing human beings, with all its attractions, is patiently and methodically taught them. We are warned that murder in the heat of passion or in revenge for a personal affront is a serious crime, that human life is sacred and inviolable, and we are made to punish the individual guilty of an offence against [illegible] the "glory" of a soldier, [illegible] with a rifle or a grenade or his hand to take the life of an innocent foe, is eulogized as a virtue. And still more we glorify the role of an aviator.

It is often said by those opposed to religious practices and teaching that "religion is the opiate of the people," that it is used to deaden any protest against injustice and inequality. It seems to me that the teaching of religion, particularly the true Christian religion, which places a value on the individual and proclaims human personality to be supreme is a far better virtue than teaching idolatry of war-gods who compromise the infinite value of the human body to savagery. It is opium to the people—the act of diverting their thoughts from the solution of their economic difficulties by the glamour of resplendent uniforms, blaring bands, and the stupefaction of the finer sentiments of the human soul.

To-day the world is an armed camp. The momentum of the armament race in every nation is increasing feverishly. Some of the nations are doing it with the fixed idea of aggrandizement and domination. Others are compelled to do it for reasons of preparedness and self-defence. All, however, are treading the same path which eventually and fatally leads to perdition.

During these interludes, an artificial economic betterment is fostered by the manufacturing activities for war material and equipment. But such a doped illusion cannot last long. The tragic rendezvous, where the toll is paid in terms of blood, death, and infinite misery, is in the offing. Let us at once apply the lessons learned from the experiences of the past. There are many ways for universal betterment. Just now our heritage is at stake and we must not be delinquent in our duty.

The beauty of the countryside, the green fields, the trees, the wild flowers, we must preserve intact, in all its wholesomeness. We must not permit any ruthless attempt to mar the harmony of the skyline of the cities or turn the calm inspiring solitude of green fields into a graveyard. Every effort should be made to control the damming of rivers and thus protect the lives and property of those living near by.

The prairies and the hills must be preserved from the danger of erosion and drought. Why not invest to improve our lands needs the money and man power now spent for building means of destruction? The elimination of slums, such an acute problem, could be accomplished practically by substituting the metal used to make a rifle for a girder to hold a roof.

The treasures of art and literature so wantonly destroyed in times of strife should be held and conserved most jealously.

The marvels of science in all its diverse ramifications should be richly and wisely applied in creating happiness rather than wreaking terror. The discovery of radio-electric wave transmission should be utilized in any effort to bring help and succor to distress, but not used to guide an instrument of war, such as an airplane or battleship, in a mission of frightfulness.

How beneficent would be the findings in chemistry if used in enriching the fertilization of soil instead of in concocting formulas for explosives!

Could not engineers devote entirely the application of their knowledge to the construction of better homes, instead of battle cruisers?

The integrity of the home and the love of the fireside are and should be nearest the heart of every peaceloving person. It is within that precinct that the lives of the future generations are moulded, and first impressions for good or bad instilled into their young imaginations. If the home is undermined by the lack of observance of the fundamental tenets of love and service how can it be expected of the future heads of families that they become models of rectitude and dispensers of grace?

Why not forge ahead with visions of peace and the realization of dreams of contentment? The soil of the country is rich enough, and can be made still richer, to furnish food and sustenance for every living creature on the planet. The ingenuity of man in delving into the secrets of the unknown is worthy of his efforts in the beneficial results to better our mode of living with improved devices and easier application of existing commodities.

Therefore, let us shake off the yoke of tyranny, and allow the fruits of the free spirit to grow and expand. Let us make the home happier and the fireside cosier. Let us consider every member of the village, country, or state, and every person a member of our own family and treat them as such. Let us look beyond the artificial frontiers of our nation and join hands with the others in the common thought of the brotherhood of man. It is no fault of theirs that they were born in a faraway land with different laws and customs, just as we should not consider ourselves particularly privileged for being born in this blessed land of ours. We all are children of the same God. The right thing to do is to learn from the others what is worth while learning, and let others benefit from what we have accomplished.

In order to perform the part of a citizen wisely and well, it is essential to cultivate our minds, to wear to the most perfect vigor every generous and honest feeling that belongs to our [illegible]; the dispositions that are lovely in private life into the service and betterment of mankind.

Such is the goal towards which our aspirations must tend. Skeptics may call it visionary but how could youth find its path without a vision guiding its way?

GOSPEL OF SRI RAMAKRISHNA

IT was afternoon. Master and a few other devotees were seated. Some Marwari devotees who had business in Calcutta came and saluted Sri Ramakrishna. They were asking him to offer them some counsels. The Master was smiling.

Sri Ramakrishna (to the Marwari devotees): Look here, 'I' and 'mine'—these two spring from ignorance. 'O God, Thou art the doer, and Thine is all'—this is knowledge. And how can you say 'mine'? The manager of the garden refers to the garden 'mine'; but when he commits an offence the owner drives him away. He does not dare then to take out from the garden even his own mango-wood box. Desire, anger, etc., cannot be got rid of; turn them Godward. If you must needs desire and covet, then desire and covet for the realization of God. Drive them away with the help of discrimination. The mahout strikes the elephant with the goad, if the latter goes to devour the banana plants of others.

You do business, you know that one rises step by step. Some start a castor oil mill at first, and when they have earned enough they open a cloth shop. One should advance Godward likewise. If opportunity comes, retire now and then to solitude for a few days and spend more time in calling on God. But, then, nothing can be had until the time comes. Some have a great residue of work and enjoyment. So they take a longer time. If you lance the boil while it is hard, the outcome is quite the contrary to the good expected. The surgeon lances it when it comes to a head and shows an opening. . . .

* * *

The Marwari devotees often brought sweets, fruits, etc., for the Master. The Master, however, rarely accepted them personally, for he used to say that they had to earn by telling a great number of lies. So he was counselling the Marwaris present by way of conversation.

Sri Ramakrishna: You see, if one takes to business his first hold on truth loosens. Nanak has recorded in the stories to have said, "As I went to partake of the food offered by dishonest persons, I found them all besmeared with blood." One should offer pure things to holy men. One must not give them things earned by means of falsehood. God can be realized through the path of truth.

It is necessary to take His name always. The mind should be fixed on Him while working. To give an instance: I have a boil on my back; I am attending to all my works, yet the mind is always conscious of the boil. It is good to take the name of Rama—Rama who is the son of Dasarathi, Rama who again has created the world, who dwells in all beings and who is very near, in and outside.

"That Rama is the son of Dasarathi, that Rama has created the world, that Rama is in every being, that Rama is the nearest of all."

Sri Ramakrishna had come to the house of Govinda Mukherji. It was Sunday, the 18th of February, 1883. Narendra, Ram and other devotees and the neighbours also had come. At about 7 or 8 o'clock that Master formed with Narendra and others in the [illegible] of devotees [illegible].

Everybody took his seat after the singing. Many were saluting the Master, who was asking them now and then to salute the Lord. He was further saying: "He has become everything; but He is more manifest in particular places, as for instance, in holy men. If you say there are wicked persons, tigers and lions too; still one should not embrace the Lord in the form of the tiger. One should salute him from a distance and go away. Take again the example of water. Some water can be drunk, some can be used for purposes of worship, some for bathing; and again some can be used for washing etc., only."

Neighbour: Sir, how is the doctrine of Vedanta like?

Sri Ramakrishna: The Vedantins declare, "I am He." The Brahman is true and the world false. The "I" is also false. There exists only the Paramatman.

But the "I" never dies; so the egotism which says, "I am His servant, I am His son, His devotee" is very good.

Bhakti-Yoga (the path of devotion) is the best in this Kali-Yuga. He can be realized through Bhakti-Yoga. The consciousness of object is co-present with the consciousness of the body. Form, taste, smell, touch and sound—these are the objects. The consciousness of objects dies hard. The knowledge that I am He does not dawn so long as the consciousness of objects does not disappear.

Persons who have renounced the world are less attached to objects; the worldly people always dwell on the ob-

for this reason they should say, "I am Thy servant."

A neighbour: We are sinners. What will happen to us?

Sri Ramakrishna: All the sins of the body fly away at the uttering of the praises of His name. Sin is the bird on the tree of the body; the singing of his name is, as it were, the clapping of hands. As all the birds on a tree fly away at the clapping of hands, even so all sins disappear at the singing of the praises of His name.

And see again how the waters of the pond in a field dry up of themselves under the hot rays of the sun. Likewise at the singing of His name the waters of the pond of sin dry up of themselves.

One should practise everyday. In the circus I found a girl standing on one leg on a running horse. How much practice is behind that feat!

As weep at least once a day in order to see Him.

These two are the means—practice and devotion, that is to say, a yearning for realising Him.

"ONLY LIVING ORGANISATION WHICH REPRESENTS NATION"

At a meeting held under the Dacca District Congress Committee at the Coronation Park on the 22nd February last Nawabzada K Atikullah who presided, appealed to his countrymen as follows:

The memorable year of 1905, which can be proud of the birth of the Swadeshi movement as a consequence of the Partition of Bengal, may be truly called the harbinger of a national consciousness in India. The determination of a subject people consisting of Hindus and Musalmans, resulted gloriously in the annulment of the ill-fated Partition. As an humble camp-follower of the movement, I had the privilege of supporting the resolution against the Partition of Bengal at the session of the Indian National Congress held in Calcutta under the presidentship of the late Mr. Dadabhai Naoroji. Nobody can deny to-day that the agitation, by its remarkable success, achieved the solidarity not only of the Bengalee Hindus but of the Bengalee Musalmans but it welded the two communities of India United Bengal with bonds of common aspirations.

Join Congress

The Indian National Congress, which can claim thirty lakhs of people as its members, is surely the only living organisation which has admirably passed through an ordeal of suffering and sacrifice and is consequently to day in a unique position to lead the country to its destined goal—the freedom of India and remove the appalling poverty of the famished countrymen of ours. The Congress stands above petty communal jealousies; nay, it represents really the whole nation, without any distinction of caste or creed. To-day in the fag-end of my life, I appeal from my sick-bed to my countrymen—of whatever caste or creed—particularly to the brothers of my own faith the Musalmans to join the Congress in their thousands and spread the message of Swaraj to every home in India.

My own ill-fated province of Bengal, which once witnessed the dawn of nationalism, is now, owing to communal differences, passing through the most critical moment in our history. The only hope is in our unity. It is gratifying to note that the Nawab Bahadur of Murshidabad has already taken an initiative in the proper direction by making an appeal for a united front. I also earnestly entreat the Hindus and Musalmans of Bengal to shake off their communal spirit and work unitedly for the emancipation of our country under the banner of the Indian National Congress. Let us not forget that the future of all the communities—Hindus and Muslims alike—lies not in communal higglings, but in the freedom of India towards the achievement of which the Congress is marching forward.

Mass Contact Campaign

Nawabzada K. Mumuddin, son of Nawabzada K Atikullah, also engaged himself in a vigorous mass contact movement together with other Congress leaders. He has been touring in the interiors and addressing enormous gatherings of rural population comprising both Hindus and Mahomedans. Wherever he goes he leaves behind him a great impression, more particularly among the Mahomedans, about the utility of Congress.

END PARTY FACTIONS

"I WANT to build up a new Bengal and in this I want your sympathy, help, support and wholehearted cooperation. I am pained to see that there are still among party factions in Bengal. Sink all doubts and distrust, jealousy and religion in the waters of the Ganges and give me only five years time. There are talented men in Bengal, there are selfless workers in Bengal, with glorious records of sacrifice and service. What is [illegible] organisation and unity [illegible] I will be able, with your help and cooperation, to build up a new Bengal," declared Mr Subhas Chandra Bose President of the Indian National Congress, in his first public utterance since his return from Haripura Congress, replying to five addresses of welcome at a mammoth gathering at Harish Park.

Rousing Reception

Mr Bose was brought in a huge procession to the place of the meeting, where about 25,000 people accorded him a rousing reception. The programme included fireworks. Mr Bose spoke for one hour in Bengali.

Mr. Shyamaprasad Mukherji, Vice-Chancellor of the Calcutta University, who presided, presented the address on on behalf of the citizens of south Calcutta. Other addresses presented to him were on behalf of the various Congress Committees in the City and and the Sevak Samity.

Respect National Anthem

Before the end of the meeting "Vande Mataram" song was sung, when the whole audience stood up, except the police parties. Mr Bose asked them to stand up. On their refusal to do so, a number cried "shame, shame. Get out.

Things In General

Natal Indian Congress

THE annual meeting of the Natal Indian Congress took place at the Victoria Picture Palace on Sunday, 1,000 members being present. Mr. J. W. Godfrey presided and was supported on the platform by Rajan E. M. Parak and other leaders of the Indian community. The following officials were elected:- Patron:- Rajee E. M. Pareh; President, Swami Bhawani Dayal; Vice-Presidents, Messrs. A. M. M. Lokhat, K. Rajnath, M. A. Motala, M. D. Naik, V. S. O. Pather, K. S. Chetty, A. M. Lockhat, Shaikh Himed, G. J. Roberts and V. Lawrence; Joint Hon. Secretaries, Messrs. A. I. Rajee and J. W. Godfrey; Joint Hon. Treasurers, Messrs S. M. Pareh and A. E. Shaikh; Committee, Messrs. I. A. Ismail, A. S. Rajee, Govind Mani, B. Gabriel, V. J. Thakor, Ajoo Hafejee, P. G. Desai, C. M. Anglia, M. A. H. Moosa, P. G. Hargovan, J. S. Roopnarain, A. M. Abad, Mohamed Ebrahim, A. Seedat, K. R. Pillay, V. S. Thandrelan, Dr. K. M. Seedat, D. K. Patel, M. N. Rhoda, A. D. Moosa, D. Dalchoo, Satya Dev, H. A. Mahasel, L. Pandey, S. R. Pather, V. M. Achary, V. M. Pillay, Dr. M. G. Naidoo, O. H. A. Jhavery and S. W. Abrahams. The secretaries' and treasurers' reports were submitted. These were unanimously adopted. A unanimous resolution was passed placing on record the full confidence of the members of the Natal Indian Congress in the policy pursued and the work done by the Congress during the last five years.

A Gesture

It was remarkable that the world famous nose, throat and ear specialist, Professor Heinrich Neumann, escaped with his life, for it is said that two years ago he refused to treat Herr Hitler. According to *Time*, Hitler feared he had cancer of the throat, and to submit Dr Neumann to operate. The specialist refused on the ground that if the operation failed he would be blamed, not as a surgeon, but as a Jew. His friends feared the worst when the Nazis arrested him, and were surprised a few days later at the news that he had been released. According to *Time & Tide*, it was whispered that the release of Neumann was a personal gesture from the Führer to the Duke of Windsor, who has been undergoing treatment at the hands of Professor Neumann.

A Joint Meeting

A joint meeting of Europeans and Natives, Europeans and Coloureds and Indo-European Congo will be held at the African Methodist Institute corner of Grey and Prince Edward Streets on Friday May 6th at 8 p.m. when Senator the Hon. J. G. Rheinalt Jones will deliver an address on "Looking backward and looking forward." All members of the three Joint Councils are urged to attend.

Mr. Pirow To Open Maritzburg's New Aerodrome

Mr. O. Pirow, Minister of Railways and Harbours and of Defence, will open the new Maritzburg aerodrome on May 14. The same evening a cabaret will be given by the Maritzburg Corporation. All the flying clubs in the Union have been invited to attend.

Farewell Gathering At Nylstroom Indian School

On 7th April, in a large gathering of parents, scholars and ex-scholars, the School Leaving Certificate was awarded to Mahomed I. Hayat who successfully completed the Bursary Examination, (1937), of the Transvaal Education Department. He is the second student to obtain the S. L. Certificate at the school. The principal, Mr. E. K. Patel, acknowledges with thanks the amount of £3 3s. donated by Mr. Ismail Hayat towards the school fund on the occasion. Various speakers including Mr. S. Mosain, the secretary of the School Committee, dealt with collection of the school and school children.

Nizamia Muslim Society's Message Of Sympathy And Condolence

The officials and members of the Nizamia Muslim Society, Pietermaritzburg, Natal, South Africa deeply regret the unfortunate earthquake at Anatolia Province (Turkey), and extends its sincere sympathy to the injured and to the dependants and relatives of those fatally injured.

The Maritzburg Muslim community mourns the death of Sir Muhamad Iqbal, the Moslem Poet, philosopher and politician, of the present day. Special prayers were said in the Mosque after Friday's service, and on Sunday the Quran was recited after Isha prayer. The Nizamia Muslim Society has sent the following message of condolence to the bereaved family:- "The Nizamia Muslim Society respectfully offer their heartfelt condolences to the relatives of the late Sir Mahomed Iqbal of Lahore, India."

Moslem Ritual At Avoca

There was large gathering of Moslems at Avoca on Sunday on the occasion of Maulood-Sharif (birthday festival of the great prophet of Islam) and Khatme-Koran, Sharif (function of completing thirty chapters of the Holy Koran).

Donation To Nizamia Muslim Society

The treasurer of the Nizamia Muslim Society, Maritzburg, acknowledges with thanks the following donations:- Messrs. Abdul Kadir (Building Fund) £5; D. A. Bayat £1; M. E. Dhana 10s; Hajee Moola 10s.; M. I. Dawjee 7s.; I. M. Camroodien 5s.; N. Khan 5s.

Hairdressing Trade And Apprenticeship Regulations

Regulations governing apprenticeship in the Durban hairdressing trade have been gazetted. The period of apprenticeship, except where reductions are approved by the Inspector, is to be five years from a minimum age of 16 years and a minimum qualification of the Standard VI Certificate. Unless exemption is granted all apprentices must attend classes at the Technical College, Durban, for three years. The weekly rates of wages for apprentices are as follow:- Men's hairdressing, first year 15s., second £1 2s., third £2, fourth £3 and fifth £4. In the woman's hairdressing trade the apprentice wage scale rises from 10s. per week in the first six months to £2 15s. a week after the 10th six-month period.

Sir Henry Newbolt Dead

The death has occurred of the poet, Sir Henry Newbolt. He was in his 76th year. Sir Henry was a barrister and an author, and in 1933 was appointed Official Naval Historian. He practised at the Bar until 1899 and was editor of the Monthly Review from 1900-01. Among his numerous activities he was vice-president of the Navy Records Society, and vice president of the Royal Society of Literature. During the war he was Controller of Wireless and Cables. He was knighted in 1915. He was a past president of the English Association.

Songs Displace Anaesthetics

Dr Duko Cvitanovic, military surgeon of the Sarajevo garrison, makes his patients sing instead of applying a general anaesthetic when he operates for appendicitis. Dr Cvitanovic claims that he has performed over 600 operations in this manner, and that there were no bad after effects. He maintains that keeping the patients mentally strong during the operation, instead of making them unconscious and thus weakening them has a better healing effect than any other method.

Jam Jar Of Kruger Sovereigns

A jam jar full of Kruger sovereigns was unearthed at Kenilworth during excavations at a building site. The sovereigns are now worth £3/6.

India Letter

(News Culled From Indian Papers)

New Crisis Threat In India

A major political crisis is threatened by Mr Gandhi if the appointment of Mr. J. R. Dain as acting Governor of Orissa is not rescinded. Mr Dain, who is Revenue Commissioner of Orissa, was appointed during the absence on leave of Sir John Hubback. Congress subsequently deplored the appointment of an officer in the Orissa service, subordinate to ministers, and suggested the adoption of a convention appointing the Chief Justice as Acting Governor. Mr. Gandhi declares the situation created by the appointment reduces autonomy to a farce and the fact that Mr. Dain is due to retire at the end of his acting appointment is no excuse for the mistake. It is understood that Mr. Dain's assumption of the offices will lead to the resignation of the Congress Ministry in Orissa, with repercussions in other provinces.

Two Leading Muslims Of Poona Join Congress

We get the news from the papers received by the last mail station that two leading Muslims of Poona have joined the Indian National Congress. It is of interest to know that Major Khan is a cousin of H.H. the Aga Khan. One can see clearly how the times have changed and what a change has been wrought by the National body which rules the Bombay Presidency. The Secretary Congress Committee Poona says Aga Major Murtaza Khan, I.D.I. (ret.) Mirza akram Baig, B.A., LL.B., Advocate Bombay High Court, have enrolled themselves as members and signed the pledge of the Indian National Congress.

Congress Work Among Muslims

A largely attended meeting of Congress Musalmans was held at Haripura on Feb 18 immediately after the Subjects Committee meeting of the A.I.C.C. presided, Doctor Syed Mahmud presiding. The meeting considered at length the question of anti Congress propaganda among Muslims and appointed a committee consisting of Dr. Mahmud, Maulana Hussain Ahmed, Mr S. A. Brelvi and Mr Hafeez Rahman to chalk out a programme for the work among Muslims in India.

Mrs. Anna Chandy

What will probably be the first appointment of a woman to the judiciary, made in Travancore. Mrs Anna Chandy practising in Trivandrum has been offered the post of the Munsiff District Munsiff in Travancore Judicial service and she has accepted it. Mrs Chandy was the first lady to practice in Kerala. She was enrolled High Court Vakil seven years ago. She was a member of the Travancore Legislative Council for some time and the news has been well received in all circles.

Quake Shock In Bombay

Doctor Ramnathan in charge of the Colaba Observatory informed the Press that a very severe earthquake shock at Bombay was recorded. From indications available the shock must have occurred about 300 miles around Bombay. Ahmedabad, Akola and Poona also experienced shocks of mild intensity. No damage has hitherto been reported. Tables, chairs and other furniture were shaken violently and people were rudely awakened from their slumbers. Several rushed into the open. It will be recalled that the last time when Bombay experienced such severe tremor was in 1934 when the disastrous Bihar earthquake occurred.

Proud Spectator

Shrimati Parbati Devi, seventy-year old mother of Babu Subhas Bose, was a proud spectator on the dais at the opening session of the Haripura Congress over which her son presided. Parbati Devi left for her quarters in the leaders' camp before conclusion of to-day's sitting supported by her youngest son and Miss Maniben Patel, daughter of Sardar Vallabhai Patel followed by other members of the Bose family.

India's Warning

Three lines of attack on the inauguration of the unwanted federation, which reveal the mind of the Congress High Command, were indicated by the President of the Congress in an important speech at Nagpur: (1) That the Congress is ready, if necessary, to launch a campaign of Satyagraha if the British authorities still insist upon going ahead with the Federal Scheme, the only remote chance of their not doing so being the increasing strength of the Indian opposition; (2) That if a Satyagraha campaign is launched, it may not be confined to British India, but may overflow to the Indian States; (3) That if the holding of office by the Congress in the Provinces comes in the way of its opposition to Federation, then the Congress will give up office.

Indian Cultural Conference

Presiding at the second session of the Cultural Conference held at Calcutta last December, Sir S. Radhakrishnan said: Modern civilization built upon science and reason is already showing symptoms of decay. Streets are provided with underground refuges, private houses are equipped with gas-proof rooms, citizens are instructed in the use of gas-masks—these cannot be the ends of a healthy civilization. Those who are anxious to organise the world for an enduring peace, find that it cannot be done unless the powerful nations of the West are willing to surrender their territorial ambition and prepare to liquidate their empires and rebuild the world on a basis of equality and freedom for all.

Hill Exodus Given Up

The Government of the N.W.F. Province has decided to discontinue the hill exodus from this year. His Excellency the Governor and the Chief Secretary only will proceed to Nathiagali in connection with the tribal area. Whenever the Chief Secretary's help is needed by the Premier he will visit Peshawar during the summer. Government has also, as a measure of economy, abolished the post of Director of Agriculture. The foregoing measures of economy, it is understood, will effect a saving of more than Rs. 1 lakh.

A Significant Success

Recent events in various Provinces show that Congress is making steady even though slow progress among Mussalmans who are supporting it in increasing numbers. Two instances are worthy of note here because they are very recent. Nawabzada Mahmudali Khan, the son of an ex-Revenue Minister of the Punjab, has joined the Congress instead of plumping for a life of comfort and luxury. Nawabzada Mahmudali's action is a symbolical expression of two facts: first that the Congress commands the allegiance of the Muslim youth and second that its appeal is irresistible even by young men brought up in the lap of luxury and aristocratic conservatism provided they are sensitive to their duties to their less fortunately placed fellowmen. But even more significant is the following news from Sind: "In the by-election to the Sind Assembly from Upper Sind Frontier Muslim Rural Constituency Mr. Mohammed Amin Khoso (Congress) defeated Khan Bahadur Bijarani (Independent) by 3,741 votes to 3,396." *This victory in a Muslim province governed by an anti Congress Ministry and in a rural constituency means that the masses of the Muslim community are responsive to national and economic issues.* The election is an achievement on which we heartily congratulate Mr. Khoso.

Cheque For Visva-Bharati

Dr. Rabindranath Tagore received a cheque for Rs. 20,000 from the Raja of Awagarh, being a gift to the Visva Bharati. Dr. Tagore has sent him a letter accepting the gift with thanks.

Ridiculous Ways Of The Police

"Mistake" is the most ridiculous excuse given by authorities for what seems deliberate action on the part of police which incidentally shows that the neutrality is yet another myth. The resignation of the Ministry was followed by an announcement by the police by beat of drum that persons taking out processions with Congress flag and holding meetings without permission for one month, will be liable to prosecution. On enquiry it was said that the prohibition was made in connection with Sahidganj Day and Muharram and it was through mistake that reference was made to the Congress flag. The authorities here are probably re-

posting the same or take to different Chiefs of the district. Information received shows that similar announcements by beat drum were made in the Mufassil and Sheraghattee thanas.

England Prefers Indian Mats

In the House of Commons, replying to Sir Alfred Knox (Con.), who asked for legislation prohibiting the import of Indian mats and matting with a view to preventing the extinction of the [illegible] mat and matting industry, Mr. [illegible] Wallace (Overseas Trade Department) [illegible] was aware that [illegible] of imports from India and the matter was being borne in mind in the present Anglo-Indian trade talks. Government were not prepared to introduce legislation.

New Congress Working Committee

Mr Subhas Chandra Bose, Pandit Jawaharlal Nehru, Sardar Vallabhbhai Patel, Maulana Abdul Kalam Azad, Babu Rajendra Prasad, Khan Abdul Gaffar Khan, Mrs Sarojini Naidu, Seth Jamnalal Bajaj, Mr Bhulabhai Desai, Dr. Pattabhi Sitaramayya, Mr Sarat Chandra Bose, Mr. Jairamdas Daulatram, Acharya Kripalani and Mr Ravikrishan Mahtab, with Acharya Kripalani as General secretary and Seth Jamnalal Bajaj as treasurer.

The Sporting World

Transvaal Open Tennis Championship

THE Transvaal Open Men's Singles and Men's Doubles Championships were played at Johannesburg during Easter holidays and concluded on Saturday last wherein players irrespective of race or colour were allowed to enter, and entries were received from the well known stars, such as, H. Jajbhay (South African champion), H. B. Xerlie (The Rand Sports Club champion), F. J. Smith (Transvaal Coloured champion), J. D. Rosenberg, A. Johannes of Colesberg, J. Oliphant, and many other stars of Transvaal. H. Jajbhay was the outstanding competitor of the tournament, and after the elimination rounds, G. A. Duprees, the East Rand Coloured champion, met H. Jajbhay in the finals. The finals was played very keenly by both players. Duprees was very fast in movement of limbs and court, but Jajbhay played with artistic precision and produced thrilling tennis and gave 3 sunny points by placing well with backhand drives to the sidelines and cross-court, and thus won the singles trophy donated by Mr. N. G. Pardhanan (South African European champion). The scores were: 6-4; 6-3; 6-4. All matches were best of five sets. Jajbhay and G. A. Duprees, the holders of the South African Doubles championship, played the finals against F. J. Smith and Rosenburg. The match was thrilling from beginning to the last stroke and all five sets were played, all the four players were determined and every point was contested, and after a gruelling display, Jajbhay and Duprees proved their superiority over Smith and Rosenburg, and won the match by 3 sets to two.

Children's Annual Sport

The third annual children's sports held at the Battery Beach, Indian section, under the aegis of the Durban Indian Surf Life Saving Club on Easter Monday, was a great success. A crowd of about two thousand people were present to

By "Gambler"

witness the sports. The large number of children present took full advantage of the sports and enjoyed themselves thoroughly. The bicycle race which commenced at 6 a.m. over a circular course of 35 miles was won by Julio Cardella, of Springfield. The second [illegible] Madhoo also of Springfield [illegible]. The former two [illegible] of the Rosebank Sporting Club. There were eleven entrants in this race. The Indian lifesavers gave a thrilling display of their hazardous work on the beach. The reel race for the Kooverjee Mulraj Singh's Floating Trophy was won by R. H. Singh's Squad. As a stimulus to encouragement, the Durban Surf Life Saving Club awarded £1 towards this event. During lunch hour the members of the club rescued seven persons from being washed away, six of whom were rescued at the same time. The spectators really witnessed the lifesavers at work. The whole sports terminated at about 5 p.m. after presentation of cups and trophies to the successful competitors.

Malvern Indian Boy Scouts At Second Annual Camp

A contingent of 21 scouts were under canvas at Clydesdale on Mr. G. Munger's farm from Friday April 22 to Sunday April 24. The camp was run under the supervision of Scoutmaster Mr. L. E. Naidoo and assistant Scoutmasters Messrs. M. V. Nalaker and A. S. Naidoo. During the whole period, the scouts [illegible] in scouting practice. The training consisted of a variety of useful games which were thoroughly enjoyed. Since the camp was run on a patrol system, every member showed a keen and competitive spirit. Although the day was a short one, the scouts covered a large amount of work in scouting. The camp broke up on Sunday at 3 p.m.

Max Schmeling To Fight Joe Louis

Max Schmeling sailed on April [illegible] for the United States for his fight with Joe Louis. The German Press hopes that the result of this fight will be that the world championship will be brought back to Germany, thus meaning that Schmeling will have made a come-back, which has never yet been achieved by any previous holder of the world title.

America's Ideal Girl

Betty Grable, paramount player, won the compliment recently of a loving cup, which represented the material advantage of having been named "America's Ideal Girl," the said title having been bestowed upon her by the Hollywood Chamber of Commerce and a group of the film colony's artists.

Hill View Government-Aided Indian School Building Fund

[illegible]

TRANSVAAL INDIAN CONGRESS

A general meeting of Transvaal Indians will be held at Ostrin's Picture Palace, cor Wolhuter and Marshall Streets, on Sunday, May [illegible] at 2.15 p.m.

Agenda: (a) Secretary's and Financial Report; (b) Election of Officers and (c) General.

S. M. NAIK
Hon. Secretary

GENERAL NOTICE

MIXED MARRIAGES COMMISSION

It is hereby notified for general information that the Government has appointed a Commission "to investigate and report upon the question of Mixed Marriages in the Union between Europeans and non-Europeans and to determine whether such marriages:

(1) are on the increase or are likely to increase; and

(2) are sufficiently numerous to be seriously detrimental to the welfare of the Union and the future composition of the population;

and to recommend whether it is necessary that any further steps should be taken to discourage such marriages."

The Commission in the course of its enquiries has found it necessary to take evidence and, in order to facilitate the preparation of an itinerary for that purpose, hereby invites all persons, private or official, and all associations of persons, desirous of giving evidence, to inform the Secretary, Mixed Marriages Commission, as early as possible of their intention to appear before the Commission, and further to indicate as nearly as possible on what aspects of the subject of mixed marriages they wish to be heard.

Memoranda on the subject will be welcomed by the Commission and will be fully considered, whether the person submitting the same elect to give evidence in person or not.

It is requested that the Secretary be informed on the lines suggested above as early as possible, but not later than the **28th May, 1938**, after which date an itinerary will be arranged and notice published in the press giving the dates on which the Commission will visit convenient centres for the purpose of receiving evidence.

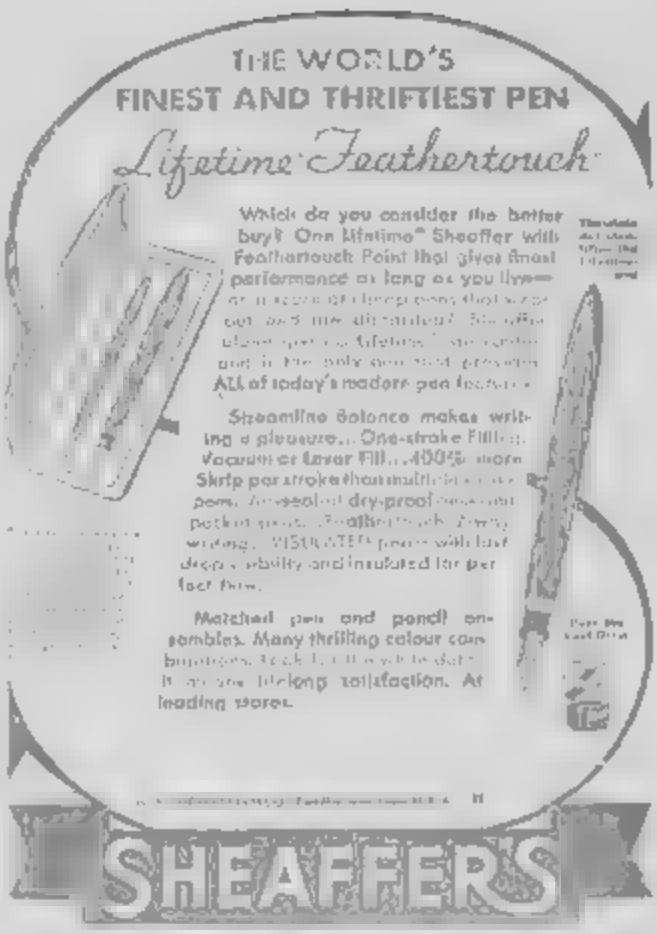
The following official statistics, showing the number of mixed marriages celebrated within the Union during the years 1926-1936, are published for general information:—

Marriages Between:

Year	European Males and Asiatic Females	European Males and Native Females	European Males and Coloured Females	European Females and Asiatic Males	European Females and Native Males	European Females and Coloured Males	Total
1926	4	8	—	5	66	15	98
1927	—	3	1	1	55	11	71
1928	1	1	—	1	70	12	85
1929	—	2	—	1	74	12	89
1930	—	5	—	1	60	8	74
1931	1	3	—	1	59	14	78
1932	—	6	—	—	63	3	72
1933	—	7	1	1	57	10	76
1934	2	5	2	—	67	1	77
1935	2	6	2	1	66	15	92
1936	1	7	1	—	56	—	65

Secretary.

Department of the Interior,
Union Buildings,
Pretoria.
20th April, 1938.

અમેરીકાની બનાવની દુનીયામાં અેડી અમારાજ વખણાઅેલી.
૨૦-૬૦ી પર્યંત ગેરંટિ સહેલી સાથે
શીફરની પેન અને પેનસીલ તેમજ રોલ્ડ ગોલ્ડની
બૂટી પેનસીલ આવી શકશે.

સોલ અેજન્ટ :

Wholesale Stockists –

I. C. ASHABHAI & Co.,

35, Commissioner St., JOHANNESBURG.
'Phone 833716. P. O. Box 4838.

Congress Jubilee Albums

An artistic Jubilee Album containing the photos of all Congress Presidents from 1885 to 1935. The photos have been done in three colours with most decorative borders. The best available photos of the Congress Presidents have been chosen for the colour printing.

Price: 2s. 6d.

To Be Had From:—
"INDIAN OPINION,"
Phoenix, Natal.

Are You a subscriber of 'Indian Opinion'? If not, Why not?

CHOONILALL BROS.

THE NOTED INDIAN "SARRI HOUSE IN SOUTH AFRICA."

141, GREY STREET, DURBAN.

Please note
Our Johannesburg Agent
P. RATANJEE.
60, Bree Street.
Newtown

ARRIVING BY EVERY MAIL FROM INDIA AND JAPAN
Benarsi Sarees with Bord as ant
Plain Chiffon, Bridal Benares
Sarees in Several Shades
Price from 60/-, 85/-, 105/- upto £20.
Our Latest from Benares City
Embroidered Marina 65/-, 35/ & up
Printed Various kinds of Sarees
12/6, 17/ & upwards
Embroidery Queire-de-chene
3/6 yd. 42 in & 45 in. width
Latest Design Sarees Dora 44 in width
from 2/6 yd. 1/9, 2/ &
Georgette Sarees Latest Arrivals
price from 25/-, 30/-, 15/- & up
Latest Borders To Match Sarees
price from 14/6, 17/6 & upwards
Zari Work Silk Sarees in All Shades
from 55/ 95/-, £25/ & upwards

THE NOTED
INDIAN
SARRI
HOUSE
IN SOUTH AFRICA.

SUITABLE FOR WEDDING GIFTS
Brassware Vases Rose Bowls, Jardines Engraved Trays and Various other
At Special Prices Known.
Gramophone Cabinet, Gramophone, Records & Musical Instruments At Bottom Prices
Indian Indian
Midwest Radio Radio Gramo
from £15. £45 35. £45 & up
Marble Top Ma
from 12/6. 12 27/6
Suitable
Write for sample and further Particulars

ચુનીલાલ બ્રધર્સ

દક્ષિણ આફ્રિકાનું જાણીતું સાડીઓનું ગ્રાહ

૧૪૧ ગ્રે સ્ટ્રીટ, ડરબન.

આંબો
૫૬ અને ૬૨ પીકસ સ્ટ્રીટ
જોહનિસબર્ગ.

જાનારી સાડીઓ મોકલવા એજન્ટ
જોહનીસબર્ગ માટે
પી. પી. રતનજી.
૬૦, બ્રી સ્ટ્રીટ, -જોહનીસબર્ગ

મારાજ અને સર્વીસ સ્ટેશન
૭ મોસ સ્ટ્રીટ અને ૫૬ પીકસ સ્ટ્રીટ
જોહનિસબર્ગ.

દરેક સ્ટીમરમાં જાપાન તથા હિંદથી આવે છે
બનારસની કીનારવાળી અને સાદી જોજર બાતબાતની પુરીદાર
સાડીઓ જી. ૬૦, જી. ૮૫, જી. ૧૦૫ થી લઇને પા. ૨૦ સુધીની
બનારસથી ઇમબ્રોડરી આવલી છે.
દરેક જાતની સાડીઓ જી. ૨૫ અને જી. ૩૫ થી ઉપર
બાતબાતની બાતવાળી સાડીઓ
જી. ૧૨-૬ અને જી. ૧૭-૬ થી ઉપર
દરેકનું ક્રેપ-ડી-શીન જી. ૩-૧ થી ૪-૬ વાર ૪૩ ઇંચ અને ૪૫ ઇંચ પહોળ
સાડીનું જોરેટ જીજાબનું કામ, ૪૪ ઇંચ પહોળ વારનું, જી. ૩-૬,
જી. ૪-૬ જી ૪-૬ આવે તેવી
ઇમબ્રોડરી આવેલી જ્યોરજેટ સાડીઓ જી. ૨૫, જી. ૩૫
જી. ૪૫ અને તેથી ઉપર

સાડીને જોગ પહોળા બોર્ડર જી. ૧૨-૬, જી. ૧૭-૬ અને
તેથી ઉપર
દરેક રંગની બ્રહ્મી ક્રાપની જ્યોરજેટ સાડીઓ જી. ૫૦, જી. ૬૫,
જી. ૧૨૫ અને તેથી ઉપર
ઘારગોલ્ડપાપ, તબલા ગાગરીયા, રેશમી અને ગીલ્ટ વાળા
ગોલ્ડની જોગા બાત
દરેક જાતનું ઓરીજનલ, જોઇતી જાતજાતના ઉત્પાદનો બાબે
પીકચર ફ્રેમીંગ અને ફ્રેમીંગ બાસ
બાબત પા. ૧૫, પા. ૨૫, પા. ૩૫, પા. ૪૫ અને તેથી ઉપર

ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન

પુસ્તક ૬૮ મું. ફીનીક્સ, શુક્રવાર, તારીખ ૬ જે ૧૯૭૮ અં'ક—૧૭.

"ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન"

શુક્રવાર, તા. ૬ જે ૧૯૭૮

એકતાને માટે

ડરબનમાં વસતી હીંદી સ્ત્રીઓ ઇન્ડિઅન વીમેન્સ એસોસીએશન એ નામનું મંડળ સ્થાપવા ધારે છે. હીંદી સ્ત્રીઓને દેશની રાજદ્વારી હીલચાલમાં વધુ હોંશ કરવાની એ મંડળની નેમ છે. સને ૧૯૧૩ ની મહાન લડતમાં હીંદી સ્ત્રીઓએ બહુ બહાદુરીનો ભાગ ભજવ્યો છે છતાં દક્ષિણ આફ્રિકાના હીંદી રાજદ્વારી મંડળમાં તેમને યોગ્ય સ્થાન આપવામાં નથી આવ્યું. આ વાત તો ઠીક છે. તેઓ જરા આગળ વધે છે. તેઓ કહે છે કે કોમમાં હાલ જે મતભેદો છે તે દૂર કરવા અને મજબુત એકતા સ્થાપી સારૂ હીલચાલ કરવી. આનો અર્થ એ થાય કે નાતાલ ઇન્ડિઅન કોંગ્રેસ અને કોલોનીયલ બોર્ન કૌન્સીલ એસોસીએશનને જોડા મળી જઇ સરકારને કરવાની બધી બાબતોમાં એકમતમાં કરવી. આ મંડળે બાંધેલી નેમ સુંદર છે અને તેને સર્વ પ્રકારનું ઉત્તેજન આપવું ઘટે છે. પણ અમારા જાનવું છે કે એને સ્થાપવા માટે તેઓ ઉંધે રસ્તે ચઢી ગયા છે. આ વાત તો સર્વે કોઇ કબુલ કરે છે કે એક કોમ તરીકે આપણે હાલમાં બહુજ કુસંપ ચાં ચઢી ગયા છીએ. દક્ષિણ આફ્રિકાના હીંદીઓમાં સંપ થાય તેની અમારાથી વધીને બીજા કોઇ ખુશી નહીં કોઇ શકે. આપણા દોકોમાં કુસંપ હોવો એ આપણી નાજબીક ગણાઇ અને પાછી છે એમ અમે ઘણી વખત કહી ગયા છીએ.

યુનીયનના હીંદીની સામે જે આફતો આવી પડી છે તેના સામનો કરવા માટે હીંદી કોમના બધા વર્ગો એક બને એ અત્યંત જરૂરી છે. લડાઇ બાતાના પ્રધાન મી. પીરોવ ગયા અઠવાડીયામાંજ બોલી ગયા છે કે "ઝોઝાસાથી કેપ સુધી ના પ્રદેશમાં યુરોપીયન લોકોને આવતા ૫૦ વરસમાં જે મહા પ્રશ્નનો ઉકેલ કરવો પડશે તે હીંદી પ્રશ્ન હશે. હીંદીની સાથે જે લડત દેવાની છે તે માટે આ પ્રારંભીક સુચના છે.

ડરબનની સ્ત્રીઓ જે પ્રયત્નોનો આરંભ કરે છે તે કંઇ પ્રથમ આરંભ નથી. આપણા માજી એજન્ટ જનરલ રીચર્ડ ગ્રર રજા ઉપીએ પણ પ્રયત્ન કરેલો પણ તે નીષ્ફળ ગયેા. એ નીષ્ફળતાનું કારણ મુખ્યત્વે એજ છે કે કોંગ્રેસના કેટલાક આગેવાનો હજ કરી બેઠા છે. સાર પછી પણ પ્રયત્નો થયા હતા અને તેય નીષ્ફળ ગયા. કોમમાં સંપ થવા માટે અગે પણ ઘણી મહેનત કરી પણ અમારી ખાત્રી થઇ છે કે કોંગ્રેસ અને કોલોનીયલ બોર્ન એસોસારીએશન વચ્ચે જે મતભેદ છે તે સીમર્યાદતનો છે. અને જ્યા સુધી આગેવાનો નો મનમા ઉદારવાવ પ્રગટ ન થાય ત્યાં સુધી સંપ થવો મુશ્કેલ છે. એ સમજવું જોઇએ કે સ્વાર્થ સાધવો અને સેવા કરવી એ અલગ છે ... સ્વાર્થ સાધવાની વૃત્તી. ... પાયજ નહિ.

દક્ષિણ આફ્રિકા ટેમોક્રેટીક ધોરણે આવસ્તિ દેશ છે અને આપણી કોમ પણ તે સ્થિતિને અનુસરતી બધી જોઇએ. આપણાં રાજદ્વારી મંડળો પણ ટેમોક્રેટીક ધોરણે સ્થાપવા જોઇએ કુસંપવાળી આપણી કોમ નભવી નહીં શકે.

૬૭ વરસ પહેલાં હીંદી આમ પ્રજા આગેવાનો કહેતા તે કબુલ કરતા. પણ આજે એ સ્થિતિ રહી નથી. આજે તો લોકો પોતાના હિતનો વીચાર કરી શકે છે અને બીજાઓ તેની વતિ વીચાર કરી તેને પુછવા વગર કંઇ કરે તે તેઓ નીભાવવા તયાર નથી.

આ મહિનામાં નવા એજન્ટ જનરલ આવવાના છે. અમે માનીએ છીએ કે કોમમાં સંપ કરાવવામાં તેની ઉપર ઘણો આધાર છે આપણાના બે એજન્ટ જનરલો કોમની કમુમતીને ઉત્તેજન આપીને બહુમતિની અવગણના કરી ગયા. નવા એજન્ટ જનરલ પણ તેનેજ પગલે ચાલશે તો કુસંપ નાબુદ નહીં થાય. આ કોકાર્યે સ્ત્રીયોની મદદ કામ લાગી શકે છે. જ્યાં સુધી એજન્ટ જનરલ કોમમાં સંપ કરાવી ન શકે ત્યાં સુધી અહીંની સ્ત્રીઓએ એજન્ટ જનરલ સાથે કંઇજ વ્યવહાર ન રાખવો.

આ દેશના હીંદીઓની પ્રગતિને ટેકો મળે તે માટે એજન્ટ જનરલની સ્થાપના કરવામાં આવી હતી. પણ એ સીધ્ધાંત ઉઘાડી દેવામાં આવ્યો છે. તેને બદલે નવું મતદાર ઉભું કરવામાં આવ્યું છે. કેટલાક આગેવાનો એમ માને છે કે આપણી પ્રગતિનાં સર્વ પગલામાં એજન્ટ જનરલે આગેવાની લેવી. પરિણામ એ આવશે કે આપણે પોતે આત્મ વીશ્વાસથી કંઇ કરવાની શક્તિ ખોઇ બેસી શું. આ સ્થિતિ સારી નથી. આપણા આગેવાનોજ નહીં પણ એજન્ટ જનરલે પણ આ બાબત ઉપર વિચાર કરવો પડે છે.

આપણી કોમ જે આફત ભોગવી રહી છે તે એકત્ર થયલી હીંદી કોમજીજ દુર કરી શકાય. આગેવાનો જે નથી કરી શક્યા તે ડરબનની હીંદી સ્ત્રીઓ પાર પાડવા શક્તિવાન થાય એવી આપણે આશા રાખીએ.

૬. આફ્રિકામાં હિન્દી સ્ત્રીઓનું સ્થાન

ગયા મારી ગણતરી આપવું ... કે બીજાની ... મુખ્ય નાતાલમાં હીંદી ... ધંધા કરવાનું વિચારી રહેલ છે ... આની હીલચાલ ... કરવામાં આવે ... વેપારમાં ... અને ચપળતાની ... ખાસ ... આપણી ... જે પણ આપવું ... કે નાતાલ ... મેસિસમાં ... ની ... ઓ ... મેસિસના ... ને ... આની ... કેમ ... જવાનું ... છે કે ... ઓછો ... આવો ... ... મેળવે ... હોય ... ... મેં ... કે ... અને ... આપણે ... ...

દક્ષિણ આફ્રિકાના ટુંક ખબરો

નાતાલ ઇન્ડિયન કોંગ્રેસ

એક વખત એટલા જન વસ્તુઓની સંખ્યા વચ્ચે વિક્ટોરીયા પ્રોવિન્સમાં ગયા ગીરમારે નાતાલ ઇન્ડિયન કોંગ્રેસની વાર્ષિક સભા ભળી હતી પ્રમુખ સ્થાને શ્રી ઈ. કબાલુ. ગોરકે હતા અને શ્રી દાઉદ મુ. એમ. પારેખ તેમજ બીજા નેતાઓ પ્રોવિન્સમાં પર હાજર હતા ચાલુ વર્ષ માટે આ પ્રમાણે નીમણુકો થઇ છે. પેટ્રનઃ દાઉદ મુ. એમ. પારેખ, પ્રમુખઃ શ્રી. ઈ. કબાલુ. વાઇસ-પ્રમુખો મેસર્સ એ. એમ. એમ. મોળાત, કે. પૈજનાથ, એમ એ મોદાસા, એમ. બી. નાયક, પી. એસ. સી પાંચર, આર બી. મેદી, એ. એમ. મોળાદ, શેખ અહમદ, એસ. જે. સદરીયા અને બી બી. મેરિન્સ, જોઇન્ટ માનદ સેક્રેટરી મેસર્સ એ. આઇ. કાજી અને જે. કબાલુ. ગોરકે, ટ્રેઝરીયા માનદ ખજાનચીઃ મેસર્સ એસ. એમ પારેખ, અને એ. ઇ શેખ, કમીટી સભ્યઃ મેસર્સ આઇ એ. ઇસ્માઇલ, એમ. એસ્ટ કાજી, મોહમદ બક્ષ, બી. મોહીયદીન, બી. જે. ડોકર, આલ્બર્ટ લ્યુઇસ, પી. ટી. દેસાઇ, સી એમ. આંકલેશ્વર, એમ ચા એમ મુલ્લા, પા જી કરમોલ્વર, જે એસ. કપનારાયન, એ એમ. આર્યા, બાદમદ કાપાલીયા, એ સુબ્રમણ્યમ, કે. આર પીલે, વા. એમ નંગાડુ, કે. કે. એમ. મોદાત, ટી. કે. પટેલ, એમ. આર. ભુલા, એમ પ્યા મુલ્લા, બી બીબુ, સમ્મ કે૨. બી. એ. મહારાજ, એલ પાન્ડે. એસ. એસ. પચર, પી. એમ. આચારી. સી એમ. પીલે, કે એમ કે. નાયકુ, એ.. એમ એ. જવારી અને એમ. કબાલુ. એપ્રાઇમસ. સેક્રેટરીએ તેમજ બાજનાની સાર્વજોએ પોતાનો હોવા રજુ કર્યો હતો કે સર્વાનુમતે પસાર થયા હતો કે "નાતાલ ઇન્ડિયન કોંગ્રેસે છેલ્લા બાંમ વર્ષ દરમ્યાન કરેલા કામ અને આપ્યાકાર કરેલી નીતી વિશે કોંગ્રેસ સભ્યોનો સંપૂર્ણ વિશ્વાસ છે."

અપીલમાં રહ્યા

કરબનના બાબુભાઇ વેપારી મોહન સુબાભાઇ પ્રજાપતિ નાતાલના પ્રસાર ન્યાયાલયના કાયદાનો ભંગ કરવા સબબ અપરાધી ઠાર કોર્ટીન કેસની મુદ્દે ત્રીજ પીડાના દંડ અને નોકરોને પા કપર ભાગવા કરબનના મેજીસ્ટ્રેટે હુકમ કર્યો હતો, જે ઉપર મેસર્સ મુબાભાઇ પ્રજાપતિ વતરથી આપીલ સાબાની મેરીટજમાં એડીશનલ જજ હેમોનર્ડ અના ઓકહર્સ્ટ જસ્ટીસ તા જરસીરી બારજ્યારોને સબળા આપરાધ માટે નીરોપ ઠરાવી, દંડ પાછો ફેરવવા તથા નોકરોને પાછા હાજર આપવાનો મેજીસ્ટ્રેટનો હુકમ તા. ૨૭ એપ્રીલે રદ [illegible]

નેટીવ ઓફિસોનું સ્થળાંતર

નેટીવ બાબતો ના રંગભાનના રંગભુ માટે સરકાર વખતો વખત મેરીટજમાંમાં મળતી યુરોપીયનો તરફની વિગતમ્સ ઇન્ટરીટપ્રેટરની પ્રેક્ષણમાં બાકીસ કેટે મંજુરથી આવી હતી કે નેટીવ ઓફિસોને પાસ રાખવાનો નિયમ અમલમા મુકવા સરકારને સુચના કરવામા આવશે તો રંગભાનના સ્થળ માટે નેટીવ ઓફિસ બાંધવા. ઇસ્ટરીટ્રેટમાં ઝાઝો મળ્યા પછી કોમ પણ દરાવ ઉપર આવ્યા વિના પાસબાકિત પ્રાંચને લાગી કપુનીકેશનોટીટી સાથે પાસના બારાઓ વિશે ચેકરવણ કરવા સુચના આપી હતી.

જર્મન મીસન તરફથી હોસ્પીટલ

નાબાઉલી રંગ બાબત છેટે આવેલા બેથલામાં ૧૭ વર્ષથી જર્મનો તરફથી એક બાર્બીક મીશન કામ કરે છે. ત્યાં ઘાંણા વખતથી એક હોસ્પીટલ હતી જરૂર હતી. જે જર્મન કપુંચ રીઅન બાઇને પુરી પાડી છે. હોસ્પીટલમાં જે હજાર દરદી-ઓની સારવાર થઇ શકે એવી સગવડ છે. કિની કેબારણી પ્રાર્થેલી તો જર્મન નર્સો ત્યાં દરદીઓ માટે રોકવા નથી. થયુ છે. બાબતે યુનીયન સરકાર તરફથી મદદ મેળવતી નથી.

પ્લેગમસ્ત મકાનો

પોર્ટેલબીઝાબેથના કોસ્ટલમાં પ્લેગના જંતુથી ચેપી થયેલા ત્રણ પરા તા. ૨૯ એપ્રીલે લાંબી ફ્રામર પ્રોગ્રેસે આગ લગાડી બાળી મુક્યાં હતાં. આગ લગાડવાં પહેલાં સારા ગામ ઉપર પેરેફીન છાંટવામાં આવ્યું હતું અને પછી બળતણની આંચથી આગ ઝળઝાળી ત્રણે પરોનો નાસ કર્યો હતો. આગનો ફેલાવો થતાં આટકાવવા કાપર બ્રીગેડે બંધોબસ્ત રાખ્યો હતો

અમેરીકાનું ફ્લ્ક્સ યુનીયનમાં

અમેરીકામાં બર્બર અપરાધ કરી ભાંગી નાસી છુટેલા બ્લુ અમેરીકન અપરાધીઓના પ્રબંધારી દક્ષિણ આફ્રિકામાં દાખલ થયા છે. તેઓમાંથી એકની ઉમર ૨૫ વર્ષની અને બીજા બે ૨૫ વર્ષના છે. તેઓના ફોટોગ્રાફ તથા શરીરનું વર્ણન અમેરીકાની પોલીસે મોકલી આપ્યું હતું તે દક્ષિણ આફ્રિકા પહોંચ્યા પહેલાં તેઓ દક્ષિણ આફ્રિકામાં દાખલ થયા હતા દક્ષિણ આફ્રિકાની પોલીસ તેઓની શોધમા છે.

બારબ્દર શોપના અફ્રેન્ટીસોને સજાઓ

ઈસ્ટ જોહાનીસબર્ગમાં કરબન બાને બારબર શોપમાં કામ કરતા ત્રણ અફ્રેન્ટીસને શારીરીક નીશેના નીયમો અને મજારના દરો ઉપાયા છે. (૧) ઇન્સપેક્ટરે નીયમથી વધુ ના કરવાનું હોય તો અફ્રેન્ટીસે ત્રણ મહીનાના કરબન પર બાંધ વર્ષ સુધી રહી કામ [illegible] (૨) અફ્રેન્ટીસની ઉમર ૧૫ વર્ષથી ઓછી નહીં અને તેણે બાર [illegible] ધોરણ સુધીના અભ્યાસ કર્યોનું સર્ટીફીકેટ હોવું જોઇએ. વળી ઇન્સપેક્ટરે ઉકત નીયમથી વધુ કરવાનું હોય તો અફ્રેન્ટીસે ૬ વર્ષ સુધી કરબન ટેકનીકલ કોલેજના વર્ગોમાં હાજરી આપવી પડશે. પ્રથમ વર્ષના અફ્રેન્ટીસ માટે આકારીક પગારનો દર [illegible] વર્ષ માટે [illegible] પા ૧-૫-૦ ત્રીજા વર્ષ માટે પા [illegible] ચોથા માટે પા ૨-૦-૦ અને પાંચમા વર્ષ માટે ૨૫ પુકરર થયો છે. ઓજારના બારબર કોમ માટે અફ્રેન્ટીસોના અકવાડીક પગારના દરમાં તેણે પાંચ વર્ષ પુરા કર્યા પછી શ્રી. ૧૭ સાંથી અકવાડીક પગાર પા. ૨-૨૫-૦નો મુકરર કર્યો છે.

પ્રમાણીક મેદીલ

માસ શુજીસ નામની ગોરી સ્ત્રીએ મેરીટજ-બાર્ગમાં તા. ૨૮ એપ્રીલે સ્ટેટ પ્રોટરમાં ઝેમી ગોક કુકાને ખરીદી માટે બાબા પા. ૧૮ ચોપડા તથા છિપ્પોગી ડોકયુમેન્ટ સહીતની એક હેન્ડ-બેગ ગુમાવી હતી આ હેન્ડબેગ ઝેક નેરીવને મેરીટજબર્ગમાં સ્ટ્રાટમાં બજતાં પોતાના હોવા બી. એફ એસ. પોટરને સ્વાધીન કરી હતી, જે તેણે પોલીસ મારફતે બીસ શુજીસને પહોંચાડી હતી. નેરીવને પ્રમાણીકપણા માટે બનાવ આપવા માં આવ્યું હતું કે નહીં તેના રીપોર્ટમાં ખુલાસો નથી

મીલ્કતોની આંકણી

પ્રીટોરીયાના મ્યુનીસીપાલીટીએ તૈયાર કરેલાં આંકણી પત્રક મુજબ પ્રીટોરીયાના જમીન સંબંધ પાકેક પાંજરેરબાપ અને બાગારોનાની કીમત પાકેક ૧૪૫૫૮૮૮૦ ની કુલ્લી કીમત પાકેક ૨૦૨૫૫૨૧૫ હતી

પ્રિટોરીયાના કલીક્ટર બી. બાદમદ નજરીની છેકરી બી. કુમારી બદીનબાબુએ પંદર વરસની ઉમર કેપટાઉનની મીડીનયરન ગાર્લ્સ્કુલની ગેરહાજ ના બાબિકાન્સ, મેરીન, બાંગ્લેઝ, પોલ્જબુિન, શરીરશાસ્ત્ર, વિજ્ઞાન અને જુનીયર્યાધિકારની પરિક્ષા પહેલા વર્ગમાં પાસમા નંબરે માન સાથે પાસ કરી છે. અને તેણી હવે પણ અભ્યાસ માટે જોહાનીસબર્ગની વીટ-વાટસ્રેરાન્ડ યુનીવર્સીટીના ગેટીસીનના વર્ગમાં દાખલ થયાં છે.

વીટવોટર્સરેન્ડ યુનીવર્સીટ્સ કમર્શીયલ ટ્રેઇ

પ્રોવિન્સીઅલ યુનીયનના સેક્રેટરી જણાવે છે કે યુનીયનની જે સભા તા. ૨-૫-૩૮ ના રોજ બોલાવાની હતી તા તા. ૧૫-૫-૩૮ ના દિને બોલાવાઇ હતી.

યુનીયનની આવક

આખુ વરસમાં સભ્યપણાં પાસેના કુલ્લા ૧૭૦૦ આસરે મળ હતી. જે આવકમા ૧૫ ટકાનો પાસ ઘટાડો માલુમ પડી. પરસનાલ તથા કનઝમ્પશન ટેક્ષથી પા ૬૨૫૦૦૦ ઉપજ્યા હતા. જ્યારે નેટીવ પ્રજાની આવક પા. [illegible] થઇ હતી પ્રોવિન્સીઅલ તખ્તામાં કપાયાં પાકેક ૨૬૮૭૦૦૦, નાતાલમાં પા. ૬૬૦૦૦૦ આવ્યાં ઓરેન્જ ફ્રીસ્ટેટમાં પા ૬૩૬૦૦૦ આવક હતી.

પેલીસ માટે ઉંટ

કરબનમાં આવેલી ફ્રીયર ટેન્ડોનાલીનમાં પોટે દુરાનથી દક્ષિણ આફ્રિકાની બોલીસ માટે ઉંટ ૨૮ તા ૨૮ એપ્રીલે આવ્યું હતું. આફ્રિક બેસ્ટ આફ્રિકા તરફ્ત ૧૨૬ આફ્રિકાનો અપીંગહ તરફના રવાના પોલીસ ગોઠવા [illegible] હતો ઉપયોગ [illegible]

ખબરપત્રો

શ્રી દા. હિંદુ યુવક લીગ ના સેક્રેટરી સાહેબ લખે છે કે:—

તા. ૨૪—૪ ૩૮ ને દીને પી ફ્રાંસવામ હૉલ મુકામે લીગની વાર્ષિક સભા મી. મુખર્જાના પ્રમુખપણા હેઠળ બેદેલ્લાસ બજેટના મળી હતી. મી ગ્રાનુરાંકર સોમેશ્વર લંબો તથા અન્ય વક્તાઓ તરફથી ભાષણો થયા હતા.

મી. વિસ્તારે પોતાના ભાષણમાં યુવાવસ્થાને ઉત્સાહની વ્યાખ્યા કરી, દાખલા સહિત બતાવ્યું કે ધર્મ, સાહસના ક્ષેત્ર, અને હદના પ્રદેશ ઉપર યુવાનોએ જ મુખ્યત્વે કરી હુકમત ચલાવી છે. આ હદના ડરબનમાં પોતાના આદર્શો પાળે તે ન દુખવવા સારુ તેમણે, અને મીટીંગ-રદ્દાદાર, બા. જેને સેક્રેટરી આદર્શો પાળે તો રાજીપો બતાવ્યો, જવાહર અને આવા બીજાને જોઈને નાનો થવો, વિદ્યાર્થીઓની ફરજો, તે ના આદર્શ સાધિ માટે યાદીમાં કરવા ભારપૂર્વક ભલામણ કરી હતી. જગતના ઇતિહાસ વાંચનાર જાણતા હોય છે કે યુવાન હૃદયોએ જ મહાન ક્રાંતિઓ કરી છે. ભારે સીલોને માટે કુરબાની આપી છે. રાજકીય કેદીઓના આદર્શો માટે લડ્યા છે, બળ સામે કરે છે યુવાવસ્થા જે આદર્શો આપ્યા છે અને દુનિયાના ઇતિહાસમાં ભરેલા દાખલા છે. મુખ્યત્વે એ ભલામણ આપી આદર્શો પાળવા માટે ઉપરાંત હિંદુ ધર્મના યુવકો માટે ખાસ ફરજો છે એટલે યુવકોની જવાબદારી પણ ખાસ હિંદુના યુવકો પર રહી છે. ધર્મનું ઉદ્દેશ આપણા માટે રહ્યો. યુવકના ઉત્સાહ અને આગેવાન પ્રેમ વગર, જોર પણ દેશ આબાદ થયો નથી. તેની સામાજીક પ્રગતિ પણ ન થઈ શકે એમ—જણાવી યુવક વાચ્યા ઘણાંમાં યુવાનોની ફરજો બતાવી છે. યુવાની જો સ્વમાનદાર અને ત્રીજાપણા અને તાની ગુલામીમાંથી નહીં છોડાવે. એ સમય તો દેશને આબાદ કરવાનો અને નવો ઇતીહાસ પલટાને મારે છે. યુવક વર્ગ સામાન્ય જે જોઈ પડ્યા છે. ગરીબ-ગરીબ અને સેવાનો, એકમાં ભ્રાતિના સ્વાર્થ સીમિત અને ગુપ્ત પ્રેમ છે અને ત્રીજા પ્રજાને ઉદ્ધારકાર બનીને સંસારના જોખમો પંથ ખરતા નથી, પણ નેમા ગોળાની ઉજ્જવળી છે. જીવનના અને સંકટથી ભયરાએલા છે, પણ છેવટે સુખકર છે. ઉજ્જવળ ફ્રાંતીનું પ્રવેશ દ્વાર છે. અને આઝાદી સાધનાર છે. યુવકોએ ગરીબ મુખનો પંથ છોડી સેવાના પંથમાં સ્વીકારવો પડે પરાધીન ભારતના સંતાનો માટે બીજો માર્ગ નથી. તેઓએ તો સેવાધર્મની ફરજ કરવાની છે. દેશદીઓ કરવાના છે અને આદર્શોને વરવાનું છે.

મી. ઝીણાભાઈ પારેખ મી. રતનજી ખુશાલ ભાષા લેખક અન્ય વક્તાઓ તો યુવકોને સંગઠ્ઠનને કહેતા જણાવેલું કે આર્યોના યુવકો ગ્રામસંગઠ્ઠ સેવાના કાર્યોમાં પાછળ છે. ખાસ વખત પ્રગતી નથી થતા. યુવકોએ ઉત્સાહ પ્રેરિત રહેવું જોઈએ અને બનાવ સમય આવે ત્યારે કરજદારોથી ચુકવું ન જોઈએ.

છેવટે સભામાં ફીસનું બંધારણ નક્કી થયું હતું અને વિષયસૂચીની બાકી બીજી બાબતો અંગે ચર્ચા કરી સેક્રેટરી દ્વારા ઉપકાર માનીને મી ગાબુજીકર સોમેશ્વર લંબો તથા અન્ય વક્તાઓનો આભાર માનવો ઠરાવ આવો આવ્યા રાખી હતી ના જોવા લોગના કાર્યમાં રસ લેતા રહેશે.

ડ. ક્ષ હિંદુ સેવાસમિતીની

તા ૧૩-૪-૩૮ ની સાંજે રહેવાસી ઓ પાસ બીલ્ડીંગ સોસાયટીના ઉપક્રમથી મી. ઝવેરીના પ્રમુખ પદે કોન્સ્ટાકેન વાળા મી. ગોવનાલાલ કે'કરણના માનમાં માટે મળી જેમાં પ્રમુખ મીઠા નેમને કાર્યો આવકાર બાપી એકમો આપેલા દુર દોવા પત્ર પણ મોકલ્યા પણ સહાનુભૂતી દર્શાવી અગાર બદલ આભાર રહે છે તે માટે આભાર માનવો ઠરાવ અનુમોદન શ્રી ગોપીકૃષ્ણભાઈ અનુમોદન . પોતે હિંદુ મંદિરની હોય ક્ષ. ક્ષ આ હિંદુ મંદીર હોવાથી સ્થાપિત . રીતેજ તેમને માટે તે આકર્ષક છે. સ્વધર્મ પ્રતી ગાઢપણે રાખવો એ દરેક મનુષ્યની ફરજ છે. આજે સંસ્થાનો પ્રગતી કોમ આનંદ દર્શાવ્યો ૬.૦ આજ રહી. ૧૭ મેટ આપી હતી જેનો સાભાર સ્વીકાર થયો. ૬.૦.

ડાંગ પીપલિયા-વઘઈના પત્રકાર પા. મોરારજી નથ્થુ ગાંધીજીના પ્રવૃત્તિના કારણે બે અઠવાડીયાં અગાઉ કરવા હતા જેમાં તા. ૨૪-૪-૩૮ ના રહીયાન. સ્વદેશ જવા તે મુજબ . મ. હિંદુ સોસાયટીને પા. ૬-૦૦—૮ અને ૬. ઓ તે વી ૧૦ ઉંદ આપી સવા હતા જેને માટે સેવરા તમના આભારી છે અને પ્રભુ તેમને ચંગુર્ણ સ્વાસ્થ્ય બક્ષે એવી પ્રાર્થના છે

: ૨ :—

કરારકના ૨૮૦ આઈલ

ગાનવામાં પણ ન આવે; ઘણાં સાલ આવી વાત છે. ખટાશીમાં ચેટ્ટી લાખની નાણાંના એક સાહસકારે સ્ટર્લીંગસાહબ કરેલી (એટલે કે ધનાનું દબાણ ત્યાં એટલું ઓછું નહે એવો ઢંકાયો વાળો) એક મોટર સાયકલ ઉપર બેસી એક કલાકમાં એને ૨૮૦ માઈલ જેટલી દોડાવી મૂકી આખી દુનીયામાં ધરાં તોડયો છે. એક સેકંડના પણ માફલ, એટલે કેટલી જબરજસ્ત ગાડ્ય, તેની નજર જ કરવાની કરી લેવ.

અંધોકા માને મુસ્લીમ પાર્ટીક વિષ

ગયા રવીવાર સાંજના પહેલાં અંધેકામાં ડરબન અહમદ પેલ્બાકે સાહેબની જરુરત લાયો જાહેરાત ગોલુદ કરીને અને બાકીના-બાકીનો વિષયોમાં ચા કરી જેના ટાઈમાં સારી કરવા એકમીત થયા હતાં. કિશોરલ અંધોકા મંદેસાના વિદ્યાર્થીઓએ ઉર્દુમાં બાબત અને કોમ્પો સ્વાગતગાન કર્યા જેની સાબાશીનારાંઓ નારીદ કરતા હતા મરહુમ નાયીક મુબારાકના દિકરા કાયીમ અલીની તબીયત ખા ખુરસીમ કરવા સાલ. મી. એમ કાલીયા, બીજા એ. ઓ અમીનના આવ બીજી મેલ થી, અહમદે હુસ્ન મુહમ્મદભાઈ પુરાના ચેરે કરી નાંખ્યું હતું. છેવટે પારીતોક ડોબાઓ પુરી થયા બાદ વિદ્યાર્થીઓને ઇનામો... અને બાકીના બીબુઓને જલસો, પણ ચોમા હતો.

મી. કેપર મહેતાબજીનું અવસાન

ડરબનના જુના રહીશ મી. કેપર મહેતાબજી તા ૨૧ એપ્રીલે અવસ્થા બીમારીથી કર્યું નાદરસા પ્રતિક્રિયા શ્રદ્ધેયની ક્યાનાનાં પણ ઘણાં પહેલાં સાંધીક્ષ સાથે આવેલા દીદારમાંના મા કેપર મહેતાબ પણ હતા. કોમેયની સંસ્થાનાં તમજ ખીજા જાહેર સેવાઓમાં મરહુમે આગેવાનો ભાગ્યો ભાગ લીધો હતો મુદ્દત અવસ્થાના કારણે જાની બહેન બીજી પ્રાર્થના છે

વિદ્યાર્થીઓનું માન

કેપ્ટાઉનના અરકારી વકીલ મી. મુલરના પોર્ટ-ગ્રેજ્યુએશનમાં બદલી થવાથી કેપ્ટાઉનના કીલ્ટીઓ તરફથી મેજીસ્ટ્રેટ મી. ગ્રેગ રહી બદલીના પ્રમુખસ્થાને કોળ યોજેલા ગેગાવકામાં મી. મુલરીએ મી. મુલરની પ્રશંસા કરી કેપ્ટાઉનના કીલ્ટીઓ તરફથી રૂપાનો કેક બક્ષ નમા મોકલ્યા આપેલ કેમો હતો

દક્ષેહાબનું પત્રક

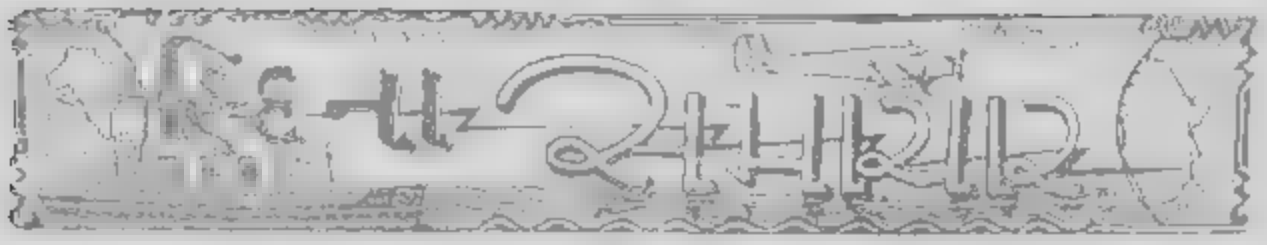
કેલ્ટાઉન, પોર્ટએલીઝાબેથ, જોહન્સબર્ગ, કિમ્બર્લી, મેરીત્સબર્ગ, ડરબન, પ્રીટોરીયા, બ્લેમફોન્ટેન, ગોબોની, બોક્સબર્ગ, ઈકપના, જ્યોર્જટન, કેપ્ટાઉન ટાર્ફ, કીમોર્ટ, કમ્પાસ અને ન્યુકેસલના સ્કેટરના પાકનાના બાકીનું પત્રક મેળવવા સરકારે ૧૨૫૦ કર્યો છે. પત્રકમાં બે ૧૯૩૮ નું બાકી જાહેર કરવું પડ્યું.

રસ્તામાં અકસ્માતો

ગયા ગયે બારસના દક્ષિણ આફ્રિકાના મોટર ગાડીઓ સાથેનોથી રકરુ ગંભીર પ્રકારના અને ૬૭૫ સામાન્ય અકસ્માતો થયા હતા આમે ૧૫૬૨ માનો માર્યો ગયેલાઓમાં ૩૨ યુરોપીયનો, ૪૨ નેટીવો, ૧ એશીયાટીક, અને ૪ રંગીનો હતા.

ધોલીઝનો ચકરાવ

ડરબનના પરાંગમાં આવેલા એક પરગણેમાં પા. ૬૫ ની કીમતની ઘોરાની પોટી, નેકલેસ, બુટ અને બાજીઓની ચોરી ગયા ગોટાં કરેલા તપી-ઓફ્સની ... તા. ૨૮ એપ્રીલે પકડ થતા. તપી ઓફ્સમાં આવી પણ, એક પેના, ત્રીજીઓ પોલીસે રીકા હતા, જે વિશે પોલીસને પકડ આપની ડરબનમાં દુકાનદારોને મેનપણી-પાપ્યા માં આવી હતી. જો ઘોરી પકડાયેલાએ એક દુકાનમાં પણ સાબની પકડ કરી દુકાનદારને પૈસા પણાજ નાના ચોરજમાં આપના ચોરી પકડાય હતી આ પોલીસે ઉંઘકરાંમાંને કબજામાં લીધા હતા.

આગામી અધિવેશન વીશે સૂચના

અધિવેશનમાં હરિપુરા અધિવેશનને સફળ બનાવવા ... "હરિજન" ના આગામી ખેડૂત માટે કેટ ... તેઓએ કરીએ જેમણે કહ્યું છે કે સરદારે પોતાની બધીજ શક્તિ તેમજ કુટુંબ રીક્ષ કર્યા ... બીજા આગેવાનો વારે ... ખેડૂતો ... પ્રમુખ ... ઉતારે ૭ વાગ્યા ... ઓફિસમાંથી ... ગામ ... નગરને ... હરીપુરા ... ગયા ... રસોડામાં ... પણ ... ખેડૂતોના ... ખેડૂતો ... ગામ ... ઉતારા ... ૨૪ ... રાખ, ... અને ... ખેડૂતો ... અધિવેશન ... ખેડૂતોને ... ખેડૂતો ... ગામ ... ખેડૂતો ... ગામ ... ખેડૂતો ... ગામ

મહાસભાને સિંહાસનેથી શ્રી. સુભાષ બોઝનું ભાષણ

ગતાંકથી ચાલુ

જીવંત ને જીવવા દો

આ પ્રશ્ન, કે દરેકે નીચેનો લાવવા માટે આપણે કરી પ્રયત્નો ચાલુ કરીએ તે માટે આજે ગેરસમ ઝવણ છે. કટોકટીના મુલાકાત રીવાજોને અનુરૂપ મેં તો એકમતી સમાધાની યાત્ર તે માટે બાકું કરી પુંદરમા આપણે વાતચીત ચલાવવા કહ્યું કર્યું તો એ કમનસીબ કે મહાસભાવાદીઓના પીગાસનો પડયો છે એમ માનું પું. કરણ રીતે કે પોતાની પ્રગતિનું નીચારણ કરવું તેનો વીજનોમાં અત્યારે કિંમતનું બીજ જરૂરી છે. પણી પરિસ્થિતિ અને પરાજયોની આપણે એ દીશામાં કોક દિશ નજીક કાપી છે અને પરસ્પરના દ્રષ્ટિબીંદુઓ સમજી લીધાં છે. એટલે આ તકે તો હું માત્ર એટલુંજ કહીશ કે રાજકીય અને આર્થિક ક્ષેત્રમાં આપણા સર્વ સામાન્ય હિતો ને હકકો ઉપર થતા પ્રહારો સામે આપણે મોરચો જોડવાનો અને લુપ્તપ્રાય એકતાની રાખવું. પ્રાંતિક સ્વાયત્તતા હેઠળ અને છતાંય કે એવી નીતી રાખવાનું માન આપણા નેતાજી રેજકારણી પાણીનામાં પરસ્પરને સમજીને તમ રીતની નીતી સ્વીકારવું આપણું ધ્યેય રહેવું જોઇએ. જ્યારે જ્યારે આપણે સધુમતીઓનો વીચાર કરીએ છીએ ત્યારે ત્યારે મુસલીમોનો પ્રશ્ન દીર્ઘો ચોખરે આપણ ઉભો રહે છે, અને આપણે આ પ્રશ્નનો ઉકેલ કરવા માટે આતુર છીએ, છતાં મારે કહેવું જોઇએ કે વાટાઘાટના બીજા સધુમતિઓને આંખે આમ કરીને કોઇપણ માર્ગ આપણે નથી કે જેની સંખ્યા મોટી છે, તેને સંપૂર્ણ રીતે બાજુ રાખવા માટે પણ એટલીજ દૃઢતાપૂર્વ મહાસભાના પ્રયત્નોનો આવશ્યક મુકામ તો તેમને કરવાનું રહે મારજ રહેવાનું છે ને બાબતમાં ત્રિજાની સધુમતિ મતના બાજુઓને શાંત ચિત્તે વીચાર કરવાનો હું આગ્રહ કરું મહાસભા તો ત્રિજાની સકલ જનતાના રાજકીય અને આર્થિક હકકો માટે કાર્ય કરે છે એ મહાસભા પોતાનો કાર્યક્રમ અમલમાં મૂકવામાં સફળ થાય તો ત્રિજાની પ્રજાનો મોટા પણ વર્ગનો કોટલો લાભ થવાનો છે તેવાજ પ્રકાર સધુમતિઓને પણ પડશે. એ ઉપરાંત રાજકીય કરતા હસ્તગત કરી પછી એ સત્તાનો પોતાને રાષ્ટ્રનું નવઘડતર થાય—તો એમ પણ તેમને મળે તેમ નથી અને ફાંકા નથી—આ સાર્વભૌમત્વના નામ ગરીબોને માટા બનાવે છે. ત્રિજાની બહુમતિ તો ગરીબ વર્ગની જ છે. એ પછી માત્ર એકજ સવાલ રહે છે કે જેથી સધુમતી એને ત્રિજા કરતા જેવું રહે અને તે સવાલ તે બધાંનો નહિ પણ કેટલાક સ્વાર્થી લોકોનો છે. આ મુદ્દા ઉપર મહાસભાની નીતી તો સ્પષ્ટ છે કે સ્વરાજ્ય કોની પણ કોઇપણ વર્ગ કે કોમની વીરુદ્ધ નથી—પણ સમસ્ત પ્રજાના હિતમાં છે. સ્વરાજ્ય એટલે લોકશાહી, પણ, સંસ્કૃતી અને આપણા દીર્ઘકાળના સારવારીક

સત્યાગ્રહનું સાધન ને સ્વરાજ

આપણા નેતાજી મહાત્માએ કયા સાધનોથી કામ લેવું અને રાષ્ટ્રની સ્વતંત્રતા તેમણે કેવો ભાગ બજાવવો તે વિષે હવે હું કહીશ આપણું સાધન સત્યાગ્રહ એટલે અહીંસક બળવો તેના વીશાળ અર્થમાં રહેલું જોઇએ અને તેમાં સવિનય ભંગનો પણ સમાવેશ થવો જોઇએ. તેનો બાર ઉપર કોઇ પણ ન હતી એટલી ચોકકસ પ્રતીતિ મન આજે થઇ છે. આપણા એ સાધન ને સક્રિય સ્વરૂપનો "ઇલીગ રેઝીસ્ટન્સ" કહેવું એ બરાબર નથી. હું જે રીતે સત્યાગ્રહને સમજવા પ્રયત્ન કરું છું તેમાં "ઇલીગ રેઝીસ્ટન્સ" નથી પણ ઘણીવાર તો બાકમ બહાદુરીનો પણ સમાવેશ થાય છે. એ કે એ ક્રિયા અહિંસક પ્રકારની હોવી જોઇએ એ બસ્તી. આપણા દેશ બાંધવોએ એ વાત રાખવાની જરૂર છે કે આપણે કરીથી સત્યાગ્રહ અમર અહિંસક આસહકારના શસ્ત્રનો ઉપયોગ કરવો પડશે. આજકાલ તે પ્રશ્નોમાં આપણે ઓછા લીધા છે. તેથી એમ ન મનાય કે આપણી પાસે બળવાન સાધન બંધારણ વાકાની મંત્રિમંડળ રહેવાની છે. કેદરેશન આપણા ઉપર જબરજસ્તીથી લાદવામાં આવે તો તે સામે મકકમ સામનો કરવા કરતાં આપણે સવિનયભંગની ચોક બીજા જબરજસ્ત પ્રસંગમાં ઉતરવું પડે એમાં સંપૂર્ણ સંગ્રામવાદ છે.

સ્વરાજના માર્ગે—બ્રીટીશ સબંધ

આપણું મુકિતના સંગ્રામના આપણી પાસે જે માર્ગો છે તેમાંના માર્ગે ન જોઇએ. આપણે કરીકાર કરી શકાએ એમ છીએ. આપણને સંપૂર્ણ સ્વતંત્રતાની પ્રાપ્તિ ન થાય ત્યાં સુધી આપણે આપણી લડત ચાલુ રાખીએ અને તે દરમીયાન મુસ્કેલી કુમળા કહેવે કહેવે આપણે જે કોઇ બલવાન કરીએ તે સત્તાનો ઉપયોગ કરવાનો પ્રત્યાર કરીએ આપણા આપણે પુર્ણ સ્વરાજ્ય મારેની આપણી લડત ચાલુ રાખીએ તે માટે આપણી રિયતી મજબુત કરવા પ્રયત્ન કરીએ. મિત્રમંડળી દ્રષ્ટિએ જોતા બંને માર્ગો એક સરખી રીતે કઠીનાઈ ભર્યા છે, પરતુ પ્રત્યેક પગલે આપણે પુષ્કળ સાવચેતીથી એ વિચારી લેવું જોઇએ કે કયા માર્ગ આપણી રાષ્ટ્રીય પ્રગતી માટે વધારે ઉપયોગી થઇ પડે એમ છે. કયો માર્ગ આપણી પ્રગતીનો અંતીમ મંજીલે બ્રીટીશ સામ્રાજ્ય નો નાશ તો નીશ્ચિત જ છે. એ મુદ્દાઓના બધાજ થાય અને બ્રીટીશ પ્રજાનું નાશ નીશાન રોકવું ન જરૂરી, ત્યારે આપણે બ્રીટન સાથે મૈત્રીપૂર્ણ કેવો સંબંધ રાખવો ન તેનો નીર્ણય કરવા માટે સર્વસ્વતંત્રતા મળ્યાં બાદ ને પણ બન્ને પક્ષે સ્વેચ્છાપૂર્વક રાષ્ટ્રીકારની કબુલાત માગે જ થઇ જાય આપણો બ્રીટન સાથેનો આવો સંબંધ કેવો હોવો જોઇએ કે કેવો ન હોવા ન જોઇએ કહેવું એ અકાળ કમનસીબ છે. એનો ગોટો આધાર બ્રીટીશ પ્રજાની લાયકી ઉપરજ રહેશે ભા યુદ્ધ ઉપર પ્રેસીડન્ટ રૂઝવેલ્ટએ જે પસાદ કીધી છે તેની સારા ઉપર બારે આંતર પડી છે આસ-સોન્સના પ્રમુખની જેમ હું પણ કહીશ : આપને બ્રીટીશ પ્રજા સાથે દુશ્મનાવટ નથી. અમે તો મિસ્ટર ચર્ચિલ સાથે લડીએ છીએ અન ચર્ચિલ સાથે, બાકી સંજોગ કેવો રાખવો તે નક્કી કરવાનો અમને કુલ મુખત્યારી જોઇએ છે. આમ છતાં આપણને બારેબાર આક્રમણોનો ભોગ પણ પ્રકારનો પછિ નજર ફોક

સ્વતંત્ર ને સ્વરાજ કેટલું

આપણી રાષ્ટ્રીય લડતના ઇતીહાસના મહાસભાએ કેટલા ભાગ ભજવ્યાનો છે ન બાબતમાં વધુ મહાસભાવાદીઓને મનમાં મોળપાત નથી એમ નથી બાગ રહે છે. હું બધાયું જ કે કેટલાક માત્રો એમ માને છે કે આઝાદીની પ્રાપ્તિ પછી, મહાસભા પક્ષે પોતાનું કર્યા સીદ્ધ કર્યું હશે એટલે તે વીખેરાઇ જવા બાબતો પાલવા મોટુંપું રીતે ભુલાઇ ગયું છે. જે મહા ત્રિજાની આઝાદી માટે કરવી તેવા પુનર્રચનાનો આપણે કાર્યક્રમ અમલમાં મુકવાના માટે કરીએ. જેઓ સ્વયં શાંતિ છે, તેઓજ તે મનાવના ઉપરાંત ઉપયોગ કરી શકે છે, તેવા અકસ્ત બીજા મોહને જે એ સત્તાને બનાવે ઉભરી ઇચ્છા આવે કે જેઓને બનાવે પ્રાપ્તિ માટે કરી કર્યું ન હોય—જેમાંનાં જોઇતું બાબ, બાકાત્રીજા ન બન આદરોનો અભાવ હોય, તો તેવા કરતું બાકી કાંતિકારી નવઘડતરમાંના તે વસ્તુઓ કેવા આવી જાય છે. આજે પ્રાતીય સ્વરાજ્યના પણાજ સંયુ મીત્રમંત્રમાં પણ મહાસભાવાદી અને બીનમહા સભાવાદી પ્રધાન મંડળોની કાર્યપ્રણાલીમાં ન ફરક દેખાય છે તેનું કારણ પણ આજ છે

(અધુરું)

સ્ત્રી

[કુ. સવિતા કલ્યાણજી દેસાઈ ગ્રામીઓ અનાવીલ છે. એમનો જન્મ મહુધામાં (વલસાડમાં) થયો હતો. વલસાડની પાસ આવેલાંગામ હાઈસ્કુલમાં અભ્યાસ પૂર્ણ કરી હાલ સુરતની સાર્વજનિક કોલેજમાં અભ્યાસ કરે છે. એ ઉપરાંત એક આશાસ્પદ લેખિકા છે. પોતે 'સ્ત્રી' કરતાં 'સ્ત્રી' ની સાચપ્રતિનો સ્પષ્ટ પડઘો આ લેખમાં પાડે છે એ જોઈ શકાશે.]

આ નવ ઇતિહાસ સમર્થા મનુષ્યોના ઇતિહાસ લખ્યો છે. ઇતિહાસના એ પાના સબળાં માનવી પણે ઉકેલ કરેલ છે અને એ ઉકેલાયેલા ઉકેલ કાળના અમાપ વિસ્તૃત પટ પર તેણે પોતાની દૃષ્ટિ ફેરવી. પરંતુ તે દૃષ્ટિ તેને જોઈતી કડી દેખાય, છતાં પણ એ પોતાની કલ્પના શક્તિની મદદ તો પાછળ રાખી જ ન.

એ રીતે કહ્યું તો મનુષ્યનો ઇતિહાસ માનવી લખી જ્યો નથી. પ્રકૃતિ, વિજ્ઞાનના પ્રસાદિ સંબંધે તત્ત્વજ્ઞોએ અનેક તર્કવિતર્ક કર્યા છે અને છતાંયે એ રહસ્યોનો તો અભેદ્ય બનાવ્યાં છે. કાયાના પડદા કેમ ચીરી શકાયું નથી. એ ઉકેલાયેલા મનમાં તે રહી અને પુરુષના મગજમાં એક કાળે મંડાયા એટલું બાકી. એ કારણે, એ તો ઇતિહાસ પણ આજ પર્યંત સોફિસ્ટિક કહી શકાયો નથી. કોઈકે કહ્યું, મનુષ્યોએ કહ્યું કે સ્ત્રીને સ્વાર્થના પછી પુરુષે જેને પ્રધાનપણે—પુરુષે જોતાં નબળાપણ માન્યા, એનો પુરુષ ને પરોક્ષપણ પ્રતિકારનો પાને છે. કવિએ તો પોતાની કલ્પનાશક્તિનું કેન્દ્ર બનાવ્યું તે માને મળી! જોજ એના ઘોકારનું પાત્ર બન્યું એ નકારી બાબ પણ ગણાય પણ માનસીક નબળાપણ વિકાસના ઉંચા શિખરો બનાવ્યા. "Disability is a matter in women" એ પુરુષ-રચિત વાક્ય સ્ત્રીનો ઉલ્લેખ કરતા સમજ સમે તે પુરુષને લાગવતાં સળિયા છે. આ બાબતમાં પોતે કહેતા પુરુષ જરાય ગરમાતા નથી કારણકે આદર્શ મૂર્તિ બનાવી સ્ત્રી બધવારમાં પુરુષની ગુલામ બની છે. ને ગુલામી પરાધીનતાના નામે કારણો કુમાશની રચના અને પરિસ્થિતી —જ.

પુરુષ ☐ પ્રતિમાને કદી પૂરતી ઓળખી શક્યા નથી. બીજાની સુખના કેળવા તાપમાં બેસી પોતાના કલ્પના અનુપમ આનંદો મેળવે છે, તમ મનુષ્ય—અમર : માનવી કલ્પનાની સાપણી ભાવનાઓનો ઓક્ષ નાર કરી, તેના સુરો ના અમિત મૂર્તિના નારો માર્ગે એને નકલની બાબ મળતા મળ્યા પણ મેળવે છે. સમાજશાસ્ત્રમાં એ તારો પોતાનાં એ પુરુષારો બાબ છે માનવ—શાસ્ત્રી અને કલ્પના ... એ પ્રોત માણ પૂરી રાખી પોતાના... પેનણી કરેલ શક્ય છે એ કહે છે કે "નારી એ ... ... શક્યો નથી—"Disappointing as the way of ... ... આવી આશાએ અભ્યાસી પણ શક્યો નથી : એ કે એ કાર મહાન ... અભ્યાસના પુરુષોમાં પણ કબુલ કરી નથી એમણે ... ... પુરુષ—જોડીઓની ઊંચાની પ્રસંગો ... ... પાસે આશાય ... ... એ પણ કહ્યું છે કે, "એકદમ પ્રશ્નો ... ... એ આ માનવી કલ્પનાનો પાયો.

બાદ બારે ... ... એ ... મનુષ્ય પણ ... ... બાર કહે છે. પણ ... ... છે.

લેખક : કુ. સવિતા કલ્યાણજી દેસાઈ

બાળકને એ નથી એટલે એનું ધ્યાન એને નથી એવું અને માણસને પોતાની ભલતું ધ્યાન બના એ બાર વધુ વખત રહેતો નથી. માનવી જીવન ના મહત્ત્વપૂર્ણ પાસાને દબાવી શકતો નથી અને કદિ એ દાબ્યા, તો પછી ઇતિહાસની ના વિકૃતિ થશે તે એ કલ્પી શકતો નથી. ... ... કલ્પનાએ કલ્પના કરી દીધાને સંભવ છે કે, "એને સૈકાનાં પૃથ્વિના ... ... કરી ... તો કેવું!" પરંતુ કોઇક ... ... કલ્પના કરી દીધ ખરી, કે "એક પળની ... ... જગત ... ...

મુરીયારી જમાતમાં આકર્ષણના મીઠાને મુજબ આ ઉત્પત્તિ કરવાનું સાધન માત્ર બની રહી છે. આર્યોકુસમાજોને બીજી સામાજીક અસ્તવ્યસ્તતા નો આજ પણ દીસાળ બની. પરસ્પર ભેદભાવ વધ્યો. પહેલાં મુંઝારાઓથી, પછીથી ... એકો પોત પોતાથી કરવા લાગ્યા. આ બાબતી મુંઝારાઓ એ પણ સ્વાદમ

આજે બી સામાજીક, ગામોક, રાજકારણ જુદા જાઓ વડે આપે શરીરે જકડાયલી છે. કેવી

ગૂંચવણપણ એ દેશનો તો પ્રશ્ન, પણ પોતાનેએ શો ઉકાર કરે! એની એ ગુંચવાડો ... પોતે!—"સ્વીએ પોતેજ"—એ પ્રશ્નનો એક માત્ર ઉત્તર છે. પરસ્વયંભીઓ કારણ ... દીધલમાં વીલ્યા નીપકતા નથી ત્યારે યું સંપૂર્ણ એ નીપકતા બાદની સ્ત્રીને સ્વતંત્ર કરાવા સંપૂર્ણના માત્ર કરવામાં—પુરુષો સ્વકારવા કે અંતરાયરૂપ નીપકશે। એનો કેવલ કાજ આપી

શકે તે તો નહિ ... તે તો એટલુંજ ... ' આ બાબતે આસપાસનાં નવસર્જનો વચ્ચે મારી સ્ત્રીની સર્જનતા પ્રાપ્તી ન જણાય!

[બી સ્વાતંત્ર્યમાં અમે પણ પાનીએ ફીએ લેખકે જે રાખી દોષદી અને સતી મીરાંની દશાને બધમ સુચારી ... તે યોગ્ય નથી માનતા. અમને એમ લાગે છે કે આ બન્ને બાબતનું ... સ્ત્રીઓનાં થયું છે તેનો મૂળ અને મુખ્ય હેતુ એના ... સ્વીના ભેન ... લામ સુધ્યા છે.]

તરણા ઓથે ડુંગર

લેખક: શ્રી. રણછોડભાઈ પી. પરેલ

આ ... એ દીકરાવાળા મનુષ્યોએજ મતિ-દારો રમ્યા છે.

મુક્તક! તું ... દ્વારા બેસવાં વક્રમ રહેજે. તારી શક્તિઓમાં શ્રદ્ધા રાખજે. સાધુપ જગત તારા ... સ્વપ્ન નકશાઓને હસા નાખે; પણ ... તું તેને પળમાં રહેજે

હા, એ સ્વપ્ન નકશાઓને સ્થુલાકાર આપવા ... તારે મુશ્કેલીઓના પારાવારો ઓળંગવા પડશે પૈસો નહિ હોય, સાધન નહિ; પ્રત્યેક ... તું ચોપટપણે તારા સ્વપ્નને પકડી રાખીશ તો ... ગેબી સહાયનાં સંજોગોઓ પ્રકટાય તારા પ્રભુને ... ધને માટે છીંકું કરી આપવું પડશે.

બહા ... તો વજ્રકઠોરા જેવા ... અને તેની તીક્ષ્ણ પારેા બારીક પદાર્થોને ... કોરી નાખે છે.

બહાદુર જાત!

સુએઝની નહેરનું સ્વપ્ન ફર્ડીનન્ડે જ્યારે પુરોપની પારો પડ્યું ત્યારે આખા જગતે તેનો ઉપહાસ કર્યો, તેને પાગલ માન્યા, પણ એ ફ્રેન્ચહૃદય તેથી ... ડગ્યું. ઉપરે તેની કસોટી કરવા તેની સોડમાંથી પુત્ર અને કરી ઉપાડી લીધા. મોન્ટની લીબેરીમાં તેને બાતે ... ફ્રેન્ક સરબોય નહોતો. ફર્ડીનન્ડ પાસે બાવ તેનું સુએઝનું સ્વપ્ન અને તેની રાક્ષસી બાદત બધા ... બે જ ... હતાં. ઉકળી રેતીમાં, બળતા સુર્ય નીચે, પંજરના આધાર વીના, ... ઉપર દુરથી દરિયાના ડાહ્યા પાણી ... ત્યારે ... ફીપા-બાય એવા ઉજ્જડ રણમાં નહેર ખોદવી ... સંભવીજ ... રીતે શકે! એ બાબતો સાહસ માં તો ... ગાડી બોડીએ તેટલું તેનું બધેલું પડ.

બાજમચક બદલાયુ અને ... ની ગાદી ઉપર તેનો ... દોસ્ત મહમદ સૈયદ આવ્યો. ફર્ડીનન્ડ મહમદને ગમ્યો. બન્ને ... આવા રમ્ય વાતચીત ... પુનઃ ... ફ્રેન્ચહૃદય બગડ્યા ... બગડ્યું. તે કોન્સ્ટન્ટીનોપલથી ખેદીવ, ઘેરીનથી ... ... અને ... તેના સ્વપ્નના પ્રચાર કરવા ... શહેરે ઝઘેર ખુંદી વળ્યો

સુએઝની નહેર બનાવાઈ ગઇ, ... તેમાં વહાણો ... ફરતાં થઇ ગયાં. ... બંનેને ફર્ડીનન્ડનો ... ... તે બંનેને પુનઃ તેના આગાહારો અને છાપાંઓએ તેનાં ગીત ગાયાં. પુષ્ટ મદા રાણી વિક્ટોરીઆએ તેની ઉપર માન વર્ષાવ્યું.

ઉપ બાબતના જાણતપુરુષ!

તું ... ...

હિંદીઓની દુનિયા

સંકટોથી ડું જરાય ડરતો નથી

દક્ષિણ આફ્રિકાના નવા નીમાએલા હીંદી એજન્ટ જનરલ શ્રીયુત સોરાબજી પ્રતિનિધિને મુલાકાત આપતાં જોગ જણાવેલું કહેવાય છે કે દક્ષિણ આફ્રિકામાં હું ગયો નથી ખબર નેતા પ્રતિહાસ અને પ્રજાને માટે માન ધરાવું છું.

જે વાતચીત પ્રસંગ આવતા કુંક સમજમાં કરવાર, મોટા માને બ્યકિત કોના વ્યક્તિઓને જન્મ આપ્યો શકે છે તે માનવું અધિષ્ય, મારી માન્યતા પ્રમાણે, પ્રદાન કોનું જોઈએ.

રોડેશીયાની બ્રીટીશ પ્રજા અને મતાધિકાર

સોલ્સબરીનો એક સંદેશો જણાવે છે કે રોડેશીયાના ગોર રેજીસ્ટરીંગ ઓફીસરે બ્રીટીશ પ્રજા તરીકેની ગણતરી અંગે નામ સુધારણી જાતના કાંદીઓમાં બારે જિંદગી કેલાએલી છે. બ્રીટીશ પ્રજા કે શબ્દનો રેજીસ્ટરીંગ ઓફીસરે જોયો અર્થ થાય છે કે બ્રીટીશ કોલોની પ્રજા કહેવાય. કોંદી દેશી રાજ્યોની પ્રજા બ્રીટીશ પ્રજા નહિ પણ બ્રીટીશ રક્ષિત પ્રજા ગણાય. એટલે એ માન બ્રીટીશ પ્રજાના હકો જોગવી શકે નહિ.

આફ્રિકાનીસ્તાન

યુરોપના રાજકારણી સ્થિતિ નાજુક થતી જતી હોવાનો લાભ લઈ રાજ્યોમાં ઓળીસ માલમાં અરજો માં આપનારે દર્યો, કેમેરુન પ્રદાન અને અફઘાનીસ્તાનના પ્રદેશ વસાહતોની પરિષદ ફરવામાં આવી છે

ખરું ડિપ્લોમસી

ઓસ્ટ્રીયાના પુરાણાંકોળા, રેડિયો સ્ટેશનો, રેલવેસ્ટેશનના નામો પરેરે જર્મન ઢબના ફેરફાર કરી લેવામાં આવ્યા છે. સાલ્ઝબર્ગનું મોઝર ડિસ્ટને બિસ્માર્ક કરવામાં આવ્યો છે અને ૨૬૦ વર્ષ જુનાં શેબરબ્રન્ન આસ્ટીલમાં ફેરફાર

બ્યારાસ્ટેન્ડ માટે બ્યારાધીરા

બ્યારાસ્ટેન્ડની ઢાકે કેરેના ના જસ્ટીસ ડી. ફોનસ્ટ નોકરીમાંથી નિવૃત્ત થવાથી બ્રીટીશ નાગરિકો તરફથી ઢાકકેટના ના. જસ્ટીસ ડિ. ના. ડિસ્ટાને બ્યારાસ્ટેન્ડમાં બ્યારાધીશ નીમવા છે

ચીનના અને જાપાન

જાપાને ૬૮ જાકરી બ્રીટીશ માલેકારી સ્ટીનર ના ના. ના બ્યારાધીશ નીમવાની ચીની મુખ્ય ૬.૧૧ ના ડિસેમ્બરી ના ૨૮ ઓગસ્ટ સુધીમાં ખરીદવા હતા.

સંરક્ષણ બ્યારાંના પ્રધાન

સોલ્સબરીના બરિયાર બ્યારાના પ્રધાન મોરગો ઓકમર્ન, કુશળવનુ પેસેના ૬૮ ના. ઉપરે ઓફ મોટ નરકુ નીમ . ૬૮ જર્મનો ડિસ્ટાબ્રમ ઉપરાંત બ્યારિકાના મંત્રો નીચે ગોરવાનોમાં મારે ડિમાંગીરી કલાક કરી

અમેરીકા તરફની ચેતવણી

જર્મનીમાં રહેતા અમેરીકન બ્યુઝીઓની ગીરફતોનો જ્યા કરવા સંબંધમાં ફ્રીક્ષ મારફાત ગોરીંગે યોજેલી યોજનાના વારંવ ગુનાકરેક સ્ટેટસમાં ગુસ્સાની ભારે લાગણી ઉત્પન્ન થઇ હતી. અને જર્મનીને ચેતવણી આપવામાં આવી હતી કે અમેરીકાથી જર્મન ઉદ્યોગો મારે જર્મનો નાખાની ચોકી રહેવો ઉપર અદલાપના ગુજરાત ના. ફીકરીન, ગુનારેક સ્ટેટસની પાર્લામેન્ટમાં ગેમ બરાબ ગીત રજુ કરશે

નાઝીઓ સામે જાપતો

દક્ષિણ અમેરીકામાં જર્મનીનું નાઝી તાબ ફેલાવું અટકાવવા પ્રાગીલનું અનુકરણ કરવા આરજનલદાહન, ચીલી, પેરાગ્વે કેશોએ કરાર કર્યો છે. બ્યુઝર મંડળો તરફથી ઉજવાતો "ગે ડુ" ઉજવવા સખા કરવા મના થઇ છે. વળી સ્વસ્તીકા અને કેટ હલેમના ઉપયોગ સામે પણ જાપતો મુકવામાં આવ્યો છે.

યાહુદી વિદ્યાર્થીઓ

ઓસ્ટ્રીયાની સરકારી સ્કુલોમાંથી બ્યુઝર વિદ્યાર્થીઓને કાઢી મુકી, તેઓને જુદી નીશાળો ના શિક્ષણ આપવામાં આવે છે. શુદ્ધ આર્યન બંધારણના વિદ્યાર્થીઓ માટેજ સરકારી સ્કુલો રાખવામાં આવી છે

કેનીયાની મુલાકાતે

આફ્રિકાના ઘટાડીકાના નીમાયાલા ગવરનર મારસલ બ્યાલ્ફોર કેરીયાની મુલાકાત માટે તા. ૩૦ એપ્રીલે કેરોના પધાર્યા હતા. અને ત્યાંથી હોટલમાં ઉતારો લીધો હતા. કેનીયાની સરકાર તરફથી મારસલ બ્યાલ્ફોરના માનમાં આપવું ચા પાર્ટી

કપાસની ખેતી

ગાંડલના તા. ૨૯ મીએ પોસ્ટ મારફતે આવેલા અહેવાલ પરથી દક્ષિણ આફ્રિકામાં ગોરા લોકો ના કરે તે માટે તપાસ કરવાના કેપ્ટાઉન ગોવર્ટ ઓફીસર તરફથી ખુલાસો પુર્વક ૧૦૦૦ ઉપરાંત પાનો પત્રો ખુલાસો કરી અને કોસ્ટ લીધાના સપ્તાહના દક્ષિણ આફ્રિકાના કપાસના નમુનો નાખવાના આવ્યાં હતાં, અને થઇ તે દક્ષિણ આફ્રિકા આવ્યા હતા તેનો રીપોર્ટ હાથ થઇ હતો.

જગાલ પ્રદર્શન

કુવીનાલરના કેરોના જગાવટોનું ઓ જંગી પ્રદર્શન ૧૯૩૮ ના વર્ષમાં ઉદ્યોગોના કેમ્પમાં ખુલ્લું મુકવું નક્કી થયું છે જે ૬ મહીના ચાલુ રહેશે

કર્ઝનમાં ફરજીયાત

કર્ઝન ચોક્કા દીવસ ઉપર પ્રસંગસર મેળવી કર્ઝનો પછી સંગીત રાણીની ગોવાનું ખાતરે ના ઠે. વસ્તીસ્થાનોનાં પ્રધાનો બ્યારાધીશ નીમવા મુખ્ય પ્રજાનો પર્યો કરવા સાધનોમાંનો નાસ

પ્રયોગ કર્યા બાદ મોગ કરવા મરણો પ્રમાણ અનુમાન થયું હતું. પ્રસંગોપયોગ નાસ પામેલા પ્રાણીઓ પ્રાંતમાં ૨૫ હજાર નવાં ઘરો બાંધવા પડશે. કરતીકેમના ગેરફ નિયારણનું કે આના કર્તાઓ ઉપાડવામાં આવ્યું છે.

મહાનીસ હાઉસરાઝ

જાપાનના રાજનરાજ હીરોહીતોનો ના રજ એપ્રીલે જન્મ દીવસ હતો પણ ચીન સાથે ચાલતી લડાઇના કારણે પણી ખાસ રીતે ઉજવવામાં આવ્યો હતો. કેરન ઓફ ક્રિસ્ટની પેઠે અને લડાઇમાં નામી મેજેસ્ટીઓની બાદમાં રેજીમાં પ્રાર્થના થઇ હતી.

પેસેસ્ટાઇનના બાગડો

પેસેસ્ટાઇનના બાગડા સામે બ્રીટીશ સરદેર કરવા આરબોએ મોટી કોજ્યાઓ ગોઠવી રાખ્યા કેરોના મોહલ્લાઓમાં તા. ૨૬ એપ્રીલે શાંતીપુર્વક પુરા કરી હતી.

ઇજીપ્તનું પ્રધાનમંડળ

ફારૂકના પ્રધાન મંડળે રાજકારણ બાબતોની ભીંત કરે નવું પ્રધાન મંડળ સ્થાપ્યું. મી. મહમુદ પાશાને બ્યારાધું કર્યું. નવું પ્રધાન મંડળ ભીંત કારે સ્વીકારીને પ્રધાનોએ તા. ૨૭ એપ્રીલે સોગંદ લીધા હતા.

વિમાન પર વિજળી

ડાન્સના પેસેજેર તરફ હવાઇ વિમાન ઉપર બે હજાર મીટ ઉંચે વિજળી પડવાથી વિમાન સળગી ઉઠી તા. ૩૦ એપ્રીલે નાશ પામ્યું હતું બેમાં કેન્ય પ્રવાસીટ તથા એક એરબ્રાઝરેશન અમલદાર મરણ પામ્યા હતા.

ઐતિય ફ્લાઉઝ ફ્રેંક

લંડનના ડબુર એરે ફ્રેન્ક બોયરબાઉટ ફ્રેંક માટે પાંચ લાખ પોંડ બોલા ના કરીને અંગીજ બદલ પાછી હતી. બોલ રકમહતનું ઉપરાણું લાખ ચાર લાખ પોંડ પોંડામાં પછી બેકા પચાસ હજાર પોંડ બોલે બધુ મીલ ખરવા કબુલાત આપી છે.

મેક્સીકોને ચેતવણી

દક્ષિણ અમેરીકાના મેકસીકોના તેલનો ઉદ્યોગ બદલામાં પ્રશ્નોમાં છે. ગયા આઠવીકામાં કોરોના પાકોમેન્ટમાં ૧૬૬ ખેલાત થી, કેટલાક લોકોને જખ્મોપ્રાપ્ત થયું. બ્રીટીશ પ્રજાની મોટરીનો ના કામ ન્યુબેલી માલકોનો કબ્જો પાછા મોકીકો ઉપર ચઢાઇ નહીં આવતાં સુધી, મેક્સીકોના તેલનો બ્રીટીશ સરકાર કરશે નહીં

રેવાન પીલ્યાઝરાની સંખ્યા

ઓકલની પબ્લીક્સ ઓર્ગેનાઝના તા. ૨૭ એપ્રીલે ગયેલી ઓરીજ ઝેકમાપર બ્યારી સાલસારીમાં પ્રમુખ ૧૮૨ કેરાબ્રમ પીલે બ્રીટીશ સર્વેસ્ટાઝના ના રમત પીલાની પીડના ૨૭ ઝાંખ કરદીઓ હોવાનું જણાવ્યું હતું.

ફ્રાન્સ અને આલ્બાપા

ફ્રેંચની પ્રજાનીસ્તાના પેરીમેન્ટ ના ના ઓલ ઓ કેરેના કેન્ય બ્યારાધ્યક્ષ કરેલ પ્યારી મુખ્યારાની મોના તા. ના રહે ઓપીસ પારસલમ્સ ના ઓ ગાર કેમારા હતા અને ફ્રેન્યાન મંદિરો આપવા હતા કે પ્યારાધ્યક્ષ રહેલાના ફ્રેન્ચ રહ્યાની ના. ના પાનુબાપાનું રાજીબ્રમ આપવામાં આવશે

ગુજરાતી

સાઉથ વેસ્ટ આફ્રિકામાં રજબાર અરબો છે કે ત્યાં જર્મન તાબી પાર્ટીના બળતણે મોટી સંખ્યામાં છે એક ઓફિસરે પેશન કરેલી અને એ કંપનીથી રચેલું લેટર તારથી સ્વાકોપમન્ડ ઉપર હોવાનું કે ચમલ જર્મનીનું [illegible] નના એ છોકરાનો અવાજ સનેા ન કરે અને ઓળખાવાનું કરી નીકાન જર્મનીનું ન હતું તેજન રેલ કોમ્પ અને સ્વાકોપ મન્ડની પચ્ચના ઉપરા નજરાની મોરીઓ ગાં કેરસાટ સાબુસોની આવક પણ થાય છે. ત્યાંના નાગરીકદારા માણસો એવી આશા ઈલાવે છે કે બાદ ટ્રેક પગતમાં લાં કેલ્ટ અગાસનો બનાવ બનશે.

• • •

જીલ્લાના કેથોલિક ચર્ચના બુનીઅનના પ્રેસીડેન્ટ મી. ફીક બીગ તરફથી એવી સૂચના થઇ છે કે હનબ્રા ઢગીદાર પેઢા કરવાની જે નમાગાર સૈવારી ચાલે છે તે બેની સામે કરવાન માટે એ વાત સરકાર્મેન્ટ કેબાકમ વર્ક્સની જાણમા આવે નહી ત્યાં એ ઢગીદાર જીલ્લે બનાવનાર કેરકરી ઓનાં નોમ બાબત બન્ટ કરીને મળે નહી ત્યા સુધી કેથોલિક વર્કરોએ એ ઢગીદાર બનાવવામાં સરકાર કરવો ન જોઇએ. પુત્રો સાથી સીમાપ રે એનું નામ.

• • •

મોમ્બાસાથી ખબર છે કે ગયા આફ્રીકીયા માં બોના કારકે શોકના ઉપર તોફાની કુબ્સોએ હુમલો કર્યો પછી કીપોના બાલગપત્ર કીકુયોના ઉપર પગલાંના ન નાગાપત્રો બાંધ્યા છે. બોનો બીજા કાઉન્સીલર મી. જે બી મંડમાની ઉપર એક બાબત ગાડી બાયેલી લેવામાં પા. ૧૫૦૦ ની બાજબુ કરેલી છે

• • •

કરોની બ્રિટાલ તરફના આરબ રાજા કાર થી બ્રમાનના કબજો મોતી બ્રતરક્ષા કાબલ વાસ્ત્રો મોતીનું બહલા પરી પણ કર્યા. બાદુરામા પુર કુબીબાના બાસીય કિલ્લિને લીધે પણ મોતીનો શોબ ઓછો થયા અને તેથી પણ તેના મહત્વને ધક્કો પહોંચ્યો હતો પણ ઉલટી સ્વરાબ પડોયા હતાબ પહાડોબાબ જે સારાશ અને બધારો થયો છે તેને લીધે એ નાના રાજ્યોને બાદિક મહત્વ પાછું સાપવ્યું છે અને હબણા બીટને મરકત અને ઓબાનાનાં પ્રલનનો લાભો હબણા પહાડોબા જવા બાવવા માટે નવા કેલ કરાર કર્યો છે અરબ રાજ્યોને કરી પ્રાપ્ત થયેલ મહત્વથી સ્વર્ગવાના પુગાનવાનો ખબાત ન આને તો સારૂં.

• • •

દીલ્હીથી ખબર છે કે વરસાદને લેલરા બધુ નુકસાન કરી નીકળ્યા છે અને ત્યાના સરબ્રાઓમા ૮૦ કરા વસ્તી બે રોગમાં સપડાઇ છે. બીજીરા સત્તાવાળાઓ અને રેલ્વે બાબાઓએ બે રોગની સામે બચાવ કરવાને ગોઠવબ્યુ કરે છે.

• • •

કેપના બંદરમા કેપટાઉનની નવી મ્યુનિસિપાલીટીના બાંધકામની શરૂઆતની ક્રીયા પદ્મ પ્રધાન જનરલ બોટાના હસ્તે તા. ૧૦ મેને દીવસે થશે.

• • •

કરેલ્ટનના ઓલ મીનિસ્ટાગા ના, ક્રન એમ્પ્રીલે બપોરે સીનેમા [illegible] આગનો બનો ત્યારે કેપ્ટન ગ્રાનરબેન્ડ પોતાની બોટ ઉપરથી દોડી પડ્યા હતા, અને એલીંગટન કાસલીટલમાં મદ જતા રસ્તામા તેનનું બરબ્ર બીપજ્યું નહ.

• • •

નેલ્સ્ટ્રામની પાસે આવતા સ્કુલમા નવો બોર્ડી બ્લોક બબાવતા છે અને ૮૪ બાળાબોને તે રોગ લાગુ પડ્યો છે. ગબ્રે કાઉન્સ એ બબર આપવા બબાવે છે કે સત્તાવાળાબોએ બાહેર કરવા બુબી જબ્યાબ્યા ન હતા.

• • •

સુરતીબ પબ્યુર પીમાના બાબ્દુલ મદર બબા બદ્યાડીબામાં યુબબર્યા આતેલી સ્ટીમર દક્ષીબા માં કરબા ઉતર્યા હતા. લાકેબ બદોમદ બુરે તેમને પુબબહાર પદેરાબ્યો હતો. તેનનું વબક બે સ્ટ્રીટ વરબ્ટક છે

• • •

બ્રી સ્ટાનીકા કાબબ્ટ્રક્ટ બેન્ક લેાદ્ર દીબસબબ-મેન્ટ કુંપનીબો જાહેર કબુ છે કે વબક બ્રીસપેક્ટ તરફની લોનની બાબબુબાયી ૩૫ રેકેટનો પા. ૧૦૦૦ ની કુબાતનો હીરે બબી બાબ્યા છે.

• • •

નાટાલની કોલબ્સની બાબ્દોબાં ગબા ફેબ્રુબારી બા ૧૨૦૨૦ બબુરોબો કામ કર્યું હતું બને ૩૫૬૩૫૫ કોલબો કાઢબો હતા બબારે ૧૯૭૭ ના ફેબ્રુબારીબાં બબુરોની સંબ્બા ૧૩૨૮૨ થઇ હતી પબ્ય તે બાબના મેલસાની ઉત્પત્તી ૨૨૧૦૮૮૬ ટન હતી.

• • •

કેપટાઉનમાં ૫૫ બબાર સાપુબ્બાની સબા દિવ્યુબોનાં બાબિંદે હાજીરીનાં ક્રોલબ્બાના ગ્રંથ કરાબવાના બંદુથી બળી હતી બહત રીતના રાજ્ય સાબ્બોબ્ન સોંપું પ્રબુબાદબાન દીધું હતું જરૂર પડે તો આ બાબતના તેબ્બો બબામદ કરવા તૈબાર રહેશે.

• • •

કેપ્ટનના તા. ૨૩ એપ્રીલના બાર સમાચાર મુજબ લબ્બનમાં રોગ બબા મુસ્લીમો પ્રત્યે ધમકીબો બબેલા બબેકામાં આડ બાબો બબા હતા. અને ૩૦ ને ઇજા થઇ હતી.

કેપ. સી. એ કોલ્ડસ્ટ્રીમ કોલેજના ક્રીકેટ અને ફીલ્ડલ નામનું ટુર્નામેન્ટ અંગ્રેજીમા બબી ગબા છે તે સપ્ટેમ્બર બાસના બહાર પડી જવાનો સંભવ છે એમાં ૧૮૫૭ના બબાયાથી માંડી ને ૧૯૨૭ સુધીના દિવંગત રાજબકારી મહોનો ઉલ્લેખ કરવામાં આવ્યો છે.

• • •

જર્મનીના ગવર્નરે જર્મનીબ ના બબી ફ્રાન્સ પેસીફીક' નામના બાવાદીક બ્રમને બીજીરા બાગીમાં દાબના બનુ બાદરબપદા નાટ પ્રતિબંધ જાહેર બબા છે

• • •

ગામનો મુનીબપલીટી કોર્ટ એબો ૧૩૨૧ કબી છે કે મુનીબ્બ બરજીબાન ગ્રાજીયેટ તાલીમ દાબલ કરબી અને સ્બાનીક સરકારને વિનંતી કરબી કે તે બાબની બાજબા ઉપર મુજબની તાલીમ બાટેનો બબ્યસ્થા કરબામાં બાબકબી સત્તા-વાળાબોને જબાવે.

• • •

બાપનસરના ના. બ. દુર્ગાજી મેદેરા જેબોની એક બબ્યુની બેવી છે તેમના પબ્ય મુનીબલાલ મેદેરા એ બધીક્ષક કોને 'બલ્ત ની ગ્રોપ કરબ્યા નિબુંપ બબ્યો છે તેબનો બેપાર અબિયા બી'દમાં બાવે છે ને બાબીક બાજબા ૧૫બિયાની કરબામાં છે.

• • •

કરેક વર્ષના એપ્રીલના ૨૦ બી તારીબ્બો ૧૭ એપ્રીલની ૨૧ બી તારીબ્બ સુબીના દરબ્બે રેલ્વે પબ્ય બંદરે બાદરા નવરાત્રની તદ્દો સરકારે બનાવ કરબામાં છે.

• • •

ના. બાસાબાન બાલીબદ મુસ્લીમ મુનીબલીં-દીના પ્રો. ચેન્સલરપદનું કાજ બાબુ બાબ્યું છે.

• • •

ઇબ્સ્ટોકના બી'કન સાબરના પ્રબિએન્ટમાં તા. ૨૨ એપ્રીલે ઘએલા હુલામ પીગાની બાકસ્માનની ત્રબુ બિબાનીબ્બ બાગો બબા હતા

• • •

બી ફ્રાન્સબામ મુનાફિક પારીદાર સાબાપતી સંગાલીત બા બારત સાવરા બાદર નકાના ફ્રેન્ચુ સીરટ

	પા.	બા.	પે
બાગમા અંકનો સરવાળો	૧૩૨૬	૦	૦
બી. સામબાબ ઉકાબાબ	૫	૧૧	૦
,, સલ્લાબાબ બાબબાબાબ			
,, હા. રબ્બેબ્રલાબ	૬૦	૧૦	૦
,, બોબાબાબ બોલ્ટ૬૭	૧૦	૧૦	૦
,, કાબાબાબ નારબ્બ૭	૫	૫	૦
,, બુબાબાબ ઇબ્બ૭	૫	૫	૦
,, બાબાબાબ દીરાબાબ	૭	૭	૦
,, કાબાબાબ દુબ્બબાબાબ	૨	૨	૦
,, કાબાબાબ રબબ્ટ બાર્કર્સ	૧	૫	
(બીજુ)	૧૩૮૪	૯	૦

ઉપલો કોબો હજુ બાકી છે.

વેચવાના વાંચવા લાયક પુસ્તકો

દક્ષિણા મૂર્તિ વિદ્યાર્થી ભવન પ્રકાશન મંદિરનું સાહિત્ય કેળવણીના વિષયના અનુભવી અને અભ્યાસુ માણસની દૃષ્ટિએ તપાસેલું હોય છે તેમ તે ઉપયોગી અને રુચિકર હોય છે. બાળ સાહિત્યમાં દ. મૂ. પ્રકાશન મંદિરનું પ્રથમ પદ છે. એટલે તેમનું સાહિત્ય બધે કામને વાંચવા ભલામણ કરવામાં આવે છે.

૬ પુસ્તકોનો સેટ ૦ ૧૫ ૦
,, ,, ૩૦ ,, ,, ૧ ૦ ૦
,, ,, ૨૫ ,, ,, ૦ ૭ ૬

નવયુગ વાંચનમાળા—આ વાંચનમાળામાં આજ એ છે કે જમાનાને અનુસરીને પાઠો મૂકવામાં આવ્યા છે અને તેનો ક્રમ ગોઠવ્યો છે. વળી તેમાં શિક્ષણના ગત પર રાષ્ટ્રીય ભાવનાની છાપ પડે તેવી સામગ્રી છે જેથી દરેક દેશી શાળાને આજ વાંચન માલાથી શીખવું અવાજ ને જરૂરી છે.

	રા. પે.
નવયુગ બાળપોથી	૧ ૩
,, પહેલી ચોપડી	૧ ૩
,, ૨ જી ચોપડી	૧ ૬
,, ૩ જી ચોપડી	૧ ૬
,, ૪ થી ચોપડી	૨ ૦

કરાચીકૃત મુળાક્ષરની સચિત્ર પોથી—આ બાળ પોથી બાલમુદ્રા બાળકોને આનંદ સાથે શિક્ષણ પ્રેરે છે. કેટલે અક્ષરો અને તેના મિત્રો ચીતરી કામમાં લાવેલા છે.

મુળાક્ષર સચિત્ર બાળપોથી રા. ૧ ૬

રાષ્ટ્રીય સાહિત્ય

	રા. પે.
ગુટાતું દૂધ	૨ ૦
રાષ્ટ્રીય પરિવર્તન	૨ ૦
ગુલામીનો ચેપાર	૩ ૦
રાજા પાણીની કથા	૪ ૦
જેલ ડાયરી ભા ૨ જો ગોપાલગાંધી	૬ ૦
પરદેશી રાજાની સામે કેમ કરીશું	૧ ૧
માબુ પ્રતિજ્ઞા	૩ ૦
નીતિવાક્યને માર્ગે	૨ ૦
ધર્મ સંસ્થાપના	૧ ૫૦
સારે કરીશું શું!	૨ ૬
,, ,, ઉત્તરાર્ધ	૨ ૬
ગોપબંધીઓને બીજી વાતો	૧ ૬
ગીરાંગના અને બીજી વાતો	૧ ૬
ખેડૂત હિતકારી	૧ ૦
રાષ્ટ્રવીર	૩ ૩
ગોળમેજીમાં ગાંધી	૨ ૦
કારાગારની કહાણી	૨ ૦
,, ,, પાકું પુ.	૩ ૦
ગોપીદૂધ ખેતર	૧ ૦
કાકાસાહેબકરના લેખો	૭ ૦
નવા ગીતો ભાગ ૧ લો	૧ ૧
,, ,, ભાગ ૨ જો	૧ ૬
કંકાવટી	૨ ૦
મહાત્માજીના પ્રસંગો	૨ ૦
ગોવિંદ વિદ્યુતસ્ત્રી	૨ ૦
આર્યસંસ્કૃતિનો મુક્તિ સંગ્રામ	૧ ૬
કુરબાનીની કથાઓ	૨ ૬
પાતાળ પ્રવેશ	૧ ૬
સાગર સમાટ	૧ ૬
દિવાસ ભાઈ સારે	૩ ૦
સોરઠ રાણો	૩ ૦
ચહનાજ	૩ ૦
ઝાંસરાનો બદલો	૨ ૬
ધીર ક્ષત્રિય	૩ ૦
દીક્ષાન્તભાષણ ભાગ ત્રીજો	૨ ૦
પુંડરીકના પરાક્રમ	૧ ૬
ટૂ ઇન્ડબોર કમ બાબી	૫ ૦
સમાજની વેદીપર	૪ ૦

ધાર્મિક સાહિત્ય

ગ્રામ્ય ફોનન ભાગ ૭	૦ ૮
,, ,, ભાગ ૨ જો	૫ ૦
ગીતા મંથન	૩ ૦
સોળ સતી સ્ત્રીઓ	૪ ૬
ઋષિત સ્તવક	૩ ૦
પરમાત્મસાર	૧ ૦
રામની શિખ સંવાદ	૦ ૬
મંગળ પ્રભાત	૧ ૦
ગોરી અને ગોવાલ	૦૪ ૦
રવામી વિવેકાનન્દ ભાગ ૬-૭	૪ ૦
,, ,, ભાગ ૪-૫	૪ ૦
,, ,, ભાગ ૩૦	૩ ૦
,, ,, ભાગ ૨	૫ ૦
રવામી વિવેકાનન્દનું જીવન ચરિત્ર	૩ ૦
સતી શિખામણ	૧ ૦
રેવરેન્ડની નીતિ કથા	૧ ૦
રવર્ગમાં જૈસલમેર પા. પુ.	૪ ૦
કઠિનુક રવતન્ત્રોપખ્યાન	૧ ૦
કબીર વાણી	૧ ૦
રામકૃષ્ણ પરમહંસ બોધવચન	૦ ૬
શિવપુરાણ	૧ ૦
ભાગવત કથા	૧ ૬

નવલ કથાઓ

મધ માલતી	૫ ૦
સોમેલ ઉદય ૧ કમ ૨	૧ ૧
બારેજો ઝાલી	૧ ૦
ગ્રામ લક્ષ્મી ભાગ ૧	૫ ૦
,, ,, ભાગ ૨	૫ ૦
,, ,, ભાગ ૩	૫ ૦
જોગેશ્વરના	૪ ૬
લઘુ લેખ સંગ્રહ	૩ ૦
સંપત હરણ ગાંધી સંયુક્તા	૫ ૦
સમર જોધન	૧ ૦
,, ,, ૫ ૬	૪ ૧
હિરીપ	૫ ૦
ગરત હકિર	૪ ૧
પ્રેમનો દંભ	૩ ૦
નારી હૃદય	૩ ૧
રાજપુત્ર	૪ ૦
નમ સાલ	૭ ૦
તાતી તલવાર	૪ ૦
હિમચક્ષુ	૫ ૦
જયંત	૫ ૦
પુષ્પરીણી	૨ ૦
જાગીરદાર હરમ ભંડાર	૪ ૧
ગ્રેમ વિવાહ	૩ ૦
ગામ નંદીની	૩ ૦
રાજીણી	૧ ૦
રાતો સુલતાન પુ. ૨ જું	૧૨ ૦
પદ્મણ	૪ ૬
ગોદાવરી તોરણ	૪ ૦
સુનીતી સ્ત્રોત	૪ ૬
સાગરમતી	૪ ૬
શીરુ અને બબ્બુ	૩ ૬
સ્નેહ સંગ્રામ	૪ ૦
સત્તરમી સદીનું ફ્રાંસ	૪ ૦
ચેરાનમાં	૨ ૬
સ્નેહ પગ	૫ ૦
સુવર્ણ રેજ	૫ ૦
પારિજાત	૨ ૬
પાણીને કિનારે	૩ ૬
જવાના પત્રો	૧ ૬
વિદાય ગાયન	૫ ૦
ન્યુમલીસ પહેરાનો માણસ	૮ ૦
કાજોલા	૫ ૦
કાકાની શાળા	૩ ૦
મણિકા	૪ ૦
ગ્રામ લક્ષ્મી	૧ ૦
વિદ્યાદાન	૬ ૦
રેવ વિવાન	૪ ૦
કમળોગી રાજેશ્વર	૪ ૦
સ્વર્ગ અને પૃથ્વી	૮ ૦
પ્રેમ ભાગ	૪ ૦
ભાગ્ય	૪ ૦
પ્રેમાભાસ ભાગ ૧ લો	૬ ૦
,, ,, ભાગ ૨ જો	૫ ૦
વિનોદ વાટિકા	૪ ૦
કપા ગરમા	૫ ૦
ભારા	૪ ૦
ચહુંતી ત્રજા	૪ ૦
પહેલી સમાજ	૨ ૬
ભળી	૧ ૦
ચંદ્રભાગ	૨ ૦
રવામા	૧ ૦
કારાનાગ	૮ ૦

મીઠાંના બાગ ૧ લી ૨	૧	૦
,, ,, ૨	૪	૦
ચાલીસ હજારનો ચેક	૪	૦
વિનોદ રંગ	૪	૦
બિલની ડિસ્કાન	૪	૦
મામાની ગાનતરી	૭	૦
દેખાવગી	૪	૦
મરસ્વતી ચંદ્ર ભાગ ૧ લો	૫	૦
,, ,, ,, ૨ જો	૪	૬
,, ,, ,, ૩ જો	૫	૦
,, ,, ,, ૪ થો	૧૨	૦
ચંદ્રકાંત ભાગ ૧ લો	૮	૦
,, ,, ૨ જો	૧૨	૦
,, ,, ૩ જો	૮	૬
આમ રેખા	૩	૦
હસન રેખા વિજ્ઞાન	૩	૦
આબ્બર વિરુદ્ધનો વિનોદ સંભરાદ	૪	૬
રાજા ગોજ અને કવી કાલીદાસ	૮	૦
ડોજરના જિરુપલાનો હડમજાર	૫	૦
ઇન્દીરા અને બીજી વાતો	૪	૦
સ્નેહ લહરી	૬	૦
આલ્બમ	૧૬	૦
મુખો	૧	૦
અત્તરદાની	૧	૦
પુરાતન જવાહર	૬	૦
બાબરી ખરીદ-કેમ ઓછી ઉતારિયતીમા	૬	૦
મોંગલાષ્ટક	૨	૬
ઇસ્લામ મનપ	૨	૬
કેસ્ટ્રા પ્લાસ	૨	૦
બાબતોની રોચકમાં	૧	૬
બાબતોના વ્યક્ત	૨	૬
એ પત્ની કેની	૪	૦
નવો નજરીઓ	૧	૦
સ્નેહના શહીદ	૧૬	૦

શિક્ષણ અને બાળ સાહિત્ય

બારેમા મુખીએ બાબત	૧૨	૦
બારમા મુખીએ ૨ જો બાબત	૪	૦
ચૈતાલિક બાલમ	૨	૬
કેટલાક પદ્યાંકો	૧	૬
રમાકુ રોળા સેટ ૭	૩	૦
બાબ કુજ	૧	૦
નાની ચૈન	૧	૦
બીજી વાતો	૧	૦
બાબ કબાવતી	૧	૦
ચિકરાળ વન	૧	૦
બાબ વિનોદ બાબ ૧ લી ૨૦	૮	૬
,, ,, ,, ૨૧ થી ૨૮	૪	૦
અંદોલ બાબ પુસ્તક બાબા	૧૫	૦
રાષ્ટ્રગાન સંગીત બાબત	૧	૬
રંગ રેખા	૫	૦
બાબતના કલા બંધારો	૩	૦
સીતા (રામાયણના પાત્રો)	૧	૦
મહાભારતના પાત્રો	૮	૦
કાઠસિકોની નાની	૨	૬
ટોલ્સ્ટોય બંધારણી	૪	૦
,, ,, બાગ ૨ જો	૬	૦
ચિત્રમય	૪	૦
કુદરત અને સાહિત્ય	૫	૦
પારસી કાયદાકારી વારસો	૨	૦
પારસી લગ્ન ગીતો	૩	૦
ઇલાના ખાનાં રાસો બાબ ૧ લો	૩	૦
,, ,, ,, બાબ ૨ જો	૩	૦
કાલમો ૬ કુ	૧	૦
ટોલસ્ટા વાર્તા	૦	૬
બધુ લેખ સંગ્રહ બાગ ૧ લો	૨	૦
,, ,, ,, બાગ ૨ જો	૨	૦
રાજ તરંગિણી	૩	૦
ગાડુ ગીતો	૨	૬
ગંધમા	૨	૦
રાજ નીકુંજ	૩	૦
બાબી પુરાબૂ	૧	૪
મોતી બાબા	૦	૧૦
ઇમકારી દુકાન	૦	૧
વાર્થોનું વન	૦	૧૦
મીનાબજી	૨	૦
જીવન પર પ્રકાશ	૧	૩
વિનોબા	૧	૩
,, નાની બાબત	૧	૦
મારીબરીનું સીતાબ બાબ ૧	૩	૦
,, ,, બાબ ૨ જો	૩	૦
કાવ્ય બાધુર્ય	૫	૦
કોરોબાબાડી દુકા	૨	૦
ગોરાપટ્ટની રજબાર બારા ૪ બા પુ.	૦	૬
,, ,, બારા ૫ કો. પુ.	૩	૬
,, ,, બારા ૩ કા. પુ.	૩	૬
રહીબાબા રાત બાબ ૨ જો	૨	૬
,, ,, બાબ ૩ જો	૩	૦
બુજાનો વિષય બાગ ૨ જો	૩	૦
ચુંદડી બાબ ૨ જો	૨	૩
ઘર બબ્યુ પૈસા	૫	૦
ઘર બબ્યુ પૈસું બદાબાકર બી. કા.	૧૩	૦
કલાપીનો કેકારાવ	૧૧	૦
કવિવરી ગુજરાતની બત બબા	૪	૦

આ ઓફીસમાં બપાયેલા પુસ્તકો

	બા.	પૈ
ટ્રાન્સવાલ બાબસેન્સીસ કટ્ટોલ ઓર્ડીનન્સ		
૧૯૩૨ ગુજરાતી અને અંગ્રેજીમાં	૧	૬
સીતા વનવાસ	૧	૩
જીવનઘડર પ્રકાશ	૩	૬
જલના પ્રશ્નોત્તર બબરા બાલબોધમાં બાગ ૧	૧	૬
,, ,, ,, ,, બાગ ૨	૧	૬
નીતિના કાવ્યો	૧	૦
શરીર બંધારીનો વધારો અને તેની સંભાળ		૬
સ્વરોદય		૬
પૂર્વ અને પશ્ચિમ		૬
બોકમાન્ય બાલગંગાધર તીલક તેમના મત અને વિચાર		૬
મુલ્લાનો કમાલ પાણાનું જીવન ચરીત્ર		૬
મુલ્લાનો કમાલ પાણાનું બાબમ		૬
મારો જેલનો અનુભવ લેખક: મ મોહનીજી		૬
મારો જેલનો બીજો અનુભવ " "		૬
મારો જેલનો ત્રીજો અનુભવ " "		૬
એક હજાર મીની બબા (સોક્રેટીસનો બબાવ)		૬
મુરબરાજ અને તેના બે બાબકો		૬
જેબના ડાબ (હસ્તાક્ષર બબતના)		૬
હોમ રૂલ (સીબીજીએ બબેદુ)	૧	૦

ઓરડર સાથે નાણાં મોકલવા મહેરબા- નીની કરવી. વી. પી. ઓર શેને ધ્યાન આપી શકતા નથી.

મળવાનું ઠેકાણું:-
Manager, Indian Opinion,
Phoenix Natal

ટ્રાંસવાલ ઇન્ડિઅન કોંગ્રેસ

ટ્રાંસવાલના લીંડીઓની ઓર જાહેર સભા તા. ૮ ને રવિવાર રોજ બપોર બાદ ૨-૩૫ વાગે, ક્રોલ્ડુદર અને મારીત્સ સ્ટ્રીટના ખુણા પર આવેલ ઓસ્ટ્રીન્સ મીકેનીક્સ હોલમા બોલાવી.

આ પ્રસંગે દરેક લીંડીઓને હાજરી આપવા માટે વિનંતિ કરવામાં આવે છે.

કાર્યક્રમ
(૧) સેક્રેટરીના અને હિસાબની રીપોર્ટ.
(૨) બોબડદારોની ચુંટણી.
(૩) પરચુરણ.

એસ. એમ. નાયા,
બોન. સેક્રેટરી.

ફ્રુટ શોપ વેચવાની છે

હમારી ફ્રુટ શોપ જનરલ ડીલરના સાયકીન્સ સામે વર્ધેન્ટબુદ પાર્ક બીનાની થી ચાર (૪) બોબલ પ્રીમાઈસીસ રોડ પર ગોલ્ડ બોઈનના સામે સારા બોકાપર સેન્ડલમાં આવી છે. વધેલા તે વધેલા,

નબોન: એચ. કરોલીયા.
પી. બો. વેન્ટબુદ પાર્ક,
પ્રીમિરીસ રોડ

'Phone 33-4014 P. O Box 4118.

—હિંદી વસ્તુ ભંડાર—

(પ્રો. બી બાર. પારીબાર)

બગારે ભાં બસરી, ટરેનરી, ગોબરી, ફેન્સી સુરત, હાર્ડવેર, તાંબા-પિતળ, બરતન સ્ટોલ્સ તેબજ કિબંદના દરેક બતના દેસી બારસ્ટોર સેલસેલ ભાવે મળે છે બિલબંદરથી ૬. ૮. માર્કનું તમા દેસી રીતબર બરસ્તું ચુક્ત રી, બબસ બામા નેલ, ટરાસાલ, બોબબી, કુલબ, કોબાર, બંગાલીનું, દીલ્લી, પોસેલીન, ચિબરે તેના બાબસ તથા દરેક બતની દાબ, કોબા બાટો તેબજ કરીબાનું બને બંબીબાનું બાબો, "પતરબ" પેન બને પેન્સીલો, માબાબાનું બાબબાના સુબબી તેબો, બાસરો, બાટીબિ, કોરો, બને ઈબ્પોર્ટેશન રોયલ ગોલ્ડ બુબેલરી બબે છે.

એક હજાર બૈબારી બબતના ઓરડર બાબી બાબી કરવા બાબાબાબુ છે

બહારના ઓર્ડરોપર બાલ બાબ બબતના બાબે છે ઠબેબ:-

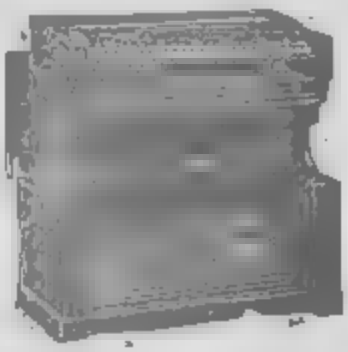
૪) પ્રીબાર્ડ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

સાહિત્ય અને સંગીતનો સમન્વય

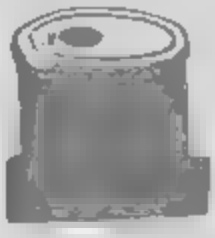
દિનપ્રતિદિન જનતાની રસવૃત્તિ કેળવાય છે—જનતા નવિનતાની પુજક બની છે—ભાવના અને આદર્શ આ જમાનાનું ગૌરવ છે—અને હવે લોકો ગમે તેવી વસ્તુ ચલાવી લેવા તૈયાર નથી.

અમે પણ આ માન્યતાને માન આપી વર્તવાનો નિશ્ચય કર્યો છે. તેથી ખાસ પ્રસંગ માટે તમારા સમક્ષ હમણા છેલ્લા જાણીતા નટ નટીઓ અને લેખકોના સહકાર સાથી પ્રેક્ષકોની રસવૃત્તિને પોષે એવી રેકોર્ડો. ધાર્મીક ડ્રામાના સેટો અને હારમોનીયમ, તબલા મગાવ્યા છે જે તમારી સમક્ષ રજુ કરીએ છીએ. સંગીતના મધુરા સ્વરોથી તમારા ઘરમાં સ્વર્ગ ઉતારો.

અમે લોકલ ખરીદી તેમજ એજન્ટો મારફતે હારમોનીયન મંગાવતા નથી તેથીજ અમે લેખીત ગેરંટી સાથે વેચીએ છીએ.

પગના હારમોનીયમ પા. ૬–૬–૦
હાથના ,,
ડબલ રીડના પા. ૯–૧૬–૦

જોડી એકની કીમત
પા. ૧–૦–૦ થી

પા. ૬–૧૩–૦ સુધી

ગ્રામોફોન પા. ૧–૧ ૦ થી પા. ૮–૮–૦

હીઝ માસ્ટર્સ વોઈસ
તથા
કોલમ્બીયા
(ઈન્ડીયન રેકોર્ડ)
૩/–

રેકોર્ડના સસ્તા ભાવો

નવા નંબરો અથવા તમારા માંગેલા નંબરો વહેલા યા મોડા તમને મળશેજ તો શા માટે વધારે પૈસા ખર્ચો છો.

ગ્રાહકો અથવા અતે મળો.

તેમજ આ કેટલની હવાને અનુકુળ થાય તેવા મીઠા અને મધુર સુરના, મજબુત અને ટકાઉ, વારા, ચાવી, સરદાર તેમજ એકસેસરીઝ વિગેરના હારમોનીયમ, હાથના અને પગના તથા હાથ–પગના. નવી સીલેકશન અતની ૨૬૬ જાતની પેટીઓ આવી ચુકી છે. તે સીવાય ૬૬૬ અતના ગ્રામોફોન ઉપરની બધી મેકરો સાથે H.M.V. ને કોલમ્બીઆના પણ સ્ટોકમાં રાખીએ છીએ.

વાજીંત્રોના છુટા ભાગો મોટા જથ્થામાં રાખીએ છીએ.

વાયોલીન, મેન્ડો, મેન્ડોલીન, ગુલબુલ તરંગ, ગીટાર અને રબ્બર બેન્ડના ભાવોમાં ઘણો ઘટાડો કર્યો છે.

કોઈ પણ વાજીંત્રનું રીપેરીંગ કામ અતી દેખરેખ નીચે ગેરંટી સાથે બનાવી આપીએ છીએ.

—સાઉથ આફ્રિકાના ૩૨ વર્ષના જુના હારમોનીયમીસ્ટ—

GOSWAMI'S MUSIC SALOONS

P.O. BOX 460. 179 GREY ST. AND 131 QUEEN ST
DURBAN, NATAL.

Special

Large stock of latest Dance cut arrived in Tamil, Hindustani, Gujarati and Telugu. Prices been greatly reduced.

Apply for our catalogue. Our Harmoniumsold under written Guarantee for 3 years. Try us before you go elsewhere.

'Phone Day 2-7160. **RAJCOOMAR,** 'Phone Night 2-1598.
DURBAN'S FIRST INDIAN UNDERTAKER
રાજકુમાર,
અન્ડરટેકર
કફન, કૂસ, પેટર વગેરે જે જોઇતા હોય તે મોકલે પુરતા માલવામા આવે છે વાજબી કિમત પડશે.
14, Cross Street, DURBAN.

'PHONE 33-4691. BOX 2526.
L. MISTRY
એલ. મીસ્ત્રી
ગોકસ, ઇમલ અને સીયન ફરેસર મૂકર અથવા જર્મા- ઓર્ડર બનાવનાર તેમજ ફુલ ફર્નીચર સપ્લાયકારક
કામ કરનાર.
ઘરાકોના ઓર્ડરો પ્રાપ્તિ કીરસ મંગાવો.
45 Market St. : : : Johannesburg.

ઉત્તમ ગરમ મસાલો વિગેરે
અમારે ત્યાં બનતી દેખરેખ નીચે તાજો અને બજારથી ખરાબ દરેકો ગરમ મસાલો, કરીપાઉડર, હળદર અને ગરમાં દરેકો ચીજ પા જથ્થાબંધ અમારી ગેરટી સાથે મળી શકશે. આપો ઉત્તમ માલ, તો ગરમાં બનાવી શકતા નથી. ઓર્ડર બાબત ખાત્રી રાખો
આપવાનું ઠેકાણું:-
'Phone 2-0786 K. N. PADIA, P. O. Box 579
109 Victoria Street, DURBAN

'Phone 2-3381 Tel. add. "Letapco."
D. K. PATEL
Fruit and Vegetable Exporter
— SPECIALIST —
in South African, Canadian and Australian Apples
—also—
Cape Fruit on hand in season
We have in stock Nnartjes which have just come in Market.
ડી. કે. પટેલ.
ફ્રટ અને વેજીટેબલ્સ એક્સપોર્ટર.
સાઉથ આફ્રિકન, કેનેડીયન અને ઓસ્ટ્રેલીયન એપલ્સના સ્પેશીયલીસ્ટ
ઋતુમાં કેપ ફ્રટ પણ રાખીએ છીએ
નાર્ચીસ હાલમાં શરૂ થયા છે અને તેનો સ્ટોક પણ રાખીએ છીએ.
ફ્રુટોના ઓર્ડરો ઉપર ખાસ ધ્યાન દેવામાં આવે છે
નાર્ચીસ અને ગ્લેન્ડરીન સારા અને સસ્તા
C. O. D. થી મળશે.
P. O. Box 766. 19, Cross St. Durban.

M. H. DESAI.
એમ. એચ. દેસાઇ.
હોલસેલ ફ્રટ મર્ચન્ટ.
અમે દરેક જાતના ફ્રટ અને વેજીટેબલ્સ કુરીયરના રેટ પર પણ બારમાં C. O. D. થી માલ મોકલી કરી ગ્રાહકોને ખીચે.
P. O. Box 254. 31, Short St. Durban.

Phone 33-4693 Tel. add. "VALSITEL" P.O. Box 6746
V. B. PATEL,
WHOLESALE AND RETAIL FRUIT VEGETABLE AND PRODUCE MERCHANT
CHEAPEST BANANA STORE IN TOWN.
40 President Street. JOHANNESBURG.
Terms NETT CASH or C.O.D.
વી. બી. પટેલ,
હોલસેલ મારકીટના બનાના ગ્રોવર-સીનર
કાયમ નં. ૧ બનાનાના ગ્રોવર એજન્ટ.
દરકોક તાજા ફ્રટ્સ, વેજીટેબલ્સ અને પ્રોડ્યુસ મરચન્ટ
બનાનાની સ્પેશ્યલ્ટીમાં ગ્રાહકની દુકાના
આપને ત્યાંથી ખરીદી કરવા [illegible] પધારો. કન્સાઇન
મોકલવામાં આવે છે
રોકડેથી અથવા C.O.D. થી માલ મોકલી આપીશું
ટેલીફોન 33-૪૬૯૩ ૪૦ પ્રેસીડન્ટ સ્ટ્રીટ,
પી. ઓ. બોક્સ ૬૭૪૬ જોહાનીસબર્ગ

"શુદ્ધ ઘી"
[illegible]
અમારે ત્યાંથી મોટા પ્રમાણમાં મળશે.
બાવ મારે પુછો યા ઓર્ડર
સાઉથ આફ્રિકાના સોલ એજન્ટ
સામજી દેવશી એન્ડ સન SAMJEE DEVSHI & SON
૬, ક્રોસ સ્ટ્રીટ, ડરબન. 6, Cross Street, DURBAN.

EARNING POWER SENT TO YOU BY POST
You can have [illegible] in almost any career for a few shillings monthly.
STUDY AT HOME IN YOUR SPARE TIME.
HOW TO STUDY
[illegible]
IT IS THE METHOD WHICH COUNTS IN POSTAL TUITION
WRITE TO-DAY Please [illegible]
THE BENNETT COLLEGE Ltd., (Sheffield).
[illegible] M.I.B.A. (U.S.A.) A.R.I. (Eng.)
232, Grey Street, Durban

SOLE AGENT FOR

His Master's Voice

હિઝ માસ્ટર્સ વોઇસ

In The Union Of South Africa

સપ્ટેમ્બર અને ઑક્ટોબરના ગુજરાતી ફ્રેશ્સ રેકૉર્ડો આવી ગયા છે.

સાને ઇસ્લામનો સેટ મંગાવો અને સાંભળો

પાંચ રેકૉર્ડનો સેટ કીમત પા. ૬–૫–૦.

We specialise in Tamil and Telugu Drama Sets and also Native and Afrikaan records. Wholesale and Retail.

N 5551 પ્રેમની દુનીયા.
N 5570 ચાંદીનો ચમચો.
N 5572 સાચુમિયા ખાન
N 5573 મે તો નગરી પ્રીતમની રહેશ
N 5580 પ્રેમનું પીંજણ.
A 5599 ગરની ગીમાણી.
N 5595 કાલી કહેજા.
N 5605 ગંજાર બેહરાળો
F 5620 ઇસ્લાયાકર ગાડની.
F 5622 ગદા પગોડી
FT 5626 ગેરમા.
FT 5627 મજની ગોરી સ્વપ્ન અંતર.
N 5664 નુરાને મુજરા મગ રીખાયા.
N 5668 ચલી પમ નગરીમા પીપારે પીપારે
N 5670 બાદશા ઇન્ સે, ૬૨૬ પગા.
FT 5671/2 બીજા બાગ નાટક બાગ ૧ થી ૪.
નરસૈંદ મહેતા નાટક બાગ ૧ થી ૪
ગરબા દુગારે નાટક ૧ થી ૬.
રાજુક રમી નાટક ૧ થી ૪
N 5680 બુરા નહિ બનવાર.
N 6694 નરમદ પાર બનારા ગામાર
No. 5550 બીજ ૧૯૩૨ ,,
,, ,, ૧૯૩૩ ,,
,, ,, ૧૯૩૪ ,,
,, 5552 ,, ,,
,, 5570 ,, ,,
,, ,, ,, ,,
,, 5701 ઇન્ડિયન ઓરીજીનલ ઓપેરી, ઇલેક્ટ્રિક.

પૃથ્વીરાજ ઓપેરાનુ નાટક કમ્પલેટ બોક્સ અને બુક સાથે
પા. ૧૨–૦–૦ નું સેટ.

નાટક મહારાણા પ્રતાપ કમ્પલેટ બોક્સ અને બુક સાથે કીમત પા. ૧–૫–૦ નું સેટ.
,, રંગ બાંડલીક કમ્પલેટ બોક્સ અને બુક સાથે કીમત પા. ૧–૧૫–૦ નું સેટ
ઓગ. ઓમ. બી. ડ્રામેટીક પાર્ટી કમ્પલેટ બોક્સ અને બુક સાથે કીમત પી. ૧૫ નું સેટ.
નાટક ગુણસુન્દરી કમ્પલેટ બોક્સ અને બુક સાથે કીમત પી. ૧૫ નું સેટ.
,, રાજા ભરથરી કમ્પલેટ બોક્સ અને બુક સાથે કીમત પાઉંડ ૧–૧૦–૦ નું સેટ.
,, શેઠ સગાલ શાહનું સેટ ૧ થી ૮ બાગ.
,, સીરાજુદ્દૌલા.
,, ઉષા સ્વપ્ન.
સમાજનો બાપ બાગ ૧ થી ૬.
નદીસનો બારસો કુલીન રેકૉર્ડ ૬ રેકૉર્ડનું સેટ.
મદુરી ૐ ગડકરી ૫ રેકૉર્ડનું સેટ કુલીન.
નુરી બાબદલ ૬ રેકૉર્ડોનું સેટ કુલીન.
,, નીરીન કરકાર ૯ રેકૉર્ડોનું સેટ કુલીન.
,, રોપ ગાંધે ગરબ ૪ રેકૉર્ડોનું સેટ ઓગ. ઓમ. બી.
,, સાને ઇસ્લામ ૫ રેકૉર્ડોનું સેટ ઓગ. ઓમ. બી.
,, નુરે ઇલલામ ૬ રેકૉર્ડોનું સેટ કોલાગ્બીઆ.
,, નાલ દમા પા નરી ૬ રેકૉર્ડોનું સેટ ઓગ ઓમ. બી.
,, કોલાગ્બી મંગલ ૮ રેકૉર્ડોનું સેટ ઓગ. ઓમ. બી.
,, નુરજહાન ૬ રેકૉર્ડોનું સેટ કોલમ્બીઆ
,, સકલા નજરનું ૬ રેકૉર્ડોનું ઓપ. ઓમ. બી.

અમારા ઇસ્લામીક નવી રેકૉર્ડોનું લીસ્ટ 'ઇન્ડિયન ઓપીનિયન' માં જોશો.

* ઈ ૬ રેકૉર્ડ, ૧૨ ઈ ૪ રે. ૨૫/-, ૧૦ ઈ ૧૨ રે., ૧૨ ઈ ૮ રે. ૪૮/-.

બાકાર બાગના ૧૦ ઈંચની ૬ અને ૧૨ ઈંચની ૪ રેકૉર્ડથી ઓછીના ઓર્ડર સ્વિકારવામાં આવશે નહિ.

Radio Record Trading Co.,
88 Victoria Street - - Durban.

Radio Record Trading Co.
P. O. Box 6393 29 West Street.
JOHANNESBURG.

RADIO RECORD TRADING Co.,

SOLE AGENTS FOR

Columbia

In The Union Of S. A.

જુના ગયા અને માનીતા આવી ગયા

કેલમ્બીઆ કંપનીમાં હાલમાંજ આવેલા નવા ગવૈયા

માસ્ટર અમીર બક્ષની

નવી રેકાર્ડ આવી પહોંચી છે. આગળ ગઝલ બોલી ગયો છે: "મોહમ્મદ મોહમ્મદ પુકારે અલ્લાહ" તેના જેવી બીજી ગઝલ બોલી રહ્યો છે. મંગાવો અને તમારા દીલને ખાત્રી કરો. તેનો નંબર / બદલે કે સરવર સાકુમ મેહરબાન.

4705 સલ્યે અલી અલ્યબાદ વસલિમ. અને બીજી બે સિવાય તમારા ડાયરેકની ઘણી ઈસ્લામી રેકોર્ડો આવી પહોંચી છે જેવી કે મોજીઝા સલ્લાહત નામા વીગેરે.

2167 બસ બક્ષા (મંગાવો)
2226 નામે અહમદ જે ૨૧.
2123 નામે મહમદ બોલે બાલ.
2320 પહ આપે ખુનો કે પીદાકે ને ક્યામી.
1790 અમતો મેરી બીબીની મરજાર બના દીજે.
1745 બજાદીર નો કાપંપે ગાલી કબજા.
1341 હજરત કા મોજીઝા હજરત ખણીર કે બચ્ચોંકો મુરદે ૫ જીવ કરના
1391 મોજીઝા કીમરત બોમાર
1396 મોજીઝા અંગુલી હજરત આલી.
1598 પીપારી પીપારી સરનપાલ.
1699 મોહમ્મદ મેરે દીલકે અરમા તુમા છે.
1677 બસદુર કુવા આલમમેં ખલા રે ફરમાને મોહમ્મદ બક્ષબાદ.
1746 બચલા મુજે રોજમે બુમાલા.
2068 દીલ છીને લીધા એક બચાને અરજીને.
2087 ઉલાદી રસુલે ખુદા કેહને રહ્યા.
2135 બસકે દાનીકે ૨ આલમે રનજો પુ.
2155 સુરે અલાને ધન આપેસે.
2131 દીલ વો મેરા લે ગયા
2156 નીગાહે મુરદા

G.E. 1709 હુસ્નને વાસ્તે મુજે ઇશ્ક કરને પીલાયે હૈ
G.E. 1710 નજમોર ૬ નારોસે કુનીયા કે દીલાદેગે.
P.E. 23 સલાહત મુસેન ઓહસે ખસલાત
P.E. 27 સલાહત હજરત બીલાલ આસીકે રસુલ.
P.E. 7 સાહર ૬ હામસે તલવારના ગીરના મોજીઝા.
G.E. 1489 યે પીપારી મયલ અનકર બોલું બનમેં.
G.E. 4711 દહી બેસો.
N. 6885 અરે બાગલ પ્રેમી અબ તુ રોતા હૈ.
N. 5986 સાથે અમણીકા પયમાનર હમારા.
N. 6887 કેસરે બજાર આજ સાજી સરાબ હૈ.
N. 6882 તોહીદ કે રંગ મે કુબ રચ.
N. 6815 મોઝે મેહબુબો દહ રોતે રાતે થસે.
N 6846 ગોર દુઝે કો નયન કો ચાન મોહમદ
N 6810 ધોય મુહસે કુછ કહું સબેવાલા કે સામને.
N. 6887 બનુગી અપને પ્રેમુકી જોગન.
N. 6889 પ્રેમકા સુરકી મધુર બાજી.
1415 નો બોંદકા કંઠા આલમમે બજવા દીયા કમલી વાલેને.
આ રેકોર્ડ સાભળવા જેવી છે
288 પુન પુન પુન
253 મેરા દીલ ન પ્યું દો દીલાએ મોહમ્મદ
406 મોહીબ્બોમા મોહબ્બત બડી ચીજ છે.
2234 અમા અલ્લાકી અબાદ ૬૫ ઓર પદા અલ્લાકી અબાદ ૬૫.
2207 અંધેકા તુફાન
2188 બરમાસ આપા (મંગાવો)
2074 લાભકા નામ છે

નુરે ઇસ્લામ

નો ૬ રેકોર્ડનો સેટ બુક અને ટીનનો બોકસ સાથે ૩૦/-

We specialise in Tamil and Telugu Drama Sets and also Native and Afrikaans records. WHOLESALE AND RETAIL.

The following Tamil Drama Sets in stock

Sathyavan Savitry, Paduka-Pattabishekam, Uttra-Ramayanam, Dumbachari, Snan Sundari, and thousands of singer Records.

Radio Record Trading Co.,
88 VICTORIA STREET,
DURBAN.

Radio Record Trading Co.,
P.O. Box 6398 29 West Street,
JOHANNESBURG.

દરેક જાતની સ્વાદીષ્ટ, સુંદર શુધ્ધ ઘીની મીઠાઇ.
ફરસાણ વીગેરે માટે ક્યાં જશો?

પેટેલ્સ વેજીટેરીઅન રીફ્રેશમેન્ટ રૂમ

પાપડ, લીંબુ, તથા કેરીના અચાર તેમજ શીઆળાની ઋતુ માટેના ખાસ પૈષ્ટીક પાકો અમારે ત્યાંથી ફીકાયત આવે મળશે. ઓર્ડર પધારી અથવા ઓરડર મોકલી બાંધી કરવા વિનંતિ છે.
બહાર ગામના ઓરડરો ખાસ માલીકની જાતી દેખરેખ નીચે મોકલવામાં આવે છે.
માલીકોને સંતોષ આપવો તે અમારો ખાસ મુદ્રાલેખ છે.

PATEL'S VEGETARIAN REFRESHMENT ROOM

(Prop. R. N. PATEL)

Telephone 2-2209 202 Grey Street, :: :: Durban.

Box 830 Tel. Idd. "Oranjexpo"

M. C. PILLAY

Wholesale Fruit & Vegetable Importer

GREAT UNION BUILDINGS

જથ્થાબંધ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ ચઢાવનાર

79, PRINCE EDWARD STREET, DURBAN.

'Phone 2-6235 P. O. Box 316

Heerabhai Morar Matvadkar,

Wholesale Fruit & Vegetable Exporter and Commission Agent

15 CROSS ST. RESIDENCE.
PACKING WAREHOUSE 44 BOND ST.
DURBAN.

હીરાભાઇ મોરાર મટવાડકર

હોલસેલ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ ચઢાવનાર અને કમીશન એજંટ.

પેકીંગ સારી રીત કરી માલ સી. એ. ડી. થી મોકલવામાં આવશે.

ટેલીફોન ૨-૬૨૩૫ ટેલીગ્રાફ ૩૧૬.
૪૪ બોન્ડ સ્ટ્રીટ, દરબન.

NAROTAM HARGOVIND

The Master Tailors.

Suits and Costumes Made in the latest Styles.
We specialise in High Class Tailoring.
Our Prices are to suit the times.
Try us with your next Order

તમારો સૂટ ક્યાં શીવડાવશો?

નરોતમ હરગોવીંદ

તમને અપ-ટુ-ડેટ સ્વચ્છતા ફીકાયત વાજબી આપશે.
કૃપયા ઓર્ડર આપી ખાત્રી કરી જુઓ.

'Phone 25601. 176 Grey St Durban.

અઠવાડીક પંચાંગ

વાર	ખ્રીસ્તી	હીંદુ	મુસલમાન	પારસી	રોજોદય	મધ્યાન્હ
	૧૯૩૮ મે	૧૯૯૪ વૈશાખ	૧૩૫૬ રબીઉલ આખર	૧૩૦૭ ખોર્દાદ	કલાક મીનીટ	કલાક મીનીટ
રવી	૧	સુદ ૧૧	૫	૧	૫-૩૬	૧૨-૧૮
સોમ	૨	..	૬	૨	૫-૩૫	૧૨-૧૯
મંગળ	૩	..	૭	૩	૫-૩૪	૧૨-૧૯
બુધ	૪	..	૮	૪	૫-૩૩	૧૨-૧૯
ગુરૂ	૫	..	૯	૫	૫-૩૨	૧૨-૨૦
શુક્ર	૬	..	૧૦	૬	૫-૩૧	૧૨-૨૦
શનિ	૭	..	૧૧	૭	૫-૩૦	૧૨-૨૦

Printed and published by [illegible] at Phœnix Settlement, [illegible] Natal.

GANDHI & Co. (Pty) Ltd.

GENERAL MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

Try us for:-

Benares Saries, with Blouses of same design prices from 75/- to £10 with double border.

Also Cotton, Crepe-de-chine & Rayon Saries from 2/6 to 40/-.

We also stock Indian Drugs, Condiments, Draperies, Outfitting, Hardware, etc. etc.

Telephone 23676.

Tel. Add. "Gandhico" Durban.

112 Victoria Street, DURBAN.

અમારે ત્યાં હમેશા મોટા પ્રમાણમાં નીચે જણાવેલ ચીજો સ્ટોકમાં રહે છે.

બેરનસ સારીઓ, પીસતાં, ચારોળી, એલચી, જાયફળ, તજ, લવીંગ, મુરજછાપ કેસર, તેમજ ઇલાયચ, પાપડ, છડ ચીકોરે આખા તેમજ ખાસ દેખરેખ નીચે પીસાયેલ મસાલો તથા તમામ જાતના ચોખા-છરાસલ, કમોદ દીક્ષી, માંજ, આસ તુલસી, ચીકોરે તથા પંજાબી સાલમ, પોળી મુસાલી, ગરોડા કેપરાયાડી તથા સાતસેા આઠસેા જાતનું ગંધીયાણું તેમજ સોપારી-મદ્રાસી સેવરધની, ફટકડા, મેકલાં તથા ગુલાબનું પાણી, આમળા, મોમરા, અંબેલી, બ્રુપેલ, કામીનીયા ચીકોરે ખુશબોદાર તેલ ચીકોરે. ચીકોરે મોટા જથ્થામાં તેમજ છુટક મળશે.

Also:

P. O. Box 27, TONGAAT.

Telephone during Office hours No. 5.

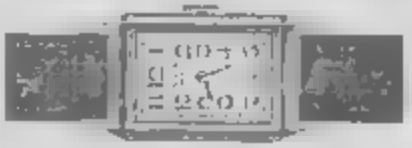
,, after Office hours No. 008.

YOU CAN'T BE LATE WITH

ROAMER

Obtainable in

15 & 17 Jewels Gold or Rolled or Crome

Latest Style and Design

દુનીયાનું શુધ્ધ વખતસર હોવું જોઇએ અને તેની નિયમિતતા કીંમતથી જોવાય.

રોમર ઘડીયાળ તમારો વખત સાચવશે.

૧૫ અને ૧૭ જુવેલ્સના રોલ્ડ ગોલ્ડ અથવા સોનાના અથવા ક્રોમના તદન લેટેસ્ટ સ્ટાઇલ અને ડીઝાઇનના છે.

Sole Distributors

PATEL AGENCIES (Pty) Ltd.

'Phone 33-2081. P. O Box 6092

No. 1a KORT STREET, JOHANNESBURG

66 ALICE STREET and 36a LEOPOLD STREET

DURBAN.

SPRINGBOK SERVICE STATION

Always At Your Service

DAY And NIGHT

for

Petrol, Oiling, Greasing and Repairs

and for Parking Your Car

સ્પ્રીંગબોક સર્વીસ સ્ટેશન

તમારી મોટર પાર્ક કરવી હોય, પેટ્રોલ જોઇતું હોય, ઓઇલીંગ અને ગ્રીસીંગ કરાવવું હોય કાંઇ પણ જાતનું રીપેરીંગ કરાવવું હોય તો અમારે ત્યાં આવજો.

તમારી તહેનાતમાં અમે રાત અને દિવસ હાજર રહીએ છીએ.

'PHONE 2-3448 OR 2-0247.

REMINGTON
NOISELESS TYPEWRITER

The new Remington Noiseless is quiet in operation and eliminates nerve strain. It is preferred because of its responsive touch, effortless speed and dependability such as only Remington can give its unique experience can give.

60 years ago Remington Built the first typewriter now Remington has produced the FINEST typewriter.

PORTABLE MODELS ALSO AVAILABLE

REMINGTON TYPEWRITER AGENCY

Branches throughout South Africa

NATIONAL
CASH REGISTER AND ACCOUNTING MACHINE SYSTEMS FOR MAXIMUM EFFICIENCY

THE NATIONAL CASH REGISTER CO. S.A. (PTY.) LTD.,

63 PRESIDENT STREET

JOHANNESBURG

P. O. Box 3591. Phone 33.6245

FIFTY MILLION PEOPLE ARE ALWAYS PUNCTUAL!

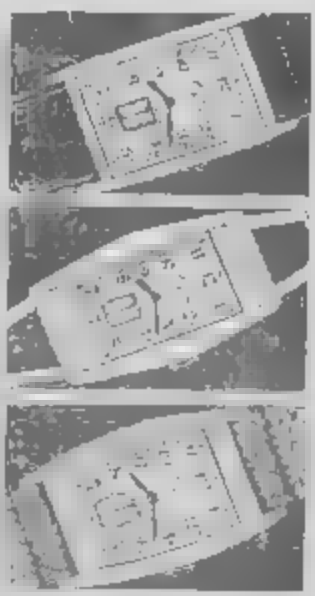
Time is just another word for speed these hurried days. Every minute counts—you can't afford to lose a second. There are fifty million satisfied owners of Cyma, the world's symbol of accuracy and style. For the wonderful, modern machinery used by Cyma has given them a watch that is always on time, up to the second, and at the same time, moderate in price.

STOCKED BY ALL LEADING JEWELLERS

CYMA

Lord Elgins
FOR MEN

ગોલ્ડ એલ્જીન ઘડીયાળો અમેરીકાની ઉત્તમ બનાવટના ઘડીયાળ છે દરેક ઘડીયાળમાં આવે બનાવ રહે ચુકેલ બેસાડ વામાં આવેલ છે આને સેકે બનાવ આપી દેવા પાંચ વર્ષ ફક્ત ઘડીયાળ ચાલુ વર્ષે ગોલ્ડએલ્જીન ઘડીયાળની બનાવટ ઉત્તમ પ્રકારની અને બનાવટ-દાર છે જે બીજા ઘડીયાળો વિષે લેખમાં આપવું જ નથી.

આપણે આજુબાજુ ૧૯૩૮ નું ઉત્તમ કેલેન્ડર તુરતજ મંગાવો!

KATZ & LOURIE Ltd.

"DIAMOND CORNER"

ELLOFF & MARKET STS., JOHANNESBURG.

ઇન્ડિયન ઓપિનિયન
મહાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે અને ૧૯૦૩માં સ્થપાયું.
INDIAN OPINION
Founded by MAHATMA GANDHI IN 1903

No. 18—Vol.—xxxvi. FRIDAY, MAY 13th, 1938 Registered at the G.P.O. as a Newspaper. PRICE TWOPENCE

ITS POLITICAL SIGNIFICANCE

"ORGANISATION of Khaddar (Hand spinning and weaving Industry) is infinitely better than co-operative society or any other form of village organisation. It is fraught with the highest political consequences, because it removes the greatest immoral temptation from Britain's way. I call the Lancashire trade immoral, because it was raised and is sustained on the ruin of millions of India's peasants. And as one immoral leads to another, the many immoral acts of Britain are traceable to the one immoral Traffic."

—M. K. GANDHI

ખાદીનું મહત્વ

"ખાદી ઉત્પત્તી કેન્દ્રો વ્યવસ્થિત રીતે ચલાવવા અને મોટા પ્રમાણમાં ખાદી ઉત્પન્ન કરી તેને નિભાવવા એ સહકારી મંડળીઓ સ્થાપી, કે ગામડાઓને બીજી રીતે સજીવન કરવાના ઉપાય યોજ્યા કરતાં વિશેષ મહત્વનું છે. ખાદીના ઉદ્યોગની ખિલવણીમાં હિંદની સ્વતંત્રતા સમાઇ છે. બ્રીટને અન્યાયથી—અધર્મ કરી હિંદના બીકતા કાપડ ઉદ્યોગને નષ્ટપ્રાય કરેલ છે. આમ વર્તી બ્રીટન અન્યાય અને અધર્મ કરે છે એમ એટલાજ માટે કહું છું કેમકે કરોડો ગરીબોના રોજીના ભોગે આજે લેંકેશાયરનો ઉદ્યોગ નભે છે અને ચલાવવામાં આવે છે. આ એક અન્યાયમાંથી અનેક અન્યાયોની પરંપરા આજે હિંદમાં પ્રવર્તે છે. આ અન્યાય અને અધર્મમાંથી બચવું અને બચાવવાનો માર્ગ ખાદીના ઉદ્યોગને પુરી રીતે ખીલવી તેને નિભાવવામાંજ છે.

- ગાંધીજી

THE
NEW INDIA ASSURANCE
COMPANY, LIMITED.

THE COMPANY HAS PLEASURE IN ANNOUNCING THAT IT HAS NOW OPENED ITS LIFE DEPARTMENT.

REASONS WHY YOU SHOULD INSURE YOUR LIFE WITH

THE

"NEW INDIA"

(1) BECAUSE [illegible]

(2) BECAUSE [illegible]

(3) BECAUSE [illegible] and its policy conditions are so liberal as they [illegible]

(4) BECAUSE [illegible]

(5) BECAUSE [illegible]

(6) BECAUSE [illegible]

All Other Classes Of Business Transacted

Life, Fire, Motor Car, Motor Lorry, Motor Bus, Plate Glass, Workmen's Compensation, Burglary Fidelity Etc.

આ સિવાય બીજા કંપનીના આગ, મોટર કાર, મોટર લોરી, મોટર બસ, પ્લેટ ગ્લાસો, કામદારોની મજાના વીમાઓ, ચોરી સામેના વગેરે રકમ બાબતના વીમાઓ ઉતારવાની સગવડ આ ઓફીસ દ્વારા પણ મળશે એ ખાસ નોંધવાની રાખવું છે

For Rates please apply to:-

JALBHOY RUSTOMJEE,

Principal Representative in the Union of South Africa.

Natal Office:
"INDIA HOUSE"
17, First Avenue, Durban.
Telephone 2-5845. P. O Box 1616.
Tel Add: "RUSTOMJEE" Durban.

Transvaal Office:
BARKLY ARCADE.
6a Diagonal Street, Johannesburg.
Telephone 33-4478 P.O. Box 3641.
Tel. Add: "RUSTOMJEE Johannesburg.

વેચવાના વાંચવા લાયક પુસ્તકો

દક્ષિણા મૂર્તિ વિદ્યાર્થી ભવન પ્રકાશન મંદિરનું સાહિત્ય કચરણીના વિષયના અનુક્રમે અને આધુનિક જમાનાની દૃષ્ટિએ તપાસેલું હોય છે તેથી તે ઉપયોગી અને કિંમતદાર હોય છે. આપ સાહિત્યમાં ૨. મુ. પ્રકાશન મંદિરનું પ્રકાશ પડે છે. એટલે તેનું સાહિત્ય મફત મંગાવીને વાંચવા આપની ખાસ ભલામણ છે

૬ પુસ્તકોનો ૮૦ પુસ્તકોનો સેટ ... ૨૫ ૦
,, ,, ૧૦ ,, ,, ... ૧ ૭ ૬
,, ,, ૨૫ ,, ,, ... ૦ ૧૭ ૬

નવયુગ ગ્રંથમાળા—આ વિભાગમાં ખાસ એ છે કે જમાનાને અનુસરીને પાડો પાડવામાં આવે છે અને તેના દરેક પોકાર છે. પણી તેમાં વિષયના મન પર સચોટ છાપ પાડવાની ખાસ પડે તેવી ચાલમાં છે એમાં દરેક ઢોકી ખાળકને વાંચવા વાંચન ખાસથી શીખવા ખાસ તે જરૂરી છે.

	ટી. પે.
નવયુગ ખાળપોથી	૧ ૩
,, પહેલી ચોપડી	૧ ૩
,, ૨ જી ચોપડી	૧ ૬
,, ૩ જી ચોપડી	૧ ૬
,, ૪ થી ચોપડી	૨ ૦

કરાવીએ પુસ્તકાલયની સચિત્ર પટ્ટીઓ—આ ખાળ પોથી બાળતા બાળકોને આનંદ સાથે શિક્ષણ પૂરે છે, કિંમતે ઓછા અને તેના ચિત્રો પોસ્ટથી રવાના કરવામાં આવે છે.

	ટી. પે.
ચિત્રાકાર સચિત્ર બાળપોથી	૦ ૧ ૬

રાષ્ટ્રીય સાહિત્ય

	ટી. પે.
મુસાનું દાન	૨ ૦
રાષ્ટ્રીય પરિવર્તન	૨ ૦
ગુલામીનો ઇતિહાસ	૩ ૦
ભાષા પાણીનો કયો	૪ ૦
ઇંગ્લ ગાંધી અને દા. જોસેફાબારી	૨ ૦
ભારતીય કામની સાથે કેમ દરીકરાય	૦ ૧
ગ્રામ્ય પ્રતિષ્ઠા	૬ ૦
નીલિનાદને ગાંધી	૨ ૦
ભર્મ કંઠમાપન	૧ ૧૦
સારે હરીફ ગ્રંથ	૨ ૬
,, ,, ૨ ભાગ	૨ ૬
ગોખલેજીના ચાલીસ વર્ષો	૧ ૬
ગીતાંજલિ અને બીજી વાતો	૧ ૬
ગોકુલ ઝવેરી	૧ ૦
રાષ્ટ્રવીર	૩ ૩
ગોળમેજીની ગોષ્ઠી	૨ ૦
ભારતવાસીની ભલામણો	૨ ૦
,, ,, ૨ જી	૧ ૦
ગોખલેનું ભાષણ	૦ ૩
ગાંધીજીનું પ્રવચન	૦ ૩

નવા મંત્રીનો ઉપયોગ	૧ ૬
,, ,, બીજો ભાગ	૧ ૬
કૌમારી	૨ ૦
મહાત્માજીના પ્રમુખો	૨ ૦
લોકોહ ઇન્સ્પિરેશન	૨ ૦
આપણિકોનો મુક્તિ સંગ્રામ	૧ ૬
કુરબાનીનો પ્રવાહ	૧ ૬
પ્રવાસના પ્રવેશ	૧ ૬
ગાંધજી ચમત્કાર	૧ ૦
વિરાટ ભાવે સાથે	૩ ૦
સોરઠ રાજ્યો	૩ ૦
ગુજરાત	૩ ૦
આંતરવાણી ભાગ	૨ ૬
વીર ગુજરાત	૩ ૦
દોઢસોવર્ષની ગાળ ગાંધીજી	૨ ૦
પુંદરીકના પરાક્રમ	૧ ૬
---ઠમોર કાવ્યો	૫ ૦
રામાયણી વેદીપર	૪ ૦

ધાર્મિક સાહિત્ય

શ્રી. મદ્ભાગવત ભાગ ૧-૨	૧૦ ૦
ગીતા રહસ્ય ભાગ ૧	૧૫ ૦
,, ,, ભાગ ૨ જો	૫ ૦
ગીતા મંથન	૩ ૦
સોળ કલી ગ્રંથો	૪ ૧
દર્શન ગ્રંથ	૩ ૦
પરમાર્થોદ્ધાર	૩ ૦
ધર્મની ચિત્ર સંવાદ	૧ ૬
ભજન પ્રભાત	૧ ૦
મેરી અને ખ્રિસ્ત	૧૭ ૦
સ્વામી વિવેકાનંદ ભાગ ૧-૩	૩ ૦
,, ,, ભાગ ૪-૫	૩ ૦
,, ,, ભાગ ૬	૩ ૦
,, ,, ભાગ ૭	૫ ૦
સ્વામી વિવેકાનંદનું ઇંગ્લિશ ચરિત્ર	૩ ૦
સ્વામી શિવાનંદજી	૬ ૦
રેકસ્ટોનની નીતિ કથા	૧ ૦
રામકૃષ્ણ વેદાન્ત પદ્ય પુ.	૪ ૦
કબીરનું ગરલ બોધમાળા	૫ ૦
કબીર વાણી	૪ ૦
રામકૃષ્ણનું પરમહંસ ચરિત્ર	૧ ૬
ક્રિશ્ચનરત્ન	૧ ૦
ભજન કથા	૧ ૮

નવલકથાઓ

... સાહસ	૫ ૦
કમલા ઉદય ૧ ઉષા નાટક	૬ ૧
ભારેલો અગ્નિ	૬ ૦
ભાગ્ય લક્ષ્મી ભાગ ૧	૫ ૦
,, ,, ભાગ ૨	૫ ૦
,, ,, ભાગ ૩	૫ ૦
જયદેવસેના	૪ ૧
ગ્રામ સેવક સંઘ	૨ ૦
ભાગ્ય ચક્રમ	૧ ૦
,, ,, પુ. ૪ થું	૪ ૧

ધર્મ લક્ષ્મ અને સંસ્કૃતિ	૫ ૦
...	૫ ૦
મરણ દેવિકા	૪ ૧
પ્રેમનો દંભ	૩ ૦
તારી હૃદય	૩ ૧
...	૪ ૦
... સત્ય	૭ ૦
તાજી તલવાર	૪ ૦
...	૫ ૦
...	૫ ૦
પુજારીણી	૨ ૦
...	૪ ૧
...	૩ ૦
...	૩ ૦
...	૧ ૦
... પુ. ૨ જુ	૧૨ ૦
...	૪ ૧
...	૪ ૦
...	૪ ૧
...	૪ ૧
...	૪ ૦
...	૩ ૦
...	૩ ૧
...	૩ ૧
...	૩ ૦
...	૩ ૦
...	૨ ૧
...	૩ ૧
...	૧ ૧
...	૫ ૦
...	૪ ૦
...	૪ ૦
...	૩ ૦
...	૩ ૦
...	૩

બીકાનેર ભાગ ૧ લો ૨	૧	૦
,, ,, ૨	૪	૦
આદર્શ કુટુંબનો ભોગ	૧	--
વિચીત્ર દયા	૧	૦
બહાદુરી હિમ્મત	૪	૦
નામાંકી માનવા	૭	૦
ખાખાણો	૪	૦
સરસ્વતી ચંદ ભાગ ૧ લો	૫	૦
,, ,, ,, ૨ જો	૪	૧
,, ,, ,, ૩ જો	૫	--
,, ,, ,, ૪ થો	૧૨	૦
ચંદ્રકાંત ભાગ ૧ લો	૧	૦
,, ,, ૨ જો	૧૨	૦
,, ,, ૩ જો	૧	૮
ભાગ્ય દેવત	૩	--
દુરત રેખા વિજ્ઞાન	૧	--
જાહેર ખિરખાસનો ચિનેદી વાનો સંગ્રહ	--	--
રાજ જોગ અને બધી કાસીદામ	૧	
રાજરત્ન ખિરબલનો કારબારદાર	--	--
ધુન્દીરા અને બીજી વાતો	૪	--
સ્નેહ ભરી	૧	--
ભાભખ્ખુ	૧૦	
મુખો	૧	
ચાતુરસીંગ	૧	
પુરાતન જ્વાન	૧	--
પાનથી ફાટીયા-કેમ ઉંગી ઉં પાતીય	૧	
બાજનાની દીલગમ	--	--
ભાભવતા જ્વાન	૨	--
ત્રે પતી પાની	૪	--
નોંધ નજરીકો	૫	૦
ફનેહના ચાર્દાદ	૧૫	
૨૦૪૫૫૫	૫	૦

શિક્ષણ અને બાળ સાહિત્ય

બારત મુકોદ બાયક	૧૨	--
બારત કેમુબોદ ૨ જો બાયક	૪	૦
નૈનાલિઠ જ્વાત	૨	--
કેટલાક પડાલો	૧	૬
રખાડુ રોગા સેટ ૪	૩	--
બાલા કુબ્ર	૧	૦
નાની બેન	૧	૦
બીજી વાતો	૧	--
બાગ ઠબાવતા	૧	૦
ખિકાળા જન	૧	૦
બાગ ખિનોદ બાગ ૧ બીજો ૨૦	૩	૧
,, ,, ,, ૨૧ થી ૨૮	૪	
બાદોરોદ બાલા કુસ્તક બાળા	૧૫	--
રાષ્ટ્રીય સંગીત બાયક	૧	--
સીતા (રામાયણના પાત્રો)	૧	
મહાભારતના પાત્રો	૨	--
ટોલસ્ટોય બંગાયણી	૩	
,, ,, બાગ ૩ જો	૪	૦
સાહસિકોની ચૂટણી	૨	૪
દિનચર્યા	૪	૦
ઝરણ અને સાહિલ	૫	--
૧૫ શ્રી વાલદારી પારીઓ	૨	૦
પારસી લગ્ન ગીતો	૧	

મહાનો મહાના રોગો બાગ ૧ લો	૪	૦
,, ,, બાગ ૨ જો	૪	૦
૧૦૦૫ ૬૬	૧	૦
ઉોલસ્ટા ૧૮૫૫	૦	૬
સાધુ ત્રેમા સંગ્રહ બાગ ૧ લો	૨	૦
,, ,, ,, બાગ ૨ જો	૨	૦
૧૦૦૫ તરંગીણી	૩	૦
૨ ૧૫૫	૨	૧
૨૦૦૫	૨	૦
૧૦૦૫ ૧૫૬૬	૪	૦
પ્રાણી કુતુહલ	૧	૪
૧૦૦૫ ૧૦૦૫	૦	૧૦
૧૦૦૫૫૫૧ ૬૬૫૦	૦	૬
૧૦૦૫૫૫ ૦૦૧	૦	૧૦
૧૫૧૬૬૬૬	૨	૦
૧૦૦૫ ૨૦ ૧૦૦૫૫	૧	૬
૧૬૬૬૬૬	૧	૪
,, ૧૦૦૫ ૧૦૦૫૫	૧	૦
૧૬૬૬૬૬ ભાગ ૧	૨	૦
,, ,, ભાગ ૨ જો	૨	૦
૧૦૦૫ ૧૦૦૫૫	૪	૦
૧૬૬૬૬૬૬૬ ૬૬૬૬	૨	૦
૧૦૦૫૫૫૫૫ ૧૦૦૫૫ ૪ થા પુ.	૪	૦
,, ,, ૫ મા ૬ ઠ્ઠા પુ.	૩	૬
,, ,, ૭ મા ૮ મા પુ.	૩	૬
૧૦૦૫૫૫૫૫ ૧૦૦૫૫ બાગ ૨ જો	૨	૬
૧૦૦૫૫૫૫૫ ૧૦૦૫૫ ૧૬૬૬૬૬	૨	૦
૧૦૦૫૫૫૫૫ ૧૦૦૫૫ ૧૬૬૬૬૬	૧૩	૦
૧૦૦૫૫૫૫૫ ૧૦૦૫૫૫૫૫૫૫૫	૧૧	૦
૧૬૬૬૬૬૬૬

B. I. Steam Navigation Co., Ltd.

સ્ટી. "ટાઈરીયા"

૩૬ ટીકીટ પા. ૬ ૭ ૬.
સિંધુ વીરી પા. ૭ ૬ ૦.
૨૮૮૬ પા. ૧૦ ૧૩ ૬.

૩૬ ટીકીટ પા. ૬ ૭ ૬.
મુસલીમ વિરા પા. ૨ ૬૬ ૦.
૨૮૮૬ પા. ૬૨ ૬ ૬.

મે તા. ૨૨ મીએ મુંબઈ જવા ઉપાડશે

આમ સુચનાઓ.—ઉતારૂઓએ પોતાના નામના ઉપર પ્રમાણે પોતાનું અને સ્ટીમરનું નામ લખી, પોર્ટ હલ્બનનું સરનામું સ્પષ્ટ રીતે લખવું અને આવતા પહેલાં ઓછામાં ઓછા પંદર દિવસ અગાઉ પોતાની સીટ બુક કરાવવી.- ખિસોમાં બહાર જનારા પેસેન્જર ઓએ પોતાના માલની તપાસ કરાવવા માટે રસીદ લાવવી અમારી ઓફીસમાં ઉપરોક્ત કામગીરી સંબંધમાં આપેલ સેવાઓ સિવાય તેમજ બીજા કામ કરાવવા પહોંચતા. સાથે બહારગામવાળા આપ્તઓ અમારી સાથે પત્રવ્યવહાર કરવાથી ટીકીટ મોકલવા સહેલ થશે.

સ્ટીમરને લગતી દરેક બાબતમાં અમારી ખાસ દેખરેખ નીચે થાય છે

વધુ ખુલાસા માટે લખો યા મળો:

SHAIK HIMED & SONS, :: **390, Pine Street, Durban.**
Telegraphic address: "KARAMAT." Telephone 2-0432

CITY SHIRT Co., **No. 4, Kort Street, Johannesburg.**

સાચી શક્તિનો સંભારી કરવા

ઝંડુની સુવર્ણમિશ્રિત

મકરધ્વજ ગુટી

-શક્તિની સર્વોત્તમ દવા-

આજથી અજમાવવા માંડો

-તાજા ઝાડના ફોલ્યા આદ-

સાને માટે
તાકત-તાજગીથી ભરપૂર
સત્યવાદ

ઝંડુ દ્રાક્ષાસવ

વિના વિલંબે
મંગાવવા માંડો

ઝંડુ ફાર્મ ન્યુટીકલ વર્કસ લી.—પો. બો. નં. ૫૫૧૩, મુંબઈ નં. ૧૪.

વાહિક આદિ [illegible] ઝવેરી ઝીન્ક સપ્લાય કંપની ઝુમ ઝામ સ્ટોર્સ પી. ઓ. બોક્સ ૧૨૦૫, પ્રીટોરીયા.
ઉપરની બાબતોમાં બધાની ખાસ ખબર લખશે, ૧૮ કોર્ટ સ્ટ્રીટ.

આયુર્વેદિય દવાઓના મુખ્યપત્ર વાંચવા ભલામણ

MOHANLAL VALJEE,
(INDIAN PAWNBROKER)
112, Victoria Street Durban.
Low Rates of Interest on Jewellery
High prices paid for Old Gold A large stock of New Jewelleries at reasonable prices to suit your pockets.

P. P. BHAGAT,
Fruit Merchant.
ઓર્ડર આવતાં જ માલ રેલ્વેપાર્સલ તારે મોકલી કરી C. O. D. થી
નીકલવામાં આવશે. લખોઃ—
P. O. Box 842. 129 Victoria St. Durban.

'Phone 24345

SUNCRUSH

The £1,000 Drink.

The Most Popular Refreshment.

There are many Crushes, but Only one SUNCRUSH, and that is made by

DALYS LIMITED.

72, CANADA ROAD, DURBAN.

'Phone 21078. Tel. & Cables: "Crescent." P. O. Box 582

Crescent Trading Co. (Pty). Ltd.

WHOLESALE MERCHANTS AND DIRECT IMPORTERS OF HARDWARE.

Indian And European Groceries.

Indian Drugs And Condiments.

Our Stocks Are The Best Quality And are Always Fresh

Our prices are keen.

We specialise in all kinds of Bombay, Calcutta, and Madras Products.

It will pay you to give us a trial.

Before placing your orders elsewhere benefit by our thirty years' business experience.

Our aim will always be service, quality and satisfaction.

અમારે ત્યાં નીચે મુજબનો માલ જથ્થાબંધ મળી શકશે

[illegible] ખરાખરા, બદામ, ચારોલી, પીસ્તા, સિંગોદા, ગુલાબનું પાણી, ગુલાબનું અત્તર, કેસુડાનું પાણી, બાદેક, કેવડા, ઓલચા, મોગરી, અબ્બુર, [illegible] કેવડાની વાદી, પોકેટ [illegible], [illegible] ઘી, [illegible] ખોપરાં, કાચા [illegible], [illegible] ચોખા, બાસમતી ચોખા, બાજરી બારામેર વગેરા, બારમાસી તેલ, [illegible] તેલ, મોગરાનું તેલ, બારીનિયા [illegible] ઇસ્યુમીનીયમ વગેરા. [illegible] છત્રસાળ, બાલ્ડાવાસી, મોલ, [illegible] મકબ મગાવશો પોસોશે. વિગેરે.

કોઈ પણ વસ્તુ ખરીદી કરતાં પહેલાં, અમારે ત્યાં ભાવ કાઢી ખાત્રી કરશો.

122 VICTORIA STREET. :: :: DURBAN.

INDIAN OPINION

EDITED BY MAHATMA GANDHI

No. 18—Vol. XXXVI. Friday, May 13th, 1938.

NOTES AND NEWS

Asiatic Expansion In Towns

At a meeting held at National Club, Pretoria last week, Mr. Oswald Pirow the Minister of Railways, Harbours and Defence, again referred to the Asiatic question, and in the course of his speech said that the question was becoming more and more dangerous and the Nationalist Government unfortunately had been greatly to blame for the present position in that the Imperial Conference had decided that the Dominions should have control with British subjects [illegible] South African Party Government, under General Smuts, had refused to accept this ruling and had also refused to accept an Agent-General from India. When the Nationalist Party had come into power, an Agent-General had been appointed, while the repatriation scheme introduced by Dr. Malan had created a feature. In the meantime the influx of Asiatics had continued and the segregation of Asiatics was now impossible. The influx should be prohibited. Unfortunately the evil had become so great that the measures which they could take now could not be made retrospective. The interests of the white population, nevertheless, could still be protected. If the evil could not be removed, its growth could at least be prevented in the future. A representative of the Pretoria North Ratepayers' Association proposed that, since the influx of Asiatics to European areas was still continuing and was becoming intolerable, the voters of Gezina should ask Mr. Pirow to urge the Government to [illegible] the position. The motion was adopted almost unanimously and Mr. Pirow said that he welcomed the request and would try it out.

What answer is the Government of India going to give to this devastating speech? Of all the Ministers Mr. Pirow appears to be the only one who indulges in attacks on the Asiatics. It is absurd to suggest that the National Government was to be blamed for the present position. Mr. Pirow is evidently referring to the Capetown Agreement which was concluded by the Union and the Indian Governments during the period when Dr. Malan held the portfolio of Minister of the Interior. The only benefit that the Indian community derived from that Agreement was the shelving of the Areas Reservation Bill. As against that the Indian community agreed to the Assisted Emigration scheme which resulted in thousands of South African born Indians selling their birthright and proceeding to India to eke out [illegible]. We do not know what Mr. Pirow means by stating that the influx of Asiatics has ceased. The Indian community agreed to a closed door policy in 1927 which debarred any Asiatic from entering South Africa. There can be no influx. If he is referring to the wives and children of domiciled Indians who have had to enter South Africa before the 30th June 1930, we cannot understand his terming that as an influx. The naked truth is that no Indians can enter South Africa—not even the Agent-General as individuals. As we have so often pointed out our community could by no means have a restful life in South Africa. We do hope that the recent speeches of Mr. Pirow are not the true reflex of the opinion of the Europeans of South Africa. But the fact remains that these speeches do considerable harm to the cause of our community. The speeches coming as they do, immediately after the conclusion of a trade agreement between South Africa and India, make one wonder whether there is any sincerity in anything that the Government of the Union does.

[News and comments by P. R. Pather, Phoenix.]

General Smuts At Fort Hare

At the graduation ceremony at the South African Native College, General Smuts, the Minister of Justice, delivered a brilliant address which would undoubtedly set many South Africans thinking. "We are sometimes impatient in South Africa, he said. "Children are always impatient and we are as children in this country, playing with great things. You as representatives of the Native peoples, have every reason to be proud of what you have achieved and the progress you have made in 25 years. I am filled with rejoicing and with a sense of happiness that in spite of difficulties progress is being made. A great future lies before the European have a share of the higher culture [illegible] come to the Native in Africa it will finally [illegible] to come from the Natives themselves." If he could advise them as an old man, he advised war in all their forms and science to [illegible] closely to the things they [illegible] our mothers. Then they learned the lessons of humanity, give and take and fair play, of sympathy and kindness which were better than all the most brilliant discoveries of [illegible].

The Europeans of South Africa would be well advised to take to heart the sentiments expressed by General Smuts. The Natives are children and as such they are entitled to human sympathy and fairplay. We are afraid they do not get that. Except in the Cape where a liberal outlook pervades the Province, we cannot say that the other three Provinces treat the Natives as they should.

The General Election

A remarkable feature in the present General Election is the "mud slinging" that is taking place between the parties. No party seems to be free from resorting to such practices. We doubt each party has to work assiduously to gain the greatest number of seats, but we do think that electioneering campaigns should be conducted on higher plane. The Dominion Party has a great champion in the *Natal Mercury* which predicts a great victory for Dominion [illegible] General Smuts who, after having made a boast of South Africa's status most categorically states that the United Nationalist Party is sure of gaining not only the seats that they hold but they will also capture many seats. The country awaits the results of the Election with considerable interest and the 19th of May will decide the fate of the various parties.

The All India Congress Membership

The report of the General Secretary of the All India Congress contains an interesting chapter on the Congress membership. The members number the colossal figure of 4,032,113 of whom

[illegible] are from the urban areas and 2,530,350 are from the rural areas. Of the 21 provinces the U.P. heads with a [illegible] of 590,340, followed by Bihar with 463,000. The Secretary says that this is the biggest individual membership that any organization has the world over. It is perhaps bigger than that of the Communist Party in Russia. When it is remembered that this membership is recruited afresh every year and the task is done within 3 to 5 months one gets an idea of the immense activity of the Congress organization and the resourcefulness of Congressmen."

Indian Opinion

FRIDAY, MAY 13TH, 1938

The Indian Farmers

THE Indians who were brought out to Natal under the indenture system, were drafted to the Coal and Cane fields. The growth of the coal industry and development of the cane fields are due, in no small measure to Indian labour. Native labour was not dependable and Natal had therefore to look to India for her labour.

At the termination of their indenture, Indians recruited from India drifted into various walks of life, but the majority took to farming. The Indians from India being agriculturists it is but natural that they should have taken to farming. Indian farmers the majority of whom is concentrated on the coastal belt of Natal, have had a chequered career. They have had their ups and downs, but they have been tenacious enough to hold farming as their life blood as it were.

Indians who, at one time lived quite close to Durban which they looked upon as the only market for their produce, have now gone further a field—miles away from Durban. Motor transport has made distance disappear. That bananas and other produce arrive practically every day at the Durban market from Port Shepstone—a distance of 75 miles—is an illustration of what motor transport has done to the Farming Industry. Banana plantations are the mainstay not only to those who farm on the outskirts of the boundaries of Durban, but also to those who farm along the South Coast extending to Port Shepstone. The Mozambique Treaty which enabled bananas from Portuguese East Africa to be dumped into the Union, affected the Banana industry in Natal to such an extent that the Natal Indian farmers began to think whether it was worth while farming. The Treaty in guaranteeing labour for the Reef Mines, did so at the expense of the banana industry which directly contributed to the development of the wealth of South Africa.

There is a silver lining to every cloud it is said, and to the Natal banana industry the silver lining was in the nature of the heavy floods in the Portuguese territories which devastated much of the banana farms. These floods resulted in a complete stoppage of bananas from Portuguese East Africa and in consequence the prices of Natal bananas have enhanced. This is only a temporary relief, because once the bananas in Portuguese East Africa are ready to be reaped, the markets of South Africa would be flooded.

The Natal Indian farmers would be well advised to consolidate their forces so that in matters affecting their interests they could speak with one voice. The Mozambique Treaty could have been modified if proper representations had been made to the Government at the time. The case of the Indian farmer went by default. The Board of Trade of which Mr. Fahey was then the chairman was prepared to hear representations from the Indian farmers, but no one would volunteer to go forward. It would seem that as it is with the other sections of our community so it is with the farmers. Each is content to look after his own interests.

We believe there are two Associations each claiming to represent the Indian farmers. One is the Natal Indian Farmers Association and the other is the Natal Indian Farmers Union. This is undoubtedly not a healthy sign and the division will tend to disintegrate the farmers rather than bring them together.

There is much to be done for the Indian farmers, and that can only be done by a strong organisation. We would urge that both the organisations should be merged into one so that the energy of the combined bodies could work towards the best interests of the Indian farmers. The recent Education Report has advocated agricultural training for Indian children, and not in the distant future we shall have our people farming on scientific lines. The Indian Technical Institute is also concentrating its attention to provide agricultural education for adults. These are matters which should have the close co-operation of the Indian farmers.

A strong Association with a membership of at least fifty per cent of the Indian Farmers would be the only adequate safeguard against such dangerous enactments as the Marketing Act. The Indian Farmers should learn to grow on their own strength.

ORIGINAL CORRESPONDENCE.

"INDIAN WOMEN SLIGHTED"

THE CONGRESS REJOINDER

TO THE EDITOR "INDIAN OPINION"

SIR,—In your issue of May 6th under the heading of "Indian Women slighted" you state:—

"It would appear that Dr. Goonam approached an official of the Natal Indian Congress with a view to seeking representation for women in the political organisation. The answer he received was that Indian women were not sufficiently advanced to receive representation. This, Dr. Goonam feels, was a slight to the Indian womenfolk . . . of South Africa."

At a meeting of the Committee of the Congress held on Monday night the President brought this to the notice of the meeting. It was ascertained that no official of the Congress who had been interviewed by Dr Goonam had made this statement alleged to have been made by an official of the Natal Indian Congress.

We have been directed to categorically deny this libelous and degrading statement as ever having been made by any official of the Congress and would ask you in future to take ordinary precaution to ascertain the truth of any such damaging statement before publication.

Dr. Goonam has been informed by Swami Bhawani Dayal the President of our Congress and Mr. J. W. Godfrey the Joint Honorary Secretary that the constitution of the Congress permits full membership to Indian women.

Yours etc.,

J. W. GODFREY.
A. I. KAJEE.

[We are satisfied that the . . . contradicts . . . facts, notwithstanding . . . Secretaries of the Congress . . . informant who was . . . concerned, has not contradicted the . . . the facts. We are . . . from the most authoritative . . . letter which we . . . the leader, who . . . meeting convened by . . . which was read at the . . . by Kajee was to that . . . informed Dr. Goonam . . . could not become full . . . Congress but that as an . . . themselves into a women's . . . From what we . . . said earlier in . . . above letter, the constitution . . . Congress has evidently been . . . since Mr. Kajee's interview . . . Goonam.—Ed. I.O.]

PLIGHT OF INDIANS IN MAURITIUS

THE wounds that were inflicted on several Indians as a result of the recent strike, resulted in, as is alleged by the authorities, in the British Colony of Mauritius, are now slowly festering!

Lakhs of workers in the Sugar Mills there are now organising themselves. Their attention is now turned towards the mother-country, whose encouragement they seek and to whose support they look forward.

Pandit Sahdeo, who is now in Bombay, in connection with this mission told a *Sentinel* reporter the grievances of the Indian workers in sugar factories, their disabilities and their experiences.

No Representation

He told our representative that three lakhs of Indian residents in Mauritius out of the total population of 4 lakhs had no representation either in the Legislative Body or in any civic Bodies. Government jobs were denied them, their children were forced to toil in the factories, their civic liberties trampled over and the Immigration Laws hardly enforced.

Workers Fired On

Described in detail the two recent outrages that took place in Mauritius on unarmed Indian workers who were on strike. Pandit Sahdeo said about 80 workers made for the factory, owned by an Indian who was also the British nominee to the Legislative Council, with a view to put before him their grievances.

From the "Bombay Sentinel"

At the time about the month of August last year sugar export price in the world market seemed to them to be rising, but the cuts in their wages had not been restored in spite of the attempt of the Labour Party Society recently formed there.

But hardly had their grievances been heard, when he told our reporter shots rang in the air and some persons were injured in the premises of the Indian Sugar Factory owner. The Police Inspector who raised his hands to ask the party concerned to stop firing got a bullet in his head!

Then a prolonged, although to a little extent sporadic strike, he added, followed. French troubles began. The meetings of the workers were dispersed and at one of the meetings the Police were stated to have opened fire with the result that three died and several others were wounded.

No Report Of Inquiry

"But the authorities," he said, "continued long after the incident to ride roughshod over the feelings of the petty planters and labourers and our appeal for humanitarian consideration went unheeded. Although four months have passed, the report of the inquiry Committee set up in this connection has not been published."

In the Inquiry Committee . . . he stated, no Indian was appointed!

Pandit Sahdeo, who can speak Hindustani and French, complimented Dr. G. M. Kire, President of the Labour Party Society in Mauritius.

Mr. Ramtanoolar Lohia, Secretary Foreign Department of the All India Congress Committee writes of Pandit Sahdeo and his mission as follows:

"Pandit Sahdeo is a Mauritian and is now visiting India in connection with the unrest among Mauritius Indians. He tells us that the condition of small planters and labourers of Mauritius who are almost entirely Indians, is cheerless and further deteriorating.

"He has also brought us the message that Mauritius Indians look up to their countrymen in India . . . and guidance. We hope . . . Congress Committees will . . . age of the presence in our midst . . . learn from him the disabilities which our countrymen . . . are labouring under and also acquire some . . . that we have . . . for "Free India."

CONGRESS AND DEMOCRACY

SINCE the assumption of office by the Congress in some of the Provinces, the cry is frequently raised by its critics that democracy is in danger, that parliamentary institutions in the country are on the verge of collapse. In the course of this article, a brief attempt is made to examine the force of this criticism, under three headings: 1. What is democracy? 2. How far it is obtained in India? 3. How has the Congress work affected Indian political conditions?

What is democracy? The question has been agitating political thinkers almost from the dawn of the political and social conditions the world endeavours to signify. As President Wilson says, it is impossible to define democracy. Lord Morley remarks that "It is the name for a certain general condition of society; not only involving the political doctrine of popular sovereignty but representing a cognate group of corresponding tendencies over the whole field of moral, social and even spiritual life within the democratic community" "Simplification of life, the sovereignty of the people and the protection of a community by itself, the career open to the talents, equality and brotherhood; the substitution of industrialism for militarism; peace for labour; such are some of the attempts that have been made to seize in a phrase the animating spirit of the profound changes through which the civilized world has for a century and more been passing not only in the outward institutions of the external world, but in the mind and heart of the individual man.

In more concise language, it can be said that absolute legal sovereignty of the nation and the exercise of that sovereign power by the majority of the people are indispensable features of a democracy. The first is impossible without political freedom and in strict theory a country that does not possess this elementary mark of nationhood cannot be called a state at all.

The second, the exercise of sovereign power by the people usually takes two forms, one through the elected representatives and the other through the direct method of referendum and initiative as it is obtained in Switzerland and America. With the latter, the representative system is less popular, but the ultimate difference between the two modes of expressing the popular will is only apparent; what the referendum decides in one country the general election settles in the other. Either way, the will of the majority prevails and it is the inevitable test that has been invented by political practice. As long as differences of opinion are bound to occur on all public issues and no question can be settled to the satisfaction of

[illegible]

all, the greatest happiness of the greatest number has to be decided by the greatest number of votes.

Democracy has also come to mean some other things as the rule of law as [illegible] the rule of executive regulations; the strict subordination of the executive to the legislature to which the former should always be responsible; the independence of the judiciary and what is supposed to possess a socialistic sting in it, the minimum norm of existence for all those who go to form the community. Laski would add that liberty should provide every man an atmosphere wherein he can be the best of himself.

How far political conditions in India answer these requisites? The answer is obvious and simple. Most of them are [illegible] to [illegible] are but the shadows with no life within. Is India politically free? No. Is her foreign relations and internal administration under the control of Indians? Again a humiliating negative. Does rule of law prevail? Does she afford freedom of speech and of person to all her sons? The ordinances and imprisonments without trial stare us in the face. Do they get two full meals a day? The majority have to be content with one and some not even one. True we have legislatures, cabinets, foreign agents and Indians in the counsels of the League of Nations But the grim facts of our constitutional history and political relationship refuse to be submerged under such vast pretences. A country governed under an Act passed by the British Parliament enjoys no more exalted constitutional status than a municipality governed under another act on the same parliament. Theoretically, the whole of India is a huge municipality of Great Britain. A British municipality can have an elected chairman of its own; in India he is appointed by the Imperial Government, and he in theory responsible exclusively to those who have given him his position.

As regards her internal relations, there is the well-pictured autonomy of the provinces with not even the [illegible] the centre. In the provinces, before the Congress took up office, minorities were ruling against the express will of the electorate. Both the hindrances of a democratic government were [illegible]. And as this country can excel no other except in her dire poverty, we were also having the gratifying combination of political subordination with grave economic malaise.

What has the Congress done for or against Democracy in India? By accepting office the Congress established majority rule in the seven provinces where congressmen have formed cabinets. One essential is thus achieved. And the Congress rules in such a way that the attainment of the other is always kept in view and to which all other transient issues are strictly subordinated. Measures are also being designed to improve the condition of the poor and to lessen the glaring inequities of Indian social and economic life. These are the tangible achievements of Congress, in furtherance of [illegible] ideals and practices.

The argument that the Congress is paying scant regard to parliamentary forms of government demands notice. This criticism is built on the grounds that the sovereignty of the legislatures is neutralised by the Congress executive committees, that the absence of an effective opposition takes away the wholesome restraint so much necessary to curb the autocratic impulses of a single party executive and that the Treasury benches are intolerant and dictatorial in their dealings with the opposition, minorities.

First of all, we will do well to be constantly reminded of the fact that the Congress has accepted office not in deference to any political precept or constitutional dogma but as an inevitable step in their own programme which is exclusively and primarily designed to achieve political independence. They don't find democratic institutions in the country just for the reason that there is no democracy. Whatever might be the potential destructivity of the Congress they cannot destroy things that do not exist.

The Congress is now dealing with a settled order of things. The country is in a period of transition. transition from unparliamentary to parliamentary government; the success of the latter will be of use only when the change is accomplished and they will only provide obstacles if they are attempted to be employed during the process. The present enthusiasm for parliamentary institutions reminds the fondness and silliness of an aged father who quarrels with his wife over the colour of the shirt with which they will clad their new born progeny of the fact that the lady is only four months of labour and the issue when born is to be either a son or a daughter! Perhaps a doctor's assistance may become necessary and if the delivery is not even [illegible] operation can alone save the mother, and who knows whether the child may survive it?

(To be continued)

RENUNCIATION : A STORY

By M. DHARANI
In The Indian Review

(*Continued from last week*)

CROSSING her hands over her breasts, timidly she smiled up at him through her tears.

"You have all been so kind to me," she whispered, "I shall never forget it." She hesitated. "Holy One! I have something to beg of you."

The Elder glanced at the woman's face turned up to him and smiled in spite of himself.

"Speak my daughter."

"I want you to remember me when I am gone," she said earnestly. "Give me permission to sing to you and to the brothers of the sanctuary to-night."

The Elder was silent. Once more tears trembled in her narrow, sloe-black eyes. At length, as though repeating a formula, he gravely replied:

"My daughter, it will give us pleasure to hear you sing."

* * *

The Great Hall of contemplation presented an unwonted scene that night as the Elder entered and took his seat on a low canopied platform. Three brick-red lanterns, with weird Chinese letterings in black, hung from the ceiling, casting a subdued light on the assembly. Round carpet imperial yellow, placed in the centre of the Hall, sat the monks, enveloped in their faded yellow robes, their shaven heads uncovered, their faces grave and impassible. The Elder looked at the Grey walls hung here and there with ancient tapestries, at the grey floor of beaten earth, at the grey light and the mirthless audience that sat beneath it, and wondered if he had done well in permitting the woman to enter the precincts of the hierarchy. He turned and was instantly held by the handsome, Aryan countenance of Brother Yang, who sat apart, his noble features depicting both curiosity and desire. Would it wise the Elder thought, was it wise to agitate the placid pools of their minds with the stones of remembrance?

At length he made a sign. A door creaked and a fantastic shadow fell upon the wall. It was that of Brother Chinh, who entered craning his wizened neck, his decrepit body trembling in every limb. Behind him came the singer, her eyes cast down, her hands clasping a lute. She glided to the yellow carpet and, having reverently kow-towed to the Elder, seated herself. The audience stirred to have a better view. The Elder sat as though turned to stone, for her Manchu dress and Manchu features filled him with an abrupt feeling of nostalgia. He felt himself suddenly seized and transported from the sinless humanity to the sensuous pomp and splendour of the Forbidden City. He wrenched himself free, and, to regain his composure, his lips moved, murmuring, "Om. Padme ..."

... began to strum the lute, a whisper at first, slowly rising to a crescendo. The Elder opened his eyes and, to dispel the emotion that crowded within him, he carefully scrutinised the singer. Her long gown was the colour of sunset, heavily embroidered with loops of golden thread, and over it she wore a broad sleeved jacket of flaming russet. Her face was by comparison pale and precise as though carved out of ivory, but there were touches of red on her small mouth, her high cheek-bones and on her tiny ear-drops. Her blue-black hair gleamed with pierrotte stones and her small feet were covered with brocade shoes. In that ill-lit room, she was like a jet of flame, a pool of colour, a flower burning in a grey wilderness.

Now she was singing, the low plaintive song of an exile. The Elder felt as though a thousand demons were howling within his own soul. The grey hall, the shaven monks, the singer, all became part of a red vision; but through it all with an unnatural clarity, he could see Brother Yang. It was as though they vibrated to the same rhythm, moved on the same plane of tempestuous emotions. Tears were welling up in the eyes of the young brother, and now they were flowing down his brown cheeks. It was not wise to have subtle things speak, thought the Elder, he was too young, life was before him and he had yet to experience much. But what was he weeping for? Perhaps for the wide green plains and the mighty rivers that the Enlightened One often crossed as he preached the Middle Way. The music ceased. Surreptitiously the young man was wiping away the tears with his sleeve.

The strumming began again. Now she sang of love. The whole world might pass away, she said, but love was eternal, undying. The song was only too familiar to the Elder. How often had he not sung it with lute and flowers to courtesans, princesses, to noble ladies and to his own first love. Faces kept passing to and fro across the screen of his mind. Some smiled, others smiled, and a few wept and languished. The Elder opened his eyes. What was the matter with Brother Yang? His lips were ... and in his eyes there burned the flame of pure desire. With a shudder the Elder closed his eyes again. He thought of the Enlightened One sitting under the Bodhi tree while darkness rolled over the earth, and thunder and lightning fell from the heavens. The music continued to grow but he was entirely oblivious to it. He thought of the serene countenance of the Sakya Muni as he sat waiting for enlightenment. The music ceased. A door creaked and closed. But the Elder still sat there lost in contemplation.

... The hall was mighty and ... Withdrawing a deep sigh of relief, the Elder descended from the dais. Then he saw that he was not alone, but someone else was seated near the yellow carpet. When he approached, Brother Yang slowly rose to his feet, ... The Elder looked ..., and then, raising his hand, touched the young man's fevered brow.

"Go to your cell, my son," he said, "and meditate and follow the path your Inner Voice tells you." And as he was turning away, "Meditate on the Enlightened One sitting under the Bodhi tree."

* * *

In the hard clear light of the morning sun, what had occurred the previous night appeared impossible. Down to the Elder as he sat once again in the Hall of Contemplation, in the early hours the frosty air had brought to his ears the sound of the tinkling bells of the departing caravan, but it had not caused one gentle ripple in the pool of his mind. Gravely he looked at the brethren gathered before him. ... was Brother Yang? He ... assembly, at last. As the Elder was about to begin, the brother with a shock of untidy hair arose and, bowing low, placed before him a piece of yellow, diaphanous paper. With a vague foreboding, the Elder opened it and read:

"Pardon me from Brother Yang. I have thought and thought and meditated the whole night, but I am ... strained to follow the noble lady. Forgive me, my brother."

A shadow passed over the Elder's eyes, but presently he recovered himself, and, raising his head said with great composure:

"Brother Yang, who came to us from the ... of the Enlightened One, has ... it fit to leave us." When the ... the news had caused had ceased, the Elder continued: "This morning, brethren, I shall continue my discourse of last evening. I shall speak to you once again of renunciation."

CAN CHINA BE SUBJUGATED BY THE JAPANESE?

A WAR OF ENDURANCE

The following article appearing in the *Hindustan Times* of New Delhi is written by [illegible] Lamb. It reveals clearly the determination of the Chinese and the unconquerable spirit to live only as free people. The article abounds with interest and we therefore reproduce it in full.

DURING the past months I have visited various hospitals in Chekiang, Kiangsu, Kiangsi, Hunan and Hunch provinces, and I have seen thousands of our boys, some gassed, some with limb wounds, some maimed for life, but all are determined, more than ever to set our Fatherland free of the Japanese menace and all are glad that they have taken part in this most [illegible].

Japanese Atrocities

[illegible] however the general [illegible] military activities of [illegible] visit our towns and [illegible] every day, burning and bullying, looting and raping and shower [illegible] thousands of bombs. Our [illegible] on the other hand, for national [illegible] give gladly whatever they have [illegible] they can: they bring [illegible] gold and silver, and they [illegible] efforts in order to help the [illegible] buy more aeroplanes [illegible] pour. It is very true that [illegible] undergoing extreme [illegible], but we are as [illegible] as ever. Take [illegible] I have lost my [illegible] home and my house in [illegible] is demolished; I [illegible] of many of my relatives; [illegible] the [illegible] I were when I evacuated Nanking. I don't have a second [illegible] I lost my library, my collection [illegible] Chinese coins, my [illegible] manuscripts, etc., etc.; and all the earthly belongings I have can be packed up in a few bundles. But, I am not discouraged. I still believe that there is a [illegible], so Right may be overshadowed by Might temporarily, but eventually Right will have its place properly restored. I still believe that the Japanese militarists are only taking a suicidal step. Unfortunately for them.

Greater Unity

One [illegible] silver lining to this dark cloud [illegible] is the fact that China is now more united and stronger than ever. National solidarity is an established fact and we are now undergoing the latter process [illegible] national purification. Thus national regeneration and revivification will follow, as a natural consequence.

The most striking fact I find as a [illegible] is the absence of retaliatory feelings. We take no revenge; for if we do, we will be breaking our own golden rule. We know that many Japanese, all over the world, are suffering from their own militarists as much as we do. All we want is that the Japanese militarists get out and leave us in peace. We fully realize that Japan cannot get along without the good feeling of a united and prosperous China, but China can very well get along without Japan.

So far, in spite of the fact that we have been through these six months of a stiff and costly resistance against the Japanese, we are not yet experiencing as much hardship as we first thought. Our crops were plentiful last fall. However, one of our chief difficulties was the lack of medical supplies during the first part, but now even this difficulty is being satisfactorily met. Thanks to our friends-nations!

Peace Talk

During the past weeks, there has been much peace talk, coming from the Japanese sources. For Japan, all this peace talk is all to her advantage. "In the first place," says Mr. Robert S. Liang, in one of his recent articles, "she can use it to consolidate her gains. Secondly, she can use it to drive a wedge between the stout-hearted and far-sighted elements in the Chinese Government and population on the one side and the weak-kneed and short-sighted elements on the other. Thirdly, she can utilize this peace talk to slow up or even stop assistance of foreign Powers for China. Lastly, she can parade her peace intentions before the world and employ them as a camouflage to destroy the possibility of effective co-operation among the various Powers whose interests are fundamentally in conflict with those of her own."

Guerilla Tactics

We know that Japan wants a quick peace, a peace that will cost her nothing and gain her much. For China then the counter-strategy is to drag out this struggle, as long and as extensively as possible, until the enemy is worn out and exhausted, both militarily and economically, so that she will have to retreat even as she retreated from Siberia and Vladivostok years ago. This is precisely the strategy that China is following. In accordance with this strategy, Japanese occupation of this city or town will not be an asset, but a liability to the enemy, in both a military and economic sense. Guerilla tactics, which have proved so effective and successful in the North, will be intensified and extended to all areas under Japanese occupation, synchronizing with this intensification and extension of guerilla warfare, there is bound to be a systematic expansion of the mass movement in which people will be organized and armed and educated to boycott Japanese goods and to refuse to co-operate with the Japanese in any way. With these guerilla troops constantly harassing the enemy's rear and with the passive resistance of the masses what could Japan do with the occupied areas? And unless these areas could be exploited to Japan's economic advantage within say, the next two or three years (a humanly impossible fact) Japan's shaky financial structure is bound to crack under the strain of maintaining vast numbers of troops in the occupied areas in China and in the face of an extensive and organized boycott of Japanese goods not only in unoccupied areas but to a large extent in the occupied areas as well, to say nothing of the boycott of Japanese goods in the other parts of the world.

How Long?

For China this war of national defence is for her very existence. If she resists and continues to resist, she may win out in the end and become a truly free and independent country. If she gives up now, under whatever deceptive and sugarcoated terms, she is doomed to be a protectorate of Japan. But China absolutely refuses to be a protectorate of any country, far less Japan. This is one [illegible] and one might say decisive [illegible] that any intelligent and realistic discussion of peace, compromise or mediation must take into consideration.

A War Of Endurance

Moreover, this war between China and Japan is a war of endurance. As for China she can drag on almost indefinitely. Of course, she will suffer. But what really worth-while achievement in this world has come about without sufferings? Intelligent and patriotic Chinese fully realize the price of national freedom and independence and are ready and willing to pay it at whatever the price. The question then is not how long can China hold out, but rather how much longer can Japan go ahead with this reckless programme of aggrandizement and conquest, without cracking up in view of her steadily worsening internal conditions, political, social and economic, and in view of the increasing sharpening of conflict of her interests with those of U.S.S.R., Great Britain and the United States of America.

Things In General

Mr Rama Rau To Be Welcomed

SOUTH AFRICA'S fifth Indian Agent-General, Mr. B. Rama Rau, C.I.E., left Mumbai and is expected at Durban on May 14. The Natal Indian Congress Committee decided that a delegation should meet him at the wharf and that the Mayor of Durban, Mr. Fleming Johnston, should be asked to accompany the delegation. A reception will be given in the City Hall on the night of Saturday, May 21. The Mayor will be asked to preside and Indian and European representatives will welcome Mr. Rau. He will be garlanded by the Patron of the Natal Indian Congress, Mr. E. M. Paruk. Mrs. Rau is not accompanying her husband, but will leave London for South Africa early in June. Their two daughters, who are at present at school in London, will probably come to the Union later.

Race Problems

Under the joint auspices of Native, coloured and Indo-European Council Mr. Rheinallt Jones delivered a lecture on Race Problems, at Methodist Hall, Grey Street, Durban, on May 9. Mr. Maurice Webb, president of the Indo-European Council, was in the chair. Amongst those representing Indians were Messrs. A. I. Kajee, J. W. Godfrey, V. Lawrence, S. J. Randeria, A. M. Shaik, S. M. Paruk and Rev. Sundrum. Acting Agent General Mr. Ridley was also present. The joint councils Senator Jones said, had proved themselves excellent media for co-operation, but in dealing with the Race Problems they had to trace the causes before they could expect to find any solution.

"Death Letters" To Kenya Hindus

More serious extortion notes and "death letters" have been received by prominent members of the Kenya Hindu community, says an African message. Mr. L. L. Pandya, a Hindu legal councillor, received a note demanding £1,500 and threatening him with death if he fails to pay. Three other prominent Hindus also received similar "death letters." These notes followed the attack last week on Dr. Seth, another prominent Hindu.

A Fashionable Wedding

A fashionable Australian wedding was solemnised at St. Cuthbert's Church, Cow Lake, Durban, on Saturday, the parties were Manaleigh, eldest son of Mr. and Mrs. R. Singh, of [illegible] Road, Mayville, Durban, and Sonoo Dewee, eldest daughter of Mr. and Mrs. Jhaveer Singh, of Nyhill Road, Bee Cow Lake, Durban. The ceremony and reception were attended by nearly [illegible] guests and many congratulatory speeches were made by well-known Indians. The catering and other arrangements were ably carried out by Mr. Ranjit Singh, nephew of the late Mr. R. M. Singh.

Equality As Only Basis For Unity

"Equality can be the only basis of unity in South Africa," declared Mr. J. H. Hofmeyr, Minister of Mines, Education, Labour and Social Welfare, to an audience of 2,000 at Robertson recently. "Here in South Africa we on both sides have tried to absorb each other; we have failed to absorb each other and the only way to get unity is on a basis of equality."

A Useful Hint

A motorist in Belgium found the inside of his five years old coupe became very hot if parked in the sun for any length of time, but after giving it a coat of aluminium paint it was found that the temperature of the car dropped over 10 degrees even when left for a long period.

Transvaal Indian Congress

The annual general meeting of the Transvaal Indian Congress was held on May 8, in Osrib's Picture Palace, Johannesburg. About 700 people from all parts of Transvaal attended the gathering. The representatives of the Indian community were present on the platform. Mr. M. V. Desai presided. Mr. S. M. Nana, the secretary of the Transvaal Indian Congress, submitted a detailed report on the activities of the Congress for the last four and a half years. It was announced that the financial report would be submitted later as it was in the hands of the auditors. The following officials were elected unanimously:—President: Mr. M. E. Valod; vice-presidents: Messrs. M. S. Abud, B. K. Patel; I. I. Hamroo, W. Ernest, V. Bhagubhai, D. U. Mistry, A. A. Mirza, Ravjibhai Tribhovanbhai, M. V. Desai, M. Jajbhay Dr. Y. M. Dadoo; joint secretaries: Messrs. S. M. Nana and C. V. Perekh; joint treasurers: Messrs. A. M. Desai and O. R. Patel. The following members were elected to the committee:—Adv. A. I. Minty, Dr. M. A. Moosbi, Dr. K. W. Godfrey, Rev. H. L. E. Sigamoney, Messrs. M. K. Gaba, Nathoobhai Mistri, I. Mayet, Trikamjibhai Narain, M. Mayet, P. S. Joshi, K. I. Patel, U. B. Desai, I. M. Coovadia, Purshotam Brijlal, P. S. Dangar, Manilal Lalbhai, S. M. Desai, Ranchhodbhai Kaloobhai, M. M. Mia, J. P. Bhagat, A. S. Varachhia, R. V. Patidar, A. Essackji, R. Kaplan, K. Narainsamy, P. H. Ghoonam, K. I. Desai, H. S. Shah, K. A. Dadabhai, P. M. Master, E. Jamal, R. M. Desai, N. S. Pillay, M. E. Akbalwaya, K. V. Naidoo, Maganbhai I. Patel, L. H. Desai, M. S. Patel, Naval Khoda, Ahmed Mayet, Kooka Moodley, Baloy Mahomed, Ally Dadabhai, I. E. Gordon, S. M. Ghanchi, K. Thumbi, R. [illegible]ay, E. K. Hoosen, M. Khan, Jamnadas Nanabhai Kanji Bhana and Khan Sahib Fazadar. Speeches on the future activities of the Transvaal Indian Congress were delivered by Messrs. A. M. Moola, B. S. [illegible] S. M. Desai and Rev. H. L. E. Sigamoney. After a vote of thanks to the retiring officials and to the chair the meeting terminated amid great enthusiasm.

Lower Tugela Government-Aided Indian School

Mr. [illegible] of the Lower Tugela Government-Aided Indian School, has [illegible] promotion to the board-[illegible] Government-Aided Indian School.

Barefoot Hiker

A barefoot walk from London [illegible] and thence to Capetown [illegible] a 9-year-old United [illegible] hoped to start before the end of this month. Aston, an orphan brought up in Yorkshire, has already walked [illegible] miles barefoot from [illegible] "It was no penance," [illegible] "My hardest walk was [illegible] skateboard trip [illegible] My sandals were worn [illegible] I determined to [illegible] new ones. At [illegible] I reached Rome, a week after leaving Florence, my feet were [illegible] the road that I scarcely needed [illegible]

Largest Church On The Pacific Island

A big Australian built wooden church is being shipped to Nauru, [illegible] in 1,000 numbered pieces [illegible] and all—by the London [illegible] Society. Native Luke people. It will be one of the large [illegible] churches [illegible] erected in the Pacific [illegible] and it will be reassembled by the Natives there, who subscribed £3,000 towards [illegible] cost. To ensure ventilation [illegible] while also, the building, which is to be [illegible] long and 40ft. wide, will be [illegible] red woods and Australian hardwoods.

Pioneer Indian Woman's Death

Death took place on [illegible] of Mrs. Adelaide [illegible] pioneer [illegible] service in the [illegible] Street, where she [illegible] suddenly from [illegible] general was [illegible] interest to church [illegible] of the Cathedral [illegible] was a member of the [illegible] Guild and has [illegible] of Mary's Sodality (Mayfair [illegible] A requiem mass was [illegible] pro-Cathedral. The Rev. Fr. [illegible] priest in charge of the Cathedral, officiated. The [illegible] Union cemetery. The burial service was performed by Fr. Abram, O.M.I. and was very impressive and largely attended. Telegrams of sympathy were received from all over the Union and many wreaths were sent.

India Letter

(News Digest From Indian Papers)

Mr. B. Rama Rao And Indian Students

MR B RAMA RAO [illegible] Agent-General designate [illegible] Africa speaking at Delhi about [illegible] Indian students in England said that there had been lately greater contact between students and the India Office. Education, now being a provincial subject in charge of responsible Ministers, the High Commissioner was practically rarely [illegible] out the instructions of the Ministers, hence he did not feel that [illegible] any justification for not regarding the India Office as a national institution. Before leaving London, Mr Rama Rao had long talks with the Permanent Under Secretary for Colonies, Sir Edward Harding, as well as the High Commissioner for South Africa in London [illegible] concerning the welfare of the [illegible] community in the Union [illegible] Rao is the best qualified to hold the appointment of India's Agent in South Africa and also the youngest, compared with his predecessors.

The Bombay Premier

Hon Mr B G Kher in the course of a speech he made, on the occasion of the unveiling ceremony of the marble bust of the late Rao Bahadur Ramanand H. Rana, at the college named after him at Maninga, said: "The cry of there being too much higher education, of too large a supply of educated people is totally wrong. If you consider the vast population of this country, the percentage of educated people is ridiculously low. What is the [illegible] to prevent our young men, inspired by ideals of service, from going into numerous villages of our great country and trying to shed the light of knowledge, and give the benefit of their learning, thus rendering service to their less fortunately situated countrymen? That is the great need of our country. It is for our young men, especially those who have studied in our colleges, to respond to this call and it is our duty [illegible] to our best and assist them."

Bombay Primary Education

The establishment of a statutory body to advise the Government in matters of primary education, constitution of school boards consisting of twelve members each for every local authority (district local boards and municipalities), who will [illegible] the duties in respect of primary education within their jurisdiction, and the maintenance of a primary education [illegible] by each local authority, are one of the features of the bill to amend the Bombay Primary Education Act, gazetted on the evening of March 29. The bill is designed to remove certain difficulties experienced in the working of the Bombay Primary Education Act, 1923, and to make better provision [illegible] the management and control of primary education.

Religion And Freedom

Three addresses were presented to Pandit Nehru by the citizens, Ahmed Muslims and the Motor Drivers Union. A purse was also presented for the Kamala Memorial Hospital Fund. Replying to the addresses Pandit Jawaharlal explained the real meaning of Swaraj and pointed out that Khaddar were the life of the country and every struggle for freedom aimed at their emancipation. In reply to the addresses presented by the Ahmedabad Muslims, Pandit ji said that the Congress was the strongest political organisation in the country and the Congress could not be accused of any partiality towards any community. He emphasised the fact that any religion that proved an impediment in the attainment of the country's goal for complete independence, be it Hinduism or Islam, must go.

Liquidation Of Illiteracy

"If we find India impoverished today physically, mentally, nationally and spiritually by its present 93 per cent. illiteracy," observed Mrs Margaret Cousins, delivering an address on "Reading as a Recreation," at the inaugural meeting of the Madras Library Association at the Banqueting Hall. The Governor presided. Mrs Cousins declared that liquidation of illiteracy and the recreational service of reading and libraries must go hand in hand in approaching a dry India. The Governor stressed the need of extension of the library movement and said that the Director of Public Instruction was prepared to consider concrete suggestions from them.

Anglo-India Trade Negotiation Delay

"The year has been a continued tale of our helplessness in matters with which our industries were intimately connected and in the deliberation of which we expected our Government to give us their confidence and themselves to reciprocate it particularly when the negotiations are with a foreign country." Thus observed Sir Rahimtoolla Chinoy, in his presidential address, at the eleventh annual meeting of the Federation of Indian Chambers of Commerce at Delhi said. "The Indo-British trade negotiations," he said, "are being protracted for an unreasonably long period and the distressing feature of these negotiations is the policy of Government keeping the general public and the industrial and commercial interests entirely in the dark as regards the course of these negotiations. I would request the Government to accept the reasonable suggestion put forward by the public and the commercial community that all such agreements be submitted to the Central Legislature for ratification."

Under The New Regime

The Bombay Government have issued orders directing the District Magistrate of Dharwar to refund to Mr. K. R. Divakar, a member of the Gandhi Seva Sangh, a hundred rupees and proceeds of the sale of *Karnatveer Printing Press*, Dharwar, owned by Mr. Divakar. It will be recalled that in the second Civil Disobedience Movement in 1930 the press was confiscated and sold in a public auction as a banned volunteer organisation quartered the press in their premises while Mr Divakar was in prison.

Midnapore Ban On Congress Goes

A Press Note, issued by the Government of Bengal recently announces that the Provincial Government have directed the removal of the ban placed on certain associations in the Midnapore District. It will be recalled that at the Belgaum session the Congress adopted a resolution condemning the ban on a hundred and ten Congress organisation in the Midnapore District, even after the inauguration of the new Reforms.

Congress House In Sind

The City of Shikarpur in Sind is the latest Congress centre to attempt to build a Congress House of its own. A deputation of Swami Priyag Bharti, President of the Shikarpur Congress Committee, Sjt Khanchand Bohemani, and Seths Kanayalal Jamnani and Narindadas Jamnani have arrived in Bombay, after attending the Haripura [illegible]

Mr. [illegible]

[illegible] Deputy Leader of the Congress Party in the Central Legislative Assembly, has left Karachi by air for a short sojourn in England and the Continent. It is likely that he will be back in India by the end of June.

The Sporting World

By "Rembler"

Verulam Temple Football Club

BEFORE a fairly good crowd, two home teams, the Verulam Temple Juvenile Football Club and the Grange Junior Football Club, met in a friendly match on the Verulam Indian Sports Ground on Sunday, May 8. The standard of the play was pleasingly high, and on the first half the Temples were leading by two goals to nil. In the second half the Grange juniors made many efforts but could not cope through the very fine combination of the Temple. In the last few minutes before the whistle blew to bring the very interesting game of soccer to an end, the Temple forwards worked very hard, and scored another 4 goals, adding up the final score to 6 goals to nil, thus defeating their opponents. The goalie, O. Perumal, produced wonderful results by saving several dangerous shots from the sharp-shooting Grange forwards. Due credit be given to the Grange Junior forwards who tried again and again to pierce through the Temple's combination.

Indian Soccer Troubles Ended

The trouble which arose last year between the Natal Indian Football Association and the Northern Districts Indian Football Association has at last been settled, the latter body making the necessary apology to the parent body. The original trouble arose in August last year due to certain publications in the Press by certain officials of the N.I.F.A. who in turn demanded an apology from the N.D.I.F.A. for the articles in question. Matters came to a climax when the semi-final of the Natal Cup was to be played at Newcastle against Klip River Schools. The match was timed to start at 3 p.m. on August 21, and a huge crowd who had paid admission had assembled. At 3.30 it was discovered that the N.I.F.A. had instructed Klip River not to fulfill the fixture as no apology had been received, and the match was cancelled and money returned to those attending. After considerable correspondence the incident is now closed.

Soccer Fixtures

The following are the fixtures for Saturday, May 14, at Queen's Fountain, Durban:—Senior League: Avondale vs. Victoria, Main, 2.15, Mr. E. Thumbadoo; Collegians vs. Sydenham, Main, 3.30, Mr. A. F. Peters; Springfield vs. Whipsnade, No. 1, 2.15, Mr. M. S. Bada; Daffodils vs. Stella, No. 1, 3.30, Mr. P. Moosa. Junior League: Municipals vs. Daffodils, No. 2, 2.15, Mr. C. S. Moola; Shastri College vs. All Blacks, No. 2, 3.30, Mr. A. K. Hayath; Robertsons vs. Victorians, No. 3, 2.15, Mr. E. P. Pillay; Warwickshire vs. Sparks, No. 3, 3.30, Mr. V. V. Moodley. Juvenile League: Victorians vs. Shastri College B, No. 4, 2.15, Mr. R. M. Pillay; Stella vs. Shastri College A, No. 1, 3.30, Mr. P. Doorasamy.

Dannhauser Indian Tennis Club

The following are the officials of the above club:—Patron: Dr. B. G. Campbell, Messrs. Sheik Kader Hassan and S. [illegible]; President: Mr. T. H. Morley; vice-presidents: [illegible] and C. B. Naidoo; committee: [illegible]; hon. treasurer: [illegible]; hon. secretary: Mr. C. Reders; captain: Mr. D. V. Moodley; vice-captain: Mr. R. G. Naber; committee: Messrs. B. G. Chetty and S. Sadanandan.

TO LET

Double Storey Brick Building

5 Bond Street, just off Grey Street, Central

Owner will alter premises to suit prospective tenant for FACTORY, WAREHOUSE, OFFICES or TEA ROOM

Apply:

RUSTOMJEE,
17 First Avenue,
Durban.

Seaman Chetty Wins First Fight In London

At the Devonshire Club the South African boxer, Seaman Chetty, making his debut in Great Britain, defeated Dave Keller, the Southern Area fly-weight champion, on points in a bout over 10 rounds.

Title Bout In June

Messrs. Panday and Mahomed, of Durban, inform that they have just concluded arrangements for a big [illegible] European championship [illegible] to be held in the Durban City Hall [illegible] June 4.

Indians Admitted As Members Of Salisbury Flying Club

Non-Europeans will be admitted on restricted membership of the Salisbury Flying Club as the result of a decision made at a recent meeting of the Club. The question arose out of an Indian's application for membership. Feeling was divided, but the majority were in favour of admitting non-Europeans, provided they were admitted as flying members only and that their admission should be the sole discretion of the committee.

Van Der Walt And Nilan Matched

Negotiations were concluded on Monday night, May 9, for a wrestling match between Johannes van der Walt, the South African and Empire champion, and Tommy Nilan, the Australian who fought a draw on Saturday night with George Penaloff. The bout will take place in the City Hall on Monday night, May 30.

Estcourt Boy Scout Movement Revived

The Estcourt Boy Scout movement has again been revived after a long period of inactivity. The Rev. E. H. Sinrey is acting Commissioner and Mr. Frank Hatton has consented to be Scoutmaster. The Units will meet two mornings a week in the Scout's Hall, and the Scouts will meet in the Wesley Hall on Saturday nights.

Coronation Indian Social, Educational And Recreation Society

The above society of Briardene, Durban, staged a Drama, "The Battle of Mayuiaraman," in aid of building funds for a vernacular school in their district. It was a great success and well over 1,200 people were present, about 30 Europeans included. The takings for the night's entertainment was the grand sum of £187 11s., and plus expenditure, well over £150 were added to the funds. The officials of the above society wish to thank one and all for the support and help rendered to make the play a great success. The same play will be staged at The Shri Vishnu Hall, Umbilo, on June 18, under the kind patronage of Messrs. M. M. Govender, K. N. Reddi and C. N. Moodliar, of Umbilo.

Hill View Government-Aided Indian School Building Fund

(continued from last week)

[illegible] Messrs. Solomon Ismail £10 [illegible] £5; The Indian Bazaar, £3 3s.; M. Ebrahim, £2 2s.; Mustapha Hoosen, £1 1s.; [illegible] Asha[illegible] R. S. C. Pillay [illegible] A. [illegible] Kallay, [illegible] P. [illegible] Naicker [illegible] R. [illegible] Naidoo [illegible] N. Naidoo [illegible] S. C. Mungroo [illegible] M. L. Patel £1 1s.; P. M. Master 5s.; Mrs. P. N. Naidoo 10s. 6d.; P. M. Naicker 5s.; Mrs. P. N. Naidoo 10s. 6d.; R. S. Pillay 10s. 6d.; K. A. Chetty 5s.; V. Padayachee 5s.; V. L. Father [illegible] H. D. Singh 5s.; P. Morgan £1 1s.; [illegible] Johnson Valli[illegible] 5s.; [illegible] 5s.; A. E. Chetty 5s.; [illegible] Friends 10s.; W. Ennis [illegible]

GENERAL NOTICE

MIXED MARRIAGES COMMISSION

It is hereby notified for general information that the Government has appointed a Commission "to investigate and report upon the question of Mixed Marriages in the Union between Europeans and non-Europeans and to determine whether such marriages:

(1) are on the increase or are likely to increase; and

(2) are sufficient[ly] numerous to be seriously detrimental to the welfare of the Union and the future composition of the population;

and to recommend whether it is necessary that any further steps should be taken to discourage such marriages."

The Commission in its deliberations has found it necessary to take evidence and, in order to facilitate the preparation of an itinerary for that purpose, hereby invites all persons, private or official, and associations of persons, desirous of giving evidence, to inform the Secretary, Mixed Marriages Commission, as early as possible, of their intention to appear before the Commission, and further to indicate as nearly as possible on what aspects of the subject of mixed marriages they wish to be heard.

Memorandums on the subject will be welcomed by the Commission and will be fully considered, whether the persons submitting the same elect to give evidence in person or not.

It is requested that the Secretary be informed on the lines suggested above as early as possible, but not later than the **28th May, 1938**, after which date an itinerary will be arranged and notice published in the press giving the dates on which the Commission will visit convenient centres for the purpose of receiving evidence.

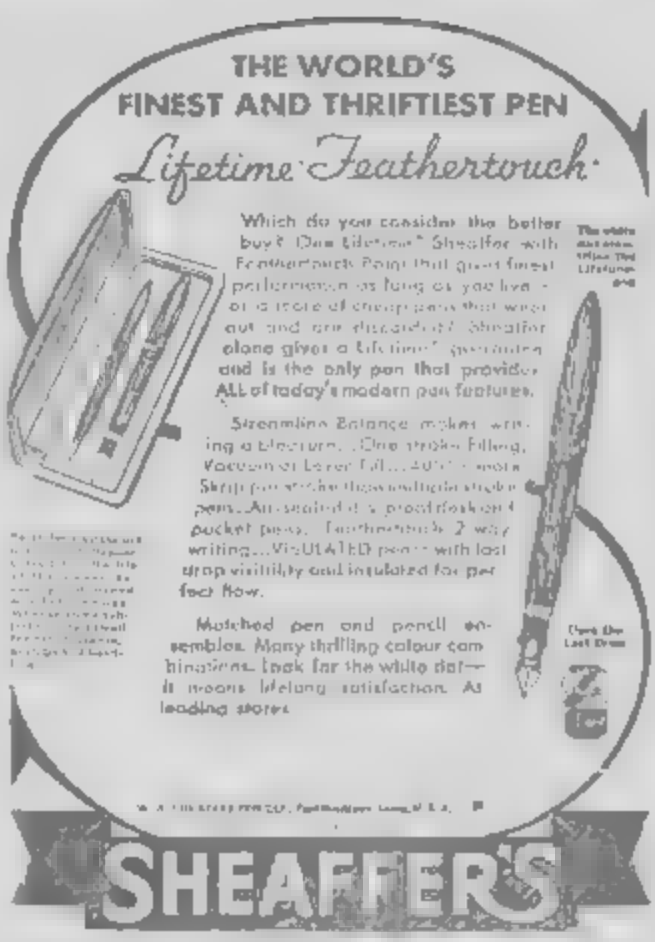
The following official statistics, showing the number of mixed marriages celebrated within the Union during the years 1926-1936, are published for general information:—

Marriages Between:

Year	[illegible] Male & [illegible] Female	[illegible] Male & [illegible] Female	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible] Male & [illegible] Female	Total
1926	4	2	20	5	60	15	[illegible]
1927	—	5	61	3	66	15	[illegible]
1928	—	5	55	7	70	12	[illegible]
1929		1	45	2	64	16	99
1930		3	30	1	[illegible]	13	97
1931	1		1	1	59	14	85
1932	—	1	6	—	63	7	82
1933	1	2	8	—	57	10	81
1934	2	1			47	15	72
1935	2	1	7	—	[illegible]	15	91
1936	1	1	6	—	56	17	[illegible]

A. D. Kirkpatrick,
Secretary, Mixed Marriages Commission.

Department of the Interior,
Union Buildings
Pretoria.
29th April, 1938

અમેરીકાની પેન પેન્સીલની દુનીયામાં બેસ્ટ અને થ્રીફ્ટીએસ્ટ પેન્સીલ.
જીન્દગી પર્યંત ફેધરટચ પોઈન્ટ સાથે
શીફરની પેન અને પેનસીલો તેમજ શેફર ઈન્કની
બધી બનાવટોના મળી શકશે.
શેફર બ્રધર્સ:

Wholesale Stockists:—

I. C. ASHABHAI & Co.,

35, Commissioner St., JOHANNESBURG.

'Phone 333716. P. O. Box 4838.

Congress Jubilee Albums

An artistic Jubilee Album containing the photos of all Congress Presidents from 1885 to 1938. The pictures have been done in three colours with artistic decorative borders. The best available pictures of the Congress Presidents have been chosen for the colour printing.

Price: 2s

To Be Had From:—

"INDIAN OPINION,"

Phoenix, Natal.

Are You a subscriber of 'Indian Opinion'? If not, Why not?

CHOONILALL BROS.

THE NOTED INDIAN "SARRI HOUSE IN SOUTH AFRICA."

141, GREY STREET, DURBAN.

Branches
68, Wick Street And [illegible] Street
VEREENIGING
GARAGE AND SERVICE STATION
[illegible] Street And 60, Voortrekker Street,
VEREENIGING

Please note:
Our Johannesburg Agent
P. RATANJEE,
60, Bree Street,
Newtown

[illegible]
Phone [illegible]
[illegible] Box
Durban
Phone 22 Verulam

ARRIVING BY EVERY MAIL FROM INDIA AND JAPAN

BENARES SAREES WITH BORDER AND PLAIN CENTRES. BEAUTIFUL BENARES SARREES IN SEVERAL SHADES
Price from 60/ 85/ 105/ & up to £20.
THE LATEST FROM BENARES CITY
EMBROIDERED SAREES 25/-, 35/ & up
PRINTED VARIOUS CLOTH OF SAREES
Duty 12/6, 17/ & upwards
EMBROIDERED CREPE-DE-CHINE
from 3/0 yd 42 in & 45 in width
LATEST DESIGN SAREE CLOTH 44 in width
from 1/5 yd 1/9, 2/ & up
GEORETTE SAREES LATEST ARRIVALS
price from 25/, 30/-, 45/ & up
LATEST BLOUSES TO MATCH SAREES
price from 11/6 17/6 & upwards
ZARI WORK SILK SAREES IN ALL SHADES
from [illegible] 95/ 125/ & upwards

THE NOTED
INDIAN
SARRI
HOUSE
IN SOUTH AFRICA.

SUITABLE FOR WEDDING GIFTS

Brassware Vases, Rose Bowls, Jardin Engraved Trays and Various other Lines
At Special Reduced Prices
[illegible]
gloria, Records & Musical instrument At Rock Bottom Prices
Indian Condiments Indian Groceries At Wholesale Reduced Prices
Midwest Radio & Radio Grams
from £15 £45, £35, £45 & up
Marble Top Mahab
from 12/6, 17/6, 27/6 up
Suitable for Xmas Presents
Write for enquiry and further [illegible]

ચુનીલાલ બ્રધર્સ

દક્ષિણ આફ્રિકાનું જાણીતું સાડીઓનું ઘર

૧૪૧ ગ્રે સ્ટ્રીટ, ડરબન.

બ્રાંચેસ
૬૮ અને ૬૦ વીક્સ સ્ટ્રીટ
વેરૂલમ.

અમારી સાડીઓ માટેના એજન્ટ
જોહાનીસબર્ગ ખાતે
પી. પી. રતનજી,
૬૦, બ્રી સ્ટ્રીટ, ન્યુટાઉન

ગરાજ અને સર્વીસ સ્ટેશન
૬ મોસ સ્ટ્રીટ અને ૫૨ વીક્સ સ્ટ્રીટ
વેરૂલમ.

દરેક સ્ટીમરમાં જાપાન તથા બેનારસથી આવે છે
બનારસની મીનાકામવાળી આન સાડી, તેમજ બાલબાલની ખૂટાદાર
સાડીઓ રૂા. ૧૦, રૂા. ૮૫, રૂા. ૧૪૫ થી લઇને પા. ૨૦ સુધીની
બનારસથી સુમબ્રાજ આવેલી છે.

કલર ક્રામની સાડીઓ રૂા. ૨૫ અને રૂા. ૩૫ થી ઉપર
બનારસની બાલબાલ સાડીઓ
રૂા. ૧૨–૬ અને રૂા. ૧૪–૬ થી ઉપર.

ક્રેપ-દી-શીનની. ૩–૬ યું વાર ૪૨ ઇંચ અને ૪૫ ઇંચ પહો.

ચારીનાં સેરેટ ડીઝાઇનનાં કપડાં, ૮૪ ઇંચ પહોળા વારનાં, રૂા. ૧–,
રૂા. ૧–૮, રૂા. ૨–૬ અને તેથી ઉપર
ઇમ્પોર્ટ આવેલી જાપરવટ સાડીઓ રૂા. [illegible]
રૂા. ૪૫ અને તેથી ઉપર.

સાડીને મેચ થતાં બ્લાઉઝ રૂા. ૧૨–૬, રૂા. ૧૬–૬ અને
તેથી ઉપર.

દરેક રંગની ઝરી કામની ક્રેપની સાડીઓ રૂા. ૫૫, રૂા. ૬૫,
રૂા. ૧૨૫ અને તેથી ઉપર.

હારમોનીયમ, તબલાં મારીફોન, રેકર્ડ અને બીજા બાજા
ઓછામાં આપવા બાબે.

દરેક જાતનું ગ્રામોફોન રેકર્ડનું બટાટેરા દેલસાલ બાબે

બીડવેરટ રેડીમેડ અને રેડીમેડ માસ્ક
બ્લાઉઝ પા ૧૫, પા ૨૫, પા. ૩૫, પા. ૫૫ અને તેથી ઉપર.

કોરટગલના પ્રેસન્ટને લાયક આવેલા તાજા મહાલો
બાર રૂા. ૧૨–૬, રૂા. ૧૬–૬, રૂા. ૨૬–૬, રૂા. ૪૫.

ઇન્ડિયન ઓપિનિયન

પુસ્તક ૩૬ મું. ફીનીક્સ, શુક્રવાર, તારીખ ૧૩ મે ૧૯૩૮ અંક—૧૮.

"ઇન્ડિયન ઓપિનિયન"

શુક્રવાર, તા. ૧૩ મે ૧૯૩૮.

હિંદી ખેડુ

ગિરમીટમાં આવેલા હીંદીઓને ફોલસાની ખાણોમાં અને શેરડી ના ખેતરોમાં મજુરી કરવા મોકલી દેવા માં આવતા હતા તે તો આપણે ઘણું જાણીએ છીએ. ફોલસાની ખાણોની અને શેરડીની ખેતીની આબાદી આજે જે કંઈ દેખાય છે તેમાં મોટામાં મોટો હિસ્સો એ હીંદી ગીરમીટીઆઓએ આપ્યો છે. નાતાલના આપણા કિનારા ઉપર માઇલો સુધી શેરડીના ખેતરો જમીનને હીંદી છમ રાખી તેના માલેકને પુષ્કળ ધન આપે છે તથા અનેક ખાંડના કારખાનાના માલેકો માલેતુજ્જર ધનપતીઓ થઈ બેઠા છે તે હીંદી મજુરની મહેતનેજ પ્રતાપ છે. નાતાલના મુળ વતનીઓ—ઝુલસી :— વિશ્વાસલાયક મજુરો ન નીવડયા. ખાણો ચાલતી અટકી પડે. શેરડી ખેતરોમાંજ સુકાઇ જાય. કારખાના ચાલતાં અટકી પડે એટલે મુડીદારોએ રોકેલાં નાણાં અલોપ થઈ જાય અને ખુશામોદીયન વસાહતીઓ નાદાર થઈ જવા માંડયા. વિશ્વાસ-લાયક મજુરી તેમને હીંદમાંથી મળી. હીંદી મજુરીએ ખાણો ઉઘડી ઝમતી કરી અને તેના માલેકોને કરોડપતિ બનાવ્યા. ખેતીના જમીનને શેરડીથી ઢબુરિયાળી કરી. કારખાનાંઓને કાયમ ચાલુ રાખ્યા અને જમીનના માલેકને તેમજ કારખાનાના માલેકને માલેતુજ્જર બનાવ્યા. પણ ગરીબ, પ્રમાણિક, વિશ્વાસુ હીંદીની દશા જેવીને તેવીજ રહી.

હવે ગીરમીટ બંધ થયે સ્વતંત્ર થઈ સ્વતંત્ર ધંધા કરનારની દશા નીહાળીએ. હીંદીઓ હાડથીજ ખેડુ. ઉત્તમ ખેતી એ શિક્ષણ પેઢીદર પેઢી તેમની નસેનસમાં ઉતરેલું એટલે તેમણે ખેતીજ શરૂ કરી. નાતાલના કિનારા ઉપરના ફળદ્રુપ આબા ભાગમાં તેઓ વસેલા છે. અનેક કુટુંબો પડમાં, અધો ભુખ્યાં અને ફાટાંતુટાં કપડાં પર રહ્યાં, સખ્ત મજુરી કરવી પડે છે પણ તેઓ ખેતીને નથી મુકતાં. એ તેમની બાનદાની અને તેમનો ટેકીલો સ્વભાવ સુચવે છે.

વરસો સુધી તેઓ ડરબનની આસપાસ રહી શાકભાજી અને ફળફુલની ખેતી કરતા. મોટરના સાધનોને લીધે હાલમાં તેઓ વધુ માઇલે દુર પણ ખેતી કરતા થઇ ગયાં છે. કેળાં અને શાકભાજી ડરબનના લોકોને ખાવા માટે રોજ ૫૦ માઇલ સુધીના ભાગોથી મળી શકે છે. આ કારણ મોટરની સગવડ છે. કેળાંની ખેતી આ દોકના મોટા ભાગને નીભાવે છે. પણ યુનીયન સરકારે મોઝાંબીકની પોરટુગીઝ સરકાર સાથે કરાર કરીને ત્યાંના કેળાંને યુનીયન બંદરોમાં ધુસવાની સગવડ કરી આપવાથી આ હીંદી ખેડુતની સ્થિતિ ગંભીર થઈ ગઇ તેમની મહેનત માથે પડવા માંડી. હીંદી ખેડુતને ખોટ ગઇ અને જે ખેતીથી નાતાલની દોલત નાતાલ માંજ રહેતી હતી તેનો નાશ થવાનો વખત આવ્યો પણ ગયા વરસમાં પોરટુગીઝ આફ્રિકામાં પુષ્કળ વરસાદ પડયો અને કેકેઠેકાણે પુર આવ્યાં, પુલો તણાઇ ગયાં અને પાકને નુકસાની થઇ તેથી હાલ થોડી રાહત છે પણ એ રાહત કેટલો વખત નીભવાની?

હીંદી ખેડુની સ્થિતિ નિરાધાર છે એ વાત આમાં તરી આવે છે તેની ચોક્કસ સ્થિતિ સુધારવા માટે સમયાનુસાર તેણે પણ સંગઠન કરવાની જરૂર છે. જ્યારે જ્યારે ખેતીને લગતા પ્રશ્નો થાય, કારકા-ઓ ઘડાય ત્યારે ત્યારે તેમણે પોતાના મહાજનો તરફેલા હોય તે મારફતે એકમત થઈને પોતાને કહેવા તેની અસર પડે તે રીતે રજુ કરી પોતાનો લાયા સાચવવા પ્રયત્ન કરી શકાય. બ્યારે મોઝાંબીકના પ્રશ્નો ચર્ચાના હતા ત્યારે હીંદી ખેડુતોએ પોતાની રજુઆત રજુ કરવાની સોઈ હતી. પણ કોઇએ કંઇ કર્યું નહીં અને પરિણામે કેળાની ખેતીની આજે છે તે સ્થિતિ થઇ છે. આપણા હીંદીઓ એકત્ર પ્રાર્થના કરવાની લાયકાત ખોઇ બેઠા છે. આપણે ઓછલ ગુરા છીએ—અગાસળકી સંસ્થાઓ, મેં મેરા ફોકટા હું, એ રસ્તે ચઢી ગયા છીએ. બોટલે જ્યાં સમાજનો પ્રશ્ન આવી પડે છે ત્યાં તે સમયે પણ આપણે બાતબેટને લઇને લડી પડીએ છીએ અને આગળ કોમની પ્રગતિ થતી અટકે છે. સુધારાવધારા અંદર અંદર લડીશ લડતાં દેખાતાં હોય પણ જ્યારે એક પ્રશ્ન તરીકે સામે થવાનો સવાલ આવે છે ત્યારે એકમત થઈ જે કોઇ આગેવાન માથે તેને અનુસરે છે.

હિંદી ખેડુતોમાં બે પક્ષ હોય એમ લાગે છે. બંને પક્ષનું જુદું મહાજન છે. એકનું નામ છે ઇન્ડિયન ફારમર્સ એસોસી-એશન અને બીજાનું નામ છે ઇન્ડિયન ફારમર્સ યુનીયન. આ નિશાની સંપની અને સુધની નથી. આથી તો તેમનામાં બે વર્ગ થયા. સરકાર દરબારમાં તેમની અરજીઓ પરસ્પર વિરોધની હોય અથવા એક બીજાને ટેકો આપનારી તો નજ હોય. હીંદી ખેડુની સ્થિતિ સુધારવાને ઘણું કરવા ની જરૂર છે પણ તે એકજ મહાજન બાંધીને બધા ખેડુતો એકમતથી કામ કરે ત્યારેજ તેમની પ્રગતિ થઇ શકે.

હમણાંજ કેળાવણી કમીશને રીપોર્ટ કર્યો છે કે કેળવણીમાં બાળકોને ખેતીવાડી સંબંધી પણ શીક્ષણ આપવું અને બાલ ખેતીને લગતી શાળાઓ પણ કાઢવી. આ બાબ હીંદીઓને ઘણુ આપવા જોગી બલા-બાબ છે. થોડા સમયમા યુનીયનની ખેતી સુધરેલા ગોરાનુ ઉપર ચાલવા માડશે. હીંદી ખેડુઓ આનો લાભ લઇ શકશે? ઇન્ડિયન ટેકનીકલ ઇન્સ્ટીટયુટમાં ઉંમરે પ્રોફેસરોને પણ ખેતીને લગતું શીક્ષણ આપવાની ગોઠવણ થવાની છે. હીંદી ખેડુતો એક મત થઈ પોતાનો મજબુત સંઘ બાંધી પોતામાં સુધારા કરવાનો પ્રયત્ન ન કરે ત્યાંસુધી તેઓ કોઇ જાતનો લાભ મેળવી શકે નહીં. મોઝાંબીક કરાર, મારકેટીંગ બોર્ડ વગેરે બાબા ભરેલા કાયદાઓ સામે થવાને અને પોતાની ગેરલાભોના પુરતો લાભ મેળવવા માટે તેમણે એક મજબુત સંઘ સ્થાપવાની જરૂર છે.

હિંદીઓનો પ્રશ્ન !

૧૫ મે અડતાલીસ પ્રતિનિધિઓ ભારે નેતાનક્ષ કામગીરી બજાવી રહ્યા છે. આ પીરોએ (રેસકોર્સ ડારબન ખાતેના) પોતાના ખિલ વિસ્તાર "હિંદી પ્રશ્ન" પર આ પ્રમાણે નોંધપાત્ર જવાબ આપ્યો. શ્રી. પીરો કહે છે કે "આ હિંદી પ્રશ્ન દિન પ્રતી દિન ભયંકર બનતો જાય છે. આમ છતાં કોઈ પણ પ્રકારે ભારે નેતાનીસ્ટ સરકારને માથેજ [illegible] છે. ઈ.સ. ૧૯૨૧ માં જ્યારે ગાંધી પરિષદ મરવાના આંદોલની વાતો ત્યારે ચુનાવાયું કે હિંદીઓને ઇરાદો બીજી બધી જીતીને પ્રશ્ન જેટલોજ રહેવો જોઇએ. પણ [illegible] ના અમારા રમતપ્રમની સરકારે કોમરોના સૂચના રદ મણી ધરેલી [illegible] કોમરોના ધારાને ૩ આ. માં હીંદા ઓજન્ટ દોષ તેની વાતે પણ વાંધો ઉઠાવેલો. પણ નેશનોલીસ્ટ પાર્ટી રાજ્યસત્તા પર આવી ત્યારે હીંદા ઓજન્ટ અગત્યની નિમણુક થઇ છે. બાલાનો રીપ્રેઝોએશન મોજના પણ નિષ્ફળ ગઇ અને દરમીયાન હીંદીઓનું ગુનીયનમાં ઘાસલ થવાનું પ્રમાણ વધ્યું. પરિણામે આજે હીંદી પ્રજાને એકક છત્રપણે રહ્યાનો કરવો તે પણ અશક્ય બની ગયું છે. શ્રી. પીરો કહે છે કે હીંદીઓને આ દેશમાં કાયમ માટે આકાવવા બોલીએ. કેમ કે તેઓ દુનિયા પર ઉપકાર કરે છે કે હીંદી પ્રજાનું ઓદ્યોગીક પાસું ખીલી રહ્યું છે. આમ પણ કાયદાના અંકુશથી તે પ્રજાને દબાવી રાખે શકે તેમ નથી. પણ આપણાને પૂરતુ શ્રી. પીરો કહે છે કે ગોરી પ્રજાના કેટલા બળાપાને રંગીને કેમ હીંદી વસ્તીને વધે પડતી વધતી અટકાવવામાં આવે. આજ બળાપા પ્રોપારીયા નોર્થના કર ચૌદ. અરજારો મંડળના એક મતીદારીએ કરાવવાને કહ્યું હતું કે યુરોપા વસતી પચ્ચ દશ પણ હીંદીઓની વસતી વધતી ચાલુ છે અને તે દિવાન ભરાશે ગણી ત્યારે અને ગોરીના વિરોધનો મતદારોએ શ્રી પીરો મારફતે સરકારને જણાવ્યું તેમ્બર્સ. હીંદી પ્રજાનો વસવાટ ગોરી પ્રજા વચ્ચે મતો વધતા ચાલ્યો છે તે બાબે સરકારે પ્રતીબંધ મુકવો જોઇએ. શ્રી. પીરોએ પંજાબ આનંદ બાબે આ વસ્તુના વિરોધકારી કહ્યો અને તે બારામાં પગલા ભરવા બાબતે ખાતરી આપી હતી."

અમને લાગે છે કે આ પ્રશ્ન છે કે હીંદી સરકારના આ અન્યાય મુકત યુનિયન સરકારની કીમ મોંગાવાનો આ પ્રશ્ન સુધરવાના બારણાનો કોઇ જવાબ વાળશે? બીજા નહીં, અને શ્રી. પીરો આપ હીંદી મોના પ્રતિનિધિપણાં કેમ ચારો બને છે? "હીંદી પ્રજા" આ બાબતમાં શ્રી. પીરો નેશનોલીસ્ટ સરકારને દાદ દેવા બો આપને તો જોકુડ બાબે છે. શ્રી. પીરો [illegible]સ્ટ પક્ષને "કેપ-ટાઉન એગ્રીમેન્ટ" પીરો પડકારવા બાબતના દોષ તો ને પિરો દ્વારકામાં તો એ [illegible] કે આ કરાર યુનીયન સરકાર અને હીંદી સરકારે [illegible] કરેલો [illegible] ચમતે તો મહાત્મા ગાંધીજી અને પંડીતશ્રીયરના રહ્યાને હતા. પછી આ કરારમાંથી કંઇપણ હીંદી કોમ પાસા દોષ તો ગેરીમાત્ર રેઝરવેશન બીમ મોકૂક રહ્યું પણ આના બાદમાં કોમે "પીપેટ્રીએશન" રોજનાને રદબાતલ કરી એ [illegible] ચુનેા બોજ નથી અપાયો અને તેનું પરિણામ જેઓ દીપેટ્રીએટ થયા તેઓ [illegible] આજીનો કે ન હીન્દુસ્થાનના ઓવો કુદરતા બોલાવે છે શ્રી. પીરો [illegible] કે હીંદી કોમનો પ્રમપેસારો બંધબાજ નથી થયા તો આ પણ તેમનું બારણાવનારૂં કથન છે. કારણે છેલ્લા ૧૯૨૬ બાજ હીંદી કોમે વધીમાં વધુ ૬ વાળુંના હીંદી ઇ. આ. મા કાયમ માટે [illegible] કર્યું. પણ શ્રી. પીરો [illegible] ચેમ્બરોના [illegible] ૧૯૩૭ ની સુધ સુધીમાં ઘટાડા થયા જાને [illegible] સરકારે કરવા દયા કેમુલ્યુ હતુ તે કોણી નામનો ઉલ્લેખ કોઇ [illegible] પણ ગાનની પર પુરતા સુધારે છે. સરળ બીનાજ એ છે [illegible] હીંદી કુ [illegible] એજન્ટ જનરલ પણ એક વ્યક્તી તરીકે સરકારની ધરનાનગી વિના અહીં રહી શકે તેમ નથી. બરી વસ્તુ સ્થિતિ હજી કાયમ છે. શ્રી. પીરો ખતાવે [illegible] તે નથી.

અમે જેમ અનેક વખત કહી ગયા છીએ તેમ હીંદી પ્રશ્નને આ દેશમાં [illegible] શાંતીમાં રહેવાનુ મળે તે આજે તો [illegible] પ્રશ્ન થયો છે આમારી ખાત્રા તો એજ છે કે શ્રી. પીરોની માન્યતા અને તેમની ચતુર્ય એ પુનીયન સરકારની મનોવૃત્તીનું સુચન કરનારા નથી દોષ. શ્રી. પીરોના કોઇના બાબ્ય પરથી મનમાં સહેજે સંકેત થાય છે કે પોતા વખત [illegible] હીંદી સરકાર અને યુનીયન સરકાર [illegible] બે આબારી કરાર થયા છે તે ચુક ચુકીથી પણ છે કે તેમાં પણ ઉંડો ભેદ છુપાયો છે! આ કોયડાનું નીવારણ તો અનિવાર્ય રહશે.

ફેડરેશન અને જનરલ સમરટસ

ફેડરેશનની તેડીવ મજબુતના પક્ષીદાન સમારોહમાં તેડીવ વિદ્યાર્થીઓને સંબોધીને એક સુચક બોધ બાપતા [illegible] કરતા જનરલ સમટસે કહ્યું હતું કે "આપણે કેટલીકોને નેશન બોધીસ બની ગઇએ છીએ, બાપણના તા સ્વભાવમાંજ બોધીદાર્શનો ગુણ છે પણ આપણે આ કેટલા મહત્વની બાબતમાં પણ એક બાપણ જેવી ખુબી અને જાતી રાખી પતીએ બીજો તમે વિદ્યાર્થીઓ જેઓ તેડીવ મનના પ્રતીનીધીરૂપ બા તમને માટે તમારી પ્રગતિ [illegible] ૨૮ વર્ષ પહેલા આ જે પ્રદેશના ઇતીહાસમાં નજરે ગબાય તદ્દન ચમત્કાર જે પ્રગતી કરી છે તે તમારા માટે ગર્વરૂપ [illegible] છે. [illegible] પણ અને આનંદ એથી કેમ જે [illegible] પ્રશ્ન [illegible] બોધોના બારણા કરી આપણ રહ્યા રહ્યા છે. તમારી પ્રજાનું ભવિષ્ય કુનેા કેટલાક નિર્ણાણી [illegible] પણ છે પુરોપી પ્રજાની તમારી બાદલી પ્રગતી ચમ છે અને યુરોપી પ્રજા ઉચ્ચ [illegible] સંસ્કૃતીનું [illegible] પ્રગારક છે પણ ઉપરે તમારી પ્રજાનો ઉદ્ધાર એ તમારીજ સાધનાનો છે. એક બાબુબની તરીકેની મારી સલાહ બાબી એક વસ્તુ કહીને કરીએ અને તે એ કે નાગે ભલે બધું બાબણા-તાબાદું પેદાશી [illegible] પણ ભલે [illegible] પણ બધાં તમારી બાબણોએ તમને ગળથુથી માં જે જ્ઞાન બાપેલ [illegible] તે ન ભુલશા. તમારી બાબણોએ તમને મનુષ્યત્વ શું? બાપ શું? સદાચાર શું? એ બાબે કેટલાક બાને પ્રેમના પાઠ બાપ્યા છે. એક અનુભવી તરીકે તમને કહું [illegible] ન બાબણે કે બાજનો ભારી શોધો કે બાજનું વિજ્ઞાન તેના કરતા તમારી બાબણોએ તમને બાપેલ જ્ઞાન બનેક બાબી રીતે ઉત્તમ છે.'

જનરલ સમટસ જે બોધપાઠ સુચવ્યા તેટીવે, તે કરીને [illegible] બાબી બાબણ [illegible] બાજે પણ બા શીખ બાપે તેવું છે. બાબમેર બાબ બાને નીતીજ બબાવવા છે. બાજનો બાદબ્બર અને ઢંબ નહીંજ. બાશા રાખીએ કે હીંદીનો પ્રશ્ન પણ જનરલ સમટસના કહેવાનો બાશય સમજી કે અને દેશમાં વસતી તબાબ કોમો પ્રતી બાબ બાંધે નીતીના ચોકસે વર્તીશે.

યુનીયનનો ચુંટણી જંગ

બા વખતની ચુંટણી જંગમાં બાસ ધ્યાન ખેંચે તેવું તબ દેખ તો દરેક પક્ષે બાગેના પક્ષને કેવી કુશકા રીતે ઉતારી પાડવો તેની બેરણી કરવામાં રચ્યા રાખી છે. એ રચબાપીક [illegible] કે દરેક પક્ષે પોતાની પ્રજા પાસ [illegible] પ્રજાના લક્ષા લેવા બોઇએ પણ બાજ પ્રજાના સંસ્કારમાં રહી કોકનાગકે એ પોતાની કાર્ય રીતી તો કરવાની છે તો તે સરકારી ગબાય, નીતી યુક્ત દોષ તેવાજ રીતે મોકનાપક્ષાએ પોતાના બાબણો બાગે પક્ષને રજબાવા જોઇએ. પણ બાજકે રબટપણે કહ્યું પડે છે કે [illegible] સબબતા ની બાશા બાશ્ચર્યમા બનનારા પ્રજાના પ્રતીનીધીબો બાને રાજ્યકર્તાઓને રચાને બેસનારા તોલે [illegible] રહ્યો તે જોવામા નથી બાવતા. મનુષ્ય પોતાની બાબીબાદમાં બાને બુદ્ધાનવાગાં તાબે માને કે બાપણું બાદર્શ કે કર્યું કાબુ ધરાવે છે? પણ બા બાબતા ગુણ ગરેલો છે. બાજ પ્રજાને બારા બોધાની કેટલી વહેલી બબર પડે છે તદ્દની વહેલી બબર મરશા બણેલા પણ ગબેરા નથી પડતી બે બબા-બરીબ પડ [illegible]

યુનીયનની બાજ પ્રજા કયા પક્ષ તરફે છે તેની ઉંડેસ્કર બાતુરતાથી તા. ૧૮ બાબે રાહ જોશે. પણ બીન ગોરી પ્રજાને બાટે બબને [illegible] પક્ષ બાબે પણ તેથી બાઝા કેટ પડવાનો બંગાય નથી. કરેબાર-બલાન [illegible] ૬૮ બાગ બારા ઉતરે તે બેક બરબું છે.

દક્ષિણ આફ્રિકાના ટુંક ખબરો

નવા એજન્ટ જનરલ

નવા હીંદી એજન્ટ જનરલ મી. બી. રામરાલ ના. ૧૮ મેએ સ્ટીમર "તાઝોરીઆ" ના કરજન આવી પ્રુમશે. મોરીસ બી. રામરાલ સંડનથી દક્ષિણ આફ્રીકા માટે ઉપડ્યાના સમાચાર નથી

પાર્લામેન્ટની ચુંટણીનું પરિણામ

દક્ષિણ આફ્રિકાની પાર્લામેન્ટના મેમ્બરોની ચુંટણી તા. ૬૮ મેએ થશે. પરિણામ તેજ રાત્રે ૭ વા. કલાકે પ્રીટોરીઆથી બ્રોડકાસ્ટ કરવા ગોઠવણ થઇ છે, જે મધરાત પછી ૩ કલાક સુધી ચાલુ રહેશે પણ ચુંટણીનું સંપુર્ણ પરિણામ ગુરૂવાર તા. ૧૯ મેએ સવારના ૧૧ કલાકથી ૮ કલાક સુધી બ્રોડ કાસ્ટ થશે.

પ્રજાકીય પ્રશ્નોના ઉકેલ

નેટાલ, ટ્રાન્સ અને ઓરેંજ–યુરોપીઅન મંડળો ના મેમ્બરો આગામી ફેડરલ કોન્ફરન્સ રેનોલ્ડ્સ જોન્સ તા. ૬ મેએ રાત્રે ૯ વા સ્ટીલના મેથેડીસ્ટ હોલમાં "પ્રજાકીય પ્રશ્નો" (Native Problems) ઉપર ઓરેંજ–યુરોપીઅન કાઉંસીલના પ્રસીડન્ટ મી મોરીસ થેમના પ્રમુખપણા હેઠળ ભાષણ આપ્યુ હતું. હોદ્દાઓ તરફથી મેસર્સ એ. ઇ કાજી, જે. ડબલ્યુ. મોરેટ, વી. લોરેન્સ એસ. જે. રાંદેરીયા એ. એમ. શેખ, એસ. એમ. પારેખ, રેવરન્ડ સુંદરમ પીલેરે હાજર હતા. એકર્ટીંગ એજન્ટ જનરલ મી. રીડલી પણ હતા. ભાષણ એંડ ડ્રામા સુધી ચાલ્યુ હતું. અંતમા સેનેટર જેમ્સે જણાવ્યુ હતું કે મત બેદોના ઉકેલ માટે જોઇન્ટ કોન્ફરંસો ઉત્તમ સાધન છે. અને મતભેદોના મુળકારણો શોધવાં જોઇએ.

સર એળી બેલ્સી

સહાનીપતી સર એળી બેલીનો એક પત્ર લંડનના કયા કાર્યમાં મોકી આપવામાં આવ્યો, હતા ત્યાર પછી પ્રકાશીત આવ્યા હતા, જેમાં મોટા અક્ષરોની છાપ નીચે પત્ર પત્ર કપાવી નાખ્યો હતા. બન્ને પત્ર સર એળીના કપાયા બાદ તે બધુ જાનરી રહે છે. સર એળી પોકટોકના ભારે શોખીન છે. ડરબનની સફરમા આગલા મહીનામાં સર એળી ના જે વાકયોના રોદણ તે જોવા માટે બેડી બેલી તથા જે બસો બાંધત તા. ૬ મેએ સ્ટીમર ગીલ્ડમર કેસલમાં સ્વદેશ માટે ઉપડવા હતા.

શેરડીના બેકટેરીને રોકવાની

શેરડી ઉગાડનારા બેકટેરીને રોકવી કાર્યક્ષ મોટીંગમાં ના કરાયુ. જે કેમપબેલે શેરડીનો પાક મોટા પ્રમાણમાં ઉત્પન નહી કરવા ખ્યાલ બહાર શેરડીના જનીન બીજા જનના પાકની ઉત્પત્તી વાર જોમદાયમાં લેવા સલાહ આપી હતી.

બાલકોનાં મળોનું દહન

કપડાંઓના મળોના ચેપી રોગ (કીપથેરીઆ) થી બચવા બંધ બાળકોના માંદા પડવાની ખાતી રહીતી હોસ્પીટલ બર્ન ૨૫૦ દરદીઓ માટે સમર્થ છે તે ભરાઇ ગઇ છે. વધુ જગ્યા માટે સરકાર બંધોબસ્તમાં છે. ગળાનો ચેપી રોગ સામે રક્ષણના ઉપાયો જેવા મેડીકલ ઓફીસરે ખાસ વીનંતી કરીને કરી છે. ૧૬ પુલાસ્ટેડ સીટી ઉંડા કીપાર્ટમેન્ટ બધવા ચાલુકડ ધંધકેર મયકોમાંથી મળી શકશે. કાળા બાળકો તથા મોટી વયનાઓને પણ ગળાનું દરદ (કીપથેરીઆ) થાય છે.

હેન્ડબેગ પકાવવાનો અપાય

ડરબનમા બધા બાલકોટીઆમાં કાચબાંધા હેન્ડ બેગ પકાવી લેવાના ગમ્મતો બન્યા હતા. મીસીસ છે. સી. પામર નામની એક હેન્ડબેગ કાચમાં પકડી સ્થીય સ્ટ્રોટમા બંધારે પસાર થતાં તેબ્રીના કાચમાંથી હેન્ડ બેગ ઝુટવી લઇ નાસી જવાના બનાવ બાદ પ્રીલીપ બરટન નામના ૨૬ વર્ષના યુરોપીઅનને પોલીસ કોર્ટમાં હાજર કર્યો હતો. હેન્ડ બેગમાં પા. ૩૭ નો રોકડ બચેલ હતો. હેન્ડ બેગનો પતા નથી. ફરીયાદ તથા સાક્ષીની જુબાની થયા પછી વધુ તપાસ તા. ૨૨ મે ઉપર મુલતવી રહી હતી. એવેલેજ એક જણાય તા. ૬ મેએ જાહેર થયો હતા. જે માટે એક નેટીવને પકડવામા આવ્યો છે. આરોપી જે પાકિટના અંબેજ સહીત નોટીસ પકડાયો છે અને હેન્ડ બેગ જમીન પર પડેલી હતી નોટીસ અપ્રાપ્તિનો કેસ ડરબન કોર્ટમાં તા. ૧૩ મે ઉપર મુલતવી રાખ્યો હતા.

કોલોનીઅલ બોર્ન અને રેડલર મંડળની મીટીંગ

જાણવા મળ્યુ છે કે ડરબન કોલ સ્ટ્રીટના દરબીલ કન્સ્ટીટયુટમાં તા. ૧૫ મે રવીવારે બપોરે ૩ વાગ્યે કોલોનીઅલ બોર્ન એન્ડ સેટલર્સ હન્દીઓના એસોસીએશનની વાર્ષીક મીટીંગ મળશે

સ્ટ્રિંગ મંદીર

જોહાનીસબર્ગમાં મી કી. કાલીચરને પોતાના પોતાની પાદમીરીમાં પા. ૫૨૫૦૦ ની કીમતે બંધાવેલું મંદીર તૈયાર થયું છે. મી કાલીચરને ડરબનના મી કી. પી સ્વરમાને મંદિરમાં પુજારી નીમ્યા છે. કહે છે કે ટ્રાન્સવાલમા આ પહેલુજ હીંદી મંદીર છે

રસ્તાના અકસ્માતો

જોહાનીસબર્ગ સેકટી કરટ ગુંજાના રીપોર્ટ મુજબ માર્ચ મહીનાના પહેલા બધ અઠવાડીઆ દરમ્યાન મોટર ગાડીને અકસ્માતોમાં ડરબનની સંખ્યા ૧૦૩૫ હતી, બાકીની બધા પ્રાંતની સંખ્યા મુકતાની સંખ્યા ૧૫૬૫ હતી. રીપોર્ટ ના કીકા કરી : દક્ષિણ આફ્રિકાના જીવન ગુંદેરા સાથે સરખામણી કરતાં અકસ્માતોનું પ્રમાણ ઘણું વધ્યુ છે

લિંડી મીલકતોનું વેચાણ

ડરબન કીલ્ડ સ્ટ્રીટના મરહુમ વેપારી મા. સાંઠા ભાઇ મીઆખાનની મીલકતોના તા. ૬ મેએ થએલા જાહેર લીલામમાં ક્રિપકેસી પ્રોપર્ટી નં. ૧૨૪૬ કીલ્ડ સ્ટ્રીટ પા, ૬૦૦૦ નં ૧૦૬ ગ્રાસ્ટેની રોક પા. ૧૪૨૫ બ્લક જમીન પા. ૧૫૧૦ પાઇનવાઉંસ જમીન પા. ૬૬૫, કોલ્ડ જમીન પા. ૬૫ અને ચેરસ કીલ્ડ જમીન એકુકામા પા. ૩૨૫ ઘની ખરીદદારો સપના હીંદીઓ હતા

"ઘરને પોતડે પુજા"

જોહાનીસબર્ગ બ્લોક સ્ટ્રીટમાં આવેલી મેસર્સ ફોસ્ટીક મોટર્સ મોટરની ઓકશીલગાંધી તા. ૬ મેએ રાત્રે એક મોટી મોટરી ચોરો ઉપાડી ગયા હતા મોટરીમાં બાર ચોપડા હતા મેકર નાકે બીલકુલ હતુ નહી એટલે પરિણામ ચોરો માટે "ચોરનો પોતડે પુજા "જેવું આવ્યુ હતુ એક નવા જ સ્ટીટર મોટરકારનો પતો નથી, એટલે સ્ટોકટેરી અને મોટરકાર મળી પા. ૨૦૦ ની ચોરી થઇ છે

ઓરેન્જગ્રુવની મોસમ

નાતાલના રમુઝન અને ગાંગાના વિભાગો માં ઓરેનજગ્રુવનો પાક નબળાર થયો છે અને મોસમ તા ૧૫ આકરીકામા આશુ રહેતા થયા છે. તાપવાર ઘણેલ પાકના નીકાલ માટે રેપ ટ્રાંસપોર્ટ કીપાર્ટમેન્ટે દરેક ઠેન દરજા ગોઠવી રાકે એવી આશ કરવા મોટરીન મોટરની આપી છે. પાંગોલા તેવા માટે ના ખાસ મોટો મોટરલરા મોકલવા મંજુ કરી.

આટી રકજની જમીનોની

કેપટાઉનના ગ્રાજમેન્ટ પથરો પ્રીટોરીઆના પ્રેસેનજરો શ્રીઓપોર્ટ વેસેરાલ ખાન એન્ડ કુંપનો ના ૧૬ બંગ્રેલે ઉજારી પાડવા અને કોલોનીઅલ ના પાર્ટમાં ડાજર કરવા મેકસ્ટ્રક્ટ કરેલ માટે ના. ૨૫૦૦ ના જમીન લેવા રકમ કર્યા હતા. સરકારી રકમલે ભાજર કર્યુ હતુ કે બન્ને સાઓ કોલોનીઅલગર્ન ઓજન્ટસ હતા અને ગોરી મીજેરેના તોકાણ ઉપરથી તેઓને આગામ ગોઠવાંથી ઉજારી કોલોનીઅલગર્ન કાયદાઓ હેઠળ તપાસ તા. ૨૩ મે ઉપર મુલતવી રાખી હતી.

ઓકારોના અકસ્માત

ડરબન કાસ્ટ જોન્સ મજીસ્ટ્રેટના કોર્ટ એકસ-મેજના પહેલા બધના ગાંધર મેસેલ રીપોર્ટ મુજબ આપ્યા તારીખ બન્ને વર્ષના ૨૨૦૮ ને ગોકરી માટે રજીસ્ટર કર્યો હતા. જેમાંથી પુરૂષ ને સ્ત્રીઓને અને ૨૦૩ ને બાદ મલાવ નોકરી મેળવ્યા આવી હતી, બાકર મેનેજમેન્ટ ના રજીસ્ટરના ૧૪૬૧ અરજદારો નોકરી વીનાના જાહેરાવવામા આવ્યા છે.

ખબરપત્રો

વિદાયગીરીનો મેળાવડો

દરબારથી સૌરાષ્ટ્ર ફીનૂ ઍકૌમોડીએશનના સેક્રેટરી તથા જ્યાયે છે કે રેટકમના જુના અને જાણીતા રહીશ મીસુત જીવાભાઇ ડાહ્યાભાઇ નગરના પુત્ર પાસ પરસોત્તમદાસ સાથે અને મુખ્યત્વે બાકી ની સેવાસ ફુલચંદી મોદારજીની પેઢીના એ નામદાર જયશંકર દવે દરબાર મદ રવદેશ જવા પોતાની ઉપાધી સ્વીકારવાના કારણના આશરા ઉદેશ્ય સ્વીકાર્યા પ્રમુખ શ્રી ચુનીલાલ રાયચંદના પ્રમુખપદે ઉદાર ગુજરાતી રહસ્યના વીદાયગીરીનો મેળાવડો કરવામા આવ્યો હતો.

હાજર રહેલા જાણીતા મહત્વેભા મેસર્સ સાપુરજી સોરેબજી, એમ. બી. નાગક, પુરુષોત્તમ દેવશી, પી. જી. દેસાઇ બી. એસે પટેલ, મા દી. પુનાવર, મોપલદાસ કરા, રામજી દેવજી, બી. ગાલજી, રાધાજી કુંવરાજ, વસ્તમજી હરજમ-ચંદ વિગેરે હતા.

પ્રમુખે મીસુત જીવાભાઇના પુત્રને, સુદર હાર તેમજ માસ વસંતલાલને અને શ્રી વસંતરાય દવેને ફુલના સુદર ગજરાઓ આપ્યા બધી કુના અને તેઓએ તમજ બીજા હાજર રહેલા ગૃહસ્થોએ જે જનસેવાના તેમજ સાના ગોપાલભાઇ ગંદરને ની સ્થાપના જમને અને આજ દિવસ સુધી સંસ્થાની પ્રગતી માટે લીધેલ અમ જાગના બજાવ્યા કર્યો હતા અને તેઓ સર્વેની સફર સફળ કલ્યાણમા આવી હતી બાદ હાજર જનો કુધ પારસી ગમા વિદાયભાન પામ હતી

ફ્રુટીપાર્ક ઈન્ડીઅન સ્પોર્ટસ ક્લબ

ઉપરોકત સંસ્થાની જાહેર મીટીંગ તા. ૨૧-૬-૩૮ ને મુહુવારે સાંજે સાડા આઠ વાગે શેઠશ્રી મુસાભાઇ બોપાણીઆના મકાનમા માનનીય મહમુદ મુસા સુતારના માનમાં સાદી મુબારક આપવા મળી હતી. પ્રમુખ વખત સર હાજર ન થઇ શકવાથી ઉપપ્રમુખ ઝવેરાભાઇ હાસમે પ્રમુખની જગ્યા સભાલવા મીટી શરૂ કામ શરૂ થયું હતું. સેક્રેટરી શેખ ઇબ્રાહીમ દીરાણાએ અહેમાન મહમુદ સુતારનો ભાવ પુર્વક સત્કાર કરી, કલબ સ્થાપવામા તેમણે આપેલી સેવાની ઝાંખી કરાવી સાદી મુબારકના નીમીતે આપવા તયાર કરેલું ફ્રેમ બાયેલ ઓડરેસ વાંચી સંભળાવ્યું હતું આ પછી પ્રમુખે સાદી મુબારકની દુવા ગાનારી આડરેસ માનનીય મહમુદ મુસા સુતારને આપી દરતપુરુન કર્યું હતું. ત્યાર પછી મુસાભાઇ બોપાણીઆ, મંત્રી મહમુદ શેખાભા વીગેરે હાજર રહેલા બાહ્યોએ સાદી મુબારકની દુવા ગાનારી હતી.

આ અરસામાં પ્રમુખ નારણભાઇ માધવ આવી રહેતા ઉપપ્રમુખે પ્રમુખ સ્થાન છોડી દેતાં પ્રમુખે પોતાની જગ્યા સંભાળી મહેં બાહ્યોની મેળવ કારણસર બેઠા બાદ માટી માંગી હતી અને મહેમાનશ્રી મહમુદ મુસા સુતારને સત્કારી, શાદી મુબારક સાથે તેમનો કુંસાર બુદા સુખી રાખે પ્રભુને જાહેરા મહમુદ સુતારને બોલવા વીનંતી કરી હતી

મહમુદ સુતારે પોતાની તારીફ કરી કલબે જે સુંદર અને સુશોભીત આડરેસ આપી આભારી કર્યો તે બદલ બાંતઃકરણ પુર્વક આભાર માની જણાવ્યું હતું કે મે એવું કયારજ કર્યું નથી કે જેથી આવા માનને લાયક બોર્ડ અને કલબ પ્રત્યે પોતાની સહાનુભુતી દાખવી કલબ એક પ્રવૃતીમાન આનંદ સંસ્થા બીજે એવું પ્રભુની કૃપાએ જે મીની બેટ આપવા વિચાર્યું હતું જે સાથે પાણીના ગ્લાસ ચમચે પધારી બેસવા માં આવી હતી. આ પછી ગાનીદ પંચાવ હતી અને પરસ્પરમ કામ બાજવા સ્પોર્ટસમેન માફક વિજેરેની બધો કરી માટીંગ વીસરજન થઇ હતી. મીટીંગ બરખાસ્ત પતા પહેલાં પ્રમુખશ્રીએ શેઠશ્રી મુસાભાઇ બોપાણીઆનો મીટીંગ માટે સમયસર કરી આપવા બદલ આભાર માની જણાવ્યું હતું કે કલબના બધાનો બધાય જરૂર પ્રસંગે ઉત્સાહ બતાવવા સાથે સહાય બાબતમા આપી પોતાની ઉદારતાના બાબા આપવા દેશે નહી અને આનંદના પાતાવરણમાં સર્વે વીખે માયા હતા

માણસા સ્ટેટ બેડુત સત્યાગ્રહ

માણસા રાજ્યના ખાતી રહેલા બેડુત સત્યાગ્રહ સંબંધી મંગળી બાબતો નીચે પ્રમાણે છે:—

ગઇ તા. ૧ લી એ માણસા બેડુત કમીટીએ જેવી જાળવી તેમજ શાંતિ જાળવી રાખવા તેમને અભિનંદન કરતા કે. સુમને મહેતાએ જણાવ્યું હતું કે માણસા બેડુત કમીટી અત્યાર સુધીના પ્રકટ થએલા તમામ કરારોને વળગી રહી છે. જેનુઅરી તરફથી મુલ્યવાગેલો મહેસુલમાં કપીએ માર આનાનો વધારો લાગુ અસહ્યોપકારક છે અને બધા સુધી નવા બંદોબસ્તના રીવીઝન સેટલમેન્ટ ના, થયેલા, વગેરે પણ સાંભા સમયથી પજવતા પ્રશ્નોનો નીકાલ સંતોષકારક રીતે ન થાય ત્યાં સુધી રાજ્યના વહીવટમા બેકુતોને તેની બની લાગણી અને દરા શકે તેવા સહકાર મેળવવા યોગ્ય રહ્યાન આપવામાં આવે નહી ત્યા સુધી સત્યાગ્રહ અસહ્ય છે

આ. પ. જવાહીરલાલ નહેરુની સહાનુભુતી

રાજકોટથી શ્રી. પ. જવાહીરલાલ નહેરુએ માણસા બેડુત સમિતિને સંદેશો મોકલીને જણાવ્યું હતું કે માણસા બેડુત સત્યાગ્રહ પ્રત્યે તેમની સંપુર્ણ સહાનુભુતિ છે.

માણસા દિનની ઉજવણી

મુબઇ—ગઇ તા. ૨૧મીએ 'માણસા દિન' અંગે મુબઇમા વસતા માણસાવાસીઓનું એક સરઘસ નીકળ્યું હતું અને મુકીનગર હોલમાં તે સભાના રૂપમા ફેરવાઇ ગયું હતું અને તેમાં પટતા ઠરાવો પસાર થયા હતા. વીરાણામા શ્રી નગીનદાસ માસ્તરના પ્રમુખપદે એક જાહેર સભા મળી હતી તેમાં બેડુતોની જાહેર સભા મળી હતી તેમાં બેડુતોની સ્થતને ટેકો આપનારા ઠરાવ પસાર થયેલ. પ્રમુખશ્રીએ પોતાના ભાષણ મા જણાવ્યું હતું કે માણસાના બેડુતોની સ્થત દેસી રાજ્યની પ્રજાની સ્થતમા સૌના અગ્રે સ્થાને હું માનું છું - કેમ કમનસીબે બેડુતો ને ચીન્ત્ય મળશે. માણસાની પ્રજા સાથે સમા-ધાન કરવા નામ માણસા નરેશને આગ્રહ કરતો અને માણસાના જનીન મહેસુલના ઠરમાં પટાટો કરવાની માગણીને ટેકો આપતો તેમજ બીજાઓ પ્રજા ગોંડણ રજાપણાના ઠરાવો પણ પસાર થયા હતા. શ્રી. સકમાળદાસ ગાંધીએ જણાવ્યું હતું કે આ સમસ્ત કાઠીયાવાડની છે અને કુચન મરણની સ્થતા છે. સાંત્વ માણસા ના બેડુતો નહિ, કે માણસે રહેનારાની, શ્રી.ભણાવ. વરાગ મહેતા, શ્રી ગોવાણકર વગેરે, શ્રી. રસીક-લાલ પરીખ વગેરે એ પણ રીવેચનો કર્યા હતા.

માણસા : માણસામા ગામમાં દશ હજાર ની પુરુષોનું સરઘસ 'માણસા દિન'ની ઉજવણી અર્થે ગઇ તા. ૨૦ મે નીકળ્યું હતું. દરબારગઢ પાસે ઇંગ્લાંધારી પણ પોલીસને ખડી કરવામાં આવી હતી. કરા પણ બાંધવા પોલીસ સરઘસ પસાર થયું હતું ગામમાં સજ્જડ હડતાળ હતી. સ્ટેશનેથી ઉતરતી મોટરોનો પણ બહિષ્કાર પોકારવામાં આવ્યો હતા. સરઘસ બાદ મંડપી સભામા અમદાવાદથી ગયેલા શ્રી. નાનુભાઇ દેસાઇ પણ હાજર હતા. સભામા સરસુબ્બાએ શ્રી. ઝવેરદાસભાઇએ પોતાનું લખેલું ભાષણ વાંચી સંભળાવ્યું હતું તમજ બીજા વક્તાઓએ પણ વિવેચનો કર્યા હતા.

આ ઉપરાંત વઢવાણ, નારણપુર, ઝાલાવાડ અને વઢવાણ કેંપ ગામોમા પણ 'માણસા દીન' નીમીત્તે સભાઓ મળી હતી અને માણસાના બેડુતોની લડત પ્રત્યે સહાનુભુતી દર્શાવનારા ઠરાવો પસાર થયા હતા.

માણસા પ્રકરણ અંગેની વાતચીત કરતા મેજરજનરી રેસીડન્ટને માણસા દરબારને બોલાવ્યા હતા એવી ખબર મળે છે. બંદોબસ્ત કરતા પણ ખુબ મોટા માંડવા છે અને બીજાઓને પણ મોર મારવાની શરૂઆત થઇ છે. બેડુતે પાસેથી રોકડ રકમ પણ બીનાની લેવાય છે. દરબારશ્રી તરફ મળ્યા બીજાઓના સકજરને ઘેરી લેવામાં આવ્યું હતું અને સારીવાજ કરવામાં આવતા હતા:

ઇન્ડિયન ઓપિનિયન

બુદ્ધીહીન કોણ!

તાલુકદારી પાનસનો આખો, ગામડાં તારી તરફ ગયો છે: એવું બન્યું છે કે ઓરીસ્સામાં તાલુકદારી ખેડૂતોને લગતો એક ખરડો મહાલ બાદારી સરકારે ધારાસભામાં પેશ કર્યો છે. એમાં ઓરીસ્સાના તાલુકદાર પ્રજાના આગેવાને ધારાસભામાં જાહેર રીતે કહ્યું "તાલુકદારી હક્કો પર તરાપ મારતા સરકારે બાલ રીમાર કરવો જોઇએ છે એટલાને રાજી રાખીને પણ સરકાર કામકાજી શું છે! એ બુદ્ધિહીન વાજુર કોક કોણના પણ છે કે સરકારના ધણાના છે! એમને બદલે અમારા તાલુકદારોની કે ગીરસ્તો ન કે સરકાર અમારા જિલ્લે ગુજરે ન એની અમે નારદારી કરીએ છીએ એક મોગલ રાજાએ તે ખરાદા. મે નવની સરકાર તે ગ્રામ્રેજ સરકારનો ફરીકાલ કોને જોયા. અમારી માગણી બોકજ છે. અમારા હકની આડે ન આવો એના ઉપર બાપ ન મુકો.

ઇલેક્શનના ઉધરોગો

સેન્ટ્રલ ડીવીઝનમાં બહેલપદેલી સીગેન્ટની ૧ પની ૧૯૨૮ માં નોંધાયેલી ૧૯૨૪ માં ઈંડીઓ સીમેંટનાં કારખાનાઓએ કુલ કુલ્લે ૮૯ લાખ મીપના ઓ. આ વરસના ડીસેમ્બરની ૩૧મારા ૬,૫૧,૪૭૫ ટનની ઉપરથી એમ સામાના ૧,૭૫,૫૪૦ ટન સીમેંટની આયાત થઇ. છ્લ્લા ખંદર વરસ દરમ્યાન ઈંડિયા સીમેંટની વપરાશ ચાર ગણી વધી ૩. ૧૯૨૪—૩૬ ના હિસાબે કુલ આપણા ૯,૨૬,૧ ૩ ૫૦ ટન. ડીંડો કાર બાનાઓએ ૮૮૬,૬૬૬ ટન સીમેંટ બનાવ્યો હતો; પરદેશથી થયેલી સીમેંટની આયાત ૧૨,૬૬૬૦ ટનની હતી

મુકદ્દમાઓને છેલ્લી તક

મોમ્બાસા આબાદ એક નોવેદનદ્વારા જણાવે છે કે આજ સુધીના પણી તો મુસ્લીમોએ મહાલયના સાથે બનાવાની જગી કરી ન હતી આ છેલ્લી તક છે અને મુસ્લીમોએ એ તકનો લાભ લઇ મહાલયના બાંધકામ જલ્દ કામ કારણ કે ત્યારે બાદ કોઇના બાંધકામ કરવામાં પંજાબ સરકાર પણ બધુમા તેઓ મુસ્લીમોને બાકી આપે છે કે મહાલયના પ્રધાનમંડળ મુસ્લીમોના કોઇ હુકમ ફેરવાશે નહીં ન

બાંધી એકતા સંઘનો બહાલયનો ઠરાવ

બીજેબાપુરમાં બાંધકામ મોના સેના મંડળની બરીષદમાં મહાલયોની મુસ્લના અનુસાર પોની રૂપમાંથી. આંત સાવના બાંધે સ્વયંસેવકોની એક બાંધકામ સેના ઉભી કરવામાં આવ મુકવામાં આવી. આ સેનામાં બેંગલોરમાં બાંધકામ કામને જોખમે પણ બાંધકામ સ્થળે લોકોના ટોળાંને મહાલયોના પ્રધાનો કરવાના કાર્યમાં પ્રાણ ના પ્રધાન મંડળોને ગોવાની સત્તા રદ કરવાની બહાલણ કરતા ઠરાવ પણ પસાર કર્યો છે

કારોબારી સભાનાં બેઠકો ચર્ચા.

રાષ્ટ્રપતી શ્રી સુભાષચંદ્રબાબુને કોંગ્રેસની કારોબારી સમીતીના બધા બધા બોલા પામ હતા. સમીતી ગો નીચે મુજબના ઠરાવ કાર્યવાહીના પર મંજુરી કરી હતી વિસ્તમા એક કોને છોડવાથી દુનો બધતી પરીસ્થિતી, આસામ પ્રાંતમાંથી બહારના પ્રજાનું જાણ, દેશી રાજ્યોમાં બહાલયના સમીતી સ્થાપના બાબત, પંજાબ બાબતે તેમજ બહાદાદાબાદના બાબો કુલ્લાની ઘણી અસરો, મહાત્માજીના અહિંસા દ્વારા કુલ્લા સાત પ્રાપ્તના ઉપાયો.

બાબોના છુટનો મામલો

આજની પાસ પર ઉપર કાર ધમેલા બાબત બોકુલ સરકારી કામના કારબારમાં કંઇક બન્યું હતું બોકેલો બાબુમ છે આદીના પ્રકેશ કુલ્લો કપડા પર કરી બધાનો ન ઓ બાબ બધુ બાબો હતા બોકુલના કર્મચારો બાબ બીજા કુલ્લાનો પણ એવો જ બાબતો ઉભો પ્રાપ્ત છે બાબુમાર કુલ્લાકાર બાબા બ મુંબઇ સરકારના મહે સુબી પ્રધાન શ્રી બોબારજી દેસાઇએ મુંબઇની એસેમ્બલીમાં આજે બાજ બુબાવ્યો કરાબ બ કે સરકારી કર્મચારીઓનાં કામકાજ પછી બબેલા ખુરા તત્વોને નાબુદ કરી નબાબાગાજર સુધારો કરવાની જરૂર બતાવી છે. તેમનું વિધાન બધુ આજની પણી ખાની સરકારી બોલ્યાઓને—તેને બે બીજીત દોષ કે દેશી બ બાબી—બાગ પડે છે

રાષ્ટ્રીય મહાસભાની કાનબારીના ઠરાવો

રાષ્ટ્રીય મહાસભાની કલકત્તામા મળેલી કારોબારી સમીતીના બ બીજેનાં ઠરાવો પસાર કર્યા છે:—

(૧) અસલ હીન્દી બોલીઓ દ્વારા હુબી બનાવી બોબા 'હિન્દુસ્તા સીબાર' કે બોબા બીજા શબ્દો બોલાની પેઠીના નામ સાથે જોડી દઇને પરદેશી-ઓની ગાબીબારી અને અપબબા નીતિની બોબી બોલી બ બ્યા બાબાર વપરાબી બ છે એ બાબ તમે કારોબાર મહાસભાની કારોબારી સમીતીના પુબ કરીકારો બ બાબે બાબ બ કે હિંદી કેળવણી બ બીજાવ બાબ કેન્દ્રિય બાજે હીન્દી સરકારે બાબ બાર કરેલી કોલ્હાપુરની નીતીથી કોબ્રેસ બાબતા સ્થાબ બાબ સરકારોએ બુબાવી પ્રમાણ બાબ બાબ કોબ્રેસીઓ કરે બ

બબાર હિન્દુસ્થાનને જરૂર ક બ બાબ હિન્દુ બાબતોથી ગોરે બ બાબ બાબ તબ દોષ બાબે પ્રદેશો મુકી બાબ બ પરદેશી મુદ્રિકા પ્રબારવા સામે કારોબારી બબાવ કર્યા કોબી પણ બો શકશે કે બાબા મ બાબ બાબ કંપનીઓના બા કરશ, બબારવા બ બ બ બ બીજે કરે અને હિન્દુસ્થાનના દીનબાંધ બબારાય

બધુમાં કારોબારી સમીતી બેબ પણ માને છે અને બબાદર કરે છે કે જે બંધારણમાં કામુ, તેરવણી અને બબારવા હિંદીબોના ઉપયોગ બાબી દોય તે કોંગ્રેસીઓને ઇલેક્શી બાબી બબુ બાબાં આવે, પરદેશી ઓબોસિટ બે બ બોબો હિન્દુસ્તાનની દુકરતી સપાંક અને સામનોનુ શોષણ કરે છે તેમને તોડી પડવામાંજર બાબ લો હિન્દી ઉદ્યોગોના બધુ બીકાસમાં ઘણી દોલ પરીબુબવાની દોબ દો તેને કારોબારી સમીતી પસંદ કરશે બાબી કારોબારી સમીતી બોબ માને છે કે હિન્દુસ્થાનના બાબિંક રબાતંત્ર માટે બાબબક બોબ હિન્દીબોની બ્યાબના, રેલરબણી અને કાબુ નીચેના ઉદ્યોગોની સ્થાપના બને હિંદની દુકરતી સામનો અને બબુબિનો બીકાસ સબાબો સમાબે.

રાજકીય કેદીઓને પરવાનગી

મદ્રાસબાના બબારબામાં બબુબાવવામા બાબ્યુ છે તે મુજબ બબુ બાસ મુબી સજા કાબે બનદા-રેલો બારામાં તેમનું નામ ન દોબ બતા પણ તાજેતરમાં છુટેલા ૧૦ બાબના રાજકીય કેદીઓને અને બબારદીઓને બ બાબા પ્રાંતીક મહાબભા સમીતીના કોલ પબ પેઢા ચુંટબુમા ઉમેદવારી કરવા ૧૦ ।

આંતરરાષ્ટ્રીય કેદોકટી અને

કોંગ્રેસીબારી આંતરરાષ્ટ્રીય કરીસ્થિતી અને પરદેશી મહાસભાઓમાં હિન્દુસ્થાનનાં હીતોને સંરક્ષવે જેવી કટોકટી આબબાની શક્યતા દેખાતાં બીજે પ્રમુખ. પ્રધાનમંત્રીબો અને બીજા બાબકરમાસ નેતાઓની એક સમીતી નીમાબી. આ સમીતી આંતરરાષ્ટ્રીય રાજકિસ્થતીના સંબંધમાં દરેક અને બો સંબંધમાં કારોબારી સમીતીને સલાહ આબશે તથા જરીબુરા મહાસભાઓને પરદેશ બીતી સંબંધમાં પગલાં ભરવા કામ તાબાબીબ કરાબે. બા મહાસભાઓ બો રજુ કરેલા કાર્યક્રિબુને પરદેશો બી પ્રશ્ન બનાવ રબાર કરવા તેને જરૂરી લાગે તેવા પગલા લેશે.

શ્રી. ચુલાભાઇ દેસાઇ અને શ્રી. સાંગાણી બીસાયત

બધી બાબતો બાબ મહાસભા બધાના અભિબબી બી ચુલાભાઇ દેસાઇ કોલ્હાબી મહાબભા ની કારો બારી સમીતીના જાજર ! બાબારા ૧૦ બબા ન. બાબી બી. ચુલાભાઇ પુરોપ જવા કરવાથી રીબાસ બારકના કોબી જરો બાબ ચુબની બાબ બા હિંદ પાછા કરશે ન પ્રધાનરીતે ચુબા બાબને બબા બા બાદ બાબ બોદ ૧૦ તેબના મહાસભાની કારોબારી સમીતીના કાજદી બાબપાની શ્રીબાની બાબ કબુને બબાબો બાબી ૧૦ કબી છે

મદ્રાસ પ્રાદામબાના પ્રમુખ બા બાબાબુનિ બા ૧૦ બ બોડાએ મુંબાબબી રીબાસ બબા કબી જશે બાને ૧૦ બા બા બોબારે હિંદ પાછા કરશે

મહાસભાને સિંહાસનેથી શ્રી. સુભાષ બોઝનું ભાષણ

મુક્તિ પછી પક્ષ કાયમ

રાજ્યબંધ મુક્તિની પ્રતિજ્ઞા પાળી મહાસભા પક્ષ નાબૂદીના ઠામ ઠેકાણે નથી. જેવા ઉપરકુ ઉપર પહોંચે તો સત્તાની ખેંચ ઢીલી પડશે, રાજ્યકારભાર માથેની જવાબદારી સ્વીકારી લેવી પડશે અને પોતાનો નાયબ્યનાનો કાર્યક્રમ સંપૂર્ણ રીતે અમલમાં મૂકવો પડશે. એમ થશે ત્યારજ મહાસભાએ પોતાનો ભાર સર્યો ગણ્યો ગણાશે એમ કહી શકાશે. જ્યાં મહાસભા પાસે સત્તા છોડી એમ ને બીજાને સોંપી દે તેવા અરાજકતાજ જેવી થાય. મહાયુદ્ધના ગાળ પહેલાંના યુરોપ તરફ નજર કરતા આપણને માલમ પડે છે કે ૧૮ દેશોમાં જે પક્ષે સત્તા હાથ કરી ને નવરચનાના કામ માથે લીધું તેજ પક્ષે દેશોમાં અપરિચિત અને ગાદ્ય પ્રજાનો ધર્મ રહ્યો છે. હું જાણું છું કે રાજ્યસત્તાની પાછળ કોઈ પક્ષ આવા સંજોગોમાં કાયમ રહે, તો તે રાજ્યસત્તા એક હથ્થુ જ ખતી રહે એવી દહેશત કરવામાં આવશે. પણ હું એ આક્ષેપ સ્વીકારતો નથી. સંભવ છે કે જેમ ફ્રાંસમાં, જર્મની અને ઇટલી જેવા દેશોમાં બન્યું છે તેમ હોય, એકજ પક્ષ કે જોર તો રાજ્યસત્તા કોઈ હથ્થુ થાય. પણ બીજા પક્ષો ઉપર બળ કરીબંધ મૂકવાની કલ્પના નથી અને આપણા પક્ષનો પાયો પ્રજાતંત્રવાદ ઉપર જ રચાયો છે. એટલે એક હથ્થુ સત્તાનો જોખ જોડો કરે એ કલ્પના તરીકે નાબૂદ પક્ષ " સરબુખ્તારીના સીદ્ધાંત " ઉપર રચાયો છે જેની સ્થિતી આપણી નહીં હોય. એક કરતા વધારે પક્ષનું અસ્તિત્વ અને મહાસભા પક્ષના પ્રજાતંત્રવાદી પાયા એ બે કારણોથી આવી હિંદનું રાજ્ય એક હથ્થુ બનતું અટકશે. તે સાથે પક્ષનું બેય પ્રજાતંત્ર વાદી હોવાને કારણે નેતાઓ પ્રજા ઉપર લાદવામાં નહીં આવે પણ તેમાંથી પ્રજા ચુંટી કાઢશે.

બાકી સામાજીક પુનર્રચના

આજે એ નવઘડતર માટેની યોજનાઓનો ખરો ખ્યાલ આપવાનું કંઈક આકાંક્ષાજનક ગણાય, તે છતાં આપણી બાકી સામાજીક પુનર્રચના વિષે થોડીક વાત કરીશું તો આપણે વીચારીશું. આપણા મુખ્ય રાષ્ટ્રીય પ્રશ્નો એટલે કે ગરીબાઇ, અજ્ઞાનતા, રોગ, બેકારીની ઉત્પત્તિ અને વહેંચણી એ બધાનો સંતોષકારક રીતે નીવેડો લાવવો હોય તો તે રાજકારણી ફેરફારજ લાવી શકાશે એ વીષે મને જરા પણ શંકા નથી. આ પછી બાકી રાષ્ટ્રીય સવેકારે કરવાનું રહ્યું પ્રથમ કામ એ રહેશે કે એક કમીશન નીમવું જે પુનર્રચનાની એક ચોક્કસ અને સંગીન યોજના ઘડી કરે. આ યોજનાના બે વીકાસ રહેશે એક તાત્કાલીક અમલમાં મુકવાનો કાર્યક્રમ અને

અનુસંધાન પાનું

બીજો મોટો લાંબા વખત સુધી ચાલુ રાખવો પડે એવો કાર્યક્રમ. પ્રથમ આપણી પ્રજાને રાહત આપવી જોઈએ. બીજો કાર્યક્રમ કરતી વખતે આપણું દ્રષ્ટિ સમક્ષ જે તાત્કાલીક ધ્યેય રાખવાનું છે તે એવું રહેશે. પ્રથમ તો દેશને સ્વરક્ષણ માટે તૈયાર કરવો. બીજું ઉદ્યોગમાં આપત્ય સ્થાપવું અને ત્રીજું તો કે રમણીય અને આરોગ્યપ્રદ સ્વરાજ માટે સ્ટેજ ઉભાં કરવાં બીજું અને ત્રીજો હેતુ એ બે વચ્ચે પરસ્પર વિરોધ જેવું લાગશે પણ બારી રીતે તેવું છે નથી. પ્રથમ દરજ્જે કે દેશ રાજકારણી મુક્તિસહિત આપણામાં હોય તે આપણે આ બે હેતુઓ એકસાથે કરવાની કોશીશ કરવી પડશે. આપણે દેશનું એક ગાડું બાંધ્યું. પછી કે જેથી આપણે પ્રાપ્ત થયું પરદેશી સત્તાના આક્રમણ સામે બચાવ કરી શકીએ. દેશનો સંગઠીત મધ્યવર્તી સંબંધો એકરૂપ બનાવીને આપણી બધી સધ્ધતાનો પોષો આપ પોતાને સાંસ્કારિક તેમજ વહીવટી પ્રામકાર્યોમાં નાખીને કરી મુકવા જોઇએ. દરદેશી પુંજીરીનો બાર દૂર થાય ને પછી સ્વાવલંબી પ્રજાનું સંગઠન જાળવી રાખવા માટે આપણે ખાસ પ્રયત્નો કરવા પડશે, કારણ કે પરદેશી રાજ્ય આપણી ચોક્કસ અડચો પેદા અને અવ્યવસ્થિત કરી મુકતા છે.

ભાષા અને લિપિ

રાષ્ટ્રીય જોડતાના સંવર્ધન માટે આપણે આપણી રાષ્ટ્રભાષા અને લીપીનો વીકાસ કરવો પડશે. એ ઉપરાંત રીડીયો, ટેલીફોન, ફીલ્મો, ટેલીગ્રાફ વિગેરે આધુનિક વૈજ્ઞાનીક સાધનોની મદદથી આપણે ઠેકઠેકાણે જુદા જુદા ભાગોને વધારે ને વધારે નજીક લાવવા પડશે અને સર્વ સામાન્ય પ્રાથમીકી પ્રથાદ્વારા સમગ્ર પ્રજામાં આપણે ઓછ પ્રકારની સામાન્ય ભાવના જાગૃત કરવી પડશે. આપણી રાષ્ટ્રભાષા માટે મારો ખ્યાલ એવો છે કે હિંદી અને ઉર્દુનો ભેદ કૃત્રિમ છે. દેશના પચાસેક ભાગોમાં નીલ ઝવલમાં બોલાતી ભાષા એ આપણા મીશ્રણ જેવી ભાષા છે આપણા દેશની સંપૂર્ણ રીતે કુદરતી રાષ્ટ્રભાષા થવા રહે ... ... આને આ રાષ્ટ્ર સામાન્ય ભાષા બનવાથી એક લીપીમાં એટલે કે ઉર્દુ કે નાગરીમાં લખાવી જોઇએ. હું માનું છું કે જિલ્લાઓ જેવા કોકે પડયા છે કે આ બેમાંથી એક લીપીજ રાખીને બીજીને કાઢી નાખવા કહેવું છે. એ ગમે તેમ હોય છતાં આપણી નીતિ કોઇને ઠપકો મુકવાની ન હોવી જોઇએ. આપણે તો બોલાતી ભાષે તે લીપી વાપરવાની સંપૂર્ણ રીતે છુટ આપવી જોઇએ. એ સાથે મને જોગ પણ લાગે છે ... આ પ્રજાનું ઐક્યબળ અને ઉત્પાદન ... ... કરવા હોય તો આપણને દુનિયાની કોઇક ભાષાને સ્વીકાર કરવો જોઇએ. પ્રાચ્ય કે પાશ્ચાત્ય ભાષાનો સ્વીકાર કરવાની મારી સુચના સાંભળીને આપણા કેટલાક દેશભક્તોને આઘાત પણ લાગે. પરંતુ તેમને આ પ્રશ્નના ઐતિહાસીક અને આર્થિકદ્રષ્ટીએ દ્રષ્ટિપાત કરવાની વીનંતિ કરું છું જો આપણે તેમ કરીશું તો આપણને ઘણુંજ બચાવ આપણે ... ... પણ પાછી લીપીનો કે કઇ પાર્લિમેન્ટ જેવું કે સિનેટ જેવું હોવું નથી. આજે આપણે જેને નાગરી લીપીને નામે ઓળખીએ છીએ તે ઉત્પાદનની અનેક મુશ્કિલાઓ વચ્ચેથી આ છે. એ ઉપરાંત હીંદના પચાસેક મોટા પ્રાંતોને પોતપોતાની લીપી છે તે સાથે ઉર્દુ લીપીનો જોર બાજે લિંદની ઉદ્દુઆપી જનતા ઉપયોગ કરે છે અને પંજાબ તેમજ સીંધ જેવા પ્રાંતોમાં ... ઉર્દુ ... ગુરમુખીનો બનને તેનો પાયર કરે છે. આ ... આંકડાઓ તે બેદા બેદ જોતાં આપણા દોર માટે એકેકારી લીપી પસંદ કરવાની બાબતમાં સંપૂર્ણ રીતે પક્ષપાતિક તે અપેક્ષાથી આવતા દોષો જોઇએ તો આ પક્ષ પ્રશ્નના પુર્વગ્રહો આપણા ન બનવા જોઇએ. હું કબુલ કરું છું કે એક માત્ર એનિ જનો બનારે મને ભાગતું હતું ... પરદેશી લીપીને અપનાવવા એ રાષ્ટ્રદ્રોહરૂપ ગણાય છે પણ ટ્રાંનિ મારી ૧૯૩૪ ની મુલાકાતે બારા આ બાબતના વિચારોમાં ફેરફાર કરી નાખ્યા. ત્યારે મને બરોબીજ યાદ રહ્યું કે આપણા રાષ્ટ્રીયપણાની કુનાયા ... લીપીનો બાપર કરે છે તેજ લીપીનો વાપર આપણે કરીએ તો બદલો મોટા ભાગે થઇ રહ્યા આપણી સાથ જનતાને લાગે બળશે છે ત્યાં સુધી તેમાંના ૯૦ ટકા નીરક્ષર છે અને ટ્રાંસ પણ લીપીયા પરિચીત નથી. એટલે ત્યારે તેઓને ઉભરવામાં આવે ત્યારે આપણે કઇ લીપી દાખલ કરીએ છીએ તે વિષે તેમને કંઈ ખાધો નડવાનો નથી ... ... ઉપરાંત રોમન લીપીના જાનથી તેઓને યુરોપીય આપણો ગ્રીક ... ... કરવામાં ખાસ જરૂરી. હું ફારી રીતે જાણું છું કે આપણા દેશમાં રોમન લિપિના તાત્કાલીક સ્વીકારથી કેટલો બધો વિરોધ ઉદ્ભવશે. એ પ્રશ્નનું વળોટવાને ... ...

નથી. તે નજીકના ભવિષ્યમાં બનવું કે સૌકાંતીક પ્રજામાં બનાવે તું ઉતરવા પ્રજાતા નથી. તું તો આમ જોઈલોજ નીંદિ રહવા માંગું છું કે જ્યારે દેશમાં મરીબાદ, પ્રબળમરો અને રોગચાળાએ ઘર બનાવું દીધું, ત્યારે આવ એક સદીમાં આપણી જનસંખ્યા વધુ કરોડ જેટલી વધી હશે એ આપણને પાલવે નહિ તેમ આજ કુદરે જે બુસકે વસતી વધારીજ બસ તો આપણું બધા સાજનાઓ ધોવી વળી બ્યાનો સંચય છે. જોઈલે જેઓ આજે જીવતા છે જોઈલે કે આજે જેટલી જનસંખ્યા છે તેને બોરસ્ક, કપડાં ને કેળવણી આપવાને શક્તિમાન

[illegible]

યુવકો અને કેળવણી

આ પણે ચર્ચતા હતા કે કેળવણી કઇ બાબત બારકતે જોવાય ! સ્વભાષા કે અંગ્રેજી ભાષા ! એ સવાલનો નિર્ણય ના આવી ગયો, કેળવણી સ્વભાષા મારફતેજ લેવાય એ વિષે દરેક જ મત રહ્યા નથી. સ્વભાષાની શક્તિ બધાએ જુદકો. કેળવણીમાં સ્વભાષાનું પ્રયોજન એ બાબત સીધ કરવામાં ગાંધીજીનો ફાળો બધારેમાં બધારે છે. એમની પ્રેરણાથી જેટલી રાષ્ટ્રીય સંસ્થાઓ સ્થપાઇ એ બધી સંસ્થાઓ આં સ્વભાષા પ્રતિષ્ઠિત થઇ ચુકી છે. અને હવે સ્વભાષાની શક્તિ બધુ પુરતી જોવાઇ બાકાતી બસ જ. કોલેજોમાં દરેક પ્રાંતીય ભાષા અને રાષ્ટ્રભાષા હીન્દી એવી તો બીજેથી કરો કે નીચેથી માંડીને ઉપર સુધીનો તમામ કેળવણી દેશી ભાષા મારફતે અપાય.

પણ હવે સાંપ્રત પ્રશ્ન છે કે કેળવણીનું વાહન ભાષાજ હોવું જોઇએ, ભાષા સાહિત્યની ચોપડીઓ કેળવણીમાં બધારો એટલી નાનથી; પણ બાબતો તો પીરસ કરવાનું મુખ્ય સાધન કયું. ચોપડી કે બીજું ?

શબ્દસૃષ્ટિનો વિસ્તાર અપાર છે. વાણીનો પોલાસ મનુષ્યહૃદયને મુગ્ધ કરી નાખે છે એ બારું છે; પણ જીવનનો ક્રમ, જીવનનો વિસ્તાર અને જીવનની કૃતાર્થતા બીજામાં છે, એ વિષે સંશય નથી. શબ્દોદ્વારા જ્ઞાનનો સંગ્રહ થઇ શકે ખરો, પણ જ્ઞાનની ઉત્પત્તી તો ક્રીયા મારફતે જ થાય છે. રાજા ભૃર્તહરિએ કહ્યું છે : 'બુધ્ધિઃ કર્માનુસારિણી,' જેવું કર્મ તેવી બુધ્ધિ. એના બોગ ન કહ્યું : 'બુધ્ધિ કર્મફલાનુસારિણી' વિચાર બુધ્ધિ, ખોટબુધ્ધિ, કુશળતાથી એ બધું કર્મ તો તમામ જ્ઞાનનું રહસ્ય બોતાના હાથમાં આવી જાય. આપણ મોં તે કર્મ કરીએ, બિમારી જ્ઞાન તો બીજાપાસેથી જ. 'સર્વ કર્મોચ્છ્રિતં પાર્થ જ્ઞાને પરિસમાપ્યતે'

કોઇ પણ વિજ્ઞાન લાંબી ચાલ્યા પ્રોફેસર ને પુછે કે ચોપડી મારફતે અક્ષરજ્ઞાન રાસાયનું જ્ઞાન થઇ શકે ? એ હસીને કહેશે - ચોપડી તો તો બારીઓ બારે છે. બીજાનું વાહન પણ બારું છે. પ્રત્યક્ષ પ્રયોગ વગર બીજાનની દ્રષ્ટિ કેળવાજ નહિ.

કેળવણી બેટલે જીવન બીજાસ, તમામ શક્તિઓની બીજાવણી. એ સાધનોથી આ રીતે થાય ? જીવનના [illegible] કુદરતથી આપણે ચટપટાં કરતાં છીએ તેનો બરિણામ એ એવે

—: લેખક :—
શ્રી. કાકા કાલેલકર

અંગ થયું. જે સમાજ, ભાષાપ્રેમ, કુટુંબ, ખેત, બાગ, પ્રાન્ત અને રાષ્ટ્રમાં આપણે રહીએ છીએ તેનો પરિચય એ બીજું અંગ થયું. અને જે ઉદ્યોગ મારફતે આપણને આજીવિકા અને જીવન નું સ્વાતંત્ર્ય બળે છે તે ઉદ્યોગ એટ ત્રીજું અંગ થયું. આ ત્રણેનો બીયારે કરીનેજ કેળવણી બૂંત્ર રચવું જોઇએ. જો કેળવણી સંગીન રીતે લેવા ઇચ્છા તો પ્રથમ નિરીક્ષણ શક્તિ વધારો જોઇએ. જ્યાં નિરીક્ષણો નહિ પ્રતે ત્યાં પરીક્ષણ જરૂરનું થાય છે. પરીક્ષણ પછી આવે છે પ્રયોગો. પ્રયોગો મારફતેજ વિજ્ઞાનનો વિકાસ થયો છે. પ્રયોગો મારફતેજ જીવન સમજી શકાયું છે. પ્રયોગો સાથે સાથે દરેક બાબત નું કાર્યકારણ ભાવસૂત્ર જોવાનું જોઇએ. આ બધ બાબત તબક્કાવારી. એનો માટે ચારિત્ર્ય પ્રધાન એ માટે ઉત્તમ ટેવો પાડવી જોઇએ અને સૂત્રો પ્રાપ્તે નવો નવો પુરુષાર્થ પ્રોત્સાહનને ઉત્સાહ બધારવો જોઇએ. એ બધું શબ્દો મારફતે, ચોપડીઓ દ્વારા, આખ્યાન-પ્રવચન અને લેખન દ્વારા બાજ પણ શકે એનો માટે પ્રબન્ધ કીમતીઓ કરવી જોઇએ.

આજે આ ક્રીયાઓ કઇ અને કેવી રીતે કરવી આપણે કહે છે કે જે દિશા દ્વારા જીવન સહજ થાય છે, અને સમાજ સેવા સહજ બને છે તેવા સેવાપરોમી ઉદ્યોગ બંધારણ મારફતેજ તમારે શાન કેવા ને બાબતો. 'यह जिज्ञासा न पांडवः

બાકીના કેળવણીના અભિપ્રાયોને કેળવણીનો ઉદ્યોગ કરવા એટલે કેળવણી સંપૂર્ણ થઇ એમ જોઇએ કાં :: તેમાં કંઇ તથ્યજ્યાજ નથી. બધે અભિપ્રાયોમાં કેળવણીના બુદ્ધિનો વિકાસ જોવાજ નહીં આવ્યો ઉદ્યોગ વગર બુદ્ધિનો વિકાસ બળે ઘણાનો નથી. આપણે કહે છે કે મતે [illegible] પ્રમાણપત્રો બુદ્ધીનીજ કેળવણી આપવી છે. બુદ્ધી તેજ ન થાય, નીરીક્ષણશક્તિ અને નીર્ણયાત્મક બુદ્ધી ન બીલે તો જીવન મોજે જ્યાનું પણ બુદ્ધીનો ઉત્તમ વિકાસ થયો ના કહેવાશે નથી થતો પણ ઉદ્યોગ મારફતે થાય છે; એટલા માટે કેળવણી સાહજીકોને ચિત્ત દીને કે કેળવણીમાં કેવી રીતે દાખલ કરવા જોઇએ. મારે દેખતાં કે [illegible], સુથાર, ચમારજ પેઢા કરતા દોત તો કોઇની [illegible] બેકારી ચાલી રહી છે એવા હુન્નર, ચમારનેજ આ કામ [illegible] સોંપી દેત [illegible] ખુશામત ન કરત.

બુદ્ધીનો વીકાસ સાધવાના બાધનો [illegible] એક મુખ્ય અને [illegible] તે નીરીક્ષણ, પરીક્ષણ, પ્રયોગ અને વિકાસથી બીજાતા કહીએ [illegible]. આપે બીજું પ્રશ્ન બાધન [illegible] બનાવ્યો છે તે બાબત મોંથી કાઢ્યું છે તે બાબતો મારે ચમરદાસ પુનમના માટે કેવા કેળ [illegible] બાબત બસ કરવા કરતાં કેટલાં [illegible] અને એક બે કલાક બાપણીના સાથે [illegible] ઉદ્યોગ કરવો બધાન એ ઉદ્યોગોના બાબત [illegible] કરતાં કરતાં [illegible] બાબત [illegible] ઉદ્યોગોમાંથી જે કંઇ ચોપડી બધી પ્રાપ્તિ બાબત [illegible] ચોપડીઓ [illegible] સાંપીશ કહે છે [illegible] રહેતી કેળવણી [illegible] બધારવાની [illegible] સાધવાના [illegible] બાબતો પરજ [illegible] બાબત [illegible] નદિ ના પોતાની બાબતોમાંના બાબતો ઉદ્યોગ તથા બાબતો [illegible] બાબત [illegible] તેઓ બાબતોમાં [illegible] બાબતો [illegible] તેઓ બાબતોમાં [illegible]

આપણે દેશ [illegible] બાબતોને કેળવણી બાબતોની બાબતો [illegible] બાબત [illegible] પણ બાબત [illegible] બાબત [illegible] બાબત [illegible]

મડાગાંઠ

લેખિકા: કુ. કમલ દીક્ષિત

[આ વાર્તાના લેખિકા એન કમલ દીક્ષિત એક છોકરી લેખક છે અને મુળચ વિદ્યાપીઠના વિદ્યાર્થિની છે. એમણે આ વાર્તા માટે તદ્દિ પોતાનું પ્રથમ ઇનામ મેળવ્યું છે.]

૨૧ તના દસમો રણકાર થયો હતો. પૂના સ્ટેશનથી મોટા ચેરોન્જર ક્રિપ્રવાહ ઉપાર નીકળવા બારી રહી હતી. સારીમાં ગરદી ઓછી નહોતી. સ્ટેશનના બેંક ના નાકેના પ્લેટ ફોર્મ પર દીવાનો પ્રકાશ આમ ઝગમગતો નહોતો. બાકાશ ગરદ વિસ્તરે વેચનારાઓ વધુ પરાપારની આશા ન રાખીને પોતાની ગાડી રકુતિ સિવાયજ પાકેલી જતા હતા. આને વસ્તુઓના નામનો પોકાર કરતા હતા, તે પણ બધાસ આવા બાતાજ ' સ્ટેશનવાજ નરસાઇ પડતા હતો. તે વખતનો દેખાવ પણો સુંદર ખતો સુરત હાસતો હતો. બાજ સેકન્ડ કલાસના ડબ્બા આગળ આવે દમ માણસનું ટોળું ઉભું હતું અને ત્યાં પ્રખ્યાત-વિનોદનું પાત્ર વરચ્ચ પ્રવર્તી રહ્યું. આ બધા દમ જબ્બાની ટોળીમાં પુનાની કેટલીક પ્રમુખ અક્ષિતાઓ દેખાતી હતી. 'પદ્મિતા સહકારમંદિર' ના સ્ત્રી–પ્રમુખ અને સ્ત્રી–બંધી, 'અનાથ મહિલાશ્રમ' ના મંત્રીપદિકા, વિધવાવિવાહ મંડળના પ્રાર્થકની, 'અબળોદ્ધાર' માસિકના ડીંગણા અને બીજા સેમાદક અને 'રણ' પત્રના ઉપા અને બીજા બાતાપ્રકાર વિજેરેને જોતાની સાથે ન ઓળખે એવું કોક ભાગ્યેજ હશે. સ્ત્રીઓના ઉત્કર્ષ માટે પુના શહેરમાં થતી પ્રવૃત્તિની સરકાર તે બોડી વ્યક્તિ ઓ હતી. પુનાની કોઇ પણ બહેર સભામાં બ્યાસ પીઠ પર બેઠવાના આવે એવા બે બાબુસેવા હતા.

આ લોકોને જોતાંજ એમ લાગે કે, કોઇક મહાન આફતને ગાડીપર પહોંચાડવા માટે એ આવ્યાં હશે, અને ઉ તમે લાગ્યા હતો. કારણ કમ્પામાં બેસીને બીજા સાથે બોલનારા બીજા કોક નહિ, પણ પ્રસિદ્ધ સાહિત્યકાર બાબુરાવ દેસાઇ હતા. તે સ્વભારોના રહીશ હતા અને ઘરના સુખી અને ગદીધર હતા. આખા મહારાષ્ટ્રમાં તેમનો, વકતા અને બ્રી સુધારકના બાં આગેવાનો તેનાર તરીકે તેઓ ખ્યાતિના હતા. કોલેજમાં હતા ત્યારથીજ તેમને સેવનનો શોખ હતો. સહેજતાણે લોકો પાસે તેઓ બેસો આપના દેવાથી દરેક બાબિરે તેમની તે ફરજ પુરી પાડી હતી. કમબખ્તે તેઓ સ્ત્રીજીવન વિષે એક નવલકથા લખવાનો વિચાર કરી રહ્યા હતા. સ્ત્રીઓના વિવિધ પ્રકો વિષે ઉંચરાઇપૂર્વક તેઓ તે માસિકોમાં સબ્બે કરતા હતા. તેમની સાથે પોતાની બધી પબ્ય આવશ્યક જોઇએ એમ તેઓ સંપાદકને સ્પષ્ટ કહેતા. અને સ્વાભ્ય કોઇ સંપાદક પોતાની તંગી બતાવતો તો તરત પોતાને બાકે તે લેખ તૈયાર કરીને આપતા. પરંતુ સંપાદકો મોટે બાગે આજ પ્રકારના મળતા બાંધ્યા, એટલે આપણને પોતે બે કલાક કસોટ તૈયાર કરી ઘરના રાખી મુકવા. કાર્ય આગળ

તેમણે બધની કલ્પના કરી નહોતી. તેઓ અને ઉપરીને બીજે બાબુરાવ એટલા તો સુપ્રસિદ્ધ સહ ગયા હતા કે, એમના બાબુ વખતે એમની ઓળખાણ કરાવવાની બાબુસ એમજ કહેતા કે, 'આજના સન્માન્ય વક્તાનો પરિચય કરાવવાની જરૂર હોય એવા હું તેમને નથી.' આવા શબ્દો સાંભળતાજ બાબુરાવને બનવા ને મનમાં બહુજ બાનંદ થતા. અને બાજો મુખ બાનંદ એમને માસ કે કમ્પ વિશિષ્ટપણે ઉપાદ્યાયજ થવાની એમની બાંખને કેમ પડી હતી. તેમની બાંખની બાગી ઊંડાણ્યાસ મા બોલમે બનાવ્યું કે બાબુરાવ બુસ ગીલાબના છે

કમબખ્તે કબ્બાનાં બેઠાંબેઠાં બહારના લોકોનું લોલવું સાંભળીને બાબુરાવની બાંખની ઓલીજ ઘાબાચામ થવી હતી. તે ખુશીમાં હતા, અને ન પખ ના કોમ્પ એમને મળવા આવેલા માણસો એવાજે પરમ દિવસે પ્રાર્થના સમાજમાં આપેલા પુનર્લગ્ન વિષેના વ્યાખ્યાનની ફરી ફરીને પ્રશંસા કરતાં હતાં. વિધવાવિવાહના માર્ગમાં તેમણે મોટી બાકચણ વિષયની ગોનાબીજ પીઠ છે, એમ એમણે પોતાના બાબુમાં પ્રતિપાદન કયું હતું અને પોતાના વકતુચે અને વિનોદ શૈલીબે પાસે કેટલીમે તાળીબો પડાવી હતી. છેલ્લા કબ્બુ દિવસમાં તેમણે ૩ ટેકાણે સ્ત્રીઓની કેવળ વિષે બાબણો આપ્યા હતા. મુખ્યબંધ પાબા કરવાં ન પુના ક્ષેત્રમાં હતા. તે માત્ર એકજ બાબણ માટે. પબ્ય પુનાનો લોકો બ્યાખ્યાન બાબ્યા માટે શોબીનો! તેમના બતિશય બાગ્રહને લીધે બાબુરાવને બે ત્રબ્ય દિવસ વધારે રોકાવું પડ્યું હતું, અને એમણે ૩ બાબણો બાપ્યાં હતા. પ્રત્યેક બાબણમાં તેમણે એકજ સંદેશ કબ્યા હતા કે, સ્ત્રીઓને નિર્ભય કબ્બ બનાવો, માત્ર એટલુજ કહે તેઓ કરી શકે ના સ્ત્રીઓનું કોઇ નામ લઇ શકે નહિ અને અત્તર તેમને સ્વાતંત્ર્યતા પ્રાપ્ત થાય. તેમનાં બધાંજ બાબણો ખુબ રબ્યબાસા હતા અને કૈનિક 'જ્ઞાન પ્રકાશ' બા નામના રીપોર્ટ માસિકમાં 'તાળાઓ-હાસ્ય' વિશેરે શબ્દો સાથે છપાયા હતા. બાબુ રાવને મૂકવા બાવેલા બાબુસો પણ બત્યારે એજ વિષે બોલતાં હતાં. બાબુરાવને ખરેખર એમ લાગતું હતું કે પોતાનાં કોકાએ પબ્ય નહિ બાવતાંબો દોષ એમનો બીબાના ઉદ્ધારનો માર્ગ પોતે ગાબી કહાડ્યો છે. સ્ત્રીઓનાં ધૈર્ય બાબ્યું એટલે કબ્બ ધૈર્યની સાથે બાવતો, લોકોપવાદ, પુરૂષનો જુલમ–બધી બડચણો દૂર થશે! ધૈર્ય! બસ, ધૈર્ય!

'બાબ્યોદ્ધાર' માસિકના ડીંગણા અને છઠ્ઠ સંપાદકે તેમને કહ્યું:

'તમે સ્ત્રીઓને જે ધૈર્યનો બદેશ બાબ્યો તે મને બહુજ ગમ્યો. તમે કહો છો તે બરેખર જ સાચું છે. પોતાના બધને સીબિજ સ્ત્રીબોએ પોતાની બાંખો પડતી કરી છે. બારજ એક બનુભવ તમને કહું. નામ બથી દઉંનો, ' એક ગ્રેજ્યુએટ બાઇ છે. તેને મેં કહ્યું, 'તમારા માસિકના સંપાદિકા તરીકે જોડાઓ. એકલ કબ્બુજ નહિ, પણ ખુબ બાવાજ પબ્ય કબ્બો ... પુરો તો એમનું મન સંમતિ બાપતી. એમ કહેવું હતું; કારબ્ય એમને રાજિનામો બોબ્ય ન બ્યે વળી સાહિત્ય પરિષદમાં પબ્ય તે બાવજ હતા એમણે ચપ બોલવું રહ્યું જોઇએ! પબ્ય મારી ધા... સંપાદિકાનું કામ કરવાની તેમની તિબ્બાર બતા નહોતી. મોકો ના કહેસે ૩૫ બહીને દહાડે મોકો બાબ્યો અને બાબરે બાને 'ના' કહી દીધી. ક્યા બીજાને સીબિજ ગોબાની સાહિત્યસેવાનો શોબ તેણે દાબી દીધો!'

'બરે, બમાં જુઓ તો એના કોકડો ઉકાહરણો જડી બાવશે,' પોતાની ચીબી બાપના પ્રેમકરતા બાબુરાવ બોલ્યા. 'મારેજ મન બબ્બુ દિવસથી જે વાબ્યા કરતું હતું ... દહા નામનું. ઓઝોએ સ્વતંત્ર અને નિર્ભયતાના વખાણ નિબબ્ધ કર્યો કે પછી કોબ્ય નામનું નામ બા સુકે એવા કોઇ ઉંડાણમાં...'

પરંતુ બોતાબ્યોના જ્ઞાનના દુર્ભિક્ષની ગાડિનીને વધારે વેગ ટાબ્યો નહિ. કારબ્ય કે બાકસ્માત ગાડી બડી ગારી અને તરતજ ગાડી ...

સર્વ જબ્બાએ બાબુરાવની 'નામકરણ' 'બાપણે બામને ખુશીશે નહીં' એમ જુદા જુદા દોન રબ્ય કીધી. ગાડી સાબે વેગ બધ્ય બતા.

સંપાદકે બાબુરાવને કહ્યું, 'અમારા બાપના દિવાળી બંકમાં તમારો લેખ બાવશેજ એટલો ખાતરમાં છે તે મારી બિનતિ!

'વખત બાશે તો જોબશ.' બાબુરાવ કહ્યું

'જોબ્ય જોબશ નહિ ચાલે! બાવીસ બગ્ય કહ્યો. નહિ તો ગાડીમાં ચડી જો...'

'વાહ, વાહ, બાવિક્ય જરૂર બાવીસ.

'અને લેખ ચટકદાર જોઇએ, સમજ્યા!'

'વાહ, વાહ...' બાબુરાવ હસ્યા.

'એંકયુ. ઈંક, રબ્ય સફરા, નમસ્કાર!'

એમ કહી સંપાદક મહાશયે પોતાની ડબ્બાબા બાલ બંધ કરી અને પાછા દબ્યા.

બાબુરાવે કોટ કાઢી બાજુમાં મુકબ્યા પાઘડી બાળને ચાબી આપી, અને બીજારેટ બબ્યાબી તે પોતાના બિછાનાપર પબ્ય પાથરી બહાર ફેકાતો બારામથી લોબા કરવાને બેઠા પડતો હતો, પબ્ય બાકાશમાં વાદળા ગુજ્યા જ હતાં તેબાથી ચંદ્ર ... કોબ પણ દેખાતો હતો, તેનો બુરાબ પડતો બીસો રંગ બધુ સુંદર તે મનોહર લાગતો હતો. પાન પબ્ય રહેજ ટેકો બતો હતો, બમા તેનો રબ્યક બહિરાકાર લાગતો હતો. જેબા પબ્ય દિવસ કરબાર પણ બાવેલાં બાપણો બાબુરાવના બબ્યબ્યા કરી ફરીને બાવતાં હતાં; અને તે બેબુબોનાં ... સુધી બી કિમતી વિષયપર પાન લખ ... બાવવાના બોબાનું પબ્ય તેમને સ્વરબ્ય પદ્ય મોકબ્યું ... એક પુસ્તક વિષે બભિપ્રાય બાપવા ... માન પબ્યારે લબ્યુ હતું કે, '... સ્ત્રીબોની સ્ત્રીબો વાંચેની ચાહબણી જોવા તેમ ... વકિલની પદ્ધિ બાવતી સોમ્રબેજ ... સ્ત્રી–ઉન્નતિનું પદ્ધ મહત્વનું ... બશે ઓશ બમને બાતરી છે.' (બનુસરણ)

ટૂંકી નોંધો

લડાઈના બાળકો

ચીન-જાપાન વચ્ચેના ચાલતા યુદ્ધ દરમ્યાન ચીનના ઘણા બાળકો અનાથ થઈ ગયા છે. જાપાનીઓ ઉપર બૉમ્બ ફેંકવાથી ઘણાં બાળકો મરણ પામ્યાં છે. ઘણાં બાળકોનાં માબાપ ક્યાં છે તેની પણ ખબર નથી. આવાં બાળકોને ખોરાક, કપડાં અને રહેવાની સગવડ આપવા માટે ચીનમાં ઘણી સંસ્થાઓ ચાલે છે. આવી સંસ્થાઓ માટે પૈસા ભેગા કરવા માટે ચીનમાં ઘણી જાતની યોજનાઓ થાય છે. ચીનના પ્રમુખ ચિયાંગ કાઈ શેકની પત્ની મદામ ચિયાંગ કાઈ શેક પણ આવી સંસ્થાઓ માટે પૈસા ભેગા કરવા માટે ઘણી મહેનત કરે છે. તાજેતરમાં તેમણે ચીનના બાળકોને મદદ કરવા માટે ૧૦૦૦ ડૉલરનો ચેક મોકલ્યો હતો.

સ્પૂન ડ્રેઝર

ડર્બન ટ્રીકેટેટર કુદ કૉલ્ફરની સાથે આફ્રિકા-ટીમમાં મુલાકાતે ગયેલ ૬ઠાડીના સાકુલ્યર આર્થ જનીનના "સ્પૂનડ્રિફ્ટ" ચાન્દ પાણી પાવડો રોમમાં ઉંડાણમાં ખાવા હતા જે બારે ઘઠાડીના પ્રમુખ પાંચે બારે અફસોસ જાહેર કર્યો હતો.

ઑસ્ટ્રેલીયા બારે હેલ

ઑસ્ટ્રલીયા બાર પા. ૦૦૦૦ ... બાર ઉપર કરવા ઇંગ્લંડના ગૌહવપ્રદ ગણ હતા. મોનની આખા રહેવાના બાર ૬૬ ... ઑસ્ટ્રલી પાછા ૪૧૬૬૬૩૦ માટે માંગણી કરા હતી. ... માટે મૅજર મંજુરી આપવામા આવી હતી.

ઉત્તર રૅાડેશીયાના ગવરનર

ઉત્તર રૅાડેશીયા માટે નવા નીમાયેલા ગવર નર સર સૅલ ઑ. મેબીન તા. ... મેએ તાબાદાર મૉંગ્ય કબૉર્ન વગાડ ઢાબ્બ થયા હતા. પાણી તેજ પ્રસંગે બોઅ ગવરનર શ્રુ કરણાર્થે ઘણે હાજરી આપી હતી ... તેર ઉદ્ગારોમાં ટ્રાનીયા અને ટૉગાનીકા, ના. બવરનર નીમ્યા

રૅાનની લડાઇ

રૅાનના રીપબ્લીકન બાજાની લડાઇમાં અંગ જનરલ ફ્રાન્કોની ફતેના આપાવા નથી ... ફ્રેંકોના કપાઇ ગિયાની દુખવા આગે ગેરીલામાં રીપબ્લીકની ફોજ ઘણા બોલા ... દેવના નથી લડાઇને અંતે સુધૈદ થતાં રૅાનમાં જનરલ ફ્રાન્કો સ્ટેટર (સર મુખત્યાર) થયા આ પ્રસંગે મુરોપનાં રૅાન ચૈાથું ટ્રીકેટેટર રાજ્ય થયું

બદ્ધાયુદ્ધ પરિસ્થિતિ બારેના

મરહુમ કૉંગ્રેસનેતા પાંચાલીએ મુરોપના બદ્ધાય યુદ્ધના બે વરસ પહેલા કહ્યુંતા કે જર્મન પ્રબંધકો ફ્રાંસની સરહદ પર ચોકી પહેરા બેસાડવા પ્રયત્ન કરી રહ્યા છે. આ પ્રબંધકોનો અભ્યાસ છે કે ફ્રાંસ અને બ્રહ્મીયમ સાથે જર્મનીનું સરહદ ઘણા ગાઢતર, જર્મનીનો બચાવ ઘણો સહેલાઇથી કરાવી શકે.

સૅારેન્સેા માઇસનું બદલું

સૅારેન્સેા નામના બાજાના ... મેએ મુકા પ્રમેહના આરોપીબારા ૧૬ બાજાપારા દાખલ થયા હતી. જેમાં ૨૧૫ ઉતારૂઓ હતા અને ગોદીમાં ૧૨૨૬ ટન બાજા ઉતારી હતો. મોજ બાકારીબારા ૧૬ બાજાબાટો બાંધા ઉપાડી ... ગયા હતા અને ઉતારૂઓ હતા. અને ... બાર ૧૮૪૬ ટન તથા બાજસો ૧૧૨૬૧ ટન બદલો હતા.

સરની મોટરની બનાવટ

ફ્રાન્સના મોટર ઉદ્યોગપતિ ... ઑગાસ્ટ મેથી ઑ. સ્વીડીશ મોટર ઉત્પાદકો ... ઍસીસ ઇન્ટરમૉનની સહાયથી મોટરકારો બનાવી ઝિસ્સો પાડવાની કૉમતે વેચવા બાબર કર્યું હતું. તેપા-યામ બનાવટની મોટર ગેસ ગેસન પેટ્રોલથી ૧૦ માઇલ ચાલી શકશે.

બૅકરની દીર્ઘાયુ

ન્યુયૉર્કના રહેર જૉસ્સેપ્રેઝર્ગા નામ આ ... બારીકમાં ટોરે બનારમાં રહેર વેચવાનો એક ... ગોરામ પા. ૧૨૮૮૮ નું મુકસીલ (ઑકશન) આપી ... ઉભા દમારે ખરીદી હતી

નાઝીઓ સાથે સખ્તાઇ

ન્યુયૉર્ક સ્ટેટના પોલીસે ૭ નાઝી આગે ... નોને પકડવા ચેરન્ટ બંધબ્યા હતા "કલગરલ ... ના બહાના હેઠળ નાઝીઓ તરફથી અમે ... રીકામાં ફુષ્ટ પ્રચારની બાતમી પોલીસને ... હતી. ... આગેવાનોની બાબરીએ ઉતારવ ... નાઝીઓ નાગરિકત્વના એકરા પાત્ર હતા ... નાઝી જર્મન બાબાઓને "બદમાશ" ... ના ... ના રીતાબા બાવાનું હતું

બાર્બેડાન્સનું દેવું

બાર્બેડાન્સની રજવાબાના ખીટનનું કરજ ... બરના બારે બના બાબુનાં બીજ પાસ કરતા નાબ્બા બાતાના પ્રમેહન રજ્યાપ્ત હતું બ્રીટન અને બાર્બેડાન્સ વચ્ચે પ્રમોના કરાર મુજબ ખીટનનું કરજ બરવા બારે ... ... પાર્લમેન્ટની ... સભા રદબાર્ગ બાવશે

બસ્સરીનું તોફાન

ગીનના ચેરોકાબાનમાં ના. ... મેએ ... ના કેપ્ટીના ઑરીસ પ્રતીનીધી ની. ફેડાક ઑબાસાને ... બાર્બેડાન્સ બારે ... પકડ્યા હતા.

મરીલા બૅન્ક ફ્રીક્ષ ... ...

ખીટનની ... બેન્ક ... ...

ખબરો

ડરબન કીંગ સ્ટ્રીટના જાણીતા વેપારી શ્રી. ઝો. હા. ભાયાતના પુત્ર શ્રી. મ. ઝોમ ગાયાત, અરબસ્તાન, હબ્શ અને ફ્રેંચ સોમાલાંડની મુસા-ફરીએથી સ્ટીમર કેનોબામાં ગયા. બાકાવાડીમાં આ ડરબન આવ્યા હતા.

• • •

મેટર ડરબનમાં ઇલેક્ટ્રીક મીટરરી સોસાયટીની ગોવા ચાર્લિ સભાના મંત્રીની ચુંટણીમાં ગેસસર્સ ઝોસ. કે. યુસુફ ભાઈ ઝોમ બાબાસ ગંજાના ઓનરરી સેક્રેટરી ચુંટાયા હતા.

• • •

દક્ષીણ આફ્રીકાના નામાંકિત ચાયાક ગ્રસ્ત ઝોટીલ્લાના પેરાગા પાત્રોમાં મહેબુબા શે. ક. મી. અકર, મોહમ્મદ ઝાંકમી તથા ... ... નીપજ્યું જાવેદ થયું હતું

• • •

મુનીપલની ઓગોસ્ટની આવક રા. ૨૫૩૪૬૬૨ થઇ હતી. જ્યારે ગયા વર્ષના ઓગસ્ટમાં આવક રા. ૨૩૫૫૮૬૪ હતી ઓવરસીઝ ઓફસા બાબતા દક્ષીણ આફ્રિકાની સરકારને લગભગ બે લાખ પાંડ ઓછી આવક થઇ હતી.

• • •

ફેયરહીલમાં નિવસ્ત થયેલા આર્ય વીરાણ પ્રસંગે જ્યાંથી ઉમદાઓના સ્મારકોના આર્ય બીરાણો નોંધ્યા છે.

• • •

પારસીઓન્સની ચુંટણીના પ્રચારનો ભાગ કરવા ગુકાઓમાં તોફાનો માટે ગીરમીસ ધર્મોજીયોમ પ્રીમાટે રા. ૨ ઓછો ડરબનની કોર્ટમાં હાજરી આપી હતી. તપાસીઓ તોફાનોનો ઇન્કાર કર્યો હતા. મેજીસ્ટ્રેટે કેસ ના. રાખે ઉપર મુલતવી રાખ્યો છે.

• • •

ગયા આઇવરીઝમાં ડરબનના ઇન્કમટેક્સ ઓફીસના નામના સરદારના ઘરમાં ચોરી કરી ગયાનું હતું. તા. ૪ ઓગે ડરબનના ઓફ પરનારી ફ્રુટ્સના પાંચ માણસોને ઇન્કમટેક્સ ઓફીસરોએ પીકાસ ઓફીસના કોમ્પાઉન્ડમાં હાજર કર્યા હતા

• • •

મદ્રાસ પ્રાંતમાંથી ડરબનમાં પ્રથમ જ્યારે ઇમીગ્રેશન ઓફીસર તરીકે આવેલા શ્રી પ્રોટેસ્ટરીઆ પાછા ફરતા પકડાયા હતા.

• • •

નાતાલ ઇન્ડીયન કોંગ્રેસના ઓફીસ માટે નવું મકાન ખરીદવા ઓવરા ટ્રસ્ટીઓની મીટીંગ ગત રવિવારે મળી હતી. મકાન ખરીદવા તા. ૨૩ ઓગે સ્કુલ ઓફ ઇન્ડસ્ટ્રી ઓડીટોરીયમ અને બાજુ ઇન્ડીયોટરોની ઓફીસો માટે સગવડ થશે.

ડરબનના રહસ્યમ માટે આવતા મહેમાનો માટે ગંજાવર તોફો ગયા આઠવાડીઓમાં ઝોકરોએ ઉપાડ્યા ગયાદારોની નજર પડે બહારના માલ ઉપર ચડાવા હતા ... મેઝે તોપ ફોટી ... ઓરડા અંદરના ઓઠ વરસા ભારી નુકસાનો કાર્ય પામી ગયા હતા

• • •

દક્ષીણ આફ્રિકાના ગુનિયન સરકા... નીતીના પ્રત્યેની અયોગ્ય રાજનીતી બદલે જાહેરમાં ... ૮ મેઝે. બીશપ ઓફ ઝોબરર્ગના માટે વિદાયન કર્યા હતા.

• • •

જોહાનીસબર્ગના તા. ૬ ના સવારના ગ્રહમ્ય ઓફીસોમાંના મેસર્સ સ્ટનલી બોર્ડમ બાબાસોના ખાનગી ઓફ નાના મોટરકાર તથા પરચુરણ પણ બારે ચોરીરી ગયાના ખાતે ચોકડ પા રજ્ઞ સ્ટર્લીંગ ચોરી થઇ હતી. મોટરકાર ડરબનના પેરહર્ડીન તરફ મળી આવી હતી.

• • •

દક્ષિણ આફ્રિકાના બીનરી બોલ્ડર પા. ફ્રેંકીઝે કંપનીમાં છગોએ કરવા વેપર ચોરપીઆન ના ૧૬ા ફેક્ટરને ઉડાવ્યો હતો.

• • •

"કાર્ટી" નામના ચોરાયેલ જુગારની રીકાર્ડ મેચ્યા માટે ૬૪ વર્ષના ઓક ગોનાનો આરોપી કરતી કેપટાઉનના મેજીસ્ટ્રેટે પા ૬૦ ગો દંડ અથવા ચાર મહીનાના સખત કટપ્રાનની સજા કરતાં ટીકા કરી હતી ... જુગારના અપરાધ માટે પા. ૨૦૦ સુધીનો દંડ કરવા સત્તાવા કરવામાં ...

• • •

જોહાનીસબર્ગ ખાતે તા. ૩ એપ્રીલ આફ્રિકન ગાંધીજયંતિ રમકુલની રોપાયા બાળા બાળા નિશાળો ઓછી ગારેલી ... ખાતે ઓફ્રિકન બાળકો ગયા હતા; પાણ ગાંધીજી ગંજાર ... ગયા નથી.

• • •

તેમની દિકરીના બાળા શ્રીમતી શ્રી મગનલાલ ઝવેરીબાઇ નરશ્યા તા. ૫ ૧૮ ઓ. ... ગેટ ગયા છે ... ગયાદર રિસ્પરીય ઝોન.

દક્ષીણ આફ્રિકા પરચુરણ સમાચાર

મદ્રાસ પ્રાંતમાંથી ગાન્ધીનો ... ના ... ના ... ના

Phone 33-6229. Telegrams: "GIDMALCO P. O. Box 5169

JAPAN BAZAAR

WHOLESALE SILK & CURIO MERCHANTS.

39 MARKET STREET, JOHANNESBURG.

Specialising in SILK MATERIALS, LEATHER SUIT CASES, ORIENTAL CURIOS BRASSWARE, ETC

ALL PRICES QUOTED AT LOWEST MARKET RATES.

INDIAN SARIS: Crepe-de-chine and Georgette Saris beautifully embroidered 45" x 5 yds length price 17/6 piece. Heavy Crepe-de-chine Saris hand embroidered 45" x 7 yds 30/- piece. Georgette and Crepe-de-Chines beautifully embroidered 45" from 3/9 per yd

ODNIS: Hand embroidered in Georgette and Crepe-de-chine 45" from 12/6.

Above obtainable in the following shades: White, Pale pink, Sky blue, Pale green, Salmon pink, Red, Maroon, Brown and Black.

જાપાન બઝાર

જોહાનીસબર્ગના જુના અને જાણીતા રેશમના જથ્થાબંધ તેમજ છુટક માલના વેપારી.

સાડીઓ, ઓઢણીઓ, રુમાલો.

તદ્દન નવીન અને **વિલક્ષણ** ડિઝાઇનો ભાળી બહુકારદર રેશમી જરીથી ભરેલી જ્યોરજેટ અને ક્રેપ-ડી-શીનની સાડીઓ તથા ઓઢણીઓ હમણાંજ મોટા જથ્થામાં સ્વદેશથી આવી પહોંચી છે. તેમજ હૉંકમાં એકદમ અવનવી ચળકાટવાળી કેલીકો ભાતના તથા ડુંપાઈ અને અમદાવાદના બીજા જાણીતા ભાતોના સ્વદેશી બાતબાતની ડીઝાઇનો ચાળા ચુનરાવ રુમાલો, પટોળાં, રેશમી, કિનારી તથા સુંદર ભરત ભરેલી ઓઢણીઓ તેમજ ચળકિયા પટોળા મોટા જથ્થામાં મંગાવવામાં આવ્યાં છે. ડેઇલી વપરાશ માટે તેમજ ગેટ માટે પાંચ વાર, ૭ વાર, તથા સાત વાર સાડીઓ તેમજ બરમાંઓ માટે ફરેક જાતના નવાજ કપડાં પણ ફીકાયત ભાવે ગણશો. તદ્દન અસલ ભાવે સુંદર અને અનમોલ માલ ખરીદવા અમારી ઓફર મુલાકાત લ્યો.

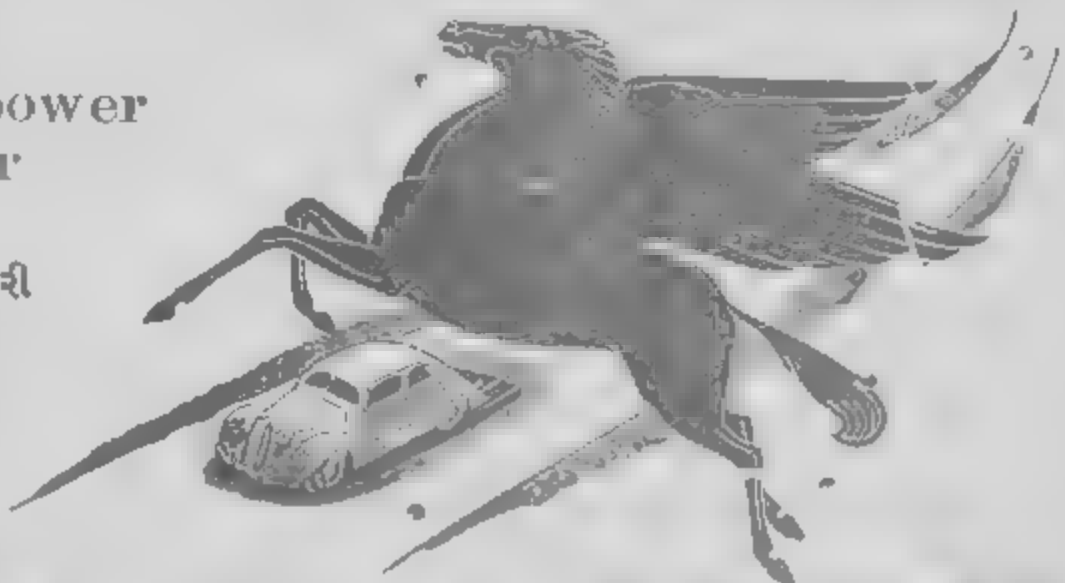
છુટક માલ પણ જથ્થાબંધના ભાવે આપવામાં આવશે. આ અમુલ્ય તકનો લાભ લેવાસર ફોનથી ઓર્ડર મોકલવું.

સ્વદેશી રુમાલોના ભાવ રૂપી. ૩-૯, રૂપી. ૫ થી ઉપર. જ્યોરજેટ તથા ક્રેપ-ડી-શીનની ઓઢણીઓ ભરતથી ભરેલી રૂપી. ૧૨-૬.

ક્રેપ-ડી-શીનની ભરત ભરેલી સાડીઓ જય ઉંચા ભાવ રૂપી. ૨૬ થી ઉપર.

ફોન ૩૩-૬૨૨૯. ઠેકાણું: જાપાન બઝાર પોસ્ટ ૫૧૬૯.

૩૯ માર્કેટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

આ માણસ, ચહેરાની
ચામડીને મુલાયમ
રાખી સૌંદર્યવાન
બનાવે છે.

મોલ એજન્ટ:
Indo-African Trade
Agency,
74-76 Wilson St.
DUNDEE, Natal.
S. A.

મોલ ઈમ્પોર્ટર્સ પારણવાલા લીમીટેડ,
૧૮૩-૮૪ ભાયખલા રહેમાન સ્ટ્રીટ.
મુંબઇ 3. 1501.

ગોલ્ડન સીટી

ઉચી બનાવટ, સફાઇ અને સ્વાદીષ્ટ ફરમાસુ
મીઠાઇ અને ફરસાણ બદીદવાનું આ એકજ
સ્થળ છે.

એક વખત અજમાયસ કરો.

ન્યુ કેપીટન કેફે

ફોન. ૨૩, કોર્ટ સ્ટ્રીટ.
33-8567 જોહાનીસબર્ગ. 1.

P. O. BOX 2166. Tel. Add. "THEKANDR."

P. C. KANDER

Wholesale Fruit & Vegetable Exporter

country orders executed at lowest Market prices.
special attention given to all up-country orders.
TRIAL ORDER SOLICITED.

પી. સી. કંદર

હોલસેલ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ એક્સપોર્ટર

બહાર મોકલવા ઓર્ડરો ઉપર ખાસ ધ્યાન આપવામાં આવે છે. ઓર્ડર
સાથે પૈસા કે C.O.D થી મોકલવા ખપે

62, BOND STREET, DURBAN. 1.

WE STILL BUY

OLD GOLD, SILVER & SOVEREIGNS.

We Stock GYMA, ELGIN, WALTHAM, BOREN,
and MAIDEN Watches

Large stock of Indian and European jewelleries always on hand
Importers of MOHINI FLUTE harmoniums

LAKHANI & CO.,
(Jewellers)

111 Grey Street, Durban. 'Phone 21258. 1501

Telephone 33-5382.

VALLABH RANCHHOD,

Wholesale & Retail Fruit and Vegetable Merchant.
Country Orders Promptly attended to.
14, DIAGONAL St. JOHANNESBURG.

ટેલીફોન 33-૫૩૮૨.

વલ્લભભાઈ રણછોડ

હોલસેલ અને રીટેલ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ અમારે ત્યાં
તાજુ અને સસ્તુ મળશે.
બહારગામના ઓર્ડરોને તાકીદે ધ્યાન દેવામાં આવે છે.
૧૪, ડાયોગનલ સ્ટ્રીટ. જોહાનીસબર્ગ. 1501

કીટીંગસ

પાવડર

કીડી, માંકડ, ચાંચડ, કંસારા, માખી, વંદા
વિગેરે સઘળા જંતુઓના

નાશ કરે છે.

કીટીંગ્સ પાવડરના ટીન બધે છે. 1.

Indians in South Africa

Helots within the Empire
and
How they are Treated.

By Henry S. L. Polak.

Price ... ... 2s.

To be had from:—

INDIAN OPINION,
Phoenix, Natal.

'Phone 36350. Tel. Add. "Narijee."

A. M. PADAYACHEE

Wholesale Fruit & Vegetable Exporter.

country orders executed at lowest Market prices.
special attention given to all up-country orders.
TRIAL ORDER SOLICITED
91 LEOPOLD ST., AND 34 CROSS ST.,
P. O. BOX 195. DURBAN. 1.

THE EPIC FAST
(By PYARELAL)

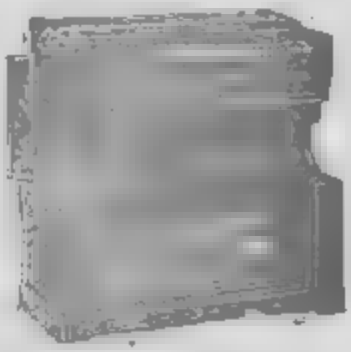
An account of Mahatma Gandhi's Fast in September 1932, and events leading up to the Yeravda Pact, with all relevant documents. 320 Pages. 2s 6d

સાહિત્ય અને સંગીતનો સમન્વય

દિનપ્રતિદિન જનતાની રસવૃત્તિ કેળવાય છે—જનતા નવિનતાની પુજક બની છે—ભાવના અને આદર્શ આ જમાનાનું ગૌરવ છે—અને હવે લોકો ગમે તેવી વસ્તુ ચલાવી લેવા તૈયાર નથી.

અમે પણ આ માન્યતાને માન આપી વર્તવાનો નિશ્ચય કર્યો છે. તેથી ખાસ "પ્રસંગ માટે તમારા સમક્ષ રજુ કરીએ છીએ. ભણીતા નટ નટીઓ અને લેખકોનો સહકાર સાધી મેક્સોની રસવૃત્તિને પોષે એવી રેકોર્ડો, પ્રાર્થના ડ્રામાના સેટો અને હારમોનીયમ, તબલા મગાવ્યા છે જે તમારી સમક્ષ રજુ કરીએ છીએ. સંગીતના મધુરા સ્વરોથી તમારા ઘરમાં સ્વર્ગ ઉતારો.

અમે લોકલ ખરીદી તેમજ એજન્ટો મારફતે હારમોનીયન મંગાવતા નથી તેથીજ અમે લેખીત ગેરંટી સાથે વેચીએ છીએ.

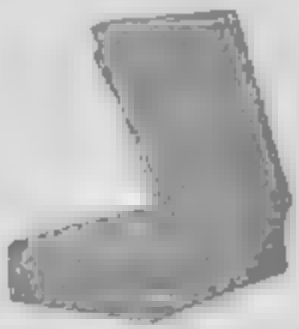
પમના હારમોનીયમ પા. ૬–૦–૦
ડાબલા " "
ટબલ રીડના પા. ૬–૫–૦

જોડા ઓકની કીમત
પા. ૧–૦–૦ થી

પા. ૩–૧૭–૦ સુધી

મોગોફોન પા. ૧–૧ ૦ થી પા.–૮–૮–૦

હીઝ માસ્ટર્સ વોઈસ
તથા
ફોલ્યીયા
(ઈન્ડીયન રેકોર્ડ)
3/–

રેકોર્ડના સસ્તા ભાવો

નવા નંબરો અથવા તમારા માંગેલા નંબરો વહેલા યા મોડા તમને મળીશેજ તો શા માટે વધારે પઇસા ખર્ચો છો.

જાવો અમથા અને મળો.

તેમજ આ દેશની હવાને અનુકુળ થાય તેવા મોંઘા અને મધુર સુરના, મજબુત અને ટકાઉ, વારા, શાંતા, સરદાર તેમજ એકકોર્ડીઅન પ્રકારના હારમોનીયમ, હાથના અને પગના તથા હાથ-પગના. નવી સીલેકશન અતની ૬૨૬ રેકોર્ડની પેટીઓ આવી ચુકી છે. તે સીવાય ૬૨૬ અતના ગ્રામોફોન ઉપરની બધી ગેરંટી સાથે H.M.V. ને કોલમ્બીઆના પણ સ્ટોકમાં રાખીએ છીએ.

વાજંત્રોના છુટા ભાગો મોટા જથ્થામાં રાખીએ છીએ.

વાયોલીન, બેન્જો, મેન્ડોલીન, ઝુલઝુલ તરંગ, ગીતાર અને રશીયન બેન્જના ભાગોમાં ઘણો ઘટાડો કર્યો છે.

કોઇ પણ વાજંત્રનું રીપેરીંગ કામ અતી રેખરેખ નીચે ગેરંટી સાથે બનાવી આપીએ છીએ.

—સાઉથ આફ્રિકાના ૩૨ વર્ષના જુના હારમોનીયમીસ્ટ—

GOSHALIA'S MUSIC SALOONS

P.O. BOX 460. 179 GREY ST. AND 131 QUEEN ST
DURBAN, NATAL.

RAJCOOMAR,

રાજકુમાર,

14, Cross Street, DURBAN

PHONE 33-4691 BOX 2526.

L. MISTRY

એલ. મીસ્ત્રી

45 Market St : : : Johannesburg.

ઉત્તમ ગરમ મસાલો વિગેરે

'Phone 2-0786 K. N. PADIA. P. O Box 579

109 Victoria Street, DURBAN

'Phone 2-3381 Tel. add. "Tapco."

D. K. PATEL

Fruit and Vegetable Exporter

— SPECIALIST —

in South African, Canadian and Australian Apples

—also—

Cape Fruit on hand in season

We have in stock Noartjes which have just come in Market

ડી. કે. પટેલ.

ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ એક્સપોર્ટર

સાઉથ આફ્રિકન, કેનેડીયન અને ઓસ્ટ્રેલીયન

એપલ્સના સ્પેશીયલીસ્ટ

ઋતુમાં કેપ ફ્રૂટ પણ રાખીએ છીએ

નાર્ચીસ હાલમાં શરૂ થયા છે અને તેનો સ્ટોક

પણ રાખીએ છીએ.

ઓર્ડરો ઉપર ખાસ ધ્યાન દેવામાં આવે છે

નાર્ચીસ અને મેન્ડરીન સારા અને સસ્તા

C. O. D. થી મળશે.

P. O. Box 705. 18, Cross St. Durban.

M. H. DESAI.

એમ. એચ. દેસાઇ.

રોકસોલ ફ્રૂટ વેપારી.

અમે ફ્રૂટ જાતના ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ પ્રોડ્યુસના પણ

બાકીનો C. O. D.થી માલ પેકીંગ કરી મોકલીએ છીએ

P. O. Box 254. 31, Short St. Durban

Phone 33-4403 Tel. Add.: "VALADIYA" P. O. Box 6748

V. B. PATEL,

WHOLESALE AND RETAIL FRUIT, VEGETABLE AND PRODUCE MERCHANT

CHEAPEST BANANA STORE IN TOWN.

40 President Street, JOHANNESBURG.

Terms: NETT CASH or C.O.D.

વી. બી. પટેલ,

"શુદ્ધ ઘી"

આપણે ત્યાંથી ઘીના

પ્રમાણમાં મળશે.

SAMJEE DEVSHI & SON

6, Cross Street,

DURBAN.

DIWALI SPECIAL NUMBER

OF

"INDIAN OPINION"

Profusely illustrated and full of interesting reading matter for young and old

PRICE 1S.

Obtainable in Durban at the following places:

PATEL'S VEGETARIAN TEA ROOM, Grey Street

And From: The Manager, "Indian Opinion"

Phoenix, Natal.

SOLE AGENT FOR

His Master's Voice

હિઝ માસ્ટર્સ વોઇસ

In The Union Of South Africa

સપ્ટેમ્બર અને ઑક્ટોબરના ગુજરાતી લેટેસ્ટ રેકૉર્ડો આવી ગયા છે.

સાને ઈસ્લામનો સેટ મંગાવો અને સાંભળો

પાંચ રેકૉર્ડનો સેટ કીમત પા. ૧-૫-૦.

We specialise in Tamil and Telugu Drama Sets and also Native and Afrikaan records. Wholesale and Retail.

N 5551	પ્રેમની દુનીયા.	
N 5550	ચાંદીનો ચમચો.	
N 5552	વામણિયા મત.	
N [illegible]	મે તો નગરી પ્રીતમનો જોધ	
N [illegible]	[illegible]નુ પીંજણુ.	
N [illegible]	સોરની ઉજાણી	
N [illegible]	[illegible] કરેજો.	
N [illegible]	[illegible] ગાડાળા.	
N 5554	ફકાયતાર આવની	
N 5554	ચલા પ્રોસી	
N 5550	એરપા.	
N 5555	મજની મેરી રહમત અતર.	
N 5500	તુમોને મુજસા કમ કીયાસા.	
N 6525	ચલી મેરા નચરીમા પીયારે પાસારે.	
N 6526	બાવીસ દન્સ ધુ ૬૦૦ પાયા	
N 5555	બારા બા નાટક ભાગ ૧ થી	
	નરસંહિ [illegible] નાટક ભાગ ૧ થી	
	પ્રભાવ કુમાર નાટક ૧ થી	
	રાજા રેવી નાટક ૧ થી	
N 6526	લુટા સાથ લશ્કાર.	
N 6554	નમસા પાન લગાવ પીયાર	
..	૬૨૬૦ મીસ ૧૯૦૧ પામીર	
..	૬૪૦૦ .. ૧૯૩૧ ..	
..	૬ પીલ્ટર ૧ ..	
..	[illegible]	
..	[illegible] ૧૯૨૬ [illegible] ..	
..	૬૪૬૪ મેરા સાથા ..	
..	૬૪૦૧ મજિદાન એરીયાટરની [illegible]	

પૃથ્વીરાજ ચાહવાળુ નાટક [illegible] પાસ આવી ગયું [illegible]
પ્રેમન પાસ [illegible] ૧ સેટ.

નાટક મહારાણા પ્રતાપ ફમ્પલેટ બોક્સ અને બુક સાથે કીમત પા. ૧-૫-૦ નું સેટ.

.. રા' ખેંગાર ફમ્પલેટ બોક્સ અને બુક સાથે કીમત પા. ૧-૫-૦ નું સેટ

એચ. એમ. વી. ફ્રુગેટીક પાર્ટી ફમ્પલેટ બોક્સ અને બુક સાથે કીમત વી. ૧૫ નું સેટ.

નાટક ગુણસુન્દરી ફમ્પલેટ બોક્સ અને બુક સાથે કીમત વી. ૧૫ નું સેટ.

.. રાજા ગરાસદી ફમ્પલેટ બોક્સ અને બુક સાથે કીમત પાઉન્ડ ૧-૧૦-૦ નું સેટ.

.. શેઠ રાખાલ શાહનું સેટ ૧ થી ૮ ભાગ.

.. રાસેરાણુદેવલા.

.. ઉષા સ્વપ્ન.

સમાજનો બાપ ભાગ ૧ થી ૬.

વલીલનો વારસો ડુએટ રેકર્ડ ૩ રેકર્ડનું સેટ

મહુદી ૪ા સાહબી ૫ રેકર્ડનું સેટ ડુએટ.

ગુર્જર ચાહલ ૬ રેકોર્ડનું સેટ ડુએટ.

.. ગારીબ કરદાદ ૭ રેકોર્ડનું સેટ ડુએટ.

.. રોમ શીરે અરબ ૮ રેકોર્ડનું સેટ એચ. એમ. વી.

.. શાન બસલામ ૯ રેકોર્ડનું સેટ એચ. એમ. વી.

.. નુરે ઇસ્લામ ૧૦ રેકોર્ડનું સેટ ફોલમાર્ક્યા.

.. નાશ દામા ૧૧ નટી ૧૨ રેકોર્ડનું સેટ એચ એમ. વી.

.. રહામણી મંગળા ૧૪ રેકોર્ડનું સેટ એચ. એમ. વી.

.. નૂરેજહાન ૧૬ રેકોર્ડનું સેટ પલમાર્ક્યા

.. પ્રભાવ મજનું ૧૭ રેકોર્ડનું એમ. એમ. વી

અમારા ઇસ્લામીક નવી રેકોર્ડોનું લીસ્ટ
ઇન્ડિયન ઓપીનીયન માં જોશો.

- ઈ ૧ રેકર્ડ, ૧૨ ઈંચ ૪ રે. ૨૫/-, ૧૦ ઈ. ૧૨ રે., ૧૨ ઈં. - રે. ૪૮/

અઠવાડીયે ગામના ૧૦ ઈંચની ૬ અને ૧૨ ઇંચની ૪ રેકોર્ડથી ઓછીનો ઓર્ડર સ્વિકારવામાં આવશે નહિ.

Radio Record Trading Co.,
88 Victoria Street - - Durban.

Radio Record Trading Co.
P. O. Box 6308 29 West Street.
JOHANNESBURG.

RADIO RECORD TRADING Co.,

SOLE AGENTS FOR

Columbia

In The Union Of S. A.

જુના ગયા અને માનીતા આવી ગયા

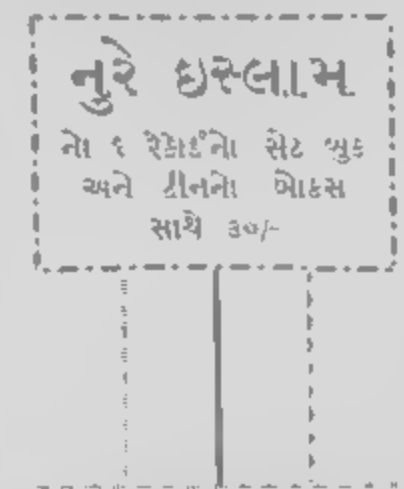
કોલમ્બીયા કંપનીમાં હાલમાંજ આવેલા નવા ગવૈયા

માસ્ટર અમીર બક્ષની

નવી રેકાર્ડ આવી પહોંચી છે. આગળ મજલ બોલી ગયો છે "મોહમ્મદ મોહમ્મદ પુકારે ચલાગા" તેના જેવી બીજી ગઝલ બોલી રહ્યો છે. મગાવો અને તમારા દોસ્તને ખાત્રી કરો. તેનો નંબર) બહક કે સરપર આકુબે મોહશર. 1705) સલ્લે અલી અલયહે વસલ્લમ. અને બીજી ૐ સિવાય તમારા લાયકની ઘણી ફિલ્લામી રેકાર્ડો આવી પહોંચી છે જેવી કે મારુઝા ગાહાદત નામા વીગરે.

G.E. 1709	કુસને વાલે મુજે મેહ. કુસને પીલારે હૈ
G.E. 1710	તસ્વીર ૬ નારોસ કુનીયા ૩ દીલાદેગે.
P.T. 23	શહાદત હુસેન બેહસે મકસાગ.
P.T. 27	શહાદત હજરત બીલાલ આસીર રસુલ.
P.T. 7	શાહર ૬ હાથસે તલવારકા ગીરના બોલ્યા
G.E. 1709	ગે પીસારી મેમલ બનકર બાલ્લ બનમે.
G.E. 1711	દર્દી બેલેા.
N 6853	અરે પાગલ પ્રેમી આમ તુ રોતા હે
N 5305	યાને આલમીના બયજાપર હમારા.
N 6881	રજલે બાલર આપ લાકા સરાબ હે.
N 6882	તોહીદ ૬ રંગ ગે હુબ ગઇ.
V 6815	સાગ્રે મેહબુબે હક રોતે ગાતે બસે.
V 6816	મર ફુબે ૩ નબન કે શાન મોહમદ.
V 6810	બોલા મુહસે મુજ કહે સહેબાલા કે સામને
V [illegible]	બનુશી બપને પ્રેમુકી બેગન.
N 6889	પ્રેમકી મુરલી બપુર બાજી.
1415	તેા દર્દદા કંપા બાલમગે બજવા દાસા કમલી બલેને.
	આ રેકાર્ડ સાંભળવા જેવી છે
288	મુન મુન મુન
253	મેરા દીલ ન રીલુ હેા શોકાગે મોહમ્મદ
100	મોહીબ્બેા મોહબ્બત બડી ચીજ હે.
2234	બપના બાલ્લાકી બલાહ કમ
	બોર વદા બલ્લાકી બલાહ કમ
2...	બંધેા હુબાન
2188	બરબાસે બાપા (ગજારી)
2074	સામના નામ હે

2167	નમ કસા (ગજારી)
2226	નામે બહમદ સે કર
2123	નામે મહમદ બોલે જાય.
2220	યહ આપે હુનો - બાલાર ગે બ્યાવી.
1730	અમતો મેરી બીજારીબા બરકાર બના દીજે.
1745	બજાદીર નો કાંધિયે બલી કલ્યા.
1341	હજરત કા બોલ્યા હજરત બબીર કે બચ્ચેાકેા મુસરે કા છન્દા કરના
1391	બોલ્યા દીલ - બોબાર.
1400	બોલ્યા બંગુડી હબરત બલી.
1598	પીપારી પીપારી સુરબપાલ.
1699	મોહમ્મદ નારે રહ્મ બારના તુમી દેા.
1677	મહબુર તુના બાલમે રબ્બા કે દરમાને મોહમ્મદ સલ્લલ્લાહ
1740	બપલા મુજે રોતેપે બુલાલેા.
2065	દીલ જીને દીલા [illegible]
2087	[illegible]
2185	[illegible]
2...	[illegible]
2121	દીલે વેા પ્રેમ લે ગયા
2156	નીગારે મુલ્કેા

We specialise in Tamil and Telugu Drama Sets also Native and Afrikaans records. WHOLESALE AND RETAIL

The following Tamil Drama Sets in stock

Sathyavan Savitry, Paduka-Pattabhishekam, Utra-Ramayanam, Dumbachari, Gnan Sundari, and thousands of singer Records.

Radio Record Trading Co.,
88 VICTORIA STREET.
DURBAN.

Radio Record Trading Co.,
P.O. Box 6398 29 West Street,
JOHANNESBURG.

દરેક જાતની સ્વાદીષ્ટ. સુંદર શુધ્ધ ઘીની મીઠાઇ.
ફરસાણ વીગેરે માટે ક્યાં જશો?

પટેલ્સ વેજીટેરીઅન રીફ્રેશમેન્ટ રૂમ

પાપડ, લીંબુ, તથા કરીના અચાર તેમજ શીઆળાની ઋતુ માટેના ખાસ પૌષ્ટીક પાકો અમારે ત્યાંથી કીફાયત ભાવે મળશે. એક વખત પધારી અથવા ઓરડર મોકલી ખાત્રી કરવા વિનંતિ છે.
બહાર ગામના ઓરડરો ખાસ માલીકની જાતી દેખરેખ નીચે મોકલવામાં આવે છે.
માલકોને સંતોષ આપવો ને અમારે ખાસ મુદ્રાલેખ છે.

PATEL'S VEGETARIAN REFRESHMENT ROOM
(Prop. R. N. PATEL)

Telephone 2-2209 202 Grey Street. :: :: Durban.

Box 830. Tel. Add. "Orangexpo"
M. C. PILLAY
Wholesale Fruit & Vegetable Exporter
DEAL ORDER SOLICITED
જથ્થાબંધ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ ચઢાવનાર
અમે આપની ઓરડર ખાસ દેખરેખ રાખી મારા માલ O.O.D. પર ચઢાવીએ છીએ.
79, PRINCE EDWARD STREET, DURBAN.

'Phone 2-6235 P. O Box 316.
Heerabhai Morar Matvadkar,
Wholesale Fruit & Vegetable Exporter
and Commission Agent,
15 CROSS ST. RESIDENCE.
PACKING WAREHOUSE 44 BOND ST.
DURBAN.
હીરાભાઇ મોરાર મટવાડકર
હોલસેલ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ ચઢાવનાર
અને કમીશન એજંટ.
પેકીંગ સારી રીત કરી માલ સી. ઓ. ડી. થી મોકલવામાં આવશે.
ટેલીફોન ૨-૬૨૩૫ બોક્સ ૩૧૬.
૪૪ બોન્ડ સ્ટ્રીટ. ડરબન.

NAROTAM HARGOVIND
The Master Tailors.
Suits and Costumes Made in the latest Styles.
We specialise in High Class Tailoring.
Our Prices are to suit the times.
Try us with your next Order
તમારો સુટ ક્યાં સીવડાવશો?
નરોતમ હરગોવીંદ
તમને અપ-ટુ-ડેટ સ્ટાઇલનો હિસાબસર માટે બનાવી આપશે.
કાયમ માટે આપી ખાત્રી કરી જુઓ.
'Phone 25661. 176 Grey St Durban.

અડવાડીક પંચાંગ

		સોમવતી	ઠંડુ	મુસલમાન	પારસી	ગ્રેગોરીઅન	
		૧૬૩૮	૧૬૬૮	૧૨૫૭	૧૨૦૬	૧ મે.	૨૩૩૮
			વૈશાખ				

GANDHI & Co. (Pty) Ltd.

GENERAL MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

Try us for:-

Benares Saries, with Blouses of same design prices from 75/- to £10 with double border.

Also Cotton, Crepe-de-chine & Rayon Saries from 2/6 to 40/-.

We also stock Indian Drugs, Condiments, Draperies, Outfitting, Hardware, etc. etc.

Telephone 23676.

Tel. Add. "Gandhico" Durban.

112 Victoria Street,

DURBAN.

અમારે ત્યાં હમેશા મોટા પ્રમાણમાં નીચે જણાવેલ ચીજો તૈયાર રહે છે.

બેરહના અફામ, પીનતાં, આરેણી, એલચી, તજપત્ર, તજ, લવીંગ, સુરજબાગ કસર, તેજપત્ર ઇલાયચી, ધાણા, જીરૂ વીગેરે આખા તેમજ ખાસ ફખરેણ નીચે પીસાયેલ મસાલો તથા તમામ જાતના ચોખા–ઝરાસલ, કેમેલ દીક્ષી, ખાંડ, બાજ હલસી, વીગેરે તથા પંજાબી માલમ, ઘાણી મુરાલી, ગંડોલ કાપડવાળી તથા સાતસો આઠસો જાતનું ગંધીયાણું તેમજ રોપારી–મદ્રાસી સેવરપની, કુલકયા, રોકેલાં તથા મુલાયમ પાણી. આમળા, મામરા સરબતી, કુપલ કામીનીયા વીગેરે બુરાબોદાર તેલ વીગેરે. વીગેરે બધા જથ્થામાં તેમજ છુટક મળશે.

Also:

P. O. Box 27, TONGAAT.

Telephone during Office hours No. 5.

„ after Office hours No. 608.

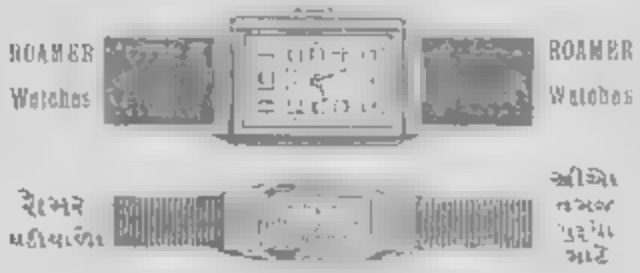
YOU CAN'T BE LATE

WITH

ROAMER

Obtainable in

15 & 17 Jewels Gold or Rolled or Crome

Latest Style and Design

દુનીયાનું જ્ઞાન ખપતસર હોવું જોઇએ અને તેથી નિયમિતતા શીખવી જોઇએ.

રોમર ઘડીયાળ તમારો વખત સાચવશે.

૧૫ અને ૧૭ જુવેલ્સના રોલ્ડ ગોલ્ડ અથવા ક્રોમના અમારા રોમરના તદ્દન લેટેસ્ટ સ્ટાઇલ અને ડીઝાઇનના છે.

Sole Distributors

PATEL AGENCIES (Pty) Ltd.

'Phone 33-2081. P. O. Box 6092.

No. 1a KORT STREET, JOHANNESBURG

68 ALICE STREET and 36a LEOPOLD STREET

DURBAN.

SPRINGBOK SERVICE STATION

Please Let Your Next

Petrol, Oiling, Greasing and Repairs

and for Puncture Proof Tyres Use

સ્પ્રીંગબોક સર્વીસ સ્ટેશન

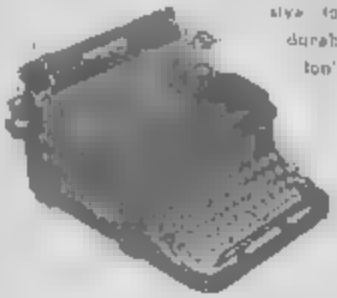
તમારી મોટર પાર્ક કરવી હોય, પેટ્રોલ જોઇતું હોય, ઓઇલીંગ અને ગ્રીસીંગ કરાવવું હોય કોઈ પણ જાતનું રીપેરીંગ કરાવવું હોય તો અમારે ત્યાં આવજો.

તમારી તહેનાતમાં અમે રાત અને દિવસ હાજર રહીએ છીએ.

'PHONE 2-3448 OR 2-0247.

REMINGTON
NOISELESS TYPEWRITER

The new Remington Noiseless is quiet in operation and eliminates nerve strain. It is preferred because of its responsive touch, effortless speed and durability such as only Remington's unique experience can give.

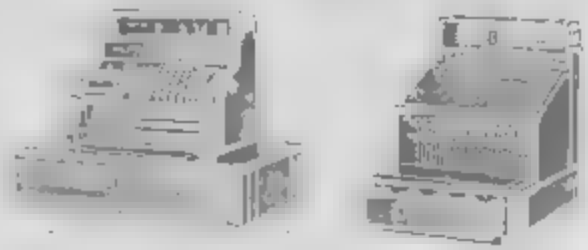
60 years ago Remington built the first typewriter now Remington has produced the FINEST typewriter.

PORTABLE MODELS ALSO AVAILABLE

REMINGTON TYPEWRITER AGENCY

Branches throughout South Africa 1374

NATIONAL
CASH REGISTER AND ACCOUNTING MACHINE
SYSTEMS
FOR
MAXIMUM EFFICIENCY

THE NATIONAL CASH REGISTER CO. S.A. (PTY.) LTD.,
63 PRESIDENT STREET
JOHANNESBURG
P. O. Box 3591. Phone 33.6245 1340

YOU CAN RELY ON CYMA

When we think of Switzerland we think of world famous fine watches in the world. But many people make the mistake of thinking that any Swiss watch is a model of perfection. Even in the Swiss watch family, there are black sheep! Cyma is your safeguard — your guarantee of time-keeping accuracy. The world's most up-to-date observatory has awarded Cyma, and fifty million people have chosen Cyma. Every Cyma watch is a triumph of watchmaking skill, as high as you can afford to pay. Cyma watches are stocked by all leading jewellers.

STOCKED BY ALL LEADING JEWELLERS

CYMA

અમારૂં ૧૯૩૮ નું "એલ્ગેઇજીન" ઘડીયાળનું છેલ્લું સુચીપત્ર કમણાજ છપાઇ તૈયાર થયું છે. તુરત મંગાવતા ચુકશો નહી!

Please send me without any obligation your new 1938 ELGIN WATCH CATALOGUE

NAME.....

ADDRESS.....

KATZ & LOURIE LTD.
COR. ELOFF & MARKET STS., JOHANNESBURG.

DURBAN ENQUIRIES:
R. A. DAVIES, FIELD ST., DURBAN.

25 MAY 1938

ઇન્ડિયન ઓપિનિયન

મહાત્મા ગાંધીજીના હુકમે સને ૧૯૦૩માં સ્થપાયું.

INDIAN OPINION

Founded by MAHATMA GANDHI IN 1903

No 19—Vol.—XXXVI. FRIDAY, MAY 20th, 1938 Registered as the ... Newspaper. PRICE ... PENCE.

INDUSTRIALISM

"INDUSTRIALISM is, I am afraid, going to be a curse for mankind. Exploitation of one Nation by another cannot go on for all time. Industrialism depends entirely on your capacity to exploit, on foreign markets being open to you and on the absence of competitors. It is because these factors are getting less and less everyday for England that its number of unemployed is mounting up daily. And if that is the state of England, a vast country like India cannot expect to benefit by industrialism. In fact, India, when it begins to exploit other Nations—as it must do if it becomes industrialised—will be a curse for other Nations, a menace to the World."

—M. K. GANDHI

બેકારીનું મૂળ

"મને લાગે છે કે આજની પ્રગતીમાન હુન્નર ઉદ્યોગ કળા એ દુનીયાને ભારરૂપ થઇ પડવાની છે. આજે પ્રજાઓ વચ્ચે અન્યોન્ય અન્યાય મુકત વ્યાપારી હરિફાઇની મનાતી જે ચાલુ છે તે સદા કાળ નભે તેમ નથી. આધુનિક જમાનાના ઉદ્યોગના કારખાનાઓ બેજ સંજોગોમાં નભી શકે (૧) અન્ય પ્રજાઓના બજારો પર કાબુ રાખવાની શક્તી. (૨) ઉદ્યોગના ક્ષેત્રમાં ભીન્ન હરીફો ન હોય. આ બંને સંજોગોમાં આજે પરિવર્તન થઇ રહેલું જોઇએ છીએ અને જેને પરિણામે વિલાયતમાં બેકારોની સંખ્યા પણ વધતી ચાલી જોઇએ છીએ. જો વિલાયત જેવા દેશની આ સ્થિતિ છે તો હિંદ જેવા વિશાળ દેશની કે જ્યાં મનુષ્ય શક્તી જોઇએ તેટલા પ્રમાણમાં છે તેવા દેશમાં ઉદ્યોગના કારખાનાઓ બહોળા પ્રમાણમાં વધારી લાભ ઉઠાવવાની કલ્પના એ અસંભવીત મનાવી જોઇએ. હિંદ દેશ જો કારખાના દ્વારા પોતાની ઉન્નતી સાધવા ધારતી હોય તો તેનું પરિણામ એજ દેખાય છે કે હિંદ દેશ એ બીજી પ્રજા માટે ત્રાસરૂપ બની દુનીયા પર બોજ રૂપ થઇ પડશે."

—ગાંધીજી.

THE
NEW INDIA ASSURANCE
—COMPANY, LIMITED.—

THE COMPANY HAS PLEASURE IN ANNOUNCING THAT IT HAS NOW OPENED ITS LIFE DEPARTMENT.

REASONS WHY YOU SHOULD INSURE YOUR LIFE WITH

THE

"NEW INDIA"

(1) BECAUSE it is a purely Indian Company with a Directorate composed wholly of influential Indian gentlemen of widely recognised business ability.

(2) BECAUSE it is by far the largest General Insurance Company of India with total funds amounting to Rs. 2,33,94,587.

(3) BECAUSE the safety of its contracts (Policies) is beyond question seeing that its paid-up Capital is much more than the combined paid-up Capital of all Indian Insurance Companies transacting only Life assurance business.

(4) BECAUSE its premiums are moderate and its policy conditions are as liberal as they could be.

(5) BECAUSE it offers all up-to-date benefits such as Extended Term insurance, Permanent Disability Benefit and of payment of double the sum assured in the event of death as accident is unique.

(6) BECAUSE it has established a reputation for prompt settlement of claims and efficient service to its policy-holders.

All Other Classes Of Business Transacted

Life, Fire, Motor Car, Motor Lorry, Motor Bus, Plate Glass, Workmen's Compensation, Burglary Fidelity Etc.

આ સિવાયે બીજા કંપનીઓ આગ, મોટર કાર, મોટર લોરી, મોટર બસ, પ્લેટ ગ્લાસો, કામદારોને બચાવ વીમાઓ, ચોરી સામેનાં વિગેરે દરેક જાતના વીમાઓ ઉતારવાનું કામ જે કંપની કંપનીને ઉત્તેજન આપવું એ દરેક હીંદીની ફરજ છે.

For Rates please apply to:-

JALBHOY RUSTOMJEE,

Principal Representative in the Union of South Africa.

118

Natal Office:
"INDIA HOUSE"
17, First Avenue, Durban.
Telephone 25845. P. O Box 1010.
Tel. Add: "RUSTOMJEE" Durban.

Transvaal Office:
BARKLY ARCADE.
6a Diagonal Street, Johannesburg.
Telephone 33-4178 P.O. Box 3641.
Tel. Add: "RUSTOMJEE" Johannesburg.

વેચવાના વાંચવા લાયક પુસ્તકો

દક્ષિણા મૂર્તિ વિદ્યાર્થી ભવન પ્રકાશન મંદિરનું સાહિત્ય પ્રજાજીવનના વિવિધ અનુભવો અને આધુનિક જગતાની દૃષ્ટિએ લખાયેલું હોઈ જે તેથી તે ઉપયોગી અને રુચિકર હોય છે. બાળ સાહિત્યમાં દ. મૂ. પ્રકાશન મંદિરનું પ્રથમ પદ છે. જેટલે તેમનું સાહિત્ય વધુ કોઈને વાંચવા આપવું ઘણું ઉપકારક છે.

૬ મૂર્તીનો ૮૦ પુસ્તિકાનો સેટ ૦ ૬૫ ૦
,, ,, ૫૦ ,, ,, ૧ ૭ ૦
,, ,, ૨૫ ,, ,, ૦ ૭૫ ૬

નવયુગ વાંચનમાળા—આ વાંચનમાળામાં બાલ [illegible] છે [illegible] જગતાને અનુસરીને પાઠો [illegible] છે અને તેનો ક્રમ યોગ્યતા છે. પણ તેમાં ચિત્રના મન પર રાષ્ટ્રીય ભાવનાની ઘણી મોટી અસર છે જેથી દરેક ઘરમાં બાળકને બાલ વાંચન માટેની શ્રેણિમાં આપવા તે જરૂરી છે.

	શી	પે.
નવયુગ બાળપોથી	૧	૦
૭ પહેલી ચોપડી	૧	૨
,, ૨ જી ચોપડી	૧	૬
,, ૩ જી ચોપડી	૧	૮
,, ૪ થી ચોપડી	-	૬

કરાંચીકૃત મુળાક્ષરની સચિત્ર પોથી—બાળ બાળા પોથી બાળકો બાળકોને ભણવું [illegible] ચિત્રના રૂપે છે, કેવળ અક્ષરો અને તેના ચિત્રો જોડણી રંગમાં આપેલા છે.

મુળાક્ષર સચિત્ર બાળપોથી	શી.	૧

રાષ્ટ્રીય સાહિત્ય

	શી	પે
રાષ્ટ્રીય પરિવર્તન	૨	
ગુલામીનો સંસાર	૩	૦
મારા જાપાનના અનુભવો	૪	૦
ગ્રામ પંચાયતી ૨જા	૨	૦
ગરીબ પાલણી ૨જા ૩. ૩. મોપાસાંચારી	૨	૦
પરદેશી કાપડની સામે કેમ લડીશું	૨	૦
પ્રાણુ પ્રતિજ્ઞા	૩	૦
નીલિમાનાં લગ્ન	૨	૦
ઘરમાં સ્વરાજ્યનાં	૧	૧૦
સાચે ફરીશું ગાંધી	૨	૦
,, ,, ,, ઉત્તરાર્ધ	૨	૦
ગોખલેજીએ મને શીખ આપી	૧	૦
નીરંજના અને બીજી વાતો	૧	૦
ભૂતની ચિકારી	૧	૦
ગોળમેજીની ગાથા	૨	૦
કાશ્મવાસની કહાણી	૨	૦
,, ,, પાર્ટ ૨જા	૩	૦
ગોવીદનું ખેતર	૧	૦
કાકા કાલેલકરના રાજકીય	૭	૦
નવા સીમાડા ભાગ ૧ લો	૧	૦
,, ,, ભાગ ૨ જો	૧	૦

ગાંધીજી	૨	૦
મહાત્માજીના પત્રો	૨	૦
જોસેફ મિત્ચેલ્સની	૨	૦
આપણી મુક્તિ સંગ્રામ	૧	૦
[illegible]	૧	૦
[illegible]	૧	૦
ગાંધી મહાત્મા	૧	૦
[illegible]	૧	૦
[illegible]	૨	૦
[illegible]	૨	૦
[illegible]	૨

બાઇબલ ભાગ ૧ લો ૨	૬	૦
" " ૨	૪	૦
મારીઆ હુસ્સનો ગેહ	૪	૦
વિજ્ઞાન દીપ	૪	૦
નાનકી ક્રિસ્મસ	૪	૦
નાનકી મામણી	૭	૦
બોબાણી	૪	૦
બરસ્વતી ચંદ્ર ભાગ ૧ લો	૫	૦
" " " ૨ જો	૪	૧
" " " ૩ જો	૫	૦
" " " ૪ થો	૧૨	૦
ચંદ્રકાંત ભાગ ૧ લો	૮	૦
" " ૨ જો	૧૨	૦
" " ૩ જો	૮	૮
બાબ દેવત	૩	૦
હસ્ત રેખા વિજ્ઞાન	૩	૦
જાનવર બિરબલનો વિનોદી વાતો સંગ્રહ	૪	૬
રાજા બીજ અને કવી કાલીદાસ	૮	૦
રાજરત્ન બિરબલનો હાસ્યભંડાર	૫	૦
વાર્તાઓ અને બીજી વાતો	૪	૦
સ્નેહ સદ્ધમો	૬	૦
સ્વપ્નકુ	૧૦	૦
મુખો	૧	૦
ચતુરક્ષીસ	૧	૦
પુરાતન જખાન	૩	૦
બાનકી બતીસા-કથા કોકી કો પિતળીસા	૩	૦
બ્રહ્મચારી રોબમાં	૧	૬
બાનવરતા ગ્રહ	૨	૬
એ પત્ની કોની	૪	૦
નાનો નગરીઓ	૫	૦
ક્રનેહના કદીર	૭	૦
સાવધીકા	૫	૦

શિક્ષણ અને બાળ સાહિત્ય

બારત સ્યુલીક બાચક	૧૨	૦
બારત સ્યુલીક રેડર બાચક	૮	૦
વૈતાલિક પચ્ચિત	૨	૬
કેટલાક પહેલીઓ	૧	૬
રબારુ રોબ્બ મેટ ૩	૬	૦
બાળ ગુંજ	૧	૦
નાની બેન	૧	૦
બીજી વાતો	૧	૦
બાળ કથાવલી	૧	૦
વિકરાળ વન	૧	૦
બાજ વિનોદ ભાગ ૧ લો ૨૦	૪	૧
" " " ૨૧ થી ૨૬	૪	૦
ક્રારોબ બાળ પુસ્તક બાળા	૧૫	૦
રાષ્ટ્રીય સંગીત બાચક	૧	૧
ગીતા (રમાબહેનના પાઠો)	૧	૦
મહાભારતના પાઠો	૮	૦
ટોલ્સ્ટોય કથાવલી	૪	૮
" " ભાગ ૨ જો	૩	૮
સાહસિકોની બહાદુરી	૨	૧
ક્રિસ્મસ	૪	૦
જીવન અને સાહિત્ય	૫	૦
બારતી રાષ્ટ્રગીત પાનાઓ	૨	૦
બારતી બજ્ઞ ગીતો	૩	૦

ઘડતા ઘડતા રાજો ભાગ ૧ લો	૩	૦
" " " ભાગ ૨ જો	૩	૦
કાનમાં કેફ	૧	૦
કેસરના કાકા	૦	૬
બાપુ ઘેળા સંગ્રહ ભાગ ૧ લો	૨	૦
" " " ભાગ ૨ જો	૨	૦
રાજ તરંગીણી	૩	૦
બાપુ ગીતો	૨	૧
ચંપેબા	૨	૦
રાજ નીતુંજ	૩	૦
બાબુ પુરાણ	૧	૪
મોતી બાળા	૦	૧૦
રમકડાની દુકાન	૦	૬
વર્ષાનું વન	૦	૧૦
ગીતાંજલી	૨	૦
જીવન પર પ્રકાશ	૧	૦
ક્રિસ્ટોફર	૧	૩
" નાની સાઇઝ	૧	૦
કારીકરીનું કીસ્સા ભાગ ૧	૨	૦
" " ભાગ ૨ જો	૨	૦
કાવ્ય બાપુર્ય	૫	૦
કારીબારીની દુકા	૨	૦
ગોરાજ્યની રસધાર બાગ ૪ થા પુ.	૪	૦
" " બાગ ૫ થા પુ.	૩	૧
" " બાગ ૬ ઠા પુ.	૩	૬
રહીબાળી રાત ભાગ ૨ જો	૨	૬
" " ભાગ ૩ જો	૩	૦
બુજાનો ક્રિપ ભાગ ૨ જો	૩	૦
ચુંદડી ભાગ ૨ જો	૨	૩
પર મધ્યુ વૈદક	૫	૦
પર મધ્યુ ચેકું જહાજોદ્ધર મી. કુત	૧૩	૦
કસાયીનો કેકારાવ	૧૧	૦
કંબાયદી ગુજરાતની રત કથા	૪	૦

ઠળાના નમુનાનો સુંદર ચિત્ર સંગ્રહ

મંગળાષ્ટક	૫	૦
છપન બંગલા	૫	૦
કલા કલાપ	૫	૦
રંગ રેખા	૭	૬
બજરબાના કલા મંદિરો	૭	૬
નોટર કલર ચિત્રપટ બાળકો	૭	૬
મુસલમાન બાલમ	૨	૨

આ ઓફીસમાં છપાયેલા પુસ્તકો

	શી.	ચે
ટ્રાંસવાલ એસેમ્બલીસ ટ્રાલ ઓફીનન્સ		
૧૯૦૨ ગુજરાતી અને અંગ્રેજીમાં	૧	૬
સીતા બનવાસ	૧	૧
જીવનપર પ્રકાશ	૦	૬
સલના પ્રશ્નોનો અમદા બાગમાંથી બાગ ૧	૧	૬
" " " બાગ ૨	૧	૬
નીતિના કાવ્યો	૧	૦
કરીર ઇંજનીના વધારા અનેતેની સંભાળ		૬

ક્રવેદિત	૧	
પુર્વ અને પશ્ચિમ	૧	
ઓકમાન્ય બાલગંગાધર તીલક તેમના બાત અને વિચાર	૬	
મુસ્તફા કમાલ પાશાનું જીવન ચરીત્ર	૬	
મુસ્તફા કમાલ પાશાનું બાષણ	૬	
મારો જેલનો અનુભવ ઇંગ્લંડ મ સમીક્ષ	૬	
મારો જેલનો બીજો અનુભવ " "	૬	
મારો જેલનો ત્રીજો અનુભવ " "	૬	
એક સત્યવીરની કથા (સોક્રેટીસનો બચાવ)	૬	
મુસ્તફરાજ અને તેના ત્રે બાઇઓ	૬	
જેલના કાબ્ય (સાબરમતી પખતના)	૬	
હોમ રુલરાજ (બ્રીટીશોએ બનેલું)	૧	૦

ઓરડર સાથે નાણાં મોકલવા બહેરબાની કરવી. વી. પી. ઓર્ડર રોમે ધ્યાન આપી શકાતા નથી.

મળવાનું ઠેકાણું:-

Manager Indian Opinion,

Phoenix, Natal.

ગાંધીજીનો સુંદર ભેટનો ફોટો

મહાત્મા ગાંધીજીનો સુંદર આછા રંગનો ફોટો. મહાત્માજી પછેડી ઓઢી રમીલ કરતાં ઉભા છે. ફોટો ફોલ્ડર છે. સાઇઝ ૬૩૨૨ ઈંચ. કીંમત પા. ૨-૨-૦.

આ ઓફીસે લખવાથી મળશે.

નવા વરસના પંચાંગ

અમારે ત્યાંથી ગુજરાતી પ્રેસના ૧૯૭૪ ની સાલના સચીત્ર પંચાંગ આવ્યા. કીંમત શી. ૧-૦.

આ ઓફીસે લખવાથી મળશે.

'Phone 33-1014. P. O. Box 4111.

—હિંદી વસ્તુ ભંડાર—

(પા. બી. આર્ય પ્રોપાયટર)

અમારે ત્યાં કાશ્મીરી, રંગારી, કોતરી, ફેન્સી ગુડસ, હાર્ડવેર, તાળા-ચિમટા, જરૂરના સી. ટ તેમજ જોઇતા દરેક જાતના દેશી બારણાંના દાગીના આવી મળે છે. પોસ્ટદ્વારા ૫. પા. માકલું નથા દેશી તેમજ બરણું કાચ પી. બરસ નમનું તેલ, ઇસરાણા, પોમડી, કુલ્ફા, ઇમામ, બંગાળીયું ટામ્બી, પોટોટી, ચિમિ ઇમા બાજન વગા દરેક જાતની બાગ. દેશ બારો તેમજ કરીબાકું અને ત્રીજાબાયું મળશે "બાસકર" પેન અને પેન્સીલ, બાયાનો તબલાના સુરબંધ મેળા, બજારો, બાકીના, ટોરા, અને ફ્રેમોદરના રોબ્ટ પોકર બાજેથી મળે છે.

એક બખત પધારી બરબર આપો બાપો કરવા બાગ્રહબરી છે.

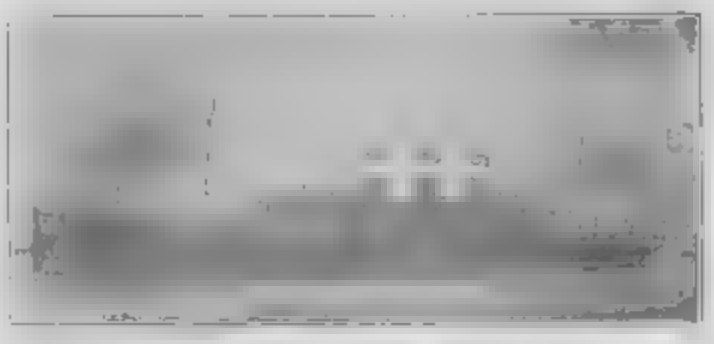
બહારના ઓર્ડરોપર બાગ ખાને બાબવાના બાવે છે. બબો—

૪૮ ક્રોચર્ટ સ્ટ્રીટ, બોહાનીસબર્ગ.

B. I. Steam Navigation Co., Ltd.

સ્ટી. "ટાઈરીયા"

૩૬ ડીડીટ પા. ૬ ૭ ૬.
હિંદુ ડીશી પા. ૨ ૬ ૦.
ટાવલ પા. ૧૧ ૧૩ ૬.

૩૬ ડીડીટ પા. ૬ ૭ ૬.
મુસ્લીમ ડિશી પા. ૨ ૧૬ ૦.
ટાવલ પા. ૧૨ ૬ ૬.

મે પા. ૨૧ ગીઝે મુંબઇ જવા ઉપડશે.

આરબ મુસાફરોને - કંપનીએ પોતાના ઉતારા વધા પોતાનું અને ફરીવરનું નામ બદલી, પોર્ટ ટ્રસ્ટનું કામકાજ ૧૧ વાગે બધ થઈ જાય ત્યારે ઉતારે ઉતારવાની ગોઠવણ કરીને ટાઈરીયા સ્ટીમર ઉપર પહોંચવા વધારે અનુકૂળતા.- વિશેષમાં બહારગામના પેસેન્જર સંબંધે પોતાના માલની તપાસ કરાવવા રેલ્વે વરીઅર બધો અમારી ઓફીસમાં ટેલીફોનથી ખબર આપવાથી તેઓની માલની તપાસ તેમજ માલ રેલવેસર પહોંચવાનો કરાવ

અમારા આમરણના ગ્રાહકોને અમારી સાથે વ્યવહાર કરવાથી દીકર મોળવી રહેશે.

સ્ટીમરને લગતું વેરા વગેરેનું અમારી ઓફીસ સાથે કામ છે

વધુ ખુલાસા માટે લખો યા મળો.

SHAIK HIMED & SONS, :: 390, Pine Street, Durban.
Telegraphic address: "KARAMAT." Telephone 2-0432

CITY SHIRT Co., No. 4, Kort Street, Johannesburg.

સાચી શક્તિનો સંગ્રહ કરવા

ઝંડુની સુવર્ણભિશ્રિત

મકરધ્વજ ગુટી.

—શક્તિની સર્વોત્તમ દવા—
આજથી અજમાવવા માંડો.
—નામ જોકના ટાંકીઓ અરોક—

સારૂ અરે
લાકડા—લાકડાથી બરફ રે
લેબલ્સ

ઝંડુ દ્રાક્ષાસવ

ખરા ખલ્લે
લાકડાના બરોક

ઝંડુ ફાર્માસ્યુટીકલ વર્કસ લી.—પો. બો. નં. ૫૫૧૩, મુંબઇ નં. ૧૪.
સાઉથ આફ્રિકાના સોલ એજન્ટસ: ગ્રેમ, ગ્રેમ, જોશી એન્ડ સન્સ, ડરબ બુમ સ્કવેર, પી. બો. બોક્સ ૧૨૦૫, પ્રીટોરીઆ.
ગેરાન્ટીસબર્સમાં મળવાનું ઠેકાણું: બળત બ્રધર્સ, ૧૪ કોર્ટ સ્ટ્રીટ.
બાકુર્વેદિક દવાઓનું મુખ્યત્વ આલેજ મંગાવો.

MOHANLAL VALJEE.
(INDIAN PAWNBROKER.)
112, Victoria Street, Durban.
Low Rates of Interest on Jewellery
High prices paid for Old Gold. A large stock of New Jewelleries at reasonable prices to suit your pockets.

P. P. BHAGAT,
Fruit Merchant,
દરેક જાતનું ફ્રુટ અને વેજીટેબલ સારૂ ઓર્ડર કરી C. O. D. થી
મોકલવામાં આવશે. લખો:—
P. O. Box 862. 129 Victoria St. Durban.

'Phone 2-4345

SUNCRUSH

The £1,000 Drink.

The Most Popular Refreshment.

There are many Crushes, but Only one SUNCRUSH, and that is made by

DALYS LIMITED.

72, CANADA ROAD, DURBAN.

'Phone 21078. Tel. & Cables: "Crescent." P. O. Box 582

Crescent Trading Co. (Pty). Ltd.

WHOLESALE MERCHANTS AND DIRECT IMPORTERS OF HARDWARE.

Indian And European Groceries.
Indian Drugs And Condiments.
Our Stocks Are The Best Quality
And are Always Fresh
Our prices are keen.
We specialise in all kinds of Bombay, Calcutta, and Madras Products.
It will pay you to give us a trial.
Before placing your orders elsewhere benefit by our thirty years' business experience.
Our aim will always be service, quality and satisfaction.

અમારે ત્યાં નીચે મુજબનો માલ જથ્થાબંધ મળી શકશે

એલચી, બદામ, જરદાલુ, ચારોળી, પીસ્તા, સિંગોદા, મુલતાનું પાણી, મુલતાનું સત્વ, ગોળનું ભાલ, ખારેક, કરમ, ખોબરા, મીઠાણી, બાવુર, રંગૂન-લાપસી (બાવું) કેસ, કોપરાની વાટી, મીઠેલું કોપરું, સુકું ખમણ કોપરું, ખારા બદામ, ખોબરા બદામ, નરમ ખુશકી, અખરોટ બદામ, ખુંડ, કોપરા તેલ, પરફ્યુમ તેલ, કોપરાના તેલ, બદામનું તેલ, [illegible] તેલ, ચમેલીનું તેલ, ગોળનું તેલ, કપૂરનિયા તેલ [illegible] તરોતા, કપ અને સોસરાં, [illegible] છત્રીઓ, બાજુબંધ, માળા, દીવડી, [illegible] ઘોડાના [illegible] ઘાઘરા-ચણીયા, ઝભ્ભા, બટન, ખુમેરા, ખાલ, [illegible] ખાખરા, છત્રી મેથી, કપૂર, તમ્બાકુ, સાબી (ચરબી) [illegible] મજબૂત પીપોમાં ભિજવેલ.

ઉપર જણાવેલ વસ્તુ ખરીદી કરતાં પહેલાં, અમારે ત્યાં ભાવ કરી ખાત્રી કરશો.

122 VICTORIA STREET. :: :: DURBAN.

25 MAY 1938

INDIAN OPINION

founded by
MAHATMA GANDHI
IN 1903

No. 19.—Vol. XXXVI. Friday, May 20th, 1938.

NOTES AND NEWS

Arrival Of The New Agent-General

MR. RAMA RAU C.I.E., I.C.S., the Agent-General for India, arrived at Durban on Wednesday by the *s.s. Tiren*. At the wharf-side about 300 people were present who accorded him a warm welcome. On behalf of the South African Indian Congress and the Natal Indian Congress, Mr. V. S. C. Pather and Swami Bhawani Dayal respectively welcomed the Agent-General in short speeches. He was garlanded by Swami Bhawani Dayal and by Mrs. Arnold Moodley who garlanded him on behalf of the Indian Women's League. Replying to the welcome of the Congress, Mr. Rama Rau said that "this is not the proper occasion for a formal speech, but I do want to assure you that I have come here with the intention of serving the Indian community." Mr. S. Ridley, the Secretary to the Agent General, travelled with Mr. Rau from Lourenco Marques. On board the ship he was welcomed by the Commissioner for Asiatic Affairs Mr. P. F. Kincaid, Mrs. Benson, the Deputy Mayor, Mr. E. B. Scott, the Town Clerk and Mr. C. S. Ricketts. Mr. Rama Rau expects to go to Pretoria at some later date when he will meet the Prime Minister and other members of the Government.

The General Election

On Tuesday last the United Party Press dealt a low blow to the *Natal Mercury* which has championed the cause of the Dominion Party. That was the eve of the General Election. A report emanating from the *Rand Daily Mail* of Johannesburg alleged that the *Natal Mercury* had dealt a devastating blow to the Dominion Party and that it was withdrawing its support. That was immediately taken up by the *Natal Daily News*. These reports were immediately categorically denied not only by the Editor of the *Natal Mercury* but also by the Managing Director of that paper. The sweeping victory of the Dominion Party in Durban is retort to the blow that was dealt below the belt. Of the seven seats that the Dominion Party contested in Durban five have been won. We little expected that Leil Egelnad would lose Stamford Hill, for he had well merited support. The youth of the Division was with him. The most surprising result was the one at Greyville where Mr. Darbyshire, the Dominionite, beat Mr. Wanless. Mr. Wanless spared no efforts and possessed with the most efficient organisation. Both Col. Stallard and Mr. Coulter the Leader and Deputy Leader of the Dominion Party have been defeated.

The R. K. Khan's Trust

The R. K. Khan Hospital and Dispensary Trust is rendering excellent service to the poor of the country. For 15 months the Trust conducted a Dispensary at 140 Queen Street, Durban, where free medical advice and free medicine were given to indigent Indians. At that Dispensary Drs. Makan Mistry, M. G. Naidoo and Goonam were in attendance. The Dispensary closed immediately the African Clearing Station in Beatrice Street opened, where at a nominal fee of 1/- medical attention and medicine are given. The Trust has now opened a Dispensary at 345 Main South Coast Road, Clairwood, which has an Indian population of 16000 of whom the majority is poor. The Dispensary was opened on the 15th January 1938 and the fact that during April over 1100 Indians were attended to bears eloquent testimony to the necessity of the Dispensary. Dr Beryl Peters and Dr. G. Mohanbry Naiker are in attendance at the Clairwood Dispensary. The Trust has also donated a sum of £1100 to the St. Aidan's Indian Hospital for the erection of a Ward consisting of 12 beds.

We are pleased to learn that the Trust is carrying out the wishes of the late R. K. Khan who left nearly £45,000 for the establishment of Hospitals and Free Dispensaries.

Clairwood Slums

A Joint Deputation of the Colonial Born and Settlers Indian Association and the South Coast Junction Indian Ratepayers Association met the Slums Committee of the Durban City Council on Friday last. The Deputation was headed by Mr. A. Christopher the President of the Colonial Born and Settlers Indian Association, who stressed the fact that the majority of those living in the area affected was working in the Factories at Jacobs. If they were shifted elsewhere considerable hardship would ensue. Mr. Christopher assured the Committee that his colleagues on the Deputation were just as much anxious to eliminate slums as the City Council was, but he pointed out that it would be extremely unwise to push one section of the community to find place for another. He elaborated on the seven points raised in the joint letter which two associations addressed the City Council on. Councillor J. M. Harris, the Chairman of the Slums Committee, assured the Deputation that the Council, in the matter of eliminating slums at Clairwood, was moving in the direction indicated by Mr. Christopher and that the Council would be the last to see any hardships inflicted on the Indians. The Council had in view the erection of both economic and sub economic houses on the area affected. Mr. Christopher incidentally brought the question of housing loans for Indians. He suggested that the Municipality instead of being rigid in the observance of the conditions governing housing loans to Indians, should be a little elastic. The Council should take the place of the private Builder or the Societies, so that Indians should have the opportunity of building according to their own plans and selecting their own Indian Builders. For, after all, the loans would only be advanced as the buildings progressed. If this suggestion were followed, Mr. Christopher assured the Committee, more and more Indians would take advantage of the housing loans. Mr. Harris assured the Deputation that the suggestion will receive the consideration of the Council.

Haile Selassie's Last Hopes Shattered

Britain, whose refuge the ex-Emperor of Abyssinia, sought after having been vanquished by Italy, has at last forsaken her refugee. It was with a depth of extreme sorrow that the ex-Emperor heard Britain's representative at the League of Nations move for the recognition of the conquest of Abyssinia by Italy. Haile Selassie's last ray of hope was Britain. That ray of hope has now vanished. Hailie Selasie may have no friends left, but he has the satisfaction of knowing that his country is by no means conquered. Italy by riding roughshod over a defenceless people, has gained a temporary advantage, but if history is to repeat itself, Italy would have to suffer a similar fate. Retribution has its own methods of dealing with individuals and nations.

Indian Opinion

FRIDAY, MAY 20TH, 1938

A Welcome To The Agent-General

We extend a cordial welcome to Mr. P. Rama Rau, the Agent-General for India in South Africa. Mr. Rau comes to us as a stranger but we feel sure that when he leaves us he will return to India as a friend of the Indian community of South Africa.

Mr. Rau comes with a brilliant career, having served at the Second and Third Round Table Conferences in London and at the Joint Parliamentary Committee. His experience gained at these momentous conferences will, we have no doubt stand him in good stead in his fight for our cause in this country.

The position that the Agent-General occupies in South Africa is an extremely difficult one, and no one would envy Mr. Rau's office. However, much an Agent-General would like to do for our community the difficulties that he has to encounter are insuperable, that we have found more than one Agents-General hold up their hands in complete despair. On the one hand the Agent-General has to deal with a Government which is by no means favourable to the Indian community and on the other he has to contend with serious differences within the community. Even at the risk of repetition we would again refer to the difficult position which we found ourselves in. We have held the opinion and we still hold the same opinion that as the Agent-General has not the backing of a powerful Government, he is not able to succeed in all representations that he makes to the Union Government.

The 1926 Capetown Agreement should have brought to an end all future legislative enactments against the Indian community. That was not to be however. That Agreement we have all along maintained, was one sided. The Agreement was concluded at the expense of a section of the community, for, without an Assisted Emmigration Scheme no Agreement could have been concluded. That Scheme was the means of repatriating thousands of our countrymen, women and children, who found India no place for them. It was because of the havoc that it wrought to the poorer Indians, that the Assisted Emmigration Scheme was removed from the Second Capetown Agreement.

That was not all. The consummation of the first agreement brought with it a train of anti-Asiatic legislations. Neither the Agreement nor the presence of the Agent-General made any difference to the spate of these legislations. The first blow that the Indian community received immediately after the first Capetown Conference was the Liquor Act sponsored by the late Tielman Roos. Section 104 of that Act sought to displace over 5,000 Indians employed in licensed premises. That section was the acid test for the first Agent-General the Rt. Hon. V. S. Srinivasa Sastri. That offending section was withdrawn from the Bill after the Indian community had put up a fight ably supported by Mr. Sastri. We merely mention to show that the presence of Mr. Sastri who was held in the high esteem by the Europeans of South Africa, did not deter the Government from bringing forward a legislation which was racialistic in character. The Transvaal Asiatic Land Tenure Act served another striking instance where the Agent-General was unable to do anything to prevent the passing of the Law. The South African Indian Congress passed a resolution at one of its Conferences, calling upon the Government of India to recall their Agent-General if the Asiatic Land Tenure Act (then a Bill) was not withdrawn. That resolution and the protestations from the Agent-General had no effect.

The Union Government is well aware that the Government of India is weak kneed. And the Agent-General therefore cannot speak with the same strength as, for instance, the Consul for Japan. The position of the Indian community in South Africa will remain unaltered so long as they are denied the franchise. If Mr. Rama Rau does nothing else but bring home to the Europeans of this country that to keep a section of the population disenfranchised is a blot on civilised South African, he will have rendered a distinct service.

In his work in South Africa Mr. Rama Rau should have a united Indian community. We have no doubt that he comes with an open mind. It would not take long for him to study local conditions. The next few years, would be the most critical in our history in South Africa. Anti-Asiatic agitation is spreading. A united Indian community is the only answer to this growing agitation. We feel sure that with the will to serve the community, which Mr. Rama Rau possesses in abundance the bringing of the community together will not be a hard task for the Agent-General.

Mr. Rama Rau will be joined by his wife in June. Mrs. Rau is an accomplished lady. She has rendered considerable service in the social sphere. She will be of much assistance to the Agent-General in his work in this country.

MAN AND CORRECT THINKING

By
L. W. RITCH

WE have seen that thought is dynamic and is really the creative force; that the conditions amid which individuals and communities find themselves to-day are but the creations of a yesterday or yesterdays formatively mirroring what was thought desirable by their authors. Action and reaction are equal and opposite and the operation of the law that makes it so is as certain and unerring as the law of gravitation or that ordains that the product of twice two, shall be four.

We are a little reluctant to admit that any discomfort we may experience from the reactions of our creative thinking are consequences for which we have partially or wholly to thank only ourselves. It is much easier and more comfortable to place the responsibility for the ills we suffer.

The discomfort felt should produce a healthy discontent with things as they are, the real nature of the disorder be examined and ascertained, and then corrected in the only way possible viz right thinking on the lines of the better understanding. Such right thinking must inevitably find its expression in action, just as did unright thinking. The same technique applies to reformation, as to formation. Wish, will, and thought must be made operative to counteract the rigidity of the forms to be improved or if necessary destroyed and to replace those with others better adapted to our newer conception of what is right and fitting.

Muddled thinking, blind thinking, selfish thinking, individual and collective are responsible for the disorder with which mankind is presently confronted. We all, high and low, top-dog and under-dog, have done our share. We *thought* that prosperity and happiness could be acquired and enjoyed at somebody else's expense; that superiority in brute strength, in intellect and in cunning were weapons to be used for self-exploitation. We created and established societies and our politico-economic system upon such premises, upon jungle ethics. We entrenched ourselves behind barriers of caste, creed, colour, race and nation—walls of separateness fashioned of the materials of an assumed self superiority. Small wonder, then that this "war of the members has so undermined the health of the organic whole as to cause grave anxiety concerning its survival in the form of our modern civilisation.

The "practical" man of affairs is apt to sneer at such philosophical approach to and treatment of the problem. He is impatient, and calls for some quickly working remedy that shall promptly restore the status quo. He resorts to cheap expedients a plaster here, a patch there. (Roosevelt is doing just this in America.) The "practical" man is usually far too preoccupied in suppressing symptoms to acquaint himself with real nature of the illness they indicate and so the forces of decay and disruption gather strength and volume with the inevitable result.

Universal principles apply equally to small things as to big. Right is synonymous with righteousness. Selfishness, egotism, whether in a race a class or any lesser unit of the great whole, pinches, contracts and finally destroys. The real law of survival is sacrifice—renunciation of the lesser things for greater; "giving oneself" as Gandhiji used to say. Who inspired by "right desire" in respect of the whole, think creatively for the benefit of the whole, they are the real reformers and creators of a future in which enmities, rivalries and unbrotherliness shall have no place.

SEARCH FOR NEW DRUGS

HOW BOTANICAL SURVEY OF INDIA HELPS

FROM Sabai to heart disease—this may well describe the range of queries dealt with recently in the Industrial section of the Botanical Survey of India.

There were first of all those, apparently interested in paper manufacture, who asked for information regarding the occurrence and extent of Sabai grass plantations in India and conditions suitable for their exploitation in different places and had to be satisfied. Others, perhaps equally interested in the cultivation of paddy, wanted to add to their knowledge about the distribution of the wild species of the paddy plant in India and the possibility of their collection for inter breeding with the cultivated paddy plants of Bengal.

The economic work done by the section ranges from giving specific information regarding sources, supply, and cultivation of plants or plant portions used for medicine, foods textiles, binding materials, fibres, timbers, industrial oils oil seeds, gums, resins, oleo resins, rubber, gutta-percha, basketry work, tea, coffee to furnishing details of manufacture of matches, paper and of production of silk and lac.

Vegetable Resources

Rich as India is in its vegetable products, it needs only a discerning eye to detect and tap such of the resources as are likely to be of practical use to man. It is on the systematic exploration of these vegetable resources and discoveries of newer plants of economic value, directing and assisting prospective cultivators of medicinal and other economic plants to select the right species—which, if not done at the outset, is likely to lead to considerable loss of money later—that there lies the importance of the work done in this section.

Finding New Drugs

Practically all inquiries relating to the medicinal as well as to the other economic plants of India are dealt with in the industrial section. The curator in charge supplements his knowledge of the medicinal drugs by personal tours in search of new drugs and by inquiries carried out at the sources where interesting drugs are in use. Information on medicinal and other economic plant is also gathered by correspondence with persons likely to supply such information, and by reference to current literature on medicinal drugs.

Apart from being a bureau of information on medicinal plants of India, the section also has done useful work in bringing the consumer and the supplies together. It has also arranged the supply of all sorts of medicinal drugs, food plants, fibres, industrial oils, oil-seeds, gums, resins, oleo resins, seeds, rubber and gutta-percha.

Assisting The Scientist

In addition plant materials are made available to scientific workers all over the world for research work, the results of which are communicated to the department and incorporated in its records for use of future workers on these lines.

Opportunities are also provided in the public gallery and the herbarium attached to the section to students from the university colleges and schools and to the commercial public of studying and gaining first-hand knowledge of the different economic plants or parts of plants.

FUTURE LIFE

By
SIR S. RADHAKRISHNAN
In 'Prabuddha Bharata'

THE world is best accounted for by being looked upon as a struggle between the Divine Principle and the principle of objectivity. In other words, the very best explanation we can offer is to look upon the universe as an insistent and continuous struggle between these two principles, bringing about an unfoldment. How can we reconcile this hypothesis with the distinctionless unconditional Principle? The answer is that it is not possible for us to give any kind of explanation; but we must admit that the world with its distinctions is dependent upon the Absolute, that the nature of the Absolute is not in any manner affected by the change and changes in the world. If any kind of explanation is to be given, it can be said that it is the nature of the Divine to unfold itself out of this endless process. Yet the world on account of its non-self-maintaining character cannot be regarded as ultimate. But non-ultimacy does not mean complete illusion or non-existence. Simply because it is not metaphysically real, it does not follow that it is to be reduced to a mere non-being or dream-like structure. It is what you might call a historical reality, an empirical kind of existence. Human individuals belong to this historical universe,—a universe where everything is perpetual movement and nothing stands still. The question today is: What is the future of this human individual when the crisis of death happens? From the beginning of the world, people have imagined different kinds of future. It is also said that this very universality may be asserted to indicate the reality of future life, but the agreement vanishes the moment you subject the nature of future life to examination. Different people in different countries have different conceptions of future life. Some imagine that we sing hymns in heaven. There are others who believe that we are tortured in hell and again there are those who hold that we pursue human occupation in another plane. Thus any kind of agreement vanishes as soon as you raise the question about the nature of future life. So you cannot build upon the hypothesis of a general agreement with regard to this particular matter. Once a questionnaire was issued by the Society for Physical Research to a number of distinguished thinkers and students to answer the question what they felt about the fact and probability of the future life. The answers were very vague. Some believed in future life and so they were happy about it. Others were sceptical about future life and they too were equally glad about it. It is only at the time of crisis that we generally bother about what happens to us in future.

Ordinarily we go on as if nothing matters in this world. When you take up this conception of future life, you find there is a pervading ambiguity about it. So far as Hindu thinkers are concerned, they have made a clear distinction between mere survival or duration of existence, i.e., what you call *punarjanma* and eternal life, *moksha*. In all systems of thought, you find it. If you turn to Plato's works, you read about consciousness through which we can escape from the mere ebbing of time, but in Plato's *Pre-existence and Post Existence* you find that a distinction is made between awakening *with* the body and awakening *from* the body. You find this distinction in Christianity too. In other words, it is not a question of dying and waiting for the Judgment Day and rising up again. "I am the Resurrector of life. Anyone who believes in me has already passed out of death. There is no question of rising." A distinction therefore is made between eternal life and survival of mere personality even in Christianity. That is the thing which you actually find so far as this theory is concerned.

Then, what is the nature of future life? There are people like Plato who tell us, 'The soul is simple and indestructible. There is an impersonal reason which is universal and can never die.' Similarly, when we raise the question—What do you mean by 'yourself'? Do you mean by 'yourself' that constant universal background or do you mean the body which is perpetually changing, i.e., dissipation of ideas and fading away of memories? What is it that you mean by 'yourself'? Is it the psychological or the logical energy which answers to your name? What do you look in the looking glass or in that which gets elated when praised or get depressed when criticised?—it is that kind of self in whose future we happen to be interested. Plato is no denying the fact that the self in whose future you are interested is not that Divine Principle, the Immortal Principle which is there. We are interested in the psychological and logical system, in this empirical self, which has been growing up. What happens to this particular individual, this system of psychological and logical energies, that has been built by relative accidents? What is the future of this particular empirical self? We believe that this coheres with some kind of physical basis. There is physical individuality. It gives us the illusion of our home, some kind of independence. But you find that even your body is interlinked with the cosmos and is absorbed so much. That is what is happening even at the physical level. You cannot say that your individuality is that which terminates the moment your interests are satisfied. Our physical frontiers do not enclose our mental personality. There are people who are prepared to give up their lives rather than part with their children. There are others who care so much for position in society that they would rather prefer death of their bodies than to suffer dishonour. In other words, there are mental changes. Still, others are able to extend their interests so as to make them cover the whole universe. Their interests and effects are worldwide in their character. When you take up this question of the future of imperical self, you will discover that the phsical basis is that which gives us an individuality so far as this world is concerned. That is the nature of your physical basis which binds you to society, which gives you the illusion of some kind of independence which is not existent. Well, if every soul is an embodied one and the body is regarded as the basis, the question is how does that soul arise. You cannot evade the question by saying that it is due to the natural conditions brought about by parents and that these have given rise to the soul. Now the question is whether there are not fundamental distinctions between the organic body and the consciousness. If there is a fundamental distinction between the two, what brings about the birth of consciousness? There are others who tell us that on the occasion of material contact, a kind of supernatural essence is injected into the soul. That is the answer which has been suggested. We ask here again: Is the relation between the two simply accidental? Possibly the conception that the soul is shadowy has much more to say for it. It points out that there is a natural organic relationship between the body and soul. But why should these souls which are thrust into these material bodies be done so in varying forms? If you raise this question, you will discover that this kind of theory cannot be regarded as really satisfactory.

(To be continued.)

CONGRESS AND DEMOCRACY

By
S. RAMASWAMI IYER, M.A

(Continued from last issue)

WE are in grips with the problem of not how to run the state but how to create it. A parliament can run the machine but it cannot create it. It is like a motor car that will run splendidly over a smooth road, but the road should be there; and the car cannot be used in constructing it. India has decided that the road should be built. The country called for tenders and several came forward, the Congress tender was accepted and the construction has already set in and the people are satisfied that the Congress can do its work well. Those who want to run their automobiles before the road is finished are spoiling their machines and delaying completion of the road. The Congress has received the sanction of the people for their programme in unequivocal terms. The idea which the Congress stands for and the methods it employs to attain them are understood and approved by the masses. It is often said that a subject nation has no politics. It is an untruth. Only a subject nation striving to shake off its subjection has politics. The issues are simple and easily grasped. Not like the gold standard or the Bank of England or ■■ which not even the greatest financiers of the world profess to understand thoroughly.

The shifting of popular attention and interest from the halo of wealth and officialdom to the interests and aspirations of the masses is another distinctive achievement of the Congress towards democracy. Till the emergence of the Congress as an active force in Indian life the masses were a neglected factor and the problems of the nation had a snobbish hue about them. It was entirely the result of Congress labour that the masses have been roused from their lethargy and self-consciousness instilled into them with marvellous results.

These are some of the more tangible consequences of Congress work. The intangible results will be the more abiding. A glance over the history of democracy will reveal that wherever it has been ushered into existence, the path has been uniformly stormy and destructive. The fervent catholic, the ardent Puritan, the philosopher and the poet, have all championed the cause of freedom and has taken up cudgels on its behalf; but neither art nor religion have been able to eschew violence or avoid bloodshed in the process. Millenniums have passed ere the world became first aware of the birth of democracy. But every rebirth is attended with a major surgical operation and the instruments employed for this are as crude and primitive, perhaps more destructive, in the present century as they were centuries before the Lord. It is the unique and momentous achievement of Indian nationalism to forge a new weapon of more harmony and staggeringly powerful, non-violence. Gandhiji's discovery and initiation of this new principle, blending religion and politics in the most harmonious way and keeping constantly in sight the essential unity of life, in all its varied activities, marks a new era in the history of democracy and a revolution in the history of political thought and practice. Passive resistance and non violence had already been promulgated as rules of public conduct, in different ages of human evolution. But during those times, they were no more than hazy dogmas often exciting the cynical indifference of the practical politician and fighter. It was left to Gandhiji to rescue the doctrine of non-violence from its status of a discarded truism and to make it a living creed, a gregarious habit and an effective instrument for political purposes. The cost of the transition which used to be appalling on almost all previous occasions is now absolutely wiped out; and when the cause of Indian nationalism triumphs through non-violence, democracy shall have gained the most enduring and the most wonderful asset it can ever have. Democracy will then be a real mode of living instead of a tragic and efficient mode of dying and perpetual preparation for and against death. Bernard Shaw calls democracy "tapioca armed with a gun." "Voting only changes names; revolutions are worked by shooting." The Congress will disprove both. It is striving to show that revolution can be carried through without shooting and democracy need not sustain itself on its guns. In Gandhism in which all the virtues of the Congress political creed can easily be perceived, there is much more of real democracy, real education and real religion than the world cares to understand. It also lays the most solid foundation of democracy not only for India, but for the whole of the world. Democracy cannot exist without liberty and true liberty can only be founded on true religion. William Ebor writes in *Hibbert Journal*, October 1937:

> "If men are to enjoy liberty without imperilling order they must find some centre other than self about which to integrate their lives; and it must be the same for all men; it needs little argument to show that this can be found only in God. Faith in God is an unfailing source of liberty. The man who claims freedom to obey God rather than man cannot proceed to use his freedom ■ disobedience to God. And God is the father of all men and His Will is the welfare of all His children. Apart from faith in God, freedom cannot survive. Apart from faith in God, it cannot deserve to survive; the causes of freedom and of faith are one."

The Congress ideology is not far removed from the one depicted in these words.

"HEROES, MARTYRS, INSPIRED MEN"

ONE of China's greatest leaders, Mr. Sun Fo, who is the son of China's famous Nationalist Sun Yat-sen, in an interview given to the London correspondent of *The Guardian* is reported to have said:—

A short, sturdy figure, Dr Sun embodies in himself the immense resisting powers of his nation. President of the National Legislative Yuan, he speaks with the highest authority on the views of the Chinese Government.

"By this time next year China will have an army of ten million men in the field," he said. "Her present fighting forces number between two and three million, and another eight-and-a-half million men are training in the provinces.

"Of the million men sent into China by Japan, about 300,000 have already been put out of action by death or wounds. Believe me, China is going to win. The Chinese are fighting as heroes, martyrs, inspired men.

"Because ■ her fear of intervention on China's behalf by a third party, Japan can afford to mobilise in China only a quarter of her military strength. The tide has already turned in our favour, and China will certainly only consider peace terms when all her territory has been evacuated.

"The Chinese, once branded as a coward, is now fighting like a lion. He counts his life a small thing to give to his country. But the Japanese soldier is fighting away from his native land, for a cause he does not understand. He cannot believe that he is really fighting for the safety of his home and country, as the Chinese soldier does.

"No power on earth can conquer a nation of 400 million souls when once its nationhood has been roused."

SETH GOVIND DAS' SCHEME OF COLONISING EAST AFRICA CRITICISED

Way To Solve Problems Of Indian Settlers In Africa

SETH GOVIND DAS M.L.A., (Central), and a member of the All India Congress Committee, who, on his own but after consulting the Congress, officials recently toured East and South Africa to study the problems of Indian settlers there, has submitted his report.

Mr. Das, in his report, stresses the need of organizing a colonization society "with sufficient resources of men and money," and of establishing cultural contacts with the Indian settlers in East and South Africa.

The report states: "This is essentially an age of organisation and nothing much can be done in any sphere by individuals however well intentioned they may be, without proper and effective national examination. I therefore suggest that we should organise a proper colonisation society with sufficient resources of men and money. The acquisition of African Colonies by the British Government is mainly due to the efforts of the British East Africa Company, British South Africa Company, the Rhodesia Company, the Royal Niger Company and other chartered companies. Other European powers also acquired colonies by the same methods not only in Africa but the world over.

"My proposals contemplate the starting of a limited company on co-operative lines in which the future colonists as well as the public in India will take shares. This society will have to select a proper band of workers with a desire to serve their adopted country. Such a plan has the added merit of relieving the problem of unemployment to some extent among the educated. Our colonists must be recruited from among scientific agriculturists, engineers and other trained men and women to develop the vast resources of Africa for the common good of all. Land is very cheap in East Africa and is also very fertile. It is sparsely populated and offers opportunities for a willing worker to obtain a higher standard of living ultimately than is possible in India, with our pressure of population. I am sure a move of this kind will be welcomed by the Indian community already living there as it will be to our mutual advantage.

"The whole success of the scheme, however, depends on two factors, namely the proper lead given by our leaders in organising, financing and recruiting proper material for this scheme and the willingness of our society to adapt, acclimatise and serve the country of their adoption. "I would suggest that a few leaders of our public life may be deputed to East Africa, also Northern Rhodesia and other places to study and examine the details of this scheme and make a report to the nation. This, however, must not be delayed any longer, as we may not be able to accomplish our objective if we delay. I would submit to the proposed commission of inquiry further details in connection with this scheme. All beginnings on an experimental scale should be immediately made and I must say the responsibilities of these pioneers will be very great. Their success or failure would largely determine the future of the Indian race both in India and abroad. That is why the selection of the first band should be made by a representative national committee from among true and tried men.

"In the meanwhile till the colonisation scheme matures, we have to fight for our rights in East Africa as elsewhere. Some of the problems affecting us in East Africa such as the segregation to the low lands in Kenya, restrictions on trade as in Zanzibar have to be fought and solved by vigorous action. The problem of franchise is another pressing issue. We should without delay try to secure adequate representation in all spheres of Government in proportion to the number and interest we represent there, as we have a greater stake than any other single community. The present separate electorates are wholly unjustifiable from either the political or economical point of view. A common roll is an urgent necessity and cannot be denied on any ground whatsoever.

"In a nutshell, what we want and must insist upon is the principle of equality both in the political and economic spheres. I realise, however, that our fight for freedom in India and its achievement is the only solution for our overseas Indian problem. In support of this view, I may mention the fact that the Japanese, though they are Asiatics, are not subjected to all those disabilities which Indians are suffering from.

"Lastly, I would suggest both for East and South Africa the urgent need for cultural contacts. For in my recent visits I discovered to my surprise that many Indians are quite ignorant of Indian history, literature, philosophy, culture and tradition. We are partly responsible for this state of affairs. To remedy this defect we should send cultural missions from time to time consisting of our best statesmen, philosophers, and poets.

The scheme of colonisation of East Africa, formulated by Seth Govind Das, M.L.A., and published in certain newspapers is in no way in conformity with the views of any political or other institutions of Indians in East Africa," says Mr. S. G. Amin, Secretary of the East African Indian National Congress and the Secretary of the Deputation of the East African Indians, that is now touring in India in the course of a statement to the Press.

He adds: "The East African Indian National Congress has not been either directly or indirectly consulted by Seth Govind Das and the deputation that is now touring in India has had no opportunity of studying or discussing the proposals much less approving or disapproving them. I am of opinion that the Indian settlement in East Africa would be ill served by such proposals based on incomplete and ill-digested information obtained in a hurried tour of South and East Africa.

Formation of limited companies for the purpose of colonisation and establishment of large scale industries or even discussion of such schemes will provide in the hands of our opponents in East Africa the most effective weapon with which to condemn us and will endanger the happy relation which exists between the Indians and the Africans throughout East Africa.

If the report in the press is correct Seth Govind Das proposes that Indians in India and East Africa should start imitating the imperialist powers in their policy of exploiting the backward races. I believe that Indians in Africa have a nobler mission to perform than the adoption of this policy. Nothing should be done by the Indians in East Africa by which their relation with the Africans should be strained at any time in the present or the future.

Helping in the regeneration of the African race is the destiny which awaits the Indians in Africa. Stooping to schemes of exploiting the Africans politically or industrially can never be justified by the Indians here or in Africa and I am sure that if Seth Govind Das had consulted the Working Committee of the Indian National Congress or any prominent Congress leader he would have acted in a different manner. Settlement of Indians in East Africa can be justified only to the extent that it remains helpless to the future progress of the Africans and to the extent that it actively helps such progress.

Things In General

South African Youth Movement

THE third annual meeting of the Durban Indian Branch of the South African Youth Movement was held at 175, Grey Street, Durban, on May 8. The gist of the secretary's report was the need among Indians for unity—Indian youth in particular; unity of action suppressed by unity of thought to chase the true basis of advancement. The presidential report deplored the tendency to discuss abstract and impractical subjects and stressed the need for a practical programme, advocating study and research work. In the absence of the treasurer, Mr. S. S. Chetty deputised, showing a favourable balance of £4 2s. 6d. in his report. The officials for the current year are:—Patron: Mr. O. S. Hampson; President: Mr. P. H. Joshi, vice-presidents: Messrs. J. R. Mistry and D. S. Naidoo; hon. secretary: Mr. M. P. Naidoo; assistant hon. secretary: Mr. M. D. Naidoo; hon. treasurer: Mr. S. S. Chetty; hon. auditor: Mr. A. Rangalam.

Cape Indian Congress

Mr. C. O. Pahamie, hon. general secretary of the Cape Indian Congress, writes:—"In your issue of April 29, you have a report re the Non-European United Front, and another article in the columns dealing, 'Notes And News.' I wish it to be cleared on behalf of my organisation as far as the Cape Indian Congress is concerned we have had nothing whatsoever to do with that United Front movement. Although we are not against the principle of United Front, we are assuredly out with initiative to the well being of our community and I can assure the general public that as far as the Cape Province is concerned the Congress has at all times acted in the best spirit of service to our people and we are indeed happy to inform that we are confidently enjoying the privilege of the entire confidence of our community as never before".

Transvaal Tamil Benefit Society

A very important meeting of the Transvaal Benefit Society was held on Thursday, May 5, Mr. N. S. Pillay presiding. Delegates from other parts were present. A few years back a disturbance took place and one of the Transvaal Indian Congress members used some insulting epithets towards the Tamil community. Mr. S. M. Nana, the secretary, and Mr. Z. V. Parekh, one of the vice-presidents of the Congress attended the meeting. Mr. N. S. Pillay called upon Messrs. Nana and Parekh to address the meeting. Both these gentlemen expressed their regret and Mr. Nana, on behalf of the Transvaal Indian Congress, apologised to the meeting and to the whole Tamil community of Transvaal and South Africa if any insults were hurled at them. He appealed to the Tamil community for the help and co-operation. He said that in the past they stood loyally by Mahatma Gandhi and now when the community was faced with grave crisis he appealed to the Tamilians to come into the Congress. After these two gentlemen had left, the matter was fully discussed till 1.30 a.m. in the morning, and it was felt that the appeal made by Messrs. Nana and Parekh should be heeded to favourably. Another unpleasant page in the history of South African Indians has been sealed.

Yuvak Arya Samaj (Clairwood)

The sixth annual general meeting of the Yuvak Arya Samaj was held on Sunday, May 8, at Clairwood. Mr. R. R. Bhoosban presided. The secretary reviewed the work done by the Samaj during the last twelve months, and laid stress upon the members to accomplish the task they have undertaken of erecting the school building, for which an appeal to the general public for £500 has already been made. The office-bearers for the ensuing year were as follows:—Patrons: Messrs. D. G. Satya Deva and P. Satyagni; President: Mr. R. R. Bhoosban; vice-president: Mr. O. Rajcoomar; secretary: Mr. R. Lalla; assistant secretary: Mr. R. Maharaaj; treasurer: Mr. S. Mungal; committee: Messrs. K. Dutt Persadh, B. P. Singh, D. Moonilall, M. Sewpersadh, R. R. Lall and H. D. Persadh; hon. auditor: Mr. Munnieduth Kesrath.

A Graduate At Sea

Mr. Francis Duncan, able seaman in the American steamer *Challenger*, is a Harvard University graduate. "Harvard is a place where men are made," said Mr. Duncan, "but the trouble is that it turns out men too perfect for this work-a-day world and they cannot get jobs ashore. That is why I am at sea, and the sea is full of Harvard men. Any way, the sea is a great place. One gets more time to study at sea, and besides, there is nothing like the dignity of honest toil." Mr. Duncan has obtained a number of degrees in literature.

Chinese Refugees From Amoy

Two thousand Chinese refugees from Amoy Island which was occupied by the Japanese have arrived in Hong Kong and more are expected. Reports obtained from the refugees confirm the accounts of the occupation of the Island, namely, that 3,000 inhabitants of the Island were slaughtered by Japanese soldiers and many buildings in the Chinese parts of the town destroyed, according to *Transocean*. The Japanese are reported to have bombed a number of coastal towns near Amoy from the air.

Clairwood Literary And Debating Society

The following are the officials elected for the ensuing year, at the fourth annual general meeting of the above society, held on Saturday April 30. Patrons: Messrs. N. P. Naidoo, H. S. Ombe and Rev. A. J. Chunnoo; President: Mr. K. M. Moodley; vice-presidents: Messrs. E. V. Naidoo, R. G. Pillay and C. G. Pather; hon. treasurer: Mr. N. M. Pillay; joint hon. secretaries: Messrs. S. K. Moodley and S. Gopal.

A Wedding At Newclare

On Good Friday, a wedding was performed at 65, Crocerus Avenue, Newclare, Johannesburg. The contracting parties being Mr. Hanjeth (Riley), eldest son of Mr. and Mrs. A. J. Lowton, of 12, 19th Street, Yolanda Estate, Bezuidenhout Valley, Johannesburg, and Kumarie Sathwathi Devi, second daughter of the late Mr. B. Ramdin and Mrs. Ramdin, of 65, Crocerus Avenue, Newclare, Johannesburg. A large number of European and Indian guests were present from Natal and Transvaal, and prominent amongst those were: Mr. and Mrs. C. Brown, Mr. and Mrs. Montect Sergeant Snyders, Messrs. Van der Merwe & staff, J. Simpson, J. Styer Roper, Mr. and Mrs. Esterhuizen, Messrs. Ramlal Moolloo, R. Loganbarthy of Pretoria, Lalbahadur Nanoo, Ramlaparsad, Ganese Achary, Lala Seethalparsad, R. Lorjek, D. Ancerondh, Jimmy, Baijnath Madho Rugoonundan. The bridegroom is captain of the Heron Park Football Club, Bezuni, and hails from a sporting family. Many speeches in English and Hindustani were delivered by Messrs. Ramlal Moolloo, R. Loganbarthy, Lalbahadur Nanoo of Durban and others. The ceremony was performed according to Sanathan rites and Pandit Ramparsad Maharaj, of Dundee, Natal, officiated.

A Matrimonial Function At Sydenham

Over 1,000 guests from all parts of Natal attended the wedding at the residence of Mr. S. Ramgulam, 208, Kenilworth Road, Sydenham, Durban, when the eldest daughter was married to the eldest son of Mr. and Mrs. Sowdath, of 17, Woodford Grove, Durban, on last Saturday evening. Both families are well-known Indians and respected by both Indians and Europeans throughout Natal and Transvaal. The ceremony was performed by Mr. R. Brijnahunker of Durban, according to Sanathan rites. Mr. K. Roopnarain of Durban presided over the function, and on behalf of the bride's father, welcomed the guests. He wished the bridal pair happiness and prosperity in their new sphere of life.

India Letter

(News Culled From Indian Papers)

Plan To Fight Illiteracy

THE Associated Press understands that Mr Sampurnanand, the new Education Minister, U. P. Government, is contemplating a bold step for fighting illiteracy. According to the proposed scheme each district in U.P. will have forty centres for spreading education among the adult population. In addition to this 4,000 reading rooms with suitable newspapers will be opened at primary schools for literate people and each district will have twelve libraries. Circulating libraries, radio lecture with lantern slides and cinemas will also be used as a means of spreading education, each district being provided with two radio and two lantern lectures centres. Physical training in schools and intermediate colleges and military training the use of firearms in intermediate colleges are proposed to be made compulsory throughout the Province, while vocational education will receive attention.

C. P. Government Prepares For Central Assembly Elections

It is reliably understood that elections to the Indian Legislative Assembly (Central) will come off in November next. So far as the provinces of C. P. and Berar are concerned Provincial Government is making arrangements for holding general elections. Preliminary step is the publication of electoral rolls of five constituencies allotted to this province.

Fine Art As Optional Subject

Introduction of Fine Arts as an optional subject for the Matriculation examination which the University of Calcutta has decided upon marks a new innovation in its courses of study. The provisions will take effect from 1940. The whole course of teaching has been divided into four groups of subjects, viz., (1) Architecture, (2) Sculpture, (3) Painting, and (4) Applied Art, each group being sub divided into four parts, namely, (i) General principles, (ii) Indian Art, (iii) Asiatic Art, and (iv) European Art. Each sub division is to be covered by two lectures, each of such lecture requiring by way of apparatus, nine examples of pictures, photographs or diagrams. The whole course will be covered by 32 lectures spread over two years—16 lectures for the Preparatory class and 16 lectures for the Matriculation class.

Ex-Deportee Returning To Bombay

Mr. B. M. Pangarkar, Labour leader who was deported from Bombay in 1929, under the Foreigners' Act, is returning to Bombay, after his ban having been removed by the Congress Ministry by the Flying Ranee at the Bombay Central. After his deportation from Bombay Mr Pangarkar did remarkable work of labour organisation in the Baroda State and organised the grand Kisan March at the time of the last Haripura Congress.

Barode To Have Aerodrome

It is learnt that the Baroda State contemplates the construction of an aerodrome and a broadcasting station at Baroda. The State was in correspondence with the Tata Air Service as the result of which the latter is said to have agreed to land its aeroplanes at Baroda if a suitable aerodrome is constructed. The State has thereupon sanctioned a sum of Rs. 2½ lakhs for an aerodrome. The State has also sanctioned another sum of Rs. 1½ lakhs for constructing a broadcasting station at Baroda, the recurring annual expenditure on which is estimated to be about Rs. 40,000.

Bombay's Talkies' Unique Achievement

The film entitled "Bombay Welcomes Sjt. Subhas Chandra Bose President Indian National Congress 1938" which was shot by the Bombay Talkies with seven cameras on the 24th February and which was shown at a special show at Roxy in the presence of Sjt. Subhas Chandra Bose has now been exclusively acquired by the Minerva Talkies. Rarely has a topical of this high standard been seen on the screen in this City—whether imported from abroad or made locally.

Prohibition In Frontier

The Bill introducing complete prohibition in Dehra Ismail Khan and partial prohibition in other districts of the frontier has been passed by the Frontier Assembly unanimously. Not one member rose to speak in defence of liberty to drink nor did any one oppose the prohibition Bill on economic grounds.

Dictators Of Cantonment

That Municipal administration in Indian Cantonment areas were really carried by 'Military Dictators,' that now, official members of Cantonment Boards were ineffective figure heads and that cantonment tax payers were paying for the comfort and luxury of army officers were views expressed at a largely attended public meeting of the Lahore Cantonment tax-payers' association.

Autonomous University

The New Delhi correspondent of the *Hindusthan Standard* reliably understands that the Secretary of State for India on the advice of the Law Officers of the Crown has written to the Government of India stating that the Bengal Legislature under the new Government of India Act has no power to legislate with regard to the University of Calcutta.

Muslims In Sind

It is understood that discussions were held between Mr. M. A. Jinnah, Sheikh Abdul Majid, M.L.A., President of the Sind Muslim League, Maulana Shaukat Ali and Sir Abdulla Haroon regarding the position of Muslims in Sind *vis-a-vis* the present political situation there. Sheik Abdul Majid has come to Delhi especially to acquaint Mr. Jinnah with the position in the Province of Sind as it affects Muslims interests. It is gathered that the discussions were held regarding ways and means of organizing Muslims in Sind and establishing district branches of the League in that province.

Voluntary Offer Of Help

The Minister for Co-ordination Sir Thomas Inskip said he was receiving large numbers of letters from people of all classes offering whatever service they could render to their country. Sir Thomas Inskip said that that was a remarkable manifestation of public life which, he hoped, could be used.

Cool Travel On Frontier Mail

The B. B. and C. I. Railway are attempting to extend their present service of air-conditioned compartments on the Frontier Mail.

The Silent Worker

A journalist has been observing silence in Benares for the last 56 days and proposes to continue it for another twelve days. The object of this "tapasya" he explains (silently), is to develop the powers of perception and concentration of mind. Silence is not interfering with his daily work. He attends his office as usual but does not speak. Whenever he has to communicate something to others he writes it out or explains it with gestures.

The Sporting World

By "Ramblar"

Suncrush Marathon Race

ENTRIES for the second Suncrush marathon race, which this year is being run from Toll Gate, Durban, to Maritzburg, on Thursday, May 26, are coming in very nicely. The secretary has received 47 entries. Durban has 21 and Maritzburg 20. Among the entries are the following: M. A. Chetty, V. R. Everton, C. Murugasen (last year's winner), R. Naigmal, V. P. Rajah, S. Pondhol, Kid Retmley, M. V. Naicker and M. K. Naidoo.

Maritzburg Indian Scouts Association

The first annual general meeting of the Maritzburg Indian Scouts Association took place at the Methodist Indian School, on May 14. Mr. R. Doobran presided. There were present, Scoutmasters, and representatives of most of the local Indian schools. The secretary made mention in his report that Maritzburg had 125 Boy Scouts and Cubs in the various schools. The five scoutmasters, who recently had training at Lexden, have been busy in the scout work amongst the boys. The following schools, York Road Intermediate Indian School, St. Paul's Indian School, Methodist Indian School, Hawick Indian School and Esther Payne Smith School, had affiliated to the association. It is hoped that other schools, which had not taken the advantage, would do so during the ensuing year. The boys who have taken interest in this movement, will be invested at the Methodist Indian School, on May 24. The following officials were elected for the ensuing year:—Patrons: Messrs. J. MacLeod M.A., Inspector of Indian Schools (re-elected) and H. T. Sheers (District Scout Master); vice-patrons: Messrs. D. Hanks, Dr. Peters, L. Anthony, W. Anderson, [illegible], A. H. Allsopp and P. M. Sordhal. President: Mr. R. Doobran (re-elected); vice-presidents: Messrs. S. Doobran, A. George, V. George, L. B. David, S. David, R. Lutchman and A. Pardeal, secretary: Mr. S. K. Moodley (re-elected); assistant secretary: Mr. K. Richards; executive committee: One representative from each troop; general committee: Three representatives from each troop.

Pantan's Hill Youth Club

The first annual meeting of the Pantan's Hill Youth Club was held on Sunday, May 8. The object aim of the club is for the advancement of music among its members. The following office-bearers were elected for the ensuing year:—President: Mr. M. Vadival; secretary: Mr. S. Khan; assistant secretary: Mr. S. Morrick; treasurer: Mr. D. Narain; assistant treasurer: Mr. P. Veeranah; manager: Mr. O. [illegible]; music conductor: Mr. G. C. William; committee members: Messrs. P. Ganas, A. V. Veerasamy, K. Veerabloo and N. E. Appalsamy.

TO LET

Double Storey Brick [illegible]

5 Bond Street, just off [illegible] Street, Central

Owner will alter premises to suit prospective tenant for FACTORY, WAREHOUSE, OFFICES or TEA ROOM.

Apply:

RUSTOMJEE.
17 First Avenue,
Durban.

Harden Heights Indian Tennis Club

The above Tennis Club held its annual championship tournament recently which resulted as follows:—Singles: N. Sachida beat P. Moonsamy 6-1, 6-2; Kannilall beat A. P. Jhugroo 7-5, 5-1; A. E. David beat G. Bajoo 6-4, 1-6, 6-3; B. Gerrih beat Jagasar 6-2, 6-1. Semi-final: Kannilall beat N. Sachida 6-1, 6-4; A. E. David beat B. Gerrih (capt.) 6-4, 0-6, 6-3. Final: Kannilall beat A. E. David 6-3, 7-5. Doubles: Kannilall and A. P. Jhugroo beat N. Sachida and P. Moonsamy 6-4, 6-0; B. Gerrih and Jagasar beat A. P. Jhugroo and Kannilall 6-4, 6-3; B. Gerrih and Jagasar beat A. E. David and G. Bajoo 9-7, 6-4; N. Sachida and P. Moonsamy beat A. E. David and G. Bajoo 10-8, 7-5; A. P. Jhugroo and Kannilall beat A. E. David and G. Bajoo 6-2, 6-2. Mr. B. Gerrih, the captain, donated the prizes to the successful winners.

Hill View Government-Aided Indian School Building Fund

[illegible] Mrs. Acharee [illegible] Monday one [illegible] P. Govinda Pedaraya [illegible] A. Narain [illegible] Nayagar [illegible] Indian Staff, Victoria Hotel [illegible] Gorbindasamy Thoma [illegible] Bros. [illegible] and V. N. Naicker [illegible] Co. [illegible] Messrs. G. Gandhi £1 1s.; M. Chetty 2s. 6d.; Khan £1 1s.; P. Chetty 2s.; A. R. [illegible] Dalloo Price Hotel Father 5s.; K. M. Mahomed & Co. £1 1s.; Ismail 5s.; [illegible] Accordia 5s.; [illegible] Bhyat 5s.; Woods [illegible] Co. 10s.; Hameed Khan 5s.; N. Venkat [illegible] 5s.; Ismail 2s. 6d.; [illegible] Rajat [illegible] Co. 5s.; [illegible] M. Lahat 2s. 6d.; M. C. Jhaveri [illegible] A. Govind 2s. 6d.; and Essop Mia [illegible]—To be [illegible]

Natal Indian Congress

A special general meeting of the members of the above Congress will be held at M. K. Gandhi Library and Parsee Rustomjee Hall, on Sunday, the 29th May, at 3 p.m. Agenda:—

Election of delegates to the forthcoming South African Indian Congress Conference to be held at Port Elizabeth.

The History
of The
Indian National Congress
(1885—1935)

In Khaddar binding with over thousand pages. It contains the photos of all the past Presidents.

Price: 6 Shillings

Obtainable from:

The Manager,
'INDIAN OPINION'
Phoenix, Natal.

Indians In South Africa

Helots within the Empire
and
How they are Treated.

By Henry S. L. Polak.

Price ... ... 2s.

To be had from —

THE MANAGER,
INDIAN OPINION,
Phoenix, Natal.

Books for sale.

NOTE.—Remittance should accompany order V.P. ORDERS will not receive attention. Postal Orders to be made to "Indian Opinion" at Phœnix. Postage Free on all books.

Mahatma Gandhi — 1s 6d

The Story of Ramayana — 6d

J. C. BOSE.—His discoveries and writings with a biographical sketch and portrait — 8

EMINENT MUSSALMANS—

Containing Sir Syed Ahmed, Sir Salar Jung, Nawab Mohsin-ul-Mulk, Badruddin Tyabji, Rafiuddin Ahmed, Sayid Mahmood, Syed Ameer Ali, Justice Kadri, Sir Mohammad Shah, Sir Ali Imam, Justice Karim, Abdul Karim, Sir Ibrahim Rahimtoola, Nawab Viqar-ul-Mulk, Sayid Hamid, Maulana Mohamed Ali, Shaukat Ali, Dr. Ansari, Hakim Ajmal Khan, Justice Abbas Tyabji, Sir Mahomed Shafi, Sir Fazulbhoy Currimbhoy, Sir Mahomed Habib, Barrister Jinnah, Sir Abbas Ali Baig, Dr. Sir Ziauddin, M. Hydari and the Ali Brothers.

Price — 5s.

ON KHADDAR—

(By Dr. Pattabhi Sitaramayya)

In this handy book, Dr. Pattabhi Sitaramayya traces the causes that led to the destruction of many ancient crafts and industries of India. He also describes the rise and progress of the great movement for the revival of Khaddar. One can look by reading the question of Khaddar as to the position of a patriotic plank in the Congress platform.

Price ... — 1s, 3d

SAKUNTALA —

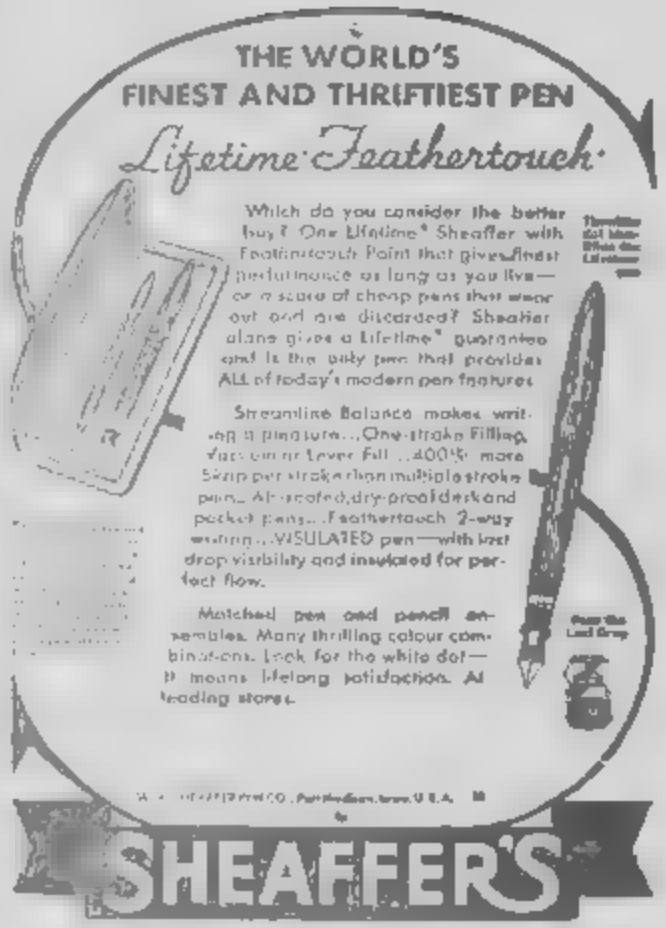
By Ramaji Sundarambhai, M.A. A prose version in English of Kalidasa's drama

Price ... — 1s, 3d.

ESSAYS ON INDIAN ECONOMY—By Mahadev Govind Ranade
Price — 4s 6d.

ESSAYS ON INDIAN ART, INDUSTRY AND EDUCATION.—
By E. B. Havell — Price — 3s

INDIAN INDUSTRIAL AND ECONOMIC PROBLEMS.—
By V. G. Kale, M.A. — Price — 4s

અમેરીકાની બનાવટની દુનીયામાં એકી અવાજે વખણાએલી.
જીંદગી પર્યંત લેખીત ગેરન્ટી સાથે
શીફરની પેન અને પેનસીલો તેમજ શાહ શોહનની
જુદી પેનસીલો મળી શકશે.

શાહ અબજ :

Wholesale Stockists:—

I. C. ASHABHAI & Co.,

35, Commissioner St., JOHANNESBURG.

'Phone 333716. P. O. Box 4838.

'INDIAN OPINION'

(Founded by Mahatma Gandhi in 1903)

For The Moral, Political and Social Advancement Of Indians In South Africa.

Published Every Friday.

Subscription Rates

Payable Always In Advance.

Within the Union	21s.	Annually
" " "	11s.	Half-yearly
Outside the Union	22s. 6d.	Annually
" " "	12s.	Half-yearly

Become a Subscriber and persuade your friends to do likewise.

Apply to—

Manager,
Indian Opinion,
Phœnix, Natal.

Congress Jubilee Albums

An artistic Jubilee Album containing the photos of all Congress Presidents from 1885 to 1935. The pictures have been done in three colours with smart decorative borders. The best available pictures of the Congress Presidents have been chosen for the colour printing.

Price: 2s. 6d.

To Be Had From:

"INDIAN OPINION,"
Phœnix, Natal.

Are You a subscriber of 'Indian Opinion'? If not, Why not?

CHOONILALL BROS.

THE NOTED INDIAN "SARRI HOUSE IN SOUTH AFRICA."

141, GREY STREET, DURBAN.

Branches.
50, Wicks Street And 60, Wicks Street,
VERULAM
GARAGE AND SERVICE STATION
7, Moss Street And 58, Wicks Street,
VERULAM

Please note:
Our Johannesburg Agent
P. RATANJEE,
60, Bree Street,
Newtown

Cable and Tel. Add.
"Choonilall"
Phone 24000
" 24415
Durban.
From 30 Verulam

ARRIVING BY EVERY MAIL FROM INDIA AND JAPAN

BENARES SARRIES WITH BORDERS AND PLAIN CENTRES, BUTIDAR BENARES SARRIES IN SEVERAL SHADES
Price from 60/-, 85/- 105/- & up to £40.
THE LATEST FROM BENARES CITY
EMBROIDERED SARRIES 25/-, 35/- & up.
PRINTED VARIOUS LINES of SARRIES from 12/6, 17/- & upwards
EMBROIDERD CREPE-DE-CHENE from 3/6 yd. 43 in. & 45 in. width
LATEST DESIGN SARRIE CLOTH 4 yds width from 1/6 yd. 1/9, 2/- & up
GEORGETTE SARRIES LATEST ARRIVAL price from 25/-, 30/-, 15/- & up
LATEST BLOUSES TO MATCH SARRIES price from 1/6 17/6 & upwards
ZARI WORK SILK SARRIES IN ALL SHADES from 55/-, 95/-, 123/- & upwards

THE NOTED
INDIAN SARRI HOUSE
IN SOUTH AFRICA.

SUITABLE FOR WEDDING GIFTS

Brassware Vases, Rose Bowls Jardines Engraved Trays and Various other Lines
At Special Reduced Prices.

Harmoniums Pablos, Gramophone, Records & Musical instruments At Rock Bottom Prices
Indian Condiments Indian Groceries At Wholesale Reduced Prices.

Midwest Radio & Radio Gramo from £15 £45, £35, £45 & up

Marble Taj Mahals
from 12/6, 17/6, 27/6 45/-
Suitable for Xmas Presents.

Write for sample and further Particulars

ચુનીલાલ બ્રધર્સ

દક્ષિણ આફ્રિકાનું જાણીતું સાડીઓનું ઘર

૧૪૧ ગ્રે સ્ટ્રીટ, ડરબન.

બ્રાંચેઃ
૫૩ અને ૬૦ વીક્સ સ્ટ્રીટ
વેરૂલમ.

અમારી સાડીઓ માટેના એજન્ટ જોહાનીસબર્ગ માટે
શ્રી. પી. રતનજી,
૬૦, બ્રી સ્ટ્રીટ, ન્યુટાઉન.

ગરાજ અને સર્વિસ સ્ટેશનઃ
૭ મોસ સ્ટ્રીટ અને ૫૭ વીક્સ સ્ટ્રીટ
વેરૂલમ.

દરેક સ્ટીમરમાં જાપાન તથા બ્રિંદથી આવે છે
બનારસની પ્રોગરસાણી બનત સાડી, તથા બાલુચારની બુટીદાર સાડીઓ શ્રી. ૬૫, શ્રી. ૮૧, શ્રી. ૧૦૫ થી શરૂને પા. ૨૫ સુધીની
બનારસથી ક્રમબધ્ધાર આવલી છે.
ડ્રેસના કામની સાડીઓ શ્રી. ૨૫ અને શ્રી. ૩૫ થી ઉપર
બનારસની બાનવાળી સાડીઓ
શ્રી. ૧૨–૬ અને શ્રી. ૧૭–૬ થી ઉપર.
કલરનું કેપ–દી–શીનની સાડી. ૩–૬ યુ પાર ૪૨ ઈંચ અને ૪૫ ઈંચ પહોળી.
સાડીનું બેસ્ટ ક્વોલિટીનું કપડું, ૪૫ ઈંચ પહોળી પારની, શ્રી ૩–૬, શ્રી. ૪–૬, શ્રી. ૬–૬ અને તેથી ઉપર
ક્રમબધ્ધાર આવેલી જ્યોરજેટ સાડીઓ શ્રી. ૨૫, શ્રી. શ્રી. ૪૫ અને તેથી ઉપર.

સાડીને મેચ પડતાં બ્લાઉઝ પી. ૧૨–૬, શ્રી. ૧૭–૬ અને તેથી ઉપર.
દરેક ફેશનની જરી કામની રેડીમેડ સાડીઓ શ્રી. ૫૫, શ્રી. ૭૫, શ્રી. ૧૨૫ અને તેથી ઉપર.
ઘાઘરો–બ્લાઉઝ, પગલા પાયજામો, રેડીમેડ અને બીજી બાબતો માટે ના ઓર્ડરનો ઓળા થાય.
[illegible] ગાદલાં, ઓશીકાં, ચાદરો પડદાઓ રેડીમેડ આવે
બોટલેસ રેડીમેડ અને રેડીમેડ આપ્સ
બાર પા. ૧૫, પા. ૨૫, પા. ૩૫, પા. ૪૫ અને તેથી ઉપર.
કાર્ટમસના ખ્રિસ્તને બાળક બારસના બાબ ગલાસો
બાર શ્રી. ૧૨–૬, શ્રી. ૧૭–૬, શ્રી. [illegible], શ્રી. ૪૫.

ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન

પુસ્તક ૩૬ મું. ફીનીક્સ, શુક્રવાર, તારીખ ૨૦ મે ૧૯૩૮ અં'ક—૧૯.

"ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન"

શુક્રવાર, તા. ૨૦ મે ૧૯૩૮.

શ્રીયુત રામ રાવ

આ પત્રના દક્ષિણ આફ્રિકાના હીંદી-ઓના હક સંભાળવા માતર હીંદ સરકાર પોતાનો પ્રતિનિધિ અહીં રાખે છે. તે એજંટ જનરલ નામથી ઓળખાય છે. માજી એજંટ જનરલ સાઇયદ સર રઝા અલી વિદાય થયા તેમની જગ્યાએ નવા એજંટ જનરલ શ્રીયુત રામારાવ બુધવાર તા. ૧૮ મી મેના રોજ ડરબન તશરીફ લાવી પહોંચ્યા છે. તેમને અંગે અંતઃકરણપૂર્વક આદરકાર આપીએ છીએ. અત્યારે તેઓશ્રી પરોણા તરીકે આવે છે પણ અમારી ખાતરી છે કે તેમની મુદત પુરી થયે જ્યારે તેઓ સ્વદેશ પાછા પધારશે ત્યારે અત્રે વસતા હીંદીઓના તેઓ કાયમના મિત્ર બની ગયા હશે.

મી. રામારાવ લંડનની હીંદી ગોળમેજી પરિષદો ગણી હતી તે પૈકીની બીજી અને ત્રીજી પરિષદોમાં તેમજ પછીથી પાલો-મેન્ટરી કમીટી ગણી હતી તેમાં બહુ ઉપ-યોગી સેવા તેઓ કરી ગયાની છે. તે મહાપરિષદોમાં કામ કરી તેઓ જે અનુભવ મેળવ્યો છે તે આ દેશમાં આપણા હકો બાબત સખત લેવામાં તેમને ઠીક ઉપયોગી થઇ પડશે એમાં અમને જરાપણ શંકા નથી.

એજંટ જનરલનો ઓદ્યો ઓગણવો બહુજ જોખમ ભરેલો છે. પોતાના દેશ માટે તેમજ દેશીભાઇઓ માટે ગમે તેવું સારૂ કામ કરવાની તેમને હોંશ પેદા થાય તો પણ તેમને મુશ્કેલીઓ નડી જાય તે પણ ઘણા એજંટ નિરાશાથી હાથ ઉંચા કરી ગયા છે. ઘોક તો આ દેશની સરકાર આપણી વિરૂદ્ધ અને બીજી બાજુએ બુહ ઠોકામાં ગંભીર મતભેદ. વળી બીજી પણ ઘોક બાબત અમે ઘણી વાર કહી ગયા છીએ અને આજે પણ કહેવા મજબૂરીઓ છીએ તે એ છે કે આપણા એજંટ જનરલને કોઈ બળવાન સરકારનો ટેકો નથી તેથી યુનીયન સરકાર પાસે કરવાની તેની રજુઆત ઘણુ પડતી વિવેકબાણી હોય છે.

૧૯૨૬ ના કેપટાઉન કરાર પછી યુનીયન માં હીંદ વિરૂદ્ધના કાયદાઓ બનવા ન જોઇએ. પણ તેમ નથી બન્યુ. અમે કહેતા આવ્યા છીએ તેમ એ કરાર ઓઠ તરફી હતો. હીંદી કોમના એક બાજને બોગે એ કરાર થઈ શકયો. એ કરારની સાથેજ અહીંના હીંદીને બીજા ઠેકાણે મુલક માં વસાહત કરવાની યોજના પણ કબુલ કરવામાં આવી હતી. એ યોજનાને આધારે હજારો ગરીબ હીંદીઓને—ઓળા અને બાળકો સહીત—હીંદ રવાના કરી દેવામાં આવ્યા. સ્વદેશમાં તેમને નહિવતું ઠોઈ સગુ રહ્યું, નહોતી ખાનદાન અને નહોતો કંઈ કામ ધંધો. એ ગરીબ ભાઇબેનો હીંદ માં અત્યંત દુઃખી થઇ ગયાના પુરાવા સંખ્યાબંધ રહ્યુ થતાં કેપટાઉનના બીજા કરારમાંથી આ યોજના પડતી મુકવામાં આવી.

આ કથા ચોદવીજ નથી પહેલા કરાર થયા કે તુરતજ હીંદી વિરોધી કાયદાઓ પાલામેંટમાં રજુ થવાનો વેગ વધવા માંડયો. કેપટાઉનનાં કરાર કે એજંટ જનરલની સખત બે કાયદાઓ સામે કામ ન લાગી શકી. પહેલો કાયદો મરહુમ હીલમન કૃસના ઘડૂ સંબંધી કાયદાઓ સામેનો. કલમના એક ઝોડાથી ૪ હજાર હીંદીઓને કાયદેસરની ઘરૂ વેચનારની દુકાનોમાંથી રજા અપાઇ ગઇ. તે વખતે એજંટ જન-રલના ઓદ્યે શ્રીયુત શ્રીનિવાસ શાસ્ત્રી હતા. શાસ્ત્રીજીએ સમસ્ત હીંદી કોમનો મજબુત ટેકો હતો. સખત લડતને અંતે કાયદાની કલમ પાછી ખેંચી લેવામાં આવી અને હીંદી નોકરો કાયમ રહી શકયા. શાસ્ત્રીજીને તો ઘણેજ બહુ માન આપવી. છતા સંગઠનેય અને બાનિષ્ઠાના કાયદા તેમની હાજરીમાં આવતાં ન અટકી શકયાં તો તે પછીની તો વાતજ શી કરવી. હમણાજ અંશીબાદીક કોર્ટ કેપટાઉન ખેડૂત પાસ મળી એજંટ જનરલ અટકાવી શકયા નહીં. યુનીયન હીંદી પ્રજાએ પ્રોટેસ્ટ કર્યો. કાયદો પસાર થાય તો હીંદી સર-કારે પ્રોટેસ્ટ બસ પોતાના એજંટને પાછા બોલાવી લેવા એવો મતલબનો અહિંની હીંદી કોમે હીંદી સરકારને તાર કર્યો. પણ કાયદો તો પસાર થઇ ગયો. હીંદી કોમનું ન ચાલ્યું, એજંટ સાહેબનુંયે ન ચાલ્યું, હીંદી સરકારે પણ કંઇ ના કર્યું.

યુનીયન સરકાર વતીથી છે કે હીંદ સર-કાર હીંદી પ્રજાને પરદેશમાં મદદ કરી શકે તેમ નથી. જગતનો ગાતનિધિ કોઇ જાપાની પ્રજાને હરકત થાય તો તે તુરત તેની હરકત દુર કરાવી શકે છે અને યુની-યન સરકાર તેની માફી પણ માંગે છે પણ હીંદી એજંટ જનરલ પુતાના માફક કંઈજ કરવાને શક્તિવાન થઇ શકતા નથી. હીંદી ને મતાધિકાર ન મળે ત્યાં સુધી હીંદીનો દરજ્જો કદાપિ સુધરે એમ નથી. શ્રીયુત રામ રાવ યુરોપીયન પ્રજાને એટલું સમ-જાવવામાં કૃતકાર્ય નિવડે કે પ્રજાના એક ભાગને મતાધીકાર બગાવનો રાખવો એ તેમ ના સુધારાનેજ કલંક લગાડનારૂ છે તો તેમણે આ દેશની હીંદી કોમની તેમજ બુદ્ધ હીંદ દેશની બહુ બહુજ ઉપયોગી સેવા કરી કહેવાશે.

શ્રી. રામ રાવને તેની સેવામાં હીંદી કોમની ઘોક સાથી મદદની જરૂર છે. અમારી ખાતરી છે કે આ બાબતમાં તેઓશ્રી કોઇના પક્षપાતી નથી. અહીંની સ્થિતિનો અભ્યાસ કરતાં તેમને બહુ વખત નહીં લાગે. યુનીયનમાંના આપણા ઇતિહાસમાં કુમળાંના ઘોડાંક વરસો બહુ કસોટીના જવા-નાં છે. હીંદ વિરોધી બળવાળા તેરમાં છે. એકત્ર હિંદી કોમ એ એજંટ જનો બળવાન ટેકો છે. અમારી બાતરી છે કે સેવાની બાગડોર શ્રી રામ રાવ જેવી બાબાવે છે તે મથક રાખશે તો કોમને એકત્ર કરવાનું કામ તેમને બહુ મુશ્કેલ નહીં જણાય.

શ્રી. રામ રાવનાં પત્નિ ગુજન માસમાં અહીં આવવા રવાના થશે. શ્રીમતી સારા કેળવાયલા અને સંસ્કારી સ્ત્રી રત્ન છે. સંસારિક ઉન્નતિમા તેમણે પણ સેવા કરેલી છે આ દેશમાં એજંટ જનરલને કરવાની સેવામા તેમના પત્નિ તેમને બહુ કપયોગી થઈ પડશે.

અમે કુટુંબી તેમને આવકાર આપીએ છીએ અને સેવા કરવાની તેમની ઇચ્છા એ હીંદી કોમમાં એક મધ યશમા નીવડે એવી આશા રાખીએ છીએ.

પાંચમાં હિંદી એજન્ટ જનરલનું આગમન

શ્રી [illegible] રાજારામ રાવી નાથ.ર આશ્ર. [illegible] રવી, એમ. ; આ. આના હિંદી એજન્ટ જનરલ ગુરુવાર તા. ૧૮ મીને રોજ સ્ટીમર દ્વારા ડરબનમાં દરબન આવી પહોંચ્યા છે. શ્રી. રામરાવ એ મરાઠી હારસ્વત બ્રાહ્મણ છે અને તેમના ધર્મપત્ની કાશ્મીરના છે. શ્રી. રાવ રાવને ગોટી પર સરકારના હિંદી જનતાની સારી સેવની આકાંક્ષા રહેલ હતી. રહીનરથી ઉતરતાની સાથેજ પરમારા શ્રી દરબ રાવનું ગોટી પરના એક હોલમાં લાલ જનતાના આવ્યા હતા. જ્યા અગ્રગણ્યોએની મુલાકાત થયા પછી નાટાલ હિંદી કોંગ્રેસના તરફથી પંડીત આનાંદાલાલે અને કુંવર મુહમ્મદ પરજ રસપ્રમેલ ઇન્ડીઅન ચીમેન્સ લીગ તરફથી મીસીસ આનંદ્રોઝ મુડ લીમે તેમજ કસ્તુરબા કુટુંબ તરફથી શીરીમ સોદરાજ કસ્તમજીએ હારતોરા અરપણ કર્યા. એજન્ટ જનરલ સાહેબે વળતા જવાબ નો આભાર માનતા જણાવેલું કે "આત્યારે તો વિલેા ન બોલતા એટલીજ નમ્રતા આપી આપવા પાસુ કુ કે તમારી સેવા કરવા આવ્યો છું." એજન્ટ સાહેબને હારતોરા અરપણ કરતા પહેલ ભાષણ કરનારાઓએ તેમજ પંડીત ભવાનીદયાલે શ્રી. એસ રી. રમરે કુલ બાપણ કર્યા હતા.

શ્રી બી. રાવ રાવનો સેવા તેમના સેક્રેટરી ટેલાગોના બે પ્રસેકા નમ્રજ કોલોનીયલ ઓન ઓફ તરફથી કન્ડીઅન એસોસીએશન તરફથી [illegible] કરવા શ્રી. બી બી. સીંગ ટેલાગોવા બે પોરિયા હતા પુરોપી જનતા તરફથી ટ્રેપ્યુટી મેયર શીરીસ એન્સન. કાફીન કલાર્ક શ્રી. ઇ. બી. સ્કેટ્ટ અને શ્રી. એસ. રીડેટ્ટા દ્વારા હતા અને યુનીયન સરકાર તરફથી શ્રી પી ડેવ. [illegible] આવેલા. મેાટા પણ સજ્જનતા ની ના ભાવે તથા ઓફ દુઃખદ અને શોચનીય ઘટના આ પ્રસંગે બનેલી : કોન્ફરન્સ પ્રથમ પહેલ રાખે તથા રવાકરી ઇન્ડીઅન વીમેન લીગ વચ્ચે અને પ્રોગ્રેસ મંડળ વચ્ચે ચાલેલી. એજલુજર દુઃખદ એ પણ બન્યું કે પ્રોગ્રેસ મંડળનેા આધીકારી પ . ઉપર સુધી ઉદાર ભાવ દાખવી ન શક્યેા.

શ્રી બી રાવ રાવનો આગમનેા કાર્યક્રમ વધુ બન્યો નથી એમા પણ દુ મુલ્કમાં તેઓ ઠીકઠીકના લાંબા સમય ગાળ માનીતરેા ની મુલાકાત લેતે તેશે.

સુનીયનનો ચુંટણી જંગ

નાતાલ : પ્રશ્ન જ્યારે કેાગ્રેસ આસેમ્બલીમાં આવી ત્યારે પ્રધાન બોર્ડ ના ત્યારે કેાની રીતે પણ તે તેમના કાબલેા કોલોનીયલ પાર્ટીની કરવામાં દરબાન યુનાઇટેડ પાર્ટી કયા સુધી સફા તે પુરેા પાડે છે. ચુંટણીના પરિણામના આગાહાજ દિવસે દેવેબ્રમેંથી રેન્ટ કેાર્ટ મેસ્કેના એવેા સંદેશેા આવ્યે છે કે અહીં એવા બનવા છે કે નાટાલ "અરકપુરી" કે જે કોલોનિયલ પાર્ટીનું પત્ર છે અને તેનો કેમ આમે છે તેણે પેાતાની નીતી બદલી છે. આ બનાવારનેા પ્રચાર ઘણી ખુબે સારી રીતે કર્યો. "અરકપુરીના" અધીપતીએ તેમજ ગેનેજીંગ ડીરેક્ટરે તુરતજ ખુલાસેા કરેલેા કે જે અફવા ઉડાવવામાં આવી [illegible] તદ્દન બોટી છે. પણ વેાટરેનું બાના બોરે આગે દોરવા કયા સુધીનું તુત ચલાવવામાં આવેલ છે એ જોવાનું [illegible] દુનાઇટેડ પક્ષ જ્યારે સંપુર્ણ બહુમતિ [illegible] ત્યારે પોતાને અને પક્ષને હાની [illegible] પડે છે એવે સ્પષ્ટ સમજણ તેનું છે [illegible] એમને આવ્ય નથી કે જે મહેનત કરે [illegible] પોતાની મહેનત ઉપર વિના નથી રહેતી. [illegible] કુલીનીયલ [illegible] તરફ ઘણેા ભારી પડ્યે [illegible] જ્યાં નાટાલમાં કુલીનીયલ પક્ષે ૨૦ માંથી ૧૫ સીટેા તેા જોગારી છે. અસલને આશ્ચર્ય કે [illegible] માણ છે [illegible] મેાગ્રેસને ટ્રેરેન્ટ હીલની જોડા મુબારી. [illegible] [illegible] પક્ષનેા ગુપ્તેાના ભાગે ગાતાજ [illegible] વિરોધ આવ્યે [illegible] મી. કરેણીયાવર મી. પોનસેનને હરાવી શકયા કુલીનીયલ પાર્ટીના મેમ્બરી બન્યા તા ટ્રેલાયે અને મી. કલ્કર્ક પણ દાવા [illegible] એટલુજ આશ્વર્યજનક છે.

મરહુમ આરે. કે. ખાન ટ્રસ્ટ

આર કે. ખાન ટ્રસ્ટના કારભારીઓને ઇબ્રાહીમ મરીનાના ઇબ્રાહાર આમચાના ગુજરાત કરી આપી કે બહારી સેવા બાબતમાં [illegible] તેમ બારે ધન્યવાદને પાત્ર બન્યા છે. ઉંચ્ચા પગાર બાલથી પ્રવીન સ્ટીટનાં આ ટ્રસ્ટ તરફથી ઓલવામાં આવેલા દવાખાનામાં સલાહ તેમજ દવા આપવા આવી છે. આ દવાખાનામાં ડાકટરેા તરીકે ડો. મકનજી ગાંધી ડો. એમ [illegible] નાયડૂ અને ડો. સુલસે પેાતાની સેવા આપી છે [illegible] ટ્રસ્ટ [illegible] ખાતું [illegible] કરવાનું તેા જોગ હતા કે આફ્રિકન કલીયરીંગ સ્ટેશન તરફથી બાઇસ સ્ટ્રીટમાં મી. ૧—૪ની નાગની પ્રી લાઇ હતા બધા વ્યવસાય આપવાનું સ્થ થયુ છે. ટ્રસ્ટે કુલ ચપાન પરજ પાસ્ત મેમ્બર રોટ ક્લેરવુડ બાને મહેના દવા આપવાનું બેાસ્યુ છે. આ દવાખાનાનેા પૂરા લાભ મહીલા લયી દવા પણ આપવારમા આવે છે. આ દવાખાના ડા. બાપરેશ અને ડા મોહનરેાપ નાગ કર પેાતાનેા વખત આપે છે. આ ઉપરાંત આ ટ્રસ્ટે સેન્ટ જોહન્સ ઇવરપીટલમાં ૧૨ રૂબીઓને રાખી શકાય તેવેા વેાર્ડ બનાવવા પાછળ ૧૧૦૦ ની રકમ ઇસ્પીટલને આપેલ છે.

આ નોંધ લેતા અમને આનંદ ઉપજે છે કે મરહુમ આરે. કે. ખાન વ્યવસાય મા. રપ,૦૦૦ ની રકમ દવાખાના અને ગરબ દરા આપવા માટે આપી ગયા છે તેનેા બાજા ટ્રસ્ટીઓ પ્રજાને તે સારા પ્રમાણમાં આપી રહેલ છે.

ફ્રેટરનલ સ્પીચ

મેસોનિયલ મેાન ઓર્ડર ઓફ મેટલર્સ ઇન્ડિઅના એસોસીએશન તેમજ સાઉથ કોસ્ટ જ્યુડીશ્યલ રેટનેસર્સ એસોસીએશનનું એકત્રીત રેપ્યુરેસન મી. કોરરોપરના નેતૃત્વ નીચે ડરબન સીટી કાઉસીલ ટાઉન કાઉન્સીલ મુલાકાતે ગયા હતા. રે ગયું હતું. રેપ્યુરેસન વતી મી. કીરોસ્કરે પેાતાના નિરીક્ષણમાં જણાવેલું [illegible] ખાતેના પ્રસંગના સ્વાગ વિભાગોમાં રમનારા ફ્રેન્ડરીઓના કામ કરનારા હતા. ઉદાસે જે ફેમીલિ છે કે આ ગરીબ વર્ગને બાજી બરોબર ના તેની લાકારીઓમાં ફુગેરેા થાય છે. મી. કોરરોપરે સ્વાગ કાર્યને બાદ દાનિ એ પણ સમજાવેલું : રેપ્યુરેસનમાં આવેલા સભ્યો ડરબન સીટી કાઉસીલ ઉદાસાજ સ્વાગ વિભાગોનું નિરાકરણ કરવા માટે ઉત્સાહ હતા પણ આ પ્રસંગ માપની સગવડ માટે બીજના જોગે તેમ ન તા આપ્યુજ ગણાય. જી કોરરોપરની રજુપ્રમાણ સાંભળી મીમા બાદ સ્વાગ [illegible] મુખ્ય મી. ૦ એમ. ઢેરીસે રેપ્યુરેસનના સભ્યોને જણાવ્યું હતું કે ડરબન સીટી કાઉ [illegible] રેપ્યુરેસનને સુપ્રત્યેલા માન ઉદરપ્રદ સુજાબ બાગ બહ રહ્યા હતા અને સીટી કાઉન્સીલના બનાવ્યા કલેરપુલના ઢોંદી ઓની બરજારી કામકાજની હકીકા તેા છેજ નહી. મી. જે એમ. ઢેરીસે કે પણ જણાવેલું કે કાઉસીલ કલેરપુલ બાન ગરેલા માલાના ઇરના મકાનેા બાબેા બાદે આપવાની જોગવા નિચારી રહી હતી આ પરથી તા કોરરોપરે સુપ્રત્યેલું કે સીટી કાઉસીલ પર આપવાની મીન આપવા ના પારા પોરણ ચિરી ખુર બાદ મુલ્યાની ઉતી બતાવે ન કરવા સ્વેગ હતું અને કાઉન્સીલ ઉદા પીરનાર બાન બહિર્દીત સોલાપરીની કુપ્રથા પ્રથા પર બાબેાની મીનેા સાવજનાથી પ્રાપ્ત થાય તેવી દરે આપવાનેા ઇરાદ રજેલ સ્વેચ્છએ કાઉસીલ તેા આમ રે તેા કોંગ્રેસેા પેાતાને અનુકુળતા પડે તેમ મીન સાથ પર બાબેાના નરદે વરદે વધે. છેવટે સીટી કાઉસીલને પર બાબવા આપેલી જાનેા વિશે ચીંતા કરવા જેવું પણ સ્વેચ્છાના આપવું નથી કેમકે પર જેમ પરિવાર ન પ્રમાણે કાર્યક્રમ ગામ આપની જરૂરી.

મા ૦ એમ. ઢેરીસે વિકાસ દેતા આવેલ રેપ્યુરેટેશનને બાજરી આપી હતી : તેમેા બાજ સ્વાગના રીરે સહાનુભુતી રાખી તેમેા વિચાર કરશે.

આફ્રીકી દેંકેસીલારી!

ઝેબાંગ્રીલીમા નરેસે બોંદીલ રાજકારી અને બ્યાગ ના વિષય રાખેલેા તેમાં પણ નેને ઉંચ્ચે નિરાશ યત્રાને વળાય આપ્યેા છે એમ ઉંચ્ચી મીનની બેઠકમા બોંદને સોંપેલા વસ્તુ પરથી જાને છે. પોતાને બ્યારે ઘટતી ઝેબાંગ્રીલીમા સ્વરાજ્યમાં ઘટતી સ્થાન છે એવેા પેાતાનેા મત મીનમા દર્શાવેા ત્યારે ઉંકેસીલારીને કેવું બાપવું ઘટે તે સૌ કેાઇ વિચારી રહે તેમ છે. ઉંકેસીવારીના દિવસા સૌ એમ બાપવુ ઇચ્છે કે "બોંદીને પણ મને તર ઝેબાંગ્રેા-જેવું : રાજ્ય લેવા ગયેા હતા તેા અવાજ પાગરા જેવું નથી. બાજની પણ ઘટી ગઇ રહે ના મુખ્ય નજરે જોનારાને એવા વિચારના એમજ બાપ છે કે ઉંકેસીસીલારી માટે એકજ સ્થાન તે ડરબનનું અને વિશ્વાસનું તેને બાદ રહેલ છે. ઉંકેસીલારીના ડરબર રહે અને તેના એજેન્ટી બારદ-ઘટની ગ્રામ પ્રમ સેજ દિવસે ઉંકેસીલારીને ફરી જિંદગીની પાના બાદ તેની પ્રજાના કરેલ પર્સ તપ બાજનાના સોલ્જેરેા સુપ્રત્યે છે.

દક્ષિણ આફ્રિકાના ટુંક ખબરો

ફોર્ટ હેરમાંથી ડિગ્રેજેનું કમરેકામન

આપને આપર મળે છે કે કરબનના રહીશ અને જાણીતા વેપારી ફોર હોમબ્રુક ડીગ્રેજ રાઉંદ ગદરેસ ઇસ્લામ રાઉંદ તથા કીનારા મસજીદના હાથે બાવની સુન પખાંગે રસીયર કરંજામાં ઈંડુસ્તાન દુક મુકત મારે જનાર છે. અમે શેઠશ્ર સાહેબને સફર સફળ પ્રવાસીએ છીએ અને જે કામે તેઓ જાય છે તેમાં સફળ થશે એવી આશા રાખીએ છીએ.

નવી પાર્લામેન્ટ

દક્ષિણ આફ્રિકાની નવી પાર્લામેન્ટ તા. ૨૯ જુલાઇએ મગરનર જનરલ સર પેટ્રીક દ્વારા ખુલ્લી મુકવા કરાર થયા છે. અને સપ્ટેમ્બર તા. ૬ એ બેઠક પુરી કરવામાં આવશે.

ઇલેકટાઇન અને પ્રીકન

જોરીઝબર્ગ નાગરીઆ મ્યુનિસપાલીની બીજીંગ મા પ્લેસ્ટાઇનના આરબો સંબંધની બ્રીટીશ અન્યાયી રાજનીતિ સામે વિરોધ દર્શાવનારા ઠરાવો પસાર થયા હતા

યુનીયનમાં ઇમારતો

ચાલુ વર્ષના ફેબ્રુઆરીમા દક્ષીણ આફ્રિકામા નવા મકાનો બાંધવા પા. ૨૬૨૨૬૨૨ ની રકમના ૨૯૭૭ પ્લેન પાસ થયા હતા. આ પ્લેનો માં પણ મજબુતાવાળા ઉંચા મકાનો બાંધવા માટે કરબનમા ૧૨, જોહાનીસબર્ગમાં ૯ અને કેપ પ્રોવીન્સમાં બાકી હતા. આ પ્રમાણે ઉંચા ઇમારતો મોટી સંખ્યામાં બાંધવામાં કરબન પ્રથમ નંબરે આવે છે.

મી. ધામસ્તનું મરણ

કરબનની નાણાંની પેઢી મેસર્સ એલેકઝ સ્ટીવીસ્ટનના મેનેજર મી. જોહ થોમ્પસન તા ૧૪ મેએ એકા બાદ બાદા પડયા હતા અને દિવસો દિવસ બાદ જવા બાદે એમબ્યુલન્સ ગાડી બોલાવી પોતાના પેઢીમાં મરણ નીપજ્યુ હતું. મી. થોમસન ચુસ્ત કોંગ્રેસમન હતા.

એકસીડાવ

કરબનમાં ૧૯૮૭ ના વર્ષને સબારે સ્કુલ કર ચેનસના બાળકો નાશી ગયુ છે. ડરબનસાલના જગતના રહેવાના યુરોપીઅન ભાગે નેતાલ યુરોપીઅન વિદ્યાનો ફાળવે થયા થયા છે. તેમાંના કરબનના રહેવાસુ કરમ્યાન રેલ માર્ગ વિનાનું વતન ગણાવા કરબનના મેયરને વાસામાં પત્ર હતો પણ "નીતિ નાશ પાર્ટી" જેવી ૧૮૫, અનુસાર મળી કારોબારમાં બાંધવી કરબ રીફોર્મ ચાર્ટરો મોટીગના ઠરેર થયા હતી અને ૧૮ વેનસનના બાળ સેતા રંગવાળી પરિણામોને સેગેગેટ કરવાની કરબારા પણ હતી પણ ૧૬ ૧૬ મત ચર્યો પકડી ચુકાદ હતી.

સેગ્રેટર એકસચેંજની મીટીંગ

સરકારી સહકથી કરબનના રેવાયન પ્રમોટ કાર્ય એન્ડ ઇન્ડીઅલ ડીપર એકસ એંજનું પહેલું ૧૯ સોંપુર્ણ થયુ છે. મુખ્ય અંગસ્ટેંજ ના રીપોર્ટ પ્રમા જાહેર રજુ કરવા કરબન મીટી ટ્રેલના મેમ્બર્સ પારલરમા જાહેર થયા તા ૧૬ મેએ બોલાવવા નકી થયુ હતુ

જોહાનીસબર્ગમાં આગ

જોહાનીસબર્ગના તા. ૧૫ મેના સમાચારો મુજબ રેલ્વેએ-ક નજરે આઉંગેર પ્રેટ નામના બે માળના મકાનમાં રાત્રે આગ લાગી હતી અને એક કલાકમા આખી ઇમારત નાશ પામી હતી. જેથી પા. ૧૦૦૦૦નું નુકશાન થયુ છે. આગ લાગ્યાનો એ ખબર પતા પ્રેટનાં લગભગ ૬૦ આકુંગ રાત્રે સુતાના પોતેરેલા કપડાંયોજ બહાર નીકળી કરમા હતા.

ઝવેકર અદરમાત

ટ્રાસવાલ રપ્રીંગના રીટેય ઝોનેન્યુ ફેસ્ટીવિટીમાં થી પસાર થતાં તા. ૬૨ નાન બંગાર મોટરકાર અને ચામગાદી વચ્ચે અથડામણ થવાથી નાટાલ માઝમટોટીના રહેવાસી જેમ્સ ટીકસન નામના યુવી આવી અને તેઓના દીકરા મી. જે. થી ટીકસનનો એક વર્ષનો પુત્ર મળી જઇ મરણ નીપજ્યાં હતા. રપ્રીંગબું મજબુર કોલેજ મરણ ના ડાર લગાન છે. અને આ રેલવે બાતો તરફથી સંપુર્ણ તપીયરત રાખવા માટે એક જાહેર મીટીંગમાં નીચેનો ઠરાવ કરવા પસાર થયા હતા.

દીક્ષિત થયા

ગયા ફેબ્રુઆરીમા કરબનથી પ્રવાસીઓ જતા રસ્તામા ઝોર ઇન્ડી સીધવા પાસેથી પા. ૧૫૦ લુટી લેવા માટે તા. ૧૬ મેએ કરબનની સુપ્રીમ કોર્ટમાં એલેકઝન જોનાથન પોલો નામના ઇંડી મોટર ક્રાયવરને આપ્યા કરવા ઓર્ડરીંગ જસ્ટીસ તરફાસે બે વર્ષના સખ્ત કેદખાનાની સજા કરી હતી.

જજ પદ્મી બરાબર

કરબનના વેપારી મી. યુસુફ ગોરા પટેલ અને જેરૂસલમવાળા મી મુલાગ દ્રસા આહમદ કયરાદા જજ પદ્મી ભર્યા અદાલતીમાં કરબના આગના પોપ્યલ્ટમાં મીલમંડળે તમના સારકાર કર્યા હતા.

ભોટ ચુંટી ચર્ગી

કરબન નજદીક મગુદમા તા. ૧૬ મેએ ચાર યુરોપીઅનો સર્વાત રીસાંગ માટ ગયેલી એક ભોટ ઉંધી વળી ગઇ હતી, જેના બે જણા સુરક્ષ નાગના સખ્યમુ મરણ નીપજ્યું હતુ મી. મુસ્લસ કુપના ઘાયલ થયા હતા. પણ ૧૬૨૨ ના બારહના પાકાન ઓગસ્ટી કુણા નજેતો વરી ઘર રીફાનામા પાણાની હતા જે પ્રમાણ મર કરીઆમાં તરીના પાણીનો જવાબ કર્યો હતા

તીજોરીનો ચોરીઓ

જોહાનીસબર્ગમાં તીજોરીઓનો ચોરીઓ ચોરી પકડાયા ૬૮ ત્યા બાદ ૧૭ તેઓ ફરીથી તીજોરીની ના ચોરીઓમાં બીજાવાર પોસ્ટ ઓફીસની તીજોરીનો પતા લાગ્યા હતા તીજોરીમાંથી પા ૩૧૬ રોકડા અને સ્ટામ્પની ચોરી થઇ હતી પા. ૧૬૬ ની ૧ મતના પોસ્ટ ઓફીસ તીજોરીમાંથી પતા લાગ્યા હતા. બીજી તીજોરી ચોરાયેલાનીની સાથેય આફ્રિકન વાઘન કંપનીની હતી: જેમાં પા. ૧૩૬ રોકડાની ચોરી થયાં ઉપરાંત એક ૧૦ ના ચેક અને બીજા કામતીર ડોકયુમેન્ટનો પતા નથી. આ તીજોરી એલેકઝાન્ડ પાર્કમાંથી મળી આવી હતી.

યુનીયનમાં આગ જન્મો

દક્ષીણ આફ્રિકામાં ૧૯૩૬-૩૭ ના બાર મહીનામા થા જન્મેલા બાળકોમાં યુરોપીઅન ૧૪૪૨, એશીયાટીકસ, ૨૦૬૫ રંગવાળી ૩૪૩, અને નેટીવ ૮૪૮ જેવા કુલે બાળ જન્મોની સંખ્યા ૫૩૨૩ હતી.

અયોગ્ય ઘરો માટે રેપ્યુટેશન

જોહન્સ રોડના ઇન્ડીઓ માટે રહેવાના અયોગ્ય ઘરો વિષે, કોલોનીઅલ બોર્ન નવા બાકિય કોરસ્પોન્ડન્ટ પેથમ્સ મકાનના એકત્રીત આકારો ઉઠાવ કરબન સીટી કાઉન્સીલ સમક્ષ મી. એ. ફીટઝેકર રેપ્યુટેશન રજા ગયા હતા. કાઉન્સીલે ઇન્ડીઓ પ્રત્યે સહાનુભાવથી વર્તવા આવી આપ્યા હતી.

મારીત્સબર્ગથી આવ્યા

કરબનવાસા પ્રખ્યાત મી. એમ. ભોબાતના પુત્ર મી. એમ. જે ભોબાત ૨૫ મહીના પહેલાં કરબનથી વતન મારે મોરીત્સબર્ગ ગયા હતા. સાંપ્રત ગાસીસ ભોબાત સાથે આવતાં પેસેન્જરમાં મોટી સંખ્યામા જેમા મા ઇન્ડીઓએ આવકાર આપ્યા હતા.

રેન્ડ માટે પાણી

વાલ નદીમાંથી રેન્ડમા પાણી પુરે પાડવા માટે જોહન્સની જોખંડની વોટર પાકપનો ઓર્ડર આપવા મી. ડી એફ. કોરબેટ ઇંગ્લાન્ડ ગયા હતા આ પા. ૧૭૦૦૦૦ નો ઓર્ડર આપી ના કોરબેટ કંપનીથી દક્ષીણ આફ્રિકા પાછા ફર્યા છે.

ટાયનો રોગ

કરબનના મેડીકલ ઓફીસર તરફથી ૧૯૩૬-૩૭ના વર્ષના બાર મહીનાના રીપોર્ટ મુજબ આખા વર્ષમાં સમગ્ર રોગના પ્રકાર દક્ષીણમાં નાદેર પ્રકા હતા, અને ૩૨૭ મરણ નીપજ્યાં હતા. ટાયનો રોગ કેસોનો અટકાયતા પોષ્ટ ગ્રેજ્યુએટ રોગ રીપોર્ટમાં જણાવ્યુ હતુ.

કરબનમાં મરણો

ગયા માસમાં કરબનમા ૨૧૧ નોન-યુરોપીઅન મરણો થયા હતા. પણ ૧૯૩૬-૩૭ ના બાર મહીનામાં કરબનમાં બનિ વર્ષની કુમર સુધીના મરણ પામેલા બાળકોની સંખ્યા ૫૬૭ હતી

મેરીત્સબર્ગમાં કોંગ્રેટોરીયમ

મેરીત્સબર્ગમાં બાકિનર નરસ્ત્રી સીટી કાઉન્સીલે પા. ૬૨૮૬ના કુલ ખર્ચે ક્રિમેટોરીયમ બંધાવવા કરાર કર્યો હતા.

ખબરપત્રો

ટ્રાન્સવાલ ઇન્ડિયન કૉંગ્રેસ

ટ્રાન્સવાલ ઇન્ડિયન કૉંગ્રેસનો ત્રાહદ્દર સભા તા. ૯-૫-૩૮ ને રવિવારે ગ્રોસવીનર પીકાર્ડ મેસોનમાં જોહાન્સબર્ગ ઑન. પી. ઇસાકના પ્રમુખપણા હેઠળ મળી હતી. સભામાં ટ્રાન્સવાલના બધા ભાગોમાંથી અને દરેક વર્ગના ડેલિગેટોએ હાજરી આપી હતી. આશરે ૭૦૦, માણસોની સંખ્યા હતી.

કૉંગ્રેસના સેક્રેટરી શ્રી એસ. એમ. નાનાએ સભા ચાર વર્ષમાં કૉંગ્રેસને જાગે થયેલા આમ ના કામકાજનો રિપોર્ટ રજુ કરી હતી. અને ટ્રાન્સવાલના ઇંડિયન કુંમ સમાજમાં બહાર પાડવામાં આવશે એમ જણાવ્યું હતું.

બાદ નીચે પ્રમાણેના ઑફિસરોની ચુંટણી થઇ હતી.

પ્રમુખ ઑ. એમ. ઇ. ગાલેહ.

ઉપ-પ્રમુખો મેસર્સ એમ એમ આમીદ, બી. કે. પટેલ, આઇ આઇ. કાજરી, કુવાલ્યુ. આરનેરન, વલ્લભજીભાઇ બેરાવાલા, કી. યુ. શેઠની, એ. એ. મીરજા, રાવજીભાઇ ચીભાઇનભાઇ, એમ. પી. ઇસાક, એમ. અજમાલ, ઇ. પટેલ એમ. કાદુ.

જોઇન્ટ સેક્રેટરીઓ: મેસર્સ એમ. એમ. નાના, એન્ડ વી. પારેખ.

જોઇન્ટ ટ્રેઝરરોઃ મેસર્સ એ. એમ. ઇસાક, ઓ. આર. પટેલ.

કમીટી સભ્યોઃ એડવોકેટ એ. આઇ. મીન્ટી ડો. એમ. એ મુન્શી, ડો ઇ. કાલધુ. ગોડફ્રે, જેન્ટ. બી. એલ ઇ. સીમાલની, મેસર્સ એમ ઇ. ગાંધી, એમ. એમ. મીઆ, આઇ. ભાગાત, ટી. નરશ્યુ, ઇ. ભાવત, પી. એસ. દોશી, ઇ. પરેશ, સૂ. બી. ઇસાક, આઇ. એમ કુપાડીયા, પ્રભુશોત્તમ જીવનલાલ, ઇ. એમ મોર, મણીભાઇ, ભાણજીભાઇ, એસ. એમ ઇસાક, રણછોડભાઇ ભક્તુભાઇ, એમ. એમ પીલા, જે. પી ચાવત, એમ. એસ. વરાછીયા, આર પી પારીકાર, એ. હસાકજી, આર. કેપીટન, કે. નારણસામી, ઇ એમ ચુનારા, કે એમ. ઇસાક, એમ. એસ. રાવ, ઇ. એ. દાદાભાઇ, પી એમ. માસ્ટર, કૃ. જમાલ, બી એમ ઇસાક, એન. એસ. પીલે, એમ. ઇ. એમાસવામા, ઇ. પી નાયકુ, મગનલાલ, આઇ પટેલ, એસ કુ ઇસાક, એમ. એસ. નરસંદિગાભાઇ ગુલાબાભાઇ, અહમદ મામા, કેપ્ટ મુકર્જી. સાલેહ મહમદ, અલી દાદાભાઇ, આઇ. ઇ. ગાજરી, એસ. એમ આંગ્યા, કે. ઘંઘી, આર. પાવટે ઇ. પી. કાસમ, એમ. ખાન, જસવતભાઇ નાનાભાઇ, કાનજી આઇ ભાણાભાઇ, ખાન બાબુખ કરંદાર.

અંતમાં કૉંગ્રેસના ભવિષ્યના કામો વિશે મેસર્સ એ. ઇ. મુલા, પી. એસ. દોશી, એસ. એમ. ઇસાક તરફથી ચર્ચા કરવામાં આવી હતી અને ઇષ સીમામનીએ મત વર્ષના અધિકારી ઓ અને પ્રમુખ માટે આભારનો ઠરાવ મુકયો હતો. બાદ સભા વિસર્જન થઇ હતી.

કેપ ઇન્ડીયન કૉંગ્રેસનો બીજો સબંધ છે:—

આપણા તા. ૨૬ એપ્રીલ ૧૯૩૮ ના અંકમાં નેટાલ મેસનના "નેતા-પુરેપીયન" ૨૦૮" ના અપમાનના સમાચાર વીષે નીચેનો ખુલાસો કરવા ની જરૂર જણાય છે કે તેમાં સુધી કેપની ઇન્ડિયન કૉંગ્રેસને હાને વગાડે છે એમ રાખી. કૉંગ્રેસ તરફથી. એ તાત પુરેપીઅન કલ્ચ સાથે કોઇ પણ પ્રકારનો તકરાર કે સહાનુભૂતી નથી. તે કે કોમિક બાબત વીકાસમાં વિરોધ તો તીજી જાતે કોંગ્રેસ કયા કારણે કયા પ્રકારે કરવા ન જોઇ એ કૉંગ્રેસના ઓફિસરો સારી રીતે સમજે છે અને કેપ પણ જાતની ઓછી તાકા જાવા દેવામાં આવતી નથી તેનો પુરાવા આપણે કપ પ્રોવીન્સ [illegible] ના ઇલેકશની સાથેની ઓફર અને [illegible]

આમ જે રીપોર્ટ આપેલો તે ત્યાંના બાબામાંથી લાવ આપેલો હતા. બાબા નેતા પુરેપરી કલ્ચ ધરાવતા હતા કરી રહેલ ન તે જણાવવા પુરતા આ રીપોર્ટ આપેલા હતા.

—:o:—

ગુજરાતમાં હીમ સંકટ થયું

ગુજરાત મેડીકલ્સ કોન્ફરન્સના મેળાવડામાં પ્રમોદારી દરમીયાન મુખ્યપ્રધાન શ્રી. મુન્શીએ જણાવ્યું હતું કે પોલીસ ખાતા ઇન્સ્પેક્ટરોની જગ્યાએ ત્રિવર્ણ કરવામા દલીત વર્ગના ઉમેદવારોને પસંદગી આપવાની સરકારની નીતી નથી, પણ પોલીસ ક્ષમાં પણ કોમો અને વર્ગોને પ્રમાણ પ્રતીનીધીત્વ આપવાની સરકારની નીતી છે અને એમ કરવામાં ઉમેદવારોની કાબુ મુખ્યતાના બહાને ઉમેદવારોને દુર રાખવામાં આવે તો એવો પ્રથા દાદરા સંજોગોમાં વપરાવાનો પ્રસંગ ગુજરાત આવ્યા કરતા એનો મુખ્યપ્રધાનશ્રીએ ઇન્કાર કર્યો હતો.

ગુજરાતમાં હીમ

શ્રી બાબુભાઇ પટેલને જણાવ્યું હતું કે ગુજરાતના મહેસુલી પ્રધાનને જણાવ્યું હતું કે ગુજરાત ઉપર પડેલી ગુજરાતના પડતા કોમ સંકટોની સરકાર વાકેફ છે. સરકાર કોમના કારણે જણાવવા માટે પ્રયત્નો [illegible] છે. હાલના રજાઓથી આવતા ઠંડા પવનથી હીમ પડે છે તેની સરકારને માહીતી છે. એવા પ્રકારના જણાવામાં મહેસુલી પ્રધાને જણાવ્યું [illegible] કે ચાલુસાલમાં આ વિશે ૩૫ પ્રકાર પાડી શક્યા છે કે કેમ એનું સરકારે પુછાવ્યું છે પરંતુ હજુ જવાબ આવ્યો નથી. ખેતીનો સામનો કરવાના પ્રશ્ન પર ખેતીવાડી ખાતું ધ્યાન આપી રહ્યું છે. પરંતુ આવા પગલાંથી નાના નીચાણોનું રક્ષણ માત્ર તમ છે અને અમે ઘણું થાય તેમ છે.

મુંબઇના કોરોનર

મુખ્યપ્રધાને કોરોનરની નિમણુક પ્રશ્ન [illegible] જણાવ્યું આપતા મહેસુલમાં જણાવ્યું હતું કે કોરોનરની ઉંમર ૬૫ વર્ષની છે તો બીજાનું નામ સુચવવા માટે શારીરીક રીતે લાયક હોય અને સુધી તેને નોકરી પર રખાવામા આવે છે કોરનર સમયે કામ પર રહેવા માટે તેણે લાયકાત ધરાવે છે કે કેમ તે બાબતમાં તેના વર્તન માટે ઉપરી અમલદારોના અભીપ્રાય મંગાવવામાં સરકારને જરૂર જાણવી નથી. કોરનરનું કામ અંગે તેણે દીકરા કરવી જોઇએ તથા એકાદ્રસ કામ બાબતે તેની દીકરીઓ સામે ગીરોપ મકવો કે તેની સરકારને બાદબાકી.

:o:

જાણવા જેવું

સજન સંસ્કારમાં સડા આજે પેઠો છે એમ નથી, પણ્યો પણ તેવો. અનીષ્ટ અંગે પ્રબુદ્ધ તત્ત્વોમાંથી આપણે જ કેટલાં કષ્ટ તત્ત્વોનીજ પસંદગી કરવી પડે. એટલે અનિષ્ટ વસ્તુઓને સ્વાભાવીક ગણી તેમના પ્રત્યે દુર્ભાવમુક્ત કેળવવા તે પ્રયાસ ન કરીએ. આપણી સમાજની ની પ્રતિષ્ઠામાં ઘણુ બધાં સુધારા થયા છે એ રીતે કહે પણ તે આનામાં રાખવા જેવો. [illegible] એમ ઘણા બધાનો આપણે આપણા જીવનમા ભાવાપીવામા, પહેરવા ઓઢવામાં ફેરફાર કરતા આવ્યા છીએ અને દરેક [illegible] અનુકુળ રહેવા પ્રયત્ન કરીએ છીએ, તેજ પ્રમાણે પતિ અને પત્ની પણ એકબીજા સાથે સ્વયં સમાન વર્તે એટલે કે એક બીજાના સ્વભાવનો અનુકુળ થઇને રહે, તો સજન સંસ્થા એક પવિત્ર અને આદર્શ સંસ્થા બની રહે.

* * *

બધા સુધી આપણી વચ્ચે કેટકુંબીક બાબતો ન થવી હતી સુધી સહકારિતા સ્થાપી નહિ થાય. આપણે બધા એકજ પરિવાર, ઓફિસ કુટુંબમાં દીકરા દીકરી, મા, બેન, ભોજાઇ, બાપ અને બીજા બાબીના ભાઇબેનો સાથે રહીએ છીએ, અને અનિષ્ટ એવું કોઇ તત્ત્વ આપણી પક્ષે આવી ન પડે એને માટે જે સાવચેતી રાખવી જરીએ કરીએ અને એના પરિણામે કુટુંબ ભાવનામાં કંઇ બાધક તોરણો આવતું નથી. આવી કુટુંબ ભાવના હોય તો જ સહકારિતા સફળ થાય.

* * *

અત્યારના સમાજનું બંધારણ ધૂળીયા છે અને એ કારણે અતીત્ર ગણ આપણાં બાળકોમાં ઘણી કુમળી વય મળતું રહે એ એમ ન થવું જોઇએ. રસ્તે [illegible] અંદર સુધારા યોજનાઓ દ્વારા પણ આ જાત ન આવી શકાય. કારણ કે આ રીતે જ્ઞાત આપવાની પ્રક્રિયા એ કુમળી મજબુતનાં બાળકોને એવા વિચારો તરફ ઉત્તેજીત કરે છે. એટલે શાસ્ત્રીય સંસ્થાઓના આવું જ્ઞાન આપવાની હું જરૂર તેમ નથી. ગોદી ઉમ્મરના કેવી પુસ્તકો બજારે પરણે ત્યારે ઇમાનદારી હારોની સલાહીએ પસંદ કરેલાં એવાં બાળ પીયમનાં પુસ્તકો જોવે બહારના વાંચીએ, તેમનાં કાયમાં મુકવાં એ હીતાવહ છે અમર તો પ્રસિદ્ધ એવા સમાજશાસ્ત્રીઓએ આ જ્ઞાન સમાજના ગળોદારોને ખાનગી આપવું જોઇએ એવી [illegible]

—કાકા કાલેલકર

ગુલામ રાષ્ટ્રનો ધર્મ કેવો

પ્રમુખપદેથી ચરોટ આપે ઘણા મતોનો રદ્દ પ્રમુખ થવાની જાહેરાત કરતાં જણાવ્યું હતું કે "રાષ્ટ્રનો મુખ્ય પ્રશ્નો રાજદારી નથી પણ આર્થિક છે હિંદ અકાલપણા, મુસ્લીમ લીગ અને અખિલ સભા જેવી કોમી સંસ્થાઓ નાબુદ થવી જોઇએ. રાજકીય આદર્શોનો ફેલેન્સ કરવો એમ તો પોતાનું, અર્થાર્જિક, આર્થિક અને સામાજિક પ્રશ્નોનો પ્રથમ ફેસલો આવવો જોઇએ રાષ્ટ્રીયત્વ પાછળ સરેરાશ કરી પણ ટકી નથી, ઉદા. ચરોટ નથી સાબુ કરો તો ગુલામ રાષ્ટ્રને કોઇપણ લાલચ ધર્મ દોષ ન થઇ" ત્યારબાદ તેમણે જણાવ્યું. "આપણે ધુલાન ધર્મને ઉદ્યોગધર્મ નથી માનતા મજુરોનું રક્ષણ કરવાનું પ્રતીકારો કરી રહ્યા છે ... સરકાર આપણું બહું કરવાને આવી છે તેમ આપણને લાગતું નથી આપણા ઉદ્યોગ ધંધા આ રીતે ચલશે આપણા લોકોને શી રીતે કામ મળશે। સંસ્કાર માં આપણને ઊભરતાં રાષ્ટ્રીયત્વ બીજા કોઇ પણ વધારે મોલકર થાય નથી. તેમને માટે આપણે ઊંચે ઊંચેથી સુમીના સ્વાર્થ ત્યાગ કરવો જોઇએ જોઇએ છીએ, પણ આજે આપણે શું જોઇએ છીએ। આજના નરમ ગરમ બધા પ્રકારના આગેવાનો ... આર્થિક ... કે રાજ્ય કારણ આપણી કોમે કોઇ ચાલની નાકર કોણા કાઢી મૂકયા હતો છે. ... ત્રીજોને તેઓ પોતાના તેમણે જણાવ્યું કે ઓછોનો તેમના મતા બીકારનો સંપૂર્ણ ઉપયોગ કરીને ... ઉદ્યોગ રક્ષણ આપવા પ્રતીનીધીઓને પારસાભામાં મોકલવા જોઇએ; પરંતુ રાજકારણ પ્રબળ ... આપણા દીવાથી નબળું જુદા ચાલીશમાં માટે આગ્રહ કરશે ... જોઇએ અલબત્ત, તેમણે તેમના ખાસ પ્રશ્નો જોવા કે, ચારસો, લગ્ન, છુટાછેડા વગેરેના માટે ચાલું ... બની ત્રિરંગી ઝીંડા માટે આ આપણા ... એક સરખાંજ લાગણી ... રાષ્ટ્રને સંયુક્ત બનાવશે.

ઉદ્યોગ સમસ્યા

દીલ્હી ખાતે ... શ્રીને રોજ બપોરીમ હિંદ ઔદ્યોગિક ... ચાર્લ ... દ્વારા પાકિસ્તાન વાપરવા અંગે ... ચુકાદાઓ ... બીજા કરવા ... ને ... ગણુ ... ને ... ઉદ્યોગપતિ ... ને ... ઓ ઉદ્યોગપતિ ... ને ... આપણા ઉદ્યોગ ... ને ... આપણા ઉદ્યોગ ... ને ... ઓ ... ને ... ને ... ને

મહાસભાને સિંહાસનેથી શ્રી. સુભાષ બોઝનું ભાષણ

ગરીબીનું નીવારણ

પુનર્ઘટના અંગે આપણો મુખ્ય પ્રશ્ન તે આપણા દેશમાંથી ગરીબી દેશ દાળવી એ થઇ પડશે એ માટે આપણે જમીન મહેસુલની પ્રથામાં ધરમૂળથી ફેરફાર કરવા પડશે અને જમીનદારી પદ્ધતીને સર્વથા નીમૂળ કરવી પડશે. ખેડુતોનાં દેવાં માફ કરવાં પડશે અને ગ્રામજનતાને સસ્તે દરે નાણાં મળે એવી જોગવાઇ કરી આપવી પડશે. ઉત્પન્ન કરનારા અને માલનો વાપર કરનારા એ બન્નેના લાભ માટે સહકારી પ્રવૃત્તિ આવશ્યક રહેશે. ખેતીને ધંધા નીચે મુકવા ઉપર જોરદારથી ભાર મુકવો પડશે અને જેથી જમીનમાંથી વધારે ઉત્પન્ન પ્રાપ્ત થઇ શકે.

આર્થિક ઉકેલ

આર્થિક પ્રશ્નના નીવારણ માટે માત્ર ખેતી-વીષયક સુધારણા પુરતી નહીં થાય. એ માટે રાજની માલીકી આને રાજનો અંકુશ દેશ એવી ઔદ્યોગીક વીકાસ માટેની સંગીન જોગવાઇ વીના આપણું જ નથી પરદેશોમાં મોટા જથ્થામાં માલનું થતું ઉત્પન્ન આને દેશમાં પરદેશના સસ્તા એ બે કારણે આપણી જુની ઔદ્યોગીક પ્રથા પડી ભાંગી છે, તેને સ્થાને આપણે નવી ઔદ્યોગીક પ્રથા ઉભી કરવી પડશે. એની જોગવાઇ માટે જે જે ફેરફારોની જરૂરીયાત તેણે વીચારપુર્વક નીર્ણય કરવો પડશે. આધુનીક કારખાનાંઓની દરિદ્રતાને પ્રજા કયા પ્રકારના ઉદ્યોગોને પુનર્જીવીત કરી શકાય એમ છે અને તે કયા ક્ષેત્રમાં તે નક્કી કરવું પડશે. મોટા જથ્થામાં થતા ઉત્પાદનને ઉત્તેજન આપવું જોઇશે. આપણે આધુનીક ઉદ્યોગપ્રથાને ગમે તેટલો તીરસ્કારતા હોઇએ અને એમાંથી ઉત્પન્ન થતા અનીષ્ટોને વખોડી કાઢતા હોઇએ, તે છતાં આપણે કોઇ પણ સંજોગોમાં ઔદ્યોગીક વીકાસ રોકવા ઇચ્છીએ તો પણ તેમ કરી શકાય એમ નથી. એટલે આપણે ઉદ્યોગીકરણની પદ્ધતી સાથે મેળ મેળવી લઇએ અને તેનાં અનીષ્ટો કેમ ઓછા થાય તે માટેના માર્ગ શોધી કાઢીએ એજ ઠીક છે. એ સાથે કારખાનાંઓની અનીષ્ટવર્ધક થઇ પડેલી એવી હરીફાઇઓ પ્રવર્તતા મામલતોને પુનર્જીવન આપવાની જ્યાં જ્યાં શક્યતા હોય ત્યાં તેના વીકાસ માટેના માર્ગો શોધી કાઢવા માટે મંથન કરીએ. હિંદ જેવા મુલકમાં ગ્રામઉદ્યોગો માટે અઢળાબ્ધ ક્ષેત્ર બાકી રહેશે અને ખાસ કરીને ખેતી સાથે સંકળાયલા ઉદ્યોગો માટે તો ખાસ ક્ષેત્ર બાકી રહેશે.

છેલ્લી પણ અગત્યની વાત એ કે રાજ્યે યોજનાના ઘડનાર કમીશનની સલાહ અનુસાર ઉત્પાદન અને વહેંચણીના બન્ને ક્ષેત્રમાં આવશ્યક એવી અને ક્રાંતીકારી સમય પદ્ધતીને ધીમે ધીમે સમાજ-વાદના ધોરણે ગોઠવી મુકવા માટે ત્રિશુળ યોજનાનો અમલમાં મુકવી પડશે.

ગતાંકથી ચાલુ

ઓદ્યોગીકોનો પ્રશ્ન

બંધારણના પ્રાંતીક વીભાગનો વીરોધ કરવો કે તેનો સામનો કરવો એનો નીર્ણય કરવો એ મહા-સભા પછી આગીકારમાંથી સાત પ્રાંતોમાં ઓદ્યો સ્વીકાર્યો છે એટલે હવે તો કાર્યો જ રાખ્યો. હવે તો જે કંઇ થઇ રહ્યું છે તે એ કે એના પરીણામે બહુમતી મજબુત ને સંગઠીત બને એવા પ્રયત્નો કરવા. ઓદ્યો નહીં સ્વીકારવાનો મત ધરાવનારા-ઓમાંનો હું એક છું. એનું કારણ એ નથી કે એમાંથી કંઇ સારૂ પરીણામ આવવાની આશા ન હતી. પણ એનું કારણ તો એ કે ઓદ્યો સ્વીકારની અનીષ્ટ-અસરોથી જે કંઇ સારૂ તત્વ હશે તે બાદ જરૂરી એવો ભય હતો. આજે હું ગાઢ એવી આશા સેવી રહ્યો છું કે મારી એ ધારણા પાયા વીનાની નીવડો.

ગ્રાહકનું અદલાબદલ બોર્ડમ

આપણા પ્રાંતોના ઓદ્યો પર બોજ દેખ ત્યારે આપણે કઇ રીતે મહાસભાને મજબુત અને સંગઠીત કરી શકીએ એ માટે પહેલી વાત તો એ કરવાની છે કે નોકરશાહીની રચના અંગે ચાલતા પ્રયત્નો બંધ નાંખવા. એમ નહીં થાય તો મહાસભા પહાડને ફોડવા પરનાપાનો પ્રયત્ન આપે દરેક દેશમાં પ્રમાણે તો આપે ને જાય છે પણ કાયમના નોકરનું મોજીદી ચોકકું તો કાયમ રહે છે. જ્યાં સુધી ચોકકાની રચના ને ચામડાં પલટો નહીં કરવામાં આવે તો સરકાર આવે તો સરકાર પડ્યા અને તેની કુમીનેટ, તેના સિદ્ધાંતો અમલમાં મુકવાની બાબતમાં નીષ્ફળ જાય અથવા અસરકારક રીતે અમલમાં ન મુકી શકે એમ બને એમ છે. મહાપુરૂષ પટેલસાહેબ જર્મનીમાં રોયાધપક્ષ હેમોક્રેટીક પાર્ટીની બાબતમાં અને ૧૯૨૪ તથા ૧૯૨૬ માં ઓદ્યો ચીન્હની જેમ પાર્ટીના બાબતમાં આપું બન્યું હતું દરેક દેશોમાં બારી રીતે રાજ્ય તો કાયમના નોકરો ચલાવે છે. હિંદમાં એ નોકરોનો કાબુ બાનનર પોલીસરો છે અને ઉચ્ચ ઓદ્યોની નોકરી-ઓમાં મોટા ભાગે પોલીસરો જ છે. મોટે ભાગે તેમનું દ્રષ્ટિબીંદુ અને તેમનું માનસ કોંદા પણ નથી તેમ રાષ્ટ્રીય પણ નથી. જ્યાં સુધી આ કાયમના નોકરોનું દ્રષ્ટિબીંદુ અને માનસ રાષ્ટ્રીય ન થાય ત્યાં સુધી રાષ્ટ્રીય પદ્ધતીનો અસરકારક અમલ અશક્ય છે. આવશ્યક મુદ્દાની એ છે કે કાયમી નોકરીમાં ઉંચી પકારીઓ ઉપર બેસનારા કાય-કારી હિંદી વફાદારના હાથ નીચે સીધી રીતે છે અને પ્રાંતિક સરકારોના હાથ નીચે નથી એટલે તેમના ચોકકાની રચનામાં પક્ષદોષ કરવો એ સહેલું કામ નથી.

પ્રાંતોમાં એકધારી નીતી

બીજી વાત એ કે બહુ જુદા જુદા પ્રાંતના મહા-સભાના પ્રધાનોએ તેઓ ઓદ્યા પર દોર ત્યારે કેબીનેટથી, વડુરચના, કાર્યક્રમોમાં, જેમ સુધારણા નોંધેરા, ઉદ્યોગો, મહેસુલ પદ્ધતી, જમીનની સુધારણા, કારકારોની મરીયિમતી વીગેરે બેબતોમાં પુનરર્ચનાની યોજનાઓ અમ-મમાં મુકવી જોઇએ આપણા લિંદ માટે જ્યાં સુધી એકધારી નીતી અમલમા આવે તે માટે પ્રયાસો થવા જોઇએ. આવી એકધારી નીતી જેમાંથી ગમે તે એક માર્ગ આવશે લાગ. ૧૯૩૬ ના ઓકટોબરમાં કોંગ્રેસ પાર્લીમેન્ટરી કમીટીએ જે રીતે, જુદા જુદા પ્રાંતના મહા-સભાવાદી પ્રધાનોને એક રાખવા જોગ પગલાં અને અમુક માંગો માટે એક સરખો કાર્યક્રમ ઘડી કાઢે. આ છેલ્લામાં મહાસભાની વરકીંગ કમીટી જે મહાસભાની સૌથી શ્રેષ્ઠ કાર્યકારિણી સંસ્થા છે, તે પોતાના નીષ્ણાતો દ્વારા તલાટ આપે તે રીતે મહાસભાના અંકુશ નીચેની પ્રાંતીક સરકારોનાં જુદા જુદા ખાતાઓને માર્ગ દર્શન કરી યોગ્ય રીતે મદદ કરી શકે. આનો અર્થ એ કે પ્રાંતોમાં મહાસભા ને સરકારોની નર્યાદામાં જે વીભાગો આવે તે વીભાગોના મહાસભાની વરકીંગ કમીટી માર્ગદર્શક હોવી જોઇએ વરકીંગ કમીટી નાનામોટા દરેક જરૂર નથી, પણ જે જરૂર છે તે એ કે તેને જુદા જુદા પ્રશ્નો વીષે સામાન્ય માહીતી રહેવી જોઇએ કે જેથી તે સિદ્ધાંતની દ્રષ્ટિએ વીકાસ અને યોગ્ય માર્ગદર્શન કરાવી શકે. આ બાબતમાં આજ સુધી કશું જ કરવામાં આવ્યું નથી. મહાસભાની વરકીંગ કમીટીએ કરવું જોઇએ અને તે જ્યાં સુધી એમ નહીં કરે ત્યાં સુધી જુદા જુદા પ્રાંતીક મહાસભાવાદી પ્રધાનો ઉપર તે બરતે કાબુ નહીં રાખી શકે.

કોંગ્રેસ કેબીનેટ

આ તકે મહાસભાની વરકીંગ કમીટીએ જે ભાગ ભજવવો જોઇએ તે વીષે કંઇક વીવેચન કરીશ. ગાંધી અને આ કમીટી એ બાબ મુસ્લિમ લીગવાદીઓના રાષ્ટ્રીય મુસ્લમને વીશ્વાસઘાત કરનાર મજબુત નથી—એ તો સ્પષ્ટ જ લિંદની કોંગ્રેસ કુમીનેટ છે અને જેણે તે રીતે તેનું સ્થાન લેવું જોઇએ આ કંઇ મારી પોતાની નવી શોધ નથી. જે જે દેશો પોતાની રાષ્ટ્રીય આઝાદી માટે ઝુઝ્યા છે તે તે દેશોની આવી સંસ્થાઓએ આવોજ ભાગ ભજવ્યો છે. હું જોગાનુજોગની એક વાત કહું કે જેઓ મુસ્લિમ દ્રષ્ટિબીંદુ વીષે વીચારો રજુ કરે છે, આના પક્ષમાં જ કંઇ સમર્થન-અપવાદ રૂપ કાર્યમાત્ર લિંદમાં રાષ્ટ્રીય સરકા-રની સ્થાપનાના મોટા સેવું પડ્યું; એટલેજ વરકીંગ

કાયદેસરની સ્વતંત્ર જિંદગી જીવવા માટે તેમને ખોટી રીતે પોતાને ગામ રહેવાનું કારણ બતાવવું પડે છે. આ કારણે ઘણા ભારતીયોને પોતાની મિલકત વેચી દેવાની ફરજ

બાળમાનસ

[શ્રીમતી વિજયાલક્ષ્મી પંડિત રાષ્ટ્રપતિ પંડિત જવાહરલાલના બહેન અને શ્રી. આર. એસ. પંડિતના પત્ની છે; એ કરતા વિરોધ એમના ગીતાના બ્યક્તિત્વ અને પ્રભુના પ્રસાદે આજે એમને ખ્યાતિ મળે છે. પંડિત મોતીલાલજીનાં પુત્રી તરીકે દેશપ્રેમ એમને વારસામાં મળ્યો છે. એ બહેન સ્વાતંત્ર્યસંગ્રામની લડતમાં સારો ભાગ લીધો છે અને આજે મહાસભાએ દોહો સ્વીકાર કરતાં સંયુક્ત પ્રાંતના પ્રધાન મંડળમાં સ્થાન પામ્યાં છે. પ્રાંતના પ્રધાન જેવા જવાબદારીભર્યો દોહો સ્વીકારનાર એ બહેન પહેલાજ છે. રાજકારણમાં ઝાઝો રસ લેતાં છતાં બાળકોને પ્રેમ પર પણ એમણે કેવો ઊંડો વિચાર કર્યો છે એ આ સરસ છતાં મનનીય અને લાક્ષણિક લેખ પરથી જણાશે.]

— મગનભાઈ —

ઓનરેબલ શ્રીમતી વિજયાલક્ષ્મી પંડિત

દુનિયા લાયકાતે બાળકોના વિષય ઉપર પુષ્કળ કહેવાયું છે; સ્વૈર દૃષ્ટિબિન્દુઓ એમનો ઉછેર, એમની કેળવણી, એમની નીતિ સંબંધી પુષ્કળ ચર્ચા થઈ છે. જુદા વિચારકો એ અભિપ્રાયના છે કે, બાળક એક નિરાળી બ્યક્તિ છે, સમાજનું નિરાળું અંગ છે અને એને મોટા રમકડું માનવું ન જોઈએ. છતાં બાળપ્રેમની આ બધી વાતો કરનારામાંથી પોતાના ગૃહોમાં આ નવા મંતવ્યનો કેટલા અમલ કરે છે? ઊંડાણ આજે ચારેકોર બાળા એક પેઢી ખૂબ જે રિયતિમાં હતું તેજ સ્થિતિમાં રહ્યું છે, અને એને વિશ્વમાં એના કાર્ય માટે તૈયાર કરવા આપણાં મદદ કે કેળવણી આપણા ગૃહોમાં કશો ખાસ પ્રયાસ થતો નથી.

બાળકોને એ માતાપિતાની ગંભીર જવાબદારી છે. એ નિડર અને હોશિયાર સ્ત્રી-પુરુષો બને, અને કોઈ બાબતમાં બીકણો અને બાયલા થવાથી મુક્ત રહી સમાજને અને દેશને પોતાની સારામાં સારી શક્તિ અર્પવા કરે એવાં બાળકોના એ સહેલું કામ નથી. એ પણ એક કળા છે, અને બીજી બધી કળા માફક એને માટે ખાસ પ્રયત્ન અને ઊંડા તેજાબ ધ્યાનપૂર્વક બાબતોની જરૂર હોય છે. એ સિવાય ઉપરછલ્લા બાળકને કેળવવું એ અશક્ય છે.

પ્રત્યેક માતા બાળકને જન્મ આપવામાં સુખ માને છે, પ્રત્યેક પીતા એના પોષણની બાબત ગર્વ કરવા અભિમાન કરે છે, એ પુરાણી માન્યતા આજે રહી રહી નથી; પરંતુ કે આજે જીવનવીમા અને નિભાવનો પ્રશ્ન દિન પ્રતિદિન વધુ તીવ્ર બનતો જાય છે. એટલા માટેજ માતાપિતાઓને પોતાનાં બાળકો પ્રતિની ફરજની યાદ આપવાનું ખૂબ આવશ્યક બને છે. ઉંડાણમાં એ યાદ આપવું ખાસ જરૂરી છે, કારણ કે અહીં મોટેરા પ્રતિ આપણા આદરને કારણે બાળકની અવગણના કરવા આપણે વધુ ટેવાયા હોઈએ. આપણે મોટા થઈને આપણા વડીલોની જેમ સેવા કરતા તેમ આ પણ મોટા થઈને આપણી સેવા કરે એવી આપણે બાળકો પાસે આશા રાખીએ છીએ, અને એટલા માટે આપણી કેળવણી—ચોકસાર ટ્રેનિંગ જેવા પ્રકારનું હોય છે કે, આપણો અંતિમ સ્વાર્થ એ પૂર્ણ કરે. એ કેટલે અંશે ખોટું છે, એ વિશે કોઈ દરકાર વિચાર કરવા બેસે તો એને સ્પષ્ટ થયા વિના ન રહે. આપણાં બાળકો આપણી ચાકરી કરવાને જન્મ્યાં નથી, ઉલટા આપણે તેની સેવા કરવી જોઈએ,

આપણા કુટુંબના પણ 'આકસ્મિક' ગૃહોમાં બાળકોને ઓટલુંજ મહત્વ કરવું પડે છે, પણ તે બીજી રીતે. માતા કદાચ પશ્ચિમની પુતળરી હોય છે. સામાજીક મુલાકાતો, કપડા ઉપર વધુ પડતુ ધ્યાન, પાર્ટીઓ, અને ફ્રેમરેમોરીયા સંસ્કૃતીની પ્રતિનિધરી બહેલું જીવન ગુજરતી હોય છે, એને બાળકો પ્રત્યે બહુ ઓછી સહાનુભૂતી હોય છે, સીવાય કે કલાકારો બનાવ પોરેલાં બીબાંની પકડનાં હોય. બાળકો 'પનારી' પકડ્યાં અંદ બાદ હોય છે, તેમજ એમને 'ફ્રેમી ફેશન'ની બાતો જોઈતી નથી. એમને જે જોઈએ છે તે માતૃની બાતો કે જે તેમને સાથે જે તેમને સમજી શકે અને એમના જીવનમાં બાદ લે નહિ કે કોઈ રાબૂસારાયણી 'ફ્રીમિલી' સરે રાય બાળકને બાદ જીવન બહુ ગંભીર પરતુ છે, એમાં બહુ રસ હોય છે, અને એને તો એમ માલુમ પડે કે, પોતાને જે બાલમાં અતિ રસ હોય છે એની એની બાતોને બદ નથી તો પછી એમના બે વચ્ચે જરાપણ 'મેળ' હોવાનો કે રહેવાનો સંભવ નથી. એનો અર્થ એ કે, તમારા બાળકને ઓળખવું જોઈએ, એક વ્યક્તિ તરીકે તમે એની કદર કરો છો એ દેખાડવું જોઈએ, અને એવા બાલમાંથી કરાવવી જોઈએ કે, એને અને તમારે જીવનમાં ફ્રેમ એક સામાન્ય પ્રેમ છે—હેતુ છે; અને સર્વથી પહેલો તો એ એટલું સમજે કે તમે એના મીત્ર છો, સહાય કરવા અને હુંફ આપવા અમર ના એના આનંદ અને શોકમાં બાજુ લેવા તૈયાર છો. એવા ભાવ બની આ જીવન-વ્યાપારમાં એને તમારા ભાગીદાર બનવા દો—અને તે એવો ભાગીદાર કે જ્યારે જવાબદારી ઉઠાવવા વારો તમે ભાગ લે અને મુશ્કેલીઓ ઊભી થાય ત્યારે એના સામનો કરે. ત્યારેજ તમારું બાળક જે રીતે વીકાસ પામવું જોઈએ તે રીતે વીકાસ પામશે, એટલુંજ નહિ પણ બિજાને એનો સારામાં સારી શક્તિ અર્પશે. આપણાં ઘરોમાં બાળકની જંદગીની પર જોઈએ એટલું લક્ષ અપાતું નથી. એના ભોજન કે સુવાનો કોઈ નિર્ણીત સમય હોતો નથી, એમને નીયમોના જકડાર જોકસવામાં આવતાં નથી. એનો યોગ્ય ખોરાક આપવા છે કે નહિ એ ઉપર બાજુએ વિચાર કરાય છે. વસ્તુ સ્વાદીષ્ટ હોય અને બાળક તે ખાઈ લે તો ઊંડાં માતા સંતોષ પામે. એને પછી એમાં પોષકતત્વો હોય છે કે નહિ, એની ચીંતા કોઈ નથી કે કરવી પણ નથી.

(અપૂર્ણ)

આપણે બાળકોને પોતાની રીતે કેળવવા માટે આસ કોઈ ઉપાય નથી. પ્રત્યેક બાળક બીજા બાળકોથી નોરાળું હોય છે અને એ એના બાલ પ્રમાણે ઘડાય છે. બધાજ છોકરાઓને એક સરખી રીતે ઉછેરવાની નુસ્ખા પદ્ધતી ખરેખર નુકસાનકારક નિવડી છે. નામના તરીકે—ગરમ અને કાળાકામાં છોકરાંઓ એવાના ધાટ પ્રમાણે પકડાયા છે છે. પરંતુ એવા કેળવણીની અસર છોકરીના બાબતમાં બાલમાં પડે છે, એ આવેશમાં કોકજલ્દ ઉદ્ગારોની કરણ કરમા હોય છે, અને પછી પળમાં બારે કુટુંબનું કારણ બને છે. બાળકોના આક્રમણ પાસે છે અને બધિરણ થાય છે. ■ લોકો બાબતમાં એ કહી રહ્યો છે કે, આ 'બધિકિયો'ના આ કુટુંબના જીવન માટે પોતાનું જવાબદાર હોય છે. આ મિત્ર સમાજ વિકાસના સંબંધમાં એટલું તો ચોકકસ છે કે, બાલ્યો બાળક આક્રમણ કરી હતું એના કરતા બધારે મુશ્કેલ રિસાનિમાં છે. એના પુરુષો નવા અને જુના વિચારો વચ્ચેના બધિપાતો એ અનુભવનારા હોય અને છે અને એને બાજુજ બાબતો પડે છે.

આધુનિક રીવાજોને માટે અતિ ઉત્સાહ ધરાવનાર પુરાણ પુરાણ બાબાના બાળકોને આ નવી પદ્ધતીમાં ઉછેરવા ઇચ્છે, છતાં જો ઘરમાં જુના બીબાંના બાલ્યસા—નવી પદ્ધતીમાં અવિશ્વાસ-વાળા અને નવાની પ્રશંસા ન આંકી શકે કે કદર કરી શકે નહીં એવા—હોય, તો એમના પ્રયાસો નીષ્ફળ નીવડે છે. નવા પ્રશ્નોને મારે એ જુના ઉકેલો અજમાવે છે અને એ રીતે યુવાનોના પ્રયત્નો નીષ્ફળ બનાવે છે.

આ બાબતમાં બાલ પણ બાળક શ્રી રીત નીકાલ પામે?

વિવિધ વર્તમાન.

ઝેબીસીનીયાને અન્યાય

લીગ ઓફ નેશનની ગીનીવા કૉન્ફરન્સમાં અબી હતી, અને બહારવટું કોરાયતા સર્વેન્સાદ કેસી સલાસી ત્યાં હાજર હતા. ઝેબીસીનીઆને થએલા અન્યાય પ્રત્યે હેલીસલાસી તથા તેમના પ્રતીનીધીઓ બોલ્યા કર્યા હતા. બીજા તરફથી કોઇ કંઈ કહેવાયું નહિ. ચર્ચાના બાય લીધા હતા. ઝેબીસીનીઆમાં ઇટાલીનું ઉપરીપણું સ્વીકારવા બીજાના અન્ન મેળવેલી મુનશ્રી ઉપર ઝેાવા દરાબ્યું હતું. ઝેબીસીનીઆના પ્રશ્નમાં ફ્રાંસની વલ્ય માટે દરીયા, બ્રુસીલ્સ, અને બોલીવીઆએ બારે ચિરોધ બહેર કર્યો હતો.

કેનીયા ધારા સભામાં ચરી બહુમત

કેનીયાની ધારાસભામાં તેરી ફરી સભ્ય ચુંટવામાં હતાં ઇસ્ટ આફ્રિકની ધારાસભામાં પહેલવહેલ જ સભ્ય ચુંટવાયેલી લાંબી ચુમત્સ લીગે તેરી ફેરના બાનમાં બા. ૧૪ મેએ બાબુ નો મેળાવડેા કરી અભિનંદન આપ્યું હતું. કેનીયાના પબ્લ બાસોબાયી ઓફીસો સેન્સાબામાં હાજરી બા. હતા.

ઝીટલમાં સુકેા કાળ

ફેબ્રુઆરીથી ઝીટલમાં સુકેાકાળ ચાલતા હતેા, તેથી લાખો મેતીને ભારે નુકસાન થયું હતું. આગામી સવામાં મેજર ચેથબેકરના બુલાસા મુજબ છેલ્લા ચાર મહીનામાં ઝીટલની ખેતીને બા. ૧૦૦૦૦૦૦ નું નુકસાન થયું હતું. ૧૪ મેના બારે સબાસદે મુજબ વરસાદ પડવેા શરૂ થયેા હતેા.

ચીનનેા અમેાઘ બૅાંબ

અમુલીક્ષક સકાનકનાબેાએ અને ક્રાસ વિમાનના બચ્ચ બેાબાઓથી, સ્વપાને બેાબેાગ બૅાંબ શેાધ્યા છે. ચોબાઓને લાંબા કરવા બાપાન ખેરી બેમ્બોને વિસ્ફોટ કરશે.

સુએઝ કેનાલ બેાર્ડ

સુએઝ કેનાલ કંપનીની બેાર્ડમાં ઇજીપ્તના નાણા બાતાના પ્રધાન બી. સીડકી પાશાએ મેાટી રકીબાવાથી પ્રધાનપદનું રાજીનામું આપ્યું છે. અને તેમની જગ્યાને બદલના માજી ઇજીપ્શન એલચી બી. ફરીદ ગાયીરી પાશા નાણા બાતાના પ્રધાન ચુંટાયા હતા હતી.

રેાડેશીઆમાં મરકીદ

રબરાનમા ઇજીબાબેના ગારે બંધારેની મરકીદ રેાગબેમાં તેબારે થઇ છે, તે બુલ્લી મુકતા સંબંધમાં વિચાર બરાવવા, રાજાઓના નાણા બાણી હતી. જેમાં ઇસ્ટફ, એમેલાબા, ટ્રી, રીંદ અને ગીનના પ્રતિનીધીઓ પબ્ લાજર હતા બાબપાનેજ પણ લાગે કે રેાગ ઉપર કરેબ્રા બાફ્રિકાની મુલાકાત બાબેલા મેાબાપા આનીબ, મરકીદ રબાયબાના કાર્ય ગારે બાલ રાજાઓ બબા હતા.

સરતના ધેાડા બચડી પકયા

ઓકેરેાકડની ધેાડાની શરતના ધેાડાબા બા. ૧૬ મેએ સરતના ધેાડા બબ્યારી પકબાયા, ઓસ્ટ્રેલીબાના બે પ્રબ્યાત જોકી મેસર્સ બે. લીલબન અને ઓર્ચ કામટ બાગી ગબા હતા.

ઝીટીશ આલ

રેાડેશીબાની એક ઝીટી કાબ્રીલમાં ઝુનીસીપાલીટી ગારે ઝીટીશ બાનાપટનો ગાલ બાપરબાનો થી થી. એચ બી. એકસ' પીરે મુકેલેા ઠરાવ રદ્દી બબેા હતેા. બા લેસ્લી બા ફ્રેરેાઓ રીબા કરી હતી કે બાબિરીબના બાર સબ્યેાબાં ફકત ઓફ પ્રાકટીસીબર પારે ઝીટીશ બાનાપટની રેાકર કાર છે બબારે બીજાબેાના મેાટરકારેા પરદેશી બનાવટની છે

ઝેબીસીનીયામાં મરકીબીઅનેા

રેાગથી મનાબવર રીતે બબ્યર બાબવામાં બાબ્યા હતા ૬ ઓગસ્ટમાં ઝેબીસીનીબનેા સાથે થએલેા ત્રબાકરીમાં, ઇટાલીના પબ્રિ અમલદારેા અને ૨૮ સીપાહીઓના માર્યા ગબા હતા.

છ બાળકેાનેા જન્મ

બરમાના રેાગાક્રમ રબાબથી કૂટરે બાબર આબ્યા હતા કે બા એક બરવાસ બાએ ત્રબ છેાકરા અને ત્રબ છેાકરીઓ બાબી ઓબા વબાને છ બાળકેાનેા જન્મ આબ્યેા હતા કેબાબી બેક છેાકરી મરબ્ય પામી હતી.

મેાટર ડ્રાયવરની ચેાગ્યતા

કરીનાં મેાટર ડ્રાયવરે મેાટર હાંકવાનું સારું સબ્ય બાબ્યા બબીથી અમલદારેાની બબ્ય તબાસ બાંબી અરજદારને બાસ બાપે . . . બા અરજદાર કરીને નૉટરસ્ત અને પુબ્ય ત્રબાર બાબેા ઝીબ મોજ પરબાનેા બાપબામા આવે .

કૂંદારાઓ માટે રાજીનામા

રેાગથી બા. ૧૧ મેએ રૂટરે બબ્યર બાપ્યા હતા કે ઇટાલીના સરકારી રેાડેટમાં કબ્ટ્રેકબામુ બાકાર પાકી ઇટાલીના સપળા કૂંદારા રેાગરેા, કાઉંસીલરેા, ફકુબ બાસ્તરેા તથા કબ્તાન ત્રિનાના બિધુરાબે બે મહીનામાં રાજીનામા બાપબા સીબાર બુબા-બીનીએ ઘ્રકબ કર્યો છે

રેાગેચથી માં પકડકપા

ઇસ્ટ બાફ્રિકામા બરાકી દબિ ચલાબતી પેઢી રો બબેંક બાબા બે બાકરેાર રેાગબાસ્ક રૂા. બબેક .. બા પેાટબા. માટે રેાગેચીબામાં બા. ૧૬ મેએ કેદ પકડબા છે

બેસ મળેલી ઝીમતી ચાર્ચીઓ

બાકેર બહાનેા મુકબાં મુલાકાતે કેબા પ્રસંગે બેસ બબેરી નાબા કૂબાની ૪૦૦ ચાર્ચીઓ રાબણી બાબા કરીને મેરી પાસે બેકરી બબ છે અને બેબરી બા બેસ સ્પીચરબા બા પાછી બા. ૧૪ મેએ બાબરન ઉીબબ' બી બિદ્યાર્થીઓ બાદને બબેક બદેર મબાન ખુલ્લુ મુકબાની મેબા રાબ્યા બાનાએ રેાબ્બેરની બાબણી કરી ..

એરેાપ્લેનમાં જન્મ આપેા

કેનેડરીનના બેકાલ દબુબાંથી એરેાપ્લેન મારફતે મીસીસ પીટર મેકાઈનને તેબીના ચબી એક નર્સ સહીત ક્લાસબેા દેકબીટમમાં બાવ જતાં વિબાનબાંજ મીસીસ મેકાઈને બરબા બે બાળકબ્યોને જન્મ આપ્યેા હતેા.

કબ્રીજ રેાડસીબામાં અકસ્માતેા

કબ્રીજ રેાડેસીબામાં ૧૬૬૨ બા ગ્રબેાસ મેાટર અકસ્માતેામાં ૬૦ માબેા બબ્યા હતા અને ૨૬૬ ને ઇજા થઇ હતી. બ્યારે ૧૬૬૬બા ૨૬ માબેા ગબા હતા અને ૬૦૫ ને ઇજા થઇ હતી.

કેાલસાની બાણમાં આફત

બીટનની વેસ્ટકબીલ્ડની કેાલસાની બાણમાં તા. ૧૭ મેએ આફતજનક બેકાડેા થયેા હતેા જેબેા ૧૭ માબી ગબા હતા બારી ૪૭ ને ઇજા થઇ હતી.

વધારે કૃબ્યદાકારક

સંબારમાં ઇબાબેબા મેાર ઇરાબ કાબ્યબંધીનેા લેાક વધારે કાબ્યદાકારક છે.

રાંધબામાં પીસાએલ બટાકા તબ કરતાં દેવા પાબીનું તેલ વધારે કાબ્યદાકારક .

બબાજ બા કરતાં પહેલા દેારનું .. વધારે કાબ્યદાકારક જોબ છે.

ભેંસના દુધ કરતા ગાબ કે બકરીનું દુધ વધારે કાબ્યદાકારક ..

બબેલાં ને વધારેલાં શાકબાજી કરતા બાકેલાં કે કાચાં શાક વધારે કાબ્યદાકારક જોબ ..

મુબ્ય ખાસેલ લેાટની પરબાણ રેાટલી કરતા મુલાયમ લેાટની જરી રેાટલી વધારે કાબ્યદાકારક છે.

રંગીન . બાતીબાર કપડાં કરતા બકેદ બાદીના કપડા (જિંદગી બાબેાગ્યતાની દબ્ટિએ) વધારે કાબ્યદાકારક છે.

ગ્રહેર કરતાં ગામડાના હવા બાણી વધારે કાબ્યદાકારક જોબ છે.

પુલ બાંધવાની રીત

રેાબી ને છેલ્લી નદીઓબા સેાબી બરકા બા ઓફ બુબજ રેાબી (બુલા ને પહેાળા) કેરા લેાઢાની રેાળ કાકી નદીને બાબેા રેલવેબા બાવે છે, એવી રીતે કે નાબ ઉપરનેા બાર બાબીની બહાર નીકે રહે . . બાબામા રેાબી જોબાબજ જોબ . કે વહાના કબાજાને લીધે બાબી બહાર નીકળી બાબે બને પછી બાબુસેા કંપાબી બાવનેા કારબ રેાજે, કાર છે. બાર બાદ . કરેલનેા પાબા બાબે છ . . પછી એક પુલના પાબા તૈબાર કરવા બાબ . બાબે બાબી તેના ઉપર સીબ્ટ બાનાનુ બાંબ કામ કરવું જોબ છે ન કરે છે.

ગુજરાતી

ગો. ખેડાસાના સાજ તમા પ્રધાનને સોંપીજ એ કહ્યું હતું કે હું પ્રાચીન ભારતના ઘરની પ્રમાણ દૂર કરવાની તરફેણમાં નથી જ, પણ નકામાં ખર્ચાઓ કરવાના વિચારનો નથી પ્રત એનું નિરાકરણ જબાનદારો ગોનેજ સારી રીતે કરી શકશે.

* * *

ગોધરામાં ૩ કામદારોના સેવા મંડળની સ્થાપ ના થઈ છે પ્રાણજીવનદાસ અજરત્નમ ભાગ આ મંડળ કરી રહ્યું છે -સ્તા, દવાઓની સુધારણા તે ગામની બહાર જવાને ઉત્સાહથી કરી રહ્યા છે, અઠવાડિયે રાજાના રોગિયા પી. પ્રાણજીવન રાજ દીકરીનો પગ ઝાલવે છે. રાવાનો વાર્ષિક ફંડાનો ગોવાપડેલ કા રતિલાલ આસને પ્રમુખ-પારે પગ પસર.

* * *

બોરિયાવી મકે બી. નરીમાનનો ખારાશાસ્ત્રી તરીકે અસ્વીકાર કર્યો છે આગા શ્રી. પીલાઈએ પોતાનો ખજાનદ કરવાની ના પાડી છે.

* * *

પ્રમુખ મહારાજાધિરાજ જવાબ આપતા બી. સાહેબે જણાવ્યું, હતું કે જખ્ખ પ્રજાની કેટલીક જમીનના તેના મૂળ માલીકોને સોંપવામાં આવી છે અને બીજી જમીનો બાબત સરકાર વાટાઘાટ ચલાવે છે. બી. ગોવરજીભાઇએ કહ્યું હતું કે સરકાર દર ઉપરાતના પૈસા આપી ફ જમીનો નહિ જ ખરીદે. જે કોઇ માણસ પોતે એ જમીન પર સુધારો કર્યો છે એમ હાવે કરે તો જે દેખ ના સુધારા કર્યો તે પર બાજની કિંમત દામ આપવામાં આવશે.

* * *

મોમિસોરીબલ મોસાણદીના પ્રમુખ શ્રી ઝેફ-ન્સે જણાવ્યું ૩ કે, મોરક્કાસનમાંથી સરકાર હવે નાબુદ કરી છે. પુરોપના બાળો અસત્ય માગણી ન્યાય ટેક લાવે કરવા કાંમાનીરોધ કરી બીજિયા સરકારે એસી રહે એ નદન નિર્ણય છે અને તથા મને એક અંગ્રેજ તરીકે શરમ આવે છે ન દીકરી સરકૃતિ પર આક્રમણો થાય તો ૧૦૨૨ ઠોકે અવાજ ઉઠાવવો જોઇએ ચમુના તેમણે ઇટાલી, જપાન અને જર્મનીના માલના બહિષ્કાર કરવા આરજ કરી હતી

* * *

મહાનિષેધના સરકારના કામમા ગાઢ કરવા માટે અમદાવાદ શહેરની આસપાસ ગેર મોરો ગેળાકાર પાકે કરવા કરવાના છે. રસ્તા સો મચકારો દીટ પહાળો પણ તે રસ્તેર હાંસોલપુર નરોડા પાંજરે પણ રાણાપુર સુધી કરવાનો અંદાજ રૂ. ૨,૬૬,૦૦૧ ને થયો ૨ ખર્ચ ત માટેની મંજુરી સેવા બધુ બોર્ડિંગમાં પેશ કરવામા આવશે.

* * *

અદાલતના મારા ગિમોની ૬૪ ગણી હતી.

ન્યાયાધીશ એ સહેલા કેમાસ્ટર ન્ય વીકટ પ્રશ્નનો નીકાલ કઈ રીતે કરે છે એ સંબંધમાં આરોપોની વિવિધિ પ્રકારના તકો ઉઠતા હતા ફાંસલો હતો ચાતુરના કાનો કાનપુરની અદાલત મા એ રજુ થયા હતો. બે ઓરો હતી અને એક ત્રણ વર્ષનું બાળક હતું. બન્ને ઓરો એકા સાથે એ બાળકની કબજા કોપનો કાળો કરતી હતી આ સવાલે ન્યાયાધીશને મુંઝવ્યા ના ખરા પણ પુર બાળકની સલામતી ખીજ આનબેજનક રીતે ગોવણે એ પ્રશ્નનો નીકાલ આવ્યો. બાળકને ન્યાયાધીશે પોતાના ચેમ્બર ઉપર બોલાવ્યું અને તેની માતા દોવાનો કાળો કરનાર બન્ને ઓરોને એ બાળકની સામે ઉભી રાખી બાળક પોતાની માતાને ઓળખી ગયું હોય તમ એકદમ આનંદના આવી જઇ ને પ્રોસ્કાર કરવુ શ્રી બંનાની બોર કોના ઘાયણું કુદી પડયુ. અને ન્યાયાધીશે એ બીજ જ એની ખરી કબજા બાબીને બાળક સોંપી દીધું.

* * *

સાબ કુવારા મુખ્યારી સ્કૂલ તેમજ સાયન્સની ઓંધાયણ માટેના ફંડના નાણા ભરનાર સહ મુહસ્સેની નામાવલી આપીએ છે. ઓકસબ્રમ ની ૨૭ ફે. સેન્ટરીના સાંજેએ પોતાની મોટર કારમે ફોળા ઉઘરાવવા માટે આપી છે.

	પા.	શી.	પે.
રા. સુબાગાભા દરીયાભા	૬૧	૧૫	૬
,, લાલભાઇ મકનજી	૬	૧	૦
,, બબ્બુભાઇ ગોવીંદજી	૩	૭	૬

(અપુર્ણ)

મદ્રાસની સગવડ માટે

ઇન્ડિયન ઓપીનીઅનના ગ્રાહકો સભ્યોના ધ્યાન પર તે માટે સૌકાર્યાર્થ, સુપ્રસ્ટીખાતે (ટ્રાન્સવાલ) કેપટાઉન, પોંગારલી, ડરબનમાં, પોર્ટએલીઝબેથ, કરના બ્રાંચના એજન્ટોના ૬ પદાધિકારના નામ નીચે પ્રમાણે આપીએ છીએ ન સ્થળ સભ્યોએ જે કોઇ મદદ જરૂરી તે અમને મોકલવી આશા છે કે આ સગવડનો લાભ સભ્ય ઇ. ઓ. ના ગ્રાહક તે ન સ્થળે સવેળા સભ્યપદ ભરી જા તે તે બ્રાંચની સભ્યપદ ઉઘરાવવા અમને તો નબળ આપી અમારી સગવડ સાચવી આપવા કામ કરવા કરી ભૂલશો

કરબન ૩ શાંતીલાલ જે. મણેક,
૧૪, સેલબર્ણ સ્ટ્રીટ

જોહાનીસબર્ગ શ્રી. ત્રિભોવનદાસ કલ્યાણ પટેલ,
૬ બી, કોમ્યુનલ સ્ટ્રીટ

,, શ્રી એમ જોષી, બાર,
૪૦, બી સ્ટ્રીટ, ન્યુટાઉન

,, શ્રી પારીખાર ટ્રેડીંગ કંપની,
૪, પ્રીન્સ સ્ટ્રીટ

સ્યુપરસ્ટીખાતે: ગોલમ્ય મકનજી એન્ડ સન્સ.

કેપટાઉન: શ્રી બાબરખાન ડી. બાબરા,
૧૭૨, ગોકલ રોડ, મોમ્બે.

પ્રોગ્રારલી: શ્રી. ક'ખી બી. સાબા અને
શ્રી. કેશા ચલબ,
૧૮૮, સ્ટેન સ્ટ્રીટ.

પોર્ટએલીઝબેથ શ્રી. કે. બી. પટેલ,
બોંગાલ સ્ટોર,
૨૦૬-૨૦૮ ઓકસફર્ડ રોડ.

,, મેસે. ક. સ. હાજી મોહમદી,
૨૧ કાર્ટ કોર્ટ રોડ

ગોલ્ડફીલ્ડસબ્રાંચ: દુલ્લભજાભાઇ કકિર,
૧૪૫, સેલબર્ન રોડ

ભાડે આપવાનું છે

ગ્રે સ્ટ્રીટ તરફનું નમ્બર ૫ બોન્ડ સ્ટ્રીટમાં બે મજલાનું મકાન ભાડે આપવાનું છે ઘર બધી આ મકાનમાં કેટરરી, ગોદામ, ઓફીસ કે ટી રૂમને અનુકુળ ફેરફાર કરી આપશે.

રૂબરૂ મળો કે લખો:

ફ્રેસ્ટમજી.

૧૭ ફ્રસ્ટ એવન્યુ, ડરબન.

"PLIGRIMS TO MECCA"

૧૯૩૮ ની હજ ઠરવા જનારા પેસેન્જરો માટે.

[illegible]

[illegible] ૨૯ ઓકટોબર ૧૯૩૮ [illegible] ૧૬ નવેમ્બર ૧૯૩૮ [illegible] ૩૦ નવેમ્બર ૧૯૩૮

[illegible] ૨૦ ડીસેમ્બર ૧૯૩૮

[illegible]

ITALIAN LINES. 36 CLUB ARCADE DURBAN, PHONE 20501.

[illegible]

આર. એમ. નાયડુ.

[illegible]

R M. Naidoo,

71, Albert Street Durban, 'Phone 22856.

The Fifth Agent-General for India in the Union of South Africa.

B. RAMA RAU, Esq. C.I.E., I.C.S.

શ્રી. બી. રામ રાવ, સી. આઈ. ઈ., આઈ. સી. એસ.
દક્ષીણ આફ્રીકામાં હિન્દી સરકારના પાંચમાં એજન્ટ જનરલ.

Phone 33-6229. Telegrams: "GIDMALCO P. O. Box 5169

JAPAN BAZAAR

WHOLESALE SILK & CURIO MERCHANTS.

39 MARKET STREET, JOHANNESBURG.

Specialising in SILK MATERIALS LEATHER SUIT CASES ORIENTAL CURIOS, BRASSWARE, ETC

ALL PRICES QUOTED AT LOWEST MARKET RATES.

INDIAN SARIS: Crepe-de-chine and Georgette Saris beautifully embroidered 45" x 8 yds length price 17/6 piece. Heavy Crepe-de-chine Saris hand embroidered 45" x 7 yds 30/- piece. Georgette and Crepe-de-Chines beautifully embroidered 45" from 3/9 per yd.

ODNIS: Hand embroidered in Georgette and Crepe-de-chine 45" from 12/6.

Above obtainable in the following shades: White, Pale pink, Sky blue, Pale green, Salmon pink, Red, Maroon, Brown and Black.

જાપાન બઝાર

જોહાનીસબર્ગના જુના અને જાણીતા દેશમના જથ્થાબંધ તેમજ છુટક માલના વેપારી.

સાડીઓ, ઓઢણીઓ. લુગડાંઓ.

તદ્દન નવીન અને ડિઝાઇનો વાળી બજારકાર દેશની જરીયો ભરેલી જ્યોરજેટ અને ક્રેપ-ડી-શીનની સાડીઓ તથા ઓઢણીઓ ઇગ્લાંડ જેવા જથ્થામાં સ્વદેશથી આવી પહોંચી છે. તેમજ દીલમાં ઊંડે ઉતરે એવી કલામાંથી કેળવેલ ભીન્ન તથા સુંદરાઈ અને અમદાવાદની બીજી જાણીતી મીલોના સ્વદેશી બાતબાતના ડીઝાઇનો વાળાં સુતરાઉ લુગડાં, પટોળાં, રેશમીઆ, ઓઢણી તથા સુંદર ભરત ભરેલી ચોળીઓ તેમજ બાણીઆ પાટેર જેવા જથ્થામાં મંગાવવામાં આવ્યાં છે. રોજીંદા વપરાશ માટે તેમજ બેટ માટે પાંચ વાર, ૬ વાર, તથા સાત વાર સાડીઓ તેમજ બ્લાઉંઝો માટે કરેક જાતના તૈયાર કપડાં પણ ગીરાયત ભાવે મળશે. તદ્દન સસ્તા ભાવે મુંદર અને મનમોહતા માલ ખરીદવા આપશ્રી એકજ મુલાકાત લ્યો.

છુટક માલ પણ જથ્થાબંધના ભાવે આપવામાં આવશે. આ અમુલ્ય તકનો લાભ લેવાનું ચુકશો નહિ.

સ્વદેશી લુગડાંના ભાવ રૂા. ૩-૬, રૂા. ૫ થી ઉપર. જ્યોરજેટ તથા ક્રેપ-ડી-શીનની ઓઢણીઓ ભરતથી ભરેલી રૂા. ૧૧-૧.

ક્રેપ-ડી-શીનની ભરત ભરેલી સાડીઓ ૪૫ ઈંચ પહોળ ભાવ રૂા. ૧૦ થી ઉપર.

ફોન ૩૩-૬૨૨૯. સરનામું: જાપાન બઝાર બોક્સ ૫૧૬૯.

૩૯ માર્કેટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

NEW-PROCESS

Mobiloil

GIVES LONGER LIFE TO YOUR ENGINE

The New-Process makes this possible!!

ન્યુ-પ્રોસેસ મોબીલઓઇલ

તમારાં એંજીનને વધારે લાંબુ આયુષ્ય આપનારૂં છે.

VACUUM OIL COMPANY OF SOUTH AFRICA · LIMITED

આ માખણ, ક્રીમરી
ચામડીને મુલાયમ
સાથી સૌંદર્યવાન
બનાવે છે.

મોલ્સ ઓર્ગેનાઈઝ:
Indo-African Trade Agency,
74-76 Wilson St.
DUNDEE, Natal,
S. A.

મોલ્સ ડીસ્ટ્રીબ્યુટર્સ: પાટણવાલા લીમીટેડ,
૧૮૩,૮૪ અબ્દુલ રહેમાન સ્ટ્રીટ.
મુંબઇ ૩.

WE STILL BUY
OLD GOLD, SILVER & SOVEREIGNS.
We Stock CYMA, ELGIN, WALTHAM, BUREN,
and MARVIN Watches
Importers of HIGHEST GRADE Gramophones
LAKHANI & CO.,
(Jewellers)
111 Grey Street, Durban. 'Phone 21258, P.O. Box

ફીટીંગ્સ.
પાવડર
ફીડી, માકડ, ચાંચડ, કંસારા, આખી, વંદા
વિગેરે સઘળા જંતુઓનો
નાશ કરે છે.
ફીટીંગ્સ પાવડરના ટીન બધે જ મળે છે.

'Phone 29350. Tel. Add "Norijea."
A. M. PADAYACHEE
Wholesale Fruit & Vegetable Exporter.
Consignments solicited. Special Market reports.
Special attention given to all Discountry orders.
TRIAL ORDER SOLICITED.
91 LEOPOLD ST., AND 34 CROSS ST.,
P. O. BOX 195. DURBAN.

Telephone 33-5382.
VALLABH RANCHHOD,
Wholesale & Retail Fruit and Vegetable Merchant.
Country Orders Promptly attended to.
19, DIAGONAL St. JOHANNESBURG.
ટેલીફોન: 33-5382.
વલ્લભભાઈ રણછોડ
હોલસેલ અને રીટેલ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ અમારે ત્યાં તાજું અને સસ્તુ મળશે.
બહારગામના ઓર્ડરોને તાકીદ ધ્યાન રાખવામાં આવે છે.
૧૯, ડાયોગનલ સ્ટ્રીટ. જોહાનીસબર્ગ.

PRABUDDHA BHARATA
or
AWAKENED INDIA
A high class English monthly conducted by the Ramakrishna Order. It is devoted to Universal Religion, Indian Culture, Education, Art and other topics of international interest.
41st year from 1937
Annual Subscription: Inland Rs. 4, Foreign 11 Shillings.
Teachings Of Sri Ramakrishna
Edited by Sister Nivedita. An unobtainable practical guide for those who sincerely seek for God.
Price Re. 1-12
Altar Flowers
A compilation of the Holy Words of Englishmen. Useful book for prayers and meditation.
Cloth Bound. Price Re. 1-8
The Religion & Philosophy Of The Gita
(By Swami Sharvananda)
Thought-provoking observations on the inner significance of the teachings contained in the Gita. Dealing their practical value to mankind.
Price Re. 1
Message Of Our Master
By the same people who published "Teachings of Sri Ramakrishna" and other popular books of Message of Master.
Price Re. 1-4
Spiritual Talks
Holy Mother, Swami Brahmananda, Swami Saradananda, Swami Shivananda and others.
Price Re. 1-4
Apply for a complete Catalogue to—
The Manager, ADVAITA ASHRAMA,
4, Wellington Lane, Calcutta, India.

ગોલ્ડન સીટી
સુંદર બનાવટ, સફાઇ અને સ્વાદીષ્ટ ફરમાસુ મીઠાઇ અને ફરસાણ ખરીદવાનું આ એકજ સ્થળ છે.
એક વખત અજમાયસ કરો.
ન્યુ કેપીટન કેફે
ફોન 33-8567
13, કોર્ટ સ્કોર, જોહાનીસબર્ગ.

THE EPIC FAST
(By Pyarelal)
An account of Mahatma Gandhi's fast in September 1932, and events leading up to the Yeravda Pact, with all relevant documents. 320 Pages. 2s. 6d.

સાહિત્ય અને સંગીતનો સમન્વય

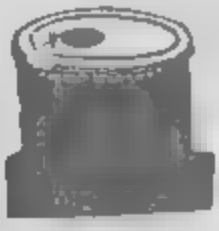
દિનપ્રતિદિન જનતાની રસવૃત્તિ કેળવાય છે—જનતા નવિનતાની પુજારી બની છે—ભાવના અને આદર્શ આ જમાનાનું ગૌરવ છે—અને હવે લોકો ગમે તેવી વસ્તુ ચલાવી લેવા તૈયાર નથી.

અમે પણ આ માન્યતાને માન આપી વર્તવાનો નિશ્ચય કર્યો છે. તેથી ખાસ પ્રસંગ માટે તમારા સમક્ષ દમણા છેલ્લા બલ્લીતા નટ નટીઓ અને લેખકોનો સહકાર સાધી પ્રેક્ષકોની રસવૃત્તિને પોષે એવી રેકોર્ડો, ધાર્મીક ડ્રામાના સેટો અને હારમોનીયમ, તબલા મગાવ્યા છે જે તમારી સમક્ષ રજુ કરીએ છીએ. સંગીતના મધુરા સ્વરોથી તમારા ઘરમાં સ્વર્ગ ઉતારો.

અમે લોકલ ખરીદી તેમજ એજન્ટો મારફતે હારમોનીયન મંગાવતા નથી તેથીજ અમે લેખીત ગેરંટી સાથે વેચીએ છીએ.

પગના હારમોનીયમ પા. ૬–૦–૦
ઘરના ,,
ડબલ રીડના પા. ૪–૫–૦

જોડી ગ્રેઇની કીમત
પા. ૧–૦–૦ થી

પા. ૩–૧૩–૦ થી

માઈક્રોફોન પા. ૧–૧ ૦ થી પા. ૮–૮–૦

હીઝ માસ્ટર્સ વોઈસ
તથા
કોલમ્બીઆ
(ઈન્ડીયન રેકોર્ડ)
૩/–

રેકોર્ડના સસ્તા ભાવો

નવા નંબરો અથવા તમારા આંગેલા નંબરો વહેલા યા મોડા તમને આપીજ તો શા માટે વધારે પાઈસા ખર્ચો છો.

હમો અમદા અને ચમો.

તેમજ આ રેસની દવાને અનુકુળ થાય તેવા મીઠા અને મધુર સુરના, મજબુત અને દમદાર, ચારા, શાંતા, સરદાર તેમજ ચેકોસ્લોવેકીઅન કુલદના હારમોનીયમ, હાથના અને પગના તથા હાથ–પગના. નવી સીલેકશન અતની ૨૬૬ વેરાયટીની પેટીઓ આવી ચુકી છે. તે સીવાય ૬૨૬ અતના માઈક્રોફોન ઉપરાંત આખી મેકરો સાથે H.M.V. ને કોલમ્બીઆના પણ સ્ટોકમાં રાખીએ છીએ.

વાજીંત્રોના છુટા ભાગો મોટા જથ્થામાં રાખીએ છીએ.

વાયોલીન, મેન્ડો, મેન્ડોલીન, બુલબુલ તરંગ, ગીતાર અને રેકાય મેન્ડના ભાગોમાં ઘણો ઘટાડો કર્યો છે.

કામ પણ વાજીંત્રનું રીપેરીંગ કામ અતી રેખરેખ નીચે ગેરંટી સાથે બનાવી આપીએ છીએ

—સાઉથ આફ્રિકાના ૩૨ વર્ષના જુના હારમોનીયમીસ્ટ—

GOSWAMI'S MUSIC SALOON

P.O. BOX 460. 179 GREY ST. AND 131 QUEEN ST
DURBAN, NATAL.

Special

Large stock of latest Discs just arrived in Tamil, Hindustani, Gujarati and Telugu. Prices have been specially reduced.

Apply for our catalogue. Our Harmoniums sold under written Guarantee for 5 years. Try us before you purchase.

'Phone
Day 2-3164. RAJCOOMAR,
DURBAN'S FIRST INDIAN UNDERTAKER
Coffins, Wreaths, and ...
Motor and Horse ...
રાજકુમાર,
અન્ડરટેકર
કફન, ફૂલ, મેટલ વાસે કે લેકા વાસે કૂલ ગોઠવે પૂરા પાડવામાં
આવે છે ... દાન વિશ્વાસ ભરૂસો.
14, Cross Street, DURBAN.

PHONE 33-4691. BOX 2526.
L. MISTRY
એલ. મીસ્ત્રી
બોઈલર, ટેબલ અને કીચન રેંજીસ પુરતું અથવા જથ્થા-
બંધ બનાવનાર તેમજ ગ્રેટ બ્રીટન સંબંધમાટે
કામ કરનાર.
મકાવેલા ભાવનું આર્ડર લીસ્ટ મંગાવો.
45 Market St. : : : Johannesburg.

ઉત્તમ ગરમ મસાલો વિગેરે
અમારે ત્યાં બધી ઠેકાણે નીચે લાવે. અને ... થી ઘરના
બધેલો ગરમ મસાલો, કરીપાઉડર, બનાવ અને ગરમ ઢબેલાં બેટા
વા અત્યારબંધ અમારી ગેરંટી સાથે બધી લાવશે. આવો ઉત્તમ માલ,
તમે ઘરમાં બનાવી શકતા નથી. ઓછા વધતા ભાવથી ખાત્રી કરો.
મળવાનું ઠેકાણું:-
'Phone 2-0786 K. N. PADIA, P. O. Box 579
109 Victoria Street, DURBAN

'Phone 2-3381 Tel. add. "Letupco."
D. K. PATEL
Fruit and Vegetable Exporter
— SPECIALIST —
in South African, Canadian
and Australian Apples
—also—
Cape Fruit on hand in season
We have in stock Naartjes which have just come in Market.
ડી. કે. પટેલ.
ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ એક્ષપોર્ટર
સાઉથ આફ્રિકન, કેનેડીયન અને ઓસ્ટ્રેલીયન
એપલ્સના સ્પેશીયલીસ્ટ
ઋતુમાં કેપ ફ્રૂટ પણ રાખીએ છીએ
નાર્ચીસ હાલમાં રાફ્રૂ પ્યા છે અને તેના સ્ટોક
પણ રાખીએ છીએ.
ફ્રૂટોના ઓર્ડરો ઉપર ખાસ ધ્યાન દેવામાં આવે છે
નાર્ચીસ અને મેન્ડરીન સારા અને સસ્તા
C. O. D. થી મળશે.
P. O. Box 755. 10, Cross St. Durban.

M. H. DESAI.
એમ. એચ. દેસાઈ.
હોલસેલ ફ્રૂટ મરચંટ.
અમે દરેક જાતના ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ પુરીયા ... ...
બાબતમાં C. O. D.થી સારૂ પેકીંગ કરી મોકલીએ છીએ
P. O. Box 254. 31, Short St. Durban.

Phone 33-4403 Tel Add. "VALASTEL" P.O. Box 6748
V. B. PATEL,
WHOLESALE AND RETAIL FRUIT, VEGETABLE AND PRODUCE MERCHANT
CHEAPEST BANANA STORE IN TOWN.
40 President Street, JOHANNESBURG.
Terms: NETT CASH or C.O.D
વી. બી. પટેલ,
હોલસેલ અને રીટેલ ફ્રૂટ, વેજીટેબલ અને પ્રોડ્યુસ મરચંટ
જોહાનીસબર્ગમાં સસ્તામાં સસ્તો ફ્રૂટ
અમારે ત્યાંથી બધા ... ...
ઓર્ડરોપર ખાસ ધ્યાન આપવામાં આવે છે
રેલવેની અંદર ... C. O. D. થી ... ... કરીએ
રહેઠાણ ... ...
... ...

"શુદ્ધ ઘી"
... ...
... ...
... ...

SOLE AGENT FOR

His Master's Voice

હિઝ માસ્ટર્સ વોઇસ.

In The Union Of South Africa

સપરમ્બર અને આફ્રીકાના ગુજરાતી ક્રેઝસ રેકોર્ડો આવી ગયા છે.

સાને ઇસ્લામનો સેટ મંગાવો અને સાંભળો.

પાંચ રેકોર્ડનો સેટ કીમત પા. ૧–૫–૦.

We specialise in Tamil and Telugu Drama Sets and also Native and Afrikaan records. Wholesale and Retail.

N [illegible]	પ્રેમની દુનીયા.	
N [illegible]	ચારીનો ખમચો.	
N [illegible]	[illegible]	
N [illegible]	ગે નો નગરી પ્રીતમના [illegible]	
N [illegible]	પ્રેમનુ [illegible].	
N [illegible]	[illegible]	
N [illegible]	[illegible]	
N [illegible]	[illegible]

RADIO RECORD TRADING Co.,

SOLE AGENTS FOR

Columbia

In The Union Of S. A.

જુના ગયા અને નવીના આવી ગયા

કોલમ્બીયા કંપનીનાં હાલમાંજ આવેલા નવા ગવૈયા

માસ્ટર અમીર બક્ષની

નવી રેકાર્ડ આવી પહોંચી છે. આગળ ગઝલ બોલી ગયો છે: "મોહમ્મદ મોહમ્મદ પુકારે ચલા જા" તેના જેવી બીજી ગઝલ બોલી રહ્યો છે. મગાવો અને તમારા દીલને ખાત્રી કરો. તેનો નંબર ; બહેક કે સરવર સાકુંઓ મોહસ્કાર. ૧૭૦૬ સાલે અલી અલયલે વસલેમ. અને બીજી ઓ રસ્વામ તમારા લાયકની બધી ઉંસદામી રેકોર્ડો આવી પહોંચી છે જેથી કે મોટજા શાહદત તાગા પીગેરે.

MAGIC NOTES

G.I- 1709 કુલને ચાલે મુજે સબ કુલ પીલાદે દે

G.I- 1710 તસ્વીર ૬ નારોસ દુનીયા મે ઠોલારેગે

P.I. 23 ચકાદત કુસેન એમણે પ્રસલામ

P.I 24 શાહદત હજરત બીલાલ આસીકે રસુલ.

P.E 7 કાદર ૬ હાયમ ઇલ્તારના મીરના મોટજા

G.I- 1709 મે પીયારી મમલ બનકર આવુ બાલમ

G.F 1711 ઠકા લેલા

A 0853 આરે પાગલ પ્રેમી બના તુ રોતા ક્યું

N 5805 સાર્ક અમાબીના મસ્જીદર હમારા.

A 0881 પ્રસ્તે બહાર આબ તાજી સરાબ દે

N 0882 તોહીદ કે રંગ ૧ ફુલ સબ.

N 0815 મોએ મોહબુબે હક રેતે ગાને ચલ

N 0840 નર કુમે કા નયન કા ચાના મોહમ્મદ

N. 0810 કામ મુહસે કુછ કહું સર્દારમા ૧ સામને

N 0887 બનુગી આપને અમુકી તેલબ.

N 0889 પ્રેમકી મુરલી મધુર બાજ

1415 તો દીક્ષા કંઠા આલમમે બજતા રીમા રમાતી પાસેને.
આ રેકોર્ડ સાંભળવા જેવી છે

288 પુન પુન પુન

૨૮૬ મેરા દીલ ન જાપુ તો પ્રીદાઓ મોહમ્મદ

400 મોહીબ્બોમા મોહબ્બત બડી ચીજ છે.

2234 આપા અલ્લાકી આયાહ ૬૫
મોર પક્ષા અલાકી આયાહ ૬૫.

2207 અપેક્ષા દુકાન

2188 બરબાસે આપા (મજાકી)

2074 સામકા નામ છે

2107 ત્રય ૬૫ા (મજાકી)

2226 નાચે અહમદ મે રહ.

2123 નાચે મહમદ બોલે ભાલે.

2330 ચહ આપે ખુર્દા કે મોહરે ને કબાલી.

1730 ગજબ: ગોરી બીગરીબી સરકાર બના દોર.

1745 બજાદીર નો કાર્યેપે પ્રસી કબાલ્યા.

1341 હજરત કા મોજજા હજરત બાબીર કે બચ્ચોકો મુરદે ના જીના કરના

1391 મોજજા કીજરત મોબારા.

1398 મોજજા અંગુઠી હજરત અલી.

1598 પીયારી પીયારી સુરતવાલ.

1699 મોહમ્મદ મેરે દીલકે બરબા તુમી દો.

1677 મસ્કુર કુવા આલમકો બદા રે રહમાન મોહમ્મદ સલ્લાહ

1746 બપલા મુજ રોકેપે બુલાલેા.

2068 દીલ છીન લીના એક જવાને અરબીને.

2087 ઇલાહી રસુલે ખુદા કેહને કેહના.

2135 બસકે કાનાંકે ૧ આલમે રનગેા બુ.

2155 મુરે જહાંમે કુન આબાસ.

2131 દીલ વેા મેરા શ્ર ત્રપા

2156 નીગાહે કુરકા

We specialise in Tamil and Telugu Drama Sets and also Native and Afrikaans records. WHOLESALE AND RETAIL.

The following Tamil Drama Sets in stock

Sathyavan Savitry, Pattinathar-Pattabishekam, Uttra-Ramayanam, Dumbachari, Gnan Sundari, and thousands of singer Records.

Radio Record Trading Co.,
88 VICTORIA STREET,
DURBAN.

Radio Record Trading Co.,
P.O. Box 6398 29 West Street,
JOHANNESBURG.

નુરે ઇસ્લામ

નો ૬ રેકોર્ડનો સેટ બુક અને ટીનનો બોક્સ સાથે ૩૦/-

દરેક જાતની સ્વાદીષ્ટ. સુંદર શુધ્ધ ઘીની મીઠાઇ.
કરસાણ વીગેરે માટે ક્યાં જશો?

પટેલ્સ વેજીટેરીયન રીફ્રેશમેન્ટ રૂમ

પાપડ, ઘી'બુ, તથા કરીના અચાર તેમજ શીઆળાની ઋતુ માટેના ખાસ પોષ્ટીક પાક અમારે ત્યાંથી કીફાયત ભાવે મળશે. એક વખત પધારી અજમા ઓરડર મોકલી ખાત્રી કરવા વિનંતિ છે.
બહાર ગામના ઓરડરો ખાસ માલીકની જાતી દેખરેખ નીચે મોકલવામાં આવે છે.
માહકોને સંતોષ આપવો ને અમારો ખાસ મુદ્રાલેખ છે.

PATEL'S VEGETARIAN REFRESHMENT ROOM

(Prop. R. N. PATEL)

Telephone 2-2209 202 Grey Street, :: :: Durban.

Box 830 Tel. Add. "Orangexpo"

M. C. PILLAY

Wholesale Fruit & Vegetable Exporter

જથ્થાબંધ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ્સ વેપારનાર

79, PRINCE EDWARD STREET, DURBAN.

'Phone 2-6235 P. O. Box 315

Heerabhai Morar Matvadkar,

Wholesale Fruit & Vegetable Exporter
And Commission Agent.

15 CROSS ST. RESIDENCE.
PACKING WAREHOUSE 44 GOND ST.
DURBAN.

હીરાભાઇ મોરાર મટવાડકર

હોલસેલ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ વેપારનાર
અને કમીશન એજંટ.

પેકીંગ સારી રીત કરી માલ સી. એ. ડી. થી મોકલવામાં આવશે.

ટેલીફોન ૨-૬૨૩૫ બોકસ ૩૧૬.
૪૪ ગોન્ડ સ્ટ્રીટ, ડરબન.

NAROTAM HARGOVIND

The Master Tailors.
Suits and Costumes Made in the latest Styles.
We specialise in High Class Tailoring.
Our prices are to suit the times.
Try us with your next Order

તમારો સુટ ક્યાં શીવડાવશો?

નરોતમ હરગોવીંદ

તમને અપ-ટુ-ડેટ સ્ટાઇલનો ફિટીંગ ભાવે બતાવી આપશે.
ટાવર ઓર્ડર આપી આત્રી કરી જુઓ.

'Phone 25661. 176 Grey St Durban.

આલ્વાડીક પંચાંગ

વાર	બીજા	કોફ	ફાસલખાન	ખારસી	સુર્યોદય	સુર્યાસ્ત
	૧૯૩૮	૧૯૩૮	૧૯૫૭	૧૯૫૭	ક. મી.	ક.મી.
	ગે		ક્રીકેટ રમાશે	ઓર રમશે		
		૧	૧૯	૧૧		૫-૪
		૨	૨૦	૧૭		૫-૪
		૮	૨૧	૧૮	૬-૪૨	૫-૩
		૯	૨૨	૧૯	૬-૪૨	૫-૩
		૧૫	૨૩	૨		૫-૨
		૧૬	૨૪	૨૧		૫-૨
		૧૬	૨૫	૨૨		૫-૧

Natal

GANDHI & Co. (Pty) Ltd.

GENERAL MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

Try us for:-

Benares Saries, with Blouses of same design prices from 75/- to £10 with double border.

Also Cotton, Crepe-de-chine & Rayon Saries from 2/6 to 40/-.

We also stock Indian Drugs, Condiments, Draperies, Outfitting, Hardware, etc. etc.

Telephone 23676,

Tel. Add. "Gandhico" Durban.

112 Victoria Street,

DURBAN.

અમારે ત્યાં હમેશા મોટા પ્રમાણમાં નીચે જણાવેલ ચીજો સ્ટોકમાં રહે છે.

બેનારસ અરમ, પીન્ત્રાં, ચારણી, એલચી, જયફળ, તજ, લવીંગ, મુખરજપ ઉકાળે, તેમજ હળદર, મોળ, ઇદ્રજીવ આળા તેમજ બારા કેમીકલ્સ નીચે પીસાયેલ મસાલા તથા તમામ જાતના સોમા-ઇસ્પાનસ, કેલાદ દોરી, બોલ, બારત બુકારી નીચેરે તથા પંજાબી કાસમ, પેણી મુસલી. બંગડા સાબરમાટી તથા સાતરેા આકરેા જાતનું ઓજીયાણ તેમજ સોપારી-મદ્રાસી સેકરયની. ફાવ્યા. સોકેલા તથા હલામનું પાણી, આમળા, બાવળ, ચણેરી. ગુવલ. કામીનીયા નીચેરે ખુશબોદાર તેલ બીજા. નીચેરે મોટા જથ્થામાં તેમજ છુટક મળશે.

Also:

P. O. Box 27, TONGAAT.

Telephone during Office hours No. 5.

" after Office hours No. 008.

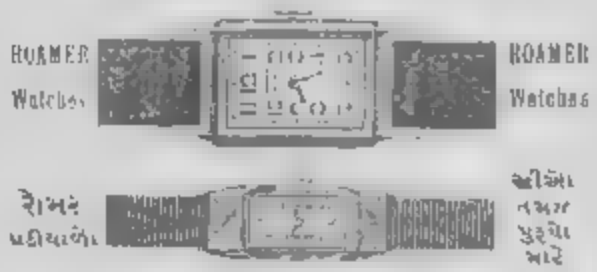
YOU CAN'T BE LATE

WITH

ROAMER

Obtainable

15 & 17 Jewels Gold or Rolled or Chrome

Latest Style and Design

દુનીયાનું જીવન વખતસર હોવું જોઇએ અને તેથી નિયમિતતા શીખવી જોઇએ.

રોમર ઘડીયાળ તમારો વખત સાચવશે.

૧૫ અને ૧૭ જુવેલ્સના રોલ્ડ ગોલ્ડ અથવા સોનાના અગર ક્રોમના તદ્દન લેટેસ્ટ સ્ટાઇલ અને ડીઝાઇનના છે.

Sole Distributors

PATEL AGENCIES (Pty) Ltd.

'Phone 33-2081. P. O. Box 6092.

No. 1a KORT STREET, JOHANNESBURG.

56 ALICE STREET and 35a LEOPOLD STREET

DURBAN.

SPRINGBOK SERVICE STATION

Always At Your Service

DUTY And NIGHT

for

Petrol, Oiling, Greasing and Repairs

and for Parking Your Car

સ્પ્રીંગબોક સર્વીસ સ્ટેશન

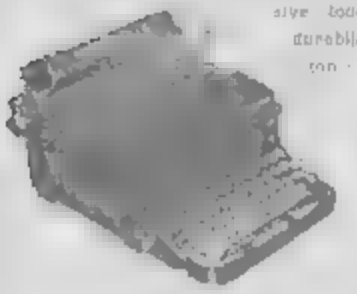
તમારી મોટર પાર્ક કરવી હોય, પેટ્રોલ જોઇતું હોય, ઓઇલીંગ અને ગ્રીસીંગ કરાવવું હોય કોઈ પણ જાતનું રીપેરીંગ કરાવવું હોય તો અમારે ત્યાં આવજો.

તમારી તહેનાતમાં અમે રાત અને દિવસ હાજર રહીએ છીએ.

'PHONE 2-3448 OR 2-0247.

REMINGTON
NOISELESS TYPEWRITER

The new Remington Noiseless is quiet in operation and eliminates nerve strain. It is preferred because of its responsive touch, effortless speed and durability which only Remington can give. Unique experience and

60 years ago Remington Built the first typewriter now Remington has produced the FINEST typewriter.

PORTABLE MODELS ALSO AVAILABLE

REMINGTON TYPEWRITER AGENCY

Branches throughout South Africa etc.

NATIONAL
CASH REGISTER AND ACCOUNTING MACHINE SYSTEMS FOR MAXIMUM EFFICIENCY

THE NATIONAL CASH REGISTER CO. S.A. (PTY.) LTD.,

63 PRESIDENT STREET

JOHANNESBURG

P. O. Box 3591. Phone 33.6285

FIFTY MILLION PEOPLE ARE ALWAYS PUNCTUAL!

Time ... best another word for speed these horried days. Every ... counts — you ... hard to be ... There are ... million satisfied owners of Cyma, the world's summit of accuracy and style. Her ... world renowned movement ... used by ... every heart ... watch that is always ...

STOCKED BY ALL LEADING JEWELLERS

CYMA

અમારૂં ૧૯૩૮ નું "એલ્જીન" ઘડીયાળનું છેલ્લું સુચીપત્ર કમણાજ છપાઈ તૈયાર થયું છે. તુરત મંગાવતા અડશો નહીં!

Please send me without any obligation your new 1938 ELGIN WATCH CATALOGUE

NAME. ... ...

ADDRESS ... ...

... ...

... ...

KATZ & LOURIE LTD.

COR. ELOFF & MARKET STS., JOHANNESBURG.

DURBAN ENQUIRIES:—

R. A. DAVIES, FIELD ST., DURBAN.

ઇન્ડિયન ઓપિનિયન

મહાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે સને ૧૯૦૩માં સ્થપાયું.

INDIAN OPINION

Founded by MAHATMA GANDHI IN 1903

No. 20—Vol. XXXII. FRIDAY, MAY 12th, 1933. Registered as a Newspaper. PRICE 1d. (ONE PENCE).

IDEAL DISTRIBUTION

"MY ideal is equal distribution, but so far as I can see, it is not to be realised. I therefore work for equitable distribution. Nature produces enough for our wants from day to day, and if only everybody took only enough for himself and no more, there will be no man dying of starvation in the world."

—M. K. GANDHI.

આદર્શ સમાનતા

"મારા સિદ્ધાંત અને કલ્પના પ્રમાણે હું તો આદર્શ સ્થિતિ એનેજ માનું કે સમસ્ત સમાજ એકજ ધોરણ પર રહેતો હોય. પણ આમ થવું આજે મુશ્કેલ ભાસે છે એટલે સહુને સહુની જરૂરીયાત પ્રમાણે ઘટતું મળે તેટલાથી સંતોષ માનવા તૈયાર છું. જો કે કુદરતી ન્યાય અને તેની રચના મુજબ તો દરેકને માટે પ્રતિદીન તેની જરૂરીયાત પુરતી ખોરાકી કુદરત ઉત્પન્ન કરે છે પણ પ્રત્યેક વ્યક્તિ પોતાના હકનું—બસ પુરતુંજ નથી લેતો એવું જોવામાં આવે છે. આવું બનતું હોવાને કારણેજ દુનિયામાં દુષ્કાળ અને ભુખમરાની સ્થીતી બહોળા પ્રમાણમાં પ્રવર્તે છે."

—ગાંધીજી

THE
NEW INDIA ASSURANCE
—COMPANY, LIMITED.—

THE COMPANY HAS PLEASURE IN ANNOUNCING THAT IT HAS NOW OPENED ITS LIFE DEPARTMENT.

REASONS WHY YOU SHOULD INSURE YOUR LIFE WITH

THE

"NEW INDIA"

(1) BECAUSE it is a purely Indian Company with a Directorate composed wholly of influential Indian gentlemen of widely recognized business ability.

(2) BECAUSE it is by far the largest General Insurance Company of India with total funds amounting to Rs. 2,03,04,337

(3) BECAUSE the safety of its contract (Policy) is beyond question seeing that its paid up Capital is much more than the combined paid up Capital of all Indian Insurance Companies transacting only Life assurance business.

(4) BECAUSE its premiums are moderate but its policy conditions are as liberal as they ought be.

(5) BECAUSE its plan of automatic non-forfeiture privilege Extended Term assurance Permanent Disability Benefit and of payment of double the sum assured in the event of death by accident is unique.

(6) BECAUSE it has established a reputation for prompt settlement of claims and efficient service to its policy holders.

All Other Classes Of Business Transacted

Life, Fire, Motor Car, Motor Lorry, Motor Bus, Plate Glass, Workmen's Compensation, Burglary, Fidelity Etc.

આ કિંગ્રી વીમા કંપનીમાં આગ, મોટર કાર, મોટર લોરી, મોટર બસ, બેવ આસ્કો, નોકરોને કામના વીમાઓ, ચોરી સામેના વિશેષ રક્ષણ આપતા વીમાઓ ઉતારવાની સગવડ છે. કંપની સંબંધમાં વધારે માહિતી આપવું એ દરેક કંપનીની ફરજ છે.

For Rates please apply to:-

JALBHOY RUSTOMJEE,

Principal Representative in the Union of South Africa.

118a

Natal Office:
"INDIA HOUSE."
17, First Avenue, Durban.
Telephone 23545. P.O. Box 4008.
Tel. Add "RUSTOMJEE" Durban

Transvaal Office:
BARKLY ARCADE,
6a Diagonal Street, Johannesburg.
Telephone 33 4578 P.O. Box 3641.
Tel. Add: "RUSTOMJEE" Johannesburg.

વેચવાના વાંચવા લાયક પુસ્તકો

દક્ષિણા મૂર્તિ વિદ્યાર્થી ભવન પ્રકાશન મંદિરનું સાહિત્ય કેળવણીના સિદ્ધાંતના અનુસારી અને અનુભવિક જ્ઞાનની દૃષ્ટિએ ધ્યાનપૂર્વક તૈયાર થયેલું હોઈ જે તેમ જ ઉપયોગી અને રસિકતર હોય છે. બાળ સાહિત્યમાં પ. પૂ. પ્રકાશન મંદિરનું પ્રથમ પદ છે. જોઈએ તેમનું સાહિત્ય બધી જાતને પાંચવા અમારી ખાસ ભલામણ છે.

૬ પુસ્તકોનો ૮૦ પુસ્તિકાનો સેટ ૦ ૨૫ ૦
,, ,, ૪૦ ,, ,, ૧ ૪ ૦
,, ,, ૨૫ ,, ,, ૦ ૭ ૬

નવયુગ વાંચનમાલા—આ વાંચનમાલામાં ખાસ જે છે તે જમાનાને અનુસરીને પાઠો લખાયા છે અને તેનો ક્રમ ગોઠવ્યો છે. વળી તેમાં વિષયના સંબંધ પર રાષ્ટ્રીય વાતાવરણ ઊભું કરે તેવા લાગ્યો છે એવી દરેક ગુજરાતી બાળકને આજ વાંચન માટેની ચોક્કસ અપાય તે જરૂરી છે.

		રા. પે.
નવયુગ બાળપોથી		૧ ૦
,, પહેલી ચોપડી		૧ ૪
,, ૨ જી ચોપડી		૧ ૬
,, ૩ જી ચોપડી		૧ ૮
,, ૪ થી ચોપડી		૨ ૦

ફરાળીપુત્ર મુળશંકરની સચિત્ર પોથી—આ બાળ પોથી બાલવા બાળકોને આનંદ સાથે શિખવા પ્રેરે છે. તેમાં અક્ષરો અને તેના ચિત્રો ખોટંબી રંગમાં આપેલા છે.

ઉનાળુ સચિત્ર બાળપોથી		રા. ૧ ૧

રાષ્ટ્રીય સાહિત્ય	રા. પે.
રાષ્ટ્રીય પરિવર્તન	૨ ૦
ગુલામીનો ઇતિહાસ	૩ ૦
ગાંધી યાત્રીની કથા	૪ ૦
જેલ ડાયરી ન. ૨. ગોપાલાચારી	૨ ૦
પરદેશી કાપડની સાથે કેમ કરીશ	૨ ૧
પ્રાણ પ્રતિષ્ઠા	૩ ૦
નીતિનાદનો માર્ગ	૨ ૦
ધર્મ સંસ્થાપન	૧ ૨૦
ત્યારે કરીશું શું	૨ ૬
,, ,, ,, ઉત્તરાર્ધ	૨ ૬
બોલશેવીઝમને બીજી વાતો	૧ ૬
ગીરાંજના અને બીજી વાતો	૧ ૬
બેબૂલ શિકારી	૧ ૦
ગોળમેજીની ગાળો	૨ ૦
અરાવલ્લીની ઢાળમાં	૨ ૦
,, ,, પાપુ પુરું	૩ ૦
ગોળીબાર ખેતર	૧ ૦
બાપા સાહેબ ગાયના ગ્રેબો	૭ ૦
નવા ગીતો ભાગ ૧ લો	૧ ૬
,, ,, ભાગ ૨ જો	૧ ૬

ધર્મપાળની		૨ ૦
મહાત્મા ગાંધીના પ્રસંગો		૨ ૦
ગોખલે વિદ્યાપીઠની		૨ ૦
અસહકારનો મૂક્તિ સંગ્રામ		૨ ૦
પ્રજાકીયની કથાઓ		૨ ૦
સત્યને ઝખમ		૧ ૬
વિરાટ તમે ખરે		૩ ૦
ચોરવ રાજ્યો		૩ ૦
ગાંધીજી		૩ ૦
પીર ઇમદાદ		૩ ૦
હિંદુસ્તાનની ખાસ વાતોઓ		૨ ૦
પુંડરીકના પરાક્રમ		૧ ૬
ગુજરાતની		૫ ૦
સમાજની વેદીપર		૪ ૦

વાર્તિક સાહિત્ય	
જીવનપ્રકાશ	૧૦ ૦
શ્રી. ગઢવાસપત્ર ભાગ ૧-૨	૧૦ ૦
ભવ્ય ટેરના પાત્ર ૭	૭ ૦
,, ,, પાત્ર ૨ જો	૫ ૦
નીતિ મંદિર	૩ ૦
રોગ કરતી ઓલાદ	૪ ૧
ઇન્દ્રાંત રાજા	૩ ૦
પરમાત્મદાસ	૧ ૦
સ્વામી વિવેકાનંદ સંવાદ	૧ ૬
ગ્રામ્ય પ્રભાત	૧ ૦
મેરી અને મેલણ	૭ ૦
સ્વામી વિવેકાનન્દ ભાગ ૬	૩ ૦
સ્વામી વિવેકાનન્દનું જીવન ચરિત્ર	૭ ૦
સ્વદેશી ગ્રિમાસમ્રાજ્ય	૬ ૦
ટોલ્સટોયની નીતિ કથા	૧ ૦
સ્વર્ગમાં રેલ્વેલ્સ પા. પુ.	૪ ૦
કસ્તુરબા ચરિત્ર-ગોપાલાણી	૧ ૦
કબીર વાણી	૪ ૦
શિવપુરાણ	૬ ૦
ભક્તક કથા	૧ ૬
પરમહંસ રામકૃષ્ણના બોધવચન	૧ ૬

નવયુગ કથાઓ.	
અંતરની ઝબકો	૨ ૬
પત્ર ભાગવત	૪ ૦
ગાંધીજી કહેવા ૧ લો નાટક	૧ ૬
આરોગ્ય ઝરણ	૬ ૦
ગામ સહની ભાગ ૧	૪ ૦
,, ,, ભાગ ૨	૪ ૦
,, ,, ભાગ ૩	૪ ૦
ગ્રામોદ્યોગ	૪ ૬
સાધુ ટોમ સંવાદ	૨ ૦
ભલો ભગત	૧ ૦
,, ,, ૫. ૪ થું	૪ ૬
ચંપાલાલ હરિજન અને સંસ્કૃતિ	૪ ૦
ગિરિજા	૫ ૦
મરતા પુસ્તિકા	૪ ૬
પ્રેમનો દેવ	૨ ૦

નારી હૃદય		૩ ૬
ભાભુમા		૪ ૦
નવો સત્ય		૩ ૦
તાજી તરવરે		૪ ૦
દિવ્યચક્ષુ		૫ ૦
જયંત		૫ ૦
પુનર્જીવી		૨ ૦
જાગીરદાર દાસ્ત ભંડાર		૪ ૬
પુત્ર શિક્ષા		૩ ૦
રાજ નદીના		૧ ૦
રાગીણી		૬ ૦
રાજા ગુલામ પુ. ૨ જું		૧૨ ૦
નકુમ		૪ ૬
મૈત્રીના તારખ		૪ ૦
સુનીતી બોધ		૪ ૧
સાગરમતી		૪ ૧
યીશુ અને ઝખી		૩ ૬
સ્વદેશ સંગ્રામ		૪ ૦
ગાંધી સદીનું દર્શન		૪ ૦
વેરાનમાં		૨ ૬
સ્નેહ ગાન		૪ ૦
સુપ્રભુ રજા		૪ ૦
પરિજિના		૨ ૬
કાળને કિનારે		૩ ૬
જયાના પત્રો		૧ ૬
વેરાના પડઘા		૪ ૦
યુગમહીલ ગદેરનો માલુસ		૮ ૦
કોમીજા		૫ ૦
કાકાની શાળા		૩ ૦
અમિકા		૪ ૦
ગ્રામ કથા		૬ ૦
વિપ્રદાસ		૬ ૦
દેશ વિદાન		૪ ૦
કમ્પોગી રાજેશ્વર		૪ ૦
સ્વર્ગ અને પૃથ્વી		૪ ૦
પ્રેમ ભાગ		૩ ૦
ભાગ		૩ ૦
પ્રેમાલય ભાગ ૧ લો		૬ ૦
,, ,, ભાગ ૨ જો		૫ ૦
વિનોદ ચાટીકા		૪ ૦
ઉષા અહમા		૪ ૦
બાકા		૪ ૦
ચકૂની મંજા		૪ ૦
,, ,,		૨ ૬
ભલા		૨ ૦
અંદનાગ		૨ ૦
રવામી		૩ ૦
કાશીનાથ		૩ ૦
ગીતાંજલિ ભાગ ૧ લો		૬ ૦
,, ,,		૪ ૦

આર્યોનું હિન્દુસ્તાન પર	૪	૦
ઇચ્છીને દુઃખ	૪	૦
ઇજારાની ક્રિસમસ	૪	૦
ઉમાશંકરની માનવી	૧૭	૦
ઉષાવાળી	૪	૦
ઉષ્ટરસ્વતી ચોક ભાગ ૧ લો	૫	૦
,, ,, ,, ૨ જો	૪	૬
,, ,, ,, ૩ જો	૫	૦
,, ,, ,, ૪ થો	૧૨	૦
એકેશ્વર ભાગ ૧ લો	૮	૦
,, ,, ૨ જો	૧૨	૦
,, ,, ૩ જો	૮	૬
ઓમ કેવત	૩	૦
કલ્પ રેખા વિજ્ઞાન	૩	૦
કાકાસાહેબ લિટરેચરની વિનોદી વાતો ભાગ ૧	૪	૬
કાલ્પ કોલેજ અને કરી કાલીદાસ	૮	૦
કાકાસાહેબ લિટરેચરનો હાસ્યરસકાર	૫	૦
કુન્દીરા અને બીજી વાતો	૪	૦
કનક મહેતા	૬	૦
ગજેન્દ્ર	૧૦	૦
ગુરુકાન્ત જરાન	૩	૦
ગાનારા પ્રતીપ-કેરા ખેરી ઓ'ગાતીપા	૩	૦
ગુજરાતની રોમમાં	૧	૬
ગામડાના ગણ	૨	૬
ગૌ પાની ગાની	૪	૦
ગુપ્ત તપસ્વીઓ	૫	૦
ઘનશ્યામ સહીદ	૭	૦
ચાણક્યમાં	૫	૦

ઇતિહાસ અને ભાગ્ય સાહિત્ય

ભારત મુસ્લીમ નાયક	૧૨	૦
ભારત મુસ્લીમ કેરી ગામ	૬	૮
ભારતીય જગત	૨	૬
મેરમાર પત્રાવેલ	૧	૬
રમણ રાજા સેટ ૪	૪	૦
,, ,,	૧	૦
લાલી ચેના	૧	૦
બીજી વાતો	૧	૦
વાસ્ય પ્રભાવની	૧	૦
વિકાસના પત્ર	૧	૦
શાળા વિનાદ ભાગ ૧ થી ૨૦	૮	૬
,, ,, ,, ૨૧ થી ૪૦	૧૦	૦
સરોજ ભાગ પુસ્તક માળા	૧૫	૦
સંસ્કૃત સંગીત સાહિત્ય	૧	૬
સીતા (રમણલાલના પાત્રો)	૧	૦
સ્વાધ્યાયલહરી ભાગ ૧	૮	૦
હેમચન્દ્રાચાર્ય ગ્રંથાવલી	૮	૦
,, ,, ભાગ ૨ જો	૬	૦
હાસ્યસિકોની ગંગા	૪	૦
હિન્દુત્વ	૮	૦
ક્ષત્રિય ધર્મ અને સાહસ	૫	૦
ત્રણ સો સાહસકારી વાર્તાઓ	૬	૦
પારસી કવિ સીમા	૩	૦
બાળગ્રંથ પ્રદેશ	૩	૦
ભૂમિ	૧	૦
ભારતમાંગ	૧	૦
બાળ વાર્તા વિનોદ	૧	૦
બહાના બહાના રામેલ ભાગ ૧ લો	૬	૦
,, ,, ,, ભાગ ૨ જો	૬	૦
બાલમર્મ કેરુ	૧	૦
બ્રહ્મસરા કાકા	૦	૬
બધુ લોપ્ય સંગ્રહ ભાગ ૧ લો	૨	૦
,, ,, ,, ભાગ ૨ જો	૨	૦
ભાલ તરંગીણી	૩	૦
ભાતુ ગીતો	૨	૬
ભંખ્યા	૨	૦
રાસ નીકુંજ	૩	૦
પ્રાણી પુરાણ	૧	૪
મોતી માળા	૦	૧૦
રમકડાની દુકાન	૦	૬
વાપીનું વન	૦	૧૦
વીતાજલી	૨	૦
જીવન પર પ્રકાશ	૧	૦
વિસ્ફોટક	૧	૪
,, નાની આવૃત્તિ	૧	૦
શારીરીનું શીક્ષણ ભાગ ૧	૨	૦
,, ,, ભાગ ૨ જો	૩	૦
શાપ્ય ભાપુર્ષ	૫	૦
શાંતિમાવાડી દુકા	૨	૦
સૌરાષ્ટ્રની રસધાર ધારા ૪ થા પુ.	૪	૦
,, ધારા ૫ મા પુ.	૩	૬
,, ધારા ૬ ઠા પુ.	૩	૬
સ્ટીમાણી ડ્રેસ બ્રાઝ ૨ જો	૨	૬
,, ,, ભાગ ૩ જો	૩	૦
સુમનનો હિપર ભાગ ૨ જો	૩	૦
સુંદરી ભાગ ૨ જો	૨	૩
પર મધ્યુ પેઢા	૧	૦
પર મધ્યુ પેઢું જહાજોર શી ફા	૧૭	૦
કમાણીનો પેકારણ	૧૧	૦
ફેબ્રુઆરી ગુજરાતની ભા કમા	૮	૦

કુલાના નમુનાનો સુંદર ચિત્ર સંગ્રહ

ગામગાઉક	૫	૦
જીવન ઘંગમા	૫	૦
કમા કલાપ	૫	૦
રંગ રેખા	૭	૬
ભાજન્યાના કલા ધંધો	૭	૬
વેપર કલર પિકચર આલ્બમ	૭	૧
મુમતાજ આલ્બમ	૨	૨

આ ઓફીસમાં જમાવેલા પુસ્તકો

	રૂ.	ચે
ક્રોમપાસ બાયસેન્ટીસ કેટ્રોલ ઓર્ગેનાઝ		
૧૬૬૨ ગુજરાતી અને અંગ્રેજીમાં	૧	૬
સીતા વનવાસ	૧	૪
જીવનપર પ્રકાશ	૦	૬
જીવનના પ્રશ્નોનો અધ્યાત્મ આત્મકથા ભાગ ૧	૧	૬
,, ,, ,, ,, ભાગ ૨	૧	૬
નીતિના કાવ્યો	૧	૦
કબીર અંજનીના વચનો અને તેની સંભાળ		૬
કવોદય	૧	
પુર્વ અને પશ્ચિમ	૧	
મોહમાલ્ય ભાજનગાંધર તીલક તેમના મત અને વિચાર		૬
મુસ્લીમ કમાલ પાશાનું જીવન ચરીત્ર	૧	
મુસ્લીમ કમાલ પાશાનું ભાષણ		૬
મારો જેલનો અનુભવ લેખક: મ ગાંધીજી	૧	
મારો જેલનો બીજો અનુભવ ,, ,,		૬
મારો જેલનો ત્રીજો અનુભવ ,, ,,	૧	
એક સત્યાગ્રહી કથા (સોક્રેટીસનો બચાવ)		૬
મુરબ્બરાજ અને તેના બે ભાણેજો		૬
જેલના ડાબ (સાબરમતી જેલના)		૬
હીંદ સ્વરાજ (ગાંધીજીએ સંમેલુ)	૧	૦

ઓરડર સાથે નાણાં મોકલવા મહેરબાની કરવી. વી. પી. ઓર્ડર કોને ધ્યાન આપી શકાતા નથી.

મળવાનું ઠેકાણું:-
Manager, Indian Opinion,
Phoenix, Natal.

ગાંધીજીનો સુંદર મોટો ફોટો

મહાત્મા ગાંધીજીનો સુંદર આકર્ષક ચીત્રવાળો ફોટો. મહાત્માજી પકેટી ઓળખી શકીને કરતાં ફિદા છે. ફોટો પોષ્ટેડ છે. સાઇઝ ૨૩૨૨૬ ઇંચ, કિંમત પા. ૧-૨-૦.

આ આફીસે લખવાથી મળશે.

નવા વરસના પંચાંગ

અમારે ત્યાંથી ગુજરાતી પ્રેસના ૧૯૯૮ નાં સાલના સચીત્ર પંચાંગ મળશે. કીંમત શી. ૧-૦.

આ આફીસે લખવાથી મળશે.

Phone 33-4014. P. O. Box 4111.

—હિંદી વસ્તુ ભંડાર—

(ગ્રા. પી. આર પદ્ધતિ)

અમારે ત્યાં કલકત્તી, રંગેલવાલી, બોમ્બે, ફેન્સી ફ્રાક, ફાઉંટેન, બાંધ-બિસ્તા, જરમન સીલ્વર તેમજ બોમ્બેના દરેક જાતના દેશી ચારણીના ફેશનેબલ ગાયે મળે છે. પોસ્ટકાર્ડ ૧૦ ૨. માકીનું તથા દેશી તેમજ બદામનું શુદ્ધ પી. બાસ વસ્તુ તેલ, ટારગોલ, પોમેડ, કુલમ, કરીમ, બંગાળીયું, દીલ્હી, પીરોજી, બિમર ઇત્યા ચાયણ તથા દરેક જાતની ફાઉ, કલોક ઘડીયો તેમજ કરીબાયું ત્યાં કપીબાયું મળશે "ગાંધાર" પેન ઓ પેન્સીલો, બાબાનાં નામવાળા સુંદરી તેમ, બનાવો, માકીનો, કેરો, અને ઈમીટેશન રેશમ મોટા બદલેથી મળે છે

મોટા પાયા પરથી ખરીદ આપી ખાસી કરવા ખાસ ખાસ્યું છે

બહારના ઓર્ડરોપર ખાસ ધ્યાન આપવામાં આવે છે ઘણોત

ઠે. ધોબીઘાટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

B. I. Steam Navigation Co., Ltd.

સ્ટી. "કરાંજા"

ડેક ટીકીટ પા. ૬ ૬ ૬.
ફિંડુ બીર્થ પા. ૨ ૨ ૦.
હાલ્ટલ પા. ૨૧ ૧૩ ૬.

ડેક ટીકીટ પા. ૬ ૬ ૬
મુસ્લીમ બિર્થ પા. ૨ ૨ ૦.
હાલ્ટલ પા. ૧૬ ૬ ૬.

જુન તા. ૫ મીએ મુંબઈ જવા ઉપડશે.

ખાસ સુચનાઓ:- પેસાજોએ પોતાના સામાન ઉપર પોતાનું અને સ્ટીમરનું નામ લખી, પોર્ટર હાલનું ફરજીયાત કરવામાં આવ્યું છે અને તેમ નહિ કરવાથી કંપાર્ટમેન્ટમાં સામાન રાખવા પોર્ટર રજા મહેરબાની કરવા બંધાયેલ નથી.- ખિસોમાં બનાવ બાબત પેસેન્જર પોતે પોતાની જવાબદારી સમજવી. રેલ્વે રસીદ સહિત અમારી ઓફીસમાં ફેખાવવાથી મહેનાદીપી માલનો બધો મેળવી શકાય તેમજ માલ પેલાકર મહેનાણો. ....

અકારણ્યાત્મકતા ખાધેલા અમારી સાથે પત્રવ્યવહાર કરવાથી ટીકેટ મેળવી શકશે.

સ્ટીમરને લગતું દરેક સામકાજ અમારી ઓફીસ મારફત કરવું.

વધુ ખુલાસા માટે લખો યા મળો.

SHAIK HIMED & SONS, :: 390, Pine Street. Durban.
Telegraphic address: "KARAMAT." Telephone 2-0432

CITY SHIRT Co., No. 4, Kort Street. Johannesburg.

જાની શક્તિનો સંગ્રહ કરવા

ઝંડુની સુવર્ણપ્રાશિત

મકરધ્વજ ગુટી.

–શક્તિની સર્વોત્તમ દવા–

આજથી ખરીદવાનો ઓર્ડર આપો
–બાકી ઉનાળા ઉપીયોગ આવશે–

જાને જાદે
તાકત–તાજગીથી ભરપૂર
ઉનાળાદાર

ઝંડુ દ્રાક્ષાસવ.

ખાસ ખિલવે
બનાવવા ઓર્ડર

ઝંડુ ફાર્માસ્યુટીકલ વર્કસ લી.—પો. બો. નં. ૫૫૧૩, મુબાઈ નં. ૧૪.
સાઉથ આફ્રિકાના સેલ એજન્ટસ: એમ, એમ. કોડી એન્ડ સન્સ. ડર્બન ચુમ સ્કવેર. પી. બો. બોક્સ ૧૨૦૫; પ્રિટોરીઆ.
જોહાનીસબર્ગના મળવાનું ઠેકાણું: બજાર એજન્સી, ૧૪ કોર્ટ સ્ટ્રીટ.
આયુર્વેદિક દવાઓનું સુચીપત્ર આપવા મંગાવો

MOHANLAL VALJEE,
(INDIAN PAWNBROKER.)
112, Victoria Street, Durban.
Low Rates of Interest on Jewellery.
High prices paid for Old Gold. A large stock of New Jewelleries at reasonable prices to suit your pockets. Call.

P. P. BHAGAT,
Fruit Merchant.
દરેક જાતનું ફ્રેશ અને વેજીટેબલ ઓર્ડર પેકીંગ કરી C. O. D. થી
મોકલવામાં આવે છે. લખોઃ—
P. O. Box 842. 129 Victoria St. Durban.

'Phone 2-4345

SUNCRUSH

The £1,000 Drink.

The Most Popular Refreshment.

There are many Crushes, but Only one SUNCRUSH, and that is made by

DALYS LIMITED.

72, CANADA ROAD, DURBAN.

'Phone 21078. Tel. & Cables: "Crescent." P. O. Box 582

Crescent Trading Co. (Pty). Ltd.

WHOLESALE MERCHANTS AND DIRECT IMPORTERS OF HARDWARE.

Indian And European Groceries.

Indian Drugs And Condiments.

Our Stocks Are The Best Quality And are Always Fresh

Our prices are keen.

We specialise in all kinds of Bombay, Calcutta, and Madras Products.

It will pay you to give us a trial.

Before placing your orders elsewhere benefit by our thirty years' business experience.

Our aim will always be service, quality and satisfaction.

અમારે ત્યાં નીચે મુજબનો માલ જથ્થાબંધ મળી શકશે

ખોળી, બરાબર, જવાર, બાજરી, પીસ્તા, સિંગોદા, મુકાબલું ચોખા, મુકાબલું દાલ્યા, પ્રાહુદાનું પાસ, બારેક, કઠોળ, ઘોલવા, મીઠાદી, બાજુર, રવો-લાપશી (બરડું) લેપ, લેપશાનો ગાદી, પીરોજું કેપડું, મુલ્ય બાબતું કેસ, ચાર બરાબ, પંજાબી બરાબ, ચારેક મુકલી, મકોડા લબ્બો, મુંડ, ખોકેલી ખોપારી, કાકડા ખોર., ખોવાયની ખો., બદામી ખો., મુલકંદ, કાચો, બદામી બાવાનો તબાકુ, બાબાણાનું તેલ, મુકાબલું તેલ, મંબેલીનું તેલ, મોમપાનું તેલ, કાબાગિયા તેર ખોબાર, બેકબુમાનીયમ તપેલા, કપ અને રોબાર, ખોબાર-બીબડી કબાકાળ, બા-બગલબી, બાલ, દોબડી, મુબાવેલ, કેલબા કાળા-બબ્બા, બબ, બાકર, તુબેર, બાલ, કટાબા બદુર બાબ્બા છબ મેથી, બર્બ, તબ, બાબી (બરડું) બબબ બબાબ્બો પીકિલેલ, બિગેરે.

કોઈ પણ વસ્તુ ખરીદી કરતાં પહેલાં, અમારે ત્યાં ભાવ કાઢી ખાત્રી કરશો.

122 VICTORIA STREET, :: :: DURBAN.

INDIAN OPINION

Founded by
MAHATMA GANDHI
in 1903

No. 20.—Vol. XXXVI. Friday, May 27th, 1938.

NOTES AND NEWS

The Gun That Misfired

CONSIDERABLE stir was caused at Durban the other day when the *Daily News* published a statement issued jointly by the Natal Indian Congress (Maritzburg Branch) and the Colonial Born and Settlers Indian Association (Maritzburg Branch). The statement, signed by the respective Presidents of the organisations, purported to declare that a full measure of unity in Natal should be arrived at and to mark the arrival in the Union of the new Agent-General for India and *taking into consideration the significance of the new parliamentary election* (italics are ours), a reconciliation between the two bodies had been agreed upon, and the basis of the agreement was:

"The name of the body shall be the Natal Indian Congress (with which is amalgamated the Colonial Born and Settlers Indian Association).

"The basis of reconciliation is subject to the approval of the headquarters of both the bodies.

"The Presidents of respective bodies hereby agree to do their best to bring about a complete reconciliation among the Indian community in Natal on this basis.

"In the event of the headquarters of both the bodies or either of them not agreeing to this basis of reconciliation we agree to bring the whole issue before the Indian public of Maritzburg and advocate amalgamation."

On the following day a disclaimer by the officials of the Colonial Born and Settlers Indian Association (Maritzburg Branch) disclaiming any knowledge of the reconciliation, appeared in the *Daily News*. The paper also reported that the President of one of the organisations had withdrawn from the agreement. In an interview with a representative of *Indian Opinion*, a prominent official of the Association at Maritzburg declared in most emphatic terms that the statement that a reconciliation had been arrived at was untrue. The statement was signed by the President in his individual capacity and was not approved of by the Association. Why the statement was rushed to the papers before the people concerned were consulted, was one of those strange steps that are often taken by those who should know better. He stated that Maritzburg was solidly behind the Association and nothing would shake their determination. He referred to the statement as a gun that misfired.

THE AGENT-GENERAL'S MESSAGE OF GREETINGS

IT gives me great pleasure to send greetings through the medium of INDIAN OPINION to the Indian community of South Africa.

Before my arrival in the country I heard a great deal about the difficulties with which I would be faced, difficulties arising not only from the circumstances in which the community finds itself, but from internal dissensions within the community itself.

With regard to the latter, I was very happy to hear on my arrival in the Union that there was a strong movement to merge the existing political organisations, Pietermaritzburg taking the lead which I trust the rest of Natal will follow. Nor am I without hope of considerable improvement in respect of the other difficulties to which I have referred. The international position with the possibility of a World War is bringing the the different sections of the British Commonwealth into a closer union, and there is everywhere a desire to settle old differences. The unity and solidarity of the Commonwealth will not be real if there exists lack of harmony between sections of the population. It is therefore my hope that this will be realised in South Africa, and that there will be a real and determined attempt to remove the causes of friction between the European and Indian sections of the community.

With best wishes for the continued success of "INDIAN OPINION."

India's Communal Differences

Whilst Mahatma Gandhi is endeavouring to end the communal differences in India it must be heartrending to all who have the welfare of India at heart, to read the somewhat irrational speech of Mr. Fazal Huq, the Premier of Bengal which he made at the special Calcutta session of the All-India Moslem League. Mr. Fazal Huq declared: "Only the other day his Excellency (the Viceroy) invited Mr. Gandhi to meet him before he left for Simla. Why did not Lord Linlithgow write to anybody else? Because, the question of federation is trembling in the balance and possibly his Excellency's advisers told him that herein lay the solution. But the solution does not lie there. There are other parties to be consulted. His Excellency might not know it. Let me make it clear that no problem worth the name connected with the administration of India can be solved without reference to the All-India Moslem League. The League may not be properly organised to-day, but even as it is to-day it is worth hundreds of Congresses. We may not be vocal but each and everyone of us is a tiger and each one of us is a lion (applause) ready, ready, to shed the last drop of blood in defence of Islam." Mr. Jinnah, who presided at the session, and who undoubtedly dramatises his speeches but never lets passion run away with him, gave silent endorsement to Mr. Huq's declamations and even added an enigmatic pendant to them. "I may tell my friend, Mr Huq, said he, "that the time will come when perhaps higher authorities than the Viceroy may have to consult the All-India Moslem League."

We hesitate to think that Mr Huq's speech represents the opinion of the Moslem world of India. During the few months Muslims in great numbers have been rallying towards the Congress Flag. Speeches such as that delivered by Mr Huq will do incalculable harm to the solidarity of the Indian nation—more harm than what the Imperial Bureaucracy had hitherto done.

Indian Opinion

FRIDAY, MAY 27TH, 1938

The Agent-General And The Rift In The Indian Community

LAST week, in extending a warm welcome to the Agent-General, Mr. B. Rama Rau, we expressed the hope that he would endeavour to unite the Indian community in South Africa. Our community stands divided since 1933. The division is so acute that Kunwar Sir Maharaj Singh and Sir Raza Ali have referred to it in their annual reports to the Government of India. If the division were not acute the last Agent Sir Raza Ali would not have convened that momentous conference at his office between the representatives of the Colonial Born and Settlers Indian Association and the Natal Indian Congress in the middle of 1935. Moreover the Press in India in dealing with the South African Indian question has always referred to the serious differences that exist in our community, and has, times without number, appealed to the community to unite. That being the case, the broadcast address of the Agent-General came as a complete surprise to us. To use his own words, "During the few days I have been in this country I have gained the impression that the Indian community as a whole is in no way disunited," so says Mr. Rama Rau. It is certainly a surprising statement to make. No one would be happier than ourselves to find the Indian community as a whole in no way disunited. How the Agent-General has gained that impression is beyond our comprehension. He arrived at Durban on Wednesday. Within a day or two of his arrival he interviewed a few representatives of the Natal Indian Congress and the Colonial Born and Settlers Indian Association, and we believe, a number of Indian women. Is it possible for any one, we ask, however, capable and efficient he may be, to gain an impression in so short a time? Mark you, Sir, in Natal alone, there are two hundred thousand Indians. Or is it that the Agent-General was overwhelmed by the 3,000 Indians who gathered at the City Hall on Saturday last to accord him a welcome? The filling of the City Hall does not in any way carry with it an impression that the Indian community stands united. To illustrate our point we need only refer to the meetings that were held in the City Hall by General Smuts, Mr. Hofmeyr and Mr. Pirow, all of which were overcrowded. The thousands who attended them, did so, not so much to prove the solidarity of the United Party as to hear the Statesmen speak.

It would have been better, we think, if the Agent-General had ascertained the facts with regard to the dissension in the community by seeing the people before declaring that the community is in no way disunited. We make no apology for writing in this strain, for it must be admitted by all right thinking people, that in South Africa our leaders should be imbued with one ideal only, and that is that the South African Indian community should have one powerful political organisation. That is the only hope for our community in South Africa. We cannot afford to speak with two voices. Anti-Asiatic Legislations that find their way to the Central and Provincial Legislatures could only be opposed by a united Indian front. That is only possible by the existence of one organisation. We have had the sad spectacle of seeing the two existing organisations presenting seperate memorandas on the same subject. It is a sheer waste of time and energy. The dilatoriness that is being shewn by the Durban City Council in the matter of housing for Indians, is due to the existence of two bodies. The Agency of the Government of India in supporting the Congress finds itself facing a brick wall, for, the City Council invariably insists upon representations from the Colonial Born and Settlers Indian Association. This tug of war results in the suffering of the poor.

In our last issue we referred to the difficult task that lies ahead of the Agent-General. His path is by no means a bed of roses. He is charged with a great duty to perform. His task however, would be much easier, if only he could take an impartial view of existing conditions in South Africa.

We quote the Agent-General again. He refers to the actual wording of the agreement of 1927 "to secure effective and continuous co-operation between the Government of India and the Union Government." This was most efficiently carried out both in letter and in spirit by the late Agent-General, Mr. V. S. Srinivasa Sastri, and his successor, Sir Kurma Reddi. There is no doubt that they were fortunate in having had to deal with a united Indian community.

We believe that if the present Agent-General works on the lines chalked out by Mr. Sastri, there should be no difficulty in uniting the Indian community.

DURBAN WELCOMES THE NEW AGENT FOR INDIA MR. B. RAMA RAU

A CORDIAL reception at the Durban City Hall was accorded to the fifth Agent-General for India Mr. B. Rama Rau C.I.E. last Saturday evening under the auspices of the Natal Indian Congress and Chairmanship of the Mayor Mr Fleming Johnston. Amongst those present to be noted representing the Indian community were the Patron of the Natal Indian Congress T. E. M. Pareke and other distinguished members of the community. Amongst those representing the European community were present Mr M Burnside M.P., Mr. Maurice Webb Chairman of the Indo-European Joint Council and the Native people were represented by Dr. John Dube.

The following is a summary of the Agent-General's speech appearing in last Monday's *Mercury*:

"The presence here to-day of the Mayor and other representative Europeans of Durban—a friendly gesture which I deeply appreciate—indicates, I hope, that in my efforts to serve my community and to bring about more friendly relations between Europeans and Indians, I shall have the sympathy of a large number of European friends. I shall certainly need their support and help in this very difficult task of overcoming racial prejudices."

In these words the Agent-General for India, Mr. Rama Rau C.I.E., acknowledged the cordial welcome extended to him at the reception held in his honour.

Pessimism

Referring to the difficulties of his task, Mr. Rau said he had no illusions. During the few weeks of his stay in India he had the opportunity of discussing the problems of South African Indians with political leaders and other public men in India, who had made a life-long study of this question.

He was somewhat disturbed to find a general feeling of pessimism, if not actually of despair, with regard to the position of Indians here.

"Some of you," he went on, "have laboured in this cause for more than 25 years, and I am sure that in the course of your long political experience you have realised that in the sphere of politics, as in that of economics, progress is never in even stages. The history of your struggle in this country during the last 30 years shows that you have had alternating periods of depression and optimism.

Recalling the various stages of Indian progress, alternating movements of gloom and hope, Mr. Rau said that the relations between the European and the Indian community were less bitter to-day than what they were many years ago.

Indian requests and representations had generally been considered sympathetically by the Government as well as by the local authorities.

"There are, however, indications," said Mr. Rau, "that a new era has begun within the British Commonwealth. The very serious international situation that has been developing in Europe during the last two years is tending to draw the different races and countries constituting the British Commonwealth into a closer relationship. You see indications of this tendency in Ireland, in India and elsewhere.

Great Chance

"As you all know responsible Government over a very wide field of administration was introduced in all the Provinces of India more than a year ago. One of the most remarkable features of this great constitutional change has been the complete and whole-hearted co-operation between the British members of the Services and the Indian Ministerial chiefs, many of whom belong to the extreme political Party in India. Race prejudice has almost disappeared in India and the social and political relations between Indians and the European community are extremely cordial.

"May we not hope that a similar development will take place in this country and that a serious effort will be made by the European community to foster friendly relations on a lasting basis between South Africa and India?

"You have to-day in the Government of this country men like General Hertzog and General Smuts, who are classed among the greatest living statesmen of the world. They have an international reputation for courageous and far-sighted statesmanship. They are in a unique position to-day to make a big contribution towards the solution of the Indian problem, which, if not dealt with at this stage, is bound to assume the dimensions of an Imperial problem and become a serious menace to the unity and solidarity of the British Commonwealth. I know the feeling of my own countrymen with regard to this matter. The treatment accorded to Indians abroad has always been deeply resented by the whole of India. India will not rest content until the problem is solved on just and equitable lines.

"I have several times been asked by politicians and journalists in India, as well as here, whether I had any definite plans in view with regard to my work here. Unlike two of my predecessors who had come on deputation to South Africa at the time of their appointment as Agent-General, I cannot claim to have a first hand knowledge of your problems and difficulties and I do not propose to offer to-day any opinion on the issues which have been the subject of controversy in the recent past.

"My primary duty as Agent-General will be, to quote the wording of the Agreement of 1927: 'To secure effective and continuous co-operation between the Government of India and the Union Government.' But it will, of course, be my endeavour to serve all sections of the Indian community here in every possible way and you may always depend on me for assistance or guidance in any matter that concerns the community.

"There are, however, one or two points in your address on which I should like to make a few observations to-day. I am very glad indeed to see that the Natal Indian Congress has, especially during the last two years, devoted considerable attention to social work among the poorer sections of the community. I understand, however, that these efforts have necessarily been of a spasmodic character and that there has not yet been a sustained and organised effort to raise the standard of living and the social status of these sections of the community. If you are going to exercise any permanent influence on the people concerned, it seems to me that what is necessary is a permanent organisation working continually throughout the year under the guidance or with the support of the Congress. Whether it should be a separate organisation or a body working under the direction of a Committee of the Congress is a matter of detail which should be carefully considered.

"I attach very great importance to the development of this branch of your activity, for, as you are aware, the Indian problem here is not entirely political or racial. If I may put it another way, the raising of the standard of living and social status has definitely a political aspect, for there is no doubt that the outlook of the European community in regard to the Indian question has to some extent been affected by the low standards of living prevailing among the poorer sections of the Indian community. I can assure you that my wife and I will always be ready to assist you in every possible way in work of this nature.

Sacrifices Demanded

It is not however an easy problem to deal with for it will demand considerable personal sacrifices on the part of the men and women, who devote themselves to the cause. Nor is it easy to sustain the enthusiasm of the workers, for no spectacular results can be achieved in a few years. It will take years. Nevertheless the effort must be made and it will succeed if the work is sponsored by a powerful body like the Congress.

"I have been reading a great deal during the past two months about the history of the Indian community in this country in the earlier years of the present century. Although a large number of women took an active part in the passive resistance movement led by Mahatma Gandhi, I was somewhat surprised to see that there were practically no women within the Congress fold to-day. I understand that until recently it was considered doubtful whether under the constitution of the Congress, women could be admitted as members. There are apparently no such constitutional impediments in the way and even if there were, the constitution could, of course, be easily amended.

"But merely opening the doors to women is not sufficient. I consider it your duty not merely to invite them to join the Congress, but to encourage them in every possible way to participate in all your activities."

ORIGINAL CORRESPONDENCE

ANTI-ASIATIC ACTIVITIES

TO THE EDITOR "INDIAN OPINION."

SIR,—It is reported that at a meeting of the Pretoria North Central Ratepayers Association held in Pretoria last month it was decided to submit to the proper authority an urgent request "that steps be taken to terminate once for all the acquisition of fixed property by Asiatics and Asiatic companies," and I would be glad if you would be good enough to publish this letter to place before the general public the viewpoint of the Indian.

The resolution is exceptionally harsh, [illegible] only tend to make the solution of the "Asiatic question" in this country much more difficult.

I am an Indian merchant who was [illegible] born here, and all my [illegible] children are born here, and all my interests are bound up in the future of South Africa, and such being the case why should I be debarred from owning property in the land of my birth and if it is the policy of the [illegible] that he is to force us out of the country, the country where we were born what is to become of us? Surely the resolution is not only very harsh but also absolutely "unjust," and I have always been given to understand that the average South African prides himself upon the absolute justice and fairness of its laws, not only as they [illegible] but also in the [illegible] the land.

Furthermore our neighbours the Portuguese are doing all they can to encourage the acquisition of property by those resident there, irrespective of race or creed, and the result has proved eminently satisfactory.

I cannot say that I have any great quarrel with the fact that all Asiatic immigration into this country has been stopped, but even here discrimination shown is most unfair, but surely it is not the intention that those who have lived here practically all their lives, and [illegible] who were born and bred here, should be taken by the "scruff of the neck" and pitched out.

I cannot think that the authorities will for one moment allow such a resolution as referred to above to carry much weight with them, but it certainly shows the trend of those who will not, or cannot, think for themselves, to allow themselves to be swayed by those who have some axe to grind.

Yours etc.,
GOOLAM M. KOOTABHOY.

Durban Indian Women's Association

SIR,—In your issue of the 5th instant, under the heading of "Notes and News" and under the title "Indian Women Slighted," there appeared the following remarks: "The present Indian Women's Association, which was formed by Lady Kunwarani Singh is a farce. The mere drinking of tea in one's home will not uplift Indian women."

At the very outset, I make bold to inform you that you are not obviously aware of the activities of our Association. Among other things, we are carrying out such sterling work as paying full school fees and providing books for certain girls studying for the J.C. and Matric, at the Dartnell Crescent Girls' High School, and have paid for books for poor children, attending other schools. We have been assisting such world-wide movements as Girl Guides and Red Cross Society, by providing uniforms, for necessitous girls. Our Association was the prime mover in the Indian Housing scheme. We have presented a memorandum and given evidence before the Education Commission.

By representations, through the National Council of Women, to whom our Association is affiliated, we have been successful in getting old age pensions for the Indian women. We have been instrumental in getting the City Council to place a constable on duty during school hours on the North Coast Road near the Government School and made representations about the Indian cadets at the Municipal Golf Course being addicted to the evil habit of smoking dagga.

Our members pay regular monthly visits to the hospital etc. As to the second part of your remark, may I inform you that the best of societies drink tea. This remark, I suppose refers to the Indian Women's Reading Circle which is a branch of our Association, which is held in members' homes, and which alone has brought the best of European cultured women in literature, art from all parts of the world, in contact with our womenfolk, and who have given lectures on various subjects such as the customs and people of different countries including India and Ceylon. Through the chairlady of the Reading Circle, books are lent by the Municipal Library, which has never been done hitherto to our women, which enables them to read good books. Our younger members write poems and articles on different topics and deliver same at the Reading Circle.

Our Association is certainly doing good work and thereby trying to uplift our women and which has made great strides, during the past six years of its existence. Our charitable work includes an annual treat to the inmates of the Aryan Benevolent Home.

If other associations are to be formed with the intention of carrying on similar work, existing societies should not be unchastisably criticised and ridiculed.

I may say that our Association does not touch on any political work as there is too much to do for the social upliftment of our women.

Yours etc.,
MRS J. LAWRENCE.
Hon Sec. D.I.W.A.

[We gladly publish the above letter. We only regret that we could not do so earlier. Notwithstanding the good work that is done by the Durban Indian Women's Association described our criticism stands good for the simple reason that much is yet to be done in the sphere of social work.—Ed. I.O.]

PROUD RECORD OF CONGRESS

The Hindustan Times in its issue of April and has the following interesting Bombay letter:—

TECHNICALLY one year has elapsed since the inauguration of the new constitution in this as in other Presidencies. But the life of the Congress Ministries is only about nine months. Yet in this short period, Mr. Kher and his team have laid up a store of good work of which they have every reason to be proud. It is invidious to make comparisons between the various Congress Ministries, every one of which is striving as best as it can to implement the Congress programme in conformity with local conditions and requirements. Nevertheless, I cannot resist the temptation to assert that Bombay yields to no other province in its efforts to serve the masses, according to the programme chalked out in the election manifesto of the Congress. With a financial policy whose soundness has been widely recognized, it has planned its activities in a spirit of realism, wherefore which it lacks in the spectacular it makes up in the practical. As Bombay is admittedly the foremost industrial province in the country, it is in the fitness of things that its Ministry should have placed in the forefront a liberal, yet equitable, policy of labour welfare. Bombay Government's labour policy has since become the model for every other province.

Labour Policy

Speaking of labour, it is necessary to record the industrial disturbances which occurred in Ahmedabad and Sholapur in the early part of the Ministry's life. They were the work of irresponsible extremists whose motives were not beyond reproach. Peace and non violence are deliberately excluded from their dictionary. Their creed and policy are violence and strife. Some of them are disgruntled Congressmen, while others are suspected to be the agents of a foreign Government who believe in the violent overthrow of the present order of society and the establishment of a dictatorship of the proletariat. They also include a set of men who honestly believe that the Congress Government meant the rule of the peasant and the worker and would not, therefore, brook a moment's delay. Whatever the causes of the agitation the trouble in the industrial areas worried the Government a great deal and severely tested their ability to reconcile Congress ideals with their capacity to govern. Those were strenuous days, but Government proved that the name of the Congress was by no means synonymous with inefficiency. With surprising firmness they put down the force of violence which earned for them praise from unexpected quarters. Having removed violence from the field, they forthwith proceeded to examine the grievances of the workers and set up an expert committee to go into the question of textile labour which constitutes the majority of the labour force in this Presidency. The committee, under the presidentship of Sjt. Jairamdas Daulatram has already submitted an interim report recommending an increase in the level of wages which has been accepted by the millowners of Bombay and Ahmedabad.

Government's sympathy for the worker has also been demonstrated in one or two other directions. They have extended to the numerous small factories in the Presidency, the provisions of the Factories Act which imposes on the owners certain liabilities calculated to avoid over-driving the workers and to ensure for them decent conditions of work.

Constructive Programme

As in the field of labour so in that of agriculture, Government have shown great concern for the primary producer. The Premier said on a memorable occasion: "Our constructive programme provides for agrarian reform and the economic uplift of the masses. Measures so far published (here the reference is to the Money Lenders Bill, the Small Holders Relief Bill, and the Debt Conciliation Bill) form an instalment of a wider scheme of reform. The ultimate welfare of the cultivator lies in increasing his earning capacity which must necessarily grow under healthy surroundings, better education, better roads, better irrigation works, etc." The condition of the vast masses of the agricultural population cannot be transformed overnight; it must needs be a process of years so that the measures adopted by any government should be judged not by the immediate results they produce but by their tendency to bring about an improvement. Viewed from this standpoint, the Bombay Government can claim to have made a sound approach to the agricultural problem in this Presidency.

Joint Electorates

In two other spheres, the Bombay Government has given a lead to the rest of the provinces, namely, in regard to the reform of the local self-government and the question of temple-entry by Harijans. The first of these was exhaustively dealt with in the Bombay letter in January. There is no need, therefore, to cover the same ground except to draw attention to the fact that the Local Boards Reform Act is the first step in removing the canker of communal electorates. Let it, however, be pointed out that the measure is only enabling in character so that it cannot be said that the Congress Government has, by virtue of its majority in the legislature, trampled on what some of the Muslims consider to be their "rights." Although the Ministry would have been happier, if it could make it an article of the separate electorates in local bodies it wished to carry the minorities with it, paying due heed to the susceptibilities of the majority. The provisions of the Act as it stands make it possible for such Muslim constituencies as so desire, to ask the Government to give them joint electorates. The question is left entirely in the hands of the community concerned. Half loaf is better than no bread at all, more particularly in the present instance when the representatives of the Muslim League in the Assembly staged a walk-out on the ground that the measure was an infringement of the Communal Award. If the Act had been more liberal in conception, the opposition of these critics might have assumed a disturbing form. The same Act also abolished nominations to local bodies, but ensured for the minority communities weightage so as to preserve their present measure of representation.

Temple Entry

The temple-entry legislation referred to above is also enabling in character and seeks to facilitate the trustees of private temples to declare the shrines open for worship by Harijans as well as caste Hindus, without fear of legal action either by the original donors or their legal descendants or by the community of worshippers. True, it does not go very far, but the law of trust being what it is, it is recognised that Government could not have gone further in regard to the thousands of private temples that dot this part of the country.

Education Policy

The above is only a summary of the record of the outstanding achievements of the Ministry in the past nine months. There are others besides, which require to be mentioned to complete the picture. They are quiet but constructive steps taken by the Education Minister, who is also the Premier, to extend primary education and give effect, in slow degrees, to the Wardha scheme. More than one committee has been appointed to examine the different aspects of the educational problem. Many lakhs of rupees have been set apart in the budget for the purpose of education on sound and practical building lines. Prohibition is also engaging the serious attention of the Bombay Government and, like other provinces, Bombay will start—or has already started—prohibition in selected areas. The famous Bardoli taluka for the second time in this behalf, and, in addition, Ahmedabad is to try it out. One tenth

Minister who has some clear cut ideas on public health measures has introduced a Bill to give recognition to those who practise indigenous medicine, namely, Ayurvedic and Unani.

So much for a general review of the achievements of the Ministry since it took office in July last. There was nothing outstanding in Bombay during the past week, except for a storm in a teacup in the Assembly. The Opposition, which seems ever ready to read undesirable motives in everyone of the actions of Government, questioned the equity of the grant of Rs 75,000 odd in connection with the approach road to Haripura. The Opposition, of course, felt that

FUTURE LIFE

By
SIR S RADHAKRISHNAN
In *Prabudha Bharata*

(*Continued from last week*)

THERE are those who tell us that these souls are higher, nobler, superconscious one and that they suddenly fall into the material bodies. The question is: If these souls belong to a celestial realm, why should they at all fall again, and if they fall, why should they fall into such different phases? And if they come here for some process of purification and drop into worldly condition, you cannot argue that these celestial souls which originally were pure, had themselves under the necessity of taking birth in the world; because if they do so, there is no guarantee that they will not fall into the same conditions once again. If you take up all these views, it appears that possibly there is a realm of nature, a realm where nothing appears without some kind of causation, where everything is to be regarded as growth or decay and is not to be regarded as an integration into the physical without [illegible] there is a law of nature. Everything is a consolidation of the past on the one side and an advance into the future on the other. There is nothing which happens without causation. Even fragmentary causation is a reflection of the past. If the pattern which applies to other things is also to be applied to the way in which human beings happen to be born, you will discover that this can arise only as the result of a past series, and you cannot go about saying that it is due to a injection of a supra-natural essence. If the souls find themselves under the necessity of incarnating themselves in this world, every soul must have had a past and there must be some kind of relevancy between the past and the present. If that is the nature of the human soul, what is its future? How is it going to appear in this world? There are the naturalists, and again there materialists, who regard consciousness as a product of the nervous system, and just as a flame goes out as the oil in the lamp is exhausted, even so, when a death occurs, consciousness expires. There is a finality so far as the nature of this human soul is concerned. A wise man dieth even as the unwise man dieth. That sort of theory is not to be regarded as utterly fruitless. You may always say that people who accept that view are never capable of great tenderness and disinterestedness. Simply because this life is the end of all and so we must enjoy the passing hour, it does not follow that philosophy must go and literature should become less interesting. But the difficulties appear when some kind of crisis overtakes you. If you are loyal to these great ideals and meet with disappointment, then it is that you are bound to ask yourself the question: Are the forces of this universe co-operating with me? Are they friendly to my interests or am I ploughing a lonely furrow? You must have the satisfaction that these ideals are rooted in the nature of reality, it is possible for you to account for the real enthusiasm which morality expects of its votaries. There is the other way. There is a future, but the future is eternal punishment. [illegible] a theory which has come down to us very much from Christianity. [illegible] *Catholic Journal* says, "No catholic can deny the reality of hell fire or that there is eternal punishment." Now, how does this theory arise? I may tell you that this theory has got its valuable point. It believes in the horizon of immortality of the human soul. There are two things which are blended in this hypothesis, that is, the Platonic theory that the soul is immortal and that whatever might happen, you cannot destroy it, and the Jewish doctrine of hell fire. These two things got mixed up. If you are told that it is possible for us to enjoy immortal felicity without assuming the other belief, if we say that we are members of one nature, it follows that so long as there are people who are suffering hell, we cannot have any kind of eternal felicity for some. While the ghastly tragedy of eternal hell is being enacted, then to make out that individuals believe that they themselves are more precious than the other people and ought to be protected, is not possible. Then, a kind of dualistic hypothesis follows, eternal heaven and eternal hell. If there is to be a God who presides over heaven and a Satan who presides over the eternal hell, the two things are cardinal or fundamental and unless you say God is in all, even in the most unrepentant individual it will not be possible for you to escape the dualistic hypothesis. Then you conceive of God as a vindictive cruel being. The theologians' argument for eternal punishment was that, when were are dealing with evil, we are committing an offence against the infinite Majesty of God and that offence deserves infinite punishment. The infinite frailty of the human nature has also to be taken into account before any such thing is to be argued out as a satisfactory hypothesis. Of course it was recognized that this sort of hypothesis would not do, so it was argued that there must be a third conception of a purgatory state. Between death and dissolution, we have an intermediate state. It is not a state of heaven or hell. It is a state which goes much further than death until the day of resurrection.

(*To be continued*)

TO LET

Double Storey Brick Buildin
5 Bond Street, just off Grey Street, Central.

Owner will alter premises to suit prospective tenant for FACTORY, WAREHOUSE, OFFICES & TEA ROOM.

Apply:

RUSTOMJEE,
17 First Avenue,
Durban.

Things In General

An Unworthy Act

WE have received a full report of the meeting that was held last Sunday by the Indian Women's League to protest against and show their keen resentment felt at the ungentlemanly manner in which some officials of the Natal Indian Congress treated the officials and members of the League on the occasion of a reception function held at the point in honour of the Agent-General for India on the day of his arrival. To say the least, the facts given make painful reading. However, for obvious reasons we do not desire to enter into details of both sides but suffice it to say that courtesy should have been shown to the fairer sex and this should have been considered above everything else. The public could have been saved from witnessing an ugly scene like this!

Indians To Discuss Marketing Scheme

A general meeting had been convened by the Natal Indian Tobacco growers and Dealers Association at Port Shepstone on May 21, to consider matters arising out of the Marketing Scheme, as outlined by the National Marketing Council, and the question of forming a farmers Co-operative Union.

Warning To Sea Bathers

Several minor surf rescues were effected at the Durban Country Club Beach recently the spring tides causing the dangerous conditions. None of the rescues was dangerous enough to necessitate the use of the life line.

Zionist Leader's Death In Concentration Camp

Dr. Jacob Ehrlich, Zionist leader and formerly the only Jewish member of the Vienna Town Council, has died in a concentration camp at Dachau, South Germany.

Johannesburg Rocked By Earth Tremor

Windows were shattered in Johannesburg recently when an unusually severe earth tremor shook the city. The tremor was felt at its strongest in the western suburbs. Officers at the top of Johannesburg's high buildings were severely shaken, and in many cases, typists, fearing the collapse of the buildings, made hasty exits. The seismograph at the Union Observatory recorded the shock as "very strong." A heavy fall of rock in No. 15 shaft of the Crown Mines is believed to have caused the tremor. One Native was slightly injured.

Worth Knowing

There is only one non-Christian country in Europe! This is Albania, smallest of Balkan States, and peopled entirely by Mohammedans. The fez is still worn, and in some of the more remote villages men wear traditional Greek costumes with skirts down to the knees instead of trousers. Although there are no railways in Albania, there are good roads, and electric trams run in Tirana, the capital. Public letter writers are still employed in Tirana, though the free education has diminished their business.

The Wesley Revival

At a time when Methodists were celebrating the founding of their church it is fitting that all who value social reform, popular education, the emancipation of slaves and revival of true religion such as was brought about by the Wesleys and their followers should unite in paying respects to the memories of these great scholars and reformers, and all nationalities who use Charles Wesley's familiar hymns will welcome a reminder of what caused him to write them and his brothers and his colleagues to proclaim the gospel throughout the length and breadth of England at the close of the eighteenth century. It was only on May 21st 1738 that Charles Wesley had that experience which converted him from a sincere seeker after truth to a humble receiver of divine grace and guidance. Three days later the Rev. John Wesley had a similar experience. There was nothing new in what they taught, but the country soon observed in them and their fellow enthusiasts at Oxford something which brought new life to those who gave heed to their words and it is not beyond the realms of possibility for a similar revival to break out at the time of the coming Wesley Bicentenary.

Muslim Ladies' Religious Function

The great Muslim festival of Maulood Sharif, was celebrated by the firm of Messrs Amod Dawood & Co., at Pine Street, Durban, on Saturday night, May 14, in conjunction with the birthday of Hazrath Mohammad, the Great Prophet of Islam. Next day, Sunday, the function of Hadis, and Khath-me-Koran (Function of completing of the thirty chapters of the Holy Koran), took place at the same place, and was attended by co-religionist from Ladysmith, Maritzburg, Durban and elsewhere, and the hall was overpacked. The granddaughters of the late Al-Haj D. M. Mall, of Messrs. Amod Dawood & Co., Miss Aishah Bibee M. Mall and Miss Aminah Bibee M. Mall were complimented on their memorable "Hadia" and received valuable presents from the Muslim ladies of Durban. Misses Hawa D. Mall, Mariam D. Mall, Mariam E. Omar, Hawa A. Mall, Fathimah E. Omar and Khadijah I. Varachia delivered a series of lectures and songs. Dinner was served after termination of the function.

Patel's Debating Society

Patel's Debating Society was formed some time ago and the officials elected were:—President: Honourable G. H. M. Patel; vice-presidents: Messrs. A. I. Patel, M. I. Patel, R. G. Head, Nallabhai Khotwal and Joe Patel; Speaker: Mr. A. E. Baley; chairman: Mr. E. G. Ally; joint hon. secretaries: Messrs. A. Rebaney and Y. M. Hoosain. The first meeting of the above society will be called on Wednesday night June 15. The items on the programme to be debated are the following: 1. The future of the South African Indians; 2. Freedom of choice for Muslim boys and girls; 3. Mixed marriages between Indians and Europeans. All members are cordially invited to attend.

Indian Ocean Conditions

Two cargo steamers in port struck heavy weather in the Indian Ocean on their way from Australia to the United Kingdom. The British India steamer *Pahsmur* arrived in port with a heavy list and about 15ft. of her foremast broken off. It was explained that the mast, "which was weak with dry rot," broke off as a result of the heavy rolling of the vessel, and the list was caused by the "heavy withdrawal of bunkers from one side of the ship." When the mast broke off it carried with it the wireless aerial, but this was later connected to the section of the mast below the cross spar. The London freighter *Geranium*, also experienced bad weather on her maiden voyage. The bridge and a lifeboat were slightly damaged by the heavy seas which pounded on her decks. A member of the ship's company said that the vessel used so much coal battling against the heavy seas that it was found necessary to put into Mauritius to obtain sufficient bunkers to get her to Durban with safety.

Problem To Be Studied In Britain

It is understood that the Government intends to establish a Departmental Committee to examine the whole question of the evacuation of the civilian population, either in whole or in part, from cities and towns threatened by air raids in case of war.

India Letter

(News Culled From Indian Papers)

Crisis In Orissa Averted

ACCORDING to a Reuter's message in the *Kenya Daily Mail*, it appears, Sir John Hubback, Governor of Orissa, has cancelled his leave, thus averting the crisis which Congress has threatened on account of the promotion of a Revenue Commissioner to the Acting Governorship during his leave of absence.

Another & Yet Bigger Fight For Freedom

A warning that the Congress might have to launch another struggle for freedom, was given by the Congress President, Mr. Subhas Chandra Bose, replying to an address of welcome presented to him at Cossipore and Baranagore (Northern Suburbs). Mr. Bose said, "If the Congress is forced to launch another struggle for independence, of which I think there is considerable likelihood, in the near future, its severity would be a thousand times greater than had been the case in the past. For, the fight will not remain confined within the limits of British India, but spread among the people of Indian India." Mr. Bose said that it would be beyond the power of the Britishers to deal with such a struggle, which would be in the form of a *satyagraha* movement extended over so vast an area.

Zanzibar Clove Question Settled ?

According to a report in the *Kenya Daily Mail* of the 11th inst., it appears that with the sustained efforts of the Indian community of Zanzibar and as a result of three weeks' negotiations carried on by Mr. G. S. Hannan I.S.C., representing the Government of India, an agreement on the Clove dispute at Zanzibar has reached between the Indian community and Zanzibar Government. The agreement, says the correspondent of the *Kenya Daily Mail* at Zanzibar is subject to approval of the secretary of state on the Government side and to the confirmation by the Indian National Congress in India on the Indian side. The agreement, says the same correspondent, has been forwarded by air to the Congress in India for their confirmation. All sections of the Indian community are reported to be satisfied with the terms of agreement.

Frontier Election Discussion

The Frontier election tribunal accepted the petition of Khan Bahadur Mahomed Zaman Khan (independent) against the election of Mr. Mahomed Sarwar Khan Tahir Khel (Democrats), Deputy President of the Frontier Assembly, as well as a petition of Mr. Mehd Zaman Khan (Congress) against Mr. Mahomed Zaman Khan. The tribunal recommended the sitting member to be unseated and further ordered that both Mr. Mahomed Sarwar Khan and Mr. Mahomed Zaman Khan be disqualified for six years from standing for elections. There will thus be a by-election in the Haripura North (Mahomedan rural) constituency, and Congress circles believe that a full-fledged Congressman will be returned.

Fight Up To Federal Court

Talukdars and zamindars of the United Provinces are considerably perturbed over the Government proposals relating to agrarian legislation, which will be presented to the Assembly in the form of a bill during the present session. Three prominent lawyers, Sir Tej Bahadur Sapru, Sir Sultan Ahmed and Mr. G. Chaudhry Nimatullah, ex-Judge of the Allahabad High Court, are understood to have been called to Lucknow for consultations. Talukdars on whom *sanads* have been conferred, contend that they have hereditary rights over their property and consequently such rights cannot be given to tenants. This case may have to be referred to the Federal Court. The landlords in the meantime hope that the Upper House will reject the bill by a majority of votes, thus necessitating a joint session. They also hope that the zamindar members of the Congress party may not support the bill. While landlords are much perturbed Congressmen think that the Government's proposals are unsatisfactory and do not go far enough.

Motion For An Enquiry Committee

Sardar Mangal Singh moved a resolution urging for the appointment of a committee with non-official majority and included experts to inquire into the working of the Indian Broadcasting Department and to make representations regarding its future [illegible] to make it more efficient and popular and also to suggest measures for encouraging the manufacture of radio goods in India with a view to making the country self sufficient. He complained to favouritism and nepotism in the department. Appointments were made arbitrarily, he said. There was neither a selection committee nor was the Public Service Commission's aid taken for the purpose. The discussion on the resolution was not concluded when the House adjourned. The discussion will be resumed during the Simla Session.

Breeze In The Punjab Assembly

The recently announced policy of the Punjab Government to refuse to answer on the floor of the house questions "savouring of communalism," led to yet another breeze in the Punjab Legislative Assembley when the new convention was invoked by a Minister more than one. Dr. Gokal Chand Narang asked on what authority Government were entitled to withold such information from the House. He alleged that in a province where the majority community was in power the minority was found to feel that the refusal to give such information amounted to gagging it.

House Adjourned For 'Prevailing Disorders'

The usual serenity of the Punjab Assembley was rudely disturbed by boisterous scenes marked by heated arguments across the floor of the House and occasionally with the Chair culminating in the Speaker suddenly adjourning the House for the day on the grounds of "prevailing disorder," and threatened with [illegible] for the opposition —for which they had already been picking up their caps preparatory to leave the Chamber, took the form of a stay-in-strike.

Nankanasahiba Satyagraha Ended

All 149 Mazhabi Shikhs arrested in connection with the Satyagraha movement of Nankanasahib have been released from the local jail following a compromise between the parties. They are proceeding to Nankanasahib to pay their homage at the Sikh shrine and hold a Durbar there.

Vidya Mandirs

Mr. Ravi Shanker Shukla interviewed Mahatma Gandhi at Segaon, who has agreed to inaugurate the Vidya Mandir Training School, which will impart training to 100 stipendiary scholars getting seven rupees to ten a month and 34 others selected for filling vacancies. Preparations are afoot for the inauguration ceremony.

No-Tax Campaign

Following the no-tax campaign in Mansa State, peasants in the neighbouring States and Talukdaris are demanding substantial reduction in revenue. The agriculturists of Varsoda State have requested the Durbar to reduce revenue, and they are preparing to start a no tax campaign if their request is not acceded to.

The Sporting World

By "Rambler"

All-In Wrestling And Boxing

SHAIK MAHOMED is promoting an all-in wrestling and boxing tourney at the Indian Sports Grounds, Currie's Fountain, on Saturday evening, May 28, at 8 o'clock. The main features will be the meeting of Hero Barry, the undefeated wattman, and Dynamite Benson.

Soccer At Currie's Fountain

On Saturday afternoon the league leaders, Star and Daffodils, received severe frights in their soccer matches with Old Collegians and Shamrocks. Pinetown surprisingly failed to put in an appearance against Avondale on the main ground. Daffodils were extended to the full to beat Shamrocks 2-1. Old Collegians had the Star team all out and it was in the concluding stages that they scored the only goal of the match. Sydenham beat Whitewash by three goals to nil.

JUNIOR GAMES.

All Blacks surprised the Municipals by winning by three goals to one. A sterling match was witnessed between Victorians and Shastri College "A," the former winning by one goal to nil. Keen rivalry was exhibited between Warwickshire and Stella, the former winning by the odd goal in three.

Verulam Temple Football Club

On Sunday, May 22, the Verulam Temple F.C. "A" and "B" met the Dalles F.C. "A" and "B," of Congella in a friendly match on the Verulam Indian Sports Ground. The "A" teams played first, and in the second half the home team managed to score a goal, and beat their opponents. When both the "B" teams played, the home team again came out victorious by beating their opponents by 6 goals to 1.

Soccer At Schweizer Reneke

A friendly soccer match was played recently between the Schweizer Reneke Indian eleven and the Magnussi Indo-European eleven, at Schweizer Reneke. Although the visitors were leading by 1-0 in the first half, the home team played to defeat the visitors by 2 goals to 1.

Tongaat Indian Tennis Club

The annual general meeting of the Tongaat Indian Tennis Club was held at the Tongaat Indian Boys' School recently, when the following were elected for the ensuing year:—Patrons: Messrs. V. P. Desai, G. V. Naidoo and Abdoola Khan; vice-Patron: Mr. A. R. Rajoo; President: Mr. M. Harbans; vice-presidents: Messrs. R. Soobo, K. P. Desai, A. V. Naidoo, S. N. G. Varadacharyulu, O. R. Naidoo, R. R. Naidoo and A. P. Naidoo; hon. secretary: Mr. E.V. Naidoo; hon. assistant secretary: Mr. N. Harbans; treasurer: Mr. G. Harbans; captain: Mr. S. N. G. Varadacharyulu; vice-captain: Mr. V. R. Naidoo; auditor: Mr. K. J. Chooneo.

Durban District Indian Cricket Union (League Log)

	P	W	L	D	P
First Division:					
Clubs					
Greyville	5	4	1	--	8
Schools	5	4	-	1	9
Muslims	4	3	1	—	6
Ottoman	5	1	3	1	3
Kismet	5	1	3	1	3
Shastri College	5	—	4	1	1
Triple Tie					
Muslims	2	1		1	4
School	2	1	--	1	3
Greyville	2	-	2	—	0
Second Division					
Stars	4	4		—	16
Oberst	8	2	2	1	7
Sparks	4	2	1	--	6
Aryans	4	1	1	1	4

\+ \+ \+

Marriages At Estcourt

On Saturday last, Messrs. Jaggernath Singh and Kantha Singh, sons of Mr. and Mrs. C. M. Nair, and the late Mr. Ramoburran, were married to the daughters of Messrs. D. Roopal and S. Roopal, of Greytown and Estcourt, respectively Misses Jagwanthee Devi and Kalawanthie Devi. The ceremony was performed by Pundit Ragunath Maharaj. Both the bridegrooms received many presents. Mr. and Mrs. C. M. Nair wish to thank Messrs. Radhoo & Sons, of Pomroy, for their generousity and many others, who rendered valuable assistance.

A Vedic Wedding In Westville

The wedding of Mawlall, eldest son of Mr. and the late Mrs. Nagasar, to the second daughter of the late Mr. and Mrs. Baldhow of Pinetown, took place on Saturday, May 14, at the bridegroom's residence, Westville, according to Vedic rites. The ceremony was most picturesque, being solemnised by Messrs. D. G. Satya Deva and T. Papa. Lectures were delivered on the subject of Vedic marriage by Messrs. D. G. Satya Deva, T. Papa, B. Rachop and S. Chotay. The wedded couple were the recipients of many valuable gifts from friends and relatives amongst which was a set of Hindi books from the Arya Samaj, Westville. Mr. Mawlall is an active member of the Arya Samaj, and pays a great interest in the works of the Samaj. The guests were treated to a sumptuous repast after the ceremony.

—o—

Hill View Government-Aided Indian School Building Fund

(Continued from last week)

PREVIOUS: Messrs. H. Castle Adam £2 2s.; Pretoria Shirt & Clothing Manufacturers £2; M. Keshavjee & Co. £2 2s.; H. S. Ebrahim (Pty.) Ltd. £2 2s.; M. H. Joosal & Sons (Pty.) Ltd. £2 2s.; Betamo Tailors £2 2s.; Essop Ahmedjee £2 2s.; V. S. Pillay £2 2s.; S. Jivan & Sons £2 2s.; G. Krishna & family £2 2s.; T. D. Naidoo £2 2s.; S. A. Padayachee 10s. 6d.; G. Kala & Co. £2 2s.; M. M. Joosb & Sons £2 2s.; A. Veerappen Pedachy £2 2s.; C. R. Pillay £2 2s.; V. Keshavjee & Sons £2 2s.; Rama Jeram 10s. 6d.; Omarjee Moosa £2 2s.; F. Vella Chetty 10s. 6d.; R. Bhoola 10s. 6d.; E. M. Pillay 10s. 6d.; O. H. Casalia 10s. 6d.—To be continued.

* * *

Natal Indian Congress

A Special General Meeting of the members of the Natal Indian Congress is hereby convened to be held at the M. K. Gandhi Library and Parsee Rustomjee Hall, on Sunday, 12th June, 1938 at 3 p.m.

Agenda:—1. Election of Delegates to the forthcoming S.A.I.C. Conference. 2. To consider new Draft Constitution.

A. I. KAJEE,
J. W. GODFREY,
Joint Hon. Secretaries.

Natal Indian Congress

(Verulam Branch)

A General meeting of the members of the Natal Indian Congress will be held at the Madressa Hall, Verulam, on Sunday the 29th May, 1938, at 3 p.m. Sharp. Officials from headquarters will be present including the President and the Secretaries.

Agenda:—1. Formation of Verulam Branch, 2. Election of officials, 3. General

Convenors:—

R. T. SINGH, G. H. KATHRADA, G. H. MAITER, RAGHAVJEE RAGNATH, CHUNILAL, RAGHAVJEE, S. R. MAHARAJ.

Only registered members are entitled to participate in the proceedings.

Books for sale.

NOTE.—Remittance should accompany order V.P. ORDERS will not receive attention. Postal Orders to be made to "Indian Opinion" at Phœnix. Postage Free on all books.

Mahatma Gandhi 1s. 6d
The Story of Ramayana .. .. 6d.

J. C. BOSE.—His discoveries and writings with a biographical sketch and portrait 6s

EMINENT MUSSALMANS—

Contents:—The Aga Khan, Sir Salar Jung, Nawab Mohsin-ul-Mulk, Hadji Sir Ismail Ebrahim Sayani, Syed Mahmood, Syed Ameer Ali, The Late Aga Khan, Sir Muhammad Shah, Sir Ali Imam, Syed Hasan Imam, Ajmal Khan, Sir Ebrahim Rahimtoolla, Afzal Ahmad Khan, Syed Hamda Bilgrami, Justice Shah ..., Sir Mahomed Iqbal, Sir Mohammad Habibullah, Sir Abbas Ali Baig, Jinnah, Sir Abdur Rahim, M. Hydari and the Ali Brothers.

Price .. .. 5s.

ON KHADDAR—

(By the Pattabhi Sitaramayya)

In this handy book, Dr. Pattabhi Sitaramayya traces the causes that led to the destruction of many ancient crafts and industries of India. He also illustrates by facts and figures the great advance the country has made by the step Mahatma Gandhi took by exalting the question of Khaddar on to the pedestal of a patriotic plank in the Congress platform.

Price .. .. 1s. 3d.

SAKUNTALA—

By Kavala Sathiraja Rao, B.A. A prose version in English of Kalidasa's drama.

Price .. .. 1s. 3d.

ESSYS ON INDIAN ECONOMY—By Mahadev Govind Ranade. Price 4s. 6d

ESSAYS ON INDIAN ART, INDUSTRY AND EDUCATION By E. B. Havell Price .. 3s.

INDIAN INDUSTRIAL AND ECONOMIC PROBLEMS By ... Price 4s

અજોડ કામગીરીની બક્ષ ચલની દુનીયામાં સૌથી સવાજી પસંદગીવાળી.
છેલ્લામાં છેલ્લી ફેશનની બરન્ડી સાથે
શીફરની પેન અને પેનસીલોના સેટસ ગોલ્ડ ફીલ્ડની
ગેરંટી પેનસીલો આવી ચુકયા.

ઈલાયદા :

Wholesale Stockists—

I. C. ASHABHAI & Co.,

35, Commissioner St., JOHANNESBURG.

'Phone 333716. P. O. Box 4838.

'INDIAN OPINION'

(Founded by Mahatma Gandhi in 1903)

For The Moral, Political and Social Advancement Of Indians In South Africa.

Published Every Friday.

Subscription Rates

Payable Always In Advance.

Within the Union	21s.	Annually
" " "	11s.	Half-yearly
Outside the Union	22s. 6d.	Annually
" " "	12s.	Half-yearly

Become a Subscriber and persuade your friends to do likewise

Apply to—

Manager,
Indian Opinion,
Phœnix, Natal.

"RESISTO"

Ready Mixed Paint was recently supplied on a year's Government Contract.

A Painter writes:—"I have used "Resisto" for years with excellent results."

Agents for Tongaat and District:

GANDHI & Co.,

TONGAAT

CHOONILALL BROS.

THE NOTED INDIAN "SARRI HOUSE IN SOUTH AFRICA."

141, GREY STREET, DURBAN.

Please note.
Our Johannesburg Agent
P. RATANJEE,
60, Bree Street,
Newtown

ARRIVING BY EVERY MAIL FROM INDIA AND JAPAN

BENARES SARRIS WITH BORDER AND PLAIN MATCHING. RUTHDAR BENARES SAREES IN SEVERAL SHADES

THE LATEST FROM BENARES CITY

EMBROIDERED SARRIES 25/-, 35/- & up.

PRINTED VARIOUS KINDS OF SARRIES from 1-/6, 17/- & upwards

EMBROIDERED CHIFFON-DE-CHINE from 3/6 yd. 42 in & 45 in width.

LATEST DESIGN SARRIE CLOTH 44 in width from 1/6 yd. 3/9, 4/- & up

GEORGETTE SARRIES LATEST ARRIVALS prices from 25/-, 30/-, 45/- & up.

LATEST BLOOMER TO MATCH SARRIES price from 11/6, 17/6 & upwards.

ZARI WORK SILK SARRIES IN ALL SHADES from 35/-, 90/-, 125/- & upwards

THE NOTED
INDIAN SARRI HOUSE
IN SOUTH AFRICA.

SUITABLE FOR WEDDING GIFTS

Brassware Vases, Ice Bowls Jardines Engraved Trays and Various other Lines At Special Reduced Prices.

Harmoniums, Tables, Gramophones, Records & Musical instruments At Rock Bottom Prices

Indian Condiments Indian Groceries At Wholesale Reduced Prices.

Midwest Radio & Radio Grams from £15. £45. £35, £45 & up

Marble Taj Mahals from 12/6, 17/6, 27/6 45/- Suitable for Xmas Presents,

Write for sample and further Particulars

ચુનીલાલ બ્રધર્સ

દક્ષિણ આફ્રિકાનું જાણીતું સાડીઓનું ઘર

૧૪૧ ગ્રે સ્ટ્રીટ, ડરબન.

આફ્રો:
૫૩ અને ૬૦ વીક્સ સ્ટ્રીટ
વેરૂલમ.

જોહાનીસબર્ગ માટેના એજન્ટ
મેહરબાનીકામ માટે
શ્રી. પી. રતનજી,
૬૦, બ્રી સ્ટ્રીટ, ન્યુટાઉન.

ગરાજ અને સર્વીસ સ્ટેશન
૭ મોસ સ્ટ્રીટ અને ૫૩ વીક્સ સ્ટ્રીટ
વેરૂલમ.

દરેક સ્ટીમરમાં બનારસથી નવા ડિઝાઈનો આવે છે
બનારસની ફૂલદારવાળી બનત સાડી, તેમજ બાતબાતની ખુરીદારે
સાડીઓ શી. ૬૫, શી. ૮૫, શી. ૧૦૫ થી લઈને પા. ૨૦ સુધીની
બનારસથી ક્રમબંધ આવેલી છે.

કલમ કામની સાડીઓ શી. ૨૫ અને શી. ૩૫ થી ઉપર
બનારસની ભાતવાળી સાડીઓ
શી. ૨૨-૬ અને શી. ૩૭-૬ થી ઉપર.

કલબતું કેપ-દી-ચીનનું શી. ૩-૬ નું પાર ૪૨ ઈંચ અને ૫૬ ઈંચ પહો.

સાડીને મેચ થતાં બ્લાઉઝ શી. ૧૨-૬, શી. ૧૭-૬ અને તેથી ઉપર.

દરેક રંગની જરી કામની રેશમી સાડીઓ શી. ૫૫, શી. ૭૫, શી. ૧૨૫ અને તેથી ઉપર.

હારમોનીયમ, તબલાં ગ્રામોફોન, રેકર્ડો અને બીજા બાજા તા ઓછામાં ઓછા ભાવે.

દરેક બનતું સાંધીયાનું. મોસરી ઘરાકોના હોસલેગ આવે

બોડવેરર રેડીયો અને રેડીયો માન્સ
ભાવ: પા. ૧૫, પા. ૨૫, પા. ૬૫, પા. ૮૫ અને તેથી ઉપર

ફ્રીસ્ટામસના પ્રેઝન્ટને લાયક બારસના નાજ ગહનો
ભાવ શી. ૧૨-૬, શી. ૧૫-૦, શી. ૨૫-૦, શી. ૫૦-૦

ઇન્ડિયન ઓપિનિયન

મહાત્મા ગાંધીજીના હાથે
સને ૧૯૦૪માં સ્થપાયું

પુસ્તક ૩૬ મું. ફીનીક્સ, શુક્રવાર, તારીખ ૨૭ મે ૧૯૩૮ અંક—૨૦.

"ઇન્ડિયન ઓપિનિયન"
શુક્રવાર, તા. ૨૭ મે ૧૯૩૮.

એજન્ટ જનરલ અને હિંદી કોમમાં ફાંટા

ગયા સપ્તાહમાં એજન્ટ સાહેબને દક્ષિણ આફ્રિકાને કાનારે સ્વતંત્રતા આવકાર આપતા અમે તેમને કહેલું કે તેઓશ્રીએ અંદરની દીન્દી કોમમાં સંપ કરાવવા પ્રયત્ન કરવો. આપણી કોમમાં રહેલ કુસંપ તો સાલથી મનભેદ પેઠો છે. મનભેદ એવો સખત છે કે કુંવર સર મહારાજસિંહ અને સેયદ સર રઝાઅલીએ દીંદી સરકારને રજુ કરેલા બાર્ગીક રીપોર્ટ માં તે વિષે ઉલ્લેખ કર્યો છે. જો મનભેદ તીવ્ર ન હોત તો સૈયદ સર રઝા અલીએ પોતાની ઓફીસમાં રહેલ્યા માં કોલોનીયલ પોર્ટ ઓફ સ્ટેટસ ઓફેસરાઓફેસન તેમજ નાતાલ ઇન્ડિયન કોંગ્રેસના મનભેદીઓની મીટીંગ બોલાવી ન હોત વળી અહીંની સ્થીતી વિષે દીંદના બાપાઓ પણ જ્યારે કોઇ પ્રસંગે છે ત્યારે આપણામાં મંજાર દુશ્મન છે તે વિષે સખ્યા વીના રહેતા નથી અને આપણને સંપ કરવા પારે અનેક વખત વીનતી કરી છે. ત્યાં આવી વસ્તુસ્થીતી છે તે જોતાં એજન્ટ સાહેબે પોતાના પોર્ટ કાસ્ટ ભાષણમાં જે કહ્યું છે તેથી અમને આશ્ચર્ય લાગતું નથી તેઓ જણાવે છે કે ' ગયા આપ્યા પછીના પોર્ટકાસ્ટ ટેલેગ્રામો મારી ઉપર મોકલી આપ્યા છે કે દીંદી કોમમાં ઓછદરે જોતાં કંઇ ભેદ ભેળાતો નથી આવતો આવી બાબતોમાં ઉદ્ગાર બહેરખર આવાર્ય ગણવાને છે. દીંદી કોમ એકંદરે ભેદ રહીત છે એ જોઇને અગવડથી ઘણાને ખુશી થીવું કાંઇ બાકી રહેશે. એજન્ટ સાહેબના મન ઉપર બાકી અસર કેમ થઇ તે આપણે સમજતા નથી. બુધવારે તો એ કહેવા આપ્યા, ઓકાદ જે દીંદસ્તાનો નાતાલ ઇંડીઅન કોંગ્રેસ તેમજ કોલોનીયલ બોર્ન એસોસીએશનના બોડર ફ્રાંચીપીઓ તેમજ અબારા બાબુઓ પ્રમાણે કેવલી। દીંદી ચીઓની તેમણે મુલાકાત લીધી. બાકીના પ્રતીનીધીઓની મુલાકાત લઇ તેમની સાથે વાત કરી બાદ કેવી બીપકાત ધરાવનાર આગેવાન બાબતો પણ કોઇ બાકોર બાકિપ્રાય આપવાની સ્થીતીમાં ન હોય શકે? એજન્ટ સાહેબનો કટાક્ષ બાબર ન હોય કે ફક્ત નાતાલમાંજ બા બાબ દીંદીઓ વસે છે. સાથી કોલોનીઓજ દીંદીઓ તેને આવકાર આપવાને જેવા ઘણા કાં તથી એજેન્સીઓએ મુલાકાતો પડતુ ના જોઇએ. સાદી ઉંડાણ બારાબ બાત તેથી એમ માની બેસવું કે દીંદી કોમમાં ભેદ સંપ છે તો યોગ્ય નથી લાગતું. દાખલા તરીકે જનરલ સ્મટસ, બા. વીકરોબર બ્યન બા. પોરેના ચુંટણીને લગતા બાબતો સાગબાગ જે બનવાની શેહની જરાય પણ બની તે પુનાકરેટ પાછાની બાજબુતીનો પુરાવો ન હોઇ શકે એ વાત સગજ્ય જેવી છે. આ બનતા દા ત મુસલીમોના બાબપણ સાંભળવાનેજ બંધી થઇ હતી. બે સભાઓના પ્રતીનીધીઓને બાબી તેમની બાજેથી કોમમાં પડેલા ભંગાણો વિષે સાંભળવાની તજવીજ કરી તેને બદલે તે એજન્ટ સાહેબ લોકોને મળી તેમનો અભીપ્રાય લીધો હત તો જાણ જુદી હતી બાબારા પીનારો બ્યક્ત કરતા બાપા કરતાં કે મખવાની સોની સેવા જબ્બાબ ના તને બાટે બી રામ રાય બાન ચાંબ. બા ૧૨ગુજર કરશે એવી બાશા રાખીએ છીએ. બબા દરેક વિચારબાન દીન્દી બબુલ કરશેજ કે બાપણા બાદરો ના એજેન્ટ કોંગ્રેસ એકએ અને તે એ - બાંદય બાજકોરાની કોંદી કરતુ પોતાદીકના મંડળ એજેન્ટ કોવું બોલ્યએ

પુનીયનમાં પરતી બાપણી કોમને તે સમ- બા બાબની જરૂર બાગેજ લોય . બાપણે આ દેશની સરકારનો સાબાબ કરવામા બાપણે એક બાગ બાની વર્તવું જોઇશે. કોમમા બે રામ દોય ના પોસાય તેવું જબ નથી. પુનીયન બાલોનેન્ટમાં તગજ પ્રાંતિક સરકારમા દીંદી વિરુદ્ધ બાબદાઓ બાલ ઘસાજ કરવાના! તેની સામે ના એકજ બનીને બાપણે ઘણ સબાઇએ! અને એ તેજ બની બા રીતે બાપણે એજેન્ટ સબનાદરી મંડાય દોય એજેન્ટ પ્રબ પર કાંદા કોમની બે જુદી રજુબાત કરવામા બાવે તો દુઃખદ દશા બાપણે બલોકો જોય ચુકયા! કાર્યકરો વચ્ચેના મતભેદ-સમજેદને કારણ કોમમાં બે મંડળ દોય તેના કરતા દીલો બો શક્તીનો નાદર બરબાદી પામા ઉપરાંત કોલ્ડ બીજો બાંધે બાર્થ સરવા દોય તેજ બર્ગે નથી જોઇ શકતા. જો દૌદા કરીને સ્વમત વિકાગમાંથી બાસવું પડે છે અને રીતી કાઉન્સલ બંધાયેલ છતાં તેમના રહેવાની સગવડ નથી કરતી તો તેમાં એક કારણ બા છેજ કે બાપણી વચ્ચે બે બંધો ભાગ કરે છે. કડામ બાલાની બેને બબામા ન હોય પણ દીંદીઓને રહેઠાણની જગાઓ બાપવાના પ્રબ પર દીંદી એજન્સીની વખબ કોંગ્રેસની રજુબાતને રેકો બાપવાનું રહેલ છે. દરીબાગે થયુ છે એ કે દીંદી કાઉન્સીલે પોતાનીજ મતલબે બાપા ગુંજેગેાગાં કોલોનીયલ બોર્ન અને ગ્રેટ-ઇસ્ટર્ન એસોસીએશનની પણ રજુબાત થી છે તે બાબુબાની બાજબુથી કરી ઃ ગ્રામ કરી પ્રબ ઉડાબ્યો છે અને તેના ભોગ છેવટે ગરીબોજ બનવું પડયુ છે.

બાગરા પ્રતોકબાંદ બાવી એજન્ટ જનરલના કાર્યનો બોજો કેટલો બારે ૯ ચિત્રો લખા બતા છીએ. જેના રોવાનો માર્ગ કહ્યુ છે તોજ રીતે આ દેશના બાપણા દીંદી એજન્ટ જનરલનો માર્ગ પણ સરબ નથી પણ મુશ્કેલીઓના ભરપુર છે. આ હોદ્દેદારોના બાવારા બાબ બાબીપ્રાય પ્રમાણે બાપને તો એજ લાગે છે કે હજે દીંદી એજન્સી પ્રબના સહકારથી કોઇ કરબ બ્યક્તની દોય બાશ્રબ ના કોમને પણ પ્રત્યક્ષ સેવા બાપનારી ઓફીસ રહેવા પ્રજાની દોય તો તેણે બાજને પહેલે એક સરબા સમાજ તરીકે મુશ્કેલીઓનો બાબબાસ કરી ઉકેલ લાવવો જોઇએ બાપણા બાદરો ના બનીએ.

છેવટ ફરી બોર વાર એજન્ટ જનરલના બાપબાગુબાના રહેઠાણના કેબાદીને કરારને લગતા બાબતોનો ઉલ્લેખ કરીએ દીંદો કોમો સમજાબ્યુ છે કે દીંદી એજન્સીનો મુખ્ય હેતુ જો રહેશે કે "દીંદી સરકાર અને બુનીયન સરકારની બચ્ચે તણે તોંધા ... ... બાવુ પ્રકારના ... ... કરવા પ્રબત્ન કરવો." આ કરારનું પાલન બાહાસરાય મીલાન લાર્ડીજીએ અને સર કુરમા રેડીએ કરેલ છે, બા બંને એજન્સીના પગબતાં કોમમા એક રામ કરતા તે તેમનું બાગબ હતુ.

બાજના બાપે છે કે નબા બાબેલા એજન્ટ જનરલ પણ શાબોક્તની નીતીએ કામ કરવાનો નીર્બય કરશે તો તેમની મેમની મલાકા કોય કરવાની જે બબોમાબા છે તે સફળ થવામાં તેમને બહુ મુશ્કેલી નેડવી નહી પડ, બુનીયન સાથે સામે કામના પુર બહકેલ બાબ: શકાનો જરા પણ મેળવે

શ્રી. રામ રાવનો શુભેચ્છાનો સંદેશ

શ્રી. રામ રાવ પોતાના સંદેશામાં જણાવે છે કે "ઇન્ડીઅન ઓપીનીઅન પત્રદ્વારા હિન્દી પ્રજાને મારી શુભેચ્છા તેમ જ સંદેશ મોકલતાં મને આનંદ થાય છે. આપણા ચાલતાં શ્રી. રામ રાવ જણાવે છે કે આ દેશમાં આવતા પહેલાં મારે કેવા પ્રકારની મુશ્કેલીઓનો સામનો કરવો પડશે તે બાબત ચોતરફથી આપણા મને કહેવડામાં આવેલું : તમારી મુશ્કેલીઓનો સામસ સાથ રજાધિત સરકારની સામે ટક્કર ઝીલવામાં નથી પણ ખુદ હોમનીજ વચ્ચે જે મતભેદો છે તેનો સામનો પણ કરવો પડશે. પણ આ દેશમાં પગ મુકવાજ એ જાણી મને ખરો. ૬૦ દિવસનો ૨૮ આની હીન્દી કોમ વચ્ચે જે બે સંસ્થાઓ કામ કરી રહી છે તેને એક બનાવવા પુરો પ્રયત્ન કરાઈ ગયો છે, અને તેમાં પહેલ ગેરીલજણે કરી છે. હું આશા રાખું છું કે મેરીટબાસના પગમે આખું નાતાલ પગ પળશે. આવીજ રીતે અહીંની સરકાર અને હીન્દી પ્રજા વચ્ચે પણ જે વિષમ પરિસ્થિતિ વર્તે છે તેમાં પણ મને પુર્ણ આશા છે કે યોગ્ય સુધારો થશેજ. જેમ બારા વરસના સીરી હોલ ના બાપણમાં જબ્બાદી ત્રણે કુ તેજ કરી જબ્બાદુ પુ કે બાંતર રાષ્ટ્રિય પરિસ્થિતિ અને કરી એક પુક જાગ્રતના બાબુકારા સંતોષાય છે તેને કારણે વર્તમાન રાષ્ટ્ર સંબંધ અન્ય વિભાગો વચ્ચે સદ્ભાવની વૃત્તી બાવી છે અને જુના વેર ઝેર અને કાયા ઘાવ ભૂલી જઈ સમાધાની ભાવો નીચેરો ઘાવવામાં પ્રયત્ન થઈ રહ્યો છે. એવા એ સ્પષ્ટ થાય છે કે ગ્રીટીસ રાષ્ટ્ર સંબંધના અન્ય વિભાગો વચ્ચે જરૂરી સહકાર ના રહે તો એ સંઘ નામનોજ કરે અને તંતુ સંગઠન પણ પોકળજ સાબિત થાય. આ પરિસ્થિતી જોઇને મને આશા બંધાય છે કે દક્ષીણ આફ્રિકાની સરકાર પણ બારી પરિસ્થીતી ભુલ્યા ને નરવે દુર્વ્યવહાર ન સેવતા અને હીન્દી પ્રજા અને ગોરી પ્રજા વચ્ચે વર્ષોનું અને અન્યાયના કારણો છે તે દુર કરવામાં પુરો પ્રયત્ન કરશે."

શ્રી. રામ રાવ પોતાનો સંદેશો પુરો કરતા આ પત્ર પ્રતી પણ પોતાની શુભેચ્છાઓ દર્શાવે છે અને ઇન્ડીઅન ઓપીનીઅનની સફળતા માટેની પોતાનો સંદેશો પુરો કરે છે.

ગ્રેરીટસબર્ગના ખબર

ચાલુ અઠવાડીઆમાં કેટલી ખુબ પત્રમાં ગ્રેરીટબર્ગ પોલીટીકલ પોતાનું અને સેટલર એસોસીએશનની શાખા અને ગ્રેરીટસબર્ગ ટ્રેઈંગ સ્કાઆગે બંને એકજ જમાનાના સમાચાર પ્રગટ થયાથી જારે સનસનાટી ફાયતા વળતા અંકોમાં ખુલ્લ થતી. પ્રગટ થએલા નિવેદનમાં જેનો નીચે ઉપરોક્ત બંને મંડળોના પ્રમુખની સહી છે તેમા એવું જણાવ્યું હતું કે "નાટાલ પ્રાતમાંના નાના એજન્ટ જનરલના આગમન નિમિત્તે તમજ પુનીયન પાર્લામેન્ટની નવી ચુંટણીના પરિણામોનો ખ્યાલ કરીને પુરતું સમાધાન બંને મંડળો વચ્ચે થયું હોઇએ. આ સિવાય કયા પોરણે બીજા પણ વિષયો ઉપાડ હતી. પણ તપાસ કરતા એમ જણાય છે કે તેની નમુજમાં પ્રગટ થએલા બીના એ ખરી બીના નથી અને જે કંઇ પ્રગટ થયું છે તે પ્રત્યેક જણે પોતાની વ્યક્તિગત જવાબદારીએ કર્યું છે. પત્રકારોનો તો મંતવ્ય રહ્યો કે સનસનાટી ભર્યો સમાચાર આપે તો અપ-ટુ-ડેટ છાપુ કહેવાય અને છાપાની નકલો પણ વધવાય કરો. પણ સગજદારો એ રંગ ચુમતા હશે કે બન્યા બોલ બાગોળે છે ભરા ઢાગોળે છે આ પરના પ્રમાણમ શું કરવું? આ કહેવત બંધબેસતી કદાચ ન ગણાય પણ તેનો મતલબજ કંઇક થયું છે એમ તો કહેવાયજ.

હિન્દમાં કોમી ઐક્ય

ગયા અઠવાડીઆમાં 'સરકયુલર' પત્રે કલકત્તા ખાતેની ખાસ મુસ્લીમ લીગની પરીષદમાં બંગાળા ના મુખ્ય પ્રધાન શ્રી. ફજલુલ હકના બાષણનો ઉતારો જે છાપ્યો છે તે ઘણા ચિંતા સાથે દુઃખ ની લાગણી ન ઉપજે એવો ભાગ્યેજ કોઇ વિચારવાન હિંદી હશે. હીંદ દેશની-સંસ્કૃતી પરાવતીબંને કોમ હીંદુ અને મુસલમાનની આંખો ખુલે-અને કોમોના વત્તા ઓછા પ્રમાણમાં જે પોર અજ્ઞાન અને જડતા છે તેનો અંત આવે અને તે વહેલો આવે તેમાજ બંને કોમનું ભલું છે એમ કોણ નહિ કબુલે? કોણ પણ લાયા હિંદુનો કે લાયા મુસ્લીમનો એજ ગામણી માની હશે કે હે ઇશ્વર! હે ખુદા! આ કરબુ દુઃખના સાક્ષી બનવા કરતા ન જન્મવું શું બોરું' બંગાળા સરકારના પ્રધાન જેવા બોલે તેનો શો અર્થ થાય એ કોણ પણ વિચારી શકે તેમ છે. બંગાળના પ્રધાનના શબ્દોનો બોધ લેવામાં આપણે કોઇપણ ક્ષોભ છે કે આપણે શો કોણ વિચારીએ દે એકે પણ તારીખ આપણે કર્યા છોડ્યા અને આપણી મજબ્બ કેટલી ગાંબી છે?

શ્રી ફજલુલ હકના મોઢામાં આવા શબ્દો મુકાયા છે કે નીકળ્યા છે. "ગેસેજ દિવસે બાપસરોયે ગાંધીજીનો બોલાવેલા. તેમણે બીજાઓના કાં ન બોલાવ્યા? સંભવ છે કે વાયસરોયના સલાહકારોએ જેવી તબાદ બાબી દેવા ફેડરલ બંધારણના અમલનો કોગડો ઉભેલવો હોય તો ગાંધીજીને બોલાવેલા. પદ્યમાં શ્રી ફજલુલ કહે છે કે આમ આ પ્રશ્નોને લિકેલ નથી આવવાનો. શ્રી. ફજલુલ પોતાનો એ મત પણ દર્શાવે છે કે હીંદના તંત્ર વિશે કોઇ પણ પ્રશ્નોને હલેલ મુસ્લીમ લીગની સાથે સમો કર્યા વીના નથી આવવાનો. મુસ્લીમ લીગની તાકતી ના સૌંદરો કોંગ્રેસનું આ યાપ તાકતી છે. આજે લીગનું કામ વ્યવસ્થા પૂર્વ ચાલે ન દેવા. આપણે ગોદે કહેવું તે બોલું પણ આપણા માનો દરેક એક ચોક્કસ જેવો છે. ગુરસામની રક્ષા માટે પ્રત્યેક વીગનો સ્વબ્ધ પોતાના શરીર બાનું ઉમદા દીપુ આપવા તબ્બાર છે" આવું શ્રી ફજલુલ હુસેન બોલ્યાનું છાપામું છે. શ્રી. જીણા પણ આ સભામાં હાજર હતા અને તેમણે પણ પોરોમાં કેમ છેલ્લી મુશ્કીનો ઉકેરિત કરવાનો ઠેરામ તેમ કર્યું જણાય છે કે "વાયસરોય સાહેબને તો ચુ પણ તેમની ઉપર ની સરકારને પણ એક એવો વખત આવશે બ્યારે મુસ્લીમ લીગ સાથે સમાન કર્યા વિના ચારો નથી.' આગને આજના પત્રકારોનો કંઇક અનુભવ હોવાથી જરૂર લાગે છે કે બંને પ્રધાન શ્રી. ફજલુલ તેમજ શ્રી. જીણાના બાષણનો ખેરો સાર નીચેના ઠેરામ તેવો સંભવ છે. આમ ન બન તો વાયસરોય સાહેબને આ બંને મહાનુભાવો સા નાદે પડકારે!

વિરોધ તો બંને કોન્દના બાપા બન્યેથી જણવા નું મળશે કે બંને મુસલીમ બીરાદરો બરોબર શું બોલ્યા હતા.

રાષ્ટ્રીય મહાસભાનું સંખ્યા બળ

અખિલ ભારતીય રાષ્ટ્રીય મહાસભાના કેટલા કાયાલયમાં પ્રાંતવાર મહાસભાનાં કેટલા સભ્યો નોંધાયા છે તેના આંકડાનો કોઠો છે. જનરલ સેક્રટરીના લખ્યા પ્રમાણે આપ્રે કરોડ દસ લાખ બે હજાર અને એકસો તેરની સંખ્યા રા. મહાસભાના સભ્યોની છે. જેમાંથી **પાંચ લાખ છયાંસી હજાર છસ્સો સત્યાસ** સભ્યો સ્વૈરગાંધી અને બે **કરોડ પાંચ લાખ દસ હજાર** બાપ્ર સો **ખેડાગઢીસ** ગામડાંઓના નોંધાયા છે. મહાસભાના કર ગાંતિમાંથી બંધુક પ્રાંતમાં રાબેલાસ્ટોની સંખ્યા સૌથી વધારે છે જે તે **નવ લાખ બોગણસાંઠીસ હજાર** બાપ્ર સો **સાઠીસ** અને તે પછી બીજાર ગાલ માં **ચાર લાખ બારસો હજાર** અને **આઠ** જેટલા સભ્યોની છે. સેક્રેટરી સાહેબ એ પણ નોંધ કરે છે કે દુનીયા ભરના બધાથી જન સંખ્યા કોમ પણ બંધારણ રીતે નોંધાયેલી નથી. સંભવ છે કે રશીયાની કમ્યુનીસ્ટ પાર્ટી કરતાં પણ મહાસભાના સભ્યોની સંખ્યા વધારે હોય. બીજી રીતે જોતા બાલ નોંધ લેવા જેવું તો બી પણ છે કે પ્રતી વર્ષ આવી મોટી સંખ્યા નોંધાય છે અને તે પણ ચાર કે પાંચ વાસ્તવિકતા સભ્યમાં એવાં. મહેનત બ્યાલ આવી શકે તેવું છે કે મહાસભાનું સંગઠન કેટલું દીલાણ અને બાપક છે અને મહાસભાની બ્યવસ્થા શક્તીનો પણ બ્યાલ આવે છે.

—.—

ગડતુ સમાચાર

ધુનીઅનના ગવર્નર તંદુરસ્તી બાતાના છેલ્લા રીપોર્ટ મુજબ કારસ્ટન, ડુક હાઉસ ઇસ્ટલીડ, અને ગોરેજ રીવરમાં મરકીના પ્રાદુર્ભાવક કેસ મેળા થયા હતા. વળી ટ્રાનસ્વરૂપ, ગ્રેયાસસ્ટાર્ડ, બેથલ, બોકસબર્ગ, સ્ટેન્ડરટોનબર્ગ, ક્રુગરસ્ડ્રીકાર્ડ, નેલરસ્પ્રુટ, વીટસબર્ગ, ગોલ્ડેનવેલ્ટ્રસ પ્રીટોરીબ્યા, બ્લોમફોન્ટેનદીન, બાન ઇરીના રોગના ના કેસો થયા હતા. નાટાલ, ઝુલુલેન્ડ અને ટ્રાંસવાલના કેટલાક ભાગોમાં મલેરીબાને કુનેજન મળે એવો વરસાદ થયો છે.

નવા એજન્ટ જનરલનું ડરબન સીટી હોલમાં સ્વાગત

શ્રી. એ. આ. રામ રાવનું જાહેર સ્વાગત નાતાલ ઇન્ડીઅન કોંગ્રેસના આશ્રય હેઠળ ગયે શનીવાર તા. ૨૦–૫–૩૮ ના રોજે સીટી હોલમાં રાતે ૮ વાગ્યાના સુમારે મેયર શ્રી. કર્નેલીયસ વેનસ્કના પ્રમુખપણા હેઠળ થયું હતું. આ સભામાં બંને દીંદી તેમજ ગોરા મળીને ૫ થી ૬ હજારની સંખ્યા હતી. લાયકીના અને ખાસ નોંધાયેલ વ્યક્તિઓમાં હાજર રહેનારા પૈકી મેયર, પંડીત ભવાનીદયાળ, શ્રી. વા. ગોમ્સ સી. પથર, શ્રી. અર્નસ્ટાઇક શ્રી મોરીસ વેબ ઇન્ડો–યુરોપીઅન કાઉન્સીલના પ્રમુખ, નેટીવ પ્રજાના પ્રતીનીધી તરીકે શ્રી. ડુબે અને શ્રી. એ. આઇ. કાજી હતા.

નાતાલ ઇન્ડીઅન કોંગ્રેસના પેટ્રન શેઠ હ. ઓમ. પ્રાઇમ પણ હાજર હતા. શ્રી. રામરાવ મેયર અને મેયરેસ, શ્રી. વેનસ્કન અને મોહીત્ર લાયરસ સાથે રેસ્ટોરાંમાં ગોઠવેલા હતા ત્યાં કોંગ્રેસના આફીસ-દારોઓએ નાતાલના અગ્રગણ્યોની શ્રી. રામ રાવ સાથે ઓળખાણ કરાવી હતી.

વિધી અનુસાર હારતોરા માનનીય મહેમાનની ઓળખાણ અને પ્રવેસ લાઇટ કોટો લેવાયા પછી એજન્ટ જનરલ સાહેબે પોતાનું ભાષણ કર્યું હતું. શ્રી. રામ રાવે પોતાના ભાષણમાં જણાવેલું કે આ મેળાવડામાં મેયર અને અન્ય બીજા ગોરાઓની હાજરીને ; એક શુભ ચિન્હ માનું છું અને આશા રાખું છું કે હિંદી પ્રજાની સેવા કરવા મને આ ગાદીની પણ બાબીઆમાં સહાય મળશે. આ દેશમાં જે ગંભીર બાજુની દ્વિધાભરી છે એમાં આ ગાદીની પણ મને જરૂર મદદગાર બન થઇ નિવડે છે.

સ્થીતી વિષમ છે

અહીંની વસતી હીંદી કોમની સ્થીતી વિશે બોલતા શ્રી રામ રાવે જણાવેલું કે અહીં અસહ્યતા પહેલા જે પ્રશ્નો અહંવાદીઓ હ હીંદુસ્થાનમાં સ્થી તે દરમીયાનમાં હ. આ. ના પ્રશ્નના મુળના અભ્યાસીઓ પાસેથી જે મહીના મેળવતા રહ્યા છું તે પરથી એ સ્પર પેસ્યું છું કે હ. આ. ના વસેલી હીંદી કોમનો પ્રશ્ન કપરો છે, પણ તેથી કઇ ભારી ગેરસમજની જરૂર મને નથી જણાતી. હમણે બચ્ચા વર્ષથી કોમની જેઓ નામરામાંથી સેવા કરતા આવેલા છે તેઓને એ અનુભવ થયો જ હશે કે રાજ્ય પ્રકરણ વિશે શું કે આર્થીક પ્રગતી વિશે શું આ બંને ક્ષેત્રમાં તમને ઘણીમાં આબાદ કરે છે. નથી એકધારી પ્રગતી કરી શકાતી કે નથી એકધારી રીતે પ્રગતી અટકતી પડતી. છેલ્લા ૨૦ વર્ષોનો તમારી લડતનો ઇતીહાસજ સુચવે છે કે કોઇ વેળા તમે આકાશારોહી રહી શકયા છો તો કોઇ વેળા તમો નિરાશાની ઉંડણ માં પણ ઘેરાયા છો. પણ એકંદરે જોતા મોરી પ્રજા વચ્ચે અને હીન્દી કોમ વચ્ચે સંબંધ પહેલા કરતા વધારેજ સરળ અને નીકટ થયા છે. હિંદી પ્રજાની વિનંતીઓ અને રજુઆતોનો સરકારે તેમજ સ્થાનિક આગેવાનોએ સહાનુભૂતી ભારી રીતે વિચાર કર્યો જણાય છે

અકાયદેસરી અહારા

જ્યાં આપણી મારી પરિસ્થિતિનું સુચન કરે તેવા પદના તો એમે છે કે ઉલ્લેખ એ વર્ષ દરમીયાન આંતર રાષ્ટ્રીય પરિસ્થિતીએ જે ગંભીર સ્વરૂપ ધારણ કર્યું તેને પરીણામે બીટીશ કોમનવેલ્થ નાતાલ સરકાર સંબંધોનો આપસનો સંબંધ વધ્યો છે. આવો સંબંધ આર્જેન્ટીન અને હીંદ દેશ વિશે બનવા જોવામાં આવે છે. તમે શું કોઇ એ જાણો છો કે હિંદુસ્તાનમાં આજે ઉભા થયા બધા પ્રાંતોના રાજ્યકારભારની સત્તા પ્રજા ના હાથમાં વિશેષે કરીને આવી છે. પ્રાંતીય સ્વરાજ હિંદમાં સ્થપાતા પાસ નોંધવા લાયક બીના તો એ બની છે કે જુના સરકારી નામદારો વચ્ચે અને પ્રધાન મંડળના સભ્યો વચ્ચે કોઇક છુપામ ચાદી પ્રકાર-ભેદભેસ પડતા છે તેમની વચ્ચે પૂર્ણ સહકારની ભાવના વર્તે છે. આજે હિંદુસ્થાનમાં જોઇ ત્યાર જેવું તો રહ્યુંજ નથી. મ્યુનીસીપલ તેમજ રાજધારી ક્ષેત્રમાં હીંદુસ્થાનીઓ અને યુરોપીઅનો વચ્ચે સહાનુભૂતી ભર્યો સંબંધ સ્થપાયો છે. હીંદમાં આવું પણ છે તો આ દેશનાં પણ આપણે મંત્રી આવ્યા જ રહ્યાંએ કે અહીં પણ હીંદ કોમ વચ્ચે અને સરકાર વચ્ચે નીકટનો સંબંધ બંધાતો જાય અને પરિણામે હીંદ અને ૬ આફ્રિકા વચ્ચે પણ કાયમનો અને શુદ્ધ સંબંધ રહેશે.

૬. આ. ની સદભાગ્ય

ઇશીત આફ્રિકાનું એ મહા ભાગ્ય છે કે જનરલ સ્મટસ અને જનરલ હર્ટઝોગ જેવા વ્યક્તિઓ આ દેશમાં છે કે જેમના નામના દુનીયા આખમાં છે. આ બંને વ્યક્તિઓએ સામ્ય જોયું બોયું ; કે તેઓ બાહોંશ છે એટલું જ નહીં પણ દીર્ઘ દ્રષ્ટીવાળા અને રાજનીતીજ્ઞ પુરુષો છે એ દુનીયે પણ સ્વીકારેલું છે. એટલે આ બંને વ્યક્તિઓ એમ માને છે કે જેઓ આજીના હીંદી પ્રજાના પ્રશ્નોના રહસ્ય જરૂર જોયો ; તેમ છે.

ચેતવણી

સભાના સંચાલનો ભાર જે સંભાળતા નહીં શોધાય તો અહીંનો હીન્દી પ્રશ્ન તે હ. આ નોજ નહીં રહે પણ એક વિકરાળ રાષ્ટ્રીય પ્રશ્ન થઇ પડશે તે વીશે ના કહ્યા જેવું નથી જેનું પરિણામ ઇન્ડર તેરીનના પ્રમાણ વેચ્યની પ્રતીજ્ઞા ને મક્કમ પણે પહોંચવામાં અને તેના અમલકરણમાં વિઘ્ન કરતા પણ પડશે

૬. આ. ની હીંદી કોમ

અહીંના હીંદી પ્રજાની તેને લગતા પ્રશ્નો વિશે સાગણીઓ કેવી હોઇ શકે તે હું બરાબર સમજું છું. પણ એ વિશે તો એટલુજ આશ્વાસન આપવા માગું છું અને અહીંના રાજપુરૂષોનો ચોકકસ માનું છું કે હીંદી કોમની આજની હાલત વિશે ઊંડામાં ઉંડે દુઃખની લાગણી ચેતા થઇ છે અને ત્યાં સુધી અહીંની હીંદી કોમને લગતા પ્રશ્નનું સમાધાન આજની ન્યાય બુદ્ધી દાખલાને સમાધાન નહીં થાય ત્યાં સુધી હીંદુસ્તાનની પ્રજા જંપીને બેસી પાની નથી. હીંદમાં તેમજ અહીં ; નાતાલી પુરૂષોએ તેમજ પત્રકારોએ મને એ પ્રશ્ન કર્યો છે કે તમે હ. આ. માં કેવો કાર્યભાગનીર્થા કામ લેવાના છો તે વિશે કંઇ નક્કી કર્યું છે? આનો જવાબ તો એજ દેવાઇ શકે કે મારી પહેલવાના બે એજન્ટોની જેમ મને પણ આ દેશનો કંઇજ અનુભવ નથી, એટલે પ્રથમ તો મારે અહીંની પરીસ્થીતીનો કેવી છે, તમારી મુલાકાતો શું છે તેનો અભ્યાસ કર્યો જોઇએજ એ વિશેનો મારો અભીપ્રાય ; તેના ફોક્સનેજ બાદ હું સુજવી શકું એટલે આજે તે વિશે તો તમને કંઇજ કહેવા જોગતું નથી

પણ મારા પર્સ-મુખ્ય પ્રશ્ન તો જે જોઇ માનો છે એનો આપ ડરબન ના ઓનરેરી એજન્ટમાં આવી ગયા ; ; "દક્ષ કરે તેવો અને બાપુનો સંબંધ હીંદી સરકાર અને ૬ આ ની સરકાર વચ્ચે કેમ રહે તેના માર્ગોનું અવલોકન કરવું" પણ એનો અર્થ શું તો તમજ થયો તોયકો ; ; કોમ માટે કંઇજ નહીં કર્યું બારોબારી હાલ તેવા બાબા માર્ગે અહીં વસતી હીંદી કોમની સેવા કરવા પ્રયત્નવાન રહીશ અને કોમ મારી સલાહ, મદદ અને માર્ગ સુચન માગશે તો તે આપવા પણ તત્પર રહીશ.

સામાજીક ઉન્નતિ

નાતાલ ઇન્ડિયન કોંગ્રેસના માનપત્રમાં જે બીનાઓ દર્શાવવામાં આવી તેની નોંધ ; આપતા શ્રી રામ રાવે કહેલું કે મને આનંદ થાય છે ; કોંગ્રેસે ગયા જે વર્ષ દરમીયાન સમાજ સુધારણાના ક્ષેત્રમાં કામ આપેલું છે. પણ આ દીશામાં બહોળી રીતની જોકજાગૃતી થાય એમ કાર્યકારી રીતે નથી કરવામાં આવ્યું એમ જોઉં છું. તમે જેવી રીતે કરવા ઇચ્છો છો તેમાની પર તમારો કાબુ આખે તેવાની સાથેનો તમારો સંબંધ વધે આવે એમજ થવું જોઇએ એમ કરવા માગતા તો તો બાબદશિત રીતે કોંગ્રેસ કોંગ્રેસની સુચના પ્રમાણે કે તેની ગાદલટી આ ક્ષેત્રે ચાલુજ રાખવું પડે છે. આવી રીતે કરનાર મંડળે કોંગ્રેસથી બાલગ કે તેમ નિર્દેશો કમીટીની રેગરેમ નીચે કરવું જોઇએ એ પ્રશ્નોના વિચાર કર્યો પડી શું કરવું તે નક્કી કરવું જોઇએ. અરે ગત બાબ કામ એટલું બહાલપનું છે કે કોંગ્રેસને આ દીશામાં પણ કામ કરવાનું રહેશે.

મારો મત એ પણ છે કે ભારતીયો માત્ર રાજ્ય દારી - રંગદ્વેષના મુદ્દા પર આખાર નથી રાખતા. બીજા શબ્દોમાં કહીએ તો આપણી રહેણી કરણીનો ફ . . . ફિક્કા નથી અને સમાજ માં પણ આપણે દરજ્જાને લાયક છે એમ ખરો અર્થનો રહસ્યસ્ફરણનો પ્રશ્ન ખડો થયો છે પુરોપીયનોનો દૃષ્ટાંત આપણે બીજા દરજ્જાના કોઈ તેમ તેને માનતા કારણ દેખ . . આપણી રહેણી કરણીનો દરજ્જો ઉંચા અને હલકા દરજ્જાનો છે તેજ છે. હું તમને બહારી આપવા માટ . . અને મારી પત્ની અને હું આ કામમાં સુધારણાના કાર્યમાં આભારાથી છે કોઈ તરફ આપણી શરમને આપણા બદલ તત્પર રહેવું.

ત્યાગની જરૂરીયાત

સમાજ સુધારણાનું કાર્ય એ કંઈ આસાનો ખેલ નથી. આ કાર્યની સાધના કરવી હશે તો પુરી લાગ ભોગવો પડશે અને ને સાથે સાથે ઘણા સુખો જતી કરવાની પડશે . . . . કાર્યકર્તાઓનો ઉત્સાહ આ કાર્યમાં મા કામમાંનો નહીં એ દરજ્જા પાર પડવી જોઈ છે કારણ કે સેવકને આજ સેવાનું કામ કરવા સિવાય બીજું કંઈજ દેખીતું આકર્ષણ તો નથીજ. જેમ એવું પણ નથી કે બે ચાર વર્ષની કુંક મુદતમાં આ કામનો અ . . આવે, આ કાર્યને તો જીંદગીના અમુલ્ય વર્ષો આપવા પડશે. એમ છતા આ કાર્યની મુશ્કેલીઓ જાણીને આપણે પ્રયત્ન કર્યેજ છુટકો છે, અને તેના સુસંગઠિત સંસ્થાની દોરવણ દેખરેખ . . . . નીચે કરવામાં આવશે તો આપણી કાર્યસીદ્ધી ગણીજ લેવાય બે મહીના દરમ્યાન અહીંની દૌરા દરમ્યાન પુર્વ પ્રતીકાસ પાસના મને એમ આશ્ચર્ય થયું કે બહારના કાર્યકરો ના નેતૃત્વની નીચે તે વેળાએ જે સ્ત્રી સમાજે હાલમાં આમ પુરૂષ પોતાનો હિસ્સો આપેલો તેવાથી પણ આજે મોંસ સાથે રહ્યા તાલ કરતુ જણાતુ નથી. આ પરિસ્થીતીના બદલાવ કયે એમ મને જણાયું માં આવે છે : આજ સુધી કોંગ્રેસના કાર્યક્રમ મુજબ કામ કરીએ પણ સભ્ય બની શકે તે વિશે શંકા રહેતી જો કે બારતવિધ રીતે બીજાઓને કોંગ્રેસના સભ્ય બનતા અટકાવવામાં એવી કોઇ કલમ કોઇ તેવું બંધારણ આવતું નથી. કદાચિત તેવી કોઇ કલમ દાખલ તો પણ આજે તો બંધારણ માં જરૂરી ફેર કરી તેમાં સુધારો કરવો જરૂરી છે. પણ મારે એટલું ચેતવણી રૂપે તમને જે પણ કહેવું જોઇએ કે તમે કોંગ્રેસમાં માત્ર બીજાઓને સભ્ય તરીકે દાખલ કરશો તે બસ નથી પણ તેમને કોંગ્રેસના બંધારણ પ્રમાણે દાખલ કરી તેમને પ્રોત્સાહન આપી કોંગ્રેસના બધા કાર્યમાં તેમને પુરો ભાગ લેતા કરવાનાં છે.

દક્ષિણ આફ્રિકાના ટુંક ખબરો

નવા એજન્ટ મી. રામાશ્વરનો સત્કાર

નવા ઇંડિયા એજન્ટ જનરલ મી. રામા સ્વામીનો જાહેર સત્કાર પ્રીટોરીયાના પ્રતિનિધિ મંડળે તારીખ તા. ૨૬ મેએ રાત્રે ભોજનના મીઠી દાવતનો કર્યો હતો, જે પ્રસંગે આશરે દોઢસ મેમોરીઓ સહીત અભાવ કર્યો. ટ્રાન્સવાલ પુરોપીયનોની હાજરી મોટી સંખ્યામાં હતી. ડરબનના ગ્રાન્ડ રીગ્રો તરફથી મેયર કાઉન્સીલ મેમ્બરોને આપ હાર આપવા પછી કોંગ્રેસના મેદાન મી. પ્ર એમ પારસેણ કુલનો હાર પહેરાવ્યો હતો. મેસર્સ સ્વામી ભાગાનીદયાળ, મોરીસ વેબ, ડી એસ. સી. પથર, ... , ડો. કુંવે આપ્યો બાદ નરસ્યો બાપણે બધાં પછી મી રાવ રાવે બાપણ આપ્યું હતું મીસ હર્બીના દ્વારા ઓસ્લામાને હીન્દી પ્રજાવતી ગાયન સંભળાવ્યું હતું તથા મી. વીલીયમ વેસ્લરની આજેદાની દેવળ હીન્દી જેન્ડ હતું. હીંદી બાબત સેવક તરફથી તા. ૨૨ મેએ સવારના મી. જી. એસ સી. પથર ના પ્રમુખપણા હેઠળ મી રાવ રાવના સત્કાર અર્થે ડરબન બીચમાં એક પ્રકાશ ટુપ્રી થયું આકર્ષીત પ્રોગ્રામ રજુ પણ હતું બધા પણ લોકો હાજર હતા. અપોરે ગોરીયન્ટ ક્લબ તરફથી મા. મહેબાદ કબાલીગના પ્રમુખપણા હેઠળ આપે પણ હતું બધા પણ પ્રમુખ ઉપરાંત પુરોપીઅન અને હીન્દીઓ હાજર હતા. પ્રમુખ તરફથી મા. ફ્રેક્ચરીને આપણે કહું હતું બીજા આપણે કલાકોનાં, મેયર કાપસન, ડો. ફ્રકસ, ડો. કુંવે, સ્વામી ભાગાનીદયાળ આદિ મી. ગેર આવ્યા. કાર્ય હતા.

ચૂંટણીમાં નિષ્ફળ

કુમીનીઅન પાર્ટીના લીડર મી. સી એફ સ્ટેલાર્ડ નર્ધા પાર્લામેન્ટની ચૂંટણીમાં નિષ્ફળ નીવડવાથી ડરબન કોંગ્રેસ રીગાગ તરફથી ચુંટાએલા કુમીનીઅન પાર્ટીપાળા મા. ૨. ઝ. કરમીચાલરે પોતાની જગ્યા મી. સ્ટેલાર્ડને આપી પુરી લાગ લીધો હોવા કરવી પડશે અને ને સીટો મળે તો પણ ખરી રાજની પડશે ૬ ભાષ્ય . . . કાર્યકર્તાનો ઉત્સાહ આ કાર્યમાં મા કામમાંનો નહીં એ દરજ્જા પાર પડવી જોઇ છે કારણ કે સેવકને આજ સેવાનું કામ કરવા સિવાય બીજું કંઈજ દેખીતું આકર્ષણ તો નથીજ. જેમ એવું પણ નથી કે બે ચાર વર્ષની કુંક મુદતમાં આ કામનો અ . . આવે, આ કાર્યને તો જીંદગીના અમુલ્ય વર્ષો આપવા પડશે. એમ છતા આ કાર્યની મુશ્કેલીઓ જાણીને આપણે પ્રયત્ન કર્યેજ છુટકો છે, અને તેના સુસંગઠિત સંસ્થાની દોરવણ દેખરેખ . . . . નીચે કરવામાં આવશે તો આપણી કાર્યસીદ્ધી ગણીજ લેવાય બે મહીના દરમ્યાન અહીંની દૌરા દરમ્યાન પુર્વ પ્રતીકાસ પાસના મને એમ આશ્ચર્ય થયું કે બહારના કાર્યકરો ના નેતૃત્વની નીચે તે વેળાએ જે સ્ત્રી સમાજે હાલમાં આમ પુરૂષ પોતાનો હિસ્સો આપેલો તેવાથી પણ આજે મોંસ સાથે રહ્યા તાલ કરતુ જણાતુ નથી. આ પરિસ્થીતીના બદલાવ કયે એમ મને જણાયું માં આવે છે : આજ સુધી કોંગ્રેસના કાર્યક્રમ મુજબ કામ કરીએ પણ સભ્ય બની શકે તે વિશે શંકા રહેતી જો કે બારતવિધ રીતે બીજાઓને કોંગ્રેસના સભ્ય બનતા અટકાવવામાં એવી કોઇ કલમ કોઇ તેવું બંધારણ આવતું નથી. કદાચિત તેવી કોઇ કલમ દાખલ તો પણ આજે તો બંધારણ માં જરૂરી ફેર કરી તેમાં સુધારો કરવો જરૂરી છે. પણ મારે એટલું ચેતવણી રૂપે તમને જે પણ કહેવું જોઇએ કે તમે કોંગ્રેસમાં માત્ર બીજાઓને સભ્ય તરીકે દાખલ કરશો તે બસ નથી પણ તેમને કોંગ્રેસના બંધારણ પ્રમાણે દાખલ કરી તેમને પ્રોત્સાહન આપી કોંગ્રેસના બધા કાર્યમાં તેમને પુરો ભાગ લેતા કરવાનાં છે.

ભારતીયોની મુલાકાતે

કરાચી આફ્રિકાના જનરલ જનરલ મા પોતાને દરજ્જા મી મુકામ તા . જુનથી ડરબન ના ગવરમેન્ટ હાઉસમાં પધારે, જેને આપે તમામ ગોઠવણ કરવા માટે તેમના એડમાનીસ્ટ્રેટીવ સેક્રેટરી મી. જે. ઓચ. દોમીલ જુનની શરૂઆત માં ડરબન આવશે મી. કેપ્ટાસનો મુકામ ડરબન કેન્દ્રી કરવામાં રહેશે. ગવરનર જનરલના સેક્રેટરી મી. કોરોકે ડરબનમાં ઉતારો ગોવરમેન્ટ હાઉસ રહેવા નથી કર્યું છે.

ભરસ ડરબનર દોની સખત ટીકા

ડરબન એસોસીએશન ફુટીઝમા તા. ૬ એપ્રીલે મોટર બસ ગોઠવા રીતે ફીગર્સ ના કરવાના કારણે માટે મી. મેસ. જે કમીશ્ન ગોઝટ્રેટે ડરબનના કીંદી બસ ડરાયવર સોપરને આપી કરારી એક પાઉન્ડનો દંડ કરતાં ટીકા કરી હતી કે "બસ ડરાયવરો પણ ઉપલ છે અને આપણા દરજાની ખાતીજ કરે છે"

જપ્તીનગીરી જપ્ત થઇ

પાર્લામેન્ટના મેમ્બરની ચુટણીમાં કાપલ થયા માટે દરેક ઉમેદવારોને સરકારમાં પા. ૫૦ ડીપોઝીટ મુકવા પડે . અને ઉમેદવાર ચુંટાયેલા ઉમેદવારે કરતો . . . . ટકા ઓછાં મત મળતાં ડીપોઝીટ સરકારમા જપ્ત થાય છે, તે મુજબ ડરબનમાં આઠ ઉમેદવારોની ડીપોઝીટ જપ્ત થઇ હતી. ચુનીઅનના બીજા ઓગસ્ટમાં ચાપ્યેલા પણ ઉમેદવારોના અનામત રહેવો જપ્ત થવાના સમાચાર મળ્યા હતા

એસ્ટકોર્ટમાં અકાનો

જણાવવામા આનંદ છે કે એસ્ટકોર્ટમાં હીન્દી ઓ મોટા ભાગના રહેવા બાકર મહાનો ખરીદવા ધારતા છે પી ડેલી ન્યુસમાં એ બધા અખબાર પ્રગટ થયા હતા કે ત્યા પરત નવા ઘરો એશીયાટીકો એ બાંધવા માટ કર્યો છે, અને કહીબ્બા, સુથાર, અને બીજા મજદારો નહીંવ મજુરો સીવાય સપળા એશીયાટીકો છે. કંઇક પણ એશીયાટીકોએ બનાવેલી ઝાપડપ્રમાં આવે છે

પ્રીટોરે રેલ્વે અકસમાત

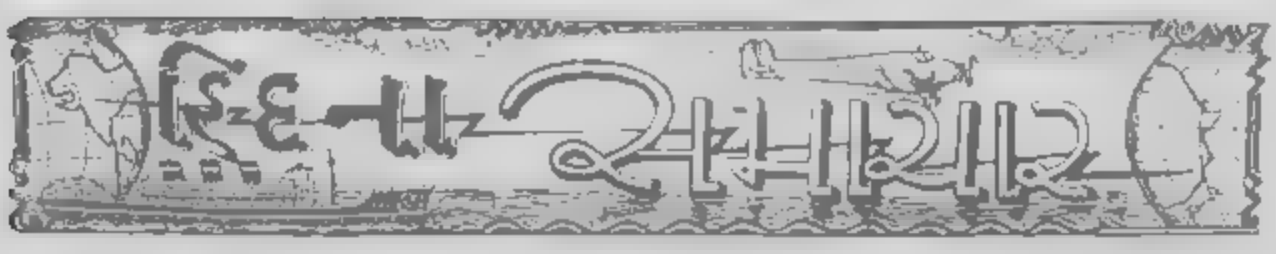
જોહાનીસબર્ગથી ૩૫ માઇલ છેટે આવેલા ડરામકન સ્ટેશન નજદીક એક ફ્રેઇટીંગ તરફ ના ૧૯ મેએ સવારના ગુડસ અને મેલ ટ્રેન અથડાયાં અને ટ્રેનોના એનજીન ડરામકરો મારાં ગયા હતા અને ફાયરમેન તથા ફ્રેટલાકને ગંભીર ઇજા થઇ હતી. જેમાં ૭ આફ્રીકાટીઓ માં દક્ષિણ આફ્રિકામાં આ પ્રકારે ત્રીજો પ્રાણ ઘાતક અકસમાત થયો હતો. દક્ષીણ આફ્રીકા ના રેલ્વે ખાતાંના ડરેકટર "ઇશ્વરમાં તેમ અધારાં" જેવો માનવામાં આવે છે.

દુર્ઘટના સામે કુદરતીઆદ

ડરબનમાં રમાકરા અને બીચરીઝ રેડ ઉપર આંધેલાં ભયંકર ભજરૂ ભયંકર નુકસાનીનો દૃષ્ટિએ નુકસાન કર્યો છે, અને તેનો અટકાવ કરવાના માટે ડરબન સીટી કાઉન્સીલ સાગે આ ના રહીશ મી. યુસેન અલ્લે મોકલી કરીયાદની સુનવણી તા ૨૩ મેએ સુપ્રીમ કોર્ટમાં મી જસ્ટીસ મેસકી સમક્ષ થઇ હતી. સીટી કાઉંસીલે નોબ્જદારીનો પ્રત્યુત્તર કરી ૧૪ દીવસનો કરાર માંગ્યો હતો. કોર્ટે કેસ મુલતવી રખાવવા બદલ તા. ૨૩ મેનો બધે સીટી કાઉંસીલ ઉપર નાખ્યો હતો

૧૨ ફીટ ઉંડાં બોર આપ

નાટાલ વૈદકખાનાં તા. ૧૪ મેએ સવારના મોસ અને ગરમ સ્ટ્રીટના ખુણા ઉપર આવેલા બીના મકાનમાંથી બાંધ પડેલાં પરમાંથી બાર ફીટ ઉંડો કાપ બહાર નીકળ્યો હતો અને બાકીની જેન્કના ભાગમા દાખલ થઇ, બે કલાકના જહેમતના પરીણામે અદશ્ય થઇ ગયો હતો

મહાસભાનો એક વધુ વિજય

રૂટલેન્ડ તરફ જણાવે છે કે ઓરીસાના ગવર્નર સર જૅમ્સ હચ્સ જે રજા ઉપર જવાના હતા તેમણે હવે રજા ઉપર જવાનું માંડી વાળ્યું છે.

ઓરીસાના ગવર્નર રજા ઉપર જવાના હોઇ તેમની ગેરહાજરીમાં પ્રધાન મંડળના વડા નીચેના રેવન્યુ ખાતાના કમિશનર શ્રી. કિશનની એક્ટીંગ ગવર્નર તરીકે નીમણૂંક કરવાનું હતું તાબાનો નોકર ઉપરી બની બેસે તે વાતે ઓરીસાની મહાસભાવાદી સરકારે સખ્ત વાંધો ઉઠાવ્યો એ નામંજૂર કરે કરવાનો અને જો તમ ન થાય તો પ્રધાનમંડળ રાજીનામું આપશે એવો જ પડકાર કર્યો હતો તેને પરીણામે હિંદી મંત્રીમંડળની અંદાર રાજદ્વારી પરીસ્થીતીનો હવે આવી રીતે અંત આવ્યો છે

ઝાંઝીબારના દ્વીંદીઓની હાલત!

તા. ૧૧ મીના રોજ મિયા ડેલી ગેસમાં પ્રગટ થએલા સમાચાર મુજબ લાગે છે કે ઝાંઝીબારના સખીસ વેપાર વિરૂદ્ધ જે સાંભા કાળથી ઝાંઝી સરકાર સામે દૌંદા કોમને ઝગડો ચાલતો હતો તેનો બંને પક્ષને માન્ય તેવો ફેસલો આવી ગયો છે. ઝાંઝીબાર દૌંદા સામની ફરીયાદ તોમે અને દૌંદા સરકાર તરફથી ના જ. એસ. બોસ્સેનેને ઝાંઝીબાર સરકાર સામે ૬ વાયદાઓમા સુધી કરેલી પાદાપાદને પરીણામે છેવટે ફરીયાદો આવ્યો છે એમ રીપોર્ટ જણાવે છે. રીપોર્ટમાં એ પણ સ્પષ્ટ જણાવાયું છે કે જે સમજુતી દૌંદા કોમ વચ્ચે અને ઝાંઝીબારની સરકાર વચ્ચે થઇ છે તે સંપૂર્ણ તો હાલેજ અમલ બજારે જંજીબારની દૌંદા કોમ તરફથી દૌંદાના સાહોબ મહાસભા અને જંજીબાર સરકાર તરફથી સેક્રેટરી ઓફ સ્ટેટની મંજૂરીથી સમજુતીના કોલ કરારને અંતીમ ઓપ આપવામાં આવશે.

મંજૂરીના પત્ર કરારથી જંજીબારમાં વસતી દૌંદા કોમના દરેક વિભાગને સંતોષ થયો છે એ જોઇશકાય છે

નજરકૈદીઓ સાથે ગાંધીજી

ગોંડલની ભાવસિંહજીના જીલ્લ રેસ્ટ્રીક્શન કેદીઓના ૧૪ પુરૂષ અને ૪ સ્ત્રી કેદીઓને કસ્તુરબા ખાતે તા. ૮ મીને રોજ લાવવામાં આવ્યા હતા ને તેમની ગાંધીજીએ મુલાકાત લીધી હતી. લગભગ ૩ કલાક સુધી વાતચીત થઇ હતી. મુલાકાત પુરી થયા બાદ જવાબદેવજી મુલાકાતમાં ગાંધીજીએ જણાવ્યું હતું કે, "આજે કેદીઓ સાથે ખુબ સારા સમય સુધી વાતો થઇ હતી. કદાચ ફરીથી કેદીઓને હું મળીશ નહિ, પણ આ વખતે તો નહી. કાલે નઝીમુદ્દીન કાસદેર અમને બ્યાવરાના મેદાનને ફરીથી જોવું પડશે, પણ ગવર્નર અને મારી મુલાકાતની હવે જરૂરત નથી."

પંજાબની ધારાસભામાં

પંજાબની ધારાસભામાં સાંપીજીના પુત્ર દેવદાસ ગાંધી દીલ્હીથી લાહોર આવ્યા ત્યારે લાહોર સ્ટેશન પરથી પંજાબની છુપી પોલીસ તેમની પાછળ પડી હતી તે સંબંધમાં પુછાયેલા પ્રશ્નનો જવાબ આપતાં જણાવાયું હતું કે એ પ્રશ્નનો જવાબ આપવો જાહેર હીતમાં નથી. શ્રીમતી સરલાદેવી ચૌધરીને રદ્દ કરાવવા પંજાબ ઉોરિ જવાના કરેલા હુકમ સંબંધમાં પ્રશ્ન પુછતાં વડા પ્રધાને જણાવ્યું હતું કે શ્રીમતી સરલાદેવી સામેના આરોપોનો આધાર શું છે તે જાહેર પાડવું જાહેર હીતમાં નથી.

વીધાર્થીઓ માટે ત્રિરંગી ઝંડાની યોજના

એવા સમાચાર મળે છે કે વિદ્યાર્થી વિભાગના ઓનરરી ઇન્સ્પેક્ટર તરફથી તમામ સ્કુલ બોર્ડ, કમીટિ અને સેક્રેટરી સ્કુલોને પુછવામાં આવ્યું છે કે તેમની શાળાઓમાં સમજા ત્રિરંગી ઝોક મરણે. દરેક સ્કોલરોપાસ પાછે એની યોજના થઇ રહે ખરી કે નહીં? આ સવાલ જુદી જુદી કોમોને સમજો પોતાથી તે અંગે સુચનાઓ માંગવામાં આવી છે. વધુ માં એ ખબર છે કે સરકાર સ્કોલ બાદીના પોષાક પસંદ કરે છે અને રાણી, બ્રાહ્મણ અને કુંભી પાદશુન તો કરેલ બનાવવાની કિંમત રાખે છે. વળી એમ પણ માનવામાં આવે છે કે રાષ્ટ્રીયજનના બાળ રંગો, મંદિર હીલોર ને લાલને અનુસરીને પોષાકનો રંગના થાય -ન સરકાર ફરજીયાત નાંખે :

કાઠી તાલુકદારનો બુલડઝ

પોપાવદરના તાલુકદાર રાજા શ્રી. દેસા નાંખે શીકરીગાંવના મુળ મરાસદારવાળા ખાખરા હરસુરને તેના પરમાંથી તા. ૮ મીની સવારના શીરચ તાર કર્યો છે ને એવા બાદ અદાલતની નીમણૂક દ્વારા ૨૧ દીવસની સજા કરી છે. તેનો જમીન અને ઘર જપ્ત કરવામાં આવ્યાં છે તેને શીરચ તાર કરવાનું કારણ એ છે - તેણે દરબારના બુલડઝ સામે ઓલ્ડસીમાં ફરીયાદ નોંધાવી હતી.

મુસ્લીમ-હીંદુ લગ્ન થયા

શ્રી સંજીવલાલ મેનકરના બાબીજા અને સ્વ. અબ્બાસ તયબજીના પૌત્રી બહેન હમીદા, બેઉ જાતના આંતરધર્મી જોડાયા છે ગાંધીજીએ અમલીયાદ મોકલ્યા બાદને આશરા અબ્બાસ કરી રહેલ છે કન્યા મુસલીમ ને પુરૂષ હિન્દુ, બેનો આ વીરલ લગ્ન જોડી છે.

ઘર કરતાં આવી ધોકી ધાર

સુબુલાયા ગામના સરજરાવે કુકમારીબેનની દુમને એક બાબારી બાબારો બાબા બાબાવ, મર્યા હતો. બાબાએ તેને સીધું બાપવાનું જણાવી કુકાન બાગળ ઉભો રાખ્યો અને પોતે અંદર સીધું લેવા ગયો. દરમીયાન બીબારીની નજર કુકાનના ગલ્લા ઉપર પડતાં તેણે ગલ્લામાંને ગડબો ઉઘાડી અંદરથી આશરે રૂ. ૧૭૫ ના સોનાચાંદીના દાગીના કાઢી લઇ ચોટલી બાંધી દીધી. બોટી વારે બબો સીધું લઇ આવ્યો અને તેણે તે પૈસા બીબારીને આપ્યું ઓટલે બાબારી ઉભો થાલી ગયો. પાછળથી બાબાએ તે ફરીયાદ પોલીસમાં નોંધાવી છે.

વીવેચનનું સનાતન તત્ત્વ

આ તાર પર બોલતા શ્રી. આનંદશંકર બાપુએ જણાવ્યું હતું કે નવે ગુજરાત સાહીત્યનો બહુ સારો અભ્યાસ નથી. તેનું કારણ કંઇક અંશે મારો આળસ અને કેટલે અંશે સમજનો અભાવ છે. હું હવે સાહીત્યના ક્ષેત્ર બહારની દ્રષ્ટિથી જોઉં છું એ લક્ષણમાં અસહકાર છે. હું તો એટલો કહું છું કે વીવેચનોમાં સનાતન તત્ત્વ કીર્તિજ રહે તેવું તત્ત્વ શું છે? અરેબ્યન નાઇટ્સ મનોરંજનોના આધાર આજ મોડરનની ઉપર નથી, એ સનાતન ધોરણે આપણે વર્તમાન સેવકોને તપાસી રાખીએ. નવા તેમજ જુના પુસ્તકોનું આ ભાગ છે આ દ્રષ્ટિએ જોતા હૃદય કપર્દી વીવેચન એ કેવળ વિવેચન જેવી નથી, પણ તેથી વધારે ઉંચું ઓવું કંઇક તત્ત્વ છે

મદારસ

ડો. પટ્ટાભીસીતારામૈયાએ સાલેમની મદ્યનિષેધ પ્રવૃત્તિ સંબંધમાં મુલાકાતમાં જણાવ્યું હતું કે આ પ્રવૃત્તિ ઘણી સારી ચાલે છે ને સારા નીષેધના પરીણામે સારો પૈસો પણ બચાવી શકે છે ખાસ કરીને નારી સમુદાય બહોળા આનંદિત પક્ષ ગયો છે કારણ કે તેમને ઘરમાંને પુરતું અન્ન અને સુખશાંતિ મળ્યાં છે. બધુમા તેમના પતિ હવે દારૂડીયા ન હોઇ ઘરકામ પણ કરી રહ્યો છે. [illegible] ખરેખર માસનું આ પરિણામ જોઇ તો ભવિષ્ય કેટલું બધું ઉજ્જવળ હશે તે કલ્પી શકાય!

જલસા અટકાવ્યો

દૌંદુઓમાં લગ્ન વખતે જણમા વગેરેની પુષ્કળ ધામધુમો માલ છે તે જમાનાવારેધાં પુષ્કળ નાણાં બરબાદ છે. કેમાદેખીથી બીજા લોકોને પણ તેમજ જણાવારો પાછળ બાકર પૈસાનો પ્રબંધ થાય છે બરબ પ્રસંગે નાણાંના બહાના કુટુંબની મનાઇ- કાયદેસર કરવાની સુચના ક નારો ડરાવ ગા ડી. કમિશ્નર રાજીવ તરફથી મુંબઇની માયસભામાં પેસ થવાનો છે

મહાસભાને સિંહાસનેથી શ્રી. સુભાષ બોઝનું ભાષણ

ફેડરેશન—યોજનાનો ઠરાવ

મહાસભાની સરકારો સારી તેવી કામ કરે એમ ઇચ્છા કરતા પણ ઘણા અમલનો તે તાત્કાલિક પ્રશ્ન તો બંધારણનો ફેડરલ વીભાગ છે તે હીંદના ભાગલામાં મુકાતો કેમ અટકાવવો તે તેનો કઇ રીતે સામનો કરવો તે છે

૧૯૩૫ની ૪થી ફેબ્રુઆરીએ વર્ધામાં વર્કીંગ કમિટીએ કરેલા ઠરાવમાં મહાસભાની ફેડરલ યોજના અંગેની વલણની સ્પષ્ટ રીતે ગોઠવટ કરવામાં આવી છે તે ઠરાવની વીગતવારીઓમાં સમાતીમાં વીચારણા થયા પછી આ મહાસભાની બેઠક ભરવા રજુ કરવામાં આવશે એ ઠરાવમાં સ્પષ્ટ રીતે કહેવામાં આવ્યું છે.

"મહાસભાએ નવા બંધારણના અસ્વીકાર કરેલો છે, અને જાહેર કર્યું છે કે પ્રજા સ્વીકારી શકે એવું હીંદુસ્તાનનું રાજબંધારણ પૂર્ણ સ્વરાજના પાયા પર રચાયેલું હોવું જોઇએ અને એવું બંધારણ પ્રજા પોતાના જોકપ્રતીનીધી મંડળ (કોન્સ્ટીટ્યુએંટ એસેંબલી) દ્વારા, બહારની કોઇ પણ પરદેશી સત્તાની દખલ વીના, ઘડી શકે.

રાજબંધારણના અસ્વીકારની આ નીતી પર મક્કમ રહેલા હતા મહાસભાએ, પ્રજાને તેની પુર્ણ સ્વરાજ માટેની લડતમાં બળ મળે એ હેતુથી, હાલ પ્રાંતોમાં મહાસભાના પ્રધાનમંડળો બનાવવાની પરવાનગી આપેલી છે.

જે સમુહતંત્રની યોજના ઘડવામાં આવેલી છે તેને નીચે ઉપર જણાવ્યો એવો વીચાર, કાર્યવાહિ કે ધોરણ પણ માટે પણ, બીલકુલ લાગુ પડતા નથી અને આ સમુહતંત્ર પરાણે લાદવાથી હિંદુસ્તાનને અંગેજ ગુલામ થશે, અને જે બંધનો તેને સામ્રાજ્યવાદી સત્તાની તાબેદારીમા જકડી રાખે છે તે બંધનો એથી વધારે મજબુત બનશે. દેશ પણ સરકારને જે આવી મહત્વના કર્તવ્યો સોંપ્યા છે, આ સમુહતંત્રની યોજનાનો, પ્રધાનોની જવાબદારીથી બરાબર રાખવામા આવ્યા છે.

મહાસભાનો વીરોધ સમુહતંત્રની કલ્પનાની સામે નથી. પણ પ્રજાજનોની જવાબદારીનો સ્વાલ કરે રાખીએ તોયે, સમુહતંત્ર તો એવું હોય કે જેમાં જોકદાવર પદવો સ્વતંત્ર હોય, ઓળાવતા પણ સરખા પ્રમાણમા સ્વતંત્રતા તે નાગરીક અધીકારો ભોગવતા હોય, અને એમાં ચુંટણીનો લોકશાસન પાછી પધ્ધતીયો પ્રજાના પ્રતીનીધીઓ ચુંટતા હોય. સમુહતંત્રના બાજ સેનારા દેશો સંસ્થાનો, પ્રજાના પ્રતીનીધીસ્વરાજી સંસ્થાઓ, જવાબદાર રાજ્યતંત્ર, નાગરીક સ્વાતંત્ર્ય, અને સમુહતંત્રની ધારણાઓની ચુંટણીની પદ્ધતી એ બાબતમાં સમકક્ષ ધોરણ ધ્યેય ધરતા હોવા જોઇએ. નહીં તો અત્યારે સ્થાપવા ધારેલા સમુહતંત્રને

ઝાલકરથી ચાલુ

તીર્મિ તો હીંદુસ્તાનની એકતા સધાવાને બદલે એક બીજાથી જુદા પડવાની વૃત્તિને ઉશ્કેરણ મળશે, અને રાજ્ય બંધારણ ને બદારના ફસાદોનો સંભવ રહેશે.

તેથી મહાસભા સમુહતંત્રની સરકારે ઘડેલી યોજનાનો કડીવાર નીષેધ કરે છે, અને પ્રાંતીક તેમજ સ્થાનીક મહાસભા સમીતીઓને, સામાન્ય પ્રજાજનોને, તેમજ પ્રાંતીક સરકારો પ્રધાનમંડળોને ચેતવણી કરે છે કે તેઓ આ સમુહતંત્રની સ્થાપના થતી અટકાવે.

જો યોજના પ્રમાણે જાહેર કરેલી અનીષ્ટતા ભર્યા દેશને માથે પરાણે લાદવાનો પ્રયાસ થાય તો એવા પ્રયત્નનો સામનો દરકોઇ રીતે કરવો જોઇએ, અને પ્રાંતીક સરકારો તથા પ્રધાનમંડળોએ તેની સાથે સહકાર કરવાનો ઇન્કાર કરવો જોઇએ.

ઉપરની પરીસ્થિતી પેદા થાય તો આ બાબતમાં હવે કામ લેવું એ નક્કી કરવાનો અધીકાર અને ફરમાન મહાસમીતીને આપવામા આવે છે.

ફેડરલ તંત્રની ખામીઓ

આ ફેડરેશન સામે આટલ સામનો કરવા માટેનાં આપણે આ કારણો છે તે માટે હું જરા વીસ્તારથી કહીશ. ફેડરલ યોજનાની એક તો ખોટી બાધાકારી વાત તો નક્કર બંધારણમાં જે આપણી અને નાબુંમકરણી સમ્રાજ્ઞાનીઓ રાખવામાં આવી છે તે છે. મતલબ કે દેશની નીતી નક્કી કરવાની મુખ્ય છીનવી લેવામાં આવી છે એટલું જ નહીં પણ બાર્યનો ગોરો ભાગ પણ બ્રીટીશ સામ્રાજ્યના સંરક્ષક અંકુશની મર્યાદાની અંદર રાખવામા આવેલો છે. ૧૯૩૭-૩૮ ના બજેટમાં સરકારના બજેટ ઉપરની જવાબદારી જોતાં કે કુલ ૭૩.૬૦ કરોડ રૂપીયાનો બાર્ય માં છે, તેમા ૪૪.૬૧ કરોડ તો બાજ સરકર પાછળ જ ખર્ચાય છે. એટલે કે બંધારણ સરકારના બજેટ ઉપરની જવાબદારી

મડાગાંઠ

લેખિકા : કુ. કમલ દીક્ષિત
(ગતાંકથી ચાલુ)

પોતાની બેંક કાઢવા માટે તેમણે પાલકી શીઠનું ભારણ ઉપાડયું. પરંતુ એટલા માં આશ્રમ ચકિત થઇ તેઓ એક કમકુ પાછા હઠયા. અંદર કોઇક હતું.

બહારથી વિમે પાંચેકી અને સાંજોકી બધી વાતો બાબુરાવને એકદમ યાદ આવી અને તેમના ચહેરે પરસેવો છુટયો.

પણ તેણે વિચાર કર્યો કે, આમ ગભરાયે ચાલશે નહિ. આને બધાને તો અસાધારણ હિમતથી વર્તવું જોઇએ.

બોંગારો ખાસ, ગળુ સાફ કરી, તેમણે રેરકણ્ય પુછ્યું. 'કોણ છે?'

અંદર ભરાયેલો બદમાશ જવાબ આપવાને બદલે કદાચ પોતાના પર ફુમલો શરૂ કરે એમ ધારી બાબુરાવને જોરથી હાથની મુઠી વાળા અને મોટર ચાલુ કરવાનો ઢંગધડા વગરનો કેરી રીતે બધ રાખવા તેનો તેઓ નિચાર કરવા લાગ્યા.

તેમણે ફરી પુછ્યું. 'કોણ છે?'

'હું.'

'એટલે!'

'કમલ વિજિયા' તે એક સ્ત્રીનો અવાજ હતો.

'મારી મોટરમાં આટલી ધમરાટ કોણે' આવી અવાજ કોના કરતાં તો કોઇ બદમાશ હોત તો ચાલત,' એમ બાબુરાવને મનમાં થયું. તેમણે મોટરનો એન્જીન ફિયાવવાનો ઇરાદો જાહેર પાડયો અને હાથની મુઠીઓ પણ ઉઘડી દીધી. તેમણે પુછ્યું:

'અરોા બધું ઠીક! તો મારે ઘરે મારી મોટરમાં બેઠાં! તમે કોણ છો!'

બાબુરાવના અવાજ પરથી રમણ બળવાનું હતું કે તેઓ ગુસ્સે થયા હતા. અને હજી પણ તેમનો ગુસ્સો ચમકતો જ્વાલ હતો.

તે સ્ત્રી પણ પણ વિલંબ ન કરતા કહે, નીચે ઉતરી અને બાબુરાવને પગે પડતાં બોલી

'આપની મોટરમાં [illegible] મને બહેરબાની કરી માફ [illegible]'

'ચંતરમાં!'

'હા, બાબા, મને મંતારું પડયું. બાબાજી મોટરમાંથી ઉછળવાના પ્રયત્ન કરતી હું એક દુબાંગી સ્ત્રી છું' મારા પર ગુસ્સો કરો નહિ આપની દયા અમારું પણ મારી [illegible] આપને કહીશ. પણ મારા પર ગિસ્સો નહિ અને વ્યાબાપ આપો.''

'આવજો!'

એટલું બોલતાં સાથે સાથે સ્ત્રીએ બાબા આપવા માંડયો. તેને બાબાજીનો જોરથી મોટરમાં બેસવાની ઇચ્છા થઇ હોય એવું લાગ્યું. તેણે ઘર પર જા આશ્રમ આપો! અને તે પણ પત્નીની મેરબાનીમાં! બાપ જુઓ તો પણ શું કહે!

'અમ્મા, આ મોટર! આપણા બાપાજીના [illegible] ઉદ્યોગોમાં રહેતા હતા તે બધાની બાજરમ બાબાને બાબાજી તો [illegible] જુના જમાનાના વિદ્વાનો નહોતા'

તેની વાત પકડી મુકીને તો પણ એક બારમા ઓને પરણાં દાખલ કરતાં કોણ પોતાને જુએ એવો સંભવ—

બાબુરાવ વિચારમાં પડી સ્તબ્ધ થઇ ઉભા રહ્યા. તે સ્ત્રી ફરી પાછી તેને પગે પડતાં બોલી

'તમે ચોંકા કરશો નહિ. હું કોણ એ તેની આ નથી. મારા દુર્ઇવની વિતક સાંભળશો એટલે તમને બાતરી થશે, અને આશ્ચર્ય આપો. રસ્તો બતાવો, પણ મને આપારે મદદ મુકવાનો વિચાર કરશો નહિ તમે મને કાંઈ મુકશો તો તો મારે જીવવા આપવો પડશે. મેં બહું બહું દુઃખ વેઠયું છે, બાપ...,' એમ કહી તે રડવા માંગી.

બબ્બે રાત્રીએ તે ઓને રસ્તા પર કાઢી મુકવી એ સહેલ નહોતું. તેનું હૃદયજનક રડવું સાંભળી બાબુરાવને તેના પર દયા આવી.

પણ 'કોમળચાદ' મોહ તે કેદેરી તેની બદીક રાખતી ન જોઇએ!

ઓઓને નિર્બાંધનાને ઉપદેશ દેનાર આ અર્ધમ પ્રકાશ ગાંધી લેખકથી બબારે કરોડોનો વખત આવ્યો. મારે નિર્બાંધ બનાવું નહોતું!

પણ આખરે બાબુરાવે પોતાની બદીક પર વિજય મેળવ્યો. તેમણે તે ઓને પરમાં બાપવા દીધી, બેસવું નહિ, પણ તેને ઘડા પાણ આરામ પુરતી પર બેસાડી અને પોતે પાસેની ખુરશી પર તેની સામાસન બાંધાપણ બેઠા.

તે સ્ત્રી બોલી:

'બાઈ નામ સાવકરી, રાજબાઇ અને નામના પ્રસિદ્ધ ડૈનિસ બોલાડીનું નામ તો તમે સાંભળ્યું હશે. હું તેની સ્ત્રી માર્ગ મારો બાબાપ નાના પબ્બામાં મરણ પામ્યા હતા મારા કાકાએ મને મોટી કરી. તેમણે મારી પાસે એક નોકરીની પેરે કામ કરાવ્યું, પેટ ભરીને માર પર જુલમ લીધો, અને બાબરે અને આ બબાએ પરણાવી દીધી. તે વખતે તો નહિ, પણ પછીથી મને બાબર પડી કે, મારા તેણે બાંચકો દુનિયા તોબા હતા કારણ રામબાઇને કોઇ જોકરી આપે એમ નહોતું.'

'ન પહેલી વખત જોઇ ચહિતની [illegible] પરણ્યા હતા. તે છોકરી બબ્બ બાબા [illegible] પરણ્યાજ મરણ પામી. સાતુ જમાનને બાદ બદ્દેદાર હતો રામબાઇ પરણ્યાજ હતા, તેથી ઇર્ષાને વખાત આ સંબંધ ચુસ્ત રહ્યો; પણ પછી ધીમે ધીમે આપણ સામસામાં બેવ વાત કેલાવા લાગી. એથીજ ઉલટ હૃદયને બહકો લાગતા તે બિચારી પતીની ઓ જુરીજુરીને મરવા લાગી! તેના મને—ચંદ્રાબાઇ તેનું નામ—તેનું કંઇજ માબુ નહિ. તને એટલીજ ચિંતા હતી કે રામબાઇ બબ્બેના સંબંધમાં બાબા રાખશે તો તેને કરી પણ કરાવી આપવા બોલાવે તેના મુદ્દેસે મારા કાપ તેને બબ્બા, અને પાંચસો રૂપિયા આપી ચંદ્રાબાઇએ વહુ વેચાતી લીધી અરે વહુ રાણી! તેના નિર્લજ્જ બાપા મુખે મોટે જોનારી એક સાક્ષીદાર કહીએ તો ચાલે! મરણ બાલ્યે આવ્યા પછી બોડાજ દિવસમાં રામબાઇ મારી નહિ, પણ તે બાબાના પબ્બા કે એ બબ્બર સાથ મારા બોલાવ્યા—બાબુરાવ આબ્યા! પિયરથી બબારે કે પરેણાવહેની બાબરે બબ્બા નીકળ્યા બારે મને બારે આશા હતી, અને એમ પણ હતું કે કે નકોબાંથી છુટી; પણ મારા નસીબ કેવા નામજ બાબાના હતું. બબ્બા એમ પબ્બ નહિ, એક નકોબાંથી નીકળીને બીજા નકોમાં હું આવી પડી હતી, અને આ નીબડું નકો પહેલા નકોના કરતાં કેટલુંયે વધુ બબ્બર હતું! અહીં કોઇકનું નોકરડીની પેરે કામ કરવાનું નહોતું, પણ બન અને કેમને સાગેલી આગ સહન કરવાની હતી. ચંદ્રાબાઇ ફક્ત કુશ્કર ઓજ નહોતી, તેના બાંતઃકરણ બાકરીનું હતું. મારે ફક્ત બાનર બાબબાદીજ સંતોષ ગણે બોલતો મારા શરીરના પબ્બ લાકબવાના કરવા, એમ તેને થયું હતું રોજ બારે ગેહનું બબેરીને પતિરાજ પાસે તે મને મારનારની પતિરાજના એ પ્રકાર પાસે શરીરપર બાપના કેવા કેવા બનાવ! બા જુઓ, આ જુઓ.'

એટલું બોલતી સાબકીએ પોતાના કપાળ પરના, સાસરપરના, હાથપરના બેંટલું [illegible] પબ્બ તે ક્ષણના આવેગને લક્ષને વેણે વસ્ત્ર ઉંચા કેરથી પુરાવાનો ઓ. બાસેટી બાબાપરના બા ચુકા બાબુરાવને બતાવ્યા તે બોલી

'જોયુને!'

'કરેરે!' બાબુરાવ બબડયા

'બારે પુછો તો મારપર બાબા જુલમના સોગા ભાગનું પબ્બ તે પર્યાપ્ત [illegible] હું બબ્બર નકોમાં રહેતી હતી બારતે કહેવું [illegible] થશે. વિયરથી કોઇ બાપી મારો છુટકો [illegible] એ તો રાકબ્બજ નહોતું [illegible] મારી રજા રાતોરાતબુરિ બાબાથી, પબ્બ ચંદ્રાબાઇએ તેમને મનબ્બા બાપી કે, બીજા કામબાબામાં મારે તમના પર દોરવાઇ કરવામાં બાવશે, બારતે તે બિબાચારાના પબ્બ હાથ દેકા પડયા. વિશ્વિબાત્રા તો જુઓ' [illegible] બ મારો પબ્બ બેકો હતો? મારા શરીરને-મા મારે મારતી વખત મબ્બ [illegible] બબ્બ દેવતાં બબ્બ રહ્યા [illegible] નથી, કારણ પ્રથમથી તેની સ્ત્રી કદબાઇ તેનો બાબિકારી બબ્બે એ પરણ્યા બબ્બાર મને તો કંઇક રાખે [illegible] મારે કેટલુંબ બોલ્યો! બાકેરાયો બાકેરાયો. મરકર [illegible] તો બારી શકે નહિ! મને કરાવા કેવળ બ [illegible] પબ્બ કહી શકે નહિ! બા તે કોઈ બાબારી ઓઓની છોકરી છે! કરી કરીને મારા મનમાં વિચાર બાવતો કે, કબાક બાબો બાગી જાઉ અને બા બાપદ બબ્બરાવરબ. કબાક બાવ.

(બાકી)

બાળમાનસ

— લેખક :—
ડૉ. ગિરીશ વિનયકલકર્ણી પંડિત
ગતાંકથી ચાલુ

બાળક પોતાનું કોમ લાંબો કે ટૂંકો થાય તેનું પાલન તો પૂર્વ જન્મના પૂર્વ પૈદાશી બોરાક પર છે એ પર ગણ આપણું જોઇએ. બાળકને આપણો બોરાક ગમે કે ભાવે ત્યારે બહુ બારીકીથી જોવો જોઇએ. બાળકોના દહીંત કોપો જરૂરી છે, બાળ કે બારાકર્ષક ખાવે એટલું જોવાનું ઓછું જરૂરી છે. આપણે એમ માની લઇએ કે, બાળક બાળકો જે પુકારો ને એ ખાય કોટલો, તો એ પુરતાવેલું ! આ કપૈ રીતે પીરસાયલી વાનીઓ મોટા માણસ ની બાબતમાં બાળકને પણ ગયે .

જો બાળક બોરાક સંબંધી કંઇ બાધિત કરે—નાની મોટી કરે—તો એને ન બાળવો કોઇ બાનું કારણ કરવું કે બાબત આપણને બાબત નાબ. આ કોપ બાળકને બરદાસ્તબાળની કોમપુર્તામા પણી બાનાઓ કરતી જોવાયા આપે છે. બાળક કોઇ અમુક વાની બાવા ના માટે તો તરત એને પણ બરદાવનારો વરતુ આપીને બાવા પ્રયત્ન કરવા બાબ છે. પરિણામ એ આવે છે કે, બાળક બોરાક સંબંધી બાબતે ને ત્યારે મુંઝવણોને બાબ છે અને એની નંદુરસ્તી અને પીકાસને નુકસાનકારક કરેક બનવો બોરાક બાવા દુરાગ્રહ આદરે છે. દાદીઓનો બા પ્રબળો કોય છે

બાળકને જોઇએ એ કરતા બહુ બારાક ન આપવો જોઇએ. ઉનાળા બાળકો પુરાક બારાક જોઇએ છે, પણ એ કારણે એને બધુ પાણી ચાવીજ કોય. બોટલા માટે પધારે પાણી ના કોઇ પણ બોરાકોના બાવા ન જ કોવા જોઇએ. આ કોય નાના બાળકોને ચઢજે પડે છે અને ન બાવે નુકસાન કરે છે.

રાતે બારે બોરાક બાપવો એ બાબત બાત છે. ઉનાળુ ઋતુમાં જરા વહેલી સાંજે જરૂરીયો બાબી કેવું. નાના બાળકો માટે તમને સાંજે ચાર વાગે સારો નારંગી અને ના સુતી પેલાં બરબ કુમળો ખાસો કે ઝીણ બે બાનપાટ પુરતા બાબુમ પડમાં ન હોય। જોટે બાળકો વધારે બાંતીથી અને સારી રીત ઉંઘે ન.

સામાન્ય રીતે બાળકના બોરાકમાં કેળાં, બાકરાબાજ અને પુષ્કળ દુધનો સમાવેશ પા બા કોઇએ. દુધ ન બાવે એવાં બાળકોને દુધની વાનીઓ બનાવી બાપવી જોઇએ. કરેક બાતાએ બાળકને જરૂરી સુબારૂપણાં બરાબર રાખવાં. કોઇએ બધાં બાળકો કરતાં બાબમાં કરવા કે ગોટેરાંઓ. વાના લાબાળના ગોટી રાત સુધી જાગે ને એ બન્ને નુકસાનકારક કેવો

બાનાં ડાકટરોજીઓ બધુ બાનના દિવસમાં બબાર કરવું જોઇએ અને બોજુ કેબવાની ‘ટેબલ કોઇ જ ન કોવું’ જોઇએ કે . ગોબવા પછી કંઇ પણ પડે. રાત્રીએ સુવાના બબય બહેલા કોઇ પણ પ્રકારનો ઉબકેરાટ કે બાવેશબાબના ન જોઇએ કે જેથી રાતની શાંતિમાં બાકેલ પડે ઉંઘતા બાળકોને એ શાંતિ બુબજ જરૂરી હોય છે

‘બાળકોને સુવડાવો’ ... સુવાના બબય ...

બહુજ અનુકૂળ સમય છે તમારા બાળકના મનબાના એની બાંતરમતા પર બબર કરવા, બબર એનું બારિબ્ય ઘડવા કલાવવું કોય તો એ બા સમયે થઇ શકે છે. બાળકને એ સમયે કરેલી સુચના એના બર્ધ સુપ્તપ માનસ ઉપર કરસ બબર કરે છે. ને એને સ્વબની બનાવવું કોય તો કુનેહથી બારંબાર બનુ જોઇએ. બતા એ સંબંધી બાગાહ ન કોવો જોઇએ બાળકની નાના નાની કુટેવો કોડાવવા તો બા સરબ કરતો છે. એ એનો નારી પુરી ઉપર કુબેન પરિણામ લાવે ઉપયોગ કુબો છે એ બાકર બહોકર કરી અને બાંધારથી બહીની બોરાવાબા બાવો લાગ કાવી નાબ. પાસે કેવાને બકવું પડવું અને તો એકવી પડી તો બબરદબાની બીમને બગી કુદની. ધીમે ધીમે બબાબ કરવા . એની બા બીજ કુર કરી છે, બતા એમ કરવામા નારો વરબ હતો એ એ એને બબાબ દીધું નથી.

બનારે બાળક બીકાર્યું કોય કે બાવેશમાં ઉભરાવું કોય બારે એનું મરાજ કંઇ પણ કરી કરવા લેવાને વારું નથી . બા નેબા કોટ પણ સુબના . . . કરવી ન જોઇએ. પેરબ સબયે બાને પોબ્ય રીતે બાનો સુબનાબાબ બાત બબરદારક નીબરે છે

એમના દાબીક કાબ્યક્રમમાં શારીરિક કસરત ને સમાવેશ બબેલ જોઇએ બુલકી કવાબાં બોડી કસરત અને બોડી બીનીટ—સુર્ય—કેનાના બાળકની તંદુરસ્તી ઉપર આબાર્જનક અસર નીપજવા . . . રીવાય વામની બાળકો માટે બાવશ્યક પુસ્તુ નથી . બબે બીજી રમતગમતો સ્કુલ ન હોય બા કોઇ કારબે ચાલી આપવા બી કેમ પાકવી કોય છે બિશિક બોરાક અને બંતકરબ બો બે ગાનેનો ઉપયોગીતા દોઢા માનાંબેલને બબબવી બારે આપવું વધુ પબાવાન બન કોય ઘરેર ‘તરબ-ભારત’ મેળાવવા બાવશ્યકતા બબેલ.

દરબીક વબબ આપણે માનાબેલને સાબું ન બોલબવા માટે બાળકોને કપડાં બાપતાં જોઇએ છીએ. નાનું બાળક બો કલ્પનાનું પ્રાબુ છે. એ બબબા બનાવ કોવા બાંબે કે અને એની પ્રીય માનીબોબાના પાબેની ચુસીસ પોત કરે છે. બા સિનેમાં ન બોવો પાનો કરે છે કે બબબકાર બાળાબોને કીક કે સાબી ન લાગે. બાળબજનના બા બાંગને જુબ બાબુસોજ સમજી શક છે. બો અબીરા પાને છે અને બાળક સાબે મુબોબ . બસલનો બા રોબ મને છે. બાળ બો રાગજનું નથી - એને ‘બુડુ’ બા બારે કોવોમાં બાબે છે, બાનો બાપાબ કરે બો બાબુસોબ બાબુજ રાગ તો બો “બાબુકાબોલા—બસલબાબકતા” અને એવો બાબ રહે છે. બો જરૂરનું નથી કે કબનામાં રગડું બાળક હબેશાં ‘બોરામ’ પુરબ કે બો બનેજ. બારી પુબીને મેં “બોમીલ કન બી નંકરબેન્ટ” વાંગી સંબળાબ્યું બારે દિવસો સુબી બો “બોલીસ” કે “બહાકરબીલ” બાની રહી હતી. મોટા વાર પછી બોની નાનો બાઇને બારે બોનો રાનિંગા જોવો. અને બો બનુબવો કરવા લાગી સારે બો પેરતે બોને હસતી હતી. પબ બાબી કોકરા બુબાં બનતાં નથી.

મોટેરાઓ બીજી બેક વાતના—બાળકોને હબી નાબવાની ટેવના—દોબીત કોય છે. બાળક કબારેક બાવ કંબારે બાત કરે છે, કે બાબબાને રમુજ હાસ્યજનક લાગે. બાબબે એને હસી નાબીએ છીએ અને મસ્કરી કરીએ છીએ. એમાં એવું શું કબું ને બો સમજ્યું નથી અને બિસરીબાવું પડે છે. એનું સ્વબાન બબાબ છે, મોટેરાઓ માં વિબાસ મુકાને છે, અને કરાબા બિશીબાનું ન પકવાની બીકે બોકરાબાવું બાબો બબય છે. બો પ્રશ્નો પુછબાં બીએ છે કે રબે પોતે મુખે મેબાબા. બા રીતે બાપણી અબિગારી અને મુખ્તાકારી વર્તણુકથી બાપણે બાળકોના જીવન ની અતિ ઉપયોગી વરતુ—બાનબનાબેદન—ગુંટવી લબએ છીએ. જ બાળકોને બાળકોનું બબકિતત્વ પકવા ઇચ્છતા કોય તેમણે નિબમ કરવો જોઇએ કે, બાળકોના કોઇપણ કિસ્સાની કોસી ન કરવી તબને ન ગમે એવું કુત્ય કરે ત્યારે એને કપકે ન બાપવો. પ્રસંશાબાગ્ય કંઇ કરે ત્યારે ઉત્તેજન બાપવું. એટલે કે બનિચ્છનીબ કોપણ કરતા બાંબોબાબ બંધ થશે.

હબે શીક્ષા સંબંધી બેક બે શબ્દ. શારીરિક શીક્ષા બો બુલકાળના બબારોય માત્ર છે એવા ને બકડાબવા બે બાકરકારક દબિબાર હશે, પરંતુ બાળકને સુધારવા માટે નહિ. શિક્ષા નબળા બનતા બાળકને બકડાબે છે, અને હિબ્મતવાન બાળકને બાપણા કુરબન બનાવે છે. "Spare the Child and spoil the child" બો બિકટોરીબાકાલીન ઉબ્બાંડની શોક-પ્રીય કલ્પના છે. પરંતુ બા યુગમાં બાપણે સ્નેહ અને નબતાનાં યુગ બાંસના ગબા છીએ બારે શારીરિક કે કોઇ પણ પ્રકારની શિક્ષા ક્રબ્ય ન ગબાબ. શિક્ષા વડે સુધરેલુ બાળક મેં જોબુ નથી. બાળકો કબારેક બાપણી મીરબ્બની કસોટી કરે બેવાં કોય છે, પરંતુ કોઇ બાળક બરાબ્ય કરતું નથી, અને શિક્ષા પર સુધરતાં બાળકો ની સંબ્બમા થોડીજ કોય છે

કોઇ પણ પ્રકારના બીજબાર કંઇક પણ બાળક ને પ્રબાસાપવું ન જોઇએ. ગમે તેવા ઉંબ્બત વાળા બાળકની શક્તિ પણ બબાદીથી તુટી જાય છે; જેબના બબબર પર "બન્ડીહ" નાં બામાં પડી જાય છે.

(બાકુરે)

દેશવિદેશ સમાચાર.

આયરલાંડ અને બ્રીટન

આયરલાન્ડ અને બ્રીટન વચ્ચે થએલા કરારનું બ્રીટિશ કાબીનેટ ઓફિસ ખાતે સોલેમનલી પાલન થયું હતું.

હવાઇ વિમાની મથકો

સીંગાપોર, કરાચી, કેનીયા, કરમાઇકલીઆ, જેસેલ્ટન અને હેલીઓપોલીસ તરફ બ્રીટને હવાઇ વિમાનો સરકારી વાપરો રવાના કર્યાં છે. ત્યાં સીમેન્ટ, પીનાંગ, અને બીજાં તરફના દેશોમાં માણસો રવાના કરવા બ્રીટનનો પ્રબન્ધ ચાલુ છે.

બ્રીટીશ સામે હરીફાઇ

યુરોપની ઇન્ટરનેશનલ સેલ્સ ઓફીસના રીપોર્ટ મુજબ જર્મનીએ બ્રીટન સામે કોલસાની હરીફાઇમાં ઉતરી યુરોપના ઘણા દેશોમાં જર્મન કોલસો પુરો પાડવા માંડ્યો છે. ૧૯૨૬ થી બ્રીટનનો કોલસાનો વેપાર ઓછો થતો રહ્યો છે.

આયરલાંડના પ્રેસીડન્ટ

આયરલાંડના પહેલા પ્રેસીડન્ટ કે. ટી. કેસલાસ તા. ૧ જુનથી પોતાનો ત્રીજો અજમાયશ કરશે, અને ફીનીક્સ પાર્કના બાદશાહી લોજમાં રહેતા થશે.

આકૃતમાંથી બચ્યા

ઇમ્પ્રેશીયા, બ્યાસાબેન્ડ મોરચેઝાસ્તુ વિમાન તા. ૧૮ મેએ બારસુમમાં જમીન ઉપર તૂટવાથી પટકાઇ પડ્યું હતું. પણ્ણારૂઓને કશું નહીવત થયું. વિમાનને ફરી સુધારી નહીં શકાય એવું ભારે નુકશાન થયું હતું.

બાદશાહી રમતો

જગતના અન્ય દેશોની બાદશાહી રમતની હરીફાઇ માટે પટાવીયા ૧૯૩૯ રમતારામ્ભે ૧૯૪૦ ના બ્યાપાન જશે.

રાજદ્વારી પેકેટ

સર ઓબ્રી મેલીના પ્રબન્ધના સરનામા પોટ રોયલ સેન્ટને લંડનમાં તા. ૧૬ મે ના રજસ્ટર રાખ્યા પછી, પેકેટ જમીન ઉપર ચણવી પછી બરાબ્ર પાછો હતો.

ફ્રીંચી તરનાર

બાલિસ્ટા દરિયે તરવાનો જગતમા પહેલો નંબરનો રેકોર્ડ ધરાવનાર મી. બી. કે. પોલ, કાલકત્તાથી ઢાકાના પહેલા બાદશાહીબાગા સોંપ્રત માટે ઉપડશે અને તા. ૨૬ ફ્રેબ્રુઆરિ સેનસ તરી જવાનો પ્રયત્ન કરશે.

ફ્લાઇંગ બોટ ઉપી પડી

રીકો ડી જનેરીયેના તા. ૨૩ મેના સમાચાર મુજબ સેન્તોસ ડમુંડ નજરીર એર ઇવાઇ વિમાની બોટ ઉપી પડવાથી ૬ ઉતારૂઓ મારી ગયા હતા, જેમાં મીનીસ્ટર એર ટ્રાન્સપોર્ટ મીનીસ્ટર કારડોસો પણ હતા. ૨૩ ઉતારૂઓને બચાવી લેવામાં આવ્યા હતા; જેમાં બ્રાઝીલના પ્રેસીડન્ટ ના ભત્રીજા પણ હતા

બાદશાહી વિવાહ

મીસ્ટર પ્રિંગ દ્વારકની મોટી બેનના વિવાહ ફરીદના પ્રીન્સ યાકુબ અહમદ રીઝા સાથે તા. ૧૮ મેએ કેરોથી જાહેર થયા છે. બન્ને કુટુમ્બની રાજ્યો વચ્ચે થએલા સગ સંબંધને મોટી રાજદ્વારી અગત્યતા આપવામા આવી છે.

બ્રીટીશ પદ્ધા પ્રધાન

બ્રીટનના પદ્ધા પ્રધાન મી. નેવીલ ચેમ્બરલેઇન જ્યારે બદ્મારીઆમાં બેમોધાના કરદથી પીડાઇ પડવાથી ડંડી ચહેરના પ્રદ્ધાગણોનું માનપત્ર સ્વીકારવા તા. ૧૩ મેએ હાજર પણ રહ્યા નથી.

ડેનમાર્કમાં સુકેકાળ

ડેનમાર્કમાં ઘણા વખતથી વરસાદ નહિ પડવાના બંપુ સુકાઇ ગયું છે. જો બીજા વખતમાં વરસાદ નહિ પડે તો લગભગ બધુ ઘાસ બળી જઇને ભારે મુશીબતમાં આવી પડશે.

ઓમ્બ માટે શીક્ષા

બીનાઓમાં ઓમેમામાં એક જાપાનીસ પેટ્રોલ-સ્ટોર ઉપર બોમ્બ ફેંકવાથી ત્યાંના જાપાનીસો મારી ગયા હતા, જેના બદલામાં ૨૫ ઓક્ટોબર ચાઇનીસ સત્તાધીશોને ઓમેમામાં પકડી આવી હતા.

કઇંક્રિ મેળવેલી જ્ઞાન

દક્ષીના પદ્ધા પ્રધાન અતાતર્ક કમાલ પાસાની ગદ્દારના મુજબ દર્શે ગાર વર્ષનામાં પાલ્ડ ૧૬૦૦૦૦૦૦ ની લોનની ગોઠવણ થઇ છે બ્રીટન અને દર્શે વચ્ચે લોન ભારે થએલા કરાર ઉપર સહી કરવા લંડન મુકેમાં ટ્રેઝરીસનને પરવાનગી આપવામાં આવી હતી.

ચીસ આકાશનું બોંયરૂં

કેરોની યુનીવરસીટી તરફથી તા. ૧૮ મેએ મકાલી બાદશાહ યુજ્યા નાકબ નહીમે બાલ્યું હતું બાલ્ય બોણ અને દસ ટ્રીક પહોળું બોમાડ નથી આવ્યું છે આધુનીક જગાનામા નહીં મળે એવા પ્રાચીન વસ્તુઓનો મોટો સંગ્રહ ના મળી આવ્યો છે. મેમ્ફીસમાં કેટલીક ખબરો બાકી છે. એક દરબારમાંથી ફારોના પ્રાચીન રાજની મોટર (ગાડી) પણ જડી હતી.

ચીન-જાપાનનો સ્ત્રીઓ

ચીન અને જાપાનની બ્રીઓ વચ્ચે સુલેહ સ્થાપીત કરવા ચીનની બાબુતી ઓરોમોનું એક ડેપ્યુટેશન તા. ૨૬ મેએ ટોકીઓ પહોચ્યું હતું

સ્પેનની લડાઇ

સ્પેનની રવાધીન રીપબ્લીકન સરકાર આજે સ્પેનમાં બધે ઉદ્યોગધારે જનરલ ફ્રન્કો પક્ષે ચાલતી લડાઇમાં આગ બાજવા બધ છે. જનરલ ફ્રેન્કોના પક્ષે સ્પેનનો મોટો ભાગ કબજે કર્યો છે અને સ્પેનીશ નેશનલ સરકારની રવાધના કરી છે. કેટેલોનીયા પણ હવે પોપ પાસેથી નેશનલ સરકારનો કબ્જો કર્યો ત્યાં બાકી નાસ્તા મોકલી આપ્યો છે. બધી નેશનલ સરકારે મોકલેલા એક ઓલની બોમના મુખ્ય સ્થળો ચારીકાન બહોંચ્યા છે. આ પ્રગાણે કેટલોનીયા રીપબ્લીકની બાકી સ્પેનની રીપબ્લીકન સરકારનો અંત આવતો જાય છે.

બાદશાહી રમતો

મીન સામેની જપાની બ્રધાને લડાઇ પ્રત્યે વિશેષ દીલચસ્પી લઇને ૧૯૪૦ ની જપાનની ઓલીમ્પીકપાર્ક રમતોમાં ભાગ લેવા ના પાડી છે. ટોકીઓમાં બાદશાહી રમતોનો આબાડો તા. ૨૬ સપ્ટેમ્બર ૧૯૪૦ થી ૩૦ થઇ તા. ૫ ઓક્ટોબર ૧૯૪૦ સુધીમાં સંપૂર્ણ થશે એવો કરાર ઓલીમ્પીક ઓફીશીયલ્સ કેકડીકપુરીમાં એકસેલસમાં કરવા કર્યો હતો.

રેલની આફત

ઓરડ્રીઆમાં મુર નદીમાં ભારે રેલ આવવાથી મેરીનબીઆ અને સ્ટ્રીઆ પ્રાંતોમાં ૧૯ ગામડાંમા બરબ્બ પાણી ફરીવર થઇ હતા અને ઘરો તથા ગ્રામરસીનું નબ્બાદ બવાથી પાંચ હજાર માણસોને પરબાર વિનાના થઇ પડ્યા છે. બીજાઓના તા. ૨૬ મેના સમાચાર મુજબ રેલમાં કોરો પણ મોટી સંખ્યામાં ઘસડાઇ ગયા હતા.

સ્લાવીકીઓ—જર્મનબદ્ધ પદ્ધ

મેકોસ્લાવીકીઓના સકરી રીપોર્ટ બિલે જર્મન સરહદ તરફ તા. ૨૨ મેએ પ્રવેશ કરી જર્મની રાજ્ય-સત્તાનું બાધપાન કર્યું. તોફાન મુકવામાં આવ્યું છે; અને બન્ને રાજ્યો વચ્ચેની બાદમાં બાંધવામાં પકડ્યું છે. હિટલરે ઘણકર જોયું કર્યું: બધને કહે છે કે મેકોસ્લાવીકીઓના તે સરહદ ઉપરના બાકી ભાગ કે જ્યાં જર્મનો મોટી સંખ્યામાં છે તેઓ કબ્જાને જોવા વિચાર રાખે છે. આ વિભાગમાં રહેતા સ્લાવીકીઓના જર્મનો ના રવરહદ્દ જોઇવતું હતું જે બિનો સ્લાવીકીઓના બધ્ય મત નથી. બધુને ૨૩. વખતે લડાઇ હોવા તેમ તો યુરોપની ચારેય બાજુના બાગો બાણી પડે, એવી વિકાટ ૨૬. સ્લાવીકીઓને મદદ આપવા દરબા વચન બાંધેલું છે, અને પરિણામનો પરીણામ બાબત કહી શકાતું નથી. જર્મનીને લડાઇ કરી મંજીર બાબુ કરતાં બાકીબાવવા બીજાને બારે પ્રબળ બાબુ રાખ્યા છે. છેલા સમાચાર મુજબ હરસાજપદોના નીડર અને સ્લાવીકીઓના પ્રધાન વચ્ચે વાતચીત ચાલ્યા છે.

મનચારમાંથી નાસ્તી જહાજ

બ્રીટીશ મનચાર કોરસેટ નામે સ્ટીમરમાંથી નાવિકોબાનને તા. ૧૮ મેએ બચાવ બાવ્યા હતા ને મનચાર ઉપરના ૨૫ બાણસમેત બોસ્ટ્રોગીયાના બંદરોગા નાસી ગયા હતા.

બારે આપવાનું છે

કે કરીદ તરફનું નકશદ ના બોન્ડ કરીદવા કે બજલાનું મકાન બારે બાપવાનું છે પર બણી બદ્ધ બકતનમાં ફ્રેકટરી, ગોદામ, બોફીસો કે ટી રૂમને બાનુકૂળ ફેરફેરદ કરી બાપકે.

રૂબરૂ બળો કે લખો:

રૂસ્તમજી.

૨૩ ફ્રેટ સ્ટ્રેચબ્યુ, કરબન.

પરચુરણ

જોહાનિસબર્ગ ઇન્ડાક ડીપાર્ટમેન્ટને ચાલીસ વર્ષ [illegible] વર્ષ થાય છે, અમારે મોહનદાસ ગાંધીએ આપ્યાં ત્યારે આ ખાતાનાં વર્ષોમાં પા. ૪૦૦૦૦ નો દર થયા હતો.

* * *

સ્વાગ્રહ પાખુનિયા બંદોબસ્ત સંબંધી ગઇકાલ અમેરિકા નીચેનો માણસો માટે સ્વાગ્રહની ઓફિસ કેપ્ટુટેઉનને ફરોપીયનો પા. પીરોની મુલાકાત લીધી હતી. પા. પીરોને ચપ્પુ ઇજાત માટે બોર્ડનો રીપોર્ટ મોકલી આપવા સૂચના કરી હતી.

* * *

બાદરવર જનરલ સર પેટ્રીકકેન અને મેડી કેનની તા. ૧૦ જુને મેરીટ્સબર્ગની મુલાકાત દરમીઆન, તા. ૨૦ જુને બપોરે ૪ વા કલાક ઈંડીઓની મુલાકાત લેવા નક્કી થયું છે.

* * *

દક્ષીણ આફ્રિકાના ઓફ માજી મયરનર જનરલ અને બેરોનેસ સાથે દક્ષીણ આફ્રિકાની બીજીવાર મુલાકાત લીધા નથી કર્યું છે.

* * *

સીતળાના રોગથી રક્ષણ મારે માઉન્ટ ફ્રેમ ચરણા યુરોપીયનોને મફતની રસી મુકાવવા જણાવામાં આવ્યું હતું.

* * *

ઉંચલી યુનીયન ગાર્ડામેન્ટના રપીકર પા. જેસ્સનના નામે ૬૬ વર્ષની ઉમરનો છે, છતા ગાલ જસન સાથે પીન્ડરહનથી મોટરમાં મુસાફરી કરી મત આપવા માટે તા. ૧૬ મેએ કેનીમાં હાજરી આપી હતી.

* * *

સાઉથ આફ્રિકન કીમેસ એસોસીએશનના ફ્રેન્કફરન્ટ આવતા જુલાઇમાં ગ્રેહામ્સ ટાઉનમા મળશે. ૨૬ વર્ષથી એમાં ઉમરનાઓને ખાતર રાખીને ગોમેગાઓમાં કરવા જેવા જુના કરનારો ફાયદો પડવા કાનરન્સમાં એક ઠરાવ રજુ થનાર છે.

* * *

ગયા આકાશીગાથી કરેકન્સબર્ગના પહાડ ઉપરે બરફ પડયા હતા, જેના પરિણામે પણે પવન ઠંડોગા હતો.

* * *

રેડીઓ ઓફિસ ખાતાના પ્રધાન મા. જી. કમલ્યુ. ગોળબારે પુનીયન પ્રધાન મંડળમાથી રાજીનામુ આપવા ઇરાદા કર્યો છે.

* * *

દક્ષીણ આફ્રિકાના મયરનર જનરલ અને બેડી કેનન તા. ૪ જુને બેડી રવીયની મુલાકાતે જેથી તે દીવસે નાતાલના નવમી અખબાર રવિવારે મુકાતો. બેડ રાખવા રવીની કાઉન્સીલ તરફથી સાંજી ચમ્બલ ગોલ્ફ કોમ્પેસને પીનની થઇ છે.

મેરીટ્સબર્ગ તા. ૩૦ મેએ જેલ. મરસી નાગની પુરેપીયન બીજુ તા. ૧૬ મેએ મરથ નીપજયું [illegible] તેણીને ડરબનના રહેતા પુત્રના કીમેટોરીયમાં તા. ૧૬ મેએ નાકરીદા આપ્યો હતો, જે પ્રસંગે નાતાલ એજ્યુકેશન કીપાર્ટમેન્ટ, વીમેન્સ કાઉન્સીલ, વીમેન્સ કલબ અને વીઓસોરીકલ સોસાયટી વીગેરે તરફ ૨૦ જણાના પ્રતીનીધીઓ હાજર હતા.

* * *

નાટાલમા તંબાકુના ઈંડી બંધાના રક્ષણ માટે બંધા સ્થાપવા પોર્ટેસેપસ્ટનમાં તા. ૨૨ મેએ સભા મળી હતી. આમા ૨૫૦ ઈંડીઓ હાજર હતા. ડરબનના બી આર બી ચેની પ્રસીડન્ટ અને મી. જી. એન. પીસે સેક્રેટરી ચુંટાયા હતા.

* * *

નાટાલમા આમ્બેરી, માન્સફોર્ટ, કલીપરીવર ડીવીઝન, વેડીસ્મીથ ટાઉનલેન્ડસ સહીત બાના ડરબનમાં જસ્ટ કોરટ જીવરનો રોગ ફાટી નીકળ્યા થી બજકુર ડીબાગોમાં ઢોરોની આવનજાવ સામે કવેરેનટીન જાહેર થયુ છે.

* * *

દક્ષીણ આફ્રિકાથી તા. ૨૧ મેએ પુર્શ થએલા અઠવાડીઆમાં પા. ૩૮૧૨૪૬ ની પીમતનું ૧૧૨૫૮૮ આઉંસ સોનું ઘંઠન મોકલવામાં આવ્યું હતું.

* * *

આમને મી મોરારજાઇ નાથુભાઇ નરદયા રી. ૬૭, મા. જી. એસ મરાગ નરદયી પા. ૧—૬—૦ અને મી. મુનીભાઇ પ્રાણજીવન ત્રીવેદી (ચકુવા) નરદયી મી. ૫ મ. ગો. ને બેટ તરીકે મળલ છે જે આભાર સાથે સ્વીકારીએ છીએ.

* * *

અકુવા વેદીશાગાથી ખબર મળે છે કે મી. ત્રીવેદી મુનીભાઇ પ્રાણજીવનને મા નામના ચિ. રમણભાઇના કાકીયાકાકના સુધા [illegible] ચૈત્રમાસ સુદ ૧૦ ને દિવસે લગ્ન થયા તે નિમિતે ગરીબો માં પ્રમા છા. ૮—૫—૩૮ ના રોજ એક સ્નેહ સંમેલનનો ગોઠવાડો કર્યા હતા જેમા બહુમાનોનો સત્કાર કારેલાર અને અંતરના ઉદ્ગારો તેમજ જમાખરચ કરી વર્ણવા હતા. આ સમારંભનું પ્રમુખ સ્થાન શ્રી. મણીભાઇ પટેલ ને આપવામાં આવેલું જેમણે મી મુનીભાઇને હાર પહેરાવી આપેલી ભીજણાની મારે સૌ તરફથી આભાર માન્યો હતા. મી મુનીભાઇ પોતેજ સંગીતના શોખીન હોવાથી તેમણે પોતે હારમોનીયમ પર ગાયેલા પદ સૌના મનનું રંજન કરેલું. જેપરે પુર્ણ આનંદ થી આ સમારંભ સૌકોને પાનસોપારી લઇ વિસર્જન થયા હતા.

* * *

ગામ રૂપવાડા ગુજરાતી રટેટ્સ તેજાજ લાયબ્રેરી માંધવાના માટેના ફંડની નાણાવળી :

	પા.	શી.	પે.
શા. છ. છ. મોન્ડરી	૨	૨	૦
,, અમુરભાઇ નરસીદ	૧	૧	૦
,, કમાલ્યુ કીરાની કંપની	૧	૧	૦
,, રણછોડ કેશવ	૨	૬	
,, ડી. વસનજીની કંપની	૧૦	૧	
,, કમાભાઇ ભાણા	૧૦	૧	
,, પ્રેમાભાઇ મોરારજી	૫	૦	
(અપુરે)			

મહાકોની સગવડ માટે

ઇન્ડિયન ઓપીનીઅનના માહકોને સગવડતા મલ રહે તે માટે જોહાનીસબર્ગ, ક્લુપ્સડ્રીફાર્ટ (ટ્રાંસવાલ) કપટાઉન, ડી'અરસી. પ્રટલ્યન્ડ, પોર્ટેલાબીબેથ, ડરબન આદરણ રહેલ વ્યક્તિઓના ૬ એજન્સીઓના નામ નીચે પ્રમાણે જાહેરમાં જોકો ને રહેશે સવાલમ જે કોઇ મહાક મરશી તે અમને પહોંચશે આપ્યા છ ૬ આ સમયકમો બાબ લક્ષ ૬ ઓ ના માહક તે તે રહેલી જણેલા મવાલ્મ મરી ના ન તે અકતી સવાલમ ઉપરાવવા આને તો તરત આપી આમારી સગવડ સાંચવી આમાર માન નરણા કરી મુકશો

ડરબનઃ મી. શાંતીલાલ જે. મઘેતા, ૧૪, રમણલાલ સ્ટ્રીટ

જોહાનીસબર્ગઃ મી. ભિખાભાઇ કરસનજી પટેલ, ૧ એ, કમીશનલ સ્ટ્રીટ.

,, શ્રી ગ્રેન એજ. કાર, ૪૦, બી સ્ટ્રીટ, ન્યુકાઉન.

,, થી પાટીદાર ટ્રેડીંગ કંપની, ૪, પ્રીન્સાર્ડ સ્ટ્રીટ

ક્લુપ્સડ્રીફાર્ટઃ મેસર્સ મઘના ગોલ્ડ સ્મ્સ.

કેપટાઉનઃ મી. જાદારભાઇ ડી. ચાવડા, ૧૦૨, રોયલ રોડ, મોઝે.

પ્રીટ્સ્બરગઃ મી. ધંભો બી લાગી અને મેસા વાઘજી, ૭૮, વર્ડન સ્ટ્રીટ.

પ્રટલ્યન્ડ. શ્રી ડી. બી પટેલ, બેંગાલ સ્ટોર્સ, ૧૦૪—૧૦૬ એલેકસાંડર રોડ.

,, મેસર્સ ધ. લ. હીંદુ રીસાગાર્ડી, ૮૬ સેન્ટ જોર્જ રોડ

પોર્ટએલીઝાબેથઃ કુલ્લભાઇ કરિર, ૨૪૭, પોલ્મર રોડ

Phone 33-6229. Telegrams: "GIDMALCO P. O. Box 5169

JAPAN BAZAAR

WHOLESALE SILK & CURIO MERCHANTS.

39 MARKET STREET, JOHANNESBURG.

Specialising in SILK MATERIALS, LEATHER SUIT CASES, ORIENTAL CURIOS BRASSWARE, ETC

ALL PRICES QUOTED AT LOWEST MARKET RATES.

INDIAN SARIS: Crepe-de-chine and Georgette Saris beautifully embroidered 45" x 5 yds length price 17/6 piece. Heavy Crepe-de-chine Saris hand embroidered 45" x 7 yds 30/- piece. Georgette and Crepe-de-Chines beautifully embroidered 45" from 3/9 per yd

ODNIS: Hand embroidered in Georgette and Crepe-de-chine 45" from 12/0.

Above obtainable in the following shades: White, Pale pink, Sky blue, Pale green, Salmon pink, Red, Maroon, Brown and Black

જાપાન બઝાર

જોહાનીસબર્ગના જુના અને જાણીતા રેશમના જથ્થાબંધ તેમજ છૂટક માલના વેપારી.

સાડીઓ, ઓઢણીઓ. લુગડાંઓ.

તાજા નવીજ અને ડિઝાયનો વાળી બહારદાર રેશમી જરીથી ભરેલી જ્યોરજેટ અને ક્રેપ-ડી-શીનની સાડીઓ તથા ઓઢણીઓ ઘણજાંજ મોટા જથ્થામાં સ્વદેશથી આવી પહોંચી છે. તેમજ હૉલમાં એકજ બારણે પ્રગણ્યાયેલી ઠલીઓ ભારતના તથા મુંબઈ અને અમદાવાદની બીજી જાણીતી મીલોના સ્વદેશી બાતબાતની ડીઝાઈનો વાળાં સુતરાવ લુગડાં, પટોળાં, રેશમીઆ, ઓઢણી તથા સુંદર ભરત ભરેલી ચોળીઓ તેમજ બહીઆ પાટો મોટા જથ્થામાં મંગાવવામાં આવ્યાં છે. રેશમ'દા વપરાશ માટે તેમજ બેડ માટે બાંધ પારચ, છ વાર, તથા આઠ વાર સાડીઓ તેમજ બાચ્ચાંઓ માટે દરેક જાતના તૈયાર કપડાં પણ કીફાયત ભાવે મળશે. તદન સસ્તા ભાવે સુંદર અને અનગમતો માલ ખરીદવા અમારી ઓફલ ખુલાકાત લ્યો.

છુટક માલ પણ જથ્થાબંધના ભાવે આપવામાં આવશે. આ અસુલ્ય તકનો લાભ લેવામાં લેવાનું ચુકશો નહિ.

સ્વદેશી લુગડાંના ભાવ શી. ૩-૧, શી. ૫ થી ઉપર. જ્યોરજેટ તથા ક્રેપ-ડી-શીનના ઓઢણીઓ ભારતથી ભરેલી શી. ૧૨-૧.

ક્રેપ-ડી-શીનની ભરત ભરેલી સાડીઓ જ્ય ઉંચા પંના ભાવ શી. ૨૦ થી ઉપર.

ફોન ૩૩-૬૨૨૯. સરનામું: જાપાન બઝાર ઓફસ પરાદ.

૩૯ માર્કેટ સ્ટ્રીટ. જોહાનીસબર્ગ.

MORE MILES

ON THE SPIRIT OF MILEAGE AND POWER

માઈલેજ અને ગતિ જોઈતી હોય

તો વાપરો "પેગેસસ"

PEGASUS

VACUUM OIL COMPANY OF SOUTH AFRICA LIMITED

આ ગાયનું, ઘ્રેરાની
ચામડીને મુલાયમ
રાખી સૌંદર્યવાન
બનાવે છે.

સોલ એજન્ટ:
Indo-African Trade Agency,
74-76 Wilson St.
DUNDEE, Natal.
S. A

સોલ ડીસ્ટ્રીબ્યુર્સ: પારસૂવાલા લીમીટેડ.
૨૮૨,૮૪ અબ્દુલ રહેમાન સ્ટ્રીટ.
મુંબઇ ૩.

Telephone 33-5382.

VALLABH RANCHHOD,
Wholesale & Retail Fruit and Vegetable Merchant.
Country Orders Promptly attended to.
14, DIAGONAL St. JOHANNESBURG.

ટેલીફોન ૩૩-૫૩૮૨.

વલ્લભભાઈ રણછોડ

હોલસેલ અને રીટેલ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ અમારે ત્યાં
તાજું અને સસ્તું મળશે.
બહારગામના ઓર્ડરોને ખાસ ધ્યાન દેવામાં આવે છે.
૧૪, ડાયોગનલ સ્ટ્રીટ. જોહાનીસબર્ગ.

ફરમાસુ મીઠાઈ અને શિયાળાના
પૌષ્ટીક પાકો બરીદેા
અને સ્વાદીષ્ટ જમવાનું.
એકજ વખત અજમાયસ કરો.

KAPITAN'S CAFE

Phone 33-8577
136 KORT STREET.
JOHANNESBURG.

WE STILL BUY
OLD GOLD, SILVER & SOVEREIGNS.
We Stock CYMA, ELGIN, WALTHAM, BUREN,
and MARIX Watches.
Large stock of Indian and European jewellery always on hand
Importers of NORTH PLATE harmoniums
LAKHANI & CO.,
(Jewellers)
111 Grey Street. Durban. 'Phone 21256.

કીર્તીગસ
પાવડર
કીડી, માકડ, માંકણ, કંસારા, માખી, વંદા
વિગેરે સઘળા જંતુઓનો
નાશ કરે છે.
કીર્તીગ્સ પાવડરના ટીન મળે છે.

'Phone 29350. Tel. Add "Nerijee."
A. M. PADAYACHEE
Wholesale Fruit & Vegetable Exporter.
Country orders executed with utmost despatch.
special attention given to all upcountry orders.
TRIAL ORDER SOLICITED.
91 LEOPOLD ST., AND 34 CROSS ST.,
P. O. BOX 195. DURBAN.

PRABUDDHA BHARATA
OR
AWAKENED INDIA
A high class English monthly conducted by the Ramakrishna Order. It is devoted to Universal Religion, Indian Culture, Education, Art and other topics of international interest.
41st year from 1937
Annual Subscription: Inland Rs. 4, Foreign 11 Shillings.

Teachings Of Sri Ramakrishna
Edited by Swami Nivedita. An indispensable practical guide for those who sincerely seek for God.
Royal 16mo, pp. 2.. Cloth Gilt. Price Re. 1-8.

Altar Flowers
A beautiful little book to live with. Original translations. Useful book for prayers and meditation.
Royal 16mo, pp. 1.. Cloth Bound. Price Re. 1-8.

The Religion & Philosophy Of The Gita
By Swami Sharvananda.
Short, yet revealing discourses on the most significant teachings contained in the Gita. Deals practical value in modern life.
pp. 170. Price Re. 1-4.

Message Of Our Master
By the First Disciples of Sri Ramakrishna. Gives in a comprehensive way the spiritual Message of the Master.
Vol. I. By the First Disciples. pp. 320. Price Re. 1-8.

Spiritual Talks
Contains the practical spiritual talks of the great monk-sage, Holy Mother, Swamis Brahmananda, Saradananda and Turiyananda. Brimful of spiritual wisdom, inspiration, and encouragement. Indispensable for all those who sincerely seek to lead a spiritual life. Handsomely illustrated.
Royal 16mo, pp. 2.. Cloth Bound. Price Re. 1-8.

Apply for a complete Catalogue:—
The Manager, ADVAITA ASHRAMA,
4, Wellington Lane, Calcutta, India.

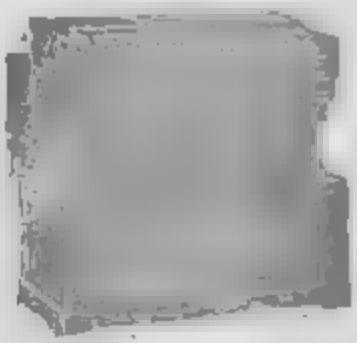
THE EPIC FAST
BY PYARELAL
An account of Mahatma Gandhi's Fast in September 1932, and events leading up to the Yeravda Pact, with all relevant documents. 325 Pages. 2s. 6d.

સાહિત્ય અને સંગીતનો સમન્વય

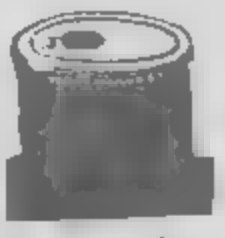
દિનપ્રતિદિન જનતાની રસવૃત્તિ કેળવાય છે—જનતા નવિનતાની પુજક બની છે—ભાવના અને આદર્શ આ જમાનાનું ગૌરવ છે—અને હવે લોકો ગમે તેવી વસ્તુ ચલાવી લેવા તૈયાર નથી.

અમે પણ આ માન્યતાને માન આપી વર્તવાનો નિશ્ચય કર્યો છે. તેથી ખાસ પ્રસંગ માટે તમારા સમક્ષ હમણા છેલ્લા જાણીતા નટ નટીઓ અને લેખકોનો સહકાર સાધી પ્રેક્ષકોની રસવૃત્તિને પોષે એવી રેકોર્ડો, પ્રાર્થના પ્રાર્થના સેટો અને હારમોનીયમ, તબલા મગાવ્યા છે જે તમારી સમક્ષ રજુ કરીએ છીએ. સંગીતના મધુરા સ્વરોથી તમારા ઘરમાં સ્વર્ગ ઉતારો.

અમે લોકલ ખરીદી તેમજ એજન્ટો મારફતે હારમોનીયન મંગાવતા નથી તેથીજ અમે લેખીત ગેરંટી સાથે વેચીએ છીએ.

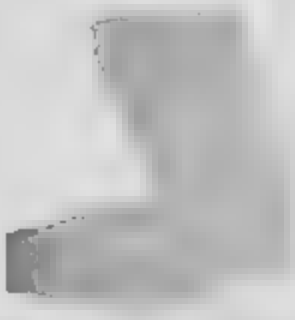
પગના હારમોનીયમ પા. ૬-૦-૦
કાયમના
ઢબલ રીડના પા. ૪-૫-૦

જોડા એકની કીમત
પા. ૧-૦-૦ થી

પા. ૩-૧૭-૦ સુધી

ગ્રામોફોન પા. ૧-૧-૦ થી પા. ૮-૮-૦

હીઝ માસ્ટર્સ વોઈસ
તથા
કોલમ્બીઆ
(ઈન્ડીયન રેકોર્ડ)
૩/—

રેકોર્ડના સસ્તા ભાવો

નવા નંબરો અથવા તમારા માંગેલા નંબરો વહેલા યા મોડા તમને મળશેજ તો શા માટે વધારે પડતા બબોં છો.

લખો અથવા મળો.

તેમજ આ રેકની હવાને અનુકુળ થાય તેવા મીઠા અને મધુર સુરવા, મજબુત અને ટકાઉ, તારા, શાંતા, સરદાર તેમજ બેકબેઈમ્સ વગેરેના હારમોનીયમ, હાથના અને પગના તથા હાથ—પગના. નવી સીલેકશન બનની કરેલ ગ્રેઈજની પેટીઓ આવી ચુકી છે. તે સીવાય દરેક બનના ગ્રામોફોન ઉપલી બધી ગેરંટી સાથે H.M.V. ને કોલમ્બીઆના પણ સ્ટોકમાં રાખીએ છીએ.

વાજીંત્રોના છુટા ભાગો મોટા જથ્થામાં રાખીએ છીએ.

બાયોલીન, બેન્જો, ચેન્ડોલીન, ઝુલઝુલ તરંગ, ગીતાર અને સ્પેનીશ બેન્જના ભાગોમાં ઘણો ઘટાડો કર્યો છે.

કોઈ પણ વાજીંત્રનું રીપેરીંગ કામ બનતી દેખરેખ નીચે ગેરંટી સાથે બનાવી આપીએ છીએ.

—સાઉથ આફ્રિકાના ૩૨ વર્ષના જુના હારમોનીયમીસ્ટ—

GOODMAN'S MUSIC SALOONS

P.O. BOX 460. 179 GREY ST. AND 131 QUEEN ST
DURBAN, NATAL.

Phone Day 2-6160 — Phone Night 0-6520

RAJCOOMAR,

DURBAN'S FIRST INDIAN UNDERTAKER

રાજકુમારે
અન્ડરટેકર

૧૬૦, ક્રોસ સ્ટ્રીટ ખાતે ૧ પોસ્ટ ઓફીસ પુરી પાડનારાઓ
ઓર્ડર ઉપર ૨૪ કલાક સેવા આપે છે.

14, Cross Street, DURBAN.

'PHONE 33-4691. BOX 2526.

L. MISTRY

એલ. મીસ્ત્રી

બોઅર્સ, રેબલ્સ અને ડીચન હરેસર્સ જુદાં જુદાં અથવા મથા-
ળાંને બનાવનાર તેમજ જુદાં કર્નીંગ સંબોધકારક
કામ કરનાર.

બહારગામ ઓર્ડરો માટેનું પ્રાઈસ લીસ્ટ મંગાવો.

45 Market St. : : : Johannesburg.

ઉત્તમ ગરમ મસાલો વિગેરે

અમારે ત્યાં સતી કેપરેમ નીકે પાર્સલ અને બહારથી ઘરના
કુશેલો ગરમ મસાલો, કરીપાઉડર, હળદર અને બરના કેપેલાં મોસા
ના અત્યાણપ અમારી ગેરંટી સાથે મળી શકશે. આજો ઉત્તમ માલ,
ત્રાજો ઘરમાં બનાવી શકતા નથી. ઓર્ડર ચપળ મંગાવી આભારી કરો

મળવાનું ઠેકાણું:—

'Phone 2-0786 K. N. PADIA P. O. Box 579
100 Victoria Street, DURBAN

'Phone 2-3381 Tel. add. "Letspeo."

D. K. PATEL

Fruit and Vegetable Exporter

— SPECIALIST —

in South African, Canadian and Australian Apples

Cape Fruit on hand in season

We have in stock Naartjes which have just come in Market.

ડી. કે. પટેલ.

ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ વહાવનાર.

સાઉથ આફ્રિકન, કેનેડીયન અને ઓસ્ટ્રેલીયન
એપલ્સના સ્પેશીયલીસ્ટ

ઋતુમાં કેપ ફ્રૂટ પણ રાખીએ છીએ

નાર્ચીસ કાલમાં શરૂ થયા છે અને તેનો સ્ટોક
પણ રાખીએ છીએ.

ઓર્ડરો ઓર્ડર ઉપર ખાસ ધ્યાન દેવામાં આવે છે
નાર્ચીસ અને મેન્ડરીન સારા અને સસ્તા
C. O. D. થી મળશે.

P. O. Box 766. 19, Cross St. Durban.

M. H. DESAI.

એમ. એચ. દેશાઇ.

કોન્ટ્રેક્ટર ફ્રૂટ વેપારી.

અમે દરેક જાતના ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ યુનીયનના ભેદ વગ
આપવાં C. O. D. થી સારું પેકીંગ કરી મોકલીએ છીએ.

P. O. Box 254. 31, Short St. Durban

'PHONE 33-4461 Tel. Add.: "VALANTEL." P.O. Box 6748.

V. B. PATEL,

WHOLESALE AND RETAIL FRUIT, VEGETABLE AND PRODUCE MERCHANT

CHEAPEST BANANA STORE IN TOWN.

40 President Street, JOHANNESBURG.

Terms: NETT CASH or C.O.D.

વી. બી. પટેલ,

હોલસેલ અને રીટેલ ફ્રૂટ, વેજીટેબલ અને પ્રોડ્યુસ મરચન્ટ

સસ્તામાં સસ્તી બનાના ની દરેક જાતનું કાર કાયમ પણ મળી શકશે

ઓર્ડરો ઉપર ખાસ ધ્યાન આપવામાં આવે છે

રોકડી અથવા C. O. D. થી માલ મળી શકશે

૪૦ પ્રેસીડન્ટ સ્ટ્રીટ,

જોહાનીસબર્ગ

"શુદ્ધ ઘી"

દરબારમાં પાર્સલો પેકીંગ બહારગામ પાસ કરેલ એમ. જી. માર્કનું
ગીરના ગોવંશની ચોકસાઇના અમૂલખદાસ ગોકળદાસની ફેકટરીનું
બનાવેલું "ગોકળ" (શુદ્ધ) ઘી.

અમારે ત્યાંથી મોકલા
પ્રમાણમાં મળશે.

ભાવ માટે પુછો યા લખોઃ

સાઉથ આફ્રિકાના સોલ એજન્ટ

શામજી દેવશી અન્ડ સન
૪, ક્રોસ સ્ટ્રીટ,
ડરબન.

SAMJEE DEVSHI & SON
4, Cross Street,
DURBAN.

DIWALI SPECIAL NUMBER
OF
"INDIAN OPINION"

Profusely illustrated and full of interesting reading matter for young and old

PRICE 1s.

Obtainable in Durban at the following places

PATEL'S VEGETAIAN TEA ROOM, Cross Street;
SINGH'S CAFE, Cross Street
SUNDRAND TOBACCO WORKS, Cross Street;
NARANJI VALLEBH'S TEA ROOM, Grey Street.
K. R. PILLAY, Aliwal Street.

And From: *Manager, "Indian Opinion"*
Phoenix, Natal.

SOLE AGENT FOR

His Master's Voice

હિઝ માસ્ટર્સ વોઇસ

In The Union Of South Africa

સપ્ટેમ્બર અને અક્ટોબરના ગુજરાતી ન્યૂરેસ્ટ રેકૉર્ડો આવી ગયા છે.

સાને ઈસ્લામનો સેટ મંગાવો અને સાંભળો

પાંચ રેકૉર્ડનો સેટ કીમત પા. ૧–૫–૦.

We specialise in Tamil and Telugu Drama Sets and also Native and Afrikaan records. Wholesale and Retail.

N 5551 પ્રેમનો દુનીયા.
N 5570 ચાંદીનો ચમચો
N 5573 નાણીયા મત.
N 5572 ૫ ૫ નવરી ગીતમનો તેમ
N 5500 પ્રેમનું પીંજણ.
N 5550 પ્રેરના પીયાસી.
N 5551 કાલ કહેજો.
N 5555 ગંજાર ગોટાળો.
N 5540 દુરાવતાર આસની.
N 5545 ગઢા મગીરો
N 5540 ગેરવા.
N 5547 રાજની મોરી રવપ્ન ભંગાર.
N 5507 તુગીને મુજારા પ્રમ મીળાપા
N 5555 અમી પ્રેમ નગરીઆ પીયારે પીયારે.
N 5552 બાદેલ દન્ન નું કરેલો પાપ.
N 5555 બીરા પાપ નાટક ભાગ ૧ થી ૪
નરસીંહ મહેતા નાટક ભાગ ૧ થી ૪
સ્વયમ કુમાર નાટક ૧ થી ૪
રાજા રેવો નાટક ૧ થી ૪.
N 5550 જુદેા સાથ સન્સારે
N 5554 નાથ્યા કાન લગાર પીયારે

N ... ... મીરા ... કીમીક
,, ... ,,
,, ... નાટક ... ,,
,, ... ,,
,, 5470 ... ,,
,, 5450 ... ,,
,, 5401 ... કીમીક.

પૃથ્વીરાજ ચૌહાણનું નાટક કમ્પલેટ બોક્સ અને બુક સાથે કીમત પાઉંડ ૨–૦–૦ નું સેટ.

નાટક મહારાણા પ્રતાપ કમ્પલેટ બોક્સ અને બુક સાથે કીમત પા. ૧–૫–૦ નું સેટ.
,, રા' માંડલીક કમ્પલેટ બોક્સ અને બુક સાથે કીમત પા. ૧–૫–૦ નું સેટ
મેચ. મેમ. પી. હામેટીક પાર્ટી કમ્પલેટ બોક્સ અને બુક સાથે કીમત પી. ૧૫ નું સેટ.
નાટક ગુણસુન્દરી કમ્પલેટ બોક્સ અને બુક સાથે કીમત પા. ૧૫ નું સેટ.
,, રાજા ભરથરી કમ્પલેટ બોક્સ અને બુક સાથે કીમત પાઉંડ ૧–૧૦–૦ નું સેટ.
,, શેઠ સગાલ શાહનું સેટ ૧ થી ૮ આમ,
,, મારાજુદોથા.
,, ઉપા રવમ
સગાજનો બાપ ભાગ ૧ થી ૨.
પદીલનો બારસો કુપીન રેકોર્ડ ૬ રેકોર્ડનું સેટ.
મહુડી મા બારમા ૫ રેકોર્ડનું સેટ કુપીન.
નુરી નાદલ ૬ રેકોર્ડોનું સેટ કુપીન.
,, ગારીબ નવાઝ ૬ રેકોર્ડોનું સેટ કુપીન.
,, રેમ મારે મારણ ૪ રેકોર્ડોનું સેટ એચ. એમ. વી.
,, કુાને ઇસ્લામ ૫ રેકોર્ડોનું સેટ એચ. એમ. વી.
,, નૂરે ઇસ્લામ ૬ રેકોર્ડોનું સેટ મેલબર્ણીઆ.
,, નાસ ડાળા વા નરી ૬ રેકોર્ડોનું સેટ એચ એમ. વી
,, ઇલમણી મજેસ્ટ ૪ રેકોર્ડોનું સેટ એચ. એમ વી.
,, નુરજહાન ૬ રેકોર્ડોનું સેટ મેલબર્ણીઆ
,, લયલા મજનુ ૬ રેકોર્ડોનું એચ. એમ વી.

અમારા ઇસ્લામીક નવી રેકોર્ડોનું લીસ્ટ
"ઇન્ડિયન ઓપીનીયન" માં જોશો.

* બી ૬ રેકોર્ડ, ૧૨ ઈંચ ૪ રે. ૨૫/-, ૧૦ ઈ. ૧૨ રે., ૧૨ ઈંચ ૬ રે. ૪૮/.

બજાર ભાવના ૧૦ ઈંચની ૬ અને ૧૨ ઈંચની ૪ રેકોર્ડથી ઓછીનો ઓર્ડર સ્વિકારવામાં આવશે નહિ.

Radio Record Trading Co.,
88 Victoria Street - - Durban.

Radio Record Trading Co.
P. O. Box 6398 29 West Street.
JOHANNESBURG.

RADIO RECORD TRADING Co.,

SOLE AGENTS FOR

Columbia

In The Union Of S. A.

જુના ગયા અને નવીનતા આવી ગયા

કોલમ્બીયા કંપનીનાં હાલમાંજ આવેલા નવા ગ્રામોફોન

માસ્ટર અમીર બકક્ષની

નવી રેકાર્ડ આવી પહોંચ્યી છે. આગળ ગઝલ બોલી ગયા છે: "મોહમ્મદ મોહમ્મદ પુકારે ચલા જા" તેના જેવી બીજી ગઝલ બોલી રહ્યા છે. મગાવો અને તમારા દીલને ખાત્રી કરો. તેનો નંબર / બહેક કે સરવર સાકર્મેન્ટ્રો.

1705 સલ્લે અલી અલયલે વસલ્લમ. અને બીજી એ સિવાય તમારા ફાયદની બધી ફેસલામી રેકાર્ડો આવી પહોંચી છે જેવી કે મારીઝા રાહાદત નામા વીગેરે.

G.E 1709 કુસને વાલે મુજે મેહ ફરને પોલાટે કે.

G.E 1710 તસ્વીર ૨ નારેસે દુનીયા ૫૨ ઢીલાદેજે

P.E 23 રહાદત કુસેન એહલે પ્રયાસામ

P.E 27 રાહાદત કહરના બીલાલ આસીકે રસલ.

P.E 7 માહર ૨ હાથસે તજવાસ્યા નીરના મોહ્યા

G.E 1709 મે પીયારી માસલ બનકર ગાલ બનમેં.

G.E 1711 દર્દા મેરા.

V 0655 આરે બાસલ મારી અબ તુ રેલના ?

V 0656 શાદે અમળીયા બજાબજર કુમારા.

V 0657 કુજસે બહાર આબ લાકી ખરાબ કે.

V 0658 તોહીદ ૨ રંગ મે કુબ ગયા.

V 0675 સોઝે મેહબુબે કહ રોતે જાને મહેં.

V 0676 ગેર કુબે કો નપન કે શાન મોહમદ.

V 0678 કાસ મુદ્રસે કુલ મકું સહેવાલા ૨ લામને.

V 0687 બનુગી આપને પ્રેમુખ્ય સેલમ.

V 0689 પ્રેમમ્યા મુરલી મધુર બાજ.

1415 ના હોદસ્ત કેકા આલામમે બજના દીયા કમલી વાલેને.

આ રેકાર્ડ સાબળાના જેવો છે

388 ખુન ખુન ખુન

253 મેરા દીલ ન જાનુ તા દીલાજો મોહમ્મદ

406 મોહીબ્બો મોહમ્મદ બડી મોજ કે.

2234 અગા અલ્લાકી અલાહ હમ

મોર પઢા અલાકી અલાહ હમ.

2207 અબેકા તુફાન

2158 બરબાસે આવા (મજાવા)

2074 લામકા નામ કે

3107 મબ મકા (મજાવા)

2226 નામે અહમદ જે કર

2127 નામે મહમદ બોલને વાલા.

2220 યહ આવા મુજો કે બોટાર તે મવાલી.

1730 અબલ મેરી બીગડીની તરકાર બના દીજે.

1745 બગાદીર ના કોયેબ મકી કમમ્મા.

1321 હજરત દા મોજ્યા હજરત અબીર કે અક્ષોકા મુરદે કા કર્દા કરના

1701 મોજ્યા દીજરત બોમાર.

1300 મોજ્યા અંબુકી હજરત અલી.

1505 પીયારી પીયારી સુરતવાલા.

1099 મોહમ્મદ મેરે દીલમે અરના તુજી દે.

1017 બગાદ કુવા આલમમે બદ્યા ૨ કરમાને મોહમ્મદ બલવાલ

1746 બનવા મુજે રોજેયે મુબાલેા.

2005 દીલ દીના બીના એક જવાને -નરાનેા.

2007 દબાદી દસ્તે બુદા કેહને કેહને.

2121 નસકે બાનીદે યે આલમો કેનગેા બુ.

2111 મુજે જન્નતમે પ્રબ આબેસે.

2127 દીલ મેરા મેરા ૫ મયા

2126 નીગાલે મુલકા

We specialise in Tamil and Telogu Drama Sets and also Native and Afrikaans records. WHOLESALE AND RETAIL

નુરે ઇસ્લામ

ના ૬ રેકોર્ડનો સેટ બુક અને ટીનનો બોક્સ સાથે ૩૦/-

The following Tamil Drama Sets in stock

Sathyavan Savitry, Paduka-Pattabishekam, Uttra-Ramayanam, Dumbachari, Gnan Sundari, and thousands of singer Records.

Radio Record Trading Co.,
88 VICTORIA STREET,
DURBAN.

Radio Record Trading Co.,
P.O. Box 6398. 29 West Street,
JOHANNESBURG.

દરેક જાતની સ્વાદીષ્ટ. સુંદર શુધ્ધ ઘીની મીઠાઇ.
ફરસાણ વીગેરે માટે કયાં જશો?

પેટલ્સ વેજીટેરીઅન રીફ્રેશમેન્ટ રૂમ

પાપડ, લીંબુ, તથા કરીના અચાર તેમજ શીયાળાની ઋતુ માટેના ખાસ પોષ્ટીક પાકો અમારે ત્યાંથી કીફાયત ભાવે મળશે. એક વખત પધારી અમને ઓરડર મોકલી ખાત્રી કરવા વિનંતિ છે.
બહાર ગામના ઓરડરો ખાસ માલીકની જાતી દેખરેખ નીચે મોકલવામાં આવે છે.
ગ્રાહકોને સંતોષ આપવો તે અમારો ખાસ મુદ્રાલેખ છે.

PATEL'S VEGETARIAN REFRESHMENT ROOM
(Prop. P. M. PATEL)

Telephone 2-2209 202 Grey Street, :: :: Durban.

Box 830. Tel. Add. "Orangexpo"
M. C. PILLAY
Wholesale Fruit & Vegetable Exporter
TRIAL ORDER SOLICITED.
જથ્થાબંધ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ ચઢાવનાર
અને એકસ્પોર્ટના ઓરડર ખાસ રેખરેખ રાખી સારો માલ
(C.O.D.) થી રવાનીએ મોકલે.
79, PRINCE EDWARD STREET, DURBAN.

NAROTAM HARGOVIND
The Master Tailors.
Suits and Costumes Made in the latest Styles.
We specialise in High Class Tailoring.
Our Prices are to suit the times.
Try us with your next Order
તમારો સુટ કયાં સીવડાવશો?
નરોતમ હરગોવીંદ
તમને અપ-ટુ-ડેટ સ્ટાઈલનો હિસાબ બાબે મનાવી આપશે.
ટપાલ ઓરડર આપી ખાત્રી કરી લ્યો.
'Phone 25661. 176 Grey St Durban.

'Phone 2-6235 P. O Box 316
Heerabhai Morar Matvadkar,
Wholesale Fruit & Vegetable Exporter
and Commission Agent,
15 CROSS ST. RESIDENCE.
PACKING WAREHOUSE 44 BOND ST.
DURBAN.
હીરાભાઇ મોરાર મટવાડકર
હોલસેલ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ ચઢાવનાર
અને કમીશન એજંટ.
પેકીંગ સારી રીત કરી માલ સી. ઓ. ડી. થી
મોકલવામાં આવશે.
ટેલીફોન ૨-૬૨૩૫ બોકસ ૩૧૬.
૪૪ બોન્ડ સ્ટ્રીટ. ડરબન.

અઠવાડીક પંચાંગ

GANDHI & Co. (Pty) Ltd.

GENERAL MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

Try us for:-

Benares Saries, with Blouses of same design prices from 75/- to £10 with double border.

Also Cotton, Crepe-de-chine & Rayon Saries from 2/6 to 40/-.

We also stock Indian Drugs, Condiments, Draperies, Outfitting, Hardware, etc. etc.

Telephone 23676.

Tel. Add. "Gandhico" Durban.

112 Victoria Street, DURBAN.

અમારે ત્યાં દરેકના મોટા પ્રમાણમાં નીચે જણાવેલ ચીજો સ્ટોકમાં રહે છે.

બેનારસ સાડીઓ, પીરનાં, ચારેણી, બેનારસી, બનારસ, તથા સર્વીંગ, મુરજાછાપ કેસરો, તેમજ દાણદર, ચાપા, રૂડા ચીજો આપો તેમજ બાળ રેખરેખ નીચે ચીનાઈલ મસાલો તથા તમામ જાતના ચેરણા-ઝરાસલ, કેમ્બ્રીક દીલ્હી, બાંધ, બાજ તુલસી, ચીજો તથા પંજાબી બાજમ, ઘોળી મુસલી, મંડોવા કાપડાવાળી તથા સાતસેર આકસેર જાતનું મંપીયાક' તેમજ સોપારી-મદ્રાસી રેવરચની, કાથ્થા, મેકેલાં તથા મુલતાણનું પાણી, આમળા, બાવળ, ચંબેલી, પુષ્પલ, કામીનીયા ચીજો ખુરશોલાલ તેલ ચીજો, ચીજો મોટા જથ્થામાં તેમજ છુટક મળશે.

Also:

P. O. Box 27, TONGAAT,

Telephone during Office hours No. 5.

" after Office hours No. 008.

YOU CAN'T BE LATE WITH

ROAMER

Adjustable

15 & 17 Jewels Gold or Rolled or Crome

રોમર ઘડીયાળો

બીજો તમામ પુરૂષો માટે

Latest Style and Design

દુનીયાનું જીવન વખતસર હોવું જોઇએ અને તેથી નિયમિતતા શીખવી જોઇએ.

રોમર ઘડીયાળ તમારો વખત સાચવશે.

૧૫ અને ૧૭ જુવેલ્સના રોલ્ડ ગોલ્ડ અથવા સોનાના અમર કેસના તદ્દન લેટેસ્ટ સ્ટાઇલ અને ડીઝાઇનના છે.

Sole Distributors

PATEL AGENCIES (Pty) Ltd.

'Phone 33-2081 P. O. Box 6092.

No. 1a KORT STREET, JOHANNESBURG

ALICE STREET and 36a LEOPOLD STREET

DURBAN.

SPRINGBOK SERVICE STATION

Always At Your Service

DAY And NIGHT

for

Petrol, Oiling, Greasing and Repairs and for Parking Your Car

સ્પ્રીંગબોક સર્વીસ સ્ટેશન

તમારી મોટર પાક કરવી હોય, પેટ્રોલ જોઇતું હોય, ઓઇલીંગ અને ગ્રીસીંગ કરાવવું હોય કાંઈ પણ જાતનું રીપેરીંગ કરાવવું હોય તો અમારે ત્યાં આવજો.

તમારી તહેનાતમાં અમે રાત અને દિવસ હાજર રહીએ છીએ.

'PHONE 2-3448 OR 2-0247.

REMINGTON
NOISELESS TYPEWRITER

The new Remington Noiseless is quiet in operation and eliminates nerve strain. It is preferred because of its responsive touch effortless speed and durability such as only Remington's unique experience can give.

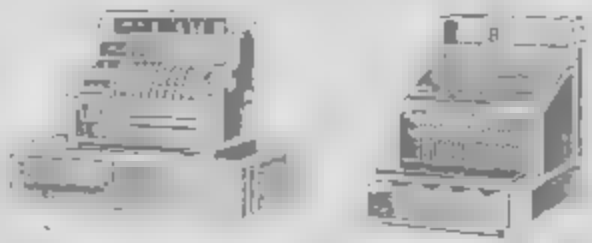
60 years ago Remington Built the first typewriter now Remington has produced the FINEST typewriter.

PORTABLE MODELS ALSO AVAILABLE

REMINGTON TYPEWRITER AGENCY

Branches throughout South Africa

NATIONAL
CASH REGISTER AND ACCOUNTING MACHINE
SYSTEMS
FOR
MAXIMUM EFFICIENCY

THE NATIONAL CASH REGISTER CO. S.A. (PTY.) LTD.,
63 PRESIDENT STREET
JOHANNESBURG
P. O. Box 3591. Phone 33.6245

YOU CAN RELY ON CYMA

When we think of Switzerland we think of watches — the finest watches in the world. But many people make the mistake of thinking that [illegible] made of perfection. Even in the Swiss [illegible] family there are black sheep. Cyma [illegible] your guarantee of reliability [illegible] most up-to-date machinery has made Cyma, and fifty million people today rely on Cyma ever to wear [illegible] equipped finished with world [illegible] make kill use [illegible] Regd. time you [illegible] opt time with [illegible] Cyma!

STOCKED BY ALL LEADING JEWELLERS

CYMA

અમારું ૧૯૩૮ નું "એલ્જીન" ઘડીયાળનું છેલ્લું સુચીપત્ર કમણાજ કૃપાઇ તૈયાર થયું છે. તુરત મંગાવતા ચુકશો નહી!

Please send me without any obligation your new 1938 ELGIN WATCH CATALOGUE

NAME. ...

ADDRESS. ...

KATZ & LOURIE LTD.
COR. ELOFF & MARKET STS., JOHANNESBURG.

DURBAN ENQUIRIES:-
R. A. DAVIES, FIELD ST., DURBAN.

7 JUN 1938

ઇન્ડિયન ઓપિનિયન

મહાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે સને ૧૯૦૩માં સ્થપાયું.

INDIAN OPINION

Founded by MAHATMA GANDHI IN 1903

No 21—Vol.-xxxvi. Friday, June 3rd, 1938. PRICE SIXPENCE.

THE PRICE OF FREEDOM

"SWARAJ can never be a free gift by one Nation to another. It is a treasure to be purchased with the Nation's best blood. Swaraj will be the fruit of incessant labour, suffering beyond measure."

—M. K. GANDHI.

સ્વતંત્રતાનું મૂલ

"કોઇ પણ દેશનું સ્વાતંત્ર્ય, એ કંઇ એક દેશની બીજા દેશને કદી ભેટ ન ધરી શકે. સ્વતંત્રતા રૂપી અમોઘ શક્તી તો શુદ્ધ બલીદાનથીજ મળે. સ્વરાજ્ય માટે એ અથાગ પરિશ્રમ અને અતી કષ્ટ સહનની અગ્નિ પરીક્ષામાંથી પસાર થયા પછીનું ફળ હશે."

ગાંધીજી.

THE
NEW INDIA ASSURANCE
COMPANY, LIMITED.

THE COMPANY HAS PLEASURE IN ANNOUNCING THAT IT HAS NOW OPENED ITS LIFE DEPARTMENT.

REASONS WHY YOU SHOULD INSURE YOUR LIFE WITH THE

"NEW INDIA"

(1) BECAUSE it is a purely Indian Company with a Directorate composed wholly of influential Indian gentlemen of whose management Insurers have stability

(2) BECAUSE it is by far the largest General Insurance Company of India with total capital resources to the extent of Rs. 2,03,54,587

(3) BECAUSE the [illegible] (Policy [illegible] of questions concerning [illegible] prompt [illegible] special [illegible] models as [illegible] Indian [illegible] and Capital of all Indian Insurance Companies [illegible] Life assurance business

(4) BECAUSE [illegible] and [illegible] policy conditions are [illegible] in every way to

(5) BECAUSE [illegible] Insurance [illegible] privilege Extended Permanent [illegible] Disability Benefit [illegible] Accident [illegible] and [illegible] Life [illegible] by [illegible]

(6) BECAUSE [illegible] reputation for prompt [illegible] of Claims and [illegible] [illegible] Policy Holders

All Other Classes Of Business Transacted

Life, Fire, Motor Car, Motor Lorry, Motor Bus, Plate Glass, Workmen's Compensation, Burglary, Fidelity Etc.

આ કંપની બીજા કમ્પનીઓ ઝાજા, મોટર કાર, મોટર લોરી, મોટર બસ, પ્લેટ ગ્લાસો, કામદારોને મળતા વીમાઓ, ચોરી અંગેના વિગેરે ઘણા બધા વીમાઓ ઉતારવાની સગવડ આ કંપનીએ પોતાનામાં આપણ એ વીમા ઉતારવાની ફરજ છે.

For Rates please apply to:-

JALBHOY RUSTOMJEE,

Principal Representative in the Union of South Africa.

Natal Office.
"INDIA HOUSE"
17, First Avenue, Durban,
Telephone 23815 P.O. Box 1041.
Tel Add: "RUSTOMJEE" Durban

Transvaal Office.
BARRLY ARCADE,
6 a Diagonal Street, Johannesburg.
Telephone 33-4178 P.O. Box 3641.
Tel. Add: "RUSTOMJEE" Johannesburg.

વેચવાના વાંચવા લાયક પુસ્તકો

દક્ષિણ મૂર્તિ વિદ્યાર્થી ભવન પ્રકાશન મંદિરનું સાહિત્ય કેળવણીના વિષયના અનુભવી અને આધુનિક જમાનાની દૃષ્ટિએ સધાયેલું હોવાથી તે સર્વોત્તમ અને ઉપયોગી હોય છે. બાળ સાહિત્યમાં દ. મૂ. પ્રકાશન મંદિરનું પ્રથમ પદ છે. જોઈતે તેમનું સાહિત્ય મંગાવે પ્રેમને વાંચવા ભલામણ છે. જાહેર ખબર બહારમાં

૬ મુદ્દતિ ૮૬ પુસ્તકોનો સેટ ૬ ૧૫ ૦
,, ,, ૩૦ ,, ,, ૧ ૦ ૦
,, ,, ૨૫ ,, ,, ૦ ૭ ૬

નવયુગ વાંચનમાળા—આ વાંચનમાળામાં ખાસ જોડે છે જમાનાને અનુસરીને પાઠો લખાયા છે અને તેનો ક્રમ ગોઠવ્યો છે. વળી તેમાં વિષયના મન પર રાષ્ટ્રીય ભાવનાની છાપ પડે તેવી ગોઠવણ છે જેથી દરેક હિંદી બાળકને આજ વાંચન બાબતો જરૂરિયાત પૂરી પાડે તે જરૂરી છે.

		ટા. પે.
નવયુગ બાળપોથી		૧ ૦
,, પહેલી ચોપડી		૧ ૪
,, ૨ જી ચોપડી		૧ ૬
,, ૩ જી ચોપડી		૧ ૮
,, ૪ થી ચોપડી		૨ ૦

ઇરાદાપૂર્વક મુદ્દાસરની સચિત્ર પોથી—આ બાળ પોથી બહુવા બાળકોને આનંદ સાથે શિક્ષણ પ્રેરે છે, કેમકે અક્ષરો અને તેના ચિત્રો જોડણી રંગમાં આપેલા છે.

	ટા. પે.
મુદ્દાસર સચિત્ર બાળપોથા	૧ ૧
સરકારી બાળપોથા	૦ ૧
,, ૧ લી ચોપડી	૦ ૮
,, ૨ જી ,,	૧ ૦
,, ૩ જી ,,	૧ ૩
,, ૪ થી ,,	૧ ૬
,, ટેરી ક્રિસાબ	૦ ૬
,, ૧ લી ચોપડીના અર્થ	૦ ૬
,, ૨ જી ,, ,,	૦ ૮
,, ૩ જી ,, ,,	૧ ૦
,, ૪ થી ,, ,,	૧ ૬
અંકગણિત બાલકોપયોગી	૨ ૬
બાલકરજ પ્રાણરસ	૧ ૩
ગુજરાત ૪ થા ધોરણની (અંજલીયા યુત)	૨ ૦
ગુજરાતી અંગ્રેજી ડિક્શનેરી	૫ ૦
ઈંગ્લીશ ગુજરાતી ,,	૫ ૦

રાષ્ટ્રીય સાહિત્ય	ટા. પે.
રાષ્ટ્રીય પરિવર્તન	૨ ૦
ગુલામોનો વેપાર	૩ ૦
ગાંધી પાણીની કથા	૪ ૦
જેલ ડાયરી ય. રા. ઝોબાળાસાહેબ	૨ ૦
પરદેશી કાપડની સાથે કેમ વરીશ	૨ ૬
પ્રાણ પ્રતિજ્ઞા	૩ ૦
નીતિનાટકને માર્ગે	૨ ૦
ધર્મ સંસ્થાપન	૧ ૧૦
ત્યારે કરીશું શું ?	૨ ૬
,, ,, ,, ઉત્તરાર્ધ	૨ ૬
ગોખલેરીમમને બીજી વાતો	૧ ૬
વીરાંગના અને બીજી વાતો	૧ ૬
ખેડુત શિકારી	૧ ૦
ગોળમેજીમાં ગાંધી	૨ ૦
કાલવાચની કહાણી	૨ ૦
,, ,, ખાદ્ય પદ્ધ	૩ ૦
ગ્રોવર્ડિન" ખેતર	૧ ૦
કાકા કાલેલકરના લેખો	૭ ૦
નવા ગીતો ભાગ ૧ લો	૧ ૬
,, ,, ભાગ ૨ જો	૧ ૬
કંઠાપારી	૨ ૦
મહાત્માજીના પ્રબુધો	૨ ૦
ગોખેલ પિલ્ગ્રીમ્સ	૨ ૦
આર્યલેન્ડનો મુક્તિ સંગ્રામ	૨ ૦
કુરબાનીની કથાઓ	૨ ૦
સાગર ઝબાટ	૨ ૦
વિરાટ બનો બારે	૩ ૦
સોરઠ રાણી	૩ ૦
મૃદુરાજ	૩ ૦
વીર જગદેવ	૩ ૦
ગોકુલમાનની બાળ ચાતરીઓ	૨ ૦
પુંડરીકના પરાક્રમ	૧ ૬
ટુ બ્રધર્સ ક્રમ બની	૫ ૦
સમાજની વેદીપર	૪ ૦

બાળકોનું સાહિત્ય	
બાલમીક	૧૦ ૦
બી. મહાભારત ભાગ ૧-૨	૧૦ ૦
કાવ્ય રોહન ભાગ ૩	૩ ૦
,, ,, ભાગ ૧ લો	૫ ૦
ગીતા મંથન	૪ ૦
સોળ સતી ઓરો	૪ ૬
દ્રૌપદિ ચરિત્ર	૩ ૦
પરમાર્થસાર	૧ ૦
રામની વિશ્વ સંવાદ	૧ ૬
મંગળ પ્રભાત	૧ ૦
મેરી અને મેલડી	૩ ૦
સ્વામી વિવેકાનન્દ ભાગ ૩	૪ ૦
સ્વામી વિવેકાનન્દનું જીવન ચરિત્ર	૩ ૦
સતી શિક્ષામણ	૬ ૦
ટોલ્સ્ટોયની નીતિ કથા	૧ ૦
સ્વર્ગમાં રોજનામું પા. પુ.	૪ ૦
કવિકુલ વલ્લભ-બોધમાળા	૫ ૦
કબીર વાણી	૪ ૦
ચિત્રપુરાણ	૬ ૦
ભાગવત કથા	૧ ૮
પરમહંસ રામકૃષ્ણના બોધવચન	૧ ૬

નવલ કથાઓ.	
અંતરની બબા	૨ ૬
પત્ર ભાગ્યના	૫ ૦
કોમિત ક્રિસ્ટ ૧ લો ભાગ	૧ ૬
ભારેલો અગ્નિ	૬ ૦
ગામ ગહનો ભાગ ૧	૫ ૦
,, ,, ભાગ ૨	૫ ૦
,, ,, ભાગ ૩	૫ ૦
જગોલ્લના	૪ ૦
ઘણુ વેળા સંભવે	૨ ૦
ગામ ભજન	૧ ૦
,, ,, ઉ. ૪ થું	૪ ૬
સંપાત હર્ષ અને સંયુક્તા	૫ ૦
ઝિરીણ	૫ ૦
મસ્ત ફકિર	૪ ૦
પ્રેમનો ટંટ	૬ ૦
નારી હૃદય	૪ ૦
ભણુગા	૪ ૦
નમ ગાળ	૧૦ ૦
નાની તમપાર	૪
દિગ્વિજયનું	૫ ૦
જયંત	૫ ૦
પુલરીણી	૨ ૦
ઇતગીરદાર દાસ્ત ભંડાર	૪ ૦
પુજા ઉિષા	૩ ૦
ગામ નદીની	૩ ૦
રાત્રીણી	૬ ૦
રાતો મુકાબ પુ. ૨ જુ	૧૨ ૦
ઉદ્ધલા	૪ ૬
મોતીના તોરણ	૪ ૦
સુનીતી બોધ	૪ ૬
સાબરમતી	૪ ૬
સીતા અને બબા	૩ ૬
સ્નેહ સંગ્રામ	૪ ૦
અત્તરની સદીનું દાન	૪ ૦
ચેરાતમાં	૨ ૬
સ્નેહ પત્ર	૫ ૦
સુવર્ણ રેખ	૫ ૦
પાંચ્યિનો	૨ ૬
બાળને કિનારે	૪ ૬
જવાના પંથ	૧ ૬
ચેરાતા પાઠક	૫ ૦
યુરમણીક ચટર્જીનો માનુષ	૬ ૦
દામીબા	૫ ૦
કોકાની બબા	૩ ૦
પ્રતિજ્ઞા	૪ ૦
ગામ ભક્તો	૬ ૦
નિમંત્રણ	૬ ૦
ટેક વિવાન	૪ ૦
કમળોનો રાજેશ્વર	૪ ૦
સ્વર્ગ અને પૃથ્વી	૪ ૦
પુષ્પ બાળ	૩ ૦

કલ્પના કુસુમો	૪	૦
બાજરાના ડુંડા	૩	૦
બાળા	૬	૦
પ્રેમાબાઈ ભાગ ૧ લો	૬	૦
,, ,, ભાગ ૨ જો	૫	૦
વિનોદ ચાટીકા	૪	૦
વેપા ચરિત્ર	૫	૦
બાડકા	૬	૦
બહેતી ગંગા	૮	૦
બહેની સગાઈ	-	૬
ભાભી	૨	૦
ભૂંડનાથ	૪	૦
ભૂતાવી	૭	૦
ભોરીનાથ	૨	૦
મારકાંડ ભાગ ૧ થી ૪	૧	૦
,, ,, ૫	૪	૦
મારીઓ દુબળાનો ચેક	૪	૦
મચ્છીંદ્ર ૬	૪	૦
,, ની વિક્રમત	૪	૦
મણારી ગાનારી	૧૪	૦
માવાણા	૪	૦
સરસ્વતી ચંદ્ર ભાગ ૧ લો	૫	૦
,, ,, ,, ૨ જો	૪	૬
,, ,, ,, ૩ જો	૫	૦
,, ,, ,, ૪ થો	૧૨	૦
ચંદ્રકાંત ભાગ ૧ લો	૮	૦
,, ,, ૨ જો	૧૨	૦
,, ,, ૩ જો	૮	૬
ભાગ્ય દેવતા	૩	૦
ભરત વેપા વિજ્ઞાન	૩	૦
ભાવનગર વિદ્યાર્થીઓ વિનોદી વાતો સંગ્રહ	૪	૬
રાજા ભોજ અને કવી કાલીદાસ	૮	૦
રાજરત્ન વિક્રમાદિત્યનો દરબારદાર	૫	૦
મંદીરા અને બીજી વાતો	૪	૦
રવીંદ્ર મહેફી	૬	૦
લાલબા	૧૦	૦
પુસ્તક વ્યવસ્થા	૩	૦
માનવી જીવીત-કાળ ખોરી ખોરીજરીયા	૩	૦
બાલવાડી રોગદર્શક	૧	૬
ભ્રમરગીત ભજન	૨	૬
,, ,, ,,	૪	૦
નાટક નમરીનો	૫	૦
નેહના વાદીદ	૧૭	૦
બાલબીમા	૫	૦

શિક્ષણ અને બાળ સાહિત્ય

બારત ખેડુતો માસક	૧૨	૦
બારત ખેડુતો ૬ માસક	૬	૦
ચેતાવનિક ભજન	૬	૬
કેલબાઇ પહેલીઓ	૧	૬
રમણ ડોળી સેટ ૨	૩	૦
બાળ કુંજ	૧	૦
નાની બેન	૧	૦
બીજી વાતો	૧	૦
બાળ કથાવલી	૧	૦
વિકરાળ વન	૧	૦
બાળ વિનોદ ભાગ ૧ થી ૨૦	૮	૬
,, ,, ,, ૨૧ થી ૨૯	૪	૦
અમીરા બાળ પુસ્તક માળા	૧૫	૦
રાષ્ટ્રીય સંગીત માસક	૧	૬
સીતા (રામાયણના પાત્રો)	૧	૦
મહાભારતના પાત્રો	૮	૦
ડોલરરોય મંથાચલી	૪	૦
,, ,, ભાગ ૨ જો	૬	૦
સાહસિકોની રમત	૩	૦
દિનચર્યા	૪	૦
ઇશ્વર અને આદિત્ય	૧	૦
પારસી સાકાહારી વાનગીઓ	૨	૦
પારસી લગ્ન ગીતો	૩	૦
પાતાળ પ્રવેશ	૨	૦
મુખો	૧	૦
મતુરસીંહ	૧	૦
બાળ વાર્તા વિનોદ	૧	૦
નહાના નહાના રાસો ભાગ ૧ લો	૩	૦
,, ,, ,, ભાગ ૨ જો	૩	૦
પ્રતમાં કંકુ	૧	૦
કોકસ્સ કાકા	૦	૬
બધુ લેખ સંગ્રહ ભાગ ૧ લો	૨	૦
,, ,, ,, ભાગ ૨ જો	૨	૦
રાજ તરંગીણી	૩	૦
નવુ ગીતો	૨	૧
વંદના	૨	૦
રાજા નીકુંજ	૩	૦
બાપુની પુરાબા	૧	૮
મોતી માળા	૦	૧૦
રમકડાની દુકાન	૦	૧
વાંચોનું વન	૦	૧૦
ગીતાંજલી	૨	૦
ઇશ્વર પર પ્રકાશ	૧	૦
હિલ્લોલ	૧	૩
,, નાની બાળમ	૫	૦
કાશ્મીરીનું કીંકળ ભાગ ૧	૮	૦
,, ,, ભાગ ૨ જો	૨	૦
કાળા બાકુબ	૫	૦
કાઠીયાવાડી દુહા	૨	૦
કોરાપટ્ટની રમબાર મારા ૪ પા પુ.	૪	૦
,, ,, મારા ૫ કા. પુ.	૩	૧
,, ,, મારા ૩ કા. પુ.	૩	૬
રહીબાણ ગત ભાગ ૨ જો	૨	૬
,, ,, ભાગ ૩ જો	૩	૦
ગુજરાતનો ક્રિષક ભાગ ૨ જો	૩	૦
ચુંદડી ભાગ ૨ જો	૨	૩
પર પ્રબ્યુ વેડક	૫	૦
પર પ્રબ્યુ વેડું જહાજોકરે બી. ફ્રા	૧૩	૦
ફ્યાબીનો કેકારાવ	૧૧	૦
કોબારી ગુજરાતની ગત કથા	૪	૦

કથાના નમુનાનો સુંદર ચિત્ર સંગ્રહ

મંગળાષ્ટક	૫	૦
ઇશ્વર મંગળ	૫	૦
કથા કલાપ	૫	૦
રંગ રેખા	૭	૬
અજન્તાના કથા ચીંતરો	૭	૬
વોટર કલર પિકચર આલ્બમ	૭	૬
મુગલાઇ આલ્બમ	૨	૨

આ ઓફીસમાં છપાયેલા પુસ્તકો.

	રૂ.	બે
ક્રીશ્ચ્યન મારફેન્સીસ કંટ્રોલ ઓફ ટીબ્બ		
૧૬૬૨ ગુજરાતી અને અંગ્રેજીમાં	૧	૬
સીતા વનવાસ	૧	૩
ઇશ્વરપર પ્રકાશ	૦	૬
ઝલના પ્રદેશોઃ અમેરા આત્મકથા ભાગ ૧	૧	૬
,, ,, ,, ,, ભાગ ૨	૧	૬
નીતિના કાવ્યો	૧	૦
હરીફ બંધુનો વધારો અને તેની સંભાળ		૬
કવીદિલ		૬
પુત્ર અને પત્રિમ		૬
બોલમાન્ય બાલગંગાધર તીલક તેમના મત અને વિચાર		૬
મુસ્તફા કમાલ પાશાનું જીવન ચરીત્ર		૬
મુસ્તફા કમાલ પાશાનું ભાષણ		૬
મારો જેલનો અનુભવ લેખકઃ મ ગાંધીજી		૬
મારો જેલનો બીજો અનુભવ ,, ,,		૬
મારો જેલનો ત્રીજો અનુભવ ,, ,,		૬
એક સાધારણ કથા (સોક્રેટીસનો બચાવ)		૬
પુરબ્બરાજ અને તેના બે બાયડો		૬
જેલના કાબ (સાબરમતી જેલના)		૬
હોદ સ્વરાજ (ગાંધીજીએ લખેલું)	૧	૦

ઓરડર સાથે નાણાં મોકલવા મહેરબા નીં કરવી. વી. પી. ઓર રેને ધ્યાન આપી રાકતા નથી.

મળવાનું ઠેકાણું:-

Manager, Indian Opinion,
Phoenix, Natal.

'Phone 33-4014. P. O. Box 4111.

—હિંદી વસ્તુ ભંડાર—

(ઈ. બી. આર. પાદિ.)

અમારે ત્યાં કલ્યારી, સ્ટેશનરી, ક્રોકરી, ફેન્સી ક્રુડસ, દાંડીયા, પીતળ-ચિતળ, જરમન સીલ્વર તેમજ દેશાંતરના દરેક જાતના દેશી વાસણો તૈયાર મળે છે. પિત્તળની ઘ. ઈ. માર્કનું વગર દેશી તેમજ બજારનું શુદ્ધ ઈ. ખાસ નવનું તેલ, અત્તરાલ, ધોમડો, કુમકુમ, કુંકોડ, અંબાળીયું, દીવેલી. પીચકારી, બિસેર ઘોડા વાળા વગર દરેક જાતની રાખ, કોળ આવે. તેમજ કરીબાલું અને બંબીબાલું મળશે "બાબર" પેન અને પેન્સીલો, બાળકો નબળાના મુકપી તેરો, અત્તરો, લાકીઓ, કોરા, અને ઈમીટેશન ઝવેર મોટર લીવેલરી મળે છે.

ઓર્ડર પ્રમાણે પમારી બાબત ઓરડર આપો બાકી રહ્યા બાકામજી છે

બહારના ઓર્ડરોમાં બાક બાન બાબતમાં આવે છે. લખોઃ-

૪૬ ક્રીચાર્ડ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

B. I. Steam Navigation Co., Ltd.

સ્ટી. "કરાંજા"

ડેક ટીકીટ પા. ૬ ૭ ૬.
ત્રિજું ક્લાસ પા. ૨ ૧૦.
૪ ટાવલ પા. ૧૧ ૧૩ ૬.

ડેક ટીકીટ પા. ૬ ૭ ૬
મુસાફીર ક્લાસ પા. ૨ ૬ ૦.
૪ ટાવલ પા. ૧૧ ૧૩ ૬.

ખુબ ઝડપી મુંબઈ જવા ઉપાડશે

ખાસ સુચનાઓ—હિંદુસ્તાનમાં પોતાના સગાંના રહેવા ઘોતાનું' અને વધારામાં' નામ લખી, પોર્ટ હાજતનું સરનામું' કરવું અને બધા માટે ભાતા જેવું ઉમાર્ગીઓને સગવડ સીમા પોર્ટ રહેવા પહોંચવાના રસ્તા બતાવવું.— વિદેશમાં બહાર નામના પેસેન્જર જેઓ પોતાના મુલકી રસ્તા કરાવવા ઇચ્છે ડેક ટીકીટ ઉપર અમારી ઓફીસમાં કેબાટવાથી ચલેકાણી મારફત પત્રો મેળવી શકાશે તેમજ માલ વેગારાદ મોકલવો. આપ

બાકરકોરામાળા બાબતો અમારી સાથે પત્રવ્યવહાર કરવાથી દીકટ મેળવી શકો.

દરીમાર્ગે વતન ફરે તમારા અમારી મારી કેબટ્રેન નીચે પાને જુ.

વધુ ખુલાસા માટે લખો યા મળો।

SHAIK HIMED & SONS, :: 390, Pine Street, Durban.
Telegraphic address: "KARAMAT." Telephone 2-0432

CITY SHIRT Co., No. 4, Kort Street, Johannesburg.

સાચી શક્તિનો સંગ્રહ કરવા

ઝંડુની સુવાર્જુમિશ્રિત

મકરધ્વજ ગુટી

—શક્તિની સર્વોત્તમ દવા—

સાજાથી અજમાવવા માંગો

—નકલ ઓળખી કાઢવા માટે—

સાને માટે
તાકત—તાજગીનો ભરપુર
ઝરણારૂપે

ઝંડુ દ્રાક્ષાસવ

વિના વિલંબે
વાપરવા માંડો

ઝંડુ ફાર્માસ્યુટીકલ વર્કસ લી.—પો. બો. નં. ૫૫૧૩, મુંબઈ નં. ૧૪.

સાહિર આફિસાન સોલ એજન્ટસ: એમ. એમ. ઈસ્ટર્ન એન્ડ સન્સ. કેપ ટાઉન સ્કવેર, પી. ઓ. બોક્સ ૧૨૮૫, પ્રિટોરીયા
એલાર્ગસબર્ગમાં બનાવેલ ઉત્પાદન. બધાને મળશે. ૧૪ દિવસ રહેશે.

આયુર્વેદિક દવાઓનું સુંદરીપત્ર આજેજ મંગાવો

MOHANLAL VALJEE,
(INDIAN PAWNBROKER,)
112, Victoria Street, Durban.
Low Rates of Interest on Jewellery.
High prices paid for Old Gold. A large stock of New Jewelleries at reasonable prices to suit your pockets.

P. P. BHAGAT,
Fruit Merchant,
દરેક જાતનું ફ્રુટ ઓર્ડર મળે પેસેંજર ટ્રેન C. O. D. થી
મોકલવામાં આવશે.—
P. O. Box 512. 129 Victoria St Durban

SUNCRUSH

The £1,000 Drink.

The Most Popular Refreshment.

There are many Crushes, but Only one SUNCRUSH, and that is made by

DALYS LIMITED.

72, CANADA ROAD, DURBAN.

'Phone 21078. Tel. & Cables: "Crescent." P. O. Box 582

Crescent Trading Co. (Pty). Ltd.

WHOLESALE MERCHANTS AND DIRECT IMPORTERS OF HARDWARE,

Indian And European Groceries.

Indian Drugs And Condiments.

Our Stocks Are The Best Quality And are Always Fresh

Our prices are keen.

We specialise in all kinds of Bombay, Calcutta, and Madras Products.

It will pay you to give us a trial.

Before placing your orders elsewhere benefit by our thirty years' business experience.

Our aim will always be service, quality and satisfaction.

અમારે ત્યાં નીચે મુજબનો માલ જથ્થાબંધે મળી શકશે

એલચી, અસપાસ, બદામ, અફેલી, પીસ્તા, સિંગોદા, ગુલાબનું પાણી, ગુલાબનું સરબત, કાકડાનું પાસ, બાદેક, કમખ, ઓલબા, મોમરી, બબુર, સ્વેટ-લાવણી (બહુ) કેવ, કેળવણની બાટી, પીસેલું કોપરું, સુમર ડાબનું કેવર, ચાર મગજ, પંજાબી બાલમ, સફેદ મુસલી, ગન્દોળા બજરબંધી, મુંઠ, ફેરેલી સોમારી, કાલવા સો., સોવરમની સો., મલાસી સો., સુકકંદ, કાથો, બદરબી બાબાનો તબાકુ, આમળાનું તેલ, મુલાયમનું તેલ, બદામીનું તેલ, મોગરાનું તેલ, કામાનિયા કેર ઓયલ, એસકુબીનિયમ તપેલા, કપ અને સોસરી, ચોખા—બીજાતી ઇસબગોળ, બાબતુલસી, માંજા, દીવેલી, મુખચેલ, કેલમ, કાળા—ચણા, મગ, અડદ, તુવેર, વાલ, વટાણા મસુર પાણા, છડ, મેથી, લવંગ, તજ, રાઈ (સરસવ) ગરમ મસાલો પીસેલો. વિગેરે.

કાંઈ પણ વસ્તુ ખરીદી કરતાં પહેલાં, અમારે ત્યાં ભાવ કાઢી ખાત્રી કરશો.

122 VICTORIA STREET, :: :: DURBAN.

PUBLIC LIBRARY
7 JUN 1938

INDIAN OPINION
Founded by
MAHATMA GANDHI
IN 1903

No. 22.—Vol. XXXVI. Friday, June 3rd, 1938.

NOTES AND NEWS

South African Repatriates.

THE *Hindu* reports that an agricultural colony for the benefit of the South African Repatriates is proposed to be formed in Kolur near Ponneri. Mr. P. N. Damodaran Mudaliar, the Protector of Emmigrants at Madras was to have inspected the site, in mid week and formulated the Scheme.

This is a case of bolting the doors of the Stable after the horse had escaped. The tragedy of the South African Indian Repatriates in India—finds no parallel in the history of the Indian community in South Africa. Mr. P. B. Singh who was deputed by the Colonial Born and Settlers Indian Association to visit the Repatriates and report, told a harrowing tale of their conditions. How many of them have perished through starvation, and how many are still wandering the streets of the larger towns without any homes to go to, will for obvious reasons, remain a secret. The repatriation of Indians from South Africa will ever be a blot on our history in this country. Nothing will atone for the creation of this tragedy. However, belated it may be, we welcome the establishment of the agricultural colony. It would at least settle the remnants of the Repatriates on the land.

Deputation To City Council

A mass meeting of the Indian community of Clairwood and District was held on Sunday morning at the Krishna Theatre, Clairwood. There were about 200 persons present and the meeting was presided over by Mr. N. P. Naidoo. Messrs. A. Christopher, P. R. Pather, S. L. Singh and P. B. Singh, representatives of the Colonial Born and Settlers Indian Association were present. The annual general meeting of the South Coast Junction Area Indian Ratepayers Association preceded the mass meeting. After the election had taken place, Mr. Christopher addressed the meeting. He said that the joint deputation of the Colonial Born and Settlers Indian Association and the South Coast Junction Area Indian Ratepayers Association met the Slums Committee of the City Council. The deputation was sympathetically received and he assured the meeting that the City Council would not treat the affected people harshly. He warned them that it was useless to expect all that was asked for. It was a case of half a loaf is better than nothing. What he really wanted to see was that the poorer people should leave under ideal conditions. Their housing must definitely improve, Messrs. P. R. Pather, S. L. Singh and P. B. Singh also spoke. The Honorary Secretary, Mr. N. M. Pillay, in submitting his annual report, said that under the revised constitution a large number of residents enrolled as members and there is still every prospect of the membership increasing. He proceed to review the activities of the Association during the past 12 months.

Jews And Christians.

We have been favoured with the Quarterly Report of the Society of Jews and Christians South Africa will no doubt welcome the society, for, its primary object is to instil in the Jew and the Christian, a spirit of tolerance and goodwill towards each other. The Society has, as its members, a formidable array of the most prominent Jews and Christians at Johannesburg, with the Rev. Fr. C. H. S. Renegg, C.R. as the president. The Report states that the membership of the Society is 465, of whom 57 per cent are Jews and 43 per cent non-Jews. The Society issues publications which throw light on subjects concerning the Jews, which will dispel much of the existing misunderstanding. Addresses are delivered by members of the society and, in short, there is a sincere desire on the part of the members of the Society to bring about a better understanding between the Jew and the Gentile.

The work that is being done by the Society will be an eye-opener to the Indo-European Councils. If the European members of these Councils are as much alert as the Gentile members of the Society of Jews and Christians, we should have been spared to read the vituperations of Mr. Prow against the Indians.

The Indian Women's Movement

Apropos the movement of Indian woman which is being lead by Dr. Goonam, we reproduce a portion of the broadcast address that the Hon Mrs. Vijayalaxmi Pandit, Minister for Local Self Government, U.P., delivered recently at the Lucknow Radio Station. "Woman in India is the Goddess of the Home; she is loved and protected from birth and guarded like a sacred treasure by her man. In spite of all this care and comfort, woman has decided to break away from it," she said. "At the present stage of history civilisation is largely masculine and woman has left her place in the kitchen in many instances only to become a decorative member of Society. But she cannot be kept back for good in the region of the mere decorative. She is as necessary to civilisation as man. She fights to-day not only man's monopoly of making a living, but also man's monopoly of civilisation, for there can be no civilisation in which man and woman are not equal partners. There can be no nation which has not been built up by their joint efforts. And there can be no freedom unless man and woman march forward to achieve it."

Mrs Vijayaluxmi Pandit is the sister of Pandit Jawaharlal Nehru. The emancipation of women in India is growing rapidly. Recently Mrs Soobrayan wife of Dr. Soobrayan, a minister of the Madras Legislative Assembly, has been elected to the Central Legislature at Delhi. Dr. Goonam and those who are associated with her, therefore deserve of our warmest congratulations in their effort to earn recognition for our womenfolk.

Indian Opinion

FRIDAY, JUNE 3RD, 1938

Much Ado About Nothing

GREAT capital has been made by the Joint statement that was issued by the presidents of the Pietermaritzburg branches of the Natal Indian Congress and the Colonial Born and Settlers Indian Association. What with the statement and the disclaimer coming one after the other, one does feel a little confused over the matter. For one thing, it is strange that the pact between the branches should have been arrived at without any consultation with the headquarters of the organisations.

From reports received, it would appear that considerable consternation was caused amongst members of the Colonial Born and Settlers Indian Association at Maritzburg, so much so, that the spirit of [illegible] which was much in evidence of late has vanished in their ranks, and in its place a spirit of hostility prevails. This is much to be regretted, for, the method employed in bringing about reconciliation between the parties, is not one that would meet with the approval of all right thinking people. We wish to make our attitude perfectly clear in this matter. We have time and again appealed for a united Indian community, but that unity could only be achieved if the parties concerned were honest and sincere in their endeavours. Two voices, diametrically opposed to each other, one appealing for unity and the other disclaiming any semblance of disunity, both on the same platform, would by no means achieve unity. On the contrary they would tend to put back the clock another decade.

At the welcome reception at the City Hall, given in honour of the Agent-General, Mr. A. I. Kajee, the secretary of the Natal Indian Congress, is reported to have said that there were a dozen disgruntled persons who had broken away from the Congress because they were not given official positions, six of whom had already returned to the folds of the Congress. Now, that was a most irresponsible statement made, and it at once reflected Mr. Kajee's gross ignorance of the state of affairs in the Indian community. No person with any responsibility would have made such a rash statement. To describe men who have, for decades past, been giving of their best in the cause of our community, as disgruntled persons, was the height of folly. We can do no more than characterise the statement as having been made in sheer bravado. But the fact remains that statements such as that made by Mr. Kajee, help to fan the fire, as it were, and further disintegrate the community.

We are digressing. The incident at Pietermaritzburg serves to show that the community is totally against any attempt to bamboozle them, if we may be permitted to make use of a slang term. That was not the spirit with which the question of the amalgamation of the two political bodies, should have been approached. Those who have been responsible for the joint statement, have rendered a distinct disservice to the community. It was the most unwise thing to rush to the press with a statement which did not have the approval of the members. Peace there must be. But that peace must be restored not by patch work, but by the parties going into the differences which are fundamental, and signing a Peace Treaty which would be a lasting one, and stand the test of time.

—oOo—

"Panacea For All Our Ills"

NAWABZADA MAHMUDALI nephew of Sir Sikandar Hayat Khan, Premier of Punjab and son of Khan Bahadur Nawab Muzaffar Khan, member of the Punjab Assembly and Ex-Revenue member of the Punjab Government, has joined the Congress.

He declared his change of creed when he appeared in Khadi clothes and a white Gandhi cap for the first time at the District Political Conference held in a village in Ferozepur District.

Among shouts of Congress Zindabad and "Inquilab Zindabad" the Nawabzada addressing the Conference said:—

I have only to say that I have joined the Congress under no excitement but after a most thoughtful consideration. I have joined the Congress because, I have come to believe that the Congress represents all that is true, right and noble in the country. I have joined the Congress because, it aims at the service of the poor and downtrodden and liberation of our beloved Motherland. My heart aches to find the poor being oppressed by the rich and the real producers of the wealth of our country being exploited by the imperialists, more especially by the British imperialism.

I have joined the Congress because I have come to believe that the Congress is the panacea for all our ills.

Nawabzada Mahmudali at the conclusion of his speech made a fervent appeal to all those present, among whom there were a large number of Muslims to join the Congress, and thus strengthen the ranks of fighters of freedom.

It may be mentioned that the Nawabzada was making preparations for appearing in the I.C.S. examination.

ORIGINAL CORRESPONDENCE.

THE INDIAN TEACHERS' SOCIETY

To The Editor "Indian Opinion"

SIR,—The duties of a society are fulfilled when that society works its aim and objects. When a society deviates from its principles then many factors are at work bringing about this state of affairs. These factors may be of various kind namely, a few members working in their own interests at the expense of the society, bribery and corruption, inefficient working of organisations due to lack of initative and incompetence, dissatisfaction amongst officials and members.

Not that I adduce all these causes to the precarious working of the Indian Teachers Society yet there are manifest reasons that make one feel that the institution is not working in the interest of our community particularly in view of the fact that the older members are grudging the progress of budding teachers with higher qualifications. It is an incontrovertible fact that the society is working autocratically at high speed in the interest of officials only. The younger members have little say in matters that concern them for their opinions are received with apathetic detachment.

The institution is probably admired by those who are not conversant with it *modus operandi* not by those who are cognisant of facts that by their very nature are *susceptible* of proof.

Since its inauguration how much has the society done for the Indian teachers in the country? Are they satisfied with the present salary system? No. The reasons are manifold. At the society helm are men who have been quite long in the teaching profession. They have learnt by practice to work in a manner that elicits praise from the Education Department, not from the public. An appreciable element of the public being solicitous of the welfare of the members of the teaching profession as a whole condemns the action of a society that lacks 100% membership—a society that works in collision with the Education Department to the detriment of the Indian teachers.

The executive members of the society still feel that the Indian teachers are not equal to the European who have the same qualifications and teach the same subject in schools which are inspected by Provincial inspectors. The weakness of the society finds eloquent expression in a "memorandum" in which it seeks to equalize the two different certificates for the receiving of a higher salary. The standard of our certificate is distinctly higher than the other.

The primary move on the part of the society should be to have full membership. The society should work democratically so that the interest of the majority are not sacrificed to the weal of private individuals. Full membership in other words, means the formation of a solid and unassailable phalanx.

Secondly, the discrimination in the salary of the white and black should be boldly opposed. A vigorous and clear-sighted policy must be pursued. Salary should definitely be based on qualification and not the pigmentation of the skin.

Thirdly teachers with higher qualifications should be given a better status and salary than at present.

Fourthly, to cope with the pressure of newly qualified teachers a readjustment of the profession should be constituted—the standard of minimum qualification should be definitely raised.

Fifthly, the responsible members of the society should be men who possess Fidelity, Prudence and Foresight, through whose industry and ability the work of the organisation could be efficiently discharged.

The present state of affairs are susceptible of improvement. It is of deeply momentous import that active steps should be taken to bring about reconstruction by the liquidation of the present evils. Yours etc,

R. Arthmanand Maharaj.

—o—

Messrs. Panday And Kajee

SIR, At the general meeting of the Natal Indian Congress held recently, I was proposed a Vice President and seconded. Mr. A. I. Kajee objected to my nomination on the grounds that I had not attended any of the meetings of Congress during the term of office. I challenged Mr. Kajee to prove this statement of his, which was not true, but to my astonishment, the audience would not give me a hearing.

At the last committee meeting of the Congress held at the Congress office, I again asked Mr. Kajee to verify the statement he made about me at the general meeting, or correct himself. The sole reason for my asking Mr. Kajee to prove or otherwise withdraw his statement is to clear the mind of the public of any misunderstanding that may have been formed about me owing to this mis-statement of Mr. Kajee.

I am glad to say that Mr. Kajee has apologised for what he had said and withdrew the wrong statement he had made at the general meeting.

So now all doubts have been cleared, and I desire it to be known by the public that Mr. Kajee's statement was incorrect and made without any foundation.

Yours etc., Lutchman Panday.

[In an interview with a representative of this paper, Mr. Kajee said that the reason that prompted him to oppose Mr. Panday's election was that most of the Committee members, of whom Mr. Panday was one, attended very few meetings during the last two years. For the sake of peace, he withdrew the offending statements and expressed regret to Mr. Panday at the committee meeting, but that did not mean that he withdrew the statement that Mr. Panday failed to attend the meetings.]

—o—

Natal Indian Farmers' Union

SIR,—I am directed by my executive to bring to your notice that you have erred by publishing in your Editorial columns of May 13, that there are two bodies, namely, the Natal Indian Farmers' Association and the Natal Indian Farmers' Union, claiming to represent the Indian farming community. We repudiate this statement for, as far as our knowledge goes, ours is the only existing body working for the upliftment of the Indian farming community.

In view of the above facts my Union will be obliged if you will rectify and clear the misunderstanding by publishing this letter. Yours etc.,

R. K. Prasadh,
Hon Secretary

[The Natal Indian Farmers' Association, of which Messrs. T. M. Naicker and A. B. Naidoo are president and secretary respectively is, we are informed still in existence. Our correspondent cannot dispute the fact that both these gentlemen as representating the association have done a great deal for the farming community. Mr. Persadh has evidently overlooked the fact that the object in our leading article was to issue a clarion call to the Indian farmers to consolidate their members. Ed. I.O.]

WHY MR. KAMATH RESIGNED

"I.C.S. IS A PROCRUSTEAN BED"

"SEVEN years ago I joined the Indian Civil Service hoping that it would open up avenues before me for genuine national service. To-day those hopes lie in the dust," declared Mr. H. V. Kamath in an exclusive interview about the reasons that led him to resign from the I.C.S. and join the Congress.

"The Indian Civil Service is a Procrustean bed. Whosoever, being in it refuses to be moulded to its dull and drab pattern, will find his path beset with thorns. That soulless uniformity is all pervasive: in its ubiquity it imperiously demands that speech, manners, action and even raiment shall conform to the grand design."

"I accordingly decided to resign the Indian Civil Service for the service of the Nation. In the fitness of things I finally made up my mind and intimated to the secretary of State on "Independence Day."

I felt that it would be appropriately a symbolic act.

"The specious argument was advanced that as Congress itself was now in office there was no point in my resignation. I would have most happily served in the Congress regime if only I could do so fully and unreservedly. But I had two masters to serve. And the circumstances undivided allegiance to Congress was impossible.

Privileged Position Of Europeans

Adding, Mr. Kamath remarked: "The European in service is comparatively in a privileged position. He can indulge more or less in a limited liberties. He can commit grave misdemeanours with impunity. Not so his Indian colleague who is chastised for even venial faults. But a white skin covereth a multitude of sins. To cite only one instance, I know of a European officer who about three years ago removed some silverware from the nazarat where it was being disposed of as unclaimed property. My knowledge of law is not profound but I am not sure that ordinarily such conduct would not have amounted to misappropriation or theft. But so exalted is the moral code of the Service that the act (?) has so far gone scot-free. Even when the matter was reported to a superior officer, unfortunately a European, he ordered that the property should be struck off the register. I cannot stop to multiply instances of the utter contempt in which the rule of law is held. *"What is called misappropriation in a poor bank clerk goes by the name of high finance in a millionaire."*

The mental attitude of European officers towards their Indian colleagues was correctly reflected in a semi-public utterance of a Deputy Commissioner about two years ago, to the following effect:—"Let me be proud of my own race and say that unless you (the Indian people) have more European officers at the rate I am being paid it will be difficult to control corruption among Indians in the lower services." The officer concerned was subsequently compelled to apologise for this shameless fatfuronade but that does not take away the sting from the remark. One European officer launches a tirade against corruption while another nonchalantly packs up Government property along with his personal effects! Ye gods!!

"Nor is this all. While this state of affairs is in itself sufficiently galling, it becomes intolerable when at the same time opportunities for real service of the nation are few and far between. It was said by them of old time that the Indian Civil Service was neither Indian, nor Civil nor Service. Admittedly there has been some improvement in recent times but, with a few honourable exceptions, that incisive comment is still fundamentally sound. This is true of not only the "heaven-born" Service but of other "Imperial Service" as well.

All That An Indian Officer Can Do

"An Indian officer is at liberty to do such constructive work as opening a primary school here and boring a tube well there. But when his activities transgress certain recognised and unwritten limits put under the strong hand down on his pate, frustrating all his plans. I shall content myself by quoting only one example illustrative of a host of others. In an over-assessed tract of this province, crops were seriously damaged by frost. I suspended on every case being referred to him and would not trust my judgment, recovery of *takavi* until such time as crop experiments could be performed and the damage ascertained. The superior European officers, however, would have none of it and the fiat went forth that *takavi* should be recovered 'vigorously'. Why? Because it was a question of revenue and the pocket of the Britisher was touched! India's poverty is Britain's prosperity. Even as recently as three months ago when I wanted to stay sales for recovery of *takavi* 'in cases' where there was genuine hardship, the Deputy Commissioner insisted.

"Pound Of Flesh"

I recommended in the case of a tenant with a holding of almost "microscopic" proportion that some paltry *takavi* arrears should be written off as irrecoverable stuff and nonsense! The British Government could not be baulked of its pound of flesh! The Empire would collapse and the heavens would fall!! Promptly came the order that the *takavi* be recovered in small annual instalments from a destitute peasant to whom the problem of mere being was more fundamental than well-being.

"Other activities there be that an Indian officer indulges in at his peril. When I resigned from the Baden Powell Scout movement about a year ago, the Chief Secretary, a European, made careful inquiries about the circumstances of my resignation. This was not in the least surprising. But my mind was filled with consternation when a senior Indian civilian remarked that inasmuch as the B. P. Scout movement was an Imperial organization my action was not consistent with my being a member of an Imperial service and was liable to be construed as an anti-Imperialist move. Another still more senior Indian civilian told me plainly that I was not well advised in making things too hot for myself and that if my convictions were so strong I should choose between being a Government servant and a private citizen. I said: "When it becomes too hot for me I will go," but at the same time felt that, so far as these two high and mighty worthies were concerned, the fetters of gold had done their work. Perhaps like Bonivard, the Prisoner of Chillon, they exclaim: "My very chains and I grew friends so much a long communion tends To make us what we are:..." I silently prayed that I might be saved from such petrifaction of mind and slavery of soul.

Fight While Serving

I have heard it hinted in certain quarters that I resigned because of differences with my European superiors on trifles such as the question of calling on the Superintendent of Police etc. Nothing could be more ridiculous. It is true enough that I had to fight in these matters, but that only made an otherwise dull existence worthwhile. It was such occasions as these that added zest to life. I at times even felt that I should continue in service, if only to give battle to such spiritual wickedness in high places.

These feelings were however outweighed by other considerations. They paled into insignificance when I realized that I could better utilise my time in fighting for a cause and for an ideal outside the service than 'wasting it on mere trifles inside, where the scope for real national service—such service as yields mental and spiritual satisfaction—is extremely meagre. One feels "Cabin'd, Cribb'd and Coop'd in". Most of the work is idle futile routine. Major

Yeats Brown is quite right in his observations that "We scribble away our birthright amidst mountainous files and lose all touch with the people." I accordingly decided to resign the Indian Civil Service for the Indian Nation. In the fitness of things I finally made up my mind and intimated to the Secretary of State on "Independence Day."

Concluding, Mr Kamath observed that "There can be neither justice nor liberty for the Indian, be he officer or commoner, patrician or plebeian, so long as British rule endures. To the task of destruction of that domination each one of us must address himself to the best of his ability All else is vanity; all else is folly."

The resignation of Mr Kamath has been accepted by the Secretary of State, and he is freed from all the responsibilities of the service from April 19th 1938.

Mr. Kamath has further also decided to return the King's Silver Jubilee Medal, presented to him some time back by the Government

FUTURE LIFE

By
SIR S. RADHAKRISHNAN
In "Prabodha Bharata"

(Continued from last week)

IN other words, we are making out that men are not fit either for heaven or for hell at the time they die. Is there one man in this world who is free from fault or devoid of good qualities? There is none. No body is perfect. That is the situation. The trouble with the purgatory state, so far as Christian statement is concerned, is that it would be too great a coincidence to imagine that all of us will be purified on the day of resurrection. People die at different stages at different moments in different moments in different conditions. It will be too much to think, whatever our imperfections be, that on the day of resurrection we will all be purified altogether. The other trouble is why should you imagine that there will be a change of plane at death, and that we are not likely to have perpetuation or morals Nature is always operating slowly. There is no catastrophic change taking place. If there is future life awaiting us, and if it is the process by which we cleanse ourselves, it must be relevant to the conditions which we experience here. There is no sudden change of plane. To say that the purgatory state is something totally different in character from the kind of life which we have led in this world is more or less to build a good deal upon our imagination. Now, I have given you the eternal punishment, conception. There is the other thing which is becoming more and more popular at the present moment. It is what is called "conditional immortality. It makes out that human individuals are all candidates for eternal life. They are all attempting to the best of their ability to find out how to win eternal life. When they win it, they become absolutely free so far as this universe is concerned and they will be saved. If they miss, we cannot help it. There are people who talk about some way of interpreting the subordinate doctrine of conditional immortality. There are certain difficulties with regard to this conception so far as this life is concerned; it is only very few people that win the prize of eternal life. We are all candidates for that prize, but only few people are awarded the prize, but when we miss the goal, are we not at least to have other opportunities to try again? Is it merely a question of giving only one chance only to be dismissed if we fail? Is that a rational way to look upon? Then again your spiritual life is an evolution, it is a growth. If it is going to be a growth, that has been yours. When exactly does that point arise when we win immortality and escape from the hell fire or the doom of annihilation? What is that particular moment or line which may be said to mark the birth of immortality? Is there a point to which you may refer and say here and at this particular point we obtain immortality?

If this doctrine of conditional immortality is to be accepted by us, does it not follow that we have no hopes of eternal life? Does it not come to a real frustration of the purpose of God so far as this universe is concerned? So we have to say that we cannot admit that this particular theory is satisfactory. And yet it has got certain valuable points. Now, this is so far as the eternal punishment conception is concerned. It is right in telling us that only a few attain eternal life, but it is wrong in saying that those who do not attain eternal life have no hopes at all, have no improvement regarding their future. Conditional immortality is right again in saying that only very few people are able to attain their goal but wrong in saying about annihilation. Purgatory is right in saying that there are other opportunities for us where we may work out our destiny, but it is wrong in saying that it is completely different from the nature of life we have had. If we put together all these different conceptions, the soul that does not succeed is not annihilated; it has some kind of future life. It must be worked out more or less on the lines of this present life. You will then discover that some hypothesis like that of rebirth lends itself to us and we know that this is peculiarly Oriental. It is not merely a theory of the Hindus and Buddhists but of others also. It appealed to Plato and others. Spinoza had sympathy with it. Many others wrote about it Victor writes in the *Destiny of Man*. "That which mortals call death is nothing but reappearance of another phase of life." Huxley affirms the doctrine of evolution. Rebirth has its roots in the world of reality. It is not merely the ancient thinkers and philosophers who proclaimed this hypothesis. The other day James accepted the hypothesis. I am talking now about the Christian theologians who are alive. The latest book is by a Christian theologian, Dr. Spencer under the title *Future Life*, in which he gives a new interpretation of Christian doctrine. The theory of future life that declares that human beings have numerous lives, is no more contrary to the Christian doctrine than the theories of Darwin and Lyall. Moreover it enables us to relate salvation and spiritual development of humanity with the lives of the individuals of which humanity is composed. He points out that it need not be taken as opposed to the doctrine of Christianity. As a matter of fact it gives us a more satisfactory solution of the Christian problems themselves and there is nothing in that doctrine which may be regarded as inconsistent with the fundamentals of Christian philosophy. The present attitude of most of the Western thinkers is this. Many regard life after death as certain and as a possibility which deserves discussion.

The explanation is that modern Western thought and its belief in immortality has been of Christian origin. There is nothing in pre-existence theory incompatible with any of the dogmas which are generally accepted as the fundamentals of Christianity. Whenever Christian theologians are pressed to conclusion, they always say that the hypothesis of rebirth is something which has had historical support and may be revived. I anticipate a great revival of the pre-existence doctrine.

CONGRESSMEN AND CREED OF NON-VIOLENCE

"GANDHIJI ON MARTIAL Vs. MORAL

"If non-violence, with all its implications, is the Congress policy let every Congressman examine himself and reconstruct himself accordingly. Let him not wait for instructions from the Working Committee. After all, the Working Committee can act only in so far as it interprets the public mind. And non-violence is not a quality to be evolved or expressed to order. It is an inward growth depending for sustenance upon an intense individual growth," writes Gandhiji in *Harijan* under the caption, "Martial versus Moral."

Concluding he says, "It is often forgotten that the Congress has only a moral authority to back it. The ruling power is martial, though it often dilutes martial with moral. This vital difference has come to the force since the assumption of office by the Congressmen in the seven provinces. This office-holding is either a step towards greater prestige or it is a total loss. It is not to be a total loss. Ministers and Legislators have to be watchful of their own personal and public conduct. They have to be, like Caesar's wife, above suspicion in everything. They may not make private gains either for themselves or for their relatives or friends. If relatives or friends get any appointment it must be only because they are best among the candidates and their market value is always greater than what they get under the Government. The Ministers and Legislators on the Congress ticket have been fearless in the performance of their duty. They must always be ready to risk the loss of their seats and offices. Offices and seats in Legislature have no merit outside their ability to raise the prestige and power of the Congress. And since both depend wholly upon the possession of morals, both public and private, any moral lapse means a blow to the Congress. This is a necessary implication of non-violence. If the Congress non-violence is merely confined to abstention from causing physical hurt to British officials and their dependants such non-violence can never bring us independence."

Referring to the letters which he has received from various persons offering themselves for enrolment as volunteers ready to immolate themselves at time of rioting, Mahatma Gandhi suggests that they should enlist co-workers themselves from local corps and begin training in accordance with the suggestion he has made.

He adds: "Let them not confine themselves merely to [illegible] speechless for emergencies, but for daily walk of life in all its departments, personal, domestic, social, political and religious.

CRITICAL TIMES AHEAD FOR INDIANS IN AFRICA

If in the next ten years the Indians in East Africa did not obtain the support of the people and press of India, all the ground covered by the efforts of the Indians there was likely to be undermined, and once the position was lost it would not be possible to retrieve it or advance further. This warning was given by Mr Amin of the East African Delegation, who addressed a meeting of the students of Lucknow.

Tracing the history of relations between India and Africa, the speaker remarked that even before the beginning of the Christian era, Indians were engaged in trade with Africa and it was after the fall of the Mogul Empire that difficulties began to arise. The speaker referred to Mahatma Gandhi's political work in Africa.

Referring to the standard of living of the natives in East Africa he said that natives were helpless, could not even build up their own homes at present and though something in the way of education was being done they could not stand on their own legs. If Indians did not fight for their betterment not only would they betray their own cause but also that of the natives, who were not strong enough to safeguard their own interests. Continuing Mr. Amin said that the natives were not elected to the Kenya Legislative Council but were represented by two Europeans.

Indians, who numbered 40,000 had only 11 seats. Their existence was hardly recognised except in the case of difference between the Europeans and the Government when Indian opinion was valued.

Economic Policy

Dwelling at length on the economic policy, he said that steps were contemplated that would drive all Indians out of profitable trade. The Transfer Control Bill, the Dairy Control Bill and similar other measures were likely to be introduced which would be detrimental to the interests of the Indians. The chief object of the policy of the Government was to make life more expensive for the Indian.

He referred to retail trade which, he said, had been mainly in the hands of Indians so far. But a Marketing Bill was now being introduced by which Indians would be forbidden to purchase goods from natives direct. This would ultimately place the natives at the mercy of the Europeans.

Concluding Mr. Amin remarked that patience, perseverance and force of character had made it possible for Indians to achieve whatever progress they had made, and they must continue their effort if that progress was not to be checked.

Mr Mehta, another member of the delegation spoke on the Highland problem. He said that in 1903 Europeans launched a move to secure all cool and fertile lands for themselves. And it was after a very strong opposition put up by the Indians that an assurance was given to them that a thing of the kind would be done.

But that pledge was broken in 1908. No Indian was allowed to purchase land from Europeans.

Concluding Mr Mehta remarked that it was the duty of Indians to see that the native population of Africa was not exploited by Europeans and if Indians came to power care should be taken that they in their turn did not exploit the natives.

Things In General

Agent-General In Pretoria

"I AM very much encouraged by the kindness I have received, particularly from the European section in South Africa," said the Agent-General for India, Mr. Rama Rau, on his arrival in Pretoria from Durban on Tuesday May 30. He had naturally expected a warm welcome from his own people, he said, the Europeans had been most kind too. The Agent-General's visit to Pretoria is a brief one. He called on the Governor-General the same day and on the Prime Minister on Thursday, and has returned to Durban on Thursday. A representative gathering of prominent members of European and Indian communities met the Agent-General on his arrival at Pretoria railway station.

Riverside Slum Area

Riverside's slum Indians have been granted a "reprieve" from the order to demolish their slum shacks—provided the Durban City Council ratifies a recommendation of the General Purposes Committee taken recently. As previously reported in the *Mercury*, the Special Committee regarding Housing had recommended to the General Purposes Committee that the order of demolition should be stayed pending the provision of alternative housing accommodation. This view was accepted by the major Committee. The General Purposes Committee also passed the plans for eight housing schemes for Indians, Coloureds and Europeans at a total cost of nearly £150,000.

Hindu Weddings

Two pretty weddings were celebrated on Saturday last at the residence of Mr. and Mrs. Mohanlal of Ashburton when Miss Surjpathee and Miss Parvathee the first and second daughters of Mr. and Mrs. Mohanlal were married to Mr. Manoro the second son of Mr. and Mrs. Sookdeo of Sydenham and Mr. Pooran the eldest son of Mr. and Mrs. K. Ramchuran of Clare Estate, Durban. A large number of guests from all parts of Natal including many prominent Europeans assembled in the pandal. The ceremonies were performed by Pandit Maharaj of Cato Ridge and Pandit of Durban according to Hindu rites. After the marriage Mr. E. G. David presided over the function and on behalf of the host and hostess welcomed the guest and wished the bridal pairs happiness and prosperity in their new sphere of life. The following speakers also associated themselves with the remarks of the chairman, Messrs R. Sewpal, G. R. Singh, G. Benjoen, S. E. Kader, and many others. On behalf of the Europeans Mr. Moreland wished the bridal pair a happy and prosperous future and presented them with a bottle.

South Coast Indian Railway Passengers' Union

The 10th annual meeting of the South Coast Indian Railway Passengers' Union was held on Sunday last in the Indian school room, Isipingo, with Mr. M. Mahabeer in the chair. There was an enthusiastic attendance of members. In reviewing the union's activities during the past years, the chairman observed that its members had every reason to be proud of the good work on behalf of South Coast Indian passengers. He saw no reason why the union should not progress in the near future, especially in view of its recent success in almost every direction. The meeting passed a resolution expressing its grateful and sincere thanks to the Railway Administration in Durban, especially to the System Manager and his staff. The following officers were elected for the ensuing year:—Patrons: Messrs. R. R. Richard and M. A. Jalwat; President: Mr. M. Mahabeer; vice-presidents: Messrs. B. Gopaulsingh and J. Pardan; hon. secretary and treasurer: Mr. T. Subramoney; committee: Messrs. Muthoo George, D. Rajayan, S. Gokal and D. S. Gounden; hon. auditor: Mr. S. M. Pillay.

Isipingo Indian Society

The 20th annual general meeting of Isipingo Indian Society was held last Sunday afternoon in the Indian school room before a fair attendance with Mr. M. A. Jalwath in the chair. The President, Pandit Bhawani Dayal, and the joint secretary, Mr. A. I. Kajee of the Natal Indian Congress, graced the meeting with their presence. The balance sheet reflected a balance of £391 after paying £110 for the ½ acre school land. Other assets include land donated with school building by Mr. R. D. Chowthee at Sawoti, and committee at Isipingo to the value of £400. Plans have been passed for the erection of a new school building at a cost of £1,200. At a meeting it was decided to collect funds for the purpose from members and the general public, and the sum of £160 was promised, £15 15s. of which was promised by Mr. Kajee. The society sincerely appeals to the many residents of the district and other well wishers to liberally subscribe towards this very worthy cause as the present school has been commented upon very unfavourably by the Inspector of Schools and if urgent steps are not taken the present school may close down, when our position will be doomed. Both the Panditjee and Mr. Kajee spoke advising the community to be united in its affairs and the meeting unanimously decided to affiliate to the Natal Indian Congress. Other speakers were, Messrs. R. D. Chowthee, S. Gopaul, L. S. Persad, B. Mahabeer, A. Deelmahkan and S. Powys.

Newlands Government-Aided Indian School Board

The foundation stone of the proposed extension of the Newlands Government-Aided School was laid by Mr. S. Manilal, on Sunday May 22, at 10.30 a.m., before a gathering of about 300 people. Following the Hawan ceremony, Mr. Manilal and Mrs. Parmashwar were garlanded by Miss M. N. Govender, a pupil of the school. Mr. T. M. Naicker, the chairman, sketched the history of the school briefly and praised the members of the board who had almost collected one-third of the £900 needed to provide accommodation for over 90 additional children. He urged upon the necessity of parents providing their children with both vernacular and English education to cope up with competition in every sphere of modern life. Letters from Messrs. J. Macleod, J. E. Devlin, Geo H. Hindson and K. P. Peter, regretting their inability to attend were read by the secretary Mr. J. Jagroo, who outlined the activities of the School Board, and while thanking the Indian brethren for their help, paid a glowing tribute to the generosity of Mr. K. P. Peter, a staunch supporter of the school. Mr. G. Baijnath, the head teacher, expressed his sympathy towards the children who are receiving tuition in the open-air, and hoped that some provision be made for these unfortunate ones as early as possible. He expressed his appreciation towards the enthusiastic efforts of the School Board, and warmly thanked Mr. S. Manilal for his keen interest in the school as well as transport of children to school gratis. Mr. S. Manilal, before laying the foundation stone, spoke upon the urgent necessity for the extension, and pressed upon the united effort being made to see this noble work crowned with glory and success. He thanked the members of the board, especially Mr. J. Jagroo, who sacrificed his time for the benefit of the children. Mr. Manilal exorted the members and friends, and those present, that his service will be at the School Board's disposal and voluntarily promised to assist financially or otherwise in the interest of the school. Other speakers included Messrs. G. Reehoo head teacher of the Mount Edgecombe Government Indian School, U. Rishop, M. K. Singh and R. Mahabeer, all of whom expressed sympathy for the children. The function terminated with a vote of thanks to the presiding chairman and guests moved by Mr. N. Gopaul Naidoo. Refreshments were served.

India Letter

(News Culled From Indian Papers)

Army In India

A PRESS communique states :—The Government of India have decided that the conditions of service for all future entrants to the Army in India Reserve of Officers shall include a liability to be called to military service in the event of the Government of India considering that a state of emergency has arisen or is imminent. Officers who already hold commissions in the Army in India Reserve of Officers are unaffected by this decision. Such officers, however, may accept this liability voluntarily. In announcing this decision the Government of India wish to assure potential candidates for commissions in the Army in India Reserve of Officers and their employers that it is the intention to enforce this liability only in cases of grave emergency, necessitating measures similar to those of general mobilization.

Hindu-Muslim Unity Board's Meeting

The Hindu Muslim Board which was formed in Allahabad on account of the recent communal disturbances met again recently. The Board had decided at its previous meeting to form a corps of Hindu and Muslim volunteers to work in mohallas in connection with the unity efforts. It adopted the report of the Volunteers Corp Sub-Committee. Applications will now be invited in connection with the enrolment of volunteers and the board appointed a Selection Committee in this connection. It is said that the badge for the volunteers will be of deep blue surface with deep red border and with the words "Ittihad Board" displayed on it. The Board advised its members to accompany all the chehlum processions which were organised on April 22.

Women's Fellowship

Miss Shanta Bhalerao of the Women's Fellowship Service, started under the auspices of the Servants of India society, was a guest of Mr. H. D. Thacker at Jharia. She visited Ranchi, Darbhanga and Jamshedpur, where she has organized branches of the All India Women's Conference. Her object in visiting this place is to study the condition of women's labour in coalfields and the unemployment problem among women caused by the recent legislation prohibiting them from working underground. Miss Bhalerao has visited the child welfare and maternity centres run by the Jharia Mines Board of Health and has seen for herself actual coal-cutting operations and underground mining conditions in company with her host.

India's Right To Discriminate Essential

The Committee of the Maharashtra Chamber of Commerce, Bombay, in a statement says that in its opinion the Working Committee of the Indian National Congress has rendered a distinct service to the nation by clarifying the whole position by reiterating India's right to discriminate against non-national interests whenever necessary to do so in her own interests and everyone must really be grateful to it. It is to be seen, the statement proceeds, that the Working Committee notes with concern the rapid increase in the number of companies controlled and managed by foreign nationals trying to pass for genuine Indian concerns and naturally claiming the benefits or advantages which accrue from the policy of discriminating protection pursued by the Government of this country for over a decade now. The committee of the chamber would like to state that this clear reiteration of the position by the Working Committee is timely and follows the lines of that most clear analysis of the question of swadeshi industries in a recent issue of *Harijan*. The resolution of the Working Committee states that no concern can be called swadeshi unless its "direction, control and management are in Indian hands." The use of non-Indian capital, if found necessary, is understandable, it adds, provided there is Indian control and management.

Gandhiji On Possible Changes In India Act

Question : "Will the Congress accept Federation if changes are brought about in the Government of India Act?"

Mahatma Gandhi : "I cannot say what the Congress will do."

Question : "What will you recommend to the Congress in case modifications are made?"

Mahatma Gandhi : "Let us see what is there."

These significant replies were made by Mahatma Gandhi to the question of a Press representative at Cawnpore while on his way to Delhi.

Making Motor Cars

Interviewed on the proposed automobile industry scheme, Mr. V. V. Giri, Minister of Labour and Industries, who returned to Madras from a tour, said that he was in close touch with Sir M. Visweswarayya, who had made a close study of the subject. He added that he was in communication with the various Congress Governments on the subject and was expecting their views on it very soon. It is understood that the scheme relates to the proposal to start a motor manufacturing factory in India to produce cheap cars.

Victory For Congress

The results of the Local Boards' elections in Jubbulpore district have been announced. Congress had an outstanding victory. In Katni Marwara it captured 15 out of 16 seats, 14 out of 16 in Sehora, 12 out 12 in Patan and 14 out of 14 in Jubbulpore Tehsils. Three seats in all were captured by independents.

Great 'Kumbh' Tragedy

More than two hundred huts and tents, occupied by Kumbh 'mela' pilgrims and their families near the railway station were reduced to ashes by a serious fire which broke out on April 17. Strong winds set the whole colony ablaze and property worth Rs. 20,000 was destroyed. It appears that while a woman was preparing meals a hut caught fire which, before anything could be done, enveloped the whole colony in flames. All was over before the fire engine could arrive.

Andhra's Great Leader

The following telegram has been received from Pandit Jawaharlal Nehru on the death of Mr. K. Nageswar Rao :

"Deeply grieved death of Andhra's great leader and patriot, whose memory will remain our precious possession."

Sir Raza Ali To Enter Politics

A section of Muslim Leaguers are requesting Sir Raza Ali but it is believed in nationalist circles that Sir Raza Ali will stand on the Congress ticket.

Governors From I.C.S.

"The decision of the British Government to promote Divisional Commissioners and other officials of the I.C.S. as Governors over the heads of responsible Ministries has been causing considerable resentment in Congress circles," declared Mr. Jairamdas Daulatram, a member of the Congress Working Committee, in an interview. He added : "The limit has been reached in the case of Orissa where a subordinate of the Ministers has been imposed upon them as Governor. This has raised a serious issue. Sind is almost on a par with Orissa. The appointment of a Divisional Commissioner of the Bombay Presidency as Governor of this province has been disliked in Congress circles. If there is to be a Governor the appointment of an Indian non-official Governor with nominal powers is the only solution consistent with the existence of provincial Ministers responsible to public opinion."

The Sporting World

By "Rambler"

Natal Estates Football Club

LAST Sunday afternoon, the Natal Estates F. C. "A" and "B" met the Central Factory F. C. "A" and "B" in a friendly match, at the latter's football ground. The "A" teams took the field first and the match was more a line dock affair between them. Both teams played scrappy soccer, and there was little to choose between either team from the point of view of combination or ball-control. The fine combination of the Natal Estates team managed to secure for them a victory of 2-0. When the "B" teams took the field, they showed the metal sporting-of-the season stiffness, and the play was at times dull and marred by erroneous kicking. The game resulted in a win for the Natal Estates team by 2 1.

Mayville District Indian Football Association

The following are the fixtures for the Sancrumb shield to be played at Mayville Sports Ground, First River, Cato Manor: June 5: Pirates vs. Mayville, 2 p.m.; Morning Rangers vs. Manor United, 3.30 p.m. June 12. Westerners vs. Cato Stars, 2 p.m.; Mandarin vs Stella Hill, 3.30 p.m.

Temple Football Club

The above club was founded in 1928 by Messrs C. K. Dwarika, P. George, C. R. Komal, G. M. A. Moola, R. K. Maharaj and R. A. Ramanran. Since its formation it has had very successful seasons, and apart from participating in friendly matches, it has entered in all the tournaments organised by private clubs and has won outright 30 trophies and shields up to the end of 1937. On May 8, the club opened its season by playing against the Coronation F.C. and won over the seniors by 4-2 and the juniors 4-1. The following are the officials elected for the coming season:—Patron: Messrs. H. C. Moodley, G. S. Moodley, Mahomed Akoojee and Gooloo; President: Mr. G. M. Nair; vice-presidents: Messrs. C. R. Dwarika, N. Looken, Jungru Singh, A. Dawood and R. A. Ramanran; hon. secretary: Mr. R. N. Maharaj; hon. treasurer: Mr. C. P. Moodley; senior captain: Mr. P. George; senior vice-captain: Mr. C. Eddie; junior captain: Mr. A. Moodheen; junior vice-captain Mr. Jagan. The address of the secretary is, c/o Messrs. British Agencies, 214, Smith Street, Durban, and will be pleased to accept challenges from clubs desiring to play friendly matches on Sundays.

Singles Tournament At Stanger

For the first time a Singles Tennis Tournament organised by the Stanger Indian School Tennis Club was held at Stanger on Empire and Ascension day holidays. Though the number of competitors was only 16, the competition proved to be a very keenly contested one. The final was played on Ascension day between R. P. Soni and Sam. As expected, this was a very interesting game since both contestants were well matched. R. P. Soni emerged winner after a strenuous game, the score being 6-1, 6-4, 6-1. The trophy, in the absence of the donor, was presented to the successful Stanger and District Singles champion, by Mr. V. Thomas who commented on the standard of play which was highly satisfactory throughout the tournament.

TO LET

Double Storey Brick Building

5 Bond Street, just off Grey Street, Central.

Owner will alter premises to suit prospective tenant for FACTORY, WAREHOUSE, OFFICES or TEA ROOM.

Apply:

RUSTOMJEE,
17 First Avenue,
Durban.

Indian Soccer Meetings

TO THE EDITOR "INDIAN OPINION"

SIR,—One of the evils that is made a practice in certain associations is the offer of an honorarium which is regarded by some as a form of bribe. I do not envy any official who expects a small token in recognition of his services to his association, but when an official actually suggests a certain figure to cover the cost of an article to meet his request, I say the practice is a bad one. I may be little too hasty in my remarks, but I have my own opinion that an honest and sincere worker never looks forward for such recognition. Apart from this, delegates attending council meetings find it uncomfortable at times to co-operate with the views of officials, and the result is neither are any better when they loose control. A shocking behaviour of two very prominent officials at a certain important meeting held recently in Johannesburg was brought to my notice. It is not very pleasing to give publicity to incidents of this nature through the press, but out of sympathy for the clubs which suffer very great inconvenience I am obliged to disclose same without giving details. Personally, I detest any organisation which forms a clique just as one would hate an hooligan element. If you allow your council meetings to be dominated by hooliganism, there must be some defects somewhere that your association is not doing justice to certain clubs, or that your meetings are not properly conducted. Let me anticipate this as a warning for any future occurrence. Please refrain from free use of common language and your personal remarks, if you wish your meetings continued in a dignified manner. I regret to learn that this particular meeting ultimately resulted in the resignation of a much important official.—Yours etc., Disgusted.

—:o:—

Obituary

Death Of Indian Interpreter

A tragic gloom was cast over the whole Indian community at Newcastle by the untimely death of Mr. N. P. Naidoo, the local Indian interpreter. This young man of only 26 years met his death by an accident which occurred on the early part of the morning of May 27. Born in Pietermaritzburg in the year 1912, he accompanied his parents to Estcourt, where his late father was interpreter. He received his early education in Pietermaritzburg and Estcourt. On the death of his father he entered the service, and acted as Indian interpreter at Estcourt until he was transferred to Newcastle. The funeral took place at Newcastle, and the number of people who attended the funeral signified the popularity which he enjoyed. All sections of the community were represented. During his lifetime he was secretary of the Newcastle Indian Tennis Club; president of the Newcastle Football Association; a staunch member of the Hindu Young Men's Association and chairman of the Temple Committee. His interests were divided amongst all sections of the Indian community. He was also a law student under Professor Hurchell. The Chief Magistrate of Newcastle, while expressing his sympathy on behalf of his staff, he himself spoke in eulogistic terms of the deceased, and of his happy and pleasant disposition. Mr. Patel and Mr. Christopher also spoke of the sincere and regret the Indian community had for Mr. Naidoo, and conveyed to members of the large family the sympathy of the whole community. Numerous letters and telegrams from all parts of the country were received. A large number of wreaths were sent.

Natal Indian Congress

A Special General Meeting of the members of the Natal Indian Congress is hereby convened to be held at the M. K. Gandhi Library and Parsee Rustomjee Hall, on Sunday, 19th June, 1938 at 3 p.m.

Agenda: 1 Election of Delegates to the forthcoming S.A.I.C. Conference to be held at Capetown. 2 To consider new Draft Constitution.

A. I. Kajee,
J. W. Godfrey,
Joint Hon. Secretaries.

Books for sale.

NOTE.—Remittance should accompany order V.P. ORDERS will not receive attention. Postal Orders to be made to 'Indian Opinion' at Phœnix. Postage Free on all books

Mahatma Gandhi 1s. 6d

The Story of Ramayana 8d

J. C. BOSE.—His discoveries and attempts with a biographical sketch and portrait ... 5s

EMINENT MUSSALMANS

CONTENTS:—Sir Syed Ahmed, Sir Salar Jung, Nawab Mohsin-ul-Mulk, Vakil of Tonk, Rahmatullah Mahomed Sayani, Syed Mahmud, Syed Ameer Ali, The Aga Khan, Sir Harnamdas Sheth, Sir Ali Imam, Syed Hasan Imam, Abdul Karim Ghuznavi, Ibrahim Rahimtoola, Wazir Hasan, Syed Hasan Bilgrami, Justice Shah Din, Sir Mahomed Iqbal, Sir Muhammad Habibullah, Sir Abbas Ali Baig, Bombay, Sir Akbar Hydari, M. Hydari and the Ali Brothers.

Price 5s

ON KHADDAR —

By the Rt. Hon. V. S. SRINIVASA SASTRI

In this booklet Dr. Sastri's Presidential address to the Cawnpore Congress on the Khaddar question is published. ... [illegible] ... a patriotic plank in the Congress platform.

Price 1s. 3d.

SAKUNTALA

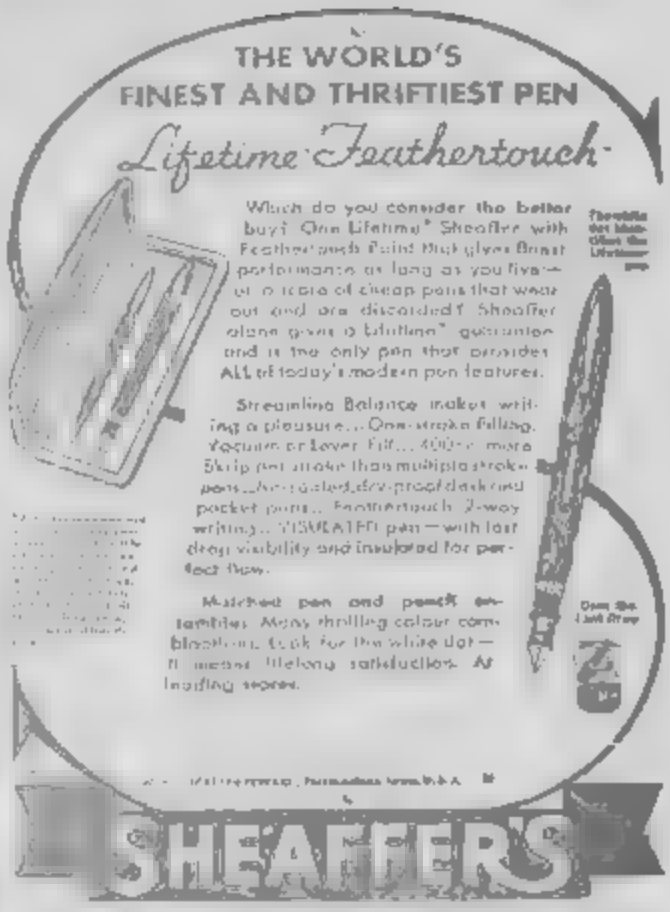
By Kamala ... [illegible] ... of Children ...

Price ... ... 1s. 3d.

ESSYS ON INDIAN ECONOMY—By Mahadev Govind Ranade Price ... 4s. 8d.

ESSAYS ON INDIAN ART, INDUSTRY AND EDUCATION By E. B. Havell Price ... ...

INDIAN INDUSTRIAL AND ECONOMIC PROBLEMS By V. G. Kale, M.A. Price ...

અમેરીકાની અનાવરની દુનીયામાં અંદી અવાજે વખણાએલી,
જીન્દગી પર્યંત શ્રેષ્ઠીત મેરન્ટી સાથે
શીફરની પન અને પેનસીલો સેમાજ રોલ ગોલ્ડની
ગ્રુટી પેનસીલો મળી રહેશે.

રોલ એજન્ટ :

Wholesale Stockists—

I. C. ASHABHAI & Co.,

35, Commissioner St., JOHANNESBURG.

'Phone 333710. P. O. Box 4838.

'INDIAN OPINION'

(Founded by Mahatma Gandhi in 1903)

For The Moral, Political and Social Advancement Of Indians In South Africa.

Published Every Friday.

Subscription Rates

Payable Always In Advance.

Within the Union	21s.	Annually
" " "	11s.	Half-yearly
Outside the Union	22s. 6d.	Annually
" " "	12s.	Half-yearly

Become a Subscriber and persuade your friends to do likewise

Apply to—

Manager,
Indian Opinion,
Phœnix, Natal.

Indians In South Africa

Helots within the Empire
and
How they are Treated.

By Henry S. L. Polak.

Price ... ... 2s.

To be had from—

THE MANAGER,
INDIAN OPINION,
Phœnix, Natal.

CHOONILALL BROS.

THE NOTED INDIAN "SARRI HOUSE IN SOUTH AFRICA."

141, GREY STREET, DURBAN.

Branches
50, Wick Street And 60, Wicks Street
VEREENIGING
GARAGE AND SERVICE STATION
... Street ... 58, Wicks Street.
... 6.30

Please note
Our Johannesburg Agent
P. RATANJEE.
60, Bree Street,
Newtown

Cable & and Tel Add
"Anvarnixo"
Phone 24008
.. 24148 Res
Durban
... Victoria ...

ARRIVING BY EVERY MAIL FROM INDIA AND JAPAN

BENARES SARRIES with Border ... Plain Centres, Rutidar Benar Sarries in Several Shades
Price from 69/ 85/ 105/ & up to £20
The Latest from Designers Dies
EMBROIDERED SARRIES 25/ ...-/ & up
PRINTED VARIOUS LINES of Sarries from 12/6, 17/ & upwards
EMBROIDERED CREPE-DE-CHENE from 3/6 yd. 42 in & 45 in width
LATEST DESIGN SARRIE CLOTH 36 in width from 1/- yd. 3/9, 3/ & up
GEORETTE SARRIES LATEST ARRIVALS price from 25/-, 30/-, 45/ & up
LATEST BLOUSES TO MATCH SARRIES price from 12/6, 17/6 & upwards
ZARI WORK SILK SARRIES IN ALL SHADES from 55/-, 95/-, 125/- & upwards

THE NOTED
INDIAN
SARRI
HOUSE
IN SOUTH AFRICA.

SUITABLE FOR WEDDING GIFTS

Brassware Vases, Tea Bowls, Ashtrays Engrave ... Trays ... Assortment Lines
At Special Reduced Prices.

Harmoniums, Tablas, Gramophone, Records & Musical Instruments At Rock Bottom Prices
Indian Condiments, Indian Groceries At Wholesale Reduced Prices.

Midwest Radio & Radio Grams from £15. £25. £35. £45 & up

Marble Taj Mahals
from 12/6, 17/6, 27/6 45/
Suitable for Xmas Presents.

Write for sample and further Particulars

ચુનીલાલ બ્રધર્સ

દક્ષિણ આફ્રિકાનું જાણીતું સાડીઓનું ગૃહ

૧૪૧ ગ્રે સ્ટ્રીટ, ડરબન.

આંચો:
૫૩ અને ૬૦ વીક્સ સ્ટ્રીટ
વેરૂલમ.

આગળી સાડીઓ નાતાલ એજન્ટ
મોહનીસબર્ગ માટે
શ્રી. પી. રતનજી,
૬૦, બ્રી સ્ટ્રીટ, ન્યુટાઉન.

ગરાજ અને સર્વીસ સ્ટેશન
૭ ઓસ સ્ટ્રીટ અને ૫૩ વીક્સ સ્ટ્રીટ
વેરૂલમ.

દરેક સ્ટીમરમાં જાપાન તથા હિંદથી આવે છે
જનારસની રંગબેરંગી ભાત સાડી, લેટેસ્ટ ડાતભાતની બુટીદાર
સાડીઓ શી. ૧૪, શી. ૬૫, શી. ૧૭૫ થી જાડી પા. ૨૦ સુધીની
બનારસથી હુમણાજ આવેલી છે.

કલ્પ ડાગની સાડીઓ શી. ૨૫ અને શી. ૩૫ થી ઉપર
બનારસની ભાતભાની સાડીઓ
શી. ૧૨-૬ અને શી. ૧૭-૬ થી ઉપર.

કલ્પણ' ક્રેપ-ડી-શીનસીલ્ક. ૧-૬ નું પાર ૪૨ ઉંચ અને ૪૫ ઇંચ ૧ ...
સાડીનું જોરદાર ડીઝાઇનનું ક્રેપ્ડ, ૪૪ ઇંચ પહોળ પાર ૬, શી. ૮-૬,
શી. ૧૦-૬, શી. ૨-૬ અને તેથી ઉપર
ઇમ્પોર્ટ આવેલી બોર્ડરવાળી સાડીઓ શી. ૨૫, શી. ૩૦
શી. ૩૫ અને તેથી ઉપર

સાડીને જોગ બનારસ બ્લાઉઝ શી. ૧૨-૬, શી. ૧૭-૬ અને
તેથી ઉપર.

૬૬ ઇંચની જરી કામની જેરબી સાડીઓ શી. ૫૫, શી. ૭૫,
શી. ૧૨૫ અને તેથી ઉપર.

ઇરગોલીનપલ, તનાલા મોમેરેઇન, રેશમી અને બીજા વાજબી
ભાવોમાં ભાત બાંધે.

દરેક બનતું ઓર્ડરપર મોકલવામાં આવશે

ગાઉનેસ્ટ રેશમી અને રેશમી આઇટમ
આપ: પા ૧૧, પા. ૨૫, પા. ૩૫, પા. ૪૫ અને તેથી ઉપર.

ઈસ્ટબર્નના પ્રેસ્ટને સાથેના બારસના તાજા મહાલો
ભાવ: શી. ૧૨-૬, શી. ૧૭-૬, શી. ૨૭-૬, શી. ૪૫.

ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન.

મહાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે
અને ૧૯૦૪માં સ્થપાયું.

પુસ્તક ૩૬ મું. ફીનીક્સ, શુક્રવાર, તારીખ ૩ જુન ૧૯૩૮ અંક—૨૨.

"ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન"

શુક્રવાર, તા. ૩ જુન ૧૯૩૮.

નાનીશી વાતની મોટી જાહેરાત

નાતાલ ઇન્ડિઅન કોંગ્રેસની મેરીટઝબર્ગની શાખાના તેમજ ત્યાંની કોલોનીયલ બોર્ન અને સેટલર્ડ ઇન્ડિઅન એસોસીએશનના પ્રમુખોએ ભેળા મળી જે નીચેનુ જાહેર પાડયું હતું તેને બહુ ભારી રૂપ આપી દેવામાં આવ્યું છે. એક બાનુથી એ નિવેદન પ્રગટ થયું. બીજી બાનુથી તેનો રદીયો પ્રગટ થયો. ત્યારે તેમાં સત્ય શું તે બાબત મૂંઝવાડો ઉભો થાય છે. પણ આ બધામાં નવાઇ જેવું તો એ છે કે હેડ ઓફીસની જાણ બહાર શાખાઓ આવી જાતની સુલેહ કરીજ કેમ શકે?

અમને જે રીપોર્ટ મળ્યા છે તે ઉપરથી એવું જણાય છે કે કોલોનીયલ બોર્ન એસોસીએશનની મેરીટઝબર્ગની શાખાના મેમ્બરોના દીલ બહુ દુઃખાયાં છે અને બાજર મુખી જે સમતાથી તેઓ કોંગ્રેસ પ્રત્યે વર્તી શકતા હતા તેને બદલે તેઓ હવે તેનો ઉગ્ર વિરોધ કરવા તત્પર થયા છે. અમને આવું વર્તન અયોગ્ય અને દુઃખકર્તા થઇ પડે તેવું લાગે છે. બંને સંસ્થાઓ વચ્ચે સુલેહ સ્થાપવાનો માર્ગ આ નથી એમ કોઈ પણ શુદ્ધ બુદ્ધિવાળા માણસને કહ્યા વિના નહીં રહે. અમારી નીતિનુ પોરણ તો એમ કહે છે કે બંધી પ્રબળ એકત્ર થવીજ જોઇએ, પણ બન્ને પક્ષે આગ્રહ થવા પ્રમાણીક અને નિષ્પક્ષપાત બુદ્ધિથી પ્રયત્ન કરવો જોઈએ. એકજ સભામાં પરસ્પર વિરૂદ્ધ મતવ્ય વાળા બકા બેસા થઇને બાખડો કરે તો સંઘ કદી નજ થાય. કહેવું નેથી તો સંઘનું કાર્ય દશ વરસ પાછું પડી જવાનું.

મોટી હોદ્દાના એજન્ટ જનરલને આવકાર આપવા મળેલા બાવાડામાં મી. એ. આર. બાબુએ કરેલા બાષણના રીપોર્ટ ઉપરથી તેઓ એમ બોલ્યા જણાય છે કે કોંગ્રેસથી છુટા પડી જનારી એકાદ દશન નાસીપાસ થયલી વ્યક્તિઓ છે. તેઓને કોંગ્રેસમાં ઓફીશીયલ હોદ્દાઓ ન મળ્યા તેથી ચીડાઇને તેમણે કોંગ્રેસ છોડી દીધી. તેમાંથી અધો દશન તો પાછા કોંગ્રેસની છાંયામાં આવી ગયા છે. મી. બાબુ કોંગ્રેસના સેક્રેટરી છે. સેક્રેટરી થઇને આવી બેજવાબદારી ભરાયેલ ત્યારે એમજ માનવું પડે કે હીંદી કોમમાં ફુસંપ શા કારણે છે તે બાબતથી તેઓ અત્યંત અજાણ છે.

જવાબદારી સમજનાર અને વિવેક બુદ્ધીમાણુ કોઈ પણ માણસ આવા ઉદગારો બહાર કરી શકે. જે માણસોઓ પોતાના જીવનના કિંમતી વરસો કોમની સેવામાં આપ્યા છે તેમને નાસીપાસ થયલા શબ્દો તરીકે જાણવા એ બાહુજ સંકુચીત બુદ્ધી બતાવે છે. આવુ વિવેક બુદ્ધીની કુણપ સુચવવું બોલવું કરવાથી પરિણામ એજ આવે કે સંઘ યત્નને બદલે ફુસંપની અને કટુતાની જવાળાઓ ફેલાય.

મી. બાબુએ કરેલ બાવડુ પાણીમાં પા હોમવાથી આગ ઓલવે તેમ કોમમાં ફુસંપ દ્વારા ઉપર તરફનુ ફેલાય એથી વિશેષ શું કહીએ.

મેરીટઝબર્ગમાં બનેલા બનાવથી એક વાત સોબી સ્પષ્ટ થાય છે કે લોકો ઉપર કોઇના વખાણથી કબાબ બય એમ નથી. બંને એસોસીએશને એકત્ર મળીને સવાલ ખુલ્લા દિલથી ચર્ચવા જોઇએ. બધાઈ પ્રયેલુ એકત્ર રેસ્ટોરોન્ટ કરવા માટે ગમે તે જવાબદાર હોય પણ તેણે કોમને બારે નુકસાન કર્યું છે. ચેમ્બરોની સંમતિ લીધા વિના થયેલું રેસ્ટોરોન્ટ કબાબમાં બધાથી દેવામાં બારે બુડ થઇ છે. સુલેહ તો પછીજ જોઇએ. પણ તે તારેજ બાય જ્યારે બંને પક્ષો પોતપોતાના અંગત મતભેદ બુલી બરા મતભેદના કારણોનુ ઉંડાણુ થી પ્રથકકરણ કરી તે દુર કરવાનો પ્રયત્ન કરવા બેસે. આમ થાય તોજ પક્કો સંપ પક્કો, બુના મતભેદો બુલાશે અને દઢ તેવા સંપની જડ જામી શકશે.

—૦—

આપણું પ્રાચીન અર્થશાસ્ત્ર

અર્થશાસ્ત્રના આજના અભ્યાસીઓ આપણને જણાવે છે કે એડમ સ્મીથ અર્થશાસ્ત્રનો પિતા છે અને પશ્ચિમના આધુનિક અર્થશાસ્ત્રે દુનિયાની પ્રગતિમાં જબરો હાળો આપ્યો છે. આમછતાં સંસ્કૃતિનો, આપણા પ્રાચીનપણાનો અને એની તમા ગૌરવાનના શાસ્ત્રનો આપણે સુક્ષ્મ દ્રષ્ટિએ અભ્યાસ કરવા બેસીએ ત્યારે આપણને ભાન થાય છે - એડમ સ્મીથના વખાણો પણ કયારે જન્મ્યા ન હતા, તેવા પણ કેટલા વર્ષો પૂર્વે આપણા મહર્ષિમુનિઓએ રાજું અર્થશાસ્ત્ર વિચાર્યું હતું—રચ્યું હતું, અને આજે સંસ્કૃતિના વાહકો તરીકે આજના દીને પણ દુનિયા આપણા દેશની પ્રાચીન સંસ્કૃતિના રૂપના બજારો એ તેજસ્વી શાસ્ત્રની ભેટ કરી દીધી હતી. ઇતિહાસનાં પાનાં ઉથલાવીએ છીએ અને નેદકાયથી દુર કરી બ્રીટીશ યુગના પ્રવેશદ્વાર સુધી આપણે આવી પહોંચીએ છીએ ત્યાં સુધી આપણી નજરે ના માનવીઓથી પરાની કોઈ પ્રકરણ નજરે પડતું નથી. એટલુંજ નહિ પણ આજના વૈજ્ઞાનિક શરીરશાસ્ત્રનાં દર્શન પણ વર્ષો પહેલાં એની પ્રાપ્તિ માટેના પ્રયોગોની જરૂર છે એવાં દર્શન આપણાઓ મેળવેલા આપણા ઋષિ મુનિઓને વર્ષો વર્ષના અને પ્રાગઐતિહાસિક આપણે ઘણી વિદ્યા આજના દીને એમણે રચી કે શરીરના આપણી સાત્વિકપણાના વિનાશક વૈજ્ઞાનિક પર પડવા ન દેવા તેની સંપૂર્ણ સંકલ્પો પોતાના કાર્યકારના પ્રકાર સામે કેટલીયે દશ રચ્યા હતા.

એમનામાં રહેલી આત્મશક્તિના અભ્યાસ જરૂર રસીક અને ગંભીરપણે છે—એ ઉદ્યોગ માણવા પ્રજાનું પ્રચંડ સંપાદન પડયું હતું. ઉદ્યોગ યોદ્ધાઓની જબ્બર વ્યવસ્થા એની સાથે સાંકળી દેવામાં આવી હતી અને વર્ણવ્યવસ્થાની અજબ સમાજરચનાએ એ દિશામાં પ્રચંડ વેગ આપી દીધું હતું. પ્રાચીન ભારતની સ્વાતીક સ્વરાજ્ય સંસ્થાના ત્રિવેણા એમના અભ્યાસપુર્ણ પુસ્તકમાં રામાયણના મુકરજી ને છે તેમ પુરાવા અને મધ્યકાળના કેળવણીના રચનાર પદ્ધતી, કાયદાકારીગરી, શીક્ષણ ને શોધખોળ સુંદર સંજોગ, જગતની પ્રજાઓમાં ચેપારવણજમાં ઉંચું અભિમાન એ બધું જોયું હતું કે જેને માટે કોણ પણ દેશ ગૌરવ લઇ શકે

રીપેટ્રીએશન યોજનાનું પરિણામ

આ પ્રશ્ન પર અમે ઘણી વખત લખી ચુક્યા છીએ. અમે ફરી એક વખત પર આજ પ્રશ્નવાનો જરૂર પડે છે. સુખની વાત એટલીજ છે કે આખરે જે પ્રમાણમાં ધાર્યું હોવાનું હતું તે છેક આજે થાય છે. તે તો એ કે મદ્રાસ સરકારે આપેલા ઇનામ અને રીપેટ્રીએશન સ્કીમ ઉપર જે ગણ્યા ગાંઠ્યા ભારતીય ગરીબ મજુરો આફ્રીકા છોડી પોતાના દેશમાં આવેલ તેમને પોતે પોતાનું ગુજરાન કરી શકે તેવી જમીન મફત આપવામાં આવે છે. આ યોજના પણ પાર પડી છે. આપણા ગરીબ મજુરોને સરકાર આપવા માં આવેલા જમીનના પ્લોટોના ફોટા પણ મદ્રાસ ખાતેના પ્રોટેક્ટર ઓફ ઇમીગ્રન્ટસના ઓફીસમાં જોવામાં આવ્યા હતા. દાગોદર મુદલીયારે જે પત્રકો બતાવ્યા છે તે બદલ આપણે તેમને ધન્યવાદ આપીએ છીએ. રીપેટ્રીએટ થયેલા ગરીબ મજુરોના ઘરોના ફોટા કાલ થયા છે તે ગાર્ડનેજ કોલોનીમાં આવેલા છે. આ ગરીબ મજુર વર્ગ ઘરે જેમ બધી મોટી આશાના ચાલ્યેલા પ્રલોભનો ને આવ્યો હતો તેજ રીતે સાઉથી સરકારે તેના ભવિષ્યનો વિચાર કર્યા વિના માત્ર એક હીંદી કોમની વસ્તી આ દેશમાં વધતી અટકે તેટલા ખાતર તેને ઘરે પહેલી આપેલા વચનો ને બીલકુલ ભૂલી ગયા તરફથી, રેલ્વેતો રેલ્વેનો ફેલા ખાતો રહ્યો છે. અમે આશા રાખીએ છીએ કે મદ્રાસ ખાતે જે યોજના થઇ છે તેની પોજના કલકત્તા બંગાળ અને સંયુક્ત પ્રાંતમાં પણ થશે.

સ્ત્રીઓના વિભાગનો પ્રશ્ન

ગયા રવીવારે ટ્રીકન યાર્મેટરમાં કોન્ફરન્સ અને આજુ બાજુના વિભાગના હીંદી વાસીંદાની સભા મળી હતી. સભાના આશરે ૨૦૦ ની સંખ્યા મળી હતી અને પ્રમુખ સ્થાને શ્રી. પી. કેન. નાયડુ હતા. અમૃતલાલભાઇ મેસર્સ ફોરેસ્ટર, પી. આર. પથર, એસ. એસ. અને પી. પી. શીંગ હોસ્પીટલ બોર્ડ અને સ્ટેટસ્લ એસોસીએશન તરફથી હાજર હતા. પ્રમુખની મુંટણી થયા બાદ શ્રી ફોરેસ્ટરે સભા સમક્ષ બોલતાં જણાવેલું કે ગોરા વખત પર તેમના મંડળનું એક કેમ્પ્યુટેશન ડરબન સીટી કાઉન્સીલની હાઉસીંગ કમીટીના પ્રમુખની મુલાકાતે ગયું હતું જે બેઠકમાં ગયેલા સભ્યોએ કરેલી રજુવાતો સહાનુભૂતી ની ભારે રીતે પ્રમુખે ધ્યાનમાં લઇ આંતરણી હતી અને વચન આપેલું કે સ્લમ વિભાગમાં રહેતા હિન્દીઓ માટે સખત પગલા લેવા માં નહીં આવે આપણા માલના શ્રી. ફોરેસ્ટરે પોતાનો એ અભીપ્રાય જણાવ્યો હતો કે આપણે કરેલી આપણી ખરીદ ગાનણુંઓ કમ્પુલ થશે તેનો આશરો જાર રાખવામાં સાર છે ખરી સ્થિતિ જોવા જઇએ તો આ દેશ માં આપણી જોરીજ છે કે જે કુકરો પણે તે નહીં પામવા કરતા કાંણા મામા થું પોતા માની સંતોષ વાળવા જેવી થઇ પડી છે. પણ ખરી એ પણ આશા તો જોઇજ કે દોઢક દિવસ પણ તમે આદર્શ સંજોગો વચ્ચે રહેતા હશો અને આજે છે તેના કરતા તમારા રહેવા કરવાની સ્થીતીમાં સારો સુધારો થયો હશે.

શ્રી ફોરેસ્ટર ઉપરાંત શ્રી. પથ્થર અને શ્રી. મેસ એસ. અને પી પી. શીંગે પણ ઓજ બાબતના કુંક ભાષણો કર્યા હતા

જુ અને કોલોનો

સ્ટેટ્સાનીસ્લાસ્ટ્રના જુ અને કોલોન મંડળના સેક્રેટરીએ મંડળનો સીમાસીટ કેવાલ આગારી પર મોકલી આપ્યો છે આ મંડળનો મુખ્ય હેતુ જુ અને બીજા યુરોપી કોમો વચ્ચે એક બીજાનું ઇત સમજી એક મેક વચ્ચે સહીષ્ણુતાની ભાવના દઢીભુત અને તેવા દરેક પ્રયત્નો કરવાનો છે. આ મંડળમાં જુ અને બીજા કોમોની પ્રતીષ્ઠીતા વ્યક્તિઓ છે અને તેનો પ્રમુખ દેરદન્ટ કાગર રીનેજે છે મંડળના કેવાલ પરથી જણાય છે કે તેના સભ્યની સંખ્યા ૬૫૫ ની છે જેમાં મોટા ભાગ જુ કોમના સભ્યોનો છે. મંડળ પોતાનું એક જુ કોમને લગતા પ્રશ્નો પાછી ખરી હકીકત પુરી પાડવાને સાદીલ જાહેર પાડી તેમજ આપણે કરવા સાદ કરવાના આશા રાખે છે.

અમને લાગે છે કે આ મંડળની પ્રવૃત્તીનો મોટો પુરોપણ સક્રિયતીત અભ્યાસ કરશે તો હીંદી કોમ અને ઓરી પ્રશ્ન વચ્ચે પણ સહીષ્ણુતા ની ભાવના કેમ પધારી શકાય તે વિશે ઉપયોગી માહીતી તેમને મળશે. આગારી આપી છે કે પ્રીન્ટોરીયા-યુરોપીયન કાઉન્સીલના પ્રેસીડન્ટ આ બ્રહ્મ મંડળ કોમીયન મંડળ જેવી પોતાની કાર્યવાહી વીશે તપરના મતા તે છે તેની અને તેટલી બાતમી આ વારે અત્યારે મળ. પીરો અને તેમની મનોદશા વાળા બીજાઓ હીંદી કોમના દુખોજ સ્તેવાનું જે નથી ચુકતા તે બીત મનોદશામાં સુધારો કરાવી શકશે.

હિંદી સ્ત્રી જાતની

દોઢ બાર આજે પ્રવાસમાં સમજાવ જોયા પ્રાંતોમાં જે આ જાતીનું કાર્ય થઇ રહ્યું છે અને તેના અનુસંધાન રૂપે ડો. ગુનમે આજ દિશામાં જે પ્રવૃત્તી શરૂ કરી છે તેને પ્રોત્સાહન માંગ તે હેતુથી કુક મુદ્દા પર સેવા. બેન વિજયા લક્ષ્મી પંડીત જેવો મુ પી. પ્રધાન મંડળમાં સ્થાનીક સ્વરાજ્યનું પદ ભોગવે છે તેમણે જે ઓકકાસ્ટ ફ્રેડીંગો દ્વારા આપણ કર્યું છે તે ઉતારી શકીએ. શ્રી. બેન વિજયા લક્ષ્મી પંડીતે પોતાના આપણમાં જણાવ્યું હતું કે "આજ દિન સુધી સ્ત્રી એ ઘરની દેવી સમાન ગણાયેલ છે આજ સુધી તેનું સ્વરાજ્ય અને તેનું આદર સન્માન પુરૂષ વર્ગ મારફતે થયું છે. અને પુરૂષ વર્ગજ તેની પ્રત્યે ભેદભાવ પણ રાખ્યો છે આમ છતાં આ સુધ્ધ ભેદ અને નિષ્ઠાવાનું જીવન કોઇ આબાદી સ્વતંત્ર સ્થાની કબ્જા ભોગવે છે. આગળ વધતા શ્રી બેન વિજયા લક્ષ્મી પંડીત કહે છે કે સમાજની ઉન્નતીનું માર્ગ આજ લગી માત્ર પુરૂષ વર્ગનાજ હાથમાં રહેલું છે. સ્ત્રીને પણનો ખ્યાલ, કોઇ સ્થાનની દુનિયામાં પ્રવેશતી જોઇએ છે તેમાં પણ તેનું સ્થાન એક ગૌણ ભોગવા આપનાર આજુબાજુ પુરૂષજ છે પણ સદાને માટે સ્ત્રીનું સ્થાન ઘરબાર ને રસોડું નથી. ઘરનો ભોગ તો નથીજ પણ અગત્યનો છે. કેમકે ભારી ઉન્નતી કોમ પણ સમાજની બધ દોષ કે ઘટ પામે તો તે સાથે જ થશે અપારે સ્ત્રી અને પુરૂષ બંનેને એક સરખી રીતે સમાજ ઉન્નતીના પ્રત્યેક ક્ષેત્રમાં ભાગ કરવાં જોઇએ. સ્ત્રી જાતી માત્ર આજીવિકા મેળવવાના ક્ષેત્રમાં રહી કામ કરવા નથી પ્રગતી તેને સમાજ સુધારના પ્રત્યેક ક્ષેત્રમાં પોતાનો ભાગ ભજવવો છે અને દિશાને વેગ છે આપણે ગરીબ સમાજની દશા ઉંચત થશે, દેશ સ્વતંત્ર થશે અને સ્વરાજ્ય મેળવશે

શ્રી સમાજમાં પણ કેટલી બાહોશ અને કુશળ અક્તિઓ છે તેના દાખલા આજે મારા પ્રવાસમાં જોવા જાણવા મળ્યા છે. ઓ તાજુ હોસ્પીટલના મદ્રાસ એસેસ્મલીના પ્રમુખ ડો. નાયારાયનના મમ પત્નીનું છે જેઓ દીલ્હીની મેડીકલ પારા-સભાના સભ્ય ચુંટાયા છે.

ખબરપત્રીઓનો ફરોદા

કાલ ઓટલના તા કરે મેના તાર સમાચાર મુજબ ત્રણ દિવસની ચાંદર પરદેશના એકસો બબરપત્રીઓ જોહાનસબર્ગમાં આવી પહોંચ્યા હતા. આમ બબર પત્રીઓનો ઓટ સાથરો કરેલો પત્રવાણી શોમે એમ માને છે કે આને યુદ્ધ થવાની બધા નીકાની છે.

આ બાબત પર ટીકા કરતાં જર્મન પત્રકારો સુચવે છે કે આમ દેશ કેવાયરના બબરપત્રીઓ જોહાનસબર્ગમાં આવે એથી પરિસ્થિતી વિકટમ થાય છે એટલુંજ નહીં પણ તે વસ્તુ સાદ થાય છે કે જોહાનિસબર્ગવાસીની સરહદ તારો તે રાજ્ય જે વર્તમાન પરિસ્થીતી પ્રમાણે છે તેને, છે તેના કરતાં વધારે વિકટ બનાવવા કશું કરવા પાછા છે.

કેપટાઉન કાઉન્સીલનો ઠરાવ

કેપટાઉન વિભાગીય કાઉન્સીલે જાહેરાતીથી ઠરાવ્યું છે કે હવે પછી કેપીટલ ડીસ્ટ્રીક્ટ ની અને જનરલ કીલરની દુકાનો, બારબર શોપ અને હેર-ડ્રેસરો તેમજ બીજી દુકાનો સુધરાર વાર તરફ વારાને બદલે સાંજે ૬ વાગ્યે બંધ કરવાની છે. શ્રી. બેન. કોમી જોગો આ ઠરાવની તરફેણના હતા તેમણે આ ઠરાવને ટેકો આપતાં કહ્યું હતું કે બધારાદારીએ આ સુધારાથી ચીંતા કરવા જેવું કંઇ નથી. તેમના ધંધાને બીલકુલ નુકસાન નહીં પહોંચે કેમકે ખરીદી કરનારો વર્ગ નોકરો કે જે પછી કોઇનું બગાડવાનું નથી ઓટલે સેજ દુકાન બંધ થવાના નવા સમયને ટેવાઇ જશે, અને છેલ્લી ઘડીપર ખરીદી કરવાનું મુલતવી રાખવાની ટેવ પણ જતી જશે.

દક્ષિણ આફ્રિકાના ટુંક ખબરો

એજન્ટ જનરલ પ્રીટોરીયામાં

હાલના એજન્ટ જનરલ સી. રામ રાવ તા. ૬ મીના રોજે અકરના જનરલ અને મંત્રી પ્રધાનની મુલાકાતે પ્રીટોરીયા ગયા હતા. પ્રીટોરીયાના સ્ટેશન પર બંને હિંદી અને યુરોપી મત કોમના પ્રતીનિધીઓ હાજર હતા. બી રામ રાવે સ્વાગત પ્રત્યે કહેલું જણાય છે કે "આજ કેટલી ગેરી પ્રજાઓ મારી જે તરફ જાય બીની લાગણી પ્રદર્શીત કરી છે તેથી મને ખુબ પ્રોત્સાહન મળ્યું છે." શ્રી રામ રાવે આગળ ચાલતા કે પણ જણાવેલું કહેવાય છે કે "હીંદી પ્રજા ગાદું સ્વાગત કરશે તેવી મને પુરી આશા હતીજ પણ મારી પ્રજાએ આ રીતે આપનાર્યો છે તેની મોટા વખા પડ."

શ્રી. રામ રાવ સાહેબની આગમની સુધીમા પાછા ફરતા આપણે પ્રતીક્ષામા રહ્યા છે.

અમો માની લઇએ છીએ કે હીંદી કોમ એ નો બાબતજ લક્ષે કે હીંદના એજન્ટ જનરલ ની ઓફીસ વેસ્ટ સ્ટ્રીટમાં નાથેમાનીકરની સામે આવેલા બીલ્ડીંગમા છે.

રીચરસાડ રલમ રીબાગ

અરજુરી પત્રમા પ્રગટ થયેલા આજ મુજબ જણાય છે કે ડરબન સીટી કાઉસીલે નીર્ણય કર્યો છે કે ઉપરોક્ત રથળે રહેતા હીંદીઓને માટે નીવાસસ્થાન તરીકે બીજી જગ્યા નક્કી ન થાય ત્યાં સુધી આ તેમના ઘરો રહેવા દેવા. આ કરાર સીટી કાઉસીલે પોતાની જનરલ પરપઝીસ કમીટીની ભલામણથી આને રીતે મુખ્ય કમીટીએ રીકાર્યથી કર્યો છે.

જનરલ પરપઝીસ કમીટીએ પાછળ એક લાખ બાર હજારના ખરચ હીંદી કર્યું અને યુરોપીઅન બાર રહેવાના ઘરોની બાજુના ભોના બાગ પણ બનાવ કર્યા છે

ડ્રેપ સ્ટ્રીટ મોટર કાર્યક્ષય

ડરબનના રહીશ મીસ એરીથ બીલ્સ નામની એક યુવતી કપ મોટર ચલાવવા માટેના પરવાનાની પરીક્ષા પાસ કરી હતી. ૧૫ વર્ષથી પણ ઉપરનાની મોટર ચાલવવા બીજાપણ માટે સરકારની આરોગ્યના દ્રષ્ટીએ ટાકટરનુ અરજીસીટ મેળવવું પડે છે. તે મીસ બીલ્સે રજુ કર્યું હતું, જેથી તેણીને લાયસન્સ આપવામાં આવ્યું હતું

ચેરા ચુંટણી

નાટાલ પ્રોવીનસીયલ કાઉન્સીલમાં પોપ્યુલ્ટ તરફથી બીરાજતા મેમ્બર મી. વરનન એલ્સ્ટીબર યુનીયન પાર્લામેન્ટમાં સભ્ય ચુંટાવાથી તેમની પ્રોવીન્સીયલ કાઉન્સીલના ખાલી પડેલી જગ્યાએ ડરબનના સીટી કાઉસીલર મી. એચ. ફ્રેન્કે ચુંટણી લડવા કરી છે.

યુરપીયનોની દેહગામની હીજરાત

ડરબન મેરીટસબર્ગ દેહગીમાં જનારી યુરોપીઅન દેહગામોએ વચ્ચેની હીજરાત ૩ રજ મેઈલ થઇ હતી, જેમા ૫૫ એસ આર ગેલીંગ્રહન પકેલા, મી. એ. ડે. બોર્ડસ બીજા અને બી. એચ. ડે. મોરીસના ત્રીજા આવ્યા હતા. બને ઘોડેરો વચ્ચેનું અંતર ૫૪ માઇલ છે અને તે દોડતા અનુક્રમે ૧ કલાક ૪૨ મીનીટ, ૧ કલાક ૩ મીનીટ અને ૧ કલાક ૨ મીનીટ પડ્યા હતા

રેલ્વે ક્રોસીંગ અકસ્માત

સરનીઆથી ડરબન આવતા તા. ૨૪ મેઈ સાંજે ૬ કલાકે સરનીઆ અને મેસસરી વેકટ્ટ ક્રોસીંગ આગળ આગગાડીના એન્જીન સાથે અથડી પડેલી મોટરકારમાં ડરબનના બી. અને મીસીસ હેનેસ્ટ મોરીસનનું મરણ નીપજ્યું હતું બી. મોરીસ ડરબનમાં સ્ટીવરેડોર ડરાવર હતા. આ ક્રોસીંગ ઉપર દરવાજો નથી દેવા માટે રેલ્વે ખાતાનું ધ્યાન બે'ચલાયાં આવ્યું હતું. આ બાબુ પ્રાતક અકસ્માત થવાનું કારણ દરવાજાનો અભાવ છે.

જકાત તથા લાંચ માટે ૬'૪

ડરબનમાં સ્ટીમર કેનીગા ઉપરથી તા. ૧૦ મેઓ ઉતારેલી એકસો નંગ સીગ્રેટ સ્ટરકેસમાં જાહેર કરવામા આવતી કરી સી. ૨૬–૩ જકાત નહી ભર્યા માટે તથા કસ્ટમ્સ ઓફીસરને બેક પાર્ડ સોંપ આપવા માટે આપરાધી ઠરવાની ડરબનના મુખ્ય મેજીસ્ટ્રેટ નાગના મીન મોકસને તા. ૨૩ મેઓ જકાત ચોરીના આપરાધ માટે પા. ૫ તથા લાંચના આપરાધ માટે પા. ૧૫ મળી કુલને પા. ૨૦ નો દંડ કર્યો હતો.

ઘેહેન્દી દેહગનારાઓની હીજરાત

ડરબન અને મેરીટસબર્ગ વચ્ચે હીન્દી દેહગનારાઓની હીજરાત તા. ૨૧ મેઓ થઇ હતી, જેમાં તેના ઘોડેર ઘોડેમાં પરીણામ મુજબ પહેલે નંબર પા. ડી. સુબ્રમણ્યન ૧ કલાક ૫૬ મીનીટ બીજે નંબરે બી. ઓ મુદલીયર ૧ કલાક ૫૬ મીનીટ અને ત્રીજે નંબરે બી. આર પેના પેરુ ૧ કલાક ૫૭ મીનીટે મેરીટસબર્ગ પહોંચ્યા હતા હરીફાઇમાં ૨૦ કુલેદવારો હતા, પણ તેઓમાંથી ફકત ૬૬ મેરીટસબર્ગ સુધી દોડી શકયા હતા બીજાઓ દોડવાનો ઉપર મુકી દઈ હતા તાપ્યા હતા. ૬૬ નંબરે બોલ્ડોમેરા દોડવાર, ૮ કલાક ૫૩ મીનીટ મેરીટસબર્ગ પહોંચ્યા હતા.

મેયરના સેક્રેટરી

ડરબનના મેયરના સેક્રેટરી માટે બજેમી ૧૦ અરજીઓમાંથી મી. જે. એન બારકર માટે બ્યુનીસીપલ રટાફે બોર્ડ બલામણ કરી હતી મી. બારકરની ૩૨ વર્ષની વય છે. હાલમા તેઓ એસોસીએશનના સેક્રેટરી અને ડરબન સીવીક એસોસીએશનના કેપ્ટની ચેરમેન છે.

આઠમી પાર્લામેન્ટ

દક્ષીણ આફ્રિકામા મુનીયન પાર્લામેન્ટની ચુંટણીનું પરીણામ સતાવાર રીતે જાહેર થયા મુજબ યુનાઇટેડ પાર્ટીના ૨૧૬, નેશનાલીસ્ટ ૨૩, લેબર ૭, કુમીનાગ ૨ અને એક સ્વીટ સભ્ય ચુંટાયા હતા. આ પ્રમાણે હેર્ટઝોગ–સ્મટસ બહુમતી પાંચા ૨મુજબ પક્ષ ગતા માં આવ્યો છે

ફાંસીની શીક્ષા આજે થઇ

જોહાનીસબર્ગની મારજેરી, પેટ્રીકા, રોજ બુક નામની યુવતીના ખુનના આપાધી માટે આરથર રીચર્ડ બેગ નામના યુવાનને ફાંસીની સાહાનો હુકમ થયો હતો, જે માટે આજે ફાંસી ઉપર લીવાર ચલાવી યુનીયનના પ્રધાન જનરલની એકઝીકયુટીવ કમીટીએ બેગને ફાંસીની સાહાસાંથી મુકત કરી જીંદગી પર્યન્ત કેદમાં નાખવા ઠરાવ કર્યો હતો

નેટીવ માટે રહેઠાણો

બેટી રમીધમાં નેટીવ સેટલમેન્ટમાં નેટીવો માટે ૬૦ નવાં મકાનો બાંધવા લેડીસ્મીથ ટાઉન કાઉન્સીલે ઠરાવ કર્યો છે. મકાનોં બાંધવા નેટીવ કારીગરોને રોકવાની નેટીવ એડવાઇઝરી બોર્ડ તરફથી સુચના થઇ હતી પણ તેઓએ કમીટીએ યુરોપીઅન કારીગરો રોકવા બલામણ કરી છે

હડતાલ કુતરે

ઇસ્ટલીનુકમાં રહેતા દક્ષીણ આફ્રીકાના પ્રીમ્યર સ્ટાર મી. એમ હર્ટઝર પાળેલાં કુતરાં સાથે રમતા હતા, ત્યારે કુતરાએ એકદમ હુમલો કરી મી હર્ટઝરના હાથ પગ પર બટકાં ભર્યા હતા. કુતરું હડકાયું જણાતાં તેને મારી નાખ્યું હતું અને મી. હર્ટઝરને પાશ્ચરની રસીનો ઉપચાર કર્યો હતો.

મી. ડ. એચ. લોરેન્સનું અરણ

ડરબનની લાઝો કોલેજના એક બાહ્ય પ્રોફેસર મી. ડ. એચ. લોરેન્સ તા. ૧૪ મેઓ લંડનમાં અરણ પામ્યાના સમાચારથી ઘણો ખેદ જાહેર થયો હતો. લાઝો કોલેજનાથી મી. લાય રના ઉપર ઘણાક લખ્યા હતા ત્યારે ત્યારથી બાબાંઓએ મી. લોરેન્સને નામની જરુર ઉપર નીમવા હતા. મી લોરેન્સ કેળવણી બાબતો બાંધ્યા લખ્યા કરીસેન્સરના રીટાવર પણ હતા આવે પ્રસંગને બાકીલ લોરેન્સ સાથે કરવા ગયા હતા બન્ને તેમની તબીયત નાદુરસ્ત થતાં ઓપરેશન કરવું પડ્યું હતું, જેમાંથી તેમનું અરણ નીપજ્યું હતું

ડ્રેપ ટાઉને નાતાલ

ડરબનના તા. ૨૦ મીના બાદારીથી મળેલા તાર ના સંદેશા મુજબ રેલ્વે ખાતું ગુરુવારે મેઓસ્ટાઉ બાતે મળશે, જ્યારે કેપ–નાતાલનું રેલ્વે બાબે નોડાણ ઝિગટાટા–કોકસ્ટાઉ–મેકસીબર બાબત બાદારીથી–મેકસીબર બાબે કરવા વિશે ચર્ચા કરશે

મેકસ્ટાઉના મ્યુનીસીપ મંડળોએ બાદારીથી મેકસીબર બાબે કેપ નાતાલનું રેલ્વે જોડાણ કરવાના વિચારને અનુમોદન આપવા ઠરાવ્યું છે, કોઇનું અભિપ્રાય

કોર્ટલેન્ડ પુલ સાઉથ મોટર રેસના દુકાનદા સુલેમાન બાદુલ્લા બરાને તા. ૨૮ મેઓએ દરેક મા. ૨૯ ઉપરાંત ૩ બાર પ્રોગ્રેસરી નોટો બરામ

નામના વકીલને સોંપવા હુકમ કર્યો હતો કોર્ટે અનાદર ઘટાવ્યો કોર્ટનું અપમાન કર્યો માટે તા. ૨૫ મેએ સુપ્રીમ કોર્ટમાજીસ્ટ્રીસ બારીમાં કોર્ટના આવરણો કરવા કેદખાના નાખવા હુકમ કર્યો હતો. પણ તેઓ તેમને કેદ માટે પણ તેમ આપવાના કેદુથી મજકુર હુકમ તથા દીવસ સુધી અમલમાં નહીં મુકવા કરાવ્યું હતું: બાદ સાંજ પછી નીચલા જાપો ભરવા પકડવા વોરન્ટ નીકળશે.

પરદેશી ખુદાયો

કે. પી. એમ કુંપનીની ઈમારતોઓસર્યેનમાં કરેબનની મુલાકાતે આવેલા કોલાન્કર તા. ૧૬ મેએ રાત્રે કોટસમાંથી જાણી બજાર નીકળતા પાછા ફરવા જવા માટે મોટરની રાહ જોતો હતો. ઓટલામાં એક મોટર જે માણસો તથા કરામપર સહીત ત્યાં હાજર થતાં તેઓ તાબે આવવા કરી મોટરમાં કરવા અને હતો. મોટર ને અનુપણા રસ્તા ઉપર લઇ જઇ, ફુવારો કરી તેના પારેથી ૫૦ ૧૦૫ની ૫-૬ નોટો પકડી લીધી હતી, અને તેને મોટર બહાર ફેંકી દીધો હતો પોલીસો તાબાના આવતા મજકુર કોલાન્કરે તાલીસન બાબત આપી હતી.

નાઝેરીની ચોરીઓ

ઈસ્ટાનીસમાં આને ફરતીઓનાં ઉઠવા બે મહીનામાં ૨૩ ચોરીઓની મોટરી થઇ હતી. મોટરોના એક મોટો ટોળા કોવાનું અનુમાન થાય છે. તેઓ બોલેરી ઉભાડી જાય, ફેરીને બાદ રાહદ આવેજ ચોરી લઇ ચોરી પડતી ચુકે છે. ચોરી પસંદ તેઓ તાબે મોલ પેસેજેસાં રાખે છે ચોરોનો પત્તો મેળવવા માટે પોલીસે સારે પ્રયત્ન માણ રાખ્યો છે

લેફ્ટનન્ટ ગવર્નરની મીટર

-યુ કાયદા મેજીસ્ટ્રેટ પોતેના જણીતા કોંદી ઇન્ટરપ્રીટર મી. એન પી. નાયક બંદુકની ગોળીથી મરણ પામેલા મળી આવ્યા હતા. મી. નાયક ન્યુકાયદામાં પધાર લેફ્ટનીક હતા. મી. નાયકનો મોકો બંદુકનો ગોળી પાર કર્યો દોષ એના બાંધેલો નથી, છતાં પોલીસ તરફથી તજવીજ ચાલુ રાખી છે મી નાયકની મરણ બાબ

ખાજેરીની ચોરીઓ

ઈસ્ટાનીસમાં આને ફરતીઓનાં ઉઠવા બે મહીનામાં ૨૩ ચોરીઓની મોટરી થઇ હતી. મોટરોના એક મોટો ટોળા કોવાનું અનુમાન થાય છે. તેઓ બોલેરી ઉભાડી જાય, ફેરીને બાદ રાહદ આવેજ ચોરી લઇ ચોરી પડતી ચુકે છે. ચોરી પસંદ તેઓ તાબે મોલ પેસેજેસાં રાખે છે ચોરોનો પત્તો મેળવવા માટે પોલીસે સારે પ્રયત્ન માણ રાખ્યો છે

લેફ્ટનન્ટ ગવર્નર મીટર

-યુ કાયદા મેજીસ્ટ્રેટ પોતેના જણીતા કોંદી ઇન્ટરપ્રીટર મી. એન પી. નાયક બંદુકની ગોળીથી મરણ પામેલા મળી આવ્યા હતા. મી. નાયક ન્યુકાયદામાં પધાર લેફ્ટનીક હતા. મી. નાયકનો મોકો બંદુકનો ગોળી પાર કર્યો દોષ એના બાંધેલો નથી, છતાં પોલીસ તરફથી તજવીજ ચાલુ રાખી છે મી નાયકની મરણ બાબ

અખબારપત્રો

કરબનથી એક આમ મળે છે કે:—

કરબન તા. ૬ ઠી મે ૧૯૩૮ ના રવીવારના દીને શ્રી. મકનજાઇ ભાણજાઇ પોટેલજીઓબેબ બાળાના પુત્ર શ્રી. પોકનદાસના લગ્ન શ્રી. કાળા દાસભાઇ ઝીખાભાઇની પુત્રી કમળાબેન સાથે કરવામાં આવ્યા હતાં. લગ્ન વૈદીક વિધીયા પંડીત અયાની કરાવના હસ્તે થયા હતા જે વેળા અન્ય ગૃહસ્થો અને સગાસ્નેહીઓએ સારા પ્રમાણમાં હાજરી આપી હતી. વિધી પ્રસંગ ઉત્સાહ ભાને ઉમંગથી પુર્ણ થયા બાદ વર અને વધુ પક્ષ તરફથી પંડિત અયાનીદયાળને કુશકાર પહેરાવવામાં આવ્યો હતા તેમજ લગનમંધીયો બોલાવેલા દંપતીને શ્રી. કરબન મોગી જિતેન્દ્રુ ભંડળ તરફથી કુશકાર પહેરાવવામાં આવ્યા હતા. જે પછી અન્ય ગૃહસ્થો તરફથી વિનેત્રનો થયા બાદ આ શુભ પ્રસંગ નીમીતે શ્રીમાન મકનજાઇ ભાણાભાઇએ જુદી જુદી સંસ્થાઓને નીચે પ્રમાણે દાન કર્યું છે:— શ્રી. કરબન મોગી હિતેન્દ્રુ મંડળ પા. ૧-૧-૦, પોટેલજીઓબેબ ક્ષાત્રીય મોધી મંડળ પા. ૧-૧-૦, પોટેલજીઓબેબ કેળવણી ૧૬ શ્રી. ૧૯-૦, ધર્મશાળા ઓપોનીંગમાં શ્રી. ૧૯-૦, હિતેન્દ્રુ મારીકને શ્રી. ૫-૦, સુધા ગુરૂકુળ શ્રી. ૫-૦, સુરત કોટુ એજ્યુકેશનલ સોસાયટી રૂકુલ શ્રી ૧૦-૦, સુરત આર્ય સંગીત મંડળ શ્રી. ૧૦-૦.

શ્રી. કાળીદાસભાઇ ઝીખાભાઇએ પણ આ શુભ પ્રસંગે સુધા ગુરૂકુળ શ્રી. ૫-૦, હિતેન્દ્રુ મારીક શ્રી. ૫-૦, ધર્મશાળા ઓપોનીંગમાં શ્રી. ૫-૦, સુરત કોટુ એજ્યુકેશનલ સોસાયટી રૂકુલ શ્રી. ૧-૧-૦, શ્રી. કરબન મોગી હિતેન્દ્રુ મંડળ શ્રી. ૧૦૦-૦ ની ઉદાર આપેલી

આ પ્રસંગ પોટે મહીળાઓબેબના સભ્યોના પતની શ્રીમાન મકનજાઇ બાબ કરીશ્રી પોપબાઇ

કરેલ પાડવામાં આવતા આવતા મજકુર દેણાદારે તાલીસન બાબત આપી હતી.

નાઝેરીની ચોરીઓ

ઈસ્ટાનીસમાં આને ફરતીઓનાં ઉઠવા બે મહીનામાં ૨૩ ચોરીઓની મોટરી થઇ હતી. મોટરોના એક મોટો ટોળા કોવાનું અનુમાન થાય છે. તેઓ બોલેરી ઉભાડી જાય, ફેરીને બાદ રાહદ આવેજ ચોરી લઇ ચોરી પડતી ચુકે છે. ચોરી પસંદ તેઓ તાબે મોલ પેસેજેસાં રાખે છે ચોરોનો પત્તો મેળવવા માટે પોલીસે સારે પ્રયત્ન માણ રાખ્યો છે

લેફ્ટનન્ટ ગવર્નર મીટર

-યુ કાયદા મેજીસ્ટ્રેટ પોતેના જણીતા કોંદી ઇન્ટરપ્રીટર મી. એન પી. નાયક બંદુકની ગોળીથી મરણ પામેલા મળી આવ્યા હતા. મી. નાયક ન્યુકાયદામાં પધાર લેફ્ટનીક હતા. મી. નાયકનો મોકો બંદુકનો ગોળી પાર કર્યો દોષ એના બાંધેલો નથી, છતાં પોલીસ તરફથી તજવીજ ચાલુ રાખી છે મી નાયકની મરણ બાબ

ખાજ

ઇન્ડિયન ઓપિનિયન

દરબારશ્રી ગોપાળદાસની ફકીર

ગોંડલ રાજ્ય પર છાપાંઓમાં જેવી હકીકત બહાર આવી હતી કે દરબાર શ્રી. ગોપાળદાસનો તાલુકો તેમને પાછો સોંપાવવા માટે તજવીજ ચાલે છે. આ વિષયમાં હજી ગયા કરતા જણાય છે કે કેટલી દોલ્હીથી રાજદ્વારના એજે. જી. જી મેં એવો રાખવા થયા છે કે દરબાર શ્રી. ગોપાળદાસનો તાલુકો હવે સરકારી જમી લીધે રાખવાને માટે કોઇ વજુદ વાળું કારણ નથી. પ્રિન્સીપ્સ રવરાજ્યની ચર્ચાના ચાલતા બ્રહ્મસ જમાન બેકુંતોને પાછી સોંપવાની દીલચાચ ચાલે છે તેજ રીતે દિલ્હી સરકાર એવા માને છે કે ગબ્બાની સરકારનું તંત્ર બદલાય, પછી દરબારશ્રીને તેમનો તાલુકો સોંપીશે જ પડશે, ના પછી આ માટે જોરજબરી કરી આપ તે પરંતુ દરબારીને તેમના તાલુકાની સત્તા સોંપી દઇને એક મુળ કામ, કારણકે મહા ન કેવિ! રાજકોટના કેટલાક મુત્સદ્દીઓને આ વીષયના પુછપરછ કરતા તેમણે અમે જણાવ્યું કે દરબારથી તરફથી દોલ્હીએ આવી કીલ્લાલ તરફ કરી નથી પણ દીલ્હીના રાજદ્વારી મહાતા તરફથી આ બાબતમાં થયું છે કાઠીયા વાનું ગોકુ કેવું સરકાર આખરે કોણ તો તે સુજાની વાત.

ઔરંગાબાદ તરફદારનો બીજો ખાનદાનો

મધ્યપ્રાન્ત વરાડ દીરે કેળવણીફાળાની કેટલા દત્ત કીધા ના. ૨૧ મીએ વર્ધા મુકામે ગોખીજીએ કરતા ફંડ કરવા કેન્સલીનાનો કા. ૨૫ મેળાપીને લાખે રપ વરસ સુધી કામ કરવાનું વચન આપ્યું છે. આ માટે ૧૫ હજાર આરજીઓ આવેલી. આ ઉપરથી ગાંધીજીની લોકપ્રીયતાનો ખ્યાલ આવી શકે છે. હવે વધુ પડતી દુનીયાને દિલાકરણ પૂરું પાડવા પાછળથી ખેલતા તહનાત વરે આ મેળાવડાને બગાડ કરવા. કેર કીલકાર તલવાર વડે પોતાનું બાય તાંધી રહ્યો છે. કું આત્મા વડે સાધી - ી શું પશ્ચિમના વિચારોને બનાવવી દુર કરો તમે ગાગડીયા સાથે કામ કરી ન્યે ન્યા પછી અહીંસા દ્વારા સ્વતંત્રતા મેળ કરવાનું છે.

અહમદાબાદ સરકાર પ્રાંતની મુલાકાતે

ઔરંગાબાદની મુલાકાત માટે બહાદાબાદ ગયો બધા માણસો કરી રહ્યા હતા અને જે માગણી સત્તા નકારવામાં આવતી હતી તે બહાદામા સરકારે બધા ઉપર આવતા બહાદાબાદ આજે વીકાળા સનાપતીની આકર બારહડનો પ્રવાસ કરી ગયા ... ની બીજા સ્થાને માગી કમાનીમાંને તાજેતર માનવાદ પાનખીન પુરી કરી ગયા ... ડ કેવી ગયા હતા. બે દીવસના પ્રવાસ પછી વેરાવરથી પોલીસ સાહબ કુવે નજરકેદ કરેલા નેતાઓ પોતાના હતા આવી અમદાવાદના સીધી ખાન બહાદુર અકબરખાને બહાદાબાદનું સ્વાગત કર્યું હતું માલ બમીસણાના ખુલ્લા બીદમતગારોની બે વાર વચ્ચેથી પસાર થઇ તેઓ વડા પ્રધાન રે. બાનરસાદેબના બંગલે ઢંકારી ગયા હતા. નપસેરાથી બેકાવર સુધીનો આખો રસ્તો બંને બાજુ હજારો પઠાણોથી ઉભરાઇ ગયો હતો. બુહાસ બાદશાહ ગાલ બાણીયવાળાઓ ઘોડે ઘોડે બંનેને બોડીગાર્ડ અવસ્થા સાંચરી રહ્યા હતા.

મહાસભાની મજબુરી

ઝાંઝીબારની સર્વોમની બાબતમા ઝાંઝીબારની ઇંડીયા કોમ અને ઝાંઝીબારની સરકાર વચ્ચે ચાલેલ સમાધાન આજે બાદી ગોલમેજી મહાસભાની પસંદગી કમીટીની બેઠકે મંજુર રાખ્યું છે. અને ઝાંઝીબારનાં સર્વોગોના મહાસભા તરફથી વિદ્વાન કે બાદીકાર કરવામા આવ્યો હતો તે બાદીકારે ઉઠાવી લેવાનું કરાવ્યું છે

મુંબઇ સરકાર

લશ્કરમાં ભરતી અને બાસદકારના કારણે નીકસ થયલા નોકરોને ફરીવાર સરકારી નોકરીઓમા ચઢાવવાનો નીર્ણય કર્યો છે અને બેઠા છાંગા પુરતા તો પુરવા નીકળ્યા સુકાયા છે

સરકારી અમલદારો બાદી વાપરે, બાદીની ઢાપી પડેરે તો સામે કદી પ્રતીબંધ હતા નહિ અને છે નહી, સરકાર તો માનહિતોમને રીક્ષણ પણ આગે છે—આવો પરીપત્ર મુબાઇ સરકારે બધા બાતા ઉપર મોકલી આપ્યો છે.

મદ્ય પ્રાંતની ચોરી

મધ્ય પ્રાંતની સરકાર કેળવણીમાં ફંડોમાં ફંડોમાંને માટે રેડીયો આને રમતગમતના સાધનો પુરવાની. ફંડોમા પોતાના બાજે છાપા વાંચી શકશે. આકુર નીતમો પ્રમાણે પુસ્તકાલયની પણ છુટ રહેશે. ... ...

મહાસભાને સિંહાસનેથી શ્રી. સુભાષ બોઝનું ભાષણ

પ્રતાપથી ચાલુ

૧૯૩૭ માં પ્રાંતી–ઇલેક્શન કરારને અંતે મહાત્મા ગાંધીજીએ "રાજકારણ અને ધર્મ" એ શીર્ષક નીચે 'યંગ ઇન્ડિયા' માં એક સુપ્રસિદ્ધ લેખ લખ્યો હતો. તેમાં મહાત્માજીએ સ્પષ્ટ રીતે જાહેર કર્યું હતું કે "હીંદીઓ અને અંગ્રેજોનાં હીતો વચ્ચે સામ્ય રાખવાની વાતો કરવી એ તો હિંદને ગુલામીમાં જકડી રાખવાની વાત છે." આજે મધ્યવર્તી ધારાસભાને જે કંઇ થોડી ઘણી સત્તા છે—જેવી કે હિંદના કાંતેલા વેપાર હીંદી માલીકીના અને હિંદીઓથી ચાલતા ધક્કાઓ માટે અનામત રાખવા માટે કાયદો કરવાની—તે પણ આ કલેવાતા સુધરેલા બંધારણમાં છીનવી લેવામાં આવશે. વહાણવટું એ દેશના રક્ષણની દ્રષ્ટિએ તેમજ આર્થિક દ્રષ્ટિએ અત્યંત મહત્વનો ઉદ્યોગ છે પરંતુ સ્વીકૃત અને કાયદેસરના એ ધંધાના વીકાસ માટેના બધા માર્ગો કે જેમાંના કેટલાક બ્રીટીશ સંસ્થાનોમાં પણ ખુલ્લા છે, તે હિંદને માટે હવે પછી બંધ કરવામાં આવશે. આવી રીતે આપણી સ્વનીર્ણયની સત્તા ઉપર મુકાયેલી મર્યાદાઓને "રેસ્પોન્સીબીલીટી" અને "પાર્ટનરશીપ" ને નામે ઓળખાવવા એ તો હાસ્ય ઉપર કાગ હેવા બરાબર છે. ભવીષ્યની હીંદની પાલીયામેન્ટને જ્યારે જ્યારે હીંદનાં હીતમાં જરૂર પડે ત્યારે ત્યારે રાષ્ટ્રીય અને પરદેશી વચ્ચે અંતર ને ભેદ રાખવાનો હક્ક અખંડ રહેવો જોઇએ અને એ હક્ક કોઇ પણ રીતે આપણે જતો કરી શકાઇએ એમ નથી. આ બાબતમાં જે આમલીકમાં જે આવી બાબતમાં જન્યું તેનો દાખલો આપીશ. ૧૯૩૫ ના આયરીશ નેશનાલીટી અને સીટીઝન શીપ એક્ટમાં નાગરીક હકકો, ચુંટણીની પ્રથા, જાહેર જીવનમાં પ્રવેશ, વેપારી ધક્કાઓ માટેના કાયદો, ધીમાનો, ઉદ્યોગો એ બધી બાબતોમાં બ્રીટીશો કરતાં આયરીશ મનના વધારે તે સ્પષ્ટ હકકો રખાયલા છે. આવકોન્વર્મા બ્રીટીશ નાગરીકત્વનો સ્વીકાર થતો નથી અને બ્રીટીશ હોવાને કારણે કોઇ સમાન હકકની ત્યાં માગણી કરી શકાતું નથી. મને લાગે છે કે હિંદે પણ પોતાની રાષ્ટ્રીયતાનો નીચોડ દીવાલ આજ રીતે સાધવા જોઇએ, તે સાથે હિંદી નાગરીકોના ખાસ હકકો પ્રતીપાદીત કરતી પ્રથા સ્થાપીત કરવી જોઇએ.

પ્રીવકલ કોંટ્રાક્ટો અને વેપારી સલામતી-ઓની વાત લાગે હિંદ માટે લક્ષિત અને નીશ્ચિત એવી પરદેશી વેપારી નીતીની જરૂરીયાત ઉપર પણ મારે ભાર મુકવો જોઇએ બ્રીટીશ ઉદ્યોગોને ગમે ત્યારે હિંદ તે તાત્કાલીક લાભ કરી આપવા માટે જેમ ઘણી વાર હિંદી વેપારને અપેક્ષાકૃત કે મજબુત પગલે જોવામાં આવે છે તે રીતે નહીં, પણ તેની લાંબા દ્રષ્ટિએ તીવારણા થવી જોઇએ કે જેથી કોઇ પણ તેનો નીકાસ વેપાર અને બીજી બાબતો તેની ઉદ્ધારની જવાબદારીઓ એ તેનો મેળ થવો જોઇએ કે જેથી હિંદનો નવો કરવાની શક્તિ પર આજ્ઞર ગુલામીના બીજ દેશો જે એના હીતમાં બાધકો છે તેની સામેનો વેપાર કોમ્બામાં આવે. તેનું કારણ એ થાય તે માટે ઉપલાંક સાથે કોઇ પણ બાબતનું બંધનકારક કરારનામું થવું જોઇએ જ નહીં. ઓટાવાના કરારની નોટીસનો સમય પણ વીતી ગયો અને વહી ધારાસભાએ તેનો અંત લાવવાનો રપષ્ટ નીરધાર કર્યો, તે છતા પણ હજી પ્રશ્નો—બ્રીટીશ કરાર માટેની ગાડામારો ચાલી રહી છે એ કમનશીબ જેવી વાત છે. એ સાથે આ ઓટાવાના કરારો બ્રીટીશ અને ફેડરાલાઇસ્ટ માટે પ્રેફરેન્શીયલ રપટરી સ્વરૂપે જે અને બ્રીટીશ પ્રજાઓને આજે જે લાભ મળી રહ્યા છે તે કાયમ કરી આપે છે. આજની રાજદારી પરિસ્થિતીમાં લીંક-ઇઝલાઇ વચ્ચેનો કોઇ પણ વેપારી કરાર સમતોલ બનવો જોઇએ. કારણ કે આપણો આજનો રાજદારી સંબંધ ઉપરોકતના લાભનું ત્રાજવું નીચે નમાવે એમ છે એમાં શંકા નથી. એ પણ ચોકકસ વાત છે કે બ્રીટીશોની પ્રસંદગીની પ્રથાનાં મુળ રાજકારણમાં છે. તેથી વેપારી કરારના ઓઠ નીચે કોઇ પણ હીંદી હિત-સંબંધે પરોક્ષનારાઓને આપણે હીંદમાં જમાવવા કે સંગઠ્ઠિત થવા દઇએ તે પહેલાં, આપણે તેનાં રાજદારી પરિણામો કેવાં આવશે અને આર્થિક પરિણામો કેવાં પાસે તે બાબતમાં સાવચેતી રાખવી જોઇએ. હું આશા રાખું છું કે આજની કન્ઝર્વેટીવ વેપાર માટેની મસલતો જ્યાં જ્યાં શકય હોય તે તે દેશ સાથે બાયલેટરલ વેપારી કરારો કરવામાં આડખીલીરૂપ નહીં થાય પરે—અને એવા કિસ્સામાં કરાર બન્યા સુધી હિંદની ધારાસભાની મંજુરી ન મળે ત્યાં સુધી હિંદી સરકાર સહી કરશે નહીં કે તેને મંજુર કરશે નહીં.

સચોટ સામનો

ઉપર્યુકત વાતો બાદ્યા પછી જોઇએ તો વાંચન સ્પષ્ટ થઇ જશે કે પ્રાંતીક પ્રધાનોની સત્તા અને હવે પછી જે ફેડરેશન સાધવાની ધારણા રાખવામાં આવે છે તેના પ્રધાનમંડળની સત્તા વચ્ચે કોઇ જાતનું સામ્ય જ નથી. ફેડરલ ધારાસભાની રચનાજ અત્યંત પ્રતીકારી છે. આખા હિંદની વસ્તીમાં આજરે ૨૪ ટકા જેટલી વસ્તી દેશી રાજ્યોની છે એમ છતાં પણ એ દેશી રાજ્યોની પ્રજાને નહીં પણ જે રાજ્યોના ફેડરલ ધારાસભાના સોબ્બર હાઉસમાં ૪૨ ટકા જેટલી બેઠકો આપી છે અને અપર હાઉસમાં તો ૪૦ ટકા પ્રમાણ રખાયું છે. આ સંજોગોમાં મારા અભીપ્રાય પ્રમાણે બહુમતના ફેડરલ પોજના માટેની પોતાની બહુમતી કોઇ પણ કેરવી ન શકે અને બ્રીટીશ સરકાર આપણા ઉપર ફેડરેશન લાદવા માંગે છે, તેનો પ્રતિકાર કરવામાં આપણે જેટલી શકિત આપીએ તેના ઉપર જ આપણું સ્વરાજ્ય આવી રહેવાનું છે. આપણે બધા કોંગ્રેસજનના અને ખાસીયત માંગોએ ફેડરેશનનો સામનો કરવાનો છે. એ સામે માત્ર બંધારણીય સહકારીજ આપણે બેસી રહેવાનું નથી. જેટલા બહીષ્કાર તરીકે આપણે મોટા પાયા ઉપર સવીનયભંગનો સંગ્રામ પણ ખેલવો પડે, કારણ કે આપણા હાથમાં જેટલું તો એજ એક તેજસ્વી હથીયાર છે. જો આવો સંગ્રામ અપીહ્યમાં આપણે ખેલવો પડે, તો એ સંગ્રામ બ્રીટીશ હિંદમાંજ મર્યાદીત રહે અને દેશી રાજ્યોમાં તે વિસ્તાર પામવું કંઇ નથી. એ તો સુગમ હિંદમાંજ ફેલાય એ રીતે પણ સંગ્રામ કરવા જેવું નથી.

શીસ્ત અને તાલીમ

એવો નજદીકનો ભાવીમાં સાજરકારક સંગ્રામ આપવા માટે એ બાબત જરૂરની છે કે પહેલાં આપણે આપણું ઘર બાબતિયત કરી લઇએ. છેલ્લાં બેાંત વર્ષોમાં આપણજનતામાં જેવી અપુર્વ જાગૃતી આવી છે કે જેવા આપણા પક્ષની રચના અને પરીસ્થતી પોત નવા પ્રશ્નો ઉભા થાય છે પણ કલ્પના બહાર સાધારણ જેવી વાત થઇ છે. એટલે આવી સભાઓ ને દેખાવોના નીયમન માટે બધાથી જરૂરના અપુર્વ છે. આ દેખાવોને બાજુ પર મુકીએ તોયે આ આગજનતાની અપુર્વ શકિત ને ઉત્સાહ સંગ્રહિત સ્વરૂપ મે આપે તે યોગ્ય માર્ગે વાળ એ કરવાનો મોટો પ્રશ્ન પણ આપણી પાસે પડેલો છે. શું એ માર્ગ આપણી પાસે તાલીમબદ્ધ સ્વયં-સેવકોની સેના છે? આપણી પાસે રાષ્ટ્રીય સેવા માટે કાર્યકર્તાઓનો કોઇ અપરિમીત જથ્થો છે? આપણા ઉદ્યોગના કાર્યકરો અને ઉત્સાહી નેતા-ઓને તાલીમ મળે તે માટે આપણે કોઇ જોગવા-ઇ કરી છે? આ પ્રશ્નોના જવાબ હા કોઇ રીતે મારે હિંદમાં હોય નહીં. આધુનીક રાજકીય પક્ષ માટેની આ અનીવાર્ય જરૂરી-યાતો આપણે અત્યાર સુધી પુરી પાડી નથી; પણ હવે સમય આવી પહોંચ્યો છે કે જ્યારે આપણે એ કામ હાથમાં લેવું પડશે.

(અપુર્ણ)

મડાગાંઠ

લેખિકા : કુ. કમલા દીક્ષિત
(ગતાંકથી ચાલુ)

પખ બારા વેત્ર વિષે વહેમ પડતાં ચંદ્રાબાઈએ મારા પર સખ્ત પહેરો મુકયો. મારા હાથ-પગજ બાંધ્યા મયા હોય એમ મને લાગ્યું. આવી સ્થિતિમાં જેમ તેમ કરીને બે દિવસ પસાર કર્યા. એકેક ઘડી એકેક વર્ષ કરતાં પણ ભારીકેનો. એકેક શ્વાસ—અરે ગરાણ પણ એટલી સામગ્રી એમાંથી મળે! એ સંપાદકો તાને ગાફીકેર ગણાયે છે! અને ઓઓની સ્વતંત્રતાના લાંબાં ગાયા ગાયે છે! તેમનો કહીએ કે, અનસૂયાને મળતો મણો, તેના નરકવાસની કલ્પિકત સાંકળો, તેણે તેમાંથી કઈ રીતે છુટવું ને કહેવું અને પછી પંડિત પહેરવાનાં મયાં મારો! આજે મિરજાના સ્ટેશન પર ઓક ગોકરો કબ્બા પાસે આવી માસિકનો અંક બતાવી મને કહેવા લાગ્યો. 'જોઈએ છે?' મે તે અંકને તેના હાથમાંથી ખેંચી લીધો અને નાખ્યો દુર પ્લેટફોર્મપર! હા—હા—હા સ્ત્રી સંગઠન! હા-હા-હા.'

તે ઓની વિચિત્ર રીત વસવા લાગી કે તેને કાયમજ ચિત્તભ્રમ થયું તો નહી થઈ જાય, એમ કાપુરાવને લાગ્યું

પખ તેવું કરવું પખ થયું અને તે બોલીઃ 'હું, હું રહે કેવી હતી! હા તે ચંદ્રાબાઈએ મારા પર એવો તો પહેરો મુકયો કે મારાથી ઉબરની બહાર પગ પખ કાઢી સકાય નહિ. પખ આખરે બે દિવસ પર હું નાસી છુટી ગાને જવાં જતાં ગાડી જવાની વેદીના રસ કપીલા મે ચોરી લીધા. તેમાં મને વિશેષ આનંદ થયો. આજે પુનાની ગાડીમાં બેસી પુના પહોંચી શું કરવું, કોનો આસરો શોધવો એનો કંઈ પખ વિચાર મે કર્યો નહોતો. માત્ર ગાડીમાં બેઠી

એટલે મારે મન સ્વર્ગ મળ્યું પખ મેરેજાગ સ્ટેશનપર એક મૃદસ્થે મને જોયા. તે મારા પતિ-રાજના દોસ્ત—બાલ્ટલી દોસ્ત હતા! તેને મારા પર કંઈ વહેમ પડયો હોય તેમ, કારણ પર-માગથી ગાડી નીકળી ત્યારે મે તેમને ગાડીમાં ચઢતા જોયા હું ઓઓના કબ્બામાં બેઠી હતી, એટલે તે મારા કબ્બામાં બેસી શકયા નહિ તે મારો પીછો લેવો અને આખરે મને પુનામાં પકડવી એમ મને લાગ્યું. ગાડે સતારારોડપર ગાડી ઉભી રહેતાંજ હું કબ્બામાંથી ઉતરી પડી અને સ્ટેશન બહાર નીકળી નાકી કોઇક ગાડી પાછળ દોડે છે એમ મને લાગ્યું. ઓટલામાં ઓક મોટર ઉભેલી મે જોઇ. એકદમ મને થયું કે મોટરમાં સંતોષ બાઈ. સારે નસિબે મોટર મા કાયજ નહોતું અને પખ સદગાગ્ય તો એ કે મોટર આપનીજ હતી. અને અંદર ઓક પહોંચતાં સુધી પાછળ ફરી આવે તેવું પખ નહિ' આગે અનાયકે મારે રક્ષણ કર્યું. હવે મારી ઓટલીજ જિંદગી છે કે, હવે પછી પખ મારું રક્ષણ કરો. પખી જિંદગીની કુ નકામોથી પૂરી આવી છું હવે પાછી.....'

એટલું બોલતાં અનસૂયા કુસકે કુસકે રડવા લાગી.

રાત હવે બોકીજ બાકી રહી હતી અને હવે બાપુરાવને કંઈ પખ આવવી સકય નહોતી. તેમના મગજમાં ફિરારાતપરી વિચારો ઉભરાતા હતા. અનસૂયાને શી રીતે મદદ થઈ શકે! કંઈ રસ્તે ઓ પોતાનો છુટકારો કરી શકે! તે ઓ મુખ્યપ્રધાની નાલિકની છબરી બનવા ચરવ હતી તેમાંથી તે કંઈ રીતે સ્વતંત્ર બની શકે.....!

આ વાત તેમને બહુ મુસ્કેલીભરી—સગબગ અસકય લાગી! આજ સુધી ઓઓની મદ-ચસતાનો પ્રશ્ન ઓટલે તેમને બન સરકણી ગાંઠ હતી. પખ અનસૂયાનો પ્રશ્ન તેમને વિસ્તારણ મડાગાંઠ સરજો લાગ્યો! બીજે દિવસે ઓક વિશ્વાસ માણસ સાથે તેમણે અનસૂયાને પુનાના બનામ મહિલાશ્રમમાં મોકલી આપી.

તેમને થાયુ કે, ચોતે અનસૂયાનો પ્રશ્ન ઉકેલી નાખે! પખ ચાર દિવસ થયા નહિ સાં તો આશ્રમના અધ્યક્ષાપકનો કાગળ બાપુરાવપર આવ્યો કે, 'અનસૂયાને ઘણી અને સાસ આવી તેને પોતાના કબ્જામાં લઇ ગયાં છે. તેને તેમની સાથે મોકલ્યા સિવાય આશ્રમવાળાનો છુટકોજ નહોતો. તેમનાથી કંઈ કાયદા વિરૂદ્ધ અનસૂયાને રાખી સકાય નહિ.' તે પત્ર વાંચી બાપુરાવને ઘણું દુઃખ થયું.

તેના વિચારોના મંથન પખ પૂરી થયાં! અનસૂયાના ક્રમ થયાં હતાં અને હવે તેને પોતાનું બ્યકિતત્વજ રહ્યું નહોતું. તે પોતાનું રક્ષણ કરવાને અશકત હતી તે સનાથ હતી માં અનાથ બની હતી!

તેનો પ્રશ્ન ઓક કઠણ મડાગાંઠરૂપ હતો! અને આવી ગુનાકીઓ તો સગાજમાં અનેક હતી!

બાપુરાવે 'આશ્રમોદ્ધાર' માસિક માટે કબુલેલો મેળ કર્યો પખ થયો નહિ. તેમણે તે કામ ન સ્વીકાર્યું તે દિવે સંપાદકનો કાગ પખ આવ્યો થાય છે. (સંપૂર્ણ) ઓમાબાઈ માસિકમાંથી

રાષ્ટ્રવિધાયક તરીકે મહિલાઓ

'રાષ્ટ્રવિધાયક તરીકે મહિલાઓનો ભાગ' એ વિષય ઘણો જ મહત્વપુર્ણ પ્રાતના સ્થાનિક સ્વરાજ્ય ખાતાના પ્રધાન પો. વિજયા લક્ષ્મી પંડિતે મધ્યનોથી જોરદારરૂપ કરતા જણાવ્યુ હતું કે, પ્રાચીન કાળથીજ ભારત ઇતિહાસમાં સ્ત્રીઓને પુરૂષોએ સુધાર કરી રાખી છે. દુનિયાના બધા ...ાંતમાં મધ્યકાલીનોને અર્ધાગ્ય બનેલો એ પોતાના આ કૃત્યના સમર્થનાર્થજ ઇશ્વરના કર્યા છે. આ અનિષ્ટ બંધનોને વાસ્તવ મહિલાઓ છિન્નવિચ્છિન્ન કરવી જોઇ અને તમાં તેમણે સુંદર કરોડ પામ્યા ... પરંતુ આપણે પુર્વની મહિલાઓ આજ પખ વિવિધરિત ભારતનાં અનેક પ્રકારનાં બંધનોમાં બદ્ધ થઈને રહેવી જોઇએ અને અનેક કઠીનતાઓ આપણી આ ગતિને વેગથી પડે છે. આપણો ઇશ્વર મોટ ભાગે પુરૂષ રાજિતજ હજી સુધી રહ્યા ... બાળ જગત અને ઇશ્વરના શ્રેષ્ઠપુર્ણ ભાગનો આપણી દેવી બાળાઓને ઉપેક્ષવામા આવે છે. તેમને બાળ પરની ચાર ભિંતોમાં, અને બાહ્ય પરનું

રહેવું જોઇએ. ભારતીય બાળાની અલાર પખ આજ દિવસે છે. આપણી ભાષામાં ભણે બાબતનો બીકત કેળ. એમ ઘણા બધા અધમ છે જમ બાદ તે પતિની બાબત બને, ગારબાદ કમબાગે જે કદાચ તે વિદ્વતા પણ તો તે પોતાના પુત્રોના તાબામાં રહે. પખ તેમને જરા પખ સ્વતંત્રતા અપાની નથી. આવા પરિસ્થિતિમાં બાપણો આ ધર્મ પાર પખ સ્વ...વિચાર ભિંતોથી બની બધ છે. દેવી બાલકાઓની આવી ગુલામ દશા જ... તેમને ધર્મ, સમાજ, જાતિ, કુટુમ્બ, કુટુંબ ચર્મના પુરૂષો અને પરથી પ્રેરાયેલાના હુકમો, અદાલો અને બંધનોને ફરજીયાતપણે સ્વીકારવા પડે છે, પખ ... જેવા દુનિયામા ઝબ્બથી પ્રગતિ થતી આવી છે, તમ તેમ સ્ત્રીઓની એ જુની ભેદીતું રહ્યા નથી ભેદી જેવી બધ છે. ગાંધજી પોતે કહે છે કે, આપણી મહિલા જોડાયેર બનવી બધ છે, આપણાકરતાં બની બધ છે. આ બધ વેબ ના આપણે નથી. તેમ માટે રક્ષાકારણીકજ છે. સ્ત્રીઓની જે ઓ જાતીને પરાધીન રાખવામાં આવી છે. એ મહિલાઓ સમાજમાં સ્ત્રી જાતીને ઉચ્ચસ્થાન આપીને ઘણો બદલો લઇ શકે એમ છે. આપણી ઇતિહાસ પણ આજ વાતની સાક્ષી પુરે છે. ઇતિહાસમાં ઘણી મહિલાઓ રાજ્યકારણમાં ભાગ લઇ ચુકી છે. એ મહિલાઓ રાજ્યકારણમાં ભાગ લેવાને ઉપરાંત

પણ ઘરનાર સામે તે ઢબે ઘડે છે. કારણ કે તે માને છે કે સ્ત્રી અને પુરૂષોની ભરી ઐક્યતા વિના, સમાનતાને પોતપોતે પ્રહાર વિના ખરેખરી સંસ્કૃતિ અને સભ્યતા હોવજ નહીં. સ્ત્રી અને પુરૂષ સાથેજ જીવારે અને સાથેજ કામ કરે, એ વિના ખરેખરી એકતા નજ સંભવી શકે, અને ત્યાં સુધી સ્ત્રી અને પુરૂષ સ્વતંત્રતા મેળવવાને ઓ સાથેજ પ્રયત્ન નહી કરે, ત્યાં સુધી સ્વતંત્રતા પણ સંભવે નહીં.

—વિદ્યાર લક્ષ્મી પંડીત

બાળમાનસ

— તપનાર :—
ઓન. મીસીસ વિદ્યાલક્ષ્મી પંડિત
ગતાંકથી ચાલુ

અનેકાનેક શક્તિ વિકસાવની જોઇએ એ ધ્યાનમાં રાખી બાળકોમાં જિન્ન જિન્ન બાબતોમાં રસ લેતાં થવું જોઇએ મોન્ટીસોરી જીવનની સફળતાનો આધાર, જે "વ્યવસાય" પર દેવામાં રસ લે છે એ ઉપર આધાર રાખે છે. એવાં અનેક સ્ત્રી–પુરૂષો આ જગતમાં જીવે છે કે જેની આસપાસ અસંખ્ય રસમય વસ્તુઓ પડી હોવા છતાં, કદિ "ફેલાવણી" ના અર્થાયે તે કોઇ શકતા નથી, કે તેની કદર કરી શકતા નથી. બાળકો નૈસર્ગિક રીતેજ તીવ્ર સદ્ગુણશક્તિ ધરાવતાં હોય, અવલોકનની દેવ બાક્ષી સહેજ છે; બાબાપો સહેજ જો મદદ કરે તોયે એ સહેલાઇથી પ્રાપ્ત કરી શકે. એના પક્ષમાં સાબિત છે અને એમાંનો એક એ છે કે, એ બાળકો પોતે જે દુનિયામાં વસતા હોય, જુદા જુદા હોદ્દાઓના બાબાવે જે ઓહદાના બોજાવે છે તે વધુ બીજોમાં રસ લેના હોય, તો એ એકલતા બોજવથી ન પરે આજે આપણું સ્ત્રી—પુરૂષો માં આ કંગાલાની બાબના બધની સ્થિત છે અને આવું કારણ એ છે કે, આપણે પુરુષ—સુવર્ણીઓ કોઇ દિવસ પોતાના ઓહદા વર્તુંહ બહાર જતા નથી. અને પરિણામે બહારના જગત સાથે એને કોઇ સંબંધો કે એને માટે આકર્ષણો રહેતાં નથી; બાબાપો આ સમજે એ બહુ જરૂરનું છે. અને એમણે એ પણ ધ્યાન આપવું જોઇએ કે, એમનાં બાળકોને એવું શીક્ષણ આપવામાં આવે કે જીવનનું એનું દરજ્જીનીકું વિશાળ અને મૂલ્ય બહાર પણ રસ લેતાં બનાવે.

બાળકોકેર ઉપરનો કોઇ પણ લેખ "જનીય શીક્ષણ" (sex education) વીના અધૂરો ગણાય. એ શીક્ષણનો અર્થ એવો છે કે, આપણા જીવન અવતાર સંબંધી અમુક ચિત્રણો બાળકોને શીખવવા જોઇએ. પણ એ ચીત્રનો એને બરાબર રીતે સમજાવવી એ દીદી બાતા માટે ગંભીર પ્રશ્ન છે. પણ હીદી ગ્રંથો આ આ જનીય–શીક્ષણ બાળકોને આપવું કેમ? એ પ્રશ્ન હજી ચર્ચાઇ રહી છે, અને કોકરાંઓ તો હજારેજ વર્ષ છે અને એમને જોઇતી માહિતી માબાપોને બદલે બીજા બાનિ-કજનીય માર્ગોથી મેળવે છે. આપણે અહીં જનીય માહીતી અને જનીય–શીક્ષણ વચ્ચે રહેલો તફાવત સ્પષ્ટ કરવો પડે. આપણે કબૂલીએ કે નહિ તો પણ આપણાં બાળકો એમની લાગણીઓ મહત્વ કર્યો જાય છે. આપણી સામા જે પ્રશ્ન છે તે એમને જનીય શીક્ષણ આપવું કે નહિ. એ નથી; પણ આજે બાળકો એ દીશાની જે માહિતી મેળવે છે તે જોતાં આપણે એમને કયા પ્રકારનું જનીય શીક્ષણ આપવું જોઇ છે. એમાંથી વળી આપણે બાળકોની વાતો કરીએ તે પહેલા "જનીય" પ્રશ્નો પરની આપણી પોતાની જરાએ અસ્પષ્ટતા દૂર કરવી જરૂરની છે. બાળકોમાં એ પ્રશ્ન સંબંધી શુદ્ધ વીચારો દેવામાં તે પહેલાં આપણા પોતાના વીચારો ઓટલાજ શુદ્ધ દોવા જોઇએ; બાળકોને બાદ શું આપું અને શું નરસું એ જણાવું જ જોઇએ.

જ્યારે આપે પ્રત્યેક બાતાને "બાળકો આવે છે કયાંથી?" એ પ્રશ્ન મુંઝવે તો ઉંજ. આનો માટો જવાબ આપવા કોનો એ અજ્ઞાન હોય છે અગર તૈયાર હોતી નથી, બતા એનો ઉપાધિ ઉત્તર "બાવલાદાબીઓ" ના કંઇક પ્રમાણે બાળ-કના સમસ્ત જીવનને ઘોટા રંગે રંગે છે; અને નેપો બાળક અને માતપીતા વચ્ચેનો મહાનુભૂતી નો બંધનોનો નાશ કરે છે. એ જાણવું જોઇએ કે આ પ્રશ્નો બાબાપ મુંઝાય છે એ બાળકને અજ્ઞાનજ હોય છે. કારણ કે એ ડાળે બાળક ને જનીય જ્ઞાન દોવું નથી, એ તો એની જીજ્ઞાસા (જ્ઞાનતૃષ્ણા) સંતોષવાનો સવાલ છે. એકી સમયે બાબાપ બધું સમજી ન શકે એટલા માટે એને ક્રમસર પ્રમાણમાં ક્રમશઃ માહિતી આપતા જવી અને એમની જીજ્ઞાસા જે રીતે કુદરે કુદરો ખોલવી. આ રીતે એના વપને એને બધું જ્ઞાન–સત્ય–પ્રાપ્ત થતું નથી, એ વાતો એ પ્રશ્ન અને સ્પષ્ટ તો દોય છેજ. જ્યાં જ્યાં એના દીલમાં પ્રશ્નો ઉઘા થાય તેમ તેમ એના સ્પષ્ટ ઉત્તર આપતા તમે બાળકનો વીશ્વાસ સાચવી રાખી શકશો અને તમારી તમા બાળકની વચ્ચે મહાનુભૂતીની લાગણી વધુ નીકટ બનશે. મારો આ અનુભવ છે અને મારી બાર વર્ષની છોકરીને આજે મારામા જે વિશ્વાસ છે અને એ માને છે કે હું એને કોઇ પણ સંજોગોમાં જુઠું નજ કહું, એ માટે મારે બધી મુશ્કેલીઓનો સામનો કરવો પડ્યો છે. આ બધી વાતો વિસ્તારથી આંહિ અશક્યજ્ઞાન નથી, પણ દરેક બાતા એ વિષયનાં પુસ્તકો વાંચે એમ હું ઇચ્છું

આ પ્રશ્ન બાબ કરતાં પહેલા એક વાત કહેવા ઇચ્છું છું. પ્રસંગે પણ તમે તમારા બાળકને જનીય પ્રશ્નોની બાબતો જીજ્ઞાસા દોય ત્યારે એના પ્રશ્નોનો ઉત્તર દેતા દોય ત્યારે તમે અને એટલા અસ્પષ્ટ વાનીને વાતો કરજો. એ બીલકુલ ચુટ દોય એવો ભાવ બાળક ઉપર પાડવા બનતી કોશીશ કદિ વાત ન કરશો. એનો જ્ઞાન સ્વાભાવિક રીતે એ માહિતી મેળવી લેશે. એને જરા પણ રસ્સા પડશે ન લેશે કે આવું વિષયો સમજવ્યા લાયક નથી.

આપણાં બાળકો જેમ જેમ મોટાં થાય છે તેમ એમનું જ્ઞાન પણ પ્રગતિ પામે છે અને આપણે એની સાથે આનેક વિષયો ચર્ચવાના રહેશે. આપણે આ વેળા એને નારાજાપણી ન આપતાં બધા પ્રશ્નો—ગમે તેવા મુશ્કેલ દોય તો પણ–પુરૂલા દીલે અને સ્વપ્રસન્નાથી ચર્ચવા જોઇએ અને યોગ્ય પુસ્તકોથી તેમને જ્ઞાન આપવો જોઇએ.

હવે બાળકો પરની સહેજ પણ વધીકાત સામે આ લેખ પુર્ણ કરીશ. એમને દીમ્મતવાન બનવા ઉત્તેજન આપજો એમને બહાદુર સ્ત્રી-પુરૂષો તરીકે ગોટલા થવા દેજો. એ બાબતમાં કુદરત વા જીવનના પ્રશ્નોનો સામનો કરે અને નીચે બાળકમાં કાંઇ બાબ એવા સહેજા રસ્તા કરતા ઉન્નતિની દોરે સદ્ય જનો મુશ્કેલ, સહેલો રસ્તો પસંદ કરે એવો, એમને બહાદુર બનાં શીખવજો. આના કરતાં બીજાં વધુ સુંદર શબ્દ નથી. એનો પડ્યો સૈકાઓના ઉદાહરણોથી આપણે સાબિત્યાએ છીએ અને એની પ્રતિમા અસંખ્ય સ્ત્રીપુરૂષોની રહણીની આસ-પાસ પ્રકાશી રહી છે. ધીરજ, આશ્વર્ય, દેશ અને લક્ષ્ય પ્રતિ વફાદારી એમને શીખવો. આપણાં બાળકો એમના આદર્શોને અને એમના દેશને વફાદાર અને એના કરતાં આપણે વધુ સારી બીજાવણી શી આપી શકીએ? આજે દીદિમાં વફાદારીનો બહુ સંકુચિત અર્થ કરીએ છીએ આપણે એને એ બાનમાંથી બહારની એના પોતાના રહાને પાછો બેસાડીએ કે જેથી જીવન જીવવા યોગ્ય બને. નાનો બાળના જીવનનો એ માર્ગદર્શક તારક બને!

આ યુગના બાળકોને મુશ્કેલ જીવનના–વિષમ જીવનનો સામનો કરવો પડશે, એ મનુષ્યત્વ-ભારી રીતે જો વિષમતા વધારે અને જીવને, આપણને અને દેશને બાનાકારી રીતે બે કરે માટે એમને તૈયાર કરો આપણે નકામી વસ્તુઓ માં સંકોચાઈ ન જવું એ જોવાનું છે. આપણે પ્રત્યેક વસ્તુનું પુરેપુરું મુલ્ય મેળવીએ - જેથી આ પછે આપણાં બાળકોને એ સોંપીએ. બાળકોને સ્વતંત્ર બનાવો. આત્મા સુધી આપણે ગુલામો અને ગુલામી માનવ પુરતી સંખ્યામાં બને સારા પ્રમાણમાં મેળવી રહ્યા છીએ. બહાન અમેરીકન લેખક પાસ કુરાના શબ્દોમાં આ પણને નીરાશા ઉપજાવે એટલા સ્વતંત્ર આપણા બાળકોને બનવા દો. જીવનને માટે શું બહુ જ ઉંચું એ કોઇ કહી શકે નહિ. એમને પોતાનો માર્ગ પસંદ કરવા દો. એમનું બધું કામ છે એ એમનેજ વિચારી લેવા દો. આપણને માટે એટલુંજ બસ છે કે એ આ જીવનમાં આવ્યા છે. અને એમનું કારણ બાળકના કુદરાઓ ઉકેલો છે. (ચાલુ)

વિવિધ વર્તમાન.

પુસ્તકની અનાઇ

"અવરગેન્ટ કાસ્ટીંગ પી હરૂપ વાય" નામનું વેદ્ય ટાપરે બાબણ મોસાસરી તરફથી પ્રસિદ્ધ થએલું અંગ્રેજી પુસ્તક નોબ્લ રેડેક્ટીઆમાં દાખલ થયા સરકારે બંધ કરી છે.

રેહડશીઆનું જોહાક્ક

રેહડશીઆના બન્ને વિભાગોના જોડાક્ક માટે વિચાર ચલાવવા નીમાએલાં રોયલ કમીશનમાં સેવા આપવા મોમ્સબરીના મી. જોસ. એમ પટેલને બોની ગેમ્બર ઓફ કોમર્સ તરફથી નીમ્યા છે. મી. પટેલે જોહાનીસબર્ગની મુલાકાત લીધી હતી.

એક્ષીકોમાં બળવો

બોલ મહીના ઉપર મેક્ષીકો સરકારે બીજીસ માલેફા દેહાતનો તેલનો ઉદ્યોગ પોતાને હસ્તક, કર્યો હતો. આ પછી બીજનગાંથી મેક્ષીકોઓ પોતાનો ઓલવી પાકો બોલવી લીધો હતો, જેથી બીજા રાજ્યોમાં ભારે અસંતોષ ફેલાયો હતો. તા. ૨૨ મેના મેક્ષીકો સીટીના તાર સમાચાર મુજબ મેક્ષીકોમાં મુલકી બળવો થયો હતો, જેથી ૨૦૦ બળવાખોરો માર્યા ગયા હતા. બળવાખોરોને પરદેશીઓની સહાય હોય એનું જાહેર થયું હતું.

બ્રીટનમાં કામ

બ્રીટનના તા. ૨૭ મેના સમાચાર મુજબ ત્યાં ચાર મહીનાથી ચાલતા દુષ્કાળનો અંત આવ્યો છે. આખા બ્રીટનમાં ભારે વરસાદ પડવાથી મોટી સંખ્યામાં બેકારોને આશ્રયમાંથી બચા ગયા છે.

બ્રીટન અને ફ્રાંસ વચ્ચે કરારો

ફ્રાંસની બનીજ પદાર્થોમાં ભારેમી ક્રમતી બાબતો બ્રીટનમાં ઘણી ઘટાડવા બાબતનો કરાર થયો છે. બ્રીટન અને ફ્રાંસ વચ્ચે કાયમ માટે આર્થીક કરારો થયા છે. બ્રીટીશ સૈન્યો કાયમ માટે ઉતરવાથી રક્ષાબંધ બનાવી ફ્રાંસનું સંરક્ષકપણ સોપાંદ્રત થવાનું કહેવાય છે. આ જુનથી ચાલુ થયા ગયા છે.

ઉમર ચીનમાં નવી બેન્ક નોટો

જાપાનીસ સત્તા હેઠળની નોર્થ ચાઇનામ સરકારે જાપાનીસ નેશનલ બેન્કની ચલણી નોટો ને બદલે પોતા બાંધણ હેઠળની નવી નોટો ચલ જાહેરનામાથી બહાર આણી છે.

પ્રખ્યાત વાયોલીન વગાડનાર

વાયોલીન વગાડવામાં પ્રખ્યાતી પામેલા યહુદી મેનુહીનના સંડનમાં તા. ૨૨ મેએ એક કોન્સર્ટે દીધાન ચોરસી લાલ નોધ, નીરસસ-સાથે ગાન થયાં હતા

રશિયની લડાઈ

રશિયના બારસીલોનાની વોશીંગ્ટન પરોક્ષેસના રશિયાસ ઓફસની રાજકોર કીનોરીઓએ જાહેર કર્યું હતું કે રશિયાના સરકારની સંખ્યા ૧૦ લાખ છે જેમાં ૬૦૦૦ પરદેશીઓ છે; બાકી બળવા બોરોની સંખ્યા પાંચ લાખ છે જેમાં પરદેશીઓ ૪૦ હજા જેટલા છે. બળવા બોરોના સરદાર ફ્રાન્કોએ જર્મનીનું પા. ૨૬૦૦૦૦૦૦ અને ઇટાલીનું પા. ૧૦૦૦૦૦૦૦ દેવું ભરવાનું છે. રશિયામાં ઇટાલી સર્વોપરી છે એવી પીટનની માન્યતા ખુબ બારેલી છે. ફ્રાન્કો ઉપર જર્મની ભારે સત્તા ધરાવે છે.

સંજકનું જોહાક્ક

દક્ષિણ આફ્રિકના ઝેલાના સંજકમાં રહેતા ફ્રકીઓની મુશ્કીલતોનો અંત આવતો નથી. ફ્રકીને આપેલાં વચનોનો વારંવાર ભંગ કરવામાં તરફથી બાપ છે; માટે ફ્રકીઓ નેશનલ કોન્ગ્રેસની ના પરદેશ ખાતાના કમીશનના ચેરમેન મી. પુનીસ લાદીએ સંજકનું જોહાક્ક કરી આપે કરવા વિચાર જણાવ્યો હતો અને બનવા જોગ છે કે હર બીટલર જર્મનો સાથે ઓસ્ટ્રોગા જેવી દોસ્ત તેમ મી. સુરત્રુમા કમાલ પાસા સંજકને કરી રાખે જોવી રહે. આજે પુરોપની સ્થીતી "કાવેલો ઝબા જેવી છે."

જાપાનનું પ્રધાન મંડળ

જાપાનના પ્રધાન મંડળમાં ફેરફાર થયો છે. વડા પ્રધાન પ્રીન્સ કોનોયે રેલના તમામ પક્ષોને એકત્ર કરી ચીનની સાથે મિત્રતા રેખા આપનારું પ્રધાન મંડળ રચાયું છે. નવામાં પ્રધાન મંડળ ગુણબુત હતું પણ ચીનની સાથેના મક્કમ પણે બોલવાથી ખલબેદ પડી જતો હતો. નવું પ્રધાન મંડળ મુજબ અને સરકારી બાલાઓનો વિશ્વાસ ધરાવે છે નવાં પ્રધાન મંડળને જાપાનના શહેનશાહે ગંજુરીમાન આપી હતી.

બ્રીટીશ રાજ્ય સરંજામ

બ્રીટીશ રાજ્ય સરંજામનું નામ ઉદ્યોગધંધા અમલમાં મુકવા અને પરદેશી રાજનીતી ને વિચાર ચલાવવા માટે ૬૬ મુસ્લીમ મહાજનોના કરાવથી એક ડેપ્યુટેશને તા ૧૦ ડાઉનીંગ સ્ટ્રીટ માં તા. ૨૬ મેએ બ્રીટનના વડા પ્રધાનની મુલાકાત લીધી હતી

જાપાનીસ યુવક સામ્રાજ્ય

"જાપાનીસ યુથ મુવમેન્ટ ગામના" ૨૫ યુવકોનું એક ડેપ્યુટેશન જર્મનીમાં જાપાન પ્રત્યે મીત્રાચારીનો પ્રચાર કરવા માટે તા. ૨૫ મેએ રોમીઓથી જર્મનિ માટે ઉપડયું હતું. તેઓ જર્મનીમાં ૬૨ દીવસના "યુથ મુવમેન્ટ" ના પથ્થ મુલાકાત લેશે.

જર્મનીમાં હડતાળ

જર્મનીમાં હડતાલે પાછું માથું ઉંચકયું હતું અને મેમાં આગેવાનો કેદમાં હતા ત્યારે હડતાળનો અંત આવ્યા જેવો જણાવવા હડતાળીઓએ ના પાડી હતી. મજુરોના આગેવાન મી. અલેક્ઝાન્ડર ફ્રુટ્ટમેન્ટ ત્યાં તમના સોદેટરીને હડતાળીઓને ઉશ્કેરવા નહીં ત્યાદવાની સુચના જાહેર ઉપર ઉતારવા છે. મી. ફ્રુટ્ટમેન્ટે ફ્રુટવાં પાછી હડતાળીઓ સમક્ષ બોલવા કર્યું હતું

સોર્ડ -બુકીલ્ડન ફ્રિપાટી જવાનો પ્રયત્ન

બોર્ણા પાર્લમેન્ટની સભ્યપદ માટે બાબુમીતા થએલા ફરોડયની સોર્ડ -બુ પ્રીકને ફ્રિપાટી જવા (મજુમ-હરજી) નું કાયદો પકડવા લન્ડન-ઓકસફર્ડની બોલીસ કોર્ટમાં ધક્ક છે. કહે છે કે સોર્ડ -બુ પ્રીક પારે ફિસા કઢાવવા માંગ બનાવથી પ્રયત્ન થતો હતો. ૨૪ મેએ ઓકસફર્ડ તરફ આવેલું માપને બોટર કારખાનું બંધ થતા પછી સોર્ડ -બુકીલ્ડ બાલની ઓફીસમાં હતા, બાકે ઓફીસને દરવાજે એક ગોરી સ્ત્રીએ કાર આવી બોલાવ્યા હતી; તેમાંથી ઉતરેલા બે બાબુસોએ ઓફીસમાં જઇ; સમાચારમાં જાહેર થયા મુજબ સોર્ડ -બુ કીલ્ડને બોટરકારમાં બેસી જવા ફરજ કરી હતી સોર્ડ -બુ પ્રીકના મીત્ર રહાડ પોલીસના ઓફરોમાં હતા; તેણે બે બાદ સાંજની તેમના બીજા ટેલીફોનથી પોલીસને બબર આપી હતી અને તુરતજ ચાર મોટરો પોલીસ સહીત આવી પહોંચી હતી. અકાનને પોલીસ નાખી, બે સખ્સોને પોલીસે કેદ પકડયા હતા. બાર પછી મોરીસ કારખાનામાં પ્રેકટીસ કરતા બેન્ડ સભ્યો હાજર થઇ સોર્ડ -બુ પ્રીકે કર્યું હતું કે "નીચે બુ ધાર્યું?" જે સખ્સોએ ઉગબાજ મને કેપાડી જવા કોશીશ કરી છે" પાછળથી બહેલા સમાચાર મુજબ ઓકસફર્ડ ના ધારા મેજીસ્ટ્રેટની કોર્ટમાં કોન્સ બુસ બોરટન નામના સખ્સને બબકર હથીયાર પકડવાના ગોલગાન માટે પોલીસે હાજર કર્યો હતો, અને વધુ તપાસ માટે કેસ આઠ દીવસ મુલતવી રહ્યો છે.

મુખ્ય પ્રધાની

કેમેરોનના સ્વદેવાની મરહુમ મી. આલ્બર્ટ બ્યુગાર્ટ ન્યુયોર્કમાં ઉજવા મુકર મુખોના બારે પ્રેમ હતો. બાના રીવાજ બબીબાનાં થતા જનમની પુત્રોની બબત બારે પ્રેસીડાનની બ્યુની બીપાકીટીને પા. ૨૦૦૦ બાપવા હુકમ બાપર કરી હતી ન મુજબ મી. બ્યુગાર્ટના પુત્રો તરફથી મચકુર રકમનો એક બ્યુનિસીપાલીટીને બાબો હતા

લશ્કરી ખીમાન

બબા, સુબાઝા અને નેધરલેન્ડ ઇન્ડીઝના બાલોમાં ૬૮ મોટા બોરોપ્લેન મોકલી ત્યાં લશ્કરી વિમાની બળ બધારવામાં બાબ્યું છે.

ભાડે આપવાનું છે

ગ્રે સ્ટ્રીટ તરફનું નમ્બર ૫ બોન્ડ સ્ટ્રીટમાં બે માજલાનું મકાન ભાડે આપવાનું છે ઘર પછી આ મકાનમાં ફ્રેકટરી, બોદામ, બોફીસો કે ટી રૂમમે અનુકુળ ફેરફાર કરી આપશે.

રૂબરૂ મળો કે લખો:

રુસ્તમજી,

૨૭ ફ્રસ્ટ એવન્યુ, ડરબન.

પરચુરણ

ડરબનમાં ગોલ્ડસ્ટ બેસ્ટ સ્ટ્રીટના રહેમ પરિવારોમાં રહેતા ઠીંદુઓને તા. ૩૦ જુને ઘરો ખાલી કરી જવા નોટીસ આપવામાં આવી છે. તેઓ ગારે ખીલ્ડ ઘરોનો અધિકારવત થયો નથી.

* * *

ઇપટાઉન ઇન્ડીઅન એસોસના વાર્ષિક પ્રેસીડેન્ટ શ્રી. મદારમાર હરમાયા ડાલાનું અવસાન કેપ-ટાઉનના તેમના બ્યુટન કેન્દ્રના મકાનમાં થયું હતું. શ્રી. માલા ૮૦ વર્ષ પેહલાં કેપટાઉનમાં આવ્યા હતા અને પછી ગાલ્ડસ્ટોર વેપારી હતા. સરકારે તેમને કમીશનર ખોરે ઓનરેબલ નીમ્યા હતા.

* * *

પ્રાર્થનાસિ ઠીન્દી મંડળની વાર્ષિક સભામાં શ્રીમતી ઇન્દીઅન સોસાયટીએ નાટાલ ઇન્ડીઅન કોંગ્રેસમાં મળી જવા ઠરાવ કર્યો હતો. મંડળે નીશાળ માટે આરબી ઓફર જમીન પા. ૧૪૦ ની કીમતે ખરીદી છે. અને પા. ૬૯૮ મંડળ પાસે જમા છે. શ્રી. એમ. એ. નડવાન પ્રેસીડેન્ટ અને શ્રી. આર. ગોપાલ સીંગ સેક્રેટરી ચુંટાયા હતા.

* * *

ડરબનનો મેની ટીક્શન અને કેપટાઉનના સની મેદાનો વચ્ચે બોલીંગ મેચ તા. ૪ જુને ડરબન ના સ્ટોરી ગ્રાઉન્ડ પર રમાશે. ઠીન્દી એજન્ટ જનરલ શ્રી. રામ રાય કરતે ટ્રોફી અર્પણ કરશે.

* * *

ઝાંબોસા તરફ ઉનાકોઓ માટે પાસ્ત સર્વીસ ક્રમેંગામમાં લેવા ૬૦ નવી ટ્રાકો જોડવા પા. ૧૪૫૬૨–૧૦–૦ ની કીમતે ખરીદવા મ્યુનીસીપલ કેન્દ્રર બોર્ડે કરેલી ભલામણ ડરબન સીટી કાઉન્સીલે માન્ય રાખી હતી.

* * *

મ્યુકેસલમાં જનતી ઉંટ ઉપર લાની મ્યુની સીપાલીટીને ઝેક હજાર પાંચ સો પા. ૧–૬ કર આપવો પડે છે. જે ઓછો કરવા થએલી અરજી મ્યુકેસલ ટાઉન કાઉન્સીલે મંજુર રાખી નથી.

* * *

પીટરમેરીત્સની ઉંડરીક પાર્કીયર સ્કુલમાં ઝેક નાર કરીયા ગળાનો ચેપી રોગ ડીપથેરીઆનો કેસ થયો હતા. બેથી નીશાળ દસ દીવસ બંધ રાખવા ફુકમ થયો હતો એક છ વર્ષની બાળકીનું મરણ નીપજ્યું હતું.

* * *

દક્ષીણ આફ્રિકામાં આર્થમાં ડરહન્ડ નવી મોટર કારો આયાત થઇ હતી, જેમાં ટ્રાંસવાલ માટે ૧૪૦૬, ૬૫ માટે ૧૦૧૪, નાટાલ માટે ૪૬૭, અને ઓરેંજ માટે ૬૩૪ હતી.

સ્ટેંગરના નવા બ્રસપ બહબદ મુલ્લાના પુત્ર મા દાવુદના લગ્ન ડરબનમાં મી. સુલેમાન કરમાઇલ આસમજીની પુત્રી હતા બીબી સાથે વેસ્ટ સ્ટ્રીટ મસ્જીદમા તા. ૨૧ મેએ ૧૫૦ મહેમાનો વચ્ચે થયા હતાં

* * *

જોહાનીસબર્ગમાં સીટી કાઉંસીલરોના પા. ૧૫ ના આરીક પગારનો વધારો પા. ૨૫ માટે થએલી દરખાસત ઉપર વીચાર ચલાવવા ટાઉન પાલના ઓડમીનીસ્ટ્રેટર મી. એસ. પી બેકર સીટી કાઉન્સીલના ટેમ્પુટેશનની મુલાકાત તા. ૧૦ જુનો લેશે.

* * *

પ્રીટોરીઆથી તા. ૨૪ મેએ જાહેર થએલી સરકારી યાદી મુજબ પોર્ટ એલીઝાબેથ ક્રીકેટર્સ ના મરસ્ટન તરફ મરજીના ૬૫ રન કામ છે.

* * *

ડરબનના વીન્ડસર પાર્ક ગોલ્ફ મેદાન તરફ નાટાલ મેનર્ય કોટરથી આવતી એક આગઝાડી સામે તા. ૨૧ મેએ અકસ્માત પમાયી "રમાપટ" અને "ગ્રેરેય" નામના સવરના બે ગીદાઓ માર્યા ગયા હતા.

* * *

નાટાલ યુનીવરસીટી કોલેજના પ્રીનસીપાલ ડો. બ્યુઝ એકાએક માંદા પડવાના સમાચાર કેલાસથી બારે ચીંતા જાહેર થઇ હતી. પણ છેલ્લા સમાચાર મુજબ ડો. બ્યુઝની તબીઅત સુધરતી જાય છે. તેમનો મુકામ મેરીટસબર્ગ કાઉંટીબલ હોસ્પીટલમાં છે.

* * *

દક્ષીણ આફ્રિકાના જીનારા ઉપર દરરો માલની આગબોટ "ઝેમનર" બે મહીનાથી મુમ થઇ છે. તેણીનો પતો મેળવવા ચલેલો પ્રયત્ન નીષ્ફળ જાહેર થયો છે. આટલાંટીક મહા-સાગરમા બીજી એક આગબોટ "ઝેંગ્લો એગ્રેલીઅન" નો પણ પતા નથી.

* * *

ડરસ્ટલનડનમા ઓરીજંટ બીચ તરફ ક્રીકેટ કોર નામથી જમીનો ચલેલી જમા ઉપર આગેલી એક દુકાન તથા રહેવાનું મકાન જાહેર લીલામમાં વેચાતાં પા. ૧૭૫૦ ઉપજ્યા હતા.

* * *

મેરીટસબર્ગ કમરશીયલ રોડ ઉપર બંધાતું નવું સરકારી મકાન તયાર થવાથી ચાર સર-કારી ખાતાંઓ ત્યાં ખસેડવામાં આવ્યાં છે. મજકુર ઇમારતનો નીચેનો ભાગ તયાર થયો નથી.

* * *

યુનીઅન કેસલની નવી સ્ટીમર "ડરબન કેસલ" ને દરીયામાં ઉતારવાની ક્રીયા કરવા દક્ષીણ આફ્રિકાના હાઇ કમીશનરના પત્ની મીસીસ કલાર્ક સ્વીકાર્યું છે.

રાનેમાના પ્રખ્યાત એકટર જેકી કુંજનના નામ થી ઘરેમા ચોરીનો ગાજીબ અનાવ્યા હશે મી. જેકી કુંજને બાળ અવસ્થામા સીનેમા એકટીંગથી બારે દોલત મેળવી હતી. તેની માતા અને સાવકા પીતા સાથે દોલત રળવાની સ્પર્ધા પડતાં મી. કુંજને કોર્ટમાં દાવો માંડ્યા છે યુનીવરસલ નામની સીનેમા કુંપનીએ "ગ્રેા વન મેન" નામના પીક્ચરમાં એકટીંગ કરવા મી. કુંજનની બારે પગારે માંગણી કરી છે.

* * *

ગામ રૂપયાના ગુજરાતી રકમ તેમજ સાપ્તેરી બાંધવાના ભાટેના ફંડની નાણાવલી :

	પા.	શી.	પે.
મકનજી ગોરધન	૧૦	૬	
,, અમૃતલાલ લાલભાઇ	૨	૨	૦
,, પરાગજી ભાણજીભાઇ	૨	૨	૦
,, નાગજીભાઇ ઝવેરભાઇ	૧	૧	૦
,, મુલાગળાભાઇ દાહ્યાભાઇ		૫	૬
,, મોરીંદભાઇ મયુરભાઇ	૧	૧	૦
,, જીવણભાઇ ભુલા	૨	૨	૦

(અપુર્ણ)

—: o :—

ગ્રાહકોની સગવડ માટે

ઇન્ડીઅન ઓપીનીઅનના ગ્રાહકોને સગવડતા થઇ પડે તે માટે જોહાનીસબર્ગ, મ્યુચ્યુસટ્રીખાતે (ટ્રાંસવાલ) કેપટાઉન, ડીંઅરબી, ડરસ્ટલનડન, પોર્ટએલીઝાબેથ, ડરબન આટલા સ્થળે વ્યક્તિઓના કે પેઢીઓના નામ નીચે પ્રમાણે છાપામાં આવેલ તે સ્થળે લવાજમ જે કોઇ ગ્રાહક ભરશે તે અમને પહોંચશે આશા છે કે આ સગવડનો લાભ લઇ ઇ. ઓ. ના ગ્રાહક તે તે સ્થળ સંબંધી લવાજમ ભરી જા તે તે બાબતી લવાજમ ઉઘ-રાવવા આવે તો તેમને આપી આભારી સગવડ સાંપવી અમારે કામ સરળ કરી મુકશે.

ડરબનઃ શ્રી. શાંતીલાલ જે. મદેના,
૧૪, સેવાસમય સ્ટ્રીટ.

જોહાનીસબર્ગઃ શ્રી. ત્રિભોવનદાસ કસનજી પટેલ,
૬ ઓ, ડાયેમંડપ સ્ટ્રીટ.
,, શ્રી ઝોન ઝોમ. બટ,
૪૦, બ્રી સ્ટ્રીટ, ન્યુટાઉન
,, શ્રી પાટીદાર ટ્રેડીંગ કંપની,
૪, પ્રીટોરીઅસ સ્ટ્રીટ.

મ્યુચ્યુસટ્રીખાતેઃ મેસર્સ નથેના એન્ડ સન્સ.

કેપટાઉનઃ શ્રી. બાબરભાઇ ડી. આયડા,
૧૦૨, એલન રોડ, મોઝે.

પ્રાઅરલીઃ શ્રી. મંગી બી. સામ અને
શ્રી. કેશા વસ્રાજ,
૧૮૮, વેલ સ્ટ્રીટ.

ઇસ્ટલંડનઃ શ્રી. ડી. બી. પટેલ,
બેંગાલ સ્ટોર્સ,
૧૩૪–૧૩૬ ઓકસફર્ડ રોડ.
,, શેઠ. ઇ. ઇ. હાજી સોલાપર્ડા,
૮૬ સેન્ડ એજ રોડ.

પોર્ટએલીઝાબેથઃ ફુલજભાઇ ઠકિર,
૧૪૫, આલ્બર્ટ રોડ.

Phone 33-6229. Telegrams: "GIDMALCO" P. O. Box 5169

JAPAN BAZAAR

WHOLESALE SILK & CURIO MERCHANTS.

39 MARKET STREET, JOHANNESBURG.

Specialising in SILK MATERIALS, LEATHER SUIT CASES, ORIENTAL CURIOS, GRASSWARE, ETC.

ALL PRICES QUOTED AT LOWEST MARKET RATES.

INDIAN SARIS: Crepe-de-chine and Georgette Saris beautifully embroidered 45" x 5 yds length price 17/6 piece. Heavy Crepe-de-chine Saris hand embroidered 45" x 7 yds 30/- piece. Georgette and Crepe-de-Chines beautifully embroidered 45" from 3/9 per yd.

ODNIS: Hand embroidered in Georgette and Crepe-de-chine 45" from 12/6

Above obtainable in the following shades: White, Pale pink, Sky blue, Pale green, Salmon pink, Red, Maroon, Brown and Black.

જાપાન બઝાર

જોહાનીસબર્ગના જુના અને નવીના રેશમના જથ્થાબંધ તેમજ છુટક માલના વેપારી.

સાડીઓ, ઓઢણીઓ, લુગડાંઓ.

તદ્દન તાજા અને ડિલપસંદ ડીઝાઇનો વાળી બજારકાયદ રેશમી જરીથી ભરેલી જ્યોરજેટ અને ક્રેપ-ડી-શીનની સાડીઓ તથા ઓઢણીઓ હમણાંજ મોટા જથ્થામાં સ્વદેશથી આવી પહોંચી છે. તેમજ હીંદમાં એકદે બનાવેલી કેલીકો મીલના તથા મુંબાઈ અને અમદાવાદની બીજી નામીતી મીલોના સ્વદેશી બાતબારતના ડીઝાઇનો વાળાં મુલ્યવાન લુગડાં, પડેળાં, રેદીબ્લા, ચોરકી તથા સુંદર ભરત ભરેલી ચોળીઓ તેમજ નવીનમ પાટો મોટા જથ્થામાં મંગાવવામાં આવ્યાં છે. રેજીંદા વપરાશ માટે તેમજ ભેટ માટે પાંચ વાર, ૬ વાર, તથા સાત વાર સાડીઓ તેમજ બ્લાઉંઝો માટે કરેક જાતના તયાર કપડાં બધાં કીફાયત ભાવે મળશે. તદ્દન સસ્તા ભાવે સુંદર અને મનમોહક માલ ખરીદવા અમારી ચોકજ મુલાકાત કરો.

છુટક માલ પણ જથ્થાબંધના ભાવે આપવામાં આવશે. આ અજુકય તકનો લાભ લેવાનું ચુકશો નહિ.

સ્વદેશી લુગડાંના ભાવ રૂી. ૨-૬, રૂી. ૫ થી ઉપર. જ્યોરજેટ તથા ક્રેપ-ડી-શીનની ઓઢણીઓ ભરતથી ભરેલી રૂી. ૧૬-૬.

ક્રેપ-ડી-શીનની ભરત ભરેલી સાડીઓ ૪૫ ઈંચ પહોળ ભાવ રૂી. ૨૦ થી ઉપર.

ફોન ૩૩-૬૨૨૯. સમનામું: જાપાન બઝાર બોક્સ ૫૧૬૯.

૩૯ માર્કેટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

GREATER SECURITY

FROM LUBRICATING TROUBLES

WITH

NEW-PROCESS Mobiloil

The New Process makes this possible!

તેલથી ઉદ્ભવી થતી તકલીફો સામે

મોટામાં મોટું રક્ષણ

ન્યુ-પ્રોસેસ મોબીલઓઇલ થી તે શકય બને છે!

VACUUM OIL COMPANY OF SOUTH AFRICA · LIMITED

આ માખણ, ચહેરાની ચામડીને મુલાયમ રાખી સૌંદર્યવાન બનાવે છે.

ચામડીનાં દરેક દોષ પર નીપજીત અકસ્માત રંગ ઉપાયથી દૂર આરામ

સોલ એજન્ટ્સ: Indo-African Trade Agency, 74-76 Wilson St. DUNDEE, Natal. S. A.

સોલ ઈમ્પોર્ટર્સ: પાટણવાલા લીમીટેડ. ૧૮૩,૮૪ અબ્દુલ રહેમાન સ્ટ્રીટ. મુંબઇ ૩.

WE STILL BUY
OLD GOLD, SILVER & SOVEREIGNS.
We Stock OYMA, ELGIN, WALTHAM, BUREN, and MADIX Watches
Large stock of Indian and European jewellery always on hand
Importers of MOHINI FLUTE Harmoniums
LAKHANI & CO.,
(Jewellers)
111 Grey Street, Durban. 'Phone 21256.

કીર્ટીંગસ
પાવડર
કીડી, માકડ, ચાંચડ, ઢેકાણ, માખી, વંદા
વિગેરે સઘળા જંતુઓનો
નાશ કરે છે.
કીર્ટીંગસ પાવડરના ત્રીન ભર્યા છે.

'Phone 24350. Tel. Add. "Nartjes."
A. M. PADAYACHEE
Wholesale Fruit & Vegetable Exporter.
Country orders executed with best market prices
special attention. Cases, Boxes supplied.
TRIAL ORDER SOLICITED.
91 LEOPOLD ST., AND 34 CROSS ST.,
P. O. BOX 195. DURBAN.

Telephone 33-3382.
VALLABH RANCHHOD,
Wholesale & Retail Fruit and Vegetable Merchant
Country Orders Promptly attended to.
14, DIAGONAL St. JOHANNESBURG.

ટેલીફોન: ૩૩-૩૩૮૨.
વલ્લભભાઈ રણછોડ
હોલસેલ અને રીટેલ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ અમારે ત્યાં તાજું અને સસ્તું મળશે.
બહારગામના ઓર્ડરોને તાકીદે ધ્યાન દેવામાં આવે છે.
૧૪, ડાયેગનલ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

Golden Number
OF
"INDIAN OPINION"
SOUVENIR OF THE
Passive Resistance
Movement
1906—1914.
Price : Two Shillings.
to be had from:—
Indian Opinion,
Phoenix, Natal.

ફરમાસુ મીઠાઈ અને શિયાળાના
પૌષ્ટીક પાકો ખરીદો
અને સ્વાદીષ્ટ જમવાનું,
એકજ વખત અજમાયસ કરો.
KAPITAN'S CAFE
'Phone 33-8577. 13a KORT STREET, JOHANNESBURG.

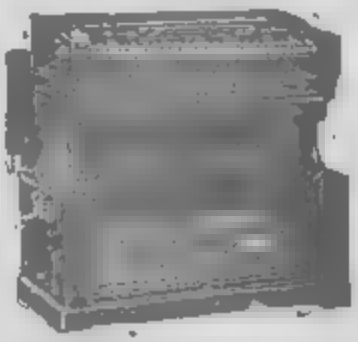
THE EPIC FAST
(By Pyarelal)
An account of Mahatma Gandhi's Fast in September 1932, and events leading up to the Yeravda Pact, with all relevant documents. 320 Pages. 2s. 6d

સાહિત્ય અને સંગીતનો સમન્વય

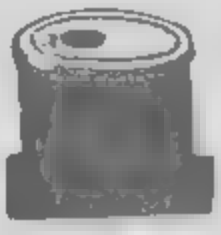
દિનપ્રતિદિન જનતાની રસવૃત્તિ કેળવાય છે—જનતા નવિનતાની પુજક બની છે—ભાવના અને આદર્શ આ જમાનાનું ગૌરવ છે—અને હવે લોકો ગમે તેવી વસ્તુ ચલાવી લેવા તૈયાર નથી.

અમે પણ આ માન્યતાને માન આપી વર્તવાનો નિશ્ચય કર્યો છે. તેથી ખાસ પ્રસંગ માટે તમારા સમક્ષ હમણાં છેલ્લા બહુચીતા નટ નટીઓ અને લેખકોનો સહકાર સાથી પ્રેક્ષકોની રસવૃત્તિને પોષે એવી રેકોર્ડો, ધાર્મિક ભજનના સેટો અને હારમોનીયમ, તબલા મગાવ્યા છે જે તમારી સમક્ષ રજુ કરીએ છીએ. સંગીતના મધુરા સ્વરોથી તમારા ઘરમાં સ્વર્ગ ઉતારો.

અમે લોકલ ખરીદી તેમજ એજન્ટો મારફતે હારમોનીયમ મંગાવતા નથી તેથીજ અમે લેખીત ગેરંટી સાથે વેચીએ છીએ.

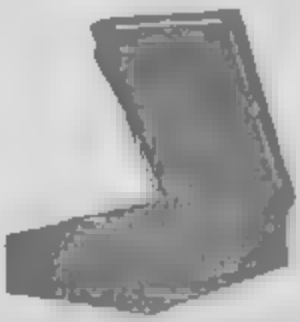
પગના હારમોનીયમ પા. ૬–૦–૦
હાથના ,,
ડબલ રીડના પા. ૮–૧૦–૦

મોટી એકની કીમત
પા. ૧–૦–૦ થી

પા. ૩–૧૭–૦ સુધી

ગ્રામોફોન પા. ૧–૧–૦ થી પા. ૮–૮–૦

હીઝ માસ્ટર્સ વોઈસ
તથા
કોલમ્બીયા
(ઈન્ડીયન રેકોર્ડ)
૩/—

રેકોર્ડના સસ્તા ભાવો

નવા નંબરો અથવા તમારા માંગેલા નંબરો વહેલા યા મોડા તમને મળશેજ તો શા માટે વધારે પાઈસા ખર્ચો છો.

ઓર્ડર આપો અને મંગાવો.

તેમજ આ રેકર્ડની હવાને અનુકુળ થાય તેવા ગીતા અને મધુર સુરના, મજબુત અને ટકાઉ, વાજા, શરતા, સરદાર તેમજ એકોર્ડીઅન કેલુફના હારમોનીયમ, હાથના અને પગના તબલા હાથ–પગના. નવી સીલેકશન બતાની કેલ મોટરની પેટીઓ આવી ચુકી છે. તે સીવાય દરેક જાતના ગ્રામોફોન ઉપરની બધી ભેકરો સાથે H.M.V. ને કોલમ્બીઆના પણ સ્ટોકમાં રાખીએ છીએ.

વાજાંઓના છુટા ભાગો મોટા જથ્થામાં રાખીએ છીએ.

વાયોલીન, બેન્જો, મેન્ડોલીન, ગુલબુલ તરંગ, ગીતાર અને સ્પેનીશ બેન્જના ભાવોમાં ઘણો ઘટાડો કર્યો છે.

કોઇ પણ વાજાંનું રીપેરીંગ કામ અતી રેખરેખ નીચે મેરંટી સાથે બનાવી આપીએ છીએ.

—સાઉથ આફ્રિકાના ૩૨ વર્ષના જુના હારમોનીયમીસ્ટ—

GOODWIN'S MUSIC SALOON

P.O. BOX 460. 179 GREY ST. AND 131 QUEEN ST
DURBAN, NATAL.

Special

Large stock of latest Drama set arrived in Tamil, Hindustani, Gujarati and Telugu. Prices have been specially reduced.

Apply for our catalogue. Our Harmoniums sold under written Guarantee for 3 years. Try us before you go elsewhere.

'Phone Day 2-3381. RAJCOOMAR. 'Phone Night 2-3381.
DURBAN'S FIRST INDIAN UNDERTAKER
રાજકુમાર,
અન્ડરટેકર
ઓફિસ, ૧૪, ક્રોસ સ્ટ્રીટ નાઈટ ૧ ઓફિસ નાઈટ ૪૬ ડિસીસ પુરા પાડવામાં આવે છે સાત દિવસ ખુલ્લું.
14, Cross Street, DURBAN

'PHONE 33-4691. BOX 2526.
L. MISTRY
એલ. મીસ્ત્રી
બોક્સ, રેબલ્સ અને ક્રીયન ફર્નેસર પુરૂં પાડવા જથ્થાબંધ બનાવનાર તેમજ પુલ ટર્નીંગ સંસ્થાપકારક કામ કરનાર.
મહારેલા ભાવોનું પ્રાઈસ લીસ્ટ મંગાવો.
55 Market St. : : : Johannesburg.

ઉત્તમ ગરમ મસાલા મિશ્રણ
અમારે ત્યાં બનતી દેખરેખ નીચે [illegible] દેશોના ગરમ મસાલો, કરીપાવડર, [illegible] ગોરા પર વિશ્વાસપૂર્વક અમારી ઓર્ડરી સાથે મળી છે. અનેક ઉત્તમ પ્રકાર, તમારા ધરના બનાવી શકતા નથી [illegible] મંગાવી ખાત્રી કરો.
અમદાવાદ ઠેકાણું:-
'Phone 2-0786 K. N. PADIA. P. O Box 579
109 Victoria Street, DURBAN

'Phone 2-3381 Tel. add. "Letapco."
D. K. PATEL
Fruit and Vegetable Exporter
— SPECIALIST —
in South African, Canadian and Australian Apples
Cape Fruit on hand in season
We have in stock Naartjes which have just come in Market
ડી. કે. પટેલ.
ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ એક્ષપોર્ટર.
સાઉથ આફ્રિકન, કેનેડીયન અને ઓસ્ટ્રેલીયન એપલ્સના સ્પેશીયલીસ્ટ
ઋતુમાં કેપ ફ્રૂટ પણ રાખીએ છીએ
નાર્ચીસ હાલમાં શરૂ થયા છે અને તેનો સ્ટોક પણ રાખીએ છીએ.
કંપનીના ઓર્ડરો ઉપર ખાસ ધ્યાન દેવામાં આવે છે
નાર્ચીસ અને મેન્ડરીન સારા અને સસ્તા
C. O. D. થી મળશે.
P. O. Box 755. 10, Cross St. Durban.

M. H. DESAI,
એમ. એચ. દેસાઈ,
કેલસેલ ફ્રૂટ વેપારી,
અમે દરેક જાતના ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ પુનીલના ભાવ પણ બાજમાં C. O. D. થી સારૂ પેકીંગ કરી મોકલીએ છીએ.
P. O. Box 254. 31, Short St, Durban

'Phone 33-4405 Tel. Add.: "VALABTEL" P. O. Box 6748
V. B. PATEL,
WHOLESALE AND RETAIL FRUIT, VEGETABLE AND PRODUCE MERCHANT
CHEAPEST BANANA STORE IN TOWN.
40 President Street, JOHANNESBURG.
Terms: NETT CASH or C.O.D.
વી. બી. પટેલ,
હોલસેલ અને રીટેલ ફ્રૂટ, વેજીટેબલ અને પ્રોડ્યુસ મરચંટ
અનાજની મંડીમાં સૌથી સસ્તામાં કેળાની દુકાન.
અમારે ત્યાંથી બનાના તથા દરેક જાતનું ફ્રૂટ હમેશ તાજું મળશે ઇનીના ઓરડરોપર ખાસ ધ્યાન આપવામાં આવે છે.
કેશથી અથવા C. O. D. થી માલ મળી શકશે.
ટેલીફોન ૩૩-૪૪૦૫ ૪૦ પ્રેસીડન્ટ સ્ટ્રીટ,
પી. ઓ. બોક્સ ૬૭૪૮ જોહાનીસબર્ગ

"શુદ્ધ ઘી"
કલબમાં પબ્લીક દેખતાં બારોબાર પાસે દેવું કંપની, કં. બારોબાર નીચેના સંગ્રહસ્થ બ્રાહ્મણ મણુભાઈના બનાવેલું "ગોકળ" (શુદ્ધ) ઘી.
અમારે ત્યાંથી ઘેરા પ્રમાણમાં મળશે.
બાર આને પુછો યા લખો.
સાઉથ આફ્રિકાના રોયલ એજન્ટ.
શામજી દેવશી એન્ડ સન 4, ક્રોસ સ્ટ્રીટ, ડરબન.
SAMJEE DEVSHI & SON 4, Cross Street, DURBAN.

The History
of The
Indian National Congress
(1885—1935)
In Khaddar binding with over thousand pages.
It contains the photos of all the past Presidents.
Price: 6 Shillings
Obtainable from:
The Manager,
'INDIAN OPINION'
Phoenix, Natal.

SOLE AGENT FOR

His Master's Voice

હિઝ માસ્ટર્સ વોઇસ

In The Union Of South Africa

સપ્ટેમ્બર અને ઓક્ટોબરના ગુજરાતી સેરેસ રેકોર્ડો આવી ગયા છે.

સાને ઉસ્લામનો સેટ મંગાવો અને સાંભળો

પાંચ રેકોર્ડનો સેટ કીમત પા. ૧–૫–૦.

We specialise in Tamil and Telugu Drama Sets and also Native and Afrikaan records. Wholesale and Retail.

N 5437 પ્રેમની દુનીયા.
N 5470 ચાંદનીનો અમર્યો.
N 5513 પાણીપા ગા
N 5520 મે તા નમરી પ્રીતમની જોબ
N 5600 પ્રેમનું પાંજણ
N 5650 જોરની ઉપાની
N 5653 કાલે કહેજો.
N 5658 ગંગાર ગાદલો.
N 5670 ફકાયલાર આરતી.
N 5675 ગઢા પગારી
N 5700 ગ્રેરવા.
N 5705 મજની પોરી સ્વપ્ન ગાંનર.
N 5707 પુનાને પુજડા પ્રેમ લીધાયા.
N 5755 ચડી પ્રેમ નગરીમા પીયારે પીંગારે.
N 5770 બાંધ્યા દ્વન મે કરમે પાપા.
N 5775 વીરા બાપ નાટક ભાગ ૧ થી ૪.
નરસીંહ મહેતા નાટક ભાગ ૧ થી .
બાબુ કુમાર નાટક ૧ થી .
રામા દેવી નાટક ૧ થી .
N 6726 બુરો સપ્ત સન્સારે
N 6693 નાસા પાન ચમાર પીયારે.

N.	5359	મીસ રહેરા	મેગાર
,,	5499	,, રહેરા	,,
,,	5548	મીસર રહેરા	,,
,,	5552	જેન્ટલમેન	,,
,,	5470	પાકર ઇનવેકશન	,,
,,	5458	ગોના સાજા	,,
,,	5461	ધનિયાલ જેરીસવરની જોકરી, કમીક.	

પૃથ્વીરાજ ચૌહાણનું નાટક ૬ રેકર્ડસેટ બોક્સ અને બુક સાથે કીમત પાઉંડ ૨–૦–૦ નું સેટ.

નાયક મહારાણા પ્રતાપ ૬ રેકર્ડસેટ બોક્સ અને બુક સાથે કીમત પા. ૨–૫–૦ નું સેટ.
,, રાં ચાંદલીક ૬ રેકર્ડસેટ બોક્સ અને બુક સાથે કીમત પા. ૨–૫–૦ નું સેટ
એચ. એમ. વી. ડામેટીક પાર્ટી ૬ રેકર્ડસેટ બોક્સ અને બુક સાથે કીમત પા. ૧૫ નું સેટ.
નાયક ગુમાવન્તી ૬ રેકર્ડસેટ બોક્સ અને બુક સાથે કીમત પા. ૧૫ નું સેટ.
,, રાજા હરીશ્ચંદ્ર ૬ રેકર્ડસેટ બોક્સ અને બુક સાથે કીમત પાઉંડ ૧–૧૦–૦ નું સેટ
,, રોટ મલાસા ગાયનું સેટ ૧ લી ૨ ભાગ.
,, સીતાસ્વયંવર
,, ઉષા ભાગ.
મલાજનો સાપ ભાગ ૧ લો ૧.
વડીલોનો વારસો કુલીન રેકોર્ડ ૧ રેકોર્ડનું સેટ
બહુદી પા ચડકી ૧ રેકોર્ડનું સેટ કુલીન.
નુરી બાદશાહ ૧ રેકોર્ડનું સેટ કુલીન.
,, શારીન ૧૨વાડ રેકર્ડોનું સેટ કુલીન.
,, રાગ રાગે આરણ ૮ રેકોર્ડોનું સેટ ઓમ. એમ. વી.
,, શાન કરાલાગ ૫ રેકોર્ડોનું સેટ એચ. એમ. વી.
,, નુરે મલબાગ ૬ રેકર્ડોનું સેટ રોબર્ટસીઆ
,, નાગ ડામા પા નરી ૮ રેકોર્ડોનું સેટ નમ. એમ. વી.
,, રૂકસમણી મંગલ ૮ રેકોર્ડોનું સેટ ઓમ એમ વી
,, મુરેજહાન ૮ રેકર્ડોનું સેટ રોબર્ટસીઆ
,, ગઝલ્સ ગજલ્સ ૬ રેકોર્ડોનું ઓમ. એમ. વી

અમારા બ્રસલાગીક નવી રેકોર્ડોનું લીસ્ટ 'ઇન્ડિઅન ઓપીનીઅન' માં જોશો.

૧૦ ઈ ૧ રેકર્ડ, ૧૨ ઈ ૨ રે. ૨૫/-, ૧૦ ઈ ૧૨ રે., ૧૨ ઈ ૨. ૪૮/

બહાર ગામના ૫૦ ટકાની ૭ અને ૧૨ ટકાની ૪ રેકર્ડથી ઓછીના ઓર્ડર સ્વિકારવામાં આવશે નહિ.

Radio Record Trading Co.,
88 Victoria Street - - Durban.

Radio Record Trading Co.
P. O. Box 6393 29 West Street.
JOHANNESBURG.

RADIO RECORD TRADING Co.,

SOLE AGENTS FOR

Columbia

In The Union Of S. A.

જુના ગયા અને નવીનતા આવી ગયા
કોલમ્બીયા કંપનીમાં હાલમાંજ આવેલા નવા ગવૈયા

માસ્ટર અમીર બક્ષની

નવી રેકાર્ડ આવી પહોંચી છે. આમજ ગઝલ બોલી ગયો છે: "મોહમ્મદ મોહમ્મદ પુકારે ચલા જા" તેના જેવી બીજી ગઝલ બોલ્યો છે. મગાવો અને તમારા દીલને ખાત્રી કરો. તેનો નંબર / બદલે કે સરદાર સાકુબે મોહસરાર. ૪૭૫૬ સાથે અલી અલયદે વસલમ. અને બીજી એ રસ્યાય તમારા ગ્રાહકની ઘણી ઉંસલાગી રેકાર્ડ આવી પહોંચી છે જેવી કે મોજીઝા શહાદત નામા વીગરે.

G.E. 1709	દુસ્તને વાલે મુજે મેલ દુસ્તને પીસારે દે
G.E. 4710	તજણીર કે નારોસે દુનીયા કા દીલદારેગે
P.E. 13	શહાદત દુસેન બોહસે મુસલમાન
P.E. 27	શહાદત હજરત બીલાલ આરીકે રસુલ.
P.E. 7	સાકર કે હાથસે નસબારસા બીરના મોજીઝા
G.E. 1489	મે પીયારી પેયલ પનકર બોલું બનમેં.
G.E. 4711	દહી લીલો.
N 6851	અરે પરાય પ્રેમી અબ તુ રોતા હે
N 6852	સાહે અમરબીયા પયગમ્બર હમારા.
N 6881	કજાને બહાર આબ સાકી સરાબ દે.
N 6882	તોહીદ કે રંગ મે હુબ નબ.
N 6812	મોઝે મોહમુજે હક રોને જાને ચલ્રે
N 6840	મે દુબે કે નયન કે જાન મોહમદ
N 6810	મોજ મુહસે કુછ કહે સહેવાલા કે રાગને
N 6845	મનુબી અપને પ્રેમકી લેજન.
N 6850	પ્રેમકી મુરલી મધુર બાજી.
1415	ના હોઉંકા કંઠા આકાશને બજવા દીધા કમળી વાલીને. આ રેકાર્ડ સાભળતા જેવી છે
288	ધુન ધુન ધુન
253	મેરા દીલ ન રહ્યું દો દીલવાલે મોહમ્મદ
406	મોહીબ્બોના મોહબ્બત બડી ચીજ હે.
2234	આવા અલ્લાહી અલ્લાહ દમ ઔર વહા બાલાહી બાલાહ દમ
2207	ખોબસા તુફાન
2158	બરસાસે આવા (ગજાબી)
2074	ચાલ્યા નાગ રે
2167	બસ બસા (ગજાબી)
2226	નામે અહમદ સે ૮૨
2123	નામે અહમદ બોલે બાલે.
2320	વહ આયે મુનો રે બીજાદે ને ફ્યાલી.
1750	અબતે મેરી બીગડીબી સરકાર બના દેજે.
1745	બજાદીર તો હાથિયે બાલી કમબા.
1341	હજરત કા મોજઝા હજરત બનબીર કે અચ્ચોકિ સુરજે કા ઇન્કા કરના
1391	મોજઝા દીજરત બોગાર.
1396	મોજઝા અંચુઠા હજરત અલી.
1598	પીબારી પીબારી સરતબાલે.
1699	બોહબ્બાહ મેરે દીલકે અરમા તુબી દે.
1677	મશહુર દુબા આલમને બહાં રે કરમાને મોહમ્મદ સલ્લલાહ.
1746	બવલા મુજે રોજીયે બુલાલો.
2068	દીલ છીન લીબા બોક બચાને અરમાનેં.
2087	સલાબી રસુલે બુદા કેહને કેહના.
2135	બસકે દાનીદે પે બાલમે રબબો બ
2155	સુરે અહમિ મન બાબોમે.
2131	દીલ તો ગોરા લે ગયા
2156	નીબાકે મુલકના

નુરે ઇસ્લામ

નો ૬ રેકોર્ડનો સેટ બુક અને ટીનનો બોક્સ સાથે ૬૦/-

We specialise in Tamil and Telugu Drama Sets and also Native and Afrikaans records. WHOLESALE AND RETAIL.

The following Tamil Drama Sets in stock

Sathyavan Savitry, Pavalakodi, Uttra-Ramayanam, Dumbachari, Gnan Sundari, and thousands of singer Records.

Radio Record Trading Co.,
88 VICTORIA STREET,
DURBAN.

Radio Record Trading Co.,
P.O. Box 6398 29 West Street,
JOHANNESBURG.

દરેક જાતની સ્વાદીષ્ટ. સુંદર શુધ્ધ ઘીની મીંઠાઇ.
ફરસાણ વીગેરે માટે ક્યાં જશો?

પટેલ્સ વેજીટેરીઅન રીફ્રેશમેન્ટ રૂમ

પાપડ, લીંબુ, તથા કરીના અચાર તેમજ શીઆળાની ઋતુ માટેના ખારા ચોષ્ટીક પાકો અમારે ત્યાંથી કીફાયત ભાવે મળશે. એક વખત પધારી અથવા ઓરડર મોકલી ખાત્રી કરવા વિનંતિ છે.
બહાર ગામના ઓરડરો ખાસ માલીકની જાતી દેખરેખ નીચે મોકલવામાં આવે છે.
ગ્રાહકોને સંતોષ આપવો તે અમારો ખાસ મુદ્રાલેખ છે.

PATEL'S VEGETARIAN REFRESHMENT ROOM

(Prop. P. M. PATEL)

Telephone 2-2209 202 Grey Street, :: :: Durban.

Box 830 Tel. Add. "Orangexpo."

M. C. PILLAY

Wholesale Fruit & Vegetable Exporter

Country orders executed at lowest Market prices
Personal attention given to all Country orders.
TRIAL ORDER SOLICITED.

જથ્થાબંધ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ ચઢાવનાર

અમો આપનાર્ના ઓરડર ખાસ દેખરેખ રાખી આપો આપ
C.O.D. થી રવાનીએ કરીએ.

79, PRINCE EDWARD STREET, DURBAN.

'Phone 2-6235 P. O. Box 316

Heerabhai Morar Matvadkar,

Wholesale Fruit & Vegetable Exporter
and Commission Agent,

15 CROSS ST. RESIDENCE.
PACKING WAREHOUSE 44 BOND ST.
DURBAN.

હીરાભાઇ મોરાર મટવાડકર

હોલસેલ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ ચઢાવનાર
અને કમીશન એજંટ,

પેકીંગ સારી રીત કરી માલ સી. એ. ડી. થી
મોકલવામાં આવશે.

ટેલીફોન ૨-૬૨૩૫ બોકસ ૩૧૬.
૪૪ બોન્ડ સ્ટ્રીટ. ડરબન.

NAROTAM HARGOVIND

The Master Tailors.

Suits And Costumes Made in the latest Styles.
We specialise in High Class Tailoring.
Our Prices are to suit the times.
Try us with your next Order

તમારો સૂટ ક્યાં શીવડાવશો?

નરોતમ હરગોવીંદ

તમને આપ-કુબ્બેદ સ્વાદનો હિસાબ જાતે બનાવી આપશે.
કાયમ ઓરડર આપી ખાત્રી કરી જુઓ.

'Phone 25661. 176 Grey St. Durban.

અડવાડીક પંચાંગ

વાર	ખીસ્તી	દીન	મુસલમાન	પારસી	સુર્યોદય	સુર્યાસ્ત
	૧૯૩૮	૧૬૬૪	૧૩૫૬	૧૩૦૭	ક. મી.	ક.મી.
	જુન	જય	ઝીલ્કાદ	રોજ.		
			આખર	૬૬મી		
શુક્ર		સુદી ૫	૮	૧	૬-૨૮	૮-૫૮
સની	૨	,, ૬	૯	૨	૬-૨૮	૮-૫૮
રવી	૩	,, ૭	૧૦	૩	૬-૨૯	૮-૫૮
સોમ	૪	,, ૮	૧૧	૪	૬-૨૯	૮-૫૮
મંગળ	૫	,, ૯	૧૨	૫	૬-૨૯	૮-૫૮
બુધ	૬	,, ૧૦	૧૩	૬	૬-૨૯	૮-૫૮
ગુરૂ	૭	,, ૧૧	૧૪	૭	૬-૨૯	૮-૫૮

Printed and published by [illegible] at Phoenix Settlement, Natal.

GANDHI & Co. (Pty) Ltd.

GENERAL MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

Try us for:-

Benares Saries, with Blouses of same design prices from 75/- to £10 with double border.

Also Cotton, Crepe-de-chine & Rayon Saries from 2/6 to 40/-.

We also stock Indian Drugs, Condiments, Draperies, Outfitting, Hardware, etc. etc.

Telephone 23676.

Tel. Add. "Gandhico" Durban.

112 Victoria Street, DURBAN.

અમારે ત્યાં હમેશા મોટા પ્રમાણમાં નીચે જણાવેલ ચીજો સ્ટોકમાં રહે છે.

બેરહન અદામ, પીરતાં, આરોણી, બંડ્ડી, જયકૃષ્ણ, તજ, લવીંગ, સુરજબાપ કેસર, તેમજ હનારૂ, પાપડ, રૂની ચીજો આપો તેમજ આમ દવાદેવા નીચે પીસાવેલ મસાલો તથા તમામ જાતના ગોળા-ટુકડાલ, કમોદ દીલ્લી, માંજા, બાજ તુલસી, ચીજો તથા પંજાબી સાલગ, ધોળી મુસલી, નડીઆદ કોપરાવાળી તથા સાતસેા અઢારેા જાતનું ગંધીયાણ તેમજ કોપારી-મદ્રાસી સેવરાની, કાચ્યા, રેડ્યાં તથા ગુલાબનું પાણી, આમળા, મેગર, ચંબેલી, ગુપેલ, કામીનીયા ચીજો ખુસબોદાર તેલ ચીજો, ચીજો મોટા જથામાં તેમજ છુટક મળશે.

Also:

P. O. Box 27, TONGAAT.

Telephone during Office hours No. 5.

,, after Office hours No. 008.

YOU CAN'T BE LATE WITH

ROAMER

15 & 17 Jewels Gold or Rolled or Crome

રોમર ઘડીયાળ

ઝીઓ તમજ પુરૂષો માટે

Latest Style and Design

દુનીયાનું જીવન ચમત્કાર હોવું જોઇએ અને તેથી નિયમિતતા શીખવી જોઇએ.

રોમર ઘડીયાળ તમારો વખત સાંચવશે.

૧૫ અને ૧૭ જુવેલ્સના રોલ્ડ ગોલ્ડ અથવા ક્રોમના અમર રોમરના તદ્દન લેટેસ્ટ સ્ટાઇલ અને ડીઝાઇનના છે.

Sole Distributors

PATEL AGENCIES (Pty) Ltd.

'Phone 33-2081. P. O Box 6092.
No. 1a KORT STREET, JOHANNESBURG

66 ALICE STREET and 36a LEOPOLD STREET

DURBAN

SPRINGBOK SERVICE STATION

Opposite the Post Office

DUTY AT ALL HOURS

for

Petrol, Oiling, Greasing and Repairs and for Parking Your Car

સ્પ્રીંગબોક સર્વીસ સ્ટેશન

તમારી મોટર પાક કરવી હોય, પેટ્રોલ જોઇતું હોય, ઓઇલીંગ અને ગ્રીસીંગ કરાવવું હોય કાંઈ પણ જાતનું રીપેરીંગ કરાવવું હોય તો અમારે ત્યાં આવજો.

તમારા તહેનાતમાં અમે રાત અને દિવસ હાજર રહીએ છીએ.

'PHONE 2-3448 OR 2-0247.

REMINGTON
NOISELESS TYPEWRITER

The new Remington Noiseless is quiet in operation and eliminates nerve strain. It is perfected because of its feather-like touch, effortless speed and dependability such as only Remington's unique experience can give.

60 years ago Remington Built the first typewriter now Remington has produced the FINEST typewriter.

PORTABLE MODELS ALSO AVAILABLE

REMINGTON TYPEWRITER AGENCY

Branches throughout South Africa

NATIONAL
CASH REGISTER AND ACCOUNTING MACHINE
SYSTEMS
FOR
MAXIMUM EFFICIENCY

THE NATIONAL CASH REGISTER CO. S.A. (PTY.) LTD.,
63 PRESIDENT STREET
JOHANNESBURG
P. O. Box 3591. Phone 33.6245

PRABUDDHA BHARATA
OR
AWAKENED INDIA

A high class English monthly conducted by the Ramakrishna Order, is devoted to Universal Religion, Indian Culture, Ethics, Art and other topics of international interest.

Annual Subscription Rs. 4, 6 Shillings.

Teachings of Sri Ramakrishna

Altar Flowers

The Religion & Philosophy Of The Gita

Message Of Our Master

Spiritual Talks

Apply for a complete Catalogue:
The Manager, ADVAITA ASHRAMA,
1, Wellington Lane, Calcutta, India.

અમારું ૧૯૩૮ નું "એલ્જીન" ઘડીયાળનું છેલ્લું સુચીપત્ર તમારા ઉપયોગ માટે તૈયાર થયું છે. તુરત મંગાવતા ચુકશો નહીં!

Please send me without any obligation your new 1938 ELGIN WATCH CATALOGUE

NAME. ....

ADDRESS. ....

KATZ & LOURIE LTD.
COR. ELOFF & MARKET STS., JOHANNESBURG.

DURBAN ENQUIRIES:—
R. A. DAVIES, FIELD ST., DURBAN.

ઇન્ડિયન ઓપિનિયન

મહાત્મા ગાંધીજીના હાથે અને ૧૯૦૩માં સ્થપાયું.

INDIAN OPINION

Founded by MAHATMA GANDHI IN 1903

No 22—Vol.-xxxvi. Friday June 10th. 1938

REPRESSION

"WE must not be irritated or be impatient. Repression if it does not cow us down, if it does not deter us from our purpose, can but hasten the advent of Swaraj; for it puts us on our mettle and evokes the spirit of self sacrifice and courage in the face of danger. Repression does for a true man or a nation what fire does for gold."

—M. K. Gandhi.

અગ્ની પરિક્ષા

"અતિ કષ્ટ સહનના સંજોગોમાં ધીરજ ન ગુમાવતાં કે ઉશ્કેરાઇ ન જતાં તેના તાપમાં ચિમાઇયા વિના આપણા ધ્યેયના માર્ગથી વિચલિત નહીં થઇએ તો સાચેજ સ્વરાજ્ય વહેલું પ્રાપ્ત કરશું. કેમકે આવી અગ્નિપરિક્ષા એ આપણા બીરદની કસોટી છે તેમજ આપણી સ્વાર્પણ બુદ્ધી અને ધર્મ વૃત્તીને ઉત્તેજના આપનાર છે. સત્ય અને અહિંસાના સિદ્ધાંતને વરેલ પ્રજા કે સૈનિક માટે આ અગ્નીપરીક્ષા જેમ અગ્નીમાં તપ્યાથી સોનું વિશુદ્ધ થાય છે તેમ એને પ્રજા અને સૈનિક વિશુદ્ધ બની વિશેષ પ્રભાવશાળી નીવડશે."

—ગાંધીજી.

THE
NEW INDIA ASSURANCE
COMPANY, LIMITED.

THE COMPANY HAS PLEASURE IN ANNOUNCING THAT IT HAS NOW OPENED ITS LIFE DEPARTMENT.

REASONS WHY YOU SHOULD INSURE YOUR LIFE WITH

THE
"NEW INDIA"

(1) BECAUSE it is a purely Indian Company with a Directorate composed wholly of influential Indian gentlemen of widely recognized business ability.

(2) BECAUSE it is by far the largest General Insurance Company of India with total funds amounting to Rs. 2,13,04,357

(3) BECAUSE the safety of its contract (Policy) is beyond question seeing that its paid-up Capital is much more than the combined paid up Capital of all Indian Insurance Companies transacting only Life assurance business.

(4) BECAUSE its premiums are moderate and its policy conditions are as liberal as they could be.

(5) BECAUSE its offer of automatic non-forfeiture privilege, Extended Term assurance, Permanent Disability Benefit and of payment of double the sum assured in the event of death by accident is unique.

(6) BECAUSE it has established a reputation for prompt settlement of claims and efficient service to its policy holders.

All Other Classes Of Business Transacted

Life, Fire, Motor Car, Motor Lorry, Motor Bus, Plate Glass, Workmen's Compensation, Burglary, Fidelity Etc.

આ કિંગ વીમા કંપનીએ આગ, મોટર કાર, મોટર લોરી, મોટર બસ, પ્લેટ ગ્લાસ, કામદારોને મળતા વીમાઓ, ચોરી સામેનાં વિગેરે વીસ બીજા વીમાઓ ઉતારવાની સગવડ છે. દીવો કંપનીને સેવા આપવા એ વીસ વીસની દરજ્જ છે.

For Rates please apply to:-
JALBHOY RUSTOMJEE,
Principal Representative in the Union of South Africa.

1750

Natal Office:
"INDIA HOUSE"
17, First Avenue, Durban.
Telephone 2-5845. P. O. Box 1610.
Tel. Add: "RUSTOMJEE" Durban.

Transvaal Office:
BARKLY ARCADE,
6 a Diagonal Street, Johannesburg.
Telephone 33-4478 P.O. Box 3641.
Tel. Add: "RUSTOMJEE" Johannesburg.

વંચવાના વાંચવા લાયક પુસ્તકો

દક્ષિણ મુનિ વિદ્યાર્થી ભવન પ્રકાશન મંદિરનું સાહિત્ય કેળવણીના વિષયના અનુભવી અને આધુનિક જમાનાની દૃષ્ટિએ લખાયેલું હોવા છે તેથી તે ઉપયોગી અને મૂલ્યવાર હોય છે. બાળ સાહિત્યમાં દ. મુ. પ્રકાશન મંદિરનું પ્રથમ પગ છે. એટલે તેમનું સાહિત્ય સહુ કોઈને વાંચવા ભલામણ છે.

૬ મુદ્રાંનો ૬૦ પુસ્તિકાનો સેટ ૦ ૧૫ ૦
" " ૩૬ " " ૧ ૦ ૦
" " ૨૫ " " ૦ ૧૩ ૬

નવયુગ ચાંચિનમાળા—આ વાંચનમાળામાં બાળ કે છે ? જમાનાને અનુસરીને પાઠો લખાયા છે અને તેનાં ૬૫ પોસ્ટકો છે. વળી તેમાં ચિત્રોના મન પર રાષ્ટ્રીય ભાવનાની છાપ પડે તેવી સામગ્રી છે જેથી દરેક હિંદી બાળકને આજ વાંચન માળાની ખાસ્સ જરૂર છે

		શા. પૈ.
નવયુગ બાળપોથી		૧ ૦
" પહેલી ચોપડી		૧ ૩
" ૨ જી ચોપડી		૧ ૬
" ૩ જી ચોપડી		૧ ૯
" ૪ થી ચોપડી		૨ ૦

ઉરાણીપુત્ર મુળાકારની સચિત્ર પેન્સીલ—આ બાળ પોથી સહુવા બાળકોને આનંદ સાથે લખવા પ્રેરે છે, કેમકે અહારો અને તેના ચિત્રો મોરંગી રંગમાં છાપેલા છે. શી. પૈ.

મુળાકાર સચિત્ર બાળપોથી		૧ ૬
સરકારી બાળપોથી		૦ ૬
" ૧ લી ચોપડી		૦ ૯
" ૨ જી "		૧ ૦
" ૩ જી "		૧ ૩
" ૪ થી "		૧ ૬
" દેશી હિસાબ		૦ ૬
" ૧ લી ચોપડીના અર્ક		૦ ૬
" ૨ જી " "		૦ ૯
" ૩ જી " "		૧ ૩
" ૪ થી " "		૧ ૬
અંકગણિત બાલકબોધમાળા		૨ ૬
બાલકરંજક પાઠસંગ્રહ		૧ ૩
ભૂગોળ ૪ થા ધોરણની (અંગ્રેજી ઢબ)		૨ ૦
ગુજરાતી ગ્રેજ્યુએટ ફીફ્થ રીડર		૫ ૦
ઉંચામાં ગુજરાતી "		૫ ૦

રાષ્ટ્રીય સાહિત્ય	શી. પૈ.
રાષ્ટ્રીય પરિવર્તન	૨ ૦
ગુલામીનો ઇતિહાસ	૩ ૦
બાપા પાણીની કથા	૪ ૦
જેલ ડાયરી ૫. રા. ગોવિંદાચારી	૨ ૦
પરદેશી કપડાની સામે કેમ હરીફાઈ	૨ ૬
પ્રાણ પ્રતિષ્ઠા	૩ ૦
નીતિનાટકને આર્યે	૨ ૦
મગ" સંસ્મરણ	૧ ૧૦
આરે કરીયું શું !	૨ ૬
" " " ઉત્તરાર્ધ	૨ ૬
બોબડીવીરમને બીજી વાતો	૧ ૬
વીરસિંગ અને બીજી વાતો	૧ ૬
ખિસ્કુન શિકારી	૧ ૦
ગોળગેબડમાં ગોધો	૨ ૦
ગાંધારાજાની કહાણી	૨ ૦
" " પાકે પૂઠું	૩ ૦
ગોવીંદનું ખેતર	૧ ૦
ગાંધા ગોવેકરના ફોબો	૩ ૦
નવા સીતા ભાગ ૧ લો	૧ ૬
" " ભાગ ૨ જો	૧ ૬
ઝંખધારી	૨ ૦
મહાપ્રભાના પ્રમુખો	૨ ૦
ગોખેલ પિસ્યુદરણી	૨ ૦
આર્યાવર્તનો મુક્તિ સંગ્રામ	૨ ૦
પુરસ્કારની કથાઓ	૨ ૦
સાગર ઝબાટ	૨ ૦
વિદાય ગમે ત્યારે	૩ ૦
સોરઠ રાણી	૩ ૦
ગુહરાજ	૩ ૦
વીર જગદેવ	૩ ૦
ઈંદુરબાળની બાળ વાર્તાઓ	૨ ૦
પુંડરીકના પરાક્રમ	૧ ૬
કુ ચન્દ્રબેહેર કમ્મલી	૫ ૦
સમાજની વેદીપર	૪ ૦

બાઈબલ સાહિત્ય	
ઉત્પત્તિ	૧૦ ૦
બા. મહાભારત ભાગ ૧-૨	૧૦ ૦
ધર્મ ટેકુલ ભાગ ૩	૭ ૦
" " ભાગ ૧ લો	૫ ૦
ગીતા ભજન	૩ ૦
સોળ સતી સ્ત્રીઓ	૪ ૬
દૃષ્ટાંત કથાઓ	૩ ૦
પરમાર્થસંસાર	૧ ૦
સ્વામી વિષ્ણુ સંવાદ	૧ ૬
ગંગા પ્રવાહ	૧ ૪
મેરી અને મેસ્સા	૭ ૦
સ્વામી વિવેકાનન્દ ભાગ ૮	૩ ૦
સ્વામી વિવેકાનન્દનું જીવન ચરિત્ર	૭ ૦
સતી શિખામણ	૧ ૦
ટોલ્સ્ટોયની નીતિ કથા	૧ ૦
સ્વર્ગમાં રેલ્વે પા. પુ.	૪ ૦
ઉપદેશ વચન-બોધમાળા	૫ ૦
ગુણીર ગાંધી	૪ ૦
શિવપુરાણ	૬ ૦
ભાગવત કથા	૧ ૬
પરમહંસ રામકૃષ્ણના બોધવચન	૧ ૬

નવલકથાઓ	
અંતરની ખાખ	૨ ૬
પ્રેમ સાધકતા	૫ ૦
સંગીત હૃદય ૧ ભેખ નાટક	૧ ૬
આરેલો અગ્નિ	૧ ૦
ગ્રામ સહમો ભાગ ૧	૫ ૦
" " ભાગ ૨	૫ ૦
" " ભાગ ૩	૫ ૦
જગોત્સના	૪ ૬
લધુ ગ્રેમ સંગ્રહ	૨ ૦
" " પુ. ૪ થું	૪ ૬
સંગીત હૃદય અને સંપુટના	૫ ૦
ફિરીપ	૫ ૦
મરત પુકિર	૪ ૬
ગ્રેમનો ઈંજા	૩ ૦
નારી હૃદય	૩ ૬
તખુબા	૪ ૦
નવા સત્ય	૩ ૦
તાતી તલવાર	૪ ૦
ત્રિભુવનપુ	૫ ૦
જગત	૫ ૦
પુરંદરીબ્રી	૨ ૦
જગીરદાર હારજ ભંડાર	૪ ૬
પુત્ર શિખ્યા	૩ ૦
રાજ નંદીની	૩ ૦
રાજીબ્રી	૬ ૦
રાતો મુલાબ પુ. ૨ જું	૧૨ ૦
ચકુબા	૪ ૬
મોતીના તોરણ	૪ ૦
સુનીતી બોધ	૪ ૬
સાબરમતી	૪ ૬
શીરૂ અને ઘખા	૩ ૬
સ્નેહ સંગ્રામ	૪ ૦
ઉત્તરબી સદીનું હાંસ	૪ ૦
બેરાનમાં	૨ ૬
સ્નેહ ધટ	૫ ૦
સુવર્ણરેજ	૫ ૦
પરિસ્થિતા	૨ ૬
બાળને કિનારે	૩ ૬
જમાના પત્રો	૧ ૬
ચેરાના પાકરા	૫ ૦
સુમનલાલ ચંદ્રકનો બાબુચ	૮ ૦
કાકીબા	૫ ૦
કાકાની કરા	૩ ૦
મહિકા	૪ ૦
બાબ સહ્યેલી	૬ ૦
વિમલદાસ	૬ ૦
ચેલ વિજ્ઞાન	૪ ૦
કમ્મોગી રાજેશ્વર	૪ ૦
સ્વર્ગ અને પૃથ્વી	૪ ૦
ધુમ બાપા	૩ ૦

કપના કુસુમો	૪	૬
કાંકરાના ગજ	૩	૬
કાયા	૪	૮
પ્રેમાનંદ ભાગ ૧ લો	૬	૦
,, ,, ભાગ ૨ જો	૧	૦
વિનોદ વાટિકા	૪	૦
વૃંદા ચમત્કાર	૫	૦
વાડકા	૪	૦
વહેતી ગંગા	૬	૦
પત્ની સમાજ	૨	૬
ખબી	૬	૦
મદનાયક	૨	૬
રૂપમતી	૪	૦
રાણાનાયક	૪	૦
શીકંતિ ભાગ ૧ લો ૨	૬	૦
,, ,, ૩	૪	૬
ચાલીસ હજારનો ચોર	૪	૦
વિચિત્ર કેસ	૪	૦
બેગમની ક્રિસ્મત	૪	૦
નાયણી મારપી	૭	૦
ભાગવાળો	૪	૦
શારસ્વતી ચંદ્ર ભાગ ૧ લો	૫	૦
,, ,, ,, ૨ જો	૪	૧
,, ,, ,, ૩ જો	૫	૦
,, ,, ,, ૪ થો	૧૨	૦
ગોવર્ધન ભાગ ૧ લો	૮	૦
,, ,, ૨ જો	૧૨	૦
,, ,, ૩ જો	૮	૬
આમ કેવળ	૪	૦
હસ્ત રેખા વિજ્ઞાન	૭	૦
અકબર બિરબલનો વિનોદી વાતો સંગ્રહ	૪	૬
રાજા ભોજ અને કવિ કાલીદાસ	૮	
રાજરત્ન બિરબલનો હાસ્યચમત્કાર	૫	૦
ઇન્દોરા અને બીજી વાર્તા	૪	૦
લોહ ચુંબકી	૬	૦
અજબણ	૧૦	૦
પુરાતત્વ સમાચાર	૩	૦
મનસુખી પટીયા-કપડા ધોવાની સોડાવાળી	૪	૦
અજબનાની દોસ્તમાં	૧	૦
અમરના ગજ	૨	૬
એ પરી કોની	૪	૦
વીર નરસીંહ	૫	૦
કનેહના ચરીત્ર	૭	૦
સારણામા	૫	૦

શિક્ષણ અને બાળ સાહિત્ય

બાલ બુદ્ધિ વાચક	૧૨	૦
ચૈતાલિક જગત	૦	
કેટલાક પત્રાંકો	૧	૬
૨૭૬ રોજ સેટ ૬	૭	૦
બાળ કુંજ	૧	૦
નાની બેન	૧	૦
બીજી વાતો	૧	૮
બાળ કવિતા	૧	૦
વિકરાળ પત્ર	૧	૦
બાળ વિનોદ ભાગ ૧ લો ૨૦	૮	૬
,, ,, ,, ૨૧ થી ૨૬	૪	૬
ઝવેરાત બાળ પુસ્તક માળા	૧૫	૦
રાષ્ટ્રીય ગાંધીન વાચક	૧	૬
સીતા (રામાયણના પાત્રો)	૧	૦
મહાભારતના પાત્રો	૮	૦
ટોલ્સ્ટોય બંધાપલી	૪	૦
,, ,, ભાગ ૨ જો	૬	૦
સાવધિનોની ચબ્બી	૩	૦
દિનચર્યા	૪	૦
જીવન અને સાહિત્ય	૪	૦
પારસી શાકાહારી વાનગીઓ	૨	૦
પારસી ગજ્જ મીનો	૩	૦
પતાવા મહેલ	૨	૦
મુખો	૧	૦
ચતુરવીર	૧	૦
બાળ વાર્તા વિનોદ	૧	૦
બહાના બહાના રાસો ભાગ ૧ લો	૪	૦
,, ,, ,, ભાગ ૨ જો	૪	૦
કાવ્યો ૧૧	૧	૦
કોલસા ગોળ	૦	૬
સાધુ કેમ થવાય ભાગ ૧ લો	૨	૦
,, ,, ,, ભાગ ૨ જો	૨	૦
રાજ તરંગીણી	૪	૦
ચતુ મીનો	૨	૧
પંખો	૨	૦
રાજ નીકુંજ	૪	૦
બાબુની પુરાણ	૧	૮
મોતી માળા	૦	૧૦
કમકારી કુકાન	૦	૬
ચશોનુ ધન	૦	૧૦
નીતાજલી	૨	૦
જીવન પર પ્રકાશ	૧	૦
વિજોગ	૧	૬
,, નાની સાઇઝ	૧	૦
મારીઝરીનું ચીકણુ ભાગ ૧	૨	૦
,, ,, ભાગ ૨ જો	૨	૦
સત્ય માધુર્ય	૧	૦
કાઠીયાવાડી કુટા	૨	૦
ફોરબ્રુની રબ્બરે મારા ૪ ૦ ૫.	૪	૦
,, ,, મારા ૫ ૦ ૫.	૫	૬
,, ,, મારા ૬ ૦ ૫.	૬	૬
રદીયાણી ભાગ ૧૨ મો ૨ જો	૨	૬
,, ,, ભાગ ૩ જો	૩	૦
બુબાનો ચિપર ભાગ ૨ જો	૩	૦
મુંદરી ભાગ ૨ જો	૨	૬
ઘર ચબ્બુ ચોપડ	૫	૦
ઘર ચબ્બુ ચોપડ જટાશંકર ભા. ફુલ	૧૩	૦
કમાપીનો કકારાવ	૧૧	૦
કાલની ગુજરાતની મત કમા	૪	૦

કાળાનો નમુનાનો મુંદર ચિત્ર સંગ્રહ

મનમોહક	૫	૦
જીવન મંજણ	૫	૦
કમા કલાપ	૫	૦
રંગ રેખા	૭	૦
અજન્તાના કેવા પ્રકારો	૭	૧
પોટર કલર પિક્ચર આલ્બમ	૭	૧
મુસલમાન આલ્બમ	૨	૨

આ ઓફીસમાં છપાયેલા પુસ્તકો

	શ્રી.	પે
ફોજદારી કાયદેસરનો કેદીને ઓર્ડીનન્સ		
૧૯૦૨ ગુજરાતી અને અંગ્રેજીમાં	૧	૬
સીતા વનવાસ	૧	૬
ફાનપર પ્રકાશ	૦	૬
સત્યના પ્રયોગો અથવા આત્મકથા ભાગ ૧	૧	૧
,, ,, ,, ,, ભાગ ૨	૧	૬
નીતિના કાવ્યો	૧	૦
કરીદ કેંજીનો રબ્બરે અને તેની સંભાળ		૬
સર્વોદય		૬
પુર્વ અને પશ્ચિમ		૧
ટ્રાંસવાલના બાયસ્કાપર લીડર તેમના ગત અને વિચાર		૬
મુસ્લમ કમાય પાયાનું જીવન ચરીત્ર		૬
મુસ્લમ કમાય પાયાનું બાળક		૬
મારો જેલનો અનુભવ ગ્રંથકાર મી. મોદીજી		૬
મારો જેલનો બીજો અનુભવ ,, ,,		૬
મારો જેલનો ત્રીજો અનુભવ ,, ,,		૬
જોહ સત્યાગ્રહી કમા (સોક્રેટીસનો બચાવ)		૬
ઇશ્વરાજ અને તેના જે આપણે		૬
જેલના કાળા (બ્લેકહોલ પ્રસંગના)		૬
હોંદ સ્વરાજ (ગાંધીજીએ લખેલું)	૧	૦

ઓરડર સાથે નાણું મોકલવા મહેરબાની કરવી. વી. પી. ઓર્ડર દેનારે ધ્યાન આપવું રાખતા નથી.

મળવાનું ઠેકાણું:-
Manager, Indian Opinion,
Phoenix Natal.

'Phone 4012d P. O Box 1111

—હિંદી વસ્તુ ભંડાર—

(મો. ની બાજુ. ગાર્ડન)

અમારે ત્યાં કલકત્તી, ટેલરી, કોલ્ડી, ફેન્સી કટલ, ટાઈનેક, ગાલા-પિતળ, જરમન સીલ્વર તેમજ પોર્સલેના દરેક જાતના રેવી વસ્તુઓ તેમજ ચોખ્ખા ઘીની બે પેકીંગવાળી ૧ શ માર્કનું ટીન રેવી તેમજ બદરનું ઘુપ બી, બાલ નવનું તેલ, ઇલાયચા, બીબડી, કુલમ કોકોઆ, બદામપાક, ઘીવટી, મીસરી, બિસ્કીટ તથા બાલસ વગેરે દરેક જાતની ઘાણી ઘાણ, ઇંડીયન બારદાન તેમજ કલીનાસ અને બંબીબાજા મળશે "ભારત" પેન અને પેન્સીલો, બાળકો માટેના રમકડાં ટોપો, બાલકો, બાલીકો, રેનકોટ, અને ઇંગ્લીશના રાઈટ ઓફ ગુનેહગારો મળે છે

ઓર્ડર સાથે પાર્સલ અમારા ખરચે આપો આવી કામો સલામતી છે

ગ્રાહકોના આર્ડરોને ઝડપ ચાલ આપવામાં આવે છે હુકમ:

૪૭ પ્રીન્સાર્સ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

B. I. Steam Navigation Co., Ltd.

સ્ટી. "દકલીચા"

૨૬ ડીગ્રીએ પા. ૬ ૭ ૬.
હિંદુ પીરશી પા. ૨ ૬ ૦.
ટાવલ પા. ૬૧ ૨૩ ૬.

૨૬ ડીગ્રીએ પા. ૬ ૭ ૬.
મુસલીમ ચિલ્ડ્રન પા. ૧ ૬૬ ૦.
ભાડુ પા. ૧૨ ૪ ૬.

વહાણ તા. ૧૬ જુલાઈ મુંબઈ કચ્છ થઈને જશે.

મારફત મુસાફરોના ખોરાકીઓએ પોતાના ઉતારાના કપડા પોતાનું અને રસોઈનું સામાન સાથે લેવું જોઈએ. કોઈ પણ જાતનું સામાન ખોવાઈ જવા અગર ચોરાવા સંબંધે કંપનીને કાંઈપણ રીતે જવાબદાર ઠરાવવામાં આવશે નહીં. વધારે વિગત માટે અમારી ઓફીસમાં ટેલીફોન ઉપર અગર પત્ર લખી જાણી લેવા વિનંતી છે. ભાડા ઉપરાંત કોઈપણ જાતનો ખર્ચ મુસાફરોએ આપવો નહીં.

અહમદાબાદ માટે ખાસ ઉતારૂઓ અમારી સાથે પત્રવ્યવહાર કરવાથી ટીકીટ મોકલી શકાશે.

રસોઈને લગતી દરેક બાબતની અમારી કંપની જવાબદાર નથી તેમ જ

ચાલુ મુસાફરો માટે ઓફિસ ખુલ્લી રહેશે.

SHAIK HIMED & SONS, :: 390, Pine Street, Durban.
Telegraphic address: "KARAMAT." Telephone 2-0432

CITY SHIRT Co., No. 4, Kort Street, Johannesburg.

ગાયની ગોળીનો સમાવેશ કરવો

ઝંડુની સુવર્ણમિશ્રિત

મકરધ્વજ ગુટી

—શક્તિની સર્વોત્તમ દવા—
આજથી અજમાવવા ભલામણ
—બાકી બોટલ રૂપીઆ આઠ—

ઝંડુ દ્રાક્ષાસવ

ઝંડુ ફાર્મસ્યુટીકલ વર્કસ લી.—પો. બો. નં. ૫૫૧૨, મુંબઈ નં. ૧૪.
માલિક આફ્રિકાના શોભ બોમ્બસ્તા એમ. એમ. ઓશી એન્ડ સન્સ, ૩૬૫ ગ્રમ રોડ, પી. બો. બોક્સ ૧૨૦૫, પોર્ટએલીઝા.
જોહાનીસબર્ગમાં અમારા એજન્ટ: ભગત ભગવાન, ૧૪ કોર્ટ સ્ટ્રીટ.
આયુર્વેદિક દવાઓનું મુખ્યત્વ આલેખ મગાવો

MOHANLAL VALJEE,
(INDIAN PAWNBROKER.)
113, Victoria Street, Durban.
Low Rates of Interest on Jewellery.
High prices paid for Old Gold. A large stock of New Jewellaries at reasonable prices to suit your pockets.

P. P. BHAGAT,
Fruit Merchant.
દરેક જાતનું ફ્રુટ અને વેજીટેબલ્સ સારૂ પેકીંગ કરી C. O. D. થી
મોકલવામાં આવશે. લખોઃ—
P. O. Box 842 129 Victoria St Durban.

'Phone 2-9345

SUNCRUSH

The £1,000 Drink.

The Most Popular Refreshment.

There are many Crushes, but Only one SUNCRUSH, and that is made by

DALYS LIMITED.

72, CANADA ROAD, DURBAN.

'Phone 21078. Tel. & Cables: "Crescent." P. O. Box 582

Crescent Trading Co. (Pty). Ltd.

WHOLESALE MERCHANTS AND DIRECT IMPORTERS OF HARDWARE

Indian And European Groceries.

Indian Drugs And Condiments.

Our Stocks Are The Best Quality And are Always Fresh

Our prices are keen.

We specialise in all kinds of Bombay, Calcutta, and Madras Products.

It will pay you to give us a trial.

Before placing your orders elsewhere benefit by our thirty years' business experience.

Our aim will always be service, quality and satisfaction.

અમારે ત્યાં નીચે મુજબનો માલ જથ્થાબંધ તેમ જ મણી શકશે

એલચી, બદામફરસ, બદામ, ચારોલી, પીસ્તા, સિંગોદા, સુકાગાનું પાણી, સુકાગાનું કાચલા, ફાલુદાનું બરફ, બાદેક, કેસર, એલચા, બીસરી, ખજુર, સ્વીન્ટાપરી (બાદકું) સેમ, કેરપાની વાટી, પીસેલું કોપરું, સુરજ છાપનું કેસર, ચાર મગજ, પંતણી સાલમ, સફેદ મુસલી, ગઠોડા ગઠંજી, ગંદ, સેકેલા શેમારી, ફાટચા સેા., શેષમની સેા., બદામી સેા., મુકરર કાપેા, બદામી બાવાનેા તણાકુ, બાબાગાનું તેલ, મુકાગાનું તેલ, ચંબેલીનું તેલ, શેમરાનું તેલ, કાગળનિયા ઉંદર ઓપલ, એકસુમીનીયમ તપેલા, કપ અને શેમરી, એરબા-બીબડી છપ્પાસાળ, બાન્ગલુરસી, બાંલા, દીવટી, સુખચેન, કેરલમા કાળા-બદ્યા, બ્રમ, બદદ, સુવેર, વાલ, બદાબા મકુર બાબા, છુટ મેથી, ગ્રબંબ, તજ, રાઈ (સરસું) બરબ બલાસેા પીસેલેા, વિગેરે.

કાંઇ પણ વસ્તુ ખરીદી કરતાં પહેલાં, અમારે ત્યાં ભાવ કાઢી ખાત્રી કરશેા.

122 VICTORIA STREET, :: :: DURBAN.

INDIAN OPINION
Founded by MAHATMA GANDHI IN 1903

No. 22. Vol. XXXVI. Friday, June 10th, 1938.

NOTES AND NEWS

Springfield Indians And The Durban Turf Club

IT would be recalled that the Durban City Council resolved to lease 150 acres at Springfield presently let to Indians, for a term of 5 years with a option to purchase the land at £75 per acre. One of the conditions in the resolution of the Council was that the Durban Turf Club was to make satisfactory arrangements with the Indian tenants with regard to compensation or otherwise. As a counterblast to the City Council's resolution, the Indian tenants wrote to the Council with an offer to purchase the land at £100 per acre, which was £25 more than the option price of the Turf Club. The club made various attempts to see the Indian tenants in order to comply with the requirements of the City Council, but it was in vain. The Indian tenants refused to have anything to do with the Club. A stage further in the negotiations, has been reached. The Springfield Estates Committee have now written the following letter to the Secretary of the Durban Turf Club. "Following an interview with the Town Clerk, at his request, a special meeting of the Springfield Estates Committee was held on May 28, at which I was instructed to communicate with you again on the following lines and without prejudice to our position in the matter: "Your letter of April 4 detailed no terms and conditions on which your Club would sub-let the land to our members in the event of your Club becoming the lessee. "Following on the above, no information was set out by your Club as to what land will be given in place of the land which would be taken away for training track purposes, and what compensation would be offered to make the "new" land properly fitted for market gardening purposes, and during such time such land is being prepared for full cultivation, what allowance would be made to meet the loss which would eventuate? "Further, if your Club at any time requires the freehold of the whole of the area, what security of tenure of leases and the terms and conditions of such leases, would be offered by your Club to the tenants? This is a factor of importance, as my Committee is anxious to know, before concluding any agreement, the future prospects which lie before them and which should be agreed upon by all parties concerned." There is no doubt that what is preying in the minds of the Indian tenants is the fact that as tenants of the City Council they are assured of security of Tenure. With a change of ownership that security would undoubtedly vanish.

The Indian Scout Movement

It is pleasing to note that the Scout movement, amongst Indians, is here to stay. From a small beginning it has grown beyond all expectations. Much credit is due to Mr. H. W. Bristow who has been with the movement from its initial stages. The latest report of the Natal Indian Boy Scouts Association (Durban and District) states that there are now 550 Scouts, 114 Cubs, 80 Rovers, 71 Scouters and 20 Scout officials. The numbers pay eloquent tribute to the organising abilities of the Scout officials. There are quite a number of schools in the District district which take no interest in the movement. The Heads of such schools should be asked to interest themselves in the movement. The spirit of brotherhood, which we so sadly lack, could only be instilled into our youngsters through the scout movement. The movement therefore deserves the warmest support of the Indian community.

The National Anthem And South Africa

The English speaking section of South Africa is considerably perturbed over the dropping of the National Anthem "God Save the King" at the Union Day Parades. In place of the National Anthem, "Die Stem van Zuid Africa" was played. That was a tactical blunder is vouchsafed by the chorus of South African Press opinion against the dropping of the Anthem. Journals like the *Rand Daily Mail* and the *Cape Times*, which have contributed in no small measure to the success of the United Nationalist Party at the recent Elections, have severely criticised the action of the Minister. Also it is responsible for the occurrence. So deeply is the matter taken to heart by the English speaking [illegible] the Hon. Mr Stuttaford the Minister of the Interior tender[illegible] resignation to the Prime Minister in sign of protest against this act. The resignation was, however, withdrawn by Mr. Stuttaford, after he had been assured by General Hertzog, that the dropping of the National Anthem was not meant as a slight to the English people and that in future Natio[illegible] Anthem would be played on appropriate [illegible] It is a [illegible] at this mo[illegible] the Calcutta Radio Sta[illegible] had decided to drop the playing of the National Anthem at th[illegible] the station Mr Sen, wh[illegible] in Station stated in an interview that it was most appropriate that "God Save the King" should be played at the [illegible] each progr[illegible] played on particu[illegible] contemporary the *Natal Daily News* in its leading article. It [illegible] playing of the National Anthem on every conceivable occasion was to make the Anthem very cheap. In a country like South Africa, where efforts are being [illegible] the feelings between the English and Dutch, and where there is a strong desire for both the communities to work towards the advancement of their country we think it is scrupulous for anyone to deliberately to wound the susceptibilities of either the Dutch or the English speaking section of the community.

Mahatma Gandhi And Reuter's Distorted Version

Elsewhere we reproduce the statement that was issued to the Press by Mahatma Gandhi, on the eve of his interview with Mr Jinnah the President of the All India Muslim League and Sir Mahadev Desai's note on Gandhiji's views on political prisoners and hunger strikes. What a strange contrast between Reuter's Report and Mahatma Gandhi's statement? This is an example of [illegible] sent out by Reuter. [illegible] Reuter's [illegible] to the statement [illegible] sentences, which [illegible] the full statement before us, [illegible] appeared as correct [illegible]

Indian Opinion

FRIDAY, JUNE 10TH, 1938

Housing Scheme For Indians

THE Durban City Council is now making a definite move towards providing homes for Indians. However belated the move may be, the Council is to be congratulated. It will be recalled that some years ago, the Union Government placed in the hands of the Durban Municipality, the sum of £50,000 to provide houses for Indians. The Municipality moved not an inch with the result that the Government issued a warning that unless the Council made an attempt, the £50,000 would be withdrawn.

Prior to the incorporation of the added areas into the Borough of Durban, the Council attempted to sell land to Indians from its Cato Manor holdings, but that attempt was strenuously opposed by the Indian community, on the ground that it meant segregation. Although one sixteenth of the properties in the old Borough was held by the Indians, the Council thus treated a community most unfairly. Since 1932 only one sale of Municipal land was held, at which Indians were permitted to purchase. The properties offered for sale were situate in Beatrice and Lorne Streets, essentially European localities. And since 1932 hundreds of Municipal sales have been held, at which any amount of unalienated lands were sold to the Europeans with restrictive clauses. It would be remembered when Mr. Weyte, the present Estates Manager, was asked about 15 years ago, whether any land within the boundaries of the old Borough of Durban, was available for Indian occupation, he replied that there was only one and a half acre of land and that was in Umgeni Road. At the time there were hundreds of acres of unalienated lands on the Eastern Vlei and in the Glenwood area, the latter at that time being virgin bush. Curiously enough the land that was pointed out by Mr Weyte as suitable for Indian occupation, has been built upon, the buildings being occupied not by Indians, but by Europeans. And years afterwards, the Council found land for Indian Hospital and Schools in the Centenary Road and Warwick Avenue areas. The Rt. Hon. V. S. Srinivasa Sastri with all his eloquence and personality, had to move heaven and earth for the acres of land for the Sastri College. We merely mention these instances to shew that the Durban Municipality has treated the Indian community very niggardly in the matter of providing lands for Indian occupation.

The City Council's projected Housing Schemes for Indians, provide for economic and ad hoc sale of lands and building at Cato Manor and Springfield. As both these areas have been incorporated, our opposition on the ground of segregation, no more holds good. In the Springfield Estates, 25 plots of quarter acre each, are to be sold at prices ranging from £85-0-0 to £95-0-0 per plot, and in Cato Manor 50 plots from £83-10-0 to £85-0-0 per plot. Purchasers of these plots will have to apply for loans to build their houses. This is referred to as the economic scheme. And then there is the economic sale of land and buildings. In the Springfield Estate 15 houses are to be built and sold at prices ranging from £65-0-0 to 75-0-0, the monthly repayments being from £3-0-0 to £4-0-0. In Cato Manor 50 houses are to be built and sold at prices ranging from £550 to £650-0-0, and in these cases the monthly repayments would be from £2-20-0 to £3-0-0.

The Economic Scheme is to consist of 5 houses in the Springfield Estate, which would be let at a monthly rental between £1-7-0 and £1-8-0. At Manor 75 houses are to be built for Indian Municipal employees which would be let to them between £1-5-0 and £1-15-0 per month. A Municipal employee would receive a credit of 15s. per month if he hired one of these cottages. It would be observed that provisions are being made to house 289 Indian families. Although this number hardly touches the fringe of the question of Indian housing, they would nevertheless, help to ease the situation.

A charge, that the Indians did not take advantage of the Housing loans, has often been levelled against them. The answer to that is the number of houses that were built by Europeans for, one of the conditions of the loan, was that the house should be built by European builders. It is a misnomer to call these erections as "houses" because they are no better than hen coops. One cannot expect Indians to purchase hen coops. We feel that the conditions governing these Housing loans should be relaxed. A deputation was made by Mr A. Christopher, the President of the Colonial Born & Settlers Indian Association, to the Housing Committee of the Durban City Council, when he led a deputation on the Indian Slum Clearance. He suggested that the City Council should act in the same way as private lenders who make no restrictions in regard to the nationality of the borrowers.

The Indians could employ their own builders, as the amount of the loan could be paid out as the building progressed. The certificate of payments could be issued by the City Council's own inspectors. If these suggestions were followed we feel sure, that a considerable number of houses would be taken up by Indians. The Indian community have a number of efficient builders, and, after all the Council is safeguarded, as any private lender is, by the fact that the amount of the loans would only be paid as the buildings progressed.

We have no doubt that the houses under the present schemes would be taken up without any difficulty.

ORIGINAL CORRESPONDENCE

AN OPEN LETTER TO DR. GOONAM

My Dear Miss Goonam,

MY first impression I formed of you was at the docks fresh from your studies, here I stood enthralled and entaptured, I listened to your speeches at the various clubs and institutions I thought here was the one woman we have been long waiting for, who could better the economic and social conditions of her fellow sisters in South Africa. I have been waiting for a long time to see such a move as you are about to initiate in the political world for the welfare of your unfortunate sisters, but you must have been disappointed as myself as when told that "Women are not sufficiently advanced to receive representations." You were, no doubt, considerably deterred, at this suggestion However, your intelligence was yours and you made another attempt. You were successful the presidential assurance was given you That the constitution of the Natal Indian Congress is open to Indian women. You have won.

Dear Dr Goonam, I have formed an admirable impression on you, as I mentioned earlier that you were the one Indian woman we were long looking for, I do not wish to flatter you, but as you [illegible] the goods. Our women cannot go on for ever living in hopes because we will know what our [illegible] of mind will be at the finis Y[illegible] there is no reason why we should die in despair

However, I will submit the following questions to you and hope to see the answers produced in the journal which is so assiduously behind you!

1 Do you maintain that by seeking political representation for Indian women, you could better their only positions in this universe economic and social?

2 With the majority of the Indian women illiterate, will you be able to impress upon them the need of such a movement?

3 Knowing their age old customs and practices in their social surroundings, etc., will you [illegible] about unity amongst the women

4 Do you maintain that the different political opinion if any, held by both the husband and wife will coincide, if not what will be the ultimate result?

5 Do you maintain that if women political leaders such as Mrs Sarojini Naidu were in our midst, would they be able to reverse the gloomy outlook that is prevalent amongst the various sections of the Indians in South Africa?

6 Do you maintain that the women of South Africa are in need of women's united front?

7 Do you agree with the main objects, if any of the Durban Indian Women's Reading Circle? If not, Why?

8. Are you aware that the slum infected areas in and around Durban could be improved if [illegible] and politics last?—Yours etc., (Mrs.) MAHRAJ.

Umuzuc Grove, Durban.

ARE YOU A GOOD CITIZEN?

Do You Know—

THAT whatever you gain by gambling is gained by the cost of others?

That, according to the estimate of the Royal Commission of 1933 35, the total sum spent annually by the public of Great Britain in the various forms of legalized gambling was about £233,000,000?

That from 35 to 50 per cent. of this sum goes to the promoters and the balance provides no benefit to the community beyond a thrill for the comparatively small number of those who win more than they lose?

Do You Care—

That "the gambling fever lowers the national output of wealth by at least 20 per cent annually," owing to the effect of workers who slack on their jobs in their excitement over gambling events?

That there is a definite and serious drop in production on the days of such events

That gambling is a frequent cause of the breaking up of homes and neglect of children, through the staking of money required for the family subsistence?

Do you encourage your wife to gamble?

That gambling leads thousands of young people into crime to recoup their losses?

Do You Realize—

That gambling corrupts every sport that it touches?

That gambling has a serious effect on honest and useful trade, reducing sales, increasing bad debts and demoralising employers?

Will You Then

Refuse to sign petitions in favour of a state lottery?

Support the efforts of the Federation of Ratepayers Associations to abolish greyhound racing?

Support the movement to make pool tables and similar gambling machines illegal?

Assist in the suppression of football pools?

And in general adopt the attitude of a *responsible citizen* towards the gambling evil which is [illegible] to get a struggle hold upon South Africa?

Take a definite stand on Christian principal against this evil so that [illegible] may deter your friends from supporting sweep stakes and other forms of gambling?

FIGHTING FOR DEMOCRACY

"I AM convinced that China is not going to lose this war," writes Mr. Vernon Bartlett, Foreign Affairs Editor of the *News Chronicle*, who has just completed a tour of the Far East in connection with the international situation, and is very definite in his review of the situation.

"We can assist her by sending her the means to defend herself, just as we can still save Spain, if we send the Spanish Government the means for defence.

"Japan has taken on a campaign which is going to [illegible]."

Speaking of reactions in the Far East to Britain's policy, he says: "In the Far East no Englishman can help realising how low British prestige has sunk, and how great is the indignation in places like India, Singapore, and Hong-Kong that an Empire which is still so mighty is doing so little to defend itself."

NEED OF THE HOUR

I

THE question of Hindu-Moslem unity is one of the most burning topics of the day. Never did this problem assume such serious proportions and so deeply engage the attention of the leaders of India as it has done to-day. Time was when these two sturdy communities lived in glove with each other and lived in towns and villages without any unseemly communal clash and conflict. Even a decade and a half ago every village was the joyful scene of mutual co-operation and help, and every religious festival and social function was graced and enlivened by the cordial presence of the rank and file of both the communities. In short their relation in matters social and religious, reached a high water mark of cordiality and, as a result, a spirit of mutual confidence, coupled with a feeling of genuine comradeship, guided the march of their daily life and activity. But to-day this time-honoured relation of cordiality has undergone all on a sudden a miraculous transformation. And it is really regrettable that at this psychological hour when all the scattered energies of India's collective life should be pooled to fight the forces of evil and to ensure her steady march on the path of progress, the two sister communities have fallen foul of each other in total disregard of the magnitude of the danger ahead. This rivalry has reached such a high pitch that it has blinded them even to their common history and national tradition, the points of the mutual cultural contact, their identity of economic interests and, above all, to the multiple malignant forces that are silently working to devitalise the body-politic of India.

Nothing is more painful than the newly developed tendency amongst a certain section of the people to drive a wedge between the two members of the same national organism. In fact their interests and destinies of the two communities are so closely interwoven that they cannot be thought of as two diametrically opposite units in the framework of Indian life. Economically, no less politically, they stand bound to the Indian soil by the same interests. And it would not be a mistake to presume that the question of Hindu-Moslem differences is a fictitious problem so far as the masses are concerned. It is only some interested fanatics who have raised to-day the bogey of "religion in danger" and is attempting to disturb the peaceful relation existing between the Hindus and Moslems of the land. Rightly did Mrs. Sarojini Naidu remark in her eloquent address at the last meeting of the newly established Hindu-Moslem Unity Association, held

By THE EDITOR

"Prabuddha Bharata"

under the presidency of the Nawab Bahadur of Murshidabad at the Albert Hall, Calcutta. If they studied the situation aright and went to men who toiled from dawn to dusk, men to whom the changes in Government did not matter and the administration of political bodies did not count, but who looked at the sky and would wonder whether it would rain to-day or it would be hot, who looked at the field and would tell whether there would be good harvest or not, who looked at the exploiters and wondered when their exploitation would cease—men who were not able to study the fluctuation of markets but who could tell of the emptiness of their homes—she wondered if they could go down to these men and ask them if they wanted separate Muslim and Hindu rights or whether they wanted to live in water tight compartments or they wanted to have Hindu or Muslim Raj. What would be the answer of these men who were not corrupted by men of the city? They would say that they did not care to know anything of the Raj, and what they were concerned with was the question of bread. That was the answer of the masses of India from north to south and from east to west. Their was the question of bread. In this question of bread, hunger did not distinguish between a Hindu and a Mussalman. For, economically both are welded to-day into a single whole, and to think of a Hindu India or of a Moslem India betrays nothing but a woeful lack of political wisdom and a misreading of the history of the socio-economic life of these two communities in India. She therefore rightly condemned "those who called themselves enlightened, educated, and who talked of national solidarity and yet for personal purposes utilized every lazy and obscure incident to fan the fire of communalism so that [illegible] be established and [illegible]."

II

Whatever be the actual genesis of communal tension it cannot be denied that it is, in a large measure, due to an incorrect understanding of the religio-philosophical systems of the various religious bodies also. The non-essentials and outward forms of every faith are so much accentuated and held to pronounce that the very soul of religion is ignored and thrust into background. Prof. Radhakrishnan has therefore aptly remarked, "While true religion is an instrument for growth and life, the religion we practice leads us to death and despair. Whether Hindu or Muslim, we are all worshippers of form and routine. Our religion is not the genuine article but pseudo stuff, a sort of dope drugging our sense of evil and making us insensitive to the sufferings of others. True religion is creative and life giving and has nothing in common with mechanism, the mechanization of mind or dogmatism. It is time we get back to the roots and rediscover religion; for only those who rediscover religion in themselves will be able to reconstruct society." Needless to say a serious attempt should be made to go beyond the outer crust of apparently contradictory forms to discover the underlying unity and beauty of all existing faiths of the world, and to point out the striking points of similarity, instead of wrangling over the non-essentials of different religions. And we doubt not if such a course is resorted to and a consolidated effort is made to present to the world the common meeting-ground of various faiths, the petty communal strife or religious bickerings could be reduced to a minimum, and a universal fellowship of faiths could be established. The Parliament of Religions held forty five years back in the World's Fair at Chicago was but a living expression of such an anxiety of the master-minds to bring into closer relation the members of the different religious groups on a common platform of brotherhood. The recent Parliament of Religions held in Calcutta recently, under the auspices of the Ramakrishna Birth Centenary is but a replica of the past, and furnishes a tangible proof of how the spirit of harmony has ever since been struggling to secure a permanent foothold in the citadel of actuality. Is it not meet and proper that at this hour avenues must be opened to ensure a speedy reconciliation of the faiths of the two warring communities of India—the Hindus and the Moslems, for their own well-being as well as for the good of humanity at large?

It has been rightly observed by Dr. Bhagwan Das in the *Essential Unity of the Religions* that when the followers of different religions quarrel with one another, the plain cause is that they are not sincere devotees but arrant egoists, that none of them really honours and follows the great Master whom he pretends to honour and follow, but each really loves his own narrow and conceited little self, and wishes to impose that little self and its small-minded opinions upon all the world, for the satisfaction of his own vanity and the lasting of false greatness under cover of the true greatness of the Master, which true greatness he only

belittles and drags in the mire by his own false understanding of it." But, he further adds, if the followers of the several religions were only loving and simple and straight of heart, they would fill their own homes and all other homes of the whole world with peace of joy and with mutual service and the real blessings of religion. Instead of, as they have been doing century after century, with the cruel cries of hate and war, bloodshed and torture. The worst about these terrible conflicts is that they are all about words and names, non-essential forms and superficial trivialities.

(To be continued)

"COMMUNAL UNITY IS DEAR TO ME AS LIFE ITSELF"

MAHATMA GANDHI has issued the following statement to the Press: "I observe that the forthcoming interview between Sri Jinnah and me is not only attracting wide attention but it is also inducing hope amongst some friends who gravely warn me against this visit and against building any hope on the interview. It is better, therefore, for me to take the public into confidence and tell them why and how I am waiting upon Shri Jinnah on the 28th instant.

He has himself published my first letter to him showing my attitude on the question of communal unity which is dear to me as life itself. In that letter I clearly stated that all before me was darkness and added that I was praying for light, if anything, the darkness has deepened and the prayer has become intenser. Added to this is the fact that for causes, some of which I know and some I do not, for the first time in my public and private life, I seem to have lost self-confidence.

I seem to have detected a flaw in me which is unworthy of a votary of Truth and Ahimsa. I am going through a process of self-introspection, the results of which I cannot foresee. I find myself, for the first time during the past fifty years, in a slough of despondency. I do not consider myself fit for negotiations or for anything else for the moment. *There is no need for any speculation as to the cause of my despondency. It is purely internal.* It comes from within. It must be now clear that if I regarded the forthcoming interview as between two politicians I should not entertain it in my present depression. But I approach it in a prayerful and religious spirit, using the adjective in its broadest sense.

Continuing Gandhiji says: My Hinduism is not sectarian. It includes all that I know to be best in Islam, Christianity, Judaism and Zoroastrianism. I approach politics, as everything else in a religious spirit. Truth is my religion and Ahimsa is the only way of its realisation. I have rejected once for all the doctrine of the sword, the secret stabbing of innocent persons. The speeches I read in the papers are hardly the things leading to peace or an honourable settlement. Again, I am not approaching the forthcoming interview in any representative capacity. I have purposely divested myself of any such. If there is to be any formal negotiation it will be between the President of the Congress and the President of the Muslim League. Nor do I approach it as a Hindu. Orthodox Hinduism will most assuredly repudiate me. I, therefore, go as a life long worker in the cause of Hindu Muslim unity. It has been a passion with me from early youth. I count some of the noblest of Muslims as my friends. I have a devout daughter of Islam as much than a daughter to me. She lives for that unity and would cheerfully die for it. I find the son of the late Munzzin of the Jama Masjid of Bombay as a staunch inmate of the Ashram. I have not yet met a nobler man. His morning Azan in the Ashram rings in my ears as I write these lines during midnight. It is for such that I wait on Shri Jinnah. I may not leave a single stone unturned to achieve Hindu-Muslim unity. God fulfils himself in strange ways. He may, in a manner least known to us both, fulfil himself through the interview and open a way to an honourable understanding between the two communities. It is in that hope that I am looking forward to the forthcoming talk. We are friends, not strangers. It does not matter to me that we see things from different angles of vision. I ask the public not to attach any exaggerated importance to the interview. But I ask all lovers of communal peace to pray that the God of Truth and Love may give us both the right spirit and the right word and use us for the good of the dumb millions of India."

GANDHIJI'S APPEAL TO BENGAL DETENUS

IMPORTANCE OF THE CREED OF NON-VIOLENCE

MAHATMA GANDHI'S concern for the Bengal detenus and his views on hunger strikes by political prisoners is the subject matter of a Note by Mr. Mahadev Desai in *Harijan*. Mr. Desai gives the gist of Gandhiji's reply to the detenus whom he interviewed in the Alipore Jail some time ago.

"There should be no hunger strike on any account," said Gandhiji to the detenus. "Though there are circumstances conceivable in which a hunger strike may be justified, a hunger strike in order to secure release or redress of grievances is wrong. If you resort to it whilst I am carrying on negotiations, you will clip my wings.

"But why think of a hunger strike when you have got me as a good substitute for a hunger strike?

"My days are numbered. I am not likely to live long; may be, I may live a year or if the more. Let me tell you that much of that time is going to be given in order to secure your release, I want to see you discharged before I die.

"That is the word I am giving to you, and I want you to give me your word that so long as I live to work for you you will not go on hunger strike. I cannot have peace or comfort so long as I have not secured your discharge. You have to believe what I say. Just believe and live.

"My function is not that of a lawyer but of a humanitarian and a votary of non-violence. Non-violence will not spread so long as you prisoner are kept in prison, and that is why I have staked my life for the mission. No thought, therefore, of hunger strike, please."

NATAL INDIAN CONGRESS ACTIVITIES

Isipingo

THE [illegible] Isipingo Indian Society [illegible] at the Indian Hall on Sunday the 22nd May Mr. M. A. Jalwat presided. Among those present Pandit Bhawani Dayal and Mr. A. I. Kajee, President and Secretary respectively of the Natal Indian Congress, both of whom strongly urged the necessity of forming a united body which will work for the welfare of Indians at Isipingo.

The meeting unanimously decided to form a branch of the Natal Indian Congress which would be called the Natal Indian Congress Isipingo branch (with which is affiliated the Isipingo Indian Society).

The following office bearers were elected:—Patrons: Messrs R. D. Chowthee, G. R. Khoorshoo, M. Mahabeer, K. N. Moodley and Jimmy; President: Mr. M. Jalwat; Vice-Presidents: Messrs. K. Naicker, K. Govender & Mesdames A. Raiman and H. Natalie; Secretary and Treasurer: Mr. R. Gopaulsingh; Assist. Hon. secretary: Mr. I. Subramoney; Committee: Messrs. J. Varden, S. Gokul, M. George, D. S. Cassim, H. Bindu, R. Debidas, B. M. Sookmandan, K. Ramnath and L. S. Singh; Auditor: Mr. N. Gangna.

Sea View

Last Sunday the Indian School Hall was crowded with the members of the Natal Indian Congress in order to form a new branch.

Pandit Bhawani Dayal the president of the Natal Indian Congress and Mr. A. I. Kajee the secretary, explained the aims and objects of the Congress and also referred to the political situation of the Indians in South Africa.

After due consideration the meeting decided that the members of the Natal Indian Congress residing in Sea View and District constitute a branch of the Natal Indian Congress at Sea View, to be styled the Natal Indian Congress (Sea View and District Branch).

The following officials were elected: Chairman: M. W. Ballasan; Joint Hon. Secretaries: Messrs. P. Appleton and A. G. Moodley; Joint Hon Treasurers: Messrs B. K. Naidu and C. Babene; Committee: Messrs. R. Tomy, P. S. Reddy, Kitty Samuels, P. D. Naicker, B. A. Jamie, A. Harry, R. K. Reddy, Abdul Karrim, M. Krishna, B. Sooknye and Patrick Nulliah.

Verulam

On Sunday last a general meeting of the Natal Indian Congress was held at the Madressa Hall, Verulam at 3 p.m. The gathering was addressed by Pandit Bhawani Dayal the president of the Natal Indian Congress and Mr. A. I. Kajee the secretary.

Mr. Kajee said that the wave of enthusiasm that was passing over the community for a united body was a sign of the time. He was glad to see a surging tide for Indian unity is now flowing through the provinces.

"At one time," said Mr. Kajee, "the allegation was made that the Natal Indian Congress only worked for the Indian business and ignored the claims of the poorer classes. Today that charge is no longer true. During the last 21 years the Congress has gained relief in various directions, such as grants for the aged, loans for the improvement of Indian housing and exemptions from Personal Tax for indigent Indians."

It was resolved that a branch should be formed at Verulam which will be called the Natal Indian Congress (Verulam Branch).

The following officials were elected: Patrons: Messrs. Ahmed Kathrada, Raghavjee Devjee and Raghavjee Keg nath; Chairman: Mr. R. Tulwantsingh: Vice Presidents: Messrs. S. Ishan, G. H. Minter, A. Perasram and G. H. Kathrada; Joint hon. secretaries: Messrs. S. K. Maharaj and Nathulal Raghavjee; Treasurer: Mr. Choonilal Raghavjee; Committee: Messrs. C. Kisten, S. M. Singh, E. B. Jagruth, A. Kader, G. Ramnath, V. Govindsamy, S. S. Maharaj, Chota Vawda, Tuppon Jutha, Soobiah Naidoo and Girdar Govind.

Clairwood

Unprecedented enthusiasm was shown at the annual meeting of the Clairwood and District Branch of the Natal Indian Congress held at Laksmi Narayan Hall, Clairwood, last Sunday afternoon when there was an unusually large muster of members indicative of the new spirit pervading Congress activity.

Pandit Bhawani Dayal, Messrs. A. I. Kajee and S. R. Pather addressed the gathering appealing for greater interest and activity in the people's welfare. The keynote of the proceedings throughout was that all activity in the area should be concentrated within the folds of the Congress and preference should be given to service for the poor.

The secretary's report and the treasurer's financial statement were adopted. The election of officials for the ensuing year resulted as follows:—President: Mr. S. R. Pather; Vice Presidents: Messrs. M. E. Sigamoney, S. C. Pillay, M. C. Naicker, B. J. Singh, and Bhabu Bacus; Joint hon secretaries: Messrs. Kuranduth Perasth and A. N. Govender; Hon treasurer: Mr. G. R. John; Committee: Messrs. R. Ramchunder, [illegible] Gujral, R. B. Boonlun, M. K. Bindhum, S. M. Singh, R. Dudree, R. K. Govender, R. B. Lall, Kasay Singh and Rev. A. J. Choonoo.

EAST BLENDS WITH WEST

ALL the [illegible] taking for [illegible] in diversity were [illegible] in the City Hall at the [illegible] of the second [illegible] promoted by the [illegible] Advancement of [illegible].

The Indian Agent-General, Mr. Rama Rau, who distributed the trophies to the successful competitors, declared that art had no nationality, creed or colour, and because of its character of universality had to it an added importance in a world of differences.

Mr. Rau expressed warm appreciation of the services of Mr. C. R. Watkins, who had given the audience an opportunity of appreciating Indian musical talent.

"The cosmopolitan nature of the audience, said Mr. Rau, is very appreciative of the magnificent performance that Mr. Varma has organised today."

The Mayor, Mr. Fleming Johnson, and the Mayoress, Mrs. [illegible] were present.

[illegible] violin blending in harmony with the tabla drum. A picturesque performance [illegible] was the outstanding item at the concert—was the Indian folk dance, the "Kummi" rendered by the pupils of the S. K. Gandhi cultural School. Clad in sarees, the performers footed with a grace and beauty that evoked the prolonged applause of the audience. Another outstanding performance [illegible] violinist, P. Vythilingam [illegible] highest marks at [illegible] played a Tamil [illegible].

A group of 12 Ayesha Jhaveri, conducted a band of [illegible] pupils of the St. Anthony's Convent Aided Indian School.

Urdu song and music found able exponents in the Dada Osman trio, who were supported by a band of turbaned instrumentalists.

The winning choir of the church competitions was the Christ Church Male Voice Choir, of Sydenham, who rendered "Ye Nations Praise the Lord." The Natal College Junior Choir sang "The Bay of Biscay" in English.

Things In General

Indian Merchants And Match Supply

A CHANGE of making racial discrimination on the part of certain manufacturers against Indian merchants was alleged at a meeting of the Natal Indian Congress Commercial Sub-Committee held at the Congress Office recently. There was not a single wholesaler in Natal, said Mr. A. I. Kajee, secretary of the Congress, who were supplied direct from the match factory. There were 10 Indian wholesalers on the list who [illegible] sold many matches [illegible] the list and were prepared to pay [illegible] on delivery, but because of their [illegible] they could not get direct supplies. The Indian wholesalers, declared Mr. Kajee, were prepared to abide with regard to price, term of credit and other requirements as laid down by the Natal Match Distributors' Association. Mr Kajee pointed out the fact that matches as a commodity was removed from the Unlawful Prices Determination Act and [illegible] receiving two kinds of protection, namely, custom and dumping duties, [illegible] imposed upon matches from [illegible] and secondly its exemption from the Unlawful Price Determination Act, which was for the purpose of guarding the public against the exploitation of rivals. It was resolved that this matter should be brought to the notice of the Agent-General for India for such attention might be deemed necessary, as well as to the Department of Commerce and Industries.

Early Closing On Fridays

The Divisional Council of Capetown decided at the last monthly meeting that chemists, druggists, general dealers, barbers, hairdressers and butchers will close at 7 instead of 9 p.m. on Fridays. Mr. S. Dollie said that he considered that whether the shops closed at 7 or at 9 the shopkeepers would still get their share of the trade. It was only a question of education the public to shop before 7 o'clock.

Linking Cape With Natal

The Railway Board met at Kokstad last week to discuss the linking of the Cape with Natal by alternate railway routes, namely, Cantala-Kokstad-Mzolone or Matatiele-Mzolone. A meeting of public bodies agreed to support the latter route.

Newspapermen Invade Czecho-Slovakia

One hundred and twenty foreign journalist have arrived in Czecho-Slovakia during the past few days, according to a Prague message. This influx of newspapermen is taken to mean [illegible] world expects an outbreak of hostilities. The German Press, however, points out that by sending journalists to Czecho-Slovakia it will only aggravate the situation [illegible] Germany to [illegible] put difficulties on the frontier.

A Scheme In Interests Of Ordinance

[illegible] Liquors (Control) Ordinance, 1931, to provide that the owners of a business shall apply to the local authority for approval [illegible] the person in actual control of the business, and that the people [illegible] require [illegible] a police report on such person be applied to every alteration in management or control [illegible] trade or business coming within the scope of the Ordinance.

Engine Drivers And Non-Europeans

A resolution dealing with the possible employment by non Europeans on the premises of the South African Engine Drivers' and Firemen's Association was discussed at the annual council meeting of the association. A resolution was passed instructing the executive committee to watch the position carefully and [illegible] the necessary steps "to protect our traditional policy with regard to membership and interests."

Pretoria Tamil League

A general election meeting of the Pretoria Tamil League was held in the Tamil School on Sunday May 22. Two subscribing members, Mr. Mudley, the secretary of the Pretoria Indian Congress, officials of the Germiston Tamil School Board and other local Tamilians were present. As Mr. V. S. Pillay, the president of the above league had passed away, one of the vice-presidents, Mr. P. S. Velloo, presided and commenced the meeting with prayers. After the president's speech, the following office-bearers were elected for the coming three years:—Chairman, Mr. V. A. Nayagar; vice-chairmen, Messrs. O. T. Pillay, C. R. Pillay, N. Sathiya Asharier and G. S. Frank; joint secretaries Messrs. V. Vardharajalu Naidoo and G. Krishnan; [illegible] Messrs V. S. A. Pillay [illegible] Naidoo; auditors Mr. A. Veeraya; caretaker Mr. C. T. Pillay committee Messrs. C. A. Pillay, G. Perumal, C. K. Moodley, C. Bala Sundaram, N. Moothoosamy Pillay, V. A. Soopayan, P. Soopayan, V. Govindasamy, C. Moothoo, C. M. Coopoo, M. Vithiasamula Naidoo, Willie Kolappan, P. S. Velloo, K. Pakeeamy, P. Velayutham, Tommy Subramanian Pillay and V. Moonsamy. The reports of the secretary and treasurer were read at a previous [illegible] meeting and adopted. The treasurer's report leaves a credit balance of £203. The new officials thanked the gathering for supporting and electing them. After prayers the meeting terminated with great enthusiasm and hearty cheers for the new office bearers.

A Farewell Reception

A joint farewell reception was given to Mr. Jain Jeewa, Vice President of Gopalall Temple, Life Patron of Dipawali Sport Union of Verulam and the donor of the Jain Jeewa's Shield and to his son Mr. [illegible] Jain, treasurer of Verulam Temple Cricket Club, on the eve of their departure to the motherland. The farewell reception was held at the Gopalall Temple hall. To make the function a grand occasion the Dipawali Sports Union, the Temple Cricket Club and Gopalall Temple Committee joined together and made it a grand function. Veerulani Sangeeth Mandal graced the occasion with their orchestra, for which the committee wished to thank them. The chairman of the temple, Mr. K. Talwarsingh, garlanded Mr. Jain Jeewa and presented him with an illuminated address printed in Gujerathi and a Dipawali Githa, and to Mr. Vassanjee Jain a bouquet of flowers, a fountain pen and a autograph book. In his speech, the chairman wished both Mr. Jain Jeewa and his son a bon voyage and a safe return, and also spoke on his activities as ex-president for the last 10 years. The chairman of the Dipawali Sports Union, Mr. Shan then spoke briefly of the good work done by Mr. Jain Jeewa for the Indian community in Verulam, and wished them bon voyage and presented Mr. Jeewa with a cigarette case and a lighter and to his son a diary on behalf of the Dipawali Sports Union. Mr. Maurice, chairman of the Verulam Temple Cricket Club, also wished them a safe return and presented Mr. Vassanjee with a leather suit case. Amongst other speakers were, Messrs. S. R. Maharaj, R. D. Maharaj, Vallabjee Soni, Raghavjee Ramchand, Raghavjee Devjee Parabhu, L. H. Jeewa and Choonilall Raghavjee. In conclusion Mr. Jain Jeewa thanked all the speakers and the general public who were there to grace the occasion, and also thanked the various bodies for the presentations made, and hoped sincerely that the Temple hall, which was intended to be built, would be ready when he returned from India. He donated a sum of £25 towards the building of the new hall. Mr. Vassanjee Jain also spoke, in which he thanked each and every one for being present and said that he was so pleased to see that various bodies had joined together and made the function a great success. The Temple secretary, Mr. S. R. Maharaj, on behalf of the temple, thanked Mr. Choonilall Raghavjee and Mr. Phalad, who were instrumental in bringing this function to a grand conclusion.

India Letter

(News Culled From Indian Papers)

Uniform Policy In Congress Provinces

MR. MAHADEV DESAI, who had been recently deputed by Mahatma Gandhi to pay a visit to the North-West Frontier Province, has returned to Delhi. While at Peshawar, Mr. Desai had a busy time, meeting members of the Congress Government and also of the minority communities of Sikhs and Hindus. Mr. Desai's visit to this distant Congress province is believed to have been the outcome of discussions held recently at the Working Committee meeting at Calcutta, which has all along considered it vital that uniform policies be pursued in all Congress provinces on questions of major importance. That such uniformity has, in fact, [illegible] is a remarkable degree is a tribute to the strength and discipline of the Congress organisation.

Problem Of India's Defence

Scrupulous secrecy is being maintained with regard to the defence talks now proceeding between the British War Office and the Government of India as represented by the Secretary of State. It appears that the Government of India and the British authorities are not seeing eye to eye with regard to the [illegible] indications of the proposed [illegible] for making the Indian army troops especially the British units really available for movements in case of emergency. It appears that while the Government of India may be prepared to co-operate with any scheme for defence of India or making the Indian army troops available for emergencies, they are not ready for large contributions from the Indian exchequer for modernisation of the army or for making successful the Army schemes evolved after the negotiations now proceeding in London.

Scheme For Cottage Industries

Mr. J. C. Kumarappa of the All-India Village Industries Association discussed with the Ministers for agriculture and rural development and industries and labour the possibilities of developing cottage industries, particularly jaggery making. Mr. Kumarappa had sent to the Government a memorandum on the development of rural industries most suited to the Madras Presidency and the Government has decided to send thirty students to Wardha each month on a stipend of Rs. 15 to enable them to receive training in the All-India Village Industries Association, Wardha. This training will extend over three months. The industries selected for training being paper making, jaggery making and soap making. On completion of their training the trained persons will be distributed in various parts of the Presidency in turn to train more people and thus help the development of rural industries.

Details Discussed

Mr. Kumarappa discussed the details of the scheme and the qualifications of the candidates selected for training. Palm jaggery making has been developed at Salem as a valuable cottage industry, particularly after the introduction of prohibition in the district. The Association feels that there is considerable scope for developing this industry in Northern India and a number of young men could be deputed to Salem for special training in this industry. Details of the scheme were also discussed and when the All-India Village Industries Association makes an application the Government will sanction the scheme.

War Against Illiteracy In Bihar

"In this great war against illiteracy, we would not go in for forced mobilisation, but we shall call upon teachers and students and the educated public in general to mobilise in large [illegible] to [illegible] [illegible] [illegible]

The Sporting World

By "Rambler"

South African Weight-Lifting Championship

SINCE January this year the South African Weight-Lifting Federation has been a busy organisation in connection with the staging of its fifth National Olympic Weight-Lifting Championships, which will be staged at Johannesburg on June 25. There will be six divisions competed, ranging from bantam to heavy-weights and the competitions will be decided on the usual 3 Olympic lifts, namely, two hands press, two hands snatch and two hands jerk. So far a number of entries have been received from the Transvaal, Free State and Cape Province weight-lifters, and in every respect this will be the greatest event ever held in Africa, south of Cairo. It will perhaps interest many enthusiasts to know that the South African Weight-Lifting Federation has now decided to stage the 1939 event at Durban, and the 1940 Olympic Games trials at Bloemfontein. It is hoped that there will be many entries from Durban weight-lifters to compete in this championship, especially after the weight-lifting challenges and dispute at the end of last year between some Durban weight-lifters and a well-known lifter from Port Elizabeth. This is the only opportunity for local weight-lifters to exhibit their strength and skill and thereby achieve honours in the "Weight-Lifting World"

Stanger Hindu Youth Club

The annual general meeting of the Stanger Hindu Youth Club was held at the Sabha hall, on Sunday, May 22. The chairman, having submitted his report, thanked all those who contributed to the success of the year's work, and hoped that the in-coming officials will have further year of successful progress. The following office-bearers were elected for the ensuing year:—Patrons: Messrs. N. Bodasingh, R. Padayachy, A. P. Naidoo, P. Thomas and M. M. Moodley; President: Mr. V. Thomas; vice-presidents: Messrs. V. A. Padayachee and S. A. Pather; secretary: Mr. T. Vadivalu; treasurer: Mr. V. D. Padayachee; auditor Mr S. M. Pillay; committee: Messrs. S. M. Govender, N. S. Moodley, Ganas Murugan, V. R. Rao, K. Reddy, V. Naidoo and A. G. Reddy. The meeting concluded with an unanimous approval of holding the second annual celebration in July this year.

Tennis At Verulam

At a meeting convened at Verulam on the 1st inst., it was unanimously decided to form a tennis club at Verulam under the name of "The Verulam Indian Tennis Club." A fair gathering attended and the following officials were elected: Patrons.—Messrs. G. H. A. Gathrada, A. Parsuraman and R. Choonilall; President: Mr. S. Sham; Vice-Presidents: Messrs. G. H. A. Maher, N. Raghavjee, V. Subbay, G. Beeharee, T. P. Soni, T. R. Singh and A. Moonsammy; Hon. Secretary: Mr. L. G. Joshua. Assist. Hon. Secretary: Mr. R. Sham; Treasurer: Mr. C. Kisten; Auditor Mr. S. M. Singh; Captain: Mr. G. Beeharee; Vice-Captain: Mr. V. Govindsamy and a committee of five. Mr. S. Sham occupied the chair. The convenors of the meeting were: Messrs. A. I. Dhala, S. Chinsamy, V. Govindsamy, R. Sham and L. G. Joshua.

The Ozone Club

The Ozone Tennis Club (holders of H. H. Ismail K.O. Shield and the Natal Indian B. Doubles Championship Cup) met the Central Tennis Club on Sunday, May 29, for the Wagmarai Shield, at the Ozone court. The match resulted in favour of Ozone by nine matches to nil. The results in detail (Ozone team mentioned first) were:—S. I. Mohamedy and I. A. Hasan beat Jogia and Govender 6-4 6-2; E. I. Mohamedy and S. E. Vali beat Jivan and Pillay 6-1 6-1; H. I. Motala and A. M. Parak beat Johny and Nadesh 6-2 6-3; S. I. Mohamedy and I. A. Hasan beat Jivan and Pillay 6-3 7-5 7-5; E. I. Mohamedy and S. E. Vali beat Johny and Nadesh 6-1 6-3. The remaining four matches, the Central scratched in favour of Ozone.

Hill View Government-Aided Indian School Building Fund

(Continued from last week)

[illegible]

———o:———

Indian Women's League

A general meeting of the above League will be held in the Hindu Tamil Institute, Cross Street, Durban, on Sunday, 12th June, 1938, at 3 p.m.

Business:—1. Housing. 2. Women Medical Students. 3. Indian Women Students.

G. Christopher,
Acting Secretary.

Colonial Born And Settlers Indian Association

(Clairwood Branch)

The Annual general meeting of the Colonial Born and Settlers Indian Association (Clairwood Branch) will be held in the Krishna Theatre Hall, Jacoba Road, Clairwood, on Sunday, 12th June, 1938, at 2.30 p.m.

Advocate A. Christopher and other officials from the headquarters will be present to address the meeting.

P. M. Pillay, Chairman.
T. L. Nundoo, Vice-Chairman
N. M. Pillay and Pavadai R. Pather
Joint Hon. Secretaries.

Colonial Born And Settlers Indian Association

(Stanger Branch)

The annual general meeting of the Colonial Born and Settlers Indian Association (Stanger Branch) will be held at Stanger in the Sabha Hall, on Saturday, 18th June, 1938, at 2 p.m. Officials from headquarters will address the meeting.

Business:—1. Report. 2. Election of officials. 3 General.

A. P. Naidoo, Chairman.
P. Lalu, Hon. Secretary.

Natal Indian Tobacco Growers And Dealers Association

A general meeting of the Natal Indian Tobacco Growers and Dealers Association will be held at the Girls' Indian School, Glen Ray, Isipingo, on Sunday, the 12th June, at 10 a.m. The object of the meeting is to explain to the farmers the object of the proposed Marketing Scheme affecting the tobacco growers and the memorandum submitted to the National Marketing Council opposing the scheme. Other business will also be considered at the meeting.

Natal Indian Congress

A Special General Meeting of the members of the Natal Indian Congress is hereby convened to be held at the M. K. Gandhi Library and Parsee Rustomjee Hall, on Sunday, 12th June, 1938 at 3 p.m.

Agenda:—1. Election of Delegates to the forthcoming S.A.I.C. Conference to be held at Capetown. 2. To consider new Draft Constitution.

A. I. Kajee,
J. W. Godfrey,
Joint Hon. Secretaries.

Books for sale.

NOTE.—Remittance should accompany order V.P. ORDERS will not receive attention. Postal Orders to be made to "Indian Opinion" at Phœnix. Postage Free on all books.

Mahatma Gandhi ... 1s. 6d.

The Story of Satyagraha ... 6d.

J. C. BOSE—His Inventions and writings with a Biographical Sketch and portrait ... 5s.

EMINENT MUSSALMANS:

Contains ... on Syed Ahmed, Sir Salar Jung, Nawab Mohsin-ul-Mulk, ... Badruddin Tyabji, Honourable Muhammad Yakub, Syed Mahmood, ... Ameer Ali, The Aga Khan, Sir Muhammad Shafi, ... Ali Imam, ... Hasan Imam, Nawab Viqar-ul-Mulk, Sir Henry Stanley, ... Wazir Khan, Syed Husain Bilgrami, Justice ... Sir Muhammad Ishak, Sir Muhammad Habibullah, Sir Abbas Ali ... Hamid, Sir Abdul Rahim, M. Hydari and the Ali Brothers.

Price ... ... 5s.

ON KHADDAR—

(By Dr. Pattabhi Sitaramayya)

In this handy book, Dr. Pattabhi Sitaramayya traces the causes that led to the destruction of many ancient crafts and industries of India. He also illustrates by facts and figures the great advance that has recently been made by the steps Mahatma Gandhi took by making the question of Khaddar and its the pedestal of a patriotic plank in the Congress platform.

Price ... ... 1s. 3d.

SAKUNTALA—

By Kamala Satthianadhan, M.A. A prose version in English of Kalidasa's drama.

Price ... ... 1s. 3d.

ESSYS ON INDIAN ECONOMY—By Mahadev Govind Ranade. Price ... 4s. 6d.

ESSAYS ON INDIAN ART, INDUSTRY AND EDUCATION By E. B. Havell Price 5s

INDIAN INDUSTRIAL AND ECONOMIC PROBLEMS— By V. G. K. ... Price 4s

અમેરીકાની બનાવટની દુનીયામાં મોટી અવાજે વખણાએલી,
છેવટની પર્યંત ટેપવીત ગેરંટી સાથે
ફીરોઝની પેન અને પેનસીલો તેમજ શોક્ષ ગોલ્ડની
બુટી પેનસીલો મળી શકશે.

શોક્ષ એજન્ટ :

Wholesale Stockists—

I. C. ASHABHAI & Co.,

35, Commissioner St., JOHANNESBURG.

'Phone 333716. P. O. Box 4838.

'INDIAN OPINION'

(Founded by Mahatma Gandhi in 1903)

For The Moral, Political and Social Advancement Of Indians In South Africa.

Published Every Friday.

Subscription Rates

Payable Always In Advance.

Within the Union	21s.	Annually
" " "	11s.	Half-yearly
Outside the Union	22s. 6d.	Annually
" " "	12s.	Half-yearly

Become a Subscriber and persuade your friends to do likewise.

Apply to—

Manager,

Indian Opinion,

Phœnix, Natal.

Indians In South Africa

Helots within the Empire

and

How they are Treated.

By Henry S. L. Polak.

Price 2s.

To be had from —

THE MANAGER,

INDIAN OPINION,

Phœnix, Natal.

CHOONILALL BROS.

THE NOTED INDIAN "SARRI HOUSE IN SOUTH AFRICA."

141, GREY STREET, DURBAN.

Branches
Cor. West Street And 60, West Street,
VERULAM.
GARAGE AND SERVICE STATION
1, Mona Street And All, Main Street,
VERULAM.

Please note
Our Johannesburg Agent
P. RATANJEE,
60, Bree Street,
Newtown

Cable & and Tel
ADDRESS
Phone
Phone no Verulam

ARRIVING BY EVERY MAIL FROM INDIA AND JAPAN
BENARES SARRIES WITH BORDER AND PLAIN CENTRES BUTIDAR BENARES SARRIES IN SEVERAL SHADES
Price from 60/, 85/-, 105/ & up to £20.
THE LATEST FROM BENARES CITY
EMBROIDERED SARRIES 25/-, 35/ & upwards
PRINTED VARIOUS LINES of SARRIES from 12/6, 17/ & upwards
EMBROIDERED CREPE-DE-CHENE from 3/6 yd. 42 in & 45 in width.
LATEST DESIGNS SARDIE CLOTH 44 in width, from 1/3 yd. 1/9, 2/ & up
GEORGETTE SARRIES LATEST ARRIVALS price from 25/, 30/-, 45/ & up
LATEST BLOUSES TO MATCH SARRIES price from 12/6, 17/6 & upwards
ZARI WORK SILK SARRIES IN ALL SHADES from 55/ 95/-, 125/ upwards

THE NOTED
INDIAN SARRI HOUSE
SOUTH AFRICA.

SUITABLE FOR WEDDING GIFTS
Brassware Vases, Rose Bowls, Jardinee Engraved Trays and Various other Lines
At Special Reduced Pri
Harmoniums, Tablas, Gramophones, Records & Musical instruments At Rock Bottom Prices
Indian Condiments Indian Groceries At Wholesale Reduced Prices.
Midwest Radio & Radio from £15, £25, £35, £45 & up
Marble Taj Mahals from 12/6, 17/6, 27/6 45/-
Suitable for Xmas Presents
Write for sample and furth Particulars

ચુનીલાલ બ્રધર્સ

દક્ષિણ આફ્રિકાનું જાણીતું સાડીઓનું ઘર

૧૪૧ ગ્રે સ્ટ્રીટ, ડરબન.

શાખાઓ:
૫૩ અને ૬૦ વીક્સ સ્ટ્રીટ
વેરૂલમ.

અમારી જોહનિસબર્ગ પેઢીના એજન્ટ
મેસર્સ પી. રતનજી,
૬૦, બ્રી સ્ટ્રીટ, ન્યુટાઉન

મકાન અને સર્વીસ સ્ટેશન
૧ મોના સ્ટ્રીટ અને ૫૩ વીક્સ સ્ટ્રીટ
વેરૂલમ.

દરેક સ્ટીમરમાં જાપાન તથા બ્રિંદથી અવિ છે
બનારસની બનારસાણી અને ભાતી, તેમજ જાતજાતની ખૂબીદાર
સાડીઓ યા. ૧૦, યા. ૮૫, યા. ૧૦૫ થી સાડી પા. ૨૫ સુધીની
બનારસથી ઉમદામાં આવેલી છે.
ઉમદા ડાગની સાડીઓ યા. ૨૫ અને યા. ૩૫ થી ઉપર
જાતજાતની ભાતવાળી સાડીઓ
યા. ૧૨-૬ અને યા. ૧૭-૬ થી ઉપર.
ઉમદાનું ક્રેપ-દી-શીન;યા. ૩-૬ નું પાર ૪૨ ઈંચ અને ૪૫ ઈંચ પહો.
સાડીનું જોરદાર ડીઝાઇનનું કપડું, ૪૪ ઈંચ પહોળ પારખી, યા. ૧-૬,
યા. ૧-૯, યા. ૨-૬ અને તેથી ઉપર
ઉમદામાં આવેલી બ્લોરજેટ સાડીઓ યા. ૪૫, ૫૫ ૬૦
યા. ૭૫ અને એથી ઉપર

સાડીનું મેચ બનારસ બ્લાઉઝ યા. ૧૨-૬, યા. ૧૭-૬ અને
તેથી ઉપર
દરેક રંગની જરી કામની રેશમી સાડીઓ યા. ૪૫, યા. ૫૫,
યા. ૬૫ અને તેથી ઉપર.
ક્રારગોલાઝના, રંગબા ભાગોહીન, રેશમી અને ઊનના બ્લાઉઝ ના
ગોઠવામાં ગોળ બાંધે
દરેક જાતનું બાંધીવટું, ગોલરી પડદાના ફેલસેલ ભાવે
બાઉચેસ્ટ રેશમી અને રેશમિ બાગ્સ
બાપ પા. ૧૫, પા. ૨૫, પા. ૩૫, પા. ૫ અને તેથી ઉપર.
ફ્રીલ્સના ગ્રેજ્યુએટને લાયક બારણાના તાજ મફતમાં
બાર યા. ૧૨-૬, યા. ૧૭-૬, યા. ૨૭-૬, યા. ૪૫.

ઇન્ડિયન ઓપિનિયન.

મહાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે
સને ૧૯૦૩માં સ્થપાયું.

પુસ્તક ૩૬ મું. ફીનીક્સ, ગુરૂવાર, તારીખ ૧૦ જુન ૧૯૩૮ અંક—૨૪.

હિંદી માટે વસવાના ઘરોની યોજના

ડરબનની સીટી કાઉન્સીલ આખરે જાગી છે. હિંદીઓને રહેઠાણના ઘરો પુરા પાડવાની યોજના તેણે હાથ ધરી છે. "જાગ્યા ત્યારથી સવાર" એ ઘોરણે આટલે મોડે પણ આ યોજના હાથ ધરવામાં આવી એટલા માટે સીટી કાઉન્સીલ ને ધન્યવાદ ઘટે છે. પોણાબે વરસ ઉપર મુનીસ્પલ ચેરકારે હીંદીઓને પોતાના ઘરો બાંધવામાં મદદ કરવા માટે પચ્ચ હજાર પાઉંડ ડરબન કોરપોરેશનને આપ્યા હતા. પણ કોરપોરેશને તો તેમાંથી એક પેની પણ બાજરવાની ઇચ્છા ન કરી. આખરે મુનીસ્પલ સરકારે કોરપોરેશનને નોટીસ આપી કે એ પૈસાનો યોગ્ય ઉપયોગ નહીં કરવામાં આવે તો પચ્ચ હજાર પાઉંડ આપવા ની મરત પાછી ખેંચી લેવામાં આવશે.

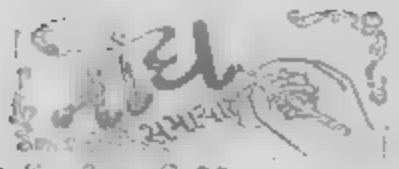
ડરબનમાં ઘરબાંધો જોરી દેવામાં આવ્યાં તે પહેલા પોતાની કોર્પોરેશનની જમીનમાં મો કેટલાક ટુકડાઓ હીંદીઓને વેચવા માટે કોરપોરેશને કાઢેલા હતા. પણ હીંદીઓને કેવકાટે કાઢી નંખાવાની જો યોજનાની સામે હીંદી કોમ ઘણી હતી. ડરબનની પ્રોપર્ટીમાંનો સૌળમો ભાગ એટલે કે એક આની ભાગ હિંદીઓની માલેકીનો છે તો છતાં આપણી કોમ પ્રત્યે સીટી કાઉન્સીલે ભારોભાર દુર્લક્ષતા બતાવી છે. સને ૧૯૨૨ થી આજ સુધી કોરપોરેશનની જમીનના એકજ લીલામમાં હીંદી પાને જમીન ખરીદવાની છુટ મળી હતી. એ જમીનો બીટરીસ અને લેન્ડ સ્ટ્રીટમાં આવેલી છે. એ વખતોમાં હીંદીઓ જ વસે છે. બીજા સૌકડો લીલામ થયા, તે જમીન યુરોપીયનોનેજ વેચવામાં આવી અને તેમાં એવી શરત હતી કે નોન-યુરોપીયનને તે ફરી વેચવામાં ન આવે. આગાર ગઇ વરસ ઉપર હિંદીઓને આપી શકાય એવા જમીનના ટુકડાં ડરબનની હદમાં છે કે નહીં એવો સવાલ તે વખતના ડરબનના એસ્ટેટ મેનેજરને પુછવામાં આવ્યો હતો તેના જવાબમાં તેણે અગાઉની ફાઇલમાં કોલ એકર જેટલી જમીન કાજલ છે એમ કહેલું. ઇસ્ટર્ન વલાઇ અને વીનડહ સરહદમાં તે વખતો બીજા સૌકડો ટુકડા ઘર બાંધવા લાયકના હતા પણ તે બધા ટુકડા તેમજ અગાઉની ફોર ઉપરના કોલ એકરમાંના ટુકડાઓ પણ વેચી તો ગયા પણ તે યુરોપીયનોથી. વરસો પછી બણી મહેનતે ઇન્ડિયન કોમ્યુનીટલ અને સ્કુલ માટે સેન્ટેનરી ફોર અને વોરવીક એવન્યુમાં કાઉન્સીલે જગ્યા ફાળી આપી, નામદાર શાસ્ત્રીજી જેવા પ્રભાવશાળી અને માનવંતા એલચીને ચાર્લી કોલેજને માટે બે એકર જમીન લેવાને માટે જમીન અને આસ્માન એક કરવા પડયા હતા. આ હકીકતોથી અમે એટલું દેખાડવા માગીએ છીએ કે સીટી કાઉન્સીલે હીંદીઓ માંગે અત્યંત નાલાયક વર્તન ચલાવ્યું છે.

સસ્તા અને અર્ધ સસ્તા ભાવે ફ્રેડોમેનર અને રમીગટ્ટોલ્ડમાં ઘર બાંધવા માટે જમીનના ટુકડા હીંદીઓને વેચવા એ હાલની યોજના છે. આ જમીનો હવે ડરબનની હદમાંજ આવી જાય છે તેથી એની સામેના અમારો અસલ વાંધો રહેતો નથી.

રમીગટ્ટોલ્ડ એસ્ટેટમાં ૨૫ ટુકડા ફરેક ટુકડો પા. ઓકરનો એવા પા. ૮૫ થી પા. ૯૫ સુધીના ભાવે વેચવાના છે. ફ્રેડોમેનરમાં ૫૦ તેવાજ ટુકડા પા. ૯૩ થી પા. ૮૫ સુધીના ભાવે વેચવાના છે. આ જમીન ખરીદનારને ઘર બાંધવા માટે જોઇતા પઝાની અરજી કોરપોરેશનને કરવી પડશે. આ તો સસ્તા ભાવની જમીનની યોજના થઈ. બીજી મકાન બાંધીને વેચવાની યોજના છે. રમીગટ્ટોલ્ડમા ૧૮ ઘરો બાંધીને પા. ૬૫૦ થી પા. ૮૫૦ સુધીના ભાવે વેચવાના છે અને ૨૫ મહિને પા. ૬ થી પા. ૪ સુધીનો તેનો હપ્તો ભરવાનો છે. ફ્રેડોમેનરમાં ૫૭ ઘર બાંધીને પા. ૬૫૦ થી પા. ૬૫૦ સુધીમાં વેચવાના છે અને ૬૨ માસે પા. ૧—૧૦—૦ થી પા. ૬ સુધી તેના હપ્તા ભરવાના છે.

હવે આવે છે અર્ધ સસ્તા ભાવની યોજના. રમીગટ્ટોલ્ડમાં ૨૫ ઘરો બાંધશે તે પા. ૧—૭—૦ થી પા. ૧—૮—૦ ના ભાવથી ભાડે દેવામા આવશે અને ફ્રેડોમેનરમાં બીજા ૩૫ ઘરો બાંધવામાં આવશે તે કાઉન્સીલના હીંદી નોકરોને ભાડે આપવામાં આવશે. તેનું ભાડું પા. ૧—૫—૦ થી પા. ૧—૧૫—૦ નક્કી કર્યું છે. મ્યુનીસીપાલીટીનો જે હીંદી નોકર આ ઘર ભાડે રાખશે તેને ૬૨ માસે થી. ૧૫ બાદ પેટે પગાર આપવામાં આવશે. એટલે કે ૨૮૬ હીંદી કુટુંબોને વસવાની સગવડ આમાં કરવામા આવી છે. હીંદીઓને રહેઠાણની જે આવડત છે તેમાં આટલી સંખ્યા કંઇ હકસાબમાં નથી લેાય થોડીક રાહત તો તેનાથી મળશે.

ઘર બાંધવા માટે નાણાં પીરવાની યોજના નો લાભ હીંદીઓ બહેમર કેતા નથી એવો આરોપ મુકવામાં આવે છે તે વસ્તુત વગરનો છે. હીંદીઓને માટે યુરોપીયનોએ ઘરો બાંધ્યા છે એમ કહેવાથીજ પણ જો આરોપ સિદ્ધ નથી થતા. બીજું તો એ ઘરોને ઘરોનું નામજ શોભતું નથી. આ ઘરો તો ચિડીયા ખાનાની ઉપમાનેજ લાયક છે. આમાં વસવાની કે તેને ખરીદવાની હીંદીઓ કેમ હા પાડે? બીજું ઘર બાંધવાને માટે જોઇતા નાણાંની અરજી કરનાર માંય શરત કરવામાં આવતી હતી કે તેમણે પોતાના ઘરો યુરોપીયન કડીયા અને સુથારો મારફતે બંધાવવા. આ શરત કાઢી નાંખવી જોઇએ એવો અમારો મત છે. જોહન્સ ના હીંદીઓની હાકમારી ના મત કોમોનાબધા ઊતર ઓસોરીએશનના પ્રેસીડન્ટ મી. એ. કોટેકૂર હાઉસીંગ કમીટી પાસે રેપ્યુટેશન લઈ ગયા હતા ત્યારે તેમણે એવી સુચના કરી હતી કે બાનગી પીરવાર કરનારઓ ઘર બાંધનારઓની સાથે ઘર બાંધવા સંબંધે કોઈ જાતની શરત કરતા નથી તે પ્રમાણે કોરપોરેશને પણ તેવી શરત ન કરવી જોઇએ. હીંદીઓ પોતાને પસંદ પડે તેવાજ ઘર બાંધનારા કારીગર રાખે અને જેમ જેમ મકાન બંધાતુ જાય તેમ તેમ સીટી કાઉન્સીલરો તેની ચિંતાની આંટણી કરનારા મ્યુનિસ્પેલટીના સર્વેયર કેવરથી કટકે કટકે નાણાં આપતા જાય. જો આ સુચનાનો અમલ કરવામા આવે તો હીંદીઓ ઘણા ઘરો બાંધવા પ્રેરાય. હીંદી કોમમાં ઘર બાંધવાના કામ માટે ઘણા બાહોશ કારીગરો છે અને નાણાની રકમ તો જેમ જેમ ઘર બંધાતુ જાય તેમ તેમ પોતાનાજ મ્યુનિસ્પેલટીના સર્વેયર પર આપવાના છે. આ યોજના હજી અમલમાં આવે તો હીંદી કોમ પોતાના ઘરો બાંધી શકે તેમજ અમુખ-કારી ઘરો અને અત્યંત ઊંચા ભાડે જાય એવા ઘરો પણ શહેર માંહે કરે વાનામા અમને જરાય શંકા નથી.

રેમ્સ્ડેન રીફના હિંદીઓ

થોડા વર્ષો અગાઉ જ્યારે જોહનિસબર્ગ તરફ સમયથી રેમ્સ્ડેન રીફ ઉપરાંતના વિસ્તારમાં રહેતા હિંદીઓને અગવડી કરવાના હીટી ટાઉન-કાઉન્સીલ દ્વારા પ્રયત્નો થયા હતા ત્યારે ઉપરોક્ત વિસ્તારોમાં રહેતા હિંદીઓએ પોતાના હકોના રક્ષણ માટે જોરદાર વિરોધ ઉઠાવ્યો હતો. તેઓ જ્યાં હતા ત્યાં જ રહ્યા. પરંતુ ત્યારપછી તે જમીન ખરીદી લેવી હોય તો ઓરડાના પ્રતિનિધિ ટાઉન-કાઉન્સીલ સમક્ષ આપવાની સીટી કાઉન્સીલે એવો ઠરાવ કર્યો હતો. તેમાં પણ ઘણા ભારતીયોએ ઓરડાના પ્રતિનિધિ ટાઉન-કાઉન્સીલના આ ઠરાવના ઉપરોક્ત સ્થળે આવેલી જમીનો ખરીદી લીધેલી છે તે જમીન તેમણે રાખવા પ્રયત્ન કર્યો છે. ગમે તે કારણો હોય પણ સીટી કાઉન્સીલે આ ઠરાવ રદબાતલ નથી તેમજ હજુ કોઈપણ જમીન પણ ખાલી કરી આપી શકતા નથી. હજુ કોઈ અમુક વખત સુધી રેમ્સ્ડેન રીફના હિંદીઓના પ્રતીનીધીઓને અણી કોઈક કહેતો કાઢવા પ્રયત્નો કરેલા પણ પ્રતીનીધી ઓને હજુ કોઈ કારણ હાથે વાટાઘાટ કરવામાં સારૂ ન જણાતા આજ સુધી હજુ કોઈપણ માણીકો તે આ હિંદીઓને આપ્યાં નથી. આ પ્રકરણમાં હજુ પણ ઘણા નવા નવા પ્રશ્નો ઉદ્ભવ્યા છે. રેમ્સ્ડેન રીફના ઓરડાના ટાઉન-કાઉન્સીલે ઠરાવ કર્યો હજુ કોઈપણ જમીન પણ ખાલી કરી આપવા નીચે મુજબનો પત્ર લખ્યો છે, જેના આ ઉતારા છે. "દક્ષિણ કોલાર્ડની સામેની ગુલાટાના પક્ષો અમારી કમીટી મીટીંગ તા. ૨૮ મેએ મળ્યા હતા. જેના તમારી સાથે પત્ર વ્યવહાર કરી આ મુદ્દાઓનું રજીસ્ટ્રીકરણ કરવા ઠરાવ્યું હતું. (૧) તમારા તા. ૪ એપ્રીલના પત્રમાં તમે એ જણાવ્યું નથી કે તમે રેમ્સ્ડેન રીફની જમીન ક્યારે ખાલી કરી આપશો. (૨) તમે એ પણ નથી જણાવતા કે તમારા જમીન તમે લોકોને તેના બદલે બીજી જમીન કયા આપશો અથવા નવી જમીન કઇ છે તે જમીનને સુધારી પોતી બાગાયતના ઉપયોગની બનાવવામાં મતા ખરચ પેટે તમારો બાસ કેટલો તમે આપવા રાજી છો તેમજ આવી રીતે નવી જમીનને સુધારતા જે વખત લાગે તે દરમીયાન અમને ભોટ થાય તેનું શું ? છેલ્લે તમે રેમ્સ્ડેન રીફ એસ્ટેટની બધી જમીન લઇ લો તો હાલ વસી રહેલા હીન્દી બાકુલોને કેટલી તે કેટલા સમય બાદ જમીન બાદ બાગાયતો. જમીન બાદે આપવાની ચરત રાખો તે પણ બુલાસો બહો જરૂરી છે. આ છેલ્લો મુદ્દો અગત્યનો છે. કેમકે તમારી સાથે કંઈ પણ બાકી રહેતા પહેલાં આવી કમીટી એ નીચિત કરવાની ઇચ્છા રાખે છે કે દાસ રહેતા બાકુલોનું હીત તમે શા રીતે બચાવવાના છો. આ કહ્યાના બાદીજ બધા મામલા ઘળાતા પક્ષોનું કરાર નામું થઇ રહે.' આમ બધા પ્રશ્ન હજુ બાકી રહે છે. એ નીચેની વાત છે કે અમારા હીન્દી બાકુલોના મતમાં ઓરજ પરતુ રહ્યા રહી હશે કે કેમ કરવા સાથે તેમને આપવાના બાગ નીચેજ બીજે કોઈ નક્કરા ન થાય શાં સુધી કરે રહેવાસને બળવા કરતા આજે સીટી કાઉન્સીલજ બળાવી બધી પોતાની સમાધાની નિકાલ રાખવી.

હિન્દી ઓપ્ય કેરાફિક પ્રવૃત્તી

ઓપ્ય કરાફિક પ્રવૃત્તીની હિલચાલ હિન્દી કોમમાં ઠીક ઠીક ચર્ચા રહી છે. દક્ષિણ્યાનમાં તો આ હીલચાલનો પ્રશ્નો ઘોરણ લોક ભેગા પાયેલા ના એક બાબતમાં તેમણે દર્શાવેલા અપોગ બાબ સૂચનથી પણ. ઘણો આ પ્રવૃત્તીના આદર્શો સુધ્યા અને બાબુબાબ પેદા કરનારા . એમાં શંકા નથી. પણ બધાં સુધી હિન્દીઓને આ વળગે છે ત્યાં સુધી આ હીલચાલ વિશે તેનો મૂળ હેતુ સિધ્ધ મનોવૃત્તીજ મુજબ આજે જોવામાં આવે છે અને ઇન્દ્રીઓ લોકો કે બાજારી આ બાબતમાં બોટા પડીશો. પણ આજે તો આ હિલચાલનો મુખ્ય હેતુ બીજીત રાજસત્તા પ્રતી વફાદારી કેળવાય અને તે દ્વારા રહે તેજ બાબતે તો બાકી છે. બોકરી પણ પ્રતી બીનવફાદાર રહેવા કે થવા બાજારી બલાબણ નથી પણ અમે જરૂર કહેવું કે પક્ષા દારી એ યોગ્ય રીતે નબાવવા જોઇએ. શુદ્ધ હેતુઓ કે પ્રવૃત્તિઓનો બાકરતકી રીત બાયેલ્ય લાગ બાબને વફાદારીનો બાપના પ્રબારી નહી ગણાય! અસ્તુ, પણ આ બિલ રેમ્સ્ડેનની હીલચાલનું સોટનમાં ભલે સારૂ પરિણામ આબ્યુ હોય પણ હિન્દમાં કે અહીં તેનું બારા સારૂ પરિણામ આબ્યું હોય તેવું અમારી જાણમાં નથી. કોક પણ સંસ્થાની ઉપયોગીતા તેના સંખ્યા બળ તેની ઓફીસે બાયાં શૂન્ય પ્રબની કે તેવીજ કપલકલ્પના બાહ્યંબરના દેખાવો પરથી નજ સીબ્ધ થાય. શુદ્ધ હેતુઓનો પ્રચાર તો શુબ્ધ બાર્ગેજ વધ રાકે અને તોજ તેનું પરિણામ પણ સુખકરે બને ઉપયોગી નીવડે.

સ્ટેટ લોટરી

સૌ કોઇની જાણમાં છે કે આ દેશમાં સ્ટેટ લોટરી દાખલ કરવાની ઘેરવી આવે છે લોટરી શું ! રેસીઝ શું ' અને એવી બીજી રમતો જેમ. માબુસની ખુબ્બી ખાસે છે તેના પ્રમાણમાં ગતુબ્બાવ કેટલું ગુમાવે છે અને પોતાનાં ભાતીને બલબા માટી પોતે કેટલો દુઃખો પા છે તે બાબજ કોઇનાં અજાણ્યું હોય. આ રમતોના બોગ બધ પડેલાઓનો, તેમના કુટુંબોની શી દશા થાય છે એ પણ જોવાનું જાણીતું છે બાબેજ એવો કેટલ સ્ત્રોતોમાં આવે છે કે જે રેસીઝમાં ' લોટરી માં રાખ મેલી ગુનો થયો હોય ! ' ' ' ' કહ્યું હોય. સરકારી અકાદારો કાયદો ચોરી કરવા માટે-છતરમા બાર બાકા કરે છે તેજ સરકારો બાપણે જોતાજ છીએ કે લોટરી અને રેસીઝના મોટામાં મોટા જુગાર પાના ગર જેમાં છેતરપીંડી પણ જોટલી થાય છે; બધે ન સહકારી ' ' રીતે પણ ને બાબના દેખ છે એજ આ જમાનાની બલીકારી છે. અસ્તુ બબાણીએ છીએ કે દારૂના નિકાની પેઠે લોટરા રેસીઝનો બાબ બીજ કરે ' બાજ પણ પ્રશ્ન હજુ બાકી રહે છે. એ નીચેની વાત છે કે બાબના

દક્ષિણ આફ્રિકાના ટુંક ખબરો

હિન્દના ઍજન્ટ જનરલ

દીવાની ઍજન્ટ જનરલ શ્રી. રાજ રાજનું કામ વીક એન્ડ ટીક પ્રસ્થિગમ થયું એમ જણાય છે. ગયીકારે સાંજે રોઝ શૈખાઝ ટીમેટે તેમના મિત્રોને ઍટરીયન્ટ કલબમાં સાયન આપેલી ત્યાં બોલે મોસલ. નેજ દિવસે નાતાલ કોલમાં બોકસીંગ મેચના સમાચારમાં જાણનારને પ્રસાદ આપવાની કોણ કરેલી; રવીવારે દુનીયાની મુસાફરીએ સાયકલ પર નીકળેલા બે હંદિ નવ જવાનોએ આંગ કલરતના ને બીજા પ્રદેશો કરી બતાવેલ તે બેને શાબ્દર થયા હતા. ઉપરાંત સોમવારે રાત્રે કોલેજના વિદ્યાર્થી ઍનો જલસો હતો તેમાં પણ હાજરી આપી હતી. આજ ઍજન્ટ સાહેબ ડીક પ્રસ્થાનમાં રહે છે.

લાઇસેન્સ ઍર્ડીનન્સમાં સુધારો ?

કેટલી મેલમાં મગદ થયેલી બીના મુજબ મ્યુ ઍમગ્રેશનસુપરીન્ટ ડમીટીના સંચાલકે કેટલાક નાના ટ્રાંસવાલ લાઇસેન્સ ઇન્સ્પેક્ટ ઍર્ડીનન્સમાં ફેરફાર થવા સુધારાનો જે ખરડો મુકેલ છે તે મારા પોતાની જાણવી આવી છે. સુધારામાં એવ સુચવ્યું છે કે વેપાર ના ઉદ્યોગ કરનાર માણીકે સ્થાનીક લાઇસેન્સ ઇન્સ્પેક્ટ અધિકારને પોતાનો વેપાર ચલાવાતા મળીનું નામ મંજુર થવા, સ્થાનીક અધિકારે લાયકા રજુ કરવું તેમજ તેને લિસે. પોતાનીજ રીપોર્ટ પણ રજુ કરવાની ફરજનો અમલ કરવો. આ સુધારો ઍર્ડીનન્સમાં જે કોઇ મંધા કે ઉદ્યોગનો અમાવેશ થતો નથી તેને લાગુ પડશે.

ડિપાસણીના વેપારીઓનો પક્ષપાત ?

ગરકપુરી જાપાના રીપોર્ટ પ્રમાણે કરબત બાતે કટલાક આરોપ મુકવામાં આવ્યા હતા પણ રંગ ખોટ લાગ રાખી દીવી વેપારીઓને લીધે કેટલીકવારથી માલ સપ્લાય નથી કરતા નાતાલ ઇન્ડીયન કોંગ્રેસ ની કમીટીએ પેટા કમીટીઓ પોતાની કોમની અકલી મળતા કરવા કર્યો છે કે ઍજન્ટ જનરલની કચેરી અને રીપોર્ટમેન્ટ ઍફ લેબર અને ઇન્ડસ્ટ્રીસનું આ અપોઝ પરિસ્થિતિ વિશે ધ્યાન ખેંચવું. વેપારોમાં એ પણ જણાવવામાં આવ્યું હતુ કે હાલ વેપારી ભાવ વિશે અને ઉપરાંત ખરીદીની તરફ તે નાતાલ મેચ રિક્રીએશનના મંત્રણા સુચવે તે રકીકારપા તકવાર

નવું પ્રધાન મંડળ

દક્ષીણ આફ્રિકાની આગામી યુનીયન પાર્લામેન્ટ ના નવા પ્રધાન મંડળની ચુંટણી પ્રીટોરીયામાં તા. ૩ જુને થઇ હતી. કેપ પેનીનસુલા રેઇલવે-ગોલ્ફ પાર્ટી મી. ઍમ. એ. હેરન નવા પ્રધાન ચુંટાયા સીવાય બીજા પ્રધાન મંડળના બધાજ સભ્યો પ્રધમ રહ્યા છે. નવા પ્રધાન જનરલ હર્ટઝોગ, ડેપ્યુટી વડા પ્રધાન, અને ન્યાય આંતરાના પ્રધાન જનરલ કોગટસ, નાણાં ખાતું મી. હવાસા, રેલવે અને હારબરી મી. પીરોક, જમીન ખાતું જનરલ કેસ, વેપાર અને ઉદ્યોગ ખાતું મી. ફેરી, ખેતીવાડી ખાતું કર્નલ કેનીસ વીલ્સ, બાંધકામ, મજુર અને સમાજ સુધારક અને કોમવણી ખાતું મી. ફોકમેયર, તંદુરસ્તી તથા મુખ્ય ખાતું કટોકર, ટપાલ, રેલીમાર્ગ અને ટેલેફોન બાંધકામ ખાતું સેનેટર કલાકસ્ટન, નેટીવ બાબતું મી. ઓચ. જે. ફેરન અને મજદુર બાતોમેટ ઉદ્યોગના બાબતોમાં માટે મી. એચ. મી. સ્વારક એ મુજબ નેગ્યુક આપેલ હતા.

રાજીનામું આપ્યું

દક્ષીણ આફ્રિકાના નેટીવ પ્રજાના નીષ્ણાત અને કુશુલેન્ડ તરફથી યુનીયન પાર્લામેન્ટમાં બીરાજતા મી. જી. હીટન નીકલસે નેટીવ ઍફેર્સ કમીશનરમાંથી રાજીનામું આપ્યું મોટા મોવાન જનરલ હર્ટઝોગ ઉપર તા. ૪ જુને મોકલી આપ્યું હતું આ રાજીનામાથી ગો નાતાલમાં બાકીના ઍક હોદ્દાર પાર્લામેન્ટ આપક જતી રહી છે. મી. નીકલસ માટે પ્રધાન મંડળમાં નેટીવ ઍફેર્સ પ્રધાન ચુંટવા બાબતમાં પણ રવાની હતો. પેલી જગ્યા બાબતમાં ચર્ચાની નાતાલના ડીન્ટા ઍ માટેના કોલેલાપઝેશન કમીશનના પણ મી. નીકલસ ઍક મેમ્બર હતા.

નાતાલના ઍકાઉન્ટન્ટ જનરલ

નાતાલના ઍકાઉન્ટન્ટ જનરલ મી. ઍમ. ગોરડન વોટસન હવે ઍક વર્ષ માટે નીમાયા હતા એવી બબર પરથી બાબર ખાતી બાતમાં તા. વોટસને કહ્યું હતું કે "આ ઍપોઇન્ટમેન્ટ સ્વીકારવામાં મુનીબાનનેા કાયદો પળેાટ રાખે છે તેના જવાબમાં હું છે કે ઓપનાના મુદત પુરી થતા ૬૫ વર્ષ છ.

કોલસા માટે પ્રમાણપત્ર

મોટ ટ્રીબ્યુન "ઇગીટ્રોબ્બમ ઍન્ટરેસ" ના પ્રતિનિધિ નાતાલના કોલસા માટે પ્રમાણપત્ર આપ્યું હતુ કે "શું ખાઈ પૂં કે નાતાલમાં કોલસો પળેાટ મારેા છે. નક્કર છે અને બળવામાં ઉત્તમ છે વેપારના પેહલા બંદરના કોલસાથી આ કોલસો બીજે નંબરે આવે છે." એ છે કે ઍક પ્રસંગે નાતાલના કોલસા ગોટર પ્રમાણપત્ર કોઇ બતા હતા, પણ કોઇપણ આંકડાથી કોઇએ પ્રત્યેના કેટલી વર્ષોને પરિણામે નીકલ પળેાટ બની ગયેા હતેા.

ગ્રી કાઉન્સીલરેા

કરબત મીટી કાઉન્સીલના આવતી ચુંટણીમાં મીસીસ વેટન ૬૬, મીસીસ ફ્રેમિઅલ ઍસ, ગોરટન અને મીસીસ ગ્રેમ ઍસર બધા ફેબ્રુઆરી કરશે, ગયાના ઍસર કરબતની નેટાલ કાઉન્સીલ ઍાફ સ્ટેટના બે વર્ષ મુદ્દા પ્રમુખ હતા અને નાના યુરોપીયન મકાના બારે રસ ધરાવે છે.

રેલ્વે ગાડી ઍક કલાક વધેલી

વોલ્ટન્ટ અને ડરેક્ટા વચ્ચે આગગાડીના બધ ટુંક ભાગેા તૈયાર થવાથી ટ્રાંસવાલ અને નાતાલ વચ્ચેની ટ્રેનેા બન્ને પ્રોવીન્સોમાં ઍક કલાક વધેલી પડેાંચશે. નવા ગાડિન્ટ પ્રોગ્રેસીવ ટ્રેઇન તા. ૨૧ જુને ખુલ્લું મુકાશે અને ટ્રેન ઓનું બાંધકામ તા. ૨૮ જુલાઇ સુધીમાં સંપુર્ણ થવા પામે છે.

નેટીવ શિક્ષણની આગાડેાની કરકસર

કરબતની નેટીવ શીક્ષણોમાં શીખતાં બાળકોને કરકસર માટે ઉત્તેજન આપવા તા. ૬ જુને બાન્ટુ સેાશાયલ સેન્ટરમાં નેશનલ વીકર ઍસેાસીએશનના બાકી પ્રમુખ શ્રી. સી. ડબલ્યુ. સેનકના પ્રમુખપણા હેઠળ મેળાવડેા મળેા હતેા. તાં ૮૫ નેટીવ બાળકેા હાજર હતાં. કરબત ટેલર સ્કુલમાં શીખતાં કહેક બાળકોએ શીખવાની ચોપડીઓ, કપડાં, રમેાઝસ વીનો ખરચ કાઢતાં કરકસરથી પા. ૧૬૩ બચાવ્યા હતા જે માટે બહુ પ્રસંસા થઇ હતી. બાળકમાં કરકસરનેા ગુણ બીજવવા માટે પ્રમુખ ઉપરાંત શ્રી. ઍ. મે અને સ્કુલ પ્રીન્સીપાલ શ્રી. મલામીની તરફથી બાષણેા થયાં હતાં.

ડ્રિનિકસની મુલાકાતે

મુલુથાનેા નીવાસી અને મે. પાલ ઍન્ડ કુંપની પાળા મી. રોગાભાઇ મુળજીભાઇ પટેલે અને તેમની સાથે આવેલ મી. આશાભાઇ ઇપરભાઇ પટેલે જેમ્બસના મેસર્સ આઇ. મી આશાભાઇ કુંપનીના મી. રતીભાઇ અને કરબત નીવાસી મી. બાબુભાઇ બાપા પટેલ સાથે ગયા રોગવારે ડીનીનની મુલાકાત લીધી હતી.

આ બને મહેમાનોએ ઇ. ઍ. ને ઓ ઍક બીજો બેટ આપી કે જે આગે લાબાર વિદ્યાર્થીઓ લીએ.

મી. રોગાભાઇ નાતાલ ટ્રાંસવાલની કેટલી મુલાકાતે આવ્યા ?

શ્રી. રોગાભાઇ અને મી આશાભાઇ બને ગયા બારીની આબારીમાં કરબત આવેલા, ગયા સપ્તાહે શ્રી રોગાભાઇને તબીયત બી, બાયા બાઇને ઓરીયેન્ટ કલબમાં શ્રી ઍસ. બાર. પારેખે ડીનરપાર્ટી આપી હતી

આગમન

મેસર્સ રોગાભાઇ મુળજીભાઇ લક્ષ્મીના મી. અમુલખભાઇ રોગાભાઇ નામના બાર બાબે કેટલા બાર દેશની કુંક મુલાકાતે આવ્યા છે અને જાપાન બાને વેપાર કરે છે તેઓ કરીબર કરબતમાં કરબત આવી ગયા છે

રવદેશગમન

ગ્રમ કરીબર કરબતમાં બારી બબુમા આવેલી વ્યક્તિઓ પૈકી મેસર્સ મી. બુરાભાઇ મેપાભર શેઠ શૈખાઝ ડીનેર ટીડુરબાન ગયા છે. આ બને વ્યક્તીઓને અમે સફર બરેલ ઇચ્છીએ છીએ.

સંઠન ગયા

કરબતના બનબીજા વેપારી મી. મહમદ ઇબ્રાહીમ ઓદીનબર્ગમાં ડોકટરી બબસાય કરતા તેમના દિકરા ની મુલાકની મુલાકાત તા. ૨ જુન કરબતમાં રોપકની રહીમર રીન્ડસર કેસલમા સ કત માટે રોપકમા હતા ના મહેમદ ઇબ્રાહીમ કરબતની ઓરીયેન્ટ કલબના પ્રમુખ છે. તેમની

સેવાઓનું વર્ણન કરી શ્રી. ગોકળ અબુકુલ કરીએ કુલના ઠરાવોરા આપ્યા કર્યો હતા. તેમને વિદાયગીરી આપવા ઓફિસમાં ગોઠવણ કરવામાં આવી હતી. નાટાલ ઇન્ડિયન કોંગ્રેસના પ્રતિનિધિઓ પણ હાજર હતા.

ડરબનમાં મકાનો

ડરબનમાં છેલ્લા છ મહીનામાં પા ૨૫૨૩૦૦ ના મકાનો તૈયાર થયા હતાં ૭૦ આંકડો બીજા બે મહીનામાં નવા લાખ પાસ્ડ પડોશવા વધ્યા છે. સાઉથ બીચ તરફ ૬૭ બંગલા ઉભા મકાનો બાંધવા ઉત્તેજન મળે તો ૨૫ બંગલા મકાનો બાંધવાની યોજના તૈયાર છે.

રૂલ રોમાંચકાર

કેપમાં તા. ૩ જુને ૨૨ ડીગ્રી ઝાકળ જેવી પડી હતી તેથી પાસ્ત બાગોમાં નુકશાન થયું હતું. મુનીસ્પલ કરારના ભાડેર તંદુરસ્તી પાતાના દીવોઠે મુજબ મુનીસ્પલના પાસ્ત બાગોમાં ઝાડવાળ અને મકેરીઓ વાવી છે. વળી કેપ ઝમીનોમાં નોધેના કલીન ફેનકીન કામમાં નરકોના બીજ કેસ્ટર વાવ્યા હતા. જેમાં સારું મરવું પામ્યા હતા. ગોલ્ફલીઝમાંગ અને બીજા બાગોમાં મરકાના નવા કેસો થયા નથી.

વિચિત્રકણ બાળક

ડરબનના ગેસ્ટ્રસ્ટ્રેટ શ્રી. ... આજ બીસકામની કોર્ટમાં તા. ૪ મેએ કુલારી નામની દીઠી કોરીના બાપી બનાવી નીપજેલા મરણ માટે તા. ૩ જુને તપાસ થઇ હતી, ત્યારે તેણીની નાની બહેની છોકરી પુરાવે જુબાની આપતાં કહ્યું હતું કે "તેણીની બાતાએ પુછ્યું, મરવા માટે કોઈ ઉત્તમ માર્ગ છે છે। બારે રેલવે સડક ઉપર સુવું! પુલ ઉપરથી ઝંપલાવવું! બાપવા કુવામાં પડવું!" બાતા આપઘાત કરવા ઝંપલી હતી પણ બાળકો ના પાડી. ઉર્યા બાદ પત્રી કુલારીએ પોતાના કપડાં ઉપર પેટ્રોલ નાખી કપડા સળગાવી મુકવા હતા. આ બનાવ કેમ્બરવુડ હોમ્સ રોડ ઉપર રહેતી તેની કાકીના ધ્યાનમાં આવતાં તે બાળકો દોડી ગઇ હતી પણ કુલારીનું બાવસ થી મરણ નીપજ્યું હતું.

નવી નીરાળા

ડરબનમાં મુરોપીયન બાળકો માટે પાંચ નવી નીરાળો બાંધવા વિચાર બતાવવા ડરબન સ્કૂલ મેડીકલ ઇન્સ્પેક્ટર ડો. નાટાલ પ્રે પીનસીવેટ્સ ઇન્સ્પેક્ટરોની એકઝીકયુટીવ કમીટી તથા ડરબનના મુનીસ્પલ કાઉન્સીલરોની એક સભા બોલાવી હતી. આ સભામાં ડો. પીનસીવેટ્સે જણાવ્યું હતું કે ડરબનના સબરબ્સ ઉપર રહેતાં બાળકો ને જગ્યા મહીના ઉપર, સ્કૂલોમાં જગ્યાના અભાવે કેળવણી બાતાના મુકવામાં કાઢી મુકવામાં આવ્યા છે.

સ્ટેન્ડર્ડ બેન્કનો નફો

દક્ષિણ આફ્રિકાની સ્ટેન્ડર્ડ બેન્કના જનરલ મેનેજરને કેપટાઉનમાં મંડળથી બાબર આપવા માં આવી હતી કે બેન્કના સૌર ભાડારોનો બિનકર નફો ચાલી ૬૫ લાખ જાહેર કરવા બાબી થયું છે. બેન્કના ચાલીક જનરલ મીટીંગ મંડળમાં તા. ૨૯ જુલાઇએ થશે.

ચાર બાળકોનો જન્મ

કેસી ટ્રીબ્યુનો તા. ૬ જુને બાબર આપ્યા હતા કે ડરબનમા મીસીસ જોમ. ડ વાંકરે તા. ૫ જુને ચાર બાળકોનો જન્મ આપ્યો હતો આ પ્રસાજે આર બાળકોના બસ્થનો નવાબ ડરબનની તવારીખ માટે પ્રથમ છે ચાર બાળકો માં બે છોકરા અને બે છોકરી છે. ડોક્ટરોના બજન ચાર કિલ્લર આ સ્તનથી રાજ સુખી છે. મીસીસ વાકર તથા બાળકો તંદુરસ્ત છે. સૌના ધ્યાન ઉપર એક નેટીવ બીજો સ્તન બાળકોનો જોવે વખતે જન્મ આપ્યાનો બનાવ બન્યો હતો પણ તે સમયના બાળકો જરણ પામ્યાં હતાં.

બાર દરીએથી આવેલી આગ બોટ

બાર દરીએ ૨૧૦૦ માઇલ ઉપર સ્ટીમર "કોમાટ્રીઓસ એન્ડ્રીસ" માં આગનું પ્રકાશ થયું હતું. આ બાતમી મળતાં ડરબનથી બાબર "સેલ્વેજ કોર્પ્સ" ની સ્ટીમર "સેલ્વેજર" તા. ૨૯ જુલાઇએ ગઇ.

ચોર બાળકોનો જન્મ

કેસી ટ્રીબ્યુનો તા. ૬ જુને બાબર આપ્યા હતા કે ડરબનમા મીસીસ જોમ. ડ વાંકરે તા. ૫ જુને ચાર બાળકોનો જન્મ આપ્યો હતો આ પ્રસાજે આર બાળકોના બસ્થનો નવાબ ડરબનની તવારીખ માટે પ્રથમ છે ચાર બાળકો માં બે છોકરા અને બે છોકરી છે. ડોક્ટરોના બજન ચાર કિલ્લર આ સ્તનથી રાજ સુખી છે. મીસીસ વાકર તથા બાળકો તંદુરસ્ત છે. સૌના ધ્યાન ઉપર એક નેટીવ બીજો સ્તન બાળકોનો જોવે વખતે જન્મ આપ્યાનો બનાવ બન્યો હતો પણ તે સમયના બાળકો જરણ પામ્યાં હતાં.

બાર દરીએથી આવેલી આગ બોટ

બાર દરીએ ૨૧૦૦ માઇલ ઉપર સ્ટીમર "કોમાટ્રીઓસ એન્ડ્રીસ" માં આગનું પ્રકાશ થયું હતું. આ બાતમી મળતાં ડરબનથી બાબર "સેલ્વેજ કોર્પ્સ" ની સ્ટીમર "સેલ્વેજર" તા. ૨૯ જુલાઇએ ગઇ.

મોટર વધારો

દક્ષીણ આફ્રિકામાં જોમીશ બહીનામાં ૬૦૭૩ અન્ય ખોનના મોટર વધારો બોમેરીકા, બ્રીટન વીમરે દેશોમાંથી આવ્યા હતા. જેમાં ૨૬૮૪ મોટરકાર, ૧૩૧ બસ, ૬૯૬ ટ્રક, ૬૬૬ મોટર સાયકલ હતી

રેલ્વે ચોકકસ ગરબ

ડરબન અંગેની રેલ ઉપરના બીજોસ્લોસ એન્ડ કુંપનીના રેલવે શેરમાં તબક્કા વાર વધતાં તા. ૨ જુને ડરબનથી ઉપડી જોબરની ૨-૩૦ ની ટ્રેન સામે અકસ્માત પડવાથી રેલવે મેકર શ્રી જે. જોય સ્વાર્ટનું મરણ નીપજ્યું હતું.

બાજરપત્રો

શ્રી ઓઢાબાઇ રજપુત પોળી શાંતિ વિતવર્ષક મંડળના મંત્રી તારીખથી લખે છે: આજથી બરાબર બારા વર્ષ પરેલ પર તા. ૧૧-૬૭૩૭ ના દીને ઉપરોક્ત મંડળની દેખરેખ નીચે બી ચો. ૨. બી તા. ૧૭મીથી મંડળની બી. ૪. બા સ્થાપના થઇ નાના બાળા પર કાર્ય શરૂ થયું હતું. શરૂઆત કરવા બહેલાં દક્ષિણ આફ્રિકાના તથા રોડેશીયામાં ચાલતા તબાબ શાંતિ મંડળોને બબાના પબ્લન-બારંબાર-પત્રો લખતાં પબ્લ કરેથી બદદ ન બબાવા બતા ઉત્સાહજોર ઉપરોક્ત મંડળે કામની શરૂઆત કરી હતી. ૧૮ વર્ષથી સંસ્થાએ બતે સ્ત્રી અને પુરૂષ માટે કરછવાત ગાલિક શ્રી ... કામ કરેલ કર્યો છે. બાદ મંડળ પા. ૧૫૦૦૦ ૦ આને પા. ૪૮-૨-૩ જેવી રકમો ઉપરાતી થયું છે તે હિસાબ જોવાથી ચિદિત થાય તેમ છે. આજે મંડળની બદદથી ગામ ક્વીસેદના મરીબ વિદ્યાર્થી બાલુભાઇ હરિલાલને સુરત પાટીદાર બા-મમાના હાથમાં કરીથી સુરત સાર્વજનિક દાબ સ્કૂલ માં અંગ્રેજી ૭૭ા ધોરણનો અભ્યાસ કરે છે. આજ પ્રમાણ બીજાઓ ક્વેરાને અંગેની બદદથી નાબાવશી તેમજ હાલે ૬૯૩૭ શ્રી ચાલુ સાલના ફેબ્રુઆરી સુધીનો હિસાબ મળ્યે કરવાની આશા રાખીએ છીએ. કોઇ કાર્ય આ મંડળ કરી શકયું છે તના તેરે કરી આ મંડળના સંગાલકો પુનીયન તેમજ રોડેશીયાના વસતી બેનો ઝાલીના બાદ-ઓને કરી બિનંતી કરે છે કે મંડળે ગતીની કેળાબણીનું અંગે નાના પાયાપર પબ્લ કામ ઉપાડયું છે તેને મદદ કરે અને આશા રાખે ૭૭ ૭ આ આપીશ બાબી નથી બબ.

શ્રી. કાર્તિક ગુજરાતી ગોબી મંડળના સેક્રેટરી રોડેશીયાથી લખે છે: તા. ૧-૬-૩૮ ને દીને મંડળની સ્પેશીયલ મીટીંગ શ્રી પરસુ-બાઇ આમણીના પ્રમુખપણા હેઠળ સ્વદેશ જતા બી. રબાઉદ્દીન ઓબાળજી તથા તેમનાં પુત્ર બેનુભાઇને બાનપત્ર બાબવા માટે મળી હતી. મંડળ તરફથી તેમનો સફર સકળ ઇચ્છી હતી અને તેમનાં તરફથી ગોનાં એક તથા બેનુભાઇ તરફથી સા. ૧-૬ ભેટ મળી હતા જે બાબાર સહીત સ્વીકારી હતા.

બીજા જનરલ મીટીંગ તા. ૧૭-૪-૩૮ ના દીને મળી હતી જે દીવસે ૬૭બાનું કોળબ રદીઠ પાળા બાનનો રીબેરીંગ અંગે ૧૨૦ પાસ્ત સુધી ખર્ચ કરવા ની બાંસદાને બહાલબ્ય થબ હતી. તેમજ સ્વદેશ જતાં ગંગાસ્વરૂપબાઇ ભગવાનજી તરફથી રા. ૧૦ નાબા મંડળોના પુરસ્કારમ તરફથી રા. ૬ ભેટ મળી તેની નોંધ લીધી હતી.

ત્રીજી જનરલ મીટીંગ તા. ૨૬-૫-૩૮ ના દીને મળી હતી જે દીને સ્વદેશ જતા સ્વામશ્રી બાણ સ્વામી તથા તેમના બાબિત્ય સાનીધ્યાદાની સફર સકળ ૬૭ા હતી. આ બંને બાદ્યાઓ તરફથી મંડળને અનુક્રમે ભેટ પા ૬-૨-૦ અને રા. ૧૭-૬ જેવો બાબાર સાથે રદીઠર મળેા હતા. બાદ પ્રમુખશ્રીએ નફરમ બાબ્યાબાદના રર બીજરબાલનાં પ્રસ્ત નીમાને નવ પ્રબ્યુદીનનું અભીનંદન કર્યું હતું તેમજ શ્રી. નફરમ બાબ્યા-એ બંને બાદ્યાઓનો આબારે માની, મંડળને પા ૩-૬-૦ તેમજ એક પ્રબ્ય, તથા બિનંતિ કરેલ કે ભેટમાં આપ્યાં હતા મંડળ તરફથી વરસોવ તથા કન્યાને ૨-૬-૦ રોકેક ગીની ભેટ બાબવામાં આવી હતી. ગા. બાદ્યાઓ એક મુદ્દોસર્જત ઠરાવનું ચદીબાલ મંડળને ભેટ આપ્યું તે બદલ બાબાર માન બબાવવાનો ઠરાવ થયો હતો અને સ્વદેશમાં બબાસ્ત સુબા ક્રીકેટની પરિષદ બારાણી દોબાયો બાજિનંદનનો તાર કરવા બિનંતિ કરીને બરાબરબ્ય થઇ હતી.

ગુમાસ્તા અને અન્ય નોકરોને રક્ષણ

વેપારી પેઢીના ગુમાસ્તાઓ અને સેલ્સ રેપ્રેઝન્ટેટિવ્સ કે બાહર મીનિસ જેવા વ્યવસાયે કામ કરતા નોકરોના બાબતમાં મુંબઇ સરકારે એક ધારો તૈયાર કર્યો છે. એવી વસ્તુને રેગ્યુલેટર કરીને તેમ કરવાથી પણ કામ નોકર પાસેથી નહીં પ્રકટ શકે. ભોજન, આરામ, રજા વગેરે બાબતોની વ્યવસ્થા નોકરો માટે ખાસ નીયમો તૈયાર થયા છે. તપાસ માટે અધીકારીઓ રહેશે. એ ગુમાસ્તાઓ બંધ રાકશે કરાવી શકાશે.

આઝાદી કયારે

દેશના અને મહાસભાના ઇતીહાસમાં આ પ્રસંગ એવો છે કે જ્યારે મુંબઇમાં રાષ્ટ્રીય સપ્તાહની ઉજવણી કાયદો અને વ્યવસ્થાના પ્રશ્નોના પ્રમુખપણે ઉભરાઇ રહ્યા.

મુંબઇની પ્રાંતીક કમીટીના આશ્રય રાષ્ટ્રીય સપ્તાહની ઉજવણી માટે શ્રી. ... કુરેશી ચોપાટી પર શ્રી કનૈયાલાલ મુનશીના પ્રમુખપણા નીચે સભા મળી હતી ... તેમણે જિલ્લામાં ... કે "જ્યાં સુધી હું હિંદુ પણ હું ખિલાફી છું એવી સંકુચીત ભાવના આ મહાસભામાંથી નાશ નહીં થાય અને જ્યાં ... એવી રાષ્ટ્રીયતાના પાયોસ કરોડ હીંદુ દેશબંધુઓના હૈયામાં જાગૃત નહીં થાય ત્યાં સુધી આઝાદી આવશે નહીં એમ હું ...

નાયરોહોસ્પીટલ કોમ્પાઉન્ડની અદાલત

આજે સવારે નાયરહોસ્પીટલ કોમ્પાઉન્ડમાં ... ના બાજારે ભરે છે એવામાં પોલીસે કોમ્પાઉન્ડ ખાલી કરાવી મુકવાનો હુકમ કર્યો છે, કારણ કે આ બાજારથી ... ઓને ... ની અડચણ પડે છે, ... ના ... ના ... ના

મહાસભાને સિંહાસનેથી શ્રી. સુભાષ બોઝનું ભાષણ

(ગતાંકથી ચાલુ)

શિસ્ત અને તાલીમ

નીચે આપણા સેનાપતીઓદ્વારા તાલીમ પામેલી સ્વયંસેવકોની સેનાની અગત્ય આ કારણથી છે. આપણા રાજદ્વારી કાર્યકર્તાઓની આપણી અને તાલીમ માટે અગત્યના કરે. જોઇએ કે જેથી આપણે ગાંધીમાર્ગમાં જરૂર પ્રકારના આગેવાનો ઉત્પન્ન કરી શકીએ. ખોટાનાણાં ચલાવી રહ્યા અને એવી બીજી સંસ્થાઓદ્વારા પણ આવી જાતની તાલીમ આપે. અને કોંગ્રેસીરીજીન રાજ્યોમાં તો કેવા તાલીમ ઇચ્છા કરાએ પહોંચો છે. આપણી આઝાદીની મહત્તા જેમણે જાન્ય બાજ બાજ્યો ૬ એના બધા માટે સંપૂર્ણ માન રાખતાં છતાં મારે કહેવું જોઇએ કે આપણા પક્ષમાં વધુ બુદ્ધિનો ગારે ૬૮ કોઇ તેટલા પ્રમાણમાં સ્થાન છે. આ બોઇ પુરાવા માટે આપણે આકાશપદ નરસિંહરાવની ગરજી કરી શકીએ અને તે સાથે બીજાઓ ૨ આપણને મળેલાજ છે તેવાઓને કાઢવાની અને તાલીમ આપવાની વ્યવસ્થા કરીએ એ જરૂરનું ૪ કુરોપીય દેશોમાં આ પક્ષ આજે કેવા ચોંટાવાઓ ચાલી રહી છે તે બધા જાણતાં હશે. આપણા બાકીનો તે માટે આવશ્યક યુરોપીય દેશોની નીતિ કરી. કેમ એ વાત સ્વીકારશે કે આપણા કાર્યક્રમો ગારે સંપૂર્ણ રીતે વૈજ્ઞાનીક કોની તાલીમની ચાલીસાર્થ આવશ્યકતા છે.

કામદાર-કીસાન સંસ્થાઓ

આપણા પક્ષના અંદર શીસ્ત આણવાના પ્રશ્ન આપણે વીચારીએ તે સાથે જે પક્ષ આપણામાંના પક્ષોને મજબુત કરી રહ્યો છે તેનો ૨ આપણે વીચાર કરવો. ' આજે ટ્રેડ યુનીયન કોંગ્રેસ અને કીસાન સભાઓ અને તેમનો આપણી મહાસભા સાથેનો સંબંધ એ બાબતનો નીર્દેશ કરું છું. આ પ્રશ્ન ઉપર બીજા બીજા વીચારણણી મરસ્યનાર જે વર્ગો છે, એક પક્ષ એવો છે કે જે મહાસભાથી સ્વતંત્ર એવી વધુ પણ સંસ્થાનો નકારે કે આપણા તેનો અસ્વીકાર કરે છે; બન્ને બીજો વર્ગ એવો છે કે જે એવી સંસ્થાઓ કેળવી જોઇએ એવું પોકારીને કહે છે. મારો અંગત મત એવો છે કે આવી સંસ્થાઓને અવશ્યપૂર્તિ કે તીરસ્કારીનો આપણે બાબુદ ૨ કરી શકીએ એવી સંસ્થાઓ રાષ્ટ્રીય વસ્તુઓ તરીકે અસ્તિત્વ ધરાવે છે અને એવો અસ્તિત્વમાં આવીને, બાબતોપર પ્રવાહી નીતિ-રીતિઓ દ્વારા વતી નથી તે ઉપરથી એ વાત સ્પષ્ટ ૨૫ જોઇએ કે એવી સંસ્થાઓની પાછળ ઐતીહાસીક આવશ્યકતા રહેલા છે. એ ઉપરાંત અન્ય દેશોમાં પણ આવી સંસ્થાઓ અસ્તિત્વમાં ૨ એને બાબ ૨ ૬ પ્રકાશનમાં એવો કે ન એવો પણ તેમના અસ્તિત્વને સ્વીકારી લેવા જેવી મજબુરિસ્થિતિ આપણે ઉભવવી પડશે. આવા માટે એ

રૂપે છે કે મહાસભાએ એવી સંસ્થાઓ પ્રત્યે ધ્યા ૨ દાખવી રાજકીય સત્તા હસ્તગત કરવા માટે ૨ આખરકાર કરવાની છે તેનો માર્ગ તરીકે એક માત્ર મહાસભાનીજ રહેવા છે અને તેથી આવી જુદી જુદી સંસ્થાઓ તેને અસ્તિત્વમાં અસ્તીત્વ ન ધરાવી શકે. એટલે એવી સંસ્થાઓએ તો મહાસભાના આદેશો અને વાયદાનોનીજ પરવા કેવી જોઇએ અને મહાસભા સાથે સંપૂર્ણ સહકાર સાધીને કામ લેવું જોઇએ. આવું થવાને બદલે મહાસભાના બંધારણોએ મોટી સંખ્યામાં કોઇક પુનીક ૨ અને કિસાન સંસ્થાઓમાં બાજ મેળવ્યું પ્રવેશ ટ્રેડ યુનીયનોના કામકાજના મારા બાબતમાં અનુભવ પરથી મને લાગે છે કે કોઇ પક્ષ તેમના ઝપડા વિના અને અસલતા વિના કોઇ પણ બાબુસ એ રીતે સંદેહાસ્પદ કરી શકે મહાસભા અને આ બે સંસ્થાઓ વચ્ચે સહકાર બાબતમાં' સહજ રીતે જળી શકે ૨ ૫ સંસ્થાઓએ બુજ્ઞાનને કરીને કામ. દાખ અને ખેડૂતોના આર્થિક દુઃખોના પ્રશ્નો માટે આવાજ કરવી અને જે સમસ્ત દેશની રાજકારક મુક્તિ માટે એમે છે તે મહાસભા બોર માટે મર્યે સહાયક સંસ્થા છે એમ સ્વીકારીને આગળ'. આ ઉપરથી, કામદારો અને ખેડાણોની સંસ્થાઓ એકત્ર રીતે મહાસભા સાથે આવાજ એ પ્રાપ્તવ્ય બનેલા પ્રશ્ન ઉપર આપણે વધારીએ છીએ. આ પ્રમાણે રીતે ૨ એવો અભિપ્રાય ધરાવું ૨ ૬ એક દિવસ એવો જરૂર આવવાનો ૨ ૨ કે જ્યારે બધી પ્રગતિવાદી અને રાષ્ટ્રવાદ વિરોધી સંસ્થાઓને મહાસભાના કાબુ નીચે ૨ ૨ ના પાડ આપણે તેને માન્ય કરવી પડશે. ૨ ૨ ૨ ૨ ૨ ૬૮ બુધી એ સંસ્થાઓને માન્ય કરવી ને વિચારવું પડશે અને એવી સંસ્થા એવી વધ્રુ અને દરેક વિષે વીચાર કરી માન્ય કરવા પહેલાં મોકુફ તપાસ કરવી જોઇશે. આ બાબતના મતભેદ અગત્યમ કોઇ શકે. કરીયાણા સ્ટોરીસ્ટ કામદારો, ખેડુતો અને ઘરઘેલાઓના એકત્ર મારચાઓ ગોકટોબરની ક્રાન્તિમાં મહત્વનો બાગ ભજવ્યા હતો, પણ એવો હિલચું ઇંગ્લાંડમાં બદીક દ્રાક યુનીયન સંગ્રેસ, મજુર પક્ષની નરાલ ગોકસીકસુદેવ ઉપર બુજ અસર કરે છે. દ્રાક યુનીયન કોંગ્રેસ અને કોંગ્રેસ પ્રમાણે જેવી સંસ્થાઓને જો આપણે માન્ય ૨ ૨ ૨ ૨ ૨

અહિંસાનો મર્મ

[ગાંધી જૈન સંઘની બેઠકમાં ગાંધીજીએ આપેલું આ ભાષણ "હરિજનબંધુ" માંથી નીચે આપવામાં આવ્યું છે.]

આપણી ટેક

આ પણા પ્રમુખ કિશોરલાલભાઈ મારા કહેવાથી બોલ્યા છે, બધા એમણે બોલ્યું તે વિચારપૂર્વક બોલ્યા નથી. આપણા કેટલાકમાં ઊંડા મૂળ નથી. આપણે એક બીજાને ઓળખતા કે સહન કરતા નથી, કેમકે પોતાનો ખરો ઓળખે સંબંધ નથી. અને પુરુષ ન કે આપણી . બહુ છે તેનું પ્રતિબિંબ આપણા નિત્યના ૨૪કલાક પણ પડે છે ખોટું. બાપ ને બેટા વચ્ચે, ભાઈ ભાઈ વચ્ચે આપણે કિલ્લે કિલ્લે આપણા પક્ષ પકડે બેસતા ને બોલતા . બધા જાતે પ્રતિબિંબ આપણા નિત્યના ૨૪કલાક પણ પડે છે. પરંતુ . બધા જે એ બહારની . કિલ્લેબંદ .

અહિંસા બતાવાની ... આપણે જોઈએ કે પ્રતિજ્ઞા કેવી રાખી. પણ, જો પ્રતિજ્ઞા કેવી વસ્તુ પહેલાં બીજા લોકો આવી. ... આપણા બળ પ્રેરક મનુ જોઈએ તે આપણામાં પ્રેરક થયું નથી. એનું કારણ એ છે કે આપણે જેવું અહિંસાને સ્વભાવમાં વણી લેવાને કરવાની જરૂરી નથી ધારી, મહેનત નથી કરી. જો જો આપણે ન કરી શકીએ, ... પ્રતિજ્ઞા પાલન ન કરી શકીએ તો ... આપણા વસ્તુતો કરીયારે વિચાર કરવો લાગે છે. દુઃખની વાત એ છે કે જો પ્રતિજ્ઞા તો હજુ કાયમ છે, પણ એ પ્રાણ ફરજ રહી છે. એ પ્રતિજ્ઞામાં કમી છે એવી સેના પુરતા પ્રમાણમાં આપણી પાસે હોત તો આપણે રમખાણો ન થાત. અને રમખાણો થાત તો એ સૈનિકોએ એ રમખાણો દાબ આપણે એ પ્રમાણમાં ગેરતાના પ્રાણની આહુતિ આપી હોત. આપણે તો એટલું જ્યારે પ્રાણાર્પણની કુ ગરજવા ... છે, પણ જોવા આવા મુખ્ય નીકળવા દેવા તો ભારી ખાતી ઠાર્યથી પ્રલાપ

આ ખાતી કરવાનું છે એમ તમને લાગે કે ! આવા અહિંસક સેના પડે પણ આપણે રમખાણો. ન રમખાણો સક્રમિત એમ નથી લાગતું ? ત્યારે આપણે એમ લાગતું જોઈએ, તો બધે શાંત ચિત્તે ને નકારાત્મકથી વિચાર કરવો અરજ્યાર જોયા નિર્ણય પર આવવા જોઈ તો, ત્યારબાદ આંદોલન માટે બળવાનું નવું જોઈ નિર્ણય પર પણ તમારે આવવું જોઈએ.

મહાદેવ દેસાઈ.

પ્રાયશ્ચિત

ગીતાની આનંદદાયક રીતે જોડ ... ગણીતાં મહારાષ્ટ્રીય શ્રેણીમાં ... જીવન સુરત જીલ્લામાં વસવાટને કારણે તેમણે ગુજરાતી પણ સારું માણી શકે છે. એમણે આ ખાસ અંક ... ... આ વાર્તા ગુજરાતીમાં લખી મોકલી છે. તેમનો ગુજરાતીનો પહેલો પ્રયત્ન હોવાને ... ... ધણી ભૂલો જણી, પણ તેમની ઉત્કટ ઈચ્છાને માન આપીને ... ... ધર્યો નથી. ... ...

વિવિધ વર્તમાન.

ઇરાનનું જાહેરનામું

ઇરાન સરકારે સાધ્વીઓના પરગજીઆ નામથી ઓળખાતું કપડું પણ પ્રાચીન નામ ઇરાનયીજ એળવાયા. ૧૯૩૫ ના માર્ચમાં ઇરાનના શાહે જાહેરનામું બહાર પાડયું હતું. કુનો રીવાજ મુજબ પરણીઓ ઉપર સરનામાંમાં પરદાવાળા શબ્દો વાપરવા નહીં. હવાબ બાનું "ઇરાન" શબ્દવા ફરજ પાડે છે.

ફ્રાંસ-ઇટાલિયા સંદેશા

ફ્રાંસ સલતનતના પ્રીરીવાસના સંસ્થાનમાં ઇટાલિયન વસતી મોટા પ્રમાણમાં છે, જેઓને ત્યાંની બીજી પ્રજાઓ સાથે બારે વતનદોસ્ત ખાલ કે અને તેઓ વચ્ચે ફેટસી: વચ્ચન બાંધેલા ઐકયપણ વાપ કે. ત્યા બનાવ મુસોલિન સ્થાપનાના રેતણી કોસ અને ટર્કી વચ્ચે મારેમા ચાલ ચલા છે. ઇટાલી સુધ્ધાંથી પા ઇટાલિયોને બહારતીના ૬૬ આપવાનું ત્યાંનેના વાયન દ્વારની સરકારે આવ : પાણાં જોનેઝો ગોળી મારવાથી બહદ થઇ હતી

જાપાનનું કુપ્રમાન

જાપાન સરકારે જે બાબ રાજ્યના રાજકર્મચારીઓ માટે જરૂરી વાત રાખવી નથી ત પોતાના ખ્રિસ્તની પ્રતિજ્ઞા આજે ઓટલી વર્ષો સાત્વણી પ્રકારે છે ખાદર બાબતો પર સત્યાનીસ રાજ્ય અમલનો રોપવામ નથી કરવા દેતી ... ત્યાં મોટે એનું કારણ આપની બહુમતિ છે કે બહદ બાબત ત્યારે માટે પ્રધરાના મતોમાં બાગ પૂરું પાય પછી મહત્ત્વ કે રસ્તાના ... ન બાબુઓ નોંધ કુરા મહીને ... આવી રાષ્ટ્રધર્મ પણ ... રીતે તાબુધના પક્ષ નથી કપડાય બો જરૂરીય કરવાના પ્રયત્ન ...

ચીનનું ચકણી નાણું

ચીનના અણનું નાબુના બેક કરોડ પાઉન્ડનો ગીરાનો ત્યાર કરોડ રૂપાના ચીકાસોમાં ઝંટનની બેન્કમાં તૈયાર ... અ. સો બો ગીપાંમાં જાહેર બ્યાજેરીઓ બોબ્યા ગાયપ્ય પડ છે

બોલ્શવી બારનું બંધ

બનપાન ... ચીનનું બોલ્શવી બારનું ... પડ્યું ... ... રાષ્ટ્રીઓથી ઉપરથી રાષ્ટ્રીય બોબનીય બોગ બીજાના ચાલીસ બોલ્શવી બાલા ... બનસ્કારે ... કપડ્યા ...

ફ્રાંસ સરકારમાં

ગયા બધાન મુદ્દ પડ્યા ૧૯૧૬ ના પુરોપની રાજ્યોમાં બધાના કર્મચારીઓના ... બધે ૮૧ કરોડ બાકી હતા ૧૯૩૭ ની પાર્થિક ૧૨૮ કરોડ બાકી ... ચૂકવાયા ... હતા બોયા ... ... ૪૦૦ કરોડ બાકીની ... હતા ... ... બાબતે પુરોપમાં રાજ્ય ... બનાવનો ... બોબુ ... ...

ચહલપહલ

દક્ષિણ આફ્રિકામાં પ્રથમવહ ઉજવાયું મહત્વ કેપટાઉનમાં રંગેચંગે ઉજવાયું હતું. કેપટાઉનનો લોકલ ગવર્નમેન્ટ બોર્ડ મેયર કાઉન્સેલર મોહમ્મદ જેકોબ્સ બનાવાયા તે મેયરે રસ્તામાં ઓલ્ડમેઇડ આંધળા થઇ ગયા હતા. કહે છે કે તેણે ખુલ્લી આંખે સૂર્ય ગ્રહણ દીઠેલું તેથી આંખોની રોશની ગુમાવી છે. સુર્ય ગ્રહણ મેસ કરાવેલા કાચથી જોવાથી આંખને નુકસાન થતું નથી. ખગોળની આંખો પણ તેમ જોવાથી તપાસી છે, અને ઉપચાર પણ કેમનો પણ પણ કરાય છે

* * *

મેરીટસબર્ગમાં પ્રગટ થએલા ઉમરા વસ્તી પાસે ગુજરાત સાની કુલ્લે વસ્તી ૬૨૫૦૭ની છે. સ્થાના ઓરીજીનલ વસ્તીમાં આ વર્ષે ૧૦૫૨ નો વધારો થયો છે.

* * *

ખાસના ફ્રેન્ચોજનાં પ્રખ્યાતી પામેલા શ્રી. જોસ. આઇ. પાકને સાઉથ આફ્રિકન યુનર ફેડરેશન તરફથી દક્ષીણ આફ્રિકાની મુલાકાત માટે આમંત્રણ મળ્યું હતું; જેનો શ્રી. પાકે સ્વીકાર કર્યો છે. શ્રી. પાકક ગેસ્ટ્રોલ્બર—નવેમ્બર માં કરબન આવવા રવાના છે. ઓસ્ટ્રેલીઆના ફ્રીન્ચ સેન્ટ તરફથી ઉપરાન્તમાં શ્રી. પાકક ગેસ્ટ્રલ બનારસ છે.

* * *

ઉંમરા વર્ષ માસના દરમ્યાન આફ્રિકાથી ૨૧૨૮૫૦૦ રતલ તાજા માખણ બ્રીટન વીગેરે રવાનાં થયું હતું. ગયા વર્ષની આબેરીમાં ઉપરોક્ત આફ્રિકામાં બટરની ઘારે અછત હતી, અને ઓસ્ટ્રેલીઆથી મંગાવવું પડ્યું હતું.

* * *

કરબનના મીટી હોલમાં કરબન હીન્દી બોહ્રર શ્રી. ચેતી દીક્ષન અને કેપટાઉનના સની મેયરસ વચ્ચે થએલી મુખ્ય ઓફીસોમાં શ્રી. દીક્ષનની ઇલ્ત થઇ હતી; અને એજન્ટ જનરલ શ્રી. રામ રાવના હસ્ત સ્વર્ગસ્થ શેઠ હબીબીએ ટ્રોફી શ્રી. દીક્ષનને અર્પણ થઇ હતી.

* * *

કેપટાઉન યુનીવર્સીટીના ગ્રજ્યા શ્રી. એચ. જી. મેરેન્સને ૧૯૩૮ સાલને બ્રાગંત્રણ આપી યુનીઅન સરકારના પ્રધાન મંડળ માટે નવાદેના સભ્ય નીમ્યા શ્રી. મેરેન્સ પ્રધાન ચુંટાયા હતા. નવી પાર્લામેન્ટમાં કામદેા પાસ થતાં પહેલા શ્રી. મેરેન્સ પ્રધાન મંડળમાં જગ્યા લેશે.

* * *

૧૬ વર્ષથી ઓછી વયના રસ્તામાં ફેરી કરી માલ વેચનારાઓ માટે જોહનીસબર્ગના યુનીઅન સરકારના ઓપ્પો ગ્રાજરન્સ મેજીસ્ટ્રેટ ની કલમે તા. ૧ જુલાઇ થી અમલમાં મુકવા સરકારી ગેઝેટમાં સોલમલ ચેલકેર ટ્રસ્ટ બીલ્ડના પ્રધાન તરફથી જાહેરનામા પ્રસીધ્ધ થઇ છે.

મેરીટસબર્ગના સીનીયર રીસીવર ઓફ રેવીન્યુની કરબન ખાતે અદલી બદલી થઇ છે. અને મેરીટસબર્ગમાં ખાલી પડતી જગાએ જોહાનીસબર્ગના શ્રી. ... નેમ્સને નીમવા છે.

* * *

સાઉથ આફ્રિકન રેલવેઝે ૬૦૫૦ ટીકાન ખાતાદાર સારે ૧૯૮ નવા વેગનોનો ઓર્ડર આપ્યો છે. જોહાનીસબર્ગ ...ઓ-નેરોબી કોલોનીન બાબે ગેરસરકારીય બાબતો બાબતો સીન્ડ્રા બાબે ઠર કરશે.

* *

નાતાલ ઇન્ડીઅન કોંગ્રેસમાંથી નવા ... બાબ મોકલે ડબલ્યુ. દીકને કરીથી પ્રમુખ ચુંટવા ...

* * *

ન્યાસાલેન્ડના ત્રીજા નામના કરબનના નેટીવ કોન્સ્ટેબલને મળા ફગાવડીબાબતો બાબતોની રેલ ઉપરે, ટ્રાન સાથે સાઇકલ બાબતી પડતા અકસ્માત થયો હતા, તથી બીજા ગોરાબાબ ત્રીજા ગરબ્ધ મારબેર હતો. તેને રાજબાની તા. ૨૮ મેએ પહોંચી ત્રીબાબાં ૨૮ નેટીવ કોનસ્ટેબલો ઉપરાંત બીજા ૬૦૦ નેટીબાએ રેડહીલ રાજીંદરીમાં હાજરી આપી હતી. કેટો પણો મોક પ્રીન્સ કોનસ્ટેબલ હતો.

* * *

નાતાલ મેદાન લાઇન ઉપર ઉમોગો અને કેન ત્રાહ વચ્ચે એક ખુલ્લા ટ્રેન પાટાઓ ઉપર થી ઉતરી પડવાંથી કરબન માટેની ૭ બાગ બાદીઓ તા. ૪ જુને કરબનમાં ૧૩ કલાક મોડી આવી હતી.

* * *

ખુલ્લુબાયેથી રજપુત લક્ષ્મણભાઇ દુલ્લભ બબર આપે છે કે મુકામ-કરબન રહીશ શ્રી. ગોરારજી હરીભાઇ નાયકને ત્યાં ગોરી ઉપરે પુત્ર જન્મ થવાથી તેના આનંદના ખુલ્લુબાયેના રજપુત મંડળ ને નીમંત્રણ આપી ગોલાડી બાબત પાનનો બબલસો કર્યો હતો. આનંદના ઉજારામા શ્રી ગોરારજી નાયકે રજપુત કોમને ગોળી ૧૫ બેટ આપી હતી. મંડળ તરફથી શ્રી. નાયકનો આભાર માનતા અને બાદ ... પોતાનો અભાર ... કરતા શ્રી લક્ષ્મણભાઇ દુલ્લભ બબુબાયેલ ... શ્રી. નાયકના ગરીબાગીરી અને બતીબા સત્કાર બબુબિલ છે ... બાબ ઘબ ઘબ ... રાખ્યા ... ના ઘર તરીકે આવીને બરબાર કરાબા. અને ... બાબ ... બાબ ... રબા છે. શ્રી. નાયકે બબ બાબ ... બબલીએ પોતાનું ... બિબબબ્ય ... બિબકાબ ... ...

Phone 33-6229. Telegrams: "GIDMALCO" P. O. Box 5169

JAPAN BAZAAR

WHOLESALE SILK & CURIO MERCHANTS.

39 MARKET STREET, JOHANNESBURG.

Specialising in SILK MATERIALS LEATHER SUIT CASES ORIENTAL CURIOS BRASSWARE, ETC

ALL PRICES QUOTED AT LOWEST MARKET RATES.

INDIAN SARIS: Crepe-de-chine and Georgette Saris beautifully embroidered 45" x 5 yds length price 17/6 piece. Heavy Crepe-de-chine Saris hand embroidered 45" x 7 yds 30/- piece. Georgette and Crepe-de-Chines beautifully embroidered 45" from 3/9 per yd.

ODNIS: Hand embroidered in Georgette and Crepe-de-chine 45 from 12/6.

Above obtainable in the following shades: White, Pale pink, Sky blue, Pale green, Salmon pink, Red, Maroon, Brown and Black.

જાપાન બઝાર

જોહાનીસબર્ગના વધુમા અને મળીતા ચેરામના જથ્થાબંધ તેમજ છુટક માલના વેપારી.

સાડીઓ, ઓઢણીઓ. લુગડાંઓ.

તદન નવીજ અને ડિઝાયન્સ ફેશનો વાળી બહારગામ રેશમો જરીથી ભરેલી ક્રેપ-ડી-ચીનની સાડીઓ તથા ઓઢણીઓ ઉમળાંજ ગોટા જરીયામાં સ્વદેશથી આવી પહોંચી છે. તેમજ દેઢકમાં એકદમ બધાજ વખણાયેલી જેકીઓ મીલના તથા મુંબઈ અને અમદાવાદની બીજી નામાંકીત ચીજોના સ્વદેશી બાનવાનની ડીઝાયનો વાળાં સુંદરાવ લુગડાં, પટોળાં, કોરીઆ, એકકી તથા સુંદર ભરત ભરેલી ઓઢણીઓ તેમજ બધીજાત માટો ગોટા જરીયામાં મંગાવવામાં આવ્યાં છે. કોટ'ના કપડાના માટે તેમજ ઉંદર માટે પાંચ વાર, ૬ વાર, તથા સાત વાર સાડીઓ તેમજ બ્લાઉઝો માટે દરેક બાતના તૈયાર કપડાં બહુજ કીફાયત ભાવે આપીશું. તદન નવીના ભાવે સુંદર અને મનમોહતા માલ બતાવવા અમારી ઓફર મુલાકાત કરો.

છુટક માલ પણ વ્યવસ્થાપનના ભાવે આપવામાં આવશે. આ અપુર્વ તકનો લાભ વળાસર લેવાનું ચુકશો નહિ.

સ્વદેશી લુગડાંના ભાવ રૂા. ૩-૧, રૂા. ૫ થી ઉપર. ગોલ્ડબેટ તથા ક્રેપ-ડી-ચીનની ઓઢણીઓ બારતથી બરેલી રૂા. ૪૨-૧.

ક્રેપ-ડી-ચીનની બરત બરેલી સાડીઓ બ્લ્યુ ઉંચ પ્લેન ભાવ રૂા. ૨૭ થી ઉપર.

ફોન ૩૩-૬૨૨૯. સરનામું: જાપાન બઝાર પી.ઓ.બોક્સ ૫૧૬૯.

૩૯ માર્કેટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

Fill up with—

વધારે માઈલેજ

અને પાવર

જોઈતાં હોય તો

PEGASUS

For

MILEAGE AND POWER

પેગેસસ

વાપરો

VACUUM OIL COMPANY OF SOUTH AFRICA LIMITED

આ માખણ, ચ્હેરાની
ચામડીને મુલાયમ
રાખી સૌંદર્યવાન
બનાવે છે.

સોલ એજન્ટ
Indo-African Trade
Agency,
74-76 Wilson St.
DUNDEE, Natal.
S. A

શેઠ ટીસ્ટાલ્સર્સ પારશુવાલા લીમીટેડ,
૨૮૨-૮૪ અબદુલ રહેમાન સ્ટ્રીટ.
મુંબઇ ૩.

WE STILL BUY
OLD GOLD, SILVER & SOVEREIGNS.
We Stock Cyma, Eloin, Waltham Buren
Watches
Large stock of Gold Jewellery always on hand
Importers of Watches, Clocks & Jewellery
LAKHANI & CO.,
(Jewellers)
111 Grey Street, Durban. 'Phone 21238.

ક્રીસમસ.
પાયદર
ઘડી, માઠ, ચાંચા, કેસારા, માખી, વંદા
વિગેરે સઘળા જંતુઓનો
નાશ કરે છે.
ક્રીસમસ પાયદરના ટીન બધે છે.

'Phone 39.150. Tel. Add. "Nurjee."
A. M. PADAYACHEE
Wholesale Fruit & Vegetable Exporter
TRIAL ORDER SOLICITED
91 LEOPOLD ST., AND 34 CROSS ST.,
P. O. BOX 195. DURBAN.

Telephone 33-5382.
VALLABH RANCHHOD,
Wholesale & Retail Fruit and Vegetable Merchant
Country Orders Promptly attended to.
14, DIAGONAL St. JOHANNESBURG.
ટેલીફોન: 33-5382.
વલ્લભભાઈ રણછોડ
હોલસેલ અને રીટેલ ફ્રુટ અને વેજીટેબલ અમારે ત્યાં
તાજું અને સસ્તુ મળશે.
બહારગામના ઓર્ડરોને તાકીદે ધ્યાન દેવામાં આવે છે.
૧૪, ડાયોગનલ સ્ટ્રીટ. જોહાનીસબર્ગ.

Golden Number
OF
"INDIAN OPINION"
SOUVENIR OF THE
Passive Resistance
Movement
1906 1914.
Price : Two Shillings.
to be had from
Indian Opinion,
Phoenix. Natal.

ફરમાસુ મીઠાઈ અને શિયાળાના
ચૌપ્ટીક પાકો ખરીદો
અને સ્વાદીષ્ટ જમવાનું.
એકજ વખત અજમાયસ કરો.
KAPITAN'S CAFE
Phone 33-8677
13a KORT STREET,
JOHANNESBURG.

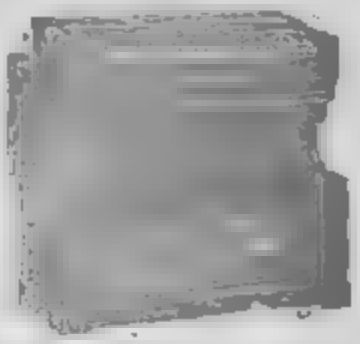
THE EPIC FAST
(By Pyarelal)
An account of Mahatma Gandhi's Fast in Septem
for Unity between Hindus, Muslims and Harijans
with all the correspondence that passed between

સાહિત્ય અને સંગીતનો સમન્વય

દિનપ્રતિદિન જનતાની રસવૃત્તિ કેળવાય છે—જનતા નવિનતાની પુજારી બની છે—ભાવના અને આદર્શ આ જમાનાનું ગૌરવ છે—અને હવે લોકો ગમે તેવી વસ્તુ ચલાવી લેવા તૈયાર નથી.

અમે પણ આ માન્યતાને માન આપી વર્તવાનો નિશ્ચય કર્યો છે. તેથી ખાસ પ્રસંગ માટે તમારા સમક્ષ હમણાં છેલ્લા અઠવાડીયા નટ નટીઓ અને લેખકોનો સહકાર સાથી પ્રેક્ષકોની રસવૃત્તિને પોષે એવી રેકોર્ડો, ધાર્મીક ડ્રામાના સેટો અને હારમોનીયમ. તબલા મગાવ્યા છે જે તમારી સમક્ષ રજુ કરીએ છીએ. સંગીતના મધુરા સ્વરોથી તમારા ઘરમાં સ્વર્ગ ઉતારો.

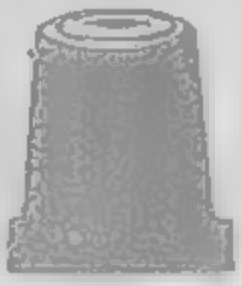
અમે લોકલ ખરીદી તેમજ એજન્ટો મારફતે હારમોનીયન મંગાવતા નથી તેથીજ અમે લેખીત ગેરંટી સાથે વેચીએ છીએ.

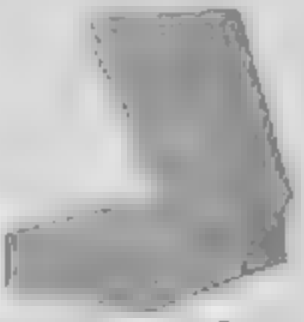
પગના હારમોનીયમ પા. ૬-૦-૦
હાથના ,,
કમલ ફીટના પા. ૬-૫-૦

મોટી સાઇઝની કીમત
પા. ૧૦-૦-૦ થી

પા. ૩-૧૬-૦ થી

માઇક્રોફોન પા. ૧-૧ : થી પા. ૮-૮-૦

હીઝ માસ્ટર્સ વોઇસ
તથા
કોલમ્બીયા
(ઇન્ડીયન રેકોર્ડ)
૩/—

રેકોર્ડના સસ્તા ભાવો

નવા નંબરો અથવા તમારા માંગેલા નંબરો વહેલા યા મોડા તમને મળશેજ તો શા માટે વધારે પૈસા ખર્ચો છો.

કમ્પા અથવા અત્રે મગો.

તેમજ આ રેકર્ડની હવાને અનુકુળ થાય તેવા મીઠા અને મધુર સુરના, મજબુત અને ટકાઉ, વારા, ચાંતા, સરદારે તેમજ એકર્ડીઅન્સ ફ્લુટના હારમોનીયમ, હાથના અને પગના તથા હાથ-પગના. નવી સીસ્ટેમવાન બનની રકમ મોકલ્યની પેટીઓ આવી ચુકી છે. તે સીવાય દરેક બનના માઇક્રોફોન ઉપલી બધી ચેકરો સાથે H.M.V. ને કોલમ્બીઆના પણ સ્ટોકમાં રાખીએ છીએ.

વાજાંઓના ફુટા ભાગો મોટા જથ્થામાં રાખીએ છીએ.

વાયોલીન, બેન્જો, મેન્ડોલીન, ગ્રુલફુલ તરંગ, ગીતાર અને રોગ બેન્જના ભાવોમાં મણો ઘટાડો કર્યો છે.

કોઇ પણ વાજાંનું રીપેરીંગ કામ બતી દેખરેખ નીચે મોકલી આપ બનાવી આપીએ છીએ.

—સાઉથ આફ્રિકાના ૩૨ વર્ષના જુના હારમોનીયમીસ્ટ—

GOSWAMI'S MUSIC SALOON

P.O. BOX 460. 179 GREY ST. AND 131 QUEEN ST
DURBAN, NATAL.

Special

Large stock of latest Hindu set arrived in Tamil, Hindustani, Gujarati and Telugu Prices have been specially reduced

Apply for our catalogue Our Records unsold under written Guarantee for 3 years Try us before you [illegible]

Phone Day 2-6186. **RAJCOOMAR,** Phone Night 2-1150.

DURBAN'S FIRST INDIAN UNDERTAKER

Coffins, Wreaths, and Floral Tributes of all description always in stock.

Motor and Horse Hearse for funerals.

રાજકુમાર,
અન્ડરટેકર

કફન, ફૂલ, મોટર તથા ઘોડા ગાડા દુઃખ જેવીસે પૂરા પાડવામાં આવે છે રાત દિવસ ખુલ્લું.

16, Cross Street, DURBAN.

'PHONE 33-4691. BOX 2526.

L. MISTRY

એલ. મીસ્ત્રી

બોક્સ, રેબલ અને ફીચન ફ્રેસર ફૂટક અથવા જથ્થા-બંધ બનાવનાર તેમજ ફૂલ દર્શનિ સંતોષકારક કામ કરનાર.

મંગાવેલા ભાવોનું પ્રાઈસ લીસ્ટ મંગાવો.

45 Market St. : : : Johannesburg.

ઉત્તમ ગરમ મસાલો વિગેરે

અમારે ત્યાં ખાસી દેખરેખ નીચે તાજો અને સફાઈથી ભરવા કરેલો ગરમ મસાલો, કરીપાઉડર, હળદર અને ગરમા ગરમ મોટા મા જથ્થાબંધ અમારી જોરદી સાથે તયી રહેશે. આવો ઉત્તમ માલ, તમો બરમાં બનાવી શકતા નથી. એકજ વખત મંગાવી આવી કરો.

મળવાનું ઠેકાણું:—

'Phone 2-0786 K. N. PADIA, P. O Box 579
109 Victoria Street, DURBAN

'Phone 2-3381 Tel. add. "Letapco."

D. K. PATEL

Fruit and Vegetable Exporter

— SPECIALIST —

in South African, Canadian and Australian Apples

Cape Fruit on hand in season

We have in stock Naartjes which have just come in Market.

ડી. કે. પટેલ.

ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ મોકલનાર

સાઉથ આફ્રિકન, કેનેડીયન અને ઓસ્ટ્રેલીયન એપલ્સના સ્પેશીયલીસ્ટ

ઋતુમાં કેપ ફ્રૂટ પણ રાખીએ છીએ

નાર્ચીસ હાલમાં શરૂ થયા છે અને તેનો સ્ટોક પણ રાખીએ છીએ.

ઓર્ડરો ઉપર ખાસ ધ્યાન દેવામાં આવે છે

નાર્ચીસ અને મેન્ડરીન સારા અને સસ્તા

C. O. D. થી મળશે.

P. O. Box 765. 16, Cross St. Durban.

M. H. DESAI,

એમ. એચ. દેસાઈ,

કોલસેલ ફ્રૂટ વેપારી,

અમો દરેક જાતના ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ કમીશનના ધોરણ પર પણ બાનામાં C. O. D. થી સારૂ પેકીંગ કરી મોકલીએ છીએ.

P. O. Box 254. 31, Short St. Durban

Phone 33-4463 Tel. Add.—"VALABTEL" P. O. Box 6748.

V. B. PATEL,

WHOLESALE AND RETAIL FRUIT, VEGETABLE AND PRODUCE MERCHANT

CHEAPEST BANANA STORE IN TOWN.

40 President Street, JOHANNESBURG.

Terms: NETT CASH or C.O.D

વી. બી. પટેલ,

હોલસેલ અને રીટેલ ફ્રૂટ, વેજીટેબલ અને પ્રોડ્યુસ મરચંટ.

જોહાનીસબર્ગમાં સસ્તામાં સસ્તી દુકાન.

આપને આપી જોઇતા તમો કરેલ મોકલું [કામ સસ્તું પડશે ખાત્રીના ઓરડરોના બાજ ધ્યાન આપવામાં આવે છે

પેકીંગ બાબત C. O. D. થી માલ મોકલી આપો.

રેસીડેન્સ ૩૩ ૪૪૬૩ ૪૦ પ્રેસીડન્ટ સ્ટ્રીટ,

પી. ઓ. બોક્સ ૬૭૪૮ જોહાનીસબર્ગ

"શુદ્ધ ઘી"

ઘણાજનમાં પસંદીદા દેહાત ખાતાઓમાં મોટા ડબ્બા, ટીન, બાલ્ટીને ટીનના ડબ્બાવાળા ખાસ કરેલ ઓમ. ડી. બાલ્ટીને બનાવેલું ઉત્તમ અમૃતરસમાં સમાનતાની ટેકરીનો ઘી.

અમારે ત્યાંથી મોટા પ્રમાણમાં મળશે.

બાજ માટે પુછો પર લખોઃ

સાઉથ આફ્રિકાના શીલ એજન્ટ.

શામજી દેવશી એન્ડ સન
૬, ક્રોસ સ્ટ્રીટ,
ડરબન.

SAMJEE DEVSHI & SON
6, Cross Street,
DURBAN.

The History
of The
Indian National Congress
(1885—1935)

In Khaddar binding with over thousand pages. It contains the photos of all the past Presidents.

Price: 6 Shillings

Obtainable from:

The Manager,
'INDIAN OPINION'
Phoenix, Natal.

SOLE AGENT FOR

His Master's Voice

હિઝ માસ્ટર્સ વોઇસ

In The Union Of South Africa

સપ્ટેમ્બર અને ઑક્ટોબરના ગુજરાતી ડબલ રેકોર્ડો આવી ગયા છે.

સાને ઇસ્લામનો સેટ મંગાવો અને સાંભળો

પાંચ રેકોર્ડનો સેટ કીમત પા. ૨–૫–૦.

We specialise in Tamil and Telugu Drama Sets and also Native and Afrikaan records. Wholesale and Retail.

N 5551 પ્રેમની દુનીયા
N 5570 આદર્શ [illegible]
N 5573 પાણીપત [illegible]
N 5572 [illegible]
N 5560 પ્રેમનું પરિણામ.
N [illegible] જેલની [illegible].
N [illegible] કાળો કરતબ.
N [illegible] ગંગાદાર ગાયકવાડ.
[illegible] [illegible]
[illegible] મહા પતિવ્રતા
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
N [illegible] [illegible]
N [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
N 6730 [illegible]
N 6699 [illegible]

No 5350 મીઆ [illegible] ગવૈયા
„ 5399 „ [illegible] „
„ 5551 [illegible] „
„ 5552 [illegible]
„ [illegible] [illegible] „
„ [illegible] [illegible]
„ [illegible] [illegible] ગવૈયા.

પૃથ્વીરાજ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]

નાટક મહારાણા પ્રતાપ કમ્પલેટ બોક્સ અને બુક સાથે કીમત પા. ૨–૫–૦ નું સેટ.
„ રા' માંડલીક કમ્પલેટ બોક્સ અને બુક સાથે કીમત પા. ૨–૫–૦ નું સેટ
એચ. એમ. પી. ઢાળેટીક પાર્ટી કમ્પલેટ બોક્સ અને બુક સાથે કીમત શી. ૨૫ નું સેટ.
નાટક મુબારબાની કમ્પલેટ બોક્સ અને બુક સાથે કીમત શી. ૨૫ નું સેટ.
„ રાજા ભરથરી કમ્પલેટ બોક્સ અને બુક સાથે કીમત માફક ૧–૧૦–૦ નું સેટ.
„ [illegible] [illegible] સેટ ૧ થી ૮ બાજુ.
„ [illegible]
„ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
„ [illegible] [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
„ [illegible] [illegible]

અમારા પ્રણાલાકીક નવી રેકોર્ડોનું લીસ્ટ
ઇન્ડિયન ઓપીનીઅન માં જોશો.

૧૦ ઈંચ રેકોર્ડ, ૧૨ " ૪ રે. ૨૫/-, ૧૦ ઈ. ૧૨ રે., ૧૨ ઈ. ૪ રે. ૪૮/-.

ઉપરોક્ત નામના ૧૦ ઈંચની ૬ અને ૧૨ ઈંચની ૪ રેકોર્ડથી ઓછીના ઓર્ડર સ્વિકારવામાં આવશે નહિ.

Radio Record Trading Co.,
88 Victoria Street - - Durban.

Radio Record Trading Co.
P. O. Box 6398 29 West Street.
JOHANNESBURG.

RADIO RECORD TRADING Co.,

SOLE AGENTS FOR

Columbia

In The Union Of S. A.

બહુના ગયા અનેકગુણીતા આવી ગયા

કોલમ્બીયા કંપનીમાં હાલમાંજ આવેલા નવા ગવૈયા

માસ્ટર અમીર બક્ષનની

નવી રેકાર્ડ આવી પહોંચી છે. આગળ ગઝલ બોલી ગયો છે; બોલબમાં મોહમ્મદ પુકારે ગલામાં તેના જેવી બીજી ગઝલ બોલી રહ્યો છે. બજાવો અને તમારા દીલને આત્રી કરો. તેના નંબર, બક્ષ કે સરવર સાહેબ બોલશે.

૪૭૦૬ સબ્રે અહીં અલબર્યે ચસ્મમ. અને બીજી ગો સિવાય તમારા ગ્રાહકની બધી જરૂરીયાત ની રેકોર્ડો આવી પહોંચી છે જેવી કે બોલાવો સલાહત નામા વીગેરે.

નુરે ઇસ્લામ

નો ૬ રેકોર્ડનો સેટ બુક અને ટ્રીનનો બોક્સ સાથે ૩૦/-

We specialise in Tamil and Telugo Drama Sets and also Native and Afrikaans records. WHOLESALE AND RETAIL.

The following Tamil Drama Sets in stock

Sathyavan Savitry, Pavala-Parvathiskalam, Vera-Ramayanam, Dumbachari, Gnan Sundari, and thousands of singal Records.

G.E 1709 દૂરને પાસ મુજે મેહ દૂરને પીનાર છે

G.E. 1710 તમખીર - નારોસે દુનીયા ... દીલાદેજે

P.I 23 ગલાકાર દુરોન બોલબે બલબાબ

P.I. 25 ગલાકાર હબરત બીલાલ બાસીરે રસુલ

P.I. 7 બાદર ને દાબસે નજબારહા બોરના મોહબ્બતા.

G.E 1439 બે બીમારી મલબ બનાકર બોલ બનબે.

G.E ... ... દહી લેજો.

N ... ... અરે બાતલ ... બોલ ... રોના ...

... ... સાદે અમબણીમા પ્રબબાબર કમારા.

... ... દજલ બહારે બાબ સાબી ...

... ... રોહીદ ... રંજ મે દુબ બમ.

... ... ; સાબ્બે મેહબુબે હક રોતે જાતે ચલે.

... ... દુબ ... બાબન ... બાન મોહબ્બદ

... ... દાલ મુહબ્બે દુબ કહું સાહેબલા ... સામને

N 6687 બબુબી અપને બેસુબી જોબજન.

N. 6689 પ્રબબા મુરતી બાહર બાજી.

1415 ... બંદેહા ... બોલા બાહબમે બબબા દોબા ... બમી ચાલેને.

આ રેકર્ડ સાંભળવા જેવી છે

388 બન ધુન ધુબ

... મેરા દિલ ... બીયું ... દીલાબે મોહબ્બદ

406 ... દીબબો મોહબ્બબત બડી ... દે.

2124 અબા બાહાકો બબાદ હબ

ઓર નબા બાબાદી બાહાદ હબ.

2207 અબેહા ... બાન

2188 બરબાબે બાબા (મજાહીર)

2074 ... બાબ ...

2167 ... બબ બબા (મજાહીર)

2326 નાગે બહમદ ... ૨.

2123 નાગે બહમદ બોલબે બાબે.

2320 ... બબ બાબ બુબા ... બાહાર ને ... બબાલી.

1730 ... બા મેરી બીબરી ... બરબાર બના દીજે.

1745 બબાબીર ને ... બબબ ... બી ... બબબા.

1341 હબારત ... મોબબ્બા હબારત બબબીર ... બબ્બોબિયા ... બરે ... બ્બા કરના

1397 મોબબ્બા દીબારત ... બાગાદ્ર.

1396 મોબબ્બા બબ્બોબી હબારત બાલી.

1595 બાબારી બાબારી ... બરબાબાદ.

1099 મોહબ્બદ મેરે ... બબબ બાદબા ... બબા દે.

1077 બહાદુર ... બાબ બાદબમે બબા રે ... બબબાને મોહબ્બદ સલ્લલાહ

1740 બબબા બુબે રોજાંબે બુબાબો.

2065 દીલ ... બીબા ... બાબ બબ્બાનો બારબાને.

2087 બબાદી ... બુદા ... બે ...

2135 બાબબ ... બીને ને બાબમે ... બબો બ.

2155 ... બરે બબાબે ... બબ બાબિયો.

2151 ... બે મેરા બ બબા

2150 બીબાદે ... બુબબા

Radio Record Trading Co.,
88 VICTORIA STREET.
DURBAN.

Radio Record Trading Co.,
P.O. Box 6398 29 West Street,
JOHANNESBURG.

દરેક જાતની સ્વાદીષ્ટ. સુંદર શુધ્ધ ઘીની મીઠાઇ.
ફરસાણ વીગેરે માટે ક્યાં જશો?

પટેલ્સ વેજીટેરીઅન રીફ્રેશમેન્ટ રૂમ

પાપડ, લીંબુ, તથા કેરીના અચાર તેમજ શીઆળાની ઋતુ માટેના ખાસ ચોપ્ટીક પાકો અમારે ત્યાંથી રીફાયત ભાવે મળશે. એક વખત પધારી અમારા ઓરડર મોકલી ખાત્રી કરવા વિનંતિ છે.
બહાર ગામના ઓરડરો ખાસ માલીકની જાતી દેખરેખ નીચે મોકલવામાં આવે છે.
ગ્રાહકોને સંતોષ આપવો તે અમારો ખાસ મુદ્રાલેખ છે.

PATEL'S VEGETARIAN REFRESHMENT ROOM

(Prop. R. M. PATEL)

Telephone 2-2209 — 202 Grey Street, :: :: Durban.

Box 830, Tel. Add. "Orangexpo"

M. C. PILLAY

Wholesale Fruit & Vegetable Exporter

Monthly options quotations at Lowest Market prices against all orders received on the 1st and 15th.

TRIAL ORDER SOLICITED.

જથ્થાબંધ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ વહાવનાર

અમો અપટુડેટના ઓરડર બાબ દેખરેખ રાખી સારો માલ C.O.D. થી મોકલીએ છીએ.

79, PRINCE EDWARD STREET, DURBAN.

'Phone 2-6235. P. O. Box 316

Heerabhai Morar Matvadkar,

Wholesale Fruit & Vegetable Exporter and Commission Agent.

15 CROSS ST. RESIDENCE.
PACKING WAREHOUSE 44 BOND ST.
DURBAN.

હીરાભાઇ મોરાર મટવાડકર

હોલસેલ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ વહાવનાર અને કમીશન એજંટ.

પેકીંગ સારી રીત કરી માલ સી. ઓ. ડી. થી મોકલવામાં આવશે.

ટેલીફોન ૨-૬૨૩૫ બોક્સ ૩૧૬,
૪૪ બોન્ડ સ્ટ્રીટ, ડરબન.

NAROTAM HARGOVIND

The Master Tailors.

Suits and Costumes Made in the latest Styles.

We specialise in High Class Tailoring.
Our Prices are to suit the times.
Try us with your next Order

તમારો મુદ્દ ક્યાં શીવડાવશો?

નરોતમ હરગોવીંદ

તમને અપ-ટુ-ડેટ સ્ટાઇલનો હિસાબ આવે બનાવી આપશે.
ફાસ્ટ ઓર્ડર આપી ખાત્રી કરી જુઓ.

'Phone 25601. 176 Grey St. Durban.

અઠવાડીક પંચાંગ

વાર	ખ્રીસ્તી ૧૯૩૮ જુન	હીં ૧૯૩૮	મુસલમાન ૧૩૫૬ રમાઝિલ આખર	પારસી ૧૩૦૭ ખોરદે. ૬ઠ્ઠી	સુર્યોદય ક. મી.	સુર્યાસ્ત ક.મી.
રવી	૧૯		૧૧	૬		
સોમ	૨૦		૧૨	૭		
મંગળ	૨૧		૧૩	૮		
બુધ	૨૨		૧૪	૯		
ગુરૂ	૨૩		૧૫	૧૦		
શુક્ર	૨૪		૧૬	૧૧		
શનિ	૨૫		૧૭	૧૨		

Printed and published by Manilal M. Gandhi at Phoenix Settlement, Phoenix, Natal.

GANDHI & Co. (Pty) Ltd.

GENERAL MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

Try us for:-

Benares Saries, with Blouses of same design prices from 75/- to £10 with double border.

Also Cotton, Crepe-de-chine & Rayon Saries from 2/6 to 40/-.

We also stock Indian Drugs, Condiments, Draperies, Outfitting, Hardware, etc. etc.

Telephone 23676,

Tel. Add. "Gandhico" Durban.

112 Victoria Street,

DURBAN.

અમારે ત્યાં હમેશા મોટા પ્રમાણમાં નીચે જણાવેલ ચીજો સ્ટોકમાં રહે છે.

બેનારસ બદામ, પીસ્તાં, સોપારી, એલચી, જાયફળ, તજ, લવીંગ, મુરબ્બાપ કેસરે, તેમજ દવાઓ, પાણા, જરૂ ચીજો આણો તેમજ બાસ કેમરેજ નીચે પીસાંપલ મસાલો તથા તમામ જાતના બોમ્બા-ઝરસલ, કમોદ દીલ્હી, માંદ, બાજ ઝુલરી, ચીજો તથા પંજાબી સાલમ, મોણી મુસલી, ગઠોડા કેપરાપાટી તથા રા-તસો આકસો જાતનું ગંધીયાલું તેમજ કોમારી-ગદાસી કેવરમની, કાચ્ચા, કેસેલાં તથા ગુલાબનું પાણી, અત્તળા, મોગરા, ચંબેલી, પુષ્પલ, કામીનીયા ચીજો ખુશબોદાર તેલ ચીજો, ચીજો મોટા જથ્થામાં તેમજ છુટક મળશે.

Also:

P. O. Box 27, TONGAAT,

Telephone during Office hours No. 5.

,, after Office hours No. 008.

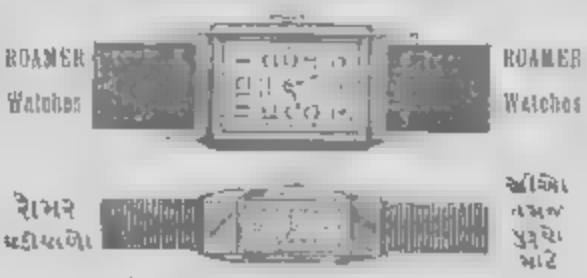
YOU CAN'T BE LATE

WITH

ROAMER

Obtainable

15 & 17 Jewels Gold or Rolled or Crome

Latest Style and Design

દુનીયાનું ચોક્કસ વખતસર ફોરવું જોઇએ અને તેથી નિયમિતતા શીખવી જોઇએ.

રોમર ઘડીયાળ તમારો વખત સાંચવશે.

૧૫ અને ૧૭ જુવેલ્સના રોલ્ડ ગોલ્ડ અથવા સોનાના અને ક્રોમના તદન લેટેસ્ટ સ્ટાઇલ અને ડિઝાઇનના છે.

Sole Distributors.

PATEL AGENCIES (Pty) Ltd.

'Phone 33-2081. P. O. Box 6092

No. 1a KORT STREET, JOHANNESBURG

ALICE STREET and 36a LEOPOLD STREET

DURBAN.

SPRINGBOK SERVICE STATION

Always At Your Service

DAY AND NIGHT

for

Petrol, Oiling, Greasing and Repairs

and for Parking Your Car

સ્પ્રીંગબોક સર્વીસ સ્ટેશન

તમારી મોટર પાર્ક કરવી હોય, પેટ્રોલ જોઇતું હોય, ઓઇલીંગ અને ગ્રીસીંગ કરાવવું હોય કાંઈ પણ જાતનું રીપેરીંગ કરાવવું હોય તો અમારે ત્યાં આવજો.

તમારી તહેનાતમાં અમે રાત અને દિવસ હાજર રહીએ છીએ.

'PHONE 2-3448 OR 2-0247.

REMINGTON
NOISELESS TYPEWRITER

The new Remington Noiseless is quiet in operation and eliminates noise strain. It is preferred because of its responsive touch, effortless speed and durability such as only Remington's unique experience can give.

60 years ago Remington Built the first typewriter now Remington has produced the FINEST typewriter.

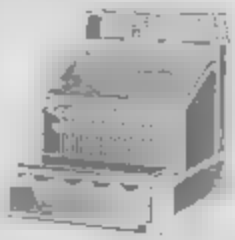
PORTABLE MODELS ALSO AVAILABLE

REMINGTON TYPEWRITER AGENCY

Branches throughout South Africa

NATIONAL
CASH REGISTER AND ACCOUNTING MACHINE
SYSTEMS
FOR
MAXIMUM EFFICIENCY

THE NATIONAL CASH REGISTER CO. S.A. (PTY.) LTD.,
63 PRESIDENT STREET
JOHANNESBURG
P. O. Box 3591. Phone 33-6245

PRABUDDHA BHARATA
or
AWAKENED INDIA

A high class English monthly conducted by the Ramakrishna Order. It is devoted to Universal Religion, Indian Culture, Education, Art and other topics of international interest.

Last year Rs. 1-12

Annual Subscription Inland Rs. 2. Foreign 3 Shillings.

Teachings Of Sri Ramakrishna

After Flowers

The Religion & Philosophy Of The Gita
By Swami Sharvananda

Message Of Our Master

Spiritual Talks

Apply for a complete Catalogue:
The Manager, ADVAITA ASHRAMA,
4, Wellington Lane, Calcutta, India.

અમારું ૧૯૩૮ નું "એલ્જીન" ઘડીયાળનું છેલ્લું મુચીપત્ર તમારા છપાઇ તૈયાર થયું છે. તુરત મંગાવતા ચુકશો નહીં!

Please send me without any obligation your new 1938 ELGIN WATCH CATALOGUE

NAME. . . . . .

ADDRESS. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

KATZ & LOURIE LTD.
COR. ELOFF & MARKET STS.,
JOHANNESBURG.

DURBAN ENQUIRIES:—
R. A. DAVIES, FIELD ST., DURBAN.

ઇન્ડિયન ઓપિનિયન

મહાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે સને ૧૯૦૩માં સ્થપાયું.

INDIAN OPINION

Founded by MAHATMA GANDHI IN 1903

No. 23—Vol.—XXXVI. FRIDAY, JUNE 17th, 1938. Registered at the G.P.O. as a Newspaper PRICE 1½ PENCE

TYPE OF WORKERS NEEDED

"UNLESS the Congress can produce sound, defiant, self-respecting, sensitive, selfless and self-sacrificing patriots who would count no loss too great, there is for this poor country of ours, for a long time to come, no Swaraj in which the poorest can participate. You and I may get a larger share in the spoils of exploitation, but I am sure you will refuse to call that Swaraj."

— K. GANDHI.

આદર્શ કાર્યકર્તા

"જ્યાં સુધી રાષ્ટ્રીય મહાસભા એકનિષ્ઠ, અથકમ, સ્વાભિમાની, ભાવનાશીલ, નિઃસ્વાર્થ બુદ્ધીવાળા અને આત્મભોગી સ્વદેશભક્ત કાર્યકર્તાઓની ફોજ ઉભી નહી કરી શકે જેની આત્મ બલીદાન શક્તી અમર્યાદ હોય ત્યાં સુધી આપણા ગરીબ હીંદુસ્થાન જેવા દેશમાં આમવર્ગના લાભનું સ્વરાજ સ્થપાતા ઘણો વખત જશે. કદાચિત મારા તમારા જેવાને આમવર્ગના હિતની અવગણના કરી, તેમની સ્થિતિનો અયોગ્ય લાભ લઈને ભલે ફાયદો થાય પણ એ કંઈ રામરાજ કે સ્વરાજ તો નહીંજ કહેવાય!

—ગાંધીજી

THE
NEW INDIA ASSURANCE
—COMPANY, LIMITED.—

THE COMPANY HAS PLEASURE IN ANNOUNCING THAT IT HAS NOW OPENED ITS LIFE DEPARTMENT.

REASONS WHY YOU SHOULD INSURE YOUR LIFE WITH

THE

"NEW INDIA"

(1) BECAUSE it is a purely Indian Company with a Directorate composed wholly of influential Indian gentlemen of widely recognized business ability.

(2) BECAUSE it is by far the largest General Insurance Company of India with total funds amounting to Rs. 2,13,04,387.

(3) BECAUSE the safety of its contract (Policy) is beyond question seeing that its paid-up Capital is much more than the combined paid up Capital of all Indian Insurance Companies transacting only Life assurance business.

(4) BECAUSE its premiums are moderate and its policy conditions are as liberal as they could be.

(5) BECAUSE its offer of attractive non-forfeiture privileges Extended Term assurance Permanent Disability Benefit and of payment of double the sum assured in the event of death by accident is unique.

(6) BECAUSE it has established a reputation for prompt settlement of claims and efficient service to its policy holders.

All Other Classes Of Business Transacted

Life, Fire, Motor Car, Motor Lorry, Motor Bus, Plate Glass, Workmen's Compensation, Burglary, Fidelity Etc.

આ હિંદી કંપની જીવનીમાં આગ, મોટર કાર, મોટર લોરી, મોટર બસ, પ્લેટ ગ્લાસો, કામદારોને મળતા વળતરો, ચોરી સામેનાં વિમાઓ તથા બીજાઓ ઉતારવી બાકાત છે, હીંદી કંપનીને ઉત્તેજન આપવું એ તેમ હીંદીની ફરજ છે.

For Rates please apply to:-

JALBHOY RUSTOMJEE,

Principal Representative in the Union of South Africa.

1734

Natal Office:
"INDIA HOUSE"
17, First Avenue, Durban.
Telephone 23845. P. O. Box 1010.
Tel. Add: "RUSTOMJEE" Durban.

Transvaal Office:
BARKLY ARCADE,
6a Diagonal Street, Johannesburg.
Telephone 33-4478 P.O. Box 3041
Tel. Add: "RUSTOMJEE" Johannesburg.

વેચવાના વાંચવા લાયક પુસ્તકો

દક્ષિણ મુનિ વિદ્યાર્થી ભવન પ્રકાશન મોહનનું સાહિત્ય ધ્વજપ્રેમના વિષયના અનુભવી અને આધુનિક જમાનાની દૃષ્ટિએ મંથાયેલું હોઈ છે નેથી તે ઉપયોગી અને રુચિકર હોય છે. આળ સાહિત્યમાં : યુ. પ્રકાશન મંદિરનું પ્રથમ પદ છે. એટલે તેમનું સાહિત્ય સહુ કોઈને વાંચવા ભલામણ જેવા જણાય છે.

૬. મૂર્તિનો ૮૦ પુસ્તિકાનો સેટ ... ૧૫ ...
... ... ૧૦ ... ... ૧ ... ...
... ... ૨૫ ... ... ૩ ...

નવયુગ વાંચનમાળા—આ પાંચમાળામાં આશ એ છે કે જમાનાને અનુસરીને પાઠો મંથાયા છે અને તેનો ક્રમ બેસાડેલ છે. વળી તેમાં શિક્ષણના મન પર રાષ્ટ્રીય ભાવનાની છાપ પડે તેવી સામગ્રી છે જેથી ૧૨ કોટી બાળકને આજ વાંચન ભાષાની શીક્ષણ અપાય તે જરૂરી છે.

	હી. પે.
નવયુગ બાળપોથી	૧ ૦
... પહેલી ચોપડી	૧ ૩
... ૨ જી ચોપડી	૧ ૬
... ૩ જી ચોપડી	૧ ૯
... ૪ થી ચોપડી	૨ ૦

કરસનદાસ મુળજીકારની સચિત્ર બોધી—આ બાળ પોથી બાબુના બાળકોને આનંદ સાથે શિક્ષણ પ્રેરે છે. ... બોધો અને તેના ચિત્રો ભોરઝરી રંગમાં આપેલા છે.

	હી. પે.
મુળજીકાર સચિત્ર બાળબોધી	૧ ૬
સરકારી બાળપોથી	૦ ૬
... ૧ લી ચોપડી	૦ ૯
... ૨ જી ...	૧ ૩
... ૩ જી ...	૧ ૬
... ૪ થી ...	૧ ૬
... ટેકરી હિસાબ	૦ ૬
... ૧ લી ચોપડીના ગણે	૦ ૬
... ૨ જી	૦ ૯
... ૩ જી	૧ ૦
... ૪ થી	૧ ૧
અંકમણીત બાળકડાવાળાનું	૨ ૬
બાલરત્ન પાનવું	૧ ૩
પુરોળા ૪ થા ગોરજુની (અંજારીયા કૃત)	૨ ૦
ગુજરાતી અંગ્રેજી ડીક્ષનેરી	૫ ૦
ઈંગ્લીશ ગુજરાતી ...	૫ ૦

રાષ્ટ્રીય સાહિત્ય

	હી. પે.
રાષ્ટ્રીય પરિવર્તન	૨ ૦
ગુલામીનો વેપાર	૩ ૦
કાળા પાણીની કથા	૪ ૦
ભેજ પ્રાપરી ... ... ગોપાલાચારી	૨ ૦
પરદેશી કાપડની સામે ક્રમ હરીફાઈ	૨ ૬
પ્રાણ પ્રતિષ્ઠા	૩ ૦
નીતિનાયનો માર્ગ	૨ ૦
ધર્મ સંસ્થાપન	૧ ૧૦
આને કરીશું શું?	૨ ૬
... ... ઉતારવું	૨ ૬
ગોલમેજીપરિષદને બીજા વર્ષો	૧ ૬
વીરાંગના અને બીજી વાતો	૧ ૬
ખેડૂત શિકારી	૧ ૦
ગોળમેજીમાં ગાંધી	૨ ૦
કરાવાડાની કહાણી	૨ ૦
... ... ૧૬	૩ ૦
ગોવીંદના ખેતર	૧ ૦
કરકા કાર્યકરના ગીત	૧૬ ૦
નવા મીતો ભાગ ૧ લો	૧ ૬
... ... ભાગ ૨ જો	૧ ૬
ઝંડાધારી	૨ ૦
મહાત્મામાનાં પ્રમુખો	૨ ૦
જેલોનો ઈન્સ્પેક્ટર	૩ ૦
આપંચન્દ્રિનો મુક્તિ સંગ્રામ	૨ ૦
ફરજાનાદીની કથાઓ	૨ ૦
ઘાસને ઝપાટ	૨ ૦
વિરાટ જાગે ત્યારે	૩ ૦
સોરઠ રાષ્ટ્રી	૩ ૦
મુદ્રારાક્ષ	૬ ૦
... ...	૩ ૦
દીનબંધુની બાળ રમતો	૧ ૦
મુંઝારીકના પરાક્રમ	૧ ૬
... ... ક્રમ ભાગ	૫ ૦
સ્વરાજની પેટીપર	૪ ૦

ધાર્મિક સાહિત્ય

...	૧૦ ૦
શ્રી. મદ્ભાગવત ભાગ ૧–૨	૧૦ ૦
કાવ્ય દોહન ભાગ ૧	૬ ૦
... ... ભાગ ૨ જો	૫ ૦
ગીતા મંથન	૩ ૦
સોળ સતી સ્ત્રીઓ	૪ ૬
દૃષ્ટાંત કથા	૩ ૦
પરમાર્થસાર	૧ ૦
રવામી શિષ્ય સંવાદ	૧ ૬
... ... પ્રભાત	૧ ૦
મેરી અને મેસાઇ	૭ ૦
રવામી વિવેકાનન્દ ભાગ ૬	૩ ૦
રવામી વિવેકાનન્દનું જીવન ચરિત્ર	૭ ૦
સાદી શિખામણ	૬ ૦
ટોલ્સ્ટોયની નીતિ કથા	૧ ૦
રવર્ગમાં ઈસ્લામ પા. પુ.	૪ ૦
ઉપનિષદ વચન બોધમાળા	૫ ૦
કબીર વાણી	૪ ૦
શિવપુરાણ	૬ ૦
... ...	૧ ૬
પરમહંસ રામકૃષ્ણના બોધવચન	૧ ૬

નવલ કથાઓ

અંતરની બ્યથા	૨ ૬
મન બાલકા	૫ ૦
કુંવરી હરસ ૧ લ્યા નાટક	૧ ૬
બારેકો ઝનની	૬ ૦
... ... ભાગ ૧	૫ ૦
... ... ભાગ ૨	૫ ૦
... ... ભાગ ૩	૫ ૦
જમેદારના	૪ ૬
... ... પુ. ૪ થું	૪ ૬
સંપત્તિ દુઃખ અને સંપુરતા	૫ ૦
...	૫ ૦
...	૪ ૬
પ્રેમનો	૩ ૦
નારી હૃદય	૭ ૬
...	૪ ૦
...	૪ ૦
...	૫ ૦
...	૪ ૦
...	૨ ૦
...	૬ ૦
...	૧ ૦
... ... પુ. ૨ જું	૧૨ ૦
...	૪ ૬
...	૪ ૦
...	૪ ૦
...	૪ ૬
...	૩ ૬
...	૪ ૦
...	૪ ૦
...	૩ ૦
...	૪ ૦
...	૫ ૦
...	૩ ૦
...	૪ ૦
...	૪ ૦
...	૪

કલ્પના પુષ્પો	૪	૦
લાંબવાના જખ્મ	૬	૦
ગીતા	૩	૮
પ્રેમાનમ ભાગ ૧ લો	૧	૦
,, ,, ભાગ ૨ જો	૫	૮
વિનોદ વાટીકા	૪	૦
ઉષા અનમ	૫	૦
ગુલકા	૧	૦
વહેતી ગંગા	૬	૦
પ્રસ્તી અમાજ	૨	૬
ઉખા	૬	૦
સ્વદેશાભિમાન	૨	૦
ત્યાગી	૮	૦
કાશીનાથ	૮	૦
બોકાસ ભાગ ૧ લો ૨	૬	૦
,, ,, ૩	૯	૦
ચાલીસ કલ્લરનો ચોર	૪	૦
વિક્રમોર્વશ કમ	૪	૦
બેલ્લની હિમ્મત	૪	૦
માયાળી માનવો	૭	૦
કજાયાળી	૪	૦
સરસ્વતી ચંદ્ર ભાગ ૧ લો	૫	૦
,, ,, ૨ જો	૪	૧
,, ,, ૩ જો	૫	૦
,, ,, ૪ થો	૧૨	૦
ગુંડકાલ ભાગ ૧ લો	૬	૦
,, ,, ૨ જો	૧૨	૦
,, ,, ૩ જો	૮	૦
ગામ દેવત	૩	૦
હસ્ત રેખા વિજ્ઞાન	૩	૦
અજબ ગિરજાનો વિનોદી વાતો સંગ્રહ	૪	૧
રાજા ભોજ અને કવી કાલીદાસ	૮	૦
રાજસ્થાન ગિરજાનો વાસ્તવકાર	૫	૦
ગોલીરા અને બીજી વાતો	૪	૦
સ્નેહ લહરી	૬	૦
અજાયબ	૧૭	૦
પુરાતન રહસ્ય	૩	૦
પાનથી ઘડીપા-કેપા ગોળી ઉોરીલાતીના	૩	૦
બાલનારી ગોખમાં	૧	૬
સ્ત્રીચરિત્ર ભાગ	૨	૧
ગો ચરી ગોવી	૪	૦
નકેા નકરીમેા	૫	૦
સ્નેહના કર્ણાર	૧૬	૦
આરામીમા	૫	૦

શિક્ષણ અને બાળ સાહિત્ય

ભારત આકૃતિ નાકર	૧૨	૦
નૈતાલિક અંકગ	૨	૬
ઉદ્ભાસ પદ્યિકેા	૧	૬
રમ્યકુ રોજા સેટ ૩	૬	૦
બાળ કુંજ	૧	૦
નાની મેન	૧	૮
બીજી વાતેા	૧	૮
બાળ કથાવળી	૧	૦
ચિકરાળ ચન	૧	૦
બાળ વિનોદ ભાગ ૧ થી ૨૦	૮	૧
,, ,, ,, ૨૧ થી ૨૮	૪	૦
ગાંધીજી બાળ પુસ્તક માળા	૧૫	૦
રાષ્ટ્રીય સંગીત ગાયક	૧	૬
સીતા (રામાયણના પાત્રો)	૧	૦
મહાભારતના પાત્રો	૮	૦
ટોલ્સ્ટોય વંશાવળી	૪	૦
,, ,, ભાગ ૩ જો	૩	૦
સાહસિકોની ચોપડી	૩	૦
હિતમર્યા	૪	૦
જીવન અને સાહિત્ય	૫	૦
પારસી ચાકરદારી વાનગીઓ	૨	૦
પારસી લગ્ન ગીતો	૩	૦
પત્તાળ પ્રવેશ	૨	૦
પુષ્પો	૧	૦
અનુરસીમ	૧	૦
બાળ વાર્તા વિનોદ	૧	૦
બહાના બહાના રાસો ભાગ ૧ લો	૪	૦
,, ,, ,, ભાગ ૨ જો	૪	૦
કાગળ કેરુ	૧	૦
કેળવણી કાંકરા	૦	૬
સચા શ્રિષ્ણ સંગ્રહ ભાગ ૧ લો	૨	૦
,, ,, ,, ભાગ ૨ જો	૨	૦
રામ નવાંગીમાળા	૩	૦
નવુ ગીતા	૨	૬
વંધ્યા	૨	૦
રાસ નીકુંજ	૩	૦
માણી પુરાણ	૧	૪
મેાતી માળા	૦	૧૦
રમકડાની દુકાન	૦	૬
ગાયેલુ ઘર	૦	૧૦
ગીતાંજલી	૨	૦
જીવન પર પ્રકાશ	૧	૦
કિસ્સાકાશ	૧	૩
,, નાની ભાગ્યમ	૧	૪
કારીગરીનું શીક્ષણ ભાગ ૧	૨	૦
,, ,, ભાગ ૨ જો	૨	૦
સાચ્ચ માણુષ	૫	૦
કારીયાવાડી દુહા	૨	૦
કોરાકુટની રસોઇ પારા ૪ થા પુ.	૮	૦
,, પારા ૫ મા પુ.	૬	૬
,, પારા ૬ ઠા પુ.	૬	૬
કટીયાળી રાણા ભાગ ૨ જો	૨	૬
,, ,, ભાગ ૩ જો	૩	૦
ગુજરાતી ક્રિષ્ણ ભાગ ૨ જો	૪	૦
સુંદરી ભાગ ૨ જો	૨	૩
પર વધ્યુ પેટ	૫	૮
પર વધ્યુ પેટ જહાજ્યકર ભા. ૧લ	૧૩	૦
કલાપીનો કેકારવ	૧૧	૦
કલ્પવારી ગુજરાતની નત કથા	૪	૦

કલાના નમુનાનો સુંદર ચિત્ર સંગ્રહ

ચિત્રશાળા	૫	૦
જીવન ચિત્રણ	૫	૦
કલા કલાપ	૫	૦
રંગ ઉષા	૭	૬
અજન્તાના કલા મંદિરો	૭	૬
લેધર કલર પિક્ચર આલ્બમ	૭	૬
મુઘલકાલ આલ્બમ	૨	૨

આ ઓફીસમાં છપાયેલા પુસ્તકો

	રૂ.	સે.
ટ્રાંસવાલ લાયબ્રેન્સીસ કમ્પ્લેઇન્ટ્સ બોર્ડ્સ-બ્લ		
૧૯૦૨ ગુજરાતી અને અંગ્રેજીમાં	૧	૧
સીતા વનવાસ	૧	૪
જીવનપર પ્રકાશ	૦	૬
અલના પ્રશ્નોત્તર અથવા ભાગ્યમાળા ભાગ ૧	૧	૬
,, ,, ,, ,, ભાગ ૨	૧	૬
નીતિના કાવ્યો	૧	૦
કરીમ કંપનીનો વકીલ અને તેની સંભાળ		૬
સનેાદિલ		૬
પુર્વ અને પશ્ચિમ		૬
જોહનસ્ટન્સ ચાલર્સમાકર લીડર તેમના મત અને વિચાર		૬
ગુજરાત કમાલ પાશાનું જીવન ચરીત્ર		૬
મુસ્તફા કમાલ પાશાનું ભાષણ		૬
મારો જેલનો અનુભવ કેપ્ટન મ સાંપીલ		૬
મારો જેલનો બીજો અનુભવ ,, ,,		૬
મારો જેલનો ત્રીજો અનુભવ ,, ,,		૬
એક સત્યવીરની કથા (સોક્રેટીસનો ન્યાય)		૬
યુધ્ધરાજ અને તેના બે ભાઇઓ		૬
જેલના કાબ્ય (ગાંધીજીએ ગાયેલુ)		૬
હોમ રૂલ (ગાંધીજીએ લખેલુ)	૧	૦

ઓર્ડર સાથે નાણાં ઓફીસના એકસપ્રેસ ઓર્ડરના નહી કરવી. વી. પી. ઓર્ડર કોને ધ્યાન આપી શકતા નથી.

મળવાનું ઠેકાણું:-
Manager, Indian Opinion,
Phoenix, Natal.

'Phone 33-4014. P. O. Box 4111

—હિંદી વસ્તુ ભંડાર—

ટાઉન પી. બાજુ. પાલીકાર

અમારે ત્યાં ચણતી, સ્વેટરની, ગોકરી, ફેન્સી સુતક, હાર્મોનિ. તાલા-ચિત્રળ, જરમન સીલ્વર તેમજ ઓર્ડરના કરેલ ભાતના દેશી વાસણો ઉોલસેલ ભાવે મળે છે. પેારબંદરનું ૫ । માકેર્ટ તથા દેશી તેમજ બારનું સુધ મી, ખાસ બનાવ તેલ, અગરબત્તી, ધુપેલ, કુમકુમ, અબીલ, બુકાનીયું, ટોપી. પીરોજી, વિગેરે તથા બાકસ તથા દરેક બતની દવા, કંકોતરી આદે તેમજ કરીયાણું અને મેવામીઠાઇ મળશે "ધારકર" પેન અને પેન્સીલો. બાયમાં નાખવાના ગુજરાતી ચોપડા, અમરેલી, ચાકીબો, કેરોસીન, અને મેગાફોનના રાખ્ત ભાવે મુકેલી મળે છે.

બેા બજાર પધારી અમારા ઓરડા આપી ખાત્રી કરવા બહારગામ છે.

બહારના ઓર્ડરોપર બારદાન બરાબર આપવામા આવે છે ઇતિ.

૪, મીચાર્ડ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

B. I. Steam Navigation Co., Ltd.

સ્ટી. "ટકલીવા"

૩૬ ડીકીટ પા. ૯ ૭ ૬.
સિંગલ પીરસી પા. ૨ ૬ ૦.
ગોલ્લ પા. ૧૧ ૧૩ ૬.

૩૬ ડીકીટ પા. ૯ ૭ ૬.
મુસલીમ પિરસી પા. ૨ ૬૭ ૦.
ગોલ્લ પા. ૧૨ ૪ ૬.

ખુલ તા. ૧૬મીએ મુંબઈ જવા ઉપડશે

આશા મુસાફરોને—વધારેમાંમ પોતાના દામીના વધુ બોલાયું અને રસીદલું નામ લખી, પોર્ટર દ્વારા મોકલી આપવું અને બધા કરે બોલ પેરે ગોપવવાને દામીના સીલ બોક્સ વધુ મંજુરીના ૧૨ના બજારમું.- વિશેષમાં બહાર નામના પેસેન્જર બેગો પોતાના બાજુની તપાસ કરાવવા રેલ્વે રસીદ લઈ આવારી બોરીકામાં કેબાવવાથી સહેલાઈથી માલને મળે પોતાની સાથ્ય નોબત બાબ વેકાસર મંજુરીનો સાથ બહારગામવાળા ગ્રાહકોને અમારી સાથે પત્રવ્યવહાર કરવાથી રીફંડ મેળવી શકશે.

સ્ટીમરને લગતું દરેક કામકાજ અમારી ઓફીસ મારફે પાય છે

વધુ ખુલાસા માટે તથા ટીકીટ વગેરે માટે

SHAIK HIMED & SONS, :: 390, Pine Street, Durban.
Telegraphic address: "KARAMAT." Telephone 2-0432

CITY SHIRT Co., No. 4, Kort Street, Johannesburg.

જાગી શક્તિનો સંચાર કરવા

ઝંડુની સુવર્ણમિશ્રિત

મકરધ્વજ ગુટી

—શક્તિની સર્વોત્તમ દવા—
આજની અજમાવવા ઓર્ડર
—ગળા નોકના ફાયદા આપે—

ઘરને માટે
તાકાત-તાજગીથી ભરપુર
ઝાડુ દ્રાક્ષાસવ

વિના વિલંબે
આજથી ઓર્ડર

ઝંડુ ફાર્માસ્યુટીકલ વર્કસ લી.—પો. બોક્સ નં. ૫૫૧૩, મુંબઈ નં. ૧૪.
સાઉથ આફ્રિકાનો સોલ એજન્ટસ: એમ. એમ. જોશી એન્ડ સન્સ, ૩૬૫ વુમ સ્ટ્રીટ, પી. ઓ. બોક્સ ૧૨૦૫, પ્રીટોરીઆ.
મેલાનીસવર્ગમાં મળવાનું ઠેકાણું: ઝમ્બા ઝોપરી, ૧૪ કોર્ટ સ્ટ્રીટ.

આયુર્વેદિક દવાઓનું મુખ્યમથક ઘાટકોપર મુંબઈ

MOHANLAL VALJEE,
(INDIAN PAWNBROKER.)
112, Victoria Street, Durban.
Low Rates of Interest on Jewellery.
High prices paid for Old Gold A large stock of New Jewelleries at reasonable prices to suit your pockets.

P. P. BHAGAT,
Fruit Merchant,
દરેક જાતનું કાચ ઝાડો પેકીંગ સારૂ પેકીંગ કરી C. O. D. થી મોકલવામાં આવશે. લખોઃ—
P. O. Box 642. 529 Victoria St. Durban

'Phone 2-4345

SUNCRUSH

The £1,000 Drink.

The Most Popular Refreshment.

There are many Crushes, but Only one SUNCRUSH, and that is made by

DALYS LIMITED.

72, CANADA ROAD, DURBAN.

'Phone 21078. Tel. & Cables: "Crescent." P. O. Box 582

Crescent Trading Co. (Pty). Ltd.

WHOLESALE MERCHANTS AND DIRECT IMPORTERS OF HARDWARE.

Indian And European Groceries.

Indian Drugs And Condiments.

Our Stocks Are The Best Quality And are Always Fresh

Our prices are keen.

We specialise in all kinds of Bombay, Calcutta, and Madras Products.

It will pay you to give us a trial.

Before placing your orders elsewhere benefit by our thirty years' business experience.

Our aim will always be service, quality and satisfaction.

અમારે ત્યાં નીચે મુજબનો માલ જરૂરાણ'થી મળી શકશે

એલચી, બદામ, બદામ, ચારોલી, પીસ્તાં, સિંગોડા, મુલતાનું પાણી, મુલતાન' કાચળા, ફાલુદાનું મારા, બાદશેર, દરાખ, ઓલ્યા, ગીરાદી, બાલુશ, ખજુર-તારખજી (ખારેક) ખેજુર, ફેરપાની ચટણી, પીસેલું કેરાયું, મુલ્તાન ખાપનું કેરસ, આર અમલ, મંજળી બારાસ, સફેદ મુસળી, અબોટા ભાવંચી, મુંડ, ખેરેકી ખોબાણી, કાલ્યા ખોબ., ખેરબાની ખોબ., બદામ ખોબ., મુલકંદ ગુલાબ, અરબી બદામનો મુરબ્બો, આમળાનું તેલ, મુલતાનું તેલ, ચમેલીનું તેલ, ગોબરનું તેલ, કાચબિયા કેર ખોબરા, અકબરી નારંગ તથેલા. કપ અને ખોબરસ્ટ, ખોબાર—બીબરી છબરાળા, બાદશાહી, બાંબા, દીબબી, મુબબેલ, કેરાબેર કળા—ચરબા, બળ, બરફ, તુબેર, ચાબા, વદાળા બબુર બાબુબ છરૂ ખેબી, તબંગ, નબ, ગાઈ (ચરબુ) બરબ બબાલેર પીસેલેર. વિગેર.

કોંઇ પણ વસ્તુ ખરીદી કરતાં પહેલાં, અમારે ત્યાં ભાવ કોંઇ ખાત્રી કરશો.

122 VICTORIA STREET, :: :: DURBAN.

Wife of the Agent-General for India in South Africa

Mrs. B. RAMA RAU

મીસીસ. બી. રામ રાવ,
હિન્દી એજન્ટ જનરલના ધર્મપત્ની.

20 JUN 1938

INDIAN OPINION

Founded by MAHATMA GANDHI

No. 23.—Vol. XXXVI. Friday, June 17th, 1938.

NOTES AND NEWS

The Late Rev. Charles Phillips

SOUTH African non-Europeans have lost a great friend in the death of the late Rev. Charles Phillips. Of Mr. Phillips, it could be truly said that he had dedicated his life for service to the coloured community. He founded many churches for the coloured people on the Rand. He was a close friend of Mahatma Gandhi, and interested himself a great deal in the cause of our community in South Africa. Throughout the passive resistance struggle in South Africa, the late Rev. Phillips was not only an ardent supporter of the movement, but was also the acting chairman of the European Committee that was formed to assist the cause. In him we had a friend who treated our cause as his own. His was a noble life.

We extend to his bereaved family our heartfelt sympathy.

Mrs. B. Rama Rau

We extend a cordial welcome to Mrs. B. Rama Rau, wife of the Agent General for India, who arrives today at Durban from Capetown by air. Mrs. Rau comes to us with a brilliant career and as a social worker with considerable experience. She has spent a number of years as a teacher in the Madras Presidency, and whilst in England she interested herself in social movements. The fact that prior to her departure from England, twenty-two women's organisations as a body, accorded her a farewell reception, is an indication of her popularity as a social worker. Mrs. Rama Rau will be of considerable assistance to the Agent-General in the educational and social spheres of our community in South Africa.

The Bell Street Slum Area

It would be remembered that the Durban City Council decided that its resolution to evict the Bell Street tenants should stand. As a result of this decision they were served with eviction orders to become operative at the end of June. The Natal Indian Congress organised a demonstration and marched the affected Indians to the City Hall. The demonstration consisted of the tenants with their women and children. A deputation from the Congress with the Agent General for India, and Mr. Duncan Burnside waited upon the Town-in-Committee. The deputation pointed out the hardship that would entail if the tenants were evicted.

Housing Conditions On Certain Sugar Estates

As a result of the allegations made by Mr Mr H. A. Naidoo, at a conference of the S. A. Trades and Labour Congress, the National Executive of the Congress has investigated and reported on the appalling conditions that exist on some of the sugar estates. We are very pleased that a European body has made the investigation, for, hitherto very little notice had been taken of the housing conditions on the sugar estates.

Inter alia, the report reads, "the housing on certain sugar estates is deplorable—a fact which is borne out by photographs taken on the spot. The rooms occupied are shockingly overcrowded. There are large holes in roofs and walls, and no windows. Most structures are made of corrugated iron, which is mostly corroded. Sanitary conditions are appalling. On one estate there is no water laid on, and the people have to obtain water from a well constructed by themselves at a distance of approximately 300 yards away in the valley. All water for cooking, cleaning, ablution, and for washing cloth is taken from the well."

The Natal sugar industry owes its prosperity to Indian labour, and yet, the Indian employees have not had a square deal from the sugar magnates. The Tongaat Sugar Coy and the Mount Edgecombe Estates are the only two companies which have done something towards the better housing of their Indian employees. The issuing of a report as has been done by the S. A. Trades and Labour Congress is not sufficient. The Congress must follow it up by representations being made so that an immediate improvement is made in the housing conditions.

The Mixed Marriage Poster

The Mixed Marriage Poster which was the subject of severe criticism during the general election, and which, no doubt, cost the Purified Nationalists a considerable number of votes, was recalled at the Free State Provincial Council, which passed the following resolution:

"Although Provincial deplores every attempt towards miscegenation and has every confidence that the Government will take all possible steps to prevent such miscegenation, it nevertheless expresses its deep disappointment, resentment and indignation at the [illegible] with the insulting mixed marriage poster which was published by the Nationalist Party during the recent general election for the purpose of gaining votes at the cost of the honour and good name of the European women of South Africa.

"This Council further feels concerned over the influence this poster has undoubtedly had, and is still having on the mind of the Native at the cost of the respect and reverence which the Native should be taught to display towards the European women."

The Free State Provincial Council is to be congratulated for having taken up this stand. We have, on many occasions, pointed out that much of the non-European problems in South Africa, is the creation of certain irresponsible politicians. Any stick is good enough for the South African politician to beat the underdog. The mixed marriage poster was a classic example of venom that is being emitted by certain Europeans against the Natives of this country.

Indian Women's League

At a general meeting of the League over which Mrs. V. R. K. Moodley presided in the Tamil Institute, Durban, the Constitution of the League was passed with the following objects:—(1) Emancipation of Indian girls and women, (2) Intellectual, cultural and physical education; (3) Political and social advancement; (4) Encouragement of girls and women to enter the professions, trades and occupations; (5) Education of girls and women workers to enter trade unions and generally to stand for better rates of pay and conditions of employment (6) Training of girl and women workers and securing of employment for them, (7) Better hous-

ng (8) Social Service (9) Welfare of women and children (10) Generally to work for the welfare and advancement of the Indian community and to help it make its contribution to South Africa. And membership was open to (1) Any Indian women who has reached the age of 19 years shall be eligible for membership (2) Any non Indian women married to an Indian may be admitted to membership (3) Any Indian girl between the ages of 13 and 17 may become a junior member and enjoy all privileges except to hold office and to vote. The officials elected are:—Patron: Mr. K. K. Pillay; President: Mrs. V. R. R. Moodley; Vice-President: Mrs Sundrum, Mrs. R. K. Naidoo and Mrs. Vagmeer; Honorary Secretary: Mrs. G. Christopher; Honorary Treasurer: Mrs. A. Chetty; Committee: Dr. K. Goonam, Miss. M. Pather, Mrs. R. N. Pather, Mrs. Peter Rajoo, Mr. Pachreesamah Padayachee, Mrs. Mary Gabriel, Mrs. S. Paul, Mrs. D Chetty, Mrs P. S. Pillay, Miss. M. Steven, Mrs. A Gopaul, Mrs. R. K. Naidoo and Miss G Moodley

The following resolutions were passed at the meeting:—(1) "That this meeting of Indian Women resolves to make representations to the City Council on Slums and Housing." (2) That this meeting of the Indian Women is of opinion that it is necessary to submit the views of Indian Women on facilities for Indian women to be trained as doctors to the Commission now enquiring into the question of facilities for the training of medical students. (3) "That this meeting of Indian women deplores the rates of pay and conditions under which Indian women are employed."

Indian Opinion

Friday, June 17th, 1938

The Sino-Japanese War

THE Sino Japanese War has now taken a serious turn. Both the Chinese and Japanese are determined to carry the war to the bitterest end, Japan, possessing a distinct advantage over the Chinese in the matter of instruments of destructions, has thrown to the winds all ethics of justice and morality. A devil incarnate, Japan in its campaign against the Chinese is bent on decimating the Chinese people. Millions of innocent men, women and children in China, are literally being butchered. That is war in the modern sense of the word. Chivalry, a well garnished character amongst combatants of yore, is unknown to the modern combatant. The wanton destruction of person and property in Spain and China, makes one wonder whether the end of the world is in sight.

The breaking of the Yellow Dyke, as reported in the daily papers a few days ago, is causing serious damage, and it is believed that nearly 35,000,000 who inhabit the regions affected, will be exposed to untold misery. The Chinese and the Japanese blame each other for breaking the dyke, but whoever are the cause, it is being realised that the catastrophe will be of advantage to China, from a military point of view

The report adds that "the waters of the river are now pouring through the broken dykes between Chengchow and Kaifeng There is a roaring cataract of great width which is inundating the plain of Honan. Kaifeng is surrounded by water—all gates to the city have been shut and barricades are being furiously erected in the hope of stopping the rising waters a large portion of the civilian population is reported to be fleeing in the direction of Chengchow where 50,000 fugitives have already arrived. The authorities are making a desperate effort to secure the necessary food supplies but work has been greatly impeded. The provincial authorities have been instructed to devote themselves to the problem of refugees.

So this is modern warfare. The methods that are being adopted by the Japanese in their offensive against the Chinese, are new to the Eastern world, will, we have doubt, react hundredfold on the Japanese themselves. For it must be admitted that the Chinese, experts in guerilla warfare, and numerically strong, are in a position to continue the war for years to come. Can Japan, with all her military equipment, afford to conduct a war in other regions for several years? She cannot. The war in the East is an unfortunate one, for no two nations are better eligible for an alliance, than Japan and China. But the difficulty is the interference of other nations. We believe that China and Japan could not be warring against each other, were it not for outside interferences. The League of Nations of which China is a member and from which Japan resigned, is now a broken reed, that dare not utter a word of protest against the latter country. How impotent the League of Nations was, was exemplified during the Italo-Abyssinian War. The League of Nations was conceived with noble ideals, but the nations tendered their resignations no sooner they became members of that August body. If the membership of the League were intact, the world would never have witnessd wars in Abyssinia, Spain and China.

The trouble in this modern world is that every nation is armed to the teeth, and no one nation dare say "boo" to another. The occupation of Austria by Hitler without firing a shot, served to show that a well armed country could do anything with the utmost impunity, without any other nation lodging a protest. Each nation is afraid of the other. Prior to the great war no nation would have ventured as Hitler had. But those were the days when the nations knew nothing of aerial and gas warfare.

The Sino-Japanese war brings to the forefront, once more, the urgent necessity of an international army. That is only possible if the nations combine and make the League of Nations a healthy and virile body. Meanwhile millions of defenceless men, women and children are being subjected to untold misery.

INDIANS ARE HARIJANS IN SOUTH AFRICA

AGENT-GENERAL HAS NOT BEEN ABLE TO DO ANYTHING, SAYS MANILAL GANDHI

THE position and disabilities of the Indians in South Africa were narrated by Sjt. Manilal Gandhi, who addressed the members of the Congress Party in the Central Legislative Assembly after the Assembly adjourned.

"The status of Indians in South Africa," said Sjt. Manilal Gandhi, "is that of Harijans. Their condition instead of improving in the least is deteriorating day by day. The Agent General is helpless and he has not been able to do anything for the Indians.

"You all know," said the speaker, what conditions were laid down in the Capetown Agreement and how it was arrived at. It was a result of the agitation against the Indians Immigration Restriction Bill. A very strong agitation on the part of the Indian community was put up over that Bill, and the result was that a Round Table Conference was held at which the Capetown Agreement was evolved. It was promised under that agreement that no further restrictive legislation would be brought up against the Indians in South Africa and that every opportunity would be accorded to the Indians for their uplift in every respect, including housing, education, trade, etc.

"Another part of the Capetown Agreement was the so-called repatriation scheme. Under the scheme it was agreed that those who wished to give up their domicile in South Africa would be given a bonus of £30 each and would be sent away to their home country. It was also decided that the Government of India should appoint an Agent General in South Africa to implement the provisions of the Agreement, as it was felt that an Agent-General would be very helpful and useful to the interests of the Indians.

Utter Failure

But the unfortunate experience has been that during the past ten years the Agent-General has not been helpful in improving the conditions of the Indians. On the contrary, their condition has gone from bad to worse. The main reason is that the Agent-General represents a weak Government and he is more or less impotent to do anything. Even a man like Mr. Srinivasa Sastri, who became of his own personality was able to do something good socially to the Indian community, was a failure in his capacity as Agent-General. The same was the case with Sir Kurma Venkata Reddy and others.

Breach Of Agreement

"Soon after the Capetown Agreement was reached and even before the Indian delegation reached the shores of India, restrictions on Indian emigration were enforced. Ever since then there have been a series of legislations affecting Indians. There was the Transvaal Asiatic Land Tenure Act instead of any trade facilities being accorded to the Indians under the Capetown Agreement, the Transvaal Rural Dealers Regulation Bill was sponsored. Then came the Colonisation Scheme for decreasing the population of Indian residents in South Africa. Then there is the Industrial Conciliation Act under which Indians have no representation. The Inspectors appointed by these Councils are a source of great harassment to Indian traders. Similarly, the Slums Act is operating to the hardship of the Indian community. Then there were the Employment of White Women Bill and the Mixed Marriages Bill over which there was a lot of agitation."

Further Restriction

"Further restriction," continued Sjt. Manilal, "was proposed with regard to the ownership of land in Transvaal and a Commission has been appointed."

The speaker hoped that the Congress Party would do something to improve the condition of the Indian community.

Mr. Satyamurthi, Deputy Leader of the Congress Party in the Assembly, thanked Sjt. Manilal for apprising the members with the real state of affairs in South Africa and said that the Congress Party would do their best in the matter.

"As a part of our settlement with England, we must include the status of of Indians overseas," assured Mr. Satyamurthi.

COLONIAL BORN AND SETTLERS INDIAN ASSOCIATION

ANNUAL GENERAL MEETING OF CLAIRWOOD BRANCH

THE annual general meeting of the Clairwood Branch of the Colonial Born and Settlers Indian Association was held on Sunday last at the Krulma Theatre when fully 300 members were present. The meeting was presided over by Mr. P. M. Pillay and amongst those present were Advocate A. Christopher, Messrs. P. R. Singh and P. R. Pather from headquarters, and Mr. R. Soobramoney from the Maritzburg Branch.

The Secretarial report submitted by Mr. Pavadai R. Pather revealed that a considerable amount of work was carried on by the association quietly and unostentatiously. Most of the work was directed towards alleviating distress amongst the poor.

Adv. A. Christopher in congratulating the branch on its work said that he was very pleased to see the large number present at the meeting. It was an indication of the growing need that is being felt by South African born Indians and those permanently settled here, that the time had arrived when they should forge ahead relying on their strength. They should learn to respect and help one another for that was the only sure way for success. He wanted to impress upon the poorer classes that their Salvation lay with their own class. There was a great deal to be done for the uplift of the poor and he assured the meeting that the association will do everything in its power to uplift them.

Messrs. P. R. Singh, P. R. Pather, R. Soobramoney, N. Manickam Pillay, and E. Nanoo were the other speakers.

The election resulted as follows:

President: Mr. N. Ammamalai. Vice-Presidents: Messrs. P. M. Pillay, P. M. Harry, E. Lanoo, Singo Manickam Pillay, K. Perumal, C. J. Reddy N. [illegible], and Bridjmohan; Honorary Joint Secretaries: Messrs. N. M. Pillay and Pavadai R. Pather; Honorary [illegible] Mr. T. Govender; Committee [illegible] N. P. Dickson, Gauge Harry, R. Sookrunnan, M. M. Govender, K. R. Reddy, N. N. Pillay, V. Thumbee Pillay, Jagganath, J. M. Maharaj and [illegible] from the Industrial section; [illegible] Auditor: Mr. K. P. Das.

NEED OF THE HOUR

III

A CAREFUL scrutiny of the scriptures of the Hindus and the Mohammedans discloses the fact that the points of agreement between the two are more pronounced and remarkable than those of difference. Hinduism, or Vedantism properly so called, has always sung the immortal song of freedom and toleration, harmony and catholicity, inasmuch as it looks upon all faiths as but varied readings of the same Reality. In the *Rig-Veda* (I. 164. 46), it has been proclaimed, "The Truth is one; sages call it by various names." *The Gita* also strikes the the same note of universalism when it says, "Whosoever comes to Me through whatsoever form, I reach him. O Partha! All men are struggling through paths which in the end lead to Me" (IV, 11.) "Like different streams coursing through straight or crooked channels and losing themselves eventually in the one fathomless Deep, men treading the various paths of religions according to their individual tastes and predilections ultimately reach Thee, O Lord, who art the resort of all" (*Mahimnah Stotram*, 7). In a South Indian folk song also we find embodied this very message of harmony characteristic of Hindu ideas and ideals:

"Into the bosom of the one great sea
Flow streams that come from hills on every side,
Their names are various as the springs,
And thus in every land do men bow down.
To the great God, though known by many names."

Even in Buddhism we meet with the same emphasis on the spirit of toleration and catholicity (cf. Asoka's Twelfth Rock Edict). In recent years the life of Sri Ramakrishna has also vindicated the glorious teachings of the great seers and prophets of the world. He has harmonised all faiths and shown through his unique spiritual discipline and realization that "different creeds are but different paths to reach the one God. Various and different are the ways that lead to the temple of Mother Kali at Kalighat; similarly, various are the ways that lead the house of the Lord. Every religion is nothing but one of such paths that lead man to God." "A truly religious man should think that other religions also are paths leading to truth. We should always maintain an attitude of respect towards other religions." "As one can ascend to the top of a house by means of a ladder, or a bamboo, or a rope, so diverse are the ways and means of approaching God. Every religion in the world shows one of these ways" (*Sayings of Ramakrishna* 710, 723, 720).

By THE EDITOR
"*Prabuddha Bharata.*"

(*Continued from last week*)

Similar is the case with the teachings of Islam as well. If we read the *Quoran* between the lines with a mind free from all pre-conceived notions and prejudices, we will meet with eloquent passages breathing a similar spirit of universal toleration and harmony. There is a good deal of truth in the laconic statement of Mr. Margoliouth that "to speak of the *Quoran* is practically the same as speaking of Mahomet;" for one is a testimony to the other, and the message embodied in this Holy Book is but revelatory of the rich contents of the Prophet's mind as well as of the loftiness of his spiritual genius. It is really an insult to human wisdom to suppose that the Prophet of Islam did actually advocate compulsion in religion. The verse quoted below from the *Quoran* constitute proofs positive of his catholicity and friendly attitude towards the religions of others. The *Quoran* says, "If thy Lord had pleased, verily all who are in the earth would have believed together. Will't will thou compel men to become believers (Moslems)" (Sura 10, Verse 99)? "Say thou "I worship not that which ye worship, and ye do not worship that which I worship; neither shall I worship what ye worship, neither ye worship what I worship,—to you be your religion; to me my religion,") (Sura 109, Verses 1-6.) "Revile not those whom they call on beside God, lest they, in their ignorance, despitefully revile Him. Thus have we planned out their actions for every people; then shall they return to their Lord, and He will declare to them what those actions have been" (Sura 6 Verse 108) "Verily, they who believe (Moslems), and they who follow the Jewish religion, and the Christians, and the Sabeites— whoever of these doeth that which is right, shall have their reward with their Lord; fear shall not come upon them, neither shall they be grieved" (Sura 2, Verse 59) "And if God had pleased, He had surely made you all one people; but He would test you by what He hath given to each. Be emulous, then, in good deeds. To God shall ye all return, and He will tell you concerning the subjects of your disputes" (Sura 5, Verse 53). "To everyone of you have we given a rule and a beaten track" (Sura 5, Verse 52) "Our God and your God are one God and after him we all strive" (Sura 29 Verse 45).

Indeed, what stronger and more convincing testimony is needed to demonstrate the freedom extended in the *Quoran* to every man to follow his own conviction in matters religious? The illustrious Persian poet Sanai has also sung to the same tune: "Islam and the faiths other than Islam follow Thee, O Lord, when they declare that there is no god but God." Even the beautiful song of the celebrated Urdu poet Zafar expresses the same sentiment: "Angels and men, Hindus and Moslems, Thou, O Lord, hast created according to Thy sweet will. Everyone bows unto Thee, for it is Thou who art worshipped everywhere—in the Cranba, in the mosque or the temple. Thou art omnipresent. Every heart is a dwelling place and Thou art the dweller. There is no heart where Thou abidest not. Thou dost reside equally in all hearts, for Thou art all that exists in the universe." So does another Urdu bard sing,

"Only names differ, Beloved!
All forsooth are but the same.
Both the ocean and the dew-drop
But one living liquid frame."

It would indeed be a travesty of truth to brand Islam as a religion of intolerance in the face of the illuminating passages adduced above to show the spirit of harmony that runs through them. Towards the end of the year 1866, Sri Ramakrishna, the unlettered saint of Dakshineswar, also intuited the profound truths of Islam. Eager to realise the underlying unity of all faiths Sri Ramakrishna got himself initiated into the mysteries of Islam from a Mohammedan saint living at the time in the Dakshineswar temple garden. For the time being his mind was entirely cast in the mould of Islamic religion, and all thoughts, visions and emotions associated with Hindu gods and goddesses vanished from his mind and his devout practice was eventually crowned with a vision of the Prophet himself. He realised the Formless God with attributes (saguna Brahman) as described in the *Quoran*, and then became merged in the Impersonal God—Brahman without attributes (Nirguna Brahman). Thus the path of Islam also led him up to the dizzy heights he had already scaled by his Advaita practice. Verily, Sri Ramakrishna demonstrated in his life that all religions are but the various readings of the same Truth and are equally valid means to the realisation of the highest end of human life. In fact Islam received as much respect and homage from this modern Prophet of Harmony as other faiths of the world. It is time that we take lessons from the luminous pages of the book of Sri Ramakrishna's life approach every religion with a free and unprejudiced mind and learn to see the excellences in one another's faith so as to cement the bond of union and love between man and man. Whether Hindu or

Musalman, we must develop the requisite vision and breadth of mind to discover and cherish the living bonds of religion, common history and culture. For, any statistical ratios, economic adjustments, political compromises, special rights and reservations will have no meaning unless there is a sense of trust among communities and an agreement of minds. And to secure this agreement the need of a cultural understanding can hardly be over-emphasized. Indeed, the best way to facilitate such a Hindu-Muslim fellowship is to develop a love and respect for each other's religion and culture. Rightly did Mrs. Naidu emphasize that Hindu-Muslim unity could only be established on the basis of equality, recognizing human values of life and not communal values of life. The only sign of civilization and the only test of culture was that one's mind should be so wide, clean and so receptive to cultures, to all forces and truth of all religions that he could not discriminate between himself and others. That was the true meaning of Hindu-Muslim friendship.

IV

The religion of Islam, as is well known to all, is divided principally into two parts, viz., Faith and practice, which are based on the fourfold foundations of (a) the *Quoran*, (b) Tradition, (c) Inference by analogy and (d) Consensus of opinion. So far as faith is concerned, it is distributed under six different heads: (1) Faith in God, (2) in Angels, (3) in scriptures, (4) in Prophets, (5) in Resurrection and Final Judgment and (6) in Predestination. As regards the *Practice* of Islam there are five main obligatory duties or ordinances which comprise (i) Recital of the Kalima or the confession of Faith, (ii) Recital of prayers, and ablution, (iii) Fasting in the month of Ramjan, (iv) Almsgiving and (v) Pilgrimage to Mecca in the month of Dhul-Hajji. There are, besides, a number of duties of lesser importance, which are said to be necessary without being obligatory and there are some which are voluntary. A close examination of these fundamental doctrines of Islam reveals further points of similarity and contact between the two streams of Aryan and Semetic thoughts and opens fresh channels for mutual co-ordination, love and toleration. No doubt there are sharp differences in respect of rites, ceremonies and observances between religion and religion, between Hinduism and Islam. But these differences, when properly analyzed, are found to be more apparent than real. There is substantial similarity underneath the surface, and as such it must be the sacred duty of every aspirant after Truth and lover of mankind to discover that underlying unity—the living bond of life and thought in the various departments of our ideas and ideals.

In fact our fight, more or less, is of the nature of a wrangle of four friends—a Rumi, an Arab, a Persian and a Turk, over the purchase of grapes from their common fund without understanding one another's language. The Rumi wanted Astafil, the Arab shouted for Enab, the Persian for Angur and the Turk for Uzam. To a linguist these words convey the same meaning. But these friends fell out and came to blows simply for their ignorance of one another's mother-tongue. The fruit vendor who was acquainted with their languages composed their differences by placing, in the hands of all, the self same fruit which was the cherished object of each, viz., the grapes. At once their passion subsided, their faces brightened and they embraced one another in love and joy, and became friends as before. Such is the case with most of us. *We fight over mere words without caring to know the real significance underlying them. What is needed is a change of heart and an orientation of outlook and a sympathetic and respectful attitude towards the faith and cultures of one another and, above all, an unbiased study and appreciation of the essentials of every system of thought.* We must not be guided and influenced merely by the seeming differences palpable on the surface. There is after all an underlying unity in the substance and soul of all the thought-systems of the world. *A comparative study of some of the above fundamental doctrines of Islam and those of Hinduism will be attempted in our next issue* to bring into bold relief the points of similarity between Hinduism and Islam, the two dominant religions in India.

TRANSVAAL INDIAN CONGRESS

A PROVINCIAL CONFERENCE AT PATIDAR HALL

WE desire to bring to your notice that the Union Government has appointed two Commissions known as the "Transvaal Asiatic Land Commission" and the "Mixed Marriages Commission."

The Hon. Justice John Murray has been appointed Chairman of the Land Commission and its terms of reference require it to "enquire into and report whether, and, if so, to what extent, the letter and spirit of any law restricting or prohibiting the ownership, use or occupation by Asiatics of land is being evaded and to make recommendations in regard thereto.

The foregoing terms of reference shall not apply to proclaimed land under the Precious and Base Metals Act, 1908 (Transvaal), as amended from time to time to the extent which it has been dealt with by the Report of the Transvaal Asiatic Land Tenure Act Commission appointed under Government Notice No. 1324, dated 4th October, 1932."

It is apparent from the terms of reference that the enquiry is primarily directed against the interests of country Indians, and therefore the Working Committee of the Congress has resolved to convene a Provincial Conference of Transvaal Indians.

The present is a time of acute crisis and the members of the Working Committee issue an earnest appeal to country Indians to accept this invitation and send two representatives to this important Conference.

The Working Committee of the Congress has resolved to accord representation at the Conference only to those centres which have a representative organisation in their respective areas. In the case of districts in which no organisation exists, an appeal is made to the Indian resident therein to establish a branch of the Congress and forward its affiliation to Head Office. Officials of country and Reef branches are requested to forward the names of their representatives as early as possible to facilitate arrangements for the Conference.

Conference will be held at the Patidar Hall on Sunday, 26th June 1938, at 10.30 a.m.

Members of the Working Committee are requested to attend and participate in the Conference.

AGENDA:

(1) Conference will be opened by Mr. B. Rama Rau, Agent-General for India.

(2) Presidential Address.

(3) The Transvaal Asiatic Land Commission.

(5) General

The Agent General and Mrs. Rau will be arriving at Johannesburg Station at 9.8 a.m. on the 26th June 1938.

Public reception: 22nd June 1938, City Hall at 8 p.m.

(Sgd.) Z. V. PAHEN
S. M. NANA
Hon. Secretaries.

CONGRESS STANDS FOR ALL INDIANS

MR. R. K. SIDHVA, leader of the Congress party in the Sind Assembly, arrived at Cuddapah from Chittoor and was received by Mr. Ramachandra Reddy, president of the Cuddapah Congress Committee, and others at the station.

Mr. Sidhva addressed a huge public meeting at the maidan near the local post office under the presidency of Mr. K. Lakshmanna Rao. A welcome address in Hindi was presented by Mr. S. Ramachandra, Hindi pandit.

Mr. Sidhva at the outset expressed his pleasure at the efforts made at Cuddapah to propagate Hindi and thanked the Madras Government for their encouragement for Hindi.

Dealing at great length the high principles for which the Congress stood and fought all these days, the speaker pointed out that the Congress had come in seven provinces in India, power had not really passed into the hands of the Indians. **It was greatly circumscribed and what little they had gained was due to the sacrifice made cheerfully by thousands of men and women of India.** He envisaged opportunities for further sacrifice at any moment in the future and exhorted the people to rise to the occasion.

Bogey Exposed

The question of communal unity and the attempts made by the Congress to present a united front to British occupied a large portion of Mr. Sidhvas' address. He emphasised that the Congress stood for the Hindus, Muslims, Christians and Parsees and fought for every man who had made India his home. He recalled the faith in the Congress and sacrifice made on its behalf by such great personages as the late Dr. Ansari, Moulana Abdul Kalam Azad and Khan Abdul Gaffar Khan and reminded them how the Congress took up the cause of the Muslims in the Khilafat movement. He regretted that communalists had failed to understand the object of the Congress, and freely indulged in fomenting communal trouble. The one great problem for India now was the problem of "roti" (bread) and that knew no distinction, Hindu or Muslim. In villages no differences or ill-feeling existed between Hindus and Muslims. Mr. Jinnah and the Muslim League, he added, were only thinking in terms of proportional representation to Muslims in Councils and Assemblies, completely oblivious of the elementary needs of the starving millions.

Baseless Fears

Proceeding, the speaker held that the bogey that "Islam is in danger" was raised by interested persons. Islam needed no protection and, he continued, "And the Congress tried to destroy the religion of any he would not have been in it for the last 30 years." He was a Parsee, a minority community, and he had not demanded any protection. The Britishers said that the Parsees should have reserved seats but they replied that they wanted to be only the general constituency. He appealed to Muslims, particularly, to stand by the Congress and to fight as one man for Swaraj for India.

Mr. Sidhva then explained the work done by the Congress Party in Sind Assembly and said that the public of Sind, especially those in Karachi, were slowly beginning to throw their weight with the Congress.

In conclusion, he appealed to the people to form a Muslim contact committee and dispell the suspicions raised by communalists in the minds of the Muslim masses.

MAKING PUBLIC SERVANTS HONEST

It is understood that the Anti Corruption Committee set up by the U.P. Government under the chairmanship of Sir Maharaj Singh has completed its labours and submitted its report, a precis of which may now be made. The Committee is of the opinion that corruption exists in all departments and also in local bodies.

For detection of corruption the Committee suggests the establishment of a machinery for detection and removal of [illegible] officers.

It is understood that anti-corruption [illegible] be set up in each district with the District Magistrate as president, District Judge, the Superintendent of Police, two members of the bar, one member each of the Municipality and the District Board and all local members of the U.P. Legislature as members.

The functions of the Committe will be to review the problem of corruption, give it publicity and bring the matter to the notice of the authorities.

Rules Of Evidence

Another important suggestion made is that local bodies should come within the purview of the activities of the anti-corruption Committees and rules should be framed to Government servants should apply [illegible] local bodies.

It is further recommended that the character roll of all Government officers be examined without delay and those who have been [illegible] reported against by superior officers within six years for corrupt practices be removed, without the necessity of proving specific instances.

Officers with blemished records, whose record for [illegible] may have been bad, should be compulsorily retired.

Where necessary in departments [illegible] enquiries judicial officers of the rank of civil judge should be associated with departmental officers and the standard of evidence therein ought not be as rigid as in a court of law.

Acquittal of a person on a charge of corruption need not be followed by reinstatement in Government service.

Receipt Of Presents

Receipt of dalis (presents) by all ranks of Government servants and their families whether from subordinates or near officials should absolutely prohibited, including wedding gifts.

Decoration of camps, giving shooting parties and expensive entertainments should not be permitted, but this will not apply to public bodies.

Government servants of all grades should not be permitted to use [illegible] conveyance belonging to private persons or subordinates.

All free travelling by Government servants in vehicles plying for hire should be prohibited.

A Government servant, when first appointed, must furnish an accurate list of all immovable property belonging to him and the members of his family and report subsequent acquisitions to his superior officers.

An annual integrity certificate should be given.

No Government servant should be allowed to cross the efficiency bar unless he had an unblemished record for integrity.

Gratuities (recommendations) should be prohibited.

Periodical inspection by superior officers and failure to do so should be noted in his character roll.

Causes Of Corruption

Among the causes of corruption enumerated by the Committee are the following.

Reluctance of the bribe-giver to bear evidence;

Absence of public opinion.

Lack of close supervision by superior officers;

Demand of a high standard of proof in departmental inquiries;

Existence of a large number of low-paid public servants.

Instructions issued by the previous Governments, it is stated, have met with little response and action taken has not been sufficiently concerted, says the report.

The general remedies suggested for the prevention of corruption are:

Publicity;

Lessening of opportunities for corruption; and

Stoppage of practices, which though seemingly innocent, are liable to abuse.

Things In General

Mr. G. Bandhu Back Home

A LARGE gathering of Indians gathered at the Springs Station to welcome Mr. G. Bandhu who recently visited India. He was garlanded by the chairman, Mr. M. E. Matwadia. A welcome reception was held on June 5, at the Government Indian school room in honour of Mr. Bandhu, under the auspices of the Transvaal Indian Congress, Springs Branch. Mr. M. E. Matwadia presided, and in the course of his speech said that he trusted Mr. Bandhu will carry on with the noble work for the welfare of the community as he had done in the past. Other speakers were, Messrs. I. A. Loonat, M. E. Cajee, S. A. Loonat, B. M. Lahar, M. Jivan, E. L. Akoodie, B. V. Patel, J. Parsadh and G. Bandhu, secretary. In reply, Mr. Bandhu spoke about the Congress of India, and the great work that that body was doing, and stressed that we should unite in South Africa. He took the opportunity of meeting Mahatma Gandhi and the other leaders of the Congress.

Tongaat Wedding

Saturday 4th June saw a large gathering at the residence of Mr. Kakoo Jootha of Tongaat when his two daughters were matrimonially united to the two sons of Mr. Haribhai Hirji of Ladysmith. The bridegrooms being Mr. Lilodhar and Mr. Amritlal. Mr. Haribhai Hirji very generously donated the sum £1 to the Vishwaroop Temple and Dharamsala of Tongaat and this had been accepted by the Committee of the Temple very thankfully.

Fell Down Deaf And Got Up Cured

Mr. George Wist, of High Street, Littlehampton, is thanking his lucky stars that he fell down in the street, even though he hurt himself. And for this reason: before his fall he was stone deaf; now he can hear. "I was walking along the street," he told a "Reynold's" correspondent "when I tripped over something and fell. Then I had a weird sensation in my head. There was a loud crack in my ears, and my head felt suddenly empty. Somebody came to my aid and to my surprise I could hear what was being said. A doctor told me, "a person can get back his hearing through a sudden shock, and there is no doubt that this is what must have happened in this case."

Famous Art Treasures Stolen

Five famous old masters, worth in the region of £100,000, were cut from their frames by art thieves during the night from the 17th century Chilham Castle near the Canterbury, the residence of Sir Edmund and Lady Davis. The thieves gained access by cutting a pane in the groundfloor and escaped in a motor car taking with them two Gainsboroughs, and one each Rembrandt, Reynolds and Vandyck but missing the South American idol which was examined and apparently discarded as brass though actually of pure gold. Sir E. Davis is one of the foremost art collectors in the country and chairman of many mining companies.

Babies Mixed Up

The Shanghai *Nippo* reports that when the Japanese forces occupied the town of Taungming, on the island of the same name at the mouth of the Yangtze, they found in a nursery 30 Chinese babies whose parents had fled at the approach of invaders. The major in command, himself a father, issued a general call to other fathers in his unit to feed the wailing infants with milk which the bachelors were ordered to forego for in the deserted town. Several days later one of the missing *amahs* was found, and when taken to the nursery she gave a loud scream. The babies were all feeding happily, but the soldiers had mixed up the 30, beyond hope of their ever being sorted out again.

Oriental Wedding Ceremony

Eastern architecture, with pillars done in white and gold, was a feature of the specially made marriage dais at the wedding of Mr. Thangarajan Pathayachee, the eldest son of Mr. P. M. Pathayachee, and Miss Thevanee, the eldest daughter of Mr. V. N. Pillay, of Pietetown, which recently took place in Durban. The large hall of Messrs. Pollok and Hutton at 67 Victoria Street, Durban, was decorated with bunting and greenery, where the marriage festivities were conducted by Mr. Girja Sanker Maharaj. Guests, who came from distant parts, including Port Elizabeth, Oribistontown, Kimberley, Johannesburg and those from Natal, numbered more than 1,000, testifying to the popularity of the contracting parties. The Agent-General for India, Mr. Hame Rau, who was also present, was welcomed and garlanded, on behalf of the parents by Mr. S. R. Pather. Replying, the Agent-General referred to the pleasure that it gave him to see that Indians in South Africa still observed the ceremonials and culture of India. At the reception congratulations were extended by Messrs. S. R. Naidoo, P. R. Natoker, Sushil Maharaj, S. R. Pather, A. Christopher and K. R. Sayed. More than 100 congratulatory telegrams were received. Music was rendered by the Young Men's Vedic Society's orchestra; Misses Radha and Rukmini, the well known Durban twin singers; and there was a Maypole dance exhibition under the direction of Miss M. Moodley.

In Aid Of China

A beautiful 19-year-old Chinese girl living in Penang has offered herself as a bride of any Chinese who will buy $10,000 of Chinese liberty bonds, in aid of the Chinese war relief fund. Born in Shanghai, the girl established fame as a dancer and has toured in China and Siam. She states she will become the wife, as the second or third wife of any one willing to put up the money, 'old or young, handsome or deformed.' This she says is the only way she can do something for her country. Another attractive Chinese girl, Miss Lee Wong Mooy, has promised herself to the winner of a Chinese lucky which she started in aid also of the war relief fund. Elaborated and charming Miss Wong Mooy in an explosive 'I am proud to make the sacrifice,' she says. The patriotism of both these girls is extolled in the Chinese vernacular in Malaya.

Human Lives Saved By The Instinct Of Dogs

The famous Hospice on the Great St. Bernard's Pass in the Swiss Alps, where monks of that Hospice breed the well known kind of dogs which have in the course of time already saved the lives of thousands of men travelling over the snow-clad pass, was hit recently by two avalanches, the snow smashing the windows, breaking in the doors, and cutting off the inmates from the outside world for three or four days. Just before the avalanches fell, the monks were preparing to leave the Hospice with their dogs to look for people who, travelling over the pass, would perhaps be in need of some help. The dogs, however, refused to accompany the monks, and by no means could they be induced to do what they have done quite readily. At last the monks yielded and postponed the expedition for later. But what seemed to be disobedience on the side of the dogs turned actually out to be the means of salvation for the monks. Had they not yielded to the instinct of the dogs, there is not the slightest doubt that they would have been buried under the avalanches with their dogs. Thus human lives were saved by the instinct of dogs.

India Letter

[News Culled From Indian Papers]

Flag Satyagraha In Mysore To Cease?

It is reliably understood that the following points will form the basis of negotiations likely to be conducted by Sardar Vallabhbhai Patel in order to compose the differences between the Mysore Congress and the Mysore Government: Firstly, Mysore Congress should cease the Flag Satyagraha; secondly, at all Congress ceremonies the State Flag should be flown with the Congress Flag; and, thirdly, all the political prisoners should be released forthwith.

Madras Loan To A.I.S.A.

With regard to the proposal of the Madras Government of advancing Rs. 20,000 to the All-India Spinners' Association for providing employment to the people in the famine stricken areas in the Ceded Districts of the Presidency through hand-spinning, it is understood that the advance of money will be repayable in three years but it will be free of interest. The Government are of the opinion that the spinning wheel is a much better and healthier form of employment to the workless agriculturists, particularly to women, who have to eke out their livelihood in the famine zone by the only other alternative of breaking stones for road metal.

Hindus Pay Fine For Muslims

Consequent on the conviction and sentence of fine and imprisonment on three persons in connection with the communal riots which occurred at Bhui Patan District last year, it is understood that the Hindus of Bhui have raised a subscription and paid up the fine which was imposed on the accused and have petitioned to the authorities to release the prisoners. It is understood that the extra police force posted there since the riots have been withdrawn under the orders of the present Government. It is understood that the Hindus in the village of Bhui collected the subscription in order to pay the fine imposed on three Muslim accused persons. The fine amounted to Rs. 1,500 the accused being fined Rs. 500 each. This action on the part of the Hindus is a result of the efforts at communal unity and both Hindus and Muslims are reported to be living in harmony. The Muslims, in order to show their reciprocation, joined the Hindus in the celebration of the Holi festival.

That Spirit !

Mr. Maruthi Chatorvedi, divisional forest officer, has taken charge of his office as rural development officer, U.P., vice Mr. S. K. D. Paliwal and has started reorganising the whole department on new lines though his formal appointment would be made on Premier Pant's return from Naini-tal on or about May 20. It is reported that Mr S. K. D. Paliwal, assistant rural development *is resigning from his post as he is not prepared to serve under any Congressman*. It is learnt that all organisers appointed by Mr Paliwal would have to undergo an efficiency test and only those that succeed in that would continue as rural development organisers.

Education Advisory Board Sub-Committee Meeting In Simla

The sub-committee of the central advisory board of education appointed to consider the Wardha scheme of education is meeting at Simla on June 27. The committee will be presided over by Mr. B. G. Kher, the other members being Dr. Syed Mahmud, Minister of Education, Bihar; Mr. R. S. Sukhia, Minister for Education, C.P., Lady Grigg; Rajkumari Amritkaur; Sir Ziauddin Ahmad; Mr. Statham, director of public instruction, Madras; Mr Armstrong, D. P. I.; Punjab; Mr Sharma Prasad Mukherjee, Vice-Chancellor, Calcutta University; Khan Faral Mahomed Khan, secretary; technical and vocational training, Nizam's Government; Dr. Zakir Hussain, principal, Jamia Millia, Delhi (author of the scheme); and Mr. J. F. Parkinson, education commissioner with the Government of India.

Frontier Incident

A Hindu boy aged seven was kidnapped in the early hours on May 2 from village Hassankhel, police station Miran, six miles from Bannu. The dacoits involved in the crime are reported to be numbering 30. In view of the reports that Mahsud and Bhittani dacoits are abroad for mischief Bannu Tank Road via Bain recently declared open for traffic has been closed again.

Lord Lothian On Orissa Crisis

Speaking at the Eighty Club on the Orissa crisis Lord Lothian said that he did not see any ground for the resignation as the constitutional position was clear. The responsibility of appointing a person to discharge the functions of the Governor rested with the Governor-General. The appointment of officials who had been subordinate to Ministers to serve as Acting Governor for a short time prior to retirement might or might not be a wise practice. It was probably a suitable subject for discussion with the Viceroy with a view to arriving at an understanding for the future. Lord Lothian could not see why the Ministers should surrender the responsibility with which they were entrusted by the electorate unless the person appointed to act as Governor, *for which they had no constitutional authority*, himself acted in an improper or unconstitutional way.

"Rich Should Come To Right Path

The Congress Government did not want to 'rob' the rich. They wanted that the rich should come to the 'right path,' said Mr Srikrishna Sinha, Premier, in the course of a speech at the opening of the college section of the Mahanth Keshava Sanskrit Vidyalaya at Futwah. The Prime Minister sounded a note of warning to zamindars, capitalists and mahants, that if they did not follow the teachings of Mahatma Gandhi they may have to repent. Proceeding, he said the duty of a Government was to make a country prosperous, and to make life better and happier for everyone. Money was an important factor but voluntary assistance was also needed. Referring to a recent debate in the Bihar Assembly, the Prime Minister said the Leader of the Opposition had said that Mahatma Gandhi did not want the zamindari system to be abolished. But the Leader of the Opposition might have known that Mahatma Gandhi had also stated that zamindars should act like trustees of their property. If zamindars had followed Mahatma Gandhi's advice the unrest that prevailed in the province would not have come into being at all. He had received various petitions complaining against non-grant of receipts, etc. and, if these complaints were to be believed, then he felt constrained to say that the zamindars had fallen from their ideal. The grievances of the Kisans, continued the Premier, could not be removed by legislation only. It was necessary that the richer classes should change their outlook.

Gandhiji Greets Orissa Premier

Mahatma Gandhi has sent the following message to Mr Biswanath Das, Premier of Orissa: "Delighted. Humble ourselves before God."

Allahabad Swaraj Bhawan Exempted From Taxes

The Allahabad Municipal Board has decided to exempt from taxes Swaraj Bhawan which was dedicated to the nation by the late Pandit Motilal Nehru.

ANNIVERSARY OF THE MAGNA CARTA

Mr. F. G. Cawston, National President, Indian Magna Carta Day Association Incorporated, writes:—

THE strength of a nation depends on the loyalty of its subjects and the integrity of the British Commonwealth of Nations rests with those who have chosen as their basic form of Government that great Charter of Liberty which was granted to the English in June 1215.

From June 15th to 19th of this year the 723rd anniversary of the granting of Magna Carta is being celebrated throughout the Empire, as it is also being observed in the United States of America which is founded on the same principles of democratic government. The occasion is receiving official support in various countries and is becoming more and more the symbol of the democratic nations of the world.

As British warships once sailed stanchly and silently down the English Channel to the support of two Greek women, because they were naturalised British subjects; so Britishers throughout the world can rest assured of the protection of their country in time of need.

Politicians have emphasised that there may be different ways of interpreting British principles of justice and the local application of those principles may vary in different parts of the world but the anniversary of the granting of Magna Carta serves as a reminder of the common heritage and responsibilities of all the subjects of the King and all nationalities and persons of even divergent political views may well unite at this time in the endeavour to foster the spirit of goodwill among the English speaking nations of the world and in the preservation of the world's peace.

The Sporting World

Springfield Rover Scouts

THE 1st Springfield Rover Crew assisted the Esperanza Rovers and Scouts in their concert held recently. The concert was a great success. On the following day they met the local Indians in the school hall. Mr. A. P. Pahlinoy, the Scoutmaster, after introducing the 1st Springfield Rovers, called upon Mr. B. N. Singh, the assistant Rover Scout leader, to address the gathering which thronged the hall. In the course of his speech, Mr. Singh said, "The Scout movement is a world-wide movement and should be observed in the four corners of the Union. There are about twenty-six various Indian schools in Natal at present which are interested in the Scouts. The Rover Scout movement has now been firmly established in Natal and I am overjoyed to see that the Scout and Rover movements have made their way here. I hope, in the near future, that both these groups of Scouts will, under the guidance and supervision of the "Chief" Mr. A. P. Pahlinoy, become the A. 1. movement in South Africa." The speaker outlined the Springfield Rover and Scout movements, saying that there was a gloom after the "Chief's" departure and that there was a great struggle to survive. He said the scout spirit had prevailed and the movement had been firmly rooted. He further eulogised the "Chief" for his magnanimity. The Scribe, Mr. P. Veeranah, outlined the present 1st Springfield Rover Crew and their services rendered to different bodies and people. He further stated that Mr. B. N. Singh in conjunction with two other Rovers was planning to cycle-hike the Union. These three Rovers have already successfully toured the Transvaal. There were various other speakers. Messrs. C. T. Singh, the headmaster and A. P. Pahlinoy thanked the Rovers for their visit.

By "Rambler"

Soccer in Northern Districts

Owing to the tragic death in the recent shooting accident of the president of the Northern Districts Indian Football Association, a special general meeting was held to appoint his successor. Mr. Ramlal Singh, a prominent Indian, who has always keenly interested himself in sports in the Northern District was unanimously elected to the post. The following team has been selected to represent the Northern Districts Indian Football Association in their Inter-District match against the Pietermaritzburg representative eleven at P. M. Burg on Saturday, June 25. Goal-keeper: Bala Moodley (Dannhauser); backs: T. Motha (N.I.F.C.) and Hoosen Imam (Dannhauser), captain; Halves: Ratha Naidoo (N.I.F.C.), Dawood Kasim (Dannhauser), and Moosa Jamalodeen (N.I.F.C.). Forwards: M. Moodley (Dannhauser), N. P. Govender (N.I.F.C.); P. Muthu (N.I.F.C.) vice-captain, Ramdas Naidoo (Schools), and M. V. Naidoo (N.I.F.C.). Manager: Mr. Ramsaisingh. Should the Northern Districts win they will meet the finalists between the Klip River and Durban Associations.

Verulam Temple Football Club

On Sunday, June 12, the Verulam Temple F.C. "A" and "B" met the Rangers F.C. "A" and "B" of Durban in a friendly match on the Verulam Indian Sports Ground. Both the "B" teams took the field first, and resulted in a win for the visitors by 1 G. When both the "B" teams took the field, both sides were evenly matched in their defence. The Temples forwards' line displayed better combination and beat their opponents by 3-2.

Obituary

The Late Rev. Charles Phillips

The funeral of the late Rev. Charles Phillips on Wednesday June 8 was very largely attended. Long before the Service held at the Ebenezer Church, Main Street, Johannesburg, hundreds of Coloureds, Natives, Europeans and Indians were present outside and could not gain entrance into the Church. At the cemetery at Brixton hundreds were present. The Service at the graveside was conducted by the Rev. J. B. Seridge and the Rev. J. W. Mullinaux. There were many Europeans present and the Indian community was represented by the Rev. R. A. E. Bhamjoney, Messrs. E. J. Tawarin and T. R. Naidoo.

Hill View Government-Aided Indian School Building Fund

(Continued from [illegible])

Class Excess	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]

Books for sale.

NOTE.—Remittance should accompany orders. V.P. ORDERS will not receive attention. Postal Orders to be made in "Indian Opinion" at Phœnix. Postage Free on all books.

Gokhale and Gandhi ... ... 1s. 6d.

... and Rulayeeda ... ... 6d.

... BOSE.—His discoveries and writings with a ... and portrait ... ... 6d.

EMINENT MUSSALMANS—

Contents: Sir Syed Ahmed, Sir Salar Jung, Nawab Mohsin-ul-Mulk, Badruddin Tyabji, Rahimtulla Muhamed Sayani, Nawab Mahomed Sadiq Ameer Ali, Dr. Sir Aga Khan, Sir Muhammad Shafi, ... Ali Imam, Syed Hasan Imam, Ajmal Khan, The Begum Sahiba of Tonk, Allama Shamul Ulma Shibli, Syed Hasan Bilgrami, Justice Syed Ameer Ali, Sir Mahomed Iqbal, Sir Muhammad Habibullah, Sir Abbas Ali Baig, Hamid, Sir Abdur Rahim, M. Hidayat and the Ali Brothers.

Price ... ... 5s.

ON KHADDAR—

(BY DR. PATTABHI SITARAMAYYA)

In this handy book, Dr. Pattabhi Sitaramayya traces the causes that led to the destruction of many ancient crafts and industries of India. He also illustrates by facts and figures the great advance the country has made by the step Mahatma Gandhi took by exalting the question of khaddar on to the pedestal of a ... national plank in the Congress platform.

Price ... ... 1s. 3d.

SAKUNTALA—

By Kamala Satthianadhan, M.A. A prose version in English of Kalidasa's drama.

Price ... ... 1s. 3d.

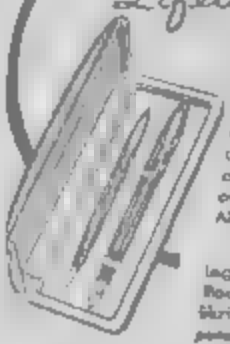
ESSAYS ON INDIAN ECONOMY—By Mahadev Govind Ranade
Price 4s. 6d.

ESSAYS ON INDIAN ART, INDUSTRY AND EDUCATION
By E. B. Havell Price 3s.

INDIAN INDUSTRIAL AND ECONOMIC PROBLEMS.—
By ... Price ... 4s

THE WORLD'S FINEST AND THRIFTIEST PEN

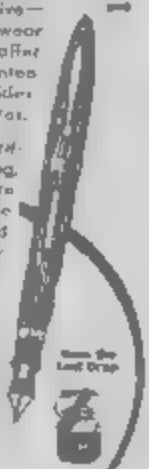
Lifetime Feathertouch

Which do you consider the better buy? One Lifetime* Sheaffer with Feathertouch Point that gives finest performance as long as you live—or a score of cheap pens that wear out and are discarded? Sheaffer alone gives a lifetime* guarantee and is the only pen that provides All of today's modern pen features.

Balanced Balance makes writing a pleasure... One-stroke Filling Reserve or Lever Fill... 400% more ink per stroke than multiple stroke pens... Ace-cooled, dry-proof desk and pocket pens. Feathertouch 2-way writing... VISULATED pen—with last drop visibility and insulated for perfect flow.

Matched pen and pencil ensembles. Many thrilling colour combinations. Look for the white dot—a sure lifelong satisfaction. At leading stores.

SHEAFFER'S

અમેરીકાની બનાવટની દુનીયામાં મોટી બચાવે બચાવગીરી.
છતાંથી પર્યંત ગેરંટી મરજી સાથે
શીફરની પેન અને પેનસીલ તેમજ રોલ્ડ ગોલ્ડની
પ્રથી પેનસીલ મળી શકશે.

[illegible]

[illegible]—

I. C. ASHABHAI & Co.,
35, Commissioner St., JOHANNESBURG.
'Phone 333716. P. O. Box 4838.

'INDIAN OPINION'

(Founded by Mahatma Gandhi in 1903)

For The Moral, Political and Social Advancement Of Indians In South Africa.

Published Every Friday.

Subscription Rates

Payable Always In Advance.

Within the Union	21s.	Annually
" " "	11s.	Half-yearly
Outside the Union	22s. 6d.	Annually
" " "	12s.	Half-yearly

Become a Subscriber and persuade your friends to do likewise

Apply to—

Manager,
Indian Opinion,
Phœnix, Natal.

Indians In South Africa

Helots within the Empire
and
How they are Treated.

By Henry S. L. Polak.

Price ... ... 2s.

To be had from:—

THE MANAGER,
INDIAN OPINION,
Phœnix, Natal.

CHOONILALL BROS.

THE NOTED INDIAN "SARRI HOUSE IN SOUTH AFRICA."

141, GREY STREET, DURBAN.

Branches
59, Wood Street And 60, W[illegible] Street,
VERULAM
GARAGE AND SERVICE STATIONS
7, Mose Street And 55, Vi[illegible] Street
VERULAM

Please note
Our Johannesburg Agent
P. RATANJEE,
60, Bree Street,
Newtown.

Cables and Tel. Add.
"Advantage"
Phone Harbour
" 2144R Res.
Durban
Post [illegible]

ARRIVING BY EVERY MAIL FROM INDIA AND JAPAN
BENARES SARRIES WITH BORDER AND PLAIN CENTRE, RUTHAR BENARES SARRIES IN SEVERAL SHADES
Price from 60/ [illegible] 105/ & up[illegible] /6
THE LATEST FROM BENARES CITY
EMBROIDERED SARRIES 25/, 35/ & up
PRINTED VARIOUS LINES of SARRIES from 12/6, 17/ & upwards
EMBROIDERED GEORGETTE from 3/6 yd. 42 in. & 45 in width
LATEST DESIGN SARRIE CLOTH 44 in width from 1/6 yd. 1/9, 2/ & up
GEORGETTE SARRIES LATEST ARRIVALS price from 25/, 30/-, 45/ & up
LATEST BLOUSES To Match SARRIES price from 12/6, 17/6 & upwards
ZARI WORK SILK SARRIES IN ALL SHADES from 65/-, 95/-, 125/ & upwards

THE NOTED
INDIAN SARRI HOUSE
IN SOUTH AFRICA.

SUITABLE FOR WEDDING GIFTS
Brassware Vases, [illegible] Bowl Jardines Engraved Tray [illegible] Various other Lines.
At Special Reduced Prices.
Harmoniums, Tablas, Gramophone, Records & Musical [illegible] ments At Rock Bottom Pr[illegible]
Indian Condiments, Indian Groceries At Wholesale Retail Prices.
Midwest Radio & Radio Gram from £15, £45, £35, £45 & up.
Marble Taj Mahals from 12/6, 17/6, 27/6 45/-
Suitable for Xmas Presents.
Write for sample and further Particulars

ચુનીલાલ બ્રધર્સ

દક્ષિણ આફ્રિકાનું જાણીતું સાડીઓનું ઘર

૧૪૧ ગ્રે સ્ટ્રીટ, ડરબન.

આંબેઃ
૫૩ અને ૬૦ વીકસ સ્ટ્રીટ
વેરૂલમ.

અમારી સાડીઓ મદિના એજન્ટ એસેનશિયલ્સ માટે
પી. પી. રતનજી,
૬૭, ગ્રી સ્ટ્રીટ, જોહાનિસબર્ગ

ગરાજ અને સર્વિસ સ્ટેશન
૭ પ્રાસ સ્ટ્રીટ અને ૫૩ વીકસ સ્ટ્રીટ
વેરૂલમ.

દરેક સ્ટીમરમાં જાપાન તથા બિનારસથી આવે છે
બનારસની જમાનાવાળી અને સારી, તેમજ જાપાનની ખુશીદાર
સાડીઓ શી. ૬૭, શી. ૮૫, શી. ૧૦૫ થી લઇને પા. ૨૦ સુધીની
બનારસથી હમણાજ આવેલી છે.
કલર ડાગની સાડીઓ શી. ૨૫ થી અને શી. ૩૫ થી ઉપર.
જ્યોર્જેટની જાતવાળી સાડીઓ
શી. ૧૨–૬ અને શી. ૧૭–૬ થી ઉપર.
કલાતનું ફેન-ડી-ચીનકુઆ. ૩–૧ ૧૫ વાર ૬૨ ઇંચ અને ૪૫ ઇંચ પહોળ.
સાડીનું સેટરડ ડીઝાઇનનું કપડું. ૬૪ ઇંચ પહોળા વારનો. શી. ૬–૬,
શી. ૭–૬, શી. ૮–૦ અને તેથી ઉપર
હમણાજ આવેલી જ્યોરજેટ સાડીઓ શી. ૬૫, શી. ૭૫,
શી. ૮૫ અને તેથી ઉપર.

સાડીને મેચ પડતાં બ્લાઉઝ શી. ૧૨–૬, શી. ૧૭–૬ અને
તેથી ઉપર.
દરેક રંગની જરી બાર્ડરની જ્યોરજેટ સાડીઓ શી. ૫૫, શી. ૬૫,
શી. ૭૫ અને તેથી ઉપર.
ક્રારગોનીયમ, તળાવા ગ્રાગોરેટેન, રેશમી અને બીજા ચાલુ ૨
ઓળામાં ઓળા આવે.
દરેક જાતનું ગાંધીપકું. ગ્રોસરી પહોચેલા ટેલરોલ આવે
ગેબરડાશ રેશમિ અને રેશમિ માલ
ભાવ: પા. ૧૫, પા. ૨૫, પા. ૩૫, પા. ૪૫ અને તેથી ઉપર
વીસ્ટગસના પ્રેજન્ટને ગ્રોસર આરસના તાજ મકાનો
ભાવ: શી. ૧૨–૬, શી. ૧૭–૬, શી. ૨૭–૬, શી. ૪૫.

ઇન્ડિયન ઓપિનિયન.

મહાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે
અને [illegible]ના તંત્રીપણા નીચે.

પુસ્તક ૩૬ મું. ફીનીક્સ, શુક્રવાર, તારીખ ૧૬ જુન ૧૯૩૮ અંક—૨૪.

"ઇન્ડિયન ઓપિનિયન"
શુક્રવાર, તા. ૧૭ જુન ૧૯૩૮.

ચીન જાપાન યુદ્ધ

ચીન જાપાનની લડાઇએ હવે ગંભીર રૂપ પકડયું છે. બેઉ પક્ષ મરણીયા થયા છે. નાશ કરવાના હુમીયારો જાપાન પાસે ચીનથી ચઢીયાતાં છે. સાથે સાથે ન્યાય અને નીતિનાં ધોરણો પણ જાપાને પડતા મુકયા છે. નિદાન રૂપ ધારણ કરીને જાપાને આ પૃથ્વી ઉપરથી ચીનાઓનો નાશ કરી નાંખવાનો નિશ્ચય કર્યો છે. ચીનમાં હરેકઠેકાણે બોંબ પુરૂપેા અને બાચકાંઓની મારફત કરવામાં આવે છે.

સુધરેલા જમાનામાં આ લડાઇની નીતિ ગણાય છે. આ જમાનાના સીપાહીમાં અસલના જમાનામાંના યુદ્ધ વખતે પક્ષ દુશ્મનો સામે લડવામાં ગર્વાતા પાકનનો ચિષ્ટાચાર વગેરે તો આજે દેખામાં નથી આવતા. નીર્દોષજનોનો નાશ કરવામાં કોઇ જાતનો બાધક આ જમાનાના લડવૈયાને નથી. આ દુનિયાના નાશની નિશાની નથી?

પીળી નદીની નહેરનું બાંધકામ તોડી નાંખવાથી પાણીનાં પુર ચોતરફ ફેલાઇ ગયાં છે. આડા વગ કરોડ માણસ ઘર બાર વીનાના, ઉભાવાને જમીન વગરનાં, કપડા સુધ્ધાં ન બનાવ વગરના ચોમેર પાણીમાં ટળવળે છે. ચીનાઓ જાપાનનો વાક ઝાંખે છે. જાપાનીઓએ ચીની પ્રજાને દુઃખ દઇ ગુલામીના બાળે બાંધવા માટે આ કહેર કર્યો હોય એમ મનાય છે. પણ પરિણામે યુદ્ધ કરનારની દ્રષ્ટિએ આમાં જાપાનને નુકસાન છે અને ચીનને લાભ લાભ એમ જણાય છે.

બાંધકામ તુટી જવાથી પાણી વંગએ અને કાઇફંગની વચ્ચેના આખા પ્રદેશમાં ફરી વળ્યું છે. કાઇફંગમાં ઠાણલ વખાના હવાલા બધે ફરી લીધા છે. અને વહેતાં જતાં પુરનાં પાણીને વાળી દેવા માટે માટી અને પથર અને લાકડાંની આડ કરવામાં આવે છે કે ગાબા તણાઈ જતાં બચી શકે. બહીરથી વસ્તીનો ઘાટો ભાગ ચંગચા તરફ ત્રાસમાંથી છુટવા માટે ભાગે છે પણ ત્યાં તો આજે ૫૦ હજાર માણસો પડયા છે. પ્રજાને માટે ખોરાકીની જરૂરીઓ લાવવા માટે અમલદારો તનતોડ મહેનત કરી રહ્યા છે. આખા પ્રાંતના અમલદારોને હુકમ કરવામાં આવ્યો છે કે બાકી છુટનાર માણસોની માવજત બરોબર કરવી.

આનું નામ સુધરેલા જમાનાની લડાઇ જાપાનીઝ ડોકટરોની આવી લડાઈની રીત પુર્વના દોકટરને માટે નવીન અને અપરિચિત ગણાય. અમારૂં ખાતરીવાળું માનવું છે કે આનું પરિણામ જાપાનને બહુ ભારે ભોગવવું પડશે. યાદ રાખવું જોઇએ કે ચીની પ્રજા જાપાન કરતાં ઘણી મોટી છે. હાથવારમાં જાપાન ચઢિયાતું છે પણ ચીનની માંગે પહાડી મદેશોમાં છુપાઇને લડાઇ કરવામાં જાપાનના શસ્ત્ર અસ્ત્ર પાછા પડશે. આવી રીતે ચીન વરસો સુધી લડાઈ ચલાવી શકશે પણ જાપાન અપરિચિત પ્રદેશમાં વરસો સુધી લડાઇમાં ટકી શકશે?

અમારા મત પ્રમાણે જાપાનને ઘણું નુકસાન છે. પુર્વના દેશો વચ્ચે અને બે પડોશી પ્રજાઓ વચ્ચે યુદ્ધ અટકયું એ કમનશીબીની વાત છે. દુનિયાની શાંતિને માટે તો બે પ્રજાનો વચ્ચે સુલેહની ઘણીજ જરૂર છે. પણ અમે માનીએ છીએ કે આ બંને દેશો વચ્ચેના યુદ્ધ માટે બીજા દેશો જવાબદાર છે અને તેમની કુમકગીરી ઘણી છે. એ કુમકગીરી ન હોત તો ચીન જાપાન વચ્ચે લાંબુ યુદ્ધ ચાલવું અસંભવિત છે. ચીન લીગ ઓફ નેશન્સમાં ઓઠ મેમ્બર છે. જ્યારે જાપાને તેમાંથી રાજીનામું આપ્યું છે. આજે લીગ ઓફ નેશન્સની પ્રતિષ્ઠા કે પ્રભાવ ન મળે. લીગથી દુનીયામાં નબળાંને સબળા ખાઈ જાય તેને તેનાથી રૂ કે ચાં નથી થઇ શકતું. એબીસીનીયાને ઇથોપી ખાઇ ગયું તે વખતે પણ લીગ ઓફ નેશન્સ કોઇજ ન કરી શકયું. લીગની સ્થાપના કરવામાં આવી પણ તેમાં કેટલાંક તો જેવાં મેમ્બર તરીકે દાખલ થયાં તેવાંજ રાજીનામાં આપી પાછાં નોકળી ગયા. જે લીગની સ્થાપના પછી તેના મુખ્ય દેશોના પ્રધાનોએ પ્રમાણિકપણે અને નીતિથી વર્તી સુલેહ જળવત તો આજે એબીસીનીયા, સ્પેન કે ચીનમાં લડાઇઓ થઇ ન હત.

વાંધોજ એ છે કે દરેક પ્રજા આજે લડવાના શસ્ત્રો બનાવવાના કાર્યમાં અને પોતાનાજ રક્ષણના વિચાર કરે છે. કોઇ એક પ્રજા બીજી પ્રજા સામે આંગળી ચીંધી શકે એમ નથી. હીટલરે ઓસ્ટ્રીયા ઘચાવી પાડયું. એક પણ ગોળીબાર કરવામાં ન આવ્યો. એનો સાર શું? કયીવારથી મુસ્તબ્બર ફાસર પધારી પછે અને બીજા કોઇની મગદુર નથી કે તેની સામે બોલી શકે દરેક પ્રજા બીજી પ્રજાથી બીહે છે. હીટલર જે કરવાને હીંમત કરી શકયો તે મહાયુદ્ધ પહેલા કોઇ પણ રાજ્ય ન કરી શકત પણ તે વખતે તો લડાઇ યુદ્ધ અને ઝેરી હવાના પ્રયોગો પ્રજાએ જાણતી નહોતી.

ચીન જાપાનની લડાઇ ઉપરથી એટલું સમજી શકાય છે કે આવી લડાઇઓ થતી અટકાવવા માટે આંતરરાષ્ટ્રિય લશ્કરની બહુજ જરૂર છે. પણ એ કયારે બની શકે! લીગ ઓફ નેશન્સમાં રહેલી પ્રજાઓ નીતિથી વર્તે તેની સત્તા અસરકારક બનાવી શકે તોજ તે શકય. હાલ તો અસંખ્ય બી પુરૂપેા અને બાળકો ને અનેક બીજા દુઃખો ખમ્યે આરો છે અને આપણે આ કરૂણ દ્રષ્ય જોવાનું રહે છે.

સદ્‌ગત રેવ. ચાર્લ્સ ફ્રીલીપ્સ

ગઈ પ્રસંગને અણધારી દુઃખ થયું કે રેવરન્ડ ચાર્લ્સ ફ્રીલીપ્સ આપણી વચ્ચે રેહ સ્વરૂપે આજે નથી. ખાસ આ દેશમાં સાંપીઠના માણસો વતી રહેલ પત્ર દ્વારા ફ્રીલીપ્સના નામથી પરિચિત છે. રેવ. ફ્રેપ્સ : ફ્રિલીપ્સના હીન્દી કોમ સાથેનો સંબંધ ગાંધીજી આવ્યા હતા ત્યારનો છે. ગાંધીજીના વખતની સત્યા-ગ્રહની લડતને વખતે મરહુમ હીન્દીઓ પ્રત્યે સહાનુભૂતી રાખતા યુરોપીયન ફ્રેન્ડોમાં મોટા ભાગ પ્રમુખ હતા આ પછી પણ જ્યારે પ્રસંગ આવ્યો છે ત્યારે પોતાથી બનતું કરી છુટવામાં રેવરન્ડ રેવ. ફ્રીલીપ્સ પાછા નથી પડયા. રેવ રેવ. ફ્રીલીપ્સ ગાઢ હિન્દી કોમ-દરદ સેવા કરી છે તેમ નથી પણ તેઓ ઉંડા લાગણી પ્રીતી પાદરી દોઢ તેમણે પ્રસંગે પ્રસંગની પણ અનુપમ સેવા બજાવી છે. આજે રેન્ડ તરફ કલ્ડ પ્રજા મારે જેટલા ઋણી છે તે રેવ. રેવ. ફ્રીલીપ્સને ચાલ્યારી છે, એમ કહેવામાં છે. આપ અને ઉંડા કોમ તેમજ મરહુમ કુટુંબ પ્રત્યે રેવરન્ડ ફ્રીલીપ્સની ખાણી છે. છેવટે સદ્‌ગતના આત્માને શાંતી મળો એવી ઇશ્વર પ્રત્યે આમારી પ્રાર્થના છે.

મીસીસ એમ. રામરાવ

મીસીસ એમ. રામ રાવ આજે વિક્ટોરિયાથી ડેબ્રેટાકિન થઇ વિમાનમાં ડરબન આવશે. મીસીસ રામ રાવનો પરિચય વર્તમાન પત્રો દ્વારા આપણને મળી ગયેલ છે. મીસીસ રામ રાવની સમાજીક સેવાઓના કેટલી ઠરી લેના સુંદર પુરાવો એ છે કે તેમને વિક્ટોરિયાથી વિદાય આપતા આસીસ ૧૮૦ મેમ્બરોએ એકત્રિત થઇને તેમના માનમાં મેળાવડો યોજેલો. આનંદની એ પણ બીના ગણાશે કે મીસીસ રામ રાવને કેળવણીના ક્ષેત્રમાં કામ કરવાનો રસ છે અને પોતે ઉચ્ચ કેળવણી પામ્યા છે. મીસીસ રાવનો પ્રિય વિષય તેમણે પરણ્યા તે પહેલા કેળવણીનો હતો, અને તેને અંગે કેટલોક વખત સેન્ટ જેરોમ કેથ્રજમાં શિક્ષિકા પણ હતા. સામાજીક ઉન્નતીના ક્ષેત્રમાં પણ મીસીસ રામ રાવે અનુપમ કામ કર્યો છે તેથી દરેક પ્રેમ પૂરી આશા રાખી શકે છે કે સામાજીક ઉન્નતીના કામમાં મીસીસ એમ. રામ રાવ પોતાથી બનતું બધું ઉંડા કોમ માટે કરવા ચુકશે નહીં.

મીસીસ એમ. રામ રાવ આ દેશમાં વર્ષ ન દરમીયાનતેમનો વસવાટ બધી રીતે સુખકર નીવડે એજ અમારી આંતરની આશા છે.

બેલ રહીતના હિંદીઓ

ગાંધક વર્તમાન અખબારપત્રો દ્વારા જે કે ડરબન મીકી કાઉન્સીલે બેલ રહીતમાં રહેતા હીંદીઓને તેઓ કાયમ છે ત્યાંથી તેમને દુર ખસેડવા નિર્ણય કર્યો છે. મીકી કાઉન્સીલના આ નીર્ણય પ્રમાણે બેલ રહીતમાંથી હીંદીઓને ચાલુ માસના આખરી સો દિવસમાં ખાલી કરી જવાની છે. એક જેન્ટલ તરફથી અને મના અખબાર મારફે વીરોધ દર્શાવવા છતાંય બાલામ હીન્દી મેમ્બરે મળી અઠવાડીયાનો મી. રોબરાબ્રાઇટ કાયદાની સરહદી દેઢળ બેલ રહીતમાં વસતા હીન્દી મજુરોનું નરવાઇ કરવાના મોટી દોઢ લાખ પાંડોએ આ કાયદાના મજુરો તેમજ તેમના બાલ બચ્ચા પણ સામેલ હતા આ કેમપાન મેમ્બર શ્રી રેવપુરેશન હીન્દી એજન્ટ જનરલ શ્રી. રામ રાવ અને શ્રી. ... ની ... ની ... ના ... ના ... ના

દક્ષિણ આફ્રિકાના ટુંક ખબરો

ટ્રાંસવાલ પ્રાંતીય કૉંગ્રેસ

શ્રી. પી. દાસ રાય, એજન્ટ જનરલ ડરબનથી તા. ૧૯મીએ નીકળી તા. ૨૦ મી જુને સવારે ૯ વાગે જોહાનીસબર્ગ આવશે અને તા. ૨૨ મીએ રાત્રે ૯ વાગે જોહાનીસબર્ગના રીડી હોલમાં ટ્રાંસવાલ પ્રાંતીય કૉંગ્રેસ તરફથી એજન્ટ જનરલના માનમાં મેળાવડો થશે.

તા. ૨૬ મી જુને ટ્રાંસવાલ પ્રાંતિક કૉંગ્રેસ ની એક સ્પેશ્યલ-સીટીંગ ફોર્ડસ્બર્ગ પાર્ટીટાઉન હોલમાં બપોરે એ કોન્ફરન્સને એજન્ટ જનરલ ખુલ્લી મુકશે. કોન્ફરન્સમાં ટ્રાંસવાલમાં દરેક સ્થળ ના વસતા હીંદીઓને પોતાના પ્રતિનિધીઓ મોકલવા આમંત્રણ મોકલવામાં આવ્યા છે. કોન્ફરન્સમાં ટ્રાંસવાલ ઈંડીયન કેન્દ્ર કમીશન અને બોઅર ગવર્નમેન્ટ કમીશન વિષે ટ્રાંસવાલ પ્રાંતીય કૉંગ્રેસે શું પગલું લેવા તે વિષે નિર્ણય કરવામાં આવશે.

ન્યુકેસલની મુલાકાતે

દક્ષિણ આફ્રિકાના સરકારને જનરલ બરે પેટ્રીક ડંકન અને મેડી : ન્સારી તા. ૯ જુને સુધારાવાળા ન્યુ કેસલના હીન્દીઓએ વિક્ટોરિયા હોલમાં માન પત્ર આપ્યું હતું. નાતાલ પ્રાંતીય કૉંગ્રેસના પ્રમુખ શ્રી એમ. કે વાઘજીએ કુલના હાર તોરા અર્પણ કર્યા હતા. અને શ્રી. એ જે. કોલ્સહરે માનપત્ર વાંચી સંભળાવ્યા પછી હીંદીઓના ઉપકાર માની સરકારને જનરલ વિદાય થયા હતા.

વેપારની મંદી

ડરબનમાં ન્યુપાર્કીયા આર્કેડી સ્ટીમર લેન ગોડફ્રેના આગેવાનો તરફથી માનમાં સનમાનપત્ર મુજબ આગરીયામાં વેપારની સ્થાનીક મંદ થતા લાગ ન્યુપાર્ક ટરી ના મોટર વેપાર પણ ઓછા થતા જાય છે ન્યુપાર્ક ટરના યુરોપીયન પદાધિકારી આગંતુકોને આ પાલ નહીં આપ્યાની બાકી ફરિયાદ પરી કરી. દક્ષીણ આફ્રિકા અને પૂર્વ આફ્રિકા માટે કૅપ્ટન મેકંઝી માલ ઘણ ઉપરી હતા અને રવાના કર્યા માલનો દસ્તા એક ગોડસ્ટકાર હતી ન્યુપાર્કમાં બેકારી વધતી જાય છે.

ઘોળે દીવસે લુટ

નરહરિ ના જવેરીસ ઘોરા અને તેમના પત્ની ૧૬ જુન બપોરે ૧૨૩૦ વાગ્યાને ડરબન ના બજારમાં ફરવા નીકળ્યા હતા ત્યારે તેમના હાથમાં રહેલ બે બેગ ઝુંટવી ભાગતાં ભોપો "અમને પૈસા આપો. અમને પૈસા આપો. અમે ગરીબ માણસો. અમને પૈસા આપો" એમ બોલી ભાગવા લાગ્યો. પણ તકેદારી પારખી પોલીસ ઓફીસર એ પાંચ મીનીટમાં આવી હતી પોતાની ધરપકડમાં લીધો.

ચોમાસાની આફતો

દક્ષીણ આફ્રિકામાં જુન મહીનામાં પણ આકરા જનક વિનાશી આફતોના સમાચાર આવ્યા હતા. પોર્ટ એલીઝબેથના ગાર્ડનિયા રીવર ઓફ રોડેશીયા થી કુપરેલું વિમાન તા. ૬ જુને મેસોનાથી ૬૦ માઈલ ઉત્તરે બાંધી પડયું હતું. જેથી દક્ષિણ આફ્રિકાના બે અને ફ્રેન્ચ પ્રજાના માર્યા ગયા છ પ્રવિણ રીતાની સુવાનો સાંતા વિમાન મથકમાં આવી ગયા જેમના શબને બાંધી ગાંધી બુલાંદા દેશમાં આવ્યા હતા. બીજું એક વીમાન તા. ૮ જુને ટ્રાંસવાલમાં સ્પ્રીનગ્રોવા સ્ટેશનેથી ૧૦ માઈલના અંતરમાં માલ પાસ્યું હતું, જેમાં પ્રમુખ રીંગાનીબોના મરણ પામ્યા હતા. આ વિમાન ફ્રાંસવીલ એરપોર્ટ ખાતે ઉતરવું હતું અને તેનો પાયલટ બીલેર વાસી મા ગોવાન એમ. પી. ના પુત્ર મા કમરૂ. એમ. પોવન હતા

મોટર વેપાર

દક્ષિણ આફ્રિકાના મોટર વેપારના આકડા ૧૯૩૭ ના પહેલા ત્રણ માસના આંકડાઓ નીચે મુજબ છે, અને સરખામણી માટે તજ વર્ષના ૧૯૩૭ ના આંકડાઓ કાઉંસમાં આપ્યા છે. મોટર કારસ પા. ૨૩૬૧૪૬૮૮ (પા. ૧૫૫૬૪૫૮૮) અને મોટર માટના જુદા ભાગો પા. ૧૨૬૧૫૬૦૧ (પા. ૮૧૨૫૩૦૬) મોટર સાઈકલ પા. ૨૬૬૧૨ (પા. ૨૩૬૪૫) અને સાઈકલના જુદા ભાગો પા. ૧૪૭૩૭ (પા. ૯૩૪૪) મોટર ટ્રક્સ પા. ૧૮૬૬૩૫ અને ટ્રકના જુદા ભાગો રૂા. ૪૮૨૩૨૧ (પા. ૩૬૩૧૦૬) ટાયર અને ટ્યુબ્સ પા. ૧૦૪૬૧ (પા. ૭૬૪૪૬) મોટર સ્પીરીટ પા ૫૮૮૦૧૮ (પા. ૫૭૬૦૩૮) ના મુજબ પરદેશથી પુનીનામાં આયાત થયા હતા.

રોકાનું અને ઘરાક

જોહનસબર્ગ તા. ૬ જુન છુપીના પાંચ દીવસો ના પા ૨૬૮૫૪૫૧ ની કીમતનું માલું બીલ રજીસ્ટર્ડ થયું હતું, જેમાં સ્ટર્લીંગના સોનાની બીમત પા. ૨૨૩૩૮૬૭૬ ની. બાકી ગાલકુર બાકી દીવસોમાં બોરનાની પા. ૧૪૧૫૩૬૮૫ ની કીમતના સોનું દેશાવર મોકલવા રજીસ્ટર્ડ થયું, જેના ખરીદારો રેસ્ટ બાર બરોબર સાનાની કંપની પા. ૨૫૬૬૬૬૦ ની બાકી તા. ૮ જુને પરત પર્યંત. આફ્રીકાના પા. ૨૩૮૨૬૬૧૦ ની કીમતનું ૧૬૪૬૦૬ આઉંસ સોનું બોરના માટે દક્ષીણ આફ્રિકાથી રવાના થયું હતું તા. ૧૧ જુને મંડળમાં રાખાનો ભાવ એક આઉંસ માટે ૧૪૭/૬ હતો.

ફ્રેંચ વિદ્યાર્થીઓ

એસ્ટર કોર્ટમાં દક્ષીણ આફ્રિકાના ગવરનર જનરલ મી કેન્ટન અને લેડી કેન્ટનની મુલાકાત ની ખુશાલીનાં પ્રસંગ ફીનીક્ષ અને પીનીક્ષ કોન્વન્ટની વીદ્યાર્થીઓએ બાંધી હતા રજુ કરવા કેન્વન્ટમાં હાજર રહેવા ગોડફ્રેષ નર્સરી ના બાળકો ફીનીક્ષ અને પીનીક્ષ કોન્વન્ટની વીદ્યાર્થીઓ હાજર હતા

ડરબનમાં ઇમારતો

ડરબન સીટી કાઉંસીલની બીલ્ડીંગ પ્લેન સબ કમીટીની તા. ૭ જુનના મીટીંગમાં નવા ઇમારતો માટે પા. ૫૨૩૬૧૦ ની કીમતના પ્લેનો પાસ થયા હતા; જેમાં ડરબન સ્ટોર માટે પા. ૪૧૧૬૪, મીન પુક પાર્ક પા. ૨૪૦૦, મેરીલ પા ૩૨૦ આમલગામેટેડ પા. ૧૭૧, અને ચાર્લ્સ ટ્રાંસ્ટ ઓકસન માટ પા. ૩૮૫૫ ની કીમતના પ્લેનો હતા. ડરબનની ઇમારતોમાં શ્રી. એ એમ. કેમરનો ખાતર પા. ૪૧૬૦ માટે હતો.

રૂટુ સમાચાર

મહા તા. ૧૧ જુને રાત્રે આઠ વાગ્યા પછી વાવાઝોડાનું સખ્ત તોફાન થયું ડરબન અને ડરબન નેચર તથા સાઉથ કોસ્ટના કેટલાક સ્થળોમાં દીલ-મીનીટમાં એક ઇંચ જેટલો વરસાદ પડયો હતો. કોંગ્રેસનાં એસર્સ એસ પુમર એન્ડ કંપનીના ગોડાઉનનું છાપરૂ સખ્ત તુટી પડયું હતું. વળી વરસાદ અને વિજળીના માટે ચમકારા સહીત આ તોફાન, ગોલ્ફ કોર્સટન, બુલવર, રીચ-મન્ડ, વેટાકેન, સ્ટાંગર, હલેલો અને કન્ડી તરફ કરી વળ્યું હતું

ઐતીહાસીક આળકો

ડરબનના તા. ૮ જુને મીસીસ એમ. પી. વાંકરને ચાર બાળકો અવતર્યા હતા. આ બાળકો હાલ મીસીસ વાંકરને તા. ૯ જુને કોલ્ડસ્ટ્રીમ સસાઈટીના સ્થાપક થયેલા જોસેફ ચેમ્બરલેનના ૭૫ મા જન્મ દીવસે ભેટ આપ્યા હતા. આ બાળકો ૧૯૬૩ માં ૭૫ વર્ષ પુરા કરશે ત્યારે તેમની ઉમર ૨૫ વર્ષની હશે. આ બાળકોને ભેટ આપતાં મી. ચેમ્બરલેને જણાવ્યું હતું કે "આ બાળકોને આ ભેટ આપવાનો મારો હેતુ એ છે કે તેઓ પોતાના જીવનમાં કોલ્ડસ્ટ્રીમ સોસાઈટીના સભ્ય થાય."

ચોરીનો માલ

ડરબનના વીજળીક વસ્તુઓ વેચનાર મેસર્સ ગોલ્સ બોરસો એન્ડ કંપનીને ત્યાંથી ચોરી થયેલી વસ્તુઓમાં આજ દિવસ, ૯ જાન્યુ, ઓને બધા સુંદર ગરમ કપડાના ચટકાઓ હતા, અને તે માલ ચોરીનો જાણવા છતા વેચવા બદલ. બાબાભાઈ કરાડી નામે વેપારી અમુક પટેલ નાતના સભ્યને પા. ૨૫ નો દંડ આપવા બન્ન માલના સ્થળ કિમાનદાર વી.ડ. ડરબનના મેજીસ્ટ્રેટની કોર્ટમાં તા. ૯ જુને થયા હતી.

અખબારો

શ્રી પ્રજાપતિ વિદ્યાર્થી આશ્રમ–નવસારી

શ્રી. પ્રજાપતી વિદ્યાર્થી આશ્રમ નવસારી વિકાસને વ્યવસ્થાપક ગાંધીજીના મંત્રી શ્રી. ચુનીભાઇદાસ દયાશંકર પરીખે અમારી પર આશ્રમ ના વાર્ષીક ઉત્સવનો રીપોર્ટ બાબત ગોઠવી આપેલ છે. આ રીપોર્ટ બાબતમાં મુખ્ય હેતુ એજ કે શ્રી. પ્રજાપતી વિદ્યાર્થી આશ્રમ નવસારીની પ્રવૃત્તીથી આદીની પ્રજાપતી દેશ વાકેફ થાય અને આ આશ્રમની પ્રવૃત્તીમાં પુરો રસ લે એ છે શ્રી. ચુનીભાઇદાસ દયારામ પરીખને અમારી સુચના પ્રમાણે મોકલેલ રીપોર્ટમાં આશ્રમની કાર્યવાહીનો ટુંકો રીપોર્ટ તેમજ મુખ્ય બીજા ભાગોનો સાર ટુંકમા આપ્યા હતા તો રીપોર્ટ સંપુર્ણ થાત

તા. ૧૫–૫–૧૯૩૮ ના દીને ઉપરોકત મંદીરા નો વાર્ષીક મહોત્સવ ઉજવવામાં આવ્યા હતો. પ્રમુખ સ્થાને નાના ભાઇ નિવારણી લીમુડા ગીમા ભાઇ ઉકાભાઇ પારસરની વર્ણી થઇ હતી. પહેલી સવારે નવસારી સ્ટેશન ઉપર પ્રમુખશ્રીનો પુષ્પહારથી સાકાર કરવી પછી સરઘસ બાજર તરફ ગોલવાડ ગેટ, ટાવર થઇ મોટા બજાર મધુ ઉતરી જાયી પાછા ફાટકી, દાબખેરી દુકીના તળાવથી પસાર થઇ મોટા કુંભારવાડાના નાકે આશ્રમે પહોંચ્યુ હતું, સરઘસના ગોઠવાઇ વીસ સાયકલીસ્ટો બાજનેની દારના ધજા ફરકાવતા દોરી રમા હતા. તેની પાછળ આશ્રમના વિદ્યાર્થી-ઓ હાથમાં મોટી મોટી ધજા લઇ સંગીત સાથે કુચ કરતા હતા તે પછી બાકી કન્યા મહાવિદ્યાલય પરોઢવાળાં અભ્યાસ કરતી પ્રજાપતી બાલબ્રહ્મચારિણીઓ હારબંધ ચાલતી હતી. અને તેમની પાછળ કેસરી સાડીના રાજ્જ થયેલી પ્રજાપતિ બાળાઓ હતી. પ્રમુખશ્રી માટે ખાસ શણગારેલી તેજસ્વરી ઘોડાવાળા વિક્ટોરીઓ આગળ ચલી રહી હતી. તેની પાછળ ઘોડાઓ હારબંધ ચાલતા પુરૂષોની લાંબી હાર હતી. સરઘસ આશરે સાડાચાર વિસ્તારમાં આ સરઘસ પ્રસરી અપુર્વ શોભા આપી હતું. સરઘસ દુનારણાળા આશ્રમ પહોંચતાં તેનો ફોટો લેવામા આવેલ હતો. સ્વાગતોની કમાન બાંધવી ઉભેલા આશ્રમના વિદ્યાર્થીઓના હાર ચન્દ્રોથી પસાર થઇ પ્રમુખ શ્રી કાર્યવાહકો અને અન્ય મહેમાનો પોત પોતાના નાણીબેરી બગલે આસો પાલવથી શણગારેલા ખાસ સજા મંડપમાં આવી પહોંચ્યા હતા. સજા મંડપ માનવ મેદનીથી ચીકાર હતો કેટલા બેસનારાઓને મજબુર સંદોચાય તે બેસવું પડયુ હતું. પ્રમુખ શ્રીએ પોતાનું સ્થાન લઇ તેમના વિષે થયા બાદ સ્વાગતનું કાર્ય કન્યા સ્તુતી અને સ્વાગત સંગીતથી શરૂ થયું હતું. પ્રથમ મંત્રીઓએ સત વર્ષનો રીપોર્ટ વાંચી હતો, ૧ પસાર કર્યા બાદ સત વર્ષના કાર્યનો ઇતીહાસ રજુ કરતું મંત્રીશ્રીનું નીવેદન અને દેશપરદેશથી આવેલા સંસ્થાઓના તારના સંદેશાઓ વાંચ્યા કામગે. બાદ બપ્પ ચર્ચાવાનાં આવ્યા આટલું થઇ રહેતા પ્રમુખશ્રીએ પોતાનું ભાષણ કર્યું હતું. જે વાસે વિષય વિચારણી રજા થયા હતી જેમાં અવાજના કાર્યને નીર્ણય થયો હતા અને સાંજે જાહેર આપવેશન પણ થયું હતું, જેમા આશ્રમની ફુન્નતી સંસ્થીનો ફેટલાક કરવા સર્વાનુમતે, પસાર થયા હતા મોટીને ઇસાતી દીક્ષા પછી તહેદર સભામાં આશ્રમના નીભાવ ફંડ તેમજ મકાન ફંડ માટે અપીલ કરવામા આવી હતી, તેનો જવાબ તરતજ સારો જવાબ મળ્યો હતો. તારીખ ૧૬ ૧૭ અને ૧૮ ત્રણ દીવસ ધજા લગ્ન હતા રાત્રે વિદ્યાર્થીઓ તથા વિદ્યાર્થીની ઓનો સાંધે અને સુંદર ભજનો, ગરબા, સંગીત અને સમાજ પયોગી સુંદર કાર્યક્રમ થયો હતો આ પુસ્તોથી દરી પાઠો સજા બપ્પ પાત્રોપયોગી ગવાઇ ગયો હતો બાજાને જુદા રહેવા પુરતી જગ્યા બાજા મુસ્કેત હતી. ત્રણેરો સંધ્યામાં એકડી આ ગાનવ મેદની સાંભીજી બધી કાર્યક્રમ વીખાયની હતી. આ સમારંભના અધ્યક્ષપદ નવસારીના સુપ્રસિદ્ધા સર્જન ડોકટર સાહેબ બાંકુભાઇ બીમભાઇ દેસાઇએ કૃપા કરી સ્વીકાર્યું હતું. ડોકટર સાહેબના પ્રમુખપદે આશ્રમના વિદ્યાર્થીઓ, નવસારીની, બાબાઓ અને આર્ય કન્યા મહા-વિદ્યાલયની પ્રજાપતિ બ્રહ્મચારીણીઓએ સંયુક્ત બનેલો ત્રિવિધ ગાંધીજી રાષ્ટ્રગાનથી આખર સુધી એક સરખો આનંદરસ રેલાયા કામાં સંપુર્ણ સફળ બન્યા હતો. તે માટે ડોકટર સાહેબની કુનેહ બદલ તેમનો ધન્યવાદ માનવો ઘટે છે. ચિત્રકુટપુર નીવાસી દ્યાનંદિક ચલીના ભાઇના ભજનોનેત પણ બજાવ્યા હતા. તેમના અવાજ-તાલના હાલ પણ સારા જમાવટનો મળ્યો હતો. આર્યકન્યા મહાવિદ્યાલયની બ્રહ્મચારીણીઓએ પણ ગાનો ગાયા હતા જેની સભાજનો ઉપર સુંદર છાપ પડી હતી આશ્રમના વિદ્યાર્થીઓના પીરામીડ, સેવીંગ ઇલાકી આબાદાના પ્રયોગ અને લંબાદોરા સજા ઉપીત થઇ હતી નવસારીની નાની બાળાઓએ (પ્રજાપતિ) સરી ગેમેકટીંગ રમતના રસદાર પ્રયોગો કરી રસ રેલાવ્યો હતો. આવી રીતે દરેક પ્રયોગો બધા બાદ ડોકટર સાહેબ, સ્વાતંત્રતા લડતના ગેન નવા કાર્યકર્તાઓના પ્રમુખ શ્રી અને બીજા મહેમાનોનો કુમકારથી સાકાર થયો હતા. બાદ આનંદ ભાન સરઘસના માંહિલાન વચ્ચે સજા રાત્રે ઝીલે વાસે વીસકટોન કરવામાં આવી હતી આ સંમેલન બધી રીતે ચઢીયાતું અને આપુર્વ બન્યુ હતું.

— —

દીવીંગસ્ટનથી ઓર પુસ્તક નીચેના ઠરાવોસ્ત સાથે છે: પત્રમાં બજારેમી ગેજ ખરી મરીરિયાલ ડોપ તેમ ખરેજ સોગનીય કહેવાય. સ્પેપ ડોપ સાંજ સ્પેપ છે. આ ગુનો કહેવતમાં પણ છે.

ઓકલ ડીવનો સીવલ આશ્રમ પણ ગાંધીજીના પણ આવી આપણે કસ્તુરી–સુભાષ પ્રજાના પ્રતીનીધી દોઢ સંગાન આકાશમાં મુલ ઢીંઢી જનતા કમારે રાખજરી! અમેરીકન ની પાસ : જોયું રેડીયોગ્રામ પ્રમાણે મુકીયાર ઢીંઢીઓ. વચ્ચે આકલના નથી. એકાર એનો સીગ્નેચર વીલ્યમ બાકાની બોલી ઓક બાજવા બીજા કારણથી ટુક ટુક થઇ રહી છે. આ પડીબાંધી છે મુખ્યપ્રધ રજુ બાજનો વૈમનસ્ય અને રમામ, બાજની બાબાએ આવી રીતે આપણા રહ્યા પાર ગોલવાની સંસ્થાને પાર રીતાનું નુકશાન પહોંચાડે એવી જિલ્લે નામોશી ૬૮! ઉત્તર કોરોલીબાના મુખ્યપ્રધ ૬૦ ટકા મુસ્લીમ વિસ્તિત વર્ગ પડયો છે. કલમ એવો સીગ્નેચર એટલે મુસ્લીમોનીય સંસ્થા, મુસ્લીમ અને રાષ્ટ્રપ્રેમી ઉપરિક્ત ઢીંઢી જનતાની ના ૬૬—આ નાનોસી ટીમ ન કરવામ જ્યાદર આને બીજા ઢીંઢી મુસ્લીમોના આદર્શ એ આદર્શ ને પુરજનામા અટેના મુસ્લો કરી રાકાય અમારી પરદેશના વસતી ઢીંઢી જનતાની સ્થિતિ સાદર્ય પાના દીકરા જેવી છે ખતા અટેના મુસ્લીમ વર્ગ - જેના વાયકા ઢીંઢી કામનું મુકાન છે તેમનો સ્વાર્થી અને બલદબાજ દોર તો કાનનો ઉદ્ધાર આશરામ છે. કુસંપ–કલહથી આપણે આપણા હકનું વરાબ્ય આન બાબા કરી દીને ગેબાય શકયું।

મુખ્યનું અમદર ઢીંઢ કપ માટે મુસ્લીમોએ દોષ ગોબાનો કરી દીધો. મુસ્લીમવાસી ગોક બાજએ મોજન રહેવાની બ્યવસ્થામા બાર દીધો હતો. પરંતુ છેલ્લી પડીએ દીવીંગસ્ટન બારત રપોર્ટસ ક્લબને બબર આપવામા આવી કે ગેસ રદ કરવામાં આવી છે. દીવીંગસ્ટન બા. રપોર્ટસ ક્લબે કેવે સત્તાવાળા સાથે મુલાકા બ્યા માટે સમયપત્ર માગી હતી અને પછીથીના પાના ઢાંસી પાત્ર બનવું પડયુ. આ સમના મુસ્લીમ–ઉત્સાહી–સાહિત્ય વર્ગનો મનોદશા પુસ્તકના ગોવડી આગે કરતા બાદલ પાછે ઉદ કરાવે ગો કોમવાદીઓની મનોદશા કેમ! આપણા આપવતા સમકાળમાં મુલાકાતોએ નામોશી બહોરી છે. પુસ્તક ઓકલે આકા, અને આકાનું નામોકરણ સ્વપ્નને અને લુંપે રસ્ત ન બનાવ એ રોડેશાબાના પ્રત્યેક મુસ્લીમે સમજી લેવું રહ્યું અને બમકતી બાજી સંધારવા એને પ્રયત્ન બનાવ ન કરે એ બ્યાનમાં રો. ઓકલેન્ડના પાસી બાજઓનાને પણ નજરના પુર્વક કહેવાની રાત ઉભી ક સ્ટાગણ પર ના રહી મુસ્લીમોને પાર કરી ના રાષ્ટ્ર-નાગરિ પ્રત્યેક રથળની નીકરેથી બાજ હાર કરી બ પ્રત્યેક બાજ કેમ બનુ બનાવ ઓક બાજ બીના કાબમાં કાબ મીલ્યાની સંગઠન,–કર્મ–બલકબના રાખી બાજે કહ્યુ કરી મુસ્લીમ બનાવ બાનુ બાબત બતાવી કેમના બંધે પરવરે ગો બબરબંધના.

"મુસ્લીમ"

વર્ધાની યોજના

ગાંધીજીના વર્ધાની કેળવણી યોજનાને મુનિ-સત સ્વરૂપ આપવા માટે પસંદ કરેલા ૧૫ સભ્યો છુટા રસ લઇ રહ્યા છે. વડોદરા રાજ્યના નીવૃત્ત આસી કમિશ્નર શ્રી. મોતીભાઇ અમીન પણ સભ્ય તરીકે આમાં ભાગ લઇ રહ્યા છે. તેમણી જ સુરતમાં નરસીના મેનેજર શ્રી. અંબાલાલ પટેલને તેમણે નોતરા મોકલ્યા હતા પણ તેઓ હાજર રહી શક્યા નહોતા. ગાંધીજીની મંત્રણા કરી હતી અને આપણા ગ્રેજ્યુએટોની બાબતમાં, ખેડા, પેટલાદ ને ડાંગ એ ત્રણ કેળવણીકારોએ ગેતીવાડીનું શીક્ષણ દાખલ કરવાની યોજના આગળમાં મુકવાનું નકકી કર્યું છે. એ મણે કેળવણીકારો શ્રી. અંબાલાલ પટેલની દેખરેખ નીચે ગેતીવાડીનું શીક્ષણ લીધાર્થીઓને આપશે.

પ્રાથમિક કેળવણી બીલ

પ્રાથમિક કેળવણી બીલના વીરુદ્ધ ગ્રેજ્યુએટ તબક્કાની અપીલ અમો આગળ આવી હતી શ્રી. જમનાદાસ મહેતાએ સુધારો રજુ કર્યો હતો કે સ્કૂલબોર્ડના એક ઓડીટરને પ્રાંતિક સરકાર નીમશે અને તે પ્રાંતિક સરકારનો નોકર રહેશે, એ કલમમાંથી એક એક. મેમ્બરને પ્રાંતિક સરકારનો નોકર રહેશે એ શબ્દો કાઢી નાખવા. એમણે જણાવ્યું કે હાલમાં સ્થાનીક લોકલબોર્ડ સરકારી નોકર ન ગણાવા લોકોએ તો પણ પ્રમાણે કબુલ્યું . આ પ્રકારની બાબતો સરકારને ન ગમે તો સામી સરકારથી સ્કુલબોર્ડો પર વાજબી દેખરેખ રાખી શકાય નહિ. શ્રી મોતાભાઇ પી. જમનાદાસ મહેતાનો સુધારો ૨૨ વિ . . મત ૨૬ મતે હાર્યો હતો

મુંબઇ સરકાર

"બિલાયત," "અમદિલાબ" અને "હબીબ" એ સભ્ય કંપનીઓમાંની સરકારની ભાગીદારી વિષે કેટલી કેળવણીને લગતી બાબતો જાહેર કરવા પ્રગટ કરવામાં પુછવા . . . આવ્યો હતો અને "અલહિલાલ" પત્રમાં પ્રગટ થએલા કેટલાક લેખો વાંચ સરકારનું ધ્યાન ખેંચાયું છે તે તે અંગે મુસદ્દાઓ માંગવાના વિચાર આવે છે એ ખેદજનક છે. મુનશીએ મુંબઇ ધારાસભામાં જાહેર કર્યું છે.

આપણે અને તેઓ કોંગ્રેસસનેજ

પારોડ ગીબાઇ નામની બહાર પડેલા એક દરાવેજ ઉપરથી જાણવા મળે છે કે ગોરાઓ સાથેના એક વધારે ઘનિષ્ઠ સંબંધ સાથે પોલીટીકલ બાબતોમાં આપણે સાથ આપીશું એમ ઠરાવ્યું છે. "પ્રેમ કોને લગાડવા બધા મત મન આપણે તો!—" કેમેદવારે પ્રશ્ન કર્યો પેલા કોને વરવાજ હતું આપણે આપણે! આપણે મત ના લગાડે એ નહિ. આપણે ગામ ના મારવાડીમાં . . આમ બધા વાકોટાના કોણ ના પણ મારે પણ તો કોંગ્રેસને જ મત. તેમાં મનને કોણ મનાવે મળે નહિ" આ સાંભળી પેલા દલાલ ઉગેકરાર. કે છે કે બાબાએ તોરથી, બાબાએ પેતાથી પોતાનું કરવું કરવાની બેવકુફીમાં પડવા .

ચુકકેરા—ચુકવ્યો ધર્મ રસ કામનો ?

આપણા દેશમાં ધર્મની વાત કહેનારા તો ઘણા છે. પણ તેઓ ધર્મની વાત બહુ ટુંકે પતા દયા. કરવા . ઉદ્ધારના . . બાતાવી શકે તો તે ધર્મ ચુકકેરા છે. ચુકવ્યો છે તમે ગાંધીજીના ધર્મિષ્ઠ નહી બાનકે અને . મોરે ચોસો તેજ . . . આગરમા રહેલો, તો તમારે બાબાનુ દેવુ તો પણ મોરેજ રહી દેજો. એટલી તબદીલ કરવા તો પણ મોરેજ રહી દેજો. એટલી તબદીલ કરવા આદર્યા પરગણા દેવ તેને માટે બાબુ બાયરતા શીખવે તારે બાબુ બાયરતા સહિત પરગણે તમે બાદશાહનુંયે . . ચીજ નાર બાયણ દેવ તો માટે પ્રાણ બાબિજાવર કરતાં કરશે નહી.

ઉપર ગ્રાહકોના પાળી બેંચાણ

અમે . . આ ગ્રાહકોના દરવાજ ગ્રાહકોએ તારી પોષ્ટ ઓફીસો દ્વારા કરવાનું નકકી કરવામાં આવ્યું હતું . . . બનવા પછ પ્રેમથી પઠીએ તે મહીને રકમ મોષ્ટ ઓફીસો નહી બાકવાનું પોષ્ટ ખાતા તરફથી કુકમ થવાના સમાચાર મળે . . . ગ્રાહક બાબ કરા . . . મોટા પોષ્ટ ઓફીસ પર મોકલ્યા હતી ને તે બાદ બાબા ગ્રાહકના પોષ્ટ બાબાએ કુકતીજ પેસા પબ્ધ મોકલ્યા હતા તે ઓફીસ પબ્ધ કયે નહી ઉઘરા.

ગ્રેસુરના વિમાન

ગ્રેસુરના વિમાન ચાર પ્રેસના કરમાબબ ગ્રેજ્યુ-ગોર ગ્રાહકો સ્વાતબ્ય સબધ . . પ્રબુબાને પબ તબવા બબ્યાબ્યુ છે કે બાબકોમાં પ્રેસિડેબ્ટ રાષ્ટ્ર-ભવનના કેબાય કરવાને બાસ્તર તરફારને બબર પબ્ધ પાપા નથી ક્રિમદુ ગ્રેસુરે સરકાર ગ્રેદિના મોહામાં મોહર રાજબીજ પક્ષની રાષ્ટ્રીયભવન ગ્રેરી નિશાનીને દુરેર રીતે બાનની બાબરે ગ્રેબાની બાને બાબ બાબપાની ઇરબા રાબે છે. કામમાં કરવાના બાનીતા . . . . કેબજને બાબુબ્યે ઉકેલી . . ગ્રે. ગ્રેબે રબાબે . . . બા બા ગકાબભાના બબજને રસ્તુ કરબાના પ્રબાબ. કરવામા બાવે છે તે બસ્તુ રાજબને પસદે નથી કાર પબ્ધ બબતના રાજકીય વિચારોને પરસ્પરના ઘોંદીને મહાસભાના બબજનો માન બાબાનુ ગ્રેબકે, કારબ્યુ કે ગ્રે બબજ દેશમાં બહુમતી સરબાવા તેના અનુબાયીઓની બાપનાના પ્રતિકરૂપ છે દિવાને ગ્રેસુર બબુ ન રાબ્યના કરી છે કે રાજ્યુકારના બાગાની હસ્ત પ્રબ્યે રાજબના બબજ ને મુનીમના ગ્રેક બાબે મળા સભાનો રાજીય બબજ બાવવો.

ઉદરોની સદાય

મુબઇના તા. ૬ જુનના સંદેશા મુજબ કરાંગી થી ગ્રોકસ્રા માબલ છેટ બાવેલાં ગોદલબુબીબાના ગોદામમાં બાવેલાં કબાસ વિબાગના સ્ટેરાનની જમીન ઉપર ઉંદરો સદાય સામ્યા છે. બા જગ્યા બેસી જવી માલુમ પડી હતી અને વિમાની બાબબ કરોની તપાસમાં જમીન નીચે કાબરો ઉદરોના દરેર કીડાંગાં આવ્યા હતા. ઉદરોને મારી નાબવા માટે ઝેર, ટ્રપાસ, વીગેરે બબ્યા પ્રયાસો બજબાવ્યા હતા. બબા બાબ્યો ઉંદરો ગ્રોબા બબ્યા નથી. બા પ્રબાણે ગ્રેરોદ્રોબની જગ્યાનો કબજો ઉદરોએ લીધો છે. અને સત્તાવાળાઓએ બાબો કરાવા વિમાની સ્ટેશન બારો બાંબ્યું છે

બલાદીન હુકમ બબે છે

૧૯૨૮ માં ગાજીબામ બાબી ધુટા થએલા નબાદીઓ પૈકીના કેટલાકને મુબઇ સરકારે પાછા નોકરીએ ચઢાવવાનો ઠરાવ કરેલો છે તે બાબુસાર પાસોડાના વબાણી થી. ગ્રેબસ્ય વર ધુબાબુરામને ફરી નોકરીએ ચઢાવવા હુકમ બબ્યા બબાના સમાચાર બબે છે

ચિકુલનગરની જમીન તપાસ

બાગાઉ પ્રગટ થએલા સમાચાર પબ્ધ ચિકુલ-નગર ઉપર બોનીબાદી સંશોધન સંસ્થાની સ્થાપ . . . બાં સરકાર તરફથી પબ્ધ ચિકુલાગ બાબી રહી છે સુરત કોર્પના સ્ટાફના અધિકારીઓ અને ઠેર ઠેકાણના નિબ્બાતો . . . બે જમીનની તપાસ કરી ગબા . . ને જો બબાય પબ્ધી રીતે ગ્રેકરા ઠેકાનો તેબણે રિપોર્ટ બાબ્યો ગ્રેકાય છે

બલાદુરી કબાં છે?

અને બાજે છે કે બાપબા દેશમાં બદીનાથી રાબા બાબ્યુંગ બબુ ગ્રોબા છે. બાસ્ટ્રેલરની સબત કબાન બુબ્યો. કપ કરોડની મોટી સંબ્બા-બાથી . બાબ્ય દેશ બાબ બાબબા બંસ્થામાં ગબડ, ગ્રેની બાત કરવા ગ્રેડી પડ્યા. પબ્ધ બારે ગ્રે કેટલા તબા !—કેટલા દુશ . ગ્રેક હશે ! બબા કરોડ કપ કરોડમાંથી ગ્રેક દશ કેટલા બાબુસ બાબ બબાર પર તો મન થાબે છે કે બાપનુ દેશમાં નામદી બબ્યુ છે, ગ્રેટલે બાપણા બબુ રહ્યો ગબા છે. હું ગાંધીબાતની બાત કરું છું ઉદ્ધાર ના બબજના જંગ બબાને રબ્યદ્યા પછી બારે હું હજી જ હતો. ગ્રેબજ દીવસમાં ૨૦ બાબા બાબ-રીઓ મેદાને પડ્યા ને તે બબ્ય ગ્રેપના ગ્રોબા. ગ્રેરી ગ્રેબના ગ્રોબાની સામે બબા મારે ગ્રે બબુ' ગે હાં બબજોનજર બાબુ છે ગ્રે કંઇ ગ્રોબદારી બાત નથી.

ચંદુલાલ દેશાઇ.

મહાસભાને સિંહાસનેથી શ્રી. સુભાષ બોઝનું ભાષણ

(ગતાંકથી ચાલુ)

મને ચળવળ સાથે ઘનિષ્ઠ સંબંધ નથી, એમાં ગિરમાપણાની ગંધ આવે છે. પણ હું એ વાત ઉપર તો ખાસ ભાર મૂકું છું કે હિંદ અને તેની સંસ્કૃતિની જગતને ખરાખર રીતે ઓળખ થવી જોઇએ. હું આગળ કહું છું તેનું કારણ એ કે યુરોપ અને અમેરીકાના પશ્ચિમ દેશોમાં આપણા આત્મા પ્રત્યે સહર્ષ આકર્ષણ થવાને વિષે મને ખાત્રી છે. તો આપણે આ દીશાના પ્રયત્નમાં ગતિ સાધીએ તો જગતના જુદા જુદા દેશો માટે આપણા વ્યાપારી એજન્સીઓ અને બીજી એજન્સીઓ માટેની આપણી ચોકકસ જાણકારી તૈયાર કરી શકીશું. આપણે આ દીશાના પ્રયત્નમાં ગ્રેટબ્રિટનને પણ અલગ રાખવાની જરૂર નથી. એ દેશમાં પણ કેટલી પુરોપની નાનકડી પણ લાગવગ ધરાવનારી એક એવી જમાત ખોળી છે કે જે હિંદની આકાંક્ષાઓ અને આકાંક્ષાઓ પ્રતિ સાચેસાચ સહાનુભૂતી ધરાવે છે. ઇગ્લાંડની ઉમદા પ્રજામાં અને ખાસ કરીને લાંબા દીક્ષાર્થીઓમાં હિંદ માટે રસ અને સહાનુભૂતી દીનપરદીન વધતાં જાય છે એની પ્રતીતી કરવા માટે ગ્રેટબ્રિટનની પુનાવાસીંદીઓની મુલાકાત પુરતી છે.

આ કાર્ય અસરકારક રીતે થાય તે માટે મહાસભાએ પોતાના દીક્ષાસપાત્ર પ્રતીનીધીઓ યુરોપ, એસિયા માઇનોર અને ઉત્તરઆફ્રીકા, તથા દક્ષિણ અમેરીકામાં રાખવા જોઇએ. મધ્ય અને દક્ષિણ અમેરીકાના લોકો હિંદના પ્રજાનાં ખુબજ રસ લઇ રહ્યા છે, તે ખબર આજ સુધી આપણે તેમને અવગણ્યા છે એ બેદની વાત છે.

હિંદમાંનો સાંસ્કૃતિક બધો સંસ્થાઓએ આંતર રાષ્ટ્રીય સંબંધો બાંધીને આ કાર્યમાં પ્રગતિ કરવા માટે મહાસભાને મદદ કરવી જોઇએ આંતરરાષ્ટ્રીય વેપારના ક્ષેત્રમાં કામ કરતી વેપારી ચેમ્બરો અને આંતરરાષ્ટ્રીય સંસ્કૃતીના ક્ષેત્રમાં કામ કરતી સાંસ્કૃતીક સંસ્થાઓએ આ કાર્યમાં મહાસભાને મદદ કરવી જોઇએ. તે ઉપરાંત પ્રત્યેક આંતરરાષ્ટ્રીય મહાસભા કે પરિષદમાં હાજર રહેવાનું" હિંદીઓએ ચોકકસ ધોરણ નકકી કરવું જોઇએ. હિંદને માટે પ્રચાર કરવાનું આપી પરીષદો એ બધું નીરોધ ને સુંદર સાધન છે.

આંતરરાષ્ટ્રીય સંબંધોની બાબતમાં જે એક ગેરસમજુત છે તે મારે દુર કરવી જોઇએ. આંતરરાષ્ટ્રીય સંબંધો કેળવવાનો હેતુ બ્રીટીશ સરકાર સામે કાવતું રચવાનો નથી. આપણે એવાં કાવતાં રચવાની આવશ્યકતા નથી અને આપણા બધાં સાધનો સ્વરાજ્ય કે સ્વાતંત્ર્ય પર દાવાં જોઇએ. આજે આપણી દુનિયામાં હિંદ સામે જે ઉંધો પ્રચાર થઇ રહ્યો છે તે એવા પ્રકારનો છે કે હિંદ એક અસહકાર-

જ્યાંથી મુલક જે. અને તે ઉપરથી એનો સારો કારભાર આવે છે કે આપણને સુધારવા માટે બ્રીટીશ સેનાની બહુમતી જરૂર છે. એનો જવાબ તદ્દીક આપણે જગતને બાત એટલું જણાવવું જોઇએ : આપણે કાયા છીએ અને આપણી સંસ્કૃતી કરી છે, તેટલે આપણે તે કરી શકીએ છે. આપણે આપણા પક્ષનાં એટલા જબ્બર પ્રમાણમાં આંતરરાષ્ટ્રીય સહાનુભૂતી મેળવી શકીશું : કે તેને પરીણામે જગતના બધાજ દેશોના આપણે પ્રત્યે બીજી બાજુ અને કામ સાધવા ના કરી શકે એવો બની જાય.

પરદેશવાસી હિંદીઓ

એ સાથેજ એસોસીએશનો અને બાદ્રિકાના જુદા જુદા પ્રદેશોમાં અને ખાસ કરીને ઝાંઝીબાર, કેનીયા, દક્ષીણ આફ્રિકા, મલાયા અને સીલોનમાં વસતા આપણા દેશબાંધુઓને જે હાકમારીઓ અને યાતનાઓ સહન કરવી પડે છે તેનો નીર્દેષ કર્યા વીના તે રહી શકતો નથી. મહાસભાએ તેમના પ્રશ્નોમાં જેટલો રસ લીધો છે, અને જેટલામાં તે એવોજ રસ લેવાનું ચાલુ રાખશે. આપણે એ દેશબાંધવો માટે કંઇ કામું જ કરી શકતા હોઇએ, તો તેનું કારણ માત્ર એ છે કે આપણે હંમેશ આપણી જન્મભુમીના મુલ્યવાન છીએ. સ્વતંત્ર હિંદ જગતના રાજકારણમાં નીર્ણાયક અને સંગીન બળનું પ્રતીક થઇ રહેશે એવાન, આફઘાનીસ્થાન, નેપાલ, ચીન, બરમા, સીયામ, મલાયા સેટલમેન્ટસ, ઇસ્ટ ઇન્ડીઝ અને સીલોન જેવા આપણા પાડોશીઓ સાથે ગાઢ સાંસ્કૃતીક સંબંધો દીક્ષાવવાની પણ જરૂર છે. આપણે તેઓ વાંચે તેવાર જાણીએ અને તેઓ આપણે વીષે વધારે જાણીતા થાય એમાં બન્નેનો અન્યોન્ય લાભ રહેલો છે. અને યુગયુગનો ગાઢ સંબંધ દોવાને કારણે જરમા અને સીલોન સાથે તો આપણે વીશેષે કરીને સાંસ્કૃતીક સંબંધ બાંધવો જોઇએ.

ફેડરીએશનોના પ્રશ્ન

માંગ્યા, દોલગીર છું કે મેં ધાર્યું હતું તેના કરતાં મેં તમારો ઘણ સમય લીધો છે પણ હવે હું મારા ભાષણના અંતીમ ભાગ ઉપર આવી પહોંચ્યો છું. એક બીજો અને આજનો બળતો પ્રશ્ન તે રાજકીય ફેડીએશનો અને નજરફેડીએશનોની મુશ્કેલીનો છે. હું ગાંધી કથન સમાપ્ત કરું તે પહેલાં મારે થોડું ખાસ નીર્દેષ કરવા ઇચ્છું છું. કમબખ્તીજ જોજોમાં ખુબમજાની ઢાળાઓ થઇ તેને પરીણામે આ પ્રશ્ન ઉંચ આવ્યો છે અને જગતની દૃષ્ટિ તે તરફ ઉપર કેન્દ્રિત થઇ છે. આ ફેડીએશનો યુકિત યા ત અનાયું' કરી ખુલ્લું જોઇએ એમ હું કહું છું, તે સાથે એટલેએક મહાસભાવાદી સંમત થશે એમ હું માનું છું મહાસભાવાદી પ્રધાનોના હાથને લાગે વળગે છે આ સુધી મારે કહેવું જોઇએ કે તેમાંના કેટલાકને, ખેરાજ જનતાએ આવા સબંધની તેટલો ઉત્સાહ નથી. પ્રજાની આશા તેઓ જેમ ગાંઠે તેમ જલદી સંતોષે તેમાંજ મહાસભાનું શ્રેય છે અને જે પ્રાંતોમાં બીન-મહાસભાવાદી પ્રધાનમંડળોવાળા પ્રાંતોમાં સહન કરી રહ્યા છે તેનું પણ શ્રેય છે આ પ્રશ્ન ઉપર ગાંધે વીસ્તૃત વીવેચન કરવાનું કોમ નહીં. હું એવી આશા રાખી રહ્યો છું કે આ મુદ્દા ઉપર મહાસભાવાદી પ્રધાનો સામે કરીયાદ કરવાનું કારણ નહીં રહે એવો રેકોર્ડ તેઓ નજદીકના ભાવીકમાં બતાવશે

જેઓ અને ઇન્ડિયન ફેડરેશનમાં પડેલા હિંદીઓ અને નજરફેડીએશન માત્ર દુરના કરીબામાં કુબેલા નથી. જેઓને ઊંડી મુશ્કેલીમાં આવ્યા છે અથવા ઊંડાણમાં આવે છે તેઓનાંના પક્ષનો દયા પક્ષ જોવાય એવી નથી લોતી. તેઓ મોટે ભાગે બાંધેલી તમીયત, બાજીકર રોગો નાગેરે લક્ષને જોડાઓમાંથી નીકળે છે ને તેઓ બહાર આવે છે ત્યારે ખુબખરો તેમની સામે ઉભરા રહે છે. તેમના બહાલાં સ્વજનો તેમને હાકમ-સહરાઓમાંથી બચાવવા નથી પણ ચોપાસ આસુ-ઓથી તમાસે છે. જેમણે દેશની સેવામાં પોતાના સર્વસ્વનો ભોગ આપ્યો છે અને મહાસભા સરીબાદ અને રોક સીવાય જેમને કંઇ મળ્યું નથી, એટલે કે જે સૈનીકોએ દેશને આઝાદીનો ગુન્હો કરવા માટે અનેક યાતનાઓ સહન કરી છે તેવા માંને આપણે આજે આપણી હ્રદયની સહાનુભૂતી બાઢીએ અને તેમના દુઃખો દુર કરવા માટે આપણી શક્તિ અનુસાર જે કંઇ બધ શકે તે કરી છુટીએ.

એક ચેતવણી

મિત્રો! હવે હું એક બે શબ્દો કહીને મારૂ ભાષણ પુરૂ કરીશ આજે આપણે સંકોર પરીસ્થિતીમાં મુકાયા છીએ. મહાસભામાં ગ્રેટ અને રાષ્ટ્રના મતભેદો ઉભા છે ને તેની અવગ-ણના કરવી એ પાલવે એમ નથી બ્રહ્મ બ્રીટીશ સાહીવાદ આપણને પડકારતો ઉભો છે અને તેના સામના માટે આપણે બધા સજ્જ થવું છે. આપણ વીપક્ષ કાળમાં આપણે શું કરીશું? એ મુશ્કેલીઓ આપણા માર્ગમાં આવે તેનો સામે આપણે કોઇ પણ દીવસની બાબત બધા રહેવાનું છે અને આપણા રાજકર્તાઓ જે જે મુક્તિ પ્રયુક્તિઓ અજમાવે તેને તોડી ફોડી નાંખવાની છે. આજે મહાસભા આજીવનનાનું એક સમાજ ને ગ્રેટ પાસન છે. એનો રાષ્ટ્ર ને ગ્રેટ જેવા વીભાગ ભલે હોય, પણ હિંદની

મુક્તિ માટે બધાની અપેક્ષાએ ગાંધીવાદ વધારેમાં વધારે મદદગાર થઈ શકે તેમ છે. એટલે આપણે આજે તો આપણા દેશને ગઢવા-સાથના કાંટાળા નીચે લાવવાની જબરજસ્ત હોંશિયારી છે. આ દેશનાં જે જે સેક્રેટરીસ્ટ વિભાગના લોક તે સૌને હું આજ કરીને ખબરદાર કરું છું કે તેમણે તેમની સર્વ શક્તિ તે સામેનો મહાસત્યાગ આજ્ઞાંકિતાની બનાવવા માટે વાપરવા અને તેને બીજાઓ એવા ગાંધીવાદ વિરોધી વાપર ઉપર લાવવા બંધન કરવું આ આપીને કરવા માટે મને બ્રિટીશ કોમ્યુનીસ્ટ પક્ષના આગેવા-ઓની જે વલણ જે તેમાંથી પ્રેરણા મળી છે એ વલણની દૃષ્ટિ મેળવીને સામાન્ય રીતની ઓછી છે કે જે મને હિંદની મહાસભાની નીતિ સામે મોખરે પ્રસારની સામે છે.

મહાસત્યાગ્રહ અમૃત છે

અંતમાં હું તમારા સૌના દિલની વાત કરવા ઇચ્છું છું કે આપણી પ્રજા માટે મહાત્માજીને ઇશ્વર દીર્ઘાયુ બક્ષો. દૌલને તેમને ચુમાવવા પાસેને ક્રમ નથી. ન કામ કરીને આજની પદ્ધતિએ તો તેમની બધારેમાં બધારે જરૂર છે આપણી પ્રજાને એકત્રિત રાખવાના મહાન કાર્ય માટે આપણને તેમની જરૂર છે. આપણી મહાન દેશ અને વિદેશના કાંગ્રેસવાદમાંથી મુક્ત રહે માટે તેમની આપણને જરૂર છે. દૌલની મુક્તિ માટે આપણને તેમની જરૂર છે અને સહુથી વધારે તો એ કે સમસ્ત માનવ-જાતની મુક્તિ માટે તેમની જરૂર છે. આપણી મહાન વાત બ્રિટીશ સામ્રાજ્યવાદ સામે નથી પણ જગતભરના સામ્રાજ્યવાદ સામે છે. એટલેજ આપણે માત્ર દૌલની આઝાદી માટે લડતા નથી, પણ માનવજાતીની મુક્તિ માટે લડીએ છીએ મુક્ત દૌલ એટલે માનવજાતનું સંરક્ષણ. (સંપૂર્ણ)

'આઝાદીની કિંમત'

આજે કેટલાક સમયથી મહિસુર સ્ટેટ અને ત્યાંની રાજીય મહાસભા વચ્ચે રાજકારણ વિશે તેજાર મહારાજાની સ્ટેટમાં બીજી થતી દિલચાલ વિશે તિમ ગતબેદ ચાલે છે. મૈસુર સ્ટેટમાં કે જ્યાં સર મરજા ઇસ્માઇલ કે જેના નામથી અને ઉદાર દિલના દિવાન છે અને મૈસુર સ્ટેટના તરેક પ્રજા તેહસાન પ્રગતીપરસ્ત તરીકે ઓળખાતા છે તેવા સ્ટેટમાં ત બનવું જોઇએ તેનું અને ખરે દુઃખ પમ થાય તે આશ્ચર્ય પણ થાય. મૈસુર સ્ટેટમાં જે ઝેરીલો કરજ બનાવ બની ગયો તે એ - ડાયમાર બરજના દેખા -- રાષ્ટ્રધ્વજની હોળા થઇ - ચેળા ગોબાચાર થયો અને અનેક પાગલ થયા અને મારી સંખ્યામાં મરી ગયાના ખબર છે. આ બનાવ જેટલો કરજ છે તેટલોજ સ્ટેટની ઉજ્જવળ પ્રતિષ્ઠાને કલંકિત કરનાર છે. પણ સુખની વાત છે - ઉંચા સંસ્કારવાર પ્રજાએ રાષ્ટ્રીય મહાસભા તરફથી સરદારે બતલાવ્યા પરેશ અને તેમની સાથે આગામાં કૃપલાની કે જેઓ રાષ્ટ્રીય મહા-સભાના જનરલ સેક્રેટરી છે તેઓ મૈસુર સ્ટેટ ગયા અને ત્યાંની મહારાજા વચ્ચે સમાધાની કરવા જરૂર પડીછે. અમે આશા રાખીએ છીએ - તેઓ પોતાના કાર્યમા સફળ થશે અને સ્ટેટ પણ બનવ ચતી તે પ્રજાએ પોતાની મહાસભા પ્રત્યેની વલણ રાખશે. ગાંધીસુરના ગોબાચાર પર મોકીલેએ વડ ના એપ્રીલે - નિવેદન જાહેર બાકુ કર્યુ તે નીચે પ્રમાણે

"મારા વિરુદ્ધ પ્રહ્લાદરાવ સામે મારે ખિતા મારી છે ગાંધીસુરના સામ્યકારોબારમાં લોક શાંતીનું તત્વ દાખલ કરવા તેઓ ઉતેજાર છે એ પણ હું જાણું છું. ખિતોની સજાદ અને સુચનાઓ મારાબારા ને તૈયાર લોક છે એવ પણ જોયું છે. અને હું જાણું છું કે ગાંધીસુરમાં બનેલા હલાકારથી તે દુઃખી બના ક.

ગાંધીસુર સરકારે જાહેર બારેલું નિવેદન જો વાચ્યું છે, એ મને કોઇ કુતર્યું નથી. તમ હું જે સરકાર સામેના બારું છું તે - - પ્રશ્ન પ્રસંગ વિષેની બધી વીગતની અપૂર્ણ માહિતી જાહેર થાવી કરે તમ છે. ગાંધીસુરના લોકસેવકો તરફથી દર્દભર્યો પત્રો, મનિનિધિ મંડળો અને તારો મારી પાસે આવવા બાબા

આવે બે પાતો તા મુજબ જ નજરે અહી આવે છે. દરિયાર બજરના દેખા પર જોગાયાર કરવામાં આવ્યા હતો અને પરિણામે કેટલાક બરજ માણ્યા તે બનેક બનાવ બન્યા. જો કે લોકો તરફથી બને જે માહિતી બળી છે તે તો તદ્દન ઉલટી છે, જાણે માનો કે લોકો ઉકેરવાના હતા તો પણ ગોબાચાર કરવો જરૂરી હતો એમ હકીકત કહી શકાય એમ નથી. 'બાજબી' શબ્દની વ્યાખ્યા બાબી શકાય એમ નથી. એ તો દરેકનાં બાબુસના માનિપ્રાય પર આધાર રહે છે અને બાબિપ્રાયો તો દરેકનાં જુદાજુદા હોવાજ ન

તેમા ગાંધીસુર સરકારના માટે સુચના કરવાની છે તે તો એ છે કે તેઓ કેળા તપાસસમિતિ બનાવે તે મળે તેવી નિષ્પક્ષ દોષ-નીતીનો જ સંતોષ બ માને. ગાંધીસુરમાં રાષ્ટ્રીય ચાપટા વિષે જે આંદોલન ચાલે છે તે તો બબાના બનીકરણ છે

ગાંધીસુરના સામેજ આટલી બાબે મોકલવાની આવેલી છે; એ હું બનતો નથીનો એમ બાબ બ્યુસ કરવું જોઇએ. બાબી મને ઠર બાબ - બાબે તપીજ રીતે ગાંધીસુર સરકારને બબા પતો બન્ન કોબી હું આશા રાખું - તમા તેના જવાબ તરીકે મહારાજા અને બનના દીવાન પર વિરુદ્ધના કરનારાઓને બારી સુચના છે કે તેમણે એકબીજા સામે બંધારણની પદ્ધતિ દુર કરી ગાંધીસુરના રાજ્ય-તંત્ર બનામાં - લોકપ્રતિનિધિઓને જ સ્થાન દારી રોબવી. જો ગાંધીસુરમાં શાંતિ સ્થાપવા દોય તો એ જવાબદારી જેટલી અને એટલી દિવાના હાથમાં સોંપીએ. એમ કહેવાના આશય છે કે રાજ્ય બજાવ દીવાની જવાબદારી બીજી બીજે લોકપ્રતિનિધિઓ બારા. - - - બાબતમાં પરિવર્તન બાવી—એમાં કઇ દેખા રાજ્યોની લોકા બાબી-ઓની પાસ તો કેટલીયે દુરસ્તી બાકિઓ - બીજીત દરિ કરતાં ત્યાં કેટલીયે વધારે પ્રગતિ થઇ શકે એમ છે.

ગાંધીસુરના લોકનેતાઓને ! કહું કે નિરોધ બાબુસોનો કરબ પ્રાણાર્પણ ને બહન કરતી રાજકીય બાબના રક્ષણ બ્યવસ્થામાંના બધુ થોડી દિબત છે તેઓ જરૂર તપાસ કરે અને બાબલ થયેલાને તમા મરબુ પામેલાંના બેરાઓકરને મદદ પહોંચાડે. પણ હું ગાંધીસુરવાસી હોઉ તો બપક્તિગત બાજ ઉપર બાર ન મુકું. પણ જે બલિદાન કરજાએ કે અનિચ્છાએ આપવામાં આવ્યાં તેનો ઉપયોગ સ્વાતંત્ર્યપ્રાપ્તિ માટે કરું. તેવાજ એ પણ બાદ રાખવું જોઇએ કે બધાજ સંજોગોમાં શબ્દપૂર્ણ અહિંસાનું પાલન એ વિજયની બંધ કરત છે. અને બાબત બધો જ કે લોકોએ સંપૂર્ણ અહિંસા પાળી છે અને બહાદુરીના ઝોબાઓ ઝીબ્યા છે. તે એમ હોય તો હું તો એટલી શ્રદ્ધાંજલિનાં બલિદાનથી ઉપેક્ષેલા માનું. આઝાદી માટે એટલી કિંમત આપવી જરૂરી છે."

ગાંધીજી.

'કબરદારી માલ બદ્દીદહદે'

ગઢાલ બરજાને બબના. કરજારી બાતમાં સ્વદેશી માલનો ઉપયોગ કરવા બાબત કરબાન બહાર પાડયું છે. તેનાં જબાવવામાં આબ્યું છે - સૌથી પહેલાં દૌદા ધારા બાલમાંથી દૌદ બોજ બનાવ માલને પ્રબંધની બાબની બાબી પછી આબાત કરેલી વસ્તુઓમાંથી બનાવેલ દૌદના બાને । બાજને બમુક બાંટો દૌદમાં બનેલા માલને પ્રબંધની બાબની, પછી દૌદમાં વિદેશી માલનો બબેલા પરેબા દોબ તે માલ બાને દૌદનાં બનલા બાબના બાપ તે બનના વિદેશી માલના બાપ કરતા બાસ દકા બધારે દોબ બા સુધી દેશી બાલમેજ પ્રબંધની બાબની -. જેમના બનેલા માલ ખરીદવાનો છે બલાર રહી બાબાત થતી લાબ બાતીય જંગલ બાના બારેથી બારીદવાની છે. લાબના બાતંત્રિઓ બાર કરવા દોબ ફેક્ટરીમાં બનેલા માલ ખરીદવાનું કરબાન બા પત્રકારોએ બહાર બાવ્યું છે.

પ્રાયશ્ચિત

—: લખનાર :—
શ્રી. આનન્દશંકર ધ્રુવ
ગતાંકથી ચાલુ

પંદર આઠ વર્ષની જાણીતા મનના મનોરથ મનમાંજ રહી ગયા! જેવા જન્મે બાળકો એક બાળા એક ચામડા આવતા હતા, પરન્તુ તેમની બાળા પોલીસની નાબૂદીમાં કેવી આ નિરાશા!

ચુનિયો ઘરમાં ગયો તેની બાળા દયાને પાછે પગલે રહિયો પણ પોતાના ઘરમાં પેઠો. આંસુબાગાજ બાકીનો રાજેલો હતો તે પર રહિયો ઘાકેલા રાતીકે પડયો. એની બી રાત-ભારી પાણીનું બાકું કામ આગળ આવી. સિવાય સાંભળવાની ઇચ્છા એને કંઈ સુબિધા કરતાં ઓછી નહોતી. પણ એ પોતાની કેદાબુદ્ધિ કરતાં જરા વધુ પહેચિલ કૌવાયી વાંસની તદ્દી બાંધી પડોસે શું થાય છે તે કલ્પ લેવા દરકાર નહિ, પરંતુ ત્યાં થી પાસચિલ બાજ કે ન સાંભળી તો જરૂર કરાય. એમ સારી પેઠે બાબુની હતી સિવાય, હાયકોબ્રુને બારસોની મા જરૂરત જેવા પેર આવ્યા છે એટલે હવે કેટાણીને ન કરે તે સુબાવશેજ; બાયો કંઈ પણ બોલ્યા વગર જ રામપ્યારીએ ચણીને કેટલા કપ્યા પાણી બાપવું બને પછી તેજ પ્યાલામાં એકાદ કલાક બાયાં ઉકળી રહેલો ચહા બાણી બાબ્યા. રહિયાનું કપ્રુ પણ સરાબનું જ હતું એટલે ચહાને ઉકાળો તે આંખ બીની ને બાટલા પર પડી રહ્યો.

ચુનીબાઈએ પણ પોતાના બાટલા પર પડતું નાબ્યું. બાલવતના પીબારે તેનું બાબજ ખુબ રહ્યું હતું તેનું હૃદય એની સ્ત્રીના પીડા બોલની, પ્રેમ બાર્યા આપકારની બાશા રાખતું હતું, પણ એની ચક્ર સુબીધા કેસનો નીકાલ બાબળતા બધીરી બની હતી. એટલે બાણીની ચુપકી બલારે તને કંઈ નહી બધીરાબ્યી બાબે પુછ્યું

"બોલતા કેમ નથી? કંઈ, તું બીકાર પડયો?"

ચુનીબાઈએ કંઈ જવાબ ન આબ્યો.

"કંઈક પડયો ન?" સુબીબાઈએ ફરી સવાલ કર્યો.

"ના." ચુનીબાઈએ ટુંકમાંજ બતાબ્યું

"બારે!"

"બો' ફરીબાદ પાછી જોવી નીબી!"

"હું! બાબ્યથી સુબીધા દંગ બ બા ઉંઘ કેટલાયે બહીના નરસ્યા પડ જેના બન્ને બાબ-ઓ એક બીજા સાથે લડતા હતા, તેમને બાજેજ બા પસ્તાવો ક્યાંથી થાય! કંઈ બબજ પડતા નહોતો. પબ એનું શીબળી ઉકળ્યું. કેટ ઘરના નાના કોકરાને રબ્બે કેટ પકજ લોટ્યો બારબાબુ બને તે જોવા બાટબુ એટલે તેનો એક ગિલ્ડ મારી દઇ તે બોલવા લાગી, "રહે ને બાના! બાજળ ઉપર નસીબમાં સરબાનુ જ છે તો! બાપ ને કાકા બેદિ મુબ્બા રહ્યાજ બેઠા છે ને!"

ચુનીબાને બાયો ગુસ્સો ચઢ્યો ને બોલ્યો, "બોં બપ કર, નહી તો —

બાંગ પાસબ ભરી સુબીબા બોલી, "બાઠો ખારે પેર બાબશી! બારા તો કુળદીપક! પર ઉતબારા!"

"બીજાની બાતરડીને બીસાસો લાગશે તો એ દીબમાં દોબલાનાં પાર નહી આવે, સમજ્યા"

"બીસાસો લાગેને ઓબની બલાને! મોટ કુબે બોલો છો પબ કેટું કેટું! મારા તો દીસ જેવા દીકરા! સાબનું નાજ કરશે!"

"કેવું લાગી આવે છે! સારે પોતાના પરથી પાડોશીને ઓળબબાં હોત તો! તારા દીકરા દીસ જેવા હશે; પરન્તુ એની ઝોડી પબ એને તો દીકરાના તોલની જ હોબ ને! પોતાનાં બચ્ચા પર તો જનાવર પબ બ્હાબ કરે છે, ને પેસાં બીબાડીનાં બચ્ચા! કેવાં એને બીજાની કોર પર કોર કાપી નાબતે સુતાં છે! પોતાનાં બબમાંથે બચ્ચાંને બીમાડી જેવું પ્રાણી પબ કરબી રીતેજ ગોળે છે બાબ્યા બને બાર બબપબ પાદ આવે છે. બાબાપ બેનરે જતાં મારે મોમે બન્ને બાજ એક બીજાની માબબને પબ્બા કરતા સાથે રમતા, નાબે બાતા, સાથે બોંસતા, ન બાબે તે બીંચાને બાતા. પરન્તુ બોલા પબ બારી રીત ચલબવું એનું રબમાં પબ બારે નહોતું બબુ!"

"સબ્યાગા નહોતું. પબ તે સંસારમાં બતુ બબુ ને?" સુબીબા તાકબ્યા.

"તે કહું, સુબી', બ્યા બબુ તે કહું? આબ-બને દીકરા કે અને એને દીકરીજ જુબી તેબાં એ બાગબાનો શો બાદ! કોકરો બહાશો અને કોકરી કંઈ કલ્યી હશે! બાપાએ પોતાના કબાતા જ ઘર—બોનરના ઘરબા બાસ બાબ્યા કાબ નકારનું કંઈ કારબુજ રહેવા દીધું નહોતું. પબ તને ગુંડીને સોબા બબા બાને મારી પબ બાકસ્મ ગઇ! બાપબી નબસો કરતા પગર એકલો રહે નહી, મારે બાપાની બાજ્ઞે બહીં તેડી લાબ્યાં, નહીં તો ઉં તો પદેસેયોજ રોબબાને બાં જ રહેતા હતા બી! અને પછી એમના બાદબંદોબસ્ત બાબુ બેનર પડાવી મબ બાબ્યે નરસાને નામે બહિરસ કરાબી દીધું. બહીંબબબ પર અબુકો કરબના બીસારા બાંપબા બાપબને કબાંથી બાબ દેવા, કે તેમનો ચુનિયો તેમના બબા બાર્યે કબો કાબ કબાની બાબના હતો બાટલું પાબ કબી છતાં પબ બ બરામ નહી! કલદેસર કોકરીને બારસો બબે નહી, મારે રબિબાએ રબું સાબું પોતાના દીકરા-જ્બાને નામે કર્યું. ને સુકી તેની પાસેયો બીનરા કિબા બારે બાપબે આ બોરો રામેા બબો, અને એને સબુબણો બાપબાબ કરબા બારે બાપબે બોટા સાબી ઉભા કબો અને ત બુદ્ધિબાં બાબી કબેરીબાં બારે ના બબી કે ને મારે બાપબે કારસ્તાની અને એવા એનેબ બોટા બાગે પૈસા ને બાબરૂ ગુબાબ્યાં. અને પરીબામ શું બાબ્યું! બીજારી બટકાને ન કંઈ એવું પણ બબાવું હતું ને એવા મોટામાંથી કાંઈ એવા મારે બાપબે બધું પડાલ—સાપબાનેના પેટનાં

ઠેકાનું પડશું! આમ બાળદાદાઓએ ઊભીનું પણ કરી જોવાનેલી જમીન આપણે મુકાવી બેઠા!"

"શું કરવા મુકાવી! બધા આવીને કમ ઠેકાનું તો!" સુખિયા બબડી.

"આ જન્મે તો નહિ મળે પાછી: છેક હાથથી ગઇ. હવે તો કંઈ બાકી રહ્યું છે તેનીજ ફ્રીક ચઢેજ્યણી—"

"એટલે?" સુખિયા ઝાટકાઇ ઉઠી

"એટલે એમ કે, આપણું બધું મિલકત તારા બે છોકરા અને એની વૈલાને આપણે અત્યે બાગે પદેચી આપીએ!"

સુખિયા ખેતી રોવી ઊઠી, "ઓ મા રે' મરી ગઇ, મારા છોકરાનું હવે શું થશે? ઊભાનું તો બગજ જ ફરી ગયું લાગે છે ઓ ભગવાન! તુજ હવે આપારો બેલી છે!"

રાખોડા ઝટ દઇને બાટલા પરથી ઊઠયો અને મુનિયાને ઘેર જવા લાગ્યો. રામપ્યારી બજરાસ થઇ. બધા સુખી મૂંઘટ બોજી તે બપોરની પાળા દોડી. તેને તે પર બપ્પી બાળની હતી. પણ રપિયાએ તેનું માન્યું નહિ. તે દોડતો આગળ ગયો અને મોટા ગાળને પગે વળગી પડીને બોલ્યો, "મોટાબાપા! બાબીને તો માટે દુબાયો છે? લૈલા પગની રજ છે. એને માફ—"

તેને ઉઠાડી દૈસા ગાયે ચોખતો ખુનિયો બોલ્યો, "ના બાપા, એને મારે નહિ' બાબાના નસીબ મારે! બોટો પડે અગે એના બાલબા મુકયો હતો તેનો બાબાએ પોતાનુંજ પાપ ધોવાને માટે આ પ્રાયશ્ચિત કરીએ છીએ!" (ક્રમશઃ)

ટિપ્પણિ વર્તમાન.

હીમાલય પર્વત

હીમાલય પર્વતના ઊંચ ઊપલા શિખરે ચઢવા માટે અસંખ્ય પ્રયત્નો થયા છે, જાને તેમાં પણ ઘણાની જાનોનો નાશ થયો હતો. પણ જગતની સાહસીક પ્રજાઓમાં એ પ્રયત્ન હજુ પડતો મુકાયો નથી. માઉંટ એવરેસ્ટ સુધી પહોંચવા તો એક ફ્રેન્ચ દીલધન અને તેના સાથીઓ નિકળ્યાના સમાચાર હતા એક વેળા આ સાથીઓની સલામતી માટે ખાસ્તા રખાની હતી, પણ છેલ્લા સમાચાર પહેલા સમાચાર મુજબ તેઓ તરફથી નીરાશ થવા પામ્યા હતી છે.

ચીનમાં વર્તમાન પત્ર

ચીનમાં પહેલું વર્તમાન પત્ર ઇ. સ. ૧૭૨૨ માં ચીનના પાટનીય શહેરમાં પ્રગટ થયું હતું અને એક હજારથી વધુ વર્ષ થયાં ચાલ્યું પ્રગટ થાય છે. એનું નામ "તીરીંગતાઓ" છે અને આ પત્રના-બાબીપત્રોમાંથી આઠેસો ઉપરાંત બાબીપત્રોએ ચીનની રાજધાની હતી.

નવા ટ્રેક કમીશનર

મંડળના બા એક. જ કુ. ટોપ્રદની નજાવાએ મોરીશીયાના બાજી ટ્રક કમીશનર મી. એ. ઈ. ઝિનાન દક્ષિણ આફ્રિકાના નવા ટ્રેક કમીશનર નીમ્યા છે. મી. કુ. ટોપ્રદને મંડળમાં હાલ કમીશનરની ઓફીસમા સહકર્તા નીમ્યા છે.

નવા વિમાનો

બ્રીટીશ હવાઇ વિમાનની લશ્કરી ફોજ માટે ૪૬૮ નવા વિમાનો તૈયાર કરવા સીવર બ્રાઝ પોતાનું ડીલ્રેક્ટ અમેરીકાને આપ્યું છે. વધા બીજા ગારે કેનેડામાં બનવ્યા વિમાનો તૈયાર કર્યા જવાની દરખાસ્ત ઉપર કેનેડાના સલાયવાળા ઓએ વિચાર ચલાવ્યા હતો.

નીકારા માટે ગભાઇ ફુકસ

ઓસ્ટ્રેલીઆની સરકારે બાજીર કરેલા ઉંચ ગભાઇ ફુકસ મુજબ આવતી તા. ૧ જુલાઇથી ઓસ્ટ્રેલીઆથી દેશાવર સોબંટ ચડી શકશે નહીં. આ ગભાઇ ફુકસથી બજાનને ગોટું નુકસાન થશે; કારણ કે ઓસ્ટ્રેલીઆના બાબી સ્થળે બજાને બારે મુડી રોકી છે

ફ્રેન્ચની બનાવટો

'બ્યુસ કેનીકલ' માં પ્રગટ થએલા સમાચાર મુજબ ફ્રેન્ચના કારખાના બાજાઓની કેન્ટરન્સ માં, વિજ્ઞાનીઓ તરફથી થયેલા બાજા, બન્ન ગ્રામોફોન રેકોર્ડોની બનાવટ બાબે જાહેરાત થશે.

પુષ્પ ગ્રેમી પ્રજા

ગાબીથી કરણના બાટે બાવેલા બામમોટ "હવાના માર્ક" ના કપ્તાન કુસ્ટોએ કાસ્ત કાવ્યએ એક બામના પ્રતીનીધીને જણાવ્યું હતું કે જાપાનીઓ પુષ્પોના બારે ગાંડાએ છે. જાપાનના ગામડીઆઓમાં પણ બામમાન તથા દુકોનું સ્થાન બ્રાપાનીઓ બાપવાના બાવે છે. કાંદીબોમાં કહેવામ છે કે "હુલબ બોરી, બજબ પેપર" તેનો સંપૂર્ણ બામદ જાપાનમાં બાય છે.

સ્ટેરાન્ડ માકેટને રીક્ષા

રોડેશીબ્બા બાન બેચુબાના સેન્ડ વચ્ચે બાવેલાં રેસેસેબ્બીના બાજી સ્ટેશન બારતર ગેમ ઓબ સ્ટબકરે બા. બોબ્રીએ જાંથી પ્રચાર થએલી ગુડસ ટ્રેનને બારી રીંગનલ બારબાથી ઉતારવા બોની એક બામગારીને બાહત જવાબ બાવશ્યક થયેલ હતો જેમાં એક નોટીસ અને ૨૧ પુરાબીગન ઉઘાડબો માળો ગબ હતાં બેચુબા ને સેન્ડની બાસ પેટીમાં સ્ટબકરન બતુલ્બ વધારા નોજબાત બાટે બબાથી કરવી પા. પ૦ ના દંડની બબ ૧૦ ગામના બબત રેલ્બાનાની સબા કરી હતી દંડની રકમ બારીક પાસ પાડિતા વધબાથી સ્ટીકારતા હુકમ થયો હતો.

ધરતીકંપના બાંચકા

બેલ્જીબમ, ફ્રાંસ, દોલાંડ બાન યુરોપના બીજા ભાગોમા ધરતીકંપના બાંચકા બબ્યા હતા. ઓગસ્ટ૨ કાબના બાદબાદી ગેહેલની બીજની તા. ૧૨ જુને ધરતીકંપના બાબવાનો બાબી ગઈ હતી. એક દેવળમાં ૪૫ લોકો પ્રાર્થના માટે ભેગા થએલ હતા ત્યારે બાવો બબ્યો હતો.

પોર્ટુગીઝ પુર્વ આફ્રિકામાં રોગચાળા

પોર્ટુગીઝ પુર્વ આફ્રિકામાં રોગચાળાનો ઉપદ્રવ બાલતો દેખાયો રેઇલ્વેબાબામાં લીબોબેનની નદી અને મેસમેટર રીવરહેડમાં દાખલ થવા માટે ક્વેરેન્ટાઈન ઉપરાંત રોગચાળાની રસી મુકાવવી પડશે.

અસાધારણ બાગડ

બ્યુનસ્પરેટના તા. ૧૨ જુનના સંદેશા મુજબ ક્રોએન્ટબાગંના પ્રસુતી મૃત્યુમાં જન્મેલાં બાળકને બબ્ય ઢાય ૬ : બાગબી અને ગાનીમાં બે કાળજ છે. ડોકટરોએ મત બાબ્યો છે કે આ બાળક પાછું અસાધારણ છે છતાં તે જી શકશે

જર્મનીનું દેવું

જર્મનીના દેવાનો સનાવાર રી : બાદેર થએલો બાંકડો બાબે ફેબ્રુબરી સુધીમાં ૨૬૦ કરોડ પાઉંડ હતો. મજકુર દેવાની રકમમાં જર્મનીના રાજ્ય સરંબમનો પણ સમાસ થાય છે.

જર્મની બોસ્ટ્રીબ્બા બેકાર

જર્મની અને બોસ્ટ્રીબામા બેકારી બોછી થતી જાય છે. બે મહીનામાં જર્મનીમાં ૮૪ હજાર અને બોસ્ટ્રીબામાં ૬૫ હજાર બેકારો બાગે લાગ્યા હતા. વળી બેજ મહીનામાં જર્મનીમા બા સપાટા વળી ફરીબાદ: અને બોસ્ટ્રીબામાં ૩૫૦૦૦ બેકારો હતા

રબીનની હાલત

રબીનના મુખ્ય સહાયની ગરબાનથી જેવા સમાચાર મુજબ મુખ્ય મુખ્ય બાગ પર બ્રીટીશ રબીનો ઉપર આગારીનોએ બોજબ ઈંકયા હતા. જેથી ૧૪ બ્રીટીશ બબારોઓ બાર્યા ગયા હતા, બાને ૫૦ ઉપરાંતને ઈબ્ન થઇ બબાવબોરોના વિમાનોએ તા. ૭ જુનથી બ્રીટીશ રબીનો ઉપર ફુલ્લા કર કર્યો છે જેથી બ્રીટનમાં બ્રીટીશની પરદેશ રાજનીતી બાગે સખ્ત રોષ થાય : ફ્રેંચની રબીનો ઉપર ફુલ્લા થતા દેખાયો બ્રીટન બાને ફ્રેંચમાં બાર મુસ્લાની સામગ્રી મોકલી રહ્યા છે

મુશાયરાની ફલાસ્કૃતિ

બાનદાબાદના "બીજરબિંગ" તરફથી તા૨બાયલો મુશાયરો ગિ૨ બાર જેવો પાંચ કલાક સુધી પ્રેમાગાસ દેશમાં ગઝલો અને કવિતાઓની રેલ ચાલી અને છેવટ સુધી શ્રોતાઓની મારી સંખ્યા હતી રહી એ જમાતના કવિના પ્રેમનું એક સુચક ચિહ્ન બબાણ. મુશાયરાજનની કવિતાની ઉંચ ફ્લાબણી હતી, મુસ્લીમ કવિબોની ગુજરાતના કવિબોને બાપબ્યેજ બાળતો ગ્રામ એ દિવસે બાળબાનો હતો, પી. ચબદાની સાથે બહારગામના ગુરબીમ કવિબોની સારી સબ્યા પણ બાવી હતી અને બ્રત્યાકીની ગરિમ૨ બબેલી પાકપુનિબો બા વૈવિધ્ય હતુ. બી બાર્યા કારબોકી કોબતમાં કો પુરસ્કારની સારી સબ્યાબેં હાજરી બાપી હતી બાન શ્રોતાબોનો એક સારો બાગ ઉંચ સુધી ૨ કલાક વિના હાજર રહ્યો હતા. બા પણ બતદેર પ્રોગ્રામમાં નવીનતાનુ બાકર્ષણ બેબુ જ જોબ .. અને તે બાકર્ષણ બ્યા મુશાયરાએ જાળવી બાબ્યુ હતુ.

ગુજરાતી

દક્ષીણ આફ્રિકાની આગગાડીઓના ઉતારૂઓના બીછાનાઓના ગરેસા બનાવટ અને પરદેશી ચીજની બનેટેા આપનારમા આવે છે, તેમા ફેરફાર કરી રમાનીઆ ચીજની બનેલી બ્લકેટેા વાપરવા ગાધીમાથુ કરનારી અરજી રેલવે ખાતા ઉપર મેાકલવા પા. પ્રટરના ઓનેરેબલ મુનીસપાલે ઠરાવ કર્યો છે.

* * *

કેલ્હાનીસબર્ગની રીહેબીલીટેશન કુમાર સીટી માટે ૩૫ ટકાને ફુનસીએ રાજીનામું આપવાથી નાદારની સુપ્રીમ કેર્ટના પા જજ જ. વરદીસ શીપમાને પાચમા ચેરમેસ્વર નીમ્યા છે મુનીસીપાલીટીના કામ માટે મી જસ્ટીસ શીપમાનો પાર્લમેંટ કોલાનીસબર્ગ જવું પડશે

* * *

કરબન અખીલેાનો ગાળાગ કુબર ઉદ્યોગી સમીતીની જરૂર છે; આ આમ સાગે રહાબ માટે કરબન લીડી ડાકિન્સીએ અપીલેા રેલવે સ્ટેસન નજીકાના રહેાન રેસેા ૧૨૫ કાપર પ્રોટેસ્ટ સ્ટેસન બાધવા શરૂ કર્યું છે

* * *

કરબન નજદીક મેયંદાનાં આપ ખુબ ઢીંદી કુટુબમાં મળેલી વીદ્યાર્થીઓના વાલીઓ અને શીક્ષકેાની સભામા ગેવીસ ગીલાગની ફરી નીમણુંક મી પેરન્ટ-ટીચર-એસેાસીએસન સ્થાપવા ઠરાવ થયેા હતેા.

* * *

નાયેદાર ગાહેનશાહે ઓરેન્જ હોસ્ટેટલના પદા ન્યાયાધીસ મી. જસ્ટીસ ક્રાઉજેને "ઓનરેબલ" નેા ખેતાબ આપ્યું કર્યો છે, અને ન્યાયાધીસ પદ છેાડયા રીટાયર થયાં પછી પણ તેા. ક્રાઉજેના નામને "ઓનરેબલ" નેા ઉપયેાગ ચાલશે

* * *

નાટાલ ન્યુનીસ્પલ મેંગેસના વાર્ષીક પ્રેસીડેન્ટ માટે કરબનના ન્યુનીસીપલ ચેમારી મી. એ એમ એમ. સોબાદારના પક્ષ માટુસોનુ કરબનમાં મરણ નીપજ્યુ હતુ તેમને તા. ૧૨ જુનેા ચુમેદા કરવાની રીપેા પ્રસંગે નાટાલ મ્યુનીસ્પલ મેંગેસના પ્રતીનીધીએ ક્રિયરાન ચાલ્યા વર્ગનાઓએ પખ હાજરી આપી હતી

* * *

કરબન નેાર્થ, વેસ્ટવીલ, અને ગ્રીનપુટ પાર્ક માટે પા ૨૦૦૦ ને ખર્ચે નવુ પેાલીસ સ્ટેસન બાધવાનું આયલા ગેાગરટર્યા શરૂ થશે.

* * *

કેપટાઉનની સરકારી ટ્રેસ્ટ ઓફીસના રજીસ્ટ્રાર મી. જેમ્સ ગ્રેસ. જેમ. ફ્રેમની જગ્યાએ ગેરીટસ-બર્ગ ચાલ્યા મી. ગેમરેસને નીમ્યા છે. મી ગ્રેમ ૩૮ વર્ષના જુના સરકારી નેાકર છે અને ગેારેસ્મીથના પેરા મથકે તા હતા.

દક્ષીણ આફ્રીકાના તાબાની વેસ્ટના જર્મન વેસ્ટ આફ્રિકાના પા-ટ-ર્ગા ગેારટ મારતર સી જે. કામીમ ફિપર બાની સેવીંગ બેન્કમાંથી પા. ૬૮ થી પા. ૨૦૦ સુધીની ચુકવા જુદી રકમેા મળી પા. ૬૦૨૮ ગેરમીનેા તાદ્દન મુકવામાં આવ્યેા હતેા. જેમાં તે આગાની રકમ તેમને બે વર્ષના કેદખતાની સજા થઇ હતી.

* * *

ખરડ ઝવેરના ગેખાડે ચારાયેલી આશરેાદ વડુ અટે કેલાગાંથી ઉતારેલેા માલ પા. ૨૦ લાખ પા. ગીરેના ગીલાગ આગામા આવેલ ગીલાગથી ગેયેા. મહાલને જોતા ગાટે માલ પા. ૧૦ જુનથી ખુલ્લે મુકવામા આવશે.

* * *

ધ કેનના એક તાર ગુજરા જનરલ રનટસના એક બાલ્ડ શીક્ષક અને કેમ્બ્રીજના સીનીઅર ફેમેા ગ્રેજ ફ્રોનહી દે. હેનરી નેાલ્ડ મરણ પામ્યા છે.

* * *

કેપટાઉનમાં દક્ષીણ આફ્રિકાની નેસનલ આર્ટ ગેલેરીની ગ્રેજ વર્ષમાં લગભગ એક લાખ મનુષ્યે એ મુલાકાત લીધી હતી. ત્યાં મુકવામા આવતા ગીત ફળાના નમુનાઓમાં સુધારેા થતેા જાય છે

—:o:—

હિંદના પરચુરણ સમાચાર

સિમેની નવા સરકારે પ્રજાની માગણીને માન આપીને દારૂબધ-કટની અદીક કરાલ અગે રોષક જરાજ સીયાસના દીસતારમા ગણ લાખ રેટલી ગદેસુલની ગાબી ઘટાડ કરી છે

* * *

સાદેારથી ૩૦ માઇલ દુર આવેલા ગામડાની જનતાએ ગ્રામમેળે ગરાબાજ ગીમેા નીર્જીવ કર્યો છે. ગરાબાજીથી માટે બન ગવરતા ૮૮૧૮ મતદારેાએ મા નેાધાવ્યા હતા તેમાંથી ૮૮૧૮ મતદારેાએ ગરાબ બધીની હરકેાઇમા પા આપ્યા હતા જ્યારે બે સબ્યેાએ પાકીટમાં બન આપ્યા હતા આમ ગામડા ગરાબ તારીખ ૧ લીયા અસરથીથી સુકર્ર બન્યું છે

* * *

ગાધી સેવા સંઘના પ્રમુખ પા ક્રીશોરીલાલ મશરૂવાળાએ જાહેર કર્યું છે કે ગગભગ ક્રણીયા ૫૮૦૦૦ રેટલી જલગ દેહાકત ગીફલભાઇ પટેલની રકમ જેના અધ્યક્ષ ગાધીજીને સેાંપવામાં આવી હતી તે રકમ ગાધીજીએ ગાધી સેવા સંઘને સુપ્રત કરી છે.

* * *

સંયુક્ત પ્રાંતની સરકારે ગ્રામુદીયેગની તીજી ગામસામાં મુકી છે. તેને પરીણામ ગામારસ જાહેર કર્યા છેલ્લામા નીમ કરા રેટલી દાદ અને ૮૦ થી ગીબ્યાની દુકાનેા બધ થઇ છે.

દીલ્હીનગરપાલીકા મા. ગીલ્લભાઇની પ્રતીમા માટે બારડેાલી. સુરા વગેરે સ્થળેાની માંગણી સુપ્રીદીત છે એ પ્રતીમા માટે હજે બારડેાલીના કેડાદ સામે પણ માગણી કરી છે. એમ પણ જણાય છે કે જો એ માંગણી મજુર થાય તેા કેડાદનું નામ ગીલ્લભનગર રાખવા ગીચારણા થઇ રહી છે

* * *

બગાળાના ગવરનર મેાર ફ્રેમેાનં ફ્રિંદના વેપારસરેામ મેાર ફ્રીન પીયરેા બાર આસની રજા પર જતા હેાવાથી તેમની જગ્યાએ ફ્રીંદના કામ સભાળવા ગેાલસરેાવ નીમાયા છે.

* * *

નાગ કપડવાના ગુજરાતી સ્કુલ તેમજ લાયબ્રેરી ચલાવવા માટેના ફંડની નાણાવારી :

		રૂ.	સે.
શ્રી	મણીભાઇ નીજાભાઇ	૧૦	૬
,,	બાલુભાઇ જસ્તુભાઇ	૫	૦
,,	ચકાભાઇ મકાભાઇ	૧૦	૬
,,	કચાભાઇ ફકીરાભાઇ	૧૫	૦
,,	ગણુભાઇ મીણાભાઇ	૧૦	૦

(બાકી)

— : —

મકાનોની સગવડ માટે

ઇન્ડિયન ઓપીનીયન-ના મારફતે સમસ્તના ધ્યાન પર મુકે ને મારે સેલ્હાનીસબર્ગ, કુબુસસ્ટ્રીખાટે (ફ્રાન્સવાલ) કેપટાઉન, ડીબરની. નાટલમ્બન, પોર્ટએલીઝેબેથ, કરબન વગેરે સ્થળે અક્તિઓના કે દેદીઓના નામ નીમ્ન પ્રમાણે આપીએ બીએ ને સ્થળે લવાજમ કે કોઇ મદદ બારણે તે આમને પહેાંચેથે આશા કે કે આ સગવડનેા લાભ ઘણા જ ઓ ના માલક તે તે સ્થળે સવેળા લવાજમ ભરી મા ને ન આવતી સગવડ ઉભી કરાવવા આવે તેા તેમને આપી આભારી સગવડ સાંપણી આપાઇ કામ ચલાવ કરી મુકશે.

કરબન: મી શાંતીલાલ જે. મહેતા,
૧૪, સેવાસદન સ્ટ્રીટ.

સેલ્હાનીસબર્ગ: શ્રી. ત્રિભાભાઇ કરસનજી પટેલ,
૬ ઝે, કાર્પોગનલ સ્ટ્રીટ.

,, શ્રી ગેાવ. ગેમ. બદ,
૮૦, બ્રી સ્ટ્રીટ, જ્યુબર્ગ.

,, શ્રી પાટીદાર ટ્રેડીંગ કંપની,
૪, બ્રીચાર્ડ સ્ટ્રીટ.

કુબુસસ્ટ્રીખાટે: મેસર્સ મદના એન્ડ નન્દ.

કેપટાઉન: શ્રી. બાબરભાઇ ડી. ચાવડા,
૧૭૨, વેાલ્ડ રેાડ, વીનબ.

પ્રીટેારીયા: મી. ઇશ્વરી વી. સાળા અને
મી. કેશવ પરાજ,
૭૮, જેન સ્ટ્રીટ

પોર્ટએલીઝેબેથ: શ્રી. કે. બી. પટેલ,
બેંગાલ બઝાર્સ,
૧૭૪-૧૭૬ કોવેસ્ટહેડ સ્ટ્રીટ.

,, મેસ. ક. ગ. ઢીંકુ એાબાસણી,
૮૧ એન્ડ્રુ જેકર્સ રેાડ

પોર્ટએલીઝેબેથ: દુલભભાઇ ઘડિયા,
૧૪૫, મારસ્વે રેાડ

'Phone 33-6229. Telegrams: "GIDMALCO" P. O. Box 5169

JAPAN BAZAAR

WHOLESALE SILK & CURIO MERCHANTS.

39 MARKET STREET, JOHANNESBURG.

Specialising in SILK MATERIALS, LEATHER SUIT CASES ORIENTAL CURIOS BRASSWARE, ETC

ALL PRICES QUOTED AT LOWEST MARKET RATES.

INDIAN SARIS : Crepe-de-chine and Georgette Saris beautifully embroidered 45" x 5 yds length price 17/6 piece. Heavy Crepe-de-chine Saris hand embroidered 45" x 7 yds 30/- piece. Georgette and Crepe-de-Chines beautifully embroidered 45" from 3/9 per yd.

ODNIS: Hand embroidered in Georgette and Crepe-de-chine 45" from 12/6.

Above obtainable in the following shades: White, Pale pink, Sky blue, Pale green, Salmon pink, Red, Maroon, Brown and Black.

જાપાન બઝાર

જોહાનીસબર્ગના જુના અને જાણીતા રેશમના જથ્થાબંધ તેમજ છુટક માલના વેપારી.

સાડીઓ, ઓઢણીઓ. લુગડાંઓ.

તદ્દન નવીન અને ડિલપસંદ ડીઝાઇનો વાળી બહારદાર રેશમી જરીથી વણેલી જ્યોરજેટ અને ક્રેપ-ડી-શીનની સાડીઓ તથા ઓઢણીઓ ઇગ્લાંડ મોકલ જથ્થામાં સ્પેશીયલી આવી પહોંચી છે. તેમજ દરેકમાં એકકે અત્યારે પ્રચલીત કલરોના તથા મુંબાઈ અને અમદાવાદની બીજી જાણીતી મીલોના સ્પેશીયલ બાતબાતની ડીઝાઇનો વાળાં મુલાયમ લુગડાં, પટોળાં, ઢોલીઆ, ચોકડી તથા સુંદર ભરત ભરેલી ઓળીઓ તેમજ ચણીઆ પણ મોટા જથ્થામાં મંગાવવામાં આવ્યાં છે. રોજીંદા વપરાશ માટે તેમજ ભેટ માટે પાંચ વાર, છ વાર, તથા દસ વાર સાડીઓ તેમજ બ્લાઉસો માટે કરેક જાતના તૈયાર કપડાં પણ વીકાયત ભાવે મળશે. તદ્દન સસ્તા ભાવે સુંદર અને મનગમતો માલ મંગાવવા અમારી એકજ મુલાકાત લ્યો.

છુટક માલ પણ જથ્થાબંધના ભાવે આપવામાં આવશે. આ અનુકુળ તકનો લાભ વેળાસર લેવાનું ચુકશો નહિ.

સ્પેશીયલ લુગડાંના ભાવ રૂ. ૩-૧, રૂ. ૫ થી ઉપર. જ્યોરજેટ તથા ક્રેપ-ડી-શીનની ઓઢણીઓ ભરતથી ભરેલી રૂ. ૧૨-૬.

ક્રેપ-ડી-શીનની ભરત ભરેલી સાડીઓ ૪૫ ઈંચ પહોળ ભાવ રૂ. ૨૦ થી ઉપર.

ફોન ૩૩-૬૨૨૯. સરનામું: જાપાન બઝાર પો.બોક્સ ૫૧૬૯.

૩૯ માર્કેટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ. 1139

LOWER CONSUMPTION YET GREATER PROTECTION WITH

ઓછે ખર્ચે મોટું રક્ષણ જોઇતું હોય તો

NEW-PROCESS

Mobiloil

The New Process makes this possible!

ન્યુ-પ્રોસેસ મોબીલઓઇલ થી તે શકય બને છે!

VACUUM OIL COMPANY OF SOUTH AFRICA LIMITED

આ માણસ, કરોડાની
આગથી ગુલાબમા
મારી ઓરેન્જવાલ
બનાવે છે.

આખીએ દરે
દરીયા નીચમા
અકસ્માન રુપા
સમારવાથી ઈંડા
આપી બચાવી
આગમ કરે છે.

સોલ એજન્ટ:
Indo-African Trade
Agency,
74-76 Wilson St.
DUNDEE, Natal.
S. A.

રોયલ ટીરાઇન્ડર્સ પાટણવાલા લીમીટેડ.
૧૮૩,૧૮૪ અબદુલ રહેમાન સ્ટ્રીટ
મુંબઇ ૩.

WE STILL BUY
OLD GOLD, SILVER & SOVEREIGNS.
We Stock CYMA, ELGIN, WALTHAM, DUREN,
and Various Watches
Large stock of Indian and European novelties always on hand
Importers of MORINI FLUTE harmoniums
LAKHANI & CO.,
(Jewellers)
111 Grey Street, Durban. 'Phone 21238.

કીર્ટીંગસ
પાવડર
કીડી, માકડ, ચાંચડ, કંસારા, માખી, વંડા
વિગેરે સઘળા જંતુઓનો
નાશ કરે છે.
કીર્ટીંગ્સ પાવડરના ટીન મળે છે.

'Phone 21350. Tel. Add. "Nariles."
A. M. PADAYACHEE
Wholesale Fruit & Vegetable Exporter.
country orders executed at lowest Market prices
special attention given to all up-country orders.
TRIAL ORDER SOLICITED.
91 LEOPOLD ST., AND 34 CROSS ST.,
P. O. BOX 195. DURBAN.

Telephone 33-5382.
VALLABH RANCHHOD,
Wholesale & Retail Fruit and Vegetable Merchant.
Country Orders Promptly attended to.
14, DIAGONAL St. JOHANNESBURG.

ટેલીફોન: 33-5382.
વલ્લભભાઈ રણછોડ
હોલસેલ અને રીટેલ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ અમારે ત્યાં
તાજું અને સસ્તુ મળશે.
બહારગામના ઓર્ડરોને ખાસ ધ્યાન દેવામાં આવે છે.
૧૪, ડાયેગનલ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

Golden Number
OF
"INDIAN OPINION"
SOUVENIR OF THE
Passive Resistance
Movement
1906 1914.
Price : Two Shillings.
to be had from:—
Indian Opinion,
Phoenix, Natal.

ફરમાસુ મીઠાઈ અને થિયાળાના
પ્રોષ્ટીક પાકો ખરીદો
અને સ્વાદીષ્ટ જમવાનું.
એકજ વખત અજમાયસ કરો.
KAPITAN'S CAFE
'Phone 33-8577. 13a KORT STREET JOHANNESBURG.

THE FAR EAST
By PEARCE
An account of Mr. Pearce's visit to India in September [illegible] to the Vernacular Press with all its controversies. Price [illegible]

સાહિત્ય અને સંગીતનો સમન્વય

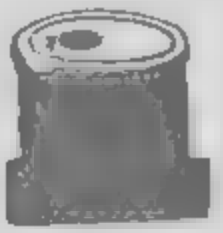
દિનપ્રતિદિન જનતાની રસવૃત્તિ કેળવાય છે—જનતા નવિનતાની પુજારુ બની છે—ભાવના અને આદર્શ આ જમાનાનું ગૌરવ છે—અને હવે લોકો ગમે તેવી વસ્તુ ચલાવી લેવા તૈયાર નથી.

અમે પણ આ માન્યતાને માન આપી વર્તવાનો નિશ્ચય કર્યો છે. તેથી ખાસ પ્રસંગ માટે તમારા સમક્ષ હમણા છેલ્લા બહુજીતા નટ નટીઓ અને લેખકોના સહકાર સાથી પ્રેક્ષકોની રસવૃત્તિને પોષે એવી રેકોર્ડો, ધાર્મીક ડ્રામાના સેટો અને હારમોનીયમ, તબલા મગાવ્યા છે જે તમારી સમક્ષ રજુ કરીએ છીએ. સંગીતના મધુરા સ્વરોથી તમારા ઘરમાં સ્વર્ગ ઉતારો.

અમે લોકલ ખરીદી તેમજ એજન્ટો મારફતે હારમોનીયન મંગાવતા નથી તેથીજ અમે લેખીત ગેરંટી સાથે વેચીએ છીએ.

મગના હારમોનીયમ પા. ૬–૦–૦
હાથના ,, ૪–૫–૦
ઢંકણ વીનાના પા. ૩–૫–૦

બેડી ઝોકની કીમત પા. ૧–૦–૦ થી

પા. ૩–૧૭–૦ સુધી

મર્ફોફોન પા. ૧–૧–૦ થી પા. ૮–૮–૦

હીઝ માસ્ટર્સ વોઈસ
તથા
ફોલમ્બીઆ
(ઈન્ડીયન રેકોર્ડ)
૩/–

રેકોર્ડના સસ્તા ભાવો

નવા નંબરો અથવા તમારા માંગેલા નંબરો વધેલા યા મોડા તમને મળશેજ તો રા માટે વધારે પાઇસા ખર્ચો છો.

ગમે ત્યારે આવો.

તેમજ આ રેકર્ડો હવાને અનુકુળ થાય તેવા મીઠા અને મધુર સુરના, મજબુત અને ટકાઉ, ચાલુ, શાંતા, સરદાર તેમજ એકસેલેઈઝ્સ કુલુકના હારમોનીયમ, હાથના અને પગના તથા હાથ–પગના. નવી સીલેકશન બહુની ૨૩૬ વેરાયટીની પેટીઓ આવી ચુકી છે. તે સીવાય ૧૨૬ બહુના ગ્રામોફોન ઉપલી બધી ચેકરો સાથે H.M.V. ને કોલમ્બીઆના પણ સ્ટોકમાં રાખીએ છીએ.

વાજીંત્રોના છુટા ભાગો મોટા જથ્થામાં રાખીએ છીએ.

બાયોલીન, વેન્જો, મેન્ડોલીન, બુલબુલ તરંગ, ગીતાર અને સ્કોચ વેન્જના ભાગોમાં પણ મોટો વધારો કર્યો છે.

કોઈ પણ વાજીંત્રનું રીપેરીંગ કામ બહુ ઝડપી દેખરેખ નીચે મોરલી સાથે બનાવી આપીએ છીએ.

—સાઉથ આફ્રિકાના ૩૨ વર્ષના જુના હારમોનીયમીસ્ટ—

GOSHALIA'S MUSIC SALOON

P.O. BOX 460. 179 GREY ST. AND 131 QUEEN ST
DURBAN, NATAL.

Special

Large stock of latest Drama -et received in Tamil, Hindustani, Gujarati and Telugu Prices have been specially reduced

Apply for our catalogue. Our Harmoniums sold under written Guarantee for 3 years. Try us before you go elsewhere.

RAJCOOMAR.
DURBAN'S FIRST INDIAN UNDERTAKER.
રાજકુમાર,
અન્ડરટેકર
અને. દ્વા. ગિરમે આવે ? મોટા માલ કુંવારી પુરતી મોજાના
આવે છે બાબત વિનંતિ પત્રક.
68 Cross Street, DURBAN.

'PHONE 33-4691. BOX 2526.
L. MISTRY
એલ. મીસ્ત્રી
બોકસ, રેબલ અને ઈયન ફરેસર ફુટક અથવા જથ્થા-
બંધ બનાવનાર તેમજ ફુટ કર્નીંગ સંતોષકારક
કામ કરનાર,
મશહુર બાયોન' પ્રાયઝ વીજ્ઞર મંગાવો.
45 Market St. : : : Johannesburg.

ઉત્તમ ગરમ મસાલો વિગેરે
અમારે ત્યાં સ્ત્રી દેખરેખ નીચે તાજો અને સપ્રમાણી ભરવા
દરેકો ગરમ મસાલો, કરીપાઉડર, કબાદર અને ગરમા ઘંગેરાં મોટા
થા અભ્યાસમ અમારી ગેરંટી સામે મળી શકશે. આવો ઉત્તમ માલ,
તમો ઘરમાં બનાવી શકતા નથી. એકજ વખત મંગાવી આવી કરા.
મળવાનું ઠેકાણું:-
'Phone 2-0786 K. N. PADIA. P. O. Box 579
109 Victoria Street, DURBAN.

'Phone 33-4493 Tel. add. "VALVEBEL" P. O. Box 4748
V. B. PATEL,
WHOLESALE AND RETAIL FRUIT, VEGETABLE AND PRODUCE MERCHANT
CHEAPEST BANANA STORE IN TOWN.
40 President Street, JOHANNESBURG.
Telephone: NETTLEFOLD HOUSE
વી. બી. પટેલ,
હોરેન્ગો આફ્રીકા અનાના એજન્સીના
કાયમ નં. ૧ બનાવનાર દોલા એજન્ટ.
દોકસિક તથા ઈંગ્લેંડ ફ્રુટ, વેજીટેબલ અને પેદાશના અજંટ.
બનાવની કદરમાં હુકમોમાં સારની કાળજી.
અમારે ત્યાંથી બનાના તથા દરેક બાબતે ફ્રુટ મંગાવ્યું મળશે ખાત્રીના
ઓર્ડરોબર બાબ ખોના આપવામાં આવે છે
દોકડી મળવા C. O. D. થી માલ મોકલી શકાશે.
ટેલીફોન ૩૩ ૪૪૧૩ ૪૮ પ્રેસીડન્ટ સ્ટ્રીટ,
પી. ઓ. બોક્સ ૪૭૪૮ જોહાનીસબર્ગ

'Phone 2-3381 Tel. add. "Letapco."
D. K. PATEL
Fruit and Vegetable Exporter
— SPECIALIST —
In South African, Canadian and Australian Apples
Cape Fruit on hand in season
We have in stock Naartjes which have just come in Market.
ડી. કે. પટેલ
ફ્રુટ અને વેજીટેબલ એકસપોર્ટર.
સાઉથ આફ્રિકન, કેનેડીયન અને ઓસ્ટ્રેલીયન
એપલ્સના સ્પેશીયલીસ્ટ
ઋતુમાં કેપ ફ્રુટ પણ રાખીએ છીએ
નાર્ચીસ હાલમાં શરૂ થયા છે અને તેનો સ્ટોક
પણ રાખીએ છીએ.
કેરોના ઓર્ડરો ઉપર ખાસ ધ્યાન દેવામાં આવે છે
નાર્ચીસ અને ઓરેન્જીસ સારા અને સસ્તા
C. O. D. થી મળશે.
P. O. Box 788. 19, Cross St. Durban.

"શુદ્ધ ઘી"
[illegible] ગામ, જી. અમદાવાદ
[illegible] ઘીના
[illegible] ઘી.
અમારે ત્યાંથી મોટા
પ્રમાણમાં મળશે.
ભાવ માટે પુછો યા લખો.
સાઉથ આફ્રિકાના સોલ એજન્ટ.
SAMJEE DEVSHI & SON
4, Cross Street,
DURBAN.
શામજી દેવશી એન્ડ સન
૪, ક્રોસ સ્ટ્રીટ,
ડરબન.

M. H. DESAI,
એમ. એચ. દેસાઇ,
દેલરોલ ફ્રુટ બ્રોકર,
આપે દરેક જાતના ફ્રુટ અને વેજીટેબલ પુનીબનના સેમ પણ
બાબમાં C. O. D. થી સારૂ પેકીંગ કરી મોકલીએ છીએ.
P. O. Box 251. 33, Short St. Durban

The History
of The
Indian National Congress
(1885—1935)
In Khaddar binding with over thousand pages.
It contains the photos of all the past Presidents.
Price: 6 Shillings
Obtainable from:
The Manager,
'INDIAN OPINION'
Phoenix, Natal.

SOLE AGENT FOR

His Master's Voice

હિઝ માસ્ટર્સ વોઇસ

In The Union Of South Africa

રપટમ્બર અને અકટોબરના ગુજરાતી લેટેસ્ટ રેકોર્ડ આવી ગયા છે.

સાને ઇસ્લામનો સેટ મંગાવો અને સાંભળો

પાંચ રેકોર્ડનો સેટ કીમત પા. ૧-૫-૦.

We specialise in Tamil and Telugu Drama Sets and also Native and Afrikaan records. Wholesale and Retail.

N 5551 પ્રેમની કુનીયા.
N 5570 ચાંદાનો ચમચો
N 5573 પાણીપત રત
N 5572 જો તો નજરી પ્રીતમની જોગ
N 5560 પ્રેમનું પંખિત્વ
N 5559 પ્રેરની પીપાણી.
N 5554 પ્રાણે પ્રકૈન.
N 5558 નંગ્ન ગોદાળા.
FT 5246 કમાવતાર આરતી.
FT 5424 ચદ્રા પગોસી
FT 5416 પ્રેરણા.
FT 5423 સજની મોરી રપના અંતર.
N 5564 તુમીને મુજકા પ્રેમ શીખાયા.
N 6525 અથી પ્રેમ નગરીમા પીયારે પીયારે.
N 6529 અઢોત દન્ત ગે તરસે પાયા.
FT 5421/2 મારા બાપ નાટક ભાગ ૧ થી ૪.
નરસૈંહ મહેતા નાટક ભાગ ૧ થી ૩
જયમ કુમાર નાટક ૧ થી ૩
રાજા હરી નાટક ૧ થી ૩
N 6536 ભુરા સમા સન્સાર.
N 6644 નયના કાન સમાર પીયાર
No 5359 બીસ રહસ્ય ભાગ ૨
,, 5499 ,, રહસ્ય ,,
,, 5545 ગોરહર રહસ્ય ,,
,, 5552 જેન્દ્રજાળ ,,
,, 5470 કોકહર મનજેકશન ,,
,, 5456 રોનક સાખા ,,
,, 5461 ડન્સિઆન જેરીસહરની ગાયરી, ભાગ ૨.

પૃથ્વીરાજ ચૌહાણનું નાટક કમ્પલેટ બોકસ અને બુક સાથે કીમત પાઉ ૨-૦-૦ નું સેટ.

નાટક મહારાણા પ્રતાપ કમ્પલેટ બોકસ અને બુક સાથે કીમત પા. ૧-૫-૦ નું સેટ.
,, ■' ઓસલીક કમ્પલેટ બોકસ અને બુક સાથે કીમત પા. ૧-૫-૦ નું સેટ
એમ. એમ. પી. ડ્રામેટીક પાર્ટી કમ્પલેટ બોકસ અને બુક સાથે કીમત શી. ૧૫ નું સેટ.
નાટક ગુજરાની કમ્પલેટ બોકસ અને બુક સાથે કીમત શી. ૧૫ નું સેટ.
,, સજન બારપ્પી કમ્પલેટ બોકસ અને બુક સાથે કીમત પાઉંડ ૧-૧૦-૦ નું સેટ.
,, શેઠ સગાલ સાહનું સેટ ૧ થી ૮ બાકી.
,, કીરાબુદ્દીનના.
,, ઉંધા રબ્બ,
સમાજનો બાપ બાકી ૨ થી ૮.
પરીસાનો નારસો કુલીન રેકોર્ડ ૬ રેકોર્ડનું સેટ.
બદુરી ૐ લડબી ૫ રેકોર્ડનું સેટ કુલીન.
નુરી સહરત ૬ રેકોર્ડોનું સેટ કુલીન.
,, સીરીન ૨૨હાર ૮ રેકોર્ડોનું સેટ કુલીન.
,, રેમ સીરે અરબ ૪ રેકોર્ડોનું સેટ ગ્રેમ ગ્રેમ. ફો.
,, સાને ઇસ્લામ ૫ રેકોર્ડોનું સેટ એચ. એમ. વી.
,, નુરે ઇસ્લામ ૬ રેકોર્ડોનું સેટ મુસ્લીમીયા.
,, લાલ ડગા પા નદી ૬ રેકોર્ડોનું સેટ ગ્રેમ ગ્રેમ. ફો.
,, રૂકમણી મંજલ ૪ રેકોર્ડોનું સેટ એચ. એમ. વી.
,, નુરજહાન ૬ રેકોર્ડોનું સેટ મેલબ્બીયા.
,, બબલા મજનું ૬ રેકોર્ડોનું એચ. એમ. વી.

અમારા ઇસ્લામીક નવી રેકોર્ડોનું લીસ્ટ 'ઇન્ડિઅન ઓપ્રજ' માં જોશો.

• ઈ ૧ રેકોર્ડ, ૧૨ ઈ ૪ રે. ૨૫/-, ૧૦ ઈ. ૧૨ રે., ૧૨ ઈ. ૪ રે. ૪૮/.

અદ્ધાર ગામના ૧૦ ઈંચની ૬ અને ૧૨ ઈંચની ૪ રેકોર્ડથી ઓછીના ઓર્ડર સ્વિકારવામાં આવશે નહિ.

Radio Record Trading Co.,
88 Victoria Streel - - Durban.

Radio Record Trading Co.
P. O. Box 6398 29 West Street.
JOHANNESBURG.

RADIO RECORD TRADING Co.,

SOLE AGENTS FOR

Columbia

In The Union Of S. A.

જુના મયા અનેકિમાનીતા આવી મયા

કોલમ્બીયા કંપનીમાં હાલમાંજ આવેલા નવા ગવૈયા

માસ્ટર અમીર બક્ષની

નવી રેકાર્ડ આવી પહોંચ્યી છે. આગળ ગઝલ બોલી ગયો છે: "મોહમ્મદ મોહમ્મદ પુકારે ચલા જા" તેના જેવી બીજી ગઝલ બોલી રહ્યો છે. મગાવો અને તમારા દીલને ખાત્રી કરેા. તેના નંબર / બક્ષ કે સરવર સાકિબ મેહરામ. ૨૭૦૫ ચલે ચલી ચલપતે વસકમ. અને બીજી બે રેકાર્ડ તમારા લાયકની મળી ઈસલામી રેકાર્ડો આવી પહોંચ્યી છે જેવી કે મોજીઝા શહાદત નામા વીગરે.

G.E. ૨૭૦૯ કુલને વાલે ગુને બેદ કુલે બીલાદે હે.
G.E. ૨૭૧૦ નગમીર ને નારોસે કુતીબા બે હીબારેમે
P.E. ૨૩ શહાદત કુસેન એકબે બસલામ
P.E. ૨૭ શહાદત હજરત બીલાલ આસીદે રસુલ.
P.E. ૭ કાફર કે હાથસે તલવારના ઘાવના મોજીઝા.
G.E. ૨૭૪૯ મે પામારી કેવલ બનકર બાકુ બનમે.
G.E. ૨૭૧૧ કહી બેસેા.
N. 6853 અરે બાગલ બેમા બાબ તુ રોતા હે.
N. 5865 શાદે આબબીબા બમબાબર હમારા.
N. 6881 કેસને બાહર બાક સાકી સલામ હે.
N. 6882 તોહીદ કે રંગ મે કુબા બબ.
N. 6815 મોકે બોહબુબે હક રોને ગાને ચલે
N 6846 મેર હુસે કે નગન બે શાન મોહમદ
N 6810 કોય મુકસે કુછ કહે સાંબલતા ન લાગને
N 6887 બનુબી બાબને બેબુબી બેજબ.
N. 6880 બેનબી મુરલી મધુર બાજ.
૨૭૧૬ બા હંદિકા ટેકા બાલમને બનાવા દીબા કમલી વાલેને
આ રેકાર્ડ સાબળવા જેવી છે
2688 પુન પુન પુન
253 મેરા દીલ ન કબુ હેા દીદારે મોહમ્મદ
406 મોહીબ્બેા મોહબ્બત બડી ચીજ હે.
2234 અમા અલ્લાહી અબાદ કપ
મોર પકાં અલ્લાહી અબાદ કપ.
2207 અબેકા તુફાન
2188 બરબાસે આબા (બજારી)
2074 હામકા નાગ હે

નુરે ઇસ્લામ

નેા ૬ રેકોર્ડનેા સેટ બુક અને ટીનનેા બોકસ સાથે ૩૦/-

We specialise in Tamil and Telugu Drama Sets and also Native and Airikaans records. WHOLESALE AND RETAIL.

The following Tamil Drama Sets in stock

Sathyavan Savitry, Pavalla-Paccabishakam, Uttra-Ramayanam, Dumbachari, Gnan Sundari, and thousands of singer Records.

Radio Record Trading Co.,
88 VICTORIA STREET,
DURBAN.

Radio Record Trading Co.,
P.O. Box 6398. 29 West Street,
JOHANNESBURG.

દરેક જાતની સ્વાદીષ્ટ. સુંદર શુધ્ધ ઘીની મીઠાઇ.
કરસાણ વીગેરે માટે ક્યાં જશો?

પટેલ્સ વેજીટેરીઅન રીફ્રેશમેન્ટ રૂમ

પાપડ, લીંબુ, તથા કરીના અચાર તેમજ શીઆળાની ઋતુ માટેના ખાસ ચોકીક પાકેા અમારે ત્યાંથી કીફાયત ભાવે મળશે. એક વખત પધારી અથવા ઓરડર મોકલી ખાત્રી કરવા વિનંતિ છે.
બહાર ગામના ઓરડરો ખાસ માલીકની જાતી દેખરેખ નીચે મોકલવામાં આવે છે.
માહકોને સંતોષ આપવો તે અમારો ખાસ મુદ્રાલેખ છે.

PATEL'S VEGETARIAN REFRESHMENT ROOM
(Prop. R. N. PATEL)
Telephone 2-2209 202 Grey Street, :: :: Durban.

Box 830. Tel. Add. "Orangexpo"
M. C. PILLAY
Wholesale Fruit & Vegetable Exporter
TRIAL ORDER SOLICITED.
જથ્થાબંધ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ ચઢાવનાર
79, PRINCE EDWARD STREET, DURBAN.

NAROTAM HARGOVIND
The Master Tailors
Suits and Costumes Made in the latest Styles.
We specialise in High Class Tailoring.
Our Prices are to suit the times.
Try us with your next Order
તમારો સુટ ક્યાં શીવડાવશો?
નરોતમ હરગોવીંદ
તમને અપ-ટુ-ડેટ સ્વાકસો કેફાયત ભાવે બનાવી આપશે.
હાલજ ઓર્ડર આપી ખાત્રી કરી જુઓ.
'Phone 2566. 176 Grey St. Durban.

'Phone 2-6235. P. O. Box 316
Heerabhai Morar Matvadkar,
Wholesale Fruit & Vegetable Exporter
and Commission Agent,
CROSS ST. RESIDENCE.
PACKING WAREHOUSE 44 BOND ST.
DURBAN.
હીરાભાઇ મોરાર મટવાડકર
હોલસેલ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ ચઢાવનાર
અને કમીશન એજન્ટ.
પેકીંગ સારી રીત કરી માલ સી. ઓ. ડી. થી
મોકલવામાં આવશે.
ટેલીફોન ૨-૬૨૩૫ બોકસ ૩૧૬.
૪૪ બોન્ડ સ્ટ્રીટ, ડરબન.

અઠવાડીક પંચાંગ

વાર	ફીલ્લી	ર્રોઢ	મુકતલાલ	પારસી	ગુજરાતી	મુસલમાન
	૧૯૩૮ જુન	૧૯૩૮ જુન		૧૩૦૭ રોજે. ૧૬મી	ક. મા.	ક.ગ્રી.
રવિ					૬-૫૪	૪-૫૬
સોમ					૬-૫૪	૪-૫૬
મંગળ					૬-૫૫	૪-૫૬
બુધ					૬-૫૫	૪-૫૬
ગુરૂ					૬-૫૬	૪-૫૬
શુક્ર					૬-૫૬	૪-૫૬
શનિ					૬-૫૭	૪-૫૬

Printed and published by Manilal G. Gandhi at Phoenix Settlement, Natal.

GANDHI & Co. (Pty) Ltd.

GENERAL MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

Try us for:-

Benares Saries, with Blouses of same design prices from 75/- to £10 with double border.

Also Cotton, Crepe-de-chine & Rayon Saries from 2/6 to 40/-.

We also stock Indian Drugs, Condiments, Draperies, Outfitting, Hardware, etc. etc.

Telephone 23676,

Tel. Add. "Gandhico" Durban.

112 Victoria Street,

DURBAN.

અમારે ત્યાં હમેશા મોટા પ્રમાણમાં નીચે જણાવેલ ચીજો સ્ટોકમાં રહે છે.

બેરસન બ્રાન્ડ, પીકલ્સ, ચટણી, બોલચી, અથરૂળ, તજ, લવીંગ, સુરજબાપ કેસર, તેમજ હળદર, ધાણા, જીરૂ વીગેરે આખા તેમજ પાસ દેખરેખ નીચે પીસાવેલ મસાલો તથા તમામ જાતના ચોખા-બાસમતી, કોમ્બ દીલ્હી, બાંબ, બાજ તુલસી, વીગેરે તથા પંજાબી સાલમ, પોળી મુસલી, ગંજીફા કોપરાવાટી તથા સાતસો આઠસો જાતનું ગંધીયાણું તેમજ સોપારી-મદ્રાસી સોપરમની, ફાચ્યા, એસેન્સ તથા ગુલાબનું પાણી, આમળા, મોગરા, ચંબેલી, દુધેલ, કામીનીયા વીગેરે ખુશબોદાર તેલ વીગેરે, વીગેરે મોટા જથ્થામાં તેમજ છુટક મળશે.

Also:

P. O. Box 27, TONGAAT.

Telephone during Office hours No. 5.

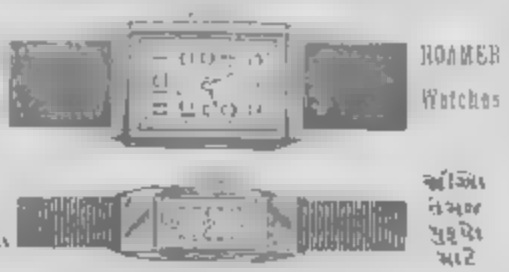
,, after Office hours No. 008.

YOU CAN'T BE LATE

WITH

ROAMER

15 & 17 Jewels Gold or Rolled or Crome

Latest Style and Design

દુનીયાનું શ્રેષ્ઠ વોચમેકર બોલ્યું જોઇએ અને તેથી નિયમિતતા રક્ષિવવી જોઇએ.

રોમર ઘડીયાળ તમારો ભરોસો સાચવશે.

૧૫ અને ૧૭ જુવેલ્સના રોલ્ડ ગોલ્ડ અથવા ક્રોમના અમારા કીમતો તમને બેરેક સ્ટાઇલ અને ડીઝાઇનના છે.

Sole Distributors:

PATEL AGENCIES (Pty) Ltd.

'Phone 33-2051. P O Box 6092.

No. 1a KORT STREET. JOHANNESBURG

56 ALICE STREET and 36a LEOPOLD STREET

DURBAN.

SPRINGBOK SERVICE STATION

Always At Your Service

DAY AND NIGHT

for

Petrol, Oiling, Greasing and Repairs

and for Parking Your Car

સ્પ્રીંગબોક સર્વીસ સ્ટેશન

તમારી મોટર પાક કરવી હોય, પેટ્રોલ બોઇતું હોય, ઓઇલીંગ અને ગ્રીસીંગ કરાવવું હોય કોઈ પણ જાતનું રીપેરીંગ કરાવવું હોય તો અમારે ત્યાં આવજો.

તમારી ખિદમતમાં અમે રાત અને દિવસ હાજર રહીએ છીએ.

'PHONE 2-3448 OR 2-0247.

REMINGTON
NOISELESS TYPEWRITER

The new Remington Noiseless 'F' delights in operation and eliminates nerve strain. It is preferred because of its responsive touch, effortless speed and durability such as only Remington's unique experience can give.

60 years ago Remington Built the first typewriter now Remington has produced the FINEST typewriter

PORTABLE MODELS ALSO AVAILABLE

REMINGTON TYPEWRITER AGENCY

Branches throughout South Africa

1934

NATIONAL
CASH REGISTER AND ACCOUNTING MACHINE SYSTEMS FOR MAXIMUM EFFICIENCY

THE NATIONAL CASH REGISTER CO. S.A. (PTY.) LTD.,

63 PRESIDENT STREET

JOHANNESBURG

P. O. Box 3591. Phone 33.6245

1934

PRABUDDHA BHARATA
OR
AWAKENED INDIA

A high class English monthly conducted by the Ramakrishna Order. It is devoted to Universal Religion, Indian Culture, Education, Art and other topics of international interest.

31st year from 1937

Annual Subscription: Inland Rs. 4, Foreign 11 Shillings

Teachings Of Sri Ramakrishna

Altar Flowers

The Religion & Philosophy Of The Gita

By Swami Nityaswarupanandaji

Message Of Our Master

Spiritual Talks

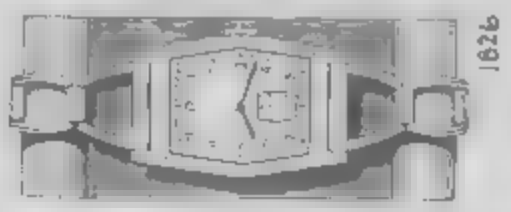
Apply for a complete Catalogue:—

The Manager, ADVAITA ASHRAMA,

5 Wellington Lane, Calcutta, India.

NOTICE:

The new 1938 ELGIN watch catalogue has just come off the printing press

NAME. . .

ADDRESS . . .

KATZ & LOURIE LTD.

Cor ELOFF & MARKET STREETS, JOHANNESBURG.

Durban Agency:
R. A. DAVIES,
76, Field Street

Lourenco Marques Agency:
CASA COIMBRA,
Box 478.

1934

ઇન્ડિયન ઓપિનિયન

મહાત્મા ગાંધીજીના હાથે ધને ૧૯૦૩માં સ્થપાયું.

INDIAN OPINION

Founded by MAHATMA GANDHI IN 1903

No 24—Vol. XXXVI. FRIDAY JUNE 24th, 1938. Registered at the G.P.O. as a Newspaper. PRICE FOURPENCE.

QUESTION OF LITERACY

"NO doubt I regard illiteracy among my people as deplorable and I consider it necessary to educate them, but it is not at all impossible to imbibe the Satyagrah principle in an absolutely illiterate man. This is my long standing experience."

—M. K. GANDHI.

નિરક્ષરતા એ બાધક નથી

"એ તો નિઃસંદેહ છે કે હિંદુસ્થાન દેશની જનતાનો મોટો ભાગ નિરક્ષર છે એ આપણું માનસિક દારિદ્રય દર્શાવે છે અને તેથી શોચનીય છે. આ જનતાવ્યાપક નિરક્ષરતા અને અજ્ઞાન દૂર કરવાના ઉપાયો આપણે યોજવાજ જોઇશે. પણ મારા લાંબા કાળના અનુભવે મારો એવો નમ્રમત બંધાયો છે કે સત્યાગ્રહ સિદ્ધાંતના સંસ્કાર એ તદ્દન નિરક્ષર હોય તેવી પ્રજા પર પણ પાડવા એ અશક્ય નથી."

—ગાંધીજી.

WHY YOU SHOULD INSURE YOUR LIFE WITH
"NEW INDIA"

(1) BECAUSE it is a purely Indian Company with a Directorate composed wholly of influential Indian gentlemen of widely recognized business ability and is the largest General Insurance Company of India with total funds amounting to Rs. 2,13,04,387.

(2) BECAUSE the safety of its contract (Policy) is beyond question seeing that its paid-up Capital is much more than the combined paid up Capital of all Indian Insurance Companies transacting only Life assurance business

(3) BECAUSE its premiums are moderate and its policy conditions are as liberal as they could be.

(4) BECAUSE its offer of automatic non-forfeiture privilege Extended Term assurance, Permanent Disability Benefit and of payment of double the sum assured in the event of death by accident is unique.

(5) BECAUSE it has established a reputation for prompt settlement of claims and efficient service to its policy-holders

ALL OTHER BUSINESS TRANSACTED
Life, Fire, Motor Car, Motor Lorry, Motor Bus, Plate Glass, Workmen's Compensation, Burglary, Etc.

For Rates please apply to:

JALBHOY RUSTOMJEE,
Principal Representative in the Union of South Africa.

Natal Office.
"INDIA HOUSE"
17 First Avenue Durban.
Telephone 2-5845. P. O. Box 1510.
Tel. Add. RUSTOMJEE Durban

Transvaal Office:
ROOMS NO. 12 & 13. BARKLY ARCADE,
Diagonal Street Johannesburg
Telephone 33-4478 P. O. Box 3641
Tel. Add. RUSTOMJEE JOHANNESBURG

Phone 33-6229. Telegrams: "GIDMALCO" P. O. Box 5169

JAPAN BAZAAR

WHOLESALE SILK & CURIO MERCHANTS.

39 MARKET STREET, JOHANNESBURG.

Specialities in SILK MATERIALS LEATHER SUIT CASES ORIENTAL CURIOS BRASSWARE ETC

ALL PRICES QUOTED AT LOWEST MARKET RATES.

INDIAN SARIS: Crepe-de chine and Georgette Saris beautifully embroidered 45" x 5 yds length price 17/6 piece. Heavy Crepe-de-chine Saris hand embroidered 45" x 7 yds 30/- piece. Georgette and Crepe-de-Chines beautifully embroidered 45" from 3/9 per yd.

ODNIS: Hand embroidered in Georgette and Crepe-de-chine 45" from 12/6

Above obtainable in the following shades: White, Pale pink, Sky blue, Pale green, Salmon pink, Red, Maroon, Brown and Black.

જાપાન બઝાર

જોહાનીસબર્ગના જુના અને જાણીતા રેશમના જથ્થાબંધ તેમજ છુટક માલના વેપારી.

સાડીઓ, ઓઢણીઓ. ક્રુગરાંઓ.

તદ્દન નવીજ ભાત અને ડિઝાયનની ક્રીનાપોના ચાળી જથ્થાબંધ રેશમી જરીથી ભરેલી ક્રેપ-દે-ચીનની સાડીઓ તથા ઓઢણીઓ તેમજ બીજા મોટા જથ્થામાં ફેરફારથી આવી પહોંચી છે. તેમજ હોંકમાં ઓછામાં ઓછા ખપવાળીઓ કિંમતમાં માલના તથા મુંબઈ અને અમદાવાદની બીજી જાણીતી મીલોના ફેરફારી બાતબાતની ક્રીનાપોના ચાળા સુરત્વ ક્રુગરાં, પટોળાં, રેશમીઓ, ઓઢણી તથા ગુંથન બારત ભરેલી ચોળીઓ તેમજ બધીજાત માટે મોટા જથ્થામાં મંગાવવામાં આવ્યાં છે. રેશમના બચકારા માટે તેમજ શેટ માટે પાંચ વાર, ૬ વાર, તથા સાત વાર સાડીઓ તેમજ બચ્ચાંઓ માટે દરેક જાતના તૈયાર કપડાં પણ ઉંચામાં ઉંચા ભાવે મળશે. તદ્દન નવેના ભાવે સુંદર અને મનગમતા માલ ખરીદવા અમારી ઓફર ખુલ્લાકાર કર્યા.

છુટક માલ પણ જથ્થાબંધના ભાવે આપવામાં આવશે. આ અઠવાડીયા તકનો લાભ વેળાસર લેવાનું ચુકશો નહિ.

ફેરફારી ક્રુગરાંના ભાવ રૂા. ૨-૧૫, રૂા. ૩ થી ૬પર. બોરકોર તથા ક્રેપ-દી-ચીનની ઓઢણીઓના ભાવથી ભરેલા રૂા. ૧૬-૬.

ક્રેપ-દી-ચીનના ભરત ભરેલી સાડીઓ ૪૫ ઈંચ પોના ભાવ રૂા. ૨૦ થી ઉપર.

[illegible] જાપાન બઝાર [illegible]

૬૬ માર્કેટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

વેચવાના વાંચવા લાયક પુસ્તકો

દક્ષિણ મુર્તિ વિદ્યાર્થી ભવન પ્રકાશન મંદિરનું સાહિત્ય કેળવણીના વિષયના અનુભવી અને આધુનિક જમાનાની દૃષ્ટિએ બનાવેલું હોઇ જે તેથી તે ઉપયોગી અને રૂચિકર હોય છે. બાળ સાહિત્યમાં દ. મૂ. પ્રકાશન મંદિરનું પ્રથમ પદ છે. એટલે તેમનું સાહિત્ય કઇ કોમને વાંચવા ખપમારી બાલ બાલાઓ છે.

૬ મુર્તિનો	૮૦ પુસ્તિકાનો સેટ	૦	૧૫ ૦
,, ,,	૩૦ ,, ,,	૧	૦ ૦
,, ,,	૨૫ ,, ,,	૦	૭ ૬

નવયુગ વાંચનમાળા—આ વાંચનમાળામાં બાલ એ છે કે જમાનાને અનુસરીને પાઠો બનાવ્યા છે અને તેનો ક્રમ ગોઠવ્યો છે. વળી તેમાં ચિત્રના મન પર સારૂંય જાવનારી છાપ પડે તેવી આશાએ જે સોથી દરેક દીઠી બાબતને બાજ બાંધન બતાવ્યો શીક્ષણ અપાય તે જરૂરી છે.

			સી. પે.
નવયુગ	બાળપોથી	૧	૦
,,	પહેલી ચોપડી	૧	૩
,,	૨ જી ચોપડી	૧	૬
,,	૩ જી ચોપડી	૧	૯
,,	૪ થી ચોપડી	૨	૦

કરાચીકૃત મુળાક્ષરની સચિત્ર પોથી—આ બાળ પોથી વાચતા બાળકોને આનંદ સાથે શિખવા પ્રેરે છે. કેમકે અક્ષરો અને તેના ચિત્રો ચારંગી રંગમાં આપેલા છે.

			સી. પે.
મુળાક્ષર	સચિત્ર બાળપોથી	૦	૬
સરકારી	બાળપોથી	૦	૬
,,	૧ લી ચોપડી	૦	૯
,,	૨ જી ,,	૧	૦
,,	૩ જી ,,	૧	૩
,,	૪ થી ,,	૧	૬
,,	ઢેલી હિસાબ	૦	૬
,,	૧ લી ચોપડીના અર્થે	૦	૬
,,	૨ જી ,, ,,	૦	૯
,,	૩ જી ,, ,,	૧	૦
,,	૪ થી ,, ,,	૧	૬
ઝંકારગીત	બાલકાવ્યોનું	૨	૬
બાલકવિ	ઘોળવું	૧	૩
ગુજરાત	૪ થા ધોરણની (અંગ્રેજીના કુલ)	૨	૦
ગુજરાતી	અંગ્રેજી ડીક્ષનેરી	૫	૦
ઈંગ્લીશ	ગુજરાતી ,,	૫	૦

રાષ્ટ્રીય સાહિત્ય			સી. પે.
રાષ્ટ્રીય	પરિવર્તન	૨	૦
ગુલામીનો	વેપાર	૩	૦
રાજા	રામોની કથા	૪	૦
ફ્રેંચ	ડાયરી ચ. રા. ભોળાનાથારી	૨	૦
પરદેશી	રાજાની સાથે કેમ વરીયામ	૨	૬
પ્રાચ્ય	પ્રતિષ્ઠા	૩	૦
નીતિનાયને	માર્ગે	૨	૦
પર્વ	સંસ્મરણ	૧	૧૦
ત્યારે	કરીશું શું ?	૨	૬
,,	,, ,, ઉત્તરાર્ધ	૨	૬
એબ્રાહમ	લીંકનમને બીજી વાતો	૧	૬
વીરોગના	અને બીજી વાતો	૧	૧
ઉંદુર	શિકારી	૧	૦
ગોળગેલ્લા	ગાંધી	૨	૦
કારાવાસની	કહાણી	૨	૦
,,	,, પાકુ પ્રેમ	૩	૦
ગોવીંદનું	ખેતર	૧	૦
કારા	કામેસકરના લેખો	૭	૦
નવા	તીનો ભાગ ૧ લો	૧	૧
,,	,, ભાગ ૨ જો	૧	૧
ઝંકારગીત		૨	૦
મહાત્માના	પ્રમુખો	૨	૦
ભોલો	પિકાસ્કરો	૨	૦
આર્યસ્ત્રીનો	મુક્તિ સંગ્રામ	૨	૦
કુરબાનીની	કથાઓ	૨	૦
સાચ્ચે	ભખાર	૨	૦
વિરાટ	નામે ત્યારે	૩	૪
મોરા	રાણી	૩	૦
મુદ્દરાજ		૩	૦
વીર	અભિષેક	૩	૦
ઈંદુચ્યાલની	બાળ વાર્તાઓ	૨	૦
પુંડરીકના	પરાક્રમ	૧	૬
૧	બન્ટબોર ક્રમ ૧	૫	૦
સમાજની	વેદીપર	૪	૦

ઝાર્મિક સાહિત્ય			
અનસ્ટીક		૧૦	૪
શ્રી.	મહાભારત ભાગ ૧-૨	૧૦	૦
બાબ	દોહન ભાગ ૩	૩	૦
,,	,, ભાગ ૧ લો	૫	૦
ગીતા	અમન	૩	૦
સોળ	કલી ઓલિયા	૪	૧
દૃષ્ટાંત	વાર્તા	૪	૦
ધરમાર્થાચાર		૧	૦
સ્વામી	વિદ્યા સંવાદ	૧	૧
ઋષિ	પ્રસાદ	૧	૦
મેરી	અને મેળવા	૩	૦
સ્વામી	વિવેકાનન્દ ભાગ ૩	૩	૦
સ્વામી	વિવેકાનન્દનું જ્ઞાન ચરિત્ર	૩	૦
સાદી	શિખામણ	૧	૩
ટોલ્સ્ટોયની	નીતિ કથા	૧	૦
સ્વર્ગમાં	રોજ-ન્સ મા. પુ.	૪	૦
ઝવેરચંદ	મેઘાણી	૫	૦
ઝવેરચંદ	મેઘાણી	૪	૦
ગીજુભાઇ		૧	૦
પરમહંસ	રામકૃષ્ણના બોધવચન	૧	૧

નવલ કથાઓ			
અંતરની	ખબા	૨	૧
પ્રા	ણલતા	૫	૦
સંજીત	હૃદય ૧ ભ્ય નાટક	૧	૧
આપેલો	અગ્નિ	૧	૦
ગામ	સડકનો ભાગ ૧	૫	૦
,,	,, ભાગ ૨	૫	૦
,,	,, ભાગ ૩	૫	૦
જગદીશના		૪	૧
ઝવેરચંદ	મેઘાણી	૨	૦
,,	,, પુ. ૪ થું	૪	૧
સંજીત	હૃદય અને સંપુટના	૫	૦
હરીશ		૫	૦
મસ્ત	ફકિર	૪	૦
પ્રેમનો	રંગ	૩	૦
નારી	હૃદય	૩	૧
તણખા		૪	૦
તાતી	તલવાર	૪	૦
દિવ્યચક્ષુ		૫	૦
જયંત		૫	૦
પુરંદરીબુ		૨	૦
જાગીરદાર	ઠાકર અંકાર	૪	૧
પ્રેમ	ત્રિભેા	૪	૦
રાસ	તરંગની	૩	૦
રાગીણી		૧	૦
રાતો	ઝુલાબ પુ. ૨ જું	૧૨	૦
ધૂમકેતુ		૪	૧
મોતીના	તોરણ	૪	૦
સુશીલા	સ્ત્રીહ	૪	૦
સાબરમતી		૪	૧
શરીફ	અને બબા	૩	૧
સ્નેહ	સંગ્રામ	૪	૦
અસ્તગમી	સહીતું હાસ્ય	૪	૦
વેરાનમાં		૨	૧
સ્નેહ	પત્ર	૫	૦
ધ્રુવસ્વામિ	દેવ	૫	૦
પાંચમિના		૨	૧
બાળને	ઉિનાયે	૩	૧
બબાના	પત્રો	૧	૧
વેરાતા	વાદળ	૫	૦
ગુપ્તમંત્રીશ્વર	યદુવંશનો માણસ	૬	૦
કારજીવા		૫	૦
કાકાની	શના	૩	૦
અભિલા		૪	૦
બાળ	લક્ષ્મી	૧	૦
વિક્રમરાજ		૬	૦
ઉંચે	ચિરાગ	૪	૦
કમળેાની	રાજેશ્વર	૪	૦
સ્વર્ગ	અને પૃથ્વી	૪	૦
મુખ	બબા	૩	૦

કવિના કુસુમો	૪	૦
ગાંધારીના રત્નો	૩	૦
ગમ્મા	૩	૬
પ્રેમાલય ભાગ ૧ લો	૬	૦
,, ,, ભાગ ૨ જો	૫	૦
ચિનોદ વાટીકા	૪	૦
ચિંતા ચમત્કાર	૫	૦
ચાબખા	૪	૦
ચંદરની ગંગા	૪	૦
ચંદરની ચમત્કાર	૨	૬
છબી	૨	૦
જંદલાલ	૩	૮
જગાબી	૦	૦
જ્ઞાનાનાથ	૩	૦
જીવકાંત ભાગ ૧ લો ૨	૬	૦
,, ,, ૨	૪	૦
ટાગોર હૃદયરનો ચેક	૪	૦
ટિળકીય ઢબ	૪	૦
ડાહ્યાની ડિમ્મત	૪	૦
તાપાની તાજગી	૭	૦
દયાવાણી	૪	૦
નરસ્વતી ચંદ્ર ભાગ ૧ લો	૫	૦
,, ,, ,, ૨ જો	૪	૬
,, ,, ,, ૩ જો	૫	૦
,, ,, ,, ૪ થો	૧૨	૦
નંદકાંત ભાગ ૧ લો	૮	૦
,, ,, ૨ જો	૧૨	૦
,, ,, ૩ જો	૮	૬
નામ દેવત	૩	૦
નરત રેખા ચિત્રાન	૩	૦
નાકર ત્રિરંગલનો વિનોદી વાતો સંગ્રહ	૪	૧
રાજ્ય ભોજ અને કવી કાલીદાસ	૮	૦
રાજરત્ન ત્રિરંગલનો હાસ્યભંડાર	૫	૦
લંડીયા અને બીજી વાતો	૪	૦
લેહ મહત્વ	૧	૮
લગ્નવ	૧૦	૦
પુરાતત્વ જગાત	૩	૦
પાનથી પ્રતીજ્ઞા–કથા ઝેરી ઝેરાત્રિયોમા	૩	૦
બ્રહ્મચારીની ઝોકમાં	૧	૧
બ્રહ્મચર્ય ના બ્રહ્મ	૨	૬
બે મરી કેરી	૪	૦
બ્રહ્મ નગરીઓ	૫	૦
ભેજાના ભડીકા	૭	૦
ભાગ્યોમા	૫	૦

શિક્ષણ અને બાળ સાહિત્ય

ભારત ભુકોળ નાકડ	૧૨	૦
ભૈતાલિક જગત	૨	૬
ભેરામાં પદાર્થો	૧	૧
રખકુ ટોળી સેટ ૪	૩	૦
વાળ કુંજ	૧	૦
વાનાં બેન	૧	૦
બીજી વાતો	૧	૦
બાળ કવાયતો	૧	૦
વિદ્યાર્થી ધન	૧	૦
બાળ વિનોદ ભાગ ૧ લો ૨૦	૮	૬
,, ,, ,, ૨૧ થી ૨૯	૪	૦
બરોડા બાળ પુસ્તક માળા	૧૫	૦
રાષ્ટ્રીય સંગીત ગાયક	૧	૬
સીતા (રામાયણના પાત્રો)	૧	૦
મહાભારતના પાત્રો	૮	૦
ટોલ્સ્ટોય મંજાવલી	૪	૦
,, ,, ભાગ ૩ જો	૩	૦
સાહસિકોની સૃષ્ટી	૩	૦
સિનયમાં	૪	૦
જીવન અને સાહિત્ય	૬	૦
પારસી સાહકારી વાર્તાઓ	૨	૦
પારસી લગ્ન ગીતો	૩	૦
પાતાળ પ્રવેશ	૨	૦
પુષ્પો	૧	૦
ચાતુરજીત	૧	૦
બાળ વાર્તા વિનોદ	૧	૦
ન્હાના ન્હાના રાસો ભાગ ૧ લો	૩	૦
,, ,, ,, ભાગ ૨ જો	૩	૦
ભાતમાં ઉકુ	૧	૦
ઉકાસના ભાઈ	૦	૬
બધુ બોધ સંગ્રહ ભાગ ૧ લો	૨	૦
,, ,, ,, ભાગ ૨ જો	૨	૦
રામ તરંગીણી	૩	૦
ગદ્ય ગીતો	૩	૬
વંધ્યા	૨	૦
રાસ ગીતુંજ	૩	૦
પ્રાણી પુરાવૃ	૧	૪
ગોતી માળા	૦	૧૦
રમકડાની દુકાન	૦	૬
બાપેલું ધન	૦	૧૦
ગીતાંજલી	૨	૦
જીવન પર પ્રકાશ	૧	૦
ચિત્રોબાળ	૧	૩
,, નાની બાળકો	૧	૦
કારીગરીનું શીક્ષણ ભાગ ૧	૨	૦
,, ,, ભાગ ૨ જો	૨	૦
બાબ્ય આકૃતિ	૫	૦
બાદીબાગાડી કુટા	૨	૦
ભોરાજીની રસબહાર ધારા ૪ થા. પુ.	૪	૦
,, ,, ધારા ૫ થા. પુ.	૩	૬
,, ,, ધારા ૬ ઠા. પુ.	૪	૬
રહીબાણી રાત ભાગ ૨ જો	૨	૧
,, ,, ભાગ ૩ જો	૩	૦
ભુગોળનો દિપક ભાગ ૨ જો	૪	૦
ચુંદડી ભાગ ૨ જો	૨	૩
ઘર ચશ્યુ વૈદક	૫	૦
ઘર ચશ્યુ વૈદું જગદીશ્વર શી. કૃત	૧૪	૦
કવાપીનો કેકારાવ	૧૧	૦
કંકાવટી ગુજરાતની ગત કથા	૪	૦

કળાના ચમત્કારો ચુંદર ચિત્ર સંગ્રહ

મંજળાષ્ટક	૫	૦
જીવન મંજણ	૫	૦
કલા કલાપ	૫	૦
રંગ રેખા	૭	૬
અજન્તાના કલા ભંડારો	૭	૬
બોડર કલર પિકચર આલ્બમ	૭	૬
મુસલમાન આલ્બમ	૨	૨

આ ઓફીસમાં છાપેલા પુસ્તકો

	શી.	પે
ફ્રાંચાઇઝ ફ્રાન્ચેસ્કોસ કેરોલ ઓફીનન્સ		
૧૯૦૨ મુજરાતી અને અંગ્રેજીમાં	૧	૬
સીતા ચરિત્ર	૧	૪
જીવનપર પ્રકાશ	૦	૬
બાળના પ્રયોગો અમેરા આત્મકથા ભાગ ૧	૧	૬
,, ,, ,, ,, ભાગ ૨	૧	૬
નીતિના કાવ્યો	૧	૦
ગરીબ ખેડુતોનો વધારો અને તેની કંગાળ		૬
ભગવદ્ગીત		૬
પુર્વ અને પશ્ચિમ		૬
જોકમાન્ય બાલગંગાધર તીલક તેમના મત અને વિચાર		૬
મુસ્લીમ કોમનું પારકું જીવન ચરીત્ર		૧
મુસ્લીમ કોમનું પારકું બાવવું		૬
મારો જેલનો અનુભવ કેમલઃ મ ગાંધીજી		૧
મારો જેલનો બીજો અનુભવ ,, ,,		૬
મારો જેલનો ત્રીજો અનુભવ ,, ,,		૬
જોહ સલ્વીરની કથા (સોક્રેટીસનો પ્રસંગ)		૬
મુરબ્બરજી અને તેના બે બાળકો		૬
જેલના કાવ્ય (જીવનમાં વખતના)		૬
દાદા કવરાજ (ગાંધીજીએ અનેલું)	૧	૦

ઓરડર સાથે નાણાં મોકલવા મહેરબાની કરવી. વી. પી. ઓર પર ધ્યાન આપી શકાતું નથી.

મળવાનું ઠેકાણું:-

Manager, Indian Opinion,
Phœnix, Natal.

'Phone 33-6014. P. O. Box 4111

—હિંદી વસ્તુ ભંડાર—

(મ. ક. ગાંધીના)

અમારે ત્યાં લક્કરી, સ્ટેશનરી, ક્રોકરી, ફેન્સી સુરત, હાર્ડવેર, તાંબા-પિતળ, જરમન સીલ્વર તેમજ જોબર્ગના દરેક જાતના દેશી વાસણો જોહનીસ અને બધે D પોસ્ટબોક્સ ૪૧૧૧ માર્કેટ તમા દેશી તેમજ બારનું શુદ્ધ ઘી, અસ્સલ તલનું તેલ, છાસ્કાસ, વીંગડી, કુલમ, ખોપરા, ખજુરપાક, દીવેલી, પીસોરી, ચિત્રો ફ્રેમ થાવાને તમા દરેક જાતની ફ્રેમ, કઠોળ આદિ તેમજ કરીયાણું અને ગમેતેવાણું મળશે "પાલકર" પેન અને પેન્સીલો, મામાના નામવાળા સુકવણી તોલો, બારણાં, બારીઓ, કોરો, અને ઈમીટેશન જોબ જોલ્ડ લુવેલરી બધે છે.

એક વખત પધારી સેવા આપવા આપો ખાત્રી કરવા બતલાવ્યું ન.

બહારના ઓર્ડરોમાં બરાબર કાળજી રાખવામાં આવે છે જાહેર:

૪, પ્રીટોરીયા સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

B. I. Steam Navigation Co., Ltd.

સ્ટી. "કેનીમા"

ઉપર ડીકીટ પા. ૬ ૭ ૬.
હિંદુસ્તીની પા. ૨ ૬ ૦.
ટોટલ પા. ૧૧ ૧૩ ૬.

ઉપર ડીકીટ પા. ૬ ૭ ૬.
મુસાફર વિદ્યા પા. ૨ ૧૭ ૦.
ટોટલ પા. ૧૨ ૪ ૬.

બુલાઇ તા. ૩જીએ મુંબઇ જવા ઉપડશે

આપણ મુસલમાનોમાં-બીનાઇઓમાં પોતાના કામોના કારણ ચોખાઇ અને રસીમથી નામ કમાવું, પોતાને હસ્તકનું કામકાજ કરવું અને બધા બધે આપણા દેશના ભાઇબંધોને કામોના સીધા પોતાને હાથ મફતમાં કરવા જણાવવું. વિદેશમાં બહાર ગામના ઘરેકોનર્સ જેઓ પોતાના માલની તપાસ કરાવવા રૂબરૂ રસીદ બધી અમારી ઓફીસમાં રૂબરૂ આવવાથી કાદરબાદી માલના ચાનો મેળવી શકાય તેમજ માલ વેચાણકર મફતમાંનો લાભ ઉઠાવવાના પ્રકારના ભાઇઓ અમારી સાથે વ્યવહાર કરવાથી ફીકર મેળવી શકશે.

રસીદને લગતું કોઇ પ્રકારનું અમારી મારી રેખામેળ નીચે નામ છે

વધુ ખુલાસા માટે લખો યા મળો.

SHAIK HIMED & SONS, :: 390, Pine Street, Durban.

Telegraphic address: "KARAMAT." Telephone 2-0432

CITY SHIRT Co., No. 4, Kort Street, Johannesburg.

...

સાચી શક્તિનો સંમેલ કરવા

ઝંડુની સુવર્ણમિશ્રિત

મકરધ્વજ ગુટી

—શક્તિની સર્વોત્તમ દવા—

આજથી અજમાવવા ભાંડો

—તોલા બેના રૂપીઆ આઠ—

ઘરને માટે

નાફલ—વાજબીથી બરપુર

ઝંડુ દ્રાક્ષાસવ

જુના વિલંબે

વાપરવા ભાંડો

ઝંડુ ફાર્માસ્યુટીકલ વર્કસ લી.—પો. બો. નં. ૫૫૧૩, મુંબઇ નં. ૧૪.

સાઉથ આફ્રિકાનો સોલ એજન્ટસ: એમ. એમ. જોશી એન્ડ સન્સ, ૩૪૫ બ્રુમ સ્ટ્રીટ, પી. બો. બોક્સ ૧૨૦૬, પ્રીટોરીઆ.

જોહાનીસબર્ગમાં ગમવાનું ઠેકાણું: બગત બ્રધર્સ, ૧૪ કોર્ટ સ્ટ્રીટ.

આયુર્વેદિક દવાઓનું મુખ્યપત્ર આરોગ્ય મંગાવો.

107

MOHANLAL VALJEE,

(INDIAN PAWNBROKER.)

112, Victoria Street, Durban.

Low Rates of Interest on Jewellery.

High prices paid for Old Gold. A large stock of New Jewelleries at reasonable prices to suit your pockets. 1240

P. P. BHAGAT,

Fruit Merchant.

દરેક જાતનું ફળ અને વેજીટેબલ્સ સારૂં પેકીંગ કરી C. O. D. થી

મોકલવામાં આવશે. લખોઃ—

P. O. Box 842. 129 Victoria St. Durban. 1210

'Phone 2-4345

SUNCRUSH

The £1,000 Drink.

The Most Popular Refreshment.

There are many Crushes, but Only one SUNCRUSH, and that is made by

DALYS LIMITED.

72, CANADA ROAD, DURBAN.

'Phone 21078. Tel. & Cables: "Crescent." P. O. Box 582

Crescent Trading Co. (Pty). Ltd.

WHOLESALE MERCHANTS AND DIRECT IMPORTERS OF HARDWARE;

Indian And European Groceries.

Indian Drugs And Condiments.

Our Stocks Are The Best Quality And are Always Fresh

Our prices are keen.

We specialise in all kinds of Bombay, Calcutta, and Madras Products.

It will pay you to give us a trial.

Before placing your orders elsewhere benefit by our thirty years' business experience.

Our aim will always be service, quality and satisfaction.

અમારે ત્યાં નીચે મુજબનો માલ જરૂર ખાતર મળી શકશે

એલચી, અસબગંધ, બદામ, બારોજી, પીસ્તા, ખેરોજા, મુલતાનું માટી, મુલતાનું રાતણ, કાકડાનું બાસ, બાદેક, કપાસ, ઈલાયચા, બાવરી, બાબુર, કપૌ-લવંગી (બદકું) તેજ, કેસરવાળા બારી, પોસેલું કેસર, મુસ્સર લાખનું કેસર, બાવ મજાર, પંજાબી બાદામ, સાકર મુસલી, મગેડાર તજબીજ, કુંદ, સોપેલા કેસારી, કાટલા કેસ., કેસરપાની કેસ., મદ્રાસી કેસ., મુલકંદ કાચો, ભરૂચી બાવાનો લવીકુ, બાદામનું તેલ, મુલતાનું તેલ, બદેલીનું તેલ, મેલબલનું તેલ, કપાલિયા તેલ ગોપટ, એલ્કુમીનીયમ તપેલા, કપ અને સોસર્સ, ગોળા-બાવરી છરાલાળ, બાબુલુસી, માંસ, દોલતી, મુખવેસ, કેસરના ઘણા-ચાકુ, મગ, અડદ, તુવેર, વાલ, વટાણા મજુર બાબુ છડ્ડ ગેરી, લવંગ, તજ, રાઈ (સરસ્) મરચ મસાલા વીગેરે. વિગેરે.

કાંઇ પણ વસ્તુ ખરીદી કરતાં પહેલાં, અમારે ત્યાં ભાવ કાઢી ખાત્રી કરશો.

122 VICTORIA STREET, :: :: DURBAN.

INDIAN OPINION

Founded by MAHATMA GANDHI

No. 24.—Vol. XXXVI. Friday, June 24th, 1938.

NOTES AND NEWS

Mrs. Rama Rau's Interest

"I SHALL feel honoured to identify myself with the cause of Indian women of South Africa," said Mrs. Rama Rau, wife of the Agent-General for India, who arrived in Durban on Friday, in an interview with a representative of the *Natal Mercury*. Women's work to-day, said Mrs. Rau, touched all phases of life, that there was hardly a dividing line in the activities of the sexes. Indian women in Africa should follow the lead set by the women of India, where they participated in every sphere of national life. "In India to-day," said Mrs. Rau, "the Chief Whip of the Congress Party in Bombay is a woman. A Minister in the United Provinces Government, a Parliamentary Secretary in Punjab, the Deputy Speaker in Madras, Central Provinces and Assam are also women. Women are working everywhere for the general good of Indian society and I hope that there will be no exception in South Africa. Mrs. Rau said that she had heard of certain differences in the Indian community and trusted that Indian women would be able to restore unity among the Indian people. Mrs. Rau arrived at Capetown from England on Friday in the Windsor Castle and left by air for Durban shortly afterwards. In an interview with Reuter she said it would be her first stay in a country with a colour bar and she quite realised that she might have to put up with a few rebuffs. She could not, she said, understand why some South Africans could not realise a dividing line in the colour bar. In England Mrs. Rau has championed the claims of Indian women and frequently lectured on the subject.

The Harijans Of South Africa

In our issue of last week we reproduced the text of a speech which Mr Manilal Gandhi, made to the Congress Party in the Central Legislative Assembly. The status of the Indian community cannot be better described than the description given by Mr. Gandhi. The Agency of the Government of India is absolutely impotent, because it has not the backing of a powerful Government. The East African Indians are strenuously opposing the appointment of an Agent-General, as they feel that the existence of an Agency would be the means of reducing them to a community without a backbone. We are pleased that Mr. Manilal Gandhi took the opportunity of addressing the Congress members. Questions raised in the Central Assembly are never answered correctly. The answers are invariably evasive, and the members of the Assembly are always in the dark in regard to the actual position in South Africa.

The Community Chest

The Durban Community Chest has commenced its drive to collect its annual £30,000. The Europeans of this town have always risen to the occasion and contributed liberally towards the chest. At the last Annual General Meeting of the Chest, we learn that some scathing remarks were passed against the Indian community for not contributing, in any appreciable measure, to the Chest. We felt that the allegations are well founded, for, the wealthy members of our community have not come forward to help the chest. The Community Chest makes a grant of £400 to the St. Aidans Indian Hospital, and £150 to the Durban Indian Child Welfare Society. Both of these institutions serve the Indians. If our community could at least collect this miserable sum of £550, they would be regarded as having done well. About two years ago Senator S. S. Brister, assisted by Mr V. Lawrence, endeavoured to collect from the Indian community, but they appear to have lost heart after the first year's collection. That in our opinion, is a sad reflection on our community. It must be realised that the anxiety we shew augmenting our wealth, should be shewn, just as much, towards the needs of Durban. We do hope that the better amongst us will realise their responsibilities and help the Community Chest.

The Minister For Labour

The Minister for Labour, Mr. A. P. J. Fourie is still without a seat in Parliament. It will be remembered that Mr. Fourie was unseated at the General Election and the Prime Minister, because of Mr. Fourie's influence in the Cape, reinstated him in the Cabinet, not in the hope of finding him a safe seat. Several attempts [illegible] were [illegible] so that Mr. Fourie could fight a bye-election. Not even old and crafty jobs outside South Africa could entice any of the present members. The result is that Mr. Fourie is still a member of the Cabinet without a seat in Parliament. Verily a pretty state of affairs.

Justice Krause On S. A. Criminal Law

Trenchant remarks were made by Mr. Justice Krause, Acting Judge [illegible] deal, regarding a sentence of six weeks' imprisonment with hard labour with spare diet and solitary confinement on two days in each week, imposed by a magistrate on a European convicted of theft. Describing the sentence as excessive in the particular circumstances of the case his Lordship said it was to be regretted that the laws of [illegible], especially, notwithstanding the great strides that have been made, was still wedded to the traditional foundations of South African criminal jurisprudence, namely revenge and the biblical idea of an eye for an eye and a tooth for a tooth. The sadistic tendencies of the Middle Ages when witches were burned at the stake and Christian and other believers raved [illegible] the torture of their fellow creatures seems still to have a strong hold upon the minds of civilised human beings. In view of what an isolation cell was, and what the nature of other anticipated punishments was and what their psychological effect must be, the time was long overdue when the public conscience should be roused and that some consideration be given to the treatment of caged human beings in the Union. It would come as a surprise to most people, continued his Lordship, that lashes, solitary confinement, spare diet and even legirons reminiscent of the chain galleys of the Middle Ages were quite common forms of punishments inflicted for offences against prison discipline. But prison officials were not to blame for they were only carry-

ing out their orders. Appeals by the Director of Prisons for funds wherewith to undertake necessary improvements were usually met with the excuse that no money was available. As was being done in other countries so also here a thorough investigation should be made of our whole prison system and of appropriate punishments for anti-social conduct.—*Natal Mercury*

Indian Opinion

FRIDAY, JUNE 24TH, 1938

Hindu—Muslim Unity

THE differences that exist between the Hindus and Muslims in India are nearing solution. The All India Congress and the All India Muslim League have not, for some time, been working in unity, but all indications point to a complete understanding being reached between the two organisations. These differences have done incalculable harm to India on her march to her goal of independence.

These communal differences constituted the biggest weapon which Imperial Bureaucracy used to divide and rule India. No impediment in India's progress has been greater than the disunity between the Hindus and Muslims. Time and again the distrust between the two communities, more than anything else, has been the cause of many a communal outbreak. A street fracas between a Hindu and a Muslim invariably assumes large proportions just because of this distrust. And Imperial Bureaucracy which hails with considerable delight, such street fracas, not only gives undue prominence to it, but also, through its agents, assists in adding fuel to fire.

It was with a view to putting and end once for all, to this continual strife between the two communities, that Mahatma Gandhi had a lengthy talk with Mr. M. A. Jinnah, the President of the All India Muslim League, at Bombay.

This talk was followed by several conferences between Subhas Chandra Bose, the President of the All India Congress and Mr. Jinnah. Mahatma Gandhi's conversation with Mr. Jinnah was to pave the way for the future talks and to ascertain the latter's demands. The communal award, one of the results of the Round Table Conference, is recognised to be a clog in the wheel of progress and the object of the talk was to arrive at an agreed formula which would take the place of the award.

The conversations between Mr. Bose and Mr. Jinnah were of a much lengthy character. The fact that on two successive days, the talks lasted 5 hours on each day, indicates the seriousness with which the communal problem was approached. It is reported that Mr. Bose, at the commencement of the talks, informed Mr. Jinnah that the Congress was prepared to accept all his demands provided they were consistent with nationalism and the Congress creed and policy. That is suggestive of the intensive desire of the Congress to see that the Muslims of India are treated on a basis of equality with the Hindus.

Precedent to arriving at a settlement which would be acceptable to both the Congress and the Muslim League, the following demands were made to Mr Jinnah by the Congress.

> (a) The members of the All India Muslim League should sign the Congress pledge;
>
> (b) The Muslim League Party in the Legislature should generally support the Congress programme as embodied in the Congress Election Manifesto; and
>
> (c) The Muslim League should co-operate with the Congress in combating Federation.

It is learned that the leaders of the Muslim League are keen on a settlement and have advised Mr Jinnah, in his talks with the Congress leaders, not to take an uncompromising attitude.

It is hoped that these conversations which have been carried on in right earnest will bear fruit, as we expect they would. The All India Congress is not a communal body. It is an organisation which has no parallel in the world. The work that it does shews very clearly that the Congress serves all sections of the Indian people without any distinction. The Congress Ministries are functioning well and the present time, more than any other period in the history of India calls for an United Indian Nation. And much depends upon men like Mr. Jinnah to see that both Hindu and Muslims work towards the common goal.

Commemorating The Voortrekkers

By Ox-wagon and Running Relay

TWO spectacular long distance treks through South Africa will commemorate the Voortrekker Centenary in December.

One is an ox-wagon trek from Capetown to Blood River, the scene of the route of the Zulu hosts under Dingaan, and to Pretoria, where the Voortrekker Memorial is being built.

The other is a marathon relay run, in which more than 1,000 youths from two different points will carry the light of a flaming torch to Pretoria.

These two great treks are now being organised and the final plans made.

The two stinkwood wagons will take four months to reach their destination, for the team travelling to Pretoria must cover 1,489 miles and the team for Blood River 1,913 miles.

The relay runners will complete their journey in less than 14 days.

The first relay runner will start from Capetown at 3 a.m. on December 1, while the first youth to leave the other starting point, Dingaanstad, will leave later, for he and his companions have only 380 miles to do comparing with the 985 miles from Capetown to Pretoria.

The two are being so arranged that arrangements the two teams will meet at Vereeniging, the place of Union, and run together towards Pretoria. Each runner will only do one mile, so between 1,300 and 1,400 will be needed.

Capetown will see the picturesque wagon trek before the great relay run. The stinkwood wagons are being built in Knysna and on August 8 they will leave Capetown on their long trek.

THE NEW INDIA

CREED OF MAHATMA GANDHI: NON-VIOLENCE Vs. MARXISM

By
LORD LOTHIAN
In The Observer

I

MOST of the discussion of Indian problems which has taken place lately in this country has centred round the Constitutional issue. That, indeed, is still in the political foreground.

But behind the Constitutional issue immense changes are going on in the outlook of the people and the politics of parties. It is these changes which are coming into being that will shape the India of tomorrow, which the Constitution must somehow keep in unity and canalize into fruitful reform, if it is to succeed, and which British public opinion, if it is to judge wisely, must understand.

Congress And Nationalism

In one sense it is "Congress *contra mundum*." Though the Muslims are eager for social reform they support the general Nationalist movement, and are socially far more democratic than the Hindus, the most dynamic forces in modern India, the result of Western science, contact with British Liberalism, the Marxist movement, and modern industrial development, are now, in the main, concentrated in the Indian National Congress. Everybody else in India, the Muslim League, the traditionalists of Hindu religion and culture, the Princes and the Administration, though by no means agreed among themselves, are, by comparison, on the defensive against the transforming forces of Congress itself. But Congress, like India itself, is by no means the homogeneous body that it may appear from a distance.

The main plank of Congress, and the element which unites its diverse elements, is a vehement nationalism, the demand that India should control its own affairs, free from Downing Street control. From this point of view the Indian National Congress is exactly equivalent to the parallel movements which drove the old British Empire from colonial nationalism to the Statute of Westminster in Canada, Australia, South Africa, New Zealand, and Eire. And that is why Congress is able to command the support of capitalists and socialists, conservatives and reformers, and, though it is overwhelmingly a Hindu movement, to recruit to its ranks individual Muslims, Sikhs, Indian Christians, Liberals, and members of other minorities.

Teacher And Prophet

But Congress is far more than an expression of modern Nationalism. There are two other very different elements within it. The first is the extraordinary personality who is its outstanding leader, Mahatma Gandhi himself, and the great devoted following which he commands. The Mahatma's fundamental values are religious. He has repeatedly stated that his object in life is to bring religion into politics. His religion is based on the fundamental theme of the Bhagavad Gita, which teaches that the way to salvation and to the knowledge of reality lies in renunciation of the things of this world, and especially of reliance (faith) for the fruits of righteous action. But he interprets the Gita not negatively in the introspective Hindu tradition, but positively so that it accords with the Christian doctrine that the love of God can only be learned or shown by actively loving one's neighbour as oneself.

This religious faith has not only led him to throw himself into the political movement for the emancipation and regeneration of India, sanctioning from the Gita "violence" and "satanic" effects of foreign rule and domestic superstition and social injustice, but has convinced him that Western civilisation has gone all the wrong in its passionate pursuit of material values. There is nothing wrong in machinery or natural science as such. The folly of the West, and increasingly of the East has been that it lost interest in and contact with the things of the Spirit in the mad effort to pile up more and more of the "things" given to it by the discoveries of science. Socialism has no real advantage over Capitalism, because it also seeks to add to our material possessions, and also [illegible]. The collectivist system of production and distribution may be fairer than that which is based on individualist competition, but it contains [illegible] system of universal planning by the State that it is liable to destroy human initiative and individuality, the most fatal disaster of all.

Gandhi points out, as every great religious teacher has taught from the beginning [illegible], that this pursuit of "things," [illegible] and power does not make mankind happy, individually or collectively. On the contrary it inevitably produces bitter discords between individuals [illegible] nations. Above all it destroys [illegible] the true religion of the [illegible], and the [illegible] modern world, the voice of the Eternal cannot be heard. There is, therefore, in Gandhi's opinion, no way out for mankind save a deliberate return to the ideal of the simple life, where man is content with simplicity because he has recognised that the real values of life, love, religion, art, and human brotherhood can only thus be regained.

Standards Of Life—And Soul

This doctrine is evidently very difficult to apply to the Western world, including the 50,000,000 Indians who have now become "geared in" to the West and who live mostly in the large towns. So the Mahatma of late has become acutely concerned, on the economic side, with the 700,000,000 inhabitants of the 700,000 villages of India. The vast majority of these are miserably poor—The wage of the labourer [illegible] and of a woman worker often but 1d. or 1½d. a day. Gandhi is convinced that if India becomes industrialised a hundred million of these villagers will inexorably be sucked into gigantic and horrifying industrial slums, while the village itself will be increasingly chained to world prices and markets. The only method of preventing this catastrophe, in Gandhi's opinion, is to keep the villages as nearly self-supporting communities, but with improved social and and economic habits.

This he would bring about in two main ways. In the first place he seeks to abolish untouchability, and other communal or social barriers, in the village and the temples, for there can be no community till the children play together, and to introduce universal education built round handicraft rather than the traditional literary curriculum, so that the child is taught to love and respect and not be discontented with his [illegible] status. In the second place he would raise the standard of living to a decent minimum—the eight-pence-a-day level—by improving agricultural husbandry and the technique of farming, and by making the village independent of the factory through small local industries, such as cloth printing, paper-making, sugar-distilling from palm toddy, the utilisation of animal corpses to make leather, manure, and bone and horn utensils, and so on. As usual, the Mahatma does not rely mainly on Government action to bring about these reforms. He already has schools at which his disciples are trained to go out and teach the villagers these lessons in a manner which resembles the early Christian missionary orders, and which equally have, as their ultimate purpose, to turn them back to simplicity and religion.

To be continued)

LATE SIR MAHOMMED IQBAL

A BRIEF LIFE SKETCH OF THE GREAT POET

SIR MAHOMMED IQBAL was born at Sialkot in 1877. He was descended from an ancient family of Kashmir Pandits, some of whose descendants are now living in Kashmir with the family name of Sapru. The forefathers of Sir Mahommed Iqbal embraced Islam about 200 years ago out of sincere devotion to a saint, and even to-day there are strong sufistic tendencies that mark the members of his family to an admirable degree. It may be said that Sir Mahommed Iqbal, as a true descendant has inherited the religious fervour of his ancestors along with the noble qualities of mind.

The parents of Iqabl, never thought that the boy would become in future the pride of the whole family, nay the pride of the whole nation. There was nothing extraordinary about him to mark him out from the children of his place. He was sent to a Maktab along with other boys and after some time his education began in an elementary school. His success in the 5th standard won him a scholarship. He finished the middle school course and the scholarship he got in recognition of his merit made it easy for him to take to the Entrance examination.

His success in the Entrance Examination opened to him the field of higher studies. The ambitious young man could not stop with the laurels he had already won in the school. He joined the Scotch Mission College, Sialkot. One thing happened at this time, which perhaps is the chief factor in his life to prepare him for his future greatness. His acquaintance with Moulana Syed Mir Hassan, who was a very profound Arabic scholar of his time exercised over him an imperceptible influence in creating in him a noble devotion to Islamic culture and ardent appreciation for the literature of Islam. Iqbal, after finishing his course in Sialkot, joined the Government College, Lahore, where he graduated with distinction and a medal.

Iqbal was extremely fortunate in his friendship with Moulana Syed Mir Hasan at Sialkot. Even in Lahore good fortune followed him in the person of the well-known Mr. Arnold. Mr Arnold had been working in the Aligarh College, but as though by fortune he was entertained in the Government College, Lahore, while Iqbal was a student there. He found him a promising youngman and gradually made him his friend. He was no more the master of Iqbal than an experienced friend who took pleasure in his company. He once remarked about him that he really made his master wiser. Iqbal then took his M.A. degree and received a medal for standing first among all the students.

After his M.A. Examination he was appointed lecturer in History and Philosophy in the Oriental College, Lahore. He subsequently became Assistant Professor in English and Philosophy in the Government College, Lahore. He was held in high esteem for his knowledge and ability by the college authorities and his position there gave him many excellent opportunities to carry on his literary pursuits. His charming manners soon won him the heart of his students but Iqbal's ambition to find out truth by means of higher studies could not allow him to rest satisfied with the conditions. The liberal mindedness of his brother at last helped him in realising his ambition to go to England where he remained for three years in Cambridge pursuing his research work. The University of Cambridge conferred upon him a very high degree in philosophy, and his thesis on Persian Philosophy presented to the University of Munich in Germany obtained for him the degree of Ph. D. After his visit to Germany, he returned to London and passed his law examination at Lincoln's Inn. He also joined the London School of Economics and Political Science with a view to study Sociology and Politics. By this time Iqbal became a renowned man. His reputation secured for him for a short period of 3 months the place of Professor Arnold in the London University. He acted there as the Chief Professor of the Arabic language.

While in service in Lahore, Iqbal was restless for the acquisition of knowledge and his passion had found outlet in various researches. The atmosphere of the place was too incommodious for his high imagination, and his soul needed a wider scope for development which was destined to make him one of the greatest poets of the age. The vast and numerous libraries of the different Universities in Europe and the influence of some of the best thinkers had afforded him an opportunity to develop such intellectual power as afterwards captured the imagination of the whole world. The Greatness of Iqbal consists in his powers of writing as well as of speech. It is given to few to be masters in both arts. He made himself conspicuous while in London by his lectures on Islam and won the approbation of the critical public. One cannot but admire his ability when one remembers that he returned to India at the early age of 30, honoured with diplomas and degrees. Iqbal's English life brought him into close contact with Dr Nicholson.

Iqbals first poem to be published was "The Himalaya Mountains" which appeared in the "Makhzan," the famous literary magazine of Northern India. Some of the best poems of Iqbal of the first period are so popular that they find a place as the books that are prescribed for several University examinations. "Himala," (The Himalaya Mountains), "Gul-i-Ragin" (The Coloured Flower), "Parinday-ki-Faryad" (The Cry of the Bird), "Sham-a Wo Parwana" (The Lamp and the Moth), "Ek-Arzu" (One Wish), "Tarana-i Hindi" (Song of the Indians), "Chand" (The Moon) and "Kiuar-i-Ravi" (Beside the Ravi are some of them. All the poems are in Urdu and very beautifully written.

The second period of Iqbal's poetry begins from 1905 and ends roughly with 1908, the period of his life in England. It is in this period, too, that he showed his preference to the Persian language, fascinated by the richness of the language to express his thoughts on Sufism. The poems of the second period mark an advance in the poet's thoughts about life. It is no longer an imaginary play, in the main with nature, as it was in the first period, but imagination is made to serve the purpose of expressing his thoughts on more serious subjects.

The third period of his thought begins from 1908, the year which marked his return to India after his contact with Western civilisation. It is the best so far in his life, considering the two great works the world has seen from his pen in the Persian language.

The more important still are his "Asr-i-Khudi" and "Ramuzi Bikhodi" and "Payam-i Mashriq" which are indeed the greatest of his works. The first of them "Secrets of Self" has been translated into English by Dr. Nicholson. This poem may rightly be called the world poetry or the world music, meant for all times and all climes. The dynamic philosophy of Iqbal inculcates the vital principle of developing the latent forces inherent in man. "In order that the radiant and commanding personality may find manifestation, the travail of humanity being a necessary preliminary."

From "Eminent Mussalmans"—G. A. Natesan and Co.

DEAF, DUMB AND BLIND

THE "TAD" CHAPMAN LECTURE TOUR

MR. TAD CHAPMAN an American who is totally deaf dumb and blind is visiting the Union, and will give a series of lectures in Durban and in Maritzburg in July and 20th-26th. Mr. Chapman has succeeded in overcoming his triple disability. He was educated at the same Institution as the famous Dr. Helen Keller, Perkins Institution for the Blind, Watertown, Mass U.S.A. Mr Tad Chapman is being accompanied by his teacher Miss I. Hall and while in the Union, Miss Hall has agreed to give a course of lectures on his education and Mr. Tad himself will speak. He follows the speech of others by holding his hand tightly on the cheek of the person speaking, and he can follow simple questions in six other ways. Mr. Tad is original in his thinking and gives every indication of making a real contribution to life similar to that made by the famous Dr Helen Keller. In general the programme will last about one hour, consisting of Chairman's remark. Lectures by Miss Hall. Speech by Mr Tad. Questions and answers if considered convenient also a brief speech by the Revd. A. W. Blaxall on the work of the Blind in the Union. There will be a collection to which all present will be expected to contribute. After all expenses have been paid, the balance will be divided amongst works for the blind and for the deaf in the Union, with due consideration to local needs. Mr Tad and Miss Hall have signified that they wish no payment or gratuity for their services. This tour is being organised for the South African National Council for the Blind by a special committee in Johannesburg. Organiser, Revd A W Blaxall. The meetings in Durban and in Maritzburg are being arranged by Mrs. Gordon Cowston, and a lecture will be delivered at Sastri College, the date of which will be published later.

American Notes

(BY B. STEFAN BANTESSON)

India League Of America

DR KOKOTNAR, of this city has taken the place resigned lately by Dr. Mazumdar of Secretary of the League. Dr. Anup Singh, the other Secretary, has as yet not returned from his lecture tour.

A meeting was held on April 10th, at the Caravan Hall in New York, in honour of the newly married Vice-President of the League, Mr. Choudry (Secretary of the Muslim Brotherhood) The speakers included Mr. Nihalchand Ram Checker, President of the India League; Mr. Nazir Ahmed Barlas, former President of the Moslem Brotherhood; Mr. Kuda Bux, the much publicised "man with the X-Ray eyes; Dr B. V. Mukerji; Dr. Purnendunath Chakravorty, of Princeton; Mr. H. Stefan Santesson, of of the India Political Council, and others.

Indo-American Association

The Association has resumed activities after a lapse of a number of years. A dinner was held on the 23rd of April at the Ceylon-India Inn, celebrating the election of Subhas Chandra Bose to the India National Congress. The dinner was organised by Mr Basanta Koomar Roy. The speakers included Mr. Mirza A. Sohrab, Dr. Haridas T.Mazumdar, and Mr. J. J. Singh.

News In Brief

Mr. S. C. Roy of Calcutta, who was in this country for some time engaged in research on the cult of the blind, has left for the East. He is now in Japan.

The Indian business men in New York who are not associated with the India League, are organizing under the leadership of Mr J. J. Singh, Mr Hari and Mr. S. Sarna.

"An evening in India" was given at the Continental Club in New York on Saturday evening, April 23rd. Addresses were delivered by Dr. Haridas T. Muzumdar, distinguished publicist and author of "Gandhi Versus the Empire," and by Mr. Hari G. Govil. Mr. Bhupesh Guha, of the Hindu Institute of Dancing, danced, and performed on the Esraj and Dilruba.

A Tribute To Bishop Fisher

Bishop Frederick Fisher, friend of Gandhiji and of India, has died. We quote from a tribute by Rev. John Haynes Holmes in the May Bulletin of the American League for India's Freedom.

"Dr Fisher was in himself a man of extraordinary vigour and stalwarth idealism. He loved people, and, like the immortal master of his faith, John Wesley, had a passion for the poor, the outcast and the oppressed. It was his pity for the plight of India's multitudes that first stirred him to the support of Gandhi who seeks not only to secure their liberation from foreign rule, but quite as much their uplift from incredible conditions of economic wretchedness and social degradation. After years of zealous service as a bishop of his church, he voluntarily surrendered the dignities, emoluments and authority of his high office, that he might resume activities as a parish minister and thus be near the people in the direct service of their daily lives. In Ann Arbor and then in Detroit, where he served local churches, he brought an electrifying influence into the pulpit and pew, and took rank at once as one of the outstanding Christian leaders of the nation. His untimely death at fifty-six years of age marks an irreparable loss not only to his own church and city but to the whole cause of Christianity in the modern world.

Ananda Coomaraswamy At American Orientalist Gathering

Dr. Ananda Coomaraswamy of Boston Museum of Fine Arts, was one of the speakers at the 130th meeting of the American Oriental Society in Philadelphia, April 19th to 21st. Dr. Coomaraswamy spoke on the "self perforated stones," (svayammrinnah sakatah) of the Fire Altar, representing the Three Worlds, accompanying these by the similar stones called "doors of liberation" (mukti-dvara) and those found in large numbers on Indus valley sites.

Other speakers on Indological topics included: Dr. Horace L. Poleman of Yale University, on the Aspects of Caesarian Section in India; Professor E. P. Dummont of John Hopkins University. Dr. T. F. Michelson of the Smithsonian Institution; Professor W. Norman Brown of the University of Pennsylvania on Old Gujarati, and Professor F. Edgerton of Yale University on Rome and Antioch in the Mahabharata.

The meetings were held at the University of Pennsylvania and at Dropsie College, the latter tendering the Society a very fine luncheon.

I.C.S. GOVERNORS—AN ANOMALY

SIR CHIMANLAL SETALVAD RETURNS TO THE CHARGE

A WARNING to the British Government that Indian public opinion is not going to rest quiet over the question of I.C.S Governors by the fiat of the Under Secretary of State for India and that there will be a country-wide agitation against appointments till ultimately the British yield, is given by Sir Chimanlal Setalvad, President of the Indian National Liberal Federation, in reply to Lord Stanley's statement in the House of Commons. This is the second statement on the subject in a week.

Commenting on this statement, Sir Chimanlal says:—Lord Stanley (Under-Secretary for India), declared in the House of Commons that there was no change in the British Government's view regarding the suitability of the members of the Indian Civil Service for Governorships. The Anglo-Saxon race is woefully lacking in imagination and never wake up to the realities of any situation unless it gets a knock on the head.

Volume Of Opinion

Lord Stanley lightly brushes aside the growing volume of Indian opinion on the question and pays no heed to the memorial of the objection raised by the Indian people to the anachronism of Civilian Governors under the new Constitution. The British Government should, however, take warning that Indian public opinion is not going to rest quiet over this question by the fiat of the Under-Secretary of State for India. There must be and there will be a country-wide agitation against such appointments till ultimately the British Government will have to yield, but by that time all grace of their yielding will have been lost.

European Monopoly

The system of reserving all Governorships, except those of Bombay, Bengal and Madras for member of the Civil Service, is really dictated by the desire of giving those jobs to Europeans. Never once have they appointed an Indian member of the Civil service to the post. There were Sir Atul Chatterji and Sir Joseph Bhore, distinguished members of the Viceroy's Executive Council, but they were set aside and [illegible] states to the Government of India working under them were appointed Governors. You have now Sir Jagdish Prasad, also a civil Servant, as a member of the Viceroy's Executive Council, but not he but a European junior to him has been sent to act as Governor of a province. What the public, however, want is that no member of the permanent Civil Service European or Indian should any longer get the post of Governor, acting or permanent.

Lesson Of Ireland

It is a strange fatality that the British Government ever never done anything in proper time. Look at the way in which they have dealt with Ireland. British statesmen and the British press now acclaim the new agreement with Ireland and confess that a free Ireland would be friendly and of great help to the British empire. Why did not this obvious truth dawn upon them during the last forty years of the struggle of Ireland to be free? If the British people had accepted the Home Rule or Ireland Bill as moved by Gladstone, all the tragedies of the Irish British connection would have been saved.

It is surprising that these statesmen, who now realise the advantage of a free Ireland, do not visualise the advantages of a free India to Britain and the Empire. They, however, never seem to grow wiser by past experience.

South Africa

It was only once in the history of England that they did the right thing at the right moment and did not hesitate to take risks. That was when Sir Henry Campbell-Bannerman granted Dominion status to the Union of South Africa immediately following the Boer War.

England has reaped a good harvest by that bold act of statesmanship. One earnestly hopes that Providence will lead British statesmen to approach Indian problems with a similar broad vision and with high statesmanship.

What Lord Stanley Said

The following is the relevant extract from the statement of Lord Stanley referred to by Sir Chimanlal Setalvad in his above statement:-

"I gladly take this opportunity of expressing the great appreciation of the Secretary of State for India for the public-spirited action at the sacrifice of his own convenience. The difficulties of a provincial government in such circumstances are appreciated and they will not be lost sight of in making future appointments.

"This, however, does not imply any change in the Government's view regarding the suitability of members of the Indian services for governorships, whether temporary or otherwise. That view should be clear from the appointment of nine members of the I.C.S. in the past fourteen months to acting or substantive governorships."

DOMINION STATUS—CURE FOR SEPARATION

LORD SAMUEL, speaking on his recent visit to India before the East India Association, said that he believed that it would be found necessary to grant India Dominion Status, after which there was to be expected in India, as elsewhere, not an intensification of the movement towards separation, but rather full and cordial co-operation with the rest of the Commonwealth, for it could then be given without derogation to the self-respect and patriotism of a proud and sensitive people.

Speaking of the cordiality existing between the Civil Service and the Congress Ministers, Lord Samuel said that he had received [illegible] complaints that some senior men had not been quite able to adapt themselves to the new situation, and even the instance of the incident in Orissa. He said that it showed a [illegible] reading of the situation, however distinguished [illegible] subordinate to the Ministers, should be nominated as acting Governor, and undoubtedly, the Ministers were right to protest and the Government of India were wise in recognising the mistake made.

Speaking of the working of the new Constitution, Lord Samuel said that it had given a great impetus to measures for village uplift which he described as undoubtedly the most important of all many problems of India.

Things In General

The Agent-General At Frasers

THE Agent-General visited Frasers on the North Coast on Sunday June 12. He was the guest of Mr. C. Subramani and amongst those present at the luncheon were the Agent-General's Secretary, Messrs. N. Sodasingh, M. Ramlakan, S. Roopsingh and S. V. Naidoo.

Training Track At Springfield

At a meeting of the Durban City Council's Finance Committee it was stated that there is a likelihood of the Durban Turf Club dropping its scheme for the establishment of a training track for racehorses at the Springfield Estate. The Council granted the Club a lease over 150 acres of the estate provided the Club made arrangement satisfactory to the Council for the tenants who would be dispossessed of their buildings. Deadlock in the negotiations with the Indians was resolved however. In view of the statements made at the meeting it was decided to ask the Turf Club what it proposed to do.

Slum Clearance In Durban

Durban City Council's Public Health (Slums) Committee discussed with the owners the question of applying the provisions of the Slums Act to three properties in the area bounded by Bell Street, Prince Street and Point Road, and with the owner of one set of premises in Mayville. The discussions will be resumed in 14 day's time. The Committee decided to recommend the purchase of a site in the Warwick Avenue area to be used as a evacuation block during the present slum clearance and improvement operations in that district. The cost of these operations from the Municipal point of view is £9,000.

Important Move In Tongaat

Under the auspices of the Culture and Study Group of the Tongaat Evening Classes, weekly meetings are held at the Tongaat Indian Boys' School and satisfactory response is being received. Five debates pertaining to problems which confront the Indian community have already been discussed and two lectures on Indian Culture and Civilization delivered. The Principal and the Staff of the teachers offer their thanks to Messrs. E. J. Chetty, A. P. Naidoo, S. N. G. Vardachariyulu, R. P. Desai, C. R. Naidoo, A. K. Ismail, R. Sancho, N. Barbans and others for their kind interest and assistance rendered.

Natal Indian Congress Branch Formed At Stanger

The Stanger Picture Palace was crowded to overflowing by members of the Natal Indian Congress under the chairmanship of Mr. P. Thomas. A branch of the Natal Indian Congress was proposed and formed amid scenes of great enthusiasm, when over 300 members were enrolled. All sections of the Indian community were present and listened attentively to the work done by the Natal Indian Congress during the past few years. Expressions of approval were voiced by many speakers and all agreed to work in future with unity as the watchword. The branch has undertaken all the work of the district which may affect the Indian community and great hopes are held for the betterment of all sections. The following also addressed the meeting: Mr. V. S. C. Pather, Swami Dhawan Dayal, Advocate J. W. Godfrey, Messrs S. J. Randeria, E. M. Moola and A. G. Bax. The officials elected for carrying on the work of the branch Congress were as follows: Patrons: Messrs. Maganlal Patel and Hajee Essop Ebrahim; President: Mr. Phillip Thomas; Vice-Presidents: Mr. M. H. Loonat, 4 others left to the Committee; Joint hon. secretaries: Messrs. E. M. Moola and R. Pathiahiyr; hon. treasurer: Mr. A. G. Bax; Committee: Messrs. C. H. Bhoral, A. H. Kajee, F. A. Bax, S. A. Mitha, D. Arjun, Ramsay Ramcharan, M. B. Karodia, P. K. Moodley, Ramasamy Naidoo, A. Padayachee and S. Rohanee.

Sanathan Ved Dharam Sabha (Johannesburg)

A reception was given by the above Sabha on the Temple Stand at Martindale on Sunday June 12 in honour of Pandit Lalbeharie Maharaj, the official priest of Transvaal and to Mr. G. Sandhoo of Springs, on their return from India. Mr. Sumlal Moolan presided, and stated that he was pleased to see that men and women came from all parts of the Transvaal to do honour to these gentlemen. He was pleased to see the first Hindu Temple and school built in Johannesburg by the Sabha. He extended a hearty welcome to Messrs Maharaj and Bhandhoo. Other speakers were Messrs. Lamphunderty of Pretoria, Ramkisson Lowton of Benoni, Harishchand Sandoo of Springs, Lutchman Gangadeen of Boksburg, Ramdial Singh, Trustee of the Sabha, B. M. Singh the President of the Sabha, Indergeet Dukhi, L. Dukhi, Ramparsad Maharaj of Dundee. Mrs. L. Dukhi the ladies Sabha's secretary thanked the ladies for their attendance. Pandiji then spoke about his activities in India where he visited most of the holy cities. He urged that all should try to go to India to see the country from where our forefathers came. This was endorsed by Mr. Sandoo. The secretary of the Sabha Mr. Dharmacharyaz Singh then thanked the ladies and gentlemen for their abt support to enable the Sabha to erect the said buildings.

Death Of Notable Citizen

The very sad and sudden death of Mr. Casalin Solomon, C.M.G., took place at his residence in Dannhauser on Friday June 3. The burial took place on Saturday and was attended by a very large gathering of friends and relatives and prominent Europeans of the town. The late Mr. C. S. Vawda who was 73 years old came to this country in the year 1886 when he was 21 years of age. He was a very generous person and was highly respected by all sections of the community. He opened a small business in Dannhauser during the year 1891 which was the only one during that period, and there were no shops or buildings beside the Railway Station and the Canteen Hotel. He was the director of the present well-known firm of Messrs C. S. Vawda & Co. (Pty.) Ltd. He was one of the prominent leaders and took keen interest in public affairs and never hesitated to open his purse liberally to any deserving cause. He was a very humble and a great lover of the poor, no matter whether European, Indian or Native, and held prominent positions. He was the Trustee of the Dannhauser Mahomedan Mosque and Madrasa to which he contributed large sums and took great interest in its upkeep. This is the only Mosque and Madrasa in the Union that is freehold. He also held the position of Manager of the Dannhauser Government Aided Indian School till the time of his death. To these institutions his death would be a great loss. Apart from these, he was the Trustee of a number of Estates in South Africa as well as in India, and also Trustee of several Madrasas in India. He presented a piece of ground to the Muslim community in Dannhauser as a burial ground. This was a very deserving gift, as the Muslim community used to find it very inconvenient to have all corpses taken to Newcastle for burial. He and the late Mr. M. A. Mukhtar of Newcastle were instrumental in contributing a large sum and built a building in Penn Street, Durban, called the 'Ittehad,' the proceeds of which goes to the upkeep of the Madrasa in Kathor, India. He also sunk wells in various districts in India for the use of the public. He garlanded the H.R.H. Prince of Wales at Newcastle when he visited the Union and he played an important part during the Passive Resistance struggle in the year 1913 in Dannhauser by giving the strikers shelter and food till the end of the strike. The late Mr. C. S. Vawda went overseas for pilgrimage in the year 1913 to Mecca, Medina, and also visited Damascus and Jerusalem. Numerous telegrams and letters of condolences were received from relatives and friends from all parts of the Union.

India Letter

(News Culled From Indian Papers)

Dr. Miss G. K. Bhide Passes F.R.C.S. Examination

The Secretary of the Chitpavan Brahman Sangh, Bombay, along with some prominent persons of the Sangh visited Dr. Miss Bhide, M.B.B.S., F.R.C.S. at the Empire Hotel to congratulate her on her success to her F.R.C.S. (Edinborough) examination. The secretary after singing Miss Bhide in appropriate words garlanded her and her aged father Dr. Vasudeo K. N. Bhide, B.A., L.L.B., retired first class Sub-Judge on behalf of the Chitpavan Sangh, Bombay. Dr. Miss G. K. Bhide is the first lady doctor in the Chitpavan community to acquire the F.R.C.S. degree. Dr. Miss G. K. Bhide in reply declared who was convinced that Indians could never attain the position of free men abroad unless they got Independence. She therefore promised that she had made up her mind to keep always before her the service of the nation and the community as her main duty.

Jails Reform In Orissa

The abolition of 'Sukar Satari' and only one class for political prisoners with most of the facilities enjoyed at present by A class prisoners, [illegible] was one of the jail reforms decided upon at a conference of the Premier, the Law Minister, the Hon. Mr. Bodhram Dube, the Inspector General of Prisons and the District Magistrate of Cuttack. According to the new rules the political prisoners will enjoy the privilege of having newspapers and having better diet including vitamin foods and [illegible] instead of millwise [illegible] introduced storing food supplies for one year deciding to have running contracts to [illegible] should be sold out of preference to being given to hospital.

Chinese In India Make Useful Contributions

The Chinese people, living in various parts of India believed to be numbering [illegible] organised themselves in their efforts to help the mother country in her fight against Japan. It is learned that, since the beginning of the Sino-Japanese war, the Chinese people living in India, have contributed more than Rs. [illegible] towards the funds of the Chinese Government. Enquiries in Calcutta show that Chinese women, as also Chinese school boys and girls are not lagging behind their leaders in contributing their mite. Womenfolk have knitted more than 50[illegible] padded coats and sent them for the use of the soldiers on the front, while school boys and girls have been making door to door collections among Chinese shopkeepers. It is interesting to learn that many Chinese residents here have made it a point to make a regular monthly contribution of Rs. 2, 3 or 5 each, according to their capacity.

Bengal Socialist Acquitted

Mr. Gunada Majumdar, secretary of the Bengal Congress Socialist Party, was acquitted by the chief presidency magistrate of a charge of sedition. He was prosecuted under section 124-A, I.P.C. (sedition) for delivering a speech in Bengali at a public meeting in Cornwallis square on June 15th last to express sympathy with the political prisoners in the Andamans.

Afghan Guards Salute Gandhiji

Mahatma Gandhi, accompanied by Khan Abdul Ghaffar Khan, Dr. Khan Sahib and Sjt. Mahadev Desai, visited the Khyber Pass on May 5. Several journalists, photographers and local leaders also accompanied them. When the party reached the village of Khyber, it was joined by the Assistant Political Agent to Khyber, who acted as guide. On reaching the Durand Line, which divides Afghanistan from British India, Gandhiji remarked to Dr. Khan Sahib: "So this is the much discussed Durand Line." Supported by Dr. Khan Sahib, Gandhiji reached the summit of a mound and had a glimpse of the Afghan borders. Near the sign post bearing the inscription "Limit of British India," two Afghan soldiers with bullet-proof steel helmets and loaded rifles, who were guarding the roadway, saluted Gandhiji.

Student's Literacy Campaign

The North Bombay Students' Union is actively and wholeheartedly helping the Literacy campaign undertaken by the B.P.S.F. Nine members of the Union have been deputed to 4 centres in Poona and Satara districts, where along with the actual teaching of alphabets, they read newspapers to peasants and explain the Indian and world situation to them. Some Poona students also have been deputed by the Poona Students' Federation to various villages. Some Bombay students are working in villages near Bhiwandi, district Thana.

Late Sheth Gopaldas Nathubhai Ramji Vora

The trustees and executors of late Seth Gopaldas Nathubhai Ramji Vora, Sheth Bhimji Kara and Dr. Tribhovandas Chatrabhuj Merchant are congratulated for the magnificent donations made by them to the following charitable institutions: (1) Rs. 60,000 to Sir Harkisondas Hospital for a free ward of 15 beds which was declared open a few days by His Excellency the Governor of Bombay. (2) Rs. 25,000 to the authorities of Motibai Sanatorium at Poona with the condition that the name of Sheth Gopaldas should be joined with the sanatorium; (3) (Rs.) 10,000 to Shree Jafrabad Kelvani Uttejak Mandal for building and maintaining in his name a gymnasium.

Prophet's Day At Simla

To celebrate the prophet's birthday a public meeting was held in the local Jamia Masjid, with Sir Abdur Rahim as president. Sir Abdur Rahim speaking in English said: "Islam is founded on the universal instinct of human [illegible] human nature, it is not a religion like the story of Shakespeare, or like a scientific invention. The essence of the creed of Islam is that God is supreme to all and under God the whole mankind belongs to one species. Islam recognises that every human being has equal status, and it preaches that humanity is one, whether one is a Hindu, Christian, Negro, Chinese or Parsi."

Post Office And Rural Education

"There are at present 70,000 rural post offices for the 7 lakhs of villages in India. On the average the Indian writes four letters every year, and if mass education on a large scale could be evolved the figures could be multiplied many times," observed Mr. Santanam, (M.L.A.), (Central), presiding at the 19th district conference of the All India Postal and R.M.S. Union. The Postal Department, he said, employs 97,000 full-time workers, besides 22,000 part-time workers. He would not be surprised if ultimately the Indian postal system expanded to two or three times the present size, employing more than a quarter million people. Concluding he said that while they were certainly to seek to improve the conditions of service, at the same time the Union should impress on its members the duty of becoming efficient.

The Sporting World

Weight-Lifting

MR. C. G. PILLAY, of Port Elizabeth, has been appointed by the Eastern Province Weight-lifting Union the manager of their weight-lifting team that will compete at the 5th South African National Olympia Weight-lifting Championships to be held at Johannesburg, on June 25. Mr. Pillay is one of the founders of the Hercules Weight-lifting Club at Port Elizabeth, for which, he is still an instructor. Since its inception in 1935, he has trained well over 300 students. He possesses an excellent Mayoral certificate for the training of a huge number of European students. A great number of his students are in the South African Police Force and at the various Government employments. In 1935 when Mr. Pillay retired from active weight-lifting, he was then appointed the Technical Adviser to the Eastern Provinces Weight-lifting Union and in 1937 he was appointed the assistant secretary for the South African Weight-lifting Federation. He is the only Indian among the officials of the above organisations. During his forthcoming tour he will appear at some displays at Johannesburg, Pretoria, Benoni, Kimberley and Bloemfontein. He will extend his trip to Lourenco Marques, where he will appear at the "Clubs Primeiro de Maio" in a contest against a Portuguese weight lifter.

Verulam Temple Football Club

Owing to the very poor condition of the Verulam Indian Football Ground, the Verulam Temple team was taken to Ottawa where some excellent football was witnessed on Sunday June 19, on the Ottawa Indian Sports Ground when two senior teams, the Verulam Temple F.C. and the Union Jacks F.C. (Natal) of Durban, took the field in a friendly match. The game was a stirring tussle which resulted in a draw by 2 goals to 2.

Transvaal Indian Football Association

At the annual general meeting of the Transvaal Indian Football Association held in Pretoria, the following officials were elected for the ensuing year.—Patron: Dr. Wm. Godfrey; President: Rev. D. L. E. Siqamoney; Hon. Life Vice-Presidents: Messrs. D. Ernest, S. Kruse and E. A. Peters; Hon. Vice-Presidents: Messrs. W. Ernest, R. Moolna, E. Moosa, K. Narainsamy, and J. F. Murray; hon. secretary: Mr. A. Anthony; hon. treasurer: Mr. S. D. Royeppen. The headquarters of the association will remain in Johannesburg for consecutive years. The association recently lost its Hon. life vice-president in the person of the late Mr. V. S. Pillay and in his place Mr. S. Ernest was unanimously elected to fill the vacancy.

By "Rambler"

Natal Indian Boy Scouts Association

Officials elected for the [illegible] Indian Boy Scouts Association (Durban and District Troop Association), for 1938-1939 are as follows.—Life Patrons: Messrs O. K. Winterton and Geo. H. Hindson; Patrons: The Hon. J. H. Hofmeyr, Minister of Education, Mines, etc., Dr. R. A. Hacke, Inspector of Schools, Vice-Patrons: Messrs S. N. Pather (Barrister-at-Law), K. Chetty, Thomas, T. M. [illegible] Pandy, G. M. Booysen, [illegible] of Schools, H. Kinsey; President: Mr. H. S. Done; vice-Presidents: Messrs. D. Woodrath, G. Mungar, K. M. Govender, K. R. Naik, A. P. Pakkiasamy, N. Gounden and W. Hubbard; Organising Scoutmaster: Mr. H. W. Bristow; Divisional Commissioner: Mr. H. S. Done; Assistant Commissioners: Messrs. R. Reynath and E. V. Naidoo; hon. treasurer: Mr. Geo. H. Hindson; hon. record clerk: Mr. N. Nannan; joint hon. secretaries: Messrs. R. Reynath and R. G. Pillay; assistant secretary: Mr. S. Nannan; executive members: Messrs. C. Moonsamy, M. M. Naicker, A. Aiden, P. G. Moodley and E. V. Naidoo.

Johannesburg Tennis Championships

The Johannesburg Coloured and Indian Tennis Championships under the auspices of the Transvaal Coloured Tennis Union wherein entries were received from the well-known stars such as H. Jajbhay and C. Dupreez (the South African champions), F. J. Smith and Ehrenreich Hoffman, J. D. Rosenberg, R. Adams, Ventzel etc. were completed recently. The finals of the men's doubles wherein F. J. Smith and Ehrenreich met H. Jajbhay and Dupreez and each game was won in total play by each couple until 6 All was called by the umpire and thereafter Jajbhay and Dupreez won the first set. Smith and Ehrenreich won the second set by 7-5. The third and fourth sets went in favour of Jajbhay and Dupreez, who won the match. The singles finals was played by H. Jajbhay vs. C. Dupreez and the match was won by Jajbhay by 3 sets to two. Jajbhay deserve congratulations for having won the Johannesburg Open Singles Championship for four years in succession whereby proving that there is no tennis player in the Transvaal to break his record yet. The mixed doubles championship were played by Wentzel and Miss Hulley vs. Dupreez and Miss N. Dupreez. The match was won by Dupreez and Miss N. Dupreez by two sets to [illegible] 6-4, 6-3.

Pretoria Indian Lawn Tennis Club

At the third annual meeting of the Pretoria Indian Lawn Tennis Club, held on June 7, at The Tamil Institute, Church Street, Pretoria, the following officials were [illegible] Patron: Mr. Rama Rao, I.C.S. Agent-General for the Government of India in the Union of South Africa; President: Mr. G. Seshia [illegible] Naidoo, [illegible] Swaminathan; treasurer: Mr. I. Sivarattr

Review

"Our Rugby Springboks" by Issac D. Difford is a well got up brochure in [illegible] colours. It is an history of the Rugby International [illegible] the last 16 years between [illegible] and Great Britain and Australia [illegible] Zealand played in South Africa. [illegible] those countries. [illegible] include that of [illegible] British Team now touring in [illegible] [illegible] left a lasting [illegible] of the British [illegible] will still be [illegible] a place in the [illegible] is published by [illegible] Agency with the approval [illegible] African Rugby Footba[illegible] be had at 1/- a copy. We recommend the book to every rugby [illegible]

Hindu Wedding

The marriage of Mr. K. S. Thay President, [illegible] Wood Literary and [illegible] Institute Society and Chatsworth Football Club Champions, with Sharwood Vijay Lutchmee, daughter of Mr. [illegible] Pillay was celebrated on [illegible] gathering attended the func[illegible] held at the Chatsworth High [illegible] Hall. The ceremony under which the ceremony took place was gaily [illegible] and beautifully illuminated [illegible] given part of the ceremo[illegible] [illegible] the wedded [illegible] and good wish[illegible] friends. The ceremony was a [illegible] one. The essentials of the Vedic [illegible] were observed without the [illegible] ceremonial usually associated [illegible] function. Mr. D. K. Moodl[illegible] Mr K. N. Thayre was the [illegible] a number of suitable wedding [illegible]

Natal Indian Congress

A public meeting will [illegible] accord a welcome to Mrs. [illegible] (wife of the Agent-General for India) under the auspices of the Natal Indian Congress in the City Hall [illegible] on Saturday, 2nd July, 1938 at 7.45 p.m. His Worship the Mayor, Councillor Fleming Johnstone will preside.

SWAMI BHAWANI DAYAL,
President.

A. I. KAJEE
J. W. [illegible]
Joint Hon. Secretaries

Books for sale.

NOTE.—Remittance should accompany order. V.P. ORDERS will not receive attention. Postal Orders to be made to "Indian Opinion" at Phoenix. Postage Free on all books.

Mahatma Gandhi 1s. 6d

The story of Ramayana 6d

[illegible] ... 6d

ANCIENT MUSALMANS—

CONTENTS: Sir Syed Ameer, Sir Salar Jung, Naval Mahomed Mulk, Hadrat the Type of Mahomedans Mohamed Sayani, Mahmood, Syed Amir Ali, Sir Aga Khan, Sir Mahomed Sir Ali Imam Syed Hasan, Ajmal Khan, Sir Sir Mahomed Shafi, Syed Hussain Bilgrami Sir Mahomed Iqbal, Sir Mahammad Habibullah, Sir Abbas Ali Baig, Barrats, Sir Abdur Rahim, N Hydari and the Ali Brothers.

Price ... 5s.

ON KHADDAR—

(By Dr. PATTABHI SITARAMAYYA)

In this handy book, Dr. Pattabhi Sitaramayya traces the causes that led to the destruction of many ancient crafts and industries of India. He also illustrates by facts and figures the great advance the country has made by the step Mahatma Gandhi took by making the question of Khaddar as to the pedestal of a patriotic plank in the Congress platform.

Price ... ... 1s. 3d.

SAKUNTALA—

By Kamala Satthianadhan, M.A. A prose version in English of Kalidasa's drama.

Price ... ... 1s. 3d.

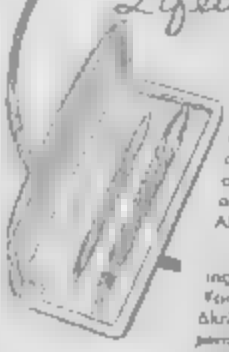
ESSAYS ON INDIAN ECONOMY—By Mahadev Govind Ranade
Price ... 4s. 0d

ESSAYS ON INDIAN ART, INDUSTRY AND EDUCATION —
By E. B. Havell Price 3s

INDIAN INDUSTRIAL AND ECONOMIC PROBLEMS —
By V. G. Kale, M.A. Price ... 4s

THE WORLD'S FINEST AND THRIFTIEST PEN

Lifetime Feathertouch

Which do you consider the better buy? One Lifetime* Sheaffer with Feathertouch Point that gives finest performance as long as you live—or a series of cheap pens that wear out and are discarded? Sheaffer alone gives a Lifetime* guarantee and is the only pen that provides All of today's modern pen features.

Streamline Balance makes writing a pleasure... One-stroke Filling, Vacuum or Lever Fill, 400% more ink than multiple-stroke pens. Accurate Jiffy-proof clip and pocket pens. Feathertouch 2 way writing... VISIBLE pen—with last drop visibility and insulated for perfect flow.

Matched pen and pencil assemblies. Many thrilling colour combinations. Look for the white dot—it means lifelong satisfaction. At leading stores.

SHEAFFER'S

અમેરીકાની બનાવટની દુનીયામાં એકી નજરે વખણાએલી.
જીન્દગી પર્યંત ની ખેપીત મેરન્ટી સાથે
શીફરની પેન અને પેનસીલો તેમજ શેલ બોકસની
જુદી જુદી પેનસીલો મળી શકશે.

ઠેકાણા બાબત :

Whole ... obtainable

I. C. ASHABHAI & Co.,

33, Commissioner St., JOHANNESBURG.

'Phone 333716. P. O. Box 4838.

'INDIAN OPINION'

(Founded by Mahatma Gandhi in 1903)

For The Moral, Political and Social Advancement Of Indians In South Africa.

Published Every Friday.

Subscription Rates

Payable Always In Advance.

Within the Union	21s.	Annually
" " "	11s.	Half-yearly
Outside the Union	22s. 6d.	Annually
" " "	12s.	Half-yearly

Become a Subscriber and persuade your friends to do likewise

Apply to—

Manager,

Indian Opinion,

Phoenix, Natal.

"RESISTO"

Ready Mixed Paint was recently supplied on a year's Government Contract.

A Painter writes:—"I have used "Resisto" for years with excellent results."

Agents for Tongaat and District:

GANDHI & Co.,

TONGAAT.

Manufactured by
B. WANDER Ltd., London, England.

Guard Against Nerve Hunger...

STRAINED nerves are hungry nerves. To make good the daily wear and tear on the nervous system special nerve nourishment is necessary.

What you need is 'Ovaltine'. Prepared from milk, eggs and malt, 'Ovaltine' is extremely rich in nerve-restoring nourishment.

But, it must be 'Ovaltine'. Many substitutes are made to *look* the same. There are very important differences.

'OVALTINE'

Builds up Brain, Nerve and Body

Drink 'Ovaltine' The Supreme Beverage for Health.

Add horsepower to your car

પેગસસ વાપરી તમારી કાર ની ગતીમાં વધારો કરો.

With

PEGASUS

SPIRIT OF MILEAGE AND POWER

VACUUM OIL COMPANY OF SOUTH AFRICA · LIMITED

ઇન્ડિયન ઓપિનિયન.

દીનબંધુ, મુંબઈ, તારીખ ૨૮ જુન ૧૯૩૮ પાન ૬—૨૪

"ઇન્ડિયન ઓપિનિયન"
મુંબઈ, તા. ૨૪ જુન ૧૯૩૮

હિંદુ મુસ્લીમ એકતા

હિંદુ અને મુસલમાનો [illegible] વર્ષો પહેલાં જ્યારે પ્રથમ [illegible] ત્યારે [illegible] એમણે [illegible] જ્યાં ત્યાં [illegible] ઉપર [illegible] ઉપર [illegible] ત્યારે [illegible] ત્યારે [illegible] ત્યારે

મીસીસ રામ રાવની મુલાકાત

મદ્રાસથી આપના પત્રવ્યવહારીને મુલાકાત આપતાં મીસીસ બી. રામ રાવ જણાવે છે કે ગયા શુક્રવારે પેપટાઉનથી નીકળ્યાં અને ગયા સોમવારે ત્રીજે પ્રભાતે અહીં હતું. આ તો હીન્દી બહેનોના પ્રત્યેક ઉત્સાહી કાર્યમાં આમ લેવા આનંદ માનતો છે અને આ વખતે મળી એ ગાસ કરવાનું મળ્યું હતું. આજે સ્ત્રી સમાજનું કાર્યક્ષેત્ર ઘણું વિસ્તાર પામ્યું છે અને પુરૂષના તાબા હેઠ જેવી ગણાતી તે સ્થિતિમાં રહી નથી. આ દેશની હીંદી સ્ત્રીઓએ પોતાની હિન્દુસ્તાનમાં રહેલી બહેનોનું અનુકરણ કરવું ઘટે છે. આજે દૂર દેશમાં એવા પોતા પર ક્ષેત્ર હશે જેમાં સ્ત્રી વર્ગ પોતાનો પાઠ બજાવતો ન હોય! આજે દૂરદમાં ક્ષેત્રો તો હીન્દના સાત ખંડોમાં જ્યાં રાષ્ટ્રીય મહાસભાનું પ્રધાન મંડળ સ્થપાયું છે તેમાંથી મુખ્યના પ્રધાન મંડળમાં સ્ત્રીઓ પ્રધાન હોદ્દે તો એક રીવાજ છે. સંયુક્ત પ્રાંતમાં એક બહેન પ્રધાન તે ઓ બનીને છે. પંજાબ જે રાષ્ટ્રીય મહાસભાના પ્રધાન મંડળ બીજા પ્રાંત નથી પણ ત્યાંથે પાર્લામેન્ટરી સેક્રેટરી બહાર, એમ પ્રાંત અને આસામમાં. રેપ્યુટી સ્પીકરો તે પણ ઓછા છે. આમ દૂર દેશમાં તો હીન્દી સામાજીક ઉન્નતી આ રીતે સ્ત્રીઓમાં પુર જોરમાં કામ કરી રહેલ છે. તેવીજ રીત આહીની બહેનો પણ કરશે એ પણ નહીં પણ એવી મારી આશા છે.

મીસીસ રામ રાવે આજે હીંદી રમણમાં ભજન ગાયાં તે બે બાળકો નાતાલ આવે પિકેનીક કરી ને પડયા છે ને વીજળી પણ ઉલ્લેખ કર્યો હતો અને તેનાથી આશા અને ઉમેદ એ બધી બહેનોના બદલથી આ ફેડરેશનનું મુળ દૂર કરી શકાશે.

પેપટાઉન ખાતે ઉતર્યા પછી કરતને મુલાકાત આપતા મીસીસ બી. રામરાવે જણાવ્યું હતું કે આ તેમનો પહેલો અનુભવ છે અને તેમને ઘણા દેશો આવી પડયા છે પણ કરતાં બહાર-મીન બીજી પ્રજા પ્રત્યે બેદરકારપણું વર્તન રાખતા થઈ આવે છે, અને જણાવીત છે કે તેમને પોતાને પણ આ વહેવારના ભોગ બનવાની પરતા આવે. આગળ ચાલતા મીસીસ રામ રાવે જણાવ્યું હતું કે મન આજમે લાગે છે કે કેટલીક વ્યક્તીઓ આ ફેંગબેદના જે હીન પણ અને અન્યાય રહેલો છે તે તરફ જોઈ નથી શકતા. મીસીસ રામ રાવે મીલાયતનાં હીન્દી બહેનોના પ્રશ્ન પોતાનો મરી ગારે મુંઝાય હોવાનું છે અને આપનાનો પણ અપરનાવર કરતા.

મીસીસ રામ રાવની આશા અને મુલેદો હીન્દી પ્રજા તેમજ બહેનો રાખ્યું કરતી પ્રજા વિશે હોય તે પ્રમાણે તેમણે આશા અને પ્રાર્થીએ છીએ.

દ. આ. રા. હિંદી સ્ત્રીજનો

આપના એકરની અન્ય ... આંતો મા અબ્દુલ્લાહ ગામેનિયે દિલ્હી પારાવલ્લાના આપેલ આપણે છાપ્યા ... આપ આશા રાખીએ કરીએ કે આ દેશમાં હીંદીઓની સ્થિતિ હરિજન જેવી છે એમ ... કહીં છે તેનો કેવા અનર્થ નહીં કરે. પારસમણ રોપના કહેવાનું આવું કરવા પાછળ નથી રહેતું કેમકે આ દેશની બ્રિટીશ પ્રજા આપણી સામે કેવો તુચ્છ વર્તાવ રાખે તેમ અને હીંદમાં હરિજનો પ્રત્યેનું આપણું વર્તન હતું અને કયાંક તો હજુ મોજુદ છે તેમ આપણી કડીઓ અમો કરે નથી. રહેવાના, વેપાર કરવાના અને નોકરી રોજ બીજા ના બધાં ના પણ આપણે માટે અલગ કાયદાઓ રાખ્યા આ આપણે ... આપણે નીતિ આમ કરે ... ના કરીએ ... ના માની એમ કુદરતના નારાજ આપણી સામે કરે છે ... આપણી પ્રગતિ માટે તમ કરે છે ... આ પ્રસંગને અને દેશ ઉદ્દેશથી હીંદી લગ પ્રત્યેનું બેદભાવનું વલણ આવીનો વરસાદ ... ત હવે બાઝેબ પ્રાપ્તનારો આવનારું હોવાં આ દુઃખોનાથી આપણો છુટકારો થયો ... આપણા પોતાના હાથની વાત છે. આપણે પોતાની ઉન્નતી માટે પુરુષ સ્ત્રીઓ અને આ દિશામાં માટે પુરુષ જવાબદારી આપણી હતી. જેમ ગુલામને પોતાની પ્રમાણે હાલત વિપરીત નથી લાગતી પણ તેમાંજ ગ્લેનોય માને છે તેવી મુશ્કેલી ન પણ હાલે તેજીજ રીતે આપણીજ નિજ ... ના આપણી સ્થિતિમાં સુધારો કરવાની દિશા ... ના બહારની મદદ આપણને બધું ઉપયોગી નિવડે તેમાં સંશય નથી આજે દૂર દેશ પોતેજ સ્વતંત્ર દેશ તો ... ના ... હતી, પણ ... સ્થિતિ ... આશે ... સુધી તો આપણે પોતાનાજ બળથી આ દેશમાં આપણી સ્થિતિ સુધારવાની રહે છે.

પ્રગતીનાં કાર્ય

કરવાનાં ... ની પ્રગતિ ... માટે ... ...

શ્રી. મણીલાલ ગાંધીનું દિલ્હી ધારાસભામાં ભાષણ

દ. આ. માં હિંદીઓની દશા "હરિજન" સમાન છે

હિન્દી એજન્સીની નિષ્ફળતા

દિલ્હી ધારાસભાની બેઠક સમાપ્ત થયા પછી શ્રી. મણીલાલ ગાંધીએ ધારાસભાના સભ્યો સમક્ષ દક્ષિણ આફ્રિકાના હીન્દીઓની પરિસ્થિતિ વિશે જે નિવેદન કર્યું હતું તે નીચે કિંમતારીએ કરીએ.

શ્રી. મણીલાલ ગાંધીએ દિલ્હી ધારાસભાના સભ્યો સમક્ષ ચોખવટ કરતાં જણાવ્યું હતું કે દુઃખભર કહેવું દોષ તો દક્ષિણ આફ્રિકામાં હીંદીઓની સ્થિતિ 'હરિજનો' સમાન છે એટલામાં અથવા સારા ભાગી ગણે છે જેમ હિંદુસ્તાનમાં અસ્પૃશ્ય વર્ગ પહેલાં અને આજે પણ કેટલેક વખતે હરિજન કોમ પ્રત્યે બધી રીતે અણગમો બતાવવામાં આવતો અને આવે છે તેવું સ્થાન સમાજમાં ઉંચ નીચેના ક્રમમાં હરિજનનું રહેતું તેવા રીતે મુનીયન સરકાર તેની હિંદી વસ્તીને ઉંચકજ નીચના ક્રમસમાજે રાખવા ઇચ્છે છે. હીંદી એજન્સી પણ એ નાબુદીજ છે અને હીંદી એજન્ટ પાસ્ટવખા કોમને માટે કંઈ કરી શકે તેવું તેની પાસવારે પીઠ બળ કોજ નથી.

કેપટાઉન એગ્રીમેન્ટ

કેપટાઉન એગ્રીમેન્ટ કયા તે તેઓમાં બતાવ્યું તે આપ સૌ જાણોજ છો. આ એગ્રીમેન્ટ હન્ડીઓના પ્રતીનીધિસ્થાન વીરુદ્ધમાં યુનીયન સરકારે પાર્લામેન્ટમાં જાહેરાતની પેરવી કરેલી તેની સામે હીંદી કોમે સખ્ત વિરોધ દર્શાવેલો તેને પરિણામે એક ગોળમેજી પરિષદ મળેલી એ વખતે હીંદી કોમ સૌકે ન્ય કાઉન્સિલ એગ્રીમેન્ટ નામનો કરાર બોલાવેલો હતો. પણ તેનો અમલ કેટલો અને કેમ થયો એ પણ જાણવા જેવું છે. કેપટાઉન એગ્રીમેન્ટ દ્વારા એવો રસ્તો કરવામાં આવી હતી : હીંદી કોમ પ્રત્યે યુનીયનના કાયદા સામે કોઈ પણ જાતના અદાલતનો પગલા નહીં ભરવામાં આવે અને તેની ઉપરની સામેના પુરી તક આપવામાં આવશે. વિરાધમાં ધર્યા અને રહેવાકર આંદોલની સહકારમાં આપવામાં પણ આવશે. કેપરાન આ કરારના એ પણ નક્કી થયું હતું કે જે હીંદી આ દેશમાં વસવાટનો હક્ક ઊંડી રહ્યા હીન્દ જવા ઇચ્છે તેને કેપ પાછન્દ આપી સરકાર તેમ હિન્દ ફરીવાકરે અને વિદેશમાં આ કરાર નામાનો પુરો અમલ થાય તે જોવા સરકારને, તેમજ બાકી રહેલ હીંદી પ્રજાને પણ ઉપયોગી નીવડે એ દૃષ્ટિથી નક્કી થયેલું કે આ દેશ ના હીંદી સરકારે પોતાના હીંદી એજન્ટ નીમવો. આ મુજબ હીન્દી એજન્ટ નીમાયા અને આજ સુધીમાં પાંચ એજન્ટ આવી ગયા તેમની પાસેથી જેવા એજ જોવામા આવે છે કે હીંદી કોમનું આ દેશમાં કંઈજ ચાલતું નથી. બીજા એજન્ટની વાત તો જવા દઈએ પણ નામદાર પીતીરામ રાઓ જેવા સમજીક, પ્રામેલ રાજનીતિ પુરુષ પણ એક હીન્દી એજન્ટ તરીકે તે નીષ્ફળ નીવડયા છે. જો કે નામદાર રાઓસાહેબે યુરોપી સમાજ પર જે પ્રભાવ પાડયો છે—હિન્દુસ્થાન દેશની પ્રજા વિશે અહીંની પ્રજામા સન્માન અને આદરની ભાવના ઉત્પન્ન કરી છે તેનો અસ્વિકાર કોઇ પણ કરી શકે તેમ નથી. કેટલા દસ વર્ષોમાં હીંદી કોમનો રાજકીય પ્રતીકાસ ખેતા જોજ કરવામાં ... કે એજન્સી સ્થપાના હિન્દી કોમ વિરુદ્ધની ભાવના ઘણી જ પણ પડી નથી. પણ આવા એજન્ટનો કોમ પ્રત્યે કરતાં કોમ તો જે કાયદો હીંદી સરકાર કે નાબુદ છે કે પોત પોતાના પ્રતીનીધિનું સન્માન અને મોભો સાચવવામા કીલી છે

કરાર ભંગ

કેપટાઉન કરાર પડીને હજુ હિન્દી પ્રતીનીધીમંડળ હિન્દને પાછાર નહોતા પહોંચ્યાં ત્યાં યુનીયન સરકારે હીંદીઓની આ દેશમાં આવવા પર પ્રતિબંધ મુકી દીધા. આ પ્રતિબંધ પાછી તો હીંદી કોમ તરફ અપરદા પડકારા થી પરંપરા ચાલી પ્રથમના દાયકાપ્રાન ચેમરલેન ડીક સેન્ડ કેન્સાર એન્ડ આગળ પછી વેપાર કરવામાં પણ આવાગમનીકરણ કાયદાઓ કરવા લીસર કેપ્યુરોહત લીક પેસ કરવામા આવ્યુ અને તે પછી તરજ હીન્દી કોમની પરવા ઓછી થઈ અને પરવાનગી કોમોનાઝેશન રદ્દ થયા અને ઇન્ડસ્ટ્રીયલ કન્સીલીએશન એક્ટ પણ આવ્યા જેમાં હીંદી કોમ તરફ પણ જાતનું પ્રતિનીધીત્વ નથી આપ્યું. હીંદી વેપારીની જડ મારવા માટેજ આ એક થયો છે તેમ ઓટ ની રૂપે દુકાનદારો અને ફેરીવાળા ના કાયદા ની કામનું ખરોજર પાસન કરે છે ન નહીં તે જોવા જે ઇન્સપેક્ટરો નીયુક્ત થયા છે તેઓ ઉપલા ભાગે વર્ગને કનડવામાં અને હેરાનગતી કરવા ... પકડવા જે આપણા પુરો સ્ટાફ એક્ટ, જેનો હેતુ કેપમાંથી દૃષ્ટિએ તો આનારોગ્ય પરો કે તથા સ્થાને ધોળ તેને નુકસાનકારક કે નષ્ટ કરવા માટે દેખાય છે પણ આજ સુધીના અનુભવે એજ બતાવ્યું છે કે યુરોપી વસ્તી માટે કે યુરોપીયનને કોઇ જાતના ભેદ પણ કારણે જોખમી હોય તો તેને અમાપી સહાય તેજ દૃષ્ટિએ આ સમગ્ર એક્ટનો અમલ થાય છે. તેના નાબજ કેદાકરણો સ્ટ્રેરિઝરીક્ટ, પ્રેમ સ્ટ્રીટ અને રીપરસાહેબના સ્થળોનો ખોજુદ છે, જ્યાં આજે ચરસો ધણા હીંદીઓ કેદ છે ત્યાંથી તેમને હટાવવાની પેરવી ચાલે છે પણ બીજા વર્ગ અને યુરોપીયનને કોઇ પીન યુરોપીયન નોકર તરીકે ન રાખી શકે એ જે બીજો દેશ બધા કરતા તેનો ભેદ પણ હીન્દી કોમને હજમ પાડવાનો અને તેનો હરજને કોઇ ન રહે એ સીવાય બીજો કોઇ તેમ દેખાતું નથી. આ બીજો સામે હીંદી કોમે અત્યારે પુષ્કળ ફરિયાદ મચાવ્યો તે પણજ આ બીજોના સંબંધમાં તપાસ કરવા કમીશન નીમાયા છે. છેવટે કુંવરાલ ગોકુલ એશિયામાંથી હીન્દીઓને કાઢવાનો અત્ન તેવા પ્રદેશમાં હીન્દી વસાહતની બાલીકા ઘટાડી ન શકે તેમ વેપાર પણ ન કરી શકે તેવા પ્રતીબંધો સુચવામા હતા પણ આ સંબંધે પણ હીંદી કોમનો મક્કમ વિરોધ થતા કમીશન નીમાય તપાસ પણ રહી છે હીન્દી કોમની આ દશા છે, અને કેપટાઉન કરારનો અમલ કેવો થયો તે આ પરથી સ્પેશ સકાય તેમું છે.

પોતાનું ભાષણ સમાપ્ત કરતા શ્રી. મણીલાલ ગાંધીએ આશા વ્યક્ત કરતા વિનંતી કરી હતી કે ધારાસભાનો હીંદી પ્રશ્ન પણ દ. આ. ના હીન્દીઓનો પ્રશ્ન ધ્યાનમા રાખી તેમના હીતનું રક્ષણ કરવામા પોતાની તે બધું કરશે.

ત્યારબાદ દિલ્હી વતી ધારાસભાના રાષ્ટ્રીય પક્ષના ડેપ્યુટી લીડર શ્રી સત્યમુર્તીએ દ. આ. ના હિન્દીઓની પરિસ્થીતીના વિશે રજુઆત કરી બારી પરિસ્થીતીનો શ્રી. મણીલાલ ગાંધીએ જે ખ્યાલ આપ્યો હતો તે માટે આભાર માનતા દર્શાવ્યું હતું કે રાષ્ટ્રીય મહાસભાનો પક્ષ પોતાનું જાણતું તે તમામ કરશેજ અને ઉપરાંત શ્રી સત્યમુર્તીએ એ પણ ખાત્રી આપી હતી કે હીન્દ અને ઇંગ્લાન્ડ દેશ વચ્ચે જ્યારે સમાધાન કરવાનો સમય આવશે ત્યારે હીંદની પરદેશમાં વસતી પ્રજાનું સન્માન અને હરજો સું અને તે બાબત જળવાય એ પણ નક્કી કરવું જોઇશે

દક્ષિણ આફ્રિકાના ટુંક ખબરો

રૂપું સમાચાર

દક્ષીણ આફ્રિકામાં કેટલાક દિવસથી રૂપું ઘણી કડંગી રહેતી હતી. સીક્કાઓ બનાવવાના ટંકશાળ પરસાદના ઝપટમાં પડ્યાં હતાં. ઈંડીયા પવન પુંકતો હતો અને ગરમી ગાયબ મંગમા પાર. ૬૫ ટીકો નીચે ઉતારી ગયો હતો. રોડેશીયા અને બેનરીબ્લના બાહડો તરફ ઘણું ખરક પડ્યું હતું. બાયહડ અને ગોલ્ડ સેન્ટ બેન્સ તરફ પૈસા ફલાવના બે ત્રણ દેહલું પાછું પડ્યું હતું. ઓલસ બેમાં ગાહના દાણીયા પ્રીયરનો રેટ નરમ હતો; પણ ગાહાકના કેટલાક ગાળોમાં સતપરોમાં રોગ મોટી નીકળેલ છે.

દક્ષિણ આફ્રિકામાં મુસાફરો

આપ વર્ષના પહેલા ચાર મહીનામાં દક્ષીણ આફ્રિકાની મુલાકાતે સમણા માટી ૧૪૦૨૪ મુસાફરો આવ્યા હતા. ગયારે ગયા વર્ષની ઓફ મુલતમાં આવેલા મુસાફરોની સંખ્યા ૧૨૧૧૦ હતી. નમા અધેલમાં રોડેસીઆ, અને પોર્ચુગાલના ગેનથી ૧૩૨૦, તમા દેશાવરથી ૨૫૨ મુસાફરો દક્ષીણ આફ્રિકા આવ્યા હતા.

દુકાનદારોને ચેતવણી

ડરબન પ્રીટોરીયસ સ્ટ્રીટના પી. સર પોલ નામ ના હીંદી બાદશાહે દુકાન બંધ થવા પછી બ્રુમેનીનું માંસ નેટીવને વેચવા માટે ના. ૧૫ જુનને બે બાબત કંપની સીરા કરતાં મેજીસ્ટ્રેટ ના. એસ. જે. રમીયે ટીકા કરી હતી કે "કાલના બાબતે દરવાજેનો વેપાર બધો ચાલ્યો રહ્યો છે" બીજા દુકાનદારો માટે મજબુત શીક્ષા અને ટીકા ચેતવણી રૂપે છે.

બોઅર લડાઇની યાદ

ટ્રાંસવાલની લડાઇ પ્રસંગના પ્રખ્યાત બોઅર સરદાર શ્રી કેનરીન્સબર્ગન કનીંગહામ નેરોબીમાં ૮૬ વર્ષની ઉમરે મરણ નીપજ્યું હતું. બોઅર લડાઇ પુરી થયાં પછી શ્રી કેનરીન્સબર્ગમાં ટ્રાંસ-વાલમાં હતા. પણ ૧૯૦૨ માં એક બાસ્ત ફરીયર ચાદેર કરી પક બોઅરો સબોધ્યા. શ્રી કેનરીન્સબર્ગમાં બોઅરોસા જ્યા કેનિયામાં એક બાસ્ત કરુ પાછું સ્થાપ્યું હતું.

સુએજકનાલ

દક્ષીણ આફ્રિકાનો દરીમાર માર્ગ જગતના વેપાર માટે અનુકુળ છે. ગયા વર્ષમાં પુનીબન કરારે આજ ઓટો ફેરફારો કર્યા હતા, જેની અસર સુએજ કેનાલ માર્ગને થયા હતી. પેરીસના છેલ્લા સમાચાર મુજબ સુએજ કેનાલમાંથી ગયી સાલ બોટોની ઓટ ઘટાડો થયા જણાવ્યું થયા છે. ગયે વર્ષ સુએજ કેનાલમાંથી પસાર થયેલી બાલ બોટોમાં સધારા મણી ૨૫૫૦૦૦૦૦ ટન માલ હતો.

ચાર લક્ષ બાળકો

ડરબનમાં ગ્રીસીસ એમ ૬. પાંચ અને ચર્ચ બાળકોનું આરોગ્ય સારું છે. ગ્રીસીસ બાંધક મેન્ટ સ્કુલના હોસ્પીટલબાળો મુકત કર્યા છે. પણ બાળકોને ચાપી પુર્વક બાવજત માટે હોસ્પીટલમાં રાખવા છે. તીવરબુધવારે સવા અઢારટીકાના સમાચાર બહાર હતા કે એ બોસીસ ઠીકર ફેસર નામની સ્ટ્ર ધર્મની ઓફિ ગાર બાળકોના જન્મ અરેબા હતા. ત્રણ વર્ષ છોકરા અને એક છોકરી હતી. બોકાર ઠીકર પછી ડોક્ટરોનું બોર બાબત બરજ મારવું કર અને બીજા એક બાળક માટે ચોગ્ય હતી બાળક બે બાળકો અને બોસીસ ફેસરની તબીયત બા સુધારો ધરે હતો.

ડરબનમાં પ્રદર્શન

ડરબનમાં ચેતીબારી અને ડુબર કેટોજનું પ્રદર્શન તા. ૨૮ જુને પુરૂષ મુકવાની ઈંડા બરબાર બનારસ સર પેટ્રીક ડંકન હસ્તે થયું અને પ્રદર્શન બાદેર પ્રબન્ધ બાદ તા. ૩૦ જુન સુધી પુરૂષ રહેશે. આ દીવસોમાં ટ્રીજીક્સ ડરબર બાદ બીજા આકર્ષીત રમત ગમતો બાદેર પ્રબન્ધ નીહાળવા માટે મોટબણ થય છે.

ખુબી સબાવત

નાટાલ બાંડ ક્રમુકમાં યુરોપીયન બાબતો માટે એક કનવલબન્ટ દાબ છે બાં ગયા વર્ષમાં ૨૬ પુરૂષ ૧૬૧ સ્ત્રીઓ અને ૩૬૫ બાળકોને આસરો આપવામા આબ્યો હતો. રીબોર્ટમાં જણાવ્યું છે કે ગયા ૨૫૫ વર્ષને બદ ૧૯૦ બાબી બે રહેમો બે બાબ્ય પ્રદરયા તરફથી પુરે નાણે આ બાબતોના પામમાં બપેલા માટે દાન બાબું હતું ડરબનમાં દીન્દી અને કસલમાની બાબતો માટે બે જુદા પામો છે, અને તેબોને ક્રિપલા પ્રકારના પુરુ બાબવા બાદેર દાન બાબા બાબબાનું છે.

નેટીવ હાઇસ્કુલો

ડરહલ કનની પુરોબાબાન-નેટીવ—કોન્ફરન્ટ માહ રીલે વેબજ ગોર્ડનમાં આપેલી જુબાની મુજબ ડરહલ કનમાં નાટીવોને બાબના પરો માટે બબી હાઇસ્કુલો બોબવબી પડે છે. કેટલાક દબબલા ગોમાં એક બાબારબ બોરડાબો લાલ ક્રિપરીત નેટીવ બબી પુરોને બેગ્ય રહેનું પડે છે

મોટર ડાબવર બારે રોબ

ડાગકેટાદીન બાબનના બે બાબલદારોને મજુરો ને પગાર બાબવા સ્ટ્રીગ્સની બેન્કમાંથી પા ૬૭૭૫ ની રકમ મળ મોટરકારમાં મોકલ્યા હતા. મોટરકાર બાબનની બાજોમાની હતી અને ડ્રાબર ડબલ્યુ. એમ્સ દુરીસ્ત નોકર હતા બને અમલદારો સ્ટ્રોગ્સમાં એક દુકાને બરીદી માટે ઉતર્યા હતા બબી પાછા ફરતાં ડ્રાબર બને મોટરનો પતા નહીં લાગતા પોલીસને બાબર બાબા હતી. પોલીસની તપાસમા કેટલેક છેટે મોટરકાર મળી બારી હતી. નાબ્યા તમા દુરીસ્તનો પત્ત નથી. તેની ઉમર ૨૮ વર્ષની છે તેના બાબાબ ડરબનમા રહે છે દુરીસ્ત કપટદકતના ઈરાદાનું બાતબામા બાબે છે.

મેરીટઝબર્ગમાં રેડીબોદકા

મેરીટઝબર્ગ સીટી મજીસ્ટ્રેટની તા. ૧૪ જુનની મોટી મર્યા બોબરીરેટ બને વાહનારીબોના તપાસ માટે ચર્ચ બને ગ્રાન્ડ મદ્રકેટ સ્ટ્રીટ સુધ બને બરગર સ્ટ્રીટ કમરશીબાબ રોડ સહીત, બેબક બને ચર્ચ સ્ટ્રીટ મળી ૪૫ બીલ્ડીંગોનો રેડીબોદ પા. ૫૪૦૦ નો બને મુલ્યા નાબી બાબ હતું

આરજેન્ટાઇનના ધરતી

ચોદા મહીના ઉપર દક્ષિણ આફ્રિકામાં રેડીના બાબો બબી જબા બબ ઉત્પન બબો હતા. મારે પબ્બા રોટી બાગાબેલ બને પુનીબન સરકાર બચ્ચે મોકાતબી. ૧૯૩૬ ડેકાબરબી બંબાબવા કરાબ બબેલ હતો. ગયા મહીનામા બાબરેન્ટાઇનના બે ઉનર બરના ધરતી બબ બતા. વળી તા. ૨૫ જુનને કપટાકનમાં બાબની સ્ટ્રીટરમાં બાબરેન્ટાઇનથી બાઠ ઉનર ટન ઘરતી બાબવા બબા છે.

બસ હુંબાવણી

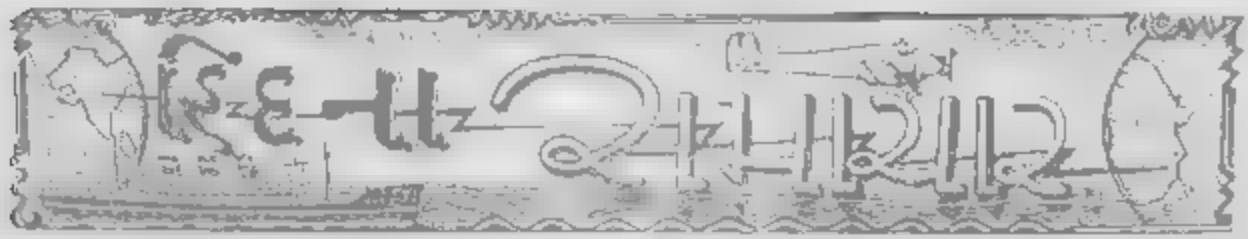
મેટર ડરબાનમા ચીકાગો શોબક રેડ ક્રેબર બાબના બબબોની નદીના કીનારા નારક મી. બી. કેશ પ્રસાદ નાગના ઈંડાની બાસ હુંમી બબી હતી. બબબા ૧૫ ઉતારૂબો બના કેટલા નસીબ સંજોગે બચ્યા બબા હતા. ચોડી પ્રબ્ન પામેલા ઉતારૂબોને સારવાર માટે ડોસ્પીટલમાં મોકલ્યા હતા. આ બાકસ્માત બાબી બજ્યા ઉપર ૧૦૦ વારના ઈંટામાં ચોદા વર્ષ ઉપર હાલના કેટલા અકસ્માત બબેલ હતા.

ડરબન કેસલ

દક્ષિબ આફ્રિકાની બબબીની પુનીબન કેસલ કુંપનીની ઈંગ્લાંડના બેલ ડારહમાં ડરબન કેસલ નામના ૧૬ હજાર ટન બી એક મબી સબાવડ બાબી આગબોટ બાજુ ડરબાની કોબા તા. ૧૪ જુનને સર કમ્પબેલા સ્ટુબર્ટ ડરબે બબ હતી. ડરબન કેસલ બાજુ વર્ષમાં તાબારે ૧૪૮ તા. ૨૨ બાન્યુબારી ૧૯૩૮ ગે પ્રબમ ડરબન બાબશે. પુનીબન કેસલ કુંપનીબે મજબુત નબી આગ-બોટને ડરબન કેસલ નામ બાબ્યા માટે ડરબન ના સાંસદોબો તરફનો ઉત્તે ડેબાડનારો સદેશો મેબર બી. હેમેર્સલે તા. ૨૪ જુને ડીબા પ્રસંગે બાસ્યો મોકલ્યો હતા.

નેટીવ બીઅર બારે રીકો

જોહાનીસબર્ગમાં સેસીલબારી અને બુબીસી કબબાકિન્ડમા નેટીવ બીઅર માટે બબારબ પીકુ ઘબી કનટબંદીબો ચાલે છે તબા ઉદ્યોગના મબ, બ્યુનીસીપલ નસીબ એજેન્સી કીબાર્ટમેન્ટ બાજના પાંચ જીલ્લા જુદા જુદા પાંચ રબંગ બાંબવા પીબાર ચાલુબો હતા. બા જીલ્લાઓમાંથી છબજોસો નહેા નેટીવોના કેબ્યબથી, સસ્તા ઘરોના પરો બીબેર બારે ક્રિબાબગમાં પ્રસાબ બાબશે.

જમીન નદી બેહાલ

સ્વરાજપુરમાં બેકુનોએ ગુમાવેલી જમીનો છેલ્લાં કેટલાક વર્ષોથી બેહાલ રહી હતી, તે સાથે આ ચર્ચો તાલુકાની પ્રજામાં ઘણો રોષ ભડકેલો છે, તે એ જમીનના ગણોતીઆ બેકુનોએ એ જમીન વેચાતી રાખનારાઓને પોતે તો કંઈ વધુ ચમાત ખેડી ... એમ નથી એ બતલાવતી નોટીસ આપી દીધી છે

આ જમીનોવાળા પેઢી બાબલાના બેકુનોની જમીન રાખનાર તો ગામને આને બોજ-બારદી ગામની જમીન રાખનાર તો સરકુલીનને નોટીસો મળી ...

જમીન પાછી મળી

ઇ. સ ૧૯૨૨ ના ઑક્ટોબરના પ્રથમ કુવા મહી તરીકે જે પાયાણાની જમીન સરકારે આલયા કરી લીધી હતી ... એ જમીનનો કબજો પાછો મળ્યો છે અને ખેતર ખેતર નેતાના જમીન માલીકોને નાણે વધ મળ્યા છે

જરાવાર વિદ્યાર્થી બોર્ડ

મદ્રાસ પ્રે. મંડળે પોતાના ગ્રાહકોને સુવાવાદ કરવા, તથા મંડળ મળે બધા લવજોની વકાદારી દેખે અને ... કબજદાર જેવા તત્ત્વોને દૂર કરવા માટે અમલ ચાલુ બોલાવાપર પણ કાઢયુ છે ને પ્રતિબધ્ધ પર વધી બાબતોને તે મંડળના સુધ્ધ બાબે ચલણ ... ... ચેસ્ટરની નૈયારી કરે છે

બાલવન વિદ્યાલય

કેલાવાણમાં ગામ કરતા બા તરફના બાબતોએ તરફથી ગા. જીવાભાઇની માલેકત કુપીના ૧૩૧-૬૪-૦૦ આ વિ. વા બાબતના ચાપા ... ગોકલવામાં આવ્યા છે. બાબાલયને બાકીમ બાબતોની બાબત મી બોબાબાલય ગોપાબાલ ઘરે આવી પહોંચવાં બેબાબણી મંડળના કુવારીઓને નાણે બલાવા આવી છે. રંગુનથી રૂ. ૮૦૦ બાબાલય માટે આવિ ગયા છે. બાબાલયનું મકાન ૬૮ રૂ. ૪૦૦૦ સુધી પહોંચી ગયુ બાબ આજદિ રૂ. ૫૦૦૦ સુધી બવાનો આંદાજ છ

અપંગ બચ્ચાંના લેહકો માટે

બાબમ બચ્ચાંના લોકો નાટે જે કુવ ગયા રહેલો, બાબકુવ ગયા બાબકુવ સાથે મકાનો બાંધવા માટે ગોવ બાબ કરીબાનો બાજદમાં બગાવેલ કરવાનો બાબ ત બાટે જમીન લેબાબવા મકાન પત્રો પાકરવાની ... બાબિદ રૂ. ૨૫૦૦ રૂ. ૧૭ રાબીની બાબિક બાબકવાબાનો બબબ બચ્ચાંના ગાબવા બાટ લોકોની મંજુરી બાબની ૬૮. કબાદંડની કરવામાં રેલુ બતા બા. બા. બાદંગાલાઓ બબુબાબુ ૬૮ ૬ રાબેરની બાગ લાબની બરની બા રૂ. ૨૫૦૦ રૂ. ૧૯ કબાબનારાબોની રંબના તો ૬બરેની નીકળે બાને નબી બાબી પોબના બેં ૧૬ બાનની સાહસથી બાબ તો વધારે ઠીક છે પોગ મકાનો કરેલા બાબણો દેવુ બાર નહિ ...

પોજનાનો હેતુ અને પરિણામો

પ્રમુખ—બા મેજના પ્રમાણે દરેક નીવાસનો બાંદાજ ... ૧૫૫ ... ... બબબ બર્ગ માટે બારની બાંધવા એ મ્બુ નો ૬૮૮ છે. બબાનીક મંબબાબોએ બા ... કાબે ૬૮૮ લોકોએ બોબું ૬૮૮ાન બાબાર ... ને પહેલા બાપણે કરીએ તે બબારે ચાલ છે બાબી બાબણે બીજાઓને પબ બાર્ગદર્શક બની શકીશું ૬બાની બબાજીએ બે વર્ષમા ૨૦૦ નીવાસો તૈબાર થઈ જશે. બાજે બાપણે બાબબુની મુદીનુ રોદ કે બે ૬૮૧ બાદર ઉપબ ... ... તેબ ૬૮૮ો બો મુકી બાબી બાબાલ તાં રોબાબેલ ... બાબબુની બાદાકતબા પબ બબારો બાબ તેબજ બજબુત રોબાબ પબુ ઘઈ શકે, બોટકુબ નહિ પબ બાપણને તેબાથી ચાર ૮૬૧ બાદર પરબથી છે બે. બા ઉપરાત બબારે નીબાસો બાબવા માટે પબ વિચાર કરવામાં બાવ્યો છે. બા બોજનાથી જે બાપણુ જગીન પડતર બે બાત બબી કોબબોક પબ તબી તેબો બબબોક પબ થશે

કોબારી મહાવિદ્યાલય

નંબરી મુકરમ વિબાબિદ્યાલબ ૧૯૬૫ા પ્રતિ ... સ્થાપિત કરી દીધી છે, પબુ વર્બો બબા બામ કી તેબ બા ... ... કોરની બાદબબુો કિબા બબા છે. બહાવિદ્યાલબ (કોલેજ) બાટેનુ બકાન નબી, બોટકી બબાબાબીબોને તકલીદ પડી પડે છે. મુબબાબિબાબા પ બાબબત વિકાબાબો'કારે બહા-વિદ્યાલબના બકાનકેટ બાટે બાબીબ બકાર પાડી છે ને ઉદાર જનતાને પોતા ... બાબ કબાબબા કિબાતિ કરી છે. બોજાબાબી ... ... રૂા. ૬૦૦૦ નુ દાન બાપનારના ... ... ૧૨૫૧ બી બે બાબન બાં મુબબામાં બાબાબી વિબ્વવિદ્યાલબ જેબા કોબાબી ... બાબરી બોર બબાબી પુરાબ બબી કોર બુબબાબિબાબાની કેબેક છે

વ્યાપક પ્રચારે

૧ ૧૬૬ ... બબુબબાબ બાબ બાબે બબબને કામદો ... ... બી બબબિબોએ ૬બબુ ૬બબુ ... ... બીબા ... ? બાદબારીના બબુ વિબાર્થીબોએ બામકુ બામ કબીને બાબાબબના બબોબો બાબ્બોબ કબે બાબાબે ... બબબ બોર... બબાબબને છે તેબની બાબ્બોબ ... બબુ કરબાની ૬બાત બે તેબની વબિબ્ટના ... બોબોને કોબાબેલ બબા ... બુબ કરબ... દેબ બબી, પબ બુદ બાબબબના બબોબનો દેબ છે. તે વિબાર્બીબોબે બુબા, કબારા, બબબના, તબટી, ... બબા બબા બુદા બુદા બાબાબ બાબ બુબી બા બબબિબે બબબબા ...

શ્રી કામત (રંગીલી તીરથ)

... ... બાબબિબબાબી રાબ્ટનામ બાબી ૫૮ા બબેલા બી બાબટ બહાબબિબિતિના બાદબબાદની ચટી ક્બેરીમાં બોદાબે બાને પરદેબ ... ... કુબ બુતા તેબને બોંપાબે બોરી બુબાર છે.

મુંબઇમાં મેસ્ટરકારો

પોલીબ બાતા તરફથી કોઇ પબ બબબના ત્રીબ મુબબામાં દસ્તાબોના ઉપર બાબ્બા ... મોટર પાકનો પટી રહેતાં હતાં. પબ હવે લે કે મુબબના મેલીબ કબ્બિનર ઉપર બાની સીબી કોરપોરેબનનું બાબુ દબાબુ પ ... ... બોલીબ તરફથી બના બબા બબા ... મુંબઇમાં બાદેર બરાજ બંબોબના બારંબુ ... બાબણી બાબ છે.

પુરાતત્વ શોધ

ઉજ્જયનમાં દરાના કાકરના બાબે તબબ પત્રો બાવકના છે. ઘબોડી બનાવના બોક બુકારે બે બરીદ કરેલાં, તે બરબારના બબકજ લોકોએ બારીકી લીધાં છે. આર્કિબોલોજીકલ બાતાના ડિરેક્ટર જનરલ રા. બ. ... બેનરજી બિલિતે બોબાનું બોક દક્ષિણના રાબ્ટ્રકુટો અને બાબાબના કરનારો પત્રો ૧૯ બા બતકમા વૈબાદિક વિબાંતો ... ક્રિસ્તેબ કરતુ દોબાનું બબાબ્બુ છે. બા બાબ પત્રો બોરિસ્સા, બિહાર બાંબાબા બાન બાલાબ બાંબી બાબબાબા બાબબેદના ચદોસ બાબાના બાલાબો બાબી પરબાનુ બબાબે છે. બા બાબ પત્રો પરબાર રાબબોબો તેબને ઇનબબદ્રબે બાબેબા ... ... બબબ્ટ્ર બતાલીન બાબાબ્ય બૌતિબાબિક સ્થિતિ પર પ્રકાબ બબનાબ

દુર્ઘટનિવારણ કમીટી

બબલાપુર ક્બેરીમાં ઉપરના પ્રમને માટે બોક બબબા બાબબતદારના પ્રબુબપદાને ચબી હતી, અને દુબ માટે બાબપીટલો બાબિદા કીબ બિબેબ્બ બબા બાદ બાબબતદારની ચેરમેનબાબ નીબે ... બેઠક કરવા ૧૫-૨૬ બબબોની—સરકારી અને બહાલબાબાદીબોની બોની બીબાદ બબબુિના બહાલબાબાદો અને ... ... બા પ્રબુબ બો. પ્રબ્તબદાસ દેસાબને કમીટીના બાબબ નિબેબ નીબાબમાં બાબબા છે. બબા બબબુિના બહા બબાબાદોબો બો. બબાબાબા તેબી, બો ડી ... બાદ ૬૮૫, મી. નાબુબાબ બબેબને બબબ નિબબો બાં બાબબા છે.

પીઠાં બધાં

બાબાપુર અને દાદી બાબેને બબ્બે બાબે બાદીના પીઠા બાબેલા. બાબ બોબાબો કલેક્ટરને બીબા અરજ કરેલી, તેબ કલેક્ટરે બબાબ બાબેલો ૬બબ ૬ બા બાદબબુિની બો ' બબાબબબુ કરી છે એટલે બબા ... બે ૫૮ ૬૮૮ નહીં. બા બબબને બોબબાબની બોઠની બેક બાકારીબાં પંદોનો બાબબતદારની ... બાબા બબી હતી બાને બબા કેટલીક ... બાદબાદ પછી બાબોબુબને ૬૮૮૮બાર્યા બાબ્યું છે ૬ બાબાપુર બને દાદી બાંબી દુકાનો ... બા બંને બાબણ નહીં બહાલબાબાદની બરકારની નીતિનુ બેક પરિબ્બાણ ઢબ્યુ.

ગાંધીજીનું નિવેદન

મોહમ્મદ ચમન પર ૧૯૨૬ ગાંધીજીએ પી. મહમદ અલી ઝીણાની મુલાકાત લીધી તેની અગાઉ જે જાહેર નીવેદન કરેલું તે અત્રેસનુ કોઇ, ગાંધીજીની ઢીંકુ મુસલીમ આગેવાના વિશેની મમતા કેવી છે—કેટલી જે તે રજુ કરનારું પોત દરિજન બંધુ મોહ્યા તેનો નીચે ઉતારો કરીશો છીએ. ૧૯૨૬ જે સાર અહીં તારથી મોકલેલ અને વર્તમાન પત્રોએ તેને જે સ્વરૂપમાં રજુ કરેલ તેની વચ્ચે અને ૧૯૨૭માં આવેલ નિવેદન વચ્ચે ઘણો ફેર પોતાનો ૧૯૨૬ છે. ૧૯૨૬નો કુંકો સાર ગાંધીજીની મનોદશા વિશે ઘણો અને જોર સમજ કેવાવનારે હતો અારે પુરૂ નીવેદન વાંચતા મન પર જુદીજ છાપ પડે છે.

હું જોતજ પુ કે શ્રી. ઝીણાની અને મારી વચ્ચે થનારી મુલાકાત તરફ પબ્લિક રોકાયું ધ્યાન ખેંચાયું છે, એટલુજ નહીં પણ કેટલાકનાં મનમાં જાતુ કુણા આશાઓ બંધાય છે. વળી કેટલાક લોકો એવા છે જેઓ અને આ મુલાકાતની સામે અને એ મુલાકાતમાંથી કાંઇ નીપજવાની આશા રાખતા નથી એવી મારી માન્યતા આવી રહ્યા છે, એટલે હું પ્રજાને વીનામ માં સત્ય અને હું શ્રી. ઝીણાને ૨૮ ની ઓફિસે રા સારૂ ને કયા સંજોગોમાં બોલાવા જવાનો છું એ કહું એ સારૂ છે

મા શ્રીઝીણાએ પોતે જ મેં જોયેલ સબંધો પહેલો પ્રસીદ્ધ કર્યો છે. તેમાં કોણી સલાહ લીધેલું માટે પક્ષપ દેખાઇ આવે છે. એ કામ મને પ્રાણથી પણ અધીક પ્રિય છે. એ કાગળમાં મેં સ્પષ્ટ કહેલું છે કે મારી બાજુ અંધકાર આવી રહેલો છે જે હું પ્રકાશ મેળવવામાં પ્રાર્થના કરી રહ્યો છું. કંઇક પણ દોષ તો એ અંધકાર વધારે ગાઢ બન્યો છે ને પ્રાર્થના વધારે તીવ્ર બની છે. વળી કેટલાક મુસલમાનોને લીધે—જેમાંનાં હું ઘણાયે ખરૂં ને કેટલાક નથી જાણતો — મારા ભાઇઓ અને બાનમાંથી કુટવામાં હું પક્ષપાતીપણાનો આરોપ મૂકેલ છું એમ લાગે છે. આ મારામા ઓર દોષ દેખાયો છે જે દોષ ઝટ અને આઠોપાના ઉપાસકને ખબરો નથી. હું આજપર્યંતીસ્વાતંત્ર્યમાંથી પસાર થયા રહ્યો છું, ને એનાં પરીણામ શા આવશે એ હું આજારે કહેવા સક્તો નથી. જ્યાં પક્ષપાત વરસતા પરદેશી બાર આજે ! નીરાશાકુપ માંથી કર્યો પ્ર ... ણાં ક્ષણે ગલકાતો ! એવી કોઇ વસ્તુને માટે હું ... ને ખાતર માનતો નથી.

મારી નીરાશાના કારણ કાંઇ અકલ્પ્ય આપવાની જરૂરજ નથી એ કેવળ આંતરીક છે તે. આંતરમાંથી ફુણજેવી છે. હવે એટલું સ્પષ્ટ કરવાનું રહેલ્યું તે આગામી મુલાકાતને બે મુસલમાનો વચ્ચેની મુલાકાત લેવાના ડોળ ના મારી સાધારણ રીતમાં ! એમાં ઉતરવાનો વીચાર ન કરે. પણ હું આ મુલાકાતને મુસલીમની દૃષ્ટીએ જોતોજ નથી. પણ એનો પ્રાથમિકપુર્વક અને પાર્શ્વિક આપણી સીસ્ટર કરું છું. આ બે શબ્દો મેં એના વિશાળ અર્થમાં વાપર્યા છે

મારા હિંદુ મુસલમાનો આકરણીય કુસીલતા માટે આવકાશ નથી એમાં સ્વરાજ, ખિલાફીયત, એક ધર્મ ... જરૂરસુરી ધર્મના સારામાં સારા આંશોનો સમાવેશ પામ ... હું બીજી બધી વસ્તુનો ધ રાજકારણનો પણ પાર્થિક વિશ્વા વીચાર કરું છું. સત્ય એ મારા ધર્મ છે, અને અહિંસા એના સાક્ષાત્કારનું એકમાત્ર સાધન છે. તત્વજ્ઞાનીએ છે, ... તત્વજ્ઞાનના બાબતો એ સદાને બાર ત્યાગ રહેલ છે બાકી, બાબુસોને ઝઘડા બોલાવામા આવે છે અને બાબાના હું જે ભાષણો વાંચું છું એ શાંતી કે માનબાનો સમાધાનનો માર્ગ બરણ કરનારી વસ્તુઓ નથી.

પણ હું આગામી મુલાકાતના કારણ પ્રતીનીધીરૂપે જતો નથી. જે જણી જોઇને કેમ પ્રતીનીધિત્વ લેવાની ના પાડી છે. રીતસરની કોંગ્રેસ વસ્તવ બાબતી હતી તો તે બાદસલાના પ્રમુખ અને મુસલીમ લીગના પ્રમુખની વચ્ચે થતે. હું તો જિંદગીભર હંદુ મુસલમાન એકતાનુ કામ કરનાર એક સપાહ નરીક માણસ છું. મને કેટ લુજાતીની રાજકારણથી ... ની સજની સામેથી જે કેટલાક બાનદાનના બાબતા મુસલમાનોનો તે મારા મીત્રોના સબધમા કર પ્રે. એક મુસલમાન બહેન છે તે મારે ઘણ મારી ઠકરોથી પણ અધિક છે. મુબઇની જુદા જસ્ટિસના મરહુમ મુહમ્મદ ઝીણાના દીકરા એક સુરત બાબમતાથી હતા એમના ઘરના બારે નાનકડીઓ મારા ... હજુ મારા નૈવદ્યમાં આવ્યો નથી. આત્મમર્યાદા એમની પરિવારની બાનાવના બધુકાર આ કારણે મારાને રાખવી બધાને પણ મારા કામમા વાંધો ... આવાં કારણોને લીધે હું શ્રી. ઝીણાને બોલાવા જાઉ છું.

હિન્દુમુસલીમ એકતા બાબતોને એક બધુ પ્રમાણ કરવાનો બાકી રાખવાની મારી પ્રજા નથી. ૧૯૨૨ એની ધારણાઓ અજબ રીતે પાર પાડે છે. આપણે બાગેજ બનાવ્યા દેશએ એવી રાજ રીતે ને કરાય આ મુલાકાત મારફત પોતાની ફરજો પર સાથે અને બે કોમોની વચ્ચે બાનબારી સમાધાનોનો કોમ કરો બુલ્લો કરે એ બારાસે હું બાકાશમાં વાતચીતની પાર તેક રહ્યો હું. અમે બીજા છીએ, બાજપણ નથી. અમારા બંનેના દૃષ્ટિબિંદુ ઘણે જુદાં જુદાં દોષ એની અને ઠીકર નથી. પ્રજાને મારી વીનતી છે કે તેઓ આ પુરુ કાર્યનું વધારે પડતું મહત્વ ન આપે. પણ હું ... એ એકલાના પ્રેમીઓને સત્ય અને પ્રેમસ્વરૂપ ઇશ્વરની એટલી પ્રાર્થના કરવાની વીનંતી કરું છું કે તે અમારા બંનેમાં પોતાનુ બચાવનો સંચાર કરે બાન હિંદુસ્તાનનાં મુસાં કોમોના કલ્યાણને સારૂ બાબારો ઉપયોગ કરે.

બાળકોનાં નાચો તથા નાટકો

આ પત્ર બાપણા વાંચતી પ્રજાને કઇ દીકરાનાં નાચવા મચ્છીએ બીએ તેનો નીચાર કરવા હું દીકરીઓ, બાબીઓ, અને ઘનાઓ બગેરેની કદર કરનારઓને નમ્રપણે પીનંતી કરું છું જે છોકરા છોકરીઓને એમના બાલીનય માટે ઘનાઓ બાપવાના બાબ્યાં (કરા નાબ્યાં) અને કરાવ્યા તેમને તેમની બાલ્ત પ્રશં સા અને પ્રસીદ્ધિ કરવામાં બારી તેમા તેમનાં દીતનો બાદર્ય પુરો પીચાર ન કર્યો એમ મારો નમ્ર મત છે. બો બાળકોએ વધારે સારા સારા નાચો અને નાટકો ભજાવ્યા કરવાં અને ઉત્તમ નટ અને નટી તૈયાર કરી જે બાળકોનો, દીકરીઓની અને જોનારાઓની પ્રજા જોય તો એ સમજી રાખવા જોવી વાત છે. પણ હું માનું છું કે બાદ એળવનાર જોકરો નહ—તેવી તરીકે ઉત્તમ શુભારે ઓની એમના બાબીઓ અને શીક્ષકો બાકર્ષક દમજા કરતા હશે આ બાબીનપા જીવનનું એક મહીરંમજ રહ, પાના બેસાર બાર દેખાય દશ સાત પ્રાય, અને તેના અસલ ન ધારી બાય એવી ગોઠવા બાગના બાનીઓ અને શીક્ષકોની ફરિ હશે.

નાટક, નાચ, સંગીત, ચિત્રકળા, બારી સબીત કળાઓ જે ... બાળકના શરીર બોક સ્વસ્તોનાર્થે અને નીજ બંધાર્થે બંધાયેં પરિણતાનારાઓના પાની ... દીકરીઓ બાલબહાદારોની કરવાનો બમ્યાસ કરીને અને તેમને પોતાની કળા બોકર સાબે બો અને ગોઠવામ છે. એમાં ઉિરાજક સાવધાન, ચૂંબાર, સાબા, વગેરેની સાબેજ કળાને બનાવની હોય છે. બાબીવાર કેવા બર્કના દોષ છે અને ક્રિયા રોબા અને મદ ઉત્પબ કરનારી સામગ્રી અને ચોકાચોજ વધારે દોષ છે. બા સાર્થે કંઇ નારસીજ મહેના, તુકારામ, બાનંદ જેવાનાં જીવનબાંગો ગેરહાજર દોષ તો તે સારા બાબુસોના સબબાવના અને તેમનો ગીરોપ બોકો કરવા પુરતાના ... છે બાજ કેટલે પ્રેમકોની ગેરબાજીઓના પેદા તો છે તેના પોતાના જીવનમાં તેના બાતીરેક બધજ સમ. બાને પરિબામે બાપણા બાળકોના જીવન બના ગરીબ બલબંત કુટુંબ બનમ કે ... બાળકોના બાર્થે એમને ગોકાની બોક સાબેનાના ઉિરોજની અને પોપણી પડે છે અને તેના જોગ પોતાનેજ બનાવુ પડે છે

બાળાઓનાં ઉત્તમ બાનાં નાટકો અને જુબાનું પ્રોજન કર્યાર્થે તેનું દીકરા બાળાનો નથી, સીનેમા, રંગભૂમી, જુબાબાળા, વગેરેના ગોજકો બાળાના ગુરૂજનો ન બધા જોઇએ, એટલે કે બાળા-

ના નાટકસમાજોમાં એનું અનુકરણ કરવાનો પ્રચાર જ ના દીસે છે. ગોઠ તો રખાવજ કરાવી! ઉલટું, ભને તો ગામના કળાપુરુષોનો એ આદર્શ હોવો જોઈએ કે સાદામાં સાદા સાધનોથી અને ઓછા ખિસ્સા અને સંગ્રહપુરુષ ગણવાનથી પણ કળાને પુરુષજીવે પોતાની શક્તિ છે અને પુરેપુરો આનંદ અનુભવો શકાય છે એમ રીત કરી બતાવવું, અને રાજસ વૃત્તિના હળાહળને તથા પ્રેક્ષકોને શુદ્ધ કચીનો સ્વાદ ચખાડવો. પૈસા ૩—સાત ખોદ મેળવનાર પીલાથી'નો અજ્ઞાનમ એ જનતાનો હતો એમ જે આનંદપુરુષને ખ્યાલ કર પડ્યું. એની કળાને પોલવવા ગારે રંગબેરંગી પ્રકાશોનો, ભભકાદાર પોષાકની, સુંદર પડદા અને સચરચીલાની અપેક્ષા ન હતી. એ જો કોમેરાણ હોત તો, મારી ધારણએ તો, જુદે સ્વાગત. પણ એ તો એ પ્રયોગોનો અપવાદરૂપ બાગ હતો. સાધારણ ખુબ મારો અનુભવ એવો છે કે પહેરવેશ અને મુખાભાવપટીમાં દંગલુમોના યોજકો અને નટોને બાબતમાં તદ્દન અને બાળકોએ સુર માનેલા હોય એવું જણાય છે.

પોતાથીઓને કનાઓ આપવાની ગયા જેમ થવી જોઇએ એવો એક મત છે, પણ કનાઓ આપવાની પ્રથાને આપણે તોડી ન શકાય ઇચ્છએ તોપ તેમાં રીતેક તો દાખલ કરવોજ જોઇએ. કનાઓના ત્રણ સારા કેળવીઓ કમી શકાય લેનારને આર્થિક લાભ કરાવવો તેના પ્રબન્ધમાં પ્રોત્સાહન આપવું અને ન મેળાવનારમાં સદીનો ઉત્પન્ન કરવો. અણે બારે બેગા અવસરો હોઇ શકે

છેવટે, નાટક, નાચ, સંગીત વગેરે સર્વ જોગવાઈ સાથે ગોજવા કરવાનારી કળાઓની બાબતમાં આપણે આ કહી ન સુકાવું જોઇએ કે સાધનોનું બાળ, સંગના પ્રકલ્પોના દામના છે. આથી, આપણી કળાની બાબતમાંની રીતો સંબંધમાં ચોપડ જ હોવી જોઇએ. ગોઠ બોમ બીજા બિનજરૂરિયાતોને છોડવે છે, આપી બાબતના નાટકના બોબાસમાં અને મંડપમાં એને ઘરેડા બનવું પડ એવું ન બોજવું જોઇએ

જે એમ માનતા હોય કે આટલી બધી બબાદાઓમાં રહી કળાની બીજવણી કરવી એ કળાને કુબજા કરવા જેવું છે, તે, મારી અલ્પ મતી પ્રમાણે કળાને બાજબજ સમજે છે.

હિરાચંદ્રલાલ વનરબામલાલ મરાકરાળા.

નલીનનો પ્રશ્ન

["નલીનનો પ્રશ્ન" આ પહેલી બાજે કદાચિત હોય પણ તે વધના આજે ઘણામને કિશોર સહજી કરતા આપણે ખ્યા નથી લેતા! વાર્તાના પાત્રો નલીન અને પુનો છે. નલીનને આશ્ચર્ય તો એ લાગે છે અને પીતાસ્વભામાં ન છે કે બોલને કોરેલ વાગેલ તેના કેટલુ બધું દરદ થયું અને તેની સેવા સશ્રસા પણ કેટલી ધ્યાન છે બાબરે ગરીબ પુનાનો તો પગ ચિરાય ગયો છે તેને કોઇ દેખાતા છે બની તો ચુપે ચા ...પણ નથી કરતો તેનું શું કારણ! નલીન પોતાના બાપને પણ પોતાની પીમારીઓનો કિસ્સો કરતા પુછ્યું પણ બાપે ગણના ...ા કરવું પોતાના મન ધૈર્યજ છે કે બાપના મા પુનાની કરીબાઇનું કા...ા મુખ્યત્વ બાજ તો બનીક સમાજ છે. સમાજ ત્યારે પોતાના બાજુરને સુખી કરવો લાઇજ નલીનના પ્રશ્નનો બાકી બબાદ બાયક. આ વર્તી કે વાંચે બાને વિચારી નીકળતા સારનો કોઇ પ્રશ્ન પોતાની શક્તિ મુજબ કરે બોજ પ્રબન્ધકારી બાપ બાનો ઉતારીએ કીએ.]

"બાપુ, બાપુજી, નસ્તર નહીં!" નાના નલીને રડતે રડતે કહ્યું

"પણ બબાદ તો કે "

"બા...બા " પગ પકડાયલા નલીને કહ્યું

"બને બધે દુઃખે છે તો બે તો!" ત બબાદે ડાકતીથી બાબાકાની કરતા પુનો પુછ્યું

"હા બાપુ દુઃખે છે."

"તેલ કે દુઃખવાજ કરેલ છે તો!"

"ન. ના."

"બારે મને બા કોલ ... નથી કેતા!"

"તત નસ્તર મારો " પીતા કરેજ કહેલો નસ્તર મારી રહ્યાના કોપાયો નલીન બોલ્યો.

"ના, બેટા ... કરજ ન હોય તો નસ્તર બાજ બાઇ, પણ બને જોબા તો કે."

નલીન ચુપ રહ્યા.

"બાબા, બા પલંગ પર ...ા બા તેલ!"

નલીન પલંગમા ધીમાથી પગ લબા કર્યો. તેની મા પાસેને પાસા બબાજારી બોર કોલી ચર્ય હતી.

"બેટા, પગમા શું થયું?" ડાકતરે દીકરાનો પગ હાથમાં લેતાં કમ્પાઉન્ડરને ઇશારત કરી કહ્યું

"બોડા ... પહેલાં ઘણો વાગેલો." નલીને કહ્યું

"બતે તું બરાબર સુતો રહેજે, કોઇ ... એવો સરમ કરવા લાગશે દરદ ... પણ એવો ... ન પડી ગયા."

કમ્પાઉન્ડર નસ્તર, રૂ, સરમ પાણી બારેલ કોડીનું બાયણ, પાટો વગેરે લાવી બાબી ચર્ય રહ્યો.

નલીન બાબરીનાં બધા કુચો થયો.

"ના, તું મોટીબાર રાતોબર રેજે." ડાકતરે કહ્યું.

"બમે શું કરો ...?"

"બમારો ચેરજ શું તને ગાબ કેમ કરતા લાગી બબાંનો, ન બાબ!" ડાકતર પુખ ...ા રબા હતા

"...નપકાકાની પાદીમાં બમે ... ...

"... કેટલા રા માટે બબું પડે! નાબાબાબા તો બહીં બોલા બબું બાબી બાત બેમ છે" ડાકતરના કાબમા નસ્તરે બારા મધુ હતું.

વાત ઉપ કુદી, ... પ્રબના બબાપના નલીન ચુપ રહ્યો. ત તના બાપુજીને કેવી રીતે સમજાવે કે, હાર્યો બાકસ બબુંકા બાબમા બાબની મબ પેર બોલ બળતા બબુંકાબો નલીન કોલી. કાંકરા તો તને પબુંબાર વાગ્યા પણ કાકરેજ ... ડાકતરો નહીં બા રબાનજ બારા ચહેર રહી જવા યા બા બાબુબારી બબાપી રીતો વપા પાગી હતી.

ડાકતરે નસ્તર બાપું બને બાંદરનું પર વાદવા કેતરથી પગ દબાબો નલીને પગ કપાય કર્યો. કોઇ તેવી બોલ પડી.

"શું થયું?" ડાકતરે શાંતીથી પુછ્યું.

"દુઃખું." નલીનના ... ... બાબ હતું.

"બાબે, હવે તો બધુ પતી ગયું " ડાકતર પગ સાફ ... કમ્પાઉન્ડરને પાટો બાંધવાનું સુચવવા હતા.

"પણ તમે નસ્તર શું કામ બાપું?" નસ્તર મારવાની ... કહેવા જતાં ડાકતરે નસ્તર બાપું" તેથે નલીનનો ... પાપ હતું.

"બેમા ... ..." ડાકતરે દીકરાનો ગોબારાજ પારખ્યો કાબ તેમને કમણું બાબ્યું.

"બાદેબ!" દવાબાનાના પટાવાળાએ ડાકતર સાહેબને સલામ ભરતાં કહ્યું.

"કેમ!"

"કૃપા છે."

"બાકારમાં શું છે!"

"બાદેબ, ઓકશીબન્ટનો કેસ છે."

"બોમ! કોણ છે એ!"

"કૃષ્ણલાલ બાબુકર."

"કીર, ત હું બાવું છું." પટાવાળો ગયો.

"બાસ્તર, તુબેબા... શું છે? બાપું તૈયાર કરો બાં હું બાવું છું." ડાકતરે નલીન તરફ કરતા કમ્પાઉન્ડરને કહ્યું. કમ્પાઉન્ડર દવાબાનાની વસ્તુઓ લઇ પાછો ગયો.

"નલીન, બાજ તબેબા બાવ્યા છે!" ડાકતર દીકરાને બહારકુર બાનાપવા પોસ્ટમેસ્ટર બબા બાપ્યા સાથે સહ ... ...

"પણ મારો પગ કુબો છે તો!" નસ્તર મારી પછી પગ કૂબાબોજ જોબાએ બોબ નલીનના મારા ... જો કે ડાકતરોને રીતે તો પાનીમાં જરાબેક પર ...ાડવી જરાબી નલીનનો પગ કબમો પડબો હતો

"કેમાને બોકરું? ... ... તબે તબી જબો."

"ના" નલીને કાર ...ા કર્યું

ડાકતર દવાબાનામાંથી ... ... નલીને બાવી કર્યું. "બમા ડાકટા?"

"દવાબાનામાં"

"બાકારમાં?"

"ઓકરીડ'નો કેસ ... બાબેલ છે."

"પણ બાકારે કેટલા પડકારા ... ... તેનું શું પરેશ?"

"કેસ્ટલ્ર ... ... બબાવે તો કું ... નથી ... ...

"બોલ્યા જઈશ શું છે, પણ કોઈનું મુરત આવવું જ નથી." ડાક્તરપત્નીએ કટાળીને કહ્યું.

"શું કરીએ! ફરજ તો બજાવવી પડે ને!" કહી ડાક્તર દવાખાનામાં જવા ઊપડ્યા.

દવાખાનામાં આવી ડાક્તરે સોમાને બોલાવ્યો. સોમો ડાક્તરનો અવાજ સાંભળી આવ્યો.

"સોમા, નલીનભાઈને તેડી લાવજો. ડાક્તરે અવાજ પહેરતાં કહ્યું.

"જી." કહી સોમો ગયો.

ડાક્તર ડ્રેસીંગરૂમમાં આવ્યા અને હાથ ધોવા લાગ્યા. સોમો નલીનને તેડી આવી ગયો હતો.

અકસ્માતમાં પગપેઢી પાસેનું જોઈને બાજુનું હાડકું કહેવું જોઈએ તેવું ભાંગી ગયું હતું—ના જાણો પગ ઓછાવત્તો કેટલા ઘાની સુધી ચીરાઈ ગયો હતા. તેના નળાનું હાડકું બોકાસું દેખાતું હતું. બોચી તો બધું નીકળી ગયું પણ ચામડાં અને માંસના લોચા લટકી રહ્યા હતા. આટલો સખત ઘા પહેલો. હોવા છતાં એ માનવ તો નીડરકાર જેવો હતો.

તેના મુખ પર દુઃખનો ભાવ ન હતા. ડાક્ત બરાબર બાંધીને તે ત્યિયર કરી રહ્યો હોય તેમ તેની આખ તરફ જોતાં લાગતું હતું. પણ એ સીવાય તેના મુખ પર બીજા કંઈ પણ ભાવની રેખા કળાતી ન હતી.

નલીનને તો બાજુમાં બારણાંની મુતિ સમો લાગ્યો. આટલો સખત ઘા અને જનાવ કંઈ રોકકળ નહીં, કંઈ અરેરાટી નહીં. ત નલીનને ન ગમી ચકાણ તેનો ભાન થયો.

નલીને પોતાના પગના ઘાટા સામે જોયું અને કાંઈ દુઃખ થતું ન હતું તો પણ મોઢા પર દુઃખનો ભાવ દર્શાવ્યો.

"જોયું, નલીન!" ડાક્તરે પુછ્યું.

નલીન તો જોઈજ રહ્યો હતો.

"કેવો બહાદુર છે! બધા તારા જેવા કોમ કોમ." ડાક્તરે કહ્યું

નલીન કંઈ જવાબ આપી શકે તેમ ન હતું

"તારું નામ શું!" દીકરાને પુછ્યું

"સાહબ, પુનો."

"શું કામ કરે છે!"

"સાહબ, મજુર પણ." પુનાના અવાજમાં દર્દ ભરતાં દીનતા દીસેપ હતી.

"કેટલા કરતાં આવડ્યું!"

"સાહબ, ગાડી ઉપરથી ને એક વેગનનું બારણું બારાબર નતું દેવાયું તી હું દોડીને કેટલા ગયો તેવા હાથ છટકી ગયો એટલે પગમાં ખુંદો બરાબર..."

"એની બોટી સારવાર ન કરાવો કેટલા!"

"માસ્તર સાહબે હુકમ કર્યો. એટલે કયો પીતા ખુટકો નાય."

"એ માસ્તર સાહેબો કોક તો કેટલાક જીવ લેશે." ડાક્તરે કહ્યું.

પુનો ચાલ રહ્યો

"માસ્તર," ડાક્તરે કંપાઉન્ડર તરફ કરતા કહ્યું, "તુમકો કયા મદદ કરે"

"જી, હા!"

"હું, પણ આમા તુમકો કીધિયે આવે કોમ કયું છે!"

"સાહેબ, તારે બાપુ ને!" કંપાઉન્ડરે પુછ્યું.

"હું" અહીં તો બાપા કોટલું છે. સાદા હોય આવા કામ કાંઈ નેમ છે!"

સોમાએ પુનાનો પગ ફરી પોતાંથી સાફ કર્યો, એટલી ડાક્તર કંપાઉન્ડર કોમે લોહીનો બધો સરંજામ સાફ આવ્યા અને ડાક્તરે, મોઢા લોહીનું નળિયું સાફવા કોમ તેમ, પુનાની બુદ્ધિ પહેરી ગયેલ માણસ ત્યાં બોલાવા લાગ્યા

નલીન બોલ્યા રહ્યો હતા. તેના મનમા એમ હતું કે પુનાને દવાખાનામાં આપવા પહેલા પુછ્યા કરી લીધું હશે, એટલે વધે બોલી રહ્યો! પણ બાદમાં તેને સોમા પોતાને ઘરે તા તે જરૂર ઓસેનીયા પાછી કહેશે.

પણ અજબ જેવી પાસ ૦ પાછળથી તે ચામડા પડે પુનાની બુદ્ધિ પડ્યા આવી તાપણીને એકદમ કરી મનને પુનો એમ ૦ એમજ બોલ્યા હતા. ડાક્તર સોમા પોતાની પણ પુનાને ન રડ્યો ડાક્તરે તારણો તેની ચામડી સાંધી, લોમ પુનો ન રહ્યો ૦ ન જ ૦ ૦

તેના મુખની એક પણ રેખામાં કશો ફેર ન પડ્યો. તેની આંખો વાદ્યસાનીજ ગાઢ દુઃખપદું કોઈ અસ્પષ્ટ ભાની ઊંચારી રહી હતા.

નલીનના અશ્રુબાંધો પાર ન રહ્યો. આ મુકમકડી આટલો બહાદુર!

એક પછી એક લોમ બધા ડાક્તા કોવાસ્ત્ર થયા.

ડાક્તરે સોમા નીચે પુછી મને પુકારવાનો કમ બોલાવ્યો.

આવા ખાનદીયર બાજુસ તો ડાક્તરે પણ કદી જોયો ૦ હતા.

"સાબાસ" ડાક્તરથી બોલ્યા વીના ન રહેવાયું

"સાહબ" પુનાએ ડરતરને અવાજે કહ્યું.

"કેમ!" ડાક્તરના હૃદયમા પુનો માટે લાગણીપૂર્વની ઉદ્ગારી હતી

"મના કેટલા દીની રાજ પર રાખશો!"

"ઓછામા ઓછા બીસ દીવસ."

"બિલકુલ બધા દી!"

"કમ!"

"સાહબ, બોકું જોવું ન પડે!"

"કોઈ ડાક્તરમા થું કરે આ પા રહેશો તો જોઈશે ૦ ૦ ડાક્ટરે કહ્યું,

"પણ, સાહબ, ૦ ઓછામા બધા દી સુધી કામ ૪ કરે ના મારો બાપડી ઊંઘરાં બાપા થું!"

"પણ તારાવા આવી ગયાશે ત્યારે તુ કામ પર જજરા ને! લાંબા લાંબા રાજા કેમ કરી ચલાશે!"

"કરીસ, સાહબ, કરીસ! મેરબાની કરી મને મારા ૦ ન રેસ્તા બાપની કાલે ગારી ઊંઘરાનું ૦ ૦ મરો ઊંજ મને મોટી ચિંતા છે. એની ઉપાધીમાં ૦ ૦ પરી જશે અને ના પાડ્યુ. મારી બહેનને સુવાવડ આવી ૦ મરના પુરના દાખા નથી. ઘંઘર દીવસથી બહેના મુખ્યા ૦ ૦ એ બધાંને બાવડાનુ પ બીજુ શું કરું! ગયે સાલે રોગ ગૈ કંઈ બાકુ ન હતુ. આજે અકસર બાળ્યા એટલે હાથ ઘટકો નથી. નહીં તો, સાહબ, બાજની બાદીએ ચાકુ કેમ તે એથી કંઈ મોટી વાત છે! તમે મારા પગમાં ઢોંગ લેતા'તા. અને મને જયારે થતા'તા ૦ કમારે પાછો કામ પર ચડું! બસ પાને પેટ ઠારું ૦ તો બહેનના કપડાં દીના પુરકા છે! પુનો ઓકસામડું પણ બોલી ગયો.

બધા તેને સાભળી રહ્યા હતા. તેના શબ્દોમાં સાદાઈસકારની ઝલક ન હતી. પણ તેના ઓકેકેક શબ્દમા તેનો આખુ કલવાનો હતો.

"તને તો અમે દવાખાનામા રાખીશું ને ૦ ૦" ડાક્તરે સહાનુભુતીપૂર્વક કહ્યું.

"પણ, સાહબ, મારા બરી ઊંઘરાનું શું"

નલીનને આ બધી વાતો નવીન લાગી. મોટલા કમાવાની ગિતા માણસમાં દ્ર પ્રત્યેની એટલી દર સુધીના બેદરકારી ઉત્પન્ન કરી શકે તે જોઈ તેને આશ્ચર્ય આશ્ચર્ય થયું.

"સોમા, આને રોજ દુધ વોર્ડમા લઈ જા." ડાક્તરે કહ્યું. પુનાને શબ્દ જવા માટે સ્ટ્રેચર ન હતું. કદાચ એ નાના દવાખાનામાં સ્ટ્રેચર હોજ નહીં.

પુનો સોમાને કેડે ઢોકો એઈ પગે ચાલતો થયો.

નલીન પણ ચંઆકાશે પર તરફ જવા લાગ્યો.

"નલીન, કયાં જાઓ!" ડાક્તરે પુછ્યુ.

"ઘર."

"પગ નથી દુખતો!"

"દુખે છે, પણ પુના આની શક્ત તો ૦ કમ ન આવી શકું!"

"પુનાને જોઈ તારામા પણ કીક હીમ્મત આવી!"

નલીન ચાલીને પેર પાયા.

બપોરે નલીન તેના બાપુજી સાથે જમવા બેઠો. રસોઈ બનવી શક હતી. નવા ગાયેલ રાજ્યોગ બાજ મુદર રીતે રંધાયા હતા. ડાક્તર કહેવાયા જમતા હતા.

નલીનની બાજી બાજુ ને ખોરાક પડી હતી. બોટી વારે નલીનની બાલાનું ધ્યાન તેની તરફ ગયું.

"નલીન, કેમ કંઈ બાતો નથી!"

"બસરતા," નલીને કહ્યું.

"પગ બધે દુખે છે!"

"ના."

"સારે!"

નલીન ચુપ રહ્યો.

"નલીન, શું છે!" ડાક્તરે પુછ્યું

"હું, બાપુજી, બાબતમાં મેળવવું શું એટલું બધું મુશ્કેલ હતું કે એની ચોનાથી બાબું કોમ તો ૪ રહ્યું ન બાયે!"

"શું છે!" નલીનની બાલાએ પુછ્યું.

"એ તો પેસાને બાબું ૦ ૦ તેની બાત કરે છે." ડાક્તરે કહ્યું.

"હું, બાપુજી એવો બાવાનું નથી બણતું તો બાપણને કેમ મળે છે! કામ તો એ કરે છે."

નલીનનો પ્રશ્ન અનુત્તર રહ્યો. (ક્રમશ:)

વિવિધ નોંધો

આવી ગયા

મને જણાવતાં અત્યંત દુઃખ થાય છે કે મોટા રમખાણ પછીનાં "સ્ટાર રેપોર્ટ કલબ"ના પ્રમુખ વગેરે આગેવાનો આવેલાં હતાં. તેઓ પાછા પોતાની જગ્યાએ આવી ગયા છે. અને હવે સ્ટાર રેપોર્ટથી કેટલું નાણું મરણ પ્રસંગે ચાલ્યું જશે, તેઓ બાહોશીને ઝગડાપુર્વક પોતાની જગ્યાઓ સંભાળી લેવા બદલ અભિનંદન ઘટે છે.

જાપાનનો વાંધો

જાપાન જતાં કરવા નોટાં ઉપર ઓસ્ટ્રેલીયાની સરકારે અદલાવ મુકવાથી જાપાને વાંધો દર્શાવનારી વાટાઘાટ ના. ૧૫ જુન ઓસ્ટ્રેલીયાની સરકાર ઉપર મોકલી આપી હતી અને જણાવ્યા જોગ છે કે યુકસાનીના બદલામાં લાંબા પાલ્ટ ઓસ્ટ્રેલીયા પાસેથી જાપાનને મળશે.

આકર્ષકજનક ચેલ

ચીનની યેલો નદીમાં આકર્ષકજનક રેલા આવી હતી. રેલના પાણી ૩૦ સેકન્ડના ચાર ફીટને વેગે વહતાં હતાં. અજાણ્યાઓ બાજે ખરાબ પરમેા મરતા હતા. ૧૯૩૨માં જાહે રેલ આવી હતી ત્યારે ૩૦૦૦ રહેવેર માણસ પાણી ફરી વળ્યું હતું પણ હાલની રેલ તે કરતાં પણ પણી આકર્ષકજનક છે. લાખેા માણસેા નાસ ખાખરાના અને ફરેડો પ્રયત્નમાં થયાના સમા ચારે મળ્યા હતા છે. ચીન-જાપાન બકાર વાળા વિમાનેામાં પાણી ફરી વળ્યા હતા અને જાપાને પોતાના મકકરી વીમાનેા માટે વીમાન ગાંધી આરામ લીધે નાંખ્યેા હતેા.

જાપાનના બે દુશ્મનેા

૧૬ મહીનાના ૨૦ બીજા તાર પ્રમાણે આજ સુધી જાપાનને ચીન સામે કરવું પડતું પણ હવે તો રાષ્ટ્રનું ૯૦ પાણી મેળવે ફરી વળેલ છે નેતે વીધા આપણે બહુ રમ્યા જાપાનને બદલી નાખવા પ્રયત્ન સામે છે. દેશેા ૩૩ ચલણ પ્રશ્ન ખડા થતાં જાપાની સરકાર બાંગરેની બાબુના વિનાશમાં હસી પડી છે. આપ રમખાના કારણેા દેશી રેશીમકરેા મેખાઇ બાલેના બજારપતી ઓ આવે ૧૦ કોર તો આ વિનાશ પ્રદેશ પીળા નદી ના પાણીથી પ્રસરાઇ ગયેા ૧૦ કેવી કુદરતી રક્ષક ના બજારે ૧૦૦ ૧૦ છે અને જાપાની સરકાર અસ્તવ્યસ્ત થઇ ઉભું ઉપાડું ૧૦૧ ૧૦ છે કે જ્યાં બાંધરે પીળુના પાણી પણ ૧૦.મેર ફરી વળે તમ બજાર છે આવા રેલવે રેલ કંઇકના ૧૦ આવી ૧૦૦ તેને આરે નરસ્થી પાણીયેા ગેરા તો જણાતું જ.

૧૦ કલીક પણ રેલ કંઇકના આવી મધુ છે જેથી આકર્ષક આગના સરકારને ઘેરી લેવાની જાપાનીઝોની આશા ફળી તે નષ્ટ પ્રાય ૧૦૦ રેલને રસ્તાઓ બાજીમના બાજુ સુધી બાંધી પાણી વધ્યા ૧૦ અને ત્યા પાણી નથી રહ્યા

જમીન પરત કિનારેથી ઝેરી બની ચક્ર છે ૬ ત્યારે તેાય બાકુરેર વિસ્તારે હાક જલ્દી ખુટી પડે તેમ છે.

જાપાનની અસમાનુપિકતા?

ગરકપુરીના દૈવાલ મુજબ જાપાનને કંઈ પ્રાપ્ત આવ્યેા હોય તેમ વર્તે છે. હકપદાપદ બીજા તો એમ છે કે ચોસલ્ક આપીને મેળવી જાપાનીઝ બીરીટા હકપર અસાનુષી અત્યાચારો જાપાની સીપાઓ કરે છે તે અસહ્ય બની રહી બ્રીટિશ હકના સિપાહીઓને લેવા કરવા પડે છે. રીપોર્ટ પ્રમાણે જાપાનીઝ સ્ત્રીઓની આબરૂ માસુપાતક હુમલા કરીને પણ લેવાના કિસ્સા થાય છે. નાની ઉમરના છોકરાને પણ તેણે જાપાનીઝ સીપાહની દીક્ષા કરી તેમા હોતે મરવું પડયું અને ઉપરે પણ ચીના સિપાહીઓને જાપાનીઝ સિપાહીઓએ ગામાની પાસે ગદાની પૂજા પરથા કુરી પડી કુળી નરવા કરજ પાડી હતી આવા કરણ અને નિર્દય પદનાઓ બની રહી છે. આ રાહસરી રીતોમાં અંત ક્યારે આવશે તે મોટા કહી શકે

ડો. ન્યુરીક્ક કાયદાની તપાસ

જાપુરીના લોર્ડ ન્યુરીક્કને અમેરીકા કરવાના મુકદમાના આરોપી જેન બુલ ધોરકતની તપાસ ચોકસકર્ટ પોલીસ કોર્ટમાં ગયા પછી આરોપી ઉપર મહાન કરજનુ ગાયુ રજ્યા બીજા કરજદારે ઉકેરવાનો નવા મુકદમા આવતા ધોરકને અપરાધનો ૧૦૦૦ કર્યો હતા અને મેજીસ્ટ્રેટે ગણુંમેા પાછળના બાજાન કુપર બાકરા નહી કરી કેસ મુલતવી રાખ્યેા હતેા

લેડ્રેકેરાયરનું કારણ

બીટન અ ૧૦૦ વચ્ચે ૧૦૦૦૦૦ વાર્ષિક ૧૦૦૦ સેકેસાયરમાં ૧૦૦૦૦૦૦૦૦ વાર્ષિક કાપડ બીજાએ કાપણ મળ રાકશે. અમા વર્ષમાં બીજે ૧૦૦૦૦૦૦૦ વાર્ષિક કાપડ સેકેસાયર પાસે થી ખરીદવું હતું. બીજામાં કાપડ મોકલ પ્રમાણમાં તૈયાર થતું હોવાથી જાપાન જેમ છે કે કેસાયરથી બીજા આને આવતું કાપડ તદન બંધ થશે.

સુપ્રસરાને પંથે

પુરેસમાં હવે સુધારાને માર્ગ પળાતું જાય છે. ઇસ્તબ્બુલના તા ૧૭ જુનના સમાચાર મુજબ શહેરના મુખ્ય સતામાં રહેતા કેાકટરો, કેમીસ્ટ, કેરપીટસ, ડર્ટ એસ, પોલીસ આદ બધા બાતાના કેમેરા આગે કેમીકેલ બંગારે બારે બાપેમાં ગોવાં બોલી મુકવામા આવશે. રાત્રે ગોઠ ઉપર કેની રકવા બારે બારે પ્રકાશ પાળા બિજળીક બત્તીઓ રહેશે.

આર્ક્ટિક એપરેરેટ

બીબાલય ૧૦૦ ની આર્ક્ટિક એપરેરેટ રેમ ઉપર અકસ્માત પ્રસંગ પહેલો મુખી આંજેજ મુસાકરેા નાના કરતાં સબને કારજીસીંગ પુરવા હતા કલકત્તાના તા. ૧૭ જુનના તારે મુજબ તેઓ બાંધી પાણી રહેતા બાર પાંચ મુસાકરેા આપની બાબાર રહ્યાં બીબાલયની સર્વેયા હુમા પ્રેમે ચડવા પ્રયત્ન કરશે.

અજ્ઞાત હીંદી બીમાની

દક્ષિણ આફ્રિકાની બીજી બ્રિટિશના જનરલ સેક્રેટરી બી. એ. આઇ. કાજીને અજ્ઞાત હીંદી બીમાની ના અનમોદનજોગ તરફની અંગેનાં પત્રમાં બી. બીજે ડુંકનથી પોતાના બીમાનમાં ઉડી દક્ષિણ આફ્રિકા આવવા બીમાન જણાવેલ હતેા.

વૃદ્ધ રાજકર્તાઓ

જગતના આજ દેશેામાં રાજ્યની રાજકર્તાઓ સ્થિતના ઉંચા ગરદાન સાથેથી પૂર્ણ છે, તેમની ૮૦ મી વર્ષગાંઠ તા. ૧૨ જુને બાર્સેલ્સમાં ઉજવવામાં આવી હતી. ઇગ્લાંડ અને નેધેર્લેના રાજ્યેાએ પ્રીનબેન્હના પ્રેસીડન્ટે આ પ્રસંગે સ્થીતના રાજ્ય મહેલમાં હાજરી આપી હતી.

દૃષ્ટાંત શીક્ષા

પૈસા કઢાવવાના દેતુથી અંગેરીકાના બાબાપીના હકદારીપતી બી. એસ. કેસના નાના બાળકને ઉપાડી જવાના અપરાધ બારે મેકોલ નામના અમેરીકનને ફીલાડેલ્ફીયા મારી નામદાર કોર્ટે ૩૦ વર્ષની કારાવાસની દીક્ષા કરી હતી. બાળકને ઉપાડી જવાનો આરોપ મેકેલે કબુલ રાખ્યેા હતેા. બાળકનો પતેા બાપના મેકોલે મેળવેલા દરા હજાર કેસર અપરાધી પાસેથી બાપ્ત કર્યા અને બી. કેસનું બાળક મરી જવેલ બાલ્યું હતું.

ઠોકેરાનું જોર

બાબ બીનના દેશના પ્રમાણમાં મોકેરાના રોગનો વધ્યા બારણા બીજાએ છે. ૮-૦ બાબાનના કેન્દ્ર બાપરને પ્રાપ્ત બાપ બનુષોને મુકી ગયાબ એટલી કોલેરાના અટકાયતી રસી બીનના બાર રોગ બાના ઉપર મોટ ઉંચકાણી હતી

બેન્કમાં ધુંટારા

બાબરબાદના બેંકરનીની મોબેન બેન્કના બે ધુંટારાઓએ લબીબારે રહીમા રાબાસ પણ કલાકો સામે રીવોલ્બર ધરી પા ૧૦૦ પેકેટા લઇ નાસી ગયા હતા

બારે દરીએ આગ

રેતીફેાનો બાના મેનગેટ્રો બાને ૧૦૦ બાબ્સ છેટે બારે દરીબાની બાનાં બેસ સેા મેલ, મોટેરો મળ્યો હતેા. આબબાદ એંજરો કનીબાનના બાગના કારકાના બાગ કારી નીકળી હતી; જે બે કારકાનોમાં બાગના પેાતી હતી ૧ બાગ દોકબપાના પ્રસંગમાં બાસકાનીએ નીબળ્યા પણ હતા અને ગેનપેટીમાં મોટેરો બળતા બાગ બુઝાબવાના કાબેનેા સહીત ૧૦ મોટરો એંજીને-કન્ડિબનનો મારું ઉપરી હતા.

બ્રિસ્ટ લંડન હિંદુ સેસાયટી

આ સંસ્થાની ૧૮ મી વાર્ષિક જનરલ મીટીંગ તા. ૬૮-૭-૩૮ ના રવીવારે સાંજે સાત વાગે કોસાયટીના કોલમાં નીચેના કાર્યો માટે મળશે જે પ્રસંગે સર્વે મેમ્બરોને વખતસર જરૂરથી પધારવા વિનંતિ છે.

(૧) વાર્ષિક રીપોર્ટ
(૨) સરવાયુ.
(૩) કાર્યવાહકોની ચુંટણી.
(૪) બરચુરણ અગત્યના કાર્યો.

ઠાકોરભાઇ બી. પટેલ, પ્રમુખ,
બીખાભાઇ લલ્લુ, બાનદ બંગી

ગુજરાતી

ડા. મ. દોંડુ ગોકાળદીના સેક્રેટરી પ્રમે છે કે ઉપરોકત સંસ્થાના નંદીરમાં દર રવીવારે પ્રાર્થના થાય ~ જેમાં તા. ૨૮–૫–૩૮ ની સાંજે મીસ પીલીમ્સટ્રાઉનના પતની મી. મણી બહેન તેમજ કરબન નીવાસી બી રબુબેકગામ અને તેમના પત્ર નાની તેમજ ડાકોરગામ અને જગન્નાથજીએ પ્રાર્થનામાં ભાગ લીધો હતો પ્રમુખ શ્રી નરસ્યો પ્રાર્થના બાદ પરેખબુમેનોનો ટાઈટલ સરકાર પ્રમો હતો. શ્રી રબુબેકગામ એ પ્રમેલા સત્કાર માટે આભાર માની બી પુરાનો તેમજ બાળકોની સુદ્ધ માયના બાપ છે ન એમ બતાવ્યું. આનંદ છે એમ જણાવ્યું હતું. સંસ્થાને નીચેની રકમ ભેટ મળી છે. રબુબેકગામ શ્રી ૬૦–૧ જગન્નાથ શી. ૪ ડાકોરભાઇ ૫–૬ બેનો સાભાર સ્વીકાર થયો હતો. મુદનાઉંગ વાળા શ્રી. ગલાભાઇ રબુબેક બેનો તા. ૫–૬–૩૮ ની સ્ટીમરમાં સ્વદેશ ગયા તેમનો સુરસ્યાને પા. ૧–૧–૬ ભેટ આપી ગયા હતા બેનો સંસ્થાએ સાભાર સ્વિકાર કર્યો છે.

* * *

પુનીયન પાલીમેન્ટ તા. ૨૨ જુલાઇએ કેપ-ટાઉનમાં ખાલી પુકારો તે પ્રસંગે હાજર રહેવા ડીંનના એજન્ટ જનરલ શ્રી. રામ રાય અને શ્રીસીલ રામનાથ તા. ૧૪ જુલાઇએ ડરબનથી સ્ટીમર મારફે કેપટાઉન જનાર છે

* * *

દક્ષિણ આફ્રિકામાં રેલ્વે અકસ્માતો વધતા જાય છે તા. ૨૯ જુને નેટાંગ નાટાલ તરફ એક ગુડસ ટ્રેન રેલ્વે પાટાઓ ઉપરથી ઉતરી પડવાથી ગેસેનજર ટ્રેન અટકી પડી હતી, અને ઉતારુઓને દસારો સુધી આગળ જોખમથી પડી હતી.

* * *

જોહાનીસબર્ગની કટરની ઓપીસના જપ્તીતા પ્રતાપર શ્રી. કપ્તાન આર. જેક જેલેટ તા. ૧૯ જુને એકા એક મરણ પામ્યા હતા.

* * *

બારબલે બે-કના ચેરમેન સરજેન્ટ કલકન અને સેક્રી રેમસન ગ્રિસ્લાન્ડની તા. ૧૯ જુને કેપટાઉન ગયેલા હતા. તેઓ કરબન આવતા માનમા આવતા બધી છે.

* * *

નોટી રાયની ઇન્ડીયન સ્કુલમાં પાણીની સીપરેજના બાબ કામ માટે તથા સ્કુલમાં બે નવા કલાસ રૂમો બાંધવા માટે ગવર્નર જનરલ મંજુરીમાં આવ્યાં છે.

* * *

કેપ્રેસ્કુલની મકાં સ્કુલના ચપારો કરવા માટે પા. ૧૬૬૩ નું મી. ઓફ ધ કુમીનું ઈન્ડર મંજુર થયુ હતું.

નાટાલ પ્રોવીન્શ્યાલ કાઉન્સીલના સેક્રેટરી બી. ટી. ઓ. ઓફ રોડસ મારફતી કરબનથી બે મહીનાની રજા ગોમારી અને જહાવાટીમાંથી ચાલ્યા ગયાના સીગ્નો છે

* * *

પુર્વ આફ્રિકાના મેનુઅલ ડી. સીલ્વા માગના સભ્યને જોહાનીસબર્ગથી ૧૯૩૬ ના પોર્ટુગીઝ પુર્વ આફ્રિકામાં દેશ બાર કર્યો હતો. પણ ડીપોર્ટેશન કરવાના પકડતા તા. ૧૨ જુને તેમ બાબતી કેસમાનાની સત્ત પત્ર હતી.

* * *

પુર્વ આફ્રિકાના મેનાણીકના મયરનર જનરલ સર જે કેમાસની પોર્ટુગીઝ હીન્દમાં નિમણુક થયાથી તા. ૨૧ જુને દોદ ઉપરી ગયા હતા.

* * *

બ્રીટીશ બ્યાસાલેન્ડના ૧૯૧૬–૧૯૨૬ સુધીના સમયના બાજ ગવર્નર અને કમાન્ડર ઇન ચીફ સર જ્યોર્જ સ્મીથ લંડનમાં મરણ પામ્યાના સમાચાર બાબા હતા.

* * *

બોટીશ ઇન્ડીઆ સ્ટીમ-નાવ કુંપનીની સ્ટીમર તથાબના ઉતારૂઓ તા. ૨૩ સુલ્તાન મુબારકથી ડરબન તા. ૧૪ જુને આવી હતી, ગયા સપ્ટેમ્બરમા તા. ૪ થીએ કોમબેંગમાં મરેલાં કરીબાઇ તેમાનામાં ૬૨ આજબોરો કપડાંઓ હતા અને તેથી મુસ્લમાન પાસેનો સ્ટીમરો આ તપાસબા પણ હતી, તપાસબા બાદ પ્રવાન અને બધે પાછી ફરતા ૧૪ દિવસ હતી.

* * *

મોઝાંબીકનું બેરા બંદર રેલ્વેવાળા પાસેર રબરોના વેપાર માટે પણ અનુકુળ થઇ પડયું છે, તા. ૨૯ જુને ડરબન આવેલી સ્ટીમરમાં બરાબીંગહામથી રહેલી ત્યાં રેલ્વે ટ્રેક હતી જે બેરાની રેલ્વે માટે આપવા કરવામાં આવી હતી

* * *

મોઝાંબીક રેલીવે કંપનીને જપ્તીના મુખ્ય રેલીમાર્ગો સંબંધી સાલ ખુબ બબવાન બોકડસ્ટીંગ સ્ટેશન બેરેન્સો માર્ગમાં રબાબના પરવાનગી બબા છે.

* * *

પોર્ટુગીઝ મોઝાંબીકની બેર ગરબસ માટે જનીનીમાં બાંધેલા બબ ૪૮૬૨ બિલાંનો તા. ૧૫ જુને બેરેન્સો માર્ગમાં આવી પુગ્યાં હતા.

* * *

પ્રીટોરીબામાં ૧૦૦ પીંટ સાંબી ૫૦ પીંટ પોટણા અને ૨૫ પીંટ ઉંડી કસરત બાબા મા. ૧૦૦૦૦ ને બાબે બાબના બીટી કાઉંસીલે તૈયાર બબાબ્યા હતો. બા કસરત બાબા ટેકનીકલ કોલેજ તરફ બપાબો.

* * *

બામ રૂપબાઠા મુજબની રકમ તમજ નાલબેરી બંધાવવા માટના કંપની નાબાપતી :

	પા.	શી.	પ
,, બાનુબાઇ બીમળાઇ	૫	૩	
,, મોરારજી મુલાબાઇ	૬૦	૧	
મેસર્સ સ્ટર્ડર ફેક્ટ બનર	૧	૧	૦
રા. લાલાભાઇ ડાલાભાઇ	૫	૩	
,, કેસવ બાબ કુંવરજી	૫	૩	
,, મોતીરામ નાબા	૫	૩	
,, દબાળજી બાબુબાઇ	૫	૩	
,, પરમબેલાં પરમજી	૫	૩	
,, નથમદલાલ રાબન	૫	૩	
,, બેસ. કે. પરેલની કંપની	૧	૧	૦

(બબુકું)

"PILGRIMS TO MECCA"
૧૯૩૮ ની હજ કરવા જનારા જેરીનરો માટે.
[illegible] બુબબાની સ્ટીમરો નીચે બબુકેલા દીને સીધી ડરબા બબા માટે ઉપડશે.
એસ. એસ. રોમ્બર્સ્ટ તા. ૨૩ જાનેબર ૧૯૩૮. એસ. એસ. ડબ્લ્યુ પીંગોરા તા. ૧૬ ફેબ્રુબર ૧૯૩૮
એસ. એસ. પીબાબે તા. ૨૩ બેબારોબર ૧૯૩૮.
[illegible] પ્રોગ્રેસ બાબોકુબ્રા. બબાબી સાથે બા ૨૬૯૫ ૦ ૦. ૨૬ કલાક ગોબાબી સાથે બા ૨૬૯૫૦
[illegible] પ્રમાબ કબણી બબી રજીસ્ટર્ડ ઓફ બા [illegible] બાકર બામબાણી બાકેબોએ કબાબી [illegible]
[illegible] કરવાબાં કરવામાં બાવ્યું છે બબે [illegible]
ITALIAN LINES, 36 CLUB ARCADE, DURBAN, PHONE 20501.
[illegible] બાટે બોગ્ય બા બબો
આર. એમ. નાયડુ, M. M. Naidoo,
૭૨, બબબર્ટ સ્ટ્રીટ ડરબન ટેલીફોન ૨૨૯૫૧ 72, Albert Street Durban, Phone [illegible]

CHOONILALL BROS.

THE NOTED INDIAN "SARRI HOUSE IN SOUTH AFRICA."

141, GREY STREET, DURBAN.

Branches
56, Wicks Street And 60, Wicks Street, VERULAM
GARAGE AND SERVICE STATION
7, Moss Street And 58, Wicks Street, VERULAM.

Please note
Our Johannesburg Agent
P. RATANJEE,
60, Bree Street,
Newtown

Cable & and Tel. Add.
"ADVANCING"
Phone 24003
" 31448 Res.
Durban
Phone 89 Verulam.

ARRIVING BY EVERY MAIL FROM INDIA AND JAPAN
BENARES SARRIES WITH BORDER AND PLAIN CENTRES, BUTIDAR BENARES SARRIES IN SEVERAL SHADES
Price from 60/-, 85/-, 105/- & up to £20.
THE LATEST FROM BENARES CITY
EMBROIDERED SARRIES 25/- 35/- & up.
PRINTED VARIOUS LINES OF SARRIES from 12/6, 17/- & upwards
EMBROIDERED CREPE-DE-CHENE from 3/6 yd 42 in & 45 in width
LATEST DESIGN SARRIE CLOTH 44 in width from 1/3 yd. 1/9, 2/- & up
GEORGETTE SARRIES LATEST ARRIVALS price from 25/-, 30/-, 45/- & up
LATEST BLOUSES TO MATCH SARRIES price from 14/6, 17/6 & upwards
ZARI WORK SILK SARRIES IN ALL SHADES from 55/-, 95/- 125/- & upwards

THE NOTED
INDIAN
SARRI
HOUSE
IN SOUTH AFRICA.

SUITABLE FOR WEDDING GIFTS
Brassware Vases, Rose Bowls, Jardinee Engraved Trays and Various other Lines
At Special Reduced Prices.
Harmoniums, Tablas, Gramophone, Records & Musical instruments At Rock Bottom Prices.
Indian Condiments Indian Groceries At Wholesale Reduced Prices.
Midwest Radio & Radio Gram from £15, £45, £35, £45 & up.
Marble Taj Mahals from 12/6, 17/6, 27/6 45/-
Suitable for Xmas Presents.
Write for sample and further Particulars

ચુનીલાલ બ્રધર્સ

દક્ષિણ આફ્રિકાનું જાણીતું સાડીઓનું ઘર

૧૪૧ ગ્રે સ્ટ્રીટ, ડરબન.

બ્રાંચેસ
૫૬ અને ૬૦ વીક્સ સ્ટ્રીટ
વેરૂલમ.

અમારી સાડીઓ મુદ્દામ મંગાવવા
મોહનીસબર્ગ ખાતે
પી. પી. રતનજી,
૬૦, બ્રી સ્ટ્રીટ, ન્યુટાઉન

ગરાજ અને સર્વિસ સ્ટેશન
૭ મોસ સ્ટ્રીટ અને ૫૮ વીક્સ સ્ટ્રીટ
વેરૂલમ.

દર૬ સ્ટીમરમાં જાપાન તથા હિંદથી આવે છે
અનારસની બેનારસથી આત સાડી, બનાવ બાનબાનની ખુબીદાર
સાડીઓ શી ૧૮, શી. ૮૫, શી. ૧૦૫ થી માંડી પા. ૨૬ સુધીની
અનારસથી ધુમધામ આવલી છે.

૬૪૭ ભાતની સાડીઓ શી ૨૫ અને શી. ૧૫ થી ઉપર
ભાતવાળી બાનવાળી સાડીઓ
શી. ૧૨–૬ અને શી ૧૭–૬ થી ઉપર

ફેશનેબલ ક્રેપ–ડી–શીનની સાડી. ૧–૬ યુ પાર ૪૨ ઈંચ અને ૪૫ ઈંચ પહોળી.

સાડીને લેટેસ્ટ ડીઝાઇનનું કપડું, ૪૨ ઈંચ પહોળું વારની, શી ૧–૬,
શી. ૧– , શી. ૨–૦ અને તેથી ઉપર

ઝગમગાટ આવેલી બોર્ડરવાળી સાડીઓ શી ૨૫, શી. ૩૫
શી ૪૫ અને તેથી ઉપર.

સાડીને મેચ મળતા બ્લાઉઝ શી ૧૨–૬, શી. ૧૭–૬ અને
તેથી ઉપર.

દરેક રંગની બ્રાઈટ ઝગમગી જેવાથી સાડીઓ શી. ૪૫, શી. ૭૫,
શી ૧૨૫ અને તેથી ઉપર.

દારમાનીયમ, તબલા મામેફોન, રેકોર્ડો અને બીજાં બાજાં તેમ જ
ઓછાવા ઓળ બાબતે.

દરેક જાતનું ગાર્ડનસીડ, ફ્લાવરી બલબોસ મેલસેલ બાબતે

ગોલ્ડપ્લેટ જ્વેલરીના અને રંગીલા બાગ્સ
બાગ શી. ૨૫, શી. ૨૫, પા. ૩૫, પા. ૪૫ અને તેથી ઉપર.

બાજારભાવના પ્રોગ્રામો સાથે બારસના ભાવ બદલાશે
બાગ શી ૧૨–૬, શી. ૧૭–૬, શી. ૨૭–૬, શી ૪૫.

આ માખણ, ચ્હેરાની ચામડીને મુલાયમ રાખી સૌંદર્યવાન બનાવે છે.

મોટા ઓર્ડર: Indo-African Trade Agency, 74-76 Wilson St. DUNDEE, Natal, S. A

મોલ ટીરાડ્યર્સ પાટણવાલા લીમીટેડ, ૧૮૨,૧૮૪ અબદુલ રહેમાન સ્ટ્રીટ. મુંબઇ ૩.

WE STILL BUY
OLD GOLD, SILVER & SOVEREIGNS.
We Stock CYMA, ELGIN, WALTHAM, HOREN, and MADIX Watches
Large stock of Indian and European jewellery always on hand
Importers of MOHINI FLUTE harmoniums
LAKHANI & CO.,
(Jewellers)
111 Grey Street, Durban. 'Phone 21256.

ફીટીંગ્સ
પાવડર
ફીટી, માકડ, ચાંચડ, કંસારા, આખી, ચોટા ચિકોરે સઘળા જંતુઓનો
નાશ કરે છે.
ફીટીંગ્સ પાવડરના ટીન બંધ છે.

'Phone 22152. Tel. Add. "Nortion."
A. M. PADAYACHEE
Wholesale Fruit & Vegetable Exporter.
[illegible] given to all [illegible]
TRIAL ORDER SOLICITED.
91 LEOPOLD ST., AND 34 CROSS ST.,
P. O. BOX 195. DURBAN.

Telephone 33-5382.
VALLABH RANCHHOD,
Wholesale & Retail Fruit and Vegetable Merchant
Country Orders Promptly attended to.
14, DIAGONAL St. JOHANNESBURG.

ટેલીફોનનં. 33-૫૩૮૨.
વલ્લભભાઇ રણછોડ
હોલસેલ અને રીટેલ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ અમારે ત્યાં તાજું અને સસ્તુ મળશે.
બહારગામના ઓર્ડરોને ખાસ ધ્યાન દેવામાં આવે છે.
૧૪, ડાયોગનલ સ્ટ્રીટ. જોહાનીસબર્ગ.

ફરમાસુ મીઠાઈ અને શિયાળાના
ચોખ્ખીક પાકો ખરીદો
અને સ્વાદીષ્ટ જમવાનું.
એકજ વખત અજમાયસ કરો.
KAPITAN'S CAFE
'Phone 33-8577. 13a KORT STREET, JOHANNESBURG.

Golden Number

OF

"INDIAN OPINION"

SOUVENIR OF THE

Passive Resistance Movement

1906—1914.

Price : Two Shillings.

to be had from:—

Indian Opinion,

Phœnix, Natal.

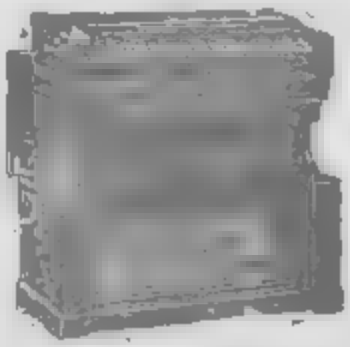
THE FIVE YEARS
(By Pyarelal)
An account of Mahatma Gandhi's lead in September 1908, and events leading up to the Vereeni Pact, with all relevant documents. 321 Pages [illegible]

સાહિત્ય અને સંગીતનો સમન્વય

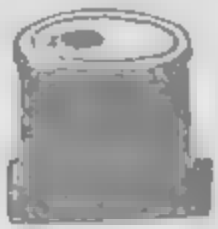
દિનપ્રતિદિન જનતાની રસવૃત્તિ કેળવાય છે—જનતા નવિનતાની પુજક બની છે—ભાવના અને આદર્શ આ જમાનાનું ગૌરવ છે—અને હવે લોકો ગમે તેવી વસ્તુ ચલાવી લેવા તૈયાર નથી.

અમે પણ આ માન્યતાને માન આપી વર્તવાનો નિશ્ચય કર્યો છે. તેથી ખાસ પ્રસંગ માટે તમારા સમક્ષ હમણાં છેલ્લા બાકીતા નટ નટીઓ અને લેખકોનો સહકાર સાથી પ્રેક્ષકોની રસવૃત્તિને પોષે એવી રેકોર્ડો. ધામધોક ફ્રામના સેટો અને હારમોનીયમ, તબલા મગાવ્યા છે જે તમારી સમક્ષ રજુ કરીએ છીએ. સંગીતના મધુરા સ્વરોથી તમારા ઘરમાં સ્વર્ગ ઉતારો.

અમે લોકલ ખરીદી તેમજ એજન્ટો મારફતે હારમોનીયન મંગાવતા નથી તેથીજ અમે લેખીત ગેરંટી સાથે વેચીએ છીએ.

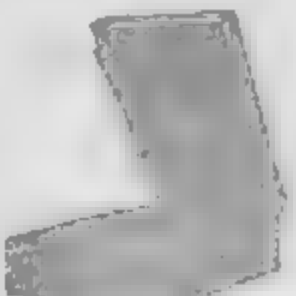
પ્રથમ હારમોનીયમ રૂા. ૬-૦-૦
ફરતા "
ડબલ રીડના "

જોડી ઓકની કીમત
પા. ૧-૦-૦ થી

પા. ૩-૧૭-૦ સુધી

ગ્રામોફોન પા. ૧-૧ ૦ થી પા. ૮-૮-૦

હીઝ માસ્ટર્સ વોઈસ
તથા
કોલમ્બીયા
(ઈન્ડીયન રેકોર્ડ)
૩/—

રેકોર્ડના સસ્તા ભાવો

નવા નંબરો અથવા તમારા માંગેલા નંબરો વધેલા યા મોડા તમને મળશેજ તો રૂા માટે વધારે પાઈસા ખર્ચો છો.

ગમો અથવા જાવે ગમો.

તેમજ આ દેશની હવાને અનુકુળ થાય તેવા મીઠા અને મધુર સુરના, મજબુત અને ટકાઉ, વારા, શાંતા, સરદાર તેમજ મેકલેઈઝ્સ દસુકના હારમોનીયમ, હાથના અને પગના તથા હાથ-પગના. નવી સીલેકશન બનની ફ્રેશ મેઈજની રેકોર્ડો આવી ચુકી છે. તે સીવાય દરેક બનના ગ્રામોફોન ઉપલી બધી મેકરો માંથે H.M.V. ને કોલમ્બીઆના પણ સ્ટોકમાં રાખીએ છીએ.

વાજાંઓના છુટા ભાગો મોટા જથ્થામાં રાખીએ છીએ.

વાયોલીન, બેન્જો, મેન્ડોલીન, બુલબુલ તરંગ, ગીતાર અને રોકાય બેન્ડના બાજાંમાં ઘણો ઘટાડો કર્યો છે.

બાજા પણ વાજાંઓનું રીપેરીંગ કામ બતી દેખરેખ નીચે ગેરંટી સાથે બનાવી આપીએ છીએ.

—સાઉથ આફ્રિકાના ૩૨ વર્ષના જુના હારમોનીયમીસ્ટ—

GOSHALIA'S MUSIC SALOON

P.O. BOX 460. 179 GREY ST. AND 131 QUEEN ST
DURBAN, NATAL.

Special

Large stock of latest Drama records in Tamil, Hindustani, Gujarati and Telugu. Prices have been specially reduced

Apply for our catalogue. Our Harmoniums sold under written Guarantee for 3 years. Try us before you go elsewhere.

Phone Day 2-6189. **RAJCOOMAR,** Phone Night 4-1570.

DURBAN'S FIRST INDIAN UNDERTAKER

રાજકુમારે,
અન્ડરટેકર
દફન, દફ, મેમર માટે ૧ પોડા માટે દુર નેટાલમાં પુરા ગેરન્ટીમા
આપે છે ચાર દિવસ ખુલ્લું.

14, Cross Street, DURBAN

PHONE 33-4691. BOX 2526.

L. MISTRY

એલ. મીસ્ત્રી

બોકસ, રેલસ અને કીચન ટેબલ ફુલક અથવા જમા-
ણ પ્રમાણસર તેમજ ફુલ અર્નીંગ સંતોષકારક
કામ કરનાર,
મારેલા બાયોનું પ્રાપ્તિ કીરસ મંગાવો.
45 Market St. : : Johannesburg.

ઉત્તમ ગરમ મસાલો વિગેરે

અમારે ત્યાં બનતી દેખરેખ નીચે તાજો અને સ્વાદમાં ગરમ
ઇચ્છનો ગરમ મસાલો, કરીપાઉડર, હળદર અને ગરમ ઘરીઓ પેકા
થા ઇચ્છાવાળા અમારી ઓફીસે આવે મળી શકશે આપો ઉત્તમ માલ,
તમો ઘરમાં બનાવી શકતા નથી. ઓર્ડર વખત મંગાવી ખાત્રી કરો

મળવાનું ઠેકાણું:-
'Phone 2-0786 K. N. INDIA, P. O. Box 579
109 Victoria Street, DURBAN

Phone [illegible] P. O. Box 0746.

V. B. PATEL,

WHOLESALE AND RETAIL FRUIT [illegible] MERCHANT
CHEAPEST BANANA STORE IN TOWN.
[illegible] President Street, JOHANNESBURG.
NETT CASH or C.O.D

વી. બી. પટેલ,

દેશનેતા મહાત્મા ગાંધીના જેલજીવનના
કાયા ન', ૧ બનાવવાના હોલ એજન્ટ.
દેશબંધુ તથા સીટ્રસ ફ્રુટ, વેજીટેબલ અને પ્રોડયુસ મર્ચન્ટ
બજારની પરીસ્થીમાં સસ્તામાં સારી દુકાન
[illegible]
[illegible]
રહીમ [illegible] ૨૦ પ્રેસીડન્ટ સ્ટ્રીટ,
ઉ મેા મેાસક બજાર જોહાનીસબર્ગ

'Phone 2-3381 Tel. addr. "Leinpco."

D. K. PATEL

Fruit and Vegetable Exporter

— SPECIALIST —

in South African, Canadian and Australian Apples

—also—

Cape Fruit on hand in season

We have in stock Naartjes which have just come on Market.

ડી. કે. પટેલ.

ફ્રુટ અને વેજીટેબલ એકસપોર્ટર

સાઉથ આફ્રીકન, કેનેડીયન અને ઓસ્ટ્રેલીયન
એપલ્સના સ્પેશીયલીસ્ટ

ઋતુમાં કેપ ફ્રુટ પણ રાખીએ છીએ

નાર્ચીસ હાલમાં શરૂ થયા છે અને તેના સ્ટોક
પણ રાખીએ છીએ.

ઓર્ડરોના ઓર્ડરો ઉપર બારા ધ્યાન [illegible] માં આવે છે
નાચીસ અને મેન્ડરીન બારા બધને સરના
C. O. D. થી મળશે.

P. O. Box 756. 19, Cross St. Durban.

"શુદ્ધ ઘી."

[illegible] માલીક
[illegible] ની દુકાનની

અમારે ત્યાંથી માલ
પ્રમાણમાં મળશે.

[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible] SAMJRE DEVSHI & SON
4, Cross Street,
DURBAN.

M. H. DESAI.

એમ. એચ. દેસાઈ,

ફોલ્ડીંગ ફ્રુટ બોકસી.

આપે દરેક જાતના ફ્રુટ અને વેજીટેબલ યુનીયનના [illegible]
બાલમાં C. O. D. થી આડ પેકીંગ સારી બોકસીઓ [illegible]

P. O. Box 254. 31, Short St. Durban

The History
of The
Indian National Congress
(1885—1935)

In Blast [illegible] progress.
[illegible] of the Congress, [illegible] sections.
Price: 6 Shillings

[illegible]

'INDIAN OPINION'
Phoenix, Natal.

SOLE AGENT FOR

His Master's Voice

હિઝ માસ્ટર્સ વોઇસ

In The Union Of South Africa

સપ્ટેમ્બર અને ઑક્ટોબરના ગુજરાતી ટૅસ્ટ્સ રેકૉર્ડો આવી ગયા છે.

સાને ઇસ્લામનો સેટ મંગાવો અને સાંભળો

પાંચ રેકૉર્ડનો સેટ કીમત પા. ૨–૫–૦.

We specialises in Tamil and Telugu Drama Sets and also Native and Afrikaan records. Wholesale and Retail.

N		પ્રેમની દુનીયા.
N		મોહીનો ગમાડ્યો
N		વાણીયા મન.
N		મે તો નજરી પ્રીતમના
N		પ્રેમનું પીંજણ
N		પ્રેમની દીવાળી.
N		પ્રાણે કદરનો.
N		ગંભીર નાટકો
N		દયાળવાર ભારતી
N		મહા પત્નીવ્રતી
N		ચેરમેન.
N		નવલી ગોરી રૂપમા અંતરે.
N		તુમાને મુજરા પ્રેમ શીખાણા.
N		અલી ના નજરીમાં પીયાને પીયારે
N		પઠેાન દિલ મે હરગેા પાયા
FI 5[illegible]		બીરબા નાટક ભાગ ૨ જી
		નરસીંહ મહેતા નાટક ભાગ ૧ લો
		અયમ કુમાર નાટક ૧ લો
		રાણા દેવા નાટક ૧ લી ૧.
N 0720		ખુશી મળ સન્સાર.
N 0004		નમાયા પાન ફલાણે પીયારે
No 5359		મીસ રહેમ ભાગ ૧.
.. 5490	..	રહેમ ,,
.. 5545		બીરબરે રહેમ ,,
.. [illegible]		બેનહસેન ,,
.. 5470		પ્રોફેટ ઇનવેકશન ,,
.. 5458		શેતના ભાણા ,,
.. 5401		ઇન્ડિયન બેરીસ્ટરની બેબ્રી, ભાગ ૧.

ધ્રુવીરાજ ચૌહાણનું નાટક કમ્પલેટ બોક્સ અને બુક સાથે કીમત પાઉંડ ૨–૦–૦ નું ...

નાટક મહારાણા પ્રતાપ કમ્પલેટ બોક્સ અને બુક સાથે કીમત પા. ૨–૫–૦ નું સેટ.

,, રા' માંડલીક કમ્પલેટ બોક્સ અને બુક સાથે કીમત પા. ૨–૫–૦ નું સેટ

ઓચ. ઓમ. પી. હામ્લેટીક પાર્ટી કમ્પલેટ બોક્સ અને બુક સાથે કીમત રૂપી. ૧૫ નું સેટ.

નાટક ચુણારાની કમ્પલેટ બોક્સ અને બુક સાથે કીમત રૂપી. ૧૫ નું સેટ.

,, રાજા ભારથરી કમ્પલેટ બોક્સ અને બુક સાથે કીમત પાઉંડ ૧–૧૦–૦ નું સેટ.

.. [illegible] નગાલ હાદન' સેટ ૧ થી ૩ ભાગ.

.. મીરાબાઈનો.

.. ઉષા રમત.

સુભાજનો બાગ ભાગ ૩ થી ૬.

પઠાણનો વારસો ડબલ રેકૉર્ડ ૩ રેકૉર્ડનું સેટ

મહુરી [illegible] મકબરી ૫ રેકૉર્ડનું સેટ ડબલ.

નુરી નાચકલ રેકૉર્ડોનું સેટ ડબલ.

.. મારીન કરનાર ૫ રેકૉર્ડોનું સેટ ડબલ

.. રેમ હીરે અરણ ૪ રેકૉર્ડોનું સેટ ઓચ. ઓમ. પી.

.. ઝોન ઇસ્લામ ૪ રેકૉર્ડોનું સેટ ઓચ. ઓમ. પી

.. ગુરે મસ્તાન ૩ રેકૉર્ડોનું સેટ કાલ્પનીક.

નાસ ડાના પા નરી ૩ રેકૉર્ડોનું સેટ ઓચ ઓમ. પી.

.. ફકરાણી નંગલ ૩ રેકૉર્ડોનું સેટ ઓચ. ઓમ. પી.

.. ગુરુજાન ૩ રેકૉર્ડોનું સેટ કાલ્પનીક

.. બાબા બાબુ ૩ રેકૉર્ડોનું ઓચ. ઓમ. પી.

અમારા ઇસ્લામીક નવી રેકૉર્ડોનું લીસ્ટ 'મુસ્લિમ ઓપ્રા' માં જોશો.

૧૦ ઈંચ ૨ બાજુ, ૧૨ ની ૪ રે. ૨૫/-, ૧૦ ઉ. ૧૨ રે., ૧૨ ઈ. ૨ રે. ૪૮/

અહીંના ગ્રાહકના ૧૮ ઈંચની ૬ અને ૧૨ ઈંચની ૪ રેકૉર્ડથી ઓછીના ઓર્ડર સ્વિકારવામાં આવશે નહિ.

Radio Record Trading Co.,
88 Victoria Street - - Durban.

Radio Record Trading Co.
P. O. Box 6398 29 West Street.
JOHANNESBURG.

RADIO RECORD TRADING Co.,

SOLE AGENTS FOR

Columbia

In The Union Of S. A.

જુના મયા અનેકુમાનીતા આવી ગયા

ફોલમ્બીયા કંપનીમાં હાલમાંજ આવેલા નવા ગવૈયા

માસ્ટર અમીર બકક્ષની

નવી રેકાર્ડ આવી પહોંચી છે. આગળ મજલ ઓલ્ડી ગયો છે: "મોહમ્મદ મોહમ્મદ પુકારે ગલતાન" તેના જેવી બીજી મજલ ઓલ્ડી રહ્યો છે. મગાવો અને તમારા દીલને ખાત્રી કરેા. તેનો નંબર / બાકીના સરવર સાકરમેન્ડસાર.

1705 રાસલે આલી અકબરાદ પરાક્રમ, અને બીજી ઓ રિસવાય તમારા લાયકની જણી ઇસ્લામી રેકાર્ડો આવી પહોંચી છે જેની કે માટળા શાહદત નામા વીગેરે.

G.E 1709 દુખને વાસ મુને ગેદ દુસ્મે પીયારે દે

G.E 1710 તકદીર કે નારોચે દુનીયા ના ઠોકારેજે

P.E 23 શહાદત હુસેન ગોહલે મકતામાં

P.E 27 શહાદત હજરત પીલાલ નાસીકે રસુલ.

P.E 7 ગાદર કે હાથસે તજવારના ગીરના ગોલ્ડજા

G.E 1709 મે પીયારી કેવલ બનાકર પાલુ બનગેં.

G.E 1711 દર્દી રેલા.

N 6853 આરે પાગલ પ્રેમી અબ તુ રેતા હે.

N 5865 સાર્વે આગળીયા પગભર હમારા.

N 6881 કેજરી બદાર આજ સાજી સરાબ રે

N 6862 લોહાદ - રજ ગે કુલ ગયા.

N 6815 સાબ્બ મોહમુખે હર રેતે ગાર્ને ચાલે

N 6826 ગર હુએ સા નયન મા સાન ગોહમદ

N 6810 પ્રેમ મુલ્કમે [redacted] કઈ સાહેબાલા ! સામને

N 6887 બનુથી અબને ચેમુકી ખેલના.

N 6880 પ્રિયકા મુરલી મધુર બાજી

1915 તો કોદિયા ઇમ આલગણે બાબવા દીધા કમલી ગલને
આ રેકાર્ડ સાંભાવવા જેવા છે

258 પુન પુન પુન

252 મેરા દીલ ન મારુ હો દીલજે મોહમ્મદ

406 મોહીબ્બોમ મોહબ્બાત બડી ચીજ છે.

2234 અબા બાલાદો અબાદ હમ
ઔર નહા અલાહો અબાદ હમ.

2207 અમેકા પુકાર

2155 પરમાસે આવા (ગજરાતી)

2074 સામકા નામ ઉ

2167 પ્રેમ મલા (ગજરાતી)

2226 નામે અહમદ ન કર.

2123 નામે મહમદ કોલે બાલે.

2320 પદ આપે પુના ન પીટાદે ને કમાલી.

1750 અબતો મેરી બીગડીબી સરકાર બના દીજે.

1745 બજાદીર નો કાંધેચે ગાલી કમલ્યા.

1741 હજરત ના ગોલજા હજરત બબીર ને બચ્ચોમેં મુરદે ના જીન્દા કરના

1391 મોલજા દીજરમ ઓગાર.

1390 મોલજા અંબુડી હજરત બલી.

1505 પીયારી પીયારી સુરતવાલી.

1099 મોહમ્મદ મેરે દીલને મરમા તુલા દેા.

1677 બહાદુર કુવા આલમગે બદા રે કરમાતે
મોહમ્મદ મહલાલ

1740 બાવલા મુને રેજેચે ભુમાલેા.

2068 દીલ છીના કીમા ઔર બચાને અરજ મેરી.

2057 પ્યાલી સ્યુસે પુકા કેદને કેા.

2155 પ્રેમે બદાંધે બના આપેાલે

2131 દીલ વેા મેરા કે ગયા

2156 તીરાજે ફુલકા

We specialise in Tamil and Telugu Drama Sets and also Native and Afrikaans records. WHOLESALE AND RETAIL.

નુરે ઇસ્લામ
નેા ૬ રેકેાર્ડનેા સેટ બુક અને ટીનનેા બેાકસ સાથે ૩૦/-

The following Tamil Drama Sets in stock

Sachyavan Savitry, Padma-Parasabhesham, Ucha-Ramayanam, Dumbachari, Snan Sundari, and thousands of singer Records.

Radio Record Trading Co.,
88 VICTORIA STREET.
DURBAN.

Radio Record Trading Co.,
P.O. Box 6398. 29 West Street,
JOHANNESBURG.

દરેક જાતની સ્વાદીષ્ટ. સુંદર શુધ્ધ ઘીની મીઠાઇ.
ફરસાણ વીગેરે માટે ક્યાં જશો?

પટેલ્સ વેજીટેરીઅન રીફ્રેશમેન્ટ રૂમ

પાપડ, લીંબુ, નમક કેરીના અચાર તમજ શીઆળાની ઋતુ માટેના ખાસ પોષીક પાકો અમારે ત્યાંથી ફીકાયત ભાવે મળશે. એક વખત પધારી અમારા ઓરડર મોકલી આપવા વિનંતિ છે.
બહાર ગામના ઓરડરો ખાસ માલીકની જાતી દેખરેખ નીચે મોકલવામાં આવે છે.
ગ્રાહકોને સંતોષ આપવો તે અમારો ખાસ મુદ્રાલેખ છે.

PATEL'S VEGETARIAN REFRESHMENT ROOM
(Prop. R. V. PATEL)

Telephone 2-2209 202 Grey Street. :: :: Durban.

Box 830. Tel. Add "Orangexpo."
M. C. PILLAY
Wholesale Fruit & Vegetable Exporter
Country Orders Solicited
ગ્રમાણ્પ ફ્રુટ અને વેજીટેબલ સદાગર
આપે અમારીના ઓ[illegible] ખાસ કેરફુલ ગાડી વારા આપ
C.O.D. થી મોકલીએ છીએ
79, PRINCE EDWARD STREET, DURBAN.

'Phone 2-8235 P. O. Box 316
Heerabhai Morar Matvadkar.
Wholesale Fruit & Vegetable Exporter
And Commission Agent
15 CROSS ST. RESIDENCE.
PACKING WAREHOUSE 44 BOND ST.
DURBAN.

હીરાભાઇ મોરાર મટવાડકર
હોલસેલ ફ્રુટ અને વેજીટેબલ સદાગર
અને કમીશન એજંટ.
પેકીંગ સારી રીત કરી માલ્સી. ઓ. ડી. થી
મોકલવામાં આવશે.
ટેલીફોન ૨-૬૨૩૫ બોકસ ૩૧૬.
૪૪ બોન્ડ સ્ટ્રીટ, ડરબન.

NAROTAM HARGOVIND
The Master Tailors.
Suits and Costumes Made in the latest Styles.
We specialise in High Class Tailoring.
Our Prices to suit the times.
Try us with your next Order
તમારો મુદ્દ ક્યાં શીવડાવશો?
નરોતમ હરગોવીંદ
તમને અપ-ટુ-ડેટ સ્ટાઇલો ફિકાયત ભાવે બનાવી આપશે.
ફાસ્ટ ઓર્ડર આપી ખાત્રી કરી લ્યો.
'Phone 25661. 170 Grey St. Durban.

અઠવાડીક પંચાંગ

	ખીલી	દીવ	ઉત્તરાયણ	પારસી	મુહુર્તદિવ	મુહુર્ત
	૧૯૩૮	૧૯૬૮		૧૩૮		

GANDHI & Co. (Pty) Ltd.

GENERAL MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

Try us for:-

Benares Saries, with Blouses of same design prices from 75/- to £10 with double border.

Also Cotton, Crepe-de-chine & Rayon Saries from 2/6 to 40/-.

We also stock Indian Drugs, Condiments, Draperies, Outfitting, Hardware, etc. etc.

Telephone 23676,

Tel. Add. "Gandhico" Durban.

112 Victoria Street,

DURBAN.

અમારે ત્યાં હમેશા મોટા પ્રમાણમા નીચે જણાવેલ ચીજો સ્ટોકમાં રહે છે.

બેરસ બદામ, પીસ્તાં, અંજીર, ગોલચી, જાવટ્રી, લવ, લવીંગ, મુરજબાપ કેસરે, તેજપત્ર લાલ, મરી, જાયફળ તથા તમામ જાતના ચોખા-બાસમતી, કોમ દીલ્હી, ગાંગળ, આદુ સુકવેલ, ચીજો તથા મીઠાઈ બદામ, ઘાણી મુસલી, ગંડોઆ કોપરાપાકી તથા સાકરીયા આઠકો જાતનું ગાંધીયાણું તેમજ કોપરેરી-મદ્રાસી કોપરપેની, કુલકા, સેકેલાં તથા મુકાબાનાં પાણી, અત્તરો, અગરબત્તી, ધુપેલ, કામાનીયા ચીજો ખુશબોદાર તેલ ચીજો, ચીજો મોકલવા તેમજ ખુબ મળશે.

Also:

P. O. Box 27, TONGAAT,

Telephone during Office hours No. 5.

" after Office hours No. 008.

YOU CAN'T BE LATE

WITH

ROAMER

Obtainable in

15 & 17 Jewels Gold or Rolled or Crome

રોમર ઘડીયાળો

ચોક્કસ તમાર પુરવેા આપે

Latest Style and Design

દુનીયાનું ઝડપ વખતસર હોવું જોઇએ અને તેવી નિયમિતતા રોમરની જોવામા.

રોમર ઘડીયાળ તમારો વખત સાચવશે.

૧૫ અને ૧૭ જુવેલરના રોકર ગોલ્ડ અથવા રોલાના અમર કોમના વજન બેદરેદ સ્વરાજ અને ટીકાઉપણાના છે.

Sole Distributor

PATEL AGENCIES (Pty) Ltd.

'Phone 33-2081. P. O. Box 6092

No. 1a KORT STREET, JOHANNESBURG

ALICE STREET and 36a LEOPOLD STREET

DURBAN.

SPRINGBOK SERVICE STATION

Always At Your Service

DAY and NIGHT

for

Petrol, Oiling, Greasing and Repairs and for Parking Your Car

સ્પ્રીંગબોક સર્વીસ સ્ટેશન

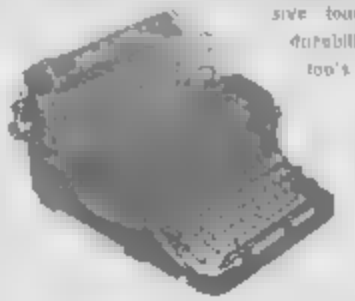
તમારી મોટર પાક કરવી હોય, પેટ્રોલ જોઇતું હોય, ઓઇલીંગ અને ગ્રીસીંગ કરાવવું હોય કોઈ પણ જાતનું રીપેરીંગ કરાવવું હોય તો અમારે ત્યાં આવજો.

તમારા તહેનાતમાં અમે રાત અને દિવસ હાજર રહીએ છીએ.

'PHONE 2-3448 OR 2-0247.

REMINGTON
NOISELESS TYPEWRITER

The new Remington Noiseless is quiet in operation and eliminates nerve strain. It is preferred because of its responsive touch, effortless speed and durability such as only Remington's unique experience can give.

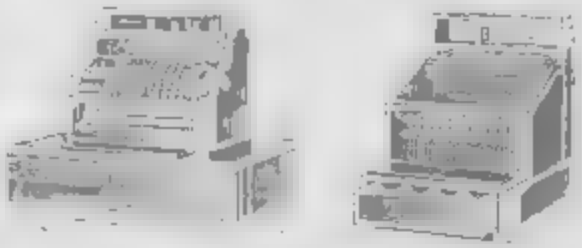
60 years ago Remington Built the first typewriter now Remington has produced the FINEST typewriter.

PORTABLE MODELS ALSO AVAILABLE

REMINGTON TYPEWRITER AGENCY

Branches throughout South Africa 1370

NATIONAL
CASH REGISTER AND ACCOUNTING MACHINE
SYSTEMS
FOR
MAXIMUM EFFICIENCY

THE NATIONAL CASH REGISTER CO. S.A. (PTY.) LTD.,
63 PRESIDENT STREET
JOHANNESBURG
P. O. Box 3591. Phone 33.6245 1314

PRABUDDHA BHARATA
OR
AWAKENED INDIA

A [illegible] monthly conducted by the Ramakrishna [illegible] devoted to Universal Religion, Indian Culture, Fine Art and other topics of international interest.

Hot year from 1897

Annual [illegible] Inland Re. 1, Foreign 1/ Shillings

Teachings Of Sri Ramakrishna

[illegible]

Alms Flowers

[illegible]

The Religion & Philosophy Of The Gita

By Swami Nikhilananda

[illegible]

Message Of Our Master

[illegible]

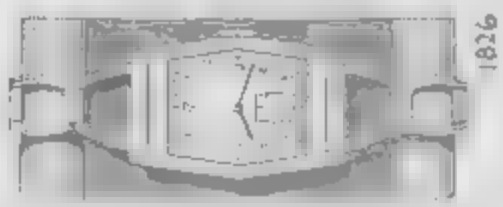
Spiritual Talks

[illegible]

Apply for a complete Catalogue:
The Manager, ADVAITA ASHRAMA,
4, Wellington Lane, Calcutta, India.

NOTICE!
The new 1935 ELGIN watch catalogue has just come off the printing press

[illegible] ELGIN [illegible]

[illegible]

NAME [illegible]

ADDRESS [illegible]

KATZ & LOURIE LTD.
Cor ELOFF & MARKET STREETS, JOHANNESBURG.

Overseas enquiries:
R. A. DAVIES,
76, Field Street

Lourenco Marques enquiries:
CASA COIMBRA,
Box 478 1340

ઇન્ડિયન ઓપિનિયન

મહાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે અને ૧૯૦૩માં સ્થપાયું.

INDIAN OPINION

Founded by MAHATMA GANDHI IN 1903

No. 25—Vol. xxxvi. Friday, July 1st, 1938

The Secret Of Non-co-operation

"THE secret of Non-violence and Non-co-operation lies in our realising that it is through suffering that we are to attain our goal. What is the renunciation of titles; Councils, law Courts and schools but a measure (very slight indeed) of suffering? That preliminary renunciation is a prelude to the larger suffering, the hardships of a gaol and even the final consumation on the gallows if need be. The more we suffer and the more of us suffer the nearer we are to our cherished goal."

—M. K. GANDHI.

અહિંસાધર્મનું રહસ્ય

"અહિંસાધર્મ અને અસહયોગનું રહસ્ય સમજવા આપણે એ સમજી લેવું પડશે કે આ માર્ગે આપણા ધ્યેયને પહોંચવું હશે તો તે કષ્ટ સહન કરીને થાય તેમ છે. આપણે હડતાળો તજવા, ધારાસભા અને અદાલતનો બહિષ્કાર પોકાર્યો કે વિદ્યાર્થીઓએ સરકારી શાળા છોડી એથી શું! આટલો ત્યાગ એ તો જેલ જીવનના કષ્ટો સહેવાની તેમજ જરૂર પડે તો ફાંસીયે ચઢવાની પણ જે તૈયારી રાખવાની છે તેની માત્ર આગાહીરૂપ છે. છેવટ તો આપણી ત્યાગની માત્રાનું પ્રમાણ જેમ વધશે અને ત્યાગ કરનારાઓ પણ વધશે તેટલાજ પ્રમાણમાં આપણે આપણા ધ્યેયની નજીક આવતા જઈશું."

—ગાંધીજી.

WHY YOU SHOULD INSURE YOUR LIFE WITH
"NEW INDIA"

(1) BECAUSE it is a purely Indian Company with a Directorate composed wholly of influential Indian gentlemen of widely recognized business ability and is the largest General Insurance Company of India with total funds amounting to Rs. 2,13,04,387

(2) BECAUSE the security of its contract (Policy) is beyond question seeing that its paid-up Capital is much more than the combined paid-up Capital of all Indian Insurance Companies transacting only Life assurance business

(3) BECAUSE its premiums are moderate and its policy conditions are as liberal as they could be.

(4) BECAUSE its offer of automatic non-forfeiture privilege, Extended Term assurance, Permanent Disability Benefit and of payment of double the sum assured in the event of death by accident is unique

(5) BECAUSE it has established a reputation for prompt settlement of claims and efficient service to its policy-holders

ALL OTHER BUSINESS TRANSACTED
Life, Fire, Motor Car, Motor Lorry, Motor Bus, Plate Glass, Workmen's Compensation, Burglary, Etc.

For Rates please apply to:
JALBHOY RUSTOMJEE,
Principal Representative in the Union of South Africa.

Natal Office
"INDIA HOUSE"
17, First Avenue Durban
Telephone 25845 P. O. Box 1610
Tel. Add. "RUSTOMJEE" Durban

Transvaal Office
ROOMS NO. 12 & 13, BARKLY ARCADE,
Diagonal Street Johannesburg
Telephone 33-4478 P. O. Box 4541
Tel. Add. "RUSTOMJEE" JOHANNESBURG

Phone 33-6229. Telegrams: "CIDMALCO" P. O. Box 5169

JAPAN BAZAAR

WHOLESALE SILK & CURIO MERCHANTS.

39 MARKET STREET, JOHANNESBURG.

Specialising in SILK MATERIALS, LEATHER SUIT CASES ORIENTAL CURIOS BRASSWARE, ETC

ALL PRICES QUOTED AT LOWEST MARKET RATES.

INDIAN SARIS: Crepe-de chine and Georgette Saris beautifully embroidered 45" x 8 yds length price 37/6 piece, Heavy Crepe-de-chine Saris hand embroidered 45" x 7 yds 30/- piece, Georgette and Crepe-de-Chines beautifully embroidered 45" from 3/9 per yd.

ODNIS: Hand embroidered in Georgette and Crepe-de-chine 45" from 12/6

Above obtainable in the following shades: White, Pale pink, Sky blue, Pale green, Salmon pink, Red, Maroon, Brown and Black

જાપાન બઝાર

જોહાનીસબર્ગના જના અને જાણીતા દેશાવરના વ્યાપારીઓ તેમજ છુટક બાલના વેપારી.

સાડીઓ, ઓઢણીઓ, ડ્રેસપીસો.

તદ્દન નવીન અને ડિલપસંદ ડીઝાઇનો વાળી બનારસ દેશની જરીથી ભરેલી જરીદાર અને કેપ-દી-શીનની સાડીઓ તથા ઓઢણીઓ ઉમદા જાતમાં સ્વદેશથી આવી પહોંચી છે. તેમજ હાલમાં ઓકે અવારજે વખણાયેલી કેલીકો મીલના તથા સુરતી અને અમદાવાદની બીજ નામીતી મીલોના સ્વદેશી બનાવટની ડીઝાઇનો વાળાં સુનવાજ સુપરફાઇન, પટોળા, રેશમીઓ, ઓઢણી તથા સુંદર જાત ભરેલી ચોળીઓના તેમજ ચણીયા માટે મોટા જથ્થામાં મંગાવવામાં આવ્યાં છે. ફેશનેબલ બંધારણ માટે તેમજ બેટ માટે પાંચ વાર, ૬ વાર, તથા સાત વાર સાડીઓ તેમજ ડ્રેસોનો માટે દરેક જાતના તેયાર કપડાં ઘણાં જ વાજબી ભાવે મળશે. તદ્દન નવીન ભાતે સુંદર અને મનમોહન ભાત ભરીકામ અમારી ખોકેજ ગુલાકાત કરો.

છુટક ભાવ પણ જથ્થાબંધના ભાવે આપવામાં આવશે. બા અજુબ્ય તકનો લાભ લેવાલાયક ધ્યાનું ચુકશો નહિ.

સ્વદેશી ગુજરાતના ભાવ રી. ૩-૬, રી. ૫ થી ૭૫૬. ઓરજેન્ટ તથા કેપ-દી-શીનની ઓઢણીઓ બનાવેલી રી. ૪૪-૧.

કેપ-દી-શીનની બનેલી સાડીઓ ૪૫ ઈંચ પહોળ ભાવ રી. ૨૬ થી ૭૫૬.

ફોન 33-6229 તારનામું: જાપાન બઝાર પો.બ્રક્ષ 5169.

૩૯ માર્કેટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

વેચવાના વાંચવા લાયક પુસ્તકો

દક્ષિણ યુનિ વિદ્યાર્થી ભવન પ્રકાશન મોકરનું સાહિત્ય ઇતિહાસીના વિષયના અનુભવી અને આધુનિક જમાનાની દૃષ્ટિએ બનાવેલું હોય છે તેથી તે ઉપયોગી અને રૂચિકર હોય છે. બાળ સાહિત્યમાં દ. યુ. પ્રકાશન મંદિરનું પ્રથમ પદ છે. એટલે તેમનું સાહિત્ય બધે ઠેકાણે વાંચવા ભલામણ છે.

૬ પુસ્તકોનો સેટ ... ૨૫ ૦
,, ,, ૩૦ ,, ,, ૧ ૮ ૦
,, ,, ૨૫ ,, ,, ૦ ૧૬ ૬

નવયુગ વાંચનમાળા.—આ વાંચનમાળામાં બાર ચોપડી છે જમાનાને અનુકૂળ થઈને બહાર પડેલ છે અને તૈયાર કામ મોકલેલ છે. વધુ તેમાં શિક્ષણના મત પર રાષ્ટ્રીય ભાવનાની છાપ પડે તેવી ગોઠવણ ... એવી દરેક હોંશી શાળાને બાળ વાચન માળાની દીવાબત્તી અપાય તે જરૂરી છે

		રૂ.	પે.
નવયુગ	બાળપોથી	૧	૦
,,	પહેલી ચોપડી	૧	૪
,,	૨ જી ચોપડી	૧	૬
,,	૩ જી ચોપડી	૧	૮
,,	૪ થી ચોપડી	૨	૦

કરસનદાસ મૂળજીભાઈની સચિત્ર ચેથી—આ બાળ પોથી બાલુડા બાળકોને આનંદ સાથે શિક્ષણ પ્રેરે છે, કેમકે બાહરી અને તેના ચિત્રો ત્રાંબાવી રંગમાં ઝબોળ્યા છે. રૂ. પે.

દ્રુતાક્ષર	સચિત્ર બાળપોથી	૧	૬
સરકારી	બાળપોથી	૦	૬
,,	૧ લી ચોપડી	૦	૯
,,	૨ જી ,,	૧	૦
,,	૩ જી ,,	૧	૩
,,	૪ થી ,,	૧	૬
,,	રેખા હિસાબ	૦	૬
,,	૧ લી ચોપડીના અંકો	૦	૧
,,	૨ જી ,, ,,	૦	૨
,,	૩ જી ,, ,,	૧	૦
,,	૪ થી ,, ,,	૧	૬
અંકશાસ્ત્રીય	બાલકાવ્યોનું	૨	૬
બાલકવિ	બાબરનું	૧	૪
ગુજરાત	૨ જા ચોપડીનો (અંગ્રેજીના કૃત)	૨	૦
ગુજરાતી	અંગ્રેજી દીક્ષનોરી	૫	૦
ઈંગ્લીશ	ગુજરાતી ,,	૫	૦

રાષ્ટ્રીય સાહિત્ય

		રૂ.	પે.
રાષ્ટ્રીય	પરિવર્તન	૨	૦
ગુલામીનો	ભેપાર	૩	૦
બાપુ	પાછીની કથા	૪	૦
ફ્રેમ	ગાંધી ચ. વ. ત્રોપાખ્યાયાદી	૨	૦
પરદેશી	કાપડની સામે ફ્રેમ દરીદાસ	૨	૬
બાપુ	પ્રતિજ્ઞા	૩	૦
નીતિનાશનો	માર્ગ	૨	૦
ધર્મ	સંસ્થાપન	૧	૧૦
સારે	કરીશું યું?	૨	૬
,,	,, .. ઉત્તરાર્ધ	૨	૬
એગ્રસેવીઝમનાં	બીજ બાતો	૧	૧
નીરોગના	અને બીજી બાતો	૧	૬
ખેડૂત	શિકારી	૧	૦
ગોળમેજીમાં	ગાંધી	૨	૦
બારપાકની	કહાણી	૨	૦
,,	,, બાકી પ્રકૃતિ	૩	૦
ગોવીદનું	ખેતર	૧	૦
કાકા	કાલેલકરના લેખો	૧૬	૦
નવા	ગીતો ભાગ ૧ લો	૧	૬
,,	,, ભાગ ૨ જો	૧	૧
કંઠાપારી		૨	૦
મહાત્માજીના	પ્રસૂત્રો	૨	૦
જેલનો	ચિંતાપ્રસાદજી	૨	૦
આર્યબ્રહ્મિનો	મુક્તિ સંગ્રામ	૨	૦
કુરબાનીની	કથાઓ	૨	૦
સાગર	મહાર	૨	૦
વિદાય	બને ત્યારે	૪	૦
સોરઠ	રાણી	૪	૦
ગાંધીરાજ		૪	૦
વીર	ઝાંસીરાણી	૩	૦
હાંકુભાનની	બાળ વાર્તાઓ	૨	૦
પુંડરીકના	પરાક્રમ	૧	૬
દુ	ખ્યાંકોર કમ બની	૫	૦
સમાજની	વેદીપર	૪	૦

બાર્ડિક સાહિત્ય

ભાગવત		૧૦	૦
શ્રી.	મહાભાગવત ભાગ ૧–૨	૧૦	૦
બાબ્ય	દોહન ભાગ ૭	૭	૦
,,	,, ભાગ ૧ લો	૫	૦
ગીતા	મંથન	૩	૦
સોળ	સતી સ્ત્રીઓ	૪	૬
દૃષ્ટિ	ચરિત્ર	૩	૦
પરમાર્થસાર		૧	૦
રામી	ત્રિબ્ય સંવાદ	૧	૬
મંગળ	પ્રભાત	૧	૦
મેરી	અને મેજસ	૭	૦
સ્વામી	વિવેકાનન્દ ભાગ ૬	૩	૦
સ્વામી	વિવેકાનન્દનું જીવન ચરિત્ર	૭	૦
સ્ત્રી	શિક્ષણગ્રંથ	૬	૦
ટોલ્સ્ટોયની	નીતિ કથા	૧	૦
સ્વર્ગમાં	રેલવેનું પા. પુ.	૪	૦
કવિતા	રવજી–ગોપબાળા	૫	૦
કબીર	વાણી	૪	૦
શિવપુરાણ		૬	૦
ભજન	કથા	૧	૬
પરમહંસ	રામકૃષ્ણનું બોધવચન	૧	૬

નવલ કથાઓ

અંતરનાં	બાણ	૨	૬
પત્ર	ચાલ્યા	૫	૦
સંપૂર્ણ	હૃદય ૧ કથા નાટક	૬	૬
વારેલો	અગ્નિ	૬	૦
માર્ગ	ગદ્યમાં ભાગ ૧	૫	૦
,,	,, ભાગ ૨	૫	૦
,,	,, ભાગ ૩	૫	૦
જયેન્તસેના		૪	૬
ગાયુ	કોના સંમત	૨	૦
,,	,, પુ. ૨ જું	૪	૬
સંપૂર્ણ	હૃદય અને સંપુટકથા	૫	૦
ઝેરીલ		૫	૦
મરત	કોકર	૪	૬
પ્રેમનો	દુઃખ	૩	૦
નારી	હૃદય	૪	૬
તરુણા		૪	૦
તાતી	તલવાર	૪	૦
દિવ્યચક્ષુ		૫	૦
ભારત		૫	૦
પુનરીક્ષી		૨	૦
બલમીરદાર	દાસ્ય ગાંધાર	૪	૬
દ્રુમ	શિખા	૩	૦
રાજ	નંદીની	૩	૦
રાજીવી		૬	૦
વાતો	ભુલાય પુ. ૨ જું	૧૨	૦
ભૂલા		૪	૬
મોતીના	તોરણ	૪	૦
સુનીતી	મોહ	૪	૬
ભાગ્યરમણી		૪	૬
ધીરુ	અને કમી	૩	૬
સ્નેહ	સંગ્રામ	૪	૦
સત્યમી	સદીનું દાસ	૪	૦
વેસનમાં		૩	૬
સ્નેહ	પત્ર	૫	૦
સુપ્રભુરંજ		૫	૦
પરિક્ષિતા		૨	૬
કાળને	કિનારે	૩	૬
જાપાના	પત્રો	૧	૬
પેરાના	ચારણ	૫	૦
યુરોપીય	ગદ્યકારોનો માનુસ	૮	૦
કોમાલા		૬	૦
કાકાની	કથાં	૩	૦
મલિકા		૪	૦
બાબ	મહેલી	૬	૦
વિપ્રદાસ		૬	૦
દેહ	વિલય	૪	૦
કમળીની	રાજેશ્વર	૪	૦
સ્વર્ગ	અને પૃથ્વી	૪	૦
પુષ્પ	બાળા	૩	૦

કલ્પના કુસુમો	૪	૦
સોક્રેટિસના જીવન	૩	૦
ભાષા	૩	૦
પ્રેમાનંદ ભાગ ૧ લો	૬	૦
,, ,, ભાગ ૨ જો	૫	૦
વિનોદ વાટીકા	૪	૦
ઉષા અસ્મા	૫	૦
વાઝકા	૪	૦
વહેની મંગા	૪	૦
પરણી ગમાર	૨	૬
કમી	૩	૦
અંદનાથ	૨	૦
રમાબી	૩	૦
ગાંધીનાથ	૨	૦
બંકાલિ ભાગ ૧ લો ૨	૬	૦
,, ,, ૩	૪	૦
ગાલીબ હુલ્લરનો ચેક	૪	૦
ચિત્રો ૬ ૬૫	૪	૦
ગોલની હિમ્મત	૪	૦
માબાપી મારવી	૭	૦
કળાવણી	૪	૦
સરસ્વતી ચંદ્ર ભાગ ૧ લો.	૫	૦
,, ,, ,, ૨ જો	૪	૧
,, ,, ,, ૩ જો	૫	૦
,, ,, ,, ૪ થો	૧૨	૦
ગુંદકોત ભાગ ૧ લો.	૮	૦
,, ,, ૨ જો	૧૨	૦
,, ,, ૩ જો	૮	૬
ગામ હેવન	૩	૦
હસ્ત રેખા વિજ્ઞાન	૪	૦
ગાંધર વિદ્યાલયનો વિનોદી વાર્તા સંગ્રહ	૪	૧
રાજા ભોજ અને બધી કાલીદાસ	૮	૦
રાજરત્ન વિક્રમાદિત્યનો હાસ્યભંડાર	૫	૦
મુન્દીરા અને બીજી વાતો	૪	૦
રમેશ લક્ષ્મી	૬	૦
ગાંધીજી	૧૦	૦
પુસ્તક વ્યવહાર	૧	૪
પાનથી પતીપા-કપા જોડી ગોરીબાપા	૩	૦
બાલવાની રીતભાત	૧	૬
ગાંધીજીના બળ	૨	૬
એ પરણી રેની	૪	૦
નાટક સંગ્રહનો	૫	૦
કોનેલના શહીદ	૭	૦
ગાંધીજીમાં	૫	૦

રમકડાં અને બાળ સાહિત્ય

બાળ ભૂગોળ નાનકડ	૧૨	૦
વૈજ્ઞાનિક રમકડાં	૨	૬
કિલ્લાના પક્ષીઓ	૧	૬
રબ્બુ ગોલી સેટ ૩	૬	૦
બાળ કુંજ	૧	૦
નાની ગેમ	૧	૦
બીજી વાતો	૧	૦
બાળ કથાવલી	૧	૦
ચિત્રકળા પેન	૧	૦

બાળ વિનોદ ભાગ ૧ થી ૨૦	૮	૬
,, ,, ,, ૨૧ થી ૨૬	૪	૦
અશોક બાળ પુસ્તક માળા	૧૫	૦
રાષ્ટ્રીય સંગીત ગાયક	૧	૬
સીતા (રમાબાઈના પાત્રો)	૧	૦
મહાભારતના પાત્રો	૮	૦
ટોલ્સ્ટોય મંજરાતી	૪	૦
,, ,, ભાગ ૨ જો	૬	૦
સાહસિકોની ચબ્ડી	૩	૦
ચિત્રપટ	૪	૦
જીવન અને સાહિત્ય	૧	૦
પારસી શાકાહારી વાનગીઓ	૨	૦
પારસી બાળ ગીતો	૩	૦
પાતાળ પ્રવેશ	૨	૦
મુખો	૧	૦
અનુરસિંહ	૧	૦
બાળ વાર્તા વિનોદ	૧	૦
જાના જાનાના રસ્તો ભાગ ૧ લો	૩	૦
,, ,, ,, ભાગ ૨ જો	૩	૦
કાનમાં કહું	૧	૦
કોલસા કાકા	૩	૬
બાપુ બોધ સંગ્રહ ભાગ ૧ લો	૨	૦
,, ,, ,, ભાગ ૨ જો	૨	૦
રાજ તરંગીણી	૩	૦
ગાતુ ગીતો	૨	૬
વંઠ્યા	૨	૦
રાજ નીકુંજ	૩	૦
બાપુની પુરાણ	૧	૪
મોતી માળા	૦	૧૦
રમકડાની દુકાન	૦	૬
ચાંદીનું વન	૦	૧૦
ગોલાબજી	૨	૦
જીવન પર પ્રકાશ	૧	૦
ક્રિકેટર	૧	૩
,, ગાની ગાયક	૧	૦
ગારીબરીન' શીક્ષણ ભાગ ૧	૨	૦
,, ,, ભાગ ૨ જો	૨	૦
બાબા માણેક	૫	૦
ગારિબાલ્ડી કુટા	૨	૦
ગોરાગઢની રમકાર પાના ૪ થા પુ.	૦	૦
,, ,, પાના ૫ થા પુ.	૨	૧
,, ,, પાના ૩ જા પુ.	૩	૬
રટાળાળા ભાગ ૧ લો ૨ જો	૩	૧
,, ,, ભાગ ૩ જો	૩	૦
ખુશાનો ક્રિયર ભાગ ૨ જો	૩	૦
ચુંદડી ભાગ ૨ જો	૨	૩
ઘર અષ્ટ વેદ	૫	૦
ઘર અષ્ટ વૈદું જડીબુંદર લી. ફ્રા	૧૩	૦
કલાણીનો કેકારવ	૧૧	૦
કંકોતરી ગુજરાતની ભાત ભાત	૮	૦

કળાના ગમુનાનો સુંદર ચિત્ર સંગ્રહ

મમમાણક	૫	૮
ઈટાલિ ગોલ્ય	૫	૮

કલા કલાપ	૫	૦
રંગ રેખા	૭	૬
અજન્તાના કલા મંદિરો	૭	૬
મોડર્ન કલર પિક્ચર આલ્બમ	૭	૬
મુસલમાન આલ્બમ	૨	૨

આ ઓફીસમાં છપાયેલા પુસ્તકો

	રા.	પે
ફોજવાલ ગાયકેન્દ્રાસ કટ્ટોલ ગોર્ધનન્દ્ય		
૧૯૩૨ ગુજરાતી અને અંગ્રેજીમાં	૧	૬
સીતા વનવાસ	૧	૩
જીવનપર પ્રકાશ	૦	૬
ગાંધીના પ્રવેશો અથવા આત્મકથા ભાગ ૧	૧	૬
,, ,, ,, ,, ભાગ ૨	૧	૬
નીતિના કાવ્યો	૧	૦
કરીર ઘંજળીનો ઉપકાર અને તેની સંભાળ		૬
સર્વોદય		૬
પુર્વ અને પશ્ચિમ		૬
લોકમાન્ય બાલગંગાધર તીલક તેમનો મત અને વિચાર		૬
મુસ્લિમ કમાલ પાશાનું જીવન ચરીત્ર		૬
મુસ્લિમ કમાલ પાશાનું ભાષણ		૬
મારો જેલનો અનુભવ ગ્રેબહાઉસ ગાંધીજી		૬
મારો જેલનો બીજો અનુભવ ,, ,,		૬
મારો જેલનો ત્રીજો અનુભવ ,, ,,		૬
એક સલવીરની કથા (સોક્રેટીસનો બચાવ)		૬
પુરબરાજ અને તેના બે લાગ્રેજો		૬
જેમના કાજ (સાહિત્યે અમેજુ)		૬
હરિ સ્વરાજ (ગાંધીજીએ અમેજુ)	૧	૦

ઓરડર સાથે નાણાં મોકલવા બહેરબાન નીકરવી. વી. પી. ઓર્ડર રોને ધ્યાન આપી શકાતા નથી.

મળવાનું ઠેકાણું:-
Manager, Indian Opinion,
Phoenix. Natal.

Phone 33-4014. P. O Box 4111.

—હિંદી વસ્તુ ભંડાર—

(પ્રિન્સ ઓફ વેલ્સ પાસેથી)

અમારે ત્યાં કલકારી, રંગરાગની, બોકારી, ફેન્સી કુશન, કાર્પેટ, તાબા-પિતળ, જરકામ સીલ્ક તેમજ હોલ્ડના દરેક જાતના દેશી બારણાંનો હોલસેલ બાને મળે છે પોકળદરવ્ય ઇ. માટીનું વાસણ દેશી તેમજ બહારનું રૂબરૂ બી, બલ્બ ચશ્મા તેલ, ફાનસબાજી, પીત્તળની, કુલમ, કંપાસ, બાટલીઓ, ફ્લાસ્ક, પીકોરી, બિસ્કેટ ઇત્યાદિ વાસણ તથા દરેક જાતની ઇત્ન, કોલસ બાકી તેમજ ચરોતરાનું અને પ્રભાવાનું મગજી "પારદર" પેન અને પેન્સીલો, બાજાર્મા વગાડવા સુધારી તેલો, અત્તરો, બાટલીઓ, કોરો, અને ઈમીટેશન રોલ્ડ ગોલ્ડ જુવેલરી મળે છે

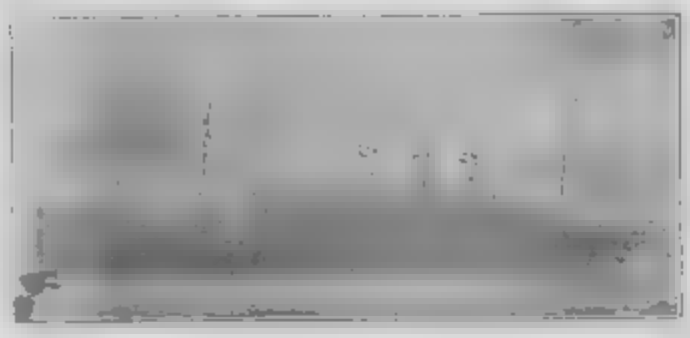
ઓર્ડર સાથે પાકતી અથવા ઓરડર આપી બાકી વસ્તુ મંગાવાશે.

બહારના ઓર્ડરોમાં ખાસ બાન આપવામાં આવે છે ઇતિ:

ઈ. પ્રોપ્રાઈ. ફર્મીદ્ર, ગોલાનીસ્ટ્રીટ.

B. I. Steam Navigation Co., Ltd.

સ્ટી. "કેનીમા"

ડેક ટીકીટ પા. ૬ ૭ ૬.
ઈંડુ ચીકી પા. ૨ ૬ ૦.
કાલ પા. ૬૨ ૧૩ ૬.

ડેક ટીકીટ પા. ૬ ૭ ૬.
મુકસીંગ ચિકી પા. ૨ ૧૬ ૦.
કાલ પા. ૧૫ ૪ ૬.

ગુડસાઇ પા. ૬ ઉપરાંત મુંબઈ જવા ઉતારશે

ખાસ સુચનાઓ—કેપ્ટનોએ પોતાના હવાલા ઉપર પોતાનું અને સ્ટીમરનું નામ લખી, પોર્ટ રજીસ્ટર્ડ થયાનું લખાવું અને બન્ને ઓના સહી સાથે પોર્ટ ઓથોરીટીને હવાલા સીમા પોસ્ટ ઉપર પહોંચતા કરવા જણાવ્યું.– વિદેશમા અહલ નામના એજેન્ટ એમો પોતાના માલની વધારે રવાના કરવા ઈચ્છે તેમણે અમારી ઓફિસમાં રેખાદર્શી સહેલાઈથી માલના બન્ને મેલની રવાના તેમજ બન્ને મેલાસર પહોંચવાનો સમય બરાબર ખબર પડી આવશે. અમારી દ્વારે પત્રવ્યવહાર કરવાથી ડીલટ મોકલી શકશે.

સ્ટીમરને લગતું દરેક કામકાજ અમારી બ્રાંચ ઓફિસમા નીચે પ્રમાણે છે

વધુ ખુલાસા માટે લખો વા મળો:

SHAIK HIMED & SONS, :: 390, Pine Street, Durban.
Telegraphic address: "KARAMAT." Telephone 2-0432

CITY SHIRT Co., No. 4, Kort Street, Johannesburg.

મેલેરીઆને મારી હઠાવનાર

ઝંડુ

મેલેરીઆ મિક્શ્ચર

દાદીયા તાવની
રામબાણ દવા
ઘેર ઘેર આજમાવી જુઓ.

ઘાને માટે
લાકડા-લાકડીથી અચૂક
ગુણકારક

ઝંડુ દ્રાક્ષાસવ

બિના વિલંબે
લાભકારક નીવડે

ઝંડુ ફાર્મસ્યુટીકલ વર્કસ લી.—પો. બો. નં. ૫૫૧૩, મુંબઈ નં. ૧૪.

સાહિત્ય આદિવાળા માટે એજન્ટ્સ: ગોમ. ગોમ. ગોરી એન્ડ સન્સ ૩૪૫ જુમ રકોટ, પી. બો. બોકસ ૧૨૦૫, પ્રટોરીઆ.
મેલાનીસબર્ગમાં મળવાનું ઠેકાણું: ગાબ્રા બ્રધર્સ, ૧૪ કોર્ટ સ્ટ્રીટ.

આયુર્વેદિક દવાઓનાં મુખ્યપત્ર આરોગ્ય મંગાવો

MOHANLAL VALJEE.
(INDIAN PAWNBROKER.)
132, Victoria Street, Durban.
Low Rates of Interest on Jewellery.
High prices paid for Old Gold. A large stock of New Jewelleries at reasonable prices to suit your pockets.

P. P. BHAGAT.
Fruit Merchant.
દેશ બનવ ફળ અને વેજીટેબલ સારૂ ઓર્ડર કરી C. O. D. થી
મોકલવામા આવશે. લખોઃ—
P. O. Box 842 120 Victoria St. Durban.

'Phone 2-4345

SUNCRUSH

The £1,000 Drink.

The Most Popular Refreshment.

There are many Crushes, but Only one SUNCRUSH, and that is made by

DALYS LIMITED.

72, CANADA ROAD, DURBAN.

'Phone 21078. Tel. & Cables: "Crescent." P. O. Box 582

Crescent Trading Co. (Pty). Ltd.

WHOLESALE MERCHANTS AND DIRECT IMPORTERS OF HARDWARE.

Indian And European Groceries.

Indian Drugs And Condiments.

Our Stocks Are The Best Quality And are Always Fresh

Our prices are keen.

We specialise in all kinds of Bombay, Calcutta, and Madras Products.

It will pay you to give us a trial.

Before placing your orders elsewhere benefit by our thirty years' business experience.

Our aim will always be service, quality and satisfaction.

અમારે ત્યાં નીચે મુજબના માલ જથ્થાબંધ મળી શકશે

એલચી, બસબાસ, અફીણ, આરેલી, પીસ્તા, ચિરોંજા, ગુલાબનું પાણી, ગુલાબનું અરજત, ફાલુદાનું પાણ, બારેક, કરાબ, એલચા, મીસરી, બદામ, ખોપરાપેસી (બદામ) રોઝ, ખોપરાની ચાદી, પીસેલું ખોપરૂં, સુરજ છાપનું કેસર, ચાર મિનાર, બંગળી માલબ, સફેદ મુસલી, મગદોલ બાજરો, મુંઠ, શેકેલી શોપારી, કાચમા ખો., એલચાની ખો., મલાગો ખો., મુલકંદ ગુલાબ, અથુરી બાવાનો લીબાડુ, બાવળાનું તેલ, ગુલાબનું તેલ, મેંદીનું તેલ, મોગરાનું તેલ, ફ્રાગોનિયા ખેર ઔષધ, એન્ટુમોનીયમ તપેલા, કપ અને રોઝસર્સ, ચોખા-બીબડી છરાવાળા, બાન્દ્રાકુસી, માંજા, દોરડી, સુખચેન, કોલમ કાળા-ચમ્પા, મગ, અડદ, તુવેર, ચણા, વટાણા મસુર પાપડ છડ્ડ મેથી, લવીંગ, તજ, સોઈ (લવંગ) બરગ મસાલા પાકેલા. વિગેરે.

કોઈ પણ વસ્તુ ખરીદી કરતાં પહેલાં, અમારે ત્યાં ભાવ કાઢી ખાત્રી કરશો.

122 VICTORIA STREET, :: :: DURBAN.

INDIAN OPINION

Founded by
MAHATMA GANDHI
IN 1903

No. 25.—Vol. XXXVI. Friday, July 1st, 1938.

NOTES AND NEWS

Mr. Manilal Gandhi Arrives

MR. MANILAL GANDHI arrived in Durban from India by the *s.s. Kenya* last Wednesday. He was welcomed at the wharf by a number of friends and was garlanded by the officials of the Saurashtra Hindu Association. During his four months' stay in India Mr. Manilal took the opportunity of meeting various distinguished leaders and discussed with them the South African Indian situation. In Delhi he addressed the Congress Party members of the Central Legislative Assembly. Mr. Manilal stayed with his father Mahatma Gandhi at Segaon and found him in good health excepting that his blood pressure had a tendency to shoot up if he was mentally overstrained. Mr. Manilal found him otherwise to be as kind and hearty as ever. He also found that no matter where Mahatma Gandhi was leaders of every school of thought from every corner of India sought his advice on all matters political or social. Mr. Manilal acquainted Mahatma Gandhi with the condition of Indians in South Africa and Mahatmaji was disappointed to hear of the dissensions in the community. He was, however, not prepared to offer any advice without seeing the conditions on the spot. When requested by Mr. Manilal to give a brief message to the Indians of South Africa Mahatma Gandhi said:

> **"I have only one thing to say to the Indians of South Africa: Without self-sacrifice they will never be able to maintain their self-respect in that country. Religious or communal distinctions there can never be."**

Both Mahatma Gandhi and Mrs. Gandhi have sent their deepest love to all their Indian and European friends in South Africa.

The Protector Of Indian Immigrants

On June 29, Mr. Harry Robinson, the Protector of Indian Immigrants retired from service. Joining the Indian Immigration Trust Board in 1902, Mr. Robinson was elevated to the office of Protector in 1922 and since then he has held that office with distinction. Mr. Robinson is one of those few Englishmen to whom colour is of no consideration. He has come to be regarded as a friend of the Indians and everyone who has passed through his hand has received the utmost kindness and sympathy. Although there is much to be said against the continuance of the Indian Immigration laws one has to admit that there is more room for undentured labour to-day than the existence of the office of the Protector of Indian Immigrants was a blessing and a boon. The Indian Immigrants are losing a good friend in Mr. Robinson, and we express the hope that in his retiring days both he and Mrs. Robinson will continue to enjoy the best of health and happiness. We learn that Mr. Stead succeeds Mr. Robinson.

Foot And Mouth Disease

The Foot and Mouth disease has broken in the northern part of Natal. The disease is wroughting havoc to the cattle of the country and one report states that in Natal over 500,000 head of cattle will have to be slaughtered as a result of the disease. Although Mr. C. J. Van Harden, Assistant Director of Veterinary Services, has reported that there was no cause for alarm, the fact remains that the disease is spreading. One result of this disease would be an immediate rise in the cost of butter, cheese and cream. Precautionary steps are being taken to stop the disease from spreading.

An Insidious Propaganda

The *Natal Mercury* of June 25, published a map of Greater Durban, with the caption "Penetration by Asiatics" in bold headlines. The map shows the areas that are occupied by Europeans and Indians. The map is published to show to what extent Indians have penetrated into European areas. The Natal Municipal Association is to renew its endeavour to control Asiatic penetration. At a glance, the casual observer would think that Indians have acquired a great deal of property in Durban, but what the map fails to show in detail is the fact that Clairwood, South Coast Junction, Mayville, Springfield and Umgeni, have all along been Indian areas and the mere fact that these areas have been incorporated do not in the least prove that Indians have penetrated into European areas.

Segregation Of Coloured Students

In his report to the 26th annual conference of the Teachers League of South Africa, Mr. D. Van der Ross, the Secretary, stated that the suggestion that under the present conditions coloured students did not enter fully into the corporate life of any existing university and that a solution appeared to lie in the establishment of a separate university for coloured students did not meet with the approval of the Teachers' League. He expressed the opinion of the Teachers' League that education institution of university rank ought at all costs to be kept free from the destructive and unwholesome influence of blind prejudice based on race or colour. The introduction of compulsory education for coloured children is now becoming a matter of practical politics. The Teachers' League is to be warmly congratulated for the bold stand it is taking against the insidious propaganda of segregating the coloured students in the universities. We have often deplored the fact that South Africa was poor in men and institutions who look at things from a detached point of view. Organisations like the Teachers' League, which wield considerable influence in the country, will contribute a great deal more than any politician, to promoting a friendly atmosphere between the white and coloured races of South Africa.

Hitler And The Jews

If the reports emanating from Vienna are true, the Jews in Austria are being subjected to most inhuman treatment. Hitler proposes to drive every Jew from Vienna. History abounds with many black records of persecution, but the persecution of the Jews by Hitler finds no parallel. Hitler has taken the roll of the wolf who to devour the lamb on the other side of the stream, said, "If it were not you who had insulted me it was one of your relations." No nation which has persecuted a people [illegible]

lived long. Hitler, in the exuberance of wielding tremendous power, for the time being, may be successful in persecuting a defenceless people, but this unjust act will recoil a thousandfold on his head. What a tonishes one is the absolute silence that is being maintained by the other countries. Not a word of protest has been raised against this relentless persecution.

Indian Opinion

FRIDAY, JULY 1ST, 1938

A Dangerous Judgment

IN an application by the Westville and New Germany Indian Educational Society calling upon the Westville Local Administration and Health Board to pass a plan for an Indian School at Westville, Mr. Justice Selke has pronounced a judgment which is bound to seriously affect the status of the Indian community in Natal.

The Westville and New Germany Indian Educational Society was formed for the purposes of looking after the educational needs of the Indian children in the Westville and New Germany areas. An Indian school exists at Roodfontein and another at Rooikopjes. In Westville and New Germany there are about 125 children of school going age, who have to travel great distances to their schools. The Society realising the necessity for an Indian school in Westville, immediately set to work and secured by way of donation from one of its members, certain 2½ acres of land, situate in the heart of the Indian locality. The Department of Education approved of the site for a school and the Inspectors who met the committee on the site promised to support an application for a grant-in-aid. Plans for the proposed school were submitted to the Westville Board for approval. The Board refused to consider the plan on the solitary ground that it had under contemplation a town planning scheme for the Westville area. The society then sought the assistance of the Supreme Court. Replying to the affidavit of the society, the Westville Board introduced racial consideration and stated that it would be inadvisable to plant an Indian school in the midst of a European locality.

As we have already pointed out the proposed site is situated at a point which is surrounded by Indian farmers, and nowhere near it are there any Europeans living.

Mr. Justice Selke's judgment, has certain features which seem to suggest that local authorities have power to segregate the Indians.

In the course of his judgment Mr. Selke stated that "the area administered by the Board (meaning the Westville Board) is one which is occupied by a large number of Europeans and Indians, and it may be that there are many natives, too. I see no reason to doubt that the European members are opposed to living in proximity to the Indian members of the community. I do not see why I should assume that this is due to purely racial prejudice. It may be due to the class of Indians in the neighbourhood, to a difference in social customs or standards of living or hygiene, or to a strong preference among Europeans to live among persons similar to themselves in [illegible] of living and tastes. I am not prepared to say of a Board which takes these things into consideration in its town planning scheme that its decision must on that account be based on racial discrimination and to be bad.

"I state this view advisedly so that it may be corrected at the first available opportunity if it is wrong. It seems to me that the duties of a board administering such as the one under consideration must often of necessity give rise to situations such as the present.

We wonder if Mr. Justice Selke in giving judgment was actuated by a desire to do justice to the injured party or to guide the party that had done injury to do so in a more polished manner? The policy enunciated by the learned judge in his judgment, is against all reason. He vests local authorities with powers to discriminate between one race and another, which Parliament itself is unable to vest them with and if one were to read between the lines, one would see that a dangerous weapon has been handed to local authorities which could be used with deadly effect against the Indian. Areas like Pinetown, Malvern, Escombe and Northdene have a mixed population, and one wonders what would be the effect of the judgment on the Health Boards administering these areas. What has happened in Westville, will happen in other areas. It is a matter that affects the entire Indian community and it would be tragic if Justice Selke's judgment were left unchallenged. The Westville and New Germany Indian Educational Society, we are glad to note, is intending to take the matter on appeal to the Appellate Division. The Society should have the backing of the whole community.

NEW AGENT-GENERAL'S APPEAL FOR EQUITY AND JUSTICE

RECEPTION IN THE CITY HALL

MEMBERS of the Indian community filled the City Hall, on Wednesday night, June 22, on the occasion of a welcome and reception, held under the auspices of the Transvaal Indian Congress, to Mr. B. Rama Rau, Agent-General for India, and Mrs. Rama Rau. The Mayor of Johannesburg, Mr. J. S. Fotheringham, who was accompanied by the Mayoress, presided.

The Agent-General said the Asiatic problem had already become an Imperial issue, and a self-governing India would never rest content until justice was done to Indians overseas. He hoped Indians and Britishers alike in the Union would co-operate in a problem, based on equity and justice.

"Had I come here for the benefit of my health I would indeed be a happy man to-day" said Mr. Rama Rau. "Unfortunately, as I was reminded by a member of Parliament at the civic reception given to me at Durban, I have come to a land of racial problems, and my particular mission is to make my humble contribution to the solution of the most difficult and most baffling of these problems, namely that of the future of the Indian community in this country.

It has given me great pleasure to be in this city, which in India is always associated with the earliest activities of a national hero, Mahatma Gandhi. A land of problems usually breeds great statesmen and heroes. I think I am right in saying that, taking into consideration the small population of South Africa, it has produced during the last fifty years a larger number of statesmen with a world reputation than any other country in modern times.

"It was also the Indian problem in this country that developed Mahatma Gandhi from a humble lawyer into one of the greatest politician-saints, that the world has produced in recent times. It was here that he first applied to politics his great doctrine of non-violence and demonstrated to the world that however weak a community may be, it can fight and fight effectively even against a powerful and organised government if pushed to extremes by a repressive policy.

Racial Dangers

"There are in South Africa great statesmen gifted with sufficient vision and imagination to realise the potential dangers to the world of racialism. The Asiatic problem has already become an Imperial issue, for the infection of racialism has been gradually spreading northwards from this country. I think it was one of your statesmen who reminded you recently that the Asiatic problem will be one of the biggest problems that will confront South Africa, from Capetown to Mombasa.

"India, as you know, is marching rapidly to the status of an autonomous Dominion within the Commonwealth. We Indians are proud of our ancient civilisation and culture, and anyone who knows India will endorse my statement that a self-governing India will never rest content until justice is done to Indians overseas. I do hope, in the interest of the Union and the solidarity of the Commonwealth Indians and British alike in this country will co-operate in a sincere and determined effort to find a solution of the Indian problem, based on equity and justice.

"I do not wish to spoil the friendly atmosphere of this gathering by making a political speech. I will not, therefore, [illegible] the disabilities or indignities to which the Indian community is subjected in this country. I shall have other and more appropriate occasions for dealing with this subject. To-day I wish to remove some of the misconceptions and misapprehensions under which the European community is labouring in this country, and to make a special appeal to our European friends to take a lead in indicating public opinion here.

Public Outlook

"I think it was Lord Milner who once described the Indian as 'strangers forcing themselves upon a South African European community reluctant to receive them.' Unfortunately, the statements of famous statesmen and writers often, although historically inaccurate or fallacious, sometimes become the basis of political slogans, and exercise a profound influence in forming public opinion. This statement was perhaps, to a certain extent, true of the Transvaal, for this province has a very consistent record of anti-Indian legislation from earliest times. But I was surprised to discover during the past few weeks to what an extent this absolutely untrue statement has influenced the outlook of the European community, even in Natal."

The Agent-General outlined the conditions under which the Indians emigrated to Natal, to meet the demand for labour. The Indians were encouraged to remain by the grant of land to such as wished to settle in Natal. "The overwhelming majority of Indians in this country to-day are the descendants of these people who came here on the invitation and at the request of South Africa," he said.

At present over 80 per cent of the Indian resident in South Africa were born in the country, and had never been out of it. The younger generation was taught English and Afrikaans in the Indian schools. Although they retained many Indian characteristics and to a certain extent the traditional culture and outlook of India, they were in South Africa as a great proportion of the European community.

"The Indian cannot leave South Africa, for he would be almost as out of place in India as a European would be. It is the European community that must find a satisfactory solution for this problem, for it is that community that created the problem by inviting the Indians to come to their rescue at a critical period for one of its most important industries.

Solution Of The Problem

"What are the obstacles in the way of a solution of this problem, on lines consistent with the dignity, culture and civilisation of India? I have discussed this question with many eminent men who have made a study of it, and I understand that the principal obstacles are two, namely fear on the part of a section of the European community of miscegenation and the danger of economic competition from the Indian community, whose standards of living are lower.

"I know that the Nordic races, particularly, have strong prejudices against racial mixture. I can quite understand that feeling, for the upper classes in India have equally strong prejudices against marriage with Europeans.

"But is there any real danger of an admixture of races as far as the Indians are concerned? Everyone who are at all acquainted with the circumstances admits that the Indian community has kept itself exceptionally pure from the racial point of view. The number of marriages between members of the Indian and white population during the last 15 years has been negligible, and there has also been very little miscegenation between the Indians and natives. Public opinion among Indians is very strongly against mixed marriages, and I am surprised to find that there is any section of the European population who considers this as a serious danger during the next 50 years.

"As regards economic competition, I would like you to examine the position of the Indian community. Numerically, the Indian population is only about one-tenth of the European population in this country, and further immigration from India to this country was stopped, as you know, many years ago. The relative proportions of Indians to Europeans is therefore not likely to undergo any change hereafter.

"And I ask you seriously to consider whether this comparatively poor community, with no financial resources or other material advantages behind it, is likely to acquire any important position in the economic life of this country, especially when it is confronted with a powerfully organised and rich European population.

"Surely a country as great in size as South Africa and so rich in mineral and other resources, can find room for a quarter of a million people without seriously prejudicing the interests of the dominant European community."

The Mayor

In welcoming the new Agent-General and his wife, the Mayor said that past Agents-General had left on this country a very deep impression and had left it very much the better for their having been here. He believed that time and tact would level out many of the problems that faced the country to-day, and he wished Mr. Rama Rau every success in his difficult task of representing the Indian community.

Congress President

Mr. E. M. Vahed, president of the Transvaal Indian Congress, expressed his belief that both Mr. and Mrs. Rama Rau would succeed in cementing the bonds of fellowship between South Africa and India, and his hope that their stay in this country might be a happy and memorable one.

Mr. S. M. Nana drew courage for the Indian community from the personality of the new Agent-General, and on their behalf asked for nothing more than that the Union Government should carry out not only the letter, but the spirit of the Capetown Agreement 1926. In the growing of the friendly atmosphere which had been created in past years, he traced a note of goodwill and good fellowship which were a reflection of the relations existing between the sister nations in the British Commonwealth of Nations.

Mr Leslie Blackwell

Expressing regret that the Indian question in this country had became the sport of party politics, Mr Leslie Blackwell, K.C., M.P., declared that one of the problems to be solved was the granting, in an acceptable form, of some sort of political representation, and some sort of political rights, to the Indian community of South Africa.

"I have very grave doubt," he said, "whether it is not a mistake to make the term of the Agent General for India a three-year term only. My own experience has told me that by the time the receptions are over, by the time he has been all over the Union, by the time he has made the necessary contacts with the heads of our Government, and with the leaders of his own people; by the time, in other words, that he has settled down in South Africa, and he has begun to know something of the exceedingly complex social and legal problems which attach to the Indian community in South Africa, and after what seems a very short time, we are attending farewells to him.

Extended Period

"I am satisfied from my own experience that full justice to the problems of South Africa and full justice to the Indian population whom he intends to represent, cannot be done in a three-year period. If these words of mine ever reach as far as India itself, I do hope the Government of India will realise the wisdom and propriety of extending the period of the Agent-General for India's term in this country."

Mr. W. Ernest assured the Agent-General that the Indian community would stand together and would give every assistance that was needed in the great task that was before him.

Mrs. Hoernle

Mrs. R. A. F. Hoernle welcomed especially Mrs. Rama Rau, on behalf of the South African Association of University Women, of which she is president, and expressed the hope that the time would come when South Africa would have Indian nurses, Indian women teachers, Indian women doctors and Indian women representatives of every sphere of life that one found among the European community.

Mr. M. Freeman, M.P.C., wished the Agent-General of every possible assistance in the task of uplifting the Indian people socially, physically and materially.

Very Rev. Dean Palmer

Dean Palmer pleaded the cause of unity for all those who called South Africa their home. He hoped that in the days to come the Indian people would be less fettered than they were at present, and would have a share in the representation and in the responsibility of the Government of this land, to which they had contributed so much.

Mrs. R. Rama Rau

After the Agent-General's address, Mrs. Rama Rau, having expressed her appreciation of the welcome, criticised the conditions under which Indian children were receiving education in this country. She was not surprised, she said, that there was no incentive for the young women to carry on their education. Unless there were better conditions, better institutions, it would, she said, be very difficult indeed for Indian women in this country to make the progress they ought to make.

HINDU MUSLIM UNITY IN ACTION

By "M. D. in 'Harijan'"

WHEN Gandhiji spoke at Delang about the Hindu Muslim riots and the non-violent way of meeting them, he said that the readiness to immolate oneself in the cause could not come all of a sudden, but was the culmination of many steps towards Hindu Muslim unity taken in a non-violent period. In fact he would say that no active worker in the cause ought to seek occasions for service in this direction.

A friend, who was not a member of the Gandhi Seva Sangh but who attended the Sangh meeting, seized such an occasion on his journey back to south India and narrates his experience. He happened to be travelling with an ailing old Mussalman who had no ticket and who could not make himself understood to the ticket inspector. Our friend offered his services as interpreter and explained to the inspector the sorry predicament in which the old man had found himself. The inspector demanded an excess fare receipt for a ticket up to the next station and recovered the money from the old man.

But that did not let our friend to interpret matters all more to the old man. He was tired from Mysore but was returning to Calcutta where he had been to see a friend's mother. On his return journey, as he had left the train to have tea on the platform, someone bolted with his [illegible] of all that was contained in the pocket, including the ticket. The old man was crying and our friend felt more drawn towards him. He gave him food and pleaded for him with every inspector that came, much to the annoyance of an inspector who disbelieved the old man's story and would not let him go. In spite of all his help, however, the poor man was compelled to detrain at a station and left to shift for himself. Our friend was inclined to trust him with some [illegible] own resources were too limited to permit him to do this.

Another friend who attended the Sangh meeting describes how she celebrated the 28th of April [illegible]

which G[illegible]dhi met Mr Jinnah. "We were all deeply moved," she writes, "to read Bapu's statement on the interview with Mr Jinnah, and felt that the least that we could do was to have a joint Hindu and Muslim prayer. The Musalman friends agreed and we all went to the local *masjid* to offer our prayers. The Maulvi briefly explained the purpose of the meeting and prayed to God to bless the interview with success. This was followed by two Hindu speakers who associated themselves with the Maulviesab. Then a Muslim leader, who had just left his convalescent bed after an operation, stood up and said: 'We are members of the same family (Hindus being our elder brothers) and we are determined to live in unity and peace.' The proceedings were concluded with an Urdu hymn *Ajab tera kanun dekha Khudaya, jahan dil diya sir cahin tujhe paya*, and recitation from the Koran. Let me also add that the convalescent Muslim friend has liked immensely Bapu's suggestion for a volunteer corps to quell Hindu Muslim riots and has asked me to enlist him as a volunteer."

On the same day, 18th April, came a telegram from a worker in far-off Travancore to say that he and his friends had observed the day as a day of fasting and prayer for Hindu Muslim Unity.

Numerous letters were also received on the 18th, but more than the good wishes were those little acts of love and friendship which were accompanied with the prayer of Hindu Muslim unity. What is needed is a corporate will for unity and peace, and the determination to carry it out into concrete acts of friendship. That will be enough to neutralize disruptive attempts, and will lay a sure foundation for the greater sacrifice that will ultimately be needed to conclude a lasting peace.

THE NEW INDIA

CREED OF MAHATMA GANDHI: NON-VIOLENCE Vs. MARXISM

Idealism In Action

By
LORD LOTHIAN
In "The Observer"

(Continued from last week)

To his new economic doctrine Mr Gandhi adds the political methods of Satyagraha or non-violence. This is a different thing from non-resistance as usually understood in the West. It is a definite challenge all along the line, to the traditional dominance of violence in the history of mankind. It is partly a method of resistance to wrong by non-violent means. It is partly a positive attempt to substitute a selfless fidelity to Truth and an unfailing love of others, and especially of one's opponents, for rage and hate or use of counter-violence in the confidence these qualities in their full purity, coupled with the unflinching willingness of the Satyagrahi to take all the suffering and sacrifice involved in resistance on himself, will melt and convert the violent and unjust.

Non-violence is the official creed of Congress under Mahatma Gandhi's leadership, and is strongly and genuinely supported by a powerful section of Congress itself. At least three campaigns based on non-violent civil disobedience have been fought by Congress in India during the last eighteen years, with the object of attaining immediate self government, in the course of which over 100,000 persons were sent to gaol for non-violent breaches of the law. They were unsuccessful in their immediate object for the reason, as the leaders would probably say, that too many Congressmen were not really non-violent in spirit. There is no doubt, indeed, that the [illegible] a great deal of [illegible] spirit in many of [illegible] and on at least one occasion the Mahatma called off the campaign because it led to violence. But there are a few who would not admit that it was the passionate sincerity of the leading Congressmen and the largely non violent character of the movement which helped to convince the British public and Government that a real advance to responsible self-government was necessary, and which has created a party strong enough to assume responsibility for government.

Thus to the Gandhi-ite section of Congress "Independence" means something different from the Western connotation of the word. It does not necessarily mean severance of friendly association with Great Britain or the Commonwealth. Quite the contrary. But it does mean that India should be free to mould her own political and economic future on the lines of her own choosing and not be defeated or prevented from doing so by political or economic controls centering in London. On these conditions friendly co-operation with Britain would be welcomed.

The Counter-Forces

But there is an entirely different point of view strongly entrenched in Congress, and that is the Socialist point of view represented in the Working Committee by Jawaharlal Nehru, Subhas Chandra Bose, and by the Congress Socialist Party. Some Indian Socialists seek to attain their goal by democratic means. But the Left Wing of this group, which is based on the industrial towns and the young intelligentsia from all communities, is Marxist. It wants to end the British connection, not only for ordinary national reasons, and because it objects to the foreign capitalist and trader, but even more because, in its view, the British connection is the main support of all the indigenous reactionary and exploiting elements in India, such as the Princes, landlords, capitalists and industrialists. It regards much Indian religion as the "opium" of the masses. It wants to uproot not only Indian capitalism but the traditional village itself, because it can see no eventual solution of the Indian economic problem save in collective farms and modernized agriculture and in vast factories and housing schemes on an improved and idealized Russian model. And because it is Marxist and believes that property will not yield its rents and dividends without a struggle, a large part of it vehemently repudiates the whole philosophy of non-violence though it is willing to acquiesce in it during the present stage of India's struggle for freedom.

These are the two elements which are most dynamic in Congress to-day. But there are [illegible] shades of opinion between the two extremes, and as there are also as the Congress all the usual selfish interests and personally ambitious people who are to be found in political parties everywhere. In my view there is no likelihood of the much advertised split in Congress taking place so long as the Mahatma is alive or until India is satisfied that the road is really open whereby she can take responsibility for her own affairs free from foreign control. But once the Mahatma disappears, and once the British leave retires from the forefront of the political stage, the present deceptive simplicity of Congress politics

will disappear. For there are other powerful forces in India which must be taken into account.

II

Non-violence In Internal And International Affairs

The two other main elements in the Indian situation in addition to the Congress which was described last week, are the Muslims and the Princes. The inauguration of the new Constitution has profoundly stirred the Muslim community, which now numbers over 80,000,000 people. It is quite true that it has practically permanent control of four out of the eleven provinces, has "weightage in representation elsewhere, and votes in separate electorates. It is also true that there is little difference between its programme of social reform and that of Congress, though it rejects civil disobedience. The Muslim League has also recently declared that India's goal is "independence." But the Muslims can never forget that, whatever the anti-communal professions and the real desires of enlightened Congressmen may be the vast majority of Congress members are Hindus, who look forward, after many centuries of British and Muslim rule, to the re-establishment of Hindu Raj.

Like Ulster

Fear as to their future as a minority and the fact that Congress is making a vigorous drive to capture the Muslim youth for its creed of Indian nationalism and the Muslim villages by its agrarian programme have consolidated the great majority of the Muslims into a revivified party—the Muslim League led by Mr Jinnah. In essence the position of the Muslims in India is not unlike that of Ulster in Ireland. Difference in religion is the real basis of their organisation as a political minority, and, unless all European experience is falsified, it will be long before the communal factor disappears from the Indian scene. The only Muslim objection to Federation is that it will, despite all safeguards, consolidate a permanent Hindu majority in Delhi.

Princes And Peoples

The Indian states comprise that third of India which is often referred to as Indian India in contradistinction to the Provinces or British India. For a century the Indian states have been a world apart, governed by hereditary feudal Princes, subject only to the restraining hand of the British political department, without any representation in the Indian Legislative Assembly at Delhi, and in most cases without any form of self-governing institutions of their own. The way of life within them has, till recently, been but little affected by developments in British India and remained very much what it was centuries ago. To the visitor it is still the India of Maharajas' palaces and pageants, elephants and colour.

Rapid Change

But in the last few years there has been rapid change. Modern economic forces have been at work, education and the Press have exercised their potent influence, political discussion has begun in quiet corners, scandals have been exposed, especially in the Press of British India. The inauguration of responsible government in the provinces and the project for the federal union of the States with British India have crystallised these movements and have brought the future of the States into the political foreground. Nothing is more remarkable in India to-day than the growth in the feeling that if Federation is to take place the subjects of the States must be given some say in their own government and in the choice of their representatives in the Federal Assembly, and that to accord one third of the representation in the Lower House and forty per cent. in the Upper House to the personal nominees of the Princes would set up strains within the new constitution which would tear it to pieces. The more enlightened Princes and Dewans recognise that the old system is out of date, and that from the point of view of their own future and from that of India itself the gulf between British India and the States should be lessened.

The Real Issue

The problem bristles with difficulties in detail. It is not yet clear what view the Princes will take about the terms on which they will join the Federation or what the final attitude of British India will be. But the statement made recently in the House of Commons that in the British Government's view "Paramountcy" could not be regarded as constituting any obstacle to the development of responsive institutions in the States and the appointment by a number of leading Princes of Committees to advise them about constitutional reform shows that a serious effort is being made to face the issue of what the real, as opposed to the formal, terms of association between British India and Indian India shall be.

Problems Of Unity

The new constitution has to provide a workable relationship between the quadrilateral of forces, the Congress, the Muslims, the Indian States, and the British power in India, during the next phase of Indian advance to full self-government. It must make possible the development of those measures of social reform dealing with land revenue, rent, and debt, with education and prohibition, with which the Provincial Ministries are already engaged, and that is largely a matter of finance. But it has also to give adequate play to the transforming but more imponderable factors which modern political and economic movements are creating in India. What is to be the practical future of the creed of non-violence, both as internal and international policy? How are the Marxist and the Gandhi-ite programmes of economic reconstruction to be reconciled? What relationship is Indian nationalism to establish with the British Commonwealth or with foreign Powers? What is the future of communalism?

Non-violence

"Non-violence has proved its efficacy as method of getting rid of injustice in a society relatively liberal in its institutions. The spectacle of thousands of men and women voluntarily going to jail and accepting rather than inflicting suffering in non-violent resistance to what they believe to be injustice is deeply impressive to electorates who enjoy the advantages of a free Press. But, as Congress discovered as soon as it assumed responsibility for government, government itself cannot be non-violent. One of its primary functions is to protect its citizens against violence and for that purpose, if persuasion and sacrifice do not suffice, the use of the police, and, if necessary, of military force, is inevitable. The whole technique of the non-violent philosophy as it has been evolved for the purpose of resisting government has to be worked out afresh for use by Government itself.

To be continued

—:o:—

Johannesburg Indian Government School

To The Editor, "INDIAN OPINION"

SIR,—In past years, the parents of children in this school more fortunately circumstanced than others, have during the winter months made contributions of various garments and warm clothing, for the purpose of distribution to those not so fortunately situated as themselves. The school is grateful for these gifts, and to those parents who have made it possible to relieve the unfortunate hardships that our severe winters inflict on the poor and needy in the community. Amongst others, a gift of twelve complete suits was given by Mr F. Mayet, and Mr. Khan of Boksburg presented 24 jerseys. These gifts were extremely welcome, but there are yet numbers of our children who are exposed through lack of suitable clothing to the inclement weather. Numbers of people, we feel sure, are willing to assist us if pressed years, and the school will gratefully accept, from parents and others, gifts that will make life more endurable for our deserving poor. We thank those who have this early come forward.

ZWARENSTEIN,
Principal,
Ju'burg Ind Govt School,
Bree Street,
Johannesburg
24, June 1938

Things In General

Agent General Pessimistic

REFERRING to the difficulties and new confronting him in his office as Agent-General for India during the next few years were made by Mr. Rama Rau at a banquet given in his and Mrs. Rau's honour by the Transvaal Hindu Seva Samaj at the Langham Hotel, Johannesburg. The function was attended by leading members of the Transvaal Indian community and a number of Europeans, among whom were two members of Parliament and Senator. Other speakers, however, regret Mr Rau not to be pessimistic and predicted that the understanding and goodwill of a large section of the European community will help to convert him to an optimist. Mr. Rama Rau said he would do his utmost to improve the lot of his countrymen during the next three years. When he arrived in the country he was inclined to be somewhat optimistic. He had studied the situation for nearly five weeks and he now realised how difficult the position was. If at the end of his period of service he left a state of affairs not much worse than it was to-day, he would consider it not a bad achievement. Indians, owing to circumstances beyond their control, had been forced unfortunately to give almost their entire attention to political issues, and had little time to do much for the poorer section of their community.

Cape Indian Congress

The executive committee meeting of the Cape Indian Congress took place at 22 Hanover Street, Capetown, on Sunday June 26 under the chairmanship of Mr. Ahmed Ismail the president. It was unanimously agreed to convene a public mass meeting of members and supporters to take place on Sunday July 10, to discuss: (1) the forthcoming South African Indian Conference, (2) Official reception of welcome to the Agent-General of the Government of India and Mrs. Rau; (3) Draft Residential Segregation Ordinance; (4) Gandeevan' wives and children (5) General

Indian Nurses

The Pietermaritzburg branch of the Colonial-born Indian Association has interested in a letter to Grey's Hospital that Indian girls be trained as nurses. The same body has drawn the attention of the Pietermaritzburg City Council to the fact that all seats in the City gardens and parks are reserved "Europeans only," and requests that seats be provided for the Europeans.

Dannhauser Indian School

A mass meeting of the Indian community, under the auspices of the Dannhauser Indian School Management Board was held on Sunday the 19th inst., to elect a Manager for the School. The president of the Board, Mr. Shaikh Abdool, presided. As a mark of respect to the late Manager Mr. C. S. Vawda the meeting observed a silence of 3 minutes, when prayers were offered by prime G. M. J. Kala. The following resolution was passed: "That this mass meeting assembled on Sunday the 19th instant records its deep sympathy in the sad loss of its manager Mr Hajee Qasim Suliman Vawda. The loss sustained is irreparable We highly appreciate his fine records and notable activities and deeds especially in his capacity as the manager of the school. This meeting conveys to the bereaved family their heartfelt sympathy. After a lengthy discussion Mr. Suleman Qasim Vawda was elected as the manager by a majority of 21 votes. The post was contested by Mr Sheikh Abdool. The constitution of the above Board was read and confirmed.

Farewell Reception

On Saturday last a farewell reception was given by the officials and members of the Sanatanist Hindu Association to Mr. C. T. Pandaram, ex-secretary of the association, who held office of secretary-ship for nine years, before leaving for India by *S.S. Takada*, on Sunday. Mr. C. R. Parekh, the chairman, after garlanding and presenting Mr. Poonatar with a bouquet wished him a bon voyage and safe return and also spoke of the good work done by him. Speeches were made by others present including Messrs. T. P. Davshi, P. G. Desai, S. J. Kandoria, Raghavjee Davjee, V. J. Thakker, S. J. Mehta, V. P. Desai, M. Manjee and C. J. Mehta, all praising the invaluable services rendered by Mr. Poonatar particularly to the association and generally to the Kathiawar community. In conclusion Mr. Poonatar said that whatever little he had done is nothing more than his duty and urged the members to do their best towards the welfare of their community. He thanked the officials and members and those present. Milk was served, and the function terminated in a friendly manner.

Indian Young Men's Association

Unprecedented scenes of enthusiasm were displayed by members at the annual general meeting of the Indian Young Men's Association (Westrich), which was held on Sunday last, at the Hindi School, Voltz Road, Pentrich). The meeting was presided over by Mr. M. Coopasamy who was supported by a large number of members. The joint hon. secretaries submitted a lengthy report reviewing the various activities of the Association, and the outstanding success being the establishment of an Indian Child Welfare Clinic through the Colonial Born and Settlers' Indian Association (Maritzburg Branch) who made all the representations on behalf of the residents. Several other important matters dealt with was reflected in the report. The meeting resolved that the first anniversary celebrations of the Clinic be held on Sunday July 10 at 10.30 a.m. at the Hindi School, and the public are cordially invited to attend. The meeting also resolved that in view of the great part played by Miss M. Payne-Smith of Maritzburg in the educational work of the Indian community, that representations be made to the Maritzburg City Council for the purpose of naming the present Camp-drift after this great soul. The following officials were elected for the ensuing year: Hon. Pres.: Mr. M. S. Williams, Dr. M. R. Peters and Mr. C. Hudson Sheikh; Vice-Presidents: Messrs B. Pandhan, S. Rathnavelu, K. Soobrayoney, G. R. Singh (snr.) R. Krishnasamy, R. Dookran and R. Soobaiah; Joint hon. secretaries: Messrs. M. K. Naidoo and K. Rajgwan; Hon. treasurer: Mr. R. Poodhapi; Hon. auditor: Mr. M. Soobramoney; Trustee: Dr M. R. Peters Committee: Messrs R. K. Naidoo, T. Perumal, M. M. Pillay, R. Morgan, L. Anthony, R. M. Naidoo Manager and conductor: Mr. R. Rajwan; assistant manager and conductor: Mr. M. M. Pillay.

Sri Vishnu Temple

The officials and members of the Shri Vishnu Temple (Maritzburg) have opened a Hindi school in the temple hall for the sake of free education of the vernacular language and have selected a sub-committee for the management of the school as follows: Messrs. Ramdas Maharaj, A. R. Maharaj, S. R. Maharaj, R. R. Patel and M. Ramsook. Pandit Satanand Maharaj is appointed to conduct the school.

Orient Club Elections

The following have been elected as officials of the Orient Club at Isipingo: Patron: Hajee E. M. Paruk; President: Mr. M. Ebrahim. Vice Presidents: Messrs. A. I. Kajee, Hajee Rookmoodeen, Hajee M. A. Motala; Hon. secretary: Mr. M. A. H. Moosa; assistant hon. secretary: Mr. G. H. E. Paruk; joint hon. treasurers: Messrs. A. M. Moolla, and M. I. Paruk; captain of sports: Mr. H. A. H. Moosa; vice captain of sports: Hajee A. E. Shaik; management committee: All officials as above and the following committee-men: Messrs. A. H. Moosa, Hajee H. G. Paruk, O. H. A. Jhaveri, M. A. R. Khan, F. M. Ally, S. M. Lokhat, and Hajee I. A. Shaik.

India Letter

(News Culled From Indian Papers)

Our Birthright

SPEAKING at a well attended meeting in Bombay President Subhas Chandra Bose said:—"Our cause is right, it is sacred, but our struggle involves sacrifices. Our creed is non-violence. Our task is uphill, but our hearts must be strong. Our tactics may change, opinions may differ, but the objective is always the same. Our strength is our security, our determination is our guide. Just now our fight is two-fold and its possibilities are manifold. India no more believes in sentiment. Indians no more hope for gifts from British statesmen. India simply wants her birthright of 'Swaraj' and Britain simply has got to give it."

No Need For Useless Criticism

Speaking at a mamoth meeting in Bombay during the sessions of the Premiers' Conference Pandit Jawaharlal Nehru said:—

"Our Ministers are burning midnight oil and are trying to find out some means to improve the lot of the peasantry. On top of the Constitution are the Viceroy and the Governors, at its bottom 'chaprasis', and in the middle the Ministers. Let us see where we go this way, and when necessary we shall change our path." Pandit Nehru said that the Working Committee will weigh and sift the activities of the Congress Ministries during the past few months. Seven Congress Ministers are also meeting, since it was found that they could not go so fast as the Congress would have liked, and for devising ways and means to enable them to carry out the Congress programme. Nevertheless, despite the limitations and restrictions placed on them under the Government of India Act, the Ministers had achieved something for alleviating the conditions of the masses. He added: "Try and understand the work of our ministers and appreciate it. Help them as far you can, instead of indulging in useless criticism."

Allegiance To Congress

C. Rajagopalachariar the Madras Premier, says:—"There is no country as civilised as ours, for we are governed by non-violence." Mr Rajagopalachariar appealed for more allegiance of the public to the Congress. He said that there should be no competition in the matter of loyalty to the Congress. Criticisms should be there, but allegiance to the Congress should be unquestionable. Then the achievements of the Congress would be much more than what they were now.

A. I. C. C. Staff

It is likely that the Congress Working Committee may consider at the present Bombay session a set of rules understood to have been formulated by Pandit Jawaharlal Nehru to regulate the conduct of the secretaries of the All-India Congress Committee and their staff. It is learnt that this was put up for consideration at the last Calcutta meeting of the Working Committee, but no decision was taken. These rules, which were entitled "social service" are understood to prohibit the A.I.C.C. staff from taking active part in being members of the executive or any other organisations. They are also understood to prohibit the issuing of statements to the Press by A.I.C.C. staff without the previous sanction of the General Secretary.

Bengal Minister's Letter To Gandhiji

The *Associated Press* is authoritatively informed that along with his communication to Gandhiji embodying the Bengal Government's views on the question of release of political prisoners and detenus, Sir Nasim-ud-Din, the Home Minister, has not sent any list of persons "whom the Government are prepared to release."

Another Crisis?

From talks with the Congress Ministers, who arrived in Bombay, the *United Press* gathers that there is a likelihood of a serious situation culminating in another constitutional crisis with regard to powers and duties of Parliamentary Secretaries. The Government of India Act vaguely foreshadows the appointment of Parliamentary Secretaries to the Ministers but does not specify their powers and duties. It appears that the Governors and the Ministers have radically differed in regard to the functions of Parliamentary Secretaries. This important issue was brought up before the conference of the Congress Premiers and following its decision, a joint demand will go forward that the Secretaries should be empowered to see important papers on behalf of their chief and record their views in the form of notes on files. In case no satisfactory solution of this complicated matter is evolved, another crisis may follow.

Woman Banker

Lucknow will be providing the first woman candidate for the forthcoming contest for a directorship of the Board of the Reserve Bank (local area.) Mrs. Damyanti Khanna, a graduate of the Punjab University, is so far the only candidate from the U.P. She comes from a family of bankers.

Land Revenue In Kind

Mr Kumarappa, who is a member of the committee appointed by the Gandhi Seva Sangha to inquire into the possibilities of collecting land revenue in kind had a general discussion on the matter with the Revenue Minister at the Secretariat, Madras. Mr. Kumarappa told the *Associated Press* that the Committee was just preparing a questionnaire on the subject which would be sent round to different provinces. After collecting preliminary information the Committee may undertake an All-India tour to examine the questions in all its bearings and discuss the matter with all Government departments and private agencies interested in the question.

Baby Giraffe In Calcuta Zoo

For the first time since its establishment, the Alipore Zoological Garden is providing the visitors with the rare spectacle of a pair of young giraffes with a two-day-old child" running about them in their enclosure. This baby giraffe attracts visitors to the little "home" which the zoo authorities have made for its parents, and many eyes are gazing on its brisk movements. The lions, the tigers, the ostrichs and the reptiles and swimming storks fail to provide so much interest to the visitors as this baby animal. Explaining the history of the animals, the superintendent said that, with the exception of the Mysore State garden, no other zoological garden in India could boast of a pair of giraffes with a baby born in an atmosphere that was not their own.

India's New Iron Wealth

Discovery is reported by the Geological Survey of India of cliffs extending for two miles and a quarter of almost pure iron ore at the top of the Bailadila ridge on the western side east of Kondagal in the Bastar State, Eastern Agency. As these deposits had never been opened up, it is impossible to estimate the quantity of ore present, but it must amount to many millions of tons. Patches of good iron-ore are common in the laterite which caps the ridge, but it would be impossible to say without extensive sampling whether it is good enough to be of economic importance. A large deposit of pure hematite forms a considerable hill at a point in the middle of the laterite plateau.

The Sporting World

By "Rambler"

Joe Louis Defeats The German Champion

THE fight for the world's heavy-weight championship between Joe Louis and Max Schmeling ended in the first round, Louis defeating his opponent easily. From the start Louis displayed confidence, landing repeatedly to his opponent's jaw. He soon had him in difficulties. Schmeling was floored for an early count, and scrambled up before the fierce onslaught of his opponent. Schmeling's second threw the towel into the ring after two minutes fighting. The fight was over. A crowd of 80,000 watched the contest which had been scheduled to go fifteen rounds. Louis is now the undisputed heavy-weight champion of the world. The receipts in the Schmeling-Louis fight amounted to £393,019, including 15,000 for film and radio rights. The net receipts were £160,622. Louis received £61,000 and Schmeling £53,000.

Foord Knocked Out By Phillips

While Phillips knocked out Bob Foord, the South African heavy-weight, in the ninth round of a bout at Harringay Stadium on Thursday night, June 23. Six thousand people watched the fight, which was the final eliminating bout for the British and Empire heavy-weight title. While Phillips will now meet Tommy Farr for the final title, but as Farr is not expected to return from America in time to defend his title, Phillips may virtually be considered the British and Empire champion.

Maguire Beats Davis

Eddie Maguire, the South African boxer, beat George Davis, London, on points over eight rounds at New Cross, on Monday evening, June 27. The South African proved himself to be the more experienced fighter and was always slightly ahead. He had Davis up in clinches scoring with hard right-handers. Davis was floored for eight in the third round with a right to the body, and he was rocked again in the seventh round. He was, however most promising using the left hooks and jabs, but Maguire was clever and need superior ringcraft. He deserved to win a most interesting fight on points.

Maritzburg's Narrow Win Over Northern Districts

One of the best soccer matches of the season was seen at the Indian sports ground, Maritzburg, on Saturday afternoon, when the Northern District Indian Football Association met Maritzburg District Indian Football Association in the semi-final of the senior inter-district soccer competition. There was a large gathering of spectators and Maritzburg were lucky to secure a narrow victory by four goals to three. Mr. G. K. Naidoo, of Maritzburg, was the referee. The visitors won the toss and kicked off against the pole end and attacked with vigour. Within ten minutes of the start Ramdas Baloo broke through the Maritzburg's defence and a short pass to P. Muthu resulted in the latter scoring from outside the penalty area (1-0). Maritzburg got into their stride, but found the defence impregnable. The visitors returned to the attack and by means of excellent passing M. Moodley got the ball in front of the goal, but shot just over the crossbar. The visitors' forward line was very nippy, and they gave Maritzburg's defence many anxious moments in front of the goal. Three minutes before the half-time, the Maritzburg forwards made another raid on the visitors' goal, which culminated in Ponnusamy tapping the ball into the net from a fine pass by Sundarum (1-1). Half-time were I with the score even. On resumption, the game became fast, and fine combined play by the visiting team was seen. Maritzburg made many fine movements, but the visitors' defence was safe. The exchanges was fairly even, until the Maritzburg forwards made a combined attack and a long pass from Maniam Moodley sealed R Bob Sobby scoring from a close range (2-1). Within a few minutes the visitors went away with a rush and succeeded in forcing their way through the Maritzburg defence so that Ramdas Baloo equalised (2-2). Shortly after, Maritzburg again surrounded the visitors' goal mouth, and Benny Reddy slipped through the backs who scored from close in (3-2). After a further seven minutes' play Bob Sobby made a solo run through the visitors' defence and passed to Benny Reddy who scored the fourth goal for Maritzburg (4-2) Five minutes before the end, the visitors forced a corner, which culminated in P. Muthu lobbing the ball into the net (4-3). In the closing stages Northern Districts dominated the game and were unlucky not to bring their attacks to a successful conclusion. Final score:— Maritzburg 4: Northern District 3.

Durban Vs. Klip River

At Ladysmith on Saturday afternoon, Durban met Klip River in the senior inter-district soccer competition semi-final. The match resulted in a win for Durban by three goals to two. Maritzburg now will meet Durban for the final of the competition at Durban.

Sunday Soccer

The following are the soccer fixtures for Sunday, July 3: Leagues: Clare Estate vs. Dunlop, Main, 3 p.m. Swifts vs. Unions, No 1, 3 p.m.

Verulam Temple Football Club

On Sunday June 26, the Verulam Temple Football Club (A and B) and the Young Stars Football Club (A and B) of Stanger met in friendly match on the [illegible] ground. Both the visiting and the home teams were evenly matched in their defences. Both the senior and junior matches resulted in favour of the Verulam Temple F.C. by 2-1 each.

Soccer At Schweizer Reneke

A friendly soccer match was played recently at Schweizer Reneke against Vryburg the unbeatable team of Bechuanaland, the match resulting in a draw of 1-1. The referee was Mr. G. H. Cajee.

Coronation Indian Social, Educational And Recreation Society

The above society staged a Tamil play called "The Battle of Mayal Ravan" at the Shri Vishnu Hall, Umgeni, on June 18, which was a great success. The hall was filled to capacity, well over 700 people being present. The gate takings amounted to £85 10s. Less the expenditure over £40 was added to the Tamil School Building Fund. The officials sincerely thank the undermentioned gentlemen who were responsible for the great success: Messrs. Temple Committee, M. M. Govender, K. N. Reddi, C. N. Moodliar, M. A. Govender, S. M. Govender, A. Mooppan, S. M. Govender (Jnr.), A. S. Padayachi, M. N. Mudaliar K. A. Mooppan, R. N. Reddi, S. C. Moodley, Umgeni European Hall, and R. L. Hawkesworth for the kind loan of the radio.

Hill View Government-Aided Indian School Building Fund

Contd. from June 17.

[illegible] M. Seedat £3 3s
M. [illegible]
A. M. [illegible]
[illegible] Joda
Latchmanaraidu Naidoo
Kuppiah, Govender & Co., [illegible]
[illegible]
A. V. Moodley
P. Moodaley Esq.
S. Govender & Son
Govender [illegible]
[illegible]

To Club Secretaries

Secretaries are requested to send in their reports for publication to reach us not later than Wednesday morning.

The "FRIENDS of INDIA" SERIES

Short biographical sketches of eminent men, who have laboured for the good of India.

Copious extracts from the speeches and writings of the "Friends of India" on Indian affairs are given in the sketches. Each volume has a fine frontispiece.

Lord Minto,	Lord Morley,
Rev. Dr. Miller,	Lord Macaulay,
E. S. Montagu,	Sir Pherozeshah Mehta,
Lord Ripon,	Swami Rama Tirath,
Ravi Varma,	Sir Salar Jung,
Toru Dutt,	Edmund Burke,
Sir C. Sankaran Nair,	Henry Fawcett,
Sir Henry Cotton,	Lord Hardinge,
John Bright,	Krishto Das Pal,
Lal Mohun Ghose,	M. K. Gandhi,
Mrs. Annie Besant,	Sir Syed Ahmed Khan,
H. H. The Aga Khan,	Badruddin Tyabji,
Allan O. Hume,	W. C. Bonnerji,
A. M. Bose,	Charles Bradlaugh,
Dadabhai Naoroji,	Diwan G. Rangacharlu,
Ramakrishna Paramhamsa,	Pandit Madan Mohan Malaviya,
V. P. Madhava Rao C.I.E.,	Rao Bahadur R. N. Mudholkar,
Raja Ram Mohan Roy,	Dr. Rash Behari Ghose,
Rahimtulla Mahomed Sayani,	The Rt. Hon. Syed Amir Ali,
Dinshaw Edulji Wacha,	H. H. Shri Sayaji Rao Gaekwar
Ishwar Chander Vidyasagar	Kashinath Trimbak Telang,
V. Krishnaswami Aiyar,	Nawab Mohsin-ul-Mulk,
Babu Surendranath Banerjea,	Behramji M. Malbari,

Price: One Shilling Each

APPLY:

MANAGER, INDIAN OPINION,
PHOENIX, NATAL.

'INDIAN OPINION'

(Founded by Mahatma Gandhi in 1903)

For The Moral, Political and Social Advancement Of Indians In South Africa.

Published Every Friday.

Subscription Rates

Payable Always In Advance.

Within the Union	21s.	Annually
" " "	11s.	Half-yearly
Outside the Union	22s. 6d.	Annually
" " "	12s.	Half-yearly

Become a Subscriber and persuade your friends to do likewise

Apply to—

Manager,
Indian Opinion,
Phoenix, Natal.

અમેરિકાની બનાવટની દુનીયામાં મોટી બનાવે બનાવાએલી.
૧૦-૩૦ વર્ષની ખેંચીને ગેરન્ટી સાથે
શીફરની પેન અને પેનસીલો તેમજ રોલ ગોલ્ડની
ખુટી પેનસીલો આવી રહેશે.

રીટેલ એજન્ટ :

Wholesale Stockists:—

I. C. ASHABHAI & Co.,

35, Commissioner St., JOHANNESBURG.
'Phone 333716. P. O. Box 4838.

Congress Jubilee Albums

An artistic Jubilee Album containing the photos of all Congress Presidents from 1885 to 1935. The pictures have been done in three colours with smart decorative borders. The best available pictures of the Congress Presidents have been chosen for the colour printing.

Price: 2s. 6d.

To Be Had From:—

"INDIAN OPINION,"
Phoenix, Natal.

Are You a subscriber of 'Indian Opinion'? If not, Why not?

CHOONILALL BROS.

THE NOTED INDIAN "SARRI HOUSE IN SOUTH AFRICA."

141, GREY STREET, DURBAN.

Branches:
61, Wicks Street And 60, Wicks Street,
VEREENIGING
GARAGE AND SERVICE STATION
7, Moss Street And 60, Wicks Street,
VEREENIGING

Please note:
Our Johannesburg Agent
P. RATANJEE,
60, Bree Street,
Newtown

Cable & Tel. Add
"CHUNASORO"
Phone 24000
" 24445 Res
Durban
Phone 39 Vereeniging

ARRIVING BY EVERY MAIL FROM INDIA AND JAPAN

BENARES SARRIES WITH BORD ER AND PLAIN CENTRES, BUTIDAR BENARES SARRIES IN SILVERAL SHADES
Price from 60/-, 85/-, 105/ & up to £20.
THE LATEST FROM BENARES CITY
EMBROIDERED SARRIES 35/-, 35/ & up
PRINTED VARIOUS LINES OF SARRIES from 12/6, 17/ & upwards
EMBROIDERED CREPE-DE-CHENE from 3/6 yd 42 in & 45 in. width
LATEST DESIGN SARRIE CLOTH 44 in width from 1/6 yd 1/9, 2/ & up
GEORETTE SARRIES LATEST ARRIVALS price from 25/ . 30/-, 45/ & up.
LATEST BLOUSES TO MATCH SARRIES price from 12/6, 17/6 & upwards
ZARI WORK SILK SARRIES IN A-1 SHADES from 55/ . 95/-, 125/ & upwards

THE NOTED
INDIAN SARRI HOUSE
IN SOUTH AFRICA.

SUITABLE FOR WEDDING GIFTS

Brassware Vases, Rose Bowls, Jardines, Engraved Trays and Various other Lines At Special Reduced Prices.

Harmoniums, Tablas, Gramophone, Records & Musical Instruments At Rock Bottom Prices.

Indian Condiments, Indian Groceries At Wholesale Reduced Prices.

Midwest Radio & Radio Grams from £15. £25. £35. £45 & up.

Marble Taj Mahals
from 12/6, 17/6, 27/6 45/-
Suitable for Xmas Presents.

Write for sample and further Particulars

ચુનીલાલ બ્રધર્સ

દક્ષિણ આફ્રિકાનું જાણીતું સાડીઓનું ગ્રહ

૧૪૧ ગ્રે સ્ટ્રીટ, ડરબન.

બ્રાંચેઃ
૬૩ અને ૬૦ વીક્સ સ્ટ્રીટ
વેરેઃલમ.

અમારી સાડીઓ મારેના એજન્ટ
જોહાનીસબર્ગ ખાતે
શ્રી. પી. રતનજી,
૬૦, બ્રી સ્ટ્રીટ, ન્યુટાઉન.

ગરાજ અને સર્વીસ સ્ટેશન
૭ મોસ સ્ટ્રીટ અને ૬૦ વીક્સ સ્ટ્રીટ
વેરેઃલમ.

દરેક સ્ટીમરમાં જાપાન તથા હિંદથી આવે છે
બનારસની ખેનારવાળી ભાત સાડી, તેમજ બાલબાલની બુટીદાર
સાડીઓ શી. ૬૦, શી. ૮૫, શી. ૧૦૫ થી ઉપરાંત પા. ૨૫ સુધીની
બનારસથી ઝમઝામ આવલી છે.
ડરબન કામની સાડીઓ શી. ૨૫ અને શી. ૪૫ થી ઉપર.
બાલબાલની બાલવાળી સાડીઓ
શી. ૧૨-૬ અને શી. ૧૭-૬ થી ઉપર.
ડરબનનું ૪૫-ઈ-શાનદાર શી. ૩-૬ નું ૪૨ ૨૪ ઈંચ અને ૪૫ ઈંચ પહોળ.
સાડીનું જેટરટ ડીઝાઇનનું ૬૫૬. ૪૪ ઈંચ પહોળ વારની. શી. ૧-૬,
શી. ૧-૯, શી. ૨-૦ અને તેથી ઉપર
ઝમઝામ આવેલી નવેારજેટ સાડીઓ શી ૨૫, શી. ૩૦,
શી. ૪૫ અને એથી ઉપર

સાડીને મેચ મનારાં બ્લાઉઝ શી. ૧૨-૬, શી. ૧૭-૬ અને
તેથી ઉપર.
દરેક રંગની જરી કામની રેશમી સાડીઓ શી. ૫૫, શી. ૭૫,
શી. ૧૨૫ અને તેથી ઉપર.
હારમોનીયમ, તબલા મારોહાન, રેકાર્ડો અને બીજાં વાદ્યો
ઓછામાં ઓછા ભાવે.
દરેક જાતનું બાંધીવટું, ગ્રોસરી મદારાસ કેાલસેસ આવે
મીડવેસ્ટ રેડીયો અને રેડીયો ગ્રામ્સ
ભાવઃ પા. ૧૫, પા. ૨૫, પા. ૩૫, પા. ૮૫ અને તેથી ઉપર.
કીંગ્સમનના પ્રેસન્ટને લાયક આરસના તાજ મહાલો
ભાવ શી. ૧૨-૬, શી. ૧૭-૬, શી. ૨૭-૬, શી. ૪૫.

ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન.

નાતાલના ગાંધીસ્મારક ફંડનું
અને ૧૯૦૨ના રંગરૂટ

પુસ્તક ૩૬ મું. ફીનીક્સ, શુક્રવાર, તારીખ ૧ જુલાઈ ૧૯૩૮ અંક—૨૫.

"ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન"

શુક્રવાર, તા. ૧ જુલાઈ ૧૯૩૮.

જોખમભરેલો ચુકાદો

વેસ્ટવીલમાં હીંદીઓ માટે ઝોક વાળાનો પ્લાન પાસ કરવાનું વેસ્ટવીલ કોકસ કોઅપરેટીવ કોમ્યુનીટી સ્ટ્રક્ચર એન્ડ હેલ્થ બોર્ડને સુચવવાને વેસ્ટવીલ એન્ડ ન્યુ જરમની ઇન્ડિઅન એજ્યુકેશનલ સોસાયટી તરફથી થયેલી અરજીના સંબંધમાં મી. જસ્ટીસ સેલકે જેવો ચુકાદો આપેલો છે કે જેની નાતાલની હીંદી કોમના દરજ્જા પર ગંભીર અસર થશે.

વેસ્ટવીલ એન્ડ ન્યુ જરમની ઇન્ડિઅન એજ્યુકેશનલ સોસાયટીની સ્થાપના વેસ્ટવીલ અને ન્યુ જરમનીના સત્તામાં વસતા હીંદી બાળકોની કેળવણી સંબંધી જરૂરીયાતોની સંભાળ લેવાને બાબત થઇ હતી. હીંદીઓ માટે એક શાળા કુસ્કુલ્ઝીનમાં અને બીજી એક ફ્રેઇકોપીસમાં છે. વેસ્ટવીલ અને ન્યુ જરમનીમાં નિશાળે જવાની વયના લગ બે જેટલા છોકરાંઓ છે કે જેઓને ઘણે દુર જવું પડે છે. મજકુર સોસાયટીને વેસ્ટવીલમાં હીંદીઓ માટે એક શાળા સ્થાપવાની જરૂર જણાતાં તેણે આ દિશાએ તાકીદે કામ કરવાનું ઠરાવ્યું અને પોતાના એક સભ્ય પાસેથી હીંદીઓના સત્તાના મધ્ય ભાગમાં થયા બે એકર જેટલી જમીન ખરીદી. કોમ્યુનીટી બાતાએ એ જમીન શાળાને માટે માગ કરી અને જમીનને બદલે રોકડી કમીટીને ઇન્સ્પેક્ટરના સરકારી માન્યતા માટેની તેની અરજીને ટેકો આપવા વચન આપ્યું. વેસ્ટવીલ બોર્ડે સમગ્ર તેની સંમતિ માટે બાળાનો પ્લાન રજુ થયો. બોર્ડે એ પ્લાન પાસ કરવાની ના પાડી અને તેનું એકમાત્ર કારણ એ આપ્યું કે વેસ્ટવીલ ગોરીઓને માટે બોર્ડ દાહિન પ્લેનીંગ સ્કીમનો વિચાર કરી રહી છે. સોસાયટીની કોફીડેન્ટના પ્રત્યુત્તરમાં વેસ્ટવીલ બોર્ડે વધુંમાં ઉમેર્યું કે એક યુરોપીયન સત્તાની વચ્ચે હીંદીઓની શાળા સ્થાપવી અનિચ્છનીય છે.

અમે ઉપર જણાવી ગયા છીએ કે શાળાને માટે ખોળવામાં આવેલી જમીન હીંદી બાળ વસવાટવાળા સત્તાની મધ્યમાં આવેલી છે અને તેની આજુબાજુમાં યુરોપીયનોનો વસવાટ છેજ નહિ.

મી. જસ્ટીસ સેલકના ચુકાદામાં કેટલાક એવા મુદ્દા રહેલા છે કે સ્થાનિક સત્તાધીશોને હીંદીઓને ઇલાયદા ધારાની સત્તા છે એવું સુચવનારા છે.

પોતાના ચુકાદામાં મી. સેલકે જણાવ્યું છે કે "બોર્ડની સત્તા હેઠળનો સત્તા એવો છે કે જ્યાં યુરોપીયનો અને હીંદીઓની ગોરી વસતી રહેલી છે અને કદાચ પણ નેટીવો પણ રહેશે. યુરોપીનનો હીંદીઓની પડોશમાં વસવાટ કરવા સામે વિરોધ દર્શાવે છે એવી શંકા લાવવાનું મને કશું કારણ નથી. અને જો તેમ હોય તો પણ તેઓ વધુંધ્વેગથી તેમ કરે છે એવું માની લેવાને પણ હું કશું કારણ જોતો નથી. કદાચ જે બન્નેના હીંદીઓ ત્યાં વસવા જોઇ તે વર્ગની સામે અમારા તેઓની રહેણી કરણીના, સ્વચ્છતા વિગેરેના ખિલ્લા બોલ્યાની સામે તેમાનો વિરોધ હોય અથવા તો તેઓ યુરોપીયનો વચ્ચે-પોતાની જાતી અને વર્ગના અને પોતાના જેવી રહેણી કરણીના લોકો વચ્ચે વસવાનું વધારે પસંદ કરતા હોય એ પણ કારણ હોય. એક બોર્ડ કે જે પોતાની દાહિન પ્લેનીંગ સ્કીમના સંબંધમાં આવી વસ્તુઓ ધ્યાનમાં લેતી હોય તેને વિશે કુ ગમ કહેવાને તૈયાર નથી કે તેનો નિર્ણય તેટલા પ્રારબ્ધસર જાતીયદ્વેષપર રચાયેલો છે અને તેથી અયોગ્ય છે.

આ દ્રષ્ટિ કુ વિચારપુર્વકજ કહ્યું રહ્યો છું કે જેથી તેમાં ખૂલ થઇ હોય તો પહેલીજ તકે તેને સુધારી લેવામાં આવે.

મને લાગે છે કે પ્રસ્તુત બોર્ડના જેવી બોર્ડોના અમલમાં હાલ ઉપસ્થિતિ થઈ છે તેવી સ્થિતિ અનેક વખત સ્વાભાવિક ઉપસ્થિત થાય."

અમને વિચાર થાય છે કે ઉપલો ચુકાદો આપતાં મી. જસ્ટીસ સેલક દુવાબાલા પક્ષને ઈન્સાફ આપવાની પુસ્તિથી પ્રેરાયા હશે કે પાકી દુવાવનારા પક્ષને વધારે સુધરેલી કોમે દુવાવવાને દોરવાની પ્રવૃત્તિથી પ્રેરાયા હશે? અગે જો ચુકાદામાં ઈન્સાફ જોઇ શકતા નથી. સ્થાનિક સત્તાધીશોના હાથમાં આવી જાની વચ્ચે બોર્ડ પાડવાની તે એવી સત્તાઓ ગુફનામા છે કે જે રાજા પાલીમેન્ટથી પણ આપી શકાતી નથી. હીંદીઓની આગે વાપરવાને સ્થાનિક સત્તાધીશોના હાથમાં તે એક ઉંડી હથીયાર મુકનારો છે. ગાઇનહાઉસ, માલવર્ન, એસ્કોમ્બ અને નોયંદીન જેવા સત્તાઓ નાં મીસ વસતી છે. અને જો સત્તાઓમાં અમલ ચલાવનાર કોકય બોર્ડો આ ચુકાદામાં શું નહિ કરી શકે — વિચારવા જેવી બાબત છે. આજે જે વસ્તુ વેસ્ટવીલમાં થઇ છે તે આવતી કાલ અન્ય સત્તાઓમાં થશે.

આ બાબત સમસ્ત કોમને ગાઢ પડનારી છે અને મી જસ્ટીસ સેલકના ચુકાદાને તો ચેલેંજ કરવામાં નહિ આવે તો બયંકર પરિણામ આવશે. અમને જણાવને સંતોષ માપ છે કે વેસ્ટવીલ એન્ડ ન્યુ જરમની ઇન્ડિઅન એજ્યુકેશનલ સોસાયટી આ બાબતને આપીલેટ કોર્ટના ઉપર સુધી લઇ જવાનો ઇરાદો રાખે છે. સોસાયટીને આ બાબતમાં સમસ્ત કોમનો ટેકો મળવો જોઇએ.

શ્રી. મણીલાલ ગાંધીનું અવસાન

શ્રી. મણીલાલ ગાંધી ગયા બુધવારે કટીબાર કેનીયામાં હૃદયરોગની ટૂંકી બીમારી ભોગવી પરલોક સિધાવ્યા. તેમનો પ્રકાર કરવા પહેલાં થોડો પોતાનું પર હાજર થયા હતા અને દીવાસ્થ હૃદય એસોસીએશનના અમલદારો તરફથી તેમને પુષ્પહાર પહેરાવવામાં આવ્યો હતો. ... આપણા હીંદુસ્તાનમાં પોતાના રહેઠાણ કરતાં પરદેશ શ્રી. મણીલાલ ગાંધીએ ઘણા જુદા જુદા સ્થળે નોકરીની મુલાકાત લેવાની તક મેળવી હતી અને દક્ષિણ આફ્રિકાના હીંદીઓની સ્થિતિ વિશે તેમનો સાથે મળવું કરી હતી. હિન્દી ના મજબૂત પ્રકારણના મહાસભા વાહી સભ્યો સમક્ષ ... આ તો હીંદીઓની સ્થિતિપર બાપજી પડે હતું. શ્રી. મણીલાલ ગાંધી રોગોવમાં મહાત્મા ગાંધીજીની સાથે રહ્યા હતા અને મહાત્મા ગાંધીજીની તંદુરસ્તી તેમને સારી પેઠે જાણી હતી, સિવાય કે માનસિક ક્રમ વધારે પડતો પડતા કલમોસર વધા જતાં 'હતું'. એ સિવાય ગાંધીજીનું આખરી મુકામ હજુ પણ પ્રશ્ન છે આ પ્રશ્નવિષય રહે છે. મહાત્મા ગાંધીજી ગમે ત્યાં ઉભા આવે હીંદુસ્તાનના દરેક દરેક ખૂણાખાંચરા પણ દરેક બાબતના દેશનેતાઓ રાજકારી સંગઠન સમાજકાર્ય પ્રશ્નોના તેમની સલાહ લીધા વિના નથી રહેતા. શ્રી મણીલાલ ગાંધીનો દક્ષિણ આફ્રિકાના હીંદીઓના સિમિતિયો મહાત્મા ... હતા અને ઘણા લોકમાં આપે છે ત્યારે ત્યાંની રાજકારણ પર છે તે વિશે બધાંને ખબર હતું. પરંતુ સિમિતિ નજરે જોવા સિવાય કશી ખ્યાલ આપવાને તેઓ તૈયાર નહોતા. દક્ષિણ આફ્રિકાના હીંદીઓને ... દુઃખ સહેજ તો તેમણે આપણે જ કહેવું જોઈએ. શ્રી. મણીલાલે કરેલી જિનજિના પ્રસ્તુતવના મહાત્મા ગાંધીજીએ જણાવ્યું ...

> "દક્ષિણ આફ્રિકાના હીંદીઓને હું તો એકજ પાઠ રહી રાહું. સ્વાર્થ ત્યાગ વિના આપણે કદી દક્ષિણ આફ્રિકા માં સ્વમાન જાળવી રહી શકવાના નથી. હીંદુ, મુસલમાન, પ્રીસ્તી કે અદારી, ગુજરાતી, પંજાબી, એવા ભેદ તો હોયજ નહિ."

મહાત્મા ગાંધી તેમજ પૂજ્ય શ્રી. કસ્તુરબા ગાંધીએ દક્ષિણ આફ્રિકાના પોતાના સમયના હીંદી તેમજ યુરોપીયન મિત્રોને પણ પ્રેમપૂર્વક શુભેચ્છાઓ મોકલી છે.

'રમકડાપુરી' નો અનિષ્ટ ચાળવણ

શ્રી. ના. રૂ. પરીખ ના 'નાટાલ મરકયુરી' માં "ગોરાસરકારનો પ્રપંચસારો" એમાં મોટા મથાળાં નીચે વેપારના કરવાના (ટ્રેડર કરવાના) નો એક ફીકો ખાખરાનો આપ્યો છે. એ નાટાલના યુરોપીયન ગલાઓના હીંદીઓને કેટલે દરજ્જે પ્રપંચ કરીએ છે એ બાબતમાં આજનું છે નાટાલની મ્યુનીસીપલ એસોસીએશન હીંદીઓના એ પ્રપંચોપરથી અંદરથી મુકવાના નોટીસે પ્રથમ સેવાની છે. ઉપર ઉપરે જોનાં બાજુનો એમ જરૂર લાગે કે કરણમાં હીંદીઓએ પછી મોકલ્યો એવાથી આવ્યો છે, પરંતુ હકીકતમાં વરસ પીતળપાર બનાવવાના નથી આવ્યા. કોમેરડુ, સાર્વમ પોસ્ટ ઓફીસ, ટેલીફ, રસ્તાઓમાંના ... આવશેનો તો કમસર હીંદી વસ્તીઓ તરીકેજ ઓળખાતા આવેલા છે. અને આ વસ્તીઓનો પીસાણ કરણમાં વસાવેલ કરવામાં આવેલો છે એટલીજ માત્ર હકીકતથી કમ એમ લાગે નહિ. શું કે હીંદીઓએ પુરેપુરીપણ વસાવેલા પાર્થિવસારો કરેલો છે.

હીંદીઓએ આ પરનો પરો ઓટલોજ લેવાનો છે કે એ આપણ બનતા રહો આપણા હકોનું રક્ષણ નહિ કરીએ તો આપણા તેમના વતનીઓ તો આપણી જડ મહત્વને પિતાનાથી બનતું સપણ કરવાનો પ્રયત્ન કરવાના નજીક.

પુનીવર્સીટીઓમાં વર્ણદ્વેષ

સાઉથ આફ્રિકાની ટીમસે તીમની જરીસાના પાર્લામેન્ટ મરિવદમાં પોતાનો પિંગોટ રજુ કરતા તીમના સેક્રેટરી ની વાત કર પ્રેસ જણાવ્યું હતું કે એવી સુચના પ્રવેશી ... કે વસાહત કેપ પ્રાંત યુનીવર્સીટીના ઇતરના રંગીન વર્ણના વિદ્યાર્થીઓ કે. પ્રોફેસ પર હક્ક ... ત્યાંના તેમાં મારે કલાપદો યુનીવર્સીટીઓએ સ્થાપવામાં આવશે તેવું જણાવે. આ સુચના આથે દીમસે ... ... પ્રવર્તમાન થઇ હતી નથી. ... વાત કરતાં પ્રેસે જણાવ્યું કે દીમસે તીમના તેમને ... ... છે કે યુનીવર્સીટીના જેવા પ્રોફાઈની કાંમાઓ ને તો આપે પણ કે અનીષ્ટ દેશના આનિષ્ટ અને વિપરીત ... ...

દક્ષિણ આફ્રિકાના ટુંક ખબરો

રૂપું સમાચાર

ચાંદો મદન, ધ્રાસ, બરફ આને ને ઉપ્રાંત ટ્રેસ્વેલ કેપાએ વરસાદ પડાવ્યો દક્ષિણ આફ્રિકા માં મધું અઠવાડીયું બારે સરકી ગયું હતું. સમુદ્રમાં પણ અતીક્રમ તોફાન હતું. ગરમી માપક યંત્રમાં પારો ૫૦ ડીગ્રીયે ઉતરી પડ્યો હતો; અને કેટલાંક સ્થળોમાં લોકોને ઘંડી માં ધ્રુજતાં કાળે નીકળવું પડ્યું હતું. બારે પ્રુક્રાસ દોવાયો ટ્રાંસવાલ જતા એક ડબાપ પીમાનને શેટાડિનથી પાછુ ફરવું પડ્યું હતું.

ઈંગ્લાન્ડની મુલાકાત

કરબનના કેપ્યુટી મેયર માસીસ એઝીય બેનસન તા. ૨૬ જુને સ્પેશીયલ એરપ્લેઝના વિમાન માં ઈંગ્લાંડ ગયા નથી થયું હતું. ત્યાંથી ઓગસ્ટની આખેરી સુધીમાં મીસીસ બેનસન પાછાં ફરવા ધારે છે. મીસીસ બેનસન લીન્ડી વીમન એસોસીએશનના પ્રમુખ છે; અને લીન્ડી ઓરીઓની સામાજીક ઉન્નતી માટે બારે પ્રયત્ન કરે છે. મીસીસ બેનસન ગયા અઠવાડીયામાં મીસીસ રાય સાથે જોહાનીસબર્ગમાં ગયા હતા.

હિન્દીઓનું અપમાન

નાટાલમાં યુરોપીઅનો માટે રોકાયેલા અલગ વિભાગો પાડવાની ચર્ચા પાછી દરખાસ્ત કરબન સીટી કાઉન્સીલર મી. કેમ્પ આગળ મુકાવવા માંગે છે; અને તેમાં મુખ્ય મુદ્દો લીન્ડીઓને સેગ્રીગેટ કરવાનો છે. દરખાસ્ત સામે લીન્ડીઓ તરફથી સખ્ત વિરોધ થયો પછી છે, સ્થાનિય આફ્રિકન ઈન્ડીયન કોંગ્રેસના જનરલ સેક્રેટરી મી. એ. આઇ. કાજીએ તા. ૨૪ જુનના 'ડેલી ન્યુસ' માં કેમ્પની દરખાસ્ત સામે રજુ કરેલો વાંધો પ્રકટ થયો હતો. બન્ને પક્ષો વચ્ચે ચર્ચા થયા થઈ હતી.

જાહેર ચઝેલું ઈનામ

ટ્રાંસવાલ રેલ્વેઝની સાથોસાથની બાબતો ના મજુરો માટે બેન્કમાંથી ઉપાડવા પા. ૩૭૭૬ ૧૬ નાણી ચઝેલા ચોરનો પતો મેળવવા માટે માલન આલ્લદારોએ પા. ૧૦૦ નું ઇનામ જાહેર કર્યું હતું. પોટે ચોરીઓમાંથી મળેલા સમા ચાર મુલ્યન રેડ ક્રોસ સરકારી તપાસવા ડાક વર ટેરીસ્ટનને તા. ૨૬ જુને પોલીસે કોર્ટમાં રજુ કર્યો હતો. મેજીસ્ટ્રેટે તા. ૩૦ જુન ઉપર રાખ પાડ્યો હતો; ને અરસામાં રેલ્વેઝ વી પોલીસ આપતા ટેરીસ્ટનના પોલીસ પટેલ હોતા રેલ્વેઝ મેજીસ્ટ્રેટ હુકમ આપ્યો હતો.

રેન ક્રાઉઝર ગાળા મી. ચાવડા

રેન ક્રાઉઝરમાં મેસ્ટ્રેટ મી ઓસ. ચાવડા નું ૭૬ વર્ષની ઉમરે બરબ્ધ નીપજ્યું હતું મી ચાવડા ૬૮૮૫ માં નાટાલમાં આવ્યા હતા ૧૮૯૧ થી રેન ક્રાઉઝરમાં વેપાર શરૂ કર્યો હતો. ૧૯૧૩ ના સીરાટીગ્રાફી સાંથી ૧૯૧૮ ના બનેમ ઉત્સાહ સહીત બાગ લઇ તબીબી ખોરાક સીમેરે સહાય આપી હતી ૧૯૨૪ માં બકા સરીર કરે ગયા હતા. રેન ક્રાઉઝરના લીડર કારીમાં ક્રમંગથી ભાગ લેતા હતા અને સખી દીલના હતા. રેન ક્રાઉઝરમાં ઈન્ડીઅન રફ્લ બોર્ડમાં તેમની ખાલી પોસી જગ્યાએ મી. સુલેમાન કાસીમ ચાવડાને મેનેજર નીમ્યા છે.

નવા ન્યાયાધીશ

ગેઝેટ્રજ હોરટેની કોર્ટમાં એક જસ્ટીસ મી. કાર્ડીની ખાલી પડેલી જગ્યાએ સાઉથ વેસ્ટ આફ્રિકાની સુપ્રીમ કોર્ટના મી. જસ્ટીસ એચ. પી. ફેન્ડર ડીવરની નેમણુક કરવામાં આવે છે. મી. જસ્ટીસ ફેન્ડર ડીવર ૪૮ વર્ષના છે. કાયદા શાસ્ત્રી તરીકે બારે પ્રખ્યાતી મેળવી છે, અને જુના જજમાનના કાયદાના પુસ્તકોનો સંગ્રહ કરવાના શોખ ઉપરાંત ઘોડા દીમાનમાં કોવા ને બારે ઉત્સંગ ધરાવે છે.

નદીઓ તણાઇ ગયા

ટ્રાંસવાલની બાણોમાં નોકરી કરી પોતાને વતને બાળા ફરતા નેટીવ મજુરોની એક બોટનું સુકાન સીંચોપો નદીના મુખ આગળ દરીબામાં અટકી પડ્યું હતું અને બોટ આગળ વધી શકી નહીં ઓટલામાં પાણીનું બાબુલું બોટને જબ્બુ કરી હતું જેથી ૨૩ નેટીવો પાણીમાં તણાઇ ગયા હતા તેમેમાંથી ૧૭ને બચાવી લીધા હતા, અને બીજા ૬ બી બરબ્ધ પામ્યા હતા. સીંચોપો નદીનું બાંધ પાનીથી બારે તોફાની થતાં બોટને કોરેન્સો માર્કસ પાછું ફરવું પડ્યું હતું.

સ્વદેશ બાતાંના પ્રયાન

પુનાનન પાલમેન્ટના મીનીસ્ટર ઓફ ઇન્ટીરીઅર મા. આર. સ્ટ્રટેઇન' પ્રધાન મંડળમાંથી નીવૃત્ત થતા રાજીનામું આપશે બોવા ફેબ્રુઆરી આખરે જોહરી કરાવવાના આવી હતી. મી. સ્ટ્રટેઇન' કેપ માટે તા. ૨૧ જુને રવાના થયા હતા.

તંબાકુ માટે પત્રક

પુનીયનના તંબાકુ કન્ટ્રોલર ઓફમીનીસ્ટ્રેશન કાયદાના કરવામાં પ્રમાણે તંબાકુનું સરકારી પત્રક વખત સર તૈયાર કરી પ્રીટોરીઆ નહીં મોકલી આપવા માટે કરબનના એક ઈન્ડી તંબાકુના વેપારીને પા. ૧૦ ના દંડની સજા કરબન મેજીસ્ટ્રેટ કોર્ટમાં મી ઓમ આર. ઈ-રીઝે કરી હતી

આગ ઝગાવવા માટે શીક્ષા

ડાલ્બપાસ મેરીટ્સના મી. આહમદ મહોમદની દુકાનને તા. ૪ ફેબ્રુઆરીએ આગ લગાડી તેમેા નાશ કર્યો માટે રસ્ટનબર્ગના સરકીટ કોર્ટના જજ્લાસ મીન્કલી ફેરીસે, મની આબુન દસ વર્ષ ના કરબનાનની સજા તા. ૨૬ જુને ફરમાવી હતી ગજકુર તાહબાન બાદ મની બન્યુ ફેપર બોક કર્યા કરી હતી. [illegible] પ્રસંગે છુરી એકબત નહી થવાથી તેને ઊંડી મુકવા હતા-સરબર્ટ કોર્ટમાં ફરીથી આવેલા કેસમાં જુરીએ સર્વાનુમતે ગની બનુને આપરાધી ફરાવ્યો હતો.

ઓ પ્રમુખ

કેપટાઉન યુનીવરસીટીની કીમેરીંગ સોસાયટી ના સ્થાપના ડીનના બળાના વર્ષમાં એટલે ૧૮૫૭ માં થઇ હતી, અને ત્યારથી અઠાવી વર્ષ સુધી સોસાયટીને પ્રમુખ સ્થાને બળીતા પુરુષો તો ચુંટણી થતી હતી. પણ ચાલુ વર્ષ માટે કેપટાઉન યુનીવરસીટીમાં કાયદાનો અભ્યાસ કરતા મીસ. કે. ઇ. કીપીલીવસનો પ્રમુખ નીમ્યાં છે.

જીલેરી દાઢવાનો પ્રયત્ન

કરબન સ્થાય સ્ટોરના મેસર્સ થોમસ બારલો એન્ડ સનના ઓફીસ તા. ૨૨ જુને સવારના છપાટના ના આગલી રાત્રે જીલેરી દારૂગોળા થી કોડવા પ્રયત્ન થયો હતો, પણ ચોરને નીષ્ફળતા મળી હતી. જીલેરીમાં પા. ૪૭ રોકડા હતા કે અનામત હતા, પણ જીલેરીને મોટું નુકસાન થયું છે. પોલીસ ચોરની શોધમાં છે.

જાનવરોનો રોગ

નાર્થરન નાટાલના પણ સ્થળોમાં જાનવરો માં રોગ ફાટી નીકળ્યો છે. રોગને ઇથાતો અટકાવવા માં સાથ દોરોની કતલ થશે એવી ચોંકાવનારી ખબરથી ખેડુતો બારે ગભરાટમાં પડ્યા હતા. સરકારે સખત ઉપાયો યોજ્યા છે, અને કયોરેનટાઇન વધાર્યા દોરા બીજા જીલ્લાઓમાં દાખલ થય શકતાં નથી.

પ્રોફેસર ઓફ ઇમીગ્રેશન્સ

કરબનની લીન્ડી ઇમીગ્રેશન ઓફીસના ચીફ પ્રીષ થયા મી. ચેંગ. રોબીનસન ૩૬ વર્ષની નોકરી કરી રીટાયર થયા છે. મી. રોબીનસનની જગ્યા ઓ ની. ઓ. મી. સ્ટેન નીમાયા વર્ષ છે. મી. સ્ટેન કેટલાક વખોથી મી. રોબીનસનના હાથ હેઠળ કામ બજાવ્યું છે.

ઓચાર દલાલની બાદ

દક્ષીણ આફ્રિકની ઓચાર દલાલમાં જનરલ સ્મટસ સામે કેપ પ્રોવીન્સીમાં લશ્કર સામે દાખલ થએલા ગેજર જી. જે. ડસપેચનું પોર્ચેસ્ટરૂમમાં મરણ થયું હતું' મેજર ડસપેચને સરકારી માન જાહીત ખુલાસા કરવાની રીયા તા. ૨૪ જુને થઇ હતી.

ડ. ઇ. સ્ટીંડ સોસાયટી

પોટે એસીએશનના વતની મી. સાગજી ધરબજુ પા. ૧૯-૬-૩૮ ની બોટમાં સ્વદેશ ગયા તે પુર્વે [illegible] ડીંડુ સોસાયટીને પા. ૧૦ બેટ આપી ગયા [illegible] તેમની આભારી છે

ખબરપત્રો

શ્રી. સૌરાષ્ટ્ર હિંદુ એસોસીએશનના સેક્રેટરી શ્રી. શાંતીલાલ ઝવેરી લખે છે કે શ્રીયુત જગજીવનદાસ કે. પુનાતર જેઓ ઉપરોક્ત સંસ્થાના નવ વરસ સુધી સેક્રેટરી રહ્યા હતા તેઓ ત્રણ ફ્રીગર "ટાઇફોઇડ" માં સ્વર્ગવાસ પામ્યા પહેલા તેઓના માનમાં એસોસીએશન તરફથી ગયા રવીવારે બપોરના મેળાવડો કરવામાં આવ્યો હતો. સંસ્થાના પ્રમુખ શ્રી. મુળજીભાઇ રાયચુરાએ પુનાતરનો ટુંકો અને સજ્જડ આપ્યો હતો શ્રી. પુનાતરે સંસ્થા પ્રત્યે બજાવેલી સેવાના વખાણ કર્યા હતા. તેમજ હાજર રહેલા મૃહસ્થોમાં આજ સુધીમાં કરનારાઓએ પણ શ્રી. પુનાતરની સેવાની કદર કરનારા બાબતો તેમજ તેમના ગયાતાવડા સ્વભાવના વખાણ કર્યા હતા.

બાદ શ્રી. પુનાતરે પોતાનો આભારદર્શક માન ભરેલ કરવાનો આભાર માનતા જણાવ્યું હતું કે પોતે પોતાની ફરજ ઉપરાંત કશું જ કર્યું નથી. અને મિત્રના તરફ મૃહસ્થોએ પોતાની કિંમતી કુલતી અર્થે સેવા કરવાની તક આપી છે. સંસ્થાને તેઓએ એક પાકિક ગેટ આપ્યો હતો. ઉપરાંત કાજર બનેલાં દુઃખ પીડાયના બાદ સભા આનંદ અને ઉત્સાહ વચ્ચે વિસર્જન થઇ હતી.

ત્રણીયારે સાંજના શ્રી. પુનાતરના માનમાં મોટરે ડ્રાઇવીંગ હિંદુ એસોસીએશન તરફથી પણ સભા ભરવામાં આવી હતી. રવિવારે શ્રી પુનાતરને વિદાય દેવા ઉપરની બન્ને સંસ્થાના અગ્રગણ્યો તેમજ મેમ્બરો મોટર ઉપર હાજર રહ્યા હતા.

ડર્બનથી "અખંડ હદય" ના ઉપનામથી એક ભાઇ લખે છે કે—શ્રી ટ્રાંસવાલ હિંદુ સેવા સમાજની કારોબારી સભા ગે માસમા મળી હતી. જેમા ગોખી રોલ બાંધવા માટેના બાલ ચર્ચા ઉપસ્થિત થઇ હતી. ઘણી ચર્ચા બાદ એકજ મેમ્બર વિરૂદ્ધ સામાને ખરીદેલી જગ્યાજાજ ગોખી રોલ વહેલામાં વહેલી તકે બાંધવાનો ઠરાવ કરવો. જોગો ઠરાવ કરવામા આવ્યા હતા તે ઉપરાંત ૬ કમીટીની પણ રચવામા આવી હતી

તે બાદેલા એકબારે એવો પણ કમીટીનો ઠરાવ થયો હતો કે રોમનબધી પર બાલ મુકવું કરવુ તે રદ્દબધી બદ આને બીજા રામબધમા પણ આવશે.

સમાજના આગેવાન કાર્યકર્તાઓએ ફરાવો કર્યા પછી એ વિશે ફરીને વિચાર કરવો જોગ એમ લાગવું નથી. અહેર મીટીંગોમાં ગોટા બાપા બાપવો કરવા. દરકનો મુકવા બધુ મીટીંગમાં ચર્ચવા કાગને આવતમા મુકવાને હોબ્બેદારોને પૂરતમ મળતી લાગતી નથી. આ પરથી એજ લાગે - મીટીંગોમાં ઠરાવો ગેરા તે ફક્ત બીનીટ બુકમા અને રાજવારે ૧૦ દિવસોમાં કબજત પાસ કરવાજ બાબતોકક સભા બોલાવીને ઉપરત બધિત કરવો ૧૦ ઠરાવો કમો તોજ ૧૦૦ તેનો અમલ કરવાની જરૂરતો ૧૦ દાખ તો અહેનર છે કે ઓવા ઠરાવોને નજર કરવા

હાલની સમાજની કાર્યવાહિમાં પ્રમુખ કાર્ય કર્તાઓ ૧૦ અને તેઓ બને એક પાર્ટ ગનથી નિયમ કરે ના બોલી દોલ માટે કાળો તરતમાં કરી રહ્યે. પણ આકસ.

ડ્રે સમાજના હોબ્બેદારોને વિનંતી કરું છું કે મોબી દોલ બાબવા માટે તગો બરા હદયથી નકી કરો અને બાપામાં બદેલાત કરો પ્રબન્ધ બનને જરૂર સહકાર આપશે. મુલાકાતમાં પ્રબન્ધ પાસે આપણે પૈસા મેળવ્યા છે અને પ્રબન્ધ કરીયો આપણને જરૂર મદદ કરશે.

આ કાર્ય આપણે પુરબ્ધ બહારમા ગોખીજીના નામને અમર રાખવા માટે કરીએ છીએ જેથી કોમ પણ દોડી આ કાર્યમાં મદદ કરવાને પાછી પાની નહીં કરે.

છેવટમાં હોબ્બેદારોને મારી નમ્ર વિનંતી છે કે મીટીંગોમાં બાપણે કરેા છે તેનો ચોકો ધણો બાગ બાવામા મુકવાનો પ્રયત્ન કરો એજ અરજ

શ્રી. ગાનીષ ગોબા મિત્ર મંડળના મંત્રી લખે છે કે શ્રી ફાલિંગ ગોબી મંડળની તા. ૧૬-૬-૩૮ ની સભામાં રા. માબુજીભાઇ કીબા બાદ આપણે મંડળનાં પ્રમુખ બરસાંથી પોતાનું રાજીનામું આપી દીધાનું બધા હતા. બાજી પ્રમુખશ્રીનો ખુબ ફેરેલ એ કબાય બાદ કેબાવા એવા ઉત્સાહિ અને બાહાળાની મુબકને ચુંટી સમાજ અને સાહિત્ય બાર્યમાં અપનાવવાનો હતો.

મુંઝરી બાદ કમીટીએ કાર્યવાહક પેજીઓ બાંધી મુંરી લેવા જણેર કર્યું હતું તે મુજબ બધુ બને રા. બાબાભાઇ દાજીભાઇ આવતા પ્રમુખશ્રીને નીમવા હતા અને ઉપ-પ્રમુખ રા. નરોતમભાઇ દુર્લભભાઇ બીલીમોરીબાની નીમણુંક થઇ હતી.

મુંબઇ વિદ્યાપીઠના

તબીબી અને ફાર્મસીના અભ્યાસક્રમમાં ફેરફાર

મુંબઇની વીદ્યાપીઠે બ્યાપાર વાણીજ્યના તથા તબીબી અભ્યાસક્રમમાં કેટલોક ફેરફાર કર્યો છે તે મેદાકર સમયમાં તે અમલમાં આવશે એમ સ્પષ્ટજણ છે.

બધુમા બબર છે કે, અભ્યાસક્રમમાં આ પ્રબાળીનો ફેરફાર શિક્ષણની કદા વધારે ઉચ્ચસ્તર બને તે હેતુસરજ કરવામાં આવ્યો છે

બ્યાપાર વાણીજ્યના અભ્યાસક્રમને લાગેબગતે છે ત્યાં સુધી એમ જણાય છે કે, હાલમા જે ત્રબુ વર્ષનો અભ્યાસક્રમ છે તે ચાર વર્ષનો કરવામાં આવ્યો છે. અલબત્ત સુધી પ્રેજ્યુએટના પ્રથમ વર્ષની પરિક્ષા પસાર કર્યા પછી વીદ્યાર્થીઓને બ્યાપાર વાણીજ્યની પ્રેજ્યુએટ ડીગ્રી મેળવતા હતા પરંતુ ભવીષ્યમાં વીદ્યાર્થીઓ મેટ્રીકની પરિક્ષા પસાર કર્યા પછી તુરતજ-આઇ.કોમની ડીગ્રીબણી બીજા વીદ્યાર્થ-બ્યાપાર વાણી જબની કોલેજોમાં દાખલ થઇ શકશે

બેચલર્સના વીદ્યાર્થીને પ્રથમ વર્ષને અંતે ૧૦ પ્રકારની પરિક્ષા આપવી પડશે નહીં અને આવા વિદ્યાર્થીઓને ફોમર્સની ૪૦૦૨ ગ્રેજીયેટ પરિક્ષાનો કોર્સ કરવા દેવામા આવશે

તબીબી અભ્યાસક્રમ સંબંધમાં એવું નિર્ણય કરવામાં આવ્યું છે કે, એમ બી બી એસ ની ડીગ્રી માટેના અભ્યાસક્રમ બાદબાર વર્ષનો બદલે પાંચ વર્ષનો રહેશે અને અભ્યાસક્રમમા કોલરશી વખતને ઉમેદવારનું વય ઓછામાં ઓછું ૧૭ વર્ષનું કોવું જોઇશે.

તબીબી અભ્યાસક્રમમા નવા દાખલ કરવામાં આવેલા વીષયમા 'નોરમલ ફીઝીયોલોજી', 'રેડીઓ લોજી', અને બીજા એક વીષયનો પણ સમાવેશ કરવામાં આવ્યો છે જ્યારે 'ફાર્માસ્યુટિક્સ કોરસી સ્ટ્રી'ના પણ કેટલાક સુધારા વધારા કરવામા આવ્યા છે. ઉપરાંત 'બાયોકેમિકલ રેગો'નો વીષય પણ આ અભ્યાસક્રમના વધારવામાં આવ્યો છે.

તબીબી અભ્યાસક્રમમાં થયેલો આ ફેરફાર હાલમાજ નવી રચવામાં આવેલી મેડીકલ ફાર્મસીએ તબીબી અભ્યાસક્રમનું ધોરણ ઉચ્ચ બનાવવા માટે કરેલી સુચનાઓને આભારી છે.

—ગુજરાતી "સમુહીપી" નો એક ખાસ વર્ગ નીના સવજનો ગુજરાત સાહીત્ય સભા તરફથી "સયુકત્રીપી" ના તેખક શ્રી. કરીકૃષ્ણ બ્યાસ તા ૧૧ બીથી ખુલાકશે. એ બ્યાસ પાકળ બંકરે દિવસ બોલવી ગાબાર વર્ગ બાનપત્રોના રીપોર્ટરો, પત્રબ્યવહાર કબનારા કલાર્કો-ગુમાસ્તાઓ અને કુંટાકરી મેબાન જેબને ઉપયોગી થઇ પડે તેવું ફોજ તેઓ બધાને એ અભ્યાસ જોઇ મદદનીશ સાબી જેશે. બનવાનું સંબાક છે પ્રોફેસ માબીની 'કુમાર' માસિકમાંથી બાબશે

જોહાનીસબર્ગમાં એજન્ટ જનરલ અને તેમના પત્નીનું ભવ્ય સ્વાગત

જોહાનીસબર્ગના ખબરપત્રી તરફથી

[illegible] એજન્ટ જનરલ શ્રી [illegible] ના પધારવાની ખુશી [illegible] રવિ માને ગ્રામવાસે જોહાનીસબર્ગ આવી પહોંચ્યા હતા. [illegible] મોટેરા મહેમાનોનો સત્કાર કરવા ઢીંગી બારણાંઓ અને ચોતરા ચણિત મોટી મેખ્યાઓ રેફેશન ઉપર હાજર થયા હતા. કાલ્ટનહાસ ઇન્ડીયાના કોર્પોરેશનના પ્રમુખ શ્રી. એમ. ડ. વાલોરે અને એજન્ટ જનરલ શ્રી પી. રામસ્વામી અને મિસીસ રામસ્વામીનો સત્કાર કિયો ઢીંગી રીતિ મુજબ કુમકુમાવાળી [illegible] હતા. એજ વખતે ટ્રાંસવાલ ઇન્ડીઅન કોંગ્રેસના એસોસીએશન અને તાબાના બ્રેનરીટ સોસાયટી તરફથી પણ પુષ્પ માળાઓ અર્પણ કરવામાં આવી હતી. આ પછી એજન્ટ જનરલ મોસીસ રામ [illegible] પોતાના કાર્યાલય કોર્ટરોના મુકામે ગયા હતા એજ દિવસે એજન્ટ જનરલના પધારવાની મીનીસ્ટર જનરલની રામસ્વામીએ સરકાર તરફથી ઢીંગીઓ માટે અધારાની સરકારી લાયસન્સો ની મુલાકાત પ્રાપ્ત કરી [illegible] મહિનામાં આવે [illegible] પરિસ્થિતીમાં આ લાયસન્સો અમલ [illegible] વિષે ખેંચ આવતાં [illegible] ભેદ ભરેલ કર્યો હતા. સમાચારપત્ર તા. ૨૨ મીના રોજ કાલ્ટન—યુરોપીયન વસ્તીના એસોસીએશન તરફથી મીસીસ એચ. ડ. કાલ્ટનના મકાન પર મીસીસ રામસ્વામીને માનપત્ર આપવા અને તેમનો સત્કાર કરવા એક સમારંભ યોજવામાં હતો. આ પ્રસંગે જોહાનીસબર્ગના મેયરના ધર્મપત્ની, પ્રધાન કોર્પોરેશનના સાકુમો, મીનીસ્ટર કોર્નર્સ અને અનેક બીજા યુરોપીયન અને ઢીંગી આગેવાનોએ હાજરી આપી હતી સાજના જોહાનીસબર્ગના મેયરની ની એમ ડ કેલાપ એ એજન્ટ જનરલ અને મીસીસ રામસ્વામીના પોતાને ઘરે જમવા નોતર્યા હતા.

[illegible] ના રોજ મીને સવારે એજન્ટ જ [illegible] રામ સ્વામ તમના પત્ની પધારીને જોહાનીસબર્ગના ઢીંગી વેપારી ટ્રાંસવાલ ઇન્ડીઅન [illegible] તરફથી અપાયેલ ભોજનમાં હાજર રહ્યા હતા. ઢીંગી પ્રેસ તરફથી સત્કાર કર્યા, ટ્રાંસ. કોંગ્રેસ ઢીંગી [illegible] ગોપાલ વગેરે [illegible] હતા. પ્રોવિન્સીયલ યુરોપીયન યુનિયન [illegible] આ આમંત્રણની સાજરીમાં મેળાવડો રોબાયલ રહ્યો હતા. કેપ્ટી પ્રમુખ [illegible] ની મીસીસ મેકરાણી, આમ પાસાબેનના લગ્ના પેમા મદ્રાસી સ્નાનાગાર, મીસીસ [illegible] ડ. પડત ઢીંગીઓ, મીસીસ ડ્રાયડ્રુ, ડ્ર ગોવીન્દર, ના ગો ડ. કોર્ટહીપ્ર આમ કર્યા સનેટર કેનાલ [illegible] મોકેક્ષ કોર્નર્સ, કેપ્ટન્સ કીન પામર, ઓકેન્ટી ડાર કોમન વગેરે ગણમાન્ય મોમ [illegible] સ્વજનો હાજર રહ્યા હતા પ્રમુખ જોહાનીસબર્ગના મેયર છે. એસ. કાલ્ટનએ

હાથે ચીકું વર્ત અને તેમણે જોહાનીસબર્ગ ની સીટી કાઉન્સીલ અને જોહાનીસબર્ગ સ્ટેટર તરફથી એજન્ટ-જનરલ અને તેમના ધર્મપત્ની ને સુંદર શબ્દોમાં આદર સત્કાર કર્યો હતો. [illegible] પ્રમુખ [illegible] ટ્રાં. ડ કોંગ્રેસના પ્રમુખ [illegible] શ્રી. એમ એમ નાના, મી. કામ્બુ અર્નેસ્ટ, મી ડેવ. ડ. પારેખ-એ વગેરેએ પ્રસંગોચીત ભાષણો કર્યા હતા, તેમજ ગોરા લોકો તરફથી મા મેરેલી ગ્લેડસ્ટોન, મીસીસ હૈનીબી, ડાક્ટરીકર ફીનન અને ડીન પામર—એ સજ્જનોએ મેમ્બ સ્નાનોમાં પ્રસંસા-નુસાર વિવેચનો કર્યા હતા.

[illegible] ના રોજ મીને શુક્રવારે મી. રામ સ્વામી સુબા હતને જોહાનીસબર્ગમાં માર્સીન્ટેસમાં એક ચિંતુ દેવના અને દેવાળી ઉદ્ઘાટન કીધા [illegible] હતી એ દેવળ મા. પાલીચરજી આસના એક ઢીંગી ગૃહસ્થોના સહકારથી તૈયાર [illegible] તરફથી પોતાને ખર્ચે બંધાવવામાં આપ્યું હતું અને એ પ્રસંગમાં પસંદી ઢીંગુ ના ભિન્ન સમાજોમાંથી એ દેવળ અને દેવળ અર્પણ કરીની ક્રાંકરેન મેળાવડામાં કરવામાં આવી હતી ઉદ્ઘાટન કીધા બાદ આભારવિધિ મેળાવડો એજન્ટ હોલમાં કરવામાં આવ્યો હતા. આ પ્રસંગે શ્રી જે આર. ગર્ડસ્ટોન, રેવરંડ લીંગમાની, મી. જેમ્પી અને ડોક્ટરે ગુરૂ તરફથી પ્રસ નોંધિત પીચેરનો મળ્યો હતા એજન્ટ જનરલ કાલ્ટનીયા જોન્ટ સ્ટાફ તરફથી એજન્ટ-જનરલ માટે પાંખાનો જરૂરના મોટરકારમાં આવ્યા હતા, જે બાબત કરિ મોટરો કેરલાર ટ્રાંસવિકિન્ટ્રન્ટ્રોય હાજર હતા.

[illegible] ના રોજ મીને ગુરૂ [illegible] સાંજે કે મહાન દેવળમાં શ્રી કામસ્વામી ઢીંગુ કર્યા બાબત તરફથી એજન્ટ જનરલ રામ સ્વામ આને મીનીસ્ટર રાજનો સત્કાર કરવા જાહેર મિલે [illegible] થયા હતા. [illegible] આવ્યા હતા. [illegible] આવ્યા હતા. આ મીજબાની [illegible] પ્રમુખ [illegible] મેયની ગ્લેડસ્ટોન [illegible] હતા. [illegible] રાજકારણીજ [illegible] ઉપર [illegible] હતા. [illegible] ઢીંગી [illegible] હતા. આ પ્રસંગે [illegible] ઢીંગુ આવ્યું હતું. આ પ્રસંગે [illegible] નાયુડુગારુ પીલ્લો, ડ્યુડાબાદ પારેખ, ડાક્ટર પોટન, ડાક્ટર કેનાડ મેન્સ, મી. એસ [illegible] નાયુ. વકીલ દેવજી, કેશુભાઇ પીલ્લો, નીલમ ખેલીનન્દ્ર અને મી ડ પરેલ તરફથી [illegible] દ્વારા [illegible] આવ્યા હતા. ફુલહાર મેળવ્યા બાદ [illegible] પ્રમુખ અને મીસીસ [illegible] [illegible] [illegible]

જોહાનીસબર્ગ ટાઉન હોલમાં એજન્ટ-જનરલનું ભાષણ

"જો હું મારા નંદુરસ્તીના લાભ ખાતર અત્રે આવ્યો હોત તો અરેખર હું દુખી થાત. ડરબનના મારા સત્કારના મેળાવડામાં પાર્લામેન્ટના એક મેમ્બરે મને યાદ આપી હતી કે ભારતિય પ્રજાની ખુશીમાં આવ્યો છું અને કર્તવ્યપાલન મારો ખાસ ઉદ્દેશ નો આ દેશમાં હીંદી જનતાના અધિષ્ઠ નિર્બળ અને દુખદ પ્રજાના નિરાકરણ માટે મારે મારો તમ્ર ફિરસ્તો અર્પણ કરવો જોઇ છે

જે શહેર હીંદના રાષ્ટ્રિય વીર પુરૂષ મહાત્મા ગાંધીના આયમાં કાર્યક્ષેત્ર નરીને હીંદના ઐતિહાસ આપવામાં આવે છે તે શહેરના આગતા સ્વાગતા અતિ આનંદ થયો છે. સામાન્યપણે જે ગુજી આ અનેક વિકટ પ્રશ્નો ઉપસ્થિત થયા છે તેજ બુજી મહાત્મા મુત્સદ્દી અને વીર પુરૂષોને ભેટા કરે છે. દક્ષિણ આફ્રિકાની નાની પરણી ખાનગાં કેતાં ઉલટા પચાસ ગણે દરમ્યાનમાં આધુનિક જગતાગા બીજા કોઇ પણ દેશની સરખામણીમા દક્ષિણ આફ્રિકાએ જગપ્રસિદ્ધ મુત્સદ્દીઓને પમારે મોકલ્યાનો ભેટા કર્યો છે એ કંઇનું આતિશયોક્તિ નથીજ.

આધુનીક જગતમાં વિશ્વબન્ધુતી પાયેલ મહાપુરૂષ ગાંધીજી જેવા પણ આ દેશના હીંદી પ્રશ્ન સાથે સકળ વર્ષ્યાલયથી મહાત્મા ગાંધી ગણા છે. બાહિંસાના મહાન સિદ્ધાંતને રાજદારી ક્ષેત્રમા પ્રથમવાર મોકલ્યો આ દેશમાંજ અમલમા મુકવો હતો અને જગતને સિદ્ધ કરી બતાવ્યું કે કોમ પણ ભાતિ ગમે જેટલી નિર્બળ હોવા છતા પણ તે બહાદરીપૂર્વક રીતે પોતાની પ્રત્યે થતા અન્યાય સામે ટકી રહે છે અને જુલમી રાજનીતિના પ્રતિકાર માટે એક જબરદસ્ત અને અપરિમિત સરકારનો પણ સામનો કરી શકે છે.

ભારતિયોના માટેજ દુનીયા કટલી અધમ આવી પડે છે એ કલ્પના કરી શકે એવા તીર્થ દ્રષ્ટીવાળા જોનાર મહાન રાજપુરૂષો દક્ષિણ આફ્રિકામાં મોજુદ છે. હીંદી પ્રશ્ન આજે તો સાહી પ્રશ્ન બની ગયો છે પરન્તુ ભારતિયોનો એપ આ દેશમાંથી ખાલી મોકે ઉલટા તરફ પ્રસરતો જાય છે. હું માનું છું કે તમારાજ (ગોરી પ્રજાના) એક રાજનીતીજ પુરૂષે પોતા જબાન પર્દેસાં નાદ આપી હતી કે કેપટાઉનની મોબમારા સુધીમાં જે મહાન પ્રશ્નો ઉદ્ભવશે તેમાંનો એક પ્રશ્ન હીંદી પ્રશ્ન હશે.

અમે અનુભવ કર્યો કે બ્રીટીશ કોમનવેલ્થમાં સ્વતંત્ર સ્થાન તરીકેની સ્થિતિ પ્રાપ્ત કરવાને હીંદ ઝડપભેર પ્રગતિ કરી રહ્યું છે. આગાદી સંસ્કૃતિ અને સભ્યતાનુ ઉચ્ચ હીંદીઓને અર્પણ માન છે. અને જે હીંદને ઓળખે છે તે મારી સાથે સંમત થશે કે અન્ય કારણો કરતા પારતા હીંદીઓને બ્રીટીશ ... ગણે લા સુધી સ્વતંત્ર હીંદ કરી શાંત બેસનાર નથી.

હું આશા રાખું છું કે બ્રીટીશ સુનીયનના હિત માટે અને કામનવેલ્થની સમાપના માટે બ્રીટીશ મેજર હીંદીઓ હીંદી પ્રજાના બચાવ અને રક્ષણ સારી નિકરકરણ અર્થે ખરા હૃદયથી અને નિષ્પક્ષપૂર્વક પ્રયત્ન ... કરશે.

રાજનીતિ ગાયબ્યે દરિમ આ સવાલનું મિશ્રતા ભર્યું ... ગમે આનંદી વાતાવરણ બગાડવા માગતો નથી. તેથી કરીને આ દેશમાં હીંદીઓને આજે દેરી ... કાયમી આપના નાગરીકના સકળ કરવામાં પડે છે—એ ઉપર આજે હું બાર દુઃખ નહિ. આ વિષય ચર્ચાવાની બીજા પ્રસંગો અનુકુળ પ્રસંગો પ્રાપ્ત થશે. આજે તો આ દેશની ગોરી ... કરી બતાવ્યા અને બોલ્યા બાદ સેવે છે તે દુર કરવા અને ગોરા બિનોને ખાત્રી ... કરે પું ... આ પ્રજાનાત વિશ્વાસનું પાત્ર બનાવે સારૂ ... કાર્ય કરવું જોઇએ.

હું જાણતો ન હોઉં તો ગોર' નાગરીક ... પ્રશ્ન કર્યું હતું "હીંદીઓ તો તેમને દક્ષિણ આફ્રિકાની ગોરી પ્રજા કરતાં વધારે નાપુસ હોવા જતા લોકો અહિ પકડી આ દેશમા પેદા છે. કામનરીએ પ્રત્યુત્તર પુરૂષોત્તમ ... લેખકોના મોનો મુખ્યત્વકરેલાં કે ઔતિહાસિક દ્રષ્ટીએ બ્રમણ હોવા છતા પણી ચપળ આવા દ્રષ્ટીકોણ કરતા મુદ્દાસેબ પાની ... પ્રે અને પ્રજાનાત વિશ્વાસ પ્રમાણે અમલ કરે છે. ઉપર્યુક્ત કથન ... બાજે કદાચ કુલ્લ-... ઉપર ભાર દેવા, પરન્તુ કે આ પ્રાતમા પરદેશીજ હીંદી વિરૂદ્ધ પ્રચારકો ઝેરપારા થયા કર્યો છે પણ હેતુ પોકાર આવાદીવામાં બને ... પ્રમાણે કારણ તો એ માત્રજ છે કે આ અભિપ્રાય કથનની અમર નાટકમા તુચ્છ ગોરી ... પર ... છે.

આજ કેટલા સંમિશ્રણમા મજુરી કરવાને માટે હીંદીઓને નાતાલમા પ્રવેશવા આપ્યા હતા ન ... પી. ગાંધી સાથે કરાયું હતું: આજે આ દેશનાં ... પેદાશો પેદાશો પંજાબ ગોરા ઉપર કહેવા મજુરો કે જેઓ દક્ષિણ આફ્રિકાની સરકારની જરૂરીયાત ... સાંપે આજે આવ્યા હતા તેનાજ ... છે. આજ દક્ષિણ આફ્રિકાની હીંદી વસતીનો ૮૦ ટકા ... ભાગ આ દેશમાં જન્મેલા છે અને કરી પણ આ દેશની અબાર લાગણીવાળો આ ઉપરની પ્રજાને હીંદી તરફ ... ઓ ... અંગ્રેજ અને આફ્રિકા-... ભાષા દ્વારા દીક્ષણ અપાય છે અને તેમની બાલીપતા ... સંસ્કૃતિ હીંદી રહી છે માટે અન્ય ગોરી કોમના ... ભાગ જેટલાજ આ દક્ષિણ આફ્રિકાવાસીઓ હકદાર છે. માટે હીંદી ... આ કાપ્તનીડુ ખાસ કરીને જે ગોરી પ્રજાના આમુક વર્ગ હીંદીઓનું અપમાન અને ... નાના નાની બાબતોથી કરીને તેમનું જીવન અસહ્યપ બનાવે તેવા અંગ્રેજી કાંઇ કાયદાની આશ્રય રાખે છે તેમણે અત્યંત ધ્યાનમાં રાખવું જોઇએ.

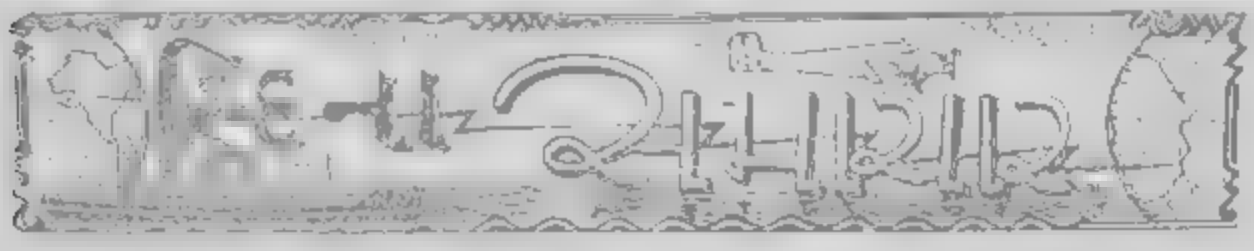
વધુ અદીનો હીંદી, દક્ષીણ આફ્રિકા છોડી શકે તેમ છેજ નહીં કારણ હીંદમાં ... ઝોક ગોરો તીરાણો પડી ... તેજ દશા આ હીંદીની બની છે. આ પ્રજાનો પ્રતિનિધિકાર નીકાય ગોરા કોમેજ ... રહી ... કે તેના ઝોક અસલના ઉદ્દેશોના ... અર્થે અને તેની દરખેલી પ્રગતીને સાંધે આ પ્રજાનો ગોરો ભાગ આ દેશમાં ... જુર નહીંજ આવ્યો છે.

મારી સરકારની ... છે કે એવાં તે ... વિશેષ ... છે ... હીંદની સંસ્કૃતી, સભ્યતા અને ગૌરવ ... રહે એવી રીતના નીકારકરણના માર્ગો બહાર પડવા ... કેટલાક પ્રજાના પુરૂષો કે જેમણે આ પ્રશ્નનો અભ્યાસ કર્યો છે તેમની સાથે મેં આ પ્રશ્ન ચર્ચ્યો છે, અને ... એમ ... છે કે ગુજ્યાને કરીને ... ... જોજ બાકીનો નહીં છે. ઝોક તો ગોરી ... ... અને બીજો હીંદી ... કે ... ની રહેણીકરણીનું ધોરણ ... ... છે તેને ... આફ્રિકન કરિયાણાનો ... ...

હું ... પણ ... છું કે ... ને જુના ... સરકાર ... ...

મીરીસ્ટ્રીસ રામ રાવના સંભાષણનો સાર

પીરાની પ્રાર્થનાથી રામરાવ તેમને આપવામાં સન્માનના પ્રત્યુત્તરમાં પ્રથમ અંગ્રેજીમાં અને પાછળથી હિંદુસ્તાની ભાષામાં બોલ્યા હતા. તેમણે હીંદી જનતાનું તેમના પ્રેમ અને સત્કાર માટે આભાર માન્યો હતો. પણ એક દીકરા બાબત જે કરી હતી કે હીંદી બાળકોને જે પરિસ્થિતીમાં રાખવામાં આવે છે તે બાબતમાં ખેદ-જનક છે, અને તેથી હીંદી કન્યાઓને પોતાનો અભ્યાસ વધારવાને પ્રોત્સાહન નથી રહેતું. આ સંબંધમાં અધિપતિનો વીચાર કરતા નાસીલ રામ રાવે જણાવ્યું હતું કે આ દેશના હીંદી બાળકો ની કેળવણી માટે પોતાના સરેરાશનો ઉંચા નથી કરવાનાં આવે ના ને છોકરા છોકરીની પ્રાથમીક અને પ્રાથમી કરતાં પણ ઓછા દૃષ્ટિએ અનીચ્છનીય છે.

ખુદાબ મીલ્લતગારોનાં રહીસ અને સંગઠન

આફ્રીકા માને ખુલ્લા ખેલનાં મળેલી એક જાહેર સભામાં ગાંધીજીએ આફ્રીકા પ્રજાની પોતાની મુલાકાતનો હેતુ સમજાવતાં નીચે મુજબનું જાહેર કર્યું હતું

"ગાંધીજીએ જણાવ્યું હતું કે આપણે અનેક વખત સરકાર પ્રતિનીધી આપણા ગામને માટે બનાવેલ પાણીયારા ખાતે પધાર્યા છે ને મારી નજરોનજર ... તેમના પ્રત્યે કરેલ ... પણ તાજેતરમાં પાણીયારાના ઇતિહાસની ઐતિહાસીક ... પ્રસંગે તેમને ... કે ખુદાબ મીલ્લતગારોના ... પોરબંદર છે અને તેમણે આફ્રીકાની ... પોતાની મુલાકાતનો ... પ્રસંગ ગણી ... ને

એકતાને કાજે

ગાંધીજીએ ઉર્દૂમાં કિ: મુસલમાન રમખાણોને બંધ કરવા માટે જે ઝુંબેશ ચલાવી તેમાં કહ્યું હતું કે એ કામમાં આપણે પૈસાદાર વર્ગોની નીચમ મારફતમાં એકઠાએક ન આવે, પણ ગરીબો સુધી એ એકતા રમખાણોને બંધ કરવા અભિવ્યક્ત કાર્ય કહ્યું હોય તો તેને ગરીબોમાં જ એ નીચમ કરવાની શક્તિ આવે. એટલે એમ પણ કહ્યું હતું કે દરેક તે ગરીબોમાં સેવા કરવાના પ્રસંગો શોધવા જોઇએ.

એક બાજુ ગાંધી સેવા સંઘના મંત્રી તથા સંઘના કમિશનમાં આવ્યા હતા. તેમણે કહ્યું જ્યારે પાછા જતાં એવો એક પ્રશ્ન મારા મનમાં ને ઝડપી લીધો. એમણે એમનો અનુભવ લખી મોકલ્યો છે. એમની સાથે ગાંધીમાં એક માંદા મુસલમાન કેસો મુસાફરી કરતો હતો. એની પાસે ટીકીટ નહોતી ને ટીકીટ તપાસનારની સામે ગરબ કરવા જેટલી ખાંસી આવતી હતી. એને આગાખાની નહોતી એટલે આ માણસે દુકાનીમાંથી ટીકીટ લીધું ને ટીકીટ તપાસનારને પૈસાની કુદરતી સમજાવી. ટીકિટ તપાસનારે પીળા સ્ટેશન સુપીના પાસેના ગામની પાસની કરીને એટલા પૈસા કેસાની પાસેથી લીધા.

પણ એ પાછી આ બાજુએ એ કેસાને ગામડે મુજબરજ કરી. એ બૈસાખીના હતો એક બીજાની સાને મુકવા કલકત્તા ગયેલ હતા ત્યાંથી પાછા ફરતા એક સ્ટેશને આ પીયા પ્લેટફોર્મ પર ઉતરેલો સો ગાદીમાંથી પોતાને કાગળો ઉઠાવી ગયા. રમખાણમાં પાર્ટીટ હતું તે ગયું ને તેમાંની ટીકિટ પણ ગઇ. કિસાને દરેકો લોક આ બાજુને ઓના પર દયા આવી એમણે એને બચવાનું આપ્યું, ને ફરેક ટીકિટ તપાસનારને એની કિસ્મતી સમજાવી—એકરો સુધી . ગો. ટીકિટ તપાસનારો ઓની બહુ અકળાયો, એણે કેસાની વાત માની ન માની, અને એને આગળ જવા ન દીધો. આ પ્રસંગ પ્રસનકાર બાજના બધા પ્રયત્ન પછી કાકાને બોર સ્ટેશને ઉતારી મારવામાં આવ્યો એને કમ પેલા આમવાનું આ બાજુને મન ના થયું, પણ . . એમનું ચાલ્યું નહીં.

બોર બાદ સંઘની બાબામાં આવેલી તેણેએ પાસ કર્યા ની ઓમિએ . . મુસલમાનો એમના ટ્રેન કેવી રીતે ઉતરવો તેનું વર્ણન મોકલ્યું છે. તે સબંધે છે

"બીજા કોમના બાંધવો મુસાફરોને અંગે આપણે . . નીચેના ગરીબ કર્યું એવી આપણ દીલ બહુ કાપી ઉઠ્યાં, આને આપણે સાબુ કે બાંધે તો એ કોરાને ઓળખાં ઓળી હિંદુ મુસલમાનની સયુક્ત પ્રાર્થના તો એકલવી લેખાએ. મુસલમાન આગેવાનોએ પણ પાછી, એટલે આગે બેર પ્રાર્થના કરવા લાગ જિલ્લના અમ ગોળાકીઓ કુંડામાં બળાના ઉદ્દેશ્ય એમલબ્યો, અને એ મુસાફરો સલામ પાન એમના બ્રહ્મના આભારીને પાછા. . પછી . . હિંદુઓએ ગોબરી સાકળના . પાસ વાસપાળાં બાણબ્ય કર્યો. . પછી એ મુસલમાનો આગેવાનો, . હમબ્યો જ ગાંદની માંથી લેવા ગયા છે, એમણે ઉભા થઇને કહ્યું: 'આપણે એક બાપ બીજે (હિંદુ બાપના બોલ વાપ છે) અને આપણે બધા મળીને રહેવાનો નીશ્ચય છે' અને,

'અજમ તેરા પ્રાતુન દેખા ખુદાયા,
જહા દીન દીયા હીર વહાં તુજદેર પાપા.'

એ ઉર્દૂ ગીતથી અને કુરાનના પાકથી સમાપ્તિ કર્યા કે મુસલમાન બાપ કુમારી બાહરીમાંથી ઉઠેલા છે તેમને હિંદુ મુસલમાન રમખાણો વખતના માટે સ્વયંસેવક દળ બનાવની બાપુની સુચના બહુ ગમી ., અને પોતાનું નામ એમાં લખી દેવા વિનંતી મને કહ્યું છે.'

તેજ દિવસે, ગોટલો કે રટ ના ઓમિએ. કેક સ્ટાસ્ટેશનમાં ભાગ કરતા એક રોજકને તાર આવેલો કે એમણે ને ગોમના મીત્રોએ કે દાહસ હિંદુમુસલમાન એકના માટે ઉપવાસ ને પ્રાર્થનામાં ગાળેલો.

૨૮ મીએ મુસાફરોના બનેક હાલો આવેલા, પણ એ મુસાફરો કરતા બોકટાની પ્રાર્થના સાથે કરેલા નાનાં નાનાં એકબીજાની સેવાનાં કામોની વિગત વધારે છે બારી જરૂર બોકતા તે રાતિ મહિના સામુદાયિક સંબંધની તે એ કરુણ બીજાના કાંધી વાને પાર કેતારવાના નીશાની છે. બે મોગમાં કરુણ કરવામાં પ્રસંગો આવી આવ્યા જશે, અને આવા સેવાકાર્યોમાંથી જે મહત્ત્વના પેદા થશે તેના પર જ આખરે કાયમની શાંતિ રચાઇ શકશે (હરિજન' માંથી)

અમૃતલાલ ઝવેરીભાઈ દેસાઇ.

આવતી કાલનું અર્થશાસ્ત્ર

બે હજારના વર્ષાન્ત પ્રસંગથી ઉજવા થયેલી સહકારી પ્રવૃત્તિ પછી અમેરીકાના પ્રમુખનો, એક બીજો પ્રયોગ શરૂ થયો છે. એ પ્રયોગનું નામ છે 'ઓકાકલ્ચરલ એડજસ્ટમેન્ટ એડમીનીસ્ટ્રેશન' (ખરેખાદ થયેલી ખેતીની પુનર્વ્યવસ્થા-વ્યવસ્થા).

આપણા પીપળ સાથે સંબંધ નથી પણ ઉર્જાવંતાવાળું દીલ ધરાવે એવી આકાંક્ષા ત્યાં રહેવાને કહી દઇ. અમેરીકાના પ્રમુખ રૂઝવેલ્ટના નામે ચલાવાતા આ પ્રયોગના વડા ઉત્પાદક તો **પ્રમુખ પત્ની મીસીસ એલીનોર રૂઝવેલ્ટ** છે. 'બોજણી'ના સુખક અને માહેરબાનો ઉપનામથી ઓળખાતી આ નારીએ અમેરીકાની અનેક પ્રજાનું દીલ પોતાની નીખાલસ સેવાભક્તિથી જીતી લીધું છે. એમના પીપા તો મહાન પુરુષ હતા, પણ રૂઝવેલ્ટના કરતાં દુકાન કર્યા. રૂઝવેલ્ટ ગરીબ હતા, મીસીસ રૂઝવેલ્ટના પીપા ખરે શ્રીમંત અને અમેરીકાના એકહથ્થુ પ્રમુખ હતા રૂઝવેલ્ટને પરણ્યા પછી એમણે મીસીસ રૂઝવેલ્ટને પર બહાર લાવી મુકેલાં ! ગરીબોમાં ભળી કરતા

— લેખક :—
શ્રી. ગુણવંતરાય આચાર્ય

એમણે એવું, પક્ષપાતના પોત સ્વજન પછી . . રૂઝવેલ્ટને રાખ્યા. કુટુંબીઓએ નહદ કરવા ના પાડી દાક્તરોએ આરામ લેવાની સલાહ કરતા પાળી. કરવાનું ચાલુ જ હતું. એવા સ્વજન એક કેબીનેટના નાણાંને પોતાના અંદાજ મુજ કાર્યક્રમ પતીને ઉભા કરવાનું કરવાને માટે પગે કરવાને એ મહાનારીએ પોતાનો અભિપ્રાય પતીને નાણાંપ્રધાન આપ્યું એવા આ વીર નારી અમેરીકાના પ્રમુખપદે રૂઝવેલ્ટ ચુંટાતા અમદાવાદ ન બેકારોના પાંચી મુકરોજીઓએ પાસેક વખાન ચુપા વખાણ ઉપા લાંબા નીચે કાળકારો સાથે મળુકલ્ય નવીને, ... વાર્તા વધારી તરીકે ન આપ્યા . . . . . અનુકરણ. તાપની . રૂપે અમેરીકાના ગરીબ જનોને . . આપ્યા ચાર સુંદર પ્રયોગો . . . . . એમાંનો આ પણ એક પ્રયોગ છે. . .

આ પ્રયોજનનો સાર એવો છે કે કેટલાક બેકારો તેમ ઓ તમામને વર્તમાન આર્થિક પ્રબંધમાંથી અલગ તારવવા. આ તમામ બેકારોને એક તદ્દન એકલાદેહા બને જોતાંથી ઉભરાઇ થયેલ પ્રદેશમાં વસાવવા. આ પ્રદેશમાં તેઓ બધા પોતાનાજ પસરાશ માટે વસ્તુઓ પેદા કરે.

બેકાર એટલે બેકાર સુતાર માટે તેઓ રાખે. બેકાર સુતાર બીજા બેકાર માટે કામ કરે. ખેતી, કુંભાર, ઉદ્યોગ, ધંધા તમામ નાનાંમોટાં નાનાલ પણ. પોતાના અંદરઅંદરના સામાન્યક વ્યવહારો એટલે અંદર અંદર સમજી, અવકાર પાસે. આર્થિક વ્યવહારો આ સહુને જીંદગીની જરૂરના બાબ વર્ષોવર કરવા રહેવાને પડ પાને, તે બાર ગઢોને કામ નહોતા પડ્યા . પણ ગણ એ વ્યવસ્થા કરી હતી.

સ્વયંસેવક ને ગામના આગેવાનોનો આ સમાજ એક જીવંતમાં સહકારી કુટુંબ તરીકે રહે છે. એઓ અંદર અંદર કરિયાણાથી નહીં પણ સહકારથીજ રહે છે. એમની વચ્ચે ઝઘડે તો

ફરજનો જે સમાજ શ્રેણીઓના વ્યવહારોને પણ લાગુ પડવા જોઈએ.

આવો પ્રશ્ન એવો છે કે જેને મધ્યસ્થ સમિતિ –અથવા સર્વાધિકાર તરીકે અમેરિકન સરકારી મહાસત્તાના પ્રતિનીધીને સ્વાધીન આપવા છે તે દરેક વ્યક્તિની કામ કરવાની લાયકાત ને ગણવેશ અંગે છે. આને કે રીતે જોકુતો બાગબગીચા સુધારે, કડીયા, સોદાગરો, દાક્તરો, મજુરો, ભોગી, લુહાર વગેરે ધંધાદારીના તમો નકકી થાય છે.

પ્રારંભના અમેરીકન સરકારે બે લાખ ડોલરની નકદ આપીને બોકાનાં સાધનોને મંગાવી આપ્યાં, ભેગીની જગ્યા મુકવી ને વેરાન હતી, ત્યાં સુધી એક જબરી મદદગારી તરીકે ગણી દીધી.

આ પાછી સરકારી ધોરણે સમાજ રચના ગાંધી વખતની મહેનત એક મધ્યસ્થ ભંડારમાં એકત્રીત થાય. દરેકને પોતાની મહેનતના બદલા માં જોઈ કબજાના કલાકના હીસાબે મુલ્ય નકકી. પ્રત્યેક પેઢી ઘરેણા વસ્તુની પાછળ લેવાયેલી મહેનતના હિસાબે જેના મુલ્ય નકકી થાય.

આમ આ સમાજના સભ્યજની અંદર પ્રત્યેકીત જોતું પોતાનું આગવું સ્થાન જેવા થયું—બધે-

ના ભેદભાવનું.

આજે આ સમાજની પાસે પોતાની આગવી વીશ્વસ્થત જગા થઇ છે. અને સરકાર પાસેથી કીમેથી કોન પરત કરી સકાય છે.

આ સમાજમાં અઢાર વર્ષની નીચેના બાળકોને કામ કરવા દેવામાં નથી આવતું એટલે કોટલા કલાક લાગે, એટલા જોઈએ મુજબ મળે છે, બધુના નારી, વૃદ્ધો, બિમારો ને પણ કામ કરવા દેવામાં નથી આવતું દાકતરી સારવાર સર્વેને મફત મળે છે. એક કોલેજ પણ છે.

કુળીયાની ખોદામાં ખેતરી, ગ્રામકલકારો ને ગાતબરના ગાતબાર ઓની આ સહકારી સંસ્થા છે. આ નારાઓ રમણીય લાગી છે—એક છે રદાર 'રિપબ્લીક' અને બીજુ છે 'કોલોનોગીક સ્કુલ કોમ્યુની' આ બેમ સંસ્થાઓ આર્થિક નથી એક ગુહ શિક્ષણસંસ્થાની છે, બીજી સમાજરચનાની છે: પણ બેમ સહકારી સંસ્થા સહકારી રીતે સમાજના કુટ પ્રશ્નોની આસપાસ ગોઠવાયેલા પુર્વગ્રહો કેમ કાપે છે ને સહકારિતા ને વર્ગસમન્વયની નવી સંસ્કારિતા કેમ સ્થાપે છે એ આ બધાએ બતાવે છે.

વિદેશ વર્તમાન.

સ્પેનની હકાલ

જનરલ પ્રિમો તરફથી સ્પેનની પ્રાદેશક ભાષા જોતાં પ્રદાલીઆન પ્રોલેન્ટીઅરોના વીમાની સ્પેનના વફાદાર સૈનિકના બંદૂકો કુકર બોમ્બો નાખી બળવાખોરી ભારે મુકવામાં આ આવા જોરદારો સ્પેનની સોશ્યલીસ્ટ સરકારે કટાલોનીના મુખ્ય બંદરે રોમ ઉપર ઉતર બોમ્બોનો મારો ચલાવવા વીચાર કર્યો હતો. પણ કટાલોનીના પ્રીમીયર મુસોલીનીએ જેતવણી આપી છે કે રોમ અને બીજા કટાલોનના બંદરો ઉપર બોમ્બ ફેંકતાં સ્પેન બારે કટાલોની પ્રધાનનાં છોકરાંઓ, બાર બકી પ્રાદેશ અને રાજ્યે બધાની સોશ્યલીસ્ટ સરકારમાં બળવાખોર કર્યા બધી કરવા બાર પુર્વક પ્રયાસમય કરી હતી. કટાલોનના પ્રીમ કાર્યો તરફથી જાહેરમાં ઘોષણા થઈ છે કે સ્પેનમાંથી કટાલોનીને છુટું પાડવાની કોઈ પણ ચળવળ ચલાવી લેવામાં નહીં આવે.

સ્પેનમાંના મારે ક્રિનેજના

દક્ષિણ આફ્રિકાના રીચમન્ડીકના પ્રસ્તાવથી સોન્ટર ડે ફી સી. પીનર ... ... ફી સ્પેશિયલ ઉપર નાખેલ મોરેસ મોકાની આર્થિકની સુઈણીના ... ... સ્પેનિયના પક્ષની ફ્રેન્ચેસી પ્રતિક પાર્ટ પ્રોપાગ્કારી આપી હતી.

ફ્રેડેરીક ઓફ્કિન

ન્યુયોર્કના ... મુકુલ નાગના નાગોએ તેમ સ્પેશિયલ નાગના ... ને જનરલી ફ્રેન્ચેસ્કો ફ્રેન્કોનાના વીપક્ષ માટે ... આપી હતી. તેઓ પ્રસ્તાવની ... ...

ગુજરાતી

પોરબંદર ખાતેના ૪૬ વર્ષ નોકરી બજાવી કર્મચારીઓને વિદાય આપવાને મી. પી. ગોરેટ મુકામે આજેરીઓ નોકરીઓથી રીટાયર થયા છે. તેમની જગ્યાએ કેપ્ટાઉનના એસીસ્ટંટ પોસ્ટ માસ્ટર મી. એચ. બાર્ટ. ફાઈરી તા. ૧ જુલાઇથી કરવાના પોસ્ટ માસ્ટર થશે.

દક્ષિણ આફ્રિકા રેડ ક્રોસ સોસાયટીના ગ્રાંડ કમાન્ડર મીરીલ રેઇન્ટ બારનને કા. ૨૩ જુને બપોરે બલાય પેલેસમાં નામદાર રાજા રાણીની મુલાકાત લીધી હતી.

ટ્રાન્સવાલના ઉદ્યોગોની બાબતોથી કોંગ્રેસમેન ડાર્ન ગા ઉપાર કરવા જણાવે છે. તેની જગ્યા ભરવા માટે ફેબ્રુઆરીમાં કોંગ્રેસમેનની પા. ૧૨૦૦ પગારે ચુંટણી થશે.

ટ્રાન્સવાલ મીટી કાઉન્સીલની તા. ૨૮ જુનની બેઠકમાં પ્રમોટરોમાં ૮૮૦ઓને માટે ૪૨૦૦ પ્રોપોઝલના પત્રો આવ્યાની જાહેરાત ઉપર ચર્ચા થઇ હતી.

આગામી તા. ૨૫ જુને મર્સેડીસમાં સ્પેન્ડ ઓબ્જ ઓપ્ટીમીસ્ટના પ્રીન્સ માટેના સ્ટ્રીટ રીફરેશનમાં પા. ૧૨૬-૧૦-૦ ઉઘરાવ્યા હતા.

ઓરેન્જ ફ્રીસ્ટેટના ફેડરેશન જનરલ ફેપ્ટર મી. નોસલે બાબર આપ્યા છે કે બેચુઆનલેન્ડ ફ્રોટેક્ટોરેટની સરકારે પ્રોટેક્ટરીબાના નેશનલ ગુમાં રાખવા માટે ઓર આફ્રિકન બાળકો આપવા ઇરાદો રાખે છે. આપણા જોવા મુજબ પહેલી કે નામદાર શ્રી. સરકારોના અધિકારી પાકુરના રાજાઓ કરબત તરફ ત્યારે ઓર ઉદાસ જોઇ આપી હતી; જેમાંનું નામ "બેચુલી" રાખવામાં આવ્યું હતું. "બેચુલી" હાલ કરબતના ૨ બાદશાહ છે.

દક્ષિણ આફ્રિકાની ટેરીફમાં જરૂરી ફેરફાર કરવા અંગે ખાસ રોયલ સરકાર તરફથી નવેસર આપવા માં આવ્યો છે. . વિષેના કાનુનો પ્રોટેક્ટરીબા ખાતે પ્રસીદ્ધ થયેલા સરકારી ગેઝેટમાં જાહેર થયા છે.

ગયા મે માસમાં દક્ષિણ આફ્રિકામાં રહ્યુકર નાણી ગોલ્ડસ્ટાર, ૧૮૩ ગોલ્ડર ખાણ અને ૧૫૫ ગોલ્ડર આવકના માટે પરવાના આપવામાં આવ્યા હતા. ગોલ્ડ માઇનમાં આફ્રિકીહારથી ૨૨૬૬ ગોલ્ડસ્ટાર, અને ફેડરાંથી ૧૨૬ ગોલ્ડર સોપ્રસ્ટ આપવામાં આવ્યા હતા.

સોલ્સબરીથી ૩૦ માઇલ દૂર કુસાકીમાં શીતળા રોગ ફાટી નીકળ્યો હતો; અને રોગચાળો ગામ રોગ ફેલાતો અટકાવવાના ઉપાયો આગળના મુકવા માટે ડીસ્ટ્રીક્ટ સર્જીયન ડા. ડી. ઓગ ત્યાં પહોંચ્યા હતા.

ન્યાસા મેનલાં ઇન્ડીઓ ખાસ ૩૬ કોલ્ડીઓના સાથે ... ... ફોજદારીથી ગોરી સેમ્પલ પકડી ખાવાના બેન્ડની કીન્દી ગેઝેટમાં ગોરા કેદખાનું, ધોકાવથી તપાસ માટે બાકીના કેદીઓને રજા કરી હતી.

કેનીયાની એકઝીક્યુટીવ મીનીસ્ટરોમાં નામ ગાવરનરે લેડ કાનીમ્સ કોલ મેજર પોન્ડીક, જી એચ વાર એન્ડ્રુગોરી, અને ઓફ જી મકરથ કેન્ટ જી પાર્લામેન્ટ નામના નીમ્યા .

કીંગાનીરના ૩૦ વર્ષ જુના બનાવકારના રોયલ એરકોર્સના કાપતા કરતા ચિમળા. કાર ખાં અપરી પકડાયો. આગાહારો મારી મરા ગયા હતા.

જોર્જીનના પાકુરીની ગોકરતો જનાર કરવા પકડાયેલા તોફાનો સામે પાંચ કાપી હતી: કીરીલ પાકુરીની ગોકરતોના રક્ષણ માટે ખાસ ઓફ્સ તારી બાકર માટે પ્રીટને જનરલની કુમક મોકલી આપી હતી

કરીન કલીકાપીએના માતુશ્રી પા કાફ્રિકેન ઓફ સ્ટેમ્પોરના તા. ૨૩ જુને નીમલેલાં ગરબ ના સગાસંબંધી બાદ ઘણી કુટુંબના દીકરીરી કેલાય હતી. ગરબ પ્રસંગે નામદાર રાણી પણ હાજર હતાં; અને મુલાકાત મોકાણ બાગ લીધો હતો દક્ષિણ આફ્રિકા તરફથી દીકરોલાઇ તેમ કોંફેરો મુબીબન અવસર જનરલ મારકને મોકલી આપવામાં આવ્યા હતા

શ્રીબ્રહ્મનબર્ગ્સ મા. ગવરાજ બાન જણાવે છે કે આ સદ્રેસની પ્રબંધાન પેટી મેસર્સ કુથા અવર્સના બાંધીદાર મી કરીમ કુમાના કરજદ બાન તા ૧૦ મી જુનના રોજે ૧૬ વર્ષની પુરાન ઉમરના ... ...

ઇનોસ 'ફ્રૂટસોલ્ટ'

એટલે આરોગ્ય—આરોગ્યતા

તેાય તેાજ સુખ છે.

શરીરનું આરોગ્ય સંપાદન માટે રક્ત શુદ્ધી આવશ્યક છે. રક્ત શુદ્ધ નથી તેાજ તેથી કમળાવાત મર્દ શરીરમાં ઝેરી તત્વેા ન કરવું આવાનેા દુખાવેા, આલસ્ય, અને હીપરમંડી વિગેરે થાય છે.

ઇનેાસ સેાલ્ટ નિત્ય નિયમિત સેવાથી શરીર નિર્મળ રહે છે. આથી સુસ્વાદ તુરત થાય છે છતાં તેની અસર મંડી નથી થતી અને સેવનમાં પણ અડચણેા નથી થતેા. આરોગ્ય એક આલસી સહ અજમાવી જુઓ.

ENO'S "FRUIT SALT"

PRABUDDHA BHARATA

OR

AWAKENED INDIA

A high class English monthly conducted by the Rama-Krishna Order. It is devoted to Universal Religion, Indian Culture, Education, Art and other topics of international interest.

41st year from 1937

Annual Subscription: Inland Rs. 4. Foreign 11 Shillings.

Teachings Of Sri Ramakrishna

An inexpensive practical guide for those who sincerely seek for God.

Cloth Bound Price Re 1/12.

Altar Flowers

With Englis translation. Useful book for

Cloth Bound Price Re 1/4.

The Religion & Philosophy Of The Gita

By Swami Sharvananda

Pp. 170 Price Re 1/4

Message Of Our Master

pp. 226 Price Re. 1/4

Spiritual Talks

Pp. 200 Price Re. 1/12

Apply for a complete Catalogue:

The Manager, ADVAITA ASHRAMA,
4, Wellington Lane, Calcutta, India.

NEW-PROCESS

Mobiloil

GIVES LONGER LIFE TO YOUR ENGINE

The New-Process makes this possible!!

ન્યુ-પ્રોસેસ મોબીલઓઇલ

તમારાં એંજીનને વધારે લાંબુ આયુષ્ય આપનારૂં છે.

VACUUM OIL COMPANY OF SOUTH AFRICA - LIMITED

આ માણસ, રહેમાની
ચામડીને મુલાયમ
રાખી સૌંદર્યવાન
બનાવે છે.

Indo Arrican Trade
Agency.
74-76 Wilson St
DUNDEE, Natal.
S. A

સોલ ઈજન્ટસ્ પાટલુવાલા લીમીટેડ.
૧૮૨,૮૪ અબ્દુલ રહેમાન સ્ટ્રીટ

WE STILL BUY
OLD GOLD, SILVER & SOVEREIGNS.
We Stock GYM ... GIN, WALTHAM, BUREN,
... DIX Watches
Large stock of ... and European jewellery always ...
Importers of MOHINI FLUTE harmoniums
LAKHANI & CO.,
(Jewellers)
111 Grey Street, Durban. 'Phone 21250.

કોટ્સ પાવડર
દીદી, ખાંસી, શ્વાસ, કેંસારા, માથી, ૪૪
વિગેરે અનેક રોગોનો
નાશ કરે છે.
દીદીઝ પાવડરના દીન મળે છે.

A. M. PADAYACHEE
... LED
91 LEOPOLD ST., AND 34 CROSS ST.,
P. O. BOX 196. DURBAN.

Telephone 33-5382.
VALLABH RANCHHOD,
Wholesale & Retail Fruit and Vegetable Merchant.
Country Orders Promptly attended to.
14, DIAGONAL St. JOHANNESBURG.
ટેલીફોન 33-૫૩૮૨.
વલ્લભભાઈ રણછોડ
હોલસેલ અને રીટેલ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ અમારે ત્યાં
તાજું અને સસ્તુ મળશે.
બહારગામના ઓર્ડરોને તાકીદે ધ્યાન દેવામાં આવે છે.
૧૪, ડાયેગનલ સ્ટ્રીટ. જોહાનીસબર્ગ.

Golden Number
OF
"INDIAN OPINION"
SOUVENIR OF THE
Passive Resistance
Movement
1906—1914.
Price : Two Shillings.
to be had from
Indian Opinion,
Phœnix, Natal.

ફરમાસુ મીઠાઈ અને શિયાળાના
ચોખ્ખીક પાકો ખરીદો
અને સ્વાદીષ્ટ જમવાનું.
ઓકજ વખત અજમાયસ કરો.
KAPITAN'S CAFE
'Phone 33-8577.
130 KORT STREET,
JOHANNESBURG.

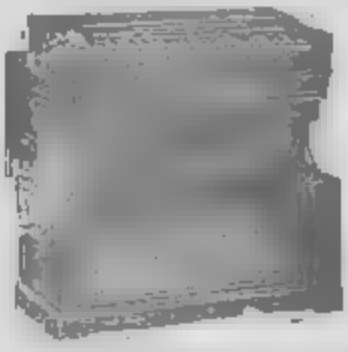
THE END OF FAST
(BY PYARELAL)
An account of Mahatma Gandhi ... on 18 September 1932, and events leading ... to the ... with all relevant documents. 122 Pages 2s 6d

સાહિત્ય અને સંગીતનો સમન્વય

દિનપ્રતિદિન જનતાની રસવૃત્તિ કેળવાય છે—જનતા નવિનતાની પુજક બની છે—ભાવના અને આદર્શ આ જમાનાનું ગૌરવ છે—અને હવે લોકો ગમે તેવી વસ્તુ ચલાવી લેવા તૈયાર નથી.

અમે પણ આ માન્યતાને માન આપી વર્તવાનો નિશ્ચય કર્યો છે. તેથી ખાસ પ્રસંગ માટે તમારા સમક્ષ હમણા છેલ્લા બહુચીતા નટ નટીઓ અને લેખકોનો સહકાર સાથી મેક્ષકોની રસવૃત્તિને પોષે એવી રેકોર્ડો. મામૅક ડ્રામાના સેટો અને હારમોનીયમ. તબલા મગાવ્યા છે જે તમારી સમક્ષ રજુ કરીએ છીએ. સંગીતના મધુરા સ્વરોથી તમારા ઘરમાં સ્વર્ગ ઉતારો.

અમે લોકલ ખરીદી તેમજ એજન્ટો મારફતે હારમોનીયન મંગાવતા નથી તેથીજ અમે લેખીત ગેરંટી સાથે વેચીએ છીએ.

પ્લેન હારમોનીયમ પા. ૬—૦—૦
હાયના " "
ડબલ રીડના પા. ૮—૧૦—૦

ઝેડી એકની કીમત
પા. ૧—૦—૦ થી

પા. ૩—૧૭—૦ સુધી

ગ્રામોફોન પા. ૧—૧ ૦ થી પા. ૮—૮—૦

હીઝ માસ્ટર્સ વોઈસ
તથા
કોલમ્બીયા
(ઈન્ડીયન રેકોર્ડ)
૩/—

રેકોર્ડના સસ્તા ભાવો

નવા નંબરો અથવા તમારા માંગેલા નંબરો વહેલા યા મોડા તમને મળશેજ તો રસ માટે વધારે પાઇસા ખર્ચો છો.

જુઓ અથવા મળો.

તેમજ આ રેકર્ડની હવાને અનુકુળ થાય તેવા મીઠા અને મધુર સુરના, મજબુત અને ટકાઉ, બારા, સોંતા, સરદાર તેમજ પેકર્ડ્સ કુલુહના હારમોનીયમ, હાથના અને પગના તથા હાથ-પગના. નવી સીલેકશન બનની કોલ મેઈજની પેટીઓ આવી ચુકી છે. તે સીવાય કરેક બનના ગ્રામોફોન ઉપરથી બની મેકરો સાથે H.M.V. ને કોલમ્બીઆના પણ સ્ટોકમાં રાખીએ છીએ.

વાજાંઓના છુટા ભાગો મોટા જથ્થામાં રાખીએ છીએ.

બાયોલીન, બેન્જો, મેન્ડોલીન, બુલબુલ તરંગ, ગીતાર અને કોલાગ બેન્જના આવોમાં ઘણો ઘટાડો કર્યો છે.

કોઇ પણ વાજાંનુ રીપેરીંગ કામ અતી દેખરેખ નીચે ગેરંટી સાથે બનાવી આપીએ છીએ.

—સાઉથ આફ્રિકાના ૩૨ વર્ષના જુના હારમોનીયમીસ્ટ—

GOSWAMI'S MUSIC SALOON

P.O. BOX 460. 179 GREY ST. AND 131 QUEEN ST
DURBAN, NATAL.

Special

Large stock of latest Drama set arrived in Tamil Hindustani, Gujarati and Telugu Prices have been specially reduced

Apply for our catalogue Our Harmoniums sold under written Guarantee for 3 years Try us before you go elsewhere

'Phone Day 2-6160. RAJCOOMAR, Night 2-6160.
DURBAN'S FIRST INDIAN UNDERTAKER
Coffins, Wreaths, Fresh Flower Wreaths
Motor and Horse Hearse at moderate charges
રાજકુમાર,
અન્ડરટેકર
કફન, ફૂલ, ફોટા માટે ૧ ફોટા માટે ૬ પેનીથી પૂરી ગેરન્ટીથી
આપે છે સાત દિવસે પહોંચ.
14, Cross Street, DURBAN

'PHONE 33-4691. BOX 2525.
L. MISTRY
એલ. મીસ્ત્રી
બોકસ, રેપલ અને ફીચન ટ્રેસર બુક અથવા જથ્થા-બંધ બનાવનાર તેમજ બુક બાઈન્ડિંગ સંબંધકારક
કામ કરનાર.
ઘણાજ ભાવોનું પ્રાઈસ લીસ્ટ ... મંગા.
45 Market St. : : : Johannesburg.

'Phone 2-3381 Tel. add. "Exalgist"
D. K. PATEL
Fruit and Vegetable Exporter
— SPECIALIST —
in South African, Canadian and Australian Apples
— and —
Cape Fruit on hand in season
We have in stock Naartjes which have just come in Market.
ડી. કે. પટેલ.
ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ એક્સપોર્ટર.
સાઉથ આફ્રિકન, કેનેડીયન અને ઓસ્ટ્રેલીયન
એપલ્સના સ્પેશીયલીસ્ટ
ઋતુમાં કેપ ફ્રૂટ પણ રાખીએ છીએ
નાર્ચીસ દાખમાં શરૂ થયા છે અને તેનો સ્ટોક
પણ રાખીએ છીએ.
કંપનીના ઓર્ડરો ઉપર ખાસ ધ્યાન દેવામાં આવે છે
નાર્ચીસ અને મેન્ડરીન સારા અને સસ્તા
C. O. D. થી મળશે.
P. O. Box 768. 19, Cross St. Durban.

M. H. DESAI,
એમ. એચ. દેશાઈ,
જનરલ ફ્રૂટ વેપારી,
અમે દરેક જાતના ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ યુનીયનના ભેદ વગ
આપના C. O. D. થી સારૂ પેકીંગ કરી મોકલીએ છીએ.
P. O. Box 254. 31, Short St. Durban.

Phone 33-4403 Tel. Add.: "VALASTEL." P. O. Box 6748.
V. B. PATEL,
WHOLESALE AND RETAIL FRUIT, VEGETABLE AND PRODUCE MERCHANT
CHEAPEST BANANA STORE IN TOWN.
40 President Street, JOHANNESBURG.
Terms NETT CASH or C.O.D
વી. બી. પટેલ,
હોલ-સેલ અને રીટેલ ફ્રૂટ, વેજીટેબલ
કાયમ નં. ૪૦ પ્રેસીડેન્ટ સ્ટ્રીટ.
દરેકજાત તથા બેસ્ટ ફ્રૂટ, વેજીટેબલ અને પ્રોડ્યુસ મર્ચન્ટ
બનાવની કુરેમાં શસ્તામાં સસ્તી કુલ્ત.
આપને ત્યાંથી બનતા તથા કેક આવુ ગામ સસ્તુ પડશે ખાતરી
મોકલવાજ આપે ખાલ આપવાના આપે જે
રોકડેથી અથવા C. O. D. થી માલ મળી શકશે
ટેલીફોન ૩૩-૪૪૦૩ ૪૦ પ્રેસીડેન્ટ સ્ટ્રીટ,
પી. ઓ. બોકસ ૬૭૪૮ જોહાનીસબર્ગ

"શુદ્ધ ઘી"
અમારે ત્યાંથી મોટા પ્રમાણમાં મળશે.
માલ આવે પુછો વા લખો.
સાઉથ આફ્રિકાના મોટા એક્સપોર્ટ.
સામજી દેવશી એન્ડ સન SAMJEE DEVSHI & SON
૪, ક્રોસ સ્ટ્રીટ, 4, Cross Street,
ડરબન. DURBAN.

The History
of The
Indian National Congress
(1885—1935)
In Khaddar binding with over thousand pages.
It contains the photos of all the past Presidents.
Price: 6 Shillings
Obtainable from:
The Manager,
INDIAN OPINION
Phoenix, Natal.

Indians In South Africa
Helots within the Empire
and
How they are Treated.
By Henry S. L. Polak.
Price ... ... 2s.
To be had from:—
THE MANAGER,
INDIAN OPINION,
Phoenix Natal

SOLE AGENT FOR

His Master's Voice

હિઝ માસ્ટર્સ વોઇસ

In The Union Of South Africa

સપ્ટેમ્બર અને ઓક્ટોબરના ગુજરાતી ડૉરસ્ટ રેકૉર્ડો આવી ગયા છે.

સાને ઇસ્લામનો સેટ મંગાવો અને સાંભળો.

પાંચ રેકૉર્ડનો સેટ કીમત પા. ૧-૫-૦.

We specialise in Tamil and Telugu Drama Sets and also Native and Afrikaan records, Wholesale and Retail.

નાટક	મહારાણા પ્રતાપ	કમ્પલેટ બૉક્સ અને બુક સાથે કીમત પા. ૧-૫-૦ નું સેટ.
,,	રા' માંડલીક	કમ્પલેટ બૉક્સ અને બુક સાથે કીમત પા. ૧-૫-૦ નું સેટ
એગ. ઓમ. વી.	ડ્રામેટીક પાર્ટી	કમ્પલેટ બૉક્સ અને બુક સાથે કીમત રૂા. ૧૫ નું સેટ.
નાટક	ગુલબકાવલી	કમ્પલેટ બૉક્સ અને બુક સાથે કીમત રૂા. ૧૫ નું સેટ.
,,	રાજા ગોરખી	કમ્પલેટ બૉક્સ અને બુક સાથે કીમત પાઉંડ ૧-૧૦-૦ નું સેટ.
,,	સૌ સગાને સાહબ	સેટ ૧ થી ૩ ભાગ
,,	હીરાજુદોલા.	
,,	ઉષા સ્વપ્ન.	
	સમાજસેવા આપ ભાગ ૧ થી ૩.	
	ચંદીલાનો વારસો કુલીન રેકાર્ડ ૭ રેકાર્ડનું સેટ.	
	ગદુરી ઇ લક્ષ્મી ૫ રેકાર્ડનું સેટ કુલીન.	
	નૂરી બાહદર ૬ રેકાર્ડોનું સેટ કુલીન.	
,,	મોરીન કરદાર ૬ રેકાર્ડોનું સેટ કુલીન.	
,,	જોગ ઝાંસે આરબ ૪ રેકાર્ડોનું સેટ ઓગ. ઓમ. વી.	
,,	આંખે બસબાબ ૫ રેકાર્ડોનું સેટ એગ. ઓગ. વી.	
,,	નૂરે ઇલલામ ૬ રેકાર્ડોનું સેટ ફોલ્કમીઆ	
,,	નામ કામ ના નથી ૩ રેકાર્ડોનું સેટ એગ. એમ. વી.	
,,	રક્ષાબાંધી મંગલ ૪ રેકાર્ડોનું સેટ એગ એમ વી.	
,,	નૂરજહાન ૬ રેકાર્ડોનું સેટ ફોલ્કમીઆ	
,,	ગમસા ગજબ ૬ રેકાર્ડોનું એગ. ઓગ. ૩.	

અમારા પ્રસિદ્ધ થયેલા નવી રેકાર્ડોનું લીસ્ટ 'ઇન્ડિઅન ઓપ્રિઅન' માં જોવો.

" ડી ૧ રેકાર્ડ, ૧૨ ૬ ૪ રે. ૨૫/. ૧૦ ૬. ૧૨ રે., ૧૨ ઈ. ૪ રે ૬૮/.

બહારે ગામના ૧૦ ઇંચની ૬ અને ૧૨ ઇંચની ૪ રેકાર્ડ થી ઓછીનો ઓર્ડર સ્વિકારવામાં આવશે નહિ.

Radio Record Trading Co.,
88 Victoria Street - - Durban.

Radio Record Trading Co.
P. O. Box 6398 29 West Street.
JOHANNESBURG.

N 6[illegible]	મેળની દુનીયા.	
N 6[illegible]	ગાંડીનો અમચમ.	
N 6[illegible]	પાણીયા પત	
N 6[illegible]	મે તો નજરો પ્રોતમા- જોઇ	
N 6[illegible]	પ્રભુનુ પંચિત્વ.	
N 6[illegible]	ઝેરની પિયાલી.	
N 6[illegible]	કાજે [illegible].	
N 6[illegible]	ગંભીર ગાંદાળિ.	
N 6[illegible]	દયાવનારે આરતી.	
N 6[illegible]	સદા પમોસી	
N 6[illegible]	જૈરેગા.	
N 6[illegible]	સજની મોરી સ્વપ્ન અંદર	
N 6[illegible]	તુજીને પુજવા પ્રેમ રીખવા	
N 6[illegible]	મારી પ્રેમ નજરીમા પીયારે પીયારે	
N 6[illegible]	બ્રહ્મ કમ્ય જે કરમ પાપ	
N 6[illegible]	નારા ભાગ નાટક ભાગ ૧ થી ..	
	નરસૈંહ મહેતા નાટક ભાગ ૧ થી ..	
	ભરથ્ હમારે નાટક ૧ થી ..	
	રાજા રેવી નાટક ૧ થી ૬.	
N 6[illegible]	જુદો સ્વપ્ન સન્માર	
N 6[illegible]	નથણા વાન ક્રમાર્ય પીયર	
N [illegible]	મીસ ૧૯૩૬	ફોક્સ
,, [illegible]	,, ૧૯૩૬	,,
,, [illegible]	ગાર્ડર ૧૯૩૭	,,
,, [illegible]	એન્કસમેન્ટ	,,
,, 5870	પાર્ટર ઇનજરક્શન	,,
,, 5858	શોના ચાલ્યા	,,
,, 5901	ઇન્ડિઆન, એરીઓસ્ટ ... ભારતી, ફોક્સ.	

પ્રભીરાજ ચોહાણનું નાટક કમ્પલેટ બોક્સ અને બુક સાથે કીમત પાઉ [illegible] નું સેટ

RADIO RECORD TRADING Co.,

SOLE AGENTS FOR

Columbia

In The Union Of S. A.

જુના નવા અને આનીતા આવી ગયા

કોલમ્બીયા કંપનીમાં હાલમાંજ આવેલા નવા ગવૈયા

માસ્ટર અમીર બક્ષની

નવી રેકાર્ડ આવી પહોંચ્યી છે. આગળ ગઝલ બોલી ગયો છે: "મોહમ્મદ મોહમ્મદ પુકારે ચલ્લાલ" તેના જેવી બીજી ગઝલ બોલી રહ્યો છે. મગાવો અને તમારા દીલને ખાત્રી કરો. તેનો નંબર, બક્ષ કે સરચર સાહેબે મોકલાવ્યો છે.

1705 મુલ્લે અકબી અલ્લાયે વસલ્લમ. અને બીજી એ ઈસ્લામ તમારા ગ્રાહકની ઘણી ઈસ્લામી રેકોર્ડો આવી પહોંચ્યી છે જેવી કે મોટીજા સાહાદત નામા વીગેરે.

G.E 1700 દુસ્મને પાપે મુજ્જ ગદ્ધ કુરબ પોકારે છે.

G.E 1710 તકદીર કે નામસે દુનીયા મે ઠોકારેંગે

P.E 23 સકાદત દુરેન ચોદમે મલકાત

P.E 27 સકાદત હકરત બીલાલ નાસીકે રસુલ.

P.E , કાબર - કાબસે રવાનારા બીરના બોજીના.

G.E 1709 તે બાબારી સબબ બનાબ બાકુ બનબે.

G.E 1711 દેખો બલા.

V 6853 અને બાબસ કબા બાબ છ રેના છે

N 5865 દાદ બાલબીયા બાબબર તમારા.

N. 6882 દલત બજાર બાલ લાબી સરાબ રે.

V ..... તેહીદ ૬ રંગ બે કુબ બાદ.

N 6812 મોઝે મેહબુબ વા રોતે ગાત ચમ

N 6840 મર કુબ મે નબન બે દાલ મોહમદ

N 6810 બાબ બુદ્રસે કુબ બહુ સહેબાલા - બાલબે

N 6885 બબુત્રી અબને પ્રમુબી બનબા.

N 6880 પ્રેમબી મુરલી બબુર બાજ

1415 તે દરિદા કંઠા બાલમમે બબ્બા ઠોબા કબબી રાજને.
આ રેકાર્ડ ગાબબારા બબ્બા છે

288 કુન કુન કુન

253 બેરા દીલ બ બીજુ છે દીલમે મોહમ્મદ

400 મોહીનના મોહબ્બત બાલી ગાઝ છે.

2234 અમા અલ્લાહી અલાહ કબ
બોર બલા અલ્લાહી અલાહ કબ.

2207 અંધેરા દુકાન

2183 બરમાસો બાબા (નજારી)

2074 બાબેરા બાબ છે

2167 બબ બલા (નજારી)

2220 નામે અહમદ બ ૨.

2123 નામે બહમદ મોલે બાજે.

2240 પદ બાબે બુનો ; મોહારે તે કબાલી.

1730 અબતે મેરી મીનતીબી બરબાર બના દીજે.

1745 બનાહાર નો બાબિયે પલી કબાબા.

1311 હકરત ૐ બોજના હકરત બબબાર ે બબ્બોકો મુરદ બા જીબદા કરબા

..... મોજના હીજરત બોબાબ.

..... બોજના બબુત્રી હકરત બલી.

1107 બિબારી બાબારી સુરતબાબ.

1800 તાજદાબ બરે દાલદ બરબા તુબી છે

1811 બરબાદ કુબા બાબબ્બા બબ. રે દરમબો મોહમ્મદ બલબાદ

1740 બબાબા મુજે રોજમે બુલાબો.

2068 દીબ જીબ નામા બોર બબ્બાને બરબીન.

2087 બબાબી રસુલ બુદા બહન દ ।

2135 બબસ દાનીયે ન બાત્રમે રનબો બ.

2155 સુરે નબાબ બબ બાબોમે.

..... દીબ રો રોજ બ બબા

2150 નીબાદે હુકબા

We specialise in Tamil and Telugu Drama Sets and also Native and Afrikaans records. WHOLESALE AND RETAIL

The following Tamil Drama Sets in stock

Sathyavan Savitry, Daduha-Pascabishekam, Uttra-Ramayanam, Dumbachari, Gnan Sundari, and thousands of singal Records.

Radio Record Trading Co.,
88 VICTORIA STREET,
DURBAN.

Radio Record Trading Co.,
P.O. Box 6398 29 West Street,
JOHANNESBURG.

નુરે ઇસ્લામ.

નો ૬ રેકોર્ડનો સેટ બુક અને ટીનનો બોક્સ સાથે ૩૦/-

દરેક જાતની સ્વાદીષ્ટ, સુંદર શુધ્ધ ઘીની મીઠાઇ.
ફરસાણ વીગેરે માટે ક્યાં જશો?

પટેલ્સ. વેજીટેરીઅન રીફ્રેશમેન્ટ રૂમ

પાપડ, લીંબુ, તથા કેરીના અચાર તેમજ શીઆળાની ઋતુ માટેના ખાસ ચોકીક પાકો અમાર ત્યાંથી ફરીયાત ભાવે મળશે. એક વખત પધારી અમારા ઓરડાજ માટેની ખાત્રી કરવા વિનંતિ છે.

બહાર ગામના ઓરડરો ખાસ માલીકની જાતી દેખરેખ નીચે મોકલવામાં આવે છે.

માલકોને સંતોષ આપવા તે અમારો ખાસ મુદ્રાલેખ છે.

PATEL'S VEGETARIAN REFRESHMENT ROOM

(Prop. R. V. PATEL)

Telephone 2-2209 202 Grey Street. :: :: Durban.

Box 530. Tel. Add. "Orangexpo"

M. C. PILLAY

Wholesale Fruit & Vegetable Exporter

country orders executed at lowest Market ... special attention given to all upcountry ...

TRIAL ORDER SOLICITED.

જથ્થાબંધ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ ચઢાવનાર

અમો અપકંટ્રીના ઓરડર ખાસ દેખરેખ રાખી સારો માલ C.O.D. યા મહાજોગે મોકલીએ છીએ.

79, PRINCE EDWARD STREET, DURBAN.

'Phone 2-6235 P. O Box 316

Heerabhai Morar Matvadkar,

Wholesale Fruit & Vegetable Exporter and Commission Agent.

15 CROSS ST. RESIDENCE.
PACKING WAREHOUSE 44 BOND ST.
DURBAN.

હીરાભાઇ મોરાર મટવાડકર

હોલસેલ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ ચઢાવનાર અને કમીશન એજંટ.

પેકીંગ સારી રીત કરી માલ સી. એ. ડી. થી મોકલવામાં આવશે.

ટેલીફોન ૨-૬૨૩૫ બોક્સ ૩૧૬.

૪૪ બોન્ડ સ્ટ્રીટ. ડરબન.

NAROTAM HARGOVIND

The Master Tailors.

Suits and Costumes Made in the latest Styles.

We specialise in High Class Tailoring.

Our Prices are to suit the times.

Try us with your next Order

તમારો સુટ ક્યાં સીવડાવશો?

નરોતમ હરગોવીંદ

તમને અપ-ટુ-ડેટ સ્ટાઇલનો સિફાયત ભાવે બનાવી આપશે.

ફાયદા ઓર્ડર આપી ખાત્રી કરી જુઓ.

'Phone 21661. 176 Grey St. Durban.

આડવાડીક પંચાંગ

વાર	પ્રીતી	કોટ	પ્રસ્થાન	પારસી	સુર્યોદય	સુર્યાસ્ત
	૧૯૧૮	૧૯૬૪	૧૯૫૭	૧૩૦૭	ક. મી.	ક.મી.
	જુલાઇ	આગષ્ટ	સપ્ટેમ્બર	રોજે.		
			ઉજવાયલ	૩૬મી		
			૨	૨૯	૬–૫૧	૫–૩
			૩	૩૦	૬–૫૭	૫–૨
			૪	૧	૬–૫૭	૫–૧
			૫	૨	૬–૫૭	૫–૦
			૬	૩	૬–૫૮	૫–૧
			૭	૪	૬–૫૮	૫–૫
			૮	૫	૬–૫૮	૫–૧

GANDHI & Co. (Pty) Ltd.

GENERAL MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

Try us for:-

Benares Saries, with Blouses of same design prices from 75/- to £10 with double border.

Also Cotton, Crepe-de-chine & Rayon Saries from 2/6 to 40/-.

We also stock Indian Drugs, Condiments, Draperies, Outfitting, Hardware, etc. etc.

Telephone 23676,

Tel. Add. "Gandhico" Durban.

112 Victoria Street,

DURBAN.

અમારે ત્યાં હંમેશા મોટા પ્રમાણમાં નીચે જણાવેલ ચીજો સ્ટોકમાં રહે છે.

બેનારસ બકામ, પીતાં, ચારોળી, બિલચી, જયપુર, તજ, સવીંગ, સુરજછાપ કેસર, તેજપત્ર ફળફર, પાણા, છડ ચીજોને આખા તેમજ બારસ દેખરેખ નીચે પીસાવેલ મસાલો તથા તમામ જાતના ચોખા-કઠોળો, કપોટ દીક્ષા, બાંધ. બાજ તુલસી, ચીજોને તથા પંજાબી શાલમ, ઘેળી મુસલ્લી. મંઠોઠા કોપરાવાળી તથા સાતસો બાકીનો બાતનું ગંધીયાણું તેમજ કોપારી-મદ્રાસી સેવરબની, પૂઠ્યા, સેકેલાં તથા ગુલાબનું પાણી, આમળા, મોગરા, ચંબેલી, પુપેલ, કામોનીયા ચીજોને બુશબોદાર તેલ ચીજોને. ચીજોને મોટા જથ્થામાં તેમજ છુટક આપશે.

Also:

P. O. Box 27, TONGAAT.

Telephone during Office hours No. 5.

" after Office hours No. 008.

YOU CAN'T BE LATE

WITH

ROAMER

Unbreakable

15 & 17 Jewels Gold or Rolled or Crome

Latest Style and Design

દુનીયાનું જીવન ચળતર હોવું જે ઓ અને તેવા નિયમિતતા રીખવી એપ્રમ.

રોમર ઘડીયાળ તમારો વખત સાચવશે.

૧૫ અને ૧૭ જુવેલ્સના રોલ્ડ ગોલ્ડ અથવા સોનાના અબર કોમના તાન બેટેસ્ટ સ્ટાઇલ અને ડીઝાઇનના છે.

Sole Distributors

PATEL AGENCIES (Pty) Ltd.

'Phone 33-2081. P. O. Box 6092

No. 1a KORT STREET, JOHANNESBURG

56 ALICE STREET and 38a LEOPOLD STREET

DURBAN.

SPRINGBOK SERVICE STATION

Always At Your Service

DAY And NIGHT

for

Petrol, Oiling, Greasing and Repairs

and for Parking Your Car

સ્પ્રીંગબોક સર્વીસ સ્ટેશન

તમારી મોટર પાક કરવી હોય, પેટ્રોલ બેસાડવું હોય, ઓઇલીંગ અને ગ્રીસીંગ કરાવવું હોય કાર પણ બનાવું રીપેરીંગ કરાવવું હોય તો

અમારે ત્યાં આવજો.

તમારી તહેનાતમાં અમે રાત અને દિવસ હાજર રહીએ છીએ.

'PHONE 2-3448 OR 2-0247.

REMINGTON
NOISELESS TYPEWRITER

The new Remington Noiseless is quiet in operation and eliminates nerve strain. It is preferred because of its responsive touch, effortless speed and durability such as only Remington's unique experience can give.

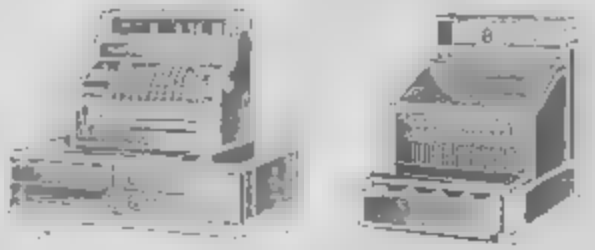
60 years ago Remington Built the first typewriter now Remington has produced the FINEST typewriter.

PORTABLE MODELS ALSO AVAILABLE

REMINGTON TYPEWRITER AGENCY

Branches throughout South Africa 1250

NATIONAL
CASH REGISTER AND ACCOUNTING MACHINE
SYSTEMS
FOR
MAXIMUM EFFICIENCY

THE NATIONAL CASH REGISTER CO. S.A. (PTY.) LTD.,
63 PRESIDENT STREET
JOHANNESBURG
P. O. Box 3591. Phone 33.6245 1340

Gracing the wrist of Fashion

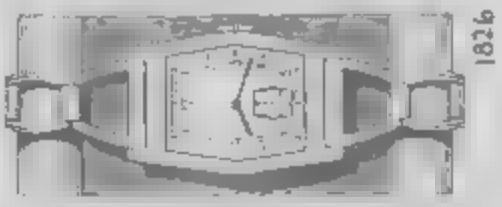
In Paris or Calcutta — in Johannesburg or Buenos Ayres, CYMA Watches are the choice of all those who set the fashion — all those to whom accurate time is important. Always the leader in smart design, CYMA is the most beautiful and the most accurate watch in the world. Models for every occasion. A design for every taste. Stocked by all leading jewellers.

STOCKED BY
LEADING
JEWELLERS

CYMA

NOTICE!

The new 1938 ELGIN watch catalogue has just come off the printing press

Please send me without any obligation your new 1938 ELGIN watch catalogue

NAME. . . . . .

ADDRESS. . . . . .

. . . . . .

KATZ & LOURIE LTD.
Cor ELOFF & MARKET STREETS, JOHANNESBURG.

R. A. DAVIES,
76, Field Street

CASA COIMBRA,
Box 478. 1140

ઇન્ડિયન ઓપિનિયન

મહાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે સને ૧૯૦૩માં સ્થપાયું.

INDIAN OPINION

Founded by MAHATMA GANDHI IN 1903

No. 26—Vol.-xxxvi. FRIDAY, JULY 8th, 1938 Registered at the G.P.O. PRICE

OPEN-MINDEDNESS

"OPEN-MINDEDNESS is a quality which will always exist where desire for knowledge is genuine. It only fails where other desires have become entangled with the belief that we already know the truth. A man's activities are almost necessarily bound up with some decision on an intellectually doubtful matter. A clergyman cannot be disinterested about theology nor a soldier about war. A lawyer is bound to hold that criminals ought to be punished—unless they can afford a leading barrister's fee. A schoolmaster will favour the particular system of education for which he is fitted by his training and experience. A politician can hardly help believing in the principles of the party which is most likely to give him office."

—BERTRAND RUSSELL.

ખુલ્લું મન.

"'ખુલ્લું' મન એ એક એવો ગુણ છે કે જે જ્ઞાન મેળવવાની સાચી ઇચ્છા હોય છે ત્યાંજ હમેશાં હસ્તિ ધરાવે છે. આપણે સત્ય વસ્તુ જાણીએજ છીએ એવી માન્યતાથી આપણી ઇચ્છાઓ જ્યાં ગુંચવાઇ ગએલી હોય છે ત્યાં તે નિષ્ફળજ જાય છે... મનુષ્યની પ્રવૃત્તિઓ હમેશાં બુદ્ધિથી ગંભીરપણે જાગતી કોઇક બાબતને વિશે તેણે કરી લીધેલા નિર્ણયથી બંધાઇ ગએલી હોય છે. એક વેદાંતિનું મન વેદમાંથી ખેંચી લઇ નહિ શકાય તેમ એક યોદ્ધાનું મન યુદ્ધમાંજ ખુંચેલું રહેશે. એક વકીલ એમજ સમજશે કે ગુનેગારોને તો સજા અવશ્ય થવીજ જોઇએ—સિવાય કે તેઓ એક હોશીયાર બારીસ્ટરની ફી ભરવા તૈયાર થાય. એક શિક્ષક પોતે જે જાતની કેળવણીની રૂઢીને માટે તાલીમ અને અનુભવથી ઘડાયેલો હશે તેનોજ પક્ષ ખેંચશે અને એક રાજદ્વારીને પોતાનો હોદ્દો જે પક્ષને વળગી રહેવામાં સુરક્ષિત રહી શકતો લાગશે તેજ પક્ષના સિદ્ધાંતો પ્રત્યે સહાનુભૂતિ દર્શાવવી પડશે."

—બરટ્રાન્ડ રસલ.

WHY YOU SHOULD INSURE YOUR LIFE WITH
"NEW INDIA"

(1) BECAUSE it is a purely Indian Company with a Directorate composed wholly of influential Indian gentlemen of widely recognized business ability and is the largest General Insurance Company of India with total funds amounting to Rs. 2,13,04,387.

(2) BECAUSE the safety of its contract (Policy) is beyond question seeing that its paid-up Capital is much more than the combined paid-up Capital of all Indian Insurance Companies transacting only Life assurance business.

(3) BECAUSE its premiums are moderate and its policy conditions are as liberal as they could be.

(4) BECAUSE its offer of automatic non-forfeiture privilege Extended Term assurance, Permanent Disability Benefit and of payment of double the sum assured in the event of death by accident is unique.

(5) BECAUSE it has established a reputation for prompt settlement of claims and efficient service to its policy-holders.

ALL OTHER BUSINESS TRANSACTED
Life, Fire, Motor Car, Motor Lorry, Motor Bus, Plate Glass, Workmen's Compensation, Burglary, Etc.

For Rates please apply to:

JALBHOY RUSTOMJEE,
Principal Representative in the Union of South Africa.

Natal Office.
"INDIA HOUSE"
17 First Avenue Durban.
Telephone 2-5845 P. O Box 1610
Tel Add RUSTOMJEE Durban

Transvaal Office:
ROOMS NO. 12 & 13. BARKLY ARCADE.
Diagonal Street Johannesburg.
Telephone 33-4478 P O Box 3641
Tel Add "RUSTOMJEE" JOHANNESBURG.

Phone 33-6229. Telegrams. "GIDMALCO" P. O Box 5169

JAPAN BAZAAR

WHOLESALE SILK & CURIO MERCHANTS.

39 MARKET STREET, JOHANNESBURG.

Specialising in SILK MATERIALS, LEATHER SUIT CASES, ORIENTAL CURIOS BRASSWARE ETC

ALL PRICES QUOTED AT LOWEST MARKET RATES.

INDIAN SARIS: Crepe de chine and Georgette Saris beautifully embroidered 45 : 5 yds length price 17/6 piece. Heavy Crepe-de-chine Saris hand embroidered 45" : 7 yds 30/ piece. Georgette and Crepe-de-Chines beautifully embroidered 45" from 3/9 per yd

ODNIS: Hand embroidered in Georgette and Crepe-de-chine 45 from 12/6

Above obtainable in the following shades: White, Pale pink, Sky blue, Pale green, Salmon pink, Red, Maroon, Brown and Black

જાપાન બઝાર

જોહાનીસબર્ગ ના જુના અને જાણીતા જેરામના જથ્થાબંધ તેમજ છુટક માલના વેપારી.

સાડીઓ, ઓઢણીઓ. બુગદાંઓ.

તદ્દન નવીજ અને ડિઝાઇનો વાળી બજારદાર જેવામાં જરીથી ભરેલી એમ્બ્રોઇડર અને ક્રેપ-ડી-શીનની સાડીઓ તથા ઓઢણીઓ ઇમ્પોર્ટર ઉપર જણાવેલી આવી પહોંચી છે તેમજ ઠંડિમાં એકદમ અપર બજારૂમાં વેચાતો ક્રેપલીનો માલના નમુના મુંબઈ અને અમદાવાદના બોજા જાણીની મીલોના રજદરી બાલબાલની ડીઝાઇનો વાળા ચુસવામ છુપાઇ, પટોળાં, કિનારીઓ, ઓઢણી તથા છુટક જરૂર પડેલી મેળાઓ તેમજ ચણીઆ પાટો ઓઢ જણાવેલ મંગાવવામાં આવ્યાં છે. રેલવેના વપરાશ માટે તેમજ ઘર માટે પાણ વાપરવા છ માસ, તથા સાત પાસ સાડીઓ તેમજ બાસ્કેટો માટે ઉપરોક્ત જાતના લાયક કપડાં પણ મંગાવવામાં આવેલ છે. તદ્દન નવેસર બાલ સુંદર અને મનમોહક માલ ખરીદવા બાબતે ઓર્ડર મુલાકાત કરો.

છુટક માલ પણ જથ્થાબંધના ભાવે આપવામાં આવશે. આ અજુબ તકનો લાભ લેવાનું ચુકશો નહિ.

જરૂરથી મુલાકાત બાપ રો. ૧-૬, રો. ૫ થી ઉપર. ઇમ્પોર્ટર તથા ક્રેપ-ડી-શીનની ઓઢણીઓ બરાબરી ભરેલી રો. ૧૨-૧.

ક્રેપ-ડી-શીનની બરાબ ભરેલી સાડીઓ ૪૫ ઈંચ પહોળ બાપ રો. ૨૦ થી ઉપર.

[illegible] સરનામું જાપાન બઝાર બોકસ ૫૧૬૯.

૩૯ માર્કેટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

B. I. Steam Navigation Co., Ltd.

સ્ટી. "ટાઈરીઆ"

૩૬ ડીગ્રીએ પા. ૬ ૭ ૬.
હિંદુ ચીફલી પા. ૨ ૧ ૦.
ટાઈટલ પા. ૧૧ ૧૨ ૧

૩૬ ડીગ્રીએ પા. ૬ ૫ ૬.
મુસલીમ ચિલ્ડ્રન પા. ૨ ૧૬ ૦.
સલમ પા. ૧૨ ૮ ૬.

ગુલાબ તા. ૧૭મીએ મુંબઈ જવા ઉપાડશે

ખાસ સુચનાઓ:- રેલ્વેમોકિ પોતાના ગાળા પર પોતાનું નામ લખી, પોતાનું ઠરાવેલું ભાડું ભરી અને બધા વટે ભાગ રેલ્વે ટ્રાન્સપોર્ટેશનને ગાળા સુધી પોતે પોતાના પર પડેલ્વેના રસ્તા ભરવાનું - વિશેષમાં બહાર ગામના પેસેન્જર જેવો પોતાનો માલની વ્યવસ્થા કરવા રહે રહીને આવે આપી જાણવી જોઈએમાં રેલ્વેવાળી કહેવાઈની માલનો પત્તો મેળવી સ્વાર નેવાક ગામ પેસાવવા પહોંચવો આપ. ઘણાખરા કિસ્સામાં બાકીના અમારી સાથે પત્રવ્યવહાર કરવાથી દીલ્હ કેળવી રાખવી.

રસીપાને લગતું રોક ગામાન્ય બાબતો બાબી કેમ્પેઈમ નીચે બધા-પે

વધુ ખુલાસા માટે લખો યા મળો:

SHAIK HIMED & SONS, :: 390, Pine Street, Durban.
Telegraphic address: "KARAMAT." Telephone 2x0432

CITY SHIRT Co., No. 4, Kort Street, Johannesburg.

મેલેરીઆને આવી હઠાવનાર

ઝંડુ

મેલેરીઆ મિક્ચર

[illegible]

સેવને માટે

ઝંડુ દ્રાક્ષાસવ

[illegible]

ઝંડુ ફાર્માસ્યુટીકલ વર્કસ લી.—પો. બો. નં. ૫૫૧૩, મુંબઈ નં. ૧૪.

સાથે આફ્રિકાના મોટા એજન્ટ્સ એમ. એમ. ભોગી એન્ડ સન્સ, ૩૪૫ ગ્રુમ સ્ટ્રીટ, પી. ઓ. બોક્સ ૧૨૦૬, પ્રીટોરીઆ.
ડેલાગોઆબેમાં આવવું રેલ્વે: બ્રાન્ચ ઓફીસ, ૨૪ કોર્ટ સ્ટ્રીટ.

આફ્રિકાના દરેકમાં મુખ્યપણ આજેન્ટ મંગાવો. ૧૭૪

MOHANLAL VALJEE,
(INDIAN PAWNBROKER)
112, Victoria Street, Durban
Low Rates of Interest on Jewellery
High prices paid for Old Gold A large stock of New Jewelleries at reasonable prices to suit your pockets.

P. P. BHAGAT,
Fruit Merchant.
દરેક જાતનું ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ્સ માટે ઓર્ડર કરી C. O. D. થી મોકલવાનો આ૨ો ઓર્ડર:—
P. O. Box 842. 120 Victoria St. Durban.

આ માણસ, બ્લેડોની ચામડીને મુલાયમ રાખી સૌંદર્યવાન બનાવે છે.

ચામડીનાં ઉપર દીપડાનાં અદ્રશ્યાન રેખા સમાવવાથી ઉંડાક ખાડી ગયલી આરામ કરે છે.

સોલ એજન્ટ: Indo-African Trade Agency. 74-76 Wilson St. DUNDEE, Natal. S A.

સોલ ડીસ્ટ્રીબ્યુટર્સ: પારસણવાલા લીમીટેડ. ૨૮૫-૮૬ અબદુલ રહેમાન સ્ટ્રીટ. મુંબઇ ૩.

WE STILL BUY
OLD GOLD, SILVER & SOVERRIGNS.
We Stock CYMA, ELGIN, WALTHAM, BUREN, and MADIX Watches.
Large stock of Indian and European jewellerie always on hand
Importers of MORINI FLUTE harmoniums
LAKHANI & CO.,
(Jewellers)
111 Grey Street, Durban. 'Phone 21258.

કીટીંગસ
પાવડર
કીડી, માકડ, ચાંચડ, કંસારા, માખી, વંદા વિગેરે સઘળા જંતુઓનો
નાશ કરે છે.
કીટીંગસ પાવડરના દીન મળે છે.

'Phone 24350. Tel. Add "Narijee."
A. M. PADAYACHEE
Wholesale Fruit & Vegetable Exporter.
Country orders executed at lowest Market prices.
Special attention given to Country orders.
TRIAL ORDER SOLICITED
91 LEOPOLD ST., AND 34 CROSS ST.,
P. O. BOX 195. DURBAN.

Telephone 33-5382.
VALLABH RANCHHOD,
Wholesale & Retail Fruit and Vegetable Merchant.
Country Orders Promptly attended to.
14, DIAGONAL St. JOHANNESBURG.

ટેલીફોન 33-5382.
વલભભાઈ રણછોડ
હોલસેલ અને રીટેલ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ અમારે ત્યાં તાજું અને સસ્તુ મળશે.
બહારગામના ઓર્ડરોને તાકીદે ધ્યાન રેવામાં આવે છે.
૧૪, ડાયોગનલ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

ફરમાસુ મીઠાઈ અને શિયાળાના ચોખ્ખીક પાકો ખરીદો
અને સ્વાદીષ્ટ જમવાનું.
એકજ વખત અજમાયસ કરો.
KAPITAN'S CAFE
'Phone 33-6577. 13a KORT STREET. JOHANNESBURG.

Golden Number
OF
"INDIAN OPINION"
SOUVENIR OF THE
Passive Resistance Movement
1906 1914.
Price : Two Shillings.
to be had from:
Indian Opinion,
Phoenix, Natal.

THE EPIC FAST
(By PYARELAL)
An account of Mahatma Gandhi's Fast in September 1932, and events leading up to the Yeravda Pact with all relevant documents 320 Pages 2s. 6d.

CHOONILALL BROS.

THE NOTED INDIAN "SARRI HOUSE IN SOUTH AFRICA."

141, GREY STREET, DURBAN.

Branches:
70, Wick Street and 60, Wick Street,
VERULAM
GARAGE AND SERVICE STATION
7, Mook Street and 60, Wick Street,
VERULAM

Please note:
Our Johannesburg Agent
P. RATANJEE,
60, Bree Street,
Newtown

Telephone No. [illegible]
"Advancing"
Phone 2408
P.O. Box 3351
Durban
Cables & Telegrams

ARRIVING BY EVERY MAIL FROM INDIA AND JAPAN
Benares Sarries with Bord ge and Plain Centres, Butidar Benares Sarries in Several Shades
Price from 6/-, 8/- 10s/- & upto £2.0.
The Latest Designs Benares Cuts
Embroidery Sarries 25/-, 35/- & up
Printed Various lines of Sarries from 12/6, 17/ & upwards
Embroidery Chiffon-de-chene from 3/6 yd 42 in & 45 in width
Latest Design Sarrie Cloth 44 in width from 1/6 yd. 1/9. / & up.
Chiffette Sarries Latest Arrivals price from 25/-, 30/-, 45/ & up
Latest Blouses To Match Sarries price from 12/6, 17/6 & upwards
Zari Work Silk Sarries In All Shades from 55/ [illegible] 125/ & upwards

THE NOTED
INDIAN SARRI HOUSE
IN SOUTH AFRICA.

SUITABLE FOR WEDDING GIFTS
Brassware Vases Rose Bowls, Jardines, Engraved Trays and Various other Lines
At Special Reduced Prices
Harmonium Table [illegible] Gramophone, Record & Musical instruments At Real Bottom Prices
Indian Condiments Indian Groceries At Wholesale Reduced Prices
Mohamed Rafee & Radio Gramo from £12 [illegible] to £45 & up.
Marble Top Midnite from 12/6, 17/6, 27/6 45/-
Suitable for Xmas Presents.
Write for sample and further Particulars

ચુનીલાલ બ્રધર્સ

દક્ષિણ આફ્રિકાનું જાણીતું સાડીઓનું ગ્રહ

૧૪૧ ગ્રે સ્ટ્રીટ, ડરબન.

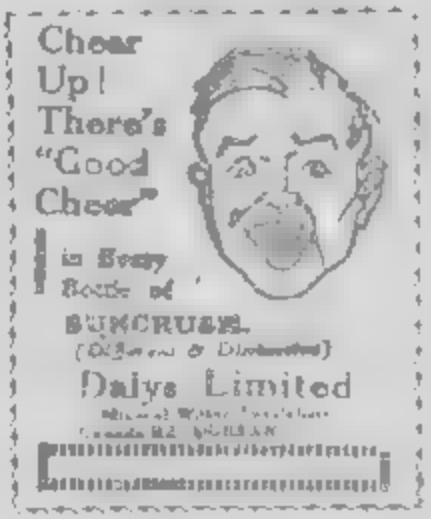
જાંબો
૬૯ અને ૬૦ વીકસ સ્ટ્રીટ
વેરૂલમ.

અમારી સાડીઓ માટેના એજન્ટ
જોહાનીસબર્ગ ખાતે
શ્રી. પી. રતનજી,
૬૦, બ્રી સ્ટ્રીટ, ન્યુટાઉન.

ગરાજ અને સર્વીસ સ્ટેશન
૭ મોલ સ્ટ્રીટ અને ૬૯ વીકસ સ્ટ્રીટ
વેરૂલમ.

દરેક સ્ટીમરમાં જાપાન તથા બિનારસથી આવે છે
બનારસની વીનારવાળી અને સાદી, તમામ ભાતભાતની બુટીદાર
સાડીઓ શી. ૮ ૦, શી ૮૫, શી ૧૦૫ થી ઉપર પા. ૨૫ સુધીની
બનારસથી ખાસમાલ આવેલી છે.
કલ્પ ભાતની સાડીઓ શી ૨૫ અને શી. ૩૫ થી ઉપર
ભાતભાતની ભાતવાળી સાડીઓ
શી. ૧૨–૬ અને શી. ૧૭–૬ થી ઉપર.
ફુલબનું કેપ ક્રીનોલીન, ૩–૬ થી ઘાર ૪૨ ઈંચ અને ૪૫ ઈંચ પહોળ.
સાડીનાં બોર્ડર ડીઝાઇનનું કાપડ, ૪૮ ઈંચ પહોળ બારીક, શી. ૧–૬,
[illegible] ૧–૬, શી. ૨–૦ અને તેથી ઉપર
ડ્રેસમાલ આવેલી એડવાન્સ સાડીઓ શી ૨૫, શી. [illegible]
શી ૬૫ અને તેથી ઉપર

સાડીને મેચ બનાવી બ્લાઉઝ શી ૧૨–૬, શી. ૧૭–૬ અને
તેથી ઉપર
દરેક જાતની જરી કામની જેવાળી સાડીઓ શી. ૧૫, શી. ૨૫,
શી. ૧૨૫ અને તેથી ઉપર
હારમોનીયમ, તબલાં મોગોફોન, કેમેરા અને બીજા રાષ્ટ્રો
ઓછામાં ઓછા બાંધે.
દરેક જાતનું ઓરીજીનલ ગ્રામોફોન મેમરોલ આવે
ગ્રામોફોન રેકર્ડસ અને રેકર્ડસ માસ્સ
ભાવ: પા. ૧૫, પા ૨૫, પા ૩૫, પા. ૬૫ અને તેથી ઉપર,
ગ્રામોફોનના પેઝન્ટના લાભક ભારતના તાજા બનાવો
ભાવ. શી. ૧૨–૬, શી. ૧૭–૬, શી ૨૫–૦, શી. ૪૫. ...

'Phone 2-4345

SUNCRUSH

The £1,000 Drink.

The Most Popular Refreshment.

There are many Crushes, but Only one SUNCRUSH, and that is made by

DALYS LIMITED.

72, CANADA ROAD, DURBAN.

'Phone 21078. Tel. & Cables: "Crescent." P. O. Box 582

Crescent Trading Co. (Pty). Ltd.

WHOLESALE MERCHANTS AND DIRECT IMPORTERS OF HARDWARE.

Indian And European Groceries.

Indian Drugs And Condiments.

Our Stocks Are The Best Quality And are Always Fresh

Our prices are keen.

We specialise in all kinds of Bombay, Calcutta, and Madras Products.

It will pay you to give us a trial.

Before placing your orders elsewhere benefit by our thirty years' business experience.

Our aim will always be service, quality and satisfaction.

અમારે ત્યાં નીચે મુજબનો માલ જરૂર મળી શકશે

[illegible] ખાસ્સામસ, અકબર, ચાયેલી, પીસ્તા, ચિંગોલા, મુલતાની પાપડી, મુલાયમ દાઢમ, કેલુકાનું પાસ, બારેક, [illegible] ખજુરા, બીજવી, [illegible] સ્પેશ્યલ-કાપેલી (બારેક) કેરબ, [illegible] [illegible] મુલ્યમ જાતનું કેરોસ, બારે મહિના, [illegible] [illegible] [illegible]

INDIAN OPINION

Founded by MAHATMA GANDHI in 1903

No. 26.—Vol. XXXVI. Friday, July 8th, 1938.

NOTES AND NEWS

Transvaal Indian Provincial Conference

TRANSVAAL Indians recently held a Provincial Conference to decide as to what attitude they should adopt in regard to the two Commissions—the Transvaal Asiatic Land Commission and the Mixed Marriages Commission—that have been appointed by the Union Government. There were differences of opinion. A section was in favour of boycotting the Commission while another was in favour of tendering evidence. The Agent General in advising Indians not to boycott the Commissions expressed the conviction that inquiry would fully establish that the Indian community had contributed very little to the mixed population of South Africa and said that he could not believe that any commission could come to the conclusion that the problem, in so far as Indians were concerned, was serious enough to justify legislation. The danger in regard to the Land Tenure Commission was, he said, that the Government might recommend that the law regarding land tenure should be tightened. On the other hand, the Commission might come to the conclusion that the law was so iniquitous that it should be amended. The Agent General, therefore, felt convinced that the Indians should put their case before the Commission as strongly as possible. After discussion a resolution, emphatically protesting against the appointment of the said Commissions and empowering the officials of the Congress to make the necessary representations and to tender evidence to the Commissions, was put to the vote and was carried by 56 votes to 38.

Our fullest sympathies are with the minority for the following reasons. The question of mixed marriages was dealt with threadbare in Parliament by Mr. J. H. Hofmeyr leaving not the slightest justification for any legislation. The Land Tenure Commission is [illegible] for the purpose of introducing any new legislation. It is merely to explore avenues to further tighten up the existing legislation. That in spite of strenuous efforts made by the Agent-General's predecessor the Union Government should have deemed it to appoint these Commissions is indeed not a gesture of their friendly relations with India but an affront to the Indian nation. For these reasons we feel that the Indian community's strong resentment against the action of the Union Government in appointing the above-mentioned Commissions is fully justified. It was, however, perhaps, not unwise for the Conference to have decided in favour of putting the Indian case before the Commission for the boycott weapon is not [illegible] There is nothing but to be law when these are lacking as they obviously are in our community.

Employment Of White Women By Indians

The latest report of the Transvaal Indian Congress reminds Indians, says the July Number of *Race Relations News*, that the Congress has already recommended them to cease employing White women, owing to the opposition to such employment on the part of the Europeans in and out of Parliament.

Hindu Temple Opened In Johannesburg

The Agent General, Mr. B. Rama Rao, performed the opening of a Hindu temple at Bertrindale, Johannesburg, on June 23. It was Mr. Kale Churen's dream to provide the Transvaal Hindu [illegible] and he lived to see his dream come true. His wish was fulfilled in death by his sons, Messrs. D. and R. Kale Churen. The temple and the adjoining hall is a permanent memorial to the late Mr. Kale Churen. It is the first of its kind in Johannesburg. "This is the first time in my life that I have taken part in a ceremony of this sort," Mr. Rama Rao, who was accompanied by Mrs. Rama Rao, admitted. "When the invitation was extended to me some time ago I wondered whether I deserved this honour. Although both my wife and I belong to the Brahmin sect, we have never been orthodox in our outlook and have never been adherents of the caste system, which, unfortunately, the temples in India tend to encourage so much." The Agent General stated that he could say truly that he had much reverence for the founders of other religions. Mahatma Gandhi had fought during the last 30 years to purify Hinduism and make it a religion for all sections of the population. "I was very glad to be assured that the institution would be something different from many of the temples in India and that it would be open to all sections of the population, and I have confirmation of this in the very cosmopolitan gathering here to witness this ceremony," Mr. Rama Rao said. "I must thank the donors for the great service that they have rendered to the Indian community, and I hope that their example will be followed by others." Mrs. Rama Rao who was asked to accept the gift of a gold wrist watch, explained that she could not accept any gift. Any contribution however, [illegible] might give her in place of gifts would go towards the benefit of the Hindu community. She realised that a large section of the Hindu community was in great need of help, and [illegible] anxious to associate herself with the efforts that were being made for the welfare of the Indian community in Johannesburg. It would be a great honour if she could make a presentation of the contributions that she received.

Should There Be Differentiation In Education

Durban Parliamentary Debating Society recently decided by a majority of twenty-three votes to eight, that: "It is in the best interests of South Africa that there should be no differentiation in the aims of the education of both Black and the White races in the country." The mover of the resolution was Rev. D. G. Mtimkulu, B.A., African Headmaster of Adams College High School, who graduated at S. A. Native College Fort Hare, and studied at Yale, U.S.A., and the London School of Economics. "The task of education is not to produce a good European or a good African, but a good man," he said. The opposition asserted the necessity to fight for the preservation of White civilization. In reply, the mover referred to their "fear" argument, and quoted Booker Washington's words: "You cannot keep the other man down unless you are willing to stay down with him."

Indian Opinion

FRIDAY, JULY 8TH, 1938

Wanted—Patience Or *Im*patience?

IN the course of a leading article eulogising the work of the past and the present Agents-General for India the *Natal Daily Mail*, dated June 29, writes:

> "In South Africa to-day the Indian is plainly denied political justice, and, members of a voiceless, voteless minority, it is not to be wondered at that the Indians sometimes view their position in a mood approaching despair. They should not, however, on this account allow themselves to be led into the adoption of wrong methods. The Agents-General of the past have held before their compatriots, and the people of South Africa generally, the example not only of the culture of India, but also of its patience; and Mr. Ian Colvin the further message of the country's growing national consciousness. These things are helpful, for, by confirming the local Indian in his self-respect, they should assist him to the main contribution which he himself must make to his own emancipation in South Africa—and that is a closer approach to European standards. There is far more hope in striving in that direction than in the futile and dangerous dream of "Non-European fronts."

Now the question really is what are the *right* methods that Indians should adopt to seek redress of their grievances in South Africa. Our contemporary turns down the dream of 'non-European fronts' as "dangerous." But what is the cause that has led to this dream? Has not the "Asiatic problem" in South Africa gradually been [illegible] "Indian problem" and has it not been latterly merged into the "Non-European problem"? Is not the trend of the present legislators to class the Indians among the non-Europeans?

We are, of course, not for that reason, advising our brethren to form a non-European front, because, we believe that Indians have a great heritage of culture and civilisation of their own behind them and a great country to look back upon. The conditions, therefore, of Indians in South Africa are not the same as those of the other non-Europeans, who are the actual sons of the soil. Moreover, Indians, who are not able to look after their own troubles have no right to meddle in others affairs, for they would prove incompetent to serve either. And lastly practice is better than precept and if only Indians could show by their own action how they can put up a clean fight with the Government against all the humiliations imposed upon them there is nothing to prevent the non-Europeans from adopting the same means for getting their own grievances redressed. The talk of a non-European front is, in our opinion, therefore, entirely thoughtless.

But then what is the course? "Closer approach to European standards," says our contemporary. Is not the door to that bolted by the segregation policy of the Government and by a number of other restrictive measures? Besides, there are two forms of European standards in South Africa. The example of one we constantly see in the gutters round about the bars and at other places. Though this type of White men may be lying in the gutters we are always made conscious of the fact that even their position is enviable to Indians because they have the franchise and are the legislators of to-morrow. But our Indian culture will never allow us to aspire for that form of European standard. The other form, as we understand it, is to live clean hygienic lives. This injunction could, surely, be imposed upon the people without passing legislation based on race or colour. Such discrimination. Mrs. Rama Rau very rightly stated in her speech at the Indo-European Women's Association function, that she had experienced race prejudices in other lands but "never has it been our lot to face such prejudice as there is in this country, prejudice that is supported by the law of the land."

Our contemporary refers to our virtue of patience. Indeed the Indian is capable of showing the patience of a donkey. We have not the slightest doubt that the true European mind will unhesitatingly admit that the Indian in South Africa has exercised more than enough patience in the circumstances in which he is placed. We would not be at all surprised if on that account he is looked down upon by Europeans who have a higher sense of honour and self respect. Patience is a virtue but at times it becomes a vice. In the case of Indians we think it has become a vice. Would that they became *impatient* rather than patient, not to aspire for or acquire material gains, but for higher ideals in keeping with the honour of India whose great culture and civilisation they are supposed to represent in this country.

There is a world of meaning in the very brief message sent to Indians in South Africa by Mahatma Gandhi: "Without self-sacrifice you will not be able to maintain your self-respect in that country," he said, and he further said that there should be no distinctions based on religion or Province. It means that we must all be united and if we wish to live in this country with any self-respect we must be prepared to undergo self-sacrifice. The day we are prepared to do this, and not otherwise, shall there be any hope of our status improving in this country.

NATAL INDIANS WELCOME MRS. RAMA RAU

A WELCOME reception was held in the City Hall, Durban, on Saturday night, July 2, under the auspices of the Natal Indian Congress, in honour of Mrs. S. Rama Rau, wife of the Agent-General for India. The Mayor, Mr. Fleming Johnston, presided over a large gathering of Indians including nearly 200 Europeans.

After the usual garlanding ceremony was over the Mayoress, Mrs E. Cyrus, officially welcomed Mrs. Rau on behalf of Durban, especially the women of Durban. The Mayoress referred to the lack of Indian women in the social work of Durban. In this sphere of charitable work women were much more capable than men. She trusted that Mrs. Rau would be able to remedy this.

Swami Bhawani Dayal, President of the Natal Indian Congress, in the course of his speech said, Mrs. Rama Rau, who despite her stay in this country, has endeared herself with us all, she comes to us with a well established reputation of a public worker, and of what we know of her leads us to believe that during her sojourn in this country she will still add to that reputation.

"Mrs. Rau has been associated with many international gatherings of women and had done much to interpret India to Europe. A striking proof of this fact was furnished when all public bodies combined and met in London to say farewell to Mrs Rau before she sailed for South Africa.

Abundant evidence of her popularity has come from all quarters and what has been England's loss has been this country's gain.

Mrs. Rau is the third of our overseas distinguished countrywomen who has come to help in the amelioration of our position in the Union, the other two being Mrs Sarojini Naidu and Kunwarani Lady Maharaj Singh.

They welcomed Mrs. Rau, the speaker said, not only as the helpmate and wife of the Agent-General, but as a distinguished representative of that band of brilliant women who are breaking new grounds in the public life of India —women legislators, women politicians, women professors, women aviators and women in those walks of life which were once regarded as the prerogative of men.

Mrs. Rau, he said, had another claim to their affection because she was a niece of Sir Tej Bahadur Sapru, a statesman of world renown who pleaded our cause with an eloquence and logic that even General Smuts could not refute the justice of our claims at the Imperial Conference of 1918. It was Sir Tej who defined the Indian position in the British Commonwealth of nations, as members of the King's household and not of his stable. For his able advocacy of our cause, we shall be always grateful."

The speaker extended a very cordial welcome to Mrs Rama Rau on behalf of the Natal Indian Congress and expressed the hope that her stay and that of her husband amongst us will be a very happy one. He assured her of the co-operation of both men and women in her work.

The President also referred to the services of Mr H. Robinson, the ex-Protector of Indian Immigrants who had just retired after a long service. He said Mr Robinson was truly a protector and friend of the Indian community, and they at all times had sufficient proof of his interest in the welfare of the Indian community. To him they owed a debt of gratitude. After years of consistent agitation on the part of the Congress, the Government extended to the indigent and aged of our community a form of old age pension of 10s a month.

The one thousand indigent aged Indians who have been granted this pension of 10s a month, owe this relief to them, to a great measure to the sympathetic and patient endeavour of Mr. Robinson and his staff. May he be long spared to enjoy his retirement. We also welcome Mr. Stead who, we hope, will extend the same interest and concern in matters Indian as his predecessor had done. We assure him of the Congress's hearty co-operation. We are sure he will truly uphold the position of being Protector of Indian Immigrants."

National Council Of Women

Mrs. M. Asher, Vice-President of the National Council of Women, referred to the twenty-one organisations that bid farewell to Mrs Rau on her departure from England and said we are proud to have such a distinguished woman amongst us. Mrs Asher said she belonged to a Council on which there were representatives of every section of the community—the European, the Bantu, the Indian and the Coloureds. "With one voice," she said, "The National Council of Women will be behind you whenever you call and you will find sympathy and goodwill and practical help in all the schemes for the uplift of our sisters, the Indian women."

Mrs J. W. Godfrey and Miss Sylvia Lawrence welcomed Mrs. Rau on behalf of the Indian women. Miss A. Goswalla, a girl of 14 who is sitting for her matriculation examination this year, spoke on behalf of Natal school girls. Her beatiful speech was loudly applauded by the audience.

Mrs. Rama Rau

Acknowledging the welcome, Mrs Rau said she was deeply touched by the great welcome she had received. She said she did not deserve even half the good things said about her. Her position, she said, was a very difficult one.

"I have been among you [illegible] tonight. I have been invited across the Union to study the deeper problems touching the Indian community, which is hampered by barriers. But my advice to you is not to lose courage, for suffering forms strong characters."

There was a message a few days ago, went on Mrs. Rau, from Mahatma Gandhi, who was dear to all in India as well as to South African Indians, with whom he spent the earlier part of his life. He expected them to maintain solidiarty and unity and eventually they would win their way through.

Referring to the lack of the Indian women interested in community affairs, Mrs Rau said that she was astonished that Indian women had not co-operated wholeheartedly at every step in the life of the Indian community. If she remembered rightly, it was both men and women who stood by Mahatma Gandhi when he initiated non-co-operation movement in South Africa. She was surprised that when apparent peace was restored there should not be enough women to carry on the work.

She referred to the present awakening among the women of India who were taking an active interest in all public affairs and in many instances were holding responsible posts, and exhorted the Indian women in South Africa not to lag behind their men folk but to come forward to help in the social, educational and even political advancement of the community.

Referring to colour prejudice she said, "Colour, like beauty is skin deep and human beings are the same, whether Black or White."

Mr. K. R. Nayanah, Mr. H. Robinson and Mr A. I. Kajee also addressed the gathering which terminated at 10.45 p.m. with the singing of the National Anthem.

BANQUET TO MR. AND MRS. RAMA RAU

A BANQUET was given in honour of the Agent-General for India and Mrs. Rama Rau, by the Transvaal Hindu Seva Samaj at the Langham Hotel, Johannesburg, on June 24. The banquet was attended by leading members of the Transvaal Indian community and a number of Europeans among whom were two M.P.s and a Senator.

Mr. N. M. Mistry, president, Transvaal Hindu Seva Samaj, at the outset welcomed the guests and garlanded Mr. and Mrs. Rama Rau and the chairman, Mr. Leslie Blackwell, K.C., M.P.

The toast of Mr. and Mrs. Rama Rau was proposed by Mr. Z. V. Parekh.

Seconding Mr. S. Barnett Potter said Mr. Rau's predecessors were men of intellectual distinction, social eminence, of great experience in public affairs, of character and charm.

"It seems to me," added Mr. Potter, "that the representatives of the Indian Government in this country have been rather better than we deserve, judging by the affronts the less reputable of the European community has seen fit to inflict upon the Indian community."

It was an indefensible state of affairs that two hundred thousand people in this country, heirs to an ancient civilisation, should be denied the most elementary of political rights.

Indians were actually more law-abiding than Europeans. These distinctions hardly seemed apt in a society where nobody wrote books and somebody burned what books were written. While the savages of Europe were still wearing paint, India had already a flourishing civilisation.

The Agent-General

Mr. Rama Rau, replying, said he would do his utmost to improve the lot of his countrymen during the next three years. When he arrived in the country he was inclined to be somewhat optimistic. He had studied the situation for nearly six weeks and he now realised how difficult the position was.

"If after three years here I leave the status of Indians in South Africa no worse than it is now, I think it will not be a bad achievement.

"Many over-kind friends have stated that they are quite sure that I will achieve a great deal in South Africa," Mr. Rama Rau said. "I think their expectations are most unnecessarily embarrassing than the difficulties. The problem is so great as to be almost incapable of solution.

The Indian community, owing to circumstances beyond their control, had been forced, unfortunately, to give almost their entire attention to political issues and had little time to do much for the poorer section of their community.

He hoped to see an advance in charitable work during his tenure of office, and also the implementing of the 1927 agreement in the spirit in which it had been made.

Mrs Rama Rau

Mrs. Rau, in praising the work of the Samaj, said Indian women should be allowed to play their part. She agreed that the service the Indian women could render would be, comparatively speaking, on a smaller scale than the Samaj as a whole was able to render.

If that section could co-operate with the existing women's organisations she had no doubt they would make a valuable contribution to the social service that was so vital to the Indian community in South Africa.

Other Toasts

Mr. S. M. Nana proposed the toast of "South Africa." Responding, Senator Rheinallt Jones, said Mr. Rau would find in South Africa far more of real friendship than South Africa was sometimes given credit for.

Mr. Rau had confessed that he was at times pessimistic. But he would again become an optimist—that was one of the charms of South Africa. It was a difficult country, but it had charm. Although there was much colour prejudice in South Africa the personal relations between individuals of the different races were more friendly than was generally imagined.

He was inclined to believe that most of the country's racial troubles were caused by politicians. (Laughter) He hoped the Indians would equip themselves to meet the racial situation as it changed. It would be necessary, he believed, to consider what form of political representation the Indian community was prepared to take or ask for. He was a firm believer in democracy and to the common franchise.

They had to acknowledge the part the Indians had played in the economic development of South Africa. It was to the advantage of the State that every individual should contribute to the fullest of his powers towards its development of South Africa. It was to the advantage of the State that every individual should contribute to the fullest of his powers towards its development. There were great possibilities for goodness and greatness in South Africa, and in these possibilities the Indian community and its part to play. South Africa could at least be proud that it had given Gandhi to the world said Senator Jones.

Proposing the toast of "India," Prof. R. F. A. Hoernle said that country could look back on an unbroken history in culture; its great writings dated back to times before the Bible and the classical writings of the Roman civilisation.

He praised the suggested visit of leaders of Indian art and culture to the Union. He could imagine nothing better for the enrichment of South African culture and the increasing of contacts with best writers and artists of the Indian world.

Mr. D. U. Mistry replied and Mr. B. K. Patel toasted "Our Guests."

In reply, Mrs M. Ballinger, M.P., said the segregation policy put people in watertight compartments and deprived one section of the opportunity of seeing how the other lived. Where prejudice reinforced ignorance, it was a "very dangerous game." Every effort made to counteract that policy was a step in the right direction.

South Africans were not essentially unjust. They were as willing to recognise the rights of others as anyone in the world. They often supported injustice because they did not see its effects.

Mrs. Ballinger suggested an Indian propaganda effort to place facts before the European community in the Union.

Mr. P. S. Joshi proposed the toast of the chairman, Mr. Leslie Blackwell.

Mr. Blackwell urged Mr. and Mrs. Rau not to be pessimistic. They should not, he said, become obsessed with the stress of racial relations in this country to the extent of believing that their stay in South Africa would be an unhappy one.

He made the prediction that their stay would be happy and they would be as reluctant to leave the country as some of their predecessors. A large section of the European community by means of their understanding and affection, would do everything possible to assist them in the onerous task ahead.

During the evening a number of substantial donations were promised as a nucleus of a fund suggested by Mrs. Rama Rau, which would replace the necessity for collection rounds for social services.

The proceedings concluded with the singing of the Indian National Anthem, "Die Stem" and "The King."

Garlands were presented by Mr. Mistry, Mrs B. M. Desai, presented bouquets and Miss Kapitan sang the "Bande Mataram."

ESCAPE

By JAWAHARLAL NEHRU
In The "Modern Review"

THE Haripura Congress was over. The wonder city of bamboo that had risen on the banks of the Tapti was looking deserted. Only a day or two before its streets had been full of an animated jostling crowd, grave and gay, talking, discussing, laughing, and feeling that they were taking part in the shaping of India's destiny. But those scores of thousands had suddenly departed for their distant homes and a sense of emptiness hung in the still air. Even the dust storm had abated. Having a little leisure for the first time since I came, I wandered by the Tapti bank and, in the darkness of the approaching night, went up to the edge of the flowing water. I felt a little sad when I thought this magnificent city and camp, that had risen over the fields and waste lands, would vanish soon, leaving hardly a trace behind. Only the memory would endure.

But the sadness passed, and the desire that I had long [illegible] to go away to some far-off place, became strong and possessed me. It was not physical tiredness, but a weariness of the mind which hungered for change and refreshment. Political life was an exhausting business and I had had enough of it for a while. Long habit and routine held me fast but distaste for this daily round grew, and while I answered questions and spoke amiably as I could to comrades and friends, my mind was elsewhere. It was wandering over the mountains of the north with their deep valleys and snowy peaks, and precipices and gentle slopes covered by pine trees and deodars. It panted for escape from the troubles and problems that encompassed us, for peace and quiet and the gentle sigh of the wind.

At last I was going to have my way, to pander to my secret and long cherished desire. How could I trouble myself with ministries coming or going, or the melting pot of international affairs, when the door of escape lay open before me?

I hastened north to my city of Allahabad and found to my dismay that some trouble was brewing. I grew irritated and angry with myself. Was I going to be thwarted and prevented from going to the mountains because fools and bigots want to create communal trouble? I reasoned with myself and said that nothing much could happen, the situation would improve and there were plenty of sensible people about. So I argued with and deluded myself, possessed by the desire to go away and escape. Like a coward I crept away when my work lay in Allahabad.

But soon I had forgotten Allahabad and its troubles even the problems of India receded into some corner of my brain. The intoxication of the mountain air filled me as we climbed up the winding road to Almora in the Kumaun Hills. From Almora we went further up to the Khali, riding on sturdy hill ponies for the last part of our journey.

I was in Khali where I had longed to go for the past two years and it was pleasant to be there. The sun was setting and there was a glow on the hill sides and a hush in the valleys. My eyes searched for Nanda Devi and her companion peaks of the snowy range, but they were hidden by the clouds.

Day succeeded day and I drank deep of the mountain air and took my fill of the sight of the snows and valleys. How beautiful and full of peace they were, and the worlds we seemed far away and unreal. Towards the west and the south east deep valleys, two or three thousand feet below us, curved away into the distance. Towards the north towered Nanda Devi and her white clad [illegible] precipices, [illegible] led to the depths below, [illegible] the curves of the hill sides were soft and rounded, like a woman's breast. Or they would be cut up [illegible] terraces where green fields witnessed to the industry of man.

In the morning I lay bare bodied in the open and the gentle caress of the mountains took me into its warm embrace. The cold wind from the snows made me shiver a little, but the sun would come to my rescue and fill me with warmth and well-being.

Sometimes I would lie under the pine-trees and listen to the voice of the wandering wind, whispering many strange things into my ears, and lulling my senses, and cooling the fever in my brain. Finding me unguarded and open to attack, it would cunningly point out the folly of men's ways in the world below, their unceasing strife, passions and hatred, their bigotry in the name of religion, the corruption of their politics, the degradation of their ideals. Was it worthwhile going back to them and wasting one's life's effort in dealing with them? Here there was peace and quiet and well-being, and for companies we had the snows and the mountains and the hill sides covered with a multitude and a variety of trees and flowers, and the singing of birds. So whispered the wind, softly and cunningly, and in the enchantment of the spring day, I allowed her to whisper.

It was early spring still in the mountains, though down below summer was already peeping in. On the hill-sides the rhododendron flowers made bright red patches which could be seen from afar. The fruit trees were full of bloom, and millions of tiny leaves were on the point of coming out to cover with their fresh and tender and green beauty the nakedness of many of the trees.

Four miles from Khali, fifteen hundred feet higher up, lay Binsar. We went there and saw a sight which we can never forget. Stretched in front of us was a six hundred mile stretch of the Himalayan snowy range, from the mountains of Tibet in those of Nepal, and in the centre towered Nanda Devi. There was Badri Nath and Kedarnath and many another well-known place in that wide expanse, and past across them lay Kailas and Mansarovar. What a magnificent sight that was! and I gazed at it spell bound, awe-stricken with the majesty of it. And I grew a little angry with myself when I thought that I had missed this overwhelming beauty, in a corner of my own province, all these long years, though I had wandered all over India [illegible] many distant countries. How many people in India had seen it or even heard of it? How many of the tens of thousands who visit annually the cheap and tawdry hill-stations in search of fun and bridge?

So the days passed and the contentment grew in my mind, but also a fear that my brief holiday will soon end. Sometimes a huge bundle of letters and newspapers would come and I viewed them with distaste. The post office was ten miles away and I was half inclined to let my mail rest there, but old habit was too strong and the possibility of finding a letter from some dear one far away made me open the door to those unwelcome intruders from outside.

Suddenly there came a rude shock. Hitler was marching into Austria and I heard the tramp of barbarian feet over the pleasant gardens of Vienna. Was this the prelude to that world catastrophe which had hung over us for so long? Was this war? I forgot Khali and the snows and the mountains and my body became taut and my mind tense. What was I doing here, in a remote corner of the mountains, when the world was on the brink and evil triumphed and had to be countered and checked? Yet what could I do?

Another shock came—communal riots in Allahabad, many heads broken and a few persons killed. A few men dead or lived did not matter much, but what was this disgusting madness and folly that degraded our people from time to time?

There was no peace for me there even in Khali, to escape. How could I escape from the thoughts that tormented my mind, how could I run away from my trembling heart? I realised that we had to face the world's passions and endure the word's anguish, dreaming sometimes, it may be, of the world's deliverance. Was this dream just a phantasy of the dreamer's mind or was it something more? Will it ever take shape?

For a few days more I stayed on in Khali, but a vague disquiet filled my mind. Slowly a measure of peace returned to me as I gazed at those white mountains, calm and inscrutable and untouched by human folly. They would remain there whatever man did, and even if the present generation committed suicide or went to oblivion by some slower process, the spring would still come to the hill sides, and the wind will rustle through the pine-trees, and the birds will sing.

But meanwhile there was no escape whatever of good or ill the future might hold. There was no escape except to some extent in action. No Khali could smother the mind or drug the heart into forgetfulness. And so to Khali I bade good-bye, sixteen days after I had come there, and wistfully I took my last long look at the white peaks of the north and imprinted their noble outline on the canvas of my mind.

THE NEW INDIA

NON-VIOLENCE IN INTERNAL AND INTERNATIONAL AFFAIRS

[1]

By
LORD LOTHIAN
In "The Observer"

(*Continued from last week*)

AGAIN, how is it to be applied in international affairs, and especially in a world where war is totalitarian where combatants are no longer in contact with one another, but organise mass massacre from afar, and where the walls of publicity are closed by Government controls? Mr. Gandhi, following the *Gita*, is no "escapist" from the struggles of this world. Nor does he preach non-resistance, to evil. He preaches resistance, but by non-violent means. But, as he has often declared, non-violent resistance is far more difficult and far more heroic, even though worse if it is properly applied it may also be far more effective, than violent resistance to aggression. If, he has said, the Abyssinians had refrained, on principle, from opposing the Italian invasion by violence, but had, to the last man, woman and child refused to do any work or sell any food or render any service, and had been willing to endure stripes, and jail, and machine-gunning, and any other form of violence rather than co-operate with the Italians in their invasion, but throughout loving and not hating their oppressors, their resistance would have been effective, and Abyssinia itself would, by now, be purified, ennobled, and free. That policy argues a degree both of heroism and discipline which no nation yet possesses, and nobody is stronger than the Mahatma in insisting that to be a pacifist because you are afraid of the loss and suffering involved in resistance is utterly fatal, and that if you are not ready for non-violent resistance it is better to resist wrong by violence than not to resist it at all.

Need Of Federation

Moreover, even a successful system of non-violent resistance to aggression is no final solution for the international problem. War and the economic dislocation which is one of the causes of war, can only be ended when the anarchy of sovereign nations is also ended. India would not have peace if she consisted of twenty or thirty "non-violent" sovereign States. She would still have to achieve a federal union. Non-violence, even if it triumphed in Europe, would not bring peace to Europe, unless it also induced its peoples to enter a European Federation. Thus the creed of "non-violence" requires re-interpretation on its international side no less than in its application to the responsibility for internal government and to the problem of Federation.

Defence And Foreign Policy

The Constitution has also to make possible an agreed solution of the problems of defence and foreign policy. To-day India has not the indigenous army necessary both for internal order and external security. She can only provide for this at present by arrangement with Great Britain. Moreover, in the modern world, owing to the shrinkage in time and space, no nation can stand alone. India has been profoundly shocked by the aggression of Fascist Powers in Europe, Africa, and Europe. But Indian Marxists are opposed to India joining the so-called united democratic and Socialist international front on the ground that Democracy is only Capitalism camouflaged, and that India's first duty is to wrest her own complete independence from Britain as the necessary prelude to inaugurating an economic revolution at home. But the vast majority of Indians would probably now prefer close association with the system of collective security known as the British Commonwealth of Nations, provided that a representative Indian Ministry was free to settle the terms and conditions of such association and the contribution to common defence which it involved.

Marxism

Then there is the unsolved issue between Marxism and constitutional methods of social reform. In my opinion Karl Marx did the working classes of the world the most calamitous disservice when he taught them that violence was the only method by which Socialism could be realised. Unless all recent history is belied, it is clear that attempts to establish Socialism by confiscation and violence produce not Communism but Fascism. In practice the vote is the one instrument which the masses can use effectively for achieving their own emancipation. Resort to violence always, in the end, spells the triumph of some dictatorial minority, which, whatever its professions, rapidly becomes mainly concerned to protect its own privileges and power and to suppress by secret police, all opposition to itself, so that individual liberty disappears. And there is not the slightest doubt that in India to-day a resort to revolutionary violence sufficiently successful to break down the present administrative system would set in motion other forms of organised violence—communal, princely and racial—some of them supported from outside India, which would produce not a smooth transition to Communism, but civil war, beside which the Spanish war would be child's play. Whatever we may think of the ultimate aspects of Mr Gandhi's creed of non-violence, there is no question that he is right in his judgment that resort to violence for political purposes in India would be fatal to the unity and liberty of India itself.

Separate Electorates

Finally, the Constitution ought to help towards the agreed elimination of communal separate electorates and their consequence, the existence of only a single effective party in many of the provinces. A true democratic system depends upon the existence of at least two parties, so that the electorate, when it is dissatisfied with the Govern-

meal, can entail an alternative to office. Single party government tends to intolerance, corruption, inefficiency, and dictatorial methods, and criticisms of certain Congress Provincial Governments on some of these grounds are already to be heard.

The Making Of All-India

The constitutional problem in India is, therefore, immensely complicated. On the one hand it has to give representation to very diverse elements and parties, so that the Legislatures will speak for India, and for an India which is changing all the time. On the other hand, it has to bring into being Ministries and stable legislative majorities strong enough to assume responsibility for the government of India as Britain relinquishes it, because they command the confidence of the country as a whole. The task of All-India government is something entirely different from and far more difficult than that of provincial autonomy. The provinces are, linguistically and otherwise more or less homogeneous. But while India is now strongly nationalist, it has still to achieve that inner unity of spirit and language and that mutual confidence between communities, States, and provinces which will enable it to stand firmly on its own legs. Only a month ago, Mr. Gandhi, with his accustomed honesty, wrote in *Harijan*: "The communal riots in Allahabad—the headquarters of the Congress—and the necessity for summoning the assistance not only of the police but even of the military, show that the Congress has not yet become fit to substitute the the British authority." Congress hopes to achieve that unity by inducing the electorate to defeat all opposition to its policy. But the other elements are certainly not going to allow themselves to be easily "steam-rolled."

The New Act

I have long held the view that the new Act, with all its defects and anomalies, corresponds far more closely to the present-day realities in India than its Indian critics have been willing to admit. It is also sufficiently flexible to make possible both the gradual transformation of Indian political life by ordinary democratic processes, and the transference of the tremendous responsibility for Indian government from British to Indian hands in proportion as Indian parties are really willing and able to assume it. But that is a vast subject on which I have no space to enter here.

INDO-EUROPEAN WOMEN'S ASSOCIATION

WELCOME TO MRS. RAMA RAU

A MEETING of the Indo-European Women's Association and a reception of welcome to Mrs. Rama Rau was held at Mrs. L. F. Kanthack's residence in Bankold, Johannesburg, on June 21. The Mayoress of Johannesburg, Mrs. Fotheringham; Mrs. D. C. Hofmeyr, mother of the Minister for Social Welfare; Mrs. H. Earle Russell, wife of the Consul for Czechoslovakia, were guests of honour.

Among about 80 women present were: Mrs. I. Kuper, vice-president; Mrs. Coovadia, vice-president; Mrs. H. Berge, honorary secretary; Mrs. Cassim Adam; Miss J. Kaplan, of the Indian Girls' School which Mrs. Rama Rau and Mrs. Hoernle had visited in the morning; Mrs. R. L. Eason; Mrs. James Donaldson; Mrs. F. K. Kanthack; Mrs. C. St. J. Bird; Mrs. J. Rosenberg; Mrs. Gordon; Miss Francis; Mrs. Varachia; Mrs. A. Ernest; Mrs. P. K. Naidoo; Mrs. W. Godfrey; Miss J. Alexander, of the India Government School; Mrs. A. Pratt-Nickells; Mrs. G. H. Thwaites, of Ofcaloo; Mrs. J. D. Alexander; Mrs. G. Palmer; Mrs. Douglas Cameron, and her guest, Mrs. M. Thomas, of Scotland; Mrs. Norman Bennett; Dr. Mary Thompson and Mrs. E. Park, of the clinic; Miss E. Katz and Mrs. Sydney Jones.

Mrs. Rama Rau was garlanded by the Muslim women and the Association presented bouquets to her and to Mrs. Fotheringham.

A stirring appeal to the Indian women in South Africa to take a more active part in working for development in social welfare was made by Mrs. Rama Rau. "It is not so long ago," said Mrs. Rama Rau, "that Mahatma Gandhi drew out high-spirited women in this country and prepared them to face much in the cause of the Indian movement. Indian women should draw on the courage that blustered them in Mahatma Gandhi's time."

Mrs. Rama Rau said she realised how much they were hampered but she had great faith in the strength of character of Indian women. When women of India had made up their minds to do something, in the face of the hampering of age-long customs and tradition, their progress had been phenomenal. In India to-day there was such a new current of life in the social structure that, in spite of hampering, women, who had never before left their homes, had had the courage to carry on electioneering campaigns, and 51 women are now in the various parliaments of India.

"It is unfortunate that you in South Africa," she said, "should be separated from the motherland and from this current of inspiration, but, with the help of these thinking European women, who have had the extraordinary courage to stand out for such work and form this Indo-European Association, you should do much. In India, too, we are guided by the British element and have always owed a great debt of gratitude to those famous women who have led and who have built up the women's organisations that are so strong in India to-day."

"Never has it been our lot to face such prejudice as there is in this country, prejudice that is supported by the law of the land. The depression that has faced me over the problems of this country has been somewhat lifted by meeting a group such as this."

Mrs. R. F. A. Hoernle, president of the Association, said the Association had been formed so that Indians and Europeans could learn each others problems. Out of it had grown the Indian Welfare Association, which now had two clinics. To-day there were 140 girls in the school that had recently been started. But it was in a beautiful building.

In the Transvaal Indians could not own land and sometimes could not even rent land.

"In this land of great spaces Indians cannot find half an acre of land for a school. There are 10,000 Indians in Johannesburg."

The Provincial Department had been most generous, but until Indians could own land, no school could be put up.

Mrs. Hoernle appealed to all present to move for the acquiring of land, so that every section of the community could be more fitted to play its part in the building up of the nation.

Thanks

Mr. Nathoo Vithal Morar, of Dundee, Natal, desires to thank his many friends and relatives throughout the country for the very kind floral tributes and messages of sympathy extended on the occasion of the very sad and untimely demise of his loving brother Jekisan who passed away on 20th June, 1939, at Dundee, Natal.

India Letter

(News Culled From Indian Papers)

How An Englishwoman Sees India

HER impressions of present-day India gained during a recent visit to attend the All-India Women's Conference were given by Mrs. Lankester at a public meeting held at the Friends' Meeting House, Manchester, by the Women's International League. Mrs. Lankester said that she attended the conference as a representative of the International League and was the guest during her stay of various Indian families. It was a return visit to India, after an absence of nearly 20 years, and she had been amazed by the changes that had taken place in that period. India had passed through her imitative stage of trying to copy the West and was surging with new ideas and thinking nationally. And to its doctrine of non-violence India had a valuable contribution to make towards the preservation of world peace. The message from the women of India was that they were ready to join with women of all other nations to work for peace. During her stay, said the speaker, she had the privilege of an interview with Mahatma Gandhi. Mrs. Lankester concluded by stating that while Constitution was working well, a terrible obstacle had loomed up in the Federation Act. "The people will resist if this Act is imposed without their consent," she declared, "for they are all against it. And if the Government do force the measure there is bound to be trouble."

The Congress Governments

Reviewing the work of Congress Governments, Pandit Jawaharlal Nehru, addressing a large gathering at Poona, made a critical analysis of the gains which had accrued to the Congress and the losses sustained by acceptance of office. To the credit side were the growth of Congress power, the increase in Congress prestige, the widening of Congress influence and the enactment of beneficent legislation for the masses, thus vindicating the Congress claims. On the debit side, there appeared items that were clearly against in terms of the ultimate goal of Purna Swaraj. Their energies were now slightly deflected from the mass struggle for Swaraj and in place of singleness of purpose in achieving that goal, they had now become immersed in immediate issues. The Congress had now attracted into its fold thousands who were not out for achieving Swaraj or to join the fight but were seeking personal gains. Above all, there was the fact that the Congress had lost the chastening and bracing opportunity of action, of fighting imperialism directly and thus of deriving more strength. Panditji pointed out that with office acceptance they had been unable to wipe out the evils of imperial economic exploitation and the poverty and misery of the masses. He said it was no use trying to gain by the weakness of one's opponent. Success could only be achieved by relying on one's own strength.

"Times Have Now Changed"

"Impertinence or incompetence?" This is said to have been the question with which Pandit Govind Ballabh Pant, the U. P. Premier, is reported to have faced a high European officer in the United Provinces. The story goes that this officer is a near relation of one of the highest officers of the Crown in India. It is alleged that he made certain objectionable remarks on certain orders passed by the Government which he was evidently required to carry out. His attitude showed that he was still moving in the old bureaucratic rut and he thought that he could trifle with the Congress Government. But he caught a Tartar in Pandit Pant. It is said that this officer approached his big relation to help him. His relation despite his great power and influence, however, expressed his helplessness to intervene. He frankly told him that the times had now changed and the only safe course for him was to confess his incompetence. That might, he said, lead to his reduction or some other form of punishment. But if he used impertinence, he should be prepared for his dismissal. The officer concerned tried to give some plausible explanation avoiding a direct reply to the Premier's question, but the Premier would have none of it. In the end the officer was compelled to admit that his action was due to incompetence and expressed his regrets to the Government. It is said that under these circumstances some form of departmental punishment only was given to the officer concerned.

Undiluted Swaraj

"Let my hoisting of this flag be a warning to the British Government that any attempt to force the constitution on us against our will is bound to fail. If the British Government yields gracefully, it would do good to all; but if they do not, we will have to wrest it from them," declared Mr. V. V. Giri, Madras Minister for Labour and Industries, hoisting the National Flag at the Nehru Maidan states a message from Dalmamund. Mr. Giri continued "We want undiluted *Swaraj*, not Dominion Status. We want full political and economic freedom, not unreal power, which will not give three square meals a day to crores of people in this country and find clothing, housing and old age pensions for them."

Preparations For Next Congress Session

Work in connection with the forthcoming session of the Indian National Congress in Mahakoshal has already begun and the President of the Provincial Congress Committee, Thakore Chedilal, has taken steps to organise a well-disciplined volunteer corps. A training camp, for training officers of the volunteer corps, is opened at Betul and applications have been invited from every district headquarters of such persons as are prepared to undergo the necessary training. Efforts are being made to enrol as many members of the reception committee as possible within a very short time. Leaders of the province, including Thakore Chedilal, Seth Govind Das and Seth Sheo Dass, will undertake a tour of the districts very shortly with a view to carry on propaganda as also collect funds for the reception committee.

League Invites Mr. Syama Prasad Mookerji

Mr. Syama Prasad Mookerji, Vice-Chancellor of Calcutta University, has received an invitation from Geneva to attend the annual general session of the International Committee on Intellectual co-operation of the League of Nations, as India's representative in place of Sir Sarvepalli Radhakrishnan. The session will be held from July 11 to 17.

Temple Opened By Madras Minister

A temple for the use of all classes, including Harijans, was opened in the newly-constructed Devacotta Zamindars' Colony at Karaikudi by Mr. V. V. Giri, Madras Labour Minister. This is the first temple in South India thrown open to all classes after the Travancore proclamation. The portraits of the Maharani and the Maharaja of Travancore were unveiled inside the temple on the occasion.

TRANSVAAL INDIANS MEET IN CONFERENCE

THE Provincial Conference of the Transvaal Indian Congress was held in the Patidar Hall, Johannesburg, on June 26. The conference was specially called to consider what attitude the Indian community should adopt towards the Transvaal Asiatic Land Commission and the Mixed Marriages Commission. The Agent-General, Mr. B. Rama Rau, in opening the conference said that during the few weeks he had been in South Africa nothing had disturbed him so much as the lack of harmony in the Indian community of Natal, and he was very greatly encouraged by the fact that in the Transvaal he would have a united Indian community and would have the support of every section in any efforts that he and his wife might make for the common benefit of the Indian community.

"I hope you will always maintain this unity," said the Agent-General, "for I cannot emphasise too strongly the importance of a united body which is in a position to offer effective opposition to any discriminatory measures of legislation.

Dealing with the two Commissions recently appointed by the Government, Mr. Rama Rau said: "It is rather unfortunate that in spite of the strenuous efforts made by my predecessor, Sir Russ Ali, and the Congress were not able to prevent the appointment of these Commissions and you have now carefully to consider what attitude you should take up in regard to them.

"I quite understand your resentment at the appointment of the Commissions to deal with these two subjects, but that should not prevent all possible steps being taken to safeguard the interests of the Indian community and the honour and dignity of the Indian community.

The Agent-General expressed the conviction that inquiry would fully establish that the Indian community had contributed very little to the mixed population of South Africa. It was remarkable to what a small extent there had been miscegenation between the Indian community and the other communities, and he could not believe that any Commission could come to the conclusion that the problem, so far as the Indians were concerned, was serious enough to justify legislation.

The danger in the Land Tenure Commission was that the Government might recommend that the law regarding land tenure should be tightened up. On the other hand, the Commission might come to the conclusion that the law was so iniquitous that it should be amended. He felt convinced, therefore, that the Indians should put their case before the Commissions as strongly as possible.

"I strongly advise you, before taking any step in the matter, to consider what is your duty to the Indian community," said Mr. Rama Rau. "You have to safeguard their interests. It is not a matter of mere resentment. The whole future of the Indian community is involved and I [illegible] you to consider the issues very carefully before you come to any decisions."

Resolutions

Resolutions were passed to the effect that the conference emphatically protested against the action of the Government in appointing the two Commissions; empowering its officials to submit representations to the Asiatic Land Tenure Commission pressing for the repeal of discriminatory legislation, and to oppose any proposal to curtail existing rights of Indians; and to tender evidence to the Mixed Marriages Commission [illegible] against legislation [illegible].

36 votes were given in favour of tendering evidence and 11 in favour of boycotting the Commissions.

South African News In Brief

African Heroism—And Its Reward?

THE *South African Outlook* for June reports an act of heroism by a young Native girl who gave her life in trying to save her mistress and a small child from death by fire. She ran into the house in which they had been trapped, succeeded in saving the child, and returned to save the woman. She was overcome, however, and both she and her mistress died shortly after [illegible]. This is another touching example of the devotion and loyalty of which African servants are capable.

[Nevertheless is it not a fact that they are to be kept in South Africa under the existing laws eternally as "hewers of wood and drawers of water?"—Ed.]

Mixed Marriages Commission

The Mixed Marriages Commission which was commenced last Friday with Mr. Charles W. de Villiers, K.C., as chairman, has advertised and made other inquiries for witnesses, with comparatively little success, since a press message from Pretoria. It is now hoped that witnesses will be ready to give evidence before the Commission at its first public sitting, to be held in Pretoria on September 5. The Commission is anxious to find people to give evidence and has asked for memoranda in connection with the mixed marriages problem. If witnesses should now come forward it is still possible for the Commission to report before the end of the year.

Governor-General's Garden Party

At the Garden Party given last Monday in Durban by H. E. The Governor-General and Lady Duncan, several leading Indians were invited among whom were, Mr. and Mrs. Omar Haleo Amod Jhaveri, Mr and Mrs. Kapoorjee J. Randeria, Mr. and Mrs. V. Lawrence, Mr. and Mrs. J. W. Godfrey, Mr. and Mrs. Albert Christopher, Mr. and Mrs. Ahmed E. Sheikh, Swami Bhawani Dayal and Mr. V. S. C. Pather. The Agent-General, Mr. B. Rama Rau and Mrs. Rau were also present. There were about a thousand guests. This is supposed to be the first time in the history of South Africa when Indians have been invited to a Governor-General's function.

Hours Of African Clearing Station

The hours of attendance at the African Clearing Station, in Beatrice Street, Durban, have been altered as from July 1, to 8.30 a.m. to 12.30 a.m. every day except Sundays. Previously the hours used to be 8.30 to 9.30 a.m. and 11 a.m. to 1 p.m.

Wedding Reception At Pretoria

On the auspicious occasion of the wedding of his son, Mr. Haji Moosa Ebrahim, a prominent merchant of Pretoria, gave a grand reception at the Empire Theatre, on June 19. The Mayor of Pretoria, Councillor J. J. Cooke, and other members of the City Council, were present. Many interesting speeches were made in which good wishes to the bride and bridegroom were expressed. Mr. M. Ismail, J.P., President of the Chamber of Commerce, in the course of his speech said, European should give Indians a just and square deal and added that with mutual understanding and sincere co-operation there would be continued harmony in the relations of the two races. The host expressed his thanks to all those who had so kindly responded to his invitation and also for the good wishes expressed by them to the newly wedded couple.

Surat Hindu Association

A welcome reception under the auspices of the Surat Hindu Association was given at the Arya Samaj hall on Monday, July 4, in honour of the Agent-General and Mrs. Rama Rau. The hall was tastefully decorated. The chairman, Mr. N. B. Naik, in welcoming the honoured guests paid a warm tribute to their

work. Miss V. M. ... garlanded the guests on behalf of the ... Speeches were made by Messrs. Jean ... Member of the ... Provincial Legal, E. ... Secretary, and V. I. Pather. Mrs. D. M. ... on behalf of the Ladies and Miss ... Progress and Craft of the Girls' ... Provincial Society School. In reply Mr. ... Rao said ... by the ... and said that he would like to see all sections of the Indian community united. Mrs Rama Rau speaking in Hindustani said that Indian women must discard old customs and superstitions and work for the social welfare and uplift ... of the ... She expressed her willingness ... would to assist them. The ... at a presented banquet to Mr C. J. Mehta and ... who were leaving for ... of ... Society Law ... meeting terminated ... a vote of thanks by Mr. P. ... Gujarati and ... national song by Mr Mohan D. Misri.

Indian Scouts Honour Mr. Robinson

... Indian Boy Scouts Association ... a farewell to Mr Robinson, on ... Mr. ... Provincial ... to the ... Mr A C Steyl, will continue the scout policy. He was the first Protector to have been honoured by the Indian community. He wished Mr. Robinson success with many years of prosperity, long life and happiness. Mr. Robinson was garlanded by a Boy Scout and presented with a bouquet. Other speakers were Messrs. Advocate S. R. Pather, Swami Bhawani Dayal and Geo. H. Hindson. Messrs. L. Hegnath and E. V. Naidoo and other officials of the association were also present.

Indian Social Service Committee

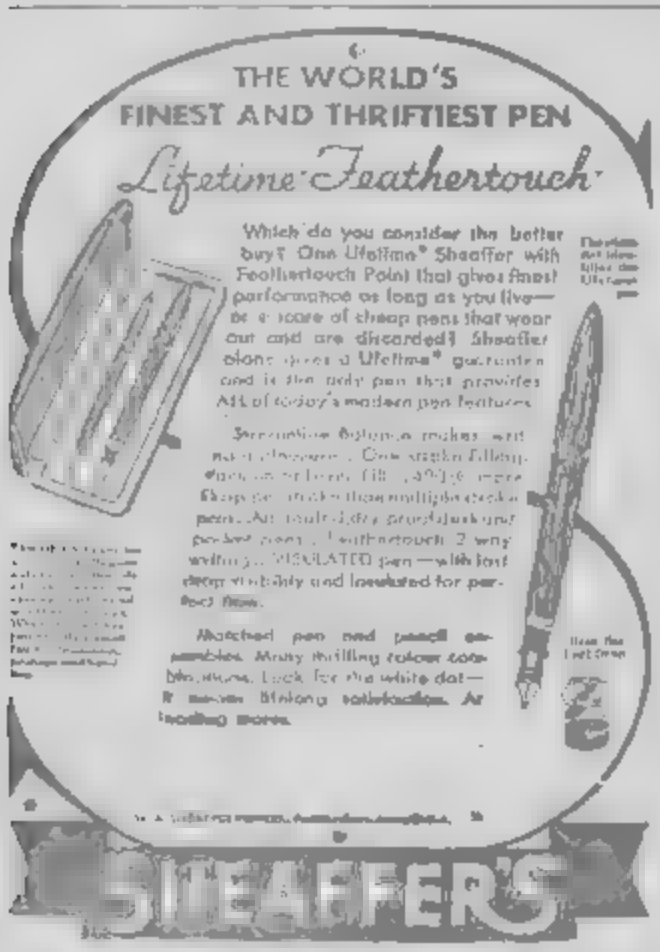
The fifth annual general meeting of the Indian Social Service Committee (Clairwood Branch), will be held at the Krishna Theatre Hall, on Sunday, July 10, 1938, at 2.30 p.m. The public are invited by the secretary to attend Agenda:—Minutes; Correspondence; annual report and balance sheet; elections of office-bearers, and general.

Late Mr. M. R. Naidoo

After an illness lasting for more than six months, the sad and untimely demise of Mr. M. ... Naidoo, aged 32 years, took place at his residence, Retief Street, Pietermaritzburg. The late Mr. Naidoo was married 8 years ago to the youngest daughter of Mr. A. H. Peters. He was vice-president of the Colonial Born and Settlers Indian Association. The funeral took place at the Catholic Cemetery, Maritzburg after a service at the Roman Catholic Church. Father O. Gabriel conducted the service at the graveside. The funeral was attended by a large circle of friends and relatives. Educated at the York Road Government Indian School at Maritzburg, the late Mr. Naidoo accepted employment in the motor trade. In 1937 he started his own business with marked success as a dealer in mechanical goods. He was Life Vice-President, Maritzburg Indian Lawn Tennis Association; Secretary, Maritzburg Indian Cycling Club; Patron, Young Colonials Football Club; Secretary, Indian Young Men's Association; First librarian and member, Hindu Young Men's Association; and held a number of other official positions. Formerly he was a well known soccer player, he also held many first positions in cycle road race. He leaves behind to mourn his loss, his grieving wife and only daughter, and a large circle of friends.

The Late Mr V. Pillay

The death has occurred after a short illness of Mr. V. Pillay second son of the late Mr. V. M. N. Pillay of Port Elizabeth. The deceased was a highly respected member of the Indian community in Port Elizabeth and his sudden death came as a shock to all those who knew him. He had 26 years service with the postal department of Port Elizabeth and during this time he was held in very high esteem by his colleagues despite of the fact that he was the only Indian on the postal staff. He married the eldest daughter of the late Mr. M. Sammy of Kimberley who is now left to mourn his loss together with five children. The funeral was attended by a large number of friends and relations.

અમેરીકાની બનાવટની ફ્રનીબાર્ગ એકી અવાજે વખાણાએલી.
છેલ્લી પર્યંત ક્વોલીટ ગેરન્ટી સાથે
શીફરની પેન અને પેનસીલો તેમજ રોલ્ડ ગોલ્ડની
જુદી પેનસીલો મળી શકશે.

સોલ એજન્ટ :

Wholesale Stockists —

I. C. ASHABHAI & Co.,

35, Commissioner St., JOHANNESBURG.

'Phone 333716. P. O. Box 4838.

Congress Jubilee Albums

An artistic Jubilee Album containing the photos of all Congress Presidents from 1885 to 1935. The pictures have been done in three colours with smart decorative borders. The best available pictures of the Congress Presidents have been chosen for the colour printing.

Price: 2s. 6d.

To Be Had From:—

"INDIAN OPINION."

Phoenix, Natal.

Are You a subscriber of 'Indian Opinion'? If not, Why not?

The Winning Spirit . . . . .

Pegasus petrol is the leader in "all-round" performance. In all essentials it has kept pace with motoring development and modern engine design. It is available everywhere and will meet your requirements in speed, power, economy, acceleration, quicker starting, no knock, uniformity and smoother running. Fill up at the Pegasus pump. It pays!

PEGASUS

VACUUM PRODUCT

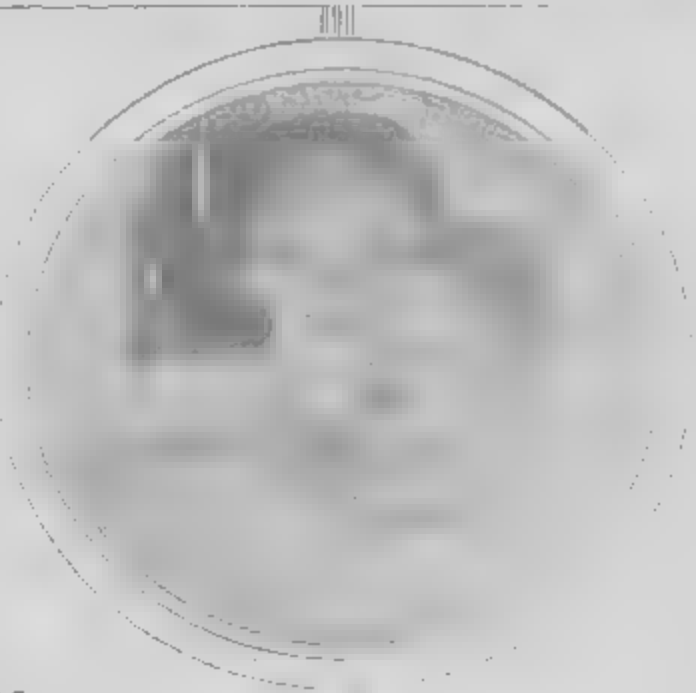
VACUUM OIL COMPANY OF SOUTH AFRICA LIMITED

The Family Safeguard. . .

Remember that the health of every member of your family and their freedom from colds and illness depends upon their own natural power to resist them. It is impossible for any person to be fully up and well unless the system is kept proper and adequately nourished.

To be quite sure that the children get all the essential foods in the right proportions "Ovaltine" the regular daily beverage.

"Ovaltine" is a complete and perfect food scientifically prepared from ingredients of the finest quality and should be the daily beverage of everyone for maintaining abundant energy and glowing health.

Drink delicious

'OVALTINE'

Builds up Brain, Nerve and Body

Manufactured by
A. WANDER LTD., London, England.

Quality always tells insist on 'Ovaltine'

ઇન્ડિયન ઓપિનિયન

પુસ્તક ૩૬ મું. ફીનીક્સ, શુક્રવાર, તારીખ ૮ જુલાઈ ૧૯૩૮ અંક—૨૬.

"ઇન્ડિયન ઓપિનિયન"
શુક્રવાર, તા. ૮ જુલાઈ ૧૯૩૮

ધીરજ કે અધીરાઈ?

ડાનીસબર્ગના 'રાન્ડ ડેલી મેલ' પત્રે ભૂતકાળના એજન્ટ-જનરલો અને નવા એજન્ટ-જનરલના કાર્યોની તારીફ કરનારો એક અગ્રલેખ લખ્યો છે તેમાં નીચેની પીઠા લખેલી છે:

"આજે દક્ષિણ આફ્રિકામાં હીંદોને લગતી બાબતમાં બિનસોદ અપાયાજ નથી, અને અવાજ અને મતાધિકાર વગરની બહુમતિ કોમ હીંદીઓએ પોતાની સ્થિતિ કેટલીક વખત ચિંતાજનક હાલ માં રહ્યા હોવાછતાં, પરંતુ છેલ્લા કારણસર તેઓએ પોતાના માટે ઘણાંજ દાવા કરવા જોઇએ. ભૂતકાળના એજન્ટ-જનરલોએ પોતાના સ્વદેશબાંધવો માટે આ સામાન્યતઃ દક્ષિણ આફ્રિકા જનાર કરતાં કોમી રીતિનો દાખલો મુકેલો એટલુજ નહિ પણ તેની ધીરજનો પણ દાખલો મુકેલો છે. શ્રી રામસ્વામી મુદ્દા ... તેમની પાછળ ઝાઝી સોફિસ્ટ્રી નાતાલિયન પણ મદદ લાવ્યા હતા. આ બધાઓએ ગઇકાલ ... અને રાજકીય હીંદીઓના કા માનની બાબતના કરણ ... કરવા કરતાં વધારે દક્ષિણ આફ્રિકામાં તેઓએ પોતાની કેળવણીના ... ના પોતે ... ને પોતે આપવાના ... તે આપવાના ... સહકાર ... ઓ કાયદા ... પગારે ... પર ... મતદાર ... પોતાના ... નોન-યુરોપીયન ... નોન-યુરોપીયન ... પ્રમાણે ... એકત્ર ... નબળા ... કોમના ... નિરર્થક ... કરતા ... દિમાગે ... ... કરવામાં, ઘણીજ વખારે બાલા રહેલા ...

હવે પ્રશ્ન તો એ છે કે દક્ષિણ આફ્રિકામાં પોતાના દુઃખોનું નિવારણ કરવાને હીંદીઓ એ લેવાના "ખરા" માર્ગો શું છે? બીન-ગોરાઓએ એકત્ર બોમ્બરો કરવાના સ્વપ્નને તો અમારાં સહયોગીએ "જોખમભરેલો" ઠરાવી કાઢયા. પરંતુ એ સ્વપ્નની ઉત્પત્તિ ક્યાંથી થઇ? દક્ષિણ આફ્રિકાનો એક વખત કે "કોશ્ચનાયરીઝ પ્રશ્ન" ગણાતો હતો તેને શું કહેવું કે એક "હીંદી પ્રશ્ન" કદી નથી દેવાયો? અને હવે તેને "બીન-ગોરા" પ્રશ્નની સાથે બેળવી નથી દેવાયો? શું હાલના કાયદા ઘડનારાઓની વલણ હીંદીઓની બીન-ગોરાઓમાં ગણત્રી કરવાની નથી?

આથી અમારા દેશબંધુઓને આગે કૂચ બીન-યુરોપીયન મોરચો ઉભો કરવાની સલાહ તો નજીક આપતા, કેમકે અમે માનીએ છીએ કે હીંદી પોતે પોતાનાજ સુધારા અને સંસ્કૃતિના મોટા વારસાનો અને પોતાના મહાન દેશનો આશ્રય છે. આવી દક્ષિણ આફ્રિકાના હીંદીઓની સ્થિતિ અન્ય બીન-ગોરાઓ, કે જેઓ આ દેશના મારા તાબુના છે, તેઓના જેવી નથી. વળી જે હીંદીઓમાં પુરૂ પોતાનાજ ... નિવારણ કરવાની શક્તિ નથી તેઓને અન્યજનોની બાબતોમાં માથું મારવાનો અધિકાર પણ નથી. કેમકે તેમ કરતા તેઓ નથી પોતાનું કે નથી પારકાનુંયે ભલું કરી શકતા. વળી ઉપરક્ષ દ્વેષ કરતા અગાસમાં મુકી બોલવાનું એ વધારે સારૂ ગણાય છે, અને હીંદીઓ પોતાનાં અલ્પ માનાણ વની સામે સરકારની સાથે ... ખાસીની કેવા કરી શકે છે કે જે પોતાના પ્રાંતમાં બોલાવી આવી શકે તો બીન-ગોરાઓને પોતાના દુઃખોનું નિવારણ કરવાને આ સાધનનો ઉપયોગ કરતાં કોમ રોકી શકતું નથી. આવી હીંદીઓ અને બીન ગોરાઓ ... ઓફત થઇ પડવા ની વાત અમારા મત પ્રમાણે બીલકુલ અવિચારીજ છે.

તો પછી કર્યો માર્ગ ગ્રહણ કરવો? અમારા સહયોગી વધારે નેવધારે યુરોપીયન ધોરણે પક્ષોચ્ચારણનો માર્ગ સુચવે છે. પરંતુ સરકારની ... ગ્રેગેશનની નીતીની અને બીજા પ્રતિબંધિત કાયદાઓની ... ર શું બંધ નમી ગયું? અને દક્ષિણ આફ્રિકામાં તો બે પ્રકારના યુરોપીયન મોરચો છે. એકના તો નબુના કાફરો બીજાઓ આગળની તેમજ અન્ય સ્થળોની મદદમાં જોઇએ છીએ. જો કે આ જાતના મોરા જાહેર મતમાં પડેલા હોય છતાં અમને તો એટલી વસ્તુનું સ્મરણ કરાવેજ છે કે તેઓની સ્થિતિ પણ અમને ચોકાવનારી છે કેમકે તેઓ મતાધિકાર ભોગવે છે અને આવતી કાલના તેઓ કાયદા ઘડનારા છે. પરંતુ અમારી હીંદી સંસ્કૃતિ અમને એ પ્રકારના યુરોપીયન મોરચાની અભિલાષા કરવા નહિ દે. બીજા પ્રકારનું યુરોપીયન ધોરણ, અમે સમજીએ છીએ તે મુજબ, સ્વચ્છ અને આરોગ્ય કારક ગણાતું એ છે. એ વસ્તુ તો ખરૂં કે ઝાંખીબેઠ પાડનારા કાયદાઓ ઘડવા સિવાય પણ પ્રજાની ઉપર કરજીયાત નાખી શકાય છે.

ગીસીસ સમારંભે ડર્બન-યુરોપીયન વીમેન્સ એસોસીએશનના મેળાવડામાં બોલતાં અત્યંજ કહ્યું હતું કે તેમણે જાણેલ્યું તો બધા દેશોમાં અનુભવ્યો હતો પરંતુ "આ દેશના જેવો દેશના કાયદા ની મંજુર થએલા બંધારણનો સામનો આપણે કોઇ પણ સ્થળે કરવો નથી પડયો."

અમારા સહયોગી હીંદીની ધીરજ વિશે સુચન કરે છે. બરોજ હીંદીની ધીરજની ઝિંગા નથી. બધેયના જેટલી ધીરજ તે બતાવી શકે છે અને બતાવેલી છે અમારી બાબતો છે કે બધા યુરોપીયન માનસ વિના સંકોચે એટલું તો કબુલ કરશેજ કે દક્ષિણ આફ્રિકામાં હીંદીઓ જે સંજોગોમાં પડેલા છે તે સંજોગોમાં તેઓએ બનવાજ ધીરજ બતાવેલી છે. વળી સ્વમાન અને આબરૂનું જેઓને વધારે ભાન છે તેવા યુરોપીયનોને, તેટલા કારણથર, નવા હીંદી તરફ તિરસ્કાર ની નજરે જોતા જોઇ તો અમને જરાયે આશ્ચર્ય નહિ થાય. ધીરજ ... એક ગુણ છે, પરંતુ કેટલીક વખતે તે અવગુણ પણ છે. હીંદીઓના સંબંધમાં અમને લાગે છે કે એ ગુણને બદલે અવગુણ બની ગયો છે. ઇષ્ટ તો એ છે કે આપણા માં ધીરજને બદલે અધીરાઇ આવે, અને તે નહિ કે ઔદ્યિક લાભોની પ્રાપ્તિની અભિલાષાને ખાતર પરંતુ બારસાથની ઉચ્ચ સંસ્કૃતિ અને સુધારો, કે જેના આ દેશમાં આપણે પ્રતિનિધિઓ ગણાઇએ

છીએ, તેમ જ ગોવાલનારા કુટુંબ આદરીને બોલવ.

મહાત્મા ગાંધીજીએ દક્ષિણ આફ્રિકાના હિંદીઓને ગોલાજ શબ્દોમાં પાઠવેલા સંદેશામાં ગુજ અર્થ સમાયેલો છે. તેઓએ કહ્યું છે કે "સ્વાર્થ ત્યાગ વિના એ દેશમાં સ્વમાન જાળવી રહી નહિ શકાય." વળી તેઓએ કહ્યું છે કે, "ધાર્મિક કે પ્રાંતિક ભેદો નજર પાડી શકાય." એટલે કે આપણે એકત્ર થઈ રહેવું જોઇએ અને જે આપણે સ્વમાનથી આ દેશમાં રહેવું હોય તો સ્વાર્થ ત્યાગ કરવાને તૈયાર થવું જ પડશે. જ્યારે એ કરવાને આપણે તૈયાર થઇશું ત્યારેજ આ દેશમાં આપણે કરજનો સુધરવા ની આશા રાખી શકાશે.

હોસ્પાલેમાં હિંદીઓની પ્રાંતિક પરિષદ

ટ્રાંસવાલ ઓરીયાંટલ સેવા અને મીશ્ર પ્રજને લગતી તપાસ કરવા નીમાયેલાં બે કમીશનો ના સંબંધમાં હિંદીઓએ કેવી જાતના સેવા તૈયાર કરવાને કૂચ મુકામ ઉપર હોસ્પાલના હિંદીઓની એક પરિષદ તેજાનીજબ-જીની ગયા હતી. એ જાણવામાં આવ્યું હતું કે કમીશનના ખાસ હેતુ એ છે કે કમીશનો આ પ્રાંતમાં આવી હિંદી પ્રજાની સ્થિતિ વિષે તપાસ કરે અને તેમાં ખાસ કરીને ટ્રાંસવાલમાં હિંદીઓ ઉપર જે જે નવા કાયદાઓ કરવામાં આવ્યા છે તે બાબતમાં તપાસ કરે. આ કમીશનોને ધ્યાનમાં રાખી આ પરિષદ ભરવામાં આવી હતી, કે કમીશનની તપાસથી ફાયદો થશે, કે દક્ષિણ આફ્રિકા ની વફાદારી પ્રજા ઉપરના કરવામાં હિંદી કોમે પણ જોઇએ તેટલો આપેલો છે વધુમાં તેમણે જણાવ્યું કે "હું માનીજ નથી શકતો કે કોઇ પણ કમીશન એવા નિર્ણય પર આવી શકે કે હિંદીઓને માન આપવું એ તેઓને કરજજ છે આ પ્રશ્ન એટલો મહત્વનો છે કે એ બાબતમાં કાયદો થયેલ ગણાશે. સેનેટ કમીશનર કમીશનને પિછી ગી તેમણે કહ્યું છે કે હિંદીઓના બચાવ માટીમાંના કરને લગતો કાયદો રદબાતલ કરવા સરકાર ભલામણ કરે. પરંતુ બીજી બાજુએ કમીશન એવા પણ નિર્ણય પર આવે કાયદો ઘોટાળા અભ્યાસ છે કે તે સુધારવો જોઇએ." આથી એડવોકેટ જનરલે જણાવ્યું કે હિંદીઓએ પોતાનો કેસ કમીશન સમક્ષ યોગ્ય રીતે રજુ કરવો જોઇએ. તેનાપર થયો થતા કેટલ કમીશનોની નીમણુંક સામે મુખ્ય વિરોધ દર્શાવનારો અને તેની સમક્ષ પહેલી રજુઆતો કરવા અને જુબાની આપવા બોલાવાના અધિકારીઓને વાત્તા આપનારો ઠરાવ ૫૨ વોટ પર ગતે પસાર થયો હતો.

આમારી સંપૂર્ણ દિલસોજી વાચકોને ગામ છે અને તેના પ્રત્યેક આ કે આમ સભ્યોનો મત પાર્લામેન્ટના મી. દોકટોર તરફથી એટલો ખોટો પ્રચાર ચલાવ્યો હતો કે કેટલા બધાંએ તો કાયદો કરવાનું મેસનામ પણ પાર્લામેન્ટમાં રજુ કર્યું નહોતું. જો કે ન્યુટર કમીશન તો કોઇ નવો કાયદો ઘડવા માટે નથી નીમાયું પરંતુ હયાત કાયદાને પધારે લક્ષ કેમ બનાવી તપાસ એ તપાસવાને નીમાયું છે. જોકે આ કમીશનના પૂર્વ અનુભવો આપણે ખાસ પુનઃ સરકારે આ કમીશનો નીમવાનું કારણ એ હિંદી પ્રત્યેના તેના વિચારણાની સંપૂર્ણતા બદલ નથી અકે હિંદી પ્રજાનું ગૌરવ ઘટાવાના પણ છે. આ કોન્ફરન્સ અમે માનીએ છીએ કે કમીશનો કમીશનની 'ટિપણું' કરવાના પુનઃવિચાર કરવાના પગલાં તરફ તેમની ફાગળી ખતાવવાનું હિંદી કોમને સુધરવા કારણ આ કામ કમીશનો સામેના હિંદીઓનો હેસ રજુ કરવાનો કેસના કરવાનું પરિપદે તૈયારી પગલું કહ્યું સેવકવામાં આવેલું : પણ સમજાય. કેમકે પરિષદમાં કરવા પાયરવું થયેલું નથી તેની પાછળ પણ તૈયારી અને પીઢતા તેમાંથી. અને હિંદી કોમ પાસે કેવાતી રીતે તેની પોલ

ગવરનર-જનરલની મોર્ડન પાર્ટી

ગવરનર—જનરલ જ્યાં તેઓ કરવા ગયા ત્યાં સામપારે કરવાના અપાયાની ગાર્ડન પાર્ટીમાં કેટલાક હિંદીઓને પણ આમંત્રણ આપવામા આવ્યા હતા કેટલા જેઓના મી. અને મીસીસ હિમત હાજી આદમ ઝવેરી, મી. અને મીસીસ લાલુરજી પટેરીયા, મી અને મીસીસ પી. મોદેન્સ, મી. જે. કલજી ઝોકર, મી. અને મીસીસ આમબદે પ્રીટોરીયસ, મી અને મીસીસ અહમદ ઇ. કોજ, રંગાપા જાદવી કલાલ અને મી. પી. ઓદ. મી. પમર હતા હિંદના જનરલ-જનરલ અને મીસીસ દલસરામ પણ તેના હાજર હતા કહેવાય છે કે દક્ષિણ આફ્રિકાના અસ્તિત્વમાં ગવરનર-જનરલના આપણે પ્રથમ આ હિંદીઓને આ પ્રકારનું ગૌરવ આપવામા આવ્યા હતા. તેમ હતા તો પણ શું તેવા હિંદી કોમનું કારણ કોઇ જાણતું છે અકું તેમના કામના કાયદા ગુ તરફ તરફ રહેવાના અને રાજમહેલના કામકાજથી હિંદીઓને દુઃખો ભારે તકલાદ પ્રજાના "કાફિરજન" ... આમાં, પણ કારણોમાં. એટલે હિંદીઓમાં આદરથી રીઝ વાનું નથી. કેટલો હિંદુસ્તાનના આગેવાનોથી રાખે કે તેમણે આપણે પણ આ દેશમાં આપણું કરાવી સુધારવું જરૂરી !

જોહાનીસબર્ગમાં મંદીર ખુલ્લું મુકાયું

તા. ૩૦ મીએ જોહાનીસબર્ગ ગાંધીજયંતિના ગારહીનડેલ પ્રસંગમાં એક મંદીર જોહાનીસ-બર્ગના મી. રામરાયના હસ્તે ખુલ્લું મુકાયું હતું. જોહાનીસબર્ગમાંના આવા પ્રથમ સ્વતંત્ર પ્રાર્થનાસ્થળે હીંદુ કોમના સભ્યો ચલોને માટે મોટા મંદીર બાંધવાનું સ્વપ્ન સેવ્યું હતું પરંતુ તે પહેલાં તેઓ દેહત્યાગ કરી ગયા. બાદ તેમના પુત્રોએ પોતાના સ્વર્ગસ્થ પિતા ની ઇચ્છા પાર પાડી છે અને તેના પરિણામે આ મંદીર અને તેની સાથેનો હોલ સ્વર્ગસ્થ પ્રતીચરણના સમારા સમારક નીવડે રહેશે. જોહાનીસબર્ગમાં આવો સ્વતંત્ર આ પહેલવહેલ મંદીર છે.

મી. રામરાયે જણાવ્યું કે મારાં બાલ્યજીવન માંના સમાજમાં મેં ઓ પહેલીજ સમાજ કાજ કીધેલું છે. કેટલાક વખતપર થી મારે આમંત્રણ આપવામાં આવ્યું મારે મને થયું કે મું આ માનને હું લાયક પરેા! ને કે મું અને મારાં પત્નિ બન્ને બાલ્યાવ્યું છીએ ઉભા આગે તાનીને ચિરો કરી કરીયુક્ત રક્ષા નથી. અને મંદીરો તો એ કરીયુક્તતાને ઉત્તેજનજ આપવા આવેલાં છે. યોહાનીસ મી. રામરાયે જણાવ્યું કે અને બીજા ધર્મોના તહેવારો માટે પુરેપુરા માન છે. બહારના સાર્વજનિક હીંદુ મંદિરોને પવિત્ર બનાવે વસ્તીને, સમગ્ર વખતના ધર્મ ભાવનાપ્રાને વીસ વર્ષ પર્યંત મકન ચલાવવામાં આવેલા છે. હું આશીને પણ કરીશ ધર્મ કે આ મંદીરમાં હીંદુમાના પણ મંદીરો કરતાં જુદુંજ છે અને હીંદુ કોમના દરેક વર્ગને માટે તે ખુલ્લા રહેશે. આજે હાજર ધર્મસભા પ્રેક્ષકો એ પરવાની પ્રતીતી ... મંદિરનું દાન કરનારાઓને હીંદી કોમની તેઓએ કરેલી મહાન સેવા માટે : પન્ય-વાદ આપ્યું : અને તેઓનાં બીનાઓ પરેક એવો ઊંડો ઉંડાર રાખ્યું :

મીસીસ રામરાયને એક સોનાનું પદીગાળા બદ આપવામાં આવતા તેમણે તેનો આભારદાર હમી અને જણાવ્યું કે આવાથી પેટો રિવાજની શરૂઆત તેમ નથી. પરંતુ પેટાને બદલે તે એક ચાંદો આપવા લેવા તો તે હીંદી કોમના લાભ માં કરશે. મારો અનુભવમાં આવ્યું છે કે હીંદુ બાલના ગોદા ગાંને મદદની પણીજ જરૂર છે અને સાઉથાફ્રિકાસ્થિત હીંદી કોમના કલ્યાણે ના રહેવી પ્રવર્તમાન છાસેસ થઇ શકના માટે કે પણીજ પ્રયત્ન કરે.

ટ્રાંસવાલના ચેરિટીઓ

ટ્રાંસવાલના જુના અને જાણીતા પારી શેઠ હાજી ઇસ્માઇલ એમ. કાદુ અને અબ્દુલ્લાહાદ નજરહોડના પારી મી. ઇ ગોલામા ટ્રાંસ્વાલની મુલાકાતે આવેલા છે તેઓ ગુરૂવારે કોમીકલ સંસ્થાની મુલાકાત લઇ ગયા હતા. હાજી કાદુ શેઠે પણ વર્ષ પર ટ્રાંસવાલ્હોપની પોતાની ટ્રેક ગુજરાત હતા તેની ખુશાલીમાં મકાનમા ગરીબોને બીનીકસ માટે ૫૦ રકમ આપ્યા હતા.

નાટાલના હિંદીઓ તરફથી થએલો મીસીસ રામરાવનું સ્વાગત

શનીવાર જુલાઇ તા. ૬ ઠ્ઠી ને દીવસે હીંદના એજન્ટ-જનરલના ધર્મપત્નિ મીસીસ બી. રામરાવને સત્કાર કરવા નાટાલ ઇન્ડિયન કોંગ્રેસના આશરા હેઠળ રેલવેના રીટી હોલમાં મોટી સભા થઇ હતી.

મેસર્સ બી. કમેલીન સ્મેનસ્ટને પ્રમુખસ્થાન લીધું હતું. મીટીંગની મોટી સંખ્યા હાજર હતી જેમાં ઘણા...જેટલા યુરોપીયનો પણ હતા.

મહેમાનને હાર તોરાથી સત્કાર્યા બાદ મેસર્સ મીસીસ બી. સામરસે કરવનની જનતા અને ખાસ કરી કરવનની બહેનો વતિ તેમનો સત્કાર કર્યો હતો. મેસર્સે જણાવ્યું કે કરવનના સામાજીક કાર્યોમાં હીંદી સ્ત્રીઓ આગળ પડતો ભાગ નથી લેતી. આવી જાહેરકારી હાજર્ રહેનાર પુરૂષો કરતા બહેનો વધારે કામ આપી શકે છે. મીસીસ રામરાવ હીંદીઓની વર્તમની આ સ્થિતિમાં સુધારો કરશે એવી તેમણે આશા દર્શાવી હતી.

સ્વામી બ્રહ્મનની દયાળ

નાટાલ ઇન્ડિયન મેસેંજરના પ્રમુખ સ્વામી બ્રહ્માનંદ દયાળે પોતાના ભાષણમાં દરખાસ્ત જણાવ્યું કે "મીસીસ રામરાવ પુનીયનમાં આપણી સ્થિતિ સુધારવામાં સહાયતા આપવા સ્વદેશથી આવેલાં બેનોમાંના બીજાં છે. પહેલાં બેનો એક પીનતિ સરોજીની નાયડુ હતાં અને બીજાં કુંવરાણી લેડી મહારાજ સીંગ હતાં.

"આપણે મીસીસ રામરાવને આવકાર આપીએ છીએ તે નહિ પણ તેઓ એજન્ટ-જનરલ ના ધર્મપત્નિ અને સહચરી છે તેટલાજ ખાતર પરંતુ હિંદુસ્તાનના જાહેર જીવનમાં અગાઉ સુધી જે પુરૂષોનોજ ભાગ હતો જ્યાં અનેક નવાં કાર્યક્ષેત્રોમાં પ્રવેશ કરનાર બહાદુર બેનોના તેઓ એક પ્રતિનિધિ પ્રતિનીધી છે તેટલા ખાતર

"મીસીસ રામરાવને આપણી વચ્ચે આવ્યાને હજુ થોડાજ દિવસ વ્યતિત થયા છે તથા તેમણે થોડાંજ પ્રવચન કર્યાં છે. એટલા પરથી તેઓ કયા કયા વિષયો પર પ્રતિબોધ પામેલાં છે અને આપણે તેઓ પાસે શું આશા રાખી શકીએ તે કહેવું મુશ્કેલ છે. તોપણ એટલું તો કહી શકાય કે તેઓ પોતાના દેશમાં પોતાના નિવાસ થી જે પ્રતિષ્ઠામાં ઉગેરો કરી તેવો સ્ત્રીઓના આંતરરાષ્ટ્રીય સંમેલનોમાં જોડાયેલાં છે અને હીંદુસ્તાનની પરિસ્થિતિથી પુરેપરને વાકેફ કરવા માં મારો રાખ્યો આપેલો છે. તેનો એટલું કહેવું બસ છે કે સ્વદેશથી તેઓ દક્ષિણ આફ્રિકા આવવા ઉપડ્યાં અને ૨૧ જાહેર સંસ્થાઓએ તેમનો વિદાય સત્કાર કર્યો હતો.

"વળી મીસીસ રામરાવ તે સરહેનજ બહાદુર સર્જ. કે. જેજીભોય ૧૯૦૮ ની સાલમાં ટાઉન પરિષદમાં આ દેશમાં વતી રહેલા હીંદીઓના અવાસ ની દીલગીરી કરતાં જનરલ સ્મટસને ટેલીગ્રાફ કર્યા હતા, તેમના એક સંબંધી છે. અને તેજ બહાદુર સજ્જને તે વખતે જાહેર કર્યું હતું કે બ્રીટીશ ગ્રહેનચાહનમાં હીંદીઓનો દરજ્જો રાહેનશાહના પરના બાળકો જેવો છે અને તેથી તે તેમના તાબેદારના જેવો. તેમની બાબતમાં દીમાપણને ગારે આપણે તેમના બહાદુર બહુજ આભારી રહીએ."

પ્રમુખે મીસીસ રામરાવને નાટાલ ઇન્ડિયન કોંગ્રેસ તરફથી આવકાર આપ્યો, કોંગ્રેસના સંપૂર્ણ સહકારની ખાત્રી આપી અને તેમનું તેમજ તેમના પતિનું આ દેશમાં કુશલક્ષેમ સુખદાયી નીવડો એવી આશા દર્શાવી.

પ્રોટેક્ટરની પ્રશંસા

અંતમાં પ્રમુખે ઇન્ડિયન પ્રોગ્રેસ-ટસના ઉપાધ્યક્ષ જ નિયુક્ત થએલા પ્રોટેક્ટર મી. રોબ્સનસનના કાર્યની પ્રશંસા કરી હતી અને આજે લાંબી લડત બાદ સરકારે હીંદી કોમમાં એક હજારે નિરાધાર હીંદીઓને માસીક રા. ૧૦ નું પેન્શન કરી આપ્યું છે એ પણ મી. રોબીનસન અને તેમની ઓફીસને આભારી હોવાનું જણાવ્યું હતું. મી. કેબીનસનનો પ્રવાસ કામ વતિ ચાર વાર માનેલો અને તેમના નિવૃત્તિના દિવસો સુખશાંતિમાં ગાળવા સારૂ એવી આશા દર્શાવી હતી મી. કેબીનસનની બાકી પડેલી ફરજ ના બે મી ટ્રસ્ટ નીમાયેલા છે તેમને આવકાર આપેલ હતો.

નેશનલ કાઉન્સીલ ઓફ વીમેન

બાદ નેશનલ કાઉન્સીલ ઓફ વીમેનના ઉપ-પ્રમુખ મીસીસ ગ્રેન, એટલે જણાવ્યું કે મીસીસ રામરાવ ડરબનની ઉપડતા તે પહેલે રહે જાહેર સંસ્થાઓ તરફથી તેમના વિદાય સત્કાર થયા હતો એ એ પ્રતિષ્ઠિત બેન આપણી વચ્ચે આવેલાં છે તેનો આપણે ગર્વ લઇએ છીએ વધુમા તેમણે કહ્યું કે "હું એ કાઉન્સીલની ઉપ-પ્રમુખ છું કે જેમાં દેશના દરેક દરેક વર્ગનું પ્રતિનીધીત્વ છે તેમાં પુરોપીયનો છે, આનહ છે, કાલર્ડ છે અને હીંદીઓ પણ છે. નેશનલ કાઉન્સીલ ઓફ વીમેન આપ ના કાર્યમાં એવો અજમાવ્યો પ્રેમ આપે તો અમો આભારી હીંદી બેનોની ઉન્નતિનું જે કામ પણ મેહનત આપ હાથ કરશો તેમાં તેના તરફથી આપને સંપૂર્ણ દીલસોજ, સુગાસગવડી અને અવકાર મદદ મળશે

મીસીસ જે. રબાનુ ગોરૂ અને મીસ મીસનાબા મોરેન્સે હીંદી બહેનો વતિ મીસીસ રામરાવનો સત્કાર કરવાને બાબતે કર્યો હતાં અને માલ એજીસ ઝબવાલા, જે. કે. પટેલ વગેરે ભાષણ કે અને આ પ્રસંગે મેદીકેમાં બિરાજવાની છે, તેબીઓ નાટાલની હીંદી વિદ્યાર્થીનીઓ તરફથી મીસીસ રામરાવનો સત્કાર કરવાને પાડ સુંદર ભાષણ કર્યું હતું જે ભાષણોના બેયથી વધારો લેવામા આવ્યું હતું.

મીસીસ રામરાવ

મીસીસ રામરાવે પોતાના થએલા સત્કારનો આભાર માનતા જણાવ્યું : "મારા આવા વાપ્ય સ્વાગતને માટે હું અસંખ્ય આભારી છું. મારે વિશે જે તારીફના શબ્દો કહેવામાં આવ્યા છે તેમાંથી આકરાંને પણ હું લાયક નથી. મારી સ્થિતિ મહત્વની મુશ્કેલ છે. મને તમારી વચ્ચે આવ્યાને ૧૫ દીવસ થયા છે. હીંદી કોમને લગતા અસંખ્ય પ્રશ્નોનો અભ્યાસ કરવાને મારે ઉલાવણે યુનીયનમાં કરી આવવું પડયું છે. તમારા ઇતીહાસના માર્ગમાં ફેલાયેલી અડચણો નાખવામાં આવેલી છે તે હું નિશ્ચ કરી છું. પરંતુ મારી તમને સલાહ છે કે હીંમત હારી ન જશો. દીવસ્તિમોટીજ મનુષ્ય વધારે મારિત્રવાન બને છે.

"મોહનદાસ કિસમસ્પર મહાત્મા ગાંધીજી તરફથી આવેલો સંદેશો મારા વાંચવામાં આવ્યો હતો. મહાત્મા ગાંધીજીને હીંદુસ્તાનમાં સહુ કોઇ ચાહે છે અને આ દેશમાં જ્યાં તેમણે પોતાની યુવાવસ્થા વ્યતીત કરી હતી ત્યાં પણ તમે સૌ તેમને ચાહો છો. તેઓ તમને જણાવે આવે છે કે તમારે એકસ મેન રહેવું જોઇએ અને તેમ કરશો તોજ તમે તમારૂ સ્વમાન જળવી આ દેશમાં રહી શકશો."

હીંદી કામના જાહેર કાર્યકર્તાઓ હીંદી બહેનો આગળ પડતો ભાગ નથી લેતી એ ફરીયાદનો આશરો દર્શાવતાં મીસીસ રામરાવે જણાવ્યું કે "જો હું બરાબર નહિ હોઉં તો મહાત્મા ગાંધીજીના પગલાં ત્યાર દક્ષીણ આફ્રિકામાં સત્યાગ્રહ ની લડત ચાલી ત્યારે હતી તો બહેનો તેમજ પુરૂષો બન્નેમાં તેમનો ભારે આદર હતો અને આજે બહેનો કામ પ્રત્યે જે એ સમજણ ધરાવતું નથી.

હીંદુસ્તાનમાં બહેનોમાં થઇ રહેલી જાગૃતિ તરફ ધ્યાન ખેંચતાં તેમણે જણાવ્યું કે "આજે હીંદની બહેનો રાજકીય, વિદ્યાવૃદ્ધિ વિષયક અને રાજદ્વારી બાબતમાં પણ ભાગ પડતો ભાગ લઇ રહી. તેટલુંજ નહિ પરંતુ જ્યાં જ્યાં હોદ્દાઓ જે એક વખત પુરૂષોનોજ ઇજારો હતો તેમાં પણ પબ્લી સુશિક્ષિત બહેનોએ પ્રવેશ કરેલો છે. આપણે તેમણે દક્ષિણ આફ્રિકાની હીંદી બહેનોને પણ પોતાના પુરૂષ વર્ગ જેવા પ્રકાશમાં નહિ રહેવું જોઇએ, બારણાંની બહાર અને રાજકારણથી કાર્યમાં પોતાનો હીસ્સો આપવા બહાર પડવા આહ્વાન કર્યું હતું.

ધન્યવાદ વિધી તેમણે જણાવ્યું : ધર્મનું એ ખુબસુરતીનો મહાન આભરીના પર ઉપરનીજ નથી છે. આપણે મનુષ્ય બનવું સપાણે સમાનજ છે, પછી તેનો ધર્મ ગમે તેવો હોય તો પણ તેવો છે.

મી. કે. આર. નાયડુ, મી એચ. રાબોનજના અને મી. એ. આમ કાલજીએ પણ ભાષણો કર્યા હતા. "ગોડ સેવ ધી કીંગ" ગાઇ સભા બરખાસ્ત થઇ હતી.

શ્રી. અને શ્રીસીસ રામરાવના માનમાં આણું

હિંદ સરકારના એજન્ટ-જનરલ અને શ્રીમતિ રામરાવના માનમાં ફ્રેસ્ટવાલ હિંદુ સેવા સમાજ તરફથી સ્નેહાળીયણની સેગઠાગ મેદેલમાં ગુરુ તા. ૨૪ જીને એક જાહેર આણું આપવામાં આવ્યું હતું.

૬૨૬ વર્ષના પ્રતીક્ષીતોના વધાવનારા હોંદી આગેવાનો તેમજ પ્રતીષ્ઠિત યુરોપીયનો આમંત્રણથી હાજર થયા હતા.

શ્રી. રેસમી બ્લેકવેલ, કે.સી. એમ. પી. પ્રમુખ સ્થાને હતા.

સમાજના પ્રમુખ શ્રી. એન. એમ. નીકોએ મહેમાનોને આવકાર આપનારું ભાષણ કરી શ્રી. અને શ્રીસીસ રામરાવને પુષ્પહાર પહેરાવ્યા હતા.

બાદ બાદ શ્રી. ઝીણાલાલ પારેખે ભાષણ કર્યું હતું જે પછી શ્રી. એમ. બારનેટ પોકરે જણાવ્યું કે શ્રી. રામરાવના પુર્વજોમાંનો પીઢાન, સમાજમાં પ્રતીક્ષિત સ્થાન ધરાવનારા, બહોર કાર્યોમાં ભાગ લેનારા અનુભવ ધરાવનારા આને ઉચ્ચ ચારિત્ર વાળા હતા.

શ્રી. પોકરે વધુમા જણાવ્યું કે "આને તો લાગે છે કે યુરોપીયન રાજના ઉતરતી કોટીના નોકર તરફથી હોંદી પ્રજાના હકોમાં અપમાનો ભોગવા હોંદ સરકારના આ પ્રતીનીધીઓ આપણી સાથે આપણી જાણકાર કરતાં વધારે સારી રીતે વર્તો છે. પ્રાચીન સંસ્કૃતીના પારખુ ધરાવનારા આ દેશમા વસી રહેલા બે લાખ જોડા ને સંસ્કારી હકોના અમલને પ્રતીક્ષિત કર પણ નહી આપવામા આવે એ બરાબર નથી પણ ઘણે તેથી ખીજા છે. હોંદીઓ દક્ષકતના યુરોપીયનોથી પણ વીશેષ કાબેલ તરકાદાર છે. જે કારણે યુરોપના જંગલીઓ સિલાના શરીરોનો રંગ બદલાવી કરતા હતા તે કારણે હીંદુસ્તાન ઉચ્ચ સંસ્કૃતી ધરાવતો દેશ હતા.

એજન્ટ જનરલ

શ્રી. રામરાવે ભાષણ કરતા જણાવ્યું કે આવતા પચ્ચ વર્ષની મુદત દરમ્યાન પોતે પોતાના દેશના પુત્રોના સ્થિતી સુધારવાના પોતાનાથી બનતુ કરશે. "જ્યારે હું આ દેશમાં આવ્યા ત્યારે હું કોઇને ઓળખાતો હતો. પાંચ ઓછાવીશમાં મેં સ્થિતીનો અભ્યાસ કર્યો છે અને તે કેટલો મુશ્કેલ છે એ હું હવે બરાબર સમજી શકયો છું. ચચ્ચ વર્ષ બાદ જો દક્ષિણ આફ્રિકાના હોંદીઓની, કરતાંને આજના કરતાં વધારે ખરાબ સ્થિતીમાં નહીં મુકી શકું તો મેં ઓછા સિદ્ધિ મેળવી નહીં ગણું.

"પ્રજા અંગે-બાબતે મીસ્ત્રોએ કર્યું છે કે તેઓને બાતરી છે કે દક્ષિણ આફ્રોકામાં કંઇ પણ સીદ્ધ કરી શકીશ. પરંતુ પ્રશ્ન એટલો વીશાળ છે કે તેનું સમાધાન થવું સરકાર બાહકમજ ના

"હોંદી કોમના અનીવાર્ય સંજોગોને લઇને આજે કમનસીબે આપેલ વખત રાજકરણ માંજ રોકાઇ રહેલો છે અને તેને લીધે પોતાના મરીઓને બારે તેઓ કશું કરી શકતા નથી. બારસ જખતના પરદેશકારી કાર્યોમાં વખારે પ્રજની માગ અને ૧૯૨૭ના ૩૨૨ જે જાવનારી તે સમા ઠતા ન આવનારી તેનું પાલન કરવામા આવે એવી હું આશા રાખું છું."

શ્રીસીસ રામરાવ

શ્રીસીસ રામરાવે સમાજના કામની તારીફ કરતાં જણાવ્યું કે હોંદી બીજોએ પોતાનો મારો આપણે જોઇએ.

બીજા ભાષણો

શ્રી. એસ. એમ. નાનાએ ભાષણ કર્યા બાદ સેનેટર રેનોલ્ડ્સે જણાવ્યું કે શ્રી. રામરારને દક્ષિણ આફ્રિકામાં વધુ સારા માનો મળશે શ્રી. રામરાવે કહ્યું કે તેમને કેટલીક બાબત નીરાશા ઉપજે છે. પરંતુ તેઓ ફરી આશાવાદજ બની જરી એ દક્ષિણ આફ્રિકાની એક ખુબી છે. આ એક મુશ્કેલ દેશ છે પરંતુ તેની ખુબીઓ પણ છે. દક્ષિણ આફ્રિકામાં પર્યટકોના ઘણો છે બના બીજા સંસ્કારીઓની અકિત વ્યક્તિઓ પરથેનો અંગત રોબીંચ સમાનવતા માનવામા આવે છે તે કરતાં વીશેષ ગીનતાબારો હોય છે.

"મારી એવી માન્યતા છે કે દેશની બધી ખરી ખાતીજ નકલીકો રાજકારી પ્રતીનીધીઓજ છે. હોંદીઓએ બદબાદી ભરી પરિસ્થિતીનો સામનો કરવા તૈયાર થઇ રહેલું જોઇએ તેઓને રાજકારી પ્રતીનીધીત્વ કર્યું જોઇએ છે, એ તેઓએ બિમારી સેવું જોઇએ. હું પોતે પ્રજતંત્રીય તંત્રમા, ઓટલે કે સમાન નાગરિકકારમાં માનનારો છું."

દક્ષિણ આફ્રિકાના આર્થિક બીકાસમાં હોંદી બોએ ભોટા ભાગ આપેલો છે એ સૌ પ્રેમથી સ્વિકારવુંજ જોઇએ. પ્રત્યેક વ્યક્તિએ પોતાની સંપૂર્ણ શક્તિ અનુસાર તેના વિકાસમાં પોતા આપવો જોઇએ.

"દક્ષિણ આફ્રિકા એટલો તો મર્દ થઇ ચુકે છે કે તેણે જગતને આંબી આગેવા છે."

પ્રોફેસર કેનોબીએ જણાવ્યું કે હિંદની સંસ્કૃતિ પરંપરાથી વખત વિક્ષેપો આવતી આવેલી છે. તેવા મંથો બાબબલ અને રોમન સંસ્કૃતિ ચબનના મંથો કરતા પણ પ્રાચીન છે.

હોંદના આગ્રણ્ય કલાકારો અને વિદ્વાનોને મુલીબનમાં આમંત્રણ કરવાની સુચનાને પધારવા તેમાં તેમણે જણાવ્યું કે દક્ષિણ આફ્રિકાની સંસ્કૃતિમાં વધારો કરવાને તેના કરતાં વિશેષ સારી પરતુ બીજી એરે નથી.

મી. ડી. પુ નીકો અને શ્રી. મી કે. પટેલે આપણે કર્યા બાદ મીસીસ એમ. મોલીંજર એમ. પી. એ જણાવ્યું કે એજેસેશનની નીતી ઘણી જ બરાબ છે. એથી લોકો બાલત પાકાઓમાં પુરાઇ રહે છે અને એ બીજા દેશોને ઓછ મેકની પાસેથી લાભ મેળવાની તક મળતી નથી દેશની સાથે બાજાનત. બણવાથી ઘણુજ અનીષ્ટ પરીબામ નીપજે છે. એની નીતીનો વીરોધ કરનાર પ્રત્યેક બાબત પત્રકુ છે અરી દીકાએ મેલવેલું બધારું બણાવે.

દક્ષિણ આફ્રિકાના લોકો રાજાએ અજાણ્યા નથી. જગતના કોઇ પણ અન્ય લોકોના કરતાંજ બીલકુલોના હકો સ્વિકારવાને તેઓ ખુશી છે. ઘણી વખત તેઓ પરિણામે સમાજના બીનાજ અન્યાયો ને દેકો આવી રે છે

મીસીસ બેથોસરે સુચના કરી કે હિંદીઓએ યુરોપીયનો સમક્ષ અરી દક્ષકતના યુક્તાનું પ્રચારકાર્ય કરવું જોઇએ.

ત્યાર બાદ શ્રી. પી. એસ. બેસાઓ જણાવ્યું કર્યું અને તે પછી શ્રી. મેજસી બ્લેકવેલે જણાવ્યું કે શ્રી. રામરાવે બીરાશ થવાની જરૂર નથી. દક્ષિણ આફ્રિકામાં વર્તતા વર્ણદ્વેષને લક્ષ તેમનું આ દેશમાં રહેવાનું પણ કુબાબાગ થઇ પડશે એમ તેમણે માની લેવાની જરૂર નથી.

હું માનું છું કે તેમની કમબાદ આદિ સુખ દાયક થઇ પડશે અને તેમના પુત્રોબાગીઓની બાબત તેમને પણ આ દેશ છોડવો નહિ ગમે.

યુરોપીયન બાગનો મોટા બાગ તેમના મુલ્યવ કાર્યમાં તેમને સહકાર બાપ પડશે

:o:——

સુરત હિંદુ એસોસાસીએશન

એજન્ટ-જનરલ શ્રી રામરાવ અને શ્રીસીસ રામરાવના માનમા કરવા સુરત હિંદુ એસોસીએશન તરફથી બપા સેગવાર સુબાબ તા. ૪ થીના રાતે એસોસીએશનના હોલમાં મેળાવડો ગયો હતો. મોકેથી હોલ મીકાર બરાવ થયો હતો. પ્રમુખ શ્રી. એમ. બી નાયક મહેમાનો ના સ્વાગતના ટુકા કહ્યા બાદ કુમારી બી. એન. નાગરે એસોસાસીએશન વતિ હાર પોરા અર્પણ કર્યા હતા. મેસર્સ પ્રાણજીવન જેવી રવામી બાવની બબાન, એસ જે સાંદેરીના, બી. જે. કુકર, મીસીસ બી. એમ પરેસે જોડા તરફથી આને કુમારી રબબા કરસોનને સુરત હિંદુ એસ્યુકેશનલ સોસાયટી તી સ્કૂલ તરફથી બાનપત્રો કર્યા હતાં એજન્ટ-જનરલે એસોસીએશનની પ્રવૃત્તિઓના બખાબ કર્યો અને જણાવ્યું કે હોંદી કોમના લબણ વર્ગોનિ તું એકજ જોવા પ્રયત્ન કર્યો.

મીસીસ રામરાવે હોંદુસ્તાનીમાં બોલતાં જણાવ્યું કે આપણી બહેનોએ ઘણી કુરીઓને લક્ષ દઇ કોમની સામાજીક ઉન્નતીના કાર્યમાં ગામેજ ઘણું કરવું અને તેમાં તેમણે બેનોને બનતી સબળી મદદ આપવાની બાની આપી હતી

શ્રી. મી કે. ઝવેરી અને તેમના પુત્ર મગલ ના બબાસ્થ માટે હુંક મુદતના રોકાબાં જતા હોવાથી એસોસાસીએશને તેમનો દુસના તારાથી વીદાય સત્કાર કર્યો હતો. બાદ શ્રી. પી. કે. કરસોબન તરફથી બાબારે મનહરમા બાદ બને શ્રી. મોહન બી. ગોબી તરફથી રાષ્ટ્રિય ગીત ગબવામા બાદ મેળાવડાનું કાર્ય સમાપ્ત થયુ હતું.

ઇન્ડો યુરોપીયન વીમેન્સ એસોસીએશન સમક્ષ મીસીસ રામરાવનું ભાષણ

ગે જન્હાનીસબર્ગના પ્રતિનિધિ મીસીસ રામરાવના માનમાં જોહાનીસબર્ગ ખાતે ઇન્ડો યુરોપીયન વીમેન્સ એસોસીએશનનો ઝોક મેળાવડો મીસીસ એચ. ઇ. કેનેડેમના મુકામે ગુરુ તા. ૨૧ મીએ યોજાઇ હતો. રામરાવ એકત્રો જેટલી પ્રતિનિધિ યુરોપીયન બ્રીજ્સ હાજર હતી અને કેટલીક દેશી બહેનો પણ હતી.

મીસીસ રામરાવે ભાષણ કરતાં જણાવ્યું હતું કે:

"તમારી સમક્ષ જે પ્રશ્ન છે તેના સંબંધમાં અત્યારે તો મારે મન ઘણું મુંઝાણ રહ્યું છે. મારે જણાવું જોઇએ કે ઇંગ્લાંડમાં તેમજ હિંદુસ્તાનમાં પણ દેશીઓ માટે સુગ છે પરંતુ જે દેશમાં એ સુગને કાયદાથી સમર્થન મળ્યું હોય તેવા દેશમાં મેં આ પ્રથમ વારજ પગ મુક્યો છે અને તે જોઇને કંઇ ઓછા મઝા પડ્યા. ઇન્ડો-યુરોપીયન એસોસીએશન જેવી સંસ્થામાં મોટી ઓળખ કરી રહી છે તે બહુ મોટી નિરાશા દૂર કરવા ઘણી મદદ કરે છે. દેશી બ્રીજોની પ્રગતિ માટે જે કાંઇ મોટી બાબતો તરફથી આજ કરવામાં આવે છે તે વખાણવા લાયક છે. ઘણાં મોટી દેશી બહેનો પ્રત્યે એ ચિંતીત છે કે તેમણે જાતે પોતાની ઉન્નતિના કાર્યમાં સક્રિય હિસ્સો આપવો જોઇએ. હું સમજું છું કે તમને નિષ્ફળ પત્રો લખી રજાયાત્રમાં આવ્યા છે, પરંતુ દેશી બહેનો તરફ્રિયાઓ ઉપર મને બહુ માન છે. આ દેશની દેશી બહેનોને દેશી રીવાજના ઝઘડાની મુશ્કેલીમાં ઘણા લોકોને મદદમાં આવવાની તૈયાર કરી હતી તેનો કંઇ બહુ પ્રત્યક્ષ પરિણામ નથી. ગાંધીજીના સમર્થક આગણી બહેનોએ કે દીપત કાર્યની હતી તેના આધારે તમારે આગળ પહોંચાડવું જોઇએ કે અત્યારે ઓપી કંઇ ખાસ ઉપયોગ નથી કર્યા દક્ષિણ આફ્રિકામાં બી પર્સને લાગતાવ ઉપાધિનું કામ કરવાને અયોગ્યારેખું દીમાનની જરૂર છે.

દેશમાં મીસીસ એની બીસેન્ટ અને મીસીસ મારગેરી કઝીન્સ, કે જેમણે સ્ત્રીઓની સંસ્થાઓ ઉભી કરી છે તેમની દેશી સ્ત્રીઓ ઘણી છે, પરંતુ દેશની સ્ત્રીઓ સમજતી થઇ છે કે પોતાનો ઉધ્ધાર કરવાને એ બાબુઓએ જરૂર કરેલ કાર્યને ઉપાડી લેવાનું કર્તવ્ય દેશી સ્ત્રીઓનું છે. તેથી અત્યની દેશી બહેનોને હું વિનંતિ કરું છું કે તમારે માટે જે કાર્યની રાહબાજ કરવામાં આવી તેનો તમારેજ પ્રયત્નશીલ થવું જોઇએ.

એ રીતે તો દક્ષિણ આફ્રિકાની દેશી બહેનો બાબતમાં પ્રારંભ કે દેશમાં જે જુના પુરિયાનો નાશ તે બહેનના સમાજમાં નથી. એ અજ્ઞાનતાવારો ફરીયાદો તમે મુક્ત કોઇ દેશી બહેનો કરતાં તમારે ઝડપથી પ્રગતિ [illegible]

[illegible] કે વ્યક્તિનો ઝુકાવ ઉભરાયો છે તેમ દેશી સ્ત્રીઓ દીલતપૂર્વક સુંદરણી અને એવા દરેક પ્રયોગમાં ભાગ લઇ રહેલી છે. તે નજરોનજરથી તમારે પ્રેરણા લેવી જોઇએ. આજે તો દેશની ઘરાસસ્થાઓમાં પણ જેટલી સ્ત્રીઓ સભ્યો મુંઝાય [illegible] અને કંઇ સ્થાયી રહેવાની નથી. તમારે તો ગાતૃભૂમીમાં જે કાર્ય અને પ્રગતિ થઇ રહેલાં છે તેનો અંદેશોજ પાડવી શકું પડે કાર્ય કરવાનું છે તે તો દક્ષિણ આફ્રિકાની દેશી બહેનોએ કરવાનું છે.

મીસીસ દેસાઇની

એસોસીએશનના પ્રમુખ મીસીસ દેસાઇએ ભાષણ કરતાં જણાવ્યું હતું કે ટ્રાન્સવાલમાં દેશીઓ જમીન માલીકી ધરાવી નથી શકતા અને કેટલીક વખત બારે પણ નથી રાખી શકતા. આ ચિંતાજ ખુલ્લા પડેલા પ્રદેશમાં દેશીઓને એક અરધો ઓકર જમીન રહેઠાણને માટે પણ મળી શકતી નથી. જોહાનીસબર્ગમાં ૧૭,૦૦૦ દેશીઓ છે.

પ્રાંતિક ફ્રાંચણી બાકી તો ઉદાર છે પરંતુ ત્યાં સુધી દેશીઓને જમીન ન મળે ત્યાં સુધી નિરાશા થઇ રહે તેમ નથી.

મીસીસ દેસાઇએ બારમાં ઘણાંની સભ્યો બહેનોને વિનંતિ કરી કે તેમોએ જમીન મેળવવાને પોતાનાથી બનતી બધાય કરી તકેદારી કે જેથી દેશના દરેક ખૂણે રાષ્ટ્રસ્થાનના પોતાનો પોતપોતાનો આપણો પ્રતિનિધિ મળી રહે.

ટ્રાંસવાલના હિંદીઓની પરીષદ

ટ્રાંસવાલ પ્રાંતીઓ મંગળ તરફથી હિંદી બાળકો દેશીઓને એક પરિષદ તા. ૨૬ ની જુનને રવીવાર- પારીસદર ટેકાણાં મળી હતી ફ્રોક્સરાન એસોસીએશન મેન્ડ ફેન્સુર અને મીક્સ કોલેજીસને લગતાં નીચાપેક્ષો કમીશનો સંબંધમાં દેશી મતે કેવી વલણ લેવું તે વીચારવા આ કોન્ફરન્સ બોલાવવામાં આવી હતી. [illegible] ના રામરાને કોન્ફરન્સ ખુલ્લી મુકતાં [illegible]

"બાળકની દેશી કેળવણી જે પરીસ્થીતિ છે તેથી મને ઘણો ખેદ થાય છે અને ટ્રાન્સવાલની દેશી કોમ ઓકત્રીતપણે કંઇ કરે છે તેવી મને કોન્ફરન્સના મળે છે. કે દેશી કોમના બાળકો બાબત [illegible] કે અમે ઘણા પ્રયત્નો કરી [illegible] રાખવા જોઇ [illegible] મારો કે [illegible] તમારે હવે બહુજ ખ્યાલ પૂર્વક વિચારે કરવાનો છે કે જો કમીશનો પાસે તમારે કેવી જુબાની રજુ કરવી.

એ કમીશનોની નીમણુંક થયેલી તમારે દેશ બરાબર થયું. બધા દેશી કોમના માન [illegible] [illegible] દેશીઓના કેળવણી અંગે [illegible] [illegible] તમારે [illegible] [illegible] પૂર્ણ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] પ્રતિ- [illegible] કમીશન કે ફ્રાંચણી અધિકારી પાસે જઇને પ્રથમ પાર દેશી કોમ બહુજ અલ્પ મારો કારણ બહુ છે. દેશી કોમ અને બીજી કોમો વચ્ચે જે અલ્પ પ્રમાણમાં [illegible] [illegible] [illegible] રાખવા જોઇ [illegible] [illegible] કોને કે [illegible] નથી કે બધા કુલી દેશીઓને [illegible] [illegible] કોમ પણ [illegible] [illegible] એવા નીર્ણય ઉપર ન આવી શકે કે તેના અંગે કમીશની જરૂર નથી.

[illegible] ઇન્ડિયન કમીશન સાંભળે એવે બધા એ લેવા છે કે કમીશનની બધાયાબતી રૂબરૂ જમીન માલીકીના હકક વીષે બધો સમય [illegible] [illegible] બધા પરંતુ બીજી રીતે કદાચ કમીશન [illegible] પક્ષ નિર્ણય કરે કે કાયદો અમલથી દેશથી તેમાં [illegible] [illegible] જોઇએ તેથી [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

પરિષદ શરૂ થતાં ગેસ્લર્સ એસો. ઓફ. ઇસાઇ. ડૉ. દાદુ અને પી એસ. જોષી તેમજ રેવરન્ડ સીગામણી તરફથી પણ ઉદારદિલે આવકાર પ્રવચનો થયાં હતાં જેનો મુખ્ય ધ્વનિ એજ હતો કે કમીશનનો સમક્ષ જુબાની આપવાને બદલે તેનો બહિષ્કાર કરવો દોઢી ડેલ ગાંધી જાહેરાત છે. બાર બાદ બોઅરોકેટ મંત્રીઓ અને બાન્ટી તરફથી પ્રસંગોપાત વિવેચનો થયાં હતા. કેન્દ્રી ક્રિકેટ-

આ આખેલા પ્રતિનિધિઓમાંથી કેટલાક કમીશન સમક્ષ જુબાની આપવાની તરફેણમાં હતા અને કેટલાક બોયકોટ કરવાની તરફેણમાં હતા. એ બોક્સ લોક રાખવું હતું કે બન્ને પક્ષો તરફથી કુશળતાપૂર્વક વિવેચનો થતાં હતાં. શ્રી. અને પીલિસ રામસ્વામી કોન્ફરન્સની શરૂઆતથી તે છેક સાંજ સુધી કોન્ફરન્સમાં બેસીને તે વિવેચનો ધ્યાનપૂર્વક સાંભળતા હતાં ફરી પાછું એજન્ડા

જનરલ તરફથી બોર સુંદર બાબત થયું હતું અને લાંબા પછી આ કોન્ફરન્સ આવ્યા હતા જેનું પરિણામ એ આવ્યું કે કમીશન સાથે સહકાર કરવાને બદલે પક્ષ મતા તરફેણમાં હતા. જ્યારે કમીશન સમક્ષ જુબાની નહીં આપવાનો તેનો બહીષ્કાર કરવાના ઠરાવને ૨૧ મતો મળ્યા હતા. ત્યાર બાદ બીજા કેટલાક ઠરાવો થયા બાદ રાત્રે ૬—૩૦ વાગે પરિષદ સમાપ્ત થઇ હતી.

કૃતજ્ઞતા અને નસીબવાદ

"પ્રસ્થાન" માં લખનારઃ
મગનલાલનું કેદારા

ભા. બાલ માલમ વચ્ચેના વહેવારમાં અને કુટુંબ કુટુંબ વચ્ચેની કૃતજ્ઞતા એ ખૂબ માગ છે, આવશ્યક કહેવામાં આવે છે. ગોલ તે કૃતજ્ઞ કહેવું એ સાધારણમાન થાય છે. 'ગરજ મટી એટલે વૈદ વેરી' એ લોકોક્તિ દીનતાવાચક સમજાય છે. બાલ છતાં વર્ગ વર્ગ વચ્ચે, દેશ દેશ વચ્ચે, પક્ષ પક્ષ વચ્ચેના સામુદાયિક વહેવારમાં તે ... રીતે બનાય છે? ત્યાં આગળ આપણે કૃતજ્ઞતાને પાઠ કરીએ છીએ ખરા?

એક ગોલબાજોર આસામ પરદેશી વસ્તુના વેપારીએ દલીલ કરી, "જુઓ, બહારવટાના આદેશને લીધે અમે તો મરી ગયા. પણ તમે તે ભુંગળાં વધારનાજ લાગો છો."

ગોલમાલોક અનો ... જવાબ આપેલ તે એક રીતે ગોલબાજ છે પણ ... સામાન્ય રીતો બાગે છે. તેણે કહ્યું, "આપણે રસ્તા પર ચાલીએ ત્યારે પગ નીચે આવતી કીડીઓ મરાડાય, બાલુએ રહેલી જાતી જનરલ એમાં આપણે શું કરીએ?"

એકમેકનાં સંકેતોને ચાલતા સમાજમાં આ ગોલ તો નજર કહી શકે કે મારી સંમતિ તે જ સંપાદન કરી છે સમાજજીવનના પ્રવાહમાં બેઠલું અજ્ઞાન, અવિચાર, સ્વાર્થ વગે તેટલા અંશમાનના અને પુરુષરૂપે દેખાવાનાજ તે બેઠલાં બધાં પરિણામ કી ... તેની જુદ્ધિમાં ઉતારવા ઉપરના જવાબમાં બતાવેલા નિવર્તિવાદ કેરી. યુક્તિ ગોલબજારમાં આજે છે મુદ્રી અને બલુરીની અસમાનતા સમજાવવા એક બાબી દલીલ કરવામાં આવે છે કે જે નદીની સપા સમ રહેતા દોષ તેમાં તા ચમકારે પાણીજ બળે એ સમાનત્વ ખોટી બીના છે. આ પક્ષ ઉપર કહેલા તેવા નીતીવાદકોનાજ પ્રકાર છે નદી પ્રવાહવાળા એમ નથી સમજતા કે તેનાથી દૂર રહેલા ખેતરોજ આસારી પોતાનું રણાત છે. કોણે બદલ એ તો આપેલ એકાદ યુક્તિ પાઠ ગોઠવી કાઢે છે

દેશને શા માટે દોષ કરવું? કુપોષી મહદે શા સારૂ પાપું? તેના નસીબ અનુસાર તે બાબે તેમા આપણે શા માટે બાદ આરીએ? ઇશ્વરી સંકેતમાં નિમિત્ત ન બનાય ... આવી દલીલ કરનારા પણ ... એ બાબતમા હરો બાંધી પોતા બાબી સહનારા સમાજ બાવો શબ્દપ્રપંચ રચતા લાગે છે. તેમનો

એમ નથી સુઝતું કે તેમનું બદલે પાપું એ પણ શા સારૂ કબરી ... દોષ? પણ અને છે એમ કે એ નથીજ સુઝતું. ઉત્પત્તિનાં સાધનોની આજના વધતી જોડતી અસમાન વહેંચણી દોષ ભળા બાજના લોકો એમ આપા-પણ નથી જોબાતા કે દરેકને બોધએ એટલું કમાવાની, પારે તેટલો ગોરો મળવી પુરી છુટ છેર બાવી નિષ્ફુર મજરી પણ આપણને સાચા લાગે છે, કારણ ... આપણે સામુ-દાયિક કૃતજ્ઞતાનો સમાજધર્મ, સ્વાર્થ આસપા, ભૂલી બઠીએ છીએ

આપા ચુકનો કાપડો જોવો દોષ તો સ્વતંત્ર-તાની સરપૂરતા સંજોગી માન્યતા બાંધીજ કેમ બરપૂરના વિષે આ પ્રસંગે કૃતજ્ઞતાપૂર્વક ... ... આંબાજ એ 'ફરીજના' છે,...અને આપણે 'કુરીજના' છીએ. એણે આપણે સારૂ પાપમાનું લાગ કર્યું, એણે મરેલા ફોરનાં આસપા ઉતાર્યાં છે, એણે આપણને બાદી પહેરાવીને આપણી લાજ રાખી છે,..." (ન. જી. ના. ૬—૬—૩૧) બધા એ બોલ્યું તો નથીજ. પરંતુ, મનમાની ક્રિષ્ટ કહેશે, "બારપુરુષનો જન્મ નસીબમાં આબ્યો એટલે આવા દુઃખો ભોગવે એમાં દોષ નથાય!"

રાજકારણની બાબતોમાં પણ આવી કૃતજ્ઞ-તાનો અભાવ બધા ઠેકાણે જોવા મળે. દેશ દેશ વચ્ચે મિત્રો કેવા રીતે બંધાય છે અને કેવી રીતે તૂટે છે, આજે બીજ તે કાલે દુશ્મન કેમ બને છે, એ બધું એના મુકાપા માટે બાસ છે. આ તો ઠીક. પણ અંકિતને પણ દેશ ખુલી બાય છે અને તેના સવાની કદર કરવાને બદલે તેનો બારવા કે ઉતારી પાડવા પ્રયાસ છે એ તો સામાન્ય રસ્તુ દોષ ... રધ્યપાનો ક્રાંતીવીરપાનનો ટ્રોટસ્કી, અને અનેક તેના જેવાની કથા બાદ કરો. જોજ પંચમે ચર્ચોહીલ કાદવા 'હિંદ સ્વરાજ' ના બાંધીપાનો આ કટપાય છે:

"જે જુબાનોના પોતાનાં બાબાપના કંઈ પ્રકૃતીના કંટાળે ન તેમણે પોતાની સાથે ના દેવું ના બુરસ્કાર બાબ, એવા પોતાનાં બાબાપનો અનાદર કરે છે એમ આપણે બાનીએ છીએ, તેમ જ ડૉ. ગોબાલે આપણી સાથે સાથે નદિ દેવું તેવી શ્રદ્ધા ! ફરવાર એજન્સના ઇજીની મદદ પોતાનો વકીલાત તીરસ્કાર કરી શકતા નથી. આપણામાંથી બાન આપવાની ટેવ ખત્મ બારે આપણે નકામા થઇ પડવાના.'

(હિંદ સ્વરાજ પ્રસ્તાવ) પાનું ૬)

તત્ત્વજ્ઞાનમાંથી આ બીજનો દાણો લેવો હોય તો ગ્રીક બાસ્ત્રોના નીતલીવાદનો બાપો સમાય. તેણે પોતાના બાપની પ્રણાલીવાદમાં (Dialectics) જણાવ્યું કે બાદમાંથી પ્રતીવાદ નાપજ્યો તેમાંથી સમન્વય બાય છે તે પાછો વાદ બની પ્રતીવાદ બની પ્રતીવાદ જન્માવી નવો સમન્વય આપે છે અને એમ પ્રતીહાસની પદ-માળ ચાલે છે; અને આ પદમાળ હિંસાબાયથી જ ચાલતી આવી છે અને બાબી તેમજ આજે મુદ્દીવાદ આવે છે તેના ના બલુરવાદ જન્મશે એમ તેણે બાબ્યું અને બલુરે તો આ નાબતોને પરા ધબાનું જ રહે છે. પરીબામે બલુરવર્ગ મુદ્દીવાદનું સ્થાન ... જમા ખુલી ગયો અને તેનું નીકંદનજ કરવા પ્રેરાયો: સમાજના પ્રત્યે કૃતજ્ઞતા બાનારાની સદભાવના પદવા કરતાં નીકંદનનો બા વાંધો મારે રહીકારાયો.

જો ગીતાને ઐતીહાસીક બાનીએ તો તેમાં બધુ આપણજ નીતલીવાદની ગંધ નીચેના બી કૃષ્ણના કથનમાંથી નથી આવતી?

कार्येते निहतः पूर्वमेव
निमित्तमात्रं भव सव्यसाचिन्

(હે અર્જુન, આ (સોદ્દો) તો પહેલેથી જ મરાબ થઇ ચુકેલ છે તું તો નીમીત્તમાત્ર બન.)

અર્જુનમાં જે કેમબાપાવ છે તેનો આગ કહીને શ્રીકૃષ્ણએ જેર ઉકસાવ્યો એમ કહી શકી શકાય.

આજે દુનીયામાં નાનાં નાનાં રાંકડા મોટી જાત ને બળે ઠ્ઠો મોટા અમુદાયો ઉભા થાય છે. જીવનની નાની બાબતો પાછી પણ જબરના પ્રશ્નો સાથે સંકળાતી બાય છે. પરીબામે એક જબરની જવાબદારી જેવું સ્વરૂપ પકડાયે છે તેને બાપ ખોબ્યો નથી જબરનો. કૃતજ્ઞતા અને બાનદાની જે કુટુંબ બાપવહારમાં જોવા દોષ છે તે, આ ક્ષેત્રમાં, સમુદાયમાં નથી બનતી. એમાં તો મોટા બાગે પ્રશ્નોનાં રવૈરવાદ (Laissez faire) જેવા પાયા સીદ્ધાંતની ઉપયોગી ગણ્ય થઇ હતી. પરંતુ એ સ્વરૂપ ન કરાય તો એકરૂપીને ... બાપવી એ પ્રશ્ન છે. સમુદાય સમુદાય વચ્ચે પરસ્પર બાપ છે એ જ્ઞાન ... એ સમાજદર્શનો અને વ્યવહાર નથી ગોઠવાયા તા પુધ, વર્ગ વર્ગ વચ્ચે કલહ (Class war) અનીવાર્ય થવાનાં.

દક્ષિણ આફ્રિકાના ટુંક ખબરો

મુનીઅન પાર્લામેન્ટની તખ્તારી

જોહાનિસબર્ગમાં તા. ૨૮ જુલાઇએ મુસ્લમી પાર્લામેન્ટની તખ્તારીઓ [illegible] પક્ષ [illegible] સ્વદેશ બાતાના પ્રધાન મી. આર. કેટકેટ [illegible] પદેશમા છે. પક્ષ પક્ષના જનરલ કટ્ટર [illegible] અને [illegible] ૨૮ જુલાઇએ અનુક્રમે પુગવા [illegible] છે. રાજા નાન્સ પ્રધાન મી. હર્ઝાગ અને સોશીમલ વેલ ફેર બાતાના પ્રધાન મી. હોફમેયર તા. ૨૬ જુલાઇએ પ્રીટોરીઆથી વિદાય પામ્યા છે. હીન્દી એજન્ટ જનરલ મી. રાવરાવ અને સીસીલ રામરાવ તા. ૨૪ જુલાઇએ ડરબનથી ઉપડતી સુનીઅન ફેરાલની એક સ્ટીમરમાં કેપટાઉન માટે ઉપડશે.

વેપાર માટે નવી યોજના

કેપટાઉનમાં રીટેલ વેપારના વેપાર માટે એક નવી યોજના અમલમાં આવી છે. કર્ય ચુકવારે [illegible] ભાગ સાજે દુકાનો બંધ કરવાનો નવો વપારી એક દુકાનદારે બાજોકોપ અમલમાં ના ગોલાપણ દુકાનમાં કરી છે. પરીણામમાં મુખ્યબાબંધ બાલાઓએ બાજા વખત [illegible] દુકાન મા હાજરી આપી હતી, અને રવારના રોજ થી બપોરના ૧૫ પ્રમાણ સુધીમાં દુકાનમા વધુ વેપાર થયો હતો.

ચીકણ એરેરાઝ કમીશન

પ્રીટોરીઆની એક સંસ્થાએ જણાવ [illegible] ફેડરેશનો ના નીમાવવા બાબ સભ્યોને સ્વતંત્ર કમીશનને પોતાની રજુઆતો અંગત પરીક્ષણ કરવાની ઓફર કરી હતી અને જુલાઇની બાદ સાક્ષીઓની તારીખોમાં કરેલી ઓફર બાદ તેમ કરવા પ્રતિબંધ મળ્યા નથી. [illegible] તરફથી આવતા રાજપત્રમાં આવે છે કે હવે [illegible] પહેલી બાતી [illegible] સપ્ટેમ્બરની તા. ૭ બીજા પ્રીટોરીઆના બાર બાબતો [illegible] ની રજુઆત જુદીજુદી સાક્ષીઓ તેવાર પક્ષ થવા હતી. કમીશન જુબાની આપનારાઓની બાબ બીજા બાબતોના સભ્યોના ફરજીયાત હાજરીની બાબ કરી રહ્યું છે [illegible] સાક્ષીઓ રજુબાજ આપવા પક્ષ રજા લે તો હજુ પક્ષ મોકળ પર્યંતી આપવી દઈને પોતાનો રીપોર્ટ [illegible] કરી શક.

ક્લેરેન્સોરેટ જતી સ્પેશ્યલ ટ્રેન

ડરબન કોસ્ટનુક રેલ વરસ રહેતા ગોરાઓને તા. ૨૮ જુને સોકી કાર્નિવાલમા જનરલ પરપદીય કમીટીના [illegible] ક્લેરેટ જતી ખાસ ટ્રેનનો પ્રબંધ [illegible] પહલી, બારીંગ [illegible] હોલગેટ, ગોલ્ડહોક, અને રેલ્વલ રોડ માન ક્લેરે ક્લેરેટ બાબતના આવણી કરી હતી. કમાટીના બાક કોન્સ્ટેબલ પાસ રીપોર્ટ માગ્યો છે.

મકાનની યોજના

ગોરીટઝબર્ગમાં ઇન્ડીઓ માટે મકાનો યોજના માટે તા. ૨૮ જુને બાંધવા કાઉન્સીલમાં સભા થઇ હતી અને બુધ સ્ટ્રીટમાં ૪૧ મકાનો [illegible] કુટુબોનાં, ૬ મકાનો ચાર કુટુબોનાં અને [illegible] બે કુટુબોના ઇન્ડીઓને બાંધવા બાબતમાં કરવા નક્કી થયું હતું.

જોહાનીસબર્ગમાં ઇમારતો

જોહાનીસબર્ગમાં બાગકામો અને જમીનના લાવો વધ્યા રહ્યા [illegible] છે. બાંધી [illegible] અને ફેડરીક સ્ટ્રીટના બુણા ઉપર આવેલી ઉંચા ઇમારતનું [illegible] બીમાર થતાં પા. [illegible] માટે માંગણી થઇ હતી [illegible] સ્વીકાર થયો નથી. બાકીના ૪૨ થી ૪૫ હજાર પાઉંડ ઉપ- [illegible] રહ્યા છે.

દક્ષિણ આફ્રિકાનાં મકાનો

દક્ષિણ આફ્રિકામાં [illegible] મકાનના ૨,૧૮,૭૩૮ પાસ્ત પ્રદેશ બાબતના "ગોલ્ડ કન્ટ્રોલ બિલે" પસારનાથી આપ્યા છે. જણાવ્યુ પ્રમાણે [illegible] સ્ટીમર બાદ એક દર્શ [illegible] [illegible]. તેમાં ચઢાવો પણ એક દર્શ મા [illegible] નક્કા થયુ છે.

ખુલ્લું કારખાનું બળી ગયું

ડાબલાલ બુટ એન્ડ [illegible] કુંપનીના બાજવર્ગના [illegible] સ્ટ્રીટના કારખાનામાં તા. ૧૭ જુને સાજે ઓચિંતો આગ લાગી હતી, અને પણી ઝડપથી કારખાનામા ફેલાઇ ગઇ હતી. આગથી [illegible] કુબર ફ્લોર બુટ ચીજોને [illegible] નુકશાન થયું હતું. બાજથી કુદી પડતાં કાર બાબતના [illegible] કાપલો સંપૂર્ણ નાશ થયો છે. આગથી પંદરથી વીસ કુબર પાઉન્ડનું નુકસાન બાકડવામાં આવ્યું છે અને ૬૬૦ કારીગરો બેકાર થઇ પડ્યા છે.

યાહુદી મહાજનને બાજીલ જવાની ના

દક્ષિણ આફ્રિકાપારી એક યાહુદી બાબતોએ બાજીલ કરવા જવા માંગણી કરી હતી. કેપ ટાઉનના બાજીલ કોનલવ મીનીસ્ટર [illegible] ને બાજરજ નાબુદ કરી હતી. તેથી કેપટાઉન યુનીવરસીટીના બાબતમાં કરે છે દક્ષિણ આફ્રિકાનો યાહુદીઓ ઉપર મુસ્લમોની બા બાઠવાપણ સંબંધમાં કેપટાઉન અને જોહાનીસબર્ગમાં બાગેવાનોએ તપાસ શરૂ કરી છે.

સ્ટેકો ચોકસી રોલ્ડ

સ્ટેકોના ચોકસી રોલ્ડાથી ના ઝોબ. બાગવાનીની પત્નીનું નામ કાકી નામબાયો બીલાન બાગવાનલીનના નામ કરીથી પ્રમાણના કાબ્બ કરવા માટે મરેલી સુનાવણીમા જોઇએ જુન તા. ૨૭ મીએ બારણ કાકી નામો હતી. નાતાલ ઇન્ડીઅન કોંગ્રેસ એકઝીકયુટીવ કમીટી તરફથી ભોટોમાં ના બેસ: કોન્ફરન્સ હાજરી બાબી હતી.

ડરબનમાં ચોર ચોર

ડરબનમાં તા. ૨ જુલાઇએ યજોલી પ્રખ્યાત જુલાઇ ઇન્ડીકેબની ચોર ચોર બબ્બે ત્રબણ પ૦ હજાર પ્રેક્ષકોની મેદની મળી હતી. ચેરાન ના રેસકોર્સના મેમ્બરો બાબા બીજાબાનાં એક બીજી ચેઝર બેસુધ થઇ ગયો હતો. [illegible] મીત્ર એડવર્ડ હોસ્પીટલમાં લઇ જવામાં આવ્યો હતો બાબાં કાબ્બ થયા બાદ [illegible] પક્ષમો હતો. પહેલા આવેલા ચોકનો બાજેક મી. કેપેસ સંડનમાં બાંકણી ચોકાયો છે; ચોર ચોરનું બાજ ચોકાકારક યજેલું ગોબાગ બાંકણીને બીજાને પાયા બાંબળ્યું હતું. તેનો બબ્બે પા. ૩૦૦ થયો હતો.

ચોરી બાદ ફટકાની શીક્ષા

ડરબ ઘંડનમાં ૧૬ વર્ષનો ઉમરના એક સગીર ઉોકરાને બાજરે ગીસ પાઉંડની રજમો ચોરવા માટે મેજીસ્ટ્રેટે બાબરાબી ફટકા બાર ફટકા મારવા શીક્ષા કરી હતી. તેના રહેવાના કુમતી ઝડતી લેતાં ચોરીને કેટલોક માલ તથા બેન્ક પાસ બુક મળી બાવી હતી. પાસ બુ- માં તેબે તા. ૬૭ બા-પુબાબીયા તા. ૬ જુને સુધીમાં પા. ૧૬-૩-૬ રજમા ટ્રાન્સ્ફા હતા.

આભાર

કંડી, નાતાલના શ્રી નાથુ વીઠ્ઠલ ગોરાદર જુન તા. ૨૯ મીએ પોતાના પ્રીય બંધુ રજીબાબ ના ક્રીયાબો પ્રસંગેના બાકણ બાવસાયના પોતાની ઉપર ગોસલવાબાં આવેલા બાંક દિલસોજીના સદેશાઓ અને પુષ્પાંજલિઓ માટે તા ગોકલદા નાર શ્રધ્ધે બાકારોનો બા પત્રદ્વારા બાભાર માને છે.

રોડરશિયાનું ખેડાણ

રોડેશીબાના ખેડાણ માટે નીમાયલી એસોસ- એશેસન કમીટીએ બાજના રોડેસીબાના મુખ્ય બોલાવ્યા લોક બીચાર જાબવ્યા માગ્યા હતા. છેલ્લી સભા તા. ૬ જુલાઇએ બોકલન કાલમાં મળી હતી પ્રજાના બત પ્રમાણ પરીણામ બોકા વખતમાં જાહેર થશે.

કોર્ટમાં વિનોદ

બાકપાનની કોર્ટમાં એક સાક્ષીને પ્રથાની પરંપરાથી કેટલીક બીનીત સુબી મુઝાંદીનાબા પછી સાક્ષીએ પુછ્યું: "સાહેબ બદીબાને હું એક પ્રશ્ન પુછી શકું? બાબ તે કહ્યું શકશે કે બબા દીસેમ્બરની તા. ૨૬ બીએ તેબે સવારના વખતા બાં શું બાર્યું હતું?"

કૉંગ્રેસ સરકારનું સરવૈયું

પુનામાં ભારણ કરતા પંડિત જવાહરલાલ નેહરૂએ બનારસી કૉંગ્રેસ સરકાર સ્થપાઈ ત્યારથી આજ સુધીમાં કૉંગ્રેસને થએલા લાભો અને નુકસાનીનું સરવૈયું કાઢતા જણાવ્યું હતું કે લાભની બાજુમાં કૉંગ્રેસની સત્તાના પ્રસરેલા વર્ચસ્વ છે. કૉંગ્રેસની પ્રતિષ્ઠામાં વધારો થયો છે. કૉંગ્રેસનો પ્રભાવ વધ્યો છે અને તેનાથી દૂર રહેનારા કામદારોએ પડાપા છે જેથી કરી કૉંગ્રેસની માગણીઓ સિદ્ધ થઈ છે. ઉંધાર બાજુમાં ગોરી એવી બાબતો રહેલી છે કે જે પૂર્ણ સ્વરાજ્યના અંતિમ ધ્યેયની વિરૂદ્ધ જાય છે. અપક્ષની શક્તિઓ સ્વરાજ્યની મુખ્ય લડતમાંથી ફરી ગઈ છે અને એ ધ્યેય પ્રાપ્ત કરવાના એક માત્ર હેતુને બદલે આપણે સાંપ્રદાયિક બાબતોમાં પરોવાઈ ગયા છીએ. કૉંગ્રેસે પોતાના પડકાર હવે ઠગારો એવા રોગોને આકર્ષ્યા છે કે જેઓ સ્વરાજ્ય પ્રાપ્ત કરવાને કે તેની લડતના તેડાગરને ઉત્સાહ નથી પરંતુ અંગત સ્વાર્થ ખાતર પોતાના [illegible] છે. સૌથી વિશેષ તો એ છે કે કૉંગ્રેસે સાર્વત્રિક યાદની સાથે ગાંધી સ્વદેશી ચલાવવાની અને તે રીતે શક્તિમાં સ્વતંત્ર વૃદ્ધિ કરવાની તાલિમની મુખ્ય અને પ્રોત્સાહિત કરનારી તક ગુમાવેલી છે. પંડિત પંડિત જવાહરલાલે જણાવ્યું હતું કે દોઢ વિવા સ્થી આપણે જનતાથી તેના પર રહેલો સાચો આર્થિક શોષણના અને તેની ગરીબી અને નિરાલિતના દોષોની ચૂંસી નથી કાઢયા તેમણે જણાવ્યું કે વિરોધીની નબળાઈનો લાભ લેવાયો કરો. ફાયદો નથી થયો. આપણા વિરોધના બળ ઉપર આધાર રાખવાથીજ સ્વરાજ્ય પ્રાપ્ત થઈ શકશે.

રાજ્યના પદ રાતે વહ્યી ગયાં

સંયુક્ત પ્રાંતના સરકારી બાહ્યાનાં એક ગોપને અગ્રલદાર છે કે જે હોદ્દાના એક શીયા ગોટા અગલદારનો સગો છે. તેણે કાલની કૉંગ્રેસ સરકાર તરફથી તેને મળેલાં ફરમાનના અનાદર કરી કંઈક આમુબાજીની ટીકા કરી. કેમ જાણે જુના નોકરશાહીનાજ કીલામા હજુ વાની રહ્યો ન દોષ તેમ માનીને તેણે કૉંગ્રેસ સરકાર [illegible] તુમાખી બતાવવામાં કશું બોકું ન જોડ્યું. પરંતુ તે ખોટો પ્રયોગ કે અહિં તો પંડિત જવાહરલાલ પંત, સંયુક્ત પ્રાંતના વડા પ્રધાનને આ નવા વર્તનનું કારણ તેનું અજ્ઞાનપણું છે કે ઉદ્ધતાઈ છે તેનો ખુલાસો માંગ્યો. આ અગ્રલદારોએ પોતાના પેલા ઉચ્ચ અધિકારી સજ્જનની મદદ માંગી આ સજ્જને પોતાની અજ્ઞાન દશા અને સત્તા વચ્ચે ચાલતી અથડામણ વચ્ચે પડવાની અશક્તિ દર્શાવેલી પરિ તેણે કહ્યું કે જમાન હવે બદલાઇ ગયો છે આવા પ્રક્રિયાપ્રધાન માટે ઓજ છે કે તારે તારૂં અજ્ઞાનપણું સ્વિકારી લેવું. તેથી કદાચ તને ગમ્મત ઉદારતા દેખાડવા મુકવાનાં અગત્ય કંઈક બન કરવામાં આવશે પરંતુ જો ઉદ્ધતાઈનો સ્વિકાર કરીશ તો તને બરતરફજ કરવામા આવશે. અમલદારે પદા પ્રધાનના પ્રશ્નોનો સીધો જવાબ નહિ આપતાં કંઈક બહાના આપ્યા પરંતુ પદા પ્રધાને તે નહિ સ્વિકારતાં સીધો જવાબજ માંગ્યો. આખરે તેને કબુલ કરવું પડ્યું કે તેના ઓર્ડર વર્તનનું કારણ તેનું અજ્ઞાનપણુંજ હતું. અને સરકારની માફી માગી. આથી તે અમલદારને બાનગી રીતે સજા કરવામાં આવી હતી.

શુદ્ધ સ્વરાજ્ય

મદ્રાસના ઉદ્યોગ અને મજુરી ખાતાના પ્રધાન મી. વી. વી. ગીરીએ કુંડાકરમટમાં તેલુગ યુવકોના એ સાહિત્ય પરિષદ સમારંભની મીના કરતા જણાવ્યું હતું કે "આ પરિષદ સ્થાની રહ્યો છે એથી બ્રીટીશ સરકારને ચેતવણી મળવી કે અમારી ઉપર જબરદસ્તિથી ચાંપારણ કોઈ ગોસ્તાખીને તેઓનો એક પણ પ્રયત્ન નિષ્ફળજ જવાનો છે. જેને સરકાર બાનગીરીની રીતે ગમતું મુકશે તો તેથી સમજાને સ્વાગ થશે, પરંતુ જો તેમ નહિ કરે તો અમારે જબરદસ્તિથી તેને નવાવવી પડશે." વધુમા તેમણે જણાવ્યું કે "અમારે શુદ્ધ સ્વરાજ્ય જોઇએ છે. ડોમીનીયન સ્ટેટસ નથી જોઇતું. અમારે સંપૂર્ણ સાર્વભૌમ અને આંતરીક સત્તા જોઇએ છે. આ દેશના કરોડો ભૂખે મરતા લોકોને કામ દઈ આવું ન બને ત્યાં સુધી અને પહેરવાને વસ્ત્ર કે રહેવાને ઘર ન બને ત્યાં સુધી અને પ્રજાને ગોનસ્તેા ન બને ત્યાં સુધી અમારે નથી જોઇતી."

મદ્રાસમાં હરિજન માટે ખુલ્લું મુકાયેલું બીજું મંદીર

કરાઇકુડી ખાતે નવા સ્થાપેલા દેવકોટા જમીનદારોના કોલોનીમાં મદ્રાસના મજુર ખાતાના પ્રધાન શ્રી વી. વી. ગીરીના હસ્તે એક મંદીર હરિજનો માટે ખોલી આપવામાં આવ્યું. આ ખુલ્લું મુકાયું છે. ત્રાવણકોરના પગલા પછી દ્રવિડ હોદ્દામાં આ બીજુજ મંદીર વર્ણાશ્રમ પ્રસંગ સિવાય ખુલ્લું મુકાયું છે. ત્રાવણકોરના મહારાજા તથા મહારાણીની મુર્તીઓ પણ તેજ વખતે મંદીરમાં મુકવી મુકાઇ હતી.

જંગલ ખાતાં નીચેની જમીન

બાનગી ખાતેઓ જંગલ ખાતાની સત્તા નીચેની ખુલ્લી જમીનોમાં પોતાના ઢોરે ચારે ચાલ્લ તેવા ઢોરનાં ઢોર રોપે તે બાબતે ફરજીયાત આપવા માટે ના. મુંબઇ સરકારે સંજ્ઞાલોપ સુચનાઓ પ્રસ્ટ કરી છે. તેમાં જણાવવામાં આવ્યું છે કે આ હુકમો કયા પ્રદેશમાં કેવીરીતે અમલમાં આવવાના તે બાબતે જીલ્લા કલેક્ટરો નક્કી કરશે. જે કોઇ માણસને આવી સનદ બેગી હોય તેણે વિભાગી જંગલ અમલદારને અરજ કરવી પડશે પરવાનો મેળવનારને જમીન ઉપરે કાંઇ પણ જાતનો હક્ક આપવામાં આવશે નહીં.

'બનીકમુલર' શબ્દ રદ

'બનીકમુલર' જો શબ્દ રદ કરીને તેને બદલે 'પ્રાદેશિક' શબ્દની યોજના કરવા વિરોધી એક ઠરાવ મુબઇ સરકારે બહાર પાડ્યો હોવાનો ખુલાસો ઉપર મોકલી આપ્યો છે. ત્યારે હવે પછી 'બનીકમુલર મેજીસ્ટ્રેટ' 'બનીકમુલર સ્કુલ' એવાને બદલે 'પ્રાદેશિક મેજીસ્ટ્રેટ' 'પ્રાદેશિક શાળા' એવા નામો આપવે લાગુ પડ્યાનાં રહેશે કહ્યું. આ શબ્દ રદ કરવામાં આવ્યો એ ઠીક થયું છે. પંડીત જવાહરલાલ નહેરૂએ પોતાની આત્મકથામા આ શબ્દનો પ્રચાર બાબ કરવા માટે સખાર કરેલા દર્શાવેલા છે. એ શબ્દથી 'ગુલામગીરી' ના બદબો નીચા પણાનો ભાસ થાય છે. એટ માતમા આ નિયમ બાબતે એટલે હવે તમામ કૉંગ્રેસ-મંત્રી ગા તે પ્રાંતો અને પછી દ્વીદી સરકાર તરફથી પણ તે પ્રકારના બધ પડશે એવું આપણે ઇચ્છીશું એમ 'ગુજરાતી' જણે લખ્યા છે.

રૂ. નું છુંદીકરણ

એમ જણાવાય છે કે રૂપીઆનાં છુંદીકરણ માં ફેરફાર કરવાના માટે નાણા મુબઇ સરકાર કુંક સમારંભ સકોચ કરવા વિચારણા કરે છે. આ સંબંધી જુદા જુદા અભિપ્રાયો રજુ થયા છે. આ તેના આધારે એક વિગતવાર રીપોર્ટ તૈયાર કરવામા આવશે અને તે નામદાર દ્વીદી સરકારને મોકલવામાં આવશે.

મુંબઇનો પરદેશ સાથેનો વેપાર

મુંબઇનો ગયા જાન્યુ માસના પરદેશ સાથેનો વેપાર ૧૬૬ લાખ રૂપીઆનો હતા ૧૫ આસાન મુકાર કરેલ રૂપીઆની કિંમતના માલ જેટલી હતી. સોનાની આયાત ૫૪૮ લાખ રૂપીઆની હતી અને ચાંદીની ૧૫૪ લાખની આયાત થઇ હતી. દ્વીદી માલ અને પદાર્થની નીકાસ ૩૦૭૨ કરોડની થઇ હતી સોનાની નીકાસ ૬૬૬૬ લાખની થઇ હતી.

પંડીત જવાહરલાલ ડિસ્ટ્રીક્ટની મુસફરીએ

મી. પં. જવાહરલાલ નહેરૂ ગઇ તા. ૨૭ જુને મુંબઇના પ્રવાસના પ્રવાસ કર્યા ઉપરથી - ગયા હતા.

ગુજરાતી

ના. ગવર્નર જનરલ તરફથી જસ્ટિસ ઓફ પીસ તરીકે નીમણૂક પામેલા ડૉ. જુસાબ વા. દાઉદ મીઆંએ ગેરી ઇંગ્લિશ સ્કૂલના ટ્રસ્ટીઓની સંસ્થાને ચાર વર્ષે મેરીટઝબર્ગ મુકામે જવું પડે; તો આ કારણ આપીને રાજીનામું આપવાની તરકીબ તેમણે ગોપીને સલાહથી લાગ કેપટાઉન માટે ઉપડતા નથી થયું હતું.

* * *

ઓરટકોટેની ટ્રાન્સવાલ પ્રોવિન્સીયલ કાઉન્સીલે ચાર્લ્સ પા. કેલ્ન નં. ભાડાવી લાંબા ટ્રાન્સવાલ ટ્રેઝરમાં રાખે ભાળોસ્કોપ બતાવવા માટેનો હક્ક બીજા વર્ષ માટે બક્ષ્યો છે.

* * *

ગયા નવેમ્બરમાં સ્ટાર્ટર કુનકોપ સ્ટાર ઓરટેટ ના એકાઉન્ટન્સીથી કર પાઉંડ ગાઉ ગેરવાના અપરાધ માટે સ્ટાર્ટરના મેજીસ્ટ્રેટે રેકાવ્યા, ગોની, ઓરેનને અપરાધી ઠરાવ્યા હતા. સુપ્રીમ કોર્ટ માં ફરીથી અપીલમાં પ્રયત્ન આપીલ કારી નીવી હતી. હવે મકી તા. ૩૦ જુને ગોની અને ગોરેન પણ જગીલમાં હાજી ગયા હતા. અને રેજીસ્ટ્રેટ તરફથી ફરીથી સીમાનેલ ચુકાદો પાસ કરી દીધો.

* * *

દીન્દી સીયલ ગુંચવણ કર્યા, કારીગીરી અને પ્રાકૃતિકોમાંનું પ્રદર્શન નાટાલ કીચન એસોસીએશન સભાના આગેવા ટ્રેઝર્સ જુસાબ વા. મીઠો કારખાનેદાર સ્ટ્રીટ મવરોન્દ ઇન્ડીઅન સ્કુલના મીસીસ રામરાજ હસ્તે ખુલ્લું મુકવા નક્કી થયું છે

* * *

ડરબન ચેમ્બર્સ ઓફ કોમર્સના ઉક્ષા દીપાર્ટે મુજબ્બ ડરબન આજે વેપારમાં ચમારો થયો હતો. ગયા વર્ષમાં ડરબન બંદરે ૨૨૩૫૨૮૧૧ ટન માલ ઉતર્યો હતો જ્યારે ૧૯૩૨ મા ૨૦૫૬૮૮૧૮ ટન ઉતર્યો હતો

* * *

દક્ષીણ આફ્રિકામાં ગયા ૯ મહીનામાં મોટર સાઈકલ વગેરે ગાડા વા. ૩૬૨૩ નવા બ્રાન્ડ ગાડીતા. ૬ ગાડાસમાના મરણ હતા, જેમાં ૫૯ યુરોપીઅનો અને ૧૧ બીજા યુરોપીઅનો ભારી કુલમે ૩૨૩ મરણ નીપજ્યા હતા

* * *

દક્ષિણ આફ્રિકામાં જાપાન બીજાની મુસાફરી ઉોકરીએ ધણી ચાલ છે. ગયા આઠવાડીઅમાં સાઉથ આફ્રિકા એરવેઝને ઉોકરીઓની રીજાનો મુસાફરીની ઉપજ પા. ૧૬૮૧ થઇ હતી.

* * *

સરકારી નોકરીમાંથી રીટાયર થયેલા મેજર હર ઓફ ઇન્ડીઅન પ્રોટેક્શન કો. એચ. રોબીનસનના રીટાયરમેન્ટના બહાનાથી મકાંગે નાટાલ ઇન્ડીઅન કોંગ્રેસ તરફથી એચ એસ ઠક્કર, સ્વામી ભગવાનદાસ અને વા. એસ. આર પધર સાહીબ હાજર થઇ વા. રોબીનસનની સેવાઓની પ્રસંશા કરી ફુલના હાર તોરા આપ્યા હતા.

* * *

યુનીઅન પાર્લામેન્ટના ન્યુકેસલના મેમ્બર મી. એચ. આર. નેલ્સો ગેટકીપર મેરીટઝબર્ગ રહેતા ફેયર વા. ૧ જુસાબજી અકસ્માત થતાં એક હાથ ગામી ગયો હતો. મી. નેલ્સને મેરીટઝ બર્ગ દોસ્પીટલમાં મારવાર માટે મુકવામાં આવ્યા હતા.

* * *

પોર્ટ એલીઝબેથની કાર્લટન હોટલ તરફ અને રેલવે સ્ટેશનની નજદીકમાં નવી માર્કેટ બાંધવા લાંબી કાર્યવાહીને ડરાવ કર્યો છે.

દક્ષીણ આફ્રિકાની સુનાબેટ પ્રદાની વાર્ષીક મીટીંગ તા. ૨૬–૨૭ ઓકટોબરે ડરબનમાં મળવા નક્કી થયું છે. આ પ્રસંગે વડા પ્રધાન જનરલ હર્ટઝોગ અને બીજા બાતાના પ્રધાન જનરલ સ્મટસ ડરબનમા હાજર રહેશે.

* * *

દક્ષીણ આફ્રિકાના બ્રીટીશ વફાદાર વાદી ડરબનથી તા. ૧૩ મેએ ડીફેન્સ માટે ઉપડેલી ફ્લીમર એમીનરા દાસના કરીબામાં મુગસમાં પેરાશ આવડી પુળી ગઇ હતી, અને બાલ સહીત તેમાં સંપુર્ણ નાશ થયો છે.

* * *

ગયા તા. ૨૫ જુને પૂરા થયેલાં આઠવાડીઆ માં દક્ષીણ આફ્રિકાથી પા. ૨૦૩૦૨૫ ની કીમત નું ૧૬૬૮૬૬૬ આઉંસ સોનું ઇંગ્લંડ રવાના થયું હતું. વળી પા. ૪૦૦૭૦૦૦ ના સોનાના સીક્કાઓ પણ મોકલ્યા હતા.

* * *

ડરબનના ઓબીઝો અને મારટલ રોડ તરફ બનતી રીક્ષાઓને ફ્રાસ ક્રોસર આગ લાગી હતી. ફ્રાસ ક્રોસરે રાખવાના આપના ગાત્રે મોલવવા તા. ૬ ઓગષ્ટી ૯ ઓકટોબરી નોટીસ કાઢવામાં આવી હતી. મ્યુનીસીપાલ પાકનો પત્ર આ પ્રમાણેનો હતો. ઉિલ્લાફેર્ન્સ આંધી રોડને ફ્રાસ ક્રોસરની બક્ષ.

* * *

જોહનના સ્ટોનવાલના મદારણારી સોર્ડ ચેમ્બરલેઈન બ્રાસ ઓફ ક્રોસર ઓપા ઉપરથી કરાવા પડ્યા દોવાથી દક્ષીણ આફ્રિકાના આજ નવરતર નરસ સોર્ડ ડેવેરનડનને મોર્ડ ચેમ્બર મોકલ્યા છે

* * *

બીરીય ટ્રેઝરીમાં ગયા તા. ૩૦ મર્યે પા. ૮૪૫૦૦૦૦૮ ની કીમતનું સોનું હતું.

* * *

સીમોનટાઉન ઉોકરા ગયલા તારે સમાચાર મુજબ રોયલનેવી ચાલું પગાર તજ હતું અને આના બદલે સીલાગમાં ગયા આઠવાડીઆમા ૨૨૫૦૦૦૦ રતલ ચાનું વેચાણ થયું હતું.

* * *

ડર્બીકમાં ૧૫ વર્ષની ઉમરના ઓક ઉોકરા ઉપર તેની સાથકમાનું ખુન કરવાનો અપરાધ મુકવામાં આવ્યો છે. સ્વરક્ષણમાં જરૂર મારે તેણે ગાજેલા પૈસા નહી આપવાથી ખુન થયું હતું.

* * *

ડર્બનના કલાઝ્ડ સીપ બોલ્ડરો પાસે તૈયાર કરાવી દરેક એક સ્કુલ પાછળની બે દંગ બોરો ગંધાવવા પ્રીટોરીઆના અગ્રસડાર વર્ગમાં મળી થઇ હતી.

* * *

જુન તા. ૧૩ મીએ ઉોહનમાં ૧૮,૦૨,૬૮૨ બોકારો હતા. જેમાંથી ૧૩,૨૬,૮૫૯ પુરુષો, ૪૪૦૭૪ ઉોકરા, ૬૬૬૧૦૫ બીજો અને ૪૮૮૭૪ ઉોકરીઓ હતી.

* * *

જાપાનમા પુર આવવાથી કોબે શહેર ઉપર પાણી ફરી વળ્યું હતું અને અનેક ઘરો પાણીમાં ડુબી ગયાં હતા. ૨૦૦૦ ઘરો તણાઇ ગયા હતાં. પચ્ચા જનોનો બુચારી થયા છે

* * *

અર્ધસત્તાવાર ખબર બહાર પડયા હતા કે ચીનમાં ચાલતી લડાઇ અટકાવવા માટે પ્રયત્ન કરવા જાપાને બીજા રાજ્યોને જણાવ્યું કરી છે.

સામ રૂપચંદ મુલજીની સ્કુલ નેમજ લાઇ ગેરી બંધાવવા માટેના ફંડની નામાવલી :

	પા.	શા.	પે.
રા. અમાભદાસ નાથજી	૨૫		૬
,, કાલાભાઇ પ્રેમાભાઇ	૧૦		૬
,, ભુધાભાઇ ભીખા	૫		૦
,, શીવાભાઇ ભાવા	૫		૦
,, ઠોકરભાઇ સુખા	૫		૦
,, પાલાભાઇ પનમતી	૧૦		૧
,, જમાભાઇ પરસાળ	૧૦		૬
,, રામાભાઇ ડરજા	૨		૬
,, ભોગીલાલ પરશોતમ	૧૦		૦

(અપુર્ણ)

વિવિધ વર્તમાન.

એબીસીનીયાના માજી શાહ સામે દાવો

એબીસીનીયાના ગઢેનસાહ હેલીસલાસીએ, ધ્રીટન અને એબીસીનીઆ રક્ષણ કરીએ* રહીમાંક અબદારનો ઇંટ્રોડક્ટ લંડનની ધી કેબલ એન્ડ વાયરલેસ કંપની સામે કર્યો હતો. આ ઇંટ્રોડક્ટ ગોઃ હેલીસલાસીના નીકળતા પા. ૧૦,૬૬૩ માટે બ્રીટીશ ગર્વમેંટ સામે માંડયો હતો. જેનો મુકાદો હેલીસલાસીની વિરુદ્ધમાં આવી દાવો કાઢી નાંખ્યો હતો. અપીલ થતા ત્યાં ફરીયી તપાસવા માટે ચેનસરી ડીવીઝનમાં દાખલ કરવા કેટ હુકમ આપ્યો છે.

પારસી સાયકલીસ્ટો

અમોને ખબર મળ્યા છે કે બધા પારસી સાયકલીસ્ટો કરી બરાલ, રૂસ્તમ ગાંધી અને રતન બીજે જેઓ સાયકલપર દુનીયાની મુસાફરીએ નીકળેલા છે અને દક્ષિણ આફ્રિકા પણ આવી ચુકયા તેઓ અમેરીકા પહોંચ્યા છે. મુલ્કમાં ફીકરવાને તેઓને બાંચ વર્ષ થયાં છે અને ૧૯૪૨ માં તેઓ દોઢ બાળા પાંઉમાની આશા રાખે છે. અત્યાર સુધીમાં તેઓએ ૫૦ હજાર પાર્ક નાખ્યા છે. ન્યુયોર્ક ના ઐકે દીન મેયરે તેઓના ગોરોગાહના દળદાર પોયામાં મોતના સર્વ શ્રીઓ કરી આપ્યા હતા. તેઓ સપ્રપુષ્ટ રેગામ છે

રહીમન વીમાની ગ્રીઓ

મોરેશના તા. ૨ જુલાઇના તારે મુજબ રહીમાના ૬૫ાલ વીમાની સાહસમા સ્ત્રીઓ બારી ચપળતા બતાવે છે. લાંનો ઝબુ ચાલાની સ્ત્રીઓએ ૬૫ાર પણ જગ્યાએ અદકપા વીના મોળાસ્ટેપોલ અને આર્ગ્રે ઝસ વચ્ચે ૧૭ કલાક ગાને ૨૨ મીનીટમાં ૧૪૧૭ માઇલ ઉકવાનો રેકોર્ડ કર્યો હતો.

ડોકીંગામાં ધરતીકંપ

ડોકકોગોમાં તા. ૨૯ જુને મધ્યમા ધરતીકંપના બે સખ્ત આચકાઓથી બારે નુકસાન થયું હતું લાર પછી પવન અને વરસાદના બારે તોફાનથી રેલવે બ્યવહાર અટકી પડયો હતો. પણ્યા ઘરો બેંચાઇ ગયા હતા અને બે દીવસ સુધી બધી બારતબ્યવહાર સ્થિતિ થઇ પડી હતી.

બ્રાયરલાંડના નવા પ્રધાન

આયરલાન્ડની સ્વતંત્રતાના નેતા બી. ડી વલેરા ૭૫ વીરૂદ્ધ ૪૫ વોટ વડા પ્રધાન ચુંટાયા છે. ચુંટણીમાં મજુરપક્ષ અને સ્વતંત્ર પક્ષના સભ્યો તટસ્થ રહ્યા હતા. બી. ફ્રેન્ક રાઘી સ્પીકર થયા છે.

રૂપેરની લડાઇ અને વીમા કંપનીઓ

જનરલ સ્મટ્સના વીમાનોમે ઓલીમાન્ટ ઉપર નાખેલા બોમ્બ ઝોળાઓથી પણ પરેશાની નાસ થયો હતા. તેમનાના દરીમ્યાનમાં બોઅર બારત-યોરો ઉપર એમ્બ ફુટતા ઠેકાણે બાગના ૬૨ ઇજીનીઅરો મર્યા પછી ગયા છે. કોઇ ૬૨ સેંકડો ૨૫ મીનીટ ચલતો. બાર પછી પણ આગબોટો ડુબ્યાંથી રચેન જતી આગબોટોનો વીમો નહિ ઉતારવા વીમા બાણાઓ નીચાર ચલાવે છે.

ચીન માટે ચલણી નાણું

વોશીંગટનના તા. ૨ જુલાઇના તારે મુજબ ચેન ફ્રેનકીસકોની ૬ બેંકોબાળાની ચીનના ચલણી નાણા માટે ૬૫,૦૦,૦૦૦ ડોલર આપે બરબર ડોલરના શીક્કાઓ તૈયાર થયા છે, કે મોટા સમયમાં સ્ટીમર મારફતે ચીન મોકલવામાં આવશે.

જાપાન સામે બહિષ્કાર

જાપાનના બનેલા ૧૯૮૮ ના વર્ષમાં બનારી બાદશાહી રમતના ચબાડાના બારે લેવા માટે રશીયનમાં ભારે નારાજ ઉત્પન્ન થયા છે અને સામા પચાસ હજારનું મનિનિપિટર પરાબનારા ૨૭ મંડળોએ તા ૨ જુલાઇએ રશેલ્સોબમાં તા ૧૭ પીન્સ બરદાવ ઉપર ગ બાબતી બહિષ્કાર કરવા નારો કરાવ મોકલી આપેલો હતા

મી. બર્નાર્ડ શા

નાટક અને નવલકથાના પ્રબ્યાત લેખક મી. બર્નાર્ડ શો બરબગ ૮૨ વર્ષની ઉમરે પહોંચ્યા છે. મા શો પચાસ વર્ષ થયા પ્રેક્ટીશન છે. કાલમાં તેમના શરીરમાં સોળ બની બવાથી બારે નબળાઇ બધ છે બાજ માંસનો બોરાક લેવા ડોબ્બારી ના પાડી છે ડોકટરોના બારે દબાણથી માંસના બારકો લીધા હતા. મી. બર્નાર્ડ શોએ શરીરમાં મુકાવી ૬૦.

બોલાંડ-લીથુઆનીઆમા મીત્રાચારી

બોલાંડના જનરલ તેમીરોબસ્કીએ ૧૯૨૮ માં બીધનાનો કબજો લીધા પછી લીથુઆનીઆ વચ્ચે રેલવે બબડાર બંધ પડયો હતા. જે ૧૮ વર્ષના ગાળા પછી તા. ૧ જુલાઇથી ફરી ચાલુ થયેલ છે અને બન્ને રાજ્યો વચ્ચે મીત્રાચારીનો સંબંધ બંધાતો બય છે.

બોકસર બેન ડુડ

દક્ષિણ આફ્રિકાનો ઉંચી વેઇટ બોકસર બેન-ડુડએ બાયના ઓબરસ્ટમાં સ્વાનસીના બોકસર ટોમ પીક્સ સાથે બોકસીંગ ઇરીકાઇના ઉતરવા નામ કર્યું છે. બોકસીંગ બધું કરી સ્વાનસી પ્રેક્ષકોએ ગ્રાહકમા ગયો

રહીમન વીમાની પ્રગતિ

મોરેશના તા. ૨૯ જુનના બબર મુજબ ફ્રાંકા નાકા અને પીટરસ્ટર્ગ નામના બે ૬૫ાલ વીમાનીઓએ ૨૪ કલાક અટકયા વીના ૬૫ાલ વીમાની મુસાફરી કરી મોરેશ અને ડાર્બી બોરેશ વચ્ચે રબર માણસ વિમાનો રેકોર્ડ મેળવ્યો હતો.

સંગ્રહ નીષ્ફળ

અમેરીકાંદાના સંગ્રહકમા વડા પ્રધા અને ફાસ્ટ તાબેના મીનીસ્ટરોનોને બારે બનતોષ પડી તોફાનો થતા હતા. બન્ને રાજ્યોના મનિનિધિઓએ સંપુર્ણ તપાસ કર્યા પછી તા. ૩૦ જુનના બબર મુજબ બન્ને પક્ષોને જોઇએ તેવો ન અને સાંભા સમાધી ચાલતી બદપટનો નીવેડો આવ્યો છે.

ફાટેલા પદાર્થ

પોલાંડમાં ગ્રાહ્ય બનાજ પદાર્થોની મોટી બોટ પડી છે. સીમ ઓફ નેચાન્સની ફાર્મો પદાર્થ પુરો પાડવાની મોજનાનો અમલ ન્યાય પુર્વક થતો નથી એવી ફરીયાદ તાજા પાકી પોલાંડ ધીમના જનરલ સેક્રેટરી ઉપર મોકલી આપી છે.

ફોજદારોમાં બઢતી

ફોલબ્બોના તા. જુનાઇના તારમાં લાં પરસાદ અને પાવાગોહાના તોફાનથી મોટો બારી બાફતમાં આવી પડયાં હતાં. નદી નાળા રેલથી ભરાય ગયાં હતા. ધીમ ફેતાકોએ સબોતની બોક બોટ પવનથી બલકબોના દરીબા તરફ તણાઇ ગઇ હતી, પણ કસ્ટમસ મોસ બાળાબો મહદે પહોંચી જઇ મોટી મુસ્કેલીબાંથી તેબોને બચાબ્યા હતા

જેરૂસલેમમાં ફાંસી

યાહુદી-આરબ રમખાણમાં સીક્ષા પામેલા બોન કોલ્સ નામના જુબાન યાહુદીને તા. ૨૯ જુને ફાંસી દેવામા આવી હતી. જેરૂસલેમમાં બોલીટ રાજ્ય અમલ કેદના યાહુદીને ફાંસી આપબાનો આ પહેલોજ બનાવ બન્યો છે.

"PILGRIMS TO MECCA"

૧૯૩૮ ની હજ કરવા જનારા પેસેન્જરો માટે.

બબનની નીચે મુજબની સ્ટીમરો નીચે બતાવેલ દીને વાયા ડર્બન બારે ઉપડશે

સ્ટેમ. એસ. કોલ્હાપુર તા. ૨૭ ઓગસ્ટ ૧૯૩૮. સ્ટેમ. એસ. ઉમેદા ડિસેમ્બર તા. ૨૬ ડિસેમ્બર ૧૯૩૮.
સ્ટેમ. સ્ટેમ. બીબાનુ તા. ૨૬ નોવેમ્બર ૧૯૩૮.

ઉપરના ડિસેમ્બર બાબો બાબ ટિકાનો, બોબાબી બાબે ૫. ૨૧-૧૦-૦. ... બાબ બોબાબી બાબે ૫. ૨૧-૦-૦
કોઇ બામકામ હબારી બબી કેમ્પેબ ... બાબ ... બાબના બાબબાબો બાબબોબાબે ...
બબ-બબબબાબ કરબાની બધુ ... બાબ

ITALIAN LINES, 36 CLUB ARCADE, DURBAN, PHONE 20601.

બધુ બીબા બાબ બબો બા બબો ... બોબી સ્વાબના બેબન્ટ.

આર. એમ. નાયડુ, R M. Naidoo,
૭૧, એલબર્ટ સ્ટ્રીટ ડરબન ટેલીફોન ૨૦૬૦૧ 71, Albert ... reet Durban, Phone 20601.

વેચવાના વાંચવા લાયક પુસ્તકો

દક્ષિણ મુનિ વિદ્યાર્થી ભવન પ્રકાશન મંદિરનું સાહિત્ય કેળવણીના વિષયનું અનુભવી અને આધુનિક જમાનાની દૃષ્ટિએ લખાયેલું હોવ છે તેથી તે ઉપયોગી અને રૂચિકર હોય છે. બાળ સાહિત્યમાં દ. મુ. પ્રકાશન મંદિરનું પ્રથમ પદ છે. જોઇલે તેમનું સાહિત્ય બધે કેટલું વાંચવા જેવું છે.

૬ મુનીનો	૮૦ પુસ્તકોનો સેટ	૦ ૧૫ ૦
,, ,,	૩૦ ,, ,,	૧ ૦ ૦
,, ,,	૨૫ ,, ,,	૦ ૭ ૬

નવયુગ વાંચનમાળા—આ વાંચનમાળામાં બાલ જોઈ છે કે જમાનાને અનુસરીને પાઠો લખાયા છે અને તેનો ક્રમ બેસાડયો છે. વળી તેમાં શિક્ષણના અત્ર પર રાષ્ટ્રીય ભાવનાની ભાત પડે તેવી સામગ્રી છે જેથી દરેક ઘરોઘર બાળકને આજ વાંચન બજારથી ચોક્કસ અભાવે તે જરૂરી છે.

		રૂ. ચે.
નવયુગ	બાળપોથી	૧ ૦
,,	પહેલી ચોપડી	૧ ૩
,,	૨ જી ચોપડી	૧ ૬
,,	૩ જી ચોપડી	૧ ૯
,,	૪ થી ચોપડી	૨ ૦

કવાજીભાઈ મુળાજીભાઈની સચિત્ર પોથી—આ બાળ પોથી વાચતા બાળકોને આનંદ સાથે શિક્ષણ પ્રેરે છે, કેમકે અક્ષરો અને તેના ચિત્રો જોડણી રંગમાં છાપેલા છે.

		રૂ. ચે.
મુળાજીભાઈ	અભિનવ બાળપોથી	૧ ૬
સરકારી	બાળપોથી	૦ ૬
,,	૧ લી ચોપડી	૦ ૬
,,	૨ જી ,,	૧ ૦
,,	૩ જી ,,	૧ ૩
,,	૪ થી ,,	૧ ૧
,,	૬ ઠ્ઠી હિસાબ	૦ ૧
,,	૧ લી ચોપડીના ગણે	૦ ૧
,,	૨ જી ,, ,,	૦ ૬
,,	૩ જી ,, ,,	૧ ૦
,,	૪ થી ,, ,,	૧ ૧
અંકગણીત	બાલકાવ્ય ભાગ ૧	૨ ૧
બાલકાવ્ય	બાલવર્ષ	૧ ૪
ગુજરાતી	૪ થા ધોરણની (ઇંગ્લીશ મુત)	૨ ૦
ગુજરાતી	ઇંગ્લીશ ડીક્ષનેરી	૫ ૦
ઇંગ્લીશ	ગુજરાતી ,,	૫ ૦

રાષ્ટ્રીય સાહિત્ય

		રૂ. ચે.
રાષ્ટ્રીય	પરિવર્તન	૨ ૦
ગુલામીનો	વેપાર	૧ ૦
રાજા	પાર્થિનો કકકો	૪ ૦
જેલ	ડાયરી ૨. રા. ગોપાલાચારી	૨ ૦
ખરેખરી	કમાની સાથે ગાંધ દરીદાસ	૨ ૧
રાણા	પ્રતિજ્ઞા	૩ ૦
નીલિમાને	માર્ગે	૨ ૦
ધર્મ	સંસ્થાપન	૧ ૧૦
ત્યારે	ફરીથી થું!	૨ ૧
,,	,, ,, ઉતરાર્ધ	૨ ૧
બોલશેવીઝમને	બીજી વાતો	૧ ૬
નીરોગિતા	અને બીજી વાતો	૧ ૬
બેહુત	ખિકારી	૧ ૦
ગોળમેજીમાં	ગાંધી	૨ ૦
ગારાવાસની	કહાણી	૨ ૦
,,	,, બાકુ પુરું	૪ ૦
કાકા	સાહેબકરના લેખો	૧૭ ૦
નવા	ગીતો ભાગ ૧ લો	૧ ૧
,,	,, ભાગ ૨ જો	૧ ૧
ઝંડાપાર્ટી		૨ ૦
મહાત્માજીના	પ્રમુખો	૨ ૦
જેલમાં	ખિસ્મુસ્કરી	૨ ૦
આર્યાવર્તનો	મુક્તિ સંગ્રામ	૨ ૦
કુરબાનીની	કથાઓ	૨ ૦
આચર	બકાટ	૨ ૦
વિદાય	ભજે સારે	૩ ૦
સોરઠ	રાણી	૩ ૦
મૂહરાજ		૧ ૦
વીર	કમલેક	૧ ૦
હીંદુસ્થાનની	બાળ વાર્તાઓ	૨ ૦
પુંડરીકના	પરાક્રમ	૧ ૧
દૂ	બન્ટબોર ક્રમ ભાગ ૧	૫ ૦
સમાજની	વેદીપર	૪ ૦

ઝાર્ષિકે સાહિત્ય

અનસમીક્ષ		૨૦ ૦
શ્રી.	મહાભારત ભાગ ૧-૨	૧૦ ૦
કાવ્ય	દોહન ભાગ ૩	૧૭ ૦
,,	,, ભાગ ૧ લો	૫ ૦
ગીતા	મનન	૩ ૦
સોળ	સતી સ્ત્રીઓ	૪ ૧
દક્ષાન	શતક	૩ ૦
ધર્મમાર્ગદાર		૧ ૮
સ્વામી	વિવેકાનન્દ ભાગ ૧	૧ ૧
સ્વામી	વિવેકાનન્દનું જીવન ચરિત્ર	૧ ૦
સ્ત્રી	શિક્ષામણ	૧ ૦
ટોલસ્ટોયની	નીતિ કથા	૧ ૦
સ્વર્ગમાં	રોસન્સ પા. પુ.	૪ ૦
કહિતુક	વાચન-બોધમાળા	૫ ૦
કબીર	વાણી	૪ ૦
શિવપુરાણ		૧ ૦
બાલક	કથા	૧ ૬
પરમહંસ	રામકૃષ્ણના બોધવચન	૧ ૧

નવલ કથાઓ

અંતરની	અભા	૨ ૧
પત્ર	ભાસ્કર	૫ ૦
કંચીત	હદય ૧ લ્યા નાટક	૧ ૬
આપેલો	અગ્નિ	૧ ૦
ગ્રામ	પદ્મની ભાગ ૧	૫ ૦
,,	,, ભાગ ૨	૫ ૦
,,	,, ભાગ ૩	૫ ૦
અમેદસના		૪ ૧
રાણા	રોખ સંમદ	૨ ૦
,,	,, પુ. ૪ થું	૪ ૧
કોમલ	હદય અને સંયુકતા	૫ ૦
ગિરીષ		૫ ૦
ગરત	ફકિર	૪ ૧
પ્રેમનો	દંભ	૩ ૦
નારી	હદય	૩ ૧
તમ્બુમા		૪ ૦
તાતી	તલવાર	૪ ૦
દિવ્યચક્ષુ		૫ ૦
જયંત		૫ ૦
પુજારીણી		૨ ૦
ભગીરથ	હાસ્ય ભંડાર	૪ ૧
પ્રેમ	શિખા	૩ ૦
રાજ	નંદીની	૩ ૦
રાજોધ્રી		૧ ૦
રાતો	ગુલાબ પુ. ૨ જું	૧૨ ૦
મૃદુલા		૪ ૧
મૈત્રીના	તોરણ	૪ ૦
સુનીતી	શ્રી	૪ ૧
સાગરમની		૪ ૧
સીધુ	અને બબ્બા	૪ ૧
સ્નેહ	સંગ્રામ	૪ ૦
સાતરણી	સદીનું હાસ્ય	૪ ૦
હેસાનમાં		૩ ૧
હનેટ	પદ્મા	૫ ૦
સુપાર્શ્વનાથ		૫ ૦
પરિશિષ્ટ		૨ ૧
જગાના	મરા	૧ ૧
ગેરાસા	વાદળ	૫ ૦
ન્યુમલીસ	ચંદ્રનો માણસ	૮ ૦
કાર્યાલય		૫ ૦
માહની	ગર્યા	૩ ૦
માંગેકા		૪ ૦
આમ	લહમા	૧ ૦
વિમડામ		૧ ૦
ઉંચા	વિચાર	૪ ૦
કમળોમી	રાજેપાર	૪ ૦
રમણ	અને પુજારી	૪ ૦
પ્રેમ	ભાગ	૩ ૦

કજના કુસુમો	૪	૦
ગાંધીજીના બોધ	૩	૦
ગીતા	૪	૮
પ્રેમાનંદ ભાગ ૧ લો	૬	૦
,, ,, ભાગ ૨ જો	૫	૦
ચિનોદ વાટીકા	૪	૦
ઉમા સંહિતા	૫	૦
ઓડકા	૪	૦
વહેતી ગંગા	૪	૦
પ્રેમી સમાજ	૨	૬
છબી	૩	૦
ચંદ્રલાલ	૨	૦
દયાનંદ	૪	૦
કાશીનાથ	૪	૦
મીકાલ ભાગ ૧ લો ૨	૧	૦
,, ,, ૨	૪	૮
માનવિજ્ઞ દુનરનો ગ્રેહ	૪	૦
વિચાર કુંજ	૪	૦
ઉત્તમની હિંમતલ	૪	૦
મહાભારતી માનવી	૧૫	૦
કુબાવાળા	૪	૦
સરસ્વતી ગ્રંથ ભાગ ૧ લો.	૫	૦
,, ,, ,, ૨ જો	૪	૬
,, ,, ,, ૩ જો	૫	૦
,, ,, ,, ૪ થો.	૧૨	૦
એડકીન ભાગ ૧ લો	૮	૦
,, ,, ૨ જો	૧૨	૦
,, ,, ૩ જો	૮	૬
ભાગ રેવત	૩	૦
કુસ્ત રેખા ચિત્રાન	૩	૦
આલ્બર્ટ બિરબલનો વિનોદી વાર્તા સંગ્રહ	૪	૧
રાજા ભોજ અને ૭૫ બીરબલ	૮	૦
રાજરાજ બિરબલનો હાસ્યચમત્કાર	૫	૦
મન્દારા અને બીજી વાતો	૪	૦
સ્નેહ લહરી	૬	૦
અજબજી	૧૭	૦
પુરાતત્વ જખાન	૩	૦
પાનબી ધરીયા-કથા ઝોરી ઝોરીબાદમા	૬	૦
બ્રહ્મચારી રોમમાં	૧	૬
અક્ષરજ્ઞાન બોધ	૨	૬
ઓ પત્ની રાની	૪	૦
નવો નાગરીબો	૫	૦
કેલેન્ડના શહીદ	૭	૦
આપણીમા	૫	૦

ઇતિહાસ અને બાળ સાહિત્ય

ગાંધારત ઐતિહાસિક નાવલ	૧૨	૦
ઐતિહાસિક બનાવ	૨	૬
કેટલાક પરદેશો	૧	૬
રમણ રેણી સેટ ૪	૪	૦
બાળ કુંજ	૧	૦
નાની બેન	૧	૦
બીજી વાતો	૧	૦
બાળ કથાવલી	૧	૦
ચિકરાળા પત્ર	૧	૦
બાળ વિનોદ ભાગ ૧ લો ૨૦	૮	૬
,, ,, ,, ૨૧ થી ૨૮	૪	૦
અરીસો બાળ પુસ્તક માળા	૧૧	૦
રાષ્ટ્રીય સંગીત માધક	૧	૬
સીતા (રમાબહેના પત્રો)	૧	૮
મહાભારતના પાત્રો	૬	૦
ટોલ્સ્ટોય ગંથાવલી	૪	૦
,, ,, ભાગ ૨ જો	૪	૦
સાહસિકોની ચોપડી	૪	૦
દિનચર્યા	૪	૦
જીવન અને સાહિત્ય	૫	૦
પારસી કાહાણી ગાથાઓ	૨	૦
પારસી લગ્ન ગીતો	૦	૮
પાતાળ પ્રવેશ	૨	૦
મુખો	૨	૦
ચતુરક્ષીમ	૧	૮
બાળ વાનો વિનોદ	૧	૦
જાના જાના રાસો ભાગ ૧ લો	૧	૦
,, ,, ,, ભાગ ૨ જો	૧	૦
કાનમાં ૧૬	૧	૦
કોલસા કાકા	૦	૬
બાપુ બિગ્ય સંગ્રહ ભાગ ૧ લો	૨	૦
,, ,, ,, ભાગ ૨ જો	૨	૦
રાજ તરંગીણી	૬	૦
ચરણ ગીતો	૨	૧
નંખ્યા	૨	૦
રાજ નીતુંજ	૧	૦
પ્રાણી પુરાણ	૧	૪
મોતી માળા	૦	૧૦
રમકડાની દુકાન	૦	૧
વાંગીનું વન	૦	૧૦
મીનાબજારી	૨	૦
જીવન પર પ્રકાશ	૧	૦
હિલ્લોલ	૧	૦
,, નાની બાબત	૧	૦
બારીકરીનું સંક્ષિપ્ત ભાગ ૧	૨	૦
,, ,, ભાગ ૨ જો	૨	૦
કાવ્ય મધુપ	૫	૦
કાઠીયાવાડી દુહા	૨	૦
મોરારજીની રસબહાર ભાગ ૪ થો. પુ.	૪	૦
,, ,, ભાગ ૫ મો પુ.	૩	૬
,, ,, ભાગ ૬ ઠ્ઠો પુ.	૩	૬
રઢીયાળી રાત ભાગ ૨ જો	૪	૬
,, ,, ભાગ ૩ જો	૧	૦
સુબાનો દિપક ભાગ ૨ જો	૨	૦
સુંદરી ભાગ ૨ જો	૨	૮
ઘર વપરાશ વૈદક	૫	૦
ઘર વપરાશ વૈદું જડીબુટ્ટીકર બી. કૃત	૧૮	૦
કલાપીની કેકારવ	૧૧	૦
કવિતાવલી ગુજરાતની સત્ય કથા	૪	૦

કલાના નમુનાનો સુંદર ચિત્ર સંગ્રહ

મંગળાષ્ટક	૫	૦
જીવન મંગળ	૫	૦
કેમ કેળવાય	૫	૦
રંગ રેખા	૭	૬
અજબજીના કેસ મકરો	૭	૬
વોટર કલર ચિત્રકાર આલ્બમો	૭	૬
મુગલાઈ આલબમ	૨	૨

આ ઓફીસમાં છપાયેલા પુસ્તકો

	રૂ.	પૈ
ઈંગ્લીશ મારફેત્સીસ કેટેચ ઓફ્રેનન્સ		
૧૯૩૨ ગુજરાતી અને અંગ્રેજીમાં	૧	૬
સીતા ચરિત્ર	૧	૪
ઇન્દ્રપુર મહાત્મ્ય	૦	૬
સત્યના પ્રયોગો અથવા આત્મકથા ભાગ ૧	૧	૬
,, ,, ,, ભાગ ૨	૧	૬
નીતિના કાવ્યો	૧	૦
ગરીબ ગંજીનો પગલો અંગ્રેજીનો અંગાળા		૬
હરેન્દ્રિય		૬
યુદ્ધ અને અહિંસા		૬
શેઠશ્રીના ભાષણોપર વીસ્ક તેમના મત અને વિચાર		૬
મુસ્લમ કવિ પાસાનું જીવન ચરીત્ર		૬
મુસ્લમ કવિના પાસાનું ભાષણ		૬
મારો જેલનો અનુભવ મોહનદાસ ક ગાંધીજી		૬
મારો જેલનો બીજો અનુભવ ,, ,,		૬
મારો જેલનો ત્રીજો અનુભવ ,, ,,		૬
ગ્રેહ સભાનો કથા (સોહરાબજીનો ખબાલ)		૬
મુરબ્બરાજ અને તેના બે બાળકો		૬
જેલના કાયદા (બાળકને ઉપયોગી)		૬
ગ્રેહ સ્વરાજ (ગાંધીજીએ અંગ્રેજીમાં)	૧	૦

ઓરડર સાથે નાણાં મોકલવા મહેરબા નીકરવી. વી. પી. ઓર્ડર કોને ધ્યાન આપી શકાશે નહીં.

મળવાનું ઠેકાણું:—

Manager, Indian Opinion,
Phoenix. Natal.

'Phone 33-4014 P. O. Box 4111.

—હિંદી વસ્તુ ભંડાર—

(એ. પી. આર. પાટિલના)

અમારે ત્યાં કરી, કેસેટ્સ, ગ્રોસરી, ફેન્સી બુકસ, કટલેરી, ગાંધી-સિલક, જરૂરત સીલ્વર તેમજ જોઈતા હોય અતના દેશી વસ્તુઓ દોસારીત અમે મળે છે. પોસ્ટ્સ્ટ્રક્ટ ઓ. ઓર્ડર વધારે રેલ્વે તેમજ જરૂરી રાખ નથી, ખાસ વસ્તુ તેલ, અગરબત્તી, સાબુ, કુલમ, કંકોત્ર, બાંધણીયું, દોરી, પીરોજી, બિસ્કેટ ટિન્સ આવ્યા છે. અમારા હાલ, કોલ્ડ ક્રીમ, તેમજ સ્નોમાં અને પંપીઆવું મળશે "ઘોરાવર" પેન અને પેન્સીલો, નામના નામવાળા રૂમાલો તૈયાર, આવશે, ચાદરો, કેડો, અને ઈમીટેશન રોલ્ડ ગોલ્ડ જ્વેલરી મળે છે

ગ્રેહ મળત ખરીદી બાબત ઓરડર આપી આવી કરવા આમંત્રણ છે

અહારના ઓર્ડરોપર બારા ધ્યાન આપવામાં આવે છે. લખો:-

૪૬ ગ્રાંચાર્ડ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

સાહિત્ય અને સંગીતનો સમન્વય

દિનપ્રતિદિન જનતાની રસવૃત્તિ કેળવાય છે—જનતા નવિનતાની પુજારી બની છે—ભાવના અને આદર્શ આ જમાનાનું ગૌરવ છે—અને હવે લોકો ગમે તેવી વસ્તુ ચલાવી લેવા તૈયાર નથી.

અમે પણ આ માન્યતાને માન આપી વર્તવાનો નિશ્ચય કર્યો છે. તેથી ખાસ પ્રસંગ માટે તમારા સમક્ષ હમણા છેલ્લા બહુચીતા નટ નટીઓ અને લેખકોનો સહકાર સાથી પ્રેક્ષકોની રસવૃત્તિને પોષે એવી રેકોર્ડો. પ્રાર્થના ક્રમાના સેટો અને હારમોનીયમ. તબલા મગાવ્યા છે જે તમારી સમક્ષ રજુ કરીએ છીએ. સંગીતના મધુરા સ્વરોથી તમારા ઘરમાં સ્વર્ગ ઉતારો.

અમે લોકલ ખરીદી તેમજ એજન્ટો મારફતે હારમોનીયન મંગાવત નથી તેથીજ અમે લેખીત ગેરંટી સાથે વેચીએ છીએ.

પગના હારમોનીયમ પા. ૬–૦–૦
કાયના ,,
ટેબલ સ્ટેન્ડના પા. ૯–૫–૦

ભેટી બહેની કીમત
પા. ૧–૦–૦ થી

પા. ૩–૧૭–૦ સુધી

ગ્રામોફોન પા. ૧–૧ ૦ થી પા. ૮–૮–૦

હીઝ માસ્ટર્સ વોઈસ
તથા
કોલમ્બીયા
(ઈન્ડીયન રેકોર્ડ)
3/–

રેકોર્ડના સસ્તા ભાવો

નવા નંબરો અથવા તમારા માંગેલા નંબરો વહેલા યા મોડા તમને મળશેજ તો શા માટે વધારે પૈસા ખર્ચો છો.

બમ્બો અથવા જાતે જાઓ.

તેમજ આ દેશની હવાને અનુકુળ થાય તેવા મીઠા અને મધુર સુરના, મજબુત અને ટકાઉ, તારા, શાંતા, સરકાર તેમજ મેકલેઉડ્સ કુલુકના હારમોનીયમ, હાથના અને પગના તથા હાથ–પગના. નવી સીલેકશન બાતની કોલ બેઠજની પેટીઓ આવી ચુકી છે. તે સીવાય ડેક બાતના ગ્રામોફોન ઉપલી બધી મેકરો સાથે H.M.V. ને કોલમ્બીઆના પણ સ્ટોકમાં રાખીએ છીએ.

વાજીંત્રોના છુટા ભાગો મોટા જથ્થામાં રાખીએ છીએ.

વાયોલીન, બેન્જો, મેન્ડોલીન, ગુલબુલ તરંગ, ગીતાર અને સ્પેનીશ બેન્જના બાવોમાં ઘણો ઘટાડો કર્યો છે.

કોઇ પણ વાજીંત્રનું રીપેરીંગ કામ બાતી દેખરેખ નીચે ગેરંટી સાથે બનાવી આપીએ છીએ.

—સાઉથ આફ્રિકાના ૩૨ વર્ષના જુના હારમોનીયમીસ્ટ—

GOSWAMI'S MUSIC SALOON

P.O. BOX 460. 179 GREY ST. AND 131 QUEEN ST
DURBAN, NATAL.

Special

Large stock of latest Drama set arrived in Tamil, Hindustani, Gujarati and Telugu Plays have been specially reduced.

Apply for our catalogue. Our Harmoniums sold under written Guarantee for 5 years Try us before you purchase here.

Phone
Day 4-0180. RAJCOOMAR.

14, Cross Street, DURBAN.

'PHONE 33-4691. BOX 2626.
L. MISTRY
એલ. મીસ્ત્રી
બેકસ, ટ્રંક અને કીચન ફર્નીચર પુરૂં અથવા જરૂર-
જોગ બનાવનાર તેમજ પુરૂ સર્વિસ સંતોષકારક
કામ કરનાર.
મારેલા ઓર્ડરો બ્રાંચ ડીસ્ટ્રીક્ટ મંગાવો.
55 Market St. : : : Johannesburg.

'Phone 2-3381 Tel. add. "Latapco"
D. K. PATEL
Fruit and Vegetable Exporter
— SPECIALIST —
in South African, Canadian
and Australian Apples
Cape Fruit on hand in season
We have in stock Naartjes which have just come in Market
ડી. કે. પટેલ
ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ એક્ષપોર્ટર.
સાઉથ આફ્રિકન, કેનેડીયન અને ઓસ્ટ્રેલીયન
એપલ્સના સ્પેશીયલીસ્ટ
ઋતુમાં કેપ ફ્રૂટ પણ રાખીએ છીએ
નાર્ચીસ હાલમાં શરૂ થયા છે અને તેના સ્ટોક
પણ રાખીએ છીએ.
કંપનીના ઓર્ડરો ઉપર ખાસ ધ્યાન રાખવામાં આવે છે
નાર્ચીસ અને બેન્ડરીન સારા અને સસ્તા
C. O. D. થી મળશે.
P. O. Box 766. 19, Cross St. Durban.

M. H. DESAI.
એમ. એચ. દેશાઈ.
કોમશોલ ફ્રૂટ વેપારી.
અમે દરેક જાતના ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ [illegible]
બાબત C. O. D. થી સારૂ પેકીંગ [illegible]
P. O. Box 254. 31, Short St. Durban.

Phone 33-4463 Tel. Add. "VALASTEL" P. O. Box 6748.
V. B. PATEL,
WHOLESALE AND RETAIL FRUIT, VEGETABLE AND PRODUCE MERCHANTS
CHEAPEST BANANA STORE IN TOWN.
40 President Street, JOHANNESBURG.
Terms: NETT CASH or C.O.D
વી. બી. પટેલ,
હોરસેલ્સ અને રીટેલ ફ્રૂટ, વેજીટેબલ
તથા નં. ૧ બનાનાના સૌથી સસ્તા વેપારી.
ઇંગ્લીશ તથા ઈંડીયન ફ્રૂટ, વેજીટેબલ અને Dairy પ્રોડક્ટ
બનાવવી કંપનીમાં સસ્તામાં સારી દુકાન.
બધાને ખાત્રી આપવા તથા ઈંડીયા બાજુ ફ્રૂટ મોકલવું બધીના
ઓરડરોપર બહુ ધ્યાન આપવામાં આવે છે
ઓર્ડરો મળતા C. O. D. થી માલ મોકલી આપે
ટેલીફોન ૩૩-૪૪૬૩ પી. બી. પટેલ
પી. ઓ. બોક્સ ૬૭૪૮ જોહાનીસબર્ગ

"શુદ્ધ ઘી"
[illegible]
અમારે ત્યાંથી બીજા
પ્રકારનાં મળશે.
ખાત્રી આપે પુછીને જ ખરીદો.
સાઉથ આફ્રિકા સૌથી જુનું
SAMJEE DEVSHI & SON
DURBAN

The History
Of The
Indian National Congress
(1885—1935)
In Khaddar binding with over three-and
It contains the photos of all the past Presidents.
Price: 5 Shillings
Obtainable from:
The Manager,
INDIAN OPINION
Phoenix, Natal.

Indians In South Africa
Helots within the Empire
and
How they are Treated.
By Henry S. L. Polak.
Price ... 2s.
To be had from:—
THE MANAGER,
INDIAN OPINION,
Phoenix Natal

SOLE AGENT FOR

His Master's Voice

હિઝ માસ્ટર્સ વોઇસ

In The Union Of South Africa

સપરેગ્મર અને અદરેગ્મરના ગુજરાતી લેટેસ્ટ રેકોર્ડો આવી ગયા છે.

સાને ઇસ્લામનો સેટ માંગવો અને સાંભળો

પાંચ રેકોર્ડનો સેટ કીમત પા. ૧–૫–૦.

We specialise in Tamil and Telugu Drama Sets and also Native and Afrikaan records. Wholesale and Retail.

N 6[illegible] પ્રેમની દુનીયા.
N 6[illegible] ચાંદીનો ગગડો.
N 6[illegible] વાવૃીમા ગત.
N 6[illegible] મે તો નજરી મીતમની તેજ.
N 6[illegible] પ્રેમનું પીંજણ
N 6[illegible] જેરની પીયાલી.
N 6[illegible] કાલે કહેજો.
N 6[illegible] મંજીર ભોટાળા.
FT 5[illegible] કરાવનાર ભાઇની.
FT 5[illegible] નદા પમીકી
FT 5[illegible] ભેરવા.
FT 5[illegible] સજનો મોટી દરબા બાદર
A [illegible] તુમીન મુજના પેમ બીજામા.
A [illegible] સખી પ્રેમ નગરીમા પીયારે પીયારે
N 6[illegible] બદેલા ઇન્ક ગ્ લેમ પાપા
FT 5[illegible] મીરા મામા નાટક બાગ ૧ થી ૪.
તરસીદ નહેના નાટક બાગ ૧ થી ૩
પ્રતાપ કુમાર નાટક ૧ થી ૪
રાણા દેવી નાટક ૧ થી ૪
N [illegible] મુકુલ લગ્ન લગ્નાર
N 6[illegible] નાણા ધન ધમાં પોપાર

N૦ 6[illegible]	મીસ [illegible]	મોલીક
.. 6[illegible]	.. [illegible]	..
.. 65[illegible]	માસ્ટર [illegible]	..
.. [illegible]	કોન્સર્ટીના	..
.. [illegible]	ડોકટર કન્સેકશન	..
.. [illegible]	મોના મલ્લા	..
.. [illegible]	ઇન્ડિઅન મેરીસટરની બોટરી, મોલીક.	

પૃથ્વીરાજ ચૌહાણનું નાટક કમ્પલેટ બોકસ અને બુક સાથે કીમત પાઉંડ ૨–૦–૦ નું સેટ.

નાટક મહારાણા પ્રતાપ કમ્પલેટ બોકસ અને બુક સાથે કીમત પા. ૧–૫–૦ નું સેટ.
.. રા' માંડલીક કમ્પલેટ બોકસ અને બુક સાથે કીમત પા. ૧–૫–૦ નું સેટ
એચ. એમ. વી. હામેટીક પાટી કમ્પલેટ બોકસ અને બુક સાથે કીમત શી. ૧૫ નું સેટ.
નાટક ગુણવન્તી કમ્પલેટ બોકસ અને બુક સાથ કીમત શી. ૧૫ નું સેટ.
.. રાજા ભરથરી કમ્પલેટ બોકસ અને બુક સાથે કીમત પાઉંડ ૧–૧૦–૦ નું સેટ.
.. શેઠ સગાલ સાહનાં સેટ ૧ થી ૮ બાગ
.. સીરાજુદૌલા.
.. ઊષા સ્વપ્ન.
સુભાગ્યનો સાપ બાગ ૧ થી ૬.
નાદીયનો નારસો ફુલીન રેકોર્ડ ૧ રેકોર્ડમા નાટ.
મહુદી મી નાટકો ૧ રેકોર્ડનું સેટ ફુલીન
નુરી નાટકત ૬ રેકોર્ડોનું સેટ ફુલીન.
.. મારીના કરવાદ ૪ રેકોર્ડોનું સેટ ફુલીન.
.. રોમ તારે અરજ ૨ રેકોર્ડોનું સેટ એચ. એમ. વી.
.. સાને ઇસ્લામમા ૫ રેકોર્ડોનું સેટ એચ. એમ. વી.
.. નૂરે ઇસ્લામ ૬ રેકોર્ડોનું સેટ કોલમ્બીઆ.
.. નાથ પ્રભા મા નરી ૩ રેકોર્ડોનું સેટ એચ. એમ. વી.
.. રસભણી મંજમ ૪ રેકોર્ડોનું સેટ એચ. એમ. વી.
.. નુરજહાન ૬ રેકોર્ડોનું સેટ કોલમ્બીઆ.
.. બાબલા ગજનું ૩ રેકોર્ડોનું એચ. એમ. વી.

અમારા મસાલામીક નવી રેકોર્ડોનું લીસ્ટ 'ઇન્ડિઅન ઓપીનીઅન' માં જોશો.

.. ૮" ૧ રેકોર્ડ, ૧૨ ની ૪ રે. ૨૫/-, ૧૦ ની ૧૨ રે., ૧૨ ૮" ૨ રે. ૪૮/.

બહાર ગામના ૧૦ ઇંચની ૬ અને ૧૨ ઇંચની ૪ રેકોર્ડથી ઓછીનો ઓર્ડર સ્વિકારવામાં આવશે નહિ.

Radio Record Trading Co.,
88 Victoria Street - - Durban.

Radio Record Trading Co.
P. O. Box 6398 29 West Street.
JOHANNESBURG.

RADIO RECORD TRADING Co.,

SOLE AGENTS FOR

Columbia

In The Union Of S. A.

જુના અને માનીતા આવી ગયા
કોલમ્બીયા કંપનીમાં હાલમાંજ આવેલા નવા ગવૈયા

માસ્ટર અમીર બક્ષની

નવી રેકાર્ડ આવી પહોંચી છે. આગળ ગઝલ બોલી ગયો છે: "મોહમ્મદ મોહમ્મદ પુકારે અલામાં" તેના જેવી બીજી ગઝલ બોલી રહ્યો છે. મગાવો અને તમારા દીલને ખાત્રી કરો. તેનો નંબર / બદલ કે સરવર શાકુબ મહમ્મદ.

1705 સાંજે અલી અલબાદે વસલમ. અને બીજી એ સિવાય તમારા લાયકની જુની ગ્રામોફોની રેકોર્ડો આવી પહોંચી છે જેવી કે મોટરજા મહમદ નાના બીમારે.

નુરે ઇસ્લામ

નો ૬ રેકોર્ડનો સેટ બુક અને ટીનનો બોક્સ સાથે ૩૦/-

We specialise in Tamil and Telugu Drama Sets and also Native and Afrikaans records.
WHOLESALE AND RETAIL

The following Tamil Drama Sets in stock

Sathyavan Savitry, Padukka-Pattabishekam, Uttra-Ramayanam, Dumbachari, Snan Sandari, and thousands of singer Records.

C.E. 1709 કુબને વારે મુજે ગેહ કુબને પીસારે છે
C.I. 4710 તજમીર કે નારેસે દુનીયા કે દીવાનેમે
P.E. 27 સલામત હુસેન બેહસે મુસલમાન
P.E. 37 ગુલામ હસન કુરેશ પીરાય આરીફે નુસ.
P.E. 7 કાફર કે તાબસે ઇસ્લામકા પીરના બોલ્યા
G.E. 1709 મે પીસારી બાપજી બનાવ બાત બનાવે.
G.E. 1711 ઉઠો બંધા
N 6855 આરે પાગલ બેવી બાત ન કોલા કે
N 5005 સાર્વ અબ્બીના પયગમ્બર હમારા.
N 6881 રજબ મહાર આજ સારા સ્વરાજ કે
N 6882 તોહીદ કે રંગ મે ડુબ જા.
N 6886 આગે મેહબુબો હક કેસે ગાને ચાલે
N 6870 યા દુઓ કા નયન કો શાન મોહમદ
N 6870 બાસ મુહસે કુછ કહું સહેબાલા કે સામને
N. 6887 બનુગી અપને પ્રમુખા જોગન.
V 6889 પ્રેમકા મુરલી મધુર બાજ.
1415 તો કોદરા ટોલા આલમમે બજવા દીયા કમતી વાલેને.
આ રેકોર્ડ માંગવા જેવા છે
288 પુન પુન પુન
252 મેરા દીલ ન દીયું દો પ્રીતમે મોહમ્મદ
406 મોદીખાનો મોહમ્મદ બક્ષી મીજ કે.
2234 અમા અલ્લાહી અલાહ હમ
ઓર બહાં બાલાકી અલાહ હમ.
2207 અંધેરા ઇસ્લામ
2188 પરમાસે આવા (મજાવી)
2074 સાચના નામ કે

2107 સલ ઝલા (મજાવી)
2220 નાગે આહમા કે ...
2221 નાગે મહમદ બોલે વાલે.
2222 ચક બાયે પુનો કે બીજારે ને બચાલી.
1705 બચાવા મેરી બીગડીની સરકારે બના દીજે
1745 બજાવીને બેા પાંચિયે ચાલી ગયા.
1741 હજરત કા મોરજા હજરત ગણીર ને બચ્ચોકા મુરદે કા જીન્દા કરના
1394 મોજજા દીવારન આમાર.
1390 મોજજા અંગુઠી હજરત અલી.
1598 પીસારી પીસારી સુરતવાલે.
1699 મોહમ્મદ મેરે દીલકે અરમા તુના દો.
1677 નસરપુર કૈસા આલમમે બચા રે ઇમામે મોહમ્મદ સહાબાદ
1740 મનવા મુજે રોજેપે બુલાલો.
2068 દીલ બીન લીવા જોર બચાને અરજીને
2082 ઇમામી રસુલે ખુદા ખેદને મદ.
2135 બસર કામીકે ન આવેગે રબનો ચૂ.
2155 નુરે અલીથી બન બાબોસે.
2131 દીલ પે મેરા ન રહા
2156 નીગાહે મુલેકા

Radio Record Trading Co.,
8B VICTORIA STREET.
DURBAN.

Radio Record Trading Co.,
P.O. Box 6398 29 West Street,
JOHANNESBURG.

દરેક જાતની સ્વાદીષ્ટ, સુંદર શુધ્ધ ચીની મીઠાઇ.
ફરસાણ વીગેરે માટે ક્યાં જશો?

પટેલ્સ વેજીટેરીઅન રીફ્રેશમેન્ટ રૂમ

પાપડ, લીંબુ, તથા કેરીના અચાર તેમજ શીઆળાની ઋતુ માટેના ખાસ ચેાષ્ટીક પાકેા અમારે ત્યાંથી ફીકાયત આવે માગશે. એક વખત પધારી અમને ઓરડર મેાકલી ખાત્રી કરવા વિનંતિ છે.
બહાર ગામના ઓરડરેા ખાસ માલીકની જાતી દેખરેખ નીચે મેાકલવામાં આવે છે.
ગ્રાહકેાને સંતેાષ આપવેા તે અમારેા ખાસ મુદ્રાલેખ છે.

PATEL'S VEGETARIAN REFRESHMENT ROOM

(Prop. R. M. PATEL)

Telephone 2-2209 **202 Grey Street, :: :: Durban.**

Box 830. Tel. Add. "Orangexpo."

M. C. PILLAY

Wholesale Fruit & Vegetable Exporter

country orders executed at Lowest Market prices

TRIAL ORDERS SOLICITED.

જથ્થાબંધ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ ચઢાવનાર

અમે અગાઉની ઓરડર માફક દેખરેખ રાખી સારેા માલ C.O.D. થી રવાનીએ કીએ.

79, PRINCE EDWARD STREET, DURBAN.

NAROTAM HARGOVIND

The Master Tailors.

Suits and Costumes Made to the Latest Styles.

We specialise in High Class Tailoring.

Our Prices are to suit the times.

Try us with your next Order

તમારેા સુટ કયાં સીવડાવશેા?

નરેાતમ હરગેાવીંદ

તમને અપ-ટુ-ડેટ સ્ટાઇલનેા ફિકાયત આવે અવશ્ય આપશે.

સારા ઓર્ડર આપી ખાત્રી કરી જુઓ.

'Phone 2-6235. P. O. Box 315

Heerabhai Morar Matvadkar,

Wholesale Fruit & Vegetable Exporter

and Commission Agent.

15 CROSS ST. RESIDENCE,
PACKING WAREHOUSE 44 BOND ST.
DURBAN.

હીરાભાઇ મોરાર મટવાડકર

હોલસેલ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ ચઢાવનાર
અને કમીશન એજંટ.

પેકીંગ સારી રીત કરી માલ સી. ઓ. ડી. થી મેાકલવામાં આવશે.

ટેલીફોન ૨-૬૨૩૫ ઓફસ ૩૧૬.
૪૪ બોન્ડ સ્ટ્રીટ, ડરબન.

આરબીક પંચાંગ

	માસી	તીથી	પ્રવેશમાન	પારસી	સુર્યોદય	સુર્યાસ્ત
	૧૩૫૨	[illegible]	૧૩૫૮	૧૩૦૭	ક. મી.	ક.મી.
	મુહા	આષાઢ	જમાદીલ	[illegible]		
			ઉલઆખર	૬૬૫		

[illegible]		સુદ	૧૧	૬	૧	૬–૫૧	૫–૫
[illegible]		..	૧૨	૧૦	૭	૬–૫૧	૫–૫
[illegible]		..	૧૩	૧૧	૮	૬–૫૧	૫–૬
[illegible]	૧૧	..	૧૪	૧૨	૯	૬–૫૧	૫–૭
[illegible]	૧૨	..	૧૫	૧૩	૧૦	૬–૫૧	૫–૭
[illegible]	૧	વદ	૧	૧૪	૧૧	૬–૫૧	૫–૮
[illegible]	૧	..	૨	૧૫	૧૨	૬–૫૧	૫–૮

GANDHI & Co. (Pty) Ltd.

GENERAL MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

Try us for:-

Benares Saries, with Blouses of same design prices from 75/- to £10 with double border.

Also Cotton, Crepe-de-chine & Rayon Saries from 2/6 to 40/-.

We also stock Indian Drugs, Condiments, Draperies, Outfitting, Hardware, etc. etc.

Telephone 23676,

Tel. Add. "Gandhico" Durban.

112 Victoria Street,

DURBAN.

અમારે ત્યાં હમેશા મોટા પ્રમાણમાં નીચે જણાવેલ ચીજો સ્ટોકમાં રહે છે.

જોધપુર બદામ, પીસ્તાં, ચારોળી, એલચી, જાયફળ, તજ, લવીંગ, સુરજછાપ કેસર, તેમજ જાતજાત, ચાપ્યા, છડ્યા વીગરે આખા તેમજ ખાસ કરેખમ નીચા પીસાવેલ મસાલો તથા તમામ જાતના કોપ્યા-ટરાસલ, કમોદ દીલ્લી, માંજા, બાજ તુલસી, વીગરે તથા પંજાબી સાકમ, ઘોળી મુસલી, ગઁઠોડા કોપરાવાટી તથા સાતસો આકસો જાતનું ગંધીયાણું તેમજ કોપરીન્સગડાસી સેવરધની, કુટયા, કેરેલાં તથા ગુલાબનું પાણી, આમળા, જોગરા, ચંબેલી, પુપલ, કામીનીયા વીગરે બુકસેલાર તેલ વીગરે, વીગરે મોટા જથ્થામાં તેમજ છુટક મળશે.

Also:

P. O. Box 27, TONGAAT.

Telephone during Office hours No. 5.

,, after Office hours No. 008.

YOU CAN'T BE LATE

WITH

ROAMER

Unbreakable

15 & 17 Jewels Gold or Rolled or Crome

Latest Style and Design

દુનીયાનું જીવન ચળવળમય હોવું જોઇએ અને તેથી નિયમિતતા શીખવી જોઇએ.

રોમર ઘડીયાળ તમારો વખત સાચવશે.

૧૫ અને ૧૭ જુવેલ્સના રોલ્ડ ગોલ્ડ અથવા ક્રોમાનાં અમર કીમતે તદ્દન લેટેસ્ટ સ્ટાઇલ અને ડીઝાઇનના છે.

Sole Distributors

PATEL AGENCIES (Pty) Ltd.

'Phone 33-2081. P. O Box 6092.

No. 88 KORT STREET, JOHANNESBURG

66 ALICE STREET and 80a LEOPOLD STREET

DURBAN.

SPRINGBOK SERVICE STATION

Always At Your Service

DAY And NIGHT

for

Petrol, Oiling, Greasing and Repairs

and for Parking Your Car

સ્પ્રીંગબોક સર્વીસ સ્ટેશન

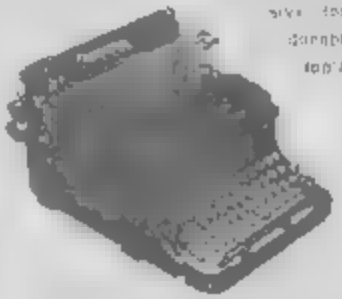
તમારી મોટર પાક કરવી હોય, પેટ્રોલ જોઇતું હોય, ઓઇલીંગ અને ગ્રીસીંગ કરાવવું હોય કોઇ પણ જાતનું રીપેરીંગ કરાવવું હોય તો અમારે ત્યાં આવજો.

તમારી તહેનાતમાં અમે રાત અને દિવસ હાજર રહીએ છીએ.

'PHONE 2-3448 OR 2-0247.

REMINGTON
NOISELESS TYPEWRITER

The new Remington Noiseless is quiet in operation and eliminates nerve strain. It is preferred because of its responsive touch, effortless speed and durability such as only Remington's unique experience can give.

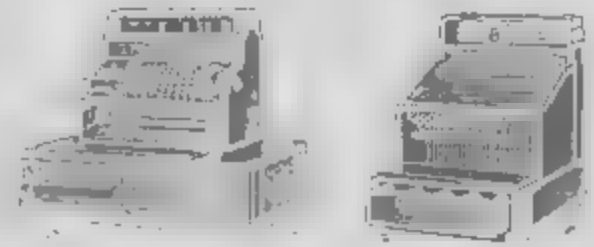
60 years ago Remington Built the first typewriter now Remington has produced the FINEST typewriter

PORTABLE MODELS ALSO AVAILABLE

REMINGTON TYPEWRITER AGENCY

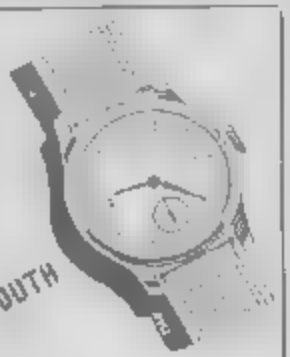
Branches throughout South Africa

NATIONAL
CASH REGISTER AND ACCOUNTING MACHINE
SYSTEMS
FOR
MAXIMUM EFFICIENCY

THE NATIONAL CASH REGISTER CO. S.A. (PTY.) LTD.,
63 PRESIDENT STREET
JOHANNESBURG
P. O. Box 3591 Phone 33.6245

CYMA

for MIDDLE-AGE
for AGED

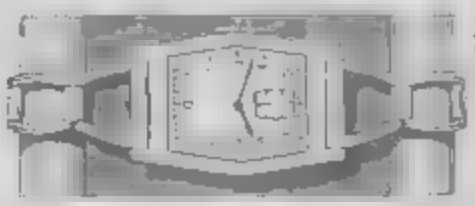
Spell:

CYMA

Everybody

NOTICE!

The new 1938 ELGIN watch catalogue has just come off the printing press

NAME. . . . . .

ADDRESS . . . . . .

KATZ & LOURIE LTD.
Cor ELOFF & MARKET STREETS, JOHANNESBURG.

Durban enquiries
R. A. DAVIES,
76, Field Street

Lourenco Marques enquiries
CASA COIMBRA,
Box 478

14 JUL 1935

ઇન્ડિયન ઓપિનિયન

મહાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે અને ૧૯૦૩માં સ્થપાયું.

INDIAN OPINION

Founded by MAHATMA GANDHI IN 1903.

No. 25 Vol. XXXII. Durban, June 15th, 1935

THE STATE AND THE NATION

"The state is an organization which is quite distinctly [illegible] The state makes laws thus, the state keeps order and uses force, the state is organized, governed and sustained by armed force, the state has its [illegible] executive, legislative and judicial [illegible] existence of these there is no doubt whatever. But the state though distinct from the nation may coincide with it and be sustained by the passion of nationalism in its citizens and thus in the healthy and sane condition. Where the nation and state coincide, where the obedience of the subject is enforced by the [illegible] of the patriot the state is most powerful and unbroken. Where on the other hand the state has [illegible] nationalist sentiment, where the rationalist thinks of his country as something [illegible] from the state of which he [illegible] there is [illegible] the authority of the state is [illegible] [illegible] appeal to the [illegible]

[illegible]

રાજ્ય અને રાષ્ટ્ર

"રાજ્ય એ એવી એક મજબુત સંસ્થા છે કે જે પોતાના કુદ અને નિયમો વડે નાગરીકો પાસેથી પોતાની છાપ પાડે છે. રાજ્ય કાયદા ઘડે છે અને તેને અમલમાં મુકે છે; રાજ્ય વ્યવસ્થા સ્થાપે છે અને કરો નાખે છે; રાજ્ય રાજતંત્રને વ્યવસ્થિત કરે છે અને શસ્ત્રબળથી તેને ટકાવી રાખે છે; રાજ્યને પોતાનાં વર્તમાનપત્રો હોય છે, ધારા અને ન્યાયની કચેરી હોય છે, કે જેની હસ્તિ અને રચનાને વિશે કદી શંકા ઉઠાવી શકાયજ નહિ. પરંતુ રાજ્ય એ રાષ્ટ્રથી ભિન્ન હોવા છતાં રાષ્ટ્રની સાથે ભળી જઇ શકે છે અને પોતાનું વર્તન રાષ્ટ્રિય ભાવનાથી પ્રેરાયેલું હોય તો તે નભી શકે છે. આજ સારી અને મજબુત સ્થિતિ ગણાય, જ્યારે રાષ્ટ્ર અને રાજ્ય એકમેકની સાથે હળીમળી ચાલતાં હોય છે, જ્યારે રાજ્ય તરફે વફાદાર રહેવાની રસ્મિત ઉપર જવાબદારી સ્વદેશાભિમાની ભાવનાથી નાખવામા આવેલી હોય છે ત્યારે રાજ્ય મજબુત, શાંત અને અડગ બને છે. પરંતુ જ્યારે રાજ્યમાં રાષ્ટ્રિય ભાવનાનો અભાવ હોય છે અને રાષ્ટ્રિયવાદીને પોતાનું વર્તન રાજ્ય, કે જેનો પોતે એક સભ્યત છે, તેનાથી ઉલટું લાગે છે ત્યારે રાજ્યમાં અરિયરલાનું તત્વ મોટા પ્રમાણમાં દાખલ થાય છે અને રાજ્યની સત્તાનો વિરોધ થાય છે. ગંભીર નૈતિક અંધાધુંધી ઉત્પન્ન થાય છે અને વફાદારીની ભાવના નાશ પામે છે."

—સર જ્યુ મેકડોનલ

WHY YOU SHOULD INSURE YOUR LIFE WITH
"NEW INDIA"

(1) BECAUSE it is a purely Indian Company with a Directorate composed wholly of Influential Indian gentlemen of widely recognised business ability and is the largest Mutual Insurance Company of India with total funds amounting to Rs. 2,13,04,387

(2) BECAUSE the safety of its contract (Policy) is beyond question seeing that its paid-up Capital is much more than the combined paid up Capital of all Indian Insurance Companies transacting only Life assurance business

(3) BECAUSE its premiums are moderate and its policy conditions are as liberal as they could be.

(4) BECAUSE its offer of automatic non-forfeiture privilege, Extended Term assurance, Permanent Disability Benefit and of payment of double the sum assured in the event of death by accident is unique.

(5) BECAUSE it has established a reputation for prompt settlement of claims and efficient service to its policy-holders

ALL OTHER BUSINESS TRANSACTED
Life, Fire, Motor Car, Motor Lorry, Motor Bus, Plate Glass, Workmen's Compensation, Burglary, Etc.

For Rates please apply to:
JALBHOY RUSTOMJEE,
Principal Representative in the Union of South Africa.

Natal Office.
"INDIA HOUSE"
17 First Avenue Durban
Telephone 23845 P. O. Box 1670
Tel Add "RUSTOMJEE"

Transvaal Office.
ROOMS NO. 12 & 13, BARKLY ARCADE.
Diagonal Street Johannesburg.
Telephone 33-6478 P. O. Box 3641
Tel Add RUSTOMJEE JOHANNESBURG

'Phone 33-6729. Telegrams: "GIDMALCO P. O. Box 5169

JAPAN BAZAAR
WHOLESALE SILK & CURIO MERCHANTS.
39 MARKET STREET, JOHANNESBURG.
Specialising in SILK MATERIALS LEATHER SUIT CASES ORIENTAL CURIOS GRASSWARE ETC
ALL PRICES QUOTED AT LOWEST MARKET RATES.
INDIAN SARIS: Crepe-de chine and Georgette Saris beautifully embroidered 45" x 5 yds length price 17/6 piece. Heavy Crepe-de-chine Saris hand embroidered 45" x 7 yds 30/- piece. Georgette and Crepe-de-Chines beautifully embroidered 45" from 3/9 per yd
ODNIS: Hand embroidered on Georgette and Crepe-de-chine 45" from 12/6
Above obtainable in the following shades White, Pale pink, Sky blue, Pale green, Salmon pink, Red, Maroon, Brown and Black.

જાપાન બઝાર
જોહાનીસબર્ગના જુના અને જાણીતા રેશમના જરથોળ તેમજ જુદા જાતના વેપારી.
સાડીઓ, ઓઢણીઓ. સુગરદાંઓ.
નવા નમુના અને ડિઝાયનો ચાળી અમારા ખાસ ખરીદી કરેલી ક્રેપોલેટ અને ક્રેપ-ડી-શીનની સાડીઓ તથા ઓઢણીઓ વગેરે ઘણા જ મોટા જથ્થામાં સ્વદેશથી આવી પહોંચી છે. તેમજ દીવમાં એકકે ઝવેરાતે બનાવેલી કેલીકો ભાતના તથા મુંબઈ અને અમદાવાદની બીજી જાતોની રીઝાયનો વાળા મુતરબ કુમકાં, પટોળાં, દોરીઓ, ઓઢણી તથા જુદા જુદા બનત બરેલી બોર્ડરો તેમજ ચાળીસ પટો જુદા જુદા જથ્થામાં અંગાચવામાં આવ્યાં છે. રેશ્તા વગરના માટે તેમજ બેઠ માટે પાંચ પાટ, ૩ પાટ, તથા ચાર પાટ સાડીઓ તેમજ બચ્ચાંઓ માટે કરેક બાતના નમોર કપડાં પણ્યાં ધરાવવા આવે મળશે. બહુ સસ્તા ભાવ જુદા જુદા અને બનાવટો ભાત બરીકના અમારી ખેડજ મુલાકાત કરો.
જુદા ભાત પણ જરથોળ વાળે આપવામાં આવશે. આ અમુલ્ય તકનો લાભ વેળાસર લેવાનું ચુકશો નહિ.
સ્વદેશી મુબારના ભાવ રૂપી. ૬-૬. રૂપી. ૫ થી ૬પર. ક્રેપોલેટ તથા ક્રેપ-ડી-શીનની ઓઢણીઓ બનાવી બરેલી રૂપી. ૧૨-૬.
ક્રેપ-ડી-શીનના બનત બરેલી સાડીઓ જુદ ઉંચ પનો ભાવ રૂપી. ૨૮ થી ૬પર.

ફોન ૩૩-૬૭૨૯. ટેલેગ્રામ્સ: જાપાન બઝાર પોસ્ટબોક્સ ૫૧૬૯.
૩૯ માર્કેટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ

B. I. Steam Navigation Co., Ltd.

સ્ટી. "ટાઈરીઆ"

૩૬ ટીકીટ પા. ૬ ૭ ૬.
ફિંડુ ચીકી પા. ૨ ૬ ૦.
ટાલ્લ પા. ૨૧ ૧૩ ૬.

૩૬ ટીકીટ પા. ૬ ૭ ૬.
મુસ્લીમ ચિકી પા. ૨ ૧૬ ૦.
ટોલ્લ પા. ૨૨ ૪ ૬.

ગુલાઇ તા. ૧૭ મીએ મુંબઈ જવા ઉપડશે

ખાસ સુચનાઓ—ગ્રાહકોએ પોતાના નામના ઉપર પોતાનું અને સ્ટીમરનું નામ લખી, પોર્ટર કરમનનું ઇનામ આપવું ભરવું અને બધા ઘરે આવ્યા પેલ્લે કેબીન-રૂમને તાળા સીલ પોર્ટ ઉપર પહોંચવા કહ્યા કરવું.— વિલેમા બહાર ગામના પેસેન્જર જેઓ પોતાના માલની તપાસ કરાવવા રસ્તે રસીદ લઈને અમારી ઓફિસમાં ઈમ્પોર્ટરથી ડ્રેસાઈથી ગાવને પન્દર મિનીટ રાકાય તેમજ માલ મેળવાર પહોંચતો કરાય બહારગામવાળા બાઇઓ અમારી સાથે પત્રવ્યવહાર કરવામાં દીકર મેળવી શકશે.

સ્ટીમરને લગત દરેક બાબતનું બારીકી ભરી ઈન્સરેન્સ નીચે થાય છે

વધુ ખુલાસા માટે લખો યા મળો:

SHAIK HIMED & SONS, :: 390, Pine Street, Durban.
Telegraphic address: "KARAMAT." Telephone 2-0432

CITY SHIRT Co., No. 4, Kort Street, Johannesburg.

મેલેરીઆને મારી હઠાવનાર

ઝંડુ

મેલેરીઆ મિક્શ્ચર

હાદીયા લાગતી
ફરીયાદો દુર
એક વાર અજમાવી જુઓ.

સૌને ગમે
તાકત—તાજગીથી ભરપૂર
સ્વાદવર્ધક

ઝંડુ દ્રાક્ષાસવ

ઉત્તમ ચિકિત્સકે
વખાણ્યા મારેલ

ઝંડુ ફાર્મસ્યુટીકલ વર્કસ લી.—પો. બો. નં. ૫૫૧૩, મુંબઈ નં. ૧૪.

સાઉથ આફ્રિકાના સોલ એજન્ટસ: એમ. એમ. જોશી એન્ડ સન્સ, ૩૪૫ જુમ્મા સ્ટ્રીટ, પી. બો. બોક્સ ૧૨૦૫, પ્રીટોરીઆ.
એજન્સીસ્થળમાં મળવાનું ઠેકાણું: અબ્દુલ જબ્બર, ૧૪ કોર્ટ સ્ટ્રીટ.

આયુર્વેદિક દવાઓનું મુખ્યપત્ર આજેજ મંગાવો.

MOHANLAL VALJEE,
(INDIAN PAWNBROKER.)
112, Victoria Street, Durban.
Low Rates of Interest on Jewellery.
High prices paid for Old Gold. A large stock of New Jewelleries at reasonable prices to suit your pockets.

P. P. BHAGAT,
Fruit Merchant.
દરેક જાતનું ફ્રુટ અને વેજીટેબલ સારૂ ઓર્ડર કરી C. O. D. થી
મોકલવામાં આવશે. લખોઃ—
P. O. Box 842. 129 Victoria St. Durban.

આ માણસ, મહેરબાની
આગળીને મુલાયમ
રાખી સૌંદર્યવાન
બનાવે છે.

ચામડીનાં દરેક
દોષપર નીપજાવ
અકસીર ફલ
પ્રમાણપત્રો : જ
આપી અસલી
આરામ કરે છે

સોલ એજન્ટ:
Indo-African Trade
Agency,
74-76 Wilson St.
DUNDEE, Natal.
S. A.

સોલ પ્રોપ્રાયટર્સ: પાટણવાલા લીમીટેડ,
૧૮૨-૮૪ અબદુલ રહેમાન સ્ટ્રીટ.
મુંબઇ ૩. 1506

WE STILL BUY
OLD GOLD, SILVER & SOVEREIGNS.
We Stock CYMA, ELGIN, WALTHAM, BUREN,
and MARIX Watches.
Large stock of ladies and European jewellerie always on hand
Importers of MOHINI FLUTE harmoniums
LAKHANI & CO.,
(Jewellers)
111 Grey Street, Durban. 'Phone 21258. 1510

ક્રીટીંગસ
પાવડર
ક્રીડી, માકડ, માંકણ, કંસારા, માખી, વંદા
વિગેરે સઘળા જંતુઓનો
નાશ કરે છે.
ક્રીટીંગસ પાવડરના ટીન બંધ છે. 1511

'Phone 33-150. Tel. Add "Nartian."
A. M. PADAYACHEE
Wholesale Fruit & Vegetable Exporter.
country orders executed at lowest Market prices.
special attention given to all upcountry orders.
TRIAL ORDER SOLICITED.
91 LEOPOLD ST., AND 34 CROSS ST.,
P. O. BOX 196. DURBAN. 1512

Telephone 33-5382.
VALLABH RANCHHOD,
Wholesale & Retail Fruit and Vegetable Merchant
Country Orders Promptly attended to.
14, DIAGONAL St. JOHANNESBURG.
ટેલીફોન ૩૩-૫૩૮૨.
વલ્લભભાઈ રણછોડ
હોલસેલ અને રીટેલ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ અમારે ત્યાં
તાજુ અને સસ્તુ મળશે.
બહારગામના ઓર્ડરોને તાકીદે ધ્યાન રેવામાં આવે છે.
૧૪, ડાયેગનલ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ. 1054

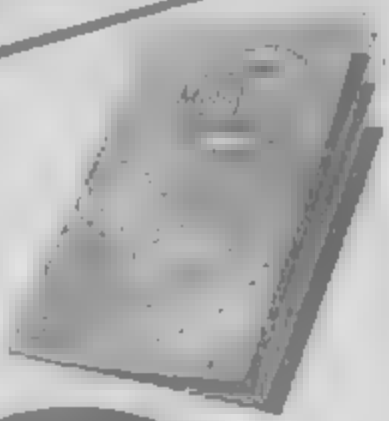
ફરમાસુ મીઠાઈ અને શિયાળાના
ચોખ્ખીક પાકો ખરીદો
અને સ્વાદીષ્ટ જમવાનું.
એકજ વખત અજમાયસ કરો.
KAPITAN'S CAFE
'Phone 33-8577. 138 KORT STREET, JOHANNESBURG. 115

Golden Number
OF
"INDIAN OPINION"
SOUVENIR OF THE
Passive Resistance
Movement
1906– 1914.
Price : Two Shillings.
to be had from:—
Indian Opinion,
Phoenix, Natal.

THE EPIC FAST
OF 1913
An account of Mahatma Gandhi's Fast in September 1932, and events leading up to the Yeravda Pact with all relevant documents. 320 Pages. 2s. 6d.

More than Grease and Oil!

Certified Mobilubrication gives complete, correct lubrication PLUS a thorough Service inspection at no more cost than for ordinary "Greasing and Oiling!" This Folder tells you all about it!

FREE

CERTIFIED

Mobilubrication

SERVICE

Better Performance ... Longer Life ... Less Upkeep Expense.

COUPON

Please send me FREE ... copy of folder about Certified Mobilubrication.

NAME

ADDRESS

VACUUM OIL COMPANY OF SOUTH AFRICA - LIMITED

શું તમારામાં જોર, ચેતન અને ઉત્સાહ છે?

આરામનો દુખાવો, બિનજરૂરી થકાવટ, અપચો અને આળસ એ બધું કબજીયાતને આભારી છે. એ સૂચવે છે કે "ઇનોઝ ફ્રૂટ સોલ્ટ" તમારે લેવાની જરૂર છે. "ઇનોઝ" શરીરની આંતરિક શુદ્ધી કરી પેટની બધી બગાડી દૂર કરે છે. રોજ સવારે એક ગ્લાસ ફ્રૂટ સોલ્ટ એક ગ્લાસ પાણી સાથે લેવાથી તમને બહુ સારું રહેશે.

ENO'S 'FRUIT SALT'

PRABUDDHA BHARATA
OR
AWAKENED INDIA

A high class Monthly ... conducted by the Ramakrishna Order ... Religion, Philosophy, Art and other topics of international interest.

Annual Subscription: Inland Rs. 3, Foreign 11 Shillings

Teachings Of Sri Ramakrishna

... Rs. 1-4.

Altar Flowers

... Rs. 1-4

The Religion & Philosophy Of The Gita

By Swami ...

... Price Re. 1-4

Message Of Our Master

By the First Disciples ... Gives in a comprehensive way the spiritual Message ... Price Re. 1-4

Spiritual Talks

... Price Re. 1-8

Apply for a complete Catalogue:
The Manager, ADVAITA ASHRAMA,
4, Wellington Lane, Calcutta, India.

'Phone 2-4345

SUNCRUSH

The £1,000 Drink.

The Most Popular Refreshment.

There are many Crushes, but Only one SUNCRUSH, and that is made by

DALYS LIMITED.

72, CANADA ROAD, DURBAN.

'Phone 21078. Tel. & Cables: "Crescent." P. O. Box 582.

Crescent Trading Co. (Pty). Ltd.

WHOLESALE MERCHANTS AND DIRECT IMPORTERS ■ HARDWARE.

Indian And European Groceries.

Indian Drugs And Condiments.

Our Stocks Are The Best Quality And are Always Fresh

Our prices are keen.

We specialise in all kinds of Bombay, Calcutta, and Madras Products.

It will pay you to give us a trial.

Before placing your orders elsewhere benefit by our thirty years' business experience.

Our aim will always be service, quality and satisfaction.

અમારે ત્યાં નીચે મુજબનો માલ જથ્થાબંધ મળી શકશે

એલચી, બારાબદ્સ, બદામ, આથેલી, પીસ્તા, ખ્રિંમેલા, ગુલાબનું પાણી, ગુલાબનું સરબત, કેવડાનું માલ, અત્તરો, દવામાં, ગોલ્યા, મીસરી, બજુર, રંગો-લાપસી (બદકું) સેવ, કોપરાની વાટી, પીગેલું કોપરૂં, ગુલબ છાપનું કેસર, આર મામાલ, બંગળી સાલમ, સ્પેશ્યલ મુસલી, મન્દોરા લવંગ, મુંઠ, રોકેલી સોપારી, ફાટચા સોપ., રોયરબની સોપ., મહામા સોપ., ગુલકંદ, પાપેા, બરૂચી બાજનો તમાકુ, આમળાનું તેલ, ગુલાબનું તેલ, બંબેલીનું તેલ, મોગરાનું તેલ, કામીનિયા તેલ બોરલ, એલ્યુમીનીયમ તપેલા, કપ અને રોયસર્સ, મોબાઇ-બીગડી છપસાળ, બાલગુલસી, બાંબા, ઈલ્દી, સુખચેન, કેલમ, કાળા-ચાક્રા, મગ, અડદ, ચુવેર, વાલ, વટાણા બધુજ બાબાત છરે મેથી, કપૂર, તજ, સર્ઇ (સરસું) બધાજ મસાલા પીસેલા. ઉિગેરે.

કાંઇ પણ વસ્તુ ખરીદી કરતાં પહેલાં, અમારે ત્યાં ભાવ કાટી ખાત્રી કરશેા.

122 VICTORIA STREET, :: :: DURBAN.

INDIAN OPINION

Founded by
MAHATMA GANDHI
IN 1903

No. 27. -Vol. XXXVI. Friday, July 15th, 1938.

NOTES AND NEWS

The Lord's Prayer In War

We call the following from *Unity* (Chicago) dated June 6 —

LET us imagine we hear a soldier among these fighting Christians, saying the Lord's Prayer. "Our Father," says he. O hardened wretch, can you call Him Father, when you are just going to cut your brother's throat? "Hallowed be thy name." How can the name of God be more impiously unhallowed than by mutual bloody murder among you, His sons? "Thy kingdom come." Do you pray for the coming of His kingdom, while you are endeavouring to establish an earthly despotism by spilling the blood of God's sons and subjects? "Thy will be done on earth as it is in heaven." His will in heaven is for peace, but you are now meditating war. How are you say to your Father in heaven, "Give us this day our daily bread," when you are going the next minute, perhaps, to burn up your brother's corn fields, and had rather lose the benefit of them yourself than suffer him to enjoy them unmolested? With what face can you say "Forgive us our trespasses as we forgive them that trespass against us," when so far from forgiving your own brother, you are going with all the haste you can to murder him in cold blood for an alleged trespass, that after all is but imaginary? Do you presume to deprecate the danger of temptation, who, not without great danger to yourself, are doing all you can to force your brother into danger? Do you deserve to be delivered from evil, that is, from the evil being, to whose impulse you submit yourself, and by whose spirit you are guided in contriving the greatest possible evil to your brother?—Erasmus *The Complaint of Peace.*

An Eye-Opener

The question of re-acquiring the old Congress properties, which were purchased in 1894 at £3000 and which have now yielded £25,000 which amount is lying idle with the Master of the Supreme Court, is once again brought to light. These properties, which are situated in Prince Edward street and May Street, Durban, were originally bought by Mahatma Gandhi, Messrs E M Paruk, Parsee Rustomjee and other prominent Indians. It was intended as an investment to enable the Natal Indian Congress to use the income for political work on behalf of the Indian community. After the departure of Mr Gandhi in 1911, an interdict was applied for on account of differences among the officials and the funds and properties were placed in the hands of the Receiver. When the present Congress was resuscitated in 1921, application for the funds was made to the Supreme Court. The application was refused on the grounds that the resuscitated Congress was not the legal successor of the 1894 Congress. Mr. Sastri, when he was here as the Agent-General for India, made an attempt to free the money but had failed. A suggestion has now been made that the present Agent-General, Mr. Rama Rau, should make an effort for the introduction of a Bill in Parliament for releasing the funds.

It is indeed a sad reflection on the comparatively handful of Indians in South Africa that they should be so hopelessly incompetent to look after their public affairs unitedly. If this does not serve as an eye-opener and inspire the warring leaders in our community to look towards higher things than mere personal considerations and to bury their hatchets once and for all and join hands in the better interests of the community and for the sake of the honour of their Motherland, we do not know what will.

An Unwise Step

Mr. Joe Soobiah, an Indian stallholder at the Maritzburg Market, we understand, is to contest the seat for Ward VIII in the forthcoming municipal election. This will be the first occasion on which an Indian has tried to become a City Councillor. He will not be unopposed, for Mr. R. S. Williamson, who is at present representing Ward VIII on the City Council, is to contest his seat again. So far there is no other candidate in that Ward. Mr. Soobiah's property in Maritzburg is valued at about £5,000.

Whether Mr. Soobiah is returned or not we do think the step he has ventured to take is unwise and not in the interests of Indians in South Africa. We have yet many a battle to fight with the Government and the White people of this country before we can take a daring step which would obviously antagonise public opinion and serve no good purpose to the Indians themselves. We therefore deprecate the step taken by Mr Soobiah and would request him in the interests of the community to retrace it.

An Example Of Race Prejudice In South Africa

Acting on a letter from [illegible] headquarters of the World Youth Congress movement, inviting the Youth Peace Council to include a Bantu in the South African Delegation to the Second World Youth Congress, the Johannesburg Youth Peace Council [illegible] the initiative in organising a Conference of representatives from Non-European organisations in South Africa. This Conference, at which over forty non-European organisations from all parts of South Africa were represented, was held at the Bantu Men's Social Centre in Johannesburg, on June 25, 1938. After enthusiastic discussion it was decided to organise the Non-European under the World Youth Congress Movement for Peace and Social Justice. Furthermore, the Conference elected Mr. William Frederick Nkomo B.Sc to the South African Delegation to represent the Non-Europeans. All arrangements including finance and passage were completed by the Youth Peace Council, but at the last moment, despite all efforts, the Minister of the Interior refused to grant a passport to Mr. Nkomo. The following telegram has been dispatched to the Minister of the Interior, Union Buildings, Pretoria:

"The South African Youth Peace Council deplores your action in refusing to grant passport, without any reason being given, to Mr. William Frederick Nkomo, one of our accredited delegates to the Second World Youth Congress in New York. This action will reflect against South Africa in the eyes of the Youth Congress and the public opinion throughout the world. In the interests of world peace and the attempt to bring about an improvement in the relations

between [illegible] nations and races, and in view of the fact that the other delegates leave on Tuesday 12, we strongly appeal for immediate re-consideration of your decision."

The above hardly needs any comment on our part. We do not know if the passport was subsequently granted. But if it has not the Union Government, by their action, stand self-condemned not only in the eyes of the World Youth Congress but the whole civilised world.

Indian Opinion

Friday, July 15th, 1938

Parliamentary Franchise And Indians

THANKS to Senator Brisker that there is so much excitement both among the Indians and the Europeans over the question of the former being given Parliamentary franchise. Senator Brisker made a statement at a function given in honour of the Agent-General for India, Mr. B. Rama Rau and Mrs. Rama Rau, at the Muslim Institute, Durban, to the effect that the Union Government were considering legislation to give the Indian community of South Africa some form of Parliamentary representation. The Senator did not know what form of representation the Government had to offer but the proposals, he said, would be held out at no distant future.

Nothing is officially known so far but there is no doubt that the matter has been brewing in the air ever since the Natives in the Cape have been deprived of their franchise rights and given a sort of limited representation by the election of European Senators by Native vote. The European Press has occasionally been throwing hints that now that the question of the Natives has been settled Indians are also entitled to some consideration. It is not unlikely, therefore, that Senator Brinker's hint might just be a feeler to gauge the feelings of the public both European and Indian in this matter. The Council of the Institute of Race Relations, which held its half-yearly sittings in Durban during the week also included the matter in its agenda and invited leading Indians to express their views.

The question is not quite so easy as one would think. There are so many restrictive measures passed against Indians in South Africa based on racial distinction that the giving of Parliamentary franchise to them, which will hardly be effective enough to improve their status, will certainly not vindicate India's honour.

The question is whether Indians want Parliamentary franchise merely as an ornament or as an instrument that would enable them to have an effective voice in the legislation especially affecting them. If it is the latter then we think we can achieve that end even without the Parliamentary franchise if we can stand united at least in so far as our communal questions are concerned and are prepared to sacrifice all for the sake of a principle. We have history behind us. We have shaken the Parliament in the past by such action even without Parliamentary franchise and we can do so even to-day. But if we are going to be lethargic, if we are going to keep on fighting amongst ourselves and going to be deeply engrossed only in our material interests, then we do not think we would be losing much by not being granted the franchise. Had we not then better be engaged in mustering all our forces together to put up a strong fight against the issues already before us which are endangering our very existence in South Africa than diverting our attention to matters which are not so much of immediate importance?

Having said this much we shall now discuss the question of Parliamentary representation to Indians. The question is asked as to what sort of representation should Indians be given? The answer to that is simple. The sort of representation given to Natives is, doubtless, wholly unacceptable.

If Indians are given the franchise at all there is not the least doubt that it should be on a common roll with the Europeans. If Indians could enjoy that right on an equal footing with the Europeans prior to 1896 when they were deprived of it, there is all the more reason why they should be given that right to-day, for surely, during the forty odd years that have since passed South Africa has not gone backward, it has gone forward, and furthermore, India's present enhanced position should also not be overlooked.

As regards the qualification, Europeans presently have the adult franchise i. e. that every person over the age of 21 has the right to vote. Now there is only one point why the Indian perhaps may not be put on the same basis as the European, and that is that there is a large illiterate labouring class that might not be able to exercise the vote in a proper manner. For this, and no other reason, it might be necessary to lay down a qualification. In that event, we would be prepared to go only to this extent, that the same qualification that existed prior to 1932 in the case of Europeans should now be applied to Indians, namely, the ownership of immovable property worth £50 or payment of an annual rental of £10. Under no circumstances are we prepared to go further than that.

We totally disagree with the view that the qualification could be tightened up to suit the wishes of the Europeans or that the Indians could keep to a given percentage. The only fear the Europeans might have is that the Indian would claim to sit in Parliament, but there need be no fear in this regard since it is laid down by law that no other than a person of European descent can become a member of Parliament. An assurance could be given by the Indians to allay any such fear in the minds of the Europeans that Indians would not move for any change in the existing position.

To say anything more than that would be detrimental to the interests of the Indian community as a whole and not in keeping with the honour of India.

Indians in South Africa are apt to labour under an inferiority complex owing to the position in which they have been kept. It is just like the outcastes of India who, though they are being emancipated are still labouring under an inferiority complex to such an extent that they feel they are doing something criminal if their shadow happens to fall on a Brahmin or other person considered to be of a higher caste. Indians in South Africa, if they wish to re-establish their self-respect, will have to outgrow that inferiority complex and be prepared to assert their legitimate rights [illegible] easily.

We have taken a st[illegible] this country as subjects [illegible] Empire of which [illegible] legral part. The[illegible] South Africa, there [illegible] have a much greater duty towards their Indian population than the other foreign communities that are privileged to enjoy full citizenship rights by merit only of their white complexion.

SWARAJ IN WHICH THE POOR CAN PARTICIPATE

HERE-IN, Mahatma Gandhi has spoken the word that should be to India's Home Rule aspirations even as the keel is to the ship—the stabilising, balancing force without which the good ship "India" must inevitably share the fate of other vessels of state and become the sport of the currents and cross-currents of exploitation. For, first and foremost it is the spirit of exploitation that needs to be killed out; exploitation that modern civilisation has legitimated and even invested with a halo of sanctity; exploitation, which in simple language means no more or less than that the needs of the needy may legitimately be turned to the advantage and profit of the more resourceful and wealthy.

There is Swaraj that is home-rule in name only; Swaraj that is no better than a lying label. There exist so-styled self governing democracies that are every whit as much the victims of the exploiters as any dependency; peoples that are fooled into believing that the shadow of self-government with which they are allowed to play is the actual substance; peoples who have been deluded into the belief that exploitation is the necessary and inescapable foundation and concomitant of any stable social system.

Under our modern "civilisation" Mammon is master; the money kings primarily they who wield the power of life and death over millions of their fellow beings. It is they who maintain a stranglehold upon industry and industrialist, and landlordship over the very Earth. None may delve or spin, produce or consume, except at the price of tribute paid to these holders of the worlds' purse strings.

"The example leading men set, lesser ones follow," teaches the "Gita," and we perceive that it is even so. The big fish eat smaller fish; the smallest fish eat mud. The whole system is poisoned with the virus of exploitation: so much so that old-fashioned moral codes have become obsolete and chicanery is regarded as something admirable provided one can "get away with it."

It Which

To speak of this characteristic of modern civilisation as being an ill peculiar to the West, would, of course be untrue. Mammon has its devotees in every clime and at every point of the compass. They are also of every race and colour. Nor have its worshippers any race scruples concerning community of race considerations of profits and interest leave no room for such sentimental distinctions. Lord God Mammon is, indeed, a jealous god and there is no place in its ritual for brotherliness or any form of kindliness.

Mahatma Gandhi rightly asks the most pertinent question:—"If you and I got a larger share in the spoils of exploitation, would that be worth while Swaraj?" Well, would it? Let us see.

For what has the struggle been proceeding all these years—this struggle with its almost unparalleled record of martyrdom? For aught else than to "dethrone unrighteousness and set virtue on her seat again?" True, the head and front of the offending that has most irked and has been most resented is *foreign* domination, alien exploitation: and, not unnaturally, perhaps, the italicised adjectives rather obscured the importance of the nouns, and blinded many to the fact that exploitation is exploitation, no matter whether it be native or foreign!

But, if our concern is for the true health and wealth of the people, the nation,—"health" and "wealth" in the Ruskinian sense of those terms—we must plan and energise with an eye to the communal, and not just perpetuate the old enslavement under a new guise a more attractive label. Sentimentally considered some small margin of preference may be felt in favour of exploitation at the hands of one's own kith and kin rather than at the hands of strangers. India's vanquished millions are, however, scarcely likely to appreciate the distinction.

The tool beneath the harrow suffers equally whether it be a brown hand or a white hand that guides the implement.

Mahatma Gandhi is therefore right. Swaraj, to be worthwhile, must include the eradication of [illegible] of exploitation. The exploit[illegible] must be rendered harmless, impote[illegible] not be entrenched, under the new order. Just as opportunity contributes to the making of the thief, so cupidity and kindred forms of selfishness are encouraged under a "social" system that [illegible] to the astute and unscr[illegible] a parasitic life at the [illegible] of the less sophisticated [illegible].

Whether one favours Mahatma Gandhi's ideal of village industries [illegible] is drawn to the Bellamy ideal the jungle-state wherein exploitation by the wealthy and clever is regarded as natural and legitimate must [illegible] placed by a rule that [illegible] reflects the conditions of a well [illegible] home. Nor is there anything impossible about it. It does, of course, necessitate a recognition of the truth that the welfare of the whole is bound up with the well-being of [illegible] of these." It does require that the old superstition concerning vested rights and interests make way for the loftier concept [illegible] service. But are these not [illegible] very essence of a well ordered [illegible] happy home? Of worthwhile home-r[illegible]

There is hope in the fact that mankind is growing sick of the [illegible] gathered and eaten amongst the jungle ethics by which it long been ruled. It has [illegible] *ad nauseam* with untruth, the answer to "Am I my brother's k[illegible] is being borne home to it at last.

Is our India destined [illegible] reform and exemplar of [illegible] more truly, old—and better [illegible]? Out of the reservoir of her [illegible] faith shall she once again prove to [illegible] that it profiteth better [illegible] than to grow?

So mote it be.

"RACE RELATIONS NEWS"

THE first issue of a monthly News Sheet, under the title, "Race Relations News," has been published by the South African Institute of Race Relations, P.O. Box 97, Johannesburg. In a message addressed to "members and friends," Prof. R. F. Alfred Hoernle, President of the Institute, writes:—

The "Race Relations News" will bring news from—if we may so call it—the race-relations front: that fluctuating line of race contacts along which relations are not stabilised; where friction is constantly occurring; where goodwill and knowledge and mutual understanding are most urgently called for; where White South Africans, above all, have to be true in thought and act, to the highest ideals of Western civilisation.

This line of race contacts, this "front," runs in our country mainly between Whites and non-Whites. But the non-White group is not homogeneous within itself. It is not a group, but rather a congeries of groups—*Bantu*, themselves still apt to be divided by tribal differences; *Indians*, split among themselves by differences of language (Tamil and Gujarati) and religion (Hinduism and Mahommedanism). *Coloureds*, who, conscious of the White blood in their veins, seek to keep themselves aloof from the other non-European groups, without being therefore welcomed into the White group. Each of these three non-White groups presents its own special problems of race contact in relation to the White group; and all three have their own contact problems among themselves.

The White group, on the other hand, is also divided within itself. But the important division here, for race relations, is not of "class," nor even one of language or of religious denomination. Rather, it is a division of opinion concerning the *principles* by which the relations of Whites and non-Whites in South Africa are to be regulated and adjusted. In a South African society, in which the White group intends to remain dominant (politically, socially, economically), what is the "place," and above all, what are the opportunities for development for the non-White groups? Are we moving, do we want to move, towards a hard and fast *caste* society, such as is nowadays breaking down in its proper homeland, India? Or are we moving towards a structure of society in which, whilst "social distance" is maintained between different racial groups, each group is, none the less, assured adequate opportunity for economic and cultural advancement?

On the answer to these questions depends the future of South Africa. They are most difficult questions to answer. For the answer we give will depend, on the one hand, on whether we know the facts to be taken into account and, on the other hand, on what are the ideals by which we are guided in dealing with those facts. *This is the main field of work of the South African Institute of Race Relations.* To spread information about the relevant facts; to help each of us to think out the meaning of his ideal—that is the two-fold aim of this News Sheet.

In this spirit we are launching our experiment—the first of its kind in this field, so far as we know—with great hopes. May the welcome it receives gain many fresh friends and supporters for the Institute's work.

ORIGINAL CORRESPONDENCE

THE LATE REV. CHAS. PHILLIPS

TRIBUTE BY MR. Hy. S. L. POLAK

TO THE EDITOR "INDIAN OPINION"

SIR,—The news of the death of the Reverend Charles Phillips did not come to us as a surprise. We had known for sometime that "Uncle Charles," as we spoke of him affectionately among ourselves and to him once, Miss Agnes Phillips, who informed us of the news, that his health had been precarious. For a man of his activity it was but natural that his health should begin to fail so soon as he ceased to be absorbed in his daily duties.

The world is the richer for lives of service such as he and his late wife, Mrs. Miriam Phillips, lived for so long. Of their work on behalf of the coloured people of the Witwatersrand, I will not speak here as it has already been referred to with high and well-merited praise in the British and South African Press. But I can speak with knowledge and appreciation of the support and encouragement that he gave unstintedly to Mr. M. K. Gandhi and the Indian community during the long period of suffering that it underwent during the Passive Resistance struggle. It was at this time that the Committee of European Sympathisers, under the Chairmanship of the late Mr. William Hosken, was formed, and the Reverend Charles Phillips became one of its active members. I myself owe much to the constant encouragement that I received not only during that critical period, but also when it was over, and after Mr. Gandhi's return to India, during the last 3½ years of my own stay in South Africa when still heavier public responsibilities fell to my lot. Throughout those anxious times Mr. Phillips was a tower of strength, and my wife and I have the happiest memories of the background of family life that he and Mrs. Phillips provided for us so often.

I recollect on one particular occasion, at the height of the struggle, when a prayer meeting was held in his house at which Hindus, Musalmans, Christians, Jews, Parsees, and Chinese Confucians were gathered together in common devotion, Charles Phillips was an example of fatherliness and brotherliness, irrespective of race, creed or colour. For him there was only one God, the All-Father of all men. He will go down in history as one of the pioneers of inter-racial understanding in South Africa, who knew no enemy and to whom all were friends and brothers. By the Indian community he should always be remembered with love and affection.—Yours etc.,

HY. S. L. POLAK.

"Tad Chapman Lecture Tour"

SIR,—May I appeal to the Indian community of Durban to make a special effort to attend the lectures to be delivered by Mr. Tad Chapman and Miss I. Ball (his teacher) at Sastri College, on Saturday, July 23, at 8 p.m., when Mr. V. S. C. Pather has kindly promised to preside. The lectures will be of a highly educational and instructive nature to all social workers and friends, and should not be missed. As [illegible] and White [illegible] all races, I urge the Indian community to take full advantage of this opportunity [illegible] in Durban by this young Deaf-mute, who was born deaf, dumb and blind, and who desires to help and uplift the handicapped of all races in South Africa.—Yours etc.,

CONSTANCE CAWSTON.
Local Organiser and President of The Natal Indian and Bantu Blind Society

345, Vause Road,
Durban.

INDIANS AND THE FRANCHISE

On Monday the political correspondent of the *Natal Mercury* wrote:—"I understand on excellent authority that the Union Government is considering legislation to give the Indian community of South Africa some form of Parliamentary Representation. Details of the proposals have not yet been drafted in their final form, but this is likely to be done in the near future and they will then be submitted to the Agent-General and various leaders of Indian opinion for an expression of their views."

A hint that legislation of this nature was pending was dropped by Senator S. S. Brisker at a welcome given to the Agent-General, Mr. Rama Rau, by the Muslim Institute on Saturday night July 9.

"I do not know," said Senator Brisker, "what form of representation the Government has to offer you, but when the proposals should come—and these will be held out at no distant future—it will be a stepping stone."

Interviewed by the *Natal Mercury*, Senator Brisker, beyond confirming the fact that the Government had under consideration a scheme to give the Indians representation in Parliament, stated that he had no further information.

On Tuesday the *Natal Mercury* published a message from its Pretoria correspondent stating that Government circles there know nothing of the proposed Bill to give Indians in South Africa Parliamentary representation. In fact, the Department of the Interior informed him that the matter had never been considered and that no legislation of such a nature has been contemplated.

It is suggested that the rumour owes its inception to statements made by the former Agent-General for India who made many representations to the Union Government in favour of Parliamentary representation for Indians.

Position Discussed

The Council of the South African Institute of Race Relations, which opened its half yearly meeting on Monday at Durban, discussed the position of the Indian population in the Union.

The discussion opened on the question of political rights, this item having been arranged before there was any indications of likely action by the Government in the immediate future.

Four possible forms of representation were placed before the Council:

(1) Adult franchise on a common roll with Europeans.

(2) Common franchise, based on property and educational qualifications.

(3) "Representation by Indians elected on a separate roll."

(4) Representation on the same lines as the present Native representation.

Indian speakers had been invited to present the views of the Indian community before the Council and they were emphatic in their opposition to the third and fourth suggestions, but were prepared to accept the second in view of the state of public opinion in regard to the first.

The discussion was for the general information of the members of the Council who are drawn from various parts of the Union and no resolution was considered.

Views Of Indians

Some leading Indians aired their views on the question to the *Natal Mercury*. Mr. A. I. Kajee said, speaking for himself, he did not favour communal representation. Mr. Kajee quoted Mr. Harry Escombe as saying in 1896, when there was an attempt to deprive the Indian of his Parliamentary franchise, "I say, if gentlemen of Indian extraction, having social standing and advantages such as these, are not to have a means whereby they can obtain an entry to the franchise, the thing is wrong in principle, and we cannot justify the exclusion."

The ideal plan, said Mr. Kajee, would be to adopt the Adult Franchise Act of 1932, which gave the vote to all persons over 21. But he was not prepared to advocate this, in view of the opposition it would arouse among Europeans.

A compromise, which would be acceptable to Indians, would be a common electoral roll, but with additional qualifications, such as educational, property or other qualifications.

"This can be so tightened up that any fear on the part of the European of being "swamped" will be removed," said Mr. Kajee. "We can keep to a given percentage, too.

"We do not desire to alter the political complexion of this country or to challenge the supremacy of Western standards, which we accepted in the Capetown Agreement of 1927, but we ask that we might be given recognition that we are part and parcel of the general community.

"I go further. I don't think my community at this stage is even prepared to ask for an alteration in the qualification of members of Parliament of being other than that of European descent. We are quite prepared to elect Europeans and to trust them to do their best in the interests of all the communities who have made this land their home and for the good of South Africa."

Swami Bhawani Dayal, was also emphatic in his declaration that any other form of political representation other than a common roll would not be accepted by the Indian community.

Advocate B. Gabriel said that the Indians had the vote before and it was taken away only on the ground of race. There was no question of the franchise. He asked that the position should revert to the status quo.

Mr. M. E. Lakhi, a well known Natal business man and a former member of the South African Indian Congress, also gave an emphatic "no" to accepting communal representation.

"We are not opposed to any safeguards taken by the European community to maintain a dominant position, but nothing short of a common roll will satisfy Indian aspirations, not even half a dozen Indian senators," said Mr. Lakhi.

Indians Have Become Coloured In The Cape

Mr. A. Ismail, president of the Cape Indian Congress said to a press representative:

"In the Cape Province we have always been regarded and treated as forming part of the Coloured population. Whatever discriminatory laws affect them have been applied to us; whatever civil and political privileges they have enjoyed have never been denied to us.

"The Muslim Indians have married Cape Malay women and a number of Christian Indians have married into Christian Coloured families. The children of these marriages are looked upon as Malay or Coloured children, attending the same schools as other Coloured children and in the next generation will have disappeared as a separate and distinct community.

"... to attempt now to create in the Cape an Indian community for political purposes is too late and will create hardship for many of us."

Views Of Europeans

Four out of five Durban members of Parliament agree that Indians should enjoy representation in the Union Parliament. The fifth, Mr. Frank Acutt, was reluctant to make any comment. The matter, he declared, was of such importance that he required consultation with the other Dominion Party representatives, after which they should speak with a united voice.

Mr. A. Goldberg (Durban Umlazi) said "the suggestion that such representation should be by means of Senators seems to be satisfactory. Roughly I think that, subject to property and educational qualifications, the Indian should enjoy full enfranchisement in

nor to come. Provided the matter is approached in the right spirit proper representation will naturally evolve."

Mr. J. G. Derbyshire (Durban Greyville) said Indians should at least have the same representation as the Natives now enjoy. "It would be a step forward which could afterwards be improved upon.

Mr. Vernon Shenton (Durban Point) said the principle that no thought must be accepted in any democratic country was that one section could not be taxed without representation. He held the view that there should be some sort of representation for the Indian.

Mr. C. R. Nel, M.P. for Newcastle told the *Natal Mercury* that Indians in Natal have a very good treatment and that they are shouting for equal rights with the Europeans to no purpose. The talk of Indians being given the franchise he says, will antagonise people who look upon the question in a liberal way.

Things In General

The Agent-General's Activities

The Agent-General for India, Mr. B. Rama Rau and Mrs. Rama Rau, after spending a fortnight in Durban, sailed last Thursday for Capetown where they will stay until the close of the Parliamentary session. During the fortnight they were in the City they had an exceedingly busy time receiving welcomes from various public bodies and entertainments. While Mr. Rau was [illegible] about reconciliation between the Congress and the Colonial Born Association, Mrs. Rama Rau was doing everything possible to organise the women and to bring about an awakening among them to take an active part in the social affairs of the community. On the eve of their departure for Capetown last Wednesday they gave an "At Home" at the Marine Hotel at which were present a large number of European and Indian [illegible].

Mrs. Rama Rau At The Orient Club

Mrs. Rama Rau was the guest of honour at a luncheon at the Orient Club [illegible]. There were over 200 people present. Among the speakers were Dr. Thomas [illegible] of the Fisk University U.S.A., [illegible] R. A. Edwards of the United States of Race Relations to Mahatma Mrs. G. Cyrus, Swami Bhawani Dayal, Mrs. Mabel Palmer, Lady Rama [illegible], Major Brahmadeen, [illegible] Indians in [illegible] wives and daughters out and [illegible] Mrs. Rau outlined a plan for an [illegible] for a girl's school to meet [illegible] girls. Mr. Kajee [illegible] that of the 50 Indian schools [illegible] including Sastri College [illegible] by the Indians themselves. [illegible] Mrs. Rama Rau were made [illegible] members of the Club.

The Agent-General At Clairwood

Over 600 Indians and many Europeans assembled at Sea View at a reception given to Mr. and Mrs. Rama Rau, under the auspices of the Natal Indian Congress [illegible] at Clairwood. Mr. and Mrs. Rau promised every assistance in the direction of improving the position of Indians in South Africa. Mr. A. Dahlberg, M.P., said that it was a sad commentary on the state of affairs that the Indian community was denied the rights given to others. The Indians would be the last people to want sympathisers, but they need friends who recognised that the Indians had a right to be regarded as an integral part of South Africa.

Indian Arts And Crafts

The Natal Indian Schools' sixth biennial Arts and Crafts Exhibition was opened by Mrs. Rama Rau, wife of the Agent-General, in the Carlisle Government Indian School last Saturday. "You have got in you those qualities that make painters and artists," said Mrs. Rau, "and it will not be difficult, should you get proper guidance, that even in this country as citizens of South Africa, you will have something to contribute." In spite of the lack of facilities, went on Mrs. Rau, the Indian child had a heritage of culture coming down from ancient times. There is in the history of the world. [illegible] have had a place in art and culture in every period which can be traced far back. Even in times of invasions or warfare, that genius for art was always with [illegible] and put at various periods, at times [illegible] many ideals of other schools but [illegible] retaining its own," she added. Stressing the importance of art in the creative faculties and in self-expression of the child, Mrs. Rau suggested that teachers of arts and crafts might be brought out to this country from India for a period of five or six years. Such teaching was bound to develop handicrafts in this country, for what she had seen of the high standard of the exhibits had convinced her that among the Indian children here there were potential painters and handworkers who might be a credit to this country. Entries totalled 2,820, which exceeded all previous records. There was a general all-round improvement in the exhibits.

Indian Social Service Committee

The following officials were elected at the fifth annual meeting of the Clairwood branch of the Indian Social Service Committee:—Chairman: Mr. R. Ramchandar (re-elected); Vice-Chairmen: Mr. A. M. Pillay; hon. secretary: Mr. R. K. Govender; hon. treasurer: Mr. R. R. Moodley (re-elected); hon. auditor: Mr. Pavadai R. Pather (re-elected); executive: Messrs. M. K. Sigamoney, R. Rudree, R. C. Das and S. Gopal.

Durban's New Motor Bye-Laws

The General Purposes Committee of the Durban City Council held a special meeting on Wednesday morning to consider the new motor by-laws. It also received deputations from the Colonial Born and Settlers Indian Association and the Indian Bus Owners Association which, it is understood, protested against the proposal to remove the Indian bus ranks from Aliso Street. The Association also discussed the tariff chargeable by Indian taxis.

Indian Women's League

Over two hundred Indian women attended the Social given by the Indian Women's League held at the Hindu Tamil Institute, Cross Street, Durban, last Sunday. The announcement that Mrs. Muniasamy Naidoo, formerly of the Clairwood Indian Women's Association had, with the consent of the other members, donated £25 to the funds of the Indian Women's League was greeted with great applause. Dr. Goonam thanked Mrs. Naidoo and expressed the appreciation of the members of the League for the generous donation. The Young Men's Vedic Orphanage provided the music they not only rendered Tamil selections but also delighted the audience with well known Afrikaans music. Miss Saraswati and her little friends sang Tamil songs. Amongst those present were Mrs. V. R. R. Moodly, Dr. K. Goonam, Mrs. R. K. Naidoo (Sea View), Mrs. P. S. Pillay, Mrs. S. L. Singh, Miss Peters (Sea View), Mrs. M. A. Pillay (Sea View), Mrs. R. K. Naidoo, Mrs. S. R. Dayer, Mrs. James, Miss Grace Rai, Mrs. Ratipal Singh, Mrs. C. R. Paul, Mrs. S. S. Singh, Mrs. P. R. Singh, Mrs. P. R. Pather, Miss A. Christopher and Mrs. G. Christopher.

Non-European Tourney For R.A.F. Fund

Plenty of public support is likely to be accorded to the non-European amateur boxing and wrestling tournament which is to be staged by General Mulvey at the grounds of Carrie's Fountain on Saturday, July 16, at 4 p.m., chiefly on account of the fact that the proceeds are to go to the R.A.F. Bazaar dependents

fund. No stone has been left unturned to securing the services of Natal's popular boxers and wrestlers respectively. They will oppose a contingent from the Rand who will specially make the trip for the occasion. A large crowd is expected to help a deserving cause.

Farewell To Mr. And Mrs. Heaton

Mr. F. S. Heaton, Newcastle's former Magistrate, was given a farewell by the Indian community on July 10, when Mr. I. S. Vawda, chairman of the Newcastle branch of the Indian Congress, presented Mr. Heaton with a travelling kit and Mrs. Heaton with a travelling bag. Mr. G. Mayet spoke on behalf of the Muslim Young Men's Association, Mr. M. Chetty for the Hindu Young Men's Association, Mr. G. M. A. Vawda for the Muslim community, and Mr. A. M. Ephraim on behalf of the school staff. Mr. G. J. Christopher, the secretary of the Congress, also spoke. Mr. and Mrs. Heaton both thanked the Indian community for their presents. Mr. Heaton also appealed to the leaders of the Indian community to show their loyalty to his successor and to assist him as they had done in the past.

Shree Gopallal Hindu Temple

The officials and members of the Shree Gopallal Hindu Temple, Verulam, wish to extend their hearty congratulations to the undermentioned donors, who have voluntarily donated towards the proposed new Temple, at Verulam: Babu Tulsiram Singh, Mrs. Raghunandan, and Mr. D. Sewnarker £100 each; Messrs. R. Tulsiramsingh, Choonilal Bros., A. Parasramsingh, Tom Morugan Bros. S. Maheralingh, Kingdon Bros., Babu Madho Singh and Jutha Jeewa, £25 each.—To be continued.

Protectorates And Union

In unanimously resolving to oppose the incorporation of Native Protectorates with the Union, the Cape Native Congress expressed the view that the incorporation would be against the will and desire of the Natives in the Protectorates that it would be a grave injustice to bring the Natives in the Protectorates within the jurisdiction of the laws which aim at a position that will leave the Native permanently the inferior, socially, economically and politically, of the European, that no reason could be advanced by the Union Government to substantiate the necessity for the transfer of the Protectorates and therefore the Congress could not believe that the transfer would be for the ultimate benefit of the inhabitants of the Protectorates. During a discussion in regard to Native workers on the mines, Major Stubbs, of the Native Recruiting Corporation, said that Natives were not lazy but that they too often suffered from malnutrition. In Kingwilliamstown area, he said, the Natives were in great need of food and clothing. Major Stubbs attributed the shortage of Native labour largely to the demands of the National Roads scheme, irrigation works, railways and the building boom in towns.

Humanising Of Warfare To Be Studied

An International Bureau to study methods of humanising warfare will be instituted at Luxembourg as a result of a decision by the Permanent International Committee for Military Medicine. The Bureau will devote special attention to the problem of how to protect civilians against air raids, and will aim at promoting international agreements to prevent the bombing of open cities. Nations represented on the Committee include Britain, France, Italy, Germany, the United States, Japan, Egypt and the Netherlands.

Practised As A Doctor

Gamlal Kamsar, an Indian, appeared on July 13 before the Magistrate, Mr. J. A. Pinnear, at Sterkstroom, on four counts of contravening the Medical, Dental and Pharmacy Act and practising as a Doctor. He was found guilty and fined £3 10s. or 15 days' hard labour on each count.

Vedic Wedding

A pretty vedic wedding took place at the residence of Mr. S. Jugoo, of Maywille, Durban, on Sunday, July 3, the bride being Miss Sooki Jugoo, daughter of Mr. and Mrs. Jugoo, of Maywille, and the bridegroom was Mr. Hiraman, son of Mr. and Mrs. R. Athmaram, of Cavendish. A large pandal was set up for the occasion, which was beautifully decorated by Mr. Jayshunker Kalidass of Durban.

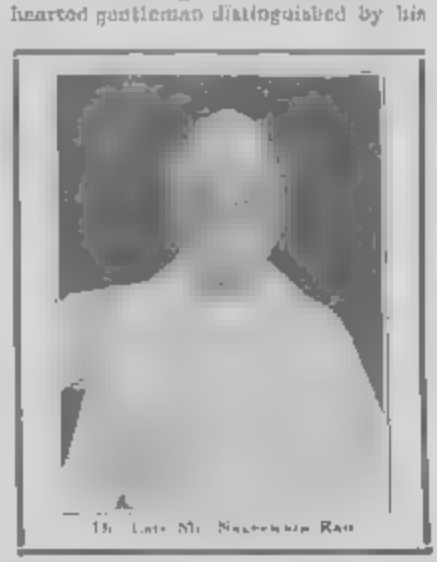
Obituary

Death Of Well Known Indian Merchant

The death occurred with tragic suddenness at his residence on Saturday night of Hajee Essop Cassim Coovadia, of Messrs. E. C. Coovadia & Son., Pine Street. Mr. Coovadia, who was an old resident of Durban, was a pioneer Indian businessman, being associated with commerce, first with his brothers, since 1886. His head office was in Durban, with branches at Maritzburg, Ladysmith and Harrismith. In 1932 the firm closed down their retail departments and became engaged entirely in wholesale trade. Since 1935, after the death of his former partners, he traded under his own name. Mr. Coovadia, who was highly respected by his compatriots, was the treasurer of the Madressa Anjumanel Islam. The funeral, which took place Saturday evening, was largely attended, friends and relatives coming from the Transvaal and various parts of the Province to pay their last respects.

The Late Mr. Nageswara Rao

By the recent death of Mr. Nageswara Rao Madras has lost a great man. He was a well-known businessman and philanthropist of Madras. The Telugu country and culture are the poorer for his death; for he was a great and discerning patron of art and literature and all good causes. Starting life as a businessman, he made a large fortune which he gave away lavishly for public causes deserving of his support. An ardent Congressman, he was a devoted follower of Gandhiji and gave unstinted support to his movement. His *Andhra Patika*, a nationalist daily in Telugu, has championed the cause of the Congress with courage and pertinacity and carried the message of Gandhiji, day in and day out, to the very heart of the Andhradesa. Nageswara Rao was a kind-hearted gentleman distinguished by his

The Late Mr. Nageswara Rao

generous benefactions and unswerving loyalty to the Congress. A patriot of a high order, a man full of the milk of human kindness, the late Mr. Nageswara Rao was one of the few that realised that his wealth was for the benefit of those that were in distress and suffering, writes the *Indian Review*.

A special general meeting of the Andhra Maha Sabha was held in Durban to mourn the sad loss of the late Mr. Nageswara Rao. The Andhra graduate and Principal of the Tongaat vernacular school paid a high tribute to him for his good services.

Death Of Mr. Phillip Veerasamy

Mr. Phillip Veerasamy, who died in tragic circumstances in the recent motor accident at Inchanga, was well known in the laundry and dry-cleaning business both in Durban and Pietermaritzburg. Before going into business he was employed by Mr. G. Palmer, of Zululand. He was also well-known in the catering trade in Natal. He is survived by his wife, six sons and four daughters.

Doings In India

India And The Next War

INTERVIEWED by the Associated Press, at Karachi on his return from England, Mr. Bhulabhai Desai said: "It appears to me that however intense be the desire for peace on the part of some European Powers, war appears to be inevitable. As regards the Indian problem itself, it would be correct to say that Great Britain, for the first time at all events, is openly realising the importance the problem occupies among world politics both as a factor for peace and also in regard to material support in the ensuing struggle. She has also realised that India would not fight as she was unsuspectingly led to do in the last war on the slogan that the fight of their lives was the fight for the liberation of the subject races of the world. This time, if the problem remains unsolved Great Britain, so far as India is concerned, will have to carry on a lone fight."

"Support Your National Industries"

At the North Tanjore District Political Conference held at Thiruthuvanam village, Madras, under the presidentship of Mr. L. Krishna Swami Bharati, Mr. K. Kumar Menon, Minister for Courts and Prisons, in opening the Conference said, as compared with the demands made of its citizens by Italy, Japan and Germany and Russia, was it too much to ask of Indians for the sake of their liberty from foreign yoke that they should wear khadi, that they should think and act in terms of nationalism and stand united and sink their differences of caste and creed. Violence was repugnant to the genius of Hindu culture. So any sacrifice in the interests of the country must be based on Ahimsa, truth and peace. When Indians united as a nation and refused to let India to be exploited, then it was that the rulers would take notice and come to terms. What should they do but take to khadi more and more, steadily and surely, so that India would no more be a dumping ground for foreign cloth. They all knew those days when this [illegible] Lancashire godowns began to be crowded with stocks that India refused to take. The nation as a whole gained much and a spirit of self-reliance began to pervade the length and breadth of the land. Should they not keep it up even before them? He hoped that at least from now, they would all cast off their foreign cloth and take to encouraging the products of the weavers of the countryside. It was a most curious phenomenon, continued the speaker, to see people talk of protection and safeguarding of the mother tongue but clad in cloth made four thousand miles away, forgetting the fact that the indigenous cloth had no market and the producers were dying in thousands for want of support.

"Zeal Misplaced"

"At a time when negotiations between the Congress and the Muslim League are in progress and when the Congress has risen to the fullest extent for its ideal of communal unity, it was absolutely inadvisable to make the public platform the arena for futile controversies and show zeal in accusing each other," observed Maulana Abdul Kalam Azad, member of the Congress Working Committee, in the course of a lengthy statement to the press. Mr. Azad stated that Mr. Jinnah's alleged statement in reply to an address in Bombay that the Congress was never a national organisation and that it was a rank organisation, masquerading in the garb of a national organisation, and the statement challenging the right of the Congress to make Hindi a compulsory language in municipal and Government schools, has compelled him (Mr. Azad) to give the true facts. Mr. Azad referred to the detailed article by Mr. Jawaharlal Nehru as President of the Congress on the subject. An Education Board was formed at the last session of the Congress under the chairmanship of Dr. Zakir Hussain and several statements of this Board have already been published, even one of which could have been sufficient to clarify to Mr. Jinnah the attitude of the Congress. But [says Mr. Azad] in his misplaced zeal to malign the Congress, Mr. Jinnah has not felt the necessity for knowing the true facts. Mr. Azad maintained that the decision as well as the action of the Congress is fully in accord with the demands of responsible Muslim bodies and supporters of Urdu and it is the only correct solution of the problem; that is to say, clean, simple Urdu, as spoken in Northern Indian cities, should be accepted as the national and inter-provincial language of the country and both the Devanagri and Urdu scripts should be recognised for writing it, the State providing facilities for both the scripts. For this reason, the Congress has adopted Hindustani, which will be made compulsory, the script being optional. Mr. Azad finally says that the Madras Government are publishing in both the Urdu and Devanagri scripts "A Hindustani Reader," prepared under the supervision of Dr. Zakir Hussain, for primary classes and he concludes that it is regrettable that Mr. Jinnah exceeds all limits in his zeal to accuse the Congress of communalism.

More Money For Provinces

It is understood the Government of the United Provinces propose to call at an early date a conference of representatives of all provinces in India to discuss the question of augmenting provincial revenues. They might also consider in detail the seventh schedule of the Government of India Act, which contains a list of sources from which taxation can be raised by Provincial Governments. The Government of Bombay are contemplating calling a conference of representatives of all Provincial Government to find out if it would not be possible to have a uniform policy regarding labour and jail reform. Labour disputes in industrial provinces will loom large and the manner in which these should be tackled will be considered. The question of better treatment of prisoners and better facilities to them and the abolition of the present classification will also be considered by this conference.

Madras Premier On The Weavers' Sad Plight

The hon. Mr. Rajagopalachariar, Premier of Madras, in an interview said: "I have returned from Salem thoroughly satisfied with the working of the Prohibition movement and the measures for enforcement. I was pleased beyond words with the co-operation that I saw between officials and non-officials in carrying out measures to this end. Anyone can see in the faces of the village folk the improvement resulting from Prohibition. I was sad to see the plight of the handloom weavers in Salem District who are suffering greatly. It must be the same in other weaving districts also. The handloom weavers urge that they should be given protection against Japanese cloth. The people who sympathise with these weavers should demand that they can be protected our handlooms against mill-cloth and [illegible] A great craft and the very industry innocent families engaged in it [illegible] need of protection at the hand of the public."

Directory Of Indian Manufacturers, 1938, Edition

The Association for the Development of Swadeshi Industries, Delhi, whose activities in the industrial field, specially the organisation of annual All India Industrial Exhibition at Delhi are already well-known, is publishing the 2nd Edition (1938) of the "Directory of Indian Manufacturers." The success achieved by the first edition of this publication has already been voiced by the Press as well as by prominent commercial magnates and leaders of Indian thought. The sale of the first edition was so encouraging that it has been decided to increase the number of the publication for the next edition. All the names and addresses of the bona fide Indian manufacturers will be incorporated free of charge. The price of the Directory has been kept sufficiently low i.e. Rs. 3/8/- as the sole object of the publication is to help the development of Indian industries and enterprises and not to make profit.

The Sporting World

By "Rambler"

Verulam Temple Football Club

ON Sunday July 10, the Verulam Temple Football Club met the Stamford Hill Football Club, in a friendly match on the Ottawa Indian Ground. The match resulted in a draw by 1-1. C. Perumal, who was goalie for the home team, produced wonderful results by saving several dangerous shots from the powerful shooting forwards of the visiting team. The home team was backed by a strong centre line in which J. Dalla, the centre-half, was always prominent. The visitors' goalie was outstanding, and he broke up many promising Temples' attacks.

On Sunday July 17, the Verulam Temple Football Club, "A" and "B" will meet the Nightingale Sporting Club, "A" and "B" [illegible] in a friendly match on the Ottawa Indian Ground, commencing at 2, and 3-15 p.m.

Verulam Junior Football Club

A meeting was held at the Verulam Service Station, on Saturday, July 2. It unanimously agreed upon to ask Mr. P. Pursk to be the protem chairman. Some of those present at the meeting proposed that the club should run under an independent body whereas the opposed party said that it should be called the "Verulam Juniors Football Club." This was put to vote and the majority decided to call the club as "Verulam Junior Football Club" under the officials of the parent body. The following officials were elected for the ensuing years—Captain: Mr. V. Jutar; vice-captains: Mr. T. V. Harry; hon. secretary: Mr. M. Kistnasamy; treasurer: Mr M. R. Harry. The above club members were before playing for the Verulam Temples Football Club. Any teams wishing to challenge the above club should communicate with the hon. secretary, Mr. Kistnasamy, c/o 19, Moss Street, Verulam.

South Coast Win Soccer Cup

The final of the H. M. Singh's Natal Cup played by the Sunday units resulted in a hollow win for the South Coast Football Association by nine goals to one. Their opponents, the representatives of Maritzburg County, were completely overrun, the half-time score being 7-1 in favour of the South Coast. In the second half South Coast monopolised play to score another two goals. The winning side played dashing football and this combined with their knowledge of the home conditions completely upset the visitors.

Pietermaritzburg Sports

At the annual meeting of the Pietermaritzburg Indian Sports Association, held on Sunday, July 3, the following officials were elected for the ensuing years—President: Mr. V. Arumugam; secretary and treasurer: Mr. Dhaw.

Estcourt Indian School Sports

Under the aegis of the Estcourt Indian Parents' and Teachers' Union, the annual sports for children attending the Government Indian School, was held at the school sports ground on Friday, July 1. An unusually long programme of sports events was carried out throughout the day. Although most of the children were of tender ages, they showed remarkable ability and keenness in the various competitions. A series of football matches, played under the league system, by the "A" and "B" division teams, for two beautiful trophies presented by the late Mr. E. M. Haffejee, provided much interest. The Blue Bells emerged victors in the "A" division and the Stars in the "B" division. At the conclusion of the day's events, Mr. M. R. Haffejee, President of the Parents' and Teachers' Union, presented the many beautiful prizes to the successful competitors. The officials and members of the organising union desire to convey through the medium of this paper their sincerest thanks to all those who have so generously helped towards the success of the event.

Weight-Lifting

At the Sastri College in front of a fair but keen audience and under the able refereeship of Mr. T. M. Craig, the best local authority of the Iron Game, the following poundages were lifted in the various classes last Saturday.

	Body-weight	Press	Snatch	Jerk
Heavyweights.				
L. Illiee			95	[illegible]
K. Moodley			107½	[illegible]
Middleweights.				
S. G. Patel			101	105
R. M. Patel			130	130
Lightweights.				
G. Patel			150	171
T. Coolan		90	152½	160
Middleweights.				
S. Dunstone			140	[illegible]

Last year's two South African Federation Lifting records were broken. R. M. Patel lifted 131lbs. in the Two Hand Snatch and T. Cooper 157½lbs. against last year's records of 130 and 154lbs. respectively. S. Dunstone did well considering his injured knee. K. Moodley's total is very commendable for his bodyweight. S. Gunpath Babu's improvement is marked having exceeded his last total by 38lbs. The other lifters not named so far were R. Rajput and Raman Patel. Thanks are due to Mr. R. Govindoo, who was the stage manager and clerk of scales.

Jawahar Sporting Club

A meeting of the Jawahar Sporting Club, Johannesburg, was held at the Gandhi Barat Vidyalaya, to welcome Mr. Shantilal P. Patel, ex-president of the club, who has returned after a short visit to India. Mr. Patel had served as a volunteer at the Indian National Congress session held at Haripura last February, and there he had the opportunity of meeting Pandit Jawaharlal Nehru, who sent best wishes to the members of the club.

Parsee Cyclists

It is learned from New York that the three Parsee cyclists, Kaikus Kharas, Rustom Gandhi and Rattan Shroff, who are on a world tour and who visited South Africa some time ago, have reached there. They have covered 37,000 miles since they left Bombay five years ago. They do not expect to be home again before 1943. They have visited thirty-five countries in five continents. They estimate that they have spent £2,000 since they left their homes. The cyclists were received at the City Hall, New York, by the Acting Mayor Newbold Morris who signed their voluminous book of autobiographs and affixed the city seal to it. All the three travellers are rather short and stocky and say that despite their having averaged 100 miles a day, they have gained weight. They plan to stay in New York a month.

Hill View Government-Aided Indian School Building Fund

Continued from July 1.

[illegible]

To Club Secretaries

Secretaries are requested to send in their reports for publication to reach us not later than Wednesday mornings.

The "FRIENDS of INDIA" SERIES

Short biographical sketches of eminent men, who have laboured for the good of India.

Copious extracts from the speeches and writings of the "Friends of India" on Indian affairs are given in the sketches. Each volume has a fine frontispiece.

Lord Minto,	Lord Morley,
Rev. Dr. Miller,	Lord Macaulay,
E. S. Montagu,	Sir Pherozeshah Mehta,
Lord Ripon,	Swami Rama Tirth,
Ravi Varma,	Sir Salar Jung,
Toru Dutt,	Edmund Burke,
Sir C. Sankarna Nair,	Henry Fawcett,
Sir Henry Cotton,	Lord Hardinge,
John Bright,	Kristo Das Pal,
Lal Mohan Ghose,	M. K. Gandhi,
Mrs. Annie Besant,	Sir Syed Ahmed Khan,
H. H. The Aga Khan,	Badruddin Tyabji,
Allan O. Hume,	W. C. Bonnerji,
A. M. Bose,	Charles Bradlaugh,
Dadabhai Naoroji,	Diwan C. Ranganherlu,
Parameshwaran Pillai,	Pandit Madan Mohan Malaviya,
V. P. Madhava Rao, C.I.E.,	Rao Bahadur R. N. Mudholkar,
Raja Ram Mohan Roy,	Dr. Rash Behari Ghose,
Framroozji Muncherji Setna,	The Rt. Hon. Syed Amir Ali,
Dinshaw Edulji Wacha,	H. H. Shri Sayaji Rao Gaekwar
Iswar Chand Vidyasagar	Kashinath Trimbak Telang,
V. Krishnaswamy Aiyar,	Nawab Mohsin-ul-Mulk,
Babu Surendranath Banerjea,	Behramji M. Malbari.

Price: One Shilling Each

APPLY:

MANAGER, INDIAN OPINION,
PHOENIX, NATAL.

'INDIAN OPINION'

(Founded by Mahatma Gandhi in 1903)

For The Moral, Political and Social Advancement Of Indians In South Africa.

Published Every Friday.

Subscription Rates

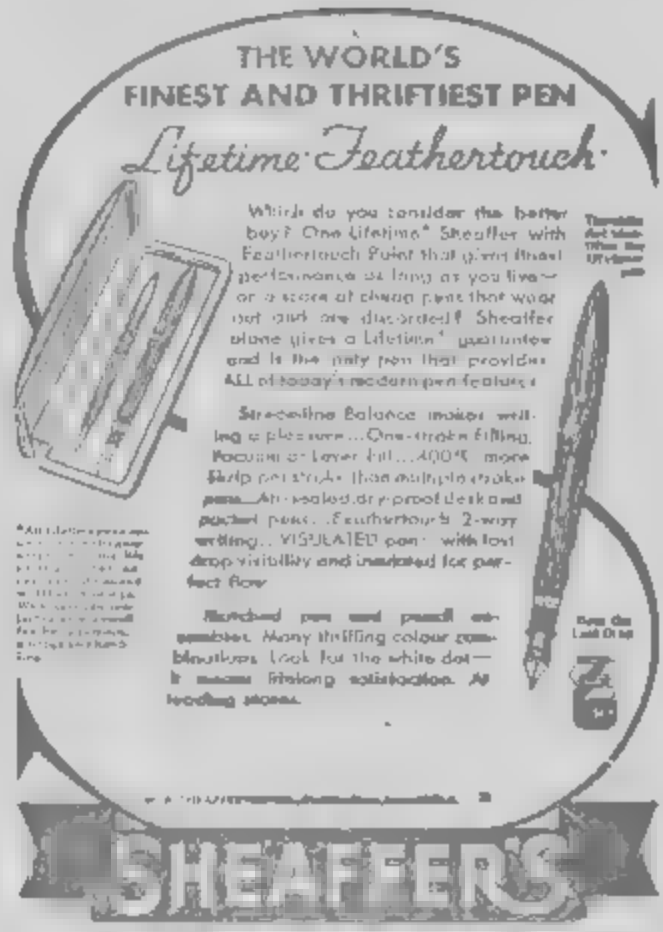
Payable Always In Advance.

Within the Union	21s.	Annually
" " "	11s.	Half-yearly
Outside the Union	22s. 6d.	Annually
" " "	12s.	Half-yearly

Become a Subscriber and persuade your friends to do likewise

Apply to—

Manager,
Indian Opinion,
Phoenix, Natal.

અમેરીકાની બનાવટની દુનીયામાં બેઠી અવાજે વખણાએલી.
જીંદગી પર્યંત સેફીત મેહનતી સાથે
શીફરની પેન અને પેનસીલો તેમજ રીફલ ગાદલની
ખુબી પેનસીલો બની શકશે.

જોઇએ આજનાં :

Wholesale Stockists

I. C. ASHABHAI & Co.,

63, Commissioner St., JOHANNESBURG.
'Phone 333716 P. O. Box 4838.

Congress Jubilee Albums

An artistic Jubilee Album containing the photos of all Congress Presidents from 1885 to 1918. The pictures have been [illegible] suitable pictures of the Congress [illegible] for the above period.

Price: 2s 6d.

To Be Had From:

"INDIAN OPINION,"
Phoenix, Natal.

Are You a subscriber of 'Indian Opinion'? If not, Why not?

CHOONILALL BROS.

THE NOTED INDIAN "SARRI HOUSE" SOUTH AFRICA.

141, GREY STREET, DURBAN.

Please note.
Our Johannesburg Agent
P. RATANJEE,
60, Bree Street,
Newtown

THE NOTED
INDIAN
SARRI
HOUSE
IN SOUTH AFRICA.

ARRIVING BY EVERY MAIL FROM INDIA AND JAPAN

BENARES SAREES WITH BORDER AND PLAIN CENTRES, BOTTIAH BENARES SAREES IN SEVERAL SHADES
Prices from 60/-, 35/-, 105/ & up to £20.
THE LATEST FROM BENARES CITY
EMBROIDERED SAREES 25/-, 35/ & up
PRINTED VARIOUS DESIGNS SAREES from 12/6, 17/ & upwards
EMBROIDERED CORDEN-CHEESE from 3/6 yd 42 in & 45 in width
LATEST DESIGN SATIN CHANTI 44 in width from 1/6 yd 1/9 2/ & up
GEORGETTE SAREES LATEST ARRIVALS prices from 25/-, 30/-, 15/ & up
LATEST BLOUSES TO MATCH SAREES prices from 1/6, 17/6 & upwards
ZARI WORK SILK SAREES IN ALL SHADES from 55/-, 95/-, 125/ & upwards

SUITABLE FOR WEDDING GIFTS

Bonaware Vases, Rose Bowls Jardines, Electroid Trays and Various other Lines
At Special Reduced Prices.

Harmoniums, Tables, Gramophone, Records & Musical instruments At Rock Bottom Prices
Indian Condiments, Indian Groceries At Wholesale Reduced Prices.

Midwest Radio & Radio Grams from £15. £25. £35. £45 & up.

Marble Taj Mahals
from 12/6, 17/6, 27/6 45/-
Suitable for Xmas Presents.

Write for sample and further Particulars

ચુનીલાલ બ્રધર્સ

દક્ષિણ આફ્રિકાનું જાણીતું સાડીઓનું ગ્રહ

૧૪૧ ગ્રે સ્ટ્રીટ, ડરબન.

આફ્રિકા:
૫૩ અને ૬૦ વીક્સ સ્ટ્રીટ
વેરૂલમ.

અમારી સાડીઓ આફ્રિકા એજન્ટ
જોહાનીસબર્ગ ખાતે
શ્રી. પી. રતનજી,
૬૦, બ્રી સ્ટ્રીટ, ન્યુટાઉન.

ગરાજ અને સર્વિસ સ્ટેશન
૩ મોસ સ્ટ્રીટ અને ૫૩ વીક્સ સ્ટ્રીટ
વેરૂલમ.

દરેક સ્ટીમરમાં જાપાન તથા બ્રિટનથી આવે છે
બનારસની ભભકાદાર અને સાદી, તથા જાતજાતની ભૂતિદાર
સાડીઓ શ્રી. ૬૦, શ્રી. ૩૫, શ્રી ૧૦૫ થી ઉપરે પા. ૨૦ સુધીની
બનારસથી તુરતજ આવેલી છે.

કસબ મારવી સાડીઓ શ્રી. ૧૫ અને શ્રી ૨૫ થી ૧૫-
જાતજાતની ભાતભાની સાડીઓ
શ્રી. ૧૨-૬ અને શ્રી ૧૭-૬ થી ઉપર.

કસબનું કેપ-ટીન્સીલ શ્રી. ૧૫ થી ૧૫ ઉંચા અને કાળ સુધ્ધ પણ.

સાડીનું લેટેસ્ટ ડીઝાઇનનું ૬૫૬, ૨૫ ઇંચ પહોળી, શ્રી ૧-૬,
શ્રી. ૨-૬, શ્રી ૨-૬ અને ઉપર

ઉપરાંત સાડીની બોર્ડરવાળી સાડીઓ શ્રી ૬૫, શ્રી. ૨૫
૧૫ અને ઉપરી ૧૫

સાડી સેટ પનારાં બ્લાઉઝ શ્રી ૧૨-૬, શ્રી. ૧૭-૬ અને
તેથી ઉપર.

દરેક રંગની જરી બાર્ડરી રેશમી સાડીઓ શ્રી ૫૫, શ્રી. ૬૫,
શ્રી. ૧૨૫ અને તેથી ઉપર.

ઘાઘરાઓનિયમ, નવલા ગાઉનેટ્સ, રેઅરો અને બીજાં વસ્ત્રો ૫
ઓછામાં ઓછા ભાવે.

દરેક બાનું ગોધીલું, ઘાઘરી પટારસા ઉપલબ્ધ ભાવે

જોરવેટ રેશમી અને રેશમી માલ્સ
બાપા: પા. ૧૫, પા. ૨૫, પા. ૩૫, પા. ૫ અને તેથી વધુ

ઇસ્ટરપ્રસંગ પ્રેમાનંદને ખાસ આરસના તાજ મહાલો
આના. શ્રી. ૧૨-૬, શ્રી. ૧૭-૬, શ્રી ૨૭-૬, શ્રી. ૪૫.

ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન.

ભારતના રાષ્ટ્રીયોના હકને
અને પક્ષમાં હિમાયતી.

પુસ્તક ૩૬ મું. ફીનીક્સ, શુક્રવાર, તારીખ ૧૫ જુલાઈ ૧૯૩૮ અંક—૨૭.

"ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન"
શુક્રવાર, તા. ૧૫ જુલાઇ ૧૯૩૮.

હિંદીઓને પાર્લામેન્ટમાં મતાધિકાર

હિંદીઓને પાર્લામેન્ટમાં મતાધિકાર આપવાના પ્રશ્નપર હિંદીઓ તેમજ યુરોપીયનોમાં ચાલુ અઠવાડીયામાં ગુપ્ત ખળભળાટ થઈ ગયો. સેનેટર પ્રીસ્કરને એ આભારી છે. કરણનમાં ફ્રુસ્ટીમ કનિસ્ટીટ્યુટ તરફથી એજન્ટ જનરલ અને મીસીસ રામસ્વામના માનમાં થયેલા મેળાવડામાં તેમણે એવી મતલબનું કહ્યું હતું કે યુનીયન સરકાર દક્ષિણ આફ્રિકાના હીંદીઓને પાર્લામેન્ટમાં કેટલુક પ્રતિનિધિત્વ આપવાને લગતા કાયદાના વિચાર ચલાવી રહી છે. જો પ્રતિનિધિત્વ કેવું આપશે એ સેનેટર પ્રીસ્કરને ખબર નહોતી પરંતુ તેમણે જણાવ્યું કે તેની કરણાલ્તો નજીકના ભવિષ્યમાં બહાર પડશે.

આ બાબતમાં કશું સત્તાવાર જાહેરમાં નથી આવ્યું પરંતુ ત્યારથી કેપમાં નેટીવો પાસેથી મતાધિકાર છીનવી લેવામાં આવ્યો અને તેઓને પોતાનાજ લોકોના મતથી યુરોપીયન સેનેટરો ચુંટવા પુરતું અત્યંત મર્યાદિત પ્રતિનિધિત્વ અપાયું ત્યારથી આ બાબત હવામાં તો રહેલીજ છે. યુરોપીયન વર્તમાનપત્રો સુચના ફેંકતા આવેલા છે કે હવે જ્યારે નેટીવોના પ્રશ્નનું સમાધાન થઈ ગયું છે એટલે હીંદીઓને પણ કંઈક તો અપાવું જોઇએ. આ પરથી એમ માની લઈ શકાય છે કે સેનેટર પ્રીસ્કરે આ બાબતમાં યુરોપીયન તેમજ હીંદીઓના મતનું માપ કાઢવાને આ સુચના ફેંકી હશે. દક્ષિણ આફ્રિકાની ઇનસ્ટીટ્યુટ ઓફ રેસ રીલેશન્સની કાઉન્સીલ, કે જેની છ માસિક બેઠક ચાલુ અઠવાડીયામાં કરણન માં ભળી હતી, તેણે પણ આ બાબત પોતાના કાર્યક્રમમાં ગોઠવી હતી અને લાયકાત હીંદીઓને પોતાનો મત દર્શાવવા આમંત્રણો કર્યા હતાં.

આ પ્રશ્ન જેટલો જણાય છે તેટલો સહેલો નથી. દક્ષિણ આફ્રિકાના હીંદીઓ વિરૂદ્ધ વર્ણભેદ ઉપર રચાયેલા પ્રતિબંધિત કાયદાઓ એટલા બધા છે કે તેઓને પાર્લામેન્ટમાં મતાધિકાર આપવામાં આવે તો પણ તેથી તેઓના દરજ્જામાં કશો સુધારો થાય કે હીંદુસ્તાનનું ગૌરવ વધી જાય એમ માનવાને કશું કારણ નથી.

પ્રશ્ન એ છે કે હીંદીઓને પાર્લામેન્ટમાં મતાધિકાર આપ્યા એક નામનેજ ખાતર તેમણે છે કે પોતાને લગતા કાયદાના ઘડતરમાં અસરકારક અવાજ કરવાના એક સાધન તરીકે તેઇએ છે? જો અસરકારક અવાજના એક સાધન તરીકે જોઇએ તો તો મતાધિકાર વિના પણ તે મેળવી શકાય છે, જો આપણા કોમી પત્રોના સંચાલકો આપણે સૌ એકત્ર થઈ રહી શકતા હોઇએ અને સિદ્ધાંતને ખાતર આપણું સર્વસ્વ હોમી દેવા તૈયાર હોઇએ તો. આપણી પાછળ તો પ્રતિજ્ઞાના રહેલો છે. ભૂતકાળના ગોવાં પગલાંથી આપણે વખત મતાધિકારે પણ પાર્લામેન્ટને હચમચાવી શકયા હતા. અને આજે પણ હચમચાવી શકીએ. પરંતુ તે આપણામાં પ્રમાદ ભરેલો હોય અને આપણ આપસમાં લડવા પ્રયત્નવાનાજ રોકાઈ રહેવાના હોઇએ અને આપણા આંતરિક ઝાંખોમાંજ રચી પચી રહેવાના હોઇએ તો પાર્લામેન્ટમાં મતાધિકાર ન પણ મળે આવી આપણે કશું ગુમાવવાના નથી. તો પછી જે વસ્તુ એટલી બધી અગત્યની નથી તમાં આપણું ધ્યાન નકામું રોકવાને બદલે આ દેશમાં આપણી હસ્તિને જોખમમાં નાખી રહેલી વધારે અગત્યની બાબતો તરફે મજબુત લડત ઉઠાવવાને આપણા સઘળા બળોને એકત્રીત કરવામાં આપણું ધ્યાન રોકવું શું વધારે બહેતર નહિ ગણાય?

આટલું કહ્યા બાદ હવે હીંદીઓને પાર્લામેન્ટમાં પ્રતિનિધિત્વ આપવાના પ્રશ્ન ઉપર આવીશું. પ્રશ્ન એ પુછવામાં આવ્યો છે કે હીંદીઓને કઇ જાતનું પ્રતિનિધિત્વ અપાવું જોઇએ? તેના જવાબ સરળ છે.

નેટીવોને જેવું આપવામાં આવ્યું છે તેવું પ્રતિનિધિત્વ તો નજ સ્વિકારી શકાય.

જો હીંદીઓને મતાધિકાર આપવોજ હોય તો યુરોપીયનોના સમાન ધોરણેજ આપવામાં આવવો જોઇએ એ વિશે કશી શંકા છેજ નહીં.

જો હીંદીઓ ના હક ૧૮૯૬ માં તેઓની પાસેથી તે છીનવી લેવાયો તે પહેલાં યુરોપીયનોના સમાન ધોરણે ભોગવી શકતા હતા તો આજે તો તે હક તેઓને આપવાને વધારે સગવડ કારણ છે, કેમકે ત્યાર બાદ વીતી ગયેલાં ચાળીસ વર્ષમાં દક્ષિણ આફ્રિકા પાછળ તો નથીજ હઠયું પરંતુ આગળ વધ્યું છે અને તે ઉપરાંત હીંદુસ્તાન હાલની ઉન્નત સ્થિતિની પણ અવગણના ન થઈ શકે.

લાયકાતના બાબતમાં યુરોપીયનોને માટે આજે જેજ લાયકાત રાખવામાં આવી છે અને તે વયની, એટલે કે, ૨૧ વર્ષની વયની ઉપરના સઘળા મતાધિકાર ધરાવી શકે છે. આ બાબતમાં હીંદીને યુરોપીયનના ધોરણપર નજિક મુકવાને જો કંઈ પણ કારણ હોઈ શકે તો તે માત્ર એકજ છે. અને તે એ, કે હીંદીઓમાં ગોરો આશ્રિત મજુર વર્ગ રહેલો છે કે જે મતાધિકારનો કદાચ યોગ્ય રીતે ઉપયોગ ન કરી શકે. આટલાજ માત્ર કારણથી, અને નહિ કે બીજા કોઈ પણ કારણથી, હીંદીમે માટે યુરોપીયનને છે તે ઉપરાંત અમુક લાયકાત કરાવવી જરૂરી ગણાય. જો તેમ હોય તો આપણે માત્ર એટલીજ હદ સુધી જઈ શકીએ, કે ૧૯૦૬ ની પહેલાં જે લાયકાત યુરોપીયનને લાગુ પડતી હતી તે હીંદીઓને લાગુ પાડવામાં આવે. જે લાયકાત એ છે કે પા. પ્રા. ની કંપનીની જે રયાવર મીલકતની માલેકી પરાવતા હોય અથવા વાર્ષિક પા. ૨૦ નું ભાડુ ભરતા હોય તે મતાધિકાર ભોગવી શકે. એ કરતાં વધારે

આપણા આપણાથી બીલકુલજ નહિ જઈ શકાય.

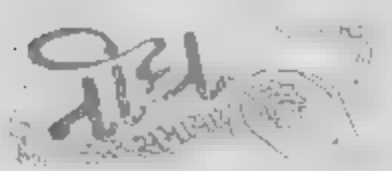
આપણા કેટલાક નેતાઓ એવો મત દર્શાવે છે કે યુરોપીયનોની ઇચ્છામાં આવે તેટલી લાયકાતને સખ્ત બનાવી શકે છે અને દીદીઓ અમુક ટકા ક્લિકારી લેવાને પણ તૈયાર છે. આ મતને અમે બીલકુલ ટેકો આપી શકતા નથી.

યુરોપીયનને માત્ર એસ્ટાબ્લીજ બાય રહેવાનો સંભવ છે કે દીદી પાર્લામેન્ટમાં બેસવા લેવાનો દાવો કરે. પરંતુ આ સંભવમાં બાય રાખવાનું કારણ નથી કેમકે કાયદામાં સ્થાપના થયેલું છે કે માત્ર યુરોપીયન ઓલાદના આફ્રિકાઓજ પાર્લામેન્ટના સભ્ય બની શકશે. એ બાબત માં યુરોપીયનનો જય હુર કરવાને દીદીઓ તરફથી એવી બાંયો આપી શકાય કે તેઓ કદાપાત સ્થિતિમાં કશો ફેરફાર કરવાની માંગણી નહિ કરે.

આ કરતાં વિશેષ કંઈ પણ કહેવું એ દીદી કોમના સામાન્ય હિતને અને દીકરા ના ગૌરવને નુકસાન કરનારૂં થઈ પડશે.

દીદીસ્તાનમાં અજ્ઞાનીઓને, આજે તે કે તેઓની ઉન્નતિ થઇ રહી છે તેમ છતાં પણ, પોતાના મનમાંથી હલકાપણાની પડી ગયેલી છાપ તેઓ દૂર કરી શકતા નથી અને કોઈ ઉચ્ચ વર્ણનાને તેનો પડછાયો લાગી જાય તો તે સંકોચાઈ જાય છે. તેવીજ રીતે આ દેશમાં દીદીઓના મનમાંથી પણ યુરોપીયન કરતાં ગૌતે હલકા હોવાની પડી ગયેલી છાપ તેઓ ભૂંસી શકતા નથી. અને તેથીજ યુરોપીયનો યાયે ગમે તેવાં સમાધાનપર આવી જવા તત્પર થાય છે. દીદીઓએ જો દક્ષિણ આફ્રિકા માં પોતાનું સ્વમાન જળવાઈને રહેવું હોય તો એ હલકાપણાની છાપ તેઓએ મનમાંથી ભૂંસી નાખવી પડશે અને પોતાના હાજ્જાની હકોને માટે નિર્ભયતાથી સ્વતંત્રતાને તૈયાર થવું પડશે.

આ દેશમાં દીદીઓ બ્રીટીશ સામ્રાજ્ય, કે જેનું દીદુસ્તાન એક અગત્યનું અંગ છે, તેના વતનીઓના હરીફોનું સ્થાન ભોગવે છે. આથી યુનીયન સરકારની ઉપર અન્ય પરદેશીઓ, કે જે કેવળ પોતાની ગોરી ચામડીના આધારે સંપૂર્ણ નાગરીકત્વ ભોગવી રહ્યા છે, તેમના કરતાં પોતાની દીદી વસ્તીની બાબતમાં સેવાની વખારે ગોટી ફરજ રહેલી છે.

ખબર ગમતા

ન્યુ ક્લાસે જુની ગાયે નવી શકતો ૨૮૬૮ ની સામેના પાઉન્ડ ૨૦૦૦ ની કીંમતે ખરીદાયેલી અને આજે જોખાયેલી પા. ૨૪૦૦૦ ઉપજ થઇ છે. જે રકમ મારફત ગોદ પી સુમારીત કોરેના કબજામાં પડી રહી છે તેને પાછી મેળવી લેવાનો પ્રબંધ કરી લીધેલ લાગ્યો છે. આ પોકસ્ટોક મીન્સ ગોલ્ડવર્ક સ્ટોક નામે ઓ સ્ટોકના બાવેથી છે, અને મુખ્યમાં બજારના મોખીઓ, તથા મેસર્સ ડી. એમ. પારેખ, મરહુમ પારસી રુસ્તમજી અને બે બજારના અન્ય પ્રતિષ્ઠિત દીદીઓના નામથી એપ્રા હતુથી ખરીદવામાં આવી હતી. - તેના આવકમાંથી [illegible] કોમ્પ્રેસ કરેલ [illegible] રાજદારી પગે ગબડવા શકશે બજારના મોખીઓ "ગોલ્ડવર્ક" ની બાબતમાં આ રહ્યા દીદી તમ બાદ પેઢીસના કર્મચારીઓ પરત્વે બાકીદાર બજારમાં નજરકુર ચીકતો પર દામ બજારના અવાજ પણ કરી અને દેવા આવ મીલકતના રીસીવરના હાથમાં મુકવામાં આવ્યા હતા. હાલની કોમ્પ્રેસ કંપની ની સામેના સમન્સના કરવામાં આવી ત્યારે આ નામદાર બાર સુપ્રીમ કોર્ટનો આરંભ કરવામાં આવી હતી. પરંતુ સમજાવટ કરવામાં [illegible] પ્રોમોટર ૧૯૦૮ ની પ્રોમોશની ગાઈડેન્સ ગાવવા નહીં દેવાના આશયે કોર્ટ તરફથી આરંભ નામંજુર થયો. બાદ સાક્ષીઓ બજારે ગોલ્ડવર્ક બજારના નરીકે આ દેશમાં આવ્યા ત્યારે તેમણે ન. નાખ્યા જુદા કરવાનો પ્રયત્ન કર્યો પરંતુ તેઓ નીષ્ફળ નીવડ્યા. હવે એવી સુચના કરવામાં આવી છે કે વાદના ગોલ્ડવર્ક બી. રામસામે એ નામનો ઉભો કરવાને પાર્લામેન્ટમાં ગોઠ બજારો ઠરાવ કરાવવાનો પ્રયત્ન કરેલો હોવાથી, દક્ષિણ આફ્રિકાના પ્રમાણમાં યુરોપીયન દીદીઓના પોતાના બજેટ પ્રત્યે ગોલ્ડવર્કપણા બાબતમાં કેટલા બધા નામાયક છે એ આ વસ્તુપરથી સ્પષ્ટ થાય છે. આપણી કોમના ગોલાઓ, જેઓ અંદર અંદર લડી રહ્યા છે, તેઓ પોતાની બજાર સામગ્રીઓને બાજુએ મુકી દઇને કોમના સામાન્ય હિત અને પોતાની માનુષ્યત્વના ગૌરવને બાજર ગોકત થવાની જે આદતમાં પડ્યા પછી ચેનચણી નહીં લે ત્યાં સુધી તેઓ એ બાબતમાં સફળ થવાના નથી.

ગોલ્ડવર્કપણાનું ગાવેલું પુનરાવૃ

ગોલ્ડવર્કપણાનો બાવેલના ગોઠ દીદી દુકાન દાર બી. જે નાયકા આફ્રીકી ન્યુનાસીપલ ચુંટણીમાં ગોઠ ૬ ને બાર ગોકત બાબ ઉમેદવાર તરીકે બજાર પડ્યા હતા. આ પ્રમાણે દીદી કાઉન્સીલર બનવાને ગોઠ દીદી બજાર પડેલા દોનાનો આ પહેલવહેલોજ બનાવ બનો જે તેમની સામે વિરોધ તો પરીણમ કર્યો બી. આર. એસ. દીલીયનકન જે આજે સીટી કાઉન્સીલ માં ગોઠ ૬ નું પ્રતિનિધીત્વ ધરાવી રહ્યા છે તે પોતાની ગોકત બાજવા રાખવા બજાર પડ્યો જ. બી. મુળીયાને ગોરીઓજબરોના પા. ૧૦૦૦ ની કીમતની બજાર ગોકત છે.

બી. મુળીના કાઉન્સીલના દાબલા માત્ર ૩ ના પાસ છતાં તેમણે બીધિર્યુ બજારૂ બજારો બજાર પ્રમાણે ગોરવકારપણ ભરેલું છે, અને દક્ષિણ આફ્રિકાના દીદીઓના સામાન્ય હિતનું નથી. આવું પ્રજાજનને આપણી વિરુદ્ધ કરવાને માર્ગ દીદીઓને કરેલ પણ કારણ નહિ કરનારા બજારૂ ગોપાલી દીકરી કરી નાખના પક્ષના બજારૂ આપણે આ દેશની સરકાર તેમજ ગોરી પ્રજા સામે બહાન બદલ દીલગીરી છે. આપણે બધે ના મુળીયાના બજારના બજારૂ કરીને છોડવા અને કોમના હીતનો ખાતર જે કાયદા બજારો મેળવ તેમને પીનાંત કરીને દીએ

ગોલ્ડવર્કપણાની મહત્તિ

આ દેશના ગોલ્ડવર્કપણાના બી. બી. રામસામી અને બાસીલ રામસામી જેઓ પદવર દીવસ થયા કરવામાં હતા તેઓનો આપણા બજાર તેમણે સરકારના બનેલ આ બાબતી ગોપાલ પ્રયાસોમાં ગોકાફ કર્યા હતો. બી. રામસામી કોંગ્રેસ ના પ્રોગ્રેસીવ પોર્ટ અને સેટલમેન્ટ કોન્ફરન્સ ગોવાસીઓના બજારના મુદ્દાઓ દુર કરાવવાના પ્રયત્ન કરી રહ્યા હતા ત્યારે બાસીલ રામસામી દીદી કોમને અધિકાર કરવા અને પોતાના બાબતમાં કોમોનાં આગળ પડતો ભાગ લેવાને બજાર પડવા તેઓને બજારૂ કરી રહ્યા હતા. યુનાયાએ ગ્રોગ્રેસ ગરીબ દીદીઓના "ગ્રેટર કોમ" ના ગોલાકારો આપણે હતા કોમમાં પ્રતીષ્ઠિત યુરોપીયનો અને દીદીઓની ગોટી બાજરી પર હતી. પરિણામે તેઓ રહીબ બારકત કેપટાઉન બજાર ઉપરી બધા કે બજાર તેઓ પાર્લામેન્ટનું માર્ગ બંધ થવા રહી રહેલો.

ભીક્ષ લક્ષ્મોનું કમીશન

ભીક્ષ લક્ષ્મો બજારની તપાસ કરવા યુનીયન સરકાર તરફથી નીમાયેલું કમીશન પોતાની તપાસ ચાલુ કરવા બાબતના બાહેરાત નીકાળેલી. ગ્રોગરસ તા. ૬ માર્ચે તે કમીશનના મિસ્ત્રી અને નાગો બજારો, એંગ્લીસ, બજર બોડન, રેલ્વેસ્ટર્ડીંગ બજરાસીયર્સ, ક્લોથમેન્યુફેક્ટરીન, ટ્રીકસ-બજો, કરબન અને ટ્રીકરીના બજરો અને બજા-રેમ્બર મા. બ્રીમાં બજાર પુરા કરેલ. આ બધાની આબાદી મુખ્યમાં પોતાનો રોબાર રજુ બજા થયી છે.

હિંદીઓ અને મતાધિકાર

ગુ. ના સોમવારે 'નાતાલ મરકયુરી'ના રાજકીય બાબતોના ખબરપત્રીએ લખ્યું હતું કે "મને પણ બરોબરીદાર સ્થાનેથી ખબર મળી છે કે યુનીયન સરકાર દક્ષીણ આફ્રીકાની દેશી પ્રજાને પાર્લામેન્ટમાં અમુક પ્રમાણનું પ્રતીનીધીત્વ આપવાનો કાયદો લાવવાનું વીચારી રહી છે. એ યોજનાની વીગતો હજુ પુરેપુરી ઘડાઈ રહી નથી. પરંતુ નજીકના ભવીષ્યમાં તે થઇ જશે અને પછી તેને ગોજર્સ્ટ–જનરલ અને દીંદી કોમના જુદા જુદા નેતાઓ સમક્ષ તેઓ ના મતને માટે રજુ કરવામાં આવશે."

આવી જાતનો કાયદો આપવાનો એ એની સુચના ગત ગ્રાનીયારે બુધવાર તા. ૬ ના રોજ ડરબનમા યુરોપીઅન ઇન્ડીપેન્ડન્ટ તરફથી ગોજર્સ્ટ-જનરલના માનમાં યોજેલા મેળાવડામાં સેનેટર પ્રીસ્કેર તરફથી થઇ હતી. સેનેટર પ્રીસ્કેરે જણાવ્યું હતું કે: "સરકાર કંઈ જાતનું પ્રતીનીધીત્વ તમને આપવા માંગે છે એ હું નથી જાણતો પણ કરકારતો જાહેર રહી—અને નજીકના ભવીષ્યમાંજ તે જાહેર થશે—મારે તો એટલું આગળ પગલું ભરાયેલું ગણાશે."

'નાતાલ મરકયુરી' ના સેનેટર પ્રોસ્કરની મુલાકાત લીધી ત્યારે તેમણે જણાવ્યું કે સરકાર દીંદીઓને પાર્લામેન્ટમાં પ્રતિનિધિત્વ આપવાની કોઇ યોજના વીચારી રહી છે એ ઉપરોક્ત તેમને વધુ કશી ખબર નહોતી.

ગઇકાલવારે 'નાતાલ મરકયુરી' ના પ્રીટોરીઆ ના પોતાના ખબરપત્રીના સંદેશો પ્રસિદ્ધ કર્યો હતો જેમાં જણાવવામા આવ્યું હતું દક્ષિણ આફ્રિકાના દીંદીઓને પાર્લામેન્ટમાં પ્રતિનીધીત્વ આપવાની કરકાર કિસ્સે આવા બરકારી મંડળમાં કશા ખાસ નહોતા. હજીકલના મુલાકાતાતા નરકયુરી તંત્રે જણાવવામા આવ્યું હતું કે એ બાબતનો વિચાર કરી ઘણા નથી અને નથી કાયદો લાવવાનું કશી વિચારણું થઇ નથી.

એવું સુચવવામા આવ્યું છે કે આવતા દીંદના ગોજર્સ્ટ-જનરલે દીંદીઓને પાર્લામેન્ટમા પ્રતિનીધીત્વ આપવા માટે યુનીયન સર ... ભલામણ કરવાનું રહ્યું આને તે પરથી આ અંકના ઉપરના ઘણ હેડીંગ્સ.

સ્થિતિની ચર્ચા

ગયા સોમવારે આફ્રીક આઇકન ઇનડીપેન્ડન્ટ ગ્રોપ રેસ રીલેશનશીપની કાઉન્સીલની કરબનમા મળેલી છ માસીક સભામાં યુનીયનના દીંદીઓની સ્થિતિની ચર્ચા થઇ હતી

સભા રાજદારી હકીકતના પ્રકાશ પર થઇ હતી કે જેની જોહવણ કરકાર તરફથી નાતાલના ધારાસભામાં એ બાબતનો ... પગલું ભરવાનું સુચવાયું ... હતું

કાઉન્સીલની સભામા ચાર ખાતાના ચાર પ્રતિનિધીત્વના સુચનો આવી હતીઃ

(૧) યુરોપીઅનો સાથે સમાન ધોરણે મતાધિકાર.

(૨) ખિસકત અને રેલવેની બાબતોપર સમાન મતાધિકાર

(૩) દીંદીઓએ પોતાનીજ કામના સભ્યો જુદા ચુંટી કાઢવા

(૪) હાલજે તેમીયોને આપવામા આવેલું છે તેવો ધોરણપર પ્રતિનીધીત્વ.

દીંદી કોમની વતિ ચર ... દીંદીઓને કાઉન્સીલ સમક્ષ બોલાવા આમંત્રણ કરવામાં આવ્યું હતું અને તેઓએ ચોથા અને ત્રીજી સુચનાની સામે પોતાના પારિપત્ર રજુ કર્યા હતા, પરંતુ બહોળી ચુંટણીના સીદ્ધાંતમાં બહોર પ્રજા મતની સ્થિતિ જોતાં બીજી સુચના સ્વિકારવા તેઓએ ખુશી દર્શાવી હતી.

આ સભા કાઉન્સીલના પુનીયનના જુદા જુદા ભાગોમાં એકઠા પડેલા સભ્યોની સામાન્ય સભાનો માટે થઇ હતી અને તે પર કશા ઠરાવ થયા નહોતા.

દીંદી નેતાઓનો મત

કેટલાક દીંદી નેતાઓએ નાટાલ મરકયુરી' ના પ્રતિનિધી સમક્ષ પોતાનો મત દર્શાવ્યો હતો.

મી. એ. આર. કાજીએ પોતાનો અંગત ... દર્શાવતાં જણાવ્યું હતું ... પ્રથમ પ્રતીનીધીત્વને પોતે પસંદ કરતા નથી. તેમણે જણાવ્યું કે મી. હેરી ગ્રેસાદએ ૧૯૬૬ ના દીંદીઓના પાર્લામેન્ટમાં મતાધિકાર બીનની સભામા પ્રવચન કર્યું તે વખતે કહ્યું હતું કે: "કુદરત કાયમ દરેકને પરાવનારા દીંદા વહેપાર વગેરેમાં મતાધિકાર આપ્યો સ્વભાવ નથી."

મી. કાજીએ જણાવ્યું ... આવતા વરસ ના ગ્રેસ જણાવ કે ૧૯૬૬ ના ગ્રેસ્કટ કુશાગ્રબ્ધ ... દીંદીઓનો સાથ પકડવા ... રા વાળની ઉપરના ... જણાવ્યા મતદારોદાર આપ ... પરંતુ યુરોપીઅનોના વિરોધ ઉભા થાય ... કારણથી ... ગ્રેસ્કટ કુશાગ્રબ્ધ કરવાને તૈયાર ...

દીંદીઓ વિરુદ્ધની ... બાબત ... ... વધ ગયું કે મતદારોનું પ્રમાણ ... પરંતુ ... જણાવ્યું, ... નિર્ણય ... ... ગોરાઓ કરતાં ... ગ્રેસ્કટ ... ...

આમાટેની કરવતના સભ્ય મી. કે. જી. કરણીસાહેબે જણાવ્યું - નેતાઓ દ્વારા પ્રતિનિધિત્વ આપવાની સૂચના અનિષ્ટકારક નથી પણ જાનવું છે કે મીકત અને કેળવણીની બાબતોમાં પરથી પ્રતિનિધીત્વ આપણા ના દીદીઓ કમાન સત્તા સંપૂર્ણ સત્તાધીકાર પ્રસરાવતા થય જશે.

પ્રોવીસ કરવતના સભ્ય મા. કે. જી. કરણીસાહેબે જણાવ્યું કે દીદીઓને નેટીવો કોમની રક્ષા છે તેટલું પ્રતીનીધિત્વ તેને બોલવામાં બોલવું મળવું જોઇએ એ એક મધરીસાબો પણ દોષાયું નથી અને આપણા જતા તેમાં સુધારો થઇ શકે.

પાર્લામેન્ટ કરવતના સભ્ય મી. ચરણ કોરરે જણાવ્યું આમ પણ પ્રસ્તાવ કરાવી રહ્યો છે સિદ્ધાંત સ્વિકારવો જોઇએ તે એ છે કે કોમ્યુનાળ વર્ગોને પ્રતિનિધિત્વ આપ્યા બાબાય તેની ઉપર કર નાખો. નહિ તર... તેમણે જણાવ્યું કે દીદીઓને કેટલા સભ્યનું પણ પ્રતિનિધિત્વ તો મળવું જોઇએ.

મીનીસ્ટર ઓફ એજ્યુકેશન એ એ મધરીસાબો પણ દોષાયું નથી અને આપણા જતા તેમાં સુધારો થઇ શકે.

દક્ષિણ આફ્રિકાના ટુંક ખબરો

કેપ ઇન્ડિઅન કોંગ્રેસ

કેપ ઇન્ડિઅન કોંગ્રેસની ફીનીંગ દરબાર તા. ૨૬ મીએ સેપલ સ્ટ્રીટમાં આવેલા એસેસલમીયન હોલમાં ... એ. કરવામાંના પ્રમુખપણા કરવા બોલાવી હતી. આફ્રિક ઇન્ડિઅન કોંગ્રેસની આવતી એકટ કેપટાઉનમાં કરવાની બાંયણી સ્વિકારવાનો કરાવ કર્યો મુજબ કર્યો હતો અને ... મજબુત સ્થાપવા સબીનિ નીમાઇ હતી જેને ઓજન્ટ જનરલ મી રામરાવ અને બીજાને રામરાવનો આદર સત્કાર કરવાની પણ સત્તા આપવામાં આવી હતી. કેપ પ્રાંત માં કોમવાળીઓના ... માટે ઇમાનદા સત્તાઓ સ્થાપવાની સામા આપનારા પ્રાંતોને ખરચ લાગે બજાવવા વિરોધ દર્શાવવા હતા અને કોંગ્રેસના પ્રમુખ અને સેક્રેટરીઓ. અન્ય બીન-યુરોપીયનોના સાથે બાજાને કેપમાં મ્યુનીસી પાલીટી સભા એ બાબતમાં નીચેના દરખાસ્તના ... ના દીધેલાં પગલાંને ધ્યાનુમને મંજુર કરવામાં આવ્યું હતું. મારીપર્યા પ્રસરાવતારાઓનાં ... ઓ ઝોનરોઓને કુલીનતા ... કરવાના પ્રજાના ... ને માટે નીકાસ બાબત કોંગ્રેસને ... તેમ ... ની ... ની ... ની

ડીલ હાર્બસ મંડળી, ઓરીમન્ટ કલબ, નવા સીલ્વ અને ક્લેરવુડની નાટાલ ઇન્ડિયન કોંગ્રેસ ની શાખાઓ તરફના ડેલાવાસ્કેમા મુખ્ય હતા. શ્રી. અનંદ મીરીસ રાવે તા. ૧૬ જુલાઇએ ડરબન ના સપળા વસંતના અગ્રણીના ડઝનેકોને મળવા માટે ગરીબ ડેટલામાં એક ડીનનો ડેલાવો કર્યો હતો તેઓ તા. ૧૯ જુલાઇએ ગોલ ફરીમર માં કેપટાઉન ઉપડવા છે.

રંગવર્ણીઓની કોન્ફરન્સ

કેપટાઉનમાં રંગવર્ણીઓની કોન્ફરન્સમાં પાંચ દીવસ ચર્ચાની ચર્ચા થયા પછી તા. ૮ જુલાઇ એ પોતાનું કારબાર પુરૂ કર્યું. યુનિયન સરકારે રંગવર્ણીઓના હકો છીનવી લીધા છે તે પાછા મેળવવા તથા કેપટાઉનમાં જાહેર થએલી શ્વેતપ્રજાપ્રભુત્વની રાજનીતી સામે સખ્ત વિરોધ દાખવનારા ડરાવો પાસ કરવામાં આવ્યા હતા.

વસીયતનામા સામે વાંધો

ડરબનના જાણીતા મરહુમ શ્રી. પી. એમ. સીમે તા. ૧૩ જુલાઇ ૧૯૩૩ ના રોજ પોતાનું વસીયત નામું રદ કરવા મુકવા મેળવવા મુસ્લીમ કોર્ટની ડરબન સીપીલ બેઠકમાં તા. ૮ જુલાઇએ મરહુમ ની બીબીઓએ શ્રી. જસ્ટીસ કારબાયસ સમક્ષ ફરીયાદ નોંધાવી હતી. અરજદાર બાઇ નરસરીયા શ્રી. સી. એચ. વીલની મરફાસથી શ્રી. એચ. આર. કોા અને શ્રી. આર. એકનજા હાજર હતા, વાદીને જવાબદારો શ્રી. બી. એસ સીંગ, અસ્લીન મોહદી, એચ. ઇસરીંગ અમ બી. સીંગ તરફથી મેસર્સ સેની ઝુકર એન્ડ એસોસીએશનની વકીલાતથી શ્રી. એ. મરહુમ ડાજર હતા મરહુમ શ્રી. સીંગનું મરણ તા. ૧૬ જુલાઇ ૧૯૩૩ નો દીને થયું હતું—અને તા. ૬ જુલાઇ ૧૯૩૩ ના દીવસથી ૩૫ દીવસ સુધીમાં મરહુમ શ્રીયુત જી દીવસ સુધીમાં મરહુમ શ્રીમ કરવા જેવા સ્થીતીમાં નહતા એવી દલીલ કરીમાઇ તરફથી થઇ છે મરહુમની મીલકત પા પકડ લાખ રૂપીયા હતી

ઝાડે વ્યાજબી નોટીસ

ડરબનના એમ શ્રી પાપર, અને એમ શ્રી. મથરને પોતાના ઘરની પાસેના ખાલી જગ્યાવાળા ના ઝાડ તોડાવવા અંગે ઝાડે વ્યાજબી નોટીસ માટે ૬ તોહમતનો ડરબન મેજીસ્ટ્રેટ કોર્ટમાં તા. ૮ જુલાઇના દીવસે ચાલવા હતા તોહમતનામામાં જણાવ્યા મુજબ તા. ૨૭ જુલાઇ ૧૯૩૩ ના દીવસથી ૩૫ દીવસ સુધીમાં ઝાડે વ્યાજબી નોટીસ આપ્યા વગર તોડી પાડવાનો આરોપ હતો. ડરબનના જાણીતા બેરીસ્ટર શ્રી. જી. એમ. પટેલ તથા મેસર્સ આત્મારામ કુ. ના શ્રી આત્મારામ ક. પટેલ તથા વેપારી નગરજનોના મોસર્સ આર. શ્રી આત્મારામ કુ. ના રમણલાલ નાગરે, જેઓ સાક્ષ્ય આફ્રિકાની દુઃખ ભરી રોહટ કારથી નીકળેલ તે દરમીયાન યુનીયનમાં સ્થેહાનીસબર્ગ, ડરબન, કીમીડય, પોર્ટ એલ્ઝ જેન્સ, ઇસ્ટ લન્ડન, એલીઝાબેથ, પોર્ટ ઇલીઝાબેથ, જોબર્ગ, કેપટાઉન, કોપટાઉન, ફીલ્ડરસી, કલાકર્સ-ડોર્પ વીગેરે સ્થળોએ તેમજ રસ્તા આવતા સ્થળોએ જે જે ભાઇઓએ તેઓને સહકાર આપ્યો હતો તે માટે તેઓ સર્વ ભાઇઓનો ખાસ આભાર દર્શક પુર્વક આભાર માને છે

❀

સોલ્સબરીની પટેલ બધર્સ જોઇન્ટ કુ. ના શ્રી. સોમાભાઇ એમ. પટેલ તેમની રોડેસીઆ ગયા છે અને સીનીંગસ્ટન, સુસાકા, બોકન હીલ, નડોળા તથા સુબાસાકા વીગેરે સ્થળોએ તેમને પંદરેક દીવસ બાદ પાછા આવી રહેશે

❀

રોડેસીઆની રેલવે બાવક ગણા ભાગોમાં પા પડદપડર હતી. ૬ ગયા બાદના બાબે સાથે સરખાપતાં પા રહેતર એવી હતી

❀

રોડેસીઆના પાર્લામેન્ટર ચેતીસ રોડસ્તેન જન્મ ઝીટનના ઇરેસ્ટસાહરમાં થયા હતા. તે મકાન પોતીસ પ્રમ્ન પાર્ક તા. ૧૧ જુલાઇએ મારકીસ ઓફ સેલીસબરી હસ્તે મુલ્લું મુકાયું હતું.

આ વરસના પંચાંગ

અમારે ત્યાંથી ગુજરાતી પ્રેસના ૧૯૯૪ ની સાલના સચીત્ર પંચાંગ મળશે. કીંમત રૂ. ૧-૦.

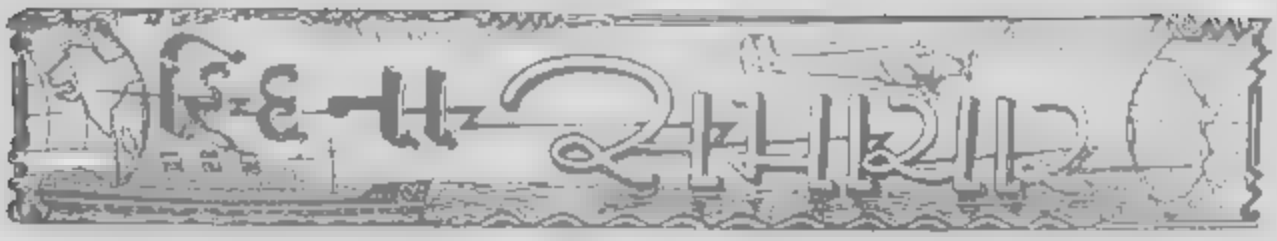
આ ઓફીસે લખવાથી મળશે.

ગાંધીજીનો સુંદર બોધ કોટો

મહાત્મા ગાંધીજીનો સુંદર બોધ ચીત્રોથી કોટા. મહાત્માજી પહેલી બોટી રંગીન કરતાં કેવા છે. કોટો પોસ્ટ ૪ આનાના રજીસ્ટર્ડ ઇંચ. કીંમત રૂ. ૧-૧-૦.

આ ઓફીસે લખવાથી મળશે.

ઇચ્છક વાચકે તમારૂં બહુરત્ન ઓપ્થિનિમન્ટ જ મોકલવું કોરા સંભાળી મોકલી આપવું મળવાની કરશે.

પરદેશી કાપડનો બહિષ્કાર કરો અને ખાદી પહેરો

મદાસમાં તીવ્રપ્રચાર આરંભવા મંત્રીશ્રી નેગાં ટોનજોર ડીસ્ટ્રીક્ટની રાજકીય પરિષદ ખુલ્લી મુકતાં અદાલતો અને કેદખાનાંઓના પ્રધાન શ્રી. કે. રામન મેનને જણાવ્યું હતું કે હટાવી, જાપાન, જરમની અને રશીયા પોતાના નાગરીકોને જે કહી રહ્યા છે તે જોતાં હિંદુસ્તાનીઓને આટલું કહેવું જ બસ થઈ પડયું છે કે પરદેશી મુસીબતોમાંથી મુક્ત થવા બસ ખાદી પહેરતાં થવું જોઇએ અને હાનિ, બેકારી દૂર કરી દારૂ સહિત બાકીની બધી ચીજો પરદેશથી મંગાવવી જોઇએ. હિંદુ સંસ્કૃતિ ભિંસાતી ચલ્લી ગયેલી છે એટલે આપણા દેશને માટે કંઇ પણ બલિદાન આપવાનું દોષ કે બાકી રહ્યું, ત્યારે આજે શાંતિ પરજ રચાયેલું હોવું જોઇએ. હરિજનો આજે એક રાષ્ટ્ર તરીકે એકત્ર થઇ રહેલા અને હિંદુસ્તાનને પરદેશીઓની ચુંગાલમાં નહિ દે ત્યારેજ રાજકર્તાઓ તેમની દાઢ ગાળવાના થશે. હિંદુસ્તાનને પરદેશી કાપડના ત્રાસમાંથી બચાવી મુકતાં અટકાવવાનો બોજ માત્ર એ છે કે ગ્રીઓ ખાદીનો ઉપયોગ કરશે. આ ચળવળ જ્યારે પ્રથમ ચાલુ થઇ ત્યારે લેંકેશાયરના ગોદામોમાં કાપડ તડવા લાગ્યું હતું અને ચરકલા હિંદુસ્તાન દેશમાં આત્મવિશ્વાસની ભાવના ફેલાઇ ગઇ હતી. આજે પણ એ વસ્તુ આપણી સામેજ રાખવી જોઇએ અને પરદેશી કાપડનો બહિષ્કાર કરી ખાદી પહેરતા થવું જોઇએ અને તેમ કરી પોતાના દેશના વણકરોને રોજગાર દેવું જોઇએ. પ્રમુખ શ્રી. મેનને જણાવ્યું : એ કેટલું નિશ્ચિત છે કે આપણે માનુભાષાનું રક્ષણ કરવાની વાતો કરીએ છીએ ત્યારે આપણા શરીરપર તો ગાર હજાર નાગલ દૂર પરદેશનાં બનેલાં વસ્ત્રો છે! આપણે ઘણી જગ્યાએ છીએ : તેના કરતાંથી આપણા પોતાના દેશનાં બનતા કાપડનું વેચાણ નથી થતું અને પરિણામે કાંતનારા વણકરો બેકાર રહે છે.

અથનિષેધ પ્રવૃત્તિ

દારૂનિષેધનો આજે અમદાવાદના એક 'પ્રોહીબીશન ડીમાર્ટમેન્ટ' ગોરખપુરમાં હાલ બંગલે ખોલવામાં આવ્યું છે જેના મેનેજર તરીકે શ્રી. મુલચારીલાલ નંદા કામ કરશે. આ આજું ખુલ્લું મુકવાની ક્રિયા ગુરૂ તા. ૧ લીના બુધવારે સવારે પબ્લીક હેલ્થ ખાતાના પ્રધાન રે. એમ. કી. કી. ગોડફ્રેના હાથે કરવામાં આવી હતી. તે નિમિત્તે સાદર મંગલાના કમ્પાઉન્ડમાં બાજ મંડપ ઉભો કરવામાં આવ્યો હતો અને કમીશનર તથા કલેક્ટર ઉપરાંત આસપાસના તથા શહેરના મહત્વયોએ સારી હાજરી આપી હતી. શ્રી. ચલાલાભાઇ તેમજ શ્રીયુત જે. ઇ. આવલેકર પણ હાજર હતા. શ્રી. વલાભાભાઇએ ભાષણ કરતા જણાવ્યું હતું કે, ભીલ દેશો કરતા આપણા દેશમાં નિરા ગધી સંખ્યાની આબુપ્રજા વધુ છે. હીંદુ તથા મુસલીમ બન્ને પ્રજામાં નહીં દારૂ છે. છતા મામલતદાર ચુંટણીના પાઠમો ભણી નશાબાજ થઇ છે. તે અટકાવવા આપણે બહાર પડવા જોઇએ. ગઇકાલ સરકારની નીતિ ઉપર પ્રકાશ પાડી અને તેમાં આબકારી ખાતું જે મુખ્ય સાધન હતું. ખોટનો જબ્બર વિરોધ આવે આંદોલન છતાં સરકારની કે નીતિ ચાલુ રાખી. પણ હવે એ રાજ્ય જાહેરાત્ય ક આવ મોટાનું રાજ્ય ચાલ્યું છે તથા સરાજપ્રધાનની રાજનીતિ પણ બદલાઇ : કોંગ્રેસ વર્કીંગ કમીટીએ કરાર કરી નશા બંધી માટે ૩ વર્ષની મુદત આપી : આવી રીતે નશાબંધી માટે તેમ પબ્લીકહેલ્થની ખાતાકીયની ખોટ આવી : અપવાદો ઓન ઇકોનોમીનો પણ આપમાન સહન કર્યા છે, હવે આપણે એ કામ સરકારની સહાયથી કરવાનું છે આબકારીમાંથી દારૂની પાછળ રૂા. ૧૩ થી રૂા. ૧૪ લાખની આવક સરકારને થાય છે પણ પ્રોહીબીશનના તેર ગણી ચાર ગણા નાણા બચી જશે.

વિદ્યાર્થીઓ માટે ફરજીયાત શારીરીક તાલીમ

શારિરીક શિક્ષણ સમિતિએ બધા ડીરેક્ટર પાસે પોતાના દેશમાં કરેલી જોગવાઇ ઉપર નોંધ. મુબઇ સરકારે પોતાના નિર્ણયો કર્યા છે. બધા બાળકો માટે શારિરીક તાલીમ ફરજીયાત કરી છે. બાળકો એ બાબતમાં સરકાર સંમત છે. અને દરેક વર્ષે દરેક વિદ્યાર્થીની મેડીકલ ચેકઅપ તપાસ થવી જોઇએ કે તે શારિરિક તાલીમ માટે લાયક છે કે નહિ. સરકારી શિક્ષણ સંસ્થાઓ માં શારીરીક તાલીમ ફરજીયાત કરવા માટે સરકારે રૂા. ૧૩૦૦૦ નું બજેટ મંજુર કર્યું છે.

પ્રાંતોને વધુ સત્તાની જરૂર

સંયુક્ત પ્રાંતોની સરકાર પ્રાંતિક આબકારી વધારો કરવાના પ્રશ્નની ચર્ચા કરવાને સર્વણ પ્રાંતોના પ્રતિનિધિઓની એક પરિષદ હાલ મુકત મા બોલાવવાનો વિચાર ચલાવી રહી છે. પ્રાંતિય સરકારોએ કયા કરોમા વધારો થઇ શકે તેનો પણ પરિષદમાં વિચાર કરવામાં આવશે.

સામાજીક ઠરાવોમાં સમાનતા

મુબઇ સરકાર મજુરી અને કેદખાનામાં સુધારણા બાબતમાં એક બીલ ઘડી કરવાનો વિચાર કરતા સર્વણ પ્રાંતોની સરકારોના પ્રતિનિધિઓની એક પરિષદ બોલાવવા વિચાર ચલાવી રહી છે. ઔદ્યોગીક પ્રાંતોમાં મજુરોની તકરારોનો પ્રશ્ન તેમજ કેદીઓ તરફ વધારે સારું વર્તન બતાવવાને અંગે ઠરાવો કરી, બીજા પ્રાંતોની પ્રગતી તપાસવાનો પ્રશ્ન પણ પરિષદમાં ચર્ચાશે.

અદાલતો વધુ પ્રધાનની પ્રજાને તાકીદ

મદાસના વડા પ્રધાન શ્રી રાજગોપાલાચારીએ એક મુલાકાત દરમ્યાન જણાવ્યું હતું કે સાલેમમાં દારૂનિષેધની ઝીલવાયા બધીજ સુંદર રીતે ચાલી રહી છે. સરકારી અને બીનસરકારે અગ્રગણ્યોએ ચળવળ. મોટો સહકાર જોઇ અને પબ્લીક ખાતાએ પણ. દારૂનિષે : મંજુર કરાવવા પરિષદોમાં પ્રજાપ્રતીનિધીઓના અહેવાલો પરના તેજપરસીજ સ્તેજ સકાય છે. પરંતુ સાલેમ જીલ્લાના સ્ત્રીકારોની કુરબાની જોઇને મને બહોજ ખેદ થયો. બીજા જીલ્લાઓમાં પણ એજ દશા હશે. બાબતો સ્તબાધના કામો સામે રહ્યાબુની માગણી કરી રહ્યા. જેઓને આ ચળવળને તરફ માગણી જોમ ઉભોકે મીલના માલ અને તેની નાલકારક કરીયાણાંઓ સામે આપણા હાથ પછાડના કાપડના વેપારના જોઇએ આ મેદાન પ્રાચીન કારીગીરીને અને જો બંધારણ કોમવાળા પબ્લીક ઉદ્યોગો : : દારૂબંધીનું સ્વપ્ન સત્વર કરવું એ સ્તદેહ પ્રજાની ફરજ છે

વડા પ્રધાનનો સંદેશો

મુબઇ સરકારના : વડા પ્રધાન પણ જોરે અમદાવાદના મંત્રીઓ દારૂનિષેધના મંડાણના શુભ પ્રસંગે અમદાવાદની જનતાને ખાસ સંદેશો વાંચવાનો નીચે મુજબ જણાવ્યું હતું:

'દારૂનિષેધ' ના અમલવારની શરૂઆત કરવા માટે પહેલ નગરમાં શહેરો કરતા અમદાવાદની પસંદગી કરવામાં આવે છે તો એક સુખદ શરૂઆત છે. ઐતિહાસિક ભૂતકાળ-પણા આ નગરના શહેરે દીનને ખાસ કરતા ઘણુ ડિઝાઓમાં દોરવણી આપી છે. સંસ્થાના ગદ્યાન સતે સાબરમતીના કુલ તરેથી અહિંસાના સિદ્ધાંતને આગ્રહમાં મુકવાની આપણને તાલીમ આપી હતી. ખાસ સાબરમતીના કિનારેથી મદ્યનિષેધના શરૂઆત પ્રયાણ કરવામાં હતા. આથી આપણા પુજનીય આગેવાને બધી સુધી સ્વતંત્રપણે આપેલા ઊપદેશને અસરકારક રીતે અમલમાં મુકવા માટે આજે અમદાવાદના શહેરીઓ. મને આતુરતાથી નજરે જોઇ રહ્યા છીએ. હું એ સારી રીતે જાણું છું કે એ મહાન સંતના બોધને તમે નાગરા કુટુબના ઊતારીને તેના પ્રત્યેની તમારી પવાદારી અને વિશ્વાસ સચોટ રીતે પુરવાર કરી આપશો. અને મને સંપુર્ણ વિશ્વાસ છે કે આપણા પ્રાંતને તો ચું પરંતુ સમસ્ત રાષ્ટ્રને તમે બતાવી આપશો : દારૂની આ બાબતમાં બહી જોખો બાનબલતાને અદાન હાનિ પહોંચાડી કે તો ઠંબેશને માટે અને સહંતર નાબુદ કરી સકાય છે અને તાબુદ થશે.

હૉંદ અને આવતું યુદ્ધ

ઈંગ્લાંડથી પાછા ફરતાં કરાચી ખાતે એસોસીએટેડ પ્રેસને મુલાકાત આપતાં મી. મુસોલિનિએ જણાવ્યું હતું કે તે કેટલાંક યુરોપના રાજ્યો યુદ્ધને માટે તીવ્ર પ્રચાર કરી રહ્યા છે છતાં યુદ્ધ અનિવાર્ય જણાય છે હૉંદના પ્રશ્ન વિષે ઝોક કહેવું અસ્થાને જણાશે કે મૅટ પ્રીટન આ પહેલીજ વખતે ખુલ્લી રીતે સિફારસ કરવામાં આવી છે કે જગતના રાજકારણમાં યુદ્ધોના એક તરફ તરીકે તેમજ આવતાં યુદ્ધ વખતે આપણા યહૂદને આદર દિનો પણ પ્રશ્ન ગણવો જોઈએ

ચોમાસું બેસી ગયું

ગુજરાત કાઠીયાવાડ અને હૉંદુસ્તાનના અન્ય ભાગોમાં ચોમાસું આ સાલ વહેલું બેસી ગયું છે. જુન તા. ૧ લીથી સપળા ભાગોમાં વરસાદ પડવો શરૂ થઇ ગયો છે.

—:o:—

વિવિધ વર્તમાન.

લોહીયાળો વેપાર

વોશિંગ્ટનના તા. ૬ જુલાઇના સમાચાર મુજબ મુનાફટેક સ્ટેટસની વેપારી બોટોઓએ ચીન–જાપાન લડાઇના પહેલા વર્ષમાં ચીનને ૧૨૫૦૦૦૦૦ ડોલરનો અને જાપાનને ૩૫૦૦૦૦૦ ડોલરનો સરંજામ મોક્લ્યો હતો.

ઇરાનમાં તેલ

ઇરાનની જમીનમાં પેટ્રોલીયમ તેલના તથા કુવાઓની શોધ થવાથી બ્રીટીશ નૌકા મંડળો આ બારે સંતોષ દર્શાવ્યો છે. આ શોધને પરીણામે આખી બ્રીટીશ સામ્રાજ્યસરહદમાં ચીન પછી સુપી તેલ પુરું પાડી શકાશે એટલો મોટો જથ્થો હાથ આવ્યો છે.

મેક્સીકોનું તેલ

પેટ્રોલીયમ તેલની ઉત્પત્તિ મેક્સીકોમાં ઘણી છે. ન્યુ યોર્કનો કમલ્સ ઓફ ટ્રેડ એન્ડ કુંપની બારમેલે, જાપોની, ઇટાલી અને ફ્રાંસને તેલ પાડવા માટે પા ૧૦૦૦૦૦૦૦ ડોલરનું મોક્લાવ નક્કી થયું છે. બધે દેશોને આપવા વરસમાં એક કરોડ પીપાં તેલ પુરું પાડવા આ મદદ થયા છે

વરસેલીનો બંદોબસ્ત

યુરોપના મહાન યુદ્ધને અંતે સને ૧૯૧૯ માં વરસેલીના મંડળમાં જર્મનીને સાથે તહનામું કરવા બોલાવ્યું હતું આ વરસલીતના બાકીના જર્મનો આ સૌથી મોટા ... આ દસ વર્ષના લાંબા સમયમાંથી પુસ્તકો ચાલે છે. વરસેલીનો મદદ આખરનો પા ૬,૨૮,૦૦,૦૦૦ નો અર્થ થયો હતો

જર્મન લશ્કરી અમલદારો

ચીનના મહત્વ માત્ર બાંધી લશ્કરી શીક્ષણ આપવા ૬૬ જર્મન લશ્કરી અમલદારો ચીનની સરકારી નોકરીમાંથી મુક્ત થઇ જર્મની જવા માટે હોંગકોંગ મારફે તા. ૧ જુલાઇએ ઉપડી ગયા છે.

બાદશાહ રાજકારનું સોનું

ઇટાલીના કીંગ ઇમ્બી બીજાની પુત્રી રોયલ મારમેટના ક. સ. ૧૨૫૧ ના ફ્રેબ્રુઆરીમાં રાજા સાથે લગ્ન થયાં હતાં. આ લગ્ન પ્રસંગની નોંધ રેકોર્ડ ઓફીસમાંથી મળી આવી છે તે મુજબ એક આજીસ મોનાર્ચી કીંમત તા. ૨૬ ડીસેમ્બર ૧૨૫૧ ને દીને ૧૫ શીલીંગ હતા

ગુમેઝ ફનાલની ઉઠતાણ

સ્પેઈઝ ફનાલ કુંપનીના કારખાનાઓમાં કામ કરતા કારીગરોએ તા. ૫ જુલાઇથી હડતાળ પાડી ... ... આ ફેલ આસપાસના કનાલોમાંથી બહાર પડવાનું કામ અટકી પડ્યું છે. ... સીવાય તમામ કારખાનાં બંધ પડ્યાં ... કામદારોને હડતાળ પાડવા ઉશ્કેરવા માટે ૭ આગેવાનોને પકડ્યા છે

લંડનમાં છુટાહાથ્યો

લંડનના "ડાયલીંગ ન્યુસ" ના કોમ કરનારા બે કારકુનો તા. ૬ જુલાઇએ અખબારના વેરાઇ ઓફીસ છોડ કરવા ઉપરથી જતા હતા ત્યારે ઓફીસમાં છુટાકારીઓએ બોંબરકારગોથી ફુટા પડી તેઓ પાસે પાઉન્ડ ૬૪૦૦ પડાવી લીધા હતા. છુટાકારીઓ બીજ વેલ તરફ બોંબકારો ફેકતા પુરા નાસી છુટ્યા છે

ખુની ગ્રીન ફ્રાંસીની રાત

૨૧ જુન અને પાંચ ખુનના પ્રયત્નો કરનાર મેરી એલેક્ઝાન્ડ્રીન બોકર નામની ૬૮ વર્ષની વિધવાને પેનટોન્વીલની કોર્ટમાં તકસીરવાન ઠરાવી ફાંસીની સજા થઇ છે. બોકરજીવનમાં કોઇ ... ... આવી નહિ દોઢસોથી તેને જન્મટીપ ... આવી છે બોકરને મોકર નામના તેના સગાના એક અપવાદ સિવાય બાકીની બધી બોકરોજ તેની ખિદમતોજ કરી તેની રીત બદલ બાજમાં ઓલ્ડોને વાતા ... વિધવાની અને તેઓના કરોડ માટ તેઓને ડિસાસેડ આપવાની હતી અને તેના કરીને તેઓનો વિશ્વાસ મેળવી લીધા પછી તે તેઓની સેવા ચાકરી કરતી હતી અને સેવા ચાકરી કરતા ... ... બારી નાખતી હતી માર્ચ ૧૯૩૩ ... આકરોબર ૧૯૩૩ સુધામા તેણીએ બોગાની નાખવા ... ... કરેલી ૧૨ ને મારી નાખ્યા હતા. જે બીજાઓ ... રીતે તેણીની સારસંભાર નીચે મરી ગયા હોવાનો ... નનાવો પણ પોલીસને ... ... પરથી તેણીની ઘરપકડ થઇ હતી. ૧૯૩૨ સુધી ... ... પરણેલી ... તરીકેનું તેણીએ શાંત જીવન ... ... પરંતુ તે પછી બદલાર બદલવાનું ... પીવાનું, ... સાથે નાચ રંગ કરવાનું અને પોતાની વયને નહિ શોભે તેવા ... કરવામાં પૈસા ઉડાવવાનું શરૂ કર્યું ... ઉપરે આ સ્થિતિએ પહોંચી.

——

ગ્રંથાવલોકન

નામાનાં તત્ત્વો

[લેખકોઃ– ફતેહચંદલાલ ધનજીભાઇલાલ મહેતા-વાળા અને જેઠાલાલ જીવણભાઇ ગાંધી પ્રકાશકઃ નવજીવન પ્રકાશન મંદીર, અમદાવાદઃ પાકું પુઠું, પૃષ્ઠ ૪૫૮, મુલ્ય રૂા ૩ ટપાલખર્ચ]

આ ગ્રંથનો જન્મ ગુજરાત વિદ્યાપીઠના મહાવિદ્યાલય અને વિનયમંદિરના અભ્યાસક્રમમાં નામાને આવશ્યક સ્થાનને આજે થયો છે. આ ગ્રંથમાં નામાની વિવિધ પદ્ધતિઓ અને તેને લગતા નામાના જ્ઞાનની વિસ્તૃત માહીતી આપી છે. લેખકોએ આ ગ્રંથ તૈયાર કરવામાં કેળવાતી રીતે પહ્યો મુદ્દાનો આધાર લીધો છે અને એક મુખ્ય વિષયને સરળ ને રસમય બનાવવામાં સફળ પ્રયાસ કર્યો છે

આજે જ્યારે જગતના સઘળે વ્યાપારી માનસ ઘરાવે છે, આજે જ્યારે એક દેશ બીજા દેશ સાથે આપારી સંબંધથી જોડાયેલો છે, ત્યારે આજે વધારે વ્યાપારી શિક્ષણ વિસ્તારના વિવિધ નવાં અંગો પ્રકાશમાં આવ્યા છે, ત્યારે આવા ગ્રંથની ગુજરાતી ભાષામાં ઘણી આપ હારને પાત્ર છે.

આ ગ્રંથમાં નામાનાં તત્ત્વોનું જુની અને નવી ... ... આખું વિવેચન થયું છે. ચોપડા જોવાની ચાવી અને સુધરેલી રીતો, તેમાં જોડેલા હિસાબ, બાતાંઓના બધા મુખ્ય વિભાગ–અવેજ (property), વ્યક્તિગત (personal) અને આગન્તુક (proprietory),– કુદી આગર બીલ ઓફાઉંટ, બાયનર આપવા કીસ્કાઉંટ એકસચેંટ, પગા બદલે આપવિનીત સરસી આજ પગારની રીત, તેમજ ચોપડા જોય કરતી વખતે નદિ આપેલી બાકીનું જમા ઉધાર–આ વસ્તુઓની સુંદર સમજુતિ આપવામા આવી છે આ ઉપરાંત પરચારા બાબું, બનાવટનોધ (રીજર્વ બાતું), કુપનોધી (બોંડ ટ્રેઝ રીજર્વ બાતું); ગ્રંથાકોએ અને તેઓ કટક કંપનીઓના હિસાબો, કારખાનું ચલાવતી રકમ વસુલવાની પદ્ધતિ, હુંડીઓના પ્રકાર, આપવું અને હિસાબ—આ ... ... સરળ ઉપયોગી આ ગ્રંથમાં છે

આ ગ્રંથ ગુજરાતી અને અંગ્રેજી ... પદ્ધતિઓ બાબુ હોવાના ગારે એકાદ બારે બાબો દરેક માં પડશે. આપણી બાપારના બાતો ગ્રંથ પહેલીજ ... ... અને તેને જલ્દી લોકપ્રિય મુકવા માટે લેખકો અને પ્રકાશક બન્નેને અભિનંદન ઘટે છે.

એન. એમ. ભટ્ટ.

ટૂંકી નોંધ

ડરબન યુનીવર્સીટી મીલીંગ વર્કર્સના આ બીજ અને સૌરાષ્ટ્ર હીંદુ કેટલોલીક એસોસીએશનના એક ઉત્સાહી સભ્ય શ્રી. નાનજભાઇ વી. ગઢીયા રવીવાર દાખરીયામાં સ્વરોચથી સખ્તરૂપ કરવા આવી પહોંચ્યા તે એસોસીએશનના મંત્રીઓએ તેમનો સત્કાર કર્યો હતો.

* * *

મી. નાથા છગન ભિલ્લોડીયા ટ્રાન્સવાલ નીવાસી) તરફથી અમને પા. ૧૦૦-૦ ગાંધીજી ને મોકલવા મળ્યા છે જે બદલ સાભાર સ્વીકારીએ છીએ

* * *

મી. ખારેદાની વાસુદેવ શામજી મકવાણા (જેતલસરવાળા) તરફથી ૬ ઓ ને ગીતા એક ભેટ મળી છે જે સાભાર સ્વિકારીએ છીએ

* * *

ઓરેંજ ફ્રી સ્ટેટના બાજ ગોર્ડ જસ્ટીસ પી ઓનરેબલ ડીવીલીયર્સનું તા. ૬ જુલાઇએ કેપના સ્ટેલન બોશમાં તરણ નીપજ્યું હતું

* * *

સ્વા અદવાદીબાનાં મેરીટઝબર્ગના ટેલ્ક થીએટરના રજુ થએલી "અમુન ડન્યા" નામની હીંદી ટોકીએ પ્રેક્ષકોનું ભારે ધ્યાન ખેચ્યું હતું. હીન્દુસ્તાની સંગીત અને ભાષણોએ ગાનારા થી ભરપુર હોવાથી ઘરે પ્રેક્ષકો પાસ પણ હતા.

* * *

અમેરીકાના પ્રેસીડન્ટ રૂઝવેલ્ટની મોટરકાર ઉપર એક માણસ ચડી જવાનો પ્રયત્ન કરી રહ્યો હોવાનો ખ્યાલ તેમને પકડી પાડવા હતો અને પોલીસો તેને પકડવા તે પહેલાં સીક્રેટ તેને અંધેરી હતો. પુછપરછમા તે માણસે કહ્યું કે હું તો પ્રેસીડન્ટના ઓટો સાથે ફરવા જતા હતો

* * *

મીનીસ્ટર ઓફ એજ્યુકેશન શ્રી જે એચ. હોફમેયર નાતાલ સાઉથ કોસ્ટ ઉપર એનાયત માં હાઇવે માટે આવ્યા છે. તા. ૨૨ જુલાઇ પાર્લામેન્ટ ઉઘડતાં સુધીમાં કેપટાઉન પહોંચવાનો વધી છે.

* * *

દક્ષિણ આફ્રિકાની મ્યુનીસીપલ લાઇફ એસ્યુરન્સ કંપનીએ તા. ૩૦ જુને પુરા થએલા એક વર્ષમાં પા. ૧,૧૮,૩૩,૧૦૭ ના નવા જીંદગીના પીમા ઉતાર્યા હતા.

* * *

ન્યુકેનોવરના મકેલા દોલવાં ગામા ઝરીકરી લુંટ કરી પાછા ફરેલા ટાઉ ગુલામ ઇલ્યુ નામે કાફ્ર ઇસમ કેસાકના ફાયર આર્મ ફોડાવાથી ઘવાયો હતો. જ્યાં મેટાઝેન, ડોલ્ફીન, ગોલ્ડકટ ફ્રેસ અને મેરીટઝબર્ગમાં પણ ગુરખીઓએ હાજરી આપી હતી.

ન્યુ પોર્ટમાં સકન્ડ વર્ષમાં ભણતા મી વીલીયમ ફેડ્રીક નરેમોનાલ નામે, યુનીયન ગવરમેન્ટ પાસપોર્ટ માટે કરતી અરજી નામંજુર થઈ છે

* * *

પોર્ટ એલ્ફ્રેડ એન્ડ રૂકુયાની મી. ઓક્ટિસલ્ફમી ફેસાબના પ્રમુખપદે મળેલી સભામાં સ્વાગત દરમ્યાન શહેરનામા આપનારા સીટાકોને કરી યા મોકરીના મેયાનો ઠરાવ કર્યો છે.

* * *

નીલીયાદ ન્યુ. ના પ્રમુખ તરીકે શ્રી. ગોકુળદાસ કે. તન્ના અને ઉપપ્રમુખ તરીકે શ્રી નંદુલાલ ગોદા ચુંટાયા છે

* * *

મોહરમ રાજા પ્રસંગે ડરબન ઇન્ડિયન એસો સહકારથી શ્રી ચુનીભાઇ વાલ્ડ વતનના તંબીપદે રાજકીય પ્રશ્નો ચર્ચતું નવું પેપર ટરીક હિંદમાંથી પ્રસીદ્ધ કરનાર છે

* * *

ડાગમારના રહેવાસી ફકરાનહુસેનના ઘરને ચેરોક મંદીરના પાસા નંખાયા છે

* * *

બાગનગરના કારભારોકિ દીવાન તરીકે શ્રી. ડાહ્યાભાઇ નીમાયા છે

* * *

સેંમ્બેકનારીનના મેજીસ્ટ્રેટની કોર્ટમાં ૧૧૨ વર્ષ ની ફુકરના ઉપર મેદીનું નીપજેલું મરણ રહસ્યસર રમુ હતું આ મેદીએ મુળી પ્રજાના જનમના સારો રોલ ભજવ્યો હતો અને ચર્ચુરતો હતા

* * *

પીટરમેરીબર્ગ કામસાની ક્રીસ્ટોફરીબાથી પા. ૬૦૮ ની ચોરી થઇ છે ચોર પ્રાણ મી. જે બ. સોકની દુકાનમાંથી કામસીનું કામ થયો હતો કામસીના માલીક ચુકવ્યા વિનેગરી ૩ મારી દુકાન ના રાખી હતી.

સીકબનથી તા. ૯ જુલાઇએ મળ્યા છે કે મોકુ મીસ વેરટ આફ્રિકા વીરોરે આગોમાં રેલવે, હોસ્પીટલ, શાળાઓ અને બીજા સામાજીક સુધારાઓ પા. ૧૪,૦૦,૦૦૦ ખર્ચવા પરદેશ ખાતાના પ્રધાને બીલ રજુ કર્યું છે. પ્રેસી ડન્ટ જનરલ એન્ટોનીઆ કારગોના અને પરદેશ ખાતાના પ્રધાન ડો. ફ્રાન્સીસ્કો મારાઓ તા. ૧૧ જુલાઇએ આફ્રિકાના આગોલાની મુલાકાતે રવાના થયા છે.

* * *

ગાનાકોરના કાઉન્સેલર ના. ન્યાયાધીશ ખાને મદ્રાસ પારામણના એક બાજ સભ્ય સર એમ વીજા તનારનું મરણ નીપજ્યાના સમાચાર મદ્રાસથી સર બારકને તા. ૨૧ જુલાઇએ જણેર કર્યા હતા.

* * *

જોહાનીસબર્ગમાં તા. ૨ જુલાઇએ મજારના વેસ્ટર સ્ટ્રીટની આઠ બાજાની એક અગાસી ઉપરથી ગાસીલ પા ૬ બોલ તળાએ પડવાથી તેનું મરણ નીપજ્યું હતું. ગાસીલ્સ બની ઉંચ એક અગાસી ઉપર પડી હતી પણ પોલીસને તા. મરણના બનાવ પાછો માલ્યો નથી.

* * *

વિદ્યાર્થીઓને રીજરવા થએલી બાતમ બાજ પ્રસંગે પ્રેસીડેન્ટ મીશન બાળા હાપર કીમ્બરલન ની આંખમાં આકાસબાજી એક સાકડી પડી હતી, જેથી તેમને પ્રીટોરીયાની હોસ્પીટલમાં દાખલ કરવા પડ્યા હતા. આકસ્માતથી હાપર કીમ્બરલને એક આંખ ગુમાવી છે.

* * *

એલ્ડરટનમાં લાના દુકાનિયા ઉપરની ૬, વર્ષની કુકરાનબાથી બાવા નોકી પા. ૩૦૦ ના ગાની ના ચોરાણા છે.

* * *

ઓરટ્રેન્સવાલી સ્ટેનના તાર સમાચાર બતાવ્યા છે કે ઓરટ્રેન્સવાલના સરહદોમાં કુલની ગામોમાં ઉપદ્રવોનો રસુજ પડ્યો તેના કારણ રાજદ્વારમાં આવ્યા છે

—:o:—

[illegible] ના પી ની અ ન' માં
તમારા આજનો પ્રચાર કયવા
કાજેર ખબર આપો '

"PILGRIMS TO MECCA"
૧૯૩૮ ની હજ કરવા જનારા પેસેન્જરો માટે.
કમનસીબ નીમ મુલાકાતી સંજોગો નીમે બહુમોટા ઘીમે રવીવાર ઉદ્ભવ્યા આવે ઉપવાસ.
આવા આવા રોકાયેલા તારીખ આગમન ૧૯૩૮ એસ. એસ. ઇથોપ્સ ડીપેચસ તા. ૧૭ સપ્ટેમ્બર ૧૯૩૮.
બ્રેસ્ટ સ્ટેજ પીરાયસે તા. ૨૪ સેપ્ટેમ્બર ૧૯૩૮.
રીટર્ન ટીકીટસ બાર ૧૫૬ દિવસ, મોરાકી પાસ તા. ૨૧-૧૨-૩૮. ૩૬ દિવસ ઓપ્શન સાથ તા. ૨૧ ૧૨-૩૮.
દરેક પાસેન્જર દ્વારા બની કેબલ્સ ટેકસ આપ ઉ.
પાસપોર્ટસ વગેરેની પણ ગોઠવણ કરવામાં આવશે.
ITALIAN LINES, 36 CLUB ARCADE, DURBAN, PHONE 20501.
આપ બીજા ગામે અમો આ ધંધો કરીએ પોસ્ટલ એજન્ટ.
આર. એમ. નાયડુ. R. M. Naidoo.
૨૧, એલ્બર્ટ સ્ટ્રીટ ડરબન ટેલીફોન ૨૨૮૫૬ 21, Albert Street Durban, 'Phone 22856.

ખબર પત્રો

ગાંધી ભારત વિદ્યાલય

જોહાનીસબર્ગના ગાંધી ભારત વિદ્યાલયના આચાર્ય નીચે પ્રમાણે લખી જણાવે છે :

ગયા મે માસમાં વિદ્યાલયના સત્યનારાયણ ની કથા બાળકો તરફ થયા વિધિ બરાબર આવી હતી. કથા પૂરી થયા પછી વિદ્યાલયની નાની મોટી બાળાઓ બજવાન ને પ્રસાદ વહેંચવા જોહાનીસબર્ગના જુદા જુદા સ્થાનોમાં નીકળી હતી પરિણામે ઓછામાં ઓછા £૦૬–૨–૬ ની રકમ ફંડમાં આવી હતી. વિદ્યાલયને મળેલી આ રકમ માટે વિદ્યાલયના સંચાલકો તરફથી હાર્દિક આભાર માનનાર દરેક બાઈઓ તથા ભાઈઓનો આભાર માનવામાં આવે છે. જોહાનીસબર્ગ, પ્રીટોરીઆ અને ક્રોકરસડર્પના માનવંત બાઈઓ તથા ભાઈઓનો તરફથી વિદ્યાલયને ઘણા સુંદર જવાબ મળ્યો છે તેને માટે વિદ્યાલય અત્યંત આભારી છે. ઉપરાંત જુદે જુદે કેકાણે વિદ્યાલયની બાળાઓને જે જે બાઈઓ તથા ભાઈઓ તરફથી સુંદર સત્કાર મળ્યો છે તેને માટે વિદ્યાલયની તમામ બાળાઓ તેઓનો પણ આભાર માને છે.

વિદ્યાલય હજુ ગોરી મુશ્કેલીઓમાંથી ઉપર આવી શક્યું નથી. ઉપરાંત વિદ્યાલયના બાળકોની સંખ્યા દિન પર દિન વધતી જાય છે. આવા સંજોગોમાં વિદ્યાલયની મુશ્કેલીઓ ઓછી થવાને બદલે પહેલી વધતી જાય છે. જો કોઈ પણ મુશ્કેલીઓને પહોંચી વળવાને વિદ્યાલયના સંચાલકો પ્રયત્ન કરી રહ્યા છે. અમને આશા રાખે છે કે બહેન પ્રત્યે તેઓની ... કર્તવ્ય કરવા બાદ તેઓના હાથમાં પોતાને સોંપી કાર્ય સંભાળી મદદ કરશે.

વિદ્યાલયની ઊર્જાત તેજ આપણી જાતી પ્રજાના–આપણા બાળકોની ઉન્નતી ... આપણી બાળકોની ઉન્નતી તેજ આપણી ઉન્નતિ છે

આ દેશમાં આપણે ઘોડા સંસ્કૃતિ મેળવવા અને દરવા રાખવા અર્થે તનતોડ કરી રહ્યા ... તો ઘોડાથી કરોડગણું 'મહત્વનું' આકારનું નથી કે આપણે તનથી એકદમ કાળજા વહેંચી દઈ આપણી અભિલાષાઓ પૂર્ણ કરી શકીએ. સંસ્કૃતિ તો આપી બાળકોમાંથીજ ઉત્પન્ન થઈ શકશે. જો દરકાર આ દેશમાં આપણી સંસ્કૃતિ જેવાને રક્ષીય અને તેને બચાવી શકીએ. ■ બહુદર પ્રજાના તરફ વિનંતી છે કે બાળકો જગ વિખ્યાત સંસ્કૃતિનો પોષનારી સંસ્થાઓને તમારા થી બની શકતી તમામ સહાય આપો ■ જેથી તમે તમારા બાળિકાઓને બીજી પ્રજા ઉપર પ્રભુ સ્થાપવા પ્રજાવર માટે કરવા આપેક કરી શકો.

વિદ્યાલયના પ્રમુખ પદ્મા મુકરજી ... ... વિદ્યાલય સ્થાપનાના મોવડે પોતાનું માન કર્યું જાય આપી અવરયા કરતા વિદ્યાલયના સંચાલકો બનતું કરી રહ્યા છે. આ સંજોગોમાં આ બહેનને એક નવો પ્રેરણા બક્ષે અને વૈશાખ મહિનાની પૂર્ણિમાના શુભ દિવસે બાળકો શ્રી ગણના-પ્રમુખી કયા વિદ્યાલયનાં બાળકો પ્રમુખ બહેનોનો પ્રાર્થના ગોઠવવામાં આવ્યો આ બહેનમાં રહેતાં બાળકો બાળકો ઘણો કથાઓ અને બીજી પ્રેરણી ક્ષુબ્ધ પ્રભાવીકાઓમાં વંચાત રહેતાં ગીતાથી ગેલ બાકી - બાળાં બાળકો બધુ બાળા કથા વાંચનમાંથી પણ પણ મોળા શકશે અને તે પીને સર્વાંગ કબાદ મેળવી શકશે. આ વીચારથી ઉપર જણાવ્યા પ્રમાણે કથા વંચનનો કાર્યક્રમ ગોઠવાયો અને તેમાં સફળતા મળી છે ... ઉપરના કબાખુપરથી સમજાશે.

આવી રીતે બળતા પ્રોત્સાહનનો ... પ્રેરણા વીદ્યાલયના બાળાઓ આગળ આવ્યા સમજે જે આદીક અને અદ્યતનાઓ બાઈઓ તથા બહેનો શ્રી સત્યનારાયણની કથા વંચાવવાને બોલાવા હોવી તેમને ... સંપૂર્ણ ગાંધીપૂર્વક કથા વાંચન કરવાનું પ્રથમ વીદ્યાલયના બાળાઓ ઉપર મૂક્યું છે. કથાઓમાં બનતી દક્ષીણા વિદ્યાલય ના બાળાઓ અર્પણ કરી દેવામાં આવે છે અને બહેનો તરફથી મુકેલી પાકી રકમ કાઢી બાળકો ... આવે છે. આ પ્રમાણે આપણ બહિનોની પ્રત્યે કોર્ટબાળકોમાં રહેતા થી. નાગુબાઈ ... બાળાઓ અને તેમનાં ધર્મ પ્રત્યે પાકીબહેનના ... તેઓને ... તરફ તેજ ... રહેતા થી. પ્રભાશંકર વૈદ્યરાજ ... તેમના ... બાળકો અને બહાદુ ધર્મબહેન પાસી બહેનની ... બાળકોને ... તેઓને ... થી ... રાજનારાયણની ... પ્રાર્થના ... કરી ... કાર્યો ... અને બહાદુ બાઈઓ ... બહેનોને ... જીવન ... વિદ્યાલયની ... પ્રવૃત્તિએ ... આપી ... એ સંસ્થાને ... ... કરી શકશે.

આ ... બાઈઓ ... બહેનોને આ ... પ્રમાણ ... વિદ્યાલયના ... ...

યુનીયન પાર્લામેન્ટની નવી ચુંટણીનો અહેવાલ.

યુનીયન પાર્લામેન્ટ

નવી ચુંટણી માટે નોંધેલી સાતમી પાર્લામેન્ટની પરસ્પર સ્થિતી નીચે મુજબ હતી

૧	સમાજવાદી સભાસદ	
૨	સ્વતંત્રવાદીઓ	,,
૪	બહુરસ્વાદીઓ	,,
૫	એકયાન વાદીઓ	,,
૨૧	રાષ્ટ્રવાદીઓ	,,
૧૧૬	એકુલ્ત મત વાદીઓ	

કુલે ૧૫૦ સભાસદો હતા

નવી પાર્લામેન્ટ માટેના ઉમેદવારો

આવતી પાર્લામેન્ટની નવી ચુંટણી માટેના ઉમેદવારોએ પોતાના ઉમેદવારી પત્રકો તા. ૨૬-૪-૩૮ ના રોજ સાંજ પ્રમાણે તેમ પોંચાડ્યા.

૫	સમાજવાદી	ઉમેદવારો
૩૦	સ્વતંત્રવાદી	,,
૨૩	એકયાનવાદી	,,
૩૫	બહુરસ્વાદી	,,
૧૦૪	રાષ્ટ્રવાદી	,,
૧૫૮	એકુલ્ત મતવાદી	,,

કુલે ૩૫૮ ઉમેદવારો જાહેર પડયા હતા.

દક્ષિણ આફ્રિકાની માનવશક્તિ

દક્ષિણ આફ્રિકામાં ચુંટણી વખતે ૧૫ લાખ ફેરમેરો. ૧૬ લાખ કલર્ડ-રંગીનો. ૨૧ લાખ યુરોપીઅનો. અને ૨ લાખ એશીઆટીઓ મળી લગભગ બધા દેશની માનવ સંખ્યા હતી.

મતાધીકારનો હક

બાકીના દેશીઓ, કલર્ડ અને હિંદીઓ મળી ૬૮ લાખની વસ્તિ બાદ્યા (સિવાય કે પેલના કલર્ડ અને હીંદીઓ) તે પાર્લામેન્ટરી મતાધીકાર નથી. પણ કેપ્ટ રંગ લાખની યુરોપીઅન વસ્તી સર્વ મતાધીકાર ભોગવે છે. આ ૨૧ લાખ યુરોપીઅન વસ્તીમાં ૨૦ વરસની ઉમરની ઉપરના ૧૮ લાખ માણસો છે. અને તેઓ મતદારપત્રકમાં મતદાર તરીકે એકેએક દાખલ છે, અને આ મતદારોજ આ વખી ચુંટણીમાં પોતાનો મતાધીકાર અમલમા મુકે.

પાર્લામેન્ટની બેઠકો

પીછેરી નોંધેલી સાતમી પાર્લામેન્ટમાં કુલ ૧૫૦ બેઠકો હતી તેમાં એકનો વધારો થયો છે. અને દેશીઓની વસ્તીના આધારથી યુરોપીઅન પ્રતીનીધીમાંથી ૬ બેઠકો મળી તે બધી પડતે આવતી પાર્લામેન્ટ ૧૫૬ બેઠકોની બની છે.

આઠમી પાર્લામેન્ટની ચુંટણી

તારીખ ૨૬ મી એપ્રીલથી તારીખ ૧૪ મી મે સુધીના ૨૧ દીવસના ગાળામાં દરેક ઉમેદવારોએ પોતાની સ્થિતી મજબુત કરી જાહેર મેળાવડા દ્વારે પ્રજાનો કરી લીધા પછી બધેજ યુરોપીઅન પ્રજાએ જે ઉમેદવારો તારીખ ૧૪ મે-૩૮ ના દિવસે ચુંટી કાઢયા છે, તેની પહેલવારે નીચે મુજબ.

પ્રાંતોની નીશાની. ના. નાતાલ

ના.	ક્રિસ્ટેલ	

પ્રમાણ: ૨૫૦૦૦૧

૪	૧૫
૨૫	સાન્ડપાસ

સ્વતંત્રપક્ષ Independent party

સમાજવાદીપક્ષ Socialist party

૧	શ્રી બર્નસાઇટ	ના સાન્સોલ્સ

મજુર પક્ષ Labour party

૨	શ્રી ક્રાઝમેનારી.	ના ઇરમાન નોર્થ
	શ્રી કાન.-ઇન.-બ્રહ્મ	ઇ. કુમ્બર્લાન્ડ.
૪	બાઝસી. ઇન્જુ.	ઇ બોનોરી

એકયાનીક પક્ષ Dominion party

૫	એચ. ગ્રેગ બાકુક	,,	સ્ટ્રાન્ડેલ્ટ્રિસ્ટ
૬	એ. ગ્રોલ્ડમ્સ	,,	આલ્બાની
૭	ઇ. કરણીસાયર	,,	મેરીલ
૮	[illegible]	,,	સાઉથ [illegible]
૯	જે. બાર્ટલીક	,,	ક્રુગર્સ્ડો
૧૦	વી. રીકાર્ડર	,,	પોર્ટલ્ડ
૧૧	એચ. કુપર	,,	બીરીઝા
૧૨	આર હોસ્પેકર	,,	ઇસ્ટલન્ડન નોર્થ

રાષ્ટ્રિય પક્ષ Nationalist party

૧૩	એ ટી સ્ટેઝોમ	ઇ.	બાલ્ટસ્ટાઝ
૧૪	વી પીનરસ	ઇ.	ગ્રેનેકામા
૧૫	ઓર. ફાનરહાર્ટ	,,	બોથનોલામ
૧૬	એન. ફાનરહાર્ટ	,,	વીનબર્ગ
૧૭	[illegible]	,,	બોરબર્ટોન
૧૮	ઇ સ્ટ્રાઉસ	,,	ઇસ્ટરીલીંગ
૧૯	જે. સ્ટ્રેજુઆ	,,	ઇ. ગ્રોમાકોનરીન
૨૦	એચ. બોશ્રાસમસ	,,	નરવીગાર્ડબર્ગ
૨૧	[illegible]	,,	બોરસ્ટ્રોનીઆ
૨૨	સી. ક્લોઇસ્ટનહલ	,,	પ્રીટોરીયા
૨૩	[illegible]	,,	બોલ્ડલ-એ
૨૪	જે. [illegible]		મેરેસ
૨૫	ઓલ. ઇસ્મસુ	ઇ	બાલ્ટસ્ટેર પ્લેટ
૨૬	કબ્રસુ. પુલસના	,,	બાલાકાવાલ્ટન્ટ
૨૭	ઓ. બેઇનહોવરસ્ટ	,,	રીવર્સ્ડેલ
૨૮	એચ. બોઇસ્ટમેન	,,	આલ્બર્ટ પ્લેસેલ્ટમ્સ
૨૯	કાર્ય[illegible]	,,	પાર્ક-રેમ્બર્ન
૩૦	ઇ. ટી. [illegible]	,,	[illegible]
૩૧	એસ. બે. બોઉક્ષ	,,	બોઉઇલ્લાનાં
૩૨	ઓમ. સ્ટોમસ્ટર	,,	બાલાસલબર્ન
૩૩	[illegible]	,,	બ્યુરેલ્ટ વેસ્ટ
૩૪	એસ. પારેન	,,	સ્ટેલસ્ટલ્ટમ
૩૫	ઓ. વેર્ય	,,	બ્યુલ્ટ
૩૬	[illegible]	,,	પુરસ્ટેલ્ટર
૩૭	વી. સ્ટેઇમ	,,	આલ્બી બાલ
૩૮	[illegible]	,,	હબુર્ગબ્રુલ્ટર્ન
૩૯	[illegible]	,,	બીબીસ્ટોર

એકુલ્ત પક્ષ Unionist party

૪૦	એચ. [illegible]		[illegible]
૪૧	એચ. ઓલેકઝાંડર		[illegible]
૪૨	એચ આપન	ઇ.	[illegible]

૪૩	એચ ઉબ્બાલ	,,	[illegible]
૪૪	શ્રી [illegible]	,,	પ્રીટોરીયા ઇસ્ટ
૪૫	એ. ફ્રેન્ચ્લેન	,,	પ્રીટોરીઆ સીટી
૪૬	એચ. [illegible]	,,	[illegible]
૪૭	[illegible]	ઇ.	[illegible]
૪૮	[illegible]	ઇ.	[illegible]
૪૯	એચ. [illegible]		[illegible]
૫૦	એચ. [illegible]	,,	[illegible]
૫૧	[illegible]		[illegible]
૫૨	એચ. [illegible]	,,	[illegible]
૫૩	જે પ્રોબ્લર	,,	[illegible]
૫૪	[illegible]	,,	[illegible]
૫૫	એચ. [illegible]		[illegible]
૫૬	[illegible]	,,	[illegible]
૫૭	જે. [illegible]	ઇ.	[illegible]
૫૮	[illegible]	,,	[illegible]
૫૯	[illegible]	ઇ.	[illegible]
૬૦	એચ [illegible]		[illegible]
૬૧	[illegible]	,,	[illegible]
૬૨	[illegible]	,,	[illegible]
૬૩	એચ. [illegible]	ઇ.	[illegible]
૬૪	એચ. [illegible]	,,	[illegible]
૬૫	જે. [illegible]	,,	[illegible]

૯૧	જે. ફ્રેસ્ટર	,,	સ્વતંત્રપક્ષ
૯૭	જનરલ ગોપા	હિ.	સમાજવાદી
૯૮	એચ. બ્રાન	ના.	ડી-મારીત્ઝબર્ગ
૯૯	એ. લોરન્સ	કે	ડ્રેગવાલીમબટાઉન
૧૦૦	જી. ગેકર	કે.	ક્રેડોર્ક
૧૦૧	એસ. એકર	,,	વોલ્ડહિસ
૧૦૨	કી. બાર્ડર	,,	બાલ્ડબની
૧૦૩	આર. બોથન	,,	કેપટાઉન સેન્ટ્રલ
૧૦૪	એન. બોવિ	,,	ઘરટ [illegible] સીટી
૧૦૫	શ્રીમતી અરથ।		
	સોલોમન	કા.	ડેબોલ્સ, ગ્રેબ્બર્ગ
૧૦૬	શ્રીમતી એલનબોરટ	,,	કોર્ડોડોર્પ ગ્રેબ્બર્ગ
૧૦૭	એલ. બ્લેકવેલ	,,	ડનર્સ્ટીનટાન બોબર્ગ
૧૦૮	કેપટનબેન મરેઠ	,,	ઓરેન્જ ગ્રોવ. ગ્રેબ્બર્ગ
૧૦૯	ડબ્લ્યુ બાઉિન	,,	લાંગલાબ્ત ગ્રેબ્બર્ગ
૧૧૦	જી. બ્રીત્સ	,,	લોસબર્ગ
૧૧૧	પી. બોલ્સબેન	,,	બાલ્ડબાર્ગ
૧૧૨	જે. બોર્ગુદનહોર્ટ	,,	પીતબાન્ક
૧૧૩	જે. બ્યુસેન	કે.	બોથહલેન્ડ
૧૧૪	ડી. બોક્સ	,,	કેન્ટોબોસ
૧૧૫	શ્રીમતી ડનીઝ-રીટઝ	કા.	પાર્ક દક્ષિણ ગ્રેબ્બર્ગ
૧૧૬	કર્નલ ડેનીઝ-રીટઝ	,,	બારબરટન
૧૧૭	જે. કર્નલ કુટ	,,	હરીનીબાન
૧૧૮	કા. રૂથ	,,	બાઉિટબાન્કબર્ગ
૧૧૯	જે લીબનબર્ગ	હિ.	હેલ્સબ્રોન
૧૨૦	બી. લિન્ચ	કે.	કેપટાઉન ગાર્ડન
૧૨૧	એચ. લોરેન્સ	,,	પુરટોડ
૧૨૨	જે. બાળદયાબત	કા.	ડીલારે
૧૨૩	બી. બીન્ડહર્સ્ટ	,,	ગ્રેબ્બર્ગ વેસ્ટ
૧૨૪	કર્નલ. વારેસ	કે.	સે બોર્ટબલીનાબેમ
૧૨૫	એચ. નોરસન	,,	બાઉિમ પેનીન્સુલા
૧૨૬	જેના બીલબ્રીન્સ	કા.	કલાર્કસ્ડોર્પ
૧૨૭	કર્નલ બીલબ્રીન્સ	કા.	ફેન્ટર્સ કોલરપ
૧૨૮	જે. વેન્ડર્સેલ	,,	ડીસ્ટ્રિક્ટબાના
૧૨૯	બ્રામ. મોલેમ.	,,	પ્રીટોરીબ્રા વેસ્ટ
૧૩૦	ડોકટર સ્ટેસન	કિ	બ્લોમફોન્ટનડીન
૧૩૧	આર. સ્ટટર્ડોર્ન	,,	કલેરેમોન્ટ
૧૩૨	ડી. સ્ટીનકેમ્પ	,,	કાલ્ડીનિબ્રા
૧૩૩	એસ. સ્ટેફલર	,,	કી. ગ્રેબ્બરસી
૧૩૪	એ. સ્વાનેપુલ	કા.	વીકટનબર્ગ
૧૩૫	એચ. ટ્રર વોક	,,	ટ્રરહોનડીન ગ્રેબ્બર્ગ
૧૩૬	જે. ટ્રોલીસ	,,	જરમીસ્ટન સાઉથ
૧૩૭	જી સટર	,,	રબીન્સ
૧૩૮	બી યુગાન	,,	ક્રોર્ડસબર્ગ ગ્રેબ્બર્ગ
૧૩૯	એન યુગાન	,,	લીડનબર્ગ
૧૪૦	જનરલ વાલ્ટસ	,,	વરાન્કરટન
૧૪૧	ડબ્લ્યુ વનરેન્સબર્ગ		બ્લોમફોન્ટમાં સીટી
૧૪૨	જે. વીરસ્ટા	,,	સાઉથ બ્લીનબ્રેમ
૧૪૩	જી. વેલ્ધાર્ટ	,,	બોરેબબીબ્રાબેન્ક
૧૪૪	ટોમ્બસ	કા.	નોર્થ ધરટ રાન્ડ
૧૪૫	ગ્રાર ટોનસ્ટન	,,	વોરબીલ્ટસ બોબર્ગ
૧૪૬	જે. વીગરટી	,,	બોબ બ્લાન્ડીસ
૧૪૭	જોર્ડ વોલ્ટર્સ	,,	વોરબનટેન સ્ટાર
૧૪૮	જે. વોકબોમર	,,	બર્નબાન સાર્થ
૧૪૯	જોન. ટોનબા	કા.	રોડવેરબાર્ગ
૧૫૦	જનરલ [illegible]		[illegible]

મત સંખ્યાબળ

મતદારપત્રકના દસ લાખ મતદારોના નામો
હતા તેમાંથી ચૂંટણી નામને નીચે જણાવેલા

આંકડા પ્રમાણે મતદારો પસંદ કર્યા.

૨૬,૧૭૧	સ્વતંત્ર મત વાદીઓ
૧૧,૫૮૮	સમાજ વાદીઓ
૪૭,૬૮૮	મજુર પક્ષ વાદીઓ
૫૮,૧૪૬	સંરક્ષાનીક પક્ષ વાદીઓ
૨,૪૭,૬૮૭	રાષ્ટ્રિય મત વાદીઓ
૪,૨૩,૧૦૨	સંયુક્ત મત વાદીઓ

કુલમે ૮,૧૧ ૦૩૬. મતો મોકલાયા હતા.

૬૫ રાજ્ય પક્ષની હાર

બીજ પ્રધાનના પોસ્ટરો અને બીજ વાંચતા આફ્રીકાનેરોના પ્રચાર કરતી ગાર્ડરાતેથી મકાનવાદી ઉપર કાર પક્ષને બારે હાર મલી હતી, અને તે એના આગેવાન સી. આર. સ્વાટ ડોમેન્જ હિસ્ટેના સેક્રીબ્લાન્ડ પીકાગર્મા. બીજ આગેવાન રેવરંડ સી. ડબ્લ્યુ એમ. ડબ્લ્યુ રોબર્ટસન્સપ્રધાનના કુટુંબડોર્પ મતદાર પીકાગર્મા અને ગ્રીલ આગેવાન એ. એચ રાવાર્ટ્સને સોહાનીકાગર્મા હુંતર મતદાર પીકાગર્મા સખત હાર મળી હતી. બીજ પ્રધાનની સોહેરાતોથી ત્રી મંડળોએ પોતાની પવીત્રતાનો ભંગ અને અપમાન થયેલ મળી મતદાર રાષ્ટ્ર દ્રય ઓફીસોએ પોતાનો મત નહીંનો આપ્યો. જેથી રાષ્ટ્રિય પક્ષના ૧૦૪ ડિપોદવારોએ મેળવેલા ૨,૪૭,૬૮૭ મતો ઉપરાંત દક્ષા રાષ્ટ્રચુંટાયા પામ્યા હતા.

લાલા પક્ષ

સ્વતંત્ર વીચારવાળાઓ બીલકુલ સાથ નહીં સમાજવાદીઓએ બેઠક બેઠા મેળવી છે. મજુર પક્ષે ત્રણ બેઠકો મેળવી છે, અને સંરક્ષાનીક પક્ષે આ મેળવી છે. આમારે આ સંરક્ષાનીક પક્ષે બ્રાન્સવાલના કેટીપુરે મતદાર વીભાગમાં પોતાના આગેવાન શ્રી સ્ટેલાર્ટને ચુંટાવ્યા છે.

સંયુક્ત પક્ષ

ગઇ પારેથામેન્ટના સંયુક્ત પક્ષ પાસે ૬૫ બેઠકો હતી આવારે આ ચુંટણીમાં ૧૧૧ બેઠકો સાથ કરી એટલે પાંચ ગુમાવ્યા છે જેમાં બાદ કેપ પ્રાંતના ગોરકાલીબા મતદાર વીભાગમાં પેપાર અને ઉદ્યોગ પ્રધાન ડો. બી. જે. કોર્ટરી હાર્યા. આ સંયુક્ત પક્ષના ચુંટાયલા ૧૧૧ સભ્યોમાં પેલી બેઠકોવાલાઓ નોધેમા ૧૮ ટકા ને મતદારો દોરા. જ્યાં મસાલવાદ ૬૫ રાષ્ટ્ર નેતા બી. એમ સ્પાર્ટેબર્ગ નહીં ટકાવા છતા પોતાના બુદ્ધિબળ અને અનુભવથી સંયુક્ત પક્ષમાંથી પ્રધાન : ડોક્ટર. કોલ્બ્રેન્ડર (૪૭૮૨૬) મતોએ મબલક હાર આપી પોતાના પક્ષના બળની ટકેદ મેળવી છે. ચુંટણી દરમ્યાન દક્ષિણ આફ્રીકાના હિંદીઓના પ્રશ્નોને બુદ્ધ-ટાલ કરવાનું મેલનાર ઓમાં પ્રધાન ઓસ્વાલ્ડ પીરો અને જનરલ સ્મટસ એ બેજ મુદ્દાઓ હતા.

ઇતીહાસ હિંદી અગ્રીમાગ

દક્ષિણ આફ્રીકામાં નવા બીલ કરીને ના. રેન્જ ડિસ્ટ્રેક્ટ અને બ્રાન્ચવાલમાં જમીન બારીદ્રાના કાનની પહેલી મુદ્દત છે ને આવે આવતા ફેબ્રુમધ્યત છે. ત્યાં વસ્યા સુધી દક્ષિણ-આફ્રીકાની હિંદી પ્રજા પોતાની ઉન્નતીકારક પ્રતીનીધી કાજ મેળવવી કાજ મેરારી, બુદ્ધિબાન, ગહાદુર, રોશક જેવી પ્રજા, સાચા અધારી ઓદાગીક અને બ્યવહાર કુશળ સાચા સેવકો અને દેશભક્ત પ્રજા : અને બા સુધી દક્ષિણ આફ્રીકામાં આજની પોતાના પટ કોલોનીજ પ્રતીધાણી હિંદી પ્રજા માટે કર્ય રાષ્ટ્રિય સરકાર : સંયુક્ત પક્ષી સરકારે કે બીજી કોમ પણ પહેલી સરકારે દેશ [illegible] તે બાબતમાં

ના બને એ કુદરતી છે. આજે જગતની સેંકડો પ્રજાઓમાં બ્રીટીશ સામ્રાજ્ય દેહના કદર ભરીશ હિંદી પ્રજાનેજ રક્ષણ જોઇએ છે. જો આજમ સામે ઉભરાતને ચરણે ગયલા બાજારીઓના રાજ્ય ઉલ્લાસભાવનો કાબબો કરી સુંદર રીતે આપણી રક્ષણ છે. દીનદુબાળના બોલે રક્ષણ આપવાનો અને બોલવાનો ધર્મ બોલી ગંભાળાવના દરેક પણ જગત તો આજે નબળાને બલ તરીકે ગણી બાદ જનાનો ધર્મ માને છે. એટલે જગત તો બહાદુરનો છે. મારે વીરોઓ અધકાર કુશળ બહાદુર બનો.– અને તે રસ્તો મહાત્મા ગાંધીજીએ બતાવી દીનતામાં સમાવી બતાવ્યો છે. તે પ્રમાણે ચરતી કર્મકોરી બનીએ તોજ આપણેજ દરેક હકો હોકતા આવશે માટે પહેલું તકે સંગઠનમય બાયકાત મેળવો.

પક્ષવાર ચુંટાયલા પ્રાંતીક સભ્યોની સંખ્યા

	નાટાલ	ટ્રાન્સવાલ	ઓરેન્જ ફ્રી સ્ટેટ	કેપ પ્રાન્સવાલ	કુલ
સ્વતંત્રપક્ષ	૦	૦	૦	૧	૧
સમાજવાદીપક્ષ	૧	૦	૦	૦	૧
મજુરપક્ષ	૧	૦	૦	૨	૩
સંરક્ષાનીક પક્ષ	૦	૦	૧	૦	૧
રાષ્ટ્રિય પક્ષ	૦	૧	૨૦	૧	૨૭
સંયુક્ત પક્ષ	૧૦	૧૬	૩૮	૫૭	૧૧૧
	૧૧	૧૧	૫૮	૬૦	૧૫૦

પક્ષવાર પાર્લામેન્ટ

૦ સ્વતંત્રપક્ષ,—ન્યુનેશનલ પાર્ટી
૧ સમાજવાદી પક્ષ,—સોશ્યાલીસ્ટ પાર્ટી
૩ મજુર પક્ષ,—લેબર પાર્ટી
૭ સંરક્ષાનીક પક્ષ.—પ્રોગ્રેસીવ પાર્ટી
૨૦ રાષ્ટ્રિય પક્ષ—નેશનાલીસ્ટ પાર્ટી
૧૧૧ સંયુક્ત પક્ષ,—યુનાઇટેડ પાર્ટી

૧૫૦

નવું પ્રધાન મંડળ—ન્યુ કેબીનેટ

પ્રીટોરીઆ ખાતેની પ્રતીષ્ઠત બીલ્ડીંગમાં તરીખ ૬ ઠ્ઠી જુલ ૧૯૩૮ ના દિવસે નવા પ્રધાન જનરલ હર્ટઝોગે પોતાના હાથથી બની ગોર્યા સભ્યતાના પ્રધાન : પ્રધાની નીચે પ્રમાણે સતાધાર જાહેરાત કરી છે.

૧ પહેલા પ્રધાન જનરલ જે. બી. એમ. હર્ટઝોગ

૨ ગુનીજ વકીલ પ્રધાન અને ન્યાય ખાતાના પ્રધાન જનરલ જે. સી. સ્મટસ.

૩ રાજ્ય સહેસુની પ્રધાન બી. એમ. સી. ફનગ્રાસ.

૪ રેલ્વે, બંદર અને દરાખ ખાતાના પ્રધાન બી. ગ્રોસવાલ્ડ પીરો.

૫ જમીન ખાતાના પ્રધાન જનરલ જે. સી. ફ્રેમ.

૬ ખેતીવાડી અને ટપાલ ખાતાના પ્રધાન બી. પી. જે. ફોરી.

૭ ખેતીવાડી અને જંગલ ખાતાના પ્રધાન ફેનીક રીટઝ.

૮ બાણીજ, મજુર, સમાજહિત અને કેળવણી ખાતાના પ્રધાન બી. ફ્રેડરીમેન.

૯ મુલ્કી અને આફ્રિકન તંદુરસ્તી ખાતાના પ્રધાન બી. આર. સ્વાર્ટ.

૧૦ પોલીસ, તાર અને ઝાફર બાંધકામ ખાતાના પ્રધાન સેનેટર ક્લાર્કસન.

૧૧ નેટીવ ખાતાના પ્રધાન બી. મોર્ક. રાવાન.

૧૨ બાકી રહ્યના પ્રધાન બી. જોસ. જી. હટઝોગ.

વેચવાના વાંચવા લાયક પુસ્તકો

દક્ષિણ મુલ્કે વિદ્યાર્થી ભવન પ્રકાશન મંદિરનું સાહિત્ય ફેલાવાના વિષયના અનુભવી અને આપણના જમાનાની દૃષ્ટિએ મપાયેલું હોઇ છે તેથી તે લપમોજી અને રૂચિકર હોય છે. બાળ સાહિત્યમાં દ. મુ. પ્રકાશન મંદિરનું પ્રથમ પદ છે એટલે તેમનું સાહિત્ય બધે વેચવા જબરી ભાગ બજાવશે.

૬	ગ્રાહકોનો ૮૦ પુસ્તિકાનો સેટ	૦	૧૫
૬	,, ૪૦ ,, ,,	૧	૮
,,	,, ૨૫ ,, ,,	૦	૧૭

નવયુગ ગ્રંથરત્નમાળા—આ ગ્રંથિનમાળામાં બાલ એ છે કે જમાનાને અનુસરીને પાઠો મૂકાયા છે અને તેનો ક્રમ મેળવ્યો છે. વળી તેમાં ચિત્રોના ઘન પર રાષ્ટ્રીય ભાવનાની છાપ પડે તેવી ગોઠવણી છે એથી દરેક દેશી શાળાને આજ પંક્તિ માળાની શીઘ્રમ ખપ તે જરૂરી છે.

		રા. પે.
નવયુગ	ગ્રંથમાળા	૧ ૦
,,	પહેલી ચોપડી	૧ ૪
,,	૨ જી ચોપડી	૧ ૫
,,	૩ જી ચોપડી	૧ ૯
,,	૪ થી ચોપડી	૨ ૦

ફરાબજીકૃત ગુજરાતની સચિત્ર ઇતિહાસ—આ ગ્રંથ પોતે ગમતા ગાનારને આનંદ સાથે શિક્ષણ પૂરે છે, કેમકે ભારત અને તેના વિષે મીઠી રજાઓ ભાપેલા છે.

		રા. પે.
ગુજરાત	સચિત્ર ગાનગોષ્ઠી	૧ ૬
સરકારી	ગાનગોષ્ઠી	૦ ૬
,,	૧ લી ચોપડી	૦ ૮
,,	૨ જી ,,	૧ ૦
,,	૩ જી ,,	૧ ૪
,,	૪ થી ,,	૧ ૬
,,	દેશી હિસાબ	૦ ૧
,,	૧ લી ચોપડીના અર્થ	૦ ૧
,,	૨ જી ,, ,,	૦ ૨
,,	૩ જી ,, ,,	૧ ૦
,,	૪ થી ,, ,,	૧ ૬
અંકગણિત	ગાયકવાડનું	૨ ૧
બાલકવિ	બાળવરનું	૧ ૪
ભૂગોળ	૭ મા ધોરણની (અંગ્રેજી ૫ ૪)	૨ ૦
ગુજરાતી	અમેરિકા ઇંગ્લાંડની	૫ ૦
દેશીય	ગુજરાતી ,,	૫ ૦

રાષ્ટ્રીય ગાનગોષ્ઠ	રા. પે.
રાષ્ટ્રીય	પરિપત્રક ૨ ૦
ગુલામીનો	ઉપાર ૩ ૦
ગાંધી	પાણીની કથા ૫ ૦
જેમ	ડાબરી ચ. રા. ગોખાણાચારી ૨ ૦
પરદેશી	કાપડની સાથે કેમ ઢરીશક ૨ ૬
ગાંધી	પ્રતિજ્ઞા ૩ ૦
નીતિનાથનો	માર્ગ ૨ ૦
ધર્મ	સંસ્થાપન ૧ ૧૦
ત્યારે	કરીશ શું ? ૨ ૬
	,, ,, ચિત્રપટ ૨ ૬
બોમરીલાલને	બીજી વાતો ૧ ૬
વીરગતિ	અને બીજી વાતો ૧ ૬
ખેડૂત	શિકારી ૧ ૦
ગોળમેજીમાં	ગાંધી ૨ ૦
કારાવાસની	કહાણી ૩ ૬
	,, ,, પાકુ પુઠું ૨ ૦
કાકા	સાહેબકરના રેખો ૪ ૦
નવા	ગીતો ભાગ ૧ લો. ૧ ૬
	,, ,, ભાગ ૨ જો ૧ ૬
	ગંદકીથી ૨ ૦
મહાત્મા	ગાંધીના પ્રભુખો ૨ ૦
	નોંધો ચિત્રાક્ષરમાં ૨ ૦
આપણિનો	ક્રુતિક સંગ્રામ ૪ ૦
કુરબાનીની	કથાઓ ૨ ૦
સત્યના	પ્રયોગ ૨ ૦
ચિરાગ	જાગે ત્યારે ૦ ૮
મોરારજી	રણછો ૫ ૧
ગુલબાઇ	૧ ૦
પીર	મહંમદ ૪ ૧
ઝાંઝરીયાની	જાહોજલાલી ૨ ૦
પુંઢરીકના	પરાક્રમ ૧ ૬
હું	બનકબોર કમ જાઓ ૫ ૦
સમાજની	વેદીપર ૪ ૦

ધાર્મિક સાહિત્ય

ભજનમાલા	૧૨	૦
શ્રી.	મદ્ભાગવત ભાગ ૧–૨	૧૦ ૦
કલ્યા	કોકન ભાગ ૭	૭ ૦
,,	,, ભાગ ૧ લો	૫ ૦
ગીતા	મંથન	૪ ૦
સોળ	સતી સાવિત્રી	૫ ૦
દૃષ્ટાંત	શતક	૪ ૦
પરમાર્થસાર		૧ ૦
કથામાં	શિષ્ય સંવાદ	૦ ૬
ધર્મના	પ્રકાશ	૧ ૦
મેરી	અને ગોખલે	૭ ૦
સ્વામી	વિવેકાનંદ ભાગ ૬	૬ ૦
સ્વામી	વિવેકાનંદનું જીવન ચરિત્ર	૭ ૦
સાદી	શિક્ષામણ	૧ ૦
ટોલ્સટોયની	ગીતા કથા	૧ ૦
સ્વર્ગમાં	રોકાણ પા. ૧	૪ ૦
કહેવતો	રમત બોધમાળા	૧ ૦
	કબીર ચર્ચા	૪ ૦
ચિત્રપુરા	૧	૧ ૦
	ભાગ ૨ જો	૧ ૬
પરમહંસ	રામકૃષ્ણના બોધવચન	૨ ૦

નવલ કથાઓ

અંતરની	ઝાંખી	૪ ૬
પત્ર	માલતી	૧ ૦
ઝંખીત	હૃદય ૧ લું ભાગ ૧	૧ ૬
અરેબિઅ	અજની	૮ ૦
ગ્રામ	લક્ષ્મી ભાગ ૧	૭ ૦
,,	,, ભાગ ૨	૬ ૦
,,	,, ભાગ ૩	૧૧ ૦
,,	,, ભાગ ૪	૮ ૦
જયેંદ્રસેના		૫ ૦
લઘુ	ચેખ રાંમેદ	૨ ૦
,,	,, ૨ જું	૪ ૬
ગંભીર	દૃશ્ય અને સંપુટ ૧૧	૫ ૦
ફિરીશ		૧૭ ૦
ભલા	ઠકિર	૬ ૦
પ્રેમનો	ઈંડા	૬ ૬
નારી	હૃદય	૬ ૬
તપુબા		૪ ૦
તાલી	ત્રાજવાર	૫ ૦
દિગ્વિજય		૧૭ ૦
જયંત		૬ ૬
પુનરીક્ષા		૨ ૦
ભાગીરથાર	હાસ્ય ભંડાર	૬ ૦
પુત્ર	શિક્ષા	૪ ૦
રાજા	નરોત્તમ	૪ ૦
સ્ત્રીબોધ		૬ ૦
રાજા	સુલતાન પુ. ૨ જું	૧૪ ૦
પદ્મિની		૪ ૬
ગેલીના	તોરણ	૪ ૦

મળવાનું ઠેકાણું:–

Manager, Indian Opinion,
Phœnix, Natal.

'Phone 33-4014. P. O. Box 4111.

–હિંદી વસ્તુ ભંડાર–

(પી. જી. ભાઇ પટેલનો)

અમારે ત્યાં કાશ્મીરી, રંગૂનવાલી, ઢોકરી, ફેન્સી સુટકેસ, હેન્ડબેગ, તાંબા-પિત્તળ, જરદોશ સીલ્વર તેમજ બીજાંતના દરેક જાતના દેશી વાસણો હોલસેલ ભાવે મળે છે. પોસ્ટપાર્સલ દ્વારા ઇન્ડીયા તેમજ બહારનું સુદ્ધાં પી. પાર્સલ નકલું તેલ, અગરબત્તી, ગોળી, કુલમ, કંકાવટ, ગંગાજળકું, દીવટી, પીંછોરી, બિસ્કેટ ટીન બાકસ તથા દરેક જાતની દાબ, કટોરા બનાવ તેમજ કરીબાલું અને ગંગાજાલું મળશે "પારકર" પેન અને પેન્સીલો, બાળકના ખમવાના ફુગ્ગાંની નોંધો, બલુનો, ગાડીઓ, ઢોરો, અને ઈંગ્લીકેશન રોઝ ગોલ્ડ ગુલેસ્તરો મળે છે.

બીજ વગર પધારી અમારા બોરકર ભાષા બોલી બતાવવા બજારમાં છે.

બહારગામના ઓર્ડરોપર બાજ ધ્યાન આપવામાં આવે છે. ફોનઃ– ૩૩૭૦

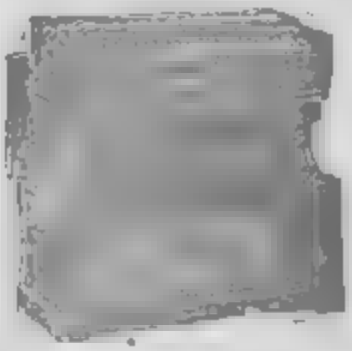
૪૬ મોલ્યાડ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

સાહિત્ય અને સંગીતનો સમન્વય

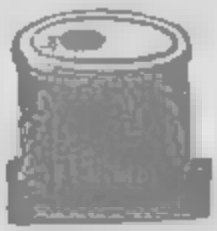
દિનપ્રતિદિન જનતાની રસવૃત્તિ કેળવાય છે—જનતા નવિનતાની પુજક બની છે—ભાવના અને આદર્શ આ જમાનાનું ગૌરવ છે—અને હવે લોકો ગમે તેવી વસ્તુ ચલાવી લેવા તૈયાર નથી.

અમે પણ આ માન્યતાને માન આપી વર્તવાનો નિશ્ચય કર્યો છે. તેથી ખાસ પ્રસંગ માટે તમારા સમક્ષ રજુ કરીએ છીએ. જાણીતા નટ નટીઓ અને લેખકોનો સહકાર સાધી પ્રેક્ષકોની રસવૃત્તિને પોષે એવી રેકોર્ડો, ધાર્મિક દ્રામાના સેટો અને હારમોનીયમ, તબલા મગાવ્યા છે જે તમારી સમક્ષ રજુ કરીએ છીએ. સંગીતના મધુરા સ્વરોથી તમારા ઘરમાં સ્વર્ગ ઉતારો.

અમે લોકલ ખરીદી તેમજ એજન્ટો મારફતે હારમોનીયન મંગાવતા નથી તેથીજ અમે લેખીત ગેરંટી સાથે વેચીએ છીએ.

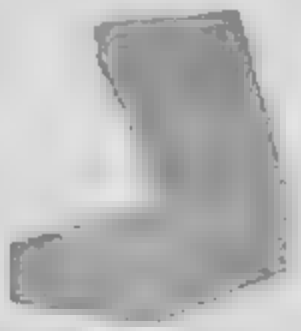
પત્રના હારમોનીયમ પા. ૬–૦–૦
દ્રામાના ,, ૯–૦–૦
ડબલ રીડના ૧૪. ૭–૫–૦

નેટી એકની કીમત
પા. ૧–૦–૦ થી

પા. ૩–૧૭–૦ સુધી

ગ્રામોફોન પા. ૧–૧–૦ થી પા. ૮–૮–૦

હીઝ માસ્ટર્સ વોઈસ
તથા
કોલમ્બીયા
(ઈન્ડીયન રેકોર્ડ)
૩/—

રેકોર્ડના સસ્તા ભાવો

નવા નંબરો અથવા તમારા માંગેલા નંબરો વહેલા યા મોડા તમને મળશેજ તો શા માટે વધારે પડતા પૈસા ખર્ચો છો.

સસ્તા અથવા અંતે સસ્તા.

તેમજ આ રેસની હવાને અનુકૂળ થાય તેવા બીડા અને મધુર સુરના, મજબુત અને ટકાઉ, ચારા, શાંતા, સરદાર તેમજ મેકલેઈન્સ કંપનીના હારમોનીયમ, હાથના અને પત્રના તથા હાથ–પગના. નવી સીલેક્શન અતની રસ્ત મેઈજની પેટીઓ આવી ચુકી છે. તે સીવાય દરેક અતના ગ્રામોફોન ઉપરાંત નવી મેકરો સાથે H.M.V. ને કોલમ્બીઆના પણ સ્ટોકમાં રાખીએ છીએ.

વાજીંત્રોના છુટા ભાગો મોટા જથ્થામાં રાખીએ છીએ.

બાયોલીન, બેન્જો, મેન્ડોલીન, ખુલખુલ તરંગ, ગીતાર અને સ્પેનીશ બેન્જના ભાવોમાં ઘણોજ ઘટાડો કર્યો છે.

કામ પણ વાજીંત્રનું રીપેરીંગ કામ અતી દેખરેખ નીચે મેરંટી સાથે બનાવી આપીએ છીએ.

—સાઉથ આફ્રિકાના ૩૨ વર્ષના જુના હારમોનીયમીસ્ટ—

GOSHALIA'S MUSIC SALOON

P.O. BOX 460. 179 GREY ST. AND 131 QUEEN ST
DURBAN, NATAL.

Special

Large stock of latest Drama [illegible] in Tamil Hindustani, Gujarati and Telugu. Prices have been specially reduced.

Apply for our catalogue. Our Harmoniums sold under written Guarantee for 5 years. Try us before you get [illegible] where.

Phone Day 2-8169. RAJCOOMAR, Phone Night 6-1970.
DURBAN'S FIRST INDIAN UNDERTAKER
Motor and Horse Hearse
રાજકુમાર,
અન્ડરટેકર
૨૬, કુક, ગીયર સાઈ ૩ ઘોડા સાથે કુક સ્ટ્રીટમાં પુરતા બાવાના
આપે છે વાજા વિગેરા પણ.
16, Cross Street, DURBAN

'PHONE 33-4691. BOX 2526.
L. MISTRY
એલ. મીસ્ત્રી
બોઇલર, ટેબલ અને કીચન ફર્નેસર પુરતા અથવા જુના
અને બનાવનાર તેમજ પુલ ટર્નીંગ સર્વિસ કરનાર.
ઘરાકોના ભાવોનું પ્રાપ્તિ લીસ્ટ મંગાવો.
45 Market St. : : : Johannesburg.

'Phone 2-3381 Tel. add. "Letapco."
D. K. PATEL
Fruit and Vegetable Exporter
— SPECIALIST —
In South African, Canadian and Australian Apples
—also—
Cape Fruit on hand in season
We have in stock Naartjes which have just come in Market.
ડી. કે. પટેલ
ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ એક્સપોર્ટર
સાઉથ આફ્રિકન, કેનેડીયન અને ઓસ્ટ્રેલીયન
એપલ્સના સ્પેશીયલીસ્ટ
ઋતુમાં કેપ ફ્રૂટ પણ રાખીએ છીએ
નાર્ચીસ હાલમાં શરૂ થયા છે અને તેનો સ્ટોક
પણ રાખીએ છીએ.
કંપનીના ઓર્ડરો ઉપર ખાસ ધ્યાન દેવામાં આવે છે
નાર્ચીસ અને મેન્ડરીન સારા અને સસ્તા
C. O. D. થી મળશે.
P. O. Box 766. 19, Cross St. Durban.

M. H. DESAI,
એમ. એચ. દેસાઇ.
જોહન્સ ફ્રૂટ એક્સચેન્જ,
અમે દરેક જાતના ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ યુનીઅનના કોઇ પણ
ભાગમાં C. O. D. થી ઓર્ડર ભરી મોકલીએ છીએ.
P. O. Box 254. 31, Short St. Durban.

Phone 33-4403 Tel. add. "VEGETABLE" P. O. Box 6748
V. B. PATEL,
WHOLESALE AND RETAIL FRUIT VEGETABLE AND PRODUCE MERCHANT
CHEAPEST BANANA STORE IN TOWN.
40 President Street, JOHANNESBURG.
Terms: NETT CASH or C.O.D.
વી. બી. પટેલ,
હોલસેલ અને રીટેલ ફ્રૂટ, વેજીટેબલ અને પ્રોડ્યુસ મરચન્ટ
ટાઉનમાં સૌથી સસ્તા કેળાનો સ્ટોર.
૪૦, પ્રેસીડેન્ટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.
ટર્મ્સ: નેટ કેશ અથવા C. O. D.
દેશમાંથી ઓર્ડરો ભરવામાં ચોકસાઇ રાખવામાં આવશે
ટેલીફોન ૩૩-૪૪૦૩ ટે. એડ્રેસ "વેજીટેબલ"
પી. ઓ. બોક્સ ૬૭૪૮ ૪૦, પ્રેસીડેન્ટ સ્ટ્રીટ,
જોહાનીસબર્ગ

"શુદ્ધ ઘી"
અમારે ત્યાંથી મોટા
પ્રમાણમાં મળશે.
ખાત્રી આપે પુછો પત્ર લખો.
સાઉથ આફ્રિકાના એલ એજન્ટ
સામજી દેવશી એન્ડ સન
૪, ક્રોસ સ્ટ્રીટ,
ડરબન.
SAMJER DEVSHI & SON
4 Cross Street,
DURBAN.

The History
Of The
Indian National Congress
(1885—1935)
[illegible] and [illegible] pages,
[illegible] all the past Presidents
Price: 3 Shillings
Obtainable from:
The Manager,
INDIAN OPINION
Phoenix, Natal.

Indians In South Africa
Helots within the Empire
and
How they are Treated.
By Henry S. L. Polak.
Price ... 2s.
To be had from:—
THE MANAGER,
INDIAN OPINION,
Phoenix, Natal.

SOLE AGENT FOR

His Master's Voice

હિઝ માસ્ટર્સ વોઇસ

In The Union Of South Africa

સપરેમ્બર અને અકટોબરના ગુજરાતી સેરેસ્ટ રેકોર્ડો આવી ગયા છે.

સાને ઇસ્લામનો સેટ ગંગાવો અને સાંભળો

પાંચ રેકોર્ડનો સેટ કીમત પા. ૧-૫-૩.

We specialise in Tamil and Telugu Drama Sets and also Native and Afrikaan records. Wholesale and Retail.

N 5554 પ્રેમની દુનીયા.
N 5570 ચાંદીનો ચમચો.
N 5573 તાણીયા ગમ.
N 557 ' મે તો નમરી કીમતનો જોક
N 5500 પ્રેમનું [illegible]
N 5559 જરની દીવાલી.
N 5554 ખાલ ઇદને.
\ 5555 ગંગાવ ગોહાગો
N7 [illegible] દસાવતાર આરતી.
[illegible] મકા પનોલી
[illegible] મેરમહ.
[illegible] સજની ગોરી સ્વપ્ન અંતરે.
N [illegible] ગુણને ગુજના કમ નીમાયા.
\ [illegible] અમી રસ નજરીઓ પીધારે પીધારે
\ [illegible] બહેન કન્ન ને હરકો પાગા.
[illegible] ૨ નાટક ભાગ નાટક ભાગ ૧ થી ૬.
નરસૈંહ મહેતા નાટક ભાગ ૧ થી ૬
પ્રભુ કુમાર નાટક [illegible]
રાજા રંગી નાટક ૧ થી ૬.
[illegible] મારો મળ્યા બન્સાલ.
N 6004 નાના ગાલ ગમાયે ગોપાલ

N 5350	મીસ રેહટ	ગણીક.
,, 5499	,, રેહટ	,,
,, 5505	નાટક રેહટ	,,
,, 5552	ગેન્ટલમેન	,,
,, 5470	ડાકટર ધનવંતરીના	,,
,, 5658	મોના સાણા	,,
,, 5401	ધનિકના ફેમરીસટરના બોલી, ગણીક	

ખુશીરાજ ચોહાણનું નાટક કમ્પલેટ બોક્સ અને બુક સાથે કીમત પાઉંડ ૪-૦-૦ નું સેટ.

નાટક મહારાણા પ્રતાપ કમ્પલેટ બોક્સ અને બુક સાથે કીમત પા. ૧-૫-૦ નું સેટ.
,, રા' ગાંડલીક કમ્પલેટ બોક્સ અને બુક સાથે કીમત પા. ૧-૫-૦ નું સેટ
એચ. એમ. વી. ગ્રામોફોન પાર્ટી કમ્પલેટ બોક્સ અને બુક સાથે કીમત શી. ૧૫ નું સેટ.
નાટક ગુણસુન્દરી કમ્પલેટ બોક્સ અને બુક સાથે કીમત શી. ૧૫ નું સેટ.
,, દાસ અરજણ કમ્પલેટ બોક્સ અને બુક સાથે કીમત પાઉંડ ૧-૧૦-૦ નું સેટ.
,, રોહ સત્તાલ ગાહના સેટ ૧ થી ૮ ભાગ.
,, સીરાજુદ્દોલા.
,, ઉષા સ્વપ્ન.
મગાજનો બાપ ભાગ ૧ થી ૬.
પહીલનો પારસો કુલીન રેકોર્ડ ૩ રેકોર્ડનું સેટ.
બટુકી ૪ લક્ષ્મી ૫ રેકોર્ડનું સેટ કુલીન.
નરી ગાજલ ૩ રેકોર્ડોનું સેટ કુલીન.
. મારીન રસ્તાદ ૩ રેકોર્ડોનું સેટ કુલીન.
રામ લાવે અરણ ૪ રેકોર્ડોનું સેટ ગ્રેમ ફોન. પી.
,, લાલ પ્રસાદમ ૫ રેકોર્ડોનું સેટ એચ. એમ. વી.
. નરે ભવલાગ ૩ રેકોર્ડોનું સેટ મારવાડીમા.
,, ભાર પળા પા નારી ૩ રેકોર્ડોનું સેટ એચ એમ. વી.
,, રહામણી ગંગાજ ૪ રેકોર્ડોનું સેટ એચ. એમ. વી.
,, નુરજહાન ૩ રેકોર્ડોનું સેટ મારવાડીમા.
. પણવા ગજરા ૩ રેકોર્ડોનું એચ. એમ. વી.

અમારા ઇસ્લામીક નવી રેકોર્ડોનું લીસ્ટ 'ઇન્ડિયન ઓપીનીયન' માં જોશો.

૧૦ ઈંચ રેકોર્ડ [illegible] પી ૪ રે ૨૫/-. ૧૦ ઈ. ૧૨ રે., ૧૨ ઈ. ૪ રે. ૪૮/-.

બહાર ગામના ૧૦ ઈંચની ૬ અને ૧૨ ઈંચની ૪ રેકોર્ડથી ઓછીના ઓર્ડર સ્વિકારવામાં આવશે નહિ.

Radio Record Trading Co.,
88 Victoria Street - - Durban.

Radio Record Trading Co.
P. O. Box 6398 29 West Street.
JOHANNESBURG.

RADIO RECORD TRADING Co.,

SOLE AGENTS FOR

Columbia

In The Union Of S. A.

જુના મટયા અને માનીતા આવી ગયા
કોલમ્બીયા કંપનીમાં હાલમાંજ આવેલા નવા ગવૈયા

માસ્ટર અમીર બક્ષની

નવી રેકાર્ડ આવી પહોંચ્યી છે. આગળ ગઝલ ગાઇને ગયેલ "મોહમ્મદ મોહમ્મદ પુકારે ચલાના" તેના જેવી બીજી ગઝલ ગાઇને રહ્યો છે. મગાવો અને નમુનારૂપ ઇલને ખાત્રી કરો. તેનો નંબર ૨ બક્ષ કે શરબત સાકુચ મોહરાર. ૪૭૦૫ સલ્લે અલી અલયલ્લે વસલ્લમ. અને બીજી બે ઇસ્લામ નમુનારૂપ ગાયકની બધી પ્રેયલાગી રેકોર્ડો આવી પહોંચ્યી છે જેવી કે ગુલઝા સબ્બાદત નામા વીગેરે.

નુરે ઇસ્લામ

નો ૬ રેકોર્ડનો સેટ બુક અને ટીનનો બોક્સ સાથે ૩૦/-

We specialise in Tamil and Telugu Drama Sets and also Native and Airkaans records. WHOLESALE AND RETAIL

The following Tamil Drama Sets in stock

Sathyavan Savitry, Paduka-Pattabishekam, Uttra-Ramayanam, Dumbachari, Snan Sundari, and thousands of singer Records.

Radio Record Trading Co.,
88 VICTORIA STREET.
DURBAN.

Radio Record Trading Co.,
P.O. Box 6398. 29 West Street,
JOHANNESBURG.

દરેક જાતની સ્વાદીષ્ટ, સુંદર શુધ્ધ ઘીની મીઠાઇ.
ફરસાણ વીગેરે માટે ક્યાં જશો?

પટેલ્સ વેજીટેરીઅન રીફ્રેશમેન્ટ રૂમ

પાપડ, લીંબુ, તથા કરીના અચાર તેમજ શીઆળાની ઋતુ માટેના ખાસ પૌષ્ટીક પાકો અમારે ત્યાંથી કીફાયત ભાવે મળશે. એકે વખત પધારી અથવા ઓરડર મોકલી ખાત્રી કરવા વિનંતિ છે.
બહાર ગામના ઓરડરો ખાસ માલીકની જાતી દેખરેખ નીચે મોકલવામાં આવે છે.
ગ્રાહકોને સંતોષ આપવો તે અમારો ખાસ મુદ્રાલેખ છે.

PATEL'S VEGETARIAN REFRESHMENT ROOM
(Prop. R. N. PATEL)

Telephone 2-2209 **202 Grey Street, :: :: Durban.** 1100

Box 830. Tel. Add. "Orangexpo"
M. C. PILLAY
Wholesale Fruit & Vegetable Exporter
country orders executed with care. Market prices
special attention given
TRIAL ORDER SOLICITED
જથ્થાબંધ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ ચઢાવનાર
અમો આપનાં ઓરડર ખાસ દેખરેખ રાખી સારો માલ
C.O.D. થી મોકલીએ છીએ.
79, PRINCE EDWARD STREET, DURBAN. 1100

'Phone 2-6235 P. O Box 316
Heerabhai Morar Matvadkar,
Wholesale Fruit & Vegetable Exporter
and Commission Agent,
15 CROSS ST. RESIDENCE.
PACKING WAREHOUSE 44 BOND ST.
DURBAN.

હીરાભાઇ મોરાર મટવાડકર
હોલસેલ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ ચઢાવનાર
અને કમીશન એજંટ,
પેકીંગ સારી રીત કરી માલ સી. ઓ. ડી. થી
મોકલવામાં આવશે.
ટેલીફોન ૨-૬૨૩૫ બોકસ ૩૧૬.
૬૪ બોન્ડ સ્ટ્રીટ, ડરબન. 1100

NAROTAM HARGOVIND
The Master Tailors.
Suits and Costumes Made in the latest Styles.
We specialise in High Class Tailoring.
Our Prices are to suit the times.
Try us with your next Order
તમારો સુટ ક્યાં સીવડાવશો?
નરોતમ હરગોવીંદ
તમને અપ-ટુ-ડેટ સ્ટાઇલનો ડિફરન્ટ ભાવે બનાવી આપશે.
ટાપલ્ત ઓર્ડર આપી ખાત્રી કરી જુઓ.
'Phone 25661. 170 Grey St. Durban. 1178

અઠવાડીઠ પંચાંગ

વાર	મોસ્તી	દોઉ	મુલમાન	પારસી	ગ્રેગોરિયન	ક્રિશ્ચિયન
	૧૯૪૮	૧૯૮૮	૧૩૫૭	૧૩૦૭	ક. મા.	ક.મા.
	શુક્રવાર	આષાઢ	જમાદીલ	દેપ.		
			ઉલઆખર	૬૬૭		
૧૫	૧૫	૧૬	૨	૧૬	૬-૫૫	૫- ૮
૧૬	૧૬	૧૭	૩	૧૭	૬-૫૪	૫- ૯
૧૭	૧૭	૧૮	૪	૧૮	૬-૫૪	૫-૧૦
૧૮	૧૮	૧૯	૫	૧૯	૬-૫૪	૫-૧૦
૧૯	૧૯	૨૦	૬	૨૦	૬-૫૩	૫-૧૧
૨૦	૨૦	૨૧	૭	૨૧	૬-૫૩	૫-૧૧
૨૧	૨૧	૨૨	૮	૨૨	૬-૫૨	૫-૧૨

... printed by Maganlal M. Gandhi at Phoenix Settlement, ... Natal

GANDHI & Co. (Pty) Ltd.

GENERAL MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

Try us for:-

Benares Saries, with Blouses of same design prices from 75/- to £10 with double border.

Also Cotton, Crepe-de-chine & Rayon Saries from 2/6 to 40/-.

We also stock Indian Drugs, Condiments, Draperies, Outfitting, Hardware, etc. etc.

Telephone 23676,

Tel. Add. "Gandhico" Durban.

112 Victoria Street,

DURBAN.

અમારે ત્યાં હમેશા મોટા પ્રમાણમા નીચે જણાવેલ ચીજો રાખવામાં આવે છે.

બેરસ સાડલા, બીજાત સાડીઓ, બેલચી, બનારસ. તજ, લવીંગ વ. મુરજાબાપ કેમલ તમાકુ હુક્કાવાલા, પાણા. છત્રી બીજારે આણો તેમજ બારસ કેમીકલ નીચે બીજાવેલ મશાલો તથા તમામ જાતના કેમીકલ-ઇડીયાલ, કમિદ દીલ્હી, ભાંગ, આખ તુલસી, બીજારે તથા પંજાબી સાલમ. પોળી મુસલી, ગંજેરા કેપડાવાટી તથા સાતસો આઇટમો ભરતું ગંધીબાધું તેમજ કેપારી-મદ્રાસી રેયરપની, કુલ્યા, કેસેટા તથા ગુલાબનું પાણી, અત્તરો, મેગરા, ચંબેલી, કુવેલ, કામીનીયા બીજારે ખુશબોદાર તેલ બીજારે, બીજારે બોટલ જથામા તેમજ છુટક મળશે.

Also:

P. O. Box 27, TONGAAT,

Telephone during Office hours No. 5.

,, after Office hours No. 008.

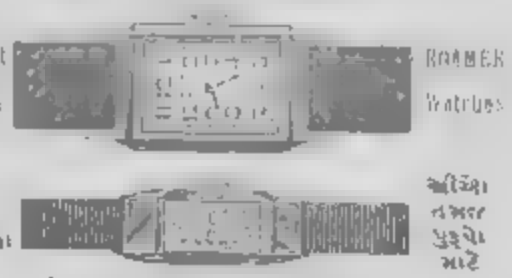
YOU CAN'T BE LATE

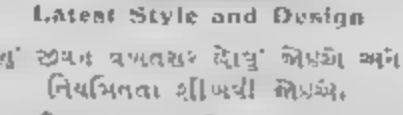
WITH

ROAMER

Obtainable in

15 & 17 Jewels Gold or Rolled or Crome

Latest Style and Design

દુનીયાનું શ્રેષ્ઠ વખતસર જોવું એજ્યો અને તેથી નિયમિતતા શીખવી જોઇએ.

રોમર ઘડીયાળ તમારો વખત સાચવશે.

૧૫ અને ૧૭ જુવેલ્સના રોલ્ડ ગોલ્ડ અથવા ક્રોમના અમર કોમના નવા કેસેસ્ટ સ્ટાઇલ અને ડીઝાઇનના છે.

Sole Distributors.

PATEL AGENCIES (Pty) Ltd.

'Phone 33-2081. P O Box 6092

No. 1a KORT STREET, JOHANNESBURG 133

ALICK STREET and 36a LEOPOLD STREET

DURBAN.

SPRINGBOK SERVICE STATION

[illegible]

for

Petrol, Oiling, Greasing and Repairs and for Parking Your Car

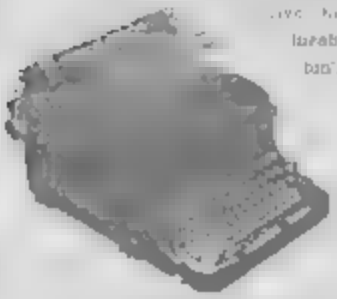
સ્પ્રીંગબોક સર્વીસ સ્ટેશન

તમારી મોટર પાર્ક કરવી હોય, પેટ્રોલ ભરાવું હોય, ઓઇલીંગ અને ગ્રીસીંગ કરાવવું હોય કોઈ પણ જાતનું રીપેરીંગ કરાવવું હોય તો અમારે ત્યાં આવજો.

તમારી તહેનાતમાં અમે રાત અને દિવસ હાજર રહીએ છીએ.

'PHONE 2-34 '8 OR 2-0247.

REMINGTON
NOISELESS TYPEWRITER

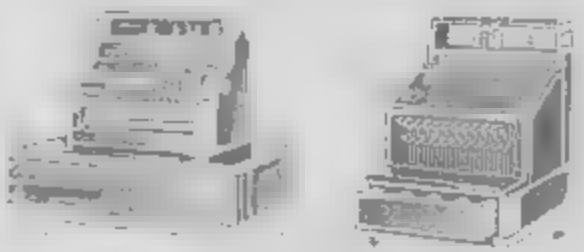
60 years ago Remington Built the first typewriter now Remington has produced the FINEST typewriter.

PORTABLE MODELS ALSO AVAILABLE

REMINGTON TYPEWRITER AGENCY

Branches throughout South Africa 1434

NATIONAL
CASH REGISTER AND ACCOUNTING MACHINE SYSTEMS FOR MAXIMUM EFFICIENCY

THE NATIONAL CASH REGISTER CO. S.A. (PTY.) LTD.,

63 PRESIDENT STREET

JOHANNESBURG

P. O. Box 3591. Phone 33.6245 1340

Gracing the wrist of Fashion

In Paris or Calcutta . . In Johannesburg or Buenos Ayres, OYMA Watches are the choice of all those who set the fashion . . all those to whom accurate time is important. Always the leader in smart design, OYMA is the most beautiful . . . the most accurate watch in the world. Models for every occasion. A design for every taste. Stocked by 80 leading jewellers. 48

STOCKED BY ALL LEADING JEWELLERS

CYMA

NOTICE!

The new 1938 ELGIN watch catalogue has just come off the printing press

1826

Please send me without any obligation your new 1938 ELGIN watch catalogue

NAME.....

ADDRESS.....

KATZ & LOURIE LTD.

Cor ELOFF & MARKET STREETS, JOHANNESBURG.

R. A. DAVIES, 76, Field Street

CASA COIMBRA, Box 178

ઇન્ડિયન ઓપિનિયન

મહાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે સને ૧૯૦૩માં સ્થપાયું.

INDIAN OPINION

Founded by MAHATMA GANDHI IN 1903

No. 28—Vol.—XXXVI. FRIDAY JULY 22nd, 1938

14 JUL 1938

EUROPEAN CIVILISATION

"THE Europeans are chockfull of pretensions regarding the necessity for the continuation of their culture. Before European civilisation, there existed a whole series of civilisations, Egyptian, Sumerian, Babylonian, Assyrian, Phoenician, Aezean, Greek, Roman. They all perished and yet mankind survived quite successfully. There is, therefore, no occasion at all to think that if European civilisation perished mankind would still not survive quite successfully. It is entirely used to building new civilisations on the wreckage of old ones."

—HANNEN KROX

અંગ્રેજોની સંસ્કૃતિ

"અંગ્રેજ પ્રજા પોતાની સંસ્કૃતિને ટકાવી રાખવાની આવશ્યકતા વિશે અતિશય પોંચલ કર્યા કરે છે. અંગ્રેજોની સંસ્કૃતિની પહેલાં, સંસ્કૃતિઓની એક લાંબી હારમાળા હસ્તિ ધરાવતી હતી, જેવી કે, ઇજીપશ્યન, બેબીલોનીયન, એસીરીયન, ગ્રીક, રોમન ઇત્યાદિ. એ સઘળીનો નાશ થઈ ગયો અને છતાં મનુષ્ય જાતિ તો સંપૂર્ણ સફળતાથી ટકી રહી. બલકે તેમાં અહાળક ઉમેરો થતો ગયો. આથી એવું માની લેવાની કશી જરૂર નથી કે અંગ્રેજોની સંસ્કૃતિ નાશ થવાથી મનુષ્યજાતિ ભવિષ્યમાં પણ સંપૂર્ણ સફળતાથી નહિ ટકી રહે. જુની સંસ્કૃતિઓનાં ખોળીયાં ઉપર નવી રચવાને તે ઘડાઇ ગઇ છે."

—ગ્રોસ્ટ ક્રોક્સ.

WHY YOU SHOULD INSURE YOUR LIFE WITH
"NEW INDIA"

(1) BECAUSE it is a purely Indian Company with a Directorate composed wholly of influential Indian gentlemen of widely recognized business ability and is the largest General Insurance Company of India, with total funds amounting to Rs. 2,13,04,387.

(2) BECAUSE the safety of its contract (Policy) is beyond question seeing that its paid-up Capital is much more than the combined paid-up Capital of all Indian Insurance Companies transacting only Life assurance business.

(3) BECAUSE its premiums are moderate and its policy conditions are as liberal as they could be.

(4) BECAUSE its offer of automatic non-forfeiture privilege, Extended Term assurance, Permanent Disability Benefit and of payment of double the sum assured in the event of death by accident is unique.

(5) BECAUSE it has established a reputation for prompt settlement of claims and efficient service to its policy-holders.

ALL OTHER BUSINESS TRANSACTED
Life, Fire, Motor Car, Motor Lorry, Motor Bus, Plate Glass, Workmen's Compensation, Burglary, Etc.

For Rates please apply to:

JALBHOY RUSTOMJEE,
Principal Representative in the Union of South Africa.

Head Office:
"INDIA HOUSE"
17 First Avenue Durban
Telephone 2-5845 P. O. Box 1610
Tel. Add. "RUSTOMJEE" Durban

Transvaal Office:
ROOMS NO. 12 & 13, BARKLY ARCADE,
National Street Johannesburg.
Telephone 33-3478 P. O. Box 3641
Tel. Add. "RUSTOMJEE" JOHANNESBURG

Phone 33-6229. Telegrams: "GIDMALCO" P. O. Box 5169

JAPAN BAZAAR
WHOLESALE SILK & CURIO MERCHANTS.

39 MARKET STREET, JOHANNESBURG.

Specialising in SILK MATERIALS, LEATHER SUIT CASES ORIENTAL CURIOS BRASSWARE ETC

ALL PRICES QUOTED AT LOWEST MARKET RATES.

INDIAN SARIS: Crepe-de chine and Georgette Saris beautifully embroidered 45" x 5 yds length price 17/6 piece. Heavy Crepe-de-chine Saris hand embroidered 45" x 7 yds 30/- piece. Georgette and Crepe-de-Chine beautifully embroidered 45" from 3/9 per yd

ODNIS: Hand embroidered in Georgette and Crepe-de-chine 45" from 12/6

Above obtainable in the following shades: White, Pale pink, Sky blue, Pale green, Salmon pink, Red, Maroon, Brown and Black

જાપાન બઝાર

કોલકાતીસબર્ગના જુના અને જાણીતા દેશમાં જરથોસ્તી મેસર્સ જુદક માલના વેપારીઓ.

સાડીઓ, ઓઢણીઓ. લુગડાંઓ.

તાજા નવીન અને વિલાયતી ડીઝાઇનો વાળી બનારસ દેશમાં જરીવાળી બારીક બોર્ડરવાળી અને વેજ-ઈન-શીનની સાડીઓ તથા ઓઢણીઓ હમણાંજ મોટા જથ્થામાં સ્વદેશથી આવી પહોંચી છે મેસર્સ કીકમાં ઓછે અવાજે વપરાશમાંથી કેવીકે ભારતના તથા મુંબઈ અને અમદાવાદની બીજી જાણીતી મીલોના સ્વદેશી બાનબજારની ડીઝાઇનો વાળાં સુરતના લુગડાં, પટોળાં, રેશમિયા, ઓઢણી તથા સુંદર અસલ બારીક મોળીઓ તેમજ ચણીઆ માટેનો મોટા જથ્થામાં મંગાવવામાં આવ્યાં છે. વેરણજ વપરાશ માટે મેસર્સ બેડ માટે બોમ્બે ચાદર, ૬ ચાદર, તથા સાત ચાર સાડીઓ તેમજ બ્લાઉઝીઓ માટે દરેક જાતના તૈયાર કપડાં પણ મોકાસર ભાવે મળશે. તાજા બારણા બારીએ સુંદર અને અનએમેલ્ડ ગાજ બારીઓના અમારી એકજ મુલાકાત કરો.

જુદક માલ પણ જથ્થાબંધના ભાવે આપવામાં આવશે. આ અમુલ્ય તકનો લાભ વેળાસર લેવાનું ચુકશો નહિ.

સ્વદેશી લુગડાના ભાવ રૂપી ૩-૬. થી ૫ થી ઉપર. ઓરગેંડ તથા કેપ-ડી-શીનની ઓઢણીઓ બારણથી બારેલી રૂપી. ૧૪-૧.

કેપ-ડી-શીનના બારણ બારેલી સાડીઓ ૨૫ ઉંચ પંના ભાવ રૂપી. ૨૬ થી ઉપર.

સરનામું: જાપાન બઝાર ફોનકે ૩૩૬૨

: બાજુમાં -કોર્ટ ચોકદારીસબર્ગ.

B. I. Steam Navigation Co., Ltd.

સ્ટી. "કરાંજા"

૩૬ ટીકીટ પા. ૬ ૭ ૬.
હિંદુ વીસી પા. ૨ ૬ ૦.
કાયલ પા. ૨૨ ૧૩ ૬.

૩૬ ટીકીટ પા. ૬ ૭ ૬.
મુસ્લીમ વિસી પા. ૨ ૧૬ ૦.
કાયલ પા. ૨૨ ૪ ૬.

ચુલાઈ તા. ૩૬ મીએ મુંબઈ જવા ઉપડશે

આસ્ત મુસાફરોઃ—પેસાફરોએ પોતાના સામાન ઉપર પોતાનું અને સ્ટીમરનું નામ લખી, પાર્ટ દરબનનું ઉતારવું રહ્યું અને અમો ઘર બીના રહે કોઈપણ જાતના સામાન ચોરી કે નાશમાં કુદરતીબળો માલીક પક્ષે જવાબદારી રહેશે નહિ. વિશેષમા અમારા ગામના પેસેન્જર એજન્ટ પાસેથી માલની તપાસ કરાવવા તેમજ ઘર ટીકીટ બાકી અમારી ઓફીસનાં કે નાતરામાં કુદરતીબળો માલીક પક્ષે જવાબદારી રહેશે નહિ. વિશેષમા અમારા ગામના પેસેન્જર એજન્ટ પાસેથી માલની તપાસ કરાવવા તેમજ ઘર ટીકીટ બાકી અમારી ઓફીસનાં કે નાતરામાં કુદરતીબળો માલીક પક્ષે જવાબદારી રહેશે નહિ. વિશેષમા અમારા ગામના પેસેન્જર એજન્ટ પાસેથી માલની તપાસ કરાવવા તેમજ ઘર ટીકીટ બાકી અમારી ઓફીસનાં કે નાતરામાં કુદરતીબળો માલીક પક્ષે જવાબદારી રહેશે નહિ. વિશેષમા અમારા ગામના પેસેન્જર એજન્ટ પાસેથી માલની તપાસ કરાવવા તેમજ ઘર ટીકીટ બાકી અમારી ઓફીસનાં કે નાતરામાં કુદરતીબળો માલીક પક્ષે જવાબદારી રહેશે નહિ. વિશેષમા અમારા ગામના પેસેન્જર એજન્ટ પાસેથી માલની તપાસ કરાવવા તેમજ ઘર ટીકીટ બાકી અમારી ઓફીસનાં કે નાતરામાં કુદરતીબળો માલીક પક્ષે જવાબદારી રહેશે નહિ. વિશેષમા અમારા ગામના પેસેન્જર એજન્ટ પાસેથી માલની તપાસ કરાવવા તેમજ ઘર ટીકીટ બાકી

વધુ ખુલાસા માટે લાગે પર મળોઃ

SHAIK HIMED & SONS, :: 390, Pine Street, Durban.
Telegraphic address: "KARAMAT." Telephone 2-0432

CITY SHIRT Co., No. 4. Kort Street, Johannesburg.

મેલેરીઆને મારી હઠાવનાર

ઝંડુ

મેલેરીઆ મિક્શ્ચર

હાલીયા તાવના
રામબાણ ઇલા
એક વાર અજમાવી જુઓ.

ઘેરને ઘરે
વાકલ-વાકમારી ભરપૂર
હાનજનક

ઝંડુ દ્રાક્ષાસવ

ખિલા ખિલ્લે
વાપરવા માટે

ઝંડુ ફાર્મસ્યુટીકલ વર્કસ લી.—પો. બો. નં. ૫૫૧૩, મુંબઈ નં. ૧૪.

સાઉથ આફ્રિકાના સોલ એજન્ટસઃ એમ. એમ. ઝોશી એન્ડ સન્સ, ૩૪૧ જુમ્મા સ્કોર, પી. ઓ. બોકસ ૨૨૦૫, પ્રીટારીઆ.
ટેલીગ્રાફીક એડ્રેસમાં ગલપત્ર ઇમાર્ક: અમર અકબર, ૨૪ કેરેટ કવોલીટી.

આયુર્વેદિક દવાઓનું પુસ્તક આલેખ મંગાવો.

MOHANLAL VALJEE,
(INDIAN PAWNBROKER.)
112, Victoria Street, Durban.
Low Rates of Interest on Jewellery
High prices paid for Old Gold. A large stock of New Jewelleries at reasonable prices to suit your pockets

P. P. BHAGAT,
Fruit Merchant.
તેજ ભાવનું ફ્રુટ અને જેનરેલ સાથે પેકીંગ કરી C. O. D. થી
મોકલવામાં આવશે. લખોઃ—
P. O. Box 842. 129 Victoria St. Durban.

આ આખલા, ચહેરાની
આગળીને સુલાયમ
રાખી સૌંદર્યવાન
બનાવે છે.

આગળીનાં દરેક
દૌપર નીયમીત
અફલાન રહેતા
સગાડવારી દૂર
આપી બરાબર
આરામ કરે છે.

Sole Distributors:
Indo-African Trade
Agency,
74-76 Wilson St.
DUNDEE, Natal,
S. A

સોલ ડીસ્ટ્રીબ્યુટર્સ પાટણવાલા સ્ટોર્સ લીમીટેડ,
૧૮૨,૧૮૪ અબ્દુલ રહેમાન સ્ટ્રીટ,
મુંબઇ ૩.

WE STILL BUY
OLD GOLD, SILVER & SOVEREIGNS.
We Stock CYMA, ELGIN, WALTHAM, BUREN,
and MADIX Watches.
Large stock of Indian and European jewellery always on hand
Importers of MOHINI FLUTE Harmoniums
LAKHANI & CO.,
(Jewellers)
111 Grey Street, Durban. 'Phone 21258.

કીટીંગસ
પાવડર
કીડી, મકોડા, ચાંચડ, કંસારા, માખી, વંદા
વિગેરે સઘળા જંતુઓનો
નાશ કરે છે.
કીટીંગ્સ પાવડરના ટીન અર્ધો છે.

'Phone 25350. Tel. Add. "Nartjes."
A. M. PADAYACHEE
Wholesale Fruit & Vegetable Exporter.
Country orders executed at lowest Market prices.
Special attention given to all up-country orders.
TRIAL ORDER SOLICITED.
91 LEOPOLD ST., AND 34 CROSS ST.,
P. O. BOX 195. DURBAN.

Telephone 33-5382.
VALLABH RANCHHOD,
Wholesale & Retail Fruit and Vegetable Merchant
Country Orders Promptly attended to.
19, DIAGONAL St. JOHANNESBURG.

ટેલીફોન ૩૩-૫૩૮૨.
વલ્લભભાઈ રણછોડ
હોલસેલ અને રીટેલ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ અમારે ત્યાં
તાજું અને સસ્તુ મળશે.
બહારગામના ઓર્ડરોને તાકીદે ધ્યાન દેવામાં આવે છે.
૧૪, પ્રયોગનલ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

ફરમાસુ મીઠાઈ અને શિયાળાના
ચોખ્ખીક પાકો ખરીદો
અને સ્વાદીષ્ટ જમવાનું.
એકજ વખત અજમાયસ કરો.
KAPITAN'S CAFE
'Phone 33-6577
13a KORI STREET, JOHANNESBURG.

Golden Number

OF

"INDIAN OPINION"

SOUVENIR OF THE

Passive Resistance Movement

1906 1914.

Price : Two Shillings.

to be had from:

Indian Opinion,

Phœnix, Natal.

THE EPIC FAST
(By Pyarelal)
An account of Mahatma Gandhi's Fast in September 1932, and events leading up to the Yerwda Pact, with all relevant documents. 320 Pages. 2s 6d

આ રીતે બનાવવાથી
ઓવલટીનની લહેજત
ઓર આવશે.

દુનીઆના
સારામાં સારા
ફાર્મેમાંથી

ઓ. બેન્ડર લીમીટેડ, ડરબન, ઇસ્ટકોટ.

QUALITY ALWAYS TELLS—INSIST ON

'OVALTINE'

The Tonic Food Beverage.

Pegasus *always* delivers What it promises!

તમારે કમેલાં "પેગેસસ" જ વાપરવું જોઇએ તેના આ મહાન કારણો આ છે.

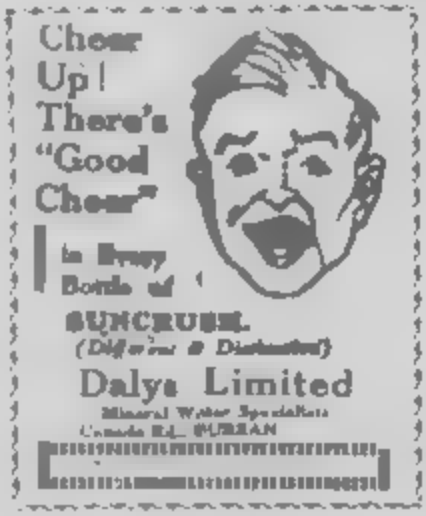
૧. બાર ગણી સારૂં ચાલે છે. ૩. એંજીનનું જોર વધારે છે. ૫. દરેક રીતે કરકસર થાય છે. ૭. બાર મહીના સીધે ચાલે છે.
૨. ગતિ વધારે છે ૪ ગોઠ નથી થતું ૬. એંજીન જલતું ઠોપ છે ૮. તમાં ખનીજ ક્ષાર નથી થતું.

QUALITY MATE TO MOBILOIL

PEGASUS

VACUUM PRODUCT

VACUUM OIL COMPANY OF SOUTH AFRICA · LIMITED

'Phone 2-4345

SUNCRUSH

The £1,000 Drink.

The Most Popular Refreshment.

There are many Crushes, but Only one SUNCRUSH, and that is made by

DALYS LIMITED.

72, CANADA ROAD, DURBAN.

'Phone 21078. Tel. & Cables: "Crescent." P. O. Box 582

Crescent Trading Co. (Pty). Ltd.

WHOLESALE MERCHANTS AND DIRECT IMPORTERS IN HARDWARE

Indian And European Groceries.

Indian Drugs And Condiments.

Our Stocks Are The Best Quality And are Always Fresh

Our prices are keen.

We specialise in all kinds of Bombay, Calcutta, and Madras Products.

It will pay you to give us a trial.

Before placing your orders elsewhere benefit by our thirty years' business experience.

Our aim will always be service, quality and satisfaction.

અમારે ત્યાં નીચે મુજબનો માલ જથ્થાબંધ મળી શકશે

ઓલચી, જાયફળ, જાવંત્રી, ચારોલી, પીસ્તા, સિંગોદા, બુલાખનું પાકું, બુલાખનું સબજ, કેસુડાનું માસ, બાદેક, લવાગ, એલચા, મરીમરી, ખજુર, રંગ-લાયચી (બદકું) મેથ, કેમરખી વડી, પીલોલુ કેમફ, સુરજ છાપનું કેસર, મારા મસાજ, બંગલા મસાલા, સફેદ મુસલી, ગન્દોરા લાપસી, મુંડ, મેકુલા સોપારી, કાચલા સોપ., સેમરખાની મેપ., મલાકા સોપ., મુલકંદ કાયો, બાર્ચી બાવરના તખાકુ, બાબાબાનું તેલ, મુગાબાનું તેલ, બદિરીનું તેલ, મોગરાનું તેલ, કપાનિયા મેન ઓઇલ, ઓલ્યુમીનીયમ તપેલા, કપ અને સોસરસ, ગોબાટ-બીબડી છત્રસાળ, બાબતુલસી, માંલા, દીવલી, મુખચેર, કેલમા કાળા-ચપ્પા, મગ, બાદક, તુવેર, વાલ, વટાણા મદુરા પાપડ, છડ મેથી, લવંગ, તજ, રાઈ (સરસું) બરના બનાવો પીરોલેા. વિગેરે.

કોઈ પણ વસ્તુ ખરીદી કરતાં પહેલાં, અમારે ત્યાં ભાવ કાઢી ખાત્રી કરશો.

122 VICTORIA STREET, :: :: DURBAN.

INDIAN OPINION

Founded by MAHATMA GANDHI in 1903

No. 28.—Vol. XXXVI. Friday, July 22nd, 1938.

NOTES AND NEWS

Indians And The Franchise

WE have now a clear statement from the Minister of the Interior in regard to the rumour spread last week about Government's intention to give Indians Parliamentary representation. In an interview in Capetown Mr. R. Stuttaford said he was not aware of any intention on the part of the Government to give the Indian community in South Africa some form of Parliamentary representation.

What Another Congress Leader Says

We published in our last week's issue the views of some of the Congress leaders on the question of franchise. This is what Mr. S. R. Naidoo, Joint Secretary of the South African Indian Congress, has to say on the question: "My impression is that in regard to the Parliamentary franchise in Natal all doors have not been closed against the Indian and that he may apply to the Governor-General for exemption. I do not see the necessity of passing any laws to give the Indian the franchise, for there is already power under the law. Further, the grant of the franchise to the Indians may be so regulated that there may be no fear of Indians 'swamping' any electorate."

We are sorry we cannot agree with our learned friend. For his suggestion, if carried out, would result in the creation of a separate privileged class in the Indian community on the standard of education or wealth. Those days are now gone when that class will be allowed to rule over the less fortunate class. If Indians are given the franchise at all it should be on the basis of full equality with the Europeans. When we suggested in our last week's article on the subject, that the qualification which existed prior to 1932 in regard to Europeans, namely, that one who pays an annual rent of £10 or owns property to the value of £50 would be entitled to vote, should be applied to the Indians, we did so from a practical point of view, and with no mental reservation, that in course of time when compulsory education would be introduced for Indians even that qualification would be unnecessary. But we would once again emphasise the fact that the question of franchise is not of so much importance when we are denied even the elementary rights as self-respecting human beings. We can well afford to wait until the time comes when there will not be a shadow of a doubt left in regard to placing Indians on the common roll on the same basis as the Europeans.

Cure For Foot-And-Mouth Disease

"Why this wholesale slaughtering of cattle when there is an outbreak of foot and mouth disease? Forty-four years ago—before the Jameson Raid—I found a cure for the disease, and whenever there was an outbreak among my cattle I cured them and prevented the spread of infection without slaughtering one." So said 76-years-old Mr. J. Ridsdale to a representative of the *Natal Daily News*. Mr. Ridsdale comes from an old pioneering family and before the South African War he was a farmer and transport rider in the Transvaal. He did his transport riding from Barberton to Crocodilepoort. "My cure is simple, but I naturally do not want to give away the secret. The ingredients are cheap and easily obtainable—it is merely a question of mixing them. I apply it with a brush to the feet of all the infected cattle, and also all the sound cattle in the infected area, as a safeguard. The application of the mixture cures the feet, and the cattle, in licking their feet, take the mixture in their mouth, and the infection there is cured also. For all these years I have been reluctant to mention my cure because I have felt that the vets would pooh pooh the idea. The present outbreak of the disease is so bad that I feel I might be able to do some good if I got in touch with the farmers themselves. I will undertake to dose every beast in the infected area."

To think that Mr. Ridsdale should be reluctant to give away his "secret" when thousands of dumb animals are being put to death in cold blood is indeed far from being humane. It would be a blessing even if at this late hour Mr. Ridsdale's cure were put to the test and this terrible slaughter ceased.

High Talk Of British Statesman

Mr. Neville Chamberlain, Prime Minister, speaking at Birmingham, made a brief reference to the world outlook. He said he was convinced the influence that Britain could exert for others as well as for herself was more powerful than that of any other country in the world. That is due partly to our coherent strength and to the many resources of which we are possessed. But it is due also to the general if not universal, recognition of the fact that our policy as a country is not dictated merely by selfish interests, but is rooted in the conviction that there can be no peace or security or permanence of happiness for mankind except under the rule of law and order, of reason and of good faith. Those who endeavour to steer by these great but deep-seated, principles should expect to suffer many disappointments and setbacks. The Government of which I am at present head intends to hold on its course, which is set for the appeasement of the world. We believe that by our exertion and by the example that we set to others we can eventually win through to our goal, and when the time comes for us to hand on our responsibilities to others, we shall be able to leave behind us a calmer and safer world."

President Roosevelt

"The United States is ready to encourage other great Powers in any effort towards a definite reduction of world armaments," said President Roosevelt prior to reviewing the United States fleet, according to a message from San Francisco. Declaring that everyone in the United States wished it were safe for the nation to spend less on armaments, President Roosevelt added: "We all know that we are faced with a condition and not a theory—a condition not of our choosing. We fervently hope for the day when other leading nations will realise that their present course will inevitably lead to disaster. The year 1939 would be a year of world-wide rejoicing if it could mark definite steps towards permanent world peace."

Sir John Simon

Sir John Simon, Chancellor of the Exchequer, winding up the debate on

the Finance Bill, which was read for the third time without division in the House of Commons, and that while the course of world trade was not too favourable since he presented the budget the present situation bore no resemblance to the situation which existed before the depression in 1931. Sir John added: "Britain has resources of character, courage and history which will see it through, but if we do not succeed in finding some way to stop the folly of ever increasing expenditure on armaments, then, indeed, the future we shall be preparing for our children is something to make us shudder."

Indian Opinion

FRIDAY, JULY 22ND, 1938

Britain's Waning Influence

BRITISH statesmen have not yet done with their high talk. It reminds us of Ravana in the Ramayana who, whilst he was about to be slain by Rama, did not cease to talk of his powerful influence. Mr. Neville Chamberlain, Prime Minister, the other day, making a brief reference to the world outlook said he was convinced the influence that Britain could exert for others as well as for herself was more powerful than that of any other country in the world. "That is due," he said, "to the fact that our policy as a country is not directed merely by selfish interest, but is rooted in the conviction that there can be no peace or security or permanence or happiness for mankind except under the rule of law and order, of reason and of good faith."

We wish we, as a section, by far the largest of the British Empire, and by whose exploitation Britain to-day owes its existence and its powerful influence, could endorse Mr. Chamberlain's 'noble' sentiments. We can, however, only chuckle at them. The same sentiments were expressed when the Great War was waged in 1914, and all British subjects were led to believe that the British statesmen who expressed them were sincere and they rallied to give their last drop of blood on the battlefield in fighting what they were misled to believe to be a "sacred war." But they have learnt their lesson since and they will not allow themselves to be duped again.

These words of ours may be calculated as being disloyal but to profess affection when there is lack of it would amount to hypocrisy. No Indian either in India or outside India feels happy to feel that he is a British subject. India has been given Provincial autonomy in some of the Provinces. It is nothing but a farce. Unless they are given full and unrestricted powers they can make very little headway. And pray why are they denied these powers? Is it out of any philanthropic motives? Out of a benevolent feeling of serving the best interests of the people of India? There are no signs of that. It is only out of the fear that the resources of India would be closed to Britain, which Britain can illafford. India under the British rule has become the dumping ground for all foreigners just because Britain can illafford to make bad friends with them, and yet, no notice is taken by Britain when her British Indian subjects are ill-treated in the other countries. Why, even in England, one hears, that if you happen to be any other subject but a British Indian you can get your grievances attended to without the slightest difficulty through the offices of the respective High Commissioners. For instance, if you are an Indian but a Union national you can get through your difficulties without a hitch through the office of the Union High Commissioner but if you happen to be an Indian national there is a cold shoulder in store for you at the office of the High Commissioner for India. What wonder then if other countries kick us when we receive kicks from our own "Masters"!

Mr. Chamberlain's high talk about Britain's "reason and good faith" has led us to make this criticism. We only wish there was some sincerity behind that talk.

We in South Africa talk of the Indian question having an imperial aspect. Indeed it has and we do wish some of our countrymen in South Africa would not speak so lightly as they do about Indians being merged with the Natives or, with any sense of pride, that Indians are no longer Indians but are Coloureds or Malays. If they consider this position worth being proud of, and are prepared to claim their rights as such and not as Indian nationals, then India should have no meaning for them. India would justifiably disown them and the Agent-General for India could not represent them any longer.

South Africa is welcome to nurture her independence. But the loose talk of a "White South Africa" sounds arrogant and history tells us that arrogance leads to destruction. Let South Africa realise that the Indian question has an imperial aspect. Let it view the question from that angle and not take a narrow view of it. The Agent-General very rightly said in East London that "we are living in a world of differences and diversity and we really cannot afford to be divided like this, especially in a new country which has a tremendous future before it." He further said: "I wish to emphasise the imperial aspect of this problem. It is a problem which affects the whole of the British Commonwealth. I know what a deep interest India takes in this

problem, because it affects the prestige of the Nation." India under the British rule may not count but in India independent as South Africa is to-day *will* count and then it will be utter folly on the part of South Africa to antagonise an independent India with her teeming millions. Indians in South Africa may have their shortcomings but no community is perfect and South Africa would do well to [illegible] tion from that broader aspect and deal with it likewise.

AGENT-GENERAL IN EAST LONDON

THE Agent-General for India (Mr. B. Rama Rau, C.I.E.) and Mrs. Rama Rau paid a brief visit to East London on July 15 on their way to Capetown from Durban. They were given a very cordial welcome by both the Indian and European communities. A mayoral reception in honour of Mr. and Mrs. Rama Rau was held in the morning, and the Agent-General was the guest of honour at the Rotary Club's weekly luncheon. At the reception Mr. Casoojee, who represents the Congress in East London, took advantage of the opportunity to thank the Mayor and City Council for the fairness and justice shown to the Indian community there. He also expressed great appreciation of the work of the European members of the Indo-European Association, the president of which is Mrs. Bruce-Bays, and said they had given a great deal of their time to the welfare of the Indian women and children of East London. They were grateful to the whole of the European community, and were glad to say that the Indian inhabitants of this city had no grievances whatever. "We are very happy here," declared Mr. Casoojee amid applause.

Mr. Rama Rau spoke appreciatively of the friendly relationship existing between the Indian and European communities in East London, which, he said, set a fine example to the rest of South Africa, and expressed the hope that this tradition would long continue, not only in the interests of the Indian community but of the Union, the best interests of which would be served by a real unity between the two races.

"I do not know what there is in store for us; but we are living in a world of differences and diversity and we really cannot afford to be divided like this, especially in a new country which has a tremendous future before it," said Mr. Rama Rau.

"It was stated during the last election," he continued, "that the Asiatic problem will probably be one of the most important problems before South Africa during the next 10 or 15 years. I would only like to remind you about the history of the small Indian community that lives in South Africa. We came here about 80 years ago. The Natal Government requested the Government of India to send some labourers to this country to save the sugar industry, which was on the verge of collapse owing to lack of skilled labour. The Government of India complied with the request with great reluctance, and all sorts of promises were held out to the poor Indian labourers who were leaving India for South Africa.

"They came here for a few years and then, when the term of contract was about to be completed, they were given a further inducement by the Europeans to stay on by the grant of land, and this immigration was stopped for a little while. Again the sugar industry was very greatly depressed owing to lack of labour. A further request was made to the Government of India and immigration was resumed.

Came At Special Request

"It was under those circumstances that the Indians came to this country. They came here not only at your invitation but at your special request, and that is how you find so many in Natal and a few in this province also descendants of those people who came here to save an industry which was on the verge of collapse, an industry which is to-day, with the exception of gold mining, the principal industry of South Africa.

"People are rather inclined to forget the fact that the Indian community did not come here to seek a new profession. They came here at your invitation, and the responsibility for solving this problem rests with the European population, who asked them to come here.

"I wish to emphasise the imperial aspect of this problem. It is a problem which affects the whole of the British Commonwealth. I know what a deep interest India takes in this problem, because it affects the prestige of the nation. Those Indians were allowed to leave India on certain promises which were made. Mr. Joseph Chamberlain and others promised at the time full citizenship rights to all the British inhabitants of this country."

The Agent-General said he would conclude with the hope that the Mayor and the City Council would always take the same interest in the Indian community of East London as they had done in the past, and that the cordial relationship existing between the Europeans and the Indians would be maintained, thus setting an example to the rest of South Africa.

More Facilities For Indian Girls

Mrs. Rama Rau said she would like to associate herself with her husband in expressing gratitude to the Mayor, City Council and citizens of East London for the very charming reception that had been accorded them. She hated to sound a discordant note, but she would like to say that during her conversation with the women who met her at the ship she did not feel that everything was quite so happy as they were led to expect from the speeches that day.

She felt very strongly, with the executive committee of the Indo-European Association, that Indian girls could have greater facilities in East London than they seemed to have at the present time, that there still was scope for work to be done with regard to higher and better education, with facilities for the nursing profession and one or two other things that were being looked into by the most energetic group of European and Indian women who belonged to that association.

She would like especially to express appreciation of the work that was being done by Mrs. Bruce-Bays. (Applause.) Mrs. Bruce-Bays was president of that very active and energetic body and she wished to express the hope that she would continue with the extraordinary work she was doing for the Indian community in this town.

East London Hindu Society

The East London Hindu Society also held a welcome reception in honour of Mr. and Mrs. Rama Rau at the Society Hall. The Deputy-Mayor presided and a large number of Indians were present. Mr. and Mrs. Rama Rau congratulated the Society on the social welfare work they were doing and advised all sections of the community to unite and to work for the common interests of all.

Agent-General In Port Elizabeth

The Mayor and Mayoress of Port Elizabeth met the ship in which Mr. Rama Rau, Agent-General for India, and Mrs. Rama Rau arrived when their ship touched that Port on their way to Capetown. Mr. Rama Rau laid a wreath on the war memorial as commemoration of Delville Wood Day.

THE ONLY WAY

By
L. W. RITCH

THE establishing of an ideal state necessarily presupposes firstly an idealism sufficiently vital and dynamic for the state to be brought into being, and secondly a driving energy in volume and power of sustaining force to preserve the integrity of the state so born.

Just as forms are but the outward signs of an inward grace *or* disgrace, so the institutions of a nation may be said to express or reflect the general character of its people—"the outcome of it on the universal." Reformed institutions necessitate, therefore, initial reformation in character of the peoples concerned, a change of outlook inspired from within, a more refined conception of duty, a higher standard of righteousness, which to become effective must be supplemented by a fervour and zeal that no opposition can overcome, no resistance withstand.

Reforms are inevitably of slow growth for the reason that character in the mass improves but slowly. Which is not surprising when it is remembered that growth of character is synonymous with growth of the soul, of the real man. Be it also remarked that just as one swallow does not make a summer, so one human blossom, however glorious and fragrant, does not make a garden.

There is, there can only be, but one pathway to the achievement of worthwhile and lasting reforms—self-sacrifice. Egotisms and self-aggrandisement can have no place in the make up of the conscientious devotee. The whole being of such an one is dedicated to his ideal; into it, as ocean, **[illegible]** pours the full stream of his life forces; the concerns of the personal—all of him—are burned up, disappear in the fire of his zeal for the impersonal cause of his espousal, so that its life becomes his life.

Gandhiji, as reformer, has achieved as considerably as he has done because he has "given himself," not merely figuratively, but in very reality. Yet, we observe, that the conversion he has been able to achieve is proportionate to the number of those sufficiently developed to have been capable of response to his own high appeal. We know that there are subtle vibrations to which only the more highly developed senses can respond, and to which others of a more limited of responsiveness remain unaffected. That the response to Gandhiji's appeal has been as extensive as it has is eloquent testimony to the volume and vitality of India's spirituality. Nevertheless, we see that Gandhiji is far from jubilant over the progress made. Egotisms are hardy weeds that cling very tenaciously, and to so many of us the flesh pots of Egypt continue to be ever so much more seductive than the manna of heaven. Much feeding of the sacrificial fire is needed, ere it be made to burn as steadily, unwaveringly flame.

Gandhiji's latest message to us in South Africa is, in substance: "Liberate yourselves!" His challenge to us might be expressed thus:—"If it really is freedom for which you are thirsting because to you freedom is precious beyond all other acquisitions, you will consider no sacrifice too great to achieve it." An acid test, but the only true one. Applying it, can we honestly claim that freedom means as much to us as that? Is it not less freedom than greater leisure that is being sought? Licences that would afford us more opportunities of "getting into the game," the game of beggar my-neighbour, the game of exploitation, of money-making? If not, what do we mean by freedom? Freedom *from* what? Freedom *for* what? Gandhiji, when here, led the fight for India's *honour* and the honour of her children. That fight was waged as an emphatic protest against the *degradation* implied in the differential legislation objected to, against the implication of racial inferiority. On the banner beneath which we took our stand was "self-respect." *Principle* was the motive, not self-interest. The matter of "loaves and fishes" was merely incidental, and relatively unimportant. The passive resisters who surrendered life, liberty and substance in the struggle wrought in a spirit of sacrifice, not for sordid gain or to secure a larger field for exploitation. Illiterate, and lowly of origin as many of those heroes were, they, by their proven capacity for self-sacrifice and their regard for honour, furnished the completest possible answer to the inferiority imputed to them, and the most potent testimony to their worthiness of the status denied them.

Sincere devotees of freedom must be inspired by the same spirit, otherwise they but do violence to something very sacred. The "wisdom" of the merely "clever" inevitably proves to be no better than foolishness.

EX-AGENT-GENERAL ON UNION ELECTIONS

Sir Syed Raza Ali, ex-Agent-General for India, made the following statement at Simla on the results of the South African election:—

"GENERAL HERTZOG'S success in the results of the South African general election will be received with satisfaction in India. The rout of the Nationalist party is remarkable and reminds us of going into the wilderness in England of the Conservatives in 1905 and of the Labourites in 1931. The majority obtained by the United Party substantially exceeds the most hopeful forecasts.

"Whether it would be an advantage to General Hertzog's Government to have such an unwieldy majority remains to be seen. Indeed, the evils of a huge majority were brought home to South Africa during the last two years when the Left Wing of his party found itself able to dictate to General Hertzog and his Government on a number of inconvenient problems, including the Indian question. If General Hertzog and his successor—for the general is not likely to remain in office for a long time—are not faced with a threat by the Left Wing to join the Nationalist party, a peaceful and progressive administration for the next five years can safely be prophesied for the Government.

"The defeat of Colonel Stallard and Mr Coulter, the leader and deputy leader of the Dominion party, respectively, will be deplored by all those who know the country. Both of them have been subjected to severe criticism for looking on South African politics through British glasses. How true this criticism may be in theory, the Dominion party has its enormous use as long as the Nationalists remain a communal party, namely, a group wedded to promoting the interests of Afrikaans-speaking people only. On no Indian question did I ever appeal to Colonel Stallard or to Mr. Coulter in vain. It is, however, satisfactory to note that the Dominion party, as a whole, has added to its strength.

"Mr. Hofmeyr and Mr Pirow are the rising hopes of the United Party and their return will be generally acclaimed throughout South Africa. Mr Stuttaford, the present Minister for the Interior, had to fight against a tough and resourceful opponent and his return will be particularly welcome to the Indian community. Mr. Long is a tried journalist and is well-known for his sympathy with the Indian.

"No tears would be shed over the defeat of the Rev Dutoit. An ex-Minister of the Dutch Reformed Church, he goes out with the Bible in his hand and most uncharitable and un-Christian

doctrine on his lips. Very different is the other former Minister of the Church, namely, Dr. Malan, against whom the United Party forces were marshalled and who has fortunately succeeded in retaining his seat. It is pleasant to recall that Dr. Malan's outlook on the Indian question is essentially different from that of most of his followers. Indeed, though the Leader of the Opposition, he abstained from opposing the Transvaal Asiatic Land Tenure Bill in 1936.

"General Hertzog will be the recipient of congratulations from all over the Commonwealth on his richly deserved triumph. General Smuts has been returned too by a comfortable majority. The only other three candidates in whose success India is generally interested are Messrs. Leslie Blackwell, Derbyshire and Alexander. Mr. Alexander is a tried friend of our people. Mr. Derbyshire visited India as a member of the South African delegation in 1936 and Mr. Blackwell is a highly distinguished member of the United Party, who has befriended our people for several years at a considerable risk to his own position."

S. PRITHWI SINGH—THE MAN OF ROMANCE

ESCAPED REVOLUTIONARY SURRENDERS TO MAHATMA GANDHI

AFTER sixteen years of freedom an escaped prisoner, convicted in a conspiracy case, surrendered to Mahatma Gandhi recently when the latter was at Juhu. On Mahatma Gandhi's advice, he surrendered to the police and was arrested by the District Magistrate of Bombay suburban districts at Mahatma Gandhi's residence.

His name is Sardar Prithwi Singh who was convicted in the first Lahore conspiracy case in 1915. He served a portion of his sentence in the Andamans and was, thereafter, transferred to the Rajahmundry jail wherefrom he escaped in 1922. Since his escape he had been acting as gymnastic instructor in various schools of Bombay. He met Mahatma Gandhi on May 18, confessed his past and affirmed his conversion of violence and his acceptance of the creed of non-violence. Mahatma Gandhi suggested his surrender to the authorities on the moral grounds, but the Mahatma says he will work for his freedom.

Lahore Conspiracy Case

The Lahore conspiracy trial of 1915 followed a bomb outrage in Lawrence Gardens, near the Government House, at Lahore.

The gardens are used by many Indians and Europeans for morning and evening walks. A gardener was injured as a result of the bomb explosion.

Another bomb exploded in the Anarkali Bazar, one of the business parts of Lahore.

The outrage was a sequel to the formation of a party, called the "Ghadr Party," in America in 1914. The members of the party were mostly Punjabis, and some of them, including Sikhs, returned to India and hatched a conspiracy to foment rebellion in the Indian army and kill European officers.

About 60 persons were arrested including Bhai Parmanand, the Hindu Mahasabha leader. Many were sentenced to death and others to transportation for life. In some cases, including that of Bhai Parmanand and Sardar Prithwi Singh, death sentences were commuted to transportation for life.

Mahatma Gandhi's Statement

Mahatma Gandhi has issued the following statement on the arrest of Sardar Prithwi Singh:—

"Sardar Prithwi Singh who has been just taken into custody by the Collector of Bombay suburban districts, was a life-sentenced prisoner in connection with the first Lahore conspiracy case in 1915. He served part of the sentence in the Andamans and, as a result of public agitation, that criminal settlement was closed. Sardar Prithwi Singh was transferred to Madras and then to Rajahmundry. There having grown tired of jail life, he made two attempts to abscond. He succeeded in his second attempt in 1922, and has ever since succeeded in eluding the police.

"He is a self-made man. He is a leading revolutionary and, for some time, has been revising his views on armed revolution and ultimately decided, in consultation with his friends, to surrender himself to me and be guided by me. After having had a full conversation with him, I decided to take charge of him and told him that, according to my view of life, there can be no secrecy and voluntary surrender to authorities was in itself a service to the country. He recognized the force of my opinion.

"He came to me on the morning of May 18 and I wrote to the District Magistrate on May 19 informing him that Sardar Prithwi Singh has surrendered himself to me and I was about to put myself in communication with the Government of India with a view to securing his discharge and if the District Magistrate could not legally allow Sardar Prithwi Singh to remain with me he was at liberty to take him into custody.

"The District Magistrate wrote to me to say that he had no authority to leave him free. He himself, accompanied by the Superintendent of Police, arrested him at our residence in Juhu."

A Romantic Man

"I have been given to understand that he will be treated as an 'A' class prisoner. I had asked Sardar Prithwi Singh to write an account of his career which is full of romance. So far as I can see he has not been guilty of anything of which he need be ashamed. He developed revolutionary ideas in Canada where he had migrated in his youth. He was witness to the illegal and shameful turning away of the *Komagata Maru* from the Canadian shore and he and a band of Indian settlers in Canada decided to return to India and lead a revolution.

'After absconding he had evidently made himself useful to the nation in various ways. He is a very powerfully built Rajput; five months of hunger-strike in the Andamans and injuries received during wrestling scuffles with the police, or in escaping from custody, have left no visible trace of weakness on his body. He became a first-class gymnastic teacher, and he was giving physical training in many schools. He knew the art of massage. He gave training in physical culture in many schools.

Taken By His Sincerity

"To seek the relief of the political prisoners has come to me in the latter years of my life, as a God-sent mission. To strive for the early discharge of Sardar Prithwi Singh is the latest addition to this mission. He tells me that he is endeavouring to examine the period of non-violence for the deliverance of the country. He says that many of his past revolutionary companions are thinking along these lines. He has no other aims in life but the freedom of India. He was so much taken by sincerity with which he talked to me

that I had no difficulty in taking his word at its face value and I should love to have men like him as fellow pilgrims in the pilgrimage to the Temple of Freedom.

How Arrest Was Effected

Mr. T. E. Strathfield, the District Magistrate, accompanied by the District Superintendent of Police, Mr. J. Houson, arrived at Mahatma Gandhi's residence at Juhu. They were taken in and Mahatma Gandhi told them that Sardar Prithwi Singh was ready to accompany them wherever they liked. The District Magistrate asked Sardar Prithwi Singh if he wanted time to get ready. Sardar Prithwi Singh told him he was ready, and, after reverently bowing before Mahatma Gandhi in token of leave-taking, he followed the officials to the waiting car.

RHODESIA HINDU CONFERENCE

THE third session of the Southern Rhodesia Hindu Conference was held at the Royalty Theatre, Gatooma, on July 10 and 11. There were present delegates from all parts and a large number of spectators were also present. Two days boarding and lodging arrangements were made by Mr. C. Z. Patel and Mr. Bhana Kidya at their own expense.

On Sunday the Subjects Committee met and various resolutions dealing with the upliftment of the Indians in the Colony were discussed.

The open session was held at the Royalty Theatre the following day.

Mr. C. Z. Patel, chairman of the Reception Committee, accorded a hearty welcome to the delegates and other guests present. Mr. Harishanker Vidyarthi then opened the Conference with a few words of advice on unity.

The President, Mr. Ashabhai, delivered his lengthy speech in the course of which he said, the Southern Rhodesia Hindu Society had an important mission to fulfil in safeguarding and furthering the interests of their Hindu community in that Colony. He appealed to the Hindu community for greater co-operation and solidarity as their ranks "did not need seeds of disunion and dissension sown in our midst. Let us strive towards the goal we have set before ourselves. Let the words of Swami Vivekananda be our watchword. "Arise, awake, and stop not," said the President.

"If we are to maintain the best traditions of our culture we must realise that to our youth we must trust the sacred guardianship. Can we honestly say that our younger generation is prepared to accept the trust? The formation of youth movements as advocated some three years ago by the first president, Mr. K. R. Vashee, must be given practical shape. A feeling of their responsibility must be inculcated in every Hindu youth for on them alone lies the future of our community. I direct this appeal to the older generation not to judge too harshly our youth of to-day but to lead them in the right direction and lend them every assistance to bring out their individuality. Just as the older generation is rather conservative the younger ones are more radical. There must be a certain amount of compromise between the two extremes.

"Our Hindu women have long borne the pangs of subjugation and thraldom. No race can expect to progress as long as the womenfolk are kept in submission and ignorance. I for a moment do not advocate the wholesale imitation of their Western sisters but to take their noble and undisputed place as the mothers of the race. The initiative taken by the Hindu women of Salisbury in forming a Hindu Women's Association is worthy of mention. This move is very commendable and I hope the other centres will not lag behind.

"Allied to this, the education of our girls must be of equal importance to that of the boys. If boys are to be trained to the trades and professions surely the girls who are the future mothers must be given training in domestic science, housecraft and other useful instruction to fit them for their calling in life.

"It would be a great pity if parents do not encourage their children to take up their education seriously than at present. If we are to have that faith and confidence in our younger generation then it is imperative that they must be given every facility to prove their worth.

"May I express the hope that the conference will explore the possibility of creating a Bursary Fund so as to enable some of our promising pupils to proceed to the Motherland to study Sanscrit and religion and place the knowledge at our disposal on their return."

After other speeches were made the following officials were elected for the ensuing year:—Mr. M. M. Patel (Salisbury) hon. secretary; Mr. Haribhai N. Patel (Salisbury) hon. treasurer; Jadavjeebhai Shongadia (Umtali) hon. auditor. The Conference terminated with a vote of thanks.

Things In General

Purchase Of Slum Properties

THE purchase of slum properties in Bell Street, Prince Street and Point Road, Durban, at a cost of £20,025, was recommended by the Finance Committee of the Durban City Council on Tuesday. The properties in Bell Street which the Indians have refused to vacate are not affected by this decision, as they were purchased by the Council a short while ago. The Council intends to erect houses of modern type for Indians in the Point area under a scheme estimated to cost £250,000.

[This is obviously a typographical error for the Council intends erecting houses, we are told, not for Indians but for Europeans.—Ed.]

Meeting Of Indian Teachers

The annual meeting of the Natal Indian Teachers Society was held at Sastri College, on Thursday, July 7. Members were present from various schools in Natal. Mr. W. S. Senthal, the President of the Society, was in the chair and was supported on the platform by Messrs. A. Rai, T. M. Naicker, E. J. Ghoonoo, G. V. Naidoo, E. Thomas (life vice-presidents), B. D. Lalla and Rev. H. E. J. Sigamoney, of Johannesburg. The apathy of many teachers in the affairs of the Society was referred to in the secretarial report. "We have 600 educated members, and what a force we could be in the Indian community if members took an intelligent interest in our Society; they could have made their presence felt, instead of which we find teachers have let us down at various times," said Mr. Thomas. The Treasurer, Mr. E. Thomas, disclosed a credit balance of £108 7s. 9d. Mr. Thomas, however, was not without criticism of members who did not pay their fees in time. While 30 schools had paid 100 per cent. of their subscriptions, Mr. Thomas said that 32 schools had sent in no contributions whatsoever. The following were elected officials for the ensuing year: President, Mr. A. Rai; Vice-Presidents, B. D. Lalla, H. C. Desai, R. Sagnath, N. N. Perumal, K. H. Nair and A. Aiken; Hon. General Secretary, Mr. N. K. Shah, B.A.; Assistant Secretary, Mr. S. Goopan, B.A.; Hon. Treasurer, Mr. Wm. S. Senthal; Hon.

Auditor Mr. V. Sickart Naidoo, B.A. A Council of 35 members was also elected.

Indian Educational Institutions Wait On City Council

Three deputations asking for land from the Durban Corporation for the creation of new institutions and the expansion of existing institutions for Indian education, were received by the Durban City Council's Finance Committee last week. The first deputation asked for land for the construction of an Indian Technical College. The Committee decided, it is learned, to request the deputation to make their application to the Council through the Government, as the control of technical education was a State matter. An application for the use of two and a half acres of land abutting on the Sastri College as a sports ground for the Sastri College was favourably considered, and it is learned that the Committee has decided to recommend that the use of the ground be granted to Sastri College during the pleasure of the Council and with the restriction that it is not to be built upon. The third application was from the authorities of the Pine Street Indian school who asked to purchase a piece of land between the Botanical Gardens and the Indian sports grounds, to enable them to remove the school from its present situation. An inspection of the ground was made on Tuesday.

Indian Youth Council

The Natal Indian Youth League has now, after long deliberations decided to initiate a move towards the co-ordination of the various Indian youth organisations with a view to progress and further its interests of youths in the various spheres of activities. The proposed Youth Council will be a broad organisation, embracing all youth organisations interested in the various spheres of activities, such as sport, music, social, cultural, religious and political aims and objects. The Natal Indian Youth League invites all Indian youth organisation to send one delegate and one observer to a preliminary meeting to be held in the Tamil Institute, Cross Street, Durban, on Sunday, August 28, at 10 a.m. Further particulars could be had from the secretary, 71, Albert Street, Durban.

Clock Tower At Currie's Fountain

A clock tower 21 feet high, with a three foot dial electric clock, costing £200, dedicated to the memory of the late Mrs. B. Bodasingh, wife of Mr. B. Bodasingh, of New Guilderland, was unveiled by the Mayoress, Mrs. G. Cyrus, at the Currie's Fountain Indian Sports Ground last Saturday afternoon. Speeches expressing profound appreciation for the gift made by Mr. Bodasingh were made by several officials of the Sports Association. Mr. S. I. Singh said their Association had made representations to the City Council for a swimming bath at the sports ground but nothing had been done so far. This, he hoped, would be an accomplished fact at no distant date.

Natal Indian Congress

A general meeting, convened by the Chaka's Kraal Indian Sporting and Social Welfare Society, of the members of the Natal Indian Congress, residents of the Chaka's Kraal district, will be held at the Chaka's Kraal Government-Aided Indian School on Sunday, July 24, at 1 p.m. Agenda:—Formation of branch: Affiliation of the Chaka's Kraal Indian Sporting and Social Welfare Society: Election of officials and General. Messrs. V. S. G. Pather, president, South African Indian Congress; S. J. Sanderia, vice-president, Natal Indian Congress; A. I. Kajee and Advocate J. W. Godfrey, joint hon. secretaries of Natal Indian Congress, from headquarters will be present.

Natal's Cripples

That there are 2,321 native cripples in Natal and Zululand is revealed in the first comprehensive census just completed by the Natal Committee for the Care of Cripples. With 370 Europeans, 170 Indians and 77 Coloureds the total is brought up to 2,938. According to Mr. Arthur Sidbury, secretary of the committee, great difficulty was experienced in getting the names of many of the natives because of a belief that cripples were hewitched. He thinks, therefore, that particulars of quite a few native cripples were not divulged. The census was taken as the result of the gift of £100,000 to the Union by Lord Nuffield for the relief of cripples. The census was made possible through the co-operation in the last six months of the Natal Provincial authorities, magistrates, native commissioners and schoolmasters. Although Miss I. Nangle, secretary of the Central Committee for the Care of Cripples in London, and Professor Girdlestone have been back in England some time after investigating the problem here, no decision has yet been announced as to how the money is to be spent says the *Natal Daily News*.

Empire's Power For Peace

Considerable diplomatic and political interest is being shown in a statement made by Mr. Malcolm MacDonald, Secretary for Colonies, when addressing the Chamber of Commerce in Manchester. Mr. MacDonald, speaking on the future of the Dominions, said Canada, Australia, New Zealand, South Africa and Eire, which had now been declared absolutely equal in status with Great Britain, had made up with Great Britain a British Empire of six sovereign nations, which necessarily now exerted the greatest influence on world affairs. But this group of nations, he added, had not come to anything like its full maturity, and British influence in the world was, therefore, still to some extent limited.

Japanese Flood Damage Estimated At £24,500,000

Material damage done in the Central and Western Japan by recent floods was estimated by the Home Minister, Mr. Soetsugu at 420,000,000 yen (about £24,500,000). It was announced at a Cabinet meeting that the government would defray 80,000,000 yen out of the Second Reserve Fund for the repair of public works which were damaged and destroyed. It was stated that 933 people were killed and 2,394 injured, and 9,124 houses destroyed.

Cholera Kills 21,000

The Cholera epidemic in the United Provinces of India is driving the inhabitants of North Gharwal Province to seek refuge in the neighbouring forests, notwithstanding the fact that it is infested with bears, states Reuter from Lucknow. In some cases the work of cremating the dead has been neglected owing to the villagers' haste to escape. More than 21,000 have already died of the disease, and army and voluntary workers have been organised under official direction to check the spread of the disease.

Obituary

Death Of Mrs. Sorabjee Rustomjee's Father

The sad news of the death of Mr. Framroze Sapurji Poonawala, beloved father of Mrs. Sorabjee Rustomjee, was received by cable last Monday. We join the many friends of Mr. and Mrs. Sorabjee Rustomjee in offering them and to the members of their family our deepest sympathy in their sad bereavement.

Death Of Mr. Justice Ivan Curlewis

Mr. Justice Ivan Curlewis died in Pretoria last Saturday night after a brief but severe bout of malaria. The elder son of the ex-Chief Justice, Mr. Curlewis and Mrs. Curlewis, the late Mr. Justice Ivan Curlewis was only 42 years old, and the youngest judge on the South African bench to which he was elevated only a few months ago. The deepest sympathy of hosts of friends is extended to his parents, ex-Chief Justice Curlewis and Mrs. Curlewis, and members of his family. His father, the ex Chief Justice of the Union, retired from his high office at the time when his late son was appointed to the bench.

Death Of An Old Muslim High Priest

News of the death in India of Imam Maulana Ahmed Mukhtar, at the age of 90, was received by cable by the President of the Moslem Brotherhood Union, Durban. Maulana Mukhtar was Chief Priest at the Grey Street Mosque until he retired to India six months ago. He was the founder of the Durban Moslem Brotherhood Union, the Muslim Orphanage, the Moslem Service Society and the Youth League.

Doings In India

Mahatmaji's Reply To Critic Of The Congress

WE call the following from a reply given by Mahatma Gandhi to a critic of the Indian National Congress in the Central provinces: "I wholly endorse the correspondent's proposition that the Congress can only rule "by reason and moral influence." He and critics like him may rest assured that the Congress will die a natural and deserved death if and when it substitutes reason and moral influence by goondaism (hooliganism.) One more point. The Congress is composed of ordinary mortals. They share the virtues and vices of the nation which they seek to represent. But after all is said and done, it will not be denied that it is the oldest political organisation in the country. It is the most representative. It has drawn to itself the best talent in the country. It has the highest amount of sacrifice to its credit. Above all it is the one organisation that has offered the greatest resistance to foreign rule and exploitation. Whilst all honest criticism is to be welcomed, I would like to remind the correspondent and other critics that it is open to them to join the Congress and criticise it from within and to try to rid it of all the removable limitations they may discover in it."

No Compromise on Freedom Issue

Pandit Jawaharlal Nehru, interviewed by Reuter at Geneva, said that his visit was private and added: "If I am invited to meet any distinguished personages in London to discuss the problems of my country I shall be delighted to do so. We Indians are fighting for our independence and will not rest till we have obtained it. On this there is no possibility of compromise."

"Fundamentals Have Not Changed"

"It is not enough if an individual wrong is righted or that a few laws are changed. The Congress seeks to right the national wrong. I can see no prospect of this through the medium of Congress Ministries functioning through the Government of India Act." stated Mrs. Vijayalakshmi Pandit, Minister for Local self-Government, United Provinces, in an interview to the *Associated Press*. She added, "my experience of eleven months as Minister has confirmed all the doubts I had as to the wisdom of the Congress accepting office. The difficulties which I had clearly imagined have materialised and more [illegible] with them. It is true that Congress Ministries have been able to accomplish a measure of good, and a certain amount of confidence has been created in the minds of those who had lost all hopes of a fair deal in the past. But the fundamentals have not changed.

Power Of Congress

In the course of an address at Chittagong Mr. Subhas Chandra Bose, Congress President said the Congress was never so powerful as it was now, having control over seven provinces in the country. The Congress, he added, got this power from the poor masses and it should never grudge the discharge of this debt.

Communalism On Last Legs

Addressing a large gathering at Feni (Noakhali), Mr. Bose said that the Flag was the symbol of national freedom and that its sanctity must be preserved at all costs. Replying to five addresses of welcome which were presented to him by various institutes, Mr. Bose narrated the achievements of the Congress and said that whatever might be the strength of British rule the people of India would not leave aside their birthright, namely, the agitation for independence. He declared that their goal of independence was not far off and urged all of them, men and women, to be prepared to face the situation that might await them. Later, in an interview upon the subject of release of detenus and political prisoners, Mr. Bose said that the negotiations between Mahatma Gandhi and the Government were still being considered, and that in view of the situation he would ask his countrymen to have patience until the final decision was made known. As regards the communal settlement he said that as long as the negotiations were in progress it would be neither possible nor desirable to make any disclosure. He added that much of what had appeared in the Press in this connection was both wrong and misleading. He added that he was full of hope for the future and felt that communalism was on its last legs.

Promotion Of Industries

The Government of Bombay have created an Industrial Advisory Board for this province with Sir Chunilal V. Mehta as Chairman. The Board consists of fifteen members including prominent industrialists, merchants and the Director of Industries. The Deputy Director of Industries will be the Secretary of the Board. The functions of the Board will be to advise the Government on (a) all new schemes and proposals relating to industrial development in the province of Bombay, (b) all matters of policy affecting various sections of the Department of Industries, (c) all matters of public interest in connection with the Department of Industries and such other matters on which Government desire to have the opinion of the Board. The Board will constitute sub-committees for (a) marketing handloom products, (b) selection of chemistry and electrical engineering scholars and such other work as the Board may consider necessary."

Tenants To Be Masters Of Land

Explaining the importance of the Tenancy Bill to be introduced by the U. P. Government to about ten thousand peasants in Pilkayan Tahsil, Mr. Rafi Ahmad Kidwai, Revenue Minister, said that the Bill might be somewhat detrimental to the interests of landlords but it would afford much relief to tenants. One important feature of the Bill was that tenants would pay only one-fifth of their produce to (Government) while four-fifths will be theirs. The tenants would be masters of the land and have hereditary rights. Continuing the Revenue Minister said that Government propose to open an industrial bank for workers with a capital of ten lakhs and a co-operative bank with a capital of one crore of rupees which would enable tenants to obtain cash on cheap rates of interest to purchase cattle and seeds.

Bombay—Durban Flight

A non-stop solo flight from Bombay to Durban is contemplated by Mr. Mano Aryan, a young Iranian, who was till recently in the Iranian Air Force. Mr. Mano has already to his credit several cross country flights the last one being about 18 months ago when he flew from Teheran to Russia, covering the entire route in nine hours. Mr. Mano is now looking for an aeroplane suitable for his enterprise. He obtained a pilot's licence at Karachi in 1930.

Scientists' Meeting

The British Association for the Advancement of Science have for the first time, extended an invitation to the Indian Science Congress Association to send their representatives to the next annual session of the Association, to be held in Cambridge from August 17 to 24 next, under the general presidentship of Lord Raleigh. The Indian Science Congress Association, it is understood, have elected the following to represent them at the Cambridge Session:—Mr. T. S. Venkataraman, sugarcane expert of the Government of India, Dr. B. C. Guha, professor of Applied Chemistry at Calcutta University and Mr. W. D. West, Acting Director of the [illegible] India and General Secretary of the Association.

The Sporting World

By "Rambler"

Keen Natal Cup Matches

KEEN soccer matches were witnessed at Currie's Fountain on Saturday afternoon in the Natal Cup matches, two games being drawn. On the main ground, in the district final of the juvenile division, Stella and Rangers fought out a draw, neither side scoring. Daffodils and Avondale renewed their struggle in the senior section. The latter winning a hard match by two goals to one. Daffodils were the first to score through the medium of a penalty, but close to temp time Avondale equalised. In the second half Avondale, helped by a slight breeze, scored their second and winning goal. Star and Stella could not gain any advantage over one another, the final score being two-all. Star opened aggressively and harassed the Stella defence, but a sudden breakaway saw Stella open their account. Stars kept up the pressure, the Stella backs making a blunder to enable an opposing forward to level the scores. Stella were dangerous with rapid breaks and it was from one of these that they regained the lead. Star eventually equalised. The result necessitates a replay. In the junior division, Natal College avenged themselves against their rivals, winning by the only goal scored. Among the juniors, two league fixtures were played. Daffodils beating Robertsons by two goals to nil, while Warwickshire had to struggle hard to overcome All Blacks by three goals to one.

Five-A-Side Soccer

The annual five-a-side soccer tournament of the Pietermaritzburg District Indian Football Association will be held on Monday, August 1, at the Indian Sports Ground, Pietermaritzburg. The competition will be played for the late S. P. Thompson Cup (senior), the C. Naidoo Cup (junior), and for the A. V. Moodley Cup (juvenile).

Verulam Temple Football Club

A soccer match was witnessed at the Ottawa Indian Ground on Sunday, July 17, where the Verulam Temple Football Club "A" and "B" met the Nightingale Sporting Club "A" and "B" of Mayville in a friendly fixture. Both "B" teams took the field first, which resulted in favour of the visitors, by 1-0. When both "A" teams took the field, some excellent football was witnessed, these teams were evenly matched in their defences and displayed better combinations, which resulted in a draw, 1-1.

Mr. R. L. Behares, hon. secretary of the Verulam Temple Cricket Club, wishes to notify the officials and members of the club, that the annual general meeting of the above will be held on Sunday, July 31, at 2 p.m., at the Shree Gopal-lal Block Temple Hall, Verulam. All are earnestly requested to attend.

Soccer At Rhodesia

During the Rhodes and Founders holidays (July 11 and 12), a team representing Bulawayo travelled to Salisbury to play for Mr. Ashabhai inter-town trophy, as well as to complete in a friendly match with an Umtali XI. On Founders Day (Tuesday, July 12) a Bulawayo XI met an Umtali XI, at 10 a.m., at the Indian Ground, Salisbury. The match was won by Bulawayo, by a big margin of 7-2. In the afternoon at 2.30 p.m. on the Alexander Ground, Bulawayo met Salisbury. Both sides were more or less evenly matched. The play was not fast, but Bulawayo showed themselves better in defence as well as forward play. When the final whistle blew, Bulawayo came off victorious by 3-1 goals. Immediately after the match the cup was presented to the winning side by the donor, Mr. Ashabhai. Bulawayo has now won this cup for three times in succession.

Dannhauser Sports

The annual sports meeting of the Dannhauser Indian School took place at the Cambrian Hotel grounds on Wednesday, July 13. There was a large attendance of parents and others. Messrs. S. Abdul and S. C. Vawda presented the prizes. The headmaster paid tribute to the work done by the late Mr. S. C. Vawda, the school manager and thanked the members of the School Committee for providing the children with light refreshments.

Non-European Boxing

The non-European amateur boxing and wrestling tournament held at Currie's Fountain on Saturday night staged by Mr. George Mistry in aid of the R.A.F. Dependents Fund attracted a poor crowd of spectators. The programme consisted of five boxing contests and two wrestling bouts which were evenly contested. The refereeing and judging was done by Messrs. Eddie Hagan, Tommy Brough, Dynamite Pine and M. K. Tommy. Apart from paying minor expenses the net profits amounted to £4 10s. which amount has been forwarded to the President of the Natal Amateur Boxing Association, Mr. Eddie Hagan.

Boxing At City Hall

It is understood that Mr. Nat Moodley is staging a non-European professional boxing tournament in the Durban City Hall on July 30, at 7.30 p.m. Kid Khan, of Durban, and C. B. Naidoo, of Pietermaritzburg, will meet in a return contest over ten rounds. The other bouts are as follows:—10 rounds: D. Kid Ally vs. P. M. Pillay; 6 rounds: D. Burton vs. H. Slugh; 8 rounds: Cecil Jonosky (Transvaal) vs. Israel Mashabane (Bantu Social Centre). The promoter states that all the contestants are in fine trim and that the sporting public of Durban will witness a really fine show.

Cape Promoter In Durban

Mr. H. M. Harris, the well-known Cape promoter, arrived in Durban on Friday last. Mr. Harris especially came to Durban to arrange a fight between Maunie Dixon and Kid Gengan. The fight will take place in Capetown sometime in October. In Johannesburg, Mr. Harris interviewed many well-known non-European boxers, and on August, it is his intention to have a boxing contest in the City Hall, Capetown. The star bout for the evening will be between, Cecil Jonosky (Jo'burg) and Sunny Thomas (Capetown). The preliminaries are as follows:—Gorrila Thompson vs. Benny Herbert; Battling George vs. Johnny Solomon; Mentor vs. Verny Du Preez; Fred Wolfinter vs. [illegible] Slinger.

Indian Lads' Hostel

Messrs. Ganun Naidoo and S. O. Maharaj expect a big attendance at the forthcoming non-European boxing tournament in aid of Motala's Lads' Hostel and Child Welfare Fund. The tournament will be held in the Pinetown Hall on July 30. Several well-known Indian, Coloured and Native pugilists have signified their willingness to take part in the evening's contests.

Eastward Bound

Mr. R. N. Naidoo, vice-president of the Mayville District Indian Sports General Association, sailed in the *Inkonsi* for India on Wednesday, July 13. Mr. Naidoo, who is accompanied by his wife, hopes to return to the Union in four months' time.

Hill View Government-Aided Indian School Building Fund

(Continued from last week)

Tongaat: Messrs. S. T. Naidoo, £1 1s.; C. Naidoo (Strike) 10s.; P. R. Naidoo 10s.; R. Naidoo 5s.; and M. S. Naidoo 2s. 6d. Hoare Road: Messrs. R. Ramsamy 5s. 6d.; Ismail M. Dhunna 2s. 6d.; M. A. Dhunna 2s.; R. Ramkissoon 2s. and Charity 5s. Verulam: Messrs. Pather 5s.; Ottawa Trading Co. [illegible] Verulam: Messrs. [illegible] Rajcoomar 5s. 6d.; [illegible] Moodley 2s. and Balshaw [illegible]

(To be continued)

The "FRIENDS of INDIA" SERIES

Short biographical sketches of eminent men, who have laboured for the good of India.

Copious extracts from the speeches and writings of the "Friends of India" on Indian affairs are given in the sketches. Each volume has a fine frontispiece.

Lord Minto,	Lord Morley,
Rev. Dr. Miller,	Lord Macaulay,
E. S. Montagu,	Sir Pherozeshah Mehta,
Lord Ripon,	Swami Rama Tirath,
Lala Lajpat Rai,	Sir Salar Jung,
Toru Dutt,	Edmund Burke,
Sir C. Sankaran Nair,	Henry Fawcett,
Sir Henry Cotton,	Lord Hardinge,
John Bright,	Krishna Pal Pal,
Lal Mohun Ghose,	M. K. Gandhi,
Mrs. Annie Besant,	Sir Syed Ahmed Khan,
H. H. The Aga Khan,	Badruddin Tyabji,
Allan O. Hume,	W. C. Bonnerji,
A. M. Bose,	Charles Bradlaugh,
Dadabhai Naoroji,	Diwan C. Rangacharlu,
Ramakrishna Paramhansa,	Pandit Madan Mohan Malaviya,
V. P. Madhava Rao C.I.E.,	Rao Bahadur R. N. Mudholkar,
Raja Ram Mohun Roy,	Dr. Rash Behari Ghose,
Rahimtulla Mahomed Sayani,	The Rt. Hon. Syed Ameer Ali,
Dinshaw Edulji Wacha,	H. H. Shri Sayaji Rao Gaekwar
Ishwar Chander Vidyasagar	Kashinath Trimbak Telang,
V. Krishnaswami Aiyar,	Nawab Mohsin-ul-Mulk,
Babu Surendranath Banerjea.	Behramji M. Malbari.

Price: One Shilling Each

APPLY:

MANAGER, INDIAN OPINION,
PHOENIX, NATAL.

PRABUDDHA BHARATA
OR
AWAKENED INDIA

A high class English monthly conducted by the Ramakrishna Order. It is devoted to Universal Religion, Indian Culture, Education, Art and other topics of international note.

Hint year from 1937

Annual Subscriptions: Inland Rs. 3, Foreign 10 Shillings.

Teachings Of Sri Ramakrishna

An inexhaustible practical guide for those who ... Cloth Bound. Price Re. 1-12.

Altar Flowers

A booklet of choicest Sanskrit Hymns with English translation. Useful book for prayers and ... Cloth Bound. Price Re. 1-4.

The Religion & Philosophy Of The Gita

(By Swami Sharvanandaji)

... discourses brought out the inner significance of the ... contained in each chapter of the Gita showing their practical ... modern life.

Price Re. 1-12.

Message Of Our Master

... Life & Teachings of the Master.

... Price Re. 1-4.

Spiritual Talks

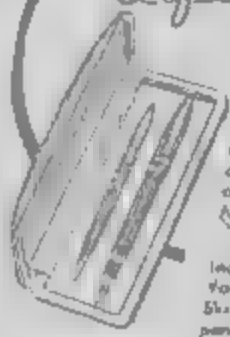
... spiritual ... by the great monk viz., Holy ... Price Re. 1-12.

Apply for a complete Catalogue:—

The Manager, ADVAITA ASHRAMA,
4, Wellington Lane, Calcutta, India.

THE WORLD'S
FINEST AND THRIFTIEST PEN

Lifetime Feathertouch

Which do you consider the better buy? One Lifetime* Sheaffer with Feathertouch Point that gives finest performance as long as you live—or a score of cheap pens that wear out and are discarded? Sheaffer alone gives a Lifetime* guarantee and is the only pen that provides All of today's modern pen features.

Streamline Balance makes writing a pleasure... One-stroke Filling Vacuum or Lever Fill... 450 % more Ink per stroke than multi-stroke pens... Air-sealed, dry-proof desk and pocket pens. Feathertouch 2 way writing... VISULATED pen — with last drop visibility and insulated for perfect flow.

Matched pen and pencil sets available. Many thrilling colour combinations. Look for the white dot — it means Lifetime satisfaction. At leading stores.

SHEAFFER'S

અમેરીકાની બનાવટની દુનીયામાં સૌથી અપકારે વખણાએલી.
છેવટની પર્યંત લેખીત ગેરન્ટી સાથે
શીફરની પેન અને પેનસીલો તેમજ પેરલ ગોલ્ડની
ખુબી પેનસીલો મળી શકશે.

સોલ એજન્ટ :

Wholesale Stockists:—

I. C. ASHABHAI & Co.,

35, Commissioner St., JOHANNESBURG.
'Phone 333716. P. O. Box 4838.

Congress Jubilee Albums

An attractive Jubilee Album containing the photos of all Congress Presidents from 1885 to ... The pictures have been done in three colours with artistic decorative borders. The best available pictures of the Congress Presidents have been chosen for the colour printing.

Price: 2s. 6d.

To Be Had From:

"INDIAN OPINION,"
Phoenix, Natal.

Are You a subscriber to 'Indian Opinion'? If not, Why not?

CHOONILALL BROS.

THE NOTED INDIAN "SARRI HOUSE IN SOUTH AFRICA."

141, GREY STREET, DURBAN.

Branches:
... Field Street And 60, West ... Street,
VERULAM.
GARAGE AND SERVICE STATION
... Mill Street And 58, West ... Street,
VERULAM

Please note:
Our Johannesburg Agent
P. RATANJEE,
60, Bree Street,
Newtown

Cable ... Chunil, Durban
Address ...
Phone ... 21005
... 21115 Box ...
Durban
Phone ... Verulam

ARRIVING BY EVERY MAIL FROM INDIA AND JAPAN

Bemaree Sarries with Bord ... and Plain Centres, Buttoan Bemaree Sarries in Several Shades
Price from 60/ 85/-, 105/- & up to £20.
Our Latest from Bemaree City
Embroidered Sarries 25/-, 35/ & upwards
Printed Various lines of Sarries from 12/6, 17/ & upwards
Embroidery Crepe-de-chene from 3/6 yd. 42 in. & 45 in width.
Latest Design Sarrie Cloth 44 in width from 1/6 yd 1/9, 2/ & up
Georette Sarries Latest Arriv... price from 25/-, 30/-, 45/- ...
Latest Blouses To Match Sarries price from 11/6, 17/6 & upwards
Zari Work Silk Sarries In All ... from ... 95/-, 125/ & upwards

THE NOTED
INDIAN SARRI HOUSE
IN SOUTH AFRICA.

SUITABLE FOR WEDDING GIFTS

Brassware Vases, Rose Bowls Jardinee, Engraved Trays and Various other Lines
At Special Reduced Prices.

Harmoniums, Tablas, Gramophone, Records & Musical instruments At Rock Bottom ... Indian ... Groceries At Wholesale Reduced Prices.

Midwest Radio & Radio Gramo from £15, £25, £35, £45 & upwards

Marble Taj Mahals from 12/6, 17/6, 2... Suitable for Xmas Presents.

Write for sample and further Particulars

ચુનીલાલ બ્રધર્સ

દક્ષિણ આફ્રિકાનું જાણીતું સાડીઓનું ગૃહ

૧૪૧ ગ્રે સ્ટ્રીટ, ડરબન.

બ્રાંચેઃ
૫૩ અને ૬૦ વીકહામ સ્ટ્રીટ
વેરૂલામ.

અમારી સાડીઓ માટેના એજન્ટ
જોહાનીસબર્ગ ખાતે
પી. પી. રતનજી,
૬૦, બ્રી સ્ટ્રીટ, ન્યુટાઉન

ગેરાજ અને સર્વીસ સ્ટેશન
૩ મિલ સ્ટ્રીટ અને ૫૩ વીકહામ સ્ટ્રીટ
વેરૂલામ.

દરેક સ્ટીમરનો સપાટ તથા ટ્રેઈનથી આવેલ છે
... ની ઝીલવાળી અને સાદી ... ની ... ની
સાડીઓ શી. ૬૦, શી. ૮૫, શી. ૧૦૫ થી લઈને ૨૦ પાઉંડ
બનારસથી ઇમ્પોર્ટ આવેલી છે.

... ની સાડીઓ શી. ૨૫ અને શી. ૩૫ થી ઉપર
... ની ભાતવાળી સાડીઓ
શી. ૧૨–૬ અને શી. ૧૭–૬ થી ઉપર.

... ... ૩–૬ ... ૪૨ ઇંચ અને ૪૫ ઇંચ પહો.
... ... ૬૫, ૮૪ ઇંચ પહોળા ... શી. ...
શી. ૧– ... શી. ૨–૦ અને તેથી ઉપર.
... ... શી. ૪૬, શી. ૩૬,
શી. ૪૫ અને તેથી ઉપર

... ... શી. ૧૨–૬, શી. ૧૭–૬ ...
તથા ઉપર.
... ... શી. ૫૫, શી. ૪૫,
શી. ૧૨૫ અને તેથી ઉપર.
... ...
ગારમોનીયમ, તબલા માર્કોફોન, રેકર્ડો અને બીજા પાઠ ...
ઓછામાં ઓછા ભાવે.
... ...
દરેક જાતનું ગ્રોસરી. મોસરા પહાડેલા ઉપલબ્ધિ ભાવે
... ...
મીડવેસ્ટ રેડીયો અને રેડીયો ગ્રામ્સ
... ...
... ... ૧૫, ૨૫, ૩૫, ૪૫ ... અને તેથી ઉપર
... ...
ક્રીસ્ટમસના પ્રેઝન્ટને લાયક ... ...
... શી. ૧૨–૬, શી. ૧૭–૬, શી. ૨૭–૬, શી. ૪૫.

ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન.

અહિંસા સોસાઈટીના દરબે
સત્ય પ્રકાશના પ્રસારાર્થ.

પુસ્તક ૩૬ મું. ફીનીક્સ, શુક્રવાર, તારીખ ૨૨ જુલાઈ ૧૯૩૮ અંક—૨૮.

"ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન"

શુક્રવાર, તા. ૨૨ જુલાઈ ૧૯૩૮.

બ્રીટનનો ક્ષીણ થતો પ્રભાવ

બ્રીટીશ રાજદ્વારીઓએ પોતાના ભાષણમાં ચુંકવાનું હજુ બંધ નથી કર્યું. રામાયણના રાવણનું એ સ્મરણ કરાવે છે, કે જેણે પોતે શ્રી. રામચંદ્રજીથી ડાર થવાની અણીપર હોવા છતાં પોતાના અતુલ બળને વિશેના બડાશમાં ચુંકવાનું નહિજ છોડયું. વડા પ્રધાન મી. નેવીલ ચેમ્બરલેને બીજા દિવસ ઉપર જગતની પરિસ્થિતિ વિશે કંઈ મુસ્તા કરતાં જણાવ્યું હતું કે "મને દૃઢ વિશ્વાસ છે કે બ્રીટન બીજાઓને માટે તેમજ પોતાને માટે જગતના કોઈ પણ અન્ય દેશના કરતાં વિશેષ પ્રભાવ પાડી શકે છે. તેનું કારણ એ છે કે એક દેશ તરીકે આપણી નીતી કેવળ આપમતલબી નથી પરંતુ તેનું મુળ એવી બાબતોની અંદર રહેલું છે કે મનુષ્ય જાતીને માટે સુખ, શાંતિ, સલિલસલામતિ અને કાયમપણાનો આધાર માત્ર કાયદો અને વ્યવસ્થા, નહિકે વિવેક અને સુજનિષ્ઠાપરજ રહેલો છે."

અમે ધ્રુજીઓ છીએ કે બ્રીટનના ચોક્કસ સીધી મોટા અંગ તરીકે અને જેને ચુસીને બ્રીટન આજે શક્તિ ધરાવી રહ્યું છે અને પોતાનો મહાન પ્રભાવ પાડી રહ્યું છે તે તરીકે અમે ગી. ચેમ્બરલેને દર્શાવેલી આ ઉત્કૃષ્ટ લાગણીઓને વધાવી લઈ શકીએ પરંતુ અમે તો તેને હકીકજ કાઢી શકીએ છીએ. ઇતિહાસ નાં મહાન વિશ્વવિગ્રહ પ્રસંગે પણ એવીજ લાગણીઓ દર્શાવવા માં આવી હતી અને સઘળી બ્રીટીશ રહેવતોને એવું ઠસાવી દેવામાં આવ્યું હતું કે બ્રીટીશ રાજદ્વારીઓએ સત્યનિષ્ઠાથીજ એ લાગણીઓ દર્શાવી હતી, અને એક પવિત્ર યુદ્ધ ખાતર પોતાના દોદીનું છેલ્લું ટીપું અર્પી દેવાને સૌ સજ્જ થઈ ગયા હતા. પરંતુ ખાર બાદ તેઓ ન ભૂલી શકાય તેવો પાઠ શીખ્યા છે અને હવે તેઓ છેતરાય તેમ નથી.

અમારા આ શબ્દોમાં સત્ય પ્રત્યેની બેવફાઈની ગંધ રહેલી જણાશે પરંતુ પ્રીતી ન હોવા છતાં તેનો દેખાવ કરવો એ દંભજ ગણાય. આજે હીંદુસ્તાનમાં કે હીંદુસ્તાનની બહાર કોઈ પણ હીંદી બાબે બ્રીટીશ રહેવત છે તેવી સુખી નથી. હીંદુસ્તાનને કેટલાંક પ્રાંતોમાં પ્રાંતીય સ્વરાજ્ય આપવામાં આવ્યું છે, તે અર્ધ વગરનું છે. જ્યાં સુધી સંપુર્ણ અને આમનિમંત્રિત સત્તાઓ આપવામાં ન આવે ત્યાં સુધી તેઓ કશી પ્રગતિ કરી શકે તેમ નથી, અને એ સત્તા નહિ આપવાના હેતુઓ શું છે? શું પરોપકારી હેતુઓ છે? શું હીંદની પ્રજાના લાભોનું રક્ષણ કરવાની ઉદાર લાગણીથી પ્રેરાઈને તે નથી આપવા માં આવી? તેવાં તો કયા ચિન્હ જોવામાં નથી આવતા. જો એ સત્તા અપાય તો બ્રીટનના હીંદને વધુ ચુરાવાના દ્વારો બંધ થઈ જાય એ બાબથી અને એ કરવું આજે બ્રીટનને પરવડે તેમ નથી તેથી એ સત્તાઓ નથી અપાઈ. બ્રીટીશ આગલ હેઠળ હીંદુસ્તાન સહિત પરદેશીઓને માટે ધામો નાખવાની એક બૂરી ઘઈ પડયું છે, અને તેનું કારણ ઓજ છે કે બ્રીટનને ઠેકાની સામે કડકાશ કરવી પરવડે તેમ નથી તેમ છતા જ્યારે પરદેશમાં વસી રહેલી બ્રીટીશ હીંદી રહેવતોના તરફ ગેરવર્તણુક બતાવાય છે ત્યારે તેની સામે બ્રીટનથી કશું પગલાં ઉઠાવી શકાતું નથી. બહારે આપણે સાંભળીએ છીએ કે ખુદ ઇંગ્લેંડમાંજ બ્રીટીશ હીંદીને બાદલે જો કોઈ અન્ય રહેવત હોય તો તેનાથી પોતાની મુશ્કેલીઓ લાગતા વળગતા મહા કમીશનરોની ઓફીસમાં અરજી કરવાથી સત્વર દુર કરાવી શકાય છે, પરંતુ બ્રીટીશ હીંદીથી તેમ થઈ શકતું નથી. દાખલા તરીકે જો કોઈ હીંદી બ્રીટીશ રહેવત હોવાને બાદલે દક્ષિણ આફ્રિકાના યુનીયનની રહેવત હોય તો યુનીયનના વડા કમીશનરની ઓફીસેથી તે લેવાતી સાહેતો મેળવી શકે છે પરંતુ બ્રીટીશ હીંદી તરીકે હીંદના વડા કમીશનરની ઓફીસે તેને કાંઈ નથી મળી શકતી. આ પ્રમાણે જ્યારે આપણા ઘરમાં આપણને જ્ઞાત પડતી હોય ત્યારે બહાર પડે તેમાં શી નવાઈ!

બ્રીટનમાં "સદસદ્ વિવેક" અને "સુજનિષ્ઠા" ની મી. ચેમ્બરલેને કરેલી મોટી વાતોને ફીકી અમારે ઉપલી ટીકા કરવાની જરૂર પડી છે. અમે આજ ઓટલીજ આશા રાખીએ છીએ કે એ મોટી વાતો ની પાછળ કંઈક સુજનિષ્ઠા સમાયેલી હોય.

દક્ષિણ આફ્રિકામાં આપણે હીંદી પ્રશ્નને વિશે રહેલી ખાટી દ્રષ્ટિની વાતો કરીએ છીએ. હકીકતમાં ખાટી દ્રષ્ટિ રહેલીજ છે અને અમે દાખલો છીએ કે આપણા કેટલાક બાઇઓ જેઓ હીંદીઓએ નેટીવો સાથે ભળી જવાની અને હીંદીઓ તો હવે મલાય અથવા રંગવણો થઈ ગયા છે એવી, તેમાં કેમ ગર્વ હોવા જેવું ન હોય, તેવી રીત જે બીનજવાબદારીથી વાતો કરી રહ્યા છે તે કરતાં અટકે. જો આ સ્થિતિને તેઓ ગર્વ હોવા જેવીજ સમજતા હોય અને હીંદના વતનીઓ તરીકે નહિ પરંતુ રંગવણો તરીકે પોતાના હકોનો દાવો કરવા તૈયાર હોય તો હીંદુસ્તાનનો તેઓને માટે કશો અર્થ રહેતો જ નથી. હીંદુસ્તાન વસ્તવિક રીતે તેઓનો ત્યાગ કરી શકશે અને ઓજર્વરજનરલ તેઓના પ્રતિનિધિ નહિ ગણાય.

દક્ષિણ આફ્રિકાને પોતાની સ્વતંત્રતા મુબારક છે. પરંતુ આ દેશને ગોરાનો દેશ બનાવવાની તેની વાતો ગર્હણિય છે અને ઇતિહાસ આપણને શીખવે છે કે ગર્વનું પરિણામ વિનાશજ આવે છે. દક્ષિણ આફ્રિકાએ સમજવું જોઇએ કે હીંદી પ્રશ્નને ખાટી દ્રષ્ટિથી વિચારવાનો છે. એ વિશાળ દ્રષ્ટિથી તેણે તેને વિચારવો જોઇએ અને

નહિ કે સંકુચિતપણે. ઓરેન્જ-ગવર્નરે ફ્રેસ્ટ સ્ટેઇનમાં ભાષણ કરતાં વાજબીજ કહ્યું હતું કે: "આપણે બોઅર બિનલડાઓ ભરેલાં જંગલમાં મરેલા છીએ અને આપો ઉગતો દેશ, કે જેની પાછળ ગૌરવ ભવિષ્ય રહેલું છે. તેમાં આપણે બોઅભાષા પોષવા પરવડે તેમ નથી." તેમણે વધુમાં કહ્યું હતું કે, "આ પ્રશ્નની ચાવી આપણ તરફ હું બાસ ભાર મુકવા ઇચ્છું છું. આ પ્રશ્ન સમસ્ત બ્રીટીશ સામ્રાજ્યનો છે. હું આશું છું કે હિંદુસ્તાન તેમાં કેટલો ઉંડો રસ લઈ રહ્યું છે. તેનું કારણ બોજ છે કે સમસ્ત હિંદી પ્રજાની પ્રતિષ્ઠાનો તેમાં પ્રશ્ન રહેલો છે."

બ્રીટીશ અમલ હેઠળના હીંદુસ્તાનની કદાચ કશી ગણતી નહિ હોય પરંતુ આજે દક્ષિણ આફ્રિકા છે તેવાં સ્વતંત્ર હીંદુસ્તાનની ગણતી તો કરવીજ પડશે અને તે વખતે કરોડોની વસતી વાળા એ મહાન સ્વતંત્ર દેશને પોતાની વિરૂદ્ધ કરી દેવામાં દક્ષિણ આફ્રિકાની બોઅ મહાન ભૂલ ગણાશે. દક્ષિણ આફ્રિકાની હીંદી કોમ બાબીઓથી ભરેલી હશે પરંતુ કોઇ પણ કોમ બાબીઓના વગરની નથી. તેથી દક્ષિણ આફ્રિકાની ફરજ છે કે તેણે હીંદી પ્રશ્નનો બહોળાપી દ્રષ્ટિબીજ વિચાર કરવો જોઇએ અને જે દ્રષ્ટિબીજ તેનું સમાધાન લાવવાનાં પગલાં લેવાં જોઇએ.

હિંદીઓ અને મતાધિકાર

હીંદીઓને પાર્લામેન્ટમાં પ્રતિનિધિત્વ આપવાના સરકારના ઇરાદા વિશે ગયે અઠવાડીએ જે અહેવાલ કેલાઇ હતી તેના જોબમમાં હવે મુકરી પ્રધાન તરફથી જોબ્જીઓ ખુલાસો આવ્યો છે. કેપટાઉનમાં બોઅ મુલાકાતમાં શ્રી. સ્મટસે જણાવ્યું હતું કે દક્ષિણ આફ્રિકા ની હીંદી કોમને પાર્લામેન્ટમાં કોઇ પણ પ્રતિનિધિત્વ આપવાનો સરકારનો ઇરાદો છે એ વિશે મને કશી ખબર નથી.

બીજા બોઅ કોંગ્રેસના નેતા શું કહે છે

મતાધિકાર પર કોંગ્રેસના નેતાઓએ દર્શાવેલા મત સામે ગયે અઠવાડીએ પ્રસીદ્ધ કરી અમે હતા. સાહિત્ય આફ્રિકન ખ્રિસ્તિઅન કોંગ્રેસના નેતા. સેક્રેટરી શ્રી. બોસ આર. સાયકે એ બાબતમાં નાચેનો મત દર્શાવે છે:

"મારો મત એ છે કે નાટાલમા પાર્લામેન્ટરી ફ્રેંચાઇઝના સંબંધમાં હીંદીઓને માટે સમણા કરવામાં બધે નથી થયા. અને તેઓ ગવરનર-જનરલને એકઝેમ્પશનને માટે અરજ કરી શકે છે. હીંદીઓને મતાધિકાર આપવાને કોઇ પણ કારણે આપવાની હું જરૂર જોતો નથી. બધો, કારણમાં તેને માટે ઘણા અભાવની છે. વધુમાં હીંદીઓને મતાધિકાર જોવી રીતે આપી શકાય છે કે જેવી કોઇ પણ મતદારીમાં તેઓ પુરોપીયન બહુમતિને કરતાં નહિ પહોંચાડી શકે."

આગારે સર્વોદ જણાવ્યું હોબ્બો કે આપે શ્રી. નાયકુના મતને બરાબર નથી વાંચ્યો. કેમકે તો તેમની સુચના આગામમાં બાબત તો તેનું પરિણામ તો આવે - બિકાન અને ઇન્દના ના ચોરસ્યુપર હીંદી કોમમાં બોઅ સુધી બાલ બહ ઘરવટનારો પર્વ હોબ્બો બાબ. બે દિવસો દૂર નથી રહ્યા કે બમારે બોબો કર્ય પોતાનાથી બોબા આગમણાબોબાપર સત્તા ચલાવે શકે જો હીંદીઓને મતાધિકાર બીબપ્રક બબાવાબોજ દોય તો તે પુરોપીયનો સાથે સમાનતાના ધોરણે જ આપવો જોબ્બો. અમે બધા આગારીબોના આંકમાં બેવુ સુચવી બબા હતા કે દહકર ૧ પર્યેસાં જે સામાન્ય બોરણ પુરોપીયનોને માટે પાડવામાં આવ્યું હતુ તે, એટલે ૭ પા ૬૦ સુધીનું બાબિક આવે બરનો હોય બથવા પા. ૧૦ સુધીના કીમતની મીલ્કત પરાબ હોય તે મતાધિકાર પરવાની શકે, જો હીંદીઓને બાજ્ય બાડી શકાય. બે સુચના કરતા બાકારી મતની પારજા તો બે હતીજ. પબના જવા દરજ્જાના બિબાણીનો કેવાદો હિંદીઓને બા માત્ર પાકવાના ન્યાયને બાજ્ય બાવે બાજકાલના બોવસ્થા ધોરણ રાબબાનો પબ જરૂર નહિ રહે. પરંતુ અમે હરીબી બાર પુર્વક જણાવ્યા પ્રમાણે છીએ - હજુ તો બાજે હીંદીઓ- રુદ્રબાન પ્રોગ્ય બનવા નરીબના પ્રાબમીક હક્કો પબ નથી બપાવા બારે મતાધિકારના પ્રશ્નને ઉતરતી બની બરાબર બાપવાની બાવશ્યકતાજ નથી. યુરોપીયનોના સબાગ ધોરણે હીંદીઓ તો વિના સંકોચે મેળાનો પબબ બાપે એ સાથી તેને બાટે બોબા વધારો બાપણે જરૂર ધીરજ રાબી રાબવેજ છીએ.

નામજુર થએલું હિંદીનું ફ્રાયસેન્સ

લેડીસ્મીથમાં રહેલ મરગીબાન -ટ્રોફને મારે મી. બાનમદ મીરાલે બોઅ બનરલ હીલટના બા સેન્સની બરજી કરી હતી જે ફ્રાયસેન્સીસ બોબરે નામંજુર કરી હતી. તેના સામે હાઇન કાઉન્સીલને બપીલ કરવામા આવતાં કાઉન્સીલ ફ્રાયસેન્સીંગ બપીલ બોર્ડ તરીકે બપીલ રદ કરી ફ્રાયસેન્સીંગ બોથોરીટરના ચુકાદા ને મંજુર રાખ્યો હતો. લડીસ્મીથની યુરોપીયન વેપ્બર બોર બગરો હીંદીની બરજી સામે વિરોધ બા હતા.

દેરાની બીમારી

દેરાની બીમારીને બરીબુગે નાટાલમા લેખ્યા બંધ દેરાને મારી નાંબવામાં બાવે છે. મી. કો. રીડલ્સડલ નામના યુરપ દાક્તર જે દરબનમાં નં ૨૬ મેકેન્ઝટર રોડ ઉપર રહે છે, તેબું બોઇ છાપાના પ્રતીનીધીને જણાવ્યું છે કે ગોબા અને પગની બીમારી બોલચાલ દેરાને મારી નાંબવાની બીલકુલ જરૂર નથી. મી. રીડલ્સડેલે બોઇ પણ ગામ દેરાને બોબાજ પાણી વપરાત બાજમાબી પણ અને બોબાની બીમારીબાબા પણ દેરાને સારા કર્યા છે. બીબાર દોરેલા પણ ઉપર દબા બાવકારમાં બાવે છે, - દેરાને બોતાની ગુજારી સારી બાય છે અને ચોક્ક વખતમાં બોઇ પણ બન્ને સારા બાય છે - મી. રીડલ્સડેલે જુલાઇના કર્યો કહ્યા કે બ્યવસાજ બોઇએ. સાદો છે કે લાંદરમાં મુકવામાં બાવે તો બનબરના દાક્તરોએ મી. રીડલ્સડેલને કસીજ કરે બોતાનો બ્યવસાજ બોને બીજાને જણાવવા નથી બાવતા પણ હાલ નાટાલમા સંખ્યાબંધ દેરો બબમાં બાવી પડવાથી, બીમારીબાના બાગેજ મા જન્ય દેરો ઉપર બોતાનો ઉપાય બાજમાવવા વિચાર કરે છે બાર વરસથી બાર હજારો દેરાની રોજ બૈરે કસ્સ મધ રહી છે ત્યારે મી. રીડલ્સડેલ - તેમને બખાવવાનો બ્યવસાજ બધો છે તે બોતાનો ઇબાજ કોઈ જાપી ભય તેટલા બાતર તેને મુકવાની બેસી રહ્યા છે એ બમાનુબીબ્યાની હદ નહિ તો બીજું શું! બમે બાશા રાખીએ છીએ કે મી. રીડલ્સડેલ હજુ પબ જાગશે બને બીમારા ગરીબ મૂગા દેરાની પની કરુણ બરકારશે.

બ્રીટીશ સામ્રાજ્યની મરતી જતી વસતીની ચિંતા

ડબ્લુ બોઅ કેપનશાયરને બ્રીટીશ સામ્રાજ્ય ની ગોરી વસતી પરી જવાની બીક લાગી ગઇ છે. મી.ન બાને દિવાને બાસ્તામાં જો પરની ચર્ચાના જવાબના તેબણે જણાવ્યું હતું - બ્રીટીશ સામ્રાજ્યની ગોરી વસતી બબબાસ ૭,૦૦,૦૦,૦૦૦ની - જેબાથી ૪,૬૦,૦૦,૦૦૦ બ્રીટનમાં જન્મ પણ છે પુનાબરેક ની સરકામાં વસતી વધવાનું પ્રમાણ બહુજ બબ - અને જો હાલની જે વસબ્ય ચાલુ રહેશે તો બોકજ પબે મા ને રિયર ૪૦ જણે અને પછી પ્રગપણે પડતી જશે. ૧૯૨૬ ના પુનાબરેક સેન્સસમાંથી - ૫, ૦૦ બ્રીટીશરો સ્વરાજોમાં બાવ્યા ગબા બાજે ૦૦૦ દરમ્બ બાવ્યા. ગત વર્ષમાં પુનાબરેક કોંગ્રામ્સમાંથી ૨૦,૦૦૦ બોબ પરદેશ ગબા અને ૨૪૦૦૦ બાવ્યા બબ બોબ્બર રિયલિ બબ્યુમ બાજે જગતના પબ્યા બાબો માં બાપણનું બ્રીટનમાંના કુલવતી છબબા બાપ પાવા બાવે - અને બાપણે જન્મ-દા બરતીનેજ મોટા ભાગ પબ્યારી રજા છીએ બાને બીજાઓને તેનો ઉપયોગ કરવા દેવા નથી તેમ બાને ઉપ-યોગ કરતા કે કરી શકતા નથી એમ કહેવામા છે. નિષ્બાતોના કહેવા મુજબ બ્રીટીશ વસતીનુ જન્મ પ્રમાણ બબતરે ૧૯૨૫ દરમ્બ ૧૬ લાખનું પુનાબરેક કોંગ્રામ્સનુ જન્મ પ્રમાણ બાજે બબતરે ૧૫ દરમ્બી રહેજ રબાયે છે. ઓસ્ટ્રેલીબાનું બબતરે ૨૫ દરમ્બ, ન્યુઝીલેન્ડનું ૨૬ દરમ્બ અને કેનેડાનું ૨૦ દરમ્બ છે. પરંતુ બબિ નીબા મોટું પ્રમાણ વસતીના ઓકજ વર્ગમાં બબોદિત બબ્યું છે. દક્ષિણ બાફ્રિકાનું બબતરે ૨૪ દરમ્બ છે બને બે પોતાની વસતીમાં બબ્યારથી વધારો કર્યા કરી. જો બાપણે બાપણા બા સામ્રાજ્યની વસતી વધારીએ બાને દૂર બરસામા સ્વરાજના વધિ બનાવી દઇએ તો બીજાઓ બેન વસાવી દેશે."

ઇસ્ટ લંડનમાં એજન્ટ-જનરલ

હિંદના એજન્ટ-જનરલ મા. મી. રામરામ અને મીસીસ રામરાવ કેપટાઉન જતાં જુલાઇ તા. ૧૫ મીએ ઇસ્ટ લંડન ઉતર્યા હતાં ત્યાં તેમનો યુરોપીયન તેમજ હિંદી કોમે તરફથી જબ્બર સત્કાર થયો હતો.

મેયર તરફથી જનોના માનમાં મેળાવડો થયો હતો અને ત્યારે રેાજરી કલબ તરફથી સંચમાં તેમણે ભાષણ કર્યું હતું. મેયરના મેળાવડામાં મી. વાસુજી, જે ઇસ્ટ લંડનમાં કોંગ્રેસનું પ્રતિનિધિત્વ ધરાવે છે, તેમણે મેયર અને સીટી કાઉંસીલ દંડિા કોમ તરફ હમેશાં ન્યાય અને અદલબદલથી વર્તતા આવ્યા છે તે બદલ તેમનો આભાર માન્યો હતો. વળી ઇન્ડો-યુરોપીયન એસોસીએશન, જેના પ્રમુખ મીસીસ ક્રુસબેઝ છે, તેના યુરોપીયન સભ્યોની સેવાઓની નોંધ કરતાં જણાવ્યું કે તેઓ દંડિી બીજો અને બાજાના હિતમાં ઘણો સમય આપી રહ્યાં છે. "અમે આપણા યુરોપીયન કોમના આભારી છીએ અને જણાવવાને ખુશી છીએ કે આ શહેરના દંડિીઓને કોઇ પણ જાતની ફરિયાદ નથી. અમે અહિં પચાજ સુખી છીએ."

એજન્ટ-જનરલે ઇસ્ટ લંડનમાં દંડિી તેમજ યુરોપીયન કોમો વચ્ચે મીત્રભાવ જળવી રહ્યો છે એ જાણી પણો આનંદ દર્શાવ્યો હતો, અને આશા દર્શાવી હતી કે તે મીત્રભાવ માત્ર દંડિી કોમનાજ નહિ પરંતુ યુનીયનના સાહોને ખાતર પણ વધારે સુધી ચાલુ રહેશે કેમકે બન્ને કોમો વચ્ચેના ધરા ઐક્યમાંજ આ દેશનું ખરું હિત સમાયેલું છે.

"હું નથી જાણતો કે આપણા આગળના શું સંજોગો હશે પરંતુ વિદાયગીરી જરૂરનાં એક જગા ના આપણે રહીએ છીએ અને પ્યારા કરીને મહાન વ્યક્તિત્વ વાળા આપણા એક ઉગતા દેશમાં આ પ્રસંગે જોઇએલો સત્કાર આપણે માટે હિતકર નીવડે."

"ગોરી ચુંટણી વખતે જેવું કહેવાયું હતું (આપણા ૧૦ ૧૫ વર્ષ દરમીયાન સીસાયટીએ પ્રશ્ન દક્ષિણ આફ્રિકાના પ્રદેશોમાં સૌથી આગળનું સ્થાન ધરાવશે.

"હું તમને આ દેશમાં વસી રહેલી નાની દંડિી કોમના હંતવ્યસ્થ પિકો ગોખલે સ્મરણ કરાવવા ઇચ્છું છું

"અગે આ દેશમાં ૮૦ વર્ષ પર આવ્યા. નાતાલની સરકારે જો પ્રાંતનો બાદશો ઉદ્યોગ, કે જે મજુરોના અભાવે ભાંગવા પડી જાવવાની આણી ઉપર હતા, તેને ટકાવી રાખવાને દંડિ સરકારને દંડિમાંથી મજુરો મોકલી આપવાની જોગવાઇ કરી. દંડિ સરકારે પચાજ સૈકાઓથી એ માગણી ફિજારી અને દંડિયો દક્ષિણ આફ્રિકા જતા ગરીબ દંડિા મજુરોને તરેહ તરેહના વચનો અપાયાં.

"તેઓ આ દેશમાં થોડા વર્ષને માટે આવ્યા અને તેઓનો કન્ટ્રાક્ટ પુરો થતા આપતાં પુરોપીયનોએ તેઓને જમીન આપવાની લાલચ આપી તેઓને પાછા ચાલ્યા જતા અટકાવ્યા મોટો વખત દંડિથી નવા મજુરો આવતા અટકી ગયા ખાંડના ઉદ્યોગને વળી પાછી મજુરોની અછત પડતી જણાઇ. અને દંડિ સરકારને વધુ મજુરો મોકલવાની ફરી માગણી થઇ

"આ સંજોગોમાં દંડિીઓ આ દેશના આભાર તેઓ તમારો આભાર્યથીજ માત્ર નહિ પરંતુ તમારી બાજુ ખાતરથી આવ્યા અને આજે નાતાલમાં તેમજ આ પ્રાંતમાં પણ જે મોટા ઉદ્યોગો ખીલવામાં આવે છે તેઓ, કે જેમાં પડી જાયલાના અલ્પ ઉપર હતો અને જે આજે સોનાના ઉદ્યોગ સિવાય દક્ષિણ આફ્રિકાને, મુખ્ય અને ધીકતો ઉદ્યોગ ગણ પોકો છે, તેને અવાવવાને આતર આંબેલા દંડિઓના સંતાનો છે.

"જોકે જે વસ્તુ બાકી રહતા જણાય છે કે દંડિ કોમ કેમ આ દેશમાં નવો ધંધો શોધવા નહોતા આવ્યા. તેઓ તમારા આમંત્રણથી આવ્યા હતા અને આ પ્રશ્નનું સમાધાન આપવાની જવાબદારી યુરોપીયનોની છે કે જેમણે તેઓને બોલાવ્યા હતા.

રાજકીય બાબતો

"આ પ્રશ્નની રાજકીય બાબતો ઉપર હું ખાસ ભાર મુકવા ઇચ્છું છું. આ પ્રશ્ન આપણી બ્રીટીશ સામ્રાજ્યની વીશ્વ પ્રસરાવેલી પ્રજા છે. દંડિસ્તાન આ પ્રજાનો ઉદ્ભવ સ્થાન હોવું એ કોમને આપી દંડિ પ્રજાની પ્રતિષ્ઠાનો સવાલ રહ્યો છે.

"જે દંડિઓને આપણે પસંદ આપવા દેવાયા જ દંડિસ્તાનથી આ દેશમાં આવવા દેવામાં આવ્યા હતા. મી જોસેફ ચેમ્બરલેન અને બીજાઓએ જો કામને આ દેશમાં પ્રસરતા સાધવા બ્રીટીશ વસ્તીઓને સંપૂર્ણ નાગરીકત્વના હકો આપવાનું વચન આપ્યું હતું."

"અંતમાં મા રાવે મેયર અને સીટી કાઉંસીલરો ઇસ્ટ લંડનની દંડિી કોમના સેવા ભાવિના જે લેટરહેડ રંગ હમેશાં મેળા રહેશે અને યુરોપીયનો અને દંડિઓ વચ્ચે મીત્રભાવ ઠકારી રાખી દક્ષિણ આફ્રિકાના સામ્ય પ્રજાને ઘણાશે એવી આશા દર્શાવી હતી.

મીસીસ રામરાવે દંડિ સેવકરીઓને માટે કેળવણીની સગવડો વધારવાની જરૂર તરફ ધ્યાન ખેંચ્યું હતું અને કન્યા યુરોપીયન ગ્રેજ્યુએટનાં દંડિઓ અને યુરોપીયનોમાં વધે મધી ઉત્સાહપૂર્વ કામ કરી રહ્યા હતા તેને માટે આનંદ દર્શાવ્યો હતો અને તેવાજ ઉત્સાહપૂર્વ કામ ચાલુ રાખવા ગ્રેજ્યુ આશા દર્શાવી હતી

ઇસ્ટ લંડન દંડિ સોસાયટી

મી. અને મીસીસ રામરાવે ઇસ્ટ લંડનની દીવેલી મુલાકાત વખતે ઇસ્ટ લંડન દંડિ સોસાયટીએ પણ તેઓનો ગાબ્ય સત્કાર કર્યો હતો. મંડપનો હોલ પ્રસંગને માટે ખાસ શણગારવામાં આવ્યો હતો અને યુરોપીયનો તેમજ અન્ય દંડિઓને આમંત્રણો આપવામાં આવ્યાં હતાં. સોસાયટીના પ્રમુખ શ્રી. જેરામભાઇ ખેરશંકર ગુજરાતીમાં ચોકા શબ્દો બોલ્યા બાદ તેમનું બાકીનું અંગ્રેજીમાં ગાંધીજી વાંચી સંભળાવ્યું હતું. ડેપ્યુટી મેયર અને મા રામરાવને પ્રમુખ તરફથી પુષ્પહાર પહેરાવવામાં આવ્યા હતા અને કુમારી ઝકરગિબ્બિ જેન તરફથી મીસીસ રામરાવને કુલનો નોરો આપવામાં આવ્યો હતો. મી. અને મીસીસ રામરાવે આભાર માનતાં ઇસ્ટ લંડન દંડિ સોસાયટીના સેવા કાર્યની નોંધ કરી હતી અને દંડિઓએ સંપથી રહેવાના બોધવચનો કહ્યાં હતાં.

—o—

ગાંધી ભારત વિદ્યાલય

જોહાનીસબર્ગનાં ગાંધી ભારત વિદ્યાલયના ૨૩ વિદ્યાર્થીઓ અને વિદ્યાર્થીનીઓને લઇને તેમના આચાર્ય ભાઇશ્રી અને અન્ય કમીસેરો ડરબનની મુલાકાતે ગયા શુક્રવારે આવ્યા છે. ડરબનમાં તેઓ સુરત દંડિ એસોસીએશનના હોલમાં ઉતારો છે અને ત્યાં રહ્યાદરે તેઓનો સત્કાર કરવા સુરત દંડિ એસોસીએશનની મીટીંગ ગયા હતી. વિદ્યાર્થીઓએ કરેલી પ્રગતિના રેકર્ડાંક બતાવ્યા. આ સંસ્થામાં આવ્યા બાદ જે જોષ જાજર થએલા હોકોને પણોજ ફાયદો થયો હતો. ડરબનમાં જો વિદ્યાર્થીઓને રાખવા સારૂ સ્થળે બાબતમાં ગાંધી રહ્યાં છે અને બુદ્ધા બુદ્ધા બાબતો તરફથી રાજના ઉત્તેજનો અભાવ છે. ત્યારે ખુબ્યારે સાંજે બાળકો અને બાળકીઓને ફીનીક્સ મકાનમાં ગાંધીજીનું રમાના બતાવવા લાવવામાં આવ્યા હતા ત્યારે તેઓનો સુધ્ધ અને મીઠા મેવાથી સત્કાર કરવામાં આવ્યો હતો અને પ્રેસ ફીગેરે બતાવવામાં આવ્યાં હતાં. આપતા સાંજવારે તેઓ જોહાનીસબર્ગ પાછા ફરશે.

ફીનીક્સની ઉપરથી મુલાકાતના પ્રસંગને માટે ડરબનના શ્રી. જોસ જોચ. ઇસાબજે બે ફોર્ડ મેન્ડરીનના ગાડ આપ્યા હતા જેને માટે અમો તેમના આભારી છીએ.

જોહાનીસબર્ગના મા ઉદ્યોગાબ છીબાભાઇએ ફીનીક્સ મોકલવાને માટે ૧૭૫૦ મેટ આપેલી છે જે સાભાર સ્વિકારીએ છીએ.

કોમી ઐક્યના પ્રશ્નપર મસલતો

ગાંધીજી અને મી. જીન્હા વચ્ચે પત્રવ્યવહાર

હિંદુસ્તાનમાં કોમી ઐક્યના પ્રશ્નપર હમણાં મુદ્દતપર થએલી મસલતોના સંબંધમાં મહાત્મા ગાંધીજી અને મી. જેમ. એ જીન્હા વચ્ચે થએલા પત્રવ્યવહાર દૈનિક વર્તમાનપત્રો મારફતે જાહેરીએ છીએ હિંદુસ્તાનના રાજકીય મુદ્દામાં આ પ્રશ્ન અત્યંત અગત્યનો ભાગ ભજવી રહ્યો છે અને તે કારણથી તેને અહીં અગત્યનું સ્થાન આપવાનું અમે ઉચિત ધાર્યું છે.

મુંબાઇ ખાતે તા. ૧૫ મીની રાત્રિએ જણાવે છે: ઑલ-ઇન્ડિયા મુસલીમ લીગના પ્રમુખ મી. મહમદ અલી જીન્હાએ મહાત્મા ગાંધીજી અને પોતાની વચ્ચે અને પંડિત જવાહરલાલ નેહરૂ અને પોતાની વચ્ચે થએલો પત્રવ્યવહાર પ્રસીદ્ધ કર્યો છે. મી. જીન્હા એમ માનીને જણાવે છે કે પંડિત જવાહરલાલ નેહરૂ અને પોતાની વચ્ચે થએલો પત્રવ્યવહાર અમુક વર્તમાનપત્રોમાં પ્રસિદ્ધ થયા બાદ તેમણે તા. ૬૪ મીએ મહાત્મા ગાંધીજીને નીચે મુજબ તાર કર્યો હતો:

"જવાહરલાલ અને મારી વચ્ચેનો પત્રવ્યવહાર પ્રસિદ્ધ થયો એ વિશ્વાસઘાત થયો છે. મેસ્રેસ મંડળમાંથી તો બહાર પડેલા દેશના એમ માને છે. હવે મારે તમારી સાથેનો સંપૂર્ણ પત્રવ્યવહાર પણ પ્રસિદ્ધ કરવો પડશે. આશા રાખું છું કે તમે સંમત થશો.—જીન્હા."

મી. જીન્હાને મહાત્મા ગાંધીજી તરફથી તા. ૧૬ મીએ નીચેનો જવાબ મળ્યો.

"ખરેજ પ્રસિદ્ધિ થવા સત્તાઓ થઇ છે. પરંતુ તમે આપણી વચ્ચેનો પત્રવ્યવહાર ખુશીથી પ્રસિદ્ધ કરી શકો છો.—ગાંધી."

મહાત્મા ગાંધીજીએ રેંગાંક તારથી તા. ૧૬ ઓકટોબર ૧૯૩૭ ના મી જીન્હાને નીચે મુજબ પત્ર લખ્યો હતો.

પ્રિય મિત્ર,

તમારાં લખાણોનું આપણ કે બ્યાન પ્રસિદ્ધ થયો, અને મારાં વક્તવ્ય વિશેની તમારી ગેરસમજુતીથી મને ઊંડું દરદ થયું. મારો પત્ર, તમે મોકલેલા બાકસ બ્યાનની સંદેશાના પ્રત્યુત્તરમાં હતો. તેમાં મારી દાર્દિક લાગણી હોલવી હતી. એ પત્ર બીલકુલ બાનગીજ હતો. છતાં તમે તેનો જે રીતે ઉપયોગ કર્યો તે શું ઠીક ગણાય?

બેશક, તમારું આપણ જે રીતે મેં વાંચ્યું છે તે રીતે તો તે મુદ્દાનું કહેવુંજ છે. પરંતુ મેં એટલી તો ખાત્રીત બાંધા રાખી હતી કે મને તમે ઓફ પ્રાણ તરીકે ઘણો રહેવા દેશો. હું જોઉં છું કે તમારે તો મેળાપની જરૂરજ નથી હું દિલગીર છું. તકરાર કરવાને હમેશાં બે જણ જોઇએ છે. પરંતુ હું તમને નહિ માનું શકું. કદાચ સુલેહ કરાવવામાં આપે હું નિષ્ફળ નીવડ્યો તો પણ.

આ પત્ર પ્રસિદ્ધિ માટે નથી, સિવાય કે તેમ મુનાસબ હોય. મારી શુભનિષ્ઠાથી આપને ખુશી કરવાથી તે મનાયો છે.— તમારો વિશ્વાસુ, (સહી) મો. ક. ગાંધી.

—

મી. જીન્હાએ મુલાકાતી તા. ૫ નવેમ્બર ૧૯૩૭ ના મહાત્માજીને નીચે મુજબ પત્ર લખ્યો હતો.

પ્રિય મહાત્મા ગાંધી,

તમારો તા. ૨૬ ઓકટોબર ૧૯૩૭નો પત્ર મને બહુ આભા બાદ મળ્યો છે.

તીવ્રતાથી ગણા મૈનો તમારો પત્ર પ્રસિદ્ધ કરવાના સંબંધમાં મારો એવો મત છે કે તેમ કરવામાં : સંપૂર્ણ રીતે વાજબીજ હતો: પરંતુ હું ગેરસમજ થઇ. ' ્ તેના કરતાં તમારા મનનો આર્ય કંઇક જુદોજ છે. બારેજ તમે બહેતર પ્રશ્નને તમારો ખુલાસો તો આપીજ શકતા હતા. તમે પત્રમાં સ્પષ્ટારથ રીતે કરવામા આવે છે તેવી "બાનગી"ની નિશાની નથીજી કરી આને તમને ના મોકલેલો સંદેશો બાનગી નહોતો. છતાં પણ તમે તમારે વલણ તેમ એ પત્ર વિશે મારી કર્કશ રીત ગેરસમજુતી વધ છે એ જણાવ્યા નથી. તમે તો એટલુંજ કહો છો. ". "મારી વર્તાવને વિશે તમારી ગેરસમજુતીથી ; ; દુઃખ થયું છે.'

હું દિલગીર છું કે બનાવોના મારા બાપણ તે તમ મુદ્દાના કહેવું તરીકે ગણો છો. કેવળ રજા-બનાવમાંજ પડ્યું હતું. મહેરબાની કરી ફરી વાંચી જાવે આને ગણજાવોના પ્રયત્ન કરજો., ઉકેલ્યા બાદ મારા બનાવેલ પત્ર તમે બ્યાન આપેલું જણાશે નહિ.

તમને એક "પાગા" બાબત "સલેહકરનાર" તરીકે રહેવા દેવાના સંબંધમાં, આઠમા મહિના ઓ સુધીના તમે સેવેલા મૌનથી શું તમને એમ નથી લાગતું કે તમે પ્રોગ્રેસના નેતા તરીકેજ બાળ્યાજાઓ છો, તે કે હું જાણું છું કે તમે એ સંસ્થાના સાર બાનાના સભ્ય પણ નથી?

આંતમાં મારે સબોધ જણાવવું પડે છે કે તમારો પત્રના હું કોઇ પણ ચોકસ કે સ્પષ્ટાર્થક ફરબાસ્ત જોઇ શકતા નથી સીવાય કે તે સંપૂર્ણ ગુણાનીબાસથી અને દુઃખી હૃદય લખાયો છે અને એજ રીતે હું પણ સમજી રહ્યો છું.—તમારો વીશ્વાસુ, (સહી) જેમ એ. જીન્હા.

—

મહાત્મા ગાંધીજીએ રવાંથી તા. ૨–૧૧–૩૮ ના મી જીન્હાને નીચે પ્રમાણે પત્ર લખ્યો હતોઃ

પ્રિય મી જીન્હા,—પંડિત જવાહરલાલ નેહરૂએ મને સત્ર કાલે પૂછ્યું કે તમારા નવેમ્બર તા. ૫ ના પત્રના મારા તરફથી તમને કોઇ પ્રત્યુત્તર નથી મળ્યા એમ તમે મૌલાના સાહેબને ફરિયાદ કરી હતી.

એ પત્ર કલકત્તામાં ડાકતરોએ મને ઘણો બીમાર કરાવ્યો ત્યારે બાબો હતો એ પત્ર વહેંચ્યા બાદ બીજે દિવસે મને તે બતાવવામાં આવ્યો હતો. તે તેના જવાબની જરૂરજ હતી એમ મને લાગ્યું કેમ તમે મારો સંદેશો છતાં પણ મેં તે બોકસ્યો હોત. : તે કરીથી વાંચી જાવો પડું. હજુ પણ મને લાગે છે કે તેના જવાબમાં ઉપયોગી થઇ પડે એવું મારે કહ્યું બાકી નથી પરંતુ બીજે રાતે તમે મારો પત્રની રાહ જોતા હતા એ જાણીને ખુશી થયો પડું. આ રહ્યો મારો જવાબ.

મી. બેરે મને બાસ કહ્યું હતું કે તે તમારી પાસેથી બીજી બાનગી સંદેશો લાવ્યા હતા. પડું બોકલો હતો ત્યારે તેમણે એ આપ્યો હતો, તેના જવાબમાં પડું તમને બીજો સંદેશો મોકલી શકત પરંતુ મારા મનની દશાનો તમને ખરો ચિતાર આપવાને મેં તમને બીજી ચિઠ્ઠી લખી મોકલી. તેમાં ખુલાસાવાનું કશું નહોતું, પરંતુ મને લાગ્યું, અને હજુ પણ લાગે છે, કે જે રીત તમે તેનો ઉપયોગ કર્યા, તેમાં બની બનિ દુઃખ સાથે અવધાર્ય થયું.

તમે મારાં જીવનના કરિશ્માદ કરો છો. મારાં જીવનનું કારણ બહારના બે મીકીમાંજ છે, બાબિલ માનજો, કે જે મદીનો બન્ને કોમોને એક કરવા ને ; કંઇક કહી શકીશ ત્યારે તમ કરતા બધો જબરદસ્ત રસ પણ જોઇ રાકનાર નથી.

તમારા બાપણ મુદ્દાનું કહેવું હતું એવો તમે ઘણવાર કરતા જણાઓ છો. પરંતુ તમારી તે પછીની જાહેરાતો પણ પ્રથમ પાકની બાપનું બનવું કરે છે જે એક સાગમટીની બાબત હોય તે હું પુનરાર રા રીત કરી શકું તમારા બાપણોમાં તમે જે જુના રાષ્ટ્રવાદી હતા તે બધી બાકે હું નથી જોતો ૧૯૨૫ ના બાગારે હું દક્ષિણ આફ્રિકા માં સ્વેચ્છાએ જોડાયેલા દેશવટાથી પાછો ફર્યો ત્યારે દરેક જગ્યે તમે કેવા પુરત રાષ્ટ્રવાદી હતા અને હિંદુ અને મુસલમાન બન્નેની બાદા હતા તેની વાતો કરતું હતું શું તમે જોજ મી. જીન્હા છો ખરા? જોજ તમે હા એમ કહે તમે કહેતા હોય તો, તમારાં બાપણો છતાં પણ, હું તમારું વચન સિવકારવા તૈયાર છું

આંતમાં, તમે મારી પાસેથી કંઇક દરબાસ્ત માંગો છો. હું તમને કેવા ધારતા હતો તેવા તમે માંગો એટલુંજ બસ પડી તમારી પાસે થા પાચવા ઉમરાતિ બીજી હું શું દરબાસ્ત મુકું. બન્ને કોમો વચ્ચે ઐક્યનો રાબો બાબ તેથી દરબાસ્ત તો તમારેજ કરવાની છે. કરી થા કહી દઉં કે આ પત્ર પણ પ્રસિદ્ધિને માટે નથી પરંતુ તમારી ક્રાંતિને માટે છે. મારો આ બળાપો ત મોટાના દાવે : સુલેહના દાવે નહીંજ.

તમારો વિશ્વાસુ,
(સહી) મો. ક. ગાંધી.

આવા જવાબથી શ્રી. ઇન્દ્રાએ ફેબ્રુઆરીની તા. ૧૫ મીએ જણાવ્યું કે મારાં બાપદાદા સ્વયંસેવક માટેજ ગયા હતાં. ટ્રેઇનમાં ચઢ્યા પછી મેં તે વાતની ના પાડી હતી કે તેની તમને ખબર નથી, કારણ કે કોઇ પણ ગોરા અધિકારીને ઉતારવા નથી અને આજના સમયે તેની આપણે કરવી મુશ્કેલ છે. તમારે બીજો પણ કોઇક ના ગોરો જરૂર ગોઠવવા હતા અને આજે જુદું બોલો છો. તમારા સમાધાન માટે હવેતો બધાયનું કામ તમારું કે. કે તમને આ કામ માટે લાયક લાગ્યા છે તેટલા ખાતર હું મારાથી બનતી મદદ કરીશ.

આ પત્રના જવાબમાં ગાંધીજીએ તા. ૨૮ ના ફેબ્રુઆરીએ લખ્યું કે આટલા ચર્ચાની જરૂર છે. પં. જવાહરલાલ કે શ્રી. બોઝની સાથે તો ચર્ચા પહેલા તેમ તમારે મારી સાથે ચર્ચા કરવાની ઇચ્છા હોય તો હું તમને કોઇપણ સમયે ખુશી થઇશ. હિંદુ-મુસ્લીમ પ્રશ્નની બાબતમાં તો અનસારી પછી હું છું. અબુબક્કર આસાદની સલાહને અનુસરું છું. એટલે પહેલાં તમારે તેમની સાથે વાતચીત કરી એવી મારી સુચના છે.

ગોલમાલ જેવી ભૂલ ના કરો

આ પત્રના જવાબમાં શ્રી. ઇન્દ્રાએ જણાવ્યું કે તો પણ શ્રી. આનાદની સલાહને અનુસરીશ તો ગોલમાલ પરીપક્વ થયાને જે કમનશીબ બનાવ-બન્યો તેજ બનાવ કરીથી બનવા પામશે, તમે બીજાને હિંદના મુસલમાનોની પ્રતીનીધી સંસ્થા તરીકે ગમતે અને મોટા ભાગ હિંદુઓના વતી તમે બોલો એ ધોરણેજ આગળ ચાલી કરીએ. તમોને પુછ્યા વીના પં. જવાહર કે બીજા ..... રહેવાના નથી, એટલે પહેલાં તમનેજ મળવાનું પસંદ કરીએ પણ હું માનું ના. ૨૭ ની પહેલાં કોઇપણ આવી શકું એમ નથી.

આના જવાબમાં ગાંધીજીએ કહ્યું : જો તમે તૈયાર ના આવી શકો તો ત્યારે તમને મુંઝવણમાં નાખવા માટે હું ક્ષમા ચાહીશ. હું ફેબ્રુઆરી તમારા હિંદુઓની વતી બોલવાનો દાવો કરતા નથી. પરંતુ માત્ર બધો સમાધાન માટે હું મારી તૈયારી બતાવવા પાછરીશ.

આ પત્રના જવાબમાં શ્રી. ઇન્દ્રાએ જે કે મેં ઉપસ્થિત કરેલા મુદ્દાઓના તમે જવાબ આપ્યા નથી અને જે બે સવાલોના જવાબો આપ્યા છે તે આશાપદાદ નથી. હું બારમાર પૂછું તેમ છતાં તમે સુચવ્યા પ્રમાણે ગોટાળામાં હું તમને મુંઝવણમાં નાખવાથી બચ્યો ખુશી થયા.

ત્યાર બાદ બંગાળા હીરોએ ગયેલાએ અબી-સીનિયા સામે જોગવાઇ આપવા બાદ પોતાને આરામ લેવાની બાબ જરૂર હોવાથી અને શ્રી. ઇન્દ્રા દિલ્હીથી મુબાઇ જતા હોવાથી વચ્ચે રહેલ ઉતરી શકતા હોવા તે વખતે ઉતરી ગાંધીજીનો મુબાઇની મુલાકાતોના અગવાંથી ઉમારવાની ગાંધીજીએ કરેલી માગણીનો શ્રી ઇન્દ્રાએ અસ્વિકાર કરી સબેદ જણાવ્યું કે ગાંધીજીની શ્રી. ઇન્દ્રાને મળવાની ઇચ્છા હોવા તો તેમણે મુબાઇજ જવું પડશે અને તે પ્રમાણે આખરે મુબાઇમાં શ્રી. ઇન્દ્રાના મુકામે એપ્રીલ તા. ૨૮ બીજો મુલાકાત લેવાનું કર્યું હતું.

રોડેસીયામાં હિંદુ કોન્ફરન્સ

સધર્ન રોડેસીયા હિંદુ કોન્ફરન્સની બીજી વાર્ષિક બેઠક ગઢના મુકામે રોયલ્ટી થીએટરમાં તા. ૧૯ અને તા. ૨૦ ના રોજ મળી હતી. જુદા જુદા ગામના ડેલીગેટો આવ્યા હતા. મહેમાનો અને મુલાકાતીઓની સંખ્યા પણ ઠીક હતી. બન્ને દિવસની જમવાની વ્યવસ્થા શ્રી. સી. કે પટેલે અને સુવા બેસવાની માટે લાસ્તાની ગોઠવણ શ્રી. ભાણા મકીઆએ પોતાના ખર્ચે કરી હતી. રીસેપ્શન કમીટી તે બારે તે બન્નેની આભારી છે. રવિવારે રાતના સાડા સાત વાગ્યા સબજેક્ટસ કમીટી બેઠી હતી. ચેરમેનપદે બીજાના પણ કરાયો હતા અને બધી બાબતોની ચર્ચા રાતના ૧ વાગ્યા સુધી થઇ હતી.

બીજે દિવસે સવારમાં સવા નવ વાગે ખુલ્લી બેઠક રોયલ્ટી થીએટરમાં મળી હતી. પ્રમુખ પ્રાર્થના બાદ સ્વાગત અધ્યક્ષ-ના પ્રેસીડન્ટ શ્રી. કે પટેલે ડેલીગેટો અને બહારના આગ્ય મહેમાનોનો આવકાર આપતાં ભાષણ કર્યું હતું. બાદ પંડીત હરિદત્તજીએ વિદ્યાર્થીઓએ કરીયદની ઉદ્ઘાટન ક્રીયા કરી હતી. પોતાના ભાષણમાં તેમણે દીલ્હીમાં સંપના બાબત વિષે સુચન કરી તે બાદલ ખેદ દર્શાવ્યા હતા અને "આપણે બધાને ઇનફીરીયર પણ બનવાનું કોઇની સામે ઉતરી શકવાના નથી" વિગેરે ઉદ્ગારો સહર્ષ આવકાર્યા હતા.

બાદ પ્રેસીડન્ટ શ્રી. નાગરાજાયજીએ જણાવ્યું કે સપ્રેમ રોડેસીયાની હીંદુ કોન્ફરન્સીએ આ સંસ્થાનના પોતાની હીંદુ કોમના મોભાના સ્થાપ્ય કરવાનું અને તેની વધારવાનું બહાના કામ કરવાનું છે. હીંદુઓમાં સંપ અને સહકારની જરૂર જણાવતાં તેમણે કહ્યું કે આપણામાં કુસંપના બીજ કાયમ વાવા રહેવા નહિ જોઇએ. તે આપણે આપણી ઉચ્ચ સંસ્કૃતિને દબાવી રાખવા માંગતા હોઇએ તો આપણે સમજવું જોઇએ કે આપણા ગુણમાં આપણી સમણા આવતા સમાન મેલી છે. શું આપણા ગુણોને એ જવાબદારી ઉચ્ચસ્થાને બેસાર ..... આપણા વડેરા પ્રમુખ શ્રી. ..... આદ. વર્ગીએ ગુગ મુર્યમેન્દ્ર રાવ કરી હતી. તેમાં આપણ વ્યવહાર રક્ષક આપણે જોઇએ દરેક હીંદુ પુસ્તકમાં પોતાની જવાબદારીનું ભાન દોરવું જોઇએ, કારણે આપણી ફરજનું ભાવિમાં તેમાંજ સમાયલ રહેલું છે. મીટલોગોએ આજે નીતીની કે રેલ્વેમાં મુસાફરી કરવાવાળી એક બાજુની ટીકીટ લેવી જોઇએ પરંતુ તેઓને બારે ગામ દેશ્વરણી આપણી જોઇએ -એને પોતાનું અસ્તિત્વ બચાવ આબાદીને સંપૂર્ણ મદદ કરવા જોઇએ જેમ મીટલોગ પધારે ફરીયાદ ..... પ્રમુખે ..... પડતા આપણ વધી ગયેલા છે. એ બન્ને ફરીયાદોનો ..... કંપની ચાલતો માર્ગ શોધવો જોઇએ.

આપણી ઓરતોને આપણે સાંપ્રત પ્રમાણે ખુબી દાનમાં રાખેલી છે. જે પ્રજાની સ્ત્રીઓ તે દાનમાં અને આધ્યાત્મતામાં સબ્યતામાં આગેવાની છે તે પ્રજાની ઉન્નતિ ગમે તેવી મુશ્કેલીમાં નથી. એટલે આપણે આપણી પ્રાચીન ગૌરવને સાચવી આગળ કરવું જોઇએ એમ હું વધારે પણ કહેવા નથી ઇચ્છતા. પરંતુ પ્રજાની માતાઓ તરીકેનું તેઓનું ઉચ્ચ સ્થાન તેઓએ જોવું જોઇએ.

સેક્રેટરીની ફીંડી તેઓએ હીંદુ નીતિના પ્રચાર માટે ઓરગેનાઇઝેશન સ્થાપવાનું પસંદ કર્યું સૌને સુદર કામનો ખેલાડેલો છે. તેનું અનુકરણ બીજા ભાગોએ કરવાનું છે.

આપણી બાળાઓને શારીરીક આપવાનો પ્રશ્ન પણ બાળકોના શીક્ષણના ફેરફારોનું આમનો ..... જે બાળકોને ઘરમાં રોજગારની ખેતીવાડી આપીએ તો આપણી બાળાઓ, કે જે ભવિષ્ય ની માતાઓ છે, તેમને અલબત્તપણે કુદરતી બનાવવી જોઇએ.

આ બાબતે પોતાના ભાષણમાં શ્રીમતી તેઓ કામ કરવા જે તે કરવાં ચાલે છે. રમત રમવાની જરૂર છે. જો આપણે આપણા ગુણોનો માં આપણા બાળકોની આશા રાખવા જોઇએ તે તેઓની શક્તિ પુરવાર કરવાની આપણે તેમોને સંપૂર્ણ તક આપવી જોઇએ.

આ પરીપ્રેક્ષે આપણા કહ્યા ગુણીયાર વિદ્યાર્થી-ઓને હિંદુ સંસ્કૃતિ અને ધાર્મીક જ્ઞાન મેળવવાને માતૃભૂમીમા મોકલવાને શિષ્યવૃત્તિની યોજવા કરવાની શક્યતાઓ વીચારવી જોઇએ, કે જેથી તેઓ પાછા આવી પોતાના ..... લાભ આ દેશને આપી શકે.

બાદ પ્રેસીડન્ટનું ભાષણ બપોર બાદ ચાર વાગ્યા સબજેક્ટસ કમીટી અને ઓરકની મીનીટ વંચાણ પાસ થઇ હતી બાદ કન્વેનરના શ્રી. નાગરાજે સંપ અને કેળવણી પર ભાષણ કર્યું હતું અને ઊંચા અને ઉંચનીચની ભેળવણી દેવી બધી મધ્યસ્થની ઉંચે તે સમજાવ્યું હતું. મુસ્લમાનોના શ્રી. રાજા ..... પણ તે સંબંધમાં બોલ્યા હતા.

બાદ બાદ બાપતા તરફ માટે ઓફીસરોની નીચે પ્રમાણે ચુંટણી થઇ હતી:

સેક્રેટરી : શ્રી. એમ એમ ..... સેલ્સબરી.

ટ્રેઝરર : શ્રી. હરિભાઇ એમ. પટેલ "

ઓડીટર : શ્રી. ગણપતભાઇ સોંગાણીયા બીજા દાણી

બારમાદ સર્વેનો આભાર માની સાંજે પ્રાર્થના કરી સભા વિસર્જન ..... હતી.

દક્ષિણ આફ્રિકાના ટુંક ખબરો

હિંદી કેળવણી

ડરબન સીટી કાઉન્સીલની કાયનાન્સ કમીટી માં હીંદી કેળવણી સંબંધમાં તા. ૧૫ મીએ ત્રણ પ્રશ્ન પસાર થયા હતા. હીંદીઓ માટે રેફર્મીક્ષ ધન્સ્ટીટયુટનું મકાન બાંધવા જોહાની જમીન મેળવવા પી. પી. એમ. નારબોજના પ્રમુખપણા હેઠળ ડેપ્યુટેશન ડાજર થયું હતું, અને બોટાનીક ગાર્ડન નજીકની જમીન મેળવવા બાંયધરી કરી હતી. ફુન્દર, ઉદ્યોગની કેળવણી સરકાર કરતાં કોર્પોરેશન પારકને સરકારને અરજ કરવા જણાવવામાં આવ્યું હતું. સાલ્વી કોલેજ ની બાજુમાં ગેરેજની વધારાની રપોર્ટ માટેની માંગ મળેલી અરજી ઉપર વીચાર ચાલ્યા પછી ત્યાં મકાન નહી બાંધવાની સુરને અરધા એકર જમીન આપવા ઠરાવ થયો હતો. બોટાનીક ગાર્ડન અને ઇન્ડિયન રપોર્ટ માટેના તરફ રફુલ તું મકાન બાંધવા જોહાની જમીન માટે પાકન રટ્રીટ મદરેસા રફુલ તરફથી થએલી અરજી કમીટીએ મજબુર જમીન કોમ. ઉપર મુલતવી રાખી હતી. જમીન બાબતનું બધું વકાન બાંધી કાયની પાકન સ્ટ્રીટ મદરેસા રફુલ ના ખસેડવા ટ્રસ્ટીઓએ ઠરાવ કર્યો છે

ઇમુનીસીપલ ચેસ

ડરબનના ઇમુનીસીપલ નોકરોને રોલમાં નામ દાખલ કરાવવા માટેના રહ્ય ગુણાક સુધી મુદત આપવામાં આવી છે, જે દરમીયાનમાં ચોટનો હક મકાનનારજોગોએ તાબો દાખલ કરવાના અરજી કરવી. ૧૯૨૪ માં સોબ્યાબંધ હીંદીઓ રોલ ઉપર હતા. તેઓને આવું વાળના ચોટમાં રોલમાં નામ કાયમ કરાવવાનો હક છે. મારે ચોટરોએ વાદાસ ઇન્ડિયન એસોસની ૬. ૧૦૫ મે રટ્રીટની ઓફીસમાં તેઓની વજનીજ કરવી

ટાઈફોની બીમારી

દક્ષીણ આફ્રિકામાં ટોરોની બીમારી બેચુમ્બા ના કેસ મારફતે દાખલ થઇ નથી ઓગો બાકી પુર્વક બન્ન ગુનીઆનના પોતીયાદી બાતમીઓ બાસ સરકારી બાદી બહાર પાડી હતી હતી. નોર્થન નાટાલમા બીમારીનું જોર વધુ છે આને ટોરોની બીમારી વધુ ફેલાની બટાવવા. સરકાર પાસેથી બીમાર મેળવી બીમાર ટોરોનો નાશ કરવા બોકુલોએ ઇન્જા દાખોથી હતી.

નેટીવોના મોત

ડરબન બીકલસના રોડ ઉપર રહેતા બાબુ મેજીસ્ટ્રેટ બી ચાર્લ્સ મેકેનઝીનું તા. ૧૨ મીએ તેમના મકાનમાં એકા બોર બરબ નીપજ્યું હતું. ૧૯૦૧ ના ઝુલુબળવા પ્રસંગે ઝુલુલેન્ડમાં તે નોકરીમાં હતા. પછી ચાલઝીન્ટો અને ન્યુકેસલમાં મેજીસ્ટ્રેટ હતા. મરહુમ બી મેકેનઝી નેટીવોમાં બારે બોકપ્રીય હતા અને નેટીવો ઇરર પડતા બાલ કરવામાં આવી મરહુમની સલાહ લેતા હતા.

ફેરમાં ફેરફાર

ઇપના તા. ૧૫ મીના પ્રોટીનસીયલ ચેમ્પ્રેટમાં આવા ચેરા આને પરસનલ રસ માટે બોર ઓરડીનન્સ પ્રગટ થયો છે: જે લાંની પ્રોવીનસીયલ કાઉન્સીલમાં પાસ થતાં ઇપના કરબરનારજોગોને લગભગ ૫૦ ટકા વધુ ફેરફ બારવો પડશે.

રહેઠાણ માટે અયોગ્ય ઘરો

ફેપલીનમા મનુષ્યોને રહેવા માટે અયોગ્ય ઘરોનો નાશ કરી નવા મકાનો બાંધવા પા ૬૦,૦૦,૩૦૦ ની યોજના કેબાટીને મીટા કાઉન્સીલે મંજુર કરી છે. રોમ હીટ અને ફ્લમ સ્ટ્રીટના ખુણા ઉપરના જે ઘરો નાકી પાકના લાયક છ કમપાળા બોક પરમાં રહેતાં ૫૦ મનુષ્યોની બધી કરજાજનક સિતિ મટ પડી છે

અરજીકારીઓનાં ઘરો

પી રેમરન્ડ ફિન ઓફરીસે બાજેર કર્યું હતું કે મેરીટઝબર્ગમાં કપરા અરજીકારી રાબો ઘરો છે. આ ૬૬૧૪ રાબ્બીમાં બધી કુટુમ્બજનક રથીતીમા રહે છે, જે વાંચે ચારી પતાં ગીસીન ૫. કોમ કરવીએ તા. ૧૮ બુલાઇની આવી કાઉન્સીલની મીરીંગમાં રજાબ્યું હતું : "ગોરી-ટનબર્ગમાં સ્લમ્સ દીબાંગો સુધારવા મુખ્ય મુશ્કેલી નાણાની તંગી છે.' મેરીટઝબર્ગમાં હીંદીઓ માટે ૫૬ બધા ઘરો બાંધવામાં થઇ કુંછે, ૪ નેબર બધા હીંદીઓને બા અસેડી આરામદાયક ઘરોનો નાશ કરવામાં આવશે.

કરેક્ટર પાર્કની ફ્રોકપ્રીયતા

ડરબનમાના નેચરલ કરેક્ટર પાર્કની લોક પ્રીયતામા બધા બધારો થતો જાય છે. દક્ષિણ આફ્રિકના પ્રાકાળ પ્રાણીઓને તેઓને રોજની રબાબાકીક રિયાતીમા જોવા બે બારે રસપ્રદ હોય છે બારે ગેરહાજરી વાં બધા સેલબાણીએ શનરી પાડે છે બાબા બુબ નામના ઉંકરા બે અધારી બામા કરેક્ટર પાર્કના મુબાકાતે ૬૨૬૬ બોકો ગયા હતા. બધા પાંચ જોજ બારબામા મુબાકાત બનારોમોની સંખ્યા ૪૬૨૨ ની બધ હતી.

નેશનલ-પુરોપીયન ઓકસ્ટીંગ

રેપબ્લ ઓફેકોના મામાં ગએલા બોટારોના આમોલાન બદલ આપવા કેબાયેલા ફંડમાં સહાય આપવા માટે નાનાબુસપીયનો તરફની ઓકસ્ટીંગ ના. ૧૬ મીએ ડરબન કરીમ માઉનટન મેદાનમા થઇ હતી. પક્ષકોની સંખ્યા બધી મોળી હતી ઉપજ બાબતો નજીવો બારબ બાદ જતા પા. ૬-૧૦-૦ રોબમ ઓફેકોમ્સ ડીપેન્ડન્ટસ ફંડમા આપવા હતા

જરદીસ કરબુબસનું મરણ

બાબ બીર જરદીસ બી ઓ. એફ કરબુબસ ના પુત્ર બી જરદીસ બધાન ડબ્લીનનું ગ્રાટારી-બામાં ફુટ બલની બએરીબાની બીમારી બોગવી ૬૨ વર્ષની પુખ્ત વયે તા. ૧૬ મીએ મરબ નીપજ્યું. ઓફ્રકી પુબાના તા જરજની પદિ મેરબુબસના . બોબાજ હતા અને ગોડા નાન યુબાજ બોબામા હતા

બીસરીસ કોરાબાબ્રા ફરસ્તબજીને બએલી ઓટ

બીસરીસ કોરાબાબ્રા ફરસ્તબજીના પીતામી બી. ધરામશેરજ શાપુરજી પુનાવાલાનું ૮૮ વર્ષની વયે અવસાન થવાના ઇંગ્લાંડથી આવ્યા હતા. બીસરીસ કોરાબાબ્રા ફરસ્તબજીને બએલી મહાન ચોટમાં તેઓ તરફ તેમજ તેમના કુટુમ્બીજનો તરફ આવે બાંતઃકરબુ થી દિલસોજી ધરાવીએ છીએ મરહુમના આત્મા ને ચિરશાંતી બાબો

ભીલાના અબ્દુલ્લા મુખ્તારનું અવસાન

ભરૂચ જીલ્લાના અબ્દુલ મુખ્તારનું ૬૦ વર્ષની વયે અવસાન થવાના બબર જાંદયા ડરબનની મુસ્લીમ બાજરતુક પ્રતીબનના પ્રમુખને મળેલા છે. મીલાના મુખ્તાર બે રટ્રીટનો મરજાદના પ્રબાસ હતા અને ૭૦ વર્ષિનાબર નીરત થઇ સ્વદેશ ગયા હતા. તેબો કેપટોબ્રા રસ્તા ઉપર મુસ્લીમ ગરીબબાના, મુસ્લીમ સેપા ટપી અને મુસ્લીમ ક્રુપ લીગના સ્થાપક હતા ખુદા મરહુમના રહને શાંતિ બો.

મી. પી. કાળીબાસ્તનું મરણ

ડરબન બેસ્ટ રટ્રીટમા પી કાળીબાસ બાબર નામથી બાબીતા ધરબેબા ફન્સી ગુડસ અને રમબબંના બેપારી મી. પી. કાળીબાસનું બેસેરટાબના ની જોહરપીટલમાં તરજ નીપજ્યું છે. બેસેરટાબ બબેદારમાં મી કાળીબાસ ઉપર કુદરતો મોટો હતો. મી કાળીબાસ ૨૪ વર્ષથી ડરબન લાંકી બેપાર આર્ય બેસેરટાબન જાવ બા વસવાટ કરતો હતો. તેબના બાજ મી. જે. એમ. કાળીબાસ બેજીકારીબજનોના લાઇ મેન્ટ ડીરેકટના માનેજ છે.

બદક પરસ્થાથી મરણ

મોમ્બન નાટાલમા બોંડાની ટ્રસ્ટીએ રેલવે માટે બોદ કામ કરતા તા. ૧૦ મીએ બદક પરથી પસતા કામદારો દટાઇ ગયા હતા જેમાં મી. જે ... મારેસબાનું નામના ૧૮ વર્ષના યુવાનનું મરણ નીપજ્યું હતું, અને બીજા ૩ યુવાનોને ઇજા પહોચી હતી હોસ્પીટલમાં ખસેડવા હતા. બધી જાનીટરની જોર બાબતનો બદક તા. ૧૨ મીએ પછી તપાસથી બેબ્યા બબ નેટીવ મજુરો ગાડીમાં દટાઇ ગયા હતા. તેઓને ઉજારવા તાકાતીક બગલા લીધાં હતી. ચાર નેટીવ મારી ગયા હતા અને પધ્યાઓને ઇજા થા હતી.

અમઝીન્ટોકમાં ગાડીનો જદસેવ

અમઝીન્ટોકમાં તા. ૧૭ મીએ નીચે પ્રમાણે ગાડીઓ પક હતી : મુસાબ હુસેન હાજી સુલે-માન બદાતની અબીના મુસ્તક અબ્દુલ સાલેજ સાથે; અબ્દુલ અબ્દુલ કરીમની ફ્રોકિયા હાજી સુલેમાન સાથે; અલ્લાઉદ્દીન અબ્દુલ અલ્લારખની બાબીન હાજી અલ્લાઉદ્દીન અબ્દુલ સાલેજ સાથે નાટાલ, ફ્રોબ્યાવાર ડિગ્રિ બબાઓબેથા પધ્યા લોકો બો બ્રાર્થનામાં ભાગ લીધો હતા

ઇન્ડિયન ઓપિનિયન

મહાસભાનું આગ

૨૧ મી જુલાઈએ શ્રી. સુભાષચન્દ્ર બોઝે મીનાક્ષીમંદિર અને ગાંધીનાપુરની મુલાકાત દરમીયાન મદીનાના લોકોએ આપેલા માનપત્રનો જવાબ વાળતાં જણાવ્યું હતું , અમારી તમને જાણે મહાસભા પણ જાણવાને છે. આ બાબતે તપીશ અને કરાચીવાળાઓથી આવેલ છે અને બીજા મહાસભાના તેમણે કશું કહેવાનું રહી નથી ચૂકે. મોઆમજીના કેની ઇદરમાં એક જંગી સભા ગમદ થી. તમાં બાપજી આપતા રાષ્ટ્રધ્વજનું મહત્વ સમજાવ્યું હતું, અને તમ રહ્યા કેમ પણ મોગે કરવા જોઈએ એવો બોધ આપ્યો હતા પછીના વેગણે કહ્યું : બોલીશ તંત્રનું ના તોડવું બળ કરી, પણ હિંદીઓએ પોતાનો કબજારીદ હક્ક—સ્વાતંત્ર્ય મેળવવાને નીમ કરી લીધા છે સ્વાત ના કંઈ પણ ! નથી. એને મેળવવા દરેક મોતના ભોગે-પુરુષોએ મહાસભાના સભ્યો થવ જોઈ અને આપી સ્વાતંત્ર્ય ના સંમાન માટે તૈયાર રહવું જોઈએ.

માળવા રાજ્યના પોલીસોના જીલ્મ

પ્રજાવત પ્રતિષ્ઠિત મહાસભા તપીતીના પ્રમુખ શ્રી. પટ્ટભીસીતા પરેલની માળવાની માળવા રાજ્યનો પ્રજા અને રોજ કરવા બાબતમાં હુકમ બહાર પ્રજાસભાની મુખ્ય કારતા નીચે પ્રમાણે : ઇન્દોરની નવી બાબતથી કારકરો રાજ્યની બંધીત બહેદુક પહતી ! કરી. બહદુક બાબત પ્રજાસભા સમીતીના ગતુરાઈ બાબતકારોને નીમવા, આ સમીતીને જિલ્લા કાર્યકારીની બહવા મદદ કરવી. નવી બાબતથી ૧૯૪૦ પહેલાં બાબતના મુકાદમો. નવી બાબતથી ... ... રૂપ કહ્યા મકારો કરવામા આવને ... ... મુદ્દત ૧૦ ને ... ... દરેકની કરવી અને બજારાબાબતના સભ્યમાં બાબા ... ... કરવા નહીં. આ બાબતમાં બોર્ડ ... સુધારેલ્યકારો કરે તેવી ... બાબતનું મહેસુલ વધારે નાહ ... ... આદીના અને મહેસુલના બીજા નીયમો બદોદરા રાજ્યના છે તે રાજ્યના વધારા સુધારા ... ... બોર્ડના ... ... બાબતમાં બાબતમાં બાબતમાં

ચર્ચા પત્ર

'ઇન્ડિઅન ઓપિનીઅન' ના અધિપતિ જોગ,

સેગ્રેગેશન કે સ્વાર્થ?

સાહેબ,—આ દેશમાં પણ હાલમાં સાઉથ આફ્રિકા દાખલ સેગ્રેગેટ કરવાના પ્રયત્નોની સરકારો તરફથી થતા આવ્યા છે અને દાખલ કમેરામાં જે નીતીની સામે આપણે મુખી સરકારથી લડી રહી છે. કોઇ તપાસ કમીટી કે કમીશનો નીમાય, તો તેમાં પણ દાખલ દાખલ પ્રત્યક્ષ ખ્યાલ એજ જોવામ, કે એમાં સેગ્રેગેશનનો કોઇ હેતુ છે કે નહીં. અત્યાર સુધી આપણે કોમને જે સામાન્ય રીતે નુકસાનકારક દેખાયો કોમ કોઇ રીતે એનો નિર્દેશ કરી શક્યા છે, પણ હવે પરિસ્થીતી બદલાઇ ગઇ છે. કાયદાને ગોળગોળ ગોલકોએ સાધનાના કામદારની બારીકાઓના રસ્તા મળી આવ્યાથી, જેનાથી બની શકે તેવા કેટલાકોએ ગોલકનો ખરીદી. પહેલાં તો ચેપારની બાજ જરૂરીમાતો માટેજ તે બારીકાઓનો બાજા હોવાયો પણ બાજા જતાં લાજ વખત બાજ બાવાની દ્રષ્ટીએ પણ ઘણી ગોલકતો ખરીદાઇ, અને કુદરતી નીયમ અનુસાર દાખલાઓના વધુ ગોળ વખવાટની જગ્યામાં તેની ગોલકતો ખરીદાઇ. પણ સાર પછી બોજની સીમા વધી જવાથી ગોલકતના બાસીઓની નીકામાં પીકાર પેદા થયો અને બાકુતો વાસવાટ અને ચેપાર ની જગ્યાઓમાં કોમ વપારે સેગ્રેગ પેદા થાય તેમ તે બોટ્રા પાસેયા ગૌ માગ્યા બાટા બલામ એ કાનુન પેદા થયા. પરિણામે પ્રીવિયા કમીશન વખતે ગોલકતદારોએ પોતાની ગોલકત બાળા લત્તાઓમાં દાખલાઓનો ચેપાર અને વસ વાટની કુદ્ર મેળવવા માટે જે કમીશનનો બુચીપી સલકાર કરીને અને પોતાની ગોલકતો વધી જગ્યાઓમાં દાખલો માટે રહેવાની અને ચેપારની કુદ્ર મેળવવા માટે તનતોડ પ્રયત્ન કર્યા. એને પરીણામે પછી જગ્યાઓએ બ્યુનીસીપાલીટીઓ એ લત્તાઓની બાકાર પ્રાયસન્સ આપવામાં અને રહેવાની પરવાનગી આપવામાં પ્રતીબંધો મુકવા માંડયા અને તેના લાગ લઇ જે ગોલકતદારોએ પોતાના બાકુતોના ગોતા બાકાના અયોગ્ય ગોરવ જે વધારી દીધા એટલુજ નહી પણ એવા લત્તાઓ કરતાં બારે બાકાઓ વધારી દામા આપણી કોમના ઉપર આ પ્રમાણે આ સેગ્રેગેશનનો એક પ્રકાર ■ ગોલકતદારોને આશીર્વાદ સમાન થઇ પડયો છે, અને હવે તે દાખલની સ્પષ્ટ નીતી એ છે, કે જેમ આપણી કોમને વેપાર વસવાટનો પ્રતીબંધ વધે તેમ તે પ્રમાણે બાકુતોને મુસી રકુ બનાવી કરવાના માર્ગ માટે—એક બાજુથી સેગ્રેગેશનની વિરૂદ્ધ બુમ બાકામાં આવેલ બાય, પણ લાલચથી કે ખુશી રીતે જે ભોગ બાય બાપે કે કલાણી જગ્યા બાપણી કોમને માટે સેગ્રેગેશન માટે નક્કી બનાર છે, તો આ આગળથી મોટા પ્રોરા ખરીદી બાગળથી કોમનું ધોધી ચુસવાના પ્રયત્ન બાપાય. આ સેગ્રેગેશનને વિરોધ કે સેગ્રેગેશનનો આપ્રહ નથી!

આ ચુસ્ત નીતીયા બાકુતપર્ણ યાલ પામી રહી છે અને બાકતીગત બાકુતા કમજ્યા નાના નીબાયમા જરૂરીયા ગરે કમીશન સમક્ષ પોતાની સ્થીતી પોતે જુબાની આપવાનો નીચાર કરી રહ્યા છે તેમજ બીજા કેટલાકો બાકુતોનું મંડળ રચાયા પોતાની મુશીબતોનો સામનો કરવાનો પીચાર કરી રહ્યા છે

કોંગ્રેસ આપણી મોમનું પ્રતીનીધી મંડળ છે. અને કોમના કોઇ બાગને ↑ કોઇ એક વ્યક્તીને પણ નેરબાબતની નુકસાન થતું હોય તેને માટે ન્યાય મેળવવા પ્રયત્ન કરવાને તેને અધીકાર છે એટલુજ નહીં પણ તેની ફરજ છે. કોંગ્રેસની ઉંચી બેઠકમાં ગોલકતદારોના હાથ સંભાળવા અને ખરીદેલી ગોલકતો કાયદેસર કરાવવા સેગ્રેગે જરૂરીયા અને કમીશન સમક્ષ જુબાની આપવાનો કરાવ કર્યો છે પણ કોમમાં એકનો લાભ એ બીજાનું નુકસાન હોય તો કોંગ્રેસની ફરજ એ છે કે બેઉના સામાન્ય લાભ સાચવે. જો તેમ ન બાય તો કોંગ્રેસ કોમની પ્રતીનીધી નહીં પણ એક પક્ષનું પ્રતીનીધી મંડળ ગણા જવાનો પ્રસંગ રહે છે. બાટે કોંગ્રેસે જેવું ગોલકતદારોનું હીત બળવાનને કેવીલ કરી છે તેવુંજ બાકુતોના હીત રક્ષે બાકુતો ઉપરથી બન્નાય દૂર કરવાની પણ જરૂર છે અને કોંગ્રેસ જો કોમનું એકય બળવા માગતી હોય તો ઉનાય બયેલા બાકુતોને સંજીદીન કરી ને બોકસની ફરીબાદની નાબાય કરે અને તેના ઉપર લાગ બાય-બાય દૂર કરે. તેમ ન બાય તો બાય છે કે બાકુતા બાકતીગત નાબાય બાગળ જુબાનીઓ આપે અને કોમમા વૈમનસ્ય પેદા થાય.

એક હિંદી.

પરદેશી રાજકારણ અને હિંદ

અખિલ હિંદ મહાસભા સમીતીએ તાજેતરમાં પ્રગટ કરેલ "હાલની રાષ્ટ્રીય મહાસભાની પરદેશ નીતી અને બ્રિટીશ મજુર પક્ષ" નામની ચોપડી, જેના લેખક અ. હિં. મ. સમીતીના પરદેશ બાતાના મંત્રી ડો. રાજમનોહર મેહતીબા છે, તેની પ્રસ્તાવનામા પં જવાહરલાલ નેહરૂ લખે છે કે, હિંદ જેવા એક પરાધીન દેશને માટે પરદેશી રાજકારણ અને પરદેશ નીતી બ્યવહાર રાજનીતીની અદાર છે, એમ ઘણા માને છે. પરદેશી રાજકારણનો એવી છે કે જેમાં માત્ર સ્વતંત્ર દેશોજ ભાગ લઇ શકે. બામાં કેટલુંક સત્ય છે, કારણ કે પરાધીન દેશની ઉપર બીજી પ્રબળ આધીપત્ય રોજ છે અને તેથી તેની આંતરીક અને પરદેશી રાજનીતીમા તેનો કશો અવાજ હોતો નથી. હિંદ રાષ્ટ્રસંઘનું મુળગત સભ્ય હતું, પણ આપણે બીજે બાજે છે કે એનો આર્થ બ્રીટીશ પરદેશ કચેરીનો એક વધારેનો મત અને તેના પક્ષમા વધારાનો અવાજ જ છે. પરદેશી રાજકારણનો બાબતમાં હિંદના લોકોનો કશો અવાજ નથી અને તેના કહેવાતા પ્રતીનીધીઓના બદીલ સરકાર તરફથી નીયુક્ત થાય છે. એટલે, બનાવાર્ય રીતે મુખ્યમા ■ બાતરરાષ્ટ્રીય રાજકારણનાં અસરકારક હિસ્સો આપવાનો પ્રચાર કરતાં પહેલાં પોતાનું રાષ્ટ્રીય સ્વાતંત્ર્ય પ્રાપ્ત કરવા પર પક્ષ કેન્દ્રિત કરવું જોઇએ. આમ છતા પણ આ આપણા પણ છે. હિંદ બ્રીટનને આધીન છે, છતાં પણ તે રાજકારણમાં વધુ ને વધુ આગળનું બનતું જાય છે અને કેટલેક અંશે તે પરદેશનીતી પર પણ અસર કરવું બન્યું છે આજે પણ હિંદનો બાવાજ આંતરરાષ્ટ્રીય રાજ કારણમાં કેટલે બાંશે લાગુમાં રોવાય છે. આમ કેમ? કારણ કે હવે કોશોકારવું ઇ કે હિંદ સ્વતંત્રતાને બારે છે અને સ્વતંત્ર હિંદ દુની બાના રાજકારણમાં પોતાનું ચોક્કસ વજન પેરાવી શકશે. વળી આંતરરાષ્ટ્રીય રાજકારણની પધ્ધતી જુબાઇ પડી ગઇ છે, અને બદલાઇ રહી છે. પ્રધાનમંડળો અને સરકારો હવેજ પરદેશ નીતી ઘડવામાં આગળ પડતો ભાગ લે છે, છતાં પણ લોકસમુદાય અને તેમની પ્રગ્યાઓની પ્રબુદ્ધતા ઘણે બધ મદદ લાગી છે જો ↑ પરદેશ નીતીને પહેલા તે વધુ સંકલ્પાત્મક નહીં પણ હોય, પરંતુ તેની બાસર ઘણે મદદ લાગી છે અને બળી વાર તેના પર તે બાસરકારક બાંકમ પણ પેરાવી શકે છે. લોકસમુદાયની બાકાંક્ષાઓ, પ્રગ્યાઓ તો બ્યાપકથી રાજકારણ, અને પ્રધાનમંડળોની બાંટીઓનું સ્થાન જુદા જુદા દેશોના લોકો વચ્ચેનો ભરો અને પુસ્તો સહકાર લે નાં સુધી બધે જ જરાની બધા સુધી જુદા જુદી સરકારોના સંબંધનું રથાન જુદા જુદા દેશના લોકોના પ્રતીનીધીઓનો સંબંધ લીએ, ત્યાં સુધી જનસમુદાયની મહત્વાકાંક્ષાઓ પરિપૂર્ણ રહેવાની. આ કાર્યમાં હિંદના લોકો સંપૂર્ણ રીતે સાથ આપશે અને જોડવા માટે બાજે પણ આ દીશામા જે બળો કામ કરી રહ્યા છે તેમની સાથે હાંદ ગઠિબંધન થવું જોઇએ.

વીમાદારોવાળા અને વીમાની તૈયારીઓ કરતા દેશોવાળા આ વીમાનું હિંદ આર્થિકસાધ્ય રીતે પોતાનું સ્થાન શોધે છે તેની રાજનીતી શાંતી અને અહિંસા પર રચાયેલી છે. આંતરરાષ્ટ્રીય તકરારોમાં આ નીતી કેવી રીતે, કેટલે અંશે અસરકારક રીતે લાગુ પાડી શકાય તે બધા આજે મુકરર્ર છે પરંતુ એટલું તો ચોક્કસ રાખવું જોઇએ કે, દોરી સંચરની આદોલ્લા નીષ્ફળ નથી, નીષ્ફળ નથી, ને જીનએસરકારક શાંતીવાદ નથી. એ તો એક પ્રબળ વસ્તુ છે. તેની વધારે અસુક્ષ થાય કે આને કે દુનીયા સંસ્કૃતી અને સભ્યતામાં આગેકુચ કરવાની હોય, તો તેણે પોતાના પ્રશ્નનું નીરાકરણ કરવા શાંતી દ્વારા પદ્ધતિઓ શોધવી પડશે એ દીવસ દુર હશે, પણ તેને નકારા લાવવા હિંદ પોતાનાં ખરા આંતરકરણથી તદ્દકાર આપશે

હિંદિયા ખબરો.

શહેર પરિષદ

ગતના અન્ય દેશોની શહેર પરિષદ સંકલન માં મળી હતી. પરિષદમાં ૨૧ દેશોના ૫૦ પ્રતીનીધીઓ હાજર હતા અને શહેરની નીકાસ માટે તેઓ કરાર ઉપર આવ્યા છે, પણ રવાનગી સુ મતીનો સ્વીકાર મળતાં કીંમ થયાથી પરિષદને ખીના ઉત્પન્ન થઇ હતી રમીઆથી મતભેદ તોયે સ્વીકાર મળતાં પરિષદને કરીથી ચર્ચા ચાલુ કરવી પડે એવી ધારણ હતી

જાપાનમાં રેલથી નુકસાન

ગયા પખવાડીયાની રેલથી જાપાનને બે કરોડ રૂા. ઉપરાંત પાઉન્ડનું નુકસાન થયું છે ૬૬૬ માણો ગયા છે, ૨૬૬૮ ને ઇજા પહોંચી અને ૬૬૬૬ ઘરોનો નાશ થયો છે.

રશીઅના જાપાન આમંત્રણ

પુર્વ તરફ રશીઅન-જાપાનીઝ સગાસો તા. ૧૬ મીના એક બાજુ મોકલ્યા મુજબ પંજો ગંભીર થઇ પડયો છે. બચ્ચુમે સરહદ ઉપર રશીઅનોની હાજરી માટે જાપાને પરવેન્ટ મોકલ્યા હતો ટોકીઓ એ ઇન્કાર કર્યો છે અને રશીઅન સરકારે બારણા વેપારીઓને ઉંચા ભાડાના જાપાનમાં ઓફરમ હાજર થવા માટે ૧,૦૦૦ સીમાસ્તંભોને હુકમ કર્યો હતો.

જગતની પ્રદક્ષિણા

જર્મનીના એક પ્રખ્યાત પેપર ના ફ્રેન્ક ફાર્ટર્સ પેરેંટ્સ ઓર સન્ડીસ નામે ઉપાડ વિમાનમાં જગતની પ્રદક્ષિણાનો બાલીનથી ના ૧૫ મીનો ઉપાડયા હતા ફ્રાંસી, હોંકોંગ, મનીલા, સેનફ્રાન્સીસ્કો, ન્યુયોર્ક અને લીવરપુલ થઇ ૭૨૫૦ માઇલ ફરીને પાછા જર્મન પહોંચવા ના, ૧૮૮૬ ચર્ચા રાખી છે

"હીરો ઓફ ધી રેવોલ્યુશન"

રશીઆના બે પ્રખ્યાત વીમાનીઓ મી. કારો નાવી અને ના ઝેન્ડીસ્કી ગયા ગર્ભાગમાં ઉપાડ વીમાની પ્રયાસના બીલકુલ થાયા તેના ૨૪ કલાકમાં ગુલાબ ! ૨૦ મોસ્કોથી ૬૬૬૬૬૬૬૬૬ પહોંચ્યા હતા આ બન્ને વીમાનીઓ "હીરો ઓફ ધી રેવોલ્યુશન" તરીકે ૨૫૦૦૦ ફ્રાંસ રોકડા આપવા પણ છે.

ઇંગ્લીશ વીમાનનો નાશ

સારડીનીઆના કીનારા ઉપર તા. ૧૫ મીએ ૨૦ ઉતારૂઓ સાથનું ૬૬૬૬ વીમાન નાશ પામ્યું [redacted] બાકીનું કારમું ઓનરૂઓનાં બચાવો અથવા વીમાનમાં ઓકાઓ બાદ બચાવનું વેગવાળા આવ્યું હતું પાણમાં બચાવનાર મુજબ વેતારૂઓની લાશો મળી હતી

જગતની બાદશાહી રમતો

ટોમ્સ્ટોમાં ૧૯૪૦ ના ઘનારી ૬ જગતના અન્ય દેશોની બાદશાહી રમતોની હરીફાઇની અવરચા કરવા બધાને આમંત્રણ બોલાવ્યો "ઓલીમ્પીક ફ્લેમ" એ ઓલમ્પીયાનાં ઓલવાય કરવા આગળ ચાલ્યો છે

ઇંગ્લીશમાં રેડીઓ

મહાલીમાં બીજા બાબતનાં ૨૦ નવા બ્રોડકાસ્ટ સ્ટેશન સ્થાપવા ઘણે ઇટાલીમા હાલમાં ૬૫ લાખ પરિવારો રેડીઓ મુકવાના આવ્યા છે

સ્કાસ્કોગો પ્રદર્શન

આસપાસના પ્રદેશોના પ્રેક્ષકોની સંખ્યા ૬૫ લાખ ઉપર પહોંચી હતી ૬૬૬૬ ખાદિગોનો રસાલ પણ જોવા મળ્યો હતો. કાઠપૂતળા પીળાના બનાવેલા રાકર કુમો તથા ઓરેંજ બુકની પ્રેસ્ટફ્રેમે બારે બરીદા કરી હતી. અસ્કત બાબાઓએ બનાવેલા કાઠપૂતળા પીળાં દરેક ૬૫ પાઉંડની કીમત વેચાતાં હતા. અસ્કતો પ્રદર્શનોથી દરિયા બાદિગાના સુકા મેવા, ૩-૬ ફ્રુટ બાબ બનાવના વેપારને બારે ઉત્તેજન બળમ ચર્ચા રમાય છે

અંદેલની બરીદી

૬૫૬ ઓર ઓસોસ્ટ્રેરે બાનવેમ કેસલ ૨૭૬૬ એકર જમીન સહીત બરીદ કરી છે ઇંગ્લાંડના ૬૬૬ દેવી ચીલ બાબના એક બદેલના બાંધી-કરતો પણ બાનવેમ કેસલની જગાંડમાં રમાપેક્ષ થયો છે

ઓરડીઓના ભાડાં

બાંધીલ બદીકલ કાઉંસીલે ઓરડીઓના રેટ કરતાં ૬૫ ટકા ઓછા ભાડાથી બેકારો બોલ્યા આપવા તા ૨૫ મીએ બાબતો બાબી છે. બદલા ૫૦ કોટરોને બરવાનગી આપવા નથી પણ છ બાબ તેઓની ચુંટણીમાં દોષ મેટરીને મદદ આપવા માટે આંબેજ મેજરોની એક ખાસરી નીમણુક કે

બાદશાહી કુટુંબમાં અવસાન

રૂમાનીઆનાં કાલીન મેરી તા. ૧૮ મીએ ૬૨ વર્ષની વયે બરણ પામ્યાં છે. બરકુમ કાલીન વીકટોરીઆના પુત્ર કયુક ઓર એડીનબરોના કાલીન મેરી પુત્રી હતાં તેમનાં લગ્ન ૧૮૯૨ માં રૂમાનીઆના કીંગ ફરડીનાન્ડ સાથે થયાં હતાં. કાલીન મેરી પ્રખ્યાત ગંથકર્તા હતા. તેમનાં લખેલાં "માય કોરી ઓફ માય લાઇફ," "ધી સાકર" અને "ધાઉન્ડ કોન્સ્ટા" પુસ્તકોએ મોટી પસંસા મેળવી હતી.

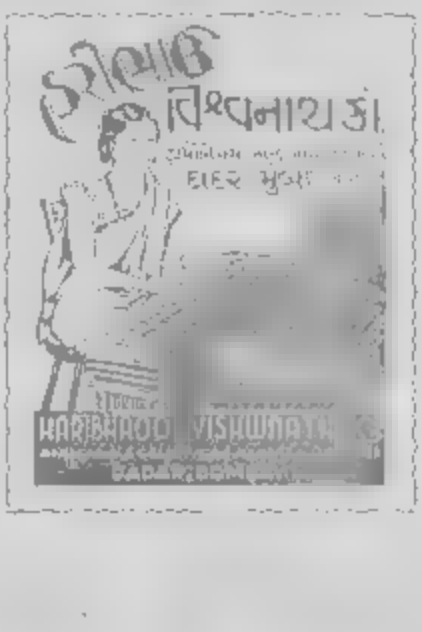
હિંદમાં મોટર કારખાનું

મદ્રાસની ધારાસભાના લેબર પ્રધાન મા. વી. વી. ગીરીએ દીલ્હુસ્તાનમાં નાના મોટા ઉદ્યોગો સ્થાપવા પીચાર કર્યાં હતો મી. ગીરીએ તૈયાર કરેલી એક યોજના મુજબ મોટર વાહનો હિંદમાં બનાવવા માટે એક મોટું કારખાનું સ્થાપવામાં આવશે. જ્યાં એક વરસમાં દીશ હજાર મોટરકાર અને દસ હજાર મોટરીઓ તૈયાર થઇ શકશે. મોટારકાર રૂા. ૧૭૦૦ ની અને મોટરી રૂા. ૧૨૬૦ ની તેવી શકાશે વાતાના જમશેદપુરના લોખંડના સીલેગ મહાલયથી આ કારખાના માટે લોખંડ ખરીદી શકાશે. કારખાનું સ્થાપવા બે કરોડ રૂપીઆની મામલ ઉભી કરવા માં આવશે.

ગાંધીજીનો સુંદર મોટો ફોટો

મહાત્મા ગાંધીજીનો સુંદર આઠ રંગી ફોટો. મહાત્માજી પકેટી ઓટો સ્વીકાર કરતાં લેવા છે. ફોટો પોજો છે. સાઇઝ સુકરરા ફ્રેમ. કીમત પા. ૧-૧-૦, આ ઓફીસે રૂબરૂથી મળશે.

"મથ બાયર" તરફથી "મુન્દરમના ઓપિનિઅન" નું સ્વાગત ન મોકલ્યું હોય તો સંભાળી મોકલી આપવા અમેરબાનો કરશો.

ટૂંકમાં

ચુનીબહેનના અપીલોને રાજા આપવા સેશ્ર્ન જજ્જીએ આપેલા એક લાખ પાઉંડના દાનને આંગે નાટાલમાં સઘળા રેલવેમાં કેટલા અપંગો છે તેની ગણતરી કરવામાં આવી છે. તે મુજબ ૩૩૦ યુરોપીયનો, ૧૩૮ હિંદીઓ ૩૫ કલર્ડો અને ૨૬૨૨ બેરીયો અપંગ છે એનો કુલ આંકડો ૨૯૩૮ થવા જાય છે

* * *

નામદાર ગવર્નર જનરલે મુનીબહેનના અપીલ આદારીમાના ચેકોમાં જાહેર કર્યું હતું કે મી. કે. જે ઈંદાને જોહનીસબર્ગમાં ઓદારસોચકીયાના પ્રેસીડેન્ટ નીમ્યા છે, અને મી. ઈંદાદારા નાટાલમાને કેપ્ટાઉનમાં કાયદાના પ્રોફેસર નીમ્યા છે

* * *

નાતાલ પ્રોવીનસીયલ કાઉંસીલ ઓગસ્ટ ૧૬ ને મંગળ રાજે બોલાવી પુકારી; બપોરે બાદમાના ઘોડ દોડ રાયદા ઉપર પ્રથમ વચાર થશે.

* * *

કરબનના કેટલાક બાગોના રહેતા જંમલી પરિવારોના માટે એક બાલ જુદો બાગ બનાવી દેવા નેબોને સરબાનની પાર્ક એન્ડ ગાર્ડન કમીટીની સુચના અમલમાં મુકાતાં કરબન સીટર્સ માં સેલસબરીમાં માટે રંગન બનાવના જેવો બનાવ નો બનવો બને

* * *

વીકટોરીયા બોલ સ્ટ્રીટમાં આવેલા નેટીવ બજારો ના બેવેડલને કીંગડન સ્ટ્રીટમાં બનેલા નેટીવ કોમોબારી બાતાંગે ડરાવ કર્યો છે.

* * *

ગયા નવેમ્બરમાં તા. ૮ બીજે કરબન આવેલી ડચ સ્ટીમર એમેલેનીસ એક બલારી બાસી ગયો હતા, તેના બારીએ જોહનીસબર્ગમાં પકડી કરબન બોબ્ઝરેક્ટ માટે સજાદા રબ્યુ કરતાં રાજદા થયા હતા તેને દેશપાર કરવામા આવશે.

* * *

કરબનના સીટીંગ મરસ્ટલમાં બબાલના યત્નેલા અંદ ૪૧ ગ એન્ડરસન બાળા મી. ઓદેરા મીકલીના નાગની દગ બોલ ઉબ્લાડથી ૬૯ દીવસમાં કેપ-ટાઉન પહોંચી હતી અને બીજો ગાર દીવસમાં તા. ૧૬ જુલાઇએ કરબન આવી હતી.

* * *

કરબનમાં ગયા અઠવાડીઆમાં ૬૬ બબકસાતો નોંધાયા હતા, જેમાં રોગપચારે ૮ અને બીજા ૬ દીવસોમાં દરરોજ ૧૪ બાકસમાતોનું પ્રમાબ હતું.

* * *

કેપટાઉનના નવા મકાનો બાબવાનું કામ બોટા પાયા ઉપર શરૂ થયું છે. સીટી કાઉંસીલ માં નવાં મકાનો માટે એક બાકડાડીઆનાં પા ૬૬,૬૧૫ ના પ્લાનો પાસ થયા હતા, બારે તે પહેલાંના બાકડાડીઆમાં પાસ થયેલા પ્લાનો ની કીમત પા ૪૨,૬૭૨ હતા

* * *

કેપ પેનીન્સ્યુલર કોમે નાગરની જગ્યા લેના માટેનો પેગારા કાઢી છે આ જગ્યા દરબાબુ આદિકારી સબ, પદ, ચીફ પોલીસે જગાવી પ્રાબી બાળવી રાખવા બનુકુળ લેખાબી બાં ટ્રાંસપોસ્ટના કોમો કરતાં તેનાબસ પા રખાબવા બદલ દરબાસ્ત થબાથી ડિપાર્ટમેન્ટના મેનેજર મી. ટબ્બલ્યુ. સી કેરસ્ટર તરફથી સદરીઓની બદલ સબા બોલાબવા બબ્યા હતા

* * *

જોહનીસબર્ગ નજદીકની જબોજ્ર બોબ બાકાર ના એકાંત ટેકરા તરફ તા. ૧૨ બીજે પુરોપીબ-બન અને મેટ્રીક પુબકો વચ્ચે તકરાર થતાં આસરે ૧૪ રબૌના એક પુરોપીબના ગુનાને ૧૨ રબૌના નોટીબને ઝરીં મારી હતા જેબી નારાબ બુ બરબ નીપજ્યુ હતું. પુબી પુરોપીબના ઉોકરો નાસી ગબા હતા

* * *

પીબ્બારસીનાં પ્રબમ પદેબબરી મીલાલ ગટીકા રકેટનું ૮૪ રબૌની ઉમરે તા. ૧૫ બીજે બરબુ નીપબ્યું છે તેબી ૧૮૭૩ માં ડીબ્બનથી ગ્ર. હતી. ૬ પ્રસંગે આ દેશને એકબા કર્યું અને બબ્યા મોબ નબુબા પદાબ નોબી રહેતા હતા.

* * *

ઓલોમાં તા. ૧૫ બીજે રાત્રે ચોરો બ દુકાન તોડી પા. ૨૦૦ ના પરેબ્યા આને ૧૮ રીવોલ્બર રિબોરે લોરી ભરી ગબા હતા પોલીસ ની માન્બતા મુજબ મોટરકાર પરબબનાર યુરોપીબનનો ચોરીમાં હાબ હોબો સંભબે

* * *

ઉબ્લાંડની ગોબ્રીસાગર પુલબાન માટ ઉપાડતા પ્રજાપ્રતના પદા પ્રબાન તા. ૨૦ બીજે ૬૪ન પદેબંગના ચબ્યા હતા

* * *

નામદાર સદ્રનબ્યાન્ડ પી ન બબાજ નાદગીમાનો તદન સાજા બબ્યા છે.

* * *

ક્રોરીકન સબબની ડરબાદ રોગાની ના ૬૨૫ શુશ્રુસે ૬ દિવસ બાના ૧૯ કલાકમા ૨૪૮૮૧ બાબ્યની મુસાફરી કરી જબાના પ્રદક્ષીબાનો રેકોર્ડ કર્યો હતા.

* * *

બાબટાના દરીબા તરફ ઓક ગ્રાબપેક બાસ્ત-બોટ સાબે એરક્રાફ્ટ ગ્રેબાદીઅર બાબદી પડવાથી મોટું નુકસાન થયું હતું.

* * *

ઓબીસીનીબાના લોદીસ બાબાબામા તા. ૭ બીબી રેડીબો સ્ટેશન રબાબબામા બાબ્યુ છે બબા પ્રદાશીના રેડીબો સ્ટેશનબી ૬૬ સાલે પ્રેસામ બોડકાસ્ટ બતા તેડાબબ્યુ હતું

* * *

સહરજનનું આંગોઠ સામાન્ય નામ ઓપલ છે. કબીન્સ અને ૬૭ જાતીના ઓપલોમાંથી જગતમા બબ૦૦ જાતના ઓપલો કેટલના મામ છે. પ્રક્ષ, ગુલાબ અને બાળકોને બાકારમાં ઓપલના નીબબીત ઉબગોરબથી શારીરક બા-રોગ્બતા બબ્રુબ્રુબા રહે છે.

* * *

ઓગેબના સરબુખત્યાર બી મુસોલીબ ઓંડ બોજે પ્રસ્તાકાગોની ધારાસભાઓને દોઢસાના માટે કેદરેસતની સબાબી મુકત કરેલા બાબ પાછી બકાર પાડી . તેબણે બમ બતાબ્બો છે કે ઇટેબ્સમાં . તેબનનો મોટે ભાગે સ્રારા- થતાં, ઇટેબ્સના કારોબારમાં ગંભીર તદ પડશે.

* * *

નાગપુરના કાંકુ સાજાબબદીન ઉજબબાબા બાઇબો હતા ૧૮મા કે તે દીબસે રાબબાદ તાને સીબાજી મહારાજના બળીબેક થબો હતો. બા ઉેસકરે દીલ્હીના ચાદની ચોકમા બનેલા બાજ-રાજ પેશ્વાની પ્રતીમા ફુલા કરબાની બજરત દશોબા હતી.

* * *

મારવારની બાદશાહી બસ્તકના નીમાબ અને ઝબોબેરાર માટ કેટલાક મુસ્લીમ આગેવાનોએ રૂ. ૬૨ લાખ ના દેનની અપીલ બકાર પાડી છે. નીજામ સરકાર તરફથી રૂ. ૧ લાખ અને ના. બાબાબાબાન તરફથી ૨૦ હજાર રૂપીબા મળ્યા છે

* * *

કલકત્તાના યુનાઇટેડ પ્રેસીડેન્ટ સારાબબરી સંગાન-ોના બાકરન સારદા મંદીરના મકાન ંડના દાતારોનું કોષ્ટક

આગબળનો મુ૰ શબ્બા	૧૪૩૨	૧૫	૦
નાબાણભાઇ લીંબાણભાઇ	૧	૬	૦
બબાનબાઇ ગલજી	૫	૫	૦
ઓકબાબાઇ દુલ્લભજીભાઇ	૫	૫	૦
બલ્લભજીભાઇ બદાનબાઇ	૫	૫	૦
જીબ્બાભાઇ મોદનભાઇ	૫	૫	૦
મારવાર માકેટ	૨૧	૦	૦
મુળજી નબ્બુભાઇ	૩૫	૦	૦
રામાબાઇ મંછનજી	૧૧	૧૧	૦
બાબાભાઇ મોરારજી	૧૦	૧૦	૦
(બાકી)	૧૫૩૮	૨	૦

બાજ કબબામા ગુજરાતી રકુલ મેનેજર પાસબોરી બબાબાના મકાનના ફંડની નાબાબણી

	પા.	શી.	પે
પરબાતભાઇ બલ્લભભાબા	૫	૦	
મગનભાઇ પરબુભાઇ	૫	૬	
પરસોતમ મોરબ્બન	-	૬	
રબુજીભાઇ મંગા	-	૬	
મગનભાઇ મોરાર	૫		
બોગાલાલભાઇ બજા	૫	-	
નરોતમ રામા	૫	-	
એમ. એલ. પટેલ	૫	-	
પ્રાનજી ભુબાન	૨	૬	

(બાકી)

વેચવાના વાંચવા લાયક પુસ્તકો

દક્ષિણ મુનિ વિદ્યાર્થી ભવન પ્રકાશન મંદિરનું સાહિત્ય કેળવણીના વિષયના અનુભવી અને આધુનિક જમાનાની દૃષ્ટિએ બહાર પડેલું હોઈ તે ઉપયોગી અને રૂચિકર હોય છે. બાલ સાહિત્યમાં દ. મુ. પ્રકાશન મંદિરનું પ્રથમ પદ છે. બેટરી તેમનું સાહિત્ય સહુ કોઇને વાંચવા ભલામણ છે.

૬ પુસ્તકોનો ૮૦ પુસ્તકોનો સેટ ૦ ૧૫ ૦
,, ,, ૩૦ ,, ,, ૧ ૦ ૦
,, ,, ૨૫ ,, ,, ૦ ૭ ૬

નવયુગ વાંચનમાળા—આ વાંચનમાળામાં બાલ જે છે જમાનાને અનુસરીને પાઠો મૂકાયા છે અને તેનો ક્રમ ગોઠવ્યો છે. વળી તેમાં ચિત્રના મન પર રાષ્ટ્રીય ભાવનાની છાપ પડે તેવી સામગ્રી છે જેથી દરેક નાની બાળાને આજ વાંચન માળાથી શીક્ષણ અપાય તે જરૂરી છે.

	શી.	પે.
નવયુગ બાળપોથી	૧	૦
,, પહેલી ચોપડી	૧	૪
,, ૨ જી ચોપડી	૧	૬
,, ૩ જી ચોપડી	૧	૮
,, ૪ થી ચોપડી	૨	૦

હરજીવનકૃત મુળાક્ષરની સચિત્ર પોથી—આ ભાગ પોથી બાલુડા બાળકોને આનંદ સાથે ભણવા પ્રેરે છે, કેમકે અક્ષરો અને તેના ભિન્ન ભિન્ન ચીતરેલી રંગભા ઢાંકેલા છે. શી. પે.

મુળાક્ષર સચિત્ર બાળપોથી	૧	૬
બારાક્ષરી બાળપોથી	૦	૧
,, ૧ લી ચોપડી	૦	૪
,, ૨ જી ,,	૧	૦
,, ૩ જી ,,	૧	૨
,, ૪ થી ,,	૧	૬
,, ઉંચા વિભાગ	૦	૧
,, ૧ લી ચોપડીના ભાગો	૦	૧
,, ૨ જી ,, ,,	૦	૬
,, ૩ જી ,, ,,	૧	૦
,, ૪ થી ,, ,,	૧	૬
અંકગણીત બાલકાવ્યવાળું	૨	૬
બાકોરબંધ પોથડું	૧	૩
ગુજરાત ૮ મા ધોરણની (ભૂગોળની) ક્રમ	૨	૦
ગુજરાતી ભૂગોળ ટીકપોરી	૫	૦
ઈંગ્લીશ ગુજરાતી ,,	૫	૦

રાષ્ટ્રીય સાહિત્ય શી. પે.

રાષ્ટ્રીય પરિચયતંત્ર	૨	૦
ગુલામગીરીનો ભેવાર	૩	૦
કાકા સાહેબની કથા	૫	
ભેજા કામરી ચ. ર. ઝોબાલાચારી	૨	૦
પરદેશી કાપડની સાથે કેમ દરીયામ	૦	૧
માબુ પ્રતિજ્ઞા	૩	૦
નીતિનાકને માર્ગે	૨	૦
ધર્મ સંસ્થાપન	૧	૧૦
હારે કરીશું શું?	૨	૬
,, ,, ,, ચિતરાંક	૨	૬
ભોગસેવીઓમને બીજી વાતો	૧	૬
દીશંગના અને બીજી વાતો	૧	૬
ભેજુન શિકારી	૧	૦
ભોળાભેળાઓ ભોંઠા	૨	૦
મરાવાજાની કદાપ્રી	૭	૬
,, ,, પાકુ પ્રા	૭	૦
કાકા કાલેલકરના ફોબો	૮	૦
નવા ચીનો ભાગ ૧ લો	૧	૧
,, ,, ભાગ ૨ જો	૧	૬
ભંડારી	૨	૦
મહાત્મજીના પ્રમુખો	૨	૦
ભોસેફ મિત્સુદરકી	૨	૦
આર્યલન્ડનો મુક્તિ સંગ્રામ	૩	૦
કુરબાનીની કથાઓ	૨	૦
સાગર ઝબાટ	૨	૦
વિરાટ મનો ભારે	૩	૦
સોરઠ રાણી	૫	૬
પ્રહલાદ	૩	૦
વીર જયદેવ	૪	૬
હીંદુસ્થાનની સાચ ગાનાઓ	૨	૦
ગુંદરીકના પરાક્રમ	૧	૬
ધુ ભન્ડપોર ક્રમ જગી	૫	૦
સમાજની વેદીપર	૪	૦

મારવાડી સાહિત્ય

ભલ્લમીલ	૧૨	૦
મી. ગદુભાગવત ભાગ ૧-૨	૧૦	૦
કાલ્પ દ્રોહન ભાગ ૩	૬	૦
,, ,, ભાગ ૧ લો	૫	૦
ગીતા મંથન	૩	૦
રોગ જતી ભાગેવા	૫	૦
દૃષ્ટાન્ત ગ્રન્થ	૬	૦
પરમાર્થસાર	૧	૦
સ્વામી વિશ્વ સંચાર	૧	૬
મંગળ પ્રભાત	૧	૬
મેરી ભાને ખેલ	૦	૬
સ્વામી વિવેકાનન્દ ભાગ ૬	૪	૦
સ્વામી વિવેકાનન્દનું જીવન ચરિત્ર	૬	૦
સાદી શિખામણ	૬	૦
ટોલ્સ્ટોયની નીતિ કથા	૧	૦
સ્વર્ગમાં ટેલિફોન પા. પુ.	૪	૦
ઉઘડતુ વચન-ગોઠવેલાળા	૫	૦
કબીર વાણી	૪	૦
ચિત્રપુરાણ	૬	૦
ભગવદ ગીતા	૧	૬
પરમહંસ રામકૃષ્ણના બોધવચન	૨	૦

નવલ કથાઓ

અંતરની આશા	૪	૬
પત્ર ભાલકા	૭	૦
ઈશ્વર ઇચ્છા ૧ દમ નાટક	૧	૬
ભારેલો અગ્નિ	૮	૦
મામ લક્ષ્મી ભાગ ૧	૭	૦
,, ,, ભાગ ૨	૭	૦
,, ,, ભાગ ૩	૭	૦
,, ,, ભાગ ૪	૮	૦
ભગેટસના	૫	૦
મધુ ફોબ સંગ્રહ	૨	૦
,, ,, પુ. ૪ થું	૪	૬
સંપોગ દુઃખ અને સંયુક્તતા	૭	૦
ફિરીદ	૭	૦
ભરત કૃદિર	૬	૦
પ્રેમનો ઢંગ	૬	૬
નારી હૃદય	૬	૬
તાજુખ	૫	૬
તાની તજવર	૫	૦
દિલ્યમુ	૭	૦
જગત	૬	૬
પુલ્લરીણી	૭	૬
ભગીરથાર હાસ્ય ભંડાર	૬	૦
પ્રેમ શિખા	૪	૬
રાસ નંદીની	૨	૬
રાખીણી	૬	૦
રાતો મુલાગ પુ. ૨ જું	૧૬	૦
ગૃહણા	૪	૬
નીતીના તોરણ	૪	૦
સુનીણી ગૌર	૪	૬
ભાગરમલી	૩	૬
ઈશુ અને ઇબ્બી	૪	૬
સ્નેહ સંગ્રામ	૪	૬
ભારતની સાદીનુ હાસ	૫	૦
ચેરાનમાં	૭	૬
સ્નેહ ધરા	૫	૦
સુપાકુંજ	૬	૦
પરિણિતા	૪	૬
જમાના પત્રો	૨	૬
ચેરાના ચહરા	૬	૬
ચુમ્માલીસ સહેરાનો માણસ	૧૦	૦
ચોપાટ	૭	૦
ભાઇની સત્તા	૪	૬
ભમિકા	૫	૬
ભામ લક્ષ્મી	૬	૦
ચિત્રદાન	૮	૬
ચેલ ચિત્રાન	૫	૬
કમચોગી રાજેશ્વર	૫	૬
સ્વર્ગ અને પૃથ્વી	૪	૦
ચુમ ભાગ	૫	૬

કલ્પના પુસ્તકો	૪	૦
કોંગ્રેસના ઠરાવ	૬	૦
ગપ્પા	૫	૬
ગ્રેમાક્રમ ભાગ ૧ લો	૮	૦
,, ,, ભાગ ૨ જો	૭	૬
ચિનોદ વાટીકા	૬	૦
ચીના ચરમો	૭	૦
ચોપડા	૬	૬
ચહેતી ભેગા	૬	૬
ચલી સમાજ	૪	૬
છબી	૩	૬
જગન્નાથ	૩	૬
જાપાની	૪	૬
ઝાવીનાથ	૫	૬
ઝોકાલ ભાગ ૧ લો ૨	૮	૦
,, ,, ૩	૦	૮
ટોળીના દુશ્મનનો ભેદ	૬	૬
ટિપ્પણીત ટેન	૬	૦
ઠેબરની ઠિબ્બાત	૬	૬
ડાહ્યાની ડાહ્યાત	૬	૬
ડાહ્યાણા	૪	૬
સરસ્વતી ચંદ્ર ભાગ ૧ લો	૭	૬
,, ,, ,, ૨ જો	૧૪	૦
,, ,, ,, ૩ જો	૧૬	૪
,, ,, ,, ૪ થો	૧૪	૦
ચંદ્રકાંત ભાગ ૧ લો	૧૦	૬
,, ૨ જો	૧	૦
,, ૩ જો	૧૧	૦
ગામ રૈયત	૫	૬
ઠક્કર વેલજી વિઠલ	૧૬	૬
ગામર બિરબલનો વિનોદી વાતો સંગ્રહ	૧૫	૬
રાજા ભોજ અને કવી કાલીદાસ	૮	૦
રાજરત્ન બિરબલનો ટારમળકાર	૮	૦
મંદીરા અને બીજી વાતો	૬	૬
રનેહ લહરી	૮	૬
લગ્નપ્	૧૦	૦
પુરાતન જવાબ	૫	૬
પાનકી પરીયા-કુવર ઉંદરી ઉંદરીબાઇયા	૫	૬
બાબતનાની રોચકમાં	૭	૬
બાબરના ગ્રબ	૫	૦
બો પાની કારી	૬	૬
નોટ નજરીયો	૮	૦
નેહના શબ્દો	૬	૬
સાચપોગ	૭	૬

ઇરાદાપુ અને બાબ સાહિત્ય

ગાયત્ર ખુશરો બાબ	૧૭	૭
ચૈતાલીક જ્ઞાત	૫	૦
ઇટલાક પદાર્થો	૨	૪
રેખાદ રેલી સેલ ૩	૪	૬
બાબા કુબ્જ	૨	૬
નાની બેન	૨	૬
બીજી વાતો	૨	૬
બાબ કથાવલી	૨	૬
વિકરાળ વન	૨	૬
બાલ વિનોદ ભાગ ૧ થી ૨૦	૬	૬
,, ,, ,, ૨૧ થી ૨૯	૪	૦
અરીઠા બાળ પુસ્તક માળા	૧૫	૦
રાષ્ટ્રીય સંગીત ગાયક	૧	૬
સીતા (રામાયણના પાત્રો)	૧	૦
મહાભારતના પાત્રો	૬	૦
ટોલ્સટોય સંવાદો	૪	૦
,, ,, ભાગ ૨ જો	૪	૦
સાદસિહોની ચબરી	૨	૦
હિંગળાં	૪	૦
ઇશ્વર અને આદિત્ય	૪	૦
પારસી શાકાહારી વાનીઓ	૨	૦
પારસી કાજ રીતો	૩	૦
પાતાળ પ્રવેશ	૨	૦
ફુલો	૧	૦
ચાતરસીંગ	૧	૦
બાળ વાર્તા વિનોદ	૧	૦
બ્રહ્માના બ્રહ્માના રાસો ભાગ ૧ લો	૩	૦
,, ,, ,, ભાગ ૨ જો	૩	૦
ફાનમાં ૬ ફુ	૧	૦
ફેલસા કાકા	૦	૬
બપુ પ્રેમ સંગ્રહ ભાગ ૧ લો	૨	૦
,, ,, ,, ભાગ ૨ જો	૨	૦
રામ તરંગીણી	૩	૦
લઘુ ગીતા	૨	૦
વંબા	૨	૦
રાજ નીકુંજ	૩	૦
બાબી પુરાણ	૧	૪
મોતી બાળા	૦	૧૦
રમકડાની દુકાન	૦	૧
વધેલું વન	૦	૧૦
ગીતાંજલી	૨	૦
ઇશ્વર પર પ્રકાશ	૧	૦
હિન્દોબ્રાઝ	૧	૦
,, નાની બાળક	૧	૦
મારીશરીનાં ગીતાબ્રુ ભાગ ૧	૨	૦
,, ,, ભાગ ૨ જો	૨	૦
બાબ બાબુબં	૫	૦
કાઠીયાવાડી દુહા	૨	૦
ગ્રેગરાફરની રસબહાર પ્રકા ૪ થા. પુ.	૪	૦
,, ,, ભારા ૫ થા. પુ.	૬	૧
,, ,, ભારા ૬ ઠા. પુ.	૬	૬
રહીમાણી રાસ ભાગ ૨ જો	૩	૧
,, ,, ભાગ ૩ જો	૬	૦
ગુજરાતો દ્વિપક ભાગ ૨ જો	૩	૩
ચુંદડી ભાગ ૨ જો	૨	૪
પર ગ્રબ્યુ વૈદક	૫	૦
ઘર ગ્રબ્યુ વૈદું જગજીવનદાસ બી. કુત	૧૪	૦
કેલવણીનો ફકારાવ	૧૧	૦
કોંગ્રાટી ગુજરાતની બત બબા	૪	૦

કાઠીયાવાડ નમુનાનો સુંદર ચિત્ર સંગ્રહ

મંગળાષ્ટક	૧૭	૬
ઇશ્વર મંગળ	૧૭	૬
કલા કલાપ	૬	૧
રંગ રેખા	૬	૦
અજબાના કરા મંડપો	૧૪	૬
વેદર કલર ચિકરર બાલબમ	૧૭	૦
મુગલાઇ આલબમ	૨	૨ ૦

બબા ઓરીજીનમાં છપાયેલા પુસ્તકો.

	ઘા.	પે
ટ્રાન્સવાલ બાયસેન્ટેનીસ કંટ્રોલ ઓર્ડીનન્સ		
૧૯૦૨ ગુજરાતી અને અંગ્રેજીમાં	૧	૧
રસીતા પનબાબા	૧	૪
ઇબનબર પ્રકાશ	૦	૬
બબના પ્રયોગો અથવા બાબબોધ ભાગ ૧	૧	૬
,, ,, ,, ભાગ ૨	૧	૬
નીતિના કાબો	૧	૦
ગરીબ ઇંજીનીઓ વજારો અને તેની સંભાળ		૬
ચાબેદિલ		૬
પુર્વ અને પશ્ચિમ		૬
સોક્રેમાન્સ બાલ્ગબાબર દીવસ તેમના મત અને વિચાર		૬
પુસ્તકો કબાલ બાબાનું ઇબન ચરીત્ર		૬
પુસ્તકો કબાલ બાબાનું બાબબ		૪
મારો જેલનો અનુભવ કેબબાર ૬ બાબીજ		૬
મારો જેલનો બીજો અનુભવ ,, ,,		૬
મારો જેલનો ત્રીજો અનુભવ ,, ,,		૬
જેક બલબારની કથા (રોબરટસનો બબાપ)		૬
પુરબરોજ અને તેના બે બાકરો		૬
જેલના કાબ (બબાઇ બબાનના)		૬
હાદ સ્વરાજ (ગાંધીજીએ બબેબુ)	૧	૦

ઉપરોક્ત સાથે નાણાં મોકલવા મહેરબાની કરવી. વી. પી. ઉપર કોઇને પસન્દ આપી શકતા નથી.

બળવાનું ઠેકાણું:-
Manager, Indian Opinion,
Phoenix, Natal.

Phone 33-4014. P. O Box 4111.

—હુંદી વસ્તુ ભંડાર—

(ઉં. પી. ઇન્ડિયા)

અમારે ત્યાં કલકતી, સ્ટેશનરી, કોકરી, ક્રોકરી મુગલ, હાર્ડવેર, ગાંધી-વિલાસ, જરૂરના સીલ્વર તેમજ ઇમીટેશન દરેક જાતના દેશી બાયલો દેવાલેવ બાબે મળે છે. પોસ્ટબંદરથી ૧૦ માઈલ તમા દેશી તેમજ બહરનું રાખ પી, બબસ બાયલું તેલ, છબાડાબ, ચોબડી, કુલબ, કમોદ, બંગાળીયું, દીવલી, પીકોટી, ચિમ્બર ઇબા ચાબબા બાબા દરેક જાતની દાબ, કઠોળ બાદો. તેમજ કરીબાદું અને મંબીબાદુ. ગાબો. "બાદર" પેન બબે પેન્સીલો, માદામાં નાબબાના નુબબા તેરો, બાબરો, બાદીબો, કાગો, અને ઉંમરેલના પોસ્ટ બોસ્ટ બાયેલી મળે છે.

એક વખત પધારી બબબા બિરહર બાપી બાત્રી કરવા સલાબબું છે.

બબારના બેરદરોપર બાલ બાબ બાબવા માં બાવે છે. લખો:-
૮, પ્રિન્ચાર્ડ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

સાહિત્ય અને સંગીતનો સમન્વય

દિનપ્રતિદિન જનતાની રસવૃત્તિ કેળવાય છે—જનતા નવિનતાની પુજક બની છે—ભાવના અને આદર્શ આ જમાનાનું ગૌરવ છે—અને હવે લોકો એવી વસ્તુ ચલાવી લેવા તૈયાર નથી.

અમે પણ આ માન્યતાને માન આપ્યા વર્તવાનો નિશ્ચય કર્યો છે. તેથી ખાસ પ્રસંગ માટે તમારા સમક્ષ હમણા છેલ્લા બહુચીતા નટ નટીઓ અને લેખકોનો સહકાર સાધી પ્રેક્ષકોની રસવૃત્તિને પોષે એવી રેકોર્ડો, ધાર્મિક ડ્રામાના સેટો અને હારમોનીયમ, તબલા મગાવ્યા છે જે તમારી સમક્ષ રજુ કરીએ છીએ. સંગીતના મધુરા સ્વરોથી તમારા ઘરમાં સ્વર્ગ ઉતારો.

અમે લોકલ ખરીદી તેમજ ઓર્ડરો મારફતે હારમોનીયન મંગાવતા નથી તેથીજ અમે લેખીત ગેરંટી સાથે વેચીએ છીએ.

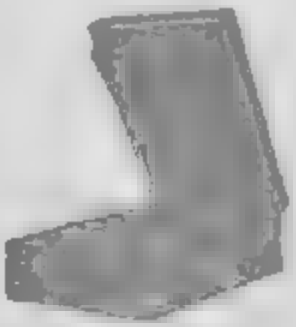
ઉમદા હારમોનીયમ પા. ૬–૦–૦
હાથના " "
ઉમદા ફીટના " પા. ૪–૫–૦

જોડી ઓઠની કીમત
પા. ૧–૦–૦ થી

પા. ૪–૧૭–૦ સુધી

ગ્રામોફોન પા. ૨–૧ ૦ થી પા. ૮–૮–૦

હીઝ માસ્ટર્સ વોઈસ
તથા
કોલમ્બીયા
(ઈન્ડીયન રેકોર્ડ)
3/–

રેકોર્ડના સસ્તા ભાવો

નવા નંબરો અથવા તમારા માંગેલા નંબરો વધેલા પા મોડા તમને મળશેજ તો શા માટે વધારે પૈસા ખર્ચો છો.

હુકમો અમલના ક્રમે મળશે.

તેમજ આ દેશની હવાને અનુકુળ થાય તેવા મોટા અને મધુર સુરના, મજબુત અને ટકાઉ, વારા, રાતા, સરદાર તેમજ ચેકર્બોર્ડસ વૃક્ષના હારમોનીયમ, હાથના અને પગના તબલા હાથ–પગના. નવી સીલેકશન જાતની રેકર્ડ ભરેલ્લની પેટીઓ આવી ચુકી છે. તે સીવાય ૬૨૬ જાતના ગ્રામોફોન ઉપલી બધી ચેકરો સાથે H.M.V. ને કોલમ્બીઆના પણ સ્ટોકમાં રાખીએ છીએ.

વાજીંત્રોના છુટા ભાગો મોટા જથ્થામાં રાખીએ છીએ.

વાયોલીન, બેન્જો, મેન્ડોલીન, ગુલબુલ તરંગ, ગીતાર અને રેકાય બેન્જના ભાવોમાં ઘણો ઘટાડો કર્યો છે.

કામ પણ વાજીંત્રનું રીપેરીંગ કામ અતી દેખરેખ નીચે મહેનતી સાથે બનાવી આપીએ છીએ.

—સાઉથ આફ્રિકાના ૩૨ વર્ષના જુના હારમોનીયમીસ્ટ—

BOSWALDA'S MUSIC SALOON

P. O. BOX 460. 179 GREY ST. AND 131 QUEEN ST
DURBAN, NATAL.

Special

Large stock of latest Drums not arrived in Tamil, Hindustani, Gujarati and Telugu. Prices have been greatly reduced.

Apply for our catalogue. Our Harmoniums sold under written guarantee for 5 years. Try us before you go elsewhere.

Phone
Day & Night.

RAJCOOMAR,

DURBAN'S FIRST INDIAN UNDERTAKER

Coffins, Wreaths, etc.

રાજકુમારે,
અન્ડરટેકર

૧૪, ક્રોસ સ્ટ્રીટ, ડરબન

14, Cross Street, DURBAN

'PHONE 33-4691. BOX 2626.

L. MISTRY

એલ. મીસ્ત્રી

બોઅસ, રેલ્વે અને સીવન ડકેસને ઉંચા અમેરીકા જર્મન
અંધ બનાવનાર તેમજ ઉંચ ટનીંગ સંસોપસારક
મશીન ફેરનાર.

ચશ્માંને લગતા બધાંજ ઓપ્ટીક વીસ્ટ મંગાવ્યો.

45 Market St. : : : Johannesburg.

'Phone 2-3381 Tel. add. "Latapco.

D. K. PATEL

Fruit and Vegetable Exporter

— SPECIALIST —

in South African, Canadian
and Australian Apples

Cape Fruit on hand in season

We have in stock Nootjes which have just come in Market

ડી. કે. પટેલ

ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ એક્ષપોર્ટર

સાઉથ આફ્રિકન, કેનેડીયન અને ઓસ્ટ્રેલીયન
એપલ્સના સ્પેશીયલીસ્ટ

ઋતુમાં કેપ ફ્રૂટ પણ રાખીએ છીએ

નાર્ચીસ હાલમાં શરૂ થયા છે અને તેના સ્ટોક
પણ રાખીએ છીએ.

કંઈના ઓર્ડરો ઉપર બાસ ખ્યાલ દેવામાં આવે :

નાર્ચીસ અને મેન્ડરીન સારા અને સસ્તા
C. O. D. થી મળશે.

P. O. Box 755. 19, Cross St. Durban.

M. H. DESAI.

એમ. એચ. દેસાઇ.

જોબરોલ ફ્રૂટ મેચાંટ.

અમે દરેક જાતના ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ પુરીચેસ કરી પણ
આપમાં C. O. D. થી માલ પહોંચ કરી મોકલીએ છીએ.

P. O. Box 254. 31, Short St. Durban.

Phone 22-4[illegible] Tel. add. [illegible] P. O. Box 6748

V. B. PATEL,

WHOLESALE AND RETAIL FRUIT, VEGETABLE AND PRODUCE MERCHANT

CHEAPEST BANANA STORE IN TOWN.

40 Fordsburg Street, JOHANNESBURG.

[illegible] NETT CASH or C.O.D

વી. બી. પટેલ,

જોબરોલ અને રીટેલ ફ્રૂટ, વેજીટેબલ અને પ્રોડ્યુસ મરચન્ટ

ટાઉનમાં સૌથી સસ્તામાં કેળાની દુકાન.

અમારે ત્યાંથી બજાર ભાવ કરતાં ઓછા ભાવ લેવાતા નથી તેમજ
જોબરોને [illegible] માલ પહોંચ આપવામાં આવે છે.

રેલ્વેથી આવતા C. O. D. થી માલ મળી શકશે.

૪૦ ફોર્ડસબર્ગ સ્ટ્રીટ,
જોહાનીસબર્ગ

"શુદ્ધ ઘી"

[illegible] પાંથી મોકલ
પ્રમાણસર મળશે.

ગામ અને પુરોહિત ના જોઇએ
સારૂં ગાદિયાના ભોજ જોઇએ.

સામજી દેવશી એન્ડ સન
૬ ક્રોસ સ્ટ્રીટ.
ડરબન.

SAMJEE DEVSHI & SON
6, Cross Street,
DURBAN

શિયાળો આવ્યો !!
શું લાવ્યો?

સાથીને પુષ્ઠ બનાવવાના પદાર્થો લાવ્યો. ઘોડા બાજ
બાળના પાઠા બનાવવાના તયારીઓ કરી રહ્યા છે.
સારા પાઠા બનાવવા માટે હમણાં ત્યાં તાજો અને ઘોડકો
માલ આવી ગયા છે. તેમજ દરેક જાતની દેશી દવાઓ અને
દેશી મસાલો તદ્દન તાજો અને ઘોડકો માલ સ્ટોકમાં
રાખવામાં આવે છે.

દેશી સુકવણા ઘોડકાં નંગ ૧૦૦ ની રકમ. ૧૦-૦-૦ સાધારણ ૧૨-૦-૦
દેશી ઘોડકાંના ઘોળીયાં નંગ ૧૦૦ ની કી. ૩-૦-૦ સાધારણ ૩૦-૦-૦.

શરીરના કોઇ પણ ભાગમાંથી વાળ કાઢવાનો

નવાબી પાવડર

ફક્ત બે મીનીટમાં વાળ સાફ થાય છે.
કડક બોટ કી. ૬૨ પોસ્ટેજ સાથે, [illegible] કી. ૬-૧
પોસ્ટેજ સાથે ૬ નંગ [illegible] કી. ૩-૬ પોસ્ટેજ સાથે ; આપવા
બે નંગ લેનારને ૩ બોટલ પોસ્ટેજ મોકલાવીએ.

ઓર્ડર સાથે પોતાના પૈસા મોકલાવો

Fancy Gold Cups and Saucers at 1/9 a dozen.
12 dozen to a case Cash with order.

I. G. H. BASSA

153 Grey Street, - - Durban.

SOLE AGENT FOR

His Master's Voice

હિઝ માસ્ટર્સ વોઇસ

In The Union Of South Africa

સપ્ટેમ્બર અને ઓક્ટોબરના ગુજરાતી સેટસ રેકોર્ડ આવી ગયા છે.

સાને ઇસ્લામનો સેટ મંગાવો અને સાંભળો

પાંચ રેકોર્ડનો સેટ કીમત પા. ૨–૫–૦.

We specialise in Tamil and Telugu Drama Sets and also Native and Afrikaans records. Wholesale and Retail.

N 5554 પ્રેમની કુંજાયા.
N 5570 ચાંદાનો ચમકારો.
N 5573 વાયુવેગ ગત
N 5578 ગે તા નજરી પ્રીતમની ખાસ
N 5580 [illegible]
N [illegible] [illegible]
N [illegible] [illegible]
N [illegible] ગંગાદર ભોટાણો.
N [illegible] દયામાતા આરતી.
N [illegible] ગઢા ગગીની
N [illegible] ગેરણા.
N [illegible] સજની મોરી દયના અંતર.
N [illegible] નૂતાન ગુજરો પ્રેમ ગીતાયા.
N [illegible] ચલી પ્રેમ નજરીયા પીયારે પિયારે.
N 6529 સદોત્ત દન્ત ગે ઠરકો પાયા.
N 5911 [illegible] પાંચ પાંચ નાટકો આપ ૧ થી ૪.
[illegible] નરસૈંદ મહેતા નાટક આપ ૧ થી [illegible]
[illegible] [illegible] નાટક [illegible]
રાજા હરીશ્ચંદ્ર નાટક ૧ થી [illegible]
N 07[illegible] ગુજરા ગામ ગજબારે
N 0601 [illegible] [illegible] પીયારે
Nw 5359 મીસ [illegible] મેમીક
„ 5499 „ [illegible] „
„ [illegible] ગાર્ટર [illegible] „
„ [illegible] ગેન્ટલમેન „
„ [illegible] [illegible] „
„ [illegible] [illegible] „
„ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] નાટક [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]

નાટક અહલ્યાના મલાપ ૬ કમ્પલેટ બોક્સ અને બુક સાથે કીમત પા. ૨–૫–૦ નું સેટ.
„ રા' ગાડસીક ૬ કમ્પલેટ બોક્સ અને બુક સાથે કીમત પા. ૨–૫–૦ નું સેટ
ગ્રેમ. ગ્રેમ. પી. હાર્મોનીક પાર્ટી ૬ કમ્પલેટ બોક્સ અને બુક સાથે કીમત પી. ૧૫ નું સેટ.
નાટક મૃગવત્તી ૬ કમ્પલેટ બોક્સ અને બુક સાથે કીમત પી. ૧૫ નું સેટ.
„ રાજા હરીશ્ચંદ્ર ૬ કમ્પલેટ બોક્સ અને બુક સાથે કીમત પાકિટ ૧–૧૦–૦ નું સેટ.
„ શેઠ સગાલ શાહના સેટ ૧ થી ૮ બાકી.
„ સીરાજુદ્દૌલા.
„ સ્ટેપ રબમ.
[illegible] [illegible] ભાગ ૧ થી ૮.
પઠીસનો વારસો કુલીન રેકોર્ડ ૩ રેકોર્ડનું સેટ.
બહુડી ૪ લડકી ૩ રેકોર્ડનું સેટ કુલીન
ગુરી નાટકના ૩ રેકોર્ડોનું સેટ કુલીન.
„ મારીન ૬૨૬૪ ૩ રેકોર્ડોનું સેટ કુલીન.
„ રામ મારે અરબ ૩ રેકોર્ડોનું સેટ ગ્રેમ. ગ્રેમ. પી.
„ લાને ઇસલામ ૫ રેકોર્ડોનું સેટ ગ્રેમ. ગ્રેમ. પી.
„ નૂરે ઇસલામ ૩ રેકોર્ડોનું સેટ બોલબચ્ચીઓ.
„ નાબ [illegible] ૩ રેકોર્ડોનું સેટ ગ્રેમ. ગ્રેમ. પી.
„ ફરજાણી મંગળ ૪ રેકોર્ડોનું સેટ ગ્રેમ. ગ્રેમ. પી.
„ નૂરજહાન ૩ રેકોર્ડોનું સેટ બોલબચ્ચીઓ.
„ [illegible] [illegible] ૩ રેકોર્ડોનું ગ્રેમ. ગ્રેમ. પી.

અમારા ઇસ્લામીક નવી રેકોર્ડોના લીસ્ટ
"ઇન્ડિયન ઓપ્રેશ" માં લખેલા.

૧૦ ઈંચ રેકોર્ડ, ૧૨ ઈંચ ૪ રે. ૨૫/-, ૧૨ ઈંચ ૧૨ રે., ૧૨ ઈંચ ૮ રે. ૪૮/-

ગલ્હારે ગામના ૨૦ ઈંચની ૬ અને ૧૨ ઈંચની ૪ રેકોર્ડથી ઓર્ડરોના ઓર્ડર સ્વિકારવામાં આવશે નહિ.

Radio Record Trading Co.,
88 Victoria Street - - Durban.

Radio Record Trading Co.
P. O. Box 6398 29 West Street.
JOHANNESBURG.

RADIO RECORD TRADING Co.,

SOLE AGENTS FOR

Columbia

In The Union Of S. A.

જુના ગયા અને નવીનતા આવી ગયા

કોલમ્બીયા કંપનીમાં હાલમાંજ આવેલા નવા ગવૈયા

માસ્ટર અમીર બક્ષની

નવી રેકર્ડ આવી પહોંચી છે. આગાજ ગઝલ બોલી ગયો છે; "મોહમ્મદ મોહમ્મદ પુકારે ચલા જાયે" તેના જેવી બીજી ગઝલ બોલી રહ્યો છે. અગાઉ અને તમારા દીલને આવી કરો. તેના નંબર) બદક કે ચરચર સાહેબ મિલચાર. 17 6) રાસ્લે અદી અલવાદ પરાક્રમ. અને બીજી બે ઇશારાય તમારા ગ્રાહકની મણી ઇસલામી રેકર્ડો આવી પહોંચી છે જેવી કે મોજીઝા રાહાદત નામા વીગેરે.

MAGIC NOTES

G.E 1709 કુરને વાળો મુજે મેહ ફરને પીસારે વે

G.E 1710 તગમીર ૬ તારીસે દુનીયા કો દીલાસે.

P.E 23 શહાદત કુરેન બેહબે ઇસલામ

P.E 27 શહાદત હજરત બીલાલ આસરીરે રસુલ.

P.E 7 મારે - હાસ્સે તલવારકા ગીરના મોજીઝા

G.E 1509 મે પીસારી મેરા બતકર બને બનમેં.

G.I 1711 કહી મેસો.

N 6852 અરે પાસય ગેની આપ તુ રોના દે

N 5865 શાહે અમબીયા પયગમ્બર હમારા.

N 6887 રજબે બહાર આપ સાકી સરાબ દે

N 6852 તોહીદ કે રંગ મે હુબ ગયા.

N 6815 રોસમે મેહબુબમે હક રોતે ગલે મલે

N 6846 ગેર દુબે કો નયન કો જાન મોહમ્મદ

N 6810 ખાસ મુહસે કુછ કહું સબેવાલા કે સામને.

N 6887 બનુગી આપને પ્રેમુકી જોગન.

N. 6889 પ્રેમકી મુરલી બહુર બાજ.

1413 જો દોહા કીયા આલમમે બખ્યા દીયા કમલી વાલેને.
આ રેકર્ડ સાભળવા જેવા છે

288 પુન પુન

253 મેરા દીલ ન કોયું દો પીંડાએ મોહમ્મદ

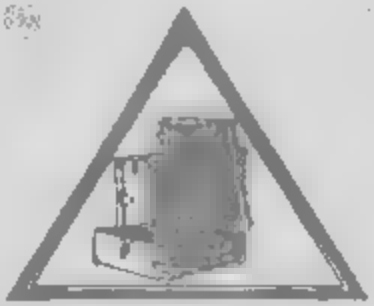
406 મોહીબ્બો મોહમ્મદ બડી ચીજ હે.

2234 અપા અલાહી અપાહ કમ
ઔર પકા અલાહી અપાહ કમ.

2307 અપેહા કુરાન

2158 અરમાસે આપા (મજાપા)

2074 ઘામકા નામ હે

2158 અજ મકા (મજાપા)

2220 નાગે અહમદ સે કર

2212 નાગે મહમદ બોલ બાલે.

2220 મક આપ ખુદા પીંડારે ને સ્થાપી

2220 અબતે મેરી બીગડીબ સારાર બના દીજે

2221 બહાદીર તો કાપિયે પલી કમલ્યા

2222 હજરત ઇ મોજઝા હજરત બશીર કે બચ્ચોકો મુકરે ૧૧ જીન્દા કરના

2220 મોજઝા દીજરત આસાર

2220 મોજઝા અંગુકી હજરત અલી

2220 પીસારી પીસારી સુરતવાલે

2220 મોહમ્મદ મેરે દિલકે અરમા તુમી હો.

2220 મસકુર કુરા આલમકે બહા રે કરમાને મોહમ્મદ બલબાદ

1710 મરવા મુજે રોજીયે પુલાસો.

2220 દીલ છીન લીયા એક જવાને અકાનીને.

2220 પ્રસાદી રસુલે બુદા કેહત કહા.

2222 બસરે કલીકે મે બાલમે રનગેા ૧

2223 સુરે રહાને પના બનાવાસ.

2224 દીલ નેા મેરા મે ગયા

2225 નીસાકે સુતકા

The following Tamil Drama Sets in stock

Saehyavan Savtery, Padutha-Pattabishekam, Uttra-Ramayanam, Dumbaohari, Snan Sundari, and thousands of singer Records.

We specialise in Tamil and Telugu Drama Sets and also Native and Afrikaans records. WHOLESALE AND RETAIL.

નુરે ઇસ્લામ

નો ૬ રેકોર્ડનો સેટ બુક અને ટીનનો બોકસ સાથે ૩૦/-

Radio Record Trading Co.,
88 VICTORIA STREET.
DURBAN.

Radio Record Trading Co.,
P.O. Box 6398. 29 West Street.
JOHANNESBURG.

દરેક જાતની સ્વાદીષ્ટ, સુંદર શુધ્ધ ઘીની મીઠાઇ.
ફરસાણ વીગેરે માટે ક્યાં જશો?

પેટેલ્સ વેજીટેરીઅન રીફ્રેશમેન્ટ રૂમ

પાપડ, લીંબુ, તથા કેરીના અચાર તેમજ શીયાળાની ઋતુ માટેના ખાસ પૌષ્ટીક પાકો અમારે ત્યાંથી વીકાયત ભાવે મળશે. એક વખત પધારી આપના ઓરડર મોકલી આપવા વિનંતિ છે.
બહાર ગામના ઓરડરો ખાસ માલીકની જાતી દેખરેખ નીચે મોકલવામાં આવે છે.
ગ્રાહકોને સંતોષ આપવો તે અમારો ખાસ પુરૂષાર્થ છે.

PATEL'S VEGETARIAN REFRESHMENT ROOM
(Prop. R. M. PATEL)

Telephone 2-2209 202 Grey Street, :: :: Durban.

Box 850. Tel. Add "Orangexpo"
M. C. PILLAY
Wholesale Fruit & Vegetable Exporter
country orders executed at ... West Market ...
TRIAL ORDER SOLICITED
જથ્થાબંધ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ વહાવનાર
અમો અપરટ્રીના ઓરડર ખાસ ટેલરેફ રાખી મારા ...
C.O.D થી મોકલીએ છીએ
79, PRINCE EDWARD STREET, DURBAN.

'Phone 2-6236 P. O Box 316
Heerabhai Morar Matvadkar.
Wholesale Fruit & Vegetable Exporter
and Commission Agent
15 CROSS ST. RESIDENCE.
PACKING WAREHOUSE 44 BOND ST.
DURBAN.
હીરાભાઇ મોરાર મટવાડકર
હોલસેલ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ વહાવનાર
અને કમીશન એજંટ.
પેકીંગ સારી રીત કરી માલ સી. ઓ. ડી. થી
મોકલવામાં આવશે.
ટેલીફોન ૨-૬૨૩૬ બોક્સ ૩૧૬.
૪૪ બોન્ડ સ્ટ્રીટ, ડરબન.

NAROTAM HARGOVIND
The Master Tailors
Suits and Costumes Made in the latest Styles.
We specialise in High Class Tailoring.
Our Prices are to suit the times.
Try us with your next Order.
તમારો સુટ ક્યાં સીવડાવશો?
નરોતમ હરગોવીંદ
તમને અપ-ટુ-ડેટ વસ્ત્રોમાં સિવડાવી આપે બતાવી આપશે.
કાયમ ઓર્ડર આપી આમી કરી જુઓ.
'Phone 25661. 176 Grey St Durban.

અઠવાડીક પંચાંગ

વાર	પોષી	કોટ	મુસલમાન	પારસી	સુર્યોદય	સુર્યાસ્ત
	૧૯૯૪	૧૬૬૮	૧૩૫૭	૧૩૦૭	ક. મી.	ક. મી.
	શુદ્ધ	આષાઢ	જમાદીલ	ઇ.
		આખર	ઉલ્લવલ	૪૬મી
રવિ	૬૮	૧૯ ૧૨	..	૨૦	૬-૫૨	૫-૧૨
સોમ	૨૧	.. ૧૧	૨૨	૨૧	૬-૫૧	૫-૧૩
મંગ			..	..	૬-૫૧	૫-૧૩
બુધ			..	..	૬-૫૦	૫-૧૪
ગુરૂ			..	..	૬	૫-૧૫
			..	૨૪	૬-૫૯	૫-૧૫
			..	..	૬-૫૯	૫-૧૬

GANDHI & Co. (Pty) Ltd.

GENERAL MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

Try us for:-

Benares Saries, with Blouses of same design prices from 75/- to £10 with double border.

Also Cotton, Crepe-de-chine & Rayon Saries from 2/6 to 40/-.

We also stock Indian Drugs, Condiments, Draperies, Outfitting, Hardware, etc. etc.

Telephone 23676.

Tel. Add. "Gandhico" Durban.

112 Victoria Street,

DURBAN.

અમારે ત્યાં હમેશા મોટા પ્રમાણમાં નીચે જણાવેલ ચીજો સ્ટોકમાં રહે છે.

બેરહન બજામ, પીસ્તાં, ચારોળી, એલચી, જાયફળ, તજ, લવીંગ, સુરજછાપ કેસર, તેમજ મણદર, ચાક્કા, જરૂ વીગેરે આખા તેમજ બાજ દેખાઈજ નીચે પીસાવેલ મસાલો તથા તમામ જાતના રોગ્ય-જરાસલ, કોલ દીલ્લી, માંજા, બાજ તુલસી, વીગેરે તથા પંજાબી બાલમ, ધોળી મુસલ્લી, ગંઠોડા કેપરાવાળી તથા સાતસો બાઠસો જાતનું ગંધીયાણું તેમજ સોપારી-મદ્રાસી સેવરધની, ફાડયા, રોકેલાં તથા મુલાયમ પાણી, આમળા, મોગરા, ચંબેલી, ગુલાબ, કાગનીયા વીગેરે ખુશબોદાર તેલ વીગેરે, વીગેરે મોટા જથ્થામાં તેમજ છુટક મળશે.

Also:

P. O. Box 27, TONGAAT,

Telephone during Office hours No. 5.

,, after Office hours No. 008.

YOU CAN'T BE LATE

WITH

ROAMER

15 & 17 Jewels Guaranteed Rolled or Crome

રોમર ઘડીયાળો

જીએ તમાર પુરૂષો માટે

Latest Style and Design

દુનીયાનું જીવન વખતસર હોવું જોઈએ અને તેથી નિયમિતતા શીખવી જોઈએ.

રોમર ઘડીયાળ તમારો વખત સાચવશે.

૧૫ અને ૧૭ ઝુવેલ્સના રોલ્ડ ગોલ્ડ અથવા સોનાના અક્ષર ડોમના તદ્દન લેટેસ્ટ સ્ટાઇલ અને ડીઝાઇનના છે.

Sole Distributors

PATEL AGENCIES (Pty) Ltd.

'Phone 33-2081 P. O. Box 6092

No. 1a KORT STREET, JOHANNESBURG

66 ALICE STREET and 36a LEOPOLD STREET

DURBAN.

SPRINGBOK SERVICE STATION

Always At Your Service

DAY AND NIGHT

for

Petrol, Oiling, Greasing and Repairs and for Parking Your Car.

સ્પ્રીંગબોક સર્વીસ સ્ટેશન

તમારી મોટર પાક કરવી હોય, પેટ્રોલ જોઇતું હોય, ઓઈલીંગ અને ગ્રીસીંગ કરાવવું હોય કાર પણ જાતનું રીપેરીંગ કરાવવું હોય તો અમારે ત્યાં આવજો.

તમારી તહેનાતમાં અમે રાત અને દિવસ હાજર રહીએ છીએ.

'PHONE 2-3448 OR 2-0247.

REMINGTON
NOISELESS TYPEWRITER

The new Remington Noiseless 8 quiet in operation and eliminates nerve strain [illegible] preferred because of its responsive touch, effortless speed and [illegible] accuracy only Remington noiseless typewriter experience can give.

60 years ago Remington built the first typewriter now Remington has produced the FINEST typewriter.

PORTABLE MODELS ALSO AVAILABLE

REMINGTON TYPEWRITER AGENCY

Branches throughout South Africa [illegible]

NATIONAL
CASH REGISTER AND ACCOUNTING MACHINE SYSTEMS FOR MAXIMUM EFFICIENCY

THE NATIONAL CASH REGISTER CO. S.A. (PTY.) LTD.,

63 PRESIDENT STREET

JOHANNESBURG

P. O. Box 3591. Phone 33.6245 [illegible]

Spell:

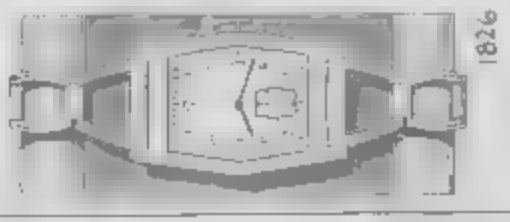
CYMA

[illegible] *Enenhoth.*

NOTICE!

The new 1938 ELGIN watch catalogue has just come off the printing press

[illegible] ELGIN [illegible]

[illegible] catalogue

NAME. [illegible]

ADDRESS [illegible]

KATZ & LOURIE LTD.

Cor ELOFF & MARKET STREETS, JOHANNESBURG.

Durban supplies
R. A. DAVIES,
76, Field Street

Lourenco Marques supplies
CASA COIMBRA,
Box 478. [illegible]

INDIAN OPINION

Founded by
MAHATMA GANDHI
IN 1903

No. 29—Vol.—xxxvi FRIDAY, JULY 29th, 1938

FREEDOM OF SPEECH

"FREEDOM of opinion of speech and of the press is our most valuable privilege the very soul of republics to countenance the safeguard of all other rights. We have learnt its value and we reflect that there is nothing which tyrants so much dread They anxiously letter the press that neither eye through sentry that the murmurs, anguish, and indignation of their oppressed subjects may be smothered in their own breasts but no generous sentiment can be nourished by sympath and mutual confidence Nothing awakes and improves man so much as free communication of thoughts and feelings. Nothing can give to public sentiment that correctness which is essential to the prosperity of a commonwealth but the free circulation of truth from the [illegible] of the wise [illegible] It ends men freedom the right of free discussion it would be threat to suppress their communications it alone succeed in [illegible] every cause but which oppresses them it nothing remains the people nor what would end support to once in power—farewell to liberty The [illegible] of free government may remain but the life [illegible], the [illegible] is fled."

Unite WILLIAM BARRY CHANNING

વિચાર સ્વાતંત્ર્ય

"વિચાર, વાણી અને વર્તનની સ્વતંત્રતા એ આપણું સાચું ગૌરવ છે, પ્રજાતંત્રવાદી સંસ્થાઓનો આત્મા છે, બીજા બધાના રક્ષણ [illegible] તેથી તેના [illegible] સમાજ સર્વાધિ, એ એ વિચારોથી ક, ખુલ્લમખુલ્લાને તેના કરતા વિરોધ કે ગૌરવ કરતાં નથી. તેના જુલમખોરોએ [illegible] ઘણા કનેક્શનરીયો આંકુશ મૂકે છે; સમાચારના તેઓ અમુક [illegible] [illegible] તેથી પોતાના દબાણોની પ્રજાઓને ચરોપ પ્રજાઓના ગુલ રેખી એ ઇરાદે [illegible] તેથી [illegible] વિચારથી ઉદ્ભવ પ્રાણશક્તિઓ બીલકુલ પોષાયા પામેલ નહિ. વિચારો અને ભાગમણિઓ દબાવવાની રૂઢ પ્રથાથી મનુષ્યમાં જેટલી ભાવના અને સુધારો પામ્ય કે નહતાં ગૌરવ કરાયો નથી પણ [illegible] આબાદીને માટે આપવામાં [illegible] ભરી ભાવના ઉત્પન્ન કરવા ને સારો અને ઝાઝા માણસો વધુ અને દરમ્યાન વીરોના બલના સ્વતંત્ર પ્રચાર સિવાય બીજું કશાયે પણ શક્ય નથી. [illegible] કોઈ [illegible] ચર્ચો કરવાના હક્ક જતો કરે: પ્રજાસત્તાકોએ કદી પ્રજાને પોતાના વિચારોને દબાવી દે, કે રાજ્યકર્તાએ પોતાને મોજાદિ આપનારા [illegible] દેશ તથા લક્ષણ પોષકોને દબાવા દયામાં લક્ષણ પાય; સત્તાધારીઓના [illegible] આપનારી વસ્તુઓ સિવાય અન્ય કશી વસ્તુ જનતાને પરાણેજ ગાઢ શકે, તો—સ્વતંત્રતાને કશા બલાવક બધાય, જેવા સ્વતંત્ર રાજ્યના બધા આફ્રિકા ભોગે રહે. પરંતુ ત [illegible] [illegible]

'યુનિટિ

— વિલિયમ બેરી ચેનીંગ.

WHY YOU SHOULD INSURE YOUR LIFE WITH
"NEW INDIA"

(1) BECAUSE it is a purely Indian Company with a Directorate composed wholly of influential Indian gentlemen of widely recognized business ability and is the largest General Insurance Company of India with total funds amounting to Rs. 2,13,94,387.

(2) BECAUSE the safety of its contract (Policy) is beyond question seeing that its paid-up Capital is much more than the combined paid-up Capital of all Indian Insurance Companies transacting only Life assurance business

(3) BECAUSE its premiums are moderate and its policy conditions are as liberal as they could be.

(4) BECAUSE its offer of attractive non-forfeiture privilege Extended Term assurance, Permanent Disability Benefit and of payment of double the sum assured in the event of Death by accident is unique.

(5) BECAUSE it has established a reputation for prompt settlement of claims and efficient service to its policy-holders

ALL OTHER BUSINESS TRANSACTED

Life, Fire, Motor Car, Motor Lorry, Motor Bus, Plate Glass, Workmen's Compensation, Burglary, Etc.

For Rates please apply to:

JALBHOY RUSTOMJEE,

Principal Representative in the Union of South Africa.

Natal Office:
"INDIA HOUSE"
17 First Avenue Durban
Telephone 2-5845 P. O. Box 1510
Tel. Add. RUSTOMJEE Durban

Transvaal Office:
ROOMS NO. 12 & 13, BARKLY ARCADE,
Diagonal Street Johannesburg
Telephone 33-4478 P. O. Box 7641
Tel. Add. "RUSTOMJEE JOHANNESBURG

Phone 33-6229. Telegrams: "GIDMALCO P. O. Box 5169

JAPAN BAZAAR

WHOLESALE SILK & CURIO MERCHANTS.

39 MARKET STREET, JOHANNESBURG.

Specialities in SILK MATERIALS LEATHER SUIT CASES ORIENTAL CURIOS BRASSWARE ETC

ALL PRICES QUOTED AT LOWEST MARKET RATES.

INDIAN SARIS: Crepe-de-chine and Georgette Sarees beautifully embroidered 45" x 5 yds length price 17/6 piece. Heavy Crepe-de-chine Saris and embroidered 45" x 7 yds 30/- piece Georgette and Crepe-de-Chines beautifully embroidered 45" from 3/9 per yd

ODNIS: Hand embroidered on Georgette and Crepe-de-chine 45" from 12/6

Above obtainable in the following shades White, Pale pink, Sky blue, Pale green, Salmon pink, Red, Maroon, Brown and Black.

જાપાન બઝાર

જોહાનીસબર્ગના જુના અને જાણીતા દેશમાના જરથોસ્તી તેમજ બૂરક માલના વેપારી.

સાડીઓ, ઓઢણીઓ, બુગદાંઓ.

લેટેસ્ટ ડીઝાઈન અને બિકપસંદ કીંમતોના ચાળી બનાવટદાર રેશમી જરીથી ભરેલી જ્યોરજેટ અને ક્રેપ-દી-શીનની સાડીઓ તથા ઓઢણીઓ હમણાંજ મોટા જથ્થામાં સ્વદેશથી આવી પહોંચી છે. તેમજ દરેકમાં એકેકે અમારે ત્યાંથીજ ખરીદેલી કેટલીક જીલ્લા તથા ડ્રેસીઝ અને અમદાવાદની બીજી જાણીતી મીલોના સ્વદેશી બાતબાતની ડીઝાઈનો પણ સુતરાવ બુગદાં, પટોળાં, કોરીકા, ઓઢણી તથા સુંદર બનત ભરેલી ઓળીઓ તેમજ અણિયા પણ મોટા જથ્થામાં મંગાવવામાં આવ્યાં છે. રેલ્વેના પ્રવાસ માટે તેમજ ઉંદ માટે પાંચ ચાર, ૬ પડર, તથા સાત ચાર સાડીઓ તેમજ બ્લાઉઝો માટે ઉપરોક્ત બાતના તૈયાર કપડાં પણ મોકાસર ભાવે મળશે. લહન બહેનો માટે સુંદર અને બનાવટો માલ પસંદગી અમારી એકજ મુલાકાત થશે.

ઘુંઘટ માટે પણ જરથોસ્તીપણા ભાવે આપવામાં આવશે. આ અમુલ્ય તકનો લાભ વેળાસર લેવાનું ચુકશો નહિ.

સ્વદેશી બુગદાંના ભાવ રૂા. ૩-૧. રૂા. ૫ થી ઉપર. જ્યોરજેટ તથા ક્રેપ-દી-શીનની ઓઢણીઓ બનવથી બરેલી રૂા. ૧૮-૧.

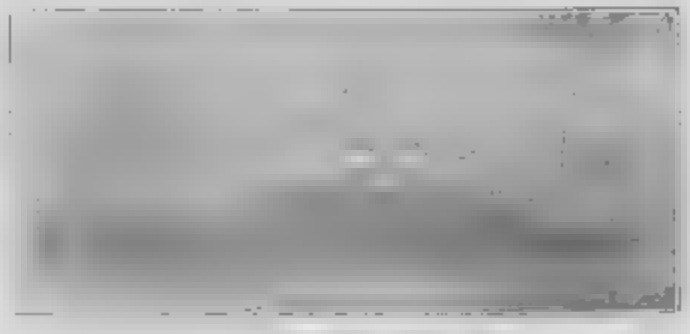
ક્રેપ-દી-શીનની બનત બરેલી સાડીઓ ૬૫ ઈંચ પહોળ ભાવ રૂા. ૨૮ થી ઉપર.

ટેલેફન ૩૩-૬૨૨૯ ટેલેગ્રામ્સ "જાપાન બઝાર" બોક્સ ૫૧૬૯.

૩૯ માર્કેટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

B. I. Steam Navigation Co., Ltd.

સ્ટી. "કરાંજા"

૩૬ ડીગ્રીક પા. ૬ ૭ ૬.
ડિંડુ ચીકી પા. ૨ ૬ ૦.
ટાવલ પા. ૧૧ ૧૨ ૬.

૩૬ ડીગ્રીક પા. ૬ ૭ ૬.
ગુરકીન ચિલી પા. ૨ ૧૭ ૦.
રોઝસ પા. ૧૨ ૪ ૬.

ચુકાદો પા. ૩૧ મીઝ મુંબઇ જવા ઉપડશે

ખાસ સુચનાઓ—ગ્રાહકોએ પોતાના રાશન કાર્ડ પોતાનું નામ લખી, પોર્ટ કરવાનું ભરવાનું રહેશે અને આ માટે આ પેઢીને ડીપાર્ટમેન્ટને રાશનના સીધા પોર્ટ ઉપર પહોંચતા કરવા જણાવવું.— વિશેષમાં બહાર ગામના પેસેન્જર જેઓ પોતાનો આવતી તપાસ કરાવવા ઇચ્છે તેમણે તમને આવતી કોઇપણ ટેલીફોનથી ઉદ્દેશાથી માલનો ખર્ચો પોતાની રાશન તેમજ માલ જવાસ્તર પહોંચવેલ કરવા

બહારગામવાળા ભાઇઓ અગાઉથી રાશનના કરવાથી ટીકીટ ઉપરથી શકશે.

રાશનને લગતી દરેક બાબતની અગાઉથી લખી કેમ્પરેમ નોંધ થાય છે

વધુ ખુલાસા માટે લખો યા મળો :

SHAIK HIMED & SONS, :: 390, Pine Street, Durban.
Telegraphic address: "KARAMAT." Telephone 2-0432

CITY SHIRT Co., No. 4, Kort Street, Johannesburg.

મેલેરીઆલ તાવ ઉતારનાર

ઝંડુ

મેલેરીઆ મિક્શ્ચર

દાદીયા તાવના
સામ્રાજ્ય કરો
એક વાર અજમાવી જુઓ.

સ્નાને માટે
ટાવલ—વસ્ત્રોથી વસ્ત્રો
સ્નાનગૃહ

ઝંડુ દ્રાક્ષાસવ.

વિના વિલંબે
વાપરવા માંડો.

ઝંડુ ફાર્માસ્યુટીકલ વર્કસ લી.—પો. બો. નં. ૫૫૧૩, મુંબઇ નં. ૧૪.

સાઉથ આફ્રિકાનાં માલ એજન્ટસઃ એમ. એમ. જોશી એન્ડ સન્સ, ૩૪૫ યુમ સ્ટ્રીટ, પી. ઓ. બોક્સ ૧૨૦૫, પ્રીટોરીઆ.
એજન્સીસબંધમાં પત્રવ્યવહાર કરવાનું ઠેકાણું : ભગત ચંપશી, ૧૪ કેડલ સ્ટ્રીટ.

આયુર્વેદિક દવાઓનાં મુકીમત આલેખ મંગાવો.

MOHANLAL VALJEE.
(INDIAN PAWNBROKER.)
112, Victoria Street, Durban.
Low Rates of Interest on Jewellery
High prices paid for Old Gold. A large stock of New Jewelleries at reasonable prices to suit your pockets.

P. P. BHAGAT,
Fruit Merchant,
દરેક ભાગનું કામ અને પેકટપોસ્ટલ ઓર્ડર પ્રેમિક કરી C. O. D. થી
મોકલવામાં આવશે. લખોઃ—
P. O. Box 842 129 Victoria St. Durban.

આ માખણ, ચહેરાની
ચામડીને મુલાયમ
અને સૌંદર્યવાન
બનાવે છે

સોલ એજન્ટ્સ:
Indo-African Trade
Agency.
74-76 Wilson St.
DUNDEE, Natal.
S. A.

સોલ ડીસ્ટ્રીબ્યુટર્સ: પારસુરામ લીમીટેડ.
૧૮૨-૧૮૪ અબ્દુલ રહેમાન સ્ટ્રીટ.
મુંબઇ 3.

શિયાળો આવ્યો!!
શું લાવ્યો?

શહેરને પુષ્ટ બનાવવાના મહાપો આપ્યો. પોકો બાલ બાલના પાકો બનાવવાની તાયારીઓ કરી રહ્યા છે.
સારા પાકો બનાવવા માટે ઉમારે જ્યા તાલે અને ઓકબો માલ આવી ગયો છે. નેમસર દેશ ગલના દેશી ઘઘોબો અને દેશી મેસરી ઉમેરા તાલે અને ઓકબો માલ સ્ટોકમાં રાખીએ છીએ

દેશી ગુલકના ગોટલાં નંગ ૧ ની કી. ૧૬-૬ સાયક ૭૦-૬૦.
દેશી ગોટલાંના ગોળીયાં નંગ ૧ ની કી. ૭૦-૬ સાયક ૭૦-૬૦

શરીરના કોઇ પણ ભાગમાંથી વાળ કાયમ ...

નવાણી પાવડર

... ૧૫ દિવસમાં ... ...
કાયમ માટે કી. ૧૪ ... ... ૧૫ દિવસના કી. ૬-૬
પોસ્ટેજ માટે ૨ ... ... ૨ ... ૧ બનવા
... ...
... ...

Fancy Gold Cups and Saucers at 1/9 a dozen.
12 dozen to a case Cash with order.

I. G. H. BASSA
153 Grey Street, Durban.

Telephone 33-5382.

VALLABH RANCHHOD,
Wholesale & Retail Fruit and Vegetable Merchant
Country Orders Promptly attended to.
14, DIAGONAL St. JOHANNESBURG.

ટેલીફોન ૩૩-૫૩૮૨.

વલ્લભભાઈ રણછોડ

જોહનીસ અને રીટેલ ફ્રુટ અને વેજીટેબલ અમારે ત્યાં ... અને વસ્તુ મળશે.
બહારગામના ગ્રાહકોને ખાસ ધ્યાન રેવામાં આવે છે.
૧૪, ડાયોગનલ સ્ટ્રીટ. જોહાનીસબર્ગ.

ફરમાસુ મીઠાઈ અને શિયાળાના પૌષ્ટીક પાકો ખરીદો

અને સ્વાદીષ્ટ જમવાનું.

એકજ વખત અજમાયસ કરો.

KAPITAN'S CAFE

Phone 33-6577. 130 KORT STREET JOHANNESBURG.

ક્રીસ્ટીઆનસ
પાવડર

કીડી, માકડ, ચાંચડ, કંસારા, માખી, વંદા ચિકણે સઘળા જંતુઓનો

નાશ કરે છે.

કીટીઆ પાવડરના ટીન મળે છે.

WE STILL BUY
OLD GOLD, SILVER & SOVEREIGNS.
We Stock CYMA, ELGIN, WALTHAM WATCHES, and MARTIN WATCHES.
Large stock of Indian and European jewellery always on hand.
Importers of MOUTH FLUTE harmoniums.

LAKHANI & CO.,
(Jewellers)
111 Grey Street, Durban. 'Phone 21250.

'Phone 29330. Tel. Add "Nartiee."

A. M. PADAYACHEE
Wholesale Fruit & Vegetable Exporter

... ...
TRIAL ORDER SOLICITED.
91 LEOPOLD ST., AND 34 CROSS ST.,
P. O. BOX 195. DURBAN.

THE PEOPLE (DAILY)
(BY PYARELAL)
An account of Mahatma Gandhi's ... September 1932, and events leading ... Yeravda Pact, with all relevant documents ... Price ... net

The World knows no better oil!

આ કિંમત, દેશ અને રજનાસાધનો લાગેલા મોટરીસ્ટો કહ્યુ કરે છે "મોબીલ-ઓઈલ" કોથી ચડી જાય છે. આ રહ્યું તેનું કારણ "મોબીલઓઈલ" ઉત્પન્ન કરીનારો-ચોક પ્રકારોથી બનાવાય છે. તેવની આંકલન શીલ્ડ માંહો ને કલાન્ત ચેહા કરનારો બરાબ તત્વો તેમાં નથી. "મોબીલઓઈલ" જેમાંને કરવાર કરનારું અને લાંબોલાબમાંબેલું ચિલ્ડ થયેલું નીવડેલું છે તેવા મોટરીસ્ટોનું બચાન આપો અને આજેજ તેલ બદલી નાખો.

અને નામાંકી કારમાં તે બંધાવો.
પેટ્રોલ "પેગેસસ" પમ્પમાંથી લો

FOR PETROL
FILL UP AT THE
PEGASUS PUMP

Mobiloil

South Africa's Favourite Motor Oil

VACUUM OIL COMPANY OF SOUTH AFRICA - LIMITED

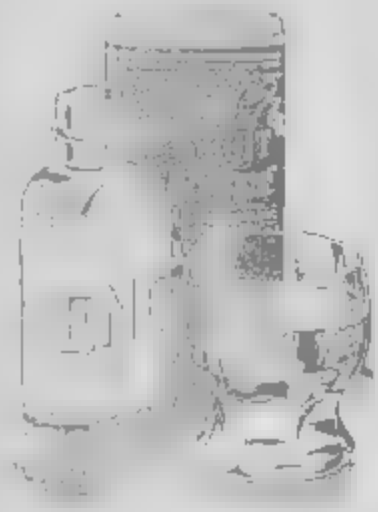
ઇનોસ 'ફ્રૂટસૉલ્ટ'

એટલે આરોગ્ય—આરોગ્યતા

જેવું તાજું સુખ છે.

શરીરનું આરોગ્ય સંપૂર્ણ જાળવવા માટે રક્તનું શુદ્ધ રહેવું અત્યંત આવશ્યક છે. રક્ત શુદ્ધ નથી રહેતું તેથી કબજીયાત થઈ શરીરમાં ઝેરી તત્વો ના કારણે ગાયાનો દુખાવો, આલસ્ય, અને દીર્ઘરોગો ઉત્પન્ન થાય છે.

ઇનોસ સોલ્ટ નિત્ય નિયમિત લેવાથી શરીર નિર્મળ રહે છે. આથી ભુલાઈ જવા છતાં તેની જરૂરત કદી નથી થતી અને પેટમાં કબજીયાત નથી થતો. આજેજ બૉટલ આજથી શરૂ કરો.

ENO'S 'FRUIT SALT"

PRABUDDHA BHARATA

AWAKENED INDIA

A high class English monthly conducted by the Ramakrishna Order. It is devoted to Universal Religion, Indian Culture, Education, Art and other topics of international interest.

41st year from 1936

Annual Subscription: Inland Rs. 4, Foreign 11 Shillings.

Teachings Of Sri Ramakrishna

Edited by Swami [illegible] ... a pocket guide for those who sincerely seek God.

Pocket Edition: ... Cloth ... Price Re. 1-12

Altar Flowers

A bouquet of choicest ... Translation. Useful book for prayers and ...

Beautifully ... Price Re. 1-4

The Religion & Philosophy Of The Gita

By Swami Sivananda

Thought provoking discourses ... interpretation of the teachings contained in each chapter ... Their practical value in modern life.

... Price Re. 1-4

Message Of Our Master

By the First Disciple ... Swami ... in a comprehensive way the central Message of the Master.

Profusely Illustrated ... p. 336 Price Rs. 3-8

Spiritual Talks

Contains ... Swami ... Holy Mother, Swami ... fundamentals and Universal ... available for all those who ... Re. 1-12

Apply for a complete Catalogue to:

The Manager, ADVAITA ASHRAMA,
4, Wellington Lane, Calcutta, India.

SUNCRUSH

The £1,000 Drink.

The Most Popular Refreshment.

There are many Crushes, but Only one SUNCRUSH, and that is made by

DALYS LIMITED.

72, CANADA ROAD, DURBAN.

'Phone 21078. Tel. & Cables: "Crescent." P. O. Box 582

Crescent Trading Co. (Pty). Ltd.

WHOLESALE MERCHANTS AND DIRECT IMPORTERS OF HARDWARE.

Indian And European Groceries.

Indian Drugs And Condiments.

Our Stocks Are The Best Quality And are Always Fresh

Our prices are keen.

We specialise in all kinds of Bombay, Calcutta, and Madras Products.

It will pay you to give us a trial.

Before placing your orders elsewhere benefit by our thirty years' business experience.

Our aim will always be service, quality and satisfaction.

અમારે ત્યાં નીચે મુજબનો માલ વ્યાજબી ભાવે મળી શકશે

એલચી, ખસખસ, જાયફળ, ચારોલી, પીસ્તા, સિંગોડા, મુકામાનું બારણું, મુલાયમ શરબત, ગુલાબનું અત્તર, બારેઠ, કમખ, એલચા, મીસરી, બબુર, સ્વેા-લાપસી (બાદરૂ) સેક, કેાપરાની વાટી, પીસેલું કેાપરૂં, મુલ્ક બાજુનું કેરૂં, આર અબાર, બરાબરી સરબત, સકેદ મુલસરી, બરાબર તમાકુ, મુંડ, સેકેલા સેાપારી, કાચા સેા., સેલમની સેા., બદામી સેા., મુલકટ, કાચેા, જાફરી બાલાનેા નખારૂ, બાજબાનું તેલ, મુલાયમનું તેલ, ચમેલીનું તેલ, ગેાલરાનું તેલ, કસ્તુરિયા બેા ઓયલ, એકસુબીનીયમ વગેરા, કમ અને સેાસર્સ; ઘેાબાર-બાજરી છબરાળા, બાલ્યતુલસી, મરિયા, દીવરી, નુમપેરા, રેતાળેા ઘાણ-બબ્બા, મગ, ચાહક, તુવેર, ચાલ, કરાળા બબુર ચાલ્યા, જુર બેચા, તમાકુ, નબ, રાઈ (સરસું) બરબ મકાસેા પાકેસેા. વિગેરે

કાંઈ પણ વસ્તુ ખરીદી કરતાં પહેલાં, અમારે ત્યાં ભાવ કાંદી ખાત્રી કરશેા.

122 VICTORIA STREET, :: :: DURBAN.

INDIAN OPINION
Founded by
MAHATMA GANDHI
IN 1903

No. 29.—Vol. XXXVI. Friday, July 29th, 1938

NOTES AND NEWS

A Wise Decision

WE are happy to note that Mr Joe Soobiah has at last withdrawn from the Municipal elections in Maritzburg where he was opposing Mr. R. S. Williamson in Ward VIII. We heartily congratulate Mr. Soobiah on his very wise decision and hope that his enthusiasm to serve his countrymen from within the Council will not in any way abate by his not entering the Council but that it will continue to grow and that it will enable him to serve them as actively from without.

Union's Trade Agreement With India

While the question of the status of Indian nationals domiciled and born in the Union still remains unsolved and is becoming increasingly serious it is strange to hear of trade agreements between India and the Union. The preliminary agreement, which was tabled in the House of Assembly, provides, for most favoured nation treatment. Hitherto no trade agreement whatever existed between the two countries in spite of the common membership of the British Commonwealth, throughout which a network of preferences has been established, and in consequence commodities traded between them have been subject to even heavier duties than those applying to countries enjoying most favoured nation treatment outside the Commonwealth.

The present preliminary agreement is a general one, applicable to all commodities passing between the Union and India. The final agreement will specify particular commodities on which the duties will be even less than they are to be now under the most favoured nation clause. This clause provides that duties on any articles from the country concerned shall not be more than the reduced duties on those articles levied under a trade agreement with any other country. But it excludes special agreements for preferential treatment such as those concluded between the Dominions of the British Empire.

Admission To Vice-regal Garden Parties Will Lead Us Nowhere

Referring to the invitations extended to a few leading Indians to the annual vice regal garden party in Durban the *Statesman* of Calcutta remarks:

> "Formal invitations to garden parties do not get very far. The anomalous treatment of Indians has been strongly resented by the population in this country, excluding its resident Europeans."

What We Do Badly In The Union

Speaking on "What's Wrong With South Africa?" in the Baptist Church at Maritzburg, last Sunday, the Rev. Frank Oldrieve referred to the good and the bad sides of South African. As a Christian we tried to bring the true Christian spirit to the congregation. Dealing with the bad side the speaker said it was deplorable to think of the racial antagonism that was prevalent in the country. He considered his listeners of what St. Paul said when he went to Athens, "God hath made the world and all things therein and hath made of one blood all nations of men to dwell on all the face of the earth." This was undoubtedly true, he said but our actions were all so un Christian. He pointed out that racial antagonism and colour prejudice was not a natural thing, it was not evident among children. Children played and worked together whatever the colour was, and colour prejudice was something that was acquired. Mr. Oldrieve stressed that in God's sight all men were alike, all were of value, whatever their race or colour, and that "the differences there are differences which complement unity and are intended to minister to the fulfilment of a common social and spiritual purpose." There was a place for every person in the community, that was the Christian view. Referring to the colour bar the speaker urged that we should think of people as individuals and not to turn against them because of colour. Another wrong thing about South Africa the speaker mentioned was too much greed; too much money in the hands of a few people while many had practically none. Greed was seen in those who were all out for increasing the sales of liquor, to the detriment of the individual and the loss to the home and the community. It was sad to note that the excise receipts, for the year 1937-38 were up by over £300,000, an increase of 10 per cent. on the previous year. Let those who sold liquor remember the words of the Old Testament prophet Habakkuk, Woe unto the [illegible] that giveth his neighbour drink, and [illegible] Let South Africa remember that the country [illegible] as a predominantly Christian [illegible] Union constitution there was put this new clause. "The people of South Africa acknowledge the sovereignty and guidance of Almighty God." "Do we?" Mr. Oldrieve asked. And so do we. But let it be remembered that the politicians of South Africa do not believe in mixing up religion with politics. We would be surprised if the Rev Oldrieve's words would have any more effect than pouring water over duck's back.

New India Assurance Co.

Mr. Manekshaw K. Billimoria, who arrived in Durban last January, to open the Life Department of the New India Assurance Co., is leaving for India by the [illegible] on July 31. The Indian community wishes him Bon Voyage and trusts that he will be able to convince the Directors of New India that Indians in this country would like the Company to place their Principal representative Mr. Jalbhoy Rustomjee in a position to accept life insurance of Indian children from the age of 10 years. Indians feel that they should have facilities to insure their children from their infancy and it is hoped, therefore, that the New India will extend the same facilities in this line of insurance to Indians in this country as other European Companies do.

Ordinances To Come before Provincial Council

Among the eight Ordinances to come before the Natal Provincial Council which meets on August 8, are included "The Provincial Hospitals Ordinance, 1938," and "The Licences (Control) Amendment Ordinance, 1938." The last one mentioned above provides for the better administration of Government

and non-Government Hospitals. It also establishes a colour bar in that it provides for the setting apart or reserving of any hospital or any portion of a hospital for persons of any particular class or classes, whether according to race or colour or otherwise, and "any such hospital or portion of a hospital shall be restricted to the use only of persons of the class or classes for which it has been so set apart or reserved." The second aim is putting the Natal Licensing Laws on a sounder footing by consolidating the various laws into one and repealing the existing ones wholly or portions thereof.

10d. A Day For Indian Women Employees

Here is something very interesting culled from the daily papers:—

> Vigorous criticism of the paltriness of the daily wages paid by the Corporation to its Indian women employees who cut grass and trim gardens, was voiced at a meeting of the Durban City Council when it was decided to increase the wages from 8½d to 10d a day. Mr. H. D. Capell opposed the recommendation on the ground that it was scandalous for the Council to consider paying any human being 10d a day for their services. This amounted to paying slave wages. The Council, he said, had the audacity to speak of vestal labour.
>
> Mr. S. J. Smith, in reply, pointed out that the women concerned were the wives of Corporation Indian labourers who were paid 1s. 6d. a day and who are in receipt of free rations and free accommodation. Although the wage of 1s. 8d a day is disgraceful, the other conditions had also to be taken into account.
>
> Mrs. V. Burnside considered the matter deplorable and suggested that the wages should be increased to 1s. a day. Mr. H. L. Buzzard, Chairman of the Finance Committee, pointed out that in January the women were only getting 7½d a day. They were having a jolly good time, he said, for their work was literally not much more than a social gathering.

Those Europeans who constantly preach to the Indians to improve their standard of living and adopt the White man's standard before they can claim any rights in this country, would do well to ponder over the above lines. Some of the City Councillors have described the treatment meted out to the women employees concerned as being "scandalous" "disgraceful," "deplorable." But in the end the poor women have been granted an increase of 1½d and their wage is now 10d a day! Indeed the City Council's generosity has no bounds!! The Chairman of the Finance Committee who said they were having a jolly good time for their work was literally not much more than a social gathering, we wonder if he would dare to suggest the same thing if White women were similarly occupied? Quite obviously laws relating to working conditions, wages etc., are only meant to apply to the people, and that too particularly the Indian employers. The authorities themselves are exempt from them.

Indian Opinion

Friday, July 29th, 1938

Segregation Policy In The Cape

THE Cape has always been known to be the most liberal of all the Provinces of the Union in regard to its treatment of its non-European section of the community. The various Agents-General for India have been delighted with their experiences in that Province as compared with the other Provinces and have paid high tributes to the Europeans there for their enlightened and liberal outlook. The present Agent-General, however, we fear, will not be able to do so. For so it would appear from the recently published draft residential segregation ordinance which has aroused a feeling of great indignation among the non-Europeans generally.

So far there has been racial discrimination in the Cape but it has been restricted only to private places. The Province has, however, been free from any legalised colour-bar and one found no distinction based on either race or colour in any of the public places controlled by the authorities. Being fagged out by their bitter experiences of invidious distinctions wherever they moved in the other Provinces, Indians considered the Cape peninsula to be a blessing. It is blessed with beautiful scenery, a healthy climate and one of its additional blessings was that it had not been infected with the plague of race hatred. It will be a thousand pities if the Cape will now allow herself to be besmirched and ranked among the rest of the unenlightened Provinces.

The draft ordinance referred to empowers local authorities to lay down separate residential areas for non-Europeans and also to introduce segregation in public places of entertainment and recreation and also public conveyances within their control; it further lays down that any person married to a non-European shall also be deemed to be a non-European. The measure is called the "local authorities (further powers) ordinance." The first clause empowers any local authority to define and set aside by notice in the *Provincial Gazette* any area for occupation for residential purposes by Europeans or non-Europeans only. It is laid down that any person who occupies a building or an area belonging to another class, shall be liable to a penalty not exceeding £50 and also to a penalty of £1 for every day his offence continues after notice has been served upon him. The courts may issue an ejectment order against a person found guilty of occupying a building forbidden to him.

We cannot imagine a dirtier and a more offensive piece of legislation and it is more than surprising that it should emanate from the Cape.

We are glad to note that the Capetown City Council has disapproved of the proposed ordinance and that Mr. G. M. H. Barrell, a member of the Executive Comittee of the Council, who has strenuously opposed the measure, feels that it will never come before the Cape Provincial Council.

There is, however, a determined propaganda on the part of a section of the Europeans represented by the so-called Joint Council of European Residential Societies in the Peninsula, who are holding meetings to continue the agitation in favour of separate residential areas, at the same time denying the fact that the movement has been caused by hatred of the non-Europeans.

We have no doubt the Agent-General for India will lodge the strongest protest of both the Government and the people of India against this fresh insult indirectly hurled at Indians and in this we hope that he will be backed by a united voice of the Indian community of South Africa.

Republicanism On The Ascent

REPUBLICANISM in the Union seems to be gaining ground by leaps and bounds. Notwithstanding all the talk of General Hertzog and General Smuts about the strength of their United Nationalist Party there is very little doubt left in the minds of the public that the Republican Nationalist Party led by Dr. Malan is continuously winning the day.

From the moment Parliament opened Dr. Malan has held the ring and has been scoring point after point. The first thing the Government has given in to the Republicanists is that the foundation stone-laying ceremony of the Voortrekkers, which was to be a great State occasion will now be treated as a private affair "in order to avoid racial strife" but the Government still agreeing to carry out the financial obligations it has assumed in connection with the erection of the Voortrekker Monument at Pretoria. But the Governor-General will not attend the ceremony; neither 'God Save The King' nor "Die Stem' will be played there and the Prime Minister will not lay the foundation stone.

The second point is that an inquiry will be made into some alleged corruption in the Railway Department to which Dr. Malan drew attention.

The third point is, which is to be the Union's national anthem? Dr. Malan has demanded that there should be only one single purely South African and officially recognised national anthem and that "any policy, declaration or action on the part of Ministers which is inconsistent therewith will be considered as being a disparagement of South Africa's independent status and as affecting South Africa's national honour."

Notwithstanding the fact that "God Save The King" has always been treated as being the national anthem and that "Die Stem van Suid Afrika' has lately been sung together with that in order to satisfy the Republicanists, the Prime Minister has had to make a statement that, "until such time as all are agreed on a national anthem our English speaking people will have the satisfaction of knowing that "The King" will continue to be played as an invocation to the Almighty, and the other section will have the privilege of hearing 'Die Stem' played as the national anthem of the Afrikaans speaking section. If this is agreed to by Parliament it surely means a gain on the part of the Republicanists.

Republicanists first succeeded in removing the King's head off the Union stamp; then they succeeded in having both languages recognised as the official languages of the Union. But English stood always first and Afrikaans second. Now Afrikaans has become the principal one and English takes the second place! Then came the flag issue and the Republicans scored in getting the Union flag hoisted together with the Union Jack. Then came the question of the Governor-General being a South African. They have even achieved that; and now, though he is the representative of the King in South Africa he is denied being greeted with the national anthem that greets the King! And now since the question of recognising a single South African national anthem is raised it follows that before long the question of a single language and a single flag will also be raised. Thus it would appear that the Republicanists are fast advancing, and at this rate it will not be long before South Africa is declared a Republic.

What The British Prime Minister Says?

"Let no one either in this country or elsewhere for one moment imagine that though we seek peace we will be willing to sacrifice British honour or British vital interests.

INDIA'S PLACE IN THE EMPIRE

MR. SASTRI SPEAKS OUT

"INDIA'S place in the Empire" was the subject of a lecture delivered by Mr F. E. James, M.L.A., recently under the auspices of the Y.M.I.A. Parliament at the Gokhale Hall, Madras, the Rt. Hon V. S. Srinivasa Sastri presiding.

In the course of his lecture, Mr F. E. James explained at length the meaning of "Empire" and "Commonwealth," and India's status in the Empire. India, he said, was intimately associated with the United Kingdom, which was India's best single market, while India was one of Britain's best customers. As a part of the Empire, India formed one of the sterling groups of nations, whose monetary policy had on the whole made for financial and economic stability and international co-operation.

Adverting to the problem of Indians overseas, Mr. James was of opinion that it would be unwise to suppose that an advance in India's constitutional status would necessarily affect advantageously the position of Indians in the colonial empire. "All one can say is that continued discrimination against Indians in the colonies will continue a source of profound irritation to India and a sorrowful embarrassment to those who believe in the Empire as the home of ordered liberty and racial equality."

Indian Defence

One of the most important problems of the Empire, continued the speaker, in which India was vitally concerned was the matter of defence. The United Kingdom accepted full responsibility for the security of India from foreign aggression by land or sea. There was no doubt that the strategic position of the Empire had undergone a radical change in the recent years and that there were dangers to-day which were not thought of some years ago. The rise of Germany, Italy and Japan as potential and hostile allies against Britain, the breakdown of the League of Nations and the development of air arm had laid open new points of danger to the Empire's security. The objectives of India's military policy had changed, and there was at present a great need for a re-distribution of her forces throughout the Empire, and for the efficient development of new types of fighting units.

"As far as the army is concerned," the lecturer added, "[illegible] tion and an increase in its mobility. In this, India is definitely involved, as the only considerable of active troops in the Empire is in India. The new perils emphasise the fact that the strength and efficiency of the British army in India is no longer only an Indian concern, but is also an Imperial concern. The dangers now confronting the Empire call for a really determined attempt both on the part of India and on the part of Great Britain to understand the essential of this problem of imperial defence and India's part therein. There is an urgent need for some arrangement thereby, without any sacrifice of efficiency or adequacy, the desire of India to make her defence more a matter for her own responsibilities and pride can be achieved. There are many difficulties in the way of such an agreement, political, strategic and financial. But there is military genius and wise statesmanship within the Empire and I am convinced that they will discover a way of more intimate and friendly co-operation in these matters than has been possible in the past."

At present the need for a clearer understanding of the resources of the Empire was great, added Mr James. He referred to the problem of supplies of foodstuffs, raw materials, ammunitions and aeroplanes and said that in these questions India could play her part, but he cautioned, there should be some mutual understanding of the parts she would be called to play and of the way in which her own interests would be safeguarded while her resources were developed.

Proceeding, Mr James observed that although Great Britain was still perhaps the most powerful nation in the world, she was less powerful in relation to other nations and groups than she was in the 19th century. She was no longer super-eminent as she was *primus inter pares*. Yet it was essential that the Empire should be kept alive as the greatest active force of civilisation; that it should be kept strong so as to maintain its diplomatic power; that it should be prepared to make concessions and promote appeasement in the world; a policy to which Britain had long been accustomed; and that its strategy should be accommodated to a realistic appreciation of its actual strength. Such a strategy should be mainly defensive and should be based upon a concentration of its diverse elements in the danger spots of the world.

"The Empire stands for liberty, ordered progress and democratic institutions," he concluded. "I believe in some association of nations free from the compliance of the Covenant of the League of Nations. In a world rearming it believes in the justification of strength, used not in provocation but in defence and in pursuance of objects consonant with the principles of the League. The things for which the Empire stands are being threatened almost daily by dominant and domineering Powers. It is, therefore, increasingly important that India's association with the Empire should be happy, voluntary and beneficial for the Empire's strength will depend upon its unity. India's position is, therefore, not only of moment to the Empire but also to the world. If the final conflict of ideals ultimately comes, it is important that India should be found strongly and willingly by the side of those who stand for liberty, ordered progress and democratic institutions."

Rt. Hon. Sastri's Speech

The Rt. Hon. Srinivasa Sastri at the outset remarked that Mr. F. E. James occupied a high position in the public life of India and that it was difficult to conceive of a person better qualified than he to speak about 'India's place in the British Empire. He was a man of profound thought and although they might differ from him in many respects, his general friendliness to the Indian cause was well known and highly appreciated.

Alluding to Mr. James' observation that the treatment of Indians in the Colonies was by no means satisfactory and that the members of his community had always stood by the Indians in their struggles, Mr. Sastri said that the statement was true. It was further true that in recent years even the Government of India had always stood by the Indian people in the different parts of the Empire. But this had not been of much use to the Indians, because of the bitter prejudice and hostility felt by the ruling races in the different parts of the Empire. When he (Mr Sastri) visited several colonies 15 or 16 years ago he had observed a curious phenomenon. Just as the Europeans in India thought that their compatriots abroad were not treating the Indians properly and that they should mend their ways, the Europeans in those parts thought that their compatriots in India were not giving to the Indians in India that share of the Government and the opportunities of public life they were entitled to. Europeans in India had stated that Europeans abroad were all tiresome people. In their turn, he had it dinned into his ears in the Dominions and Colonies that the Europeans in India were about the worst specimens of their race. If they (Indians) thought about all these things, it was a saddening and by no means an encouraging feature to contemplate about the future of the Empire. Even, they got some sympathy here and there and made no progress either here or there (laughter). Let them not flatter themselves because Mr.

James and a few Englishmen here said that Indians must be supreme in their country or that their destiny should be placed in their hands. Very nice to hear it and it was loudly said when there was some danger to the Empire (laughter). They were in one of those critical situations. Nobody could say how soon the Empire would be out on its defence. Any day that might happen. And so they must not be surprised if even a hard-baked Tory in England spoke nice and affectionately and sometime called them comrades and what not. (renewed laughter)

In Event Of War

In the last war, continued Mr. Sastri, tremendous efforts were made by the British in India to get the Indians stand by them. They gave full hopes and the Indians did many things for the Empire, which were handsomely and gratefully acknowledged. But the Indians lost a good deal of ground they thought they gained then. Once more, war threatened the Empire and they heard questions of defence brought forward. The Englishmen in the War Office were exceedingly able people. They would know in hundreds of ways that the contribution the Indians made to the defence of the Empire was by no means proportionate to the interests that were protected in India and to the losses India would have to bear if the war ended in a failure.

"I do not deny all these things" observed Mr. Sastri, "but I wish to tell you that of all the institutions that form a network in the British Empire there is none which approaches the War Office either in thorough conservatism or in the refusal to listen to reason or in the determination whenever there is any difficulty to wrest from Britain's posts abroad the last advantage that could be wrested."

Mr. Sastri next referred to Mr. James' observation that the next war might help towards the equitable solution of the intricate problem and that as a result of it, India might be treated in accordance with the principles of justice and fairplay and self sufficiency; that is to say, that India might be taken a few further steps forward in being able to entirely protect herself in times of trouble. Mr. Sastri entirely differed from Mr. James in this view. The Indians had during the last 35 or 40 years been pressing on the authorities of the British Empire at the headquarters the foremost need to put India in a proper position as regards her self-defence and that it was unfair to keep her still in this vital matter dependent upon the Empire, and especially upon the War Office whose rapacity was a byword in international relations. But as in times of peace they all went to sleep they let the difficult problem lie over. They would not listen to the Indians. He did not remember any Congress session in which this problem was not vigorously and most emphatically brought to the notice of the British people. And yet, nothing was done.

"And now, if this problem is going to be tackled in time of danger to the Empire, do you believe, gentlemen, that it is going to be settled in the interests of the people of India or in the interests of the Empire?" (Applause).

Of course, it was said that the interests of the Empire and India were inter-dependent. But they knew also they were separable, that they had been separated in the past and that they ought to be separated, if both were to receive their proper share of the resources of other parts of the Empire.

War is the last occasion at which this problem could be settled effectively. During the next war, I take leave of Mr. James to say most emphatically that from India everything will be taken that can possibly be taken. Ordinances, hard and hasty laws and arbitrary exactions will be resorted to. I do not blame Britain for it. Britain will be terribly in the balance and she cannot be blamed if when her own life is in danger she does her best to save herself. Not even our Congress Governments can give adequate protection to your interests. We shall have to suffer with Great Britain. But as you know the capacity of India to suffer is exceedingly small, however great her willingness may be, and her willingness now is not so great as it was during the last war. These are hard facts which it is unpleasant to narrate in all their nakedness. But we may not forget them, and the British people may not forget. The world, if it knows about India, may not for. t them. When the final account between Britain and India is written, there is much that will stand to Britain's credit and a great deal that will redound to the generosity of her heart. But one thing will stand against her to such an extent that I do not know whether both the sides of balance sheets will be really found to be equal as they should be. And that is, the condition in which India has been left during all these years of British connection—a state of abject, helpless dependence upon Britain, especially upon the War Office, and of even greater abject dependence upon this agency at the end of the war. In keeping us where we are, in matters of defence, Britain has not been fair to us, and perhaps it will be found in the end that she has not been even to herself, considering her own larger interests."

SEGREGATION POLICY IN THE CAPE

SPEAKING at the Coloured Welfare Convention on the Draft Ordinance empowering the local authorities to segregate non-Europeans, Dr. A. Abdurahman is reported to have said:

"A necessary preliminary to peace and harmony between the white and coloured is the restitution of the political rights of which the coloured people in the Cape were deprived by the Act of Union in 1910."

There was no doubt but that Ordinance 50 of 1828, the magna charta of the coloured people, was responsible for the great trek, and it was noteworthy in view of the present virulent agitation for compulsory residential segregation that this ordinance gave coloured persons the peculiar right to purchase or possess land without restriction. Coloured people were allowed equal rights in the matter of local government, and coloured people participated freely with Europeans in the agitation for representative government at the Cape. The final decision of the Imperial Government to grant the colony representative government was predominantly influenced by the assurance from the colonists that coloured people would enjoy political rights on an equal basis with the European and that all His Majesty's subjects would be united in one bond of loyalty and common interest. This position stood until 1910 in the Cape. Meanwhile the trekkers had left with the gospel of "no equality," and they founded the various enactments to that end. It was thought by coloured people that after the South African War those in the Transvaal would be raised to the position of those in the Cape. However, Englishmen in the Transvaal broke their word, and when responsible government was granted the Transvaal in 1906 the Imperial Government abandoned those coloured people whom they had promised to protect.

Then at Union came the greatest blow to the political position of the coloured people when "White South Africa betrayed its trust." The inequalities existing in the north were perpetuated and a new inequality was introduced in the Cape. Here followed one colour bar after another.

"Well-nigh 90 years have now elapsed since that huge betrayal, 90 years of further humiliation in the Cape, and coloured people, once happy and contented, now stand to-day before the world as a people branded as wholly unfit for an honourable place in the framework of the constitution of their country, a constitution conceived in a spirit of international harmony, not racial prejudice and based upon inheritance and privilege, not on aggression," said Dr. Abdurahman.

A resolution asking the convention to record its opinion that the policy of segregation was contrary to the interests of both white and coloured, and to ask Provincial councillors to vote against the draft ordinance "in loyalty to the old Cape tradition" was passed.

Various resolutions dealing with the political rights of the coloured people were passed. One asked that the former rights possessed by them be restored, another that adult franchise be granted, and another that the Cape privileges be extended to the other provinces.

ESSENTIAL OF GOOD BROADCASTING

MADRAS PREMIER'S FIRST RADIO TALK

The following is an interesting and instructive broadcast talk by Mr. Rajagopalachari, Premier of Madras, when he recently opened the 10 kilowatt short-wave transmitter and 25 kilowatt medium wave transmitter of the All-India Radio:—

"I AM talking to you from a great distance and my voice is slightly spoilt by the very good but not yet perfect instrument through which I am speaking. I am speaking from the Madras All-India Radio Broadcasting station. I have been given the honour of inaugurating this "Hindustan Akash Vani" in Madras.

"When anyone speaks, the vibrations, taking shape according to each articulated sound, are transmitted across the air and, touching the membrane in the ear set it in corresponding vibrations, which, in turn, produce changes in the brain that give us a perception of what our friend is saying. A very complicated and mysterious process, but it is so quick and we are so used to it that we call it by the simple phrase of "hearing," and do not consider it anything very much until by some misfortune we become deaf.

"The air vibrations can reach only a limited distance after all, which varies according to the strength of the speaker and the ear sensitiveness of the listener. Few people can address an audience of over ten thousand, even though they all keep perfectly silent and listen with rapt attention. Now, there are instruments through which if a man speaks he can be heard a thousand miles away or even further off. Wonderful but true: the music of Berlin and New York can be heard here where you are, while they are playing it there. A joke cracked at London you can hear and laugh in response here.

How It Is Done

"The sound vibrations at broadcasting stations are carried not by air, but by the ether in space. A wave of electro magnetic force is first set flowing from the broadcasting station to the receiving station. The sound waves produced by the speaker or singer at that station are made to impinge on this river. Every articulation and modulation of voice of the speaker or singer sets going characteristic ripples at that end of the river, which ripples are carried on by the river and reach the receiving station at the other end in the same shape, intensity and frequency. These ripples vibrate the thin membrance in the receiving instrument, which, therefore, exactly reproduces the speech or the music which brought about the original ripples. Thus, the speech or music is "heard" at the receiving station, and, through a magnifying instrument, is made louder and transmitted all round, so that many may hear. The "akash" or ether exactly conveys all the vibrations modified by each minute modulation and the second picture is thereby faithfully reproduced at the other end, at distances millions of times greater than the ordinary air could take them.

A Simple Analogy

"We can further explain this process by a simple analogy. The light of the Sun, though it is so natural and common that we do not ask any questions about it, is just such a continuous river of vibrations similarly set going by the sun ninety millions of miles away from us, and when it reaches us, it produces effects on our nerves which we call light and heat. Anything that intercept the straight course of this river of Sun vibrations, like, for example the leaves and branches of a tree, interfere with the flow of rays, and cast a shadow—which is just a picture of the tree that intercepted the rays. If the leaves move in the breeze, the shadow also moves just correspondingly. The speaker or singer at the broadcasting stations just casts a shadow like this across the beam of electro magnetic waves. Only instead of a picture for the eye, it is a sound shadow for the ear. We get an exact reproduction of the song or speech at the receiving station.

"This conquest of "akash" as a substitute vehicle for sound is wonderful. When as the air carried sound like a bullock cart, the "akash" carries it across enormous distances like a rail way train or steamship.

"But all this will do us no good unless the sounds conveyed are good and useful. What good is it if you hear the donkeys braying at a great distance instead of being disturbed only by the donkeys of the neighbourhood. Bullock carts are even better than railway trains if the trains carry robbers and rogues or only rubbish. Broadcasting is, therefore, valuable only if the programmes are good and useful and add to the people's wisdom or joy, and thereby serve to make them better and happier. The Director hopes with the help of good men to make his programmes such as to make us all better and happier.

Need For Sensitive Personality

"Merely conveying good and correct advice will not produce any effect. Just as a good receiving station is necessary for the music or the speech to be heard, a further good and sensitive receiving station in the human personality of the listener is necessary to convert what is heard into good human activities. Husbands will be told not to get drunk or beat their wives. Wives will be told not to expect too much from husbands and to make the home pleasanter than the world outside for the toiling men who comes back home. Boys and girls will be told to be sensible, industrious and amiable. Everybody will be told to be clean and regular in habits and to help the village and town to be clean and orderly and nice to live in. But, unless there is a good 'receiving station,' as I call the brain of the listener, it will only be words and electro magnetic achievement, but nothing more. Husbands should hasten to be good, and wives hurry up to be wise and people generally to be truthful, industrious, clean and tidy and gentle to one another and should not quarrel unnecessarily making a good world into Hell.

"The "akash" patiently suffers a great deal of disturbance and like the ocean resumes its serenity. It simply conveys the ripples and falls back into the serenity of its eternal calm. Let us by our character and serenity deserve this great "akash" in which we live.

"Goodbye! May your receiving station be always in good order and serve you well. Behind that receiving station is the soul which is served well or ill as you are good or bad.

"I am an old fashioned man still clinging to the methods of personal instruction and not taking very favourably to things modern. Still, if we use this new discovery wisely and well, we can make it go very far in certain directions."—*Indian Express.*

Things In General

Governor-General's Cup Air Race

THERE were exit d crowds present at the Durban airpor. last Saturday afternoon anxiously waiting to watch the results of the Governor-general's Cup Air Race. Mr. Carl Erasmus, the young Margate pilot, was the first to arrive at 12½ minutes past three and had received the ovation of the whole crowd. But to his great misfortune he was informed three and three quarter hours later by the Racing Committee of the Aero Club of South Africa that he was disqualified on account of the fact that modifications were made to the engine of his machine which should have been disclosed on the entry form and were not disclosed. The coveted Governor-General's Cup and £500 therefore passed to Mr. J. J. Oosthuizen, whose plane arrived 7½ minutes after him. The other prizes of £200 and £100 were won respectively by Mr. H. H. Hall and Mrs. Peall.

Union Maintenance Will Apply In India

Provision was made under the Maintenance Orders Act, 1932, to facilitate the enforcement in the Union of maintenance orders made by Courts in any other parts of his Majesty's Dominions or in British protectorates or in British mandatory territories. From August 1, 1938, according to a notice in the Government Gazette, maintenance orders were made by the Courts of the Union will apply in British India.

Electrification On Road

Fourteen electric railway units, costing approximately £200,000, are to be used between Germiston and Pretoria when the electrification of the line is complete. The electric service will start in the middle of October and the electric units, which are the first of their kind to be used on the Rand, will be brought into operation a month later. Part of the scheme to facilitate the entry and despatch of trains includes the building of new platforms at Germiston. The service will be gradually speeded up as the public becomes more accustomed to the trains, so that eventually the journey, which at present occupies about 80 minutes with a fast train, will be cut down to less than an hour.

Royal Commission On Rhodesia

Mr. A. I. Kajee and Mr. D. Reondaw, Indians from the South African Congress who went to give evidence before the Royal Commission at Lusaka, over the proposed amalgamation of the Northern Rhodesia and Nyasaland, were not allowed to speak on behalf of Northern Rhodesian Indians. Local Indians there giving evidence did not favour amalgamation but agreed to closer co-operation on essential services. The Indian community addressed a letter to the Commission lodging an objection to the Chairman's refusal, stating that owing to their limited knowledge of the English language and the subject matters of the Commission's inquiry they were not able to do full justice to the presentation of their case.

Britain's Problem Of Unemployment

A warning of the growing menace of unemployment was uttered by Mr. Anthony Eden in a speech at Kenilworth. He said that the problem in special areas was not disappearing, indeed it was spreading. Special areas and long term unemployment were a national problem which could not be solved by local effort alone. "In certain parts of England we are slipping ever further from what should be a constant aim in statesmanship, namely, the abolition of poverty. If that process is allowed to continue unchecked, what is true to-day of special areas must in time become true of the whole country," he declared. Mr. Eden pointed out that at present there were 1,800,000 people unemployed in the United Kingdom, and it would be optimistic, he said, to maintain that the figure would not approach 2,000,000 this winter.

Dr. S. Appavoo To Return In August

A cable message from Edinburgh states that Sanmoogum, a brother of Messrs. Appavoo Bros., of De Aar, (Cape), had passed his final medical examination at Edinburgh University, and has now qualified for the M.B., Ch.B. degree. Dr. Appavoo is the third son of the late Mr. V. Appavoo of De Aar, and before leaving for Europe matriculated at Fort Hare. He is at present completing a special course of Midwifery at Dublin, and will return to South Africa towards the end of August. It is expected that he will commence practice at Port Elizabeth.

Another Indian To Study Medicine

A farewell reception to Mr. A. H. Sailer, who sailed on Thursday in the *Capetown Castle* to study medicine at King's College, Newcastle-on-Tyne, was given at Ladysmith by Dr. Haji E. M. Asvat. About 200 guests were present from all sections of the community, and a number of presentations were made to Mr. Sailer on behalf of Mr. Asvat's family, the Young Moslem Society, Sastri College hostel members and Young Moslem Debating Society.

Union Parliament Opens

The first session of the Eighth Parliament of the Union of South Africa was opened amidst the usual pomp on Friday July 22, by the Governor-General, Sir Patrick Duncan. For the first time "God Save the King" and "Die Stem van Suid Afrika" were accorded an equal share in the ceremony both in the Senate and House of Parliament. Mr. R. Rama Rau, Agent-General for India was seated among the Minister Plenipotentiaries of the various countries. Mrs. Rama Rau, wife of the Agent-General, attracted great attention by her exquisite sari of fine black silk georgette, the edges of which were enriched with a leaf design hand-embroidered in silver, and the whole sari was scattered with silver embroidery in a leaf design. A beautiful diamond brooch clasped the folds of the sari on one shoulder and Mrs Rama Rau's jewellery consisted of a fine gold chain necklace, and gold drop earrings and bracelets.

New School In Maritzburg For Indian Girls

Tenders have been called to build a new school for Indian girls in Maritzburg. The school, it is estimated, will cost about £4,000 and will accommodate nearly 150 pupils. There are to be five classrooms, a domestic science hall, staff room, headmaster's office, and numerous outbuildings. Money for the school was voted in 1936, but it was not until this year that a suitable site could be found. The new school, a two-storey building, will occupy two stands between Berg and Boom Streets.

Johannesburg Hospital Extension

Hospital extensions unprecedented in the history of any city in the Union are now taking place in Johannesburg. The extensions, it is said, will benefit every section of the community. Building schemes with extensions to the existing buildings will cost nearly £700,000.

Obituary

Death Of Dennis Abrahams

The sad and untimely death, after a brief illness, of Dennis, a lad of twelve years of age, son of Mr. S. W. Abrahams of Durban, took place on June 20 at the St. Aidan's Hospital. The funeral was very largely attended by relatives and prominent members of the Indian community. The remains were interred in the West Street cemetery. There were a large number of wreaths and messages of condolence to the parents.

———10:———

Extensively [illegible] in this issue [illegible] political matters [illegible] written and edited by Manilal M. Gandhi [illegible] views of [illegible]

Doings In India

He Carried Country From Victory To Victory

A PUBLIC meeting was held on June 16 at the Kooratullah Burning Ghat, Calcutta, on the occasion of the third anniversary of the late M. R. Das. The imposing memorial shrine at the Burning Ghat was decorated with Congress flag, flowers and foliage and in front of it, was set a huge pandal for the meeting. Mr. Akhil Chandra Dutta, Deputy Speaker of the Central Assembly, presiding at the meeting appealed to his countrymen to sink all their differences and present a united front to their political opponents. He exhorted young men to pursue the ideals of Deshbandhu Das whose record of service and sacrifice, he said, had hardly any parallel in this country. Deshbandhu's political life was not of a very long duration, but during that short period he carried the country from victory to victory and his activities were watched with wondering admiration by the entire nation. Garlands and wreaths were offered at the memorial shrine on behalf of the Calcutta Corporation, the Bengal Provincial Congress Committee, different District Committees in Calcutta and numerous other public organisations in the city and suburbs. Mr Subhas Chandra Bose, Congress President, who was on tour, in the course of a message said: 'Thirteen years after his death Deshbandhu's memory is as green as ever; his example like still afford guidance in principle to his countrymen. Deshbandhu's reckless self abandonment, fighting stamina, creative genius, power of organisation and above all, his full blown personality—harmonising diverse qualities of head and heart—are an example for his countrymen to emulate. Of Deshbandhu's legacy and ideals we are the heirs, let us, therefore, solemnly resolve to fulfil in our own lifetime what he had set out to achieve.

Fast Moving World

At a recent meeting in India before he left for Europe Pandit Jawaharlal Nehru said: "Events are moving fast in the world. One does not know when the world map might be altered to the extent and mood. We should rejuvenate after contact with other countries and more of us should visit them." He added that he was worried by the foreign news—wars and the groundwork of certain countries. These countries did not even attempt to conceal this groundwork. One did not know when a world war might take place. What would India do then? The Congress was the only strong body; no other would be able to face such circumstances; therefore, the Congress should further strengthen itself lest it should be left behind.

Nehru On Freedom

Referring to the recent speech of Lord Zetland, Pandit Nehru observed in the course of a recent speech, that Lord Zetland had apparently forgotten the new spirit in India. If there was one subject on which all Indians were united it was its their opposition to the Federal scheme. The Congress position had been reiterated time and again in unambiguous words. It was not that the Congress was opposed to a Federal system of Government. The question was what kind of a Federal system did India need. The Federal scheme, as envisaged in the Government of India Act, left all the main powers with the British and had given a few crumbs for Indians to play with. Referring to the weightage granted to the Indian princes in the proposed Federation, Pandit Nehru said that the states acted more as a mill stone round the necks of British Indian provinces than anything else. The States subjects were nowhere in the picture. How could the British Indian Provinces and the Indian States, which were like race horses and turtles, respectively, march together? Continuing, Pandit Jawaharlal said that Lord Zetland and the British Government should clearly understand the Congress position towards Federation. Even in the minor matter, like the appointment of a subordinate official as a Governor, the Congress was prepared to risk to the last. How could the Congress be expected to keep quiet in the matter of the imposition of the unwanted Federal scheme. Pandit Nehru concluded. The world problem could not be solved till the Indian problem is solved, and the India is will not rest content till it is done.

Indianisation Of Calcutta Fire Brigade

A resolution requesting the Government of Bengal to frame a scheme for complete Indianisation of the Calcutta Fire Brigade within a definite period of time and to send the scheme to the Corporation at an early date was adopted by the Corporation on June 15. The resolution, which stood in the name of Mr. Subhas Chandra Bose, Congress President, was moved by Mr N. C. Sen in Mr. Bose's absence. The Corporation also accepted the motion that for the purpose of Indianisation Anglo Indians be regarded as statutory natives of India. Europeans did not vote. Mr. G. U. Pottinger moved an amendment that the words "In consonance with the maintenance of the efficiency of the service" be added to the above resolution. His amendment was, however, lost, only Europeans supporting it.

To Be Insured With Indian Insurance Companies

It is understood that the Government of Bombay have passed orders that all the Government controlled buildings in the Presidency should hereafter be insured with Indian-owned and Indian-managed insurance companies. It is further gathered that instructions also will be issued that the reinsurance by these companies with whom Government-controlled buildings are insured should be with Indian-owned and Indian-managed companies only. The total amount of premium paid in this connection is about Rs 1 lakh a year.

Madras Prohibition Act

The extension of the provisions of the Prohibition Act to the districts of Chittoor and Cuddapah with effect from October 1 is notified in the Gazette. Under the provisions of the Abkari Act the Government prohibit in all the areas outside these districts the possession by any person of any quantity of spirits or toddy outside the premises licenced to sell in retail such spirits or toddy as the case may be except under a licence or permit issued under the Act.

Communalism Will Die In One Year

The next seven years are among the most calamitous for the world. Wars, floods, earthquake and pestilence will ravage the countries. This is the ominous forecast of Pandit M. S. Sharma, Karachi astrologer for the cycle ending 1944. Almost three-fourths of the population will be wiped off during this period, he fears. For India, the forthcoming years hold mixed promise of blessing and misfortune. The united will of the nation will bring her Swaraj and communalism will die within a year. But a few of the greatest actors in the drama of her struggle for freedom would not live to enjoy the fruits of their labours. 13th June 1939 is particularly ominous as on that date India is likely to lose one of her greatest and noblest sons. An Asiatic power will be in the ascendant but Japan's intervention in China is not destined to triumph. The end of the period however, is the knell with a silver lining and peace and plenty will prevail.

The Sporting World

By "Rambler"

All-Indian Soccer Tour

Those who recall memories of the All-Indian soccer tour to South Africa in 1924 will be glad to learn that the first representative All-Indian football team to visit Australia left on Saturday, July 17. It is understood that the tour will be completed in six weeks' time.

Intertown Soccer Finals

At Currie's Fountain, Durban, last Saturday afternoon, three intertown soccer finals were played between the Maritzburg District Indian Football Association and Durban and District Indian Football Association. In the senior division, Durban beat Maritzburg by four goals to nop. The Durban junior team had a runaway victory over Maritzburg by nine goals to nil, and the Maritzburg juveniles also lost, the score being 3-1.

Soccer At Ladysmith

In the final round for Naidoo's Cup, played last Saturday at Ladysmith, between the Rangers and the Orients, the former won 3-0. A match played between Ladysmith Ottomans and Pietermaritzburg Moslems, last Saturday afternoon, at Ladysmith, was won by the latter team by 4 goals to 2.

Five-A-Side At Richmond

On Sunday, July 17, the annual five-a-side soccer tournament was played at the Richmond Indian Football Ground, when nine teams took part. The competition was played on the knock-out system, and the finalists were the Temple Halt "A" and Richmond "B." The results were: Temple Halt "A" 4, Richmond "B" 1. As winners the Temple Halt "A" received the Worsley floating trophy, and Richmond "B," the runners-up, the Gibbs Cup.

Box Of Chocolates Fetches £6 14s.

The Durban and District Non-European Taxi Owners' Association sold a box of chocolates for £6 14s. by American auction recently at their general meeting. The auctioneer was their Vice-Chairman, Mr. R. Ramdharie, and the buyer was Mr. M. Pillay. The proceeds will be used by the Association's Football Club.

Arizona Tennis Club

At a meeting, held recently, of the Arizona Indian Tennis Club, Pietermaritzburg, the following officials were elected: President, Dr. V. Kristy; Hon. secretary and treasurer, Mr. V. G. Naidoo; captain, Mr. G. [illegible] committee, Messrs. M. Reddy, S. Pakkiam, V. G. Dayanund, G. [illegible], G. R. Reddy, O. Doorsamy, K. K. Moodley, S. Athen Padayachee, and Sukra Pillay.

Vengan Wins On Points

Kid Vengan, the Indian South African fly-weight, boxing in England, scored a good win recently over Peter Miller in a 10-round contest. Vengan started off well by winning the first two rounds. He lost the third, and was checked again after punishing his opponent in the fifth and sixth by a fine rally from Miller in the seventh. Vengan won on points.

World's Swimming Record

Mrs. Thompson, formerly Miss Katherin Rawle, the Olympic swimmer, established a world's one mile free style swimming record in 28 minutes 17 1-10 sec. The previous best was 34 minutes 7 2-10 sec.

'INDIAN OPINION'

(Founded by Mahatma Gandhi in 1903)

For The Moral, Political and Social Advancement Of Indians In South Africa.

Published Every Friday.

Subscription Rates

Payable Always In Advance.

Within the Union	21s.	Annually
" " "	11s.	Half-yearly
Outside the Union	22s. 6d.	Annually
" " "	12s.	Half-yearly

Become a Subscriber and persuade your friends to do likewise

Apply to—

Manager,

Indian Opinion,

Phoenix, Natal.

Books for sale.

NOTE.—Remittance should accompany order. V.P. ORDERS will not receive attention. Postal Orders to be made to 'Indian Opinion' at Phoenix. Postage Free on all books.

Mahatma Gandhi ... 1s 6d.

The Story of Ramayana .. 6d

J. C. BOSE.—His discoveries and writings with a biographical sketch and portrait ... 5s

EMINENT MUSSALMANS—

[illegible] Sir Syed Ahmed, Sir Salar Jung, Nawab [illegible]-ul-Mulk, Badruddin Tyabji, Rahimtulla Muhammed Sayani, [illegible] Muhammad, Syed Ameer Ali, The Aga Khan, Sir Muhammad [illegible] Ali Baig, Syed Hasan Imam, [illegible] Khan, Sir [illegible] Sahib, Chiragh Ali, [illegible] Khan, Sir [illegible] Hussain Sahib, Wazir Hasan, [illegible] Khan, Sir [illegible] Ali Imam, Sir Mahomed Shafi, Sir Muhammad [illegible] Din, Sir Mahomed Iqbal, Sir Muhammad [illegible] Khan, Sir Abbas Ali Baig, Jinnah, Sir Abdur Rahim [illegible] Khuda Bux and the Ali Brothers.

Price ... 5s.

ESSAYS ON INDIAN ECONOMY—By Mahadev Govind Ranade. Price 4s 6d.

ESSAYS ON INDIAN ART, INDUSTRY AND EDUCATION—By E. B. Havell Price 3s.

INDIAN INDUSTRIAL AND ECONOMIC PROBLEMS.—By [illegible] Price 4s.

The "FRIENDS of INDIA" SERIES

Short biographical sketches of eminent men, who have laboured for the good of India.

Copious extracts from the speeches and writings of the "Friends of India" on Indian affairs are given in the sketches. Each volume has a fine frontispiece.

[illegible]	Lord Morley,
[illegible]	Lord Macaulay,
[illegible]	Sir Pherozeshah Mehta.
[illegible]	Swami [illegible],
[illegible]	Sir Salor [illegible],
[illegible]	[illegible],
[illegible]	Henry Fawcett,
[illegible]	Lord Hardinge.
[illegible]	[illegible],
M Mohun Ghose,	[illegible],
Mrs Annie Besant,	[illegible],
H. H. The Aga Khan,	Badruddin Tyabji,
Allan O. Hume,	W. C. Bonnerji,
[illegible] Rose,	Charles Bradlaugh.
[illegible] Nuoroji,	[illegible],
Ramkrishna Paramhansa,	[illegible] Malaviya,
[illegible]	[illegible],
[illegible]	[illegible],
[illegible]	[illegible],
[illegible]	Gokhramji M. Maibal,

Price: One Shilling Each

APPLY:

MANAGER, INDIAN OPINION,
PHOENIX, NATAL.

અમેરીકાની બનાવટની દુનીયામાં બેડી અમારે પગાડાઇલી.
છેલ્લી પર્યંત લેખીત બેરન્ટી સાથે
શીફરની પેન અને પેનસીલો તેમજ રોલ્ડ ગોલ્ડની
જુદી પેનસીલો મળી શકશે.

મોલ્સ એજન્ટ્સ :

Wholesale Stockists:—

I. C. ASHABHAI & Co.,

35, Commissioner St., JOHANNESBURG.
'Phone 333716. P. O. Box 4838.

Indians In South Africa

Helots within the Empire

and

How they are Treated.

By Henry S. L. Polak.

Price 2s.

To be had from —

THE MANAGER,
INDIAN OPINION,
Phoenix, Natal.

The History Of The Indian National Congress (1885—1935)

In Khaddar binding with over thousand pages. It contains the photos of all the past Presidents.

Price: 6 Shillings

Obtainable from:

The Manager,
'INDIAN OPINION'
Phoenix, Natal.

"RESISTO"

Ready Mixed Paint was recently supplied on a year's Government Contract.

A Painter writes:—"I have used "Resisto" for years with excellent results."

Agents for Tongaat and District:

GANDHI & Co.,

TONGAAT

CHOONILALL BROS.

THE NOTED INDIAN "SARRI HOUSE IN SOUTH AFRICA."

141, GREY STREET, DURBAN.

[illegible] Street And [illegible]
VERULAM

[illegible] AND SERVICE STATION
Next Station And 58, [illegible]
VERULAM

Please note
Our Johannesburg Agent
P RATANJEE,
60, Bree Street,
Newtown.

Cable and Tel. Add
"ADVANCING"
[illegible]

ARRIVING BY EVERY MAIL FROM INDIA AND JAPAN

BENARES SARRIES WITH BORDERS AND PLAIN CENTRES. BUTIDAR BENARES SARRIES IN SEVERAL SHADES
Price from 60/ 35/ 105/ & up to £20.
ON LATEST FROM BENARES CITY
EMBROIDERED SARRIES 25/-, [illegible] & [illegible]
PRINTED VARIOUS LINES OF SARRIES
Rs. 2/6, 17/ & upwards
EMBROIDERED CREPE-DE-CHINE
from 3/6 yd 42 in & 45 in. width
LATEST DESIGN SARRI CLOTH 44 in width
from 1/6 yd. 1/9, 2/ & up
GEORGETTE SARRIES LATEST ARRIVALS
from 25/, 30/-, 45/ & up
LATEST BORDERS TO MATCH SARRIES
[illegible] from 1/6, 1/9 & upwards
ZARI VOILE SOLE SARRIES IN ALL SHADES
from [illegible]/ 95/-, 125/ & upwards

THE NOTED
[illegible]
[illegible]
[illegible]
IN SOUTH AFRICA.

SUITABLE FOR WEDDING GIFTS

Brassware Vases, [illegible] Bowls
Jardines Engraved [illegible] and
Various other Lines
At Special Reduced Price

Harmoniums Tabla Gramophone [illegible]
[illegible] Records & Musical [illegible]
[illegible] At Rock Bottom Pre
Indian Gramophone [illegible]
Groceries At Wholesale [illegible]
Prices

Midwest Radio & Radio [illegible]
from £65 £45, £35, £15 [illegible]

Marble Top Models
from 12/6, [illegible] 15/
Suitable [illegible] Presents
Write for enquiry and further Particulars

ચુનીલાલ બ્રધર્સ

દક્ષિણ આફ્રિકાનું જાણીતું સાડીઓનું ગૃહ

૧૪૧ ગ્રે સ્ટ્રીટ, ડરબન.

જોહાનીસબર્ગ માટેના એજન્ટ
પી. પી. રતનજી,
૬૦, બ્રી સ્ટ્રીટ, ન્યુટાઉન

ઘરેણાં
૫૩ અને ૬૦ વીક્સ સ્ટ્રીટ
વેરૂલમ.

ગરાજ અને સર્વિસ સ્ટેશન
૬ માઈલ સ્ટોન અને ૫૩ વીક્સ સ્ટ્રીટ
વેરૂલમ.

ફરેક સ્ટીમરમાં જાપાન તથા હિંદથી આવે છે

બનારસની બનારસી અને સાડી, રંગબેરંગી બોર્ડરવાળી જુદીજુદી
સાડીઓ રૂા. ૬-, રૂા. ૨૫. રૂા. ૧૦૫ થી લઈને પા. ૨૦ સુધીની

અનારસથી હુમણાજ આવેલી છે.

[illegible] સાડીઓ રૂા. ૨૫ અને રૂા. ૬૦ થી ઉપર
બોર્ડરવાળી બનારસી સાડીઓ
રૂા. ૧૨-૬ અને રૂા. ૨૭-૬ થી ઉપર.

[illegible] ડિઝાઈનોવાળું રૂા. ૨-૬ થી પાર [illegible] ઉંચા અને ૪૫ ઈંચ પહોળા,
સાડીનો બોર્ડર ડીઝાઈનવાળો કાપડ, [illegible] ઉંચો પહોળો બોર્ડર, રૂા. ૧ ૬
રૂા. [illegible], રૂા. ૨-૦ અને તેથી ઉપર
હુમણાજ આવેલી [illegible] સાડીઓ રૂા. [illegible], રૂા. ૩૭,
રૂા. ૬૫ અને તેથી ઉપર.

સાડીને જોગ બનારસ બ્લાઉઝ પા. ૧૨-૬, રૂા. ૧૭-૬ [illegible]
તેથી ઉપર.

ફરેક રંગની જરી કામના રેશમી સાડીઓ રૂા. ૧૫, રૂા. ૭૫,
રૂા. ૧૨૫ અને તેથી ઉપર.

હારમોનીયમ, તબલા મશીનરન, રેકર્ડો અને બીજા બધા [illegible]
ઓરડાનો ઓર્ડર આપે

ફરેક જાતનું મશીનરી ગ્રામોફોન મારફોન દેવાસેવા બાબે

ગાઝેલ્સ રેકર્ડ અને રેકર્ડોના આલ્બમ
આપ. પા. ૧૫, પા. ૨૫, પા. ૩૫, પા. ૪૫ અને તેથી ઉપર

પોસ્ટવાળાને સાથે આરસના ભાજ બહારના
ઓર્ડર રૂા. ૧૨-૬, રૂા. ૧૭-૬, રૂા. ૨૭-૬, રૂા. [illegible]

ઇન્ડિયન ઓપિનિયન.

સદ્‌ગ્રહના અંગ્રેજીના દરેક
સને [illegible] સ્થાપક

પુસ્તક ૨૬ મું. ફીનીક્સ, શુક્રવાર, તારીખ ૨૯ જુલાઈ ૧૯૨૮ અંક—૨૯.

"ઇન્ડિયન ઓપિનિયન"
શુક્રવાર, તા. ૨૯ જુલાઈ ૧૯૨૮.

કેપમાં સેગ્રેગેશનની નીતી

પોતાની વસતીના બીન-યુરોપીયન વર્ગો તરફની વર્તણૂકના સંબંધમાં કેપ અન્ય પ્રાંતો કરતાં ઘણુંજ ઉદાર વલણ ધરાવતું આવેલું છે. ભૂતકાળમાં આ દેશમાં આવી ગયેલા સમર્થ ગવર્નર અને એજન્ટ-જનરલો પણ અન્ય પ્રાંતોની સરખામણીમાં કેપ પ્રાંતમાં પોતાના અનુભવથી ખુશ થયા છે અને ત્યાંના યુરોપીયનોની તેઓની કલ્પના ભરેલી અને ઉદાર લાગણીને માટે મુક્ત કંઠે પ્રશંસા કરી ગયા છે. પરંતુ અમને ભય છે કે હાલના એજન્ટ જનરલથી તેમ નહિ કરી શકાય. બીન-યુરોપીયનોના વસવાટ માટે ઇલાકાઓ વાડા સ્થાપવાની સત્તા આપનારા પ્રિટોરિયા ખાતેના ઓર્ડીનન્સથી આવું જણાય છે. સમસ્ત બીન-યુરોપીયનો એ ઓર્ડીનન્સથી ગભરાઇ ઉઠ્યા છે.

અત્યારે પણ કેપમાં જાતીયભેદ તો વર્તે છે પરંતુ તે બાબતથી સ્થળોગાંજ મર્યાદિત છે. વહુંચણીના કાયદા કેપમાં નથી અને સરકારી અંકુશ પણ કોઇ પણ જાહેર સ્થળો કે વાહનોમાં વર્ણ કે જાતીયભેદ પાડવામાં આવતો નથી. અન્ય પ્રાંતોમાં જ્યાં ને ત્યાં એવા અનિષ્ટ ભેદથી ઉંટવાયી ગયેલા હોવાથી કેપને એક આશિર્વાદરૂપ પ્રાંત ગણતા હતા. સ્વચ્છ સૌંદર્ય અને સુંદર આરોગ્યવાનો આશિર્વાદ તો એ પ્રાંત ઉપર છે અને એક રાષ્ટ્રના આશિર્વાદ એ હતો તે જાતીયભેદરોગના ઝેરી રોગના ચેપથી તે મુક્ત હતું. હવે જો તે પોતાની ઉપર એ કલંક લાગવા દેશે અને અજ્ઞાનતાના અંધકારમાં સબડતા અન્ય પ્રાંતોની પંક્તિમાં મુકાવા દેશે તો અત્યંત શોચનીય ગણાશે.

કિમ્બરલેના ડરાકર લોર્ડ મિલ્નર બીન યુરોપીયનોના વસવાટ માટે ઇલાકાવાર વાડા સ્થાપવાની સ્થાનિક સત્તાધીશોને સત્તા આપે છે તેમજ પોતાના અંકુશ હેઠળના જાહેર જલસા અને દીપડાના સ્થળોમાં પણ ઇલાકાવારપણું દાખલ કરવાની સત્તા આપે છે. વધુમાં જે રાજ્ય બીન-યુરોપીયનની સાથે પરણેલ હશે તેને પણ બીન-યુરોપીયન ગણવાનું ઠરાવે છે. આ કાયદો "કોકસ ઓથોરાટીઝ (હરયર પાવર્સ) ઓર્ડીનન્સ" તરીકે ઓળખાય છે તેની પહેલી કલમ સ્થાનિક સત્તાધીશોને યુરોપીયનો કે બીન-યુરોપીયનોના વસવાટને માટે પ્રાંતિક મેજિસ્ટ્રેટમાં જાહેરાત કરી ઇલાકાવાર વાડા સ્થાપવાની સત્તા આપે છે. જે વર્ગને માટે અમુક મકાન ઠરાવાયું હશે તેમાં જે બીજા વર્ગનો માણસ રહેતો હશે તો તેવા માણસને પા. ૫૦ ના ઠરાવ મુજબની સજા થઈ શકશે અને તેને ત્યાંથી બાકી કરી જવાની નોટીસ આપવા બાદ જો તે ત્યાં રહેશે તો પ્રત્યેક દિવસના પા. ૨ નો દંડ કરી શકાશે. પોતાને માટે નહિ પોષાય તેવાં મકાનમાં કોઇ પણ રહેતો હોય તો કોર્ટ તેને ઇજેક્શનનો ઓર્ડર કરી કઢાવી શકશે.

આના કરતાં વધારે ગંદો અને અપમાન ભરેલો કાયદો આપે અનુમાની શકતા નથી, અને આશ્ચર્યજનક બિના તો એજ છે કે કેપમાં તેની ઉત્પત્તિ થઇ છે.

અમને નોંધ લેતાં સંતોષ થાય છે કે કેપટાઉનની બાટી કાઉન્સીલે તેની સામે વિરોધ દર્શાવ્યો છે અને કાઉન્સીલની એકઝેકયુટીવ કમીટીના એક સભ્ય મી. જી. ગ્રેગ, એચ. ગેરલ, કે જેમણે તેનો મજબુત વિરોધ કરેલો છે, તેઓ માને છે કે કેપ પ્રાંતિક કાઉન્સીલમાં આ ઓર્ડીનન્સ ટ્રાન્સવૈલ જેવી

તેમ છતાં યુરોપીયનોનો અમુક વર્ગ, કે જેની યુરોપીયન રેસીડેનસ્થલ એસોસીએશનો લેબર્ડ કાઉન્સીલ પ્રતિનિધિ છે, તેના તરફથી ઇલાકાવાર વાડાઓને માટે ચાલુ ચળવળ થઇ રહી છે છતાં તેમાં બીન-યુરોપીયનો તરફ તિરસ્કાર રહેલો હોવાનો તે ઇન્કાર કરે છે.

અમે આશા રાખીએ કે ડરબનના એજન્ટ-જનરલ હૉલિઓના યત્નોથી આ તાજા જાનમંજનની ચાલે હાલ સરકાર તેમજ હાઉસની પ્રજાનો પ્રબલ વિરોધ દર્શાવીને અને દક્ષિણ આફ્રિકાની હાલી કોમ સલોનુમને તેમને દેશે ચાખશે.

—: ૦ :—

પ્રજાતંત્રવાદની ચઢતી કળા

ચુનીવનમાં પ્રજાતંત્રવાદની કૂચ કે ગુચકે ચાલી રહી જતી લોવામાં આવે છે. જનરલ હર્ટઝોગ અને જનરલ સ્મટસ પોતાના ચુનાયેલા નેશનલીસ્ટ પાર્ટીનાં બધલાં જતા બળની વાતે ગમે તેટલી વાતો કરતા હશે પરંતુ ડૉ. મલાનનાં નેતૃત્વ હેઠળનું રીપબ્લીકન નેશનલીસ્ટ પાર્ટીની ચાલુ ઘડત થતી જાય છે એ વિશે બોઅોના મનમાં હવે કશી શંકા રહી નથી.

પાર્લામેન્ટ ઉઘડી તે પહેલાં ડૉ. મલાને મેદાને મુકામ્યુ છે અને ઉપરા ઉપરી એક દાવ ઘડતા ચાલ્યા છે. બીજી મધમ તો પ્રજાતંત્રવાદીઓને સરકારે એ બાબતમાં નમતુ મુકયું છે કે યુરટકર્સના રક્ષાકવચનું બાલમુહુર્ત કે એક મહાન રાષ્ટ્રિય પ્રસંગ તરીકે ઉજવવાનું નક્કી થયું હતું તેને "આફ્રિકાન્સ અને અંગ્રેજ વચ્ચે કાયમ ઉભો નહિ થવા પામે" તેવા બહાને એક બાજુનો પ્રસંગ કરી દેવાનું ઠરાવ્યું છે. જો કે ગ્રીટોરીયામાં તે રક્ષાકવચ રચાવાનો સમારંભ ખર્ચ તો હજુ સરકાર તરફથીજ આપવામાં આવશે. પરંતુ ગવરનર-જનરલ તે પ્રસંગે હાજર નહિ રહે, તેમ "ઝોઇ એવ ધી કિંગડમ્સ" કે "હાઉ સ્ટેટમ્સ" કે જેમાંથી એકે પણ કરવું ગોરા બહુમતીને નહિ ગમે

વડા પ્રધાન ખાતમુહૂર્તની ક્રીયા કરવાના હતા તે તેમના હસ્તે નહિ થયું.

બીજો મુદ્દો કે જેના પર પ્રજાતંત્રવાદીઓની ટીકા થઈ છે તે એ છે કે રેલવે બાબતમાં કંઈક લાંબા કુટકતના જવાબ વિષે ડો. મલાને આપ કિધેલું છે તેની સરકારે તપાસ કરવાનું પ્રમુખ્યું છે.

ત્રીજો મુદ્દો એ છે કે યુનીયનનું રાષ્ટ્ર ગીત કયું ગણાશે? ડો. મલાને માગણી કરી છે કે દક્ષિણ આફ્રિકાનું માત્ર એકજ રાષ્ટ્ર ગીત હોવું જોઇએ કે જે તેવા દક્ષિણ આફ્રિકાનુંજ ગણાય અ ત્યારબાદ રાષ્ટ્ર ગીત તરીકે મંજુર થયું હોય. "આના વિરૂધ્ધની પ્રધાનો તરફની તો કંઈ પણ નીતી અખત્યાર થશે અથવા જાહેરાત કરાય થશે તો તો દક્ષિણ આફ્રિકાનાં સ્વતંત્રતાના હરનારને કિનારનાર અને દક્ષિણ આફ્રિકાના રાષ્ટ્રિય ગૌરવને હાની પહોંચાડનાર ગણાશે."

કોઇ કે "ગોડ સેવ ધી કિંગ" ઓ વર્ષો વર્ષ રાષ્ટ્ર ગીત તરીકેજ ગણાતું આવેલું છે અને "ગોડ સેવ અવર સ્ટેટ્સ ઓફ આફ્રિકા" એ પ્રજાતંત્રવાદીઓને સંતોષવાને ઉપલાં ગીતની સાથે હમણાજ ચલાવાતું થયું છે તેમ છતા વડા પ્રધાનને નિવેદન કરવું પડેલું છે કે, "જ્યારે રાષ્ટ્ર ગીતપર સમાધાન સાધવા પ્રયત્ન નથી થઇ શકયા ત્યાં સુધી અંગ્રેજી બોલનારી પ્રજાને એટલાથી સંતોષ માનવો પડશે કે "ગોડ સેવ ધી કિંગ" એક રાષ્ટ્રગાનના તરીકે ચલાવીને અને બીજો પક્ષ આફ્રિકાન્સ બોલનારા વર્ગનું રાષ્ટ્ર ગીત "ગોડ સેવ" સાંભળવાનો લાભ પણ શકશે." જો આ કરાર પાર્લામેન્ટ મંજુર કરશે તો પ્રજાતંત્રવાદી-ઓની શ્રતજ્ય ગણેલી ગણાશે.

સૌથી પ્રથમ તો પ્રજાતંત્રવાદીઓએ યુનીયનનાં સ્થેમપરથી રાજાનું ચીહ્ન ઉડાવી દેવાનું પગલું ભર્યું અને તેમાં સફળ થયા. પછી બન્ને ભાષાને સરકારી ભાષા તરીકે સિકારાસણમાં સફળ થયા. પરંતુ તેમ છતાં અંગ્રેજી ભાષાનું સ્થાન પ્રથમ હતું અને આફ્રિકાન્સ બીજા નબરે આવતી હતી. હવે આફ્રિકાન્સ મુખ્ય થઈ છે અને અંગ્રેજી ભાષાને દ્વિતીય સ્થાન આપ્યું છે. તે પછી ધ્વજદંડના પ્રશ્ન ઉભા થયા અને યુનીયન જેકની સામે યુનીયનનો ધ્વજ પણ ફરકવો જોઇએ એ બાબતમાં તેઓએ હુજત મેળવી. પછી ગવરનર-જનરલ સાર્વત્ર આફ્રિકનજ હોવા જોઇએ એ પ્રશ્ન ઉભો કર્યો અને તેમાં પણ તેઓએ હુજત મેળવી. અને હવે ગવરનર-જનરલ એ રાજાના આ દેશમાં પ્રતિનિધિ તરીકે ગણાતા હોવા છતાં રાજાનું નામ નીતીથી અપમાન કરાય છે તેનાથી તેનું સન્માન નહિ કરાય એવો કરાર મુકાયો!

હવે દક્ષિણ આફ્રિકાને બાકીની નહિ પણ તેનું પોતાનુંજ બાકી રાષ્ટ્ર ગીત હોવું જોઇએ તેવી માગણી થઇ છે એટલે હવે બાકી અને બાકીનો પણ એકજ હોવાની માગણી મરોજ એમ અનુમાની પ્રકાય છે. આ રીતે પ્રજાતંત્રવાદીઓ આગળ ડગલી પ્રગતિ કરી રહ્યા છે અને થોડા વર્ષોમાં પછી તો દક્ષિણ આફ્રિકાને "રીપબ્લીક" તરીકે જાહેર કરવાનોજ પ્રશ્ન બાકી રહેશે.

—

બાકીરા વડા પ્રધાન શું વદે છે?

"આ દેશમાં કે બહાર કોઈ બાબતમાં પણ એમ માનવું ન જોઈએ કે અમારે મુલેક માંગી રહ્યા છીએ તેથી પોલીટીશનો આ-અરૂ કે પોલીટીશનના અગત્યના સાધનોનો ભોગ આપી દેવાને અને તૈયાર છીએ."

દક્ષાપક્ષ ભરેલો કરાર

આ મને મોમ શીના પ્રધાન આનંદ થાય છે કે બી. બ. બુધાના જેવો નેતાની તબીયત સારી થઈ ગઈ છે અને તેઓ નાતાલની ચુંટણીમાં ભાગ લઈ શકશે. ... નાતાલમાનના ઘણો ઉત્સાહ તેથી બહાર પડયા હતા. તેમણે ઉત્તેજકારી ખાતરી આપી છે. આપે બી. બુધાનાને તબીયત કરેલા કલ્યાણ બદલના કરાર માટે હાર્દિક અભિનંદન આપીએ છીએ અને આશા રાખીએ છીએ કે ડાહ્યાઓના બાદર જલ્દી પોતાના દેશબાંધવોની સેવા કરવાનો તેમનો ... શાદ આવી જલ્દી બદ નહિ પડે પરંતુ તેમાં વૃદ્ધિ થશે અને બહાર રહી પણ સેવા કરવાને તમને શક્તિશાળી બનાવશે.

બધુ ઈન્ડિઅના એસ્ટ્રાઈકનો ઇંધની

મા. ગાંધીકાકા કે. બી.એસ.સી.એ. જેઓ બધુ ઈન્ડિઅના એસ્ટ્રાઈકના કો. બધુ ઈન્ડિઅના ખોલવાને ગયા બાબુ બારીઆ ... આ આવ્યા કરતા તેઓ ચુલાના ના કરે બીજે કરીકરે ૨૨ બ્ર માં સ્વદેશ સિધાવે ... દક્ષિણ આફ્રિકાના ઈંડીઓ તેમને અમુક ઘરને ઉત્તેજના આપે છે રાખે છે કે બધુ ઈન્ડિઅનો ડીફેન્ડરોનો, તેઓના મુખ્ય પ્રતિનિધિ બી. બાબુભાઇ રૂસ્તમજી ઘણા ઈંડી બાળકોના ૨૦ વર્ષની બધ્યા છુટકી ના પીવા લઇ શકાય, એવી ... દેશના ઈંડી કોમની બેઠક ... ... તેમને ડરાવી શકશે. ઈંડીઓ માને છે કે તેઓને પોતાના બાળકોના બાબતમાં પોતાની રીતના ઉપરાંતની રાખવા ઈંડી બેઠકો અને બધી બાબતો રાખવામાં ... ૬ કે આવા પ્રતિનિધિને ફિરો ... બાબત ગણિત પુરોપીયન કંપનીઓ તરફથી બાબતમાં આવે છે તરીકે બાબત ... બીજા તરફથી પણ આપવામાં આવશે

કોરપોરેશનની હિંદી મજુરોને ૧૦ પની રોજ!

કરણની મોટી કાઉન્સીલના મીટીંગમાં જાહેર બાગોમાં પાણ બગાવનાર ... બાગને કાર્ય કરનાર હીંદી મજુરોને બાબતમાં આવી મુખ્ય રેટ્સના સંબંધમાં કોરી કાઉન્સીલની મીટીંગમાં સબકમીટીના ધારા દરી અને આખરે ૮૩ પેની રોજ મજુરો હતા તેમા ૧૩ પેનીનો વધારો કરી ૧૦ પેની રોજ કરવામાં આવ્યો છે. બી. એમ. ૬. રેપોર્ટ બો બાબતમાં સામે વિરોધ ઉઠાવતાં જણાવ્યું કે ઓ. માજુલજનને ૧૦ પેનીનો ગુમ્ન રોજ આપવો બો કાઉન્સીલને માટે બોજરૂપ થશે એમ કાઉન્સીલના પરસંધાની મજુરીની દીશા કરવાની ખુબતા કરે છે અને પોતે પતે ... આવા ગુલામી કરાવે છે ... કરીને કહ્યું કે આ મજુરોનું કોરપોરેશનના દિ. મજુરોની બીજો છે, કે જેમને રોજની સ. ૬-૮ અને મહત્ત રેટ. આને સ્ટેન્ડાર્ડ ગણે છે બે કે સ. ૬-૮ નો રેટ પણ કરવામાં ... બધામ ... પરંતુ બીજા સંબંધોની અપાવણા કરતી નહિ જોઇએ બીજાને બી. બનંસાહેબે જણાવ્યું કે આ ... બીજા વિસ્તૃતિ બધામ આવ બોલામાં બોલાય સ. ૧ નો રેટ બધારોજ કોઇએ. કીનાના કોમીના પ્રમુખ બી. જોસ એમ. બાબત મુખાસો કીધું કે બન્યુબારીએ આ મજુરોના બાજ ૧૦ પેની બધારી હતી બોલા બે કરાર કરવાનું નથી હોતું. બાજ બેનો બાબુ બેબા બાબને મોજ કરે છે.

જે પુરોપીયનો હીંદીઓને હકો બાબતમાં ... પોતાનું રહેણીનું કોરણ સુધારવાનો અને ગોરાના પોરણને બાબુસરવાનો બાબુ ઉપદેશ દે છે તેમણે જો બાબા પર વિચાર કરવો ... છે. કેટલાક બાજિસ્ટરોએ તો. ઉપરોક્ત મજુરોની સ્થિતિ ને "બરબરબરોબી, "બાજિર" બાને "ગોલનીય" જેવા વિશેષણોથી બબુંવેલી છે, પરંતુ બાબર તો બિલેના કોરબાર ફકત ૧૩ પેનીનોજ બધારો બબો છે. બેથી હવે ૧૦ પેના રોજ બાબતે, બાજર કોઈ મહિનાની ઉઘરાવાની બા બરબીજ ગબુબ! બીનાના ક્રોબારીને પ્રમુખ ... જેવું કોઈ હતુ કે બા મજુરોને કરા બરવાનું નથી હોતું અને બોબા બબાને મોજ કરે છે, ના બાબે નબને પુછીશું કે ... મજુરોબાની જરબાએ ગોરીજ મજુરો. એવો ... બબ નું કામકરતી રીત તો તે બેવું બની શકત બબરા! નોકરીની સ્થિતિ, પગારો વિગેરેને બગતા વારસો. મહત્ત બનવાની સબંધ, ... તે પબ્ધ, પણ બાબ હીંદી બાબોની બાબેજ બબસ્તમાં મુકવાને ... બબાપીશોને પોતાને નબે તેટલા બાનિબો કરવાની છુટ છે.

સામ્રાજ્યમાં હિંદનું સ્થાન

મદ્રાસમાં પંડિત જવાહરલાલ નેહરુ અને શ્રીનિવાસ શાસ્ત્રી વચ્ચે પાલમેન્ટમાં ના. રાજ્યોદ્ધારના પ્રશ્નોના ઉકેલ અંગે [illegible] એસેસ. એ બે "સામ્રાજ્યમાં હિંદનું સ્થાન" એ વિષયપર બોલ્યા હતું તેમાં હિંદને ખુબ ગદાબ્યું હતું. તેનો સણોટ જવાબ શાસ્ત્રીજીએ આપ્યો હતો તે સ્વીકૃત અને સ્વાભાવિક હોવાથી તેનું ભાષાંતર આપવાની જરૂર નથી.

શાસ્ત્રીજીએ પ્રથમ કહ્યું કે ના. એચ. એ. જેમ્સ હિંદુસ્તાનના અંદર બનવામાં ઉંચું સ્થાન ધરાવે છે તેના તેમણે "સામ્રાજ્યમાં હિંદના સ્થાન" પરત્વે બોલવાને જેમના કરેલા વિરોધ બદલ ધન્યવાદ દોઈ પણ હું દોઈ રાખે તેમ પણ ઇચ્છું છું અને કહું કે આપણે પણ રીત તમારાથી વિરુદ્ધ પડતા દોષમાં હતાં હિંદના પ્રશ્ન પ્રત્યેનો તેમનો સહાનુભૂતિભર્યો આપણે ચારી રીતે કદાપિ ભૂલીએ જોઈએ અને તેની કદર કરીએ જોઈએ."

શ્રી જેમ્સે કહ્યું હતું કે સંસ્થાનોમાં હિંદીઓ તરફની ભાવિના જરૂર સંતોષકારક નથી અને આ બાબતમાં હિંદીઓની પકડના હિંદના પુનઃ બંધારણને કારણે હિંદીઓની સહાનુભૂતી આપવા આપેલા છે. શાસ્ત્રીજીએ કહ્યું કે આ હકીકત સત્ય છે. પણ સાથે સાથ સત્ય છે કે સામ્રાજ્યના સંસ્થાનો હિંદ સરકાર પ્રત્યે સામ્રાજ્યના જુદા જુદા ભાગોમાં વસી રહેલા હિંદીઓ પરત્વે સદ્ભાનુભૂતી દર્શાવતી આવેલી છે. પરંતુ તે [illegible] ભાગોમાં રાજ્ય કરતી પ્રજાઓની બાબત કેટલીક અને કુટુમ્બાનાવસ્થાની સામ્યતાને લીધે હિંદીઓને તેવા કરોડ દાયદા નથી થયો.

સામ્રાજ્યના આદર્શ

શાસ્ત્રીજીએ આગળ ચલાવતા જણાવ્યું : ૧૫ થી ૧૬ વર્ષપર જ્યારે હું સંસ્થાનોમાં ફર્યો હતો ત્યારે એક વિચિત્ર પ્રકારના ભાવ જોવામાં આવી હતી. જેમ હિંદુસ્તાનમાં કુરોપીયનો એમ માને છે કે પરદેશમાં પોતાના બનવાઓ હિંદીઓ પ્રત્યે ખોબ ઉદાર બનાવ્યા નથી અને તેમણે પોતાની રીત બદલવી જોઇએ, તેજીજ રીતે તે સામ્રાજ્યના કુરોપીયનો એમ માનતા હતા કે પોતાના બનવાઓ હિંદુસ્તાનના હિંદુસ્તાનના હિંદીઓને સામ્રાજ્યીયકામાં બોબ હિસ્સો અને બરાબર હકના ભાગ આપવા તૈયાર નથી. હિંદુસ્તાનમાં કુરોપીયનો કહે છે કે પરદેશના કુરોપીયનો કંટાળા ગયેલા છે. તેના બદલામાં સંસ્થાનોમાં પોકારી પોકારીને એમ કહેવાતું હતું કે હિંદુસ્તાનના કુરોપીયનો એ બગારી જાતીનો ખરાબમાં ખરાબ નમુનો છે! આજે જો આ બાબતનો વિચાર કરીએ તો સામ્રાજ્યના બાબિલ વિદ્યાર્થીઓ પ્રોફેસરોના આપનારો તો નહિ પણ બહારે બાલકત બાદ કલ્પનાનારો ખ્યાલ આપે છે. બાદ છે કે આજે નહિ આપને દક્ષિણઆફ્રિકા માટે [illegible] પરંતુ પ્રજાનો તો આજે કે નહીં ફ્રોજ કરી શકવા નથી.

બોઅરોની ના જરૂર

[illegible] દોષો [illegible] હિંદીઓના [illegible]

દોષી તેમ્બ્રુઓ આજના તો તેમ્બ્રાનું બાજિ પરવાનો ૬૪ તેઓનેજ દોષો બોઅરો તેથી રહીને આપણે બોઅરોમ જતાં. એ સાચવાનું તો પણ બધુરૂ લાગે છે અને સાઉથઆફ્રિકા બોઅરના બાદી પડે છે ત્યારે તો બહુ મોટેથી કહેવામાં આવે છે આજે સામ્રાજ્ય બોઅરી કહેવાતી દલામા કરી આપી પડેલું છે. કમ પક્ષીએ તેને પોતાનો બચાવ કરવો પડશે એ કહી શકાતું નથી. ઓછામાં ઓછું તો ઇંગ્લાંડનો [illegible] પક્ષ આપણે માટે કાંઇ બોલે અને દેવ કાંઇ ને આપણને સામ્રાજ્યપતી ગણતા પણ બાબી દે તો આપણે આશ્ચર્ય પામવાનું નથી.

[illegible] મુદ્દે બનવા હિંદમાંના બોઅરોઓ હોંશે બોલે પોતાની પડખે લિયા. કાબાલાની તનતોડ મહેનત કરી હતી. તેઓએ ચોકરી ચોકરી બાલકાઓ આપી હતી અને હોંશોઓએ સામ્રાજ્યને [illegible] પાણું કહ્યું. બેને માટે તેમોની મુક્ત તારીફો પણ કરી. પરંતુ હોંશોઓનો [illegible] બોઅરોનું દોવાનું પાન્યુ હતું તેમાંનું પાણી તેઓએ ગમાવી દીધેલું છે.

કાયમ્બાજ વોર ઓફીસ

આજે ફરી સામ્રાજ્યપર યુદ્ધ ભયારૂ રહ્યું છે. અને આપણે સંરક્ષણની બાબો બાબાબીઓ જીવ્યે. વોર ઓફીસમાંના અધિકારીઓ કબાબાજ છે. તેઓ સૌ કોઇને દોવી આપી શકશે કે હોંદીઓએ સામ્રાજ્યના રક્ષણમાં કામ આપેલો છે તે હિંદુસ્તાનમાં " માબોનું રક્ષણ ઇચ્છવાનું છે અને યુદ્ધના વાર પણ દોવા તા દોવો . યુદ્ધવાની સલેવી પડી દોવા તની ઉપના માં કરીજ નથી.

આ બધાનો આરિષીકાર નથી કરતા પરંતુ કે રાજને કહેવા માગું છું કે બોઅરો સામ્રાજ્ય ની સાથે સંરક્ષણોસી સબંધી સ્વરમાઓમાં ફરીયુરલાગા કે બાજબી કારણ પણ બન્નેવ કરવામા આવ્યા બોઅરના બધના બોઅરના બહાર તા બાબાના મુલકોને પારોપો શોબીનું ઉંકરામાં ઉંચું દીપુ બેસેલી કેવામાં દોવર બોઅરોમાં વહ એવી બોબ પણ સચેવા નથી.

આ જોગ્યે કહ્યું હતું કે આવતું યુદ્ધ કામ બાબ યુરોપમાં ગારેલા પ્રશ્નનું બાજ બનાવાનાર પ્રાણી દેશે અને તેના પરિણામે હિંદુસ્તાનની બ્રાબ અને સામ્રાજ્યીયકાના સિદ્ધાંતો ગુજબ્ય બનીજ જવાનો એટલે કે, હિંદુસ્તાનને તકલીફના બબાવ આ પોતાનું રક્ષણ પોતા બાબ કરી શકે [illegible] સ્થિતિમાં મુકાવાને હિંદુસ્તાનને [illegible] બાબણે વાસ્ત્ર જવાબ આપવો.

શાસ્ત્રીજીએ બી જોગ્યના આ મહત્વના સબ્બ વિરોધ કર્યા અને જણાવ્યું [illegible] પાર્ય કરમીમાન હોંદીઓ બોઅરો સામ્રાજ્યના સંસ્થાનોમાંના આગમનુકૂલ કહેવા આવ્યા છે કે બબરક્ષણના ગોજબના હિંદુસ્તાનને પોતાનું વાજ્ય સ્થાન આપવાની વાસ્ત્ર જરૂર છે આને [illegible] બી સામ્રાજ્યના બંધ દબ્યુ કરવી સામ્રાજ્યના અબ બાસ [illegible]

બાંતરરાષ્ટ્રિયમાં ગોબ્યપણે જવાબદેર છે, તેને પરવડ રાખવું [illegible] બોઅર આબાવવર છે. પરંતુ હાલીના કબાનામાં [illegible] બોઅરો સૌથી બબમ છે તેમ બા યુરોપના પ્રશ્નને પડતો મુકવા કેવામાં આવ્યા. તેઓએ હોંદીઓને દાદ નહિ દોવી. ફ્રાંસેનની ગોબ પણ પોદકામાં આ બાબતનાં બોદીશ પ્રશ્નનું બોદરપૂર્વક બાબ નહિ બોઅવું દોવ એવું મારી બબ્યુમાં નથી. છતાં કશુંજ નથી થયું.

[illegible] હવે જો આ પ્રશ્નને સામ્રાજ્યના આ [illegible] પબત કાયમ રોવામાં આવે તો શું નથી બારે છે કે તેનો નિકાલ હિંદુસ્તાનના શોબેલા સામના બાબણમાં આવશે, કે પછી સામ્રાજ્યના સાવના સાવકામાં આવશે?

એમ કહેવાપણ છે કે સામ્રાજ્ય અને હિંદના સાબો એક ચીજ સાથે સંકળાયેલા છે પરંતુ આપણે બબાણીએ બીએ કે તે જુદા પણ છે, સામ્રાજ્યમાં તેને જુદા સાકલમાં આવેલા છે અને સામ્રાજ્યના બબ્ય સાજોગોના સાબનોમાં બબોને બોબ હિસ્સો [illegible] જુદા પાડવા આવશ્યક.

મોટી જોબાબણી

આ પ્રશ્નનો બ્યાવહારીક રીતે ઉકેલ સામ્રાજ્યને યુદ્ધ [illegible] બબાવ્યા બ્રબ્ય બોજ નહિ.

ગારે કરાચીપુર્વક કહેવું પડશે આવતી યુદ્ધ માં હિંદે જોડાવું જોઇએ કે નહિ તેનો [illegible] નથી. બોઅરોનો દોષ નથી જોતા. બીજા બારબારી કરોડોની અદલી અને બબારે નથી બોતાનોજ બબ બોબાવના વંશ બારે તેનો બાબાર [illegible] બોઅર છે. બાપણી ગોબ્ય બરબારથી પબ્યુ આપણા સાબોનું પુરતું રક્ષણ નથી [illegible] દાવું ગોદ બોઅરો સાથે આપણે પબ્યુ દુઃખ સહેવું પડશે. પરંતુ બાને લાગે છે હિંદુસ્તાનની સહજ સહિત્ય હજુ નષ્ટ નથી થઇ, બાલે તેની ખુશી સબ નહતી દોવ [illegible] બોઅરો સામ્રાજ્ય યુદ્ધના જોડાવી નથી રહી. આ બારી બસ્તુસ્થિતિ છે અને તેના બદા સ્વરૂપના દબુ કરવા બાબની લાબ [illegible] પરંતુ આપણે તે ભૂલવી નહિ જોઇએ. બોઅરોએ બબાણ તે ભૂલવી નહિ જોઇએ બબાણ, બોને હિંદુસ્તાનને બબાણ દોવ તા તેણે પબ્યુ બદલામાં નહિ જોઇએ.

બોઅર અને હિંદ બચ્ચેનો બબારે છેલ્લામાં છેલ્લો વિબાદ શ્રીનિવાસે બારે મોઅરના પ્રાણના મણ બબાણે બોને તેની ઉંચાસ્તાના પદરમાં ચણું મુકાશે. પુરતું એવા પબ્યુ બના બોસણામાં મોબી બબાણે કે બબના બાબ ઉદાર પગ બરબર્યું પણે કે દબ બો હિંદનું મુલ્યાંકન છે. [illegible] બોઅરોએ બાટના વર્ણના ભાષણ પણી પબ્યુ તેણે હિંદને [illegible] નથી પરાધીન દબાબમાં બબાવવા હિંદુસ્તુ છે તે છે. બબ્યબ્યાપણા સંબંધમાં બાબને આ દરબા બા રાબવાના બોઅરો બબાને તો બોઅર બબાબ કરવામાં બે પ્રશ્ન બોના પોતાના બોદા [illegible]

પં. જવાહર અને મી. ઝીણા વચ્ચે ચાલેલો પત્રવ્યવહાર

ગયા અંકમાં મી. ઝીણા અને મહાત્મા ગાંધી વચ્ચેનો પત્રવ્યવહાર પ્રસિદ્ધ કરી ગયા. હવે મી. ઝીણા અને પંડિત જવાહરલાલ નેહરુ વચ્ચેના પત્રવ્યવહાર, કે જેનો ઉલ્લેખ ઉપલા પત્રવ્યવહારમાં થયો હતો, તે અહીં આપીએ છીએ:

મહાસભા અને મુસ્લીમ લીગ વચ્ચે કોમી સમાધાનની જે વાટાઘાટો થઇ તે પહેલાં પંડિત જવાહરલાલ નેહરુ અને મી. મહમદ અલી ઝીણા વચ્ચે દિલ્હી પત્રવ્યવહાર ચાલ્યો હતો. ૧૮ મી જાન્યુઆરીનો રોજ પંડિતજીએ મિ. ઝીણાને પ્રથમ પત્ર લખ્યો જણાવ્યું કે, "બિહારમાં મૈસુર જેવા મતભેદોના મુદ્દા દૂર કર્યા તે માટે અભિનંદનનો કરીને મોકલાવે." તા. ૨૧ મીએ મી ઝીણાએ આ પત્રનો જવાબ એટલો કે આપ્યો કેવળ વ્યવહારદર્શક પ્રત્યુત્તર પાઠવ્યો નહીં. ત્યારબાદ પંડિતજીએ ૨૪ મી ફેબ્રુઆરીનો રોજ વધુમાં મી. ઝીણાને પત્ર લખ્યો જેમાં બિનકારભા ગેરસમજ કેવી રીતે થાય છે એ બતાવવા માટે, બંગાળને પાંચ લાખ મુસ્લીમોનો ચૌદ આપવાનો આરોપઃ હીંદુ-હીંદુસ્તાનીઓ વીગેરે બાબતોનો ઉલ્લેખ કર્યો પહેલાના પ્રસ્તુત પત્રોમાં મતભેદના મુખ્ય મુદ્દાઓ તારવવામાં ન આવતા પત્રવ્યવહારો વાંચી જતાં ઘણી ગેરસમજ થાય અને પરસ્પરના વલણોના બીબાંઢાળો ઉપર બંધાતી ગેરસમજ દૂર કરવાના આશયે, તા. ૬ ઠ્ઠી માર્ચને રોજ પંડિત જીએ લખેલા પત્રમાં મોળા મુકાયેલ, પણ મીઠાં મંત્રાણું અને સંરક્ષણનું રહ્યાનું એજ મતભેદોના મુદ્દાઓ છે એમ પુરતા ધ્યાનમાં લેવાનું રીતે પ્રેસિડેન્સના બંધારણ જીવે કહેવામાં આવે છે કે, "આપણી વાટાઘાટોની પાર્શ્વભૂમીકા રાજકીય અને બાંધિય હોવી જોઇએ." તા. ૧૦ મીને રોજ આ પત્રનો ઉત્તર આપતાં મી ઝીણાએ લખ્યું કે, હિંદુસ્તાનનું સ્વાતંત્ર્ય અને રાજ્યવ્યવસ્થા એ બે બાબતોમાંજ મુસલમાનોની સંસ્કૃતી, ધર્મ, વ્યક્તિગત કાયદો ... રાજકીય હકકોનું રક્ષણ એજ પ્રશ્ન ... જોવાનું આ પત્રમાં તેમના ૧૪ મુદ્દાઓ અને "કેબેનેટ મેશન" પત્રમાંની મુસલમાનોની માગણીનો ઉલ્લેખ કરીને બંધારણ ઘ ... તેમની બધી બાબત જોહકી. આ પત્ર બદલ પંડીતજીએ મી. ઝીણાનો રૂ માગણીઓ જે ન સમજી ... ૧૬ ઠ્ઠી એપ્રીલને રોજ એક પત્ર મોકલ્યો ... આપવાનો આયોજ છે.

[જવાહરલાલ-ઝીણા પત્રવ્યવહાર ... ન્યુ ઇરા પ્રેસ એજન્સીએ પ્રસ્તુત કર્યો હતો. આથી ગુરદાર પક્ષકારોએ આને ... કરાવ્યા કેટલાક અખબારે નીચલા કરી ... હતું કે, બંગાળ અંગેની વાટાઘાટ નીષ્ફળતામાં પરીણમે તેજ પં. જવાહરલાલજીએ તેમનો પત્રવ્યવહાર પ્રસ્તુત કરવાનો ઔચિત્યપ્રેસ સુચવ્યા આપે હતી. પરંતુ એવો ખ્યાલ છે કે કરોકરીના કારણ આ પત્રવ્યવહાર બહાર કરીને ન્યુઝ એજન્સીએ દેશની કેસેવા કરી છે" આવકાર તુલાય ... પ્રેસ એજન્સીના સુપ્રસ્ત બાતના સાક્ષરોદરે. ...કંધાર ખુબ ... ઉપાયનું નહી રીયાગીરી અંદર કરી છે કે પ્રાણનાં ... ન્યાયે છે ... "અમારાથી બાજુ ... સ્થાન ... ના ... ચના માણસોના ... ચના ...]

પંડીત જવાહરલાલના પત્ર

"હું એપ્રીલ આખેર અલ્હાબાદમાં રહેવાનો છું. તમે જો આ બાજુ આવો તો આપણે મળવું બનવા તો ... વધુ બાકાત આપે તો ... તો આપણા પ્રશ્નના ... ."

તમારા ઉલ્લેખ પત્રના ... ... મુદ્દાઓ ... ...

ભારતી ગરદ આગળ દોમ તો મહાત્માજી ગીતાની સેવા આપવા તૈયાર છે. ફજલભાના વકીલ પ્રમાણે પણ આજ સાથે મુખ્યત્વે એથી તને અજાદ થયો છે. (૬) ધાર્મીક વિષયો ફરવાની છુટ બધી કોમોને મળે તે બંધારણી મહાત્માજીનો ફરાર તદ્દન રૂપા છે (૭) ગાયોની કતલ કાયદાથી અટકાવવા મહાત્માજી પ્રયત્ન કરશે તે તદ્દન ખોટો પ્રચાર ... મુસલમાનોના વ્યાપીત કબજો છોડવા પ્રતીબંધ મુકવા જેવો કોઇ ખાસ મહાત્માજી કરશે નહીં (૮) પ્રાથેસીક ફેરફારને મતનો પ્રશ્ન હજી ઉઠયા નથી, અને ઉઠશે ત્યારે બધા પક્ષોની સલાહ લેવામાં આવશે. (૯) "વંદેમાતરમ્" ગીત સંબંધી મહાત્માજીની મરોબારીએ અમો એસોસીએશનના એક નીવેદન બહાર પાડયું છે. કારકીર્દીના નરીકે મહાત્માજીએ ... પણ ગીતનો સત્યાચાર સ્વીકાર કર્યો નથી, પણ "વંદે માતરમ્" આજ ચોદ વર્ષોથી રાષ્ટ્રીય પ્રસંગોએ ગવાય છે તેનો પવાળા લોકોની લાગણીઓ અને ભાવનાનું માન જોડાયેલું છે. તેને માટે લોકોએ ઘણો ભોગ આપ્યા છે, જ્યારે તેની સામેના કેટલાક વાંધાઓ જોતાં મહાત્માજીએ રાષ્ટ્રીય ... માટે તેની આગણી બે દલીલો જ રાખી છે કે જેનો મોહને ગાંધી કોગ્રેસના જોવું પડ્યું નથી બીજાઓનો બીજું રાષ્ટ્રગીત પસંદ કરવા ... વાંધો બીજું રાખી શકે, પણ જે માણસોને આ ગીત એ પ્રેરણારૂપ થઇ પડયું છે, તેના ... દેવાનું કહેવું એ તદ્દન અયોગ્ય છે. (૧૦) ઉર્દુના વીકાસને બાબત ખાસ તેનું ... ... મહાત્માજીએ જાહેર કર્યું. સાહિત્યના નરીકે કોંગ્રેસ રાજ્યોમાં હિંદુસ્તાની માટે દેવનાગરી અને ઉર્દુ બન્ને લીપીનો મહાત્માજીએ સ્વીકાર કર્યો છે, અને મહાત્માજીની પ્રધાનમંડળો ... આજ નીતીને અનુસરે ... (૧૧) એકાદ બોર્ડ માટે અમુક ભાષાધિકાર રાખવા બાબત બાબા ... ... કેટલા ઉંડી દેવા બાબતી કોમ ... તેનો બાબત મહાત્માજીએ ઉંડી દલીલો પુરત દીધા બાદમાં એકની બીજી બાજુ તુરત મહાત્માજીએ અખબાર કરીને છે. બાકી રાષ્ટ્રોમાં એકમતની કલીકો ના આવા સ્વાધીકાર કરતા બંધારણ મતાધીકાર અનેક રીતે વધુ અનુકૂળ થઇ ... તેમ છે. મુસલીમ લીગે બધાર ... ... ૬૪ મુસલમાનોમાં ૫ ની કલમના આજ પાકીનો સ્વીકાર છે: બાકી આજે મહાત્માજીનો આ કારણ રહ્યા પાછે પ્રોગ્રામ કરવામાં આવે ... તે મતલબનું નથી (૧૨) બીજી રાષ્ટ્રભાષાનો સ્વીકાર કરવાને ના બનાવતા મુસલીમ, શીખ અને બીજા બાબતોના સામે સોપુર્ણ વાંધાપાત્ર ઉઠાવ્યા પછી નકકી કર્યો હતો સરકારતા ... ... રાખ્યા ... ... બાબી પ્રતી બીજીલ્યન પિરસેનું પસંદ કરવાના આવ્યા હતા પણ પાળવાથી નવાં કારણ પિરસ્યુ ઉપર ... આર મુકવાના આવ્યા હતા ત ... ... કરવાનું આવ્યા છે આ બીજી દરમ્યાન આજે હિંદના ... ... હિંદના ... ...

દક્ષિણ આફ્રિકાના ટુંક ખબરો

ગવર્નર-જનરલના કપની ઓર રેસ

ગયા ગુરૂવારે બપોરે કરબનના ગ્રેવાઉમેન પર શેરોની જંગી મેદની થઇ હતી. ગવર્નર-જનરલના કપની ઓર રેસનું પરિણામ જોવાને સૌ વધારે રસ ધરતા પહેલવહેલું વિમાન ચલાવે ૧૨ વર્ષનો જોનીસ ઉતરી જવા પામ્યો. ભલે ઇનામ ન લાગ્યું પણ તેના પિતાએ તેને ખાસ ઇનામ આપ્યું હતું. ૬૫ ઇનામ તરીકે તેને ચોકોએ ઘણાંએ ચીજ કરી અને અભિનંદનો તો ચારેય તરફથી હતો. પરંતુ કપના ઇનામનાર પોણા ચાર કલાક પછી તેને તા. આ. ની ગ્રેવાઉમનની રેસીંગ કમીટી તરફથી ખાસ આમંત્રણમાં આવી કે તમને ફ્રીસ્ટફોલીક્સ કરવા માં આવ્યા છે અને ખરા કપ અને પા પ૦૦ ની રકમ ઇનામ આપવાનું છે કે જે ઇરાદાપૂર્વક કે જે તેના પછી ૭.૩ ૬ મિનિટ ઉતરી હતા તેને ફ્રીસ્ટફોલીક્સ કરવામાં આવ્યા હતા ન નહિ એવી કોમેન્ટ કરવામાં આવી હતી. બીજા પા. ૧૦૦ ના ઇનામ ઇનામનાર અનુક્રમે ગ્રેગ એન્ડ, હલ અને ગ્રીસીસ પ્રોગ્રામ હતા.

ગોવાઝબર્ગી જખ્મરેસ

કરબનમાં મોટાની બેદરકારીના પગા દાખલાઓ ગોવાઝબર્ગના અખબારમાં આવ્યા છે ... અને બીજા રસ્તાઓ તરફ ગમાવાની ફરીયાદ અખબારો પોતાના પાસે છે આ અખબારોમાં એક ફોરાની પોંડી ૨૦૦ની ફ્રીંગતની છે, અને બીજા મોટા અને ફ્રીસ્ટબ્રીજ પોંડની ગોરી છે, કે મારે કરબાર પાસેના તરફથી હતો થયો નથી. મારીમેઝે સારેય આફ્રિકના પોલીસ કેકવાર્ટર્સની રનાય સ્ટ્રાની સોસ્ટ પ્રોપરટી ઓફીસમાં ખબર કરી.

ટોરોમાં રોગ

કન્ટીના સબ્જસ તરફ મોટાં અને પગના રોગથી પીડાતા ૬ ટોરોને ગોલીએ ગોળીબાર થી ના ૨૦ જુબાનોએ મારી નાખ્યા હતાં પગા નેરીક રીકવરના બલ્બી મધ્યા પા. ૨૫ અને ૨૨ જુબાનોના બે દિવસમાં પોલીસે મારી નાંખવાં ગવર્નર ટોરોની સંખ્યા ૬૬૬૨ હતી. ગોવાન્ડ ટોરોના મારી સંખ્યામાં ગ્રેવા ગોક મારી નાંખવામાં આવે છે તથા નેરીનો મારે વીલાપ કરે છે. ટ્રાન્સવાલના ફ્રકર નેશનલ પાર્કમાં ટોરોના ગ્રેવ રોગમાં રોગ મરી નીકળતાના સમાચારથી આપના ઉપાય કરવા કેપટાઉન થી દક્ષિણ આફ્રિકાના ગોવીરીનારીઆના સંક્રેટરી ડો. ફ્રીસ્ટર્સન બાલ ગામાન મારફતે પા. ૨૨ જુબાનોએ ટ્રાન્સવાલ ગાર ઉપરના કર્યા ડો. ફ્રીસ્ટર્સન નાટાલના ટોરોની બીમારી વાળા બાબતમાં મુખ્યાલાત લેવા ગયા હતા.

નાટાલમાં ડ્રાયસ્ટર્સીંગ કાયદા

નાટાલ પ્રોવીન્સના ૨૧ જુબાનના સરકારી મંડળની બાયસ્ટર્સ (ટ્રેડ) એમેન્ડમેન્ટ ઓર્ડીનન્સ મંજુર થયો છે, અને નાટાલ પ્રોવીન્સીયલ કાઉન્સીલની બીજી બેઠકમાં રજુ કરવા પડી છે. માસ્ટર્સને બગના જુદા જુદા કામદારો એકત્ર ૧૨ના મજબુર ઓર્ડીનન્સનો હેતુ છે. બીજા પ્રોવી-સોમા પણ નાટાલના ઓર્ડીનન્સની નકલ થશે.

સેકીરગીપ ચુંટણી

સેકીરગીપમાં મ્યુનીસીપલ મેમ્બરોની ચુંટણી તા. ૬ ઓગસ્ટે થશે. સીના ગાર પોર્ટમાંથી ત્રણ પોર્ટમાં હરીફાઇ ખાસ છે બારે ચુંટણી દરમ્યાની ભારી મચા રહ્યા છે. બીના હાલના મેયર પી. જે. કલ્યુ ચીફકેર ગોયા પોર્ટ તરફથી ઉભેરાજી છે. ત્યાં ચુંટણીમાં હરીફ મેમ્બર બહાર નહી પડવાથી બી સીફકેર બીનહરીફપણે ચુંટાઇ ગયા છે.

નાના ન્યાયાધીશ

નાટાલના ચીફ જસ્ટીસ પી. પ્રીમાલ રૂબ ઉપર જતાં, પ્રોવીન્સીયલના જસ્ટીસ ડીવીઝનના જાયા થી રહી તી. જસ્ટીસને નાટાલ સુપ્રીમકોર્ટ ના ન્યાયાધીશ નીમ્યા છે. મી. જસ્ટીસ ઓગસ્ટ તા. ૮ થીએ બેરીસ્ટરમાંથી ન્યાયાસન ઉપર ઠાવર થશે.

પ્રદર્શન માટે જવા

કરબન પ્રીન્સ પાર્કની પ્રદર્શનની જગ્યા નજીકરથી બાપપા માટે ટ્રેયાર બલાવવા તા ૨૬ મીંગ રોડી કેલમાં કરબન રોડી કોર્પોરેશન, ગોમોબલ્યુઝ સોસાયટી અને બીજા મંડળો ની પ્રતીનીધીઓની બેઠી વાતા ચાલી હતી, અને પ્રાજના અનુસાર મુખ્ય સ્થળે બાજે પા. ૬,૮૦,૦૦૦ ની લોન સરકાર પાસે મેળવવા ઠરાવ થયા હતો

અદાલતમાં

ફ્રેન્સડોર્પના હાજ એમ. ઓમ. હાજ જેઓ ફ્રેન્ક મુહમ્મદ નાટાલની મુલાકાતે આવ્યા હતા તેઓ સ્ટીરલીયમાં મેસર્સ એમ. ઓમ. બ્રાઓર અને કરબનના હાજ બાબ એમ. ઓમાન, હાજ એ એમ. સોમાર, હાજ બામુજી મુસા સોમાન, હાજ ઇ એમ. પારેખ, હાજ કરમાલ્લા ગજનદ, મોલવી બાબકુલ કરીમ, હાજ ફકરુદીન અને પ્રેટકિનમાં હાજ બાબા ખિનરે બાર્ક્લેઓએ તેમની કરેલી બીદામતને માટે તેઓનો બાદિક આભાર માને છે. કરબનમાં બાનાના ૬૫ નીગ્રોસ દરમીયાન તેઓએ હાજ મ. ઓમ. પારેખનાં બહિના મારબાનાલી, બી. ઇ. અમ. ઇસાક લાર્જ તરફથી અભિનંદન કરબનના મહેરબાની, બહાદુર ગાંધીજીએ રચાયેલી ફીનીકસ સંસ્થાની, 'ઇન્ડિયન ઓપ્રુ' છાપખાનાની, ઓફીસ-બન્ટ કામની મુલાકાત લીધી હતી અને સઘળી પ્રવૃત્તિઓથી પહ્યા ખુશી થયા હતા. નાટાલથી પાછા ફરતાં તેઓએ ડરબન બાબ સાથે મહેરબાની બાબ ટેલીગ્રામોના માટે બાબેથી મુંબઇ નિરાણી બાબ ટ્રાન્સવાલના મુંબઇ પ્રધાનની મુલાકાત લીધી હતી બાબ ટ્રાન્સવાલમાં કોમપ્લીટ તે બાર પગ રહેવા મુંબઇ પાર્ટીમાં બાબ ખુશ થયા હતા.

મેયરની ચીંટી

ગયા ગુરૂવારે બપોરે કરબન ગ્રેવાઉમનમાં હનાઇ પીતાની સરબ પ્રસંગે મેયર મી. હર્બર્ટસ જોનસ્ટને ડીકાની ચીંટી ગુમાવી હતી. મી. જોનસ્ટન પાસે બજબુર ચીંટી ૪૦ બાર્ધની હતી. મોબો આપનારને ઇનામ આપવા બદલ થયું છે. પીતાનીઓ માટે ખુશાલીના મેસાજો પ્રસંગે તારાઓ પાસે પાસે બાબાર ગોપા ગયા હતા નું માનવામાં આવે છે.

વીજળીની બત્તીના સ્ટેશન્સ

યુનીયનમાં મોટા પ્રમાણમાં બધની વસ્તુઓ દક્ષીણ આફ્રિકામાં ઉત્પન્ન કરવા યુરોપીયનોના તરફથી મેસર્સ પ્રબલ ધામ છે. આમેરીકાની ઇનલોપ કુંપનીએ કરબનમાં રેવાયેલ મોટર ગાડરના કારખાનામાં તૈયાર થતા બાસ મોટા પ્રમાણમાં બાગે છે. ચેટ ગીલ્ડની એક બાબુતી પેઢીએ દક્ષિણ આફ્રિકામાં વીજળીક બત્તીના સ્ટેશન્સ બનાવવા કારખાનું સ્થાપવા ડીલ્ચાલ્સ કર કરી છે અને ... બાદ દક્ષિણ આફ્રિકામાં અમેરીકાથી નીબ્બાન મેસર્સના મોટાબ્રો બસ છે.

અકાળ અને અકસ્માતો

બાજુ મેસર્સમાં દક્ષિણ બાફ્રિકામાં બાકસ્માત મકાન રેકોર્ડર ૧૯૩૭ બાદ બાદ માટે ૨૦ બાકસ્માતોની નોંધબુ થઇ છે. કરબનના સ્ટીમરો, 'બાલ્ટિક વેલ્સ' અને 'ઝોસીબાર્ડ' અને કપટાઉનમાં ટ્રાન્સ બાકસ્માત સીબાં હતા મોબાસ્ટર પા. ... બીજો સ્ટીમર ક્રિકેટમાં બાસ્તામાં બાર્ક ઉતર્યા દરમ્યાન બાકસ્માત છપાયા પડ્યા છે. યુનીબાનના સબબા બંદરો બાંધી ઓગસ્ટ તા. ૬૫ ના સુધીમાં ૫૨,૬૦૦ ટન બાલ ઠેકાઇ બાબે.

દુકાનનો કાયદો

દુકાનોના બાબલામાં ફેરફાર કરવા બીજ નવા બધાન મી ઘોરી મોરેન્સ તરફથી પાબી-મે-દર્મા રજુ થશે, અને કાયદો પગા બાબા યુનીબાનમાં લાગુ પડશે. બાદબારીબાંમાં ૪૮ કલાક કામ લેવા માટ કરબાબ છે, બાને બીજો ફેર ફરે દુકાનમાં વેચબાનું કામ ... બારી બાબો બાંધે બેસબાની જગ્યા પુરી પાડવા કાયદામાં લગાસ થયો છે. બાસીમેન્ટમાં મોબ બજુબાન બાદ રીટેલ વેપારીઓ ગાંબાર બાબા દીવસ દુકાનો બુલ્લી રાખી બુધવારે બપોરે ... રાજ્યે દુકાન બંધ કરી શકશે; બાજે મોબસેબ વેપારીઓ ગાંબાર એક બાબે બંધ કરી બુધવારે બાબો દીવસ વેકાર કરી શકશે, કે જે કરી કાયદામાં લખવી પડશે ...

એડલ્ટરેશન એક્ટ

બેલજીબમ નેશનલ કેનો ઉજબાબી દક્ષિણ આફ્રિકામાં રહેતા બેલજીબમ બાબાનીઓને પા. ૨૨ જુબાનજ કરી હતી. કરબનના મોબર મી. કેબેબીન જોનસ્ટન અને કસ્ટમ ક્લાર્ક મી. ... પી. રોબર્ટે ત દીવસ બેલજીબમ બાનરબુંહની બાલ મુલાકાત લીધી હતી.

કેપમાં સેગ્રીગેશન

કેપ પ્રોવીન્શીયલ બેસ્ટેમાં પ્રગટ થયેલો "સેગ્રીગેશન ઓર્ડીનન્સ" કાયદો થતાં કેપમાં નોન યુરોપીયન પ્રશ્ન ગૂંચવાતો સંકટમાં મુકાયો છે. સેગ્રેગેશન ઉપર કેપમાં ભારે ચર્ચા ચાલે છે, અને હાલ ઓર્ડીનન્સ બાબે અપમાનજનકજેવો છે એવી લાગણી જબરજસ્ત થતી જાય છે.

દક્ષિણ આફ્રિકાની મુલાકાતે

વીરબળની ન્યોમાઈલ સોસાયટીના પ્રમુખ શ્રીયુત ગ્રેસીઆ દક્ષિણ આફ્રિકાની મુલાકાત માટે ડરબનથી સ્ટીમર પ્રીટોરીઆમાં ઉપડવા હતા. આખા મુલીપનના મુખ્ય ગામોમાં કથો પછી શ્રીયુત ગ્રેસીઆ, શ્રોરેન્સો માર્કસ અને બેરાની મુલાકાતે જઈ ત્યાં ભાષણો આપવા ધારે છે.

સોનું અને ઘાટ

તા. ૧૨ જુલાઈએ પુરાં થયેલાં અઠવાડીયા માં દક્ષિણ આફ્રિકાથી પા. ૧૬,૮૧,૫૬૧ ની કીંમતનું ૨,૮૯,૩૮૨ ઔંશ સોનું બ્રીટન મોકલી હતું, અને સંડનમાં તા. ૧૬ જુલાઈએ એક ઔંશ સોનાનો ભાવ ૧૪૩/૪૫ હતો.

નેટીવ દુકાનદાર

ફ્રેંચવાલ પીટરસબર્ગ ડીસ્ટ્રીક્ટમાં નેટીવ દુકાન દારોની સંખ્યામાં વધારો થતો જાય છે. આલુ બાજુની જાતી કરવા લાયસન્સીંગ બોર્ડમાં લાયસન્સ માટે પબ્લીક ૪૫ અરજીઓમાં ૨૯ નેટીવો, ૧૩ યુરોપીયનો અને ૨ કોલ્હોની અરજીઓ હતી.

દેશાવરનો માલ

દક્ષિણ આફ્રિકામાં ગયા જુન મહીનામાં દેશાવરથી પા. ૩,૨૫,૬૨૬ નો માલ આવ્યો હતો. બ્યારે ૧૯૩૭ ના જુનમાં આવાત થએલા માલની કીંમત પા. ૬૯,૦૬,૮૪૬ હતી. તા. ૧ લી જુને પુરા થએલા ૧૨ મહીના માં દેશાવરથી આવેલા માલની કુલ્લે કીંમત પા. ૪,૮૨,૧૪,૨૭૭ હતી જ્યારે ૧૯૩૭ ના જુન અખરામાં પા. ૪,૬૧,૧૫,૫૧ હતી

ડાંસવાલ માટે આસ ટ્રેનો

ડાંસવાલથી ડરબન આવેલા સૈનીકો ફેતાફરોના યુ. ઝરેકી ચલાવાય તેના દોરવણ ટના ચાલુ આઠવાડીઆમાં જોહાનીસબર્ગ બાર ઉપડી હતી. જોહાનીસબર્ગનાં ગાયો ભારત । વાલ્યાના આ ગામો અને વિદ્યાર્થીઓ ડરબન ફરવા આવ્યા હતા તેઓ તા. ૨૫ બીજે બપોરે ચાર વાગે ઉપડેલી આસ ટ્રેનમાં જોહાનીસબર્ગ ઉપવા હતા તેમેને વીદાય આપવા સ્ટેશન પર ગેસસ્ત્ર ગોવા બી નાયક, બી એન. પટેલ, મોહન મણી, એચ. બી. પટેલ, સાપુરજી સદરી આ બધી બીજા પણ પુષ્પનો હાજર હતા

ડા. એસ. અપાયુ

ડી આર (૬૫) ના એસર્સ અપાયુ અપર્સના એક હાલ ડા. સનમુગમ જોહીનસબરની પુનીવર્સીટીમાં પોતાની ડાકતરીની પરિક્ષામાં પાસ થયા છે અને એમ બી. બી. એસ. ની ડીગ્રી મેળવા છે એમના પીતાથી ખબર આવ્યા છે. ડા. અપાયુ ટી આરના મરહુમ મી. ટી. આપાયુના ત્રીજા પુત્ર છે હાલ તેઓ કલકીન માં સરકારના ખરચે તાલીમ લઇ રહ્યા છે અને ઓગસ્ટની આખરીમાં દક્ષિણ આફ્રિકા આવી પહોંચે.

જરમીસ્ટનથી પ્રીટોરીયા કલાકની અંદર

જરમીસ્ટન અને પ્રીટોરીઆ વચ્ચે વિજળીક ટ્રેનો દોડાવવાનું બાંધકામ ચાલી રહ્યું છે તે પુરું થતાં પા. ૨,૭૦,૦૦૦ ના ખર્ચે ૧૪ પ્લેટફોર્મ ટ્રેનો ઉપડશે. અકેટોબરથી એપ્રીલમાં પીક્ટ ટાઈમ વ્યવહાર તેમાર થઇ રહેશે અને આ નવી ટ્રેનોના એક માસ "પાઈલોટ" ચલશે. પ્રીટોરીયા-જરમીસ્ટન વચ્ચે અા ટ્રેનોની આવન જાવન સુગમ થઇ પડે તેથી જરમીસ્ટન સ્ટેશન પર પહીલા ૭ પ્લેટફોર્મો બાંધવામા આવશે. અને આજે પ્રીટોરીયા પહોંચતાં ૯૦ મીનીટ થાય છે તેને બદલે કલાકની અંદર પહોંચી શકાશે.

રોડેસીયાપર રોયલ કમીશન

નોર્ધન રોડેસીયા અને ન્યાસાલેન્ડનું તેકાલ કરી દેવાના સવાલપર બેઠેલાં રોયલ કમીશન સમક્ષ જુબાની આપવા બોલાવેલા સાક્ષ્ય આફ્રિકન પ્રતિનિધિ મંડળના મેમ્બરોના નામો બહાર પાડવામાં આવ્યા છે. મી. જે. આઈ. કાજા મા બ્લાન્ટાયરને બાદ કરીએ બધા સાક્ષીઓની કમીશને ના પાડી હતી પણ તેઓએ જોખમ ખેડવા સામે વિરોધ દર્શાવ્યો હતો પરંતુ બન્ને વચ્ચે નક્કરનો સંબંધ બાંધવાની જરૂરીયા ત પર દર્શાવ્યો હતો. રોડેસીયાની દીદા કેટલે કમાયતના પ્રમુખને પત્ર લખી મેમ્બરો કાઢી આવે પ્રતાપેનાં સાંભળવાની કમીશને ના પાડી ને સામે વિરોધ દર્શાવ્યો છે. અને જણાવ્યું છે કે કમીશ્ન આપાપર બાંધવા દીદાઓને પુરતો કાબુ નહિ હોવાથી તેઓનો પોતાની રજુઆત મોકલ કેમ થઇ શકે તેમ નથી.

આભાર

ડરબનવેસ્ટના શ્રી. ગોવીંદ ભાણા તેમના માતુશ્રી સૌ. રેવરીબેન કુંવર સ્મરણ ઉપર પ્રતિવર્ષ ગરીબ કુટુંબોના બાળ બાલીકાઓ મુલાકાત દેવરાવે થતા જે તેની બદલ બાજુની પચ્ચા રોકડી બાબતોમાં તા. મુલાકાત બદલ તેમજ તાર બદલ પોંચની દીલસોજી દર્શાવી દીલાસો આપેલ . . . . . આભાર માને છે.

ચર્ચા પત્ર

બાકુન : મુલ્યાંકન

સ્નેહી.— તમારા ગયા અંકમાં બાકુનોની વીચારધારા વીશેનું અભ્યાસપુર્ણ પ્રગટ થયું છે. ત્યાર બાદ તમારા અઠવાડીઆમાં ફ્રેડીરીકોના નીચલત દારેકે બાકુનોને જોવા પામ્યા આપી છે કે તેઓએ નીચલતના માલીકોની સ્થીતિ પલટવા કાંઇ પણ ખાસ પ્રયત્નોમાં ભાગ લેવો નહિં તમારા કહ્યા બાદ ઉપરાંતમાં પૈસા આપવા નહી અને તમારી અંગેની પત્રમાં ના નથી કરી કરવામા આવશે ત્યારે તેઓનું કોમ્યુનીસ્ટો નીચલત ઝુંટવી લઇ કારખાનાં ચલાવે

કેટલાક કોમ્યુનીસ્ટો એમ પણ માનતા હોય છે કે બાકુનો પોતાની કરીયાદો બાંધવા કરવા આપવા તેમ સંગઠીત થતાં નીચલત માલીકોના જુલમની ધાસ્તી રાખે છે. આ ધાસ્તીને લીધે કલાર બાકુનો પોતાના ઉપર થતાં જુલમોનું બાનામી રીપોર્ટમેન્ટ કમીશન ઉપર મોકલવા પડે

એક હિંદી.

—:o:—

ટ્રાંસવાલ મુલાકોટ પારીદાર સેવાસમી સંગીત ભારત ભારતી મંદીરનાં મકાન ફંડનો વધારાનો ફાળોઃ

આગળનો સરવાળો	૧૫૩૮	૨	૦
કુલચાભાઇ ગોવિંદ	૧૫	૧૯	૦
લાલાભાઇ ગોવિંદ	૭	૭	૦
ડી એન. પરેલની કુંપની	૩૧	૧૦	..
પરેલ એન્ડ દેશાઇ	૧૫	૧૫	૬
એન. નાના એન્ડ કુંપની	૨૧	૬	
કમાભુભાઇ ગોવાઇ	૧૬	૫	
મોવિંદભાઇ રામાભાઇ	૨	૨	૬
જીકાભાઇ ઝવભુભાઇ	૪	૪	૬
(આગળ)	૧૬૫૬	૧૫	૬

શ્રી. કરાડી રાષ્ટ્રીય સેવા મંડળનો ફાળો તા. ૧૮-૨-૧૯૩૮ થી ચાલુ

	પા.	શા.	પે
જોડાયા ચાલુ			
પરસોત્તમભાઇ ખોબ્લાભાઇ	૧૭	૧૯	૬
વલ્લભભાઇ સોમાભાઇ	૫	૧૦	૦
ઉકાભાઇ બાપુભાઇ	૫	૫	૦
હસમતભાઇ મહાનાભાઇ	૩	૩	૬
રણછોડભાઇ મોહનભાઇ	૨	૩	૬
રવજીભાઇ નાનાભાઇ	૫	૫	૦
મોહનભાઇ હીરા	૩	૧૦	૦
કુવર બોપાલ	૮	૮	૦
બાપુભાઇ કરસનભાઇ	૧	૧	૬

શ્રી. કેશાભાઇ ઠાકોર પ્રસાદ ઝોડાદલાલ મંજોના બારીસ્ટરનો અભ્યાસ કરવા ઉપડ્યા જનાર દક્ષિણ આફ્રિકાના પહેલા ગ્રેજ્યુએટ કુદરા

હિન્દ સમાચાર

પં. જવાહરલાલનો પ્રવાસ

ભી. સ. ઓનાં 'મધર ઇન્ડિયા' નરમા પુસ્તકે અને હૉલની દેશાનીતને રૂપેરી પડદા પર ઊતારવાની રીતમો ફિલ્મની પ્રતિષ્ઠા પર મોટા પ્રમાણ કરતાં પણ તેથી આગળની રવ. વિઠ્ઠલભાઇ પટેલે અને દર્શાવ્યો શ્રી. મુખ્યા- ચંદ ખોજે પરદેશમાં મહાસભાની સાચવમ દોરી જોષ્ટકો ઊભી કરવામાં કરી હતી ફિલ્મ એ મહાસભાદ્વારા આંતરરાષ્ટ્રીય કાંબર્સો રમાયે તો ફિલ્મની પ્રતિષ્ઠા વધે, જંડું પ્રચારકાર્ય નિમુંળ થાય અને સ્વાતંત્ર્યના પરમ હેતુને હસ્તાયનું બળ મળ્યા રહે એ તો સ્પષ્ટ છે. રવ વિઠ્ઠલભાઇ પટેલે અમેરીકામાં પ્રવાસ કર્યો પણ સુંદર પરિણામો આની શાખ પુરશે.

"હવે તો ગાંધીજીના દોરને કોણ પામર નથી શકે તેમ નથી. મહાત્માજીએ દેશજીવનમાં ક્રાન્તિ આણી છે અને મહાસભાની ઢાક દરિયાપારના દેશોમાં પણ વાગે છે. પણ તેથી કરવાથી આઝાદી જલ્દી જરૂર નથી. હૉલ સ્વતંત્ર થયા પછી એ એટલી કરવાનાનો ઝોળાઝાડાનો તો જરૂર છે. પણ હિન્દના બંધારણ પ્રશ્નોને લિબરલ રાજકારણનો દૃષ્ટિએ તપાસવા પડે છે. તો આંતરરાષ્ટ્રીય રાજકારણ પરિસ્થિતિનો અભ્યાસ કરીને પણ ઉપકારક થાય તેમ. એવાં ક્ષેત્રો નથી. આ મુદ્દાઓ પં. જવાહર ગુપ્તાના તેમને વહાણ આપવા ઘણાની સલાહો સમજવાના કામ. વિષે પ્રવાસે નીકળેલા જવાહરલાલજી માત્ર સંદેસગાદ કરવા માટે નહિ, પણ મહાસભા નો સંદેશો અને મહાસભાનો આદર્શ દોગા- આવવા નીકળ્યા છે જેનું જીવન પોતાનામાંય પર્યાપ્ત નથી, જેની પ્રવૃત્તિઓને વધારની શાક નથી, તેવા લોકનાયકનો પ્રવાસ આપા રંટ માટેનો ગાંતરરાષ્ટ્રીય પ્રવાસ છે. કેમકે તે પ્રવાસનો ચારસો આપા હૉલને મળવાનો જ. એ પ્રવાસ સ્વરાજના તંદિ થાયે, પણ સ્વરાજ્ય માટેની શક્તિઓ અને દૃષ્ટિઓ તો લાવશેજ એટલું આપણે કબૂલવું" — 'પ્રજાબંધુ'

મુંબઇનો ૧૯૩૬-૩૭નો હિસાબ

મુખ્ય પ્રાંતોનો પાર્યાય હિસાબ, ૧૯૩૬-૩૭ નો બહાર પડી ગયેલ છે. જાહેર પ્રશ્નોમાં રસ લેતા દરેક નાગરિકને એમાં ઘણાંબધાં ચિત્રો આંકડાઓ અને માહિતીને રસીને ખાસ ઉપયોગી છે. કેળવણીના ક્ષેત્રમાં ૧૯૩૬-૩૭ના ૨૧૦૦૦ ગામડાંમાંથી ૬૦૦૦ ગામડાંઓમાં એક શિક્ષકને જોવાનું બને છે. પરંતુ આમ આપણે પડતું મહા- સભાવાદી પ્રધાનમંડળે કેળવણીનો બિચાર ગામડાં ના મુખ્ય કારણો ના કર્યો છે. સૌરાષ્ટ્રના ગામો ના તપાસણી અહેવાલના કોલોજ પ્રબંધ સરકાર કે મ્યુનિસિપાલીટી જેવી જવાબદાર સંસ્થા તરફથી થયો નથી. મહાસભાવાદી પ્રધાનમંડળ આનથી ઇલેક્ટીમ કરતા શાસકોને અમુકજ સત્તાઓમાં રહેવાની છુટ આપી છે. મુ. ના દરપ્રધાનમાં શાસકોને તે નમેલીનું બહાર વધાર જાણે આપી છે. પણે રચણે તાણીયો મારવાર ના તાલીમ વર્ગો અને દ્વારખાનાંઓ બાબતમા આવ્યાં છે. ગોકળ્યું પાણી બધાને પહોંચી શકે તે ગાને પણ રાજતંત્ર તકેદારી રાખે છે.

પરદેશ જતું સોનું

ચાલુ ના ૨૧ ગીએ પુરા થયેલા આઘાડીયા દરમ્યાન મુબઇથી રૂપીયા ૧૦,૩૭,૬૮૯ની કિંમત નું સોનું પરદેશ નીકાશ થયું હતું, બ્રમ્હાદે સોનાનું પોરજ્યું છોડયું બારથી અત્યાર સુધીમાં કુલ રૂપીયા ૬,૬૪,૮૬,૭૬૧,૫૨૩ના કીમતનું સોનું પરદેશ નીકાશ થયું છે.

પોસ્ટોરા ખાતામાં રંગભેદ

જાણવા જેવું છે કે મુદ્રમંત્રી મુન્શીએ એક એવી યોજના પહી છે કે જેથી આજનો અને સમય- ક્રમેપ્રેક્ટરોના મોટો ટળી જાય અને જનતને એકજ નાગરી બોલાવવામાં આવશે. જનતના પગારમા જે ફેર છે તે પણ ઝાઝી નાબવામાં આવશે અને ઈંડી, યુરોપીયન કે એંગ્લો મન્ડિયન અમલદારો બધા એકજ ઓફારો આળખાશે. અત્યાર સુધી એંગ્લો ઇન્ડિયન અને યોરા આમલદારોને સારજન્ટ તરીકે ઓળ- ખાવવામાં આવતા અને ઈંડી અમલદારોને સબ ઇન્સ્પેક્ટરો તરીકે ઓળખાવવામાં આવતા હવેથી બન્નેનો પગારનો એક સરખા રહેશે પણ યુરોપીયન અમલદારોને ૩૫) રૂ. ના ભથ્થું મળશે.

આ યોજના અનુસાર યુરોપીઅનો અને એંગ્લો ઇન્ડિયનોની પણ ઝાઝી ઘાસ નહી માત્ર અને કુલ અમલદારોના ૨૫ ટકાથી પણ યુરોપીઅનો કે એંગ્લો ઇન્ડિયાના અમલદારોને નવા રાખવામાં આવે. આ રીપોર્ટ યોજનામાં બીજા પણ ફેરફારો છે. આ યોજના પોસ્ટીસ કર્મચારી ઉપર તેના વીચારો જાણવા માટે મોકલી આપવામાં આવી છે એટલે અમોને આ બધું તેના ઉપર કશીકાર પોતાના અભીપ્રાયો મોકલ્યા નથી

ગલ્લાની છુપી ચળી

નીમેપર ચુકાદા અન્વય મુબઇ સરકારને ઢીંડા સરકાર તરફથી રૂપીયા ૨૫,૦૦,૦૦૦ ની રકમ મળવાની છે આશા ૬ ઠા તે નીરસ્યામાં પરીપ્રમનાં મુખ્ય સરકારે પડેખી કરીક રાષ્ટ- પોષક યોજનાઓ હાલ તુરત અમલદારોએ સ્થગા- વાનો સમય આવ્યો છે લોગ 'મુજરાત માય અને રૂ. ૬૫'ના જણાયે છે. રેલ્વે અને બીજા સામનો દ્વારા થતી આવક પારણા કરતા ઘણી ઓછી થયેલી ડોવાપી હિંદી સરકાર અગાઉ નકકી કર્યા મુજબનો હાલો પ્રાંતોને આપી શકે તેમ નથી. એમ કહેવાય છે કે આ સમાચારે મુંબઇ અને પુના બાજે લાગતા વળગતા મંડળોમાં ભારે ખળભળાટ કેણાવ્યો છે. કહેવાય છે કે મુબઇ સરકારે આ રકમની આશાએ પુના ખાતે સેકન્ડરી એક ટ્રેનીંગ કોલેજ તેમજ મુખ્ય નગર-બાપામ તાલીમ લાગા કાઢવાની જે યોજના કરી હતી તે હાલ મુલતવી રાખી છે.

દેશી રાજ્યો

કાશ્મીર ઔદ્યોગીક વિકાસ સાધે છે! રાજ્ય માં ખાણ વિભાગના ઇજનીઅરે ઔદ્યોગીક વિકાસ કરવા એક દસ વર્ષીય યોજના ઘડી છે. આ યોજના મુજબ શ્રીયી પ્રથમ શ્રીગેન્દનું કારખાનું પછી રેલ્વે તથા ખીજાં કારખાના શરૂ કરવામાં આવશે.

ઉદયપુરના એકરોડ રહસ્ય મેળવે છે! પાકની ખરાબી, ફ્રૉમતોનો ઘટાડો વિગેરે કારણો ગ્રે રાજ્યે એકરોડોના રણી ચારમાં રૂપીયે ખાદી આવાની રાહત આપી છે. બીજા બે વરસમાં- ગ્રોમાં રૂપીયે સવા આનો અને રોડ આનો રાહત મળશે છે.

હૈદ્રાબાદ રાજ્યના કેટલાંક ગામોમાં પ્રજા બાજબાકી પાણીના પંજામાં સપડાઇ છે એ તરફ રાજ્યના અધિકારીઓનું ધ્યાન ગયું છે. અને ગોને રાહત કાપવા માટે રાજ્ય 'હૈદ્રાબાદ રેવીલા રેગ્યુલેશન' નામનો કાયદો અમલમા મુકવાનું વીચાર્યું છે. આ નવા કાયદાનુસાર બાજ બાકીનો ભરી કરનાર પટ્ટાદારોને પોતીકાનો પર- વાનો મોકાવશે પડશે. આ ઉપરાંત રાહકારી સમીતીઓ નીમી એકરોના રક્ષણ બાબતને એમના રાજ્યસ કામમા નાના મુદ્દાઓમા ગ્ર: કરવાનો રાજ્ય વિચાર કરી રહ્યું છે.

નહાના રાજ્યના કારતી ગામમાં એક કરુણ બનાવ બનાં ગયો. પતિપરમુના ગમવા શોક ને કારણે એક સ્ત્રી પતિની ચિતામાં પોતાનાં બે બાળકો સાથે સળગી જઇ મરી

પતિબ્રાહ્મામા કરકસર! પતિબ્રાહ્માના મહા- રાજાએ કરકસરના બારંભ રૂપે પણ વિમાનો ને ત્રીસ મોટરો, બાર મોટરસો બંધ બાર રમતાને રાજતો દેટલોકે લાગતા વેગા નાબીને રાજ્યનો ખર્ચ ઘટાડવાનું નક્કી કર્યું છે

ધ્રોલદરા રાજ્યમાં ગ્રામ-રક્ષકતાની બદીને સમ્ય સંપૂર્ણ તપાલ કરવા રાજ્યના રેલ્વે કમીશ્નર, પોલીસ કમીશ્નર અને ધ-કીલોમીટરની એક સમિતિ નીમાય છે.

વિવિધ વર્તમાન.

બ્રીટનમાં બેકારી

ભી. કોનબની મદદે કેનીલવર્થમાં ભાષણ કરતાં બ્રીટનમાં વધતી જતી બેકારીની મુશ્કેલીના તરફ ધ્યાન ખેંચ્યું હતું તેમણે કહ્યું કે બાલ્ડ સત્તાઓમાં સૌથી ચઢતાની બેકારી છે અને તે વધતી જાય છે. તેનો ઇલાજ રેશનિંગ પ્રવર્તનથી નહિ પણ શક્ય રાષ્ટ્રીય પ્રયત્નથી નહિ પણ તરીકે તેને ગણવો પડશે મરીબો નાબુદ કરવાનાં પગલાં રાજનીતીમાં તરફથી નહિ લેવાય તો આજે જે સિમતિ અમુક સત્તાઓમાં વર્તી રહી છે તે આપણા દેશમાં વર્તવી થઇ જશે. ૧૯ ૪૬ને જણાવ્યું કે આજે પુનાઉદેશ કોમ્પ્રમાણમાં ૧૮,૦૦,૦૦૦ બેકારો છે અને આવતા શીયાળા સુધીમાં ૨૦,૦૦,૦૦૦ ની સંખ્યા ૨૦૦ થાય એમ માનવું એ પધારે પડતો આશાવાદ ગણાય.

ઓછું આયુષ્ય પુરૂષ કરતાં વધારે

નીગ્રો કોમ નેશનલની પ્રસિદ્ધ થએલી ૬૫૨ મુજબ ગોરી સ્ત્રીનું આયુષ્ય ૬૫ વર્ષ સુધીનું ગણાતું હતું તે ૧૯૧૦ ની સાલથી રાખવામાં આવ્યું છે ત્યારે ગોરા પુરૂષનું આયુષ્ય ૫૯૫ છે. સ્ત્રીઓનું આયુષ્ય વધારે હોવા છતાં એની બીમારીનું પ્રમાણ પુરૂષો કરતાં વધારે હોય છે.

આપઘાતેચ્છિત પુરૂષો અને સ્ત્રીઓ પરત્વેના કરતાં પડેલાં માપે છે, સિવાય કે ૨૪ વર્ષની અંદરની સ્ત્રીઓ કે જેઓમાં, ગુલાબરાનાં કોમળને લીધે, આપઘાતેચ્છિત કરતાં પરણેલી સ્ત્રીઓમાં વધારે પ્રમાણ ૧ કોમ ૧ સતત અકસ્માતોનું પ્રમાણ પરણેલા પુરૂષો કરતાં અપરિણિત તેઓમાં ૪૧ ટકા વધારે હોય છે.

અમેરીકામાં આફત

ઉત્તર અમેરીકામાં આખું અઠવાડીયું ગરમ અને કોરસ જેવા પ્રમાણમાં ચાલ્યા કરવાને પરીણામે હતો, જેથી ઠામોઠામ દુકાળ થયું હતું. મીસુરીમાં સ્ટેટના જેવા પાક લગભગ પારખાયો એ ઠામમાં પાણીના ઉભા પાકનું નુકસાન થયું હતું. મીસુરીમાં પવનના જોરથી ઝાડો મુળથી ઉખડી ગયા હતા. ઘોડા પ્રમાણમાં પરોના ખાવા કુટી ગયા હતા. પવનોના નહીંનું ખાંધ ઠામ બાજી પડવાથી ભારે રોગ ફાટી નીકળવા ધારણે હતી. વેરાની ખાતેન પછી પેસીફીક કોનારા તરફ જંગલના ફાટી નીકળેલી આગે કેર વર્તાવ્યો હતો. બે લાખ એકરનું જંગલ આગથી એકદમ નાશ પામ્યું હતું. કેલીફોર્નીઆ સનારો કેનેડા અને મેક્ષ સોરેન્સ નિરાશ્રીતોને માટેકામ તૈયાર રાખી હતી.

ઘોડાની રેસોમાં ઘટાડો

ઓસ્ટ્રેલીઆમાં જમીનો માંથે ઘોડાની સંખ્યા ઘણા વર્ષો [illegible] ગઇ સાલની ગણતરી પ્રમાણે ઘોડાની સંખ્યા ૨૩૫૦૦૦૦ ની હતી. [illegible] ઘોડાની સંખ્યા ૧૯૩૭ ની સાલમાં ૧૦૦૦૦૦ ની હતી. [illegible] ઘોડાની સંખ્યા ૧૯૩૭ ની સાલમાં ૧૦૦૦૦૦ ની હતી. [illegible] ઘોડાની સંખ્યા ૧૯૩૭ ની સાલમાં ૧૦૦૦૦૦ ની હતી.

ઇંગ્લેન્ડમાં ઘઉંનું વાવેતર

ઇંગ્લેન્ડમાં ઘઉંનું વાવેતર ૧૯૩૭ ની સાલમાં ૧૨૦૦૦૦૦ એકર હતું તે ૧૯૩૮ ની સાલમાં ૧૩૦૦૦૦૦ એકર થયું છે. ઘઉંના વાવેતરમાં ૧૦૦૦૦૦ એકરનો વધારો થયો છે. ઘઉંના વાવેતરમાં ૧૦૦૦૦૦ એકરનો વધારો થયો છે. ઘઉંના વાવેતરમાં ૧૦૦૦૦૦ એકરનો વધારો થયો છે.

ઘઉંની ઉપજ

ઘઉંની ઉપજ ૧૯૩૭ ની સાલમાં ૧૦૦૦૦૦૦ બુશેલ હતી તે ૧૯૩૮ ની સાલમાં ૧૨૦૦૦૦૦ બુશેલ થઇ છે. ઘઉંની ઉપજમાં ૨૦૦૦૦૦ બુશેલનો વધારો થયો છે. ઘઉંની ઉપજમાં ૨૦૦૦૦૦ બુશેલનો વધારો થયો છે. ઘઉંની ઉપજમાં ૨૦૦૦૦૦ બુશેલનો વધારો થયો છે.

ઘઉંની ઉપજ

ઘઉંની ઉપજ ૧૯૩૭ ની સાલમાં ૧૦૦૦૦૦૦ બુશેલ હતી તે ૧૯૩૮ ની સાલમાં ૧૨૦૦૦૦૦ બુશેલ થઇ છે. ઘઉંની ઉપજમાં ૨૦૦૦૦૦ બુશેલનો વધારો થયો છે. ઘઉંની ઉપજમાં ૨૦૦૦૦૦ બુશેલનો વધારો થયો છે. ઘઉંની ઉપજમાં ૨૦૦૦૦૦ બુશેલનો વધારો થયો છે.

ઘઉંની ઉપજ

ઘઉંની ઉપજ ૧૯૩૭ ની સાલમાં ૧૦૦૦૦૦૦ બુશેલ હતી તે ૧૯૩૮ ની સાલમાં ૧૨૦૦૦૦૦ બુશેલ થઇ છે. ઘઉંની ઉપજમાં ૨૦૦૦૦૦ બુશેલનો વધારો થયો છે. ઘઉંની ઉપજમાં ૨૦૦૦૦૦ બુશેલનો વધારો થયો છે. ઘઉંની ઉપજમાં ૨૦૦૦૦૦ બુશેલનો વધારો થયો છે.

ઘઉંની ઉપજ

ઘઉંની ઉપજ ૧૯૩૭ ની સાલમાં ૧૦૦૦૦૦૦ બુશેલ હતી તે ૧૯૩૮ ની સાલમાં ૧૨૦૦૦૦૦ બુશેલ થઇ છે. ઘઉંની ઉપજમાં ૨૦૦૦૦૦ બુશેલનો વધારો થયો છે. ઘઉંની ઉપજમાં ૨૦૦૦૦૦ બુશેલનો વધારો થયો છે. ઘઉંની ઉપજમાં ૨૦૦૦૦૦ બુશેલનો વધારો થયો છે.

ગુજરાતી વિભાગ

ડરબનમાં ચોરીનો કેફલ્ય રચ્યો પડ્યો છે. તા. ૨૰ સુધીના બાર દીવસોમાં નાની મોટી બાર ચોરીઓ પડી હતી, જેમાં ઘરફાડ તાપરાંથી ઊંચેરી દાગીના અને કીમતી વસ્તુઓની ચોરી થઇ હતી.

* * *

છલ્લા અઠવાડીઆમાં ડરબનના મોટરના ૮૬ અકસ્માતો થયા હતા જેમાં ગુરૂવારે ૨૬, સોમ અને બુધવારે દરરોજ ૨૩, રવી અને મંગળવારે ૧૰ થયા હતા.

* * *

ડરબન સીટી કાઉન્સીલના તા. ૨૫ મીએ મળેલી કમીટી મીટીંગના પ્રેકક્ષકોને ખેંચવા અર્થે ડરબનના મોટર પાર્કીંગના નીયમથી મુક્ત કરવા ઠરાવ થયો છે.

* * *

ડરબન પાળા મેસર્સ જ. ઈ. કુપર કંપની તા. ૨૬ મીએ પોતાના તા. ૨૬ મીએ થએલા ધરોના વેચાણમાં ન. ૩૨ અને નં. ૬૬૪ કરે ગ્રેવેન્સ્યુ પાળા ધરોના અનુક્રમે પા. ૧૪૬૰ અને પા. ૧૨૬૰ ઉપજતા હતા. અજીત ધરો ડરબનના બાહોશ પાર્કી વેપારીઓએ ખરીદ કર્યો છે.

* * *

નારબુલાના મકાનદાર નાગના બોર ૧૬ વર્ષના છોકરાએ ડરબનના કેપ્સુલ તેલ પીને આપઘાત કર્યો છે.

* * *

મેરીટઝબર્ગના મ્યુનીસ્પલ પબ્લીક મી. જ્યોર્જ જોસેફ હોલમાં ડરબન ટાઉન ક્લાર્કની ઓફીસ મા તીમલ એસોસીએટ્સ નીમ્યા છે.

* * *

પીટરમારીત્ઝબર્ગના રેસીડન્ટ મેજીસ્ટ્રેટ મી એમ. જ. ફેનીનના આસરા હેઠળ ત્યાં ટાઉન હોલમાં તા. ૩૰ મીએ નેશનલ-પુરોપીયન ગેધરીંગ મળશે. ડરબનની તમામ આવક મોટરના કેસલ હોસ્પીટલ અને આપ્રુઝ ગેમફેર કંપની આપવામાં આવશે.

* * *

ઓરેંજફ્રીસ્ટેટમાં ગયા શનીવારે મી. બી. પી ગોદરેજના તાબાનો ૬૬ વર્ષનો અંગ્રેજ કેનીઝની મિલ્કતમાં એક દાદર રમી બાંકડાપર બેઠો બીડી પીતો હતો તેવામાં ઢળી પડ્યો તે મરી ગયો.

* * *

પ્રીટોરીયા ડોરસ્ટીકટના બાલ્ફપાનદસ્ટાડમા આવેલા ગ્રામે ટ્રાન્સવાલ્નીવીકટના ચાલી રહેલા નાગ ના ૬૬ વર્ષના દેસાઈએ ૫૬ વર્ષની વિધવા સાથે લગ્ન કર્યાં છે.

* * *

ઓનલગીન સ્ટેશને વેપારી વર્ગે નાતના ગોલ્ડનીમણને ના રહીસ પ્રમાણે સરસ નીભાવ્યું છે તે પા ૩૬૭૦૦ની પ્રભુદાસ પોતાના સગાઓને મુકી ગયો છે.

* *

ન્યુલેન્ડસ (ટ્રાન્સવાલ)ની બાલ્ડરમા ૩૫ ફ્રટ ના બોર ઉંડાણે પાણી પોંચ્યા. ૬૭૦૦ ગેલન છે. સાંજી પ્રેસેનકનરીન સોક્કરમા હાલમાં સારો ઠોર નાખી આવતા કંપાયો બ્લોમફોન્ટેન આવ્યા છે.

* *

જોહાનીસબર્ગમાં ગરીબોઓમાં વધારો . પા પા. પા. . . ખરચવાના આવક . . . બાળના સભ્યો વર્ગોને વધારે સારી સગવડ મળશે એમ જણાવવામાં આવે છે. યુરોપીયનના બાલ ૧૫૭ સફરના કાર્યવાહમાં જણાવ્યા નથી તેમ ફેરફારો થશે.

* * *

આગાખાન અને તેની આસપાસના ગામોમાં ધાણ પ. પાસા આવ્યા . મુખીઓની ગામડાની ગોલ્ડના હજારો પુર્ણ થઇ ગયા ગોલ્ડે [illegible] પ્રથમ પરિણામ આ ઔદ્યોગિક . . . મહીનાની તા. ૨૬ મીએ કાર્યવાહી . . . . . મહીનો ચુમારી રહ્યું હતું

* * *

મુંબાસાના સબ્યુરીના મારાહાજ્યકાર શ્રી બાપુ નાથ રી કેસાઇ કેનેડા મહેના વીમીમર અજીત . નીમાયા છે

* * *

પ્રટોરીયાના તા. પ્રથમ વહેમર પાર્લામેં મળી ગયેલી હોરીન ઓપીલના પરસન નાતાનાં મંત્રી શ્રી કેસીકિલની ચુમારણ નીપી હતી.

* * *

ગોરસુબીગ્રા અરજદારે જ્યાંનીને બારામા બોંડર માંની પકડેલી બાજારીના પીક ગાય સાધુકના ઉિતારપ્રસંગમાં આવી છે. મહાન રમેશ બાર પોસ્ટમુનીન વરદ : તરફથી જમ્ય તિને અદ પકડી જ પ્રભાત મેમોરંડ આપવા છે.

રોમના તા. ૨૧ જુલાઇના સૈમાચાર મુજબ એબીસીનીઆની ઘટાગીની છતનો પોટ્ટ . . સ્વીકાર કર્યો છે.

* * *

મદ્રાસમાં પોલીસના નાગદાર સર્જનરાઉએ ઠંડીના વાયરસોગ સોડ મીનગીયનોને ના. ૨૫ મીએ મુલાકાત આપી હતી. બાર પછી સોર્ડ બધે મોટી મીનગીયનોએ નાગદાર રાજા સાથે બાણું લીધું હતું.

* * *

ઘટાકીયન દરિયાઇ કારમાની બે કપાયતી આગબોટો સ્પ્રમીન જાણ કમીશનના ઘટસાટ પુરાવાઓએ [illegible] બાદ છે કે" ચોરી પુર્વે પાકતા આગબોટોના નસાવીઓપર કુમતો કર્યો હતો બાસાવીઓ . . રસે ઘટના હતા કેસમાંને સારો મેળવાડા મળ્યો હતા.

* * *

પ્રજાના સરકારની ગ્રાન્ટોપેની ચળવળથી આસ્તોષ પામ્યા અગાઉસરના ગર્વનુપની નવી આકરણી અને કરના બોજાઓ સામે વીરોધ ગાહેર કરવા દરેક બેઠકો થયા હતા. તેઓને પીળેરાઈ જ્યાં બોલીસ તરફથી થએલા ધુમ્મસનો અનાદર પસાર્યો પોતાનો બોગાવાર કર્યો હતો જેથી તા. ૨૫ જુલાઇએ બ્લુમફોન્ટર ના ૨૬૦ શખ્સોને પકડ મળ હતી બોલ ધરકનો તાર જણાવે છે

* * *

અમદાવાદના હરીજન સેવાસંઘે આપેલા માનપત્રના જવાબમાં શ્રી ગાંધીએ કહ્યું હતું કે કામદારો અસ્પૃશ્યતાનું નીવારણ કરી શકાય અને નહીં, કારણ કે દેશીઓમાં હરીજનોના ધુરંધર ગોખ તથા દેશસેવકોનો પરવાનો રદ કરવાના ગવર્નર જીનરો પાસે પગલા લેવાનો વીચાર કરે છે.

* * *

આમ કપાડા ગુજરાતી સ્કુલ તેમજ લાયબ્રેરી માટે થયેલા આરના દંડની નાણાસરી :

	પા.	શી.	પે.
પરચુ પીકેમ		૬૦	૬
કેવળભાઇ રણછોડ	૨	૨	૦
નાગરભાઇ મુળજી	૨	૨	૦
પરબુભાઇ નરોત્તમની કંપની	૬	૬	૦
રણછોડભાઇ મીકમ		૬૦	૦
ડાહ્યાભાઇ મુલજી	૨	૨	૦
દયારામ રેમા	૬	૬	૦
પરબુભાઇ મગ્મા	૬	૬	૦
ગોકળ પરબુ		૧૦	૦

(આપુરે)

"PILGRIMS TO MECCA"
[illegible]
ITALIAN LINES, 36 CLUB ARCADE, DURBAN, PHONE 20501.
[illegible]
આર. એમ. નાયડુ, R. M. Naidoo,
૬૧, આલ્બર્ટ સ્ટ્રીટ [illegible] ટેલીફોન ૨૨૮૫૧ 61, Albert Street Durban, 'Phone 22851.

વેચવાના પુસ્તકો

બાળ સાહિત્ય—નવલકથાઓ—ધાર્મિક સાહિત્ય—રાષ્ટ્રિય સાહિત્ય—કાવ્યો વિગેરે

ઇંગ્લંડના મુર્તિ ચિત્રકાર જીવન પ્રકાશન ખંડિનું સાહિત્ય

	પા.	શી.	પે.
૮૦ પુસ્તકોનો સેટ	૧	૧	૬
૫૦ ,, ,,	૦	૧૫	૬
૨૫ ,, ,,	૦	૧૨	૬

નવયુગ વાંચનમાળા

બાળપોથી	૧	૦	
૨ જી ચોપડી	૧	૧	
૩ જી ચોપડી	૧	૯	
૪ થી ચોપડી	૨	૦	

ઇરાદીકૃત મુળાક્ષરની સચિત્ર બાળ પોથી શી. ૧ ૬.

ગુજરાતી શાળાઓમાં ચાલતાં પુસ્તકો

	શી.	પે.
બાળપોથી	૦	૬
૧ લી ચોપડી	૦	૯
૨ જી ,,	૧	૦
૩ જી ,,	૧	૩
૪ થી ,,	૧	૬
૧ લી ચોપડીના અર્થ	૦	૧
૨ જી ,, ,,	૦	૬
૩ જી ,, ,,	૧	૦
૪ થી ,, ,,	૧	૬
ગુજરાતી રેડી ડીક્ષાન્ત ભાગ ૧	૦	૧
,, ,, ,, ભાગ ૨	૧	૦
અંકગણીત બાલકડાયાનું	૨	૬
બાલરત્ન માળરનું	૧	૨
ભૂગોળ ૪ થા ધોરણની (અંગ્રેજીના ૬ઠ્ઠ) નવી આવૃત્તિ	૨	૦
ગુજરાતી અંગ્રેજી હીસ્ટોરી નાની	૫	૦
ડીટ્ટો ગુજરાતી ,, મ	૫	૦

રાષ્ટ્રીય સાહિત્ય

મારી જીવન કથા (ઈ. સ. ૧૯૨૩)	૧૨	૬
સત્યાગ્રહની મિમાંસા	૪	૬
અહિંસા	૩	૬
ગાતે મજુરી કારકોને	૨	૦
ગ્રે. સેવા	૨	૧
વધુ વ્યવસ્થા	૩	૦
ખરી કેળવણી	૪	૦
આબરી ટ્રેજડી ભાગ ૧ થી ૩	૧૦	૦
ગાંધી વિચાર દોહન	૩	૦
કલિયુગના ચોર	૧	૮
ધર્મ બજાવ મંડળી	૧	૬
નક્ષત્ર માળા	૧	૩
અર્થનની મીમાંસા	૩	૬
આપણા હીંદુસ્તાન	૪	૬
આમોના નાહેવારોનો ઇતિહાસ	૧૧	૬
રોચક સંગીત	૧	૮
સ્વરાજ્ય સમાજ	૪	૦
સીતા હરણ	૩	૦
ત્રણ વાર્તાઓ	૪	૦
રાષ્ટ્રીય પરિવર્તન	૨	૦
ગુલામીનો વેપાર	૩	૦
કાકા પાણીની કથા	૧	૬
પ્રેમ ડાયરી ચ. ૨૦. ગોપાબાઇકારી	૨	૦
પરદેશી કાપડની સાથે કેમ વરીયાય	૨	૬
પ્રાણ પ્રતિષ્ઠા	૩	૦
નીતિનાયને માર્ગે	૨	૦
ધર્મ સંસ્થાપન	૧	૧૦
ત્યારે કરીયું શું	૨	૬
,, ,, ,, ઉત્તરાર્ધ	૨	૬
બોમ્બેપીડામય ને બીજી વાતો	૧	૬
વીરાંગના અને બીજી વાતો	૧	૬
બેકુન ગ્રિકારી	૧	૦
ગોળમેજીઓ ગોળાટા	૨	૦
ભારાબાઇની કહાણી	૩	૦
,, ,, ભાગ ૧૫	૩	૬
કાકા કાલેલકરના લેખો	૮	૦
નવા પ્રીતિ ભાગ ૧ લો	૧	૬
,, ,, ભાગ ૨ જો	૧	૬
ગ્રંથાવારી	૨	૦
મહાત્માજીના પ્રમુખો	૩	૦
ન્યેસ્સો પિક્સસ્ટર્સ	૩	૦
આર્યલેન્ડનો મુક્તિ સંગ્રામ	૩	૦
કુરજાનીની કથાઓ	૨	૦
સાવરદ અખાર	૨	૦
વિરાટ બનો ત્યારે	૨	૦
સોરટ રણથી	૫	૬
મુદ્રારાક્ષ	૩	૦
વીર ભગતસિંહ	૪	૬
હીંદુસ્થાનની બાળ વાર્તાઓ	૨	૦
પુંડરીકના પરાક્રમ	૧	૦
તું અન્યોન્ય પ્રેમ ભક્તી	૫	૦
સમાજની વેદીપર	૪	૦

ધાર્મિક સાહિત્ય

અનુભવીશ	૧૨	૦
શ્રી. મહાભારત ભાગ ૧–૨	૧૦	૦
બાઇબલ કોમેન્ટ ભાગ ૧	૭	૦
,, ,, ભાગ ૨ જો	૫	૦
ગીતા મંથન	૩	૦
સોળ સતી સ્ત્રીઓ	૫	૦
દૃષ્ટાંત શતક	૩	૦
પરમાર્થસાર	૧	૦
સ્વામી શિષ્ય સંવાદ	૧	૬
પ્રેમળ પ્રભાત	૧	૬
મેરી અને મેસ્સ	૭	૦
સ્વામી વિવેકાનન્દ ભાગ ૪	૪	૦
સ્વામી વિવેકાનન્દનું ટુંકુ જીવન ચરિત્ર	૭	૦
સ્ત્રી ધર્મ પ્રકાશ	૬	૦
ટોલ્સ્ટોયની નીતિ કથા	૧	૦
સ્વર્ગમાં રેલ્વે પા. પુ.	૪	૦
કલિયુગ પંચમ-બોધમાળા	૫	૦
ગંગાજી વાર્તા	૪	૦
શિવપુરાણ	૧	૦
ભાગવત કથા	૧	૬
પરમહંસ રામકૃષ્ણના બોધવચન	૨	૦
ભગવદ્ગીતા ગેય	૧	૬
ગિતા બોધ	૨	૦
ધર્મ મંથન	૪	૦
ઉપનિષદ પ્રકાશણ	૪	૦

નવલ કથાઓ

અંતરની અથા	૪	૬
પદ્મ બાલકથા	૩	૦
કોમીન હરણ ૧ લ્યે નાટક	૧	૬
આરેબી અજની	૮	૦
માસ્ક પકડનો ભાગ ૧	૩	૦
,, ,, ભાગ ૨	૩	૦
,, ,, ભાગ ૩	૩	૦
,, ,, ભાગ ૪	૮	૦
જ્યોત્સના	૫	૦
લઘુ રોબ્ન ક્રુઝો,	૬	૦
,, ,, પુ. ૪ થું	૪	૬
ગુજરાત દુકાળ ગામો દુઃખકથા	૩	૦
ગિરીબ	૩	૦
મહલ ખંડિત	૬	૦
પ્રેમનો રંગ	૬	૬
નારી હૃદય	૬	૬
તરસુખા	૫	૬
તરંગી તજપાર	૫	૦
દિવ્યચક્ષુ	૩	૦
જયંત	૬	૬
પુનરીયુ	૪	૬
ભગીરથ ઠાકર્સ ભંડાર	૬	૦
પ્રેમ શિખા	૪	૬
રાસ નંદીની	૨	૬
સાગોબી	૬	૦
રાતો ગુલાબ પુ. ૨ જું	૧૩	૦
મદુલા	૪	૬
મોતીના તોરણ	૪	૦
સુનીતી બોધ	૪	૬
સાબરમતી	૩	૦
ક્રીશુ અને બબા	૪	૬
સ્નેહ સંગ્રામ	૪	૬
અક્ષરની સહીવ ઠામ	૫	૦
બેરાનમાં	૩	૬
સ્નેહ પત્ર	૫	૦
સુપણુંરેજ	૬	૦
પારજિયા	૪	૬
જવાના પત્રો	૨	૬
ઘેરાતા વાદળ	૬	૬

સુખ્યશીલ ચહેરાનો માલિક ૧૦ ૦
કેદારા ૭ ૦
ગાંધીની કથા ૪ ૬
મલિકા ૫ ૬
ભાગ ડાકણી ૬ ૦
વિમલદાસ ૮ ૬
ટેક વિધાન ૫ ૬
ગમેયોગી રાજેશ્વર ૫ ૧
સ્વર્ગ અને પૃથ્વી ૪ ૭
પ્રેમ બાધા ૫ ૬
મસ્ત ફકીરના ઢારુ મજાનો ૫ ૬
દયા ૬ ૬
અણમ્ય પરી ૭ ૬
કલ્પના રસુમો ૪ ૦
ગાંધીજીના બાળ ૩ ૦
ક્ષમા ૨ ૬
પ્રેમાશ્રમ ભાગ ૧ લો ૮ ૦
" " ભાગ ૨ જો ૭ ૦
વિનોદ પારીકાર ૬ ૦
ઉષા અસ્ત ૭ ૬
ગાંધીકા ૬ ૬
વહેતી ગંગા ૬ ૬
પરણી ગમાજ ૪ ૬
ગમ્મી ૩ ૬
અંદનાય ૩ ૬
ફલાણી ૪ ૬
કાલીનાથ ૫ ૬
મીઠાલાલ ભાગ ૧ લો ૨
" " ૩ ૦
ચાલીસ હજારનો મેક ૬ ૬
વિચિત્ર ઠગ ૧ ૦
ભેરતની કિસ્મત ૧ ૬
માધાની માનપો ૬ ૬
કમાણી ૪ ૬
સરસ્વતી ચંદ્ર ભાગ ૧ લો ૭ ૦
" " ૨ જો ૭ ૦
" " ૩ જો ૭ ૫
" " ૪ થો ૧૪ ૦
ગંડેલાલ ભાગ ૧ લો ૧૦ ૬
" " ૨ જો ૧ ૦
" " ૩ જો ૧૧ ૦
ગામ રેપત ૫ ૬
હસ્ત રેખા વિજ્ઞાન ૧૧ ૬
ગામજ્ઞર ગિરજાશનો વિનોદી ચાતો સંગ્રહ ૧૦ ૬
રાજા ભોજ અને કવી કાલીદાસ ૮ ૦
રાજરત્ન ગિરજાશનો ફારસ્ટકાર ૮ ૦
મુંડીરા અને બીજી વાતો ૧ ૬
સ્નેહ લક્ષ્મી ૮ ૬
ગાનજ્ઞ ૧૦ ૦
પુરાતન જ્વાલ ૧૧ ૬
પાનવી પતીપા-કમા છોડી ભોગ બનીયા ૫ ૬
ગાનજ્ઞની શોધમાં ૩ ૬
ગામવતા ગજ ૫ ૦
ઓ પરની કાની ૬ ૬
નોટ નજરીયો ૮ ૦
કનૈયાના ચરીત્ર ૬ ૬
ગાચરામા ૭ ૬

ગાળ ગાદિત્ય

વૈરાગિણ ગજાન ૫ ૬
કરસાક પરીક્ષો ૩ ૬
રખડુ રોબા સેઠ ૩ ૬
બાળ કુંજ ૨ ૬
નાની બેન ૮ ૬
બીજી વાતો ૨ ૬
બાળ કમાણી ૨ ૬
વિકરાળ વન ૨ ૬
મહાગારતના પાત્રો ૮ ૦
પાતાગ પ્રવેશ ૨ ૦
મુખી ૧ ૦
ચતુરબીજ ૧ ૦
બાળ વાર્તા વિનોદ ૧ ૬
બાળના બાના રાસડા ભાગ ૧ લો ૪ ૦
" " " ભાગ ૨ જો ૪ ૦
ગાનમાં ૧૩ ૧ ૦
કેળવણા કાકા ૦ ૬
બાળ ત્રિભોજ ભાગ ૧ થી ૨૦ ૮ ૬
" " " ૨૧ થી ૨૬ ૪ ૦
ગારીક બાળ પુસ્તક માળા ૧૫ ૦
સીતા (રામાયણના પાત્રો) ૧ ૦
ટોલ્સ્ટોય મંગળમાળી ૪ ૦
" " ભાગ ૩ જો ૩ ૦
ગ્રામ્યચિકોની ચોપડી ૩ ૬
હિતચર્યા ૪ ૦
જીવન અને ગાદિત્ય ૫ ૦
પારસી લાકાદારી પદવીઓ ૦ ૦
પારસી લગ્ન ગીતો ૩ ૦
બાપુ લેખ સંગ્રહ ભાગ ૧ લો ૨ ૦
" " " ભાગ ૨ જો ૨ ૦
રાસ તરંગીણી ૩ ૦
નાનુ ગીત ૨ ૧
વંધ્યા ૨ ૦
રાસ નીકુંજ ૬ ૦
ગાબુની પુરાણ ૧ ૪
મોતી મરણ ૦ ૧૦
રમકડાની દુકાન ૦ ૬
ગાયોનુ વન ૦ ૧૦
ગીતાજ્ઞલી ૨ ૦
જીવન પર પ્રકાશ ૧ ૦
હિન્દોલ ૧ ૬
" નાની ગાવક ૧ ૦
ગારીનરીનું શીક્ષણ ભાગ ૧ ૨ ૦
" " ભાગ ૨ જો ૨ ૦
કાચ ગોકુળ ૫ ૦
ગારીબાપાડી દુઃખ ૨ ૦
સોરાષ્ટ્રની રસધાર ધારા ૪ થી ૫ ૪ ૦
" " ધારા ૫ થી ૬ ૩ ૬
" " ધારા ૬ થી ૮ ૪ ૬
રઢીયાળી રાત ભાગ ૨ જો ૨ ૬
" " ભાગ ૩ જો ૩ ૦
ભુજાનો હિપક ભાગ ૨ જો ૩ ૦
ચુંદડી ભાગ ૨ જો ૨ ૩
ઘર ગમ્યુ વૈદક ૪ ૦
ઘર ગમ્યુ રેડું જડાઉકર જી. કુલ ૧૩ ૦
કલાપીનો કેકારાવ ૧૧ ૦

કોબારી ગુજરાતની વત ૧૫ ૦
ગારા ભુકીકા ગાવક ૧૭ ૬
રાષ્ટ્રીય સંગીત ગાવક ૧ ૬

ઠળાતા નમુનાનો સુંદર ચિત્ર ગ્રંથ

ગંજીફાકૃક ૧૬ ૦
કવન મંજરી ૧૬ ૦
કમા કલાપ ૬ ૦
રંગ રેખા ૬૦
ગજરાતના કમા ગ્રંથો ૧૭ ૬
બોટર ક્લાર્ક પિકચર ગાલ્બમ ૨૦ ૦
મુગલાઇ ગાલ્બમ ૨ ૨ ૦

આ ઓફીસમાં કાયમનો પુસ્તકો

ગ્રી. ચે
ઇન્ડિયન સાયન્સેન્સીસ કેંગ્રેસ એસોસિએશન
૧૯૨૨ ગુજરાતી અને અંગ્રેજીમાં ૧ ૬
સીતા મનવાસ ૧ ૬
કવનપર પ્રકાશ ૦ ૬
ગલના પ્રયોગો અથવા આત્મામાં ભાગ ૧ ૧ ૬
" " " ભાગ ૨ ૧ ૧
નીતિના કાવ્યો ૧ ૦
કબીર એંજનીયર વધારો અને તેની સંભાળ ૬
સનેહલ ૧
પુર્વ અને પશ્ચિમ ૧
મોકમાલ્ય ગાલસંગ્રહપર લીલ્હે તેમના મત અને વિચાર ૬
મુસ્તફા કમાલ પાશાનું જીવન ચરીત્ર ૧
મુસ્તફા કમાલ પાશાનું ભાષણ ૬
મારો જેલનો અનુભવ લેખક: મ ગાંધીજી ૧
મારો જેલનો બીજો અનુભવ " " ૬
મારો જેલનો ત્રીજો અનુભવ " " ૬

ઓરડર સાથે નાણાં મોકલવા મહેરબાનો કરવી. વી. પી. ઓર્ડરોને ધ્યાન આપવામાં નહિ આવે

મળવાનું ઠેકાણું:-
Manager, Indian Opinion,
Phoenix, Natal.

Phone 33-4014. P. O Box 1111

—હુંડી વસ્તુ ભંડાર—

(પ્રો. એલ. આર. પારીખ)

અમારે ત્યાં કલરી, રેરેલરી, ક્રોકરી, ફેન્સી ગ્લાસ, ટ્રાવેલ, તાંબા-પિતળ, જરમન સીલ્વર તેમજ બીજાઓના દરેક જાતના દેશી ચાકણો વેચવાને માટે ગયો છે. વિશેષમાં ૧. ઇ. માર્કાનું તથા દેશી તેમજ બારનું ૧૪ ૧૮, ૨૨ ગાનું સોનુ, ઇરાકાલ, બોમ્બી, પુલમ, નકોર, અંજાણીયું, રોલ્ડ, પોરોના, ઇજેક્ટ ઇત્યાદિ તથા દરેક જાતના કામ, જેવાં કે બંગડીઓ તેમજ ટ્રોપીકાલ તથા કમોડાલ્યુ વગેરે "ગાલ્ડર" પેન અને પેન્સીલો, મનગમતા રંગવાળા ચુનરી તેલો, અત્તરો, સાબુઓ, કોરો, અને ઈંગ્લીશ રોલ્ડ ગોલ્ડ ઘુંચરાં મળે છે

એક વખત પધારી અમારા ઓરડા જોવા બાકી કરવા મહાશયશ્રી

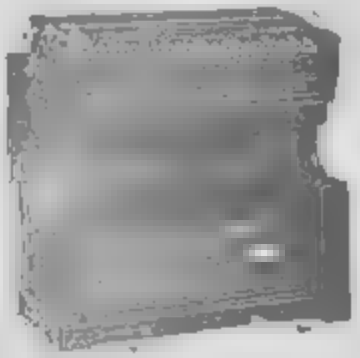
મહેરબાનો ઓરડામાંથી બહાર પધાર્યા ત્યારે મારા ૩૫ ૦ ૦ ૦

સાહિત્ય અને સંગીતનો સમન્વય

દિનપ્રતિદિન જનતાની રસવૃત્તિ કેળવાય છે—જનતા નવિનતાની પુજક બની છે—ભાવના અને આદર્શ આ જમાનાનું ગૌરવ છે—અને હવે લોકો ગમે તેવી વસ્તુ ચલાવી લેવા તૈયાર નથી.

અમે પણ આ માન્યતાને માન આપી વર્તવાનો નિશ્ચય કર્યો છે. તેથી ખાસ પ્રસંગ માટે તમારા સમક્ષ રજુ કરીએ છીએ. જાણીતા નટ નટીઓ અને લેખકોનો સહકાર સાધી પ્રેક્ષકોની રસવૃત્તિને પોષે એવી રેકોર્ડો, ધાર્મીક ડ્રામાના સેટો અને હારમોનીયમ, તબલા મગાવ્યા છે જે તમારી સમક્ષ રજુ કરીએ છીએ. સંગીતના મધુરા સ્વરોથી તમારા ઘરમાં સ્વર્ગ ઉતારો.

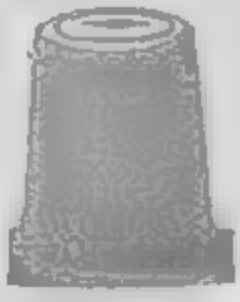
અમે લોકલ ખરીદી તેમજ એજન્ટો મારફતે હારમોનીયન મંગાવતા નથી તેથીજ અમે લેખીત ગેરંટી સાથે વેચીએ છીએ.

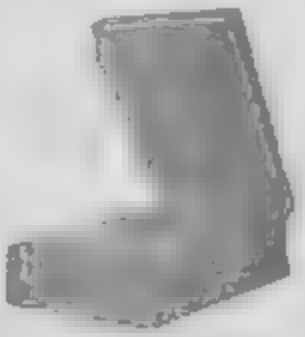
પગના હારમોનીયમ પા. ૬–૦–૦
હાથના ,, પા. ૪–૦–૦
ડબલ રીડના પા. ૬–૫–૦

જોડા આઠની કીમત પા. ૧–૦–૦ થી

પા. ૩–૧૭–૦ સુધી

માર્મોફોન પા. ૨–૧–૦ થી પા. ૮–૮–૦

હીઝ માસ્ટર્સ વોઈસ
તથા
કોલમ્બીયા
(ઈન્ડીયન રેકોર્ડ)
૩/–

રેકોર્ડના સસ્તા ભાવો

નવા નંબરો અથવા તમારા માંગેલા નંબરો વહેલા પા મોડા તમને માગશોજ તો શા માટે વધારે પઇસા ખર્ચો છો.

કહો અથવા લખો.

તેમજ આ દેશની હવાને અનુકુળ થાય તેવા મોડા અને મધુર સુરના, મજબુત અને ટકાઉ, વાજા, ગીતા, સરદાર તેમજ ચેલ્જેફોન્સ કંપનીના હારમોનીયમ, હાથના અને પગના તથા હાથ–પગના. નવી સીલેક્શન જાતની ૨૬૬ ગ્રેઈજની પેટીઓ આવી પુછી છે. તે સીવાય ૬૨૬ જાતના ગ્રામોફોન ઉપરથી બધી ગેરંટી સાથે H.M.V. ને કોલમ્બીઆના પણ સ્ટોકમાં રાખીએ છીએ.

વાજાંઓના છુટા ભાગો મોટા જથ્થામાં રાખીએ છીએ.

વાયોલીન, બેન્જો, મેન્ડોલીન, ગુલબુલ તરંગ, ગીતાર અને સ્પેનીશ બેન્જના ભાવોમાં ઘણો ઘટાડો કર્યો છે.

કોઇ પણ વાજાંનું રીપેરીંગ કામ જાતી દેખરેખ નીચે ગેરંટી સાથે બનાવી આપીએ છીએ.

—આફ્રિક આફ્રિકાના ૩૨ વર્ષના જુના હારમોનીયમીસ્ટ—

GODHANIA'S MUSICAL SALOONS

P.O. BOX 460. 179 GREY ST. AND 131 QUEEN ST
DURBAN, NATAL.

Special

Large stock of latest [illegible] in Tamil, Hindustani, Gujarati and Telugu. Prices have been greatly reduced.

Apply for our catalogue, which is [illegible] under [illegible] for [illegible] before you [illegible]

'Phone
Day 22-2262. RAJCOOMAR, 'Phone
Night 6-1256.
DURBAN'S FIRST INDIAN UNDERTAKER
Coffins, Wreaths, ... Floral Pieces, Wreaths ... all Descriptions always in stock.
... Motor Hearse ... moderate Charges.
રાજકુમાર,
અન્ડરટેકર
ફોન, ડે. ... નાઈટ ... ...
આપે ... સ્વર્ગ કિયરસ ... ...
14, Cross Street, DURBAN.

'PHONE 33-4691. BOX 2526.
L. MISTRY
એલ. મીસ્ત્રી
બેકર્સ, કેબલ અને કીચન કેરેસર પૂરક અથવા જથ્થા-
બંધ બનાવનાર તેમજ પૂલ ઈન્ડિયા સંતોષકારક
કામ કરનાર.
બહારગામ બાંધેલું પ્રાઈસ લીસ્ટ મંગાવો.
45 Market St. : : : Johannesburg.

'Phone 2-3381 Tel. add. "Leinpco."
D. K. PATEL
Fruit and Vegetable Exporter
— SPECIALIST —
in South African, Canadian and Australian Apples
Cape Fruit on hand in season
We have in stock Nartjes which have just come in Market.
ડી. કે. પટેલ
ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ એક્સપોર્ટર.
સાઉથ આફ્રિકન, કેનેડીયન અને ઓસ્ટ્રેલીયન
એપલ્સના સ્પેશીયલીસ્ટ
ઋતુમાં કેપ ફ્રૂટ પણ રાખીએ છીએ
નાર્ચસિ હાલમાં શરૂ થયા છે અને તેનો સ્ટોક
પણ રાખીએ છીએ.
ઓર્ડરોના ઓર્ડરો ઉપર ખાસ ધ્યાન દેવામાં આવે છે
નાર્ચીસ અને મેન્ડરીન સારા અને સસ્તા
C. O. D. થી મળશે.
P. O. Box 766. 19, Cross St. Durban.

M. H. DESAI,
એમ. એચ. દેસાઈ,
જોહરીઓ ફ્રૂટ દેપારી.
અમે દરેક જાતના ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ કમીશનના ધોરણ પણ
બાકસો C. O. D. થી આવું પેકીંગ સારી ગોઠવણીએ કીજે
P. O. Box 254. 31, Short St. Durban.

Phone 33-4463 Tel. 104. "VALASTEL" P.O. Box 6748
V. B. PATEL,
WHOLESALE AND RETAIL FRUIT, VEGETABLE AND PRODUCE MERCHANT
CHEAPEST BANANA STORE IN TOWN.
40 President Street. JOHANNESBURG.
Terms NETT CASH or C.O.D
વી. બી. પટેલ,
જોહન્સ્બર્ગ માર્કેટહોલ બનાના એન્ડ-ઈન્ડીના
સ્ટોર્સ નં. ૧ બનાનાના ચોક એજન્ટ.
દેશમેસ્ટ્રીક તથા રીટેલ ફ્રૂટ, વેજીટેબલ અને પ્રોડ્યુસ મર્ચન્ટ
બનાનાની સ્ટોરોમાં સસ્તામાં સસ્તી દુકાન.
અમારે ત્યાંથી બનાના ... ...
ઓરડરોપર ખાસ ધ્યાન આપવામાં આવે છે
રોકડેથી અથવા C. O. D. થી માલ મોકલાશે
ટેલીફોન ૩૩-૪૪૬૩ ...
પી. ઓ. બોક્સ ૬૭૪૮ ...

"શુદ્ધ ઘી"
... ...
... ...
... ...

SOLE AGENT FOR

His Master's Voice

હિઝ માસ્ટર્સ વોઇસ

In The Union Of South Africa

સમગ્ર એશિયા અને આફ્રિકાના ગુજરાતી રેકર્ડસ રેકોર્ડો આવી ગયા છે.

ગાને ઇસ્લામનો તાજ મંગાવો અને સાંભળો

પાંચ રેકે ૧૦ સેટ કીમત પા. ૨-૫-૦.

We specialise in Indian ... Drama Sets and also Native and Afrikaan records. Wholesale and Re...

V	5551	પ્રેમની દુનીયા
V	5570	સોનેરી ચમના
V	5573	પાણીયા
V	5577	... નગરી ઉજાલી ...
V	5580	... વિજળ
V	59	... પાણી.
V	5554	...
V	58	... પાટા
		...
		...
		... ચેરવા.
		... ... ગોરી ... ...
		... ગુમાને ગુજરાત ...
		... ...
		... ...
EF	5221/2	... ... ૧ ની
		... ... ૧ ની
		... ... ૧ ની ૧...
		... ...
		... ...
No	5359	... ૧૮ ...
,,	5409	... ...
,,		... ...
,,		...
,,		... ...
	5461	...
		...

ગાયકે	નવરાત્રીના ગરબા	ફ્રમપલેટ બોક્સ અને પુરા સાથે ફીમત પા. ૧-૫-૦ નું સેટ.
,,	રાં ખાંડલીક	ફ્રમપલેટ બોક્સ અને પુરા સાથે ફીમત પા. ૧-૫-૦ નું સેટ
...	... પી ગ્રામોફોક માટી	ફ્રમપલેટ બોક્સ અને પુરા સાથે ફીમત ફી. ૧૫ નું સેટ.
ગાયક	ગુજરાતની	ફ્રમપલેટ બોક્સ અને પુરા સાથે ફીમત ફી. ૧૫ નું સેટ.
...	... ...	ફ્રમપલેટ બોક્સ અને પુરા સાથે ફીમત પાઉંડ ૧-૧૫-૦ ...
,,	... ...	... ૧ થી ...
,,	...	
,,	...	
		... ...
		... ... ૧ થી ૬.
		... ... ૧ રેકોર્ડનું સેટ કુલીન.
		... ... ૧ રેકોર્ડનું સેટ કુલીન.
,,	... ...	૧ રેકોર્ડનું સેટ કુલીન.
		... ... ૪ રેકોર્ડનું સેટ ... ...
,,	... ...	૧ રેકોર્ડનું સેટ ... ...
,,	... ...	૧ રેકોર્ડનું સેટ ... ...
		... ... ૧ રેકોર્ડનું સેટ ... ...
		... ... ૧ રેકોર્ડનું સેટ ...
		... ... ૧ રેકોર્ડનું ... ...

અમારા ઇસ્લામીક નવી રેકોર્ડોનું લીસ્ટ
'ઇન્ડિયન ઓપ્રજી' માં જોશો.

... ફી ૧ રેકર્ડ, ૧૨ ફી ૪ રે. ૨૫/-, ૧૦ ફી, ૧૨ રે., ... ફી. ... ૪૮/-.

બહાર ગામના ૧૦ ઇંચની ૬ અને ૧૨ ઇંચની ૪ રેકોર્ડથી ઓછીનો ઓર્ડર સ્વિકારવામાં આવશે નહિ.

Radio Record Trading Co.,
88 Victoria Street - - Durban.

Radio Record Trading Co.
P. O. Box 6398 29 West Street,
JOHANNESBURG.

RADIO RECORD TRADING Co.,

SOLE AGENTS FOR

Columbia

In The Union Of S. A.

જુના ગયા અને નવીના આવી ગયા

કોલમ્બીયા કંપનીમાં હાલમાંજ આવેલા નવા રેકર્ડ

માસ્ટર અમીર બક્ષની

નવી રેકાર્ડ આવી પહોંચી છે. આગળ ગઝલ બોલી ગયો છે; "દીલડામાં મોહમ્મદ પુકારે ચલાત" એના જેવી બીજી ગઝલ બોલી રહ્યો છે. બજાવો અને તમારા દીલને ખાત્રી કરો. તેનો નંબર ૪૭૦૬ સાથે આવી બીજી બે રેકાર્ડ "ગમગીન ગઝલ" અને બીજી બે રેકાર્ડ તમારા ઝાયકા" બધી મંગાવવાની રેકોર્ડો આવી પહોંચી છે જેની કે મેહરબાન ગ્રાહકને નામ પ્રમાણે

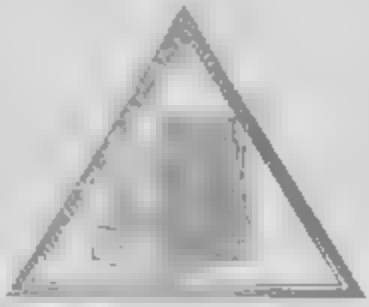

૪૭૦૯ દુનને ચાલે મુજે નહ દુનને પીસારે હૈ
૪૭૧૦ તસ્વીર કે નારોસે દુનીયા ... દીવાનેકે.
... ગઝલ ચહાર ફુલેન ખેલસે ખલલાગ
... ગ્રામોફોન કંપની ભરત પીક્ચર્સ આસીર રસુલ.
... પાકર કે હાસીલ તલવારકા ગીરના મોહબ્બત
૪૭૧૧ મે પીસારી મેમલા બનાકર બોલ બનાવે.
G.E. ૪૭૧૧ કહાં જેસા.
N. 0853 ચારે પાગલ પ્રેમી અમ ૩ પ્રેમાલ હૈ.
N 9385 રાજ અમળીકા પ્રમાણદાર કમારા.
N ... ગઝલ ચહાર આજ નાકી ગરામ રે
N 0852 નોહીદ ... રંગ મે કુમ ગઇ.
N 0854 મોરો મેહબુબે કર શેતે ચાલે ચલે.
N. 0850 ... દુકે મે નયન મે શાન મોહમદ
N 0850 મારા મુજસે કુછ સ્ટુ સંદેવાળા ... નામને
N 0855 બનુમી આપને પ્રમુખી જોબન.
N 0856 પ્રેમકી મુરલી મધુર બાજી.
1915 ... ૧૦ દોકડા કંપની આલબમે બજાવા ... કમલી વાલેને.
આ રેકાર્ડ બાબતના જેવા છે
2854 ... મુજ ...
2851 ... કરા દીલ ... વીધુ હૈ દીલાસે મોહમ્મદ
100 મોહીબ્બીબો મોહબ્બતના બડી ચીજ હૈ.
... આપ અબ્દાદી અવાજ ૬૫ ... મોર પડા આવાદી અવાજ ૬૫
2207 અધેરા ગુજાન
2151 ... મારમાસે આવા (ગઝલ)
... ૧૫ બાબા નામ હૈ

નુર ઇસ્લામ

નો ૬ રેકોર્ડનો સેટ બુક અને ટીનનો બોકસ સાથે ૩૦/-

We specialise in Tamil and Telugu Drama Sets and also Native and Afrikaans records WHOLESALE AND RETAIL

... ... (ગઝલ)
... ... મ ૬૨.
... ...
... ... ૧૫ ... ...
... ...
... ...
... ...
... ...
... ...
... ...
... ...
... ...
... ...
... ...
... ...

The following Tamil Drama Sets in stock

... ...
... ...
... ...
... ...
... ...
... ...
... ...
... ...
... ...
... ...

દરેક જાતની સ્વાદીષ્ટ. સુંદર શુધ્ધ ઘીની મીંઠાઇ.
ફરસાણ વીગેરે માટે ક્યાં જશો?

પેટેલ્સ વેજીટેરીઅન રીફ્રેશમેન્ટ રૂમ

પાપડ લીંબુ, તથા કેરીના અચાર તેમજ શીઆળાની ઋતુ માટેના ખાસ પૌષ્ટીક પાકો અમારે ત્યાંથી કીફાયત ભાવે મળશે. એક વખત પધારી અથવા ઓરડર મોકલી ખાત્રી કરવા વિનંતિ છે.
બહાર ગામના ઓરડરો ખાસ માલીકની જાતી દેખરેખ નીચે મોકલવામાં આવે છે.
માલદોને સંતોષ આપવો તે અમારો ખાસ મુદ્રાલેખ છે.

PATEL'S VEGETARIAN REFRESHMENT ROOM

(Prop. R. M. PATEL)

Telephone 2-2209 **202 Grey Street. :: :: Durban.**

Box 830. Tel. Idd. "Grandexpo"

M. C. PILLAY

Wholesale Fruit & Vegetable Exporter

TRIAL ORDER SOLICITED.

જથ્થાબંધ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ ચઢાવનાર

અમે અમારા ઓરડર બાબત ખેમરેખ રાખી સારો માલ [illegible] થી મોકલીએ છીએ

79, PRINCE EDWARD STREET, DURBAN.

'Phone 2-6235 P. O. Box 316.

Heerabhai Morar Matvadkar,

Wholesale Fruit & Vegetable Exporter and Commission Agent,

15 CROSS ST. RESIDENCE.
PACKING WAREHOUSE 44 BOND ST.
DURBAN.

હીરાભાઇ મોરાર મટવાડકર

હોલસેલ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ ચઢાવનાર
અને કમીશન એજન્ટ.

પેકીંગ સારી રીત કરી માલ સી. ઓ. ડી. થી મોકલવામાં આવશે.

ટેલીફોન ૨-૬૨૩૫ બોકસ ૩૧૬.
૪૪ બોન્ડ સ્ટ્રીટ, ડરબન.

NAROTAM HARGOVIND

The Master Tailors

Suits and Costumes Made in the latest Styles.
We specialise in High Class Tailoring.
Our Prices are to suit the times.
Try us with your next Order

તમારો શુટ ક્યાં શીવડાવશો?

નરોતમ હરગોવીંદ

તમને અપ-ટુ-ડેટ સ્ટાઇલનો કિફાયત ભાવે બનાવી આપશે.
ફાયજ ઓર્ડર આપી ખાત્રી કરી જુઓ.

'Phone 25661. 176 Grey St Durban.

અડવાડીઉ પંચાંગ

વાર	પ્રીસ્તી ૧૯૩૮ જુલાઇ ઓગસ્ટ	દીન ૧૯૬૪ સાયમ	મુસલમાન ૧૩૫૭ જમાદીલ કેમ્બમાસર	પારસી ૧૩૦૭ ખોરદાદ ૬૯મો	રોમોદય કે. મી.	સુર્યાસ્ત કે.મી.
રવિ	૨૩	૧૬૮	૧	૨૭	...	૫-૨૭
સોમ	૨૫	,,	૨	૩૨	...	૫-૨૮
મંગળ	૨૬	,,	૩	૨૬	...	૫-૨૮
બુધ	૨૭	,,	૪	૩૮	...	૫-૨૯
ગુરૂ	૨૮	,,	૫	૧	...	૫-૩૦
શુક્ર	૨૯	,,	૬	૨	૬-૪૬	૫-૩૦
શનિ	૩૦	,,	૭	૩	૬-૪૭	૫-૨૧

Printed and published by Manilal M. Gandhi at Phoenix Settlement, Phoenix, Natal.

GANDHI & Co. (Pty) Ltd.

GENERAL MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

Try us for:-

Benares Saries, with Blouses of same design prices from 75/- to £10 with double border.

Also Cotton, Crepe-de-chine & Rayon Saries from 2/6 to 40/-.

We also stock Indian Drugs, Condiments, Draperies, Outfitting, Hardware, etc. etc.

Telephone 23676,

Tel. Add. "Gandhico" Durban.

112 Victoria Street,

DURBAN.

અમારે ત્યાં હમેશા મોટા પ્રમાણમાં નીચે જણાવેલ ચીજો સ્ટોકમાં રહે છે.

જોરદાર બદામ, પીસતાં, ચારોળી, એલચી, અથરૂટ, તજ, લવીંગ, સુરજીછાપ કેસર, તેમજ દવાદારૂ, ગાળા, છત્રી વીગેરે આજા તેમજ ખાસ કેળવેલ નીમે પીસાયેલ મસાલો તથા તમામ જાતના ચોખા-બાસમતી, કોલાદ દીલ્હી, માંજા, બાઝ તુલસી, વીગેરે તથા પંજાબી બાસમ, ઘોળી મુસલી, ગઠોડા કોપરાવાટી તથા બાતસા આકસો જાતનું ગંધીયારૂ તેમજ સોપારી-બદામી સેવરપની, કાચ્ચા, સેકેલાં તથા મુલાયમ પાપડી, આમળા, મોગરા, ચંબેલી, ગુલેલ, કાગીનીયા વીગેરે બુસબોદાર તેલ વીગેરે. વીગેરે મોટા જથ્થામાં તેમજ છુટક મળશે.

Also:

P. O. Box 27, TONGAAT.

Telephone during Office hours No. 5.

,, after Office hours No. 808.

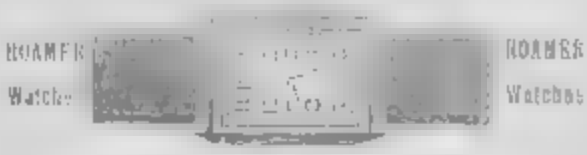
YOU CAN'T BE LATE

WITH

ROAMER

Unbreakable

15 & 17 Jewels Gold or Rolled or Crome

Latest Style and Design

દુનીયાનું જીવન વખતસર હોવું જોએએ અને તેથી નિયમિતતા શીખવી જોએએ.

રોમર ઘડીયાળ તમારો વખત સાચવશે.

૧૫ અને ૧૭ જુવેલ્સના રોલ્ડ ગોલ્ડ અથવા ક્રોમના કેસ હોમના તદ્દન લેટેસ્ટ સ્ટાઈલ અને ડિઝાઇનના છે.

Sole Distributors

PATEL AGENCIES (Pty) Ltd.

'Phone 33-2081. P. O. Box 6092

No. 1a KORT STREET, JOHANNESBURG

ALICE STREET and 36a LEOPOLD STREET

DURBAN

SPRINGBOK SERVICE STATION

[illegible]

for

Petrol, Oiling, Greasing and Repairs

and for Parking Your Car

સ્પ્રીંગબોક સર્વીસ સ્ટેશન

તમારી મોટર પાક કરવી હોય, પેટ્રોલ જોઇતું હોય, ઓઈલીંગ અને ગ્રીસીંગ કરાવવું હોય કોઈ પણ જાતનું રીપેરીંગ કરાવવું હોય તો અમારે ત્યાં આવજો.

તમારા તહેનાતમાં અમે રાત અને દિવસ હાજર રહીએ છીએ.

'PHONE 2-3448 OR 2-0247.

REMINGTON
NOISELESS TYPEWRITER

The new Remington Noiseless is quiet in operation and eliminates nerve strain. It is preferred because of its responsive touch, effortless speed and durability such as only Remington's unique experience can give.

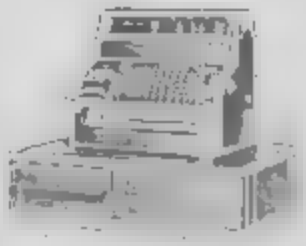
60 years ago Remington Built the first typewriter now Remington has produced the FINEST typewriter.

PORTABLE MODELS ALSO AVAILABLE

REMINGTON TYPEWRITER AGENCY

Branches throughout South Africa

NATIONAL
CASH REGISTER AND ACCOUNTING MACHINE SYSTEMS FOR MAXIMUM EFFICIENCY

THE NATIONAL CASH REGISTER CO. S.A. (PTY.) LTD.,

63 PRESIDENT STREET

JOHANNESBURG

P. O. Box 3591. Phone 33.6245

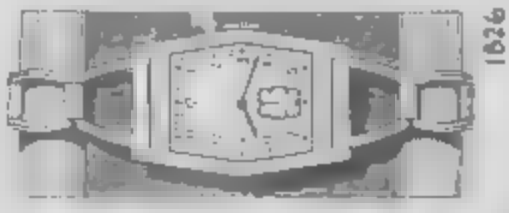
Gracing the wrist of Fashion

STOCKED BY ALL LEADING JEWELLERS

CYMA

NOTICE!

The new 1938 ELGIN watch catalogue has just come off the printing press

NAME.

ADDRESS

KATZ & LOURIE LTD.

Cor. ELOFF & MARKET STREETS, JOHANNESBURG.

Durban representative
R. A. DAVIES,
76, Field Street

Lourenco Marques enquiries
CASA COLUMBA,
Box 478.

INDIAN OPINION

Founded by MAHATMA GANDHI in 1903

No. 30 Vol.–xxxvi Friday, August 5th, 1938

SOUTH AFRICAN LIBRARY
2 AUG 1938

BREAD LABOUR

"H[illegible]

his life is to eat a little bread all the days of [illegible] and in the sweat of his brow. He therefore [illegible] honest labour to exercise and bodily himself to be sure. If everyone whether rich or poor [illegible] to take [illegible] some degree or [illegible] why should it not remain [illegible] of productive, as [illegible] Everyone take the initiative to take breathing exercise or to work his muscle. And more than one-tenth of humanity [illegible] killing the [illegible] How much happier [illegible] more peaceful world [illegible] would [illegible] me if the remaining [illegible] followed the [illegible] ups of the overwhelming majority [illegible] least [illegible] to [illegible] war of labouring people for their food'... There is a world-wide conflict between capital and labour [illegible] the poor and rich. It all arises [illegible] for their bread. Destruction of rank wealth [illegible] obliterated the evil would still be there [illegible] they would devote themselves only to the [illegible] of their properties [illegible] would [illegible] a handy to the public interest.

—M. K. Gandhi.

અન્ન માટે મહેનત

"જે [illegible] ખાવા માટે' [illegible] ખામખાનું વહાણ છે. જેમ કામમાં [illegible] ઉપાધિમાં આળોટવા કે અને ખાવાના [illegible] ટુકડાથી [illegible] ખાય તો [illegible] ખાવું જોઈએ. [illegible] ખાવું જોઈએ. જો [illegible] દરેક જણે આ રીતે [illegible] ખાવું જોઈએ. [illegible] પોષક તો પણ [illegible] ખેડૂતો [illegible] પોતાનું અન્ન [illegible] ખેડનારા [illegible] ખેડૂતનું [illegible] અને [illegible] દરકાર [illegible] પોતાનો નિર્વાહ [illegible] પછી [illegible] પૂરતી [illegible] પોષણ [illegible] અને [illegible] સ્ત્રીવર્ગના [illegible] ખાવું જોઈએ. [illegible] ખાવું જોઈએ. [illegible] ખાવું જોઈએ.

WHY YOU SHOULD INSURE YOUR LIFE WITH
"NEW INDIA"

(1) BECAUSE [illegible] only Indian Company with a Directorate composed wholly of influential Indian gentlemen of [illegible] integrity [illegible] ability and is the largest General Insurance Company of India with total funds amounting to Rs. 2,13,04,387

(2) BECAUSE the safety of its contract (Policy) is beyond question seeing that its paid-up Capital is much more than the combined paid-up Capital of all Indian Insurance Companies transacting only Life assurance business

(3) BECAUSE its premiums are moderate and its policy conditions are as liberal as they could be

(4) BECAUSE its offer of automatic non-forfeiture privilege, Extended Term assurance Permanent Disability Benefit and of payment of double the sum assured in the event of death by accident is unique.

(5) BECAUSE it has established a reputation for prompt settlement of claims and efficient service to its policy-holders

ALL OTHER BUSINESS TRANSACTED

Life, Fire, Motor Car, Motor Lorry, Motor Bus, Plate Glass, Workmen's Compensation, Burglary, Etc.

For Rates please apply to:-

JALBHOY RUSTOMJEE,

Principal Representative in the Union of South Africa.

1454

Natal Office:
"INDIA HOUSE"
17, First Avenue Durban
Telephone 2-5845 P. O. Box 1610
Tel. Add:- RUSTOMJEE Durban.

Transvaal Office:
ROOMS NO. 12 & 13. BARKLY ARCADE.
Diagonal Street Johannesburg
Telephone 33-4478 P. O. Box 3641
Tel. Add:- RUSTOMJEE JOHANNESBURG

'Phone 33-6228. Telegrams "GIDMALCO P. O. Box 5169

JAPAN BAZAAR

WHOLESALE SILK & CURIO MERCHANTS.

39 MARKET STREET, JOHANNESBURG.

Specialising in SILK MATERIALS LEATHER SUIT CASES ORIENTAL CURIOS BRASSWARE ETC

ALL PRICES QUOTED AT LOWEST MARKET RATES.

INDIAN SARIS: Crepe-de chine and Georgette Saris beautifully embroidered [illegible] x 5 yds length price 17/6 piece. Heavy Crepe-de-chine Saris hand embroidered 45" x 7 yds 30/- piece. Georgette and Crepe-de-Chines beautifully embroidered 45" from 3/9 per yd

ODNIS: Hand embroidered in Georgette and Crepe-de-chine 45 from 12/6

Above obtainable in the following shades: White, Pale pink, Sky blue, Pale green, Salmon pink, Red, Maroon, Brown and Black

જાપાન બઝાર

જોહાનીસબર્ગના જુના અને નામીતા રેશમના જથ્થાબંધ તેમજ છુટક માલના વેપારી.

સાડીઓ, ઓઢણીઓ. ક્રુગડાંઓ.

તદ્દન નવીજ અને ડિઝાઇનદાર ડીઝાઇનો વાળી બનારસની રેશમી જરીયો ભરેલી જયોરજેટ અને કેપ-ડી-ચીનની સાડીઓ તથા ઓઢણીઓ હમણાંજ ઓછા ભાવોમાં સ્વદેશથી આવી પહોંચી છે તેમજ હીંદમાં એકજ અઠાવે વપરાયેલી કેલીકો ઓઢણા તથા મુંબઈ અને અમદાવાદની બીજી નામીતી મીલોના સ્વદેશી બાતબાનની ડીઝાઇનો વાળાં મુનરાજ ક્રુગડાં, પરોળાં, રેશમીઓ, મોહડી તથા સુંદર ભરત ભરેલી ઓળીઓ તેમજ નામીતા પાટો ગોદા ભરેલા ભાવોમાં આવ્યાં છે. રેશમના વપરાશ માટે તેમજ બેડ માટે પાંચ મારા, ૬ વાર, તથા સાત વાર સાડીઓ તેમજ બ્લાઉઝીઓ માટે દરેક જાતના તૈયાર કપડાં પણ પ્રમાણસર ભાવે મળશે. તદ્દન સસ્તા ભાવે સુંદર અને અલગમતા માલ જરીયા અમારી એકજ મુલાકાત કબો.

છુટક માલ પણ જથ્થાબંધના ભાવે આપવામાં આવશે. આ અમુલ્ય તકનો લાભ લેવાનો ચુકશો નહિ.

સ્વદેશી ક્રુગડાંના ભાવ રૂા. ૩-૭. રૂા. ૫ થી ઉપર. જયોરજેટ તથા કેપ-ડી-ચીનની ઓઢણીઓ ભરતથી ભરેલી રૂા. ૧૨-૭.

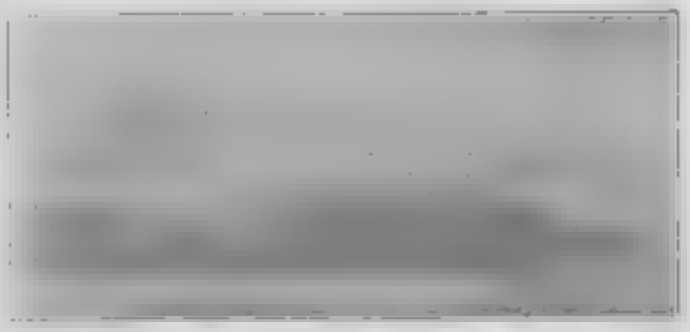
કેપ-ડી-ચીનની ભરત ભરેલી સાડીઓ ૬૫ ઈંચ પહોળ ભાવ રૂા. ૬૦ થી ઉપર.

ટેલા: ૩૩-૬૨૨૮ ટેલગ્રામ: જાપાન બઝાર પો.બો. ૫૧૬૯.

૩૯ માર્કેટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

B. I. Steam Navigation Co., Ltd.

સ્ટી. "તકલીવા"

ડેક ટીકીટ પા. ૬ ૭ ૬.
હિંદુ વીઝી પા. ૨ ૧ ૦.
ટોટલ પા. ૧૭ ૧૩ ૬.

૧ક્લ ટીકીટ પા. ૬ ૭ ૬
મુલ્કીમ વિઝા પા. ૨ ૧૩ ૦.
ટોટલ પા. ૧૨ ૪ ૬.

સોમવાર તા. ૧૪ મીએ મુંબઈ જવા ઉપડશે

ખાસ સુચનાઓ.—કંપનીએ પોતાના ઢાકાના રૂપર પોતાનું અને રહીમનું નામ લખી, પોર્ટર રાખવાનું બન્ધ કર્યું અને ત્યાં અમે આવતા પેસે મુસાફરોને ઢાકાના સ્ટોપ પોર્ટર જેવા પડેલિયા કરતા જણાવ્યું.– વિશેષમાં ઢાકાના નામના પેસેન્જર જેઓ પોતાના આવતી નજીક કર્યાના રસ્તે રહીમ બધે અમારી ઓફીસમાં ફોનદ્વારા ટેલીગ્રામ મોકલી શકશે. ઢાકા મેળાણ રાખવા નેમજ બાલ ગોઠવાર પડેલિયોના કામ બદલ્યાબાબતના બાકીના અમારી સાથે પત્રવ્યવહાર કરવાથી ટીકીટ ગોઠવી રહેશે.

રહીમને લખવું :- મારફત અમારી બાકી ફેમલીના નામે બાગ ૭

વધુ ખુલાસા માટે લખો યા મળો :

SHAIK HIMED & SONS, :: 390, Pine Street, Durban.
Telegraphic address: "KARAMAT." Telephone 2-0432

CITY SHIRT Co., No. 4, Kort Street, Johannesburg.

મેલેરીઆને મારી હઠાવનાર

ઝંડુ

મેલેરીઆ મિક્શ્ચર

દરદીએ તાવના
શરૂઆતમાં જ
એક વાર આજમાવી જોવું.

જેમને માટે
તાવ-મલેરીઆથી બચવું

ઝંડુ દ્રાક્ષાસવ

વિશ્વ વિખ્યાત
વાપરવા યોગ્ય

ઝંડુ ફાર્મસ્યુટીકલ વર્કસ લી.—પો. બો. નં. ૫૫૧૩, મુંબઈ નં. ૧૪.

આફ્રિકા આંકડાના એજન્ટ:- મોસ. એમ. જોશી એન્ડ સન્સ, ૩૪૫ યુમ સ્ટ્રીટ, પી. બો. બોક્સ ૧૨૦૫, પ્રીટોરીઆ.
ઇંગ્લાન્ડ્સમાં ખપાવવું કામ:- બ્રાન્ચ ઓફીસ, ૧૫ કેસલ સ્ટ્રીટ.

આયુર્વેદિક દવાઓનું સુબોધ આલેખ મંગાવો.

MOHANLAL VALJEE,
(INDIAN PAWNBROKER.)
112, Victoria Street, Durban.
Low Rates of Interest on Jewellery.
High prices paid for Old Gold. A large stock of New Jewellerias at reasonable prices to suit your pockets.

P. P. BHAGAT,
Fruit Merchant.
દરેક જાતનાં ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ્સ માટે પેસેંજર તથા C. O. D. થી
ઓર્ડરવામાં આવશે મંગાવો. —
P. O. Box 842. 129 Victoria St. Durban

આ માણસ, ઠંડીરાની ચામડીને મુલાયમ રાખી સૌંદર્યવાન બનાવે છે.

ચામડીના દરેક કરચર નીપજીને અકુમાન રંગ અગાઉથી આપી આરામ કરે છે

આણ એજન્ટ:
Indo-African Trade Agency,
74-76 Wilson St.
DUNDEE, Natal.
S. A.

શોલ ટ્રેડર્સ પાટણવાલા લીમીટેડ.
૧૮૩,૮૮ અબદુલ રહેમાન સ્ટ્રીટ
મુંબઇ ૩.

શિયાળો આવ્યો!!
શું લાવ્યો?

શરીરને પુષ્ટ બનાવવાના પદાર્થો લાવ્યો. કેટલા બાલ બાળકો બનાવવાની તકલાદીઓ કરી રહ્યા છે. સારા માટે બનાવવા માટે તમારે ત્યાં તાજો અને ચોકખો માલ આવી ગયો છે. તેમજ દરેક જાતની દેશી દવાઓ અને દેશી મિશ્રણો તાજા અને ચોકખા માલ સ્ટોકમાં રાખીએ છીએ.

દેશી બુકડાના ગોદડાં નંબર ૧ ની રીં. ૧૫-૦ આશરે ૭૦-૦૦.
દેશી ગોદડાના ઝાળીયાં નંબર ૧ ની રીં. ૩—૦ આશરે ૩૦-૦૦

શરીરના કોઇ પણ ભાગમાંથી દાણા ન નીકળે

નવાબી પાવડર

કેટલા બે વર્ષ બીનીટમા ... ...
દરેક શેર શી. ૧૮ પોસ્ટેજ આપે, ...
પોસ્ટેજ આપે ૩ નંબર મેનારને શી. ... ...
બે નંબર કેનારને ૩ ... ...

ઓર્ડર સાથે રોકડા પૈસા મોકલશો

Fancy Gold Cups and Saucers at 1/9 a dozen.
12 dozen to a case Cash with order.

I. G. H. BASSA
153 Grey Street, Durban.

Telephone 33-5382.

VALLABH RANCHHOD,
Wholesale & Retail Fruit and Vegetable Merchant.
Country Orders Promptly attended to.
14, DIAGONAL St. JOHANNESBURG

ટેલીફોન 33-5382.

વલ્લભભાઈ રણછોડ

હોલસેલ અને રીટેલ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ અમારે ત્યાં તાજું અને સસ્તુ મળશે.
બહારગામના ઓર્ડરોને તાકીદે ધ્યાન દેવામાં આવે છે.
૧૪, ડાયોગનલ સ્ટ્રીટ. જોહાનીસબર્ગ.

કીટીંગસ.
પાવડર
દીવી, ખાજા, ચાંભા, કેસરવ, મોથી, ચંદા વિગેરે સઘળા જંતુઓનો
નાશ કરે છે.
કીટીંગસ પાવડરના ટીન મળે છે.

WE STILL BUY
OLD GOLD, SILVER & SOVEREIGNS.
We Stock CYMA, ELGIN, WALTHAM, MOVADO, and MARVIN Watches
Large stock of Indian and European jewellery always on hand
Importers of MORINI FLUTE Accessories
LAKHANI & CO.,
(Jewellers)
111 Grey Street, Durban. 'Phone 21258.

'Phone 25350. Tel. Add "Nerlies."
A. M. PADAYACHEE
Wholesale Fruit & Vegetable Exporter.
TRIAL ORDER SOLICITED.
91 LEOPOLD ST., AND 34 CROSS ST.,
P. O. BOX 196. DURBAN.

ફરમાસુ મીઠાઈ અને શિયાળાના પૌષ્ટીક પાકો અરીઠા
અને સ્વાદીષ્ટ જમવાનું.
એકજ વખત અજમાયસ કરો.
KAPITAN'S CAFE
'Phone 33-8577.
130 KORT STREET, JOHANNESBURG.

THE EPIC FAST
(By 'PARIKAL')
An account of Mahatma Gandhi's fast in September 1932, and events leading up to it. With all relevant documents

'INDIAN OPINION'

(Founded by Mahatma Gandhi in 1903)

For The Moral, Political and Social Advancement Of Indians In South Africa.

Published Every Friday.

Subscription Rates

Payable Always In Advance.

Within the Union	21s.	Annually
" " "	11s.	Half-yearly
Outside the Union	22s. 6d.	Annually
" " "	12s.	Half-yearly

Become a Subscriber and persuade your friends to do likewise.

Apply to—

Manager,
Indian Opinion,
Phœnix, Natal.

PRABUDDHA BHARATA

OR

AWAKENED INDIA

A high class English monthly conducted by the Ramakrishna Order It is devoted to Universal Religion, Indian Culture, Education, Art and other topics of International interest.

61st year from 1937

Annual Subscription: Inland Rs. 4. Foreign 11 Shillings.

Teachings Of Sri Ramakrishna

Edited by Swami Nirvanananda. An unique publication [illegible] for those who sincerely seek for God.

[illegible] Rs. 2-8.

Altar Flowers

A [illegible] Book for prayer [illegible] Rs. 1-4

The Religion & Philosophy Of The Gita

By Swami Sivananda

[illegible] Rs. 2-8.

Message Of Our Master

By the [illegible] Rs. 1-4

Spiritual Talks

[illegible] Rs. 2-8

Apply for a complete Catalogue:—
The Manager, ADVAITA ASHRAMA,
4, Wellington Lane, Calcutta, India.

PEGASUS

પેગેસસ

માં જગતભરમાં મોટર ચાલી શકે તેવા આઠ મુખ્ય ગુણો છે!

VACUUM PRODUCT

QUALITY MATE TO MOBILOIL

૧. [illegible]
૨. [illegible]
૩. [illegible]
૪. [illegible]
૫. [illegible]
૬. [illegible]
૭. [illegible]
૮. [illegible]

VACUUM OIL COMPANY OF SOUTH AFRICA · LIMITED

'Phone 2-4345

SUNCRUSH

The £1,000 Drink.

The Most Popular Refreshment.

There are many Crushes, but Only one SUNCRUSH, and that is made by

DALYS LIMITED.

72, CANADA ROAD, DURBAN.

'Phone 21078. Tel. & Cables: "Crescent." P. O. Box 582

Crescent Trading Co. (Pty). Ltd.

WHOLESALE MERCHANTS AND DIRECT IMPORTERS OF HARDWARE.

Indian And European Groceries.

Indian Drugs And Condiments.

Our Stocks Are The Best Quality And are Always Fresh

Our prices are keen.

We specialise in all kinds of Bombay, Calcutta, and Madras Products.

It will pay you to give us a trial.

Before placing your orders elsewhere benefit by our thirty years' business experience.

Our aim will always be service, quality and satisfaction.

અમારે ત્યાં નીચે મુજબનો માલ જથ્થાબંધ ભાવે મળી શકશે

[illegible] ખારેક, અંજીર, બદામ, અખરોટ, પીસ્તાં, ચિરોંજી, બદામનું માખણ, બદામનું તેલ, કોકોનટ બટર, ઘીકોકો, બ્રેકફાસ્ટ, બોકસમાં, ખારેક, અંજીર, બદામ, ચિરોંજી (બદામની જાતનું ફળ), કેરપરાની વાદી, પીસ્તેલું કેરપરું, મુલ્ક બાજનું કેરપર, આમ બાજર, બંગળી સાકર, સફેદ મુસલી, ગળેડા બટાટાં, ચૂંદ, સોકેલી સોપારી, કાચા સો., સેવરમની સો., બદામી સો., મુલકંદ, ગાંઠા, બારૂથી બાવાનો તમાકુ, બદામોનું તેલ, ગુલાબનું તેલ, ચંબેલીનું તેલ, ગોળપનું તેલ, કસ્તુરિયા ટેલ કેવડા, એસ્યુમીનીયમ તપેલા, કપ અને સોસર્સ, [illegible] છત્રીઓ, બાલગુલસી, બાંદા, દોલ્ડી, મુખવેલ, કેલગા કાળા-બબ્બા, મમ, બદદ, તુવેર, ચાલ, વટાણા મસુર બબ્બા; ઘઉ ગોથી, ઉબગે, નજ, સઈ (સરસું) ગરમ મસાલો પીસેલો, વિગેરે.

કોઈ પણ વસ્તુ ખરીદી કરતાં પહેલાં, અમારે ત્યાં ભાવ કાલી ખાત્રી કરશો.

122 VICTORIA STREET, :: :: DURBAN.

INDIAN OPINION

·MAHATMA GANDHI· IN 1905

No. 30 -Vol. XXXVI Friday, August 5th, 1938. Registered as the G.P.O. as a Newspaper Price Fourpence

NOTES AND NEWS

That Segregation Draft Ordinance

THE Mayor of Capetown, Mr. W. C. Foster, in opening the Coloured Temperance Convention strongly attacked the Segregation Draft Ordinance, which he said, "was conceived in prejudice." Even if it was passed by the Provincial Council, the Capetown City Council would never adopt it. "I am not supposed to take part in politics," he added, "but this is more than a political issue. It is something which vitally affects the welfare of the Coloured people. "I am pleased to say that practically the whole of the City Council is opposed to the Ordinance."

Question In Parliament

The Cape Segregation Draft Ordinance which will be debated in the Cape Provincial Council during the session which has opened last Tuesday was the subject of a question put to the Prime Minister, General Hertzog, by Mr R. J. du Toit (U. N. P., Cape Flats) in the Union House of Assembly. Mr. du Toit asked the Prime Minister whether, in view of the fact that such legislation, if passed by the City Council, would be ultra vires inasmuch as it would give local authorities power to interfere with the rights of citizens of the State, he would state what steps the Government intended to take to prevent the carrying into effect of the proposed measure. General Hertzog replied: "Whether such an Ordinance would be ultra vires is a matter for the Courts to decide. As regards the latter part of the question I am not prepared to answer any hypothetical question."

"An Unwritten Law"

The Durban City Council has got into trouble for allowing under its aegis the production of "Blackbirds of 1938"—a show produced at the Pavilion—in which European and Native actors and actresses took part. The Natives concerned were educated and of a high type, a properly constituted concert party. Councillor H. G. Capell, one of the City Councillors, told the *Natal Mercury* that the decision to permit the two different races to appear on the same stage was one which he deplored. "Allowing Natives to appear on the same stage overrides an unwritten law in this and many other South African towns that Natives and other non-Europeans are not permitted in public places of entertainment or to attend civic functions. These entertainments and functions have always been reserved exclusively for citizens of European descent. The matter was to have been discussed during the week at a special meeting of the General Purposes Committee.

Where Refinement Was Lacking?

While the White man's prestige is no wonder in the idea of non Whites acting with him in the same stage before a purely White audience it is enlightening to read the following appearing in the *Natal Mercury* over the nom de plume "Landsman":—

"Sir,—When the question of mixed European and Native entertainments comes before the Town Councillors for decision it is to be hoped that if they decide to allow performances of the kind they will endeavour to see to it that the European portion of the entertainment is of a more refined type than that which was given at the Pavilion on Saturday night, it being strongly at variance with the songs rendered by the Zulu Male Choir. One does not of course expect anything very elevating from a minstrel troupe, but some of the dialogue was of a questionable character even for this class of entertainment, and the sketches given were indeed vulgar without the saving grace of being funny, and were at least unspeakably dull, so much so that most of the audience must have been glad to find it was the last. It will not do Native artists any good to be associated with entertainments of the kind."

Mixed Marriages Statistics

Mixed marriages between Europeans and non-Europeans took place in only two of the Union's provinces during 1936, according to the annual review of vital statistics published by the Department of Census and Statistics. It is pointed out that while there is no law in the Transvaal against mixed marriages, there is no legal machinery for effecting such unions. During 1936 the number of [illegible] marriages contracted in the Cape and Natal was 569, which represents an increase [illegible] compared with the previous [illegible] of 123 as compared with [illegible] dealing with the period 1925-29. Department of Census states that 4 European males took non-European wives and 50 European females took non-European husbands, while [illegible] the European husbands married Cape coloured brides and 179 European brides took Cape coloured husbands. Of the 56 legal marriages between Asiatics and natives, 53 were Asiatic brides and only three Asiatic males married natives. "It is impossible to state exactly to what degree miscegenation is taking place in the Union of South Africa," the Department adds in conclusion.

Malnutrition Not Confined To Europeans Only

Speaking in the Union House of Assembly on the question of malnutrition, Mr. J. H. Hofmeyr, Minister of Social Welfare, reminded the House that one aspect of the case had not yet been touched upon, namely, that malnutrition was a problem which affected not only the Europeans but also the non-European population. Malnutrition was in fact a very serious question so far as the non-Europeans were concerned, for it was a great factor in the cause of diseases such as tuberculosis, which, when once contracted by the Coloured people, did not remain confined to them only.

Yet it is a question, of course, as to what the Government has done to save the non-Europeans from this. Mrs. V. M. L. Ballinger (representing the Cape Eastern Native circle) took both Mr. Stuttaford and Mr. Hofmeyr to task for enunciating principles which were never put into force, and said she believed all legislation in the Union was designed to destroy the family life of the Native people. Through poverty every year 60,000 Natives went to gaol because they were not able to pay their [illegible] and 17,000 Native children approximately were also sent to gaol partly because of the poverty of their parents. One of the reasons why she did not approve of residential segregation was the fact, said Mrs. Ballinger, that it prevented the Europeans from seeing

the extent of the ravages of malnutrition among the Native population. "I hope the Government realise that the cure, like the disease, has nothing to do with colour."

(Continued on page 232)

Indian Opinion

FRIDAY, AUGUST 5TH, 1938

Poverty Amid Plenty

THE question of Malnutrition, like that of the national anthem, has occupied quite a good bit of time of the Union House of Assembly. Various members have expressed various views. Some have suggested that the wages of the unskilled labourer should be increased so as to enable him to supply himself and his family with proper nourishment. It has been suggested that the more supplying of milk and cheese to school children is not sufficient but that the parents should be enabled to properly feed their children. Some have again suggested that increasing the wages of the unskilled labourer alone will not solve the problem but that the prices of commodities should be so cheapened and regulated that the poorest can afford to purchase his needs.

It yet remains to be seen, what practical steps the Government is going to take to remedy the situation.

We are pleased to note one thing in this discussion that practically all the speakers stressed the point that this question affects not only the European population, but the non-Europeans as well. "Malnutrition was in fact a very serious question so far as the non Europeans were concerned," said Mr. Holmeyr, "for it was to a great extent the cause of diseases such as tuberculosis, which, when once contracted by the coloured people, did not remain confined to them only." Mrs. Ballinger referred to the distressing condition of the Natives and said she believed, "all legislation in the Union was designed to destroy the family life of the Native people." It is all too true when one considers the Government's segregation policy, the Native hut tax, the pass laws, special facilities for liquor consumption for the non-Whites with a view to increasing the revenue of the country for supplying more amenities to the White race with an "unwritten law" that the non-Whites shall not by their presence pollute the precincts of those places affording such amenities to the White race; and all these instances could be multiplied *ad nauseam*. In short is not the spirit behind the treatment of the Native and the Indian that the former is "only a nigger" and the latter "only a coolie?"

But now what is the solution to this problem? We are afraid the world is to-day moving entirely on the wrong track. God has forsaken us for we do not want Him nor His Law and we are under the guidance of the demon. Whilst trying to find a way to end war we have increased war and war mindedness; whilst trying to solve the unemployment problem the number of unemployed in the world is daily augmenting; whilst trying to establish a common brotherhood throughout the world, we find there is entire lack of it and greed, jealousy, ambition and animosity are on the increase to such an extent that one shudders to think what it will all lead to.

Now in so far as South Africa is concerned, it must be said that in the midst of trouble raging outside she has been blessed with peace and prosperity all along; undeservedly, perhaps, when we come to think of the behaviour of the people—with the two ruling races fighting among themselves and by unrighteous laws trying to keep downtrodden the vast non-European population whose trustees they are supposed to be and they profess to be. And yet what should be the cause of there being in the midst of plenty so much poverty?

We are inclined to wholeheartedly agree with the following from the *Natal Daily News*.

"[illegible] economic problem of the day would be what would happen if [illegible] could, [illegible] and [illegible] people continually go short of all these. When challenged to explain this paradox economists talk profoundly of the problems of distribution, the importance of maintaining commodity prices, and the relation of wages to purchasing power. All of which sound. [illegible] Outside the starkly realistic [illegible] coffee being dumped into the sea, sugar cane being left to rot, fresh milk being fed to pigs and fruit in our own Cape orchards being burned in the ground, while all around there is hunger and malnutrition. In no country in the world is there to-day such plenitude and prosperity as in South Africa and yet it is a grim fact that among our poor communities men, women and children are literally dying from hunger and privation. The international distribution of surplus commodities has received the ponderous consideration of eminent individuals, governments, economists and world conferences, and the position is still as chaotic as ever. A solution is not easy—even the Marxist experiment in Russia has not so far produced satisfactory results—and we shall have to resign ourselves for years to the prospect of world economic muddle instead of world economic planning. But that is no reason why individual nations should not tackle the problem of absorbing such of their surpluses as they are unable to export at economic prices."

Our contemporary, quoting the American experiment, undertaken by the Federal Surplus Commodities Corporation, whose function is to provide food, clothing and other necessities and distribute them without cost to some 5,000,000 families that are out of employment, suggests: "In South Africa every year there are surplus food and other commodities for which there is no market either here or overseas at the current prices. In South Africa every year there are poor people who urgently need those commodities. Instead of the one being destroyed and the other being allowed to starve, couldn't the wit of our legislators devise some plan on the lines of that outlined above, whereby a dual problem could be eased, even if not solved?"

This suggestion is worth considering as a temporary measure but we are pessimistic as to achieving a permanent solution of the problem unless the whole economic system is entirely changed. The progress that science has made during recent years is marvellous. But we are inclined to believe that it has come only to accelerate the ruination of the people. The robot system, which is on the ascendancy, is the curse that is causing unemployment. The Wage Act in South Africa is good but in its present working it gives plenty to some and throws many out of employment. To feed and clothe the unemployed free of charge is neither good for the Government nor for the people. Employment should be found for all but the wage system prevalent in South Africa does not allow for that. The system is based on the one principle that the White man shall be in employment and the non-White shall for ever remain an unskilled labourer or he shall starve. Unless there is a change in this system and together with it the cheapening of the prices of commodities essential for the needs and nourishment of the people so as to make them approachable to the poorest there is little hope of the lot, at least, of the non-Whites in South Africa ever improving.

UNION PARLIAMENT

DEBATE ON NATIONAL ANTHEM

THE following are extracts from the debate on the motion of the Leader of the Republican Nationalist Opposition, Dr. D. F. Malan, to the effect that South Africa must have one purely South African and officially recognised national anthem.

Dr. Malan read out his motion, that "this House declares that no solution of the question of the national anthem will be satisfactory otherwise than on the basis of one single purely South African and officially recognised national anthem, and accordingly requests the Government immediately to take all necessary steps to carry this policy into effect; and further expresses its disapproval of any policy, declaration or action on the part of Ministers which is inconsistent therewith as being a disparagement of South Africa's independent status and affecting South Africa's national honour."

Dr. Malan said his motion incorporated the principle that South Africa, like any other independent and self-respecting nation, should have its own national anthem and that such an anthem should be purely South African.

"My contention is that if a national anthem is to be the symbol of nationhood and national pride then it must be a pure anthem which will breathe the spirit of the nation—the spirit of national unity. If a nation has any self-respect it can never be satisfied with sharing its national anthem with another country or with adopting that of another country as its own. It must be the exclusive property of one country.

"If we can continue to be satisfied with having as a national anthem the song of another country," continued Dr. Malan, "it means that despite our claims to the contrary the national feeling in this country is either dead or is suppressed by force.

"In urging the adoption of this motion I am not concerned with race. It has nothing to do with race. A motion of this nature can apply equally well to a country like the Argentine, of Spanish descent using the Spanish language, but which ultimately developed into an independent country. The same is true of the United States of America, which are of English descent but which to-day are independent, with their stars and stripes and their own national anthem.

"There are also Canada and Australia, who through constitutional development have become independent countries, with all their symbols of independence.

"I think that if there is one country in the world which requires symbols to represent its nationhood it is South Africa.

Two Races Not A Calamity

"South Africa has two races and two languages. That I do not regard as a catastrophe. On the contrary I think that this duality may in many cases be an advantage and can add to the wealth and richness of our national life.

"What is a calamity, however, is that while one section of the nation has planted its roots firmly in the country and feels and acts as South Africans should, another section has not yet taken root here and is still in spirit and sentiment attached to the 'Home country.'

"The tragedy is these people, while calling themselves South Africans, are merely the strings of a bow of another country. It is South Africa's tragedy."

For these reasons, Dr. Malan declared, it was essential that steps should now be taken to obtain a common symbol of nationhood for all the sections which formed the South African nation and who declared themselves to be South Africans and to love this country.

"South Africa must have its own national flag and as a necessary complement its own national anthem."

Continuing, Dr. Malan expressed his conviction that in the long run South Africa would have its own purely South African and officially recognised national anthem.

"For years South Africa has had to face strenuous opposition in regard to anything that bears a national colour, but South Africa has once and for all set foot on the road of nationalism and nothing will divert us from that course."

It was important, said Dr. Malan, that at this stage the Government should not take any steps to divert the country from its national course or delay its progress. He contended that such a step had already been taken by the Government, or rather by the "groups within the groups within the Government."

"Judging by the statements and further statements that have been made by the leaders of the Government on this question of national anthems I can only say that the Government has made of this most serious question nothing but a hopeless mess and fiasco," he declared.

Premier's Reply To Dr. Malan

The Prime Minister, in the course of his reply said: "Dr. Malan urges, to put it plainly, that 'God Save the King' must be abolished immediately from South Africa and must no longer be heard as a national anthem, no matter what English-speaking South Africans might think, and that 'Die Stem' must be the only national anthem of this country.

"May I ask when he was convinced that it was necessary for South Africa to have its own national anthem? I well remember that when the South African Party Congress met in De Aar in 1920 it was urged that South Africa should have its own national anthem, but Dr. Malan, in an interview with a Capetown newspaper, said he did not consider the time had arrived for such a move and that the time would not be ripe until the people themselves had chosen an anthem."

It was necessary to consider the difference in the attitude of the United National Party and the Republican Nationalists, said the Prime Minister. The attitude of the Republican Nationalist was that they were unwilling to co-operate with the English-speaking section if it had to be on an equal footing.

General Hertzog said the cry of the Republican Nationalists was "Down with 'God Save the King'," without taking into consideration the human or Christian side of the question. "And that from a predikant," he added.

"I can only say that I have nothing but the deepest contempt for political predikants," declared the Prime Minister. "This motion, with its disregard of the feelings of almost half the people of South Africa, comes from a person who only a short while ago stood up in the pulpit as one called by God.

"We must understand that we have to do with a section of the people who disagree on certain political issues. For years we have tried to unite the nation. During the past five years we have succeeded in our efforts. We can point to a record of achievement along the national road, and during the recent elections the country approved of our policy.

"If we do not want to make this country a hell of disruption, ill feeling, division and hatred we must strive to work together, to understand each other and to respect each other.

General Hertzog said he failed to see why there should not be two anthems. Dr. Malan had failed to make that clear. The Opposition said the present position of the anthems was not satisfactory. Not satisfactory to whom? The Purified Nationalists, of course, were only concerned with sowing seeds of discontent and hatred.

As far as the suggestion for a "purely South African anthem" was concerned, General Hertzog said he was in entire

agreement with the proposer of the motion.

As far as the recommendation that the anthem should be "officially recognised" was concerned, General Hertzog said that the opposition wanted to force an anthem down the throat of almost half the people of South Africa. That he would never agree to.

General Hertzog then moved the following amendment to Dr. Malan's motion:

"This House approves and accepts the statement issued by the Prime Minister on June 3, 1938, which reads: 'As far as the legal and constitutional aspects of the matter are concerned the Cabinet has affirmed the position as stated by the Prime Minister during the last session of Parliament, namely, that there is at present no official national anthem for the Union. Until such time as the people of South Africa have agreed as to the recognition of an appropriate anthem the Government has decided that as a matter of procedure on all formal occasions under Government auspices when either 'God Save the King' or 'Die Stem van Suid Afrika' is played the other will also be played. In practice such occasions will be limited to those appropriate to the playing of both, having regard to their character as defined by the Prime Minister in his statement above referred to."

General Hertzog was confident that the day would arrive when the people of South Africa would agree as one South African nation that this or that song should be the national anthem of South Africa. No reasonable person could object to a procedure which involved a little patience.

General Hertzog concluded: Until such time as all are agreed on a national anthem our English-speaking people will have the satisfaction of knowing that 'God save the King' will continue to be played as an invocation to the Almighty and the other section will have the privilege of hearing "Die Stem" played as the national anthem of the Afrikaans-speaking section."

After a few others of the Dominion Party had spoken the debate was adjourned till Friday. On Friday Mr. Blackwell made a vigorous speech attacking Dr. Malan's attitude. After a few other speeches the debate was further adjourned till Wednesday when it was finally adjourned, the position remaining as stated above.

QUALIFICATIONS OF A PEACE BRIGADE

By
M. K. GANDHI

SOME time ago I suggested the formation of a Peace Brigade whose members would risk their lives in dealing with riots, especially communal. The idea was that the Brigade should substitute the police and even the military. This reads ambitious. The achievement may prove impossible. Yet, if the Congress is to succeed in its non-violent struggle, it must develop the power to deal peacefully with such situations. Communal riots are engineered by politically minded men. Many of those who take part in them are under the influence of the latter. Surely it should not be beyond the wit of Congressmen to devise a method or methods of avoiding ugly communal situations by peaceful means. I say this irrespective of whether there is or there is not a communal pact. It cannot be that any party seeks to force a pact by violent means. Even if such a pact were a possibility, it would not be worth the paper on which it might be written. For behind such a pact there will be no common understanding. What is more, even after a pact is arrived at, it would be too much to expect that there would never be any communal riots.

Let us therefore see what qualifications a member of the contemplated Peace Brigade should possess.

(1) He or she must have a living faith in non-violence. This is impossible without a living faith in God. A non-violent man can do nothing save by the power and grace of God. Without it he won't have the courage to die without anger, without fear and without retaliation. Such courage comes from the belief that God sits in the hearts of all and that there should be no fear in the presence of God. The knowledge of the omnipresence of God also means respect for the lives of even those who may be called opponents or goondas. This contemplated intervention is a process of stilling the fury of man when the trade in arms gets the mastery over him.

(2) The messenger of peace must have equal regard for all the principal religions of the earth. Thus, if he is a Hindu, he will respect the other faiths current in India. He must therefore possess a knowledge of the general principles of the different faiths professed in the country.

(3) Generally speaking this work of peace can only be done by local men in their own localities.

(4) The work can be done singly or in groups. Therefore no one need wait for companions. Nevertheless one would naturally seek companions in one's own locality and from a local brigade.

(5) This messenger of peace will cultivate through personal service contacts with the people in his locality or chosen circle, so that when he appears to deal with ugly situations, he does not descend upon the members of a riotous assembly as an utter stranger liable to be looked upon as a suspect or an unwelcome visitor.

(6) Needless to say, a peace bringer must have a character beyond reproach and must be known for his strict impartiality.

(7) Generally there are previous warnings of coming storms. All these are known, the peace brigade will not wait till the conflagration breaks out but will try to handle the situation in anticipation.

(8) Whilst, if the movement spreads, it might be well if there are some whole-time workers, it is not absolutely necessary that there should be. The idea is to have as many good and true men and women as possible. These can be had only if volunteers are drawn from those who are engaged in various walks of life but have leisure enough to cultivate friendly relations with the people living in their circle and otherwise possess the qualifications required of a member of the Peace Brigade.

(9) There should be a distinctive dress worn by the members of the contemplated brigade so that in course of time they will be recognized without the slightest difficulty.

These are but general suggestions. Each centre can work out its own constitution on the basis here suggested.

Lest false hopes may be raised, I must warn workers against entertaining the hope that I can play any active part in the formation of Peace Brigades. I have not the health, energy or time for it. I find it hard enough to cope with the tasks I dare not shirk. I can only guide and make suggestions through correspondence or these columns. Therefore let those who appreciate the idea and feel they have the ability, take the initiative themselves. I know that the proposed Brigade has great possibilities and that the idea behind it is quite capable of being worked out in practice.

WHAT IS THE MATTER WITH MONEY?

By
RICHARD B GREGG
In "The Modern Review"

I

MONEY has so many functions that you cannot be sure just what will happen when you use it. Its manifold abilities are as if we were somehow to assemble a piece of gold, a quart measure, a push cart, a refrigerator, a national flag, and a barometer, blend and mix them all into one thing able to perform all or any of the functions of those different articles, and give this thing a name, X, without any marks to distinguish the separate functions. Nor have we any way to control which one of these functions will act on a given occasion. I start to use it as a quart measure but find that its properties as a refrigerator are interfering with the measuring I want to do. Or, I start to trade it as a piece of gold, but the emotions roused in my customer by its being a flag spoil the result I had expected and incidentally warp the action of the barometer. Or, the push cart runs away with the refrigerator and leaves me empty handed and lamenting. What is the matter with money?

Let us see what different things money does. It is complex and performs many kinds of actions, the economists tell us. They say that money is a

(1) a medium of exchange;
(2) a measure of value, usually for the purpose of exchange;
(3) a means of transferring value from place to place;
(4) a store of value, i.e., a means of transferring value from one time to a later time;
(5) a symbol of credit (trust); and
(6) a standard for estimating the present value of a future act or obligation, though this function may be only a variant of the measure-of-value function.

Thus it has what for shortness' sake we may call an exchange function, a measure function, a transfer function, a storage function, a symbol function, and an estimating function.

This tool, money, with its many uses, is not like any of the main functioned machines such as some of the complex metal-working lathes, or the grain combine which reaps, threshes, winnows and puts the wheat into sacks. In such machines the different operations are always performed in the same order or are at least completely controllable, and the result is uniform. This is not the case with money.

Doing so many things, money has many meanings. That is to say, a dollar, regarded as a word in the language of economics, is ambiguous. I may intend to use it only as a medium of exchange, but the man to whom I hand it may take it primarily as a store of value, and proceed to hoard it. Or he may use it in any of the possible permutations and combinations of its functions, of which by algebraic rule there are a great many. Hence, people cannot tell surely what a given one of money will do. The confused and differing opinions of bankers and economists is one example of this uncertainty. If in talking you used words with [illegible] you could be sure of only one thing, that your auditors would misunderstand you and be confused. So the use of money confuses men's minds and emotions and motives. In dealing with thoughts and emotions, even more than when dealing with things, it is important to be clear. This confusion in the money tool creates greater difficulties than would a many-functioned purely material tool. This confusion makes the course of money easy, and its control difficult. In regard to the social problems of money the common man is bewildered and helpless.

The wisest historians tell us that man learns very, very slowly or perhaps not at all from his past history. Yet he has made great advances. The advances have come when he has invented a new tool or a new discipline, or discovered and stated a law of Nature or of spirit, or when he has made improvements in any of these tools, disciplines or statements. Many of his tools are material, such as the wheel or the telephone, enabling him to use more effectively the external forces of Nature. Some of the tools are intangible, such as intellectual concepts, or partly intangible and partly tangible such as symbols, enabling him to use more effectively his inner forces of mind and emotion. Indeed, disciplines and statements of the laws of Nature or of spirit are also in the nature of tools. So we may say that man has progressed by inventing tools, external or internal.

Money is one of these tools or its modern forms partly tangible and partly intangible. Its immense importance we all know. I believe that an improvement in this tool and symbol would enable the human race to take a great step forward.

Money is a commonplace of our environment. Being an artificial thing it is not used instinctively and unconsciously as we breathe air, but always consciously and for deliberate purposes. Yet such thought as we give to it is rather mechanical, exterior and descriptive. We talk about what we do or should do with it, overlooking usually what it may be doing with us. We have learned that physical environment influences man; we can appreciate how intangible forces of history and customs have shaped men, especially those of other nations than our own. We ourselves have been moulded by the tools we use, but it is not so easy to realise clearly in what way and to what extent. We tend to forget that any means which we constantly use not only determines the character of the end actually achieved but also modifies our character in the process. Money is such a tool, such a means, and such an element of our environment. How have we adapted ourselves to it? Has its effect upon us been wholly desirable? If not, can we, as in other well-known instances, alter this part of our environment to our advantage?

To understand the effect of money let us examine in more detail the different things it does.

(To be continued)

A Prayer For Pardon

In all the wealth which Thou hast given
Who guidest every grace from heaven,
Forgive us for the blundering greed
Which keeps alive our brothers' need.

Forgive us for the dubious cant
Whereby we yet excuse their want;
The faults we deem beneath our own
Of which our hands the seed have sown.

Forgive our want of courage yet
To stay their robberies who get
The frontage of the workers' toil,
Of which we fain would share the spoil.

God, awaken us, before
The judgment breaks upon our shore
And we, like Thebes and Rome of old,
Another people's wreck have told.

—ROBERT WHITAKER.

Unity.

NOTES AND NEWS]

[*Continued from page 278*

"Africopa's" Hoax (?)

"Africopa" the news agency for the *Daily Tribune* is responsible for the sensational news that Mahatma Gandhi plans taking rejuvenation treatment and that next month he will leave for a district 30 miles from Delhi, where he will undergo special treatment for two months under Raj Vaidya Anand Swami, a master of Arts at Panjab University, who has built a specially designed hermitage for the purpose. That for 60 days Mahatma Gandhi will live in an underground cell and will not see anyone. His constant companions will be daily newspapers, and his food will consist of orange and lemon juice and that Swami will give him medicine, consisting of juice of Indian amla fruit and honey in all the essence of a secret Himalayan herb. It is true that a few months ago, Pundit Madan Mohan Malviya, the distinguished leader who is 77 years old, had undergone this treatment with a certain amount of success according to his own statement. We, however, do not vouchsafe for there being any truth in the news that Mahatma Gandhi is planning to undergo the same treatment. A suggestion was made to him in lighter vein, but we do not know that he ever took it seriously. No reference to this is contained in a personal letter dated July 19, received direct from Mahatma Gandhi, who is hale and hearty with the exception of a slightly high blood pressure.

Heart-burning Over A Tender Given to An Asiatic

Speaking in the House of Assembly, Mr. Hofmeyr referred to Mr. Swanepoel's criticism of the fact that the tender to supply the diggers with food had been given to an Asiatic and not to a European dealer. That had happened, said Mr. Hofmeyr, when the Department of Mines and not Social Welfare was in charge of the diggings, and no fault had been found with the system. The fact was that the Tender Board had accepted the tender of the Asiatic because it was 22½ per cent. lower than the other put in by a Jewish dealer. "Why," asked Mr. Hofmeyr, "is it in any case considered such a grievous sin to give a tender to a non-European?" He personally was not prepared to withhold a tender from a non-European because he was not a European.

Things In General

Life Expectation Of Women

THE average white woman's expectation of life at the age of 40 has been increased by 7 years since 1910, according to the League of Nations' Year Book, whereas a man is likely to die sooner. A curious feature is that, though women are longer lived, they suffer more illness in the course of life than men; also, that bachelors and spinsters are liable to die sooner than married people, with the exception of women under 24, where the death-rate, owing to the dangers of child-birth, is higher among married women than spinsters. Fatal accidents, however, are twice as numerous among bachelors than among husbands, and 10 per cent. higher among spinsters than among wives.

Parliament To Pass Feetham Commission's Recommendations

We understand that resolutions embodying the recommendations of the Transvaal Asiatic Land Tenure Act Commission will be passed during the present session of Parliament. The Commission was appointed to examine the restrictions imposed on the occupation of land by Asiatics in terms of the Transvaal Gold Law. After long deliberations the Commission recommended a number of exemptions from the restrictions of the Law, and also proposed that in certain areas Asiatics should be allowed to purchase as well as occupy land.

Do Asiatics Evade Land Laws?

An Asiatic Land Tenure Commission has been appointed by the Government to inquire whether, and if so, to what extent, the letter and spirit of any law restricting or prohibiting the ownership, use or occupation by Asiatics of land is being evaded and to make recommendations in regard thereto. The foregoing terms will not however apply to peri-urban land under the Transvaal Precious and Base Metals Act of 1908 (the Gold Law) to the extent which it has been dealt with in the report of the Transvaal Asiatic Land Tenure Act Commission. The Commission is under the chairmanship of Mr. Justice Murray and the members are Mr. H. Britton, Mr. N. Smit and Mr. B. Bloemhof, with Mr. H. Gonin as secretary. The Commission opened its sittings at Pretoria in Committee Room No. 1 in the Parliament at 10 a.m. on Wednesday, August 3. It will also hold public sittings at Bethal, Ermelo, Standerton and Heidelberg on August 9, 10, 11 and 12 respectively in the Magistrate's Courts at those places.

City Council Reverses Licensing Officer's Decision

The Durban City Council reversed two decisions of the Borough Licensing Officer. An Indian, U. U. Naidoo, appealed against the Officer's refusal to grant him a general dealer's licence for his new premises in Booth Road. The licence had been refused on grounds of no necessity. The appeal was upheld. Mr. Leslie Rubin appeared for Mr. Naidoo. Another Indian, H. G. Varma of 187 Umgeni Road, appealed against the Licensing Officer's refusal to grant him a general dealer's licence, also on ground of no necessity, and this appeal was likewise upheld.

A Protest From The Cape

Mr. D. B. Patel of East London takes strong exception to the statement recently made by Mr. A. Ismail, president of the Cape Indian Congress, to the effect that Indians in the Cape had become Malays or Coloured. "May I say quite unequivocally," states Mr. Patel in the course of a letter to the Editor, "that Mr. Ismail is wrong and that it is not possible for me to allow his statement to pass unchallenged. There are many Indians in the Cape Province,—I venture to assert that these are in a vast majority—who do not fall within the category of those whom Mr. Ismail describes, but who yet continue and will always continue to live as pure-blooded Indian people, and to retain a national status of which they have every reason to be proud."

Moulvi M. I. Seopye For Maritzburg

The many friends of Moulvi M. I. Seopye, Editor of the *Crescent*, will be pleased to learn that Mr. Seopye has made all arrangements to settle in Maritzburg after an absence of over twenty years; during the first few months he will take up residence with Mr. S. E. Kader. Arrangements are being made to open up an up-to-date Madressa in the City with a limited number of children which Moulana Seopye will be the Principal. Arabic, Urdu, Gujarati, and English will be taught. All arrangement in connection with the new school are left in the hands of Mr. Sheik Yusuf and S. E. Kader.

Death Of Transvaal Administrator

Mr. Simon P. Bekker, Administrator of the Transvaal, died suddenly from heart failure on Friday evening, July 29, at Pretoria. Mr. P. I. Hoogenhout, whom the Indian community has known as the Secretary to the Minister of the Interior, is named as one of the possible candidates to succeed the late Mr. Bekker. Among the messages of condolence sent by the Indian community to the bereaved family there was also a message from the Nizamia Muslim Society, Maritzburg.

Durban Moslem's Sympathy With Arabs

A resolution expressing whole-hearted sympathy with the Palestine Arabs and demanding the immediate termination of the Palestine tragedy was passed by a well attended protest meeting organised in Durban Moslem Institute. The President of the Institute, Mr. E. H. Ismail, said it could not be understood why Britain was so anxious to establish a Jewish national home in Palestine when there were so many uninhabited lands under British control. At one time Arabs trusted Englishmen more than any other Europeans, but to-day they hated them because Britain had broken her pledge to give the Arabs their independence. The meeting was also addressed by the Rev. Dr. C. Hill and the Rev. W. H. Satchell, who said that the Palestine problem was not incapable of solution. Mr. Satchell added that he felt that the Jews and Arabs should be allowed to settle their dispute without any outside interference. Copies of the resolution are being sent to the Foreign Secretary, the Prime Minister of Egypt, Sultan Ibn Saud, Shah Ghazi of Iraq, Zahir Shah of Afghanistan, Kemal Ataturk, the Secretary of the League of Nations, Imam Yahya of Yemen and the Aga Khan.

The Tea At Tongaat

On Saturday, July 29, a debate on "That in the opinion of this House, Western Civilization has benefited the South African Indians," was held at the Tea, Tongaat. The motion, which was proposed by Mr. M. Harbans, was carried after a very strong opposition led by Mr. S. N. C. Vardacharyulu of India. Mr. F. J. Choonoo presided and among those present were Messrs. Joe Royeppen (Durban), K. R. Naidoo (Ginginhlova), Kassie Bros. and K. K. Govender.

Indian School Opened At Lourenco Marques

The acting Governor-General, Dr. Nunes da Oliveira, opened on August 1, an Indian school, Vedic Mandir "Temple of Knowledge" in the presence of a crowd numbering about 2,000. The imposing building, which cost £3,500, is the first of its kind in the colony and was subscribed to by Hindus in Portuguese East Africa. Swami Bhawani Dayal presided. At the conclusion of his speech Dr. De Oliveira was garlanded. Mr. S. E. Kay, the British Consul General also spoke. Among those present were Lieut.-Colonel Flenaar, Consul General for the Union, and many leading officials.

Scout Camp

A troop of about 40 scouts of the Natal South Coast Association under the charge of Group Scoutmaster A. P. Pahlony accompanied by Scoutmaster R. R. Maharaj of the 1st Mayville Troop were under canvas at the Ifafa Beach from the 20th to the 27th July. Messrs. Reynolds Bros. Ltd., H. Kissun, G. N. Naidoo, R. Ramasar, L. Singh and other sympathetic gentlemen on the Natal South Coast contributed materially towards the holding of the camp. The scouts had a most enjoyable time.

Tongaat Evening Classes

Under the direction of the Tongaat evening classes, a study and culture group, a mock court was held recently at the Tongaat Indian Boys' School. Mr. S. Parmanund appeared for the crown and Mr. G. Harbans for the defence. Mr. K. P. Desai presided. Alfonso (Mr. M. Harbans) was "charged" with assaulting Joe Louis (Mr. R. Baucher). The "accused" was sentenced and discharged.

The Sporting World

By "Rambler"

Non-European Boxing

OVER 600 people witnessed the non-European professional boxing in the Durban City Hall on Saturday night when the top line bout between Kid Khan and O. Naidu, which did not live up to expectations, ended at the close of the seventh round, Khan's seconds throwing in the towel. The most interesting bout of the evening was the supporting contest between the two local fly-weights, George Maistry and Ebrahim Ally. Maistry making his debut as a professional boxer well in the delight of the crowd, using damaging and heavy punches. His most effective punch was a left hook to the jaw which Ally could not guard against, taking a count in the second round. As it was Ally was able to make up leeway in the last round to clinch the verdict in his favour which met with a mixed reception. In the other preliminaries Cecil Jonosky beat Mahabeer, P. M. Pillay beat Dawood Ally (all on points), and Kid Singh drew with D. Barton.

Varulam Temple Cricket Club

At the annual general meeting of the above club held at the Shri Gopalsi Temple, Varulam, on July 31, the following officials were elected for the ensuing season:—Patrons: Messrs. Tulsiwantsingh, Choonilall Raghunjee, Jaia Jeewa, G. H. A. Kathrada, T. P. Sam, A. Moonsamy, M. Juggath, L. Rajcoomar, A. Parsuramen, A. Kader and M. G. Juggath; President: Mr. S. R. Maharaj; vice-presidents: Messrs. S. J. Morris, B. Sham, G. Beehoo, N. Jaia, S. Shanpath, L. M. Singh and J. R. Singh; captain: Mr. R. Sham; vice-captain: Mr. G. Beehoo; hon. secretary: Mr. R. L. Baharee; asst. secretary: Mr. J. Juggath; hon. treasurer: Mr. E. P. Juggath; Hon. coach, Mr. S. J. Morris; hon. auditor: Mr. S. S. Maharaj official scorer: Mr. Ramdath.

Hiking

During the last week-end eight local sportsmen walked to Maritzburg, having left Durban at 2 p.m. on Saturday they reached Maritzburg early the next morning. The hikers were: John Soodyal, G. and R. Patel, N. D. Naidoo, Nado, R. Kisten, R. Govindsamy and B. G. Bulal. The walkers' other sporting activities are in tennis, football, surf life-saving, wrestling, boxing, gymnastics, Marathon and running and weight-lifting.

Tongaat Indian Tennis Club

The annual tournament for the Simadhry Memorial Floating Trophy, was held by the Tongaat Tennis Club, on Saturday and Sunday, July 30 and 31. The semi-finals between M. Harbans and S. R. Naidoo vs. R. Kandhai and A. C. Naidoo resulted in a win for the latter: 6-4, 8-6. The finals is matched between Messrs. S. N. C. Vardacharyulu and V. R. Naidoo vs. R. Kandhai and A. C. Naidoo. The completion of the match has been set down for Sunday, August 7, at 2.30 p.m. Presentation of the trophy will be made immediately after the match.

Everything appearing in this issue of a political nature has been written and edited by Manilal M. Gandhi to express the views of Indian Opinion.

Doings In India

Tagore's Appeal To Public

DR. RABINDRANATH TAGORE has issued the following appeal from Santiniketan :—The growing infirmity of my age compels me at last to appeal to the kindly sense of the public to release me from the responsibility of correspondence and numerous other claims causing constant strain upon my body and mind, when they urgently need rest.

Peace Brigade To Be Formed

The decision to establish the first Peace Brigade in India in pursuance of Mahatma Gandhi's appeal was taken at a two-hour meeting of the leading citizens convened by the Mayor at the Karachi municipal corporation. The meeting appointed a provincial committee of 25, holding various shades of opinion and including the Rev. Mr. Thompson. The Mayor, as the Chief of the Brigade with three secretaries, namely, Dr. Tarachund Lalwani, Maulvi Mohammed Usman and Mr. Bhadrakumar Bhatt, and the speakers including Mr. M. K. Gazdar and Miss Jetha Shivalani, M.L.As. dwelt at length on the horrors of a war and communal riots and characterised Gandhiji as the apostle of world peace. The Mayor observed that the idea occurred to him many years ago while he was travelling by sea in a steamer and saw a victim of the Balkan war. He concluded, "Let us form a brigade and settle the differences between nations and communities." Mr. Hotumalani, the Mayor of Karachi, received the following message from Wardhaganj from Mahatma Gandhi: "Karachi under your leadership will show the way to real peace if the brigade with living faith is formed. My prayers are with you.—Gandhi."

Unity Talks

Asked by the *Associated Press* if and when he was going to renew the unity talks with Mr. Jinnah, Mr. Subhas Chandra Bose, Congress President, remarked that nothing could be said until the Working Committee had considered Mr. Jinnah's last letter. He added that as Mr. Jinnah's letter had been written in consultation with the Working Committee of the League, the reply likewise would be given by Mr. Bose in consultation with the Working Committee of the Congress.

Congress Premiers' Conference

It is understood a conference of Congress Premiers may be held in the near future with a view to considering *inter alia* the re-instatement of Government employees, who had been dismissed or who had resigned from their services during the last Civil Disobedience movement.

Site For Next Congress Session

The Congress site selection and the construction sub committees have, after visiting a number of places and considering their respective advantages and disadvantages, selected village Gonra-Bhamchat for the site of the next session of the Indian National Congress to be held in Mahakoshal next year. This proposal was to have been submitted before the other members of the Congress sub-committees for their final approval. This selected site is about 23 miles on Jubbulpore-Katni three miles from the nearest railway station, Bheraghat. It is situated on the bank of the river Narbudda, just in a very close vicinity to the world famous Marble Rocks and the Narbudda's Waterfall (Dhuan dhar).

Mass Literacy

"Let every educated man, whether in Government service or in a profession or business, consider it his sacred duty to pay his 'social tax' by undertaking to teach at least *one* illiterate himself or make suitable contributions with a view to conduct this crusade against ignorance and illiteracy to a successful conclusion," said Dr. Syed Lahouri, Minister for Education, Behar, in the course of an appeal to the people of the province, to support the mass literacy campaign which he inaugurated two months ago. "The torch of knowledge," says Dr. Mahmud, "which we lighted on that memorable day, April 26, 1938, is not only dispelling the darkness of ignorance in villages but has illuminated the prison walls of this province, offering a new hope and higher aspiration to that class of suffering humanity."

Educational Activities In C.P.

Wardha, the centre of political activity since Mahatma Gandhi has been living in seclusion, is now, having a change. It is humming with activity of a non-political character, presaging what in the near future may quite conceivably prove to be a revolution in present-day methods of education in the country. The Wardha scheme of education evolved by Mahatma Gandhi with the help of educational experts is now being put into operation, under the name of Vidya Mandir Scheme. The Central Provinces Government, who have accepted the [illegible] ing a colossal [illegible] 160 schools, based on the Wardha Scheme, [illegible] to be opened in eighty three tehsils. The teachers who will be pioneers in this method of education have been selected and are now undergoing a five and a half months course of instruction at the Vidya Mandir Training School at Wardha.

Nehru In England

Pandit Jawaharlal Nehru who recently visited England, addressed two crowded public meetings in London. Pandit Nehru, referring to the situation in Spain, said that there was no difference in principle between the bombing in Spain and on the North-West Frontier of India. Pandit Jawaharlal Nehru, at his first public appearance in England found himself confronted by the problem of addressing two public meetings, first at Kingsway Hall where two hundred enthusiasts greeted him, and the second described as an overflow meeting, at St. Pancras Town Hall. The platform in Kingsway Hall included the Indian High Commissioner, Sir Firoz Khan Noon, and Sir Abdul Qadir. Here Labour speakers including Mr. David Grenfell, M.P., Professor Harold Laski and Mr. Palme Dutt, occupied the programme until a late hour, and Pandit Nehru only briefly addressed the meeting, speaking of his experiences in Spain. Separate speeches were delivered at St. Pancras Town Hall. Pandit Jawaharlal Nehru met the National Executive of the Labour Party at Transport House, and discussed the international situation, China and the Japanese boycott and Indian Independence. Pandit Nehru made the Congress claims on Independence quite clear. Among those who welcomed Pandit Nehru were the Secretary of the Labour Party, Miss Ellen Wilkinson and Mr. Arthur Greenwood. Later Pandit Nehru had conversations with the Executive of the Abyssinian Association and the Secretary of the National Council for Civil Liberties.

"Pioneer" Editor Returns To India

"Great Britain is too pre-occupied with the European situation at present to give much serious thought to India," declared Mr. Desmond Young, Editor of *The Pioneer*, who returned to India from his recent trip to Europe. "The British people feel," said Mr. Young, "that things are moving smoothly in India and the Congress administration is doing very well. As to Federation, it is felt that there is yet time enough to consider it seriously."

ટ્રાંસવાલ હિંદુ સેવા સમાજ

શ્રીકૃષ્ણ જયંતી મહોત્સવ

ઉપરોક્ત સમાજ તરફથી તા. ૨૮-૮-૩૮ ને શુક્રવારે સાંજે ૯-૩૦ વાગે પીટર્સબર્ગના હોક-રેરેશ મવનમેંટ ઇન્ડિયન સ્કૂલના મકાનમાં (રેયન સ્ટ્રીટ) શ્રીકૃષ્ણ જયંતી મહોત્સવ ઉજવવામાં આવશે.

કાર્યક્રમ

(૧) શ્રીકૃષ્ણદાસના આશ્રમ ભજન ઉપર વ્યાખ્યાનો.

(૨) શ્રી. ગાંધી કોલ અને ગાંધી આશ્રમ વિદ્યાલયનું મકાન બંધાવાની અને તે માટેના ખર્ચની મંજુરી.

(૩) શ્રી. ગાંધી આશ્રમ વિદ્યાલયના વિદ્યાર્થી અને વિદ્યાર્થિનીઓનો સંગીત, રમત અને વ્યાયામનો આકર્ષક કાર્યક્રમ.

સમસ્ત હિંદુ ભાઈઓ અને બહેનોને આ પવિત્ર દિવસે મહોત્સવમાં હાજરી આપવાને વિનંતી કરવામાં આવે છે.

જી. વે. પારેખ,
ટે. ઉ. મંત્રી,
એ. આ. મંત્રીઓ.

જોઇએ છે શિક્ષક

પોર્ટ એલીઝાબેથના મદરેસા અંજુમન ઇસ્લામને માટે અરબી, અંગ્રેજી, ગુજરાતી અને ઉર્દુ ભણાવનાર શિક્ષક નીચેના સરનામે અરજી કરે:

HOOSEN CASIM DIEDAT,
c/o Mr. E. M. Parak,
76, Commercial Rd.
Durban.

પરદેશને માટે ઓરિજીનલ બનાવે છે

Indians In South Africa
Helots within the Empire
and
How they are Treated.
By Henry S. L. Polak.
Price .. .. 2s.
To be had from: —
THE MANAGER,
INDIAN OPINION,
Phoenix, Natal.

HEADACHES QUICKLY RELIEVED BY TAKING
TYSONO BRAND (PAIN-I-CURE) HEADACHE POWDERS
FROM YOUR CHEMIST at 9d., 1/6, 2/6 and 5/- or POST FREE FROM
ERNEST TYSON, CHEMIST, TOLLGATE, DURBAN

Are You a subscriber of 'Indian Opinion'? If not, Why not

Manufactured by:
S. WANDER Ltd., London, England.

Guard Against Nerve Hunger...

STRAINED nerves are hungry nerves. To make good the daily wear and tear on your nervous system, special nerve restoring nourishment is necessary.

What you need is 'Ovaltine'. Prepared from milk, eggs and malt, 'Ovaltine' is recognised by all as nerve restoring nourishment.

But, it must be 'Ovaltine' and not an imitation made to *look* the same. There are very important differences.

'OVALTINE'

Builds up Brain, Nerve and Body

Drink 'Ovaltine'—The Supreme Beverage for Health.

Books for sale.

NOTE.—Remittance should accompany order V.P. ORDERS will not receive attention. Postal Orders to be made to "Indian Opinion" at Phœnix. Postage Free on all books

Mahatma Gandhi . 1s. 6d

The Story of Ramayana 6

R. C. DUTT.—His discoveries and writings with biographical sketch and portrait 1

EMINENT MUSALMANS—

[illegible] Syed Hasan Imam, Ajmal Khan, Sir [illegible] Syed Hossain Bilgrami [illegible] Sir Muhammad Habib, [illegible] Abbas Mahomed Tyabji, Sir Akbar Hydari, M. Hydari and the Ali Brothers

Price .. 5s.

ESSAYS ON INDIAN ECONOMY—By Mahadev Govind Ranade. Price 4s 6d.

ESSAYS ON INDIAN ART INDUSTRY AND EDUCATION [illegible] Price 2s

INDIAN INDUSTRIAL AND ECONOMIC PROBLEMS— [illegible] 1s.

The "FRIENDS of INDIA" SERIES

Short biographical sketches of eminent men, who have laboured for the good of India.

Copious extracts from the speeches and writings of the "Friends of India" on Indian affairs are given in the sketches. Each volume has a fine frontispiece.

Lord Minto,	Lord Morley,
[illegible]	Lord Macaulay,
[illegible]	Sir Pherozeshah Mehta,
[illegible]	Swami Rama Tirath,
[illegible]	Sir Salar Jung,
[illegible]	Edmund Burke,
Sir O[illegible]	Henry Fawcett,
Sir Henry Cotton,	Lord Hardinge,
[illegible] Bright,	Krishna Das Pal,
[illegible]	M. K. Gandhi,
[illegible]	Sir Syed Ahmed Khan,
[illegible]	Bodruddin Tyabji,
[illegible]	W. C. Bonnerji,
[illegible]	Charles Bradlaugh,
[illegible]	Dewan G. Rangaswamy,
[illegible]	Pandit Madan Mohan Malaviya,
[illegible]	Rao Bahadur R. N. Mudholkar,
[illegible]	Dr. Rash Behari Ghose,
[illegible]	The Rt. Hon. Syed Amir Ali,
[illegible]	H. H. Shri Sayaji Rao Gaekwar
[illegible]	Kashinath Trimbak Telang,
[illegible]	Nawab Sir [illegible]-ul-Mulk,
[illegible] Banerjea,	Behramji M. Malbari,

Price: One Shilling Each

APPLY:

MANAGER, INDIAN OPINION,
PHOENIX, NATAL.

[illegible]

Indian National Congress

(1885—1935)

[illegible] pages

price 6 Shillin

"INDIAN OPINION"
Phoenix, Natal.

Congress Jubilee Albums

An artistic Jubilee [illegible] all Congress Presidents, [illegible] pictures have been done by the [illegible] Congress. The [illegible] Congress Jubilee [illegible] printed.

Price [illegible]

To Be Had From:—

"INDIAN OPINION,
Phoenix, Natal

OUR TRIP TO AMERICA

BY

K. Natarajan.

Mr. Natarajan, editor of the 'Indian Socia Reformer,' who recently visited America gives a vivid description of his tour in this interesting book.

Dr J. T. Sunderland writes about the book as follows:- "The volume will give pleasure to your friends here, and wi l give much valuable information to a wide circle of readers in India. It will tend to correct misunder standings and to create real friendship between the two peoples. We cannot have too many such books."

Copies can be had at 1s. 8d., postage and packing free from:-

The Manager,
INDIAN OPINION,
Ph enix, Natal.

CHOONILALL BROS.

THE NOTED INDIAN "SARRI HOUSE IN SOUTH AFRICA."

141, GREY STREET, DURBAN.

Branches
58, Wood Street And 60, Wood street
VEREENIGING
[illegible] STATION
7, Moss Street And 58, Commissioner street,
[illegible]

Please note
Our Johannesburg Agent
P. RATANJEE.
60, Bree Street,
Newtown

ARRIVING BY EVERY MAIL FROM INDIA AND JAPAN

BENARES SARIES WITH BORDER AND PLAIN CENTRES, RUSSIAN BENARES SARIES IN SEVERAL SHADES
Price from 30/-, 85/-, 105/ & upto Rs.
THE LATEST FROM BENARES [illegible]
EMBROIDERED SARIES [illegible] 15/ & up
PRINTED VARIOUS LINES OF SARIES from 1 /6, 17/ & upwards
EMBROIDERED CHIFFON GEORGETTE from 3/6 yd 42 in & 45 in width
LATEST DESIGN SARIES CLOTH 44 in width from 1/6 yd 1/9, -/- & up
GEORETTE SARIES LATEST ARRIVALS price from 25/-, 30/-, 45/- & up
LATEST BLOUSE TO MATCH SARIES price from 1 /6, 17/- & upwards
ZARI WORK SILK SARIES IN ALL SHADES from 55/- 95/-, 125/ & upwards

THE NOTED

[illegible]
INDIAN
SARI
HOUSE

IN SOUTH AFRICA.

SUITABLE FOR WEDDING GIFTS

Brass Vases, Rose Bowls
Cardinas [illegible] Trays and
Various other Lines
At Reduced Prices

Harmoniums, Tablas, Gramophone, Records & Musical instruments At Bottom Price
Indian [illegible] Cotton Groceries At Wholesale Reduced Prices

Midwest [illegible] Radio Gramo from £12 £45 [illegible] & up

Marble [illegible] Mahala
from 14/ 2/-, 27/6 each
Suital [illegible] Xmas Present
Write for up and further Particulars

ચુનીલાલ બ્રધર્સ

દક્ષિણ આફ્રિકાનું જાણીતું સાડીઓનું ગ્રહ

૧૪૧ ગ્રે સ્ટ્રીટ, ડરબન.

બ્રાંચો:
૫૮ અને ૬૦ વીક્સ સ્ટ્રીટ
વેરૂલમ.

[illegible]
[illegible]
શ્રી. પી. રતનજી.
૬૦, બ્રી સ્ટ્રીટ, ન્યુટાઉન

મુસાફર અને એજન્સીસ રહેશન
૭ મોસ [illegible] અને ૫૮ વીક્સ સ્ટ્રીટ
વેરૂલમ.

દરેક સ્ટીમરમાં જાપાન તથા હિંદથી આવ છે
બનારસની બનાવટની અને સાદા, તેમજ બનારસની [illegible]
સાડીઓ રૂા. ૬૦, રૂા. ૮૫, રૂા. ૧૦૫ થી લઈને પા. ૬૦ સુધીની
બનારસથી ક્રમબદ્ધ આવેલી છે.

ઉત્તમ કામની સાડીઓ રૂા. ૨૫ અને તા [illegible] થી ઉપર.
બનારસની બનાવટની સાડીઓ
રૂા. ૧૨-૬ અને રૂા. ૧૦-૦ થી ઉપર
ઉત્તમ કામ ૬૫-ઈંચ-પહોળાઈ. ૬-૦ યુ પાર દર ઉંચ આવે ૪૫ ઇંચ પહોળા.
સાડીનું લેટેસ્ટ ડિઝાઇનનું કપડું. ૪ ઉંચ પા ૬૨૫૦. રૂા. ૬-૬,
રૂા. ૭-૦, રૂા. ૮-૦ અને તેથી [illegible]
ક્રમબદ્ધ આવેલી જ્યોર્જેટ સાડીઓ રૂા. [illegible], રૂા. ૨૦,
રૂા. ૨૫ અને તેથી ઉપર

સાડીના ભરત બનાવ ઓર્ડરો થી ૬૨૫૦, [illegible] આવે
તથા ઉપર
દરેક જાતની જરી કામના રેશમી સાડીઓ રૂા. ૫૫, રૂા. ૬૫,
રૂા. ૧૨૫ અને તેથી ઉપર
દાગીનાઓ, તથા ગાલીચા, રેશમી [illegible] ની બીજી વસ્તુ ઓ
ઓછામાં ઓછા ભાવે મળશે.
દરેક બાબતે ખાસીયતવાળી ખાતરી મળવાને ઉલ્લાસ ભાવે
[illegible] વેરીએ અને [illegible] આવજો
આપનો રૂા. ૧૫, પા ૨૫, પા. ૨૫, પા. [illegible] અને તથા [illegible]
ઇંટરકમના ટેલીફોનો દ્વારા આપની ઓર્ડર મળશે
[illegible]

ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન.

મહાત્મા ગાંધીજીના હાથે
અને [illegible]માં રચાયું

પુસ્તક ૩૬ મું. ફીનીક્સ, શુક્રવાર, તારીખ ૫ ઓગસ્ટ ૧૯૩૮ અંક—૩૦.

"ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન"

શુક્રવાર, તા. ૫ ઓગસ્ટ ૧૯૩૮.

આબાદી છતાં ભુખમરો

૨૧ બ્રહ્મીનાની જેમ આ દેશની પ્રજાને પુરતું ખાવા નથી મળતું એ પ્રશ્ને પણ યુનીયન પાર્લામેન્ટનો સારી પેઠે સમય લીધો. જુદા જુદા સભ્યોએ જુદા જુદા વિચારો દર્શાવ્યા કેટલાકે એવું સુચવ્યું કે સામાન્ય મજુરવર્ગના પગારોમાં વધારો થવો જોઈએ કે જેથી તેઓ પુરતો ખોરાક જાતે ખાઇ શકે અને પોતાનાં કુટુંબોને ખવડાવી શકે. એવું કહેવામાં આવ્યું કે નિશાળોમાં છોકરાઓને દુધ અને ચીઝ પુરાં પાડવાં એટલુંજ બસ નથી પરંતુ માબાપોનેજ એવી સ્થિતિમાં મુકવા જોઇએ કે જેથી તેમના પોતાના બાળકોને પુરતું પોષણ આપી ઉછેરી શકે વળી કેટલાકોએ એવો પણ સુચવ્યો કર્યો કે સામાન્ય મજુર વર્ગનો પગાર વધારવા માત્રથીજ આ પ્રશ્નનું સમાધાન નહિ લાવી શકાય પણ અનાજના ભાવોજ ઘટાડવા મંડાવવા અને વ્યવસ્થિત કરવા જોઇએ કે જેથી ગરીબમાં ગરીબ હોય તેનાથી પણ પોતાને જરૂરી વસ્તુઓ ખરીદી શકાય.

હવે સરકાર આ સ્થિતિ સુધારવાને વ્યવહારૂ પગલાં કેવાંક લે છે તે જોવાનું રહ્યું.

અમને આ ચર્ચામાંથી મોટામાં મોટી નોંધ લેવાનું મળ્યું છે કે, આ બાબત માત્ર યુરોપીયનોનેજ લાગુ નથી પડતી પરંતુ બીન ગોરી વસ્તીને પણ લાગુ પડે છે એ વસ્તુપર ધ્યાન ખેંચવા બોલનારાઓએ ભાર મુક્યો હતો. મી. હોફમેયરે કહ્યું હતું કે "પોષણની બાબતોના પ્રશ્ન બીન-ગોરી પ્રજાના સંબંધમાં વિશેષ ગંભીર છે કેમકે ક્ષયના રોગો ઉત્પન્ન થવાનું મુખ્ય કારણજ એ છે અને એ રોગ ત્યારે રંગદ્વેષીઓને લાગુ પડે છે ત્યારે તે દર્દ એ રોગમાંજ મર્યાદિત [illegible] છે તેવું નથી."

મીસીસ બેલીંગરે નેટીવોની કંગાળ સ્થિતિ તરફ ધ્યાન ખેંચી જણાવ્યું કે "મારે તો માનવું છે કે યુનીયનના સઘળા કાયદાનો હેતુ નેટીવોનું સૌદુર્ગિક જીવન નષ્ટ કરી નાખવાનોજ છે." સરકારની સેગ્રેગેશનની નીતી, નેટીવોપરનો આથાવેરો, પાસના કાયદા, બોરી પ્રજાને માટે, બીન-ગોરાઓ-થી તેને કેમપણે ચડી અળગાપણું નહિ રાખી શકાય તેવા "અલિખિત કાનુન" આ બધા અમન-ચમનના સ્થળો પુરાં પાડી શકાય તેટલા ખાતર મહેસુલમાં વધારો કરવાના હેતુથી બીન-ગોરાઓને માટે મધ્યપાન કરવાનાં બાર પુરાં પાડવામાં આવતાં સ્થાનો, ઇંધ અને બીજી કંઇકોળ કેપજે ત્યાં સુધી ગણાવી શકાય તેવી અનેક વસ્તુઓનો જો આપણે વિચાર કરીએ તો મીસીસ બેલીંગરે કહેલી વસ્તુ સત્યજ છે એમ લાગ્યા વિના નજ રહે. ટુંકમાં નેટીવ તેમજ બીજી પ્રત્યેની વર્તણુકની પાછળની ભાવનાજ શું એવી નથી કે નેટીવ "ઓ તો માત્ર કાફર" અને બીજી "ઓ તો માત્ર કુલી?"

ત્યારે હવે આ પ્રશ્નનો ઉકેલ કઇ રીતે થાય? અમને તો લાગે છે કે આજે જગતની મતીજ ઉંધી થઇ ગઇ છે. મંડળે આપણને ત્યજી દીધેલા છે, કેમકે ઇશ્વરને અને ઇશ્વરી કાનુનને આપણે માનતા નથી, અને અસુયની દોરવણીથી આપણે દોર વાઈ રહ્યાં છીએ યુધ્ધનો અંત લાવવાને આપણે મથી રહ્યા છીએ પરંતુ યુધ્ધ અને યુધ્ધની મનોદશામાં નિરંતર વધારોજ થતો ચાલ્યો છે. બેકારીના પ્રશ્નનો ઉકેલ લાવવાને મથતાં જગતમાં બેકારીઓની સંખ્યામાં રોજનો વધારોજ થતો ચાલ્યો છે. સમસ્ત જગતમાં સામાન બાતૃત્વ સ્થાપવાને મથતાં આપણે જોઇ રહ્યા છીએ કે બાતૃત્વને બદલે લોભ, ઇર્ષા, દ્વેષ અને શત્રુવટ એટલે સુધી વધી રહ્યાં છે કે તેનાં પરિણામનો ખ્યાલ કરતાં કમ-કમાટી ઉપજે છે.

હવે દક્ષિણ આફ્રિકા બાજુ નજર કરતાં એટલું તો સ્વિકારવુંજ પડશે કે ગઇકાર બાલે ગમે તેટલું અશાંતિભર્યું વાતાવરણ હોય છતાં દક્ષિણ આફ્રિકાપર તો સુખ, શાંતિ અને આબાદીરૂપી આશિર્વાદ વર્ષી રહ્યા છે, એ કે લોકોનું વર્તન જોતાં બન્નેને રાજકરતી પ્રજા તો આપસ આપસમાં કેવી લડી ઝઘડી રહી છે અને વિશાળ બીન-ગોરી પ્રજા કે જેની તે ટ્રસ્ટી છે અને ટ્રસ્ટી હોવાનો ડોળ કરી રહી છે તેને જુલમી કાયદાઓ કરી કેવી કચડાએલી રાખવાને મથી રહી છે—એ જોતાં તો એ આશિર્વાદને તે પાત્ર છેજ નહિ. પરંતુ તેટલું છતાં પણ આબાદીની વચ્ચે આટલી બધી ગરીબી હોવાનું કારણ શું હોઇ શકે?

'નાટાલ ટેલી ગેલે' આ બાબતમાં વ્યક્ત કરેલા વીચારના મતની સાથે અમે સહાનુભૂતિ દર્શાવીએ છીએ: એ પત્ર લખે છે કે

> આ પ્રશ્નનું જરૂરતના એક અતિ પાયાના વસ્તુ એ છે કે આજ, પ્રાયઃ બધે દરેક જગતના મોજરીકાનારી સ્થા વધ્યા નથી હોવા છતા પણ કરોડો લોકોને ન પહોંચી વિરનારૂં ખોટજ પડયા કરે છે. આ પીગીપ્રકાનો ખુલાસો મંત્રીઓ અને અર્થશાસ્ત્રીઓ પોંચણીનો, વસ્તુઓના ભાવો સિવર રાખવાની અને ખરીદવાની શક્તિ સાથે પ્રમાણેના સંબંધ ની મોટી મોટી વાતો કરે છે. પરંતુ જ્યારે ખોરાકની અછત અને ભુખમરો વર્તી રહ્યો છે ત્યારે અનાજને બાળી નાખવા માં આવ્યાના, કોફીને સમુદ્રમાં નાખી દેવામાં આવ્યાના કોકડીને બારણા મકાન દેવામાં આવ્યાના, બાજુ દુધ ફુકકરોને પાવાની દેવાનું દોવાના અને બાળવા બનાવ સમી આંખોમાં કણોને જમીનમાં દાટી દેવામાં આવતા હોવાના ખરા બનેલા દાખલા વાંચ્યા પછી આ સઘળી વાતો પર વિશ્વાસ બેસતોજ નથી. આજે જગતના કોઇ પણ દેશમાં દક્ષિણ આફ્રિકાના કરતાં વધુ વિપુલ અને બારાબાદી નથી. અને તેમ છતાં એક ગંભીર વસ્તુ એ છે કે આપણી ગરીબ વર્ગોમાં મુશ્કેલી, ઓછા અને બાળકો ભુખ અને દરિદ્રતાથી મરી રહ્યા છે. વધારાની બાદ વસ્તુઓની બાંતરરાષ્ટ્રિય વહેંચણીના વિચારોને બાદોદ અર્થશાસ્ત્રીઓ, સરકારી કર્મચારીઓ અને જગતીય પરિષદો તરફથી ગંભીર ધ્યાન દેવાયું છે અને છતા પણ વિશ્વની તો જાણે તેવીજ મોહાળાળદશી રહી છે. તેનું સમાધાન મહેલું નથી—સ્વાર્થબાજી બાકલ વાહીઓના બાજવારના પક્ષ બાજસુધીમાં કોઇ સંતોષકારક પરિણામો બાવ્યા નથી—અને ત્યાંના વર્ગો રાખી બાજુના જગતની બાબત

ગૈરજનાઓ પકવાને બદલે જરૂરની આયાત મુખ્ય ક્રોપ્સના ભાવોમાંજ મણ ભાવો કરવા પડશે. પરંતુ એટલા માટે વ્યક્તિગત દૃષ્ટિએ પોતાની વપરાશની વસ્તુઓ, જેવી કે ગેલ્ય જાનોના અભાવે નીકાસ કરી શકતા ન હોય, તેને માટે બચાવ દેવાનો પ્રશ્ન હાલમાં નથી એવાનું કારણ નથી."

ફેડરલ સરપ્લસ કોમોડીટીઝ કોરપોરેશન એ નામની અમેરીકામાં સંસ્થા છે કે જેનું કાર્ય ૧૬૦,૦૦,૦૦૦ બેટલા બેકાર કુટુમ્બોને કે અન્ન, વસ્ત્ર અને અન્ય જરૂરી વસ્તુઓ મફત પુરી પાડવાની છે, તેના અધ્યક્ષ હોપકીન્સ કે "નાશનો કેવી ન્યુસ" સુચના કરે છે કે, "દક્ષિણ આફ્રિકામાં દર વર્ષે અનાજ અને અન્ય વસ્તુઓ વધારાની થઈ પડે છે કે જેને અડધે કે બહાર બજાર ભાવે વપરાશી શકાતી નથી. દક્ષિણ આફ્રિકામાં દર વર્ષે ગરીબ લોકો હોય છે કે જેઓને આ વસ્તુઓની ખાસ જરૂર હોય છે. તો બધી સંસ્થાનો નાશ કરી બીજાને ખુશ રાખવાને બદલે આપણા બાળકો અને ગરીબોનું જોવું ઉપર વધારી તેવા વિચારો કંઈક યોજના ચોક્કસ નથી શકાતું કે જેથી આ બેવડો મરણ કદાચ ઉકેલી ન શકાય તો પણ કંઈક મહેનો બનાવી શકાય."

એક કામચલાઉ પગલા તરીકે ઉપલી સુચના જરૂર ધ્યાનમાં લેવા જેવી છે. પરંતુ આ પ્રશ્નનું કાયમનું સમાધાન લાવી શકાય એવી અમે જરાયે આશા રાખતા નથી, સિવાય કે, આધુનિક અર્થશાસ્ત્રની આખી ફૂદીને ફેરવી નાખવામાં આવે. યોજનાકિય સંશોધને છેલ્લાના વર્ષોમાં આશ્ચર્યજનક વિકાસ કરેલો છે. પરંતુ અમારા મત પ્રમાણે એ વિકાસ જગતના લોકોના નાકનો વેગ પકડનારોજ છે. યાંત્રીક ફૂદી, કે જે દિન પર દિન સવેગે વધતી ચાલી છે, તેનાજ માપે જગતમાં બેકારીનું પ્રમાણ વધતું જાય છે. દક્ષિણ આફ્રિકાનો પગારો ઠરાવનારો કાયદો સારો છે પરંતુ તેનો અમલ હાલ જે રીતે થઈ રહ્યો છે તે રીતે તે બીજા લોકોને પુષ્કળ આપનારો અને ઘણાને નોકરી વિનાના કરી દેનારો છે. એકારોને બેસાડી રાખીને અલ્પ વસ્ત્ર પુરાં પાડવાં એ નથી સરકારને માટે હિતકર કે નથી બેકારોને માટે, સમાજોઓને નોકરી મળવીજ જોઇએ. પરંતુ દક્ષિણ આફ્રિકાની હાલની પગારની ફૂદીથી એ થવું અશક્ય છે. એ ફૂદી બેફેજ સિદ્ધાંત પર રચાયેલી છે કે ગોરાજ નોકરી કરી શકે અને બીન-ગોરાએ નીરંતર હલકા મજુરની કક્ષામાંજ રહેવું અથવા તો ભુખે મરવું. જ્યાં સુધી આ ફૂદી ફેરવવામાં ન આવે અને તેના સાથે સાથે લોકોના પોષણ અને જરૂરીયાતો ની વસ્તુઓના ભાવો બેટલા ચરતા કરવા માં ન આવે કે જેથી ગરીબમાં ગરીબ વર્ગથી પણ તે સહેલાઇથી મેળવી શકાય ત્યાં સુધી દક્ષિણ આફ્રિકામાં, ખાસ કરીને, બીન-ગોરાઓની હાલત સુધરે એવી જરાયે આશા રખાતી નથી.

પહેલા કોંગ્રેગેશનનો ડાઇરેક્ટ ઓર્ડીનન્સ

કુમદાઉનના ગોવર મી. ડબલ્યુ. સી. ફ્રેસ્ટરે કલકત્તે કોંગ્રેગેશન્સ ક્રનવેનશનની સભા ખુલ્લી મૂકતા બીન-યુરોપીયનોને સંગેગેટ કરવાની સત્તા આપનારા ડાયરેક્ટ ઓર્ડીનન્સની વિરૂદ્ધ ટીકા કરતાં જણાવ્યું હતું કે, "આ ઓર્ડીનન્સ બર્બારીજીજ પ્રેરાયેલો છે અને તો તેને પ્રાંતિક કાઉન્સીલ તરફથી પસાર કરવામાં આવશે તો પણ કેપ ટાઉન સીવી કાઉન્સીલ તેને કરી પણ નહિ સ્વિકારે. ગાંધીથી રાજપ્રકરણથી બાજુએ મુકી ન શકાય પરંતુ આ એક રાજપ્રકરણથી બાજુ કરતાં વિરોધ છે. રંગભુમિઓનાં હીતને અસંત કરવા કરનારી બાજુ છે. મને કહેતા ઘણોજ આનંદ થાય છે કે સમગ્ર આખી સીવી કાઉન્સીલ આ ઓર્ડીનન્સની વિરૂદ્ધ છે."

પાર્લામેન્ટમાં પ્રશ્ન

ઉપરના સેગ્રેગેશનનો ડાયરેક્ટ ઓર્ડીનન્સ જે ગયા બંધારણે ઉપરોક્ત કેપ પ્રાંતીક કાઉન્સીલ માં ચર્ચવામાં આવશે તેના સંબંધમાં કેપ પ્રોવેન્સ ના યુ પાર્ટીના સભ્ય મી. આર. જે. ક્યુપ્લેસ્ટે પાર્લામેન્ટમાં પદા પ્રધાનને પુછ્યું હતું કે, "આપે કામદો, કે જે પ્રાંતીક કાઉન્સીલ તરફથી પસાર કરવામાં આવે તો, રાજ્યના નાગરિકોના હકોની વચ્ચે આપવાની રક્ષણીક સત્તાધીશોને સત્તા આપનારો કોઇ 'અલ્ટ્રાવાયરીસ' વધ પડે, કે જેનાં સરકાર એ કાયદાનો અમલ કરતા અટકાવવાને શું પગલા લેવાનો ઇરાદો ધરાવે છે?" તેના જવાબમાં જનરલ હર્ટઝોગે જણાવ્યું કે, "એવો ઓર્ડીનન્સ 'અલ્ટ્રાવાયરીસ' છે કે કેમ એ કોર્ટે ઠરાવવાનું છે. બાકીનો પ્રશ્ન કાલ્પનિક હોઇ તેનો જવાબ આપી શકાતો નથી."

બીજા કોંગ્રેસના આંકડા

રીપોર્ટ ઓફ સેન્સસ ઓફ સ્ટેટીસ્ટીકસ તરફથી પ્રસિદ્ધ થયેલા આંકડા મુજબ ૧૯૩૬ માં યુનીયનના બેજ પ્રાંતોમાં યુરોપીયન અને બીન-યુરોપીયન વચ્ચે મીશ્ર લગ્નો થયાં હતા. જણાવવામાં આવે છે કે ફ્રાંસવાલમાં જે કે મીશ્ર લગ્નની જાંચ કરનારો કંઇ પણ કાયદો નથી છતા તેવાં લગ્નો કરાવનારો પણ કંઇ કાયદો નથી. ૧૯૩૬ ના કેપ અને નાટાલના પદર મીશ્ર લગ્નો થયાં હતાં, જે આગલાં વર્ષ કરતાં ૫૮ વધારે હતાં અને ૧૯૨૫ કરતા ૧૨૩ વધારે હતા. ૧૯૨૫-૧૯૩૬ દરમીયાન ૭૬૨ યુરોપીયન પુરૂષોએ બીન-યુરોપીયન બાઇઓ સાથે લગ્ન કર્યા હતાં અને ૨૫૦ યુરોપીયન બાઇઓએ બીન-યુરોપીયન પુરૂષો સાથે લગ્ન કર્યા હતાં તેમાંથી ઉપર યુરોપીયન પુરૂષો કે કેપ કલર્ડ બાઇઓ સાથે નહીં કે ૧૭૮ યુરોપીયન બાઇઓએ કેપ કલર્ડ પુરૂષો સાથે લગ્ન કર્યા હતા. બાકીના પર એશીયાટીક અને નેટીવો વચ્ચે થએલાં લગ્નોમાં પર એશીયાટીક બાઇઓ હતી અને ૨ એશીયાટીક પુરૂષોએ નેટીવો સાથે લગ્ન કર્યા હતા. સેન્સસ આપ જણાવે છે કે આવા વર્ણસંકરતા મુશ્કેલીમાં ઘટતા પ્રમાણમાં ગણ રહ્યા છે એ કહી શકાતું નથી.

સ્ટેરેન્સોમાર્ક્સમાં હિન્દી નિશાળ

સ્ટેરેન્સોમાર્કસમાં ના ૩૧ વિદ્યાર્થીઓ બે હજાર પ્રેક્ષકોની હાજરી વચ્ચે મેરઝાંગીર પ્રેસીડેન્સના એકેડીંગ ગવરનર જનરલ ડા. ઓલીવીરીઓના હસ્તે હીંદી નીશાળ ખુલ્લી મુકાઇ હતી. સ્વાગતી અભાનીદયાળ પ્રમાણ હતા. ચીરીશ કોનસલ શ્રી એસ. એ. ૧૧, તેમજ કેનલ કર્નેલ પીનાર, અને બીજા બધા અગ્રણીતા મહેમાનો હાજર હતા નીશાળ હિંદુ મકાન પા ૩૫૦૦ ના ખર્ચે બાંધવામાં આવ્યું છે, અને તેમા બધી સુંદર સગવડ કરવામા આવી છે. ઉપલી રકમ પોર્ટુગીસ ઇસ્ટ આફ્રિકાના ડીંડીઓમાંથી એગી કરવામા આવી હતી ડીંડીઓની કેળવણી માટે ડીંડીઓ તરફથી આવું સુંદર સાધન એ દેશમા આ પહેલવહેલુંજ બનું છે અને અમે પોરબુગીઝ હીંદી જાહજોને તે માટે ધન્યવાદ આપીએ છીએ

"બ્રાઝિકોપા" ની મરકરી (?)

"બ્રાઝિકોપા" કે બ્રાઝિકાના "કેપ ટુ કેરો" ની બ્યુસ ઓબ્જર્વરી કે તેણે એવા અખર કેલા લેખ છે કે મહાત્મા ગાંધીજી કમાકકપનો ઉપચાર સેવાની તૈયારી કરી રહ્યા છે અને દિલ્હી થી ૧૦ માઇલ દૂર એક પ્રમાણમાં પંજાબ યુનીવર્સીટીના એમ એ. રામચંદ્ર આનંદ કમારી એ બાંધેલા એક બાલ મહમાં તેઓ આપના બાકીના રહેવા જશે, અને ના તેઓ ૧૦ દિવસ જમીનની અંદર ગુફામાં નિપાસ કરશે અને કેદની મુલાકાત લઇને ચતંભાનપણે તેમના સાથીદાર રહેશે અને ખોરાકમાં શીંગુનો રસ લેશે. ઉપરાંત સ્વામી તેઓને હીમાલયની બુટ્ટી જડીબુટ્ટીમાંથી કાઢેલુ મધ અને આગળાના રસ દવા તરીકે આપશે.

હીંદના વાંચાશક્ત માનનીય પંડિત મદન મોહન માલવીયજીએ કેટલાક સમય ઉપર આ ઉપચાર કરેલો અને તેઓના નિવેદન મુજબ તેઓને કેટલોક લાભદેશ પણ થયેલો એ વાત ખરી છે પરંતુ ગાંધીજી એ ઉપચાર કરવા માટે છે એ બાબતના સત્ય વિશે આજે કશો ખુલાસો પુરતા નથી. એક પ્રસંગે રબુબજી બાનર તેઓએ એ ઉપચાર અજમાવવાની કેટલાક ગર્ભિત સુચના કરી હતી ખરી પરંતુ તેઓએ એ વસ્તુ ગંભીરતાથી લીધેલી હોય એવું અમારી જાણમાં નથી મહાત્મા ગાંધીજીના કેટલાકરના ખોલા પત્રમાં આ બાબતમા કશો ઉલ્લેખ નથી તબીયત સારી છે, સિવાય કે બ્લડ પ્રેસર હોવું જોઇએ તે કરતા વિશેષ વધેલું રહે છે.

યુનીયન પાર્લામેન્ટ

રાષ્ટ્રગીતપર થએલી ચર્ચા

યુનીયન પાર્લામેન્ટ પુરતી બારથી મળ્યા બાદ સ્થાપકો તરફથી ચર્ચા દક્ષિણ આફ્રિકા માટે એક જાદા પાર્લામેન્ટ તરફથી મંજુર થએલું રાષ્ટ્રગીત દોવાના સંબંધમાં થાયી રહી છે. જો ચર્ચા સમગ્ર દેશોએ અને દોકુસ્તાનીઓ અને દોકુસ્તાને તો બાલ બાબુચા જેવી દોય તેના બાર બાદિ બાબાએ કોઈ

રીપબ્લીકન નેશનલીસ્ટ પાર્ટીના સીભ્ય ડો. મલાને એ ચર્ચા ઉપરના નીચે પ્રમાણે દરાય રજુ કર્યો હતો

"આ પાર્લામેન્ટની પ્રજા જાહેર કરે છે કે રાષ્ટ્રગીતના પ્રશ્નના સંબંધમાં એકજ દક્ષિણ આફ્રિકાનાં બાસ અને સત્કારને મંજુર થએલાં રાષ્ટ્રગીતના વિકલ્પો એ પ્રશ્નનું સમાધાન આપી શકશે અને કે મુજબ તો નીતી અમલમાં મુકવાના બાબતમાં જરૂરી પગલાં તાત્કાલીક લેવાની સરકારને વિનંતિ કરે છે. વધુમાં પ્રધાનોએ આના વિકલ્પ તરીકે કોઇ પણ નવીની બાબતમાં કરવા, જાહેરાત કરવા બાબતો તો વિરુદ્ધનું કશું પગલું લેવા સામે આ સભા પોતાનો વિરોધ દર્શાવે છે, વધારે દક્ષિણ આફ્રિકાના સ્વતંત્ર ફેડરલોને તે કરવામાં આવે અને દક્ષિણ આફ્રિકાના રાષ્ટ્રિય મોરચાને બાબાબ સમાધાનકારી માર્ગ પકડશે."

ડો. મલાને જણાવ્યું કે મારી આ દરખાસ્ત આ બે સિદ્ધાંતોને અનુમોદન આપે છે કે અન્ય કોમ પણ સ્વતંત્ર અને સ્વમાનભેર રાષ્ટ્રની જેમ દક્ષિણ આફ્રિકાને પોતાનું બાસ રાષ્ટ્રગીત દોવું જોઇએ અને આ રાષ્ટ્રગીત કેવળ દક્ષિણ આફ્રિકાનુંજ દોવું જોઇએ.

મારી એ દલીલ છે કે જો રાષ્ટ્રગીત રાષ્ટ્રિયતાનું અને રાષ્ટ્રિય અભિમાનનું ઐક ચિન્હજ બજાવવાનું દોય તો તે રાષ્ટ્રના બાપના-રાષ્ટ્રિય ઐક્યના બાકાંક્ષી-એવા બારેલું બક્તિ ગીત દોવું જોઇએ એવો ઐ અર્થ બાય છે. દેશભાન દોય તો જ બીજા દેશના રાષ્ટ્રગીતનો સામે બાજ પકારવામાં આવ્યા બીજા દેશનાં રાષ્ટ્રગીતને પોતાનું કરી લેવામાં આવે. દક્ષિ આને, એ તો કેવળ બેક દેશની સ્વાર્થ સાધકતા દોષી કોઇએ.

આપણે જો બધા દેશના ગીતને આપણું રાષ્ટ્રગીત તરીકે સ્વિકારવાનું બાજુ રાખવામાં સગવડ માનીએ તો બાબ બાબ બાબ છે, કે બાબાબે કાંઈ બાવે બાવે ન કરવા જોઇએ, પરંતુ બાબ દેશની રાષ્ટ્રિય લાગણી જાગી ગઇ છે, બાપણા તો બબાવરદસ્તીથી કબાવવી

બા દરાય વિરુદ્ધકારોની બિનંતિ કરવામાં બાવે તોપ પણ સાથીની સામે સંબંધ નથી બાની ની સાથે તેને કશું સામાન્ય બબાવવું બાબ બાબ્રેન્ડ્રાબબ, કર્નેલીસ બોક્રાઝોબુંદે બાબ બાબા વાપરનો દેશ કે જે બાંતમાં બોર સ્વતંત્ર દેશ બની ગયો તેને પબ્ર બાવો દરાય સ્વમાનાબેબે સાચુ પડી રહે છે. બાબેરીકાના યુનાઇટેડ સ્ટેટસ કે જે બંગ્રેજ બોલાદના છે પરંતુ બાજે સ્વતંત્ર છે તે પબ્ર પોતાનો બાસ વારસો અને પોતાનું બાસ રાષ્ટ્રગીત ચરાવે છે.

બબી કેનેડા અને બોસ્ટ્રેલીબા જે બંગ્રેજબક્ત સર બાબીને સ્વતંત્ર દેશો બનેલા છે તેને પબ્ર પોતાની સ્વતંત્રતાનો ચિન્હો છે.

જગતમાં બાજ બેકજ બેવો દેશ છે જેને પોતાની રાષ્ટ્રિયતા સુચવનારું ચિન્હની બોટ છે અને તે દક્ષિણ બાફ્રિકા છે.

બે જાતીબોના હિતની બવાદુજનક નથી

દક્ષિણ બાફ્રિકાને બે જાતીબોના છે બાને બે બવાબોએ છે તેને કોઈ બાજના નવા પ્રબોગો બાલને બા દિનીયતા બબી રીતે સમાધાનકર બઇ બાવે બાના બાપણા રાષ્ટ્રિય જીવનના સુબ સંબંધિમાં ઇપારો કરી શકે એબ હું બાનું છું.

પરંતુ બાફ્રિકાનજનક વસ્તુ તો બે છે રાષ્ટ્રના બેક બંગ તરીકે બા દેશમાં પોતાના મુબ દોવા અને દર દોવોબા બે બાને દક્ષિણ બાફ્રિકાવાસી બોનો નાદક બે છે બાને બીજા બેક બંગ કોઇ બીજા દેશ બાબ્યા બાવે બાવના બને બાવનાબોબી બનુ બંગ "સ્નાદય" ના નારને બબકારબોબ બે.

કરમાબજના તો બે છે કે બા મોટો પોતાનો સાક્ષિય બાનંદો કલબાવતા નીતા બતા બીજા દેશની કાળજર સલકતા કાળબા છે દક્ષિણ બાફ્રિકાની બા કરબાજનક દશા છે.

બા કારબોબી હવે બે જરૂરી છે કે જે પ્રજી કે કાબ્ય બાફ્રિકાના રાષ્ટ્રના બંગોના સમાવેશ માગ છે બાને જેબો જોડાવે સાક્ષિય બાફ્રિકનો કહેવડાબે છે બાને બા દેશને બાત છે તેબોને બારે રાષ્ટ્રિયતાનુ બેક બાબાન્ય ચિન્હ મેળવબાની કંઇ પગલાં લેવા જોબબે

દક્ષિણ બાફ્રિકાને પોતાનો સાક્ષિય બારો દોબો જોબબે બને નવા બેક બાવશ્યક બંગ તરીકે પોતાનું રાષ્ટ્રગીત દોવું જોબબે.

મારી બાબી છે કે બેકવે તો દક્ષિણ બાફ્રિકાને પોતાનું સત્કારબાર મંજુર થબેલું બાલ દક્ષિણ બાફ્રિકાનુંજ રાષ્ટ્રગીત કરોજ

દક્ષિણ બાફ્રિકાને સાક્ષિય સંઘર્ષબાળું કશું પબ્ર દોય તેની સામે જબ્બર વિરોધના નામમેં બબી પડેલો છે. પરંતુ દક્ષિણ બાફ્રિકાએ રાષ્ટ્રબાદ ના રસ્તાપર ઢબે પ્રબાબ કરેલું છે અને બે બબ પરબી ઢબે ૪૮ પબ્ર તેને કહારી શકે તેબ નબી.

સરકારે બા બબને દેશને પોતાના દક્ષિણ માર્ગદરબી કહાપાબાને કે તેની પ્રજાતિના વિકાબ માટ બબી કરબ બાવશ્યક નાદ મેળવે બે.એ બેબું બબવું સરકારે બાપબાને બા સરકારની બંદરના બબુક પક્ષે બીબેલું છે.

બા રાષ્ટ્રગીતના પ્રશ્નપર સરકારના બાગેવાનોબે કરીદરીને કરવાં વિપેદનોપરથી જોતાં હું કોદલુજર કહી શકું છું કે સરકારે બા બાબતના બાપણા પ્રજાનો બબ્બ્ય મોદબંગ કરી નાબ્યો છે.

ચકા પ્રધાનોના જવાબ

ચકા પ્રધાને કો બબાવના બારોપબનો જવાબ બાપતા સરકારે શું શું કરેલું છે તેનો વિસ્તૃત બાબો બાદ પબુની જબાબવું કે:

મોબબાએ શબ્દોમાં ને.એ કો. બબાન તો બેબ વાતે છે કે "બાદ બેવ બી ફ્રાંબ" ને દક્ષિણ બાફ્રિકાબોની ગુલતજ નાબુદ કરી નાંબવું જોબબે અને રાષ્ટ્રગીત નથી તે કંઈ પબ્ર બીબકુલ બબાવું નહિ જોબબે, પબ્ર બાબેબ્ટ બોલનારા દક્ષિણ બાફ્રિકાવાસીબો બાને બાજે તે વિસ્મરતા દોય, અને "કાય ગેન" એબ બેક બાત બા દેશનું રાષ્ટ્રગીત બબાવું જોબબે. હું તેમને પૂછું છું કે દક્ષિણ બાફ્રિકાને પોતાનું બાલ રાષ્ટ્રગીત દોબાની જરૂર છે એ બાબતે બબારબી બાદ બાવે છે કે ૧૯૨૮ ના ડીસેમ્બરના બારે સાક્ષિય નાબનલ પાર્ટી બહુમતિ બબા બાવે તેની તાબડતોબ પુબાવાતમાં જબ્બાબ્યું દતું કે બેબુ પક્ષને સેવાનો બબસર કરતુ બાબેલો કે બેબ તેબને નબી બાતનું બાને મોકોએ પોતેજ બેબ ગીત પસંદ નહિ કરેલું દોબ ત્યાં સુબી તેને બાટે વબાત કબુ પાડેલો નહિ બબાય

યુનાઇટેડ નેશનલીસ્ટ પાર્ટી બને રીપબ્લીકન નેશનલીસ્ટોની બબ્બ્ય સ્કબેના તરફથી વિચાર કરેલો બાવી છે. રીપબ્લીકન નેશનલીસ્ટોની બબ્બ્યા બે છે કે તેબો બંગ્રેજી બોલનારા જૂથની સાથે સમાનતાના બોરબ્બે સહકાર કરવા નબી ઇચ્છતા. રીપબ્લીકન નેશનલીસ્ટોની બુબ બો છે કે "કોડ સેબ ધ કિંગ" નો સ્તાબ બાબીતા બાબીના બાકનારો બીચાર કબ્બો બોના નાદ કરો."

દક્ષિણ બાફ્રિકાના સમજુગ બરબા લોકોની સામબ્બી બાવશ્યકતા કરનારો બા ફરાબ બેબા બેક બાબુબ્ય તરબબી મુકાબો છે કે બે બોદા બ બબ્બ્યપર ધબેબુર તરીકે દેશભાગ બિપદેશ દબા બા.

બાબબે સમજબ્યું જોબબે કે બાપણે બંગના મોકો સાથે બામ બેવાબ્યું છે કે બેબો બમુક રાજકારી વિબેષોનો બબાદેદ બરાબે છે બબો બબા બા પ્રબ્ન બેક દરજ્જાનો બાબે પ્રબ્ન કરી રહ્યા છીબે બેટલાં પાબ વર્ષ બબા બબારસ પ્રબ્નનું રૂપમે સાદા બબા છીબે.

શાંતિ સેના

– ગાંધીજી

ગયા અંકમાં હું લખી ગયો છું. અહીંયાં બાબતમાં ઇચ્છવાની રાહિત આપે કૃપા કરીને કરી શકશો નહીં તેના કારણમાં બતાવ્યા કેવું લિખન. બાબ બીજા અને લાખો પણ કાંઈ પોતા સરદારની ... બાબત નથી આવે. પ્રસંગ પુરાવાઓના ... અને કુટુંબના સાંનોમાંના બનાવો બાદ આવકાર જ નથી. એવી આસ્થાવાનો કેવા કહ્યો ... ઈશ્વરના ... ઇચ્છવાની પણ્યાના ગ્રાહકોમાં, જેમને પોરિયો કે ચુંટા કહ્યો કહ્યા એવા વરદાનોના ઇરાદા પોષે પણ આદર કેવા છે. ... પણ બાબતના પરમ્પરા પરવાની ... પારણા ... એમાં બાબુભાઈ પર આસુરી દૃષ્ટિ ... બાદ તેના મકાનને દાહ કરવાની ... કિંમત કહ્યો

(૨) આ શાંતિકુટના બાબતો વિશ્વના સર્વ મુખ્ય ધર્મોને લિખ બાબત બાદર દેવા બોલ્યો એટલે. ... તે ... પારસ્પરધર્મો બાબતો સર્વ બાબતો વિશે બાદર બાબતો. ... દેવતા બાબતો વિશ્વ વિશ્વ બાબતો બાબાબત્વ વિશ્વાસનું દાન ... બોલ્યો

(૩) સ્વતંત્રપણે આ શાંતિકાર્ય સ્થાનિક બાબુબાબુ બોલાવેલાના સંબંધમાં કરી ...

(૪) આ ... એટલાથી બાબત તો બાબુઓ ... બાબતો કરી શકાય. એટલે ... બોલ્યો બાબતો ... બોલાવવાની ... ... બાબતો. બોલ્યો બાબતો. ... બોલ્યો. ... બોલ્યો. ... બોલ્ય

આશાઓ મેળવી શકે એટલા માટે હું તેમને ચેતવણી આપું છું કે તેઓ એવી આશા ન રાખે કે હું શાંતી સેનાઓ રચવાના કામમાં કોઈ પણ રાજકિય વાત કરી શકીશ. મારી પાસે એને સારૂ જરૂરનાં આદેશ, શક્તિ કે સમય નથી. જે કામો હાથવાનાં મારી દીકરાત આલે એમ નથી તે કામોને પહોંચી વળવું પણ મને મારી પેઠે કઠણ લાગે છે હું તો માત્ર માર્ગ બતાવી શકું, અને વ્યક્તિવ્યક્તિ દ્વારા કે વ્યક્તિ જનતાના મેળા દ્વારા સુચનાઓ કરી શકું. તેથી તેમને આ કામના ફલની દોમ અને પોતાનામાં એવા શક્તિ છે એમ લાગતું હોય તેઓ પોતે જ પહેલ કરીને કામનો આરંભ કરે. હું જાણું છું કે મેં ચાચરેથી આ સેનામાંથી ઘણે ઘણે પરીણામો નીપજવાનો સંભવ રહેલો છે, અને એની પાછળની દલીલ અમલમાં ઘણાજ મુશ્કેલ એવી છે.

'હરીજન' બંધી

ટ્રાંસવાલ ઇન્ડિઅન કોંગ્રેસ

જોહાનીસબર્ગના અમારા ખબરપત્રી લખી જણાવે છે કે, ટ્રાંસવાલ ઇન્ડિઅન કોંગ્રેસની જનરલ કમીટી બોલાવવા બાબત કાયદો વિષે વિચાર કરવાને બુલાઇ તા. ૨૪ મીએ પાટીદાર હૉલમાં મળી હતી મોટી સંખ્યામાં મેમ્બરો અને બહેન પ્રતિનિધિ હાજરી આપી હતી

ટ્રાંસવાલ એસીયાટીક લેન્ડ ટેન્યુર એંકટ પાસ થયા પછી સેનેરી સત્તામાં ઇજીપ્તના અમુક ભાગોમાં ઇંડીઓ માટે જુદા કાયદાને માટે તપાસ કરવાને રીપોર્ટ કમીશનની નીમણુંક કરવામાં આવી હતી એ કમીશને લાંબી મુદતની તપાસ પછી સેનેરી સત્તામાં આવેલાં દરેક રાજ્યોનાં અમુક ભાગો ઇંડીઓને માટે જુદા કાયદાને લાયકનથી જણાવ્યું હતું કેમકે તેઓ દરેક રાજ્યોના ગાયકાયદા ૧૯૦૨ ના ગાયદા સેનેરી ૧૯૦ મી અને ૧૯૧ ના કલમથી તે સત્તાઓને આપેલ નહિ થાય. તે કમીશન ના બહાલાયણ કરેલા સત્તાની બહાર બધા ઇંડીઓ ૧૯૦૨ પહેલા રહેતા હતા તેવા રાજ્યો અને ૧૯૦૨ પછી અને ૧૯૦૨ પહેલા રહેતા હતા તેવા ઇંડીઓને અકતીયાત એજેસાપ્રાંતોની બહારગણે કરેલી છે, એ બહારગણે કેટલાક સુધારા પણ કરેલી હોવા છતા પાર્લામેન્ટની મંજુરી મારે રજુ કરવામાં આવી ન હતી તે બહારગણે હાલની પાર્લામેન્ટની મારફત બેઠક માં સેપ્ટમ્બરની બાબતમાં પસાર કરવાને માટે બ્રાબના સુનીયન સરકારે નીર્ણય કરેલો છે, તથા સંબંધમાં કોંગ્રેસે શું વલણ લેવી તે માટે કોંગ્રેસની જનરલ કમીટીમાં ઘણીજ સંભાળપુર્વક ચર્ચા થઇ હતી રીપોર્ટ કમીશનની બહાર ભારે ઇંડી કોમની બાબતની પ્રજાને બાબત ઘણાખરા ... જુદા પાડવાના આપેલા સત્તાને બહાર રહેલ પછી ટ્રાંસવાલ એ તા. ઓ રોજ-મહેર કરતા હતા તેઓને સરકાર તરફથી કોલ-ગાર ... કરવાની કોલ પાડવામાં આવશે એ બહારગણ પાસ થાય તો જુદા પાડેલા સત્તાઓ ક્રુપરાન્ત -પ્રુકલેર, સોફાપાટાઉન, મારદલ-કોમના સત્તાઓમાં ઇંડીઓને નામે જમીન ખરીદવાનો હક મળશે એવી ચર્ચાઓ થઇ હતી અને એ બહારગણે પાર્લામેન્ટ સમક્ષ લાવવામાં આવે તે સમયે બની શકે તટલા ઇંડીઓના હકનું રક્ષણ કરવાને એક ડેલીગેશન મોકલવાને નીર્ણય કરવામાં આવ્યા હતા અને ૧૧ સભ્યોની તે ડેલીગેશન માટે ચુંટણી કરવામાં આવી હતી'

ફ્રેન્ચાઇસેશન

ફ્રેન્ચાઇઝીઓની બાબત અને ઇંડીઓ માટે કોંગ્રેસે ઘણી લાંબી મુદત થયાં ફ્રાંચાઇસેશન બાબત સારૂ અને મીનીસ્ટર સાથે પત્રવ્યવહાર અને મસલત કરેલી હોવા છતાં હજુ સુધી કોઇ પણ જનતોને તે સંબંધમાં નીર્ણય નથી આવેલો હોવાથી તે માટે કેપટાઉન જનાર ડેલીગેશને મીનીસ્ટર સામે રજુઆત કરી એવો નીર્ણય કરવામાં આવ્યો હતા.

એસીયાટીક લેન્ડ લો કમીશન

એસીયાટીક લેન્ડ લો કમીશનના ચેરમેન જસ્ટીસ ગરેગે કોંગ્રેસનું એક ડેપ્યુટેશન મળ્યું હતું તેમની સાથે પત્રોથી વાતચીત મુજબ એ કમીશનનું કામકાજ એક અઠવાડીયા પછી સાંભળ થશે. ટ્રાંસવાલ ઇન્ડીઅન કોંગ્રેસ એ કમીશન સમક્ષ બાબતોની જુબાની થઇ ગયા પછી ઉભો જુબાની આપશે. કોંગ્રેસ કોઇ પણ આંકડાકીય પ્રેસાને માટે જુબાની આપશે નહિ પણ જનરલ સવાલ ઉપર જુબાની આપશે —જુબાની આપનાર કોઇ પણ વ્યક્તિને કેટલા કાળ રાખશે અને કી બારવાર્થી જુબાનીની તકલીફ બચી શકશે. કમીશન કોંગ્રેસને જે સાક્ષીઓના લખાણી તપાસ કરી છે તે બધાઓ આ કમીશન તપાસ કરશે નહિ

વેજ બોર્ડની તપાસ

કોમ પણ પ્રકારના વેપારમાં કામ કરતા આર્ટીસ્ટન્ટોના પગાર વિષે તપાસ કરવાને વેજ બોર્ડ નીમવામાં આવી છે એ બોર્ડ હાલમાં કોલાનીસબર્ગ બાબત તપાસ કરે છે. તે બોર્ડ સામે જુબાની આપવાને એક કમીટી નીમવામાં આવી હતી કે કમીટીએ નોકર અને શોપીંગ ની મીટીંગ બોલાવી આર્ટીસ્ટન્ટોનો પગાર બા ... પણ બોર્ડને કેવીક એવો નીર્ણય કર્યો હતા કોંગ્રેસ તે મુજબ શોપીંગ અને નોકર પતી તા. ૨૮ મીએ બોર્ડ સમક્ષ જુબાની આપશે.

ફ્રાંચાઇસેશન

કોંગ્રેસનું ડેપ્યુટેશન ફ્રાંચાઇસેશન ખાતાના કમીશનરને મળ્યું હતું તેમની સાથે ફ્રાંચાઇસી બાબત મુજબ આ દેશના કાયદા મુજબ કાયદાની નહિ રહેલા હતી તેવી વ્યક્તિને તેનો બીજી બાબતે આ દેશમાં આવવાને પરવાનગી આપવા માં આવશે નહિ. અને ફ્રેન્ચાઇસીએ કે જેના છોકરાં આ દેશમાં દાખલ થયાં પછી જન્મ્યા હશે તેઓને પણ ફ્રાંચાઇસીયલ બોર્ડનો હક આપવામાં આવશે નહિ. તે માટે કોંગ્રેસ તરફથી રજુઆત કરવામાં આવી હતી. અને તે બાબતમાં મીનીસ્ટર સાથે મસલત કરવાને જણાવવામાં આવ્યું હતું'.

કલેરેમોન્ટ કાઉન્સીલ

ઇંડીઓ માટે મ્યુનીસીપાલીટીએ આ બાબો વસુલો લાગવાને કોંગ્રેસનો અભીપ્રાય માંગ્યો હતો કોંગ્રેસે એ વિષે કશો નીર્ણય નથી કર્યો એમ જણાવવામાં આવ્યું હતું જેથી મ્યુનીસી-પાલીટીએ એ વિષે નીર્ણય કરવાને મુલતવી રાખ્યું છે

પંડીત જવાહરલાલ નેહરૂ

પંડીતજી દાલ યુરોપની મુસાફરીએ નીકળેલા છે તે સમયનો લાભ લઇ પંડીતજીને સા. આફ્રિકાની મુલાકાત લેવાની વિનંતી કરવાને સા. આ. કોંગ્રેસને ઠરાવ કરવામાં આવ્યો હતો

આ અગત્યના વિષયો ઉપરાંત લીકર એક્ટ, નીગ્રેસ મેરેજ કમીશન, ઝાલા મેરેજ પેનલ્ટી, ઇમ્પાયર ગાલા સ્ટેડીયમ, કોંગ્રેસની ગાર્ડીન રચાતી ગાને બીજાની બાબતો ઉપરાંત રેલની ઇજાવણીની પાજનાની અર્થીઓ થઇ હતી.

—: ૭ :—

પરચુરણ

રેવરેન્ડ અબ્રહામ

કરમસાદના જાણીતા વેપારીઓ શ્રી. રામજી-દેવશી અને શ્રી. પુરૂષોત્તમ દેવશીના મોટા ભાઇ શ્રી નાનજીદાસ દેવશી પોરબંદરમાં લાંબા વખતની બીમારી બાદ મંગળવારના રોજ સ્વર્ગવાસી થયાના ખેદકારક ખબર શ્રી. જયંતિ તા. બાજને તારથી મળ્યા હતા સ્વર્ગસ્થ પોતાની પાછળ વિધવા નવ બે પુત્રોને અને બહોળાં કુટુંબને ઘીલાપ કરતા મુકી ગયા છે સ્વર્ગસ્થના અને કુટુંબીજનો તરફ અમેઅંત કરણપુર્વક દીલ સોજી પરાવીએ છીએ. સ્વર્ગસ્થના આત્માને પ્રભુ ચીરશાંતી બક્ષો

* * *

નાસ્વા બંગી શ્રી. ઉમરજીએ પાર્લામેન્ટમાં રજુ કરેલા બજેટના અંદાજપત્રપરથી નાતાલ ગત છે કે કંદિલ્લુ આદિકાના વપરાસનોજ આંકડો. રેલવેને બાદ કરતાં પા. ૧,૬૮,૩૨,૨૬૬ ના થાય છે ને દેશના કુલ ઇંડીઓ બજેટના ૨૮ ટકા થાય છે. ઉકલ્લી ૭ વર્ષમાં દેશના પગારના આંકડામાં પા ૧૮,૩૦,૦૦૦ નો વધારો થયો છે

દક્ષિણ આફ્રિકાના ટુંક ખબરો

મ્યુનીસીપલ ચોર

ડરબન મ્યુનીસીપલ ચોરસું રેલમાં તબેલા રાખવા બદલ રજુ થયા હતા. ૨૦ તુહુમાં ઉપરાંતનો દિવસ હતો. એસ્ટેટ ઈન્સપેક્ટરની તહેનાત મુજબ આ બનાવ નાગો બ્યુનીસીપલ ચોરસું રેલમાં દાખલ થયો છે. ૪૦૦ ઉપરાંત ઢોરો પેટ્રોલના નાગો ચોરાણા રેલમાં દાખલ થયા

અકસ્માતનાતુ પરીક્ષણ

ડરબનની ગુનીઅલ નામની ઢોંદી ઝોકારો ખુલ્લા. રજ ત્યારે વરજા દીપલ્યુ વધું તેમાંના અરજની તપાસ માટે બચાવની જુરીમા ફુલાની અમદાવ હતી ને ગુનીઅલ ડરબનના બી. જેમ્સ સ્ટ્રીટને ત્યા જોકરીએ હતી તપ્તીકે પેટમાં દુખાવા પીડાની ઉમરાની ઢોંદીમાંથી "સ્ટ્રીમિન્સ" પાયું હતુ અને બીજે દીપસે ઢોકપીટકમાં રોગી મરણ પામી હતી. "ઈનફ્લુએન્ઝા" ને બહાને સ્ટ્રીમિન્સ હોવાના આપ્યુ ઢોંગ કિસ્ત્રીએ. આ બાબતના બાબોરા અને ક્રીઓ એ બાલ કોરાણ્ય રાખવાની જરૂર છે

લાચનું તોલમાન

ડરબનના બાર ઢોંદી કોર્ટ ઈન્સ્પેક્ટર ઉપર એક પાર્ટી બાબ સ્ટોકરોકના તોલમાનની તપાસ ગ્રેજ્યુએટ કોર્ટના બાબ અકપાદીબાનો ચાલમા પાડી ગ્રેજ્યુએટ્સે તુકસોરા પા. ૫ ઓગસ્ટ ઉપર મુલતવી રાખ્યા ::

હથીયારની ચોરી

સ્ટાંજરના બાર્કલી મેન્સના મનેજર મી. આર. ફ્રાન્સ્યુ. કેરનીએ પા. ૨૫ ફુલાકોએ રાત્ર કુટુંબ સહીત કરવા ગયા હતા. બોટલાનાં ગેરાર ઘરમાં દાખલ થઇ. ગેસ બેબોરેમેટરીક પીસ્તોલ, કપડાં વગેરે વસ્તુઓ ઉપાડી ગયા હતા...

ઘન્ડીબાન ચાર્લ્સ ઘેલ્ફેરે

મેરીટઝબર્ગ ઘન્ડીબાન ચાર્લ્સ ઘેલ્ફેરની બિરતી ધાર્મિક સભા ભરવા બોરે મા એક જે. યુકસ ના પ્રમુખપણા હેઠળ પા. ૨૫ ફુલાકોએ ગેન્ડીચ માં મળી હતી.

ઘંડી ડાયસન્ટેરા

ડરબનના ૫ યુ. યુ. નાગરીને બુબોરેક ઉપર અત્ર મી. ૬ એસ વરસાને ૧૮૭૭ અમલેના ચોરાડ ઉપર સાબ્સનબર્ગ ઓરીસરે પરવાના નવા આપવાની તબેલાની અપીલ પા. ૨૮ ફુલાકો એ ડરબન સીટી કાઉન્સીલે આબણી પાસ્ત અરજ દારોને ઘેપારના પરવાના આપવા ફુકમ કર્યો હતા

ઘાડપાન અને ઘરા ઘીકાના

દક્ષીણ આફ્રિકામાં, જસતના મુખ્ય રોગો ન્યુમ્બ, ગરડપાન અને ઘરા ઘંડાનની રોગ માટે જંજરા ખાતું સ્થાપવા યુનીઅન સરકારે ઘરમાન કરી છે. નાતાલના ઈન્સ્પેક્ટરોથી ૧૫ માણસ ઉંદે અપકીત પકે તરફ ... ઓકર જનીન ફ્રેડરેક ટીમાર ... પસંદ કરી છે. આ સ્થળ બધાત જતાં ઘીઝન પોકાસ આવ જસતના અન્ય રોગો વધું ગાદક કતો થઇ પકશે.

ઘોદર અપરાધો

ડરબનના ચાર મેજીસ્ટ્રેટે મોટરીસ્ટોને બાદર ગૈતપણે આપી જે કે તા. ૧ લી ઓગસ્ટથી મોટર ચાલકોએ ... ઘપરાધી ફરમાવતા રાજ્યોના બાબબ્યક્ત ઉપર તેમોને ઘણોની દીક્ષાની તેમિ મેવામાં આવશે. આગા દક્ષિણ આફ્રિકામાં ગયા અઠવાડીઆમાં ... અકસ્માતોમાં મરણ પામેલા તમા ઘાયેલાઓની ... પછી મોટી હતી અને ફરજવાળાઓએ મજબુત આકાડીયુ ... ઘણોને ... ગાડી ... નામથી ઓળખાવ્યુ હતું.

પ્રખ્યાત કેદી પકડાયો

પ્રિટોરીઆની જેલમાંથી તા. ૧૬ જુલાઇએ પીલાંચમ ... નામનો પ્રખ્યાત કેદી નાસી ગયા હતા, તેને પકડવા માટે ... ઘણી ... ચાલુ રખાવ ગયા પછી તા. ... ગોલારરે ... ઓ શ્રબ્સે આપેમા પત્તા ... ... ઘરમાં ... ના ... ... ટ્રોટના ... ... પોલીસોએ ... ...

ફ્રાંસ્વાલમાં જનીનનું ફગીરાન

ફ્રાંસ્વાલમાં ઈનીનના ... ...

ઈન્ડિયન ઓપિનિયન

બે ક્રાંતીકારી બીલો

મુંબઇ ધારાસભાની આગામી બેઠકમાં બે ક્રાંતીકારી સામાજિક બીલો રજુ થનાર છે એક બીજાની છોડાવતી મુનાફીનું અને બીજું શ્રી. જોગીલાલ લાલાનું. પ્રથમ બીલ એક મતી છોય તો બીજી પત્ની કરવાને મનાઇ કરનાર છે અને બીજું બીલ છુટાછેડા આપવાને કાયદેસ કરવા માંગતું છે. આ બીલોથી હિન્દુસ્તાન ક્રોકેસના બારે બળાબળાટ મચ્યો છે અને વીરોધની લાગણીઓ ઉગ્ર બની રહી છે.

ફતહીતરફળની આચનતનું હથીયાર

ઇન્ડિન સીવીલ સર્વિસમાંથી તાજેતરમાં જ રાજીનામું આપીને નીકળ થયેલા અને હાલમાં મદાલબાના સલ્તારી અમલદાર તરીકે કામ કરતા શ્રી. એચ. પી. કામટે મહામોલાલની ત્યાનીક સંસ્થાઓના. નોકરોના પંડીતોની પદવા પરિવદને પ્રમુખસ્થાનેથી એક સુદર ભાષણ કર્યું હતું. તેમણે પંડતને જણાવ્યું હતું કે, "દેશ ઉપરી સત્તાધારની રાજ લીધા બાદ તે કરેલા, તેમ કરવાથી તમારું કોઇ નહી રહ્યું. અંગ્રેજોના મુલની માન્યતા સાથે સાનુકુલ થઇ ને પોતપોતાના દીનાના રક્ષણ કરો. આ સ્વતંત્ર રક્ષણની ચાચનાને તમે તમારા રક્ષણના હથીયાર તરીકેજ ચાપરજો અને જ્યારે જ્યારે તમારાં હિતનો ખાતરી રત માટ અમલના દોષ ત્યારે તમારેજ એ હથીયાર તમે ઉગામવાથી જરા કાઢવું આમ કરશો તો તમારું ગઢળ ના ગોપુકુલ સારસ્વત અને બીજાના મતા થયા વીના નહી રહે એમ માનો તો તમે તમારા હીતોનો સવાલ ઉભો થયો ત્યારે કોકકે અમારું વીરોધપુર કાઢી કરવા આવે તમારા પગાર, તમારા કાયના કલાક અને તમારા બાબતી પરીસ્થિતી ઉપર પાર પણ બીજા કાયદા કરી શકશે."

આગની સભામા હિંદુ

આગની સભામા ના સારેન્ટર નામના હિંદુ વકીલ મેસર્સ. કાંજી મુરજીને હિંદુ લોના ગર્વનર અને બીજાના બદ પ્રશ્ન પુછયો હતો. તેના જવાબમાં શ્રી મુરજીએ જણાવ્યું હતું કે, હિંદુ બહેનોના વધારે પડતા બાળ બચાવ પાળવા બાબત ને એવા પ્રકારનો ઉપાયો કરવામાં આવતા પ્રશ્નની ના બચાવ કે બાળ પદાર્થોના પ્રશ્ન પર હમણા ઉઠી આવેલા ચાલ્યાના આધારે કે હિંદુ સરકારના કોન્સલ કરતાં ઉંચા દરજ્જાને પદાર્થના હિંદુ અમલદારો કામ કરતા બીજા હિંદુ અમલદારો. બંધારણ અનુસાર તમામ બાબતો કરવાનો હિંદુ સરકારની સત્તા છે કે કેમ એવો શ્રી. કેસરે-સ્તાના પ્રશ્નનો જવાબ વાળતાં શ્રી. મુરજીએ જણાવ્યું હતું કે હિંદુ સરકારમાં ૪૪૫ હિંદુ અમલદારો છે જે કુલ અમલદારોના ૧૯ ટકાથી જરા વીશેષ છે. આ હિંદીઓ કેટલાનો દોહો પરાયે છે, બીજીશ અને હિંદુ અમલદારોનું 'પોમોશન' મુકાના ધોરણે કરવામાં આવે છે "અને તે મુજબ ૧૮ થી ૨૮ વર્ષ બાદ મેનેજરનો દોદો આપવામાં આવે છે. ગવર્નર બાદ અમલદારોના દોદા હિંદીમય કરવાની નીતી અનુસરવામા આવે છે, એ પ્રથા દેશના કમાલના ચમેલા હિંદીઓ માત્ર હવેજ મેનેજરનું પદ મેળવનાર છે

બંગાળનું નવું પ્રધાનમંડળ

બંગાળી પ્રધાનમંડળના બધુ ગયાયલા મતભેદ પાછા પ્રકરણનો આખરે અંત આવી ગયો છે. સ્થાનીક સ્વરાજ્ય ખાતાના પ્રધાન શ્રી. નૌશેર-અલીને રાજીનામું આપવા વડા પ્રધાન મી ફઝલે પાછું કબાવ કરેલ, પરંતુ તેમણે સ્વતંત્ર પ્રધાનમંડળ સામે અડોપેનો એ લાંબી વાટી મોકલી હતી. ગવર્નર સ્ટેઈ એમોનને ત્યારમાં પડવાને વડા પ્રધાને વીનંતી કરી હતી, "પણ તેમણે સાફ ના પાડી. આથી તેમને માટે ખુલ્લા માર્ગ એજ હતા કે, વડા પ્રધાને તેના સાથીઓ સાથે રાજીનામું આપવું.

તા. ૨૨ મીની અમરાને ૨૬ વાગે શ્રી. નૌશેર અલીએ સ્ટેઈ એમોનની મુલાકાતે માગ આપી તેમના હોદાના રાજીનામું પત્ર કર્યું. આ પછી શ્રી. ફઝલે તેમના સાથીઓ પાસે પત્ર રાજીનામું પેશ કર્યું. ગવર્નરે રાજીનામા સ્વીકારીને નવા પ્રધાન મંડળ રચવા બહુમતી પક્ષના અમલથી નરીકે શ્રી. ફઝલને ફરમાવ્યું. જે પ્રમાણે શ્રી. ફઝલે નૌશેરઅલીની સિવાયના બાકીના બધા જુના પ્રધાનોનો સમાવેશ કરતું પ્રધાનમંડળ રચ્યાનું જાહેર કર્યું આ નવા રેડ પરેલા પ્રધાન મંડળે ગવર્નર સમક્ષ સોગંદ લીધા છે.

પં. જવાહરલાલ પરદેશમાં

પં. જવાહરલાલ નહેરુએ સ્પેનની મુલાકાત લીધી બાદ તેમનું સ્વતંત્ર હિંદના તેઓ પ્રતીનીધી ઠરે એવું સુંદર સ્વાગત થયું હતું. બાર્સીલોના બાકે સ્વાગત પડા મથક અને મેડ્રીયોઓની મુલાકાત, ગ્રાન્ડકારી બાઓવાનોની મુલાકાત તથા પ્રજાસત્તાકના પ્રમુખ તથા પ્રધાનોની પણ મુલાકાત લીધી હતી. પં. જવાહરે જણાવ્યું હતું કે સ્પેનની ફુલસાઓ અને તડકાના બાવા પીયમ બંધેરોગાની જીવન પ્રાણ કરવાની માનસ તત્પ્રે નાગરીક કે સ્વસ્થતા જોગાવી રહ્યા છે એ. મારા પર ઘણી અસર થઇ છે. બાર્સી મેનાબાં પાર્લામેન્ટે તેમના માનમાં એક મેળાવડો યોજ્યો હતો.

પંડીતજીએ બાર્સા ખેતી મુલાકાતમાં જણાવ્યું હતું કે, સ્પેનીશ પ્રજાના નૈતીક બળની તારીફ પર બારે અસર થઇ છે. યુરોપના તે પણ જ બળવાન જનરેલ સ્ટાફો સાથેના જંગમાંથી પાર ઉતરવામાં સ્પેન પ્રજાસત્તાક સરકારને બારે મુશ્કેલીઓ નડી છે. તેમણે સ્પેનના જવાબ દળોનો સામનો કરનાર તોપખાનાનું નીરીક્ષણ કર્યું હતું. રાત્રી દરમ્યાન બધી કલાક સુધી તેઓ ઉતર્યો હતા તે હોટેલના ફ્રેન્ચમાંથી અસરકારક હવાઇ દરોડા જોતા હતા

પંડીતજી બાર્સીલોનાથી ૩૫૦ માઇલ પેરીન ગયા હતા. ત્યાં તેમણે ફ્રેંચ યુનાયનો અને સરકારી નેતાઓને મળવામાં વખત માળ્યો હતો. હવાઇ-ખાતાના માજી પ્રધાન શ્રી. પીઝેરેડાટને તેમજ પેરીસમાં વસતા હિંદીઓને પણ તેઓ મળ્યા હતા. એક ભાષણમાં તેમણે જણાવ્યું હતું કે ફ્રાન્સ અમારા સ્વાતંત્ર્યનો આદર્શ છે.

પંડીતજી પેરીસથી ગ્રેનેલ થાને તા. ૨૨ મીને રોજ ઉપડી ગયા હતા. ત્યાંથી તેઓ પોતા ના પુત્રી સાથે પેરીસમાં તા. ૧૮ મી જુલાઇ એ બાળનારી આતર રાષ્ટ્રીય પરીષદમાં હાજરી આપવા પાછા આવનાર હતા.

અમદાવાદનો બનાવટી મીલમાલીક-ઉર્ફે સફેદ ઠગ

ત્રિકમજીના જદાશ્રય મણીલાલ નામના એક પ્રતાન વકીલસાહેબના ઓફ ક્લાર્ક શ્રી તેમને અજબ વાત આપી રૂ. ૩૨૫ ને 'રીસ્ટવોચ' ની એક બનેરાત તપડવી કર્યાનો બનાવ તાજ-તરમા બની ગયા છે ત્યા ધુબકા ઇસ્પેક્ટર આ આપી ઓળખાણ આપના બાદ ઓની વાત કરી કે મારે અમદાવાદના રીઝીડેન્ટ ને બણી ઉપરના બાલીલાલ બંગલા છે સાથે મેડર્ન ફેશનેબ્લ માઈ છે તો મારે બે બીલો છે. તે ફ્રેંચરના બાબુમા મારી પાકર ઓફર બર્મીસ આપે છે અને બનેકના મોટી રકમ મારે લાગે બનતા હ તો મને તમે અહીંથી પાછા બનાવ્યું પણ તેના કરતી તાપેકે તો તેમનું નામ બાબુ. આને ૧ બીલકને ૬ ૨૫૦-૨૦૦ ના બનારે મેનેજર રાખવા બનાવ બાબુ આ પ્રલાભે ઓએ બાબરને ત્યાં બ બાકી નાક બનવાવતી બાબરને પૈસે છોકરી મળી બાર પાકા ઉપર બને ઘર-બાબા રૂા. ૩૨૫, ઓફ રીસ્ટવોચ અને પ્રોતીબુ ઉદા ll રવાના થઇ ગયા.

—→—

અખબારોને જવાબ

બાકાની મતી કમલેટીના પીબાયેલા પ્રાણુ-વાન—તમે તમારો નામ ઠામ નથી બોકલ્યા. એટલે તમારો ચર્ચાપત્ર નથી બાપતા.

અખબારપત્રો

ડરબનના મુસલીમોની આરબો પ્રત્યે દિલસોજી

ડરબનની મુસ્લીમ સબર્ટીકલ્ચર તરફથી મુસલીમોની ગયેલી મીટીંગમાં પેસેસ્ટાઇનના આરબો પ્રત્યે સંપૂર્ણ દિલસોજી દરશવનારો અને પેલેસ્ટાઇનના મામલાને લાયરે અંગ્રેજ સાયવાની નીતિથી દરનારો ઠરાવ પસાર થયો હતો. પ્રમુખ મી. ઇ. એમ. કરમાઇલે જણાવ્યું હતું કે મીટીંગ સભા દેશના જેટલા બધા ભીજા દેશો પરેલા હોવા છતાં ખીટન પેલેસ્ટાઇનનેજ વતનીઓનું રાષ્ટ્ર વતન કેમ સ્થાપવા માંગે છે એ સમજી શકાતું નથી. એક વખત એવો હતો કે જ્યારે આરબોને બીજા ... પણ યુરોપીયનો કરતાં અંગ્રેજોપર વધારે વિશ્વાસ હતો પરંતુ આજે તેઓ તેમને ઓળખતા છે, કેમકે આરબોને પોતાની સ્વતંત્રતા આપવાના પોતે આપેલાં વચનનો બ્રીટને ભંગ કર્યો છે. રેવ. કે. સી. દીન અને રેવ. ઇબ્રાહીમ. એમ. સેહોતે પણ ભાષણો કર્યાં હતાં. મી. સેહોતે જણાવ્યું કે પેલેસ્ટાઇનનો પ્રશ્ન એવો નથી કે સમાધાન ન આપી શકે. આરબો અને યહુદીઓને પોતાના પ્રશ્નનું સમાધાન બહારથી કોઇએ આપ્યું નથી પોતે પોતાની મતદેજ કરી લેવું જોઇએ. ઉપલા ઠરાવની નકલો પરદેશ મોકલી, ઇજીપ્તના ખેડીવ સુલતાન હુસેન સાદ, ફરાંસના ડાલ ક્લાસી, અફઘાનીસ્તાનના ઝાકીર ખાન, કમાલ અતાતુર્ક, બીજા બોર નેશનલના સેક્રેટરી, પેરીસના પ્રમુખ મેલા અને આગાખાનપર ગોલ્ડસમાં આવનાર છે.

સાર્વજનિક હનુમાન વ્યાયામ મંદિર

ઉપરોક્ત વ્યાયામ મંદિર તરફથી ગયા રવીવાર સુબાહ તા. ૧૪ મીએ સાંજે ૪ વાગ્યે, ૧૩૬ ૬૪ સ્ક્વેરપર આવેલી દેશાઇ દી રૂમમા સ્વદેશી નીસબત્રોના ગરીબ ભારત વિદ્યાલયના શિક્ષકો, વિદ્યાર્થી અને વિદ્યાર્થીનીઓના નામના એક બબ્બ ચાંદું આપવામાં આવ્યુ હતું. સુરત હીંદુ બોસોસીએશનના પ્રમુખ મી એમ. બી. નાયક તેમજ તેના સેક્રેટરી મી. એસ. બી. પટેલ વ. ગોવીંદભાઇ મણીભાઇ વગેરે ગૃહસ્થોએ હાજરી આપી હતી. આજુની પુર્ણાહુતિ બાદ આપી ભારત વિદ્યાલયના શિક્ષકો તેમજ પધારેલા બીજા ગૃહસ્થોએ મીસ્ત્રિક વિવેચન કર્યા હતા. વિદ્યાર્થીનીઓએ એક ગીતદ્વારા વ્યાયામ મંદિરના મેમ્બરોનો આભાર માટે આવાર માન્યો હતો. વ્યાયામ મંદિર તરફથી તેના કેપ્ટન નરોત્તમ ભાઇ એસ. પટેલ, ગોવીંદભાઇ બી. પટેલ અને દામોદરદાસ દેસાઇએ મહેમાનોનો ડરબનના આવકાર આપ્યો હતો અને પધારેલ ગૃહસ્થોનો આભાર માન્યો હતો.

વ્યાયામ મંદિર તરફથી ગયા રવીવાર તા. ૨૩ મીએ સાંજે ૮ વાગ્યે ફીનીકસ સ્ટીલમપર આવેલા સુરત હીંદુ બોસોસીએશનના હોલમાં સાંજી ભારત વિદ્યાલયના શિક્ષકો, વિદ્યાર્થી અને વિદ્યાર્થીનીઓના માનમાં એક ચ્યામાસનો મેળાવડો થયો હતો. આ પ્રસંગે બહેનોની હાજરી પણજ સારસ હતી અને હોલ પ્રેક્ષક વર્ગથી ઓદસો ભર્યો ચીનર હતો કે કેટલાકને તો નરાશ થઇ પાછુ ફરવું પડયું હતુ. વ્યાયામ મંદિરના મેમ્બરોએ પોતાના સુંદર અને આકર્ષક પ્રોગ્રામથી પ્રેક્ષકોના હૃદય ઇતી લીધાં હતા. જેનહાનીસ બર્ગથી પધારેલ વિદ્યાર્થીનીઓએ પણ આ પ્રસંગે મરણો આપ્યો હતો. દશ વાગે મેળાવડો સમાપ્ત થયો હતો.

ભીલ્લત માલીકો અને બાદલો

ફ્રીપોર્ટથી એક અખબારપત્રી જણાવે છે કે ફ્રાન્તા. ૨૩ મીના ફ્રીપોર્ટમાં કોંગ્રેસની સભા સ્થાપવાને મીટીંગ બની હતી તેમાં પ્રીસીડેન્ટરીએ મીલ્લત માલીકોની મરજી વીરૂદ્ધ હાજરી આપવા બાબત જણાવ્યું તા. ૨૫ ના નોટીસ બાર કે તેનું પાલણ તે પા. ૬–૧૦–૦ દંડ ને વધારી પા. ૧૨–૧૦–૦ કરવામાં આવ્યું છે. બીજા બાદુનને પણ પમકી આપી છે અને તેને પણ બાકી કરવાની અમલવા ફરમાવું વધારવાની નોટીસ બાવવા સંભવ છે.

ડોકટરી અભ્યાસ માટે વિલાયત ઉપડયા

કેપટાઉનથી અમારા બખરપત્રી જણાવે છે કે: રમણીકભાઇ કી. ગોબો રટાનકરટન (ઇંગ્લેન્ડ) થી કેપટાઉન આવી પહોંચ્યા હતા. કેપટાઉન યુનીવર્સીટીનો પ્રોફેસરી અભ્યાસ ક્રમ પુરો કરી હવે વધુ અભ્યાસ કરવા તા ૨૯–૭–૧૮ ના દિવસે ઉપડતી સ્ટીમરમાં ઇંગ્લાંડ ગયા છે. કેપટાઉન બંદરપર રમણીકભાઇનો વિદાય આપવા અને તેમના કાર્યમાં સફળતા ઇચ્છવા ઘણા હીંદી ભાઇઓ હાજર હતા. યુનાઇટેડ હીંદુ બોસોસીએશનના પ્રમુખ મી. કેશવલાલ જમનાદાસ પટેલે સંસ્થા તરફથી કુલ તોરો આપી સુભાદરી સફળ ઇચ્છી હતી બંદરપર કેપ ઇન્ડીઅન કોંગ્રેસના જનરલ સેક્રેટરી મી. યુસુફ પલાસાણીયા તથા યુનાઇટેડ હીંદુ બોસોસીએશનના સેક્રેટરી મી. બાબરજાન આવડા, કેપ હીંદુ ક્રીકેટ કલબના સેક્રેટરી મી રેવચંદ પુરષોત્તમ અને મી. સીતારામ પલાણીયા તથા સ્ટેકરસ્ત્રી લીરીસ હોટલના મેનેજર, ગોબો અને યુનાયસીટીના સ્ટુડન્ટો વિગેરે હાજર હતા રમણીકભાઇએ સૌનો આભાર માની વિદાય લીધી હતી

ટ્રાંસવાલ હિંદુ બોસો સમાજ

સમાજના સેક્રેટરી સાથે જણાવે છે:—

ટ્રાંસવાલ હીંદુ બોસો સમાજ તરફથી ઇલાકા સબધ ઉપર બોધી દોલ વિગેરે બોધપાની ગોઠવણ તૈયાર કરી તે માટે ફંડની શરૂઆત કરવામાં આવી હતી. એ ફંડમાં આજ સુધીમાં રસ હજાર પોંડની રકમ નોંધાય છે, અને નોંધાયલી રકમમાં સો સાત હજાર પોંડની રકમ રોકડ વસુલ થય છે. એ ગોઠવણના બોધકામ માટે પોંડ પંચ હજારની ગિંગતની એક ગ્રોપર્ટી ખરીદવા માં આવી છે, એ ગ્રોપર્ટી લાંબો સમો બોસોસ આગળનો થયેલ છે કે ગ્રોપર્ટીનો ગિંગત મુનીસીપાલીટીએ અદાજ હજાર પોંડ આકી છે.

ખરીદેલી ગ્રોપર્ટી કેપર બાંધી દીધ નિર્ણેલા ગોઠવણના બાંધકામમાં કેટલાક સંજોગોને લાગે દીલ થય રહી હતી. કામમા એ ગોઠવણનું બાંધકામ તાત્કાળીક રાહે કરવાને માટે સમાજની જનરલ કમીટીએ ઠરાવ કર્યો છે અને તે માર્ગ માટે એક બીલ્ડીંગ કમીટી ચુંટવામા આવી છે. એ બીલ્ડીંગ કમીટીએ તા. કેલનબેકન બાંધી માંધી દોલ અને બાંધી બારત વિદ્યાલય માટેના મકાનનું પ્લેન બનાવવાને માટે પસંદગીનો કરી છે, અને કુંક સમયમા આ મકાનોનું બાંધ કામ શરૂ થશે.

સમાજ પાસે હાલમાં પોંડ ૨૩૦૦ રોકડ છે. મકાનના બાંધકામ પેટે બાકતા પૈસા માટે કુંક સમયમા કંઇક નોંધાએલી બાકી રકમો ઉઘરાવવામાં આવશે અને જેઓએ હજુ સુધી નોંધાવ્યા નથી તે બાઇઓ પાસે અને જેઓએ કંડમાં પૈસા આપેલા છે તેઓ પાસે કરી બાકી કંડમાં નોંધાવવાનો પ્રયત્ન કરવામાં આવશે. કંડના કામકાજની તપાસ મકાનો બાંધો નાંખ્યા પછી તરતજ કરવામાં આવશે. મકાનના બધોની કાઉંસની મંજુરી તા. ૧૮ મી એપ્રીલે મીટીંગ્સ જનરલ સભામા મેળવવામા આવશે.

હીંદુ ક્રિકેટરીયમ

ક્રિકેટરીઅમમાં કેટલાક સમય બધી સુધારો કરવાની બાસ આવશ્યકતા હતી ... કામકાજ પા ૩૦૦ ના ખર્ચે સંપૂર્ણ કરવામા આવ્યું છે. ક્રિકેટરીયમની કરતી દીવાલને પ્લાસ્ટર, નવું રૂફ, કામરના રસ્તા, બીજો કુવેર, અને બાગા ક્રિકેટરીયમને રંગાવું કામકાજ કરવામાં આવ્યું છે. કુંક સમયમા બાકી નાનુ કરનાર મુકવા માં આવશે.

હીંદુ સેવા સમાજ વાર્ષે

બોસા સમાજ ઉપર જનરલ કોરપીહલના સુપ્રીન્ટેન્ડેન્ટને સમાજ તરફથી એક કેમેપુરેસન બક્ષવું હતુ એ બોસોમાં કોરપીહલ તરફથી જે કી સેવાઓ આપે છે તે દરેક બાબતો આપી નહિ શકે અને તેથી એ બોસોને આદર્યા બાદ કો બોર તરીકે રાખવાને માટે માંગણી કરી હતી: યુરોપીયન નર્સની સમરક એ બોસોમાં નહિ જેવી છે જેથી વિદ્યા અને સેવા યુરોપીયન નર્સ સપના એ બોર્ડ માટેના સભ્યની બોરા માગણી કરવામાં આવી હતી બોરાડ અને કોકટરોની સરવાસ ચિંતે પણ જણાવવામાં આવ્યુ હતું બધા તે માટે એક મેમોરેન્ડમ રજુ કરવામા આવ્યુ હતુ. તે વિષે કોરપીહલ સત્તાધીકારીઓ તપાસ ચલાવી રહ્યા છે એવો જવાબ સમાજને મળ્યો છે.

ગાંધી ભારત વિદ્યાલય

વિદ્યાલયના વિદ્યાર્થીઓ અને વિદ્યાર્થીનીઓ શિક્ષકો સાથે બોહા દિવસ કરમણના પ્રસંગો બન આવ્યા છે. કરમણમાં સુરત હીંદુ બોસોસીએશનના મકાનમાં તથા બીજા ગૃહસ્થો તરફથી ઉત્તમ સત્કાર સ્વાગતનો આવી છે અને સુંદર સરકાર કર્યો છે તે માટે સમાજ તેઓનો આભાર માને છે.

સિલિકા બ્રિક્સ

નરીખ્બદાર સેક્રેટરી

મ. રસુલ સેરીલ રોહસના સૌથી મર રેમાટે પીક્સબ્સ્ટનું વસીયતનામું જોહનસ્બર્ગ રજીસ્ટર થયું હતું. જેમાં સર રેમાટેની માલમત્તા ૫.. ૨,૧૧,૫૮૪ જાહેર થઈ હતી. સર રેમાટેના સેક્રેટરી પીલ કેટ ગ્રીનવુડ હતા; જેમણે પા. ૧૦,૦૦૦ બક્ષીસ આપવા ફરમાવ્યું છે. સર રેમાટે તીબીયત્સે મરહુમ સોરી - રોહસ સાથે મરત આફ્રિકા માં પણ ગ્રાઝોઝી એક્સપ્લોરેશન કંપની ના સ્થાપનામાં સરદુમ સોરી - રોહસ સાથે મરત આફ્રિકા માં પણ ગ્રાઝોઝી એક્સપ્લોરેશન કંપની ના સ્થાપનામાં

સ્વરાજની ઘડત

જોહાનિસબર્ગના ભારતીય અને સ્થાનિક ગોરા અગ્રણીઓ વચ્ચે ગઈકાલે સાંજે ટાઉન હોલમાં એક ખાનગી મુલાકાત થઈ હતી. આ મુલાકાત દરમ્યાન બંને પક્ષોએ પોતપોતાના દૃષ્ટિબિંદુ રજૂ કર્યા હતા. આ મુલાકાત ખૂબ જ સૌહાર્દપૂર્ણ વાતાવરણમાં પૂરી થઈ હતી. આ મુલાકાત અંગે વધુ વિગતો હજુ જાહેર કરવામાં આવી નથી.

જર્મનીમાં હુલ્લડો

જર્મનીના તા. ૯ જુલાઈના સમાચાર મુજબ જર્મનીના મોટા ભાગના શહેરોમાં યહૂદીઓ અને જર્મનીના રહેવાસીઓ વચ્ચે હુલ્લડો થયા હતા. આ હુલ્લડોમાં ઘણા યહૂદીઓ માર્યા ગયા હતા અને ઘણા ઘાયલ થયા હતા. આ હુલ્લડોમાં ઘણા યહૂદીઓની દુકાનો લૂંટાઈ હતી અને સળગાવી દેવામાં આવી હતી. આ હુલ્લડોમાં ઘણા યહૂદીઓના ઘરો પણ સળગાવી દેવામાં આવ્યા હતા. આ હુલ્લડોમાં ઘણા યહૂદીઓની સંપત્તિ લૂંટાઈ હતી. આ હુલ્લડોમાં ઘણા યહૂદીઓ ઘાયલ થયા હતા. આ હુલ્લડોમાં ઘણા યહૂદીઓ માર્યા ગયા હતા.

જર્મનીના યહૂદીઓ

જર્મનીના તા. ૯ જુલાઈના સમાચાર મુજબ જર્મનીના મોટા ભાગના શહેરોમાં યહૂદીઓ અને જર્મનીના રહેવાસીઓ વચ્ચે હુલ્લડો થયા હતા. આ હુલ્લડોમાં ઘણા યહૂદીઓ માર્યા ગયા હતા અને ઘણા ઘાયલ થયા હતા. આ હુલ્લડોમાં ઘણા યહૂદીઓની દુકાનો લૂંટાઈ હતી અને સળગાવી દેવામાં આવી હતી. આ હુલ્લડોમાં ઘણા યહૂદીઓના ઘરો પણ સળગાવી દેવામાં આવ્યા હતા. આ હુલ્લડોમાં ઘણા યહૂદીઓની સંપત્તિ લૂંટાઈ હતી. આ હુલ્લડોમાં ઘણા યહૂદીઓ ઘાયલ થયા હતા. આ હુલ્લડોમાં ઘણા યહૂદીઓ માર્યા ગયા હતા.

જાહેરાતમાં જાપોનીઓ

જાહેરાતમાં નવા નિયમો ફેબ્રુઆરી ૧૫મી, ૧૯૩૮. હતા. જાપોનીઓ દ્વારા થયા પછી અમલમાં આવ્યા. જોહનસ્બર્ગ ટાઉન કાઉન્સિલ અને ઘરે ઘરની જાહેરાતો માટે ચાર્જ લાગુ કરવામાં આવ્યો હતો. આ ચાર્જ ૧૫મી ફેબ્રુઆરી ૧૯૩૮ થી લાગુ થયો હતો. આ ચાર્જ ૧૫મી ફેબ્રુઆરી ૧૯૩૮ થી લાગુ થયો હતો.

જાહેરાતમાં જાપોનીઓ

જાહેરાતમાં નવા નિયમો ફેબ્રુઆરી ૧૫મી, ૧૯૩૮. હતા. જાપોનીઓ દ્વારા થયા પછી અમલમાં આવ્યા. જોહનસ્બર્ગ ટાઉન કાઉન્સિલ અને ઘરે ઘરની જાહેરાતો માટે ચાર્જ લાગુ કરવામાં આવ્યો હતો. આ ચાર્જ ૧૫મી ફેબ્રુઆરી ૧૯૩૮ થી લાગુ થયો હતો. આ ચાર્જ ૧૫મી ફેબ્રુઆરી ૧૯૩૮ થી લાગુ થયો હતો.

જાહેરાતમાં જાપોનીઓ

જાહેરાતમાં નવા નિયમો ફેબ્રુઆરી ૧૫મી, ૧૯૩૮. હતા. જાપોનીઓ દ્વારા થયા પછી અમલમાં આવ્યા. જોહનસ્બર્ગ ટાઉન કાઉન્સિલ અને ઘરે ઘરની જાહેરાતો માટે ચાર્જ લાગુ કરવામાં આવ્યો હતો. આ ચાર્જ ૧૫મી ફેબ્રુઆરી ૧૯૩૮ થી લાગુ થયો હતો. આ ચાર્જ ૧૫મી ફેબ્રુઆરી ૧૯૩૮ થી લાગુ થયો હતો.

સ્ત્રી : એક સ્વાધીન વ્યક્તિ

આ મહાદાદતા જ્યાતી સંબંધે આપણે ઓગેસ્ટની મહિલી સભામાં મુખ્ય સ્વરૂપે ચર્ચા પડા મહાન ઓના. ગા. બાબા સાહેબ બેરે રજેલા પ્રાસંગિકમાંથી ગદ્યત્કા આમ નીચે પ્રમાણે છે

આજે કોર્ટમાં ઓગેસના હિમાયતીઓ એવું પાન કરતા આવ્યા છે કે ઓગેસનો દરજ્જો પુરુષ જેવડો સમાન ઠરાવો જોઈએ. આ ચર્ચા ઓમા મને રસ પડતો નથી. આ પુરાણા પ્રશ્ન અંગે નીચ કોણે કોનો નીર્ણય કરે કોણ ! આમાં પ્રશ્ન અને નીચનો સવાલ નથી. પ્રાપ્તી સાથ અનુસાર મને લાગે પુરુષે કે ઓગેસમાં વૈજ્ઞાનના ગુણો વધારે છે તો તે માનવા હું તૈયાર છું. શૈક્ષણીક રીતે કાંઈ છે : ઓગેસ ઉત્ક્રાંતીમાં પરફેક્ટર પાસ નપુ નજદીક છે. ઓગેસમાં માનસીક બળ અને આધ્યાત્મિક બળ વધારે છે પણ આ પ્રકારની ચર્ચા કરવાની વધારે જરૂર નથી.

સ્ત્રી પુરુષથી સ્વાધીન વ્યક્તિ છે

આપણે એક વાત સમજી લેવું જોઈએ કે આપણે બંને સરખા કરવાની કોશ કરીએ તો પણ કાંઈ ફાયદો થવો સંભવ. એજ પ્રમાણે રાષ્ટ્રને કે સ્ત્રીને સ્વતંત્ર કરવાની બાબતમાં છે. મારા સ્વતંત્ર શબ્દ કરતાં સ્વાધીન શબ્દ વધારે પસંદ છે. આપણે એક સીદ્ધાંતને સ્વીકારી લેવો જોઈએ કે સ્ત્રી પુરુષથી સ્વાધીન વ્યક્તી છે. આ સીદ્ધાંતને માન્ય કરીને આપણે જુદા સંજોગો અને ઉભા થતી મુશ્કેલીઓનો નીવેડો લાવીએ.

જુના સમયના અપાર્જિત સૂત્રોના તરફ નજર કરતાં જણાશે કે કાર્યક્ષેત્રે બાબતમાં સ્ત્રી કુશળતા કે ઉંચવથી તેને હલકી ગણવામા આવી. પણ જેમ જમાનો બદલાતો ગયો તે મુજબ તેની ક્ષમતાકાત કે ઓગેસને હલકી ગણવાવાળી બાબતો નથી. આ પરિસ્થિતિ સ્વીકાર પતા જોયા છે અને એ અનુસારે ઓગેસના દરજ્જામાં ફેર પડતો ગયો છે. આ અભિપ્રાયના મોટા સ્ત્રોગોની વ્યવસ્થા-પના પર મોટા ગોટો નીર્ભર રહ્યા છે જે સહકારીક બળ ઓજ વસ્તુ રોપ તો પ્રભુત્વના પ્રકારમાં જ રાજ્ય રોપ ને તે બધા પર આપી-કાર ભોગવતો રોપ.

આજે હિંદમાં સ્ત્રોગોની દશા બરાબર ગણવામા આવે છે. હિંદમાં એકલાબાંજ એ નથી ઉપખંડ બીજા રાષ્ટ્રોનો ઇતીહાસ જુઓ તો તમને ખબર પડશે કે એ બધા દેશોમાં તે બરાબર અને લાજમ વધારે છે. એ બધું હતું પણ હવે ઓગેસ માનેના વલોપમાં ફેર પડી ગયા છે. અર્વાચીન જીવનણીનો લાભ લેતા બધા સારવા આપણી સમક્ષ ઓના પ્રશ્નો રજુ થયા છે.

સ્ત્રી શિક્ષણ

આપણી સમક્ષ મુખ્ય બાબત શિક્ષણની છે. આપણે ના ઓકરાઓને વધારે કીમતી ગણવામા આવતા. જ્યારે ઓગેસનો જન્મ થતો ત્યારે બાપ અને દાદીને ચાર ઓળાણને બારી નીખવામાં આવતું હતું ને બધાને દુઃખનું કારણ લાગતું. ઓકરાઓના જન્મથી આનંદ ... સ્ત્રી તે બાબતું શું કરે ? પરના રમી રાખે. આ દર્શે બધાનો પ્રકાશ ગયો છે. દીકરાઓ પહ-લીના કરતાં કરતાં પરમાં ... કે બાપને બદીનો ઘનાર છે તેનું ... ઓગેસના ... છે ઓગેસે પેદાઓને તૈયાર કરવા બદલી ... -વાર નહીં ... ... નથી. ઓગેસ માટે શીક્ષણની ... જરૂરના છે

એક ... સ્ત્રોકિશન ... ... અજ્ઞારીથી ... ... તે બાબતી પ્રજાને ... પુરુ-ષાર્થ કરવું. ઓકરાઓના જન્મથી આનંદ ... સ્ત્રી તે બાબતું શું કરે ? પરના રમી રાખે. આ દર્શે બધાનો પ્રકાશ ગયો છે. દીકરાઓ પહ-લીના કરતાં કરતાં પરમાં ... કે બાપને બદીનો ઘનાર છે તેનું ... ઓગેસના ... છે ઓગેસે પેદાઓને તૈયાર કરવા બદલી ... -વાર નહીં ... ... નથી. ઓગેસ માટે શીક્ષણની ... જરૂરના છે

એક ... સ્ત્રોકિશન ... ... અજ્ઞારીથી ... ... તે બાબતી પ્રજાને ... પુરુ-ષાર્થ કરવું. ઓકરાઓના જન્મથી આનંદ ... સ્ત્રી તે બાબતું શું કરે ? પરના રમી રાખે. આ દર્શે બધાનો પ્રકાશ ગયો છે. દીકરાઓ પહ-લીના કરતાં કરતાં પરમાં ... કે બાપને બદીનો ઘનાર છે તેનું ... ઓગેસના ... છે ઓગેસે પેદાઓને તૈયાર કરવા બદલી ... -વાર નહીં ... ... નથી. ઓગેસ માટે શીક્ષણની ... જરૂરના છે

કુન્વાશાળાને ઇનામ—કેલેકાનિકળ્યુંના પાટીદાર ટ્રેડીંગ કંપની તરફ થી સ્વાધીકળાદ પાટીદારના સ્વર્ગસ્થની સ્મરણી ગ્રહણીબહેન પાટી-દાર તરફથી દરમાસ ... ... શીક્ષણના સર્વો ઓને તેમને લગતી બાબતમાં ઓનાર ઇનામ આપવા છે તે ઉનાસ ગામ સાલ ઓપલી કન્યાશાળાને મળ્યું હતું બારે આપ વાદા ... કન્યા શાળાને મળ્યું છે. ઉપરા ઉનામ ... ... કન્યાશાળાઓની શીક્ષણ. બારે ... ... ઓ ... ... કામની ... ... પાસે ... ...

વેચવાના પુસ્તકો

બાળ સાહિત્ય—નવલકથાઓ—ધાર્મિક સાહિત્ય—રાષ્ટ્રિય સાહિત્ય—કાવ્યો વિગેરે

૬.ક્રિષ્ણા મૂર્તિ વિદ્યાર્થી જીવન પ્રકાશન મંદિરનું સાહિત્ય

	પા.	ઈ.પે.
૫૦ પુસ્તકોનો સેટ	૧	૧ ૬
૩૦ ,, ,,	૦	૧૫ ૬
૨૫ ,, ,,	૦	૧૨ ૬

નવયુગ ચાંચલભાળા

બાળપોથી	૧	૩
૨ જી ચોપડી	૧	૬
૩ જી ચોપડી	૧	૯
૪ થી ચોપડી	૨	૦

કરાચીકૃત મુળાક્ષરની સચિત્ર બાળ પોથી — ઈ. ૧ ૬.

સરકારી શાળાઓમાં ચાલતાં પુસ્તકો

	પા.	પે.
બાળપોથી	૦	૧
૧ લી ચોપડી	૦	૬
૨ જી ,,	૧	૦
૩ જી ,,	૧	૩
૪ થી ,,	૧	૬
૧ લી ચોપડીના અર્ધ	૦	૬
૨ જી ,, ,,	૦	૬
૩ જી ,, ,,	૧	૦
૪ થી ,, ,,	૧	૬
ગુજરાતી દેવી ઢીંગલા ભાગ ૧	૦	૬
,, ,, ,, ભાગ ૨	૧	૦
અંકગણીત બાલકાવબોધ	૨	૧
બાલરત્ન પાત્રસ્તુ	૧	૩
સુરોળા ૪ થા ધોરણની (અંગ્રેજીના ક્રમ) નવી આવૃત્તિ	૨	૦
ગુજરાતી અંગ્રેજી ઢીંગલોરી નાની	૫	૦
,, ,, ,, મોટી	૫	૦

રાષ્ટ્રીય સાહિત્ય

મારી જીવન કથા (૫ મી આ. નેટ૩)	૧૨	૬
સત્યાગ્રહની મિમાંસા	૪	૬
અહિંસા	૩	૬
ખતે મજુરી કરનારઓને	૨	૦
ગો સેવા	૨	૬
પશુ ખવરદા	૩	૦
મારી કેળવણી	૪	૦
આપણી ફેજો ભાગ ૧ થી ૬	૧૮	૦
ગાંધી વિચાર દોહન	૩	૦
દક્ષિણની ચીર	૧	૬
મારા ભજન ખોબા	૧	૬
નક્ષત્ર માળા	૧	૩
અર્ધંજળી પ્રતિજ્ઞા	૩	૬
આબાદ હીંદુસ્તાન	૪	૬
આપણા નહેનારોનો ૪ ભાગ	૧૧	૬
સોક સંગીત	૨	૬
સ્વરાજ સમાજ	૪	૦
સીતા ચરિત્ર	૩	૦
ત્રણ વાર્તાઓ	૪	૦
રાષ્ટ્રીય પરિવર્તન	૨	૦
મુસલમાનોનો વિચાર	૩	૦
બાળા પાણીની કથા	૫	૦
કોમ ડાયરી ચ. રા. ભોપાલાચારી	૨	૦
પરદેશી કાપડની સાથે કેમ લડીશ	૨	૬
પ્રાણ પ્રતિષ્ઠા	૪	૦
નીતિનાકને માર્ગે	૨	૦
ધર્મ સંસ્થાપન	૧	૧૦
ત્યારે કરીશું શું?	૨	૬
,, ,, ,, ઉતરાર્ધ	૨	૬
બોબજીવનમાં ને બીજી વાતો	૧	૬
વીરપ્રભુના અને બીજી વાતો	૧	૬
બેબુત શિકારી	૧	૦
જોહાનિસ્બર્ગની સાથીઓ	૨	૦
કારાવાસની કહાણી	૭	૦
,, ,, ભાગ ૧૨	૩	૬
કાકા કાલેલકરના લેખો	૪	૦
નવા ગીતો ભાગ ૧ લો.	૧	૬
,, ,, ભાગ ૨ જો	૧	૬
ઈંડાધારી	૨	૦
મહાત્માજીના પ્રબુધો	૨	૦
બોલ્શે પિક્ચરકથી	૨	૦
આર્યલેન્ડનો મુક્તિ સંગ્રામ	૪	૦
કુરબાનીની કથાઓ	૨	૦
સાગર સંસાર	૨	૦
વિરાટ ભજે ત્યારે	૩	૦
શીરદ રાણી	૫	૬
પ્રદક્ષણ	૩	૦
વીર જગદેવ	૪	૬
હીંદુસ્થાનની બાલ વાર્તાઓ	૨	૦
પુંડરીકના પરાક્રમ	૧	૬
હું બન્ડબોર કેમ બનું	૫	૦
સમાજની વેદીપર	૪	૦

ધાર્મિક સાહિત્ય

બ્રહ્મચર્યાશ્રમ	૧૨	૦
શ્રી. મદ્ભાગવત ભાગ ૧-૨	૧૪	૦
કાવ્ય દોહન ભાગ ૭	૭	૦
,, ,, ભાગ ૧ લો	૫	૦
ગીતા મનન	૬	૦
સોળ સતી ઓઓ	૫	૦
દૃષ્ટાંત શતક	૪	૦
પરમાર્થસાર	૧	૦
રવામી શિષ્ય સંવાદ	૧	૧
મંગલ પ્રભાત	૧	૬
મેરી અને મેસ્સા	૭	૦
રવામી વિવેકાનન્દ ભાગ ૬	૪	૦
રવામી વિવેકાનન્દનું જીવન ચરિત્ર	૭	૦
સાદી જિંદગાનુ	૬	૦
ટોલ્સટોયની નીતિ કથા	૧	૦
સ્વર્ગમાં રેલ્વે પા. પુ.	૪	૦
કવિવર ટાગોર-બોધમાળા	૧	૦
કબીર વાણી	૪	૦
શિવપુરાણ	૬	૦
બાલક કથા	૧	૬
પરમહંસ રામકૃષ્ણના બોધવચન	૨	૦
બાળાબોધ ગીતા	૧	૬
ગિતા કોશ	૬	૦
ધર્મ મંથન	૪	૦
ઉપનિષદ પદાવળી	૪	૦

નવલ કથાઓ

અંતરની બ્લા	૪	૬
પત્ર ચાલ્યા	૭	૦
ઈંદિરા ક્રમ ૧ ક્રમ ૧૮૨	૧	૬
બારેજો બાજી	૮	૦
ગ્રામ લક્ષ્મી ભાગ ૧	૭	૦
,, ,, ભાગ ૨	૭	૦
,, ,, ભાગ ૩	૭	૦
,, ,, ભાગ ૪	૮	૦
જોહન્સના	૧	૦
સ્વપ્ન સેવા સંબદ્ધ	૬	૦
,, ,, પુ. ૪ થું	૪	૬
કાંચન ક્રમ અને સંપુકના	૭	૦
ઝિંદરીન	૭	૦
અસ્ત ઇંદિર	૬	૦
પ્રેમનો રંજ	૧	૬
નારી હૃદય	૧	૬
તપુખ્ખા	૧	૬
તાતી તલવાર	૧	૦
દિવ્યચક્ષુ	૭	૦
અર્પણ	૧	૬
પુનરીબ્બી	૪	૬
બાગીરદાર દાસ્ય ઝંઝાર	૬	૦
પ્રેમ વિજય	૪	૬
રાજ નંદીની	૨	૬
રાજીબ્બી	૬	૦
વાતો ગુજરાત પુ. ૨ જી	૧૬	૦
ગૃહલક્ષ્મી	૪	૬
મોતીના તોરણ	૪	૦
સુનીતી બોધ	૪	૬
સાગરમતી	૩	૦
શીરીબ્બ અને બબ્બા	૪	૬
સ્નેહ સંગ્રામ	૪	૬
સત્યવતી સહીનું કૃત્ય	૫	૦
મેરાલમાં	૩	૬
સ્નેહ બધ	૫	૦
સુબબ્બ રંજ	૬	૦
પારેજીતા	૪	૬
જમાના પહેલા	૬	૬
મેરાલના ચહેણ	૬	૬

મુખ્યસીધ ચહેરાનો માલીસ	૧૦	•
કેરબાલા	૧૭	•
કાકાની ચાલા	૮	૬
મહિલા	૫	૬
ગ્રામ લક્ષ્મી	૬	૬
વિશ્વપ્રકાશ	૮	૬
કૈલ કિરાન	૫	•
કર્મયોગી ગ્રાહેમ્બર	૫	૬
સ્વર્ગ અને પૃથ્વી	૮	૦
મુખ ભાષા	૫	૬
મસ્ત કુટીરના હાસ્ય પ્રસંગો	૫	૬
દત્તા	૬	૬
અબલા પત્ની	૭	૬
કલ્પના કુસુમો	૮	•
સાંકળચંદ ગજ	૩	૫
ભાષા	૧	૬
પ્રેમાલાપ ભાગ ૧ લો	૮	•
,, ,, ભાગ ૨ જો	૭	•
વિનોદ વાટીકા	૬	•
ઉષા અકબા	૭	૦
ભાવના	૬	૬
પદવી ગંગા	૬	૬
પક્ષી સમાજ	૪	૬
ભક્તી	૩	૬
ચંદ્રલાભ	૩	૬
ઇચ્છણી	૪	૬
સાવીત્રીબાઇ	૫	૬
બીકાત ભાગ ૧ લો ૨	૮	
,, ,,	૭	•
બાલીક હત્યારનો ચેહ	૬	૯
વિનોદ કુંજ	૬	•
બેલાની હિમ્મત	૬	૬
માબાની મનવણી	૬	૬
કલ્યાણી	૪	૬
સરસ્વતી ચંદ્ર ભાગ ૧ લો	૧૫	૬
,, ,, ,, ૨ જો	૧૫	•
,, ,, ,, ૩ જો	૧૭	૫
,, ,, ,, ૪ થો	૧૪	•
ચંદ્રકાંત ભાગ ૧ લો	૧૦	૬
,, ,, ૨ જો	૬	•
,, ,, ૩ જો	૧૧	•
ભાગ દેવત	૫	૬
હરદા રેખા વિતાન	૧૧	૬
ભાગ્યર ભિરબલનો વિનોદી વાતો સંગ્રહ	૭	૬
રાજા ભોજ અને કવી કાલીદાસ	૮	•
રાજરત્ન ભિરબલનો હાસ્યચમત્કાર	૮	•
ચુનરિયા અને બીજી વાતો	૬	૬
સ્નેહ સફરો	૮	૬
ભાગ્યશ્રી	૧૦	•
પુરાતન જ્ઞાન	•	૬
માનસી પતીબા-કમા ખોટી ખોટા પતીબા	૫	૬
ભાગ્યનાની રોચકમો	૪	૬
ભાગ્યના ભાગ	૫	•
મેં પત્ની કાની	૬	૬
નવો તકરીબો	૮	•
નેહના શહીદ	૬	૬
ભાગ્યમાં	•	૬

ભાગ સાહિત્ય

પ્રેતાનો ભગત	૫	•
કલ્યાણ પ્રાણો	૩	૬
રખડુ રોબી સેટ ૩	૪	૬
ભાગ કુંજ	૨	૬
નાની બેન	૨	૬
બીજી વાતો	૨	૬
ભાગ કુમારી	૨	૬
ભાસ્કરરાજ ધન	૨	૬
મહાભારતના પાત્રો	૮	•
પાતાળ પ્રવેશ	૨	•
બુધ્ધો	૧	•
ચતુરસીંહ	૧	•
ભાગ ભાનો વિનોદ	૧	•
કહાના કહાના રામો ભાગ ૧ લો	૪	•
,, ,, ,, ભાગ ૨ જો	૪	•
કાનગી ૬૬	૧	•
કેસરા કાકા	•	૬
ભાગ વિનોદ ભાગ ૧ થી ૨૦	૮	૬
,, ,, ,, ૨૧ થી ૨૯	૪	•
અરીબ ભાગ પુસ્તક ભાગ	૧૫	•
સીતા (રામાયણના પાત્રો)	૧	•
ટોલ્સ્ટોય પંચતંત્રી	૪	•
,, ,, ભાગ ૪ જો	૪	•
સાહસિકોની સૃષ્ટી	૩	૬
હિતચર્યા	૪	•
જીવન અને સાહિત્ય	૫	•
પારસી ગાકાદારી વાનીઓ	૨	•
પારસી લગ્ન ગીતો	૨	•
બાપુ કેરા સંભારણા ભાગ ૧ લો	૨	•
,, ,, ,, ભાગ ૨ જો	૨	•
રાજ તરંગીણી	૩	•
ભાતુ ગીતો	૨	૬
વંબિકા	૨	•
રાજ નીકુંજ	૪	•
પ્રાણી પુરાણ	૧	૪
મેળો માણો	•	૧૦
રમકડાની દુકાન	•	૬
ચાંદીનું પત્ર	•	૧૦
ગીતાંજલી	૨	•
જીવન પર પ્રકાશ	૧	•
ગાયકવાડ	૧	૬
,, નાની ભાગ્યમ	૧	•
બારીકરીનું ઈંગ્લીશ ભાગ ૧	૨	•
,, ,, ભાગ ૨ જો	૨	•
ભાગ્ય ભાષુક	૫	•
કાઠીયાવાડી દુહા	૨	•
કોરાકટ્ટ ની રસબહાર ભારા ૪ ભા. પુ.	૪	•
,, ,, ભારા ૫ ભા. પુ.	૩	૬
,, ,, ભારા ૬ ભા. પુ	૩	૬
સ્ટોલાણી સત વાજા ૨ જો	૨	૬
,, ,, ભાગ ૩ જો	૩	•
ભુનાનો ક્રિયા ભાગ ૨ જો	૩	•
ચુંદડી ભાગ ૨ જો	૨	૬
પર મધ્યુ વૈદક	૫	•
પર મધ્યુ વૈદું જહાજકેર બી. કુત	૧૩	•
કલાપીનો કેકારવ	૨૧	•
કંકાવટી ગુજરાતની વત કથા	૪	•
ભારત ભુમીરા ગાયક	૧૭	૭
રાષ્ટ્રીય સંગીત ગાયક	૧	૬

કલાના નમુનાનો સુંદર ચિત્ર સંગ્રહ

મગળાષ્ટક	૬
જીવન મંજરી	૬
કલા કલાપ	૬
રંક રેખા	૬૦
ભાભાજીના કથા બોધો	૭ ૬
લેટર પ્લાર ચિકચર ભાલ્બમ	૧૦ •
મુમલાઇ ભાલ્બમ	૨ ૨ •

આ ઓફીસમાં છપાયેલા પુસ્તકો

	રૂ.	બે
કંકાવાઇ ગામસેન્સીસ ટ્રેઝોર બોર્ડિનન્સ		
૧૯૬૨ ગુજરાતી અને અંગ્રેજીમાં	૧	૬
સીતા વનવાસ	૧	૩
જીવનપર પ્રકાશ	•	૬
સજના પ્રયોગો અથવા ભારતમાતા ભાગ ૧	૧	૧
,, ,, ,, ભાગ ૨	૧	૧
નીતિના શ્લોકો	૧	•
કરીર કંપનીના વધારો અને તેનો સંભાળ		૬
સવૈયાદ		૧
પુર્વ ભા ભિક્ષા		૬
ગોકમાન્ય બાલગંગાધર તીલક તેમના પત્ર અને વિચાર		૬
ગુસ્તાદ કમાલ પાશાનું જીવન ચરીત્ર		૧
મુસ્તફા કમાલ પાશાનું ભાષણ		૬
મારે જેલનો અનુભવ હેબહાર મ ગાંધીજી		૧
મારો જેલનો બીજો અનુભવ " "		૬
મારો જેલનો ત્રીજો અનુભવ " "		૧

ઓર્ડર સાથે નાણાં મોકલવા મહેરબાની કરવી. વી. પી. ઓર્ડરોને ધ્યાન આપવામાં નહિ આવે

મળવાનું ઠેકાણું:-
Manager, Indian Opinion,
Phoenix. Natal.

Phone 33-4014. P. O. Box 4111.

—હિંદી વસ્તુ ભંડાર—

(ફ્રેડ પી. આર. પાલીવાલ)

અમારે ત્યાં કલકત્તી, સ્ટેટસનરી, કોકરી, ઈન્ડી ગુડસ, હાર્ડવેર, ગાંધી-ખિલાડ, જરમન સીલ્વર તેમજ જોઈતા દરેક જાતના દેશી વાસણો હોલસેલ અને ભળે છે. ચિરકાલનું ૫ ૧.. માર્કનું તથા દેશી તેમજ બહારનું રૂમ પી, ન્યુન નમનું તેલ, ઇરાણાલ, પોમડી, ફુલમ, ક્રોમ, અંજાણીયું, દીવેલી, પેરોલી, વિગેરે જાતના નાયલ તથા દરેક જાતની કાચ, ચોક્ક આવો તેમજ કરીયાણું અને ગ્રોસરીનો મળશે "પરફર" ઈન અને ગેન્સીલ, માણસો નાખવાના સુકમી તેલો, અથરા, સાબુઓ, કેરો, અને ઈમીટેશન જોલ્ડ જુવેલરી અને છે

ગોર નજીક પધારી આવતા ઓરડર આપી આપો કરવા ગલામણ છે.

બજારના ઓરડરોપર ખાસ ધ્યાન આપવા આ આવે છે. લખો:- ...

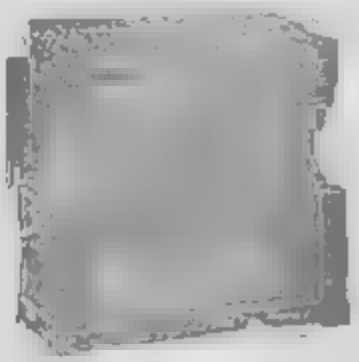
ઠે. પ્રોપ્રાઇટર રસીદ: ભોજાનીસન્સ".

સાહિત્ય અને સંગીતનો સમન્વય

દિનપ્રતિદિન જનતાની રસવૃત્તિ કેળવાય છે—જનતા નવિનતાની પુજક બની છે—ભાવના અને આદર્શ આ જમાનાનું ગૌરવ છે—અને હવે લોકો ગમે તેવી વસ્તુ ચલાવી લેવા તૈયાર નથી.

અમે પણ આ માન્યતાને માન આપી વર્તવાનો નિશ્ચય કર્યો છે. તેથી ખાસ પ્રસંગ માટે તમારા સમક્ષ દમણ્યા છેલ્લા બાણીતા નટ નટીઓ અને લેખકોના સહકાર સાથી પ્રેક્ષકોની રસવૃત્તિને પોષે એવી રેકોર્ડો, ધાર્મિક ડ્રામાના સેટો અને હારમોનીયમ, તબલા મગાવ્યા છે જે તમારી સમક્ષ રજુ કરીએ છીએ. સંગીતના મધુરા સ્વરોથી તમારા ઘરમાં સ્વર્ગ ઉતારો.

અમે લોકલ ખરીદી તેમજ એજન્ટો મારફતે હારમોનીયન મંગાવતા નથી તેથીજ અમે લેખીત ગેરંટી સાથે વેચીએ છીએ.

પત્રના હારમોનીયમ પા. ૬-૦-૦
હાથના ,,
ઉભલ સીટના પા. ૮-૫-૦

બેટ્રી એકની કીમત
પા, ૧-૮-૦ થી

પા. ૩-૧૭-૦ સુધી

માઈક્રોફોન પા. ૧-૧ ૩ થી પા. ૮-૮-૦

હીઝ માસ્ટર્સ વોઈસ
તથા
કોલમ્બીયા
(ઈન્ડીયન રેકોર્ડ)
૩/—

રેકોર્ડના સસ્તા ભાવો

નવા નંબરો અથવા તમારા માંગેલા નંબરો વહેલા યા મોડા તમને મળશેજ તો રાહ માટે વધારે પાઈસા ખર્ચો છો.

ગમે અથવા જતે મંગો.

તેમજ આ રેકર્ડની હવાને અનુકુળ થાય તેવા મોંઘા અને મધુર સુરના, મજબુત અને ટકાઉ, વારા, વાંતા, સરદાર તેમજ મેહફેઈમ્સ કુલુદના હારમોનીયમ, હાથના અને પગના તબો હાથ-પગના. નવી સ્પેશ્યલ જાતની સ્ટેજ મેઈજની પેટીઓ આવી ચુકી છે. તે સીવાય દરેક જાતના માઈક્રોફોન ઉપલી બધી મેકરો સાથે H.M.V. ને કોલમ્બીઆના પણ સ્ટોકમાં રાખીએ છીએ.

વાજાંઓના છુટા ભાગો મોટા જથ્થામાં રાખીએ છીએ.

વાયોલીન, મેન્ડો, મેન્ડોલીન, બુલબુલ તરંગ, ગીતાર અને રણવ મેન્ડના ભાવોમાં ઘણો ઘટાડો કર્યો છે.

કોઇ પણ વાજાંનું રીપેરીંગ કામ જાતી દેખરેખ નીચ ગેરંટી સાથ જલ્દી આપીએ છીએ.

—સાઉથ આફ્રિકાના ૩૨ વર્ષના જુના હારમોનીયમીસ્ટ—

GODHANIA'S MUSIC SALOON

P.O. BOX 460. 179 GREY ST. AND 131 QUEEN ST
DURBAN, NATAL.

Special

Latest Hindi Tamil Telugu Records. Prices have been specially reduced.

Apply for our Catalogue.

'Phone 22-1169. RAJCOOMAR, 'Phone Night 8-1520

DURBAN'S FIRST INDIAN UNDERTAKER

Coffins, Wreaths, and ... Flower Wreaths ... ways in stock

Motor and Horse Hearse ...

રાજકુમાર,
અન્ડરટેકર

કફન, ફૂલ, મોટર અને ઘોડા ગાડી દુઃખ વિદેશે પુરા પાડવામા આવે છે ચાર્જ વિશેષ ખરું.

14, Cross Street, DURBAN.

'PHONE 33-4691. BOX 2526.

L. MISTRY

એલ. મીસ્ત્રી

બોઇલર, રેન્જીસ અને કીચન રેસેપ્ટર ફીટ કરવા અથવા જુના-બધ બનાવનાર તેમજ ટીન વર્કીંગ સંતોષકારક કામ કરનાર.

જરૂરીયાત આવીને પ્રાઈસ લીસ્ટ મંગાવો.

45 Market St : : : Johannesburg.

'Phone 2-3381 Tel. add. "Letapco."

D. K. PATEL

Fruit and Vegetable Exporter

— SPECIALIST —

in South African, Canadian and Australian Apples

—also—

Cape Fruit on hand in season

We have in stock Naartjes which have just come in Market

ડી. કે. પટેલ

ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ એક્સપોર્ટર

સાઉથ આફ્રિકન, કેનેડીયન અને ઓસ્ટ્રેલીયન એપલ્સના સ્પેશીયલીસ્ટ

ઋતુમાં કેપ ફ્રૂટ પણ રાખીએ છીએ

નાર્ચીસ હાલમાં ... અને ...

પણ રાખીએ છીએ.

કંઈના ઓર્ડરો ઉપર ખાસ ધ્યાન દેવામાં આવે છે

નાર્ચીસ અને ગેન્ટરીન સારા અને સસ્તા

C. O. D. થી મળશે.

P. O. Box 766. 19, Cross St. Durban.

M. H. DESAI.

એમ. એચ. દેશાઈ.

જોહનીક ફ્રૂટ એજન્ટ,

અમે દરેક જાતના ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ બુનીયનના ઓર્ડર પણ આપમાં C. O. D. થી માલ પેકીંગ કરી મોકલીએ છીએ.

P. O. Box 254. 31, Sheri St. Durban.

Code 13-1492 Tel Add. "VALABTEL" P.O. Box 6748.

V. B. PATEL,

WHOLESALE AND RETAIL FRUIT, VEGETABLE AND PRODUCE MERCHANT

CHEAPEST BANANA STORE IN TOWN.

40 President Street, JOHANNESBURG.

Terms: NETT CASH or C.O.D

વી. બી. પટેલ,

હોલસેલ અને રીટેલ ફ્રૂટ, વેજીટેબલ અને પ્રોડ્યુસ મરચન્ટ

જોહનીસબર્ગ

ટાઉનમાં સૌથી સસ્તામાં કેળાની દુકાન

આપની ... દરેક ... ફ્રૂટ ... મોકલી ...

ઓર્ડરોને ... પહોંચાડવામાં આવે છે

ઓર્ડરની સાથે C. O. D. થી માલ ... કરશે

"શુદ્ધ ઘી."

... ઘી ...

... પાર્સી મોરા ...

પ્રમાણમાં મળશે.

... ઓર્ડર ...

સાઉથ આફ્રિકાના ... અજમત.

શામજી દેવશી એન્ડ સન SAMJEE DEVSHI & SON

૬, ક્રોસ સ્ટ્રીટ, 6, Cross Street,

ડરબન. DURBAN.

Golden Number

OF

"INDIAN OPINION"

SOUVENIR OF THE

Passive Resistance Movement

1906 1914.

Price : Two Shillings.

to be had from:—

Indian Opinion,

Phoenix. Natal.

SOLE AGENT FOR

His Master's Voice

હિઝ માસ્ટર્સ વોઇસ

In The Union Of South Africa

સપ્ટેમ્બર અને ઑક્ટોબરના ગુજરાતી લેટેસ્ટ રેકૉર્ડો આવી ગયા છે.

સાને ઇસ્લામનો સેટ મંગાવો અને સાંભળો

પાંચ રેકૉર્ડનો સેટ કીમત પા. ૧–૫–૦.

We specialise in Tamil and Telugu Drama Sets and also Native and Afrikaan records. Wholesale and Retail.

N 5554 પ્રેમની દુનિયા
N 5570 ગાંડોનો ગમગા.
N 5573 પાણીમા ગત.
N 5574 બે ના નજરી પ્રીતમની જેમ
N 5600 પ્રેમ[illegible] દીજીએ
[illegible] સેરની પીબાલી.
[illegible] કાલે કહેજો.
[illegible] ગંગાધર જોકરોના.
[illegible] કલાવતી[illegible]
[illegible] ગદા[illegible]
[illegible] ગેરસ્યા.
[illegible] સજની મોરી ચ[illegible]
N 5580 તુમાને મુજના પ્રેમ બીજાના.
[illegible] ગયા [illegible] નજદીકના ઉતારે ઉતારો
[illegible] ભરો[illegible] ૫ ભરસા પાણા
[illegible] ધારો ના[illegible] ૧ પી
નરસૈંહ મહેતા ભ[illegible]
અવળ કુમાર નાટક પી.
રાજાધિ રેવા નાટક પી.
N 6726 બુરો સમય સત્કાર
N 6604 નરસિંહ મહેતા ભા ચમત્કાર ગયારે
N[illegible] 5550 [illegible]
,, 5490 ,, [illegible]
,, 5540 ગીરહર 1 [illegible]
,, 5552 જેન્ટલમેન
,, 5470 ડોકટર ઇલમકરણ ,,
,, 5581 [illegible] ગામા
,, 5401 સન્યાસ ગેરીસદરની મારી, ભાગ

પૃથ્વીરાજ ચૌહાણના નાટક કમ્પલેટ બોક્સ આને [illegible]
કીમત પાઉંડ [illegible] નું સેટ

નાટક નળદમયંતી કમ્પલેટ બોક્સ અને બુક સાથે કીમત પા. ૨–૫–૦ નું સેટ.
,, સાં ભાંડલીક કમ્પલેટ બોક્સ અને બુક સાથે કીમત પા. ૨–૫–૦ નું સેટ
ઓચ. ઓમ. વી. ડ્રામેટીક પાર્ટી કમ્પલેટ બોક્સ અને બુક સાથે કીમત પી. ૧૫ નું સેટ.
નાટક ગુજરનની કમ્પલેટ બોક્સ અને બુક સાથે કીમત પી. ૧૫ નું સેટ.
,, રાજા ગરબરી કમ્પલેટ બોક્સ અને બુક સાથે કીમત પાઉંડ ૧–૧૦–૦ નું સેટ.
,, શેઠ મગનલાલ શાહનું સેટ ૧ થી ૮ બાજુ.
,, મીરાબુદીલા.
,, ઉષા રણમ.
નળદમયંતી બાજુ બાજુ ૧ થી ૬.
પદ્મીનીનો જાણીતો ડુએટ રેકૉર્ડ ૨ રેકૉર્ડનું સેટ.
બહુરી બી સાડી ૫ રેકૉર્ડનું સેટ ડુએટ.
નુરી નાહલ ૬ રેકૉર્ડોનું સેટ ડુએટ.
,, મારીન કરહાદ ૬ રેકૉર્ડોનું સેટ ડુએટ.
,, રેહમ બારે ખરજ ૪ રેકૉર્ડોનું સેટ ઓચ. ઓમ. વી.
,, માન ઇસલામ ૫ રેકૉર્ડોનું સેટ ઓચ. ઓમ. વી.
,, તુરે ઇસલામ ૬ રેકૉર્ડોનું સેટ ઇલમબીબી.
,, બાસ ડમા પા નરી ૬ રેકૉર્ડોનું સેટ ઓમ. ઓમ. વી.
,, ઇસલામી બંગલ ૬ રેકૉર્ડોનું સેટ ઓમ. ઓમ. વી.
,, નૂરજહાન ૬ રેકૉર્ડોનું સેટ મલકબીબી.
ગઝલ નજમ ૬ રેકૉર્ડોનું ઓચ. ઓમ. વી.

અમારા ઇસલામીક નવી રેકૉર્ડોનું લીસ્ટ 'ઇન્ડિયન ઓપ્રજી' માં જોશો.

* ઈ ૧ રેકૉર્ડ, ૧૨ ઈ ૪ રે. ૨૫/-, ૧૦ ઈ. ૧૨ રે., ૧૨ ઈ. ૮ રે. ૪૮/-.

અહાર ગામના ૧૦ ઇંચની ૬ અને ૧૨ ઇંચની ૬ રેકૉર્ડથી ઓછીનો ઓર્ડર સ્વિકારવામાં આવશે નહિ.

Radio Record Trading Co.,
88 Victoria Street - - Durban.

Radio Record Trading Co.
P. O. Box 6398 29 West Street.
JOHANNESBURG.

RADIO RECORD TRADING Co.,

SOLE AGENTS FOR

Columbia

In The Union Of S. A.

જુના ગયા અને નવીના આવી ગયા

કોલમ્બીયા કંપનીમાં હાલમાંજ આવેલા નવા ગરબા

માસ્ટર ઝમીર અકક્ષની

નવી રેકાર્ડ આવી પહોંચી છે. આગળ ગજલ બોલી ગયો છે "મોહમ્મદ મોહમ્મદ પુકારે ચલાલ" તેના જેવી બીજી ગજલ બોલી રહ્યો છે. ભગાયો અને તમારા દીલને ખાત્રી કરશે. તેનો નંબર, બહેક કે સરવર સાકુબ મોહમ્મદ. 1705 સાથે આવી બહાદુર રસુલમ. અને બીજી બે સિવાય તમારા લાયકની ઘણી ગ્રેસલામી રેકાર્ડ આવી પહોંચી છે જેની કે મોજીલા રાહાદત નામા બોલશે.

MAGIC NOTES

G.E 1709 દુશ્મને નાશે મુજે ગેદ દુશ્મને પીલાદે દે

G.E 1710 તજખીર ૮ નારોસે દુનીયા કો ઠીલારેગે.

P.E 23 સહાદત હુસેન મોહમ્મે મસલામ

P.E. 37 મહાદલ હજરત બીલાલ નાસીર રસુલ.

P.E 7 માહેર કે હાથસે તલવારકા ગીરના મોજીલા.

G.E 1689 મે પીયારી મેગલ બનકર બોલુ બનમેં.

G.E 1711 દુઓ મેમો.

V 6857 અરે પાગલ પ્રેમી અબ તુ રોતા હે.

V 6865 સાહે અમણીસા બવમબરે હમારા.

V 6881 દુઝને બહાર આબ સાકી સરાબ દે.

V 6882 તોહીદ કે રંગ મે તુમ રાબ.

V 6815 મેગ્રો મોહમુમે દુઃ રોતે ગાતે ચલે.

V 6826 ગોર દુબે ા નયન મે શાન મોહમદ.

V 6810 પાસ ગુઝસે કુજ કહે સહેવાલા કે સાગને.

N 6887 બનુગી આપને મમુબા મોમન.

N 6889 પ્રેમબા મુરલી મધુર બાજી.

1415 મો હંદિકા કંકા આલમગે બજબા દીબા કમલી વાલેગે.

આ રેકાર્ડ ગાબબારા જેવી છે

288 પુન પુન પુન

253 મેરા દીલ ન કાબુ હે પીદાગે મોહમ્મદ

106 મોહીબ્બો મોહમ્બાન બહી આન દે.

2234 આગા અલ્લાકી બાલાદ થય ઔર ગદા બાલાદી બાલાદ થય.

2207 આંખેા તુમને

2188 બારમાસે આબા (મજાકી)

2074 ધામકા નામ દે

2107 બલ બગા (મજાકી)

2220 નાગે અહમા ન ૮

2232 નાગ બહમદ બાલ બાલા.

2330 ચદ બાબ બુતા પીદાદે મે બ્યાસી.

2250 બાબત મેરી પીબારીબા કરકાર બના દીજે.

2245 બબાદીન તો કરના બાદી કબલ્યા.

2321 હજરત ૮ મે રબ્યા હજરત બબીર કે બર્ચાકિ મુરર મ જીબા કરના

2301 મોહબ્બા દીજરત ગોબાર.

2100 મોહબ્બા બબેબુદી નારબ બાદી.

1503 પીબારી પીબારી મુરબાબાલે

1009 મોહમ્મદ મેરે દીલો બારમા તુબી હે.

1[illegible] બહાદુર દુબા બાબમે અહો રે હરમાને મોહમ્મદ સલ્લલાહ

1240 બાવલા મુજે રાજેગે બુલાબેગે.

2003 દીલ જીન દીબા એક બબાને બાર તેને

[illegible] મલાકી રસુલે પુહા કેહને કેહ[illegible]

[illegible] બમને કાનીરે મે બાલમે રનગેા જુ.

[illegible] મુરે બહાબે ધન બાગેાબે.

2112 દીબા જી મેરા જે બબા

2160 નીગાહે મુલ્કના

નુરે ઇસ્લામ

નો ૬ રેકોર્ડનો સેટ બુક અને ટીનનો બોકસ સાથે ૩૦/-

We specialise in Tamil and Telugu Drama Sets and also Native and Afrikaans records. WHOLESALE AND RETAIL

The following Tamil Drama Sets in stock

Sathyavan Savitry, Ra[illegible]-Pattabishekam, Ue[illegible]-Ramayanam, Dumbachari, Snan Sundari, and thousands of singer Records.

Radio Record Trading Co.,
88 VICTORIA STREET.
DURBAN.

Radio Record Trading Co.,
P.O. Box 6398 29 West Street,
JOHANNESBURG.

દરેક જાતની સ્વાદીષ્ટ સુંદર શુધ્ધ ઘીની મીઠાઇ.
ફરસાણ વીગેરે માટે ક્યાં જશો?

પેટેલ્સ વેજીટેરીઅન રીફ્રેશમેન્ટ રૂમ

[illegible] તથા કરીના અચાર તેમજ શીઆળાની ઋતુ માટેના ખાસ ચોકસીક પાકો અમારે ત્યાંથી ફરીયાદ આવે મળશે. એકદ વખત પધારી અથવા ઓરડર મોકલી ખાત્રી કરવા વિનંતિ છે.
બહાર ગામના ઓરડરો ખાસ ખાલીકની જાતી દેખરેખ નીચે મોકલવામાં આવે છે.
માલકોને સંતોષ આપવો તે અમારો ખાસ મુદ્રાલેખ છે.

PATEL'S VEGETARIAN REFRESHMENT ROOM
(Prop. R. M. PATEL)

Telephone 2-2209 202 Grey Street, :: :: Durban.

Box 839 Tel. Add. "Dennexpo"
M. C. PILLAY
Wholesale Fruit & Vegetable Exporter
[illegible]
TRIAL ORDER SOLICITED
જથ્થાબંધ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ વહાવનાર
અમે આપની ઓરડર બાબ દેખરેખ રાખી સારો માલ
C.O.D. થી મોકલીએ છીએ
79, PRINCE EDWARD STREET, DURBAN.

'Phone 2-6235 P. O. Box [illegible]
Heerabhai Morar Matvadkar,
Wholesale Fruit & Vegetable Exporter
and Commission Agent,
15 CROSS ST. RESIDENCE.
PACKING WAREHOUSE 44 BOND ST.
DURBAN.
હીરાભાઇ મોરાર મટવાડકર
હોલસેલ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ વહાવનાર
અને કમીશન એજંટ.
પેકીંગ સારી રીત કરી માલ સી. ઓ. ડી. થી
મોકલવામાં આવશે.
ટેલીફોન ૨-૬૨૩૫ બોકસ ૩૧૬.
૪૪ બોન્ડ સ્ટ્રીટ, ડરબન.

NAROTAM HARGOVIND
[illegible] Master Tailors
Suits and Costumes Made to the latest Styles.
We specialise in High Class Tailoring.
Our Prices are to suit the times.
Try us with your next Order
તમારો સુટ ક્યાં સીવડાવશો?
નરોતમ હરગોવીંદ
તમને બધ-ફીટ સ્ટાઇલીશ ફીટીંગ બાબે બનાવી આપશે.
ટાયલ ઓર્ડર આપી ખાત્રી કરી જુઓ.
'Phone 25061. 176 Grey St. Durban.

અઠવાડીક પંચાંગ

વાર	મીતી	તીથી	મુસલમાન	પારસી	સુર્યોદય	સુર્યોસ્ત
	૧૯૩૮	૧૯૩૮	૧૩૫૭	૧૩૦૭	કલાક મીનીટ	કલાક મીનીટ
	ઓગસ્ટ	સપ્ટેમ્બર	જીલહીજ	શહેરીવર		
				૧૯૦૭		
				૫	૬-૪૪	૫-૨૧
					૬-૪૩	૫-૨૧
				૭	૬-૪૩	૫-૨૨
				૮	૬-૪૨	૫-૨૨
				૯	૬-૪૧	૫-૨૩
				૧૦	૬-૪૦	૫-૨૩
				૧૧	૬-૩૯	૫-૨૪

GANDHI & Co. (Pty) Ltd.

GENERAL MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

Try us for:-

Benares Saries, with Blouses of same design prices from 75/- to £10 with double border.

Also Cotton, Crepe-de-chine & Rayon Saries from 2/6 to 40/-.

We also stock Indian Drugs, Condiments, Draperies, Outfitting, Hardware, etc. etc.

Telephone 23676,

Tel. Add. "Gandhico" Durban.

112 Victoria Street,

DURBAN.

અમારે ત્યાં હમેશા મોટા પ્રમાણમાં નીચે જણાવેલ ચીજો સ્ટોકમાં રહે છે.

બેનારસ બ્લાઉઝ, પીસવાળી સાડીઓ, ક્રેપડીચાઈન, જરજ, સર્વીંગ, મુરજજાપ કેસર, તેમજ ઝવેરાત, સાબુ, છત્રી વીગેરે આપના તેમજ ખાસ દેખરેખ નીચે પીસાવેલ મસાલો તથા તમામ જાતના ઈન્ડીયન-ડ્રગ્સ્સ, ફેબ્રીક દીવેટી, બાંધણા, આઝ ગુલસરી, વીગેરે તથા ગુજરાતી સાલમ, પેટણી મુસલીન, ગઠોડા કોપરસવારી તથા સાતસેર આકસેર જાતનું અંધીપાણું તેમજ સોપારી-મદ્રાસી સેવરપની, કાથા, મેરેસાં તથા ગુલાબનું પાણી, અત્તરો, અગરબત્તી, ચંબેલી, પુપલ, કાશ્મીરીયા વીગેરે ખુશબોદાર તેલ વીગેરે, વીગેરે મોટા જથ્થામાં તેમજ છુટક મળશે.

Also:

P. O. Box 27, TONGAAT.

Telephone during Office hours No. 5.

„ after Office hours No. 008. (xxi)

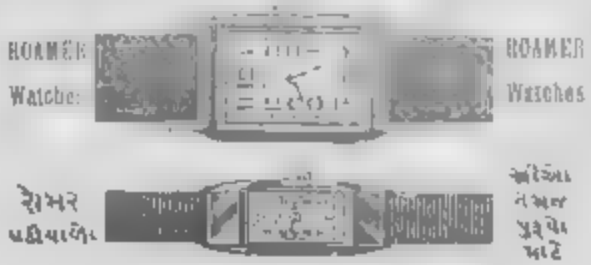
YOU CAN'T BE LATE

WITH

ROAMER

Unbreakable

15 & 17 Jewels Gold or Rolled or Crome

Latest Style and Design

દુનીયાનું જીવન વખતસર હોવું જોઇએ અને તેથી નિયમિતતા શીખવી જોઇએ.

રોમર ઘડીયાળ તમારો વખત સાચવશે.

૧૫ અને ૧૭ જુવેલ્સના રોલ્ડ ગોલ્ડ અથવા સોનાના અમર કીમતી તદન લેટેસ્ટ સ્ટાઇલ અને ડીઝાઇનના છે.

Sole Distributors.

PATEL AGENCIES (Pty) Ltd.

'Phone 33-2081. P. O. Box 6092

No. 1a KORT STREET, JOHANNESBURG (32)

58 ALICE STREET and 36a LEOPOLD STREET

DURBAN.

SPRINGBOK SERVICE STATION

Always At Your Service

DUTY Free MOTORS

for

Petrol, Oiling, Greasing and Repairs and for Parking Your Car.

સ્પ્રીંગબોક સર્વીસ સ્ટેશન

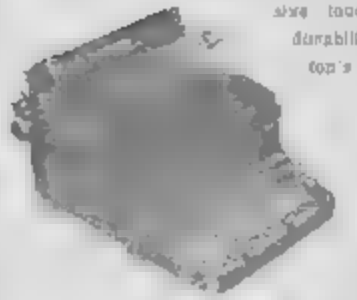
તમારી મોટર પાક કરવી હોય, પેટ્રોલ જોઇતું હોય, ઓઇલીંગ અને ગ્રીસીંગ કરાવવું હોય કોઈ પણ જાતનું રીપેરીંગ કરાવવું હોય તો અમારે ત્યાં આવજો.

તમારા તહેનાતમાં અમે રાત અને દિવસ હાજર રહીએ છીએ.

'PHONE 2-3448 OR 2-0247.

REMINGTON
NOISELESS TYPEWRITER

The new Remington Noiseless is quiet in operation and eliminates nerve strain. It is preferred because of its responsive touch, effortless speed and durability such as only Remington's unique experience can give.

Remington Built the First Typewriter. Now Remington has produced the FINEST typewriter.

PORTABLE MODELS ALSO AVAILABLE

REMINGTON TYPEWRITER AGENCY

Branches throughout South Africa

NATIONAL
CASH REGISTER AND ACCOUNTING MACHINE SYSTEMS FOR MAXIMUM EFFICIENCY

THE NATIONAL CASH REGISTER CO. S.A. (PTY.) LTD.,
63 PRESIDENT STREET
JOHANNESBURG
P. O. Box 3591. Phone 33.6245

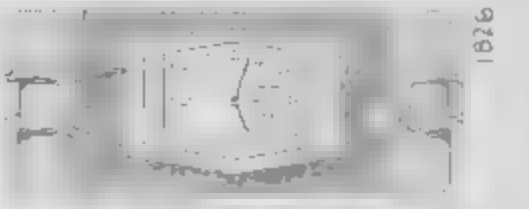

Spell:

CYMA

NOTICE!

The new 1938 ELGIN watch catalogue has just come off the printing press

NAME. .....

ADDRESS .....

KATZ & LOURIE LTD.

Cor ELOFF & MARKET STREETS, JOHANNESBURG.

Durban enquiries
R. A. DAVIES,
76, Field Street

Lourenco Marques enquiries
CASA COIMBRA,
Box 478.

INDIAN OPINION
Founded by
MAHATMA GANDHI
IN 1903

No. 31– Vol.–xxxvi FRIDAY AUGUST 3RD, 1907

EQUALITY OF RELIGIONS

"We [illegible] not realised to [illegible] as we [illegible] of [illegible] [illegible] [illegible]

WHY YOU SHOULD INSURE YOUR LIFE WITH
"NEW INDIA"

(1) BECAUSE it is a purely Indian Company with a Directorate composed wholly of influential Indian gentlemen of widely recognized business ability and is the largest General Insurance Company of India with total funds amounting to Rs. 2,13,04,387.

(2) BECAUSE the safety of its contract (Policy) is beyond question seeing that its paid-up Capital is much more than the combined paid-up Capital of all Indian Insurance Companies transacting only Life assurance business.

(3) BECAUSE its premiums are moderate and its policy conditions are as liberal as they could be.

(4) BECAUSE its offer of automatic non-forfeiture privilege, Extended Term assurance, Permanent Disability Benefit and of payment of double the sum assured in the event of death by accident is unique.

(5) BECAUSE it has established a reputation for prompt settlement of claims and efficient service to its policy-holders.

ALL OTHER BUSINESS TRANSACTED

Life, Fire, Motor Car, Motor Lorry, Motor Bus, Plate Glass, Workmen's Compensation, Burglary, Etc.

For Rates please apply to:-

JALBHOY RUSTOMJEE,

Principal Representative in the Union of South Africa.

Natal Office:
"INDIA HOUSE"
Telephone 2-5845 P. O. Box 1610
Tele. Add. "RUSTOMJEE Durban

Transvaal Office
ROOMS NO 12 & 13, BARKLY ARCADE.
Telephone 33-4472 P. O. Box 3641

Phone 33-6229. Telegrams "GIDMALCO" P. O. Box 5169

JAPAN BAZAAR

WHOLESALE SILK & CURIO MERCHANTS.

39 MARKET STREET, JOHANNESBURG.

Specialising in SILK MATERIALS LEATHER SUIT CASES ORIENTAL CURIOS BRASSWARE ETC

ALL PRICES QUOTED AT LOWEST MARKET RATES.

INDIAN SARIS: Crepe-de-chine and Georgette Saris beautifully embroidered 45" x 5 yds length price 17/6 piece. Heavy Crepe-de-chine Saris hand embroidered 45" x 5 yds 30/- piece. Georgette and Crepe de Chine beautifully embroidered 45" from 3/9 per yd

ODNIS: Hand embroidered in Georgette and Crepe-de-chine 45" from 12/6

Above obtainable in the following shades White, Pale pink, Sky blue, Pale green, Salmon pink, Red, Maroon, Brown and Black

જાપાન બઝાર

જોહાનીસબર્ગના જુના અને જાણીતા દેશભાઇ વેપારીઓ તેમજ જુદા જાતના વેપારી.

સાડીઓ, ઓઢણીઓ. લુગડાંઓ.

તદ્દન નવીજ અને ડિઝાઇનો ચાળી બહારથી તેમની જાતથી આવેલી જ્યોરજેટ અને ક્રેપ-ડી-શીનની સાડીઓ તથા ઓઢણીઓ તમારાંજ મોટા જથ્થામાં સ્વદેશથી આવી પહોંચી છે તેમજ દરેકમાં એકજ ભાવમાં ચબકમચીથી કેલીકો ગાલના તથા મુંબઈ અને અમદાવાદની બાજ જાણીતી મીલોના સ્વદેશી બાતબાતની ડિઝાઇનો વાળાં સુતરાઉ લુગડાં, પટોળાં, રેશમીઓ, ઓઢણી તથા સુંદર ભરત ભરેલી સાળીઓ તેમજ ચણીઆ માટે મોટા જથ્થામાં મંગાવવામાં આવ્યાં છે. રેશમના ચણિયા માટે તેમજ બેંટ માટે પાંચ વાર, છ વાર, તથા સાત વાર સાડીઓ તેમજ બ્લાઉઝો માટે દરેક જાતના તૈયાર કપડાં પણ ગ્રાહકોને બાજે મળશે. તદ્દન સસ્તા ભાવે સુંદર અને અનમોલ ભાત બહારના અમારી બેકર મુલાકાત લેશે.

ફુલટ બાલ પણ જરૂરીઆતના બાજે આપવામાં આવશે. આ અનુકુલ તકનો લાભ ચોક્કસ લેવાનું ચુકશો નહિ.

સ્વદેશી લુગડાંના બાજ રૂા. ૩-૬. રૂા. ૫ થી ઉપર. જ્યોરજેટ તથા ક્રેપ-ડી-શીનની ઓઢણીઓ બહારથી આવેલી રૂા. ૧૨-૬.

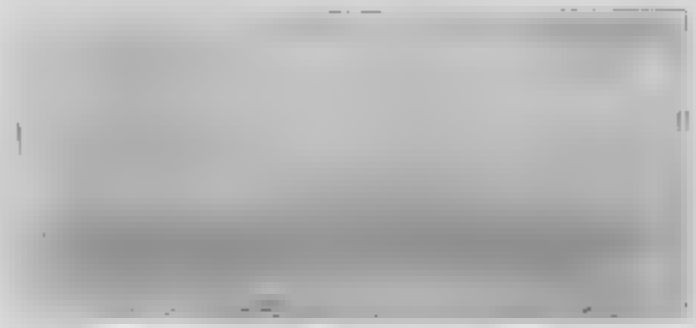
ક્રેપ-ડી-શીનના બહાર આવેલી સાડીઓ ૪૫ ઇંચ પહોળ બાજ રૂા. ૨૦ થી ઉપર.

ફોન ૩૩-૬૨૨૯. ટેલીગ્રામ્સ "જપાન બઝાર" બોક્સ ૫૧૬૯.

૩૯ માર્કેટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

B. I. Steam Navigation Co., Ltd.

ટર્બી. "તકલીવા"

ઓગસ્ટ તા. ૧૪ મીએ મુંબઇ જવા ઉપડશે

SHAIK HIMED & SONS, :: 390, Pine Street, Durban.
Telegraphic address: "KARAMAT." Telephone 2-0432
CITY SHIRT Co., No. 4, Kort Street, Johannesburg.

મેલેરીઆને મારી હઠાવનાર

ઍંડુ

મેલેરીઆ મિકશ્ચર

ઉપરોક્ત નામની
શરબતની દવા
ઓ પાર અજમાવી જુઓ.

ઉપને બારે
વાકલ—તાજગીથી ભરપુર

ઍંડુ દ્રાક્ષાસવ

ઍંડુ ફાર્માસ્યુટીકલ વર્કસ લી.—પો. ઓ. નં. ૫૫૧૩, મુંબઇ નં. ૧૪.

MOHANLAL VALJEE,
(INDIAN PAWNBROKER.)
112, Victoria Street, Durban.
Low Rates of Interest on Jewellery.
High prices paid for Old Gold. A large stock of New Jewelleries at reasonable prices to suit your pockets.

P. P. BHAGAT,
Fruit Merchant.
C. O. D.
P. O. Box 842. 129 Victoria St. Durban.

આ માખણ, ચટ્ટેરાની આગટીને મલાયમ રાખી ચોકર્યવાન બનાવે છે.

ચાગટીનાં દરેક હરીયર નીપણીન અદ્‌ભુત્વાન રેતા પ્રકારની ઉંડ આપી જલદી આરામ કરે છે

સોલ એજન્ટ્સ:
Indo-African Trade Agency,
74-76 Wilson St.
DUNDEE, Natal.
S. A.

સોલ ડીસ્ટ્રીબ્યુટર્સ: પાદશવાલા લીમીટેડ.
૧૮૨,૮૪ અબદલ રહેમાન સ્ટ્રીટ.
મુંબઇ ૩.

શિયાળો આવ્યો!! શું લાવ્યો?

શરીરને પુષ્ટ બનાવવાના પદાર્થો લાવ્યો. કોકો બાલ બદામના પાકો બનાવવાની તાયારીઓ કરી રહ્યા છે.
સારા પાકો બનાવવા માટે ઉમદા જાતની દેશી દવાઓ માલ આવી ગયો છે. તેમજ દરેક જાતની દેશી દવાઓ અને દેશી મેસરી હમેશા તાજો અને ચોકખો માલ સ્ટોકમાં રાખીએ છીએ.

દેશી મુલકના ચોકડાં નંગ ૨ ની રૂ. ૧૭-૬ સાધારણ ૧૮-૬૨,
દેશી ચોકડાંના બિસ્કીટ્સ નંગ ૨ ની રૂ. ૬-૨ સાધારણ ૧૨-૬૨.

શરીરના દોષ પથ્થ આગળથી વાળ બરાબર

નવાબી પાવડર

૧કલ્ત જો બધા ગીનીટમાં ચાળ બાર થાય છે.
૬૫૦ સેટ રૂા. ૧૪ પોસ્ટેજ સાથે, નાનો ૩૫૦ સેનારને રૂા. ૬-૮ પોસ્ટેજ સાથે. ૧૭૫ સેનારને રૂા. ૩-૮ પોસ્ટેજ સાથે. ૧ આખા જે નંગ સેનારને ૩ ની પોસ્ટેજ ગોકલવી

ઓર્ડર સાથે રોકડા પૈસા મોકલશો

Fancy Gold Cups and Saucers @ 1/9 a dozen.
12 dozen @ a case Cash with order.

I. G. H. BASSA

153 Grey Street, Durban.

Telephone 33-5382.

VALLABH RANCHHOD,

Wholesale & Retail Fruit and Vegetable Merchant
Country Orders Promptly attended to.
14, DIAGONAL St. JOHANNESBURG.

ટેલીફોન ૩૩-૫૩૮૨.

વલ્લભભાઈ રણછોડ

હોલસેલ અને રીટેલ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ અમારે ત્યાં તાજું અને સસ્તું મળશે.
બહારગામના ઓર્ડરોને તાકીદે ધ્યાન દેવામાં આવે છે.
૧૪, ડાયેગનલ સ્ટ્રીટ. જોહાનીસબર્ગ.

ફરમાસુ મીઠાઈ અને શિયાળાના પૌષ્ટીક પાકો અરીદો

અને સ્વાદીષ્ટ જમવાનું.

એકજ વખત અજમાયસ કરો.

KAPITAN'S CAFE

'Phone 33-9577.
138 KORT STREET. JOHANNESBURG.

કીટીંગસ

પાવડર

કીડી, માકડ, ચાંચડ, કંસારા, માખી, વંદા વિગેરે સઘળા જંતુઓનો

નાશ કરે છે.

કીટીંગ્સ પાવડરના ટીન મળે છે.

WE STILL BUY

OLD GOLD, SILVER & SOVEREIGNS.
We Stock GYMA, LUCIN, WALTHAM, HUBEN, and MADIX Watches
Large stock of Indian and European jewelleries always on hand
Importers of MORINI PLUTE harmoniums

LAKHANI & CO.,

(Jewellers)
111 Grey Street, Durban. 'Phone 21253.

'Phone 23350. Tel. Add. "Nortjes."

A. M. PADAYACHEE

Wholesale Fruit & Vegetable Exporter,
Country orders executed at lowest Market prices.
Special attention is given to country orders.
TRIAL ORDER SOLICITED.
91 LEOPOLD ST., AND 34 CROSS ST.,
P. O. BOX 195. DURBAN.

THE FIVE FAST

An account of Mahatma Gandhi's Fast in September 1932, and events leading up to the Yeravda Pact, with all relevant documents. 320 Pages. 2s. 6d.

THIS
is the Certified Mobilubrication Service

PROCEDURE

INSPECTION OF CAR

Battery, spark plugs, steering gear, light bulbs, windshield wiper, fan belt, water pump and similar equipment are all carefully examined and points requiring attention brought to your notice.

LUBRICATION

From bumper to bumper your car receives complete and correct lubrication with the grades of Mobiloil and Mobilgrease specially recommended for each particular point. Oil levels in engine, gearbox and rear axle are checked—or drained and refilled if instructed.

FINAL STEPS

Tyre pressures are checked, radiator filled, lamps, windshield and steering wheel cleaned, and your car returned to you conditioned for another thousand miles of superlatively good service.

FREE

CERTIFIED
Mobilubrication
SERVICE

More than Grease and Oil!

VACUUM OIL COMPANY OF SOUTH AFRICA - LIMITED

PRABUDDHA BHARATA

AWAKENED INDIA

A high class English monthly conducted by the Ramakrishna Order. It is devoted to Universal Religion, Indian Culture, Education, Art and other topics of international interest.

41st year from 1937

Annual Subscriptions: Inland Rs. 6. Foreign 11 Shillings.

Teachings Of Sri Ramakrishna

Edited by Swami Nirvanda. A treasure-house of spiritual guidance for those who sincerely seek for God.

Second Edition just published. Price Re. 1-14

Altar Flowers

A beautiful collection of Hymns, Songs and Stotras in English translation. Useful book for prayers and meditation.

Price Re. 1-4

The Religion & Philosophy Of The Gita

By Swami Abhedananda

This book gives a comprehensive exposition of the most significant of the teachings contained in the Gita, thus fully showing their practical value in modern life.

Price Re. 1-4

Message Of Our Master

By Swami Abhedananda. This book gives a comprehensive survey of spiritual teachings of the Master.

Price Re. 1-4.

Spiritual Talks

Contains conversations of Swami Abhedananda with the great workers, Holy Mother, Swamis Brahmanda, Shivananda, Saradananda and Trigunatita on the spiritual life and on the responsibility for all those who accept the Master as their Ideal.

Price Re. 1-12.

Apply for a complete Catalogue!

The Manager, ADVAITA ASHRAMA,
4, Wellington Lane, Calcutta, India.

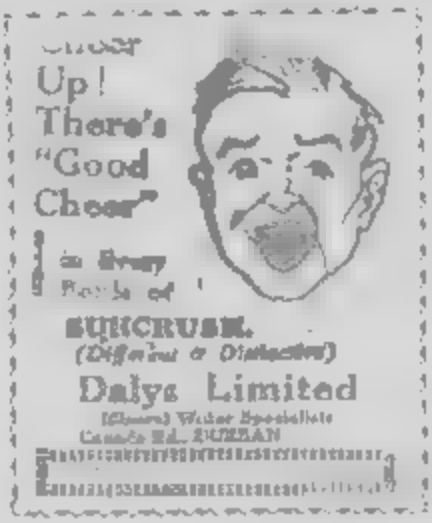
શું તમારામાં જોર, ચેતન અને ઉત્સાહ છે?

અપચાનો દુખાવો, પિત્તનો પ્રકોપ, અજીર્ણ અને આફરો એ બધું કબજીયાતને આભારી છે. એ સૂચવે છે કે "ઇનોઝ ફ્રૂટ સોલ્ટ" તમારે લેવાની જરૂર છે. "ઇનોઝ" શરીરની આંતરિક શુદ્ધી કરી પિત્તને ત્વરીત વ્યાપી જાય દૂર કરે છે. રોજ સવારે એક ટી સ્પુન ફ્રૂટ સોલ્ટ એક ગ્લાસ પાણી સાથે લેવાથી તમને બધી માફક રહેશે.

ENO'S 'FRUIT SALT'

The words "Eno's" and "Fruit Salt" are registered trade marks. 44a

'Phone 2-4345

SUNCRUSH

The £1,000 Drink.

The Most Popular Refreshment.

There are many Crushes, but Only one SUNCRUSH, and that is made by

DALYS LIMITED.

72, CANADA ROAD, DURBAN.

'Phone 21078. Tel. & Cables: "Crescent." P. O. Box 582

Crescent Trading Co. (Pty). Ltd.

WHOLESALE MERCHANTS AND DIRECT IMPORTERS OF HARDWARE

Indian And European Groceries.

Indian Drugs And Condiments

Our Stocks Are The Best Quality And are Always Fresh

Our prices are keen.

We specialise in all kinds of Bombay, Calcutta, and Madras Products.

It will pay you to give us a trial.

Before placing your orders elsewhere benefit by our thirty years' business experience.

Our aim will always be service, quality and satisfaction.

અમારે ત્યાં નીચે મુજબનો માલ જથ્થાબંધ મળી શકશે

ગોલસી, બસબાસ, બદામ, અકોલી, પીસ્તા, સિંગોદા, બુલાગમ પાપડી, બુલાગમ લચ્છા, કાલુદમ્મુ ખાસ, બારેઠ, દરબ, એલચા, મીસરી, બાલુર, વરિયા-લાયચી (બડકું) ઇલ, કોપરાની વાટી, પોપેલું કોપરું, સુકું બાપનું કેસર, બાર મગજ, બંગળી માલસ, ...ર સુકાદ્રી, મન્ડોલા તબંચી, ગુંદ, ખેરેલી કોપારી, કાચલા ...., સેવરાની રોટ., મદ્રાસી રોટ., બુલકંદ કરીઓ, બદૃચી બાલાનો નંબાકુ, આમળાનું તેલ, બુલાબનું તેલ, બંબેલીનું તેલ, રોગચલનું તેલ, કમ્પનિયા ... ઓશલ, એલ્યુમીનીયમ વપેલા, કપ અને રોસાસર, ...-બીજોરી ...લાળ, બાલ્યુલસી, બાંલ, દીલ્લી, ...ચલ, કેરલમ કાળા-ચણા, અળ, અડદ, તુવેર, વાલ, ...દાણા મજુર બાબા છડ મેથી, લવંગ, તજ, પાઈ (સક્કર) બરબ બનારસ પાસેથી, વિગેરે.

કોઇ પણ વસ્તુ ખરીદી કરતાં પહેલાં, અમારે ત્યાં આપ કોઈ બાત્રી કરશો.

122 VICTORIA STREET, :: :: DURBAN.

INDIAN OPINION

Founded by
MAHATMA GANDHI

No. 31 —Vol. XXXVI. Friday, August 12th, 1938.

NOTES AND NEWS

Johannesburg Municipality Contemplates Indian Township

THE Johannesburg City Council, it is reported, is negotiating to purchase 500 acres of the farm Ormonde, south of the city, for £45,000 cash. Six months' option has been obtained as from July 19. If the purchase goes through it is likely that part or all the ground will be used for an Indian township. This will be in close proximity to Orlando township for Natives with its population of close on 30,000, and many Indian traders, it is stated, strongly favour the idea of the township on the farm as it will enable them to get the bulk of a very remunerative trade at Orlando. Many European traders who supply the natives of the township at present are opposed to the scheme as they consider it will mean a very great loss of revenue to the European community.

This scheme of establishing a township for Indians on lines similar to those existing for Natives has long been under consideration of the Johannesburg Municipality. However attractive the scheme may be from a pecuniary point of view we, who are strongly opposed to the very principle of segregation, cannot with any consistency favour such a scheme. We cannot but condemn it on principle. It has come to your knowledge that prominent Indian traders without the slightest consideration of their self-respect, while opposing segregation, do not hesitate to pounce like eagles upon any such scheme if they find it materially beneficial. Those who can afford to do so, do not hesitate even to attempt to grab as much land as possible in such places with the object of living by rack-renting. Whilst they are far-sighted enough in this respect they do not pause to seriously consider if their action is consistent with the honour and dignity of their country and their race and what a law legacy they will be leaving behind for their future generation. We do not see how as a community we can approve of any scheme, however heavenly it may be, which is based on the principle of segregation.

Occupation Of Land By Asiatics— Supreme Court Interdict

In the Witwatersrand Division of the Supreme Court, Mr. Justice Millin granted an interdict on the application of Mr Samuel Goldberg, property owner of Johannesburg, restraining the Kimberwool Fruit Market (Pty.), Ltd., carrying on business at 73a Kotze Street, Hillbrow, from permitting Asiatics or any Coloured persons to occupy the stand. Two Asiatics had been seen handling the goods, which was consistent with their sale to customers. His Lordship ordered the parties concerned to be interdicted from permitting them to bring upon the stand the two Asiatics referred to or otherwise permitting its occupation by coloured persons, not being domestic or menial servants.

We have nothing to say against the judgment for the law does not allow Asiatics to occupy certain land unless they were domestic or menial servants, and the learned Judge had to interpret the law. But can anyone with any sense of self-respect view this humiliating treatment of Indians in the Transvaal with anything but abhorrence? And is it not strange that the application for an interdict comes from a gentleman whose fellow-brethren are crying loud against similar treatment meted out to them by Herr Hitler in Germany?

Protest Against Segregation Draft Ordinance

Strong protest is voiced throughout the Cape against the proposed "segregation Draft Ordinance." We take note of the following significant one voiced by the Rev. W. Evelei in his inaugural address as chairman of the Methodist Synod at Wynberg:

> "Conceived in the interest of the white ruling race and shaped by political hands, it is tainted with selfishness and poisoned with the spirit of racialism," he said. "Segregation is a fact among us, but segregation, according to class and by mutual consent is a very different thing from segregation by law entirely on the ground of the colour of a person's skin." A united Christian front was advancing throughout the world, he added, but the South African church was [illegible] lagging left behind. [illegible] they put [illegible] at right on their denominational heaps."

Indians Terrorised By Natives

A strange story, unheard [illegible] before, has been published [illegible] Natives terrorising a colony of Indian farmers on the farms Queen [illegible] the Sawoti District near Port [illegible] South Coast. A [illegible] of the Natal Indian [illegible] to investigate the matter is that Natives swoop down [illegible] night unexpectedly on the isolated huts of the Indians in which they and their [illegible] seven miles from Sawoti Post Office. Brandishing assegais, knobkerries and knives, they threaten [illegible] the Indians, who flee from their homes and find sanctuary in the bush. The birth of a child is attributed to her having contracted a cold through [illegible] chased out of her home. [illegible] property, it is stated, have been destroyed, bowls and clothing stolen, a calf stabbed to death and an ox wounded. So panic-stricken were the tenants that Mr. [illegible] Chowthee, owner of the two [illegible] farms concerned, appealed to the Natal Indian Congress to make an investigation. Mr. H. A. Dalfield, postmaster and storekeeper at Sawoti, [illegible] a representative of the *Natal Daily News* that the trouble seems to be that Mr. Chowthee evicted some of the Natives from the farms to make way for [illegible]. The Natives would not move. Mr. Chowthee went to the Magistrate at Umzinto, and [illegible] of their huts were burned. This seems to have started the disturbance. Now, instead of the Natives leaving, they are driving the Indians away. Captain Surridge, District Commandant at Ixopo, informed our contemporary that there had been a disturbance and that the necessary action was being taken. Major H. White, on behalf of the Deputy Commissioner of Police, Maritzburg, replying to a letter from the Congress, stated that the locality was being regularly patrolled and that a special lookout was being kept for unruly Natives. The committee of the Congress which investigated the disturbance

comprised Mr Randeria, Mr K. Baijnath, Mr. R. Gopaulsingh and Mr. S. Goordeen.

That the Congress should have to investigate such a matter does not redound to the credit of the South African Police, which is so eulogised for its efficiency. But we regret to have to say that where non Europeans are concerned the subordinate police officers are not always as conscientious in the performance of their duty as they are otherwise. Now that the matter has received so much publicity we trust that adequate steps will have already been taken for the safety of the people concerned. To our own brethren we would suggest that they should be sympathetic in their dealings with the Natives who are sufficiently harrassed by unrighteous laws administered against them, and should refrain, as far as possible, from doing anything that might unnecessarily provoke them.

Indian Opinion

FRIDAY, AUGUST 12TH, 1938

Agent-General's Speech

THE Agent-General for India, Mr. B Rama Rau made a thought-provoking speech at the welcome reception given in his honour and in honour of Mrs Rama Rau at Capetown. In the course of remarks he made the following observations:

> "You may find it difficult to detect any appreciable change in this Province, especially when you are confronted with the position in the Cape peninsula (Capetown), but in Natal as well as in the Transvaal the leaders of the Indian community generally agree that the situation has substantially improved.

Referring to the Capetown Agreement he further went on to:

> "It will be my duty and constant endeavour by representations at the appropriate time to the appropriate authority to see that this promise [of the uplift of the Indian community] is implemented so far as financial and other circumstances permit."

But, he said, the uplift of the community did not depend solely on Governmental action, and he exhorted our countrymen to improve their social and economic status and to modernise their outlook in regard to social matters. He particularly referred to the position of women in the social life of the community and urged that unless Indian women participated fully in all the activities we shall never rise in the social scale.

In so far as his advice to the Indian community is concerned we have no doubt it should sincerely be taken to heart. It would be criminal folly on our part if we waited for the state to do its duty and neglected our own, when we had the means, to improve our social and educational conditions.

Grossly Misinformed

But we are not prepared to accept the statement made by Mr. Rama Rau that there is a profound change in regard to the attitude of the European community towards the Indians during the last ten or twelve years and that the situation has substantially improved both in Natal and the Transvaal. We must say that the Agent-General has been grossly misinformed. The question is, of course, what constitutes an "improvement." If a few Indians being admitted to Government functions, such as the Governor-General's Garden Party and the Marine Hotel admitting Indians when the Agent-General gives an At Home, or a few European sympathisers condescending to attend luncheon, dinner or tea parties given by Indians, constitute an "improvement" we are not prepared to call it so. It only betrays ignorance of past history. If an improvement in the status of Indians in South Africa constitutes an "improvement," then we must say, that we have gone far backward since the 1914 Settlement and, by leaps and bounds, since the 1927 Capetown Agreement. An irrefutable proof of this is in the fact, that the Cape Province, which has been considered for years to be the most enlightened of all the Provinces, and which has been credited with being the most liberal in the treatment of its coloured communities, is now proposing to pass a segregation Ordinance. But even if the vote were to be given to Indians to-day, we would not call it an "improvement" of the position of Indians.

Principle Trampled

The fundamental principle behind the great Passive Resistance struggle under the leadership of Mr M. K. Gandhi was, that there should be no legal racial inequality between different subjects of the Crown, no matter how much practice may vary according to local circumstances. Had this principle been honestly adhered to, we would, certainly, have admitted that the position of Indians had improved. But it is a glaring fact that it has been trampled under foot and that there is a statutory colour bar both in the Transvaal and Natal and the Cape is now following suit.

It is nothing short of a tragedy that with this statutory stigma of inferiority over the head of the whole Indian nation, we should be told repeatedly by none less than high authorities like the Agents-General for India that there is an improvement in the position of Indians in South Africa.

Proofs Galore

If proofs to the contrary were wanting, we have two Commissions investigating. Pray what are they investigating? One is investigating as to what extent Indians have committed breaches of the laws prohibiting them from owning or occupying land. In fact, these restrictive measures, which are a slur to the whole Indian nation, should never be on the statute book. The Government of India, with its Agents General, had failed to achieve this, and what we now have to face is the hauling up before the public gaze the "criminals" that have committed a breach of those laws! The other Commission is investigating as to how many Indians have married European women. Perhaps, we might be charged with making an exaggerated statement. But the fact is, that the outcome of the mixed marriages measure was due to the strong agitation against Indians and the present Commission is the direct result of that agitation. Hence we are fully justified in making the above statement. The previous Agent-General very strongly protested against the appointment of both these Commissions, but he openly admitted having failed in preventing them. The Japanese Consul was powerful enough to get the people he represented excluded from the offensive Mixed Marriages Bill, but not India's Agent General. We do not blame him. But we would at least expect one simple thing from him when he is faced with a glaringly offensive measure, and that is, to resign his post and leave the country as a mark of protest if all other protestations fail. This would have a tremendous effect on the world than continuously having it dinned into our ears that our position has improved when actually it has not. Are we to be blamed when such an action is not taken by an Agent General, if we say, that he is more concerned about his post than of the honour of the nation he is supposed to be representing?

Sacrificed To The Very Limit

In regard to implementing the Capetown Agreement what, in our opinion, the Agent-General has to bear in mind is, not what we Indians have done or are doing. It is a "Gentleman's Agreement" between India and South Africa. And the concession India has made to popular prejudice by reconciling herself to almost the total prohibition of a fresh influx of Indian immigrants, and to the deprivation of all political power is surely the limit of her sacrifice—not she would not be guilty of extravagance if she asks

without any further encroachment upon her for the fulfilment of the promises given under the "Gentleman's Agreement." The position to-day is, that the rights of Indians to trade are being restricted, Inter-Provincial migration is still prohibited, the right to acquire ownership of landed property is being restricted, the Industrial laws are made use of as an instrument to oust Indians out of industries, the Government's "White Labour" policy is throwing Indians out of employment, owing to lack of educational facilities about 20,000 Indian children are without education, and yet we are told, "the position has greatly improved!"

We have the greatest respect for both Mr. and Mrs. Rama Rao and ask their forgiveness for speaking quite frankly on this question. We are not unconscious of their difficult task in South Africa and the Indian community is indebted particularly to Mrs. Rama Rao for the services she is rendering at a great sacrifice.

We, however stand second to none in our anxiety to uphold the honour of India and it would be worthless to talk about the greatness of India if we cannot prove it by our action.

Whilst we do not claim to have the right to, nor do we pretend to, dictate to the Agent-General as to what his duties are or should be in this country, it is our humble opinion that he is in this country as a trustee for India's honour. He is here to safeguard the rights and liberty of the commercial body of Indian settlers. He is here to see that no fresh restrictive legislation is embarked upon by the Union Government and that the existing restrictive laws are administered liberally. If he fails in this his presence any longer in this country would be derogatory to India's honour.

ASIATIC LAND LAWS COMMISSION

THE Asiatic Land Laws Commission began its sittings in Pretoria on Wednesday, August .

Before hearing evidence, Mr. Justice Murray outlined the scope of the commission. Terms of reference, he said, embraced an investigation into the extent of the possible evasion of the letter and spirit of any law restricting or prohibiting ownership, use or occupation by Asiatics of land.

"It is necessary for me to draw attention to the exclusion of proclaimed areas," said Mr. Justice Murray, "as the commission's request for evidence has already called forth representations on certain matters in Johannesburg which refer to proclaimed land and which, having been dealt with by the Feetham Commission appointed in 1932, do not permit of further investigation."

The commission, he added, was not concerned with breaches of contractual restrictions on the occupation of land by Asiatics, such as those which might appear as servitudes imposed in the title deeds of townships which had been laid out for exclusive occupation of non-Asiatics. The terms of reference, indeed, did not entitle the commission to deal with the general question of segregation of Asiatics. They merely included investigation of breaches of the existing laws.

The commission had received statements giving information on certain subjects which required fuller investigation. Such information related to the holding of land by Europeans or other non-Asiatics, contravention of land by companies which were technically non Asiatic, but which were possibly controlled by Asiatics and to the possible infringement of the spirit of the law by ownership of land by a non-Asiatic woman married to an Asiatic either by civil form or according to Mahomedan or Hindu rites.

The commission could compel attendance under subpoena of witnesses and to give evidence given under oath. Legal representation would be permitted.

Town Clerk Of Pretoria

Mr. M. C. Nicolson, Town Clerk of Pretoria, and secretary of the Transvaal Municipal Association, referred to alleged evasions of the law by means of marriage and fiction: "bogus" companies. "We, of the Municipal Association, have no desire to be unfair to the Indians, but consider they should not own property in European areas. Indians to-day are not encouraged in any way to improve property owned by them. If the Government established a system of long lease or transfer, there would be far less inducement for them to attempt to occupy property in European areas. The position is now beyond the municipalities and Parliament must step in to remedy it."

At the request of Mr. Justice Murray, the witness undertook to supply the names of companies owning property occupied by Asiatics, so that the commission could subpoena representatives of companies to explain the position.

Registrar Of Companies

On Thursday Mr. Menzies Murray, Registrar of Companies, giving evidence before the commission, outlined the difficulties involved in the detection of alleged evasions of laws prohibiting or restricting Asiatic ownership of property. "At present," said Mr. Murray, "we have no machinery at all for the detection of evasions." It is alleged that such evasion is effected by means of the flotation of nominally European companies controlled by Asiatics and also by marriage of Asiatics to non-Asiatics.

"A company may change from non-Asiatic to Asiatic or from Asiatic to non-Asiatic as transfers of shares are registered," said Mr. Murray. "Such alterations, however, would not be reflected in any returns."

An Asiatic might also exercise control over a company without disclosing his name on the papers if he used blank transfers.

"We can only suspect evasion when we see that a European has about 50 per cent of the shares of several companies in which Asiatics are interested. The European apparently is acting as an Asiatic nominee. If I had power of investigation I should probably find that assumption was correct."

Mr. Justice J. M. Murray (Chairman): What lines would you suggest for investigation? Could you subpoena persons concerned and compel them to give evidence?

Money For Shares

Mr. Murray replied that he would need very wide powers of investigation into the financial position of the European companies, but even the Asiatic could give the European money for shares and he could hand it over in cash payment. "Even if we did subpoena them it would be extremely difficult to check up on evidence."

In reply to Mr. Bluemmian, a member of the commission, Mr. Murray said that examination of income tax returns for the detection of evasions would be a revolutionary procedure and against all accepted income tax principles, but that even if such examination were sanctioned he said the European nominee could evade the purpose of investigation by paying income on dividends and then handing them over to the Asiatic principal.

"Wide financial investigations into shareholders' personal affairs would be necessary," said Mr. Murray, "but the machinery would be so cumbersome as to be hardly worth the trouble."

At the request of Mr. Justice Murray, Mr. Murray undertook to supply particulars of any companies alleged to hold property occupied by Asiatics and to be controlled by Asiatics.

The Commission then inspected the Pretoria Asiatic Bazaar and adjourned until Friday.

Registrar Of Deeds

Mr. M. A. Cross, Registrar of Deeds, on Friday, said that his office could virtually judge the racial nature of the company only by the names of those interested in the concern.

Mr. Justice Murray (chairman of the commission): Do some Asiatics adopt names with a European ring?—I know of no Indian who has done so. I believe Chinese occasionally do it.

Mr. Cross added that his office had almost unlimited powers for the calling of evidence in investigations, but could not tell the evidence by means of cross-examination. Evidence was merely by affidavit.

"Should we have information that a company is controlled by Asiatics," he said, "we immediately [illegible]."

Mr. Justice Murray: Could you suggest any simple method for the prevention of evasions of the Companies Act relative to our present investigation?—He said it really concerns the companies office. The Government could compel the registration of share transactions, and any relevant information could be given to the Deeds Office, which could then take action. The method would be extremely cumbersome and would interfere seriously with private activities.

Questioned about the possible evasion of the law by means of marriages between Asiatics and non-Asiatics, Mr. Cross said that such marriages were fairly extensive, although he had no documentary proof.

"It is becoming quite a practice for Asiatics to marry natives, coloured, Cape Malays and even Europeans, according to Mohamedan rites. Cape Malays were specially exempted in 1934 from the provisions of the restrictive legislation. Marriages to Cape Malay women are now in the majority.

"The Asiatic husband acquires virtual control of the wife's property after the marriage, and the wife continues to use her maiden name, as the marriage is not recognised under South African law. As the wives do not adopt their husbands' names and appear in our books as major spinsters, it is difficult for us to determine whether they are married to Asiatics or not.

"The only definite evidence we have is the registration of nine ante-nuptial contracts between Asiatics and European women in the Transvaal in 1937. One of the Asiatics was a Chinaman, and the women had English and Afrikaans names.

"These contracts indicated that the marriages had been valid under our law. A contract made under a Mohamedan marriage cannot be registered at all. There is consequently no way in which we can discover the number of Mohamedan marriages. There is one famous Cape Malay woman who owns extensive property in Pretoria and other districts.

'A Shrewd Suspicion"

"The only reason in my personal opinion for these marriages is the land-owning power of the wife. I have no definite evidence on this point, but merely a shrewd suspicion."

Questioned on the position of the children of Mohamedan mixed marriages, Mr Cross said that such children would not be legally recognised, and would therefore succeed to their mother's property. "The children would be full blooded Asiatics," he said.

Cross-examined by Mr. M. S. Nana, representing the Transvaal Indian Congress, Mr. Cross said that the alleged evasions represented a small fraction of the total value of property registered at the Deeds Office.

Mr. Nana: You agree that the parties concerned in the marriages would be risking prosecution under the miscegenation laws?—There is always Lourenco Marques a few miles away.

Mr Justice Murray: If a wealthy Asiatic bought a large area of land and sold it in plots to Europeans without occupying it, would he be infringing the law?—Yes.

Be could, of course, dispose of it as plots without actually taking transfer?—Yes.

But you agree that the whole crux of the position is the occupation and not the actual ownership of land?—Yes.

The commission then adjourned. It was to sit at Bethal on Tuesday, at Ermelo on Wednesday, at Standerton on Thursday and at Heidelberg on Friday and to return to Pretoria on Saturday. After hearing evidence in other centres, including Johannesburg, it expects to complete its report by the end of September.

THE AGENT-GENERAL WELCOMED AT CAPETOWN

OVER 600 people, representing all sections of the Cape Town community, crowded the Banqueting Hall, City Hall, on Sunday afternoon July 31, to welcome Mr B Rama Rau (the Agent General for India), and Mrs. Rama Rau, to Cape Town.

The Mayor and Mr. Rama Rau were garlanded, while Mrs. Rama Rau was presented with a bouquet of flowers. A large number of Indian women were also present. Mr A. I. Gool, president of the Cape Indian Congress, presided.

The Mayor of Capetown, Mr W. C. Foster, in welcoming Mr and Mrs. Rama Rau to the City, said that South Africa had been particularly fortunate in the type of men appointed as Agents-General for India. They had, without exception, been men of high cultural and academic achievements.

"As I expect," said the Mayor, "Mr. Rau has discovered by now, South Africa is a land of many different nationalities all living side by side. As is ever the case, this multiplicity of races sometimes makes administration a difficult matter.

Mr. Foster said that he would not touch on the matter of segregation, but he would say that when the Draft Ordinance came before the Provincial Council the Coloured people and natives would, through their representatives, see that such a piece of legislation which was almost "anti-everything," would be smashed.

Dr. A. Abdurahman, M.P.C., said that the time has come when the Coloured races ought no longer to think in terms of whether they were Hindus, Moslems, Cape Coloured or Indians, but should think of themselves as South Africans.

Mr C. Polsam, on behalf of the Cape Indian Congress, presented Mr. Rama Rau with an illuminated address. Other speakers to join in welcoming the Agent-General and his wife were: Advocate Mr Alexander, M.P., Mr A. J. MacCallum, Mr M. D. Barmania, Mr. H. K. Gool and Mr. J. Lalkhen.

The Agent-General's Reply

Mr Rama Rau, replying to the speeches of welcome, said that he deeply appreciated the welcome which had been extended to his wife and himself on behalf of the Capetown Indian Congress and by the Mayor on behalf of the City.

"It is rather unfortunate," continued Mr. Rau, "that in this beautiful country, with an almost perfect climate there should arise some of the ugliest problems that have confronted mankind. During the last two months, I have often been asked whether I had any definite plan for the solution of the Indian problem. Frankly, I have none. Nor did I come here with any expectation that I would be able to solve the problem in three years.

"Racial problems arise out of irrational prejudice and they are the most difficult to deal with, especially when they are complicated by economic factors.

It is only by the very slow process of educating public opinion that we can make an approach to a final solution.

"My predecessors, in particular the Rt. Hon. Mr. Sastri, have done a great deal to remove the ignorance and misapprehension that have surrounded the problem, and to educate the European public in regard to Indian culture and civilisation.

"Although we have not achieved anything tangible, all observers, European and Indian, who have been in this country agree that there has been a profound change in regard to the attitude of the European community towards the Indians during the last ten or twelve years.

"In the domain of politics, especially in regard to race problems, a change in outlook—or, as Mahatma Gandhi puts it, a change of heart—is in my opinion far more important than any positive achievement.

"You may find it difficult to detect any appreciable change in this Province, especially when you are threatened with

measures such as the Cape Segregation Ordinance, but in Natal, as well as in the Transvaal, the leaders of the Indian community generally agree that the situation has substantially improved.

"While I will carry the work on the line of my predecessors in regard to the education of public opinion, there is another aspect of the Indian problem to which I would like to draw your attention. Under the Capetown Agreement, the Union Government has accepted responsibility for the uplift of the Indian community. It will be my duty and constant endeavour by representations at the appropriate time to the appropriate authority to see that this promise is implemented so far as financial and other circumstances permit.

"It is equally my duty as a member of the Indian community to impress upon you that the uplift of the community does not depend solely on Government action.

"I understand that in Natal and in the Transvaal, the voluntary effort of the Indian community, especially in the sphere of education, has been on an increased scale. In Natal, out of 102 schools for Indian boys and girls, only seventeen are Government institutions. But I would like you to make an organised and sustained effort to improve your social and economic status and to modernise, if I may use the word, your outlook in regard to social matters.

"I refer in particular to the position of women in the social life of the community, for I strongly feel that unless Indian women participate fully in all the activities that concern the community, we shall never rise in the social scale.

"My concrete suggestion to you is that you should vitalise your Congress, and convert it into a body representing all sections of the Indian community, an organisation which would not only look after the political interests of the Indians but would also function as an effective instrument of social progress.

"The community is a small one. It is only one-fortieth of the European community. It can never expect to exercise any profound influence over the economic or political development of South Africa; but given adequate educational facilities and the possibilities of a decent existence, we can, and I am confident we shall, make a valuable contribution to the cultural development of this country, for we have the priceless heritage of a spiritual outlook on life."

Mrs. Rama Rau

Mrs Rama Rau, speaking in clear voice and with effect, urged the Cape Town Indian women to form a women's organisation. She impressed upon those present the fact that, no matter how happy and content they were, a women's organisation is always essential.

Mrs Rau said that the three All India women organisations in India were doing remarkably good work not only socially, but also politically, fifty four women members being in Parliament. I appeal to the men to help the women to form an organisation, which will play a very useful and important part in the life of the Indian section of the community. "While I am here, I offer you my services and will be most delighted to help in forming such a women's organisation," concluded Mrs. Rau.

WHAT IS THE MATTER WITH MONEY?

As A Medium Of Exchange

SOLELY as a medium of exchange, money has been an immense boon to man. It has given him freedom to a degree that probably none of his other inventions have done. Without it he was chained to certain areas and very narrowly circumscribed in what he could eat, wear, possess, do, and learn. Before money was invented life was appallingly monotonous, menial and oppressive. This function in itself seems to be wholly beneficial, with no drawbacks.

As A Measure Of Value

When we come, however, to the function of measuring value, though that, too, is immensely important and useful, we begin to meet trouble. It is well known that in relation to the things which it will buy, money is a very unsuitable unit. In 1919 a dollar bought, on the average, only half as much goods as it bought in 1913. By 1927 it had again changed so as to buy about 70% of what it bought in 1913. Smaller ups and downs are going on every day. We refer to this phenomenon as change of prices or fluctuations in the cost of living, but it is just as true to say that the change takes place in the dollar. A loaf of bread has as much physiological value to me now as it had a year ago, but I pay 11 cents for it now as compared with only 10 cents a year ago. If my dollar is a measure of value it ought to stay steady all the time, just as a yard stick or a pound

By
RICHARD B. GREGG
In "The Modern Review"

(Continued from last week)

weight does, and measure me out the same quantity of the thing it is designed to measure. In reality it is as if I were using a rubber yard stick, 36 inches long yesterday, 30 inches long today, 42 inches long next week. If shops use false weights and measures, the shopkeepers are heavily fined or put in prison; but the variations in the measure of the value of what we constantly buy and sell do not bring punishment to anyone except the poor old citizens themselves. For purposes of exchange, variations in the value of money are equivalent to variations in every standard of weight and measure. The hardships and injustices thus caused have at present no redress.

Money is intended to measure values, that is to say, what people desire, and people's desire changes from time to time. But in regard to quantities of personality, commodity, goods, people's desire actually changes suddenly — much more slowly than variations in prices.

Could carpenters build decent houses if their foot rules varied in length from day to day? Could engineers build safe bridges or dams if their measuring chains were elastic? Could chemists or mechanics get valid and true results if their weights and measurements

Or if we use a rubber measure of value? This difficulty is not something that anybody can escape, for this zig-zag measure of value is at the same time our only medium of exchange, so we all have to use it every day and often many times a day.

There is another aspect of this measure function of money. Exchange of money is an important characteristic of our civilisation. Science has strongly impressed upon us the uses and benefits of measurement, and has taught us how to measure a great many things which formerly were unmeasureable,—e.g. electricity, the distance of stars, the velocity of light. We combine our ideas of exchange and of measurement and we think that almost everything can be measured, and even measured in terms of money. But it is not so. You cannot measure the beauty of the statue of the Buddha at Kamakura with a yard-stick; there is no means of measuring goodness or wisdom or personality. All you can do is to appreciate such things. True, people pay large sums for work of art, and assert that they "are worth" — so and so many thousand rupees but that is not a true measure. Nor can you even accurately measure personal service or work. Certain qualities cannot be expressed in terms of quantity, and certain intangibles cannot adequately or accurately be expressed by tangibles. To apply a money measurement to such things is at best only a rough metaphor.

(To be continued)

INDIAN SCHOOL IN LOURENCO MARQUES

OPENED BY H. E. THE ACTING GOVERNOR-GENERAL

[From a Correspondent]

IN the presence of His Excellency the Acting Governor-General, Dr. Nunes de Oliveira, the Veda Mandir, a handsome building constructed from subscriptions from Indians in this Colony, was opened on Sunday morning, July 31.

The building is a fine one constructed on modern lines, and is the first Indian educational institution of its kind in the Colony.

His Excellency, the Acting Governor-General, accompanied by his A.D.C. Lieut Guedes Campos arrived punctually at 10.30. He was met by Dr. Braga Paixao, Director of Public Instruction; Mr. Manuel Leite Pinheiro, Director of the Treasury; Mr. S. E. Kay, H.B.M. Consul General; Lt. Col. F. F. Pienaar, Consul General for the Union; Swami Bhawani Dayal, who had come from Natal to preside at the opening ceremony; and Mr. Bhagwanji Kakoobhai, manager of Messrs Amarshi Gokuldas & Co., representatives of local Associations and the press.

At the entrance Portuguese and Indian Boy Scouts formed an arch with their staffs under which His Excellency passed, while the band from the Mission of S. Jose de Lhanguene played the National Anthem.

Mr. [illegible] Patel, well-known merchant handed His Excellency a pair of keys of the school.

The centre hall was packed to capacity but everything was so well organised that there was no discomfort. At the Governor-General's table were seated the Consuls and officials mentioned above, and to the right was Dr. Angelo Pereira with Mrs Pienaar next to Lt. Col. Pienaar on the left.

Above the table were portraits of the President of the Republic, General Carmona; the Prime Minister, Dr. Oliveira Salazar; and the Acting Governor-General, Dr. Nunes de Oliveira.

Swami Bhawani Dayal opened the proceedings and said he had the greatest pleasure in extending a hearty and cordial welcome to His Excellency on behalf of the Indian community of that Colony. "You have done great honour to us in performing the opening ceremony of this institution, first of its kind in the history of Indians in Portuguese East Africa." The Veda Mandir, erected through the instrumentality of the Bharat Samaj, is a symbol of service and sacrifice of the Indian community of the Colony of Mocambique. It should be the centre for the propagation of cultural, educational and religious knowledge of the Indians and also to commemorate their own association with this Colony.

"This Temple of Knowledge, which is the meaning of Veda Mandir, is conceived in a spirit of harmonising the two influences that of East and West meeting in this continent of Africa. The Eastern type of architecture is designed according to the plan and regulations of the West as required by the City Engineer, and to meet the educational needs of Indian children so that they may be of service to Africa in general and Portuguese East Africa in particular.

Those who have been responsible for the building of the Veda Mandir have strongly felt that this public expression, as it does of Indian hopes and aspirations, should be worthy of the City to which they are proud to belong.

The association of the two communities—Portuguese and Indians—dates from early times. When that great explorer Vasco da Gama rounded this continent he was looking out for the way to India whose wealth laid the foundation of the prosperity of Portugal. Portugal also left an impression in India and India had in turn also influenced Portugal—we still have Portuguese Colonies in India. This colony of Portuguese East Africa has also given one of its best sons to the service of India. Lucan His Excellency Colonel Jose Ricardo Pereira Cabral, who is now Governor-General of Portuguese India.

We are confident that the Government your Excellency will look with beneficence on the work that we are starting here to day. It might help financially by giving it a grant in-aid so that the children of to day become worthy citizens of tomorrow, prepared to fulfil the highest obligations demanded of its people by this State—whether European, Indian or African.

With these words, Sir, I take this opportunity to garland you as a mark of our respect and affection.

Dr. Claudio Jorge's Speech

The next speaker was Dr. Claudio Jorge who spoke on behalf of the Indian community. He dealt with the life of Indians and their work in Africa and emphasised that from the earliest times these people had always been orderly, having respect for the law of the country and were hard workers. He referred to the importance of the organisation known as the Bharat Samaj and to the fact that this town was the first to be chosen for the establishment of its first school for the education of Indian children.

Mr. S. E. Kay's Address

Mr. S. E. Kay, British Consul General, said, "Representing as I do the British Indians in this Colony, I wish to express my pleasure in attending the ceremony of the opening of the Temple of Knowledge and Indian School.

"I much appreciate the fact that His Excellency Dr. Nunes de Oliveira has kindly consented to perform the opening ceremony. It is very gratifying to us British subjects to welcome to-day the head of the Government of the Colony and I wish to thank His Excellency for the interest which he shows in this development.

"The British Indians have for many years been associated with this Colony. Considerable numbers have come from India and have settled not only here but also in other parts of the country. In Lourenco Marques they have long been closely connected with the trade and the commercial development of the town. Thanks, in no small degree, to their efforts there is a large and increasing volume of trade with British India." Taking the question of exports which is of particular interest to this Colony, I notice that last year India took over 10 per cent of the produce of this Colony and was the fifth largest customer.

"I heartily congratulate the Indian community on the school which is opened to-day. I realise that a great amount of effort and sacrifice has been necessary to build and to endow an institution of the nature. I congratulate them also on their foresight in providing a school for the young generation and I hope that the children will take full advantage of the educational facilities which their parents have offered them."

The next speaker was Mr. Bhagwanji Kakoobhai who spoke on behalf of the Bharat Samaj. After saying Indians in this Colony had always been treated as friends and collaborators in the development of the country, he said the Portuguese recognised them as hard working diligent and progressive colonists. On the other hand they, the Indians, looked upon the Portuguese as the most generous of hosts, offering the hand of friendship and affording help in their work and aspirations. With reasonable and just laws it was possible to live under the protection of the flag and they shared the same treatment as others, while in a spirit of tolerance their uses and customs and religion were respected without interference whatsoever.

The Governor-General's Speech

His Excellency the Governor-General then rose and after expressing thanks for the invitation extended to him to open the school said—

There were two reasons for his presence. In the first place to confirm the tolerance which was one of the principles of the Empire and necessary with the existence of different races, customs, uses, and religion. In the second place because he knew that portraits of the President and the Prime Minister, were to be hung in the principal hall of the school. The Governor could not be indifferent to this signal homage from the Hindu community.

Tolerance he thought was inherent to a conception of the Empire itself as the Portuguese from times remote in the work of colonization, have always endeavoured to live up to this idea. This has always been so and [illegible] to-day. In the economical field, in culture and religion the Portuguese have never ceased being tolerant and only intervene to restrain and forbid when respect to National interests or the keeping of public order demands a stronger attitude.

His Excellency after referring to the collaboration of the foreign communities, including, Portuguese and British Indians, said he did not think that the peoples of the East and West could blend as one but they might collaborate, and a proof of this is that in the school the Portuguese language is to be taught.

The Governor-General, after referring to the visit of the President of the Republic to Angola and of the work of Dr. Oliveira Salazar in building up the nation, said it was understandable that the Hindu community should wish to pay homage to them, and the hanging of their portraits in the school was a happy coincidence. He concluded by again thanking the organising committee for the kind references made to him and, congratulating them for the latest improvement to the town, hoped the Hindu community would always remain an element of order, work and usefulness.

After a vote of thanks by Swami Bhawan Dayal the proceedings terminated.

LOURENCO MARQUES VEDA MANDIR

Foundation laid by Swami Bhawani Dayal on November 4, 1937 and opened by His Excellency the Governor-General of Portuguese East Africa on July 31, 1938.

લોરેન્સો માર્કિવસનું વેદ મંદિર

જેનું પાયાનું સ્વામી ભવાની દયાળ દ્વારે તા. ૪ નવેમ્બર ૧૯૩૭ ના રોજ થયું હતું અને ઉદ્ઘાટન બીજા પોર્ટુગીઝ ઈસ્ટ આફ્રિકાના ગવર્નર-જનરલ દ્વારે તા. ૩૧ જુલાઈ ૧૯૩૮ ના થયા હતી.

Things In General

Gandhiji's New Scheme

THE *Natal Daily News* London correspondent, in a message dated Aug. 8, states —

The claim that it might even stop a European war is advanced for a scheme of non-violent resistance which Gandhiji is now drafting, primarily to check deterioration in the ranks of the Indian Congress Party and remedy India's ills. It provides for non-violence on a mass scale, and Gandhiji believes that it would enable India to obtain full independence and defend it against both internal and external aggression. The full details will be revealed when Mahatmaji places the plan before the Congress executive on September 20, according to the *Daily Herald's* correspondent at Rabat.

Mr. Hofmeyr's Advice To Young Businessmen

Speaking at the fourth annual meeting of the Capetown Junior Chamber of Commerce, Mr. J. H. Hofmeyr, Minister of education, Labour, Mines and Social Welfare, said that he looked upon junior members as potential recruits to South African public life. Speaking of the qualities he chiefly wished them to bring them to it, he mentioned the chief elements of danger they should seek to avert. There were three things. First there was the danger of unbalanced judgment. South Africa more than most countries, he said, needed men of balanced judgment. South Africa had paid dearly for excesses and unbalanced extremists in the past and the species so far, had given little indication of becoming extinct. The second element of danger was intolerance of outlook. Intolerance and prejudice were still their chief dangers in politics. He appealed to them to cultivate that faculty of sympathetic insight which they described as "seeing the other fellow's point of view." Finally, Mr. Hofmeyr alluded to danger of cynical opportunism in our public life. From that, too, they had suffered in the past and they were in danger of suffering from it in the future.

Natal Indian Congress Branch At Chakas Kraal

Messrs. S. J. Randeria, Advocate J. Godfrey, S. M. Parak and S. Goordeen went to Chakas Kraal for the purpose of forming a branch. The meeting was held at the Indian school which was crowded. Mr. S. J. Randeria and Advocate Godfrey spoke and explained the object of this meeting after which it was unanimously resolved to form a branch at Chakas Kraal of the Natal Indian Congress and affiliate the Chakas Kraal Indian Sporting and Social Welfare Society. The following election took place— Patron: left over for appointment by the committee; President: Mr. K. Moodley; vice presidents: Messrs. Mohamed Ebrahim, Osman Dawood, S. S. Govender and S. Permanand; joint hon. secretaries: Messrs. C. K. Moodley and P. M. Govender, joint hon. treasurers: Messrs. E. Adamjee and A. D. Naidoo; committee: Messrs. I. Moonsamy, Wally Hayat, E.

[Continued on page 295]

Doings In India

Mr. Satyamurti's Appeal

"India can never be free and self-governing even if the British disappear from its political horizon tomorrow, if we Indians do not cease to think in terms of communities or religions. Till we do not begin to think, speak and act in terms of Indians first and Indians last," declared Mr. S. Satyamurti, M.L.A. (Central) presiding over the Ramnad District Political Conference held recently at Arupukottai (Ramnad district). He went on to claim, he continued, that if separate electorates are abolished, even the number of seats given under the Communal Award to the communities are preserved, not even the Government of India Act of 1935 can prevent us from achieving *Purna Swaraj*. Therefore, I believe that the obstacle before us in our attempt to achieve *Purna Swaraj* is no longer the British Government or the British bayonets, but the perpetuation and the continuation of separate electorates. They must go. I think the Indian National Congress must concentrate its next fight on the abolition of separate electorates at the earliest.

Nahas Pasha To Attend Next Congress Session

The Amrita Bazar correspondent of the *Amrita Bazar Patrika* writes that Nahas Pasha, the Egyptian Nationalist leader and ex-Premier has accepted Pandit Jawaharlal Nehru's invitation to visit India and attend the next session of the Indian National Congress. The correspondent adds that Pandit Nehru has also accepted Nahas Pasha's invitation to attend the National Arab Conference to be held shortly in Cairo.

Tri-colour Symbol Of National Aspirations

The significance of the National Tri-colour as the symbol of national aspirations and the unity of the people was stressed by Sardar Patel, presiding over the monthly flag salutation ceremony held at the Congress House, Poona. He said the flag salutation was a reminder to them of their vow to attain independence through non-violence and truth. Every where in the world there is a mad rush for armaments on the plea of self-defence. There can be no peace that way—only ever-increasing competition and mounting conflict. That India is destined by her culture and ideals has ever been a better and lasting way to peace. India has become conscious of her strength and her destiny after decades of subjection. Already by united efforts a degree of success has been achieved and there is no doubt that they will soon reach their ultimate goal, as the desire for freedom has become all-absorbing and can no longer be denied. "We are 35 crores of people. Barely a couple of lakhs, from thousands of miles away, rule over us. Could they have imposed upon us without acquiescence, consent and co-operation? The moment we decide to determine to become free we will become so."

Congress Ministries

Sardar Patel also referred to the Congress Ministries in power, and said that the strength of their organisation and the emotion behind their demands had wrested some power from the hands of those who so far have wielded it. But it is not what they wanted. "It has not and cannot open to us the gateway of Swaraj. It can at best be said to be a mere window opened from which we can view the possibilities for forcing open the gates. We shall try this method but our main method of approach and attack will continue and will go on till we gain the end." Sardar Patel referred to the consequences of forcing on India the unwanted Federation and said that they wanted a Federation and United India, but with a constitution of her own making. However much modified and made attractive and appealing, a foreign designed Federation can never be acceptable to India.

Pandit Nehru's First Impressions

"The international situation today is critical and it becomes more and more evident that the attitude India takes is of great importance," said Pandit Jawaharlal in an exclusive interview to the London representative of the *Hindustan Times*, summing up his first impressions of the present European tour. He added, "India's attitude is as important internationally as nationally. The British foreign policy is entirely reactionary and is aiding Fascist aggression. As such it is bringing war nearer, whatever its professions may be. I feel India must repeat firmly what it has declared, that it will oppose an Imperialist war. "As to the Indian situation," Pandit Jawaharlal said, "my conviction is all the firmer to-day that India should have a constituent assembly and no halfway house would be acceptable." Concluding he said: "India can and, I hope, will play an important part in international affairs. India's attitude towards the Spanish struggle is deeply appreciated by the Spanish people and their struggle, heroically conducted against tremendous odds, must be an inspiration to all who love freedom."

Proposed Federation

In the course of an interview which President Subhas Chandra Bose had granted to Mr. Vernon Bartlett, the Editor of *World Review*, the President summed up thus the main objections of the Indian people against the British scheme of Federation:

"The Princes would have 33 per cent. representation in the Lower House and 40 per cent. in the Upper, although on the basis of their population they should have only 15 per cent. They would nominate their representatives themselves and their influence would be reactionary whereas representatives of British India, elected under a democratic system, would be spokesmen of various parties and would not be equally united. The second objection was that there were statutory provisions concerning commerce and industry which might make it difficult for Indian industries to get proper protection. In the third place, defence would take 80 per cent. of federal expenditure and defence was a reserved question over which Indians would have no control." The Haripura Congress has already made it very clear that the Federation will be resisted. The Indian Nation is well prepared to take up Lord Zetland's challenge. Regarding the future movement, President Bose said at Noakhali in June, that responsibility of war remained with the British Government." If civil disobedience was to begin again it would be more powerful and extensive than before and would not confine itself to British India but would extend to Indian States also.

China Day

President Subhas Chandra Bose issued a statement in which he said: "In order to demonstrate once again our deep sympathy for the Chinese people in their heroic struggle for freedom, I appeal to the people of India to observe the 12th of June, 1938, as an All-India China Day. Meetings and processions should be organised in every town and village, and funds collected for the Chinese people." Accordingly the China Day was celebrated all over the country. Hundreds of thousands of men and women in processions in public meetings expressed their sympathy with China. The Chinese National Flag was displayed together with the Indian National Flag as a gesture of India's solidarity with China. An Indian Medical Ambulance Corps has been sent to China. Mr. Yu Chen, Vice-Consul for China in Bombay, declared in a public meeting on the China Day: "I am glad to inform you that I have received a cable from my Government gratefully accepting India's noble offer, as a gesture of her solidarity with China."

THINGS IN GENERAL)

[Continued from page 293

R. Nair, H. Dhawan, R. Bharat, I. K. Jangda, Esop Mahomed, V. S. Moodley, V. Ramasamy Govender and V. A. Naidoo. —Contributed.

Asiatic Land Laws Commission

The above commission will limit its activities to the Transvaal and Northern Districts of Natal where the well-known Republican Law of 1885 prevailed. In the rest of Natal and in the Cape no statutory restrictions existed on ownership of land. The commission, however, would ascertain whether any investigation was necessary in the Orange Free State.

Mixed Marriages Commission

The Mixed Marriages Commission, which commenced its inquiry in Capetown last Monday is to hear all evidence in private. A statement issued on Tuesday declares that "at its first sitting, the commission, having regard to the probability that much of the evidence to be given will be exemplified by reference to matters of a private nature, has decided that evidence will not be taken in public." The commission will conclude its sittings at Capetown on Saturday and will then go to George, Port Elizabeth, Jansenville, Alice, East London, Stutterheim, Burgersdorp, Bloemfontein, Klerksdorp, Durban, Pretoria, and Johannesburg and "possibly other places on dates to be announced later." The members of the commission are: Mr. C. W. de Villiers, K.C. (chairman), Professor R. W. Wilcocks, Mr. C. P. Brink, Mrs. M. C. Malherbe, Mrs N. P. Spilhaus, M.P.C., and Mr. A. B. Krigler (secretary).

Union's Trade With India

In addition to its diplomatic and consular corps the Union is represented overseas by trade commissioners in London, the East and African territories. Hitherto the Trade Commissioner in the East has had his office in Batavia so as to be able to divide his attentions between the Dutch East Indies and Straits Settlements. The official who held the position has, however, been transferred to London and his successor has not yet been appointed. Advantage of this has been taken to urge, it is learned that the office should be shifted to India, which does more trade with the Union than both the Dutch East Indies and the Straits Settlements combined and which, it is urged, would present more scope for further increases in trade between the two countries.

Wyld Memorial School

The extension of the above school is taking place at Wynberg in the north of High Street. The increase in scholars has made this an absolute necessity. The original premises will be used, it is planned, for a clinic, with a cottage for a hospital under a certificated maternity nurse. It is estimated the new building will take six weeks. Mr. G. M. Asherry is the builder. The following amounts were guaranteed:—Messrs. M. K. Govender £25; S. Govender & Son, O. P. Govender Bros., G. Pookayan Govender £15 each; O. Pookrea Govender £12 10s; Subramanny Govender, K. N. Govender £5 each; Rathanam Govender £2 6s; Narainsamy Govender £3; O. V. Naidoo, Ramayiah Naiker £2 2s. each; Moonsamy Naiker £1 1s; The Rev. G. R. B. Mort £5 5s.—Total, £108 1s.

Sanatan Dharma Vishnu Mandir (Sydenham)

The trustees of the Shri Sanathan Dharam Vishun Mandir, Pandine Road, Sydenham, and Rath Sabha, Springfield, hereby acknowledge receipt of the sum of £18 each from Messrs. Nagaser, Kandhia and Jagernath Maharaj, on behalf of the Railway Temple Trust, Durban. The trustees of these two temples desire to convey their sincere thanks to the Railway Temple Trust for the donation towards their funds.

Shree Gopallal Hindu Temple

The Shri Krishna Asthomee festival will be celebrated at the above Temple on August 18 at 12 o'clock midnight. The Hindi school children of Verulam will make speeches and render songs during the night. All Hindu brethren are kindly requested to attend.

Andhra Maha Sabha

The Andhra Mahasabha of South Africa will be holding its seventh annual general meeting and celebrations in the Hindu Tamil Institute, Union Street, Durban, on Sunday August 21, commencing at 2 p.m. The programme consists of a variety of items, such as songs, hymns, dialogues etc. to be rendered by the children attending the various Andhra Pathasalas. Amongst the speakers will be Mrs. Arthalatchmi Dutty who is the first Indian woman in this country to broadcast in Telugu as well as being the first Indian woman to broadcast in Telugu from the local radio station on Monday last. There will be another woman speaker Mrs. Subbammah Naidoo who recently was prominent in extending a welcome to Mrs. Rama Rao (wife of the Agent General) on behalf of the Indian women.

Reply appearing in this issue of a poll conducted by [illegible] and edited by Messrs M. Asvadi et expose the views of Indian citizens.

TO LET

No 5 Bond Street Warehouse (off Grey Street). Suitable for a factory. Necessary alterations could be made if applied for immediately to:

HUSTONJEE,
17, First Avenue,
Durban.

ટ્રાંસવાલ હિંદુ સેવા સમાજ

શ્રીકૃષ્ણ જયંતી મહોત્સવ

ઉપરોક્ત સમાજ તરફથી તા. ૧૯૦૮-૩૮ ને શુક્રવારે રાત્રે બરાબર બારે પીતાંબરિતના હોલ-ફેરેવા અવર્સેંટ ઇન્ડિઅન રેસ્ટોરાંના મકાનમાં (એલન સ્ટ્રીટ) શ્રીકૃષ્ણ જયંતી મહોત્સવ ઉજવવામાં આવશે.

કાર્યક્રમ

(૧) શ્રીકૃષ્ણજીના આઠમાં જીવન ઉપર વ્યાખ્યાનો.

(૨) શ્રી. ગાંધી હોલ અને ગાંધી ભારત વિદ્યાલયનું મકાન બાંધવાની અપીલ ને માટેના ખર્ચની મંજુરી.

(૩) શ્રી. ગાંધી ભારત વિદ્યાલયના વિદ્યાર્થી અને વિદ્યાર્થીનીઓનો સંગીત, સંવાદ અને વ્યાયામનો આકર્ષક કાર્યક્રમ.

સર્વે ઇંડિ ભાઈઓ અને બહેનોને આ પવિત્ર દિવસે મહોત્સવમાં હાજરી આપવાને વિનંતી કરવામાં આવે છે.

શ્રી. વે. પારેખ,
ઇ. ઉ. મંત્રી.
જે. મા. મંત્રીઓ.

જોઇએ છે શિક્ષક

પાયન સ્ટ્રીટ, ડરબનના મકરેસા અનજુમન ઇસ્લામન માટે અરબી, અંગ્રેજી, ગુજરાતી અને કુરાન પઢાવનાર શિક્ષક નીચેના સરનામે અરજી કરેઃ

HOOSEN CASIM DIEDAT,
c/o Mr. E. M. Paruk,
76, Commercial Rd.
Durban.

PROPERTY OWNERS!

[illegible] NATAL BUREAU OF COMMERCE & ESTATE CO.
392 West Street, Durban. 'Phone 25439.

Modern Shop to let 191, Warwick Avenue, just completed.—Apply at 107, Queen Street, Durban.

ભાડે આપવાની છે—૨૬ની ઇચની દુકાન. ૧૯૧ વોરવીક એવન્યુમાં હમણાંજ બંધાઇ ગઈ છે. અરજ:— ૧૦૭ ક્વીન સ્ટ્રીટ, ડરબન

To Club Secretaries

Secretaries are requested to send in their reports for publication to reach us not later than Wednesday mornings.

Buy Perfect DIAMOND RINGS and Flawless DIAMONDS direct from our factory!

Do you know through our "Factory to Finger" policy, you can purchase beautiful Diamond Rings and Flawless Diamonds at prices lower than wholesale? Why not call and inspect our large selection of exquisite gems to-day? Write, 'phone or call for our Free, clear-type Illustrated catalogue.

AMSTERDAM Diamond Cutting Works

62, Field Street, Durban

P. O. Box 2362. 'Phone 2-4888.

Also at Johannesburg and Capetown.

The "FRIENDS of INDIA" SERIES

Short biographical sketches of eminent men, who have laboured for the good of India.

Copious extracts from the speeches and writings of the "Friends of India" on Indian affairs are given in the sketches. Each volume has a fine frontispiece.

Lord Minto,
Rev. J. Miller,
E. S. Montagu,
Lord Ripon,
Karl Verney,
Toru Dutt,
Sir O. Pankaran Nair,
Sir Henry Cotton,
John Bright,
Lal Mohun Ghose,
Mrs. Annie Besant,
A. O. Hume,
Sir Seshia Sastri,
Sir Satyendra Sinha,
V. P. Madhava Rao,
Raja Ram Mohun Roy,
Rahimtulla Mahomed Sayani,
Dinshaw Edulji Wacha,
Ishwar Chander Vidyasagar
V. Krishnaswami Aiyar,
Babu Surendranath Banerjea,
Lord Morley,
Lord Macaulay,
Sir Pherozeshah Mehta,
Swami Rama Tirath,
Sir Salar Jung,
Edmund Burke,
Henry Fawcett,
Lord Hardinge,
Krishto Das Pal,
M. K. Gandhi,
Sir Syed Ahmed Khan,
Budruddin Tyabji,
W. C. Bonnerji,
Charles Bradlaugh,
Diwan G. Rangacharlu,
Pandit Madan Mohan Malaviya,
Rao Bahadur B. N. Mudholkar,
Dr. Rash Behari Ghose,
The Rt. Hon. Syed Ameer Ali,
B. H. Zaidi,
Rev. James Long,
Nawab Muhammad Musa,
Mehrwanji M. Malbari,

Price: One Shilling Each

APPLY:

MANAGER, INDIAN OPINION,
PHOENIX, NATAL.

HEADACHES QUICKLY RELIEVED BY TAKING

TYSONO BRAND PAIN-I-CURE HEADACHE POWDERS

FROM YOUR CHEMIST or 1/-, 1/6, 2/6 and 4/6 or POST FREE FROM

ERNEST TYSON, CHEMIST, TOLLGATE, DURBAN

The History of The Indian National Congress

(1885—1935)

In [illegible] binding with [illegible] It contains the [illegible] the [illegible] Presidents.

Price: 6 Shillings

Obtainable from:

The Manager,
INDIAN OPINION
Phoenix, Natal.

Indians In South Africa

Helots within the Empire and How they are Treated.

By Henry S. L. Polak.

Price 2s.

To be had from:—

THE MANAGER,
INDIAN OPINION,
Phoenix, Natal.

OUR TRIP TO AMERICA

BY

K. Natarajan.

Mr. Natarajan, editor of the 'Indian Social Reformer,' who recently visited America gives a vivid description of his tour in this interesting book.

Dr. J. T. Sunderland writes about the book as follows:- "The volume will give pleasure to your friends here, and will give much valuable information to a wide circle of readers in India. It will tend to correct misunderstandings and to create real friendship between the two peoples. We cannot have too many such books."

Copies can be had at 1s 8d., postage and packing free from:—

The Manager,
INDIAN OPINION,
Phoenix, Natal.

CHOONILALL BROS.

THE NOTED INDIAN "SARRI HOUSE IN SOUTH AFRICA."

141, GREY STREET, DURBAN.

Branches
GARAGE AND SERVICE STATION
7, Moss Street And 62, Field Street
VERULAM

Please note
Our Johannesburg Agent
R. RATANJEE,
60, Bree Street,
Newtown

Cable Address
"Advance"
Phone ...

ARRIVING BY EVERY MAIL FROM INDIA AND JAPAN

BENARES SARRIES WITH BORDER AND PLAIN DESIGNS, BUTTIDAR BENARES SARRIES IN SEVERAL SHADES
Price from 30/- 35/- 105/- & up to £20.
THE LATEST FROM BENARES CITY
EMBROIDERED SARRIES 25/-, 35/- & up
PRINTED VARIOUS LINES of SARRIES from £1/6, 17/- & upwards
EMBROIDERED CREPE-DE-CHENE from 3/6 yd. 42 in. & 45 in. width
LATEST DESIGN SARRIE CLOTH 44 in width from 1/6 yd. 1/9, 1/- & up
GEORGETTE SARRIES LATEST ARRIVALS price from ... 30/- 45/- & up
LATEST BLOUSES TO MATCH SARRIES price from £1/6, 17/6 & upwards.
ZARI WORK SILK SARRIES IN ALL SHADES from ... 12/- & upwards

THE NOTED
INDIAN SARRI HOUSE
IN SOUTH AFRICA.

SUITABLE FOR WEDDING GIFTS
Brassware Vases, Bon Bowl Jardines Engraved Trays and Various other Lines
At Special Reduced Prices
Harmonium, Talking Gramophone, Records & Musical instruments At Rock Bottom Prices
Indian Condiments Indian Groceries At Wholesale Reduced Prices
Midwest Radio & Radio Gramo from £35, £45, £35, £45 & up
Marble Taj Mahals from 12/-, 17/6, 27/6 45/-
Suitable for Xmas Presents.
Write for samples and further Particulars

ચુનીલાલ બ્રધર્સ

દક્ષિણ આફ્રિકાનું જાણીતું સાડીઓનું ગૃહ

૧૪૧ ગ્રે સ્ટ્રીટ, ડરબન.

બ્રાંચો
૭૨ અને ૬૨ મોસ સ્ટ્રીટ
વેરૂલમ.

જોહાનીસબર્ગ માટેના એજન્ટ
મેહેરબાનીઓ માટે
શ્રી. આર. રતનજી,
૬૦, બ્રી સ્ટ્રીટ, ન્યુટાઉન

ગરાજ અને સર્વીસ સ્ટેશન
૭ મોસ સ્ટ્રીટ અને ૭૨ મોસ સ્ટ્રીટ
વેરૂલમ.

ટેલેગ્રામનું સરનામું
"એડવાન્સ"
ફોન નંબર ...

ARRIVING BY EVERY MAIL FROM INDIA AND JAPAN

દરેક સ્ટીમરમાં જાપાન તથા હિંદથી આવે છે
બનારસની જાતવાળી અને સાદી, તેમજ બાજીબાજની જુદીજુદી
સાડીઓ કી. ૧૭, કી. ૨૫, કી. ૩૭ થી ઉપરાંત ૫૦ ...
બનારસથી ઇમ્પોર્ટર આવેલી છે.
ડિઝાઇન બાજીની સાડીઓ કી. ૨૫ અને કી. ૩૫ થી ઉપર
બનારસની બાજારની સાડીઓ
કી. ૧૨-૬ અને કી. ૧૭-૬ થી ઉપર.
ક્રાપનું ક્રેપ-દી-શીનનું ૬૦ ઇંચ પહોળું કી. ૧-૬ થી ૨-૬ વાર
સાડીના બોર્ડરનું કાપડ, ૪૫ ઇંચ પહોળું વારનું, કી. ૧-૬,
કી. ૧-૯, કી. ૨-૦ અને તેથી ઉપર
બનારસ બાજીની બનારસટ સાડીઓ કી. ૬૫૦, કી. ૧૦,
કી. ૧૫ અને એથી ઉપર

સાડીઓ મેચ બનાવી બ્લાઉઝ કી. ૧૨-૬, કી. ૧૭-૬ ...
તેથી ઉપર.
દરેક જાતની જરી કામની જેકાર્ડ સાડીઓ કી. ૫૫, કી. ૬૫,
કી. ૧૨૫ ...ના તેથી ઉપર.
ડાયમોનાલ્સ, નાનાં મોતીઓનું, જેકાર્ડ અને બીજા ...
ઓર્ડરમાં ખેંચાઇ જાય.
દરેક જાતના ઓર્ડરનું ઇન્સ્ટરી પ્રમાણે કામ કરી આપે
માર્વેસ્ટ જેકીટ અને જેકીટો માપસર
બ્લાઉઝ કી. ૧૫, કી. ૨૫, કી. ૩૫, કી. ૪૫ અને તેથી ઉપર
ઇસ્ટરસના ઓર્ડરને સાથે બ્લાઉઝના ...
બ્લાઉઝ કી. ૧૨-૬, કી. ૧૭-૬, કી. ૨૭- કી. ૪૫.

ઇન્ડિયન ઓપિનિયન.

સત્યાગ્રહ ગાંધીજીના હાથે
મને ૧૯૦૬માં જન્મ્યાં.

પુસ્તક ૩૬ મું. ફીનીક્સ, શુક્રવાર, તારીખ ૧૨ ઓગસ્ટ ૧૯૩૮. અંક—૩૨.

"ઇન્ડિયન ઓપિનિયન"

શુક્રવાર, તા. ૧૨ ઓગસ્ટ ૧૯૩૮.

એજન્ટ-જનરલનું વકતૃત્વ

દક્ષિણમાં દૌદના એજન્ટ-જનરલ મી. બી. કે. શાસ્ત્રી અને મોરિસ રાજરત્નના માનમાં હમણાં સરકારના મેમોરિયલમાં એજન્ટ જનરલે ચનતિ પાર્ટી આપી હતી.

તેમણે જણાવ્યું હતું કે:

"આ પ્રસંગ આપણે ઇતિહાસ રેકર્ડમાં ઓફિશિયલ જેવા કાગળોમાં વખારી રાખવા જરૂરી છે ત્યારે તમારાથી આ પ્રસંગ બેધ્યાન તેવા કેમ રહ્યા? ઓર્ડર તમારા મુદ્રકના છે, પરંતુ નાતાલ તેમજ દક્ષિણમાંના તો દૌદી કોમના નેતાઓ સામાન્ય રીતે વિચારે છે કે આની હિંમતમાં ઘણી રીતે સુધારે થયેલો છે."

કેપટાઉન ઓમ્નિબસના સંબંધમાં તેમણે જણાવ્યું કે:

"જેમ જેમ વખત જતો જાય તેમ તેમ અન્ય કોમોની અનુકૂળતા જાણી અને તેમને તેમાં (દૌદી કોમની ઉન્નતિ કરવાનું ખરે વખતે અને બીજા કાર્યકર્તાઓને ધ્યાનમાં રાખીને પાલન કરવાની મારી ફરજ અને સતત પ્રયાસ રહેશે."

પરંતુ, વક્તાના તેમણે કહ્યું કે, કોમની ઉન્નતિ કરવાનું કામ સરકારનું એકલીનું જ નથી અને તેમણે ઓની સલાહ આપી કે, આપણા નાયકોએ પોતાનો સામાજીક અને આર્થિક દરજ્જો સુધારવો જોઇએ અને સામાજીક બાબતોના સંબંધમાં પોતાની દૃષ્ટિ આધુનિક કરવી જોઇએ. [illegible] આગેવાનો ઉપર ખાસ ભાર દઇને તેમણે કહ્યું કે, દૌદી બીજો જ્યાં સુધી આપણી સંસ્થા પ્રવૃત્તિઓમાં સંપૂર્ણપણે સહકાર નહિ આપે ત્યાં સુધી આપણો સામાજીક દરજ્જો કદી સુધરશે નહિ.

દૌદી કોમને તેમણે જે સલાહ આપેલી છે તેને સૌએ હૃદયમાં ઉતારવા જેવી છે, જો પિછી આપણે જરાપે રહેવા નથી. સરકાર પોતાની ફરજ બજાવે તેની સાથે સાથે આપણે કામ કરવું જોઇએ અને, આપણી સ્થિતિ ઊંચા આવે, આપણી સામાજીક અને બીજી વિષયક સ્થિતિ સુધારવાની આપણી પોતાની ફરજ અદા ન કરીએ તો આપણે ગુનેગાર ઠરાવાઇએ.

અતિશયોક્તિભરેલી ખબર

પરંતુ ઉપરા દશ બાર વર્ષમાં દૌદીઓ પ્રત્યેની યુરોપીયનોની વલણમાં ઘણો ફેરફાર થઇ ગયો છે, અને નાતાલ અને ટ્રાન્સવાલમાં સ્થિતિમાં ઘણી પેઢી સુધારો થયો છે, એ વાતોના કબૂલને આપે સિવાયી શકતા નથી. આગળ કરેલું જોઇએ કે આ બાબતમાં એજન્ટ-જનરલ કાર્યાલયને પણ ઓતપ્રોતિભરેલી ખબર મળેલી છે. પરંતુ પ્રશ્ન તો એ છે કે "સુધારો" એટલે કોટલો? ચોકકસ દૌદીઓને સરકારી જાહેરાતોમાં, જેવાકે, યુનિયન-જનરલની માઇન પાર્ટીમાં દાખલ કરવામાં આવે, અને એજન્ટ જનરલ તરફથી મરીન હોટેલમાં "ગોટ પાર્ટી" આપવામાં આવે તેમાં દૌદીઓને દાખલ કરવા માં આવે, આવા થોડાઓક દિલસોજી ધરાવનારા યુરોપીયનો દૌદીઓ તરફથી માન ડીનર, બોલ કે રીસેપ્શનો જાહેરાતોમાં હાજર રહ્યાનું વિષયારે એટલે શું "સુધારો" થયેલો કહેવો? તો ગોળજ તેમ તો આગે એ વિચારના સમાન નથી થઇ શકતા ગુલામોના ઇતિહાસને વિશે તો નથી અજાણતા સુધરે છે.

પરંતુ દક્ષિણ આફ્રિકાના દૌદીઓના દરજ્જામાં જે થયેલા સુધારાને તો "સુધારો" કહેવામાં આવતો હોય, તો આગળ જણાવ્યું જોઇએ, કે ૧૯૧૪ ના સમાધાન પછી અને ૧૯૨૬ ના કેપટાઉનના કરાર પછી તો ફૂટકે ને ફૂટકે દૌદીઓ પાછળજ હડસા ગયા છે. તેનો એક તાજેજ અને આબંડનીય પુરાવો તો એ છે, કે કેપ પ્રાંત, કે જે વર્ષો થયા અન્ય સ્થળાં પ્રાંતોં કરતા વધારે સંસ્કારી ગણાતું આવેલું છે, આજે પોતાની રંગપટ્ટી મનાઓ પ્રત્યેના વલણમાં પાછળ કેમ ને દોવાની પ્રતિજ્ઞા પામેલું છે. [illegible] સંસ્થા-સંસ્થાનનો કાયદો પસાર કરવાનું પગલું ભરી છે. આજે તો દૌદીઓને જો મતાધિકાર આપવા માં આવે તો પણ દૌદીઓની સ્થિતિ સુધરેલી છે એમ કહેવાને અમે તૈયાર નથી.

સીદ્ધાંતને કચડી નાખ્યો

સાંપીઓનાં નૈતૃત્વ કેટલાની ચલાવાયેલી મહાન લડતની પાછળનો મુખ્ય સિદ્ધાંત તો હતો કે સ્થાનિક સંસ્થાઓ પ્રમાણે અમલમાં આવે અને તેમાં ફેરફારો થવા કરે પરંતુ કાયદાના રાજની ભિન્ન ભિન્ન કેમોને સમાનીય ભેદ નજર પાડી શકાય. આ સિદ્ધાંતનું જો પ્રમાણીકપણે પાલન થયું હોત તો આપે જરૂર રિપબ્લિકન, દૌદીઓની સ્થિતિમાં સુધારો થયો છે. પરંતુ એ તો દેખીતીજ વસ્તુ છે, કે જ્યે સિદ્ધાંતને પગ તળે કચરી નાખવામાં આવેલો છે, અને ટ્રાન્સવાલ તેમજ નાતાલના કાયદાઓ વધુમાંદ કરવામાં આવેલા છે આને કેપ પ્રાંત પ્રવાહ કરી રહ્યું છે.

સમસ્ત દૌદી પ્રજાના મોરપર જ્યારે કલકત્તા-પણાનું કલંક કાયદેસર લગાડવામાં આવેલું છે, ત્યારે દક્ષિણ આફ્રિકામાં દૌદીઓની સ્થિતિમાં "સુધારો" થયો છે એવું દૌદના એજન્ટ-જનરલના જેવી દરજ્જા વ્યક્તિઓ તરફથી જાહેરમાં જાહેરાત થવા આશ્ચર્યજનક લાગે છે એમ ખરેખર એક ખાતિ કરનારાજનક લાગે છે.

વિરુદ્ધ પુરાવાની ખોટ નથી

ઓપો વિરોધના પુરાવાઓની ખોટ ઉપરા દોગ એ. રજા બીજા પુરાવા તો કાયદાને આજે નાતાલ ચલાવી રહ્યા છે, તે સાબી રાખવા છે. ઓટ તો દૌદીઓ, પોતાને જમીનની લાલેચી ધરાવવા કે આબાદીમાં કરવાને પ્રતિબંધ કરનારા કાયદાનું કદમાં પ્રમાણમાં ઉલ્લંઘન કરી રહ્યા છે તેની નવાઇ ચલાવી રહ્યું છે. ખરી રીતે આ પ્રતિબંધિત કાયદા આખી દૌદી પ્રજાપર ધ્વંસ કરનારા હોઇ કાયદાઓમાં તેને ધ્યાનમાં નહિ લેવું જોઇએ દૌદુસ્તાનની સરકાર પોતાના એજન્ટ-જનરલોદ્વારા એ વસ્તુ કરાવવામાં નિષ્ફળ નીવડી છે, અને આજ જો કાયદાઓનું ઉલ્લંઘન કરનારા "ગુનેગારો" ને વધેરની સજા પૂરી કરવાની અપમાનકારક ફરજમાંથી મુકાવાનું આપણે માટે નિર્માણ થયું છે! બીજું કમીશન કેટલા દૌદીઓ જોઇએ જોઇએ તેટલા ને તેનો ઉપયોગ ચલાવી રહ્યું છે. આપણી આ ફરજ કદાચ અતિશયોક્તિભરેલી ગણી કાઢવામાં આવશે. પરંતુ હકીકત એ છે, કે ગીએ ઘણીનો બારકો દૌદીઓની સામેનો ગેરકાયદેસર વ્યવહારને પરિણામે મરાયો હતો. અને કાલનું કમીશન એ એજ ચળવળનું સીધું પરિણામ છે એટલે આપણી ફરજ ચોકકસપણે ચાલુ રહે છે.

આપણા એજન્ટ જનરલ સાહેબ ઉપરોકત બધી કમનસીબીની નીચેપડ્યા વાંચે બધા ચિત્રોપ્ય દર્શાવ્યા હતા પરંતુ તેને અદ્રશ્યપણામાં પોતાની નિષ્ફળતા પોતે બરાબર રીતે સિવાયી હતી. આપણા નબળાઇભરેલા મૌન સામના બરાબરીથી પોતાની પ્રગતિ મુકત કરવાનું સાધનીય કોન્સલે બળ બતાવી આપ્યું હતું પરંતુ દૌદના એજન્ટ-જનરલથી તે નહિ બની શકયું. આ અંગે તેમનોદોષ નથી કાઢતા પરંતુ બધારે સ્વાભાવિક રીતે આપણા જરૂરી કાયદો સાધવામાં આવે અને એક સારી તરકુતીનો અને તેમની સાથેની આશા રાખીએજ, અને તે એ કે, વિદેશના બીજા સંસ્થા પ્રમાણ નિષ્ફળ નીવડે તો પોતાના દોષનું સ્વીકારવાનું આપી દઇ તેમણે આ દેશમાંથી ચાલતા જવું જોઇએ આપણી સ્થિતિ સુધરેલી નહિ દોવા બદલ સુધરેલી દોવાનું અગારા કાયમ સ્વાગ કુંકયા કરવાના કરતા આપણે પ્રગતિની જરૂરજાર પણીજ બધારે ગુજરાત

બાપ પડે. જ્યારે કોઈ પણ એજન્ટ-જનરલના તરફથી આવું બનવું નહિ જેવાતું હોય, અને પછી જો આમ કેમ કરીએ, કે તેમને જે પ્રજાના પોતે પ્રતિનિધિ છે તે પ્રજાના માન આબરૂના કરવા પોતાના હોદ્દાની વિશેષ ચિંતા છે, તો તો તમા ન જોવું જોઈએ.

ન્યાયની પરિરીક્ષા

કેનેડિયન ઇમિગ્રેશનનું પાલન કરવાના ગોળપેગા, અમારા માટે પ્રમાણે, એજન્ટ જનરલ દૌંદીઓ ચૂંટી કરી રહ્યા છે કે શું નથી કરી રહ્યા એ જોવાનું નામ કરવું તો દક્ષિણ આફ્રિકા અને દૌંદુ - પ્રજાની વચ્ચે "બાનદારીબારેમા કરાર" થયા છે. આ દૌંદુસ્તાને તથા દૌંદોઓની આબાદપર સમજાય જેવું પ્રતિબંધ દિવસદારીને અને રાજ-દારી હક્ક દૌંદોઓ પાસેથી સર્વથા ઝૂંટવાતી જોવાયા એ સ્પષ્ટ કરીને દક્ષિણ આફ્રિકાની જોરી પ્રજાની દેરાની ફાગણીને ગત ફેબ્રુઆરી નામનું આપેલું છે. એ તેના સાચાની પરિસિમાજ સમજાય. એટલા સાચના બદલામાં જે તે કેબટકિનના કરારના પાલનની માગણી કરે તો તેના ઉપર ઉદ્ધત બાગણી કર્યાનો આરોપ તો નજર મૂકવા જેવા. તેને બદલે આજે તો સ્થિતિ એ છે, - દૌંદોઓના પેગાસના ઠરાવપર પ્રતિબંધો મુકાઈ રહ્યા છે, ઓર પ્રાંતવાળી બીજા પ્રાંતમાં દાખલ થવાની બધી કષ્ટ આસુજ છે, દરમ્યાન માલકની માલેકી ધરાવવાના હકપર પ્રતિબંધો મુકાઈ રહ્યા છે, બીજોરેમ્બ્રા કાયદાઓ દ્વારપાલ દિવોગોનાથી દૌંદોઓના ઢોર કાઢવાનાં પંચ તરીકે કામ કરી છે, સરકારની "ગોરી મજૂરી" ની નીતિથી દૌંદોઓ ગોરકરી ચલાવતા મટી ગામ છે, જેના પરિણામે પુરતી સજાવેતના ગણાવે લગભગ ૨૫,૦૦૦ દૌંદી બાળકો કેળવણી વિનાના રહ્યા છે. અને આટલું છતાં કહેવામાં આવે કે "દૌંદોઓની સ્થિતિમાં પહેલા સુધારો થયો છે"

અમને બીજા અને ગાંધીજી સ્વરાજ પ્રત્યે અત્યંત માન છે, અને આ પ્રસંગપર અમારી સાથ વાતોને માટે તેમની ગુણા ચાહીએ છીએ. દક્ષીણ આફ્રિકામાં તેમની ખરી યુરોપ્સ જવાબ-દારીઓનું અમને જોયું ભાન છે અને ખાસ કરી માલીક રાજકારણ ગદ્દાલ પેદાશે કે સંસ્થાઓ બાબતની દલા છે તેના માટે દક્ષિણ આફ્રિકાની દૌંદો કોમ તેમની અત્યંત ઋણી છે.

પરંતુ દૌંદુસ્તાનનું ગૌરવ દક્ષાવા સાધપણની જિંદગીમાં આવે કોકવી પણ ઉતરીએ તમ નથી, અને જિંદુસ્તાનની મહાનતાની વધવા વાતો, જો આપણું તેવીની રીતે નહિ કરી શકાય તો આર્થહીન છે

એજન્ટ-જનરલની આ દેશમાં શું કરવું છે અને શું દૌંદી કોમોએ એ તેમને શીખવવાના અધિકારનો આપે દાવો નથી કરતા તેમ શીખ-વવાનો દાવો પણ નથી કરતા. પરંતુ આમાંનો કેટલો બધા છે, કે એજન્ટ-જનરલ આ દેશમાં દૌંદુસ્તાનના ગૌરવના જેવા દૂસરી તરીકે છે, તેઓ આ દેશની વસ્તાટ કરી રહેલા દૌંદો-ઓના સાધુદાયિક કહેવા અને સાધોનું રક્ષણ કરવાને અધિકારી છે. યુનીયન સરકાર તરફથી વધા પ્રતિ-બંધોના કાયદાઓ નહિ બાધવામાં આવે અને વધાર પ્રતિબંધિત કાયદાઓનો કિફાયતથી અમલ કરવામાં આવે તેની દેખરેખ રાખવાને અધિકાર છે. એટલું કરવામાં બંને તેઓ નિષ્ફળ નીવડે તો પણ વધુ વખત બધા દેશમાં તેઓની હાજરી હિંદુસ્તાનના ગૌરવને કલંકિકારક છે.

હિંદીઓ માટે દક્ષિણશીપની યોજના

ઉત્તાનીસાગરની બ્યુનીસીપાલીટી તરફના દક્ષિણે આવેલા કેપ ઓફ્રગ્રુડીપર ૬૦૦ એકર જમીન પા. ૧૫૦ ની રોકડે ખરીદ કરવા ની ઘરખત સ્થાની રહી છે. ગુલામ તા ૧૬ બીજા તેણે ૭૫ ગદીનાનું ઓપરણ તેણેયું : તે આ ખરીદી પાર ગઈ તો એ આખી જમીન તે આપવા અંગ્રેજ સામના દૌંદોઓ માટે એક દક્ષિણશીપ તરીકે ઉપયોગ થશે. આ દક્ષિણશીપ નેટાલેસ માટે જોહન્સ્બર્ગનાં દક્ષિણશીપ છે તેની નજદીકના હશે. નેટાલેના દક્ષિણશીપ ના સભ્યોમાં ૪૦ ..... દૌંદોની વસતી છે અને જણાવવામાં આવે છે, ૭ પણ દૌંદોઓ દક્ષિણેના રમણે દક્ષિણશીપ સ્થાપવા તમા જુવો છે, કારણ ઓરસ્ટેલેટ દક્ષિણશીપના મેદીયેનના ગોટો ખેમાર તેઓને કામ સાને અને નકારાકર પમ પડે. બીજી તરફથી કહેવાય છે, ૭ હાલ જે યુરોપી-યન વેપારીઓ ત્યાં છે તેઓ આ યોજનાની વિરુદ્ધ છે, કારણ તેઓ માને છે - યુરોપીયનોના વાપમાંથી મોટી આવક બની રહેશે.

નેટાલેના માને આજે કરિત પ્રધાની રહ્યા કે તેવા પ્રોજેક્ટે દૌંદોઓ માટે પમ દક્ષિણશીપ સ્થાપવાની યોજનાનો જોહાનીસબર્ગની બ્યુનીસી-પાલીટી પણ વખાણી વિચાર ચલાવી રહી છે. ઓરી યોજનાના આર્થિક દ્રષ્ટિએ બરો મોટી આકર્ષક હોવા બતા આપણે બંનેમાં કોઈ પમ ખાતા મેમેરેશનના સીદ્ધાંતપીજ વિરુદ્ધ જઈએ, તેમાંથી આવી યોજના રપારતાના કરો ડાળવો તો કરી પમ ઝિવકારી નજર સમક્ષ અમારાર રાખવાની આવશ્યક છે કે આપણા પમ્પ અમરાખણ વેપારીઓ દરમાનનો દહેજ પમ બાલ કર્યો વિના, મેમેરેશનની નીતિનો મોટેથી વિરોધ કરતા હોવા બતા, ઉપર બબ્બાનો તેવા કોઈ પમ યોજના, જો આર્થિક દ્રષ્ટિએ તેઓને નકારાકરક બાસ તો, બીજાના ગાલેક તેના પર તુરી પડતાં બરો પમ સંકોચાવા નથી. પમ જેઓની રહિતિ ઉપર તેઓ બેસ્ટ સંજોગ-વીત સત્તાઓમાં બાબબારા થઈ જેવાથી તો તેટલી જમીન પમ મેળવી આપવાનો પ્રયાસ કરવો કોના બરી, કે જેથી પોતાની તેઓ બાબ સુધારી શકે. બીજા બાજુના બપારે તેઓ બોટલો બધી દુર્દશામાં રહેવા - ચલાવા રહે છે, બારે તેઓ બોટલો વિચાર બંબોરેબધ નથી કરતા, કે તેઓનું બાર પગલું પોતાના ઉદ્ધાની અને પોતાની કોમની ઉન્નતિ બાબકુલ તેવું છે કે નહિ, બાને પોતાની બધિબાની પ્રજાના માટે તેઓ કેવો હલકો પાસો પૂરા જશે! , યોજના મેમેરેશનનો વિકાસપર રવાબની ઉદ્ધ, પણ બાકી બાકી તમા કરવું સ્થાન બાબા પણ દામ તો પણ. તેને ..... સામ તરીકે બાબબારી કર રીતે તાબની બાબી રાજાએ કે વિરુદ્ધની સમાજ એ બાબારી સમજની બહાર છે.

ડાંસવાલમાં જમીન બાબેદીના હક— સુપ્રીમ કોર્ટની પ્રિન્વકીંસ

પીટરમેરીટસબર્ગના સુપ્રીમ કોર્ટમાં ના બદલીમ બીલના જોહાનીસબર્ગના ગોલ્ડ બીકલતના માનેજ ધ. એમ્સુબાબા ગોલ્ડબર્ગની ૮૫ (બીજે) કુદરતી સ્ટ્રીટ, ફ્રીબોબાપર ૪૧'બસબુક ફ્રાર્ટ બારકેટ પ્રોબાબદારી બીબોટેડને પોતાના પ્રેન્ટબપર બેરીબાન-દીધો . ૬બર્ટ પોબોને જોબારો કરતાં બાદના ચરાને ઇન્જરીબાદનો માટે કરબી બારજી મંજુર કરી હતી પ્રબિવાદી બાદન સ્ટ્રીટના બાબીક ના બેબર ગુબ્ર બેરે ગોબા બેબીકેબીટ કરી બની કે બે ગોબાબાદીકો ક્રમેણા બજકુર સ્ટ્રેન્ટ પર ગેર-કાયદે દુકાનના બાસીસ્ટન્ટો તરીકે કામ કરતા હતા. તેબેા પ્રાદબેાને વેચાણના માલની બાબ બા કબા કરતા બોવાના બાબ્યા હતા બજારે દરબાબુ : મજકુર પ્રેન્ટબપર બાબારબુ ઉબબા બાબર સિવાબ અન્બ કોઇ પબ રીતબધ્ય : બોબપરો કરવા દઇ સકાબ નહિ બાન તબો બજકુર બેરીબાદારોને બાં રહેવા દેવા સાંભળી જન્ટર-ડીક્ટ મંજુર કરવામા બાબા હતા.

બજકુર સાદેબે કરેલા કન્સાદની સામે અબારો કરો વિરોબ નથી, કેમકે કોનદોજ કહે છે - અમુક સ્થળોમાં દૌંદોઓ રહી શકે નહિ, સિવાબ કે, તેબેા હબા બેબર તબીકેનુંજ કામ કરતા હોબ અને બેરે ના કાબદાનો ભાબે કરબાનો રહ્યો. પરંતુ ડાસવાલના દૌંદોઓની આવી બાબાનાનારેના બર્તબૂકી કબા રક્ષબાનબ્રાબ્ય નાબૂસની કાગણી ઉઠતા છુટવા દીના કરેછે ! અને બધી નાબુબી બારેલું તો એ છે કે ઉપરો-કત જન્ટરડીક્ટને બારે અરજી ગોરા એક મહત્વ તરફથી થઇ હતી : જેબના બતરીબપ્રેબેા જબેનીમાં દૌંદસ્ટર તરફથી પેલાની પ્રત્યે બાબા-પદાના બાબની ગોબીજ તબૂકના બાકારી રજબતને પોકાર કરી રહ્યા ..

૨૫. ૨–૬ને બાલર પોલીકાઉન્સીસે પાર્ટીબ્યા

બાબટાના પ્રદેશની બાલની બાબાનાપર ૨૫. ૨–૬ ની જનરલ ચોબણ બની કરાર બબાબી મેદોમાં પમ છે. પ્રાબીકાઉન્સીલે પાર્ટીબ્યાનો બનાવ બાબી બબા. બાબટાના બાજ વધા પ્રબાન સેકે રહીક સેન્ટ પોતાનો વિરોબ નોંબાવ્યો બી સેન્ટ્સ જરાત અરજી તાની તેબે કરી બાબબી કરી હતી. તેની ટીકારી તેબી પરાજ્ય હતી બાબટાના સરદ-નારે પોતાને બતેબી બાબ બનાબી : બોટો નન્સ ઉભર બે જરાત બાબી હતી. બાબટાની સીબોસ કર્ટ સોર્ટ સ્ટ્રીકસેન્ટની વિરુદ્ધ ચુકાદો બાબ્યો પરંતુ બાબટાની બાબીલ કોર્ટ કરબાનું છે તેને બી સેન્ટ્સ પાર્ટી બનાવી બોબાએ બાબટા ના જરાતના અને કરદરમ્સ કબેકટરને જેથી કંઈ મતોબ નહિ રહ્યા અને પ્રીબીકાઉન્સીલ સમક્ષ બાબીલ રહ્યા બબા. : કાર્ટે ૨૮૨૬ ના બાબટા પ્રબમ સીટીબાના બાબામા બાબ્યુ બારેબી સમ તે બાજ ચૂબીના બબારીબીબોમાં ફુકરી સોર્ટ સ્ટ્રીકસેન્ટની વિરુદ્ધ કાયદા ચુકાદો બાબ્યો : અને બાબટાના બારેકરની જીત થઇ :

બા દાબલાકરની મહત્વ કરબાનું બ બેં છે કે પ્રબ બી. ૨–૬ ના નથી કબા પરંતુ સિદ્ધાં । હતા, અને સિદ્ધાંતની બાબર બન્ને પક્ષો જબર ચૂબી સકબા. બા બાબટાના કાબદાબેરની ઇચ્છિબ્ય બાદિકાના દૌંદોઓ રાબતા બારે તો પણ રહીબ્યા શકે છે.

એશીયાટીક લેન્ડ લોઝ કમીશન

એશીયાટીક લેન્ડ લોઝ કમીશન ગુરૂવાર તા. ૧૦મી જીલ્હેરીબામાં નવાસ વડે કરી હતી. બી. જસ્ટીસ બ્રુ એમ મરે પ્રમુખ છે, અને મેસર્સ એચ. જોહન, એમ. કમીર અલી અને બહુમતીના મેમ્બરો છે. બી. આર. પ્રીક સેક્રેટરી

જુબાનીઓ લેવાવાનું પહેલા બી. જસ્ટીસ મરેએ કમીશનની કાર્યસૂચીની ઘણેખા આપતાં જણાવ્યું કે બર્મુડામાં એશીયાટીકોને જમીન ની માલેકી કરાવવાનો કે ભોગવટો કરવાનો પ્રતિબંધ કરનારા કેસ પણ કાયદાના અક્ષરાર્થ બાબતોનો ભોગ બનો કે નહિ અને કેટલા કેસ આ પ્રકારના બનેલા છે તેની તપાસને મમાવેશ થાય.

૧૯૦૮ ના ટ્રાંસવાલના સોનેરી કાયદાના ડેમોક્રેશન થએલી કમીનો કાર્યક્રમો આમ્યુ પડતી નથી.

બી જસ્ટીસ મરેએ ખુલાસો કર્યો કે પ્રાદેશિક સત્તાને વિશે મારે બાલ ધ્યાન આપવા ની જરૂર પડી છે કારણ કે કમીશનની જુબાની ની આખરી કરવા જોહનીસબર્ગ ના ગ્રેકલેસ્ટ લેન્ડને પ્રસ્તુત કેસોને બાબતોના સુબંધમાં રજુ આવવા પ્રશ્ન હતી. એવી જમીનો બાબતે તપાસ ૧૯૨૪ માં નીમાયેલા કમીશન તરફથી થઇ ચુકેલી આને પણ ... ... ગાર્ડ ઉપર અપ્રસ્તુત નથી.

કમીશનનો એશીયાટીકોના ... સેગેગેટ કરવાના સામાન્ય પ્રશ્ન પીટર મારીત્ઝબર્ગ ... ... ગામ હોવાને કારણોસર ત્યાંના ... ... કરવાનો છે

આથી કમીશનની બેઠકોનો કાર્યક્રમ ડાબરાલ અને નાતાલના બીજા ... ...

અમુક કામની એસોસીએશનોના બધા દફ્તર હેડઓફીસે છે એવું અમારા જાણવામાં આવે તેવા તેનું ફોલોઅપ અમે તુરતજ અટકાવીએ છીએ.

શ્રી. જસ્ટીસ મરે : અમારી કાયદાની તપાસ અનુસાર કોપરેટીવ એસોસીએશનની મરજી ઉદ્યાપણીને અટકાવવાને માટે તમે કંઈ પણ સારી રીત સૂચવી શકો છો ?

શ્રી ફ્રેસ્ટ : એ બાબત વાસ્તવમાં કંપનીની બાબતોની છે. સરકાર ઇચ્છતા વ્યવહારને રેજીસ્ટર કરવાની ફરજ પાડી શકે અને કંપ પણ પ્રસ્તુત અખબાર ફીઝની ઓફીસને આપવામાં આવે તો પછી તે પહેલા બનવાં માટે કારણ ફરજ પડે રીત પણીજ ગુંચવાડા કરેલી થઇ જાય અને માણસોના અંગત વ્યવહારમાં ગંભીર રીતે નાશ આવનારી થઇ પડે.

એશીયાટીકો અને બીન-એશીયાટીકો વચ્ચેના ઝગડાઓના કામદાની મતી ઉદ્યાપણી વિષેના પ્રશ્નના જવાબમાં મી. કોસે જણાવ્યું તેવા ઝગડા સારામાં સારી રીતે ઝઘડાના પ્રમાણમાં ગણ છે પરંતુ આવી પાસે કંઈ ચોકકસ પુરાવા નથી. એશીયાટીકોમાં મેટીયેા, કારકૂ, કપ વગરના અને યુરોપીયનોને પણ મુસ્લીમ વિભાગો પરણાવાનો આવા સામાન્ય થતો જાય છે. કેટલાકોને કામદાની પ્રતિબંધિત કલમોમાંથી દૂર કરવા માં મુકત કરવામાં આવેલા છે. કેટલાકો આવે ના લગ્નોનું પ્રમાણ ચોથા ભાગનું છે.

બીજા પ્રશ્ન બાદ એશીયાટીક પતિ પોતાની પત્નિની ગેરકાનુની માંગણ બને છે અને એવા કાયદાને પ્રક્ષિપ્ત આફ્રિકાનો ઝાઝો વિચારતો નહિ હોવાથી પત્નિ પોતાના પુરા નામનો ભાગ્યેજ ભાં ઉપયોગ કરવાનું ચાલુ રાખતી રહે છે. પત્નિઓ પોતાના પતિનું નામ ધારણ નહિ કરતી હોવ અને અમારા ખ્યાલમાં તેનું નામ કુમારિકા તરીકેનું જ હોવાથી તેવા આંકડા એકત્રીકરીમાં આવે પ્રસ્તુતી કે કેમ તે બાબતી શકાયુ પુરવેશ થઇ પડે છે.

અમલની પાસે ગેરકાયદ પુરાવા નામ બન એશીયાટીકોના છે કે જેઓ યુરોપીયન બીજાઓના સાથે કામદેસર બદલ કરેલા છે. એ એશીયાટીક ઝનીના છે. અને બીજાઓના નામ અશ્વેત અને આફ્રિકનના છે.

આ બધો ના આપણા આ દેશના કામદા મુજબના છે એવી ખાત્રી છે. મુસ્લીમ વિધિથી થતા બધો રેજીસ્ટર થઇ શકતાં નથી. આથી મુસ્લીમોમાં થતાં એવાં લગ્નોની સંખ્યા જોળવવા નાં કંઈ પણ સાધન નથી. એક પ્રધાનત્વ ના અભાવ ના કે કે કોઈ ડાઈરેકટરીના અને આવા ટીરેકટરોના મોટા પ્રમાણમાં ન થકનોની ગારસેજ પરાવી રહી છે

આપણા પ્રશ્નોનું એક બાબ વરણ મારા આંગળ પત્ન પ્રણાલી પત્નિથી નીકળતી ગાલોજી પરાવી શકાય છે એજ ૫. આ બાબતમાં મારી પાસ ચોકકસ પુરાવા નથી પરંતુ ઉડી શંકા છે

મુસ્લીમોના આપણ ગીલસ્ટ્રેનથી થતા લગ્નોના ની સ્થિતિ વિશેના પ્રશ્નના જવાબમાં શ્રી. કોસે જણાવ્યું : તેવાં બાબતો કામદેસર વિરુદ્ધારી નહિ હોવાથી પત્નિ પોતાના પુરા નામનો ભાગ્યેજ ભાં ઉપયોગ કરવાનું ચાલુ રાખતી રહે છે. પત્નિઓ પોતાના પતિનું નામ ધારણ નહિ કરતી હોવ અને અમારા ખ્યાલમાં તેનું નામ કુમારિકા તરીકેનું જ હોવાથી તેવા આંકડા એકત્રીકરીમાં આવે પ્રસ્તુતી કે કેમ તે બાબતી શકાયુ પુરવેશ થઇ પડે છે.

અમલની પાસે ગેરકાયદ પુરાવા નામ બન એશીયાટીકોના છે કે જેઓ યુરોપીયન બીજાઓના સાથે કામદેસર બદલ કરેલા છે. એ એશીયાટીક ઝનીના છે. અને બીજાઓના નામ અશ્વેત અને આફ્રિકનના છે.

આ બધો ના આપણા આ દેશના કામદા મુજબના છે એવી ખાત્રી છે. મુસ્લીમ વિધિથી થતા બધો રેજીસ્ટર થઇ શકતાં નથી. આથી મુસ્લીમોમાં થતાં એવાં લગ્નોની સંખ્યા જોળવવા નાં કંઈ પણ સાધન નથી. એક પ્રધાનત્વ ના અભાવ ના કે કે કોઈ ડાઈરેકટરીના અને આવા ટીરેકટરોના મોટા પ્રમાણમાં ન થકનોની ગારસેજ પરાવી રહી છે

આપણા પ્રશ્નોનું એક બાબ વરણ મારા આંગળ પત્ન પ્રણાલી પત્નિથી નીકળતી ગાલોજી પરાવી શકાય છે એજ ૫. આ બાબતમાં મારી પાસ ચોકકસ પુરાવા નથી પરંતુ ઉડી શંકા છે

મુસ્લીમોના આપણ ગીલસ્ટ્રેનથી થતા લગ્નોના ની સ્થિતિ વિશેના પ્રશ્નના જવાબમાં શ્રી. કોસે જણાવ્યું : તેવાં બાબતો કામદેસર વિરુદ્ધારી નહિ હોવાથી પત્નિ પોતાના પુરા નામનો ભાગ્યેજ ભાં ઉપયોગ કરવાનું ચાલુ રાખતી રહે છે. પત્નિઓ પોતાના પતિનું નામ ધારણ નહિ કરતી હોવ અને અમારા ખ્યાલમાં તેનું નામ કુમારિકા તરીકેનું જ હોવાથી તેવા આંકડા એકત્રીકરીમાં આવે પ્રસ્તુતી કે કેમ તે બાબતી શકાયુ પુરવેશ થઇ પડે છે.

અમલની પાસે ગેરકાયદ પુરાવા નામ બન એશીયાટીકોના છે કે જેઓ યુરોપીયન બીજાઓના સાથે કામદેસર બદલ કરેલા છે. એ એશીયાટીક ઝનીના છે. અને બીજાઓના નામ અશ્વેત અને આફ્રિકનના છે.

આ બધો ના આપણા આ દેશના કામદા મુજબના છે એવી ખાત્રી છે. મુસ્લીમ વિધિથી થતા બધો રેજીસ્ટર થઇ શકતાં નથી. આથી મુસ્લીમોમાં થતાં એવાં લગ્નોની સંખ્યા જોળવવા નાં કંઈ પણ સાધન નથી. એક પ્રધાનત્વ ના અભાવ ના કે કે કોઈ ડાઈરેકટરીના અને આવા ટીરેકટરોના મોટા પ્રમાણમાં ન થકનોની ગારસેજ પરાવી રહી છે

આપણા પ્રશ્નોનું એક બાબ વરણ મારા આંગળ પત્ન પ્રણાલી પત્નિથી નીકળતી ગાલોજી પરાવી શકાય છે એજ ૫. આ બાબતમાં મારી પાસ ચોકકસ પુરાવા નથી પરંતુ ઉડી શંકા છે

એજન્ટ-જનરલનો કેપટાઉનમાં સત્કાર

ગુરૂવારે બુધાષ્ટ તા. ૮૮ મીએ દક્ષિણ એજન્ટ-જનરલ મી. બી. રામસ્વામી અને મીસીસ રામસ્વામીનો સત્કાર કરવા કેપટાઉનના રહીડો ટેબલના બેંકવેટીંગ હોલમાં મેળાવડો થયા હતો. લગભગ ૧૭૦ જેટલા સપળા વર્ગના મેમ્બર હાજર હતા.

મેયર મારો મી. રોબસ્ટસન પુલના હાર પોતેરાવવાના આવ્યા હતા અને મીસીસ રામસ્વામીને કુલનો તોરો ચાર્મેરામાં આવ્યા હતા.

ગણિયાઓ પણ મોટી સંખ્યામાં હાજર થઇ હતી.

કેપ ઇન્ડિયન કોંગ્રેસના પ્રમુખ મી. એ. ઇસ્માઇલે પ્રમુખપદ લીધું હતું

કેપટાઉનના મેયર મી. કલાસ્ટ્રુ શ્રી. કોસ્ટરે મી. અને મીસીસ રામસ્વામીને કપટાઉનના આવકાર આપતાં જણાવ્યું : દક્ષિણ એજન્ટ-જનરલોની પસંદગીના સંબંધમાં દક્ષિણ આફ્રિકા બાબતોની નીચકક્ષ : સપળા એજન્ટ જનરલો, એક પણ અપવાદ સિવાય, ઉચ્ચ સંસ્કૃતિ ધરાવનારા અને વિદ્વાન આવિશા : મી. રામસ્વામી બોલ્ય શક્યા હશે : દક્ષિણ આફ્રિકા એવો દેશ છે કે જેમાં અનેક ભિન્ન ભિન્ન જાતીના લોકો એક સાથે વસી રહેલા છે. તમારી ઓનાં આવાં મુશ્કેલીને લીધે કઠણાઈ ભોગવવા પડ્યા હશે એ સર્વસામાન્ય વસ્તુ :

"દૂર કોંગ્રેસેશનના પ્રવાસને અટકાવ્યા નથી આંસુ પરંતુ એટલું તો કહીશજ કે મજકૂર દ્વારા ઓર્ડીનન્સ પ્રતિક્ષ કરીલ કામદા આવા લાવે : ઇન્ડીયનોએ તેમજ બીજાઓએ પોતાના પ્રતિનિધિઓ દ્વારા આવો મુશ્કેલીકાર કાયદાને કડકથી નાબુદી કરાવવી જોઇએ.

રા. બહાદુરજીનો

શ્રી બાબાદુરજીએ જણાવ્યું કે તમે એ પ્રસન્ન આપ્યા પ્રસંગો છે કે જ્યારે કોંગ્રેસીઓએ પોતાને દીક્ષ મુસ્લીમ, કપ કલાર કે હીંદુ નહિ ગણતાં સાક્ષિય આફ્રિકન તરીકેજ ઓળખાવવા જોઇએ.

મી. મી. પ્રભાશંકરીમાએ કેપ ઇન્ડિયન કોંગ્રેસ વતી મી. રામસ્વામીને બાનાપાત્ર અર્પણ કર્યું હતું

બીજા બોલનારાઓમાં ઓર્ગેનાઈટ મી. આલ્ફ્રેડ કોન્સ્ટર, : એ આમ. ગેકેલ્સન, મી. એમ. ટી. બાદલબુધિયા, મી. એચ. કે. ગુલ અને મી. જે સાલેખાન હતા.

એજન્ટ-જનરલનું ભાષણ

મી. રામસ્વામીએ બોલતા જણાવ્યું કે મને આજ મારાં પત્નિનું કપ પ્રતિનિધિ કોંગ્રેસ તરફથી તમારા સ્વાગતની પાને મેયર : : :

ગોઠવી તો ચિકિત્સકોએ કે બેઠા દસ ૧૦ બાર વર્ષમાં દીકરીઓ પ્રત્યેની પુરોપીયનોની પરાધીનતા ગઢાન ફેરફાર થા. ગયો છે.

રાજકારણના ક્ષેત્રમાં, ખાસ કરી સ્થનીય પ્રજાના સંબંધમાં કે પણ દેખીતી સિદ્ધિના કરતાં દક્ષિણ આફ્રિકા સાધ્યા, મહાત્મા ગાંધીજી કહે છે તેમ, ઉલ્લપજરો થયો એ પાકીજ વધારે અનુભવ્યું છે

આ પ્રતિજ્ઞા, ખાસ કરી નાતાલે કેપનો લેજીસ્લેટીવ કોઉન્સીલમ્સ તમારી ઉપર ઝઝુમી રહી છે તે જોતાં, બહુ કેર પડેલો નહિ રજાતો દોમ, પરંતુ નાટાલમા તેમજ દક્ષિણ આફ્રિકાના તો દીકરી ગોળના નેતાઓ સામાન્ય રીતે ખુશ કરે છે કે સિવિલ ચારી રીતે સુધરેલી છે.

હું તો એ જોવે છે પ્રજાસત્તને ફેલાવવાના સંબંધમા ગોરા પુર્વજાતીઓના ધોરણે કામ કરવાનુ ચાલુ રાખીશકાય છતાં દીકરી પ્રજાની ઓછ બીજી બાબુ છે કે જેના તરફ હું તમારું ધ્યાન ખેંચવા ઇચ્છું છું. કેપટાઉન ઓટોમેજ-ટમાં પુનીયન સરકારે દીકરી કેમની ઉન્નતિ કરવાની જવાબદારી સ્વિકારેલી છે. ગોરા પધારે અને ગોરા અધિકારી ઓને રજુઆતો કરીને આવીને આર્ટિક આર્ટ બીજા સંજોગો અનુકુળ થતાં ત્યા તેમ એ વચનનુ પાલન થાય તે નાતાની મારી ફરજ અને તમારા મહામ રહી

તે સાથે તમારામાંના ઘોર દીકરી તરીકે મારી ફરજ તમને એ ઉમાવવાની પણ રહેછે કે તમારી ઉન્નતિના આધાર આપ સરકાર ઉપર કરે તેના જ ઉપર નથી રહ્યો

હું જાણું છું કે નાતાલ અને ટ્રાંસવાલમાં કેળવણીના બંધારણમાં ખાસ કરી દીકરી માટ જોગવાઈ નથી પણ કરી રહ્યા છે નાતાલમાં દીકરી છોકરા અને છોકરીઓની ૧૦૨ નિશાળો માટી આજ સરકારી ગ્રેજસ્ટમ્સ છે. તમારે તમારા સામાજીક માને નાબીદ કરવાને સુધારવાને અને સામાજીક બાબતોમાં તમારી દ્રષ્ટિને આધુનિક બનાવવાને અવસ્થિત અને આજ પ્રયત્ન ન્હો જોઇએ.

ખાસ કરીને તેમના સામાજીક જીવનમા સ્ત્રીઓના રહ્યાને વિશે હું વધારે બાર દેવા ઇચ્છું છું, કેમકે હું માનુ છું કે, ત્યાં સુધી દીકરી સ્ત્રીઓ કામને સ્વતંત્રી સમાજ પ્રવૃત્તિઓમાં સંપૂર્ણપણે નહિ ધામ દ્યા સુધી આપણો આગ યેલા સામાજીક દરજ્જો કદી પણ સુધરી નહિ શકે.

તમારી મેસેજને તમારે જીવન બનાવની જોઇએ અને તેને તેમના સભ્યો સ્ત્રીનું પ્રતિ નિધિત્વ કરવાની સેવા બનાવી દેવી જોઇએ. એ સંસ્થા દીકરીઓના સા. રાજદ્વારી હોદ્દાને જ નહિ જોવારી પણ સામાજીક વિકાસ માં પણ એક આગેવાનના તરીકે મા પડવા જોઇએ

આપણી મેસ બા દેશના બહારની ને પુરેપુરા પીયન સ્ત્રીના દયાનું આકર્ષે છે. દક્ષિણ આફ્રિકાના આર્થિક કે રાજદ્વારી વિકાસમાં કોઈ ગોરી અને પાઠવાની નેતાથી કદા પણ અણિ-ધાર્યા રમણી શકાશે નહિ. પરંતુ તે તમોને કેળવણીની પુરતી સગવડો અને બારી બાજી કરા જોગવવાના સાધનો આપણામાં આવે તો આ દેશનાં સંસ્કૃતિક વિકાસમાં આપણે બીજાની કાળો આપી શકીશું અને મારી આશા ન આપીશુંજ. કેમકે, આપણાનિક દ્રષ્ટિનો આપણ વારસો આપણને મળેલો છે.

મીસીસ રામરાવ

મીસીસ રામરાવે કેપટાઉનની દીકરી ઓને પોતાની એક સંસ્થા સ્થાપવા બલાવ્યું. તેમણે કહ્યું કે તમે ગમે તેટલા સુખી અને સંતોષી હો છતાં સ્ત્રીઓની એક સંસ્થા તો આવશ્યકજ છે.

તેમણે ઘણમા જણાવ્યું કે દીકરાં ત્રણ સમસ્ત આસપાસ સ્ત્રી સમસ્યાઓ છે. આમાં તે માત્ર સામાજીક નહિ પણ રાજદ્વારી સ્વરૂપ પણ અતિ મુશ્કેલ કાર્ય કરી રહી છે. કપ સ્ત્રીઓ દીકરી ધારાસભામાં છે મુશ્કેલીએ સ્ત્રીઓને પોતાની સંસ્થા સ્થાપવામાં મદદ કરી જોઇએ એવી સંસ્થા બધના દીકરી ધર્મના સામાજીક દ્રષ્ટાનમાં અજાત ઉપયોગી અને અગત્યનો ભાગ ભજવશે. અંતે તે દરમીયાન એવી સંસ્થા સ્થાપવામા મારી બનતી સેવા આપવા ખૂબ ખુશી બતાવી.

દક્ષિણ આફ્રિકાના ટુંક ખબરો

બોલ્ટ સ્ટ્રીટના ફિરીઓ

ડરબન બોમન્ટ બોલ્ટ સ્ટ્રીટમાં દીકરીઓના "ક્લબ" રહેવાયેલા મકાનોની જરૂર ના પુરોપીઅનો ના "ટાકનીંગ ક્લબ" (ગરીબની પોલ્જના) માટ દરબાની સોરી મારકીટોએ ખરીદી લીધી હતી, અને ક્લબના દીકરાઓને મકાનો ખાલી કરવા નોટીસ આપી હતી. તેઓને બીજા જગ્યા પુરી પાડવામા નહી આવે ત્યા સુધી નહી નીકળવા કરાર કર્યો હતા. મોટા ભાગ વાદીઓ ઉપર આવી દીકરીઓને બહેનોની કાર્યવાહીમા રસ ધરાવનારાઓ બોલ્ટ કરે. નોટા ઓક્ટોબરના ૩૧ મહીનાની મુદત આપી તે મુદત પછી દીકરીઓને આવી જગ્યામા રહેવા કરી છે

ગોવનાર રેલ્વે સ્ટેશન

કેપનાનું બીજુ રેલ્વે સ્ટેશન સુધારી ના નવું સ્થાન બાંધવાના પ્લેનો તૈયાર થયા છે. પ્રાથમ બાંધના ખુલ્લા સ્ટેશન પાછળ પા. ૧,૧૦,૦૦૦ ખર્ચવા પડી હતી, પણ ચાલુ પાછો મેન્દ્રન બીજા પા. ૨,૫૦,૦૦૦ ની બંજુરી બતાવતાં પ્રકાશે ચાર પ્લાન પાર્કિંગ ખર્ચ પડશે આપ પ્લાન ની ટાઇપાલ મા છે અને ૧૫૦૦ અમારાડ પા. ૨૦૦૦૦ ખર્ચ થયો છે. ઉતારૂઓ માટે ૧૦ પ્લેટફોર્મો પડશે. પ્લાન સ્ટ્રીટ તરફ સ્ટેશન ની પ્રમતા પણ વધારવામાં આવશે.

બદલીની ફરીયાદ

રસેનીનબર્ગ ખાતે નોકરી કરતા ૬૫ પોસ્ટઓફીસ 'નાતાલ સરકારી' માંથી તા. ૨૧ ડીસેમ્બર ૧૯૩૮ ના બદલી પામેલા કર્મચારીની બદલી કરવામાં આવી છે. આ બદલી સામે કરીયાદ માટે, દરેક કુટુંબદીઠ ૩૫ પાઉન્ડ ખર્ચ પડશે. કુલ ૨૫૦૦ પાઉન્ડની બદલી સામે ફરીયાદ કરવા ઇચ્છતા હતા, તે સામે બચાવના મુદ્દાઓ રજુ કરી ફરીયાદ કરી નાતાલ 'નાતાલ સરકારી' તરફથી ગઈકાલે કોર્ટમાં ફરીયાદ કરવામાં આવી હતી. ફરીયાદ કરનારા કર્મચારીઓએ 'નાતાલ સરકારી' ની વીરૂધ્ધમાં ખર્ચ સહીત ચુકાદો આપવા કહ્યું, પરંતુ સામે તેઓએ કોર્ટ બોલાવી ન હતી 'નાતાલ સરકારી'ના વકીલો તરફથી જરૂર થયા હતા.

નાતાલ પ્રોવીનશીયલ ડીસ્ટ્રીક્ટ

ડીસ્ટ્રીક્ટસબર્ગની તા. ૧૦ ઓગસ્ટે નાતાલ પ્રોવીનશીયલ કાઉન્સીલ ખુલ્લી મુકતા એકસીલેન્ટે-ટ્રે તા. એચ. નોરડન વોટસને જણાવ્યું કે ગોખ્યો બોર્ડ પા. ૨૫૬૦૦૦ ખર્ચવા કરી હતી. નાતાલ સારે ૬૫ પોસ્ટો પીળા સંજોગમાં આપવા પડતા તા. ૧૦ ઓગસ્ટે કાઉન્સીલમાં સરાસ ચુકવા પા. ૨૦૦૦૦ મોરીસ આપી હતી.

ફોકસ્ટમાં ચુંટણી

નાટાલ પ્રોવીનશીયલ કાઉન્સીલની ઓગસ્ટ બીજાસની તા. ૧૦ ઓગસ્ટે ધર્મસ્થા પદ્ય ચુંટણી માં કુમીનીઅન પાર્ટીવાળા ની ૬ બી. ના બીજેસ ૧૯૩૯ બાથી ચુંટાયેલા બોર્ડ થયા હતા. તેમના કમીટ ક્લબના વીરી કર્નલીસ્ટર ના એચ. એચ. ક્લબને ૬૨૮ મત મળ્યા હતા.

ચાર્લસ્ટર ચેલ્સ્ટર કરી રીટ

પેન-ટાઉન ચાર્લસ્ટર કમીનીકની પર્યેસી પાર્ટીને સભા મેજીસ્ટ્રેસ્ટ્રેસ્ટના ગવર ના એક, જે સુબરના પ્રમુખપણા દરમ્યાન તા. ૧૦ ઓગસ્ટ બપા હતી મેસરેસ ગોલીન પુરૂષ બાબતમા ચાર્લસ્ટર હતાં. કમીનીકના પ્રમુખ ની.એચ. કુપુલાપીએ રીપોર્ટ રજુ કર્યો હતા કમી-ટીનો આખા વર્ષમાં ચાર્લસ્ટર બાબતોને લગા બાબતો હતો. અને બાબતો બાબતોને ઉકેલવા ચાર મહીનાના ગા ૬૮૮ પાઉન્ડ ચાર્લ્સ દુઃખ ગયા પુ બાબતો માં આવ્યું હતું.

યુનીયનના ન્યાય બાબતોનો ખર્ચ

દક્ષિણ આફ્રિકામાં ન્યાય બાબતોના બાબતો બર્ષે આશુ બાબતમાં પા. ૬૭,૬૬,૦ ના ખર્ચ, જે ગત વર્ષ કરતા બાબતમાં પા. ... ઓછાં ખર્ચવા છે. બાબતોની પા. ૨૬,૬૨,૦૦૦ નો ખર્ચ કરવા ગોલીસ બાબતોનો છે

યુનીયનમાં ૨૨ બાબતોમાં જણાવે છે કે ઓગસ્ટમાં બાબતો પા. ૨૦૦૦૦ નો બાબતો

બાદ કરતાં બાકીના ૬ પોંડ ૭૫ શિલિંગ ૬ પેન્સ પ્રિસીડન્ટ છે જેમાંના કેટલાકને વર્ષના પા. [illegible] મળે છે, બાર આફ્રિકા મોટેના જજોને છે જેમાંનાઓના કેટલાકને વર્ષના પા. ૨૪૫૦ આપે છે અને ત્રીજા જરદીસ પી. જરદીસ સ્ટ્રેટફરને વર્ષના પા. ૩૪૦૦ મળે છે.

યુનીયનમાં રહેલ મેજીસ્ટ્રેટો જેઓના કુલ પગારની રકમ પા. ૨,૧૮,૭૦૦ ની થતા આવે છે.

કેદીઓની સંખ્યા

૧૯૩૭ દરમ્યાન યુનીયનમાં કેદીઓની સંખ્યા રોજની સરેરાશ ૧૬,૬૩૦ ની હતી જેમાં ૬૩૨ યુરોપીયનો, ૧૦૪ એશીયાટીકો અને ૧૬,૧૬૮ નેટીવો અને રંગ્યાઓ હતા આ કેદીઓને રાખવાનો સરકારને ખોરાક વિગેરેનો કુલ ખર્ચ પા. ૫૮૨ પેની પડ્યો.

ઇ. આ. નું પોલીસ ખાતું

દક્ષિણ આફ્રિકામાં પોલીસ-દળની સંખ્યા આશરે ૭૪૫૦ યુરોપીયનો અને ૬૫૫૦ બીન-યુરોપીયનો છે. બીન-યુરોપીયન પોલીસ ખાતા માં ૧૬૩૭ બાદ કરતાં બધાને નોકરી કરવામાં આવેલ છે. પોલીસ કમીશનરનો વાર્ષિક પગાર પા. ૧૭૨૦ માંથી પા. ૨૦૦૦ કરવામાં આવ્યો છે. પોલીસના પગારો વીસરવામાં આવ્યાથી એક વાત યુરોપીયન પોલીસનો બાદ બાકીના પા. ૨૬૧ થયો હતો. પરણેલા પોલીસનો પા. ૨૫૬ ને બાકીને આશરે વર્ષનો પા. ૨૮૪ થયો છે, પરણેલા પોલીસ સ્ટાફનો પા. ૨૮૭ ને બાકીને પા. ૩૦૨ થયો છે.

બધારે નોંધીય કનસ્ટેબલોનો પગાર વર્ષે પા. ૧૭૭ થયો છે

ગ્રીફ્થ કમ્મન કમીશન

યુનીયન સરકારે નીમેલા ગ્રીફ્થ કમ્મન કમીશને આપવામાં જુબાની લેવા ૧૫૫ કોર્ટો કરી છે. કમીશનની બેઠકો કેપટાઉનમાં ના ૬ થી ૧૩ એપ્રીલ, જોહાનીસબર્ગમાં તા. ૧૫ થી ૨૬ એપ્રીલ, ઈસ્ટલંડનમાં તા. ૨૮ એપ્રીલ, કોલીન્સમાં તા. ૨૯ એપ્રીલ, કિમબર્લેમાં તા. ૨૪ થી ૨૭ મે, બ્લુમફોન્ટેનમાં તા. ૩૧ મે થી ૩ જુન એપ્રીલ, પ્રીટોરીયામાં તા. ૨૧ થી ૨૩ એપ્રીલ બાર્બરટોનમાં તા. ૨૬ એપ્રીલ, ડર્બનમાં તા. ૩૧ એપ્રીલ થી ૬ મે, પીટરમારીત્સબર્ગમાં તા. ૯ મે, કોમર્સ ડોર્પમાં તા. ૧૦ મે, ઉમટાલીમાં તા. ૧૧ મે, ક્રુગરસ્ડોર્પમાં તા. ૧૨ મે, લીડેનબર્ગમાં તા. ૧૩ મે, પોચેફસ્ટ્રમમાં તા. ૧૪ મે, વેરીનીગીંગમાં તા. ૧૫ મે, કોકસ્ટાડમાં તા. ૧૬ મે, જોહાનીસબર્ગમાં તા. ૨૩ મે, બેનોનીમાં તા. ૨૪ મે, બોક્સબર્ગમાં તા. ૨૫ મે, સ્પ્રીંગસમાં તા. ૨૬ મે, બેનોનીમાં તા. ૨૭ મે, જોહાનીસબર્ગમાં તા. ૩૦ મે, ક્રુગરસ્ડોર્પમાં તા. ૩૧ મે, પ્રીટોરીયામાં તા. ૧ જુન, પોચેફસ્ટ્રમમાં તા. ૨ જુન, વેરીનીગીંગમાં તા. ૩ જુન, કોકસ્ટાડમાં તા. ૪ જુન, જોહાનીસબર્ગમાં તા. ૬ જુન, બેનોનીમાં તા. ૭ જુન, બોક્સબર્ગમાં તા. ૮ જુન, સ્પ્રીંગસમાં તા. ૯ જુન, બેનોનીમાં તા. ૧૦ જુન, જોહાનીસબર્ગમાં તા. ૧૩ જુન, પીટરમારીત્સબર્ગમાં તા. ૧૪ જુન, કોમર્સ ડોર્પમાં તા. ૧૫ જુન, ઉમટાલીમાં તા. ૧૬ જુન, ક્રુગરસ્ડોર્પમાં તા. ૧૭ જુન, લીડેનબર્ગમાં તા. ૨૦ જુન, પોચેફસ્ટ્રમમાં તા. ૨૧ જુન, વેરીનીગીંગમાં તા. ૨૨ જુન, કોકસ્ટાડમાં તા. ૨૩ જુન, જોહાનીસબર્ગમાં તા. ૨૭ જુન, બેનોનીમાં તા. ૨૮ જુન, બોક્સબર્ગમાં તા. ૨૯ જુન, સ્પ્રીંગસમાં તા. ૩૦ જુન, બેનોનીમાં તા. ૧ જુલાઈ, જોહાનીસબર્ગમાં તા. ૪ જુલાઈ, પીટરમારીત્સબર્ગમાં તા. ૫ જુલાઈ, કોમર્સ ડોર્પમાં તા. ૬ જુલાઈ, ઉમટાલીમાં તા. ૭ જુલાઈ, ક્રુગરસ્ડોર્પમાં તા. ૮ જુલાઈ, લીડેનબર્ગમાં તા. ૧૧ જુલાઈ, પોચેફસ્ટ્રમમાં તા. ૧૨ જુલાઈ, વેરીનીગીંગમાં તા. ૧૩ જુલાઈ, કોકસ્ટાડમાં તા. ૧૪ જુલાઈ, જોહાનીસબર્ગમાં તા. ૧૮ જુલાઈ, પીટરમારીત્સબર્ગમાં તા. ૧૯ જુલાઈ, કોમર્સ ડોર્પમાં તા. ૨૦ જુલાઈ, ઉમટાલીમાં તા. ૨૧ જુલાઈ, ક્રુગરસ્ડોર્પમાં તા. ૨૨ જુલાઈ, લીડેનબર્ગમાં તા. ૨૫ જુલાઈ, પોચેફસ્ટ્રમમાં તા. ૨૬ જુલાઈ, વેરીનીગીંગમાં તા. ૨૭ જુલાઈ, કોકસ્ટાડમાં તા. ૨૮ જુલાઈ, જોહાનીસબર્ગમાં તા. ૧ ઓગસ્ટ, પીટરમારીત્સબર્ગમાં તા. ૨ ઓગસ્ટ, કોમર્સ ડોર્પમાં તા. ૩ ઓગસ્ટ, ઉમટાલીમાં તા. ૪ ઓગસ્ટ, ક્રુગરસ્ડોર્પમાં તા. ૫ ઓગસ્ટ, લીડેનબર્ગમાં તા. ૮ ઓગસ્ટ, પોચેફસ્ટ્રમમાં તા. ૯ ઓગસ્ટ, વેરીનીગીંગમાં તા. ૧૦ ઓગસ્ટ, કોકસ્ટાડમાં તા. ૧૧ ઓગસ્ટ, જોહાનીસબર્ગમાં તા. ૧૫ ઓગસ્ટ, પીટરમારીત્સબર્ગમાં તા. ૧૬ ઓગસ્ટ, કોમર્સ ડોર્પમાં તા. ૧૭ ઓગસ્ટ, ઉમટાલીમાં તા. ૧૮ ઓગસ્ટ, ક્રુગરસ્ડોર્પમાં તા. ૧૯ ઓગસ્ટ, લીડેનબર્ગમાં તા. ૨૨ ઓગસ્ટ, પોચેફસ્ટ્રમમાં તા. ૨૩ ઓગસ્ટ, વેરીનીગીંગમાં તા. ૨૪ ઓગસ્ટ, કોકસ્ટાડમાં તા. ૨૫ ઓગસ્ટ, જોહાનીસબર્ગમાં તા. ૨૯ ઓગસ્ટ, પીટરમારીત્સબર્ગમાં તા. ૩૦ ઓગસ્ટ, કોમર્સ ડોર્પમાં તા. ૩૧ ઓગસ્ટ, ઉમટાલીમાં તા. ૧ સપ્ટેમ્બર, ક્રુગરસ્ડોર્પમાં તા. ૨ સપ્ટેમ્બર, લીડેનબર્ગમાં તા. ૫ સપ્ટેમ્બર, પોચેફસ્ટ્રમમાં તા. ૬ સપ્ટેમ્બર, વેરીનીગીંગમાં તા. ૭ સપ્ટેમ્બર, કોકસ્ટાડમાં તા. ૮ સપ્ટેમ્બર, જોહાનીસબર્ગમાં તા. ૧૨ સપ્ટેમ્બર, પીટરમારીત્સબર્ગમાં તા. ૧૩ સપ્ટેમ્બર, કોમર્સ ડોર્પમાં તા. ૧૪ સપ્ટેમ્બર, ઉમટાલીમાં તા. ૧૫ સપ્ટેમ્બર, ક્રુગરસ્ડોર્પમાં તા. ૧૬ સપ્ટેમ્બર, લીડેનબર્ગમાં તા. ૧૯ સપ્ટેમ્બર, પોચેફસ્ટ્રમમાં તા. ૨૦ સપ્ટેમ્બર, વેરીનીગીંગમાં તા. ૨૧ સપ્ટેમ્બર, કોકસ્ટાડમાં તા. ૨૨ સપ્ટેમ્બર, જોહાનીસબર્ગમાં તા. ૨૬ સપ્ટેમ્બર, પીટરમારીત્સબર્ગમાં તા. ૨૭ સપ્ટેમ્બર, કોમર્સ ડોર્પમાં તા. ૨૮ સપ્ટેમ્બર, ઉમટાલીમાં તા. ૨૯ સપ્ટેમ્બર, ક્રુગરસ્ડોર્પમાં તા. ૩૦ સપ્ટેમ્બર, લીડેનબર્ગમાં તા. ૩ ઓક્ટોબર, પોચેફસ્ટ્રમમાં તા. ૪ ઓક્ટોબર, વેરીનીગીંગમાં તા. ૫ ઓક્ટોબર, કોકસ્ટાડમાં તા. ૬ ઓક્ટોબર, જોહાનીસબર્ગમાં તા. ૧૦ ઓક્ટોબર, પીટરમારીત્સબર્ગમાં તા. ૧૧ ઓક્ટોબર, કોમર્સ ડોર્પમાં તા. ૧૨ ઓક્ટોબર, ઉમટાલીમાં તા. ૧૩ ઓક્ટોબર, ક્રુગરસ્ડોર્પમાં તા. ૧૪ ઓક્ટોબર, લીડેનબર્ગમાં તા. ૧૭ ઓક્ટોબર, પોચેફસ્ટ્રમમાં તા. ૧૮ ઓક્ટોબર, વેરીનીગીંગમાં તા. ૧૯ ઓક્ટોબર, કોકસ્ટાડમાં તા. ૨૦ ઓક્ટોબર, જોહાનીસબર્ગમાં તા. ૨૪ ઓક્ટોબર, પીટરમારીત્સબર્ગમાં તા. ૨૫ ઓક્ટોબર, કોમર્સ ડોર્પમાં તા. ૨૬ ઓક્ટોબર, ઉમટાલીમાં તા. ૨૭ ઓક્ટોબર, ક્રુગરસ્ડોર્પમાં તા. ૨૮ ઓક્ટોબર, લીડેનબર્ગમાં તા. ૩૧ ઓક્ટોબર, પોચેફસ્ટ્રમમાં તા. ૧ નવેમ્બર, વેરીનીગીંગમાં તા. ૨ નવેમ્બર, કોકસ્ટાડમાં તા. ૩ નવેમ્બર, જોહાનીસબર્ગમાં તા. ૭ નવેમ્બર, પીટરમારીત્સબર્ગમાં તા. ૮ નવેમ્બર, કોમર્સ ડોર્પમાં તા. ૯ નવેમ્બર, ઉમટાલીમાં તા. ૧૦ નવેમ્બર, ક્રુગરસ્ડોર્પમાં તા. ૧૧ નવેમ્બર, લીડેનબર્ગમાં તા. ૧૪ નવેમ્બર, પોચેફસ્ટ્રમમાં તા. ૧૫ નવેમ્બર, વેરીનીગીંગમાં તા. ૧૬ નવેમ્બર, કોકસ્ટાડમાં તા. ૧૭ નવેમ્બર, જોહાનીસબર્ગમાં તા. ૨૧ નવેમ્બર, પીટરમારીત્સબર્ગમાં તા. ૨૨ નવેમ્બર, કોમર્સ ડોર્પમાં તા. ૨૩ નવેમ્બર, ઉમટાલીમાં તા. ૨૪ નવેમ્બર, ક્રુગરસ્ડોર્પમાં તા. ૨૫ નવેમ્બર, લીડેનબર્ગમાં તા. ૨૮ નવેમ્બર, પોચેફસ્ટ્રમમાં તા. ૨૯ નવેમ્બર, વેરીનીગીંગમાં તા. ૩૦ નવેમ્બર, કોકસ્ટાડમાં તા. ૧ ડીસેમ્બર, જોહાનીસબર્ગમાં તા. ૫ ડીસેમ્બર, પીટરમારીત્સબર્ગમાં તા. ૬ ડીસેમ્બર, કોમર્સ ડોર્પમાં તા. ૭ ડીસેમ્બર, ઉમટાલીમાં તા. ૮ ડીસેમ્બર, ક્રુગરસ્ડોર્પમાં તા. ૯ ડીસેમ્બર, લીડેનબર્ગમાં તા. ૧૨ ડીસેમ્બર, પોચેફસ્ટ્રમમાં તા. ૧૩ ડીસેમ્બર, વેરીનીગીંગમાં તા. ૧૪ ડીસેમ્બર, કોકસ્ટાડમાં તા. ૧૫ ડીસેમ્બર, જોહાનીસબર્ગમાં તા. ૧૯ ડીસેમ્બર, પીટરમારીત્સબર્ગમાં તા. ૨૦ ડીસેમ્બર, કોમર્સ ડોર્પમાં તા. ૨૧ ડીસેમ્બર, ઉમટાલીમાં તા. ૨૨ ડીસેમ્બર, ક્રુગરસ્ડોર્પમાં તા. ૨૩ ડીસેમ્બર, લીડેનબર્ગમાં તા. ૨૬ ડીસેમ્બર, પોચેફસ્ટ્રમમાં તા. ૨૭ ડીસેમ્બર, વેરીનીગીંગમાં તા. ૨૮ ડીસેમ્બર, કોકસ્ટાડમાં તા. ૨૯ ડીસેમ્બર, જોહાનીસબર્ગમાં તા. ૨ જાન્યુઆરી, પીટરમારીત્સબર્ગમાં તા. ૩ જાન્યુઆરી, કોમર્સ ડોર્પમાં તા. ૪ જાન્યુઆરી, ઉમટાલીમાં તા. ૫ જાન્યુઆરી, ક્રુગરસ્ડોર્પમાં તા. ૬ જાન્યુઆરી, લીડેનબર્ગમાં તા. ૯ જાન્યુઆરી, પોચેફસ્ટ્રમમાં તા. ૧૦ જાન્યુઆરી, વેરીનીગીંગમાં તા. ૧૧ જાન્યુઆરી, કોકસ્ટાડમાં તા. ૧૨ જાન્યુઆરી, જોહાનીસબર્ગમાં તા. ૧૬ જાન્યુઆરી, પીટરમારીત્સબર્ગમાં તા. ૧૭ જાન્યુઆરી, કોમર્સ ડોર્પમાં તા. ૧૮ જાન્યુઆરી, ઉમટાલીમાં તા. ૧૯ જાન્યુઆરી, ક્રુગરસ્ડોર્પમાં તા. ૨૦ જાન્યુઆરી, લીડેનબર્ગમાં તા. ૨૩ જાન્યુઆરી, પોચેફસ્ટ્રમમાં તા. ૨૪ જાન્યુઆરી, વેરીનીગીંગમાં તા. ૨૫ જાન્યુઆરી, કોકસ્ટાડમાં તા. ૨૬ જાન્યુઆરી, જોહાનીસબર્ગમાં તા. ૩૦ જાન્યુઆરી, પીટરમારીત્સબર્ગમાં તા. ૩૧ જાન્યુઆરી, કોમર્સ ડોર્પમાં તા. ૧ ફેબ્રુઆરી, ઉમટાલીમાં તા. ૨ ફેબ્રુઆરી, ક્રુગરસ્ડોર્પમાં તા. ૩ ફેબ્રુઆરી, લીડેનબર્ગમાં તા. ૬ ફેબ્રુઆરી, પોચેફસ્ટ્રમમાં તા. ૭ ફેબ્રુઆરી, વેરીનીગીંગમાં તા. ૮ ફેબ્રુઆરી, કોકસ્ટાડમાં તા. ૯ ફેબ્રુઆરી, જોહાનીસબર્ગમાં તા. ૧૩ ફેબ્રુઆરી, પીટરમારીત્સબર્ગમાં તા. ૧૪ ફેબ્રુઆરી, કોમર્સ ડોર્પમાં તા. ૧૫ ફેબ્રુઆરી, ઉમટાલીમાં તા. ૧૬ ફેબ્રુઆરી, ક્રુગરસ્ડોર્પમાં તા. ૧૭ ફેબ્રુઆરી, લીડેનબર્ગમાં તા. ૨૦ ફેબ્રુઆરી, પોચેફસ્ટ્રમમાં તા. ૨૧ ફેબ્રુઆરી, વેરીનીગીંગમાં તા. ૨૨ ફેબ્રુઆરી, કોકસ્ટાડમાં તા. ૨૩ ફેબ્રુઆરી, જોહાનીસબર્ગમાં તા. ૨૭ ફેબ્રુઆરી, પીટરમારીત્સબર્ગમાં તા. ૨૮ ફેબ્રુઆરી, કોમર્સ ડોર્પમાં તા. ૧ માર્ચ, ઉમટાલીમાં તા. ૨ માર્ચ, ક્રુગરસ્ડોર્પમાં તા. ૩ માર્ચ, લીડેનબર્ગમાં તા. ૬ માર્ચ, પોચેફસ્ટ્રમમાં તા. ૭ માર્ચ, વેરીનીગીંગમાં તા. ૮ માર્ચ, કોકસ્ટાડમાં તા. ૯ માર્ચ, જોહાનીસબર્ગમાં તા. ૧૩ માર્ચ, પીટરમારીત્સબર્ગમાં તા. ૧૪ માર્ચ, કોમર્સ ડોર્પમાં તા. ૧૫ માર્ચ, ઉમટાલીમાં તા. ૧૬ માર્ચ, ક્રુગરસ્ડોર્પમાં તા. ૧૭ માર્ચ, લીડેનબર્ગમાં તા. ૨૦ માર્ચ, પોચેફસ્ટ્રમમાં તા. ૨૧ માર્ચ, વેરીનીગીંગમાં તા. ૨૨ માર્ચ, કોકસ્ટાડમાં તા. ૨૩ માર્ચ, જોહાનીસબર્ગમાં તા. ૨૭ માર્ચ, પીટરમારીત્સબર્ગમાં તા. ૨૮ માર્ચ, કોમર્સ ડોર્પમાં તા. ૨૯ માર્ચ, ઉમટાલીમાં તા. ૩૦ માર્ચ, ક્રુગરસ્ડોર્પમાં તા. ૩૧ માર્ચ, લીડેનબર્ગમાં તા. ૩ એપ્રીલ, પોચેફસ્ટ્રમમાં તા. ૪ એપ્રીલ, વેરીનીગીંગમાં તા. ૫ એપ્રીલ, કોકસ્ટાડમાં તા. ૬ એપ્રીલ, જોહાનીસબર્ગમાં તા. ૧૦ એપ્રીલ, પીટરમારીત્સબર્ગમાં તા. ૧૧ એપ્રીલ, કોમર્સ ડોર્પમાં તા. ૧૨ એપ્રીલ, ઉમટાલીમાં તા. ૧૩ એપ્રીલ, ક્રુગરસ્ડોર્પમાં તા. ૧૪ એપ્રીલ, લીડેનબર્ગમાં તા. ૧૭ એપ્રીલ, પોચેફસ્ટ્રમમાં તા. ૧૮ એપ્રીલ, વેરીનીગીંગમાં તા. ૧૯ એપ્રીલ, કોકસ્ટાડમાં તા. ૨૦ એપ્રીલ, જોહાનીસબર્ગમાં તા. ૨૪ એપ્રીલ, પીટરમારીત્સબર્ગમાં તા. ૨૫ એપ્રીલ, કોમર્સ ડોર્પમાં તા. ૨૬ એપ્રીલ, ઉમટાલીમાં તા. ૨૭ એપ્રીલ, ક્રુગરસ્ડોર્પમાં તા. ૨૮ એપ્રીલ, લીડેનબર્ગમાં તા. ૧ મે, પોચેફસ્ટ્રમમાં તા. ૨ મે, વેરીનીગીંગમાં તા. ૩ મે, કોકસ્ટાડમાં તા. ૪ મે, જોહાનીસબર્ગમાં તા. ૮ મે, પીટરમારીત્સબર્ગમાં તા. ૯ મે, કોમર્સ ડોર્પમાં તા. ૧૦ મે, ઉમટાલીમાં તા. ૧૧ મે, ક્રુગરસ્ડોર્પમાં તા. ૧૨ મે, લીડેનબર્ગમાં તા. ૧૫ મે, પોચેફસ્ટ્રમમાં તા. ૧૬ મે, વેરીનીગીંગમાં તા. ૧૭ મે, કોકસ્ટાડમાં તા. ૧૮ મે, જોહાનીસબર્ગમાં તા. ૨૨ મે, પીટરમારીત્સબર્ગમાં તા. ૨૩ મે, કોમર્સ ડોર્પમાં તા. ૨૪ મે, ઉમટાલીમાં તા. ૨૫ મે, ક્રુગરસ્ડોર્પમાં તા. ૨૬ મે, લીડેનબર્ગમાં તા. ૨૯ મે, પોચેફસ્ટ્રમમાં તા. ૩૦ મે, વેરીનીગીંગમાં તા. ૩૧ મે, કોકસ્ટાડમાં તા. ૧ જુન, જોહાનીસબર્ગમાં તા. ૫ જુન, પીટરમારીત્સબર્ગમાં તા. ૬ જુન, કોમર્સ ડોર્પમાં તા. ૭ જુન, ઉમટાલીમાં તા. ૮ જુન, ક્રુગરસ્ડોર્પમાં તા. ૯ જુન, લીડેનબર્ગમાં તા. ૧૨ જુન, પોચેફસ્ટ્રમમાં તા. ૧૩ જુન, વેરીનીગીંગમાં તા. ૧૪ જુન, કોકસ્ટાડમાં તા. ૧૫ જુન, જોહાનીસબર્ગમાં તા. ૧૯ જુન, પીટરમારીત્સબર્ગમાં તા. ૨૦ જુન, કોમર્સ ડોર્પમાં તા. ૨૧ જુન, ઉમટાલીમાં તા. ૨૨ જુન, ક્રુગરસ્ડોર્પમાં તા. ૨૩ જુન, લીડેનબર્ગમાં તા. ૨૬ જુન, પોચેફસ્ટ્રમમાં તા. ૨૭ જુન, વેરીનીગીંગમાં તા. ૨૮ જુન, કોકસ્ટાડમાં તા. ૨૯ જુન, જોહાનીસબર્ગમાં તા. ૩ જુલાઈ, પીટરમારીત્સબર્ગમાં તા. ૪ જુલાઈ, કોમર્સ ડોર્પમાં તા. ૫ જુલાઈ, ઉમટાલીમાં તા. ૬ જુલાઈ, ક્રુગરસ્ડોર્પમાં તા. ૭ જુલાઈ, લીડેનબર્ગમાં તા. ૧૦ જુલાઈ, પોચેફસ્ટ્રમમાં તા. ૧૧ જુલાઈ, વેરીનીગીંગમાં તા. ૧૨ જુલાઈ, કોકસ્ટાડમાં તા. ૧૩ જુલાઈ, જોહાનીસબર્ગમાં તા. ૧૭ જુલાઈ, પીટરમારીત્સબર્ગમાં તા. ૧૮ જુલાઈ, કોમર્સ ડોર્પમાં તા. ૧૯ જુલાઈ, ઉમટાલીમાં તા. ૨૦ જુલાઈ, ક્રુગરસ્ડોર્પમાં તા. ૨૧ જુલાઈ, લીડેનબર્ગમાં તા. ૨૪ જુલાઈ, પોચેફસ્ટ્રમમાં તા. ૨૫ જુલાઈ, વેરીનીગીંગમાં તા. ૨૬ જુલાઈ, કોકસ્ટાડમાં તા. ૨૭ જુલાઈ, જોહાનીસબર્ગમાં તા. ૩૧ જુલાઈ, પીટરમારીત્સબર્ગમાં તા. ૧ ઓગસ્ટ, કોમર્સ ડોર્પમાં તા. ૨ ઓગસ્ટ, ઉમટાલીમાં તા. ૩ ઓગસ્ટ, ક્રુગરસ્ડોર્પમાં તા. ૪ ઓગસ્ટ, લીડેનબર્ગમાં તા. ૭ ઓગસ્ટ, પોચેફસ્ટ્રમમાં તા. ૮ ઓગસ્ટ, વેરીનીગીંગમાં તા. ૯ ઓગસ્ટ, કોકસ્ટાડમાં તા. ૧૦ ઓગસ્ટ, જોહાનીસબર્ગમાં તા. ૧૪ ઓગસ્ટ, પીટરમારીત્સબર્ગમાં તા. ૧૫ ઓગસ્ટ, કોમર્સ ડોર્પમાં તા. ૧૬ ઓગસ્ટ, ઉમટાલીમાં તા. ૧૭ ઓગસ્ટ, ક્રુગરસ્ડોર્પમાં તા. ૧૮ ઓગસ્ટ, લીડેનબર્ગમાં તા. ૨૧ ઓગસ્ટ, પોચેફસ્ટ્રમમાં તા. ૨૨ ઓગસ્ટ, વેરીનીગીંગમાં તા. ૨૩ ઓગસ્ટ, કોકસ્ટાડમાં તા. ૨૪ ઓગસ્ટ, જોહાનીસબર્ગમાં તા. ૨૮ ઓગસ્ટ, પીટરમારીત્સબર્ગમાં તા. ૨૯ ઓગસ્ટ, કોમર્સ ડોર્પમાં તા. ૩૦ ઓગસ્ટ, ઉમટાલીમાં તા. ૩૧ ઓગસ્ટ, ક્રુગરસ્ડોર્પમાં તા. ૧ સપ્ટેમ્બર, લીડેનબર્ગમાં તા. ૪ સપ્ટેમ્બર, પોચેફસ્ટ્રમમાં તા. ૫ સપ્ટેમ્બર, વેરીનીગીંગમાં તા. ૬ સપ્ટેમ્બર, કોકસ્ટાડમાં તા. ૭ સપ્ટેમ્બર, જોહાનીસબર્ગમાં તા. ૧૧ સપ્ટેમ્બર, પીટરમારીત્સબર્ગમાં તા. ૧૨ સપ્ટેમ્બર, કોમર્સ ડોર્પમાં તા. ૧૩ સપ્ટેમ્બર, ઉમટાલીમાં તા. ૧૪ સપ્ટેમ્બર, ક્રુગરસ્ડોર્પમાં તા. ૧૫ સપ્ટેમ્બર, લીડેનબર્ગમાં તા. ૧૮ સપ્ટેમ્બર, પોચેફસ્ટ્રમમાં તા. ૧૯ સપ્ટેમ્બર, વેરીનીગીંગમાં તા. ૨૦ સપ્ટેમ્બર, કોકસ્ટાડમાં તા. ૨૧ સપ્ટેમ્બર, જોહાનીસબર્ગમાં તા. ૨૫ સપ્ટેમ્બર, પીટરમારીત્સબર્ગમાં તા. ૨૬ સપ્ટેમ્બર, કોમર્સ ડોર્પમાં તા. ૨૭ સપ્ટેમ્બર, ઉમટાલીમાં તા. ૨૮ સપ્ટેમ્બર, ક્રુગરસ્ડોર્પમાં તા. ૨૯ સપ્ટેમ્બર, લીડેનબર્ગમાં તા. ૨ ઓક્ટોબર, પોચેફસ્ટ્રમમાં તા. ૩ ઓક્ટોબર, વેરીનીગીંગમાં તા. ૪ ઓક્ટોબર, કોકસ્ટાડમાં તા. ૫ ઓક્ટોબર, જોહાનીસબર્ગમાં તા. ૯ ઓક્ટોબર, પીટરમારીત્સબર્ગમાં તા. ૧૦ ઓક્ટોબર, કોમર્સ ડોર્પમાં તા. ૧૧ ઓક્ટોબર, ઉમટાલીમાં તા. ૧૨ ઓક્ટોબર, ક્રુગરસ્ડોર્પમાં તા. ૧૩ ઓક્ટોબર, લીડેનબર્ગમાં તા. ૧૬ ઓક્ટોબર, પોચેફસ્ટ્રમમાં તા. ૧૭ ઓક્ટોબર, વેરીનીગીંગમાં તા. ૧૮ ઓક્ટોબર, કોકસ્ટાડમાં તા. ૧૯ ઓક્ટોબર, જોહાનીસબર્ગમાં તા. ૨૩ ઓક્ટોબર, પીટરમારીત્સબર્ગમાં તા. ૨૪ ઓક્ટોબર, કોમર્સ ડોર્પમાં તા. ૨૫ ઓક્ટોબર, ઉમટાલીમાં તા. ૨૬ ઓક્ટોબર, ક્રુગરસ્ડોર્પમાં તા. ૨૭ ઓક્ટોબર, લીડેનબર્ગમાં તા. ૩૦ ઓક્ટોબર, પોચેફસ્ટ્રમમાં તા. ૩૧ ઓક્ટોબર, વેરીનીગીંગમાં તા. ૧ નવેમ્બર, કોકસ્ટાડમાં તા. ૨ નવેમ્બર, જોહાનીસબર્ગમાં તા. ૬ નવેમ્બર, પીટરમારીત્સબર્ગમાં તા. ૭ નવેમ્બર, કોમર્સ ડોર્પમાં તા. ૮ નવેમ્બર, ઉમટાલીમાં તા. ૯ નવેમ્બર, ક્રુગરસ્ડોર્પમાં તા. ૧૦ નવેમ્બર, લીડેનબર્ગમાં તા. ૧૩ નવેમ્બર, પોચેફસ્ટ્રમમાં તા. ૧૪ નવેમ્બર, વેરીનીગીંગમાં તા. ૧૫ નવેમ્બર, કોકસ્ટાડમાં તા. ૧૬ નવેમ્બર, જોહાનીસબર્ગમાં તા. ૨૦ નવેમ્બર, પીટરમારીત્સબર્ગમાં તા. ૨૧ નવેમ્બર, કોમર્સ ડોર્પમાં તા. ૨૨ નવેમ્બર, ઉમટાલીમાં તા. ૨૩ નવેમ્બર, ક્રુગરસ્ડોર્પમાં તા. ૨૪ નવેમ્બર, લીડેનબર્ગમાં તા. ૨૭ નવેમ્બર, પોચેફસ્ટ્રમમાં તા. ૨૮ નવેમ્બર, વેરીનીગીંગમાં તા. ૨૯ નવેમ્બર, કોકસ્ટાડમાં તા. ૩૦ નવેમ્બર, જોહાનીસબર્ગમાં તા. ૪ ડીસેમ્બર, પીટરમારીત્સબર્ગમાં તા. ૫ ડીસેમ્બર, કોમર્સ ડોર્પમાં તા. ૬ ડીસેમ્બર, ઉમટાલીમાં તા. ૭ ડીસેમ્બર, ક્રુગરસ્ડોર્પમાં તા. ૮ ડીસેમ્બર, લીડેનબર્ગમાં તા. ૧૧ ડીસેમ્બર, પોચેફસ્ટ્રમમાં તા. ૧૨ ડીસેમ્બર, વેરીનીગીંગમાં તા. ૧૩ ડીસેમ્બર, કોકસ્ટાડમાં તા. ૧૪ ડીસેમ્બર, જોહાનીસબર્ગમાં તા. ૧૮ ડીસેમ્બર, પીટરમારીત્સબર્ગમાં તા. ૧૯ ડીસેમ્બર, કોમર્સ ડોર્પમાં તા. ૨૦ ડીસેમ્બર, ઉમટાલીમાં તા. ૨૧ ડીસેમ્બર, ક્રુગરસ્ડોર્પમાં તા. ૨૨ ડીસેમ્બર, લીડેનબર્ગમાં તા. ૨૫ ડીસેમ્બર, પોચેફસ્ટ્રમમાં તા. ૨૬ ડીસેમ્બર, વેરીનીગીંગમાં તા. ૨૭ ડીસેમ્બર, કોકસ્ટાડમાં તા. ૨૮ ડીસેમ્બર, જોહાનીસબર્ગમાં તા. ૧ જાન્યુઆરી, પીટરમારીત્સબર્ગમાં તા. ૨ જાન્યુઆરી, કોમર્સ ડોર્પમાં તા. ૩ જાન્યુઆરી, ઉમટાલીમાં તા. ૪ જાન્યુઆરી, ક્રુગરસ્ડોર્પમાં તા. ૫ જાન્યુઆરી, લીડેનબર્ગમાં તા. ૮ જાન્યુઆરી, પોચેફસ્ટ્રમમાં તા. ૯ જાન્યુઆરી, વેરીનીગીંગમાં તા. ૧૦ જાન્યુઆરી, કોકસ્ટાડમાં તા. ૧૧ જાન્યુઆરી, જોહાનીસબર્ગમાં તા. ૧૫ જાન્યુઆરી, પીટરમારીત્સબર્ગમાં તા. ૧૬ જાન્યુઆરી, કોમર્સ ડોર્પમાં તા. ૧૭ જાન્યુઆરી, ઉમટાલીમાં તા. ૧૮ જાન્યુઆરી, ક્રુગરસ્ડોર્પમાં તા. ૧૯ જાન્યુઆરી, લીડેનબર્ગમાં તા. ૨૨ જાન્યુઆરી, પોચેફસ્ટ્રમમાં તા. ૨૩ જાન્યુઆરી, વેરીનીગીંગમાં તા. ૨૪ જાન્યુઆરી, કોકસ્ટાડમાં તા. ૨૫ જાન્યુઆરી, જોહાનીસબર્ગમાં તા. ૨૯ જાન્યુઆરી, પીટરમારીત્સબર્ગમાં તા. ૩૦ જાન્યુઆરી, કોમર્સ ડોર્પમાં તા. ૩૧ જાન્યુઆરી, ઉમટાલીમાં તા. ૧ ફેબ્રુઆરી, ક્રુગરસ્ડોર્પમાં તા. ૨ ફેબ્રુઆરી, લીડેનબર્ગમાં તા. ૫ ફેબ્રુઆરી, પોચેફસ્ટ્રમમાં તા. ૬ ફેબ્રુઆરી, વેરીનીગીંગમાં તા. ૭ ફેબ્રુઆરી, કોકસ્ટાડમાં તા. ૮ ફેબ્રુઆરી, જોહાનીસબર્ગમાં તા. ૧૨ ફેબ્રુઆરી, પીટરમારીત્સબર્ગમાં તા. ૧૩ ફેબ્રુઆરી, કોમર્સ ડોર્પમાં તા. ૧૪ ફેબ્રુઆરી, ઉમટાલીમાં તા. ૧૫ ફેબ્રુઆરી, ક્રુગરસ્ડોર્પમાં તા. ૧૬ ફેબ્રુઆરી, લીડેનબર્ગમાં તા. ૧૯ ફેબ્રુઆરી, પોચેફસ્ટ્રમમાં તા. ૨૦ ફેબ્રુઆરી, વેરીનીગીંગમાં તા. ૨૧ ફેબ્રુઆરી, કોકસ્ટાડમાં તા. ૨૨ ફેબ્રુઆરી, જોહાનીસબર્ગમાં તા. ૨૬ ફેબ્રુઆરી, પીટરમારીત્સબર્ગમાં તા. ૨૭ ફેબ્રુઆરી, કોમર્સ ડોર્પમાં તા. ૨૮ ફેબ્રુઆરી, ઉમટાલીમાં તા. ૧ માર્ચ, ક્રુગરસ્ડોર્પમાં તા. ૨ માર્ચ, લીડેનબર્ગમાં તા. ૫ માર્ચ, પોચેફસ્ટ્રમમાં તા. ૬ માર્ચ, વેરીનીગીંગમાં તા. ૭ માર્ચ, કોકસ્ટાડમાં તા. ૮ માર્ચ, જોહાનીસબર્ગમાં તા. ૧૨ માર્ચ, પીટરમારીત્સબર્ગમાં તા. ૧૩ માર્ચ, કોમર્સ ડોર્પમાં તા. ૧૪ માર્ચ, ઉમટાલીમાં તા. ૧૫ માર્ચ, ક્રુગરસ્ડોર્પમાં તા. ૧૬ માર્ચ, લીડેનબર્ગમાં તા. ૧૯ માર્ચ, પોચેફસ્ટ્રમમાં તા. ૨૦ માર્ચ, વેરીનીગીંગમાં તા. ૨૧ માર્ચ, કોકસ્ટાડમાં તા. ૨૨ માર્ચ, જોહાનીસબર્ગમાં તા. ૨૬ માર્ચ, પીટરમારીત્સબર્ગમાં તા. ૨૭ માર્ચ, કોમર્સ ડોર્પમાં તા. ૨૮ માર્ચ, ઉમટાલીમાં

લોરેન્સો માર્કવીસમાં હિંદીઓ માટે કેળવણીનો પ્રચાર

ગવરનરના હસ્તે વેદમંદીરની ઉદ્‌ઘાટન ક્રીયા

જુલાઇ ૧૩ મીએ રવીવારે લોરેન્સો માર્કવિસની ભારત સમાજે સમાજના ૫૦ ૬૦૦૦ ના ખર્ચે બાંધેલાં વેદ મંદીરના સુંદર અને વિશાળ મકાનની ઉદ્‌ઘાટન ક્રિયા બારે મામલતદારો તરફથી નોતરાં નાખી કરી એ ક્રીયા પોર્તુગીઝ ગવરનર આદિકારના નામદાર ગવરનરે જનરલના હસ્તે સવારે ૧૦॥ વાગે થતાં પરતુ વચ્ચે વરસાદથી કોઇનાં આપુર્ણ કરી ખાતા હતી. વેદ મંદીરના સંચાલકો, એક બાજુ ભારતના રાષ્ટ્રિય ત્રંગો અને બીજી બાજુ પોરતુગીઝ રાજ્યનો ત્રંગો એમ બે ત્રંગ ફરકતા રહ્યા હતા. સરકારી અમલદારો અને પોરતુગીઝ પ્રજાની પણ મોટી હાજરી થઇ હતી.

બરાબર ૧૦॥ વાગે વાજતે ગાજતે નામદાર ગવરનર જનરલ જુજે નીકોલાઉ ઓલીવીરા ટીનુન્સ પોતાના મીલીટરી સ્ટાફ સાથે આવી પહોંચતાં એક બાજુ ઉભેલે પોર્તુગીઝ રાષ્ટ્ર ગીત ગવાયા પછી અને બીજી બાજુ ભારત સમાજના વિદ્યાર્થીઓ અને વિદ્યાર્થીનીઓએ બાંધ પ્રાર્થના ગાયે પોતાના પદેશો ગાઇ ઓલ ઓલવીયો નામદાર ગવરનર જનરલના સત્કાર કર્યો હતો. મંદીરનો દરવાજા પર પહોંચતાં મેટ પ્રીસ્તનાં કાર્યકારો જનરલ મી. ગ્રેગ્સ જે અને ... આફ્રિકાનાં ... મેસ જનરલ પ્રેટરોનન્ટ ... પીનહેરે ... તેમનો સત્કાર કર્યો હતો. બાંધતી ... પરમ ઓલ સુંદર રંગબેરંગી ... સુગંધીની ... દરવાજા પર ... ના ... મી. ઓલીવીરાએ ... નામદાર ગવરનર ... આજના ... ક્રિયા ... ઉદ્‌ઘાટન ... મંદીરનું ... ઉદ્‌ઘાટન ... ઉપર ... ઉદ્‌ઘાટન ... ઉદ્‌ઘાટન ... ઉદ્‌ઘાટન

હિંદના રાષ્ટ્રપ્રશ્નો

આફ્રિકાનો પવીત્ર રાષ્ટ્રધ્વજ

મુંબઇના કોંગ્રેસ હાઉસમાં રાષ્ટ્રધ્વજ સંબંધી [illegible] સમીતીના પ્રમુખ શ્રી. ભુલાભાઇ દેસાઇએ જણાવ્યું કે, રાષ્ટ્રધ્વજ પરની આપણી રાષ્ટ્રીય સમજણ પરત્વે રાષ્ટ્રધ્વજ સંબંધી સમીતીના મહાન કોમનું સ્વરૂપ કાયમી કીમત છે દુનીયાના દરેક દેશને પોતાનો રાષ્ટ્રધ્વજ છે અને તેનો તેમાં તે તે દેશોના લોકો પોતાના બલીદાન દેતુ અર્પણ કરે છે. હોંદને પોતાનો રાષ્ટ્રધ્વજ છે. તે બલીદાન અને મહત્વાકાંક્ષાનુ પ્રતીક છે અને તેની દેહળ હોંદીઓએ રાષ્ટ્રધ્વજનો પ્રતી સતત પ્રેમ કરી છે અને ગોવાજ, કેરલાદ, દિલ્હી અને કલકત્તા વગેરે જગ્યાઓમાં પણ પ્રેમ કરી સ્વરાજ મેળવ્યો. આ ત્રિરંગીધ્વજ સદા પ્રેમ પ્રેરનાર રહેશે. કોંગ્રેસે અહીં તેનો મુખ્યતા આપવી આજ પહાર ન જવી જોઇએ.

બંગાળ ધારાસભામાં ગોંધાની મરકદી

રશીયાના પ્રતીનીધ મારાસભા મળી ત્યારે સોવીએટ ધ્વજ છેક આપણા ઘરાની વાત કરી. કટલાક સભ્યોએ ત્યાં સભાગૃહોની હાજરી તેના ત્યા સભાના અને ત્રિરંગ ધ્વજ ફરકતો જોઇએ એવો આગ્રહ કર્યો. પણ સોવીએટ સરકારે "એવો આઉટ" કરવાની ધમકી આપી હતી. પ્રતીનીધોને પ્રજાના ઘરેણ સભાગૃહમાંથી બહીષ્કાર કરવા ગોવતી કુનાવટે દાખલ કર્યો હતો. એક સભ્યે એવો ઠરાવ કરી જાણ્યો કે, ત્યા સુધરેલ મોસ્લીમ લોકોને તેમના પતીદેવોને ગેરહી જવામા મદદ કરશે. સરકારના ઘરમા પોતાની તરફીઓને કાબુમા રાખી શકશે નહી વગરે બેશમ સાહસવાદ ભરેલો તીર્થ થતી સરકારી સહી શકયા નહોતા અને બારે મુસ્લીમ આવી જગાને જણાવ્યું હતું કે એ આપણી સભ્યતાહીન દલીલો ત્યારે કોંગ્રેસ સામે કરવામા આવશે તો અમે સજા વધુ ઊંડી જશે ઉંચટ મુકાઇશે. ખરેખર ઉંડી ગયા હતા.

અલગા મતાધીકારને સામે શ્રી. સત્યમુર્તી - નો પડકાર

રામનાદ જીલ્લાના અરૂપુકોટ્ટાઇ તાલુકામાં મળેલી કોંગ્રેસ રાજકીય પરીષદના પ્રમુખસ્થાનેથી બોલી મારવાડમાના મહાસભાના પ્રધાન ઉપરથી ગયા શ્રી. સત્યમુર્તીએ, જણાવ્યું હતું કે, જો આપણે હિંદીઓમા ફાટો અને ધર્મોની દીવાલોએ ઊભા કરતા નહીં અટકાવીએ, અને આપણે "હું પહેલા હિંદી પછી મુસ્લીમ" એવો [illegible] નહીં વીચારીએ અને વર્તીએ તો સ્વરાજ આવતા પહેલા કોઇ ત્રિજીયો હિંદ ઉપરી ત્રાટકશે. અને તો પણ હિંદ સ્વતંત્ર અને સ્વરાજ ભોગવતુ નહીં થઇ શકે. હું ત્રિજીયપુદ્ધ સ્વીકાર કરું છું કે, જો અલગ મતાધીકાર રદ કરવામાં આવે અને દામો ચુકાદા પહેલા બહુમતી કોમો માટે કટલીક બેઠકો ખાસ રાખવામા આવે, તો પછી સ્વરાજ ના હિંદી સરકારી મળશે. આપણને પુર્ણ સ્વરાજ મેળવવામાં આટલીની કશ નેળ નથી. ઓટલા માટે હું માનુ છું કે, આપણો પુર્ણ સ્વરાજ મેળવવાના માર્ગમા આટલાપણ ત્ય ત્રિજીયો બરાબર પણ ચમત રહી નથી, પણ અલગ કોમી મતાધીકારો ચાલુ રાખવા જેવા આત્મઘાતરૂપ છે આ આકરા મતાધીકારો જવાહર જેવાએ હિંદી રાષ્ટ્રીય મહાસભાએ વારંવાર વખોડી તદ્દન અલગ મતાધીકારો રદ કરવા માટેનો ઘડતરમા પોતાનું બધુ કેન્દ્રિત કરવું જોઇએ. મહાસભા અને મુસ્લીમ લીગ વચ્ચેની મોમી સમાધાનની મંત્રણાઓના સંબંધમા શ્રી સત્યમુર્તીએ જણાવ્યું કે, આ બંને મંત્રણાઓને મુસ્લીમ ગણાવે આવું [illegible] કશું કહેવા પ્રેરાતો નથી, પણ મારે એટલું તો કહી [illegible] જોઇએ કે, શ્રી. ઝીણા જેવા બંનેને કોમી સમાધાન અશકય છે એમ લાગ [illegible] તે રાષ્ટ્રીય મહાસભાને કેવી રીતે—હીંદુ મહાસભા કરવાજ કિતારી પોકારવા પણ છે અને મુસ્લીમ લીગને હિંદના સમસ્ત મુસ્લીમોની એકની એક પ્રતીનીધી સંસ્થા બનાવવા ચાહે છે જયારે મહા હિંદની પ્રતીનીધી સંસ્થા હતી, અને પુર્ણ સ્વરાજ મળે ત્યાંસુધી તે તેજ રહેશે.

દેશી રાજ્યો અને મહાસભા

મુંબઇની ગીરગામ મહાસભા કમીટીના આશ્રયે સભાની ચેરીમાં છે [illegible] "દેશી રાજ્યો અને મહાસભા" પર ભાષ કરી હતી. તે વખતે જણાવ્યું હતું કે, હિંદના બાજારે પડેલ દેશી રાજ્યો છે કાઠીયાવાડ અને ગુજરાતના [illegible] દેશી રાજ્યો કે મેસુર જેવા દેશી રાજ્યો સીવાય બીજા બધા કટલાકને વારસી [illegible] અધરજ છે બધા જેવા રાજ્યો અધરમુદ્દા ચલાવવાને જ બનેલ જણાતા તે ઉપર એમ તેઓ માને છે. દેશી રાજ્યપ્રજાની લડતના તેજીમાં બધા દેશમાં બે મત પ્રવર્તે છે. એક કહે છે કે દેશી રાજ્યોની પ્રજાને બ્રિટીશ હિંદની મદદ કરવી જોઇએ. બીજો કહે છે કે, તેમણે પોતાની લડત પોતાજ લડી લેવી જોઇએ અને બ્રીટીશ હિંદે તેમા દખલગીરી ન કરવી જોઇએ.

બહારના પક્ષો અધવચ્ચી મહાસભાની બેઠકમાં હાજરી આપશે

'અમૃત બજાર પત્રીકા' ના દેરેના બબરચાતોએ એવી માહીતી આપી છે કે કલકત્તાના રાષ્ટ્રિય નેતા અને બાજી પરાપમાન મહાસભા પ્રમાણે આવતી રાષ્ટ્રિય મહાસભાના હાજરી આપવાનું પંડીત જવાહરલાલ તરફનું આમંત્રણ સ્વિકારાયું છે. બબરચારી પક્ષનાં બબચારે કે પંડીત જવાહરલાલે કેરેમાં કુ મુસ્લીમ લીગના રાષ્ટ્રિય તાદ પરીષદમાં હાજરી આપવાનું નમ્રતા પાવાનું આગંત્રણ સ્વિકાર્યું છે.

મહિલા જગત

સ્ત્રી પુરૂષના જીવનમાં સુખેના કયાંથે ભર્યા

મુંબઇની વીલાયતી નાયીકાઓ કમલાદેવ ચટ્ટોપાધ્યાય વગેરે બહેનો [illegible] સમારંભ માટે કાલબાદેવી મહારાષ્ટ્ર સેવાસંઘના હોલમાં ઉજવાયો હતો. આ પ્રસંગે મુખ્ય કલાકારના કેવળ અને બબરચા બાબતના પ્રેમપત્ર માન. શ્રી. નરીમાનભાઇ મુલકીએ [illegible] સ્ત્રીઓ પોતાની સ્વતંત્રતા [illegible] ઉપયોગ કરવાના [illegible] સ્વતંત્રતાને બે ઉપલક્ષ કોઇપણ જણાવ્યું હતું કે તન નવો યુગ અને નારી પ્રગતિના પુરોહીત [illegible] ઘણો ઘોડો નારીત્વ તેની જુની સ્થિતીમાંથી એકદમ બહાર આવ્યું છે નીરક્ષરતા દુર કરી [illegible] છે સામાજીક અને ગૃહજીવનની અગ [illegible] બાબતોમાં પણ તેણે પ્રગતિના [illegible] ઉપર તેમણે મોટા દરજ્જે મેળવ્યો [illegible] તેમણે મારે કેટલીક કારકીર્દીઓ ખુલ્લી થઇ છે અને અર્વાચીનમાં કશુ પણ્યું ખુબરો આપે તમે તમારી વીદ્યાર્થીનીઓ મદ્રીકો માંગે ન [illegible] ક્ષેત્રમાં પ્રવેશ કરો. તો તમે સંસ્કૃતમાં અને પ્રદેશમાતું ગૌરવ વધારશો. ના ત્ય સ્વાતંત્ર્ય, આર્થીક સ્વતંત્રતા અને વ્યક્તિગત કારકીર્દી માટે [illegible] સમાધાન અશકય છે એમ [illegible] તે રાષ્ટ્રીય મહાસભાને કેવી રીતે—હીંદુ મહાસભાને કરવાજ કિતારી પોકારવા પણ છે અને મુસ્લીમ લીગને હિંદના સમસ્ત મુસ્લીમોની એકની એક પ્રતીનીધી સંસ્થા બનાવવા ચાહે છે જયારે મહા હિંદની પ્રતીનીધી સંસ્થા હતી, અને પુર્ણ સ્વરાજ મળે ત્યાંસુધી તે તેજ રહેશે.

દેશી રાજ્યો અને મહાસભા

મુંબઇની ગીરગામ મહાસભા કમીટીના આશ્રયે સભાની ચેરીમાં છે [illegible] "દેશી રાજ્યો અને મહાસભા" પર ભાષ કરી હતી. તે વખતે જણાવ્યું હતું કે, હિંદના બાજારે પડેલ દેશી રાજ્યો છે કાઠીયાવાડ અને ગુજરાતના [illegible] દેશી રાજ્યો કે મેસુર જેવા દેશી રાજ્યો સીવાય બીજા બધા કટલાકને વારસી [illegible] અધરજ છે બધા જેવા રાજ્યો અધરમુદ્દા ચલાવવાને જ બનેલ જણાતા તે ઉપર એમ તેઓ માને છે. દેશી રાજ્યપ્રજાની લડતના તેજીમાં બધા દેશમાં બે મત પ્રવર્તે છે. એક કહે છે કે દેશી રાજ્યોની પ્રજાને બ્રિટીશ હિંદની મદદ કરવી જોઇએ. બીજો કહે છે કે, તેમણે પોતાની લડત પોતાજ લડી લેવી જોઇએ અને બ્રીટીશ હિંદે તેમા દખલગીરી ન કરવી જોઇએ.

બહારના પક્ષો અધવચ્ચી મહાસભાની બેઠકમાં હાજરી આપશે

'અમૃત બજાર પત્રીકા' ના દેરેના બબરચાતોએ એવી માહીતી આપી છે કે કલકત્તાના રાષ્ટ્રિય નેતા અને બાજી પરાપમાન મહાસભા પ્રમાણે આવતી રાષ્ટ્રિય મહાસભાના હાજરી આપવાનું પંડીત જવાહરલાલ તરફનું આમંત્રણ સ્વિકારાયું છે. બબરચારી પક્ષનાં બબચારે કે પંડીત જવાહરલાલે કેરેમાં કુ મુસ્લીમ લીગના રાષ્ટ્રિય તાદ પરીષદમાં હાજરી આપવાનું નમ્રતા પાવાનું આગંત્રણ સ્વિકારાયું છે.

સ્ત્રી પુરૂષના જીવનમાં સુખેના કયાંથે ભર્યા

મુંબઇની વીલાયતી નાયીકાઓ કમલાદેવ ચટ્ટોપાધ્યાય વગેરે બહેનો [illegible] સમારંભ માટે કાલબાદેવી મહારાષ્ટ્ર સેવાસંઘના હોલમાં ઉજવાયો હતો. આ પ્રસંગે મુખ્ય કલાકારના કેવળ અને બબરચા બાબતના પ્રેમપત્ર માન. શ્રી. નરીમાનભાઇ મુલકીએ [illegible] સ્ત્રીઓ પોતાની સ્વતંત્રતા [illegible] ઉપયોગ કરવાના [illegible] સ્વતંત્રતાને બે ઉપલક્ષ કોઇપણ જણાવ્યું હતું કે તન નવો યુગ અને નારી પ્રગતિના પુરોહીત [illegible] ઘણો ઘોડો નારીત્વ તેની જુની સ્થિતીમાંથી એકદમ બહાર આવ્યું છે નીરક્ષરતા દુર કરી [illegible] છે સામાજીક અને ગૃહજીવનની અગ [illegible] બાબતોમાં પણ તેણે પ્રગતિના [illegible] ઉપર તેમણે મોટા દરજ્જે મેળવ્યો [illegible] તેમણે મારે કેટલીક કારકીર્દીઓ ખુલ્લી થઇ છે અને અર્વાચીનમાં કશુ પણ્યું ખુબરો આપે તમે તમારી વીદ્યાર્થીનીઓ મદ્રીકો માંગે ન [illegible] ક્ષેત્રમાં પ્રવેશ કરો. તો તમે સંસ્કૃતમાં અને પ્રદેશમાતું ગૌરવ વધારશો. ના ત્ય સ્વાતંત્ર્ય, આર્થીક સ્વતંત્રતા અને વ્યક્તિગત કારકીર્દી માટે [illegible] સમાધાન અશકય છે એમ [illegible]

મહારાષ્ટ્રના મુખ્ય શહેરો

મુંબઈના બી વાસ્તવિક કેન્દ્ર મધ્યભાગમાં આવેલ શીખની સારકા બહેનોએ બહેનોમાં બાબત આપણે કર્યું હતું બીજાની સારકા બહેનોએ મહારાષ્ટ્ર અને ગુજરાતની સ્ત્રીઓની સ્થિતિમાંથી કરતાં જણાવ્યું હતું કે, ગુજરાત ... સંમેલન ... નથી, બાકી પણ નજરી સારકા તો આગળ મોટે પ્રમાણમાં અનુકરણીય છે. મહારાષ્ટ્રની યુવતી ઓ પોતાની સેવા બાબતો મંડલ કરે છે અને સાર્વજનિક પરનું કામકાજ ... આદરપૂર્વ છે, ત્યારે આપણે ... બાબતમાં બાબતો ઉપરીઓને પરનું ... કામકાજ કરવું સામાન્ય રીતે ગણાતું નથી. મહારાષ્ટ્રિ ... સંસ્થાઓના સંગઠનો પુષ્કળને પુરૂષો છે. ત્યારે આપણે ... સારી સ્ત્રીઓ સારી રીતે સંસ્થાઓની જવાબદારીઓ ઉઠાવી શકે છે. આમાં આપણે આગળ બીજો ... ... કંઈ ... નથી. આપણે ... બાબતોના કેટલો પ્રચાર છે, ... વધતુ ... સ્ત્રીઓ ... ... મહારાષ્ટ્રની આ ... આપણે ... ... નથી. કારણ કે ... ... છે.

બાકી રવાતંત્ર્ય ક્રેરત અને મહીલાસંમેલનો

મહીલા ... ... આપણે ... ... મહીના પરીષદ ... ... પ્રસંગે રાષ્ટ્રપતીની ... ...

વાન રાંધે પ્રાર્થનાઓ છે. એમાં આ ગાળી લાવવ કરનાર ગણમાં વરસ ઝંઝરી નિરોગીપણે જીવાયે છે, આમ થયું :-

આપણે અનુભવ—આ કહેવાદિત વિચાર પ્રમાણે રોગ પાડ ગુજરાત વનસ્પતિ પ્રત્યેને જોઈએ તેવું લક્ષ નથી કરતી પણ વરસ દિવસ સેવન કરવાથી માણસ આરોગ્યના અને સારી જરૂર મેળવે છે, કારણ કે પ્રયોગ સહલાસ સમય છે

આગેનો બે ટ્રસ્ટ ગણતંત્ર અનુભવ છે આ પ્રયોગ ઘોડા વખત ચાલ્યો અને ' કરીને ઘણા વધુ જરૂર લાભ . બધું મહત્ત્વ નથી, નિરભિમ છે, ... છે

[આ વિષયના ગાંધીજીનો પ્રયોગ ☒ નામ ગ્રિયામણી લાભ. પુસ્તકના મૂલ્ય ૨ પ્રયોગ ' વિલ્પપાર્ક મુદ્રિતા નામથી પ્રાપ્તિ છે.—તંત્રી 'ગોલકપ્રકાશ.'] 'ગલકપ્રકાશ' માંથી

વિવિધ વર્તમાન.

જાપાન-રશિયા ઝઘડ્યું

ચીનના હોનાન પ્રાંતમાં ૬૮૬૮ માં ૧૯ નામે એક ટાપુ અને બન્ને દેશ વચ્ચેની સરહદ નથી થઇ હતી. જોકે આદવાદીઓથી રક્ષણ મેળવી સરહદના સંયુક્તોને લઈને ત્યાંથી ગુજરાત ચીનાઓ ઉપર કબજાનીના તરફથી ગુનો કરે છે અને બધાંની ચાલ્યા બન્ને પક્ષના લોકો. આમ બન્યું છે. અને બન્ને રાજ્યો એક મહિના પત્રો નાખ્યા દરમ્યાનગીરી પાછી મોકલવો છે. રશિયાઓ જાપાનને બચાવ આપી છે . ત્યારે પછી રશિયાની મરહદના ટાપુવાળા થશે . આ ટાપુ મારો જોકલ્યામાં આવશે નથી પણ બધાથી રક્ષણ કરશે. રશિયાના પ્રાંતોની અમુક જરૂર બધાને દબાવી . તે જરૂર બધાને ઝોઝી જરૂર કબજાનું નથી. સરહદના ટાપુવાળા માટે રશિયાઓએ ૬૮૬૮ ની ઝંખી ગુજરાત ભર્યા બધાને સુરક્ષા આપી છે

પ્રેસિડન્ટ્સની મુલાકાતે

'આઠાય ગઝકુરી' એ તા. ૬ માર્ચે પ્રસિદ્ધ કરેલા અંદાજ પ્રમાણે પ્રમુખની સમાચાર મુજબ પ્રીટીશ પાર્લામેન્ટ પ્રતિનિધિ રહ્યા પછી સંસ્થાન બાતોના પ્રધાન મી. માલકમ મેકડોનલ્ડ વીગાન વાઇસરોય પ્રેસિડન્ટોની બધાની મુલાકાતે ગયા હતા અને બાદ કાઢ કમિશનર સર ફ્રેડરિક મેકમાસ્ટર અને બીજા બ્રીટીશ અમલદારો સાથે પ્રેસિડન્ટના બંગલા ઉપર ગયા હતી હતી. જેકસલેજના અખબારે પેપર "અદ્દાસ" મુજબ બોના બારણાંનો ના મેકડોનલ્ડમાં બ્રીટિશ્યુલ બારણો નથી.

પ્રેસીડન્ટ કમાલ અતાતુર્ક

કરાચાયુસ્તો તા. ૬ ઑગસ્ટના બખર છે કે પ્રેસીડન્ટ કમાલ અતાતુર્ક ગંભીર બીમારી પોડાયે છે. તબીબો ઉપર ચક્ર રાખી છે.

સરકારી ઍપાર્ટમેંટ્સ

પ્રીટનમાં રહી પાટે સરકારી ઍપાર્ટમેંટો ખરીદવા એક બીલ કમ્પ્ટેશન તા. ૧ માર્ચે સ્વસ્તમ્બુલથી લંડન માટે ઉપાડ્યું હતું. કમ્પ્ટેશન મંડળના મેમ્બરોએ રહી માટે નવા ઍપાર્ટમેંટો બાંધવા ઑર્ડર આપશે

કિલીસલારીનો ઉદ્ધારના

ગ્રેટ ફ્રમની બાજુમાં ૬૮૬૫ માં બ્રિટિશ મીનીયા ઇંગ્લેન્ડમાં મીનોર મુલાકાતીના લાભે નાના

ઝઘડ્યું રહેતું હતું . પહેલાં બન્ને વચ્ચેનું ઉભરાતીના પગે ડાકી ન બાંધવાની પાનાથી બન્ને ઝઘડ્યું લાવેલ.... રેલીક્રમાસીઓ ચળાની હતી એવા સમાચાર તા. ૨૬ મે ૬૮૬૮ ના ઇંગ્લેન્ડના નીચ સ્ટાન્ડર્ડ બાબા હતા, ૨ બોટા બ્રિટિશ કિલીસલારીઓએ બહાદુરીની દરિયાદ બાંધી હતી. સ્ટેંડની ઈંચ બંધ ગ્રેટમાં કેસ નાબાના વધીયા તરફથી દરીયો પર હતી અને બ્રિટિશ પ્રજાના માલેકોએ ખૂબ ઇનારી, બાકી બાબાયો ગ્રહેન ટાર ઐસીયાસીઓ કેસ બંગ્રો લીધો હતો.

છ બાપદા વાળો રેડ

ઑસ્ટ્રેલાપીયાબાના રાજકારણી બાતબંદનો નંબરો બાપના બ્રીટનથી ચોમાસા ઑર રનસીમેનનો . તા નારથી એક મેળાણ પાડી આવી બાબા ઑર સ્ટોરીયાબાપાણી, ઑર, જર્મન, રશિયાપાર, ઇંગ્લિશ અને, રશિયન અને પોલીસ બધી . બાદશાહોને બાંબા રાજકારોબારમાં દાબબ કરવા વિનંતી કરી હતી.

બદલેરીઓને રોન

ઇંગ્લાંડ અને ડાન પ્રત્યેની જર્મનીની દીરોપી ચળાવળને પ્રતાપે દ્રિ મોટી રકમે બદલેરી-બાને નાખ્યું પીરવા પક્ષના રાજ્ય ઝ્રો . મોટા બદ-પાડીઓ ઉપર ઝોટને ટર્નિ મોટી નાણાંની રકમ મૂકી હતી.

યોસ્લજ્ઞાવિઓનો વિધકાર

સ્પેનમાં બળવો ઇચ્છેલા નાબનાલીસ્ટ પક્ષ સ્પેનના રવાંબેલા રાજ્યના બોલજ્ઞાવિઓ રાજકારે કરી લાના બરગોસ રાજધાની બોલજ્ઞાવિઓ તરફનો બોલવો મોકલવા રવાના કર્યો છે

ચીન માટે કેનેડાના

ચીન-જાપાન ચાલતા પરીણામે શેંગહાંગના કોલરાની મારે નાબૂ પડી છે મુલીમલના શેંગમાં બાબાના ૬૬ કમિશનર ની . ટી. છ. ગોલન ચીન માટે બાબાનું સાલાના બોલવબ માટે ઇંગ્લિશ બાદશાહની મુલાકાતે ગયો

કૈસર્સ્યુસેટ ઑફ્રીસ ઉપર બોમ્બ

પેરીસના તા. ૧ ઑગસ્ટના બાર મુજબ સ્પેનના બોલીંગટ સ્ટેશના બોરીસ બોલ્ટો બાબા ની ઑબરેલ ઉપર સ્ટ્રક્ષ ૬ . બોમ્બગોળા . . . પડ્યો હતો; જેથી બોરીસ પ્રાનલસ બાબા પાર્ટીસ થયા છે. બોલીંગટના બાબા બાબા . બોમ્બો પડ્યા હતા

બદલેરીઓના રાજ

બદલેરીઓના પ્રીંગ બોરીસ ૧૮ ૫ બાબો ૬૮બારી ૧ મુલાકાતે કેમબ્રા હતા બાં સ્ટાન . ૧૮૬૬ના બદલાના મુકામ કરશે, બાબી કોઈ બરબાક કરી બદલ બને પુરોપના બીજા દેશોની મુલાકાતે જેશે.

ઐટ્રીકેનનું તેલ

મેદીબાના બાબાનાના તબની મોટી ઇંગ્લાંડી છે, બાબો બા ૬ ઑગસ્ટે બાબેર નદી' ઘરોમાં પુરાબાના ઐક પદ્ધ માટે તેલની ટાકીઓ મોટી બાબ મોટી બાબબોરો ઉભી હતી. ઘોબા કબાર કિબર પ્રોટલ બને મેદીબોને બદલાટ બાબાં બાકી બનુબોદના . ડોલ્સ જબની માટે ઐક કબાર ઘરબનું નબ બદીદવા મેદીબોબાં લાવુ બબ હતુ મેદીબાએ તેબની કિંમત રોકડ બર્ડ બબા જબની બાબ તબના બાંબબાનો બા બાબા મદીબરી બદીદવા કબુબ્ય કર્યું

રેડીબ્રોના પ્રદર્શન

બબોનીબા બોકબત બબાવવા માટે રેડીબ્રોને મુખ્ય બાબના કેબ્બાબાં બાબબુ . બલીનબાં બા. ૫ બીજે રેડાબો ઐલ્બમીનીયમ બુલ્લુ મુકતાં પ્રયેબિલ બીનીસ્ટર ૨૮ ઐબોબ્સે કબ્બાબ્યુ હતુ ૬૧ કે બબ્બીબ્સે બા. ૬૫ થી બેબી ગ્રકાર ઐબર્યા રેડીબ્રો બોત તૈબાર કર્યો. પ્રદેલા બબતાબા બી ૮/૬ રડીકારી બાબીબા ૨૫ બબબાથી બારબાની બબને પ્રબાને રેડીબ્રો પબબાવા બાબબે. કાબી બંડન બાબા રેડીબ્રા . તૈબાર કરવા બધિબાબ્ત થયા . ઐબોનના ઐક બાબા ઓગસ્ટ બારબારી સુધીમાં પુરા પાડબામાં બાબશે

ઇંગ્લાંડની ઠીંડ

ઇંગ્લાંડની પ્રબ્બાન મેરબીબોનાં કોર્ટ કબ્બને ૬૬૬૬-૪ બા બોબાબાબાં ઠીંડુસ્તાનમાં કોર્ટ રબબા માટે બાબાંબબુ બાબના ઠીંડની કોર્ટ ઐકે ઠબાદ કર્યો . અને ઇંગ્લિશાથી રબબા બાબાની ઠીંડબમાં બાબ બબા બેબબાદીઓ ઠાબબા કરવા બાબાબબ્ય બા .

રેવાલ ઐંદર પ્રેસ્ર્ચ

ઇંગ્લાંડની રેવબ્સ ઐંદર ફ્રમ્બના પીબાનો તા. ૬ ઑગસ્ટે પીબાની કબાબ્ય કરતા ઐંદ પીબાન બાબી પડબાથી ઇકાઇક તરફ બાબ બને બ્રોકે-મૈંદર ૨૨૬ ઐંદ બણી . પીબાની બબાબદારો બાબાં બબા હતા

રેલીચારે ટનીલ

૧૯૦૬ાબાં ૬૮૬૫ . બાબદા મુજબ રેલીચારે રેબીબ બબાવા બાબા ઐંદ બબા બાંદરીબોને રેલીચાર તા. ૬ . . પર રેનીલ રબા રાબદો ૬ બ કરવા રેબરેન્દાના બેબરે બાબલ બબાબબ્ય કરી .

ઇંડિ સરકારે સામે ચેલ્ય ઐંદ્રે ર્સ્ટબ્રકાર

સીબબાથી ઐબાબ્ડ તા. ૨ બીના ૬૮૬૫ના બ્રકાશ બબાબે છે કે, બરકારી નોબરી કરતા ઐબોબ્ટરોને બાર નાબી રાજ . ૧૧૫બનાની ઇંડિબ્ય ચેંબર ઐબોબ્લની બાબબાબી ઇંડિબ્રાના બરકારી બબબમા ઐંબોના બબાદાને બંબોધિ બાબવા માટે કરી બરકારબાબાબ્ય ૧૧ બિબ્રહ્મ ૧૧ . . બરકારે ટી માટે ચેંબર બાર રાજકારે બનાવે . . ચેંબર બાબબાનો બરકારબાના બાદના બાંદરી કરવા બરકારી બબાબદારોનો બબુ બનાબિબ બાબ છે.

અખબારપત્રો

ડ્રીં પ્રા. કોન્ફરન્સની ફ્રીપુટે સ્થાપના

ડ્રીં ન્યાયમના ફ્રીપુટમાં હમણાંજ સ્થાપન થયેલી ટ્રાન્સવાલ પ્રોવિન્શિયલ કોન્ફરન્સની સ્થાપના મંત્રી શ્રી મુસાજી ઓધાણીઆ તથા જણાવે છે, કે ફ્રીપુટમાં ટ્રાન્સવાલ પ્રોવિન્શિયલ કોન્ફરન્સની એક શાખા સ્થાપન કરવા માટે જુલાઇ તારીખ ૨૬ ના રોજ ફ્રીપુટના દોસ્તોની એક જનરલ સભા શ્રી મુસાજી ઓધાણીઆના મકાનમાં રાતના આઠ વાગે મળી હતી. લગભગ બધા દોસ્તો હાજર હતા સભાએ ફ્રીપુટમાં ટ્રાન્સવાલ પ્રોવિન્શિયલ કોન્ફરન્સની શાખા સ્થાપવાનો વિચાર પસાર કરી નીચે મુજબ કાર્યકર્તાઓ ચુંટવા હતા: પ્રમુખ: શ્રી મહમદ સાહેબ આવ્યા. ઉપપ્રમુખ: નાથુભાઇ પાનાચ નાયક, મંત્રી: શ્રી મુસાજી ઓધાણીઆ, સહમંત્રી: શ્રી. ગોવીંદજી હીરાભાઇ સોસંગી, ખજાનચી: શ્રી. નારણજી ભાઇ મોથરભાઇ પટેલ, સહખજાનચી: શ્રી. આમેદ મુસાજી ચુનારા, ઓડીટર: શ્રી. અબરાહીમ હાજી ઉપરાંત કાર્યવાહક સભ્યોમાં નીચે પ્રમાણે ચુંટાયા હતા: મેસર્સ હાજી હસમ ઓથીઆ, અહમદ ચાચુજી, સુલેમાન વાઢી, મસપ મુનશી, ઇબ્રાહીમ સીદાત, ભાણાભાઇ કાનજી પટેલ, ઇસ્માઇલ ગબડા, મહમદ ઇબ્રાહીમ ચુનારા, ઇબ્રાહીમ પાદશાહ. બાદ સભાએ ફ્રીપુટે સ્થાપ્યા કોન્ફરન્સ તરફથી ટ્રાન્સવાલ પ્રોવિન્શિઅન કોન્ફરન્સમાં સભ્યોકર પદવીએ દાખલ કરવા મેસર્સ મુસાજી ચુનારા, મહમદ સાહેબ આવ્યા, નારણજીભાઇ મોથરભાઇ પટેલ અને મુસાજી ઓધાણીઆ આ ચાર નામો ફ્રીપુટના પ્રતીનીધીઓ તરીકે ચુંટી કાઢી સભા બરખાસ્ત થઇ હતી.

ક્રિશ્ચિયન લેન્ડન ચિંતક સોસાયટી

ગુલાઇ તા. ૩૧ મીએ ઉપરોકત સંસ્થાના હોલમાં જનરાલીસભા મળી હતી આવેલ શ્રી જીવણભાઇ મેવાજ તથા તેમના પ્રોપોઝર શ્રી. નારણજી ભાઇ મોથરભાઇ પટેલના મરણ માટે દીલસોજી બતાવવા માટે મેળાવડો સંસ્થાના પ્રમુખ શ્રી જોસેફભાઇ જેચરના પ્રમુખપદે મળ્યો હતો. પ્રોપોઝરોએ પોતાના મરહુમ સરદાર માટે આભાર માની સંસ્થાની પાર્લામેંટ અને સામાજીક પ્રગતી માટે ટૂંકમાંજ દલીલો કરી હતી. પ્રમુખ શ્રી. ફા. જોસેફભાઇએ પણ આવી હતી. બાદ દુઃખ, મહાદ માં બાજના, મરહુમ વિગેરેમાં મેળાવડો વિસર્જન થયો હતો. તા. ૩૦ મીએ નાતાલ જોસાયટીની સાલીક જનરલસભા સરદારથી પધારેલ સંસ્થાના માજી પ્રમુખશ્રી. દુલાભાઇ ખોખાભાઇ તથા નાથુભાઇ કરાણાવાલાનું દુઃખ પાર્ટીથી કરવામાં આવ્યું હતું. મીટીંગમાં ઉપસ્થીતી ૨૦ વર્ષ ઉપરાંત છે તે પ્રમાણે આ બે પ્રમુખ આપવી તા. ૧૮ માના મુકામે સભ્યોની સંખ્યા ઉપરાંત ૨૦ હતું અને આ પ્રસંગ માટેની ૩૦ રૂપીયાની ટીકીટોનું ફેલાવવામાં આવ્યું હતું. આ ઉપરાંત ૨૦ રૂપીયાની ટીકીટો ખરીદનારાઓ

વેચવાના પુસ્તકો

બાળ સાહિત્ય—નવલકથાઓ—ધાર્મિક સાહિત્ય—રાષ્ટ્રિય સાહિત્ય—કાવ્યો વિગેરે

૯ સ્વ. મુનિ વિદ્યાર્થી ભવન પ્રકાશન બાંડિસનું સાહિત્ય

	મા.	શી.	પ.
૯૦ પુસ્તકોનો સેટ	૧	૧	૬
૩૦ ,, ,,	૦	૧૫	૬
૨૫ ,, ,,	૦	૧૨	૬

નવયુગ ચોપ્રેનમાળા

બાળપોથી	૦	૩	
૨ જી ચોપડી	૦	૬	
૩ જી ચોપડી	૦	૯	
૪ થી ચોપડી	૦	૧૦	

કરાચીકૃત મુદ્રાલેખની સચિત્ર બાલ પોથી શી. ૧ ૬.

સરકારી શાળાઓમાં ચાલતાં પુસ્તકો

	પા.	પે.
બાળપોથી	૦	૬
૧ લી ચોપડી	૦	૯
૨ જી ,,	૧	૦
૩ જી ,,	૧	૩
૪ થી ,,	૧	૬
૧ લી ચોપડીના અર્થ	૦	૧
૨ જી ,, ,,	૦	૩
૩ જી ,, ,,	૧	૦
૪ થી ,, ,,	૧	૬
ગુજરાતી દેશી ઢબનો બાગ ૧	૦	૧
,, ,, ,, બાગ ૨	૧	૦
અંકગણિત બાલકસાવાળાનું	૨	૧
બાલકરનુ બાગવનું	૧	૪
ભૂગોળ ૪ થા ધોરણની (અંબરીના કૃત) નવી આવૃત્તિ	૨	૦
ગુજરાતી ઓક્ટેવ ડીક્ષનેરી નાની	૫	૦
ઈંગ્લીશ ગુજરાતી ,, ,,	૫	૦

રાષ્ટ્રીય સાહિત્ય

મારી ટૂંકી કથા (પં. જ. નેહરૂ)	૧૨	૧
ગુલામીની મિમાંસા	૪	૬
ગાંધીજી	૪	૧
અને મજુરી કરનારઓને	૨	૦
ગ્રો. સેવા	૨	૧
વધુ ગ્રપરણ	૪	૦
બારી ગામડાંણી	૪	૦
બાબારી ફેકલો બાગ ૧ થી ૪	૧૦	૦
ગાંધી વિચાર દોહન	૦	૮
ટ્રસ્ટીપદીના ચોર	૧	૬
ગ્રામ સજ્જન મંડળ	૧	૧
નવસ માળા	૧	૪
અપમની પ્રતિભા	૪	૬
આપણે હીંદુસ્તાન	૪	૬
આપણા તહેવારોનો ઇતિહાસ	૧૧	૧
દેશ સંગીત	૧	૬
સ્વરાજ્ય સમાજ	૪	૦
ગીતા હૃદય	૩	૦
ત્રણ વાર્તાઓ	૧	૦
રાષ્ટ્રીય પરિવર્તન	૨	
ગુલામીનો ઇતિહાસ	૧	૦
કાકા કાલેલકરની સાથે ચમ દરીયામાં	૨	૬
ગ્રો. ગામડી સ. ર. ગોખલેકૃત	૨	૦
ધરણી કાપવની સાથે ચમ દરીયામાં	૨	૬
ગામ્ય પ્રતિષ્ઠા	૧	૮
નીતનાવના મંત્રો	૨	૦
ધર્મ સંસ્થાપન	૧	૧૦
ત્યારે હરીફ થાર	૧	૦
,, ,, ,, ૨ ૨૦૫	૧	૬
ગ્રો. ગોખલેજીના ને બીજા લાંબા	૦	૬
દીનબંધુના અંતે બીજી વાતો	૧	૬
ગોકુલ ગિરકારી	૧	૦
ગ્રો. ગોખલેજીનાં સંસ્મરણો	૦	૦
ગ્રાતાલાલની દહાડી	૦	૦
,, પાકુ પુ.	૦	૬
ગ્રાહ્મ કાકેલકરના લેખો	૨	૦
નવા ગીતો ભા ગ ૧ લો	૧	૦
,, ,, બાગ ૨ જો	૦	૬
ગ્રંડકારી	૨	૦
મહાત્મા ગાંધી પ્રમુખો	૨	૦
ગોખલે વિક્ષુસ્મરણી	૨	૦
ગ્રાર્યસંસ્કૃતિનો મુક્તિ સંગ્રામ	૨	૦
ધુરંધરોની કથાઓ	૨	૦
સાગર સમાધિ	૨	૦
ત્રિરંગ ધ્વજ ત્યારે ગ્યારે	૩	૦
ગોરક્ષ રાણો	૫	૦
મૃદંગમંજ	૩	૦
વીર ગ્રગદેવ	૪	૦
ગોકુલપાલની બાળ વાર્તાઓ	૨	૦
પુંડરીકના પરાક્રમ	૧	૬
હું બન્યોર ચમ બની	૫	૦
સમાજની ચેદારે	૪	૦

ધાર્મિક સાહિત્ય

ભગવદ્ગીતા	૧૨	૦
શ્રી. મહાભારત ભાગ ૧-૨	૧૬	૦
ગ્રાર્ય ઉપદેશ ભાગ ૧	૭	૦
,, ,, ભાગ ૨ જો	૫	૦
ગીતા મંથન	૩	૦
સોળ સતી સ્ત્રીઓ	૫	૦
ટૂંકાણ રામાયણ	૩	૦
પરમાર્થસાર	૧	૦
રામાયણ શિક્ષા સંવાદ		૬
ભગવા પ્રવાસ		૬
મેરી અને મેસ્સાહ	૭	૦
સ્વામી વિવેકાનંદના ભાગ ૬	૩	૦
સ્વામી વિવેકાનંદનું જીવન ચરિત્ર	૩	૦
ગાંધી સિદ્ધાંતમાળા	૧	૦
ટોલ્સ્ટોયની નીતિ કથા	૧	૦
રામાયણ રાસલીલા પા પુ.	૦	૦
કબીરના દોહને ગેયપદાવળી	૦	૦
કબીર ગ્રન્થાવલી	૪	૦
ગ્રોકપુરાણ	૬	૦
ભજન કથા	૧	૪
પરમહંસ રામકૃષ્ણના ગોષ્ઠિજન	૨	૦
ગ્રાત્મસંક્ષિપ્ત પાઠ	૧	૬
ગિતા પાઠ	૧	૦
પ્રેમ મંથન	૪	૦
ઉપનિષદ પાઠાવળી	૪	૦

નવલ કથાઓ

અંજલી ભાગ ૧	૪	૬
પત્ર ગાયત્રી	૭	૦
૬ વર્ષ ૬૬૫ ૧ ૬૫૫ ગાંઠ	૧	૬
ગારેલો ગ્રપરણી	૮	૦
ગામ મહુણી ભાગ ૧	૭	૦
,, ,, ભાગ ૨	૭	૦
,, ,, ભાગ ૩	૭	૦
,, ,, ભાગ ૪	૮	૦
ગ્રપેન્ડીસાઇટીસ	૫	૦
ગામ્ય સ્ત્રીબોધ	૨	૦
,, પુ. ૨ જું	૪	૬
ગ્રપરાજિત ૬૬૫ અને સંસ્કૃતિ	૭	૦
૬૬૫૫	૭	૦

ઓર્ડર સાથે નાણાં મોકલવા મહેરબાની કરવી. વી. પી. ઓર્ડરોને ધ્યાન આપવામાં નહિ આવે

મળવાનું ઠેકાણું:—

Manager, Indian Opinion,
Phoenix, Natal.

Phone 33-4014. P. O. Box 4111.

—હિંદી વસ્તુ ભંડાર—

(જાહેરાત)

અમારે ત્યાં કાલરી, રેરાગરી, કોકરી, ઈન્સી સુરત, હાર્મોનિયમ, તબલા-પિતળ, જરમન સીલ્વર તેમજ મોજડીના દરેક જાતના દેશી ચામડાં. ગ્રોરડરસર આવે અમે ઉ. પોસ્ટઓફિસ પા. ૨. માર્કાવાળું તથા દેશી તેમજ બદામનું શુદ્ધ ગા. ઘાસ તલનું તેલ. છરાસાબ, ગીમલી, કુલમ, કડાયા, બંગાળીયું. ટી. બી. પોસેરી, ક્રિમેરે તથા બીજા બધા દરેક બજારી દાણા, કડોળ બદામ. તેમજ કરીનાનું અને કાર્બોનાનું મળશે "ગાંધર" પેન અને પેન્સીલો, બાયસ્કોપ નાગબાનના ચુકવેલી નોટો, બાજારો, ગ્રાફિસો, કાગળ, અને ઈન્ડિયાના દેશટ ગોલ્ડ ચુકવેલી મળે છે

ઓર બધા પ્રકારની ખરીદી ગોરડર આપી બાજો ચલણ બાબતમાં ઉ.

બહારના ગોરડરોમર ખાસ ધ્યાન આપવા મા આવે છે ચલે. ૧૨૮

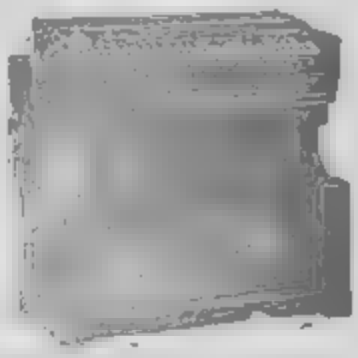
ઠે. પ્રોપ્રાઈટર સ્વીદ્ધ લોહાનીસલ્દના.

સાહિત્ય અને સંગીતનો સમન્વય

દિનપ્રતિદિન જનતાની રસવૃત્તિ કેળવાય છે—જનતા નવિનતાની પુજક બની છે—ભાવના અને આદર્ષ આ જમાનાનું ગૌરવ છે—અને હવે લોકો ગમે તેવી વસ્તુ ચલાવી લેવા તૈયાર નથી.

અમે પણ આ માન્યતાને માન આપી વર્તવાનો નિશ્ચય કર્યો છે. તેથી ખાસ પ્રસંગ માટે તમારા સમક્ષ હમણા છેલ્લા બહુીતા નટ નટીઓ અને લેખકોનો સહકાર સાથી પ્રેક્ષકોની રસવૃત્તિને પોષે એવી રેકોર્ડો, ધાર્મીક ડ્રામાના સેટો અને હારમોનીયમ, તબલા મગાવ્યા છે જે તમારી સમક્ષ રજુ કરીએ છીએ. સંગીતના મધુરા સ્વરોથી તમારા ઘરમાં સ્વર્ગ ઉતારો.

અમે લોકલ ખરીદી તેમજ ઓર્ડરનો મારફતે હારમોનીયન મંગાવતા નથી તેથીજ અમે લેખીત ગેરંટી સાથે વેચીએ છીએ.

પગના હારમોનીયમ પા. ૬-૦-૦
હાથના
ડબલ રીડના પા. ૪-૫-૦

જોડા ઓર્ડરની કીમત
પા. ૧૮-૦ થી

પા. ૩-૧૭-૦ મુળી

માગોફોન પા. ૧-૧ ૦ થી પા. ૮૭-૦

હીઝ માસ્ટર્સ વોઈસ
તથા
કોલમ્બીયા
(ઈન્ડીયન રેકોર્ડ)
3/—

રેકોર્ડના સસ્તા ભાવો

નવા નંબરો અથવા તમારા માંગેલા નંબરો વધેલા ભાવ મોકલ્યા તેના રહ્યા માટે વધારે પડતા ખર્ચો છે.

કમો અથવા ઓર્ડર મોકલો.

તેમજ આ દેશની હવાને અનુકુળ થાય તેવા મોટા અને મધુર સુરના, મજબુત અને ટકાઉ, પારા, શાંતા, સરકાર તેમજ મેકલેઈઝ્સ કુલુટના હારમોનીયમ, હાથના અને પગના તબા હાથ-પગના. નવી ગ્રીલેક્યાન બનની રહેલ મેટલની પેટીઓ આવી ચુકી છે. તે સીવાય કરેક બનના ગ્રામોફોન ઉપલી બધી મેકરો માટે H.M.V. ને કોલમ્બીઆના પણ સ્ટોકમાં રાખીએ છીએ.

વાજીંત્રોના છુટા ભાગો મોટા જથ્થામાં રાખીએ છીએ.

વાયોલીન, મેન્ડો, ગેન્ડોલીન, ઝુલઝુલ તરંગ, ગીતાર અને રશીયન મેન્ડના ભાવોમાં ઘણો ઘટાડો કર્યો છે.

હાર પણ વાજીંત્રનુ રીપેરીંગ કામ બહુ દેખરેખ નીચે ગેરંટી સાથે બનાવી આપીએ છીએ.

—સાઉથ આફ્રિકાના ૩૨ વર્ષના જુના હારમોનીયમીસ્ટ—

GOSHALIA'S MUSIC SALOON

P.O. BOX 460. 179 GREY ST. AND 131 QUEEN ST
DURBAN, NATAL.

Special

Large stock of latest Drama set issued in Tamil Hindustani, Gujarati and Telugu Prices have been specially reduced

Apply for our catalogue On Harmoniums and other Musical Instruments

Call and see for yourself before you purchase.

'Phone May 2-3166. RAJCOOMAR, 'Grams
DURBAN'S FIRST INDIAN UNDERTAKER
Coffins, Wreaths, and every Funeral Requisite at reasonable charges.
Motor and Horse Hearse Conveyances Obtained.
રાજકુમાર,
અન્ડરટેકર
કફન, ફૂલ, મોટર તથા ઘોડા ગાડા કુંડ મોકલે પુરી પાડવામાં આવે છે ચાલ રિવસ ખુલ્લું.
14, Cross Street, DURBAN.

'PHONE 33-4691. BOX 2526.
L. MISTRY
એલ. મીસ્ત્રી
બોકસ, રેગ્ઝલ અને ડીવન ટ્રેસર ફૂટક અથવા જથ્થા બંધ બનાવનાર તેમજ ફુટ ટર્નીંગ સંતોષકારક કામ કરનાર.
બજારેસ: જાવાનું માર્કેટ સ્કીસ્ટ મંગાવો.
95 Market St. : : : Johannesburg.

'Phone 2-3381 Tel. add. "Letapco."
D. K. PATEL
Fruit and Vegetable Exporter
—SPECIALIST—
In South African, Canadian and Australian Apples
—also—
Cape Fruit on hand in season
We have in stock Naartjes which have just come in Market.
ડી. કે. પટેલ
ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ એકસપોર્ટર
સાઉથ આફ્રિકન, કેનેડીયન અને ઓસ્ટ્રેલીયન એપલ્સના સ્પેશીયલીસ્ટ
ઋતુમાં કેપ ફ્રૂટ પણ રાખીએ છીએ
નાર્ચીસ ફુલમાં શરૂ થયા છે અને તેનો સ્ટોક પણ રાખીએ છીએ.
ઓર્ડરોના ઓર્ડરો ઉપર ખાસ ધ્યાન દેવામાં આવે છે
નાર્ચીસ અને મેન્ડરીન સારા અને સસ્તા C. O. D. થી મળશે.
P. O. Box 766. 19, Cross St. Durban.

M. H. DESAI.
એમ. એચ. દેશાઇ.
કેપટાઉન ફ્રૂટ એકસચેંજ,
અમે દરેક જાતના ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ બુનીયનના ઓર્ડર પણ કાળજી C. O. D. થી સારૂ પેકીંગ કરી મોકલીએ છીએ.
P. O. Box 254. 31, Short St. Durban.

Phone 1-4403 Tel. Add.—"VALASTHI." P. O. Box 6748.
V. B. PATEL,
WHOLESALE AND RETAIL FRUIT, VEGETABLE AND PRODUCE MERCHANT
CHEAPEST BANANA STORE IN TOWN.
40 President Street, JOHANNESBURG.
Terms: NETT CASH or C.O.D.
વી. બી. પટેલ,
જોહનીસ બારફીસ બજારના એજન્સીના
મકાન નં. ૪ બજારમાં સેલ એજન્ટ.
દેશકોલ તથા ટીરેલ ફ્રૂટ, વેજીટેબલ અને પ્રોડયુસ મર્ચન્ટ
બજારની શહેરમાં સસ્તામાં સસ્તી દુકાન.
મારે ત્યાંથી બજાર ભાવ દરેક બાબત ફોન કરવું મળશે અગર ઓર્ડરોના માલ મારા બારણામાં આવે છે
[illegible]
[illegible] 40 પ્રેસીડન્ટ સ્ટ્રીટ,
[illegible] જોહનીસબર્ગ

"શુદ્ધ ઘી."
[illegible] અમારે ત્યાંથી મોટા પ્રમાણમાં મળશે.
બાર માટે પુછો પત્ર કરો.
સાઉથ આફ્રિકાના સેલ એજન્ટ.
શામજી દેવશી એન્ડ સન SAMJEE DEVSHI & SON
૪, ક્રોસ સ્ટ્રીટ, 4, Cross Street,
ડરબન. DURBAN.

Golden Number
OF
"INDIAN OPINION"
SOUVENIR OF THE
Passive Resistance Movement
1906 - 1914.
Price : Two Shillings.
To be had from:—
Indian Opinion,
Phœnix, Natal.

SOLE AGENT FOR

His Master's Voice

હિઝ માસ્ટર્સ વોઇસ

In The Union Of South Africa

રપટેબ્બાર અને અહેરાબ્બરના ગુજરાતી ફેસ્સ રેકોર્ડો આવી ગયા છે.

સાને ઈસ્લામનો સેટ મંગાવો અને સાંભળો

પાંચ રેકોર્ડનો સેટ કીમત પા. ૧-૫-૦.

We specialise in Tamil and Telugu Drama Sets and also Native and Afrikaan records. Wholesale and Retail.

N 5551 પ્રેમની કુળીયા.
N 5520 ચાંદીનો ચમચો.
N 5573 ચાણીયા ચત.
N 5572 મે તો નજરી પ્રીતમની લ્હેર્ય
N 5500 પ્રેમનું પંજિરૂ.
N 5559 ગોરની પીમાસી.
N 5554 કાસે કહેનલે.
N 5568 ચંપાવર ભોટાળો.
FT 5246 દલાવતાર ભારતી
FT 5424 ગદા મચીસી
FT 5426 ગેરવા.
FT 5423 સજની મોરી સ્વપ્ન આવ
N 5664 તુમીને મુજવા પ્રેમ શીખવ્યા
V 6828 ચાલી પ્રેમ નગરીમાં પીયાજે પિવાર.
V 6830 મંદોલ દન્ન મે હરમા પામા
FT 5421 ૧૨ મા નાટક ભાગ ૧ લો ૨.
નરસીંહ મહેતા નાટક ભાગ ૧ લો .
ભાગ્યા કુમાર નાટક ૧ લો ૧૬
રાજા રેવો નાટક ૧ લો ૧૬

V 6726 બહુરા સમ ગન્ધારે
N 6644 નાટક ૧૦ મગાર પીયાર
No 5260 મીસ ૧૯૨૭ મામોફ.
.. *5499* .. ૧૯૩૬ ..
.. *5456* મારકર ૧૬૩૭ ..
.. *5552* ઈન્ટરલોન ..
.. *5470* પ્રાઇઝ કનસેરટાન ..
.. *5458* કોના સાબ્બા ..
.. *5462* ઇન્ડિયા ગૈરીસટરની એકરી મગાઉ.

પૂનીરાજ ચોકાકાનું નાટક કમપ્લેટ બોક્સ ... ...
પ્રમત પાર્સલ ૨-૯-૦ નું સેટ.

નાટક મહારાણા પ્રતાપ કમપ્લેટ બોક્સનુંમને બુક સાથે કીમત પા. ૧-૫-૦ નું સેટ.
.. રા' માંડલીક કમપ્લેટ બોક્સ અને બુક સાથે કીમત પા. ૧-૫-૦ નું સેટ
ઓગ. ઓગ. વી. કોમેડીક પાર્ટી કમપ્લેટ બોક્સ અને બુક સાથે કીમત રા. ૧૫ નું સેટ.
નાટક ગુણવન્તી કમપ્લેટ બોક્સ અને બુક સાથે કીમત રા. ૧૫ નું સેટ.
. રાજા ભરથરી કમપ્લેટ બોક્સ અને બુક સાથે કીમત પાર્સલ ૧-૧૦-૦ નું સેટ.
.. શેઠ મગનલાલ રાઠવનું સેટ ૧ થી ૮ આજ.
.. મીરાબહેનાલાલ
.. ઉષા હરણ.
સગાજનો આવ આવ ૧ થી ૬.
રહીમનો ચારસો કુવીન રેકોર્ડ ૪ રેકોર્ડનું સેટ.
બહુદી ફા ચારકી ૫ રેકોર્ડનું સેટ કુવીન.
નુરી બાહરત ૬ રેકોર્ડોનું સેટ કુવીન.
.. મોરીન કરકાર ૭ રેકોર્ડોનું સેટ કુવીન.
.. કેમ દીરે અરજ ૪ રેકોર્ડોનું સેટ ઓચ. ઓમ. વી.
.. સાને બસલામ ૪ રેકોર્ડોનું સેટ ઓચ. ઓમ. વી.
.. નુરે બસલામ ૬ રેકોર્ડોનું સેટ કોલમ્બીઆ.
.. નાસ ઘાસ પા નારી ૩ રેકોર્ડોનું સેટ ઓચ ઓમ. વી.
.. કબાનથી ગંમમ ૬ રેકોર્ડોનું સેટ ઓચ. ઓગ. વી.
.. નુરજહાન ૬ રેકોર્ડોનું સેટ કલમ્બીઆ.
ખાસા મકબર ૬ રેકોર્ડોનું ઓચ. ઓમ. વી.

અઠવાડીયા બસલામીક નવી રેકોર્ડોનું લીસ્ટ ઇન્ડિઅન ઓપ્યુલ્સ માં જોશો.

૧૦ ઈંચ ૧ રેકોર્ડ, ૧૨ ઈ ૪ રે. ૨૫/-, ૧૦ ઈ. ૧૨ રે., ૧૨ ઈ. - રે. ૪૮/.

બાલ્ટર માટેના ૧૦ ઈંચની ૪ અને ૧૨ ઈંચની ૪ રેકોર્ડથી ઓછીનો ઓર્ડર સ્વિકારવામાં આવશે નહિ.

Radio Record Trading Co.,
88 Victoria Street - - Durban.

Radio Record Trading Co.
P. O. Box 6398 29 West Street.
JOHANNESBURG.

RADIO RECORD TRADING Co.,

SOLE AGENTS FOR

Columbia

In The Union Of S. A.

જુના નવા અને માનીતા આવી ગયા

કોલમ્બીયા કંપનીમાં હાલમાંજ ઉતરેલા નવા ગરબા

માસ્ટર અમીર બક્ષની

નવી રેકાર્ડ આવી પહોંચી છે. આગળ ગઝલ બોલી ગયો છે: "મોહમ્મદ મોહમ્મદ પુકારે ચલા જા" તેના જેવી બીજી બઝલ બોલી રહ્યો છે. મંગાવો અને તમારા દીલને ખાત્રી કરો. તેનો નંબર / બલ્કે કે સરનર સાફએ મેલશાર. 1705 સારો અલી અલબાર્ક ચરણેમ. અને બીજી બે સિવાય તમારા લાયકની ઘણી ઉંચલામી રેકોર્ડો આવી પહોંચી છે જેવી કે માણજા સલાહત તામા વીગેરે.

G.E. 4709 દુશ્મને વાસે મુજે મેહ કુલો પીલાદે દે.
G.E 4710 તજ્જીર કે નારોસે કુમીયા કે દીલદરેજે.
P.E 23 સલાહત કુસેન એહલે બયલામ
P.E. 27 સલાહત હજરત બીલાલ આસીકે રસુલ
P.E. 7 કાફર કે હાથસે તલવારકા ઘીરના મોજીજા
G.E. 4370 મે પીયારી દોયલ બનકર બોલ જનમેં.
G.E 4711 કહી જોલેા.
N. 6853 અરે બાલમ પ્રેમી અબ તુ રોતા દે.
N. 5865 શાદે અમબીયા પગગાર કમારા.
N. 6882 કહાંસે બકાર આબ સાબી સરાબ દે.
N 6881 તોહીદ કે રંજ મે કુબ બ..
N. 6815 સોચ્યે મેહબુબે દક રોતે આને ચલે.
N. 6846 મેર કુબે ક નબન કે શાન મોહમદ
N 6810 મોર મુજસે કુબ કહું સહેલાલા કે સામને
N 6887 બહુની અપને પ્રેમકુમ કોયના.
N 6889 પ્રેમથી મુરલી બધુર બાજી.
1415 ના બોલ્યા કાંઇ આલમમે બજ્યા દીયા કમલી વાલેનો.
આ રેકાર્ડ સાંભળવા જેવી છે
288 પુન પુન પુન
253 મેરા દીલ ન પ્રભુ કો પીલાજે મોહમ્મદ
406 મોહીબ્બો મોહબ્બત બરી બાગ દે.
2234 અબા બલ્લાકી અલાહ હમ
ઔર યહા બાબાકી અલાહ હમ.
2207 અપેક્ષા દુકાન
2188 બરસાસે આયા (ભજાણી)
2074 સલમા નામ દે

નુરે ઇસ્લામ

નો ૬ રેકોર્ડનો સેટ બુક અને ટીનનો બોકસ સાથે ૩૭/-

We specialise in Tamil and Telugu Drama Sets and also Native and Afrikaans records. WHOLESALE AND RETAIL.

2107 ઝલ બસા (ભજાણી)
2226 નાચે અહમદ કે ૨૨.
2123 નાચે મહમદ બાલે બાલે.
2230 વહ આગે ખુતો કે બીટાદે ને ક્યાલી.
1730 અબાસે, મેરી બીકરીબી સરકાર બના દીજે.
1715 બહાદીર નો કાંધિયે મલી કમબા.
1571 હજરા કા મોજજા હજરત બબીર કે બચ્ચોકો મુરદે સે જીવા કરના
1500 મોજજા દીજરત ઇસોગાર.
1598 મોજજા અંગુલી હજરત અલી.
1598 પીયારી પીયારી સુરતવાલે
2009 મોહમ્મદ મેરે દીલકે અરમા તુમી દો.
2077 અયહુદ દુબા બાલમમે બદાં કે કરગને મોહમ્મદ મજાલાહ
1710 અપના મુજે રોજીયે બુલાલો.
2006 દીલ છીન લીયા એક જબાને અદાસે,
2005 છબાબી રસુલે બુદા કહને બહન.
2126 બસો કોનીદે ય અમાને રેનગે જુ.
2125 સુરે અદાંચે પ્રભ આબોમે.
2122 દીલ વો મેરા કે ગયા
2156 નીગાહે મુલ્કમા

The following Tamil Drama Sets in stock

Sachyavan Savitry, Paduka-Pattabishekam, Uttra-Ramayanam, Dumbachari, Snan Sundari, and thousands of singer Records.

Radio Record Trading Co.,
88 VICTORIA STREET.
DURBAN.

Radio Record Trading Co.,
P.O. Box 6398 29 West Street,
JOHANNESBURG.

દરેક જાતની સ્વાદીષ્ટ સુંદર શુધ્ધ ઘીની મીઠાઇ.
ફરસાણ વીગેરે માટે ક્યાં જશો?

પટેલ્સ વેજીટેરીઅન રીફ્રેશમેન્ટ રૂમ

પાપડ, લીંબુ, તથા કેરીના અચાર તેમજ શીઆળાની ઋતુ માટેના ખાસ ચોષ્ટીક ખાકો અમારે ત્યાંથી કીફાયત ભાવે મળશે. એક વખત પધારી અયવા ઓરડર મોકલી ખાત્રી કરવા વિનંતિ છે.
બહાર ગામના ઓરડરો ખાસ માલીકની જાતી દેખરેખ નીચે મોકલવામાં આવે છે.
માહકોને સંતોષ આપવો ને અમારો ખાસ મુદ્રાલેખ છે.

PATEL'S VEGETARIAN REFRESHMENT ROOM

(Prop. R. M. PATEL)

Telephone 2-2209 **202 Grey Street, :: :: Durban.**

Box 830. Tel. Add. "Orangepip"

M. C. PILLAY

Wholesale Fruit & Vegetable Exporter

TRIAL ORDER SOLICITED.

જથ્થાબંધ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ ચઢાવનાર

અમે અપનીના ઓરડર ખાસ દેખરેખ રાખી નારો ગાદ્ય C.O.D. થી મોકલીએ છીએ

79, PRINCE EDWARD STREET, DURBAN.

'Phone 2-6235. P. O. Box 316

Heerabhai Morar Matvadkar,

Wholesale Fruit & Vegetable Exporter and Commission Agent.

15 CROSS ST. RESIDENCE.
PACKING WAREHOUSE 44 BOND ST.
DURBAN.

હીરાભાઇ મોરાર મટવાડકર

હોલસેલ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ ચઢાવનાર અને કમીશન એજંટ.

પેકીંગ સારી રીત કરી આલ સી. આ. ડી. થી મોકલવામાં આવશે.

ટેલીફોન ૨-૬૨૩૫ બોકસ ૩૧૬.

૪૪ બોન્ડ સ્ટ્રીટ, ડરબન.

NAROTAM HARGOVIND

The Master Tailors.

Suits and Costumes Made in the latest Styles.
We specialise in High Class Tailoring.
Our Prices are to suit the times.
Try us with your next Order

તમારો સુટ ક્યાં શીવડાવશો?

નરોતમ હરગોવીંદ

તમને અપ-ટુ-ડેટ સ્ટાયલનો હિસાબ આપી આપવો.
ટ્રાયલ ઓર્ડર આપી ખાત્રી કરી જુઓ.

'Phone 25661. 176 Grey St. Durban.

અઠવાડીઠ પંચાંગ

વાર	ક્રીસ્તી	હીંદુ	મુસલમાન	પારસી	સુર્યોદય	સુર્યાસ્ત
	૧૯૩૮ જોગારડ	૧૯૯૪ આયણ	૧૩૫૭ હીજરી સીકસ્સા માસ	૧૩૦૭ શહેનશાહી ૬ઠ્ઠી	૬. મી.	૬.મી.
...	...	...	૧૫	૧૫	૬–૩૬	૫–૨૫
...	...	...	૧૬	૧૬	૬–૩૬	૫–૨૫
...	...	...	૧૭	૧૭	૬–૩૫	૫–૨૬
...	...	...	૧૮	૧૮	૬–૩૫	૫–૨૬
...	...	...	૧૯	૧૯	૬–૩૪	૫–૨૭
...	...	...	૨૦	૨૦	૬–૩૩	૫–૨૮
...	...	...	૨૧	૨૧	૬–૩૨	૫–૨૯

Printed and published by Maganlal M. Gandhi at Phoenix Settlement, Phoenix, Natal

GANDHI & Co. (Pty) Ltd.

GENERAL MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

Try us for:-

Benares Saries, with Blouses of same design prices from 75/- to £10 with double border.

Also Cotton, Crepe-de-chine & Rayon Saries from 2/6 to 40/-.

We also stock Indian Drugs, Condiments, Draperies, Outfitting, Hardware, etc. etc.

Telephone 23676.

Tel. Add. "Gandhico" Durban.

112 Victoria Street,

DURBAN.

અમારે ત્યાં હમેશા મોટા પ્રમાણમાં નીચે જણાવેલ ચીલ્લે સ્ટોકમાં રહે છે.

બેરસન બદામ, પીસ્તાં, ચારોળી, ખસખસ, અફીણ, તજ, લવીંગ, સુરજખાર કેસર, તેજપત્ર હળદર, ધાણા, જીરૂ વીગેરે આખા તેમજ ખાસ દેખરેખ નીચે પીસાવેલ મસાલો તથા તમામ જાતના ચોખા-બાસમતી, કોમ દીલ્હી, બાંધ, બાજ તુલસી, વીગેરે તથા પંજાબી સાલમ. ઘોળી મુસલી. ગઁજાતા કેપસાવાલી તથા સાતસો બાકસો બાતનું ગાંધીયાણું તેમજ સોપારી-મદ્રાસી ચોવરપની. કાચા, સોકલાં તથા ગુલાબનું પાણી, આમળા, મોગરા, ચંબેલી, કુપલ. કામીનીયા વીગેરે બુકસોદાર તેલ વીગેરે, વીગેરે મોટા જથ્થામાં તેમજ છુટક મળશે.

Also:

P. O. Box 27, TONGAAT.

Telephone during Office hours No. 5.

,, after Office hours No. 008.

YOU CAN'T BE LATE

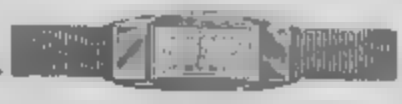
WITH

ROAMER

Obtainable in

15 & 17 Jewels Gold or Rolled or Grome

Latest Style and Design

દુનીયાનું જીવન વખતસર હોવું જોઇએ અને તેથી નિયમિતતા શીખવી જોઇએ.

રોમર ઘડીયાળ તમારો વખત સાચવશે.

૧૫ અને ૧૭ જુવેલ્સના ગોલ્ડ ગોલ્ડ અથવા રોલાના અમર ક્રોમના વાચ કેટેસ્ટ સ્ટાઇલ અને ડીઝાઇનના છે.

Sole Distributors

PATEL AGENCIES (Pty) Ltd.

'Phone 33-2081. P. O. Box 6092

No. 6 KORT STREET, JOHANNESBURG

ALICE STREET and 36a LEOPOLD STREET

DURBAN.

SPRINGBOK SERVICE STATION

Always At Your Service

DAY and NIGHT

for

Petrol, Oiling, Greasing and Repairs

and for Parking Your Car.

સ્પ્રીંગબોક સર્વીસ સ્ટેશન

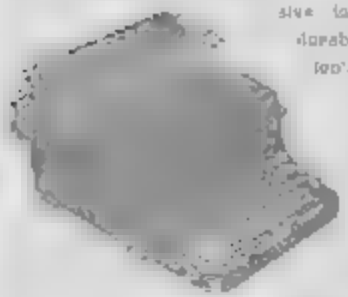
તમારી મોટર પાક કરવી હોય, પેટ્રોલ જોઇતું હોય, ઓઇલીંગ અને ગ્રીસીંગ કરાવવું હોય કોઈ પણ જાતનું રીપેરીંગ કરાવવું હોય તો અમારે ત્યાં આવજો.

તમારી તહેનાતમાં અમે રાત અને દિવસ હાજર રહીએ છીએ.

'PHONE 2-3448 OR 2-0247.

REMINGTON
NOISELESS TYPEWRITER

The new Remington Noiseless is quiet in operation and eliminates nerve strain. It is preferred because of its responsive touch, effortless speed and durability such as only Remington's noiseless experience can give.

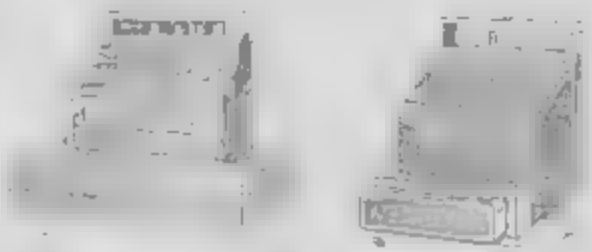
It was the Remington that
the first typewriter now
Remington has pro-
duced the FINEST
typewriter

PORTABLE MODELS ALSO AVAILABLE

REMINGTON
TYPEWRITER AGENCY

Branches throughout South Africa

NATIONAL
CASH REGISTER AND ACCOUNTING MACHINE SYSTEMS FOR MAXIMUM EFFICIENCY

THE NATIONAL CASH REGISTER CO. S.A. (PTY.) LTD.,
63 PRESIDENT STREET
JOHANNESBURG
P. O. Box 3591. Phone 33.6245

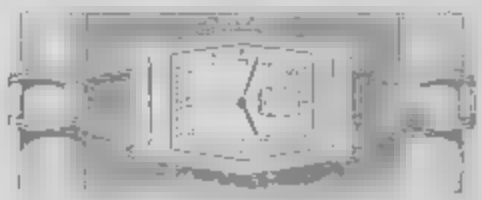
Gracing the wrist of Fashion

CYMA Watches
Designs for every taste
Stocked by all leading jewellers.

CYMA

NOTICE!

The new 1938 ELGIN watch catalogue has just come off the printing press

NAME.

ADDRESS.

KATZ & LOURIE LTD.

Cor ELOFF & MARKET STREETS, JOHANNESBURG.

R. A. DAVIES,
76, Field Street

CASA COIMBRA,
Box 478.

John
2 1935

INDIAN OPINION

Founded by
MAHATMA GANDHI
IN 1903

No. 32—Vol.-xxxvi Friday, August 16th, 1935. Registered as a Newspaper
PRICE FOURPENCE.

Pandit Jawaharlal Nehru's Message

"A LARGE Indian population exists in more than one of the Overseas Colonies and has had to suffer from numerous disabilities. Congress has tried its utmost to have these removed but feels that in the long run the only guarantee of justice for Indians throughout the world is a strong and free India. The Congress would impress on Indians abroad. That most urgent is the way leading to promotion of the interests of the Africans as the people in whose countries they live. We are prepared to face the fact that any Indian interest which obstructs the growth of the African people must be sacrificed to the interests of the Africans for we do not want any Indians to exploit people in other countries. But we are not prepared to sacrifice Indian interests for the benefit of vested interests from outside, which exploit Indian and African alike."

—*The Guardian*

પંડિત જવાહરલાલ નેહરુનો સંદેશો

"અનેક પરદેશી સંસ્થાનોમાં હીંદીઓની મોટી વસ્તી છે, અને તેને અનેક મુશ્કેલીઓ સહન કરવી પડેલી છે. કૉંગ્રેસે એ મુશ્કેલીઓ દુર કરાવવા અથાગ પ્રયાસ કરેલો છે, પરંતુ તેને લાગે છે કે આખર જતાં જગતભરમા વસી રહેલા હીંદીઓને માટે ઇન્સાફની એકમાત્ર ખાત્રી મજબુત અને સ્વતંત્ર હીંદુસ્તાનમાંજ રહેલી છે. આ વસ્તુ પરદેશમાં વસતા હીંદીઓને કૉંગ્રેસ કસાવવા માંગે છે. આફ્રિકાના મૂળ વતનીઓ અથવા તો જે દેશમાં તેઓ વસતા હોય તે દેશના મૂળ વતનીઓના ભોગોને તબેદારો કદી પણ હરકત કરવી નહિ જોઇએ. આફ્રિકાના મૂળ વતનીઓના વિકાસને રોકતા હોય તેવા કોઇ પણ હીંદીના લાભનો તે વતનીઓના લાભમાં ભોગ આપી દેવાય એ વસ્તુનો અમે સ્વિકાર કરી લેવાને તૈયાર છીએ, કેમકે અમે નથી ઇચ્છતા કે કોઇ પણ હીંદીઓ બીજા દેશોમાં જઇ ત્યાના લોકોને લુંટે. પરંતુ બહારથી આવેલા અન્ય લોકો કે હીંદીઓને તેમજ મૂળ વતનીઓને બન્નેને લુંટે છે તેવાઓના સ્થાપિત હકોને ખાતર હીંદીઓના હકોનો અમે ભોગ આપી દેવાના નથી."

—'ગાર્ડીઅન.

WHY YOU SHOULD INSURE YOUR LIFE WITH
"NEW INDIA"

(1) BECAUSE it is a purely Indian Company with a Directorate composed wholly of influential Indian gentlemen of widely recognized business ability and is the largest General Insurance Company of India with a total funds amounting to Rs. 2,13,94,,,7

(2) BECAUSE the safety of its contract (Policy) is beyond question seeing that its paid-up Capital is much more than the combined paid-up Capital of all Indian Insurance Companies transacting only Life assurance business

(3) BECAUSE its premiums are moderate and its policy conditions are as liberal as they could be.

(4) BECAUSE its offer of automatic non-forfeiture privilege, Extended Term assurance, Permanent Disability Benefit and of payment of double the sum assured in the event of death by accident is unique.

(5) BECAUSE it has established a reputation for prompt settlement of claims and efficient service to its policy-holders

ALL OTHER BUSINESS TRANSACTED

Life, Fire, Motor Car, Motor Lorry, Motor Bus, Plate Glass, Workmen's Compensation, Burglary, Etc.

For Rates please apply to:

JALBHOY RUSTOMJEE,

Principal Representative in the Union of South Africa.

Natal Office
"INDIA HOUSE"
17 First Avenue Durban
Telephone 2-5845 P. O. Box 1810
Tel. Add. RUSTOMJEE Durban

Transvaal Office:
ROOMS NO. 12 & 13, BARKLY ARCADE,
Diagonal Street Johannesburg
Telephone 33-4478 P. O. Box 5641
Tel. Add. RUSTOMJEE JOHANNESBURG

Phone 33-6229. Telegrams "GIDMALCO" P. O. Box 5169

JAPAN BAZAAR

WHOLESALE SILK & CURIO MERCHANTS.

39 MARKET STREET, JOHANNESBURG.

Specialising in SILK MATERIALS, LEATHER SUIT CASES ORIENTAL CURIOS BRASSWARE ETC

ALL PRICES QUOTED AT LOWEST MARKET RATES.

INDIAN SARIS: Crepe-de chine and Georgette Saris beautifully embroidered 45" x 5 yds length price 17/6 piece. Heavy Crepe-de-chine Saris hand embroidered 45" x 7 yds 30/- piece. Georgette and Crepe-de-Chines beautifully embroidered 45" from 3/9 per yd

ODNIS: Hand embroidered in Georgette and Crepe-de-chine 45" from 12/6

Above obtainable in the following shades White, Pale pink, Sky blue, Pale green, Salmon pink, Red, Maroon, Brown and Black

જાપાન બઝાર

જોહાનીસબર્ગના જુના અને જાણીતા રેશમના વ્યવહારીઓ તેમજ મુલક બહારના વેપારીઓ.

સાડીઓ, ઓઢણીઓ, લુગડાંઓ.

નવલ નવીન અને ડિઝાઇનદાર દીલાસાજનક રેશમી જરીથી ભરેલી ખુબસુરત બોર્ડરવાળી અને કેપ-દી-શીનની સાડીઓ તથા ઓઢણીઓ તમારા ઓર્ડરની સેવા કરવાને સારી પેઠેથી તૈયાર કરી રાખેલી છે. તેમજ દરેકમાં એકદરે બાવીસ વેરાયટીવાળી કેલીકો મીલના તથા સુરતી અને અમદાવાદની બારીક જાતની દીલાસાજનક દીલાસાજનક પાકા મુલ્યવાન છાપકાં, ખટોળાં, રેશમીઓ, મેઘદી તથા જુદા જુદા ભરત ભરેલી ઓઢણીઓ તેમજ ચણીયા પાટો મોટા સ્ટોકમાં ખરીદવામાં આવ્યાં છે. રેશમી બ્લાઉઝ માટે તેમજ ગેટ માટે પાંચ વાર, છ વાર, નવ વાર અને સાડીઓ તેમજ ડ્રેસોને માટે કરેક જાતના તૈયાર કપડાં પણ ખરીદવામાં આવે મળશે. નવલ ભરતના બાર્ડર સુંદર અને મજબુતીના માલ બારીકમાં બજારથી ઓછામાં ઓછા મુકવામાં આવે.

પુરતો માલ પણ જરૂરીયાતના બાર્ડર આપવામાં આવશે. આ અમુલ્ય તકનો લાભ લેવાનું ચુકશો નહિ.

સ્વદેશી લુગડાંના ભાવ રૂપી. ૬-૩, ૭ થી ૧૦ સુધી. ...પિતાંબર તથા કેપ-દી-શીનની ઓઢણીઓના બારણથી ભરેલી રૂપી. ૪૪-૬

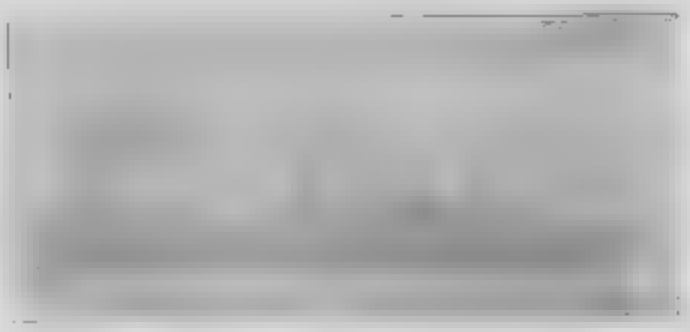
કેપ-દી-શીનની ભરત ભરેલી સાડીઓ ૪૫ ઈંચ પહોળી ભાવ રૂપી. ૨૦ થી ઉપર.

ટેલિ. ૩૩-૬૨૨૯ સેવકાશું: જાપાન બઝાર ટેલિગ્રામ "ગીડમાલ્કો"

૩૯ માર્કેટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ. પી. ઓ. ૫૧૬૯

B. I. Steam Navigation Co., Ltd.

સ્ટી. "કેનીયા"

૩૬ ક્લીંડર પા. ૬ ૭ ૬.
સિંગ્લ ક્લીસી પા. ૨ ૬ ૦.
ટોટલ પા. ૬૧ ૧૩ ૬.

૨૦ ક્લીંડર પા. ૬ ૭ ૬
મુલ્યીન ક્લિસ પા. ૨ ૬૭ ૦.
ટોટલ પા. ૩૨ ૪ ૬.

એસ્ટર્ન પા. ૨૮ મીન્સ મુંબઈ જવા ઉપડશે

આસ્ત મુસાફરોએ સ્ટિમરમાંજ પોતાના લગેજ ઉપર પોતાનું નામ લખી, પોર્ટ હલનનું બારણું કરવું અને બધા પત્ર સાથેના રેલ્વે એપાર્ટમેન્ટને લગતા સૂચના પોર્ટર કુલ પહોંચતા કરવા જણાવવું. - ટિકીટના બદલા બાબતના પેસેન્જર એજન્ટ પોતાના ઘરાકની સગવડ સાચવવા રેલ્વે સ્ટેશન ઉપરને આખરી મોકાયમાં ફેરફારથી અદેહાડીની માહિતી પત્રો પોતાની તરફ તેમજ માલ મોકલવા પહોંચતા સાથ અદ્યતનમાહિતીવાળા બાકીના અમારી સાથે પત્રવ્યવહાર કરવાથી ટીકટ મેળવી શકશે.

સ્ટીમરને લગતું વધુ ફાયદાકારક અમારી બાકી કેબીન નીચે પાન ૭.

વધુ ખુલાસા માટે લખો યા મળો:

SHAIK HIMED & SONS, :: 390, Pine Street, Durban.

Telegraphic address: "KARAMAT." Telephone 2-0-132

CITY SHIRT Co., No. 4, Kort Street, Johannesburg.

મેલેરીઆને મારી હઠાવનાર

ઝંડુ

મેલેરીઆ મિક્શ્ચર

ચોથીયા તાવની
રામબાણ દવા
ઝંડુ વાઇ અજમાવી જુઓ.

સેવને માટે
વાકલ—વાજબીથી ખરચુ
ઝવનલક્ષ

ઝંડુ દ્રાક્ષાસવ

ઉત્તમ વિલાયતી
વાપરવા માંડો

ઝંડુ ફાર્મસ્યુટીકલ વર્કસ લી.—પો. ઓ. નં. ૫૫૧૩, મુંબઈ નં. ૧૪.

સાહિત્ય માટિકાન મલ એજન્ટસઃ એમ. એમ. જોશી એન્ડ સન્સ; ૩૪૫ બ્રુમ સ્ટ્રીટ; પી. ઓ. બોક્સ [illegible] જોહાનીસબર્ગ.
જોહાનીસબર્ગમાં મળવાનું ઠેકાણું: બળત પ્રેસ, ૨૪ કોર્ટ સ્ટ્રીટ.

આયુર્વેદિક દવાઓનું મુખ્યપત્ર આજેજ મંગાવો.

MOHANLAL VALJEE.
(INDIAN PAWNBROKER.)
112, Victoria Street, Durban.
Low Rates of Interest on Jewellery.
High prices paid for Old Gold. A large stock of New Jewelleries at reasonable prices to suit your pockets.

P. P. BHAGAT,
Fruit Merchant.
[illegible] P. O. Box 842. 129 Victoria St Durban.

આ સાબુ ચહેરાની ચામડીને મુલાયમ રાખી સૌંદર્યવાન બનાવે છે.

ચામડીના રક્ત કણોમાં નવીનતા અકુરાવા દ્વારા મનોહારિણી કાંતિ આપી તંદુરસ્તી આરોગ્ય કરે છે.

સોલ એજન્ટ્સ:
Indo-African Trade Agency,
74-76 Wilson St.
LUNDEE, Natal.
S. A.

સોલ ડીસ્ટ્રીબ્યુટર્સ: પાટણવાલા લીમીટેડ,
૧૮૨,૧૮૪ અબ્દુલ રહેમાન સ્ટ્રીટ,
મુંબઇ ૩.

શિયાળો આવ્યો!! શું લાવ્યો?

શરીરને પુષ્ટ બનાવવાના પદાર્થો લાવ્યો. મોટા ભાગ ભારતના પાકો બનાવવાની સગવડોવાળો કરી રહ્યા છે. સારા પાકો બનાવવા માટે ઉમદા ઘી તાજા અને ચોકખો માલ આવી ગયો છે. તેમજ દરેક જાતની દેશી ઇલાયચી અને દેશી મોસાલી ઉગેલા તાજા અને ચોકખો માલ સ્ટોકમાં રાખીએ છીએ.

દેશી ગુલકંદના બોકસો નંગ ૧ ની કી. ૧૭–૬ ભાડાના ૧૦–૬,
દેશી ગોકરાંના બોકસો નંગ ૧ ની કી. ૭–૬ ભાડાના ૧૦–૬૦.

શરીરના ગમે પ્રકારના ઘાવ મટાડવાનો

નવાબી પાવડર

ફકત બે પ્રકારની વનસ્પતિમાંથી બનાવેલ છે.
ડઝન બોટલ કી. ૧૪ પાસ્ટેજ સાથે, ત્રણ ડઝન ઉપરાંત કી. ૬–૬ પોસ્ટેજ સાથે ૬ બોટલના કી. ૩–૬ પોસ્ટેજ સાથે ૧ બોટલ કે નંગ ઉપરાંત ૩ બોટલ પોસ્ટેજ મોકલવી.

ઓર્ડર સાથે પૈસા મોકલશો

Fancy Gold Cups and Saucers at 1/9 a dozen.
12 dozen to a case Cash with order.

I. G. H. BASSA
153 Grey Street, Durban.

Telephone 33-5382.

VALLABH RANCHHOD,
Wholesale & Retail Fruit and Vegetable Merchant.
Country Orders Promptly attended to.
14, DIAGONAL St. JOHANNESBURG.

ટેલીફોન 33-5382.

વલ્લભભાઇ રણછોડ

હોલસેલ અને રીટેલ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ અમારે ત્યાં તાજુ અને સસ્તુ મળશે.
બહારગામના ઓર્ડરોને તાકીદે ધ્યાન દેવામાં આવે છે.
૧૪, ડાયેગનલ સ્ટ્રીટ. જોહાનીસબર્ગ.

કીટીંગસ
પાવડર
કીડી, મકોડા, ચાંચડ, કંસારા, માખી, વંદા
વિગેરે સઘળા જંતુઓનો
નાશ કરે છે.
કીટીંગ્સ પાવડરના ટીન બળે છે.

WE STILL BUY
OLD GOLD, SILVER & SOVEREIGNS.
We Stock LYMA, ELGIN, WALTHAM, BUREN, and MADIX Watches
Large stock of Indian and European jewellery always on hand
Imp. rivers of MOHINI FLUTE harmoniums
LAKHANI & CO.,
(Jewellers)
111 Grey Street, Durban. 'Phone 21258.

'Phone 24355. Tel. Add. "Nartjes."
A. M. PADAYACHEE
Wholesale Fruit & Vegetable Exporter.
Country orders executed at lowest market prices.
special attention given to all [illegible] orders.
TRIAL ORDER SOLICITED.
91 LEOPOLD ST., AND 34 CROSS ST.,
P. O. BOX 195. DURBAN.

THE EPIC FAST
(By Pyarelal)
An account of Mahatma Gandhi's Fast in September 1932, and events leading up to the Yeravda Pact, with all relevant documents. 332 Pages. 2s 6d.

ફરમાસુ મીઠાઈ અને શિયાળાના
પૌષ્ટીક પાકો ખરીદો
અને સ્વાદીષ્ટ જમવાનું.
એકજ વખત અજમાયસ કરો.
KAPITAN'S CAFE
Phone 33-5677
13a KORT STREET, JOHANNESBURG.

PRABUDDHA BHARATA

OR

AWAKENED INDIA

A high class English monthly conducted by the Ramakrishna Order. It is devoted to Universal Religion, Indian Culture, Education, Art and other topics of international interest.

41st year from 1937

Annual Subscription: Inland Rs. 4, Foreign 11 Shillings

Teachings Of Sri Ramakrishna

Altar Flowers

The Religion & Philosophy Of The Gita

(By Swami Shivananda)

Message Of Our Master

Spiritual Talks

Apply for a complete Catalogue:—
The Manager, ADVAITA ASHRAMA,
4, Wellington Lane, Calcutta, India.

'INDIAN OPINION'

(Founded by Mahatma Gandhi in 1903)

For The Moral, Political and Social Advancement Of Indians In South Africa.

Published Every Friday.

Subscription Rates

Payable Always In Advance.

Within the Union	21s.	Annually
,, ,, ,,	11s.	Half-yearly
Outside the Union	22s. 6d.	Annually
,, ,, ,,	12s.	Half-yearly

Become a Subscriber and persuade your friends to do likewise.

Apply to—

Manager,
Indian Opinion,
Phoenix, Natal.

For POWER, SPEED and ECONOMY—

always fill up at the petrol pump showing the RED FLYING HORSE!

PEGASUS

QUALITY MATE TO MOBILOIL

VACUUM OIL COMPANY OF SOUTH AFRICA · LIMITED

SUNCRUSH

The £1,000 Drink.

The Most Popular Refreshment.

There are many Crushes, but Only one SUNCRUSH, and that is made by

DALYS LIMITED.

72, CANADA ROAD, DURBAN.

'Phone 21078. Tel. & Cables: "Crescent." P. O. Box 582

Crescent Trading Co. (Pty). Ltd.

WHOLESALE MERCHANTS AND DIRECT IMPORTERS OF HARDWARE

Indian And European Groceries.
Indian Drugs And Condiments.
Our Stocks Are The Best Quality
And are Always Fresh
Our prices are keen.
We specialise in all kinds of Bombay, Calcutta, and Madras Products.
It will pay you to give us a trial.
Before placing your orders elsewhere benefit by our thirty years' business experience.

Our aim will always be service, quality and satisfaction.

અમારે ત્યાં નીચે મુજબનો માલ જથ્થાબંધ મળી શકશે

એલચી, અજમાદ, અજમ, આદેસી, પીસ્તા, સિંગોદા, સુલતાનું પાણી, સુલતાનું કલમત, ફાકુલાનું પાસ, [illegible], ખોપરા, માસરી, અબુર, રંગેલ-તાજની (બારીક) ખોપરાની પાટી, પીસેલું કોપરૂં, મુલ્ક બાદનું તેલ, બદામ મલાજ, પંજાબી બાદામ, સાકર મુસબ્બી, નવેદાદ ભાજંબી, મૂંઠ, કેકેલી સોપારી, કાચમા ગોટા, મોપરાના બોટા, મદ્રાસી ગોટા, ગુલકંદ કાચો, જરદાળી બાપાનો તજાકુ, બાદામનું તેલ, મુલાયાનું તેલ, ઓલિવનું તેલ, કોકરનું તેલ, કાસ્ટોલિયા તેલ ઓઇલ, એલ્યુમીનીયમ તપેલા, કપ અને રકાબી, ચોખા-બીજી જાતના, બાજુતુલસી, બાલ, દીવેલી, સુખચેન, દેલામા કાળા-ચળુ, મગ, અડદ, તુવેર, વાલ, વટાણા મલુક પાણા ઇડ્ર મેથી, તજ, લવંગ, નાઈ (સરસું) બધ્ધ મલાયેા પાડેલેા, વિગેરે.

કોઇ પણ વસ્તુ ખરીદી કરતાં પહેલાં, અમારે ત્યાં ભાવ કાઢી ખાત્રી કરશેા.

122 VICTORIA STREET, :: :: DURBAN.

INDIAN OPINION

Founded by MAHATMA GANDHI

Nr. 32.—Vol. XXXVI. Friday, August 19th, 1938.

NOTES AND NEWS

European Nurses Resent Washing Non-Europeans In Hospitals

THE Cape Provincial Council, we learn, has decided that European nurses object to nursing and washing non-European patients and has adopted a resolution, asking that all hospital boards should be compelled to provide non-European servants to wash non-European patients in hospitals where non-European nurses are not available. Mrs. H. C. Wood, secretary of the South African Trained Nurses' Association told the *Natal Daily News* correspondent, that the procedure in the hospitals of the Cape Hospital Board was for male orderlies to carry out personal duties in the male non-European wards. In the female non-European wards these duties were carried out by European nurses. The Board had no knowledge of any objection to this policy, and the Trained Nurses Association had always valued the experience gained in nursing non-Europeans. "It will be a good many years before we have a supply of non-European nurses who can nurse their own people," Mrs. Norwood added. "The question is, are we humane or not? Are we going to nurse these people until non-European nurses are available, or are we just going to leave them alone?"

Durban's New Railway Station

Durban's new railway station is to be entirely rebuilt at an estimated cost of £388,915. The only feature which attracts us is "that a separate station will be erected for non-European passengers who will reach the platforms by a subway and will not mingle with Europeans."

Is This An Improvement In The Situation?

The two instances mentioned above are far from signifying any improvement in the non-European situation in the Union in general and in the Indian situation in the Union in particular. On the contrary it gives a direct lie to those who say that the situation has improved.

Native Education

"Nota Bene" writing to the *Natal Mercury* under the caption, "The Bantu Scene" has collected from the various Education Departments the statistics relating to Native education. The following are the results. The Protectorates: Basutoland, 84,000; Bechuanaland, 15,000; Swaziland, 10,000. The Provinces: Natal, 80,000, Transvaal, 102,000. Cape Province (including Transkei), 177,000. Total: 468,000. No reply, says the writer, has come from South West Africa or the Free State, but we know their numbers are comparatively small. The figures received are authoritative, and up to the minute though none of them is for 1938, of course. They do not include, as far as I can gather, the children in private schools, which do not receive a grant-in-aid from the Provincial Education Department. The numbers, moreover, are rapidly increasing all over the land, so that the figure of 500,000 children who will be actually at school, say at the beginning of 1940, may be reckoned as a safe and conservative estimate. This gives one food for thought, says the writer, with regard to the future of the Natives and whole complex problem of race relations. He further states, in Natal it is estimated that there are 250,000 children of school age, of whom fewer than a quarter actually attend the various schools. This is probably rather under than over the average in the country generally. Apparently, the bulk of the children leave school after passing Standard III, though the number going on to the higher classes is steadily increasing. In any consideration of the problems emerging from these most interesting figures it must always be remembered that there is no such thing as compulsory education for the Bantu, and that free education for them has hardly started, though in all cases the fees charged are really low, according to White standards. In conclusion the writer states, an interesting subject for a debate by those interested in such matters would be: "What are the advantages and disadvantages to the Bantu and to the European of Native education as at present carried on?

One can come to the following conclusions from the above information: (1) There is an intense desire on the part of the Native to learn if he is given the opportunity. (2) The State should not kill that desire but it should take every possible step to quench the thirst for knowledge. (3) Enlightened masses can be of better service to the State than being kept eternally as ignorants. (4) It is folly to believe that knowledge is only the monopoly of the White man and that the only means of self-preservation is to keep those under him in ignorance. (5) It is an evil thought and bound to react upon the White man. (6) It is a virtue to impart knowledge, a vice to deny it. (7) Virtue always triumphs over vice.

What Utter Impudence!

The belief that it would be possible to pass the Federal Scheme in India in the same spirit of compromise in which Provincial Autonomy had been carried out was expressed by Lord Willingdon, speaking at the Annual Dinner of the Royal Asian Society at London. According to a Reuter's message Lord Willingdon said that:

> Indians [illegible] in the [illegible] naturally the best mannered people in the world—a people who would respond to fair and just treatment and never forget acts of kindness or sympathy. From his experience of India during 16 years, he was perfectly certain that, what Pandit Nehru was saying to-day in London would not be the wish of 50 per cent of his fellow-countrymen in India. He was convinced that for many years they would want and would ask for British help in their administrative lives. He was of the opinion that India would remain a faithful, useful and helpful member of the Commonwealth of Nations.

Indians in South Africa are keenly interested in India's fight for independence and are anxiously watching the developments that are from day to day taking place. We have watched the return of Lord Willingdon in India when he was the Governor of Bombay and also as the Viceroy of India. We do not know that a single Indian, knowing anything about India, has a good word to say about Lord Willingdon. His reign of terror during his last term of office as Viceroy is yet quite fresh in the minds of Indians and his soft-sounding words cannot but

be described as utter impudence. Nay, it is a little more than that. It is an insult to the many thousands of injuries he has inflicted on India during his regime, for he has tried to impress upon Britishers that Pandit Jawaharlal Nehru, whom the whole of India reveres as a hero is not voicing the true feelings of India. Nothing can be farther than truth than that. We are glad, however, to know that Lord Willingdon is of opinion that India would remain a faithful, useful and helpful member of the Commonwealth of Nations. That India has always desired to be but its fulfilment is dependent upon the faithfulness of British statesmen like Lord Willingdon which, we fear, is hopelessly lacking.

Indian Opinion

FRIDAY, AUGUST 19TH, 1938

Union Politics

THE one outstanding question in Union Politics to-day which is occupying so much time in Parliament is the question of the national anthem. It has become a life and death question to both sections of the ruling race since the declaration of the Prime Minister on that issue the next all-important speech must be and was that of the Deputy Prime Minister, General Smuts. His speech has disappointed the Dominionites and gladdened the hearts of the Malanites. He did not say it in so many words, but one could read in between the lines, that the Dominionites had to reconcile themselves with the status now given to "God Save the King," whatever it may have been in the past, and that "Die Stem" as the national anthem of the Afrikaans-speaking section had come to stay.

General Smuts has been criticised for his evasiveness and for playing with the prefix "a" and "the." It has been said that in an election speech at East London he said that "God Save the King" was, and would always remain "the" national anthem of South Africa, while the Deputy Prime Minister explained in Parliament, that he had used the prefix "a". The East London *Daily Dispatch*, whose name was mentioned by General Smuts, gives the following explanation:

> He, (General Smuts), conveyed [illegible] opinion among the speakers present.
>
> Actually there was no difference of opinion among the speakers who, though working at separate tables, all agreed that General Smuts had said, "God Save the King ... was and was the national Anthem of South Africa for ever."
>
> [illegible] present, published General Smuts' statement to that effect and the Reuter report and our own report were in [illegible] terms.
>
> The following morning General Smuts was asked [illegible] national anthem in Parliament, and he replied that he had said the proposition that."

Whatever General Smuts may or may not have said at East London, what he did say in Parliament was that "if 'God Save the King' was made the national anthem there would be no place for 'Die Stem', and that definitely lays down the present policy of the Government. No one can have any cause to find fault with that. But it would not be wholly true to declare that "God Save the King" was never the official national anthem of the Union. We do not know of a single occasion ever since Union was established when "God Save the King" was not played at official functions held under the auspices of the Government.

The truth, however, is that times have now changed, and just as the Union Jack is no longer the only official flag of the Union and the English language no longer the only official language of the Union, even so can "God Save the King" no longer remain the only official national anthem of the Union.

Dr. W. P. Steenkamp has vividly described the feelings on the question of both the sections. "One could touch the pocket of the Englishman or offend him in other ways," he said, "but when his flag or anthem were touched he became a mad man." On the other hand, describing the character of the Afrikaans-speaking section, he said, "We come of a stock that died in thousands for their principles and the things they held dear.....'God Save the King" typifies the period of English supremacy when we were throttled to the dust."

The Government had to handle a very delicate situation in the face of a strong opposition of Dr. Malan's Republican Nationalist Party and one must admit that no one in their position could have handled it better. It was a question of allegiance to the King of England or to their own independent country run on democratic lines.

There were two distinct sections with two distinct sentiments in this country and both had to be respected. The Britishers, though they call themselves South Africans, are, nevertheless, still attached to England as the powerful Kingdom and the sentiment "Britannia Rules the Waves" is carved in their innermost hearts. The Afrikaans-speaking section, on the other hand, though once conquered, want their independence in this country in its completest form and are attached only to South Africa. Both these sections cannot live together in unity unless the deep-rooted sentiments of both are respected. An outsider has to divide his sympathy equally between both the sections.

But after all said and done, there is no doubt, that the Britishers in this country must cultivate a more and more nationalistic outlook, for [illegible] burdened for ever with the feeling that it is a conquered nation. A time comes when that feeling rebels within one's self and one wants to free one's self from the yoke. One can be on the friendliest terms with the power that once ruled over him and yet maintaining one's own complete independence. That is the sentiment that is prevalent among the Nationalists of South Africa to-day, and all freedom loving people cannot but respect that sentiment. To expect the Nationalist, holding the sentiment he does, to continue to have the same respect for the British national anthem as the Britishers have, is expecting a bit too much.

But the same rule cannot apply to the Britisher, if he claims to be a South African in the fullest sense of the term. He can have the fullest respect and veneration for his own British national anthem, but he should, at the same time, be proud to have a purely South African national anthem and should respect it as much as it would be respected by any Nationalist. This would be the ideal stage. But that stage has, obviously, not yet been reached and duality, in all matters of deep sentiment, as is already existing in the matter of language and the flag, will have to remain "until such time," as Dr. Steenkamp [illegible] said, "as the ally [illegible] of time has erased all these differences of nationality and has placed them, and posterity will laugh at our controversy to-day and will laugh at our petty strife."

But, where does South Africa's vast non-European population come in, in this picture? What is to happen to them when the two ruling sections are busy fighting over a question of deep sentiment attached to [illegible] language or anthem? Surely those who have such burning patriotism in them cannot be blind to their duties and responsibilities to the voteless and voiceless people over whom they rule and whose trusteeship they have assumed. While we are in full sympathy with the nationalistic sentiments of the Afrikaans-speaking section of South Africa, we cannot but [illegible] towards the [illegible] among whom [illegible]

NATIONAL ANTHEM ISSUE

FURTHER DEBATE IN PARLIAMENT

FURTHER speeches were made when the debate on the national anthem was resumed in Parliament. The Dominion Party members expressed their indignation at General Hertzog's amendment which they interpreted as amounting to say that "The King" was no longer the national anthem.

General Smuts, Minister of Justice made an interesting speech. The following are a few extracts:

The statement issued by the Prime Minister laid down, said General Smuts, that one anthem should not be played on official occasions without the other and that there should, in the case of the two anthems, be perfect equality of treatment. He thought this system ought to be quite satisfactory and would be accepted by both sections. "The only practical solution in dealing with questions of sentiment which go very deep is to give equal treatment to the sentiments of both sections. We have to bear in mind that you cannot come to any clear cut solution immediately.

"In South Africa we have to deal with a nation which is in process of formation from the two sections. The feelings and sentiments of both sections have to be considered and to-day it is clear that we cannot get on without doing it.

"The method we have adopted has been applied to many other matters in this country. If we tried to ride rough shod over one section we should see very soon that the good work which has been done in this generation would soon disappear."

General Smuts said that if the suggestion of the Leader of the Opposition was carried, they would have an anthem which would embody the sentiments of one section only. If anything was done to force an anthem on the people there would be an explosion.

Equally impossible was the view of the Dominion Party, who wanted the recognition of "God Save the King" as the official anthem of the Union.

Mr. Marwick: Didn't you say that "God Save the King" would remain for ever?

General Smuts: As I was saying ...

Mr. Marwick: Didn't you give that promise before the Election?

General Smuts: Will the Hon. Member please give me a chance?

Mr Marwick: I am asking a relevant question. (Shouts from Ministerial benches of "Keep quiet")

Mr. Speaker: Order.

General Smuts: If "God Save the King" was made the National Anthem for ever, there would be no place for 'Die Stem.' We fought the General Election over that policy and we won it.

Mr Marwick: But your promise!

General Smuts: Just as the Nationalists call for 100 per cent. for their point of view, the Dominion Party want it 100 per cent as they desire.

Mr. Marwick: But what did you say?

General Smuts: Mr. Speaker, must I submit to this?

Mr Speaker: I must ask the Hon. Member to stop interrupting.

General Smuts said that the country would never submit to "Die Stem" not having a place in the Union, for "Die Stem" had been embodied as one of the national anthems of the Union. If "God save the King" was accepted as the only national anthem, it would only endanger its position.

South Africa was not a country of extremes. The policy was to regard and respect the sentiments of both sections and to make concessions to both sides.

Dr. Malan: That was the attitude of the old South African Party.

General Smuts: Neither the view of the Dominion Party nor the view of the Nationalist Party will work. The only view that will satisfy South Africa is that embodied in the amendment of the Prime Minister.

* * *

"The only thing to make a national anthem official is public usage based on universal consent and practice. The Transvaal and Free State never had "God Save the King" as their official national anthem. They did not agree to it.

"There is not that General consensus which is the only basis for a national anthem, therefore the statement in the preamble of this amendment—namely, that from the legal and constitutional point of view there is no official anthem in this country—seems to be a truism.

"If we in practice sing both "God save the King" and "Die Stem" on ceremonial State occasions, we are doing full justice to the sentiments of both sections of the community and it does not matter what is official and what is not."

* * *

It had been stated, continued General Smuts, that he had expressed views which were in conflict with the amendment. He did not agree. He could see nothing in the Government's amendment which was in any way in conflict with anything he had said.

"What I have said is that "God Save the King" will remain a national anthem for ever."

"At East London, where I just made this statement, the editor of *The East London Dispatch* came to me and asked me to be quite clear ... had been some difference of opinion at the Press table. I made it clear to him that I had said "a national anthem."

"I repeated that statement at subsequent meetings."

* * *

"God save the King" would remain a national anthem in this country for ever, said General Smuts.

"And so it would be under this amendment. Until the people of both sections come to an agreed solution, nothing that I said—could say—could prevent the people from coming to an agreed solution such as is contemplated here.

"We all hope the day will come, but it is not to-day and it is not to-morrow I doubt whether I shall see the day when both sections will agree on a matter of such deep sentiment.

"There is only one way of dealing with the problems of South Africa—problems of race and sentiment—and that is by way of agreement. Let us look forward to the time when South Africa will be ripe for agreement in these matters.

"We have allowed Afrikaner sentiment by playing "Die Stem" on a footing of equality with "God save the King."

Both sections were satisfied with "50-50." He considered that an enormous step had been taken forward. "Do not let us force the pace."

"This amendment of the Prime Minister is the only step we can take. It is the only step to which the people of the country will agree. It serves the purpose for the present—let the future take care of itself."

Food Preferred To Symbols

Another interesting speech was made by Dr. W. P. Steenkamp (U.P. Calvinia) on the same question.

Speaking in English, Dr Steenkamp asked: "Are we going back to the bitter animosities of the Boer War or are we heading for a new South Africa respecting each other's traditions?" The Nationalists and members of the Dominion Party are willing to sell national unity for a song—that was all that "Die Stem" or "God save the King" were. The Economic aspects of South African politics appeared to leave both Dr. Malan and Mr Marwick cold. Poor whites (tuberculosis, starving children and other national problems were lost sight of. Dr. Malan was fighting for symbols.

"What we want is food, not symbols." In what language did the respective

leaders of the Opposition want their national anthem? If it was in English the "hypersensitive purified souls of the Nationalists" would be offended. If it was in Afrikaans the "purified souls and hypersensitive natures of the Dominionites" would be offended.

The Solution

What Dr. Malan failed to realise was that one could touch the pocket of the Englishman or offend him in other ways, but that when the flag or anthem were touched he became a madman. "Does Dr. Malan want pandemonium in this country? Does he want civil war? Does he want this country to be turned into a mad-house? Does Mr. Warwick understand the character of the Afrikaans speaking section? He forgets that we come of a stock that died in thousands for their principles and the things they held dear. He forgets that "God Save the King" typifies the the period of English supremacy when we were throttled in the dust.

"The solution is clear to me. We must be one nation with one national outlook and one deep loyalty to South Africa, with two languages and if necessary two flags and two anthems.

"Let the people in this country sing what they like, and see the flag they like until such time as the all-powerful hand of time has erased all these differences of nationality and has effaced them, and posterity will laugh at our controversy to-day and will laugh at our petty souls."

NATIVE PUNISHED WITHOUT BEING GUILTY

JUDGE'S CRITICISM OF MAGISTRATE'S MISCARRIAGE OF JUSTICE

A MISCARRIAGE of justice, which could have been prevented by proper inquiry by a magistrate, led Mr. Acting Justice Jarvis to make a strong statement from the Bench of the Natal Supreme Court on August 11, regarding the proper investigation of alleged offences against the law relating to Native tax payment.

The statement was made in a written judgment read by Mr. Justice Hathorn, the Acting Judge-President.

In his judgment, Mr Acting Justice Jarvis said that a Native named Mqatsha Sitole had been convicted of contravening Section 8 (d) of Act 41 of 1925, in that he had unlawfully represented a tax receipt belonging to another Native and in his possession to be his own. The alleged offence had occurred at Greytown.

The Native had pleaded not guilty, had been found guilty and had been sentenced to one month's hard labour. Sentence had been passed on June 21 and on August 3 the Magistrate concerned had written to the Registrar stating that Sitole had served his sentence of imprisonment and since his release it had come to the Magistrate's knowledge that, when he had produced the receipt which had been the subject of the charge, Sitole had already paid his 1937 tax and that the receipt for that year had only just come to the Magistrate's possession.

The Magistrate had stated that the receipt which had formed the subject of the charge had belonged to Sitole's father and that apparently because Sitole was completely illiterate he had unwittingly contravened the law, and it was obvious that he had obtained no benefit from producing his father's receipt. The Magistrate had said that had these facts been known to him at the time of the trial he would not have passed any other sentence than that of discharge with a caution.

"It seems from the record in the case that there is no doubt that Sitole had produced a receipt which was not his own, but it is difficult to understand why the Pass Officer, who gave evidence, did not further investigate the matter and discover that the receipt produced was that of Sitole's father," said his Lordship. "If he had done so and had also ascertained that the Native was illiterate, he possibly would have been in a position to give evidence that the production of the wrong receipt was due to a genuine mistake on Sitole's part.

"Indeed a proper investigation of the circumstances would in all probability have avoided a prosecution.

"Even if the Pass Officer did not take the suggested steps, it is still difficult to understand why the Magistrate, who tried the case, did not make some further inquiry into the circumstances under which the Native produced the wrong receipt.

"The receipt produced by Sitole was in the name of Nyati Sitole and it seems to me that a few questions to the accused before the Magistrate passed sentence would have disclosed who Nyati Sitole was and would have brought to light the fact that the accused person had in mistake produced his father's receipt and further investigation would have disclosed the fact that he had paid the 1937 tax.

"Had the circumstances in this case been investigated as they should have been, it would have been clear that there was no intention on the accused's part to evade tax or to escape prosecution for not having paid tax.

"... in failure to investigate this matter properly an illiterate and ignorant Native has served a term of imprisonment which he never should have served.

"I feel it is my duty to impress strongly upon Magistrates that they should investigate very carefully the circumstances under which the provisions of this Act are alleged to have been contravened in order that an injustice such as has arisen in this case may be obviated.

"In my view there never should have been a conviction at all in this case and it is obvious that the accused produced the wrong receipt by mistake."

The conviction was, therefore, quashed and the sentence set aside. Mr. Justice Hathorn concurred.

[Note:—The public is interested to know if the Native concerned has received any compensation for having been wrongfully punished. A question that crops up from this case is that the Native had done a wrong thing unwittingly owing to being illiterate and ignorant and consequently suffered punishment. How much more punishment is deserved, then, by the Pass Officer and the Magistrate concerned who were intelligent enough to know their duty? Ed., I.O.]

TAGORE'S MESSAGE TO CHINA

THE following is the full text of the Poet Rabindranath Tagore's message to the people of China, which was sent to them through Professor Tan Yuan-shan, Director of the Sino-Indian Cultural Society, at Visvabharati, and which has been recently handed to Marshal Chiang Kai-shek and broadcast all over China at his desire:

"Your neighbouring nation, which is largely indebted to you for the gift of your cultural wealth and therefore should naturally cultivate your comradeship for its own ultimate benefit, has suddenly developed a virulent infection of imperialistic rapacity imported from the West and turned the great chance of building the bulwark of a noble destiny in the East into a dismal disaster. Its loud bluster of power, its ruthless orgy of indiscriminate massacre of life, demolition of education centres, its callous defiance of all civilised codes of humanity, has brought humiliation upon the modern spirit of Asia that is struggling to find its honoured place in the forefront of the modern age. It is all the more unfortunate, because some of the proud powers of the West, tottering under the burden of their bloated prosperity, are timidly condoning the blood-sodden politics of the standard-bearers of their own highly reputed civilization, humbly bending their knees at the altar of indecent success that has blasted some time-honoured citadels of sacred human rights.

"At this desperate age of moral upset it is only natural for us to hope that the Continent which has produced the two greatest men, Buddha and Christ, in the whole course of human events, must still fulfil its responsibility to maintain the purest expression of character in the teeth of the scientific effrontery of the evil genius of [illegible]. Has not that expectation already shown its first luminous streak of fulfilment in the person of Gandhi in a historical horizon obscured by centuries of indignity? However, Japan has cynically refused its own great possibility, its noble heritage of 'bushido' and has offered a most painful disillusionment to us in an unholy adventure, which threatens even some apparent success of hers to subdue and bend her dawn to the dust, loaded with a fatal burden of failure.

"Our only consolation lies in the hope that the deliberate aggression of violence that has assailed your country will bear a sublime meaning in the heroic suffering it causes as a promise of the birth of a new soul of the nation. You are the only great people in the world who never had the snobbishness of extolling the military power as one of the glorious characteristics of national spirit, and when the same brute force of militarism with its hideous efficiency has overtaken your country, we pray with all our heart that you may come out of this trial once again to be able to justify your trust in the true heroism of higher humanity in this cowardly world ready to prove traitor to its own best ideals. Even if [illegible] physical success be immediately missed by you, yet your moral gain will never be lost and the seeds of victory that are being sown through this terrible struggle in the depth of your being will over and over again prove their deathlessness."

Insulting And Humiliating China's Womanhood

Japan has bombed many places in China from the air, killing thousands of women, children and non-combatant men and wounding, maiming and disabling larger numbers of the civilian population. China is a vast and densely populated country. The death of even a few millions will not depopulate it. Yet, massacre is massacre everywhere, and cannot but be felt as a cruel blow. But worse far than the slaughter of innocents are the outrage and humiliation, worse than death, to which girls and women are being subjected in some areas in China. They are being stripped naked and compelled to expose themselves while being photographed by Japanese cameramen in this condition. We have received photographs from a reliable source, showing girls and women in this condition. They are not fit for reproduction, nor have they been sent to us for that purpose. They were meant to be seen by the Congress President, to whose Calcutta address we sent them on June 14 from Ghatsila in a registered closed cover, containing a covering letter and some appeals for help on behalf of China.—*Modern Review.*

WHAT IS THE MATTER WITH MONEY?

As A Store Of Value

By
RICHARD B. GREGG
In "The Modern Review"

(Continued from last week)

WHEN we come to money as a store of value we find another set of difficulties as well as a great advantage. This storage function resulted from the historical origin of money. The first kind of money was not metallic coins or stamped pieces of paper, but cattle or ornaments such as cowrie shells. Later, iron, copper, silver and gold were used as money. In each case the thing chosen had value in men's eyes and was a commodity of trade. Hence for many centuries money has itself been a commodity. We all trade with it, exchanging it for the other things we want. All commodities have their price, of course. The thing exchanged for money, when money is sold, has to be other commodities, though the values of the other commodities are measured in money unit terms. Ever since bartering or exchange in kind was abandoned, all prices have been in terms of money.

The money commodity is wanted more than any other form of personal property. This rental of money we call loaning or borrowing. The rent price of money is called interest. Those who specialise in the storing and renting of money are called bankers.

Since money is a tangible store of value and hence a commodity, its price, like that of all commodities, fluctuates somewhat according to supply and demand. Probably this cannot be wholly prevented. Fluctuations in the price of money are the same as fluctuations in the standard measure of value. If we could separate the storage function from the measure and exchange functions, we could greatly reduce these fluctuations in the price of money and prevent immense losses and hardships.

While money is highly useful as a tangible, measurable store of value, nevertheless we need some sort of restraint laid upon it, so that it would not be regarded as the ultimate, absolute value. The state of the arts and sciences constitutes a big slice of real economic value and security for both the individual and community. Yet prior to the arts and sciences and aside from them, a constant and regularly active mutual trust and its manifestation in many forms are the source of economic value and security. This trust in turn rests upon a strong common purpose, and interest and liking of people for one another, and non violent modes of solving conflict. Such conditions are summarised as the word peace. These conditions consist of a combination of inner attitudes and outer activities consistent with the inner feelings. But a money economy makes security depend on individual selfish acquisitiveness instead of on Trust. Trust grows when men serve first and foremost the com-

munity and the common purpose. There has sometimes been an element of service and community purpose in the making of private fortunes, but it has not often been predominant. Money splits up community security and plays upon men's fears,—fears of the future and of each other's motives, fears that compel them to compete with one another to a harmful degree. Money has worked on us so long that it is now hampering the further development of science, art and technology.

Since exchange plays a great part in our life, and since money combines the three functions of exchange, measure and storage, we tend to think of money not only as a symbol or a store of value but as itself the supreme value. This idea that money is the supreme value developed into that ancient delusion called Mercantilism, the idea that money is the only real wealth. It, in turn, is probably responsible for our harmful tariffs, the common reluctance to import as much or more than we export, the fear of "an adverse balance of trade."

In former days economic security depended much more upon the mutual support afforded by the institutions of family, community, clan, tribe, caste, or church. These institutions constituted the store of social and economic value for the individual as well as for society as a whole. Religion supplied the deeper moral and spiritual values. Now that all those institutions have weakened, we have tried to fill the need for a store of value by means of money. It is quite likely, however, that the actual process was the other way around,—that the use of money for this purpose did not come about because the old securities and values had decayed, but that the use of money was one of the important causes of the breakdown of those institutional forms of security and value.

Nowadays we have to possess and use money in order to exist. Since it is the store of value and seems to be the one sure means to economic security and to the survival of human life, people rank it above all other prizes. For example, people will risk their health in order to make money because money will buy the services of doctors, nurses and hospitals. Again, men will sometimes commit crimes and breaches of trust in order to win money. With money they can acquire prestige, high social position and always the services of skilled lawyers. It has even been suggested that sometimes police, district attorneys, or juries can be purchased and judges influenced by the power and prestige of money. So the attainment of money wealth seems to some worth the risk of honour and character. Money seems the supreme value. In a civilisation based on exchange, money is the primary means to power.

As Simmel pointed out money makes possible great secrecy. By means of it one can hide vast wealth in very small space. This secrecy of money disguises many of its harmful aspects.

Because money is a store of value it becomes a symbol with emotional content. For purely rational purposes, this emotional content is a disadvantage and confuses thought, just as it would confuse science if the terminology of science were poetic and emotional.

(To be continued)

American Notes

(BY H. STEFAN SANTESSON)

Boycott Of India Trade Commissioner

ALONE among the New York organisations, the Indian Political Council announced on July 3 that it would boycott the reception next morning for the Hon. Mr. H. S. Malik, India Trade Commissioner arriving on the *Queen Mary*. The participating organisations at the reception at the pier were to be the Indian League of America, the India Chamber of Commerce, and the India Welfare Society. The Council declined to co-operate with them in view of Mr. Malik's official status, and in view of his reported former association with the C.I.D. A letter declining to co-operate, was sent to the Chamber, releases were issued to the Press and notices posted in the principal workers cafes and restaurants calling for a united boycott of all functions honouring Mr. Malik.

Dinner Honouring Haridas Muzumdar

A dinner was held at the Ceylon India Inn in N.Y., on June 19, honouring Dr. Haridas Dakordas Muzumdar, prominent Nationalist publicist and biographer of Gandhiji. The speaker was Dr. Leon Rasser Land, Associate Minister of the Community Church, the Hon. Mrs. Lewi Stuyvesant Chanler, head of the New History Society, the Rev. [illegible], Dr. Krishnalal Shridharani, President of the Hindusthan Association, Mrs. Lillian Solomon, prominent Quaker, Mr. William D. Allen, Editor *World-in-Brief*, Sirdar J. J. Singh, President, India Chamber of Commerce, Miss Frances Grant, of the Roerich Museum, Rev. B. Lieu of the Korean Church, and others. Mr. Ramlal Bajpai and Dr. Land presided jointly. The Committee of Sponsors of the Dinner included also Roger Baldwin, Alice Stone Blackwell, Richard Gregg, Dr. John Haynes Holmes, Bishop Paul Jones, Professor Paul Radosavljevich, Oswald Garrison Villard, Norman Thomas and others.

Joint Luncheon With The India Welfare Society

The Council participated in a luncheon of the India welfare Society on June 3 at the Afganistan Restaurant in New York. Mr. Luther Georges, Persian lawyer, presided. Speakers included Mr. Fredesie Venkatakrishnaiah, Mr. Satish Chandra Mondal, Mr. Mubark Ali, Director of the India Welfare Society, Rev. Clarence V. Howell, and Mr. H. Stefan Santesson on the recent events in the North West.

Tribute To Bishop Fisher

Members and friends of the Council met at dinner on May 23 at the East India Curry Shop, in N.Y., to pay tribute to the memory of the recently deceased Bishop Frederick Fisher, friend and biographer of Gandhiji. Those participating included Swami Bodhananda, Minister of the Vedanta Society, Mr. Taneo Taketa, N.Y. representative of the South Manchuria Railway, Dr. Gordon Halstead, nephew of the late Dr. Fisher, Dr. Wendell Thomas, formerly connected with the University of the Punjab. Mr. Santesson, Secretary of the Council, presided. Mr. Bajpai also spoke.

World Fellowship Of Faiths

A series of luncheons was arranged by the Fellowship during May and June. Many prominent speakers participated including Dastur Maneckshaw Dhalla, Shams-ul Ulema, and Dr. Mahanam Brata Brahmachari, a member of the Vaishnava Order.

News In Brief

Throughout May and June the India Political Council arranged a series of local rallies in different parts of the city for the purpose of acquainting the Indian workers with the programme of the Council. Mr. Santesson spoke at the Central Evening High School in Paterson, New Jersey, on the evening of May 18, on the subject of "Gandhi and India." A letter of condolence was sent by the Council to the widow of the late Senator Royal S. Copeland, long a friend of India.

The India League celebrated the birthday of the Poet Rabindranath

Theatre ... edition in early May and gave a dinner for the three Parsee ... the world cyclists on June 8.

The Indo-American Association cele-brated Buddha's birthday ... a very well attended dinner, at which the speakers included representatives from the Consulates of the Buddhist countries, Mr. B. K. Roy, Dr H. T. Muzumdar, Mr. M. A. Suhrab, and others.

The Indian Welfare Society's member-ship is growing. The Society is to open its own club rooms shortly.

Miss Ruth St. Denis, who has joined the staff of Adelphi College, Long Island has been on a tour in the Middle West and the South.

Things In General

Land Laws Commission —Evidence At Bethal

A MESSAGE from Bethal (Transvaal) ... Mr. H. K. Steyn, a member of the ... II, gave evidence before the Asiatic Land Laws Commission on ... Mr Steyn said Afrikanders had ... with Asiatic traders, who lived on their business premises and whose children were always in and around the shops. They grew up in a business atmosphere and absorbed business instinct from childhood. "I would like to see municipalities prohibit the residence of traders on business premises," he said. There were 20 Asiatic ... Bethal, where Afrikaans ... The bulk of trade was in the hands of Asiatics, who succeeded largely because they could manage on small profits. Municipalities should have the rights to refuse licences without having to face the risk of being mulcted in thousands of pounds in costs through litigation brought in relation to applications. Mr. Steyn said he was glad to see that in new townships Asiatics were forbidden. On the other hand, many Asiatics in these locations had opened shops on the very borders of such townships. They should be forbidden within a radius of 10 miles of towns. "I do not want to deprive them of some rights," he said, "but let them exercise these rights within limited areas." In reply to Mr. Justice J. H. Murray, the chairman, Mr Steyn said there were no instances of mixed marriages in Bethal. It was mostly Afrikanders who traded with the natives. In reply to Mr. S. M. Nana, of the Transvaal Indian Congress, Mr. Steyn said that, with the exception of three, all the stores were confined to one street in Bethal. In 1929 there were 28 traders in Bethal and now there were 20. "I am too proud an Afrikaner to answer the questions of an Asiatic, and if the Commission ordered me to do so, I shall only do so under protest," said Mr. Steyn, at the conclusion of his evidence.

... Settlers' Indian Association

The president and ... members and ... Hospital Town and Gardens' Indian ... deputation at Georgetown have ... the ... Mr. Whitley, the present Mayor, in the course of his letter of resignation states, "The time has come for all Indians to sink all personal feelings and shape their course for the future with the welfare of the whole of the community as their guiding light. The present state of discord and dissension among us is injurious, to our interests, and it is imperative that this should cease forthwith if we have a spark of patriotism in us. The name, 'Colonial Born and Settlers' Indian Association' has now served its purpose and has become obsolete. Moreover, it is inconsistent because on the one hand we seek to identify ourselves as South Africans and on the other hand, by our name, we persist in perpetuating our separate entity. The arrival of the new Agent-General for India and his wife, who have already manifested an eager desire to serve the welfare of the community, provides us with an opportunity to close our ranks and to present a united front to our difficulties in this country." The 50 resignations include those of three vice-presidents. At a committee meeting of the Colonial Born and Settlers' Indian Association, the meeting passed a vote of no confidence in the president of the association, Mr. V. K. Pillay, who they had decided had worked to the detriment of the association. Mr. J. M. David was elected as the new president.

European And Coloured Pupils And Matriculation

In the Natal Provincial Council Mr. H. Hosking (U.N.P., Dundee) asked the Administrator, Mr. H. Gordon Watson: "In view of the agitation last year in the northern districts of Natal against both European and Coloured children sitting for the matriculation examination in the same class and in the same room, what steps does the Administration propose to take to remedy the grievance in future?" The Administrator replied: "The University of South Africa and the Matriculation Board are the two bodies controlling the junior certificate and matriculation examinations respectively. The Natal Education Department does not make any arrangements in connection with these examinations. Representations are being made to the two controlling bodies, however, regarding the desirability of their making such arrangements this year as will obviate a recurrence of the conditions referred to by the hon. member."

Cape Segregation Ordinance

At a meeting of members of the Teachers' League of South Africa (Claremont branch) Capetown, an emphatic protest against the proposed Segregation Ordinance was raised on the following grounds: (1) It interferes with the liberty of the subject. (2) It is contrary to the teachings of Christianity. (3) It is a retrogressive measure unworthy of any body of sane and sensible representatives of the people. We therefore respectfully request the withdrawal of this iniquitous measure.

Mr. Knight Arrested

Mr. Wilfred Knight, who has been arrested on an allegation of procuring abortion, has been bailed out on £250 and the case has been adjourned until September 5.

An Explanation

Elsewhere in this issue is published an apology from me as printer and publisher of INDIAN OPINION to the Natal Indian Teachers' Society for the publication in the issue of INDIAN OPINION of June 3 of a letter written by Mr. B. Athmanand Maharaj of Maritzburg. The letter in question had, during my absence in India, inadvertently, owing to pressure of work, been allowed to creep into these columns and it was only after the Teachers' Society had sent a demand for £1,000 damages that it was found to have contained defamatory statements which justified the officials of the Society taking umbrage. I was pained when I learnt of the incident, on my arrival from India, and was prepared to rectify the journalistic error in a manner that would satisfy them. They would, however, be pleased with an apology only in the form in which it is published. The intelligent reader will no doubt understand that INDIAN OPINION was guilty only to the extent that it gave publicity to Mr. Maharaj's letter and that no false or defamatory statements were made by the printer and publisher personally. I deeply regret the act of negligence on the part of those in charge during my absence and trust that this will satisfy the wounded dignity of the teachers concerned.

M. K. GANDHI.

Doings In India

Mrs. Keron Bose Defends Indian Womanhood

DISCUSSING woman's attitude to newspaper at a largely attended session of the Golden Jubilee Conference of International Council of Women at Edinburgh, Mrs Keron Bose, delegate from India, said it was a mistake to think, as reported in some British newspapers, that Indian women were oppressed without influence. Their influence with men had not been less than that of women in some of the countries enjoying greater freedom. Mrs. Bose complained that English readers had to read too much of religious dissensions and communal riots in India in British newspapers but little of the [illegible] which Indian women were taking to break down the barriers between classes and communities and the work they were doing for national unity.

Jawaharlal On India's Sympathy For China

Speaking at a meeting in the Caxton Hall, London, under the auspices of the China Campaign Committee to meet Dr. Atal, who was leaving for India to take to China the first Indian Medical Unit, Pandit Nehru said that India always had a tremendous sympathy for China. India's desire to help China was most natural owing to the cultural relations which had existed between India and China for centuries. It was inevitable that India should wish to resist the forces which [illegible] her. In India, there had been innumerable demonstrations in favour of China and a fairly successful boycott of Japanese goods. On behalf of himself and the Indian National Congress, he thanked the Chinese Committee for the help and the co-operation which they had given in assisting the departure of the Indian Unit. Over two hundred pounds was raised at the meeting. The Federation of Indian Students in Great Britain donated two pounds, the Chinese Indian Committee donated 20 pounds, the Chinese Campaign Committee donated 50 pounds, and the Indian Medical Association in Great Britain donated 25 pounds. A group of Indians also donated an expensive medical equipment. The Oxford Majlis gave nine pounds and the Cambridge Majlis gave 7 pounds.

Kripalani's Call For Unity

"Those who are staying out of the Congress in the present struggle do so at their own risk. They will ultimately realise their mistake and come back to the Congress fold," declared Acharya Kripalani, addressing a packed public meeting at Karachi. The international situation, as it had developed at present, he added, was congenial to India securing Swaraj. He reminded Muslims of their glorious past and appealed to Hindus to sink all differences so that both the communities could work hand in hand for the attainment of freedom.

From Behind Prison Bars

"Though locked up with the prison bars we fully share your anxiety for the struggling heroes in China and recognising them as noble champions of the entire suffering humanity." Thus wrote the political prisoners of the Central Jail, Calcutta, in the course of a letter to Mr Subhas Chandra Bhose, Congress President, enclosing a sum of Rs 32-4 to the Congress China Day Fund as a token of "imperishable bond of brotherhood." The letter requested the Congress President to organise a similar fund to help the heroic Spanish people. The political prisoners in the Dum Dum Jail also condemned the alleged flogging of political prisoners in the Congress-administered provinces and requested Mr Bose to appoint a non-official committee for immediate abolition of such "barbaric practices."

Apology

We, the Proprietors, Publishers and Printers of "Indian Opinion" wish to express our sincere regret to the officials of the Natal Indian Teachers' Society for the publication in the issue of "Indian Opinion" of June 3, 1938, under the heading of "Original Correspondence" of a letter signed by B. Athmanand Maharaj which contained false and defamatory statements concerning the officials of the Society.

We hereby unreservedly withdraw the false and defamatory statements contained therein and offer our sincere apologies to the persons injured thereby.

M. M. Gandhi,
Proprietor, Printer and Publisher of "Indian Opinion"

17th August, 1938
Durban

Journalism Calls For Sacrifice And Service

In the course of a broadcast talk from All-India Radio, Madras station, Mr. C. R. Srinivasan, Editor, *Swadesamitram*, said:

"The press represents essentially a modern art. Its progress has synchronised with the march of democracy; and it has served in turn as the guide and guardian of democracy. Where the voice of the people reigns supreme, there is the vehicle of their thoughts, the press has a definite place and part in the governance of the country. The sanction behind it, I suggest, is the same as that on which all administrations rest, viz., the willing consent of the people. The measure of its power is the measure of its influence with the public. That influence has been built on a foundation of service and sacrifice; journalism, it may be well to stress started as a cult and developed into a calling. Those who were engaged in that first were men not in search of a career or a competence. Men of vision and character, with means, sought journalism as a vent for their urge to serve. What is this service they render? Briefly put, it may be described as political education. That education becomes both important and necessary with the advent of democracy and reacting to the demands of democracy, journalism became a many-sided profession. In India to-day the power of the press may well be claimed as the power of the people in every progressive movement in the country. For all that, the press may not claim to be free in India. Its obvious implication is that the people of this country are not free yet. A free press is a necessary concomitant of a free people. The profession of journalism calls for greater fights than any other profession; and it requires a leaven idealism of service and sacrifice, to sustain those who are engaged in it in the face of the many disappointments in store for them. The many-sided qualifications to the profession are not to be picked up at any University nor are they developed easily either by a training course in any newspaper office. Certainly, this profession cannot be turned into a refuge for unemployed."

The Sporting World

Tennis At Tongaat

AT the invitation of the Tongaat Indian Tennis Club, a large crowd assembled at the Dorp at Indian Boys' School on Saturday, August 1... at the presentation ceremony of the Singadry Memorial Trophy to the winners, Messrs. R. Kandhai and A. C. Naidoo. Mr G. V. Naidoo, patron of the club, performed the presentation and in an address thanked the club for the honour conferred on him and wished it every success. The chairman Mr. M. Harbans, briefly outlined the formation and subsequent activities of the club whilst Mr. E. V. Naidoo spoke at length on the beauty of tennis and the club and on the policy of the Tre. League. Prayer was conducted by Mr. Jd. S. C. Vardhacharyulu, and the Tongaat Band was in attendance. Amongst the speakers were Messrs. V. B. Soni, M. G. Naidoo, Sheikmoideen, E. T. Naidoo, D. E. Khan, S. Parmanund, S. R. Birbal, G. Harbans, K. P. Desai and M. Harbans. Light refreshments were provided by Messrs. E. V. Naidoo, M. Harbans and G. Harbans of the Tre. Tongaat.

Van der Walt Draws

In the Capetown City Hall on August 17, Van der Walt drew with the Russian Vladimir Kirilenko, each obtaining one pin fall.

Old Collegians Football Club

Mr. O. M. Pillay, Secretary of the Old Collegians Football Club wishes to convey on behalf of the Club through these columns his sincere thanks to Messrs R. M. Moorgas and P. Manickam for their kind hospitality extended to his players during their stay at Marlisburg for the Five-A-Side Tournament.

Witwatersrand Indian Football Association

In consequence of a motion of no confidence passed on the officials *en bloc* of the above association at a special general meeting held recently in the Trades Hall, Johannesburg, the following officials were elected for the current season:—President: Mr. S. Rangan; vice-presidents: Messrs. Joe Naidoo, S. Royeppen, R. Singh and S. Marian; hon. secretary: Mr. R. Singaram; treasurer: Mr. K. D. Moodley; record clerk: Mr. T. S. Govender. This is the first instance in the history of Indian soccer in the Rand that a motion of no confidence had been passed.

Oriental Sports Club (N'dola)

The annual meeting of the Oriental Sports Club, N'dola, was held at the residence of Messrs. Karondas & Co., recently. The following officials were elected for the ensuing year:—Hon. Sec.: Mr. M. Patel; hon. secretary: Mr. G. B. Patel; captain: Mr. Manaklal Patel; vice-captain: Mr. D. G. Naik; treasurer: Mr. P. F. Parmar. The secretary's report was submitted and was adopted as read. A vote of thanks was passed placing on record its full confidence of the committee on the work done by the officers during the year.

The treasurer of the above club acknowledges with thanks the following donations:—Messrs. Hradford Clothing Factory, Lusaka: Mr Ramabhai £5 5s; Messrs. Dahyabhai & Co., Lusaka: Mr Vithabhai £2 2s; Mr. Somabhai Salisbury, £2 2s.

Buy Perfect DIAMOND RINGS and Flawless DIAMONDS direct from our factory

AMSTERDAM

DIAMOND CUTTING WORKS
62, Field Street Durban.
P. O. Box 2362. Phone 2-4688
Also at Johannesburg and Capetown

TO LET

No 5 Bond Street Warehouse (off Grey Street) Suitable for a factory. Necessary alterations could be made if applied for immediately to

RUSTOMJEE,
17, First Avenue,
Durban.

ગાંધીજીનો સુંદર મોટો ફોટો

મહાત્મા ગાંધીજીનો સુંદર આછો ચીતરેલો ફોટો, મહાત્માજી પછીની ઓળ રમીન કરતાં કેમ્પ છે. ફોટો પોટ્રો છે. સાઇઝ ૨૩×૨૨ ઈંચ. કિંમત પા. ૧-૬-૦. આ ઓફીસે લખવાથી મળશે.

Modern Shop to let, No. 191, Warwick Avenue, just completed.—Apply at 107, Queen Street, Durban.

આપે આપવાની છે—ઉપરની ફલની ફામ ૧ ૨ વેચાણે બેનમુના. ક્રમવાર નંબર પડી તે મળશે — પાક ચીન ફેક્ટરી, ડરબન.

આપે આપવાનું છે

નં. ૫ બોન્ડ સ્ટ્રીટપર વેરહાઉસ, ફ્રેક સ્ટ્રીટને માટે લાયક છે. જે તારીખે અરજ કરવામાં આવશે તો ઘટતા ફેરફારો કરી આપશે. વધુ વિગત માટે મળો:

RUSTOMJEE,
17 First Avenue,
Durban

બરફેશને માટ બેસ્ટ બોમ્બે છે

"PILGRIMS TO MECCA"

ફરજીયાત ઈજા કરવા જનારા પેસેન્જરો માટે.

ઇટાલી લીટે મુસ્લમાની ફરીયાદે ધ્યાન ખેંચીને લીધી ત... ... માટે ઘટાડો

... ...

... ...

... ...

ITALIAN LINES, 36 CLUB ARCADE, DURBAN, PHONE 20501.

R. M. Naidoo,
11, Albert Street Durban, 'Phone 22851.

The Family Safeguard...

Remember that the health and happiness of your family may depend upon the extra natural powers of resistance to disease of vital importance to build up and maintain this resistance by proper and adequate nourishment.

Ovaltine supplies in delicious form all the necessary vitamins, minerals and energy-giving elements in the right proportions.

Ovaltine is prepared from pedigree barley, sound eggs and creamy milk, and is the most delicious and digestible beverage you can have at any time. Start using Ovaltine and enjoy glowing health.

Drink delicious

'OVALTINE'

Builds up Brain, Nerve and Body

Manufactured by A. WANDER LTD., London, England.

Quality always tells insist on 'Ovaltine'

HEADACHES QUICKLY RELIEVED BY TAKING TYSONO BRAND (PAINLESS) HEADACHE POWDERS FROM YOUR CHEMIST 1/- 1/6, 2/6 and 4/6; or POST FREE FROM ERNEST TYSON, CHEMIST, TOLLGATE, DURBAN

The History of The Indian National Congress

(1885—1935)

In Khaddar bindings. [illegible] pages. It contains the photos [illegible]

Obtainable from:

The Manager,
'INDIAN OPINION'
Phoenix, Natal.

Indians In South Africa

Details [illegible] and How they are Treated.

2s

To be had from —
THE MANAGER,
[illegible]

OUR TRIP TO AMERICA

BY

K. Natarajan.

Mr. Natarajan, editor of the 'Indian Social Reformer,' who recently visited America gives a vivid description of his tour in this interesting book.

Dr. J. T. Sunderland writes about the book as follows:- "The volume will give pleasure to your friends here, and will give much valuable information to a wide circle of readers in India. It will tend to correct misunderstandings and to create real friendship between the two peoples. We cannot have too many such books."

Copies can be had at 1s 8d., postage and packing free from:—

The Manager,
INDIAN OPINION,
Phoenix, Natal.

CHOONILALL BROS.

THE NOTED INDIAN "SARRI HOUSE IN SOUTH AFRICA."

141, GREY STREET, DURBAN.

Please note
Our Johannesburg Agent
P. RATANJEE,
60, Bree Street,
Newtown

INDIA AND JAPAN

BENARES SARRIES WITH BORDER AND PLAIN CENTRES, BIJIDAR BENARES SARRIES & SEVERAL SHADES
Price from 60/-, 85/-, 105/- & up to £20.
THE LATEST FROM BENARES CITY
EMBROIDERED SARRIES 25/-, 35/- & up
POPULAR VARIOUS LINES of SARRIES from 1/6, 17/- & upwards
EMBROIDERED CREPE-DE-CHINE from 3/6 yd. 42 in. & 45 in width
LATEST DESIGN SARRIE CLOTH 44 in width from 1/6 yd. 1/9, 2/- & up
GEORGETTE SARRIES LATEST ARRIVALS price from 25/-, 30/-, 45/- & up
LATEST BORDERS TO MATCH SARRIES price from 12/6, 17/6 & upwards
ZARI WORK GEORGETTE SARRIES IN ALL SHADES from 55/- 95/-, 125/- & upwards

THE NOTED
INDIAN
SARRI
HOUSE
IN SOUTH AFRICA.

SUITABLE FOR WEDDING GIFTS

Brassware Vases, Hot Bowls, Indian Engraved Tr. and Various other Lines
At Special Reduced Pr.

Harmoniums, Tables, Gramophone, Records & Musical instruments At Rock Bottom Prices
Indian Condiments, Indian Groceries At Wholesale Reduced Prices.

Midwest Radio & Record Gramo from £25, £65, £35, £45 & up

Marble Paper M.
from 2d/-, 1/6, 2/6 4/-
Very like for Xmas Presents.

Write for [illegible] and further [illegible]

ચુનીલાલ બ્રધર્સ

દક્ષિણ આફ્રિકાનું જાણીતું સાડીઓનું ઘર

૧૪૧ ગ્રે સ્ટ્રીટ, ડરબન.

આફ્રિકા
૫૩ અને ૬૦ વીક્સ સ્ટ્રીટ
વેરૂલમ.

જોહાનિસબર્ગ ખાતે અમારી દલાલીની ઓફિસ
પી. પી. રતનજી,
૬૦, બ્રી સ્ટ્રીટ, ન્યુટાઉન

ઇન્ડિયા અને જાપાન
બનારસી સાડીઓ બોર્ડર સાથે અને પ્લેન સેન્ટર, બિજીદાર બનારસી સાડીઓ & સેવરલ શેડ્સ
કિંમત ૬૦/-, ૮૫/-, ૧૦૫/- & ઉપર £૨૦.
બનારસ સીટીથી લેટેસ્ટ
એમ્બ્રોઇડરી સાડીઓ ૨૫/-, ૩૫/- & ઉપર
પોપ્યુલર વેરાયટી લાઇન્સ ઓફ સાડીઓ ૧/૬, ૧૭/- & ઉપરથી
એમ્બ્રોઇડરી ક્રેપ-ડી-ચીન ૩/૬ યાર્ડ, ૪૨ ઇંચ & ૪૫ ઇંચ પહોળી
લેટેસ્ટ ડિઝાઇન સાડી ક્લોથ ૪૪ ઇંચ પહોળી ૧/૩ યાર્ડ, ૧/૯, ૨/- & ઉપર
જ્યોર્જેટ સાડીઓ લેટેસ્ટ આગમન કિંમત ૨૫/-, ૩૦/-, ૪૫/- & ઉપર
લેટેસ્ટ બોર્ડર્સ ટુ મેચ સાડીઝ કિંમત ૧૨/૬, ૧૭/૬ & ઉપરથી
ઝરી વર્ક જ્યોર્જેટ સાડીઝ ઇન ઓલ શેડ્સ ૫૫/- ૯૫/-, ૧૨૫/- & ઉપરથી

સ્યુટેબલ ફોર વેડિંગ ગિફ્ટ્સ
બ્રાસવેર વેઝ, હોટ બાઉલ્સ, ઇન્ડિયન એન્ગ્રેવ્ડ ટ્રે. અને વેરિયસ અધર લાઇન્સ
એટ સ્પેશિયલ રિડ્યુસ્ડ પ્રા.
હાર્મોનિયમ્સ, ટેબલ્સ, ગ્રામોફોન્સ, રેકર્ડ્સ & મ્યુઝિકલ ઇન્સ્ટ્રુમેન્ટ્સ એટ રોક બોટમ પ્રાઇસીસ
ઇન્ડિયન કન્ડિમેન્ટ્સ, ઇન્ડિયન ગ્રોસરીઝ એટ હોલસેલ રિડ્યુસ્ડ પ્રાઇસીસ.
મિડવેસ્ટ રેડિયો & રેકર્ડ ગ્રામો ફ્રોમ £૧૫, £૬૫, £૩૫, £૪૫ & ઉપર
માર્બલ પેપર એમ.
ફ્રોમ ૨d/-, ૧/૬, ૨/૬ ૪/-
વેરી લાઇક ફોર ક્રિસમસ પ્રેઝન્ટ્સ.
રાઇટ ફોર પ્રાઇસ લિસ્ટ એન્ડ ફર્ધર પાર્ટિક્યુલર્સ

ઇચ્છે ટીમરમાં આપવા તથા લિંદવી આવે છે
બનારસની ચંબારવાળી આન સાડી, તથજ આગ્રાવાળી જુદાદાર સાડીઓ રૂા. ૬૦, રૂા. ૮૫, રૂા. ૧૦૫ થી માંડી પા. ૦૦ સુધીની બનારસથી ફ્રેમજાજ આવેલી છે.
ફ્રમ્બ બનાવી સાડીઓ રૂા. ૨૫ અને રૂા. ૩૫ થી ૦૦
બનારસની બાલપરા સાડીઓ
રૂા. ૧૨-૬ અને રૂા. ૧૦-૦ થી ઉપર
ફ્રેન્ચનું ૬૪-ઇંચ-પહોળું. ૩-૬ યાર્ડ માપે ૧૨ ઉપર આના ૪૫ ઉપર ૦૦
સાડીનાં રેડેસ્ટ ડિઝાઇનો ૧૫૬, ૨૪ ઇંચ પહોળ પારણી, ૪૫. ૦૦
રૂા. ૬૦૬, રૂા. ૨૦૦ અને તેના ૧૫૬
ઇમ્પોર્ટ આવેલી બ્યુટિફુલ સાડીઓ રૂા. ૬૫૦, રૂા. ૦૦
રૂા. ૧૫ અને તેથી ઉપર

સાડીને મેચ થનારા બ્લાઉઝ રૂા. ૧૨-૬, રૂા. ૧૦-૬ અને તથા ઉપર.
૬૪ ઇંચના ભારી ફ્રેમની ૧૪૫૫ સાડીઓ રૂા. ૫૫, રૂા. ૦૫, રૂા. ૧૨૫ અને તેથી ઉપર.
કાર્ડિગનીયન્સ, તથાસ મોગાઇલ, કેશરી અને બીજા ચાલુ ના ઓર્ડરના ઓર્ડર માટે.
૬૪ ઇંચનું ઓર્ડરનું ઓલરી પસંદ કરેલા રંગોસેત આવે
ગ્રીકવેસ્ટ રેડીમા અને [illegible]
બાપ પા ૧૫, પા ૨૫, પા ૩૫, પા. ૫૫ અને તેથી [illegible]
રીટર્નમાના ડિઝાઇન લોગ ઓર્ડરના લાજ કરવામા
બાપ રૂા. ૧૨-૬, રૂા. ૧૦-૬, રૂા. ૨૦-૬, [illegible]

ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન.

સઘળા હિંદીઓના હક્ક
અને રક્ષણનો બચાવ.

પુસ્તક ૩૬ મું. ફીનીક્સ, શુક્રવાર, તારીખ ૨૬ ઓગસ્ટ ૧૯૩૮ અંક—૩૬.

"ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન"

શુક્રવાર, તા. ૧૬ ઓગસ્ટ ૧૯૩૮

યુનીયનનું રાજપ્રકરણ

યુનીયનના રાજપ્રકરણમાં એક મહદ પ્રશ્ન જે પાર્લામેન્ટનો એટલો બધો સમય રોકી રહ્યો છે તે રાષ્ટ્રગીતનો છે. રાજકારણી ગોરી પ્રજાના બન્ને વર્ગોને તે હજુસુધી પ્રશ્ન થઈ પડ્યો છે. વડા પ્રધાને એ પ્રશ્નપર નિવેદન કર્યું ત્યારે બાદ બીજું મોટું અગત્યનું નિવેદન તો ન વળ્યા વડાપ્રધાન જનરલ સ્મટસનું જ હોઇ શકે. જનરલ સ્મટસની વાણીથી ડોગી યુનીયન પક્ષકારોને નિરાશા ઉપજી છે અને મલાન પક્ષકારો રીઝ્યા છે. તેમણે ધોબીઓ ડાઘ્યા નથી કહ્યું છતાં અર્થ એવો નીકળી શકવાનો રહ્યો કે "ગોડ સેવ ધી કિંગ" ના કરજ્યો ખૂણકાળમાં બંધ થયે તે હોય પરંતુ આજે તો ડોગીનીયન પક્ષકારોએ આજે જ આપવામાં આવ્યો છે તે કરારથી સંતોષ માનવાનો છે, અને "કોમ સ્ટેમ" એ આફ્રિકાન્સ વર્ગનાં રાષ્ટ્રગીત તરીકે કામચલાઉ સ્થાન લેશે.

જનરલ સ્મટસની સામે પોતાના વચનો બાંધી છટકી જવા લોબાની અને શબ્દોની બાજી ખેલવા લોબાની ટીકાઓ થઈ છે. એમ કહેવાયું છે કે ઇંગ્લંડમાંની ચૂંટણી વખતે કરેલાં ભાષણમાં તેમણે બોલ્યા હતા કે, "ગોડ સેવ ધી કિંગ" સદાને માટે દક્ષિણ આફ્રિકાના રાષ્ટ્રગીત તરીકે રહેશે. પાર્લામેન્ટમાં જનરલ સ્મટસે ખુલાસો કરતાં જણાવ્યું હતું કે તેમણે "એક" રાષ્ટ્રગીત તરીકે રહેશે એમ કહ્યું હતું. ઇંગ્લંડનાં 'ડેલી ટીલેગ્રાફ' કે જેને વિશે તેમણે સૂચન કર્યું હતું તેણે આ બાબતમાં નીચે પ્રમાણે ખુલાસો બહાર પાડ્યો છે:

"તેમણે (જનરલ સ્મટસે) એવી આપ પાર્ટી હતી કે ખરા મળા બાદ સભામાં હાજર રહેલા રીપોર્ટરોમાં મતફેર પડવાથી તેમણે "એક" શબ્દ વાપર્યો હતા કે નહિ તેની ખાત્રી કરવા 'ડેલી ટેલેગ્રાફે' તેમની મુલાકાત માંગી હતી. હકીકતમાં રીપોર્ટરોમાં કયો મતફેર પડ્યો જ નહોતો. તો કે તેઓ જુદા જુદા સમય બેઠેલા હતા જ્યારે સ્મટસ શું બોલ્યા હતા તે વિશે તેઓ એકમતજ હતા 'કેપ ટાઇમ્સ' ના સ્ટાફ રીપોર્ટરે હાજર હતો અને દુરનો તેમજ બોલ્યો. રીપોર્ટરે હતા ત્યાં તેઓએ પણ એજ નજીક નોંધ લીધેલી હતી. બીજે દિવસે જનરલ સ્મટસને ખબરે પુછવાના બાકી થાય તેમણે કહ્યું કે તમારે "એક" શબ્દ લાવ્યો કર્યો."

ઇસ્ટ લંડનમાં જનરલ સ્મટસે પ્રથમ તે બોલ્યા હશે કે નહિ બોલ્યા હોય પરંતુ પાર્લામેન્ટમાં તેણે તેમણે બોલ્યાજ હતા કે "એ 'ગોડ સેવ ધી કિંગ' નેજ એકમાત્ર રાષ્ટ્રગીત કરવામાં આવે તો "કોમ સ્ટેમ" ને માટે સ્થાન રહેજ નહિ." અને એ વસ્તુ રારઠારની એ બાબતમાં નીતી નિઃસંદેહપણે સ્થાપિત કરી દે છે. તેને વિશે કશો દોષ કાઢવાપણું રહેતું નથી પરંતુ એમ કહેવું કે "ગોડ સેવ ધી કિંગ" એ યુનીયનનું સત્તાવાર સ્વિકારાયેલું રાષ્ટ્રગીત કરી હતુંજ નહિ, એ વાત બાવ કાલ્પ તો નજ મનાય. યુનીયનની સ્થાપના થઈ ત્યારથી આજ સુધીમાં આપણે તો એક પણ એવો પ્રસંગ યાદ નથી કે જ્યારે સરકારી જાહેરાતોમાં "ગોડ સેવ ધી કિંગ" નહિ ગવાયું હોય.

પરંતુ સત્ય વસ્તુ તો એ છે કે હવે દિવસો બદલાયા છે, અને જેવી રીતે "યુનીયન જેક" એ યુનીયનનો એકમાત્ર સત્તાવાર વાવટો નથી રહ્યો અને અંગ્રેજી ભાષા યુનીયનની એકમાત્ર સત્તાવાર ભાષા નથી રહી તેવીજ રીતે "ગોડ સેવ ધી કિંગ" પણ યુનીયનનું એકમાત્ર રાષ્ટ્રગીત રહી શકશે નહિ.

ડો. ડણકલ્લુ. પી. સ્ટીનકેમ્પે આ પ્રશ્ન પર બન્ને વર્ગોની લાગણીઓનું આબેહુબ વર્ણન આપેલું છે. તેણેજ જણાવ્યું હતું કે, "અંગ્રેજોને તમે ભુંડી શકો કે તેનું બહુ કોઇ પણ બીજી રીતે અપમાન કરી શકો, પરંતુ તેના વાવટા કે તેના રાષ્ટ્રગીતને જો હાથ લગાડશો તો તે નગજ બોઇ બેસશે." બીજી બાજુએ આફ્રિકાન્સનાં માનસનું વર્ણન કરતાં તેમણે કહ્યું કે, "અમે બોયા પ્રજા માંથી અવતરેલા છીએ કે જેમણે પોતાના સિધ્ધાંતોને ખાતર અને પોતે જેને વહાલી ગણતા હતા તે વસ્તુઓને ખાતર હજારોની સંખ્યામાં પ્રાણાર્પણ કર્યા છે. "ગોડ સેવ ધી કિંગ" એ અમને યુધ્ધમાં રંગરોગાનમાં આવી રહ્યા હતા ત્યારની અંગ્રેજોની સર્વોપરિતાનું ચિન્હસૂચક છે."

સરકારને ડો. મલાનના પ્રબલસત્તાકવાદી સાધિપત્ય પક્ષના નાજુક વિરોધનો સામનો કરી એક અતિ નાજુક પ્રશ્નિસ્થિતિ હાથમાં લેવાની હતી, અને આપણે એટલું સ્વિકારવું જ પડશે, કે પ્રસ્તુત સંજોગોમાં બીજા કોઇથી એ કરતાં વધારે સારી રીતે તે હાથમાં લઇ શકાઇ નહિજ હોત. ઇંગ્લાંડના શહેનશાહ તરફ વફાદારી બતાવવી કે પ્રજાતંત્રના બીરુદ્ધે ચાલતા પોતાના સ્વતંત્ર દેશ તરફ વફાદારી બતાવવી એ પ્રશ્ન તેઓની સમક્ષ આવી પડ્યો છે.

આ દેશમાં બે નિરાળા વર્ગો અને તેઓ ની બે નિરાળી લાગણીઓ છે અને બન્ને તરફ બારદરાબાર બતાવવાનો છે. પ્રીટોરીઆ કોર્ટ, જે કે પોતાને સાચેય આફ્રિકન કહેવડાવે છે ખરા, છતાં તેઓને ઇંગ્લાંડ તરફ પક્ષપાત રહ્યો છે અને એક મહાન જાજ્વલ્ય તરીકે બ્રહ્મરાજ્ય તરફની તેની મહાનતા વિશેની લાગણી ધરાવે છે. બીજી તરફથી આફ્રિકાન્સ કોર્ટ, જે કે એક સમયે પરાજય પામેલી પ્રજા છે, છતા આ દેશમાં પોતાની સ્વતંત્રતા સંપૂર્ણપણે સ્થાપિત કરવાની આશા ના ચાપે છે અને દક્ષિણ આફ્રિકાની સાથે જ તેઓની ગાર બંધાએલી છે. આ બન્ને વર્ગોની કેટલી લાગણીઓને સન્માનવામાં નહિ આવે તો તેઓ એકરાગથી સાથે રહીજ નહિ શકે. દુરથી જોનારે તો પોતાની દિલશોજ બન્ને વર્ગો પક્ષે સરખે ભાગે વહેંચી દેવાની રહીછે તે આમ એકલું તો કરેજ પડશે

કે બ્રીટીશ કોલોનીઓ આ દ્રષ્ટિએ રાષ્ટ્રિય ભાવના વધારે ફેલાવવાની જરૂર છે. કેમકે કોઈ પણ પ્રજા પોતે પરાજય પામેલી છે એ જાતની નીચે સદાને માટે દબાયેલી રહેવાનું કદિ પસંદ નજ કરે. એક વખત એવો આવેજ જ્યારે એ જાતમાં તેને અંતર વેદના થાય અને એ કુંસરીમાંથી મુક્ત થવાની ઈચ્છા થાય. પોતાની ઉપર કોઈ પણ રીતે રાજ્ય ચલાવનાર સત્તા તરફ પ્રભુ ભીંજાય કાયમતાં જતાં પણ પોતાની સંપૂર્ણ સ્વતંત્રતાને ટકાવી રાખવી રાજ્ય. દક્ષિણ આફ્રિકાના રાષ્ટ્રવાદી પક્ષમાં આજે એ લાગણી પ્રબળી રહી છે, અને સમય સ્વાતંત્ર્યપ્રાપ્ત લોકો તેને સન્માન્યા વિના નહિ રહી શકે. એવી લાગણી ધરાવતા રાષ્ટ્રવાદી પક્ષ તરફથી બ્રીટીશ રાષ્ટ્રનીતિ પ્રત્યે બ્રીટીશ ના જેસ્ચુંજ માન ધરાવવાની આશા રાખવી-એ વધારે પડતું જ ગણાય. પરંતુ એજ નીયમ બ્રીટીશ લોકોને લાગુ નથી પડી શકતો, કેમ તેઓ ખરા અર્થમાં પોતાને સંપૂર્ણ પણે સાઉથ આફ્રિકન કહેવડાવવા માંગતા હોય તો. તેમને પોતાના બ્રીટીશ રાષ્ટ્રનીતિ પ્રત્યે ભલે સંપૂર્ણ માન અને ભક્તિભાવ હોય પણ દક્ષિણ આફ્રિકાનું એક ખાસ રાષ્ટ્રનીતિ હોવામાં તેમણે ગર્વ લેવો જોઇએ અને તેના પ્રત્યે કોઇ પણ રાષ્ટ્રવાદીના જેટલુંજ તેણે માન ધરાવવું જોઇએ. આ આદર્શ સ્થિતિ ગણાય. પરંતુ એ આદર્શ સ્થિતિએ હજુ પહોંચાયું નથી એ દેખીતુંજ છે. અને તેથી કેટલી લાગણીઓની સમણી બાબતોમાં જેમ ભાષા અને બાબતને વિશે થઇ રહ્યું છે તેમ હિતીયતા ચાલુ રહેવીજ જોઇએ. જ્યાં સુધી, કેનેડા સ્ટેબલ્કેપ કહી ગયા છે તેમ, કાળનો સર્વશક્તિમાન પંજો એ સમસ્યા બેલ્જાવોને ભુંસી નેતો નારા નહિ કરી દે અને આપણી ભાવિષ્યની મજા આપણી આજની તકરારોને અને અપણા તુચ્છ આત્માઓને હસી નહિ કાઢે.

પરંતુ આ ચિત્રમાં દક્ષિણ આફ્રિકાની ધોળી-ગોરી પ્રજાઓનું સ્થાન ક્યાં છે? બાકીને રાજ્યકરતા વર્ગો ઉંડી લાગણીના પ્રશ્નપર લડવામાં રોકાયા છે ત્યારે તેઓનું શું થવાનું છે? બરેજ જેઓનામાં બેટલું જબરદસ્ત સ્વદેશાભિમાન રહેલું છે તેઓ પોતાની સત્તાધિકાર અને અવાજ બરાબર પ્રજાઓ, કે જેના પોતે ટ્રસ્ટીઓ કહેવડાવત હોય, તેઓ પ્રત્યેની ફરજો અને જવાબદારીઓ વિશે તો બિસ્કુલ જ રહી શકે. દક્ષિણ આફ્રિકાના રાષ્ટ્રવાદી પક્ષની રાષ્ટ્રિય ભાવનાઓ પ્રત્યે જો કે અમો સંપૂર્ણ સિમ્પથી ધરાવીએ છીએ છતાં ધોળી-ગોરાઓ, કે જેઓમાં હીંદી કોમનો પણ સમાવેશ થાય છે, તેમના પ્રત્યેની એ વર્ગની અગાઉની વર્તણૂકને તો અમારે સખ્ત રીતે વખોડવી જ પડશે.

ગોરી નર્સોને કાળા દરદીઓની સુગ

કેપ પ્રાંતિક કાઉન્સીલે ગોરી નર્સોને કાળા, દરદીઓની બરદાસ કરતા અને તેઓને જીવાડવા સુશ્રુષા આપતી હોવાથી, જે જે દરદીતાલોમાં કાળા ગોરી નર્સો ન હોય તે તે દરદીતાલોમાં કાળા દરદીઓને જીવાડવાને કાળા બોકરો રાખવાની જરૂર પડી છે. આવી બાબતોમાં દરદ પાડવાનો ઠરાવ કર્યો છે. લાકેશ આફ્રિકન કર્મચારીસ એસોસીએશનની સેક્રેટરી મીસીસ એસ. પ્રા ચુર પ્રમાણપત્રના પ્રતિનિધિને જણાવ્યું હતું કે, "કેપની દરદીતાલોમાં ગોરા સિવાય છે કે કાળા લોકોના પુરૂષો ને બેરીમાં સારવાર સેવાઓ માટે પુરતા ઓરડાવાળીઓ રાખવામાં આવે છે અને કાળા લોકોના સ્ત્રીઓના વોર્ડોમાં એ કામ ગોરી નર્સો તરફથી થાય છે. આ પ્રથાની સામે કોઇ પણ વિરોધ ઉઠાવવાની જોઇએ તેવી બબર નથીતી અને ફેડરેશન ઓફ સાઉથ આફ્રિકન નેટીવ લેબર એસોસીએશન તો કાળા લોકોની સારવારથી મળતા અનુભવને લીધે ગોરાની ગણવી આવેલી છે. કાળા લોકોની સારવાર કરી શકે તેવી કાળા નર્સો મળતાં તો હજુ પણ વર્ષ પીતી જશે, અને પ્રશ્ન એ છે, કે અત્યારથી કાળાઓને કે કે નહિ! શું કાળા નર્સો ન મળે ત્યાં સુધી કાળા દરદીઓને આપવો સુશ્રુષા કષ્ટકર?"

કરબનનું નવું સ્ટેશન

કરબનનું નવું બ્રાન્ચ સ્ટેશન પો. ક,૮૮,૫૪૪ ના ખર્ચે બંધાવાનું છે. આ સ્ટેશનમાં દીંદીઓને માટે કોઇ પણ આકર્ષનારી વસ્તુ હોય તો તે એકજ છે, અને તે એ કે, ત્યાં બીન-ગોરાઓને રાખવા માટેના પાકળ રહેઠાણોથી એક નવો ઉમેરાતો કરવાને રાજધાનીમાં આવનાર છે કે જેથી ગોરાઓને સાથે તેઓને કયાં અથડામણ થવા ન પામે.

આ રહ્યું સ્થિતિમાં સુધારો થએલો ગણાય?

ઉપર જણાવેલા બે કાયદાઓ એવું નથી બતાવતા કે સામાન્ય રીતે બુનીયાદના બીન-ગોરાઓની સ્થિતિમાં કે બારસ કરી બુનીયાદના હીંદીઓની સ્થિતિમાં કોઇ પણ સુધારો થયો હોય. ત્યાં સુધારો થયો છે આ કહેનારાઓની બાબતમાં બે અભિપ્રાય જોડી કરતો છે.

નર્યું ફેલાવાનું!

કોંદના તામચી ગાંધી ચાલ્સરેમ્સ ગોર્ડન ગ્રીનીંગહામ સાહેબે બારનાં રોયલ એશીયાટીક સોસાયટી તરફથી મળેલા પાર્સલ બાબુના જવલ-સામા એવો મત દર્શાવ્યો હતો કે પ્રાંતિક અધિકારમંડળ કરી જે જાતનાની સુબજુતી થઇ તેવી રીતે સમવાયમંત્ર ને વિશે પણ મરી ફટરના સંદેશા મુજબ મોર ગ્રીનીંગના આદેશ નીચે પ્રમાણે બોલ્યા હતા.

> એક બની તરીકે કોંદીઓ, બહેતાના રસ્તા બારાબાબતમાં કરતા મુકદમા વસ્તુ રેપત સુધી સમાના સ્વભાવેજ જવાબના ત્રાંધી શકાય તેમ છે. અમારી આંખે વાજબી વર્તણૂકની બાબત કરવ કરનારો આંખે સામણી બારેલા અને બાબાણ કુબેરોને કદિ નાં. પડ નારા લોક છે. પોતાના ૬૬ વર્ષના કોંદ ના બનુભવબારથી લોર્ડ ગ્રીનીંગ સાહેબને ઓરી ખાત્રી થઇ છે, કે પંડિત જવાહરલાલ નેહરૂ આજે સ્વદેશમાં જે રહી રહ્યા છે તે કોંદુસ્તાનમાં તેમના સ્વદેશબાંધુઓના હક ટકા ની બબત નથી, પણ તેમને ઓરી ખાત્રી છે, કે હજુ પણ ચોડી મુદ્દી તેઓના રાજકારણમાં તેઓને બ્રીટીશની મદદની જરૂર પડશે. તેમનો એવો મત છે કે કોંદ સરકારમાં એક વિશ્વાસ, ઉપયોગી અને સહાયક અંગ તરીકે રહેશે.

દક્ષિણ આફ્રિકાના કોંદીઓ કોંદના રાષ્ટ્રબંધ પુરુષો કહે રસ લઇ રહ્યા છે અને દિન પર દિન ચાલી રહેલી પરિસ્થિતિ બાબુસ્તાની નિહાળી રહ્યા છે. કોંદુસ્તાનમાં તેમને ગ્રીનીંગહામ તો મુખ્યના બરાબર તરીકેનો તેમજ કોંદના વાઇસરોય તરીકેનો અમલ અમે જોઇ ચુકયા છીએ. હિંદુસ્તાનને બીજો કોઇપણ બ્રાન્ચ બરાબર નાર એક પણ હિંદીને તેમને ગ્રીનીંગહામને બીજો સારો શબ્દ કહેવાનો કોઇ જેવું અમારી બાબુમાં નથી. વાઇસરોય તરીકેની તમની ઉંડી કાર્યદક્ષ કારકીર્દી દરમીયાન તેમના બુધમગાર અમલની રહ્યાંઓ હિંદીઓના મનમાં હજુ તાજીજ છે અને તેથી તેમના બુધામતથી ભરેલાં ઉપર્યા નિવેદનને તેઓ નથી દુલ્લાબાજ ગણી કાઢે છે. બધાં એ કરતાંયે વિશેષ છે. તેમનો અમલ દરમીયાન તેમણે હીંદીઓ પર કરેલા હુમલો જખમોમાં આ એક કાયમના ઘા કામ કરે. કેમકે બ્રીટીશ પ્રજાને તેમણે એવું કલંકના તો પ્રયત્ન કર્યો છે કે પંડિત જવાહરલાલ નેહરૂ, કે જેમને કોંદુસ્તાનની સમસ્ત પ્રજા એક વીર નેતા તરીકે સન્માની રહી છે, તેઓ કોંદની બરી વફાદારીઓ બાબત નથી કરી રહ્યા. આના કરતા સહથી વેગણુ બીજું કશું જ ન દોષ શકે ન કાંઇ બબદસ્ત કાબુની અમે ખુશી થઇએ છીએ, કે લોર્ડ ગ્રીની બાબ સાહેબનો એવો મત છે, કે કોંદ સામ્રાજ્યના એક વિશ્વાસુ, ઉપયોગી અને સહાયક અંગ તરીકે રહેશે. એ કબ્જા તો કોંદની કલેકશનીજ છે પરંતુ સિદ્ધ થશે કે નહિ તેનો આધાર લોર્ડ ગ્રીનીંગહામ સાહેબના જેવા બ્રીટીશ રાજદ્વારી-ઓના વિશ્વાસુપણાં ઉપર રહેશે છે, કે જેનો સહંતર બાબાવ જોવાના આવી રહ્યા છે.

દ. આ. નાં રાષ્ટ્રગીત પર વધુ ચર્ચા

જનરલ સ્મટ્સનું ભાષણ

દ. આ. નાં રાષ્ટ્રગીતપર પાર્લામેન્ટમાં વધુ ચર્ચા ચાલી હતી. ડેમોક્રેટિક પાર્ટીના આદીવાસીઓએ જનરલ હર્ટઝોગના સુધારાની સામે સખ્ત વિરોધ દર્શાવ્યો હતો કે "ગોડ સેવ ધી કીંગ" ઓ એમ. વધ્યું રાષ્ટ્રગીત ગવાયું આવેલું છે એને બદલે એ બદલી કોતારી દેવામાં આવ્યું છે.

સામ્રાજ્યના પ્રધાન જનરલ સ્મટ્સે એ બાબતમાં બોલવું કરતાં જણાવ્યું કે:

"જ્યા પ્રધાને પોતાના નિવેદનમાં એવી નીતી સ્થાપીત કરેલી છે કે સરકારી જલસાઓમાં એક રાષ્ટ્રગીત ગવાય તો બીજું પણ ગવાવું જોઇએ, અને બન્ને પ્રસંગોને બીલકુલ સમાન સ્થાન મળવું જોઇએ.

"આ સ્થિતિ બન્ને પક્ષોને માન્ય હોવા જોઇએ અને તેથી સંતોષ થવો જોઇએ.

"હવે સામણીની બાબતોપર એકમાત્ર અવરોધ સમાધાન જોવા આવે કે બન્ને ચળવળની સામણીઓને સમાનપણે માન આપવામાં આવે આપણે બાદ રાખવું જોઇએ કે આવી બાબતમા કોઇ પણ બોકસ સમાધાનપર ઉતાવળે આવી નહિ શકાય.

"દક્ષિણ આફ્રિકામા આપણે એવી પ્રશ્ન માટે કાન સેવવાનું છે કે બન્ને પક્ષો તરફથી પડાય રહી છે. બન્ને ચળવળની સામણીઓ અને નારંગાઓનો ખ્યાલ કરવો રહ્યો અને હું બોકસ આનું પુ કે એ સિવાય આપણું કોઇ પણ સમાધાન ચીરજીવ નહિ રહી શકાય.

"આજ રીત આપણે આ દેશમાં બીજા પણ ઘણી બાબતોમાં વારા પડતી છે. બંને એક વર્ગના તરફ આપણે બેપરવાઇ બતાવીયું તો આ સદીનાં આપણે જે સારા સબો કરેલા છે તે બધા નિષ્ફળ જશે.

"ડા. માલાનની લાગણી બંને બાબતના મુકામ તો. માત્ર બોકસ વર્ગની લાગણીઓને સંતોષવા નહીં ગીત રહે. રાષ્ટ્રગીત તરીકે આપણે એક તે ગીત બનાવે કેપ પસાદ કોઇ બનાવવા જોઇએ તો આજજ બનાવી તેનાજ રીતે કોમનવીલ પાર્ટી પણ "ગાડ સેવ ધી કીંગ" ને પુનીયનના સત્તાપર રાષ્ટ્રગીત તરીકે સિંહાસનની આસપાસ લાગણી કરી રહી છે."

મી. મારવીક: શું તમે કહ્યું નહોતું કે "ગાડ સેવ ધી કીંગ" ક્રમમાં માટે રહેવું જોઇએ.

જનરલ સ્મટ્સ: હું કહેવા જતા હતો પેમ.....

મી. મારવીક: ચુંટણી વખતે તમે એ વચન આપેલું હતું કે નહિ?

જનરલ સ્મટ્સ: આખરંત બધ્ય બન બોલવા દેશો કે નહિ.

મી. મારવીક: હું તમને બોલ સાંભળવા પણ પુરો રહ્યો છું. (પ્રધાનોના બેસવાપરથી "ચુપ રહેવાના ઘુસણ).

મી. સ્પીકર: શાંતિ.

જનરલ સ્મટ્સ: જો "ગોડ સેવ ધી કીંગ" ને કાયમના રાષ્ટ્રગીત તરીકે ગણવામાં આવે તો "ગાડ સેવ" ને માટે સ્થાન રહેજ નહી અમે બોજ નીતી પર સામાન્ય ચુંટણીમાં લડયા હતા. અને જીત્યા હતા.

મી. મારવીક: પણ તમારું વચન કર્યા ગયું?

જનરલ સ્મટ્સ: જેમ નેશનલીસ્ટો સોથે સેટલમેન્ટ પોતાના દ્રષ્ટિબીંદુને બજાવી રહેવા માંગે છે તેમ ડોમીનીયન પાર્ટી પણ પોતાના દ્રષ્ટિબીંદુને બજાવી રહેવા માંગે છે.

મી. મારવીક: પણ તમે કહ્યું 'તું હું'!

જનરલ સ્મટ્સ: સ્પીકર સાહેબ મારે આ કર્યા સુધી સહન કરવું!

મી. સ્પીકર: નામદાર વક્તાને અટકાવવા અટકવા મારે સુચવવું પડશે.

જનરલ સ્મટ્સે જણાવ્યું કે "ગાડ સેવ" ને પુનીયનમાં સ્થાનજ ના રહે એ દેશ કદી સ્વિકારશે નહિ, કેમકે "ગાડ સેવ" તે પુનીયન ના એક રાષ્ટ્રગીત તરીકે ગણવામાં આવેલું છે, અને "ગોડ સેવ ધી કીંગ" તે બોકસાનેજ રાષ્ટ્રગીત તરીકે સ્વિકારવામાં આવે તો સ્થિતિ કોમમા જરૂરથી થઇ પડે

"દક્ષિણ આફ્રિકા અતિસહનશીલતાઓનો દેશ નથી. બન્ને વર્ગોની લાગણીઓને સ્વિકારવા અને માન આપવાની તેની નીતી છે અને બન્ને બાજુ એ છુટછાટો બક્ષવાની છે

કોમ સલાહ: ગુજરી ઘણીમ આફ્રિકન પાર્ટીનો બોજ નીતી હતી.

જનરલ સ્મટ્સ: ડોમીનીયન પાર્ટી કે નેશનલીસ્ટ પાર્ટી એ બન્નેમાંથી કોઇનું દ્રષ્ટિબીંદુ કામ નહિ આવે. પણ પ્રધાનના નિવેદનમાં દર્શાવેલી નીતી પર બોજ દક્ષિણ આફ્રિકાનાં સંતોષ આપી શકશે."

* * *

"રાષ્ટ્રગીતનો બચાવ ના તારેજ ગણી શકાય બન્ને તેવો સબોજનિક સ્વિકાર આને દુષ્પરિણામ બનતો હોય પરંતુ કાયદાપર આને કરીને "ગોડ સેવ ધી કીંગ" ને કદી પણ પોતાના રાષ્ટ્રગીત તરીકે સ્વિકારેલું નથી

"તેને આપણે બધારામા "ગોડ સેવ ધી કીંગ" અને "ગાડ સેવ" ને બન્ને સીતા સરકારી પ્રસંગોએ ગાઇએ તો આપણે બન્ને વર્ગોની લાગણીઓ તરફ યોગ્ય બન્નાક કરેલો બનાવીશે. પછી બધારા કયું બોજ તેનો કરવી જોઇએ નહિ."

* * *

રાજદ્વની આરઝારી

"એવું જણાવવામાં આવ્યું હતું કે પ્રધાનના સુધારાથી તે ત્રિરૂપ બાબતો કાયમ રહેવાની નથી. સરકારના સુધારાને તે કંઇપણ ફેરફાર નથી. કોઇ પણ નિર્ણયને બદલવાની જરૂર નથી લેતો કે જે મારાં કથનથી વિરૂદ્ધ હોય.

"મેં તો કહ્યું હતું કે "ગોડ સેવ ધી કીંગ" એ "ગોડ" રાષ્ટ્રગીત તરીકે સ્થાયને માટે રહેશે.

"એવું કથન મેં પહેલીજ વખત ડરબ ખંડન માં કર્યું હતું અને 'બ્લડ રીવર' ના અધિવેશનો મારી મુલાકાત સહ મને કહ્યું કે આ બાબતમાં જાપાના રીપોર્ટરોમાં ગતબેદ પડી ગયો હોવાથી તમારો સ્પષ્ટ ખુલાસો થવાની જરૂર છે, આરે મેં સ્પષ્ટ જણાવ્યું કે એ "ગોડ" રાષ્ટ્રગીત કહ્યું હતું

"ત્યાર બાદ બીજી સભાઓમા પણ મેં એ કથનની પુનરાવૃત્તિ કરી હતી.

"ગોડ સેવ ધી કીંગ" આ દેશનાં ક્રમમનું રાષ્ટ્રગીત રહેશે. આ સુધારાનો મતલબ પણ એજ છે. બન્ને સુબો બન્ને વર્ગના લોકો એક સમાધાન પર નથી આવ્યા ત્યાં સુધી મેં જે કહ્યું તે આપણે તો કહી શકું નહીં આ સુધારા માં પાડેલા બોક સર્વમાન્ય સમાધાન પર આવતાં કરૂ આકારનાર નથી

"આપણે સહુ પ્રયત્નશીલ થઇએ કે સો દિવસ આવે પરંતુ તે આજે કે કાલે નહિ આવી શકે. આવી એક ઉંડી લાગણીની બાબતમાં બન્ને વર્ગો ને સર્વમાન્ય સમાધાન પર આવતાં વારી લાગશે માં હું બોલ શકું એ વિશે મને શક્ય છે.

"દક્ષિણ આફ્રિકામાં બતીમ આ લાગણી ના પ્રશ્નો બીજે બોજ રીતે ભાગ લઇ રહ્યા અને તે લાગણીઓજ. આજે બન્ને વર્ગો ને પચાસ વર્ષના ટકાના સમાન દરજ્જાને બજાવે છે તેટલાથી આપણે જાહને માટે સંતોષ માનવાનો છે. બાકીનું બધાય કેવર વિચાર કરીશે."

બન્નેનાં સાસાં બાને નિશાન માટે ગ્રમાજપી

બીજુ એક બાબતોનેજ બાબત કેબીનેટના મેમ્બર ઇ. પી. રીનોલ્ડ્સે કહ્યું હતું, બોજીજામાં બોલતાં તેમણે જણાવ્યું કે "શું આપણે બોક બીજાનાં સોબદારોને માન આપી દક્ષિણ આફ્રિકામાં એક નવયુગ સ્થાપવા બાગીએ છીએ કે બોક પ્રકાર પ્રમાનની બાબતો કાયમ કરી દુરમનીબોનો નાશ કરવા બાગીએ છીએ? નેશનલીસ્ટો અને ડોમીનીયન પાર્ટીના સબો બોક મોનને બાબર રાખિ બોકબને તેમણે દેવા તૈયાર થયા છે. એ રીતનાજ "ગાડ સેવ" કે "ગોડ સેવ ધી કીંગ" માં બીજું શું કહ્યું છે।

"દક્ષિણ આફ્રિકાની રાજનીતીનો આપીક બાજુ જોતાં જેવો તેવો બલાન બન્ને ના મારવીક લાગે છે. પણ બધા બજાણ છે દેશના બન્ને રાષ્ટ્રિય પ્રશ્નો તરફ તેમની નજર પલટીજ નથી. કે બલાન દિવસોના બન્ને બાકી રહ્યા છે.

આપણે તો અત્યન્ત સંતોષકારક છે, નિરાશાનું નથી કારણ. ત્રિટિશ પ્રધાનો સામ્રાજ્યના વિવિધ નેતાઓ પોતાના રાષ્ટ્રપ્રતિનિધિ દ્વારા આપણા માટે કોઈ પણ પ્રકારે અડચણ ઊભી ન કરે એ તો નેટાલની નીતિ સાથે સુસંગત છે. પણ નેટાલની નીતિ સાથે ટોમલીનસન પાર્ટીના સભ્યોની નીતિ કેવી રીતે મેળ ખાશે એ જોવાનું રહે છે.

ડો. મલાન એ નથી સમજી શકતા કે આફ્રિકાના ભવિષ્યને લગતા કોઈ પણ પ્રશ્નોનો ઉકેલ તેમણે ગણિત અંગે તે રીતે તેનું નિરાકરણ કરવું નહિ પરંતુ તેના વાજબી ને તેના સહુકોઈને લાગુ પડતાહશે તો તે વધારે ઝીણવટ ભરી વિચારણા માગી લેશે.

શું કેપ પ્રાંતના આ દેશમાં આજે ગુલામી છે? આપણે ત્યાં ઘણા દેશને પ્રત્યક્ષ અનુભવ જણાવી દેવા ઇચ્છીએ છીએ. ગઇ ગાંધીજી આંદોલનના પ્રારંભ વિષયક પ્રવાસ દરમ્યાન જોહાનિસબર્ગમાં ગુલામીના સ્વરૂપ જોયું છે એમ કહેતા હતા. તેમણે જણાવ્યું છે કે અમે એ વાતનો ઇનકાર કરીએ છે કે જેણે ગુલામના સિદ્ધાંતો અને પોતે બંને પદવાની ભાષણ કરતા તે વસ્તુઓને ખાતર હબસીઓની સેવાઓનો પ્રાપ્તાપ્રેમ કર્યો હતા તે જુની જગત જાણે છે કે "ગોરા સમ પેરા પ્રજાની" એ અમે બારણે ધુણાની સામે કરાદારાપેક્ષા રહ્યા હતા સ્વાની આંગળીની મુવોપારતાનું અમને દમવણ કરાવનારૂં છે.

મને તો આ પ્રશ્નનું સમાધાન સ્પષ્ટ જણાય છે. આપણે એકજ રાષ્ટ્રિય દૃષ્ટિ અને દક્ષિણ આફ્રિકા તરફની એકજ ફરજ બજાવનાર એકજ પ્રજા બનવું જોઇએ. પણ આપણી ભાષાઓ જાળવે એ રહે અને વાજબી અને રાષ્ટ્રીય હોય તે પણ.

સ્વરાજ્યવાદી આપણામાંના કોઈક અને અન્ય જોરદાર મુકદ્દમા લાવ નહિ અને આપણી ભવિષ્ય ની પ્રજા બનવાની આપણી તકલીફોનો અને આપણી સંકુચિતતાઓનો આપણને વારસો આપી આ દેશના ઇતિહાસ સામે પોતાને કુલે તે ભીત માતા ! કેમ તે સાવચેત લોક બનવાના.

એશીયાટીક લેન્ડ લોઝ કમીશન

બેયાલમાં લેવાયલી જુબાની

એશીયાટીક લેન્ડ ટેનર કમીશને બેયાલ ખાતે લીધેલી જુબાનીઓમાં એક જુબાની આપનાર બ્યોની ટાઉન કાઉન્સીલના મેમ્બર મી. એચ. એસ. સ્ટીન હતા. મી સ્ટીને જણાવ્યું કે એશીયાટીક વેપારીઓ પોતાના મકાનમાંજ રહે છે અને તેઓના છોકરા આખો વખત દુકાનમાં અને દુકાનની આસપાસ હોય છે આથી નવા વેપારના વાતાવરણમાંજ ઉછરે છે અને બાળપણથીજ વેપારની નાગીણ સે છે. આફ્રિકાનરોને એશીયાટીક વેપારીઓ સામે કરિયાદ કરવાનો તાજ મળતી નથી મ્યુનીસીપાલીટીઓએ વેપારીઓને વેપારના મકાનમાં રહેવાપણ કરવાની બંધી કરવી જોઇએ. બેયાલમાં એશીયાટીકોની ૨૦ દુકાનો છે કે નવા આફ્રિકાનરો સારી રીતે પોતાનું ગુજરાન ચલાવી શકે એવા બાજનો વેપાર એશીયાટીકોના હાથમાં છે અને તેઓ ઘોડા નજીવી રકમથી ચલાવી શકતા હોઇ ગોરા આગે સ્પર્ધામાં ઉતરી શકે એમ નથી. મ્યુનીસીપાલીટીઓને લાયસેન્સો નામંજુર કરવાની સત્તા હોવી જોઇએ અને લાયસેન્સ માટેના અરજીઓ નામંજુર થવાના કારણે કોર્ટમાં મકવા જવાં દુકાનો પ્રાઈવેટના બંગલાઓમાં ઉતરી પડવાનું તેઓના ધ્યાનપર હોવું નહિ જોઇએ.

મી. સ્ટીને જણાવ્યું કે હું તેઓને ખુશી માર્ક્ષ કરું કે નવા ટાઉનશીપોમાં એશીયાટીકોને રાખવા યોગ્ય નથી જીઓ તરફથી પણ એશીયાટીકોને તેવા ટાઉનશીપોની સરહદ ઉપરજ દુકાનો ખોલે છે. તેઓને સરેરાશ ૧૦ માણસના કરતા ઘોરાવા દુકાન ખોલવાની બંધી થવી જોઇએ.

હું તેઓના ઘરો જીનના બેસતા જોવા નથી માંગતો પરંતુ એ ઘરો તેઓએ નર્સાદિત કરતાં ઓછાજ બેસતવા જોઇએ.

મી. જસ્ટીસ મરેને જણાવ્યું આપતાં મી સ્ટીને જણાવ્યું કે બેયાલમાં બીજા કોમોના નથી બન્યો. કોર્ટિઓ સામે મોટે ભાગે આફ્રિકાનરોજ વેપાર કરે છે.

મી. એસ એગ નામનો જવાબ આપતાં મી. સ્ટીને જણાવ્યું : ત્રણ સિવાય બીજા સઘળા દુકાનો બેયાલમાં એકજ સ્ટ્રીટપર આવેલી છે. ૧૯૨૬ ના બેયાલમાં ૨૬ વેપારી હતા આજે ૨૦ છે.

ચાંતમાં મી. સ્ટીને કહ્યું કે એક એશીયાટીકને જણાવ આપવો એ આફ્રિકાનર તરીકે હું માન ભર્યું સમજતું નથી. છતાં તે કમીશન મને ફરમાન કરશે તો મારા વિરોધ સાથે તેમ કરીશ.

નેટીવને થએલી ખોટી સજા

મેજીસ્ટ્રેટના ગેરઈન્સાફ વિષે જજોએ કરેલી ટીકા

ગ્રેહામસ્ટનમાં એક નેટીવને પીતલ માલસના પાસની રીસીટ પોતાની રીસીટ તરીકે બતાવવાના ગુન્હા માટે મેજીસ્ટ્રેટે બેત માસની સજા ફરમાવી હતી. કેસ ગુનો ૧૯ મી એપ્રીલે થયો હતો અને ઓગસ્ટની ૫ મીએ અપીલ ઉપર જજોએ સાંભળ્યું હતું કે, નેટીવ રીસીવરે પોતાની સજા પુરી કરી હતી અને તે છુટયા બાદ મેજીસ્ટ્રેટના ધ્યાનમાં આવ્યું હતું કે રીસીવરે જે વખત બોટી રીસીટ બતાવી હતી તે પહેલાજ તેણે ૧૯૨૬ ની ૧૬ મી એપ્રીલે આપી દીધેલી હતી. અને તેની રીસીટ મેજીસ્ટ્રેટના ધ્યાનમાં બતાવવામાં આવી હતી. પરંતુ મેજીસ્ટ્રેટે ધ્યાનમાં લીધું નહોતું કે જે રીસીટ બતાવવામાં આવી હતી તે રીસીટ તેના આપની હતી અને નીકાલે તદ્દન જુદાજ દેવાદારો તેણે બુલથી બનાવનો ભંગ કર્યો હતો. તો આ હકીકત તેના કેસ ચાલતા હતા તે વખતે મેજીસ્ટ્રેટના ધ્યાનમાં આવી હોત તો તેણે સાચ ધમકી આપીને નેટીવને છોડી મુકયો હોત.

ચાલતાની સુપ્રીમ કોર્ટમાં આ કેસની તપાસ થતાં મેસર્સીમ જસ્ટીસ લવરીસ, કે જેમનો ચેમ્બીન મુકદમો મેસર્સીમ જજ પ્રેસીડન્ટ મી. જસ્ટીસ દેમોલો ચાલ્યો હતા, તેમણે જણાવ્યું કે તેમાં પરથી બેટલું તો સિદ્ધ થાય છે કે નેટીવે જે રીસીટ બતાવી હતી તે તેની પોતાની નહોતી. પરંતુ જે પાસ ઓફીસરે જુબાની આપી તેણે ક્યારે તપાસ કરવા કોઇ જોઇ નહોતી કાઢ્યું કે એ રીસીટ મીસીસના આપની હતી, એ નહિ સમજી સકાય એવી વસ્તુ છે. જો તેણે તેમ કર્યું હોત અને પછી નેટીવ આજ્ઞા હતા એ પણ જણાઇ હોત તો તે બોટી જુબાની આપી શકયો હોત કે નેટીવે ઇપણી રીત જાણીજોઇ બોટી રીસીટ રજુ કરી હતી. આ પ્રમાણે જો બરોબર તપાસ થઇ હોત તો નેટીવને કદાચ સજા નહિ થઇ હોત.

પરંતુ પાસ ઓફીસર તો આવ્યા પણ તેનાં મુકયો, છતાં મેજીસ્ટ્રેટે પણ નેટીવે બોટી રીસીટ કેવી રીતે રજુ કરી તેની બાબતે તપાસ કેમ નહિ કરી એ સમજવું બધી બેથીએ વધારે મુશ્કેલ છે.

નેટીવે રજુ કરેલી રીસીટ બાબી મીસીસના નામની હતી, અને મેજીસ્ટ્રેટે આરોપીને સજા કરી તે પહેલા મેસર્સીમ પ્રમોદ તેને પુછવા હોત તો તે જાણી શકયા હોત કે બાબી રીસીવે કામ હતા, અને એ પણ જાણી સકયા હોત : આરોપી એ શુલથી પોતાના આપની રીસીટ રજુ કરી હતી. અને વધુ તપાસપરથી એ પણ જાણી શકયા હોત કે તેણે ૧૯૨૬ ની ૧૬ મી એપ્રીલે હતો,

આ તપાસ નહિ થવાના કારણે એક અનાથ અને અજાણ નેટીવને કદી નહિ જોઈવતા એટલી સજા ભોગવવી પડી છે.

મેજીસ્ટ્રેટોને મજબૂત રીતે ઠપકારવાની હું ખાસ ફરજ સમજું છું કે, આ કામકાજના પાયા કેદીવાના બોજના મુદ્દાઓની તેઓએ ભાગ્યેજ કાળજી

પૂર્વક તપાસ કરી જાણ્યું કે કેમની અધિકારમાં આવી બનતા ગેરકાયદેસર થયા નહિ. મારી દ્રષ્ટિએ આ કેદમાં કંઈ પણ બચાવ થઈજ નહોતી જોઇતી અને એ દેખીતુંજ છે કે આ કારણે બુથથીજ મોટી રીસ્પીક બનાવી હતી.

મી. જસ્ટીસ ડેવીસે આનુમોદન આપ્યું હતું.

[નોંધ: એમાં બનાવ માગે છે કે મેજીસ્ટર નેટીવને બોલાવવી નાકી મોટી બનતા બદલામાં

ઉંચે રૂ. પણ નુકસાની અપાવવા આવી ન નહિ' એટ પ્રશ્ન એ ઘણવરથી ઉપસ્થિતિ થાય છે તે એ છે કે, નેટીવે તો પોતે વાદન અજાણ અને અજાણ હતો તેણે એક ગોરું કાર્ય કર્યું અને તેને માટે સજા પણ ભોગવી તો પછી તેને સજા કરાવનાર પાસ ઓફીસર અને સજા કરનાર મેજીસ્ટ્રેટ, જેમને પોતાની ફરજ સમજવા ના પુરતી બુદ્ધિ અને સમજણ હતી તેમને કેટલી વધારે સજા મળી જોઈએ—ભા. ૬. ઓ.]

દક્ષિણ આફ્રિકાના ટુંક ખબરો

કોલોનીયલ બોર્ન ઐન્ડ રેસીડેન્સ પ્રોટેક્શન એસોસીએશન

કોલોનીયલ બોર્ન ઐન્ડ રેસીડેન્સ પ્રોટેક્શન એસોસીએશનની મેરીટઝબર્ગની શાખા ના પ્રમુખ અને પચાસ મેમ્બરોએ એસોસીએશનમાંથી રાજીનામાં આપી દીધાં છે. પ્રમુખ મી. વી. કે. પીસેએ પોતાના રાજીનામાના પત્રમાં જણાવ્યું છે કે "આજે સઘળા કોલોનીઓએ અંગ્રેજ સામ્રાજ્યોને દક્ષતાની દ્રષ્ટિ સમરત કેટલાક દિન ની દ્રષ્ટિએ અધિપત્યનો ભાર પડયો જોઇએ. આજનો કુસંપ આપણા સાથીને દ્રાનીકારક છે અને આપણામાં જરાયે સ્વરક્ષણશક્તિ રહેવ તો આપણે તે તુરતજ દુર કરી દેવો જોઇએ આજે આપણી વચ્ચે કોંકણ નથા ગ્રેજન્ટ—જનરલ અને તેમના વિદ્વાન મંત્રિ બોલેલાં છે અને તેમના દિલમાં માર્ગ કરવાની તીવ્ર ઇચ્છા રાખવી છે, તેમ આપણને કોઇપણ જગાની અને બા દેશમાં આપણી મુશ્કેલીઓની સંપુર્ણતાપણે રજુઆત કરવાની આપણને એક સુંદર તક આપનારી વસ્તુ છે" પ્રમુખ મેમ્બરો જેમણે રાજીનામા આપેલ છે તેમાં નવ ઉપ પ્રમુખો છે.

કોલોનીયલ બોર્ન ઐન્ડ રેસીડેન્સ પ્રોટેક્શન એસોસીએશનની એક ઇમરજંસી મીટીંગ નગા હતી જેમાં એસોસીએશનના પ્રમુખ મી વી. કે પીસેએ એસોસીએશનની સિદ્ધિઓ કામ કરેલું દોઢ વર્ષના અધિકારનો રાજીનામું પાસ કર્યો હતો, અને નવા પ્રમુખ તરીકે મી. જ. ઝેમ્સ કેલીઓ ચુંટાયા હતા

બ્રિટાનાના ચેપારમાં પોરચુગીઝ ઈસ્ટ આફ્રિકાની મેરવાજપણી ઘટાડવાની જરૂરીયાત

દક્ષિણ આફ્રિકાના બ્રિટાનિ ચેમ્બર ઓફ કોમર્સે યુનીયન સરકારને એવી મજબુત રજુઆત કરી છે કે પોરચુગીઝ વાર્ષિનના કરાર આવતા પાસ ના પુરા થાય ત્યારે અને નવા કરારના આખરમાં જો વર્ષ સુધી બ્રિટાનાની આયાતમાં ઘટાડો કરવાની અને ડાલ્ગોઆ બા પોરચુગલ સાથે કરી દેવાની માગણી થવી જોઇએ એવું જણાવવા આ આવ્યું છે કે ગોટલી મુદતમાં યુનીયન પોતાની જરૂરીયાતો પુરતો પાર કોઈથી શકશે. નાતાલ કોન્ડસ્ટ્રીઅલ કોમ્પેસે યુનીયનને રજુઆત કરી છે કે કેપ યુનીયનના બજારો તરફ મોન્ય પાસે ઉદ્યોગધારોએ આપવામ આવેલું છે તેમ

બ્રિટાનાના પાકને મારે પણ રક્ષણ આપવું જોઇએ. વેપાર ઉદ્યોગ બાતાના પ્રધાનની સાથે મુલાકાતની તેણે માગણી કરી છે. પ્રધાનને મુલાકાતમાં તેમણે જણાવ્યું હતું કે પોરચુગીઝ ઈસ્ટ આફ્રિકા યુનીયનની સાથે ગેરવાજબી હરિફાઇ કરી રહ્યું છે. ૧૯૩૭ ની સાલમાં બ્રિટાનાનો કુલ વેપાર ૩,૧૨,૪૬૬ પૈકનો થયેલ હતો. જેમાંથી ૨,૪૧,૪૪૫ પૈક નાતાલે અને ૧,૨૧,૦૨૧ પોરચુગીઝ ઈસ્ટ આફ્રિકાએ પુરો પાડયા હતાં નાતાલના એકનો આશરે છે કે ૧૯૩૮ માં વધેલી કેળા માંથી તેઓ ૧,૫૧,૫૬૩ પૈક અને ૧૯૩૯ ના ૨,૧૪,૬૯૬ પૈક ઉપજારી શકશે આ પરિણામ હાલ ૧૨,૧૨૬ એકર બનાનામાં રોકાયેલા છે તે ઉપરાન બીજા ૨૦૦૦ અને ૧૪,૦૦૦ એકરો માં બનાના વવારી તા વધારી શકાશે. કેપ પ્રાંતમાંથી ૧૯૩૭ ના તૈયાર થયા જથ્થે અને યુનીયનને બાકી છે કે તે વખતે કુલ૨ની આવશ્યકતા આવી પડે ત્યારે પણ તેઓ યુનીયનની સંપૂર્ણ માગ પુરી પાડી શકશે.

મેરીટસબર્ગમાં રમતગમત

મેરીટસબર્ગની એક ના પાર્કની રમતગમતની પ્રવૃત્તિઓ ના ૨૬ ગ્રાઉન્ડસ્ટાફ રાખ થયા ના. ૨૯ આઉટસાઈડ પુરી થશે. ના કેપ ઓફરો બરનો ઇતિહાસ મેરીટસબર્ગમાં બાર વખત તૈયાર નથી થયા છે. અને બે દિવસ રાખે રમત ગમત માટે આવતા પ્રેક્ષકોએ ઉત્સવ ના ડિસેમ્બરમાંથી કેદરના ની આવતી નોકાણના વિદ્યાર્થીઓની રમત ગમત માટે ના ૨૦૬ ઓફરોએ નથી પાડી છે

ગ્રાન્ડ્યુપોપ્યુલર ફુટબોલમાં

"ગ્રાન્ડ્યુપ આફ્રિકન યુનીયનનો પ્રમુખ પદ માટે તરફથી ઉભરતા પોપ્યુલર ફુટબોલ નામ આ પદ માટે ઉપર ચાલુ હોય તો તેનો આખરી ઇન્ટરનેશનલ કેરે બારમાં ઇન્ટરનેશનલ સામે પોરચુગીઝોના ૨૯૮૨ ના માર્ચની ફ્રેમ થઇ ગઇ છે અને તે પ્રમાણે ઇન્ટરનેશનલ કેપ ટાઉનો કોલ પણ સપ્ટેમ્બર ઉપર ગ્રાન્ડ્યુપોપ્યુલર ફુટબોલનું ચાલુ રમે તો ન ફુટબોલનાયાનો અભાવ બાકિય આફ્રિકાના યુનીયન ના ૧૯૨૬ ના બારમાં પોપ્યુલર ઇન્ટરના કાપડની ફ્રેમો આર્જેન્ટા કેરો મારફતે તા ૧ ઓગસ્ટ ૧૯૩૮ પી થઇ જાશે. આ મીટીંગ ગવરનર તરફથી તા. ૨૨ જુલાઇ ૧૯૩૮ ના રોજ બોલાવવામાં આવેલ છે."

મકાઇનો નીકાસ

ડેલ્ગા બાદશાહીના પ્રમોશન મીટી ઓફરી કન્ટ્રોલ બાર તરફથી ચાલુ વર્ષ માટે ૧૫,૯૯,૦૮૮ બસ્તા મકાઇ અને ૫૦,૧૨,૬૭૦ બસ્તા મકાઇની બીજી ચીજો (બીસીસ પ્રોડકટસ) પરદેશ બાતે નીકાસ કરવા પરવાનો આપવામાં આવી હતી.

મી. વીલકરૂ નાયટ સામે ગર્ભપાતનો આરોપ

કરબનના મી. વીલકરૂ નાયટને તા. ૨૬ ઓગસ્ટે પોલીસે પકડયા હતા અને તેમને જમીન ઉપર છોડવા માટે કોર્ટમાં મી. હનમાયુ. ચાબન વખતે હાજર થવા કરેલી અરજી મેજીસ્ટ્રેટે મંજુર રાખી નહોતી. બીજે દીવસે મેજીસ્ટ્રેટે મી. એ. આર. ડેનકીની કોર્ટમાં કેસ કરીથી નીકળતાં ગર્ભપાત ના કેદવાલા તોહમત મારે પા. ૨૫૦ ની જામીન ગીરી સહ મી. નાયટને છોડવા મેજીસ્ટ્રેટે હુકમ કરી કેસ વધુ તપાસ માટે તા. ૫ સપ્ટેમ્બર ઉપર મુલતવી રાખી છે

ગંદાં ઘરો

મેરીટસબર્ગ, ૧૮ ફેબ્રુઆરી, અને ટાઉન કાર્ય રહીટમાં આવેલા ફરિ અનુકુળ કરવાના માટે આવામ કરવી, અને ઘરોને તોડી પાડવા મેરીટસ ઓફીસર તરફથી નોટીસો બજાનાઓને મેરીટસબર્ગ મીની મેજીસ્ટ્રેટની મીટીંગમાં મંજુરી માગી હતી

સરકાર સામે ફરીયાદ

નીકોના નાસ કરવા માટે યુનીયન સરકારે જગાન અને બાણીયા ભરી રવાનગીનો ઉપયોગ કર્યો હતો તેથી ઉપરકુ ગાન ગાળોના બાજામાં આવ્યું હતું અને બાબુ પીયાનાં આવ્યું હતું, અને તે બાબત કુલ બાતાકના ઉપયોગમાં ના ના બીજા ઝોકરાઓને ઝેરી અસર થઇ હતી ઝેરી કરીયાદ ગવરનર છોકરાઓના પીતા પોકર બર્ગના મી. એચ. એ પોકરબ્રે યુનીયન સરકાર સામે કરી કરેલ બાબત પાસે કુલ ૬૦૨૨ પાકિન્ટ તે ઉદ્યોગમાં મુકવે ૫ ૬૦,૦૦૦ મુકસાની મેળવવા કાયો નોબાબ્યો હતો તેની તપાસ પ્રીટોરીઆ સુપ્રીમ કોર્ટમાં તા. ૬ ઓગસ્ટે મીસ જસ્ટીસ મી. મીનબર્ગ અને મી. જસ્ટીસ ગ્રેની સમક્ષ થઇ યુનીયન સરકાર તરફથી ડગલ રીકે દ્વારમાં જણાવેલી ગેરબજારીનો પ્રચાર કર્યો હતો કરીયાદી મી. પોરચન્ડ તરફથી મી એમ. બલાન કે સી., તથા મી. કબાયુ ગ્રહલર્સેક. અને યુનીયન સરકાર તરફથી મી. એચ કીરી લીયર્સ કે.સી., તથા મી. એચ. જી. કીપર વકીલો હાજર થયા હતા. કેસની તપાસ નવ ડીવસ સુધી ચાલુ રહેતા વધ્યા હતી.

દીવાની મુકદમો

નેપ્યરવિલના ઝોક દિવાની મુકદમામા નાટાલની સુપ્રીમ કોર્ટના મુકાદા સામે કરવામા આવેલા મેસર્સ ઇબરાહ્મ અમૅદ તરફથી એપેલેટ ડીવીઝનમા અપીલ્સ કરવા માટે મંજુરીની અરજીઓ મુકાઇ. જેરીટસવર્ગના એક્ટીંગ જજીસ પ્રેસીડન્ટ મી. જસ્ટીસ ફ્રેઝર અને મી. જસ્ટીસ સેલફીએ અરજદારોની વીરુધમાં આપી. અપીલની રજા મેળવવા માટે એપેલેટ ડીવીઝનને અરજી કરવા જણાવ્યું હતુ. કરીબાદના બાકી પ્રતીવાદીઓમાં મેસર્સ ઇબરાહ્મ બધલ મેસર્સ દીનઝે અને સલીમાન, અને મીસસ ઓ યી નીકલસ હતા

દુકાનદાર ઉપર હુમલો

પીટરીટીસના તા. ૧૩ ઓગસ્ટના સમાચાર મુજબ મેલકાનાથી ૨૦ માઇલ છેટે મી. જાનસ્ટીનકેમ્પ નામના પુરોપીયન દુકાનદાર ઉપર તેટીએ પ્રાણઘાતક હુમલો કર્યો હતો, અને તેથી મી. સ્ટીનકેમ્પને ગ્રેઇમ્સની હોસ્પીટલમાં ખસેડવા છે જ્યાં તેમની સ્થીતી ઘણી ગંભીર જણાતી હતી. કહે છે કે પ્રથમ દુકાનનું બધ બારણું તોડતાં જ સ્ટીનકેમ્પ માટે કામ છે, એવું કહેવામાં આવ્યું હતું. બારણું ઉઘાડતાં જ તેટીએ બાણોથી એક તેટીને બાણ (એસેગાઇ) મારી હતો. મીસીસ સ્ટીનકેમ્પે રીવોલ્વર ફોડી હતી પરંતુ બંને તેટીઓએ તેથીને પકડી, રીવોલ્વર ખુંચવી નાખી દીધા હતા.

યુનીયનમાં ટેલીફોન

દક્ષીણ આફ્રિકામાં ટેલીફોનનો ઉપયોગ ઘણો જ છે. ટેલીફોનોની સંખ્યા ૧૯૩૭ ના સપ્ટેમ્બરમાં ૧,૬૫,૨૨૫, ડીસેમ્બરમાં ૧,૭૧,૦૮૧ માર્ચ ૧૯૩૮ માં ૧,૭૪,૭૧૧ અને જીલાઇ જુના માં ૧,૭૬,૨૬૧ હતી.

રંગભક્તો માટે પેનશન

કરજનની કક્ષાએ કેમ તરફથી અશક્ત રંગભક્તોઓના માસીક પેનશનમાં વધારો કરવા પ્રીટોરીયા ખાતે પ્રબંધકમંડળને અરજી થઇ હતી. 'નાટાલ કેફી ન્યુસ' ને મળેલા સમાચાર મુજબ તે સંબંધમાં મી કોમ્રીસેનર તરફથી ચાલુ પાર્લામેન્ટમાં બીલ રજુ થયા થયા છે

આગ હોલવવાના બંબા

બ્રીટીશ ઝોન સાઉથ આફ્રિકન મેજેસ્ટની કીંગ મુજબ દક્ષિણ આફ્રિકામાં ૧૧૯ મ્યુનીસીપાલીટીઓ પાસે આગ હોલવવાના બંબાઓનું સાધન નથી. આથીજ આબાદી માટ દક્ષીણ આફ્રિકા પ્રબ્બાત છે ત્યારે ઉપર મુજબની બંબાઓની મેરદાજગ્રી "બાર બબુ તેલે અંધારાં જેવી જોખમ."

યુનીયનની વ્યાપાર સંબંધી નીતી

દક્ષિણ આફ્રિકાની કોનોમીક કાન્સપટીના કરજનની સામા સ્પષ્ટ યુનીયનની વ્યાપાર અને ઉદ્યોગ સંબંધી નીતીપર જાણવ કરતાં બાંધના ઉદ્યોગની ફેન્ડરેશ ચેમ્બરના પ્રમુખ કે. જી. એસ. ગ્રેચ ટેસોએ જણાવ્યું હતું કે દક્ષિણ આફ્રિકાએ ૧૯૩૭ માં પા. ૬,૨૦,૨૬,૦૦૦ ના માલની કરેલી કુલ આયાતોમાંથી પા. ૧,૨૦,૯૯,૦૦૦ ની કીંમતના માલ તેણે સેનામાં બાર્યા હતા.

૬૨ વર્ષનો કારાવાસ

મી. જેમ્સ. બી. કરટે નામનો ઝોક ૬૨ વર્ષનો કારાવાસ કરજન નોર્ધમાં રહે છે તે ૧૯૬૩ ની સાલમા વિશ્વાસઘાતથી કરજન આવ્યો હતો. તેણે જ્યન ચેમ્બર્સસાહેબના ચોકસ્ટ સ્ટોરના કલેકશન સામેમાં ગયો હતો. ૧૦ વર્ષની વચે તે ઝોક પ્રમાણ રીતસરનો ગયો હતો અને ઓડકમાં ઝોક પ્રાત્રે તેને પોતાનું કરજાનું ઇંગ્લાંડમાં જણાવ્યું નેપી ના ૪૫ વર્ષ સુધી રહ્યો હતો, અને ૧૯૨૮ ના પાછા કરજન આવ્યા હતો તે રોજ સવારે ૧૧ વાગ્યા સુધી આ ઉમરે પોતાના બગીચામાં કામ કરે છે અને ત્યાર પછી આરામ. પાસ્ટ કુક પીએ છે. મીદ્ર ને સીગાર ફ્રેંચતથી પીએ છે પણ નાનુ પ્રમાણસર સવાના ૬ વાગે સુઇ જવાને ટેવાયેલ છે અને સુંદર તંદુરસ્તી ભોગવે છે તેને એક પુત્ર અને એક પૌત્ર અને એક પૌત્રી છે. તેની પત્નિ પણ વર્ષ થયાં મરી ગયા છે

કારકુનોની રજીસ્ટર

મકા સ્ટોર્સ ૬૮ માટે જાતા કેપટાઉનથી તા. ૧૩ સોમે કરજન આવેલી આગગોટ રોમેન્યામાં કેપટાઉનના ૬૦ અને પોર્ટએલીઝાબેથના ૧૮ મકાણ પેસેન્જરો ૩ રજીસ્ટર કરજનથી તા. ૨૦ સોમે વહાર ખાટ ઉપાડી જશે રજીસ્ટરનું મકાણનું આખું કેપ યુરોપીયન પેસેન્જરો માટે અને કાફ્રીઓ માટે નીચેનું કેક છે. એ પ્રમાણે રજીસ્ટરમા પણ વર્ગભેદ પાડવામાં આવેલો છે.

સોનું અને બ્લાક

દક્ષિણ આફ્રિકાથી તા. ૧૩ ઓગસ્ટે પુરા થયેલા અઠવાડીયાનાં પાકિક ૧૧,૮૬,૧૪૨ ની કીમતનું ૧,૫૬,૬૪૬ આઉંસ સોનું પ્રીટન મથું હતું. ચંદનના તા. ૧૫ સોમે સોનાનો એક આઉંસનો ભાવ ૧૪૨/૮ હતો.

પોતીકાડી પ્રદર્શન વિકલ

જુહુબેસ્ટ ઓલીડસગરસ સોસાયટીનો ૭૦ વર્ષનો પ્રદર્શન વિકલ તા. ૧૧ ઓગસ્ટે આરંભી બધી ગયો હતો. ગાટ ચોલીસ સાકલ્યેન્ટ મી. ચાલર્સ પોર્ટરે કોની કરેલી અનબધા વસ્તુઓનો આમ થી નાશ થયો છે. આગ પ્રસંગે મી પોર્ટર બાંકણી બીલ્ડીંગ દાખલ થતા હોકનો પીયો ઉગારેલો ૩

નાટાલ કેળાવણી કમીશન

નાટાલના ન્યુકેસલના કનીસન ઉમર પ્રોવીનશીયલ કાઉન્સીલમાં તા. ૧૫ ઓગસ્ટે અર્થ થાય હતી યુરોપીયન, ઇંડી અને રંગભક્તોઓને સ્વબાની કેળવણીના સુધારો કરવા માટે કમીશનની બાબાણો અગત્યમા મુકાતાં નાટાલમાં મા ૫,૫૦,૦૦૦ બધે થશે આ બાબતમાં ઇંડી બાબાકોને ૩૦ બાબા કેળવણી બાબતની જલાબણી સ્વબાવેલ થતો નથી.

ઇંડી મોટર એકસીડાત

ક્રુસ્ટનાલના નાટાલ્કુરુગ અને વેરુમબાધ તરફ તા. ૧૩ ઓગસ્ટે રચે થયેલા મોટર એકસીડાતમા નાટાલકુરુગના મી. મોહનલાલ ધનજી [illegible] ગયા હતા બે કારોએ મળી નાખ્યુ નુકસાન પહોંચાડ્યું હતું. મણી મી. અને મીસીસ [illegible] ના રાજા અને તેમના બે છોકરા મળી ત્રણને ઇજા થઇ હતી. મીસીસ રાજા અને એક છોકરાને બેક બાગ અને બીજા છોકરા ના બે પગ ભાંગી જવાથી હોસ્પીટલમાં ખસેડવા પડ્યા

કાળાંનો ચેપી રોગ

નાટાલ મારીટાઇમ બેજજકાળાની ગવરમેન્ટ એડેડ પુરોપીઝાના સ્કુલમા ડીસ્ટ્રીક્ટોમા "ડીપ્થેરીઆ" નામનો ગળાનો ચેપી રોગ બહેર થવાથી ઉપરાપરી બાળાઓ તા. ૧૫ ઓગસ્ટથી સ્કુલ બધ રાખવા હુકમ કર્યો છે. સ્કુલ તા. ૨૨ ઓગસ્ટ પાછી ઉઘડવા પડી છે

પ્રમાણીક ઇંડી વેટર

કરજનમાં તા. ૧૨ ઓગસ્ટે રાત્રે મોટરનું બારણું ખુલ્લું જતાં ગાસ ની પોકેટ પૈસાની થેલી ગુમાવી હતી. થેલીમાં રોકડ પા ૪—૦—૦ ઉપરાંત બીજા કાગળની જરૂરો હતી. થેલી કરજન ટ્રાન્સપોર્ટ કાફેમાંનાં કામ કરતા મુખ્ય વેટર મી. પોલીયનને રસ્તા ચાલતી રાત્રે મળી હતી, આને તે કુલાકાતી ગરનાનું મળવાથી મા પોલીસને બીજે દિવસે સવારે બાબ બોલાવી મકાને જવા આપી હતી.

કરજન મ્યુનીસીપાલીટી

કરજન મોટી મ્યુનીસીપાલીટીની ફાયનાન્સ કમીટીએ નવા કર માટે આપેલ અભીપ્રાયની તપાસ ચલાવી પા. ૧૬૬૭ ઘટાડો બતાવ્યો છે. વધારા નો બધો બોજાવવા ઓછા કરજન ભરોની ૬ બાકરને ની નવી બાકણી થશે

એક દીવસમાં સાત ચોરી

ઓપરબેહેપર બોબાલ ઉીક સુપીનાં તા. ૧૧ ઓગસ્ટે રાત્રે બાત ચોરીઓ થઇ હતી. મી. એસ. પાન્ટેની મોટરકાર ચોરવાનું તોફાન તા. ૧૫ ઓગસ્ટે કરજનની કોર્ટમાં મુખ સામી ઉભેલ્યા, મહમદ સાલીમ અને ઘણુક જાણીત બાબના ૧૫ ઘોડાઓ ઉપર મુકદમો આવ્યુ હતુ. ચોરીસો બીક ચોરી સંબંધમાં તપાસ ચલાવતા મુકદ્દમ બાબ્યાંથી દરેક તોફાત દર માટે પા ૧૦૦ નો જાણીન નવી કરી કેસ તા. ૨૩ ઓગસ્ટ ઉપર મુલતવી રાખ્યો હતો

સ્ટેંગરમાં પાણી

સ્ટેંગર ટાઉન બોર્ડની તા. ૧૨ ઓગસ્ટની બેઠકમાં સ્ટેંગરમાં પાણીના ઉપયોગ માટે દરેક પરીમાં બાદર મુકવા બાબ થઇ હતી, આને ત બાબતમાં ૬૫ પ્રોટેસ્ટન્ટમાં અભીપ્રાય મુકાયેલી જોડણના વીરુધ સંપુર્ણ બહુમત મેળવવા ઠરાવ પાસ થયો હતો.

નાટાલનો ચોટડેકટનો કાયદો

નાટાલના પોર્ટ [illegible] કોયલામાં મુકદ્દમો કરવા તા. ૧૫ ઓગસ્ટે કાઉન્સીલમાં જે દક્ષણ થયા થયા પછી ઓર્ડીનન્સ પાછો બેંચવા સેંચાયો હતો. નાટાલ પ્રોવીન્સીયલ કાઉન્સીલની આસી થઇ હતી કે દક્ષિણ આફ્રિકાની જનતા પ્રસંગે કરીયાદો ઉપર વધુ આબાદ પ્રબાલ કર્યો હતો.

ક્રોર્ટ માટે નવું મકાન

સ્ટાંગરમાં કોર્ટ માટે નવું મકાન તૈયાર થવાં પા. ૬૦૦૦ બાર્ષે થશે. બાબાના બાંધના માર્ચે, એપ્રીલમા મકાન પુરુ થતા સ્ટાંગરના જુના કોર્ટ હાઉસના મેજીસ્ટ્રેટ કોર્ટની બાબ કામકાજ બીપાર્ટમેન્ટો બાંધીમાં સહ્ય વધારામા આવશે.

સોનલ.

"ગાવલી" ના લેખક:

રા. મગનલાલ બાપુજી ઝાલાવાડ

"બેટા! સોનલ આ શું માંડ્યું છે? ઊંટડીઓને વળી તલવાર શું અને ઝાંઝા શું? તારે ક્યાં લડાઈમાં જવાનું છે?"

"બાપુ! મને તલવાર અને ઝાંઝથી ખેલવાનો શોખ છે. ગામની ઊંટડીઓ સામે ફેરફુદરી રમવા કરતાં આ રમત શું ખોટી? ઊંટને જુએને શીખ્યાં હોઈએ તો કામ આવે."

પોતાની પુત્રીના વચનો સાંભળી પીતાનું હૃદય અંદરથી નાચી ઊઠ્યું. તેને સંતાનમાં આ એકલી પુત્રી જ પેદા થયી અને પોતે હવે વૃદ્ધ થયો. હોવાથી નીજા સંતાનની તેને આશા નહોતી એટલે પોતાની આ લાડકી પુત્રીને આવી રીતે હથીયારો સાથે ખેલતી જોઈ તેનું દીલ હરખાયું.

સોનલની કુંવરપણાં કામ, અને તેનો વારસદાર માંડલહેદ જોઈ બાલકાલાને તેના તરફ માન ઉત્પન્ન થતું. લગભગ વર્ષનો મુદ્દાનીને પગપારે પગલાં પાડતી સોનલ જ્યારે પુરૂષનો પોશાક પહેરીને પોતાના બાપની એ કાઠેરેજ ઊંટડી ઉપર હથીયારોથી સજ્જ થઇ બેસતી, ત્યારે કોઇ વીર પુરૂષ ચળ તે ઠાપી ઉઠેલી-ગામના લોકો સોનલને જોઇજ રહેતા અને બોલતા કે બપુજીના ત્યાં બરોબર એક રત્નજ પેદા થયું છે.

કાઠેરેજ પ્રજાતીના કુની નામના ગામના ગામાધણી બારોટ રૂપજીને ત્યાં ત્રિજાના ઊંટોના ઉછેરાની. સંતાનમાં બપુજીને સોનલજ હતી કોઇ કોઇ વખત બપુજીનો ત્રીજાર આવતો કે બાકા બપુજી જો એક દીકરો આપ્યો હોત તો ચારી બાજુ ગાદી સંભાળત, ઊંટડી તો ઘારણ માયા કહેવાય. હવે ભગવાનની એવી મરજી હશે, આમ વિચારી આપણે બપુજી બનાવી લેતા.

*

કુની ગામના ચોરે ડાયરો જરાપણ છે. હુક્કા અને રજાણાની જલજલતો રેલી રહી છે. અલક મલકની વાતોનો ડાયરો ચલપો છે, બા એક જણે આવીને ખબર આપી કે ગામ પધ્યું તો ત્યારે આખા ગામ ગાંડું થયું છે બા ખબર ડાયરાએ સાંભળી ખાને પછી ના પધ્યું ત્રીજાના ઢોર સુનાં એ કહેવત અનુસાર સઘળો ડાયરો ખુબ રંગમાં આવી ગયો.

ડાયરાઓ મોટાભે ભાગ લેવાને બપુજાનુ સ્વપ્ન આવી ગયા બાબાના વતન વતનના લોકો આવે અને બન્ને વતની વાતોમાં ખાસ રસ્કીઓ ઘુંટાય આવી હકીકતની ઘુંટો ઉપર ઘુંટો લેવાય, કેસ ચલતો - બારોટ આવી ચડે અને વીરરસની વાતો ચાલે, ત્યારે ગામ ધણી લોકો અને ગામ ઊમરાની ખાસ સંખ્યા આવે.

એકાએક દૂર દૂરથી ધુળની ડમરી ચડતી ડાયરાના એક આદમીએ જોઇ. તેણે બીજાને કહ્યું, બીજાએ ત્રીજાને કહ્યું અને પાછી તો આખા ડાયરો ગોરાના ઓટલે ઉભો થઇ ગયો અને દાયની છાજલી કરીને નજર લંબાવીને બધા દૂર દૂર જોવા લાગ્યા તો દૂરથી ઘોડાઓ ઉપર બેઠેલી ઘોડેસ્વારોની એક ટુકડીને ગામ તરફ ધસમસતી આવતી જોઇ.

કાઠેરેજ એટલે વીરભુમી, એ વીરભૂમી માટે એક કવીએ કહ્યું છે કેઃ

ઝાઝાં બાજવળ ઊંટડી, ઝાઝાં કેર કંઈર,
પગ મરદાં ને ઢંઢી ગોમડા, કાંટાળોજ કાંકરેજ
નહીં જ્યાં ઝાડવાનુ વાણીયા, ઘમ કે ઘોર ગેબાસ,
બેસમાં બોલાં બકબકે, કુણ છઠ્ઠવારી આઇ.
નર બંકા, મધુ, સુંદરી, ધીંગા ધોરી ધેન,
કાંકરેજરાં ઘોડલાં, વાગે ન આવે રેણ.

આવા એ કાંકરેજ મુલકમાં કાળીઓ પોતાની નાની નાની ટુકડીઓ બાંધીને બહારવટું ખેડતા. ગામધણી તો ગઢ અને સાબદો હોય તો આપા ધાડાને તે પાછું વાળતો. નહીં તો બહારવટીયાઓ ગામમાં પડતા અને જે હાથમાં આવતું તે લઇ જતા.

કુનીનો ગામધણી બારોટ બપુજી એક વીર પુરૂષ હતો. તેની પાસ કાઠેરેજ પ્રજાતીમાં એટલી બધી કુની કે તેના નામ માત્રથી જ બહારવટીયા કંપતા. પછી કુની ખુંટાવાની તો આવાજ કપાવી દેતા! આજે બપુજી બહારગામ ગયા છે એવી બાતમી બહારવટીયાઓના બાતમીદારે મેળવવાથી આજે સારો મોકાજ બપુજીની ગેરહાજરીમાં કુનીમાંથી મળશે એ ભાવાર્થે બહાર વટીયાઓ ધસમસતા કુની લુંટવા માટે આવી રહ્યા હતા.

કુદરતી ઘોડાઓના કાફલાને જોતાંજ ડાયરાના બાબુઓ ઝટપટ ઘેરાઇ ગયા અને પોતાની સાથાને સંતાડવાના ડાગમાં પડયા સોનલનેતાપાર્ય તો બહારવટીયાઓની ટુકડી ગામમાં આવી પહોંચી ત્યાં તેણે બંદુકોના બહાર કર્યો ધડાકા પણ ન ગામના લોક ઘરબારવા લાગ્યા. ગામના ગરદા આગેવાન બીના બુધાવા લાગ્યા. બોલે દોણું દરબારગઢ બાગણ પા નાખતુ આબું બોલ્યા આ વખતે દરબારગઢની પાછળના ને ગામના પોતાની ઓલાદી ઘોડાઓ સાથે બેઠતી હતી ત્યાં તેણે બોકોનો બોકાર સાંભળ્યો. ઓટલે તે દરબારગઢમાં આવ્યા તો તેણે પોતાની બાબાને રમતી જોઇ.

"બા! તું રડે છે. કેમ?" સોનલે દરબારગઢમાં આવતાં જ પોતાની માને પ્રશ્ન કર્યો

"બેટા સોનલ! તારા બાપુ આજે મામલતે ગયા ... એ તકનો લાભ લઇને બહારવટીયા ... આજે ચડી આવ્યા છે. બહારવટીયાઓ આપણું ગામ લુંટશે તો આપણી આબરૂ રહેશે નહીં. બેટા! પ્રભુએ તને જો એક ભાઇ આપ્યો હોત તો બલારે મારે કશા ચિંતા ન હોત."

"બા! તેમા તું રડે છે શા માટે? હું તારો પુત્ર જ છું એમ માનજે. બહારવટીયાઓની ગુંજાશ નથી કે તેઓ ગામને લુટે.'

"બેટા! તારા બાપ નથી એટલે તો એ કાળમુખા આવ્યા છે. હવે એમને કોણ રોકે? ગામમાંથી તગડી કાઢ્યું છે."

"બા! તારી આ ફુલ જેવી કાયા એ તું શું કરી શકીશ? તું બી છે સામે બંદુક ધારી પુરૂષો છે. તારથી તો કોઇ પેગ બાગશે!"

"બા! તું ડરીશ નહીં. હું આજે બધુ વીર પીતાની પુત્રી છું. તું મને આશીર્વાદ આપ."

આમ બોલી સોનલે શરીરે પુરૂષનાં વસ્ત્રો સજ્યાં. ઉપર કોખંડી બખ્તર પહેર્યું માથે ટોપ પુરૂષના અને પોતાના પીતાનાં હથીયારો બધુ પોતી ઉપર સ્વાર થઇ. સોનલ બહારવટીયાઓની સામે ધીંગાણે રમવા માટે તૈયાર થઇ

"બેટા! જોજમાયા તારૂં રક્ષણ કરો." આમ કહી બોવારણાં લઇ સોનલની માતાએ સોનલને યુદ્ધનાં જવાની રજા આપી.

*

કોઇ પચ્ચીસ વર્ષનો યુવાનજોધ બોકો રણે ચડવા માટે જતો હોય તેવો દેખાવ સોનલનો હતો. તેની આબામાંથી અંગારા ઝરતા હતા. બોલે શોભેલી તીક્ષ્ણ તલવારનો આકરો ચળકાટ આપેલો જોઇ સોનલનુ હૃદય આનંદથી ઉભરાઇ ઉઠ્યું. તેણે સામના બોકોને પડકાર્યા

પોતાના ગામધણીની ગેરહાજરીમાં તેની પુત્રીને બહારવટીયાઓ સામે જતી જોઇ ગામ લોકોનો પણ પછી તો પાણી ચઢ્યું લોકો હામમાં આવ્યું તે હથીયાર લઇને સોનલની પાછળ ચાલી નીકળ્યા

બપુજીની ગેરહાજરીમાં આજે લાવો શીકાર સામેથી મળશે એ આશાએ બહારવટીયાઓ નીર્ભિક બનીને બોકા હતા. ત્યાં તો તલ્લે દુરથી બહારને આવતી જોઇ

બહારવટીયાના આગેવાને પોતાના માણસોને સાબદા કર્યા અને તે બીજાણા ... બેસવા યત્નને ઉભેલા.

"હરામખોરો! ઉભા રહો તું હમણા જ તમારી ખબર લઉં છું. કોણ કુદરત એ કરે અજ્ઞાના ભેદ નથી.' આમ બા ... બહારવટીયાઓને પડકાર કર્યો અને જય અંબેની મજ્જના સાથે તે તલવાર નાણીને બહારવટીયાઓ ઉપર તુટી પડી.

મારો કાપોના નારાથી વાતાવરણ ગાજી ઉઠ્યું. હોકારા પડકારા થવા લાગ્યા. ... રણચંડી સજી પુત્રવા લાગી. તેની તલવારના સપાટામાં ... આવ્યો ... તો જે ઘાયલ ... થયા જતા.

પડી ગે પડ્યા બાદ પગલાંનું બોલ્યું. બાજુના ટીમાંઓના કેટલાક બાળકો મરવા જેટલે સરદારે પોતાના બાળકોને ત્યારી છુટવાનો પ્રકારો કર્યો

સરદારે ઉપરોક્ત કરતા જ બહારવટીયાઓએ પાછા પગલાં ભરવા માંડ્યા. સોનલે બાજતા બહારવટીયાઓને પડકાર્યા. "બાયલાઓ ! મર્દ થઇ આગ નાસો છો ? કુતીના પાણીનું પારણું રો કરતા જાઓ !"

સોનલના તીખા શબ્દો સાંભળી બહારવટી બાજી રોળી પડી બે મારનો કરવા જેવી રહી પણ જ પળના જતો હતો તેમાં તેમની મુખ્ય પકડી જ રહી હતી એટલે તેઓ સોનલના બે તીખા શબ્દોને નહીં ગણકારતા પગ ભાગી નીકળ્યા.

ભાગતાં ભાગતાં બહારવટીયાના સરદારે પોતાની બંદૂક સોનલની છાતી સામે ધરી નીશાન લઇ ફોડી. સનનન કરતી ગોળી બંદૂકમાંથી છુટી અને સોનલની છાતીને વીંધીને આરપાર નીકળી ગઇ. બહારવટીયા ભાગી નીકળ્યા.

જય અંબેના શબ્દ સાથે સોનલ ઘોડા ઉપરથી ધરણી ઉપર ઢળી પડી. તેના માથેથી મોખંડી ટોપ જમીન ઉપર પડી ગયો. તેનો બાંધી નાગણીસો ચોટલો હવામાં ફરફરવા માંડ્યો. સોનલ પડતાં જ ગામ લોક દોડી આવ્યા અને તેના મૃત દેહને ઉપાડીને દરબાર મહેલ ભણી લઇ જવામાં આવ્યો.

સોનલની બાતના રીલાપ કરવા લાગી. ગામ આખું પણ રડવા માંડ્યું, એક માણસ બારણે પોડે લધુભને તેડવા માટે રવાના થયો.

કુતીનો આ ગામ પણી નજીકના ગામે કોઇ હાર્યો થયો હતો તેને બાતર મળી : કુતી લુંટવા આવે બહારવટીયાઓ આવ્યા છે. એટલે તે પોતાના ગોતની પોટીને લઇ ડુંગરાઓ કુતી તરફ અનેક તર્કવીતર્ક કરતો આવી રહ્યો હતો.

માર્ગમાં તેને કુતીથી તેડવા જતા માણસનો ભેગા થયા. લધુભએ આ માણસને કુતીના સમાચાર પુછ્યા.

"બાપુ ! કુતીની આબરૂ જોખમી તમ રહી છે. બહારવટીયાઓને ભગાડી મુકવા."

"પાંચ ગારી બહાદુર પ્રજા, ગામ પણીની મરદાંગરીમાં પણ તેણે ગામ પણીનું નાક રાખ્યું."

"બાપુ ! પ્રજાએ ગોળી ચોલ કર્યું નથી."

"ત્યારે બહારવટીયાઓને ગોવા કયા મર્દ પુરૂષે પાછા દબાવ્યા ?"

"સોનલ બાબે."

"હેં ! સોનલે !"

"હા બાપુ, પણ....."

"કેમ પણ ?"

"પણ.....પણ....."

લધુભને ગુસ્સો ચઢ્યો. તેણે કહ્યું "પણ બણ શું મુખે જોઇ તે જલ્દી બોલી મર ને."

"બાપુ ! સોનલ બા બહારવટીયાઓની સાથે લડતાં લડતાં મરાયાં."

"હેં ! સોનલ મરાઇ ! હશે પ્રભુને જમ્યું તે ખરું." કહી બોથી લધુભએ મોઢાને ગોળી મારી અને કુતી તરફ દોડાવી મુકી.

લધુભ કુતી બાપી પહોંચ્યા દરબારગઢના આપ્યું આખ પારાપુ કહ્યું બળા જોકમન બોલ્યા હતા. સોનલની બાતા ગોનલના હાથ આગળ ગોસીને પીક્ષાપ કરતી હતી

લધુભએ આવી પહોંચેમા જોઇ બાપાએ રડતા કહ્યું સોનલને દેહ પાટ ઉપર દરબારગઢના ખુલ્લા ગોબાનામાં રોહેલો હતો તેના કેસ કવામાં દરબર ઉંડતા હતા, તેના મોં પર નીરવ શાંત બધનાર્યલું હતું જાણે કોઇ દેવકન્યા સ્વપ્નમાં ઢોળ લેવો સોનલનો મૃતદેહ દેખાતા હતા.

લધુભએ પોતાની બહાદી પુત્રીના મૃતદેહ પાસ ફેરવ્યો, અને તેના ભાલે એક ચુંબન કર્યું, વીર લધુભની આંખમાંથી બે અબુધારા દુઓ ટપા ટપા ખરી પડ્યા.

સ્વસ્થ થઇ લધુભએ ગામ લોકોને ઉદ્દેશીને કહ્યું કે મારા બહાદુર પ્રજાજનો ! મારી ગેરહાજરીમાં સોનલે તમારા જાનમાલના રક્ષણ કર્યું છે તેમાં તેણે પોતાની ફરજ બજાવી છે સોનલે દેહ તજ્યો. તેથી સોનલ તો સ્વર્ગે ગઇ. શોક કરીશું તેને દુઃખ છે. સોનલના અગ્નિસંસ્કાર માટે હવે તૈયારી કરો.

લધુભના શબ્દો સાંભળી ગામ લોકો આંખે રોવા લાગ્યા, અને સોનલના અગ્નિ સંસ્કારની તૈયારીમાં પડ્યા.

કુતીની દરબારપ્રજાના બાજા બીજા સંદેશકાટના બાકડાંની ગોઠવણ ગઇ, સોનલના મૃતદેહને બીજા ઉપર પધરાવવામાં આવ્યો. અને પછી ચીતાને અગ્નિ પ્રજ્વલાવવામાં આવ્યો.

પેશવાઇની પ્રબળ જ્વાલાઓએ સોનલના વીર દેહનો જોતજોતામાં બારણપુત કરી નાખ્યો, નામીચા રજપૂતી દબદબી સોનલના દેહનાંથી રમાણ

બારતહદમ ગામ લોકે રજપાતપુત્રીઓમાં પાછા ગયા. અને પોતાના બાળકોની વીર પુત્રી સોનલને મંબારી સંસારીને ગોકો મોક કરવા લાગ્યા.

વીર લધુભએ પોતાની આ વીર પુત્રીની પાછમાં રજપાતપુત્રોમાં ખરા બાણીનો ઉકેલ કર્યો. કુતીના પ્રજાજનોએ આ પાણીપાના બારતહદારે પુજન કરી તેને લેવા દિકુર અર્પ્યા.

કોંગ્રેસ પ્રમુખના કુતી આગમને ગોંદરે બાલારે હાલ આ વીર કન્યા સોનલનો પ્રાણીયો કરતુ પણ બુતકાળની ઝાંખી પાર આપણા મોર્ક અજુનમ વીરનો માદક ઉકેલ છે.

ચર્ચા પત્ર

સધન રોડસીયાની હિંદુ સોસાયટી

'ઇન્ડિયન ઓપિનિયન' ના અધિપતિ જોગ,

સાહેબ,—ઉપરોક્ત સંસ્થાની બીજી કોન્ફરન્સ તાજેતરમાં ગઢડામાં મળી હતી. એ વિષેના સમાચાર તમારા બાનદીય અઠવાડીકમાં આવ્યા હતા. આ સંસ્થા આજ પણ વર્ષપર સ્થપાઇ હતી, અને ત્યારે એને ૩૨ મેંબરો, તે વખતે એના સ્થાપકોની એવી અભિલાષાકાંક્ષા હતી કે સધન રોડસીયામાં વસતા હિંદુઓને પોતાની સંસ્કૃતિનું કેન્દ્ર બાન કરાવવું તથા તેમને સ્થાપવા હિંદુ ધર્મમાં રસ લેતા કરવા. તે ઉપરાંત તેમણે એમ પણ વિચારેલું કે આવી સંસ્થા સ્થાપવાથી હિંદુઓમાં આપુ-ભાવના વધારવી એ માર્ગ પાર પાડવાને તેમણે નીચમો—પારા ઘોરલો પણ ઘડેલા.

એ ખરું છે, પણ એ સમય પછી દરમ્યાન એ સંસ્થાએ હિંદુઓમાં કયું રચનાત્મક કાર્ય કર્યું છે, તે કોણ જોણે નથી શકયું. આજે તો માત્ર ઉલ્લેખજ થઇ રહ્યું છે. આપુભાવના પેદા કરવાને બદલે એ સંસ્થામાં હોદ્દા મેળવવાને માટે કેટલે અપાર્થીએ ઉત્પન્ન થયા છે, અને થઇ રહ્યા છે. સેવા આપવાને બદલે અહીં તો મોટા હોદ્દા પ્રાપ્તવાપરજ મોટ દેખાડવામાં આવે છે. આના કારણે, આપુભાવના તથા સંપને બદલે કુસંપ અને ઐક્ય મેળના બિષે શંકા ઉત્પન્ન થાય છે. તો પછી એવી સંસ્થા શા કામની ?

દર વર્ષે કોન્ફરન્સ ભેગાકરવામાં આવે. એનું તે કયું બહાન બાપ કરી નાંખ્યું હોય, અથવા એવો કોઇ પ્રસંગ કરી હોય કે જેથી વાર્ષિક મેળાવડો કરવોજ જોઇએ. બાપ ત્યારે જ્યારે દરમ્યાનગીરજ અહીંના હિંદુ જનતાનો મોટો ભાગ કોન્ફરન્સથી વિરક્ત થઇ ગયો છે. દર વર્ષે બાપ નહાગો પાર કરી કોન્ફરન્સ ભરવા માં આવે, અને તેમા બળા હોદ્દા માટે રકઝક થાય. આવા તે પ્રગતિશીલ સધન રોડસીયાની હિંદુ સોસાયટી. કોન્ફરન્સોં બારી બળ સ્થાનીક સંસ્થાઓના પૈસાથી સારા સારા બાપ ઉંડાવો અને કુસંપમાં વધારે પેદાશ કરે

આજે સધન રોડસીયામાં હિંદુ પ્રચારકની બાપ જરૂરીયાત છે. સધન રોડસીયાની હિંદુ સોસાયટીનો, તેના બંધારણમાં, ઉદ્દેશ નિયમ પદવામાં આવેલો છે કે કોઇ હિંદુ પ્રચારક નહીં તો કોઇ હિંદુ પંડિતને આમંત્રણ આપવું કે જેથી આઠીની હિંદુ જનતામાં સંપન આવે. પણ હિંદુ સોસાયટીને બદીની જનતાને ધાર્મિક જ્ઞાન આપવું કોઇ તો તેણે પ્રચારક બોલાવ્યા સીવાય તેમ બનવું અશકય છે જો સેવાજ કરવી હોય તો પછી ન કોઇ બાકરણો યા મુશ્કેલીઓ હોય તેને દુર કરી શકાય છે. ઉન્નતિ બધાને બદલે આજે અવનતિ થઇ રહી છે. અમે એ જાણ્યા દોષ છતા, હજુ હિંદુ સોસાયટી ના દોદેદારોના કાન તથા આંખ ઉઘડતા નથી તે સમજવું કઠીન થઇ પડ્યું છે. એટલું તો ચોક્કસ છે કે બદીની હિંદુ જનતાનો હિંદુ સોસાયટીમાંથી વિશ્વાસ ઉઠી ગયો છે, અને કંઇક રચનાત્મક કાર્ય કરવાનો બાજ આપ્યો. તો એ સંસ્થા હમણાંનો રહેશે કે પછી એક તે પણ એક શોભા રહે છે.

આમ દરગો પસાર કરવાથી કંઇ સેવા થઇ શકતા નથી, પણ તેને પ્રસક્ષ અમલમાં મુકવાથી થાય છે. અફસોસ કે આપણી પણીખરી હિંદુ સોસાયટીઓ આવા બાબતમાં પડી રહ્યા છે, એક સારું હિંદુ ઇષ્ટ જગાવવાને બદલે દોદેઓમાં કુસંપ ઉભોજ કરનારાઓ કરે છે તે આપણા સમાજનું બગાડવા.

ઉપરની વિગતો કોઇને નવી, પણ મારી વસ્તુ શું છે, તે સારી જનતાનો જણાવવા માટે બતાવ પાડવી પડી છે આશામાં એવી આશા રાખું છું કે સધન રોડસીયાની હિંદુ સોસાયટી જલ્દી, અને કંઇ ને કંઇ પ્રવૃત્તિવાળો બને કે જેથી અમલમાં મુકશે.

ધીરુ ઉકેચંદ કાળીદાસ.

હિંદ સ્વરાજ્ય

સમવાયતંત્ર અને હિંદ

સ. ફેડરીક વહાડરે ઔબાદ પ્રતીબિંબિત મહાસભાવાદી નેતાઓના પ્રહારો કરી ઓછી આકરા વપરાત કરેલી : જેમ પ્રાંતોમાં તેમ મધ્યસ્થ તંત્રમાં મહાસભા સમવાયતંત્રનો સ્વીકાર કરશે. કહેવાની જરૂર નથી કે એ નેતા તો બી સુભાષબાબુ દેશાઇ હતા પણ, સર વહાડરના આ વચનોથી ઘટાળા ભાગ્યા છે અને ગાદ્યપતીએ જરીક ફેરફેરાપને દેશને જાહેર કરવું જ કે કદી એવો વખત આવશે કે જ્યારે મહાસભાની બહુમતી હિંદને આપવું સમવાયતંત્ર સ્વીકારવા કહેશે તો રાષ્ટ્રપતીપદનો અમારો હિતારી સમવાયતંત્રને નોકરશા તેઓ આણવાની એક કરશે.

કદર બોરારજીવાદી ને વધી ધારત સભાના ઉપનેતા શ્રી. સત્યમુર્તીએ આનો ઉગ્ર વિરોધ કરતાં જણાવ્યું છે કે મહાસભાના પ્રમુખપદને વાદી પ્રમુખને ન છાજે એવી ધમકી આ શબ્દોમાં છે. સત્ય, અહીંસા ને હિંસત પર નજરી મહાસભાને આવા ફરકરી રોગથી ગભરાવા એ પ્રમુખનો ધર્મ નથી. આવી ધમકી સોમીજીએ દીધા નથી કે બીજા દીધી જવાહરે, તો સુભાષ બીજા ગાંધા ધમકી : છે !

"ગ્રામવાસ્તુ" ધર્મ ૮ ૮ શ્રી ૮ ગામુની નોંધો રસપ્રદ વાંચી છે. મકાન, નાખી ૮ ૮ પરદેશવસ્તીનીમાં હિંદને આબોહવા બાબતી દોષ તો ૮ સમવાયતંત્ર ૫ તેમનો ખપે એવું ૬ પણ સુભાષ બોઝના ૮ ૮ નહીં ખપે, કેમકે એ પુર્વ સ્વરાજ્ય નહીં ૮ ૮ ગુલામીના ઝાંખે ચળ ૮ ૮ ચોટાડેલાં સ્વરાજ્યના આચાના યોગદાં છે. સુભાષની રાજ્ય સ્વતંત્રતા એ ૬ગાસ વસ્ત્ર નહીં કેમે આજ પ્રમુખ ૮ ૮ આવા ૮ ૮ વેચે પ્રમુખપદ એ ગુલામી બાજ નથી. પણ તો એ બધી જરૂર ૮ ૮ મહાત્માજી મહાસભાવાદીમાંથી નીકળ્યા ૮ પણ આજકાલ ચોદેલું નથી કરતા આજે ૮ ૮ ૮ ૮ પ્રમુખના વચનો તો બાકી બધા તોમાં ધમકીનો ઠનકાવા દોર નથી પણ સિદ્ધાંતને બગાડી મહાત્માની પ્રણાલ છે."

શ્રી. મોરારજીભાઇ કોંગ્રેસનિરીક્ષક

બાબાવાદની બાબાગી મુલાકાત દરમ્યાન મુબઇ સરકારના મહેસુલી પ્રધાન શ્રી. મોરારજીભાઇએ કોંગ્રેસીસંસ્થાની મુલાકાત લીધી ૮ ૮ મંત્રીના પ્રમુખ શ્રી. દીનાબાનુ દેસાઇએ તેમનો આદરભર આવકાર ૮ ૮ તેઓ ગોરાંગને કઇ રીતે ઉપયોગી થઇ પડે, સાંસારિક કાર્યોમાં તેમના પ્રશ્નોનો ઉકેલ કઇ રીતે લાવી શકે વગેરે બાબતો પર વિસ્તૃત સવાલ પાછી શ્રી. મોરારજીભાઇએ જણાવ્યું હતું કે સ્ત્રીઓની સ્થિતિમાં ઘણું સુધારો થયો છે, પણ હજુ ઘણું કરવાનું બાકી છે. સ્ત્રીઓ પોતાને ૮ ૮ ૮ ૮

વિવિધ વર્તમાન.

આરબોએ જાહેર કરેલું ધાર્મિક યુદ્ધ

ફ્રેરાના ઓછા મહિના મુજબ પ્રજાપતની પક્ષ પાર્ટીએ પેલેસ્ટાઇનના આરબોને મદદ કરવા નાણા એકઠા કરવાની આખા પ્રજાપતમાં ઝીણ ચાલુ કરી છે. મારાઘીના શેખ મોમી મુસ્તાના કરી છે કે પ્રજાપતના ઉમેરાઓએ પોતાના સાથી-માણાંગોયી અમુક રકમ ના ફેન્ડમાં કાયમને ના! આગથી બગદાદના ઉમેરાઓએ ઓર કેટલોક બાકાર પાકી જાહેરાત કરી કે પેલેસ્ટાઇનના આરબોને મી કરજંકાતની લડત એ એક દીની યુદ્ધ છે. ઇરાકના બીજા યુવાનો પેલેસ્ટાઇનના આરબો સાથે જેડાવા બદાર પડવા છે. રવીજ બે નામીશાળી નામના એક આરબ નેતાએ બહુદી સ્વયંસેવકો પોતાની ફરીવારમાંય એના ઉભા કરી રહ્યા છે એ બીજા યુવાયા જોર રહ્યું છે ને સામે બ્રીટીશ વડા કમીશનરને પોતાનો વિરોધ દર્શાવ્યો છે.

જર્મનીમાં સરકારી દીલચાલ

૬૨ હોટલરની જર્મનીમાં સરકારી દીક્ષાયાએ યુરોપના રાજપોને બાદીપ્રની રાજનીતી માટે બારે ચિંતામાં નાખ્યાં છે. જર્મનીમાં કયામત મારે ઘાબો બોપાસ્ત્રોને કાબ્જ થયા ફ્રાન્સ થયો છે. યુરોપના મદાન પુદ્ધ પછી ૨૪ વર્ષ મા જર્મનીની ઢાલની સરકારી કવાયત પહેલી દખાગ બારેમી બેખાસ છે. યુરોપનાં બેદકાર રાજ્યોના ૬૨ હોટલરની સરકારી પ્રખાસને "બ્લફ" યું રૂપ આપ્યુ છે, પણ એક સરકારે બદેહર ઉપર મજબુત બદોબસ્ત રાખ્યા છે આને બીજન લા દુરબદિયોયી ગાય એમ છે.

રશીયા-જપાન વચ્ચેની લડાઇ અટકી

થોડા દિવસ પયા રશીયા-જાપાન વચ્ચે યુદ્ધ જાપરના બબુકારા ગાવ્યા કરતાં હતા પરતુ હાલ તુરત તો એ દહેશત ટાળી ગઇ છે. ઓગસ્ટ તા. ૧૧ મીના સંદેશા મુજબ ગોરકા અને રેશમાં એવું સત્તાવાર જાહેર થયુ છે કે સોવીયેટ-મનસુકુઓ સરહદપર સંધી થઇ છે. ગોરકામાં સોવીયેટ અને જાપાનીઝ એલચીઓ વચ્ચે થએલી બીજી વખતની વાટાઘાટનું એ પરિણામ આવ્યુ છે. સરહદ નક્કી કરવાને એક કમીશન નીમાયુ છે પેર બે સોવીયેટ પ્રતિનિધિઓ અને બે જાપાન અને મનસુકુઓના પ્રતિનિધિઓ રહેશે.

કુદરતની અકલાકારી

કેનેડાનના તા. ૧૨ ઓગસ્ટના સંદેશા મુજબ જાપાનીસ ગોકળ પડવાથી ઓક એડબ્ય બાઇસીકલ સવારના શરીરના બે કુકડા થઇ ગયા પણ તેથીના શરીરનો બોડે ઉંટ તરતનું જન્મેલું બાળક રેડ ક્રોસ કામદારોને મળ્યુ હતું. મન્ટાલસેન મેમોરીયલ હોસ્પીટલના ડા. યોગસનના અનુમાન મુજબ બાળકના પહાડાથી બાળક બે મહીને અધુરે દુદી પડયુ હતુ માતાના શરીરના કુકડા થતાં બચ્યાનું અવતરવું ચૈદ્ય શાસ્ત્રની લવારીમાં નવાઇ જેવું લેખાય છે આવજનથી બાળકને ફુકેરી રાખવો એમ માનવામા આવે છે.

ટર્કિશ ધીરાણ

જાપાને અન્ય આશ્રય રાજ્યોનો પ્રારંભથી બાં બોલાવેલી રાજદારી બોઠોગ પ્રાગે ટર્કીએ ધીરાણ જાહેર કર્યો હતો. ધીરાણનું કારણ જાપાન અને રશીયા વચ્ચે દીનપ્રતીદીન ગંભીર રૂપ પકડની રાજદારી પુરવારપુરસી કહેવાય છે.

ચોગ્ય વિદા લઇએ!

રોમાંથી ખાનર છે કે નાગરીકોમાં વોટરપાવર કરેસન આગળ ઓક દનલ ભારી પડવાથી તેની અંદર ૧૫ મજુરો દફનાઇ ગયા હતા. અને ૬૨૨ કલાકે તેઓને જમીનની બહાર કાઢવામા આવ્યા હતા. તેઓને રશ્ચ ચડ્યુ નહોતું. આ ઉપરથી સિદ્ધ થાય છે કે માણસ ચોગ્ય વિદા, લીધા વિના પણ જમીનની અંદર અમુક કલાક સુધી દબાઇ રહી શકે છે

ઓર કાપન ધીમાન

બર્લીનના તા. ૧૩ ઓગસ્ટના તાર મુજબ ચેરીસ અને ૨૫ વચ્ચે બ્લેક કોરેસ્ટ તરફ ઓર કાપનનું ધીમાન ઉપડ્યું બધાયું ૧૧ માણસો ભાગી ગયા હતા પછી સંડનના તા. ૧૬ ઓગસ્ટના તાર મુજબ ફ્રેંચ્યસ્ટનના દરીયા તરફ એક બીજું ધીમાન ઉપડી પડવાથી બધીસ ઓર ફોર્ટના ૫ ધીમાનીઓનો નાશ થયો છે.

આગબોટની જપ

સ્યુયોર્કના તા. ૧૪ ઓગસ્ટના તાર મુજબ સંજનર આગબોટ કનીન મેરીએ પુર્વ તરફ જતાં એક દીવસમાં ૩૩૦ માઇલની મુસાફરી કરી હતી, જ્યારે હેલ્કો રેકોર્ડ બીજી મોટી આગબોટ નોરમંડીનો એક દીવસની ૭૨૮ માઇલ મુસાફરીનો હતો.

દીપની ચોપ

પ્રખ્યાત ગાયકાર સર જેમ્સીયા રેનોલ્ડસે ચીતરેલું અસ્ત ઓફ પીન્ટરસનનું ચીત્ર પીન્ટરસન ફેમીલીયા પયા આગાપાડીયાનો ચોરાઇ ગયુ છે. તેની કીમત પા ૧૬,૦૦૦ છે

સુખી સ્વીટઝરલેન્ડ

રાજદારી બદલાવથી સ્વીટઝરલેન્ડ બીરાણું દોઢ યુરોપમાં સુખી લેખાતું હતું, પણ જર્મનીની તા. ૧૨ ઓગસ્ટ મળેલા સ્વયંસેવક મુજબ "બોનસીલ રહોલીક" નામનું સંડળ સ્વીટઝરલેન્ડમાં ઉકરીયાં આવ્યું છે અને આ સંડળનો તમામ રાજદારી ચળવળ ઉપર બહારનો મુકનારો દુરમ કરીસ ફેડરલ કાઉન્સીલે બહાર પાડયો છે. બંડખોર આગેવાનો સામે બે શબ્દોને દેશપાર કર્યા છે. અને "ફેડરીઝમ અને" તરફના પખવાડીયે બધાયા ફેલાવા પતા બદ-કાબ્યા છે.

ક્રીસ્ટમસ ટાપુઓ

બ્રીટીશ સરકારનાયતામાં આવેલેલા ક્રીસ્ટમસને દીવસે શોધેલા ટાપુઓને "ક્રીસ્ટમસ આયલેન્ડ" નામ આપ્યું છે. પેસીફીક મહાસાગરમાં આવેલા ૩૫ માઇલ ચોરસના ટાપુમાં ૪૨૦ માણસોની વસ્તી છે જેમાં ૨૫ યુરોપીયનો છે. બીજો ક્રીસ્ટમસ ટાપુ જાવાની બસો માઇલ દક્ષિણે હીંદી મહાસાગરમાં આવેલો છે અને આના રહેવાસીઓની વસ્તી ૧૦૦૦ની છે.

હિમાલયપર ચઢવાનું સાહસ પહેલું જુકાયું

મીલવાયો રૂટરનો તા. ૧૫ મીનો તાર જણાવે છે કે હિમાલયના નંગા પર્વતપર ચઢવાનું જરમન સાહસિકોનો કરેલા ચોથો પ્રયત્ન અને બધાના જોરને લીધ પેરમ નં. ૫ થી પડતું મુકાયુ છે અને માણસો ચઢીગયાતાન નીચે ઉતરી વયા છે.

ફ્રી દુ સાર્વજનિક સભા (અન્નાક્ષેત્ર)

...ક્ષેત્રની ફ્રી દુ સાર્વજનિક સભાનો બારમો વાર્ષિકોત્સવ ઓગસ્ટ તા. ૧૪ મીના બુધવારે ઉજવવામા આવ્યો હતો જે દિવસે નીચે જણાવેલો પ્રોગ્રામ ગોઠવાયો હતો. સવારના ૮ વાગે સભાના ઓફીસ ઉપર ધ્વજારોહણ થયું હતું, સવારના ૧૦॥ વાગે સમુદ પુજન થયું હતું, રાત્રે ૮ વાગે સભાના હોલમા જનરલ મીટીંગ યઇ હતી જે ગુણ પ્રસંગે સ્વયંસેવકો તરફથી દુસાઇ સોબાણ્ડ નાટક બાજની બતાવવામા આવ્યુ હતું પાન સુપારી સહ મેળાવડો બરખાસ્ત થયો હતો.

આમ રમવાડા ગુજરાતી સ્કુલ મેનેજર કમીટીની બંધારણ મારના કંપની નાણાપેક્ષી :

	પા.	શી.	પે.
પીરજભાઇ કુવરા	૧૦	૧	
મકનજી ડુબમ	૧૦	૧	
બીમાભાઇ ગોવીંદજી	૧૦	૧	
ગોવીંદભાઇ વેરા	૫	૧	
સહ્યુભાઇ દેસાઇ	૧૦	૧	
ખુશાલભાઇ પ્રેમા	૪	૩	
કાનજીભાઇ ભાવા	૧	૧	૦
કરસનદાસ રેવાભાઇ	૧૦	૧	

(ચાલુ)

અવલોકનાર્થે મળેલાં પુસ્તકો

નીચેના અવલોકનાર્થે મળેલા પુસ્તકો સાભાર સ્વિકારીએ છીએ:

નેરકુમાતા (ગુજરાતની નદીઓ) લેખક દત્તાત્રેય બાલકૃષ્ણ કાલેલકર-પ્રકાશક નવજીવન ટ્રસ્ટનાના મંદિર, અમદાવાદ.

હિમાલયનો પ્રવાસ (ત્રીજી આવૃત્તિ)—કર્તા દત્તાત્રેય બાલકૃષ્ણ કાલેલકર પ્રકાશક નવજીવન પ્રકાશન મંદિર.

ચેતવાની છે

આવા પ્રકારના ફરજ ફોમ અને મીજરીના કામ કરવા માટે આપણે

ફે. કે. પટેલ, રવર પ્રેસીડન્ટ સ્ટ્રીટ, જોહનીસબર્ગમાં.

વેચવાના પુસ્તકો

બાળ સાહિત્ય—નવલકથાઓ—ધાર્મિક સાહિત્ય—રાષ્ટ્રિય સાહિત્ય—કાવ્યો વિગેરે

૧ કસ્તૂરબા સ્મૃતિ' વિદ્યાર્થી લાયન પ્રકાશન
બંદિરનું સાહિત્ય

	પા.	શી.	પે.
૮૦ પુસ્તકોનો સેટ	૨	૧	૬
૪૦ ,, ,,	૦	૧૫	૬
૨૫ ,, ,,	૦	૧૨	૬

નવલકથા ચાંચલભાળા

બાળપોથી	૧	૦	
૨ જી ચોપડી	૧	૬	
૩ જી ચોપડી	૧	૯	
૪ થી ચોપડી	૨	૦	

કરાચીકૃત મુળાક્ષરની સચિત્ર બાલ પોથી શી. ૧ ૬.

સરકારી શાળાઓમાં ચાલતાં પુસ્તકો

	શી.	પે.
બાળપોથી	૦	૬
૧ લી ચોપડી	૦	૯
૨ જી ,,	૧	૦
૩ જી ,,	૧	૩
૪ થી ,,	૧	૬
૧ લી ચોપડીના અર્થ	૦	૧
૨ જી ,, ,,	૦	૬
૩ જી ,, ,,	૧	૦
૪ થી ,, ,,	૧	૧
ગુજરાતી રેસ્યા ડીક્ષાળ ભાગ ૧	૦	૧
,, ,, ,, ભાગ ૨	૧	૦
કંઠસ્થગીત બાલકવાવાળાનું	૨	૧
વ્યાકરણનું પાનરનું	૧	૩

ખુશાણ ૪ થા ધોરણની (અંગ્રેજીના કેત)

નવી આવૃત્તિ	૨	૮	
ગુજરાતી અંગ્રેજી ડિક્શનેરી નાની	૫	૦	
ઈંગ્લીશ ગુજરાતી ,, ,,	૫	૦	

રાષ્ટ્રીય સાહિત્ય

મારી કાયદા કથા (૪ ભા નેહરૂ)	૧૨	૬	
સત્યાગ્રહની મિમાંસા	૪	૬	
અહિંસા	૩	૬	
ખાને મજુરી કારાગારોને	૨	૦	
મેરા સેવા	૨	૧	
ગાંધીજી ચરિત્રમાળા	૩	૦	
મારી જેલયાત્રા	૪	૦	
આજની દુનિયા ભાગ ૧ થી ૩	૧૫	૦	
ગાંધી વિચાર દોહન	૨	૦	
દક્ષિણના વીર	૧	૬	
મારા સ્વજન સંસ્મરણો	૧	૬	
નવજીવન માળા	૧	૩	
અર્વાચીની પ્રતિમા	૩	૧	
આપણા હિંદુસ્તાન	૪	૬	
આપણા નવિનવારોનો મતલબ	૧૧	૮	
દેશ ગીત	૧	૬	
સ્વદેશી સમાજ	૪	૦	
સીતા ચરિત્ર	૩	૦	
ત્રણ વાર્તાઓ	૪	૦	
રાષ્ટ્રીય પરિવર્તન	૨	૦	
ગુલામીનો વેપાર	૩	૦	
રાજા પાણીની કથા	૫	૧	
ગ્રેમ ટાપરી મ. રા. ગોખલેચારી	૨	૦	
પરદેશી કાપડની સાથે કેમ લડીશ	૨	૧	
પ્રાણ પ્રતિષ્ઠા	૩	૦	
નીતિનાશને માર્ગે	૨	૦	
ધર્મ સંસ્થાપન	૧	૧૦	
ત્યારે કરીશું શું?	૨	૬	
,, ,, ,, ઉત્તરાર્ધ	૨	૬	
બોલશેવીઝમ ને બીજી વાતો	૧	૬	
વીરાંગના અને બીજી વાતો	૧	૬	
ગોકુલ ગિરધારી	૧	૦	
ગોળમેજીમાં ગયેલાઓ	૨	૦	
કારાવાસની કહાણી	૩	૦	
,, ,, પાકુ પુઠું	૩	૬	
કારા કોકિલકરના ગ્રેખો	૮	૦	
નવા ચીનો ભાગ ૧ લો.	૧	૬	
,, ,, ભાગ ૨ જો	૧	૬	
ઝંડાધારી	૨	૦	
મહાત્માજીના પ્રસુબો	૨	૦	
ગોખલે પિલ્લારસ્મી	૨	૦	
આર્યલેન્ડનો મુક્તિ સંગ્રામ	૩	૦	
કુરબાનીની કથાઓ	૨	૦	
સત્ય ને અહિંસા	૨	૦	
વિરહ ત્યારે ત્યારે	૩	૦	
સેવક રાણી	૧	૬	
મહારાજ	૩	૦	
વીર ગજદેવ	૪	૬	
હીંદુસ્તાનની ત્યાગ વાર્તાઓ	૨	૦	
પુંડરીકના પરાક્રમ	૩	૬	
ટૂંકા-ટચોર કેમ બનવું	૫	૦	
સમાજની વેદીપર	૪	૦	

ધાર્મિક સાહિત્ય

ગજગીતા	૧૨	૦	
શ્રી. મદ્ભાગવત ભાગ ૧-૨	૧૦	૦	
કાવ્ય દોહન ભાગ ૧	૬	૦	
,, ,, ભાગ ૨ જો	૫	૦	
સીતા ચરિત્ર	૩	૦	
રોણ અને ગીતા	૫	૦	
દૃષ્ટાંત કથા	૩	૦	
પરમાર્થોદ્ધાર	૧	૮	
રામનો ત્રિષ્ય સંવાદ	૧	૬	
મંગળ પ્રભાત	૧	૬	
મેરી અને મેસ્સા	૩	૦	
ત્યાગી વિવેકાનન્દ ભાગ ૬	૪	૦	
ત્યાગી વિવેકાનન્દનું ટુંકુ ચરિત્ર	૭	૦	
સાદી શિખામણ	૧	૦	
ટોલ્સટોયની નીતિ કથા	૧	૦	
સ્વર્ગમાં રોસનબ્રા પા. પુ.	૪	૦	
કઉતુક રમણ-બોધમાળા	૫	૦	
ગંભીર વાણી	૪	૦	
ચિત્રપુરાણ	૬	૦	
ભાગવત કથા	૧	૬	
પરમહંસ રામકૃષ્ણના બોધવચન	૨	૦	
ભક્તાસક્તિ મેરા	૧	૬	
ગિતા મેરા	૨	૦	
ધર્મ મંથન	૪	૦	
ઉપનિષદ પાઠાવળી	૪	૦	

નવલ કથાઓ

અંતરની ખબા	૪	૬	
પદ્મ બાલકા	૭	૦	
સંપૂર્ણ ફળ ૧ લું નાટક	૧	૬	
આરેલો અગ્નિ	૮	૦	
ગામ લક્ષ્મી ભાગ ૧	૭	૦	
,, ,, ભાગ ૨	૭	૦	
,, ,, ભાગ ૩	૭	૦	
,, ,, ભાગ ૪	૮	૦	
જોસેફસના	૫	૦	
સધુ રોબ સમિટ	૨	૦	
,, ,, પુ. ૪ થું	૪	૬	
ગોખલે હાથ અને સંપુટના	૭	૦	
ઝિરીબ	૭	૦	
મસ્ત કુટિર	૬	૦	
પ્રેમનો કંઈ	૬	૬	
નારી હૃદય	૬	૬	
તપુષ્પા	૫	૬	
તાની તલવાર	૫	૦	
દિગ્વિજય	૭	૦	
જયંત	૬	૬	
પુનરીણી	૩	૬	
ગાયકવાડ હાસ્ય ઓંકાર	૧	૬	
પદ્મ વિજય	૦	૬	
રાસ નદીની	૨	૬	
રાસોવણી	૬	૦	
રાતો મુકાબ પુ. ૨ જું	૧૬	૦	
મકુબા	૪	૬	
મોતીના તોરણ	૪	૦	
સુશીલા બોર	૪	૬	
સાબરમતી	૩	૦	
કીશુ અને કમ્પો	૪	૬	
ગ્રેમ સંગ્રામ	૪	૬	
અત્તરની સદીનું ફ્લાસ	૫	૦	
વેરાનમાં	૩	૬	
ગ્રેમ બાલ	૫	૦	
સુવર્ણકંકણ	૬	૦	
પરિક્ષિતા	૪	૬	
જવાના પત્ર	૨	૬	
પેસાતા પાકાર	૬	૬	

મુખ્તસીલ ચાર્ટરનો માલુસ	૧૦	૧
કોયોબા	૧૫	૦
કાકડી ગ્રસ	૪	૧
મશિકા	૫	૧
મામ લક્ષ્મી	૬	૦
ચિમડાક	૮	૧
ટેલ ચિવાન	૫	૧
કર્મયોગી રાજેશ્વર	૫	૧
રતમ અને મૂર્ખી	૪	૦
મુખ છાપા	૫	૧
મરત કુમારના લારમ મજાનો	૫	૧
ઇસ્લામ	૬	૧
અબજ પની	૧૭	૧
કપના કુસુમો	૪	૦
ગાંધીના બજ	૭	૦
માના	૧૧	૧
પ્રેમાશ્રમ ભાગ ૧ લો	૮	૦
,, ,, ભાગ ૨ જો	૧૦	૦
વિનોદ ચાદીકા	૬	૦
ઉષા સ્વપ્ન	૭	૦
ગાડા	૬	૧
ચદની ગંગા	૬	૯
પહેલી ક્રમાજ	૪	૧
છબી	૭	૬
ગદનાય	૭	૬
કતાબી	૪	૬
કાદીનાથ	૫	૬
બીરબલ ભાગ ૧ લો ૨	૮	૦
,, ,, ૩	૭	૦
ચાલીસ હજારનો ચેક	૬	૯
ચિત્રોત્સ	૬	૦
બોલતી ચિત્રમત	૬	૬
મામાની માનવી	૬	૯
કલાવતી	૪	૬
સરસ્વતી ચદ્ર ભાગ ૧ લો	૭	૬
,, ,, ,, ૨ જો	૭	૦
,, ,, ,, ૩ જો	૭	૫
,, ,, ,, ૪ થો	૧૪	૬
ચદ્રકાત ભાગ ૧ લો	૧૦	૬
,, ,, ૨ જો	૧	૦
,, ,, ૩ જો	૧૧	૦
મામ હેવત	૫	૬
૬૬૨ રેખા ચિત્રાન	૧૧	૬
અકબર બિરબલનો વિનોદી વાતો સંગ્રહ	૭	૬
રાજા ભોજ અને દશ કાલીદાસ	૮	૦
રાજરત્ન બિરબલનો હાસ્યચમત્કાર	૮	૦
મુન્દીરા અને બીજી વાતો	૬	૬
સ્નેહ કમળો	૮	૬
અજબપુ	૧૦	૦
પુરાતત્વ અજાયબ	૫	૬
પાનકોર બતીલાલ્યા ઝોટી ઝંઝા બતીયા	૫	૬
અજનાની ચોરીમાં	૭	૬
અમરના અજ	૫	૦
ઝેર પહલી કોની	૬	૬
નકા નમરીઓ	૮	૦
સ્નેહના કહીદ	૬	૬
આરબોમા	૭	૬

બાળ સાહિત્ય

રેતાલિ બજત	૫	૬
૬૬૨૫૭ પહ્લીઓ	૬	૭
૨૦૫૬ રેળ્ળ સેટ ૩	૭	૬
બાળ પુજ	૨	૧
નાની મેન	૨	૬
બીજી વાતો	૨	૬
બાળ કથાવલી	૨	૧
ચિકરાળ ધન	૨	૬
મહાભારતના પાત્રો	૮	૦
બાલાળ પ્રવેશ	૨	૦
મુખો	૧	૦
ચતુરક્ષીક	૧	૦
બાળ વાર્તા વિનોદ	૧	૦
૬૭૭૫ ૬૭૭૫ રાસો ભાગ ૧ લો	૬	૦
,, ,, ,, ભાગ ૨ જો	૬	૦
કોતકી ૬૬	૧	૦
ગોલરસ ૬૬૬	૦	૬
બાળ વિનોદ ભાગ ૧ થી ૨૦	૮	૧
,, ,, ,, ૨૧ થી ૨૬	૪	૦
અશોક બાળ પુસ્તક ભાગ૧	૧૫	૦
સીતા (રામાયણના પાત્રો)	૧	૦
ફોક્સટોન મંગાવવી	૪	૦
,, ,, ભાગ ૨ જો	૬	૦
ક્રાઇસિકોની ચબરી	૬	૦
ક્રિસ્મસ	૪	૦
જીવન અને સાહિત્ય	૫	૦
પારસી સાહાદારી વાનગીઓ	૨	૦
પારસી લગ્ન ગીતો	૬	૦
જપુ જેમ સંગ્રહ ભાગ ૧ લો	૨	૦
,, ,, ,, ભાગ ૨ જો	૨	૦
રામ તરંગિણી	૬	૦
ચરપુ ગીતો	૨	૧
ચપ્પા	૨	૦
રાજ નીકુંજ	૬	૦
પ્રાણી પુરાણ	૧	૪
મેળી મણા	૦	૧૦
રમકડાની દુકાન	૦	૬
ચાપોનુ ધન	૦	૧૦
ગીતાજલી	૨	૦
જીવન પર પ્રકાશ	૧	૦
૬૬૬૬૬	૧	૦
,, નાની ભાગ૨	૧	૦
કારીકરીનું શીક્ષણ ભાગ ૧	૨	૦
,, ,, ભાગ ૨ જો	૨	૦
રાજ્ય સાધુર્ય	૫	૦
કાકીબાવાડી કુહા	૨	૦
ગોરાબહુની રસોઇ ધારા ૪ થા. પુ.	૪	૦
,, ,, ધારા ૫ મા. પુ.	૩	૬
,, ,, ધારા ૬ ઠા. પુ.	૩	૬
કટીબાઈ રાત ભાગ ૨ જો	૨	૬
,, ,, ભાગ ૩ જો	૩	૦
ભુકાનો ક્રિયા ભાગ ૨ જો	૩	૦
ચુંદડી ભાગ ૨ જો	૨	૩
ઘર ચલ્યુ વેદ	૫	૦
ઘર ચલ્યુ વેદું જવાહરબેર થી. પુ.	૧૩	૦
ફલાપોનો કારાવાસ	૧૧	૦
કોકાવલી ગુજરાતની ગત ૬૬૬	૪	૦
ભારત મ્યુઝીક ગાયક	૧૭	૬
રાષ્ટ્રીય સંગીત ગાયક	૧	૬

કલાલના નમુનાનો સુંદર ચિત્ર સંગ્રહ

૬૬૬૬૬૬	૭	૦
જીવન ચિંતણ	૬	૧
૬૬૬ ૬૬૬૬	૬	૬
૬૬ ૬૬૬	૯૦	
અજન્તાના ૬૬૬ ચિત્રો	૭	૬
રોયલ કલર પિકચર આલ્બમ	૧૦	૦
મુસલમાન આલ્બમ	૨	૨ ૦

આ ઓફીસમાં છપાયેલા પુસ્તકો

	પી.	પે
ફ્રાન્ચાઇઝ બાયસેન્ટીસ કંટ્રોલ ઓર્ડીનન્સ		
૧૯૩૨ ગુજરાતી અને અંગ્રેજીમાં	૧	૬
સીતા વનવાસ	૧	૪
જીવનપર પ્રકાશ	૦	૬
જીવના પ્રશ્નોનો અમારા અનુભવના ભાગ ૧	૧	૬
,, ,, ,, ,, ભાગ ૨	૧	૬
નીતિના કાવ્યો	૧	૦
કરીશ સંપતીનો વપારઃ અને તેની સંભાળ		૬
સ્વરોદય		૧
પુર્ણ અને બ્રહ્મચર્ય		૧
મોહનદાસ ગાધીજીના તીરાક તેમના મત અને વિચાર		૬
પુસ્તક કમાલ પાણાનું જીવન ચરીત્ર		૧
મુસ્તફા કમાલ પાણાનું જીવન		૬
મારો જેલનો અનુભવ શેખદ મ ગાધીજી		૧
મારો જેલનો બીજો અનુભાય ,, ,,		૬
મારો જેલનો ત્રીજો અનુભવ ,, ,,		૬

ઓરડર સાથે નાણાં મોકલવા મહેરબાની કરવી. વી. પી. ઓર્ડરોને ધ્યાન આપવામાં નહિ આવે

મળવાનું ઠેકાણું:-
Manager, Indian Opinion,
Phoenix. Natal.

Phone 33-4014. P. O. Box 4111.

—હિંદી વસ્તુ ભંડાર—

(ઈ. પી. આર. પાછળ)

અમારે ત્યાં કલકત્તી, સ્વદેશની, કોલ્હી, ઈન્ડી કલર, ફાઉન્ટેન, બોલા-પેનસ, બરમન સીલ્વર તેમજ જોખાંડના દરેક જાતનો દેશી વાસણો હોલસેલ ભાવે મળે છે ચોરબંદરનું સ. ૨. માર્કાનું વપા દેશી તેમજ બદરનું રાજ પી. બ્રાન્ડ વસ્તુ તેલ, સાબુસાજ, બીગરી કુલમ, કમોદ, બાંધણીયું, દીવેલી, પોમેરીન, બિસ્કેટ દરેક જાતના વપા દરેક જાતની દાલ, કઠોળ આટો તેમજ કરીઆવું અને મોહીઆવું મળશે "પારકર" પેન અને પેન્સીલો, મામાની નામવાળા સુરજપી તેલ, અત્તરો, કાઉન્ટર, કોરો, અને ઈપોરીયન ગ્રોસર સ્ટોર્સ જુનેસરી મળે છે

એક વખત પધારી અમારા ઓરડર આપી ખાત્રી કરવા જણાવશું છે

બહારગામના ઓરડરોપર ખાસ ધ્યાન આપવામા આવે છે ફક્ત:- ૧૫૧૨

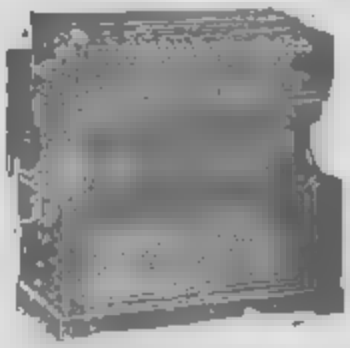
૪૬, પ્રીન્સાર્ડ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

સાહિત્ય અને સંગીતનો સમન્વય

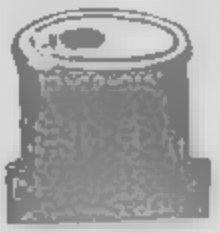
દિનપ્રતિદિન જનતાની રસવૃત્તિ કેળવાય છે—જનતા નવિનતાની પુજક બની છે—ભાવના અને આદર્શ આ જમાનાનું ગૌરવ છે—અને હવે ચોકકા ગમે તેવી વસ્તુ ચલાવી લેવા તૈયાર નથી.

અમે પણ આ માન્યતાને માન આપી વર્તવાનો નિશ્ચય કર્યો છે. તેથી ખાસ પ્રસંગ માટે તમારા સમક્ષ રજુ કરીએ છીએ. જાણીતા નટ નટીઓ અને લેખકોનો સહકાર સાથી શ્રેષ્ઠકોની રસવૃત્તિને પોષે એવી રેકોર્ડો, ધાર્મિક ડ્રામાના સેટો અને હારમોનીયમ, તબલા મગાવ્યા છે જે તમારી સમક્ષ રજુ કરીએ છીએ. સંગીતના મધુરા સ્વરોથી તમારા ઘરમાં સ્વર્ગ ઉતારો.

અમે લોકલ ખરીદી તેમજ એજન્ટો મારફતે હારમોનીયન મંગાવતા નથી તેથીજ અમે લેખીત ગેરંટી સાથે વેચીએ છીએ.

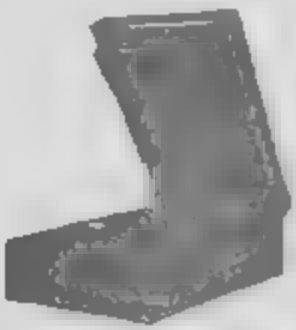
પગના હારમોનીયમ પા. ૬-૦-૦
હાથના ,,
કમલ કીટના પા. ૧-૫-૦

જોડી અદલી કીમત
પા. ૧-૦-૦ થી

પા. ૩-૧૭-૦ સુધી

ગ્રામોફોન પા. ૧-૧-૦ થી પા. ૮-૮-૦

હીઝ માસ્ટર્સ વોઈસ
તથા
કોલમ્બીયા
(ઈન્ડીયન રેકોર્ડ)
૩/—

રેકોર્ડના સસ્તા ભાવો

નવા નંબરો અથવા તમારા માંગેલા નંબરો વહેલા યા મોડા તમને મળશેજ તો રાહ માટે વધારે પડતા અમો છે.

ગમો અમના અતે ગમો.

તેમજ આ રેસની દુકાને અનુકુળ થાય તેવા મોટા અને મધુર સુરના, મજબુત અને ટકાઉ, પાસા, શાંતા, સરદાર તેમજ મેકલેઈન્સ કુલુદના હારમોનીયમ, હાથના અને પગના તથા હાથ-પગના. નવી સીલેકશન જાતની કરેલ ગ્રેઈજની પેટીઓ આવી ચુકી છે. તે સીવાય કરેક જાતના ગ્રામોફોન ઉપરાંત બધી મેકરો માટે H.M.V. ને કોલમ્બીઆના પણ રેકોર્ડ સાચવીએ છીએ.

વાજીંત્રોના છુટા ભાગો મોટા જથ્થામાં રાખીએ છીએ.

વાયોલીન, બેન્જો, મેન્ડોલીન, બુલબુલ તરંગ, ગીતાર અને રેકાય બેન્ડના જાતોમાં ઘણો ઘટાડો કર્યો છે.

કોઈ પણ વાજીંત્રનું રીપેરીંગ કામ અતી દેખરેખ નીચે ગેરંટી સાથે બનાવી આપીએ છીએ.

—સાઉથ આફ્રિકાના ૩૨ વર્ષના જુના હારમોનીયમીસ્ટ—

GODHANIA'S MUSIC SALOONS

P.O. BOX 460. 179 GREY ST. AND 131 QUEEN ST
DURBAN. NATAL.

Special

Large stock of latest Drama records in Tamil, Hindustani, Gujarati and Telugu. Records have been specially selected

Apply for our catalogue. Our Harmoniums are under written Guarantee for 3 years. Try one before you purchase.

'Phone Day 2-6169. RAJCOOMAR, 'Phone Night 2-1758.
DURBAN'S FIRST INDIAN UNDERTAKER
Coffins, Wreaths, and ... all description
Motor and Horse Hearse ...
રાજકુમારનું
અન્ડરટેકર
મોટર, ઘોડા, ગાડી ને પેટા ગાડી કુલ ચોવીસે પૂરતી પહોંચતા
આવે છે. ફાલ દિવસ ખુલ્લું.
14, Cross Street, DURBAN ...

'PHONE 33-4691. BOX 2526.
L. MISTRY
એલ. મીસ્ત્રી
બોક્સ, ટ્રેન્કસ અને કીચન ફર્નેસર બુકકે બધવા જવા-
બંધ બનાવનાર તેમજ ગુડ ઇનીંગ રાખેલાઓને
કામ કરનાર.
બહારેલા ઓર્ડરોનું પ્રોમ્પ્ટસ પીસ મંગાવો.
45 Market St. : : : Johannesburg. ...

'Phone 2-3381 Tel. add. "Letopen."
D. K. PATEL
Fruit and Vegetable Exporter
— SPECIALIST —
In South African, Canadian and Australian Apples
—and—
Cape Fruit on hand in season
We have in stock Naartjes which have just come in Market.
ડી. કે. પટેલ.
ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ એક્સપોર્ટર
સાઉથ આફ્રિકન, કેનેડીયન અને ઓસ્ટ્રેલીયન
એપલ્સના સ્પેશીયલીસ્ટ
ઋતુમાં કેપ ફ્રૂટ પણ રાખીએ છીએ
નાર્ચીસ હાલમાં શરૂ થયા છે અને તેનો સ્ટોક
પણ રાખીએ છીએ.
ઓર્ડરોના ઓડરો ઉપર ખાસ ધ્યાન દેવામાં આવે છે
નાર્ચીસ અને ગ્રેન્ડરીન સારા અને સસ્તા
C. O. D. થી મળશે.
P. O. Box 765. 19, Cross St. Durban. ...

M. H. DESAI,
એમ. એચ. દેશાઇ.
ફેલ્ટેડ ફ્રૂટ મેચન્ટ.
અમો દરેક જાતના ડાર્ક ... ફ્રુટોપરના કુલીયનના ભાવ પણ
જાણવા C. O. D. થી ખાસ પેકીંગ કરી મોકલીએ છીએ.
P. O. Box 254. 31, Short St. Durban. ...

Phone 33-4403 Tel. add. "VALABTEL" P. O. Box 6748.
V. B. PATEL,
WHOLESALE AND RETAIL FRUIT, VEGETABLE AND PRODUCE MERCHANT
CHEAPEST BANANA STORE IN TOWN.
40 President Street, JOHANNESBURG.
Terms: NETT CASH or C.O.D
વી. બી. પટેલ,
હોલ-સેલ અને રીટેલ ફ્રૂટ, વેજીટેબલ અને પ્રોડ્યુસ મરચંટ
બનાનાની સૌથી સસ્તામાં વધારે વેચાણ
અમારે ત્યાંથી બનાના તથા દરેક જાતનું ફ્રૂટ સસ્તું મળશે ... ઓર્ડરો
ઓર્ડરોપર ખાસ ધ્યાન આપવામાં આવે છે
ફોરેન ભાવના (C. O. D.) થી માલ મળી શકશે.
ટેલીફોન ૩૩-૪૪૦૩ ૪૦ પ્રેસીડન્ટ સ્ટ્રીટ,
પી. ઓ. બોક્સ ૬૭૪૮ જોહાનીસબર્ગ ...

"શુદ્ધ ઘી"
... ઘીના ... અમારે ત્યાંથી ખરા
પ્રમાણમાં મળશે,
આવ અમારે પુછો ના લખો:
સાઉથ આફ્રિકાના સૌથી જુનામાં
શામજી દેવશી એન્ડ સન SAMJEE DEVSHI & SON
૬, ક્રોસ સ્ટ્રીટ, 6, Cross Street,
ડરબન. DURBAN. ...

Golden Number
OF
"INDIAN OPINION"
SOUVENIR OF THE
Passive Resistance
Movement
1906 1914.
Price : Two Shillings.
to be had from:—
Indian Opinion,
Phœnix, Natal.

SOLE AGENT FOR

His Master's Voice

હિઝ માસ્ટર્સ વોઇસ

In The Union Of South Africa

સપરમ્બર અને ઓક્ટોબરના ગુજરાતી લેટેસ્ટ રેકોર્ડો આવી ગયા છે.

સાને ઇસ્લામનો સેટ મંગાવો અને સાંભળો

પાંચ રેકોર્ડનો સેટ કીમત પા. ૬-૫-૦.

We spectalise in Tamil and Telugu Drama Sets and also Native and Afrikaan records. Wholesale and Retail.

N 5551 પ્રેમની દુનીયા.
N 5570 ચાંદીનો ત્રગચો.
N 5573 પાણીપા ત્રણ
N 5572 ગે રો નજરી પ્રીતમની ગંગા
N 5560 પ્રેમનું બંધન.
N 5559 ઝેરની પ્યાલી.
N 5554 [illegible]
N 5558 [illegible]
FT 5446 [illegible]
FT 5442 [illegible]
FT 5440 [illegible]
FT 5423 [illegible]
N 5560 [illegible]
N 6032 [illegible]
N 6030 [illegible]
FT 5421/22 [illegible]
નરસૈંદ મહેતા નાટક ભાગ ૧ થી ૪
ભરથરી દુખારે નાટક ૧ થી ૪
વાલ્મિકી કેવી નાટક ૧ થી ૪
V 6[illegible] [illegible]
N 6604 [illegible]
No 5350 [illegible]
,, *5499* ,,
,, *5508* [illegible]
,, [illegible]
,, *5470* [illegible]
,, *5458* [illegible]
,, *5461* [illegible]

પૃથ્વીરાજ ચૌહાણનું નાટક કમ્પલેટ બોક્સ અને પુરા ભાગ ભાગત પાઉન્ડ ૨-૭-૦ નું સેટ.

નાટક અજારાણા પ્રતાપ કમ્પલેટ બોક્સ અને પુરા ભાગે ભાગત પા. ૧-૫-૦ નું સેટ.
,, રાં માંડલીક કમ્પલેટ બોક્સ અને પુરા ભાગે ભાગત પા. ૧-૫-૦ નું સેટ
એચ. એમ. વી. હાર્મોટીક મોટી કમ્પલેટ બોક્સ અને પુરા ભાગે ભાગત શી. ૧૫ નું સેટ.
નાટક ગુણસુન્દરી કમ્પલેટ બોક્સ અને પુરા ભાગે ભાગત શી. ૧૫ નું સેટ.
,, રાજા ભરથરી કમ્પલેટ બોક્સ અને પુરા ભાગેભાગત પાઉન્ડ ૧-૧૦-૦ નું સેટ.
,, [illegible] સલામ સાહબ સેટ ૧ થી ૪ ભાગ.
,, રણિયાણુદોલા.
,, ફિયા રબમ.
સલામનો બાપ ભાગ ૧ થી ૬.
ગઢીલાનો બારસો કુલીન રેકાર્ડ ૪ રેકાર્ડનું સેટ.
બદુરા કર્ણ બાકરી ૫ રેકોર્ડનું સેટ કુલીન.
નુરી બાકબત ૬ રેકોર્ડોનું સેટ કુલીન.
,, શકીન બરદાદ ૬ રેકોર્ડોનું સેટ કુલીન.
,, રોમ શારે આરબ ૪ રેકોર્ડોનું સેટ એચ. એમ. વી.
,, સાને ઇસ્લામ ૫ રેકોર્ડોનું સેટ એચ. એમ. વી.
,, પુરે ઇસ્લામ ૬ રેકોર્ડોનું સેટ બોલબચ્ચાંઓ.
,, બાલ ડ્રામા પા નવી ૬ રેકોર્ડોનું સેટ એચ. એમ. વી.
,, ઇસ્લામથી મંજલ ૪ રેકોર્ડોનું સેટ એચ. એમ. વી.
,, પુરજહાન ૪ રેકોર્ડોનું સેટ બોલબચ્ચાંઓ.
,, લડ્યો મજનું ૪ રેકોર્ડોનું એચ. એમ. વી.

આમારા ઇસ્લામીક નવી રેકોર્ડોનું લીસ્ટ 'ઇન્ડિયન ઓપ્રુઝ' માં જોશો.

• ઈ ૬ રેકોર્ડ, ૧૨ ઈ ૪ રે. ૨૫/-, ૧૦ ઈ. ૧૨ રે., ૧૨ ઈ. ૮ રે. ૪૮/-.

બહારે ગામના ૧૦ ઈંચની ૬ અને ૧૨ ઈંચની ૪ રેકોર્ડથી ઓછીનો ઓર્ડર સ્વિકારવામાં આવશે નહિ.

Radio Record Trading Co.,
88 Victoria Street - - Durban.

Radio Record Trading Co.
P. O. Box 6393 29 West Street.
JOHANNESBURG.

RADIO RECORD TRADING Co.,

SOLE AGENTS FOR

Columbia

In The Union Of S. A.

જુના ભયા અને માનીતા આવી ગયા

કોલમ્બીઆ કંપનીમાં હાલમાંજ આવેલા નવા ગયેલા

માસ્ટર અમીર બકક્ષની

નવી રેકાર્ડ આવી પહોંચી છે. આગળ ગયલ બોલી ગયો છે: "મોહમ્મદ મોહમ્મદ પુકારે ચલાલા" તેના જેવી બીજી ગજલ બોલી રહ્યો છે. મગાવો અને તમારા દીલને આત્રી કરેા. તેના નંબર, બકક્ષ કે સરવર સાકુબે મોકલાર.

1705 સલ્લે અલ્લી અલયલ્લે વસલૈમ. અને બીજી ઓ સિવાય તમારા લાયકની ઘણી ઈસલામી રેકાર્ડો આવી પહોંચી છે જેની કે મોટીઝા સાહાદત નામા રીગરે.

2167 ઝલ ઝયા (ભજાર્ન)
2226 નાગે બહમર લ હર.
2123 નામે મહમદ બાલે બાલા.
2340 યહ આપ ખુનો ૧ બાદર ને ફ્યાલા.
1730 બાબા, મેરી બીગડીબા સરસારે નાના ગીરે.
1745 બજારાર ના રાગેપે પ્રાણી કમલ્યા.
1341 હજરત કા મેહબુબા હજરત બબાર કે બચ્ચોકા મુરદે કા જીન્દા કરના
1391 મેહબુબા બીજરત મોહમ્મદ.
1390 મેહબુબા બંધુકી હાજરત અલી.
1595 પીયારી પીયારી સુરતવાલે.
1690 મોહમ્મદ મેરે દીલકે અરમા તુમી હેા.
1677 મશહુર મુવા આલમકે બદા રે કરમાને મોહમ્મદ મસલાદ
1740 મવલા મુજે રોજીયે ખુલાસેા.
2068 દીલ બીન શીવા મેરે બચાને અરમાને
2087 ખલાડી રસુલે ખુદા કેહતે કેહના.
2135 બસકે કાબીદે ૧ બાલગે રનમેા ખુ.
2155 સુરે બહારમે ઉન બાગેારસે.
2171 દીલ ચેા મેરા લે ગયા
2150 નીગાલે પુરકેા

નુરે ઇસ્લામ

નેા ૬ રેકેાર્ડનેા સેટ બુક અને ટીનનેા બેાકસ સાથે ૩૦/-

We specialise in Tamil and Telugu Drama Sets and also Native and Afrikaans records. WHOLESALE AND RETAIL.

The following Tamil Drama Sets in stock

Sathyavan Savitry, Paduka-Pattabishekam, Uttra-Ramayanam, Dumbachari, Gnan Sundari, and thousands of other Records.

Radio Record Trading Co.,
88 VICTORIA STREET.
DURBAN.

Radio Record Trading Co.,
P.O. Box 6398. 29 West Street,
JOHANNESBURG.

દરેક જાતની સ્વાદીષ્ટ. સુંદર શુધ્ધ ઘીની મીંઠાઇ.
ફરસાણ વીગેરે માટે ક્યાં જશો?

પટેલ્સ વેજીટેરીઅન રીફ્રેશમેન્ટ રૂમ

પાપડ, લીંબુ, તથા કરીના અચાર તેમજ શીઆળાની ઋતુ માટેના ખાસ ચોથીઠ પાકો અમારે ત્યાંથી કીફાયત ભાવે મળશે. એક વખત પધારી અથવા ઓરડર મોકલી ખાત્રો કરવા વિનંતિ છે.
બહાર ગામના ઓરડરો ખાસ માલીકની જાતી દેખરેખ નીચે મોકલવામાં આવે છે.
ગ્રાહકોને સંતોષ આપવો તે અમારો ખાસ મુદ્રાલેખ છે.

PATEL'S VEGETARIAN REFRESHMENT ROOM

(Prop. R. M. PATEL.)

Telephone 2-2209 202 Grey Street, :: :: Durban.

Box 830. Tel. Add. "Orangexpo"

M. C. PILLAY

Wholesale Fruit & Vegetable Exporter
country orders executed at lowest Market prices special attention given to all up-country orders.
TRIAL ORDER SOLICITED.
જથ્થાબંધ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ ચઢાવનાર
અમે અપકંટ્રીના ઓરડર ખાસ દેખરેખ રાખી મોકલ માલ
C.O.D. થી મોકલીએ છીએ
79, PRINCE EDWARD STREET, DURBAN.

'Phone 2-6235. P. O. Box 316.

Heerabhai Morar Matvadkar,

Wholesale Fruit & Vegetable Exporter
and Commission Agent,
15 CROSS ST. RESIDENCE.
PACKING WAREHOUSE 44 BOND ST.
DURBAN.

હીરાભાઇ મોરાર મટવાડકર

હોલસેલ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ ચઢાવનાર
અને કમીશન એજંટ,
પેકીંગ સારી રીત કરી માલ સી. ઓ. ડી. થી
મોકલવામાં આવશે.
ટેલીફોન ૨-૬૨૩૫ બોક્સ ૩૧૬.
૪૪ બોન્ડ સ્ટ્રીટ, ડરબન.

NAROTAM HARGOVIND

The Master Tailors.
Suits and Costumes Made @ the latest Styles.
We specialise @ High Class Tailoring.
Our Prices are to suit the times.
Try us with your next Order
તમારો સુટ ક્યાં શીવડાવશો?
નરોતમ હરગોવીંદ
તમને અપ-ટુ-ડેટ સ્ટાઇલનો કિફાયત ભાવે બનાવી આપશે.
ફાયલ ઓર્ડર આપી ખાત્રી કરી જુઓ.
'Phone 25661. 170 Grey St. Durban.

અઠવાડીક પંચાંગ

વાર	ખ્રીસ્તી	હીંદુ	મુસલમાન	પારસી	સુર્યોદય	સુર્યાસ્ત
	૨૯-૮-૩૮ ઓગસ્ટ	૧૩-૬-૧૯૯૫ ભાદરવા	૨૩મી જમાદીલ અવ્વલ ૨૩મી ફેબ્રુઆરી	૨૪-૬-૧૯૦૭ શહેરેવર ૨૪મી	ક. મી.	ક.મી.
સુક્ર	૧૯	૧૯	...	૧૮	૬-૩૧	૫-૨૯
શની	૨૦	...	...	૧૯	૬-૩૨	૫-૨૮
રવી	૨૧	...	...	૨૦	૬-૩૩	૫-૨૭
સોમ	૨૨	...	...	૨૧	૬-૩૪	૫-૨૬
મંગળ	...	...	...	૨૨	૬-૩૫	૫-૨૫
બુધ	...	...	...	૨૩	૬-૩૬	૫-૨૪
ગુરૂ	...	...	...	૨૪	૬-૩૭	૫-૨૩

Printed and Published by Harilal M. Gandhi at Phoenix Settlement, Natal.

GANDHI & Co. (Pty) Ltd.

GENERAL MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

Try us for:-

Benares Saries, with Blouses of same design prices from 75/- to £10 with double border.

Also Cotton, Crepe-de-chine & Rayon Saries from 2/6 to 40/-.

We also stock Indian Drugs, Condiments, Draperies, Outfitting, Hardware, etc. etc.

Telephone 23676.

Tel. Add. "Gandhico" Durban.

112 Victoria Street, DURBAN.

અમારે ત્યાં હમેશા મોટા પ્રમાણમાં નીચે જણાવેલ ચીજો સ્ટોકમાં રહે છે.

એરંડા બદામ, પીસ્તાં, ચારોળી, એલચી, જાયફળ, તજ, લવીંગ, સુરજખાર કેસર, તેમજ હળદર, ધાણા, જીરૂ વીગેરે આખા તેમજ બારસ કેખરેખ નીચે પીસાવેલ મસાલો તથા તમામ જાતના ઔષધ-ઝરાસણ, કમોદ દીલી, બાંબા, બાજ તુલસી, વીગેરે તથા પંજાબી સાલમ, પોખી તુલસી, ગઠોડા કોપરાપાટી તથા સાતસો આઠસો જાતનું ગંધીયાણું તેમજ સોપારી-બદામી મેચરબની, કાપડ, એકલાં તથા મુલાયનું પાણી, આમળા, મોગરા, ચંબેલી, પ્રેમલ, પાગીનીયા વીગેરે ખુશબોદાર તેલ વીગેરે, વીગેરે બોલ બજારમાં તેમજ મુફત મળશે.

Also:

P. O. Box 27, TONGAAT.

Telephone during Office hours No. 5.

" after Office hours No. 008.

The "FRIENDS of INDIA" SERIES

Short biographical sketches of eminent men, who have laboured for the good of India.

Copious extracts from the speeches and writings of the "Friends of India" on Indian affairs are given in the sketches. Each volume has a fine frontispiece.

Lord Morley.	Lord Morley.
Rev. W. Miller.	Lord Macaulay.
E. S. Montagu.	Sir Dinshaw Edulji Wacha.
Lord Ripon.	Swami Rama Tirath.
Ravi Varma.	Sir Sasur Jung.
Tara Dutt.	Edmund Burke.
Sir C. Sankaran Nair.	Henry Fawcett.
Sir Henry Cotton.	Lord Hardinge.
John Bright.	Krishna Das Pal.
Lal Mohun Ghose.	M. K. Gandhi.
Mrs Annie Besant.	Sir Syed Ahmed Khan.
H. H. The Aga Khan.	Badruddin Tyabji.
Allan O. Hume.	W. C. Bonnerji.
A. M. Bose.	Charles Bradlaugh.
Dadabhoi Naoroji.	Dinsha E. Wacha.
Ramakrishna Paramhamsa.	Pandit Madan Mohan Malaviya.
V. P. Madhava Rao.	Rao Bahadur R. N. Mudholkar.
Raja Ram Mohan Roy.	Dr. Rash Behari Ghose.
Bhagat Singh.	The Rt. Hon. Syed Ameer Ali.
Dinshaw Edulji Wacha.	H. H. Shrimant Sir Bala Saheb.
Lajpat Rai.	Rustomji Framroze Velang.
V. Krishnaswami Iyer.	Nawab Mohsin-ul-Mulk.
Babu Surendranath Banerjea.	Behramji M. Malbal.

Price: One Shilling Each

APPLY:
MANAGER, INDIAN OPINION.
PHOENIX, NATAL.

56 ALICE STREET and 35a LEOPOLD STREET

DURBAN.

SPRINGBOK SERVICE STATION

Always At Your Service
DAY And NIGHT
for
Petrol, Oiling, Greasing and Repairs
and for Darning Your Car

સ્પ્રીંગબોક સર્વીસ સ્ટેશન

તમારી મોટર પાક કરવી હોય, પેટ્રોલ જોઇતું હોય, ઓઇલીંગ અને ગ્રીસીંગ કરાવવું હોય કાંઇ પણ જાતનું રીપેરીંગ કરાવવું હોય તો અમારે ત્યાં આવજો.

તમારા તહેનાતમાં અમે રાત અને દિવસ હાજર રહીએ છીએ.

'PHONE 2-3448 OR 2-0247.

YOU CAN'T BE LATE
WITH
ROAMER
Obtainable in
15 & 17 Jewels Gold or Rolled or Crome

Latest Style and Design

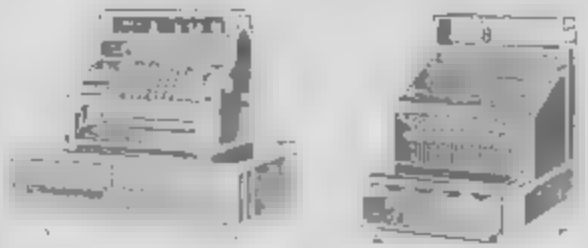
દુનીયાનું જીવન ઝમતકાર હોવું જોઈએ અને તેથી
નિયમિતતા શીખવી જોઈએ.

રોમર ઘડીયાળ તમારો વખત સાચવશે.

૧૫ અને ૧૭ જુવેલ્સના રોલ્ડ ગોલ્ડ અથવા સોનાના અગર
ક્રોમના તદન લેટેસ્ટ સ્ટાઈલ અને ડીઝાઈનના છે.

Sole Distributors
PATEL AGENCIES (Pty) Ltd.
'Phone 33-2081. P. O. Box 6092.
No. 6 KORT STREET, JOHANNESBURG.

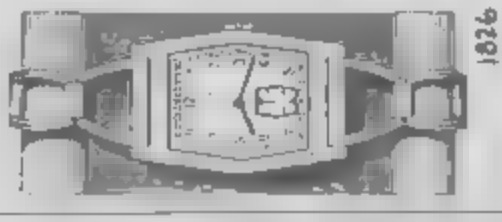
NATIONAL
CASH REGISTER
AND
ACCOUNTING MACHINE
SYSTEMS
FOR
MAXIMUM
EFFICIENCY

THE NATIONAL CASH REGISTER CO. S.A.
(PTY.) LTD..
63 PRESIDENT STREET
JOHANNESBURG
P. O. Box 3591. Phone 33-6245

NOTICE!
The new 1938 ELGIN watch catalogue has
just come off the printing press

NAME. ...
ADDRESS ...

KATZ & LOURIE LTD.
Cor ELOFF & MARKET STREETS, JOHANNESBURG.
R. A. DAVIES.
76, Field Street
CASA COIMBRA,
Box 178

INDIAN OPINION

Founded by
MAHATMA GANDHI
IN 1903

No. 33—Vol.—XXXVI INDIAN [illegible] 19[illegible] PRICE FOURPENCE

PHYSICAL PUNISHMENT

"PHYSICAL punishment I believe to be never right. In mild forms it does little harm, though right to good or [illegible] harm I am convinced that it generates cruelty and brutality. It is true that it often produces no resentment against the person who inflicts it where it is customary boys adapt themselves to it, and expect it as part of the course of nature but it accustoms them to the idea that it may be right and proper to inflict physical pain for the purpose of maintaining authority—a peculiarly dangerous lesson to teach to those who are likely to acquire positions of power. And it destroys that relation of mutual confidence which ought to exist between parents and children as well as between teacher and pupils."

—[illegible]

શારિરિક સજા

"શારિરિક સજા, કે માનું છું કે, કદી સારી છેજ નહિ, ઓછા પ્રમાણમાં તે ઓછું નુકશાન કરે છે, સારા તો બીલકુલ કરતીજ નથી; સખ્ત સજા. મારી ખાત્રી છે કે, ચાલાકીપણું અને પશુતાજ કેળવવા પ્રસંગે પ્રસંગે નીવડે છે. એ છે કે ઘણી વેળા તેની અસર સજા કરનારની સામે વિરોધ ઉત્પન્ન કરતી નથી; ત્યાં શિવાજજ પડી ગયેલ હોય છે ત્યાં છોકરાઓ તેને ટેવાઇ જાય છે, અને તેને સ્વાભાવિક ગણી લે છે પરંતુ એવો વિચાર કરવાને પણ તેઓ ટેવાઇ જાય છે કે સત્તા ધરાવી રાખવાને ખાતર શારિરિક સજા કરવી એ વાજબી અને જરૂરી છે જેઓ સત્તાધારી થવાનો સંભવ છે તેઓને આવો પાઠ શીખવવો અતિ જોખમકારક છે. અને માબાપ અને છોકરાઓ, તેમજ શિક્ષકો અને વિદ્યાર્થિઓ વચ્ચે જે ખુલ્લા વિશ્વાસની લાગણીભર્યો સંબંધ જોઇએ તેનો નાશ કરે છે."

—બરટ્રેન્ડ રસલ

WHY YOU SHOULD INSURE YOUR LIFE WITH
"NEW INDIA"

(1) BECAUSE it is a purely Indian Company with a Directorate composed wholly of influential Indian gentlemen of widely recognized business ability and is the largest General Insurance Company of India with total funds amounting to Rs. 2,13,94,187.

(2) BECAUSE the safety of its contract (Policy) is beyond question seeing that its paid-up Capital is much more than the combined paid-up Capital of all Indian Insurance Companies transacting only Life assurance business

(3) BECAUSE its premiums are moderate and its policy conditions are as liberal as they could be.

(4) BECAUSE its offer of automatic non-forfeiture privilege, Extended Term assurance, Permanent Disability Benefit and of payment of double the sum assured in the event of death by accident is unique.

(5) BECAUSE it has established a reputation for prompt settlement of claims and efficient service to its policy-holders

ALL OTHER BUSINESS TRANSACTED

Life, Fire, Motor Car, Motor Lorry, Motor Bus, Plate Glass, Workmen's Compensation, Burglary, Etc.

For Rates please apply to:-

JALBHOY RUSTOMJEE,

Principal Representative in the Union of South Africa.

Natal Office
"INDIA HOUSE"
17 First Avenue Durban
Telephone 2-3845 P. O. Box 1610.
Tel. Add. "RUSTOMJEE Durban

Transvaal Office:
ROOMS NO. 12 & 13. BARKLY ARCADE.
Diagonal Street Johannesburg
Telephone 33-4478 P. O. Box 3641
Tel. Add. "RUSTOMJEE JOHANNESBURG

Phone 33-6229. Telegrams: "GIDMALCO" P. O. Box 5169

JAPAN BAZAAR

WHOLESALE SILK & CURIO MERCHANTS.

39 MARKET STREET, JOHANNESBURG.

Specialities in SILK MATERIALS, LEATHER SUIT CASES ORIENTAL CURIOS, BRASSWARE, ETC

ALL PRICES QUOTED AT LOWEST MARKET RATES.

INDIAN SARIS: Crepe-de chine and Georgette Saris beautifully embroidered 45 x 5 yds length price 17/6 piece. Heavy Crepe-de-chine Saris hand embroidered 45 x 7 yds 30/- piece. Georgette and Crepe-de-Chines beautifully embroidered from 3/9 per yd

ODNIS: Hand embroidered in Georgette and Crepe-de-chine 45 from 12/6.

Above obtainable in the following shades White, Pale pink, Sky blue, Pale green, Salmon pink, Red, Maroon, Brown and Black

જાપાન બઝાર

જોહાનીસબર્ગના જુના અને જાણીતા ઇસ્યામના વ્યવસાયે તેમજ મુદ્દલ માલના વેપારી.

સાડીઓ, ઓઢણીઓ. ડ્રાગનસ્કો.

તદ્દન નવીન અને ડિલપસંદ ડીઝાઇનો વાળી અવારનવાર રેશમી જરીથી ભરેલી જયોરજેટ અને ક્રેપ-દી-શીનની સાડીઓ તથા ઓઢણીઓ હમણાંજ ગોદા જથ્થામાં સ્વદેશથી આવી પહોંચી છે તેમજ છેલ્લે અવારનવારની કેલીકો મીલના તથા મુંબઈ અને અમદાવાદના બેસ્ટ ક્વોલીટી મીલોના સ્વદેશી બાનાવાલની ડીઝાઇનો વાળાં મુલાયમ ચુમકાં, પટોળાં, રેશમીઆ, ઓઢણી તથા સુંદર બનત બદેલી ઓળીઓ તેમજ ચણીયા માટેનો ખેરા જથ્થામાં મંગાવવામાં આવ્યાં છે. રેલ્વેના વપરાશ માટે તેમજ બેડ માટે પાંચ વાર, છ વાર, તથા સાત વાર સાડીઓ તેમજ ચણીઓ માટે કટેક બનાવ તૈયાર કપડાં પણ મોકલવામાં આવે મળશે. નવલ કટેકના બાંધે સુંદર અને મનગમતા બનત મકીદવા અમારી એજંસ ખુલાસા કરો.

મુદ્દલ માલ પણ જથ્થાબંધના ભાવે આપવામાં આવશે. આ અનુકુલ તકનો લાભ લેવાસર હોલાલ કુકરો નહિ.

સ્વદેશી ઝુગટાના ભાવ રૂા. ૬-૧. રૂા. ૫ થી ૩૫૨. જીયોરજેટ તથા ક્રેપ-દી-શીનની ઓઢણીઓ બારથી બદેલી રૂા. ૧૨-૧.

ક્રેપ-દી-શીનની બનત બદેલી સાડીઓ ૫૫ ઉંચ પનો ભાવ રૂા. ૨૦ થી ઉપર.

ટાર ૩૩-૬૨૨૯ ટેલીગ્રામ: જાપાન બઝાર પી. ઓ. બોક્સ ૫૧૬૯.

૩૯ માર્કેટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

B. I. Steam Navigation Co., Ltd.

સ્ટી. - "કેનીમા"

ઓગસ્ટ તા. ૨૮ ગીજો મુંબઈ જવા ઉપડશે

ખાસ સુચનાઓ—ઉપરોક્તિ પોતાના રાશીના ડબ્બા પોતાજ અને રીઝર્વ્ડ નામ લખો. પોર્ટ હલનનું ભાડાનું ખર્ચ અને બધા ચાર્જ તેમના ઉપર પાસપોર્ટમેન્ટો રાશીના સીધા પોર્ટ ઉપર પહોંચતા કરવા જણાવવું— વિશેષમાં અહાર સામના પેસેન્જર એજો પોતાના માલની તપાસ કરાવવા ઉપરે રસીદ લાવે અમારી ઓફીસમાં કેબાલવાથી સટેકાઉંટી માલનો પત્તો મેળવી શકાય તેમજ બાજ પોતાપર પહોંચતે થાય

અહારગામવાળા ભાઈઓ અમારી સરથે પત્રવ્યવહાર કરવાથી ટીકીટ મેળવી શકશે.

રાશીને લગતી રકમ બાબતમાં અમારી બધી કેબરેજ નીચે પાય છે.

બધું ખુલાસા માટે લખો યા મળો:

SHAIK HIMED & SONS, :: 390, Pine Street, Durban.

Telegraphic address: "KARAMAT." Telephone 2-0432

CITY SHIRT Co.. No. 4, Kort Street, Johannesburg.

મેલેરીઆને મારી કાઢનાર

ઝંડુ

મેલેરીઆ મિકશ્ચર

દાદીયા બાબની
બાબતમાં દમ
એક વાર અજમાવી જુઓ.

ઝાડા માટે
તાકત—તાજગીથી ભરપૂર
ઝંડુ દ્રાક્ષાસવ

ઝંડુ ફાર્મસ્યુટીકલ વર્કસ લી.—પો. ઓ. નં. ૫૫૧૩, મુંબઈ નં. ૧૪.

સાથિય ઓફિસાન માલ એજન્ટસ: એમ. એમ. જોરશી એન્ડ સન્સ, ૩૬૫ બુમ સ્ટ્રીટ, પી. ઓ. બોક્સ ૧૨૦૫, પ્રીટોરીઆ.
તેમાનીસમર્સમાં મળવાનું ઠેકાણું બાબત અપીલે, ૧૪ ડોર સ્ટ્રીટ.

આયુર્વેદિક દવાઓનું મુખ્યપત્ર આરોગ્ય મંજાવો.

MOHANLAL VALJEE,
(INDIAN PAWNBROKER.)
112, Victoria Street, Durban.
Low Rates of Interest on Jewellery.
High prices paid for Old Gold. A large stock of New Jewelleries at reasonable prices to suit your pockets

P. P. BHAGAT,
Fruit Merchant.
રેવે આવતા દરેક ઓર્ડરો ઓપ્ટેશનલ સાથે પેસીંગ કરી C. O. D. થી
મોકલવામાં આવશે. લખો:—
P. O. Box 342. 129 Victoria St Durban.

આ માખણ, ચહેરાની ચામડીને મુલાયમ રાખી સૌંદર્યવાન બનાવે છે.

ચામડીનાં દરેક દર્દોપર નીવડીને અકસીર રનો ઉપાયથી ઉંડે આપી જલદી આરામ કરે છે.

સોલ એજન્ટ:
Indo-African Trade Agency,
74-76 Wilson St.
DUNDEE, Natal.
S. A.

શ્રી લક્ષ્મી

સોલ ડીસ્ટ્રીબ્યુટર્સ: પાટણવાલા લીમીટેડ.
૧૮૨,૮૪ અબદુલ રહેમાન સ્ટ્રીટ.
મુંબઇ ૩.

શિયાળો આવ્યો!! શું લાવ્યો?

શરીરને પુષ્ટ બનાવવાના પદાર્થો લાવ્યો. મોટો આખ બાતના પાકો બનાવવાની તાયારીઓ કરી રહ્યા છે. સાચા પાકો બનાવવા માટે હમારે ત્યાં તાજો અને ચોકખો માલ આવી ગયો છે તેમજ દરેક જાતની દેશી દવાઓ અને દેશી પેાસરી હમેશા તાજી અને ચોકખો માલ સ્ટોકમાં રાખીએ છીએ.

દેશી મુલકના ગોદડાં નંગ ૧ ની કી. ૧૭–૧ ડોઝન ઉપરાંત,
દેશી ગોદડાના ઓશીકાં નંગ ૧ ની કી. ૭–૧ ડોઝન ઉપર.

શરીરના કોઇ પણ ભાગમાંથી વાળ કાઢવાનો

નવાબી પાવડર

ફક્ત બે જણ મીનીટમાં વાળ સાફ થાય છે.
ટ્રાન્સ સોદ્દ કી. ૧૨ પેાસ્ટેજ સાથે, બારીક ટ્રાન્સ જેનારને કી. ૧–૬
પેાસ્ટેજ સાથે ૬ નંગ જેનારને કી. ૩–૬ પેાસ્ટેજ સાથે ૧ બાટલા
બે નંગ જેનારને ૧ ફ્રેની પેાસ્ટેજ મેાકલાશે.

ઓર્ડર સાથે રોકડા પૈસા મોકલશો

Fancy Gold Cups and Saucers at 1/9 a dozen.
1 dozen to a case Cash with order.

I. G. H. BASSA

153 Grey Street, Durban.

Telephone 33-5382.

VALLABH RANCHHOD,

Wholesale & Retail Fruit and Vegetable Merchant.
Country Orders Promptly attended to.
14, DIAGONAL St. JOHANNESBURG.

ટેલીફોન ૩૩-૫૩૮૨.

વલ્લભભાઈ રણછોડ

હોલસેલ અને રીટેલ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ અમારે ત્યાં તાજું અને સસ્તું મળશે.
બહારગામના ગ્રાહકોને ખાસ ધ્યાન દેવામાં આવે છે.
૧૪, ડાયેગનલ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

કીટીંગસ

પાવડર

બીડી, માકડ, ચાંચડ, કંસારા, માખી, વંદા
વિગેરે સઘળા જંતુઓનો

નાશ કરે છે.

કીટીંગ્સ પાવડરના ટીન મળે છે.

WE STILL BUY
OLD GOLD, SILVER & SOVEREIGNS.
We Stock CYMA, ELGIN, WALTHAM, AURIEN, and MADIX Watches.
Large stock of Indian and European jewellery always on hand
Importers of MOHINI FLUTE Harmoniums
LAKHANI & CO.,
(Jewellers)
111 Grey Street, Durban, 'Phone 21258.

ફરમાસુ મીઠાઈ અને શિયાળાના પૌષ્ટીક પાકો ખરીદો

અને સ્વાદીષ્ટ જમવાનું,

એકજ વખત અજમાયસ કરો.

KAPITAN'S CAFE

'Phone 33-9577.
130 KORT STREET, JOHANNESBURG.

'Phone 29350. Tel. Add "Narsiee,"
A. M. PADAYACHEE
Wholesale Fruit & Vegetable Exporter.
Country orders executed at lowest Market prices.
Special attention to Native Storekeepers orders.
TRIAL ORDER SOLICITED.
91 LEOPOLD ST., AND 34 CROSS ST.,
P. O. BOX 195. DURBAN.

THE EPIC FAST
(By Pyarelal)
An account of Mahatma Gandhi's Fast in September 1932, and events leading up to the Yeravda Pact with all relevant documents. 320 Pages 1s. 6d.

PRABUDDHA BHARATA
or
AWAKENED INDIA

A high class English monthly conducted by the Ramakrishna Order. It is devoted to Universal Religion, Indian Culture, Education, Art and other topics of international interest.

41st year from 1937

Annual Subscription: Inland Rs. 4, Foreign 11 Shillings.

Teachings Of Sri Ramakrishna

[illegible] Nivedita — An inexhaustible practical guide for those who earnestly seek for God. Pocket Edition [illegible] Price Re. 1-12.

Altar Flowers

Choicest thoughts [illegible] with Sanskrit translation. Useful book for [illegible] Price Re. 1-4

The Religion & Philosophy Of The Gita

By Swami Sharvananda

[illegible] bringing out the inner significance of the teachings contained in each chapter of the Gita showing their practical value in modern life. [illegible] Price Re. 1-4

Message Of Our Master

By the Last Disciple of Sri Ramakrishna. Gives in a comprehensive way the spiritual Message of the Master. [illegible] Price Re. 1-4

Spiritual Talks

[illegible] spiritual counsels given by the great monk-sage, Holy Mother, Swami Brahmananda, Premananda, Saradananda and Trigunatita to the spiritual aspirants of the world, invaluable for all those who sincerely seek after God. [illegible] Price Re. 1-12.

Apply for a complete Catalogue:-
The Manager, ADVAITA ASHRAMA,
4, Wellington Lane, Calcutta, India.

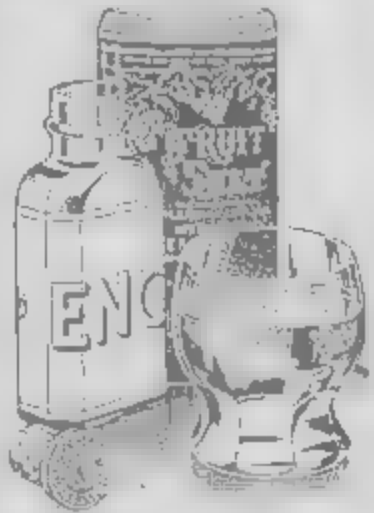
ઇનોસ 'ફ્રૂટસોલ્ટ'

એટલે આરોગ્ય—આરોગ્યતા

હોય તોજ સુખ છે.

શરીરનું આરોગ્ય સાચવવા માટે રહત સુધી આવશ્યક છે. રહત સુધ નથી હોતું તેથી કબજીયાત થઈ શરીરમાં ઝેરી તત્વો ના કારણે આપણને દુખાવો, અકળેય, અને ચીડચડીયો સ્વભાવ થાય છે.

ઇનોસ રોજ્ટ નિત્ય નિયમિત લેવાથી શરીર નિર્મળ રહે છે. આથી પુરતા પ્રમાણ મુક્ત થાય છે ત્યાં તેની અસર કાયમી નથી થતી અને શરીરમાં પણ આડઅસરો નથી થતી. અકસીર એક બાટલી ૩૦ દિવસ ચાલે.

ENO'S "FRUIT SALT"

The words 'Eno' and 'Fruit Salt' are registered trade marks

આ નીશાની હોય એટલે,

સરસમાં સરસ તેલ

સમજીજ લેવું

કલીયરેસોલની પ્રખ્યાત રીત, કે જેનાથી મોબીલઓઇલ બનાવાય છે, તે પાવરને ચઢાડી દેનારી વાલ્વને ચોંટાડી દેનારી અને કારબનથી ગતી અટકાવી દેનારી સઘણી અશુદ્ધિઓને દુર કરી દે છે. તમારાં એંજીનને સરળતાથી અને વગર અવાજે ચાલવામાં તે મદદરૂપ થાય છે અને ઘસારો અને ખરચ ઓછો થાય છે. તમારાં એંજીનનું તેલ કાઢી નાખી મોબીલઓઇલ ભરો અને તેમાં કેટલો ફેર પડે છે તે અનુભવી જુઓ.

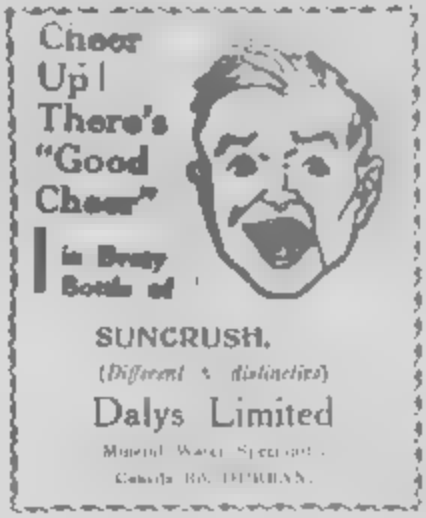

Mobiloil

સાઉથ આફ્રિકાનું માનીતું ગ્રેડ એટલે

VACUUM OIL COMPANY OF SOUTH AFRICA • LIMITED

'Phone 2-4345

SUNCRUSH

The £1,000 Drink.

The Most Popular Refreshment.

There are many Crushes, but Only one SUNCRUSH, and that is made by

DALYS LIMITED.

72, CANADA ROAD, DURBAN.

'Phone 21078. Tel. & Cables: "Crescent." P. O. Box 582

Crescent Trading Co. (Pty). Ltd.

WHOLESALE MERCHANTS AND DIRECT IMPORTERS OF HARDWARE

Indian And European Groceries.
Indian Drugs And Condiments.
Our Stocks Are The Best Quality
And are Always Fresh
Our prices are keen.
We specialise in all kinds of Bombay, Calcutta, and Madras Products.
It will pay you to give us a trial.
Before placing your orders elsewhere benefit by our thirty years' business experience.
Our aim will always be service, quality and satisfaction.

અમારે ત્યાં નીચે મુજબનો માલ જથ્થાબંધ ભાવે થશે

એલચી, બદામ, બદામ, ચારોલી, પીસ્તા, સિંગોદા, ગુલાબજળ પાણી, ગુલાબનું દારબત, કાકડાનું પાન, નારંગ, લવિંગ, જાયફળ, મીસરી, બાદુર, સ્વેટ-લવેન્ડર (બદામી) તેલ, કેવડાનો રાદી, પીપરેટ કેપર્સ, ઓરેન્જ બ્લોસમ કેસ્સ, ચાર મગજ, પંજાબી સાબુ, સફેદ સુરસી, સન્ડલ લવંગો, ધુપ, સિલેક્ટ રોગાની, કાચના શેા., રોઝવાળા શેા., મદ્રાસી શેા., મદ્રાસ મંગો, બરફી બાવળો તમાકુ, બદામનું તેલ, ગુલાબનું તેલ, ચમેલીનું તેલ, મોગરાનું તેલ, કપૂરનિયા તેલ કોપરેલ, ઓલ્યુમીનીયમ તપેલા, કપ અને સોસરસ, ગોળા-બીમડી ઇવાસાળ, બાલતુલસી, માંલ, દીવી, સપનેલ, કેરલના દાળા-ચણા, મગ, અડદ, તુવેર, વાલ, વઘારવા મસુર પાપડ; છડ મેથી, લવંગ, તમ, તાર (સરસું) બરફ મલશે પોસ્ટેજ. વિગેરે.

કોઇ પણ વસ્તુ ખરીદી કરતાં પહેલાં, અમારે ત્યાં બાપ કાઢી ખાત્રી કરશો.

122 VICTORIA STREET, :: :: DURBAN.

INDIAN OPINION

MAHATMA GANDHI IN 1903

No 33.—Vol. XXXVI. Durban, August 26th, 1938.

NOTES AND NEWS

Colour Bar In Public Entertainment Places

The [illegible] the Durban Pavilion [illegible] the [illegible] Revue 'Blackbirds of 1938' in which the cast included Europeans and Natives, has caused the City Council to take steps to put a total ban upon "mixed" theatrical shows. The position in Johannesburg, where the control is exercised by the Municipality, has been set out in an official letter to Mr. H. G. Capell, a member of the Durban Music sub-Committee and General Purposes Committee. Under Ordinance 11th, 1935, the Johannesburg City Council is empowered to make by-laws regulating all places of public entertainment and also prohibiting the employment or presence of White women in non-European places of public entertainment. All entertainment licences issued for non Europeans are endorsed accordingly. The Acting Town Clerk of Johannesburg has pointed out to Mr. Capell that representations have been made to the City Council to permit White women to be on premises licensed for non-Europeans "under special circumstances" and a suggested amendment was approved by the Johannesburg Council but has not yet received the approval of the Transvaal Administrator. The problem of the admittance of non-Europeans to places of entertainment patronised by Europeans is almost automatically solved, adds the Acting Town Clerk, by the proprietors of the premises who display notices reserving the right of admission.

No More Non-Europeans In Newlands

Unanimous opposition to any City Council schemes which may lead to further encroachment of non-Europeans into Newlands was expressed at a meeting of nearly 200 people convened by the Newlands Property Owners' Association in the Newlands Cinema on August 10. Mr. S. J. Tighy who advocated the separation of non-Europeans from Europeans made a novel suggestion that there might be townships in which the non Europeans would have their own civic centres [illegible] and their own Mayor. Mr. C. W. Start, chairman of the association said Sophiatown at its present time was a den of disease and some of the conditions there made Alexandra Township a palace by comparison. Indians had acquired rooms which they let to natives at fabulous rentals and on one 100 members of the association's committee had found ten natives living. East paid £2 a month. The meeting passed a resolution protesting against "any further invasion of non Europeans into Newlands or any adjoining township" and demanding that the City Council take steps to remove Mayfidale and Sophiatown at the earliest opportunity. The resolution also demanded that the Council rescind its proposal to place Asiatics in Claremont, "in order that the residents of Newlands may resume building operations, which have been held up for the past 18 months."

Objection To More Indian Traders In Roodepoort

[illegible] actual encroachment of Asiatic traders on the Roodepoort business area to the detriment of European traders formed the subject of a spirited debate at the Roodepoort Maraisburg Chamber of Commerce meeting held last week. It was decided to ask the Town Council to oppose an Asiatic licence which was pending and to refuse similar licences in future. The question was introduced by Mr. K. H. Boje, who said that Indian and Chinese traders had rapidly been gaining on European traders in Roodepoort. In 1933 there were only 27 Asiatic licences, there were to-day 57. European licences had not increased to the same extent. The Chairman, Mr. N. Joone[illegible] said that it was only because Europeans dealt with Asiatic traders that the traders were able to exist. [illegible] the application [illegible] Commissioner's sport, which would determine the areas set aside for Asiatics. Mr Boje said he was not attacking individual Asian traders, but was concerned with their increase in numbers. He said that recently the Council had refused an application for a [illegible] licence in Roodepoort on the grounds of overtrading, and considered that new Asiatic licences should be refused on the same grounds.

Are Instances Still Wanting?

Almost every week we are having instances that would go to show that the position of Indians in recent years is not by any means improving but fast deteriorating.

Ex-Protector's Suggestion

Mr H Robinson, who recently retired from the position of Protector of Indian Immigrants, in the course of an interview with the *Natal Daily News* said, by giving Indians employment the Railway Administration would not only relieve unemployment among Indians, which is acute, but would at the same time release hundreds of natives for the spheres of labour in which there is a shortage. Just before his retirement, he said, he had made representations to the Railway Administration and to the Railways Advisory Board that [illegible] should be restricted, the railways had for many years stopped replacing Indians as vacancies occurred. They were replaced by Europeans or Natives. Before this Indians had been employed in large numbers on the railways in Natal and had given very satisfactory service. Mr A. I. Kajee said originally the Natal Railways nearly 4,000 Indians were employed. At the time of Union the number was 3,000. Now there were less than 150. He said there were fully 3,000 young Indians looking for work in Durban to-day.

Non-European Market Boycotted

The market master of Vrijheid reports a decrease of £75 in the turnover for July since non-Europeans have been forbidden to attend European markets says the *Natal Daily News* Vrijheid correspondent. A separate market is held twice a week exclusively for non-Europeans but it has been boycotted by native and other buyers. "As a permanent arrangement will very seriously affect future returns, I recommend, in the interests of the market, that the decision be reconsidered," says the market master. On these days presented themselves at the Euro European market [illegible] stated

several that so long as existing prohibition is enforced, they will arrange to procure their supplies from sources not connected with the Borough Market.

We heartily congratulate the boycotters.

Five Weeks With Mahatma Gandhi

Among the notable passengers to arrive from Bombay by the *Kenya* last Wednesday was included Mrs. Hannah Lazar, niece of Mr. H. Kallenbach. Mrs. Lazar went to India a few weeks ago specially to see Mahatma Gandhi. She had heard and read so much about him but had never had the opportunity of meeting him. The desire to meet him was growing intensely and she made a special trip to quench it. Mahatma Gandhi's powerful personality has made an indelible impression on her mind, and Mrs. Lazar in an interview with our representative, His love, his spiritual power seemed to be far beyond the ordinary human being. Christ was crucified but once, she said, but Mahatma Gandhi's whole life was one of crucifixion. Mrs. Lazar said she could never in her lifetime forget the five weeks she was privileged to spend with Mahatma Gandhi at Segaon. They would for ever remain a cherished treasure in her memory. Asked about Gandhiji's health Mrs. Lazar said, his health was on the whole excellent and though the flesh was weak the spiritual energy he possessed was beyond imagination. Owing to considerable strain in solving all kinds of political and social difficulties his blood pressure had a tendency to rise now and then. "So far as I know" said Mrs. Lazar, "there is no truth whatever in the rumour that Mahatma Gandhi was planning to take any rejuvenation treatment."

Endorsement On Motor Licences

An Indian taxi driver, Doraswamy Moodley, of 536 Boom Street, Maritzburg, was charged with failing to produce his driving licence for endorsement after a conviction for overloading. He was defended by Mr. T. B. Hodson, of Maritzburg. Mr. Hodson's contention was that the refusal to produce the licence for endorsement was not wrongful and unlawful, as the offence of which the accused had been convicted namely overloading did not constitute an offence in respect of which he was obliged to produce his licence for endorsement as defined in Section 35, sub-section 1 of the Ordinance, in connection with the driving of a motor vehicle. The Magistrate held that the words "offences in connection with the driving of a motor vehicle" are not inclusive of all offences, but only a class of more serious offences relating to the manner in which a vehicle is driven. He found that overloading is not an offence relating to the manner in which a motor vehicle is driven, and he found the accused not guilty and discharged him.

Indian Opinion

FRIDAY, AUGUST 26TH, 1938

Insult To Hindu Widowhood

THE position of a Hindu widow who cannot remarry is most pitiable. She cannot marry because the Hindu custom will not allow it, and when she remains unmarried, even though she may be chaste, the morbidity of the human mind will always suspect her. She is therefore for ever an object of suspicion. Thank God the Hindu reformists are now waking up and there is every hope of the lot of the Hindu widow being greatly improved in the not distant future. Among the lower caste Hindus, of course, re-marriage is permissible.

But this ban on the re-marriage of a widow was put by our ancestors not without a meaning. It meant that the Hindus attached very great importance to the chastity of women. It is after all the woman that gives birth to a nation and the character of a nation depends much upon the character of the one who gives birth to it. Though it is immensely difficult the path that leads to the kingdom of Heaven is always a narrow and a thorny one.

Attaching so much importance to the chastity of the woman it is quite obvious that the Hindu custom would never sanction looseness in a woman of sexual intercourse with any other man than the one to whom she is married. The strictures in the Hindu customs are that a woman or a man may not even touch one another until they are married according to proper rites.

Such is obviously not the case in regard to Western custom. Improper relations with his prospective wife is not an uncommon thing among the Westerner whereas it is concerned a crime among the Hindus.

Anyone therefore who speaks lightly of Hindu religion or customs does not only betray his ignorance but wantonly insults that great and ancient faith.

We have been led to touch on this subject because of the fact that no less than a Judge of the Supreme Court of South Africa has thought fit to make some thoughtless remarks about the Hindu ideas of morality, while leading a case of culpable homicide resulting from misconduct between a man and a woman.

An Indian, Vengetasamy Reddy, of Melbourn Road, Durban, had stabbed and killed one Iyspon Chetty, who was found by him to be misconducting himself with a woman who lived with Reddy, and had injured the woman. Mr. Justice Carlisle found Reddy guilty and in passing sentance of two and a half years' imprisonment, is reported to have said, he took into consideration the provocation which caused accused to kill Chetty. The defence story was that the woman, who was really his concubine, was living in a room where he kept her and that on the night in question he found her in the room at no pain with Chetty in circumstances which immediately caused an upheaval. "Although this relationship between yourself and

this woman is quite illicit, I realise the fact that among Hindu people of your position, a relationship of this kind is not regarded as improper or immoral. In fact, so far as I have been able to ascertain, it is a common thing for a widow who cannot marry to attach herself to a man to provide for herself. "It would appear that your action in using the knife upon these two people were in all probability due to natural resentment in discovering what you say you found. These considerations I am prepared to take into account in passing sentence. At the same time they do not warrant my viewing them as being altogether an excuse for your crime.

We must take strong exception to these unfair remarks made by the learned Judge about the social life of the Hindus which betrays his utter ignorance about the custom with regard to a Hindu widow. South African courts often indulge in generalisation while dealing with guilty persons especially when non-Europeans are concerned. In the case of a White man they will say 'you are a disgrace to your community." But in the case of an Indian they will take it for granted that it is, or must be a communal trait. This is wrong and most offensive. Whilst making the above statements the Judge evidently took for granted that the morals of the Hindus are, as a matter of fact, lower than those of the White race. But if he had carefully observed he would have found that the moral standard of the Hindus is very much higher than that the White race. Whilst we are prepared to believe that Mr Justice Carlisle quite unconsciously made the remarks to which we have taken exception we wish to bring home to him that the feeling of all true Hindus are bound to be offended by them.

There is existing in South Africa a Hindu Maha Sabha. We would like to know what this Sabha is doing. It seems to get active only when our preacher or so visits this country and evidently goes to sleep again as soon as he leaves. This is surely a matter which the Hindu Maha Sabha should not have allowed to pass unnoticed and without voicing its protest, or else it were far better if it did not exist at all.

UNION PARLIAMENT

SOME IMPORTANT UTTERANCES

Government's Segregation Policy

THE following are some important utterances of interest to Indians are culled from the Parliamentary report:

Mr. J. H. Hofmeyr, Minister of Social Welfare observed:—In all £13,000,000 had been made available for housing, and although the sum had been paid out as loans the interest was so low that it enabled practically every person to live in a decent house.

Dr. Malan had said a great deal about separate residential areas for Europeans and non-Europeans. "That is to-day the new war cry of the Leader of the Opposition, but while he was busy seeing the light we were actually doing the work." "While he was becoming an apostle to segregation in respect of separate housing areas we were making the money available to make such segregation possible and practicable."

The Underdogs

Mr. D. B. Molteno (Representative of the Natives in the Cape Western District) said that if there was one section of the community who could justly be described as the underdog in South Africa it was the employee on the South African Railways and Harbours, particularly the Indian, the Native and the Coloured man. He pointed out that since 1931 only 2,000 Coloured workers had had their depression cuts restored.

If it was really the policy of the Government, as various Ministers had stated, to diminish the margin between skilled and unskilled wages the root of the whole problem had been reached.

There were two ways of reducing this margin: To prevent the mines from recruiting from all parts of Africa and to legislate so as to establish standards outside the mining industry. The Government could not go to other employers of labour, however, and induce them to pay better wages when certain Government Departments paid as badly as anyone else.

Education Of Natal Indians

Mr. E. N. Broome (U.P., Maritzburg District) said:—When the Union Government handed over to the Provinces the obligations it had assumed regarding Indian education the largest burden fell on Natal, which had by far the greatest Indian population.

Since 1927 amazing strides had been made in Indian education. The number of schools had increased by 92 per cent. and the increase in the number of pupils and in expenditure had been even greater.

The subsidy for Indian education was £5 5s. per child a year, but it cost the Province £8 13s. per head, and the progress which had been made had been at the expense of other Government aided schools.

It had to be remembered that the Indian population of Natal was approximately the same as the European population. Despite the progress made only half the Indian children were at school.

[illegible]

NEHRU ON INTERNATIONAL SITUATION

HIS GRAVE WARNING TO BRITISHERS

THE following is a fuller report of Pandit Jawaharlal Nehru's speech at the Caxton Hall, London, during his recent tour of Europe, a resume of which was given in a previous issue:—

"You people of England here and outside, not only in this hall, but in this country, have a good deal of responsibility of what has happened in India in the past few generations. I do not say that just in a spirit of criticism, because many things have happened in the past which it is not easy to forget, but still we will try to forget in our larger comradeship. You know that the essence of a nationalist struggle is a feeling of bitterness, almost of hatred—after all nationalism is something anti, anti-foreign. Government may be, almost racial—it is a negative thing which has a definite positive side to it. It is not a good thing taken by itself. Usually too much of it, the great a dose of it, stunts a race, although at the same time, at a certain stage, it is something that makes a race grow.

"It has two aspects—an aspect of leading a people to freedom and another aspect which you see so much in Europe to-day—something which leads to the reverse of freedom. And as nationalism often has been in the past—something which helps and something which hinders and something which unhappily brings a trail of hatred and rivalry between different peoples in its train.

Now fortunately in India in spite of the whole background of Indian history during the last 150 years and it is a terrible background, in the great struggle which we have had more or less continuously during the last 18 or 20 years, it is a remarkable thing that we have kept our movement singularly free from racial bitterness and for that as you know the credit must go to the great and noble lead which Mr. Gandhi gave. He gave that lead for moral reasons, for ethical reasons, as well as for good solid practical reason. However that may be there is another reason which perhaps helps us in considering these problems in a scientific way, in an unemotional way and that is the reason which a socialist might advance and one of the reasons why I welcome this kind of gathering, this kind of enthusiasm which this gathering represents partly British, partly Indian, partly international. Such a gathering represents the level to which we are raised in our struggle and the way you look upon it.

International Background

"Immediately we think of it in these larger international terms we forget those racial backgrounds and we feel you and I and all of us who feel in this way that we are comrades in a joint adventure, although that adventure extends not to India only but also to Spain and China and very much so to Europe to-day. And although by the excess of your cordiality and welcome you have embarrassed me believing and realising the significance of this that it is a gesture on your part, a stretching out of your hand in good fellowship to the people of India, I appreciate it and I thank you for it. But this I want you to realise, and you will forgive me if I stress this point, that gestures though welcome do not go very far. I am not, however, pushing this argument further but I do want you to consider this question of India in its true context.

"What is that context? Three years ago I was in England and was told by any number of people, people not only of the so called right-wing but also of the left-wing that India for the moment is out of the picture here. "We have had enough of India. We must devote ourselves to other problems—and we are not going to devote more time to it for a number of years." That kind of thing was not very pleasant to me although frankly speaking I may tell you it did not make much difference to me or to India. But it pained me because I felt that your movement here which was social, political and various other kinds of freedom, was a part of the social, economic and political freedom all over the world. I felt that you were somehow talking in the air, because if your conception of freedom was a limited freedom, there is something very radically wrong with that conception. So when people at that time wished me well in India, I was grateful for their good wishes but I saw that their wishes made little difference to me. We had come to realise in India that after all if we were to achieve our objective it would only be through the strength that we developed in India. But what pained me more was that I felt that here in England or elsewhere in Europe, the whole method and mode of approach to the problem was wrong."

An Analogy

"I give you an analogy which is very much to the fore now. There is great indignation at the bombing of Barcelona and quite rightly, it is a horrible and horrible and only a few days ago I was myself a witness of once, but at least 7 or 8 times of the bombing of Barcelona. A horrible thing and it is an experience I am not likely to forget as long as I live. I want you to appreciate that this bombing of Barcelona and Canton or in the same type, may be not in the same degree, but there is no difference in principle between the bombing of Barcelona and the bombing of the N. W. Frontier. I want you to appreciate that if England or the British Government is responsible for the bombing of the frontier in India, it is quite impossible for it to condemn the bombings of any other places. You know well that all over the rest of the world this attitude of the British Government is sometimes condemning other powers when they bomb and not themselves stopping their own bombing is a matter for ribald jests and rightly so because they have landed themselves in an extraordinary state where everything they say is pure quibbling. They cannot justify any protest which they might make because of the action they are taking.

"In the same way you cannot appreciate this whole question of India unless you are quite clear in your own minds as to what Imperialism is, that imperialism is a bad thing and must go not only from India but wherever democracy exists. So long as you are not clear, all the goodwill and sympathy you may feel for India will not take you very far. Therefore I want you to think about this and to see this question of India in its larger connection of imperialism and anti-imperialism. I do not want you or even ask you to think of India apart from the rest of the world. If you consider that question in relation to the larger problems of the world, because only then will you understand it properly, only then will you be able to help in that cause. Otherwise it may be that although you feel sympathy to-day, if you have not understood the real implications of the problem, some thing may happen in a crisis, the British Government may do something and you will be swept off because you have not grasped that problem.

Crux Of The Question

"The problem is the removal of imperialism, not giving federation or autonomy. People ask me, they expect me to deal with the question of federation and some of the provincial Ministries which are under Congress control. How are interested that I should tell them some thing about these. I do not propose to do so not through lack of time, but because I want to concentrate on major issues. Don't get lost in these subsidiary and petty problems that fill the papers to the exclusion of the real problem. The provincial Ministries have helped us in a way and hindered us in others, and we have to face difficult problems.

"I have been accustomed in India to speak to large gatherings of people

For the moment I should like you to forget the rest if you can, and to think of these millions of peasants of India. That is the problem of India; not whether Federation is this or that not provincial autonomy—the problem of India is essentially, primarily and fundamentally, the problem of the peasants of India, also of the workers and others —but primarily of the peasants of India and of the incredible poverty of that peasantry. Therefore if you want to understand the problem and to solve the problem you will have to think in terms of removing that poverty from India, and raising all those masses of Indian peasants and workers to a level which can be called a human level. Once you consider from that point and not from the point of quibbling about Federation, you get an entirely different basis.

British Imperialism Must Go

"I tell you you cannot solve the problem in the Cabinet of the British or any other imperialism. I tell you as one who has endeavoured to study history that when a democratic power is unable fundamentally to solve the real problems of the people that it governs, if it totally fails to do so then that Government cannot last long and you will find that social revolution overwhelms the Government of the day. The British Government is incapable of solving the great question of poverty in India. Therefore if history teaches us anything at all it teaches us that British imperialism must go from India.

"That does not mean that you and I and the people of India are going to wait doing nothing expecting history to do things for us. I want you to appreciate that this is not a statute in a Parliament, it is a vital matter which affects hundred of millions of people. If the Indian National Congress grows in strength and shakes the might of the British Empire, how has it been so? You will remember that we tried a unique method of combating. Peaceful though it was, it was not a pacific method, it was an aggressive method.

Strength Behind Congress

It was a method which brought tremendous pressure on this Empire.

"What strength lay behind Indian Congress? We had great leaders undoubtedly, but it is not the leaders that gave it strength, it was the people, the peasantry and if you go further back still, it was the hunger of India. So long as that hunger is not satisfied this fight will go on, despite all constitutions, despite what the British Government may or may not do in India. It is a fundamental factor to be realised. I want you to feel in those terms if you have the reality of India before you. During the last two years I wandered about India a good deal and I do not know how many millions of eyes I have looked into, during those two years and how many millions of eyes looked up at me and everywhere I found the same hungry look, the same misery looking out of them. Often enough, a new gleam of hope [illegible] to me and that [illegible] to an end was seen. So long as that problem is not solved you will find the Indian problem a burden to you, not only to you, but a burden to the world. I beg of you to think.

"It is a childish thing for any people to say "We will dispose of this problem. We have had enough of it. It is too difficult. Enough difficult problems in the world to-day apart from India, in Europe, in this country." If you are developing the habit of looking away from difficult problems, the difficult problems do not cease to exist but it is quite possible you may cease to exist. In India, to-day, we are trying to develop deliberately, consciously and not without success a way of looking at difficult problems and trying to solve them. That is why when I speak to you here or anywhere else in England, perhaps I speak in a different key, in a different tone, because I tell you that when I speak on behalf of the Indian people, I can do so with a measure of confidence that the Indian people are going to solve their problem, however difficult it may be. Sometimes I find here in England and elsewhere in Europe a want of confidence, feeling that the problems of the day are overwhelming us, and it is a curious thing that I, who come from a country that is still subject to British Imperialism and a country which is still governed by the British Government, should speak to you, not only with confidence, but with the conviction of triumph in our eyes and you should have the misfortune to put up with the kind of thing you are putting up with, helpless and unable to do anything. Sometimes I think that it may be that your movements here which aim at greater social freedom may be helped ultimately by what we do in India.

I do not wish to minimise our difficulties. They are great. To raise 350 millions of people, who for generations past have been subject to exploitation, is a difficult problem. You can change constitutions and you can change law but it is not so easy to raise human beings, to educate them and generally to raise standards in a great country.

Still we shall have these problems but one of the things which distresses me as it must distress you, is this degradation of spirit which seems to grow all over the world which ultimately is represented by the most obvious, by the most crude and coarsest form in what is called Fascism.

Fascism And Imperialism

"You, who cheer when I condemn Fascism, remember this, that Fascism is near relative to Imperialism. Your condemnation of Fascism is of little value unless in your heart and by your words and by your actions you also condemn imperialism. You have perhaps been shocked by the excesses to which civilised people can go, but surprisingly as they are may I submit to you that in India all [illegible] the excesses that we read about were new to us, the atmosphere in which such excesses take place was thoroughly familiar to us. It did not shock us as it did shock you. But you have grown accustomed to a thing that has been happening for a long time under the name [illegible] but when it came in a different form and shape you were shocked. Rightly so, but you ought to have been shocked earlier. Therefore I beg of you to go down to the roots of this problem and see if it leads you to the same place. It is the same roots which flower in different countries. Understand the real significance of this problem, then only will you deal with it properly.

—*Bombay Chronicle*

M. K. Gandhi Library And Parsee Rustomjee Hall

SEVENTEENTH ANNIVERSARY

The celebrations of the seventeenth anniversary of the M. K. Gandhi Library and Parsee Rustomjee Hall and the seventh annual general meeting will take place on Tuesday, September 6, at 7.30 p.m. in the Parsee Rustomjee Hall, 140, Queen Street, Durban. A cordial invitation is extended to all. His Worship the Mayor and Mayoress have kindly consented to be present. Ladies are specially invited to attend in large numbers.

S. J. HANDHIA,
Hon. Secretary M. K. Gandhi
& Parsee Rustomjee Hall Committee

National Commercial Examinations

Mr. G. M. Tillestad, Local Secretary, N.C.E. Exams, Durban, for non-Europeans, who writes the National Commercial Examinations, conducted by the Union Department of Education, writes to say that entries for the November, 1938, Examinations will close on Saturday, September 3, at its noon. Intending candidates should get in touch with the secretary as soon as possible, as late entries will not be accepted by him.

WHAT IS THE MATTER WITH MONEY?

By
RICHARD B GREGG
In "The Modern Review"

(Continued from last week)

Money As A Tool

At this stage in the discussion some critic might say, "You are making an absurd mistake. You are ascribing all sorts of moral evils to money. Since money is a tool, it can be and is, like other tools, used for both good and evil purposes. The wrong lies not in the rotimate tool, but in the motives of those who use it. You should not criticise the tool, but the evils for which the tool is sometimes used."

To such an argument I would reply that money, because it is a store of value, is a very special kind of tool, not outside moral minds and desires. It is so dependent on understanding and convention that it is partly intangible, partly almost living. Economic values are closely intertwined with physical existence and with the higher ranges of human life, and so become moral as well as economic values. The function of storage of values is inherently moral. Exchange, saving, credit, economic power and security are moral as well as economic [illegible]. Although the a-morality of Nature may be maintained as a logical proposition, man's tools and symbols cannot be wholly divested of moral quality and moral effect, because they are his own creation and used for his own purposes. They partake of his nature.

The economic and moral realms, like any other two levels of reality, are not wholly separate. For intellectual convenience we distinguish between them, just as we distinguish between front and back of a man's head, but they are not wholly unrelated. Life recognizes connections and wholes which intellectual analysis may for certain purposes want to keep distinct. The connections between morality and economics may be so subtle that they are not always immediately apparent. Nevertheless, the different levels are organically connected, and the connections do operate in the long run, and often fairly soon. Money as a part of our environment and as a part of our thoughts does affect our moral relationships. And because money in its present forms has inherent defects, bad moral results of its use are inevitable. If a defective semi-automatic telegraph machine transmitted words which are different from those which were intended, misunderstandings and confusion at the receiving end must result.

As Transferer Of Value

The ability of money to transfer value from place to place, together with the fact that money is a symbol of trust has made possible the extension of trade, modern industry, modern agriculture and modern mining into almost all parts of the world. Money has increased the external energies of mankind. Money is largely responsible for the immense growth of cities and of urban popula-tion over rural population, also for the development of the modern business corporation. It is one of the chief means and perhaps one of the chief causes of the modern wages system. In that system the owners of capital, for their pecuniary profit, have organised into factories, transport systems, etc. the wage-earners, who are legally free but economically bound. Together with machinery, money has created the so-called triumph of European civiliza-tion.

The power of money reaches farther than daily personal contact and common understanding of men can do. Hence finance is definitely irresponsible. For example, the managing director of a Malayan rubber plantation, living in London, may be the kindest of men. Yet because he cannot know the daily events and circumstances of the lives of the Chinese workers on that plantation he can hardly avoid doing them grave injustice by his executive orders.

We know how much trouble it makes for a man to put him in a position of responsibility and yet not give him powers commensurate with his respon-sibilities. Very soon he gets severly criticised for something which happens within his jurisdiction, but as he is powerless to correct the situation, he resents the injustice done him. Res-ponsibility without corresponding power results in moral wrong. So does power without corresponding responsibility. Money sooner or later always creates a situation of partly irresponsible power.

(To be continued)

Things In General

Natal Indian Youth League

The following is a copy of a circular letter sent by the Natal Indian Youth League to all Indian Youth Organisa-tions. A preliminary meeting of the Natal Indian Youth League will be held in the Hindu Tamil Institute, Cross Street, Durban, on Sunday, 4th September next, at 10 a.m. to consider the desirability of forming an "Indian Youth Council"; (a) to co-ordinate the various Indian youth organisations (b) to formulate a co-operative policy of working towards the moral, physical, social, intellec-tual, economic and political progress of the Indian youth (c) to create a vital responsibility among the Indian youth towards their future in this country; (d) to work towards a closer co-operation with the youth of other races, on the basis of mutual understanding and inter-change of different opinions of thought and action towards a solution of the problems facing the youth in general. Friends are sincerely requested by the League's secretary to support, as it would be the means of satisfying a long-felt need among the Indian youth. Each organisation will be entitled to send two delegates and an observer to the preli-minary meeting. The secretary will be pleased to have the names and addresses of other Indian youth organisations. A detailed agenda for the preliminary meeting will be sent to them within the course of the next week.

Banana Growers Want Protection

South African banana growers have made strong representations to the Union Government asking that when a new treaty is drawn up to replace the Mozam-bique Agreement, which expires next month, banana imports should be re-duced for the next two years and that they should cease altogether in 1941. By this time, it is submitted, Union banana plantations should be in a position to supply all requirements. The Natal Indian Farmers' Union have asked that protection afforded ground nut growers and other agricultural producers in the Union under the present agreement may also be extended to bananas in any new treaty that may be concluded between the two countries. They have asked that the Minister of Commerce and Industries meet a deputation. In their letter to the Minister the union refers to the "unfair competition from Portuguese East Africa." The total consumption of ba-nanas in the Union for 1937 was 3,12,466 crates, of which Natal supplied 241,445 crates and Portuguese East Africa 121,021 crates. Natal producers estimate that

they could produce 150,607 cases from bananas already planted in 1938 and 250,000 cases from 1939 plantations covering areas of 5,000 and 10,000 acres in addition to their present crop which covers an area of 12,420 acres. The total crop would be ready to harvest in 1941, when the Natal growers are confident that they will be able to cope with the entire demand of the Union, even allowing for drought and other unforseen climatic conditions.

Deputation Meets Minister

The imperative need for some form of protection for Union banana growers was emphasised by a deputation which waited on the Minister of Agriculture in Capetown. It was pointed out to Colonel Reitz that the chief market for bananas is the Rand which consumes between 40 and 50 per cent. of the total. To-day 90 per cent. of bananas supplied to Johannesburg and its environs come from Portuguese East Africa and only 10 per cent. from Natal. It was represented that apart from the advantage which Portuguese East Africa has over Natal in production costs, the freight rate from Lourenco Marques to Johannesburg is less than from the Natal coast. Exporters from Portuguese East Africa also made it their aim to stabilise the price of bananas in Johannesburg with a result that as soon as the price fell the fruit was immediately dispatched elsewhere and sold at whatever price it could fetch. It was suggested to the Minister that the abolition of outside competition in the Union's banana trade would result in the employment of a further 6,000 persons and benefit subsidiary industries. The Minister, we understand, received the deputation sympathetically but indicated that the matter was tied up with the Mozambique convention which shortly falls due for renewal. If it was found possible to restrict the quota of Native labour from Portuguese East Africa then there was a distinct possibility that the Government would be able to offer some form of relief to banana growers in the Union.

Union Budget Surplus Of £4,300,000

The Union Minister of Finance (Mr. N. C. Havenga), in introducing the Budget for 1938-39, announced a surplus for the past year of £4,350,000. This was nearly £3,000,000 above the original estimate. The Union's import during the past year, for the first time in history, exceeded £100,000,000. External trade had increased until December last, and since then had receded. Conditions do not seem to threaten a depression of the severity of that which broke in 1929," he said. He solemnly warned the country that the expansion of the Government's commitments at the rate of the last five years could not continue. Mr. Havenga announced, in dealing with the Loan Estimates, that he would ask for a large additional amount later for [illegible] armaments. [illegible] on capital account on the expenditure for the coming year which totalled nearly £[illegible] [illegible] [illegible] per cent. The proceeds of the loan, on the last occasion, would be used for the same purpose, the remainder of the ongoing going to loan account.

Indian Municipal Employees Society

The third general meeting of the Durban Indian Municipal Employees Society was held on Sunday, August 14, at the Indian Sports Ground, Magazine Barracks, Sanitary Road. Councillor J. Fyfe was present and spoke about the Municipal housing scheme for Corporation employees. The report of the secretary, Mr. S. L. Singh, records the good work done by the Society. It views with favour the selling of the City Council to erecting a provident fund for Indians. Several meetings were held to discuss the draft regulations, and a deputation then waited on the City Council to suggest several amendments, which received consideration and were embodied in the final regulations. The operation of the fund started this month. Following a number of attacks on Indian employees of the Municipality in the vicinity of the Magazine Barracks, representations were made to the District Commandant of the South African Police and during an interview a deputation was informed that immediately satisfactory negotiations were completed with the Council a police station will be opened near the barracks. Housing allowances, the report states, were urgently needed by those workers who lived outside the barracks, owing to limitation of quarters. Among other matters which the Society has successfully attended to have been the raising of wages of paint shop workers, the improvement of firewood supplied by the Council, the granting of six days' annual leave to labourers, the 10 per cent. increase given to Indians in the Service of the Corporation, the instalment of electric lighting at the Magazine and Cunghill Barracks, the raising of wages of winch grass cutters, and the investigation of the conditions of work of the sanitary workers.

Andhra Maha Sabha Of South Africa

The Andhra Maha Sabha of South Africa celebrated its seventh anniversary on Sunday, August 14, in the Hindu Tamil Institute, Durban. The hall was packed. Many women were also present. The proceedings opened with Hawan prayers conducted by Mr. V. G. Nayanah (ex). The president, Mr. V. M. Naidoo welcomed the audience. A variety of musical and other items were rendered by children attending the various vernacular schools. Mrs. Arthoolutchmee Chetty, in an eloquent address said, that women had been admitted in the membership of the Andhra Maha Sabha since its inception on the same footing as men, and all enjoyed the same privileges. The speaker appealed to the women to become members of the Sabha and to see that they did not lag behind. Mrs. Subbamma Naidoo stressed the necessity of Telugu being continuously spoken in the Andhra home circles. Messrs. R. Veeloo and A. R. Naidoo appealed for liberal contributions towards the Andhra Building Fund. Among the other speakers were Messrs. S. N. D. Veeloosharyulu, G. M. Reddy, A. J. Reddy, D. V. Naidoo, R. V. Naidoo and Arul Naidoo. The chairman in wishing every success to Mr. Dayanand Naidoo of Tinkonaar, who is proceeding to Edinburgh for higher studies on August 25, requested Mr. A. J. Naidoo to present him with a bouquet on behalf of the Sabha to which Mr. Dayanand suitably replied. Mr. A. J. Naidoo expressed the thanks of the Sabha to all who assisted and participated in the days' function.

Annual Meeting Of Andhra Sabha

The seventh annual general meeting was held after the termination of the celebrations and the following officials were elected for the ensuing year:—Patrons: Messrs. Sir Kurma Venguia Naidoo, K. Naidoo, A. P. Naidoo, K. R. Chetty and M. G. Naidoo: President: Mr. V. M. Naidoo: hon. life vice-presidents: Messrs. V. M. Naidoo, R. Naidoo, A. J. Naidoo, L. Krishnayya Naidoo, D. V. Naidoo, A. R. Naidoo, S. C. Naidoo, V. C. Nayanah Raj and S. P. Appleswamy Naidoo: vice-presidents: Messrs. G. A. Naidoo, P. Moonsamy Reddy, R. Veeraswamy Naidoo, M. R. Lakshmana Naidoo and Mrs. Arthoolutchmee Chetty: joint hon. secretaries: Messrs. D. V. Naidoo and R. S. Naidu: hon. treasurer: Mr. A. J. Naidoo: hon. auditor: Mr. L. Krishna Naidoo: committee: Messrs. Naught A. Naidoo, M. G. Naidoo, A. V. Naidoo, V. Changiah, N. S. Chetty, R. M. Naidoo, N. R. Dass, M. Seethamma Naidoo, P. Abboy Naidoo, S. A. Peter, R. A. Ramasamy Naidoo, O. R. Naidoo, M. K. Naidoo, A. Moonsamy and A. Chinnaiah.

Sanatan Vedic Dharma Sabha

Shree Krishna's Ashtami was celebrated successfully in the Temple and hall built by the Sabha, on August 18, at Martindale, Johannesburg. There was a good gathering and people from all parts in the Transvaal attended. Pandit Lalbehari Maharaj officiated the ceremony with Babu Ramdhan Singh. Hawan ceremony was performed by Messrs. Dharmanarayan Singh, Motloo Maharaj, I. Gungadeen, S. Ajodhia and L. R. Barry. Pandit L. B. Maharaj welcomed Mr. Babooljal Maharaj who had donated the Sanatan to the Sabha and stated that the building was not yet complete for want of funds. He appealed to the public for funds to complete the building. The Sabha shortly will also require a Brahmin to do the service in the Temple and also to teach Hindustani to the children, he said.

(Continued on page 11.)

HIGHER EDUCATION

THE Rt. Hon. Shri Srinivasa Sastri criticised, as he had a perfect right to do, the views I timidly and very briefly expressed some time ago on Higher Education. I entertain a very high regard for him as man, patriot and scholar. It is therefore always painful to me when I find myself disagreeing with him. And yet duty compels me to re-express my views on Higher Education more fully than before, so that the reader may make out for himself the difference between his views and mine.

I admit my limitations. I have no university education worth the name. My high school career was never above the average. I was thankful if I could pass my examinations. Distinction in the school was beyond my aspiration. Nevertheless I do hold very strong views on education in general, including what is called Higher Education. And I owe it to the country that my views should be clearly known and taken for what they may be worth. I must shed the timidity that has led almost to self-suppression. I must not fear ridicule, and even loss of popularity or prestige. If I hide my belief, I shall never correct errors of judgment. I am always eager to discover them and more than eager to correct them.

Let me now state my conclusions held for a number of years and enforced wherever I had the opportunity of enforcing them.

(1) I am not opposed to education even of the highest type available in the world.

(2) If ... must pay for it wherever it has definite ...

(3) I am opposed to all higher education ... being paid for from the general revenue.

(4) It is my conviction that the vast amount of ... spent in ... given in our colleges, ... waste and has resulted in ... among the educated classes. What is more, it has ... health, both mental and physical, of the boys and girls who have the misfortune to go through the grind in our colleges.

(5) The medium of a foreign language through which higher education has been imparted in India has caused incalculable intellectual ... moral injury to the nation. We are too near our own times to judge the enormity of the damage done, and we who have received ... have hardly the courage even to have faith to be

---

By
M. K. GANDHI
In Harijan

---

victims and judges—an almost impossible feat.

I must now give my reason for the conclusions set forth above. This I can best do, perhaps, by giving a chapter from my own experience.

Up to the age of 11 all the knowledge I gained was through Gujarati, my mother tongue. I knew then something of Arithmetic, History and Geography. Then I entered a high school. For the first three years the mother tongue was still the medium. But the schoolmaster's business was to drive English into the pupil's head. Therefore more than half of our time was given to learning English and mastering its arbitrary spelling and pronunciation. It was a painful discovery to have to learn a language that was not pronounced as it was written. It was a strange experience to have to learn the spelling by heart. But that is by the way, and irrelevant to my argument. However, for the first three years, it was comparatively ... sailing.

The pillory began with the fourth year. Everything had to be learnt through English—Geometry, Algebra, Chemistry, Astronomy, History, Geography. The tyranny of English was so great that even Sanskrit or Persian had to be learnt through English, not through the mother tongue. If any boy spoke in the class in Gujarati which he understood, he was punished. It did not matter to the teacher if a boy spoke bad English which he could not pronounce correctly and understood fully. Why should the teacher worry? His own English was ... without ... It could not be otherwise. ... English was as much a foreign language to him as to his pupils. The result was chaos. We the boys had to learn many things by heart, though we could not understand them fully and often not at all. My head used to reel as the teacher was struggling to make his exposition on Geometry understood by us. I could make neither head nor tail of Geometry till we reached the 13th theorem of the first book of Euclid. And let me confess to the reader that in spite of all my love for the mother tongue, I do not to this day know the Gujarati equivalents of the technical terms of Geometry, Algebra and the like. I know now that what I took four years to learn Arithmetic, Geometry, Algebra, Chemistry and Astronomy, I should have learnt easily in one year, if I had not to learn them through English but Gujarati. My grasp of the subjects would have been easier and clearer. My Gujarati vocabulary would have been richer. I would have made use of such knowledge in my own home. This English medium created an impassable barrier between me and the members of my family, who had not gone through English schools. My father knew nothing of what I was doing. I could not, even if I had wished it, interest my father in what I was learning. For though he had ample intelligence, he knew not a word of English. I was fast becoming a stranger in my own home. I certainly became a superior person. Even my dress began to undergo imperceptible changes. What happened to me was not an uncommon experience. It was common to the majority.

The first three years in the High School made little addition to my stock of general knowledge. They were a preparation for fitting the boys for teaching them everything through English. High Schools were schools for cultural conquest by the English. The knowledge gained by the three hundred boys of my High School became a ... It was not ... mission to the mass.

A word about literature. We had to learn several books of English prose and English poetry. No doubt all this was nice. But that knowledge has been of no use to me in serving or bringing me in touch with the masses. I am unable to say that if I had not learnt what I did of English prose and poetry, I should have missed a rare treasure. If I had, instead, passed those precious seven years in mastering Gujarati and had learnt Mathematics, Sciences, and Sanskrit and other subjects through Gujarati, I could easily have shared the knowledge so gained with my neighbours. I would have enriched Gujarati and who can say that I would not have, with my habit of application and my inordinate love for the country and the mother tongue, made a richer and greater contribution to the service of the masses?

...

[Continued from page 314]

Amenities For Indians

A deputation from the Colonial Born and Settlers Indian Association interviewed the Finance and General Purposes Committee of the Maritzburg City Council in regard to the discrimination made in the public gardens of Maritzburg against non-Europeans. It was stated by the deputation that there were no seats and swings provided in the public parks and gardens for non-Europeans. The deputation also asked for the provision of a playground for Indian children in Maritzburg. The members of the deputation were Dr. M. B. Peters, and Messrs. K. Pachiamoney, R. R. Naidoo and R. Krishnasamy.

Nudists Not To Undress In Public Places

In finding three men and five women, who were found nude by three detectives at Little Falls, Witpoortjie, guilty, and sentencing them to a fine of £3 or seven days' imprisonment, the magistrate in the Roodepoort Court said, that Little Falls was a public place and that the accused had deliberately undressed themselves. Under the Act there was no necessity for people to expose themselves to others for the case against them to be established. All that was necessary to be proved was that they had exposed themselves in a public place.

Death Of Mr. M. E. Vawda

The death occurred of Mr. Mahomed Ebrahimjee Vawda, a well known member of the Verulam Moslem community, at his residence. He was 80 years of age and was one of the pioneer Indian merchants in Natal. Mr. Vawda came to South Africa in 1875, and opened a business in Verulam. The funeral service (funeral service) was conducted by the the Imam of the Mohammedan Mosque at Verulam and was attended by all sections of the Indian community of Natal. We extend to the bereaved our heartfelt sympathy.

Parliaments And World Peace

Some 450 delegates of 25 nations are attending the 24th conference of the Inter-Parliamentary Union, which opened at the Hague on August 22. Doctor H. Colijn, Prime Minister of Holland presiding, in his opening address declared that the parliamentary system, although criticised, was on the whole good. Parliaments could do much to keep the peace of the world. He hoped the conference would contribute useful solutions to world problems.

Union's Trade With Overseas

The Union's imports of merchandise from overseas for the first seven months of this year were £30,503,882 as compared with £33,635,181 for the same period of 1937. Union exports also showed a decrease from January to July inclusive this year, the amounts being £69,290,018 as compared with £69,964,781 during the first seven months of 1937.

Without The Knowledge Of Yoga

Fifteen workers who were entombed by a collapse of a tunnel at the water-power station in Saxana were all extricated after spending 12½ hours underground. All were well, states a Reuters' message from Tokio. This proves that it is possible to remain underground for sometime even without the knowledge of Yoga.

Sanatan Dharma Sabha

The annual Hindu Festival of Krishna Ashtmi was celebrated at the Sanatan Dharma Sabha, Ladysmith, on Thursday evening, last week. There was a large gathering and speeches were delivered by Mr. T. Rijn (president of the sabha) and others. Songs were rendered by Messrs Baijoo, B. Somaroo and H. Harry.

Durban Indian Camera Club

The Durban Indian Camera Club held its first annual meeting at St. Aidan's Hall, Cross Street, Durban, on Thursday, August 18. The president's report explained the aims and objects of the first camera club organised in South Africa among non-Europeans. Both the secretary and the treasurer emphasised the fact that there was a real improvement since the organisation of the club. This club will conduct practical lessons on developing and printing, which will be open to members only.

—:o:—

TO LET

No. 5 Bond Street Warehouse (off Grey Street). Suitable for a factory. Necessary alterations could be made if applied for immediately to

MUSTOMJEE,
17, First Avenue,
Durban.

PROPERTY OWNERS!

[illegible]

NATAL BUREAU OF COMMERCE & ESTATE CO.
102 West Street, Durban. [illegible]

Modern Shop to let 101, Warwick Avenue, just completed.—Apply at 109 Queen Street, Durban.

ઘરે બેઠાં પૈસા—Best કાર્ડ ફાસ્ટ ૧૦૧ Sheets Blotting, સ્ટેમ્પ મોકલી જી. ગોપ:— 109 કીંગ સ્ટ્રીટ, ડરબન

"RESISTO"

Ready Mixed Paint was recently supplied on a year's Government Contract.

A Painter writes:—"I have used "Resisto" for years with excellent results."

Agents for Tongaat and District:

GANDHI & Co.,

TONGAAT.

Congress Jubilee Albums

An artistic Jubilee Album containing the photos of all Congress Presidents from 1885 to 1935. The pictures have been done in three colours with smart decorative borders. The best available pictures of the Congress Presidents have been chosen for the colour printing.

Price: 2s. 6d.

To Be Had From:—

"INDIAN OPINION,"
Phoenix, Natal.

Buy Perfect DIAMOND RINGS and Flawless DIAMONDS direct from our factory!

Do you know through our "Factory to Finger" policy, you can purchase beautiful Diamond Rings and Flawless Diamonds at prices lower than wholesale? Why not call and inspect our large selection of exquisite gems to-day? Write, 'phone or call for our Free, clear-type illustrated catalogue.

AMSTERDAM
Diamond Cutting Works

52, Field Street, Durban
P. O. Box 2362. 'Phone 2-4888.
Also at Johannesburg and Capetown.

OUR TRIP TO AMERICA
BY
K. Natarajan.

Mr. Natarajan, editor of the 'Indian Social Reformer,' who recently visited America gives a vivid description of his tour in this interesting book.

Dr. J. T. Sunderland writes about the book as follows:- "The volume will give pleasure to your friends here, and will give much valuable information to a wide circle of readers in India. It will tend to correct misunderstandings and to create real friendship between the two peoples. We cannot have too many such books."

Copies can be had at 1s. 8d., postage and packing free from:—

The Manager,
INDIAN OPINION,
Phoenix, Natal.

HEADACHES QUICKLY RELIEVED BY TAKING
TYSONO BHAND PAIN-CURE HEADACHE POWDERS
FROM YOUR CHEMIST at 3d., 1s. 6d. and 2s. 6d. or POST FREE FROM
ERNEST TYSON, CHEMIST, TOLLGATE, DURBAN

The History of The Indian National Congress
(1885—1935)

In Khaddar binding with over thousand pages. It contains the photos of all the past Presidents.

Price: 4 Shillings

Obtainable from:

The Manager,
'INDIAN OPINION'
Phoenix, Natal.

Indians In South Africa
Helots within the Empire and How they are Treated.
By Henry S. L. Polak.
Pri 2s.
To be had From:—
THE MANAGER,
INDIAN OPINION,
Phoenix, Natal.

'INDIAN OPINION'
(Founded by Mahatma Gandhi in 1903)

For The Moral, Political and Social Advancement Of Indians In South Africa.

Published Every Friday.

Subscription Rates

Payable Always In Advance.

Within the Union	21s.	Annually
" " "	11s.	Half-yearly
Outside the Union	22s. 6d.	Annually
" " "	12s.	Half-yearly

Become a Subscriber and persuade your friends to do likewise.

Apply to—

Manager,
Indian Opinion,
Phoenix, Natal.

CHOONILALL BROS.

THE NOTED INDIAN "SARRI HOUSE IN SOUTH AFRICA."

141, GREY STREET, DURBAN.

Branches
68, Wicks Street And 60, Wicks Street, VERULAM
GARAGE AND SERVICE STATION
7, Moss Street And 68, Wicks Street, VERULAM

Please note.
Our Johannesburg Agent
P. RATANJEE.
60, Bree Street,
Newtown.

Cable Address
Advancing
Phone 24008
Phone 24009

ARRIVING BY EVERY MAIL FROM INDIA AND JAPAN

BENARES SARRIES WITH BORDER AND PLAIN CENTRE, BUTTIDAR BENARES SARRIES IN SEVERAL SHADES
Price from 60/ 85/- 105/- & up to £20.
THE LATEST FROM BENARES CITY

EMBROIDERED SARRIES 23/-, 35/ & up

PRINTED VARIOUS LINES of SARRIES from 12/6, 17/ & upwards

EMBROIDERED CREPE DE-CHENE from 3/6 yd. 42 in & 45 in width

LATEST DESIGN SARRIE CLOTH 44 in width from 1/3 yd. 1/9, 2/ & up

GEORGETTE SARRIES LATEST ARRIVAL price from 25/ 30/- 45/ & up

LATEST BLOUSES TO MATCH SARRIES price from 12/6, 17/6 & upwards

ZARI WORK SILK SARRIES IN ALL SHADES from 55/ 95/- 125/ & upwards

THE NOTED
INDIAN SARRI HOUSE
IN SOUTH AFRICA.

[illegible]
Wholesale Reduced Price

Marble Top Models
from £[illegible]
Suitable for [illegible]

Write for any [illegible] Particulars

ચુનીલાલ બ્રધર્સ

દક્ષિણ આફ્રિકાનું જાણીતું સાડીઓનું ઘર

૧૪૧ ગ્રે સ્ટ્રીટ, ડરબન.

બ્રાંચો:
૬૮ અને ૬૦ વીક્સ સ્ટ્રીટ
વેરૂલમ.

આવતી મોકલવા માટેના સરનામું
એજન્ટોશબર્ગ માટે
શ્રી. પી. રતનજી,
૬૦, બ્રી સ્ટ્રીટ, ન્યુટાઉન

ગરાજ અને સર્વિસ સ્ટેશન
૭ મોસ સ્ટ્રીટ અને ૬૮ વીક્સ સ્ટ્રીટ
વેરૂલમ.

દરેક સ્ટીમરમાં જાપાન તથા બિનારસી આવે છે
બનારસની પોતાપોતાની ભાત સાડી, તેમજ બનારસની બુટીદાર
સાડીઓ રૂા. ૧૫, રૂા. ૨૫, રૂા. ૩૫ થી માંડી રૂા. ૨૦૦ સુધીની
બનારસથી લેટેસ્ટ આવેલી છે.

કલર ભાતની સાડીઓ રૂા. ૨૫ અને રૂા. ૩૫ થી ઉપર
બનારસની ભાતવાળી સાડીઓ
રૂા. ૧૨-૬ અને રૂા. [illegible] થી ઉપર

કસબનું ૬૪-ઈંચ-પહોળું રૂા. ૩-૬ થી ૪૫ ઈંચ અને ૪૫ ઈંચ પહોળા
સાડીને મેચ થતાં બ્લાઉઝ પીસ, ૨૫ ઈંચ પહોળા રૂા. ૧-૬,
રૂા. ૨-૦, રૂા. ૨-૬ અને તેથી ઉપર
કસબીદાર આવેલી જ્યોરજેટ સાડીઓ રૂા. ૬૫, રૂા. ૭૫
રૂા. ૮૫ અને તેથી ઉપર

સાડીને મેચ થતાં બ્લાઉઝ પીસ રૂા. ૧૨-૬, રૂા. ૧૩-૬ અને
તેથી ઉપર

દરેક રંગની જરી ભાતની જેકાર્ડી સાડીઓ રૂા. ૧૫, રૂા. ૧૬,
રૂા. ૧૮૫ અને તેથી ઉપર

ઘારગોલ્ડીંગ, તબલા મોગોહેલ, રેશમી અને ઊનના ગાઉન
ઓછામાં ઓછા વાજબી.

દરેક જાતનું ગોલ્ડીવર્ક, મોતરી મઢાવેલા હેલમેટ ભાત

ગોલ્ડસ્ટ્રેટ રેડીમેડ અને રેડીમેડ માપના
બાયઃ પા ૧૫, પા ૨૫, પા. ૩૫, પા. ૪૫ આના સુધી કિંમત

ગ્રોસ્ટમલના પ્રાઈઝ વિનર સાડલના તાજા ગજના
બાર રૂા. ૨૫ [illegible], રૂા. ૩૬-૬, રૂા. ૪૫- , રૂા. ૫૫

ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન.

પુસ્તક ૩૬ મું. ફીનીક્સ, શુક્રવાર, તારીખ ૨૬ ઑગસ્ટ ૧૯૩૮ અંક—૩૩.

"ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન"

શુક્રવાર, તા. ૨૬ ઑગસ્ટ ૧૯૩૮.

હિંદુ વિધવાનું અપમાન

હિંદુ વિધવા કે જેનાથી ફરિ લગ્ન નથી થઇ શકતા તેની દશા અત્યંત શોચનીય છે. તેનાથી ફરિ પરણી નથી શકાતું, કારણ કે હિંદુ રિવાજ તેને તેમ કરવાની બંધી કરે છે. પરંતુ જ્યારે વગર પરણેલી દશામાં રહે છે ત્યારે, પોતાનું શીયળ બાકી ગયું તેટલું સાચવીને રહેતી હોય, છતાં પણ મનુષ્યનું વિકારી માનસ હમેશાં તેની ઉપર ખોટી શંકા લાવ્યાજ કરે છે, અને તે બિચારી જીવન પર્યંત શંકાપાત્ર વ્યક્તિ તરીકેજ ગણાય છે. ઈશ્વરનો મોટો અનુગ્રહ છે કે હીંદુ સુધારકો હવે જાગ્રત થવા લાગ્યા છે અને નજીકના ભવિષ્યમાં હિંદુ વિધવા ની હાલતમાં સુધારો થવાની આશા રખી શકાય છે.

હીંદુઓના ઉતરતા વર્ણોમાં તો વિધવા ની પુનર્લગ્ન કરી શકાય છે.

પરંતુ વિધવાએ પુર્નલગ્ન કરવા સામે આપણા પૂર્વજો તરફથી મુકાયેલો આ પ્રતિબંધ અર્થ વગરનો નહોતો. તેનો અર્થ, એ હતો કે હીન્દુઓ સ્ત્રીની પવિત્રતાને પણ મોટી અગત્યતા આપતા હતા. અને એ વાસ્તવિકજ છે. કેમકે સ્ત્રી એ પ્રજાની ઉત્પત્તિ કરનાર છે. અને પ્રજાના સુચારિત્રનો સમગ્રો આધાર સ્ત્રીના ચારિત્રના ઉપર રહેલો છે આ વસ્તુ એ છે અત્યંત મુશ્કેલ છે છતાં કૌમાર્યનો બધ હમેશાં અત્યંત મુશ્કેલ અને કોટાવોજ હોય છે.

હવે જ્યારે સ્ત્રીની પવિત્રતા ઉપર એટલી બધી અગત્યતા મુકવામાં આવતી હોય ત્યારે એ તો દેખીતુંજ છે કે હિંદુ રિવાજ સ્ત્રીને, પોતે જેની સાથે વિધિસર પરણેલી હોય તે સિવાય અન્ય પરપુરૂષની સાથે રાગ કરવાની મનાઇ ન કરે. વસ્તુત હિંદુ રિવાજ તો એટલો કડક છે કે કોઈ પણ સ્ત્રી યા પુરૂષથી તેઓના વિધિસર લગ્ન ન થયાં હોય ત્યાં સુધી એક બીજાને હાથ પણ ન લગાડી શકાય.

આપણે જોઈ શકીએ છીએ કે પાશ્ચાત્ય સંસ્કૃતિમાં આ વસ્તુ નથી. પશ્ચિમના દેશોમાં એક માણસ પોતાની જાતિ સ્ત્રીની સાથે પરણ્યા પહેલાં કદાપિ સંગ કરે તો તેને અસામાન્ય વસ્તુ ગણવામાં નથી આવતી. પરતુ પુર્વની સંસ્કૃતિ એ વસ્તુને ગુન્હોજ ગણે છે.

આથી જે કોઇ પણ હિંદુ ધર્મ કે રિવાજને વિશે બેપરવાઇથી બોલે છે તે એ બાબતને વિષેના પોતાની અજ્ઞાનતા સુચવે છે એટલુંજ નહિ પરંતુ એ મહાન અને પ્રાચીન ધર્મનું અપમાન કરે છે.

અમારે આ બાબતની ચર્ચામાં અહિં ઉતરવુ પડેલું છે તેનું કારણ એ છે કે સાઉથ આફ્રિકાની વડી અદાલતના ન્યાયાધીશ જેવી વ્યક્તિએ એક પરપ અને સ્ત્રી વર્ગોના અત્યાચારપરથી ઉદ્ભવેલા માનવહિંસાના કેસના ચુકાદો આપતા નીતી વિશેના હિંદુઓના ખ્યાલની અવિચારી ટીકા કરવાનું ઉચિત ધાર્યું છે.

વેંકટસામી રેડ્ડી નામના બેસહોર્ન કરબનના એક હીંદીએ અત્યાચાર ચેટી નામ ની હીંદી જેને તેણે પોતાની સાથે રહેનારી સ્ત્રીની સાથે ખોટો વ્યવહાર કરતાં જોયેા હોવાથી છરી મારી મારી નાખેા અને એને હત્યા કરી હતી. શ્રી. જસ્ટીસ કારલાવસે રેડ્ડીને ગુન્હેગાર કરાવી અડી વર્ષની કેદની સજા ફરમાવતાં એવું કહેવુ બન્યું છે કે ચેટીને મારી નાખવાને આરોપીને ઉશ્કેરણારૂ કારણ હું ધ્યાનમાં લઉ છું. ન્યાયાધીશનું કહેવું છે કે બનવકર બ્યા, જે હકીકતમાં તેની રજુઆત હતી. તે પોતે તેને આપેલી એક ઓરડીમાં રહેતી હતી. અને પ્રસ્તુત રાતે ૧૦ વાગે તેણે તેણીને ચેટીની સાથે ઉપર જણાવેલી સ્થિતિમાં જોતાં તેને તીવ્ર ત્રાસ થયો. "જો કે મારી અને આ સ્ત્રીની વચ્ચેનો વ્યવહાર બીલકુલ ગેરવ્યાજબી હતો છતાં હું સમજી છું કે મારી સ્થિતિના હીંદુઓમાં આવી જાતનો સંબંધ બાંધેા કે અનીતીભરેલો ગણવામાં નથી આવતો. હકીકતમાં મારા સમજવા મુજબ એક વિધવા, જે પરણી શકતી નથી, તેને સંતોષને માટે એક પુરૂષની સાથે આવો સંબંધ બાંધવો એ એક સાધારણ ચલતુ છે. તો છરીના ઉપયોગ તેમજ તેવેલી પરિસ્થિતિથી ઉશ્કેરાયેલને કયો એ હું ધ્યાનમા લઉ છુ. પરંતુ તે સાથે તારા ગુન્હાને માટે તેને હું સાચ વાજબી કારણ તો નજીજ ગણી શકતો."

અમે ન્યાયાધીશની હિંદુઓનાં સામાજીક જીવન વિષેની આ ગેરવાજબી ટીકા સામે સખ્ત વિરોધ દર્શાવીએ છીએ. હિંદુ વિધવા સંબંધી રીવાજને વિષે એ તેમની અજ્ઞાનતા સુચવે છે.

દક્ષિણ આફ્રિકાની અદાલતો જ્યાં આરોપી બ્રીન-ગોરો હોય છે ત્યાં ગોરે વાગે આખી કોમની સામાન્ય ટીકા કરવા મંડી પડે છે. એક ગોરો આરોપી હશે તો તેને તો તેઓ એમ કહેશે કે "તુ તારી કોમને લજવનારો છે." પરતુ હીંદી આરોપી હશે ત્યાં તેમનો ગુસ્સો આખી કોમનોજ ડોપ જોશે. આ વસ્તુ બોટી અને અત્યંત અપમાનભરેલી છે. ઉપલી ટીકા કરતા ન્યાયાધીશે એમ માનીજ લીધેલુ જણાય છે કે હીંદીઓની નીતીનું ધોરણ ગોરી પ્રજાના કરતાં ઉતરતુંજ છે. પરતુ તે તેમણે સંભળાવ્યા પુર્વ વિચારવું હોત તો તેઓ જોઈ શકત કે હીંદુઓનુ નીતી નું ધોરણ ગોરી પ્રજાના કરતા ઉંચુ છે. અમે એ માની લેવાને તૈયાર છીએ કે અગે જેનો વિરોધ કરેલો છે તે ટીકાઓ શ્રી. જસ્ટીસ કારલાવસે બીલકુલ અલ્પલક્ષપણજ કરેલી છે. પરતુ તે સાથે અમે તેઓને નમ્રતા પુર્વક બતાવવા મજબુર થઇએ છીએ કે સામાન્ય ધોરણ હિંદુઓની લાગણીઓ

તો તેઓની એ રીતથી દુભાયેલીજ છે.

દક્ષિણ આફ્રિકામાં હિંદુ મહાસભા સ્થિતિ ધરાવે છે. અમે જાણીએ છીએ કે તે શું કરી રહી છે. જ્યારે કોઇ ઉપદેશક આ દેશની મુલાકાતે આવે છે ત્યારે તે અક્ષમ્ય પ્રવૃત્તિ કરતી થઇ જાય છે અને તે બધું તેવીજ તે પાછું ચાલ્યું જતી જણાય છે. આપણી બાબતમાં જો કોઇનું પણ ધ્યાન દોરવું પડતું હોય અને વિશેષ દર્શાવવો જોઇતો હોય તો તેજોજ કરવું ઘટે. નહિ તો પછી તેની ઉપસ્થિતિ શા કામની છે?

જાહેર જલસાઓમાં વધઘટ

કેળવણીના પ્રચારીકરણના ઊંચા ધોરણપરજોરા અને બીનગોરા પ્રજાઓએ સાથે મળી એક જેલ કચેરીઓવગેરે ગોરાઓમાં ખળભળાટ મચ્યો અને મોટી કાઉન્સીલ વગે એવા બીજ જલસાઓ સફળતાર પ્રતિબંધિત કરવાના પગલાં લઇ રહી છે. આ બાબતમાં જોહાનીસબર્ગના કેવા નીચમ વર્ષે છે તે મોટી મ્યુનિસીપાલના એક સભ્ય મી. કેપેલને આના એકટીંગ ટાઉન ક્લાર્કે મોકલ્યા જણાવ્યું કે ૧૯૨૬ ના ઓર્ડીનન્સ નં. ૧૩૮ ની રૂએ જોહાનીસબર્ગ મોટી કાઉન્સીલને જાહેર જલસાઓના સંચાલન સ્થળોને નીયમમાં રાખવાને તેમજ જાહેર જલસાઓના બીન-ગોરાઓના સ્થળોમા ગોરી બીજાઓને રોકવા ને તેમની હાજરીની ખાત્રી કરવાની નાણાંનો પડવાની સત્તા આપવામા આવી છે. બીન-ગોરાઓને આપ વામા આવતા સ્થળો જલસાઓના લાયસેન્સો જે રીતે ઓનરેટ કરવામા આવે છે. જોહા નીસબર્ગના એકટીંગ ટાઉન ક્લાર્કે મી. કેપેલને જણાવ્યું કે બીન-ગોરાઓના જલસાને માટે બોજુર થયેલા સ્થળોમાં બાલ મંજુરીઓના ગોરી બીજાઓ હાજર થવા હોવાની સીટી કાઉન્સીલ ને રજુઆતો થઇ હતી અને તો મનાયજીનો એક સુચવાયેલો સુધારો જોહાનીસબર્ગની કાઉ-ન્સીલ તરફથી મંજુર કરવામા આવ્યો હતો પરંતુ કાયદાકીય એનકમીનીસ્ટ્રેટર પે તેને હજુ સુધી સોગવી આપેલી નથી. ઓકટીંગ ટાઉન ક્લાર્કે વધુમા જણાવ્યું છે કે ગોરાઓના જલસાઓના સ્થળોના બાકીના "હાજર કરવાનો, ... કે સ્વાધીન રહેશે" એવો નોટીસના ઉદ્દીપકના જોવાથી બીન-ગોરાઓને ચોખ્ખા કરવાના પ્રશ્નનું આપોઆપજ સમાધાન આવી ગયું છે.

જ્યુનેસ્બર્ગમાં વધુ બીન-ગોરાઓના વસ્તિ જોઇએ

જ્યુનેસ્બર્ગ ... સૌંદાનીસબર્ગનું એક પ્રસારૂં છે જેના બી ... ગોરાઓ મોટી વસતી ... અને બીન-ગોરાઓના માટે બાકુલત થયેલું એક ટાઉન-શીપ ગણાય ... પાના ગોરા મીસ્ત્રીનાદ જેની એસોસીએશનને જ્યુનેસ્બર્ગ મ્યુનિસીપાલમા એક બેઠક ભરી હતી અને જ્યુનેસ્બર્ગમા બીન ગોરસ્ત્રીઓની વસતી વધારવાની તાકી માંગણીઓની ... પણ પોતાનો વિરોધ ... હતો ... એસ. ... દીક્ષીએ એક નવીન ચુનાવ કરી હતી કે બીન-ગોરસ્ત્રીઓ ... ને આયાત ડાઉનરાઓ કરી તેમા તેઓને સંપૂર્ણ નામરી ... આપવા ... આપવા જોઇએ અને પોતાનો પેશર ચૂકવી ... પણ ... આપવા જોઇએ. ... રો ... પ્રમુખ ... એસોસીએશનના પ્રમુખ ... જણાવ્યું કે ... ઓરડાઓ ... ને ... પડ્યું છે. અને ... સ્થિતિ ... અસોકસ્ત્રાન્ટ ... ... ઓરડાઓ ... ... રહેવા રાખી ... પોતાનો ... જગ્યા ... ...

યુનીયન પાર્લામેન્ટ

કેટલીક અગત્યની ઉક્તિઓ

યુનીયન પાર્લામેન્ટમાં પસંદગી પામેલી કૉંગ્રેસ સામેની સ્વતંત્રતાલક્ષી અગત્યની ઉક્તિઓ નીચે આપીએ છીએ :

સરકારની કોઓપરેશનની નીતી

સાગાલક્ષ સુખાકારી ખાતાના પ્રધાન શ્રી. કે. ગોગ. મૈકગેથે જણાવ્યું હતું કે :

ધારો લઈ કુલ ૧૫ કે ૨૦,૦૦,૦૦૦ માણસોમાં આવ્યા છે અને તેમાં ૧૦ ટકા જેટલા નજીકમાં આવ્યા છે છતાં આજ સુધીમાં એવું જણાયું છે કે પ્રત્યેક માણસને સારો પગાર મેળવવાનું કારણ થયું છે.

ડૉ. મલાન કુરોપીયનોનો અને બીજા યુરોપીયનોનો માટે કલ્યાણકર રહેઠાણો સ્થાપવા વિશે પણ બોલ્યા કરતા હતા. આજે વિરોધી પક્ષના નેતાની બે એક નવી ખુબ છે, પરંતુ તે તો કશુ પ્રકાશ માટે તેમના કરે છે ત્યારે અમે કોઈ કાર્ય સિદ્ધ કર્યું છે. ત્યારે તે કશું રહેઠાણો ના તથા જુના પાછી કોઓપરેશનની નીતીની ઉપહાસ ના કરી રહ્યા છે ત્યારે અમે નાણા પુરાં પાડીને ઓછું કોઓપરેશન શક્ય તેટલું ઝડપથી ખાતરી કરવા માંગીએ છીએ.

કચરાપેટલા

કેપ વેસ્ટર્ન ડિસ્ટ્રીક્ટના નેટીવોના પ્રતિનિધિ શ્રી. બા મોલ્ટેનોએ જણાવ્યું કે કાલના કોલ્ડ લોકોને ખરેખર ઉપકારોનો કહી શકાતો હોય તો તે તો આ. ના કેપેના ખાણોમાં નોકરી કરતા, બાસ કરી હીંદીઓનો, મેદીયો અને કપડો જ છે દરેક બાદમાગ ૨૦૦૦ ટ્રેજવણીઓના મોટા ચમત્કાર કપાઓજ પગારો પાછા આપવા ના આવ્યા . અરે ખલાજ દરોડા અને આનરક્ષીક્ષ મજુરોના પગાર પચ્ચેનો નકારાત્મ કુર કરવામાજ રહેલો છે. સરકાર બાજેજ હલકા પગારો આપની હોય બાકે તેનાથી બીજાઓને સારા પગારો આપવાનું કારણ કહી શકાય /

નાતાલમાં હિંદીઓની કેળવણી

મેરીટઝબર્ગ ડિસ્ટ્રીક્ટના મેમ્બર શ્રી. ઓર એન મુએ જણાવ્યું : યુનીયન સરકારે હીંદીઓ ની કેળવણીની જવાબદારી પ્રાંતોને સોપી દીધી દાખલથી મોટી મોટી ખોટો બોલે નાતાલપર આવી પડેલો છે કેમકે નાતાલમાં હીંદીઓની સૌથા મોટી વસ્તી :

હલ્લક બાદ હીંદીઓના કેળવણીમાં મોટી પ્રગતિ થઇ છે સ્કુલોની સંખ્યામાં ૬૨ હતા ના સ્થાનેરા પર્યો છે અને વિદ્યાર્થીઓની સંખ્યા ના અને ગરજમા એ કરતાંય ગોરા ગણાવે થયા છે

હીંદીઓની કેળવણી માટે યુનીયન સરકારે નરકથી વિદ્યાર્થી દીઠ રા. ૫–૫–૦ ની ગ્રાન્ટ આપી મળે છે પરંતુ પ્રાંતિક સરકારને માત્ર ૧૫ રા. ૮–૧૫–૦ નો ખર્ચ થાય છે અને પ્રગતિ પર છે તે બીજી સરકારી એડેડ સ્કુલોના ખર્ચે થાય છે. નાતાલમા હીંદીઓની વસ્તી ગરજાત પુરેપુરીનોના જેટલીજ છે અને તેઓની કેળવણીનાં આટલી પ્રગતિ થઇ હોવા છતાં માત્ર નાથીજ ગોકરાંઓ નિયાળમા દાખલ થઇ શકયા છે

આજની કૉલેજ-કેળવણી

ગાંધીજીના સ્પષ્ટ વિચારો

મહાત્મા ગાંધીજીના નીચેના કેળવણી વીષેના લેખ મનનીય હોઇ 'હરીજન બંધુ' માંથી તેની અત્રે નોંધ લઇએ છીએ.

મેં કેળવણી વિષે ઘણું લખ્યું છે. ઘણી વાર મારા વિચારો રજુ કર્યા છે. કુમારીઓ અને વિદ્યાર્થીઓ તરફથી મને ઘણા કાગળો આવે છે. તેમાંના કેટલાક મારા વિચારો વિષે પોતાની શંકાઓ રજુ કરે છે. મારા વિચારો ઘણા કેળવણીકારોને ગમ્યા છે. તેમાંના કેટલાક મારે પણ કેળવણી ક્ષેત્રમાં કામ કરવું જોઇએ એમ કહે છે. મારી કામની યાદ, આમ મારી જવાબદારી વધતી જાય છે. પરંતુ હું આ ક્ષેત્રમાં કામ કરવાનો ઇનકાર કરતો આવ્યો છું. મારી પાસે કામ કરનારાઓ નથી. મારા વિચારોને અમલમાં મૂકવાની શક્તિ મારામાં નથી. આ વિચારોમાં રહેલા દોષો મારી નજરે ચડે છે. અને તે સુધારવાને હું હમેશાં તૈયાર રહું છું. અને તે પ્રયોગોને તો ઓછા પણ વધારે ઉત્સાહ રહે

હવે જે વિચારો મેં વખતો વખત જાહેર કર્યા છે, અને જેના આધારે કામ કરવાનું કહ્યું છે તેનો સાર આપું છું :

૧. આ કેળવણી માટે—જીવનમાં જેની કાંઇ જરૂર નથી તેવા કુમારના કુમળા પ્રકારની તાલીમ સામે વાંધો—ગેરવાજબી નથી

૨. રાષ્ટ્રમાન્ય ભાષા મોના કુમળાને દ્વારા આ તેનું ઓરમ રાષ્ટ્રમાન્ય ભાષાનું કરાવું

૩. કોલેજની કેળવણીનો ખરો ધ્યેય પરમ રાષ્ટ્રમાની સામાન્ય આવકમાંથી આપણા ગ્રામોની સામે પાડવો તે છે

૪. મારી ખેતી ઉપર મદારનો એ છે કે આપણી રાષ્ટ્રમાંના સાર્વત્રિક ઉપયોગ માટે ઉપયોગી 'કેળવણી' આપવા છે તે ખાતર કુમળાંને ઓછામાં ઓછા વખત ગાળવો પડે. અને તેને પરીણામે ગ્રામોદ્યોગ ઉપરોગ ખેતીની આવી ઉપર ઓછો બોજો પડે. એવી પાછળ તો એ ઉદ્યોગ કુમળાંને ગ્રામોદ્યોગ ઉપરોગ ખેતીની સાથે સાથે ગણિત, ઇતિહાસ અને ભૂગોળ શીખવવાનું કહ્યું છે. અને તેમાં પણ ગણિત અને ભૂગોળ તો ગ્રામોદ્યોગ ઉપરોગ ખેતીને લગતાં જ શીખવવાનું કહ્યું છે. ઇતિહાસ પણ ગ્રામોદ્યોગ ઉપરોગ ખેતીને લગતો જ શીખવવાનું કહ્યું છે. આ ઉપરાંત ગ્રામોદ્યોગ ઉપરોગ ખેતીને લગતાં વિજ્ઞાન અને ગણિત

ગણેલું. તે પછીને દિવસે મગનલાલ આવે જુએણ ઉપર બોલવાનું હતું. પછી તે દરમ્યાન સ્કૂલના હાલમાં પહોંચ્યા ત્યાં પહેલાં બાળકોએ ગાયનોથી મારફતે જ સ્વાગત આપ્યું. આ સ્વાગતનું કામ પોરબંદરના બાળકોએ ઉપાડી લીધું. એટલે બાળકો અરસપરસ જોડાજોડ બેસી ગયાં. પોરબંદરના બાળકો અને તેમનાં કેટલાં બાળકો વચ્ચે કેટલો ફરક હોય છે તે જોવાની મને ઘણી ઇચ્છા હતી. પણ મારાથી તે જોઈ શકાયું નહીં. કેમ કે બાળકોને જોતાં જ મારી આંખો ઊભરાઈ આવી. મારાથી કંઈ બોલી શકાયું નહીં. મારા મનમાં ઘણું ઘણું હતું. પણ તે વખતે તે બધું ભૂલી ગયો. મારી આંખો સામે ફક્ત બાળકો જ દેખાતાં હતાં. મારા મનમાં ફક્ત એક જ વિચાર ઘોળાતો હતો. તે એ કે આ બાળકોને મારે શું કહેવું? મારી પાસે તેમને આપવા જેવું શું છે? મારી પાસે તેમને આપવા જેવું કંઈ જ નથી. મારી પાસે તેમને આપવા જેવું કંઈ હોય તો તે મારું જીવન છે. મારું જીવન તેમને આપવા જેવું

રીંગોટે કુંવી છે કેમના પ્રયત્નો સાથે આવા ઠરાવ કુકાનો બાંધ કરવા અને ૬૮ ટકાકને બદલે ૬૮ ટકાક કરવા બાબત ગાલરાબજ કરી છે.

ફ્રેઝર માટે પ્રવાહી ઠરાવ

ડરબનના કો. એજ એ બાબતો ઉપર બાંધ સુધી ફ્રેઝર નાલ્યુ રહી શકે એવો પ્રવાહી ઠરાવ ૧૫ વર્ષના ગાલુ અખત્યારો પછી રોપી કરી છે. ઠરાવ તૈયાર કરવામાં શકરના નામનો પણ સમાસ થયેલો છે. પાંચ શીલીંગ ફ્રીમલની રા. આકિસ ઠવાથી પાંચ ઠન જેટલું ફ્રેઝર નાલ્યુ રહી શકશે. કહે છે કે રા. બામનો અખત્યો સંપૂર્ણ થયા ફ્રેઝર નાલ્યુ રાખવાના પોક્ક સ્ટોરેજ ની જરૂર પડશે નહિ.

ઓક્સેક હાસ્ટ એસ્ટેટ

ડરબન ફ્રેઝ મેનરમાં આવેલી ઓક્સેક હાસ્ટ એસ્ટેટની ૨૩૫ એકર જમીન એક એકરના રા. ૪૦ ક્રેએ ખરીદવા તા. ૨૨ ઓગસ્ટની ડરબન સીટી કાઉન્સીલની મીટીંગમાં ઠરાવ થયેલ હતો, જ્યા તેહીચોને રહેવાના પ્લેટ બંધવા માં આવશે. આ જમીન બીજા કોઇ પણ યોજના માટે ઉપયોગમાં લેવા કાઉન્સીલને સત્તા ...

ફરનીચર લાયસન્સ

સીટી કાઉન્સીલની તા. ૨૨ ઓગસ્ટની મીટીંગ મા ડરબનના મી. એ. રાજ મુલ્લામને ફરનીચર બનાવવા માટે મેન્યુફેક્ચરર્સ લાયસન્સ આપવા નામંજુર થયુ હતું મી રાજ મુલ્લાનની અરજી સાથે ડરબનના ચકર્સ પ્રન્ટરીયલ યુનીયનને પાર્ટી કરીને હતો.

સેમ્યુએલ્સન્ડરા બેન્ક

કોલાન્ડ આફ્રિકા પ્રાંતની નરીમરે ન્યુકેસલ-ટ્રાન્સવાલના કોલાન્ડરો સેમ્યુએલ્સન્ડ બેન્કના તા. ૩૧ ડીસેમ્બરના રીપોર્ટ પ્રમાણે મી. ... ડી ડી. પ્રુસેન, તા. ૨૨ ઓગસ્ટે લાભ આફ્રિકાના પ્રીસ્ટરીયા પધારા જનરલ મેનેજર નીમાયા છે. જે કારણસર તાજેમ મારે ડરબન આવ્યા હતા તેમેમ્યુએલ્સન્ડ બેન્કની યુનીયનની શાખાઓની વધારા ... કેવા થયા છે. મી પ્રુસેન હેલ્લા ઘણા વર્ષોમ આફ્રિકામાં કુલ મુકામો આવ્યા છે.

ઝાડેરમાર્ગ્સ્ટરની ... ...

ડરબન સીટી કાઉન્સીલે રેમ્પુરી સીટી એન્ડ નોર્ટર ... ટ્રાન્સવાલર માટે ઇસ્ટાણ આફ્રિકાના ... ... ઉપરાંત ... ઠરાના "બી ઓનરરીયરે" અને "બી ઠરાવેલ ... ...

યુવક સમાજને અંગત સુખ-લાલસાનો રોગ થયો છે કે શું?

શેઠ પરભાનદાસ કુંવરજી કાપડીયા

આજના સમાજ ઉપર એક સીની દ્રષ્ટિએ જોઈએ તો કર્યાના બનાવો બધા બને છે અને સમાજનું ખુબ બારીકાઈથી નિરીક્ષણ કરવામાં આવે તો પણ બનાવોની તારીખો ગણી શકાય એટલા બનાવો બનતા રહે છે. પણ તે બનાવો અને આજના સમાજના બનાવોની વાતમાં ઘણો ફરક દેખાય છે અને તેથી આ વખત ખુબ ચર્ચા ઉપસ્થિત કરી રહેલ છે અને સમાજના વિચારકો વાસ્તવી દોરવા ગાજી રહેલ છે.

પહેલા એક ઉપર બીજી બે કન્યાનો બનાવ સાધારણ રીતે જે સંપોગોમાં બનતા તેવા બાજા પણીનું લગ્ન હોય બાકી બનાવોમાં બનાવ. (૨) પહેલાંની પરણેલી બાંધી એવી કોઇ બાબત રીતે કે શારીરિક ખોડ કે જેવા સમાજના સામાન્ય કોઇ પણ કબુલ કરે. વૈવાહિકવાસની દ્રષ્ટિએ જોઇએ વધારે પડતા કરવાનું રાજા-રજવાડા સિવાય અન્યત્ર બાજપેજ બનતા. ઉંચવના સંપોગોમાં બાપ પોતાની દીકરીને તેવી સાધારણ બરદાસ નો બાળ પહેલ એક પત્ની જેવી હયાત હોય તેવા પુરૂષને પરબાવતા હતા અને પછી બાઈ આવા બાદસંગો બાબત ખારી રહેમો બેસાડી દેવાતી. સંતતિના આકાંક્ષા મનુષ્ય જાતિના માનસમાં એટલું ઉંડું રહેલું છે કે આત્મારામી હયાત હો પણ કોઇ કોઇકાર પોતાના પેણીને સંતતિ બાબત બીજી એ પરબુવાની સહધર્મચારીણી તરીકે આપની અને આવા સંજોગમાં સહકાર આપતી.

સામાજીક બદલાવો

આવા બદલાવો આવે સમાજના વિચારો અને વાતાવરણમાં ફેરફાર થવા લાગ્યા. સ્ત્રીઓમાં બાબત પણ એક ઉપર બીજી પત્ની કરવાના બનાવો લગભગ વિરલ બની ગયા.

આવામાં વળી હવે એક ઉપર અન્ય સ્ત્રી કરવાના બનાવો નજરજ આકાર અને નવીન જ સંપોગોમાં પાછા બનવા શરૂ થાય છે. આજે જે બનાવો ચાલુપદ્ધ થઇ રહ્યા છે તેની પરિસ્થિતિ ઘણી જુદાજ પ્રકારની છે આજના આજા લગ્નોનું પ્રેરક કારણ આગળ વધેલી સ્ત્રી મનાતી નથી બેજ પણે બાઈ તેવા સાક્ષરતા ના આવે છે. આમા કોઇ કોઇ બારેબર યુગ ધીજ માનસીક કે શારીરિક કારણ હોય તે અને આવું બને હોય એ પુરૂષ કે જેને કાંઇ તેમ કરવા બનવાની કાયદાની સારી રીતે ખુટ છે અને જરૂરી સ્વભાવિક રીતે લાગ જોવા લલચાય છે.

પણ કેટલાક સંજોગોમાં આજકાલ બદલાયા બાદ પણ ખરી ગણવા હોય તે આજ કરી બેઠ ગૃહસ્થાશ્રમની સુખપ્રિયતા સમજનાર બોક જોવામાં પણ આમ બનેલા બાદ છે. આજ જાણ પણ યુવાન પુરૂષ કોઇ અન્ય કુમારિકા પ્રત્યે આકર્ષાય છે. તેના પ્રેમમા પડે છે અને પછીજ પોતાની સાથે સિદ્ધાંતથી વિરોધ કરતા નથી. બહુતા બી અન્યત્ર લગ્નસંબંધ જોડ કરી શકતી હોય તો તેમ કરવા ઇચ્છતા તેમને કોઇ બાધા હોતી નથી. ઉલટું આ તો બાને કબુલાતિ હોય છે તેમનું પુરાણ માનસ આ પ્રકારની દલીલ કરતું હોય છે: જેની સાથે બાદ બન્યા બાબા આવ્યું છે તેની સાથે બારા મનનો મેળ કોઇ પણ રીતે બધાતો ન હોય તે સંસારના વિષયોમાં બારબાર બાદતા હોય પણ બધું બરાબર નથી. આવા સંબંધ બરદાસની સાબાત બાદ કોઇ હોય પણ બધું દુખી દશા રહેવો જોઇએ. પરસ્પર સ્નેહ એમની વચ્ચે પણી બાદ સંબંધોના નિર્બંધ કરવાની સમાજે બરબાર બાધાપીજ જોઇએ. આપણે તેમને કહીએ કે, 'પણ બાપકી બાબતી પરવાનુ શું?' તો તેમના વકિલજ જવાબ બાપશે કે 'તે પણ બીજે પરણે તેમાં અમને જરા પણ બાંધો નથી. કમારો દીકું કાયદો એવા કરવાની રજા બ આપે એવા અમારો બા મુખ્યો આપને આગારા સુખનો માર્ગ કોણી સેવાની સંપૂર્ણ છુટ હોવાજ જોઇએ.' આ જવાબમા આપણે બે આ વધા બધાપને બધુ બિલકુલ બાબી જાય છે.

મધ્યાહ્નિકા ઉદય

પાત એમ છે કે આજે પ્રવર્તી રહેલા વિચારો-આદેશવાનો પ્રધાન સુર પ્રબાહીકરણ-જોઇએ બ. આજે સમાજ બદલા વિચારોના મોખી રહેલ છે. જુના બીબા ઢોરી નવે બીબે ચાલવાના આજે અનેકરસ કેમ કારણ સમાજ જીવનની પરીસ્થિતીના બદલાયેલા સંજોગો સાથે જુની રાવ, રૂઢિ પ્રણાલિકાઓનો મેળ રહી બાબી બન્ને તેથી નવા સંજોગો અને નવી પરિસ્થિતિને અનુરૂપ નવા પ્રશ્નોના સરળતા વિચાર આપણે પ્રોડવાજ નથી. અને પરબીવર્તનમાંથી છોડાવવાનો છે; સમાજના નિર્બળ અંગોને સબળ બનાવવાના છે; પબાત વર્ગોને આગળ લાવવાના છે. બી વર્ગને પ્રોત્સાહન કરવાનો છે; ટાંતિ, ત્યાગી અને વર્ગના બંધનો તોડવા સિવાય છુટકોજ નથી આ સબને માટે કાળજુની રૂઢિઓ અને વિચાર-રસણો બદલાવાજ જોઇએ રૂઢિ-પ્રણાલીકાઓ સામે બળવો જગાવવો જોઇએ. કોઇ પણ વિચાર કે પ્રથા અમુક બંધોથી કે રૈકાઓથી ચાલી આવે છે એટલા કારણેજ આજે એ અનુસરવા યોગ્ય છે એમ વિચાર બદલાવા છોડવોજોઇએ બંધબો

આપણા વાતાવરણમા આ વિચાર અને આ સંસ્કાર પોષાવા રહેલ છે. આજનો યુવક, યુવતી એ આ સંસ્કાર ઝીલી રહેલ છે. આને રૂઢિના બાંધનો બધુ આનાકાની પુર્વક સ્વીકારે છે આજનું બધું બાબત જુના બનાવો કરતા

થતું ચાલ્યું છે અને એવાકેક પ્રકારની ઉજવણીઓ, ઉત્સવો રાબેતા રહેતા છે. આ તમામ જીવન ના સર્વ પ્રદેશોને સ્પર્શી ગયેલ છે અને આજની માનસ લક્ષણોને પણ મુખ્ય બનાવી રહેલ છે. સ્વતંત્રીયો અસંતુષ્ટ બનેલો આજનો પુરાતન સંસ્કૃતિપ્રેમીઓનો સ્વપ્નો કદી સેવતો માલુમ પડે છે અને આજ કાયદામાં ધર્મવિચ્છેદ સાધન ન દેખાય તો પણ આજ સ્ત્રીનાં સુખદુઃખ વિષે બેપરવા બની અન્ય સ્ત્રી સાથે સ્વતંત્ર સંબંધો જોડતાં અચકાતા નથી

શેને માટે

પ્રશ્ન એ છે કે કરીબંધનો તોડવા, આજ પ્રથાઓનો વીરોધ કરવો, પ્રચલીત સમાજ-સંકેતોની ઉપેક્ષા કરવી એ બધું શાને માટે? આ બધું શેને માટે? સમાજનું કલ્યાણ અને સ્વાર્થ વધ તેને માટે—સમાજપ્રગતીને આજ-ની નવી પ્રથાઓ અને કરી ગાંઠો સરજવા એ માટે અને નહીં કે અન્ય સર્વ જવાબદારીઓને વીસારે મુકી અંગત સુખ સાધવા માટે. આ મર્યાદા આજની પ્રજા ભૂલી જાય છે અને પરિણામે આવા વીપરીતતાભર્યા જનાવો બની રહ્યા છે.

આજના પ્રશ્ન માનસમાં—આજે ઉગતા યુવક માનસમાં કરીઓ સામે બળવો જાગ્યો છે. નવું દર્શન અને નવી સૃષ્ટિ સરજવાની તમન્ના સહિત છે—કલ્પના છે—રસનાશક્તિ છે—કુરતેથી કરિ છે—સાહસ બેકરવાની તાકાત છે, પણ આજે કોઇ થયો દેખાય છે ભાવનાગમ જીવનનો, સામાન્ય સુખદુઃખની ઉપેક્ષા કરતાં કોઇ ઉચ્ચ જીવન આદર્શની કલ્પનાનો. આજનો યુવક કેવળ સુખભોગી બની ગયેલ છે, તેને સુખ અને સગવડ જોઇએ છે. તેને કરે કરનીયર અને રૂપાળા સ્ત્રી જોઇએ છે મોટરરાઈડના શોક વિના—સુંદર દીવાનખાના વિના, કરસાહ્ય વિના માટે ઓફરૂમ બેબીકાર વિના અને પોતાને તેમજ બિજાને આનંદ આપે એવી જીવનસાથી વિના આખું જીવન શુષ્ક અને આકર્ષણશૂન્ય લાગે છે આવી તીવ્ર સુખલાલસાના આજે ન્યાય, અન્યાય, નીતી, અનીતી, સદાચાર, દુરાચારના વિવેક નથી રહેતો નથી અને તેના દાસ અનેક અનર્થો જન્મતા રહે છે.

એક સ્ત્રીની કમાણીમાં બીજી સ્ત્રી પોતાની જીંદગીને પણ આ તીવ્ર સુખલાલસાના સાથેજ સંબંધ છે. આજના યુવાનને વરંગ આવ્યો કે અમુક સ્ત્રી સાથે લગ્ન બંધનથી જોડાવાથી સ્વર્ગીય સુખ પ્રાપ્ત થશે; બીજી ક્ષણે તેને ભાન થયું કે પોતાની પત્ની બની ચુકેલી સ્ત્રી સાથે પોતાના મનનો કરાર પણ મેળ કલેજ નહિ અને કે કર નહિ, ત્યારે જાણવું કલેજ કે જે દિશામાં પોતે ગમન કરવા માગે છે તે દિશામાં કાયદાની તો સર્વ પ્રકારની અનુકૂળતા છે જ. તે નીર્બળ બની છે કે જેણે પોતાના મનને છુટું કરી તેની સાથે પરણીને જીવન સફળ કરવા પ્રયત્ન થાય છે; એક બીજા જીવન પ્રદેશ ઉપર કુહાડીને માટે અધિકાર કરી લીધો કે સુખની પૈરવીમાં બે વ્યક્તિઓ એક પુરુષપરિણીત પુરુષ અને બીજી સુશિક્ષિત સન્નારી એક બીજાના જીવન ઉપર કેવા ઘાતક ઘા કરે છે

અસામાન્ય પરિસ્થિતિ

આ ચિત્ર કુ સામટુ પ્રસ્તુત કરે છે આપણા સમાજની એક અસામાન્ય પરિસ્થિતિ રજુ કરે છે. કમનસીબ આશુજ બન્યા કરે છે એમ કહેવાનો કે સૂચવવાનો મારો આશય નથી પણ આજે આપણું પુરાતન માનસ જે દિશાએ ગતિ કરી રહ્યું છે તે દિશા તરફ ધ્યાન ખેંચવા માટે આ ચિત્ર ઉપયોગી છે; અને તેને આજે બની રહેલા બનાવોનો પુરો ટેકો છે. આ પરિસ્થિતિના નિવારણ માટે અમલ તો આવી રીતે કાયદા ઓઓને રદબાતલ આપવા માટે કાયદાના બંધારણમાં ક્યાં ક્યાં તેવા સુધારા કે વધારા કરવામાં આવે પણ જ્યાં સુધી આજનું પુરાતન માનસ સુખ-ભોગની વૈકલ્પમાંથી ઉંચું નહિ આવે ત્યાં સુધી આપણા બનાવો ગેરદર બીજા પ્રકારે બનવાજ કરવાના છે. સુખ મેળવવાની ઇચ્છા બેશક એ માનુષ માત્ર માટે સ્વાભાવિક છે; પણ સમાજ વચ્ચે વસતા માનુષો આ સુખની ઇચ્છા પૂરા કરવા જતા અનેક મર્યાદાઓ સ્વીકારવીજ જોઇએ. એમ ન બને અને જાણે તેમ બોગે બને તો ઘરે ઘરે સુખ અને શાંતીના પટાવો બળ્યા જ જોઇએ એવી પુરુષપુરુષ માનુષ સમાજ માં વિચરવા માટે તો પરિણામે સમાજવ્યવસ્થાનો ભોપ પાણ અને ગર્ભ અનવસ્થા આપી રહે જોઇતી વાત તો એ છે કે આપણે ત્યાં મહાત્મા ગાંધીજી જેવા અહિંસાધારણ મહાપુરુષ પણે થયા અહિંસા, સત્ય, અને સંયમના માર્ગે; જિંદગી રહેલ છે અને ગુજરાત તો એમના જીવનાદેશને સહિયા વધારે ત્રીસી રહેલ છે એમ પામકારતી દુનિયા માને છે; અને જોજ ગુજરાતની યુવક પ્રજા આજે સાદામ, સંયમ પાળવા વિમુખ બની ભોગ, વિલાસ અને સ્વચ્છંદતા માર્ગે વિચરી રહેવા છે આજે આપણ રોજ પ્રજાના જીવનમાં મોટી રહેલ છે, પરસ્પર પુરુષોમાંથી મુક્તતા માટે જે દેશની સમાજવ્યવસ્થામાં બહુવિધ પરિવર્તન કરવા માગે છે આપણે મહાન દાનિ વિધ્વંસકારોનું કાર્ય દેશની યુવક પ્રજાનો નાશ, શોક છે યુવકજ ભાવના ભાવિનો સરજનહાર છે. આ સ્વચ્છંદાચારી સમાજનાર અને સાચી આઝાદીને ઝંખનાર યુવકમાં કેવળતા જોઇએ, બૌદ્ધિક સુખ અને દેશની જીવનના ઘોરબિંદુસ પરત્વે જે ઉદારીનતા બેકરવામાં જોઇએ, તેમાંનું હજુ કોઇ પણ આજના યુવકમાં દેખાતું નથી એ બારે પ્રમાણિ ચિંતકોનાર વાસ્તવિક ... આજના યુવકને બહુ ઝંઝાવાત છે; મોટા ભાગ ભોગ કરી છે; ગમે તેના ભોગે પણ પોતાનું જ ઇષ્ટ સાધવું છે. આ આપણી મનોદશા જ્યાં સુધી છે ત્યાં સુધી સ્વરાજ્ય અને સામ્રાજ્ય ક્રાન્તીની વાતો મિથ્યા અને અર્થવિહોણી છે. આજે એક બની કરવાના મુળમાં બને દેશના બંધારણ સુધારી અમલવારીનો જે આધિ આપણી આજની યુવક પ્રજાને ખાસુ પડશે ... તજ રેખાતા ... છે અને ત્યાં સુધી ... બધાંનું નિવારણ નાદ થાય અને યુવક પ્રજાના ઉજ્જવળ દષ્ટિબિંદુ ... સુધી દુનિયાની સુખભોગમયી વિકરાલ ખાનિ આત્મોભાવ, દેશની આઝાદી, જનતાની સેવા

એવાં ધ્યાન ખેંચે છે

અસામાન્ય પરિસ્થિતિ

આ ચિત્ર કુ સામટુ પ્રસ્તુત કરે છે આપણા સમાજની એક અસામાન્ય પરિસ્થિતિ રજુ કરે છે. કમનસીબ આશુજ બન્યા કરે છે એમ કહેવાનો કે સૂચવવાનો મારો આશય નથી પણ આજે આપણું પુરાતન માનસ જે દિશાએ ગતિ કરી રહ્યું છે તે દિશા તરફ ધ્યાન ખેંચવા માટે આ ચિત્ર ઉપયોગી છે; અને તેને આજે બની રહેલા બનાવોનો પુરો ટેકો છે. આ પરિસ્થિતિના નિવારણ માટે અમલ તો આવી રીતે કાયદા ઓઓને રદબાતલ આપવા માટે કાયદાના બંધારણમાં ક્યાં ક્યાં તેવા સુધારા કે વધારા કરવામાં આવે પણ જ્યાં સુધી આજનું પુરાતન માનસ સુખ-ભોગની વૈકલ્પમાંથી ઉંચું નહિ આવે ત્યાં સુધી આપણા બનાવો ગેરદર બીજા પ્રકારે બનવાજ કરવાના છે. સુખ મેળવવાની ઇચ્છા બેશક એ માનુષ માત્ર માટે સ્વાભાવિક છે; પણ સમાજ વચ્ચે વસતા માનુષો આ સુખની ઇચ્છા પૂરા કરવા જતા અનેક મર્યાદાઓ સ્વીકારવીજ જોઇએ. એમ ન બને અને જાણે તેમ બોગે બને તો ઘરે ઘરે સુખ અને શાંતીના પટાવો બળ્યા જ જોઇએ એવી પુરુષપુરુષ માનુષ સમાજ માં વિચરવા માટે તો પરિણામે સમાજવ્યવસ્થાનો ભોપ પાણ અને ગર્ભ અનવસ્થા આપી રહે જોઇતી વાત તો એ છે કે આપણે ત્યાં મહાત્મા ગાંધીજી જેવા અહિંસાધારણ મહાપુરુષ પણે થયા અહિંસા, સત્ય, અને સંયમના માર્ગે; જિંદગી રહેલ છે અને ગુજરાત તો એમના જીવનાદેશને સહિયા વધારે ત્રીસી રહેલ છે એમ પામકારતી દુનિયા માને છે; અને જોજ ગુજરાતની યુવક પ્રજા આજે સાદામ, સંયમ પાળવા વિમુખ બની ભોગ, વિલાસ અને સ્વચ્છંદતા માર્ગે વિચરી રહેવા છે આજે આપણ રોજ પ્રજાના જીવનમાં મોટી રહેલ છે, પરસ્પર પુરુષોમાંથી મુક્તતા માટે જે દેશની સમાજવ્યવસ્થામાં બહુવિધ પરિવર્તન કરવા માગે છે આપણે મહાન દાનિ વિધ્વંસકારોનું કાર્ય દેશની યુવક પ્રજાનો નાશ, શોક છે યુવકજ ભાવના ભાવિનો સરજનહાર છે. આ સ્વચ્છંદાચારી સમાજનાર અને સાચી આઝાદીને ઝંખનાર યુવકમાં કેવળતા જોઇએ, બૌદ્ધિક સુખ અને દેશની જીવનના ઘોરબિંદુસ પરત્વે જે ઉદારીનતા બેકરવામાં જોઇએ, તેમાંનું હજુ કોઇ પણ આજના યુવકમાં દેખાતું નથી એ બારે પ્રમાણિ ચિંતકોનાર વાસ્તવિક ... આજના યુવકને બહુ ઝંઝાવાત છે; મોટા ભાગ ભોગ કરી છે; ગમે તેના ભોગે પણ પોતાનું જ ઇષ્ટ સાધવું છે. આ આપણી મનોદશા જ્યાં સુધી છે ત્યાં સુધી સ્વરાજ્ય અને સામ્રાજ્ય ક્રાન્તીની વાતો મિથ્યા અને અર્થવિહોણી છે. આજે એક બની કરવાના મુળમાં બને દેશના બંધારણ સુધારી અમલવારીનો જે આધિ આપણી આજની યુવક પ્રજાને ખાસુ પડશે ... તજ રેખાતા ... છે અને ત્યાં સુધી ... બધાંનું નિવારણ નાદ થાય અને યુવક પ્રજાના ઉજ્જવળ દષ્ટિબિંદુ ... સુધી દુનિયાની સુખભોગમયી વિકરાલ ખાનિ આત્મોભાવ, દેશની આઝાદી, જનતાની સેવા

એવાં ધ્યાન ખેંચે છે

ટૂંકી ટૂંકી

—નવો મોટર ઓર્ડીનન્સ પાસ થયો ત્યારથી મોટર ડ્રાઈવરોએ પર ટીક ટીક સખ્યામાં વધવા લાગી છે અને કોર્ટમાં મેજીસ્ટ્રેટ તરફથી સખ્ત પગલાં લેવાય છે. ત્રણ કેસોમાં મેજીસ્ટ્રેટોએ ના આરોપો પ્રત્યેની દીકાઓ રદબાતલ છે. મેજીસ્ટ્રેટ મોટરીસ્ટોને ચેતવણી આપી હતી કે રસ્તા પર ઘડાનાં બાળકો અને ઘરડા માણસો ચાલતા હોય ત્યારે મોટરીસ્ટોએ બાજ ચેતીને રાખવી જોઇએ.

બીજા એક કેસમાં મેજીસ્ટ્રેટે કહ્યું હતું કે "તમે કારર મોટર ડ્રાઈવરોએ બીનઝોખમકારક છો. આરોપીએ જ્યારે કહ્યું કે તેને સવારે છેકતાં દીવસ પડી તેથી મોડું થઇ ગયું હોવાના કારણે પોતાની સાઇકલ કારર અથડાવી પડી હતી, મેજીસ્ટ્રેટ તેને કહ્યું : 'સુકાન જરા વધેલું રાખતા જાઓ.''

—ગોરીલાગામના મેજર ગો એચ. સી. ફ્રાસે યુનીયન પેસીફીક કંપનીમાં ફ્રેમીંગ આફિસના કેપ્ટનના દીવસ ઉપર પીયેરીયા કરેનાં ફ્રેંક હીન્દી બીજાર્યા માટે કારકારને પા. ૮-૧૫-- આપ્યા હતા એવું જણાવ્યું હતું.

—કરજણ સીવી કાઉંસીલના ઇલેક્શનોના ૮ પૈકી ના ૧૮ સભ્યોએ સુધી સીનીકરણમાં આવ્યા, અને ના ૫ અપક્ષોમાં ચુંટણી પડશે.

—નાદાલના કારર ઇલોકમાં ગામ કરવા બાબતે મજુરો અને માલદારોની બાબતો ના આરોગ્યતાની તપાસ ચલાવવા કમીશન નીમવા સરકારે કરાવ કર્યો છે

—કરજણ મેનોમ મનકન્ટ ફકુલના શીક્ષકને ગળાનો ચેપી રોગ "ડીપથેરીયા" થવાથી નીદાન ન મકાન બંધ રાખી કરજણ કરવા માટે નીદાન ના નમુનો મોકલાને રજા આપી હતી

—કરજણના બી એન એસ પટેલના પુત્ર પી. કીરીટકુમારે ઇગ્લાંડમાં ડાકટરી આબ્યાસમાં પાસ થઇ L.R.C.P., M.R.C.S., ... D.P.H ની ડીગ્રીઓ મેળવી છે.

—અમેરીકામાં યહુદીઓ સામે જોરો કુવા તીવ્રતાથી છે કે જે યહુદીઓના નામ મોટી રહે યહુદી તરીકે પારખી શકાય તેવા ન હોય ... પુરુષોએ પોતાના નામની પહેલા ક્રમરાયલ અને સ્ત્રીઓએ પોતાના નામની પહેલાં સારાહ ઉમેરવા પડશે. યહુદી બાળકોના વિદ્યાલયમાં યહુદી નામ ... આપી શકાશે અને સરકાર તરફના બધા બીનસરકારી ધંધાના પત્રોમાં અને બીજા ... વ્યવહારમાં યહુદીઓને યહુદી ... ના કરજ પાડવામાં આવશે

રાષ્ટ્રપતિનું નીવેદન

૨૧ મી પ્રકાશ પીઓ એક નીવેદનમાં જાહેર કરે છે કે કરીપુરા મહાસભાએ ફેડરેશન વીશે સ્પષ્ટ નીર્ણય કર્યો છે એટલે જ પક્ષ મહાસભાવાદીને તેમાં શીર્યાસના માગવાનો હક્ક નથી એમ જાતા જે સ્થિતી છે એમ મારા આગલા નીવેદન પછી જે પાતાવરણ ઉભું થયું છે તે પરથી સ્પષ્ટ થાય છે. અદ્યતની જો ફેડરેશન સ્વીકારશે તો મહાસભાના આગલા પદશે એ નક્કી છે, તે સાથે મધુમતી સવોદય વીરોધ પણ કરશે. કોંગ્રેસ પોતાનો નીર્ણય ફેરવે તો કે મહાસભામાંથી નીકળી જવાનું કોમ કહેલું એ પોગ્ય નથી, અને આવું આત્મઘાતક પગલું ભરવા તો પક્ષ તને રાજીનામું આપવાનો અધીકાર નથી એમ કહેલું એ પક્ષ અધંદાન છે, આપણા આત્મઘાતની રમતમા મારી સાગેલ શીરી નહીં હોય એ નક્કી છે.

શ્રી. સુભાષબાબુ અને શ્રી. સત્યમુર્તિનાં ફેડરેશન અંગેના નીવેદનો સંબંધમાં શ્રી. જુલાબાબ્રએ હમણા કોમ પણ જાતનો અભીપ્રાય આપવાની ના પાડી છે. અને એ પ્રશ્નનો નીર્ણય મહાસભાના કારોબારી કુંક વખતમા કરશે, બાદ રાહ જોવી એમ જણાવ્યુ છે.

મોજ–સત્યમુર્તિ બાદબાદ અંગે કોઇ પણ જાતનો અભીપ્રાય આપવાની પંડીત જવાહરલાલે ના પાડી છે.

"મારે એવું કહ્યું જ નથી"

દીલ્હી આસેલી છેલ્લી ખબરમાં બબર આવ્યા છે કે હિંદુમહાસભાવી શ્રી. જુલાબાબ દેસાઇને તે સંબંધે નીવેદન કરવા બાબ આમંત્રણ મળ્યા હતા. આ પછી તેમણે તાજેતરમાં રાષ્ટ્રપતી પર એક પત્ર લખ્યો હતો. રાષ્ટ્રપતીએ તેનો સાર જાહેર કર્યો હતો. તે પત્રમાં એવું જણાવવામાં આવ્યુ હતું કે, "હું હાલ ખાને કોઇ પણ મંત્રણાઓ ચલાવવાના હેતુથી ગયો નહોતો, પરંતુ યુરોપની મુલાકાતે ગયા હોવાથી હિંદના પ્રશ્નો સંબંધી મહાસભાની અને હિંદના પ્રજાની વલણ કેવા છે તે સમજવવાની મારી ફરજ હતી. રોબાગ હાઉસ ખાતે મેં એક સભામા જાહેર આપ્યું હતું, જેના પ્રમુખ બન ફેડરેશ બહાદુર હતા તેમા નામધ્યા નીરોગ હતાં, હિંદી મારફાર રજુ થયેલી ફેડરેશનની યોજનાનો મહાસભા સ્વીકાર કરશે એવી માન્યતા કે ખાત્રી મેં આપી હોય તેમ કહેવું એ સત્યથી વેગળું છે. બાના ખરેખા મતભેદ હોવે પણ જાહેરમા ચર્ચા કરવાનો ૬ રવભાવથી જ વીરોધી હું, અને તેથી મે આપ્યા બારો કોમ નીવેદન જાહેર પાડ્યુ ન હતું. બન ફેડરેશ જણાવે છે તેવો બાબા મેં આપ્યા કોમ કહેલું ત બધીકતને ઉલટા રવરૂપમા રજુ કરવા બરાબર છે." રાષ્ટ્રપતિએ જણાવ્યુ હતું કે બધા મહાસભાવાદીઓ અને જાહેર પ્રજા શ્રી. જુલાબાબના ખુલાસાને આવકાર આપશે અને આગા વધ્ય એવી મેરસમજુતીઓ દુર થવામા મદદ મળશે તેવા મને વીશ્વાસ રહે છે.

હિંદમાં રેલવે અકસ્માત

મહાસભા પ્રતિજ્ઞા મુજબ ઠોબાતોપણી તરફ ના. ૨૦ ઓગસ્ટે રાત્ર ઉતારૂઓથી ભરેલી આગગાડીનું એંજીનસહ રેલના પાટાઓ ઉપરથી ઉતરી પડવાથી ચાર ડબાઓ ભાંગી ગયા હતા જેમાં ૨૫ ઉતારૂઓ બાર્યા ગયા હતા અને ૧૭૭ ને ઇજા થઇ હતી. ઇજા પામેલા ઉતારૂઓ મા મુસલમાનોની સંખ્યા વધુ હતી. લગ્નની એક જનના બીજા સભ્યો તેમાં હતા.

જપ્તી હુકમ રદ

નામ. મુબાઇ સરકારે નાચેનાં પ્રકાશનોને જપ્ત કરવાનો હુકમ રદ કર્યો છે. બાબુ જીવ્રા સત્યાગ્રહ બુલેટીનો પ્રગાત ફરી પ્રકાશવા પડે. દરેા બાને બી. પ્રેસમાં જપ્તીએલ. (૧) બારી સાસમા ધામધુમ (૨) રાસ વધ (૩) પોલ્ટ દુર્ગ (૪) મનાપસંદ્યોગ (૫) સ્વત જીવ (૬) બી કૃષ્ણ ગરીબ બા. ૧–૨ (૭) કેવાસમી રાષ્ટ્રામ સભા (૮) રાજનીતિ બને સાવદીક (૯) મોદબામ (૧૦) અસ્પૃશ્યામાના જપ્ત (૧૧) બાર બંધામાના પરીપત્ર (૧૨) સોબ્બા બાપુ (૧૩) રાષ્ટ્રીય શિક્ષણ બાબી લોક જમતી (૧૪) બાનંદ બાનંદ અથવા સુખની દીજ્યા (૧૫) સ્વદેશી બાબી જહિષ્કાર.

સ્વ. ચિતુલબાબની મીલ્કત

રાષ્ટ્રપતિ શ્રી. સુભાષચંદ્ર બોઝના મોતીસીટર્સ એસર્સ મીચા એન્ડ મીચાએ એક નીવેદન બહાર પાડીને જણાવ્યું હતું કે સ્વ પીતુલબાબના વસા બતનામા દોશા શ્રી. સુભાષચંદ્ર બોઝ એકલાજ તેમની માલ્કતના ટ્રસ્ટી છે બને વીલમાં જણાવેલ ડીસ્પોસ પાર પાડવા માટે પોતાને એકલા બાબે તેવી પોતાના પદવાની થી સુભાષબાબુએ સંપૂર્ણ સત્તા દીવી જોઇએ.

આસવ–અરિષ્ઠનો મર્યાદિત ઉપયોગ

ગલબીબેધના કરાર બંગે મુબાઇ સરકારે જોર મારી બહાર પાડી જણાવ્યુ હતું કે, "આસવો અને બરિષ્ઠો પર મુકવામા બાવેલા પ્રતિબંધ બાગે કેરફેરથી વીરોધ ઉઠ્યો છે. તેથી સરકાર ખુલ્લા બજારમાંથી આસવો અને બરિષ્ઠોના ૧૫ નમુના બ દા તેમાં કેટલું ૧૩૪ ટકાવીટનું પ્રમાબ છે તનુ પૃથક્કરબ કર્યું ને તે પરથી બાલબ પડ્યુ હતું ૬ પછી બાબતોમાં ગુરૂ ગુરૂ જોરૂ ફેર પડતુ પ્રુફ સ્પીરીટ હતુ, જે બોબ સાબીત કરે છે કે ત ઘરના બટલાજ નિકાકારક ૬. અને તથા તેને બેક રજીસ્ટર્ડ પ્રચારકારી તરફથી રવામાજ તેનો બગીકૃત ઉપયોગ થવા દેવો જોઇએ

ધરતીકંપ

રાજકોટ જીલ્લામાં રેલવે બાંધામાનો બામસાહેબ પ્રમાબ કરી રહ્યા છે.

* * *

૨૦૦ ઘર રાબ્યે વિધવા વિધાબ દરબાર શીરા બાળાને રૂા. ૫૪,૦૦૦ ની બહદીસ બાપ્યા છે.

* * *

સુરત જીલ્લામાંથી સાંગઠેરવતની બદી નાબુદ કરવાને કલેક્ટર, પો. સુપ્રીન્ટેન્ડન્ટ, શ્રી. બોર્ડના પ્રમુખ અને જીલ્લા મહાસભા સમિતિના પ્રમુખ ની બાત કમીટી નીમાઇ છે.

* * *

મુબઇમાં કુંક સમયમાં સીગારેટ બનાવવાનું કારખાનું નીકળનાર છે. અમુખ કંપનીની બરીદી બાદ બાદબાદ ચલાવવા કંપનીની એક બબીતી પેઢીના કાયરેક્ટર મુબઇ બાવી પહોંચ્યા છે બા કારબાનું બાસરે એક હજાર બાબસ રોકશે

* * *

મદ્રાસ પ્રહાકની નામ સરકારે મદ્રાસના ૧૯૩૮ ના બગડીયેલના કબદાની રકમોનો વીસ્તાર કરીને ૩ કાયદો તા. ૧ લી ઓકટોબરથી બમલ બને કરારપાઢ જીલ્લાઓમાં દીસ્તારાવાને જરૂરી બનેરનામાં બહાર પાડ્યા છે.

* * *

યુકત પ્રાંતની મહાસભા સમીતીએ નામ. સરકારને બા. કોબ્ર ૧૮૯૮ ૫૨૬૬ બેઅુ કરવા બીનંતી કરી છે.

* * *

યુકત પ્રાંતના કુલ ૪૩ જિલ્લાઓમાંથી ૬૮ જિલ્લાઓમાં મહાસભાના કુલ ૬,૮૩,૦૦૬ સભ્યો નોંધાયા છે, જે બોક રેકોર્ડ ગબાય છે.

* * *

સરહદ પ્રાંતના ગબર્નરે સરહદ પ્રાંતના ૨૮ શાહ દમનકારી કાબદાનો રદ કરવા બંગેના બને બીજા કેદલાક ગામડાઓમાં સુધારો કરવા બંગેના ધારાસભાએ પસંદ કરેલા બીલને મંજુરી બાપી નથી. નામદાર ૬સેક ધારાસભાના સભ્યને બાવા ગરજોએ બોક બા ૬૨ રાખવાની સત્તા બાપી છે.

* * *

બીકાનેર સ્ટેટના શેઠ બી. ચંદ્રરત્ન મોતીલાલે બોગના ૨૦ લાખ બિતા બા મોતીલાલ કરીબાલ જમનાલાલના સ્મરબાર્થે દાબ નીચારબ્યુ કરવા બા. ૨૫૦૦૦ ની સબાવના કરી છે

ટૂંકી નોંધ.

ફ્રાંસ અને જર્મની

ફ્રાંસના સરહદ રાજ્યપ્રધાન તારીખ ૧૫ ઓગસ્ટ જર્મનો પ્રત્યેની ઉપર કાંઈ ગુપ્તચરના સમાચાર જાહેર થતા પછી ફ્રાંસ અને જર્મનીની તા. ૧૮ માર્ચે ૬૮ કીલ્સરની મુલાકાત લીધી હતી

"આવે તેની તલવાર"

પ્રીસની કેથલીક અને પ્રોટેસ્ટન્ટ પંથના ૧૮ મંડળોને વીખેરી નાખ્યાનું જાહેરનામું તાજેતરમાં તા. ૧૪ મીએ પ્રસિદ્ધ થયું છે. મજકુર મંડળોની મારફતીના નાણા જર્મનીની નાઝી પીરોન કલબોને નાઝી ફેરવી આપવા ફરજ થયેલ છે

રબરની તટસ્થ કમીટી

રબરની પ્રકાર સંબંધમાં યુરોપના મોજુદાની તટસ્થ કમીટીના સેક્રેટરીએ જાહેર કર્યું છે કે કમીટીનું કંઈ નક્કામ થયા આવ્યું છે અને કમીટીના બોલાવવા દીન તરફથી નામનું નહિ પુરતું પાઠવવામાં આવશે તો કમીટીના રદ્દાર્થ અને જુદે જુદે રબરે ઉત્પાદક કમીટી તરફના મોજા મદદગારોને તા. ૧ ઓકટોબરથી રબ્બ આપવામાં આવશે. રબરમાંથી પરદેશી ચીજવસ્તુઓને કાઢી મુકવાની તટસ્થ કમીટીની સૂચનાઓના જવાબ રબરમાં ક્રમવાર જવાબ ફ્રેન્કફર્ટે જીતનને મોકલી આપેલ છે કેમ ફેટલાક પરદેશ તરફથી ઉઠાવ દીધાવાના આવ્યા છે.

જર્મનીની પોલીસ

જર્મનીની પોલીસના પ્રતિનિધિ રબ્બારા ૬૦ સીપાહીઓ ઓર આવાજીના માટે ફ્રાંસની મુલાકાતે ગયા હતા. તેમોને આલ્સેસ અને લોરના પોલીસ સાધ્યાઓમાં ફેલાવો મળ્યો હતા સાથોસાથ રબ્બ ગયેલા અહા પ્રતિનિધિની ગેરહાજરી ઓર ખુબ પ્રેમપાત્ર થયા માટે ફ્રાંસનાં સેલરબાગમાં આવ્યા હતા.

ફ્રાંસમાં સોનું

પેરીસની બેન્ક ઓફ ફ્રાંસ તારીખ ૨૪ મીએ પા. ૪૦. ... ની પ્રીમાણ ... રબ્બ સોનું હિસાબની આગાહીમાં પેરીસ પા. ... પ્રમાણ પીમાનથી ગોકલવામાં આવ્યું હતું. ગયા ... સોના ૨૪૦ ... ઓકટોબરમાં પેક કરવા આવ્યું હતા અને ઓર દિવસો બાર પીમાનો મારફતે ગોકલવામાં હતા.

ગ્રામ્યજીવન પોસ્ટ

રબ્બારમાં ચાલતી ગરીબ અને પ્રોલીનગરોમાંના પોસ્ટના કામોના સમાચારીન મારફત ... પુનાવાસના અનેકો કેનકમંડ ... પોસ્ટની રીકોર્ડ ઉપર ... સમાચારીન' તેમ બાપ મારેલો હોય છે, જે સ્ટાફ સંબંધ કરનાર શોખીનો મારે બાબતુ અસલનું થવ પડશે.

રંગૂનની ગોદી

રંગૂનની ગોદીમાં તા. ૫ જીએ પુરા થયેલાં અઠવાડીયામાં ૨૪૬ આગબોટો દાખલ થઇ હતી. જેમાંથી ૪૬૯ આગબોટો બ્રીટીશ સામ્રાજ્યના બંદરોમાંથી અને બ્રીટીશ મારફતોમાંથી ૨૮૬ આગબોટો હતી.

સસ્તી મોટરકાર

ન્યુયોર્કના તા. ૨૩ ઓગસ્ટના સમાચાર મુજબ ... ફોર્ડના કારખાનામાં ૭ સીલીન્ડરની મોટરકારો ... મહીનામાં તૈયાર થશે જે પા. ૭૦ ની કીમતે ... વેચી શકાશે

આગબોટો અથડી પડી

દોઢસા ... જાપાનીઝ ... બંદરે ... નદીમાં જર્મન ... ઈન્સા ... ૧૫૬ મીઓ ... ઈન્સા ... ...

અજરૂપત્રો

પોર એલીઝાબેથ હિંદુ સભા

પોર એલીઝાબેથ હિંદુ સભાની તા. ૧૪–૮–૩૮ ના રોજ મળેલી વાર્ષિક સભામાં નીચેના નવા કાર્યવાહકો ચૂંટવામાં આવ્યા હતા: પ્રમુખ પ્રવીણચંદ્ર આર. છ. ચોકસદાસ, પ્રમુખ: પ્રભુલાલ વાસવાનજી, ઉપપ્રમુખોઃ કલ્યાણજી ગોરાજી, નાથુભાઇ ગોવાળાભાઇ, ગોવિંદભાઇ મોદીજી; મંત્રીઓ દુર્લભજીભાઇ કરસન અને મોહનલાલ ભાણજીભાઇ, ખજાનચી: રણછોડજી વર્મા, ઓડીટરઃ લાલજીભાઇ પારસન કમીટી મેમ્બરોઃ મેસર્સ ખીમજીભાઇ, કપરાભાઇ રણછોડજી, કલ્યાણજી રવજીભાઇ, ગોવિંદજી કાળુભાઇ, ગોવિંદભાઇ રવજી ઉકેડજી, નરસીભાઇ ખોડાભાઇ, છગનલાલ નાથીજી, નરોત્તમભાઇ કમીરભાઇ, નારણભાઇ કરીયાભાઇ, તુલસીદાસ ભાણજી, અમથાભાઇ ગોવિંદજી, ખેમાભાઇ ગોવાભાઇ, રણછોડજી કાળીદાસ, પ્રેમાભાઇ રામજી, લીંબાભાઇ ગોવા ભાઇ, છગનજી ગોવિંદ. પાર્ક સભાના જનરલ કે અન્ય નીચેનાં ગૃહસ્થોએ સાભાર મેમ્બર તરીકે દરજ્જા નામોસી સ્વીકાર કરી હતી:

આર. છ. ચોકસદાસ પા ૫૧, છગનજી ગોપી ૬ પા ૧૫, પરભુભાઇ વાસવાનજી પા ૧૬, ગોકળજી કાળુભાઇ પા. ૧૦, ખીમજીભાઇ ભાઇ પા ૧૫.

સભાની આવતી મીટીંગ તા. ૨૮–૮–૩૮, ના રોજ મુજરાતી વિદ્યાર્થી વિદ્યાર્થીની કુમળા બાળકોનો ઉત્સવ ઉજવવામાં આવશે હતા. જુદી જુદી વ્યક્તિઓ તરફથી આવેલા બી કુમળાના હાથના પ્રસંગો ઉપર વિતરણ કરવામાં આવ્યા હતા.

દાક્તરી મોટી મંદવા

શ્રી. ખારેડાલી ખાભુરા તાજેતર મોટા મકાન તા. ૧૮–૮–૩૮ ના રવીવારે મકાન-ના પ્રમુખ ઝિકણભાઇ ખાભુખાભાના મુકામે મળી હતી મીલાન પુરુષોત્તમભાઇ અમરાભાઇ વગેરેએ જતા દોરાથી તેમને મકાન તરફથી માનપત્ર આપવા જેવા થયા હતા પ્રમુખ તરફથી તેમને પુરસ્કારો આપવા અને તેમની તકેદ સફળ કરવી હતી શ્રી પુરુષોત્તમભાઇ ખાભાભાઇએ તેમને આપેલા માન બદલ તેમણે સજ્જનોનો આભાર માની ઉપરોકત મંડળને ૬ મીનીટ ઉદ્ઘ આપી હતી એ મંડળ તરફથી આભાર માને રીકારવામાં આવી હતી

કસ્તુરબા સેવાશ્રમ મંડળી

કિપરોકત મંડળની સભા ૨–૭–૩૮ ના રોજ મોહનબાગમાં આવી છે. આમ નીચેના ભાઇ બહેનોએ દરેક આપેલો છે ત્રિકમભાઇ આભા ખાભ પા ૧–૮–૦, પુરુષોત્તમ ખાભાભાઇ ની ૧૦–૮, કેવળભાઇ મગનભાઇ પટેલ ૫ : ઉકેડભાઇ વલ્લભભાઇ રૂા. ૬–૮, મણીબહેન પરભાભાઇ રૂા. ૫–૩ કુલ પા ૨–૫–૦

ઉંદરા હિંદુ સભા

એક ભાઇ "હીંદુ"ની સદિયો મોકે છે કે મિરામા હીંદુ સભા નામની કોઇ સંસ્થા થઇ છે અને તેના કાર્યવાહકો હીંદુ ગેસ્ટ હાઉસને બદલે "હીંદુ" કે "આરત" શબ્દ વાપરવો જોઇએ એવો મત ધરાવે છે. પણ સુજ્ઞ વાચકો જાણે છે કે હીંદુ ગેસ્ટ હાઉસને બદલે "હીંદુ" કે "આરત" શબ્દ વાપરવો જોઇએ એવો મત કોઇ પણ સભ્ય કે કાર્યવાહકે કદી રજુ કર્યો નથી. આ ઉપરાંત હાલના કાર્યવાહકો પણ એ મતના નથી. આ સંજોગોમાં કોઇ વ્યક્તિ ખોટી રીતે પોતાનો મત સભા ઉપર ઠોકી બેસાડવા પ્રયત્ન કરે તો તે ગેરવાજબી ગણાશે. એટલે કે મંડળ હીંદુ ગેસ્ટ હાઉસ તરીકે ચલાવવું ગણાશે. એટલે કે મંડળ હીંદુ ગેસ્ટ હાઉસ તરીકે ચલાવવું ગણાશે. આ સંજોગોમાં આપ ખોટા ભ્રમમાં રહેવા ન ઇચ્છતા હો તો આપના ઉપરોકત ગેરસમજ દૂર કરવા વિનંતિ છે.

ગાંધુહવીનું આરામજી મંદીર

આ ગામોમાંના છગનલાલે મણકરોમાં આવેલા મારામજી મંદીરના કાર્યવાહકોના નામોના બોર્ડ કરાવી ઉપર પ્રસિદ્ધ કરવા મોકલ્યા છે. તેની નીચેના નામો પ્રમાણે છે: મણકરોના કાર્યવાહક મારામજી મંદિર બાંધેલું છે તેને માટે અમારાથી કેટલીક મદદ મળી હતી જે ઉપકાર સામે કરી કરાવી અને તે રકમ ઉપરત મંદીરના આગામ નાં વાપરવામાં કુમેર આપવાના ઉપયોગમાં આવી હતી. પહેલા ધીકારકરણના મંદીરનું મકાન પણ જ પુરાણું થઇ ગયેલું હોવાથી મકાન નવેસર બનાવવું પડ્યું છે. તેને નવેસરથી બાંધવા ની જરૂર છે અને તેને માટે મોટી રકમ ની બાકી જરૂર છે. સૌ ગામોએ આગાઉ જેવી રીતે મદદ કરી હતી તેવી રીતે આ વખતે પણ દરેક હીંદુ બાઇઓને પ્રોત્સાહિત મદદ કરવા વિનંતિ છે. આ મંદીર એવા જગ્યાએ અને એવા સ્થળે આવેલું છે કે દરતે જતા આવતા પણ હીંદુ બાઇઓ દર્શનનો લાભ લેય છે. તો આપણા ધાર્મીક સ્થાન માટે યથા-શક્તિ મદદ કરવા દરેક હીંદુ બાઇઓને વિનંતિ કરવામાં આવે છે. પ્રમોદા દીપળા એકત્ર રકમ મંદીરના કોષ પણ આગામના ઉપર મોકલવી.

રૂપવાડા ગુજરાતી સ્કુલ

ગામ રૂપવાડા ગુજરાતી સ્કુલ નામજ ગામજોરી ખોલવાના માટેના ફંડની નાણાવલી

	પા.	આ.	પે.
કુંવરજી તરસંમ	૧	૬	૦
મૂળા માધા	૧	૧	૦
છાણા પીલા	૨	૮	૦
પરભુભાઇ ખોડા		૫	૬
ગોવીંદજી કાળા		૭	૬
ગણેશભાઇ ભાગજી		૧૦	૬
રણછોડભાઇ રવજી		૦	૦
પારશોતમ શુકલ		૫	૦
ખનશામા મોગરા		૨	૬

(અપૂર્ણ)

એમ. કે. ગાંધી લાયબ્રેરી અને પારસી રૂસ્તમજી હોલ

૧૭ મો વાર્ષિકોત્સવ

એમ. કે. ગાંધી લાયબ્રેરી અને પારસી રૂસ્તમજી હોલનો ૧૭ મો વાર્ષીક ઉત્સવ અને ૧૭ મી વાર્ષીક મીટીંગ તા. ૬ સપ્ટેમ્બર ૧૯૩૮ ને મંગળવારના ૭–૩૦ વાગે પારસી રૂસ્તમજી હોલમાં ઉજવવામાં આવશે. સર્વે બાઇઓને સપ્રેમ પધારવા વિનંતી છે. મેયર સાહેબ અને મેયરેસ પણ પધારશે. તેઓને પધારવા ખાસ વિનંતી છે.

શાપુરજી જીવણજી બોદરીયા,
સેક્રેટરી, એમ. કે. ગાંધી લાયબ્રેરી અને પારસી રૂસ્તમજી હોલ કમીટી.

ભાડે આપવાનું છે

નં. ૫ એલ્ડ સ્ટ્રીટપર ચેરબાઉસ. કેફે ચલાવીને માટે લાયક છે. જો તારીખ અગાઉ કરવામાં આવશે તો મકાન ફરનીચર સાથે રાખશે. વધુ વિગત માટે મળોઃ

RUSTOMJEE,
17 First Avenue,
Durban

મફત મફત મફત

જેમને ખાંસીની બીમારી માટે ઘરગથ્થુ સાથે ખાત્રી કરવી તેમને પત્ર દ્વારા મફત બાટલી મોકલવામાં આવશે. મફત બાટલી મેળવવા નીચે પ્રમાણે લખો:—

નાથુભાઇ ત્રિભોવનદાસ પટેલ,
પી. ઓ. બોક્સ ૧૫૬૨, જોહાનીસબર્ગ

"PILGRIMS TO MECCA"

૧૯૩૮ ની હજ ફરજ બજાવવા જનારા યાત્રીઓને માટે.

[illegible]

એમ એસ. પીલાર્જ તા ૨૬ ઓકટોબર ૧૯૩૮

[illegible]

ITALIAN LINES, 36 CLUB ARCADE, DURBAN PHONE 20501.

[illegible]

આર. એમ. નાયડુ. R [illegible] Naidoo,
૭૧, આલ્બર્ટ સ્ટ્રીટ દરબન ટેલીફોન ૨૦૮૮૫૧ 71, Albert Street Durban, 'Phone [illegible]

વેચવાના પુસ્તકો

બાળ સાહિત્ય—નવલકથાઓ—ધાર્મિક સાહિત્ય—રાષ્ટ્રિય સાહિત્ય—હાસ્યો વિગેરે

અમારા મુંબઈ વિદ્યાર્થી ભવન મહારાજા મંદિરનું સાહિત્ય

	પા.	આ.	પે.
૮૦ પુસ્તકોનો સેટ	૧	૧	૬
૫૦ ,, ,,	૦	૧૧	૬
૨૫ ,, ,,	૦	૬૨	૬

નવયુગ વાંચનમાળા

બાળપોથી	૧	૩	
૨ જી ચોપડી	૧	૬	
૩ જી ચોપડી	૧	૬	
૪ થી ચોપડી	૨	૦	

કરાચીકૃત મુળાક્ષરની સચિત્ર બાળ પોથી

	૦	૧	૬

સરકારી શાળાઓમાં ચાલતાં પુસ્તકો

	૦	૧	
બાળપોથી	૦	૧	
૧ લી ચોપડી	૦	૫	
૨ જી ,,	૧	૦	
૩ જી ,,	૧	૩	
૪ થી ,,	૧	૬	
૧ લી ચોપડીના અર્થ	૦	૬	
૨ જી ,, ,,	૦	૯	
૩ જી ,, ,,	૧	૦	
૪ થી ,, ,,	૧	૬	
ગુજરાતી ટેથી ઉજાણ ભાગ ૧	૦	૧	
,, ,, ,, ભાગ ૨	૧	૦	
અંકગણિત બાલબોધપાઠાવલી	૨	૧	
વ્યાકરણ બાલસખું	૧	૩	
ગુજરાત ૮ થા ધોરણની (ઈંગ્લીશ ફર્સ્ટ) નવી આવૃત્તિ	૨	૫	
ગુજરાતી અંગ્રેજી કીલનેરી નાની	૫	૦	
ઈંગ્લીશ ગુજરાતી ,, ,,	૫	૦	

રાષ્ટ્રીય સાહિત્ય

મારી કારાગૃહ કથા (પં. જ. નેહરૂ)	૧૨	૦	
ગાંધીવાદની મિમાંસા	૧	૬	
અહિંસા	૧	૦	
ગાંધી મજુરી કાનારગ્રામ	૨	૦	
ગો સેવા	૧	૦	
ગાંધી ચમત્કાર	૦	૬	
મારી કેળવણી	૪	૦	
આપણી કેસોટી ભાગ ૧ થી ૩	૧૫	૦	
નાખી વિચાર દોહન	૨	૦	
દક્ષિણદેશના ચીર	૧	૦	
ભાગ બજરંગ બાણ	૧	૦	
નરસિંહ માળા	૧	૪	
અર્ધંગની પ્રતિજ્ઞા	૦	૬	
આપણે હિંદુસ્તાન	૪	૦	
આપણા નાયકોનો પ્રવાસ	૧૧	૦	
રોટ અંગ્રેજી	૧	૦	
સ્વદેશી સમાજ	૪	૦	
સીતા ઘરણ	૩	૦	
૧૫ વાર્તાઓ	૪	૦	
રાષ્ટ્રીય પરિવર્તન	૨	૦	
ગુલામીનો પ્રચાર	૩	૦	
રાજા પાછળની કથા	૫	૦	
જેલ ડાયરી ચ. રા. ગોપાલાચારી	૨	૦	
પરદેશી રાજાની સાથે કેમ વરીયાય	૨	૦	
પ્રાયશ્ચિત પ્રતિજ્ઞા	૩	૦	
નીલિનાહને માર્ગે	૨	૦	
ધર્મ સંસ્થાપના	૧	૧૦	
સારે કરીયું રૂ!	૨	૦	
,, ,, ,, ચિતરાર્ધ	૨	૦	
ગોલકોંડાપ્રમુખ ને બીજી વાતો	૧	૦	
વીરોચના અને બીજી વાતો	૧	૦	
ખેડૂત ગિરધારી	૧	૦	
ગોળમેજીની પરિષદ	૦	૦	
ગાયવાસણની કહાણી	૩	૦	
,, ,, પાકુ પૂરું	૩	૦	
કાકા કાલેલકરના લેખો	૮	૦	
નવા પ્રીતો ભાગ ૧ લો	૧	૦	
,, ,, ભાગ ૨ જો	૧	૦	
ઝંડાધારી	૨	૦	
અદાલતોના પ્રમુખો	૨	૦	
ગોલો વિક્ટુરકરી	૧	૦	
આર્યભૂમિનો મુક્તિ સંગ્રામ	૩	૦	
કુરબાનીની કથાઓ	૨	૦	
સ.મરે બખાર	૨	૦	
વિરાટ ભજે ભારે	૧	૦	
ગોરક્ષા ગાંધી	૫	૦	
મૃદુલાબ	૧	૦	
વીર કમલેય	૦	૧	
હાલુસ્થાનની સ્વતંત્રતાની	૨	૦	
પુંડરીકના પરાક્રમ	૦	૧	
ટૂંકી જન્મભોર કેમ જાવી	૫	૦	
સમાજની વેદીપર	૮	૦	

ધાર્મિક સાહિત્ય

ભગવદ્ગીતા	૧૨	૦	
શ્રી. મદ્ભાગવત ભાગ ૧-૨	૧૦	૦	
ગાંધી દોહન ભાગ ૭	૦	૬	
,, ,, ભાગ ૧ લો	૦	૫	
ગીતા મંથન	૩	૦	
મોક્ષ મતી ઓગો	૫	૦	
ઉપનિષદ	૩	૦	
ગીતા ગંગા	૧	૮	
૬૫મી શિષ્ય સંવાદ	૧	૧	
મંગળ પ્રભાત	૧	૬	
મેરી ઝને મેસ્સ	૦	૦	
સ્વામી વિવેકાનન્દ ભાગ ૬	૬	૦	
સ્વામી વિવેકાનન્દનું જીવન ચરિત્ર	૦	૦	
સાદી શિખામણ	૧	૦	
ટોલ્સ્ટોયની નીતિ કથા	૧	૦	
સ્વર્ગમાં રોજન્મ પા. પુ.	૪	૦	
કસ્તુરબા વચન-ગોપબાલા	૫	૦	
કબીર ચાબી	૪	૦	
શિવપુરાણ	૬	૦	
ભાગવત કથા	૧	૦	
પરમહંસ રામકૃષ્ણના બોધવચન	૨	૦	
ભગવદ્ગીતા મોક્ષ	૧	૧	
ગિતા દોહ	૨	૦	
ધર્મ મંથન	૪	૦	
ઉપનિષદ પારાયણ	૪	૦	

નવલ કથાઓ

અંતરની ભક્તિ	૪	૬	
પત્ર ગાયત્રી	૭	૦	
ગાંધીજી હુકમ ૧ ટેબ્લ નાટક	૧	૬	
સારેલો અગ્નિ	૮	૦	
ભગ્ન હૃદયની ભાગ ૧	૭	૦	
,, ,, ભાગ ૨	૭	૦	
,, ,, ભાગ ૩	૭	૦	
,, ,, ભાગ ૪	૮	૦	
જર્મેન્સના	૫	૦	
સાધુ હેમ સંગ્રહ	૬	૦	
,, ,, પુ. ૪ થું	૪	૬	
ગાંધીજી હુકમ અને બંધુકના	૭	૦	
ઝિરીપ	૭	૦	
મલ્લ દ્રઢિર	૬	૦	
પ્રેમનો દંભ	૬	૬	
નારી હૃદય	૬	૬	
તાજુપ્પા	૫	૬	
તાતી તલવાર	૫	૦	
રિન્યમણ	૭	૦	
જયંત	૬	૬	
પુનરીબુ	૪	૬	
ભાગીરથ હાસ્ય ભંડાર	૬	૦	
પુષ્પ ચિત્રા	૪	૬	
ગલ નંદીની	૨	૬	
રાજીબુ	૬	૦	
રાતો ગુલાબ પુ. ૨ જુ	૧૩	૦	
મદુના	૪	૬	
મોતીના તોરણ	૪	૦	
સુનીતી બોધ	૪	૬	
ચારુમતી	૪	૦	
યીશુ અને બુધ્ધ	૪	૬	
ક્લેહ સંગ્રામ	૪	૬	
સાતમી સદીનું ચિત્ર	૫	૦	
વેરાનમાં	૪	૬	
સ્નેહ ગત	૫	૦	
સુવર્ણરેખ	૬	૦	
પરિક્ષિતા	૪	૬	
ભગવાના પત્રો	૬	૬	
વેરાતા વાદળ	૬	૬	

સુબ્રમણીય અય્યરનો આબ્રહ્મ	૧૦	૦
કોકોબા	૦	૭
કાકાની વાત	૪	૧
મોલકા	૫	૬
મામા વસ્તા	૬	૦
પિંગલદાસ	૮	૬
કેલ્વે હિસાબ	૫	૬
કમ્પોગની રાજેશ્વર	૫	૬
વસ્ત્રો અને ગરમા	૬	૦
મુખ જાપ	૫	૬
અરબ કબીલાના ટાબ્બા પ્રકરણો	૫	૧
ઘના	૧	૬
અબ્બાસ પત્ની	૧૫	૬
કબ્બના કુસ્તીગો	૪	૦
ગાયકવાડના જજ	૩	૦
ગામા	૫	૧
ગ્રેમાફોન ભાગ ૧ લો	૮	૦
,, ,, ભાગ ૨ જો	૧૭	૦
ગિરીંદ્ર ચાટીલા	૬	૦
ગ્રેટા ગાર્બો	૧૭	૦
ગ્રેકો	૬	૬
ઘેરની ગંગા	૬	૬
પ્રસ્તી કમાન્ડર	૪	૬
ચમ્પી	૩	૬
ચંદ્રનાથ	૨	૬
ચત્રાગા	૪	૬
ચાલીનાથ	૫	૬
ચીકોતિ ભાગ ૧ લો ૨	૮	૦
,, ,, ૨	૭	૫
ચાલીસ હજારનો ખેલ	૬	૬
ચિત્રોદ્ય ૬૬	૬	૦
ચેલ્ટની ચિમ્પલ	૬	૬
ચાલાની માનવા	૬	૬
ચગાડાણા	૪	૬
ચરસ્વતી ગદ્ય ભાગ ૧ લો	૧૭	૬
,, ,, ૨ જો	૧૭	૦
,, ,, ૩ જો	૧૭	૬
,, ,, ૪ થો	૧૪	૬
ચંદ્રકોન ભાગ ૧ લો	૧૦	૬
,, ,, ૨ જો	૧	૦
,, ,, ૩ જો	૧૧	૦
ચાલ રેલ્ન	૫	૬
ઘરા રેખા ચિત્રાલ	૧૧	૬
ચાલ્બર ચિત્રપટનો ચિનેકી વાતો સંગ્રહ	૧૭	૬
ચાલ્ય ગોલ્ડ અને બીજી વાર્તાઓ	૮	૦
ચાજસ્થાન ચિત્રપટનો ઘરસ્પર્ધક	૮	૦
ચુન્દરા અને બીજી વાતો	૬	૬
ચેનેક ચરબી	૮	૬
ચાલ્યાનુ	૧૦	૦
પુસ્તકનો ચ્યવહાર	૫	૬
પાનકો ચરીબા-કપડા ઉંદરી ઉંદરી ચનીયા	૫	૬
પાચ્યનાની ઉંદરમાં	૬	૬
ચાચ્યનાના ચ્યજ	૫	૦
ઉંદ પત્ની ઉંદરી	૧	૬
તરંગ તરંગો	૮	૦
તેલના ચરબી	૬	૬
ચાચ્યનામા	૭	૬

ભાગ્ય ભાવિત્વ

ચૈતાલિક ચ્યગત	૫	૬
ચેદલાલ પટનિયો	૩	૬
રચ્યુ રેખા સેઠ ,,	૩	૬
ચાળ કુંજ	૨	૬
નાની ચેન	૫	૬
ચીજ્ય ચલો	૨	૬
ચાળ ક્યાચલી	૨	૬
ઇકરાજ્ય ધન	૨	૬
મહાભારતના પાત્રો	૮	૦
ચાલાળ પ્રદેશ	૨	૦
મુખો	૧	૦
ચાનુરાગ	૧	૦
ચાળ ચાર્ય ચિનેમા	૧	૦
ઘ્યાના ઘ્યાના રાસો ભાગ ૧ લે	૪	૦
,, ,, ,, ભાગ ૨ જો	૪	૦
કાનમાં ૩૬	૧	૦
કેલ્લસ્ય ગાયા	૪	૬
ચાળ ચિનેમા ભાગ ૧ થી ૨૦	૮	૬
,, ,, ,, ૨૧ થી ૨૬	૪	૦
ભરોચ ચાળ પુસ્તક ચાળા	૧૫	૦
સ્ટીના (રમાચણના પત્રો)	૧	૦
કોલ્ટરોગ ચંધાવલી	૪	૦
,, ,, ભાગ ૩ જો	૩	૦
ચાલ્ટિકોની સબ્દી	૩	૦
ચિનયની	૪	૦
ઇબ્રાન અને ચાદિલ	૪	૦
પારસી ચાકાદારી વાતોનો	૨	૦
પારસી ચજ્ઞા ગીતો	૩	૦
ચાપુ શેષ સંગ્રહ ભાગ ૧ લે	૨	૦
,, ,, ,, ભાગ ૨ જો	૨	૦
ચામ તરંગીણી	૩	૦
ચપુ ગીતો	૨	૧
ચેખા	૨	૦
રાજ નીકુંજ	૩	૦
પ્રાણી પુરાણ	૧	૪
મોતી માળા	૦	૧૦
રમકડાની દુકાન	૦	૬
ચાયેનું રત્ન	૦	૧૦
ગીતાજ્ઞલી	૨	૦
ઇબ્રાન પર પ્રકરણ	૧	૦
ચકબોલા	૧	૪
,, નાની ચાવૃત્તિ	૧	૦
ચારીઓનાં ચીસ્ત્રો ભાગ ૧	૨	૦
,, ,, ભાગ ૨ જો	૨	૦
સાધ્ય ચાપુષ	૪	૦
કાઠીયાવાડી દુહા	૨	૦
ચોરાષ્ટ્રની રસધારે ધારા ૪ થા પુ.	૪	૦
,, ધારા ૫ મા પુ.	૩	૧
,, ,, ધારા ૬ ઠ્ઠા પુ.	૪	૬
રઢીયાળી રાત ભાગ ૨ જો	૨	૬
,, ,, ભાગ ૩ જો	૩	૦
ચુમારનો ક્રિપ્ટ ભાગ ૧ લો	૪	૦
ચુંદડી ભાગ ૨ જો	૨	૬
ઘર ચપ્યુ ચેદું	૪	૦
ઘર ચપ્યુ ચેદું જદાકંદર બી. ફ્રન	૧૪	૦
ચગાપીનો ઉકારાવ	૧૧	૦
કંકાવટી મુક્તાવલી ચત્ર કથા	૪	૦
ચારત રેખુજી નામક	૧૭	૬
રાષ્ટ્રીય સંગીત ચાસ્ત્ર	૧	૬

કલાના નમૂનારનો સુંદર ચિત્ર સંગ્રહ

નરનારાયણ	૭	૦
ઇબ્રાન મંજરા	૭	૧
કબા કલાપ	૬	૧
રંગ રેખા		૬૦
ચજન્તાના કલા ચમૂનો	૭	૬
ચોટર કબા ચિત્રપટ, ચાલ્બમ	૧૦	૦
મુમતાજ ચાલ્બમ	૨	૨ ૦

અા ઓફીસમાં તપાસવા પુસ્તકો

	ઈ.	ચે
ફોજરાજ ચાયર્વેન્દ્રીસ કંપ્લીટ ઓપિનન્સ		
૧૯૨૨ મુજબની અને જંજેક્શનમાં	૧	૬
સીતા ચનસાચ	૧	૩
ઇબ્રાનપર પ્રકાશ	૦	૬
ચજના પ્રશ્નોનો ચ્યજના ચાદમકમા ભાગ ૧	૧	૬
,, ,, ,, ભાગ ૨	૧	૬
નીતિના કાવ્યો	૧	૦
કબીર જંજીરનો ચધારો અને તેની ચંજાળ		૬
ચવોડક		૬
પુર્વ અને પશ્ચિમ		૬
ગોકમાન્ય ગાલગંગાધર તીલક તેમનુ મત અને વિચાર		૬
મુક્તાનુ કમાલ પાકાનું ઇબ્રાન ચરીત્ર		૬
મુક્તાનુ કમાલ પાકાનું ચાપબ્યુ		૬
મારો જેલનો ચનુભાવ કૈલાસ: ચ ત્રીજો		૬
મારો જેલનો બીજો ચનુભવ ,, ,,		૬
મારો જેલનો ત્રીજો ચનુભવ ,, ,,		૬

ઓરડર સાથે નાણાં મોકલવા ખાસ ચાદી કરવી. વી. પી. ઓર્ડરોને ધ્યાન આપવામાં નહિ આવે

મળવાનું ઠેકાણું:—
Manager, Indian Opinion,
Phœnix, Natal.

Phone 33-4064. P. O. Box 4131.

—હિંદી વસ્તુ ભંડાર—

(મો. પી. ચાર ચાદાલાલ)

ચમારે ત્યાં કલકરી, સ્ટેશનરી, ક્રોકરી, ફેન્સી કુડસ, હાર્ડવેર, ત્રાંબા-પિતળ, જરમન સીલ્વર તેમજ ક્રોકરીના ઇરેક ચતના તૈયી વાસણો મોજસેજ આવે ખરે છે. ચિરસ્કરણ ૬. ૬. માર્કનું તમા તૈયી તેમજ ચરસનું શુદ્ધ ઘી, ખાસ નાસનું તેલ, ચુગાસાલ, પોપકી ચુચમ, કમોલ, ચંજારણપુર, દીલ્લી, પીસેરી, ચિત્રોર ઇત્યા ચાવલ તથા ઇરેક ચતની દાલ, કઠોળ ચાદિ તેમજ કરીયાણુ ચને ચંબોચાણુ મળશે "પારકર" ચેન ચને ચેન્સીકો, ચાયલની તાજમાના સુકમો તેલો, ચાનરો, ચાચલો, કેરો, ચને ઈંગ્લીરલ રોકટ ક્રોકર ક્રોકરી મળે છે

ચેક નમણ વધારી ચજના ચોકર ચાદપી ચમો ચવા ભલામણ કે.

ચહારના ઓરડરોપર ખાસ ધ્યાન ચાપવા મા ચાવે છે. લખો:— ...

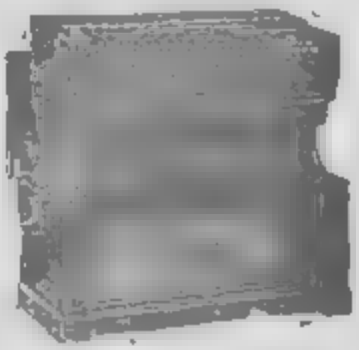
૪૭ પ્રીન્સાર્ટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

સાહિત્ય અને સંગીતનો સમન્વય

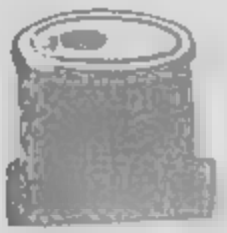
દિનપ્રતિદિન જનતાની રસવૃત્તિ કેળવાય છે—જનતા નવિનતાની પુજારક બની છે—ભાવના અને આદર્શ આ જમાનાનું ગૌરવ છે—અને હવે લોકો ગમે તેવી વસ્તુ ચલાવી લેવા તૈયાર નથી.

અમે પણ આ માન્યતાને માન આપી વર્તવાનો નિશ્ચય કર્યો છે. તેથી ખાસ મસલ્ત માટે તમારા સમક્ષ હમણા છેલ્લા બહીતા નટ નટીઓ અને લેખકોનો સહકાર સાધી પ્રેક્ષકોની રસવૃત્તિને પોષે એવી રેકોર્ડો. મામોંક ગ્રામાના સેટો અને હારમોનીયમ. તમલા મગાવ્યા છે જે તમારી સમક્ષ રજુ કરીએ છીએ. સંગીતના મધુરા સ્વરોથી તમારા ઘરમાં સ્વર્ગ ઉતારો.

અમે લોકલ ખરીદી તેમજ એજન્ટો મારફતે હારમોનીયન મંગાવતા નથી તેથીજ અમે લેખીત ગેરંટી સાથે વેચીએ છીએ.

પગના હારમોનીયમ પા. ૬-૦-૦
હાથના ,, પા. ૩-૫-૦

નેડી એકની કીમત પા. ૧-૦-૦ થી

પા. ૩-૧૬-૦ સુધી

ગ્રામોફોન પા. ૧-૧ ૬ થી પા. ૮-૮-૦

હીઝ માસ્ટર્સ વોઈસ
તથા
કોલમ્બીઆ
(ઈન્ડીયન રેકોર્ડ)
૩/—

રેકોર્ડના સસ્તા ભાવો

નવા નંબરો અથવા તમારા માંગેલા નંબરો વહેલા યા મોડા તમને મળશેજ તેા ગ્રા માટે વધારે પાઇસા ખર્ચો છેા.

બીજા અથવા અતે મળેા.

તેમજ આ રેકર્ડની હવાને અનુકૂળ થાય તેવા બોકસ અને મધુર સુરના, મજબુત અને ટકાઉ. વારા, ચાંતા, સમકાર તેમજ એકસેસરીઝ રકુલના હારમોનીયમ, હાથના અને પગના તથા હાથ-પગના. નવી સીલેકશન બનની ૧૨૫ રેકર્ડની પેટીઓ આવી ચુકી છે. તે સીવાય ૬૨૬ બતના ગ્રામોફોન ઉપરાંત બધી મેકરો માટે H.M.V. ને કોલમ્બીઆના પણ સ્ટોકમાં રાખીએ છીએ.

વાજાંઓના છુટા ભાગો મોટા જથ્થામાં રાખીએ છીએ.

ગ્રામોફોન, વેન્ગે, વેન્ડોલીન, ઝુલફુલ તરંગ, ગીતાર અને રકાચ વેન્ડના ભાગેામાં ઘણેા ઘટાડેા કર્યો છે..

કામ પણ વાજાંનુ રીપેરીંગ કામ બતી દેખરેખ નીચે મેરંટી સાર બનાવી આપીએ છીએ

—સાઉથ આફ્રિકાના ૩૨ વર્ષના જુના હારમોનીયમીસ્ટ—

GOSHALIA'S MUSIC SALOONS

P.O. BOX 460. 175 GREY ST. AND 131 QUEEN ST
DURBAN, NATAL.

Special

Large assortment of latest Dance and Instrumental Records, Hawaiian, Gramophones and Repairs. Prices have been greatly reduced.

Apply for our catalogue. Our Hs are guaranteed under written Guarantee for 3 years. Try us before you buy elsewhere.

'Phone Day 2-7189. RAJCOOMAR, 'Phone Night 5-1596.
DURBAN'S FIRST INDIAN UNDERTAKER
Coffins, Wreaths ...
રાજકુમારઃ
અન્ડરટેકર
કોફીન, રીથ, પેલા માટે ફોન ગમે તેટલે દૂર હોય પણ અમારા માણસો આવે છે ૨૪ કલાક ખુલ્લું.
14, Cross Street, DURBAN

'PHONE 33-4691. BOX 2526.
L. MISTRY
એલ. મીસ્ત્રી
ઓફીસ, રેસ્ટોરાં અને કીચન ફર્નીચર બ્રોકર અને જુના જમાના જુનું બનાવનાર તેમજ બ્રોકર ઈનવેસ્ટીગેટર સંતોષકારક કામ કરનાર.
જાતજાતના ભાવોનું પ્રાઈસ લીસ્ટ મંગાવો.
45 Market St. : : : Johannesburg.

'Phone 2-3381 Tel. add. "Lotapco."
D. K. PATEL
Fruit and Vegetable Exporter
— SPECIALIST —
in South African, Canadian and Australian Apples
Cape Fruit on hand in season
We have in stock Naartjes which have just come in Market
ડી. કે. પટેલ.
ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ એક્સપોર્ટર
સાઉથ આફ્રિકન, કેનેડીયન અને ઓસ્ટ્રેલીયન એપલ્સના સ્પેશીયલીસ્ટ
ઋતુમાં કેપ ફ્રૂટ પણ રાખીએ છીએ
નાર્ચીસ હાલમાં શરૂ થયા છે અને તેનો સ્ટોક પણ રાખીએ છીએ.
કંપનીના ઓર્ડરો ઉપર ખાસ ધ્યાન દેવામાં આવે છે
નાર્ચીસ અને ઓરેન્જીસ સારા અને સસ્તા
C. O. D. થી મળશે.
P. O. Box 755. 19, Cross St. Durban.

M. H. DESAI.
એમ. એચ. દેસાઈ.
હોલસેલ ફ્રૂટ મેરચી.
અમે દરેક જાતના ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ ગુનીપનના ... માલમાં C. O. D. થી સારૂ પેકીંગ ... મોકલીએ છીએ.
P. O. Box 254. 31, Short St. Durban.

Phone 33-4403 Tel. Add. "VEGETABLE," P. O. Box 6748.
V. B. PATEL,
WHOLESALE AND RETAIL FRUIT, VEGETABLE AND PRODUCE MERCHANT
CHEAPEST BANANA STORE IN TOWN.
40 President Street, JOHANNESBURG.
Terms: NETT CASH or C.O.D.
વી. બી. પટેલ,
હોલસેલ અને રીટેલ ફ્રૂટ, વેજીટેબલ અને પ્રોડ્યુસ મરચન્ટ
બનાના સ્ટોર નં. ૧ બનાનાના ભાવ સૌથી સસ્તા.
તેમજ દરેક જાતનું ફ્રૂટ, વેજીટેબલ અને પ્રોડ્યુસ મરચન્ટ બનાનાની કંપનીઓમાં ઓર્ડરો મોકલી દુકાન ખાલી કરાવી આપવા તથા દરેક બનતું કામ કરવું બનશે ઓરડીપર જાતે ખાસ આવવામાં આવે છે
કોરોબી અથવા C. O. D. થી માલ મંગાવો
રહેઠાણ ૨૨-૧૧૧૨ ૪૦ પ્રેસીડન્ટ સ્ટ્રીટ,
વી. બી. પટેલ એન્ડ કંપની જોહાનીસબર્ગ

"શુદ્ધ ઘી"
... ઘી ...
... ઘી ...
... ઘી ...

SOLE AGENT FOR

His Master's Voice

હિઝ માસ્ટર્સ વોઇસ

In The Union Of South Africa

સપ્ટેમ્બર અને ઓક્ટોબરના ગુજરાતી ફ્રેસ્ટ રેકોર્ડો આવી ગયા છે.

સાને ઇસ્લામનો સેટ મંગાવો અને સાંભળો

પાંચ રેકોર્ડનો સેટ કીમત પા. ૧–૫–૦.

We spectalise in Tamil and Telugo Drama Sets and also Native and Afrikaan records. Wholesale and Retail.

N 5551 પ્રેમની દુનીયા.
N 5570 આંદાનો ગમગ્રો.
N 5573 માણીમા મત.
N 5572 મે તો નગરી પ્રીતગની લ્હેમ]
N 5560 પ્રેમનું પંજીનું.
N 5559 ઝેરની પ્યાલી.
N 5554 મારે કહેનને.
N 5558 મંજીર ગોહાળો.
FT 5470 દુકાવાલારે આરતી.
FT 5471 ગહા પણીરી.
FT 5416 ગેરવા.
FT 5423 સબની ગોરી રહને અંદર
N 5864 તુમાને મુજરો પ્રેમ સીપાયા
N 6828 ચલી પ્રેમ નગરીબા પીયારે પીયારે.
N 6830 અદેલ દન્ન ગે હરકો પામા.
FT 5424 મીરા બાઇ નાટક ભાગ ૧ થી ૪.
નરસીંહ મહેતા નાટક ભાગ ૧ થી ૬
શ્રવણ કુમાર નાટક ૧ થી ૬
રાજા રેવી નાટક ૧ થી ૬.
N 6826 જુદા સુખ સન્યારે.
N 6604 નયણા બાન લગારા પીયારે.

No 5350 મીસ રહકડ પ્રેમીક.
„ 5400 „ રહકર „
„ 5403 મરહર રહકબ „
„ 5552 એન્ટલમેન „
„ 5470 પોસ્ટર કનક્રેકસન „
„ 5458 મોના બાબુ „
„ 5461 ધ્રુમિક્યન બેરીસટરની બોહરી, પ્રેમીક.

પૃથ્વીરાજ ચૌહાણનું નાટક કમ્પલેટ બોક્સ અને બુક સાથે કીમત પાઉંડ ૨–૦–૦ નું સેટ.

નાટક ગદારાણા પ્રતાપ કમ્પલેટ બોક્સમાંબુક સાથે કીમત પા. ૧–૫–૦ નું સેટ.
„ રાં માંકલીક કમ્પલેટ બોક્સ અને બુક સાથે કીમત પા. ૧–૫–૦ નું સેટ
એચ. એમ. વી. ફાવેરીક પાર્ટી કમ્પલેટ બોક્સ અને બુક સાથે કીમત પી. ૧૫ નું સેટ.
નાટક ગુણસુન્દરી કમ્પલેટ બોક્સ અને બુક સાથે કીમત પી. ૧૫ નું સેટ.
„ રાજા ગોપીચંદ કમ્પલેટ બોક્સ અને બુક સાથે કીમત પાઉંડ ૧–૧૦–૦ નું સેટ.
„ મેરા લગાલ ગાઢનું સેટ ૧ થી ૮ બાકી.
„ મીરાબાઇનો.
„ ઉષા સ્વપ્ન.
સમાજનો બાપ બાગ ૧ થી ૩.
પદીલનો નારસો કુલીન રેકોર્ડ ૬ રેકોર્ડનું સેટ.
ચદ્રકુલ ૪૫ ચકમી ૫ રેકોર્ડનું સેટ કુલીન.
નુરી ચાહલત ૬ રેકોર્ડોનું સેટ કુલીન.
„ શારીન કરહાદ ૫ રેકોર્ડોનું સેટ કુલીન.
„ રોગ ગારે અરબ ૮ રેકોર્ડોનું સેટ એચ. એમ. વી.
„ ગાના પ્રસલામ ૫ રેકોર્ડોનું સેટ એચ. એમ. વી.
„ નૂરે પ્રસલામ ૩ રેકોર્ડોનું સેટ કોલમ્બીઆ.
„ નાલ પ્રભા ના નરી ૬ રેકોર્ડોનું સેટ એચ એમ. વી.
„ ફકામણી મંગલ ૪ રેકોર્ડોનું સેટ એચ. એમ. વી.
„ નૂરજહાન ૩ રેકોર્ડોનું સેટ કોલમ્બીઆ.
„ સખના ગજનું ૩ રેકોર્ડોનું એચ. એમ. વી.

અમારા પ્રસલામીક નવી રેકોર્ડોનું લીસ્ટ
પ્રિન્ટિઅન બુકમાં જોશો.

૧૦ ઈંચ ૧ રેકોર્ડ, ૧૨ ઈંચ ૪ રે. ૨૫/-, ૧૦ ઈ. ૧૨ રે., ૧૨ ઈ. ૪ રે. ૪૮/-.

બહાર ગામના ૧૦ ઈંચની ૬ અને ૧૨ ઈંચની ૪ રેકોર્ડથી ઓછીના ઓર્ડર સ્વિકારવામાં આવશે નહિ.

Radio Record Trading Co.,
88 Victoria Street - - Durban.

Radio Record Trading Co.
P. O. Box 6398 29 West Street.
JOHANNESBURG.

RADIO RECORD TRADING Co.,

SOLE AGENTS FOR

Columbia

In The Union Of S. A.

જુના મયા અને માનીતા આવી મયા

કોલમ્બીયા કંપનીમાં હાલમાંજ આવેલા નવા ગવૈયા

માસ્ટર અમીર બક્ષની

નવી રેકાર્ડ આવી પહોંચ્યી છે. આગળ ગઝલ બોલી ગયો છે: "મોહમ્મદ મોહમ્મદ પુકારે ચલાગા" તેના જેવી બીજી ગઝલ બોલી રહ્યો છે. મગાવો અને તમારા દીલને આપી દેશે. તેના નંબર, ભાવ કે સરનામા સાકુઝ"મોહમ્મદ. 3705) સમ્સે અલી અલ્લાપકે પરાક્રમ. અને બીજી ઝ ઇસપાય તમારા ગ્રાયકની બધી ઉસલામી રેકોર્ડો આવી પહોંચી છે જેવી કે મોજીઝા રાજાલ નામા બીજરે.

G.E. 1709 કુસને યાબે મુજે મેહ કુસને પીલારે હે

G.E. 1710 નજરોર કે નારોરો દુનિયા ને દીનારેજે

P.C. 23 શહાદત હુસેન એહમ્મે મલ્લામ

P.C. 27 શહાદત હજરત બીલાલ આસીકે રસુલ.

P.C. 7 યાકરે ન કાયસે નજરારેમા ગીરના મોજીઝા.

G.E. 1709 મે પીમારી નાયબ જનકર બાલ્ય બાબર.

G.E. 3711 કહા બેલેા.

N 6865 અરે પાયબ પ્રેમા અબ તુ રોતા હે.

N 5865 કાર્ડ આમણીકા પવનબર હમારા.

N 6881 કુકમે બાદાર આપ સાકી સરાબ હે.

N. 6882 તોડીદ ન રંગ મે કુલ ગમ.

N. 6815 નાચે મેહબુબે હક રોતે ગતે ચમે

N. 6816 ગેર કુચે મ નમન કો શાન મોહમ્મદ.

N. 6810 કીસ મુહચે કુછ કહું સહેબાલા કે સામને

N 6887 બનુશી અપને પ્રેમકી બેજત.

N 6889 પ્રેમકી મુરલી મધુર બાજ.

1415 તેા દીદકા કંકા આસમમે બજરા દીયા કમલી વાલેને.

આ રેકોર્ડ સાભળવા જેવી છે

388 પુન પુન પુન

353 મેરા દીલ ન મીલુ' દો દીલાકે મોહમ્મદ

406 મોદીબ્બેા મોહબ્બત બહી ઓર હે.

2234 અબા અલ્લાદી અકાદ બર ઓર પદા અલાદી અકાદ બર.

2207 અંધેરા તુફાન

2158 બરમારો આવા (મજાકી)

2074 બાકસ નામ હે

2167 ઝલ ઝલા (મજાકી)

2226 નાગે મહમ્મદ ય કર.

2123 નાગે મહમ્મદ બોલે બોલે.

2330 પક આપે ખુદો ન બીમારે ને બ્યાલી.

1740 અમતો ગેરી બીજાદીના સરકાર બના દીજે.

1745 બજાદીર તેા કાબેપે પ્રભી કમલા.

1341 હજરત કા મોજજા હજરત બબીર કે બચ્ચોકા સુરજે કા છુપા કરના

1391 મોજજા દીજરત બોબાર.

1396 મોજજા અંબુકી હજરત ચાલી.

1598 પીમારી પીમારી સુરતબાલે.

1699 મોહમ્મદ મેરે દીલકે અરમા તુમી દેા.

1677 મકકર કુંવા આલમકે સરદા રે કરમાને મોહમ્મદ સલલાહ

1746 મવધા મુજે રેકોર્ડે ખુબાલેા.

2068 દીલ છીન લીયા મેરે બચાને અરજીને.

2087 કબાકી રસુલે ખુદા કેહને કેહને.

2135 બસકે કાનીકે તે આલમે રનગેા રૂ.

2155 ખુરે જન્નાંયે ઘન આબેાસે.

2131 દીલ વેા મેરા મે બબા.

2156 નીમારે ખુરકા

નુરે ઇસ્લામ

નેા ૬ રેકોર્ડનેા સેટ બુક અને ટીનનેા બોકસ સાથે ૩૦/-

We specialise in Tamil and Telegu Drama Sets and also Native and Afrikaans records. WHOLESALE AND RETAIL.

The following Tamil Drama Sets in stock

Sathyavan Savitery, Paduka-Pattabhisheham, Uttra-Ramayanam, Dumbaohari, Snan Sundari, and thousands of singer Records.

Radio Record Trading Co.,
88 VICTORIA STREET.
DURBAN.

Radio Record Trading Co.,
P.O. Box 6398 29 West Street,
JOHANNESBURG.

દરેક જાતની સ્વાદીષ્ટ, સુંદર શુધ્ધ ઘીની મીંઠાઇ.
ફરસાણ વીગેરે માટે ક્યાં જશો?

પેટેલ્સ વેજીટેરીઅન રીફ્રેશમેન્ટ રૂમ

પાપડ, ફ્રીંગ્સ, તથા ફરીના અથાર તેમજ શીઆળાની ઋતુ માટેના ખાસ પૈાષ્ટીક પાકો અમારે ત્યાંથી ફીકરાયત ભાવે મળશે. એક વખત પધારી અથવા ઓરડર ગોકલી ખાત્રી કરવા વિનંતિ છે.
બહાર ગામના ઓરડરો ખાસ માલીકની જાતી દેખરેખ નીચે મોકલવામાં આવે છે.
માહકોને સંતોષ આપવો તે અમારો ખાસ મુદ્રાલેખ છે.

PATEL'S VEGETARIAN REFRESHMENT ROOM

(Prop. R. M. PATEL)

Telephone 2-2209 **202 Grey Street, :: :: Durban.**

Box 830 Tel. Add. "Orangexpo"

M. C. PILLAY

Wholesale Fruit & Vegetable Exporter

Country orders executed on Local & Market prices special attention given to all up-country orders
TRIAL ORDER SOLICITED.

વ્યવસાયીક ફ્રુટ અને વેજીટેબલ ચઢાવનાર
અમે આપણા ગામ કે બહાર દેખરેખ રાખી સારો માલ [illegible] મોકલીશું.

79, PRINCE EDWARD STREET, DURBAN.

'Phone 2-6235 P. O Box 316

Heerabhai Morar Matvadkar,

Wholesale Fruit & Vegetable Exporter
and Commission Agent,

15 CROSS ST. RESIDENCE.
PACKING WAREHOUSE 44 BOND ST.
DURBAN.

હીરાભાઇ મોરાર મટવાડકર

હોલસેલ ફ્રુટ અને વેજીટેબલ ચઢાવનાર
અને કમીશન એજંટ.

પેકીંગ સારી રીત કરી માલ સી. ઓ. ડી. થી
મોકલવામાં આવશે.

ટેલીફોન ૨-૬૨૩૫ બોક્સ ૩૧૬.
૪૪ બોન્ડ સ્ટ્રીટ, ડરબન.

NAROTAM HARGOVIND

The Master Tailors

Suits and Costumes Made in the latest Styles.
We specialise in High Class Tailoring.
Our Prices are to suit the times.
Try us with your next Order

તમારો સુટ ક્યાં સીવડાવશો?

નરોતમ હરગોવીંદ

તમને અપ-ટુ-ડેટ સ્ટાઈલનો કિફાયત ભાવે બનાવી આપશે.
તાજા ઓર્ડર આપી ખાત્રી કરી જુઓ.

'Phone 25601. 170 Grey St., Durban.

અઠવાડીક પંચાંગ

વાર	ખ્રીસ્તી	દાદુ	મુસલમાન	પારસી	ઉદય	અસ્ત
	૧૯૩૮					
	ઓગસ્ટ					
શુક્ર	૨૬	સુદી	૧			૫–૩૩
શની	૨૭	..	૨	૧		૫–૩૪
રવી	૨૮	..	..	૨		૫–૩૪
						૫–૩૫
						૫–૩૫
						૫–૩૬
						૫–૩૬

Printed and published by Mrs. M. Gandhi at Phoenix Settlers' Estate, Phoenix, Natal.

GANDHI & Co. (Pty) Ltd.

GENERAL MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

Try us for:-

Benares Saries, with Blouses of same design prices from 75/- to £10 with double border.

Also Cotton, Crepe-de-chine & Rayon Saries from 2/6 to 40/-.

We also stock Indian Drugs, Condiments, Draperies, Outfitting, Hardware, etc. etc.

Telephone 23676,

Tel. Add. "Gandhico" Durban.

112 Victoria Street,

DURBAN.

અમારે ત્યાં હમેશા મોટા પ્રમાણમાં નીચે જણાવેલ ચીજો સ્ટોકમાં રહે છે.

બેરસન બદામ, પીસ્તાં, અરેાળી, ઓલચી, અથરૂળ, તજ, લવીંગ, સુરજછાપ કેસર, તેમજ દવાદરૂ, વાપરૂ. છરૂ ચીજોરે આખા તેમજ ભાત ઉપરેપ નીચે પીસાવેલ મસાલેા તથા તમામ જાતના ચોખા-ઇસબગોલ, કમોદ દીલ્હી, ગાંજા, બાજ તુલસી, ચીંગરે તથા પંજાબી સાલગ, ધેાળી મુસલી, જંડાઢા કેપરાપાટી તથા સાતરેા આઠરેા અતનું ગંધીયાણું તેમજ રોપાટી-મદ્રાસી રોપરપની. કાઠલા, પેકેટા તથા પુલાવના તથી. આમળા, મેાગરા, ચમેલી, ગુલાબ, લવીંગના ચીજો બુરાણેાદાર તેલ ચીજરે, ચીજરે મોટા જથ્થામા તેમજ પુરક મળરો.

Also:

P. O. Box 27, TONGAAT.

Telephone during Office hours No. 5.

,, after Office hours No. 0058.

The "FRIENDS of INDIA" SERIES

Short biographical sketches of eminent men, who have laboured for the good of India.

Copious extracts from the speeches and writings of the "Friends of India" on Indian affairs are given in the sketches. Each volume has a fine frontispiece.

[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
H. H. The Aga Khan	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	Rahimtulla M. Muhammad.

Price: One Shilling Each

APPLY:

MANAGER, INDIAN OPINION,

PHOENIX, NATAL.

66 ALICE STREET and 36a LEOPOLD STREET

DURBAN.

SPRINGBOK SERVICE STATION

Phone us Your Troubles

DUTY DONE PROMPT

for

Petrol, Oiling, Greasing and Repairs

and for Parking Your Car

સ્પ્રીંગબોક સર્વીસ સ્ટેશન

તમારી મોટર પાક કરવી હોય, પેટ્રોલ જોઇતું હોય, ઓઇલીંગ અને ગ્રીસીંગ કરાવવું હોય કોઈ પણ જાતનું રીપેરીંગ કરાવવું હોય તો અમારે ત્યાં આવજો.

તમારા તહેનાતમાં અમે રાત અને દિવસ હાજર રહીએ છીએ.

'PHONE 2-3448 OR 2-0247.

YOU CAN'T BE LATE
WITH
ROAMER
Obtainable in
15 & 17 Jewels Gold or Rolled or Grome

ROAMER Watches

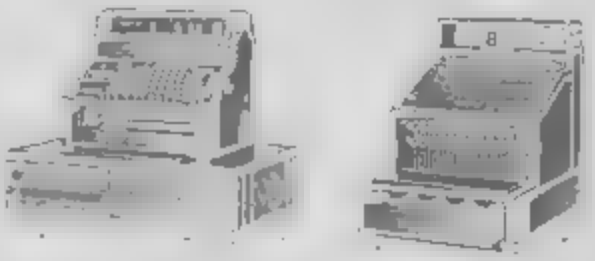

Latest Style and Design

દુનીયાનું છવન ચલાવવા હોતું જોઇએ અને તેવા નિર્યમિતતા શીખવી જોઇએ.
રોમર ઘડીયાળ તમારો ચળત સાંચવશે.
૧૫ અને ૧૭ જુવેલ્સના રોલ્ડ ગોલ્ડ ક્રોમના સોનાના અક્ષર કોમના તદ્દન ગેરેંટેડ ક્વાલીટી અને ડીઝાઇનના છે.

Sole Distributers
PATENT AGENCIES (Pty) Ltd.
'Phone 33- 81. P. O Box 6092.
No. 6 KORT STREET, JOHANNESBURG

NATIONAL
CASH REGISTER
AND
ACCOUNTING MACHINE
SYSTEMS
FOR
MAXIMUM
EFFICIENCY

THE NATIONAL CASH REGISTER CO. S.A. (PTY.) LTD.,
63 PRESIDENT STREET
JOHANNESBURG
P. O. Box 3591. Phone 33.6245

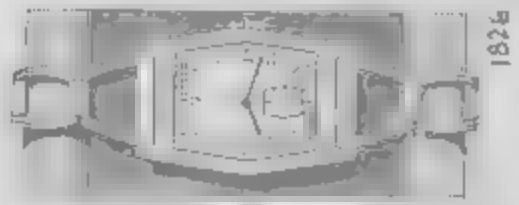
Gracing the wrist of Fashion

Always the leader in smart design, CYMA is the most beautiful and the most accurate watch in the world. Models for every occasion. A design for every taste. Stocked by all leading jewellers

STOCKED BY ALL LEADING JEWELLERS

CYMA

NOTICE!
The new 1938 ELGIN watch catalogue has just come off the printing press

NAME.
ADDRESS.

KATZ & LOURIE LTD.
Cor ELOFF & MARKET STREETS, JOHANNESBURG.
Durban enquiries
R. A DAVIES,
76, Field Street
Lourenco Marques enquiries
CASA COIMBRA,
Box 478

INDIAN OPINION

Founded by
MAHATMA GANDHI
IN 1903

No. 34—Vol.-xxxvi Friday, September 2nd, 1938. Registered at the G.P.O. as a Newspaper
PRICE FOURPENCE.

We Must Build On Our Own Heritage

"THE nobility of English literature cannot suit the Indian nation any more than the temperate climate or the scenery of England can avail her. India has to flourish in her own climate, scenery and her own literature even though all the three may be inferior to the English climate, scenery and literature. We and our children must build on our own heritage. If we borrow mother we impoverish our own. We can never grow on foreign victuals. I want the nation to have the treasures contained in that language, and for that matter the other languages of the world, through its own vernaculars. I do not need to learn Bengali in order to know the beauties of Rabindranath's matchless productions. I get them through good translations. Gujarati boys and girls do not need to learn Russian to appreciate Tolstoy's short stories. They learn them through good translations. It is the boast of Englishmen that the best of the world's literary output is in the hands of that nation in simple English inside of a week of its publication. Why need I learn English to get at the best of what Shakespeare and Milton thought and wrote?"

—M. K. Gandhi.

આપણા પોતાનાજ વારસા પર ચણવાનું છે

"ઇંગ્લાંડની સમશ્રીતોષ્ણ આબોહવા કે એનાં નૈસર્ગિક દૃશ્યો હોઈ પ્રજાને જેટલાં કામ આવી શકે એના કરતાં વધારે ઇંગ્લાંડના સાહિત્યની ઉદારતા એને કામ આવવાની નથી. હીંદુસ્તાનના આબોહવા, નૈસર્ગિક દૃશ્યો અને સાહિત્ય ઇંગ્લાંડના કરતાં કેટલાય પ્રકારના દોષ જો પણ હીંદુસ્તાને પોતાનાજ આબોહવા, નૈસર્ગિક દૃશ્યો અને સાહિત્યમાં પોતાનો વિકાસ સાધવાનો છે. આપણે અને આપણા બાળકોએ આપણા પોતાનાજ વારસાપર મંડાવવું જોઇએ. બીજાનો વારસો ઉછીનો લેવા જતાં આપણા વારસાને દરિદ્ર બનાવવાના. આપણું ચિત્ત્રો આહાર આકાશે કદી પુષ્ટિપ્રદ થઇ શકવાના નથી. અંગ્રેજી ભાષામાંજ નહિ પણ જગતની બીજી ભાષાઓમાં પણ જરૂરના સર્વ ભંડાર આપણે શક્તિ પોતાની દેશી ભાષાઓ મારફતે મેળવવે એમ હું ઇચ્છું છું. રવીંદ્રનાથની અપ્રતિમ કૃતિઓનો રસાસ્વાદ લેવાને માટે બંગાળી ભાષા શીખવાની જરૂર નથી. હું એ સારા અનુવાદો દ્વારા મેળવી શકું છું. ટોલ્સટોયની લાક્ષણિકતાઓનો રસ લેવાને સારૂ ગુજરાતી કોકરી બાળકીઓને રશિયન ભાષા શીખવાની જરૂર નથી. જગતે જે વાર્તાઓ સારા અનુવાદો વાટે શોભી રહે છે. અંગ્રેજો સર્વપ્રથમ કહે છે કે જગતનો નાનામાં નાનો સાહિત્યનો ગ્રંથ પ્રસિદ્ધ થયા પછી બે અઠવાડીયાની અંદર સાદા અંગ્રેજીમાં અંગ્રેજ પ્રજાના હાથમાં પહોંચાડ હોય છે. શેક્સપીયર અને મિલ્ટને જે વિચાર્યું ને લખ્યું તેના શ્રેષ્ઠ ભાગો સમજવાને સારૂ મારે અંગ્રેજી શીખવાની જરૂર શા સારૂ ઉભી કરવી જોઇએ?"

—ગાંધીજી.

WHY YOU SHOULD INSURE YOUR LIFE WITH
"NEW INDIA"

(1) BECAUSE it is a purely Indian Company with a Directorate composed wholly of influential Indian gentlemen of widely recognized business ability and is the largest General Insurance Company of India with total funds amounting to Rs. 2,13,94,187

(2) BECAUSE the safety of its contract (Policy) is beyond question seeing that its paid-up Capital is much more than the combined paid-up Capital of all Indian Insurance Companies transacting only Life assurance business

(3) BECAUSE its premiums are moderate and its policy conditions are as liberal as they could be.

(4) BECAUSE its offer of automatic non-forfeiture privilege Extended Term assurance, Permanent Disability Benefit and of payment of double the sum assured in the event of death by accident is unique.

(5) BECAUSE it has established a reputation for prompt settlement of claims and efficient service to its policy-holders

ALL OTHER BUSINESS TRANSACTED
Life, Fire, Motor Car, Motor Lorry, Motor Bus, Plate Glass, Workmen's Compensation, Burglary, Etc.

For Rates please apply to:

JALBHOY RUSTOMJEE,
Principal Representative in the Union of South Africa.

Natal Office
"INDIA HOUSE"
17 First Avenue Durban
Telephone 2-5846. P. O. Box 1419
Tel. Add "RUSTOMJEE" Durban

Transvaal Office.
ROOMS NO. 12 & 13, BARKLY ARCADE,
Diagonal Street Johannesburg
Telephone 33-6478 P. O. Box 3041
Tel. Add "RUSTOMJEE" JOHANNESBURG

Phone 33-6229. Telegrams: "GIDMALCO" P. O. Box 5169

JAPAN BAZAAR
WHOLESALE SILK & CURIO MERCHANTS.

39 MARKET STREET, JOHANNESBURG.

Specialities in SILK MATERIALS LEATHER SUIT CASES ORIENTAL CURIOS BRASSWARE ETC

ALL PRICES QUOTED AT LOWEST MARKET RATES.

INDIAN SARIS: Crepe de chine and Georgette Saris beautifully embroidered 45 x 5 yds length price 17/6 piece. Heavy Crepe-de-chine Saris hand embroidered 45 x 7 yds 30/- piece. Georgette and Crepe-de-Chines beautifully embroidered 45 from 3/9 per yd

ODNIS: Hand embroidered in Georgette and Crepe-de-chine 45" from 12/6

Above obtainable in the following shades White, Pale pink, Sky blue, Pale green, Salmon pink, Red, Maroon, Brown and Black

જાપાન બઝાર

જોહાનીસબર્ગના જુના અને જાણીતા રેશમના જથ્થાબંધ તેમજ જુદા જાતના વેપારી.

સાડીઓ, ઓઢણીઓ. બુશકાંઓ.

નવા નવાજ અને ડિલાયસ્ટ ડીઝાઇનો વાળી બનારસ રેશમી જરીથી ભરેલી ક્રયોરજેટ અને ક્રેપ-ડી-શીનની સાડીઓ નવા ઓઢણીઓ ઉમદાજાત મોટા જરવામાં રંગરંગથી ભરપુર પડેલાં છે. તેમજ હાંદમાં આવે એવાજ વખાણવાલાયક રેશમના મીરના નવા સુખાઈ અને અમદાવાદની બીજ જાતની મીરાના રેશમી બાનપટ્ટાની ડીઝાઇનો વાળાં જુદારાવ સુશોભીત પડેલાં. રેશમી, ઓઢણી નવા સુંદર ભાત ભરેલી ઓઢણીઓ તેમજ ચણીયા માટેના મોટા જથ્થાબંધ ભાવોમાં આવ્યાં છે. રેશમના વપરાશ માટે તમામ જાત માટે પાંચ વર્ષ, બે વર્ષ, નવા ભાત વર્ષ રંગરંગીના ઉમદા પસંદગીના ભાવે દરેક ગરાના નંબર કમળ ઘણાં ખુશી મોકલવા બાબ મળ્યા. નવા ... ...

B. I. Steam Navigation Co., Ltd.

સ્ટી. "દર્ઈરીઆ"

સપ્ટેમ્બર તા. ૧૨ મીઝિ મુંબઇ જવા રવાના

SHAIK HIMED & SONS, :: 390, Pine Street, Durban.
Telegraphic address: "KARAMAT." Telephone 2-0432
CITY SHIRT Co., No. 4, Kort Street, Johannesburg.

મેસેરીઆના ખારી વડાપ્રધાન

ઝંડુ

મેલેરીઆ મિકશ્ચર

ઝંડુ દ્રાક્ષાસવ

ઝંડુ ફાર્મસ્યુટીકલ વર્કસ લી.—પો. બો. નં. ૫૫૧૩, મુંબઇ નં. ૧૪.

MOHANLAL VALJEE,
(INDIAN PAWNBROKER.)
113, Victoria Street, Durban.
Low Rates of Interest on Jewellery.
High prices paid for Old Gold A large stock of New Jewellerins at reasonable prices to suit your pockets.

P. P. BHAGAT,
Fruit Merchant.

More than Grease and Oil!

Certified Mobilubrication gives complete, correct lubrication PLUS a thorough Service inspection at no more cost than for ordinary "Greasing and Oiling!" This Folder tells you all about it!

FREE

Mobilubrication

VACUUM OIL
Please send me
NAME
ADDRESS

VACUUM OIL COMPANY OF SOUTH AFRICA - LIMITED

Indo-African Trade Agency,
74-76 Wilson St.
DUNDEE, Natal,
S A

ગ્રેટ ટેક્સટાઇલ્સ પાટણવાલા લીમીટેડ,
૧૮૨,૧૮૪ અબ્દુલ રહેમાન સ્ટ્રીટ.
મુંબઇ ૩.

કેરીંગ્સ
પાવડર
ઘરેણાં, બાકડા, ચાંચિયા, કંસારા, માખી, વંદા
વિગેરે સઘળા જંતુઓનો
નાશ કરે છે.
કેરીંગ્સ પાવડરના ટીન મળે છે.

WE STILL BUY
OLD GOLD, SILVER & SOVEREIGNS,
WATCHES ZYMA ELGIN WALTHAM, BUREN,
and MARIX Watches
LAKHANI & CO.,
(Jewellers)
111 Grey Street, Durban, 'Phone 21258.

'Phone 28452. Tel. Add. "Naccies."
A. M. PADAYACHEE
Wholesale Fruit & Vegetable Exporter,
TRIAL ORDER SOLICITED.
91 LEOPOLD ST., AND 34 CROSS ST.,
P. O. BOX 195. DURBAN.

Please send me "Smuts' Past in September 1939," an account of South Africa's Past leading up to the Vereeniging Pact with illustrations. Contents 320 Pages 2s 6d

CHOONILALL BROS.

THE NOTED INDIAN "SARRI HOUSE IN SOUTH AFRICA."

141, GREY STREET, DURBAN.

Branches
[illegible]
VERULAM
HARAUK AND SERVICE STATION
Mine Stores And Oil, Verulam
VERULAM

Please note
Our Johannesburg Agent
P. RATANJEE,
60, Bree Street,
Newtown

[illegible]

ARRIVING BY EVERY MAIL FROM INDIA AND JAPAN

BENARES SARRIES with Borders and Plain Centres. Buttoar Benares Sarries in Several Shades
Price from 60/ 85/ 105/- & upto to £20.
THE LATEST FROM BENARES CITY
EMBROIDERED SARRIES 25/, 35/ & up
PRINTED VARIOUS KINDS of SARRIES from 2/6, 17/ & upwards
EMBROIDERED CHIFFON-DE-CHENE from 3/6 yd 42 in & 45 in width
LATEST DESIGN SARRIE CLOTH 44 in width from 3/6 yd. 1[illegible] 2/ & up
GEORETTE SARRIES LATEST ARRIVALS price from 25/ 30/-, [illegible] & up.
LATEST BLOUSES TO MATCH SARRIES price from 12/6 17/6 & upwards
ZARI WORK SILK SARRIES IN ALL SHADES from 55/-, 95/-, 125/ & upwards

THE NOTED
INDIAN
SARRI
HOUSE
IN SOUTH AFRICA.

SUITABLE FOR WEDDING GIFTS

Brassware Vases Rose Bowls Jardin Eigarette Trays and Various other Lines
At Special Reduced Prices

Harmonium Pathe Gramophone Records & Musical instruments At Bottom Prices
Indian [illegible] Groceries, Indian Grocers [illegible] Coloured Dyes

Midwest Radio & Radio Gramo from £15 £25. £35. £45 & up

Marble Taj Mahals from 12/ [illegible] 27/6 45/-
Suitable for Xmas Presents
Write for sample and further Particulars

ચુનીલાલ બ્રધર્સ

દક્ષિણ આફ્રિકાનું જાણીતું સાડીઓનું ગ્રહ

૧૪૧ ગ્રે સ્ટ્રીટ, ડરબન.

બ્રાંચો
૫૩ અને ૬૦ વીક્સ સ્ટ્રીટ
વેરૂલમ.

બહારગામી સાડીઓ મોકલવા માટે
શ્રી. પી. રતનજી,
૬૦, બ્રી સ્ટ્રીટ, જોહાનિસબર્ગ

મહારાજ અને સર્વિસ સ્ટેશન
૭ મોલ સ્ટ્રીટ અને ૫૩ વીક્સ સ્ટ્રીટ
વેરૂલમ.

દરેક સ્ટીમરમાં જાપાન તથા હિંદથી આવે છે
બનારસની બીનારણી અને ઝારી, તથા જાતજાતની જુદીજાર
સાડીઓ શી. ૬૫, શી. ૮૫, શી. ૧૦૫ થી લઇને પા. ૨૦ સુધીની
બનારસથી ખાસ મંગાવેલી છે.

રેશમ કામની સાડીઓ શી. ૪૫ અને ૬૫ શી ઉપર
ઝારવર્કની ભારતવાની સાડીઓ
શી. ૧૨-૬ અને શી. ૧૬- થી ઉપર.

રેશમનું ક્રેપ-દી-શાન શી. ૬-૬ [illegible] ૬૨ ઇંચ અને ૪૫ ઇંચ પહો.

સાડીનાં રેડેમ્સ ટીસાબળનું રમણ, ૪૪ ઇંચ પહોળા વારવી, શી. ૧-૬, શી. ૨-૬, શી. ૩-૬ અને તેથી ઉપર
ખાસ બાંધણી બનારસની સાડીઓ શી. ૨૫, શી. ૩૫, પા. ૫ અને તેથી ઉપર

સાડીનો મેચ મળતા બ્લાઉઝ શી. ૧૨-૬, શી. ૧૬-૬ અને તેથી ઉપર

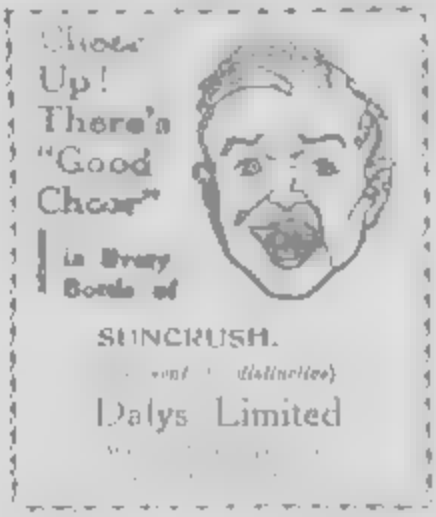
દરેક [illegible] જરી કામની રેશમી સાડીઓ શી. ૫૫, શી. ૭૫, શી. ૧૪૫ અને તેથી ઉપર.

દારજીલીંગમ, ઇન્ડિયા ગ્રામોફોન, [illegible] અને બીજા પ્રાઇઝ મેડા બોલાવો આજના આવ્યા બાદમાં.

૧૬ ઇંચનું ગોળીયા ગોલાની [illegible] રેશમી સેટ્સ માટે

સાડીઓ પેટીઓ અને રેશમી ચાદર
ખાસ પા. ૧૫, પા. ૨૫, પા. ૩૫, પા. ૪૫ અને તેથી ઉપર

[illegible] બનારસ ખાસ ખાસ્કાના માટે મંગાવેલ
[illegible], શી. ૨૫-, શી. ૪૫.

'Phone 21345

SUNCRUSH

The £1,000 Drink.

The Most Popular Refreshment.

There are many Crushes, but Only one SUNCRUSH, and that is made by

DALYS LIMITED.

72, CANADA ROAD, DURBAN.

'Phone 21078. Tel. & Cables: "Crescent." P. O. Box 582.

Crescent Trading Co. (Pty). Ltd.

WHOLESALE MERCHANTS AND DIRECT IMPORTERS OF HARDWARE

Indian And European Groceries.

Indian Drugs And Condiments.

Our Stocks Are The Best Quality And are Always Fresh

Our prices are keen.

We specialise in all kinds of Bombay, Calcutta, and Madras Products.

It will pay you to give us a trial.

Before placing your orders elsewhere benefit by our thirty years' business experience.

Our aim will always be service, quality and satisfaction.

અમારે ત્યાં નીચે મુજબનો માલ જથ્થાબંધ મળી શકશે

ઘેતથી, બસમતી, અકબર, આરબી, પોકળ, સિંગોદા, મુલાયમ પાપડી, મુલાયમ સાજત, કલકતાનું પાપડ, પાપડ, કલમ, ઘોલવા, મીરબી, ખજુર, રવૈા-લાપસી (બદકું) સેમ, કેમરાની વડી, પીરોલું કેમપ્રુ, મુજ્જ છાપનું કેમરા, ચાર મમલ, બંગાળી સાલમ, ચાઈન મુસલી, મઠોદા બધાતી, મુંઠ, સેકેલી ગોગાણી, કાટવા સો., સેકવાની સો., મદ્રાસી સો., મુલકંદ કસ્પો બદામી બાબતનો તજમાનુ, અજમાનું તેલ, મુલાયમનું તેલ, મંગેલીનું તેલ, સોજરાનું તેલ, કપૂરાદિયા કેર ઓપાલ, એસ્યુમોનીયમ નપેલા, કપ અને સોસરર, સોગઠા-બીજોરી છસ્લાણ, બાલગુલસી, માંજા, દીવેલી, મુખચેલ, કેરબમા કાળા-બધા, મમ, અકડ, તુવેર, વાલ, મદ્રાસના અસલ પાપડ છડ, મેથી, સવંગ, નજ, સાઈ (ખરજુ) મરચા મસાલા ફાકીયા. વિગેરે.

કોઈ પણ વસ્તુ ખરીદી કરતાં પહેલાં, અમારે ત્યાં ભાવ કાંદી ખાત્રી કરશો.

122 VICTORIA STREET, :: :: DURBAN.

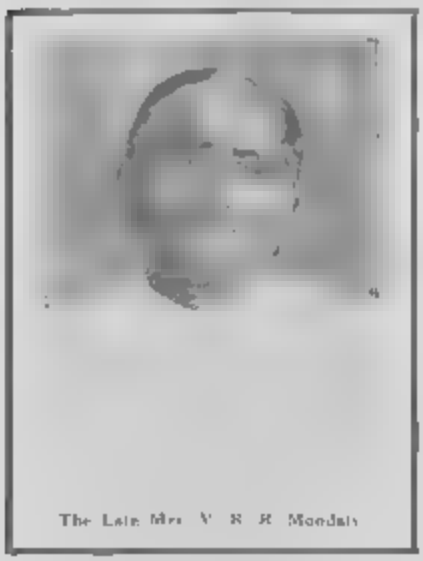
INDIAN OPINION
Founded by
MAHATMA GANDHI
IN 1903

No. 34—Vol. XXXVI. Friday, September 2nd, 1938

NOTES AND NEWS

Death Of Mrs. V. R. R. Moodaly

THE sad death of Mrs. V. R. R. Moodaly which took place last Sunday night at her residence removes from the life of the Indian community of Durban an unique personality. Mrs. Moodaly was ailing for some considerable time and had escaped several attacks of which the last one proved fatal. The late Mrs. Moodaly was one of the best known Indian women workers in Natal. Her record of services to the cause of educational and social welfare of the community is about the finest in the history of South African Indian womanhood. The advance of the Tamil community in their vernacular is due

The Late Mrs. V. R. R. Moodaly

entirely to the sustained efforts of Mrs. Moodaly and her late husband who predeceased her about fifteen years ago. Mrs. Moodaly was an institution in herself, for there was not a movement in Natal in which she had not identified herself in one way or the other. Her disinterested work in all directions was an inspiration to the Indian women. As president of the Indian Women's League, the Hindu Women's Association and, for some years, of the Durban Indian Child Welfare society, and as a member of the Indian Technical Education Committee and the Durban Indian Benevolent Society, the late Mrs. Moodaly had contributed more than her share of public service. For years Mrs. Moodaly was teacher in the Hindu Tamil Institute. The vast concourse of people at the funeral representative of all sections of the community was a striking testimony to her popularity. The wreaths that were sent were by far the largest number sent to any Indian funeral. The late Mrs. Moodaly leaves behind her eldest son and three daughters to mourn their irreparable loss. We extend to them our deepest sympathy. We need amongst our women many Mrs. Moodalys and the best tribute we can pay to the departed soul would be to endeavour to imbibe all the good qualities that were in her and be as public spirited and as patriotic as she was.

Status Of Indians

Mr. Bhaga Manchha Patel, a respectable Indian of Johannesburg, was travelling from Germiston to Johannesburg on August 23. He was accompanied by his little daughter. After alighting from the train they were going out of the exit leading towards Commissioner Street. They were accosted by the Railway constable and told to go back. Mr. Patel asked him the reason explaining that that was the exit nearest to his destination and he had always been using it. The constable, however, did not wish to listen to Mr. Patel and said "I am telling you, you must go back." For this barefaced insult Mr. Patel has received through his solicitor at the cost of 10s 6d, a letter from the Station Master the contents of which are as follows:

"In reply to your letter of the 25th instant I have to point out that the Administration reserves the right to set apart any railway premises or portion thereof, as the circumstances may warrant for the exclusive use of persons of particular races. All such places or conveniences shall be restricted to the persons to whom their use is restricted. These are the regulations but there was no intention of depriving your client the use of the exit referred to which emanated through a misunderstanding. It is regretted if Mr. Bhaga Manchha was put to any inconvenience. The matter has been represented to the constable concerned with the view to [illegible] similar complaints of this [illegible]

Times have [illegible] we shall [illegible] and be saved from similar humiliations only by the grace of the authorities.

Statistics Of Entry Of Indians Into Union

Statistics were given by the Minister of the Interior, Mr. Stuttaford, in the House of Assembly on August 23, as to the number of Indians who have entered the Union since 1933, in reply to Mr. L. A. Rooth (U.N.P., Zoutpansberg). The figures quoted related to the wives and minor children of Indians domiciled in the Union, who were entitled to enter in terms of Section 5 (g) of Act 22 of 1913. No other Indians are entitled or permitted to enter the Union for permanent residence. In 1933 the number was 549; 1934, 729; 1935, 811; 1936, 907; 1937, 1,641; and 334, up to June 30, 477. Of the total number of 5,421, 3,076 were wives, 1,081 [illegible] and 736 minor daughters. Of those who entered the Transvaal in the five years 1,376 were wives, 1,1[illegible] sons and [illegible] were minor daughters, [illegible] the time of entry.

End Of National Anthem Debate

After an all night sitting, at 1.25 on Thursday morning, August 25, the debate on the National Anthem ended with the adoption—on a division—of the Prime Minister's amendment. Seventy-one votes were cast for the amendment and 32 against. Notwithstanding the hour there were seven Cabinet Ministers present and almost a full House. In the galleries there were still [illegible] ladies spectators watching [illegible] when the division was called. It [illegible] was one of the [illegible] in the history of the House and reached its climax of invective on this, the sixth day, says the *Natal Daily News* correspondent.

The effect of this is that there is no official National Anthem of the Union now and that at functions under the auspices of the government and [illegible] The King shall be played as a prayer and Die Stem shall be played as the National Anthem of the Afrikaans speaking section. This rule does not, of course, apply to private functions.

Mahatma Gandhi's Faith In Non-Violence

In the course of a lengthy article in *Harijan* dated July 23, under the caption "How Non-Violence Works" Mahatma Gandhi writes as follows:

"My faith in non-violence remains as strong as ever. I am quite sure that not only should it answer all our requirements in our country, but that it should, if properly applied, prevent the bloodshed that is going on outside India and is threatening to overwhelm the Western world. My aspiration is limited. God has not given me the power to guide the world on the path of non-violence. But I have imagined that he has chosen me as His instrument for presenting non-violence to India for dealing with her many ills. The progress already made is great. But much more remains to be done. And yet I seem to have lost the power to evoke the needed response from Congressmen in general. It is a bad carpenter who quarrels with his tools. It is a bad general who blames his men for faulty workmanship. I know I am not a bad general. I have wisdom enough to know my limitations. God will give me strength enough to declare my bankruptcy if such is to be my lot. He will perhaps take me away when I am no longer wanted for the work which I have been permitted to do nearly half a century. But I do entertain the hope that there is yet work for me to do, that the darkness that seems to have enveloped me will disappear, and that, whether with another battle more brilliant than the Dandi March or without, India will come to her own demonstrably through non-violent means. I am praying for the light that will dispel the darkness. Let those who have a living faith in non-violence join me in the prayer."

Indian Opinion

FRIDAY, SEPTEMBER 2ND, 1938

The Status Of Indians

THE question that should engage the mind of every Indian in South Africa should be the question of his status. What is his status in this country? There are people—leaders of the community—who speak highly of the condition of Indians having greatly improved in recent years. Those who say these things, we fear, are those who do not come in touch with the daily life of the people who do not command fat bank balances to enable them to have their dealings done through paid assistants. One who has to attend to his work personally experiences the humiliations at every stage. Only the other day highly respectable Indian ladies visited one of the large firms in West Street to do shopping and they had the shock of their lives to have been refused the lift and told to use the stairs. It was after they had protested that the management intervened and the lift was made available to them. The thing to be noted here is that those ladies were fair in complexion and had they been dressed like Europeans they would not have been taken notice of. But they were dressed in saris and that was a red rag to the bull. There is not only the colour prejudice in this country but also race prejudice. You are a sinner if you happen to be an Indian; you are a sinner too if your skin happens to be unbleached. A Japanese has perforce to be tolerated, however, since he wields power, both economic and military.

Another example is the case of Mr. Bhaga Mandhu who was insulted at the Johannesburg railway station, the details of the incident appear in our Notes And News columns. Such incidents happen not once but hundreds of times daily. They come to light when a protest has been raised but ninety-nine times out of a hundred they end in quiet submission, for by long usage the inferiority complex has taken root in the community and as Harijans in India take their humiliations as a matter of course Indians in South Africa take those inflicted upon them as a matter of course.

If this prejudice were only limited to the European public one could show some tolerance and console one's self with the hope of it being eradicated in course of time by a better understanding. But what is afflicting is the sullen fact that in recent years such prejudice has been sanctioned by law. Since the last ten years the number of laws bearing the racial stigma have not decreased but increased.

It is true that Indians in South Africa are better off economically than in India. It is true that their economic and educational conditions have in recent years improved, but due mainly, of course, to their own efforts. To say that their social status in their relations with the Europeans has improved—a statement which Sir Syed Raza Ali has made in the course of a lecture to the Anjuman-i-Islamia, Simla, under the chairmanship of Dr Sir Shafaat Ahmad Khan—is far from true. No first class hotel is open to an Indian anywhere unless he goes on the ticket of the Agent-General or bears some such hall-mark. There have been instances when respectable Indians from overseas have sought entry into hotels and have found it, after being knocked from pillar to post, in some third grade hotel with the stipulation that food would be served them in their room! These things are just as common as the refusal to take respectable Indians in certain lifts is. Sir Raza Ali also proudly counts as an improvement in the social status of Indians the fact that a few Indians were invited to a Garden Party given by the Governor-General. Perhaps Sir Raza is not aware that Mr. and Mrs. M. K. Gandhi were invited to a Garden Party given by General Botha as early as 1914.

A Government grant of £5,000 for indigent Indians is counted by Sir Raza Ali as yet another improvement. This grant was made in response to the demand by Indians that the Old Age Pensions Act should be made applicable to Indians. This the Government was not prepared to do but like the Harijans who have separate wells dug for their water supply, a sum of £5,000 was thrown to Indians in the shape by the South African Government. Be it remembered that in addition to the no mean contribution the Indian community makes to the Government treasury in the form of rates and taxes there is a large sum accumulated in the Indian Immigration Bureau collected from indentured Indians. The grant of £5,000 is therefore a mere bite, but to those who feel it it is certainly an affront to their national self respect to be excluded from the Old Age Pension's Act for the sin of being Indians.

Now Sir Raza Ali wants to get franchise rights for us since the Natives have been given those rights!

No, these things are not going to help us. If Indians are going just to be satisfied with their economic position in South Africa at the cost of their national honour and are going to cry to the Government for crumbs and be satisfied at getting them it is a sorry day for them. We need only quote to them from the Bible. What doth it profit a man [illegible] the whole world [illegible]

AN INDIAN TAILOR'S LICENCE REFUSED

MARITZBURG CITY COUNCIL UP AGAINST INDIANS

THE Maritzburg City Council acting as Licensing Board rejected the appeal of an Indian against the refusal of his application to open a tailor's shop at 37 Church Street, and upheld the decision of the Licensing Officer.

In his reasons for refusing the application the Licensing Officer said: "With my knowledge of what took place at the old Grosvenor Hotel premises, opposite the premises now sought to be licensed, where rooms on the first floor were let to all classes of persons and where illicit liquor selling and other vices were rampant—I am happy to say that this has now practically been put a stop to—and of other undesirable conditions which are developing in regard to certain of the old buildings in upper Church Street, I felt that if this application were granted similar conditions may develop in regard to these premises, and thus further detract from the amenities of the locality."

Mr. C. M. Brokensha, who represented the appellant said he thought that in refusing the application the Licensing Officer had acted with ill-advised judgment because the class of business was not one which could by the widest stretch of imagination be said to detract from the amenities of the locality.

"The fact remains," said Mr. G. L. Blayer in answer, "that in the past few years non-Europeans have been buying up all available property in upper Church Street, and a serious state of affairs is developing against the interests of the city and the public.

"With the exception of the Norfolk Hotel and Allison Buildings all the properties on the north side of Church Street from West Street to Pine Street are now owned by non Europeans. With one or two exceptions they are not only owned, but also occupied, by non-Europeans."

Mr. Brokensha: "We have got a non-European trading area there, which as far as I can see cannot be removed by anybody now. Indian businesses in upper Church Street are extensively supported by Europeans [illegible] but that the non-European has a definite advantage over the European businessman, as he caters for both European and non-European customers."

[Note: If this does not prove the City Council's unfitness to act as a Licensing Board to consider appeals against the decision of the Licensing Officers we really do not know who does. As a judicial body they are supposed to consider the case on its own merits purely from the point of view of justice and not racialism. What baffles us even more is the attitude of Mr. Brokensha who was supposed to plead for the Indian client. If he has been correctly reported his statement was far from strengthening the case of his client. On the contrary it amounted to prejudicing it.—Ed. I.O.]

ASIATIC LAND LAWS COMMISSION

FURTHER EVIDENCE TAKEN IN PRETORIA

THE effect of Asiatic stores on the undesirable "ribbon" development along main roads was deplored by Mr. S.A. Cross, Registrar of Deeds, before the Asiatic Land Laws Commission, which resumed its sittings in Pretoria on August 29.

The Commission returned from a tour of the Eastern Transvaal and recalled Mr. Cross to elaborate evidence he gave three weeks ago.

Members of the Commission are Mr. Justice J. M. Murray, Chairman, Mr. B. Bloemsma, Mr. H. Britton and Mr. N. Smit.

At the beginning of his resumed evidence Mr. Cross handed in a list of properties controlled in the Transvaal, particularly in Pretoria, by a Cape Malay woman.

Referring to "ribbon" development, he said that the National Roads Board had asked his Department to assist it in discouraging such development. Consequently the Department did not approve of re-subdivision, the erection of more than one house on a plot, Coloured occupation or trading rights.

Unfortunately, however, licensing boards granted trading licences to properties before the Department had approved. The Department was, therefore, presented with an accomplished fact. Such a lack of co-ordination prevented any real control of "ribbon" development.

"Apparently," Mr. Cross said, "most of these licences are granted to Asiatics."

Mr. Justice Murray: Do you suggest then that before granting a licence the Licensing Boards should call for proof that the applicant is entitled to occupation?—Yes, certainly. We need the co-operation of the Boards. Unfortunately, their powers are not as wide as they might be.

Mr. P. W. Joyat, M.P.C. for Marico, said that licensing legislation was not sufficiently precise. Liquor laws restricted the number of liquor licences granted and the same principle should apply to trading licences.

Mr. Joyat then handed in a written statement from certain officials alleging offers of bribes from Indians requiring licences.

Mr. Justice Murray said that the Commission would investigate the allegations and if necessary subpoena the officials concerned.

"One of the peaceful methods of solving the Asiatic question," said Mr. Joyat, "is limitation of all rural trading licences to both Europeans and Asiatics.

"An Indian is interested only in a small retail trade. If I had complete authority I should not grant a single trading licence to an Indian. I would deport Indian-born Asiatics back to India and put South African-born Indians in batsmus."

IMPORTANT JUDGMENT

UNDER WAGE ACT OF 1925

A JUDGMENT of considerable interest to all businessmen was given on May 19, by Mr. Justice Jarvis, in the Natal Supreme Court, in the appeal of Vrajlal vs Rex. Though belated we publish the important facts of the judgment for the purpose of record and also because they have never been known to the community.

The appellant, who was a partner in the firm of Choonilal Brothers, general dealers of Durban, and who accepted full responsibility for the conduct of the business and for all duties cast upon it under the Wage Act of 1925, was charged in the Magistrate's Court, Durban, with contravening section 8 (1), read with section 8(2) of Act 27 of 1925, as amended by Act No. 23 of 1930, read with certain clauses in Determination No. 38 made by the Minister under section 7 of the Act relating to commercial distributive trade, in that, as regards the first three counts, he failed to pay certain three employees wages at rates not lower than those determined under clause 3 (1) (c) of the said Determination. The fourth count was a similar one in respect of another employee. There were three subsequent counts of failing to comply with section 7 (2) of the said Determination, but the appellant was acquitted on these three counts and they do not thus come up for consideration. There was an eighth count in which the appellant was charged with contravening section 9 (1) (a), as amended, read with section 9 (2) in that he failed to keep in the form prescribed by a certain regulation, in respect of all employees of the firm, records of wages paid, time worked and payment made for piece work and overtime and other work not paid for at the ordinary rates of wages. The appellant admitted in the Court below that the Determination applied to him.

The magistrate, on convicting the accused on the first three counts, sentenced him to pay a fine of £10 on each count in terms of section 8 (2) (b) of the Act, and made the following awards, being the difference between the amount of wage actually paid and the wage which should have been paid to the employees in accordance with the Determination, that is, to the first of these employees an amount of £159, to the second £108 and to the third £132. On the conviction on the fourth count, the magistrate cautioned and discharged the accused and made no award. On count 8 the appellant was fined £1.

The appeal was taken against the whole of the convictions and sentences and against the awards made to the complainants. The appeal on the fourth count was not pressed and only the sentence on the 8th count was questioned.

On the first three counts the appeal was brought on the ground generally that the evidence did not justify the conviction. It was not disputed that the three employees with whom the first three counts were concerned, were qualified employees in terms of the Determination.

The first submission made by Mr. Shaw, who appeared for the appellant, was that the onus which was cast on the appellant by section 15 (1) of the Wage Act, No. 27 of 1925, was sufficiently discharged by him by the production of the firm's time and wage register, in which appeared with respect to each of these three employees the standard and lawful wage of £2 8s and receipts for that amount signed by each of them. Section 15 (1) reads as follows:

> "In any prosecution of an employer under this Act the onus shall lie upon him to prove by the production of proper business books, wage or pay-sheets, records or otherwise that he has not paid or agreed to pay wages at less than the rate determined, or has not failed to comply with any other condition prescribed in any determination."

"It is necessary for this Court," said Mr. Justice Jarvis, "to decide what exactly is the onus cast upon the accused in a case of this kind. The section says that this onus may be discharged by the production of proper business books, wage or pay sheets or records which prove that the employer has not paid or agreed to pay wages at a rate less than determined. *Prima facie* there seems to be no better proof of what the section requires than receipts given by the employees themselves for the determined standard wage, and although Mr. Rawlins, who appeared for the Crown, contended that the production of time and wage registers was not a complete discharge of the onus laid upon the appellant and that such complete discharge would only be effected by the production of such registers plus proper business books bearing out what appeared on the time and wage registers, I do not feel that his contention is a sound one. It seems to me that by producing the receipt which appeared on this time and wage register, the appellant has discharged the onus laid upon him by the section in question. Mr. Rawlins's argument that there might be collusion and conspiracy between employees and employers and that receipts might be faked or false, does not appeal to me. One is not entitled to assume against the appellant that he was guilty of collusion or conspiracy and it still seems to me to be sufficient for him to merely produce the employees' receipts for the proper wages.

"When once the onus we are dealing with now has been discharged, it seems to me that the case must be dealt with, as all criminal cases are dealt with, on the facts and the Court should examine the evidence to see whether the prosecution has proved beyond a reasonable doubt that the offences have been committed."

After minutely reviewing the complainants' evidence and quoting authority as to the duty of the Supreme Court in the case of an appeal of this nature the learned Judge said: "The reasons for disbelieving the complainants in this case are so strong that in my view they justify this Court in holding that it would be dangerous to convict on their evidence.

"I have come to the conclusion, then, that the magistrate was not justified in convicting the appellant on the first three counts on the evidence that was produced before him.

"As had been said earlier, the appeal on count 4 was not pressed, and in regard to count 8, Mr. Shaw only dealt with the sentence. Seeing that this Court is satisfied that the three complainants on the first three counts were not paid wages less than were due to them, it seems to be only fair that the evidence set forth on count 8 should be regarded as evidence relating only to the other employees about whom the appellant might quite well have been mistaken. There is then very little blameworthiness to be attached to him in respect of this charge and a sentence of a caution and discharge would have been sufficient.

"The result is that the appeal on the first three counts is allowed and the convictions and sentences set aside. The awards made in respect of these three counts in terms of section 8 (2) (b) of the Act 27 of 1925 are also set aside. The appeal on count 4 is dismissed and the conviction and sentence are confirmed. The appeal, as regards the conviction on count 8, is dismissed, but the sentence on this count is altered to one of caution and discharge."

Mr. Justice Hathorne concurred.

Mr. F. R. Shaw, K.C., with him Mr. M. G. Jackson (instructed by Mr. John H. Peycke, appellant's attorney), appeared for the appellant. Mr. H. G. Rawlins appeared for the Crown.

CAPE ADMINISTRATOR ADVOCATES KEEPING SOUTH AFRICA "WHITE"

RESIDENTIAL segregation of Coloured and European as the only means of preserving a White South Africa was the view advanced by the Administrator of the Cape, Mr J. H. Conradie, in replying to the Budget debate in the Provincial Council. The debate which lasted over a week was mainly confined to an amendment by the Republican Nationalists, asking that supplies be held up until the Executive Committee had introduced a segregation Ordinance.

Mr. Conradie said that the proposed measure was not a segregation Ordinance as such, although there were people who held diligent views.

"They cannot feel equally deeply with us Dutch speaking South Africans," continued Mr. Conradie.

Sketching the history of the measure, Mr. Conradie said that the Council had passed a resolution last year asking that a segregation Ordinance be introduced.

The Executive Committee discussed the matter and he urged them to give it their earnest consideration and not to rush it.

"Because we were on the eve of a general election I did not want it to be said that I lent myself to political propaganda. It was therefore decided to hold it over until this session."

The Ordinance was drawn up in due course and through his influence submitted to the Cape Municipal Congress which was sitting at the time. He wanted to know if the Congress approved of the principle of the Ordinance or not.

"In my opinion they had time fully to consider the measure," said Mr. Conradie, "but I found that they voted it down chiefly through the Capetown municipality who had five representatives. They asked for more time to consider it.

"It seemed to me that the municipalities were not the final people to give expression to what the country wanted.

"Capetown said that it would prove how the Ordinance while other municipalities were in favour of it. I felt that this Council was the proper place to accept or reject it.

"I am earnestly in favour of the Ordinance and I think it is the only solution for us if we want to maintain a White South Africa. The longer we wait the more difficult the problem of finding a solution becomes."

HIGHER EDUCATION

By
M. K. GANDHI In "Harijan"

(Concluded from last week)

I MUST not be understood to decry English or its noble literature. The columns of *Harijan* are sufficient evidence of my love of English. But the nobility of its literature cannot avail the Indian nation any more than the temperate climate or the scenery of England can avail her. India has to flourish in her own climate, scenery and literature. We and our children must build on our own heritage. If we borrow another, we impoverish our own. We can never grow on foreign victuals. I want the nation to have the treasures contained in that language, and for that matter the other languages of the world, through its own vernaculars. I do not need to learn Bengali in order to know the beauties of Rabindranath's matchless productions. I get them through good translations. Gujarati boys and girls do not need to learn Russian to appreciate Tolstoy's short stories. They learn them through good translations. It is the boast of Englishmen that the best of the world's literary output is in the hands of that nation in simple English inside of a week of its publication. Why need I learn English to get at the best of what Shakespeare and Milton thought and wrote?

It would be good economy to set apart a class of students whose business would be to learn the best of what is to be learnt in the different languages of the world and give the translation in the vernaculars. Our masters chose the wrong way for us, and habit has made the wrong appear as right.

I had daily proof of the increasing and corrupting wrong being done to the children by our false education.

Sketching the history of the measure, Mr. Conradie said that the Council had passed a resolution last year asking that a segregation Ordinance be introduced.

The Executive Committee discussed the matter and he urged them to give it their earnest consideration and not to rush it.

"Because we were on the eve of a general election I did not want it to be said that I lent myself to political propaganda. It was therefore decided to hold it over until this session."

The Ordinance was drawn up in due course and through his influence submitted to the Cape Municipal Congress which was sitting at the time. He wanted to know if the Congress approved of the principle of the Ordinance or not.

"In my opinion they had time fully to consider the measure," said Mr. Conradie, "but I found that they voted it down chiefly through the Capetown municipality who had five representatives. They asked for more time to consider it.

"It seemed to me that the municipalities were not the final people to give expression to what the country wanted.

"Capetown said that it would prove how the Ordinance while other municipalities were in favour of it. I felt that this Council was the proper place to accept or reject it.

"I am earnestly in favour of the Ordinance and I think it is the only solution for us if we want to maintain a White South Africa. The longer we wait the more difficult the problem of finding a solution becomes."

HIGHER EDUCATION

By
M. K. GANDHI In "Harijan"

(Concluded from last week)

I MUST not be understood to decry English or its noble literature. The columns of *Harijan* are sufficient evidence of my love of English. But the nobility of its literature cannot avail the Indian nation any more than the temperate climate or the scenery of England can avail her. India has to flourish in her own climate, scenery and literature. We and our children must build on our own heritage. If we borrow another, we impoverish our own. We can never grow on foreign victuals. I want the nation to have the treasures contained in that language, and for that matter the other languages of the world, through its own vernaculars. I do not need to learn Bengali in order to know the beauties of Rabindranath's matchless productions. I get them through good translations. Gujarati boys and girls do not need to learn Russian to appreciate Tolstoy's short stories. They learn them through good translations. It is the boast of Englishmen that the best of the world's literary output is in the hands of that nation in simple English inside of a week of its publication. Why need I learn English to get at the best of what Shakespeare and Milton thought and wrote?

It would be good economy to set apart a class of students whose business would be to learn the best of what is to be learnt in the different languages of the world and give the translation in the vernaculars. Our masters chose the wrong way for us, and habit has made the wrong appear as right.

I had daily proof of the increasing and corrupting wrong being done to the children by our false education. Those graduates who are my valued associates themselves flounder when they have to give expression to their innermost thoughts. Their vocabulary in the mother tongue is so limited that they cannot always finish their speech without having recourse to English words and even sentences. Nor can they exist without English books. They often write to one another in English. I cite the case of my companions to show how deep the evil has gone. For we have made a conscious effort to mend ourselves.

It has been argued that the wastage that occurs in our colleges need not worry us if, out of the colleagues, one Jagadish Bose can be produced by them. I should freely subscribe to the argument, if the wastage was unavoidable. I hope I have shown that it was and is even now avoidable. Moreover the creation of a Bose does not help the argument. For Bose was not a product of the present education. He rose in spite of the terrible handicaps under which he had to labour. And his knowledge became almost intransmissible to the masses. We seem to have come to think that no one can hope to be like a Bose unless he knows English. I cannot conceive a grosser superstition than this. No Japanese feels so helpless as we seem to do.

Nothing but a bonfire remedy can deal with the deep-seated evil which I have endeavoured to describe. The Congress Ministers can, if they will, instigate it if they cannot remove it.

Universities must be made self-supporting. The State should simply educate those whose services it would need. For all other branches of learning it should encourage private effort. The medium of instruction should be altered at once and at any cost, the provincial languages being given their rightful place. I would prefer temporary chaos in higher education to the criminal waste that is daily accumulating.

In order to enhance the status and the market value of the provincial languages, I would have the language of the law courts to be the language of the province where the court is situated. The proceedings of the Provincial Legislatures must be in the language, or even the languages of the province where a province has more than one language within its borders. I suggest to the legislators that they could, by enough application, inside of a month, understand the languages of their provinces. There is nothing to prevent a Tamilian from easily learning the simple grammar and a few hundred words of Telugu, Canarese and Kanarese, all allied to Tamil. At the centre Hindustani must rule supreme.

In my opinion this is not a question to be decided by academicians. They cannot decide through what language the boys and girls of a place are to be educated. That question is already decided for them in every free country. Nor can they decide the subjects to be taught. That depends upon the wants of the country to which they belong. Theirs is the privilege of enforcing the

nation's will in the best manner possible. When this country becomes really free, the question of medium will be settled only one way. The academicians will frame the Hindi and prepare text books accordingly. And the products of the education of a free India will answer the requirements of the country as to-day they answer those of the foreign rulers. So long as we the educated classes play with this question, I very much fear we shall not produce the free and healthy India of our dream. We have to grow by strenuous effort out of our bondage, whether it is educational, economical, social or political. The effort itself is three fourths of the battle.

Thus I claim that I am not an enemy of Higher Education. But I am an enemy of Higher Education as it is given in this country. Under my scheme there will be more and better libraries, more and better laboratories, more and better research institutes. Under it we should have an army of chemists, engineers and other experts who will be real servants of the nation, and answer the varied and growing requirements of a people who are becoming increasingly conscious of their rights and wants. And all these experts will speak, not a foreign language, but the language of the people. The knowledge gained by them will be the common property of the people. There will be truly original work instead of mere imitation. And the cost will be evenly and justly distributed.

WHAT IS THE MATTER WITH MONEY?

As A Symbol Of Trust

By
RICHARD B. GREGG
In "The Modern Review"

(Continued from last week)

MONEY, especially in its modern paper forms, has become a symbol of credit, that is to say, of human trust, belief in faith. In the course of centuries of the use of symbols their meaning seems often to wear away, leaving only the shell devoid of almost all its original significance. When the meaning is lost, people think and act as if the concrete symbol were more important than the intangible reality which the symbol originally represented. For example, with some Christian church members that has happened to the symbol of the cross. They act as if a cross placed on a building sanctifies that building, forgetting that holiness is a quality built on the different and intangible factor. When a symbol has lost its significance, it always has become an end.

That has happened to money. Nowadays a young man begins life with the thought that he must earn money. If he were wise he will try always to conduct himself so as to earn people's trust,—trust in industry, honesty and skill. He could be sure that having earned the reality—trust—, the symbol of that reality would automatically and inevitably express itself to him. Usually that expression would be in the form of money, but it might be also in the form of opportunities for work, offers of other positions, etc. Usually that expression would be fairly direct and prompt, but it might find full expression only years later, or come in roundabout form as a favour to a relative or a friend. I may be watching some boys at play and see one of them do a fine and honourable thing. May be ten years afterward I shall express the trust which his act created in me by recommending for a job somewhere. Sometimes trust springs into being instantly, but more often it is a plant of slow growth.

If I keep a shop and cheat a customer, I may get his money on that one occasion, but I lose his trust. That means the loss of all his future trade and perhaps that of some of his friends, which would be likely to amount to much more than what I won by the single dishonest transaction. The intangible reality of trust is more important than the concrete symbol of money.

People have made prolonged and careful study of all the details of accounting and finance, and practise them with utmost scrupulousness. Consider such items as allowances for interest, depreciation, obsolescence, repairs, insurance of all sorts, vouchers, receipts, day books, ledgers, profit and loss statements, balancing of accounts, etc. If people were as careful and eager about the details and finesses of creating human feelings of trust and belief as they are about the manipulation of financial symbols, what a happy world we might build!

All these contrasts between the symbol of trust and itself do not mean that an honest man can absolve himself from all responsibility and go ahead using money and thinking about it in the same old way. His trustworthiness does not put an end to the defects of money and their moral consequences. Nor does simply trying to be a trustee of one's money for the general welfare take care many of the difficulties. We must do something more than that about it.

Money can express only a small part of either the quality or extent of human faith and trust. Trust is a sensitive, subtle affair,—a living thing. No man can state in money the quality of trust in his wife or the extent of his faith in his son. You can of course bet a certain sum that Jones will accomplish a certain project, but that is no accurate or adequate expression of your belief in him. And when people try to express trust or recognition of human service entirely by means of money, the money gravely injures the trust. Like an axe it cuts the trust from its roots; like a flood it washes away the inner feelings underlying the trust, which give it quality and sustain its existence. This fact is one of the source of the bitterness among employees which so often distils out of the wage relationship. To express only in terms of money the values of human work and service often humiliates and insults, even though most of us have grown calloused to the affront. And the attempt to express all kinds of trust in terms of money saps the energy of other sorts of trust and wastes them.

(To be continued)

ORIGINAL CORRESPONDENCE

Sex Proportion Among Asiatics

To THE EDITOR "INDIAN OPINION"

SIR,—I have been recently studying the question of the proportion of males to females in the Union of South Africa.

The latest census figures show that in the European population the males exceed the females by over three per cent.; among the Natives by less than one per cent.; among the Coloured by one and a third per cent., but among the Asiatics by no less than eighteen per cent.

The figures given for Asiatics are as follows:—Male 119,721, female 100,743. The excess therefore is 18,978—which is more than 18 per cent of the female Asiatic population.

I am at a loss to know why this should be. In a few cases there may have been Lascars or Japanese seamen on ships passing through. In a few more cases Chinese who had non-Asiatic wives, and some of the Indians I presume have their wives staying temporarily in India. But then all together would not, I should imagine, make a great difference, while an excess of males over females amounting to 18 per cent is a very large difference in a population which is mainly settled.

I would be much obliged if any of your readers could tell me either in the columns of your newspaper or by private correspondence what the explanation of this is.—Yours etc.,

C. J. FERGUSON-DAVIE Bp

Fort Hare

Things In General

Mr Ramdas Gandhi Sails For India

MR. RAMDAS GANDHI, third son of Mahatma Gandhi, who had come to South Africa after nearly fifteen years to improve his health, has sailed for India by the *Kenya* last Sunday after spending a year in this country. For the last six months he was assisting his brothers in the work of INDIAN OPINION. Mr. Gandhi wishes to thank the many friends, especially in the Transvaal where he spent most of his time, for the love and kindness they had bestowed upon him.

Welcome To Mecca Pilgrim

Mr. I. S. Parak, a well known Indian merchant and a prominent member of the Mahommedan community of Durban, was the host at a dinner given in honour of Mr. M. Hafferjee of Port Shepstone, on Wednesday, August 23. Mr. Hafferjee went on pilgrimage to Mecca last year and returned to the Union by the *Kenya*. There were over a hundred guests present amongst whom were several leading merchants and other prominent members of the Indian community. Several speeches were made by the host and guests welcoming Mr. Hafferjee. Mr. Hafferjee on thanking the speakers for their kind words of welcome and good wishes, paid a very high tribute to Mr. Parak who he said was ever ready to help those in distress. He thanked him for the grand feast given in his honour.

Farewell Party To Dundee Magistrate

On Monday, August 28, a farewell tea party was given at Mr. Nathoo V. Morar's residence, in honour of Mr. Guy Whittaker, Assistant Magistrate at Dundee. There was a large gathering of both Indians and Europeans including the Mayor and Mayoress, Mr. Hosking M.P.C., Captain Smart, D.C. and many other prominent citizens of the town. Mr. Morar eulogised the good work of Mr. Whittaker as assistant Magistrate. The people of Dundee, he said, were really unfortunate in having to bid farewell to a person who was held in high esteem by all sections of the community. Mr. Whittaker was garlanded and a bouquet was presented to Mrs. Whittaker. Among other speakers were the Mayor, Mr. Hosking and Captain Smart. Mr. Whittaker suitably thanked Mr. Morar for the splendid party.

Springfield Flats Future

The City Valuator and Estate Manager, Mr. A. E. Mallinson, has recommended to the Finance Committee of the Durban City Council that in the event of negotiations for Springfield Flats with the Durban Turf Club being cancelled the sale of the area to the Indian tenants in freehold should not be considered, but that the Council should retain ownership and consider the granting of leasehold occupation only. It will be recalled that the Durban Turf Club is considering using the flats as a racing track. Renewing leases with the Indian tenants were not entered into as a result of these negotiations. It is expected that the negotiations will proceed for some time. In the meantime rents to the extent of £640 and more are outstanding. In July the Indian tenants submitted an offer to purchase their holdings at a price of £100 per acre. The Estate Manager now wishes authority to proceed with the collection of rents.

Waiters' Lot Improved

The new agreement in regard to wages and conditions of service in the liquor and catering trade which comes into force on September 5, and was entered into by the Durban and District Licensed Victuallers Association and the Natal Liquor and Catering Trade Employees Union, will greatly improve the lot of the waiters. Licensed Victuallers will have to pay waiters under the new agreement a minimum of £6 10s a month, rising to £7 10s. in six months, whereas previously he was paid £4 10s. Mr. Samuel Joseph, general secretary of the Liquor and Catering Trade Employees Union (Natal), told a press representative that 876 Natives, 600 Indians and 367 Europeans would be affected by the agreement. He was very satisfied at the terms.

Mixed Marriages Commission

The Mixed Marriages Commission is due to arrive in Durban on Saturday, September 2 and will leave on Tuesday, September 5, for Pretoria. The members of the Commission are: Advocate G. W. De Villiers K.C., Professor R. W. Wilcocks, Advocate G. P. Steink, Mrs. M. C. Malherbe, Mrs. N. H. Spilhaus M.P.C. (Cape), with Mr. A. H. Kriegler as secretary.

The Transvaal Tamil Progressive Society

The Transvaal Tamil Progressive Society wishes to acknowledge with grateful thanks the following donations towards the building of a Hall in Germiston, for the purpose of a school, entertainment hall etc., on land owned by the Shri Soobramaniar Temple:—

Messrs. M. M. Govender £332 8 0, Chetty £332 0 0, A. Naidoo £32 0s. 0d., M. Mahatey £20 10s., V. S. [illegible] Pather £200, A. M. Padayachy, A. R. Naidoo £2 [illegible] each, M. R. [illegible] £5 10s., P. Pillay, [illegible] A. [illegible] Naidoo £5 5s. each, C. A. Moodley £2 10s., C. M. Moodley £1 10s., R. G. Naicker, K. K. Pillay, S. D. Moodley Pather [illegible] Moodley £1 5s., [illegible] Moodley £1 0s., [illegible] Naidoo, [illegible] Moodley, [illegible] Naidoo, [illegible] Moodley, [illegible] Naidoo, [illegible] Moodley,

Doings In India

(Extracts From A. I. C. C. Fortnightly Letter)

Drive Against Adult Illiteracy

CONGRESS [illegible], when they assumed ministerial office in the seven Congress provinces were faced with several wrongs done by British Rule in India, one of these being widespread adult illiteracy accumulated during two years of foreign rule, which imposed a foreign language as the medium of instruction in Indian schools and colleges. With the very limited resources at their disposal, the provincial governments in the seven Congress provinces have begun a drive against illiteracy. The U.P. Government, like other Congress Governments, have undertaken a new policy of educational expansion. The programme may be said to consist of three parts. In the first place, there will be 3,600 reading rooms in the province, i.e. 75 per district, each reading room will have at least one Urdu weekly one Hindi weekly and one monthly, and wherever possible, two such reading rooms will usually be located in the premises of the district board schools. The Government is also prepared to make grants to such private bodies as are willing to take up this beneficent work. In addition there will be 750 circulating libraries. The Government in pursuance of its policy of encouraging private initiative are prepared to make grants to private organisations [illegible] which will cost nearly Rs. [illegible] this financial year. Concurrently with the above [illegible] Government [illegible] mostly seek to [illegible] adult literacy. The Government [illegible] district boards to [illegible] voluntary basis for this purpose. These teachers will be given proper recognition and reward on the basis of [illegible] at the end of the year [illegible] there will be one such [illegible] in the form of a band of 20 teachers selected from educated people living in rural areas, whose main business will be to persuade adults to undergo training for three months in the three R's as well as in the geography of India. The Government are willing to offer a small pay in the shape of allowance and bear the cost of books and furniture. Another band of an educated people will be selected to take up this work in their spare time for which a small honorarium will be paid for every illiterate turned into a literate. In addition Rs. 500 will be given to private bodies in the district for taking up the same work. This plan of liquidating adult illiteracy will absorb Rs. 2,50,000.

Royal Indian Navy

The Government of India pays a direct contribution of £130,000 yearly to His Majesty's Government of the United Kingdom towards the naval defence of India and the protection of trade in alien waters and other miscellaneous expenses and has now requested His Majesty's Government to forego the annual payments hitherto made. This has been agreed to by His Majesty's Government on the condition that the Government of India maintain a sea-going fleet of not less than six modern escort vessels which will be free to co-operate with the Royal Navy for the defence of India and in addition fulfil their responsibility for the local naval defence of Indian ports. The Government of India have accepted these conditions and their contribution will cease as from April 1, 1938. No final choice of the type of vessel has yet been made, but the Associated Press learns that what is known as "Black Swan," has found much favour with the authorities. This is a type weighing 1,100 to 1,250 tons with a speed of 19.75 knots. Its armament consists of 6 four-inch high and low angle guns, besides multiple pompom two pounders or multiple barrelled 3-inch heavy machine guns, while Lewis guns are also to be mounted. It will be manned by [illegible] six officers, three [illegible] and 190 men. The cost is estimated at between Rs. [illegible] to Rs. 45 lakhs.

Repression Still Rife In Bengal

Bengal has for long been the seat of vicious repression at the hands of the British Government in India but it is unfortunate that the suppression of civil liberties still continues under the new Congress Government of Bengal. The picture looks darker in contrast with the conditions in the seven Congress provinces where civil liberties have been restored. According to a United Press message dated Chitta gong July 7, it is alleged that certain government officers forcibly broke the villagers' houses (50 in number) and damaged food and grains, rendering the villagers homeless. Teachers are made to function as police officers in Bengal. Referring to this soul killing system," President Subhas Chandra Bose in the course of a statement said. There was another complaint to which I simultaneously drew public attention. In several districts of East Bengal there is a measure still in operation called the house system. Under this system teachers in schools are required to watch and control the activities of students outside school hours and it is found that in actual practice, teachers function as police officers under the watchful eye of the military intelligence officer. It is hardly necessary for me to add that this system militates against all sense of self respect and self-reliance and is therefore a soul killing one. I would request the Government of Bengal to take immediate steps to abolish this system once for all and thereby remove what is a source of continuous irritation and insult for both the students and the public at large."

Bill For Restoration Of Confiscated Lands In Bombay

Over and above the tenancy and other legislation important in themselves, scheduled for the next session, there is one more important measure that will overshadow them all from the political point of view. It will make it possible to return the confiscated lands of the peasants of Gujarat and Karnatak. It is stated that the Congress Government attaches the greatest importance to the pledge given to the peasants and they are going to leave no stone unturned in keeping their promise and will go to the greatest possible length for this. Now that persuasion and negotiation have not succeeded, Government have under consideration a bill which will empower them to acquire lands and return them to the former owners. With this object in view a measure will be rushed through and a special machinery created empowering to deal with the question of acquisition and return of lands. Taking all facts into consideration of the price and circumstances of purchase and other things, Government will propose some compensation to the present holders. These lands were confiscated during the last Civil Disobedience movement and the no-tax campaign started by the Indian National Congress against the British Government.

Fyzabad By-Election

The landlords of the province and the Hindu Sabha had wished to make of the Fyzabad By-Election to the U.P. Legislative Assembly a test and a test case indeed it has been. The Congress candidate has won by a majority of over 7,000 votes against the landlord and the Hindu Sabha candidate, the former polling 15,357 votes and the latter 8,279.

The Sporting World

Dundee And District Indian Golf Club

THE second annual Northern Natal open championship for Mr. H. C. Pear's Floating Trophy for Indians only will be held on Sunday, October 2, over 36 holes (medal play). Miniature trophies will be awarded to the winner, runner up, and third place. It should be noted that this is the only championship of its kind in the Northern Natal open to all Indian competitors in Natal. It is noteworthy that last year the tournament was a great success when 53 competitors from all over Natal took part, (25 from Durban and 15 from Maritzburg). The interest this year, it is understood, will be even more greater. It is also informed that the course had been lengthened this season and is in fine playing condition. The club expects a record number of entries from all parts of Natal. It is important to note that the closing date will be September 26, and entries should be addressed to the joint hon. secretaries, J. Gokool and V. P. Pillay, 68, Wilson Street, Durban. Entrance fee is 2s. 6d. per player, and for further particulars see posters.

Schools Soccer At Tongaat

On Sunday, last week, two teams from the Stanger Indian School played against the Tongaat Boys' School. The home teams emerged winners in both the matches. The result being, "A" team 3 goals to 1, and "B" team 1 goal to nil. Messrs. A. R. Rajoo and A. P. Naidoo, the referees, made appreciable remarks about the standard of the play. Mr. Aeboo Amod presented the winners with beautiful souvenirs bearing the name of the school.

Weight-Lifting

Mr. C. G. Pillay of Port Elizabeth, the famous South African weight-lifting star, who retired from active weight-lifting in 1935 has recently staggered the imaginations with his phenomenal lifts. Without exerting himself to any degree he very neatly accomplished a terrific weight of 172½lbs. on the Two Hands Press, which overshadowed the existing South African middle-weight record by 2½lbs. On the Two Hands Continental Jerk, Mr. Pillay hoisted overhead a colossal poundage of 220lbs., and narrowly failed with 230lbs. It will be remembered that since 1933 Mr. Pillay has made meteoric strides in the iron sports and there is every likelihood that he will represent South Africa at the 1940 Olympic Games to be held at Helsinfors, Finland. Mr. J. Scott, a student of Mr Pillay, won the South African bantam-weight championship title at Johannesburg on June 25. Mr. Scott, at a bodyweight of 118lbs., performed as follows:—Two Hands Press 135lbs. Two Hands Snatch 145lbs. and Two Hands Jerk 180lbs. Total, 460lbs., very nearly equalled the British bantam-weight's total.

OBITUARY

Death Of Mr. C. M. Boulton

The death occurred at Lydenburg, Transvaal, on Thursday August 18, of Mr. C. M. Boulton, an accomplished and well known sportsman, who had been very popular, highly respected and esteemed by all those who knew him. The deceased, who had been residing at Lydenburg for a number of years, was 65 years of age, and a dearly loved brother of Mr. C. D. Boulton, also a popular sportsman of the Indian Community, connected with both Durban and Mayville District Football and Cricket Associations. Mr. Boulton was a cricketer as well as a footballer and his prowess as full-backs in the latter earned him great popularity. He represented Natal against Transvaal in the early days, and in the year 1896 proceeded to Transvaal and played for the Moonlighters Football Club up till the year 1916. Mr. Boulton has gained many honours, and has also represented Transvaal in the Sam China Cup Tournament and Barnato Cricket Tournament in the early days. The deceased was also a fine pugilist, who fought several bouts, the last of which being at the Durban Theatre Royal in the year 1890. He is survived by his wife, two daughters, three sons, and by his only brother Mr. C. D. Boulton to mourn their sad loss.

Death In India

The death at the age of 85 has taken place of Mr. Saber Mahomed Vahed, in the Village Kathor, India, on August 11. The late Mr. Vahed came to South Africa in 1853 and 1889 he opened a business in West Street, Durban and another at Pinetown. He was a storekeeper till 1923. He was chairman of the Pinetown Mahomedan Society and also Pinetown Madressa Anjuman Islam and trustee of the Pinetown Mahomedan cemetery. He left South Africa in 1923.

APOLOGY

I, B. Athmanand Maharaj of 308, Victoria Street, Pietermaritzburg, do hereby sincerely apologise to the Officials of the Natal Indian Teachers' Society for the false and defamatory statements made by me concerning them in a letter written by me and published in INDIAN OPINION in its issue of the 3rd June, 1938 under the heading "Original Correspondence".

I wish to express my sincere regret at having written the letter and I hereby unreservedly withdraw the false and defamatory statements contained therein.

B. ATHMANAND MAHARAJ

M. K. Gandhi Library And Parsee Rustomjee Hall

SEVENTEENTH ANNIVERSARY

The celebration of the seventeenth Anniversary of the M. K. Gandhi Library and Parsee Rustomjee Hall and the seventh annual general meeting will take place on Tuesday, September 6, at 7.30 p.m. in the Parsee Rustomjee Hall, 140, Queen Street, Durban. A cordial invitation is extended to all. His Worship the Mayor and Ministers have kindly consented to be present. Ladies are specially invited to attend in large numbers.

S. J. RAGHOOBA,
Hon. Secretary M. K. Gandhi
& Parsee Rustomjee Hall Committee

National Commercial Examinations

Mr. G. M. Titlestad, Local Secretary, N.T.C. Education, Durban, for non-Europeans, who writes the National Commercial Examinations, conducted by the Union Department of Education, writes to say that entries for the November, 1938, Examinations will close on Saturday, September 3, at 12 noon. Intending candidates should get in touch with the secretary as soon as possible, as late entries will not be accepted by him.

TO LET

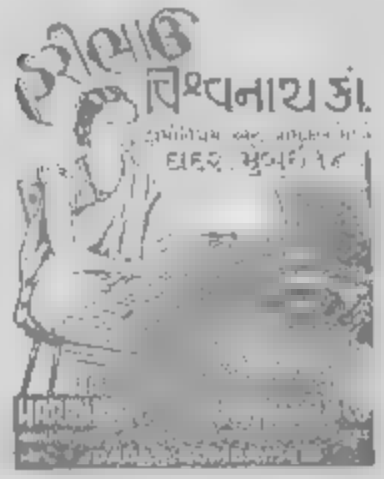
No. 5 Bond Street Warehouse (off Grey Street). Suitable for a factory. Necessary alterations could be made if applied for immediately to

RUSTOMJEE,
17, First Avenue,
Durban.

Buy Perfect
DIAMOND
RINGS and
Flawless DIAMONDS
direct from our factory

AMSTERDAM
DIAMOND CUTTING WORKS
62, Field Street Durban.
P. O. Box 2352. Phone 2-4808.
Also at Johannesburg and Capetown.

મશહૂરને બાદ એજન્ટ જોઇએ છે

એમ. કે. ગાંધી લાયબ્રેરી અને પારસી રૂસ્તમજી હોલ

૧૭ મો વાર્ષિકોત્સવ

એમ. કે. ગાંધી લાઇબ્રેરી અને પારસી રૂસ્તમજી હોલનો ૧૭ મો વાર્ષિક ઉત્સવ અને ૧૭ મી વાર્ષિક મીટીંગ તા. ૬ સપ્ટેમ્બર ૧૯૩૮ ને મંગળવારના ૭–૩૦ વાગે પારસી રૂસ્તમજી હોલમાં ઉજવવામાં આવશે. સર્વે બાઇઓને વખતસર પધારવા વિનંતી છે. મેયર સાહેબ અને મેયરેસ પણ પધારશે. બહેનોને પધારવા ખાસ વિનંતી છે.

શાપુરજી દાવરજી નારીયા,
સેક્રેટરી, એમ. કે. ગાંધી લાયબ્રેરી અને
પારસી રૂસ્તમજી હોલ કમીટી

મહત્ત્વ મહત્ત્વ મહત્ત્વ

જેમને ટાઈફોઈડની બીમારી માટે ઈન્જેક્શન લેવાની જરૂર હોય તેમણે એક વિશ્વસનીય દવાખાનું તપાસવું જોઇએ. ત્યાં દુઃખ તો પણ ઓછું લાગે. —

ભાણુભાઇ હરિભાઈ પટેલ,
જી. એ. એમ. બી. ફ્રસ્ટ, ડેવાપ્રેક્ટીશનર

તમારું ભવિષ્ય ફળ

ત્રણ માસનું મફત

જન્મ તા, સમય-પુરુષ, સ્ત્રીસ્વપ્ન, ધનલાભ, મુસાફરી, રોગ, સ્ત્રી પોતાની માન્યતા, પરીક્ષા, પ્રેમ વગેરે બાબતમાં આપણે પત્ર લખવાનો ટાઈમ, તારીખ, ઉમર સાથે પાઘણી ૪ પેન્સનો પોસ્ટલ ઓર્ડર મોકલો—

એ. રોયલ એસ્ટ્રોલોજીકલ સ્ટાઉસ,
(ઈ.) જામનગર, (કાઠીયાવાડ)

શિયાળો આવ્યો !! શું લાવ્યો?

શરીરને પુષ્ટ બનાવવાના પદાર્થો જરૂરના, સોડા બાત બાલતા પાકો બનાવવાની તયારીઓ કરી રહ્યા છે.
બાલા પાકો બનાવવા માટે હમણે ત્યાં તાજે અને સોડાઓ [illegible]

[illegible]

ગરીબના ઘા પણ બાજારમાંથી લાવી ખાવાનો

નવાબી પારડર

[illegible]

Fancy Gold Cups and Saucers at 1/9 a dozen.
12 dozen in a case. Cash with order.

I. G. H. BASSA

153 Grey Street, - - Durban.

ફરમાસુ મીઠાઈ અને શિયાળાના ચોખ્ખીક પાકો ખરીદો

અને સ્વાદીષ્ટ જમવાનું.

એકજ વખત અજમાયસ કરો.

KAPITAN'S CAFE

Phone 33-0577. 13a KORY STREET, JOHANNESBURG. 155

Telephone 33-5382.

VALLABH RANCHHOD,

Wholesale & Retail Fruit and Vegetable Merchant.
Country Orders Promptly attended to.
19, DIAGONAL ST. JOHANNESBURG.

ટેલીફોન ૩૩-૫૩૮૨.

વલ્લભભાઈ રણછોડ

હોલસેલ અને રીટેલ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ અમારે ત્યાં તાજુ અને સસ્તુ મળશે.
બહારગામના ઓર્ડરોને ખાસ ધ્યાન દેવામાં આવે છે.
૧૪, ડાયોગનલ સ્ટ્રીટ. જોહાનીસબર્ગ. 105a

Indians In South Africa

Helots within the Empire and How they are Treated.

By Henry S. L. Polak.

Price ... ... 2s.

To be had from:—
THE MANAGER,
INDIAN OPINION,
Phoenix, Natal.

HEADACHES QUICKLY RELIEVED BY TAKING
TYSONO BRAND (PATENT) HEADACHE POWDERS
FROM YOUR CHEMIST at 9d., 1/- 2/6 and 4/6, or POST FREE FROM
ERNEST TYSON, CHEMIST, TOLLGATE, DURBAN

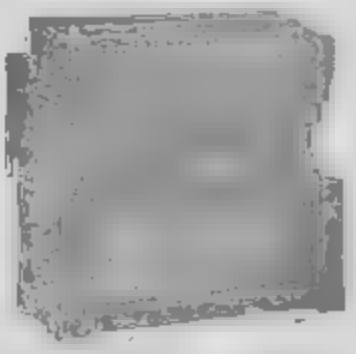
Are You a subscriber of 'Indian Opinion'? If not, Why not?

સાહિત્ય અને સંગીતનો સમન્વય

દિનપ્રતિદિન જનતાની રસવૃત્તિ કેળવાય છે—જનતા નવિનતાની પુજક બની છે—ભાવના અને આદર્ષ આ જમાનાનું ગૌરવ છે—અને હવે લોકો ગમે તેવી વસ્તુ ચલાવી લેવા તૈયાર નથી.

અમે પણ આ માન્યતાને માન આપી વર્તવાનો નિશ્ચય કર્યો છે. તેથી ખાસ પ્રસંગ માટે તમારા સમક્ષ રજુ કર્યા છે[illegible] જાણીતા નટ નટીઓ અને લેખકોનો સહકાર સાધી મંક્ષકોની રસવૃત્તિને પોષે એવી રેકોર્ડો, ધામાઇ ઢબના સેટો અને હારમોનીયમ. તબલા મગાવ્યા છે જે તમારી સમક્ષ રજુ કરીએ છીએ. સંગીતના મધુરા સ્વરોથી તમારા ઘરમાં સ્વર્ગ ઉતારો.

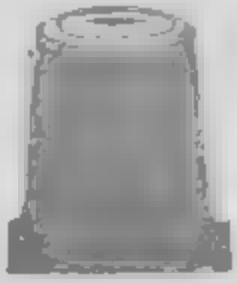
અમે લોકલ ખરીદી તેમજ એજન્ટો મારફતે હારમોનીયન મંગાવતા નથી તેથીજ અમે લેણીત ગેરંટી સાથે વેચીએ છીએ.

પગના હારમોનીયમ પા. [illegible]
હાથના ,,
ડબલ રીડના પા. ૬–૧૫–૦

ઓછી ઊંચાઇની ફીડન
પા. ૧–૦–૦ થી

પા. ૩–૧૭–૦ સુધી

માઇક્રોફોન પા. ૧–૧ ૦ થી પા. ૮–૮–૦

હીઝ માસ્ટર્સ વોઇસ
તથા
કોલમ્બીયા
(ઇન્ડીયન રેકોર્ડ)
૩/–

રેકોર્ડના સસ્તા ભાવો

નવા નંબરો અથવા તમારા માંગેલા નંબરો વધેલા યા મોડા તમને મળશેજ ના શા માટે વધારે પાઇસા ખર્ચો છો.

ક્રમો અથવા ગતે મળો.

તેમજ આ ટેસની હવાને અનુકુળ થાય તેવા બીડા અને મઝુર સુરના, મજબુત અને ટકાઉ. વાયા, શ્રુતા, સરદાર તેમજ ગોલ્ડનેઇમ્સ ફ્લુટના હારમોનીયમ, હાથના અને પગના તમા હાથ—પગના. નવી સીલેક્શન બતની ફ્રેશ ગોઠવણની પેટીઓ આવી ચુકી છે. તે સીવાય ફ્રેશ બતના માઇક્રોફોન ઉપલી બધી મેકરો માંથે H.M.V. ને કોલમ્બીઆના મણ સ્ટોકમાં રાખીએ છીએ.

વાજીંત્રોના છુટા ભાગો મોટા જથ્થામાં રાખીએ છીએ.

વાયોલીન, મેન્ડો, મેન્ડોલીન, ખુલખુલ તરંગ, ગીતાર અને રકાબ મેન્ડના ભાગોમાં ઘણો ઘટાડો કર્યો છે.

કોઇ પણ વાજીંત્રનું રીપેરીંગ કામ અતી દેખરેખ નીચ ગેરંટી સાથે બનાવી આપીએ છીએ.

—સાઉથ આફ્રિકાના ૩૨ વર્ષના જુના હારમોનીયમીસ્ટ—

GOSHALIA'S MUSIC SALOON

P.O. BOX 460. 179 GREY ST. AND 131 QUEEN ST
DURBAN, NATAL.

Special

Large stock of latest Drama set arrived in Tamil, Hindustani, Gujarati and Telugu. Prices have been specially reduced

Apply for our catalogue Our Harmoniums sold under written Guarantee for 3 years. Try us before you go elsewhere.

ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન.

મહાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે
સને ૧૯૦૩માં સ્થપાયું.

પુસ્તક ૩૬ મું. ફીનીક્સ, શુક્રવાર, તારીખ ૨ સપ્ટેમ્બર ૧૯૩૮ અંક—૩૬.

"ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન"
શુક્રવાર, તા. ૨ સપ્ટેમ્બર ૧૯૩૮.

હિંદીઓનો કરજ્જો

દક્ષિણ આફ્રિકામાં પ્રત્યેક હિંદીના મનમાં એક મુખ્ય પ્રશ્ન રમ્યા કરતો હોવો જોઈએ અને તે એ કે તેનો આ દેશમાં કરજ્જો શું છે? દક્ષિણ આફ્રિકાના ગોરાઓના મનમાં હિંદીઓની સ્થિતિ વધુ સુધરેલી દેખાવી જોઈતી હોવાને બદલે ઊલટું તેઓ વધુ ને વધુ હલકા પાડવાની તજવીજ કરે છે. જેઓ આ વસ્તુ સમજી ગયા તેઓ એવા સોદાના કેફીક્ટ કાયદાના સંબંધમાં નથી માનતા કે જેઓને પોતાનો સપૂર્ણ અધિકાર નીકળે ત્યારબાદ ચલાવી શકવાને પોતાની પ્રીન્સેસ્ટી-ઓ બારચક દાબ . જેઓ પોતાનો સપૂર્ણ અધિકાર પોતાની જાતે ચલાવવાનો કરી છે તેજ કારણે તે વસ્તુને યતા માનનારાઓનો ખરો આનુભવ થાય છે.

મોહાજ દિવસપર કટલીક મતિબિત હિંદી ઓમ્બો ફસ્ટ સ્ટ્રીટની એક મોટા ભાગ ખાણીતી દુકાનમાં ખરીદી કરવા ગયા હતા ત્યારે તેમના ગતિ આમાં કરવા તેમને સીડ્રટમાં મોકલી દાદરપરથી ચડવા જણાવવામાં આવ્યું . તે બાદ બીજાઓએ વિરોધ કરવાનો આને દરકાર થતા દુકાનના વ્યવસ્થાપકો દરજ્જે પડયા અને સીડ્રટમાં બેસને જોવામાં આવી.

અહીં નોંધ લેવા જેવી જાણવા તો એ છે કે આ બીજાઓનો ગાવડીનો પહેલું કોઈ ખોરી ખોના કરવા ઊતરે તેવો નહોતો. આને ન તેમણે આગેજ પોષાક પહેરેલો હોત તો કોઇનું ધ્યાન ખેચાયું પણ નહિ હોત. પરંતુ તેમણે ખાદી પહેરેલી અને તેથી આ બારકવાનું ભાન્યુ આ દેશમાં આમ થઈ રહ્યું છે એટલું જ નહીં, પરંતુ ઇચ્છા પણ છે . તે તરફ હિંદી જો તો પાપ કરેલું ગણાય છે જેને લગતો વર્ષો ફરેદ ન દીધ તોય પાપ કરેલું સમજવું પરંતુ સ્વદેશની ખાદી છે કેમકે તેની પાછળ પણ છે—આર્થિક બળ પણ છે અને લક્ષ્મીબળ પણ છે.

બીજને એક દાખલો મા બાજા મંજાતો બનેલો છે કે જેમનું ફ્લેહાનીસબર્ગના રેલવે સ્ટેશનપર આગમન થયું હતું . મજકૂર બારક ની નિયત નોંધ અને સ્વાગતકારની આપવામાં આવી છે ખાવા બનાવ એક બનવા નહિ પણ દિવસના મકાર બનવા બન્યા . જ્યારે તેનો વિરોધ થાય છે ત્યારેજ તે વસ્તુના મા આવે છે પરંતુ એકબીજાઓ નાખુશ દાખલા ના તે શાંતપણે સહી લેવામા આવે છે કેમકે લાંબા ગાળાની દેષ્ટથી હકકદાખલાના બાને કોમમા છું ગુણ પાલેલું છે. અને હિંદુસ્તાનમાં જેમ હરિજનોને પોતાના યતા માનનારાઓને એક સામાન્યમ વસ્તુ સમજી રિવાજી લેવાને ટેવાઇ ગયા છે તેમ આ દેશમાં હિંદીઓ પોતાના યતા માનનારાઓ સિફારી લેવાને ટેવાઇ ગયા છે.

જો આ દષ્ટિ બાજુ ગોરી પ્રજાજ મર્યાદિત રહ્યો હોત તો કંઇક સહિષ્ણુતા પણ ખતાવી શકાત અને વધારે સમજણ આવતાં તે દૂર થઇ જતો એવી આશાએ આપણને પણ ચલાવી શકાત પરંતુ અતિ દુઃખકર પરસ્થિતિ તો એ છે કે હમણાના વર્ષોમાં એ દેશનો કાયદાથી મંજુરી આપવામા આવી છે. છેલ્લામાં છેલ્લા વર્ષમાં બાતીપર કાયદ સુધારાવારા કાયદામા મદારો નથી કર્યા પરંતુ વધારો થયા છે

એ બાકી છે કે દક્ષિણ આફ્રિકામાં હિંદીઓનો આર્થીક સ્થિતિ હિંદુસ્તાનના કરતા વધારે સારી છે. એ બાકી છે કે આર્થીક અને કેળવણી સંબંધી દષ્ટિની દષ્ટિના વર્ષોમાં સુધરેલો છે, પરતુ ગોરે બાકી તો હિંદીઓના અંગત બરિ-અમાણમાં સુધરી છે. એના કહેવું કે યુરોપીયનો સાથેના સંસર્ગના સંબંધમાં હિંદીઓના સામાજીક સ્થિતિ સુધરી છે, કે જે વાત સીમડા બાતે અંગ્રેજીમાન-પ્રધાનોએ કરેલા છે. સર સ્ટાફર્ડ ક્રીપ્સ જેવા મહાન બાનના પ્રમુખપણા હેઠળ બાપણ કરવા સર સૈયદ રઝા અલીએ રહી છે, તે બાકી નથી કોઈ પણ પક્ષેલા. પર્વની હોડેલ હિંદીઓને દાખલ કરતી નથી. સીધાર કે તેની પાસે એજન્ટ-જનરલ ની જરૂરમાણ હોય અથવા તો બીજી કોઇ પણ છાપ હોય. એવા દાખલા એકથી વધુ બની ગયા છે કે બપારે પરદેશથી આવેલા હિંદીઓને આવ થા તેમ હકીકતો બાબત પછી કોઇ જોવા જવું કહીને કલાકો સુધી બાપવામાં આવ્યા. હિંદીઓને સીડ્રટમા નહિ બેસવાનું એટલું સામાન્ય છે તેટલીજ આ વસ્તુ ધ્યાનમાન્ય છે. કેટલાક હિંદીઓને ગવરનર-જનરલની સાથેના ગાડીમા કાયદા કરવામા આવ્યા છે એ હકીકતને પણ અરે રઝા અલીએ એક સુધારા તરીકે ગણાવેલી છે કદાચ તેઓ જાણતા નહિ હશે કે છેક ૧૯૦૬ની સાલમા ચાર્લીઝ અને તેમના પત્નિને જનરલ બોથાએ આપની સાથેની ગાડીમા કાયદા આપવામા આવ્યા હતા

એ સીવાય બધાંજ હિંદીઓને આમપણને સરકારે આપેલી પા. ૧૦૦૦ ની ગ્રાન્ટના પણ સર રઝા અલીએ એક સુધારા તરીકે ગણાવેલી છે.

આ ગ્રાન્ટ હિંદી બાળ પ્રજાપણના પેનશન માટેનો કાયદો હિંદીઓને પણ લાગુ પાડવો જોઇએ એવી કરેલી ગાવણીપરથી અપાયા હતી. સરકારે મજકૂર કાયદો હિંદીઓને લાગુ પાડવાની સાફ ના કહી પરંતુ તેઓની રાજીમાં પાઉંડ ૧૦૦૦ ની ગ્રાન્ટ આપી. આદિ એ વસ્તુ બાર રાખવી જોઇએ કે હિંદી કોમ જુદા જુદા કરો દ્વારા સરકારના ત્રીજેરીને લાખો પાઉંડ આપે છે તે દુષ્કાળ નીકળીયા હિંદીઓ પાસેથી જેવા મળેલી મોટી રકમ બાદ બાકીજ બાકીજના પ્રતીશેશન ફાયુરોમાં પડી રહેલી છે. એટલે આ પા. ૧૦૦૦ ની રકમ એક બાપવી જોઇતી ગણાય, બધાં જેવો સમજે છે તેઓને પ્રજાપણના પેનશનના બાબતમાંથી હિંદીને તેની ખતીના કારણે બાનવા રહેબાવામા આવ્યા છે એ તેઓના શક્તિ સ્વમાનનું બીજ પ્રકોદ્રાજ પ્રાણ .

હવે બાર રઝા અલી નદીઓને ગવાધીકાર મળેલો છે એટલે તેઓના પણ મતાધિકાર અપાવવા તૈયાર થયા છે.

આ બધાથી હિંદીઓની દશા સુધરેલાની નથી અને હિંદીઓ દક્ષિણ આફ્રિકામા પોતાના રાષ્ટ્રિય સ્વમાનના બદલે માત્ર પોતાની આર્થિક સ્થિતિથીજ સંતોષ માની બેસી રહેવાના હોય અને સરકારની પાસે કુકાઓએ બાર હાથ ધરવાના અને તે બધે નમ્રતાપૂર્વક માગણીના હોય તો આપણે સ્વમાન ટકેલું કહેવું જોઇએ ? તેઓના કરતા પૂરીજ મવાની . બાપણાઓએ કહ્યું છે કે "બારો આત્મા સુધારી ગયા વગે સારી દુનીયા બધુ મેળવશો નહિ બધા બા બાબા બવાનો છે!"

મીસીસ વી. આર. આર. મુકદીનું અવસાન

મીસીસ વી. આર. આર. મુકદી ગયા રવિવારની સવારે તેમના મુકામે ૬૬ વર્ષની જૈફવયે અવસાનની દરબારની હિંદી પ્રજાના અગ્રગણ્યોમાંથી એક આપ્તજન અને આપણી કોમના પ્રથમ પંક્તિના આગેવાન મીસીસ મુકદી પણ નાદુરસ્ત તબીયતને લીધે ઘણાં વખત થયાં બહાર જતાં આવતાં નહોતાં. ગયા અઠવાડીયે તો તેમની તબીયત ઘણી જ ચિંતાજનક થઈ પડી હતી. ગયા ગુરૂવારે તો તેમની સ્થિતિ ઘણી જ ગંભીર થઈ પડી હતી. ડૉક્ટરો તથા સગાંવહાલાં તેમની આસપાસ ખડે પગે હાજર રહેતાં હતાં. પરંતુ ઈશ્વરની ઈચ્છા આગળ કોનું ચાલે છે? ગયા રવિવારની સવારે તેમણે આ નશ્વર દેહ છોડી દીધો. તેમના અવસાનથી દરબારની હિંદી પ્રજાએ એક ઉત્તમ આગેવાન ગુમાવ્યા છે. તેમના અવસાનથી દરબારની હિંદી પ્રજાને જે ખોટ પડી છે તે કદી પણ પૂરી શકાય તેમ નથી. તેમના અવસાનથી દરબારની હિંદી પ્રજાએ એક ઉત્તમ માર્ગદર્શક ગુમાવ્યા છે. તેમના અવસાનથી દરબારની હિંદી પ્રજાએ એક ઉત્તમ સલાહકાર ગુમાવ્યા છે. તેમના અવસાનથી દરબારની હિંદી પ્રજાએ એક ઉત્તમ સેવક ગુમાવ્યા છે. તેમના અવસાનથી દરબારની હિંદી પ્રજાએ એક ઉત્તમ મિત્ર ગુમાવ્યા છે. તેમના અવસાનથી દરબારની હિંદી પ્રજાએ એક ઉત્તમ વડીલ ગુમાવ્યા છે. તેમના અવસાનથી દરબારની હિંદી પ્રજાએ એક ઉત્તમ વાલી ગુમાવ્યા છે. તેમના અવસાનથી દરબારની હિંદી પ્રજાએ એક ઉત્તમ આશ્રયદાતા ગુમાવ્યા છે. તેમના અવસાનથી દરબારની હિંદી પ્રજાએ એક ઉત્તમ ભાઈ ગુમાવ્યા છે. તેમના અવસાનથી દરબારની હિંદી પ્રજાએ એક ઉત્તમ બહેન ગુમાવ્યા છે. તેમના અવસાનથી દરબારની હિંદી પ્રજાએ એક ઉત્તમ માતા ગુમાવ્યા છે. તેમના અવસાનથી દરબારની હિંદી પ્રજાએ એક ઉત્તમ દાદી ગુમાવ્યા છે. તેમના અવસાનથી દરબારની હિંદી પ્રજાએ એક ઉત્તમ પરદાદી ગુમાવ્યા છે. તેમના અવસાનથી દરબારની હિંદી પ્રજાએ એક ઉત્તમ પરપરદાદી ગુમાવ્યા છે. તેમના અવસાનથી દરબારની હિંદી પ્રજાએ એક ઉત્તમ પરપરપરદાદી ગુમાવ્યા છે. તેમના અવસાનથી દરબારની હિંદી પ્રજાએ એક ઉત્તમ પરપરપરપરદાદી ગુમાવ્યા છે. તેમના અવસાનથી દરબારની હિંદી પ્રજાએ એક ઉત્તમ પરપરપરપરપરદાદી ગુમાવ્યા છે. તેમના અવસાનથી દરબારની હિંદી પ્રજાએ એક ઉત્તમ પરપરપરપરપરપરદાદી ગુમાવ્યા છે. તેમના અવસાનથી દરબારની હિંદી પ્રજાએ એક ઉત્તમ પરપરપરપરપરપરપરદાદી ગુમાવ્યા છે. તેમના અવસાનથી દરબારની હિંદી પ્રજાએ એક ઉત્તમ પરપરપરપરપરપરપરપરદાદી ગુમાવ્યા છે. તેમના અવસાનથી દરબારની હિંદી પ્રજાએ એક ઉત્તમ પરપરપરપરપરપરપરપરપરદાદી ગુમાવ્યા છે. તેમના અવસાનથી દરબારની હિંદી પ્રજાએ એક ઉત્તમ પરપરપરપરપરપરપરપરપરપરદાદી ગુમાવ્યા છે. તેમના અવસાનથી દરબારની હિંદી પ્રજાએ એક ઉત્તમ પરપરપરપરપરપરપરપરપરપરપરદાદી ગુમાવ્યા છે. તેમના અવસાનથી દરબારની હિંદી પ્રજાએ એક ઉત્તમ પરપરપરપરપરપરપરપરપરપરપરપરદાદી ગુમાવ્યા છે. તેમના અવસાનથી દરબારની હિંદી પ્રજાએ એક ઉત્તમ પરપરપરપરપરપરપરપરપરપરપરપરપરદાદી ગુમાવ્યા છે. તેમના અવસાનથી દરબારની હિંદી પ્રજાએ એક ઉત્તમ પરપરપરપરપરપરપરપરપરપરપરપરપરપરદાદી ગુમાવ્યા છે. તેમના અવસાનથી દરબારની હિંદી પ્રજાએ એક ઉત્તમ પરપરપરપરપરપરપરપરપરપરપરપરપરપરપરદાદી ગુમાવ્યા છે. તેમના અવસાનથી દરબારની હિંદી પ્રજાએ એક ઉત્તમ પરપરપરપરપરપરપરપરપરપરપરપરપરપરપરપરદાદી ગુમાવ્યા છે. તેમના અવસાનથી દરબારની હિંદી પ્રજાએ એક ઉત્તમ પરપરપરપરપરપરપરપરપરપરપરપરપરપરપરપરપરદાદી ગુમાવ્યા છે. તેમના અવસાનથી દરબારની હિંદી પ્રજાએ એક ઉત્તમ પરપરપરપરપરપરપરપરપરપરપરપરપરપરપરપરપરપરદાદી ગુમાવ્યા છે. તેમના અવસાનથી દરબારની હિંદી પ્રજાએ એક ઉત્તમ પરપરપરપરપરપરપરપરપરપરપરપરપરપરપરપરપરપરપરદાદી ગુમાવ્યા છે. તેમના અવસાનથી દરબારની હિંદી પ્રજાએ એક ઉત્તમ પરપ

નામંજુર થએલું દરજીનું લાયસેન્સ

રીટઝબર્ગ સીટી કાઉન્સીલનો લિંદીઓ સામે વિરોધ

મે રીટઝબર્ગ સીટી કાઉન્સીલ, એક દરજીના કબજા વાળ સ્ટ્રીટને માટે દરજીની દુકાન ચોજવાને લાયસેન્સની અરજી લાયસેન્સીંગ ઓફીસર તરફથી નામંજુર થઇ હતી તે સામેની અપીલ સાંભળવા, લાયસેન્સીંગ અપીલ બોર્ડ તરીકે બેઠી હતી. અપીલ રદ કરી તેણે લાયસેન્સીંગ ઓફીસરનો ચુકાદો મંજુર રાખ્યો છે.

લાયસેન્સીંગ ઓફીસરે અરજી નામંજુર કરવાના કારણમાં જણાવ્યું હતું કે "જે મકાનને માટે લાયસેન્સ માગવામા આવેલું છે તેની સામે આવેલાં બોર્ડ મેસર્સનર હોટેલના માલીકનાં પરેજે માળે સપણા પર્વતના ઓરડાને રૂમો ભાડે અપાતાં હતાં અને ત્યાં ગેરકાયદે દારૂનો વેપાર અને બીજા બીજા અનિષ્ટો ચાલતાં હતાં, જેનો, તમને જણાવવાની સંતોષ થાય છે, કે હવે બંધ આવેલો છે, તેમજ બીજાં અનિષ્ટો જે અપર સ્ટ્રીટના જુના મકાનો પર હજુ ચાલી રહ્યા છે, તેનો પણ બહાર હોઇ, મને લાગ્યું કે જો આ લાયસેન્સ આપવામાં આવશે તો આ મકાનના પણ તેવી સ્થિતિ ઉભી થવા સંભવ રહેશે અને જો લાયસેન્સની માગણીને કાઉન્સીલ પર મોકલી."

શ્રી. એમ. એ. એકરમાન, જે અરજદારની વતિ હાજર થયા હતા, તેમણે જણાવ્યું કે લાયસેન્સ નામંજુર કરવામા લાયસેન્સીંગ ઓફીસર વિવેક વાપર્યો નથી કેમકે જે જાતનો વેપાર ત્યાં થવાનો છે તે કોઇ પણ દ્રષ્ટિએ વિચારતાં અજકુર મકાની શોભાને હાનીકારક નીવડી શકે તેવો નથી.

શ્રી. જી. એલ. ક્લેવરે જણાવ્યું કે, "છેલ્લા બેઉ વર્ષ થયાં બીન-યુરોપીયનો અપર સ્ટ્રીટમાં જેટલી જગા તેટલી લપની પ્રોપર્ટીઓ ખરીદતા થયા છે અને ગોરાઓના અને ખાસ કરીને મજાના લાભોને નાબુદ કરનારી સ્થિતિ ક્રિએટ થઇ છે. ગોરકોક હોટેલ અને એલીસન બીલ્ડીંગ્સ સિવાયની નેસ્ટ સ્ટ્રીટથી પાસન સ્ટ્રીટ સુધીની અપર સ્ટ્રીટની ઉત્તરની સઘળી પ્રોપર્ટીઓ હવે બીન યુરોપીયનોની માલીકીની થઇ ગઇ છે. ઓટલુજ નામે પણ ઓળખાતા સ્થાનની પણ એજ સ્થિતિ છે. એટલું જ નહિ પણ ગોરાઓ સિવાય તે બીન-યુરોપીયનોના વાપરમાંના વધ ગયા છે એટલુજ નહિ પણ ગોરાઓ સ્થાનની પણ છે."

શ્રી. એકરમાને જણાવ્યું કે "આ બીન-યુરોપીયન વેપારનો એક પરીણામ થયો છે કે જે, હું લોક કહું છું તો મારી સામેથી દુર થઇ જાય છે. અપર અર્થ સ્ટ્રીટમાં દરજીઓના વેપારને યુરોપીયનો તરફથી બહોળા પ્રમાણમા ટેકો આપવામા આવે છે, અને જો જરૂર ખરી છે કે બીન યુરોપીયન વેપારી યુરોપીયન વેપારી કરતાં વધારે લાભ ઉઠાવી છે, કેમકે તેનો યુરોપીયન તેમજ બીન-યુરોપીયન એ બન્નેની પરવાહ કરવી પડે છે."

[નોંધ—સીટી કાઉન્સીલ લાયસેન્સીંગ ઓફીસરના હુકમ સામેની અપીલોને ધ્યાન દેવા લાયસેન્સીંગ બોર્ડ તરીકે બેસવાને કેટલી નાખારા છે કે આ કાયદાપરથી સંપૂર્ણપણે સિદ્ધ થાય છે. એક ધન્ધો કરનારી સંસ્થા તરીકે તેઓએ તો તેઓ સમક્ષ આવેલા કેસનો તેના જ ગુણદોષપરથી સ્વતંત્ર ધન્ધાકીની દ્રષ્ટિએ વિચાર કરવો જોઇએ અને નહિ કે જાતી કે વર્ણ-વાદની દ્રષ્ટિએ. પરંતુ એથીયે વિશેષ આશ્ચર્ય પમાડનારી બાબત તો શ્રી. એકરમાન, જે પોતાના દરિદ્ર અસીલની વકીલાત કરવાને હાજર થયા હતા તેની વકીલાતી છે. જો તેમણે કરેલી રજુઆત કેવળ ખરેખર હોય તો તે તેમના અસીલનો કેસ મજબુત કરવાના કરતાં વિરોધ તેની વિરૂદ્ધનો કેસ મજબુત કરનારી છે.—અ. ઇ ઓ.]

એશીયાટીક લેન્ડ લોઝ કમીશન

પ્રીટોરીયામાં લેવામલી વધુ જુબાની

ઇસ્ટર્ન ટ્રાન્સવાલના ચિતાર્યું કામ પુરું કરી એશીયાટીક લેન્ડ લોઝ કમીશન ફરી પ્રીટોરીયા ગયું અને ત્યાં ઓગસ્ટ તા. ૨૬ ગુરૂ વધુ જુબાનીઓ લીધી હતી. રેઇલ્વેવર ઓફ ડીડઝ મી. જોસ ક્રેસે મુખ્ય રજાઓપર એશીયાટીકો દુકાનો ચોલી નેગેટીવ ઓર્ડર બનાવી રજુ કે જેને મારે બેદ રાખીએ હતો મી. ક્રેસે ટ્રાન્સવાલમા ખાલ કરી પ્રીટોરીયામા એક દુકાનદાર તરીકે કરતાં ટ્રેલોર પ્રોપર્ટીઓ છે તેના ટ્રસ્ટર કમીશન સમક્ષ રજુ કર્યું હતું. તેણે જણાવ્યું - નેશનલ રેલ્વેઝ બોર્ડે તેના બાતાને બાદી ઠાર થતી અટકાવવાને મદદ તી માગણી કરી હતી. બાયી આ બાતુ બાબતે ગ્રાહકોને દરકારને, એક પ્રવાહપર એકબીજા વાપારે પર બાંધવાને, રંગભેદીઓના વલણને - વેપારના કર્કને સંમતિ નથી આપતુ

પરંતુ, કબજાના, લાયસેન્સીંગ બોર્ડો આ બાતું સંબંધમાં આપે તે પહેલાં પ્રોપર્ટીઓને વેપારના પરવાના આપી દે છે. આ મતલબે સરકારના અભિપ્રાયને બીજે દીંડી વેપારીઓની ઠાર થતી અટકાવવાના બાબતદારને વલણ તેનાં અભિપ્રાય માગ્યા છે

મી. ક્રેસે જણાવ્યું કે આ પરવાનાઓનાંના પણ પરત એશીયાટીકોનેજ આપવાના આવતા જણાવ્યું છે.

મી. જસ્ટીસ મરેએ જણાવ્યું કે કમીશન એ બાબતોની તપાસ કરશે અને જરૂર જણાશે તો બાગલાયજરના બાબતદારોને સપીનો કરી બોલાવશે.

મી. જોહન્સ્ટે કહ્યું કે એશીયાટીક સવાલનું સમાધાન લાવવાનો એક રસ્તો જરૂરનો રહેતો એ છે કે સપણા બાબતોમાં આપણા વેપારના પરવાના પુરોપીયનો તેમજ એશીયાટીકોને સમાંતિત કરવાનો છે. દીંદી હમેશાં નાનો પરચુરણ વેપાર કરવાની વૃત્તિ ધરાવે છે. "જો મારૂ ચાલત હોય તો હું એક પણ દીંદીને વેપારનો પરવાનો આપુ નહિ, અને દીંદુસ્તાનમાં જન્મે-લા દીંદિઓને રેલ્વપાર કરી દઉ અને દક્ષિણ આફ્રિકામાં જન્મેલા દીંદીઓને બકાલાવાલા બાદશાહ તા ગોપી દઉ."

દક્ષિણ આફ્રિકાને "ગોરું" રાખવા કેપ ના એડમીનીસ્ટ્રેટરની હિમાયત

કેપ પ્રાંતીય કાઉન્સીલના બજેટ ખરડા સબંધે જવાબ પાતાં કેપના એડમીનીસ્ટ્રેટર મી. જે. એમ. હાનરાહીએ જોરદાર ભાષણ કર્યું હતું. દક્ષિણ આફ્રિકાને "ગોરું" રાખવાને એકમાત્ર ઉપાય ડુપ્લીકેશનના અને રંગભેદીઓને ઉશ્કેરવા કરવા જોઇએ છે. આજે ખરડાની ચર્ચા એક આઠવાડીયાં સુધી ચાલી હતી અને તે એકંદર સુધારાપર. રીપબ્લીકન નેશનલીસ્ટો તરફથી એવો સુધારો મુકાયો હતો કે એકઝેકયુટીવ કમીટી સેક્રેટેરીયલ આર્ડીનન્સ રદ્દ કરે ત્યાં સુધી બજેટ પાસ નહીં થઇ શકે.

શ્રી હાનરાહીએ જવાબમાં કહ્યું કે સુધારામાં ઓર્ડીનન્સના તારીખ ... ફેરફાર ... નેતા લોકો આગારી કરી બોલનારા સાક્ષિક આફ્રિકાનારાઓની ગણતરી નહીં કરતા નથી

ઓર્ડીનન્સની તારીખ બદલવાના મી. કોન સાહેબે જણાવ્યું કે કાઉન્સીલે ગમે તે ફેરફારો ઓર્ડીનન્સ રાજમાં કરવાના સામેથી કરનારો ઠરાવ પાસ કર્યો હતો એકઝેકયુટીવ કમીટીએ જે જાણવાનો કર્યો કરી હતી અને મી હાનરાહીએ તેનાં કારણો નહીં કરતા જરૂરજર જીવાર કરવાની બલાદ આપી હતી.

"જ્યારે ખેડાનો કાયદા નજદીક હતો તેથી મારે ધ્યેય' નહોતું કરેલાપણું કે હું રાજકારી ગણતરીથી ... આવતા કારણ થી એ બાબતને ... ગોઠવ રાખી મુલતવી રાખવા ... મારી હતી."

કમીશનરના ઓર્ડીનન્સ બદલો હતા અને મી હાનરાહીની ચર્ચા તેનો કેપ મ્યુનીસીપલ ... તે કામ બેથી હતી તેની સરહદ ... ના ... ભાષણો હતો કોમેનને ઓર્ડીનન્સના સોદાર માન્ય છે કે નહિ એ મી હાનરાહી ... ના હતા.

શ્રી. હાનરાહીની માન્યતા પ્રમાણે કોમેસને તેમ કેમ દેવાનો પૂરતો ચમત્કાર હતો પરંતુ મુખ્યત્વે કરી કેપ મ્યુનીસીપાલીટી કે જેના પાંચ પ્રતિનીધીઓ હતા તેને લીધે ઓર્ડીનન્સ બદલો મુકાયો હતો. તેમણે તે પર વિચાર કરવાને વધુ મુદત માંગી હતી.

શ્રી. હાનરાહીએ જવાબમાં ... "ઈરાદો શું છે એ જોઇએ છે એ નહીં કરવાનું કોરટનું કામ કેપ મ્યુનીસીપાલીટીઓનું નથી કેપટાઉનની મ્યુનીસીપાલીટી કહે છે કે તેમને ઓર્ડીનન્સ બોલતોજ નથી બધાજ બીજી મ્યુનીસીપાલીટીઓ ... માને છે મારો મત પ્રમાણે આ પ્રોવિન્સ કાઉન્સીલનેજ તેનો ... કરવા કે રદ કરવાનો અધિકાર છે.

"હું આ ઓર્ડીનન્સની તરફેણમાં છું અને આપણે આ દેશને ગોરાનો દેશ રાખવો હોય તો હું માનું છું કે એજ માત્રમાત્ર ઉપાય છે જેમ બનારે ધારીયું તેમ આ પ્રશ્નનું સમાધાન વાસ્તવમાં બનારે ચુકવેલા પણ જશે."

૧૯૨૫ નો વેજ એક્ટ

તેની રૂએ થએલી સજા પર સુપ્રીમ કોર્ટનો અગત્યનો ચુકાદો

સપ્ટેમ્બર ના તજવીજની અપીલમાં નાતાલ ની સુપ્રીમ કોર્ટમાં મી. જસ્ટીસ વતરમીસે મે તા. ૧૬ મીના એક અગત્યનો ચુકાદો આપ્યો હતો જે વેપારી વર્ગને ખાસ્સા જેવો છે. જો કે ચુકાદો અપાયાને ઘણો વખત થયો છે છતાં મોકુફ ... ખાતર તેમજ ... ચુકાદાની ... ના ... ...

વકીલની બાજુ રોકવી રહી અને તેમણે અરજદારે કાયદાના કયા મુદ્દાની રજાઘટારી પૂર્વ રીત કુદરતી છે. બાલીક અને નોકરો વચ્ચે આખુ અનાદર અને કાપવરા થયા તોય અને રીમારો બનાવટી અથવા ખોટી હતા એ નો, રોલીન્સ ની દલીલ અને માનવ નથી અરજદાર આખુ અનાદર કે કંપનરાને માટે દોષીત હતો એમ માની લેવાનો કોઇને અધિકાર નથી અને અને નો ચોક્કસ કાને છે કે બરા પગારની નોકરની રીમાર્ક રજુ થાય ઓટલુજ પુરતું છે. એક વખત અરજદારની જવાબદારીનો સવાલ પડ્યો બાદ બધા પછી આ કેસનો વિચાર બીજા સપ્તા મુજબના કેસોની ખાસ મુદ્દાઓ પરથી થયો જોઇએ અને કહેવાતા આરોપો થયેલા છે એ નિરુપદ્રવી મોરારીમુથન તરફથી સીધ થયું છે કે વહિ તે જાણવાને કોર્ટ તુજબીઓ તપાસવાની રહી

બાર બાદ જજે નોકરોની જુબાનીઓનું બારી પોતા અભિપ્રાય કરી આપી બનની બીજી અપીલો

ના કરાયા જજોએ કરેલી ટીકાઓ દાખ જવાબમાં કે બધા પ્રસંગ કરિયાદીઓની ખાત નોંધ લાવવાને એટલો સવાલ કરવો છે કે મારી દૃષ્ટિએ આ કેટલું વાજબીપણું એમ રહ્યો રાજે છે કે તેઓની જુબાની પરથી આરોપ કરાવી દેવો એ નિષ્પક્ષ ગણેલું છે. આથી હું એના નિર્ણય ઉપર આવ્યો પડ કે મેજીસ્ટ્રેટને પોતાની સમક્ષ આપેલી જુબાની પરથી અરજદારને પહેલા ત્રણ આરોપો માટે ગુનેગાર કરાવવાને કોઇ પણ વાજબી કારણ નહોતું.

"બીજા આરોપ માટે ઉપર જણાવ્યા મુજબ તેમ બાસ દબાણ કરવામાં નથી આવ્યુ અને ૮ મા આરોપ વિશે થયેલી સજા સામે અપવાદ લેવાયો છે. પહેલા ત્રણ આરોપોના સંબંધમાં ત્રણે કરિયાદીઓને તેઓને બળવો જોઇતો હતો તે કરતાં ઓછો પગાર નથી મળતો એવો આ દાવાને સંબંધ મોટા કોઇ વાજબીપણું એમ માનો એવું જોઇએ કે ૮ મા આરોપના સંબંધ

મા બધાની જુબાની પરથી એમ નોકરો સંબંધિત કહે કે એને વિશે અરજદારની કાયમ જૂના મદ ગઇ હતી એટલે આ આરોપના સંબંધમાં તે સાચા. દોષીત ઠરે છે અને તેને માટે કાયદા અને કોલગાલની નજર પૂરતી સજાને

"એટલે પહેલા ત્રણ આરોપોના સંબંધમા અપીલ મંજુર કરવામાં આવે છે અને કરિયાદી એને જે રકમ આપવાનો હુકમ થયો છે તે રદ કરવામાં આવે છે. બીજા આરોપના સંબંધમાં અપીલ રદ કરવામાં આવે છે અને સજા મંજુર કરવામાં આવે છે. ૮ મા આરોપ ના સંબંધમાં અપીલ રદ કરવામાં આવે છે પરંતુ તેમાં થયેલી સજાને બદલે રોલ-ગાર્જમાં ફેરવવામાં આવે છે."

મી. જસ્ટીસ વૈશેને આનુમોદન આપ્યું હતું. અરજદાર તરફથી મી. લીન એમ પાકની મુલતાયા મી એચ. આર શૌ કે સી અને મી. એમ. છ. કેલ્સન હતા અને સરકાર તરફથી મી એમ. છ. રોલીન્સ હતા

આજની કોલેજ-કેળવણી

ગાંધીજીના સ્પષ્ટ વિચારો

(ગતાંકથી આગળ)

અંગ્રેજી ભાષાને કે એના ઉદાત્ત સાહી ત્યને વિરોધી પક્ષના નથી. ઊલટ હું ન ક્રમજ્ય મને અંગ્રેજી ભાષાને વિષે દ્વેષ નો અનુભવ છે એનો પુરતો પુરાવો 'હરિજનબંધુ'નાં પાના આપી છે. પણ પ્રજાની સમક્ષ તાત્કાલ આપોઆપ કે એનાં નૈસર્ગિક દરજ્જા સિવાય પ્રજાને જેટલા કાળ આપી શકે એના કરતા વધારે પ્રજાની સાહિત્યની ઉંડાણપર એનો ભાર આપવાનો. અન્યાયકારક, નૈતિકતા દૂરનો અને સાહિત્ય ઉપરાંત એનો કોઇપણ પ્રકારનો 'દોષ' તો પણ કિંમતમાને વિનાકારણ આપોઆપ, નૈસર્ગિક દરજ્જો અને સાહિત્યમાં પોતાનો ઊંચો સ્થાન સાધવો રહ્યો. આપણે અને આપણાં બાળ પ્રેમ આપણા પોતાનાજ ચારસાપર ઉપરાંત ગણવાનો કે બીજો પારસો ઉછીનો લાવ્યો તો આપણા ચારસાને દરિદ્ર બનાવનારા. આપણે ત્યારેથી આવાર ખાવાને કરી કંટાળ્યુ ગણ શકવાના નથી. અંગ્રેજી ભાષામાજ નહીં પણ જરૂરના બીજી ભાષાઓમાં પણ જરૂરિયા રત્નાકારે આપણું રાષ્ટ્ર પોતાની કેમ ભાષાઓ ગારવને બોગવે એમ હું ઇચ્છું છું. ટાગોરનાથ ની સાર્વત્રિક કૃતિઓનો રસાસ્વાદ બેસાને ગરે બંગાળી ભાષા શીખવાની જરૂર નથી. હું એ સાથે અનુવાદો દ્વારા બોગવે શકું છું. રોલરટોય ની આધ્યાત્મિકતાઓનો રસ બેસાને સાહ ગુજરાતી ફ્રેંચરાણોકરીઓને રશીયન ભાષા શીખવા ની જરૂર નથી. તેઓ એ વાતોઓ સારા અનુવાદો પારે મેળવી શકે છે. અંગ્રેજો સર્વ-પુર્ણ કે એ છે કે જગતનો સારામા સારો સાહિત્ય તો કાલ પ્રસીદ્ધ થયા પછી એમ આંધળીમાની અંદર સારા અંગ્રેજીમાં અંગ્રેજ પ્રજાના હાથમાં

આવી જાય. ગુજરાતી ભાષાને ઉપરોક્ત ટીકા ઉપર ઉપરાંત ગણવાનો કોઇ કારણ નથી. ગુજરાતી ભાષા ઘણી સમૃદ્ધ છે. કેટલાયપણ અને બીજાને કે જીવનમાં ઉપયોગી પુસ્તકો ગુજરાતી ભાષામાં નથી. ત્યારે ગુજરાતી ભાષા ઉપર ઉપરાંત ગણવાનો કોઇ કારણ નથી. ગુજરાતી ભાષા ઉપર ઉપરાંત ગણવાનો કોઇ કારણ નથી.

એક દલીલ એવી કરવામાં આવી છે કે જો આપણી પોતાની ભાષામાં જ્ઞાનના વિદ્યાર્થીઓમાંથી એમાં જ્યારીક બોગ પેદા કરી શકે તો એ કોલેજોમાં થતા પૈસા ને શક્તિના બગાડથી આપણને બચાવી શકાય. એ બચાવ જો કાંઇ કારણ એવો જ્ઞાન તો ? આ દલીલ વિનાશકારક કાયમ રાખત. એ કાંઇ કારણ એવો હતો તે અત્યારે ત્યાં ? તેના મેં બતાવ્યું છે એવી અને આશા કે વધારે જ્યારીક બોગના પેદા થવાથી આ દલીલ ને કોઇ મળતો નથી. કેમકે બોગ એ આપણે ની કેળવણીનું કામ નહોતા. એ તો એમને ? અનેક વિદ્યાર્થીઓને નોકરી તેની સાથે પ્રસંગને ઉપર આપેલા. આને એનાથી ગાન જ્યારબુદ્ધ ને ધારે સગવડ આપવા જાણી ગયું હતું. આપણે એવું માનવા ઘણા વધા બાબતે એ કે અંગ્રેજી કાયમ વિના કોઇથી બોગ કેવા બધાની આશા રાખીજ ન શકાય આના કરતાં મોટા વર્ગને હું કલ્પી શકતો નથી. આપણે કોટલી શક્તિ અનુકરતા સાથીને બીજી તદ્દન મોલ જ્યાનીને શામતી નથી.

મે ? કેટલા જ્ઞાન માણીને બિનજરૂરી અનિષ્ટ વર્ગ બાનો પ્રયાસ કર્યો છે ? દૂર કરવાને ? જ્યારે પ્રસંગ સીધાય ચાલે એમ નથી. મહાસભાના પ્રમુખો એને દૂર ન કરી શકે તોપણ પાસે તો એની ભારી અક્કર કંઇક બાંધે બાબતો તો કરી શકે છે.

યુનીવર્સ. ટ્રેનિંગોને સ્થાપવાની બાબતમાં જોઇએ, રાજ્યને એમની સેવાની જરૂર દોય તેમના જ તે કેળવણી આપે. વિદ્યાની બીજી બધી શાખાઓના તેણે આનની પ્રયત્નને છેવટના આપવું જોઇએ.

સામાન્ય વાહન ચલાવવા જેટલું જ સહેલું છે એમ તેઓ માનતાં. અને પ્રાંતીય ધારાસભાઓને તેમનું ધ્યેય સ્થાન આપવા તેઓ . બધાનાં દુઃખ દરદોજ સાંભળે અને તેના કારણ તો તાલે જ્યાં કેળવણીમાં ગરબડ જણાઈ ત્યાં ગરબડ એ હું પસંદ કરું.

પ્રાંતીય ધારાસભાઓના દરજ્જા ને જવાબદારી વધારવાને માટે અદાલતોની બાબતો જ્યાં સુધી આપેલી દોષ બાંધી પ્રાંતીય ધારાસભા . રાખું. પ્રાંતીય ધારાસભાઓનું કામકાજ પ્રાંતની ભાષામાં ચાલવા જોઈએ પ્રાંતની બહાર એકથી વધારે ભાષાઓ બોલાતી હોય ત્યાં તે ભાષાઓમાં બોલવું જોઈએ. ધારાસભાઓના સભ્યોને મારી સૂચના એ છે કે તેમણે પૂરતો પરીશ્રમ કરે તો એક મહીનાની અંદર તેમના પ્રાંતની ભાષાઓ શીખી શકે. તામીલભાષી તામીલ ભાષાને બદલી લેશુ, મલબારમાં અને કેનરી ભાષાઓનાં બોલે બોલાય અને ઘોડાને કોઇ શબ્દો ન આવી શકે એવું કંઈ નથી. અધ્યક્ષની ધારાસભામાં હિંદુસ્તાનીનું રાજ્ય ચાલવું જોઈએ.

મારો અભીપ્રાય એમ છે કે આ બાબતોમાં નીર્ણય અધ્યાપકોએ બોલવાનો નથી. અમુક સંખ્યાના વેપારી-ખેડૂતોએ કામ ચાલ્યા પછી કેળવણી આપવી એવો નીર્ણય તેમણે . આ સવાલનો નીર્ણય તેમને માટે દરેક સ્થળોના દેશમાં થવા ચુકેલો છે તેમજ કયા દીપમાં શીખવવા એ પણ એમનાથી નક્કી . થઈ શકે. એટલે આધારે તેઓ . દેશના લોક તે દેશની જરૂરીયાતો પર રહે છે. જોમને અધીકાર તો રાષ્ટ્રની ઉન્નતીનો અને એટલી સારામાં સારી રીતે અમલ કરવાનો છે. આ દેશ બ્યારે ખરેખરો સ્વતંત્ર થશે ત્યારે કેળવણીના વાહનના સવાલનો નીકાલ એક જ રીતે આવશે. આખાપક્ષે એ પ્રમાણે અભ્યાસક્રમ ઘડશે અને પાઠય પુસ્તકો તૈયાર કરશે. અને આજે જેમ કેળવણીમાંથી તૈયાર થયેલા આપણા વીદેશી રાજ્યકર્તાઓની જરૂરીયાતોને મોતાર્યે એવા અને જે તેમ સ્વતંત્ર હિંદસ્તાનમાં તેઓ દેશની જરૂરીયાતો પૂરી માટે એવા નીપજશે. અત્યાંસુધી આપણે ગુલામ વર્ગો આ સવાલ લોકે સ્મત કરીએ છીએ ત્યાં સુધી આપણે આપણા સ્વપ્નનું સ્વતંત્ર ને નીરાળી હિંદુસ્તાન પેદા નહી કરી શકીએ એવો મણો જ કર અને રહે છે. આપણી બેદીઓ કેળવણીને બગાડી, આપણે કે સાગરજિંદ કે સભ્યતા ખોકરા-છોકરીઓનો કામ બાપા પાસે બેસવાથી આપણી એવો નીર્ણય લોનાથી . થવા શકે. . આ સવાલનો નીર્ણય લોકને માટે દરેક સ્વતંત્ર દેશમાં થવા ચુકેલો છે તેમજ કયા દીપમાં શીખવવા એ પણ એમનાથી નક્કી . થઈ શકે. એટલે આધારે તેઓ . દેશના લોક તે દેશની જરૂરીયાતો પર રહે છે. તેમને અધીકાર તો રાષ્ટ્રની ઉન્નતીનો અને એટલી સારામાં સારી રીતે અમલ કરવાનો છે. આ દેશ બ્યારે ખરેખરો સ્વતંત્ર થશે ત્યારે કેળવણીના વાહનના સવાલનો નીકાલ એક જ રીતે આવશે. આખાપક્ષે એ પ્રમાણે અભ્યાસક્રમ ઘડશે અને પાઠય પુસ્તકો તૈયાર કરશે. અને આજે જેમ કેળવણીમાંથી તૈયાર થયેલા આપણા વીદેશી રાજ્યકર્તાઓની જરૂરીયાતોને મોતાર્યે એવા અને જે તેમ સ્વતંત્ર હિંદસ્તાનમાં તેઓ દેશની જરૂરીયાતો પૂરી માટે એવા નીપજશે. અત્યાંસુધી આપણે ગુલામ વર્ગો આ સવાલ લોકે સ્મત કરીએ છીએ ત્યાં સુધી આપણે આપણા સ્વપ્નનું સ્વતંત્ર ને નીરાળી હિંદુસ્તાન પેદા નહી કરી શકીએ એવો મણો જ કર અને રહે છે. આપણી બેદીઓ કેળવણીને બગાડી, આપણે કે સાગરજિંદ કે સભ્યતા

સ્વરાજ્ય મળે તે બ્યારની દોષ તેમણે આપણે વારસામાં પ્રયત્ન કરીને તેમાંથી નીકળી . શકે એ માટેનો પુરુષાર્થ આજ એ પુસ્તકો બોલે . .

આમ મારો કહેવો એ છે કે હું કોલેજની કેળવણીનો શત્રુ નથી. આજે આ દેશમાં જે કોલેજની કેળવણી અપાય છે તેનો હું શત્રુ છું. મારી બેજનામાં વધારે અને સારા પુસ્તકો હશે, વધારે અને સારી પ્રયોગશાળાઓ હશે, વધારે અને સારી રહેવાસનની સગવડો હશે. એ બેજનાના અનુસારે આપણે રસાયણ-શાસ્ત્રીઓ, અને બીજા નીષ્ણાતોની એક સેના તયાર કરીશું તેઓ દેશના સાચા સેવકો બનશે, અને પોતાનાં હકો અને જરૂરીયાતોના પ્રયત્ન જ્યારે આવશ્યક પ્રજાની રીતીએ અને રીતસરની જરૂરીયાતો પુરી પાડશે અને આ બધા નીષ્ણાતો વીદેશી બાબા નહીં જોતો, પણ પ્રજાની બાબા જોતશે. એટલે મેળવેલું જ્ઞાન એ પ્રજાની મજૂરીમારી મીલકત બનશે. નબી અનુકરણને બદલે સાચું મૌલીક જ્ઞાન થવા પામશે અને કેળવણીના બારણની વર્ણવણી સમાન પ્રમાણમાં તે બ્યાપકપણે થશે.

દક્ષિણ આફ્રિકાના ટુંક ખબરો

રવરેશ રામન

શ્રી. રણછોડદાસ પ્રાણી જેઓ લગભગ ૧૫ વર્ષ બાદ પોતાની જન્મભૂમીની મુલાકાતે ઘણિયુ આદિક આવ્યા હતા તેઓ ગેલ . પુનીયનમાં ઘણે ગામ ફરીને ફરીયર કેળવણીનાં વખાણ કર્યા વિદાય લીધા હતા. છેલ્લા . વાસ્ત થયા તેઓ પોતાના ભાઈ શ્રી મણીલાલ ગાંધીને ‘ઓરેન્જ ફ્રી સ્ટેટ’ ઓર્ડિનિયાના નાના કામે ગયા હતા. . . . ગામ કરી ટ્રાન્સવાલમાં જ્યાં તેમણે દીર્ઘ વિદેશ સમય અતીત કર્યો હતા ત્યાંના અનેક મીત્રો તરફથી તેમના ઘણેલા પ્રેમભર્યો સત્કાર માટે તેમનો આ મથકદ્વારા અંતઃકરણથી આભાર માને છે.

ચક્કીલની હડીકાઈથી આબરૂ ફેરાની ફરી ચુનવણી

લોન પી. ઝબ્બાનસંસ્ત્રિ અને એકપીયન્સ મેટમ્સ પ્રેમાભાઇની લીગીટેક વચ્ચે ચાલેલા એક કરારની તકરારોમાં ન્યુ જોહાનીસ્બર્ગની કોર્ટમાં આવતાં ઝબ્બાનસંસ્ત્રિના વકીલને મેજીસ્ટ્રેટે સોળ પાનના આક્ષેપો ઉંચે તપાસ કરવાની ના કરી હતી. ઝબ્બાનસંસ્ત્રિએ ત્યારે બાદ પોતાનો કેસ જાતે ચલાવી હતો અને અરજદારે આક્ષેપો કરી બીજી તા. તપાસ માટે બોલાવવામાં આવ્યો હતા પરંતુ બીજા દીવસે મેજીસ્ટ્રેટે તેની ઉલટ તપાસ પુરી નહિ કીધી તેથી ઝબ્બાનસંસ્ત્રિના વકીલ બીજા માટે તેને સવાલો નહિ પુછ્યા. અને ચુકાદા ઝબ્બાનસંસ્ત્રિની વિરુદ્ધમાં આપ્યો. આ બાબત ગુપ્તીમ કોર્ટમાં ચાલ્યા તા. જરૂરીમ દીવસોનો પ્રબંધ કરી મેજીસ્ટ્રેટે ફરીયાદ બોર્ડ રદીયત આપેલ હતો. પણ ગયા વકીલે દલીલ કરી કે આ પ્રમાણેની વસ્તુ ફ્રમ બોલાવો કેસ ચલાવીજ નહિ તો મારૂં કામ અશક્ય થઇ પડે બીજા પક્ષના વકીલને તા અવાજ આવે તેવી નજરકેદ માફીની રીક્વેસ્ટ તપાસ કરવા લોકની કરી. આથી આપીલ ખર્ચો સાથે રદ કરવામાં આવે છે. આ કોર્ટને આ બાબતમાં બોલવા સત્તા દોષ ચલાવની આવા વલણને લીધે મેજીસ્ટ્રેટ તરફથી આપવામાં આવેલો ચુકાદો રાજાનસંસ્ત્રિને ફરીયાદ કેરવીસ્ટર કરવાનો પણ પડવા બોજાર રાજ છે તેથી તે ચુકાદાને બાધ કોર્ટ રદ કરે છે અને આપવા કેસની ફરી નવેસરથી સુનાવણી કરવાનો હુકમ કરે છે.”

ઈંગ્લાંડ ગયા

ડરબનથી તા. ૨૫ ઓગસ્ટે રૂબારેકી રોયલ મેલ સ્ટીમર ‘બ્રીટાનીયલ ક્વિન’ માં ડરબન બાબા શ્રી. કાશેર પ્રસાદ શી. બી. બહેના સાથલના અભ્યાસ માટે, વેસ્ટરીક ચાલ્યા ગાસ્ટર એસ. કો. બી. નાયડુ તથા અનુભવાસ બાબા ગાસ્ટર આર બી નાયડુ કોકટરના અભ્યાસ માટે ઈંગ્લાંડ જવા ઉપાડ્યા છે. તેઓને વીદાય આપવા બબ્બા બીજાઓ પોર્ટ્સ્ટર હાજર હતા.

ટ્રાંસવાલના એટર્ની-જનરલ કોણ બનશે?

‘ટ્રાન્સવાલ’ના રાજદ્વારી વર્તુળમાં અત્યારે ચર્ચા ચાલી છે કે જસ્ટીસ શ્રી. સ્ટાલના જોકરની જગ્યા એ ફુલ્લાસના એટર્ની-જનરલ તરીકે મેરીસ્ટેલ એમ. બી. . . . બોલાવા પણ ત્યાં સુધી ટ્રાંસવાલ. પુનામકેર પાર્ટીના લીડર જનરલ સ્મટ્સ. જે પોતાની નીમણુંક થવા જોઇએ.

દવાઓથી બાળકોને દુર રાખો

પીલગ્રીમ્સ રેસ્ટ બાલે ગયું વર્ષનું કોલ બાળક એસોસીએશનની સભાનામ આખી બાદશી બાદ ગયું હતું. બાળકનો અવાજ સાંભળાયો નહિ તેવી તેની માને શ્વાસ સહ આને ગોરકાળો કોલ જતો તેના લાયમાં એસોસીએશનની બાદશી હતી. અને એકજ જોગી બાદશી રહી હતી. તુરતજ દાકતરને બોલા યવામાં આવ્યો હતા. બાળક ગંભીર હાલતમાં છે.

કરબન મ્યુનીસીપલ ઓરકેસ્ટ્રા

કરબન મ્યુનીસીપાલીટીની ઓરકેસ્ટ્રાના મ્યુઝીકલ ડાયરેકટર શ્રી. એડવર્ડ કેન તા ૧ સપ્ટેમ્બરથી ૧૦ દીવસની રજા ઉપર ગયા છે. શ્રી. કેન ત્રણ વર્ષના કેન્ટ્રાકટથી નોકરી માં દાખલ થયા હતા તે તા ૧૩ નવેમ્બરે પુરૂં થશે. ત્યાર પછી તા કેનને નોકરીમાં પાકા રાખવા કે નહિ એ માટે ત્યાં ચર્ચા ચાલી રહી છે. મ્યુનીસીપાલીટીને ઓરકેસ્ટ્રા પાછળ વર્ષોદ્ર પા. ૨૭,૦૦૦ નો ખર્ચ થાય છે. કરબનના બાકી મ્યુઝીકસ ડાયરેકટર શ્રી. ગાબસ રસલનું એકાએક સીમલામાં તા. ૨૯ ઓગસ્ટે અવસાન થયું છે.

નોર્થ રોડેસીયાના નવા ગવરનર

નોર્થ રોડેસીયાના નવા ગવરનર શ્રી. જે. એ મેકીન ઈંગ્લાંડથી ઓગસ્ટ તા ૨૬ બીએ કેપ-ટાઉન હોતાં હતા અને રોડેસીયન એકસપ્રેસમાં લીવીંગ્સ્ટન જવા ઉપડી ગયા હતા.

કાઠીયાવાડ કસરતબાજ

દક્ષિણ આફ્રિકામાં “ગાયક ગાયસમ” નામથી પ્રખ્યાત થયેલા કુસ્તીબાજ તા એકઠાલીસ કિલો વેટ્સ ઉપર ગોલ્ડ ઉપર કાઠા ઉપાડવાની શરત કરી

છે, જે નેટાલ તથા "ઓરેન્જ ફ્રીસ્ટેટ" નામથી પૂર્વની તરફ ઓરેન્જીયાનો રેલવેમાર્ગ આવેલો છે તેમાં ફોકરસ્ટ્રુમાં ૩૫. ૬ વસ્તીવાળું ગામ છે.

જાનવરોમાં રોગ

ડેલ્ટરી સરપીમબાળા ની સી.જે. ફ્રેનકીરકના જણાવે છે કે નોર્થન નાટાલમાં જાનવરોના રોગથી ૧૪૧૯૬૬ મોટાં ઢોરો તથા ૧૬૩૬૦ નાના જાનવરો મારી નાખવામાં આવ્યાં હતાં અને માલેકોને નુકસાનીના બદલામાં પા. ૧૫૮૭૦૦ અપાયા હતા

હિંદી તરનારાઓ

ડરબન બાયમાં હીન્દી તરનારાઓના રક્ષણ માટે ૧૯૦૩માં મન્દીઅન સર્વ સાહેબ સોસાયટી નામનું મંડળ સ્થપાયું હતું. કલબના સભ્યોએ તરતા મુકેલીમાં આવી પડેલા ૬૨ સભ્યોને કુણી જના બચાવ્યા હતા, જેમા ૬૦ હીન્દીઓ, બે પુરોપીયનો અને એક નેટીવ હતા.

દક્ષિણ આફ્રિકામાં રસ્તાપરના અકસ્માતો થી થતાં મરણ

દક્ષિણ આફ્રિકામાં રસ્તાપરના અકસ્માતોથી દર સાલ થતા મરણોના સબાજ વિશે પુનીગના કરતાં ગોરા સાઇકલીસ્ટો સાથેના અકસ્માતોથી વધુ મરણ થાય છે. ગયા વર્ષમાં ૧૫૬ માણસો ઘોડાગાડી વગેરેના અકસ્માતોથી મરણ પામ્યા હતા. ૧૯૦૪માં ૧૪૬ માણસો મરણ પામ્યા હતા. ૧૯૦૩માં ૧૪૨ માણસો મરણ પામ્યા હતા. ૧૯૦૨માં ૧૨૫ માણસો મરણ પામ્યા હતા. ૧૯૦૧માં ૧૨૫ માણસો મરણ પામ્યા હતા. ૧૯૦૦માં ૧૨૫ માણસો મરણ પામ્યા હતા. ૧૮૯૯માં ૧૨૫ માણસો મરણ પામ્યા હતા. ૧૮૯૮માં ૧૨૫ માણસો મરણ પામ્યા હતા. ૧૮૯૭માં ૧૨૫ માણસો મરણ પામ્યા હતા.

હિંદુસ્તાનમાં રેંટીયા બારસ કેમ ઉજવાશે

નીચેની વિગત 'હરીજન બંધુ' માંથી આ દેશના સેવાની ખબર માટે ઉતારીએ છીએ:

વીનતી છે કે આગામી રેંટીયા બારસને દીવસે અને આઠેને માટે ૧૯ દીવસ કાંતવાનો કાર્યક્રમ યોજ્યો કે તેમાં ૨૯ લાખ વાર કાંતવાનો સંકલ્પ કરેલો છે. આજ પ્રમાણે રાજકોટ સત્યાગ્રહ આશ્રમમાં તથા 'હરિજનબંધુ' પારકે પોતપોતાના મકાણો કરી ૩ તેમાં ભાગીદારીએ પ્રસ્તુત આપી છે. આ ઉપરાંત સાબરમતી હરિજન આશ્રમવાસીઓ પણ નવરાત્રિ પહેલાં ૨૯ લાખ વાર સુતર કાંતવાનો સંકલ્પ પોતે કરી ચુકયા છે. તમામ ભેગાસંખ્યા ૫૦ લાખ કાંતણનો સંકલ્પ થયો છે. આ લાખ કાંતનારાઓ તરફ પાસે પોતપોતાના ઘરમાં કાંતવાનો સંકલ્પ કરી ચુકયા છે. આ કાંતણમાં ૫૦ લાખ વારનો આંકડો ઘણો મોટો લાગે છે. પણ ગયા વર્ષે ૧૫ લાખ વારનો સંકલ્પ કરેલો તેની સામે ૨૫ લાખ વાર કાંતણ થયું હતું. આ વર્ષે ૫૦ લાખ વારનો સંકલ્પ કરેલો છે. તેની સામે ૨૯ લાખ વાર કાંતણ થયું છે. આ ઉપરથી આપણે ધારી શકીએ કે આ વર્ષે ૫૦ લાખ વારનો સંકલ્પ પૂરો થશે. આ સંકલ્પ પૂરો કરવામાં ભાઈઓ કરતાં બહેનોનો ફાળો ઘણો મોટો હશે. કારણ કે બહેનો જ કાંતણમાં વધારે રસ લે છે. આ સંકલ્પ પૂરો કરવામાં ભાઈઓ કરતાં બહેનોનો ફાળો ઘણો મોટો હશે. કારણ કે બહેનો જ કાંતણમાં વધારે રસ લે છે. આ સંકલ્પ પૂરો કરવામાં ભાઈઓ કરતાં બહેનોનો ફાળો ઘણો મોટો હશે. કારણ કે બહેનો જ કાંતણમાં વધારે રસ લે છે.

—શ્રી. નારણદાસ ખુ. ગાંધી.

ઉપરનું લખાણ મોકલતાં શ્રી. નારણદાસ લખે છે:

રેંટીયા બારસને આજે ૬૯ દીવસનો કાર્યક્રમ મોકલ્યો છે તેનો આરંભ રાજકોટ રાષ્ટ્રીય શાળામાં ગયા ૬૫ મી તારીખે પ્રાર્થના બાદ કાંતવાથી કર્યો છે. લાખનો પ્રતીજ્ઞા ૬૯ લાખ વાર સુતર તૈયાર કરવાની છે. પણ કહ્યું તેમ વીરમગામવાળાએ ખાસિલગત સંકલ્પ કુંજાળાએ તેના આંકડા ૬૯ લાખને વટાવ્યા છે. તેમાંથી ૧,૨૦૦ ચોરસ વાર ખાદી આ કાર્યક્રમમાં ગોવાળીઓ ભળે તો ન્યૂ સારૂ!

પણ પ્રભુથી બાર આના રોજની મજુરી આપી સુતર સવાવારસથી કરાવ્યું છે તેનું સુતર ૪૨ લાખ વાર તૈયાર થવાનું રહ્યું છે.

પણ દસ્તુર મુજબ ૬૯—૭૯ સીકકા ઉપર નારણજીના ફાળાને માટે પણ ઉપરાવવાના છે આ પણ શુભ સંકલ્પથી થાય કુદરત તમ કે. આ બધા ભાઇબહેનોને એ કાર્યમાં આગ લેવા આજે નોતરીએ છીએ."

પણ શ્રી. નારણદાસ સુચવે છે કે કે થશે એકેકડી થવાની છે તેમાંથી નારણોવાનરૂપ હરીજનસેવામાં જશે, એવો બાજ આદીકાર્યમાં, ને એવો બાજ રાષ્ટ્રીય શાળાને આ સુચનામાં મારી ધારણા છે હરીજનસેવામાં આ રીતે રા. ૧૭,૦૦૦ ના આપાર ચુકયા છે ઉત્તરોત્તર વધતે, જેથી વર્ષે વર્ષે વધતાં જાય છે, તેમ આ વેળા-જલ્દીપાક રહે તો વર્ષોમાં તમને તમની મદદ મળશે; એટલે હરીજન સેવામાંને ખાદીસેવામાં રોકાયેલ બાહબહેનો કાળજીપુર્વક કામ કરશે તો સારી રકમ એકઠી થશે ને રેંટીયાનું વાતાવરણ વધારે જામશે એમાં શંકા નથી. —મો. ક. ગાંધી

હરીજનો પરથી કુર રતા પ્રતિબંધો

મુબઇ સરકારે હરીજનોને આનપાનના સાર્વજનિક સ્થાનોમા અટકાયત ન કરવા અંગે હુકમો બહાર પાડયા છે. એમ પણ હરીજનને તેનો માલને કાયદા તરફનો ઓજપટો કરતા અટકાવાની બાબત પણ છે: એટલે કે હિંદુ, મુસલમાન, પારસી, ક્રીશ્ચી કે કોઇ પણ કોમના ધાર્મિક્સ્થાને આવી અંદર આવા પાણીની સગવડ અસાધારણ સાધનના કામ પણ હરીજનને પોતાને આ બાબતમાં અટકાવવાનો હક્ક નથી. જો અટકાવે તો એ બાબતને ફોજદારી ગુનામાં ગણી. બધ કરવો પડશે. આ હુકમને પરિણામે હરિજનો પોતાના કુંવાવાપણા ને કુવા ની હકકના ઉપયોગ માટે ઉતારવા બન્યા બધાય છે. સુરતમા હરજોવાર તેઓનો દરજો પહેલો હોવાના અને તેથી અગાની ઘણેથી કોવાના બનાવો બનેલા છે. આ સુધારો તોડી પાડવા કુમ્બતારા નાકામતોષીઓનો તેમાં હાથ હોય એવું માનવામાં આવે છે.

મહાસભાવાદીઓપર ત્રાવણકોર નરેશનો અંકુશ

ત્રાવણકોર નરેશે મહાસભાવાદી પક્ષની ત્રીરોધી પ્રવૃત્તિપર અંકુશ મુકવાને પોતાની સરકારને અધિકારી કર્યા આગેવી છે. રાજદ્રોહી પ્રવૃત્તિઓ માં સેવાકાર્યો દ્વારા તેવી સેવાઓને ઉત્તેજકારે કરવાવાની અને તેઓની ગીરફત જપ્ત કરવાને અને તે દેશ આપનારાઓને સજા કરવાને સરકારને સત્તા આપાઇ છે. ત્રાવણકોર રાજ્યની વસ્તી ૫૦ મુદ્રાવાર સાક્ષરનગરની છતાં ત્યાંદર કરી હતી. ત્રાવણકોર નરેશ માત્ર ૨૫ વર્ષની વયના છે. તેમણે અત્યારથી મુખ્યકરી કરેલી છે અને ૫૦ લાખની રૂપ્યતાપર રાજ્ય કરે છે. તેમના આમલમા પ્રગતીગાન સુધારાઓ દાખલ થયા છે જેવા - ઇન્ટરકોમ્યુનિકેટીવ વકર્સ અને મોટા પાયાપર ઔદ્યોગીક કરવાનાઓ. પોતાના અંકુશ વેઠેળના સાધવા મંદીરો તેમણે હરીજનો માટે ખુલ્લા મુકેલા છે.

પંડિત આત્મારામજીનું અવસાન

જાણીતા સમાજસેવક, આર્યસમાજના પ્રચારક અને તા વર્ષે વારે અંધના કરનાર સ્વામીશ્ર પંડીત આત્મારામજીનું ૭૮ વર્ષની વયે વડોદરામા અવસાન પ્રયું છે. તેમના નામે ઓ આપનું દુઃખ કરવાનો આર્યકુમાર આજ્ઞાની બાળાઓએ વીરધાર મોકો છે અને તે આંગે રૂા. ૧૨૦૦૦ વરાઇ પણ ગયા છે. મહાત્માજીએ એક સંદેશો મોકલી એમના અવસાનથી એક સુધારક ક્ષતી ગયો છે એમ જણાવ્યું છે.

ઓલ ઇન્ડીઆ ફુટબોલ ટીમ

હીંદુસ્તાનથી ઓલ ઇન્ડિયા ૨૬ પોઇ ટીમ ઓસ્ટ્રેલીઆમાં મેચ રમવા માટે ત્યાંથીથી જાહેરી જવા નથી પણ છે ૧૯૩૪ ના ઓગસ્ટથી ૬૬ીબ્ર આવેલી હીંદી ટીમના બે ખેલાડીના મેલાદીઓ થી બારમારફ્ત અને ગા એના મોકરી પણ તે ટીમમા ન

પરચુરણ

ગાંધીજી કાયાકલ્પનો પ્રયોગ કરવી એ સત્ય લાગ્ય ગયા છે એમ બી. બહારગામાંએ જાહેર કર્યું છે

* * *

સાબરમતી અને મહી નદીના પાણીમાંથી મોટ જંગી નહેર કરવાનો ગુંબાઇ સરકારનો ઇરાદો છે, અને ગામકકાર સરકાર પણ તેમાં, નાણાં, મદી લાગેરે નહાવાથી જોગી મોટી નહેર કરવાનો કે એવી ખબર છે.

* * *

રાજકોટમા શ્રી ગોકુળદાસની દેવસ્થ નીચે બાવા આબાલવૃદ્ધ મંદીર બાંધ પ્રયું છે, એમાં અસ્પૃશ્યોમાંથી ૬૨૫ અસ્પૃશ્યો દાખલ કરાયા છે. આ ૬૨૫ મા આડધી સંખ્યા બીજોની છે

* * *

ભાવનગર રાજ્યે ગીતામંદીરને આર્થીક કરેલાં મોટો બાલમા કરવાનો હુકમ કર્યો છે, તે ૨૬ કરવવા દેખાવ આગેવાનો ભાગ લાઇબ્રેરીને મળવા પણ હતા.

* * *

મુબઇ સરકારે ઓલ પાકી ઉદ્ધાર પાર્ટી સ્વદેશ સ્વયોગ્યે ગાદીનોમાં અને સ્વદેશ આનપાનના સ્વયોગ્યે હરીજનોને અટકાયત કરનારાઓ સામે સખ્ત પગલા લેવાનો ઓમ જણાવ્યુ છે.

આપવાનું છે

મે. પ્રેમ-ન રતીદયર વેરણાકિસ. ફેક-ટરીને માટ સ્ટાપક છે. જો તાકીદ અરજી કરવામાં આવશે તો બદલા કરવામાં કરી શકાશે. વધુ વિગત માટે મળો:

RUSTOMJEE,
17 First Avenue,
Durban

પરચુરણ

ડરબનસ્ટ્રીમાંહેના જાણીતા પેઢીના મેસર્સ મદેના એન્ડ કંપનીના ભાગીદાર શ્રી. ઇ. મા. મદેના પોતાના પુત્ર શ્રી. ગા. મુ. મદેના, જેઓ બૅન્કાતીસબર્ગની શાખાના અધ્યક્ષસ્થાને છે, અને બે દીકરીઓને સાથ લઈ અઠવાડીયાના મુકરારે મોટરમાં ડરબનની સફરે આવ્યા છે. તેઓના મત્રીત્વ મેસર્સ મદેના પ્રેસર્સને ત્યાં તેઓનો ઉતારો છે.

• • •

જોહાનીસબર્ગની જાણીતી પેઢી મેસર્સ આઇ. સી. બાવાજાસની કું. ના શ્રી રતીલાલ દી. પટેલ અને શ્રી. રાવજીભાઇ પટેલ ગયે અઠવાડીએ ડરબનની કુક મુલાકાતે આવી ગાંધીસ્ટારે પાછા ફરવાના થક ગયા હતા.

• • •

છેલ્લાં વધુ અઠવાડીઓથી આખા પુનીયનમાં વપરાતી બાર્લે તંગી હતી બાલુ અઠવાડીઓમાં નાતાલ અને પુનીયનના બધા ભાગોમાં વપરાશ થવાના સમાચાર મળ્યા છે. કેરીરમીથમા તા. ૨૬ ઓગસ્ટે વાદળ ગાદવાથી ૨૦ ગેલનીઝમા જે પ્રત્ન પાછી વરસું હતું.

• • •

ગોલાલમાં તા. ૨૬ મીએ બજના બેતીને અતુ કુળ થઇ પડે એવો વરસાદ પડયો હતા જેથી બેડુતોને બધા સમાચાર મળ્યો છે.

• • •

કપમાં સલબાના બે, ક્રરમાનક બે અને કાર્ટર બેને બદામ પ્રમાણે ગાયાના સબંધો જોબવાના આવ્યા ન બધા બેકા કપાયમાં પ્રથમ વાર્ટર બેઠું કપામ. બીજાનું મકરકી પરાજ્ય થયેલ આ ગણાશે.

• • •

ડરબનના બોરબિક બૌલ્યુમાં નવી બારફેટ બ્યુપિયા મરિ પાણાનું બિંદુકામ ચાલુ થયું છે. બારફેટ હાસ તૈયાર થતા જુદા જુદા રંટોના બાંધવા માટે અંદર ટેન્ડર માગવામાં આવશે.

• • •

કાગરના જકમાન સ્ટ્રીટ નરસ ગોપા બધે આગમા બધા દીવોગોને અટકાવવાના હિતુથી દીવા બનાવવાના પડતા ઉપર બધવા મુકરા નાખી સારસ બોર્ડમાં વિજ્ઞપ્ત થયા છે.

• • •

ડોરબ/જોહાનીસબર્ગ બેર માર્ગિક તરફના દરવાજાને કરી નાખી મેસર્સપરોને તા. ૨૩ ઓગસ્ટથી બધા આપ્યા છે. અને રાજકારીઓને મીસનસ માટે બેસ્ટ સાથે મુકરાના આવી છે. બધી બોકરી બધ નાખ્યા બે નાખ્યા.

• • •

ડરબનના સાર્વજનિક આવક તા ૨૪૮૧૦૦૮૮ કેપબાનરના અંદાજ બધા હતા. કોરાના મનાવ્યું જમાન ઉપર એક બાકી આવ પેની અને મકાન ઉપર બાકીનું ચાર પેની રેટસ કાયમ રાખ્યો છે.

• • •

કેપબોર્નમાં તા. ૨૫ ઓગસ્ટે બપોરે એક વાગે દુકાન બંધ થયા બાદ બાજુનું બારણું ખુલ્લું માલમ પડવાથી દુકાનમાં તપાસ કરતાં કેરા રજીસ્ટર તોડી પા. ૨૦ ચોરી થઇ હતી. કહે છે કે ચોર દુકાનમાં ચોરી કરવાના ઇરાદાથી સંતાઇ રહ્યો હતો.

• • •

સદુગામવાળા શ્રી રસુલજી દુલજી કેવાડા તરફથી તેમની રસ્તરંચ્ય પુત્રીના પુણ્યાર્થે શ્રી. ૧૦ અને સોલાલીસબર્ગથી રા. ગોસરશ્રી હીરા તરફથી ગીની ૧ 'ધનિઝમ સોસિનિઝમ' ને બેટ મળી છે જે બદલ સિવકારીએ કીધો.

• • •

રેરસીકાનો નંબાકુ બીટીસરેમા બોકબોય થતો બ્લમ છે. ત્યાંથી બધા જુલાઇમા રતલ ૫૩,૧૬,૨૮૩ તંબાકુ બીટલના જુદા જુદા બાગો માં બધેર હતો.

• • •

સ્ટેંડનમાં તા. ૨૬ મીએ એક બાઉંસ રોનાનો બાવ ૧૪૨/૮ અને એક બાઉંસ રૂપાનો બાવ ૬૬/૬ બેની હતી

• • •

ઓગસ્ટ તા. ૩૦ મીએ જોહાનીસબર્ગમાં કલાકમાં ૨૦ માલના વેગે આવેલાં બાવટોકાથી ૩૭ બીનીઝમા બે બાબુસો મુજરી બધા અને ૨૯૬ ઓરપોટેપર બબાપેલી ૧૫ ફુટ દીવા અને ૬૫૫ ફુટ બાબી નબી હિબાલ તૂટી પડી હતા.

હિંદુસ્તાન

નવસારીમાં ૬૬૦ વધુ વધુ સુધી કપડી ગોમ એક બોલીવીએ આગાહી કરી હતી.

• • •

વલસાડમાં રાવણે હરીપુરા મેચોમની પ્રીલગ સામે પ્રતીબંધ મૂકયો છે.

• • •

કાઠિયાવાડના બધા ભાગોમા બરસીકંપના આગેવા પ્રોગ્રા હતા.

• • •

બી. મહારેબબાબએ એક બુલાસામા જબાબ્યું છે કે તા આબાબાએ બાબાણ ઉપર ૧૨ સબ્બાની બાવા બધી ૫, બરંતુ એ ૧૨ વધુ બાનથી ટોવાથી તેમાની ટિંગો બાદર કરી હકમ ગોગ બાબી.

• • •

બલાલબાની કોબાબારીની બૌઠક સપ્ટેમ્બર બાસમાં બોબા બબાશ.

મુબાબમાં કચ્છ બાંગે સંગીતની એક બા નેરબા સ્વાબબાનો શ્રી. નંદલાલ બાજ વિચાર કરે છે.

• • •

રેા. બાબેદકરે, તેબનો બધ્ય કેડરેશન અંગે સબાધાની નહીં કરનારા બી સુભાષ બોઝના પક્ષને સહાય કરશે એમ જાહેર કર્યું છે.

• • •

બીટીશ હિંદની બ્હાર કરેલા નાદા ઉપર ઇન્કમટેકસ નહીં ભરા રાકાય એવો મુબાબ ઠાર પાર્ટે એક બિલમાં સુકારો આબ્યો છે.

• • •

બદુરાથી બબર છે કે રામનાદ જીલ્લાના ૨૦૦૦ હરીજનોએ દારૂનો ત્યાગ કર્યો છે.

• • •

શ્રી. ગીડર બોપીકને બબાવા પુનાથી વધ્યા બબા હતા.

• • •

કાકા કાલેલકર અને શ્રી. ધર્માબંદકારીના દેખરેખ નીચે ગાંધીવાદ બાન હિંદીના પ્રચાર માટે 'સર્વોદય' નામનું બારીઠ પ્રકટ થશે.

• • •

મુબાબમા હરીજનો માટે વધુ ૬ મંદિરો ખુલ્લા મૂકાબા છે એટલે કુલ સંબ્બા ૮૧ની બધ છે.

• • •

કરાંચી કોરપોરેશન ૧૯૮૧ બી પોતાનીજ વીજળી કંપની કરશે, કારપોરેશને બબા હિંદી રાજાઓ ચલે કરી છે.

• • •

શ્રી. મુન્શીની ધરપાનગી પીના કોઇ પબ્બ બેબમા દલકાની સબ્બ ન થાબ એવો મુબાબ. સરકારે હુકમ બાબ્યો છે, ન દરબાબાન સરકાર બબા બબાબાત ઉપર વિચાર ચલાવી રહી છે

• • •

ફેડરલનું પ્લેબ નક્કી થયા બાદ જ સરકારે બધા કરાબ્યુ કર્યા તે બાબ બાં બાબ્યા કર્યે પાબ્યુ બાબ બશે.

• • •

કાનપોરેબ બાગે બાબની બોર પુરવા બદલામા ગ્રાજબા ઉપર નેબજ બીબ્ય કરે ન બારો એવી બાબર છે.

• • •

કાબરાના નવા પુલના બાબકામ બાબ્યા કુલ સોબ લાબ પાઉન્ડનો બર્ચ થશે બાં . . . ૬૫ રહીલનો એમાં બાબરશ થશે

• • •

મુબાબની બધુ ઘરા કરેલના નીલાબીબોએ એક કોન્સર્ટ કરીને બબાના હરીજન સેવક સંબને રબબાબ રા. ૬૦૦ ની રકમ બાબી છે.

• • •

હિંદના બહાન વિદ્યોબાની સર નારોજી સકલાતવાળાનું બાસના હૃદય બંધ પડી જવાથી અવસાન થયું છે. સર. દાદા બબા સીબિલિયન મેનેજીંગ ડીરેકટર હતા.

ખબરપત્રો

ડર્બીના મેજીસ્ટ્રેટના માનમાં ડીનર

ડર્બીના આસીસ્ટન્ટ મેજીસ્ટ્રેટ મી. માઇ ઑટિકરની કેરબદલી થતાં દેવાથી તેમને વિદાયગીરીનું માન આપવા માટે ગયા મી. ગોકાર તરફથી ગોતાને મુકામે એક ડીનર આપવામાં આવ્યું હતું. પચ્ચા અગ્રણીતા કુટુંબીઓનો તેમજ હોદ્દેદારો હાજર થયા હતા. મેનુ પણ હતા. મી નાયુબાબુએ મી ઑટિકરના ઉપકારોને માટે તેમના વખાણ કર્યા હતા અને ડર્બીના લોકોને તેમની બાર ગેરહાજરી એવું જણાવ્યું હતું. મેયર, મી દોરસીજ, કેપ્ટન રમાટે વિગેરેએ પણ બાબતો કર્યો હતા મી. ઑટિકરને પુષ્પહાર પહેરાવવામાં આવ્યો હતો. મીસીસ ઑટિકરને કુલનો નેરો અર્પણમાં આવ્યો હતો. મી. ઑટિકરે ગોળ શબ્દોમાં આભાર માન્યો હતો.

પ્રોટારીયા હિંદુ સેવા સમાજ

પ્રોટારીયા હિંદુ સેવા સમાજ તરફથી તા. ૧૮-૯-૩૮ ને ગુરૂવારે રાત્રે શ્રી. રાજારામ ભૂલુના પ્રમુખપણા હેઠળ સમાજના મંદિરમાં કૃષ્ણ જયંતી ઉજવવામાં આવી હતી.

શ્રી. પી. એમ. જેમી તરફથી પ્રાર્થના સ્તુતી થયા બાદ પ્રમુખ તેમજ મેસર્સ નાનાભાઇ, પી. એમ. જેશી, કૃષ્ણા, વી. પી. પીલે, જગન-નાથ, રામબાઇ જેરામ, પરશુરામ, છ. એમ. મીસ્ત્રી તરફથી શ્રી કૃષ્ણના જીવન વિષે અસરકારક વિવેચનો થયાં હતાં બાદ શ્રી કૃષ્ણની આરતી કરવામાં આવી હતી અને દૂધ અને પ્રસાદ સભાજનોને વહેંચવામાં આવ્યા હતાં, જેનો ખરચ મેસર્સ છ. કાળા એન્ડ કું. એ આપ્યો હતો. સભાજનો દોઢ બે કરતી રંગ બે રંગી સાકરેયો ચણાવારવા માં આવ્યો હતો તથા હોલની અંદર મંડપ બનાવવામાં આવ્યો હતો શ્રી. જાકુબાબાઇ, નાયકુ, નાકેસ, ગોપલાલ વિગેરેએ હરમોનીયમ અને તબલા સાથે સંગીતથી સભાજનોને આનંદ આપ્યો હતો.

પહેલું પુનર્દિવસ

ડરબનાલના ગુજરાતી હિંદુઓમાં પહેલું પુનર્જન્મ જેદાનીલાલજીમાં તા. ૨૬-૮-૩૮ ના રોજ શ્રી. ગોકારજી હીરાગાબાઇ કર્યું હતું એ પ્રસંગે ગોકારજીબાઇએ પોતાના રહેવાના સ્થાન એક જમણનો મેળાવડો કર્યો હતા. જેમાં ૪૦૦, સ્ત્રી પુરૂષોએ હાજરી આપી હતી. આ દિવસે સાંજે પુનર્જન્મ થયા ન સ્થાને એક બાબ્ય ડી પાર્ટીનો મેળાવડો શ્રી વાસણબાઇ જગાબાઇના મકુખસ્થાને થયો હતા. જેમાં દરેક વર્ગના પ્રતિષ્ઠિત હિંદુ બાઇઓ અને ભદ્રજનોએ હાજરી આપી હતી. મેસર્સ રણછોડબાઇ પટાબાઇ, ઝીણાબાઇ પારેખ, ડી. પુ મીસ્ત્રી, રણછોડબાઇ પુંપીટન અને નાયુબાઇ મીસ્ત્રી તરફથી પ્રસંગોચિત ગીત વિવેચનો થયા બાદ ૬ પતી બારે ગુજરેજબાઇઓ દ્રયોબાઇ હતો.

આ પ્રસંગે મી. મોરારબાઇ તરફથી ફાલ્ગુ વાલ હિંદુ સેવા સમાજને રા. ૧૬-૩૧-૦ અને 'ઇન્ડિયન ઓપીનીયન'ને રા. ૧-૧-૦ ની આપવામાં આવી હતી.

ઇસ્ટલંડન હિંદુ સોસાયટી

મદુમા (રોડેસીયા) ના વતની રા. અબેસલાલ પી. કુબલ અને તેમનાં ધર્મપત્નિ, કાયમકેના વતની રા. ઠકોરભાઇ જેરામ અને ક્રોન્સ્ટાડિન ના રા. ગોવીંદ કુવરજી પોતાના ધર્મપત્નિ સાથે અત્રે દરવા આવેલા દોઢ તેઓનો સરકાર કરવા સંસ્થાનો એક મેળાવડો રા. જેરામભાઇ લોખરના પ્રમુખપદે મળ્યો હતો. રા. અબેસલાએ સ્વરાજને મી. ૧૦ વોટ આપી હતી

તા. ૧૮ મીએ મી કૃષ્ણ જાનિત જીવનલાલ હતી જેમાં એકાદીલાલજીના વૃદ્ધિત રા. રાજારામ ભાઇ ભગત તથા તેમના પુત્રી અનુબેન હાજર થયા હતા. સ્ટેકસકુવના રા. અંડુભાઇ બીકમે મી. ૧૭-૧ અને ક્રોન્સ્ટાડિનના રા. ગોવનભાઇ કુવરજીએ મી. ૧, રા ભગવનભાઇ ગોકારે મી ૨-૦, રા. ઝીણાભાઇ બાબુજીએ મી. ૧. આરતી બાદ મુકામ ગોકર્યો હતી. ભજન કીર્તન બાદ પ્રસાદ બાદ મેળાવડો વિસર્જન થયો હતો.

ઇનહામ્બેન હિંદુ સાર્વજનિક સભા

ઇનહામ્બેન હિંદુ સાર્વજનીક સભાનો બારમો વાર્ષિકોત્સવ અને નાગરિકોપુનમ ગોક દિવસે ઉજવવામાં હતા. સવારે ૮ વાગે સાર્વ હિંદુબાઇઓએ ભજનકીર્તનની ટીમ કરી હતી બાદ બપોરે તમ રવાને એકત્ર મળી સમુદ્ર પુજન કરી બાબા વલ્લભ કાકાએ મેળા મળ્યા હતા અને સંરક્ષને મકદરૂપે સામનાપ્રું કુરનાતા ૧૩૧૮૬ નો દાબો મળ્યો હતો. રાતના આઠ વાગે સંસ્થાના મકાન માં બાબ્ય મેળાવડો મળ્યો હતો. સેક્રેટરી ના શેઠ કાગોદર જેકાએ મધારેલા સભ્યોનો આભાર આપનારે બાબ્યુ કર્યું હતું. બાદ શ્રી. શેઠ કાગોદર ન મણીલાલ કુ. ના મેનેજર શ્રી. મોહનલાલ તલક્ષ પ્રમુખ, ઇલાબેનીના શ્રી. શેઠ કુવા જમાલ યારસણી તથા અંજુમન અલબરસલામના પ્રમુખ શ્રી. શેઠ આબદ કાસમજી ઉપપ્રમુખો અને શ્રી. શેઠ હરિદાસ નરસીજ સેક્રેટરી ચુંટાયા હતા. રક્ષકોનાં મંજણ તરફથી "ઇન્સપેક્ટરનો બાબ્ય" અને "સ્વરાજીનો બાબ્ય" નામના બે ખેલાડો સભા સમક્ષ ભજવી બતા બન્ને જ પક્ષો પ્રશંસાપાત્ર હતા. બન્ને ના ખોટી રીતે મા, બાબુજી તથા પોલીસપાર્ટી અને ગુલામજાતિ પ્રમુખ સર્વનો આભાર માની મેળાવડો વિસર્જન થયો હતો

ફોરસવાલ હિંદુ સેવા સમાજ

ફોરસવાલ હિંદુ સેવા સમાજના આશરા દોઢા તા. ૧૭-૮-૩૮ ને રોજે ઇલ્સીંગટન હોલમાં શ્રી કૃષ્ણ જયંતી મહોત્સવ મી. પી. એસ. જેમીના પ્રમુખપણા હેઠળ ઉજવવામાં આવ્યો હતા. સાંજે બારત વિદ્યાલયની વિદ્યાર્થીનીઓ તરફથી ગ્રાર્થના બાદ સભાના પ્રમુખે શ્રી કૃષ્ણના જીવન પર અસરકારક બાબ્યાબાબ કર્યુ. મેસર્સ કી. ડુ. મીસ્ત્રી, રોહમભાઇ તરબુજ, કુવરજી તલદીયા, જસભાનભાઇ નાનાભાઇ, કાનજીભાઇ પટેલ વિગેરેએ પ્રસંગોચિત ચીવેચનો કર્યાં હતા શ્રી ઝીણાભાઇ પારેખ તરફથી સાંજી હોલ અને સાંજી બારત વિદ્યાલયના મકાન બાંધવાની જરૂરીબાત વિષે ગ બાબુજી વિવેચન કરવામાં આબ્યુ હતું. ચપુ ગયાંને માટે ૧૫, ૨૮-૮-૩૮ ને રોજે ગોકારબમ બાગાકોપ દોઢમાં એક ખાસ સભા મોબાવવાનો નિર્ણય કરવામાં આબ્યો હતો. શ્રી. સાંજી બારત વિદ્યાલયના વિદ્યાર્થી અને વિદ્યાર્થીનીઓ તરફથી મી કૃષ્ણ જયંતીના મહોત્સવના પ્રસંગને લગતા ગીતો અને નરબાનો સુંદર કાર્યક્રમ રજુ થયેલ હતો. શ્રી. બાબુભાઇ પ્રજારબાઇ તરફથી વિદ્યાલયને રક્ષા બંધનના પ્રસંગે પિંડ ૮૫, દાનમાં બાબ્યા હું ખાસેદર કરવામાં આબ્યુ હતું.

કરાડી રાષ્ટ્રિય સેવા મંડળ

કરાડી રાષ્ટ્રિય સેવા મંડળની એક ખાસેદર સભા રવીવાર તા. ૨૬-૮-૩૮ ના રોજ પીટારીયા હીંદુ સેવા સમાજના હોલમાં પ્રભાબાઇ પારેખના આસને પ્રમુખપણા હેઠળ બાબ્યો હતો. કરાડી વાસી તેમજ બીજા પચ્ચા આસ્ત્રીઓની મોટા પ્રમાણમાં હાજરી હતી કરાડી ગામના દરેક છોકરીઓના મંદિરના નિભાવાર્થે એક દરેક જન્માષ્ટમી ઉપર ફાળો કરવામાં આવે છે તેના પૈસા દર આસ્ત્રીઓએ અનાદીના નિયમ મુજબ દરેક દરેક શીલીંગ આપી હતી, અને બારત વિદ્યાલયના નિભાવાર્થે બાર્ષિક શીલીંગ બાસ દરેક બાઇઓ આપે ૮ નક્કી કર્યો હતો અને ૧૯૩૭ માં વિદ્યાલયના નિભાવાર્થે જરૂરબક ૬'૦ કરવામાં આવેલું તેનો હિસાબ રજુ કરવામાં આબ્યો હતો. વિદ્યાલયના મંત્રી તરફથી મળેલો કાગળ ખાસેદર માં વાંચી સંભળાબ્યો હતો. વિદ્યાલયમાં બહાર ગામના વિદ્યાર્થીબેનોની સંખ્યા વધતી જતી હોવાથી હા. ૧૦૦૦ ના ખરચે એક બોરડીંગ બંધાવવામાં આબ્યુ છે રાબજીબાઇ કાનજીભાઇ એ ખોલના સ્વર્ગસ્થ બાઇ દાળુબાઇ ઝીબાબાઇ પાસે કરાડી રાષ્ટ્રીય સભા (બારત વિદ્યાલય) અને રણછોડજીના મંદિરના નિભાવાર્થેના ૬'૦ની જ રકમ નિકળતી હતી તેના બાદરના મુકામો કર્યો બાદ તે રકમ ખોલના મુ. દાબાબાઇ ઝીબે વીમે રાષ્ટ્રીય મંડળ મકતા તે બારબાર દરેક મોતી બારતો આવી હતી 'ઇન્ડિયન ઓપીનીયન' બાકુ બારત વિદ્યાલયની સાથેજોરીના બંધુ બહેનો બેમ મારની અપીલ બાદર પાડતા કપાબાઇ રાજારામબાઇએ નીચે બેમ બાબના લવાજમ માટે મંડળને બેટ આપી હતી જ બાબાર સાથે સ્વીકારવામાં આવી હતી

વિદ્યાલયમાં ભણતા વિદ્યાર્થીઓએ રહીજ એરિદ્રકામાં વસતા હોંદીઓનો પ્રથમથી આજ સુધીનો ઇતિહાસ ભજવ્યો હતો અને તે "ટ્રેંગદેધનો દુર્ગ" નામની ચોપડી વાંચ્યાથી જાણી શકાય, તેથી જે ગોપકીની ભેટ બાબુભાઇ નાનાભાઇ તરફથી મળી હતી તે આભાર સાથે સ્વીકારવામાં આવી હતી. છેવટે દૂધને ભાગ આપી બળા વિસર્જન થઇ હતી.

હાજી એમ. હાઇજીના માનમાં ભાજ

પોર્ટ શેપ્સ્ટનના હાજી એમ. હાઇજ એઓ હજ પહી સ્ટીમર કેનીયામાં પર્ય અઠવાડીયે ડરબન આવ્યા છે તેમના માનમાં ડરબનના વતનીતા વેપારી મી. છ. ■ પારેખ તરફથી એક ભવ્ય ખાજાનો બંદોબસ્ત થયો હતો. એકસો જેટલા મહેમાનો હાજર હતા જેઓમાં ખાજીતા વેપારીઓ ઉપરાંત અન્ય મહત્વનો પણ હતા. મી. હાઇજ તે આયકાર આપનારાં માણસો થયા હતા. મી. હાઇજીએ જવાબમા મી પારેખની ઉદારતા તી તારીફ કરી હતી અને પોતાને આપવામાં આવેલાં માનને માટે આભાર દર્શાવ્યો હતો.

કઠોરમાં મરણ

સાજર મહમદ પાદેદનું ૮૫ વર્ષની વયે ઓગસ્ટ તા. ૨૧ મીએ કઠોર ખાતે હાર્ટફેલથી મરણ થયુ છે. મી. પાદેદ ૧૮૫૮ મા દેશમા આવ્યા હતા અને ૧૮૮૯મા કરબનની પેરા રહીટમાં દુકાન ખોલી હતી ત્યારબ પાછનટાઉન મા પણ ખોલી હતી. પાછનટાઉન મુસ્લીમ સોસાયટીના મરહુમ પ્રમુખ હતા અને પાછળ દક્ષિત મુસલીમ સોસાટીના ટ્રસ્ટી હતા ૩૪ વર્ષ દક્ષિણ આફ્રિકામાં રેપાર કરી ૧૯૨૩મા તે પોતાને ગામ કઠોર ગયા હતા.

આભાર

મરહુમાવાળા મી. કસંનજી દુલ્લભ કવાડ, તેમની પુત્રી પાર્વતી હોંદમાં દેવલોક પમાયા તે બાબતમાંજો તાર તથા પત્ર દ્વારા દીલસોજી દર્શાવી, તથા વોન્ડથી સુરત કુલ્લા મોમી મસ્જિદ તથા બુલવાણીના મોમા તાનિ સુધારક મંડળ તરફથી જે દીલાસો આપનારા સંદેશા મળ્યા, તે માટે તેમના કુટુંબ તરફથી તેઓ સર્વેનો અંતઃકરણપુર્વક આભાર માનવ છે.

વિદેશી ચર્ચાઓ

જાપાનની વેપારી નીતી

મી. એમ ઉદ્દસુની જે મીટસુઇ બસ્સન કુંપની લીમીટેડની કેનની મરીદી કરનારી અને જાપાન અને હોંદી નામની આયાત કરનારી પેઢી છે તેના સ્થાનિક આદિકા પાતેના છેલ્લા પાંચ વર્ષ ભમા જનરલ મેનેજર છે, તે પેઢીની હેડ ઓફીસ્ત માં કામ કરવા જાપાન જવા કેપટાઉનથી પ્રસ્થાન આવ્યા છે. તેમણે એવો મત દર્શાવ્યો છે કે ચિન સાથેની લડાઇને લીધે જાપાનના માલના આયો ઘણાખરામાં ઘણા ઘટી ગયા છતાં જાપાનપત્રના પ્રતિનિધિને મુલાકાતમા તેમણે જણાવ્યું કે જાપાન સરકારની નીતી માત્ર એકજ દેશમાંથી ખરીદી કરવાની નથી પણ જુદા જુદા દેશોમાં વેપાર વધારવા હેવાની છે. જાપાનની પેઢીઓને જેટલા માલની મારે તે કરતાં વધારે માલ નિકાસ કરવાની ખુબ નથી. મી. ઉદ્દસુગાએ જણાવ્યું કે યુનીયન પાસેજ આયાત છે અદિ મંદી જેવું કંઇ નહિ. સરકાર હસેસાં ગમેત્ય જાતની આવેલી છે.

૪૮ સેકન્ડમાં સંદેશો દુનીયામાં ફરી પાછો પહોંચ્યો

ટોરેન્ટો, ખાતે કેનેડાના રાષ્ટ્રિય પ્રદર્શનના દિવસ મહોત્સવ પ્રસંગે ખોદીશ ગોલીલિયનની દુરપાદન કીયા કરતાં સ્થાન મંત્રી સોર ગ્રેનવીલે ૨૭મા મારફતે પ્રદર્શનમાં સાગેલ મનારી સરકારોનો આભાર માનનારો એક સંદેશો બાકલ્યા હતા ૯. ઓસ્ટ્રેલીયા, ન્યુઝીલેન્ડ, સાઉથ આફ્રિકા, ઇંડિ અને ઇંગ્લાંડીયલ સેક્રેટરીને પહોંચ્યા એમને તેમનો આભાર દર્શાવતો ૪૮ સેકન્ડમાં પાછો આવી ગયા હતો. ઇજાદની મર્તિની એ આશ્ચર્યજનક ગણાય.

નાણાંનો અટકાવ

જર્મનીથી રોકડ નાણા જર્મની બહાર લઇ જવા કાયદાથી અટકાવ મુકવા છે. ૪૮ કલાકના તા. ૨૯ ઓગસ્ટના સંદેશા મુજબ બિયારાંત એક જ દિવસમા છુપાવેલા પા. ૫૦૦૦ બોર્ડીશ કરન્સ નોટોની હારીયાત્રા કરવા હતા. એક જર્મન રેલ્વેપુલ કેનીઓ જતા હતા તેમણે બારણું નાણાં ગેબાનવા કાચે નોંધાવ્યો છે.

હીટલરને ઇન્તેજાર

ઓસ્ટ્રેલીઆના એક અનાકર્ષ મા આવેલ પાયટમોએ ૧૯૩૭ મા મી. ચેમ્બરલેનને કીપ મેગમાં ૩૬૪ રતલ ફેરોડ મોર પા. ૧૦૦૦ બક્ષીસ આપ્યા હતા. આર પછી ઉંચો ફેરફ મેગમાં જી એક હતો ૨૬૮ રતલનો પણ મળી આતો ફેરોડ કમોંથી કીપટની રતલના ઇન્તેજાર માટે જી. પાયટસોએ પા. ૧૦૦૦ મી. ઇનને પણ બક્ષીસ આપ્યા હતા.

ચીનાની અકલ્માતો

ઉંગા આઠવાડીઆની આખરીમાં ચીનાની અકસ્માતથી ચાર અને ઉંગ્લાંડમાં ૭ મળી ૧૦ માણસો માર્યા ગયા હતા. પણી પેસેસરાધનમાં આરોગ સાથે ઝડતા રશીયાઓને મદદ કરતાં રેલ્વસ એર ફોર્સનું વીમાન જંગલમાં અથડી પડતા બે ચીનાનીઓ માર્યા ગયા હતા.

ઇંગ્લીશ ચેનલ

ઇંગ્લંડના તા. ૨૬ ઓગસ્ટના સંદેશા મુજબ મી. એચ. વીટફોર્ડ નામનો ૪૨ વર્ષનો માંનર આખી ઇંગ્લીશ ચેનલ ૧૭ કલાક અને ૩૫ મીનીટમાં તરી ગયો હતો. તેણે ૩૮ વર્ષનો ઉમરે એટલે ૬ વર્ષ ચાર વર્ષ પહેલાંજ તરવાનું શીખવા શરૂઆત કરી હતી.

ધરાનામાં રેલ્વે

ધરાની આખાતથી કારપીએન સમુદ્ર સુધીની ૮૬૦ માઇલ લાંબી રેલ્વે ખુલ્લી મુકવાની હોવા તા. ૨૬ ઓગસ્ટે ધરાનના શાહ દીલા. શાહ હસ્તે થઇ હતી, આ રેલ્વે ધરાનના બાદેર નાલાયો બાંધવામાં આવી હતી અને રેલ્વે તૈયાર થતાં પા. ૨,૮૦,૦૦૦નો ખર્ચ થયો હતો.

વેપારી કરાર

બ્રીટન અને હીંદુસ્તાન વચ્ચેના ઓટાવાના વેપારી કરાર માર્ચ ૧૯૩૯ માં પુરા થશે, અને સીમલાના તા. ૨૯ ઓગસ્ટના સમાચાર મુજબ બન્ને દેશો વચ્ચેના નવા કરારની શરતો તૈયાર થઇ છે. બ્રીટના કાપડ ઉદ્યોગના પ્રમાણ તરફના મુખ્ય પ્રતીનીધીઓ મી. બોરલા અને મી. મસ્તુરબાઇ ગ્રામણાકએ કરારની શરતો મહાત્મા ગાંધી સમક્ષ રજુ કરવા રાવ કર્યો છે.

પેટનો કબજદો

જર્મનીના એક નવા કાયદાના જર્મન સરકારી સત્તાવાળાઓને જર્મનો અને પરદેશીઓના પોટર ગારો પેટે પકડવા મળ્યા આધકાર આપી છે. પરદેશી એજન્સીઓની કારોને કાયદાથી મુક્ત કરી છે.

પેસેસરાધન કમીશન

પેસેસરાધન કમીશનનુ કામ ગયે વરસે ૩૬૫ ના કરી પણ હતુ પેસેસરાધનના નાશ કમીશનર મર આર્થર પોગોએ ખુલાસો આપી હતી. કે છે કે વાદુલીઓના એરોપ્લેન ઉપર બોમ્બતાની કરત સાથે આમલોનો ખ્યાલ કમ પણ મુસ્લતની કામગીરી

"PILGRIMS TO MECCA"
ફક્કડની હજ કરવા જનારા પેસેન્જરો માટે.
...પ્રથમ વાંચે પુજ્યની રહેમરો તાકે બજારોના ગીત વાંચી ઉઠા બધા મા ફેબ્રુઆરી
ઓલ. એસ. ડાલ્વા દ્વારા તા. ૬ ફેબ્રુઆરી ૧૯૩૮
એલ. રેસ. પીજા તા. ૧૬ ફેબ્રુઆરી ૧૯૩૮
...ફક્કડ ગાંધારના બાબા મારફ બ્રમણ વાંધી વાંધે પા ફક્કડ ... ...
...કરો કામકાજ આરે. બાર્ડ કમ્પેની બરફ વાંધે છે. ...ધારે વાંધાવાળા ...
મેનેજમેન્ટ કમ્પની પાસે પત્ર કરવા
ITALIAN LINES. 36 CLUB ARCADE, DURBAN, PHONE 20501.
...પુ ગીતા વાંધા બધા વાંધે ...ટોરી વાંધાવાર એજન્ટ.
આર. એમ નાયડુ. M. M. Naidoo.
૩૧, આલ્બર્ટ સ્ટ્રીટ ડરબન ટેલીફોન ૨૦૫૦૧. 31, Albert Street Durban, 'Phone 20501.

વેચવાના પુસ્તકો

બાળ સાહિત્ય—નવલકથાઓ—ધાર્મિક સાહિત્ય—રાષ્ટ્રિય સાહિત્ય—કાવ્યો વિગેરે

કાપડિયા બ્રધર્સ વિદ્યાર્થી જીવન પ્રકાશન મંદિરનું સાહિત્ય

	પા.	શી.	પે.
૮૦ પુસ્તકોનો સેટ	૧	૧	૬
૬૦ ,, ,,	૦	૧૫	૬
૨૫ ,, ,,	૦	૧૨	૬

નવયુગ ચોપડીઓ

બાળપોથી	૧	૩	
૨ જી ચોપડી	૧	૬	
૩ જી ચોપડી	૧	૯	
૪ થી ચોપડી	૨	૦	

કરસનજીકૃત ગુજરાતની સચિત્ર બાળ પોથી શી. ૧ ૬.

સરકારી શાળાઓમાં ચાલતાં પુસ્તકો

	શી.	પે.
બાળપોથી	૦	૬
૧ લી ચોપડી	૦	૯
૨ જી ,,	૧	૦
૩ જી ,,	૧	૩
૪ થી ,,	૧	૬
૧ લી ચોપડીના અર્થ	૦	૬
૨ જી ,, ,,	૦	૯
૩ જી ,, ,,	૧	૦
૪ થી ,, ,,	૧	૬
ગુજરાતી રેચા ડીક્ષાન ભાગ ૧	૦	૧
,, ,, ,, ભાગ ૨	૧	૦
અંકલપ્રીત ભાષકારવાળાનું	૨	૧
બારાક્ષરી પાનકરું	૧	૩
મુગોળા ૪ થા પોરબંદરી (અંતરીયા કૃત) નવી આવૃત્તિ	૨	૦
ગુજરાતી અંગ્રેજી ડીક્ષનેરી નાની	૫	૦
ઉંચામ ગુજરાતી ,, ,,	૫	૦

રાષ્ટ્રીય સાહિત્ય

મારી જીવન કથા (પં. જ. નેહરૂ)	૧૨	૧
જલાલુદ્દીનો ઝિમાલા	૪	૧
આઝાદ	૩	૧
અને મજુરો કરનારઓન	૨	૦
ગ્રો સેવા	૨	૧
ચર્ખા ભજરણ	૩	૦
ખરી કમાણી	૪	૦
આખરી કેદીનો ભાગ ૧ લો ૨	૧૦	૦
ગાંધી વિચાર દોહન	૩	૦
કરસનદાસના ગીત	૧	૬
ગ્રામ ભજન મંજરી	૧	૧
નમક ભાગ	૧	૩
અપંગની દ્રષ્ટિએ	૩	૧
આપણે હિંદુસ્તાન	૪	૧
આપણના નવેયારીનો પ્રવાસ	૧૧	૬
સેવક સંગીત	૧	૬
સ્વરાજ સમાજ	૪	૦
સીતા ગ્રંથ	૩	૦
ત્રણ વાર્તાઓ	૪	૦
ગઢીના પરિવર્તન	૨	૦
ગુલામીનો ઇતિહાસ	૩	૦
ગાંધી પાણીની કથા	૫	૦
જેલ ડાયરી ય ૩ ગ્રેગાલાચારી	૨	૦
પરદેશી કાપડની સાથે કેમ લડીશકાય	૨	૧
ગાંધી પ્રતિષ્ઠા	૩	૦
નીતિનાયન પાત્રો	૨	૦
ધર્મ સંસ્થાપન	૧	૬૦
આપે કરીશું શું?	૨	૬
,, ,, ઉત્તરાર્ધ	૨	૬
ગોળમેજીપરિષદ ને બીજી વાતો	૧	૬
વીરાંગના અને બીજી વાતો	૧	૬
ગોકુળ શિક્ષારી	૧	૦
ગોળમેજીનાં બંધીઓ	૨	૭
કરાવાજની કહાણી	૩	૦
,, ,, બાકુ પુરૂં	૩	૬
કાકા કાલેલકરના લેખો	૬	૦
નવા મીતા ભાગ ૧ લો	૧	૬
,, ,, ભાગ ૨ જો	૧	૬
ઝંડાગીત	૨	૦
અદાલતખાના પ્રમુખો	૨	૦
ગોખલે પિક્ચરગેલરી	૨	૦
આપંજાબનિદનો મુક્તિ સંગ્રામ	૩	૦
પુરબાનીની કથાઓ	૨	૦
સમર કરવાર	૨	૦
વિરાટ બાપે ખારે	૦	૦
સોરઠ રાણો	૫	૬
મુદ્રારાક્ષ	૩	૦
વીર ભગતસિંહ	૪	૬
હાંકુરબાનની બાળ વાર્તાઓ	૨	૦
પુંડરીકના પરાક્રમ	૧	૬
૬ બાબતોનો ઉપકમ ભાગ ૧	૫	૦
સમાજની વેદીપર	૪	૦

ધાર્મિક સાહિત્ય

ભગવદ્ગીતા	૧૨	૦
શ્રી મદ્ભાગવત ભાગ ૧–૨	૧૦	૦
કાવ્ય દોહન ભાગ ૭	૧૬	૦
,, ,, ભાગ ૧ લો	૫	૦
ગીતા મંથન	૪	૦
મોક્ષ સતી અંજના	૫	૦
દૃષ્ટાંત માલા	૪	૦
પરમાર્થસાર	૧	૮
સ્વામી શિષ્ય સંવાદ	૧	૬
મંજરા પ્રભાત	૧	૬
રોગી અને મેળાપ	૧૧	૦
સ્વામી વિવેકાનન્દ ભાગ ૨	૪	૦
સ્વામી વિવેકાનન્દનું જીવન ચરિત્ર	૭	૦
સાદી શિક્ષામાળા	૧	૦
રોલ્સરોયસની નીતિ કથા	૧	૦
રમજીમાં રોબર્ટસ પા. પુ.	૪	૦
કલ્યિતુદ્દ વનલ-ગોપગાથા	૫	૦
કબીર વાણી	૪	૦
શિવપુરાણ	૬	૦
ભાગવત કથા	૧	૬
પરમહંસ રામકૃષ્ણના બોધવચન	૨	૦
ભક્તિભક્તિ યોગ	૧	૧
ગીતા દોહ	૨	૦
ધર્મ કથા	૪	૦
ઉપનિષદ પારાયણ	૪	૦

નવલ કથાઓ

અંતરની ખબા	૪	૬
ઘર જમાઇ	૩	૦
કંચન હરણ ૧ ઇન્દ્ર નાટક	૧	૬
આરઝુ અકબરી	૮	૦
ગામ સહની ભાગ ૧	૩	૦
,, ,, ભાગ ૨	૩	૦
,, ,, ભાગ ૩	૩	૦
,, ,, ભાગ ૪	૮	૦
અપેક્ષના	૫	૦
બાપુ બેખ સંગ્રહ	૨	૦
,, ,, પુ. ૪ થું	૪	૬
ચારિત્ર હૃદય અને સંપુટના	૩	૦
ગરીબ	૩	૦
ગરબા હકિર	૬	૦
પ્રેમનો ઇંજા	૬	૬
નારી હૃદય	૬	૬
નમુખા	૫	૬
નાની નમણર	૪	૦
દિવ્યચક્ષુ	૩	૦
જયંત	૬	૬
પુનરીક્ષી	૬	૬
ભગીરદાર હાસ્ય ભંડાર	૬	૦
૧૫ વિરાગ	૪	૬
ગામ નંદીની	૪	૬
રાજીકી	૬	૦
રાતો સુહાગ પુ. ૨ જુ	૧૩	૦
મદુમા	૪	૬
મોતીના તોરણ	૪	૦
ગુજરાતી ગોદ	૪	૬
સાબરમતી	૩	૦
સાધુ અને સમા	૪	૬
સ્નેહ સંગ્રામ	૪	૬
સાતરમો સદીનું ઇતિહાસ	૫	૦
વેરાનમાં	૩	૬
સ્નેહ ભગ	૩	૦
સુજાતું રંગ	૬	૦
પરિણિતા	૪	૬
અનાથા બહેન	૨	૬
મેરાના પાણા	૬	૬

ચુમ્મડીક મહેનતો માણસ	૧૦	૬
કોશીશ	૭	૯
કાકાની સ્મરણ	૪	૬
મણિકા	૫	૬
ગ્રામ લક્ષ્મી	૬	૯
ત્રિમંદિર	૯	૬
ટેક વિનાના	૫	૬
કમળીબેની સાસેજર	૫	૬
સ્વર્ગ અને પૃથ્વી	૪	૯
પુત્ર બાપા	૫	૬
મરત કેરીના હાલ પ્રશ્નો	૫	૬
કથા	૧	૬
અબળા પત્ની	૭	૬
કલ્પના કુસુમો	૪	૯
આંબાવાડના ગ્રામ	૩	૯
બાપા	૫	૬
પ્રેમાશ્રમ ભાગ ૧ લો	૮	૯
,, ,, ભાગ ૨ જો	૭	૯
વિનોદ વાટીકા	૬	૯
ઉપા અમર	૭	૯
અડકા	૬	૬
રહેતી ગંગા	૬	૬
પહેલી સમાજ	૪	૬
ભણી	૩	૬
ઓદનામ	૩	૬
કથાની	૪	૬
કામીનામ	૫	૬
બીકાંત ભાગ ૧ બીજો ૨	૮	૯
,, ,, ૩	૭	૯
માણીક કલાકારનો ચેક	૬	૬
વિશ્વાસ ત્રિ	૬	૯
બેલાની કિમ્મત	૬	૬
માણસની આનંદી	૬	૬
કલાકાણી	૪	૬
સરસ્વતી ચંદ્ર ભાગ ૧ લો	૧૧	૬
,, ,, ,, ૨ જો	૧૨	૯
,, ,, ,, ૩ જો	૭	૫
,, ,, ,, ૪ થો	૧૪	૬
ચંદ્રકાંત ભાગ ૧ લો	૧૯	૬
,, ,, ૨ જો	૨	૯
,, ,, ૩ જો	૧૨	૯
ભાગ દેવતા	૫	૬
હસ્ત રેખા વિજ્ઞાન	૧૧	૬
ભાસ્કર શિવરામનો વિનોદી વાર્તા સંગ્રહ	૧૧	૬
કાન્ત પોએટ અને કવી કાલીદાસ	૮	૯
રાજરત્ન વિક્રમાદિત્યનો દરબારીકાર	૮	૯
સુન્દરીબા અને બીજી વાર્તા	૬	૬
સ્નેહ લક્ષ્મી	૮	૬
ભાસ્કર	૧૦	૯
પુરાતન જ્ઞાન	૫	૬
પાનથી ફળીયા-કાચ કોટી કોટી ભાષીયા	૫	૬
ભાસ્કરના ૩ શિલ્પો	૬	૬
ભાસ્કરના ભજ	૫	૯
ગો ધરની કોની	૬	૬
નોટ નસરીનો	૮	૯
નેહના ગ્રહીત	૬	૬
બાવજીભા	૭	૬

બાળ સાહિત્ય

વૈજ્ઞાનિક ભગત	૫	૬
કેલ્લાક પરીક્ષો	૬	૬
રમકુ ટોપી સેટ ૬	૬	૬
બાળ કુંજ	૨	૬
નાની બેન	૨	૬
બીજી વાતો	૨	૬
બાળ કથાવળી	૨	૬
ઇકરેજ્ડ વન	૨	૬
મહાભારતના પાત્રો	૮	૯
પાતાળ પ્રવેશ	૨	૯
ચુમ્મો	૧	૯
મણુરબીન	૧	૯
બાળ વાર્તા વિનોદ	૧	૯
હસતા હસતા રામો ભાગ ૧ લો	૧	૯
,, ,, ,, ભાગ ૨ જો	૧	૯
કાનમાં કહ્યું	૧	૯
કોકસા કાકા	૯	૬
બાળ વિનોદ ભાગ ૧ લો ૨	૮	૬
,, ,, ,, ૨૧ થી ૨૯	૪	૯
અરીઠા બાળ પુસ્તક માળા	૧૫	૯
સીતા (રામાયણના પાત્રો)	૧	૯
કોકસ્ટોપ મંથાવળી	૪	૯
,, ,, ભાગ ૩ જો	૩	૯
સાહસિકોની ટહેરી	૩	૯
ક્રિસમસ	૪	૯
કુટન અને સાહિત્ય	૧	૯
પારસી કાકાકારી વાનીઓ	૨	૯
પારસી ગજ્જ સીનો	૬	૯
જયુ કોમ્બ સંગ્રહ ભાગ ૧ લો	૨	૯
,, ,, ,, ભાગ ૨ જો	૨	૯
રાજ નરેન્દ્રોથી	૩	૯
નવુ ગીતો	૨	૬
ચુંબા	૨	૯
રાજ નીતિજ્ઞ	૩	૯
બાપુની પુસ્તક	૧	૪
મોતી બાગા	૦	૧૦
રમકડાની દુકાન	૦	૧
ચામેલુ રત્ન	૦	૧૦
સીતાજ્ઞી	૨	૯
કુટન પર પ્રકાશ	૧	૯
ઇકલોક	૧	૩
,, નાની બાળક	૧	૯
કાશીબરીનું વીરપણ ભાગ ૧	૨	૯
,, ,, ભાગ ૨ જો	૨	૯
કાળ માધુર્ય	૫	૯
કાઠીયાવાડી દુહા	૨	૯
ગોરાજ્ટી રમકારે પાનો ૪ થો પુ.	૮	૯
,, ,, પાનો ૫ મો પુ.	૩	૬
,, ,, પાનો ૬ ઠ્ઠો પુ.	૩	૬
રહીમાણી રાત ભાગ ૨ જો	૨	૬
,, ,, ભાગ ૩ જો	૩	૯
ખુશાનો ઉંદર ભાગ ૨ જો	૩	૯
કુંઢડી ભાગ ૨ જો	૨	૯
પર મરચુ રેટ્	૧	૯
પર મરચુ રેટ્ બાકીના બી. ફ્રન્ટ	૧૭	૯
કલાપીનો કેકારવ	૧૧	૯
કંકાવટી ગુજરાતની વત કથા	૪	૯
ભારત મુસ્લીમ લીગ	૧૧	૭
રાષ્ટ્રીય સંગીત ગાયક	૧	૬

કળાના નમુનાનો સુંદર ચિત્ર સંગ્રહ

મરણાસ્ત્ર	૯	૬
ઇપના સંગ્રહ	૯	૬
કલા કલાપ	૧	૬
ટ્રેન રેખા		૯૭
અજન્તાના કળા મંડપો	૧૭	૬
વોટર કલર પિક્ચર આલ્બમ	૧૦	૯
મુમલીમ આલ્બમ	૨	૯

આ સોદીકમાં છપાયેલા પુસ્તકો

	ઘી.	પે
ટ્રીબ્યાલ બાયસેન્સોસ કેટ્રોલ સોર્સેનન્સ		
રહસ્ય ગુજરાતી અને અંગ્રેજીમાં	૧	૬
સીતા વનવાસ	૧	૬
ઇપનપર પ્રકાશ	૦	૯
બાળના પ્રશ્નો અથવા બાળમનમ ભાગ ૧	૧	૬
,, ,, ,, ભાગ ૨	૧	૬
નીતિના કાવ્યો	૧	૯
શરીર સંપત્તીનો વધારો અને તેની સંભાળ		૬
ગ્રામોદ્યમ		૬
પુર્વ અને પશ્ચિમ		૬
ગોકળદાસ બાલસંગ્રહમાંના તીસક તેમના મત અને વિચાર		૩
પુસ્તક કેમલ પાસાનું કુટન ગરીબ		૬
પુસ્તક કેમલ પાસાનું બાપણ		૬
મારો જોડનો અનુભવ ભેખડ: મ ગાંધીજી		૬
મારો જોડનો બીજો અનુભવ ,, ,,		૬
મારો જોડનો ત્રીજો અનુભવ ,, ,,		૬

ઓરડર સાથે નાણાં મોકલવા મહેરબાની કરવી. વી. પી. ઓર્ડરોને ધ્યાન આપવામાં નહિ આવે

મળવાનું ઠેકાણું:-
Manager, Indian Opinion,
Phoenix, Natal.

Phone 33-1014. P. O. Box 4111.

—હિંદી વસ્તુ ભંડાર—

(પ્રો. પી. બાલ મારીયા)

અમારે ત્યાં હલકી, સ્ટેશનરી, કોકરી, ફેન્સી સટફ, હાર્ડવેર, પાવા-પિત્તળ, બરણ સીલ્વર તેમજ જોબર્સના દરેક જાતના દેશી વસ્તુઓ જોવાસેલ ભાવે મળે છે. પોસ્ટખર્ચનું ઓ. ઇ. ગાર્ડનું તથા દેશી તેલમ બદરૂદ્ધ ચંદ્ર કે, બાલ ચમ્પા તેલ, છત્રસાલ, ઝીમણી, કુલમ, ઓલ, બંગાળાનું. દીવો, પોશેરી, ચિત્રો કુમા માણસ તથા દરેક જાતની દાલ, કઠોળ અને તેનાં પરીબાલ્યું અને બંગીબાલું બનવે "વાસણ" પેન અને પેન્સીલો. ગામમાં નાબાલકાના સુબંધી તેલો, અત્તરો, સાબુઓ, કોટો, અને ઈંગ્લીશ કેશ ગોલ્ડ લુનેલરી મળે છે

કોક જાતના પસંદી બાબતના ઓરડર આપો આવ્યે પહોંચ કરવા મહત્વમાં છે

બહારના ઓરડરોના બાલ પ્રાપ્ત બાબતના માં આવે છે. લખો:- ૧૬૭૨
૪૬ પ્રીચાર્ડ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

Phone Day 21-4164 **RAJCOOMAR,** Phone Night 21-4590
DURBAN'S FIRST INDIAN UNDERTAKER
રાજકુમાર
અન્ડરટેકર
કંપની, કુટુંબ, મિત્ર વર્ગો કે બીજા વર્ગો કુંવરજી પુરા પાડવામાં આવે છે ચાર દિવસ પહેલાં.
14, Cross Street, DURBAN.

'PHONE 33-4691. BOX 2526.
L. MISTRY
એલ. મીસ્ત્રી
બોકસ, રેબલ અને ફીક્ષ્ચર મેકર્સ જુદાં જુદાં અથવા જથ્થાબંધ બનાવનાર તેમજ પુલ ટર્નીંગ સંતોષકારક કામ કરનાર.
કાટેલા આવીને પ્રાઈસ લીસ્ટ મંગાવો.
45 Market [illegible] **Johannesburg.**

'Phone 2-3381 Tel. add. "Leinpco."
D. K. PATEL
Fruit and Vegetable Exporter
— SPECIALIST —
in South African, Canadian and Australian Apples
Cape Fruit on hand in season
We have in stock Naartjes which have just come in Market
ડી. કે. પટેલ.
ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ્સ એક્સપોર્ટર.
સાઉથ આફ્રિકન, કેનેડીયન અને ઓસ્ટ્રેલીયન એપલ્સના સ્પેશીયલીસ્ટ
ઋતુમાં કેપ ફ્રૂટ પણ રાખીએ છીએ
નાર્ચીસ હાલમાં શરૂ થયા છે અને તેનો સ્ટોક પણ રાખીએ છીએ.
ઓર્ડરોના ઓર્ડરો ઉપર ખાસ ધ્યાન દેવામાં આવે છે
નાર્ચીસ અને મેન્ડરીન સારા અને સસ્તા
C. O. D. થી મળશે.
P. O. Box 765. 19, Cross St. Durban.

M. H. DESAI.
એમ. એચ. દેશાઈ.
કમીશન ફ્રૂટ મરચાંટ.
અમો દરેક જાતના ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ્સ પુનીયનના ઓર્ડર પણ આવ્યા C. O. D. થી સારૂ પેમેન્ટ કરી મોકલીએ છીએ.
P. O. Box 254. 31, Short St. Durban.

Phone 21-4494 Tel. Add. "VALUABLE" P. O. Box 674
V. B. PATEL,
WHOLESALE AND RETAIL FRUIT, VEGETABLE AND PRODUCE MERCHANT
CHEAPEST BANANA STORE IN TOWN.
40 President Street, JOHANNESBURG.
Terms: NETT CASH or C.O.D
વી. બી. પટેલ,
હોલસેલ અને રીટેલ ફ્રૂટ, વેજીટેબલ અને પ્રોડ્યુસ મરચન્ટ
જોહાનીસબર્ગમાં સૌથી સસ્તામાં કેળાની દુકાન
અમારે ત્યાંથી બનાવ તથા દરેક જાતનું ફ્રૂટ વાજબી કીંમતે મોકલવામાં આવે છે
ઓર્ડરો આવ્યા C. O. D. થી માલ મોકલી આપવો
ટેલીફોન 21-4494 ૪૦ પ્રેસીડન્ટ સ્ટ્રીટ,
પી. ઓ. બોક્સ ૬૭૪ જોહાનીસબર્ગ

"શુદ્ધ ઘી"
[illegible] અમારે ત્યાંથી બોટલ મગાવશો.
ખાસ આદે પુછો યા લખોઃ
સાઉથ આફ્રિકાના સોપ એજન્ટ
સામજી દેવશી એન્ડ સન SAMJEE DEVSHI & SON
૪, ક્રોસ સ્ટ્રીટ, 4, Cross Street,
ડરબન. DURBAN

Golden Number
OF
"INDIAN OPINION"
SOUVENIR OF THE
Passive Resistance Movement
1906 1914.
Price : Two Shillings.
to be had from.
Indian Opinion,
Phœnix, Natal.

SOLE AGENT FOR

His Master's Voice

હિઝ માસ્ટર્સ વોઇસ

In The Union Of South Africa

સપ્ટેમ્બર અને ઑક્ટોબરના ગુજરાતી રેકર્ડસ રેકોર્ડો આવી ગયા છે.

સાને ઇસ્લામનો સેટ મંગાવો અને સાંભળો

પાંચ રેકોર્ડનો સેટ કીંમત પા. ૨–૫–૦.

We specialise in Tamil and Telugu Drama Sets and also Native and Afrikaan records. Wholesale and Retail.

N 5557 પ્રેમની દુનીયા.
N 5570 ચાંદીનો ચમચો.
N 5575 વાણીમા ગત
N 5576 મે તો નજરી પ્રીતમની જોયા
N 5580 પ્રેમનું પારખું.
N 5580 વિરહ ઉમાશે.
N 5581 ઘાયે કઈનો.
N 5585 મંજીર ગોકાબેા.
FT 5240 દ્વારાવતાર આરતી
FT 5242 ગદા પરીક્ષા
FT 5416 ગેરબા.
FT 5423 નવરી મોરી રચના અંતર
N 5564 તુજને મુજના રમ રીખાયા
N 6828 મલી પ્રેમ નગરીમા પીયારે પીયારે.
N 6810 બહોળા ૮–૦ ને ૬૨૫ પામા.
FT 5421/2 પોરો ખાઈ નાટક ભાગ ૧ થી ..
નરસીંહ મહેતા નાટક ભાગ ૧ થી ૪
અયજા કુમાર નાટક ૧ થી ૪
રાજા રેવી નાટક ૧ થી ૪
N 6720 જુદો ભાગ સન્સાર.
N 6604 નહના ના ઢગારે પીયારે

No 5359 મીસ ૧૯૩૭ રેમીક્ષ
.. 5499 .. ૧૯૩૬ ..
.. 5548 પીકટર ૧૯૩૭ ..
.. 5552 એન્ટલમેન ..
.. 5470 કાઉટર ઇનસ્પેક્ટશન ..
.. 5458 શીના ભાણા ..
.. 5461 ઇન્ડિઅન ગેરીસ્ટરની એારી. માર્ચ.

પૂર્ણીરાજ ચૌહાણના નાટક કમ્પલેટ બૌક્સ અને બુક સાથે પોસ્ટ પાર્સલ ૨–૦– ૦ મેટ.

નાટક ભારતના સતીઓ કમ્પલેટ બૌક્સ અને બુક સાથે પોસ્ટ પા. ૨–૫–૦ નું સેટ.
.. ના ના.દીક્ષ કમ્પલેટ બૌક્સ અને બુક સાથે પોસ્ટ પા. ૨–૫– ૦ નું સેટ
એચ. એચ. જી. ડાર્લીંગ પાર્ટી કમ્પલેટ બૌક્સ અને બુક સાથે પોસ્ટ પી. ૧૫ નું સેટ.
નાટક ગુણસુન્દરી કમ્પલેટ બૌક્સ અને બુક સાથે પોસ્ટ પી. ૧૫ નું સેટ.
.. રાજા અરેબરી કમ્પલેટ બૌક્સ અને બુક સાથે પોસ્ટ પાર્સલ ૨–૧૦–૦ નું સેટ.
.. શ્રી સત્યવાદી રાજાના સેટ ૧ થી ૪ ભાગ
.. રવીરાજુરેડ ૫.
.. ગોપા ૫.
સત્યવાદીનો ભાગ પોસ્ટ ૧ થી ૫.
વડીલોનો બાવરો કુલીન રેકર્ડ ૨ રેકોર્ડનું નાટ.
મજુરી ૪ નાટકી ૮ રેકોર્ડનું સેટ કુલીન.
બુરી બાહલા ૮ રેકોર્ડોનું સેટ કુલીન.
.. શાદીના દરબાર ૮ રેકોર્ડોનું સેટ કુલીન.
.. રોજ નાચે અરબ ૪ રેકોર્ડોનું સેટ એચ. એમ. વી
.. સાને ઇસ્લામ ૫ રેકોર્ડોનું સેટ એચ. એમ. વી.
.. મુરે ઇસ્લામ ૬ રેકોર્ડોનું સેટ પોલ્યુશ્કા.
.. નાના પ્રભા પા નવી ૬ રેકોર્ડોનું સેટ એચ એમ. વી
.. રણમલ્લી મંજરા ૪ રેકોર્ડોનું સેટ એચ એમ વી.
.. નૂરજહાન ૮ રેકોર્ડોનું સેટ પોલ્યુશ્કા.
.. વહેલા ગજનું ૮ રેકોર્ડોનું એચ એમ. વી.

અમારા ઇસ્લામીક નવી રેકોર્ડોનું લીસ્ટ 'ઇન્ડિઅન ઓપ્રીઅન' માં જોશેા.

ઉ ૧ રેકર્ડ, ૧૨ ૮ ૪ રે. ૨૫/-, ૧૦ ઉ. ૧૨ રે., ૧૨ ૮ ૪ ૬૮/

ઓર્ડર આપતા ૧૦ ઇંચની ૬ અને ૧૨ ઇંચની ૪ રેકોર્ડથી ઓછીનો ઓર્ડર સ્વિકારવામાં આવશે નહિ.

Radio Record Trading Co.,
88 Victoria Street . . Durban.

Radio Record Trading Co.
P. O. Box 6398 29 West Street.
JOHANNESBURG.

RADIO RECORD TRADING Co.,

SOLE AGENTS FOR

Columbia

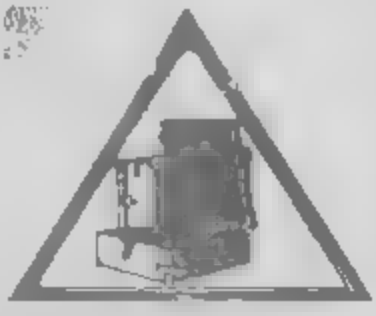
In The Union Of S. A.

જુના ગયા અને માનીતા આવી ગયા

ફોલ્ગ્રીયા કંપનીમાં હાલમાંજ આવેલા નવા ગવૈયા

માસ્ટર અમીર અકક્ષની

નવી રેકાર્ડ આવી પહોંચી છે. આગળ ગઝલ બોલી ગયો છે: "મોહમ્મદ મોહમ્મદ પુકારે ચલા જાય" તેના જેવી બીજી ગઝલ બોલી રહ્યો છે. ચાલો અને તમારા દીલને આવી કરો. તેનો નંબર / ગઝલ કે સરનામું સાથે મોકલાવ.

...	...	...
...	...	...
...	...	...

દરેક જાતની સ્વાદીષ્ટ. સુંદર શુધ્ધ ઘીની મીંઠાઇ.
ફરસાણ વીગેરે માટે ક્યાં જશો?

પટેલ્સ વેજીટેરીઅન રીફ્રેશમેન્ટ રૂમ

પાપડ, લીંબુ, તથા કરીના અચાર તેમજ શીઆળાની ઋતુ માટેના ખાસ પૌષ્ટીક પાકો અમારે ત્યાંથી ફીકાયત ભાવે મળશે. એક વખત પધારી અથવા ઓરડર મોકલી ખાત્રી કરવા વિનંતિ છે.
બહાર ગામના ઓરડરો ખાસ માલીકની જાતી દેખરેખ નીચે મોકલવામાં આવે છે.
માલીકને મળેલા અપુર્વ તે અમારો ખાસ મુદ્રાલેખ છે.

PATEL'S VEGETARIAN REFRESHMENT ROOM
(Prop. R. M. PATEL)

Telephone 2-2209 **202 Grey Street, :: :: Durban.**

Box 830. Tel. Add. "Orangexpn"
M. C. PILLAY
Wholesale Fruit & Vegetable Exporter
TRIAL ORDER SOLICITED.
જથ્થાબંધ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ્સ વહાવનાર
અમે અમારા ઓરડર ખાસ દેખરેખ રાખી મારો માલ C.O.D થી રવાનીએ કીએ.
79, PRINCE EDWARD STREET, DURBAN.

NAROTAM HARGOVIND
The Master Tailors.
Suits and Costumes Made in the latest Styles.
We specialise in High Class Tailoring.
Our Prices are to suit the times.
Try us with your next Order
તમારો સુટ ક્યાં શીવડાવશો?
નરોતમ હરગોવીંદ
તમને અપ-ટુ-ડેટ સ્ટાઇલનો હિસાબ આવે બનાવી આપશે.
કાયમ ઓર્ડર આપી ખાત્રી કરી જુઓ.
'Phone 25661. 176 Grey St Durban.

'Phone 2-6235 P. O. Box 316
Heerabhai Morar Matvadkar,
Wholesale Fruit & Vegetable Exporter
and Commission Agent,
15 CROSS ST. RESIDENCE.
PACKING WAREHOUSE 44 BOND ST.
DURBAN.

હીરાભાઇ મોરાર મટવાડકર
હોલસેલ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ્સ વહાવનાર
અને કમીશન એજન્ટ,
પેકીંગ સારી રીત કરી માલ સી. ઓ. ડી. થી મોકલવામાં આવશે.
ટેલીફોન ૨-૬૨૩૫ બોક્સ ૩૧૬.
૪૪ બોન્ડ સ્ટ્રીટ. ડરબન.

અઠવાડીક પંચાંગ

વાર	ક્રીસ્તી	કદ	મુસલમાન	પારસી	ગ્રેગોરિયન	ગ્રેગોરિસ્ટ
	૧૯૩૮ સપ્ટેમ્બર	... ... ભાદરવા	૧૩૫૭ ૨૯મી	૧૩૦૮ રોજ, કહગી	૨. જી.	૧૮મી.
શુક્ર	૨	સુદ	૬	૬	... ૧૦	૧૦-૩૧
શની	૩	... ...	૭	૭	... ૧૧	૧૦-૩૨
રવી	૪	... ...	૮	૮	૧૦-૧	૧૦-૩૩
સોમ	૫	... ૧૧	૯	૯	૧૦	૧૦-૩૪
મંગળ	૬	... ૧૨	૧૦	૧૦	... ૧૨	૧૦-૩૫
બુધ	૭	... ૧૩	૧૧	૧૧	... ૧૩	૧૦-૩૬
ગુરૂ	૮	... ૧૪	૧૨	૧૨	... ૧૪	૧૦-૩૭

Printed and published by ... M. Gandhi at Phoenix Settlement, ...

GANDHI & Co. (Pty) Ltd.

GENERAL MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

Try us for:-

Benares Saries, with Blouses of same design prices from 75/- to £10 with double border.

Also Cotton, Crepe-de-chine & Rayon Saries from 2/6 to 40/-.

We also stock Indian Drugs, Condiments, Draperies, Outfitting, Hardware, etc. etc.

Telephone 23676,

Tel. Add. "Gandhico" Durban.

112 Victoria Street,

DURBAN.

અમારે ત્યાં હમેશા મોટા પ્રમાણમાં નીચે જણાવેલ ચીજો સ્ટોકમાં રહે છે.

જોરહત અફામ, પીસ્તાં, ચારોળી, એલચી, જાયફળ, તજ, લવીંગ, મુરજબાપ કેસર, તેમજ ફળફર, પાપડ. જુદે જીજરે આબેા તેમજ આયા દેખરેખ નીચે પીસાયેલ મસાલેા તથા તમામ જાતના ચેાખા-બાસમતી, કોમ દીલી, મોંજા, આખ તુલસી, જીજરે તથા પંજાબી સાકમ. પેાળી મુસલી, ગઠોડા કોપરાપાટી તથા સાતસેા આઠસેા જાતનું ગંધીયાણું તેમજ સોપારી-બદામી ચેવરબની. ફાકમા. સેકેલાં તથા ગુલાબનું પાણી. આમળા, ચેાગસ, ચંબેલી, વૃષેલ, મગીનીયા જીજરે જુદાજોદાર તેજ જીજરે, જીજરે મોટા જથ્થામાં તેમજ, છુટક મળશે.

Also:

P. O. Box 27, TONGAAT,

Telephone during Office hours No. 5.

after Office hours No. 008.

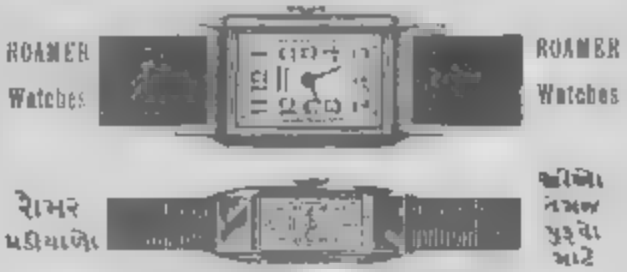
The "FRIENDS of INDIA" SERIES

Short biographical sketches of eminent men, who have laboured for the good of India.

Copious extracts from the speeches and writings of the "Friends of India" on Indian affairs are given in the sketches. Each volume has a fine frontispiece.

Lord Minto,	Lord Morley,
Rev. Dr. Miller	Lord Macaulay,
[illegible]	Sir Dharmendra Mehta,
Lord Ripon,	Swami Rama Tirath,
Rev. Walter,	Sir Charles Jhaw,
Thos. Bate,	Edmund Burke,
Sir V. Sankaran Nair,	Henry [illegible],
Sir Henry Cotton,	Lord Hardinge,
John Bright	Krishna Das Pal,
Lal Mohan Ghose	M. K. Gandhi,
Mrs. Annie Besant,	Sir Syed Ahmed Khan,
H. H. The Aga Khan,	Badruddin Tyabji,
Allan O. Hume	W. C. Bonnerji,
A. M. Jaffer,	Charles Bradlaugh,
D. Dadabhai Naoroji,	Dinsha Edulji Wacha,
Rev. [illegible]	Pandit Shyamji Krishnavarma,
C. [illegible]	M. [illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]

YOU CAN'T BE LATE
WITH
ROAMER
Obtainable in
15 & 17 Jewels Gold or Rolled or Grome

Latest Style and Design

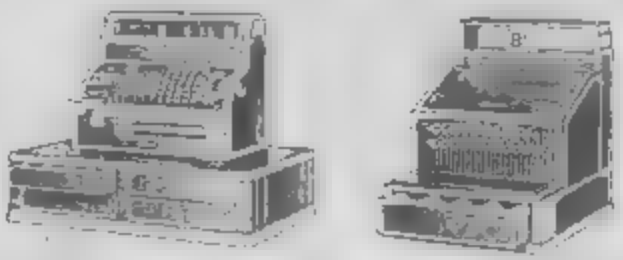
દુનીયાનું જીવન વખતસર ચાલ્યું જોઇએ અને તેથી નિયમિતતા શીખવી જોઇએ.

રોમર ઘડીયાળ તમારો વખત સાચવશે.

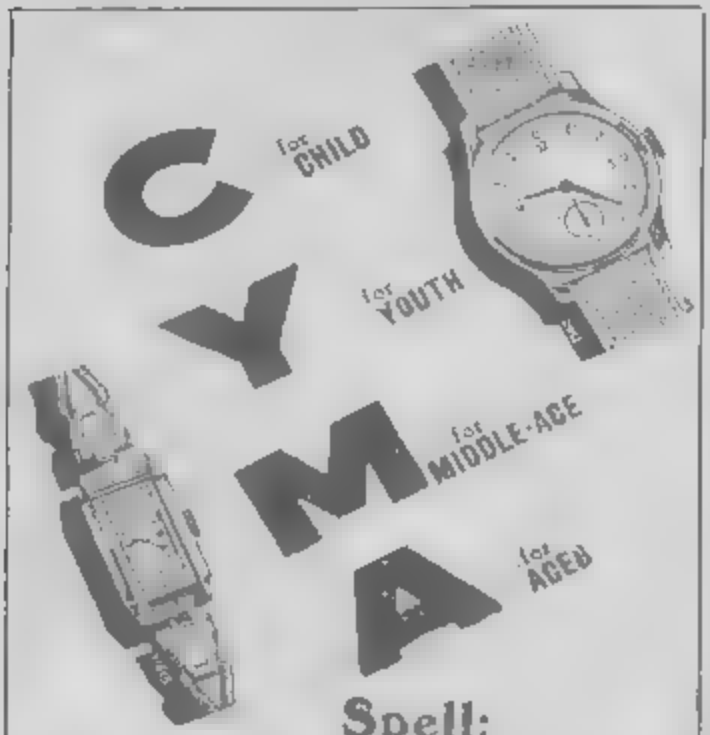
૧૫ અને ૧૭ ચુકેલાના રોમર મોડલ અથવા રોલ્ડના અમર કીમતો વજન બેરેબર સ્ટાઇલ અને ડીઝાઇનના છે.

Sole Distributors
PATEL AGENCIES (Pty) Ltd.
'Phone 33-2081. P. O. Box 6092.
No. 6 KORT STREET. JOHANNESBURG (336

NATIONAL
CASH REGISTER
AND
ACCOUNTING MACHINE
SYSTEMS
FOR
MAXIMUM
EFFICIENCY

THE NATIONAL CASH REGISTER CO. S.A. (PTY.) LTD.,
63 PRESIDENT STREET
JOHANNESBURG
P. O. Box 3591. Phone 33.6245 (332

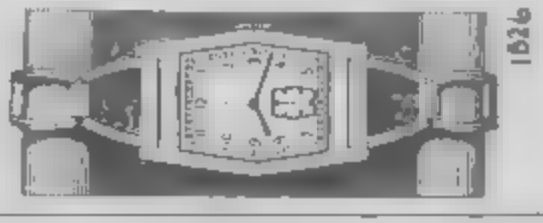

Spell:

CYMA

The World's Wonder Watch—The Watch . . . Everybody

NOTICE!
The new 1938 ELGIN watch catalogue has just come off the printing press.

Please send me without any obligation your new 1938 ELGIN watch catalogue

NAME. .....

ADDRESS .....

KATZ & LOURIE LTD.
Cor ELOFF & MARKET STREETS, JOHANNESBURG.

Durban enquiries.
H. A DAVIES,
76, Field Street

Lourenco Marques enquiries
CASA COIMBRA,
Box 478 (334

12 SEP 1959

INDIAN OPINION

Founded by
MAHATMA GANDHI
IN 1903

No. 35—Vol.—XXXVI FRIDAY, SEPTEMBER 9th, 1938. Registered at the G.P.O. as a Newspaper. PRICE FOURPENCE

How To Secure World Peace

"If peace is to be anything more than mere absence of war, it must be founded on the strength of the just and not on the weariness of the weak. If then we are to strive for that true peace in which the satisfaction of one people is not built on the frustration of another then the average peace-loving citizen of the successful nations of today must extricate himself from the glorious anomaly of wishing for peace whilst sharing in the spoils of war which express his wish in the charter of mere pretence. He must not let himself be bribed on the promise of prosperity and honour and call it patriotism. We cannot have peace until we deserve it by paying its full price which is that the strong must cease to be greedy and the weak must learn to be bold.

—RABINDRANATH TAGORE.

વિશ્વશાંતિ મેળવવાનો માર્ગ

"જો શાંતિનો અર્થ યુદ્ધ ન થવું જોઇએ એ કરતાં કંઈ વિશેષ હોય તો તેનો પાયો ન્યાયીના બળ ઉપર રચાવો જોઇએ; નહિ કે નબળાઓની નિર્બળતા ઉપર. તેથી આપણે એ ખરી શાંતિને માટે મથી રહ્યા હોઇએ, કે જેમાં એક પ્રજાનો સંતોષ બીજાના નાશ પર રચાવાનો નહિ હોય, તો આજના વિજયી રાષ્ટ્રોનાં એકંદર શાંતિપ્રિય નાગરીકે એક તરફથી શાંતિની ઇચ્છા કરી બીજી તરફથી યુદ્ધની લૂંટમાં ભાગ પડાવવાની દેખીતી વિકૃત સ્થિતિમાંથી મુક્ત થવું જોઇએ; કેમકે એ તેની ઇચ્છાને નવો ઢંગ તરીકે પ્રકટાવે છે. તેણે આબાદી અને ગૌરવના વચ્ચેનો કૃત્રી ભાંચ લઇને તેને દેશાભિમાન તરીકે ઓળખાવવું નહિ જોઇએ. શાંતિની પુરેપુરી કીંમત આપ્યા સિવાય આપણે શાંતિને લાયક નથી થઇ શકવાના. એ કીંમત તે બળવાનોએ લોભી બનતાં અટકવું અને નબળાઓએ શુરવીર બનતાં શીખવું એ છે."

—રવીંદ્રનાથ ટાગોર.

WHY YOU SHOULD INSURE YOUR LIFE WITH
"NEW INDIA"

(1) BECAUSE it is a purely Indian Company with a Directorate composed wholly of influential Indian gentlemen of widely recognized business ability and is the largest General Insurance Company of India with total funds amounting to Rs. 2,13,94,387.

(2) BECAUSE the safety of its contract (Policy) is beyond question seeing that its paid-up Capital is much more than the combined paid up Capital of all Indian Insurance Companies transacting only Life assurance business.

(3) BECAUSE its premiums are moderate and its policy conditions are as liberal as they could be.

(4) BECAUSE its offer of automatic non-forfeiture privilege Extended Term assurance, permanent Disability Benefit and of payment of double the sum assured in the event of death by accident is unique.

(5) BECAUSE it has established a reputation for prompt settlement of claims and efficient service to its policy-holders.

ALL OTHER BUSINESS TRANSACTED

Life, Fire, Motor Car, Motor Lorry, Motor Bus, Plate Glass, Workmen's Compensation, Burglary, Etc.

For Rates please apply to:

JALBHOY RUSTOMJEE,

Principal Representative in the Union of South Africa.

Natal Office:
"INDIA HOUSE"
17 First Avenue Durban.
Telephone 2-5045 P. O. Box 1610
Tel. Add. "RUSTOMJEE Durban

Transvaal Office:
ROOMS NO. 12 & 13, BARKLY ARCADE,
Diagonal Street Johannesburg.
Telephone 33-4479 P. O. Box 3641
Tel. Add. "RUSTOMJEE" JOHANNESBURG

Phone 33-6229. Telegrams: "GIDMALCO P. O. Box 5169

JAPAN BAZAAR

WHOLESALE SILK & CURIO MERCHANTS.

39 MARKET STREET, JOHANNESBURG.

Specialising in SILK MATERIALS LEATHER SUIT CASES ORIENTAL CURIOS BRASSWARE ETC

ALL PRICES QUOTED AT LOWEST MARKET RATES.

INDIAN SARIS: Crepe-de chine and Georgette Saris beautifully embroidered 45" x 5 yds length price 17/6 piece. Heavy Crepe-de-chine Saris hand embroidered 45" x 7 yds 30/- piece. Georgette and Crepe-de-Chines beautifully embroidered 45" from 3/9 per yd

ODNIS: Hand embroidered in Georgette and Crepe-de-chine 45" from 12/6

Above obtainable in the following shades: White, Pale pink, Sky blue, Pale green, Salmon pink, Red, Maroon, Brown and Black

જાપાન બઝાર

જોહાનીસબર્ગના જુના અને જાણીતા જાપાનના જથ્થાબંધ તેમજ છુટક માલના વેપારી.

સાડીઓ, ઓઢણીઓ. ડ્રાગદાંઓ.

તદન નવીજ અને વિલાયતના ડીઝાઇનો વાળી બનાવટદાર જરીથી ભરેલી બોર્ડરવાળી અને ક્રેપ-દી-શીનની સાડીઓ તથા ઓઢણીઓ હમણાંજ મોટા જથ્થામાં સ્વદેશથી આવી પહોંચી છે તેમજ દરેકમાં જેવી અવનવી ભાતવાળી ડીઝાઇન ભાતના તથા કુંવારી અને અમદાવાદની બીજ જાણીતી મીલોના સ્વદેશી બાતબાતની ડીઝાઇનો વાળા સુતરાઉ ચુડાં, પટોળાં, દોશીઆ, ખારેકી તથા સુંદર ભાત ભરેલા ઓળીઓ તેમજ જાણીતા પાટો મોટા જથ્થામાં ઉંચામાંચામાં આવ્યાં છે. ફેશ્ટાદા રંગબેરંગ માટે તેમજ ભેટ માટે પાઘ પાર, ૬ પાર, તથા સાત પાર સાડીઓ તેમજ બ્લાઉસો માટે દરેક જાતના તાયર કપડાં પણ મંગાવવામાં આવે મળશે. તદન નવાના ભાવે સુંદર અને અનઅજમાના માલ બરીદવા અમારી ઓફર મુલાકાત લેવા.

છુટક માલ પણ જથ્થાબંધના ભાવે આપવામાં આવશે. આ અનુકુલ તકનો લાભ ચુકાશાર લેવાનું ચુકશો નહિ.

સ્વદેશી ચુંદડીના ભાવ રો. ૩-૬, રો. ૫ થી ૩૫૨. બોર્ડરવાળી તથા ક્રેપ-દી-શીનની ઓઢણીઓ બારતની બરેલી રો. ૬૬-૬.

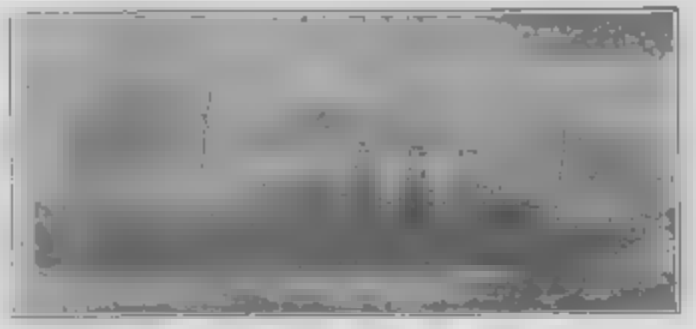
ક્રેપ-દી-શીનની બારત બરેલી સાડીઓ ૬૫ ઉંચ પનો ભાવ રો. ૨૬ થી ૩૫૨.

ફોન ૩૩-૬૨૨૯. ટેલીગ્રામ્સ "GIDMALCO" જાપાન બઝાર બોક્સ ૫૧૬૯.

૩૯ માર્કેટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

B. I. Steam Navigation Co., Ltd.

સ્ટી. "દહેરીઆ"

સપ્ટેમ્બર તા. ૨૨ મીએ મુંબઈ જવા ઉપડશે.

ખાસ સુગવાઓ:— કંપનીઓએ પોતાના કાયમના ઉપયોગ માટે પોતાનું અને સ્ટીમરનું નામ લખી, પોર્ટ હરબરનું ઠામનામું મરડ અને બધા માલ ઓળખી શકાય એવા ટપાલ'ગેન્ડને લગતા સીમા ગોઠવ ઉપર પહોંચતા કરવા જણાવ્યું.— વિદેશમાં બહાર આપના પેકોન્ડર જેઓ પોતાના માલની વખાણ કરાવવા રેલ્વે રસીદ બને આવારી ઓફીસમાં કેબાકવાથી સહેલાઈથી માલનો પત્તો મેળવી શકાય તેમજ માલ પેલાસર પહોંચશે. આપ બાકીનાઓ બાકીના બાકીઓ અમારી સાથે પત્રવ્યવહાર કરવાથી ટીકીટ મેળવી શકશે.

રસીદને બદલે દરેક કામકાજ અમારી અતી કેબરેખ નીચે થાય છે

વધુ ખુલાસા માટે લખો યા મળો।

SHAIK HIMED & SONS, :: 390, Pine Street, Durban.
Telegraphic address: "KARAMAT." Telephone 2-0432

CITY SHIRT Co., No. 4, Kort Street, Johannesburg.

મેલેરીઆનો મારી હઠાવનાર

ઝંડુ

મેલેરીઆ મિક્શ્ચર

દરદીએ નાયની
સરખામણી કરો
અને ચાર અજમાયશી બુઝો.

હોને માટે
વાકેફ—વાકફીયેતે ખરપૂર
હોસ્પીટલ્સ

ઝંડુ દ્રા.ક્ષા.સ.વ.

ખિલતા ખિલંજે
વાપરવા ભરોસો

ઝંડુ ફાર્માસ્યુટીકલ વર્કસ લી.—પો. બોક્સ નં. ૫૫૧૨, મુંબઈ નં. ૧૪.
સાઉથ આફ્રિકાના ગામ એજન્ટસ: એમ. એમ. જોશી એન્ડ સન્સ, ૩૪૫ બ્રુમ સ્ટ્રીટ, પી. ઓ. બોક્સ ૧૨૦૫, પ્રીટોરીઆ.
ટેલીગ્રાફીકસર્વમાં બનવાનું ટેલીગ્રામ: ઝંડુ ક્રાસ્ટે, ૨૪ કેરેટ ૬૬૧૦.

આયુર્વેદિક દવાઓનાં સુચીપત્ર આદેશ મંગાવો.

MOHANLAL VALJEE,
(INDIAN PAWNBROKER.)
112, Victoria Street, Durban.
Low Rates of Interest on Jewellery.
High prices paid for Old Gold A large stock of New Jewelleries at reasonable prices to suit your pockets.

I. P. BHAGAT,
Fruit Merchant.
દરેક જાતનું ફ્રુટ અને વેજીટેબલ્સ સારૂં પેકીંગ કરી C. O. D. થી
મોકલવામાં આવશે. લખોઃ—
P. O. Box 842. 129 Victoria St. Durban.

કીટીંગસ

પાવડર

કીડી, માકડ, ચાંચડ, કંસારા માખી, વંદા
વિગેરે સઘળા જંતુઓનો

નાશ કરે છે.

કીટીંગ્સ પાવડરના ટીન મળે છે.

WE STILL BUY
OLD GOLD, SILVER & SOVEREIGNS.
We Stock LARGE VARIETIES OF WATCHES
and CLOCKS
LAKHANI & CO.,
(Jewellers)
111 Grey Street, Durban. 'Phone 21258.

'Phone 24150. Tel. Add. "Nafties."
A. M. PADAYACHEE
Wholesale Fruit & Vegetable Exporter.
FINAL ORDER SOLICITED
91 LEOPOLD ST., AND 34 CROSS ST.,
P. O. BOX 195. DURBAN.

THE DUTCH POST
An illustrated [illegible] Magazine
for 1932, and every [illegible]
with all [illegible]

આ માધ્યમ, ચહેરાની
ચામડીને મુલાયમ
રાખી સૌંદર્યવાન
બનાવે છે.

ચામડીનાં દરેક
દર્દોમાં નીચેનો
અકસીર રેનો
ઉપયોગ કરવાથી ૧૫
દિવસમાં ફરક
આરામ થશે છે

એજન્ટ્સ માટે:-
Indo-African Trade
Agency,
74-76 Wilson St.
DUNDEE, Natal,
S. A.

શોલ ઈમ્પોર્ટર્સ પાટણવાલા લીમીટેડ.
૧૮૨-૧૮૪ અબદુલ રહેમાન સ્ટ્રીટ.
મુંબઇ ૩.

Pegasus *always* delivers
What it promises!

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

૧. કાર બરાબર ચાલે છે ૩. એંજીનનું તાપ વધારે છે. ૫. [illegible] ૭. કાર સરળ રીતે ચાલે છે
૨. ગતિ ઝડપી છે ૪. ધાતુ નથી ઘસાતી ૬. [illegible] ૮. બધા ભાગોનું સારી રીતે ઉંજણ થાય છે

QUALITY MATE
TO
MOBILOIL

PEGASUS

VACUUM PRODUCT

VACUUM OIL COMPANY OF SOUTH AFRICA · LIMITED

CHOONILALL BROS.

THE NOTED INDIAN "SARRI HOUSE IN SOUTH AFRICA."

141, GREY STREET, DURBAN.

Branches:
58, Wicks Street And 60, Wicks Street,
VERULAM
GARAGE AND SERVICE STATION
7, Wicks Street And 55, Wicks Street
VERULAM

Please note
Our Johannesburg Agent
P. RATANJEE,
60, Bree Street,
Newtown

Phone 21008
" 21448 Res
Durban
Cables & Telegrams

ARRIVING BY EVERY MAIL FROM INDIA AND JAPAN

BENARES SARRIES WITH BORDERS AND PLAIN CENTRES, BUTIDAR BENARES SARRIES IN SEVERAL SHADES
Price from 60/-, 85/-, 105/ & up to £20.
THE LATEST FROM BENARES CITY
EMBROIDERED SARRIES 25/-, 35/ & up
PRINTED VARIOUS LINES of SARRIES from 12/6, 17/ & upwards
EMBROIDERED CREPE-DE-CHENE from 3/6 yd. 42 in & 45 in width.
LATEST DESIGN SARRIE CLOTH 44 in. wide from 1/6 yd. 1/9, 2/ & up
GEORGETTE SARRIES LATEST ARRIVALS price from 25/-, 30/-, 45/ & up.
LATEST BLOUSES To Match SARRIES price from 12/6, 17/6 & upwards
ZARI WORK SILK SARRIES IN ALL SHADES from 35/ 95/-, 125/ & upwards

THE NOTED
INDIAN SARRI HOUSE
IN SOUTH AFRICA.

SUITABLE FOR WEDDING GIFTS

Brassware Vases Rose Bowls, Jardinas Engraved Trays and Various other Lines.
At Special Reduced Prices.

Ivory Pins, Ornaments & Musical units
Jewels At Rock Bottom Prices
Indian Continents Indian Ornaments At Window Reduced Prices

Mulwood Radio & India Ornaments
from £14 £25, £35, £45 & up

Marble Taj Mahals
from 12/-, 17/6, 27/6 45/
Suitable for Xmas Presents.
Write for sample and Further Particulars

ચુનીલાલ બ્રધર્સ

દક્ષિણ આફ્રિકાનું જાણીતું સાડીઓનું ગૃહ

૧૪૧ ગ્રે સ્ટ્રીટ, ડરબન.

બ્રાંચો:
૫૮ અને ૬૦ વીક્સ સ્ટ્રીટ
વેરૂલમ.

આપની સાડીઓ મુદતના સમયમાં બદલાવવામાં આવે
શ્રી. પી. રતનજી,
૬૦, બ્રી સ્ટ્રીટ, જોહાનિસબર્ગ

ગરાજ અને સર્વિસ સ્ટેશન
૭ વિક્સ સ્ટ્રીટ અને ૫૬ વીક્સ સ્ટ્રીટ
વેરૂલમ.

દરેક સ્ટીમરમાં જાપાન તથા હિંદથી આવે છે
બનારસની ઝીણવટભરી ભાત સાથે, તાજા ભાતગાતની જુદીજુદી
સાડીઓ રૂા. ૬૦, રૂા. ૮૫, રૂા. ૧૦૫ થી લઈને રૂા. ૬૦ સુધીની
બજારસરથી ઘણભાવ આપવામાં છે.

ફ્રેન્ચ ડાગની સાડીઓ રૂા. ૨૫ અને રૂા. ૩૫ થી ઉપર
ભાતબંધાની ભાતવાળી સાડીઓ
રૂા. ૧૨-૧ અને રૂા. ૧૭-૧ થી ઉપર.

ડબલનું કેપ-ડી-ચીન રૂા. ૩-૧ નું પાર ૭૨ ઇંચ અને ૪૫ ઇંચ પહોળ
સાડીનું જ્યોર્જેટ ઝીણામાંનું કપડું, ૪૫ ઇંચ પહોળ વાપરવી, રૂા. ૧-૦
રૂા. ૧-૬, રૂા. ૨-૦ અને તેથી ઉપર
ઘણભાવ આપેલી જ્યોર્જેટની સાડીઓ રૂા. ૧૨૫, રૂા. ૭૫
રૂા. ૪૫ અને તેથી ઉપર

સાડીનો મસ ઉનાળા બ્લાઉઝ રૂા. ૧૨-૧, રૂા. ૧૭-૧ અને
તેથી ઉપરે.

દરેક રંગની જરી ભાતની રેશમી સાડીઓ રૂા. ૫૫, રૂા. ૭૫,
રૂા. ૧૨૫ અને તેથી ઉપર

ફાસ્ટોલીયમ, ગાયના ચામડાના, રેશમી અને ઊનના પાઈ ના
ઓશીકાના ઓળા વાપરે.

૧૨ જાતનું ગોળીયું ગોલ્ડી પટારેલા હેલસેલ ભાવે

જ્યોર્જેટ રેડીમેડ અને રેડીમેડ બ્લાઉસ
ભાવ રૂા. ૧૫, રૂા. ૨૫, રૂા. ૩૫, રૂા. ૪૫ અને તેથી ઉપર.

કોટમાંના પેટીકોટ ઝીણા આવરણના તાજા મહાનો
ભાવ રૂા. ... ૧૭-૬, રૂા. ૨૭-૬, રૂા. ૪૫. ઉપર

'Phone 2-4345

SUNCRUSH

The £1,000 Drink.

The Most Popular Refreshment.

There are many Crushes, but Only one SUNCRUSH, and that is made by

DALYS LIMITED.

72, CANADA ROAD, DURBAN.

'Phone 21078. Tel. & Cables: "Crescent." P. O. Box 582

Crescent Trading Co. (Pty). Ltd.

WHOLESALE MERCHANTS AND DIRECT IMPORTERS OF HARDWARE

Indian And European Groceries.

Indian Drugs And Condiments.

Our Stocks Are The Best Quality And are Always Fresh

Our prices are keen.

We specialise in all kinds of Bombay, Calcutta, and Madras Products.

It will pay you to give us a trial.

Before placing your orders elsewhere benefit by our thirty years' business experience.

Our aim will always be service, quality and satisfaction.

અમારે ત્યાં નીચે મુજબનો માલ જથ્થાબંધ મળી શકશે

એલચી, બસબસ, જદામ, ચારોલી, પીસ્તા, સિંગોદા, મુલાયમ પાપડી, મુલાયમ નારણ, ફાલુદાનું પાસ, બારેક, ફલમ, એલચા, બીસરી, બજુર, વેસેલાપારી (બદામ) સેખ, કોપરાની કાદી, પીસેલું કોપરૂં, સુરમ બાપનું કેસર, ચાર મગજ, પંતળી માલગ, સફેદ મુસલી, ગળોદા જળબોળ, સુંઠ, સોકેલી સોપારી, ધાણા ફોા., સોયમની સેા., બદામો ફોા., મુલઠંક, કાચા. બદૂકી બાલાનો તબાકુ, બાલબળનું તેલ, મુલાયમનું તેલ, ઑલીવનું તેલ, મોરવાનું તેલ, કાસ્ટીલિયા કેમ બોકસ, મેગ્નેશીયમ ઓકસા. કેપ અને સોડાસર્ફ, સોડા-બાયકર્બ છાસાળા, બાલેનુસરી, બાંબ, દીવેલી, મુખવેસ, કોલગેટ કાળા-બ્યાસ, મગ, અડદ, તુવેર, બાલ, વટાણા મસુર બાબા: છડ. મેથી, હલદર, નજ, કાર્ડ (બદબું) બરબ બલાસો પીકેટો. વિગેરે.

કાંઇ પણ વસ્તુ ખરીદી કરતાં પહેલાં, અમારે ત્યાં ભાવ કાદી ખાત્રી કરશો.

122 VICTORIA STREET, :: :: DURBAN.

INDIAN OPINION

Founded by MAHATMA GANDHI IN 1903

No. 35.—Vol. XXXVI. Friday, September 9th, 1938.

NOTES AND NEWS

A Worthy Example

THERE were some interesting facts disclosed at the anniversary of the M. K. Gandhi Library which was celebrated on Tuesday night. This institution is an unique one in the history of Indians in South Africa in that it is donated by one single individual, namely, the late Parsee Rustomjee and is maintained by the Trust created by him in the name of his late wife Bai Jerbai Rustomjee. Hitherto its usefulness was limited only to the Indian community but according to the last report it was taken advantage of by 74 Europeans, 86 Coloureds and four Natives. The use of the Library is, of course, free to all. The Mayor of Durban who was present when the report was submitted and, for that matter, all the other Europeans present must have felt somewhat embarrassed that while the doors of the Municipal Library and most of the public institutions were barred to non-Europeans here was an institution which welcomed all sections of the community irrespective of class, colour or creed. The Indian community has reason to take pride in the fact that it is able to teach a lesson in this respect to South Africa. That such a large number of Natives have taken advantage of the Library should serve as an impetus to the Indians to spare a little time from their cinema and other engagements for this temple of knowledge.

A Lending Library

Year after year a pressing demand is made that the Library should be turned into a lending library. Of course all these years it has been a reference Library and it has had limited resources to meet the expense of its upkeep. To turn it now into a lending library would entail a further expense which it might be difficult for the Trust to provide. But since there is such a pressing demand and so far not a single one of our wealthy brethren has been prepared to emulate the noble example of the late Mr. Rustomjee it would perhaps not be very difficult for the Library Committee to evolve a scheme which would partially, if not wholly, satisfy the need of the public. Perhaps a fee might be imposed on persons desiring to borrow books and only those books that could be replaced without difficulty could be lent out. An experiment on this direction would perhaps not be out of place and if it proves successful the Library would certainly gain in popularity.

Nurses Condemn Colour Bar

A motion was recently passed in the Cape Provincial Council asking that all Hospital Boards make provision for non-European servants to wash and sponge non-European patients where non-European nurses were not available on the ground that attending to non-European patients must have a demoralising influence on the character of young girls coming from the country. Dr. P. Van Heerden writes in *The Guardian* on the subject as follow.

"Fantastic as it may appear to ordinary civilised persons, no single voice was raised in that whole Provincial Council to protest against this insinuations slur on the nursing profession. Mr Watermeyer did say that he doubted the demoralising effect, but no one pointed out that the nursing profession is a humane profession, and that decency and humanity do not fade out when a patient is non-European. The profession is concerned with the care of the sick and suffering, and sickness and suffering are no less distressing to a non-European than to a European. I have the authority of the entire nursing staff of the Groote Schoor Hospital—as fine and selfless a body of women as it is possible to find, and with whom I have had the privilege of working for two years—to state that they have not been demoralised nor felt degraded by carrying out the high traditions of that profession. The Provincial Council does not seem to realise that they would have the whole medical profession to deal with if they tried to set up a system of [illegible]. Would it be too much to ask the Provincial Council, instead of paying attention to letters from isolated individuals, to consider its nursing profession before passing such preposterous motions?

While we do know of individual cases where nurses resent attending to non-European patients, we were convinced that the profession as a whole would never tolerate such differentiation. We are glad to note this voice of protest sounded by Dr Van Heerden on behalf of that profession.

Asiatic Properties In Pietersburg

The Town Clerk of Pietersburg, Mr. P. M. Eilers, supplied a list of Asiatic companies holding property in that town to the Asiatic Land Laws Commission on September 3. Mr Eilers said some of the companies had been in existence since 1903 and the last was registered as far back as 1921. There was no reason to suspect, he said, that there had been any contraventions of the latest amendment to the Asiatic Land Act of 1932. The majority of Asiatics in Pietersburg were of long residence, some having resided here for 50 years. According to the last census the total number of Asiatics in Pietersburg was 375 and Asiatic companies held properties in Pietersburg which were valued at £50,000. The total valuation of the town's properties was £3,000,000.

Every Nation To Determine Its Own Government.

The Inter-Parliamentary Union Conference which met at The Hague adopted a resolution declaring its conviction that as an essential condition for the promotion of a good understanding and international co-operation in the interests of all nations, it was necessary to place beyond doubt the right of every nation to determine its own form of government without interference of any kind whatsoever by the peoples or governments of other countries. The Italian delegation refrained from voting on this. The next conference will be held at Oslo on August 27, 1939.

Prohibition Movement In India

Prohibition movement which is rapidly spreading in India has drawn messages of support from far off corners of Europe. The following letter from Mrs. Caroline Arnfield, a nonagenarian, from Hyeres, France, published in *Harijan* exactly in the form it was received by Mahatma Gandhi will be read with interest by our readers and might perhaps be a life-saving to some who are addicted to drink and lack the courage to give it up. The letter reads:

"Dear brother Mahatma,—Thousands of the English friends of India rejoice to hear that you are striving to induce the Indians to abstain entirely from all alcoholic drinks. Alcohol is the greatest enemy to social reform as the Salvation Army knows well. I am 90 years old and have never allowed in my house a drop of wine or any other alcoholic liquor, either for drinking, or for use in cooking or for medicine. I am the fourth generation of total abstainers in my family. My husband also was an active worker in the total abstinence rank. I came to France after his death to engage in Mission work. Alas the crimes in this country from the use of alcohol drinks are awful. More alcohol is consumed in France per person than in any other country in the world. I know that you desire the highest good of your fellow-countrymen and that you feel the evil of women. Every nation which does not advocate perfect equality between man and woman must suffer. The salvation Army and the Society of Friends (Quakers) of which I am a birthright member have always protested against disabilities. The woman with her distinct personal character is the complement of man, each sex has need of the other in the home and in the nation. Your English friend Caroline Arnfield."

Indian Opinion

FRIDAY, SEPTEMBER 9TH, 1938

Indians And Their Means Of Livelihood

A FEW weeks ago we referred in these columns to an interview a deputation of the banana planters had with the Minister of Agriculture. The Agent-General for India has now submitted a memorandum to the Minister in support of the case for the protection of the banana growing industry in Natal, in which a strong plea for the restriction of banana imports from Portuguese East Africa when the Mozambique Convention is renewed has been made. It has been pointed out in the memorandum that since 1930 imports from Portuguese East Africa have increased to such an extent that it has not only forced down the price of locally grown bananas but a large area of land formerly under bananas has been forced out of cultivation. It is considered that, if imports are not restricted, Portuguese East African bananas will eventually drive Natal bananas from the market.

Just as the sugar industry owes its present prosperity to the Indian labourer so does the banana industry in Natal owe its development to the Indian farmers, who have a virtual monopoly just as they have of vegetable gardening. More than 1,000 Indian families are engaged in the industry. It is maintained that if the local banana growers were permitted to supply all South Africa's needs a further 6,000 or 7,000 people would have a livelihood.

It has been pointed out further in the memorandum that between the year 1921 and 1936 a remarkable drift of the Indian population from rural to urban areas had taken place. The reason cannot be that urban life offers much prospects, "because the general policy seems to be to exclude Indians from nearly all avenues of employment except trade." The reason must be economic pressure.

From the purely Indian point of view this is a grave question affecting their means of livelihood. As has been stated above these means are being daily restricted and one is at a loss to know where this increasing restriction is going to end. The only recourse the Indians now have is to the land and there too they are beginning to experience drawbacks. The cultivation of sugar cane had hitherto afforded many an Indian family a goodly income but the Sugar Agreement of 1936 has put an end to the extension of that cultivation. Now the Banana cultivation is in danger of being put a stop to. Indians are, therefore, naturally feeling uneasy and are making these pressing representations to the Union Government for relief.

The Agent-General has placed before the Government every aspect of the question not only from the point of view of the interests of Indians but he has shown how, if the protection asked for is not granted, it will have a detrimental effect economically on the Union.

"The 'drift' of the Indian population from rural to urban areas, he has stated, "cannot be regarded as wholesome. It must accentuate the present slum problem. It must also aggravate the urban unemployment problem. It would therefore seem desirable on all sides to take measures to prevent, or at least reduce this 'drift,' which may otherwise assume more serious proportions."

By considering the representations of the banana planters favourably the Government will, therefore, not only satisfy the Indians but will prevent the swelling of the rank of the unemployed, will prevent the growth of slum conditions, will add to the prosperity of the Union by preventing the money going outside and will aid other industries allied to the banana industry such as box-making, packing, etc.

We sincerely trust the Government will view the question from this broad aspect and afford protection to the local banana industry against a formidable foreign competition.

CAPITAL AND LABOUR

MAHATMA GANDHI'S VIEWS

A GROUP of students, holding University degrees, who have decided to devote themselves to the cause of labour, recently visited Mahatma Gandhi at Segaon, Wardha. Gandhiji gladly gave them time and talked to them on the various questions they raised. He explained to them how almost since the beginning of his public life in south Africa he had been closely associated with labour. When he settled down to practice at the bar in South Africa he decided to give the whole of his spare time to work for the Indian settlers there, and the first man who came to him for assistance was an indentured labourer. This case at once put him in touch with labour. The labourers brought to him their troubles with their employers and also their personal and domestic worries, and that gave him a glimpse into their lives as nothing else could have done. Non-violence was the first thing he placed before them, and non violence was the only thing that they had been pledged to observe when, at a critical stage in the Satyagraha campaign, nearly 60,000 labourers downed their tools and faced imprisonment. They went through untold hardship, suffering, starvation, and some even died, but they adhered to non-violence until the end. Their condition was particularly difficult and in a sense worse than the workers here. They were not free, but indentured, and they had to fight not only for justice from their employers but for the abolition of the opprobrious £3 tax which threatened them with extinction. But non violence helped them to pull through. His work in Champaran and Ahmedabad was recent history. Regarding Champaran he said that the condition of the peasants there was almost the same as the indentured labourers, and that they had failed in their agitation for nearly half a century for there was no cohesive power of non-violence to hold them together. There had been several riots and their condition had grown worse every year. But the first taste of non-violence breathed new life into them, and at the end of a remarkably brief struggle they were emancipated.

"Without that necessary discipline in non-violence," said Gandhiji, "they would have internecine strife, and would never be ready to develop the strength that is needed to enable them to realise the power that they possess. Organisation, technical skill, and everything else would follow the acceptance of the fundamental principle of non-violence. Class collaboration would also follow as a matter of course. They are strong in numbers and yet they feel so dependent, so very much at the mercy of their employers. That is because they do not know their own inherent strength. Otherwise what is there to prevent them from pooling their own resources and dictate terms as employers do now. The thing that they have to realise is that labour is as much capital as metal. That realisation can come only through acceptance of non-violence.

"But after that realisation has come, and they have come to their own, non-violence does not become superfluous. If they were to bid good bye to it, they would be as bad as capitalists and turn exploiters themselves. The realisation of their strength combined with adherence to non-violence would enable them to co-operate with capital and turn it to proper use. Then they will not regard it as a conflicting interest, they will not regard the mill and the machinery as belonging to the exploiting agents and grinding them down, but as their own instruments of production, and will therefore protect them as well as they would their own property. They will not steal time and turn out less work, but will put in the most they can. In fact, capital and labour will be mutual trustees, and both will be trustees of consumers. The trusteeship theory is not unilateral, and does not in the least imply superiority of the trustee. It is, as I have shown, a perfectly mutual affair, and each believes that his own interest is best safeguarded by safeguarding the interest of the other. "May you propitiate the gods and may the gods propitiate you, and may you reach the highest good by this mutual propitiation,' says the Bhagawadgita. There is no separate species called gods in the universe, but all who have the power of production and will work for the community using that power are gods—labourers no less than the capitalists."

GREETINGS TO PANDIT JAWAHARLAL NEHRU

THE International African Service Bureau, speaking in the name of millions of black toilers in Africa, the West Indies, and other lands, extend heartiest fraternal greetings to Pandit Jawaharlal Nehru on his visit to London, and pledge its support to the Indian workers and peasants in their struggle for national freedom and social emancipation.

Africans and peoples of African descent will never forget the sympathy which the Indian people showed Abyssinia in her hour of crisis.

The Negro workers who form the vanguard of the toiling masses of the African peoples are at present struggling against capitalist exploitation in Trinidad, Jamaica and British Guiana, side by side with their Indian brothers. Unity between the two races is being forged in the course of their common struggle.

The African peoples welcome the declaration of the Indian National Congress that "India can be no party to imperialist war and will not permit her man-power and resources to be exploited in the interests of British Imperialism," and that India shall not "join any war without the express consent of her people." They also endorse the view expressed by the President of the Indian Congress Socialist Party that "every war in which the British Government is involved must by the very nature of the case be an imperialist war.

We feel confident that if we loyally adhere to these principles our two movements will not only continue to march side by side, but that we shall achieve that final and irrevocable victory over Imperialism.—*International African Opinion.*

WHAT IS THE MATTER WITH MONEY?

Some Results Of Mingling Of Functions

By
RICHARD B. GREGG
In The Modern Review

(Continued from last week)

OUT of the association in money of the functions of a symbol of trust, a store of value, and a measure of value, comes a quaint bit of incongruity. In no other instance do I store up a great quantity of symbols in order to gain a great amount of the intangible reality which the symbol is supposed to represent, nor do I accumulate many measuring instruments in order to get a great quantity of the thing to be measured. For instance, I do not amass great numbers of national flags in an effort to increase my patriotism; nor do I pile up myriads of crucifixes in a yearning to become holy; nor, again, do I accumulate a great many weighing scales in order to get much weight. Yet that is the sort of thing we do with dollars.

Because the symbol for trust is also a store of value, a financial loan as an expression of trust is also a debt to be paid by the person to whom the trust was expressed. And so the modern expansion of credit is also an expansion of debt. The expansion of credit is not all just pleasure and profit, but gives rise to many troubles and some doubts. Since the functions of store of value and symbol of trust are mingled, there is almost inevitable confusion between wealth and debt, a confusion most useful to the bankers.

Since money was a store of value before modern forms of credit developed, that function is stronger and more persistent and more widely felt than its function of being a symbol of trust. And so when confidence breaks down and we have an economic depression, people begin in a panic to hoard money and retrench and postpone new ventures. That withdraws money from circulation and slows down the circulation of the remainder. Soon there is so little money in circulation that millions of people are idle, and presently they are on the brink of starvation. They did not stop for a vacation. They wanted to work. Their work was useful, some of it necessary to society. Yet it must stop. If the medium of exchange were separate from the store of value, this grave evil of unemployment need not happen or at least it would be far less.

The combination of money as an interest-bearing commodity and money as a symbol of credit has made other vast difficulties, dramatically illustrated during the last twenty five years. In so-called "good" times men's industrial and commercial enthusiasm runs high and they readily borrow to start and operate great enterprises. Or governments in time of war, when men's patriotism is strong, borrow vast sums. Then comes the depression and there is no wherewithal to pay interest on the large debts. So private businesses go bankrupt and undergo what they call "re-organizations," while governments declare a moratorium or compound with their creditors or flatly repudiate their debts. Or they devalue their currencies in order to lighten the burden of debt and interest payments. There has been so much of that in the last twenty years that now almost all interest payments have been scaled down to a half or a third of what was formerly customary. Even the rate of interest is considerably lowered. This means that capitalism, founded on the sanctity of contracts, is weakening partly because people cannot live up to their contracts to pay money; and they cannot live up to their money contracts partly because of the institution of interest. Here again is an instance of trouble because of the mixture of functions of money. A suitable inform of money might save much of the superstructure of society.

How Money Makes Bankers Powerful

I have mentioned bankers as being stores and centers of the money commodity. Because money is much more than a necessary commodity, and because they have become so skilful in operating the symbol, bankers are much more than its lessors and storage warehouse keepers. Being in a position of great power, they announce whether they do or do not believe in a certain enterprise. If they believe in it they issue to its promoters the symbols of their belief. Thus bankers create money and manipulate it. This creation and issue of credit money is indeed the chief business of bankers. As inventors and nurses of the newer forms of money they have arbitrarily established some of the rules of its operation. But not all these rules were made by the bankers. Most of the modes of operation of symbols grow inevitably and necessarily out of the inner nature of the symbols or the assumptions upon which they are based. In algebra there are a few basic assumptions or rules about x, y, and z, and whole body of algebra grows inevitably out of the logic of those initial assumptions or characteristics of the symbols. And in checkers or chess there are certain initial rules as to how the pieces shall move and as to the purpose of the game. All the complex game follows automatically. So it is with money. I believe that a number of so-called "economic laws" are merely the result of the particular logic of this set of symbols and counters called money. But the multiplicity of functions of money makes the basic assumptions very complex, so the resulting "economic laws" are not only very limited statements of probability but also are often mutually contradictory and confused in operation.

One of the inherent characteristics of man, a characteristic which separates him from all other animals, is his use of symbols. He has used symbols from pre historic times. Gestures, dances, pictures, signs, words, notebooks, flags, emblems, dress, architecture, all are symbols as well as having other functions. Without symbols of some sort, probably man could not think or at least his thinking could only be rudimentary, his emotions would be scanty, and his actions but few and simple. Symbols are our chief and probably earliest intellectual and emotional tools. The psychologists tell us that symbols are stimulators and carriers of energy. The use of national flags in war time is a vivid example. Or you may say that symbols are not merely understood. They are believed in. And so, because belief always results in action or influences it, symbols cause action. Symbols also organize processes of feeling, thinking and action. We readily perceive that symbols and material tools organize our action and establish many of our habits. Symbols, as emotional and intellectual tools, act in the same way, though more subtly. We cannot do without symbols, but to use them safely and make progress we should frequently examine and criticize them, and occasionally correct and revise.

As a symbol money stimulates and carries energy. See how creative financial credit has been. And as an organizer of certain forms of thought, sentiment and action, money has played a special formative part in the development of industrial production, commerce, transport, communications and of government itself. It has strongly influenced men's minds and moral attitudes, even their appearance. In an illustrated supplement of a Sunday *New York Times* the photographs of about a dozen Japanese business-men and financiers showed expressions not typically Japanese at all, but just like the expressions on the faces of seven American or British men of the same occupation.

Because of the immense importance of symbols in the conscious and unconscious life of man, it is best that those who are skilled in the manipulation of symbols control our thinking, emotions,

sentiments, our actions, our whole lives. Of these we are not clearly and vividly aware, and so those who thus control are not usually held responsible. Money is our prime economic symbol, and those who have superior skill in its manipulation control our lives and all our institutions. A sign of the power of money is the grandeur of bank buildings and offices. They are as ornate for this age as the cathedrals were in the middle ages. Money is one of the most powerful social controls in modern western civilisation, ranking with private property in land and organised State violence in the form of armies and police. It might be argued that money has perverted the whole principle and operation of private property, and has been an important cause of evil results from machinery. Because of the stimulating and habit forming power of conscious daily use, money is perhaps now the most powerful of these social controls. But unless a powerful social control is intrinsically accurate and unambiguous, and ethical in its very operation, its continued use will gravely injure and perhaps destroy society.

Perhaps one reason why our economic-social system is so tough and tenacious despite the immense shocks and dislocations of wars, depressions and revolutions is that man has to use symbols and to have some medium of exchange.

Many economic authorities state that we have solved the main problems of production, and that the great task now is to solve the problems of distribution. Money as the medium common of exchange plays a big part here, and a correction of its defects would be of great assistance.

(To be continued)

American Notes

(By H. Stephan Santesson)

Boycott Of Hardit Singh Malik

THE Hon Hardit Singh Malik, former C.I.D. man and war hero, now India Trade Commissioner to the United States, arrived in this country on July 4. He was met at the pier by delegations representing the India Chamber of Commerce and the India Welfare Society, including Sirdar J. J. Singh, President, India Chamber of Commerce, Mr. Mubarak Ali Khan, Director, India Welfare Society and others. The India Political Council, Nationalist organisation, issued a call for a community boycott of this and later functions. During the following week Mr. Malik was honoured on a number of occasions by both Americans and his countrymen, including the India League and the Chamber. Mrs Magan B. Dave, wife of the Vice-president of the Chamber, presided at a tea for Mr. Malik on July 13. An interesting aspect of the situation is the determined effort of the Hearst Press to whitewash Malik and his purposes. One long feature article, syndicated, appeared in the Sunday Journal—American describing Mr Malik as having come here with the blessings of Jawaharlal Nehru, Gandhiji and S. C. Bose!

American Labour Hails Faquir Of Ipi

Representatives from 201 labour—fraternal and political groups—participated in the July 16 Conference in New York to rally support for the annual Peace Parade. Messrs. Brownstein, Venkatakrishnaiah and Santesson, attended on behalf of the India Political Council. In a brief speech before the gathering, Mr. Santesson charged that the American League for Peace and Freedom (the convening organization) and allied groups, were playing directly into England's hands as long as they concentrated on agitating on behalf of China and Spain and neglected the greatest of all the foes of Democracy, British Imperialism. Elected to the resolutions committee, Mr. Santesson advocated there the passing of a resolution by the Conference attacking the British bombings in Waziristan. The resolution was later passed by the 253 representatives of 400,000 workers and liberals of New York. The resolution follows: "Whereas the bombing of villages and the slaughter of innocent women and children by the British Army in Waziristan in North West India, reveals the Fascist nature of British colonial rule, the delegates to the New York Peace Parade Conference hereby protest such Fascist rule and support the fight of the Faquir of Ipi and the people of Waziristan in defence of the freedom of their land!"

India To Be Represented In Peace Parade

Every year thousands of people demonstrate in New York on behalf of Peace. Forty thousand marched in last year's Peace Parade. This year India will be represented. The India Political Council is officially participating. Members of the India Welfare Society and the Eastern Moslems Association will likewise march behind the National Flag. The entire parade is held under the auspices of the American League for Peace and Democracy. The Council has issued circulars in Urdu, Bengali and English, regarding the Parade—besides holding or participating in local rallies throughout the city.

India Welfare Society

The organization of the India Welfare Society progresses satisfactorily. Mr Santesson has resigned as Secretary of the Society. He is succeeded by Mr Frank Buda. Mr Abdul Tahid, prominent member of the Moslem Brotherhood, has become Vice President. In addition to participating in the pier reception for the Hon Mr Malik, the Society held meetings on July 10 and 31 and gave a dinner at the new Pride of India Restaurant (owned by Mr. Hadiat Ullah), on July 17. Mr Rainhil Bajpai, Chairman of India Welfare, presided at the dinner. Speakers included Dr. N. S. Hamden, Mrs. Lillian Solomon (locally prominent Quaker), Mr. H. Stefan Santesson of the India Political Council, Mr. Mubarak Ali Khan and others.

News In Brief

The Eastern Moslems Association, meeting in Brooklyn on July 10, was addressed on the subject of the Peace Parade by Miss Frances Bolton of the American League for Peace and Democracy and by Mr. Santesson of the Council.

* * *

Mr. Basanta Koomar Roy's Indo-American Association gave a dinner on August 2, in honour of Sir Hari Singh Gour. The guest of honour spoke on Buddha. Mr Roy has been active for many years as a radical publicist.

PROPERTY OWNERS!

A waiting list of reliable tenants. Owners, let us [illegible] your property. Rents collected, repairs attended to, properties valued, prepared etc. Mortgages and loans arranged.

NATAL BUREAU OF COMMERCE & ESTATE CO.

302 West Street, Durban. 'Phone 25439

M. K. GANDHI LIBRARY AND PARSEE RUSTOMJEE HALL

SEVENTEENTH ANNIVERSARY

THE Seventeenth Anniversary of the M. K Gandhi Library and Parsee Rustomjee Hall was celebrated at the Parsee Rustomjee Hall on Tuesday evening. Notwithstanding inclement weather there was a fair attendance. A number of Europeans including the Mayor, Councillor Mr Fleming Johnstone, the Mayoress, Mr. Robinson, the ex-Protector of Indian Immigrants were present. Mr D. H. A. Hoever was in the chair. In the course of his brief speech, he paid a high tribute to the donor of the institution, the late Mr. Parsee Rustomjee, and said that it was ever growing in its usefulness. He also took the opportunity of wishing the Parsee community, who were celebrating its New Year that day, every happiness and prosperity.

The chairman also thanked the European guests that were present and garlanded the Mayor and presented bouquets to the Mayoress and other guests.

The Secretary, Mr S. J. Randeria, in submitting the annual report of the Library and the Hall said the attendance of the public at the Library for the year under review was 70,257 which included 37,66 Indian students, 62 Europeans, 36x Coloureds and 1019 Natives. Although this Library was established especially for the Indian community, others were welcomed as visitors without any distinction of class or colour.

A number of European Librarians from all over the Union who were in Durban attending the vacation course, visited the Library. Amongst the party were Mr. M. M. Sterling of the State Library, Pretoria, and Mr J. Freer of the Witwatersrand University, Johannesburg. There were also about 12 Lady Librarians from the various Libraries in the Union.

Mr Freer, who spoke for his colleagues, said that the other Libraries had a lesson to learn from this Library in that this institution is open to all and free of charge. He hoped that the day was not far off when the other Libraries would take the lesson from this one and open its doors to all, irrespective of race, creed or colour.

Many distinguished personalities from overseas and other parts of the Union paid visits to the Library. Notable among them were Miss Blaum, Zionist Lecturer, Palestine; Mr. and Mrs R. Butler of Rangoon; Advocate Mr. R. W. Burns of Durban; Mr. C. R. Turner, Assistant City Librarian, Durban. Dr J. S. Paraskevopoulos of Harvard College, Observatory, Bloemfontein; Lt. Colonel Butler Porter, Commanding Officer of the Royal Durban Light Infantry, and Mrs. G. H. Butler Porter.

There were in the Library for the use of the public 6285 books including 3003 English, 1756 Gujerati, 755 Hindi, 386 Tamil, 61 Telugu and 224 Urdu. An increase of 44 books has been made during the year suitable for teachers and students.

The Library receives 115 periodicals, including dailies, weeklies and monthlies in the following languages: English 62, Gujarati 31, Hindi 10, Tamil 5 Telugu 2 and Urdu 5. 1852 English, 486 Gujerati, 113 Hindi, 195 Tamil, 16 Telugu and 12 Urdu, a total of 2684 books were issued for reading in the Library during the year.

The sum of £[illegible] was spent during the year on the upkeep of the Library by the Bai Jerbai Rustomjee Trust.

Several lectures and other functions were held under the auspices of the Library Committee in the Parsee Rustomjee Hall which was used on forty occasions during the year.

The Secretary thanked the various publishers who supplied the Library with free copies of their papers during the year.

Things In General

Mrs. Rama Rau Addresses Cape University Club

THE progress made by the women of India towards emancipation, education, social upliftment, and the overcoming of age-long superstitions and caste prejudices, was outlined by Mrs. Rama Rau, wife of the Agent-General for India, in an address to the Cape University Club at a luncheon held at the Grand Hotel. She referred particularly to the remarkable growth of the All-India Women's Organisations, whose work first started with girls' schools about 50 years ago. Opposition to women's suffrage from men had not been so pronounced in India as in other countries. To-day women were represented in the Cabinet, in the Legislative Assembly, in courts and councils. Women had been granted the vote in India on exactly equal terms with men. Another great incentive to their progress was the nationalist movement instituted by Gandhiji since which time women had realised that their work was not merely confined to domestic duties. 'To-day the All-India Women's Conference influenced not only public opinion, but the Government, and on the social side much good work was being done in rectifying the evils of child marriages and purdah. Women's colleges had been started for the training of girls in domestic science, to become teachers in the villages. The difficulty of the task was appreciated when it was stated that out of 150,000,000 women in India not more than two per cent. were literate. This two per cent. was now endeavouring to educate and uplift the 98 per cent. No fewer than 31 women were returned to Parliament at the last elections.

Mixed Marriages Commission In Durban

The Mixed Marriages Commission held its session at the Durban Law Courts last Monday. It sat in camera. The Commission left for Pretoria at 3 p.m. on Tuesday. Mr. C. W. de Villiers K.C., told a press representative that, although he was empowered to give a statement if necessary, he thought it inadvisable until the commission had finished its deliberations and issued its report.

Mr. Laughton's Property Considered By Slums Committee

Property owned by Mr. F. A. Laughton, K.C., which, according to the City Medical Officer of Health, does not comply with the requirements of the Slums Act, was the subject of a prolonged discussion by the Public Health (Slums) Committee of the Durban City Council. The meeting was adjourned for a week pending reports from the City Engineer, the Medical Officer of Health and the city architects. The property is at 177 to 187 Grey Street and consists of shops on the ground floor and living rooms upstairs, which are inhabited by Indians.

Administrator Of Transvaal

General J. J. Pienaar, new Administrator of the Transvaal, was sworn in by

His Judge-President Mr. Justice Greenberg, of the Supreme Court, Pretoria last Saturday, September 3.

Immigration Into Rhodesia And Nyasaland

That immigration to southern and Northern Rhodesia and Nyasaland in South Africa should be kept open and that it should be urged before the Royal Commission, which is now investigating into these problems, both by the Government of India and by prominent public bodies, especially those in Bombay is the plea put forward by Rev. C. F. Andrews in the course of a press communication in India. Among the questions he says, which will be decided by the Royal Commission, two affecting Indian interests vitally will be (1) whether these three colonial areas shall be united together in future and form one "Dominion" similar to that of South Africa, (2) whether the Indians will be entirely excluded from these as "immigrants? Rev. C. F. Andrews goes on to say, "At the present time there is already in existence a very severe restriction on Indian immigration. Only a very few are allowed to enter. The total number of Indians in these large areas of Africa hardly comes to over 3,500 in all. But while this restriction has been accepted in the past and Indians in large numbers have never wished hitherto to enter these areas, we cannot be at all certain about the future. We must on no account let our case go by default in the same way that it has already been abandoned in the colder regions of South Africa. "The Europeans in these Colonies," he adds, "are very few in number as contrasted with the African population and for the African's sake as well as for India's sake we must protest against this vast portion of tropical and semi-tropical Africa being put under the sole dominion of the European. For, if it becomes a "Dominion" a small number of Europeans will then have the power given them of prohibiting immigration and also of taking away all franchise rights from any who are not Europeans."

Proposed Matric Classes For Non-European Adult

Many Indians and Natives are forced to leave school early before they have been able to qualify for the higher school examinations such as Matric. But they are often anxious to carry their education further and make pathetic attempts without books or skilled assistance to prepare for the Matric and other examinations. A group of private persons has decided to see whether any help can be given in these circumstances and on Saturday, September 10, at 3 p.m. a meeting is to be held in the Carlisle Street Indian School to consider whether it might be possible to start classes in Durban for Matric for non-European adults. Such classes have been running satisfactorily in Maritzburg for some time. All interested are invited to be present.

The Muslim Institute

Mr. Abdus Sattar Qawal who is on a brief visit to Durban from Colombo has recorded for Twin Records in India and is also the pupil of Nesrn Qawal of H.M.V. record fame. Mr. Sattar rendered newest hits in Urdu, Hindustani, Arabic and Persian to a record capacity house at the Muslim Institute Hall in aid of the Muslim Palestine Fund on Saturday night and, in spite of his attack of cold, was in excellent form throughout. Mr. Sattar was ably assisted by his drummer Mr. Hussain Mia. Others who took part were Messrs. Ismail and Butler. Mr. H. H. Ismail (President M. P. R. Fund Committee) introduced the artists and presented them with bouquets while Mr. M. I. Moor made the presentation of gold medals to Messrs. Sattar and Mia and thanked them for their gratis performances.

Hindu Youth Club (Salisbury)

A branch of the Hindu Youth Club was formed at Salisbury last month. The following were elected office-bearers for the ensuing year —President: Mr. C. C. Patel B.A. M.Sc., secretaries: Messrs P. Lallee and L. Bardolia; treasurer: Mr. L. Ranchhod; auditor: Mr. R. Bhattawala; committee: Messrs J. Bhana, B. Kanjee, C. C. Patel, P. Lallee, L. Bardolia, C. Damjee, Lallee Patel, P. Morar; vice-presidents: Messrs. L. Naran and P. Morar.

Typhoon Havoc In Japan

Yokohama was plunged into pitch darkness on Thursday, September 1, and was completely isolated from the outside world as a result of the fiercest typhoon in 25 years. The typhoon was accompanied by heavy rain. Seven hundred and thirty-one houses collapsed and 375 were partially destroyed and 30,000 are under water in Tokio alone, where three people are reported to have been killed and 17 injured. Kanawaga Prefecture reported three killed, 147 injured, 5,322 houses partially destroyed and 4,611 flooded. A remarkable coincidence is that the typhoon broke on the 15th anniversary of the great earthquake and fire which devastated Tokio and Yokohama in 1923.

Mr. Wilfred Knight In Court

Mr. Wilfred Knight who appeared before Mr. A. R. Hendry in the Durban Magistrate's Court on Monday for the preparatory examination on an allegation of procuring abortion, was not present in Court on Tuesday and medical evidence was called to show that his absence was due to indisposition. Accordingly, Mr. Hendry adjourned the examination until Tuesday, September 20, and bail was extended. The medical evidence was that Mr. Knight was too ill and that the probabilities at present were that he would be able to attend Court within a fortnight. In the interest of the patient he should be kept away from the Court atmosphere for this period. Mr. E. M. Simons, Senior Public Prosecutor, agreed to the postponement.

Mr. Augustine Transferred To Stanger

Mr. V. Augustine, teacher of the Ladysmith Government Indian School, has been transferred to Stanger from September 1. The Ladysmith sporting community has lost a good friend.

Britain's Best Customer Is South Africa

Empire countries bought more goods from Britain than all the foreign countries put together in the first six months of this year, this being the first time that the record of the Empire maintained a place as Britain's best customer over the complete half-yearly period. Britain's best customers so far this year have been: South Africa, buying goods valued at £19,500,000; Australia, £19,500,000; India, £18,2000,000; Canada, £11,300,000 and New Zealand £9,200,000. An analysis of the Board of Trade returns, shows that exports of United Kingdom goods for the first half of the year to Empire countries amounted to £117,200,000, while £116,000,000 went to foreign countries. Britain continues to buy more from foreign countries than from the Empire. In the first half of this year, imports from the Empire were valued at £191,200,000, and from foreign countries £278,400,000.

Pandit Jawaharlal And Non-violence

No one could have failed to notice the extraordinary triumph of Pandit Jawaharlal's tour in Europe, of the numerous meetings he is addressing and the innumerable private conversations he is having with people of all schools of thought and of all political complexions. Wherever he has gone he has made everyone look up to him as the accredited representative of India pledged to win complete independence, and to win that independence not by violence but by non-violence. He has had hostile listeners and heckers too, but his ready wit and manly bearing have silenced them all. One incident, out of the numerous he must have had at these meetings, is worth notice. Most of our youths run away with the idea that Pandit Jawaharlal is opposed to non-violence; and as soon as he mentioned the Congress policy of non-violence at the Left Book Club meeting in Queen's Hall in London, one of the Indian youths shouted 'Shame,' expecting perhaps that it would find a responsive echo in the distinguished speaker's mind. But funny his discomfiture when Pandit Jawaharlal came down upon him and said: "It astounds me that anybody should imagine peaceful methods a shameful thing. The non-violent policy has not been passive but dynamic. It has brought tremendous pressure to bear on the Government and has given the Indian people self-reliance, faith and common action."—*Harijan*

Doings In India

Sir Wazir Hussan's Exhortation

SPEAKING at a public meeting at Mussoori, Sir Wazir Hussan said that the main objection to the Government of India Act, 1935, was that it was made by a foreign Parliament. He reminded the people how in the last elections Congress secured thumping majorities in the Provincial Legislatures. What was the secret of this success? It was the united support of the whole country. He added that the Congress Ministers were governing their respective provinces on behalf of the common people. Referring to a speech alleged to have been made at a recent meeting of the Muslim League that Congress has accepted office out of lust for power he said that this was entirely wrong. On the contrary, the Congress accepted office to make an effort to feed the hungry, to clothe the naked, and to mitigate, as far as possible, the sufferings of the poor and helpless of all castes, creed and colour. Any person who goes against such an organization and tries to mislead the public is a sworn enemy of the peasants and labourers and to country. Congress stands for peace and collective security —peace in India and peace in the whole world. Keeping this policy in view no self-respecting man could keep aloof from the Congress. He further added that a deputation of Muslims was about to go to London to fight for the freedom of Arabs in Palestine. He simply laughed at the idea. "With what face can they stand for the freedom of others when they themselves are not free in their own country?" He advised Mohamedans to join the Congress following his example. He said that being a Mohamedan, he had realized that the Congress was the only organization in India which was truly and sincerely fighting for the freedom of India. With these words he appealed to the people of all communities to join the Congress and aid in bring about freedom at an early date.

Backwardness Of India

The backwardness of India was the result mainly of two factors, namely, religious and cast differences among the people, observed Dr. Subbaroyan, Education Minister, presiding over the prize distribution ceremony of a higher elementary school in Triplicane Madras. Dr. Subbaroyan added that unless they got over such differences as at present to live together on a footing of equality and brotherliness, India as a nation could not progress. Educational institutions had a great part to play in this respect in not observing these distinctions in the matter of admission and in fostering among the pupils a spirit of social equality. Students should be imbued with the idea that superiority and inferiority were not connected with birth, but were the result of character and culture.

Khadi Alone Will Solve India's Problem

"Those who believe in the message of khadi will not consider any price too dear for khadi," writes Gandhiji in an article in the *Harijan* in reply to an objection that the middle-class people, who are the main consumers of khadi, are finding its cost too dear. "It is the only real insurance against famine and unemployment," continues Mahatmaji. "Even if India were to be industrialized overnight, much of the unemployment would remain. In this country, the problem is to find work for a whole nation which has one fourth of her time without occupation. If pestilence, poverty and bloodshed are to be avoided, there is no remedy but khadi and other village industries. I know that there are many middle-class families who find it difficult to make the two ends meet, and for them every additional anna becomes a problem. And they will not spin. They have my sympathy. But they cannot have it both ways. If they will not spin they could cut down their requirements or reduce their expenses. In our climate we do not need the clothes we use. If there is a will, there is a way." Continuing, Gandhiji adds, "Before the new policy of the Association was laid down its aim was to champion khadi, mostly in disregard of the wages of the spinner, the most helpless utilitarian perhaps in the world. This continued for a decade. It was a mistaken policy, but the mistake was unconscious, and has been fully rectified. I must take the largest share of the blame for the mistake. Khadi-wearers had the sole benefit of the mistake. Is it right for them to complain when the mistake is being repaired and the spinners are gradually being paid what is their due?

Indian Students In England

In order to help students proceeding to England, the High Commissioner for India has appointed to his office a part-time Accommodation Officer, and a Government Communique, issued, invites prospective visitors to get into touch with the India Office, so that arrangements may be made to meet them on landing. The duties of this officer are mainly to maintain a list of boarding houses, hostels and private families who will receive Indian students, to keep a register of the charges, etc., relating to, them; and to make arrangements, if previously notified, to meet students on arrival in London and ensure that they obtain suitable accommodation at once.

Sedition Order In Travancore

Mr. Pattom Thanu Pillai, President of Travancore State Congress, was sentenced to a year's simple imprisonment and was fined £60. He was accused of participating in a campaign of protest against the order of the Maharajah authorizing the Government to declare unlawful any association engaged in seditious activities and to seize their property and prosecute their members.

—o—

THE JOBLESS

I feel the despair of the jobless;
I feel the ache of their misery!
This waiting and hoping and
longing,
This seeking fulfillment in work,
This pain from the void of
drifting!
Thrust out of the shops and the
factories,
Trudging the streets and the
byways,
Weighed by their hopeless
dependents,
Wanting the pride of man's
work,
Wanting employment of muscle
and brain,
Wanting a purpose for [illegible],
Yet drifting and drifting,
cracking, till ruined!

I feel the doubt that assail
them,
The fearful doubt of themselves.
I rage at the smug who scorn
them,
These masters of privilege and
power,
[illegible] wealth,
[illegible] defend it,
Piling up [illegible]
Daring to trample man's greatest
—Hosken Lewis simpson in
Unity.

The Sporting World

By "Ramôlor"

Indian Cricket Union Meets

THE annual general meeting of the Durban Indian Cricket Union took place on Wednesday, August 31, at Orrie's Fountain, when the following clubs were affiliated: Schools, Young Muslims, Sastri College, Kismet, Aryans, Greyville, Ottoman, Stars and Bharat. This Union is affiliated to the Natal Indian Cricket Union and the Durban Indian Sports Grounds Association. The playing strength is 191 members. Owing to several teams from the Western Provinces and Transvaal touring Natal and playing friendly matches with representative teams of this Union, a loss of £21 17. 6d. was reflected on the year's working. In the inter-town matches Durban beat Northern Districts by an innings and 3 runs, but playing against Maritzburg the resisted club side scoring 176 runs. In the replay Durban won on the single innings by 42 runs. Two drawn matches were played against the Kohinoor, of Johannesburg. A match was given to the Vineyards and Ottomans of Capetown, the local side winning the first and losing the second. The secretary stressed the point that in future teams be sent out to the other Provinces instead of always playing at home. The elections for the current season resulted as follows:—Patron: Mr. A. Christopher: President: Mr. M. S. Badat. vice-presidents: Messrs. Ajam Haffajee, K. A. Ghee, M. H. Lyaloo, S. L. Singh and M. Thajudeen. secretary, treasurer and record clerk: Mr. N. Sullapheer; hon. auditor: Mr. A. O. Khan.

Natal Indian Cup Soccer

On Saturday, Newcastle met Ladysmith Schools in the semi-finals for the Natal Cup. The game was fast but productive of somewhat mediocre play, and ended with Newcastle 6, Ladysmith nil. Newcastle will now meet the winners of Durban and Maritzburg at Durban in the final.

Win For Isipingo Indian Soccer Team

On Saturday, August 28, the Port Shepstone and District Indian Football Association met the Isipingo District Indian Football Association at the latter's ground in a friendly match. More than 1,000 spectators assembled to witness the match, the play throughout being very good. The Isipingo Association won by seven goals to one.

Indian Football Team For Australia

An all-India football team has left India to play with Australia. The team includes Mr. K. Bhattacharjee and Mr. S. Chowdhree, the two brilliant players who visited South Africa in 1934.

Dundee And District Indian Golf Club

The following is the result of the Club Championship (Paul's Trophy) played on Sunday last on Match Play. Finals of "A" division, A. N. Chinniah beat E. M. Meek 3 up and 1. Finals of "B" division, R. M. Nair lost to K. Chinniah in the 20th hole. K. Chinniah, winner of the "B" division, awarded the match in the afternoon to A. N. Chinniah, the winner of the "A" division. It is pleasing to note that this is the second year the Club Championship Trophy has been won by A. N. Chinniah. The club notes with thanks and appreciation the fine gesture of sportsmanship of Mr. T. S. Tommy, an official of the club, in presenting to the club a beautiful Trophy to be played annually under the American Tournament system.

Everything appearing in this issue of a political nature has been written and edited by Manilal M. Gandhi to express the views of Indian Opinion.

Buy Perfect DIAMOND RINGS and Flawless DIAMONDS direct from our factory!

Do you know through our "Factory to Finger" policy, you can purchase beautiful Diamond Rings and Flawless Diamonds at prices lower than wholesale? Why not call and inspect our large selection of exquisite gems to-day? Write, 'phone or call for our Free, clear-type illustrated catalogue.

AMSTERDAM
Diamond Cutting Works

62, Field Street, Durban

P. O. Box 2362. 'Phone 2-4888.

Also at Johannesburg and Capetown.

PRABUDDHA BHARATA
or
AWAKENED INDIA

A high class English monthly conducted by the Ramakrishna Order. It is devoted to Universal Religion, Indian Culture, Education, Art and other topics of international interest.

41st year from 1937

Annual Subscription: Inland Rs. 4, Foreign 11 Shillings.

Teachings Of Sri Ramakrishna

Edited by Swami Nikhilananda. An invaluable practical guide for those who sincerely seek for God.

Pocket Edition pp. 910. Cloth Bound. Price Rs. 1/12.

Altar Flowers

A bouquet of choicest Sanskrit Hymns with English translation. Useful book for prayers and Parayanam.

Beautiful pocket size. Cloth Bound Price Re. 0-4.

The Religion & Philosophy Of The Gita
(By Swami Shivananda)

Thought-provoking discourses bringing out the inner significance of the teachings contained in each chapter of the Gita showing their practical value to modern life.

pp. 170. Price Re. 1-4

Message Of Our Master

By the First Disciples of Sri Ramakrishna. Given in a comprehensive way the spiritual Message of the Master.

Profusely Illustrated. Pocket size. pp. 256. Price Re. 1-4

Spiritual Talks

Contains rare spiritual counsels given by the great souls viz., Holy Mother, Swamis Brahmananda, Premananda, Shivananda, Saradananda and Trigunatita to the spiritual aspirants and as such invaluable for all those who sincerely search after God. Profusely Illustrated.

Cloth Bound. Pocket size. pp. 402. Price Re. 1-12.

Apply for a complete Catalogue:—
The Manager, ADVAITA ASHRAMA,
4, Wellington Lane, Calcutta, India.

Books for sale.

NOTE.—Remittance should accompany order. V.P. ORDERS will not receive attention. Postal Orders to be made to "Indian Opinion" Phoenix. Postage Free on all books

THE STORY OF MY EXPERIMENTS WITH TRUTH
By M. K. Gandhi.

This is an autobiography of Mahatma Gandhi printed in two volumes. Price 12s. 6d. for each volume.

JAWAHARLAL NEHRU An Autobiography
(Cheap Edition)

("For those who would understand contemporary India it is an indispensable book."—Aldous Huxley.)

Price 10s. 6d

THE POWER OF NON-VIOLENCE
By Richard B. Gregg.

The writer has explained the method of resistance by non-violence in modern Western concepts and terminology. The book is worth studying. Price ... 5s. 6d

INDIA AND THE WORLD
Essays by—Pandit Jawaharlal Nehru.

Price ... ... 7s 6d.

'INDIAN OPINION'

(Founded by Mahatma Gandhi in 1903)

For The Moral, Political and Social Advancement Of Indians In South Africa.

Published Every Friday.

Subscription Rates

Payable Always In Advance.

Within the Union	21s.	Annually
" " "	11s.	Half-yearly
Outside the Union	22s. 6d.	Annually
" " "	12s.	Half-yearly

Become a Subscriber and persuade your friends to do likewise

Apply to—

Manager,
Indian Opinion,
Phoenix, Natal.

ફરમાસુ મીઠાઈ અને શિયાળાના
ચોખ્ખીક પાકો ખરીદો
અને સ્વાદીષ્ટ જમવાનું.
એકજ વખત અજમાયસ કરો.

KAPITAN'S CAFE

'Phone 33-8577. 13a KORT STREET, JOHANNESBURG. 135

Telephone 33-5382.

VALLABH RANCHHOD,

Wholesale & Retail Fruit and Vegetable Merchant
Country Orders Promptly attended to.
14, DIAGONAL St. JOHANNESBURG.

ટેલીફોન 33-5382.

વલ્લભભાઈ રણછોડ

હોલસેલ અને રીટેલ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ અમારે ત્યા
થાવું અને સસ્તુ મળશે.
બહારગામના ઓર્ડરોને તાકીદે ધ્યાન દેવામાં આવે છે.
૧૪, ડાયેગનલ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ. 135a

HEADACHES QUICKLY RELIEVED BY TAKING
TYSONO BRAND (PAIN-O-CIDE) HEADACHE POWDERS
FROM YOUR CHEMIST at 9d., 1/- [illegible] POST FREE FROM
ERNEST TYSON, CHEMIST, TOLLGATE, DURBAN

The History of The Indian National Congress

(1885—1935)

In Khaddar binding with over three and pages. It contains the photos of all the past Presidents.

Price : 5 Shillings

Obtainable from:

The Manager,
'Indian Opinion'
Phoenix, Natal.

Indians In South Africa

Helots within the Empire and How they are Treated.

By Henry S. L. Polak.

Price 2s.

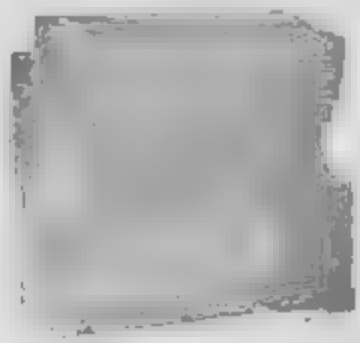
To be had from:—
THE MANAGER
Indian Opinion,
Phoenix, Natal.

સાહિત્ય અને સંગીતનો સમન્વય

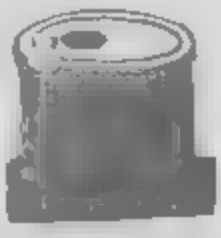
દિનપ્રતિદિન જનતાની રસવૃત્તિ કેળવાય છે—જનતા નવિનતાની પુજારી બની છે—ભાવના અને આદર્શ આ જમાનાનું ગૌરવ છે—અને હવે લોકો ગમે તેવી વસ્તુ ચલાવી લેવા તૈયાર નથી.

અમે પણ એ માન્યતાને માન આપી વર્તવાનો નિશ્ચય કર્યો છે. તેથી ખાસ પ્રસંગ માટે તમારા સમક્ષ રજુ કરીએ છીએ જાણીતા નટ નટીઓ અને લેખકોનો સહકાર સાધી મેક્ફરસનની રસવૃત્તિને પોષે એવી રેકોર્ડો, ગ્રામોફોન ડ્રામાના સેટો અને હારમોનીયમ, તબલા મગાવ્યા છે જે તમારી સમક્ષ રજુ કરીએ છીએ. સંગીતના મધુરા સ્વરોથી તમારા ઘરમાં સ્વર્ગ ઉતારો.

અમે લોકલ ખરીદી તેમજ એજન્ટો મારફતે હારમોનીયન મંગાવતા નથી તેથીજ અમે લેખીત ગેરંટી સાથે વેચીએ છીએ.

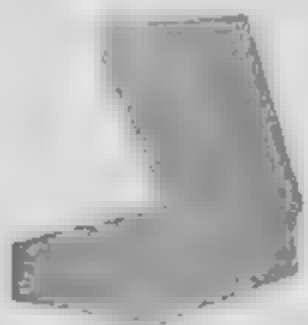
પ્લેન હારમોનીયમ ૫૬ ઇંચના ૪૫ × ૨૬ના ... ૫૬. ૬–૦–૦ ... ૫૬. ૮–૫–૦૦

ખાલી એકની કીમત ૫૦. ૧–૦–૦ થી

૫૦. ૩–૧૭–૦ સુધી

ગ્રામોફોન ૫૦. ૩–૧–૦ થી ૫૦. ૮–૮–૦

હીઝ માસ્ટર્સ વોઈસ
તથા
કોલમ્બીઆ
(ઇન્ડીયન રેકોર્ડ)
૩/—

રેકોર્ડના સસ્તા ભાવો

નવા નંબરો અથવા તમારા માંગેલા નંબરો ચઢેલા યા મોડા તમને મળશેજ તો શા માટે વધારે પઇસા ખર્ચો છો.

જાઓ અથવા મોકલો.

તેમજ આ રેકર્ડની ઢબને અનુકૂળ થાય તેવા મોંઘા અને મધુર સુરના, મજબુત અને ટકાઉ, વારા, સીતા, સરદાર તેમજ ચેકોસ્લોવેક્સ ફ્લુટના હારમોનીયમ, હાથના અને પગના તથા હાથ-પગના. નવી સીલેક્શન જાતની રેકર્ડ મેઈલની પેટીઓ આવી ચુકી છે. તે સીવાય દરેક જાતના ગ્રામોફોન ઉપરની બધી મેકરો સાથે H.M.V. ને કોલમ્બીઆના પણ સ્ટોકમાં રાખીએ છીએ.

વાજાંઓના છુટા ભાગો મોટા જથ્થામાં રાખીએ છીએ.

વાયોલીન, બેન્જો, મેન્ડોલીન, ફ્લુટફ્લુટ તરંગ, ગીતાર અને દરેક જાતના બાજાંનો મોટો વધારો કર્યો છે.

કોઈ પણ વાજાંનું રીપેરીંગ કામ અતી દેખરેખ નીચે ગેરંટી સાથે બનાવી આપીએ છીએ.

—સાઉથ આફ્રિકાના ૩૨ વર્ષના જુના હારમોનીયમીસ્ટ—

GOSWAMI'S MUSIC SALOON

P.O. BOX 460. 179 GREY ST. AND 131 QUEEN ST
DURBAN, NATAL.

Special

Large stock of latest Discs just arrived in Tamil, Hindustani, Gujarati and Bengali. Prices have been specially reduced.

Apply for our catalogue. Our Harmoniums sold under written Guarantee for 3 years. Try us before you go elsewhere.

ઇન્ડિયન ઓપિનિયન.

મહાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે
સને ૧૯૦૩માં સ્થપાયું

પુસ્તક ૩૬ મું. ફીનીક્સ, શુક્રવાર, તારીખ ૯ સપ્ટેમ્બર ૧૯૩૮ અંક—૩૫.

"ઇન્ડિયન ઓપિનિયન"
શુક્રવાર, તા. ૯ સપ્ટેમ્બર ૧૯૩૮.

હિંદીઓ અને તેઓની રોજીનો પ્રશ્ન

થોડા સમયપર બનાનાની ખેતી કરનારાઓએ ખેતીવાડી ખાતાંના પ્રધાનની મુલાકાત લીધેલી હોવાની ખબર આ પત્રમાં અમે પ્રસિદ્ધ કરી ગયા હતા. હવે નાટાલમાં બનાનાના ઉદ્યોગનું રક્ષણ કરવાની તરફેણમાં હાઉસ ઓફ્ એસેમ્બ્લી-જનરલે પ્રધાન સમક્ષ એક યાદી રજુ કરેલી છે, જેમાં ચોક્કસપણે આવે નવા કરાર કરવામાં આવે ત્યારે પોરચુગીઝ ઇસ્ટ આફ્રિકાથી બનાનાની આયાતપર પ્રતિબંધ મુકવાની મજબુત માંગણી કરવામાં આવી છે.

યાદીમાં જણાવવામાં આવ્યું છે કે ૧૯૩૭ થી પોરચુગીઝ ઇસ્ટ આફ્રિકાથી આયાતમાં એટલો બધો વધારો થઇ ગયો છે કે તેથી સ્થાનિક બનાનાનો ભાવ ઉતરી ગયો છે એટલુંજ નહિ પણ તેની ખેતીનો વિસ્તાર પણ અગાઉના કરતાં ઘટી ગયો છે. એવું માનવામાં આવે છે કે પોરચુગીઝ ઇસ્ટ આફ્રિકાના બનાનાની આયાતપર જો પ્રતિબંધ નહિ મુકવામાં આવે તો નાટાલના બનાના બજારમાંથી સદંતર નાબુદ થઇ જશે.

જેમ ખાંડના ઉદ્યોગની આજની આબાદ સ્થિતિ દીંદી મજુરને આભારી છે તેમ નાટાલના બનાનાના ઉદ્યોગની ખીલવણી પણ દીંદી ખેડુતોને આભારી છે કે જેમના હાથમાં જો ખેતીનો આજે લગભગ ઇજારો છે; શાકભાજીની ખેતીનો છે તેમ. એમ માનવામાં આવે છે કે આજે બનાનાના સ્થાનિક ખેતીવાડીઓને જો દક્ષિણ આફ્રિકાની સંપૂર્ણ જરૂરીઆતો પુરી પાડવા દેવામાં આવે તો લગભગ ૬૦૦૦ થી ૭૦૦૦ હોઠોને રોજી મળવા પામે. આજે એ ધંધામાં ૧૦૦૦ દીંદીઓ છે.

વધુમાં એજન્ટ-જનરલની યાદીમાં જણાવવામાં આવ્યું છે કે ૧૯૨૧ થી ૧૯૩૬ ની સાલ દરમીયાનમાં દીંદી ચલતી ખેડા પ્રમાણમાં ગામડાંઓ છોડી શહેરમાં વસી આવેલી છે. આમ થવાનું કારણ એ તો નજ હોઈ શકે કે શહેરી જીવનમાં કમાણીના વધારે સાધનો છે કેમકે "દીંદીઓને વેપાર સિવાય નોકરીના અન્ય સઘળા રસ્તાઓમાંથી બાતલ કરવાની એક સામાન્ય નીતી થઇ પડેલી જણાય છે." એટલે કારણ તો આર્થિક બીકજ હોઇ શકે.

કેવળ દીંદીનીજ દ્રષ્ટિએ લેતાં આ પ્રશ્ન તેઓની રોજીને ગંભીર હુસ્તક્ષ કરનારો છે. ઉપર જણાવ્યું છે તેમ તેઓની રોજીના સાધનો પર સતત પ્રતિબંધો મુકાતાં જાય છે અને જો વધતા જતા પ્રતિબંધોનો અંત કયારે આવશે એ કહી શકાતુ નથી. આ સંજોગોમાં દીંદીઓનો આધાર એક માત્ર ખેતી પર રહ્યો છે અને તેમાં પણ તેઓ અડચણો અનુભવવા લાગ્યા છે. શેરડીની ખેતીથી આજપર્યંત ઘણાએક દીંદી કુટુમ્બો ધુ ધુજરાન થયા કરતું હતુ પરંતુ રેલ્વેદર ના ગેરદીની ખેતીને લગતા કરારોથી એ ખેતી વિસ્તારવાનું બંધ થયું છે. હવે બનાનાની ખેતી પણ બંધ થવાના ભણકારા આવી પડેલી જણાય છે. આથી દીંદીઓ સ્વાભાવિક રીતે ચિંતાતુર બનેલા છે અને પુનર્વસન સરકારને રાહતને માટે મજબુત દબાણ કરી રહ્યા છે.

એજન્ટ-જનરલે આ પ્રશ્નને કેવળ દીંદીઓના લાભોનાજ દ્રષ્ટિબીંદુથી નહિ પરંતુ માંગણીમાં આવેલું સંરક્ષણ નહિ આપવામાં આવે તો ખુદ પુનર્વસનને પણ કેટલું આર્થિક નુકસાન થશે એ દ્રષ્ટિબીંદુથી સરકાર સમક્ષ રજુ કર્યો છે.

દીંદીઓની વસ્તી ગામડાંઓથી શહેરમાં વસવા આવી છે તો તેમણે જણાવ્યું છે કે સારી નીયતની નથી. નાટાલનો ગલીચતા (સ્લમ્સ) નો પ્રશ્ન તેથી વધારે ઉગ્ર બનતા પામશે. વળી શહેરની બેકારીમાં પણ વધારો થશે. આથી દરેક રીતે જોતાં આ ધંધાને અટકાવવાના આપણા ઇલાજ કેવા અત્યાવશ્યક છે.

આમ બનાનાની ખેતીવાડીઓની રક્ષણ-આતોને અનુકુળ ધ્યાન દઈને સરકાર માત્ર દીંદીઓનેજ સંતોષશે એટલુંજ નહિ પરંતુ બેકારોની સંખ્યામાં વધારો થતો અટકાવશે, ગલીચતાની સ્થિતિમાં ઉમેરો થતો રોકશે, નાણું બહાર ઘસડાઇ જતું રોકીને ગુની-યનની આબાદીમાં વધારો કરશે અને બનાનાના ઉદ્યોગને અંગેના બીજા ઉદ્યોગો જેવા કે બોબાંબો બનાવવાના, પેકીંગ કરવાના વિગેરે ઉદ્યોગોને બંધારણ આપશે.

અમે ઉમેદ રાખીએ છીએ કે સરકાર આ પ્રશ્નનો આ બહોળી દ્રષ્ટિથી વિચાર કરી બાય ઉપલબ્ધનારી પરદેશી હરીફાઇ સામે આ એકબાગલાના સ્થાનિક ઉદ્યોગનું રક્ષણ કરશે.

ગ્રાયક ગાણસો

થોડા મ. કે. ગાંધી લાયબ્રેરીના બધા મંત્રણાવારે ઉજવાએલા પારિતોષિકના પ્રસંગે કેટલીક બહારના સ્વજ દરીકોને નાદરેમાં બોલાવી હતી. આ પ્રસંગે લાયબ્રેરીના ટ્રસ્ટીઓ તરફથી બોલતાં કે બેકર એસોસિએશન સિવાય બીજી કોઇ સંસ્થા કરતાં વધારે ઉત્તમ પ્રકારની કામગીરી જો કોઇ હોય તો તે પોતાની લાયબ્રેરી છે એમ જણાવ્યું હતું. આજે લાયબ્રેરીના નામના કરેલા ખર્ચાઓ કરતાં ઘણી વધારે રકમ તેમાં ભરાઇ ચુકી છે. આજ પર્યંત તો તેની ઉપયોગીતા દીંદી કામદારજ મર્યાદિત રહી હતી પરંતુ હવે કેટલાક ગોરાઓએ પણ તેનો લાભ લેવાનું શરૂ કર્યું છે કે તેનો લાભ દીંદીઓ ઉપરાંત બીજા યુરોપીયનો, કાફર કલાર્ક અને કોલાકોએ પણ લેવાનો હતો. ટ્રસ્ટીઓ તરફ જેઓ એ રીતેથી રજુ થયા તે બદલ હાજર બનેલા તમામ તેમજ જે પ્રસંગ હાજર રહેલા બીજા યુરોપીયનોનો પણ એ બાબતે આભાર માનવાની તેમણે હાજરીએ રજુ કરેલી જે બદલ લાયબ્રેરી

ના દ્વારે તેમજ અનેક અન્ય જાહેર સંસ્થાઓ ના દ્વારે બ્રીન-યુરોપીયનો માટે બંધ રાખવામાં આવેલા છે અને એ સ્થળો માત્ર યુરોપીયન પ્રજાનો ઇજારો છે ત્યારે આ ઓફ સંસ્થાઓ ખાતી, નાતી કે ધર્મોનો ભેદ પાડયા સિવાય પ્રજાના સમગ્ર વર્ગોને આવકાર આપવામાં આવી રહ્યો છે. વળી આફ્રિકી મોટી નેશનોના સંબંધમાં સાધારીનો ખાળા કહાવેલા છે ત્યાં કમિશનર ઈંડીઓને સોનેના સિક્કાને અન્ય આજના ની રેલવેભાડામાંથી આ સાધનસંપત્તિને માટે ચોક્કસ રકમ ખર્ચવાની પ્રોવિઝન આપનારી ગઇ પડી જોઇએ.

સ્ટેન્ડર્ડ લાઇબ્રેરી

આ લાઇબ્રેરીને સ્ટેન્ડર્ડ લાઇબ્રેરી બનાવવાની દરખાસ્ત આપણી ચર્ચા રહી છે. અત્યાર સુધી આ લાઇબ્રેરી એક રેફરન્સ લાઇબ્રેરી તરીકે રહેતી કે જ્યાં વધુ નિરાંત પૂરતો પથ્થર કરવાને ગણીદત્ત સાધનોવાળું છે, હવે તેને સ્ટેન્ડર્ડ લાઇબ્રેરી, એટલે કે પુસ્તકો બહાર લાવવાને પોરવારી લાઇબ્રેરી બનાવવાના આવે તો ઘણા ખર્ચ થાય. ૨ હજાર ટ્રસ્ટને પૂરો પાડવો મુશ્કેલ પડે પડે પરંતુ તેને માટે અહીંની ૧૦ આજીવનારી લાઇબ્રેરી ગઇ રહી છે એ તેનો ૧૫૦ અત્યાર સુધીના આપણા સાભાર લાઇબ્રેરીમાંથી એક પણ ગ્રાહકને પાસથી ફરજીયાતના સુંદર દાખલારૂપ અનુકરણ કરવાને તૈયાર નથી થયેલ તે જોતાં લાઇબ્રેરી કમીટીને આ બાબત પ્રજાની માગ સોપૂર્ણ રીતે નહિ તો ૬૬ ટકે પૂરી પાડી શકાય તેવી એકાદ યોજના ઘડવામાં મુશ્કેલી નહિ થવી જોઇએ. જેઓ પુસ્તકો બહાર લાવવા ઇચ્છીના ઘણા બધા ૬૦ના ઉંમર તેઓને માટે ઘણા ભાગ અમુક ફી રાખી ઘરેબેસ અને તેવાંજ પુસ્તકો આપણામાં આવે ૬ જે ગુમાવા કેટલાં આવે તો સ્ટેશનોથી બાકી ગામ ઘણ શકતાં ઉંમર આ દિશાએ જો પ્રયોગ કરવામાં આવે તો અમે માનીએ છીએ કે તે આપણને નહિ મળાય અને જો તે સફળ નીવડશે તો લાઇબ્રેરી ની લોકપ્રીયતા વધારે થશે.

નસોને પર્યાપ્ત ભેદ નથી જોવાતા

ઘોડા વખતપર કેપ પ્રાંતિક કાઉન્સીલ તરફથી એક એવો ઠરાવ પસાર કરવામાં આવ્યો હતો કે કપ્રીતાલોનમાં બ્રીન-ગોરા દરદીઓની સારવાર કરતાં જાહેર સભામાં આવતી જુદાજુદા ગોરી છોકરીઓ પર નીતીભ્રષ્ટ કરવાની અગર બીજી તેથી સબળી ઘોરપીઠરા ભોગવે ત્યા બ્રીન-ગોરી નર્સો ન મળી શકતી હોય ત્યાં બ્રીન-ગોરા દરદીઓને બજારના કુંભારને બ્રીન-ગોરા નોકરોની ગોઠવણ કરવી. આ બાબતમાં ટીકા કરતા ડો. વેન વીરડન 'ધી સાઉથ' માં નીચે પ્રમાણે પ્રશ્ન કરે:

> સામાન્ય નુપરેખા બાબતને જો વિચિત્ર લાગ્યા વીના નહીજ રહે કે એ આખા પ્રાંતિક કાઉન્સીલમા એક પણ બ્રીનવીલ્સના નર્સોના ધંધા પર લગાડવામાં આવેલા ગયા બાદ કરે કલંકની સામે વીરોધ ઉઠાવ્યા નાદીનો ગો. વૈદરગેયરે એટલું કહ્યું હતું બસ : નીતીભ્રષ્ટ કરનારી બાબત ઘણા ડોગ તેમને સાંકા છે. નસોનો ધંધો બાનુકાવ છે. આને એક કરવી બ્રીન-ગોરા લોક તથા બાબતો અહીં બાબતના નીયમ તેને લાગુ ન પડે એવું નથી. નર્સનો ધંધો ના બીમાર અને દુઃખીની સંભાળ લેવા સાથે સંબંધ રહેલો છે, અને બીમારી અને દુઃખ ગોરા કરતાં બ્રીન-ગોરાને કોણ ઓછાં પીડાકારક નથી હોતાં, બ્રહ્મચારીગર હૈદરાબાદની સમાજ નર્સો, કે જેના કરતા ધંધારે લાયી અને નીરાધારી બીજોની મકબી બાબતી ઝરાકરા છે અને જેમની સાથે અને ચાર વર્ષ ધર્મ કામ કરવાનો લાભ મળેલો છે, તેમની સંપૂર્ણ પરવાનગીથી ૨ કહું છું કે તેઓને પોતાનો ઉચ્ચ ને બાબતના તેઓની દીતીને બાદ બધા જોવું કે બાનબંગ્સ થવા જેવું કશું પણ બાબતું નથી.

પ્રાંતિક કાઉન્સીલને ઓ કહેવું શું ત્યારે પડ્યું મલ્યુમો તેણે આપણા ખુલાસામાં બ્યક્તિગત કારણોનો ખ્યાલ દેવાને બદલે આવો અભ્યુપગમ કરવા પ્રસાર કરવો પહેલો નર્સોની સંખ્યાની ગેરસમજી જોઇતી હતી."

અત્યારસુધ નર્સોને બ્રીન-ગોરા દરદીઓને સારવાર કરવાની સુગ ચડે છે ઓ હકીકત તો બાબતીજ બે ખાતાં એટલી તો અમને બાબો વ્યવીજ ૨ બાબત નર્સો પોતાના ધંધામાં આવા ભેદભાવને સ્થાન જ કરી શકે. અમને નોંધ મીતાં પણ જ બાબત બાબ છે કે કેટ પોતાદરને નર્સોની પતિ એ બાબતમાં વીરોધ દર્શાવ્યો છે

પીટર્સ બર્ગમાં હિંદીઓની ગ્રોપર્ટી

એગ્રોબારીક ટોન્ડબીઝ કમીશન સમક્ષ સપ્ટેમ્બર ના ૬ ઠ્ઠીએ પીટર્સ બર્ગના કાઉન્સલરોએ એ શહેરમાં એશીયાટીક કંપનીઓ તરફથી ખરાતાતી ગ્રોપર્ટી ગોનું લીસ્ટ રજુ કર્યું હતું. કાઉન્સ કમારે બી. એલફર્સે જણાવ્યું કે કેટલીક કંપનીઓ ૧૯૦૩ થી કાર્યરત ધરાવે છે અને ઉપરાંત કંપની ૧૯૨૧ના ૨૬ડીસેમ્બર થા હતી. ૧૯૨૨ના ઓગષ્ટા ટીક ૧૦૨ ટ્રેન્સવર એકટનો બાંગ્ર થયો દોષ એશી કાંસ બાબતને કંઇજ કારણ નથી. પીટર્સબર્ગોના પણ ખરા દિલાઓ લાંબા વખતથી વસવાટ કરી રહ્યા છે. કલકાકને ૫૦ વર્ષ થઇ ગયાં છે. છેલ્લાં વસતીપત્રક મુજબ પીટર્સબર્ગમાં એશીયાટીકોની કુલ સંખ્યા ૨૦૦૦ની હતી અને એશીયાટીક કંપનીઓ તરફથી પા ૧૦,૦૦૦ની ગ્રોપર્ટીઓ ધરાવાઇ રહી છે. શહેરના ગ્રોપર્ટીઓની કુલ કીમત પા. ૨૦,૦૦,૦૦૦ની છે.

હિંદમાં કાર્બનિડેક્ષની ફીલ્મચ્યાલ્ક

કાર્બનિડેક્ષની ફીલ્મચાલ્ક ફાર્મમાં જોસબર્ગ કેમારા ક્ષાગી છે ત્યાં તેણે યુરોપના જેક દુરના ખુખા ભાંથી ખુબસ્વરાના સંદેશા આકર્ષ્યા છે. ગોસીલ કેરોલીન આમંત્રીક્ષક નામની એક ૬૦ વર્ષની કેરાસીએ કરતના શ્રીબાટ સામગાંથી સાંપીક્ષ ઉપર સબ્બેસો નીચેનો પત્ર 'કરિજન' માં પ્રસિદ્ધ થયો છે તે આ દરમ્યા આભારી વાચકોને દરાક બાબ પડવા ક્ષાગે કેટલાક એ બદલાના ભોગ થઇ પડેલા હશે અને તેમાંથી છુટવાની ખિલાત નાંક કરવાવા ઉપર તેઓને કરાય ગ્રાસિદ્ધીરૂપ પગ મમ પડશે. એ વખતે એ કેરોલ શબ્દો છે:

> પ્યારા બ્રાંધુ ભાંધી,—હિંદુસ્તાનના કલકરો અંગ્રેજ ગોરાઓને એ હિંદુઓને દાક્ષ પીવાનો સદંતર કાબો કરવા સમજાવી રહ્યા છે. એ બનવાને પણજ આનંદ થાય છે. દારૂ એ સમાજ સુધારાનો કેટર શત્રુ છે એ સુવિદિત-હેજ ઘરની રીતે બાબો છે બને ઉ૦ વર્ષ થયા છે અને બારણ ઘરમા જે પીવા અર્થે ૨ સધવા કે દવાને અર્થે દારૂનું એક ટીપું પણ કદી બાબલ નથી કીધું નથી.
>
> મારાં કુટુંબના દારૂનો સદંતર ત્યાગ કરનારાઓમાં હું ચોથી પેઢીનો છું. મારા પીતા પણ બહોતર કારણોનું મચારકાર્ય કરી રહ્યા હતા. તેમના મરણ પછી મીશનનું કામ કરવા હું ફ્રાંસ આવેલો છું. આ કેરામાં તો દારૂ પીનારો સિવાય ગુજરાતીઓ ૧૮ રહ્યા છે. જમાનાના પ્રવાહ વહ્યા કરતા મારવાના દારૂ પીવામાં ઘણો ઘટાડો થયો છે. હું ખાત્રીથી કહું છું કે જ્યાં નાકારા દારૂવાળા બાંધુઓનું હિત કરવા ઘણા છે અને અંગ્રેજોની નકલ આવકારો છે. ૨ પ્રજા પૂરપ અને આ વસ્તુ સંપૂર્ણ સ્વતંત્રતાની વિરુદ્ધમાં નથી કરતી તે પ્રત્યેક પ્રજાના દુઃખ રહેવુંજ પડશે. હું ગુજરાત કોલેજ ઓ. ગોપાલગામ (કાઠીયાવાડ) ની એક જગ્યા વિરુદ્ધ પરવાના બાબત પડું અને બાબતમાં સામે દર્શનાં પોકાર કરતી બાબતી પડું. મારી એ પોતાની અંગત બાબતીયતથી પૂરાનું એક પીરીયડ ન ૫ છે. પ્રત્યેકને સમજાં તેમજ રાષ્ટ્રના એક બીજાની જરૂર રહેલી છે.—તમારી અંગેજ બાત કેરોલીન અમર્બીરેક.

દરેક રાષ્ટ્રને પોતાનો રાજ્યવહીવટ નિર્ણિત કરવાની સત્તા

આલ્ટર—પાર્લામેન્ટની પુનીયતની પરિષદ જે ઢંગ બાતે બળા હતા તેણે એવો ઠરાવ કર્યો છે કે સમળા વાહો વચ્ચે સારી સમજુતી કેલાવવા ને એક આસલની શરત તરીકે બાને આંતરરાષ્ટ્રિય સહકાર બાબત પ્રત્યેક રાષ્ટ્રનો અન્ય કેશોની પ્રજાઓ કે સરકારોના બાબલ વિના પોતાનો રાજ્યવહીવટ પોતાને બાકર આવે તે રીતે નિર્ણિત કરવાનો નિરાંક ૬૮ કોણો તેણેએ મહાસીના પ્રતિનિધિઓએ બધા ઠરાવપર બાત બાબો નહોતો. આવતી પરિષદ તા ૨૭ ઓકટર ૧૯૩૩ ના દિવસે ઓસ્લો બાત બારવા નું નક્કી થયું હતું.

—: o :—

આભાર

સ્વ. ડરબનના મેમસર્સ મદેના ઝેન્ડ સન્સના શ્રી. યુ. બી. મદના તથા તેમના પુત્ર શ્રી બી. યુ. મદના જેઓ અમારા બાગમા આશ્રમદીક્ષામાં કરણના કરવા આવ્યા હતા તેઓ ગયા રવીવારે સવારે ગોટરથી જોહાનીસ્બર્ગ ઉપડી ગયા હતા. કરણનમાં તેઓના રહેવાથી દરમીયાન પણ બાબએએ તેઓનું પ્રેમભર્યું સ્વાગત કર્યું હતું આ પત્ર દ્વારા તેઓ સર્વનો તેઓ અંતઃકરણ પુર્વક આભાર માને છે.

મેસર્સ વીરચંદ બાનાચંદના પ્રતીનીધિ શ્રી. બાબમંદ હાલ ગયા બુધવારે મેરીત્સબર્ગનો કપ-દાકેન ઉપડી ગયા છે બાથી તેઓ જોહાનીસ્બર્ગમાં જરૂર બાબા કરણ-કાર્યો. મેરીત્સબર્ગ ૭૮ ... છોડતા

મુડીદારો અને મજુરો

ગાંધીજીના વિચારો

યુનીયર્સીટીની પદવી ધરાવનાર હેલસાર વિદ્યાર્થીઓ, જેઓએ મજુરોની સેવા કરવા ના કામમાં જીવન અર્પણ કરવાનો સંકલ્પ કરેલો છે તેઓએ હુંક મુદત ઉપર ગાંધીજીની શેખાંત આને મુલાકાત લીધી હતી.

મીટીંગ્સો એમને ખુશીથી વખત આપ્યો, આને એમણે છેડાવેલા વિવિધ પ્રશ્નો પર એમની સાથે વાતો કરી. પોતે દક્ષિણ આફ્રિકામાં બહોર જીવનનો આરંભ કર્યો ત્યારથી મજુરો સાથે મેળવેલ કેમ સંબંધોનો એની વાત કરતાં કહ્યું :

"જ્યારે દક્ષિણ આફ્રિકામાં વકીલાત કરવા કાગળનો વસવાટ કર્યો તે વખત કુરસદનો બધો વખત એ દેશમાં વસતા હીંદીઓની સેવામાં આપવાનો નીયમ કરેલો; અને પંદરેક જે માણસ મારી પાસે આવ્યા તે ગીરમીટીયા મજુર હતા. એની સારવાર સારૂ મજુર ખમ ખોડેનો સંબંધ તરતજ બંધાયો. મજુરો મારી પાસે આવીને એમનાં રોઢ ખેડના ઝપડાઓની વાતો કરતા તેમજ અંગત અને કૌટુંબીક વિટંબણા ઓની વાતો પણ કરતા, અને એથી એમના જીવનની જેવા ઝાખી હું કરી શકીશ તેવી બીજી કોઇ રીતે ન કરી શકત. મેં પહેલીજ એમની આગળ અહિંસાની વાત મુકી, અને જ્યારે સત્યાગ્રહની લડતમાં હડતાલની પડીએ ૬૦૦૦ મજુરોએ ફકતાળ પાડી ને જેલમાં જવાની તૈયારી બતાવી તે વખતે એમની એકજ પ્રતિજ્ઞા એ હતી કે અહિંસાનું પાલન કરવુ. એમણે અપાર કષ્ટો, યાતનાઓ, જુલમરો એ બધું વેઠયું, કેટલાક મરી પણ ગયા, પણ છેવટ સુધી અહિંસાને વળગી રહ્યા. એમની દ્રઢતાને વિશ્વાસ કાયમ હતી, ને એક રીતે ગાંધીના મજુરોના કરતા પૂરી હતી. તેઓ મુકત નહોતા પણ ગીરમીટથી બંધાયેલા હતા, અને એમને ફરજ એમના શેઠોની પાસેથી ન્યાય મેળવવાને જ રહ્યાનું નહોતું, પણ ત્રણ પાઉંડનો જે જુલમી કર એમનું નિકંદન કાઢે એવો હતા તે રદ કરાવવાને પણ મુલ્યવાનું હતું. પણ અહિંસાએ એમને પાર ઉતારવામાં મદદ કરી."

ચંપારણ અને અમદાવાદની હડતોલના પ્રસંગ તે તાજા છે. ચંપારણને વિષે ગાંધીજીએ કહ્યું : "ત્યાંના મજુરોની સ્થિતિ ઘણીજ ગીરમીટીયા મજુરોના જેવી હતી તેઓ પચાસ વરસથી ગમપધ્યાસ કર્યા કરતા હતા પણ કશુ વળ્યું નહોતું, કેમકે એમને સંગઠીત રાખનારી અહિંસા શક્તિ એમની પાસે નહોતી. ખેડાસ રમખાણો મચેલાં, ને એમની દશા ચરસોચરસ ભગડતી જતી હતી. પણ અહિંસાનો પહેલો સ્વાદ ચાખતાજ એમનામાં નવું ચેતન રેડાયું, ને બા જ દુંક સમત પછી એમને મુક્તિ મળી અહિંસા ની એ આવશ્યક તાલીમ વિના એમનામાં સાંઠો ભાંકે પ્રબક યાત, અને એમનામાં રહેલી શક્તિ નો સાક્ષાત્કાર કરવાને માટે જે બળ જોઇએ તે કેળવવાને તેઓ કદી તૈયાર ન થાત. અહિંસા ના આ પાયાકર સીદ્ધાંતનો સ્વીકાર કર્યા પછી સંગઠનશક્તિ, પ્રબક ગણતરીની આવડત અને ધીરજ પણ આવી રહે છે. એનાથી વર્ષ વર્ષ ત્રણેનો સબકાદ ના અવસર આવે જ. મજુરો સંખ્યામાં પણ છે છતાં પોતાને પરાધીન માને છે પોતે માલીકોની દયા પર નભે છે એમજ માની બેઠા છે. એનું કારણ એ છે કે એમનામાં રહેલી સ્વાભાવિક શક્તિનું તેમને ભાન થયું નથી. નહીં તો તેમને પોતાની સર્વ રક્ષિત મોટી કરતાં, તે આજે જેમ માલીકો કરે છે તેમ પોતાનું ધાર્યું કરતાં ન્યાય આકારવે એમ એમણે સુગજ્યાનું ગી છે કે માલના સિક્કા એ મુડી છે તેટલીજ મજુરી એ પણ મુડી છે એ ભાન અહિંસાના સ્વીકારથીજ ઉપજી શકે.

"પણ એમને એ ભાન થઇ ત્યાર પે એમની શક્તિ પુરેપુરી મુકરી ત્યાર તે પછી અહિંસા નકામી થઇ પડતી નથી. તે પછી તો તેઓ અહિંસાને નિકાલજોગી આપે ના તેઓ પોતા મુડીદારના બંધારણ બરાબર બની જાય તે પોતાજ બીજાનું શોષણ કરવા મંડી પડે. એમને પોતાની શક્તિનો સાક્ષાત્કાર થાય તેની સાથે સાથે જો તેઓ અહિંસાને વળગી રહે તો તેઓ મુડીની સાથે સહકાર સાધી શકે અને તેના પોગ્ય ઉપયોગ કરી શકે પછી તેઓ મુડીને એક વિરોધી સ્વાર્થ નહિં જોએ; બીજો અને સાચા શોષણ કરનાર બીમયેજરોની માલીકીના છે ને મજુરો ને ઘસનારા છે એમ તેઓ નહીં માને, પણ એ પોતાનાંજ ઉત્પાદનનાં સાધનો છે એમ માનીને, જેમ પોતાની માલમીલકતનું રક્ષણ કરે તેમ એની સાચવણી કરશે. તેઓ વખતની ચોરી કરીને કોઇ કામ નહીં ચાલે, પણ પોતાથી બને એટલું વધારે કામ આપશે. વસ્તુતઃ મુડીદારો ને મજુરો એક બીજાના દુશ્મની બનશે, અને બંને માલકોના ટ્રસ્ટીપણાનો મારો સીદ્ધાંત એકજ પક્ષને લાગુ પડનારો નથી, અને ટ્રસ્ટીઓ બીજાના કરતાં કંઇ ચડીયાતા છે એવી કલ્પના એમાં બીલકુલ નથી. મેં બતાવ્યું છે તમ એ પુરેપુરી પરસ્પર સહાયનાનો સીદ્ધાંત છે, અને દરેક પક્ષ બીજો છે કે બીજાના હીતનું રક્ષણ કરવાથી એનું પોતાનું હીત જળવાય છે. 'તમે મારા કારા દેવને પોષો અમો દેવો તમને પોષે, અમને એકબીજાને પોષીને સૌએ પરમ કલ્યાણને પામો,' એમ ગીતાકારે કહ્યું છે. ત્રિશમાં કોઇ નામની કોમ બીજી ગોનિ નથી, પણ જેમનામાં ઉત્પાદનની શક્તિ છે ને જેઓ એ શક્તિનો ઉપયોગ કરીને સમાજની સેવા કરવા પ્રયત્ને છે તેઓ—મુડીદારો તેમજ મજુરો —કોમો છે."

ગાંધી લાયબ્રેરી અને રૂસ્તમજી હોલ

સત્તરમો વાર્ષિકોત્સવ

ગયા મંગળવારની સાંજે એમ કે ગાંધી લાયબ્રેરી અને પારસી રૂસ્તમજી દોલતનો સત્તરમો વાર્ષિકોત્સવ પારસી રૂસ્તમજી દોલતમાં ઉજવવામાં આવ્યો હતો. વસ્તુ પ્રતિકૂળ હોવા છતા સોકોની હાજરી ઠીક હતી અને ડરબનના મેયર ના કાઉન્સીલર સ્ટેન્સફલ્ડ, મેયરેસ, માજી પ્રોવિન્સર ની. રોબીનસન વિગેરે યુરોપીયનો પણ હાજર હતા. શ્રી કેસર હાજી આમદ ઝવેરીએ પ્રમુખસ્થાન લીધુ હતું પોતાના ટુંક વ્યાખ્યાનમાં તેમણે ગરીબ પારસી રૂસ્તમજીની પરોપકાર વૃત્તિ માટ તારીફ કરી હતી અને લાયબ્રેરીના ઉપયોગીતા વિષયપર થોડા કહ્યું હતું પારસી કે ન એક દિવસે પોતાનું નામ ઇજ્જતની દોડ તેઓને તેમનું નામ સુખશાંતિ અને આબાદી આપનારૂ એવી શુભેચ્છા દર્શાવી હતી

પ્રમુખે યુરોપીયનોએ આપેલી હાજરી માટ તેઓનો આભાર માન્યો હતો અને મેયરને પુસ્તકો ભેટ મોકલવા કહ્યું અને મેયરેસ તથા અન્ય યુરોપીયનોને પુસ્તકો તારા આપવા કર્યા હતા

સેક્રેટરી ન. એસ. કે. રોટરીવાંએ લાયબ્રેરીના વાર્ષિક રીપોર્ટ રજુ કરતા જણાવ્યું કે ગત દરમીયાન લાયબ્રેરીમાં ૧૮,૨૭૭ સોકોની હાજરી થઇ હતી જેમાં ૬૭૧૬ દેશી વિદ્યાર્થીઓ, ૬૨ યુરોપીયનો, ૮૬૨ [illegible] અને ૨૦૧૯ નેટીવો હતા

લાયબ્રેરી હોલ કે આમ કરી કોઇ કામો બારે સ્થાપવામાં આવેલી છે જ્યાં સ્ત્રી કે બાળકો માટ રાખ્યા સિવાય સભ્યો વગેરેને તમા આપવાર આપવામાં આવે છે

ગુણીજનના જુદા જુદા ભાગોમાંથી કરજનની મુલાકાતે આવેલા લાયબ્રેરીવાંએ આ લાય-

ગેરીની મુલાકાત લીધી હતી તેઓના પ્રોગ્રામની એક લાયબ્રેરીના મી. રહરલીંગ અને બેંકના નીલસનની ગોલ્ડવોટર્સરેન્ડ યુનિયનસ્ટોરીના મી. ફોયર પણ હતા. પુસ્તકાલની જુદી જુદી લાયબ્રેરીઓના ૧૨ એ લાયબ્રેરીયનો પણ તેઓના હતા મી. ફોયરે તેઓ સર્વનો વતિ જણાવ્યું હતું કે બીજી લાયબ્રેરીઓએ આ લાયબ્રેરી પાસેથી એક પાઠ શીખવાનો છે કે આ સંસ્થા સભ્યોઓને માટે ખુલ્લી છે અને મફત છે. બીજી લાયબ્રેરીઓ પોતે લાઇ પોતાના ઘરે પણ નજીકના ભવિષ્યમાં બની, શાંતિ કે પર્યનો બેદ રાખ્યા સિવાય સર્વને ઘરે બોલી કે એવી તેમણે આશા દર્શાવી હતી

પછી પ્રતિષ્ઠિત વ્યક્તિઓએ સાંજરપારસી તેમજ યુનીઅનના અન્ય ભાગોમાંથી આવ્યા. આ લાયબ્રેરીની મુલાકાત લીધી હતી. જેઓમાં પ્રેસિડેન્સીના ગ્રાન્ટસર મેકગ્રેગર ગીસ કોલેજ, રંગુનના મી. અને ગીસીસ બાલાર, કરાંચીના એડવોકેટ મી. બમ. રંગુનના આસીસ્ટન્ટ સીવી લાયબ્રેરીયન મી કરનર, બ્લોમફન્ટીનની લાયબ્રે

રીયન એજાતસ્વેટરીના કે જે એસ. પારસી પ્રોવિન્સીયલસ, રોયલ કરપન લાઇટ ઇન્ફન્ટ્રીના કમાન્ડીંગ ઓફીસર લેફ્ટેનન્ટ કરનલ અને ગીસીસ વટસર ગોરદર હતા

લાયબ્રેરીમાં વાંચવા માટેના છાપાંઓને માટે ૬૧૮૫ પુસ્તકો છે જેમાં ૩,૭૬૩ અંગ્રેજી, ૧,૭૫૧ ગુજરાતી, ૧૫૫ હીંદી, ૨૮૬ તામીલ, ૧૨ તેલુગી અને ૨૨૪ ઉર્દુ છે વર્ષ દરમીયાન ૪૪ પુસ્તકોનો ઉમેરો થયો છે જે સિવાયના તેમજ વિદ્યાર્થીઓને ઉપયોગી છે

લાયબ્રેરીમાં ૧૧૫ વર્તમાનપત્રો, સામાયિકો વગેરે મળિયા આવે છે જેમાં ૧૨ અંગ્રેજી, ૩૭ ગુજરાતી, ૧૯ હીંદી, ૫ તામીલ, ૨ તેલુગી અને ૫ ઉર્દુ છે

૧૯૫૨ અંગ્રેજી, ૪૮૧ ગુજરાતી, ૧૧૩ હીંદી, ૧૯૫ તામીલ, ૧૬ તેલુગી અને ૨૨ ઉર્દુ મળી કુલ ૨૧૮૪ પુસ્તકો વર્ષ દરમીયાન લોકોને વાંચવા આપવામાં આવ્યા હતા

લાયબ્રેરી અઠવાડીયાનો બધે પા ૩૨૦–૧૫–૦ થયો હતો જે બાબ જરથોસ્ત દારબજી ટ્રસ્ટ તરફથી પુરો પાડવામા આવ્યો હતો

લાયબ્રેરી કમીટીના આક્ટીંગ હોનરી વર્ષ દરમીયાન કેટલાક ખાસખાસનો સાથે જરથોસ્તીઓ મોકલવામા હતા જે સગવળ બદલ વકીલ સાહેબ પારસી રૂસ્તમજી કોલનો ૮૦ પ્રસંગોએ ઉપયોગ થયો હતો.

જે પ્રકાશકો પોતાના પ્રકાશનો લાયબ્રેરીને મફત પુરાં પાડે છે તેઓનો સેક્રેટરી તરફથી આભાર માનવામાં આવ્યો હતો.

સેક્રેટરીના રીપોર્ટ બાદ મેયર, મેસરસ તેમજ અન્ય જનોએ પ્રસંગાનુસાર ભાષણો કર્યાં હતાં અને આ સંસ્થામાં સર્વ કોમોને આવકાર આપવામાં આવતો હોવાથી તેની ઉપયોગીતા પર ખાસ ભાર મુકવામા આવ્યો હતો.

મી. મોરારજી રૂસ્તમજી તરફથી પારસી કોમની નવા વર્ષના શુભ પ્રસંગે તેઓ પ્રત્યે દર્શાવેલી શુભેચ્છાઓને માટે પારસી કોમની વતિ આભાર માનવામા આવ્યો હતો. બાદ રાતના ૬ વાગે મેળાવડો બરખાસ્ત થયો હતો.

દારૂનું વ્યસન

એક અજ્ઞાન પ્રયોગ

'પ્રાણજીવન' નાં પ્રણેતાર:
ડૉ. મહીદેવપ્રસાદ, એમ. ઈ.

આ ખરા હીંદુસ્તાનનાં ગામડાં, કારખાના વગેરે ઉદ્યોગોમાં બીજે નંબરે આવનાર શહેર તે અમદાવાદ છે. આવા મહાન શહેર અને તેની આસપાસના પાંચ માઈલના વિસ્તારમાં આવેલાં ગ્રામોદ્યોગમાં પણ સંપૂર્ણ દારૂબંધીનો પ્રયોગ આરંભવાનો અખતરો આપણા દેશમાં અપૂર્વ દૈવયોગે સમગ્ર પ્રજાએ તેમાં આતિ ઉત્સાહથી ભાગ લીધો હતો એક બહિનને તે વીસ દિવસની અસહ્ય દારૂ છોડવાને બાધાગલી હતી તે દરમિયાન કોઈ આ દૂષ્ટ વ્યસન છોડી શકયા ન હોય કોમને દારૂ જોઈજ નહીં એવા સજ્જડ તો હોય, તેઓએ દારૂ ખરીદવા માટે 'પાસ' જોઈએ રૂપરોકડી ભેળવવા અરજ કરવી જોઈએ એવું સરકારે ઠરાવેલું હોવાથી અને તે સિવાય દારૂ ખરીદનાર, કે તેને વેચનારને ૭ બદિનાની કેદની સજા અને ઓછા વધતા રૂપિયા સુધીનો દંડ પણ એમ સરકારે જાહેર કરેલું હોવાથી, અમદાવાદની પાંચ લાખ માણસની વસતિમાંથી જેથી તારીખ સુધીમાં કુલ્લ ૨૦૫ અરજીઓ આવી હતી, જેમાં ૧૨૮ પારસીઓ, ૪૨ મુસલમાનોનાં, ૧૧ હીંદુઓ અને એક મુસલમાનનો સમાવેશ થતો હતો. પરંતુ એક પણ હરિજન કે મજુર તરફની અરજી તેમાં નહોતી પોલીસ મારફતથી મહાજનોએ અને અમદાવાદના મજુર મહાજને જે કામ કર્યું છે, તેનુંજ આ મુળ પરિણામ કહેવાય.

અમેરીકાનો દારૂબંધીનો અનુભવ

અમેરીકાનાં સંયુક્ત રાજ્યોએ સન ૧૯૨૦ થી આખા દેશમાં એક સાગટો દારૂબંધીનો અખતરો શરૂ કર્યો હતો. ત્યારે અને તે પછીના વર્ષોમાં હું અમેરીકામાંજ વસતો હતો અને તમીમાં અભ્યાસ કરતો હતો, તેથી આ વિષય મા ને પણ જાણવા અને વિચારવાના મસ્તો મળ્યા છે દારૂબંધીના કાયદાનો ભંગ થતો અટકાવવા અમેરીકાએ અખત્યે કેટલાના ખોજે ખાસ અમલદારો કરી હતી, જેની કે સામાન્ય પોલીસ ને લશ્કરી ખાતાથી તદ્દન સ્વતંત્ર દારૂ બંધીનું ખાતરો મનુષ્યોનું અનેકું લશ્કર, આ પ્રકારના ગુન્હા વિશે કામ ચલાવનાર સ્વતંત્ર અદાલતો, કેનેડા અને બીજી તરફની કે જમીનની સરહદો ઓળંગીને બહારથી ચોરી છુપાયાથી દારૂની આયાતો કરવાનો મંજાય હતો ત્યાં ચાર દિવસના ગારે મારા, વર્ષોનાં વર્ષો સુધીના, સખ્તકરો પકડવા ઉપરાંત સેંકડો માણસ લાંબી કેદ ભોગવી રહ્યાં હતાં ત્યારથી તારની સજા ઉંચા ચાર ગણાવી દેવામાં આવી હતી તે, અને ત્યાં પશ્ચિમના કરિયાણા કિનારે પાણીમાં ૧૨ કલાક રહી ચોરી કરનાર દરિયાઈ કાચંડો, ઇલાતિ, આટલા બધા કાયદા અને બધે છતાં વર્ષો સુધી દારૂબંધીના મહાલના ભંગના દાખલાઓ બનતાજ રહ્યા હતા. ચૂંદર મોટી બાજ બનાવેલી ગોટરોની પેટોક્ષ અરજાની ટાંકીઓ બાજ છુપી બાનાં વધ્યા બનાવી તેમાં પીવાનો દારૂ છુપાવવામાં આવતા, બન્યારે એક નાના બાનામાંજ પેટ્રોલ ભરવામાં આવતું. રાજાના વધુ મોટા મોટા અમલદારોમાંથી કેટલાકે પોતાને ત્યાં મિજબાનો વખતે ખુબ બાનગી રીતે મહેમાનોને દારૂ પીરસ્યો હતો, તેમને દારૂબંધીની બાબ પ્રોહીબીશન જ પકડી હતી, અને બાબ અદાલતો ચલાવી હતી, અને બાબ અદાલતો ચલાવી હતી. અંગ્રેજી રહીમરો હબશીને બધુ માણસ દૂર ગ્રામરહિયે બંગલ નાંખી નાંગરતી અને દારૂવીના બંગેરીઓના કોન્ચ બોટોમાં બેસી નેવા સ્ટીમરોમર જઈ દારૂ પી આવતા એક મિત્રરાજ્યે દારૂબંધીના કરેલા નૈતિક કાયદાનો ઉપાડો બંગ બદીરા સ્ટીમરોના માલિકો કરે તે સામે સેપીત પોપા અસરકારક ન નિવડયા ત્યારે અમેરીકાની સરકારે ન આખી સ્ટીમરો જપ્ત કરી લોક સ્ટીમરના બાનલદારોને વર્ષોની કેદની સજાઓ કરી હતી. જે ચારિત્રિક સ્થિતિમાં અને કોગોમાં દારૂના કરા તરીકેના ઉપયોગ સિવાય પણ બને તેવું હોય તેવા દાખલા બા પણ દારૂના શોખીન દરદીઓને દાકતરો દારૂ ખરીદવાનું સર્ટીફીકેટ આપતા. તેવા દાકતરોને સરકાર પ્રથમ ચેતવણી આપતી, અને છતાં ન સુધરે તો તેવા દાકતરો પાસેથી લાંબ લીનસી લેવામાં આવતો. જુલાઇ તા. ૨૧ મીએ અમદાવાદની મેડીકલ સોસાયટીએ આપેલા બાનપત્રના જવાબમાં મેયર ડૉ. સિવડરે પણ ચાજની ચેતવણી આપતાં કહ્યું હતું કે જો બાજુના કે દરદીને દારૂ વગર ચાલી શકે તેવું હોય તો તમે સર્ટીફીકેટ આપશો નહિ, કારણ કે જો તમ કરશો તે મુંબઇની મેડીકલ લાયસીસ કમારી પાસે જવાબ માગશે.

અમેરીકાની પીછેહઠપરથી શીખવાનો ધડો

મહાત્મા ગાંધીજીએ વર્ષો સુધી સેવેલાં દેશ સુધારણાનાં સ્વપ્નોમાંનાં કોકને મુર્તીમંત કરવાનું કામ જ્યારે અમદાવાદે ઉપાડયું છે ત્યારે તેમાં કોમ કોમ સમય જતાં જાય તેમ તેમ વધારે ને વધારે સહકાર મળતો જાય તે માટે અમેરીકાની

બૂમો પાડવા આપણે શેનાને માટાવાની જરૂર છે. કાળાંતા નરીને બુકાણા ના. ૨૬ નીનો ગાને બારે વાગ્યાના ટકોરા પડ્યા તેજ ક્ષણે સેંકડો અને હજારો દારૂના ગોળાનો ને બરફનીઓના દિલમાંથી દારૂની ઇચ્છા સદંતર નાશ પામી ગઇ છે એમ માની લેવાની ભૂલ આપણે ન કરવી જોઇએ અને એકદમ કામદારના પ્રતિનિધિથી, ૧ સરકારી કાર્યાલયો કે સામાજીક તકદારીયો ગાઢ પ્રમ સરખી એવી નિષ્ફિલતા ન સેવવી જોઇએ. દારૂબંધી કરેલા અમદાવાદના વિસ્તારમાં સેંકડો કે હજાર હજારો એવાં મનુષ્યો હશે કે જેઓના દિલમાં દારૂ પીવાની ઇચ્છા સંતોષવાના સાધનના અભાવે દારૂ બંધ કરવી હશે. સેંકડો મનુષ્યો દારૂ પીવાની ઇચ્છા છતાં અટકી. અમુક કારણો કે આદતોએ ઉપર "પાસ" મેળવવા આરજી મોકલી શકયા નહિ હોય. કામદારના જોરે ના સોરો દારૂ ન પી શકે તો પણ તેનાં બીજા અમુક પ્રમાણમાં દાખિલ (અથવા પીવાના શબ્દોમાં 'બિલ્યાચારી') ગણાય. આ દાખિલતા અને તેનું મૂળ કે જનમાં દારૂ પીવાની ઉલ્ટ છુપતી રહેલી ઇચ્છા એનો સમૂળો નાશ કરવાના પ્રયત્નો ચાલુ રાખવાની જરૂર છે. છ બાર મામ પછી પણ જેઓ દારૂની લત ન છોડી શકે તેમણે અમદાવાદનો વસવાટ છોડવો પડશે અને પાછળથી બાકીને આવા ગુજરાતમાં અને મુંબઇ ઇલાકા આ સંપૂર્ણ દારૂબંધી પગલે તેમને ગુજરાત ને મુંબઇ ઇલાકો છોડી બીજે રહેવા જવું પડશે. ને બેકર આવા વકિલાતનામાં દારૂબંધી થાય બાકે તેમણે ઐદમાં દેશ છોડી પરદેશમાં વસવાટ જવ પડ્યા, એવી ચોકસપણી અને પ્રમાણ અમુક અંશે ઉ.. પરંતુ એની પાછળજબરીથી દારૂ પીવાની ઇચ્છા અમેરીકા નાબૂદ કરી શકયુ નહિ. તેજ દારૂડિયાઓને અમેરીકામાંથી જઈ પાર કરી શકયુ નહિ, પણ ઉલટું દારૂબંધીના કાયદા મોટે ભાગે રદ કરવા પડ્યો, પાકે દારૂ પીવાની ઇચ્છા એ ખરેખર એક રોગ છે, જો મરા સમજીને તેના આરોગ્યને પૈદરયાજકની આપાકે તબા માનસશાસ્ત્રોની આધારે ઇલાજો કરવા જોઇએ તેનો આપણે કુમા વિચાર કરીએ.

દારૂ પીવાની ઇચ્છા નાબૂદ કરવાના ઇલાજ

નિરક્ષરતાને લીધે વાંચવાના આનંદથી વંચિત રહેવાયો, અગર આર્થિક કારણોથી, કારીગરો માંનાની મોળવયો, ખિલાયતી બનના ભોજન સમારંભો (ડીનર પાર્ટીઓ) માં બાદ્ય રોવામો. આવી અન્ય સામાજીક કારણોથી દારૂ પીવાના કુટેવનો ચારંભ થાય છે, અને તેજ કારણો તો લતને પોષતાં ને વધારતા રહે છે, એ લક્ષમાં રાખ અને અગત્યની હોવા છતાં તે કારણો દૂર કરવાના ઉપાયોની ચર્ચા આ આરોગ્ય વિભાગ સેખમાં નહિ કરીએ. સિગારેટો, બીડીઓ, અને પરદેશી તમાકુ, ચૂંગી કે ચલમનાં વારી પીનારા મજબને શરૂમ કરવાના પ્રયાસોથી તેને ટુકવાનું શરૂ કરે છે, પરંતુ પશ્ચાદ કારણોમાં તેઓ પ્રયાસની કદ ઓળંગી જાય છે, એટલે જેમ જેમ તેઓ વધારે તમાકુ ફુંકતા જાય છે તેમ તેમ તેઓ વધારે અસ્વસ્થ ને નર્વસ Nervous બનતા જાય છે છેવટે તેમને દારૂની કી શાન્તિનો આશ્રય લેવો પડે છે બાકા કરીને તમાકુનો મુખોપો 'ગ્રાહકોનો' અને હેવસામાં હોવા ઉત્તારવાની જેમને ટેવ પૈસ તેમના બાળ 'નર્વસનેસ' અસ્વાસ્થ્ય યમ દારૂની લતનો આસરો લેવો પડે છે. અમેરીકામાં દારૂ બંધ કર્યો પણ તમાકુને ઉપયોગ ઘટાડવાને બદલે ઉત્તરોત્તર વધારો તથા આખરે બાજાન તા દારૂબંધી ઊઠી ગઇ નહી. દારૂડીયાઓની ઓ બાજ બાનિયત એ દોષ છે કે તેમને મળવમ ઓછું જાને છે અને તેના બદલે નરમા, ગરમી, તમાકુ, રાઇ, સૂંઠ, ગંઠોડા વગેરે બીજા ઉષ્ણ ઉત્તેજક પદાર્થોવાળા ચોરાકા બહુ ખાવે છે બારે દારૂ પીવાની ઇચ્છા ને બાસનાનો અટકાવ કરવા માટે ઉષ્ણ ઉત્તેજક પદાર્થોનો ઉપયોગ બંધ કરી મધ, દાક્ષ, ખાંડ્સર જેવા મિષ્ટ ખોરાકો જેવા માને તેમ વધારે ખાવા જે આવા ગળ પદાર્થો કાંટાળો ઉપર તે દુધ રાઇરા (Lactose સેકટોઝ) એક એક ચમચો દર બ કલાકે સેવરાવવો પણ દુનિયાનો એ પણ અનુભવ છે કે લાંબોવ કોઇ એવો દારૂડીયો નથી આવ્યો કે જેને ક્લોરોફર્મ અથવા ઐથરાઇઝ (Anæsthetics) બધાવાનો શોખ હોય, એટલુજ નહિ પણ એવા પુરવાર થયેલું છે કે દારૂ પીવાની તથાગ સખરજન આવતી ઓછી થાય છે, અને વધારામાં અકીકથી જેવા દારૂ તરફ બાસ અણગમો ઉપજે છે. આ કારણથી તો અમેરિકાના ચિકાગો શહેરમાં પ્રતિબંધિત કોઓનું ઝોર ગોદું મંડાળ રયમાણ હતું જેઓ દારૂડીયાઓ પોજ સખરજન બાબત તેની શોધખોળ તેમની પરવાગીથી મારફત કે બન્નિકોની મારફત કરતું. અમેરીકાના આવાયા શહેરના ડો. સેમ્યુઅલ બોધલીજે શેંકડો દારૂડીયાઓનું દારૂનું વ્યાસન શહેરજનના પોજના બારાકની મદદથી છોડાવ્યું હતું. મુખ્ય વાત તો એ છે કે બંધ સુધી દારૂડીયા ગતાં મુસ્કાનો વિશેની બાદિતીનો સતત પ્રચાર ચાલુ રહેવો જોઇએ, બાદ એ રીતે દરેક દારૂના અ ન્યાયના દિલના દારૂ છોડી દેવાની ખાસ પ્રબળ અને બાબત છોડવાના પ્રયત્નોમાં ત્યાં સફળતાથી સહકાર બળે તાજ દારૂબંધીનો રદ થયેલો પોજના અંતે પણ કાયમનું ટિકી રહે.

દક્ષિણ આફ્રિકાના ટુંક ખબરો

શ્રી. નાયડુ કેદમાં

શ્રી. નાયડુ જખના પર ગેરકાયદે ગણ પાત કરવાના આરોપસુકાબો કે તેની પ્રાથમિક તપાસ વખા સોમવારે કરવાની ગોલ્ડસ્ટ્રેટ કોર્ટ ના. શ્રી એ. આર ઉિંદરી સમક્ષ આવી હતી. કરિયાદી તરફથી નવાસ જાનગીના ચલાવવા ની અને કરિયાદની જુબાની વખત છાપા પાળાઓ ને પણ હાજર નહિ રહેવા દેવાની અને કરિયાદી પક્ષના સાક્ષીઓના નામો જાહેર નહિ કરવાની માગણી થઇ હતી. બચાવ પક્ષ તરફથી એ બાબતોનો વિરોધ કરવામાં આવ્યો હતો પરંતુ ગોલ્ડસ્ટ્રેટે કરિયાદી પક્ષની માગણી મંજુર રાખી હતી.

કેસ મુલતવી રહ્યો

મંગળવારે શ્રી. નાયડુ કોર્ટમાં હાજર નહિ થવા પણ તેમના વકીલે જખાવ્યું : તેની તબીયત સારી નહિ હોવાથી તે હાજર રહ્યા છે. આથી કેસ સપ્ટેમ્બર ના. ૬ સુધી મુલતવી રાખવામાં આવ્યો. વકીલે જખાવ્યું કે શ્રી નાયડુ તબીયત પછી બરાબર : અને વકીલ બ્યુરોનીયા પણ થઇ ગાર્ડ એટલે બોલાવા ગોળા ૧૫ દિવસ ના તેમ કોર્ટના વાતાવરણ થી કુદરત ગમવા બાબતે શ્રીનીવર પ્રોમોકયુટર શ્રી. સાયમન્સે એ મુદત મંજુર રાખી હતી

મીત્ર વકના કમીશન

નાબ જજ કમીશને ગયા સોમવાર કરવાની સે કોર્ટમાં તબીયતી તપાસ બંધ બારણે ચલાવી હતી અને મંગળવારે તે પ્રીવેરીય. ઉિંદરી ગયું હતું કમીશનના પ્રમુખ મા. ટીરાસીમસે વર્તમાનપત્રના પ્રતિનીધીને જણાવ્યું હતું કે કમીશન તા કાર્ય વિશે નીવેદન કરવાની પોતાને સત્તા છે પણ તપાસ પુરી થયા રીપોર્ટ બહાર પડયા પહેલા કંઇ પણ કહેવું પ્રરુવાજબી નાવ.

શ્રી. લોટસની પ્રોપર્ટી પર સ્પેસ્સ ફરીદીની અંજ્ઞા

૧૯૩૨ ના ૧૮૩ ઓક્ટોબર આરેબી શ્રી. એચ. એ.ઓલ્ટન, કે. સી. બી ગ્રોપર્ટી બાબ સીટી મેજીસ્ટ્રેલ ઓફીસરે સ્પેસ્સ ગેરહની ઘરતા મુજબની નહિ હોવાનું કરમાવ્યું છે, તેના પર કરજના સીટી કાઉન્સીલની સ્પેસ્સ કમીટીએ મયા ગોળવાર મંત્રણા ચલાવી હતી. સીટી એનજીનીયર, મેડીકલ ઓફીસર અને સીટી આરબીટેકટના રીપોર્ટો મેળવવાને સીટીજ એ અકસરીના સુપી મુલ્યાંકની રહી હતી

કરમલમાં ચોરીઓનો ઉપદ્રવ

ગયા રવીવારની રાતે પાયન સ્ટ્રીટની પાર્ટનર્સ મેસ્સ રમ્સ પ્રો. સીમીટેની દિવાલની બીજોરીનો કરવાને ચોરીબારકોએ કોરવાનો પ્રયત્ન કર્યો હતો પણ તાળું પણ ગોદું કોવાથી અને બરોબર બારણ નહિ તોડાવી ચોરો કાવ્યા નહિ. વેરસ્ટ સ્ટ્રીટની ફ્રેસ્ટીક ગોલસ્ટ સીમીટેટ માં પીકએન્કમાં કાપલ પણ ચોરોએ તપોરી અને કીમતીથી બાજોરી તોડવાનો પ્રયત્ન કર્યો પણ કાબ્યા નહિ તેથી કાપલકાપલર ચોરી જવાયા મયા પાકી કેપમર કેપલાન્સ કાર્ગોસીમાં પણ રવીવારની રાતે ચોર વાગે કાપલ પણ એક ચોરી

જેમાં ગા. : હતી તે મોરી ગયા હતા પણ રસ્તે તે ફેંકી દીધી હતી.

કેપ યુનીવર્સીટી કલબમાં મીસીસ રામ રાવનું ભાષણ

કેપ યુનીવર્સીટી કલબ તરફથી ગ્રિન્ડ હોટેલમાં અપાએલાં સંચમર ડિનર ગોજન-સમારંભના પ્રસંગ ઉપરાંત ગયા રવિવારે દક્ષિણ આફ્રિકામાં ઓગ્રોએ કરેલી પ્રગતિપર ભાષણ કર્યું હતું તેમણે જણાવ્યું કે ઓગ્રોની સંસ્થાઓએ ૧૦ વર્ષ પર પ્રજાના ઉન્નતિનું કામ શરૂ કર્યું હતું અને કન્યાશાળાઓ સ્થપાઈ હતી. આજે ઓગ્રો પ્રાર્થનામંદિરોમાં પાઠશાળાઓમાં, કેદીઓમાં અગત્ય નું સ્થાન ધરાવે છે અને પુરૂષોની સમાનતાઓ તેઓ મતાધિકાર ગોગવે છે. સાંપ્રતકાળ રાષ્ટ્રિય ચળવળથી ઓગ્રોના વિકાસને વધુ વેગ મળ્યો છે અને તે સમજતી થઈ છે કે તેમનું સ્થાન માત્ર ઘરકામમાંજ નથી. આજે સમસ્ત ભારતીય સ્ત્રી પરિષદ માત્ર પ્રજામત ઉપરજ પોતાની છાપ પાડે છે એમ નથી પરંતુ સરકારપર પણ પાડે છે અને સામાજીક બાબતમાં બાળલગ્ન, પડદા વિગેરે દૂર કરવાનું તે કામ કરી રહી છે. છોકરીઓને મફતશિક્ષણ રાખ્યપદાને અને સામાન્યપેણમાં શીક્ષણ આપવાને ઓગ્રોની કોલેજને સ્થપાઈ છે. તેમોનું કાર્ય કેટલું મુશ્કેલ છે એ આ હકીકતપરથી સમજી શકાશે કે, હીંદુસ્થાનની ૧૫ કરોડ સ્ત્રીઓમાંથી માત્ર બે ટકા કેટલીજ શિક્ષિત છે. આ બે ટકા કેટલી ઓગ્રો આજે પોતાની ૬૮ ટકા બહેનોને કેળવવા અને ઉન્નત કરવા મથી રહી છે. છેલ્લી ચુંટણી માં હીંદની ધારાસભામાં ઓગ્રોમાંથી ચોળી ૫૪ જે સભ્યો ચુંટાયા હતી.

આબાદી આરે આવ્યો

દક્ષીણ આફ્રિકાની રીઝર્વ બેન્કના ગવરનર સર ચાર્લસ્ટ કેમ્પબેલ રોયલ મેલ સ્ટીમર "ગ્રેટ-બ્રીટન કેસલ"માં કેપટાઉન ઉતર્યા હતા. સર ચાર્લસ્ટે ખાનગી પુછપરછ બાદમાં કહ્યું હતું કે "દક્ષીણ આફ્રિકામાં વેપાર, હુન્નર, અને ઉદ્યોગ માં મંદી હવે નથી." જનરલ સ્મટસ અને ડિપ્લોમાસ્ટ બીનીસ્ટર બી. બ્રધાનોએ સર ચાર્લસ્ટરની મુલાકાત લીધી હતી.

અકસ્માતીક મરણો

પ્રોટેરીઆથી સેનસસ ખાતાએ પહાર પાડેલી યાદી મુજબ આખા યુનીયનમાં ગુજરાતમાં અકસ્માતોથી ૧૫૪૧ માણસોને કાલ પડ્યા હતી અને ૧૭૪ મરણ નીપજ્યા હતા. જેમાં જોહનીસ્બર્ગમાં ૧૦૭૧ અકસ્માતોમાંથી ૧૨૫ મરણ પામ્યા હતાં.

સોનું અને ભાવ

દક્ષિણ આફ્રિકાની તા. ૨૬ ઓગસ્ટે પૂરા થએલા આઠવાડીયામાં પા. ૩,૪૬,૪૪૬ ની કીંમતનું ૪૪,૯૨૭ આઉંસ સોનું પ્રોડ્યુસ થયું હતું. સંડનમાં તા. ૧ સપ્ટેમ્બરે સોનાનો ભાવ એક આઉંસે ૧૪૩/૪ હતો અને તે દિવસે પા. ૧૧,૬૮,૦૦૦ ની કીંમતનું સોનું વેચાણ થયું હતું.

આળવિનોદ

લોભીયાની દાનત

લેખકઃ દેવીપ્રસાદ ગૌરીશંકર વ્યાસ.

એક ગોકુળ નગર હતું. તેમાં એક બ્રાહ્મણ રહેતો હતો. તે પણ્યોજ દુઃખી હતો.

પણ તે શંકરનો પરમ ભક્ત હતો.

તે સવારે વહેલો ઉઠતો અને સ્નાનાદિ કરી નાદી ધોષ શંકરની સેવાપૂજા કરવા માટમાં એક મંદિર હતું ત્યાં જતો. લગભગ એકાદ કલાક ત્યારા દિલથી સેવા કરતો, અને પછી ત્યાંથી પરવારી પોતાને ઘેર જતો.

પોતાના ગુજરાન માટે તે બ્રાહ્મણોને વેચવા અકળેપકળેના સામર્થ્ય જતો અને જે કંઈ મળતું તે પ્રથમ સાંજે ઘેર આવતો, અને તેમાંથી પોતાના કુટુંબનું ગુજરાન ચલાવતો.

સાંજે ઘેર આવીને તુર્તજ કરી નાદીધોષને શંકરના મંદિરમાં સેવાપૂજા કરવા જતો ત્યારે પણ લગભગ એકાદ કલાક ધ્યેમપૂર્વક રોવા કરતો આ પ્રમાણે શંકરની ખરા દિલથી ભક્તિ કરતો. એક દિવસ સતી ઉમિગાદેવીને દયા આવી કે આ બિચારો એક ગરીબ બ્રાહ્મણ હંમેશાં શંકરની સેવા કરવા દિવસમાં સવાર સાંજ બે વખત આવે છે, છતાં પણ શંકર પસંદ કમ નથી થતા? આવા વિચારથી શંકરને કહ્યું કે, આ ગરીબ બ્રાહ્મણ હંમેશાં તમારી સેવા કરવા આવે છે, ને તમને ભજે છે, તો કેમ પસંદ નથી થતા?

શંકરે કહ્યું, સતી જે થાય તે થવા દો. અમે મારી ભક્તિ કરતો. પસંદ પડને વરદાન આપીશ તો આટલી ભક્તિ નહિ કરે માટે જે થાય તે થવા દો. પણ સતીએ વધ જીદ્દી તેથી શંકરે કહ્યું, કે ભોળા આ સોનાની માળા. આવે તે દરરોજ આવે ત્યારે આ મંદિરનાં બારણાં આગળ મુકી દઇને ચાલ્યા જજો.

પછી સતીએ પેલી માળા મંદિરનાં બારણા આગળ મુકી. પોડી, વાર પછી નરત પેલો બ્રાહ્મણ દરરોજ આવ્યો અને ત્યાં મંદિર ઉઘાડવા જાય છે તો પગ નીચે કંઈ દબાયું. આથી તેણે નીચે વળીને જોયું તો સોનાની માળા. તેણે તે બારણાં નાખી અને શંકરની સેવા કરી ઘેર ગયો. તેની સ્ત્રીને પેલી માળા બતાવી તેથી તે ખુશીજ થઇ.

પછી આ બ્રાહ્મણે બાજુપાસો વેચવાનું બંધ કર્યું ને પેલી માળા વેચી નાખી તેના જે પૈસા આવ્યા તેની મોટી દુકાન કરી.

દુકાનમાં વેપાર બરાબર ચમકારા ચાલતો.

હતે તે શંકરના મંદિરમા જતો ત્યારે બારી માં જોઈને જતો અને કંઇ પાંચસ મીનીટ સેવા કરતો ને જે કંઈ ધરવું હોય તે ધરીને તુર્તજ ચાલ્યો જતો. આ પ્રમાણે ઘણો વખત થયો એટલે બ્રાહ્મણને લાલચ થઇ કે કંઈ મોટો એક શેઠીઓ બનવો પણ ઉંડ નજર બનવી. આવી તે બારે દરરોજ આવતા બારે, નાથ બને ઉંડ બનાવો તેમ બોલતો. ઘણો વખત વીતી ગયો આવી સતીને દયા આવી, કે નાથ આને ઉંડ બનાવો તમારે કંઇ મહેનત છે? બોલો તેટલીજ વારમાં તેણે શંકરે કહ્યું સતી બનજો તો છો કે જે બ્રાહ્મણ એક કલાક શેવા કરતો તેને બદલે પાચસ મીનીટ કરે છે માટે વરદાન નહિ આપુ બોટમે સતીએ કરી હઠ લીધી. ને શંકર પાસે વરદાન અપાવ્યું કે બસ ઉંડ થા.

હવે તો બ્રાહ્મણની ખુશાલીનો પારજ ન રહ્યો.

તે બારે દરરોજ જતો બારે મોટરમાં બેસીને જતો અને મંદીરમાં પ્રવેશ કરતો ત્યારે "જે શંભો" કહેતો અને જે કંઈ ધરવું હોય તે ધરીને ચાલ્યો જતો. હવે કેટલ બીજ મીનીટ શોભતો અને દરરોજ કેટલ બાંધે જોકર કમાન કરતો. તે પણ બીજાની તો નહીજ પ્રમાણે આને પ્રમાણે નહીં. આમ કરતો.

કરી બ્રાહ્મણને લાલચ થઇ કે, તે ઘંડ ધણો તેમાં કંઇ નથી લાવ સુખી થવાનો પણ નહીં થાઉં ત્યાં સુધી આ પેગાર નહીંજ છે

બારે મંદીરમા આવતો બારે સતીની માગણી કરતો. એક દીવસ શંકરે સતીને કહ્યું જો સતી, મેં તમને વધુ હતુ કે, તેને કંઇ વરદાન કે વસ્તુ આપવી નથી પણ તમે હઠ લીધી હતી તેથી શું કરું હવે તો તે તમારી માગણી કરે છે, કહો તમને તેને તાબે સોંપી દઉં? આવા સતીને ક્રોમ ચઢયો, અને કહ્યું કે, તેની હિમત હતી તેવીજ કરી નાખો. આથી શંકરે ચાંડાળને તેની બધી દોલતનો તાલ કર્યો.—'બાળક.'

ચર્ચાપત્રીઓને જવાબ

દષ્ટિ ફેંકનાર—દિલગીર છીએ કે તમારે સમાધાન આપી શકતા નથી.—અ. ૫. ઓ.)

ચર્ચાપત્રીઓને સુચના

ચર્ચાપત્રીઓ નીચેના નીયમોને અનુસરશે તેજ તેમના લખાણોને ધ્યાન આપવામાં આવશે નહિ તો રદ કરવામા આવશે

૧ લખાણ શાહીયા સ્પષ્ટ રીતે અને છુટ છવાયુ જોઇએ. પેનસીલના લખાણને બીલકુલ ધ્યાન દેવાશે નહિ

૨. બેદ્રણીઓ બરોબર દોરી જોઇએ

૩. જોડ અને જોડ ટુંકું અને મુદ્દાસરનું હોવું જોઇએ. —તા ની "ઇન્ડિયન ઓપીનીયન"

હિંદ સમાચાર

કેળવણી આતાના હુકમથી ચાલશે નહિ!

૨૧ જાહેરાત રાજ્યની રાજદ્વારી ને બીજા બાબતો વર્તમાનપત્રોમાં પ્રસિદ્ધ થયા કરાય છે, એવી રાજ્યે બાબત જોવા ઓઢવજી કરી છે. દરેક બાતાના તાબકરા પર તા અંગે જાહેરાત તપાસ રાખવાનું ફરમાવવામાં આવતા ફાળામાં કોઇ શીક્ષક ભાગુ વાતના ભાલમ પડે તો તેને બબર પત્રો મોકી સેવામાં આવે છે! આ પ્રમાણે એક શીક્ષકને "તમે ગુનામાં સપડાયા છો, એવો પુરાવો મળ્યો છે નામને કાઢેલ બોલાવે છે," એમ કહીને તેને સાદળા આગળ રજુ કરવામાં આવ્યો. આવી રીતે નબળા હૃદયનો શિક્ષક એકદમ ગભરા બની ગયો અને બીજો નાગરા માંડીઃ "હવે માફ કરો!" એની પત્ની કલ્પાંત કરે છે. અપીલારીનો ભય એટલો ભયંકર પુરવાર થયો છે કે તે શીક્ષક છોકરીઓ સમે છે કે, "જો બા કમા કરે ત્યાં માફ ન મળે!" બીચારા શીક્ષકના બાલ બોળા કરવામાં આવ્યા છે.

આમ રાજ્યના ગરાસદારો પોકાર વધુ ને વધુ ભ્રમ બનતો જાય છે. એક શીક્ષકાએ નોકરીને એક કારકુનથી થતી સતામણી સામે અધિકારી ને ફરિયાદ કરેલી આ ઉપરથી તેને સામસામા મોકલવાનો હુકમ થયો. બીજા એક શીક્ષિકાએ એક શીક્ષક સંબંધે હજુરના ગંભીર કરવાદાર રજુ કરી ન્યાય માગ્યો છે.

પ્રાચીન અવશેષોના ભજવાં

ગરાસ ગિરના બહારમાં બૌદ્ધકાલ પુરાતત્વવિદ શ્રી. ગોકુલદાસ ભાઇએની દેખરેખ તળે થતા પ્રાચીન ખંભના ફ્રોક્સાની દીવાલ તથા પસ્તીના પથ્થરોના ચિન્હો તથા બીજાઓ પરથી જણાઇ આવ્યા છે. બીજું, છબીઓ, છબીની મુદ્રીઓ, એક માટીના પાત્રના ઢક્કા ઉપર બે અદી ઉભર પર ઉપરની પાસીને મળતી સિધિમાં બારીક કોતરેલા બાબો આવેલા છે. આ ઉપરાંત બીજી કેટલી મુર્તિ તથા બાબતના પ્રાચીન નમુના હાથ લાગ્યા છે. તે બધા સાર્વજનીક પુસ્તકાલયમાં રાખવામાં આવ્યા છે.

ગોરીસ કાઠિયાકે રૂા. ૨૨૦૦ નો ખર્ચ!

રાજકોટની પ્રજા રાજ્ય કુટુંબને નિભાવવા બાબત ૬૨ ગોરીસ કંપાર્ય ભરીતાં ભરીતાં કંપીઓ તો પણ રૂા. ૬૨૦૦ થી રૂા. ૬૫૦૦ પર્યંત ને ચાલકરોધને આપવા દીવેરાજાની સંભાળ રાખવી પડે છે તેનું દીવેરાજા પ્રજા જે આપે છે તેનાથી ઠરેરાજ બમણી રકમ પ્રજા રાજાને અને તેના કુટુંબને આપે છે. રાજકોટની રૈયત પાસેથી ક્રિમરાયવામાં આવતા ઠરેરાવેરાથી ૬૫ માસે પચાસ હજાર રૂપીયા કરતા એક કુટુંબ નિભાવવા પાછળ અયવામા આવે છે! આ ચમકારની બાબ તપાસ શ્રી. ઉછરંગરાય ઢે૰ ના રાજકોટ રાજ્ય સાગેના તાજેતરના પ્રવાસમાંથી મળે છે.

હિંદમાં એરપુગીનીયમનું જંગી કારખાનું

કેનેડાની એક ઔરપુગીનીકાગની ઉત્પાદક મોટી મેદીકે અને બ્રીટીશ એરપુગીનીયમ કીમીટેડ ગ્રુપ નામે હીંદમાં રેલીંગ એરપુગીનીયમ ઉત્પન્ન કરવાને માટે એક સંયુક્ત યોજના ઘડી છે. આ કંપનીઓ દ્વારા સભ્યમાં હીંદમાં રજીસ્ટર કરાવવામાં આવશે. અને તેમની કુલ થાપણ ૧ કરોડ ૨૦ લાખ રૂપીયાની રહેશે આ સાહસ માં તેની મુકી તેજાજ યહીયટમાં હીંદી હીતોની મોટા પ્રમાણમાં ભાગ લેવાનું જણાવવામા આવશે. અને તેનો ટ્રેઈડ આદર્શ રાષ્ટ્રીય હીંદી ઉદ્યોગ સ્થાપવાનો છે આ કારખાનું હીંદમાં કયે સ્થળે નીકળશે એ હજી નક્કી નથી.

અધ્યપ્રાંતના હરિજન પ્રતિનિધિની સત્યાગ્રહની ધમકી

નાગપુર મ્યુનીસીપાલીટીના ઔદ્યોગ પ્રધાન શ્રી. એચ. કે. ખાડેકરે (મહાસભાવાદી હરિજન) મહાનગર પાલીકાનો ત્યાગ જણાવ્યું છે કે તેને મધ્યપ્રાંતના પ્રધાનમંડળમાં હરિજનોના પ્રતિનીધીનો સમાવેશ કરવામાં નહિ આવે તો નાગપુરના હરિજનોએ સત્યાગ્રહ શરૂ કરવાનો નિર્ણય કર્યો છે. શ્રી. ખાડેકર જીલ્લાના કહ્યું છે કે તેને મહાત્માજી તરફથી અનુકુળ જવાબ આ પત્ર લખીજીને ગયો તે તારીખથી આઠ દિવસની અંદર નહિ મળે તો તેના બીજા દિવસથીજ હરિજનો સત્યાગ્રહ શરૂ કરશે.

પંજાબના ગવરનર

હીંદના ગવરનર જનરલની એક્ઝીકયુટીવ કાઉન્સીલના સભ્ય સર ફ્રેન્ડરી કેર પંજાબના ગવરનર બનવાથી હીંદની કાઉન્સીલમાં એ અંદર એમ જોહવેલને સભ્ય નીમ્યા છે.

પરચુરણ

મારનર પસંને ૧૯૩૯, ગાંધીબાપા અને મુજ રાજ પુસ્તક પરિષદ રાજકોટમાં ભેગાવવા માંકરો સાથે મંત્રણા શરૂ કર્યા પછી તેનું પ્રમુખસ્થાન લેવા માટે પં જવાહરલાલને વિનંતી કરી છે. આ અધિવેશન નાતાલના વેકેશનમાં ભરાવા ધારી છે.

* * *

રાજકોટના ન્યાયાધીશ દિવસે હુકમ કર્યો છે કે વસુબાઇ અને પોલીસ બાતાના નોકરોને એકરણે પ્રથમ વર્ગથી બબરે ધબાર સુધી ના રાખવા.

* * *

વીશ્રામના બાને તેમના ધર્મ ગુરૂઓના સંમાદ-સ્થાન માટેના ઠરાવના બાબતમાં બહારગામ એ ૧૩૦૦ પાઉંડ ભર્યો છે. આવીજ કોગમાં પૈસા બાબતથી બારે બર્ચ થઇ રહ્યો છે.

* * *

બાવનગર બંદર સાગે હીંદી સરકારના જકાત બાતાએ દરિયાઇ તેમજ જમીન માર્ગે બીજીના હીંદમાં દાખલ થતા માલ સામે જકાતના નવા નીયમો દાખલ કર્યા છે આથી બાવનગરનો વેપાર ઉદ્યોગ સદંતર તુટી ગયો છે ને પચ્ચા માણસો બેકાર બન્યા છે. બાણીની વેપારી પેઢીઓએ બાવનગરનો ત્યાગ કર્યો છે રાજકર ના મારબાનાં જેવા કારબાનાંઓ તાળાં દેવાયાં છે

* * *

સર સી. વી. રામને બેંગ્લોરની ઇન્ડિયન ઇન્સ્ટીટ્યુટ ઓફ સાયન્સમા 'બ્રીટીશ' ના અધ્યાપક તરીકે ૫૫ વર્ષની કરીયી ૬૦ વર્ષનો માસિક રૂા. ૨૫૦૦ નો પગાર ફરાર કર્યો છે.

* * *

લખનૌમાં બાબાનુલ્લાહ પાર્કનાં દાબો ખેલને કરવાપત્ર માર બબેલી રમખાણોથી શહેરની સુલેહ નો ભંગ થવાના બાબથી ૧૪૪ ના બાબતના બાબત જાહેર કરવામા આવ્યા છે હીંદુ તેમજ મુસલીમ બનતાને બીનસલાહાર બાંધવામાં નહિ કરવા બબુરબ્યું કહ્યું

* * *

તા. ૮ મી અને ૯ મી બોગસ્ટના દિવસોમાં મદ્રાસમા બીજોમીટ મંત્રીબાપન પરિષદ બબી હતી. તેના ગ્રામબંતીઓ અને સંશોધન સમેલનોએ બાંગ્યા, કાચ બનાવવાની ગાદીમાં સુધારા, ૧૧ અને સામુહું સંશોધન વગેરે વિષયો ચર્ચાયા હતા.

* * *

હીંદમાં બીજીશ સામ્રાજ્યના રક્ષબ અર્થે ૭૫૦૦૦ ની બોટીશ સેના બાવશ્યક રાખવા અને તેનો જંગી બર્ચ હીંદ ઉપાડ રહે બબ ન કોવાથી હીંદના નાબુ પ્રધાન બાતાના સર જ્યોર્જ બોજ તેની બનાબત સેના રાખવા સામે વિરોધ કરે છે.

* * *

રંગુનમાં ગયા બઠવાડીયે શહેરના જુદા જુદા ભાગોમાં ચોરીયાં છબકલાઓના પરિણામે બોક કલાકમા ૨૦ મકાનો બબ્યા હતાં તેમાંના ત્રણ અને પણ બબ્યા બબુભવેલા મુસ્લીમોના હતા. રંગુનના મેયરના રામબાબુન સીબે જાહેર કર્યા હતું કે બોક બાઠવાડીયું રહેતા રંગમાં શાંતિ સ્થાપી છે. શહેરમાં સાધારણ બબ્ય થઇ ગયો છે.

* * *

મહીસુર રાજ્ય બીધાયી મહારાજાબણી બોટર શ્રી. ચરત બોજના પ્રમુખપદે ચારેબાજુથી મુબારો

ખબરપત્રો

બી. આઇ. પેસેન્જર્સની હાડમારી

અમારા સ્પેશ્યલ (કન્ટર્ન ટ્રાંસવાલ)થી લખી જણાવવામાં આવે છે કે મોઝામ્બીક અને બીજા પ્રીસીસ પોર્ટ આફ્રિકન બંદરોમાં ઇન્ડીઆ જતી અને આવતી સ્ટીમરો ચોળે છે, તે કરતાં વાન સ્ટીમર ઉપર પેસેન્જરોના માલની ચોરી થતી રહે છે એવી ફરીયાદ વખતો વખત સાંભળવા માં આવતી રહે છે. એ યતી ચોરીઓ તરફ લક્ષ પેસેંચરા ટ્રાંસવાલના અમુકીતા મહત્વ ની હાજી હસમાલય મહમદ ઝાઝાએ દેશથી પાછા ફરતા ડરબનના 'મારાલ મરકયુરી' માં તે વિષે એક કંમ્પલેન્ટ દ્વારા સરકારનું અને પબ્લીકનું લક્ષ દોરયું હતું. તેમણબાનુના ઉતારા મોઝામ્બાલા ના અંગ્રેજી અને ગુજરાતી પત્રોમાં છપાયા હતા. મી. ઝાઝાની ફરીયાદનું પરિણામ સારું આવ્યું દેખા એવો અભિપ્રાય છે. બાબત એમ બની છે કે જ્યારે ચોરીઓના રીપોર્ટ કીલ્ના ઓફીસરોને કરવામા આવે કે ત્યારે ઓ ફીસરો તરફથી ગુલ બ્યાન આવતું નથી અને ફરિયાદોનો લેખીત રેકર્ડ જાળવવામાં આવતો નથી અને તે ફરિયાદ આવી આગળ ફરીયાદ ઓફીસર મોકલતા નથી, એ કે એમ કરવું તે લોકોની ફરજ છે. ત્યાર પછી જ્યારે એની ફરીયાદ ઉપલી ઓફીસે કરવામાં આવે છે ત્યારે સ્ટીમરના ઓફીસરોને ફરીયાદ કરવામાં નહી આવેલ તેથી કંઈ કંઇ પણ કહે નહી એમ કહીને ફરીયાદ ઉડાડી દેવામાં આવે છે. એ ઉપરાંત ડાબરબંદર મુખ્ય બંદર બાતાના ડોકટરો તરફથી મીતળા બાબતમાં મુસાફરો ઉપર કરવામાં આવતા ત્રાસ વિષે પણ મી. હાજી હસનઅલ્લ અહમદ ઝાઝાએ લક્ષ ઉપરી દોર્યા છે એમ જાણ છે.

પીટર્સબર્ગમાં બંગ મુસલીમ સોસાયટી

પીટર્સબર્ગમાં બંગ મુસલીમ સોસાયટીની તાજી સભા સ્થાનીક મુસલીમ મદેસા ડોલ્લામાં તા. ૨૭-૮-૩૮ ની રાત્રે ચાર આઠ વાગે મી. અહમદ ઝાપાના પ્રમુખપણા હેઠળ ભરાઈ હતી. સેક્રેટરી મી. હસનાલય હાજી હારૂને ગત મીટીંગ ની મીનીટ તથા આવક ખરચનો હીસાબ જાહેર કર્યા પછી દરમ્યાન સંસ્થા તરફથી પ્રમેસ થયેલ કામો ના પુર્ણ રીપોર્ટ સભા સમક્ષ રજુ કરેલ. જે પર પ્રમુખ સાહેબે વિવેચન કરતાં પોતાનો સંતોષ જાહેર કર્યો હતો અને સભ્યોને પણ અંત અને જોરથી સોસાયટીને પ્રગતી તરફ લાવવા ભાર પુર્વક ભલામણ કરી હતી. બાદ આવતુ વર્ષ માટે નીચે પ્રમાણે હોદેદારોની ચુંટણી થઇ હતી. પ્રમુખ: મી. અહમદ ભાયા, ઉપપ્રમુખ: મી. મહાદીમ સાહેબ મહમદ, ઓ. સેક્રેટરીઓ: મેસર્સ હસનાથ હાજી કાસમ અને મી. અબ્દુખાદર મુખાદીમ, ઓ. ટ્રેઝરર: મી. અહમદ તયુબ, ઓ. ઓડીટરસ: મેસર્સ મહાદીમ અ. મની ભાઇ ઉપર અ. કરીમ મોરીસાર.

ઉપર પ્રમાણે ચુંટણી થયા પછી સ્થાનીક મુસલીમ મદેસા બીલ્ડીંગને રીપેર તથા સુધારો વધારો કરવા સોસાયટી તરફથી પા ૫૦—૦—૦ પુ જગે કરવા સર્વાનુમતે પાસ કરવામાં આવ્યુ હતું બાદ પછી બધા કામો પર ઠેકશીર ખુદા ખુદી રસાકારી ચર્ચા થયા બાદ મોડી રાત્રે સભા બરખાસ્ત થઇ હતી.

જીવ દયા પાળી કુંઢ

સુરત જીલ્લામા સ્થાપન આદરી ગામમા રચના ના આપણા રાજા વિરતારમાંના જાહેર રસ્તાપર માણસો અને જનાવરો માટે પાણીની સગવડ કરવા માટે એક સમિતિ બારડોલે નામ પુરૂ કરવા સારૂ આફિસની દયા મેળવવા માટે છેર દયા પાળી રહ્યા આલુ કુંઢ રા પ્રેમાનંદ પ્ર. સ્વામી પુર્યે, બોરસદ ૧૯, કરીપુરેથી બધી જણાવે છે કે આ આફતો સામ્ય રચના અને જીવદયાના જાણકાન જીવન માટે પુર્ણસીદ્ધાંત-ઝવેરાતી સભા સદો, વિરતપકાશન કાર્યકર્તાઓ અને ઉત્સાહી સેવકોની જરૂર છે. માટે દરેક સજ્જના કપાળુ વહાલને દાન આપવા વીનંતિ છે.

ગ્વેસેરો હિંદુ સોસાયટી

ગ્વેસેરો (ટ્રાંસવાલ)થી જણાવવામાં આવે છે કે સેજુરપ અને ગ્વેસેરો સોસાયટીના સેક્રેટરી રા. ગણપત્ય કેશવ સ્વદેશ જતા હોવાથી તેમને વિદાયગીરીનું માન આપવા રા. હરિલાલ રમ્યુ ઝોડીઝના પ્રમુખપદે એક મીટીંગ બોલાવવામાં આવી હતી. રા. ગણપતભ કેશવ સ્વદેશ જતા હોવાથી તેમનું રાજકોટનું દિવેકારી નીચે પ્રમાણે નાણી ચુંટણી થઇ હતી. પ્રમુખ: રા. મોહન ભોગી, સેક્રેટરી: જગનાથ બાલચ પરી, આ સીસ્ટન્ટ સેક્રેટરી: દા. બીખા જીવરાજ, ટ્રેઝરર: રા. મકન ગોકળ. બાદ રા. ગણપતભ કેશવે સોસાયટીની કરેલી સેવાઓના વખાણ કરી તેમને સહકુટુમ્બ સફળ સફર કરવાનાં આવી હતી અને કુલહાર પહેરાવવામાં આવ્યો હતો. રા ગણપતભ કેશવે સોસાયટીનો આભાર માની મીટી ગ સોસાયટીને નોટ આપી હતી. રા. હરિલાલ રણછોડજી અને મુલાનભાઇ મકનજી દેસાઇ તરફથી ટીપાર્ટી અપાઇ હતી.

—રા. ગણપતભ કેશવે ગ્વેસેરોથી સ્વદેશ જતાં 'ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન' ને એક વીનો ગોકળી છે જે આભાર દિવેકારીએ જીલ્યો.

ક્રેરેરીયામાં હિંદુ યુથ ક્લબ

સોમ્સબરીયો એક અખબારથી જણાવે છે કે અને હિંદુ યુથ ક્લબની એક સભા ગયા માસ માં રચવામાં હતી. નીચેના કાર્યવાહકોની ચુંટણી થઇ હતી પ્રમુખ, મી. વી. સી. પટેલ, બી એ એલ. એલ. સી., સેક્રેટરીઓ: મેસર્સ પી. ગણ અને એસ.જોરાલીયા, ટ્રેઝરર: મી. એસ રણછોડ, ઓડીટર આર ભાવાવાળા, કમીટી મેસર્સ જે. ભાખા, જી. દાનજી, સી. વી પટેલ, પી. ગણ, એલ. બારડોલીયા, સી. દામજી, ગણ એન. પટેલ. પી. મોહન, ઉપપ્રમુખો મેસર્સ એલ. નારણ અને પી મોહન

અરબ બહાદુરોને માટે સંગીતનો જલસો

પેમેરેટાબ્રગ મુસલીમ રીલીફ ફંડ કમીટીના આશ્રા દેઢળ તાનીયાર તા. ૩ સપ્ટેમ્બરની રાત્રે કરબનની મુસલીમ બ્રન્સ્વીકસ્ટ હોમ, ૨૩૮ કીન સ્ટ્રીટમાં એક સંગીતનો જલસો થયો હતો. જેમાં હાનીન રેકોર્ડીસ્ટ નરસુંદર અને બીજના જાણીતા ગવયો અને મારે કબ્રાહના શાગીર્દ અબ્દુસ સત્તાર ફકરના ગાળાએ સુંદર ગાનનો રંગ જમાવ્યો હતો. રાદેરવાળા કાસુ કબાસના શાગીર્દ મા. હારીન ગોપાંએ તબલચી તરીકે જલસાને શોભાવ્યો હતો. મી. સત્તાર અને મી. ગોપાને સોનાના ચાંદ અર્પણ કરવામા આવ્યા હતા

પુર્વ આફ્રિકા સત્સંગ મંડળ

પુર્વ આફ્રિકા સત્સંગ મંડળનો દશમો વાર્ષી કોત્સવ તા. ૩૦ ઓગષ્ટ અને ૧લી સેપ્ટેમ્બરે નવરોજી બાતે ઉજવ ગુજરાતી ઢંગ પુનીયન હોલમા ઉજવાયો હતો. જે પ્રસંગ પુજાવડા, સંગાનીકા, અને કેનીયાથી પણ સત્સંગીઓએ હાજરી આપી હતી. મંડળના મંદીરથી ફેલ સુધી સરઘસ નીકળ્યું હતું અને ત્યારબાદ પ્રસંગ શ. રા. ભટના પ્રમુખપણા હેઠળ ચાલ્યું હતું. "આપણો સત્સંગ સંપ્રદાય," "સત્સંગની મહાનતા" "આફ્રિકાના તેટીવો પ્રત્યે આપણો ધર્મ" વિગેરે વિષયો પર વ્યાખ્યાનો થયા હતાં. નવરોજી ના મી. લાલજી મકનજી તરફથી સમગ્ર મંડળને ભોજન આપવામા આવ્યુ હતું. આ મંદીર બાંધવાનો. સત્સંગ સભા દીનાસિક પત્ર પ્રસિદ્ધ કરવા વિ. ઠરાવો પસાર થયા હતા.

ફ્રાંસ્વાલ ઇન્ડિઅન હોકર્સ એસોસીએશન

ફ્રાંસ્વાલ ઇન્ડિઅન હોકર્સ એસોસીએશનની સ્થાપના રા. વલ્લભભાઇ કલ્યાણજીના પ્રમુખ પદે તા. ૨-૨-૧૯૨૮ ના રોજે કરવામા આવી હતી. જેની ફરી ચુંટણી તા. ૧૩-૧૦-૩૭ ના રોજે નીચે મુજબ કરવામા આવી હતી:

પ્રમુખ: રમાળાભાઇ નારણજી, ઉપપ્રમુખો: વલ્લભભાઇ કલ્યાણજી અને મોહનભાઇ પરશુ, મંત્રીઓ: ભાણાભાઇ ગોવિંદજી અને રેવાભાઇ માધવ, ટ્રેઝરર: નારણજીભાઇ મકનજી, ઓડીટર રામજીભાઇ નાથા. ઉપરાંત એસોસીએશનના ૧૬ કમીટી મેમ્બરો ચુંટવામાં આવ્યા હતા

એસોસીએશનના નિભાવને માટે એક ફાળો ઉઘરાવવાનું આવ્યું હતું. તેના જે ભાઇઓએ ઉદાર હાથ લંબાવ્યો છે તે બદલ એસોસીએશન અંતઃકરણ પુર્વક આભાર માને છે. ઉઘરાવેલી થયેલી રકમ બેન્કમાં એસો-

એસનના નામથી ડીપોઝીટ કરવામાં આવ્યા છે. દરકમા આપનારા બાકીઓનાં નામ નીચે મુજબ છે

દામોદરદાસ નારણજી ગોંડલ ૨, મગનભાઇ પરશુ ગોંડલ ૩, ઓધવજીભાઇ ભગવા, કાનજીભાઇ ભવાન, પ્રેમાભાઇ માધવ, બાબુભાઇ ઓધવજી, લક્ષ્મુભાઇ ખીમજીભાઇ, વલ્લભજીભાઇ હીરા પરમુ, કાંતિલાલ બાબુ દુલ્લભ, જીવનજીભાઇ નાથા, મોરારજીભાઇ રામજી, પ્રત્યેક ગોંડલ ૬, નાથાભાઇ જીવરાજ, મોરારજીભાઇ હીરજી, મુલજીભાઇ પરશુ, પરશુભાઇ ફોલા, નાથાભાઇ ઉકા, કાળાભાઇ ભવાન, નાથા ગાંધ ખાલા, કાલાભાઇ ગોપીદ, અનાથદાસ માવજી, પ્રત્યેક ગો ૧૦–૬, વલ્લભજીભાઇ કલ્યાણજી ગો. ૧૫–૬, કાળાભાઇ ઉકા ગો. ૧૦–૬, મોગાભાઇ કલ્યાણજી ગો. ૧૦–૬, રઘુ-છોટાભાઇ નાથજી ગો. ૫–૩, વલ્લભજીભાઇ હીરા સોમા, મગનભાઇ કાળા, ગોવિંદભાઇ મોરારજી, નારણજીભાઇ કાકોર, કાળાભાઇ પુના, મોરારજી ગોપાલ, મુલજીભાઇ હીરજી, પ્રત્યેક ગો ૧૦–૬, પ્રેમાભાઇ હીરા, લક્ષ્મુભાઇ કેશવ, દામોદરભાઇ હરી, રણછોડભાઇ રામા, પરસુભાઇ કાના, પ્રત્યેક ગો. ૫–૩, કુલ પા. ૨૬–૧૦–૩.

(આપુરું)

રૂપવાડા ગુજરાતી સ્કુલ

આમ રૂપવાડા ગુજરાતી સ્કુલ તેમજ ગ્રામ લાઇબ્રેરી બંધાવવા માટેના ફંડની નાણાવધી :

	પા.	શી.	પે.
કુબેરજી અને વલ્લભભાઇ	૫	૬	
ઓકમભાઇ ભાખા	૧	૬	
ઓકળભાઇ રથા	૧	૬	૬
મોતીદાસ લલ્લુભાઇ	૧	૬	૬
ખીમજીભાઇ ભાણજીભાઇ	૫	૩	
પોપટભાઇ નારણજી	૧	૬	
નારણ નાના	૨	૬	
નારણ દાજી	૨	૬	
વલ્લભ ગુલાબ	૫	૩	
ગોપાળ દાજી	૧	૬	

(આપુરું)

પરચુરણ

ડરબન ગાર્ડનના મ્યુઝીકલ ડીરેક્ટર મી. એડવર્ડ ડન જેમનો કન્ટ્રાક્ટ પુરો થયા આવ્યો હતો તેમને બીજા ત્રણ વર્ષ માટે રાખવાનો અને પા. ૨૦૦૦ ના વર્તમાનને બદલે પા. ૨૩૦૦ આપવાનો સીટી કાઉન્સીલે ઠરાવ કર્યો છે

* * *

નાતાલ રગબીમાં ખાસ ટ્રાફીક થોડ્ય આપવા માટે નાતાલ પ્રાંત પ્રોવીન્શીયલ કાઉન્સીલે પા. ૨૫૦૦ આપવા ઠરાવ કર્યો હતો

* * *

કેપ્ટાઉનના મેયરટ્રેસ મી. મોલની બદલી ડરબન થઇ છે. મી મીન કેપ્ટાઉનથી લાપ્રેન્સલાની આગેવાનીમાં ડરબન જશે

* * *

ગોલ્ડફીલ્ડમાં તા. ૨૫ ઓગસ્ટે ખુલા ઉપર શેધતાં કપડા ઉતારી ઉઘાડા રાજદંડની નાગની ૨૨ વર્ષની દીકરી ઉંમરલાયક થઇ ગઇ હતી. અને બીજું દીવસ તબીબનું વરણ નીપજ્યું હતું.

* * *

ડરબનના સીનીયર મેજીસ્ટ્રેટ મી સ્ટ્રીક બોંદા પકડાયેલી ગેરીટસ્વામ્સ રોનેરો વિરુદ્ધના કેસ ચલાવવા ગાં આવ્યા છે.

* * *

ડરબન ઓબઝર્વર અને ઓબલસ્વર રોડના ખુણા ઉપર તા. ૧ સપ્ટેમ્બરે ડા. ફુલેટની કારના મા મી. રોબ્યુક્સ નામના દીકરીનું બાળ સીકલ અમદી પડતા મી. નાગરનું ફુરણ તરત નીપજ્યું હતું.

ડરબન કું. કે. મીનરની કુલવાસ્તના એક મીનીસ્ટ્રેટર તરીકે નીમણુક થઇ છે. બાપા સની વારથી તેઓ ઠાઠ પર આવ્યા છે.

* * *

ડર્બિશ આફ્રિકાના મુનીસીપલમાં ગયા અઠવા ડીયામાં ૭૬૮૦ ઉતારૂઓ દાખલ થયા હતા અને ૭૭૬૨ પુનીસમ પાછાર ગયા હતા.

* * *

યુરોપીયનો તરફથી બીજા પરદેશોમાંથી દક્ષિણ આફ્રીકામાં તૈયાર કરવિયર બંધારા સારી કામને મોચવામાં આવે છે જેથી કરવીયરનો રમણીક ફેલાવ પણ મોટા સ્થળોમાં પડી બાંધણની કરીયાદ બાદર થાય છે. કરબનમાં કરનીચર ઉદ્યોગમાં બસો કામદારો રોકાર પામ પડયા છે

* * *

કેપમાં વાસીઓમાં કરસાદ અને કરાનું બધા રવીવારે અમ્બલ્લાના પર્વ હતું. કરિયામાં રહીમરો ને પણ પણું નોધાન નકસું હતું.

* * *

ગોલ્ડફીલ્ડમાં બેકારોની સંખ્યા ઓગસ્ટ તા. ૧૫ સુધીએ ૧૩,૫૬,૨૪૨ ની હતી જે આગલા માસિના કરતા ૧૩૦૦૦ ઓછી હતી

* * *

ઈંગ્લાંડના મરે જીલ્લાના ઓલ્ડ સામના ૩૦ વર્ષની એક બાઇએ પોતાના ૪૬ વર્ષના પતીનું તેણે બીજી બાઇ સાથે નાસવાપણ કરેલી ફોજદારી ખુન કરી ચોરે તેને મારી ઉઘરા કરેલા નોધ્યો મારા ૧૬ વર્ષનો અને નોધ્યો નાનો પાંચ વર્ષનો છોકરો હતો તેઓની સુતેલા મુકી આપઘાત કર્યો હતો.

* * *

અમેરીકાના યુનાઇટેડ સ્ટેટસમા ૧૮ કરોડની વસ્તીમા ૮૦ લાખ બાઇસીકલો અને ૧૮ ઘોટનની મોટર કરોડ ૪૫ લાખની વસ્તીમા ૧ કરોડ બાલસોકલોનો ઉપયોગ થાય છે.

* * *

પ્રાસંગોમાં બરાબેલા એકસપાયર એકઝીબીશન માં પ્રદર્શન જોવા કુલે એટલો લાભ પ્રેક્ષકોની સખ્યાનો થઇ હતી.

* * *

સી. ઇન્દુલાલ યાજ્ઞિકને ગુજરાતમાં કે ૮ એમ હોસ્પીટલમાં એપેન્ડીસાઇટીસ માટે ઓપરેશન કરવામાં આવ્યુ હતું

* * *

જલીયાંવાલ બાગમાં પ્રોગ્રેસન ઉપર પ્રતીબંધ મુકતા હુકમો કરવામાં આવ્યો છે.

* * *

મદ્રાસ સરકારે સ્કાંની બધી કનાયાળાઓમાં પુરક પીક્ષીટરો માટે બધી કરી છે

* * *

બંગાળના પ્રધાનમંડળ પર ફીકા કરવા માટે સમ્ત પાર્ટીના "ઇન્ડિપેન્ડન્ટ સ્ટાન્ડર્ડ" ના તંત્રી ને પ્રકાશકને કાઉન્સીલે મુકત કર્યા છે

* * *

પાણા પ્રસ્તાવમાં સંખ્યાબંધ નાદીનો નાકવા ને દુકાનો બંધ કરવાનો સરકારે હુકમ આપ્યો છે.

Phone 33-4014 P. O. Box 4111.

—હિંદી વસ્તુ ભંડાર—

(પ્રો. પી. આર. પાદીયા)

અમારે ત્યાં કટલરી, ક્રોકરી, ગ્લોરી, ફેન્સી ગુડસ, હાર્ડવેર, તાંબા-પિત્તળ, જરમન સીલ્વર તેમજ સોનાંદાના દરેક જાતના દેશી વસ્તુઓ હોલસેલ ભાવે મળે છે પોસ્ટપાર્સલ પણ કરી આપીશું તથા દેશી તેમજ જાતનું શાક પી, ખાસ નવલુ તેલ, ચવાસાલ, બીબડી, કુલમ, કમોદ, બાસમતી, દાલ્ડી, પીસેલી, બિસ્કીટ ઇત્યા બાબત જાત દરેક બનાવી દામ, કોલસ આદિ તેમજ કરીબાબુ અને બંધીબાબુ બનાવી "બ્યાદકર" પેન અને પેન્સીલ. મામાના નામવાળા મુજબની તૈયાર, બાતરો, બાબાના, ટોપી. અને ફ્રેમવિદાન રોલ્ડ ગોલ્ડ વસ્તુઓ મળે છે

ઓર્ડર બાબત બધારી અમારા ઓર્ડર આપી આવી કરવા બહારાવ છે.

બહારના ઓરડરોપર ચાલુ ધ્યાન આપવા આવે છે. સજોડ:—

૪૬ પ્રીચાર્ડ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

તમારું ભવિષ્ય કળો

ત્રણ માસનું મફત

જેમાં સ્ત્રી, સતાનસુખ, ધનલાભ, મુસાફરી, રોગ, સ્ત્રીદોષ, પરીક્ષા, પ્રેમ વિગેરે બાબતમાં આપણે પણ જાણવાનો ઉમંગ, તારીખ, કેવા સામે પાચથી ૬ ટિકીટો પાકલવા ઓરડર બીડવા:

પી. કેવલ એસ્ટ્રોલોજીકલ સ્ટાઉસ,

(એ.) જામનગર (કાઠીયાવાડ)

વિવિધ વર્તમાન.

વતનમાં ભયંકર વંટોળીયો

ગુરૂવાર તા. ૧ લીએ મેકિકાગા ૨૫ વર્ષમાં કદી નહિ જોયેલો એવો ભયંકર વંટોળીયાને પરિણામે બહારની દુનીયાથી સાવ છુટું પડી ગયું હતું. વંટોળીયા બાદ ભયંકર વરસાદ પડેલો હતો. ૩૪૩ ઘર પડી ભાગ્યા અને ૩૭૫ નો નુકસાન થયું હતું. અને ૫૦,૦૦૦ પરો એકલા ડોકોમોગાજ પાણી ના કુપી ગયા હતા.

કાસાવાગામાં ૩૩૨૨ ઘરોને નુકસાન થયું હતું અને ૪,૬૪૪ કુપી ગયાં હતાં. કહેવાય છે કે ૧૯૨૬ માં ટાપામા અને મેકિકાગામાં થએલા ભયંકર વંટોળીકપ અને જ્વાળામુખીઓ ભાંગેલા દેરના બરોબર ૧૮ મા વર્ષના આરંભે જ આ બનાવ બન્યો હતો. કહીમરાને ૫૦ લાખ પેસનું નુકસાન થએલું અંદાજવામા આવે છે

રૂપીયામાં ૨,૨૨,૨૪૧ કેદીઓ

બે વર્ષના બાળકો બનવા લાયકી આજ સુધીમાં રૂપીયાના નેગાનસીરેકોએ ૨૨૩૩ બોલીવીયનોને પકડયા છે જેમાંના કેટલાને ૨ રૂપીયાના ૧૦ માંને ૨,૨૦,૨૨૨ બાળકો પકડયા છે જેમાંથી ૪૩,૫૧૫ પરદેશીઓ છે. ૫૧ ટકા પરદેશીઓ ફ્રેંચ છે. ૧૨ હજાર બનાવેલા કેદીઓની કસ્ટોડીયોમાં સારવાર થઇ રહી છે.

પાશ્ચાત્ય સુધારાનો નમુનો

ફ્રેડરીકટોના બોરીઝ કુનીમનના કીડર સર જોઝેફોવર મુકરી કોર્ટ રોકેસરેબની ૨૮ વર્ષની કોકરી ગાસીસ બ્રાયન બોનેસને પરણ્યાના દીવાનું જાહેર થયું છે. ગાસીસ જ્વેનેસે ૧૯૩૬ માં ઓલ. પેકટર જ્વેનેસની સાથે લગ્ન કર્યા હતાં અને ૧૯૩૮ માં કારકીર્દી મેળવી હતી

ગોરીપર કુરબાન થએલો મહારાજાનો શાહજાદો

ફ્રેંચાન્ડ (મલાયા) ના શાહજાદા મહમદે ઓકસફર્ડની એક અંગ્રેજ છોકરી મીસ જોસેફાઇન બ્લેકવેલ સાથે લગ્ન કરવાને બાદર પોતાની પદ્ધિ, વારસો વિ. સર્વનો ત્યાગ કર્યો છે.

ધજાપટના રટણ

ધજાપટના યોગ દ્વારા કરોના ખાતર ઉભાગ બાનાવાથી તા. ૬ સપ્ટેમ્બરે ગાંધીનો બહાર નીકળતાં તેમને ગોળીબારથી મારી નાખવા પ્રયત્ન થયા હતા. ગોળીબારથી કોઇ ઘાયલ થયા નથી પણ બીજા બે બનાવોમાં બાળ થયા હતી. ગોળી છોડનારને પકડયા છે. કહેવાય છે કે ગોળા બાર કરનારનો ઇરાદો રાજાને મારી નાખવાનો નહોતો

જ્વાળામુખી પર્વત

મેલાલીના વીસુવીયસ પર્વત નજદીક ગામના બાશીંદાઓ છે અને આ નજદીકમાં કેટલાક ગામો વસેલા છે વીસુવીયસ તા. ૩૦ નવેમ્બરે એકદમ ઘુઘવી ઉઠેલો હતો અને નજદીકના પ્રદેશમાં ભરમ રસ ફેલાયા બાદની ઉત્પન્ન થઇ હતી.

રાજદ્રોહનું તોહમતા

જમૈકાના બજારોની ઘરતાળનું બોગ 'જમૈકા ગ્લીનર' નામનું પત્ર થઇ પડયું છે. ફીગ્સ્ટનના તા. ૩૧ ઓગસ્ટના એડીશ મુજબ તા ૧૮ મુનાના અંકના મુખ્ય લેખને દોષીત ઠેરવી અપીલની ઉપર રાજદ્રોહનું તોહમત મુકવામાં આવ્યું છે. લેખમાં જણાવ્યું હતું કે "નાદીરીય મનુષ્યોને મારવામાં આવ્યા હતા, અને ગોળીઓ છુટી હતી. ફેદખાના ઝરાજ નથી હતા, અને આત્ત ફોન્ટેબલોના વર્તન બારે પગલા ભર્યું હતું.

સંજાકના પ્રેસીડેન્ટ

પુર્વ યુરોપમા આવેલ્ઝાન્ડરેહાના સંજાકની પાર્લામેન્ટમાં તા. ત્રણુએ કોકરાન પ્રેસીડેન્ટ ચુંટાયા છે. શ્રી. કોકરાન ઉંમરા પંચ વર્ષથી દક્ષીણા રહેતા હતા અને દક્ષીના પ્રેસીડેન્ટ કમાલ અતાતુર્કના ખાસ મીત્ર છે

આરબ અને તુર્કો વચ્ચે ઝપાઝપી

અલેકઝાન્ડરેહાના સંજાકના ચમળા બાગો ગારી તુર્કો અને આરબો વચ્ચે ઝપાઝપીના બબરો આવ્યા છે. સંજાક હવેથી ટ્રેટ રીપબ્લીક તરીકે ઓળખાવાનું છે. આ તોફાનને માટે તુર્કો આરબોનો દોષ કાઢે છે. તેઓ કહે છે કે આરબો આ પ્રદેસપર તુર્કોની સવેળાવિતા સ્વિકારવા નથી માગતા બીજી તરફથી આરબો કહે છે કે તુર્કો આરબોના તોફાન કરે છે એવું બોલું બહાનું કાઢી પોતાનું લશ્કર મજબુત કરવાને બહાનું કરી ઉશ્કેરણી કરી રહ્યા છે. તેઓ કહે છે કે તુર્કોનો હેતુ અંતે એ પ્રદેસને દબી સાથે જોડી દેવાનો છે.

વિમાની અકસ્માતથી થએલાં ૧૨ મરણ

નોર્થ સ્ટેફર્ડના એક પ્રજાપુર એરોડ્રામનટનમાં દોષણ ઓર ડોર્સ પ્લેન આગ્રી પડવાથી આગ લાગી અને ચાર પરો બાળા નાખ્યાં. તેથી ૧૧ મરણ થયા. પડોશીઓ તરીકે રહેતાં બે કુટુંબો ને ગોરસે વધારે નુકસાન થયું. એક કુટુંબમાં બાપ, મા અને ૧૬ અને ૮ વર્ષના બે છોકરા મરી ગયા પડોશના બીજા ઘરમા બે છોકરાં બળી મર્યાં અને બીજાને ગંભીર ઇજાઓ થયાં છે. બીજા પણ ઘણાં જખમી થયાં છે.

ત્યાગિયારનું પ્રાયશ્ચિત્ત-કર્મ

ફ્રેડરીકસબારમા એક પચાસ વર્ષના મુસાન, ગોમુબાઇ ફ્રેડરીક મેળા વર્ષની ગોર કુમારીનું ગોમળજોગ કર્યું હતું. પરીણામે બે બાળાને ગર્ભ રહેતાં બે યુવાનને ફ્રેડરીકની ગોલ-બત્તીમાં ઉભો કરવામાં આવ્યો હતા. આરોપીએ ગુન્હો કબુલ્યો હતો. તા. જજરીસ ચાર્લ્સે આ કેસમાં જે ચુકાદો આપ્યો તે બાબત રીમાર્કબલ છે આરોપીના હાલાચુકરમા લીમા પછી તેમણે જણાવ્યું હતું કે, "જો તું તને જોયમાં બોકલું તો તને કે છોકરીને કશોજ લાભ થવાનો નથી. હવે પછી તારે શું કરવું કે તારા માટે ઉચીત માર્ગ શું છે તે સુચવવાનુ કામ મારું નથી; છતાં હું કહું છું કે, જો છોકરી પ્રત્યે તને જો ખાખી લાગણી હોય તો તું તેની સાથે લગ્ન કર. જીવનને લગતી કરેલી બારી ભુલોમાંથી પણ સબનો ઉદય થઇ શકે એવી હું આશા રાખું છું." એ યુવકે બાળકના ગુજરાન માટે જોગવાઇ કરી આપી હતી અને બોગ્ય પગની થતા બાળા સાથે લગ્ન કરવા તે સંમત થયેલ હતો

કુહાડાની કરીકાઇ

જબલપુર નર્મદાની ઘાંબે અંતરે કુહાડાની કરીકાઇનું પહેલાં નંબરનું પ્રભાણપત્ર ગયા અઠવાડીયા માં બોકસોના બોલાનાર માસ રહેલા બોબેસને બાબુ હતું તેણીએ ૧૬ મીટ ૬ ઇંચનો કટકો માર્યો હતો.

સ્વાધ્યાય પ્રદર્શનની નવાઇ

સ્કાસ્કોગોમાં બાલુ સાલ એક પ્રદર્શન ભરાયેલું છે. જોમાં નવાઇની વસ્તુ તરીકે ઓલુ મીનીમમનો એક તાર રજુ કરવામા આવ્યો છે. આ માત્ર કલકાગા હુબળ છે, પરંતુ આ તાર એટલો પાતળો છે કે બોપા ૧૦૦ તાર બેગા માપ સારે તેની જાડાઇ માપના પાપે જોવાથી માપ! પીપુવકત્તની આસપાસ આ તાર વીંટવા માટે માત્ર વીસ ઔંસ એલ્યુમીનીઅમ જોઇએ, કુલે એટલો પરીપ ૨૪૦૦૦ માઇલ જેટલો થાય છે. પરંતુ એટલો તાર બનાવવા માટે દસ કરોડ દસ લાખ પાઉન્ડનો ખર્ચ થાય છે!

હિંદી નાયબ-વજીર હિંદની મુલાકાતે

કરનલ ન્યુરથેંડ, હિંદ અને બરમાના પાર્લી-મેન્ટરી અન્ડર સેક્રેટરી હિંદ અને બરમાની મુલાકાતે ગયા માસની બોપ્રમાના નીકળ્યાના છે અને ટ્રીસેંબરના આપરીકો પાછા ફરશે. કરનલ ન્યુરથેંડની આ મુલાકાત પાછળ કોઇ ખાસ હેતુ નથી અને સપ્રદાયસંબંધના પ્રશ્ન સાથે કશો સંબંધ નથી. જણાવાય છે કે હિંદી અને અન્ય ઓદ્યોગીક અને બેતીવાડીના મહત્વ કિમરાંત તેઓ સરહદ પ્રાંતની પણ મુલાકાત લેશે.

જર્મનની લાંબામાં લાંબી ફીલ્મ

"કવીન મેરી" ની રજાની બીજા બેક વિભાગ ફીલ્મ કંપની સંગાપ ૧૦૩૧ ની છે તેને સપ્ટેમ્બર તા. ૨૩ મીએ રાણી તરફથી કલાકમાં લેવામા કરવામાં આવશે અને "કવીન એલીઝાબેથ" નામ આપવામાં આવશે. "કવીન મેરી" ની લાંબાઇ ૧૭૫૦ મીટ છે. આવતા ૧૮ માસ દરમ્યાનમાં તેનો કેક, કેમીનો, કલાક વિગેરેનું બાંધકામ થશે.

અમૂલ્ય અમૂલ્ય અમૂલ્ય

જેઓ રહંગીની ઓપરેશન માટે પેસરેજ સાથે મગાવા ઇચ્છે તેમને ૫૦ ટકારન્ટ રહંગીના અમૂલ્ય ઓપરેશન કરવામાં આવશે. એકસચેંજ કરવા ઇચ્છે તો પાસ કરીને જોવોઃ—

નારણભાઇ ડાહ્યાભાઇ પટેલ,
પી. ઓ. બોકસ નં. ૬૩૮, જોહાનીસબર્ગ.

વેચવાના પુસ્તકો

બાળ સાહિત્ય—નવલકથાઓ—ધાર્મિક સાહિત્ય—રાષ્ટ્રિય સાહિત્ય—કાવ્યો વિગેરે

સ્વર્ગસ્થ પૂજ્ય વિદ્યાર્થી ભવન મહારાજ અંદિરનું સાહિત્ય

	પા.	શી.	પે.
૮૦ પુસ્તકોનો સેટ	૧	૧	૬
૫૦ ,, ,,	૦	૧૫	૬
૨૫ ,, ,,	૦	૧૨	૬

નવયુગ ચાંદનમાળા

બાળપોથી	૧	૦	
૨ જી ચોપડી	૧	૬	
૩ જી ચોપડી	૧	૬	
૪ થી ચોપડી	૨	૦	

ફરાદીકૃત મુળાક્ષરની સચિત્ર બાળ પોથી — શી. ૧ ૬.

સરકારી શાળાઓમાં બાલના પુસ્તકો

	શી.	પે.
બાળપોથી	૦	૬
૧ લી ચોપડી	૦	૯
૨ જી ,,	૧	૦
૩ જી ,,	૧	૩
૪ થી ,,	૧	૬
૧ લી ચોપડીના અર્થ	૦	૬
૨ જી ,, ,,	૦	૯
૩ જી ,, ,,	૧	૦
૪ થી ,, ,,	૧	૬
ગુજરાતી ૨ જી ફીકાસ ભાગ ૧	૦	૬
,, ,, ,, ભાગ ૨	૧	૦
અંકગણીત બાલબોધપોથી	૨	૬
બાલકોષ બાળકનું	૧	૩
ભૂગોળ ૪ થા ધોરણની (અંતરીયા ૬૪) નવી આવૃત્તિ	૨	૦
ગુજરાતી અંગ્રેજી ડીક્ષનેરી નાની	૫	૦
,, ,, ,, મોટી	૫	૦

રાષ્ટ્રીય સાહિત્ય

મારી પ્રયોગ કથા (પં. જ. નેહરૂ)	૧૨	૬	
સત્યાગ્રહની મિમાંસા	૪	૬	
અહિંસા	૩	૬	
ખાને મજુરી કરનારઓને	૨	૦	
ગો સેવા	૨	૬	
ચર્ખા વ્યવસ્થા	૩	૦	
ખરી કેળવણી	૪	૦	
બાબરી કેસટો ભાગ ૨ થી ૩	૧૦	૦	
બીજી વિચાર દોહન	૩	૦	
ઉકપદીના ચોર	૧	૬	
રામ ભજન મંડળી	૧	૬	
નવીન બાળા	૧	૩	
અર્પણની પ્રતિજ્ઞા	૩	૬	
આબાદ હીંદુસ્તાન	૪	૬	
બાળોના નહેરૂચરોનો ઇતિહાસ	૧૧	૬	
રોગ અંગત	૧	૬	
સ્વરાજ્ય સમાજ	૪	૦	
સીતા હરણ	૩	૦	
ત્રણ વાર્તાઓ	૪	૦	
રાષ્ટ્રીય પરિવર્તન	૨	૦	
મુલકોનો વેપાર	૩	૦	
મહા પાપીની કથા	૫	૦	
જેલ પ્રવેશ ચ. રા. ગોપાલાચારી	૨	૦	
પરદેશી રાજની સામે કેમ હરીફાઇ	૨	૬	
પ્રાજ્ઞ પ્રતિજ્ઞા	૩	૦	
નીતિનાઝને માર્ગે	૨	૦	
ધર્મ સંસ્થાપન	૧	૧૦	
આપે કરીશું શું?	૨	૬	
,, ,, ,, ગિતરાજ	૨	૬	
બોધકેવરામ ને બીજી વાતો	૧	૬	
વીરમિત્ર અને બીજી વાતો	૧	૬	
બેનુન બિહારી	૧	૦	
ગોળમેજીમાં ગાંધીજી	૨	૦	
જરાયરાની કહાણી	૩	૦	
,, ,, પાકુ પુરૂં	૩	૬	
કાકા કાલેલકરના લેખો	૮	૦	
નવા ગીતો ભાગ ૧ લો	૧	૬	
,, ,, ભાગ ૨ જો	૧	૬	
ઝંડાવારી	૨	૦	
મહાત્માજીના પ્રમુખો	૨	૦	
ભેજો વિદ્યુદ્વરણ	૨	૦	
આર્યભૂમિનો મુક્તિ સંગ્રામ	૩	૦	
પુરજાનીની કથાઓ	૨	૦	
સાગર સમાટ	૨	૦	
વિરાટ ભાજે સારે	૩	૦	
સોરઠ રાણી	૫	૬	
યુદ્ધરાજ	૩	૦	
વીર ભરદેવ	૪	૬	
હીંદુસ્થાનની બાલ વાર્તાઓ	૨	૦	
પુંડરીકના પરાક્રમ	૧	૬	
ભૂંડ ભગવોર કેમ બનવી	૫	૦	
સમાજની મેદીપાર	૪	૦	

ધાર્મિક સાહિત્ય

ભગવદગીતા	૧૨	૦	
શ્રી. મહાભારત ભાગ ૧–૨	૧૦	૦	
ભાગ ૩	૭	૦	
,, ,, ભાગ ૧ લો	૫	૦	
સીતા મંથન	૩	૦	
સોળ સતી સ્ત્રીઓ	૫	૦	
દ્રૌપદિ સ્વયં	૩	૦	
પરમાર્થસાર	૧	૦	
દાસબોધ શિષ્ય સંવાદ	૧	૬	
મંજીરા પ્રભાત	૧	૬	
મેરી અને મેસ્સા	૭	૦	
રત્નાબી વિવેકાનન્દ ભાગ ૨	૩	૦	
રત્નાબી વિવેકાનન્દનું જીવન ચરિત્ર	૭	૦	
સાબી શિષ્યામણ	૬	૦	
ટોલ્સ્ટોયની નીતિ કથા	૧	૦	
સ્વર્ગમાં રોજનમ પા. પુ.	૪	૦	
કલિયુક વચન-બોધમાળા	૫	૦	
કબીર વાણી	૪	૦	
શિવપુરાણ	૬	૦	
ભાગવત કથા	૧	૬	
પરમહંસ રામકૃષ્ણના બોધવચન	૨	૦	
અનાસક્તિ યોગ	૧	૬	
ગિતા બોધ	૨	૦	
ધર્મ મંથન	૪	૦	
ઉપનિષદ પારાવળી	૪	૦	

નવલ કથાઓ

અંતરની ખબર	૪	૬	
પત્ર ભાલબા	૭	૦	
કંપીત હૃદય ૧ લા ભાગ	૧	૬	
બારેજો ભડની	૮	૦	
માય સ્વદેશી ભાગ ૧	૭	૦	
,, ,, ભાગ ૨	૭	૦	
,, ,, ભાગ ૩	૭	૦	
,, ,, ભાગ ૪	૮	૦	
જયેન્દ્રસેના	૫	૦	
લધુ રેખા સંગ્રહ	૨	૦	
,, ,, પુ. ૪ થું	૪	૬	
સંપત્તિ હૃદય અને સંપુકતા	૭	૦	
ગિરીષ	૭	૦	
ભરત કોકિલ	૬	૦	
પ્રેમનો રંજ	૬	૬	
નારી હૃદય	૧	૬	
લક્ષ્મણા	૫	૬	
લાતી નગર	૫	૦	
દિવ્યચક્ષુ	૭	૦	
જયંત	૧	૬	
પુલરીણી	૭	૬	
ભગીરથ દ્વારા ભંડાર	૬	૦	
પુત્ર શિક્ષા	૪	૬	
રાસ નદીની	૨	૬	
રાત્રીણી	૬	૦	
રાનો કુમાર પુ. ૨ જુ	૧૭	૦	
મૃદુલા	૪	૬	
મોતીના તોરણ	૪	૦	
સુનીતી બોધ	૪	૬	
સાબરમતી	૪	૦	
શીરૂ અને બબી	૪	૬	
સ્નેહ સંગ્રામ	૪	૬	
સત્તરમી સદીનું દોમ	૫	૦	
વેરાનમાં	૩	૬	
સ્નેહ ગઝ	૫	૦	
સુવર્ણરેજ	૬	૦	
પરિણિતા	૪	૬	
જમાના પત્રો	૨	૬	
પેરણા વાકય	૦	૬	

ગુજરાતીમાં ચાલેલાનો માલુમ	૧૮	૯
મદારા	૭	૯
કાકાની ચબરાક	૪	૬
મલિકા	૫	૬
આમ આદમી	૬	૯
વિમલદાસ	૮	૬
ટેક્ષ ક્રિયાન	૫	૬
કર્મયોગી સાક્રેટર	૫	૭
સ્ત્રીઓ અને ચૂંટણી	૮	૦
ચુપ બાળા	૫	૬
ભરત કર્યા ના કારણ પ્રશ્નો	૫	૬
દુનિયા	૬	૧
અમાજ પતી	૭	૬
કલ્પના કુસુમો	૪	૦
સોક્રાટીસના ન્યાય	૩	૦
બાળ	૧	૬
ટ્રેજામાસ બાગ ૧ લો	૮	૦
,, ,, બાગ ૨ જો	૭	૦
વિનોદ વાટીકા	૬	૦
દિવા ચક્રમા	૭	૦
ચકરા	૬	૬
પદેશી ગંગા	૬	૬
પરદેશી ચમત્કાર	૪	૬
બાપી	૩	૬
ચંદનાથ	૬	૬
દત્તાત્રી	૪	૬
દામોદરાય	૫	૬
બોકાન બાગ ૧ લો ૨	૮	૦
,, ,, ૩	૭	૦
બાલીશ કુન્દરનો ચેક	૬	૬
ચિત્રીત ક્રમ	૬	૭
જેલની ક્રિસ્મત	૬	૬
બાપાની બાનગી	૬	૬
કલાવાળા	૪	૬
સરસ્વતી ચંદ્ર બાગ ૧ લો	૭	૬
,, ,, ,, ૨ જો	૭	૦
,, ,, ,, ૩ જો	૭	૫
,, ,, ,, ૪ થો	૧૪	૦
અંદકોન બાગ ૧ લો	૧૦	૬
,, ,, ૨ જો	૧	૦
,, ,, ૩ જો	૧૧	૦
બાગ દેવત	૪	૬
ક્રસ્ત રેખા વિજ્ઞાન	૧૧	૬
બાબર ત્રિકમલાલનો વિનોદી વાતો સંગ્રહ	૧૫	૬
રાજા ભોજ અને કવી કાલીદાસ	૮	૦
રાજરાજ ત્રિકમલાલનો હારમોનિયર	૮	૦
ઇન્દીરા અને બીજી વાતો	૧	૬
સ્નેહ બાગ્યો	૮	૬
બાબાજી	૧૦	૦
પુરાતન જમાનો	૫	૬
બાનકો ચતીયા–કયા ગેરી ગેરી ચતીમા	૫	૬
બાબાનાની રીતમાં	૬	૬
બાબાના બાબા	૫	૦
એ પતી કેની	૬	૬
નવા નજરીયો	૮	૦
કોહના બાબો	૬	૬
બાબાકામ	૧૪	૬

બાળ સાહિત્ય

ચેતાનિક બાબત	૫	૬
કેટલાક બક્ષીસો	૩	૬
રખડુ ગોબી સેઠ ૩	૩	૬
બાળ કુંજ	૨	૬
નાની બેન	૦	૬
બીજી ચાલો	૨	૬
બાળ કથાવલી	૨	૬
ચિકરાળા ચત	૨	૬
મહાબારતના પાત્રો	૮	૦
પાતાળ પ્રવેશ	૨	૦
મુખો	૬	૦
બાબુરાણિ	૬	૦
બાળ વાર્તા વિનોદ	૬	૦
બહાના બહાના રાસો બાગ ૧ લો	૩	૦
,, ,, ,, બાગ ૨ જો	૪	૦
કાનમાં કરૂ	૧	૦
કોલસા ૩૩૩	૦	૬
બાળ વિનોદ બાગ ૧ થો ૨૦	૮	૬
,, ,, ,, ૨૧ થી ૨૯	૪	૦
બાવોધ બાળ પુસ્તક માળા	૧૫	૦
સીતા (રામાયણના પાત્રો)	૬	૦
ટોલ્સ્ટોય કંથાપત્રી	૪	૦
,, ,, બાગ ૩ જો	૩	૦
સાહસિકોની સૃષ્ટી	૩	૦
હિનચર્યા	૪	૦
ઇનચન અને આરોગ્ય	૫	૦
બારસી ડાકાતારી ચાનીઓ	૩	૦
બારસી ગ્રામ ગીતો	૩	૦
બાપુ હેમ ક્રમદ બાગ ૧ લો	૨	૦
,, ,, ,, બાગ ૨ જો	૩	૦
રામ નરસીબાપુ	૩	૦
ગાંધુ નીતા	૨	૬
ચંપ્રેમ	૨	૦
રામ નીરૂંજ	૩	૦
પ્રાણી પુરાણ	૧	૪
મોતી માળા	૦	૬૦
રમકડાની દુકાન	૦	૬
નાયેલુ ચન	૦	૬૦
નીતાજલી	૧	૦
ઇનના ઘર પ્રકાશ	૧	૦
।।ગોલ	૧	૩
,, નાની બાબત	૧	૦
કારીગરીનું શીક્ષણ બાગ ૧	૨	૦
,, બાગ ૨ જો	૨	૦
બાબા બાબુજ	૫	૦
કાઠીયાવાડી દુહા	૨	૦
મોરારજીની રસધાર ધારા ૪ થા પુ.	૪	૦
ધારા ૫ મા પુ.	૩	૬
,, ,, ધારા ૬ ઠા. પુ.	૩	૬
રહીબાળી સુગ બાગ ૨ જો	૨	૬
,, ,, બાગ ૩ જો	૩	૦
ફુલનો દિપક બાગ ૨ જો	૩	૦
ચુંદડી બાગ ૨ જો	૨	૩
ઘર બબ્યુ વૈદક	૫	૦
ઘર બબ્યુ વૈદું બહારકોર થી. કુત	૧૬	૦
કથાપોનો કેલાસર	૧૧	૦
કેળાવણી ગુજરાતની વર્ષ ૧૫૦	૮	૦
બારત ગ્રુપ્તકીય બાગ૩	૧૭	૭
રાષ્ટ્રીય સંગીત બાગ૩	૧	૧

કેળાના નમુનાનો સુંદર ચિત્ર સંગ્રહ

મગનાદ્રા	૧૭	૦
ઇનન બગા	૧૭	૬
કથા કેલાસ	૧	૩
રંગ રેખા		૬૦
બાબબાના કેલા સંગ્રહો	૧૭	૬
વોટર કલર ચિત્રકર બાબબા	૧૦	૦
મુગલાંમ બાબબમ	૨ ૨	૦

આ ઓફીસમાં બનાવેલા પુસ્તકો

	ક્રી.	પૈ
ટ્રાન્સવાલ સાપ્રેન્ક્સોસ કંપની એગ્રીમન્ટ		
૧૯૬૨ ગુજરાતી અને અંગ્રેજીમાં	૧	૬
સીતા વનવાસ	૧	૩
ઇનનપર પ્રકાશ	૦	૬
બાબના પ્રશ્નોત્તર બાબવા બાબબાવના બાગ ૧	૧	૬
,, ,, ,, ,, બાગ ૨	૧	૬
નીતિના કાબ્યો	૧	૦
કરીએ ઘંઘણીનો ચમારોગ્રુનેતોની સંભાળ		૬
અરોદિબ		૬
પુરૂં અને પબિત્ર		૬
મોહનલાલ બાબગંગાધર તીલક તેમના મત અને વિચાર		૬
મુરતહા કમાલ બાબાનું ઇનન ચરીત્ર		૬
મુરતહા કમાલ પાશાનું બાષણ		૬
મારો જેલનો અનુબવ કેબાહ: મ મોપીલ્લા		૬
મારો જેલનો બીજો અનુબવ ,, ,,		૬
મારો જેલનો ત્રીજો અનુબવ ,, ,,		૬
ગોહ સત્યાગ્રહની કથા (સોહરાબજીનો બચાવ)		૬
ગુરૂબરોજ અને તેના જે બાહકો		૬
જેલના બાબ (સબ.મહ ચમાલના)		૬
હોદ સ્વરાજ (બોબીઓએ બનેલુ)		૦
બાપણા રાજે બધાની કરજ		૬
ઇનન દોરી		૬
સુધારાના બધારસ		૩
જલ વિના બીજુ કશુ નથી		૩
કરચન હદેરનું વધુંન ગોહ બાબ		૩
સત્યાગ્રહ		૩
બાબુજ કેટલી જમીનનો માણીક કોણ		
ચાહે? ટોલ્સ્ટોયની વાર્તાપત્રો		૬
બા. બા. મંડિતના પોકેટનું સ્ટેશનરી		૬
જરાસબની ગરબી		૩
ગોધ્રાકાંડ ગોહ ૧૯૦૮ ના બારા		
ગુજરાતી–અંગ્રેજી		૩
ગોહ દીંડુ પ્રત્યે ટોલ્સ્ટોયનો પત્ર		૨
બોરીજ વિશે સામાન્ય જ્ઞાન બાગ ૧ લો		૬
,, ,, ,, ,, ,, ૨ જો		૬
સત્યાગ્રહ		૩

ઉંદારકર સાથે નાણાં મોકલવા મહેરબાની કરવી. વી. પી. ઓર્ડરોને ધ્યાન બાપવામાં નહિ આવે

બળવાનું ઠેકાણું:–

Manager, Indian Opinion,
Phoenix, Natal.

શું તમારામાં જોર, ચેતન અને ઉત્સાહ છે?

આથાનો દુખાવો, પિત્તનો વધારો, અપચો અને આળસ એ બધું કબજીયાતને આભારી છે. એ ભુલવું છે કે "ઇનોઝ ફ્રૂટ સોલ્ટ" તમારે લેવાની જરૂર છે. "ઇનોઝ" શરિરની આંતરિક શુધ્ધી કરી ચેતની જાણે બ્યારી ઓ દુર કરે છે. રોજ સવારે ઓર ટી સ્પુન ફ્રૂટ સોલ્ટ ઓર ગ્લાસ પાણી સાથે લેવાથી તમને બહુ રાહત વરશે.

ENO'S 'FRUIT SALT'

The words "Eno" and "Fruit Salt" are registered trade marks. 16a

શિયાળો આવ્યો!! શું લાવ્યો?

શરીરને પુશ બનાવવાના પદાર્થો લાવ્યો. જેડો જાત જાતના પાકો બનાવવાની તયારીઓ કરી રહ્યા છે. સારા પાકો બનાવવા માટે હમારે ત્યાં તાજે અને ચોકખો માલ આવી ગયો છે. તેમજ દરેક જાતની રેસી દવાઓ અને રેસી મેસરી હમેશા તાજે અને ચોકખો માલ સ્ટોકમાં રાખીએ છીએ.

રેસી સુલકના ગોલડાં નંગ ૧ ની કી. ૫૯–૬ સાથેજ ૭૦–૬૦,
રેસી ગોલડાંના બેળીયાં નંગ ૧ ની કી. ૭–૬ સાથેજ ૭૦–૬૦.

શરીરના કોઇ પણ ભાગમાંથી વાળ કાઢવાનો

નવાબી પાવડર

દરત બે ત્રણ મીનીટમાં વાળ મારે થાય છે.
કજન બોટ કી. ૧૨ પોસ્ટેજ સાથે, ત્રણ કજન લેનારને કી. ૬–૬ પોસ્ટેજ સાથે ૬ નંગ લેનારને કી. ૭–૬ પોસ્ટેજ સાથે. ૧ અથવા બે નંગ લેનારને ૬ પેની પોસ્ટેજ મોકલવી.

ઓર્ડર સાથે રોકડા પૈસા મોકલશો

Fancy Gold Caps and Saucers @ 1/9 a dozen.
12 dozen @ a case Cash with order.

I. G. H. BASSA

153 Grey Street, • • Durban. 16a

આ રીતે બનાવવાથી ઓવલટીનની લહેજત ઔર આવશે.

ગરમ દુધના પ્યાલામા અથવા ગરમ દુધ અને પાણીના મીશ્રણમાં અથવા ટીનના બનાવેલાં ગરમ દુધના પ્યાલામાં ઓર ટી સ્પુન ઓવલટીન નાખવુ. ઓવલ ટીન ગળી જાય ત્યાં સુધી તેને હલાવવુ. જો તમારે વધારે મીઠાશ જોઇતી હોય તો ખાંડ ઉમેરવી.

દુનીયા ના સારામાં સારા ફાર્મોમાંથી

દુધ્યાંના મોટા "ઓવલટીન" ફાર્મો દુનીયામા સારામાં સારા ગણાય છે. . . . અહિંથી મલાઇવાળુ ફ્રેસદાર દુધ અને નવા લાલ ઇંડાં આવે છે જેમાં ગોલ્ડ એકસટ્રેક્ટ મેળવવાથી ને શરીરના ધાતુ અને સ્નાયુઓ મજબુત અને બાલાન રહેવા અને લાલ બનાવે છે.

ઉત્પાદકો:
ઓ. વોન્ડર લીમીટેડ, કેન્ટન, ઇંગ્લાંડ.

QUALITY ALWAYS TELLS—INSIST ON

'OVALTINE'

The Tonic Food Beverage.

'Phone Day 2-4699. RAJCOOMAR, 'Phone Night 2-4396.
DURBAN'S FIRST INDIAN UNDERTAKER
Coffins, Wreaths, and Floral Tributes of all kinds always in stock.
Motor and Horse Hearse at Moderate Charges
રાજકુમાર,
અન્ડરટેકર
મેન, દુ. બિસ્ટ વાલે ને પોતા વાલે દુઃ મોટીસે પુરા પાડવામા આવે છે. ફોન દિવસ ખુલ્લું.
14, Cross Street, DURBAN

'PHONE 33-4691. BOX 2526.
L. MISTRY
એલ. મીસ્ત્રી
બોકસ, રેલ્વલ અને કીચન કેરેકટર ફુટ અથવા જગ્યા બંધ બનાવનાર તેમજ વુડ કર્વીંગ સંબંધવાળુ કામ કરનાર.
બહારગેમા બાયેલું ઓર્ડર ફીસ મંગાવો.
45 Market St. : : : Johannesburg.

'Phone 2-3381 Tel. add. "Letapco."
D. K. PATEL
Fruit and Vegetable Exporter
— SPECIALIST —
in South African, Canadian and Australian Apples
—AND—
Cape Fruit on hand in season
We have in stock Nuartjes which have just come in Market.
ડી. કે. પટેલ
ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ એક્સપોર્ટર.
સાઉથ આફ્રિકન, કેનેડીયન અને ઓસ્ટ્રેલીયન એપલ્સના સ્પેશીયલીસ્ટ
ઋતુમાં કેપ ફ્રૂટ પણ રાખીએ છીએ
નાર્ચીસ હાલમાં શરૂ થયા છે અને નેનો સ્ટોક પણ રાખીએ છીએ.
ઓર્ડરોના ઓર્ડરો ઉપર બાસ ધ્યાન દેવામાં આવે છે
નાર્ચીસ અને મેન્ડરીન સારા અને સસ્તા
C. O. D. થી મળશે.
P. O. Box 755. 18, Cross St. Durban.

M. H. DESAI,
એમ. એચ. દેશાઇ.
કોલોનીયલ ફ્રૂટ બ્રોકર,
અમે દરેક જાતના ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ પુનીયાના કોઇ પણ ભાગમાં C. O. D. થી સારૂ પેકીંગ કરી મોકલીએ છીએ
P. O. Box 254. 31, Short St. Durban.

Phone 33-4404 Tel. Add.. "VELAUTEL." P.O. Box 6748.
V. B. PATEL,
WHOLESALE AND RETAIL FRUIT, VEGETABLE AND PRODUCE MERCHANT
CHEAPEST BANANA STORE IN TOWN.
40 President Street, JOHANNESBURG.
Terms: NETT CASH or C.O.D
વી. બી. પટેલ,
હોલસેલ અને રીટેલ ફ્રુટ, વેજીટેબલ અને પેદાશના વેપારી
જોહાનીસબર્ગ તથા રીફ્રેક ફ્રુટ, વેજીટેબલ અને પેદાશના વેપારી
અમારે ત્યાંથી બનાના તથા દરેક જાતનું ફ્રુટ વાજબી ભાવે ઉનીના ઓર્ડરોના ખાસ ધ્યાન આપવામા આવે છે.
રોકડેથી અથવા C. O. D. થી માલ મળી શકશે.
ટેલીફોન ૩૩-૪૪૦૪ ૪૦ પ્રેસીડન્ટ સ્ટ્રીટ,
પી. ઓ. બોક્સ ૬૭૪૮ જોહાનીસબર્ગ

"શુદ્ધ ઘી."
કરણમાં પસંદીદા તેલ બદામમાં ખાસ કરેલ ઓમ. એ. માર્કાનું ઘી તે જ્યાંથી વેચવામાં આવતું હોય ત્યાંથી અમારૂં ઘી (૩૬) વી.
અમારે ત્યાંથી મોટા પ્રમાણમાં મળશે.
ભાવ માટે પુછો યા લખો.
સાઉથ આફ્રિકાના સોલા એજન્ટ.
શામજી દેવશી એન્ડ સન SAMJEE DEVSHI & SON
૪, ક્રોસ સ્ટ્રીટ, ડરબન. 4, Cross Street, DURBAN.

Golden Number
OF
"INDIAN OPINION"
SOUVENIR OF THE
Passive Resistance Movement
1906 1914.
Price : Two Shillings.
to be had from:—
Indian Opinion,
Phœnix, Natal.

SOLE AGENT FOR

His Master's Voice

હિઝ માસ્ટર્સ વોઇસ

In The Union Of South Africa

સપ્ટેમ્બર અને ઓક્ટોબરના ગુજરાતી લેટેસ્ટ રેકોર્ડો આવી ગયા છે.

સાને ઇસ્લામનો સેટ મંગાવો અને સાંભળો

પાંચ રેકોર્ડનો સેટ કીમત પા. ૨–૫–૦.

We specialise in Tamil and Telugu Drama Sets and also Native and Afrikaan records. Wholesale and Retail.

N 5551 પ્રેમના દુશ્મન.
N 5570 આદર્શ ગમગીન.
N 5573 બાબુભાઇ ભગત
N 5574 ને ના નજરી પ્રીતમની જોખમ
N 5580 પ્રેમનું પંજાબ.
N [illegible] ગરબો પીતાંબરી.
N [illegible]
N [illegible]
FT 5246 દશ નાર આરતી.
FT 5424 ગણા પચીસી
FT 5426 ગેરમા.
FT 5429 મજાની નારી રતન અંતર
N 5864 તુમાને મુજના પ્રેમ સીખાવા
N 6[illegible] ગરબી ગમ નજરીયા પીયારે પીયારે
N 6820 ખાદીન કન ગે ઘરનો પાયા.
FT 5421/2 પીરા બાપ નાટક બાગ ૧ થી ૪.
નરસૈંહ મહેતા નાટક ભાગ ૧ થી ૪
બાપજી ગાંધી નાટક ૧ થી ૪.
રાજા હરિ નાટક ૧ થી ૪.
N 6726 ખાસ સાથ સત્સંગ.
N 6694 નમસ્કાર મમ પ્રણામ પીયારે.

No 5350 પીસ ૧૯૩૨ ડોગીફ.
.. 5409 .. ૧૯૩૧ ..
.. 6545 માસ્ટર ૧૯૩૩ ..
.. [illegible] સેન્ટલમેન ..
.. [illegible] ૧૯૩૨ મનજેકશન ..
.. 5[illegible] રોના સાજા ..
.. 5401 પ્રજિવાન બેરીસ્ટરની પોલ્કરી, કમીક.

પૃથ્વીરાજ ચૌહાણનુ નાટક કમ્પલેટ બોક્સ અને બુક સાથે કીમત પાઉંડ ૨–૦–૦ નું સેટ.

નાટક ગદ્ધારાણા પ્રતાપ કમ્પલેટ બોક્સ અને બુક સાથે કીમત પા. ૨–૫–૦ નું સેટ.
.. રાં માંડલીક કમ્પલેટ બોક્સ અને બુક સાથે કીમત પા. ૧–૫–૦ નું સેટ
એચ. એમ. પી. ઢાગેદીક પાર્ટી કમ્પલેટ બોક્સ અને બુક સાથે કીમત પા. ૧૫ નું સેટ.
નાટક ગુણસુન્દરી કમ્પલેટ બોક્સ અને બુક સાથે કીમત પા. ૧૫ નું સેટ.
.. રાજા ગોપીચંદ કમ્પલેટ બોક્સ અને બુક સાથે કીમત પાઉંડ ૧–૧૦–૦ નું સેટ.
.. રોઇ ભગાલ ગાયનું સેટ ૧ થી ૮ બાજુ
.. રાણીકાજુદોલા.
.. ઊંચા રવમ.
સમાજનો ગ્રામ બાજુ ૧ થી ૬.
વડીલનો વારસો કુલીન રેકોર્ડ ૩ રેકોર્ડનું સેટ.
મકૂટા ■ લક્ષ્મી ૫ રેકોર્ડનું સેટ કુલીન.
તુરી નાટકના ૩ રેકોર્ડોનું સેટ કુલીન.
.. કારીન કરકાદ ૩ રેકોર્ડોનું સેટ કુલીન.
.. રેલ ગાડે અદલ્ય ૩ રેકોર્ડોનું સેટ ગ્રેગ. ગ્રેગ. ■
.. ઘાન ધસલધામ ૫ રેકોર્ડોનું સેટ ગ્રેગ. ગ્રેગ. પી
.. તુરે ધસલધામ ૩ રેકોર્ડોનું સટ દોલાગણીઆ.
.. નાલ ટાગા ના નરી ૩ રેકોર્ડોનુ સેટ ગ્રેગ ગ્રેગ. પી
.. કૃષ્ણભણી મંગલ ૩ રેકોર્ડોનું સેટ ગ્રેગ ગ્રેગ. પી.
.. તુરજહાન ૩ રેકોર્ડોનુ સેટ કુલકાણીઆ.
.. સાયલા મજાનું ૩ રેકોર્ડોનું ગ્રેગ. ગ્રેગ ..

અમારા ધસલાસીક નવી રેકોર્ડોનું લીસ્ટ "ઇન્ડિયન ઓપીનીઅન" માં જોશો.

■ દરેક રેકોર્ડ, ૧૨ ઇંચ ૪ રે. ૨૫/-, ૧૦ ઇ. ૩૨ રે., ૧૨ ઇ. ૨ રે. ૪૮/-.

બહારગામના ૨૦ ઇંચની ૬ અને ૧૨ ઇંચની ૪ રેકોર્ડથી ઓછીનો ઓર્ડર સ્વિકારવામાં આવશે નહિ.

Radio Record Trading Co.,
88 Victoria Street - - Durban.

Radio Record Trading Co.
P. O. Box 6398 29 West Street.
JOHANNESBURG.

RADIO RECORD TRADING Co.,

SOLE AGENTS FOR

Columbia

In The Union Of S. A.

જુના ગયા અને માનીતા આવી ગયા

કોલમ્બીયા કંપનીમાં હાલમાંજ આવેલા નવા ગવૈયા

માસ્ટર અમીર બક્ષની

નવી રેકાર્ડ આવી પહોંચી છે. આરામ બજલ બોલી ગયો છે: "મોહમ્મદ મોહમ્મદ પુકારે ચલાલા" તેના જેવી બીજી ગજલ બોલી રહ્યો છે. મગાવો અને તમારા દીલને ખાત્રી કરો. તેનો નંબર / બદલે કે મરજવર માકર્ઝ મોહમ્મદ. 1705) સબ્બે અલી અલબદે ફરજીમ. અને બીજી બે સિવાય નવરાત્રી ગરબા ગવૈયાની ઘણી ઉમદા રેકોર્ડો આવી પહોંચી છે જેની કે મોજીજા રાહાકત નાગા વીગેરે.

G.E 1709 કુસને વાસ મુજ મેદ કુસને પીલારે હે

G.E 1711 તમણીર ૬ નારોસે કુલીયા ના કીલારેજે.

P.E 52 સલાહન કુસેન ગોકલે બલલાય

P.E. 57 સલાહના હજરત પીરાલ આસીકે રસુલ.

P.E. 7 કાફર ૬ હાથસે તલવારસા ગીરના મોલ્જા.

G.E. 1439 મે પીમારી કોયલ બનાકર બોલુ બનગે,

G.E 4711 કહી પ્રેસે.

N 6865 અરે પાગલ પ્રેમી આજ તુ રોતા હે

N. 5865 સાથે અમાવીયા પયમબર હમારા.

N 6881 હમસે બહાર આપ સાફી સરાણ દે.

N. 6882 તોહીદ કે રંગ મે કુબ રાબ.

N 6815 સોગ્યે મોહબુબે હક રોતે યાતે ચલે.

N. 6846 મેર કુબે પે નબન પે શાન મોહમદ.

N. 6810 પ્રેમ યુદ્ધસે કુછ કમ કઠોલાલા કે સરમને

N 6887 બનુગી અપને પ્રેમકુરી દોસ્તન.

N 6889 પ્રેમકી મુરલી બહુર બાજી.

1415 નો ઘોડિકા કંકા આસમમે બનના દોવા કમળી વાલેને.
આ રેકોર્ડ સોભાગ્યા જેવી જે

288 પુલ પ્રેમ પ્રેમ

251 મેરા દિલ ન કીયું દો કીસીએ મોહમ્મદ

100 મોહીનીનો મોહબ્બત બડી ચીજ હે.

2234 અમા અકબરાદી આગાદ દિલ
ઓર પદા અકબરી આગાદ દિલ

2207 અધેરા ઘુસ્તાન

2188 બરગાસે આવા (મજાકી)

2074 બામસ નામ રે

2107 બસ કરા (મજાકી)

2220 નામે મહમદ કે

2123 નામે મહમદ કોસે પામે

2330 વહ આયે ઘુસ્તો કે બીદારે તે મલાલી.

1750 અબતો મેરી બીગડીણી બરકાર બના દીજે.

1745 બજાદીન નો કોયેસે કાથી કમમા.

1341 હજરત ૪૪ મોજીજા હજરત બબીર કે બચ્ચોકો મુરરે ના જીન્દા કરના

1391 મોજીજા દીજરત મોગાર.

1396 મોજીજા અંધુકી હજરત અલી.

1598 પીમારી પીમારી સુરતપાલ.

1099 મોહમ્મદ મેરે દોસરે અરમા તુમી દો.

1677 મહફર કુંવા આલમમે જહાં રે રહમાને મોહમ્મદ મહલાહ

1746 મપલા મુજે રોજરે બુલાલેલ.

2068 દીલ બના લીયા મોક જવાન બરબાદને.

2087 બલાદી રસુલે બુદા મેદન કેહતે.

2135 બસને કાનીયે યે આલમે રનગો મુ.

2155 મુજે જહાંમે બન બાબોસે

2131 દીલ મેર મેરા સે ગયા

2156 નીરાલે ઝુકેદા

નુરે ઇસ્લામ

નો ૬ રેકોર્ડનો સેટ બુક અને ટીનનો બોક્સ સાથે ૩૦/-

We specialise in Tamil and Telugu Drama Sets and also Native and Afrikaans records. WHOLESALE AND RETAIL

The following Tamil Drama Sets in stock

Sachyavan Savitry, Padutha-Paccabishekam, Uttra-Ramayanam, Dumbachari, Snan Sundari, and thousands of singer Records.

Radio Record Trading Co.,
88 VICTORIA STREET,
DURBAN.

Radio Record Trading Co.,
P.O. Box 6398 29 West Street,
JOHANNESBURG.

દરેક જાતની સ્વાદીષ્ટ સુંદર શુધ્ધ ઘીની મીઠાઇ.
ફરસાણ વીગેરે માટે ક્યાં જશો?

પટેલ્સ વેજીટેરીઅન રીફ્રેશમેન્ટ રૂમ

પાપડ, લીંબુ, તથા કરીના અચાર તેમજ શીઆળાની ઋતુ માટેના ખાસ વૈષ્ટીક પાકો અમારે ત્યાંથી રીફાયત ભાવે મળશે. એક વખત પધારી અથવા ઓરડર મોકલી ખાત્રી કરવા વિનંતિ છે.
બહાર ગામના ઓરડરો ખાસ માલીકની અતી દેખરેખ નીચે મોકલવામાં આવે છે.
ગ્રાહકોને સંતોષ આપવો તે અમારો ખાસ મુદ્રાલેખ છે.

PATEL'S VEGETARIAN REFRESHMENT ROOM

(Prop. R. M. PATEL)

Telephone 2-2209 **202 Grey Street, :: :: Durban.**

Box 830. Tel. Add. "Orangexpo"

M. C. PILLAY

Wholesale Fruit & Vegetable Exporter

MAIL ORDER SOLICITED.

જથ્થાબંધ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ ચઢાવનાર
અને અપ-ટુ-ડેટ ઓરડર ખાસ દેખરેખ રાખી સારો માલ
C.O.D. મોકલીએ છીએ

79, PRINCE EDWARD STREET, DURBAN.

'Phone 2-6235 P. O. Box 316.

Heerabhai Morar Matvadkar,

Wholesale Fruit & Vegetable Exporter
and Commission Agent.

15 CROSS ST. RESIDENCE.
PACKING WAREHOUSE 40 BOND ST.
DURBAN.

હીરાભાઇ મોરાર મટવાડકર

હોલસેલ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ ચઢાવનાર
અને કમીશન એજંટ,
પેકીંગ સારી રીત કરી માલ સી. ઓ. ડી. થી
મોકલવામાં આવશે.

ટેલીફોન ૨-૬૨૩૫ બોક્સ ૩૧૬.
૪૪ બોન્ડ સ્ટ્રીટ, ડરબન.

NAROTAM HARGOVIND

The Master Tailors.
Suits and Costumes Made in the latest Styles.
We specialize in High Class Tailoring.
Our Prices are to suit the times.
Try us with your next Order

તમારો સુટ ક્યાં શીવડાવશો?
નરોતમ હરગોવીંદ
તમને અપ-ટુ-ડેટ સ્ટાઇલનો હિસાબ ભાવે બતાવી આપશે.
ફાયજ ઓર્ડર આપી ખાત્રી કરી જુઓ.

'Phone 25661. 176 Grey St. Durban.

આઠવાડીક પંચાંગ

વાર	મીરતી	હીજ્રી	મુસલમાન	પારસી	ગ્રેગોરીઅન	સુર્યોદય	સુર્યાસ્ત
	૧૯૩૮	૧૩૫૭	૧૩૫૭	૧૩૦૭		કે. મી.	કે.મી.
		ગાદરવા	રબીઉ	રોજ,			
				૬૬મો			
રવી	૮	સુદી ૧૫	૧૮	૫	૬-૫૭	૫-૪૦
સોમ	૧૬	વદી ૧	૧૫	૬	૬-૬	૫-૪૧
મંગળ	૧૧	,, ૨	૧૬	૭	૬-૪	૫-૪૨
બુધ	૧૨	,, ૩	૧૭	૮	૬-૩	૫-૪૨
ગુરૂ	૧૩	,, ૪	૧૮	૯	૬-૨	૫-૪૩
શુક્ર	૧૪	,, ૫	૧૯	૧૦	૬-૧	૫-૪૪
શનિ	૧૫	,, ૬	૨૦	૧૧	૬-૦	૫-૪૪

Printed and published by Manilal M. Gandhi at Phoenix Settlement, Phoenix, Natal.

GANDHI & Co. (Pty) Ltd.

GENERAL MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

Try us for:-

Benares Saries, with Blouses of same design prices from 75/- to £10 with double border.

Also Cotton, Crepe-de-chine & Rayon Saries from 2/6 to 40/-.

We also stock Indian Drugs, Condiments, Draperies, Outfitting, Hardware, etc. etc.

Telephone 23676.

Tel. Add. "Gandhico" Durban.

112 Victoria Street,

DURBAN.

અમારે ત્યાં હમેશા મોટા પ્રમાણમા નીચે જણાવેલ ચીજો સ્ટોકમાં રહે છે.

જોરવા અસલ પીરતાં, સાકેણી, ઓલચી, જયફળ, તજ, લવીંગ, મુરબ્બાબાપ કેસર, તેમજ દવાદારૂ પણ, છડુ ચીજોરે આણ તેમજ બારસ દેખરેખ નીચે પીસાવેલ મસાલો તથા તમામ જાતના ચિત્રાન્ઝરાસણ, કેમોદ દીવી, માળા, બાજ તુલસી, ચીજોરે તથા પંજાબી સાલમ, ઘેણી મુસલી, બંડોળા કોપરાપાકી તથા સાતસો બાકીના જાતનું બારીયાણું તેમજ સોપારી-બદામની તેમજ તમામ જાતની દવા. સોકેલાં તથા મુલાયમ પાળી, બામણા, ખારેક, અંજીરી, ચુવેલ, કામીનીયા ચીજોરે મુકાબોદાર તેજ ચીજો, ચીજોરે સોદા જથામાં તેમજ છુટક આપશે.

Also:

P. O. Box 27, TONGAAT.

Telephone during Office hours No. 5.

,, after Office hours No 008.

The "FRIENDS of INDIA" SERIES

Short biographical sketches of eminent men, who have laboured for the good of India.

Copious extracts from the speeches and writings of the "Friends of India" on Indian affairs are given in the sketches. Each volume has a fine frontispiece.

[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible] Mehta,
[illegible]	[illegible] Naoroji,
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
Sir [illegible] Nair,	[illegible]
Sir Henry Cotton,	[illegible]
John Bright,	[illegible]
Lal Mohan Ghose,	Mr. K. Gandhi,
Mrs. Annie Besant,	Sardar Sayed Raza Khan,
H. H. The Aga Khan,	Surendra Nath,
Allan O. Hume,	W. C. Bonnerji,
A. M. Jaffer,	Pherozeshah Mehta,
Dadabhai Naoroji,	Gopala Krishna Gokhale,
Rabindranath Tagore,	Right Hon. Srinivasa Sastri,
V. S. Srinivasa Sastri,	Rt. Hon. Sir N. Madhava Rao,
Raja Ram Mohun Roy,	Sir Syed Ahmed Khan,
Ramananda Chatterjee,	Sir Ali Imam,
Swami Vivekananda,	H. H. Shri Sayaji Rao Gaekwar
Lokamanya Tilak,	Kandukuri Viresalingam,
V. Krishnaswami Iyer,	Nawab Mahomed Ali,
Babu Surendranath Banerjea,	Dewan M. Madhava Rao,

Price: One Shilling Each

APPLY:

MANAGER, INDIAN OPINION,
PHOENIX, NATAL.

■ ALICE STREET and 35a LEOPOLD STREET

DURBAN.

SPRINGBOK SERVICE STATION

Always At Your Service

DAY And NIGHT

for

Petrol, Oiling, Greasing and Repairs and for Parking Your Car

સ્પ્રીંગબોક સર્વીસ સ્ટેશન

તમારી મોટર પાક કરવી હોય, પેટ્રોલ જોઇતું હોય, ઓઇલીંગ અને ગ્રીસીંગ કરાવવું હોય કાર્ડ પણ જાતનું રીપેરીંગ કરાવવું હોય તો અમારે ત્યાં આવજો.

તમારી તહેનાતમાં અમે રાત અને દિવસ હાજર રહીએ છીએ.

'PHONE 2-3448 OR 2-0247.

YOU CAN'T BE LATE
WITH
ROAMER
Obtainable in
15 & 17 Jewels Gold or Rolled or Crome

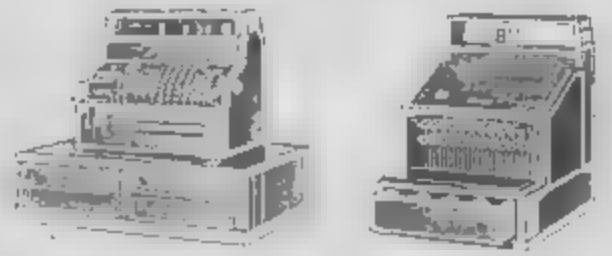
Latest Style and Design

દુનીયાનું જીવન વખતસર ચોકસ ચાલવું જોઇએ અને તેથી
નિયમિતતા શીખવી જોઇએ.

રોમર ઘડીયાળ તમારો વખત સાંચવશે.

Sole Distributors
PATEL AGENCIES (Pty) Ltd.
'Phone 33-2081. P. O. Box 6092.
No. 6 KORT STREET, JOHANNESBURG 1348

NATIONAL
CASH REGISTER
AND
ACCOUNTING MACHINE
SYSTEMS
FOR
MAXIMUM
EFFICIENCY

THE NATIONAL CASH REGISTER CO. S.A.
(PTY.) LTD.,
63 PRESIDENT STREET
JOHANNESBURG
P. O. Box 3591. Phone 33-6265 1344

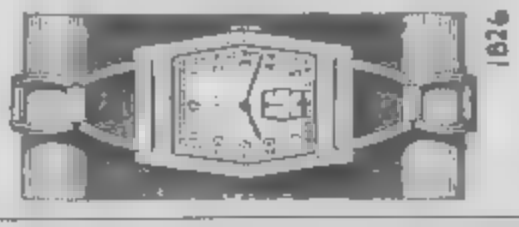
Gracing the wrist of Fashion

In Paris or Valencia . . . in Johannesburg or Durban . . . Ayres, CYMA Watches are the choice of all those who set the fashion . . . all those to whom accurate time is important. Always the leader in smart design, CYMA is the most beautiful . . . the most accurate watch in the world. Models for every occasion. A design for every taste. Stocked by all leading Jewellers. 1348

STOCKED BY
ALL LEADING
JEWELLERS.

CYMA

NOTICE!
The new 1938 ELGIN watch catalogue has just come off the printing press

Please send me without any obligation your new 1938 ELGIN watch catalogue

NAME. .....

ADDRESS. .....

.....

KATZ & LOURIE LTD.
Cor ELOFF & MARKET STREETS, JOHANNESBURG.

Durban enquiries:
R. A. DAVIES,
76, Field Street

Lourenco Marques enquiries:
CASA COIMBRA,
Box 478 1340

INDIAN OPINION

Founded by MAHATMA GANDHI IN 1903

No. 36—Vol.—XXXVI FRIDAY, SEPTEMBER 6th 1935

RELIGION

"RELIGION begins with a tremendous dissatisfaction with the present state of things, with our lives, and a hatred, an intense hatred, for this patching of life, an unbounded disgust for fraud and lies. He alone can be religious who dares say, as the mighty Buddha once said under the Bo-tree, 'Death is better than a vegitating ignorant life; it is better to die on the battle-field than to live a life of defeat.' This is the basis of religion. When a man takes this stand he is on the way to find the Truth, he is on the way to God. That determination must be the first impulse towards becoming religious."

—SWAMI VIVEKANANDA

ધર્મ

"પ્રસ્તુત પરિસ્થિતિને વિશે, આપણા જીવનને વિશે, અત્યંત અસંતોષ ઉત્પન્ન થવો, જીવનને થીંજાયું દશા ઠેકાણે રાખવા તરફ તિરસ્કાર, તીવ્ર તિરસ્કાર ઉત્પન્ન થવો, અસત્યો અને દગાબાજી તરફ ભયંકર અરુચિ ઉત્પન્ન થવી એ ધર્મનો આરંભકાળ બોલો એમ સમજવું. ભગવાન બુદ્ધે બોધી વૃક્ષ નીચે એક સમયે કહ્યું હતું કે, 'વધતી જતી અજ્ઞાનતાભર્યું જીવનના કરતાં મૃત્યુ વધારે ઇષ્ટ છે. હારી ગયેલાનું જીવન જીવવા કરતાં રણભૂમીમાં મરી જવું વધારે ઇષ્ટ છે.'" આ ધર્મનો મૂળ પાયો છે. જ્યારે મનુષ્ય આ સ્થિતિએ પહોંચે છે ત્યારે તે સત્યશોધનને માર્ગે ચઢેલો છે, ઇશ્વરસાક્ષાત્કારને માર્ગે ચઢેલો છે. ખરેખર મુક્તિ મેળવવાની પ્રથમ પ્રેરણા આ રૂઢ સંકલ્પમાં રહેલી છે."

—સ્વામી વિવેકાનંદ

WHY YOU SHOULD INSURE YOUR LIFE WITH
"NEW INDIA"

(1) BECAUSE it is a purely Indian Company with a Directorate composed wholly of influential Indian gentlemen of widely recognized business ability and is the largest General Insurance Company of India with total funds amounting to Rs. 2,13,94,387

(2) BECAUSE the safety of your contract (Policy) is beyond question seeing that its paid up Capital is much more than the combined paid-up Capital of all Indian Insurance Companies transacting only Life assurance business

(3) BECAUSE its premiums are moderate and its policy conditions are as liberal as they could be.

(4) BECAUSE its offer of automatic non-forfeiture privilege in Limited Term assurance, Permanent Disability Benefit and of payment of double the sum assured in the event of death by accident is unique.

(5) BECAUSE it has established a reputation for prompt settlement of claims and efficient service to its policy-holders

ALL OTHER BUSINESS TRANSACTED

Life, Fire, Motor Car, Motor Lorry, Motor Bus, Plate Glass, Workmen's Compensation, Burglary, Etc.

For Rates please apply to:

JALBHOY RUSTOMJEE,

Principal Representative in the Union of South Africa.

Natal Office:
"INDIA HOUSE"
17 First Avenue Durban
Telephone 2-5845. P. O. Box 1619
Tel. Add. RUSTOMJEE Durban

Transvaal Office.
ROOMS NO. 12 & 13. BARKLY ARCADE,
Regional Street Johannesburg.
Telephone 33-4479 P. O. Box 3641
Tel. Add. "RUSTOMJEE" JOHANNESBURG

Phone 33 6229. Telegrams: "GIDMALCO P. O. Box 5169

JAPAN BAZAAR

WHOLESALE SILK & CURIO MERCHANTS.

39 MARKET STREET, JOHANNESBURG.

Specialising in SILK MATERIALS LEATHER SUIT CASES ORIENTAL CURIOS, BRASSWARE ETC

ALL PRICES QUOTED AT LOWEST MARKET RATES.

INDIAN SARIS: Crepe-de-chine and Georgette Saris beautifully embroidered 45" x 5 yds length price 17/6 piece. Heavy Crepe-de-chine Saris hand embroidered 45" x 7 yds 30/- piece. Georgette and Crepe-de-Chines beautifully embroidered 45" from 3/9 per yd

ODNIS: Hand embroidered in Georgette and Crepe-de-chine 45" from 12/6.

Above obtainable in the following shades: White, Pale pink, Sky blue, Pale green, Salmon pink, Red, Maroon, Brown and Black

જાપાન બઝાર

જોહાનીસબર્ગના જુના અને જાણીતા રેશમના વ્યવસાયીઓ તેમજ બુદ્ધ માલના વેપારી.

સાડીઓ, ઓઢણીઓ. લુગડાંઓ.

તદ્દન નવીન અને ડિઝાયનોદ્વારા ચાળી બનાવેલ રેશમી જરીથી ભરેલી બ્લાઉઝપીસ અને ક્રેપ-દી-શીનની સાડીઓ તથા ઓઢણીઓ તમારા ઓર્ડર મોકલતાં જ્યારે સ્વદેશથી આવી પહોંચી છે. તેમજ હાલમાં એકદમ આવેલ બનારસી કેલીકો બોકાના તથા ડુપટ્ટા અને અમદાવાદની બીજી જાણીતી ચીજોના સ્વદેશી બજારોના દલાલોની ડીઝાઇનો વાળા ગુલદસ્તા તૈયાર. પટોળાં, રોહીબાના, ઓઢણી તથા સુંદર ભરત ભરેલી ઓળીઓ તેમજ ચણીઆ પાટો મોટા જથ્થામાં મંગાવવામાં આવ્યાં છે. મોજુદના ઘરઘરાણા માટે તેમજ ભેટ માટે બોક્સ ચાર, છ ઘરના, તથા સાત ચાર સાડીઓ તેમજ બ્લાઉઝીઓ માટે દરેક જાતના તૈયાર કપડાં પણ મોકલવામાં આવશે. તદ્દન નવીન ભાત સુંદર અને અનકમતના માલ ખરીદવા અમારી ઓફિસ મુલાકાત લ્યો.

ફુલ માલ પણ જથ્થાબંધ વાજબી ભાવથી આપવામાં આવશે. આ અમૂલ્ય તકનો લાભ લેવાસર ફીરાન મુકવો નહિ.

સ્વદેશી મુલાકાતનો ટાઇમ રવી. ૮-૧ રવી. ૫ થી ૮ રાત્રિ. ઓરડેન્ટ તથા ક્રેપ-દી-શીનની બનાવટોના ભરપુર વેરાયટી રવી રવ-૧

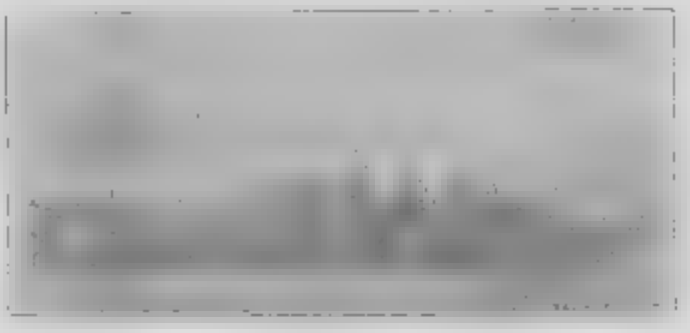
ક્રેપ-દી-શીનના બારણા ભરેલી સાડીઓ ૪૫ ઇંચ પહોળા બાય રવી. ૨૦ થી ઉપર.

ફોન ૩૩-૬૨૨૯ ટેલીગ્રામ: જાપાન બઝાર પોસ્ટબોક્સ ૫૧૬૯.

૩૯ માર્કેટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

B. I. Steam Navigation Co., Ltd.

સ્ટી. "કરંજા"

૩૬ ટીકીટ પા. ૬ ૬ ૬.
હિંદુ ચીફી પા. ૨ ૬ ૦.
ટોટલ પા. ૧૧ ૧૩ ૬.

૩૬ ટીકીટ પા. ૬ ૬ ૬
મુસ્લીમ ચિફી પા. ૨ ૬૭ ૦.
ટોટલ પા. ૧૨ ૪ ૬.

સપ્ટેમ્બર તા ૨૫ મીએ મુંબઈ જવા ઉપડશે

ખાસ સુચનાઓ.—તેઓશ્રીએ પોતાના ગાડીના ડબા પોતાનું નામ લખી, પોર્ટ દરબાનનું જરૂરનું રહેવું અને બધા માટે ખાના રેલને ડરબન'સિન્ટને ટાકીના સીધા પોર્ટ ડબર પહોંચતા કરવા જણાવ્યું.- બિલોમાં બતાવ્યા મામના પેસેન્જર એમો પોતાના માલની તપાસ કરાવવા રેલને રસીદ લખે અમારી ઓફીસમાં ડેખાડવાથી કસ્ટમહાઉસ માલનો ચન્તો મેળવી તાવ તેજજ માલ વેલાસર પહોંચતો થાય બહારગામવાળા ગ્રાહકોએ અગાઉથી સ્ટામ્પ પત્રવ્યવહાર કરવાથી ટીકીટ મોકલી આપીશું.

રવીસને લગતુ કોઇ કામકાજ આપની બધી રેખરેખ નીચે થાય છે

વધુ ખુલાસા માટે લખો યા મળો.

SHAIK HIMED & SONS, :: 390, Pine Street, Durban.
Telegraphic address: "KARAMAT." Telephone 2-0432

CITY SHIRT Co., No. 4, Kort Street, Johannesburg.

મેલેરીઆને મારી હટાવનાર

ઝંડુ

મેલેરીઆ મિક્શ્ચર

દરદીયા તાકની
ગરમાગરમ રસા
એક પાર અજમાવી જુઓ.

ઘેરને માટે
તાકત—તાજગીથી ભરપૂર
સ્વાદરાહત

ઝંડુ દ્રાક્ષાસવ

ખિલ્લા ખિલ્લજી
વાપરવા માટે

ઝંડુ ફાર્મસ્યુટીકલ વર્કસ લી.—પો. બો. નં. ૫૫૧૩, મુંબઈ નં. ૧૪.

સાઉથ આફ્રીકાનાં સોલ એજન્ટસ: એમ. એમ. બોરી એન્ડ સન્સ, ૩૪૫ યુમ સ્ટ્રીટ; પી. ઓ. બોક્સ ૧૨૦૫, પ્રીટોરીઆ.
ઇલાજીસબર્ગમાં મલવાનું ઠેકાણું: બજાજ બ્રધર્સ, ૧૪ કોર્ટ સ્ટ્રીટ.

આયુર્વેદિક દવાઓનું મુખીયત્વ આજેજ મંગાવો

MOHANLAL VALJEE,
(INDIAN PAWNBROKER.)
112, Victoria Street, Durban
Low Rates of Interest on Jewellery
High prices paid for Old Gold. A large stock of New Jewelleries at reasonable prices to suit your pockets.

P. P. BHAGAT,
Fruit Merchant.
દરેક જાતનું ફ્રુટ અને વેજીટેબલ સારૂં પેકીંગ કરી C. O. D. થી મોકલવામાં આવશે. લખોઃ—
P. O. Box 842. 129 Victoria St. Durban.

The World knows no better oil!

આ કિલ્લા, જિલ્લે અને જગતભરના દાક્તરો ગેરંટીસ્ટો કરીને કહે છે કે "મોબીલ-ઓઈલ" સૌથી ચડી જાય છે. આ જ્યું તેનું કારણ "મોબીલઓઈલ" મળવાને કહેવાતારો-ગેરા પ્રયોગથી બનાવાય છે. તેથી અંદરના યંત્રો ઘાંટા કે કારબન જેવા ઉભરાના ઘરણ નથી. "મોબીલઓઈલ" તેઓને ઉજ્જવ કરતું અને સહીસલામતીબરેલું સિદ્ધ થયેલું નીવડેલું છે તથા ગેરંટીસ્ટોનું વચન આપે અને ગાડીનું તેલ બદલી નાંખો અને ગાડીને ઉજ્જવ તે બનાવો.

પેટ્રોલ "પેગેસસ" પંપમાંથી લો

FOR PETROL
FILL UP AT THE
PEGASUS PUMP

Mobiloil

South Africa's Favourite Motor Oil

VACUUM OIL COMPANY (SOUTH AFRICA) LIMITED

આ માખણ, બહેરાની બાનહીને મુલાયમ રાખી સૌંદર્યવાન બનાવે છે.

સોલ એજન્ટ્સ:
Indo-African Trade Agency,
74-76 Wilson St.
DUNDEE, Natal
S. A.

સોલ ડિસ્ટ્રીબ્યુટર્સ: પારસૂરામકા લીમીટેડ,
૧૮૨-૮૪ અબ્દુલ રહેમાન સ્ટ્રીટ,
મુંબઈ ૩.

કીટીંગસ

પાવડર

કીડી, માકડ, ચાંચડ, કંસારા, માખી, વંદા વિગેરે ત્રાસદા જંતુઓનો

નાશ કરે છે.

કીટીંગ્સ પાવડરના ટીન મળે છે.

WES TILL BUY

OLD GOLD, SILVER & SOVEREIGNS.

We Stock CYMA, ELGIN, WALTHAM, BIREN, and MAJOR Watches.

Large stock of Indian and European jewellery always on hand

Importers of MOHINI FLUTE harmoniums

LAKHANI & CO.,

(Jewellers)

111 Grey Street, Durban. 'Phone 21258.

'Phone 25330. Tel. Add. "Nartjes."

A. M. PADAYACHEE

Wholesale Fruit & Vegetable Exporter.

Country orders executed at lowest Market prices.

special attention given to all up-country orders

TRIAL ORDER SOLICITED.

91 LEOPOLD ST., AND 34 CROSS ST.,
P. O. BOX 195. DURBAN.

THE FIRE FAST (By Pyarelal)

An account of Mahatma Gandhi's Fast in September 1932, and events leading up to the Yeravda Pact, with all relevant documents. 320 Pages. 2s. 6d

CHOONILALL BROS.

THE NOTED INDIAN "SARRI HOUSE IN SOUTH AFRICA."

141, GREY STREET, DURBAN.

Branches:
58, Wicks Street And 60, Wicks Street, Vereeniging.
GARAGE AND SERVICE STATION
7 Main Street And 56, Wicks Street, VEREENIGING

Please note
Our Johannesburg Agent
P. RATANJEE,
60, Bree Street,
Newtown

Code & and Tel. Add.
Advancion
Phone 24008
" 24448 Res
Durban
Phone 60 Vereeniging

ARRIVING BY EVERY MAIL FROM INDIA AND JAPAN
BENARES SARRIES WITH BORDERS AND PLAIN CENTRES. BUTIDAR BENARES SARRIES IN SEVERAL SHADES
Price from 60/-, 35/-, 105/ & up to £20.
THE LATEST FROM BENARES CITY
EMBROIDERED SARRIES 25/-, 35/ & up.
PRINTED VARIOUS LINES of SARRIES from 12/6, 17/ & upwards
EMBROIDERED CREPE DE CHENE from 3/6 yd. 42 in & 45 in width.
LATEST DESIGN SARRIE CLOTH 44 in width, from 1/6 yd. 1/9, 2/ & up
GEORGETTE SARRIES LATEST ARRIVALS price from 25/, 30/-, 45/ & up.
LATEST BLOUSES To Match SARRIES price from 12/6, 17/6 & upwards.
ZARI WORK SILK SARRIES In ALL SHADES from 55/-, 95/-, 125/- & upwards

THE NOTED
INDIAN SARRI HOUSE
IN SOUTH AFRICA.

SUITABLE FOR WEDDING GIFTS
[illegible] Vases Rose Bowls, Inkline [illegible] Tray and Various other Lines
At [illegible] Reduced Prices
Harmoniums, [illegible] Gramophone Records & Musical Instruments at Rock Bottom Prices
Indian Gentlemens Indian Dresses at Wholesale Reduced Prices
Midwest Rugs & Radio Cloths from 7/6 6/6 5/6, 4/6 & up
Mirrors Fancy Mirrors from 12/6, 15/6, 27/6 45/-
Suitable for Xmas Presents.
Write for sample and further Particulars

ચુનીલાલ બ્રધર્સ

દક્ષિણ આફ્રિકાનું જાણીતું સાડીઓનું ગ્રહ

૧૪૧ ગ્રે સ્ટ્રીટ, ડરબન.

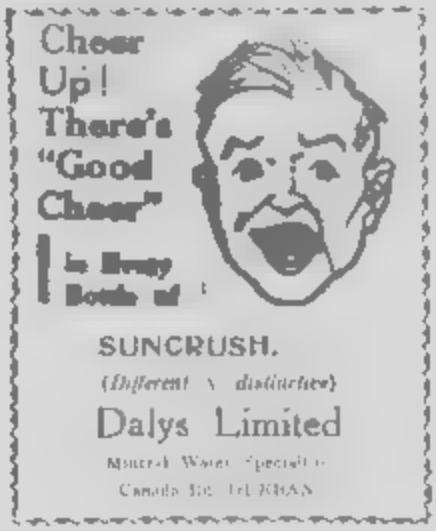
બ્રાંચેસ
૫૩ અને ૬૦ વીક્સ સ્ટ્રીટ
વેરીનીગમ.

અમારી સાડીઓ માટેના મેસર્સ જોહાનીસબર્ગ ખાતે
શ્રી. પી. રતનજી,
૬૦, બ્રી સ્ટ્રીટ, ન્યુટાઉન

ગરાજ અને સર્વિસ સ્ટેશન
૭ મેઇન સ્ટ્રીટ અને ૫૬ વીક્સ સ્ટ્રીટ
વેરીનીગમ.

દરેક સ્ટીમરમાં જાપાન તથા બિનારસથી આવે છે
બનારસની મીનાકારીવાળી અને સાદી, તેમજ જાલબાતની બુટીદાર સાડીઓ શી. ૬૦, શી. ૮૫, શી. ૧૦૫ થી લઇને પા. ૨૦ સુધીની
બનારસથી હમણાંજ આવેલી છે.
દરેક જાતની સાડીઓ શી. ૨૫ અને શી. ૩૫ થી ઉપર.
જાલબાતની ભાતવાળી સાડીઓ
શી. ૧૨-૬ અને શી. ૧૭-૬ થી ઉપર.
ડબલ ફેપ-ડી-શીન શી. ૩-૧૧ ૬ વાર ૪૨ ઇંચ અને ૪૫ ઇંચ પહોળ.
સાડીનું લેટેસ્ટ ડીઝાઇનનું કપડું, ૪૫ ઇંચ પહોળ વારની, શી. ૨-૬, શી. ૩-૬, શી. ૪-૬ અને તેથી ઉપર
હમણાંજ આવેલી જ્યોરજેટ સાડીઓ શી. ૨૫, શી. ૩૦, શી. ૪૫ અને તેથી ઉપર.

સાડીના બ્લાઉસ બનાવવા બ્લાઉજ શી. ૧૨-૬, શી. ૧૭-૬ અને તેથી ઉપર.
દરેક રંગની ૮૧ ઇંચની રેશમી સાડીઓ શી. ૪૫, શી. ૫૫, શી. ૬૫ અને તેથી ઉપર.
કારગોનીગમ, પ્રિન્સ મામાકાન, રેમોરી અને બીજાં બધાં જાતનાં ઓઢણાં આવ્યાં આવે છે.
દરેક જાતનાં બંગડીનું મોટરી પટારીઓ વેલસેલ ભાવે
[illegible] ચેરીસ અને રેશમી ઓઢણાં
ભાવ પા. ૧૫ પા. ૨૫, પા. ૩૫, પા. [illegible] અને તેથી ઉપર
કોટનસના પ્રિન્ટેડ ગાઉન બનાવવાના તાજા પટારાઓ
ભાવ શી. [illegible] શી. ૧૭-૬, શી. ૨૫-[illegible], શી. ૪૫, [illegible]

'Phone 2-4345

SUNCRUSH

The £1,000 Drink.

The Most Popular Refreshment.

There are many Crushes, but Only one SUNCRUSH, and that is made by

DALYS LIMITED.

72, CANADA ROAD, DURBAN.

'Phone 21078. Tel. & Cables: "Crescent." P. O. Box 582.

Crescent Trading Co. (Pty). Ltd.

WHOLESALE MERCHANTS AND DIRECT IMPORTERS OF HARDWARE

Indian And European Groceries.

Indian Drugs And Condiments.

Our Stocks Are The Best Quality And are Always Fresh

Our prices are keen.

We specialise in all kinds of Bombay, Calcutta, and Madras Products.

It will pay you to give us a trial.

Before placing your orders elsewhere benefit by our thirty years' business experience.

Our aim will always be service, quality and satisfaction.

અમારે ત્યાં નીચે મુજબનો માલ જથ્થાબંધ મળી શકશે

એલચી, બદામ, બદામ, બારેલી, પીસ્તાં, સિંગોદા, ગુલાબનું પાણી, ગુલાબનું શરબત, કપુરનું બારા, બારેક, કપાસ, એલચા, મીરાસી, બજુર, સ્પેા-તાપમી (બદનું) સેવ, કેાપરાની વાટી, પીસેલું કેાપરૂં, બુસ્કર બાપનું ઠેકાણ, બાવ બાબર, પંજાણી બાલમ, રાફેદ મુસલી, મન્ડોદા લવન્જી, સુંઠ, સેકેલી શેાપારી, કાટયા સેા., સેવરપની શેા., મદ્રાસી શેા., મુલકકે કાપેા, બાદ્રુચી બાવાનેા તબાકુ, બાબળાનું તેલ, મુલાયનું તેલ, બંબેલીનું તેલ, મેાગરાનું તેલ, કામીનિયા કેર બેાપલ, એક્સુબીનીયમ તપેલા, કપ અને સેાસરાં, મેાબા:-બામડી છત્રબાળ, બાન્ગલુસરી, બાંબા, દીવડી, મુખનેલ, કેાલમા કાળા-બાબા, બગ, બાકક, તુવેર, વાલ, પલાળ મજુર બાબા છડ્ર મેથી, લવંજ, તમ, વરી (સરસુ) બધન મસાલા ફાસેલા. વિગેરે.

કાંઇ પણ વસ્તુ ખરીદી કરતાં પહેલાં, અમારે ત્યાં ભાવ કાઢી ખાત્રી કરશેા.

122 VICTORIA STREET, :: :: DURBAN.

INDIAN OPINION

founded by
MAHATMA GANDHI
in 1903

No. 36.—Vol. XXXVI Friday, September 16th, 1938.

NOTES AND NEWS

Death Of Prince Arthur Of Connaught

THE death of Prince Arthur of Connaught, only son of the Duke of Connaught and an uncle of King George VI, took place on Monday. He was Governor General and Commander-in-Chief of the Union, and High Commissioner for South Africa, from 1920 to 1923 in succession to Lord Buxton. The funeral will take place today (Friday). In the name of the Indian community of this Union we express our deepest sympathy at the great loss sustained by their Majesties and members of the Royal Family.

Grave European Situation

The situation in Czecho-Slovakia is causing considerable anxiety to the whole of Europe. So much has been done to avert a crisis, but while these lines are being penned war clouds seem threatening to burst at any moment. Following Herr Hitler's speech last Monday in which he expressed his determination to stand behind the Sudeten Germans in their fight for self determination, rioting has taken place in many places in Czecho-Slovakia resulting in the proclamation of a state of emergency which, it is stated, is a milder form of Martial Law. The Sudeten German leaders have telegraphed an ultimatum to the Czecho-Slovak Premier demanding the withdrawal of the Government police who had been operating a state of emergency. The Czech Government has refused the terms of the ultimatum while leaving the door open to further negotiations. In the meantime the British Cabinet is meeting in consultation with the high officials of the Defence Department. Clashes between Czech troops and Sudetens are reported from various parts including Eger where treacherous acts have been committed. The report states that numerous persons, including school children, were fired upon in the Market Square. One man was killed while eight other persons including two children, were injured. All shops and offices in Eger were closed immediately, and all school children sent back home. By order of the Sudeten German Party the streets of the town have been completely evacuated by the civilian population.

Place Of Non-Europeans In Pirow's Defence Plans

Mr. O. Pirow, Minister of Defence, plans spending £6,000,000 in preparations for inland and coast attack against South Africa. It is interesting to note what place the vast non-European population is to be given in this defence policy.

"The possible training of our non-European population for purposes of war has frequently been mentioned in the Press," said Mr Pirow. "While I feel certain that our people will never sanction the training of non-Europeans in the use of arms, they can be of very great assistance in other ways. The coloured population could provide a number of very necessary transport battalions. The natives could be trained into camp service units, to relieve the white men of all but the actual military duties, and to act as ammunition carriers right into the front lines."

It is very gratifying to note that Mr Pirow will not require at any time to harness the vast non-European population of the Union for active service. He is quite mistaken in thinking that the White man power will alone be enough to defend the country against a prospective enemy however formidable he may be. The non-Europeans, we are sure, will not begrudge the White man. What, however, occurs to us is the Defence Minister's omission of the Union's Asiatic population. Do the Asiatics not come in the picture at all?

"Anti-Semitism—Now Barbarism Of Our Day"

Addressing the inaugural meeting of the Capetown Society of Jews and Christians in the Zionist Hall last Friday, Mr. J. H. Hofmeyr is reported to have said: "Anyone who has a real regard for what Christianity stands for must band himself against anti-Semitism, it is also in conflict with all that is of value in our culture and civilisation. It is not to be wondered at that anti-Semitism has been called the new barbarism of our day. We in South Africa can claim to be a liberty-loving people. We are descended from national stocks where great sacrifices have been made in the cause of freedom. To the extent to which a nation shows intolerance, to that extent it weakens its claim to freedom. My conception of the South African nation is not based on uniformity; it is based on unity. It is based on a unity based on diversity. I, as an Afrikaner or as a South African, do not expect my English-speaking fellow-citizen to be assimilated with me, to become unit-on with me. What I do expect of the English-speaking South Africans is that they should put their devotion to South Africa first and foremost."

Since There Is No National Anthem?

Since South Africa has no National Anthem, according to General Hertzog's recent statement, the Nationists have raised the question as to whether the Government will now amend its military regulations to abolish court-martials for uniformed men who refuse to salute when "The King" is played in public. The Government have evaded the answer. The political correspondent of the *Natal Mercury* states that "the country is faced once again with the distasteful possibility of the Government doing something behind closed doors which, if done openly, would rouse the ire of the English-speaking section."

Indian Elephant Not For Indians!

"Durban has an Indian elephant, presented by an Indian Prince from Indian stock—yet Indian children never ride on her, and Indian children are chased away by the parkkeepers from Durban parks." These anomalies were referred to by Mr. A. H. West, at the 13th annual meeting of the M. K. Gandhi Library and Passee Rustomjee Hall Committee which took place in Durban last week. "This is but one of the hundreds of pin pricks that Indians have to suffer in their daily life," said Mr. Manilal Gandhi. He asked the Mayor who was present at the meeting to give his serious thought to it and to use his good influences in remedying the situation.

Indian Opinion

FRIDAY, SEPTEMBER 16TH, 1938

For The Sake Of A Principle

QUITE a sensation was created during the last week end in the Union Cabinet by the resignation of two of its most distinguished members, Mr. J. H. Hofmeyr and Mr. F. C. Sturrock, owing to the Prime Minister's step in appointing Mr. A. P. J. Fourie, who was defeated at the General Election in May, as a member of the Senate representing the Natives with the intention of bringing him back in the Cabinet. The objection of Mr. Hofmeyr, with whom Mr Sturrock agreed, was not to the appointment but to the method by which the appointment had been made

There is no doubt that General Hertzog has trampled over the principle of democracy in getting Mr. Fourie in the Cabinet against the will of the people by a back-door policy. No, he has even gone a step further. He has taken advantage of the provision in the Constitution for nominated Senators to look after the interests of the Natives, and has, as it has been quite rightly described by Mr Hofmeyr, treated the Natives as pawns in the European political game. He has thus established a precedent that these Senators can be made use of for political jugglery

We cannot do better than quote below extracts from Mr. Hofmeyr's own statement:

"It is perhaps hardly necessary to say that it is not easy to break an association of five and a half years standing, and I think the House will accept my statement when I say that I only do so because I believe that, in the circumstances it is the only proper course for any man of principle and conscience to pursue

"I wish to make clear my attitude in regard to the return of Mr. Fourie to the Cabinet and to Parliament. I may say at once that I would welcome his return to the Cabinet. I have always deprecated the personal attacks made upon him. He and I have been colleagues and we have worked harmoniously together. Our relations have always been of the best. I would welcome his return to the Cabinet and I would have been prepared, if he had been fighting a by-election, to render the utmost assistance in my power.

"The question at issue was purely a question of the method of his return. I would have had no objection to his coming back as a Member of the House. I would have had no objection to his coming back as a Minister of the Crown. But I do object in every fibre of my being to the suggestion that he should come back in the way he has been brought back

"Let me remind the House of the situation. Four members of the Senate are nominated by the Government on the ground of their thorough acquaintance, by reason of official experience or otherwise, of the reasonable wants and wishes of the coloured races of South Africa. I at least cannot lay my hand upon my heart and say that Mr. Fourie is being nominated on those grounds.

"I know and everybody else knows, that Mr Fourie has been nominated because it is desired to have him back in the Cabinet. I don't want to emphasise the letter of the Constitution. There is something more important than the letter of the Constitution and that is the spirit of the Constitution

"That provision which I have quoted was put into the Act of Union as part of the arrangement made with regard to the representation direct or indirect of the non-European people of the Union. It is part of the settlement of Union. I consider it nothing less than a prostitution of the constitution that the provision [illegible] the Government out of a temporary political difficulty

"Our honour is not merely a matter of conscience. It goes deeper than that. It is a thing I regard and [illegible] regard as the ultimate policy in South Africa. It touches the whole question of the relations between [illegible] and the European. The answer to that must apply there. Are we going to [illegible] non-European people to be made pawns in the white man's political game

"One constitutional safeguard goes to-day. Another will go to-morrow. I for my part cannot accept that. I have no doubt that all who have the feelings that I have with regard to this matter will say that they cannot accept it also. An attempt has been made to excuse the violation of the Constitution on two grounds.

"One is that the position with regard to the representation of non-Europeans has changed since the Act of Union was passed in 1910, and that in any case, this is a minor infringement of the Constitution. It reminds me of the classic defence to the charge of misconduct, that it is only a little one.

"Has the constitutional position with regard to the representation of natives changed since 1910? In my opinion it has changed not for the better but for the worse. That is no ground for interfering with the one remaining feature in the Constitution. The House in its wisdom decided that with regard to the Representation of Natives Act, this provision would remain. That provision there to-day

[illegible] by every one of us. Though I may not be a lawyer I still have a little respect for the sanctity of the Constitution. The other excuse has been made for this violation of the Constitution is that it has been done before. It has been said that two blacks can be held to make a white. It was done before nine years ago. It was done in the case of Mr. Pirow. He also was nominated in this way.

"When the Prime Minister was asked to say why he was nominated, he replied that he had that acquaintanceship with the non-European people of South Africa which every enlightened son of South Africa had. I presume a similar statement may possibly be made now

In fact it has been made by the Prime Minister, but he has admitted that while Mr Fourie has experience of the Coloured people he has not the same of the Natives. Indeed it is really to serve the interests of the Natives that the Senators are nominated, and don't we non-Europeans of South Africa know too well how is Mr Pirow to serve our interests? If he could have his own way he would not, we presume, hesitate to put to the gallows every one of us. For does he not stand for a White South Africa?

Mr. Hofmeyr said he recalled how as an ordinary member of the public nine years ago he was revolted by the appointment simply because of the breach of the Constitution. "I am not prepared to-day to take or to share the responsibility for a similar breach of [illegible]

"May I make this absolutely clear. The appointment of a Cabinet Minister is a matter for the Prime Minister. The appointment is one [illegible] the Governor-General, and he must [illegible] whole. Every member of the Cabinet [illegible]

"I realise that my action will be misrepresented [illegible] to make the worst appear the better [illegible] Of course, to those [illegible] primary concern is political expediency no issue is ever big enough

"I have been told that I am not enough of a realist. But I have found that so-called realism in politics is often a cloak for adducing arguments based on political consequences in order to justify a course of action one has taken for [illegible]

"I leave my colleague on a matter of conscience and principle, without rancour or bitterness of any kind. May I take this opportunity to do what I have done personally to express to the Prime Minister my appreciation of the courtesy he has always shown me as a colleague. Sometimes, I fear, I have been a very difficult colleague. But there has never been any lack of goodwill on either side.

"I would also express my regret if I am no longer a colleague of the

Deputy Prime Minister. With him my association has been even longer. It has been a very close association and I hope it will continue in the years to come to be a close. I regret my going on personal grounds—personal grounds in relation to my colleagues. I have no regrets in regard to myself.

"In any case more than personal issues are involved in the issues of a sound Parliamentary tradition of constitutional propriety of our responsibility towards the non-European people of this country. There is also a moral issue involved."

A few weeks ago, not expecting what was to follow, he had made some remarks to members of the Union Chamber of Commerce in Capetown on the dangers of public life. One of the dangers to which he referred was cynical opportunism.

He had said then that South Africa had suffered in the past and was in danger of suffering in the future from cynical opportunism and of men who set personal advantage above public service, riding roughshod over the rights of others. He had said that the greatest asset a public man could have was his principles, honesty of purpose and sincerity.

He had told those young men to build up for themselves fundamental, clear and definite principles and to be prepared to stand by them in the face of misrepresentation and contumely. So only would they be assured that in public life they would still be masters of their fate and captains of their souls.

"I am glad I have had the opportunity of suiting my actions to those words of mine. May I express the hope that that action will be a clarion call to the younger generation to set principle above expediency in public affairs."

While the loss to the Cabinet of Mr. Hofmeyr will be deeply regretted by all non-Europeans including Indians throughout the Union, not only they but all right-thinking people of the world must look with the profoundest admiration on a courageous man who has taken to uphold truth and righteousness. Mr. Hofmeyr's sacrifice is great. He could not have rendered greater service to the cause of the non-European in South Africa. He has set a high example to the country but the country's conscience is dead to appreciate the value of it. It will be refined when it has awakened. As it is, we have a great lesson to learn in this noble act of Mr. Hofmeyr. If Mr. Hofmeyr can undergo such personal sacrifice for the sake of a principle, for justice to the non-Europeans, how much more personal sacrifice should we be prepared to undergo to uphold our national honour in this country. Mr. Hofmeyr has taught us, if we are to learn, that there is something more lasting, much nobler to live for than we seem to be living for in this country.

INDIA IN THE COMING WAR

A TALK WITH JAWAHARLAL NEHRU

By
FENNER BROCKWAY
(in "Reynolds' News")

I DO not know how many years it is since I have known Jawaharlal Nehru as a friend. As I write I think of him in my own home before he returned to India to take part in the Civil Disobedience movement and to face long imprisonment. I think of him visiting me in the General Hospital at Madras, despite his heavy duties as the newly-elected Chairman of the National Congress, which I was prevented from attending by a motor accident. I think of many treasured letters, of his autobiography (which makes him the friend of any Socialist), of his wonderful World History written in the form of letters to his daughter while he was in prison, and of his bold presidential speech to the Indian National Congress, which deserves to rank among the historic speeches of all time.

Recently I had an hour and a-half with him again. He is one of those men whom one meets after months of absence and yet understanding without any barriers remains. His personality is charming, yet one senses underneath a resolution and determination which will go through fire.

Nehru is the last man in the world who wants such things said about him. He thinks in terms of principles and causes, and not of individuals. The other day two great meetings were held in London to welcome him. Several of the speakers poured forth eulogies (the most eulogistic was denouncing him two or three years ago as a "bourgeois"!). Nehru was obviously impatient.

Our talk travelled over the whole field of politics, but particularly directed itself to the war danger and to the policy which Socialists should adopt. Nehru's views on this matter are important, and should be considered by all British Socialists, and specially by members of the Labour Party and the Communist Party.

He laid down two principles which have been endorsed by the Indian National Congress. First, the Indian people must themselves decide whether they will participate in any war. It will not be enough for a British Government in London to declare war and to expect the Indian people to support it. Second, so long as the Indian people do not enjoy independence they will regard any war in which the British Government is engaged as an imperialist war and an occasion to intensify the struggle to throw off imperialist dictatorship.

Nehru was emphatic that the Indian National Congress is vigorously opposed to the present foreign policy of the National Government. Its sympathy was with the people of Abyssinia in their struggle against Fascist Italy, and is with the peoples of China and Spain in their struggles against Japanese Imperialism and European Fascism. The National Congress certainly will not support Neville Chamberlain in any war which follows from his foreign policy of pro-Fascist alliances.

"But what would be your attitude if either the National Government or a succeeding Government went to war with Fascist Germany?" I asked.

Nehru replied that there is no doubt that the Congress is anti-Fascist, but it is also anti-Imperialist, and the Indian people will not line up with British Imperialism even in a war with a Fascist Power. Such a war would be described as a war between democracy and Fascism, but Britain is only democratic to a certain extent in the domestic sphere. It is undemocratic in regard to its Empire.

Nehru remarked with a smile that, so far as the Indian people are concerned, British Imperialist dictators is their constant [illegible] Britain went on the victorious side in a world war it would mean British imperialism that won and Britain held on to India would be strengthened.

"On no account therefore, can we let parties to India help in any war even against Fascist Power," said Nehru definitely. "If Democracy is going to fight Fascism, then Democracy must live up to its name and be democratic in relation to the Empire as well as at home."

Nehru recognised that in Britain's Labour leaders and democrats will find it difficult to understand India's attitude. He held that this shows how a dormant Imperialism colours the outlook of even [illegible] Despite its [illegible] with [illegible] British [illegible] outraged by the British practices of a

(Continued on page xxii)

WHAT INDIA MEANS TO ENGLAND

By
Prof. M. R. MALKANI
In The "Indian Express"

WHEN I visited Europe the prospect of visiting the British Isles created in me no enthusiasm. I felt a certain heaviness, a sort of unwillingness to go "Home." And yet, I knew the English language; I had quite a number of friends in England; in my suit case was a neat parcel of letters of introduction. I could meet any number of persons I chose and talk of India, of England, of foreign affairs. So I arrived to try and discover the Joy of the land here and even abroad. And all the time anxious to know the reactions of an average Englishman to an Indian and his point of view.

I believe that my colour does not very much matter here. The Negro's may. It is only in France that the people are colour proof. In England they are used to the 'Brownies' and do not mind becoming a shade more brown as we wish to become a shade more white. In fact, when I asked a friend about it he said, "Why, when I look at my white colour I think it is not quite natural. I like the brown, for I think that would be the natural complexion. In fact many of us like the colour you were and, to be frank the shade of us the colour of your fair sex has a greater appeal."

Dress Does Matter

But my dress matters a little more than my colour. On the road very little children cannot help saying "Hullo" and I like it ever so much. I wish I could lift up and kiss these children. I have not touched one for the last many months. And may be they would like it too. Older children just whisper, "Hi say, John, just look at that gentleman." In a we all smile and go our ways. The older people are extremely polite and courteous but feel in me some interest. But all my friends tell me that the European loves the Indian Indian wear, that more Indians ought to wear my dress which is quite proper and suitable to the climate. In time it will be liked too.

I talk English and it surprises many. They cannot help asking me, "How often I had been to England" and "Who taught me such good English." In fact, they have reason to be surprised. The Japanese and Chinese talk little and poor English. They do not need to know more. The Europeans pick it up to do business with the natives of shopkeepers. They do not wish to know more. We take it up more seriously for service is a serious affair. And, quite a large number learn it for its literary value and do remarkably well. Hearing me talk English, the Englishman suspects I am more civilized than he imagined, for now I look a little like him. Talking English and behaving English is "interesting"—whatever that word may or may not mean to the English. The meaning of that word varies in direct relation to the mood of the person or the quality of the weather.

The Gandhian Way

I may be "interesting" but I find that the average Englishman has little interest in India. To be short, the working class knows nothing and wants to know nothing about India. The middle class knows a little and its intellegent part wants to know a little more about India but the press will not let him know more than is considered proper.

The ruling class rules and gets its knowledge and opinion about India from the "man on the spot," the white bureaucrat who dies hard when he returns to England. I have not met the working class or any member of the ruling class. But I have been told interesting stories about Gandhiji, and Jawaharlalji who met them.

This is what a well-informed person told me about the former. "Gandhiji should have addressed groups of middle and upper middle classes here. The sort of thing he did at Mr. Horrabin's was very effective. There was a large gathering of intelligent and interested persons. They all put him searching questions and he gave them not convincing but straight and satisfactory answers. The men knew what he wanted and why. They liked him. Such gatherings would have done a great deal of good by creating an enlightened public opinion which the Government could have ignored. He could have gone to the Cambridge and Oxford Universities oftener and spoken to the Unions. It is there that the future rulers are educated. They would have welcomed him, respected him, some of them would have stones for home where the rule. Papers would have reported and there would have been a stir. Even the I.B.C. may have been sounded. I am sure they would have liked to invite him to talk, if they had dared.

"But he lived at Kingsley Hall and made some friends among the poor there. He visited Liverpool and made some impression. I remember how a policeman who heard him spoke to me gasping, saying "It's great. Never heard any one else talking like that, in my life." Now that is the Indian way of doing propaganda. It is the Gandhian way. But it was terribly slow and time was too short. I think Gandhiji's stay in Kingsley Hall was wonderful but did positively negative propaganda. It made the ruling class wary and uneasy.

"Of course, he met many members of the ruling class. Perhaps he liked Hoare best. Hoare did not mince matters like Macdonald. He meant what he said and it was an experience for Gandhiji to meet a Britisher who genuinely "cared for India for its good." Hoare was a sincere Imperialist but can you convert such as he?

The Pandit's Methods

About Jawaharlalji there is a different story:—"In England when he comes he meets Indian students and what are known as the Leftists. These students need no conversion. They are already radical and know much about India. One need not waste much time on them. The Leftists, specially the Communists do not matter much in English politics. More so now. It is not a very revolutionary Left but they make some noise and, I believe, use Panditji for their own purposes. There is some enthusiasm and a few meetings. But I call it the wrong audience for Jawaharlal. The men of the Centre, the intellectuals, the no party men do not see him. And, of course, the ruling class think he is an extremist and difficult to deal with. They do not even try to meet him privately.

"I hope it will be otherwise this time. For believe me many of us wish to see him and meet him. There is ever some genuine desire to know more of India."

WHAT IS THE MATTER WITH MONEY?

By
RICHARD B. GREGG
In "The Modern Review"

(Concluded from last week)

Money Harms Economic Relationships

BECAUSE money is both an impersonal tool and a necessary medium of exchange, it has caused our economic relationships to become impersonal. We trade with people of whom we may not approve morally, or of whom we are perfectly ignorant, or to whom we are personally wholly indifferent. This fact, together with the great scale of modern [illegible] the relationship of employer and employee of most of its human element. The relationship has in great measure become mechanical and impersonal. Adding to that fact the driving power and speed of modern machines [illegible] the productive processes and [illegible], plus the pressure for money profits, we find we have created an industrial discipline [illegible] and rigid as that of the army. The employee must obey orders strictly and be quick about it or he loses his job. He feels himself to be, and in fact is, only a cog in the vast [illegible]. He is only a means to an [illegible]. That fact is a humiliation and insult to his personality. Some are too callous to feel it, but the rise of labour unions is evidence of the depth and strength of employees' resentment. Money must bear its due share of responsibility for this feeling and the ensuing conflicts.

Inasmuch as money, because of its mingling of functions, has come to be regarded by most people as the supreme value, we must not be surprised that employers under the pressure of keen competition set money above human values. We [illegible] we have built our [illegible], in order to keep going, a business has to show a profit on the books in terms of our present kind of money, inevitably employers will try to cut wages rather than profits. They *must* do so, and can hardly be blamed for it. Some few employers, by exceptional efficiency and unusual wisdom, can postpone this step, but not permanently. In the long run, if we retain our present form and mingled functions of money, this sort of exploitation probably cannot be prevented by governmental or socialistic controls of any sort. By those means exploitation may be delayed a few years, but the intrinsic character of money [illegible] nature, must work out in spite of exterior restrictions. Thus the Soviet Republic has not altered the [illegible] structure and functions of money, we shall, in course of time, I believe, see these results [illegible]. The use of this kind of money [illegible] determines the eventual nature of the economic [illegible]

Man Is Governed By Ideas

Man lives by truth as he sees it. He always has done so and always will. His sentiments and even his emotions are always coloured or moulded by a thought element. He is the only animal whose action is controlled by thought, whose nervous system is so organised that discriminative movement is initiated not from the lower nerve ganglions, nor from even the thalamus or striatum, but from the cortex, the forebrain, the part of the brain where thinking is done. Because of this anatomical fact, man is governed by his ideas and necessarily seeks the truth. When he makes big intellectual mistakes, the result in conduct is gravely harmful. The violence and disillusionment of the present day is probably due to the gaps and misconceptions of Darwinism and earlier physics. Because of the usual time lag, the great majority of people have not absorbed the implications of recent botany, paleontology and physics, and even concepts of Darwinism still prevail. Misconceived Darwinism justified war. So even the terrors of war and breakdown of civilization show that man follows the truth as he sees it.

We are following our vision of the truth, and we have created money, an intellectual tool necessary to our present mode of existence, but it is inadequate, inaccurate, ambiguous, and false. It has betrayed us.

II

Now We Can Understand Our Troubles Better

We all of us use money and we are all affected by its qualities. Since in our kind of civilization money is a means to power and economic security, the desire of practically all men for power and security makes them go after money. Since it is a store of value which all men recognize and also since it has all those other functions above-mentioned, it plays upon whatever tendency man has for acquisitiveness, and by frequent and prolonged repetitions of slight stimuli it makes that acquisitiveness grow. Growth is inevitable from a great many repetitions of suitable slight stimuli. That is a law of life, which applies to intangible qualities or powers as well as to living tissues. All of us have impulses towards selfishness. Money plays upon and develops them.

Frequent, regular and prolonged use of tools (tangible or intangible) constitutes the most highly effective way of forming definite habits,—for example the military, industrial, scientific, and religious disciplines. So the steady use of money creates in us a strong habit of acquisitiveness, the vice politely called greed. This happens to the little man as well as to the great man. Other things being equal, the man who uses money most is subject to the strongest stimulus and tends therefore to have the most [illegible] strengthened. [illegible] the instrument we all use is defective. We are all directly affected by money in different degrees. In the absence of strong contrary stimuli, it affects us [illegible] and use of it [illegible] necessary, but the present form is very dangerous.

Few Of Our Ills Are Caused By Wicked Rich Men

Our troubles the,—community, class and national, both economic and social,—are not due to the original, inherent wickedness of scheming financiers and big industrialists, but rather to the defects of our economic counters and symbols. If those who do not possess much money could realize the fact, they could avoid any attitude of personal resentment against individual rich people, or the rich as a class. On the other hand, these same considerations should enable rich people to understand more of its true cause and why it is that they are blamed for the evil effects of money. The fault finding is not all due to envy. Further more, if some sensitive rich men are troubled by the effects of their wealth or by the grave faults of our economic system, they may better understand the causes of these evil and join with others to make effective improvements. Such realizations, if they can become widespread among all kinds of people, should help to lower the tensions of class feeling from both sides, and thus reduce danger of economic violence.

Rich men are caught in and adversely affected by the [illegible] economic tool which we all must use. They are not to be personally blamed for the results, nor are they to be considered as devils. Of course not all rich people are noticeably affected adversely by their wealth. Some are very generous, simple, sensitive and possessed of sympathetic imagination. Nevertheless, with even the finest and strongest of them, money is a strain on their character, just as the sooty air of cities is a strain on the

health of city dwellers, or as working in cold, damp shacks predisposes people to rheumatism.

I am not even trying to excuse the abuses of power, the crimes and breaches of trust committed by some rich men. I am trying to point to the causes. Just as slum environment and impairment of family life are the predominant causes of some kinds of crime, so the defects of money are a direct and predominant cause of other kinds of crime. Of course the slums themselves and some impairment of family life are caused by the lust for money profit, and so we may say that indirectly or directly the desire for money profit is a cause of a very large part of all crimes.

Yet again, I am not saying that the acquisitive urge is wholly evil or that we should try to suppress it completely. Just as with most of our elemental urges, it is within limits, natural and beneficial to mankind. Every man is less saints not subject to ordinary rules. But if any natural powerful tendency or activity of mankind,—for example, sex or eating,—is constantly over-stimulated so that it becomes gigantic or out of all proportion to the others, then there is trouble. That is our difficulty with money. It constantly over-stimulates the normal and healthy tendencies of man toward acquisitiveness, and develops an economic system which facilitates the exercise of every degree of avarice. It over-stimulates men's fears.

Don't Look For A Scapegoat

In this situation no good is done by trying to allocate blame and place responsibility upon any particular group of people. We are all of us jointly responsible for our failures to overcome our intellectual and moral laziness, for our failures to analyse more clearly, and to keep our judgment from being warped by selfish advantage. We ought to understand, to endure against temptation, to invent and apply economic instruments which will produce better moral results.

(To be continued)

South African News In Brief

Personal Tax

THE Personal Tax was due on July 1. If it is not paid by October 6, the penalty is 10 per cent. for every month or part of a month in arrear. Every male adult who is not required to render a return under the Union Income Tax Act must fill in the form and pay the personal tax on or before October 6. Woman who are liable for personal tax are those who are over 21 and pay Union normal or super-tax. Those who are not income tax forms need not pay their personal tax until their incomes are assessed. The tax is £1 for income s under £150 a year and £2 for incomes over £150. Married people or those who are widowed or divorced and support a child or stepchild, or unmarried people who are the sole support of a parent, pay 10s. if their income does not exceed £350.

Faster Trains To The Rand

As a result of the electrification and straightening of the tracks between Glencoe Junction and Volksrust, the Express train from Durban to Johannesburg will reach Johannesburg 25 minutes sooner, and the train from Johannesburg to Durban will arrive in Durban 20 minutes sooner, from December 5, next. When the accelerated schedule is in operation the train from Durban will leave at 3.25 instead of 3 p.m. and from Johannesburg 9.40 p.m. instead of 9.20 p.m. No change is to be made in the present times of arrival—9.15 a.m. in Durban and 9.8 a.m. at Johannesburg. East Griqualand passengers on the morning train from Franklin will then be able to connect with the northbound express, which will leave Maritzburg at 6 p.m. and be in Johannesburg the next day at 9.8 a.m. At present passengers from that branch for the Rand have to wait until 10.39 p.m. at Maritzburg and so do not arrive in Johannesburg by [illegible] train until [illegible]

Durban Motorists Kill 56 And Injure 1,326

According to the report of the Chief Constable, Mr. J. A. Smellie, for the year ending July 31, 56 people were killed and 1,326 injured by motorists in Durban during the year under review, compared with 64 killed and 1,352 injured during the previous year. During the year 21,336 people were prosecuted for all types of road and traffic offences. This figure represents 5.6 per cent. of the Durban population, which means that one person in every 19 in Durban committed an offence against road and traffic laws last year.

The Durban Corporation's Slum Clearance Scheme

The Orient Lane area at Mayville which was once inhabited by 160 Indians and 200 Natives is being expropriated so that the inland entrance to Durban can be beautified. The development scheme which is to cost about £65,000 is to include the building of a new main road in a straight line from the top of Berea Road, Toll Gate, thus eliminating the wide curve of the main road from Toll Gate to Ramsden Road. The building of a recreation ground and swimming bath and the filling in of the deep hollow in the area.

Mrs. Rama Rao To Preside Over H.Y.M.A. Anniversary

Mrs. Rama Rao, wife of the Agent-General for India, has accepted an invitation to preside at the 33rd anniversary celebration of the Hindu Young Men's Association, Maritzburg, which will take place on October 16.

Warning To Motorists

Many thefts from cars are being reported to the police in Johannesburg. The District Commandant has issued a warning asking motorists to look their cars to prevent pilferage. During the week-end articles valued at £60 were stolen from nine cars which had been left unlocked. Six cars were stolen. In some of them switch keys had been left in the locks.

Corporal Punishment Resented By White Men

A Reuter's message from Ndola states:—It is reported that A. H. O'Connell, the European youth of Mufulira who was sentenced to six strokes of the cane for assaulting a native and who appealed against the sentence, has refused to sign the grounds of appeal, which has consequently been annulled. Sentence was imposed on Thursday last week. It is proposed by certain Mufulira citizens to draw up a petition to present to the Governor requesting that corporal punishment be debarred in cases where the conflict is between a native and European.

[No such petition of course, would have been proposed had a native been the guilty party.—Ed.]

In Aid Of Durban Indian Child Welfare Society

The Chatswood Orchestral Club will stage "Kavilan" in the Victoria Picture Palace, Victoria Street, Durban at 4 p.m. on today, September 18. The play, we understand, is being staged for the fourth and last time in response to numerous requests and the proceeds are to be given in aid of the Durban Indian Child Welfare Society. Apart from the interest in the play itself we would strongly advise our brethren to patronise it as they will thereby be supporting a deserving cause.

Everything pertaining to the issue of a political nature has been written and edited by [illegible] Gandhi before the signs of [illegible]

INDIA IN THE COMING WAR] [*Continued from page 339*

dictatorship in Germany. The obvious contradiction in a policy based on democracy at home and imperialism abroad is put aside.

"But the contradiction exists none the less, and the inevitable consequences will flow from it," said Nehru. "These consequences are that the Indian people will on no account assist British Imperialism and that our primary objective is to get rid of that Imperialism. Every Socialist, as well as everyone desiring world peace, must, if he understands the implications of his creed, support us in this attitude, and strive to end Imperialism in India as elsewhere."

Nehru had just returned from Spain, and he was horrified, as everyone is horrified, by the bombing of civilians.

"But the bombing [illegible] but note the difference when British citizens are bombed in Spain and when Indian people are bombed on the North West Frontier," he said. "I do not say that the bombing in India is comparable in extent to the bombing in Spain, but the same principle is involved. Perhaps if British people will think over this point they will realise why in India we cannot regard the British Government as a symbol of democracy and cannot be enthusiastic about fighting in a war for democracy against dictatorship."

I assured Jawaharlal Nehru that the I. L. P. entirely endorses his attitude on this matter and will give support to the Indian people in their struggle against British Imperialism, whatever the circumstances of peace or of war.

Things In General

Mr. Hofmeyr Sacrifice

BY resigning as Minister of Mines, Social Welfare and Education, Mr. Hofmeyr gave himself one of the biggest salary cuts on record. His salary was £2,500 a year, for that is the allowance of a Cabinet Minister. To-day as just an ordinary member, his salary is £700 a year—a sacrifice of £1,800 a year and a reduction of 72 per cent. Neither does Mr. Hofmeyr now get the use of the Ministerial car and the services of a private secretary.

The Tea At Tongaat

Under the auspices of the Tea, a Mock Tribunal was held on Saturday, September 10, at the Tongaat Indian Boys' School, at 7 p.m. A fairly large crowd had assembled. The accused, Mr. G. Hurbans was charged for having contravened certain sections of a Motor Ordinance and was found guilty of one of four counts, having been discharged on the remaining three. Mr. K. J. Chetty, head teacher of the Tongaat School, acted as Magistrate while Mr M. Hurbans appeared for the defence and Mr. K. P. Desai in conjunction with Mr. S. Paramanund prosecuted.

Dakshina Bharat Hindi Prachar Sabha

Mr. S. N. C. Vardacharyulu, teacher at the vernacular school at Tongaat, has arranged for 15 enthusiasts of Tongaat to write the Hindi Prathamic Examination of the Dakshina Bharat Hindi Prachar Sabha of India. This Examination will be written on Sunday, September 18, at the T.I.S.B.A. Hall, Tongaat, under the supervision of Mr. G. V. Naidu, chairman of the Association, who has shown a very keen interest in this direction since the initial move made by Mr. Vardacharyulu. Of the 15 appearing for the Examination 13 are male and 2 female and amongst those are Messrs. K. P. Desai, G. Hurbans (Branch Congress chairman) and S. Paramanund. Mr. Vardacharyulu wishes to inform those interested to study India's National language Hindi that he will always be willing to assist and advise them with a view to its promotion.

Sparetime Classes For Non-Europeans

A scheme of night classes for non-Europeans wishing to pass the matriculation examination [illegible] by a committee interested in the education of non-Europeans in Durban. At present the facilities for Indians, coloured or coloured people who cannot go to college are limited. They [illegible] correspondence courses [illegible] but under the proposed system classes will be organised in [illegible] where there is sufficient support among the students. The scheme was discussed at a meeting in the Carlyle Street Indian School on Saturday afternoon. Mrs. Mabel Palmer took the chair and Mr. R. Warsiger was elected secretary of the committee. Nearly [illegible] students attended the meeting, 15 of whom entering their names on the list of those wishing to join the classes. It is hoped that 30 members for the classes will be found, for then, it is hoped the scheme will be adequately financed. The students will pay for the teaching, as far as can be ascertained at present a course of three subjects for two hours each one night a week will cost each student about 10s. a month. The subjects which it has already been decided to inaugurate are English, Afrikaans and agricultural science. If sufficient support is found for any other subjects, they will be included. The committee will be responsible for appointing the teachers. It is hoped that the scheme will start immediately after the Michaelmas holidays. Mrs. Palmer wishes to appeal through the Press to anyone who has matriculation set of books for which they no longer have any use to send them to the committee. Any contributions should be sent to Mr. S. D. Reddiar, care of the Carlyle Street Indian School, Durban.

Debate On Fascism V. Democracy

The members of the Natal University College Students Union were the guests of the N.U.C. Debating Society at Commerce Buildings, Durban on Saturday last, when a debate was held between the two bodies, the former speaking for Fascism, and the latter for Democracy. Miss Paigetoghum led the debate with a strong plea for Fascism and dwelt on the achievements of the Fascist States. The other supporting were Messrs. R. Bailey, R. Price and K. Burne. The President of the N.U.C. Students Union, Mr. Ashwin Chandras led the opposition and outlined the origin of Democracy, and made an eloquent plea for its existence as the only safeguard to world peace. The other supporting speakers were Messrs. N'Tool, B. A. Mahanti and Joseph Gabriel. A verdict in favour of the non-European team was announced, the judges being Dr. Cobbins and Mr. O. E. Warsiger. Mrs. Mabel Palmer presided.

New Time-Table For Mail Planes

The revised South African Airways time-table came into operation on September 15. On Tuesdays, Thursdays and Saturdays the mail plane will leave Durban for the Rand at 2.30 instead of 3 p.m. The Cape plane will arrive in Durban at 1.30 instead of 2.30 on Tuesdays, Thursdays and Saturdays. On Wednesdays the Cape plane will arrive at 1.50 instead of 1.15, and on Fridays it will arrive at 1.15 instead of 3.45. The closing times for posting mails will be changed accordingly. On Tuesdays, Thursdays and Saturdays air mail from Transvaal, Rhodesia, O.F.S. and the Cape via the Rand must be posted by 12.45 instead of 1.15.

Memorial Service

An impressive memorial service in memory of the late Mrs. R. R. Moodley was held in the Tamil Institute, Durban, on Sunday, September 11 under the auspices of the Indian Women's League.

(*Continued on page 345*)

Doings In India

(Extracts From A. I. C. C. Foreign Letter)

The Central Provinces Ministerial Crisis

WITHOUT the permission of the Parliamentary Sub-Committee of the Congress Working Committee, the Chief Minister of C.P. tendered his resignation and formed a new ministry at the instance of the Provincial Governor. At a meeting on July 26, the Working Committee decided that the Prime Minister, Dr. Khare, had been guilty of gross indiscipline and had thus proved himself unworthy of holding positions of responsibility in the Congress organisation. In this connection it is notable how the Provincial Governor busied himself on two different occasions in the night or the small hours of the morning, thus, for instance, at 5 a.m. on July 21 when he called Dr. Khare to form a new ministry. The Working Committee have also come to the reluctant conclusion that H.E. the Governor of the C.P. has shown by the ugly haste with which he turned night into day and forced the crisis that has overtaken the province that he was eager to weaken and discredit the Congress in so far as it lay in him to do so." At a meeting of the C.P. Congress Parliamentary Party Shri Ravishanker Shukla was elected leader in place of Dr. Khare. Shri Shukla has since formed the C.P. Ministry.

Prohibition In Ahmedabad

Gripping drama accompanied the inauguration of prohibition on July 20 in the city of Ahmedabad. A huge procession walked through the streets of the city displaying placards such as, "The demon of liquor is going away to-day," "For the prosperity of labourers," and carrying a big effigy of the "drink demon" which was later bonfired. A batch of 100 Vedhasevikas (women volunteers clad in saffron saries) and ten motor lorries filled with loud speakers formed the vanguard of the procession. At the meeting which was attended by about 100,000 people, Sirdar Vallabhbhai Patel described how, if the wage increase obtained under the Congress government had given the workers of Ahmedabad Rs. 40,00,000, the Government was saving for them through prohibition another sum of Rs. 40,00,000. Out of the total population of 500,000 of the city, only 205 persons had asked for permits to be allowed to drink foreign liquor. Of these 128 were Parsis and 12 Europeans, while not a single labourer or Harijan had applied. Everyone was free to apply for a permit and detractors had guessed that as many as 50,000 applications for permits would be submitted. The Ahmedabad experience has shown that public opinion in the country can turn a legally partial prohibition into a complete prohibition.

Gandhiji's Wardha Education Scheme

Gandhiji's Wardha scheme of 7 years basic education through a vocation course has now received official recognition. A committee appointed by the Central Education Board of the Government of India has accepted its broad and basic principles. The C.P. Ministry is now training a batch of teachers for its Vidya-Mandir scheme. As soon as the teachers are trained, about 200 schools will be opened on the basis of the Wardha scheme. The funds for these 200 schools have been gifted by the villagers. U.P. Education Committee has made the following recommendations: (1) Free and compulsory education should be provided for 7 years (from the age of 7+14) on a nation wide scale at as early a date as possible; (2) Medium of instruction must be Hindustani, definitely combating tendencies towards over-Sanskritisation and over-Persianisation; (3) Throughout the period education should center round some form of manual and productive work and all other activities to be developed or training to be given should as far as possible be integrally related to a central handicraft chosen with due regard to the environment of the child. A Syllabus Committee has been appointed to draw up the syllabus for the basic schools. Two training centres to train the new teachers are being opened for men at Allahabad and for women at Benares. Refresher courses of 3 months duration are to be organised all over the province to give the teachers training in crafts to be introduced and in the basic idea of new schools as well as in the technique of co-ordinated teaching.

Hartal In Delhi

The Delhi Provincial Congress Committee organised a hartal (general strike) on July 22 to protest against the repressive policy of the Delhi authorities. The city observed an almost complete hartal. All the chief markets and bazaars were closed down. The Birla Mills and Delhi Cotton Mills could not start work due to the absence of workers. The transport workers also joined the hartal. Sixty-nine Congress workers including nine women were arrested while persuading some shop-keepers to close down their shops. Sixty-six persons were convicted and fined to vary ing terms of imprisonment ranging from one month to a week. Mrs. Vohra the president of the Delhi Provincial Congress Committee on her release after a week congratulated the people on the peaceful observance of hartal.

No Caste Discrimination

Desiring to put an end to the discrimination against the Harijan or untouchable castes, the Bombay Government have issued instructions that superintendents of Police should see that the rules which forbid any discrimination against the members of the scheduled classes in respect of the use of public service conveyances and buses are strictly enforced and that instances of the breach of these rules brought to their notice are severely dealt with. It has also been represented to Government that some hotels refuse to cater for members of the scheduled classes. Government desire that no such distinction should be made on account of caste or creed in places of public entertainment. The attention of the public is now invited to a new rule, which provides that no person keeping a place of public entertainment under a licence shall refuse admission to such place to any member of the Harijan castes or scheduled classes on the ground of his being a member of such castes or classes.

Congress Administrations

An idea of the Congress legislative reforms can be had from the report of the working of the Madras Debt Relief Act. During the month of March, 1938, the pre depression debts, incurred before October 1932, were scaled down from Rs. 115,000 to Rs. 59,000 and the post depression debts from Rs. 43,000 to Rs. 38,000. During the month of April 1938, the pre depression debts were scaled down from Rs. 244,000 to Rs. 115,000 and the post-depression debts from Rs. 83,000 to Rs. 65,000. The reductions, therefore, in the pre-depression debts have averaged around 50% and those in the post depression debts, around 30%-35%. The interest claims have in most cases been reduced by 80% of the original amount. Among the last few problems of the Indian peasantry, the problem of agricultural debts is perhaps the acutest and even while it may not completely solve it, this considerable rate of reduction will go a long way towards it. It is of course true that the debt amounts reduced during March and April are insignificant fractions of the total debt-volume of the peasantry. But this is yet the beginning and the number of suits pending at the end of April, 1938, was 33,000 which is just three times as many as at the end of March 1938.

THINGS IN GENERAL

[Continued from page 343

The large gathering which represented the various societies engaged in Indian welfare work was an eloquent testimony to the esteem and regard with which the deceased lady was held by the Indian women of Durban. The chairlady, Mrs. R. K. Naidoo opened the service with prayers. Dr. Goonam, Mesdames. Chetty, Sundram, Messrs. E. R. Nayanah, A. Christopher and R. K. Naidoo paid striking tributes to the disinterested and unostentatious life and work of the late Mrs. Moodley and exhorted the ladies present to emulate the splendid example of self sacrifice set by her. The service ended with prayers by Mr. Nayanah Raj and Holy songs were sung by Mrs. V. S. Pillay. For the first time in the history of Durban, members of the Indian Women's League followed the hearse of the late Mrs. Moodley thereby breaking down the long held convention by the Indian community.

Death Of Mr. B. R. Singh

The Indian community in Durban lost a well-known figure in the person of Mr. Bikram Ramudhora Singh (grand-son of Babu Talwant Singh of [illegible]), at his residence 71 Brown's Avenue, Overport, Durban, on Saturday afternoon, at the age of 38 years, after a long illness. The funeral took place on Sunday, at the Umgeni Crematorium, and was attended by a large gathering of relatives and friends from all over the Province. Mr. Singh was highly respected by all sections of the community. He was well-known in sporting and social circles in Natal, and held a number of [illegible] positions. He was headmaster of the New Guildsland Indian School, and taught at schools in Verulam, Greytown, Pietermaritzburg and at the Depot Road Government Indian School, Durban. He was married in February 1937 to the only daughter of Mr and Mrs. Parbhoo Makenjee of Pietermaritzburg. He leaves a widow and a large number of relatives.

B. I. Shipping Companies Denial Of Theft Allegations

The *Natal Mercury* of last September 14 writes: One issue of June 22 last contained an article in which an Indian, Hajee Ismail Ahmed Bhabha on arrival at Durban from India, complained of the frequency of thefts from passengers when ships were in harbour on the East African Coast, mentioning in particular the ports of Mombasa, Zanzibar and Dar-es-Salaam. This statement has recently come to the attention of the Mombasa Chamber of Commerce and Agriculture which repudiates the assertion so far as [illegible] to Kilindini. At a recent meeting of the Chamber [illegible] Manager, Customs, stated that [illegible] Natal Mercury [illegible] only complaints of thefts while their ships had been in harbour had been received. In every instance, he stated, the replies had been that no complaints whatever had been received by the shipping companies.

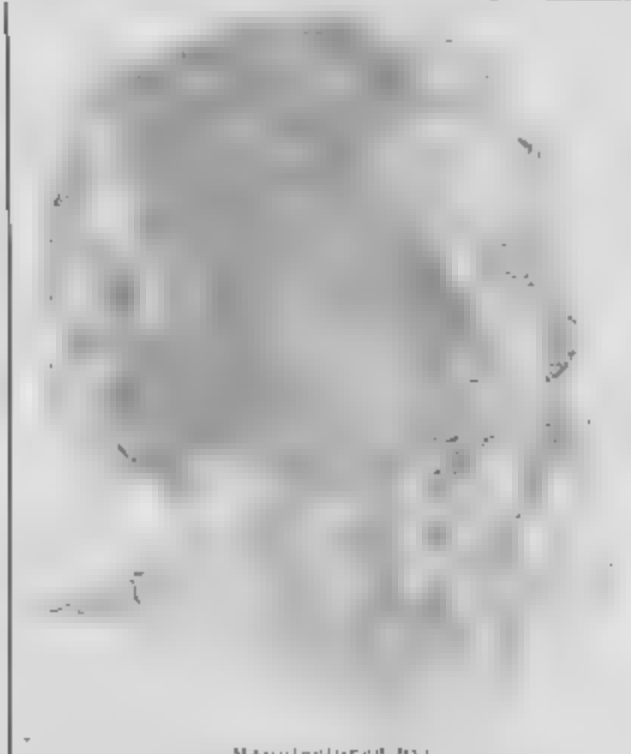
Malaria Takes Annual Toll Of 2,000,000 Lives

Malaria is still to-day one of the great problems of humanity, and the most important problem of tropical regions, said Dr. Alberto Soeiro, physician of the central hospital at Lourenco Marques, in the course of his paper on "Some Aspects of the Anti-Malaria Campaign in Tropical Africa," read to the public health section of the South African Medical Congress, at Lourenco Marques. After pointing out that it would not be far from the truth to affirm that one-third of the population of the globe was the victim of the scourge, he remarked that about 2,000,000 lives pay an annual toll to malaria. In British India alone it has been estimated that the yearly losses [illegible] amount to [illegible].

Drama In Maritzburg

An Indian play, "Asoor Sungraam" will be staged by the Arya Navajivan Natak Mandal of Pietermaritzburg for charity in the H. Y. M. A. Hall, Church street, Pietermaritzburg, on Saturday, September 17. The whole of the proceeds will go towards the new school and hall fund of the Veda Dharma Sabha, Pietermaritzburg.

Mr. H. Purmesir and Mr. Mahomed Ebrahim will arrive in Durban by the *Capetown Castle* on Wednesday, September 21, from Europe after a long and extensive holiday tour.

Guard Against Nerve Hunger...

STRAINED nerves are hungry nerves. To make good the daily wear and tear on your nervous system, special nerve-restoring nourishment is necessary.

What you need is 'Ovaltine.' Prepared from milk, eggs and malt, 'Ovaltine' is exceptionally rich in nerve-restoring nourishment.

But, it must be 'Ovaltine' and not an imitation made to *look* the same. There are very important [illegible]

'OVALTINE'

Builds up Brain, Nerve and Body

Manufactured by A. WANDER Ltd., London, England.

Drink 'Ovaltine' The Supreme Beverage for Health.

Books for sale.

NOTE.—Remittance should accompany order. V.P. ORDERS will not receive attention. Postal Orders to be made to "Indian Opinion" Phœnix. Postage Free on all books.

THE STORY OF MY EXPERIMENTS WITH TRUTH

By M. K. Gandhi

This is an autobiography of Mahatma Gandhi printed in two volumes. Price 12s. 6d. for each volume

JAWAHARLAL NEHRU An Autobiography

(Cheap Edition)

("For those who would understand contemporary India it is an indispensable book."—ALDOUS HUXLEY.)

Price 10s. 6d

THE POWER OF NON-VIOLENCE

By Richard B. Gregg

The writer has explained the method of resistance by non-violence in modern terms, with examples and terminology. The book is worth studying. Price ... 5s. 6d

INDIA AND THE WORLD

Essays by—PANDIT JAWAHARLAL NEHRU.

Price ... 7s 6d.

PRABUDDHA BHARATA
OR
AWAKENED INDIA

A high class English monthly conducted by the Ramakrishna Order. It is devoted to Universal Religion, Indian Culture, Education, Art and other topics of international interest.

41st year from 1937

Annual Subscription: Inland Rs. 4. Foreign 10 Shillings.

Teachings Of Sri Ramakrishna

Edited by Sister Nivedita An inexhaustible practical guide for those who sincerely seek for God.

Pocket Edition pp. 600. Cloth Bound ...

Altar Flowers

A Simple Collection of Sanskrit Hymns with English translation. Useful book for prayers and Paraayanam.

Beautiful pocket size. Cloth Bound. Price Re. 1-4

The Religion & Philosophy Of The Gita

By Swami Abhedananda

Thought-provoking discourses bringing out the ... teachings contained in each chapter of the Gita showing their practical value in modern life.

pp. 1200. Price Rs. 7-8.

Message Of Our Master

By the First Disciples of Sri Ramakrishna ... Gives a comprehensive view of the spiritual Message of the Master.

Profusely Illustrated. ... pp. 426. Price Re. 1-4

Spiritual Talks

... Profusely Illustrated

... pp. 400. Price Re. 1-14

Apply for a complete Catalogue:—

The Manager, ADVAITA ASHRAMA,
4, Wellington Lane, Calcutta, India.

OUR TRIP TO AMERICA
BY
K. Natarajan.

Mr. Natarajan, editor of the 'Indian Social Reformer,' who recently visited America gives a vivid description of his tour in this interesting book.

Dr. J. T. Sunderland writes about the book as follows:- "The volume will give pleasure to your friends here, and will give much valuable information to a wide circle of readers in India. It will tend to correct misunderstandings and to create real friendship between the two peoples. We cannot have too many such books."

Copies can be had @ 1s. 6d., postage and packing free from:—

The Manager,
INDIAN OPINION,
Phœnix, Natal.

HEADACHES QUICKLY RELIEVED BY TAKING
TYSONO BRAND PAIN-CURE HEADACHE POWDERS
FROM YOUR CHEMIST at 3d., 1s., 2s. 6d. and 4s. 6d.; POST FREE FROM
ERNEST TYSON, CHEMIST, TOLLGATE, DURBAN

The History
of The
Indian National Congress
(1885—1935)

In Khaddar binding with over thousand pages. Contains the photos of all the past Presidents

Price: 5 Shillings

Obtainable from:

The Manager,
INDIAN OPINION
Phœnix, Natal.

Indians In South Africa
Helots within the Empire
and
How they are Treated.
By Henry S. L. Polak
Price ... ... 2s.

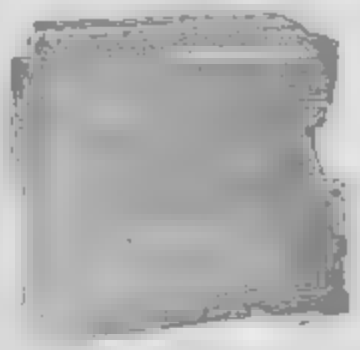
To be had from:—
THE MANAGER,
INDIAN OPINION,
Phœnix Natal

સાહિત્ય અને સંગીતનો સમન્વય

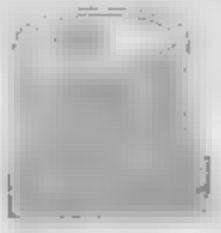
દિનપ્રતિદિન જનતાની રસવૃત્તિ કેળવાય છે—જનતા નવિનતાની પુજક બની છે—ભાવના અને આદર્શ આ જમાનાનું ગૌરવ છે—અને હવે લોકો ગમે તેવી વસ્તુ ચલાવી લેવા તૈયાર નથી.

અમે પણ આ માન્યતાને માન આપી વર્તવાનો નિશ્ચય કર્યો છે. તેથી ખાસ પ્રસંગ માટે તમારા સમક્ષ હમણા છેલ્લા જણીતા નટ નટીઓ અને લેખકોનો સહકાર મેળવી મેક્સફોની રસવૃત્તિને પોષે એવી રેકોર્ડો. ધાર્મીક ડ્રામાના સેટો અને હારમોનીયમ, તબલા મગાવ્યા છે જે તમારી સમક્ષ રજુ કરીએ છીએ. સંગીતના મધુરા સ્વરોથી તમારા ઘરમાં સ્વર્ગ ઉતારો.

અમે લોકલ ખરીદી તેમજ એજન્ટો મારફતે હારમોનીયન મંગાવતા નથી તેથીજ અમે લેખીત ગેરંટી સાથે વેચીએ છીએ.

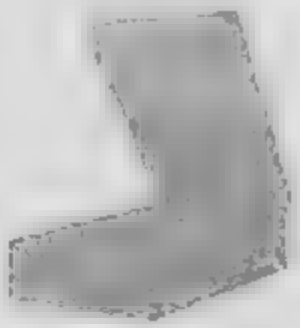
પગના હારમોનીયમ પા. ૬-૦-૦
ઢાકણા "
ઢબ ૨ રીડના પા. ૪-૫-૦

લોટી ઢબની કીમત
પા. ૨-૦-૦ થી

પા. ૩-૧૬-૦ સુધી

ગ્રામોફોન પા. ૧-૧-૦ થી પા. ૮-૮-૦

હીઝ માસ્ટર્સ વોઈસ
તથા
કોલમ્બીયા
(ઈન્ડીયન રેકોર્ડ)
3/-

રેકોર્ડના સસ્તા ભાવો

નવા નંબરો અથવા તમારા માંગેલા નંબરો ચઢેલા યા મોટા તમને મળશેજ તો શા માટે વધારે પૈસા ખર્ચો છો.

સસ્તો મળવા અને મળો.

તેમજ આ રેકર્ડની હવાને અનુકુળ થાય તેવા મીઠા અને મધુર સુરના, મજબુત અને ટકાઉ, તારા, શાંતા, સરકાર તેમજ મેકગ્રેગર્સ વગેરના હારમોનીયમ, હાથના અને પગના તથા હાથ-પગના. નવી સીલેક્શન ઓ ની રેકર્ડ મેઈલની પેટીઓ આવી ચુકી છે. તે સીવાય દરેક અતના ગ્રામોફોન ઉપરની બધી રેકર્ડ સાથે H.M.V. ને કોલમ્બીઆના પણ સ્ટોકમાં રાખીએ છીએ.

વાલ્ટંગેના ફુટા ભાગો મોટા જથ્થામાં રાખીએ છીએ.

બાયોલીન, બેન્જો, મેન્ડોલીન, ફુલફુલ તરગ, ગીતાર અને સ્પેનીશ વેન્જના ભાવોમાં ઘણો ઘટાડો કર્યો છે.

કોઈ પણ વાલ્ટંગનું રીપેરીંગ કામ અતી દેખરેખ નીચે મેરંટી સાથે બનાવી આપીએ છીએ.

—સાઉથ આફ્રિકાના ૩૨ વર્ષના જુના હારમોનીયમીસ્ટ—

GOODRICK'S MUSIC SALOON

P.O. BOX 460. 179 GREY ST. AND 131 QUEEN ST
DURBAN, NATAL.

109

Special

Large stock of latest Gramophone arrivals in Tamil, Hindustani, Gujarati and Telugu. Prices have been specially reduced.

Apply for our catalogue Our Harmoniums sold under written Guarantee for 3 years. Try us before you go elsewhere.

ઇન્ડિયન ઓપિનિયન

પુસ્તક ૩૬ મું. ફીનીક્સ, શુક્રવાર, તારીખ ૧૬ સપ્ટેમ્બર ૧૯૩૮ અંક—૩૬.

"ઇન્ડિયન ઓપિનિયન"

શુક્રવાર, તા. ૧૬ સપ્ટેમ્બર ૧૯૩૮.

સિદ્ધાંતને ખાતર

ગયા અઠવાડીયાની આખરીમાં યુનીયનના પ્રધાન મંડળમાં ઠીક સનસનાટી ઉત્પન્ન થઇ હતી. મી. એ. પી. જે. પુરી, જે ગયા મેમાં થયેલી સામાન્ય ચૂંટણીમાં હારી ગયા હતા, તેમને ગમે તે રીતે પ્રધાનમંડળમાં પાછા ખેંચી લાવવા ને ખાતર વડા પ્રધાન જનરલ હર્ટઝોગે તેમની નેટીવોનું પ્રતિનિધિત્વ કરાવનારા એક રાજ્ય તરીકે સેનેટમાં નીમણુક કરી હતી.

વડા પ્રધાનના આ પગલાંનો વિરોધ કરી મી. જે. એચ. હોફમેયર અને મી. એફ. સી. સ્ટરોકે પ્રધાન મંડળમાંથી રાજીનામાં આપ્યાં હતાં.

મી. હોફમેયરનો વિરોધ, જેની સાથે મી સ્ટરોક સંમત થયા હતા, તે મી. પુરીની થયેલી નીમણુકની સામે નહોતો પરંતુ જે રીતે નીમણુંક થઈ તેની સામે હતો.

એટલું તો ચોકકસજ છે કે હોદ્દાની ઇચ્છા વિરૂદ્ધ મી. પુરીને પાછલે દરવાજે થી પ્રધાન મંડળમા ઘુસાડી દેવામાં વડા પ્રધાને પ્રજાતંત્રના સિદ્ધાંતનો છેડેચોક ભંગજ કર્યો છે. વળી એ કરતાંય તેઓ એક પગલું આગળ વધ્યા છે નેટીવોના હાથોપર દેખરેખ રાખવાને સેનેટરોની નીમણુકને લગતા અંધારણમાંના વિધાન નો ખોટી રીતે લાભ લઇને તેમણે, મી. હોફમેયરે જાહેર કર્યું છે તેમ, મોરચાની રાજદ્વારી બાબતમાં નેટીવોને ખાલકા તરીકે ગણી કાઢયા છે, અને તેમ કરીને એક ઉદાહરણ સ્થાપિત કરેલું છે કે રાજદ્વારી સ્થાનમાં જરૂર પડે ત્યારે સેનેટરોનો આ રીતે ઉપયોગ થઇ શકે છે.

મી. હોફમેયરે રાજીનામું આપતાં એક સુંદર નિવેદન કરેલું છે જેનું તેમણે અહિ ટાંકેલું આસ્થાને જણાય છે:

"આ પ્રદેશની કદાચ સામેજ જરૂર હોય કે સાદા પ્રજાની દાઝીનો સાથે સંબંધ તોડી નાખવો એ કેવું કઠીન નથી, અને હું બહારે ખોળ કરું, કે શું હું એટલાજ કારણસર [illegible] કરું કે પ્રસ્તુત સંજોગોમાં જે માનવ સિદ્ધાંત અને અંધારણમાં માનતો હોય તેનો માટે આજ એક બીજા માર્ગ જે ખોટા મારી કદ માનતા છે, તારે હું આશા રાખું છું કે આ બાબત માં કઠોર ગણશે...

મી. પુરી પોતાનિન્દ્ર અને પ્રધાન મંડળ માં દાખલ થયા તેના સંબંધમાં મારી વલણ હું ઉપર કરતા કહ્યું છું. એટલું તો હું કહીજ દઉં કે પ્રધાનમંડળમાં તે બાબે તેવી હું જરાય નાખુશ નથી તેમની સામે વ્યક્તિગત બાંધતા કુશળતાને કદ કમેસાં નથી કર્યો છે. અમે બન્ને આગાઉ સાથે કામ કરી ચુકયા છીએ અને એકબીજાથી સારી પેઠે પરિચિત છીએ. અમારો સંબંધ હમેશા ગોઠવાજ રહ્યો છે. પ્રધાનમંડળમાં તેમના દાખલ થવાથી આ [illegible] પુરી [illegible] અને બન્ને પેટા—કે દબાણ બહાર પડયા હોત તો [illegible] એકને સારાથી બનતી સંધણ મદદ કરી હોત.

પ્રસ્તુત પ્રશ્ન તેમણે જે રીતે હાથ ધરવાનો આગ્રહ કર્યો છે વ્યાજબી છે. આ [illegible] ના સત્ય તરીકે તે કરી આવ્યા હોત તો મને કશોજ વાંધો નહોતો. પરંતુ જે રીતે તેમને જાણવામાં આવ્યા છે ન રીત મારી છે એવી સુચનાનો આ મારામાં પ્રાપ્તનો અંત રહેશે ત્યાં સુધી પણ હું જરૂર વિરોધ ઉઠાવીશ.

આ કારણને મારે બધી જરૂરીસ્થિતિનું સમર્થન કરવાનું બનેજ્યું. સરકારને સેનેટના બાર રાખ્યો એવા આધારે નીમવાની સત્તા છે, કે દક્ષિણ આફ્રિકાની રંગીન જાતીઓની બાબતની જરૂરીયાતો અને ફરિયાદોવાળા તેમના સરકારી ખાતાના [illegible] પછી બીજી કોમ પણ રીતે મેળવેલા અનુભવનો સંપૂર્ણપણ ગાઉવનાર કોઈ. મારી [illegible] ગુણને હું એમ નથી કહી શકતો કે મી. પુરીની નીમણુંક એ આધારે થઇ છે.

હું જાણું છું, અને સૌ કોઇ જાણે છે, કે મી પુરીની નીમણુંક તેમને પ્રધાન મંડળમાં પાછા લાવવાના આશયજ થઇ છે. અંધારણ ના આધારસ્થંભ ને બદલે બારણું દેવા નથી ઇચ્છતો તેના કરતાં કંઇક વિશેષ અગત્યની વસ્તુ રહેલી છે અને તે અંધારણનો આધાર છે.

હું કહીજ ગયો છું કે વિધાન યુનીયનના કાયદાની અંદર યુનીયનની બીન-યુરોપીયન પ્રજાને બોધી અને આડકતરી રીતે પ્રતિનિધિત્વ આપવા બ્રેનપી ઓળખાતા એક ભાગ તરીકે દાખલ કરવામાં આવ્યું હતું. યુનીયનના બંધિત બંધારણનું એ એક અંગ છે. એ વિધાનનો ઉપયોગ સરકારને આવી પડેલી તાત્કાલિક રાજદ્વારી મુશ્કેલીમાંથી મુક્ત કરવાને બાબ તેને કે અંધારણનો દુરૂપયોગજ થયેલો ગણાશે.

આ પ્રશ્ન [illegible] તેના પ્રકાશમાં [illegible] હું માનું છું, અને મારા ગાઢા માને છે તેમ, કે દક્ષિણ આફ્રિકાનો રાજદ્વારી પ્રશ્ન [illegible] દક્ષિણ આફ્રિકાના યુરોપીયનો અને બીન-યુરોપીયનો વચ્ચેના સંબંધના આજના પ્રશ્નનો સાથે ને ગુંચવે પડયો છે. પ્રશ્ન [illegible] છે કે ગોરાની રાજદ્વારી આજ્ઞા બીન-ગોરી પ્રજાને શું આપવી આવા બનાવોના ઇતિહાસ ! અંધારણની અંદરની ગોઠવણોને આજે જરાપણ ફેરફાર કરવાની સામે બીજી પક્ષ જરાપણ કબજાની ભાવના ધરાવતો નો એ વસ્તુ સ્થિતિ ખરી જોઇ સલામત માની બેસતો કે આ બાબતમાં ગમે જેવી ગેરસમજુતી ગેરવ્યાજબી લાભો પણ લેવાશે કે [illegible] ના પ્રમાણે નહીં વિધાનની રૂહના, અંધારણના આ વિશેષ બંધનને બે કારણોસર ગેરલાભ ગણાવવાનો પ્રયત્ન થયા છે એક તો એ કે ૧૯૧૦માં યુનીયનનો પ્રથમ પ્રચાર થયો ત્યારે બાદ બીન-યુરોપીયનોના પ્રતિનિધિત્વ સંબંધી સ્થિતીમાં ફેરફાર [illegible] ગયો છે અને બીજું આ અંધારણનું એક નાજુકમાં નાજુક ઉલ્લંઘન ગણાય, કેમ જાણે કુદરતજનું પણ પ્રમાણ ન હોય !

૧૯૨૭ બાદ નેટીવોના પ્રતિનિધિત્વ સંબંધી બંધારણીય સ્થિતીમા [illegible] ફેરફાર થયો છે ખરો ! [illegible] પરંતુ હું કે તેઓની સ્થિતી સુધરી નથી પણ બગડી છે. એટલે બંધારણની [illegible] એની એક સલામતીને [illegible] [illegible] [illegible]

સામ્રાજ્ય આ સભાએ કબાપણુજરેલો ઠરાવ કરેલો. ૧ નેટીવોના પ્રતિનિધિત્વના કામકાજ સંબંધમાં આ વિધાનસભા કાયમ રહેવાની આપણે આશા રાખીએ છીએ. એ વિધાન દરિત પડતી રહ્યું છે. તેને બદલવામાં આવ્યું છે. જે કે હું ચોક્કસ નથી જાતો એક બંધારણ ની પવિત્રતાને વિશે કેટલા માન પરાવું છે. બંધારણના ઉલ્લંઘનને માટે બીજું કારણ એ આપવામાં આવ્યું છે કે તેનું અમાણ પણ ઘણું ચુસ્ત છે. એ મોટાં ફેરફારો કોણ કરી શકે. એ ઉલ્લંઘન નથી પણ ઉપર મધુ કહ્યું મી. પીરોના ... બંધ આ થયું હતું તેમને પણ આજ દી નીમ ... આવ્યા હતા. વડા પ્રધાનને પૂછવા ... આવ્યું ... તેમને ... નીમવામાં આવ્યા ... તેમણે કહ્યું ... દક્ષિણ આફ્રિકાની બીજા પુરોપીયન પ્રજા સંબંધી દક્ષિણ આફ્રિકાનો ... સાંભળતાં પરાયે છે તેટલું જાન તે ... ... આ પ્રસંગે પણ એવું કહેવામાં ... તે કોઈ નવાઈ નથી.

હકીકતમાં વડા પ્રધાન તો તેવું કહીજ ચુકેલા છે. તે સામે તેમણે બોટલું ઉચેરેલું છે કે ચીની કુરીને રંગીન વસ્તીનો અનુભવ છે પરંતુ તેટલોજ અનુભવ નેટીવ વસ્તી નો નથી. આ સેનેટરોની નીમણુક બરી રીતે નેટીવોના લાભોને માટેજ થાય છે, અને મી. પીરો તેઓના લાભો પર દેખ-રેખ રાખવાને કેટલાક લાયક છે એ તો આ દેશના બીન-યુરોપીયનો પણ સારી રીતે જાણે છે. બંને તેમનું ચાલી શકતું હોય તો દરેક દરેક બીન-યુરોપીયનને શુળીએ ચડાવી દેતાં તે બીલકુલ સંકોચાય નહિ. જેમકે દક્ષિણ આફ્રિકાને "ગોરા" બનાવ વાની નીતીના તેમના કેટલા સુસ્ત હિમાયતી બાબતેજ બીજા કોઇ છે.

મી. કોકબર જણાવ્યું કે નવ વર્ષ પર આપણે ... નીમણુક રદ્દ કરે ... પારસીના દુલાપનને લીધેજ જાહેર પ્રજાની એક સામાન્ય બાબત તરીકે ... કેટલું કહ્યું હતું તેનું ... આજે સ્મરણ થાય છે. આજે ... ઉલ્લંઘનની જવાબદારી ... તેના માથેજ થવાને ... તૈયાર નથી.

હું ... રપષ્ટ કહી દેવા ઇચ્છું છું કે પ્રધાનના ... એક પ્રધાનની નીમણુક કરવા ... વડા પ્રધાનને સત્તા છે. પરંતુ ઉપરોક્ત ... નીમણુક કરવામાં ... સરકાર-જનરલનું છે, અને તેણે પણ આખા પ્રધાન મંડળની સંયુક્ત સલાહથી ચાલવાનું છે. પ્રધાનમંડળનો પ્રત્યેક સભ્ય એ બાબતે ... જવાબદાર છે. હું એ જવાબદારી સ્વિકારી નથી શકતો અને તેથી હું રાજીનામું આપવું ...

હું ... કે ... મારા આ કાર્યની રીત ... કબાબાજીજ મને ... આવી રહ્યું ... કે ... હું એક ખુરી વસ્તુને મારી ... ગારી અવસ્થિત ... કબુથી ... તેવી ... ... આ ... ...

યુરોપમાં ગંભીર સ્થિતિ

કોન્ફરન્સોમાં ઉપસ્થિત થયેલી પરિસ્થિતિ આખા યુરોપમાં ચિંતા ઉપજાવી રહી છે. યુદ્ધ જાગતું અટકાવવાને પણ ઘણું કરવાનું આપ્યું પરંતુ આ ડીક્ટેટરો સભાન રહી છે તે પળને યુદ્ધનાં વાદળાં કંઈ વરસીજે કાઢશે એ કહી શકાતું નથી. ગયા સોમવારની રાત્રે હર હીટલરે ઘડાયેલ બાબત કર્યું હતું તેમાં તેમણે યુદ્ધને જરૂરનો પાછળ ઉભાવાને પોતાનો ફાળો નિમ્ન દર્શાવ્યો હતો. આ બાબતો ગયા બાદ જેકોસ્લોવેકોયાના પ્રશ્ન બાબતના દુઃકડો ચર્ચા હતાં કંઈને પરિણામે ચારેકાલ બે નહિ પણ તેના જેવો ફુકમ બહાર પાડવામાં આવ્યો હતો. બ્રિટન જર્મન નેતાઓએ ઝેકોસ્લોવેકિયા પ્રધાનપર એ ફુકમ અને પોલીસ તંત્ર ચલાવતા પહેલા બેવાનું અલટીમેટમ ગોકલ્યું પરંતુ જેક સરકારે અલટીમેટમની શરતો તો અસ્વીકાર કરી ઘણું ચર્ચા માટે ભારી ખુલ્લી રાખ્યો. દરમ્યાનમાં હીટલર પ્રધાન મંડળે પોતાની માંગ ખોલાવી છે અને પહેલીજ સભામાં મંત્રીઓએ બાતાના નાઝીઓને પણ બહારના ભારે બોલાવ્યા છે.

એક બાજુ સુડેટન જર્મનો વચ્ચે મળ્યા ભાગોમાં અપક્રાંતી થવાના બનાવો બને છે જેના ઉપર સંદેશમાં આવી ધાતમાપણ ગુજરાત રાજ્યના પાપર છે. દેખાવ કરનારો છે કે બાકેટ સ્કેવર ખાતે બાઝુકો, જેમાં નીસાળના ઝેકકોસ્લો પણ હતા, તેમના પર ડાકુઓના ચલાવાયો હતો. ભોક બાબુસ મરી ગયેલ હતો બાકી બીજા આઠ, જેમાં બે બાળકો હતા તેઓ ઘવાયા હતા. ઇજરમાં સબંધી દુકાનો અને ઓફીસો તુરતજ બંધ કરી દેવામાં આવી હતી અને સબંધા નિસાળના છોકરાઓને પોતાને ઘેર મોકલી દેવામાં આવ્યાં હતા. સુડેટન જરમન પક્ષના મુકામથી સંદેશના બાબતા રહેનારો સોશ્યલીસ્ટોની વસ્તીથી બાલી કરી નાખવાના આવ્યા હતા.

ઝીટલર વડા પ્રધાન હિંડનબર્ગ મળ્યા જાય છે

ગુરૂવારે બપોરે ઝીટલર વડા પ્રધાન ના નોદીક મેક્ષ્યરસેન વિમાનમાં હર હીટલરને મળવા સિધ્ધી ગયા. એ ચાલુપાર્લમેન્ટ પરિસ્થિતિપર યુરોપ ના શાંતિ રહેશે. યુદ્ધ ભયંકર તેનો આધાર રહ્યો. આ મુલાકાતની ગોપનીયતા બહા રીતે પાળ હતી: જરૂરીનમાં ચાંસેલર ઝેમ્બની સ્વર નોલ ફિલ્ડસલ્ય નારસ્ત વડા પ્રધાને સરકારી હર હીટલરને સોંપેલો ગોલ્યો હતો કે "હિટલર સ્થિતિ ગણીજ ગંભીર થયા સામી છે તેથી શાંતિજાહેરસુ બચાવવાને પ્રયત્ન કરવાને આધાર. યુરોપ ખાતરી મુલાકાતે આપવા કહ્યું છે. વિમાનથી બાલવા મેં કહ્યું અને આવતી કાલેજ ઉપડવા તૈયાર છું. નવેં વહેલામાં વહેલા કયારે અને કયાં અમો સહકાર ન બજાવેલો બનતી ત્વરાએ જવાબ આપશો તો આભારી થઇશ."

હર હીટલરે જાણે પણ ફીક કર્યા વિના "ઝીટલર વડા પ્રધાનને બનતા બધાજ મુશ્કેલ થશે" એવો જવાબ આપ્યો હતો.

નકકું પૈસેસ્ટાઇન થયા નહિ કહ્યું

હર હિટલરે બધા ગોલમાલની વાત કરવા બાબતમાં એક જરૂરીએ જણાવ્યું હતું કે અમે કંઈ નવું પૈસેસ્ટાઇન ઉભું કરવા દેવાના નથી પૈસેસ્ટાઇનમાં તો યહુદીઓ આવેલાનું દફણ કરનાર મોજ નથી અને તે . . . પરંતુ ઝેકોસ્લોવેકિયામાં . . . વિનાના કે તરછોડાયેલા નથી

પીરોની સંરક્ષકની યોજનામાં બીનગોરી પ્રજાઓનું સ્થાન

સરકારના બાતાના મંત્રી મી બા 'પિરોએ શત્રુઓની સામે દક્ષિણ આફ્રિકાનું સુરક્ષકપર બાબત જમીનપર રાજકીય કરાવ્યો પા. કે. . . . બ્યુરોપાની યોજનાઓ પરથી પ. બા જે રાજકીય નીતીમાં બા દેશની બીનગોરી પ્રજા . . . સ્થાન બાબતનું છે કે બાબતોમાંનું બે બાબતમાં મી પીરોએ નીમે પ્રકાશ બાબતમાં

"મુદ્દાને બારે બાબતથી બોલ તેથી . . . ની તે નાલીએ બાબતોના બાબત વિશે ચર્ચા થાય બોલમાં બનતું બધાજ સુચન ગણ . . . મને વધુમાં બારે છે કે બાબતોના બાબત બીનગોરાઓનાં સંબંધોના ઉપરોક્ત કરવાની તાબીન બાબતમાં . . . કરવું જરૂરિયાત કરે. પરંતુ બીજી રાજ તેમાં . . . બાબતમાં થઇ શકે તે રંગભેદીઓની રાજકીય જરૂરી દ્રાન્સબોર્ડની કુદ બાબતો કાયદા. અને સ્વદેશીઓને પોરાણોને સુધ્યો ઉપયોગ કરવો પડશે તેમ જ વિકાસ બાબત બાબતો બા બાબત બાબતોના બુબ બાબતોપર દક્ષણોનો ઉપકરણોને તરીકે . . . કુદરતીઓ બાબતો બાબત

યુનીયનનાં બીનગોરી રાજકીય દ્રા તરીકે ઉલ્લેખવામાં પીરોને રાજ પણ વિષય જરૂરે નહિ પરંતુ એ બાબત સંબંધકરક બીના છે. મારે જોયે અત્યંત રાજ બા દેશપર ગણી બાબે બને . . . પોરાણોમાં દ્રા બાબત પુર પડી શકશે. . . . સંબંધમાં બાતાના મંત્રીની બાબત કાંક્ષા પ્રશંસની કે બીનગોરી દરજ્જે ઓછી ગોરાની જરૂરી કાયદાઓ બાબ બાબ બાબ . . . સંપુર્ણ બાબી બાબી રાજકીય ઝીણું પરંતુ બાબ . . . જે પ્રશ્ન ઉપસ્થિત થયો છે તે બાબત . . . મી. પીરો પુનીયનની જોહીયારીને રાજકીય . . . સ્વાત બાબીજ બાબ છે. કુ ઉપરોનું ચિંતવના બાબે બાબાજ નથી.

રાજકીય નથી ડીટલર—

જનરલ હર્ટોગોએ . . . પુરતા છે . . . મુજબના દરિયામ બાબત . . . ડીટલરે પણ બો ઉદાહરેલો, છ કે બાકરો પ્રાપ્તર . . . બાબતો પાબાર પાર્ટીરેલો બીજ ને બારા "ઓ . . . મી ડીટલર" ચલકતું દીપ બાબે . . . બાબ . . . ને બોબો ને કોટે બાકરાબ કરવાનો . . . કુલમ બાબજર બાબરાર . . . બને કરી બાબાબાના સરેબારે પબાબા હતા . . . દિલ્હી બા પ્રશ્નો બજાબ સરકારકુબાબાં બાબ છે. . . . બાબાબ કરવાનું બાબ

ગાંધીજી અને ડીટલર

ગાંધીજીએ ડીટલરને પત્ર લખ્યો તે બાબતમાં પણ સરકારમાંથી કરવામાં કંઈક કરશે એવી શકયતાનું બોલકું કરણ દેશને કરીથી જોવાનું રહ્યું છે કેમકે બા બાબતો રીતે કરવા બાબ તો વધુ આંબેજ વર્ષને . . . બદલે.

ડિંડે બાબેલા હાબીપર હિંદીઓને બેસવાની મના

એમ. કે ગાંધી સાબરેરીના ગર્વ અદવાડીયે સાબરમતી બાબિંગેશનમાં બાબતે બાબણ કરતાં મી. ઓ. એચ. વેસ્ટ જણાવ્યું હતું કે કરબનના પાર્કમાં બે બાબો છે કે જે દેશના એક બાબ બાબતોએ બેઠ બાબેલા છે. તેમ બતાં હીંદી છોકરાઓને તેના પર બેસવાની મના છે. અને પાર્કના રખવાળો કરબનના પાર્કોમાંથી હીંદી છોકરાઓને હિંચકે પણ બેસવા નથી દેતા અને તેઓને તરેહી પડે . . . મી. મણીલાલ બાંધીએ જણાવ્યું હતું કે "આ તો હીંદીઓને પોતાના દેશમાં બાબત કરવા પડતા સેંકડો બાબતોમાંનું માત્ર ઓકજ . . . દરબનના મેયર . . . તે પ્રસંગે હાજર હતા તેમને તેમણે કહ્યું કે મેયર સાહેબે આ બાબત . . . કુંડા બિલકુલ કરવા જોઇએ અને સ્થિતિ સુધારવાને પોતાની પણ બાબારણ રજુ કરવી જોઇએ.

દરબન ઇન્ડિઅન ચાબાહક વેલફેર સોસાયટીને મદદ

જોહેન્સ: ઓરેન્જ ફ્રી સ્ટેટ તરફથી સપ્ટેમ્બર ૧૧. . . . પીના રવીવારે બપોરે : પાર્ક "ફેરીલેન્ડ" નામનો બાગીચો બાબીસ બોલ દરબન મીડલબર્ગના કુટીરપર બાબેલા નીવાસીઓ બોકબાર બોલાવવા બાબતમાં આવશે. આબારા રવબજ્યા મુજબ બા બોલ સોસાયટીના બાલ બાબણી બા ગ્રેબ્યુ બતાં કેસની પાર બતાવાયો આને નાની બાબત દરબન ઇન્ડિઅન ચાબાહક વેલફેર સોસાયટીને દાન કરી દેવામાં બાબશે. બોલની રસોઇના સિવાય પણ બા બોલને ડીનર બાબવા હીંદ રાજ્યોને આવી બાલ સલાહ બાબીએ છીએ કેમકે તેબ કરી તેબો બોલ સોસાયટીની બાબાજીક સેવાને દેશ બાબશે.

મી ડોકમેયરનો બ્યાગ

બા ડોકમેયર પ્રધાનમંડળમાં હતા બાં સુધી તેમનો બાર્ષિક પા. ૨૫૦૦ ના પગારનો બધી ભારી હતા બાબે બોલ બાધારણ મુજબ તરીકે તેમનો પા. ૭૦૦ ના બાબીકારી છે. ડોકટરે પણ પા ૬૮૦૦ નો તેમનો નાલ કર્યો છે પણ પ્રધાન તરીકે તેમની નહેબાનગીમાં ગોકર બાને બાનગી સોકરી દાબર રહેતાં. બાજે તેબણ તેબો પણ . . . બા કર્યો છે

દુકાનની સજા બાબે બારકાબોનો ડબરોધ

યુકુમીરા (બા રોડેશીબા) માં બે એચ. ઓબોનેબ નામના યુરોપીબન ડોકટરને ગોર નેગિબપર હુમલા કરવાના બાબોપ બારે ૩ દહાડાની સાબ પણ કરી બે બાબ બાબે પીટીશન કરબાની તેણે બા પારી બબા રિપબ્લારી હતી. કેસબાબ યુકુમીરાના ગોરા . . . તેબના બાબે નેગીલ વચ્ચે બારકાર દ્રઢ ટેબ તેબાં કુટકાબો રાજ્ય બાદી થવી બોલાબે બોબો બાબરબનરેબ બિનબંબી કરનારું પીટીશન કરવાનો વીચાર કરી રબ્યા . . . બો યુનીબાર નેગીલ હાલ બા બામારી બાબો છે કે આવો કોબો ઉકાબાબ ૬ પીટીશનનો વિચાર કરવાનો બાબબાકર નહીં હોબ, પબ બા તો ગોરાની પ્રતીષ્ઠાનો બબાબ-બ્યો છે!

હિંદુ હોટેલ અને હરિજન

હિંદુ હોટલો હરિજનોને માટે ખુલ્લી મૂકવા વિશે મુંબઈ સરકારે લીધેલા પગલાના પરિણામે કેટલીક હિંદુ હોટેલવાળાઓ તો હરિજનોને પોતાને ત્યાં ખાવાનું પણ [illegible] ગયા. ગાંધીજીએ હરિજનમાં લખ્યું હતું કે હિંદુઓ વિશે, હરિજનો પ્રત્યે હિંદુ હોટલવાળાઓની વર્તણૂક વિશે, હરિજનોના દરજ્જા વિશે [illegible] વિશે એક ગંભીર સેવા બજાવી. જે આચારો વ્યવહારના ક્ષેત્રમાં નાબૂદ કરવાનું [illegible]

હિંદુ હોટલવાળાઓ હરિજનોને [illegible] ગયા. [illegible] ગયા અમદાવાદને [illegible], નવી હોટલો ખૂલી રહી. હરિજન બંધુઓની પોતાના જ્યાં જતા આવતા ત્યાંના હિંદુ [illegible] તો ઠેકાણે પોતાને ત્યાં ફરી રાખે છે. [illegible] એટલે કોંગ્રેસ સરકારને આમ કરવી દેવરાવી.

સવાલ એ રહી છે કે, હરિજનોના હિંદુ ધર્મિક પદાના બ [illegible] તેમને તમામ હિંદુ મંદિરોના દરવાજા ખૂલ્લા કરવામાં કોઈ તમામ હિંદુઓના હરિજનો પ્રત્યે [illegible] તેઓએ કટ્ટ સહન કરીને પણ હરિ [illegible] પોતાની પોશાકમાં વસ્ત્ર બજાવવા જોઈએ, બાજુ કરતાં બીજા હિંદુ બંધુઓની પોશાક [illegible] તો તે સહન કરવો જોઈએ. આ બધા હિંદુ પોશાકવાળા આ પ્રમાણે બાબત કરે તો બાકી હિંદુ [illegible] તો તદ્દન ગરીબોના બાબત [illegible] તેઓ પોશાકનું અનુકરણ કરે. આ બીજી વાત બની ના પોશાકવાળાઓએ બાકીવાળાઓને બોલાવવાની આગ્રહ કરવો જોઈએ, પણ પણ કહ્યું [illegible]

જો તેઓ પ્રમેય-વાળા હોય—ન હોવા જોઈએ—તો તેમના આત્મબંધુઓને અદ્યપર્યંત પાછળ રાખવા કરતા તેમણે તો તેમ કરવું [illegible] તેઓ હડતાળ પાડીને અમર બાકારી થયા [illegible]

આ હડતાળ એમ સૂચવે છે કે સ્વરાજ્ય હિંદુ જનતા પોશાકવાળાઓના બની છે. એમ હોય તો તે મંજૂરીની [illegible] પણ એમ હોય નહિ, કેમકે અમદાવાદ હરિજનો પોતાને બાબત આપેલા છે. તેઓ કેમ ન વિચારે કે આ પુરુષો આપણને ધર્મ ન બદલે! આનો ઉપાય આપણે તો શોધવો છે કે 'આપણને અસ્પૃશ્ય માંગે' તે બાદકેટ [illegible] તો કાયદો બાબત [illegible]

પણ આજ તો ચોપડે હિંદુઓ [illegible] જે ભોજન કરે છે, તો તેમાંના ઘણા નાશ પામતા. કલકત્તા હિંદુ હોટલોમાં તેમણે બાબત છે. અમેરિકા હોટલોમાં મુદ્દલ ના [illegible] હરિજનોને [illegible] પ્રકારની અસ્પૃશ્યતા નથી આચરાતી.

હરિજન પોતાની બાબત બતાવ્યા પછી [illegible] કરી, બાબા પહેરો, સારું મેરી [illegible] તેને કોણ અટકાવે! તેની બાબત [illegible] શકાય! એવા રીતે પણ હરિજનો [illegible] માં બાબત કે જેમાં શરીર નથી, [illegible] સરકારે પોતાના કાયદાની બાબત [illegible] કાઢવા જેવા ગુનાના સાર કાઢવાની [illegible] અસ્પૃશ્યતાને પાપ માનનારા [illegible] ઘર પોતાનો ધર્મ પાળવા [illegible] પોશાકમાં બાબતું જોઈ કરવું જોઈએ, [illegible] [illegible] બાબત [illegible] [illegible] [illegible]

મહામંદી અને ઉદ્યોગો

—: લેખક :—
કુંવરજી ધરમશી સંપટ

૨િજનામાં તો બીલકુલ બેકારી નથી પણ ૧૯૩૨ માં પાંચ વર્ષની યોજના ચાલુ હતી. તે પછી બીજી પાંચ વર્ષોની ચાલુ થઇ છે. પહેલી યોજના નીચે કોલસા, લોઢું, મંજણી, મોટાં નીચેરે મુળ મૂના ઉદ્યોગો મુખ્યત્વેમાં આવ્યા. એમની પેદાશ ત્રમારીને ત્રમુણી પાંચ ગણી કરવામાં આવી. પછી કાગળ, ઉન, મોટરકારો રેલ્વેકારો, ખુરશી, રેલ્વે, સ્ટીમરો, દીવાસળી, ચીનાઈ, નીચેરે અનેક ઉદ્યોગોનો બહોળો વિકાસ કરવામાં આવ્યો છે. કપાસની પેદાશ બે ક્રોર ગાંસડીઓમાંથી પંચારી ત્રણ ક્રોર ગાંસડીઓની કરવામાં આવી છે. ઘઉંની પેદાશ પણ બેવડી થઇ છે. સોનાની પેદાશ પાંચ ગણી થયા છે.

એ દરમ્યાન જુદી જુદી પ્રજાઓની સરકારે પોતાના દેશોને બેકારીમાંથી બચાવવા ઔદ્યોગીક નીતી અખત્યાર કરી છે. દરેક યુરોપીયન દેશોએ પોતાની પ્રજાની બેકારીના નીવારણ માટે ગંભીરપણે પગલું ભર્યું છે. બાદ આપણાં ઠીન્દમાં આપણા કમભાગ્યે આપણી ઠીન્દી સરકાર અસ્તીત્વ નથી. ઠીન્દ એ પરાધીન દેશ છે. ઠીન્દની અર્થવ્યવસ્થા, સમાજનીતી, કુટીર ધન્ય નીતી, અને રાજકારણ આર્થીકનીતી, ઠિન્દી પ્રજાના અનુકુળ નથી. અહિના ગુજરાતના પણ મુખ્ય કે ત્રમારા દેશદેશ વર્ષોની દરીદ્રિનારાયણની પરદેશીઓ એનું આર્થીક શુલ્લણ કરી રહ્યા.

હેતની : ત્રમે ઠિન્દ ઉપર આપણે આજ દીન છે ઠિન્દના બાર બાળા ગામડાંઓના આત્મ સમુદાયના ઠ્યાપ સમુદાયોમાં ઠિન્દની કર્યા બાદ બાદાર મુખ્ય [illegible] ૭૫ એ ગામડાંઓના આ ગામડાંઓના ડઈવાસીઓની [illegible] ટક બાદાનું પણ [illegible] પહોંચાડવાનું પણ નથી. પહોંચાડવાના મુખ્ય કારણો બાબતો [illegible] પ્રકાર કરવાનું અને કારણો બાબતોમાં ઘટાડવાનું પણ [illegible] ઠિન્દની બાબતના મોટો ભાગ દાનો, દુનાનો અને [illegible] બાબતના બાબતોમાં કામ ન

ઠિન્દની બાબાસ્ત રહેણ (કપાસનો મોટો રોગ) ની પ્રજા પરવતા, રેલ્વેની, ઓછા આબુબાજારો [illegible] દીની ગઇ. પરંતુ જાપાન ચીન સાથેના યુધ્ધમાં રોકાયલું દોવાથી ઠિન્દનું કપાસ ખેંચાતું બે છે. સેંકડોગર પણ ખોવું કપાસ પારીદિ [illegible] કપાસના બાવો પડીને ૧૪૦—૧૪૫ રૂપૈયા નીચા પમ ગયા છે. મોટો ફટોક પડ્યો છે પહેલા બાજ ખાંડીના ત્રીસ રૂપીયા હતા ત્યાંજે રૂપીયા એકવીસ બાજ છે. ઘોનો પણ મોટો ફટોક પડ્યો છે. પાપડ, ચીંથરાજા, જુતના ડિપણા, તલ, તેમનો બીજા બીયાં, ચોખા, દીવાસળી, લોદુ નીચેરે અનેક પદાર્થોના બાવ તદન ગેબી ગયા છે. ઠિન્દના બેકારોને બારોબાર નુકસાની પડી. મરીબાર બાબતદ વધારે.

મંદીની અસર વેપારીઓ ઉપર પણ ખુબ થઇ છે. બારે તરફથી વેપારીઓ મોટી નુકસાનીમાં પડ્યા છે, પઘ્ધાઓ તદન ખાલી થઇ ગયા છે. મંદીની અસર પ્રથમ [illegible] અને વેપારીઓ ઉપર બાદ છે. પછી એ બાવર પીમા જેવની જેમ ગીરાળ બજારગુહને પકડે છે કારીગરો, અમદાવીઓ, નાના કુશળકારો અન્ન પ્રજાના બીજા પીઢાને ઉપર ઓના બબર બાપ છે. જગતમાં કાચા પદાર્થોની ઉત્પત્તિ વધી બાય છે, તે સીવાય બધા દેશોએ પરસ્પર સરકારી બબુલનાપને લીધે પારારા જેવા વાપારોની સાથે મોટી જકાતી દીવાલો ઉભી કરી છે અમુક પ્રમાણમાં અમુક માલ અમુક રાજ્ય પાસેથી લેવો (કોટા પદ્ધતી) એવા બાબતી બાબતોના અમલ બહાલ પણ જગતના [illegible] ઠીન બનાવે છે. સૌથી વધુ બાલદાયક સ્થિતી ચલણની આર્થીક મારા મારીથી બાય

ઠિન્દની પ્રજા બનબાં તો તદન નીરાધાર જેવી સ્થિતીમાં છે બાજથી [illegible] બુ ઠિન્દી સરકારે બેકારો માટે કંઈ કર્યું નથી હતું-તની મંદીમાં પણ કંઈ કરે તેવા એની દાનત નથી. ઠિન્દની પેદાશના મોટો ભાગ તો જરૂરની બાય અને શ્રીમાદીઓના મોટા પ્રમાણમાં બાપવાપ છે. વેપાર વધારવા, ઉદ્યોગનો વીકાસ કરવા અને બેકારોને નીભાવવા માટે ઠીન્દી સરકારે પોતાની બધી શક્તિનો ઉપયોગ કરવા જોઇએ.

—(હીંદી બ્યાપારી મેગેઝીનના બાજીકમાંથી.)

દક્ષિણ આફ્રિકાના ટુંક ખબરો

પરસનલ રેકસ

પરસનલ રેકસ બુલાઇ ના. ૧ થી બદલો છે. બારોબાર ના. ૧ થી સુધીના જે તે નદિ બરસવા દોય તો પ્રદાર બાલ બાપવા તેના બાગનું ૧૦ રકા બ્યાજ બારવું પડશે. ઇનકમ રેક્સના કાયદાની ત્રેમ જેને રીટન કબુ બાવો કરવું બાબતું નેવા દરેક ઉમરલાયદ બાબુસે બારોબાર ના. ૧ થી પહેલાં બા રકમ બારી દેવો જોઇએ. [illegible] બોબ્યા રર [illegible] ની ના ઉપરની દોય અને જેબણે બુલિયનનો બાબીલ કે ગ્રુપરેક્સ બારવો બાતો દોય તેને પરસનલ રેકસ બાબુ પડે છે. જેબણે ઇનકમ રેકસના ફોર્મો ભોગવામાં આવેલા દોય તેબોને પોતાની બાવકની બાંકેથી બતા બુબી પરસનલ રેકસ ભરવાની જરૂર નથી. જેબી બાવક ચાલિક પા. ૪૫૦ ની બાવક દોય તેને પા. ૧ બાને તે કરતા ડબારે દોય [illegible] પા ૨ ભરવા પડે છે પરણેલાબોને બાવકા જેબણે બિકુર દોય બાવકા બોબલાલ બાબાદનું પોષબ કરતા દોય બાવકા પરણેલા નોદ દોય અને બાલોના જેકના જેક બાબબદાતા દોય તેબોને જો તેબોની બાવ પા ૨૫૦ થી બધુ ન દોય તો રા. ૧૦ ભરવા પો છે.

કરબના ડેરબમેરેશનની રહસ્યમ નાબુદ કરવાની યોજના

ગોવીસબો ઓરીબેન્ટ સેવ વાબો દર બેકરનો સતો બબાં ૬૦૦ રેટલા ઠીંડીબો અને ૨૦૦ નેટીવો રદેના બાબ તે કોરબોરેશનો બાદીદા લીબો છે અને હવે તા પા. ૬૫૦૦૦ ના બાસ્થે બ્યુરીબાની ટ્રાન્સ્વી એનરેદબર મેલો [illegible] છે તે

કારો નાખી ટેલગેટથી રેન્ડલ રોડ સુધીનો રીંગ રસ્તો કરવામાં, અને એક સ્ટીમીંગ બાથ અને રમત ગમતનું મેદાન બનાવવામાં આવશે, અને એ કામમાં બેકારો મોટો ભાગ પુરી દેવામાં આવશે.

જોહાનીસબર્ગ જતી ટ્રેનો વધેલી પહોંચશે

પ્રેટોરિયા જંકશન અને ફ્રેલ્કસરસ્ટ સ્ટેશન વચ્ચે માલગાડીઓ રોકીને કરવામાં આવ્યાથી ડીસેમ્બર તા. ૫ થી રવિવારથી જોહાનીસબર્ગ જતી એક્સપ્રેસ ટ્રેન ૨૫ મીનીટ પહેલી જોહાનીસબર્ગ પહોંચશે અને જોહાનીસબર્ગથી રવિવાર આવતી ટ્રેન રવિવાર ૨૦ મીનીટ વહેલી ઉપડશે. રવિવાર થી ટ્રેન ૬–૨૫ને બદલે ૬ વાગે ઉપડશે અને જોહાનીસબર્ગથી ૭–૨૦ ને બદલે ૭–૪૦ વાગે પહોંચશે.

સા. આ. ની વિમાની સરવીસ

સા. આ. ની વિમાની સર્વીસના વખતમાં સપ્ટેમ્બર તા. ૧ થી ફેરફાર થયા છે. સોમવાર, ગુરૂ ને શનીવારે જ્હાને કરવામાં આવતી વીમાન ઉપાડે ૬ ને બદલે ૨–૩૦ વાગે ઉપડશે. કેપનું વિમાન સોમવાર, ગુરૂ ને શનીવારે બપોરે ૨–૩૦ ને બદલે ૧–૩૦ વાગે કરવામાં આવશે. બુધવારે પાનું વીમાન ૧૨ ને બદલે ૧૦ વાગે આવશે અને શુક્રવારે ૭–૩૫ ને બદલે ૮–૨૫ વાગે આવશે.

કપાલ બંધ થવાનો વખત સોમવાર, ગુરૂ અને શનીવારે ટ્રેસવાલ, રોડેસીયા, ઓરેંજ ફ્રી સ્ટેટ અને કેપ બાજુ જવાને માટે ૧–૨૫ ને બદલે ૧૨–૫૫ નો કરેલ છે.

ક્રેરડીમાં આગ

ગયા રવીવારે તા. ૪ ના રોજ કલાકનુ. સાકરકલની ટ્રેનન્સ સુગર કોરપોરેટ, કે કરબનથી ૬૦ માઇલ આફ્રિકન એજકલબમાં આવેલી છે, ત્યાં ક્રિસ્ના ક્રેરડીમાં આગ લાગવાથી ૧૨૦ ઓકર ક્રેરડી બળી ગઇ હતી. ૫૦ ફુટ ઉંચા ભડકા થતા હતા અને પાસ કલબર ગણાતો. બે કલાક સુધી આગ ફેલાવવાને રોકવા હતા. જ્યારે બુઝાતી બેઠેલો કે ક્રેરડીના ભેગરમાં પડી હતી તે બળી ગઇ હતી

કારકલુડ ફ્રેલ્ડસે લીધેલો બોગ

ગયા મેરા પુલનો મેરીટઝબર્ગમાં આવેલા કારકલુડ ફ્રેલ્ડસપર ચલતા હતા. બે ઉપર ચડી ગયા અને ઓઈલ કરીને એક ગુલાન એક પથ્થર પર આધાર દઇ ચારા જતો હતો નવામાં તેના ભોજ્યો પથ્થર છટકયો અને ત ૬૬૦ ફુટ નીચે પડી તેજ પહીએ મરણનુ શરણ થયા. કરબનના બી કબરબુ ઓફ ઓઈલનો ત બોકરો હતો

જોહાનીસબર્ગમાં કારોમાં ચલી ચોરીઓ

જોહાનીસબર્ગમાં મોટરકારોમાંથી વધી ચોરીઓ ગયાના પોલીસ આંકડાં રીપોર્ટ છે. આથી ડીસ્ટ્રીક્ટ કમાન્ડન્ટ તરફથી ચેતવણી આપવામાં આવી છે કે મોટરવાળાઓએ પોતાની મોટરોને ક્રિમી રાખી કાર પાર ચાવી કઢ

ફેરો. પીક્નીકમાં ગા. ૩૦ સુધીના પરતુગોર ભય ખુશી પકેલી કારોમાંથી ચોરાય ગઇ હતી ૭૦ કારો ચોરાય ગઇ હતી. તેમાંની ક્રેરડીમાં આવી પણ અંદરજ રહેવા દેવામાં આવી હતી.

ચોરીઓના આરોપના બી.આઈ. કોર્પોરેશન કંપનીએ કરેલો ઇન્કાર

સપ્ટેમ્બર ના ૧૬ મીનું 'ન્યાદાય મરકયુરી' નીચે પ્રમાણે લખે છે

અમારા ખુબ તા. ૨૨ ગીતા અંકમાં એક ક્રોમ પ્રસિદ્ધ થયેલ હતો જેમાં એક બી. બોજ્ઞ કરબનવાલા આકમદ બાવાઓ ઓરેન્જી કરબન આપીને પુર્વ આફ્રિકાના જદરોમાં રહીયરમોરી ક્રિતાકરોના માલની મોટરોમા મારી ઉઘાડી કરિમાદ કરી હતી અને તેમાં સંખ્યાસા, ઓરીબાર અને કારેસલાગામ જંદરો ખાસ લેવામા હતા. આ કરબન બંધાવાની ચેમ્બર ઓફ કોમર્સ તરફ ઓસોકસરના જાહુવામાં આવી હતી અને કંપનીન્સીને બાકે પડયો છે તેવડે દરમ્યાને તેણે એ આરોપનો ઇન્કાર કર્યો છે. ચેમ્બરની ક્રુ મુદતપર મળેલી નીરીજના બોર્ડે મેનેજર કમાન્ડર હેરોલીબાકર્સ તરફથી જણાવવા મા આવ્યુ હતું કે તેણે મંબાસાની સપાની સામાન્ય કંપનીઓને પુછી જોયું હતું કરીયરો મંબાસાના જંદરે હતી તે બધાને ઓરીજો મળેલી ક્રોસાની તેઓના હવાલામાં ઓર કરિમાદ મળી હતી કે નહિ અને કરેક તારીખથી એવી ઓર પણ કરિમાદ નહિ મળેલી હોવાનો જવાબ મળ્યો હતો

કરબનમાં બે સીખ ચેમારીઓ

સેંકન જતાં બે સીખ ચેમારીઓ ગયા નામ પાસે કરબન ક્રોનથી હતા. તેઓ ગયા રાની પાસે મામાયારકારથી આવેલી સ્ટીમર ટીનહાઉસ માં આવ્યા હતા. તેઓને આયુક વિધ્યેઓફીસથી પાસર થયા પછી ક્રિસ્ટાઇની પેસેન્જરો ગોઠવણ હતાં સુધી ઇમીગ્રેશન ખાતાં તરફથી ક્રોતરવા દેવામાં આવ્યા હતા. તેઓના નામ બી. મેંગલસીંહ અને સોમેલસીંહ કે. તેઓ ક્રિંદરી સુતરાઉ માલ અને બાલવેરેનો કરીને વેપાર કર્યો કરે છે. મેંગલસીંહ ક્રિસ્ટા ૧૦ વર્ષ અગા અને ૧૯૩૩ અને ૧૯૩૪ માં બારવેની કુલીબાની પાસર તબકે તે અમેરીકા ગયા અને બ્યુરોસેન્ટ અને કીજ કરી આવેલા છે.

વર્ષમાં પડે ને ભારી નાખ્યા અને ૧૩૨૫ ને ૧૯૩૫ ની કર્યા

ગ્રેટ કલસ્ટેબલ તા. ૨૦ એચ. સ્ટોલીએ જુલ્યા તા. ૩૧ મીએ પુરા થયેલાં વર્ષના રજુ કરેલા રીપોર્ટ મુજબ ત્યાં કરબીયાન કરબનમાં ક્રોસરીસ્ટ્રાઓ પર નાબુમોને મારી નાખ્યા હતા અને ૧૩૨૫ ને જખમી કર્યા હતા. ગત વર્ષના આંકડા ૧૪ અને ૧૩૨૫ હતા. વર્ષ દરમીયાન ૨૧,૩૬૨ મોકાને કરલાવરના અને ક્રોરીકના દરેક બાબતના ગુન્હાઓ માટે પકડવામા આવ્યા હતા. આ આંકડા કરબની વસતીના ૧૦ ટકા થાય છે એટલે ૧૦ માણસે એક ગણે માણસે એક ગણે વર્ષ કરતા ક્રોરીકને લગતા કાયદાનો ભંગ ઓછો થયો.

મહાદેવના નીકાસ

મહાદેવના ઉદ્યોગની કન્ટ્રોલ બોર્ડ તરફથી જાહેર થયું છે કે ઓગસ્ટ ના ૧૦ મી સુધીમાં ૧૩,૫૮,૬૨૮ બસ્તા ખાંડ અને ૩,૫૮,૫૦૦ બસ્તા ગોળના પરવાનાનો નિકાલ કરવાની પરવાનો આપવા ચુકયા હતી.

કુરૂંદકર કરતાવિદ

કુરૂંદકર તાજીતિક જે પ્રોટોરીયામાં ડીસેમ્બર ના ઉજવાશે તેના આયજની તૈયારીઓ ચપાટા જોર પર ચલી રહી છે. દાદાભાઇ આફ્રિકાની નવારીઓમાં કદા નથી પણ તેમની સેવાની મેમરી ને પ્રસંગે પહોંચે. ઓછામાં ઓછા ૬,૫૦,૦૦૦ લોકો ડીસેમ્બરના બીજારીવારના ઉજવે ગણે. આવતા વાસ્તુ સુધીમાં પા. ૬,૩૦,૦૦૦ ના સ્મારકની નીમેની ટેકરીપર, મુળ વખતમાં બધી બાબોના બધાયે ઉભાં કરવા આવ્યા હતા તેટલી બધારથી એક નવું શહેર ઉભું થઇ જશે. આ શહેર તૈયાર થતાં તેમાં રહેવા આવનારાઓનો તબારેક થશે અને ઓર બાપુનિક સગવડની સમવડો તેઓને ત્યાં શહેરી, જેવી કે ટેલીફોન, પોસ્ટ ઓફીસ, બરોડાઓ અને રેલવેનું ડીલીવરી બાબુ, અને વિજળના કરબની સમવડો કરવામાં આવશે. તપાસ બાબુ આ શહેરની આંતરનું કરબ કરિષ્ણુ આફ્રિકાની તબારીઓમાં કદા જોવામાં નહીં તેવું થશે. જુના તાજના ના કુરૂંદકરોના ફેરા સમયના દાદીમાળા અને તૈયાર પહેરવેશમાં સજ્જ થયેલા જોવા કરે.

બા સમયના ૧૬ વિભાગ પાડવામાં આવ્યા છે જેમાં સમૃદ્ધીના કુરૂંદકર નેતાઓના નામો આપવામાં આવ્યા છે અને સ્ત્રીઓને પણ તેવાંજ નામો આપવામાં આવ્યાં છે.

ઘણી આ વિભાગોના ૨૦૦૨૦ કુટના પેઢા વિભાગો પાડવામાં આવ્યા છે જે જોકો રીઝર્વ કરવી પોતાના તંબુઓ ત્યાં બાંધી શકશે. આવા ૬૬૮૮૬ પેઢા વિભાગોની સગવડ થઇ છે.

સ્મારકની નીચે ૬૬૦૦૦ ઓર રંગબુની કોતરી કાઢવામા આવશે જેમાં ૬૦૦૦ ગોકો ગોઠવાશે. પણ્ણા બાર બારણો બા થશે અને આધુનિક-તાત્વિક ઢબનો બનાવાશે.

આફ્રીકાન્સ કલ્ચરલ્સ-ને ઓ પ્રસંગે ૫૦૦ થી ૬૦૦ ની સંખ્યામાં આફ્રિકાનાં તે સ્મારકના સ્થાને એકત્ર થવાને બુવા ઇન્ટ્રા અને ટ્રાન્સવાલ રીપબ્લીક્સ કર્યા તેમ કરીથી રીપબ્લીક બનાવ કરી તેની પાર્લામેન્ટ અને પ્રેસીડન્ટની ચુંટણી કરવાનો ઠરાવ કર્યો છે.

સાત આરોપો સાથે પકડાએલા બે હુંદી ઝોકરો

બે હીંદી ઝોકરોનાં સાત આરોપો બાર કરબન લુંટવાના ૨ આરોપ બા. સી. જે ગેરકાન સમક્ષ બાર ૨૦ માં જાહેર હતા. આરોપો નીચે પ્રમાણે હતા. (૧) ઓગસ્ટ તા. ૧૧ મીએ ઓરેન્જસ્ટોનના સ્ટેશન પાસેની મારકેટની સીમાના મોટરકાર ચોરવા બાબતો ક્રોરી કરવા ચોર તેમાં ચોરી કરવાનો ક્રોર કરવાનો; (૨) તજ

રાતે બોમ્બાસહીલમાં એલ. એનાર્દની બોટલ સ્ટોરમાં બાતર પાડવાનો અને પા. ૧૦–૧૨–૦ ની કીંમતનાં સેન્ટી અને બીડીઓ ચોરી જવાનો; (૭) એજ રાતે બોમ્બાસ હીલમાં બાસ સી સી ફ્રેન્ચના નેટીવ દર્દીસ ડાક્તિમાં બાતર પાડવા તો અને ચોરી કરવાનો; (૮) એજ રાતે હીલક્રેસ્ટમાં કોટસ બારમાં બાતર પાડવા અને ચોરી કરવાનો; (૯) એજ રાતે કલુકમાં આર્યોત્રક ક્લેકના મકાનમાં બાતર પાડી પા. ૧–૪–૨ ની ચોરી કરવાનો; (૧૦) એજ રાત કલુકમાં મોહમદ એચ. એબલીનના મકાનમાં બાતર પાડી ૧૦ ગેલન સાત પાવર્ન પેટ્રોલ અને ૧ ગેલન તેલ ચોરી જવાનો અને (૧૧) એગસ્ટ તા. ૧૮ મીએ વેરટવીયમાં નારાયણ ગંજા નાયડુની દુકાનમાં બાતર પાડી એક પાટલુન અને રૂા. ૧૮ રોકડ ચોરી જવાનો.

કેસ હજુ ચાલુ છે.

ટાઇફોઇડ તાવ

(શે. શ્રી. કા. અબ્દુલકાદર ક. બગત)

ટાઇફોઇડ તાવ, (એન્ટેરીટ ફીવર), સતત જ્વર વગેરે નામોથી આ તાવ ઓળખીતો છે. ટાઇફોઇડ મુખ નામના જુદી જુદી જાતના તાવો પ્રચલીત છે તેમાં બાસ કરીને આંતરડાંમાં ચાંદા આવવા, આંદો પડવો, બરોળ વધવી, મુસાબી (Diarh) રંજનાં ચકામાં નીકળવાં, અને સતત જ્વર એ મુખ્ય નિસાનીઓ છે.

ટાઇફોઇડ બેસિલસ નામના જંતુ જ્યારે શરીરમાં દાખલ થાય છે ત્યારે આ રોગ થાય છે. આ રોગ લાગુ પડવાનું સીધી કે આડકતરી રીતેનું મુખ્ય કારણ તે રોગથી બીજાના મનુષ્યના પેશાબ તથા ઝાડાનો સંસર્ગ છે.

આપણા સમાજમાં જ્યાં સુધી સંપૂર્ણ આરોગ્ય નું જ્ઞાન (Sanitary Conscience) નથી થયું ત્યાં સુધી એ વિષયમાં અજ્ઞાનતાને લીધે દેહલીક ગીથી બાબતોમા તેમજ મોટી બાબતો આપણે સામાન્ય આરોગ્યના નિયમોનું ઉલ્લંઘન કરીએ છીએ અને તેની સજા પણ ભોગવીએ બીએ. ટાઇફોઇડ તાવનો દરદી કેટલી યખાત પેશાબ કરે તથા ઝાડો કે તે જ્યાં ત્યાં નાખવામા મોટી ભૂલ થાય છે. તેના દરેકો ટાઇફોઇડનાં જંતુઓ હોય છે. તે ઉપર માખી બેસે અને તે માખીને ઘરમાં આવે ખા બેસવાથી સજ્જડ દોવાથી આ રોગ ફેલાવવાનું બળ ઘર થાય ખાસુ રહે છે. અંગ્રેજીમાં કહેવત છે કે, "Fly is the index of filth." કહેવતો સંદર્ભ તદ્દન બરાબર સંખ્યામાં સમજો.

આ પ્રમાણે માખો નિરંકુશપણે આપણા રસોડામા આવે છે, રોટલા તૈયાર મીઠાઈ રસોઇ ઉપર બેસે છે અને પીવાલાયી પાણી ઉપર પણ બેસતા જાય છે. એનો અર્થ એજ સમજવો કે આપણે જે ખાવા ગમે તેવા પવિત્ર ભોજનમાં પણ, રસોઇ ઉપર બેસી મંદવાર (ચેપ) ફેલાવે છે. આ પ્રકારથી મુદ્દ પણ ચેપકર ખોરાક પેટમાં જતા પછી એ જંતુઓ આ રોગનો ખુબજ ફેલાવો કરે છે. વળી દૂધ દહીં ખોરાક સામાન્ય રીતે પણ કુટુંબોમાં વપરાય છે અને આ ખોરાકને પણ એવી જ રીતે ચેપવાળો બનાવે છે. આપણાં સાર તરકારી પણ અશુદ્ધ પાણીના પિયોમાં દોય તો તે બારકતે પણ એનો ફેલાવો થાય છે.

આ ચેપ ફેલાવવામાં ગમે ત્યાં અડકારેલા કાયના અંગમાં પણ એટલોજ ભાગ ભજવે છે. એ રોજબરાના દરદીઓની સારવારને અંગે મોંમાં આંગળાં બાલવા પડવાં હોય ત્યાર પેશાબ, ઝાડો, બકોવા પડવા હોય અને રોગીના શરીરને સાર કરતા એવા વાળા બાગોને અડકવું હોય અને હાથ બરાબર ચાર કરવામાં ન આવે તો માંખોની બાદકર ખાવાનાં આંગળાં પણ બોરાક, દૂધ વગેરેમાં ચેપ લગાડવાને સાધનભૂત થાય છે. વળી પોતાના પાલુઓના મોઢા ચોપી બાંગળા બોળવામાં આવ્યા હોય તો પાણી વગરે એ બાને રોગના ફેલાવો એ રીતે થાય છે

આ રીતે રોગ ફેલાવનારા મુખ્ય પ્રકારોમાં માંખ, હાથનાં આંગળાં, અને ચેપવાળો બોરાક (Flies, Finger and Food) છે

આ રોગમાંથી બચવું હોય તો આપણાના આરોગ્યનું ધ્યાન રાખવું જોઇએ. તથા બાસ કરીને બારે ત્યારે બારે આવા રોગોનો ફેલાવો થતા બારે તે અટકાવવા આપણે શું કરવું જોઇએ તે ઉપરના મારના નામના કુટુંબીબોને સમજાવવા જોઇએ

છેવટમા આ રોગ અટકાવી શકાય તેવા હોવાથી નીચેના મુખ્ય નીયમોનું બારીકી પૂર્વક પાલન કરવું જોઇએ.

(૧) પીવામાં કેમાંય પણ પાણી બાબરવું

(૨) ઘરમાં બાબો ન આવે બારે બારોબાર રાખવું.

(૩) રસોડામાં બોરાક, ખાવાનાં વાસણ હંમેશાં તેમજ ખાવાના બારાક, દૂધ વગેરે બરાબર ઢાંકેલાં રાખવાં, કોઇપણ ઉઘાડું રાખવું નહિ.

(૪) ઝાડ–પેશાબની ક્રિયાવિધિ પછી હાથ બરાબર પદેલાં ધોઇ નાંખવાં

(૫) ખાસ કરીને "ફ્લાયપેપર" જેવા જંતુના રોગ ફેલાવનારાઓનો મુકવો ઉપયોગ કરવો.

(૬) બાળકો ઝાડે જાય ત્યારે તેમના ઝાડા પેશાબ તરત દૂર કરી તે પ્રમાણે દોરવવાં તેમજ તેમની માતા બીજા બાળકોના ઝાડા પેશાબને અડકે નહીં તેની કાળજી રાખવી.

– 'ગુજરાતી' પરથી

ચોરી પોતાના બાળકો સાથે ઘરણી ભરી

કરજતના કેપોરેટ મંદીરની પાછળના ટાન બાકડાંના મકાનમા કલ્યાણ નામની ૩૦ વર્ષની એક સ્ત્રીએ પોતાની અને પોતાના પણ વર્ષના અને નવ મહિનાના બે બાળકોપર પાલ્યનટ ઝેરી બાણી ભરી આપ્યાનો દર્યો હતો. કહેવાય છે તેના પતીનો તેના ઉપર પણો બીજ હતો.

પરચુરણ

જ્યાં ત્યાં ચોરીઓ અને ધમાલના ઉપદ્રવો ચાલુજ છે. ગયા શનીવારે રાતે કરજતના એસપ્લેનેડ ઉપર ડો. કલીફર્ડ દીક્ષ કરતા હતા ત્યા કોઇ ગોરો તેમની ઉપર ધુબકો કરી પા ૩–૧૦–૦ ની ઘડીયાળ અને રા. ૧૦ રોકડી લુંટી ગયો.

* * *

વીકએન્ડમાં કરજતમાં ચણ મોટરકાર અને એક મોટર સાયકલ ચોરાઇ હતી જે પછી પાછળથી મળી આવી હતી.

* *

ગયા શુક્રવાર અને શનીવારની રાતે કરજત બા સ્ટાન પર અને દુકાનોમાં ચોરીઓ થઇ હતી

* *

મેરીટાઇમમાં રોગન ફેથબોક પાદરી ફાધર બોકને શનીવારે રાતે પોતાના ઘરના બગીચા પર બેબાના પડેલા એક નોટીસે તેના હાથ તોગને ફોજદે મારે મારેલા જખમ . હતો. મેનેજારીમમાં ચણ જખમો બાબ્યા હતા બા નજીની તપાસ ચલાવા હતી

* *

મેરીટાઇમ્સની ટ્રાંદુ ચણ મોન્ન ચલાવા ચનના આકરોજર તા. ૧૬ ગીલ્ડ ફોજદારના આધારે ૩૩ બા બાર્સોનીસ્તુ પ્રમુખસ્થાને બાસીસ રામારાવે શેવાનું ફિરમાનું ..

* *

કરજતના ચુને મારે ઉંદરો બા નાના ચોબા શરીરમાં ભરીને બા ચોરી જાય છે

* *

કેપના બોપલાઇન ડીસ્ટ્રીક્ટમાં હીજ્ય બાવ ઝેક ગોરા ડીયરને ૧૦૩ ફેરેટના દીકા બાબ્યા હતા. પ્રોમ્બલીના બી પ્રોમ્બ્સે ત પ .. બાબે ખરીદા ન્યુયોર્ક ગોકલ્યા હતા બાબ

* *

ન્યુકાસલમાં એક હિંદી વેપારીને વેચાણ કરવાના આરોપ માટ બના ગુરૂવારે પા. ૧૫ નો દંડ બર્યો હતો.

* *

મદ્રાસ સરકાર બે દવાઓના સરબ્ય સાથે બાબણ કરેલી હોય તેવા દવાઓના બરેકારોને બંધ કરવા બાપદો કરનાર .

* * *

સાંબીસા સ્ટીમ નેવીગેશન ક બનીના રંગુન બી બોરીસાગરોમાં દસ હજાર રૂપીબાની ચોરી થઇ છે.

હિંદ ના હીરાઓ

સેવા પરાયણ બહેનો

૨૧ જાન્યુઆરી અમૃતકુંવરે અમદાવાદના રીલીફ ગૃહને આપેલા સંદેશામાં જણાવ્યું હતું કે "તમે સૌ બહેનો અને દેશને ઉન્નત કરવા પ્રયત્ન કરો અને સેવાકાર્ય અને નીચવાપણાના ખ્યાલો સેવા સમજે છે. તે ખોળા અને કુટુંબ માટે બહુજ આપણું કરે છે, જો શક્તિ, તંદુરસ્ત પરાયણતા તમે બીજા ક્ષેત્રોમાં પણ બતાવો. સુંદરતા કપડાં પહેરવામાં નથી પણ પવિત્ર આચરણ સુચારીત્ર્યમાં સમાયલી છે બધિત બીજાને ગાદે સેવા, સ્નેહ અને ભેદભાવ દીનાની સદાનુભુતી જરૂરની છે. ફ્રેંચનીચનો ભેદભાવ ભૂલી, ગરીબને ધનવાન એકજ છે એમ ખ્યાલ રાખી જેટલી સેવા થઈ શકે તેટલી કરો અને દેશને ઉન્નત કરવા–ઉપરાંત કરવા પ્રયત્નશીલ થાઓ.' રાજકુમારી અમૃતકુંવર એ આ દેશમાં ગેવર્નર-જનરલ તરીકે આવેલા કુંવર સર ગઢવારાજ સિંઘના સ્ત્રી બહેન છે. તેઓ દેશને બાતર પોતાના ગેરસગારાનો લાભ કરી આદર્શ ચારમ કરી આજે રાષ્ટ્રના પ્રવૃત્તિના અગ્રપદ ભાગ લઇ રહ્યા છે

સાહસીક કુમારીકાઓ

પુનાના મહારાષ્ટ્ર મંડળને આર્યમે ખુડા નદાની રેસ જેમને નદી નદી જનાર કેટલીક કુમારી કાંઓનું સન્માન કરવાનો એક સમારંભ યોજ યાના રાવ્યું સાદેબના પ્રમુખપદે યોજ હતો. આ સમારંભમાં અનેક કુમારીકાઓને પારીતોષીક આપવામાં આવ્યાં હતાં જેમાં મુખ્યત્વે કરી કુ. કે. ગોખલેકર, કુ. એચ. ગોખલેકર, કુ. નાકુ, કુ. પારાપો ને કુ. જોશીકરનો સમાવેશ થાય છે.

કમલાદેવીનો પરદેશ પ્રવાસ

શ્રીમતી કમલાદેવી (ચટ્ટોપાધ્યાય) ને પરદેશ પ્રવાસ કરવા માટેના પાસપોર્ટ આપવામાં આવેલો દેખાયો તેમણે ચાલુ વર્ષની આખરમાં જાપાન, જાપાન, યુનાઇટેડ સ્ટેટસ ને ઇંગ્લંડ જવાના કાર્યક્રમ ગોઠવ્યો છે.

નીરીક્ષીકા નીમાયા

મુબઇ સરકારના ફાયરીપેગ ખાતાએ જનરલ વાર્ડના કાર્યક્રમોના કાર્યક્રમ અંગે કેટલીક બેઠકો કરી છે. અને તે બેઠકોના પ્રમુખ તરીકે કુ. પદુમા ગંગાલાલ કારાણાવાળાની નીમણુંક કરી છે.

વિતરાગનો ત્યાગ

શ્રી. મહાદેવભાઈ જોશીના પુત્રી કુ. શ્રીમતી ઓકલેન્ડમાં ભણીને પોતા વતનથી પરિત આવ્યા છે. તેમની ઉમ્મર ૨૯ વર્ષની છે ને તેઓ શ્રી. જોશીયા સુધા રહે છે. વિતાની મીલકત જતી કરીને કોમ પરસ્તી બીજી સાથે કરવા [illegible] કરેલ છે એવા સમાચાર બહાર આવ્યા છે શ્રી. જોશીના પત્ર પર દિનસાહ પીટીટના ધરદુમ પુત્રી લીલા પીટીટને પરણ્યાં હતાં તેમના પુત્રી તેમના પોતાના પગભરી સ્વાવલંબી તૈયાર થયા છે મુસ્લીમ લીગે વિરોધ કર્યો છે અને શ્રી. જોશીયા પોતાનાં પુત્રીને વારસો નહિ તો મુસ્લીમોના તરફ તરીકે નહિ સજાવાની જાહેરાત આપેલી બેંકાકાર ખબર બહાર પડયા છે

ગુજરાતી ડોકટરનું બહુમાન

મુબઇના મરહટ્ટ દેશ પર ગત વર્ષનો દવા ખાનું સ્વાસ્થ્યવત ૬૬ વર્ષના યુવાન ડોકટર જમશેદજી મીનેદીજી મેહરીને નીમી આપ માત કર્યો છે ડોકટરની પસંદગી પાટકુપર પામ થતાં તે સ્ત્રીઓ તે અને તેના પીતાના પક્ષો પીતા વર્ષમાં ગેરીસો કર્યા ન પસંદ પેર આવી. તેને સ્વયોગ બ્રાહ્મ નહીં તેનો કોમ કશુ પ્રબંધ નીહાળવાનો હતો. તના પીતાનેય બાપ નહીં હોવ કે [illegible] પા પડવાનો હતો. પસંદ પેર [illegible] પારસી બાપર પડ [illegible] પામ બ્રાહ્મ છે, બાકુરી કાયમનાં રોકે છે તના પોતાનુ સ્થાન દેખી બાકેદ કરે છે કુલ ડોકટર તન પાર રૂ નીમેક કરો [illegible] આકેદે સારીમ [illegible] કાઉન્સીલ પેર જનાવ્યુ તના પીતા પણ ન રાખ્યા દરમીયાન [illegible] પદેચ્યા. પીતા પુત્રોનાં પત્યેર પોતાની બેયા કપાલ હતા.

બહરદોલીમાં સારાબબ્બંધી

તા. ૧લી ઓગસ્ટથી મુબઇ સરકારે બારડોલી તાલુકા બધે તાડીની ઉત્પત્તિના બાતમાં અને પુર્ણ બાંધીનાં રહતા પર બધેબીપેધની જાહેરાત કરી છે. બાબ [illegible] ગીઠ્ઠર બા બાજીની બાબતમાં કરવા બાર બાબ બી [illegible] ઉપર પકવાના લાબ બાજેડોબી બાબ્યા હતા. બા તેમને બરબબ બાકારે બાબ બપાબા બાબ્યા હતા. બાકેર સભામા તેમણે સંપૂર્ણ બબબીપેધની બાબત બતાવે હતી. કહ્યુ રહસ્યને બાબી બાબ [illegible] કપા કરવામા બાબે હતા. [illegible] બીજે બાકાબુબા બબ્બે બિલ [illegible] બારડોલીબા બબબીપેધનો બાબકારો કરવામા બાબતા બબી, કારણ કે બા જગા બમદાવાદ અને બીજી જગાઓબાથી દુરની છે. સુબબબીપેધ બરકારને ૧૨૫ હજારની બાવક જતી કરવી પડશે અને ઉપરાત બાર્બબા રૂ. ૮૦ હજારના ઘોબારો પડશે. કારાબાબબીના લોકો વાહનમાં બાબબ બબી બાબા [illegible]

પીટીટચેરીનું અંધેર

હિંદના ફ્રેંચ સંસ્થાન પોંડીચેરીમાં બાલતા બાંધેર બબબીના પંડીત જવાહરલાલની ધરપકડ બુલાકાત લેવા કેટલીક પોસ્ટલ બિલતો રજુ કરી હતી ના બાલી રહેતા બાંધેર અને સુબબબીતીની ટીકતોબી તેમણે ફ્રેંચ પ્રબાનોને અને રાજપુરૂષોને બાવક કર્યો છે [illegible] બાબણીને ફ્રેંચ પ્રબાનો બબબી બબા છે. તેબ બબરનરના રાજબા બાબા બાંધેર ચાલે છે બો બબબીને કેટલાકને જોર બાપબા બાબ્યા બાને તેને પરીબાબુબે ફ્રેંચ બરકારે પોંડીચેરીના ગવરનરની બાબ પ્રતેબ બદલી કરી છે બે તેની જગાએ નવા ગવરનર મોસ્બેા ચોટાનીની નીબણુંક પણે પંડીત જવાહરલ બા કાર્ય સફળ બબ્યુ છે

રૂા. બારેની બાવક

બબ્બઈબાના બાજ કા બબલ કા. બારેજે બાબી બાબાની ડોકટરીના બાદ કરી દીધી છે ને પોતાના દવાખાનામા જનારી સાબબાજ બાય કુલ બાબીટમા ૧૨ રૂપીયાની બાવક કરી હતી.

હિંદના સંરક્ષણ માટે રૂા. ૩૩,૦૦,૦૦૦

હિંદના બરક્ષણ બાતાને બધારે બોબાબારક પીસ્તોલબર મુકવાને ઉલ્લાસની બરકારે હિંદ સરકારના બારતી [illegible] ની બાન્યને બાદબીત રૂા ૧૫,૦૦,૦૦૦ કરી બો રૂપરાંત સરકાર અબુક પોરીબ બંદુકબુન મુનીશો તૈબાર કરવા બાટ, રાબપ્ત બોર દેશની બબ્બ દુકાનીબોને બબધારે બોરોપ્પીબા દુરા પારબાની બબા બાર બીરીબ બોટલીબના હિંદબા બાડી બરકારી બાતામ કેરબદની કરબાની [illegible] છપરની કેપીટલ બાન્ડ બબબાણી છે બબ બંબનબી કુટરનો તાર જબાવે છે

પુરચુરણ

બબ્બાણાના મુક્ત પ્રબંધા રાજકુ. [illegible] બાબ્યો કાબબેપ પ્રબાકરના બાદે બબબા પ્રાતક બબિતિ ના ઉદ્દોબબંધા બેઠકબાતિએ ૨૦ હાબ રૂપીબા બી બાક કરી વિબિધ ઉદ્યોબપદ્ધા બબારબા બેર કેબબા [illegible]

* * *

બબ્બાણના બહબબાબાદી બુરદીબોની બો બબા રાષ્ટ્રાતિ બી બબબાચદ બાંધના પ્રબુખપદ બબા બુરબીબાના કેરી દેના બહાસબાના પ્રબાર કરબા તે સબતા બાન બાબે. નબા બેકુબ્ત કાબક્રબ તૈબાર કરવા બબ તબ બરસર-કારર બિલાપદ્ધતી નબબાબા બ કરબા કબી છે

* * *

કલકત્તાથી બાબર ૭૭ ૬ ૬૬ કબી સુબી [illegible] બા બાદબણે જનાબ [illegible] ફરકા. કોબિલ ઓફિસર બાબેબા બાદ બબબાયના બબકત્તા [illegible] કરાત કરી [illegible] મુસ્લીમ સબબોજે કરાચની બરકારુ બો બબ બાબબા બબા બા [illegible] કરબાબ કેરબાબી બબબાબો

વિવિધ વર્તમાન

મલેરીયાથી ૬૨ વર્ષે બીરા લાખ મનુષ્ય

લોરેનઝોમાર્કિસમાં મળેલી દક્ષિણ આફ્રિકાના તબીબોના પરિષદમાં "આફ્રિકાના ઉષ્ણ પ્રદેશોમાં મલેરીયા નીવારણની પ્રવૃત્તિઓ" ઉપર ડૉ. નીલમ વાંચતાં લોરેનઝોમાર્કિસની થેન્ડલ હોસ્પીટલના તબીબ ડા. આલબેર્ટા સેલાશે એ જણાવ્યું હતું કે મલેરીયા આજે મનુષ્યજાતીનો એક મોટો પ્રશ્ન છે અને ઉષ્ણ પ્રદેશોમાં સ્ત્રીયો અગત્યનો પ્રશ્ન છે. જગતની વસ્તીનો ત્રીજે ભાગ આ રોગનો ભોગ થઇ પડેલો છે એમ કહી તેમણે જણાવ્યું કે મલેરીયાથી ૬૨ વર્ષે આશરે ૨૦ લાખ મરણો થાય છે. એકલા પ્રીટોરીયા દવાખાનામાં મલેરીયાથી ૬૨ વર્ષે આશરે ૧૨૦૬ કેસ પાડવામાં આવ્યા હતા.

પારકે પૈસે :

લંડનના વેકફીલ્ડ મીસ્ટીક ડોસાબાઈના મેનેજર લેન અલેકઝાન્ડર મેલેઈ બે વર્ષમાં ડોસાબાઈના પા. ૨૦,૦૦૦ જુગારમાં વેડફી નાખ્યા. ઘોડદોડ અને ફુટબાની રેસોમા દર અઠવાડીયે પા. ૧૦૫ તે ગુમાવતો હતો. તેને ત્રણ વર્ષની કેદની સજા થઇ છે. કોર્ટમાંથી મુકેલા નાણાં તેઓને પાછા લેવાના હતા એવું બહાનું આગળ ને તે મોટી રીતે નાણા ઉપાડતા હતો.

આફ્રીકાલ આલીયાનીનો નવો હોદ્દો

ન્યાસોલેન્ડના પહેલા પાર્લમેન્ટરી આફ્રીકા પ્રીંસીપાલ ડીસ્ટ્રીક્ટ કમીશનરની ગવર્નર-જનરલ તરીકે નીમણુક થઇ છે.

નાઝી અમલમાં ૬૯૦૦૦ ડાકતરોનું ભાવિ

સપ્ટેમ્બર તા. ૩૦ મી જર્મની અને ઓસ્ટ્રીયામાં યહુદી ડાકતરોના ધંધાનો અંત આવશે. એ તારીખ પછી કોઇ પણ "આર્યન" ને "જરમન લોકો" પરાવનાર કોઇ પણ માણસ ની ચિકિત્સા કરવા દેવામાં નહિ આવે. કહેવામા છે કે આર્યો જરમનીમાં લગભગ ૪૨૦૦ અને ઓસ્ટ્રીયામાં લગભગ ૨૦૦૦ ડાકતરો ધંધા વગરના થઇ પડશે.

બરમાના રમખાણો

જુલાઇ તા. ૨૭ થી સપ્ટેમ્બર તા. ૯ સુધી માં બરમામાં થએલાં રમખાણોમાં ૨૨૯ માણસો માર્યા ગયા હતા અને ૯૨૬ ઘવાયા હતા. આમાંના ૧૬૫ મરણો અને ૮૧૮ ઘાયલ હુલ્લડ ખોરો તરફથી થયાં હતાં અને બાકીના હથીયારબંધ ઘરારથી પકડાયા હતા. અત્યારે સુધીમાં ૨૦૦૦ માણસોની અદાલતી તપાસ માટે મોકલવામાં આવ્યા છે. તીરાજિતાના ડીફેન્સ મીનીસ્ટર બરમા સરકાર આપવાની છે. ૨૫૦૦ ને સપ્ટેમ્બર તા. ૧૦ મીએ મોકલી દેવામાં આવ્યા છે.

આના વતનપ્રવેશ આંકડા

ઇમ્મીગ્રેશનલ ટી મારફત ઓફીસ ઇનચાર્જ મીસ્ટર આલફ્રેડ ડી. પીકાર્ડ તા. ૬ ના "કેપ ટાઉન રેલીગાર્ડ" માં મુબઇ જવાને છે. બ્રીટીશ રૈયતો દર વર્ષે કેપ ૬૦,૦૦૦ ખાલ્યા આ પીએ છે. ૧૯૩૫ માં દીદ આ સીઝનમાં ૧૩,૦૦,૦૦૦ ઉપર ઓકરમાં આવુ વાવેતર હતું. અમે ૨૭,૦૦,૦૦૦ પુરોપ અને બીજો નોકરીપર હતાં અને પા. ૧૦૦. ની મુડી રોકાણ હતી આ વર્ષમાં ૬૫,૦ રતલ આ ઉપજ હતી. આ ઉપજમાંથી ૪૦ ટકા જેટલી ઇગ્લાંડ અને પરદેશમાં બ્રીટીશ રૈયતો નરફથી વીકાય છે અને બાકીની દુનિયા ના દરેક દેશમાં નિકાસ કરવામા આવે છે

અનગમતી સંતતિ રોકવાના ચમત્કાર

લંડનના બે ડાકટરોએ ઓ બાબતના સંપૂર્ણ અભ્યાસ પછી બાળાપને લોહ્યું કે સ્ત્રીની સંતતી મેળવી આપવાના અખબારોમા ૬૨ના માંડમા છે એમણે એક એવો સીક્રાત તારવ્યો છે કે જેના શરીરમાં તેજાબનું પ્રમાણ વધુ હોય તેઓને છોકરીઓ જન્મવાનો સંભવ વધુ છે. જે બીજાના બાબતમાં આલ્કલાઇન દ્રવ્ય તત્વ વધુ હોય તેઓને છોકરાઓ જન્મવાનો વધુ સંભવ છે. આ જ્ઞાન પર આધારે એવા પ્રકારના કન્ફેક્શનો તૈયાર કર્યા છે જેમના પુરસ્કાર બીજા બીજા તબીબો દરદીની જરૂરીયાત તે બાબતમાં આપતાં ૬ મહીનો ૯૦ ટકા પ્રમાણ સંતતી મળે છે આ રીતના ચાર, બીજા અઢીજ વર્ષમાં ૯૦ ટકા જેટલાં પરીણામો મેળવતા થયાનો તા ડાકટરની જોડીએ દેશપરદેશનો એ ઇન્જેક્શનોનો ઉપયોગ કરવો.

ખબરપત્રો

આપણા લોકોની કૂરેપ

શ્રી ટોરીયાથી રા. જે. પી. રોબર્ટસ લખી જણાવે છે કે "તા. ૧૧ મીએ સવારે અમો વોર્સનાયચા હતા. એ સ્થળે ઉતરી ના બાયરૂમો છે અને એ સ્થળ ટ્રાંસવાલમાં રોડ હાઉ કરી પુરુષોને જણાવેલું છે. ત્યાં બાર બાય ફુટ કાંદીઓ માટે બાંધવામાં આવેલા છે. ત્યાં પહોચ્યા પછી ; બાંકડાપર સુતો હતો તેટલામાં મારી નજર બાયરૂમની દિવાલપર પડી અને જોયું કે એક જગ્યા પર ખાલી જોડતી રહી કે જ્યાં કંઇનું કંઇ ચાલવાયેલું નહિ હોય. એજ બાબતની નજદીકમાં બીજા બે બાયરૂમો બંધાઇ રહ્યા હતા કાંદી બાજીઓ વર્ષે તેને પણ દીવા કુદીને બજારો નહિ એવી આશા રાખું છું. એમ કરવું એ આપણને શરમાવનારું છે અને આપણી જનતીને કલંક લગાડનારું છે."

ઇ. સ. હિંદુ સોસાયટી

ડરબનના હિંદુ સોસાયટીના મંત્રી મારફતે પ્રાંતીયાનીની શ્રીયોર મુસોલીનીની સુચનાથી ઇટાલીયન ઇસ્ટ આફ્રીકાના અફસરો-જનરલ તરીકે નીમણુક થઇ છે.

નાઝી અમલમાં ૬૯૦૦૦ ડાકતરોનું ભાવિ

સપ્ટેમ્બર તા. ૩૦ મીએ જરમની અને ઓસ્ટ્રીયામાં યહુદી ડાકતરોના ધંધાનો અંત આવશે. એ તારીખ પછી કોઇ પણ "આર્યન" ને "જરમન લોકો" પરાવનાર કોઇ પણ માણસ ની ચિકિત્સા કરવા દેવામાં નહિ આવે. કહેવામા છે કે આર્યો જરમનીમાં લગભગ ૪૨૦૦ અને ઓસ્ટ્રીયામાં લગભગ ૨૦૦૦ ડાકતરો ધંધા વગરના થઇ પડશે.

બરમાના રમખાણો

જુલાઇ તા. ૨૭ થી સપ્ટેમ્બર તા. ૯ સુધી માં બરમામાં થએલાં રમખાણોમાં ૨૨૯ માણસો માર્યા ગયા હતા અને ૯૨૬ ઘવાયા હતા. આમાંના ૧૬૫ મરણો અને ૮૧૮ ઘાયલ હુલ્લડ ખોરો તરફથી થયાં હતાં અને બાકીના હથીયારબંધ ઘરારથી પકડાયા હતા. અત્યારે સુધીમાં ૨૦૦૦ માણસોની અદાલતી તપાસ માટે મોકલવામાં આવ્યા છે. તીરાજિતાના ડીફેન્સ મીનીસ્ટર બરમા સરકાર આપવાની છે. ૨૫૦૦ ને સપ્ટેમ્બર તા. ૧૦ મીએ મોકલી દેવામાં આવ્યા છે.

આના વતનપ્રવેશ આંકડા

ઇમ્મીગ્રેશનલ ટી મારફત ઓફીસ ઇનચાર્જ મીસ્ટર આલફ્રેડ ડી. પીકાર્ડ તા. ૬ ના "કેપ ટાઉન રેલીગાર્ડ" માં મુબઇ જવાને છે. બ્રીટીશ રૈયતો દર વર્ષે કેપ ૬૦,૦૦૦ ખાલ્યા આ પીએ છે. ૧૯૩૫ માં દીદ આ સીઝનમાં ૧૩,૦૦,૦૦૦ ઉપર ઓકરમાં આવુ વાવેતર હતું. અમે ૨૭,૦૦,૦૦૦ પુરોપ અને બીજો નોકરીપર હતાં અને પા. ૧૦૦. ની મુડી રોકાણ હતી આ વર્ષમાં ૬૫,૦ રતલ આ ઉપજ હતી. આ ઉપજમાંથી ૪૦ ટકા જેટલી ઇગ્લાંડ અને પરદેશમાં બ્રીટીશ રૈયતો નરફથી વીકાય છે અને બાકીની દુનિયા ના દરેક દેશમાં નિકાસ કરવામા આવે છે

અનગમતી સંતતિ રોકવાના ચમત્કાર

લંડનના બે ડાકટરોએ ઓ બાબતના સંપૂર્ણ અભ્યાસ પછી બાળાપને લોહ્યું કે સ્ત્રીની સંતતી મેળવી આપવાના અખબારોમા ૬૨ના માંડમા છે એમણે એક એવો સીક્રાત તારવ્યો છે કે જેના શરીરમાં તેજાબનું પ્રમાણ વધુ હોય તેઓને છોકરીઓ જન્મવાનો સંભવ વધુ છે. જે બીજાના બાબતમાં આલ્કલાઇન દ્રવ્ય તત્વ વધુ હોય તેઓને છોકરાઓ જન્મવાનો વધુ સંભવ છે. આ જ્ઞાન પર આધારે એવા પ્રકારના કન્ફેક્શનો તૈયાર કર્યા છે જેમના પુરસ્કાર બીજા બીજા તબીબો દરદીની જરૂરીયાત તે બાબતમાં આપતાં ૬ મહીનો ૯૦ ટકા પ્રમાણ સંતતી મળે છે આ રીતના ચાર, બીજા અઢીજ વર્ષમાં ૯૦ ટકા જેટલાં પરીણામો મેળવતા થયાનો તા ડાકટરની જોડીએ દેશપરદેશનો એ ઇન્જેક્શનોનો ઉપયોગ કરવો.

આપણા લોકોની કૂરેપ

શ્રી ટોરીયાથી રા. જે. પી. રોબર્ટસ લખી જણાવે છે કે "તા. ૧૧ મીએ સવારે અમો વોર્સનાયચા હતા. એ સ્થળે ઉતરી ના બાયરૂમો છે અને એ સ્થળ ટ્રાંસવાલમાં રોડ હાઉ કરી પુરુષોને જણાવેલું છે. ત્યાં બાર બાય ફુટ કાંદીઓ માટે બાંધવામાં આવેલા છે. ત્યાં પહોચ્યા પછી ; બાંકડાપર સુતો હતો તેટલામાં મારી નજર બાયરૂમની દિવાલપર પડી અને જોયું કે એક જગ્યા પર ખાલી જોડતી રહી કે જ્યાં કંઇનું કંઇ ચાલવાયેલું નહિ હોય. એજ બાબતની નજદીકમાં બીજા બે બાયરૂમો બંધાઇ રહ્યા હતા કાંદી બાજીઓ વર્ષે તેને પણ દીવા કુદીને બજારો નહિ એવી આશા રાખું છું. એમ કરવું એ આપણને શરમાવનારું છે અને આપણી જનતીને કલંક લગાડનારું છે."

ઇ. સ. હિંદુ સોસાયટી

ડરબનના હિંદુ સોસાયટીના મંત્રી મારફતે પ્રાંતીયાનીની શ્રીયોર મુસોલીનીની સુચનાથી ઇટાલીયન ઇસ્ટ આફ્રીકાના અફસરો-જનરલ તરીકે નીમણુક થઇ છે.

રૂપરાના ગુજરાતી સ્કૂલ

આગ રૂપરાના ગુજરાતી સ્કૂલ મકાન ચાલુકરી બંધાવવા માટેના ફંડની નામાવલી :

	પા.	શી.	પે.
અરમામદ હુસેન	૧૦	૬	
બી. એન. પટેલ એન્ડ કંપની	૧	૦	
નરસંજ પરબ	૧	૧	૦
પ્રાગજી હાલાઇ		૧૦	૧
નાથુભાઇ મકનજી	૧	૧	૦
પ્રાગજી જગાભાઇની કંપની	૧	૧	૦
એક મીત્ર		૨	૬
મોરારજી ગોપાળ	૩	૦	૦
ગોપીદ માધવ	૫	૫	૦
લાલુ ચંપલ	૧	૧	૦

(ચાલુ)

દામોદર ભક્તિઅન ક્રોકસ ઓસોસીએશન

આગલા આંકડા તરવાળો પા. ૪ : પરબુભાઇ નારણ રૂા. ૧૦-૦-૦, હરીભાઇ તારભક્ત, ક્રિકાભાઇ કાના, પરબુભાઇ હરજી ૬૨ા ૫-૦-૦, મુલાભાઇ નાથર રૂા ૧૦-૦-૦, નારણ ભાઇ મુકાસ, નરોત્તમભાઇ ભલાભાઇ, ડાહ્યા ભાઇ હરિભાઇ પ્રાગજી રૂા. ૧ : વાલાભાઇ

ગામા ૩-૫ી ૧, નરસંગ ગાવાભાઇ ૫ી ૧-૬, ખેમરાજભાઇ પરસુ ૫ી ૧૦-૦, દામજીભાઇ ગલાલ ૫ી ... ગાવાભાઇ નારણજી, ૫ી. ૧૦-૬, નરસંગભાઇ નથુ ૫ી ૧૦-૬, રામાભાઇ મનજી ૫ી ૧૦-૦, ગોરધનભાઇ જીવા ૫ી. ૧૦-૬, રણછ ભાઇ મેઘજી ૫ી ૫-૬, શ્રીધરાભાઇ ગોવિંદ ૫ાલા -૬, નારાયણભાઇ નાગા ૫ી ૨-૬, ખુશાલ ... મીયા, દામજીભાઇ ખીમ, ગાવાભાઇ ખેતશી. ૧૬ ગ -૧ ... (ગાયુું)

ઇસવાલ હિંદુ સેવા સમાજ

મહાત્મા ગાંધી જયંતી

ઉપરોકત સમાજના આશ્રય હેઠળ તા. ૨૨-૯-૩૮ ના ખુધવારે સાંજે ૭-૩૦ વાગે પીકર્સગિલ્સ ... ટાઉન ફેરેસ્ત સબર્બમાંના ઇન્ડિયન સ્કુલના ગ્રાઉન્ડમાં મહાત્મા ગાંધીજીની જયંતિ ઉજવવામાં આવશે. એ પ્રસંગે સમાજની ... ... બહારની બારસ વ્યકિતઓ તરફથી મહાત્માજીના જીવન વિષે આકર્ષક ભાષણો થવાના છે અને ગાંધી જયંત વિદ્યાલયના વિદ્યાર્થીઓ અને વિદ્યાર્થીનીઓ તરફથી સંગીત સમાજ વિગેરેના આકર્ષક કાર્યક્રમ થશે.

સર્વે હિંદી ભાઈઓ અને બહેનોને હાજરી આપવા વિનંતિ કરવામાં આવે છે.

ડી. બે. પરીખ
ડી યુ ઓઝા.
જે. આ ...ગીઓ

શ્રી ઇસવાલ યુનાઇટેડ પાટીદાર સોસાયટી

મહાત્માજીની ૭૦ મી જયંતિ

ઉપરોકત સોસાયટીના આશ્રય નીચે પૂજ્ય મહાત્મા ગાંધીજીની ૭૦ મી વર્ષગાંઠે ઉજવવા ... એક જાહેર મેળાવડો તા. ૨૨-૯-૩૮ (બારમુવા વદ ૧૩) ને ખુધવારે ઇસ્લવાલ સારા સારા વાગે, ન્યુટાઉનમાં પાટીદાર કોલમાં મળે જેમાં સર્વે હિંદુ ભાઈઓ અને બહેનો ઉપરાંત સર્વે હિંદીઓને હાજરીસર પધારવા નમ્ર વિનંતી છે

ડાયકલ્ટ માણક બાલ,
કાનજી ભાણાભાઈ પટેલ,
જે. આ ...ગીઓ

તમારું ભવિષ્ય ફળ

ગ્રાયુ આસનું મફત

જેના ગ્રા. કપાસનુમ, ગરીબનુમ, ધનવાન, મુખ્યકારી, ઉંચ, સારા ગ્રોદરીથી ગાન્સ, મરીક્ષા, ... આપવામાં આવશે પત્ર વ્યવહાર ... ... ગરીબ, ... પાંચથી ૫ પૈન્સનો ... ... ગરીબ

૫ રોયલ એસ્ટ્રોલોજીકલ ... ...
(જેના) ... (ગાંધીબાગ).

... ...
... ...

... ...

વેચવાના પુસ્તકો

બાળ સાહિત્ય—નવલકથાઓ—ધાર્મિક સાહિત્ય—રાષ્ટ્રિય સાહિત્ય—કાવ્યો વિગેરે

દક્ષિણા મૂર્તિ વિદ્યાર્થી ભવન પ્રકાશન મંદિરનું સાહિત્ય

	પા.	શી.	પે.
૮૦ પુસ્તકોનો સેટ	૧	૧	૬
૩૦ ,, ,,	૦	૧૫	૬
૨૫ ,, ,,	૦	૧૨	૬

નવયુગ ચરિત્રમાળા

બાળગોકુલ	૧	૩	
૨ જી ચોપડી	૧	૬	
૩ જી ચોપડી	૧	૯	
૪ થી ચોપડી	૨	૦	

કરાચીકૃત મુળાક્ષરની સચિત્ર બાળ પોથી શી. ૧ ૬.

સરકારી શાળાઓમાં ચાલતાં પુસ્તકો.

	શી.	પે.
બાળપોથી	૮	૧
૧ લી ચોપડી	૦	૬
૨ જી ,,	૧	૦
૩ જી ,,	૧	૩
૪ થી ,,	૧	૬
૧ લી ચોપડીના અર્થ	૦	૬
૨ જી ,, ,,	૦	૯
૩ જી ,, ,,	૧	૦
૪ થી ,, ,,	૧	૩
ગુજરાતી ફેરવી દીક્ષાય ભાગ ૧	-	૧
,, ,, ,, ભાગ ૨	૧	૨
અંકગણિત બાલકાવબોધ	૨	૧
બાકરણ બાલસર્વસ્વ	૧	૧
મૂળોળ ૪ થા ધોરણની (અંગ્રેજીના ૬ઠ્ઠા) નવી આવૃત્તિ	૨	૦
ગુજરાતી અંગ્રેજી દીક્ષાનોદી નાની	૪	-
ઈંગ્લીશ ગુજરાતી ,, ,,	૫	૦

રાષ્ટ્રીય સાહિત્ય

મારી જીવન કથા (૫ જ. તેહર)	૧૨	૦
ગાંધારદની મિમાંસા	૪	૧
અહિંસા	૩	૧
અને મજુરી કરનારઓને	૨	૦
ગો સેવા	૨	૮
ગધું બ્રહ્મચર્ય	૩	૨
બારી કેળવણી	૪	૦
આખરી કેસોટ ભાગ ૧–૨	૫	૮
,, ,, ભાગ ૩ જો	૭	૧
ગાંધી વિચાર દોહન	૩	૦
દક્ષિણદીના ચીર	૧	૬
ગ્રામ ભજન મંજરી	૧	૮
નવસ્ત્ર ગાંધી	૧	૪
અર્પંજલી પ્રતિભા	૩	૧
આત્મા દીક્ષણાનલ	૪	૬
ગાંધીના વ્યવહારોના સિદ્ધાંતો	૨૫	૬

લોક સંગીત	૧	૬
સ્વદેશી સમાજ	૨	૦
મીરા દર્શન	૩	૦
ગ્રામ વાર્તાઓ	૪	૦
ગ્રામોદ્યોગ વિચાર	૩	૦
ગ્રામાયણ વાર્તા	૫	૧
ગ્રેમ કાકરી ચ ઠા. ગોપાલાચારી	૨	૦
પરદેશી કાપડની સામે કેમ દરીકામ	૨	૬
ગ્રામ પ્રતિષ્ઠા	૨	૬
નીતિનાશનો માર્ગ	૨	૦
ધર્મ સંરક્ષણ	૧	૬
તારે કરીયું શું?	૨	૬
,, ,, ઉત્તરાર્ધ	૨	૬
બોલશેવાદમ ને બીજી વાતો	૧	૬
પીરસણા અને બીજી વાતો	૧	૬
ગોકુલ શિક્ષણ	૧	૦
ગોળમેજીમાં ગાંધીદ્ય	૨	૦
,, ,, બાકું પુ:	૪	૦
કારાવાસની કહાણી	૩	૦
,, ,, બાકું પુ:	૨	૬
નવા મીનો ભાગ ૧ લો	૧	૧
,, ,, ભાગ ૨ જો	૧	૧
ગંડકપારી	૨	૦
મહાત્માજીના પ્રમુખો	૨	૦
ગંજેરો પિક્ચારકર્સ	૨	૦
ભા. ગાંધીનો મુક્તિ પ્રકાશ	૩	૦
ફરજાનીની કથાઓ	૨	૦
સાગર સમાર	૨	૦
વિરાટ સ્વપ્ને ભારત	૩	૦
સોરઠ રાણી	૫	૦
ગઠબંધન	૪	૦
પીર કબીર	૪	૦
દાદુરબાલની ગામ વાર્તાઓ	૨	૬
પુંદરીકના પરાક્રમ	૧	૦
કું નન્દગોર કેમ બની	૫	૦
સમાજની વેદીપર	૪	૦

ધાર્મિક સાહિત્ય

ગીતાબોધ	૧૨	-
શ્રી. મદ્ભાગવત ભાગ ૧–૨	૧૨	૦
ગ્રામ દોહન ભાગ ૧	૭	૦
,, ,, ભાગ ૨ જો		૬
સોળ સતી બાઓ	૩	૦
દક્ષાત્રેય ગુરુ	૩	૦
પરમાર્થસાર	૧	૦
રામી શિષ્ય સંવાદ	૧	૦
મંગળ પ્રભાત	૧	૦
મેરી અને મેજીસ	૫	૦
સાદી શિષ્યામણ	૬	૦
ટોલ્સટોયની નીતિ કથા	૧	૦
સ્વર્ગમાં ઇસ્લામ ભા ૧	૮	૦
દક્ષિણ ધર્મ-ઓપમાળા	૫	૦

ભાગવત કથા	૧	૬
પરમહંસ રામકૃષ્ણના બોધવચન	૨	૦
ભગવદ્ભક્તિ યોગ	૧	૦
ગિતા બોધ	૨	૦
ઉપનિષદ પારાવળી	૪	૦

નવલ કથાઓ

અંતરની બ્યથા	૪	૦
પત્ર બાલબ્ય	૭	૦
કંકણ હરણ ૧ લ્યમ નાટક	૧	૬
ભારેલો અગ્નિ	૭	૦
ગામ લક્ષ્મી ભાગ ૧	૭	૦
,, ,, ભાગ ૨	૭	૦
,, ,, ભાગ ૩	૭	૦
,, ,, ભાગ ૪	૮	૦
જયા-જયંતા	૫	૦
ગુપ્ત પ્રેમ સંમેલ	૬	૦
ચમત્કાર હરણ અને સંયુક્તા	૭	૦
ગિરદીપ	૭	૦
નારી હૃદય	૪	૬
તાપુખ્ય	૫	૦
તાતી તલવાર	૪	૦
દિવ્યચક્ષુ	૭	૦
જયંત	૬	૬
પુષ્પરીણી	૪	૬
ભગવિદાર દાસ્ય ભંડાર	૬	૦
પ્રેમ શિખા	૪	૬
રાસ નંદીની	૨	૪
રાજીબુ	૬	૦
ગુલબા	૬	૬
મોતીના તોરણ	૪	૦
સુનીતી બોધ	૬	૦
ગાજરમતી	૪	૪
સ્નેહ સંયમ	૪	૬
ગતાનની નદીનું દ્રમ	૫	૦
વેરાનમાં	૪	૬
સ્નેહ બધ	૭	૦
સુવર્ણરેજ	૮	૬
પરિમિતા	૨	૬
જયાના પત્રો	૨	૦
વેરાના ચાકળ	૬	૦
કોહીનુર	૭	૦
ગરકાની સજા	૨	૬
માલિકા	૫	૦
વિપ્રદાસ	૭	૬
દેવ વિમાન	૫	૦
કમયોગી રાજેશ્વર	૫	૬
સ્વર્ગ અને પૃથ્વી	૪	૦
પ્રેમ ભાષા	૪	૬
મસ્ત ફકીરના ટાલ્લા પ્રસંગો	૪	૬
દેવા	૬	૦
અમર પની	૭	૬

ઇકબાલ રસૂલનો	૫	૦
ગાંધારીના ગજા	૭	૦
ગાંધી	૪	૬
ચિનોર વાર્તિકા	૫	૦
છોટા ચકમા	૭	૦
જાદરા	૬	૦
ઠકરની ટંગા	૫	૦
પકડી કમાલજ	૩	૦
પ્રભો	૩	૦
મંદિલાય	૩	૦
રવામી	૪	૦
રાજેન્દ્રપ્રસાદ	૪	૬
વીકોત ભાગ ૧ લો ૨	૮	૦
,, ,, ૩	૭	૦
વાર્તાસ ઇબ્રાહીમનો ગેર	૬	૮
વિનોબા ,,	૬	૦
વેલ્લની કિસ્મત	૫	૬
શાયરી માંડવી	૭	૬
શાળા રેખા	૫	૬
ઇકબાલ રેખા વિજ્ઞાન	૧૨	૬
અકબર બિરબલનો વિનોદી વાર્તા સંગ્રહ	૧	૬
રાજા ભાજ અને કવિ કાલીદાસ	૮	૦
સુન્દરીકા અને બીજી વાતો	૬	૦
સ્વીટ સહજો	૭	૬
સ્ફુરતન જયોત	૪	૬
૫ ૧૯૫ પ્રતિમા-કયા ઝોરી ઝોરી ચતીમા	૪	૬
અજ્ઞાનની રાત્રિમાં	૨	૬
એ પત્ની કોની	૫	૦
નકેા નસરીઝેા	૭	૦
સોનાના સ્ટીદ	૮	૦
સાયકામા	૭	૬
આપણા દેશના મહાન સ્ત્રી પુરૂષોની ગ્રંથિક		
અમેરીકાનાકર વાર્તાઓ	૧	૬
ઉંચર ખાદ્યાગની કમાકમત	૧	૦
ઉિકાકાન્ત	૫	૬
ઉિસ્ત્રઓ	૪	૬
ગુજરાતી મહોત્સવ પ્રતિકા	૧	૦

બાળ સાહિત્ય

પુરસ્કારમાળા	૯	૬
પુરસ્કાર	૧	૦
બાળવાર્તા	૧	૦
બાળવાર્તા ભાગ ૨ જો	૧	૦
,, ભાગ ૩ જો	૧	૦
બાપુકાકા	૨	૬
ભીમ ભીમ	૦	૬
વરતો અને ગુબ્બારા	૧	૦
મણરત્ન	૦	૬
વાંદરા	૧	૪
વીરા મોતી	૦	૬
સાપવાળા ઉંચરમાં	૧	૬
ઓળિયો અને બીજા પ્રેમકથાઓ	૨	૬
ઉપીયુ	૪	૬
બાળ સાહિત્ય પુસ્તક ૧ થી ૨૫	૯	૦
રાષ્ટ્ર પ્રીડર્સ સેટ	૨	૦
વૈજ્ઞાનિક જગત	૪	૬
ઇસપ પંચાંગેા	૩	૦
રમાડુ રેખા ભાગ ૧ લેા	૨	૧
,, ,, બાગ ૨ જો	૨	૬
બાળ કુંજ	૨	૦
નાની બેન	૨	૦
બાળ કથાવલી	૨	૦
વિક્રમરાજ ચરિત્ર	૨	૦
પાતાળ પ્રવેશ	૨	૦
ધ્રુવો	૧	૦
ચતુરસીત્ર	૧	૦
બાળ વાર્તા વિનોદ	૨	૦
બાળના બાળના રાસેા ભાગ ૧ લેા	૩	૦
,, ,, ,, ભાગ ૨ જો	૩	૦
કાલમાં કહું	૧	૦
ઉલ્લાસ કાકા	૦	૬
બાળ વિનોદ ભાગ ૧ થી ૨૦	૧૦	૬
ઝવેરાત બાળ પુસ્તક માળા	૧૫	૦
સીતા (રામાયણના પાત્રો)	૧	૦
સાહસિકોની સૃષ્ટી	૩	૬
વિનમ્રતા	૪	૦
ઇશ્વર અને સાહિત્ય	૦૫	-
પારસી ગ્રામોફારની રાતીઓ	૧	૬
પારસી સ્ત્રી ગીતો	૨	૦
રાસ નરસૈંયાનું	૨	૬
ઝરણું ગીતો	૩	૦
પંખીઓ	૧	૬
રાજ નીકુંજ	૨	૬
પ્રાણી પુરાણ	૧	૩
મોતી માળા	૦	૬
રમકડાની દુકાન	૦	૬
વાંચેલું ધન	૧	૦
ગીતાંજલી	૨	૦
ઇશ્વર ઘર પ્રકાશ	૧	૦
ચિલ્ડ્રોલા	૧	૪
,, નાની બાલિકા	૧	૦
કારીમરીનું સીક્ષણ ભાગ ૧	૨	૦
,, ,, ભાગ ૨ જો	૨	૦
સોરાષ્ટ્રની રસધાર ભાગ ૪ થા પુ.	૪	૦
,, ,, ભાગ ૫ મા. પુ.	૩	૬
,, ,, ભાગ ૬ ઠા. પુ.	૩	૬
રહીયાળી રાત ભાગ ૧ લેા	૨	૬
,, ,, ભાગ ૨ જો	૧	૦
,, ,, ભાગ ૩ જો	૩	૦
ગુજરાતેા ચિપક ભાગ ૨ જો	૨	૬
સુંદરી ભાગ ૨ જો	૨	૦
ઘર બધ્યુ વૈદક	૫	૦
ઘર બધ્યુ નેદું જડીબુંદર બી. પુત્ત	૧૩	૦
કલાપીનો કેકારવ	૧૧	૦
ફકાવરી ગુજરાતની ગત કથા	૫	૦
ભારત મ્યુઝીક બાયક	૧૫	૦
રાષ્ટ્રીય સંગીત બાયક	૧	૬

બીજા પુસ્તકો

કેળવણી અને બીજી વાતો	૩	૦
ક્રેમિસ્ટનો ધાતુવાદ (હીંદુસ્તાનીમાં)	૧૪	૬
ગોરધનની ચતુરાઇ	૧	૦
જીવતા નહેરૂજી	૧	૬
દક્ષિણીજતન	૪	૦
નવો ભાગ ભા. ૧ લેા	૧૦	૦
ભારત ગોરવ બાયક	૫	૦
નવો અવતાર દ્વીતિય અંક	૪	૦
,, ,, તૃતીય અંક	૪	૦
મહાત્મા ગાંધીજી	૦	૬
રાગ ભૂપેન ભા. ૨ જો	૪	૦
,, ,, ભા. ૧ લો	૫	૦
દોહનો પ્રવાસ	૩	૬
હિમાલયનો પ્રવાસ	૪	૦
દીદી ભેખડમાળા	૨	૦
અસ્પૃશ્યોના સાથી અને સામાન્ય વિચાર	૨	૬
આનંદ મઠ	૪	૬
અમે બધા	૫	૬
આત્મ કથા	૬	૬

કળાના નમૂનાનો સુંદર ત્રિરંગ સંગ્રહ

અંજણાદૂક	૭	-
ઇશ્વર મંજણ	૭	-
કલા કલાપ	૬	-
રંગ રેખા	૬	-
અજન્તાના કલા મંદિરો	૭	૬
વીર વર વિક્રમાદિત્ય ચરિત્ર	૧૭	૦
મુકલાપ આલબમ	૨	૨

આ ઓફીસમાં છપાયેલા પુસ્તકો

	રૂ.	સૈ.
ટ્રાંસવાલ લાયબ્રેન્સીસ કંટ્રોલ ઓર્ડીનન્સ		
૧૯૩૨ ગુજરાતી અને અંગ્રેજીમાં	૧	૬
સીતા વનવાસ	૧	૬
ઇશ્વરપર પ્રવાસ	૦	૬
જલના પ્રયોગો અથવા જાદમજા ભાગ ૧	૧	૬
,, ,, ,, ભાગ ૨	૧	૬
નીતિના કાવ્યો	૧	૦
કરીશ સંજદીનો વધારો અને તેની સંભાળ		૬
ગ્રમોફોન		૬
પુર્વ અને પશ્ચિમ		૬
મોહનલાલ ભાસ્કરજોશી દીલ્હી તેમના મત અને વિચાર		૬
પુરસ્કાર કમાલ પાત્રાનું ઇશ્વર ચરિત્ર		૬
પુરસ્કાર કમાલ પાત્રાનું બાળપ		૬
મારો જેલનો અનુભવ ભેગદાસ મંગળજી		૬
મારો જેલનો બીજો અનુભવ ,, ,,		૬
મારો જેલનો ત્રીજો અનુભવ ,, ,,		૬
એક સત્યાગ્રહની કથા (સોરાષ્ટ્રીયનો બચાવ)		૬
પુરખરાજ અને તેના બે વાણીઓ		૬
જેલના કાવ્ય (સાબરમતી પ્રભાતના)		૬
હોમ રૂલ (સ્વરાજ) (ગાંધીજીએ લખેલું)	૧	૦
કામદા સામે સ્વાની ફરજ		૬
ઇશ્વર ટોરી		૬
સુથારાના ઓજારો		૩
સત્ય વિના બીજું કશું નથી		૩
ડરબન સ્ટેશનનું વર્ણન એક કાવ્ય		૩

ઓરડર સાથે નાણાં મેકલવા ખરેખરાની કરવી. વી. પી. ઓર્ડરોને ધ્યાન આપવામાં નહિ આવે

મળવાનું ઠેકાણું:-

Manager, Indian Opinion,
Phoenix, Natal.

Books for Sale.

The Story of Ramayana ... 8

J. C. BOSE.—His discoveries and writings with a biographical sketch and portrait ... 5s.

ESSYS ON INDIAN ECONOMY.—By Mahadev Govind Ranade. Price ... 4s. 6d.

ESSAYS ON INDIAN ART, INDUSTRY AND EDUCATION.—By E. B. Havell Price ... 2s.

INDIAN INDUSTRIAL AND ECONOMIC PROBLEMS.—By V. G. Kale, M.A., Price ... 4s.

From: The Manager,
'Indian Opinion'
Phoenix, Natal.

Congress Jubilee Albums

An artistic Jubilee Album containing the photos of all Congress Presidents from 1885 to 1935. The pictures have been done in three colours with smart decorative borders. The best available pictures of the Congress Presidents have been chosen for the colour printing.

Price: 2s. 6d.

To Be Had From:
"INDIAN OPINION."
Phoenix, Natal.

'INDIAN OPINION'

(Founded by Mahatma Gandhi in 1903)

For The Moral, Political and Social Advancement Of Indians In South Africa.

Published Every Friday.

Subscription Rates

Payable Always In Advance.

Within the Union	21s.	Annually
" " "	11s.	Half-yearly
Outside the Union	22s. 6d.	Annually
" " "	12s.	Half-yearly

Become a Subscriber and persuade your friends to do likewise

Apply to
Manager,
Indian Opinion,
Phoenix, Natal.

શિયાળો આવ્યો!!
શું લાવ્યો?

શરીરને પુષ્ટ બનાવવાના પદાર્થો લાવ્યો. ઘરોકો બાલ બાળના પાકો બનાવવાની તયારીઓ કરી રહ્યા છે.
સારા પાકો બનાવવા માટે દરેકને ત્યાં તાજો અને ઘોકળો માલ આવી ગયો છે. તેમજ દરેક જાતની દેશી દવાઓ અને દેશી મોસરી વગેરેના તાજો અને ઘોકળો માલ કેટલાંમાં નાખીએ છીએ.

દેશી સુરતના ઘોકડાં નંગ ૨ ની રૂ. ૧૭-૦ સેકડા ૭૫ ૬૨,
દેશી ઘોકડાંના ઘોળીયાં નંગ ૨ ની રૂ. ૭-૦ સેકડા ૪૫૦૦

કરીયાના કોઇ પણ બાબતોથી વાળ ગોળાનો

નવાબી પાવડર

૬૦૦ ના ૧૦૦ પોનીટના વાળ ખાસ ચાય છે.
૧૨૫ બોટ રૂા. ૧૨ પોસ્ટેજ સાથે, ૨૫૦ ૧૨૫ સેનારો રૂા. ૬-૦ પોસ્ટેજ સાથે ૧ નંગ સેનારને રૂા. ૩-૦ પોસ્ટેજ દાખે. ૧ અથવા બે નંગ સેનારને ૨ પેની પોસ્ટેજ ઘોકલવો.

ઓર્ડર સાથે રોકડા પૈસા મોકલવો.

Fancy Gold Cups and Saucers at 1/9 a dozen.
12 dozen to a case. Cash with order.

I. G. H. BASSA
153 Grey Street, - - Durban, 1450

Telephone 33-5382.

VALLABH RANCHHOD,
Wholesale & Retail Fruit and Vegetable Merchant
Country Orders Promptly attended to.
14, DIAGONAL St. JOHANNESBURG.

ટેલીફોન ૩૩-૫૩૮૨.

વલ્લભભાઈ રણછોડ

હોલસેલ અને રીટેલ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ અમારે ત્યાં તાજું અને સસ્તું મળશે.
બહારગામના ઓર્ડરોને ખાસ ધ્યાન દેવામાં આવે છે.
૧૪, ડાગોનલ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ. 1050

ફરમાસુ મીઠાઈ અને શિયાળાના ચોખ્ખીક પાકો ખરીદો

અને સ્વાદીષ્ટ જમવાનું.

ઓછજ વખત અજમાયસ કરો.

KAPITAN'S CAFE

Phone 33-8577. 13a KORT STREET, JOHANNESBURG.

'Phone Day 24-1196. **RAJCOOMAR,** 'Phone Night 62-1536.

DURBAN'S FIRST INDIAN UNDERTAKER

Coffins, Wreaths, and Cloth Flower Wreaths of all descriptions always in stock.

Motor and Horse Hearse at moderate Charges.

રાજકુમારે,

અન્ડરટેકર

ઓલ્ડ ફર્મ. મોટર અને ૨ ઘોડા તથા ફૂલ તેમજ બીજી પુરતી બાબતમાં આપે છે. ચાલુ દિવસ જુઓ.

14, Cross Street, DURBAN. 1224

'PHONE 33-4691. BOX 2526.

L. MISTRY

એલ. મીસ્ત્રી

ઓફસ, રેબલ અને ડીબન ઇસેન્સ ફૂટર અથવા જબા-બંધ બનાવનાર તેમજ ફુટ ટર્નીંગ સંતોષકારક કામ કરનાર.

મારફેલા ચાવીલ' પ્રાઈસ સ્ટ્રીટ મંગાવો.

45 Market St. : : : Johannesburg. 1050

'Phone 2-3381 Tel. add. "Letapco."

D. K. PATEL

Fruit and Vegetable Exporter

— SPECIALIST —

In South African, Canadian and Australian Apples

—also—

Cape Fruit on hand in season

We have in stock Naartjes which have just come in Market.

ડી. કે. પટેલ.

ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ એક્ષપોર્ટર.

સાઉથ આફ્રિકન, કેનેડીયન અને ઓસ્ટ્રેલીયન એપલ્સના સ્પેશીયલીસ્ટ

ઋતુમાં કેપ ફ્રૂટ પણ રાખીએ છીએ

નાર્ચીસ હાલમાં શરૂ થયા છે અને તેનો સ્ટોક પણ રાખીએ છીએ.

ઓર્ડરો ઉપર ખાસ ધ્યાન દેવામાં આવે છે

નાર્ચીસ અને મેન્ડરીન સારા અને સસ્તા

C. O. D. થી મળશે.

P. O. Box 765. 19, Cross St. Durban. 1111

M. H. DESAI,

એમ. એચ. દેશાઇ,

કોમીશન ફ્રૂટ બ્રોકર,

અમે દરેક જાતના ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ પુનીયાના કોઇ પણ ભાગમાં C. O. D. થી સારૂ પેકીંગ કરી મોકલીએ છીએ.

P. O. Box 254. 31, Short St. Durban. 1196

'Phone 33-4463. Tel. Add. "VALABTEL." P. O. Box 6746.

V. B. PATEL,

WHOLESALE AND RETAIL FRUIT, VEGETABLE AND PRODUCE MERCHANT

CHEAPEST BANANA STORE IN TOWN.

40 President Street, JOHANNESBURG.

Terms: NETT CASH or C.O.D

વી. બી. પટેલ,

હોલ-સેલ અને રીટેલ ફ્રૂટ વેજીટેબલ અને પ્રોડ્યુસ મરચન્ટ

ટાઉનમાં સૌથી સસ્તામાં કેળાની દુકાન.

ઓર્ડર ઉપર ધ્યાન આપવામાં આવે છે

પેકીંગ અથવા C. O. D. ની બાબત ખાસ લખશો.

ટેલીફોન ૩૩-૪૪૬૩ ૪૦ પ્રેસીડન્ટ સ્ટ્રીટ,

પી. ઓ. બોક્સ ૬૭૪૬ જોહાનીસબર્ગ 1051

"શુદ્ધ ઘી."

દરબારમાં પાલીતાણા ખાતે ૧૯૩૭ ના ડીસેમ્બર માસમાં ભરાયેલ અખીલ ભારતવર્ષીય ક્ષત્રિયોની પરિષદમાં અમારા ઘીનો ઉપયોગ કરવામાં આવેલ હતો.

અમારે ત્યાંથી ઘીના પ્રમાણપત્રો મળશે.

ભાવ માટે પુછો યા લખો

સાઉથ આફ્રિકાના ઓલ્ડ એસ્ટાબ્લીશ્ડ

શામજી દેવશી એન્ડ સન | SAMJEE DEVSHI & SON

૪, ક્રોસ સ્ટ્રીટ, ડરબન. | 4, Cross Street, DURBAN. 115

Golden Number

OF

"INDIAN OPINION"

SOUVENIR OF THE

Passive Resistance Movement

1906 – 1914.

Price : Two Shillings.

to be had from:-

Indian Opinion,

Phoenix, Natal.

SOLE AGENT FOR

His Master's Voice

હિઝ માસ્ટર્સ વોઇસ

In The Union Of South Africa

સપ્ટેમ્બર અને ઓક્ટોબરના ગુજરાતી સેક્સ રેકોર્ડો આવી ગયા છે.

સાને ઇસ્લામનો સેટ મંગાવો અને સાંભળો

પાંચ રેકોર્ડનો સેટ કીમત પા. ૨-૫-૦.

We specialise in Tamil and Telugu Drama Sets and also Native and Afrikaan records. Wholesale and Retail.

N 5551 પ્રેમની દુનીયા.
N 5570 ચાંદનો ગમ્મો.
N 5573 વાણીયા મલ.
N 5572 મે તો નજરી પ્રીતમની જોયો
N 5560 પ્રેમનું પીંજણ.
N 5550 મેરની પુંગાલી.
N 5554 કાસે કહેજે.
N 5555 મંજીર ગોવાળો.
FT 5446 દલાવતાર ચારની.
FT 5424 મહા પમ્મારી
FT 5416 ગોરમા.
FT 5423 મજાની મોરી સ્વપ્ન અંતર
N 5564 તુમારે મુજપા પ્રેમ સીખાયા
N 5528 ચલી પ્રેમ નગરીમા પીયારે પીયારે.
N 5510 ગફેલ દન મે હરકો પામા.
FT 5421/2 મારા બાઇ નાટક ભાગ ૧ થી ૪.
નરસીહ મરતા નાટક ભાગ ૧ થી ૩.
અયક્ષ કુમાર નાટક ૧ થી ૧½
રાણા રેવી નાટક ૧ થી ૧½
N 6726 જુઠો સબ સંસાર.
N 6694 નહાયા મન બયારે પીયાર.
No. 5359 મીસ ૧૯૩૬ કોમીક.
„ *5499* „ ૧૯૩૬ „
„ *5548* પારકર ૧૯૩૬ „
„ *5552* ગેન્ટલમેન „
„ *5470* ડાકર કનવેકશન „
„ *5458* શેતના સાપ્યા „
„ *5461* પ્રિન્ટિગ્રાફ બેરીસ્ટરની બેબરી, કોમીક.
પ્રથ્વીરાજ ચૌહાણનું નાટક કમ્પલેટ બોક્સ અને બુક સાથે પ્રાઇસ પાઉંડ ૨-૦-૦ નું સેટ.

નાટક મહારાણા પ્રતાપ કમ્પલેટ બોક્સ અને બુક સાથે પ્રાઇસ પા. ૧-૫-૦ નું સેટ.
„ રાં પાઠલીક કમ્પલેટ બોક્સ અને બુક સાથે પ્રાઇસ પા. ૧-૫-૦ નું સેટ
એચ. એમ. વી. ડાગેટીક પાર્ટી કમ્પલેટ બોક્સ અને બુક સાથે પ્રાઇસ પા. ૧૫ નું સેટ.
નાટક ગુજરન્તી કમ્પલેટ બોક્સ અને બુક સાથે પ્રાઇસ પા. ૧૫ નું સેટ.
„ રાજા ભરથરી કમ્પલેટ બોક્સ અને બુક સાથે પ્રાઇસ પાઉંડ ૧-૧૫-૦ નું સેટ
„ મોટ મગાલ ચાહનું સેટ ૧ થી ૮ ભાગ.
„ મીરાબુદૌલ્લા.
„ કિપા રામ.
મગાલનો ખાપ ભાગ ૧ થી ૬.
પઠીસનો નારસો કુવીન રેકોર્ડ ૬ રેકોર્ડનું સેટ
બહુદી ૪ મઝથી ૬ રેકોર્ડનું સેટ કુવીન.
નુરી બાહલ ૬ રેકોર્ડોનું સેટ કુવીન.
„ મારીન કરદાર ૬ રેકોર્ડોનું સેટ કુવીન.
„ રોગ શીરે અરબ ૮ રેકોર્ડોનું સેટ એચ. એમ. વી.
„ મોન ઇસલામ ૫ રેકોર્ડોનું સેટ એચ. એમ. વી.
„ નુરે ઇસલામ ૬ રેકોર્ડોનું સેટ મોલબ્બીઆ.
„ તાલ ડાગા ના તરી ૬ રેકોર્ડોનું સેટ એચ. એમ. વી.
„ રૂકમણી મંગલ ૪ રેકોર્ડોનું સેટ એચ. એમ. વી.
„ નુરજહાન ૬ રેકોર્ડોનું સેટ મોલબ્બીઆ.
„ સલમા મજલું ૬ રેકોર્ડોનું એચ. એમ. વી.

અમારા ઇસલામીક નવી રેકોર્ડોનું લીસ્ટ
'ઇન્ડિઅન ઓપીઝ' માં જોશો.

* ઈ ૬ રેકોર્ડ, ૧૨ ઈ ૪ રે. ૨૫/-, ૧૦ ઈ. ૧૨ રે., ૧૨ ઈ. ૮ રે. ૪૮/-.

બહાર ગામના ૧૦ ઇંચની ૬ અને ૧૨ ઇંચની ૪ રેકોર્ડથી ઓછીનો ઓર્ડર સ્વિકારવામાં આવશે નહિ.

Radio Record Trading Co.,
88 Victoria Street - - Durban.

Radio Record Trading Co.
P. O. Box 6398 29 West Street.
JOHANNESBURG.

RADIO RECORD TRADING Co.,

SOLE AGENTS FOR

Columbia

In The Union Of S. A.

જુના ગયા અને માનીતા આવી ગયા

કોલમ્બીયા કંપનીમાં હાલમાંજ આવેલા નવા ગવૈયા

માસ્ટર અમીર બક્ષની

નવી રેકાર્ડ આવી પહોંચ્યી છે. આગળ મજકૂર બોલી ગયા છે: મોહમ્મદ મોહમ્મદ પ્રેક્ષકે સલામો તેના જેવી બીજી મજકૂર બોલી રહ્યો છે. મગાવો અને તમારા દીલને ખાત્રી કરો. તેનો બોલવા બહુજ કે સરવર સાકરખેમેહશાર.

1705 સાલે આવી અલબદે વસલુમ. અને બીજી એ સિવાય તમારા ગાયકની લગી ગઝલવાળી રેકોર્ડો આવી પહોંચી છે જેથી કે માણ્યા સલ્લાલ નામા વીગેરે.

G.I 1709 હુસેન વાલ મુજ નહ ગયો પીનારે છે.

G.I 1710 તમખીર : નારોસે દુનીયા મે ફોલાદેગે.

P.I 27 સલાલ હુસેન બોલને હલલાલ

P.I 27 સલાલ હજરત શ્રીબાજ બાસીર રહ્યા

P.I 7 કાફર : હાયસ નવબારકા મીરના મોહબ્બા.

G.E 1710 ન તીમારી મોબલ બનાવ બોલુ બનાવ.

G.E 1711 દયા સેમા.

V 6853 અરે પાગલ પ્રેમી અબ તુ રોતા ક

N 6865 તારૂં અમાણીમા પ્રમાણવર હમારા.

N 6881 કરમ બદાર બાજ લાખો સરાબ દે.

N 6882 તોહીદ ક રંગ મે કુબ મબ.

N 6815 મોઝે મોહબુબે હક રોતે માતે ચલે.

N 6846 ગેર કુઝે ચા નમન કે શાન મોહમદ.

N 6810 કોમ મુલ્સે કુબ રહે સદેવાવા કે સામને.

N 6887 બનુગી બાપને પ્રેમુકી બેજન.

N 6889 પ્રેમકી મુરલી મધુર બાજ.

1415 તો દીલ્લા કંઈ બાલમગે બનવા દીયા કમલી વાલેને.

આ રેકાર્ડ બાજવાના બંધી છે

255 બુન બુન બુન

251 બેરા દિલ ન કોપુ દો કીલ્લાએ મોહમ્મદ

105 મોહીબ્બો મોહબ્બત બહી ચીજ દે.

2234 બબા અકલાકી આલ્હ હમ

મોર પઢા અકલાકી આલ્હ હમ.

2207 અબેદા દુકાન

2188 બરસાલે બાબા (ભજાવ)

2074 બાગકા નામ દે

2167 કબ બલા (ભજાવ)

2226 નાગે અહમદ સે ...

2123 નાગે અહમદ મોસે બાલે.

2330 પઢ બાપે બુનો દે મારાદે ને ખ્વાજી.

1730 અબતો મેરી બીગડીબા સરકાર બના દીજે.

1745 બજાદીર નો પ્રબેપે કાલી કમલ્યા.

1341 હજરત કા મોજબા હજરત અબીર દે બચ્ચોકો મુરદે મ જીન્દા કરના

1391 મોજબા દીજરત મોબાર.

1396 મોજબા બંગુઠી હજરત બલી.

1598 પીબારી પીબારી સુરતબાજે.

1699 મોહમ્મદ મેરે દીલકે બારમા તુબા દો.

1677 મદદકર કુબા બાલમગે જહાં રે કરમાને મોહમ્મદ સલ્લાલ

1746 મબલા મુજે રોજેપે બુબાસો.

2068 દીલ છીન લીબા બોક જબાને અરબીને.

2087 ખબાકી સ્સુબે બુકા કેહતે કેહન.

2135 બરસે ઘનીજિ યે બાલમે રહેગો બુ.

2155 સુરે જહાંપે બન બાબોને.

2131 દીલ તો મેરા મે ક્રમા

2156 નીગાહે મુરશ્કા

નુરે ઇસ્લામ

નો ૬ રેકોર્ડનો સેટ બુક અને ટીનનો બોકસ સાથે ૩૦/-

We specialise in Tamil and Telugu Drama Sets and also Native and Afrikaans records. WHOLESALE AND RETAIL.

The following Tamil Drama Sets in stock

Satyavan Savitry, Pavalo-Pattabishekam, Vera-Ramayanam, Dumba-chari, Span Sundari, and thousands of singer Records.

Radio Record Trading Co.,
88 VICTORIA STREET,
DURBAN.

Radio Record Trading Co.,
P.O. Box 6398 29 West Street,
JOHANNESBURG.

દરેક જાતની સ્વાદીષ્ટ. સુંદર શુધ્ધ ઘીની મીઠાઇ.
ફરસાણ વીગેરે માટે ક્યાં જશો?

પટેલ્સ વેજીટેરીઅન રીફ્રેશમેન્ટ રૂમ

પાપડ, લીંબુ, તથા કરીના અચાર તેમજ શીઆળાની ઋતુ માટેના ખાસ ચેટણીક પાકો અમારે ત્યાંથી ફીકાયત ભાવે મળશે. એક વખત પધારી અથવા ઓરડર મોકલી ખાત્રી કરવા વિનંતિ છે.
બહાર મામના ઓરડરો ખાસ માલીકની જાતી દેખરેખ નીચે મોકલવામાં આવે છે.
ગ્રાહકોને સંતોષ આપવો તે અમારો ખાસ મુદ્રાલેખ છે.

PATEL'S VEGETARIAN REFRESHMENT ROOM
(Prop. C. N. PATEL)

Telephone 2-2209 **202 Grey Street, :: :: Durban.**

Box 530. Tel. Add. "Orangexpo."
M. C. PILLAY
Wholesale Fruit & Vegetable Exporter
country orders executed at lowest Market prices special attention given to all country orders
TRIAL ORDER SOLICITED.
જથ્થાબંધ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ વહાવનાર
અમે અપકંટ્રીના ઓરડર ખાસ દેખરેખ રાખી મારો માલ C.O.D. થી મોકલીએ છીએ.
79, PRINCE EDWARD STREET, DURBAN.

'Phone 2-6235. P. O. Box 316.
Heerabhai Morar Matvadkar,
Wholesale Fruit & Vegetable Exporter and Commission Agent.
15 CROSS ST. RESIDENCE.
PACKING WAREHOUSE 44 BOND ST.
DURBAN.

હીરાભાઇ મોરાર મટવાડકર
હોલસેલ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ મોકલનાર અને કમીશન એજંટ.
પેકીંગ સારી રીતે કરી માલ સી. ઓ. ડી. થી મોકલવામાં આવશે.
ટેલીફોન ૨-૬૨૩૫ બોકસ ૩૧૬.
૬૪ બોન્ડ સ્ટ્રીટ, ડરબન.

NAROTAM HARGOVIND
The Master Tailors
Suits and Costumes Made in the latest Styles.
We specialise in High Class Tailoring.
Our Prices are to suit the times.
Try us with your next Order
તમારો મુટ ક્યાં શીવડાવશો?
નરોતમ હરગોવીંદ
તમને અપ-ટુ-ડેટ સ્ટાયલનો દિલાસત ભાવે બનાવી આપશે.
પ્રાયલ ઓર્ડર આપી ખાત્રી કરી જુઓ.
'Phone 25661. 176 Grey St. Durban.

અઠવાડીક પંચાંગ

વાર	ખ્રીસ્તી સપ્ટેમ્બર	હીંદુ ભાદરવા	મુસલમાન ૧૩૫૩ રબ્બીલ	પારસી ૧૩૦૮ શહેં. ૬ઠ્ઠી	સુર્યોદય કે. મી.	સુર્યાસ્ત કે.મી.
શુક્ર	૧૬	વદી ૬	૨૧	૧૧	૫-૫૮	૫-૪૫
શની	૧૭	,, ૭	૨૨	૧૨	૫-૫૭	૫-૪૫
રવી	૧૮	,, ૮	૨૩	૧૩	૫-૫૬	૫-૪૬
સોમ	૧૯	,, ૯	૨૪	૧૪	૫-૫૪	૫ ૪૬
મંગળ	૨૦	,, ૧૦	૨૫	૧૫	૫-૫૩	૫-૪૭
બુધ	૨૧	,, ૧૧	૨૬	૧૬	૫-૫૨	૫-૪૭
ગુરૂ	૨૨	,, ૧૨	૨૭	૧૭	૫-૫૧	૫-૪૮

Printed and published by Maganlal M. Gandhi at Phoenix Settlement, Phoenix Natal.

GANDHI & Co. (Pty) Ltd.

GENERAL MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

Try us for:-

Benares Saries, with Blouses of same design prices from 75/- to £10 with double border.

Also Cotton, Crepe-de-chine & Rayon Saries from 2/6 to 40/-.

We also stock Indian Drugs, Condiments, Draperies, Outfitting, Hardware, etc. etc.

Telephone 23676.

Tel. Add. "Gandhico" Durban.

112 Victoria Street, DURBAN.

અમારે ત્યાં હંમેશા મોટા પ્રમાણમાં નીચે જણાવેલ ચીજો સ્ટોકમાં રહે છે.

બેસ્વન બદામ, પીસ્તાં, ગારેણી, અફગ્વી, જાયફળ, જાવંત્રી, લવીંગ, મુરજબાપ કેસર, તેજપત્ર ફળાદર, વરાળુ. જુદે ચીજોને આપો તેમજ બાલ રેખરેખ નીચે પીસાવેલ મસાલો તથા તમામ જાતના ચોખા-ઇરાનજ, કંમોદ દીલ્હી, બાંબા, બાજ ઉલસરી, ચીજોને તથા તજની સાલમ, ધોળી મુસલ્લી. ગરીબો કેમપસવાટી તથા ચાનસો આગસો બતનું બંધીયાર. તેમજ રોબારી-બદામી કેસરપની, કુલમા, કાંસાં તથા મુલાયનું પાણી, આમળા, માગર, ચંબેલી, ગુપલ, કાનીરેપા ચીજોને બુકાબોદાર તેલ ચીજો. ચીજોને મોટા જથામા તેમજ છુટક મળશે.

Also:

P. O. Box 27, TONGAAT.

Telephone during Office hours No. 5.

,, after Office hours No. 008.

The "FRIENDS of INDIA" SERIES

Short biographical sketches of eminent men, who have laboured for the good of India.

Copious extracts from the speeches and writings of the "Friends of India" on Indian affairs are given in the sketches. Each volume has a fine frontispiece.

Lord Minto,	Lord Morley,
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
Lord Ripon,	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
Sir G. [illegible]	[illegible]
Sir Henry Cotton,	Lord Hardinge
John Bright,	[illegible]
Lal Mohun Ghose	[illegible]
Mrs. Annie Besant,	[illegible]
H. H. The Aga Khan,	[illegible]
[illegible]	[illegible]
A. M. Bose,	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]

YOU CAN'T BE LATE
WITH
ROAMER
15 & 17 Jewels Gold or Rolled or Chrome

Latest Style and Design

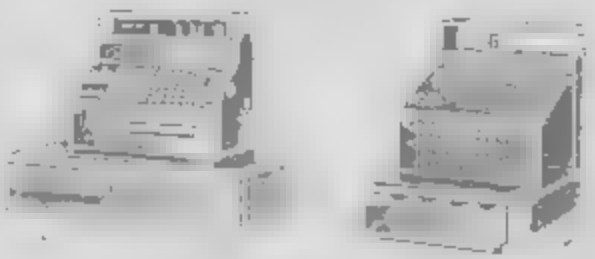
દુનીયાનું જીવન ચપળસર હોવું જોઇએ અને તેથી
નિયમિતતા શીખવી જોઇએ.

રોમર ઘડીયાળ તમારો વખત સાચવશે.

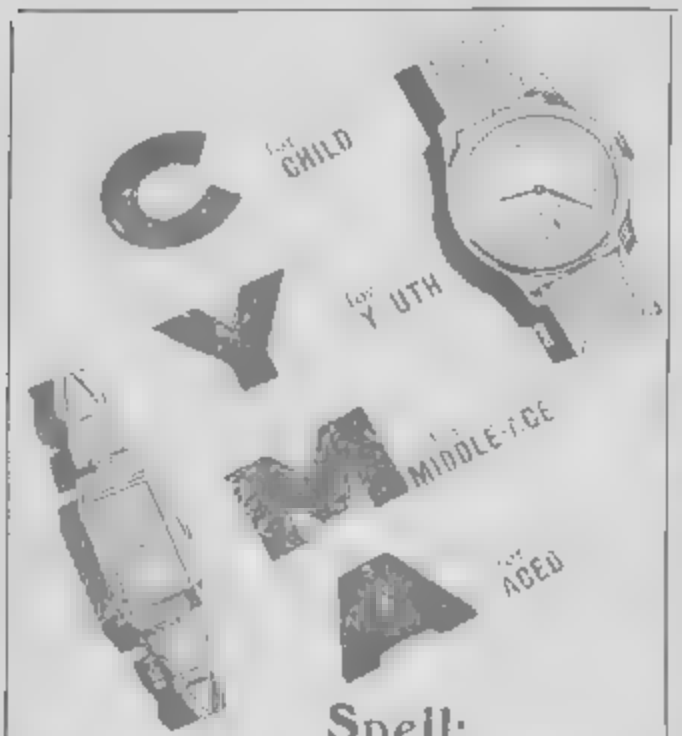
૧૫ અને ૧૭ જુવેલ્સના રોલ્ડ ગોલ્ડ અથવા સોનાના અથવા
ક્રોમના નવા સ્ટેરેટ સ્ટાયલ અને ડીઝાઇનના છે.

Sole Distributors
PATEL AGENCIES (Pty) Ltd.
'Phone 33-2081. P. O. Box 6092
No. 6 KORT STREET, JOHANNESBURG.

NATIONAL
CASH REGISTER
AND
ACCOUNTING MACHINE
SYSTEMS
FOR
MAXIMUM
EFFICIENCY

THE NATIONAL CASH REGISTER CO. S.A.
(PTY.) LTD.,
63 PRESIDENT STREET
JOHANNESBURG
P. O. Box 3591. Phone 33.6245

Spell:
CYMA
The World's Wonder Watch—The Wa

ELGIN
SEE THESE SMART NEW WATCHES
FILL IN COUPON NOW!

THEY RUN 30 HOURS ON A SINGLE WINDING. HAVE HEAVIER PLATES
& ARE FITTED WITH EXTRA LARGE JEWELS

KATZ & LOURIE LTD.
'DIAMOND CORNER'
ELOFF & MARKET STREETS, JOHANNESBURG.

Durban enquiries
K. A. DAVIES,
76, Field Street

Louren Marques enquiries
CASA COIMBRA,
Box 478

PLEASE SEND ME WITHOUT OBLIGATION YOUR FREE ELGIN WATCH CATALOGUE
NAME
ADDRESS

INDIAN OPINION

Founded by
MAHATMA GANDHI
in 1903

PRICE

ROOT OF WAR

"TO abolish war we have to remove the cause and roots of war. Because we have failed so far to remove those worthwhile the international situation has progressively deteriorated and brought death and untold suffering to millions. We shall fail again and perhaps perish, if that failure we continue to ignore those roots of war. We see Fascist aggression to-day driving the world to war and we rightly condemn it and seek to combat it. But though Fascism is a recent growth in the West, we have long known it under the other name Imperialism. For generations past Colonial countries have suffered under Imperialism and suffer still. It is this imperial idea functioning as Imperialism or Fascism that is a potent cause of war and till that goes there can be no true or enduring peace."

—JAWAHARLAL NEHRU

યુદ્ધનું મુળ

"યુદ્ધનો અંત લાવવાને આપણે યુદ્ધના કારણો અને મૂળ દુર કરવાં જોઇએ. આજ સુધી આપણે દીર્ઘદ્રષ્ટિવાળુ કંઇ પણ જોઇએ નથી શકતા તેથી આંતરરાષ્ટ્રિય પરિસ્થિતિ બગડેને બગડે જાગતી ગઈ છે અને લાખોના જાન લીધા છે અને લાખોને બેસુમાર દીલ દુઃખી કરેલાં છે. યુદ્ધના એ મૂળની અવગણના કરીશું તો હજુ પણ આપણે નિષ્ફળ જઇશું અને એ આપણી નિષ્ફળતામાં આપણે અંતે ફના થઇ જઇશું. આજે "ફેસીઝમ" આક્રમણને આપણે જગતને યુદ્ધ તરફ ધસતી જતું નિહાળી રહ્યા છીએ અને વાસ્તવિક રીતે આપણે તેને વખોડીએ છીએ અને તેનો વિરોધ કરવાનો પ્રયત્ન કરીએ છીએ પરંતુ "ફેસીઝમ" એ પશ્ચિમમાં જે કે એક નવિ ઉત્પત્તિ છે છતા આપણે તેને દાંતા પગથી એક જુના નામથી ઓળખતા આવ્યા છીએ—તે "ઇમ્પીરીઅલીઝમ" (શાહીવાદ) છે. જર્માનોઓથી સંસ્થાનિક દેશો શાહીવાદ નીચે પીડાયા છે અને હજુ પણ પીડાઈ રહ્યા છે. આ શાહીપાશનો ખ્યાલ, જે શાહીવાદ અથવા "ફેસીઝમ" ના સ્વરૂપમાં અમલ ચલાવી રહ્યો છે એજ યુદ્ધનું ખરૂ કારણ છે અને તેનો નાશ નહિ થાય ત્યાં સુધી ખરી અને સ્થાયી શાંતિ કદી નહિ દેખાય."

—જવાહરલાલ નેહરૂ

WHY YOU SHOULD INSURE YOUR LIFE WITH
"NEW INDIA"

(1) BECAUSE it is a purely Indian Company with a Directorate composed wholly of influential Indian gentlemen of widely recognized business ability and is the largest General Insurance Company of India with total funds amounting to Rs. 2,13,94,187.

(2) BECAUSE the safety of its contract (Policy) is beyond question seeing that its paid-up Capital is much more than the combined paid-up Capital of all Indian Insurance Companies transacting only Life assurance business.

(3) BECAUSE its premiums are moderate and its policy conditions are as liberal as they could be.

(4) BECAUSE its offer of automatic non-forfeiture privilege Extended Term assurance, Permanent Disability Benefit and of payment of double the sum assured in the event of death by accident is unique.

(5) BECAUSE it has established a reputation for prompt settlement of claims and efficient service to its policy-holders.

ALL OTHER BUSINESS TRANSACTED
Life, Fire, Motor Car, Motor Lorry, Motor Bus, Plate Glass, Workmen's Compensation, Burglary, Etc.

For Rates please apply to:-

JALBHOY RUSTOMJEE,
Principal Representative in the Union of South Africa.

Natal Office.
"INDIA HOUSE"
17, First Avenue Durban
Telephone 2-5845 P. O. Box 1010
Tel Add RUSTOMJEE Durban

Transvaal Office:
ROOMS NO. 12 & 13. BARKLY ARCADE,
Diagonal Street Johannesburg.
Telephone 33-4478 P. O. Box 1641
Tel Add RUSTOMJEE JOHANNESBURG.

Phone 33-6229. Telegrams: "GIDMALCO" P. O. Box 5169

JAPAN BAZAAR
WHOLESALE SILK & CURIO MERCHANTS.
39 MARKET STREET, JOHANNESBURG.
Specialising in SILK MATERIALS LEATHER SUIT CASES ORIENTAL CURIOS BRASSWARE ETC

ALL PRICES QUOTED AT LOWEST MARKET RATES.

INDIAN SARIS: Crepe-de-chine and Georgette Saris beautifully embroidered 45 x 5 yds length price 17/6 piece. Heavy Crepe-de-chine Saris hand embroidered 45 x 7 yds 30/- piece, Georgette and Crepe-de-Chines beautifully embroidered 45" from 3/9 per yd

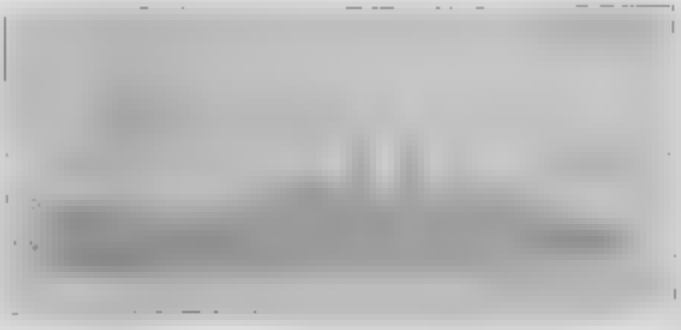
ODNIS: Hand embroidered in Georgette and Crepe-de-chine 45" from 12/6

Above obtainable in the following shades: White, Pale pink, Sky blue, Pale green, Salmon pink, Red, Maroon, Brown and Black

જાપાન બઝાર

B. I. Steam Navigation Co., Ltd.

સ્ટી. "કરાંજા"

૨૬ દીવસે પા. ૯ ૭ ૬.
લિંકુ બીજી પા. ૨ ૬ ૦.
ટોટલ પા. ૨૧ ૧૩ ૬.

૨૬ દીવસે પા. ૯ ૭ ૬.
મુકામ બિજી ૪ ૨ ૧૬ ૦.
ટોટલ પા. ૧૨ ૫ ૬.

સપ્ટેમ્બર તા. ૨૫ મીઝ મુંબઈ જવા ઉપડશે

આસ સુચનાઓ. દલાઓએ પોતાના સામાન ઉપર પોતાનું અને ઠીકાણું નામ લખી, પોર્ટ કલાનું લાયસન્સ કઢાવી લેવું અને બધા પોર્ટ આવ્યા પેલાં ડેપાર્ચરીન્ડને લગતા સીમા પેપર વગેરે પહોંચતા કરવા જણાવ્યું.— ખિસોમાં બહારા નામના પેસેન્જર ઉપરો પોતાના માલની તપાસ કરાવવા રેલવે સ્ટેશન ઉપર આપણી ઓફિસમાં કેમ્પાવવાની તકેદારીની બાબતો પરનો ખિલાફ સામે તેમજ બાબ કસ્ટમ્સ પહોંચેલો બાબ અલાકગામમાળા આપણો અમારી સાથે પત્રવ્યવહાર કરવાથી દીકેટ મેળવી રાખવે.

સ્ટીમરને લગતું રેલ્વે કામકાજ અમારી બાંધી કેમ્પરેખ નીચે થાય છે

વધુ ખુલાસા માટે તપોર પર અંગેજ.

SHAIK HIMED & SONS, :: 390, Pine Street, Durban.
Telegraphic address: "KARAMAT." Telephone 2-0432

CITY SHIRT Co., No. 4, Kort Street, Johannesburg.

મેસેરીઆના મારી વહાણવાર

ઝંડુ

મેલેરીઆ મિક્શ્ચર

ઝંડુ ફાર્માસ્યુટીકલ વર્કસ લી.—પો. બો. નં. ૫૫૧૬, મુબઈ નં. ૧૪.

આફ્રિકા આફિસના સાલ એજન્ટસ: એમ. એમ. જોશી એન્ડ સન્સ, ઉદા બુમ સ્ટ્રીટ, પી. બો. બોકસ ૧૨૭૫, પ્રીટારીઆ.
એડાનીઅર્બમાં મળવાનું ઠેકાણું: અબત આશ્રમ, ૧૪ કોર્ટ સ્ટ્રીટ.

આયુર્વેદિક દવાઓનું સુમીપત આફ્રેજ મંગાવો. 107

MOHANLAL VALJEE.
(INDIAN PAWNBROKER.)
112, Victoria Street, Durban.
Low Rates of Interest on Jewellery.
High prices paid for Old Gold. A large stock of New Jewellaries at reasonable prices to suit your pockets. 1267

P. P. BHAGAT.
Fruit Merchant
દરેક માલ ૧૧૮ ઓને રેલ્વેમાલ આફ્રે પેકીંગ કરી C. O. D. થી મોકલવામાં આવશે.
P. O. Box 862 139 Brook St. Durban. 1262

કીટીંગસ

પાવડર

કીડી, માકડ, ચાંચડ, કંસારા, માખી, વંદા
વિગેરે સઘળા જંતુઓનો

નાશ કરે છે.

કીટીંગ્સ પાવડરના ટીન મળે છે.

WESTILL BUY

OLD GOLD, SILVER & SOVEREIGNS.

We Stock CYMA, ELGIN, WALTHAM, BUREN, and MADIX Watches.

Large stock of Indian and European jewellery always on hand

Importers of MOHINI FLUTE harmoniums

LAKHANI & CO.,

(Jewellers)

111 Grey Street, Durban. 'Phone 21258.

'Phone 28150. Tel. Add. "Nartjes."

A. M. PADAYACHEE

Wholesale Fruit & Vegetable Exporter.

Country orders executed at lowest Market prices.

special attention given to all consignments entrusted.

TRIAL ORDER SOLICITED

91 LEOPOLD ST., AND 34 CROSS ST.,
P. O. BOX 195. DURBAN.

THE EPIC FAST (By PYARELAL)

An account of Mahatma Gandhi's Fast in September 1932, and events leading up to the Yeravda Pact with all relevant documents. 320 Pages. 2s. 6d.

આ માખણ, ચહેરાની ચામડીને મુલાયમ રાખી સૌંદર્યવાન બનાવે છે.

ચામડીના દરેક ... પર નીપજતી ... અટકાવી ... આપી ... આરામ કરે છે.

મેસર્સ ઇન્ડો-આફ્રિકન ટ્રેડ એજન્સી,
74-76 Wilson St.
DUNDEE, Natal,
S. A.

મેસર્સ ત્રિકમજી ખેતશીવાલા લીમીટેડ,
૧૮૩,૮૪ અબદુલ રહેમાન સ્ટ્રીટ.
મુંબઇ ૩.

PEGASUS

પેગેસસ

માં જગતભરમાં મોટર ચાલી શકે તેવા આઠ મુખ્ય ગુણો છે!

VACUUM PRODUCT

QUALITY MATE TO MOBILOIL

૧. ... ...

૨. ... ...

૩. ... ...

૪. ... ...

૫. ... ...

૬. ... ...

૭. ... ...

૮. ... ...

VACUUM OIL COMPANY OF SOUTH AFRICA LIMITED

CHOONILALL BROS.

THE NOTED INDIAN "SARRI HOUSE IN SOUTH AFRICA."

141, GREY STREET, DURBAN.

Branches:
[illegible] Street and 60, Wick[illegible]
VERULAM
GARAGE AND SERVICE STATION
[illegible], Monk Street and [illegible]
VERULAM

Please note
Our Johannesburg Agent
P. RATANJEE,
60, Bree Street,
Newtown

Cables and Tel. Add.
"[illegible]"
Phone [illegible]
P.O. 24448 Res.
DURBAN
Phone 29 VERULAM.

ARRIVING BY EVERY MAIL FROM INDIA AND JAPAN
BENARES SARIORS WITH BORDERS AND PLAIN CENTRES, BITTIDAR BREAKERS
SARRIES IN SEVERAL SHADES
Price from 60/-, 85/-, 105/ & up to £30.
THE LATEST FROM BENARES CITY
EMBROIDERED SARRIES 23/-, [illegible]/ & up.
PRINTED VARIOUS LINES OF SARRIES from 12/6, 17/ & upwards
EMBROIDERED CREPE DE-CHENE from 3/6 yd. 42 in. & 45 in width
LATEST DESIGN SARRIE CLOTH 44 in width from 1/6 yd 1/9, 2/ & up
GEORGETTE SARRIES LATEST VOILE price from 25/- 30/-, 4[illegible] & up.
LATEST BLOUSES TO MATCH SARRIES price from 12/6, 17/6 & upwards
ZARI WORK SILK SARRIES IN ALL SHADES from 55/ 95/- 125/ & upwards

THE NOTED
INDIAN SARRI HOUSE
SOUTH AFRICA.

SUITABLE FOR WEDDING GIFTS
Brassware Vases, Rose Bowls, Jardines Engraved Trays and Various other Lines
At Special Reduced Prices.
Harmoniums, Tablas, Gramophone, Records & Musical instruments At Rock Bottom Prices
Indian Condiments, Indian Groceries At Wholesale Reduced Prices.
Midwest Radio & Radio Grams from £15, £25, £35, £45 & up.
Marble Taj Mahals
from 12/6, 17/6, 27/6 45/-
Suitable for Xmas Presents,
Write for sample and further Particulars

ચુનીલાલ બ્રધર્સ

દક્ષિણ આફ્રિકાનું જાણીતું સાડીઓનું ગ્રહ

૧૪૧ ગ્રે સ્ટ્રીટ, ડરબન.

આગેન્સ
૫૩ અને ૬૦ વીક્સ સ્ટ્રીટ
વેરૂલમ.

અમારી સાડીઓ માટેના જોહન્સ્બર્ગ એજન્સીવાળાનું નામ
શ્રી. પી. રતનજી,
૬૦, બ્રી સ્ટ્રીટ, જોહાનિસબર્ગ

ગરાજ અને સર્વિસ સ્ટેશન
૭ મોસ સ્ટ્રીટ અને ૫૩ વીક્સ સ્ટ્રીટ
વેરૂલમ.

દરેક સ્ટીમરમાં જાપાન તથા બેનારસથી આવે છે
બનારસની ઝરીવાળી અને સાદી, તથા બોર્ડરવાળી [illegible]
સાડીઓ શ્રી. ૬૦, શ્રી. ૮૫, શ્રી. ૧૦૫ થી માંડી પા. ૩૦ સુધીની
બનારસથી ડ્રમબાજ આવતી છે.

ફ્રેન્ચ ક્રેપની સાડીઓ શ્રી. ૨૫ અને શ્રી. ૩૫ થી ઉપર
જાતજાતની ભાતવાળી સાડીઓ
શ્રી. ૧૨-૬ અને શ્રી. ૧૭-૬ થી ઉપર.

ફ્રેન્ચનું ડ્રેપ-દી-શીન શ્રી. ૩-૬ થી ૩૮ ૪૨ ઈંચ અને ૪૫ ઈંચ પહોળું.

સાડીને મેચરૂ બ્લાઉઝનું કપડું. [illegible] પહોળાઈ, શ્રી. ૧-૬,
શ્રી. ૧-૯, શ્રી. ૨-૬ [illegible]

ડ્રમબાજ આવેલી જ્યોરજેટ સાડીઓ શ્રી. ૨૫, શ્રી. [illegible]
શ્રી. ૪૫ અને તેથી ઉપર

સાડીને મેચ થનારા બ્લાઉઝ શ્રી. ૧૨-૬, શ્રી. ૧૭-૬ અને તેથી ઉપર.

દરેક જાતની જરી કામની જેરણી સાડીઓ શ્રી. ૫૫, શ્રી. ૭૫, શ્રી. ૧૨૫ અને તેથી ઉપર

હારમોનીયમ, તબલા મોગોફોન, રેકર્ડો અને બીજાં વાજાં ગ્રે. ઓછામાં ઓછા ભાવે.

દરેક જાતનું ગાયીપટ્ટ, ચોખરી પટારેલા ડોલસેલ ભાવે

મીડવેસ્ટ રેડીયો અને રેડીયો ગ્રામ્સ
ભાવ પા. ૧૫, પા. ૨૫, પા. ૩૫, પા. ૪૫ અને તેથી ઉપર.

ગોલ્ડમાર્કના પ્રેસન્ટને લાયક આરકના તાજ મહાલો
ભાવ શ્રી. ૧૨-૬, શ્રી. ૧૭-૬, શ્રી. ૨૭-૬, શ્રી. ૪૫. [illegible]

OTHER SPECIALITIES

POPULAR POP
"The King of Ginger Beers."

CLUB SEAL SODA
"Improves your Spirits."

"GIANTS"
The Quart Bottle for 4d.
In all Popular Flavours

'Phone 2-4345

SUNCRUSH

The £1,000 Drink.

The Most Popular Refreshment.

There are many Crushes, but Only one SUNCRUSH, and that is made by

DALYS LIMITED.

72, CANADA ROAD, DURBAN.

'Phone 21078. Tel. & Cables: "Crescent." P. O. Box 582

Crescent Trading Co. (Pty). Ltd.

WHOLESALE MERCHANTS AND DIRECT IMPORTERS OF HARDWARE.

Indian And European Groceries.
Indian Drugs And Condiments.
Our Stocks Are The Best Quality
And are Always Fresh
Our prices are keen.
We specialise in all kinds of Bombay, Calcutta, and Madras Products
It will pay you to give us a trial.
Before placing your orders elsewhere benefit by our thirty years' business experience.
Our aim will always be service, quality and satisfaction.

અમારે ત્યાં નીચે મુજબનો માલ જથ્થાબંધ મળી રાહશે

ગોલબી, બસબસ, બદામ, ચારોલી, પીસ્તા, ખિંજોટા, સુકામનું પાવડર, સુકામનું સરબત, કપડવંજનું પાસ, બારેક, દારૂ, એલચા, મીસરી, બજુર, ખોબ્રાપાકરી (બદકું) તેજ, કેરબાની ચટણી, પીસેલું કેરબું, સુરજ છાપનું કેસર, બાર મસાલા, પંજાબી સાલમ, સકેદ મુસલી, ગનોરહા લવંગી, સુંઠ, સોકેલી સોપારી, ઘાટવા સો., સોવદમની સો., મલાસી સો., બલકંદ કાંદો, બારકી બાવળનો તબાકુ, બાબળાનું ગંદ, બાબળનું તેલ, ચંબેલીનું તેલ, મોગરાનું તેલ, કામીનિયા કેર ઓયલ, એબ્યુમીનીયમ તપેલા, કપ અને રોસ્સરં, ચોપાટ:—ઓબડી છપરાળા, બાલ્બતુલસી, મોરંગ, દીલ્લી, સુખચેન, કોલમ: દાણા—ચણા, મગ, અડદ, તુવેર, ચાલ, દાળા મસુર પાલ્યા છડ, મેથી, લવંગ, તજ, રાઈ (સરસુ) બરબ મસાલા પીસેલા. વિગેરે.

કોઈ પણ વસ્તુ ખરીદી કરતાં પહેલાં, અમારે ત્યાં ભાવ કાઢી ખાત્રી કરશો.

122 VICTORIA STREET. :: :: DURBAN.

INDIAN OPINION

Founded by MAHATMA GANDHI IN 1903

No. 38.—Vol. XXXVI Friday, September 23rd, 1938.

NOTES AND NEWS

Mahatma Gandhi's Health

ALTHOUGH Mahatma Gandhi is observing silence for some weeks, he is as energetic as ever in his work, and his general health condition is causing no anxiety. There is no truth whatsoever in the rumour that Mahatma Gandhi was contemplating to undergo rejuvenation treatment. Early next month he may be visiting Delhi and thence proceeding to the Frontier Province.

League Of Nations

At the annual meeting of the Durban Branch of the League of Nations Union held in the Mayor's Parlour on Monday night, Miss M. V. Jackson, who visited Geneva in 1934, was the principal speaker and was introduced by Mr. T. M. Wadley, who was elected chairman for the following year. Miss Jackson said she did not think the League had failed, as it had succeeded in establishing the principle of conference before bloodshed. The chief danger was that the masses would get out of control and put their own welfare before that of the rest of the world. Mr. Wadley referred to Mr. Chamberlain's visit to Herr Hitler and said that it would at least be to the credit of the Prime Minister and to Britain that they had tried to prevent war.

How one can dare to say such things about the Leage of Nations in the face of what has happened in Abyssinia, what is happenning in China, what has happened in Austria and what is now about to happen in Czecho-Slovekia is beyond us. Those who now try to defend the League are beating a dead horse. We do not know whether these overtures on the part of Britain to Germany are not the result of cowardice quite conveniently cloaked under the seemingly pious profession of being peace-loving!

Dean On Reversion To Barbarism

About 500 people met in the City Hall Capetown on Friday September 16 to protest against the persecution of Jews in certain parts of the world to-day. After several speakers, including the Rev. J. C. H. Brooke, Dean of Capetown, had addressed the meeting, the following resolution was unanimously adopted:—"That this mass meeting of Capetown citizens protests against the singling out of the Jewish people as scapegoats in various countries for the problems which the rulers of those countries cannot solve. It is no accident that the promoters of anti-Semitism are also the promoters of war. This meeting therefore appeals to all lovers of progress and to all opponents of barbarism to band themselves together in a common struggle against all forms of racial hatred and exclusiveness for democracy and world peace." The Dean said that it was with a mingled feeling of shame and satisfaction that he was standing before the meeting; satisfaction because he was given an opportunity of protesting against the unjust persecution of the Jews, and shame because it came from those who if they had any religion would call themselves Christians. "Here in the twentieth century we have been reverting to barbarism such as I did not think possible," he said. He was glad that he had been given this chance to make some sort of reparation like a penitent kneeling in sackcloth and ashes. [illegible] fundamentally anti-Christian and a nationalistic country which glorified only its own race was an anti-Christian country.

While we whole heartedly support this protest against the persecution of the Jewish race, we would like to be enlightened whether Christianity allows the defence of only the White races and whether it is now moved to defend the Jewish community just because it happens to be one of the White races. It would, of course, appear so to the non-White races since no such voice is raised against the barbarous treatment and the racial hatred and exclusiveness they are subjected to. Neither democracy nor world peace seems to be affected in the slightest degree in the persecution of the non-White races, for instance, in South Africa?

A Mafanite Supports White Labour Policy

In the course of his speech in the Union House of Assembly on the Labour Vote, Mr. A. J. Werth, (Rep. Nat., George) criticised the Government's labour policy and observed: "While housewives were complaining that they could not have their [illegible] the factories were filling with non-European women, who kept Europeans out of work. All forms of relief work, he said, were only blindly occupation and he considered that the White labour policy of the Railways was the only solution of the Poor White problem. Mr. Lawrence (Minister of Labour) said he agreed that the state had a duty to raise the standard of life of the unfortunate elements of the population of the country and not only the Europeans. The Government could not take steps to improve the conditions of merely one section while the state of another was just as bad. The Industrial Legislation Commission [illegible] stated in its report, continued the Minister of Labour, that owing to the peculiar circumstances in South Africa it would not be possible to introduce a scheme for a uniform wage scale. The Government [illegible] to raise the standard of the [illegible]

It had been suggested by some speakers that no efforts had been made to raise the wage and standard of living of the Natives. What the Government had done was to extend the minimum wage laid down for unskilled labour to the Natives. In the past the Native workers had been excluded from this determination, with the result that certain businesses had filled their factories and works with Natives and got rid of European workers in order to pay lower wages. The position had now been remedied. Mr. Werth had complained, said Mr. Lawrence, that non-European females were ousting European women workers from the factories. The facts were that since 1932 the number of non-Europeans had increased by 91%, while the number of White female employees had increased by 5.39%. So far as complaints in regard to the position in certain clothing factories on the Witwatersrand were concerned, Mr. Lawrence said his department had undertaken a thorough investigation into the whole position.

Indian Opinion

FRIDAY, SEPTEMBER 23RD, 1938

Rising Of Demons In Europe

THE eyes of the world were focussed during the last few days on Czecho-Slovakia. The daily happenings ever since the interview the British Prime Minister had with Herr Hitler were watched with keen anxiety. At last we have seen the result, and no one can be too happy over it. All that military manœuvre on the part of Herr Hitler on the border of Czecho-Slovakia was not in vain. It has had its result and it will give that Nazi leader courage to proceed with more firmness and confidence on his forward march and obduracy at the threat to those who refuse to part with it of blowing them off.

Whatever talks may have taken place between the British Prime Minister, Mr. Chamberlain and Herr Hitler last week, the world only knows what it sees and is fully justified in passing judgment from those facts.

A fortnight ago the British statesman waxed eloquent of Britain's power and declared that she would stand by Czecho-Slovakia. This was in reply to Herr Hitler's threatening speech. Then followed the [illegible] Slovakia and clashes between Czechs and Sudetens. Sudetens [illegible] an ultimatum to the Czech Government to withdraw all police forces and emergency orders. Herr Hitler declared his readiness to back the Sudetens with his great military force all arrayed ready for destruction. At this critical moment the Prime Minister of Great Britain humbly requested Herr Hitler to grant him an interview and expressed his readiness to go to him anywhere where it suited the Dictator of Germany. He is received with great pomp and loving hospitality by the people of Germany. He returns to England within a few hours and the next thing the world has to see rubbing its eyes is the presentation to the Czecho-Slovakian Government of a plan agreed by the British and the French Governments for its submission. That plan is

> 1 the attachment of the Sudeten German areas to the Reich, not by plebiscite but by direct negotiation under the control of an international commission,
>
> 2 a guarantee of Czech independence within the new frontiers by Germany, Poland, Hungary, Roumania, Britain, France and Italy under a sort of new Locarno Treaty.
>
> 3 Renunciation by Czecho-Slovakia of her mutual assistance pacts with Russia and France.

The Czech Government protested. It was flabbergasted to find that those who professed to be friends and had pledged to stand by Czecho-Slovakia had suddenly become cold. The Czech Government was compelled to accept the plan and was told that neither France nor Britain would assist in the case of Czecho-Slovakia being involved in a war. Czecho-Slovakia was confronted with two alternatives, either to surrender or be crushed by Herr Hitler's military force. The latest report, while these lines are being penned, is that Czecho-Slovakian Government has completely accepted the British and French recommendations with no reservations or stipulations.

What the world sees is that a great demon has arisen in Germany who is bent on devouring whomsoever he chooses. Austria has been devoured, next comes Czecho-Slovakia. Britain and France, friends of Czecho-Slovakia, have left her in her hour of peril and even though with trembling legs Britain still maintains that she is ready now as in 1914 to face any peril in a just cause, and that if such a call should come Germany or any other country would find the British spirit resolute, reckless of consequence and invincible.

The world has heard sufficiently these bombastic words and when it thinks of what was allowed to happen in Abyssinia, at the hands of Mussolini, what was allowed to happen in Austria at the hands of Herr Hitler and what is now being allowed to happen in Czecho-Slovakia, it wonders with dismay what sort of a time is still in store for it yet to see and when it will actually come. Evidently these are but trifling things for the "British Lion" to take notice of!

The fact is that Britain has so long played the part of a demon by keeping in subjugation and exploiting vast numbers of her subjects in the name of law and order and in the name of protection of the weaker nations. Demons that would out-demon Britain have now arisen in Germany and Italy and Britain is now lacking the strength of character to face them boldly and to strike awe into them because of her own misdeeds.

We are advocates of non-violence. We cannot therefore view with favour any act of violence. But the creed of non-violence does not allow of any act of cowardice, any shirking from the issue even though the heavens may come down. If Czecho-Slovakian issue was just a small quarrel as it is now stated to be Britain might not to have waited all this while and allowed Germany to confound the world with her great military manœuvre. She could have intervened long before now and persuaded Czecho-Slovakia to settle the issue.

The World cannot but believe that the Dictator of Germany has striken awe into Britain and France which has led them to do what they have done; and Heaven alone knows who is the next on the list to be devoured. Pandit Jawaharlal Nehru has truly said "to abolish war we have to remove the causes and roots of war. We have failed and we shall fail again and perhaps perish in that failure if we continue to ignore those roots of war. It is the imperial idea, functioning as Imperialism or Fascism, that is a potent cause of war and till this goes there can be no true or enduring peace." We are afraid Britain's troubles are of her own creation. This sense of false prestige has gone too far, perhaps beyond reparation. The fate of Europe is hanging in the balance. One shudders to think what dramas we shall have yet to witness before there is calm on the horizon.

FEETHAM COMMISSION RECOMMENDATIONS

DEBATE IN PARLIAMENT

THE Minister of the Interior, Mr R. Stuttaford, moved on September 20 in the Union House of Assembly a resolution exempting areas already scheduled from the restrictions on Coloured occupation, contained in the Transvaal Gold Law, and also cancelling any discrimination against Coloured persons which might be contained in the title deeds of any land included in the schedule. The Minister explained that the motion dealt only with areas on proclaimed land already occupied by Coloured persons. He hoped that this step would, once and for all, solve a problem which had occupied the attention of successive Governments for the past 30 years.

Mr. Stuttaford pointed out that the Feetham Commission had recommended that certain provisions should be enacted and these had been incorporated in Act 30 of 1936.

The Act made a distinction between two types of land. It laid down that certain exemptions from the Gold Law in connection with Asiatic and Coloured occupation of land should be permanent and absolute and that others should be at the discretion of the Minister. The present motion dealt only with those areas which would be permanent, and these had to be accepted and passed by resolution of Parliament.

All the areas recommended by the Feetham Commission were not included in the motion. He had to consult with the Minister of Mines and the local authorities with regard to the areas which were to be recommended for exemption, and in the course of these negotiations certain arrangements had not been finally completed, and therefore he did not include these areas in the resolution.

Mr. B. J. Schoeman (U.N.P., Fordsburg) said he was unable to accept the Minister's motion. The Feetham Commission sat six years ago and since then Johannesburg had developed considerably and conditions had changed. If the recommendations of the report as put forward by the Minister in his motion were carried out segregation would not be given effect to.

Conditions in Fordsburg were very bad. Europeans and non-Europeans were living cheek by jowl and were constantly mingling and non-Europeans were making their way into areas which had previously been occupied by Europeans only.

The present recommendation would make no provision for a buffer between European and non-European and the same intermingling would take place.

Mr. Van Den Berg (Lab., Krugersdorp) also refused to accept the [illegible] stating that the most important [illegible] in the centre of Krugersdorp had been set aside for Indian and Coloured occupation. If the motion was carried it would mean that the Indians would have three important residential and trading areas in the heart of Krugersdorp.

Mr. H. Van der Merwe (U.N.P., Potchefstroom) said they should not deviate one inch from the direction adopted in connection with the occupation of [illegible] by Asiatics and Coloured people. He saw no reason why they should not adopt in respect of these people a segregation policy similar to one which governed Natives.

Mr Van der Merwe moved the adjournment of the debate, which was agreed to without a division. The resumption was set down for Thursday.

N. I. CONGRESS (MARITZBURG BRANCH)

ANNUAL REPORT

MR. I. A. Ballejee, Hon. Secretary of the Natal Indian Congress (Maritzburg Branch), in his report from November, 1937 to date states that the Indian Soup Kitchen which was opened in 1934 is still being continued. The Education Department makes a grant of 10s. per day. There were in all 348 school days from November 1936, to 31st August 1938, and the number of children who were supplied free meals was 18434.

Several matters connected with the convenience and comfort to Indian passengers on trams and buses were brought before the Transportation Officer and relief in some instances were given.

The matter of Technical education requires immediate attention and although a small committee was formed nothing in the shape of putting the classes into being has been done. Unless a definite move is made, it is feared the grant of £240 from the Government may be withheld. There is also a possibility of a grant from the Carnegie Trust being made for the initial equipment.

With regard to Camps Drift Housing Scheme in spite of repeated requests to the Town Council to receive a deputation no such facility was granted. The Congress thereafter communicated with the Central Housing Board, Pretoria. An interview was arranged, and Mr. S. R. Naidoo with Mr. A. G. Pillay was appointed to represent the Congress and to lead the deputation. Subsequently Mr. Walton Jamieson a member of the Central Housing Board visited the City in connection with the Housing Scheme. Full information was placed at his disposal, and Mr. Jamieson was favourably impressed with the views of the Congress. He assured the Congress that everything possible would be done to bring about the solution of the problem.

New Trade By-laws

The Congress opposed a set of new trade by-laws framed by the City Council. These by-laws were very carefully scrutinised. The Congress obtained Senior Council's Opinion and with the assistance of Junior Counsel submitted a long memorandum to the Provincial Administration. The Congress succeeded in most of its objections to the new by-laws.

The Dairy Control Board had as a result of Congress representation [illegible] to the free supply of milk to Indian children attending school. There has, however, been some difficulty [illegible] ing sufficient milk during the winter months, consequently at [illegible] there is no milk available for distribution [illegible] its stead a supply of cheese is being given.

The Congress interviewed the Mayor and the Town Clerk in connection with reservation of seats for 'non-Europeans,' at the Alexandra Park and [illegible] dens and as a result of Congress representation it was assured that the sign for 'Non Europeans' would be removed, but that seats for Europeans would be labelled "Europeans Only" and that Non European seats would be left unlabelled.

After protracted delay the celebration of the Centenary of the City has now been definitely fixed from the 23rd October to the 30th October 1938. The The Council has voted a sum of £ [illegible] for Indians, and asked the Congress to co-operate and bring the celebrat[illegible]

Setting Aside Of Areas For Occupation By Europeans Only

The Town Council extended an invitation to meet three representatives of the Congress to discuss the question of setting aside of areas for the occupation of Europeans only. The Town Council was informed that no good purpose could be served in this connection as the Congress was opposed to segregation on principle. No further steps have since been taken by the Town Council.

Unity Proposal

With regard to unity the Secretary states there is no need for me to stress here the importance of unity as it is common cause that great achievements could be realised with a united front. This important question has been the subject of discussion at nearly all of our meetings. It was hoped that with the pact signed by the President of the Branch Congress and the President of the Colonial Born and Settlers' Indian Association (since disclaimed) would settle this subject once and for all, but I regret to say that was not to be in the opinion of the Colonial Born and Settlers Indian Association element. Any question of unity or amalgamation in their view is out of the question so long as the name Natal Indian Congress remained. For a few individuals to sit and agree to a change of a vital and most important item of the Constitution, would in my opinion be against the common rule of justice as well as against all rules of democracy. I should have thought that any such change of name should have the will of the people behind it. Although the question of unity has been tackled from every possible angle the Congress should still extend its welcome hands to the Colonial Born and Settlers' Indian Association to come to a reasonable and basic understanding and settle any differences that may exist. There should be no limit to the gesture on our part. We should be prepared to go to the extreme limit in effecting harmony among our people. It is shameful to think that amalgamation by the two bodies is quite apart. If difficult problems in international affairs could be solved, surely ours is so small a matter that we should sink our differences and follow the wishes of the people."

WHAT INDIA MEANS TO ENGLAND

HOW TO BRING THEM NEARER

Englishman's Suggestions

I ASKED someone how we could bring India nearer to the Englishman and this is what he said:—"It is not of much use to tackle the ruling class. May be it has mended its manners, but its morals are the same as before. The pity is they don't hear unless you shout or kick and kick more than you shout. Perhaps you can't afford to be cynical as I am at their hypocrisy. You distrust them too much to sneer at them. And then often the sneer will not reach them or be lost on them. You must work to evoke their respect and trust. It will be difficult for you to reach the masses. They are not interested. They are hardly aware of the empire except dimly that their bread, butter and well-being somehow depends on it. Veiled hints are always thrown at them and, if necessary direct propaganda will follow.

"On the other hand you can do nothing to reach them. The most that some of you could do is to tackle the middle class or rather that fringe of it which belongs to no party or its party bonds are not strong. Now I tell you our Press will not help you much. The power of the Press is very great. Just imagine that formerly some hundred thousands read. Now 15 millions read newspapers and 13 million are sold—One paper per family. Every adult can read and does read some newspaper. But it is not free Press.

No Free Press Here

Nowadays, views are put in columns, news in editorials and both for profit. The press is not concerned with serious affairs until they become actually dangerous. For the most part they write what "the public wants" and it was found long ago that the public wants "sex and murder" on Sundays, amusements, sports, all sorts of news on week days. No paper can be "Victorian" since Northcliffe's days. And so far as India is concerned, they will suppress the right news and retail the wrong ones. Even Viscount Samuel could not help writing about the "three tensions—the national, the social and the communal—which are still the chief factors in the Indian situation." And remember that our Press is great but not free. It is a controlled press—not by ukase but by persuasion. It is the gentleman ruler case who puts you on your good behaviour knowing well that the Press is trustworthy. Even the independent Press—there are just a few papers—do not care to displease and forfeit confidence. England has not a Fascist but a pro-Fascist Government. It is a veiled dictatorship ruling by Dope, Trust and Force, if necessary. But one of you can write a great book. You know what Uncle Tom's Cabin did. Jawaharlal's autobiography has been widely read and appreciated....."

By

Prof. N. R. MALKANI

In The "Indian Express"

(Concluded from last week)

Modern England

After passing more than a month here I think that the task of approaching any class is very difficult. But something can be done, both privately and publicly. The fear of the Lord is the beginning of wisdom. In modern England the fear of war is making the Englishman sensible. He feels like a robber discovering a conscience because he is told he has none. That day Mr J. F. Horrabin gave a scathing lecture on "British Imperialism," that colossal thing of the British Empire which the Englishman simply takes for granted; to which the British Parliament devotes hardly eight hours in a year in a House of 25 members; in which not the rule of law but jungle Law prevails; where the simplest test of elementary education fails. He then burst up and said, "You talk of Fascism and Nazism. Our Empire like their rule is based on jungle Law, not on moral law. Fascism is a result of this knowledge. Talk of new world order is hypocritical. I believe in a new world, with a retrospective effect, that wipe out the wrong-doing of three centuries.

The audience cheered, for to-day the Ordinary Englishman is not proud of his empire and the average schoolboy does not have dream of acts of heroism for that empire. I am often surprised at the general conviction that the empire will hardly last for the next ten years. This does not mean that the speaker is prepared to make a gift of it to you or me but that Imperialism has ceased to be a faith and there is not much pride left in its possession. The time is apt for establishing more wide contacts with the intellectual class. Even this I have found that those who have been to India, without staying to serve in India, are the most sympathetic. The apathy of the rest is slowly giving place to interest.

What India League Can Do

Inself this the India League can do a great deal more by moving a step or two to the Right. At present Labour is impotent, communism is ineffective and Independent Labour is redundant in the Parliament as even the country.

The India League can serve India best by reducing the vehemence of its attacks on British Imperialism and by increasing contacts with semi-political or non-political parties that can be converted. And to my mind, nothing can be more effective in this direction than broadcasting the Congress literature and by keeping the public informed of the achievements of Congress in office and outside it.

Quite a number of people are interested to know the working of the Wardha educational scheme, of the introduction of prohibition in some provinces. They are pleased to learn of the great drive against untouchability and some of them exhibit a surprising interest in Gandhiji's political philosophy based on non-violence. The ordinary Englishman hears with interest these semi-political or rather social upheavals in India. It is not pleasant to be always showing one's scores to the other party. There is some exhilaration in telling people how our body politic is getting healthier and stronger. It is possible that some of these who will lend you their ear may also give you their heart.

Have Patience

I remember how one good person said to me, "I know what we have done to India. But be patient. Excuse me, I mean, have patience with us. We shall do you justice soon....."

All may not turn out as conscientious when the time comes. Some will. For the rest as the Englishman says "Have faith and keep your powder dry." When the day of trial comes, as it must, we may find more friends than we thought of, whose goodwill may shorten or mitigate the trials of civil resistance.

WHAT IS THE MATTER WITH MONEY?

By
William T. Gridley
In "The Modern Review"

(Continued from last week)

Present Form Of Money Organises Avarice

I USED to think that money was the heart of our economic and social system. Now I would say that the essence of our system is not an exterior thing but an inner attitude, a set of sentiments, a complex of several elements dominated by acquisitiveness or greed. Money in its present form is the symbol and instrument that stimulates and organises acquisitiveness, makes it easy, certain, and limitless.

Trouble Increasing

If we continue to use money in its present form, the continued concentration of ownership and of control of wealth and the consequent growth of monopoly are inevitable. In all business transactions there is the chance of loss, and in course of time losses come to all. The fellows with small capital can't stand big losses, and drop out. The fellows with much can weather the storm, and then they absorb the business of the little men. With our present kind of money, the mathematical laws of frequency distribution necessarily produce concentration of wealth and growth of monopoly. This means, before long, the complete destruction of almost all small enterprises and of the entire middle class in every country, together with suffering, violence, terror, tyranny and wars. Modern inventions including several new forms of money, have greatly accelerated this cumulative process within the last two centuries. And now in the United States we are painfully realising, may be too late, that the desire for quick money profit has caused our farmers to use land in such a way that erosion by water and wind has destroyed and swept away vast areas of top soil, leaving a rapidly enlarging desert. This is a danger worse perhaps even than war.

Effect On Spiritual Values

The comprehension of these qualities of money helps us to understand why it has had such a regrettable effect upon the church, upon other religious organisations, upon spiritual values, and upon individual and group morality everywhere. We can better understand why one cannot worship both God and Mammon, and why the rules of Buddhist monks and early Franciscans forbade them to use money and why the *Bank* of Bengal are also reluctant to use it.

Money hurts truth because it is ambiguous in its meanings, because it makes men try to squeeze all values into its one form, and because it pretends to measure accurately an unmeasurable thing, namely, human trust and faith. It stimulates greed and fear, and hence it is divisive. It creates superiority and inferiority complexes. It causes frustrations and barriers of envy and jealousy. It does not stimulate respect for personality, but frequently makes people humiliate and insult personality. It destroys the effectiveness of other values. Christian Church members follow the rest of men in behaving everyday as if they trusted money more than God or more than their fellowmen. Money makes people misconceive wherein their real and enduring security lies. Money tends to warp the imagination and to injure the sense of human unity. It shrivels love and often impedes its outward expression. It creates conflicts in standards and motives. Hence, in so far as purity of heart is synonymous with singleness of purpose, money greatly interferes with purity of heart. The use of money makes integrity of personal character difficult. Its multiplicity of functions operates to create intellectual doubts and indecision, both mental and moral confusion. These inner conflicts create suppressions with psychological and moral effects that we have learnt in recent years to recognise.

Though money gives power, this power is exterior, and because of the moral effect of money, its possession and use tends to take away as much inner power from men as it gives to them externally. Indeed it probably takes away more than it gives. And it deprives them of the awareness of inner power, and thus detracts from the sense of spiritual reality.

Money tends to create a certain kind of moral irresponsibility, partly because it creates barriers between people, partly because it operates over greater distances than can usually be bridged by human knowledge and sympathy, and partly because it makes its more thoughtless owners feel that they can do anything and then buy their way out.

Moral Lag In Society

In relation to ideals, money is the great inconsistency whose constant use warps all our efforts at improvement. Several years ago Mr. Reinhold Niebur in his book "Moral Man and Immoral Society" pointed out with great cogency that the individual man is capable of and fairly often does rise to great moral heights, but that groups and societies of men lag far behind in this respect. I believe that one cause for this is that money is the predominating tool, energizer and binding force in the world to-day, and since it is so defective the group results of its common and constant use must be equally and indeed more defective. Since our civilisation can be said to have money as one of its great foundation-stones, we can begin to see one important reason why our civilisation is crumbling.

If all these considerations be true, we can readily understand why so many idealistic ventures have failed in the course of a few years. They are brought to naught by the character of the means which they use. We can see why so many men of high promise in their youth fail to make good morally, why their idealism seems to dry up.

Relation To Democracy And To Non-Violence

The believer in democracy must learn to realise vividly that the continued use of present forms of money will destroy its objective. Democracy is based on the belief that the opinion of every person has some value for the direction of the common life of the community and nation. It necessarily implies respect for human personality, a belief that personality, with its responsibility and initiative, is of the highest importance. Since the operation of money overrides respect for personality and promotes economic monopoly, it strangles both the social and political forms of democracy.

We feel helpless in the face of economic forces partly because of the momentum of our habits, but partly also because we are bound to the tools we have used so long that we now find them necessary. Money is the chief of those tools, and its defects make us impotent.

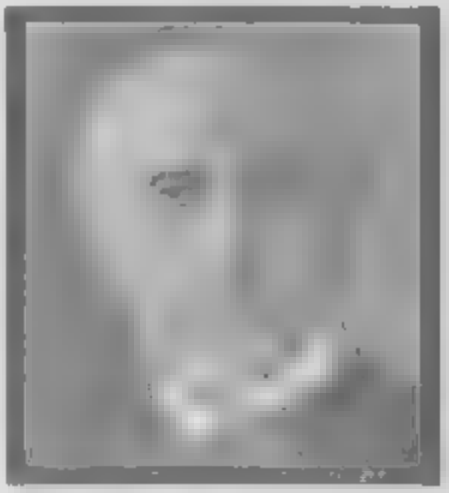
The believer in non-violence must understand the defects and deceitfulness of money, for if he remains ignorant of them he will be conquered. Since deceitfulness is a form of intellectual and moral violence, he must learn how to meet and overcome it in the particular manifestation as well as in the grosser form of physical violence.

Because of the confused way the different functions of money act upon one another and upon people, money is gradually destroying mutual trust among people and among nations. As that process goes on, violence increases, both the violence of individuals and of governments. The decrease of mutual trust and the increase of violence mean before long the end of civilisation.

(To be continued.)

DEATH OF HON. SIR PHIROZE SETHNA

The death of Hon. Sir Phiroze C. Sethna on Friday September 16 at Bombay, has removed a man of varied activities in India. Sir Phiroze was born in 1866 and was educated in the Bombay University where he qualified for his B.A. He was conferred the title of O.B.E. in 1926 and was created a Kt. in 1928. He was a member of the Council of state of India upto the death. He was well known in the Indian Financial circles and was associated with many financial concerns. He was the Managing Director of the Central Bank of India Ltd., and was Manager in India, Burma and Ceylon of the Sun Life Assurance Company of Canada until a few years ago. He was a Director of the New India Assurance Company and was a Director of many leading Indian Companies. He was Hon. Magistrate and served on several Government Committees. He held many public positions. He was President of the Bombay Municipal Corporation and also of the Indian Merchants Chamber. He was a member of the First Indian Round Table Conference held in London. He was for some time President of the Indian National Liberal Federation. He will be well remembered in South Africa. He was a member of the first Indian Delegation which visited South Africa in 1926 for the first Round Table Conference between the Governments of India and the Union of South Africa. Sir Phiroze Sethna took a lively interest in studying the various phases of the Indian problem in South Africa. He was also a member of the Imperial Indian Citizenship Association. Sir Phiroze Sethna was a practical business man. We extend to Lady Sethna and the bereaved family our heartfelt sympathy in their great and irreparable loss.

THE LATE SIR PHIROZE SETHNA
અવસ્તુમ સર ફિરોઝ શેઠના

Congress Sympathy

At a meeting of the Natal Indian Congress held on Tuesday September 20 at the Parsee Rustomjee Hall a resolution was passed expressing grief at the death of the Hon. Sir Phiroze Sethna, and conveying the condolence of the community to Lady Sethna.

South African News In Brief

Mr. Capell's Bequests

MR. ERNEST CAPELL, the South African millionaire and winner of the last Durban July Handicap, who died in Capetown last week, has made numerous bequests the largest being £50,000 each to the Johannesburg General Hospital and to the Witwatersrand University. Mr. Capell will be buried on October 26 in the Stradbally Parish Church, County Waterford, Ireland. His body, which has been embalmed, is being taken to England in the Athlone Castle, which leaves Capetown today (Friday).

Will Of The Late Judge Beyers

In his last will, dated February 1, 1938, Mr. F. W. Beyers, former Judge of the Appelate Division, who died at Pietersburg on Thursday, September 15, makes a number of bequests and directs that the corpus of the estate shall remain invested. Of the income so derived it is provided that one-seventh shall go to the Nationalist Party, on condition that it remains in existence as a separate political Party and does not amalgamate or fuse with any other political Party, and on condition further that it substantially maintains and carries out the present programme of principles. Another one-seventh is to go to Dr. D. F. Malan, so long as he remains leader of the Nationalist Party. Three-sevenths of the income shall go to his daughter, and two-sevenths to his widow. Should the Nationalist Party cease to exist, or not comply with the conditions of the bequest, the capital will devolve on the University of Stellenbosch, which, in certain eventualities, will also share in the income before that time. Bequests made under the will include £1,250 to the President Steyn Memorial Fund and £1,000 each to the Potchefstroom University College and the Capetown University. Mr. Beyers left his Law library to the Stellenbosch University.

Fate Of Grey Street Property

For two and a half hours on Tuesday the Slums Committee of the Durban City Council discussed the question of Mr. F. A. Laughton's property in Grey Street. After Mr. Laughton had put up his case the Committee decided that unless the requirements of the Medical Officer of Health were complied with the property would be declared a slum to be dealt with under the Slums Act. Mr. Laughton will now have to decide

whether he is prepared to make the necessary alterations, which include reconstruction, or whether he will allow the matter to be dealt with under the Slums Act.

Selling Yeast To Natives

The appeal of an Indian storekeeper, whose assistant had supplied yeast to natives without his knowledge or consent and against his instructions, was upheld in the Supreme Court, Pretoria, on Friday, September [illegible]. Mr. Ahmed Moosa Nanabhai had been charged, together with the assistant, of contravening Sections 101 and 105 of the Liquor Law. The magistrate found them both guilty. Mr. Justice Grindley Ferris, in a considered judgment, said that as a general rule a person was not criminally liable unless he had *mens rea*. The Legislature, however, could attach criminal responsibility to a person for the act of his agent even in the absence of *mens rea*. He could not find anything in the Act to indicate that the Legislature intended to do so in cases which arose from the section under which Nanabhai has been charged. Mr. Justice Grindley Ferris went on to say that the upholding of the appeal would not affect the legal position. "It is for the Legislature," he concluded, "and not for this Court to extend the provisions of the section so as to prevent such consequences." Mr. Justice Schreiner agreed that the appeal should be upheld and that the conviction and sentence should be set aside.

Service Lifts For Non-Europeans

Although Pretoria is powerless to force property owners to provide service lifts for non-European messengers, the General Purposes Committee of the Pretoria City Council will recommend, it is stated, that the Council should persuade owners, who intend to build multi-storeyed office blocks, to include service lifts in the plans. The matter was raised last week by the Non-European Messengers' Association, which drew attention to the forcing of non-European messengers to use stairs in buildings nine or ten storeys high.

Indian Scouts Honoured

The Commissioner of the local Indian Boy Scouts has been notified by the Prime Minister's private secretary that General Hertzog has been pleased to present a Union flag to the Port Elizabeth Indian Boy Scout Association, the first Indian Scout Association to be formed in the Cape Province.

Liberation League To Be Inaugurated In Durban

The following is the copy of a letter received by Mr. Gurudath R. Varma of Umkomaas, sent by the secretary of the National Liberation League of South Africa. "We are pleased to hear that your interest in the national liberatory movement is sufficient for you to complete organising a branch of the league in your district. The General Council feels that if you are able to gather around you such as are conscious of the need for the movement, they should be given every encouragement to organise themselves here." Negotiations had taken place between Mr. Varma and the secretary of the league during Mr. Varma's stay in Capetown and it is hoped in the course of the next few months a branch of the National Liberation League will be inaugurated in Durban. The league is national in its outlook and is the first organisation which will not [illegible]. Those interested may write to Mr. N. Thathiah 41 Columbia Road, Greenwood Park, and Mr. Gurudath R. Varma, Isaacsath, Umkomaas.

Indian Women's Reading Circle

A meeting of the Indian Women's Reading and Educational Circle was held on Saturday, September 17, at the residence of Mrs. R. A. Meghraj. Amongst the many who were present were: Mrs. R. A. Meghraj, Mrs. R. R. Dhutty, Mrs. English, Mrs. V. R. Varma, Mrs. Pelian Singh, Mesdames Dilay Meghraj, Radha Singh, Bhartia Varma, Pirbhu Singh, Nirmal Varma, Ashaka Jhaveri, Amanna Ebrahim.

Maize Export Permits

A statement from the Maize Industry Control Board reports that up to and including August 10, export of 1,268,038 bags of maize and 155,000 bags of maize products had been authorised by the issue of permits.

Cato Manor Arya Samaj

The 16th annual general meeting of the above Samaj was held on Sunday, [illegible]. The following officials were elected for the ensuing [illegible]: Patrons: Messrs K. Baijnath, S. Peswal, Pandit Motha Jaimini and Dr. Bharat Ram Sahagal; President: Mr. S. Devlothi; vice-presidents: Messrs S. Rawat and G. Bairprasad; hon. secretaries: Messrs. [illegible], Devnarian and S. Gulab; hon. treasurer: Mr. C. M. Singh; hon. auditor: Mr. C. N. Rau; committee: Messrs. R. Arjun, J. K. Singh, R. Mothinarian, K. Ramlagan, D. Hariparsad, D. Harichandra and R. Rajkumar. Receipts of the year consisting of donations, fees, etc., totalled £165 15s. 9d., while the expenditure consisting of teacher's salary and redemption of bond amounted to £175 18s. 1d. Sundry assets totalled to £409 16s. 4d., and liabilities 11s. 6d.

Magistrate's Main Objects

Three paramount objects which a magistrate should keep before him in judicial duties were outlined in a farewell speech in Court in East London, on Friday, September 16, by Mr C. E. S[illegible], outgoing chief magistrate. Mr. Sidelight [illegible] of his civil servant in the Union in years and in length of service he has served 41 years. He said the main objects were: Absolute impartiality, never in [illegible] consent person with and to [illegible] the dignity of the Court. Mr. Sidelight said he did not consider the jury system in South Africa had been an unqualified success. He recommended a panel of three or five retired magistrates of experience, as more efficient and more economical.

What Union Pays For Planes And Locomotives

Replying to a question put by Mr Marwick (Imp. P.), Major in the Union Parliament, Mr Pirow, Minister of Defence, said: "From 1934 the Union bought locomotives, aeroplanes, railway stores and similar requirements to the [illegible] £952,400 from Germany, £1,590,250 from Great Britain, £174,000 from the United States, and nothing from Italy. In 1937 the value of purchases was as follows: Germany, £777,000; Great Britain, £2,[illegible]; United States, £416,000; and Italy, £1,000. In 1938 purchases from Germany amounted to £1,014,000; from Britain, £2,555,000 from the United States £178,000, and from Italy, nothing. Last year the figures were: £3,141,000 from Germany, £1,472,000 from Great Britain, [illegible] from the United States, [illegible] from Italy."

Indian Students In England

The General Secretary of the Federation of Indian Students Societies in Great Britain and Ireland writes: The Federation of Indian Students Societies in Great Britain and Ireland is an organisation which has brought into [illegible] all the Indian Student Societies in the British Isles and thus proudly claims to represent the entire Indian student population in this country. The Federation realises the difficulties experienced by the Indian Students in finding suitable accommodation and proper guidance on their arrival in England and has therefore arranged [illegible] Bureau (65 New Oxford Street, London W.C.1.), to offer all possible help, advice and guidance to all the students who come to England for studies or practical training. The Central Bureau is in constant communication with all the member-societies of the Federation and will take all care to make advance arrangements for students on their arrival in this country. Students who intend sailing for the next academic session beginning in October are advised to communicate with Mr. G. S. Kulkalar, General Secretary, Federation of Indian Students Societies in Great Britain and Ireland, C/o College of Technology, Manchester 1, informing the date and time of their arrival in London either before leaving India or immediately before their arrival. The General Secretary will be only too pleased to supply any further information and details required.

Doings In India

China's Reply To Tagore's Message

MARSHAL CHIANG KAI-SHEK, [illegible] acknowledging Dr. Rabindranath Tagore's message to China, which appeared in this journal some time ago, writes from Hankow: "Respected Gurudeva Tagore,—Prof. Tan Yun Shan, on his return to China, has brought me your esteemed letter as well as the message to my people, from which we realise more again that the feeling of justice and humanity is still there in our own ancient lands. This noble message of great sympathy and warm encouragement from one whom we look upon as the representative poet philosopher of the East of this age, has put a new life in our struggle and we are not merely deeply grateful to you but feel morally elevated by your words. The Japanese militarists have not only wantonly invaded our peaceful land. They send their soldiers to massacre the people, plunder the country and destroy centres of education and culture. All these atrocious and evil deeds, which are entirely against humanity, are really the greatest insults to the spirit of the great continent of Asia, as you have so poignantly said in your message. But all my people, civil and military, are determined with one mind to struggle and fight to the bitter end, not merely for the existence of their own nation, but also for the peace of the world. And we sincerely believe that if there is still any justice in this world, China will come to her ultimate victory. I eagerly hope you will continue lending your noble voice to condemn before the bar of humanity this [illegible] which is against the spirit of Asia which is ever on the increase in the Far East. With my warmest greetings and wishes for your good health, The letter is dated July 14, 1938.

Europe Not A Model For India

"I personally feel that we should look to Europe as a [illegible] of warning that [illegible] aiming at material [illegible] We should at least feel that Europe is in any way a model for us to look to. Thus observed Mr. J. C. Kumarappa, secretary of the All-India Village Industries Association in the course [illegible] on 'Economics of Village Industries' at a meeting held under the auspices of the South Indian National Association. Mr. Kumarappa said that the principles underlying cottage industries would be good for all time. If they bought Khadi worth Rs. 2,000 per cent of adult [illegible] per cent of the sum would go to labour. It was not so in the case of mill-made cloth. [illegible] wanted [illegible] to go through the nation as blood circulating veins, through balanced diets and things of that kind. They had got to seek a method which would not merely produce wealth but distribute it properly. Continuing Mr. Kumarappa said that centralised method of production led to drudgery. The so-called skilled labourers in factories were only machine feeders, and their work itself was drudgery of the worst type and was nerve-racking. So far as public utility services such as railways and electricity were concerned, these were, the speaker said, necessary evils and they had to make compromise in respect of such things. They should consider the problem from the standpoint, whether they were going to increase material wealth or human welfare.

Centenary Of Bankim Chandra

"Bande Mataram" the great National song of India was composed by Bankim Chandra long before there was the modern spirit of nationalism in the country and it was through this song, generations after him began to love and revere their Motherland,—said Sir Manmathanath Mukherji, Law Member addressing a crowded meeting at Kalighari to celebrate the birthday centenary of Bankim Chandra on August 8. Sir Manmathanath said that at a time when the British connection with India was established and educated India under the influence of the dazzling flow of western culture began to imbibe everything foreign, Bankim Chandra, through his powerful pen showed his countrymen the intrinsic value of what they already had and in consequence gave a new lead to the educated community.

Will Burma Do Justice To Indian Minority?

A suggestion to the Burma Government to appoint a representative and impartial committee to go into the causes of the recent [illegible] in Burma between the Burmans and Indians made by Mr. Subhas Chandra Bose, the Congress President, in the course of a statement to the Associated Press, Mr. Bose says: "Once peace is restored, it should be the duty of the Burma Government to appoint a representative and impartial committee to go into the causes, both remote and immediate, of this unhappy incident. This is not the first time that an ugly clash between Indians and Burmans has taken place in Burma and it is, therefore, all the more necessary to undertake a searching enquiry into the causes. For this purpose, an investigation is necessary as to whether the inter-communal conflict is merely religious in character or racial as well. Whatever the causes may be, a permanent measure should be adopted to maintain peace and goodwill between the two communities. The attitude of the Congress towards the Indo-Burma question is quite clear. We cherish feelings of friendship, cordiality and esteem for Burma and her culture and civilisation, with which we have so much in common. We also feel that Burma must have her freedom just as India must. But we expect our Burman friends to do justice to the Indian minority in their country. Whatever the faults of the latter may be, there is no doubt that many of them have made Burma their home and have made some contribution to the development and progress of that country. If unfortunately the legitimate rights of the Indian community are trampled under foot the sympathy of this country and particularly of the Indian National Congress will naturally be with our compatriots abroad. These feelings we shall cherish quite regardless of the religious denomination to which Indians overseas may belong. The Indian National Congress stands for the entire people of India and will, therefore, stand behind the legitimate demands of all sections of the Indian community abroad. In conclusion, I would once again appeal to the leaders of both the communities and also to the Burma Government, not only to restore peace and security as soon as possible but also take steps to ensure lasting friendship and goodwill between Indians and Burmans in Burma.

Prof. Richardson's Tribute To Madras Govt.'s Labour Policy

Mr. J. H. Richardson, Professor of Industrial Relations, Leeds University, who visited Madras in the course of his world tour to study industrial problems, met the Hon. Mr. V. V. [illegible], Minister for Labour and Industries, and discussed the industrial and labour policy of the Madras Government. Interviewed by the United Press Mr. Richardson expressed his satisfaction with the way in which the Madras Government are tackling labour problems and strikes.

£7,000,000 For Indian Defence

In order to place Indian defence on a more satisfactory basis, states a Reuter's report from London, the United Kingdom Government has offered an increase by £500,000 the grant of £1,500,000 which is paid to the Indian Government to aid Indian defence. The Government is also making a capital grant of upwards of £1,000,000 for the equipment of certain British Indian units, and the providing of aeroplanes for certain squadrons of the R.A.F. and four British battalions transferred from the Indian [illegible] Imperial [illegible] Garrison.

The Sporting World

The Hindu Sporting Club

THE Hindu Sporting Club (Johannesburg) having held its eleventh annual general meeting recently at Shree Gandhi Gujarat Vidyalaya School, Loveday Street, Johannesburg. The meeting was well attended by the members. Mr. Govindji Chhiba presided. The secretary, Mr. Chhotalal Chhiba, in reviewing the past year's work stated that the Hindu Cricket Club was the first Gujarati Hindu Club in the Transvaal and he was glad to say that there were now quite a number of such clubs. The club is affiliated to the Witwatersrand Indian Cricket Union, and is one of the foundation members of the Union. During the last few years several of its members were selected to represent the Union in interclub matches. The most successful member was Mr. H. B. Desai who was the vice-captain of the Wits. team and he was the first player to score a century in the interclub matches. The treasurer, in his financial report, showed an handsome credit balance. The following officials were then elected for the ensuing season:—Patrons, Messrs. V. Dhupa, P. Brijlal, N. Pragji, Meganbhai I. Patel and Ravjibhai Tribhovanbhai; President: Mr. Govindji Chhiba, vice-president: Mr. G. P. Navaria; hon. secretaries: Messrs. Soma Govind and L. Vallabh; hon. treasurer, Mr. Chhotalal Chhiba; hon. auditor: Mr. K. Chhiba; committee: Messrs. D. Morar, J. Purohit, N. Chhana, V. Chhiba and K. Khushal; Hindu First Team, captain: Mr. Govindji Chhiba; vice-captain: Mr. M. I. Patel; Hindu Second Team, captain: Mr. Chhotalal Chhiba; vice-captain: Mr. M. Bokha. Manager: Mr. Dayalji Bhikhabhai.

Aryan Cricket Club

The annual meeting of the Port Elizabeth Aryan Cricket Club was held in the Gujarati Hall recently. Mr. R. G. Talkamdar took the chair. The following office-bearers were elected for the ensuing year:—Patrons: Messrs. R. G. Talkamdar, C. E. Ranade and R. E. Varma; Chairman: Mr. M. M. Balram; secretary: Mr. P. M. Pree; assistant secretary: Mr. D. Sagar; treasurer: Mr. R. Ramdhol; captain: Mr. N. Umley; vice-captain: Mr. S. Naran.

Cricket At Krugersdorp

A cricket match was played between Dinat Eleven from Johannesburg and Krugersdorp Ottomans, at Krugersdorp. The following were the results: Dinat Eleven first innings 159; Hamid Ibrahim 50, Hook Dr Sichel 29, A. E. Dinat 27 not out, A. Dadabhai 25, E. Dinat 22. Krugersdorp Ottomans first innings 98 (E. Dinat claimed 4 wickets). The visitors won by 91 runs. Both sides showed good sportsmanship spirit, thus rehearsing the game immensely.

Osanhagar Indian Cricket Club

The fourth annual general meeting of the above club was held at the Indian School, Dantzhoogte, on Thursday, September 8. The following officials were elected for the season 1938-39:—Patrons: Dr. S. R. Campbell, Messrs. E. Bradley (Pietersburg), A. Row, S. G. Vawda and Sheik Kader; President: Mr. R. Loganathan; vice-presidents: Messrs. Sheik Rahim, D. R. Mistry, I. D. Vawda, H. M. Vawda, S. A. Gaffoor, M. D. Moola and Ismail Ahmed; hon. secretary: Mr. D. V. Moodley; treasurer: Mr. M. D. Vawda; captain: Mr. J. Stevens; vice-captain: Mr. Peroy M. Vengen; committee: Mr. Y. A. Dawjee; committee: Messrs. S. Sulaiman-Ian and E. Nunjee.

PROPERTY OWNERS!

NATAL BUREAU OF COMMERCE & ESTATE CO.
302 West Street, Durban 'Phone 20439

Buy Perfect DIAMOND RINGS and Flawless DIAMONDS direct from our factory!

Do you know through our "Factory to Finger" policy, you can purchase beautiful Diamond Rings and Flawless Diamonds at prices lower than wholesale? Why not call and inspect our large selection of exquisite gems today? Write, 'phone or call for our Free clear-type Illustrated catalogue.

AMSTERDAM
Diamond Cutting Works

62, Field Street, Durban
P. O. Box 2362. 'Phone 2-4888.
Also at Johannesburg and Capetown.

Books for Sale.

The Story of Ramayana ... ... 3d.

J. C. BOSE.—His discoveries and writings with a biographical sketch and portrait 2s

ESSAYS ON INDIAN ECONOMY—By Mahadev Govind Ranade Price ... 4s. 6d.

ESSAYS ON INDIAN ART, INDUSTRY AND EDUCATION By E. B. Havell Price ... ... 3s.

INDIAN INDUSTRIAL AND ECONOMIC PROBLEMS.—By V. G. Kale, M.A., Price 4s

From: The Manager,
'Indian Opinion'
Phoenix, Natal.

Congress Jubilee Albums

An artistic Jubilee Album containing the photos of all Congress Presidents from 1885 to 1935. The pictures have been done in three colours with suitable decorative borders. The best available pictures of the Congress Presidents have been chosen for the colour printing.

Price: 2s. 6d.

To Be Had From:—
"INDIAN OPINION,"
Phoenix, Natal.

Books for sale.

NOTE.—Remittance should accompany order V.P. ORDERS will not receive attention. Postal Orders to be made to "Indian Opinion" at Phœnix. Postage Free on all books.

THE STORY OF MY EXPERIMENTS WITH TRUTH

By M. K. Gandhi

This is an autobiography of Mahatma Gandhi printed in two volumes. Price 12s 6d. for each volume.

JAWAHARLAL NEHRU An Autobiography

(Cheap Edition)

("For those who would understand contemporary India it is an indispensable book."—ALDOUS HUXLEY.)

Price . 10s. 6d

THE POWER OF NON-VIOLENCE

[illegible]

This writer has explained the method of resistance to unjust [illegible] Price . 5s. 6d

INDIA AND THE WORLD

Essays by—PANDIT JAWAHARLAL NEHRU

Price ... 7s 6d.

PRABUDDHA BHARATA

OR

AWAKENED INDIA

A high class English monthly conducted by the Ramakrishna Order. It is devoted to Universal Religion, Indian Culture, Education, Art and other topics of international interest.

41st year from 1937

Annual Subscription: Inland Rs. 4, Foreign 11 Shillings.

Teachings Of Sri Ramakrishna

Edited by Sister Nivedita. [illegible] Price Re. 1-4

Altar Flowers

A bouquet of choicest parallel Hymns with [illegible] Useful book for prayers and Paraayanam.

Pocket size, Cloth Bound. Price Re. 1-4

The Religion & Philosophy Of The Gita

(By Swami Sharvananda)

Thought-provoking discourses bringing out the inner significance of the teachings contained in each chapter of the Gita showing their practical value in modern life.

pp. 1701 Price Rs. 6-8

Message Of Our Master

By the First Disciple [illegible] Comprehensive study of the spiritual Message [illegible]

Profusely Illustrated [illegible] Price Re. 1-4

Spiritual Talks

[illegible] spiritual counsels given by the great soul [illegible], Holy Mother, Swamis Brahmananda, Premananda, Shivananda, [illegible] Price Re. 1-4

Clear Bound. Price Re. 1-4

Apply for a complete Catalogue:—

The Manager, ADVAITA ASHRAMA,
4, Wellington Lane, Calcutta, India.

OUR TRIP TO AMERICA

BY

K. Natarajan.

Mr. Natarajan, editor of the 'Indian Social Reformer,' who recently visited America gives a vivid description of his tour in this interesting book.

Dr J. T. Sunderland writes about the book as follows:- "The volume will give pleasure to your friends here, and will give much valuable information to a wide circle of readers in India. It will tend to correct misunderstandings and to create real friendship between the two peoples. We cannot have too many such books."

Copies can be had at 1s. 8d., postage and packing free from:—

The Manager,
INDIAN OPINION,
Phœnix, Natal.

HEADACHES QUICKLY RELIEVED BY TAKING

TYSONO BRAND (TRADE-MARK) HEADACHE POWDERS

FROM YOUR CHEMIST at 3d., 6d., 1s. and 2s. or POST FREE FROM

ERNEST TYSON, CHEMIST, TOLLGATE, DURBAN

The History of The Indian National Congress

(1885—1935)

In Khaddar binding with over thousand pages. It contains the photos of all the past Presidents

price: 6 Shillings

Obtainable from:

The Manager,
INDIAN OPINION
Phœnix, Natal.

Indians In South Africa

Helots within the Empire
and
How they are Treated.

By Henry S. L. Polak.

Price 2s.

To be had from:—

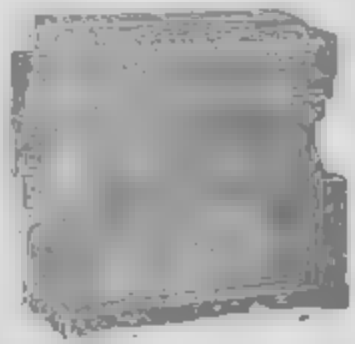
THE MANAGER,
INDIAN OPINION,
Phœnix, Natal.

સાહિત્ય અને સંગીતનો સમન્વય

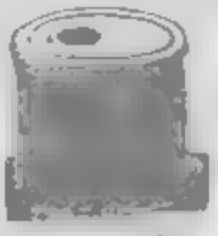
દિનપ્રતિદિન જનતાની રસવૃત્તિ કેળવાય છે—જનતા નવિનતાની પુજક બની છે—ભાવના અને આદર્શ આ જમાનાનું ગૌરવ છે—અને હવે લોકો ગમે તેવી વસ્તુ ચલાવી લેવા તૈયાર નથી.

અમે પણ આ માન્યતાને માન આપી વર્તવાનો નિશ્ચય કર્યો છે. તેથી ખાસ પ્રસંગ માટે તમારા સમક્ષ રજુ કરીએ છીએ. અજીતા નટ નટીઓ અને લેખકોનો સહકાર સાધી પ્રેક્ષકોની રસવૃત્તિને પોષે એવી રેકોર્ડો. ઘરમાંજ ગાનાના સેટો અને હારમોનીયમ, તબલા મગાવ્યા છે જે તમારી સમક્ષ રજુ કરીએ છીએ. સંગીતના મધુરા સ્વરોથી તમારા ઘરમાં સ્વર્ગ ઉતારો.

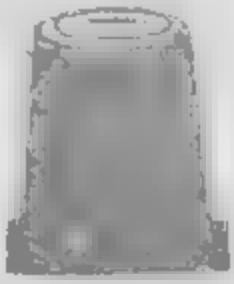
અગે લોકલ ખરીદી તેમજ એજન્ટો મારફતે હારમોનીયન મંગાવતા નથી તેથીજ અમે લેખીત ગેરંટી સાથે વેચીએ છીએ.

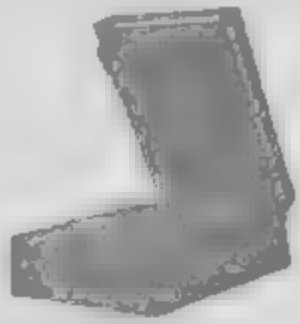
પ્લેન હારમોનીયમ પા. ૬–૦–૦
ઘોડના
ડબલ રીડના ૫ ૮–૧૫–૦

નાની સાઇઝની કીમત
પા. ૧–૭–૦ થી

પા. ૩–૧૭–૦ સુધી

મામોફોન પા. ૧–૧–૦ થી પા. ૮–૮–૦

હીઝ માસ્ટર્સ વોઈસ
તથા
કોલમ્બીયા
(ઇન્ડીયન રેકોર્ડ)
3/–

રેકોર્ડના સસ્તા ભાવો

નવા નંબરો અથવા તમારા માંગેલા નંબરો વહેલા યા મોડા તમને મળશેજ એના શા માટે વધારે પ્રયાસ અમે કરીએ છીએ.

સઘળા અક્ષરો માટે મળો.

તેમજ આ દેશની હવાને અનુકુળ થાય તેવા મોટા અને મધુર સુરના, મજબુત અને ટકાઉ, વારા, શાંતા, સરદાર તેમજ એકસેલ્શીઅર્સ વગેરના હારમોનીયમ, હાથના અને પગના તથા હાથ–પગના. નવી સીલેકશન બુકની કરેલ મેકરોની પેટીઓ આવી ચુકી છે. તે સીવાય દરેક જાતના મામોફોન ઉપરાંત બધી મેકરો સાથે H.M.V. ને કોલમ્બીઆના પણ સ્ટોકમાં રાખીએ છીએ.

વાજાંત્રોના છુટા ભાગો મોટા જથ્થામાં રાખીએ છીએ.

બાયોલીન, બેન્જો, મેન્ડોલીન, ઝુલઝુલ તરંગ, ગીટાર અને રશીયન બેન્જના ભાવોમાં ઘણો ઘટાડો કર્યો છે.

કોઇ પણ વાજાંત્રનું રીપેરીંગ કામ અતી દેખરેખ નીચે ગેરંટી સાથે બનાવી આપીએ છીએ.

—સાઉથ આફ્રિકાના ૨૬ વર્ષના જુના હારમોનીયમીસ્ટ—

GOSHALIA'S MUSIC SALOONS

P.O. BOX 460. 179 GREY ST. AND 131 QUEEN ST
DURBAN, NATAL.

Special

Large stock of latest Drama not arrived in Tamil, Hindustani, Gujarati and Telugu. Prices have been specially reduced.

Apply for our catalogue Our Harmoniums sold under written Guarantee for 3 years. Try us before you go elsewhere.

ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન.

અઠવાડિક પત્રિકા દરેક
બુધવારના પ્રસિદ્ધ થાય છે.

પુસ્તક ૩૬ મું. ફીનીક્સ, બુધવાર, તારીખ ૨૩ સપ્ટેમ્બર ૧૯૩૮ અં૬—૩૭

"ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન"
બુધવાર, તા. ૨૩ સપ્ટેમ્બર ૧૯૩૮.

યુરોપમાં રાક્ષસો જાગ્યા

જગતની દૃષ્ટિ છેલ્લા બારેક દિવસ થયાં ઝેકોસ્લોવેકીયાપર ફરી રહી હતી. બ્રીટીશ વડા પ્રધાને હર હિટલરની મુલાકાત લીધા પછીના રોજના બનાવો ઉંડી ચિંતાથી નિહાળવામાં આવી રહ્યા હતા. અંતે પરિણામ આવ્યું છે અને કોઇને પણ તેથી આનંદ તો નહિજ થાય. હર હિટલરે ઝેકોસ્લોવેકીયાની સરહદપર કરેલો સઘળો હરકરી હમામ વ્યર્થ નહોતો. તેનું તેને ફળ પ્રાપ્ત થયું છે અને એ નાઝી નેતાને પ્રદેશોની લૂટ કરવા પોતાની ફુચ કયારે ફલતા અને વિશ્વાસથી આગળ ચલાવવાની હિંમત આપેલી છે.

બ્રીટીશ વડા પ્રધાન મી. ચેમ્બરલેન અને હર હિટલર વચ્ચે ગયે અઠવાડીયે ગમે તે વાટાઘાટ થઇ હોય પરંતુ જગત તો પોતે જે નિહાળી શકે છે તદનુજ જાણે છે અને તે પરથી પોતાનો મત બાંધવાનો તેને અધિકાર છે.

પંદરેક દિવસપર બ્રીટીશ વડા પ્રધાને બ્રીટનની સત્તાના મોટા બાહુઓ પૂર્વમાં મોકલ્યા અને ઝેકોસ્લોવેકીયાની પડખે પોતે ઉભાછે એવું જાહેર કર્યું હતું. હર હિટલરે ન્યુરેમ્બર્ગમાં કરેલા ધમકી આપનારાં ભાષણના જવાબમાં તેમણે એ જણાવ્યું હતું. ત્યાર બાદ ઝેકોસ્લોવેકીયામાં અશાંતિ ફેલાઇ અને ઝેક અને સુડેટનો વચ્ચે સમજાણો મચ્યાં. સુડેટનોએ સરકારને પોલીસ જાપતો અને વિષમ પરિસ્થિતિના બનાવેલા હુકમો પાછા ખેંચી લેવાનું "અલ્ટીમેટમ" આપ્યું. હર હિટલરે વિનાશ કરવાને તૈયાર જોઇવાઇ રહેલાં પોતાનાં વિશાળ હરકર વડે સુડેટનોને મદદ કરવાની પોતાની તૈયારી જાહેર કરી. આ અણીના સમયે ઝેક પ્રીટનના વડા પ્રધાને પણીજ નજાલાથી હર હિટલર ને વિનંતિ કરી કે તેઓ તેની મુલાકાત લેવા ઇચ્છે છે અને જર્મનીના એ સર્વ-મુખત્યારને સગવડ ક્ષેત્ર ક્યાં મળવા આવવાને પોતે તૈયાર છે. જર્મનીની પ્રજા મોટા દમામથી બ્રીટીશ વડા પ્રધાન નો પ્રેમપૂર્વક સત્કાર કરે છે. થોડાજ કલાકમાં વડા પ્રધાન ઇંગ્લાંડ પાછા ફરે છે અને ત્યાર પછી જગત પોતાની આંખો ચોળતું પોતાનાં આશ્ચર્ય વચ્ચે રહ્યું છે કે બ્રીટીશ અને ફ્રેંચ સરકારોએ અમુક ભલામણો પડી ઝડેડી છે અને તે ઝેકોસ્લોવેકીયાની સરકાર સમક્ષ તેના સ્વિકારને માટે રજુ કરવામાં આવી છે. એ ભલામણો આ છે:

(૧) સુડેટન જરમન પ્રજાઓ બનવી નહી પણ એક આત્મશાસિત પ્રજાતંત્રની રચનાને નીચેની સીધી મસલતથી રીતને મુક્ત કરી દેવામાં આવે

(૨) જર્મની, પોલેન્ડ, હંગેરી, ફ્રાંસ-બ્રિટન, ઝાકન, રશ્યા અને મહત્વની તરફથી ઝેકોનોના કરાર કરવા જેઇ નવી ખાતરી કરાવવી તેમ સરહદોના ઝેક સામ્રાજ્યની બાંયધરી આપવામાં આવે.

(૩) ઝેકોસ્લોવેકીયામાં રહેવા રહીયા અને રાસ સાથેના ગરસપરસ મદદ કરવાના કરારો રદ કરવામાં આવે.

ઝેક સરકારે આ સામે વિરોધ દર્શાવ્યો જેમણે તેના સીત્ર હોવાનો દાવો કર્યો હતો અને તેની આકૃતની ચેતા ઓ પડખે ઉભવાની બાંયધરી આપી હતી તેમને અચાનક આવા કડા થઇ ગયેલા જોઇને તે આભુ બની ગયું. ઝેક સરકારને ભલામણો સ્વિકારી લેવાની ફરજ પાડવા મા આવી અને જણાવવામાં આવ્યું કે ઝેકોસ્લોવેકીયા યુદ્ધમા ચઢીવાશે તો બ્રીટન કે ફ્રાંસ તેમાંથી કોઈ પણ તેને મદદ નહિ કરે. ઝેકોસ્લોવેકીયા સમક્ષ બે વસ્તુઓ ખડી થઇ. યા તો તેણે યુદ્ધ થઇ જવું અથવા તો હર હિટલરના હરકરી બળથી તારાજ થવું. આ લીટીઓ લખાઈ રહી છે ત્યારે છેલ્લા ખબરો એ મળ્યા છે કે ઝેકોસ્લોવેકીયાની સરકારે બ્રીટીશ અને ફ્રેંચ સરકારોની ભલામણો બીલકુલ બીનશરતે સંપૂર્ણ: સ્વિકારી લીધી છે.

જગત જોઇ રહ્યું છે કે જર્મનીમાં એક ગોલો શકાય ચેલા થયો છે કે જે પોતાને ફાવે તેમ ખાઇ જવા ઇચ્છે છે. ઓસ્ટ્રીયા ખવાઇ ગયું, હવે ઝેકોસ્લોવેકીયાનો વારો આવ્યો. બ્રીટન અને ફ્રાંસ, ઝેકોસ્લો-વેકીયાના બચાવ, તેને આકૃતની ઘડીએ પડતું મુકી છટકી ગયા. પણ તો એ કે ફ્રેન્ચ રહ્યા છે બાકી બ્રીટન એ છે કે કોઇ પણ ન્યાયી મસ્કમાં હજુ પણ ગયે તેવું લોખમ ખેડવાને પોતે ૧૯૧૪ મા હતું તેટલુંજ આજે પણ તૈયાર છે, અને જો એવો વખત આવશે તો જર્મની કે કોઇ પણ અન્ય દેશ બ્રીટનનો જુસ્સો એટલાને એટલોજ દૃઢ, પરિણામોને વિશે બ્રેપરવા અને મક્કમ જોશે.

જગતે આ લડાઈ બહુ સાંભળી અને નાનાં તે મુસોલોનીના હાથ એબીસીનીયા ના જે હાલ થવા દેવામા આવ્યા, હર હીટલરના હાથે ઓસ્ટ્રીયાના જે હાલ થવા દેવામા આવ્યા અને હવે ઝેકોસ્લોવેકીયાના જે હાલ થઈ રહ્યા છે તેનો વિચાર કરે છે ત્યારે તેને આશ્ચર્ય લાગે છે કે તેને આ કરતા હજુ વધારે કેવો વખત જોવાનું સહનશીલ હશે અને તે ક્યારે આવવાનો હશે! આ તો "બ્રીટીશ સિંહ" ને હજુ તેના સ્વજને માટે વિસાત વગરની વસ્તુઓ જણાય છે!

વસ્તુસ્થિતિ એ છે કે ખુદ બ્રીટનેજ આટલા વખત મુખી "કાયદા અને સુવ્ય-વસ્થા" અને "નાની પ્રજાઓના રક્ષણ"

ના નામે પોતાની હજારો રૈયતોને ગુલામી અને રાગમાંથી તેમને મુક્તવાનું રાક્ષસી કૃત્ય કરેલું છે. આજે જર્મની અને ઇટલીમાં હીટલરનો દબદબો માટે તેવા રાક્ષસો પેદા થયા છે અને પોતાનાજ કુકર્મોના ડરથી તેમને વધુ કરવા પ્રસ્તુ હીટલરમાં ચારિત્રબળ રહ્યું નથી.

અમે અહિંસાના હિમાયતી છીએ અને તેથી હિંસાના કૃત્યને અમે ટેકો આપી શકતા નથી. પરંતુ અહિંસાનો ધર્મ નામદર્દીની કે ગાળા તુટી પડે તો પાછા પડવાની પુરુ નથી મુકતો.

જો ઝોસ્લોવેકીયાનો પ્રશ્ન આજે ઠંડો થઈ રહ્યું છે તેમ એક નજીવી તકરારનો જ હતો તો હીટલર આજ જગા બેસી રહેવાને અને જર્મનીને પોતાના લશ્કરી દમામથી જગતને દબાવી મુકવાની જરાય જરૂર નહોતી. તેણે કયારનું વચ્ચે પડી ઝેકોસ્લોવેકીયાને સમાધાન કરી દેવાને સમજાવવું જોઇતું હતું.

જગતને તો આજે એમ માન્યા વગર છુટકોજ નથી કે જર્મનીના એ સરમુખત્યારે હીટલર અને મુસોલિનને પાક બેસાડી દીધી તેમજ તેને આવું પગલું લેવું પડયું. અને હવે તેના લશ્કરને માટે બીજા કોનાપર ત્રાસ પકવાની હશે એ તો ઇશ્વરજ જાણે.

પંડિત જવાહરલાલ નેહરૂએ બરાબર કહ્યું છે કે "યુધ્ધનો નાશ કરવાને આપણે યુધ્ધનાં કારણો અને તેના મૂળનો નાશ કરવો પડશે. એમ કરવામાં આપણે નિષ્ફળ નીવડયા છીએ અને હજુ પણ નિષ્ફળ નીવડીયું અને જો યુધ્ધના એ મૂળની અવગણના કરીશું તો એ નિષ્ફળતામાંજ પ્રહાર આપણા પોતાનો નાશ થઇ જશે. રાષ્ટ્રિ ખ્યાલ કે જે રાષ્ટ્રીવાદ અને "ફેશીઝમ" નરીકે આજે અમલ ચલાવી રહ્યો છે એજ યુધ્ધનું ખાસ કારણ છે અને જ્યા સુધી એ દુર નાંહ થાય ત્યાં સુધી બારી અને સ્થાયી શાંતિ નહિ ફેલાય." એમને ભય છે કે હીટલરની તકલીફો તેની પોતાનીજ ઉત્પત્તિની છે. ખોટી મતિભ્રાંતિનો ખ્યાલ ઘણો લાંબો ચાલ્યો. કદાચ બ્રમ્યાનો સંભવ ન હોય તેટલે સુધી તે વધી ગયો છે. યુરોપનું ભાવિ આજે ત્રાજવામાં તોળાઇ રહ્યું છે. દિનદિનપર શાંતિ ફેણાય તે પહેલાં હજુ કેવાં ભયંકર નાટકો જોવાનું નિર્માયલું હશે એ ખ્યાલ કરતાં કંપારી છુટે છે.

મહાત્મા ગાંધીજીની તબીયત

મહાત્મા ગાંધીજી પહેલાંની અઠવાડીયાં સમાં પુના સેવે જે ત્યાં પોતાનું કાર્ય તો હમેશ મુજબ જોતું જ તેનું ચાલુજ છે. તેમની તબીયત બા સામાન્ય રીતે ચિંતા ઉપજાવનારી કહ્યું નથી થયું. ગીતાને ત્રીજે કોઠીના દબાણમાં કમરો થયો અહેવ છે અને કોઇ તબીયત સારી છે. બહારના મોકીફ મુલાકાતીઓ પ્રવેશ કરવાના છે એવો કે બહારના લોકોની તમા જરાય સમા નથી. આવતા મામની શરૂઆતમાં બહારના મોકીફ કદાચ દિલ્હી જશે અને તે બાદ સરહદ પ્રાંતની મુલાકાતે જવા ધારણ છે

સર વિરોજ મેઠતાનું અવસાન

ઓનરેબલ સર વિરોજ મી. મેઠતાનું શુક્રવાર તા. ૧૬ મીએ મુંબઇના અવસાન થયું છે. મુંબઇના પ્રતિભાવમય આગેવાન જીવનમાં તેમની મોટી ખોટ પડી છે. મરહુમ સર વિરોજનો જન્મ ૧૮૬૬ માં થયો હતો અને મુંબઇની મ્યુનીસીપાલીટીમાં તેમણે બી. એ. ની ડીગ્રી મેળવી હતી. ૧૮૯૬ માં તેમને બો. એલ. ની ડીગ્રી મળી હતી અને ૧૮૯૬ માં સર જમશેદજીના આવ્યા હતા. ઇંડીયન કાઉન્સીલ ઓફ સ્ટેટના તેઓ મરણાંત સુધી સભ્ય હતા. મધ્યમ ઇંડીયન પાર્ટી આર્થિક મંડળોઓના સાથે સંકળાયેલા હતા. હીલની સેન્ટ્રલ બેંકના તેઓ ચેરમેન હતા. કર્નાટની ઇલ ઓફ એસ્બેસ્ટસ કંપનીના ડિરેક્ટર હતા. ઇંડીયન સ્ટોર સપ્લાય એસોસીએશનના પ્રમુખ હતા. ન્યુ ઇન્ડિઆ એસ્યુરન્સ કંપનીના પણ તેઓ એક ડીરેક્ટર હતા અને બીજી અનેક નાનીમોટી ડિંડી કંપનીઓના ડીરેક્ટર હતા. તેઓ માનદ મેજીસ્ટ્રેટ હતા અને અનેક સરકારી કમીટીઓપર નીમાયેલા હતા. લંડન મેટ્રોપોલીટન તેઓ મુંબઇની મ્યુનીસીપલ કોરપોરેશનના પ્રમુખ હતા. તેમજ ઇન્ડિઅન નેશનલ કોંગ્રેસના પણ પ્રમુખ હતા. લંડનમાં ડિંડની આવી પડતાંને મળેલી પહેલી ગોળમેજીમાં તેઓ એક સભ્ય હતા અને ઘણાક વખત સુધી ઇન્ડિઅન નેશનલ લીબરલ ફેડરેશનના પણ પ્રમુખ હતા ઇંગ્લેન્ડ આવેલા દરમ્યાન તેમને સર વિરોજ મેઠતાનું સાથે સમરસ થવા કેમ કે મુલાકાત અને ડિંડ સરકારો વચ્ચે ડિંડીઓના પ્રશ્નપર બહેલી પહેલી ગોળમેજ પરિષદમાં બોલેયા આવેલા પ્રતિનિધિઓમાં સર વિરોજ મેઠતા પણ હતા. આ દરમ્યાન બીજા પ્રશ્નના સર વિરોજે કાળજીપુર્વક અને ઉંડા દરથી અભ્યાસ કરી હતો. તેઓ મુંબઇની સ્ટોકીરીયલ ઇન્ડિઅન સીટીઝનશીપ એસોસીએશનના પણ પ્રમુખ હતા. મરહુમ એક કુશળ અને બાપદાર વ્યાપારી હતા. અમે બેરી સેઠના નજીક મરહુમના અન્ય કુટુંબીજનોને સંવેદી મહાન બોટમાં તેઓ તરફ અંતઃકરણપુર્વી દીલસોજી દરશાવીએ છીએ.

મરહુમના કુટુંબ પરપર ચિરશાંતિ બો.

નાતાલ ઇન્ડિઅન કોંગ્રેસની ગોલ્ડ મીડિંગ ગયા મંગળવાર બારસી કુલ્લામાં મળી હતી જે વખતે સર વિરોજ મેઠતાના અવસાન માટે ખેદ દર્શાવનારા બાપણો થયા હતા અને તેમી સેવાપર દિલસોજીના સંદેશા મોકલવાનો ઠરાવ થયો હતા.

વડુદીઓપર થતા જુલમ વિશે કેપટાઉન ના ટીન

જર્મનના આમુર ભાગોમા વડુદીઓપર થઇ રહ્યા જુલમ સામે વિરોધ દર્શાવવા મળેલ્યા હતા. ૧૬ મીએ કેપટાઉનના સીટી હોલમાં એક મીટીંગ મળી હતી. ત્યારપછીના ટીન રેવરન્ડ જે સી. આર મુકે નમા બાબાએ કર્યું હતું અને નીચે પ્રમાણેનો ઠરાવ સર્વાનુમતે પસાર થયા હતા

"ઇથોપીઆના તહેરીકોમની ના બાસ મીટીંગ કેપટાઉન કરીને બાબતો ના પ્રજાનો તે દેશના રાજકર્તાઓથી નિરાશા નહિ બાબી શકાતા કોઇ તેના માટે વડુદીઓને કોણાનું બાબોમેટર બનાવી રહ્યા છે તેની સામે મુબ્બા વિરોધ દર્શાવે છે. જર્મન બાદશાહ સામે વિરોધને કરોલ્ટ રહ્યા છે તેના બાદશાહ રીતે પુનને પબ્બ વિરોધ કર્યા છે. આપણે આ મીટીંગ સમક્ષ પ્રગતિ પ્રીય લોકોને અને જગતીપબ્બાના વિરોધી સબ્બા લોકોને પ્રજાતંત્ર અને જગતની શાંતિને ખાતર સર્વિધ પ્રકારના બાતીય તિરસ્કાર અને પ્રભાવદા પબ્બાની સામનો કરવાને એકત્ર થવા વિનંતિ કરે છે."

ટીન બાબબ્બ કરતા બજાબ્બ - આજે શરમ અને સંતોષની લીબ્ધ બાગણીથી આ સભામાં દુ બડા પબ્બ રાતીય એટલા માટે કે વડુદીઓપરના અન્યાબ્બ જુલમની સામે વિરોધ કરવાની મને તક મળેલી છે અને શરમ બોટવા માટે - જો જુલમ મેબ્બા લોકો તરફથી થઇ રહી છે કે જેઓ જે તેમેને દેશ પબ્બ મળ્યો હોય તો પોતાનો પોસતી કરેલવાને છે. આજે મિલબ્બો વર્તમાં જે શક્ય પરિસ્થિ નહીં તેવા જંગલીબ્બા તરફ આપણે પલોટા છીએ. હું ખુશી છું કે તેનો કેબક આજે પલાબ્બાબ કરવા એ દીનબ્બા નરીકે આજે અહિ કબજાની મને તક બાંપડેલી છે. વડુદ નીશ્ચ ગળવાળ એ મુળમા બીસલી નીશ્ચ ગળવાળ - અને જે રેબ્ધડનારી દેશ કેવળ પોતાનીજ જરતીમા મોટાશ મહાત્મે - તે બબીસ્ટી દેશ છે."

વડુદીઓપર થઇ રહેલા જુલમ સામેના વામાધને અંગે લહદમ ટેકો બાપીએ છીએ પરતુ ન બાબે આપે એ બાબ્બતા ઇચ્છીએ છીએ કે બીસ્ટી પ્રમ શું કરત જોરી બાબીઓનુજ મોબબાબ કરવાનું કરવાબે છે અને આજે વડુદી કોમનું સરબા કરવા તે તોરબાબેલો છે તેનું કારબ શું બાત એટલુંજ છે કે તે પબ્બ એક જોરી કોમ છે? બીત-જોરી કોમોને તો સ્વાભાવીક રીતે અંગ્રેજ બાગારક બાબી શકે બબે તેમના તરફ બતારબાદ રહેલા જંગલીબ્બો અને જલાદારબ્બો આગે તો આબેલ કલીબ્ધ બારોધ થતો નથી. દાબબા નરીકે કલિબ્ધ આદિકાનાં બીત-જોરી પ્રજાઓ તરફ જે અત્યાચાર થઇ રહ્યો છે તેમાં તો પ્રજાતંત્રબાદ - જગતની શાંતીને બદલાર પબ્બ બાબ આપની જોવામા આવતી નથી!

ફીધામ કમીશનની ભલામણો

પાર્લામેન્ટમાં ચર્ચા

મુદતી પ્રધાન મી. રટલેન્ડે યુનીયન પાર્લામેન્ટમાં ગઇ તા. ૨૦ મીએ અમુક દલીલો રજા કરીને પ્રસ્તાવના ગોલ્ડ કોસ્ટના રંગભૂમિઓના વસવાટને માટેના પ્રતિબંધોમાંથી મુક્ત કરવાનો અને અમુક દલીલો રજા કરીને પણ જમીનના ટાયટલ ડીડોમાં રંગભૂમિઓની સામે કંઇ પણ ગેરલાયક લખવા માં આવેલો ઢાંચો તે રદ કરવાનો ઠરાવ મૂક્યો હતા. પ્રધાને જણાવ્યું કે ગોલ્ડ કોસ્ટ સીવાયની જમીનના જે સત્તાઓમાં રંગભૂમિ લોકો આજે વસવાટ કરી રહ્યા છે તે સત્તાઓના સંબંધમાં આ ઠરાવ છે. તેમણે કોપી આપતા દર્શાવ્યું કે છેલ્લાં ૩૦ વર્ષથી એક પછી એક સરકારોનું ધ્યાન ગોરા રહેવાસીઓ આ પ્રજાનું છેવટને માટે ગ્રામાયેલ કાયમી દેશમાં આવશે.

મી. રટલેન્ડે વધુમાં જણાવ્યું કે ફીધામ કમીશને અમુક વિષયની મર્યાદાની ભલામણ કરેલી છે અને તે મુજબ ના ૩૦ મા કલમદામાં દર્શાવવામાં આવ્યો છે

કાયદામાં બે જાતની જમીનો વચ્ચે ભેદ પાડવામાં આવ્યો છે. તેમાં જણાવવામાં આવ્યું છે - કોલોનીવાસીઓ અને રંગભૂમિ લોકોના જમીનના વસવાટના સંબંધમાં અમુક "એકઝેમ્પશનો" (મુક્તીઓ) રાખવું અને કામની ચર્ચા કોમ્યુએ અને બીજા પ્રધાનની મુનસુફી ઉપર રહેવા જોઇએ. હાલની ઠરાવ ગાત્ર કામની સત્તાઓના સંબંધમાં છે અને તેને પાર્લામેન્ટના ઠરાવથી ફેરફાર થવાનો જોઇએ.

ફીધામ કમીશનની ભલામણ વખતે અપાયેલા સત્તાઓનો આ ઠરાવમાં સમાવેશ નથી. પ્રતેક એકઝેમ્પશન જ્યારે બલામણ કરવાના સત્તાઓના સંબંધમાં તેમને બાકીના પ્રધાન અને સ્થાનિક સત્તાધીશોની સાથે મસલત કરવી પડી હતી અને આ મસલતો ઠરાવીપાત અમુક ગોઠવણ કાયમને માટે પુરી નહોતી થઇ અને તેથી આ સત્તાઓ તેમણે ઠરાવમાં દાખલ નથી કર્યા.

મી. ખો. જે. રોબર્ટસ (યુ. પા. કેપ્ટાઉનગર) એ જણાવ્યું કે હું પ્રધાનની દરખાસ્તને સ્વિકારી શકતો નથી. ફીધામ કમીશન ૩ વર્ષ પર જોયું હતું અને તારે બાદ વૈજ્ઞાનીકોએ પણ જોઇ આવ્યા પછી અભિપ્રાય આપ્યો છે. સ્થિતિ ફરી ગઇ છે. પ્રધાન તરફથી પોતાના ઠરાવમાં દર્શાવવામાં આવ્યું છે તે રીતના કોપીટોની ભલામણો જો સ્વિકારવામાં આવે તો કમીશનની નીતી અમલમાં મુકાયજ નહિ.

કેપ્ટાઉનગરમાં સ્થિતિ પણ ખરાબ છે. યુરોપીયનો અને ઓન-યુરોપીયનો એક બીજા સાથે સતત અડકાય અડકાયો રહે છે આનો બેજો થાય છે આને બીન-યુરોપીયની અગાઉ જે લત્તા કેવળ યુરોપીયનોજ વસાવેલા હતા તેમાં પ્રવેશ કરી રહ્યા છે.

હાલની ભલામણ યુરોપીયનો અને બીન યુરોપીયનો વચ્ચે આડકતરી રીતે કોઇ ભેદભાવ કરનારી નથી અને તેથી તેનું જોર માન્યતા થવામાં મુશ્કેલ રહેશે

મી. વાન ડર બર્ગ (મ. કુલસ્ડોર્પ) એ પણ પ્રધાનનો ઠરાવ સ્વિકારવાની ના પાડી અને જણાવ્યું - કુલસ્ડોર્પમાં સદીથી અગાઉની સ્થીતી ઊભી થઇ છે અને કલર્ડ લોકોના વસવાટ માટે ફલાયદા કરવામાં આવેલા છે. હવે આ ઠરાવ પસાર થાય તો તેના અર્થ એ થાય કે ગોરીઓને કુલસ્ડોર્પમાં વસવાટ અને વેપારના પણ અગાઉના સત્તાઓ મળે.

મી વાન ડર મરવે (યુ. ને. પા. પોમેરેરૂમ) એ જણાવ્યું કે જોહાનીસબર્ગ અને કલર્ડ લોકોના વસવાટ માટેના લત્તાના સંબંધમાં આપણે જે દિશા સીધેલી છે તેમાંથી આપડવું નહિ જોઇએ આ લોકોના સંબંધમાં નેટીવોના જેવા ગોરે ગેસલની નીતી અમલમાં નહિ કરવાનું કંઇ પણ કારણ જોતો નથી.

મી. વાન ડર મરવેએ ચર્ચા મુલતવી રાખવાની દરખાસ્ત મુકી જે પસાર થઇ હતી અને પછી ચર્ચા મુલતવી રહી હતી.

હર હીટલર શું કહે છે

બ્રીટન, ફ્રાંસ સાથે જરમનીને કશું વેર નથી

"લંડન ટ્રીબ્યુન" ના પારસ બાલરપૂત્રી ના વોર પ્રાઇસને મુલાકાત આપતા હર હીટલરે ચેમ્બરલેનોવેની પીસે જણાવ્યું હતું કે

આ રોગનો હવે તત્કાલીજ અંત આવીજ જવા જોઇએ

ઓ એક વાત છે કે આપણા યુરોપીયન ખંડમાં કોઇ દેશની સ્વતંત્રતા અને તેને સાધુ રહેવા દેવાથી તો આંતરરાષ્ટ્રિય સંબંધોને તેનો ચેપ લાગશે અને આખરે એ સંબંધોનો નાશ થશે.

યુરોપની પ્રજાના ભાગ્યકર મારફે ત ૨૦ વર્ષ સુધી દટી છે રશીયાના એક નીત્ર તરીકે બોલ્સેવીઝમીઝમની જર્મનના મધ્યમા કલિઓ અને જરમનનું લોકું વિમાની દળ ઉભું કરવાને પ્રેરી અને તેને જેટલું ઓઇલ અને કોલસો તેઓ નું વિમાની દળ વધાર્યું".

બોલ્સેવીઝમની સ્થિતિને લીધે જો એક વાર તો જર્મનીનું વિમાની દળ બેવડું કરી. વળે જો આ સ્થિતિનું સમાધાન નહિ થાય તો ગોરીંગ નને ,ફરીથી બેમડાવવાનું કહેશે.

પાછી બ્રીટન અને ફ્રાંસ પોતાનું બેવડાવશે નને એ ગાંડપણકારેતી દરીકાકાના જોન આવશેજ નહિ

હર હેનલીનની ધરપકડ કરવાને ચેકોસ્લ્ડ કાર્ય આવ્યા તેનો વિરોધ કરતા હર હીટલરે કહ્યું કે, જો હેનલીનને પકડવાના આવશે તો હું બાને લડેટનની સરદારી હાલ્ક. પછી હું જોઇશ કે બેન્સ કેટલા વધુ કરમાનો કરી શકે છે.

ઝનેતો તે બો એક મહાન રાજનીતીજ્ઞ હોત તો તેણે સુડેટનોને પ્રમાણના જર્મની સાથે જોડાઇ જવા દીધા હોત અને તમ કરીને બેક કોકો તે પોતાને સ્વતંત્ર રાજસત્તા ભોગવવા દીધેલી હોત પરંતુ તે કેવ રાજનીતીત નથી રાજખટપટી છે.

હર હીટલરે જણાવ્યું કે જરૂર બંધારણ તો એકજ વસ્તુનું વિધાન કરનારૂ જણાય છે અને તે છે સાધ્ય કોકો તરફથી સાધુમાત પ્રજાઓના ૮૦ લાખ લોકોપર દમનનીતિ:

ફેડરેશનની મારી રૂપરેખાને રાજનીતીજ્ઞોને પસંદ

આપીને પોતાનું પેટ પણ ભરવું નથી પડતું. દેશનો બજાર નિષ્ક્રિયવિદ્ યતા દેવાની લોકો વાતો કરે છે, કે જેથી એકો કૂંચે ન વસ્તુ સામે આવેલી તે વસ્તુ સુકેટનોને આપવાનો સત્કાર કરી રહે.

એજ રીતે ઝમ્બાકે દક્ષિણ આફ્રિકાને સંપૂર્ણ સ્વરાજ્ય આપ્યું હતું, કેનેડા એક સૈકા ઉપર બેલજીયમને સ્વતંત્રતા આપી હતી

કેમ કરી ત્યાર હતાજ નહિતા સુકેટની સ્વીકારવામાં તેઓના વતન લાગતા સ્વતંત્રતા અને પોતાના કરતા પણજ વધારે મોટી સંખ્યા ધરાવતી બહુમતિઓ પર પ્રજીય સત્તા આપેથી ન.

કેમ પ્રજાસત્તાર સ્થાપનાર એ બધાં ગાડપણ, ખૂબ ખાને બહાદુરજ હતા. સુકેટનો કેમ સત્તા કરી વિચારશે નહિ. યુદ્ધ બાદ ગોત્ર રાજ્યોએ જાહેર કર્યું હતું ' જર્મનો બાળાઓ પર રાજ્ય કરવાને બાળક નથી બતા એક એવા ઉદારતા દર્શનના લોકોને તેઓએ ઉચ્ચ ગારિત્ર અને સંસ્કૃતિ પરત્વનમરા કર્યા.

જેક સરકાર યુરોપીયન રાજ્યોમા બાજલા પાડી દેવા માંગે છે દેમકે ન સિવાય જેક રાજ્ય કરી નહિ શકે પરતુ રાજ્યારૂઢપદી બાદ આની કૂરીય સિમનિને દબાવી નહિ શકે.

યુરોપમાં ઘેરાયેલું વાદળ

ઝેકોસ્લોવેકીયા અને જરમની

૧૫ મા અઠવાડીયાના શુક્રવારે બ્રીટીશ વડા પ્રધાન હર ચેમ્બરલેની હર હીટલરની મુલાકાતે ગયા હતા. ત્યાં જર્મન પ્રજાએ તેમનો અપૂર્વ સત્કાર કર્યો હતો. હર હીટલરે પણ પોતાનું સન્માન કર્યું હતું. રસ્તા બધાં વાત ત્રાત કરી રહ્યા પ્રધાનો પાછા વળ્યા હતા. લંડન આવી પોતીના પ્રધાન મંડળ ને, ચેમ્બરલેનને સાથાળ ા પ્રાપ્ત હતું. ને. ચેમ્બરલેને પ્રવચન કર્યાનું . હર હીટલરની મુલાકાતમાં નિર્ણય થયું હોય કે તો બન્ને એક બીજાના મત વારે સમજણ્યા ગયા છે

ઝેક સરકારે સમક્ષ મુકાયેલી શરતો

ગમ્મર અઠવાડીયાની આખરીમા બન્ને મંત્રી અઠવાડીયાની શરૂઆતમાં બ્રીટન અને ફ્રાંસ ગયા ઝેક સરકાર સમક્ષ સોડેટન માટે મુકવાની શરતો તૈયાર કરી છે. આ શરતોના સાર નીચે પ્રમાણે છે.

(૧) સુકેટન જરમનોને (એસેમ્બલીમાટ) બન્ન થી નહિ પણ એક આંતરરાષ્ટ્રીય કમીશનની દેખરેખ હેઠળ સીધી બનાવવી જરમની સાથે જોડી દેવા.

(૨) ઝેકની સ્વાતંત્રતાની હદ જર્મની, પોલાન્ડ, હંગેરી, રૂમાનીયા, બ્રીટન, ફ્રાંસ અને ઇટાલી તરફથી એક નવી બાતના લોકારનો કરારદ્વારા તમો સ્વરૂપેલ્યા કરાવવી.

(૩) ઝેકોસ્લોવેકીયાએ ફ્રાંસ અને સોવીયેટ રશીયા સાથે અરસપરસ કરેલી મદદની ગોઠવી રદ કરવી.

ઝેક પ્રધાનમંડળ

બ્રીટીશ અને ફ્રેંચ પ્રધાનોએ ઝેકોસ્લોવેકીયા ના પ્રેસીડન્ટ બેનેસ સમક્ષ પોતાની સરકારોની ભલામણો મુકતા ઝેક પ્રધાન મંડળ એકઠું કરવા માં આવ્યું હતું.

પ્રધાનો સમક્ષ પોતાના દશનો અગાઉનો ત્યાગ કરતો કરી દેવાનો અથવા તો આખો ધુંવાડો જવાનો ગંભીર પ્રશ્ન આવી પડયા હતા.

પ્રધાન મંડળ બે કલાક સુધી ચાલ્યું હતું અને બ્રીટન અને ફ્રાંસને આપવા જવાબ ઘડયો હતો. સાર સાર પ્રધાનો ડો. બેનેસ સાથે ચર્ચા કરવા મદદમાટ ગયા હતા.

જણાવાયું હતું કે બ્રીટીશ વડા પ્રધાન ની ચેમ્બરલેનની હર હીટલર સાથેની બીજી મુલાકાતનો સપ્તાહો આધાર પ્રેમથા શું જવાબ મળે છે તેના ઉપર આધારમાંસો છે. બંને પ્રેસ કેપરેન્સ શરતો સ્વિકરવા નાકબુલ થશે તો પછી ના ચેમ્બરલેને હર હીટલર સાથે ચર્ચા કરવા જવાનું નિરર્થક થઇ પડશે.

'ડેલી ટેલીગ્રાફ' ના રાજદ્વારી ખબરપત્રીએ વધુમા જણાવ્યું હતું કે જરમન અને ઇટાલીના પત્રમાં નવેસરો ઝીટલ અને ફ્રાંસની ફેમલી દરમ્યાનના પુલની નહિ પણ બન્ને ઝેકોસ્લોવેકીયાને નકશામાંથી સાફ કરવી નાખવાની ગુપ્ત કરી હતી પરિણામ તેણે જણાવ્યું હતું કે હર હીટલરે ના ચેમ્બરલેનને સાફસૂફ જણાવ્યું હતું કે બધા સાનણીઓનો ઝેક સરકાર તરફથી નિવારણ થાના બદલ તો પ્રધાનો સુધીમા બાબીજ બનવા જોઇએ

આ પરથી તો પ્રધાનો સુધીમાં ઝેક સરકાર તરફથી જવાબ નહિ મળે તો શું થશે તેની ચિંતાના બાદળ ઘેરાઇ વળ્યા હતા

જર્મનીની યુદ્ધની તૈયારીઓ

દરમીયાન જર્મનો પડદાની પાછળ યુદ્ધરચના મોટા પાયા ઉપર મોટા રહ્યું છે. હજારો સિપાઓ અને તોપો કચેરવાલ્ પાસે લાખોના ને તૈયાર કરાયા છે.

ચર્ચા માનપધ્ધની ટીકા

બ્રીટન અને ફ્રાંસ ઝેકોસ્લોવેકીયાને જરમની ને નમતું આપવાના કરેલી સુચનાને પણ ત્યાં આલોચકોએ વખોડી કાઢેલી છે અને ફ્રેન્ચ્સાઇ રાજ્યોથી તેઓના પર કટલો વિશ્વાસ મુકી શકાય ને વિશે ખાસની દલીલો રજુ કરી છે.

પેરીસનું એક પત્ર લખે છે કે ઝેકોસ્લોવેકીયા ને આપણે મદદ આપવાનું વચન આપ્યા પછી તેમાંથી ખટકો જણાયું તો ભવિષ્યમાં બીજું કોઇ આપણો વિશ્વાસ નહિ કરે. આપણે તેને કંઇ પણ નાદ કરીએ તો ઝેકોસ્લોવેકીયા રચેસ્લાવે કે બળજબરીથી જરમનોના હાથમાં જઇએ ત્યારે તેનો સાથે રૂમેનીયા કે જોઇએ આપણા માં ઓદમો અમો વિશ્વાસ મુકેલો છે તે સલીલ પૂર્વ યુરોપના સમગ્ર રાજ્યો પણ જશે.

ગ્રેન્ચેસ્ટર ગાર્ડિયનનો રાજદ્વારી ખબરપત્રી લખે છે કે હર હીટલર સુકેટનલેન્ડ બક લેવાયા "સંતોષ" માનશે એમ માની લેવું એ પોતાની જાતને છેતરવા જેવું છે. ઝેકોસ્લોવેકીયાધરનો વિજય એ પોલેન્ડ, રૂમેનીયા, યુગોસ્લાવીયાધરનો પણ વિજયજ સમજી લેવો.

રૂમેનીયાની ધાસ્તી

બ્યુખારેસ્ટથી સંદેશો જણાયે છે કે રૂમેનીયા માં મોટી ચિંતા પ્રવર્તી રહી છે. રાજા કેરોલ પોતાના પ્રધાનમંડળ સાથે મસલત ચર્ચા કરી રહ્યો છે અને સામાન્ય ધારણી દશીયાય રહી છે. રૂમેનીયાના પ્રધાન પક્ષના નેતા કા. જુલીયા મેનયુન ઝેક તરફ હિલસોઝ દર્શાવનારાં ભાષણ કરતાં જણાવ્યું હતું કે "આપણે સૈકાઓ ઓકત પક્ષ જતુ મોકામે અને સમજવું જોઇએ કે આજે છે કાલ ઝેકોસ્લોવેકીયાનો થયા રહ્યા . તજ વાત ઝેક દિવસ આપણું . . થશે"

કરબ્યુસનો એક ઝેક વેપારી શું કહે છે?

કરબ્યુસના એક ઝેકોસ્લોવેકીયન વેપારી જે ઝેકોસ્લોવેકીયાના ઉત્તર ભાગમાં રહે છે તેણે ઝેકોસ્લોવેકીયા અને જરમની ના હાથમાં આવ્યા જશે, તોપણ આગ ૫, તેણે "નાહકાલ કરી બચવું" ના મુદ્દાસર આપવાનું જણાવ્યું હતું . તારા દેશની સરકાર આ યુદ્ધ બાબે સહી તે પણ પ્રજા કરી નહિ સકના કરે. તમારો દેશ જે તમારો મત લીધા વિના બીજા પરદેશી રાજ્યને આપી દેવામાં તો તમને કેવું લાગે! તમારો વેપાર જે ખોળવાઇ ગયો તમારા જીવન બરતીત કરી નાખેલ. દોષ તો સપળો નકો તમે બધારતા હો તેવી એક પ્રજાને આવી દેવો તમને ગમે ખરો? આ કારણો કે જેનું બાનિ સર્વાધિ રહ્યું . ત બાબો બાને મોટા ઉદ્યોગોથી ચારેલા છે એક બધાત તે હર હીટલરના હાથમાં સપા ઝેકસે પછી કરી તેને બાજી બાજી મેલવા હશે તારે તે દુનિ ને Bકલોડને પુછવા નહિ બત. પોતાનું ધાર્યું કરશે અને સરહદપર આવેલા સપળા દેશોને તે ચાપી જશે સુકેટનલેન્ડ બાને ઉદાર મોહોમીયામાં તેમને જરમનો બહુમતિમાં છે બાતે ત્યાં ઝેકો પણ ઘણાની સંખ્યામાં છે બાતે બધા ખરા મોટા ઉદ્યોગો તેમોનાજ માલીકીના છે. તેવીજ બા પ્રદેશો જરમનીના હાથમા આવી દેવાનું ઝેક લોકો સિવાયારશે નહિ. અને તો ઘણે છે કે તેઓ સરકારની સામે બળવો કરશે. હીટલર ને સુકેટન જરમનોના દબાતી કરી પકીજ ગયો તેને તો તેઓ પસે છે તે દેશ ચોરી કરી જશે છે. બને ફ્રાંસ, ઇગ્લાંડ અને રશીયા હર હીટલર સામે હજીયારીજ જાય પડ્યા સે તો તેઓ તેને બંકુશમાં રાખી શકશે. સુકેટનલેન્ડ તેના હાથમાં આવી ગયા પછી કશું નહિ થઇ શકે.

અમેરીકાના છાપાં શું કહે છે

'ન્યુ યોર્ક ટાઇમ્સ' લખે છે કે યુદ્ધ પછીની યુરોપની સપળી સંસ્થાઓની ધ્વસાવશેની આખી ઇમારત આપી અંત આવી જશે. કોઇને બાજ એજ રાજ્ય વચ્ચેના સંબંધોને નિર્ણય કરવા તત્પ છે તેવું આ એક ઉદાહરણ છે.

'પ્યા દૈનિક–ફ્રીલ્યુન' લખે છે કે સત્તાધારી અને સામેનાની રાજકીયતા ધરાવતા બે મહાન પ્રજાતંત્રો આવી નવલ અપમાન ભરેલી હાર સ્વિકારી લે એવું ભાગ્યેજ કોઇ પણ અમેરીકને માનું હતું. તેઓએ ઝેકોસ્લોવેકીયાને વેદીપર હોમી દીધેલું છે એટલુજ નહિ પણ તેને આત્મહત્યા કરવાનો હુકમ કરી રહ્યા છે કે જેથી તેનું રક્ષણ કરવાના તેઓએ આપેલાં વચનોનો ભન્કાર કરવાની શરમમાંથી તેઓ બચી જાય શકે.

ફ્રાંસના વર્તમાનપત્રોએ ઇંગ્લાંડની ટીકા કરી છે કે જેમે તે બહાને ફ્રાંસ યુદ્ધમાંથી બચી જાય શકયું તેથી તેને શાબાશી લેવી પડે છે.

"ઇપોક" પત્ર લખે છે કે આપણી નબી હાંલી થવાની છે તેવા જગતમા આપણી આર્થીક અને નૈતિક નબળાઇ યું જર્મનીને પરોક્ષજ તકે આપણા દેશપર ચઢાઇ કરવાનું ઉત્તેજન આપનારી નહિ થઇ પડે.

'પરટીનેક્સ' પત્ર લખે છે કે બે પ્રજાતંત્ર માટી દેશોને ઓટ પાડ મળેલો છે જો તેઓ સમજશે નહિ તો તેઓનો પડતી નજીક આવી ગઇછે.

ઝેકો–સ્લોવેકીયા બીન શરતે નમી ગયું

બ્રીટીશ-ફ્રેંચ મધ્યસ્થોની સલાહથી ઝેકોસ્લોવેકીયાએ ના છુટકે સંપૂર્ણતઃ અને કોઇ પણ જાતની શરત વિના સ્વીકારી લીધાના સંદેશથી સપ્ટેમ્બર તા. ૨૧ મીએ ખબર આવ્યા છે.

પ્રથમ તેણે એ સલાહોનો સખ્ત વિરોધ કર્યો હતો અને જાહન અને ફ્રાંસે તેની પકડે ઉભા થવાનું વચન આપેલું તેમાંથી તેઓને ફરી જતાં જોઇ આજ્ઞાધારી બનવું પડ્યું.

પરંતુ કહેવાય છે કે રાતે બે વાગે ડે. બેન્સને બ્રીટીશ અને ફ્રેંચ પ્રધાનોને બોલાવી ખીજાનામાંથી ઉઠાડવામાં આવ્યા હતા. ડે. બેન્સ અને ડે. દલાદીને કહેવામાં આવ્યું હતું કે તેઓને હવે જર્મની, ઇંગ્લેંડ અને ફ્રાંસના સંયુક્ત મોરચાની સામનો કરવો પડશે અને આ શરતો કબુલ કરવામાં જરા પણ ઢીલ થશે તો તેઓ તુરતજ કુમકો કરવા તૈયાર થઇ ગયા છે. વળી તેઓને કહેવામાં આવ્યું હતું કે આ બાબતમાંનો તેઓ બીનશરતી સ્વિકાર નહિ કરે તો ચેકોસ્લોવેકીયાના નકશામાંથી અંધારા જગાનો ભય રહે છે. જીટલ અને ફ્રાંસે આ પરિસ્થિતિ માં ઝેકોસ્લોવેકીયાસા પડખે ઉભા રહેવાની ના પાડી હતી.

ઝાટકા બળાબળી ઉઠયું

બ્રીટન અને ફ્રાંસની આ વલણથી બ્રીટશ પ્રજાના સુકુમિત વૃત્તિના (કનઝરિવેટીવ) તેમજ ઉદાર વૃત્તિના (લીબરલો) લોકો બળાબળી ઉઠયા છે.

ઉપલી બાબામલ્લો સ્વિકારવાથી ઝેકોસ્લોવેકીયાને જબરદસ્ત ઓટ મળશે તેનાં અમલવાનાં કારખાનાંઓ જલ્દી રહેશે. સમરાગ બધી કોલસાની ખાણો જતી રહેશે અને મોરાવરાપરના કિલ્લાઓ જે ફ્રેંચ જનરલ સ્ટાફનો સાથે મસલત કર્યો બાદ પા. ૫,૦૦,૦૦,૦૦૦ ના ખર્ચે તેણે બાંધેલા હતા તે જતા રહેશે.

હરબીયાનાની બ્રીટીશ પક્ષ પ્રધાન ગોરેઝબર્ગ પાસે હવે હીટલરની બીજી જબરાની મુલાકાતે ગયા છે. જ્યાં તેમના સહકાર માટે બાબતમા તૈયારીઓ થઇ રહી છે.

ઓપોઝીશનના લીડર શ્રી. સી. આર. એટલી અને મજુર પક્ષના એમ પી. શ્રી. આરથર પીનપુરે શ્રી. ચેમ્બરલેનની મુલાકાત લીધી હતી અને પછી ટ્રેડ યુનીયન કોંગ્રેસ અને લેબર પાર્ટી એકઝેકયુટીવે એક સંયુક્ત ડેપ્યુટેશન પ્રધાન મંત્રી સાહે હેલીફેક્સની મુલાકાતે મોકલ્યું હતું. ત્યાર બાદ તેઓએ એક પાર્ટી જાહેર પાર્ટી હર હીટલરની પ્રમકીઓને શરમભરેલી રીતે શરણ થવાનું' આ પગલું વખોડી કાઢયું હતું. વધુમાં તેમાં જણાવવામાં આવ્યું હતું કે ઝેકોસ્લોવેકીયાની ભોગ આપી દઇને પ્રજાતંત્ર અને ન્યાય વિરોના બ્રીટીશ સંબંધોનું અપમાન થયું છે. જેથી શાંતિ કદી સ્થપાની નથી. યુરોપની ઝેર મોળરો હવે સર્વાગસ્વાધન નથી.

બ્રીટને રંગ બદલ્યો

લંડનનું 'ડાઇમ્સ' પત્ર હવે બ્રીટનનો બચારે માનું છે અને એક અગ્ર લેખમાં બ્રીટનનો બચાવ કરે છે કે જે પગલું તેણે લીધું છે તે વાજબી છે. તે લખે છે કે હાલની પરીયે જગતના મોટ પણ અન્ય દેશના કરતાં બ્રીટન લડવૈયા ઓછું બળાબળી ઉઠયું છે અને પોતાની શાંતી જાળવી રહ્યું છે. એક ઇન્સાફી પ્રજામાં ગમે તે ભોગથી પણ શાંતિ સ્થાપવા તે દરેક ત્યાગ કરવું તેટલુજ આજે તૈયાર છે. એવો બચાવ આપશે ત્યારે જર્મની કે બીજાને કોઇ પણ દેશ બ્રીટીશ જુસ્સો એટલોને એટલોજ મકકમ અને પરીણામોને વીશે બીલકુલ બેપરવા અને અડગ જોશે. પરંતુ આ તબક્કે જેવી સત્તા એટલ્જ પદા તરફ છે એનું તે કશેય નથી. કારણ તેમાં વીશ્વ શાંતીને માટે કારણ જોવાને બ્રીટીશ લોકો બીલકુલ તૈયાર નથી

મોંઘી પણ ખાદી કેમ પહેરવી

આ જથી સાઠસાઠ વર્ષ પરસ પહેલાં અમારે ગાંધીજીએ સરળ મંત્રની સામે કાંતનારીઓને રોજના બાર બાર આના મજુરી મળતી જોઇએ એ સુત્રના મુળ ત્યારે આવી પણ એમ સમજાતા હતા કે એનાથી તો ખાદીનું વેચાણ બંધ પડ જશે, રેંટીયા ચાલતા બંધ પડ જશે, અને છેલ્લા ૧૫-૨૦ વરસથી જે કંઇ કામ કર્યું છે તે બધીમાં જશે. મોટો વિચાર કર્યા પછી એવો નીશ્ચય કર્યો કે રોજના બાર આના તો નહીં પણ ચાર આના તો આપવા જોઇએ. કોઇ જગાએ તો ચાર આનાને બદલે આઠ આના આપવાનું બન્યું. ખાદીની કિંમતમાં કંઇક વધારો થયો, પણ અનુભવ એવો થયો કે ખાદીનું વેચાણ ઓછું થયું નહીં. કાંતનારી બીજો વધારે મજુરી મેળવતી હોવાથી ચરખા સંઘના નીર્ણયોના વધારે કાર્યક્રમો આવી. એકની જે હજારે ૧૫ વરસ પછી પણ ખાદી નહોતી પહેરતી તે ખાદી પહેરવા લાગી, અને બારીક હજારો રૂપીયાની ખાદી એકને ઘરે વેચાવા લાગી. વધારે મજુરી મેળવવા માટે તેઓ જ વધારે નીબગીતપણે રેંટીયા ચલાવવા લાગી ગયા. ચરખા સંઘના મંત્રીઓને પણ રેંટીયાની મતી પુરી આને માટે વધારેમાં વધારે નીબગી

'મહારાષ્ટ્ર ખાદી પત્રિકા' ના લખનાર
આબુ રાજેન્દ્રપ્રસાદ

એવા કેરફારને રેંટીયામાં કેમ કરવા એનો વીચાર થઇ પડશે. તેઓ કાંતનારીઓનું પારાણ સુધર લેવાનું બંધ પણ કરી શકત. પરીણામ એ આવ્યું કે સુતર અને કાપડનો ભાવ બમણા છતા ખાદી વધારે મજબુત અને સારી પણ વણાવી એવી થઇ નથી.

હવે ગાંધીજીનો મત છે કે રોજના બધા આનાથી સંતોષ માનીને બેસી રહેવાનું નથી. પણ રોજના આઠ આના તો આપવું જોઇએ. મહારાષ્ટ્ર ચરખા સંઘે હિંમત કરીને આ આખતરો કરવાનો નીશ્ચય કર્યો છે. ખાદીના ભાવમાં તો જરૂર વધારો થવાનો, અને આ વધારો પણ ગ્રાહકને અકકરે પણ પડશે. પણ લાગને આવ્યા છે કે જેમ ચાર પૈસા માંથી દસ કે બાર પૈસા રોજ કરવામા આવ્યો તારે ખાદીની લોકપ્રિયતા ઓછી ન થઇ, તેમજ હવે બધા આનાને બદલે ચાર કે છ આના થતા છતાં એનો પ્રચાર વધતો જ રહેશે. જે સોદો વધારે પૈસા આપતા બચકાય છે તેમણે વીચાર કરવો જોઇએ કે બીજું

કાપડ ઊંચી આપણે ખાદી ના બારે વાપરીએ છીએ બિજાનું કાપડ તો હજારો ખાદીથી સસ્તું. દેશ છે જ, તો પછી આપણે વધારે પૈસા ખરચવાનો નીશ્ચય કરી ગરીબ છીએ કે પ્રથમ ખાદીને માટે વધારે રાગ આપવા માટે છે તે જ કારણ હવે એના આગાહ કરતા વધારે રાગ આપવા માટે તાયુ પડે છે. એનાથી પણ મોટું એક કારણ એ છે કે આપણા દેશના કરોડ માણસને આગ, વસ્ત્ર ને આશ્રય એ કુદરતની પછી આવશ્યક વસ્તુઓ મળવી જ જોઇએ એમ આપણે માનીએ છીએ, અને એને માટે ઓછામાં ઓછા બારીને ૧૫ રૂપીયાની તો જરૂર પડે જ. જો આપણે નારી સ્ત્રીઓને આ આખતરો વારે બારીને ૧૫ રૂપીયા આપી શકીએ તો તો બીજા કોઇ જાતની મજુરીમાં પણ મજુરીનો બાર એનાથી ઓછો નહીં રહી શકે. એટલા માટે આ આખતરો ફકત ખાદી માટે જ નહીં પણ આપણા દેશના કોઇ પણ જાતની ગરીબીને દુર કરવા માટે છે આપણે ગરીબીને દુર કરવા માગીએ છીએ એવી આપણે કરેલી દાનો જો સાચી હોય તો આ આખતરામાં સહકાર આપવો' દરેક માણસ પોતાની ફરજ સમજે છે.

અન્તકાળ

—: 'હરિજનબંધુ'ના લખનાર :—
કિશોરલાલ મનસુખભાઈ મશરૂવાળા

આ વર્ષના જૂનમહીની મને પણીબાર મરેલાની વાતો [illegible] પણ પ્રસંગ પડ્યો છે. પણ પ્રસંગ વર્ષો પર અન્તકાળ સગાંવહાલાં પડોશીઓ જેવી રીતે જાણી તેમના માંદા આજનો રીતમાં હું એક મોટો ફેરફાર જાણું છું.

મને યાદ છે કે નાનપણમાં જ્યારે ઘરનો દાક્તર કે વૈદ્ય આવ્યા ડાહ્યા જાય ત્યારે કોઈ મોટા દાક્તર કે વૈદ્યને બોલાવવા બાપાજીની પ્રવૃત્તિ પડીકાંને થતી નહીં. [illegible] તેમ કામ પૈસા [illegible] તો પણ, માણેકબા, બાપા દવાદારૂ અને દોડાદોડ જોર કરી નાંખવામાં આવતી. ઘરવાળી બાયડ કુટુંબના તો એવો વિચાર કરતો કે બધા સગાવહાલાં આબુઅલ્લુ જેવી જાજમાંડીને અને ધુન મચાવતાં [illegible] પાણી કે બંગાજળ ચિંતવવા જેવી કાળજી રાખતું. બાકી બધાં હરિકિર્તનમાં દોડાતા ધનકોરવર આપું કમાવા સુધી ચાલતું. મારા એક પારીજાતને તો ત્રણેક દિવસ રાતદહાડા આખાંમાં પાસે એક મોટા ગુજરાતી મર્મભેદ્યણ વાચન કરાવ્યું કહીં બધા બાજનો મરવાવ્યા હતા. [illegible] એ રાત્રે બાપ ત્યારે શાન ગયા જવા. મરણનો ભણ મોનાટ પંડિતા જેવી વાયા બધ પડી ગઈ ત્યારે એ છેલ્લે સ્વરે નામ રટવતા હતા.

આ દરમ્ય હવે વિરલ થતા જાય છે. બાકી બાંદરેક વર્ષથી જેટલાં મરણો નજીક રહેતા બધા માં છેલ્લાની ઘણે ખરી દાક્તરોને બા દોડાદોડ અને ઉપચારોની બાકિયા જોઈ એક દેખાવ પણ રહે છે. મરેલો દાક્તર બાજ [illegible] ઠોકે, પણ સગાંવહાલાંની ધીરજ ખૂટતી નથી. બીજા દાક્તરો બોલાવવા દોડાદોડ મુકામે [illegible] જોઈ બાપને ફિકરજી પામતો નથી, પણ પગદા પાયાં કરે છે. છતાં, ચોકો ચમત્ય તેને પામે તો ઠેકજ પોતે બાજો કે ઓદકુંજર નહિ પણ તેને અનુરૂપ એક સાંકળને જગાડાંથી ઉપાયે છે. બરણ વૈદ્યાઓ [illegible] બાપો મરનારમા નિરોપણ થાય ત્યે એનો જજાવત જોકરો પારકો માગ છે. જો બાપોને [illegible] ઘોટણીજ ડાળ માટે પાગલો અને ઉપાયતો નથી, પણ ઓ એનો ઉકેલો બાર પાસ કે [illegible] મરણ કારો એ બાપની સ્થિતિના કપમા [illegible] ઉપાય જાણે છે.

મરેલો પ્રાયશ્ચી બાબત પરલક્ષ્ય દ્વારાયો હોય છે. સારીરિક અસ્વસ્થતાને લીધે બોકરા સાવરણ પણ બાપણી સ્વસ્થિતિ વિચારોમાં ન રહ્યો હોય કોનો પર્યો [illegible] જો બધાને રાજસ્વ-સ્વાસ્થ સ્વરૂપારોના ઉતરી [illegible] ત્યારબાદ બાહ્યુપાધ્યાયના બીજા વિષયો અને સ્વસ્થિતિમાન હોય તો તના સ્વસ્થિતિ બાબે. બરાબર કરી [illegible] એ વસ્વરા દવાનો એક ગાળ પણ હોય છે જે સ્વાભાવ બાબત [illegible] નીરોગી બધાના બોલાય કરી શકતા નહિ. [illegible] બાદમાંનો દીધી [illegible] બાકે એકાંત પણ શકતુ નથી, તમ અસ્વસ્થતાને લીધે એકાંત પ્રસાદમાં વિક્ષેપ પણ કરતુ નથી. આગો [illegible] તને સ્વસ્થિતિના પ્રસંગે પાપણોનો પ્રયત્ન [illegible] આવે [illegible] આ બાબ બાબની બાપ [illegible]

પણ મરણ [illegible] બાનિષાર્થ છે એવા બાપણ પછીય પણ તન દુઃખદાયક બાબતારણ બોલાવના કોલેરીનો એ સેવા કરવાનું શુકતુ [illegible] મરણ પણ આવે છે

કોલેરાના મરણુકાળને સુખ કરવાનું આપણને સૂઝવાની જરૂર

દક્ષિણ આફ્રિકાના ટુંક ખબરો

ખા. સેાદનની કેપ ટ્રાંસ્વાલની મીલ્કત

કેપપ્રાંતની સરકારી કાયદાકીય સ્વસ્થ કમીટીએ ખા. એચ. એ. સેાદનની કેપ ટ્રાંસ્વાલની મીલ્કતની બાબત મંજુર [illegible] ચાલી કેસમાં સુધી ચર્ચા કરી હતી. બા સેાદને બોલાવવા કેપ સરકારે [illegible] કમીટીએ તેનો કેસ રજુ કર્યો બાદ કમીટીએ તેનો કેસ રદબાતલ કર્યો ને બંદુકસ્તીબાબતોના બાબસદારની જરૂરીયાતો તે પુરી નાદ પાડવા બા બાબ [illegible] બાજકુરે મીલ્કતના "રસ્ટમ" કરારના બા બાબરા બાને "રસ્ટમ એકટ" ની રૂએ તેના [illegible] બાબરામા આવશે. બા સેાદનને કાંઇ નકરા કરવામાં રહેવી [illegible] જરૂરી કેસ કોરે કરવામાં છે કે નહિ, અને તેમ કરતાં નવેસર બાબથી કરવાની જરૂર પડશે, કે પાછી તેમના "રસ્ટમ એકટ" ની રૂએ નિકાલ લાવી કેપવામા બાગ છે!

બી. કેપેલીનું દન

દક્ષિણ આફ્રિકાના પ્રબમપતિ બન બા. જુલાબ પેન્ટીકેપમાં બનાવ બા બારોનેટ કેપેલી જે બધ બાબાડીબ કેપટાઉનમાં નરબ પામ્યા છે તેમણે પોતાની જરૂરી કરકમતબાંથી બધી રકમો દાન કરેલી છે જેના સૌથી મોટી બા પા. ૨૦,૦૦૦ ની જોહાનીસબર્ગની જનરલ હોસ્પીટલ ને અને બીજી પા. ૫૦,૦૦૦ ની વીટવોટસરેન્ડ યુનીવર્સીટિના આપેલી છે. બા કેપેલીને આગરોન્દમાં આકટોબર તા. ૨૬ મીએ દફનવિધિ બાબ આપશે. તમના રાબને આજે (શુક્રવારે) કેપ ટાઉનની ડેપ્યુટાકારી એસેમ્બલિ કેસલમાં [illegible] માં બાવશે

જર્મની–યુનીયન પચ્ચે કરાર

યુનીયન સરકાર અને જર્મન સરકાર બરબે વેપાર અને મીર સ્ત્રબધો બારો બબ શોમવારે [illegible] સહી થયા છે તના [illegible] જરમનીએ પા ૬૦,૦૦,૦ [illegible] યુનીયન પાસેથી બરાદર

ચાહનો અને વિમાનો પર બનીયન શું બરચે છે

યુનીયન બાબાગાંદના તા બાબમંત્રીએ બરાબ બાપનાં રેબચેના પ્રબમના તા [illegible] હતુ કે ૧૯૩૮ બા કુલ [illegible] બાબા, વિમાનો [illegible] રેલવેનો બીજા બાબ બજાનો પાસેથી પા ૬,૫૨,૬ [illegible] નો, બદ બીજા પાસેથી પા ૧૫,૬૦,૬૫૬ નો મુસાબરાનો [illegible] પાસેથી પા ૬,૭૬,૦૦૦ બારેદ કર્યો હતા.

૧૯૩૫ બાં જર્મની પાસેથી પા. ૪,૭૦,૦૦૦ નો, બેર કોટન બાજો બા ૨૬,૦૦ [illegible] યુનાઇટેડ સ્ટેટસ પાસેથી પા ૨,૬૬,૬૬ નો બાને બટાલી [illegible] ૧૦૦૦ નો [illegible]

૧૯૩૬ માં જર્મની પાસેથી પા. ૧૨,૧૪,૦૦૦ નો, ગ્રેટ બ્રીટન પાસેથી પા. ૨૫,૧૯,૦૦૦ નો, યુનાઇટેડ સ્ટેટસ પાસેથી પા. ૩,૭૪,૦૦૦ નો લીધો હતો.

૧૯૩૭ માં જર્મની પાસેથી પા. ૩૧,૧૧,૦૦૦ નો, ગ્રેટ બ્રીટન પાસેથી પા. ૪૪,૭૮,૦૦૦ નો યુનાઇટેડ સ્ટેટસ પાસેથી પા. ૬,૨૨,૦૦૦ નો અને ઇટાલી પાસેથી પા. ૨૫,૦૦૦ નો લીધો હતો.

એજીસ્ટ્રેટની કુરસે

ડરબ બંદરના સીનિયર મેજીસ્ટ્રેટ જી. સી. ... કરીમસે એ મુનીસ્પલના જુનામાં જુના સીવીલ સર્વન્ટ છે. ૪૬ વર્ષની સર્વીસ પછી તેઓ નીવૃત્ત થયા છે. તેમનો વિદાયગીરીની સત્કાર ફરનારી કોર્ટમાં મળેલી મીટીંગમાં બોલતાં કરતાં તેમણે જણાવ્યું હતું કે મેજીસ્ટ્રેટોએ કોર્ટનું કામ ચલાવવામાં ત્રણ નીયમો પાળવા જોઇએઃ બીજા કુલ નિષ્પક્ષપાતપણું, નિર્દોષ માણસને કદી પણ દુઃખી થવા નહિ દેવો; અને આદાલતની પ્રતિષ્ઠા કાયમ રાખવી. દૃષ્ટાંત આપ્યું કરીમની જબુરીની વખતે તેમણે નાપરદગી બતાવી હતી. તેમણે જણાવ્યું કે કાલની કદીને બદલે ત્રણ કે પાંચ નીવૃત્ત મેજીસ્ટ્રેટ અનુભવી મેજીસ્ટ્રેટોને જબુરી તરીકે રાખવા જોઇએ.

ચીસ્ટ ચેમ્બરના કાયદાના ભંગ સંબંધી ચુકાદો

આહમદ મુસા નામના વેપારીને અને તેના નોકરને દારૂના કાયદાની કલમો ૬૬ અને ૧૬૮ નો ભંગ કરી નેટીવોને નીષ્ટ વેચવાના આરોપ માટે ડુનેગર કરારી મેજીસ્ટ્રેટે સજા કરી હતી તેની સામે ફુકાનદારે સુપ્રીમ કોર્ટને એવા આધારે અપીલ કરી હતી કે નોકરે માલીકની જાણ કે સંમતિ વિના વેચ્યુ હતું. સુપ્રીમ કોર્ટમાં મી જસ્ટીસ ગ્રીનબર્ગ-કેરીસે ચુકાદો આપતાં જણાવ્યું હતું કે જો કલમ નાનાભાઇને લાગુ પાડવામાં આવી હતી તે કલમમાં નોકરે કરેલા ગુના માટે માલીકને પકડવાની સત્તા અપાઇ નથી. નેટીવ અપીલ મંજુર કરી મેજીસ્ટ્રેટનો ચુકાદો રદ કરવામાં આવે છે. જસ્ટીસ જણાવ્યુ કે આ ચુકાદાથી કાયદા સંબંધી રિવાજમાં કશો ફેરફાર નથી થતો કાયદાનું વિધાન આવું ના બને તે રીતે સુધારવાનું કામ કોર્ટનું નથી પણ ધારાસભાનું છે.

મરહુમ જજ બોયર્સનું વસીયતનામું

પુનીયનની અપીલેટ કોર્ટના માજી જજ મા. એચ. કબર્સ્ટ. બોયર્સ જેમનું ગુરૂવાર તા. ૧૫ મીએ મુકામબ્લમાં મરણ થયું છે તે પોતાની ઇસ્ટેટમાંથી નીચે પ્રમાણે વહેંચણી પોતાના વસીયતનામામાં કરી ગયા છે. એ વસીયત નામું તા. ૬ ફેબ્રુઆરી ૧૯૩૮ ના કરવામાં આવ્યું હતું.

એસ્ટેટની આપવકમાંથી સાતમો હિસ્સો પ્રા મજાનની નેશનાલીસ્ટ પાર્ટીને એવી રીતે આપવો કે તે એક જુદા રાજદ્વારી પક્ષ તરીકે કાયમ રહે અને બીજા કોઇ પક્ષ રાજદ્વારી મહાની સાથે જોડાણ નહિ કરવા અને તેના ધારાના સિદ્ધાંતોના પ્રચારને બરોબર વળગી રહે અને આગળ વધે.

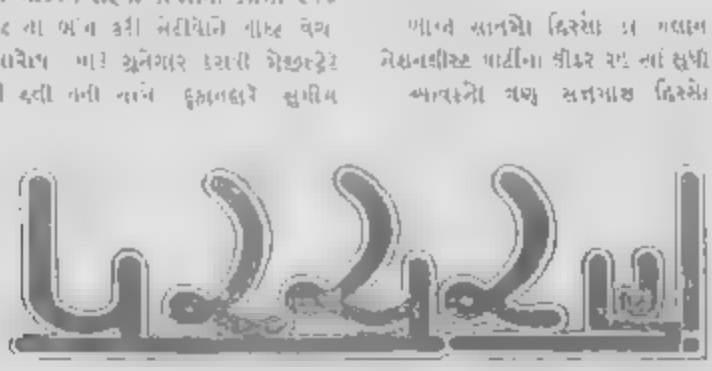
બાકીના સાતમો હિસ્સો પ્રા મજાન ત્યાં સુધી નેશનાલીસ્ટ પાર્ટીના સીક્રેટરી રહે ત્યાં સુધી તા. ... કરી ખુન કરેલ દીકરા અને બે સગાભાઇ હિસ્સો પોતાની પત્નિને ...

જો નેશનાલીસ્ટ પાર્ટી નામુદ થાય અથવા વસિયતનામાની શરતો ના પાળે તો મુડી રોકાણ બોરાની યુનીવર્સીટીને જાય અને બાકીના સંજોગોમાં તે પહેલાં પણ આવકમાંથી તેને અમુક હિસ્સો મળે. આ સિવાયના પા. ૬૨૫૦ પ્રેસીડન્ટ સ્ટેફન મેમોરીયલ ફન્ડને અને પ્રેસીડેન્ટરૂમ યુનીવર્સીટી કોલેજ અને વેપટાઉન યુનીવર્સીટીને એક એક હજારની રકમ આપેલી છે. પોતાનું પાયદાનું પુસ્તકાલય મી. બોયર્સ સ્ટેલનબોશ યુનીવર્સીટીને આપી ગયા છે.

રોજે રોજના બનતાં ખુનો

ગયે અઠવાડીયે એક અખબર જોહાનીસબર્ગમાં બે ખુન બોટરમાં ગોરા પકડી, પકડીપાડી મરી જયેલાના આવ્યા હતા. બીજા એક હકીકત હજારી તાજનારા અખબર જોહાનીસબર્ગની નજદીકમાં મારયીનસ ક્રોરીટ પોલ્ટર સ્ટારે નામના એક બાજુસને ઓજરેટ તા. ૨૮ બીજે છ, બાંગ અને ત્રણ વર્ષની કુમળા વયના બાળા ના ત્રણ બાળકોને રયીટસ આપવાના બદલામાં તેમને પોતાની માતાની ગેરહાજરીમાં સ્ટાન ખુની ઝેરોમ ગોચની બાજુના દગા પીસ્તોલ ફોડી દોધેલા હોવાના આરોપ માટે પકડવામાં આવ્યો ના અખબર આવ્યા હતા. તેની ધરપત જોહા નીસબર્ગની મેજીસ્ટ્રેટ કોર્ટમાં કરવી રહી હવે મુરીસબર્ગ (રેપ) ના અખબર આપ્યા ...

બર્ગ રીચરના તટપર એક જોરાને ખેડી મોરસ્ટ્રટે નામની એક ૧૨ વર્ષની ગોરી છોકરીનું ગળું કાપી ખુન કરેલ હોવાના કરેલાના આરોપ માટે પકડવામાં આવ્યા છે.

ઉમરગામ:- ૨૮ વર્ષની વયના ... વિમાની ધરવાનો ગેણાબ્યો છે ... પાસેના વિમાની છત્રછાયા ... ત્રીજા જખ્મો પહોંચ્યા થયો.

* * *

ફેપટાઉનમ મોટરકારોની ... નીયમની કડક બટાપી જનારાઓને વાયરલેસ ... પર ... ની યોજના ઘડાઇ છે.

* *

જોહાનીસબર્ગમાં ઉપરાપુલના ચુ ... પાસેના પાન ફાકનાર સાથે બીડી પીતાં ... જગાથી આગ ... થયો હતો.

* * *

કીંબરલી ડિસ્ટ્રીક્ટમાં ગયા ગુરૂવારની રાતે ... ના ૬૭ માણસના વેમર્યા ... ઝપડાને ... ધરપકડ થયું હતું. ... ની ... ...

ઝેકોસ્લોવેકીઆ

'યુવક'માં પ્રકાશનાર:
શ્રી. ચંદુલાલ પટેલ

આજથી વીસ વર્ષ પહેલાંનો યુરોપનો નકશો જુઓ અને આજનો જુઓ. પ્રજાનો સ્વતંત્રતાનો હક્ક જેમાં મીતરાઝેલે[1] ભાસમ પડે છે. 'સ્વતંત્રતાનો હક્ક' એ તો બોલવીદ્વાદ ચોકાર છે. પણ એ ચોકારનો ઉપયોગ આમ નકશાને રઝળંગી શોતરંજ બનાવવામાં કોણે કર્યો! બોલ્શેવીકોએ! ના. બોલ્શેવાદ અને સોશ્યાલીસ્ટના ચતુ મુદ્દીના દોસ્તોએ એનો એવો ઉપયોગ કર્યો છે.

એનો ઉપયોગ કરનાર કોણ? બોલ્શ કયોજે? ના એની ૮૯ના કેાત તોપણ એની સહિત ના હતી. પ્રેસિડન્ટ વીલ્સન! અરે એની તો વાતજ ન કરવી. એ તો પંડુજ. એના પગલાં માં પગ મંદર કરીએ હતા તેમાંથી ઉઠ્યા તેમ એક રૂપીયો એ કાંઈ શકેમ બને એ પણ યુરોપની હવામાં બદલાયેલ બોગદો થઇ ગયો. એ બોગદો રૂપીયો તે લીગ ઓફ નેશન્સ (League of Nations) સારે કોણ! આ પ્રાણ જેના તેવાનું ના નજર હોમો એ કોણ મહાન બોલાડી હોવા જોઇએ. શોતરંજના પ્યાદા ઓકથી ચાલતા હોવા જોઇએ. એની આંખ ના બીલાડીની માફક ધુમ્મસમાંથી નાની મોટી બધી ઢાંકી અને બધા ચકોરો ના બીલ્લીના બાહોશ જેવો ભણકાર હતો અને ઓફોમાં પણ એ એજ નામે ઓળખાતો હતો એનું નામ મો. ક્લેમનશો (The Pope).

એ બોલ્શેવીદ્વાદ ન હતા. આ બોલ્શેવીક ચોકારનો ઉપયોગ એણે કર્યો. દુશ્મનની તલવારનો એણે અમર્યાદિત ઉપયોગ કર્યો; બે પાંખ તલવાર જેવો. એણે દુશ્મનોના ચોકારથી એમનાજ સામે ઢાલો તૈયાર કીધા. અને બીજો ઉપયોગ મહાન શત્રુ જર્મની ઝાવીબ્યામાં જીવન્ત થઇ ફ્રાન્સને જપ ઉંઘો ન કરી શકે એ માટ કર્યો. રક્ષણ માટે પશ્ચિમ તરફ નાના નાના રાજ્યોની એક સાંકળ ગુંથાએલી છે. અને એજ સાકળ જર્મનીને પણ કદ રાખવાનું કામ કરી રહ્યા એવી છે. એ સાકળની એક કડી તે ઝેકોસ્લોવેકીઆ.

ઝેકોસ્લોવેકીઆમાં એક ભાત નથી આ મુખ્યત: સ્લેવ્સ અને સ્લાવ પ્રજા છે. મહાન વીસમી પદ્ધતી ના ઓસ્ટ્રીઆના જર્મનો અને હંગેરીના મેગીઅર સોકાના હતા નીચે ધુંધાતા હતા. પણ મો. ગેસરાકની આગેવાની નીચે એમણે પોતાની સ્વતંત્રતાના પોકારો શરૂ કર્યો અને અંત બધા પ્રજાનો ૧૯૧૮ના ફેબ્રુઆરીની ૨૦મા તારીખે સ્વતંત્ર દેશ જાહેરાત આવ્યો. ૧૯૨૦મા આ દેશ અંતે નવા દેશો જર્મની અને ઓસ્ટ્રીઆ-હંગેરીના ભોગે વીસમા રીત તૈયાર કરવામાં આવ્યા હતા. એને કે એ નૂતન નકશા-કરણના ઓજારમાં ઓછી એટલે કે યુરોપની કુલ વસ્તીના બધા હતા. નીચેના કોષ્ટક પરપ્રજાની સંખ્યા નીચે છે. આમ બહુમતી પ્રજા (Minority) અનેક દેશમાં થોડી ઘણી પણ હજી રહી ગઇ છે. લગભગ ૨૦ લાખ હંગેરીઅન (ટ્રાન્સીલ્વેનીઆના) રોમાનીઆમાં, માંએક લાખ હંગેરીઆના યુગોસ્લાવીઆમાં, ૨૬૦૦૦૦ જર્મન ટાયરોલીસ (Tyrolese), ૧૨૫૦૦૦૦ યુગોસ્લાવ ઇટલીમાં તેમજ કેટલાક જર્મન પોલીશકોરીડર આમે જેમાં રહ્યા છે

ઝેકોસ્લોવેકીઆમાં બધુ હોઇ કરોડની વસ્તીમાં ચાર પાંચ બહુમતી કોમની સંખ્યા નીચે પ્રમાણે હતી:-

	વસ્તી	કુલ વસ્તીના ટકા
ઝેકોસ્લોવાક્સ	૮૧,૮૮૪૪૨	૧૨·૬૨
જર્મન	૩૨,૩૫૭૧૮	૨૨·૩૨
મેગીઅર (હંગેરીઅન)	૬,૬૪૨૨૧	૪·૮૮
રૂથેનીઅન	૫,૬૪૦૪૬	૩·૮૮
જ્યુસ	૧,૮૬૧૪૩૮	૧·૬૬
પોલાક્સ	૮૧૩૪૧	૦·૫૬
પોલ્સ (પરચુરણ)	૪૬૧૪૫	
પરદેશી	૨,૪૦૦૩૧	

જે દેશમાં મેજોરીટી જેવા પોતાનાજ હાંકનાર બાબુસના ફાઇટરને સ્વતંત્ર દેશના પ્રેસીડન્ટ, પ્રધાની તરીકે એના પક્ષો પણ એના હોદ્દેજ એના બાથી એક રાજાનન્દ ભેકુતનો ટોકરો લોન્સ એ આવા નામદીકનું પદ શોભાવે એ દેશના બહુમતી કામને અન્યાય થાય એ ઓછા માં ઓછો સંભવ છે.

બીજા પક્ષે જે દીવસે એ સ્વતંત્ર દેશનો જાહેરાત થયા તે દિવસથી એમને બે પ્રશ્ન ચલાવવા આવ્યા હતા બહુમતી કામ અને ધર્મ. આપણા દેશમાં પણ આપણને એજ સતાવે છે.

ધાર્મિક પ્રશ્નો સમાજમાં માટે પાંચ સદી પહેલાંનો એક પ્રસંગ નોંધવાની જરૂર પડે છે ધર્મના નામે પોપના અત્યાચાર અને જોહુકમી જોહુક બની ગયા હતા. અનેક સદીઓ એ બાપકર મા કરમાયા. બાઇબલીઓની પોર ખોદી એના ઢાકડાં પીંખી નાંખી એને બાણ પુરવામાં આવ્યા. પણ એનાં ઢાકડા બાળવાથી એણે ફેલાવેલા વીચારો બળી શકયા નહિ. ઉલટા એ વીચારોને પુષ્ટિ મળી. એના અનુયાયી અને એના વિચારોનો ફેલાવો કરનાર તે બોહાનાના જોહાનીસમાં—આજના ઝેકોસ્લોવેકીઆમાં પ્રો. હુસ (John Huss) હતો. તેને પોપે ધર્મ બહાર મુકયા પણ પો. હુસ જેવાએ પ્રિય અને પ્રબળ બાઇબલ હતો કે પોપના બહીષ્કાર-હુકમ તરફમેર નીવડયો. એટલે એની સામે એક ક્રાવકાઈ રચવામાં આવ્યું. સઝેનરાજે એની સભાવતીનું વચન આપ્યું અને એને કોન્સ્ટન્સમાં બારાએલી ધર્મ કાઉન્સીલની બેઠકમાં હાજર થવા આમંત્રણ આપવામાં આવ્યું. એને પોતાની ખુલ્લ ખુલ્લ કરવા કહેવામાં આવ્યું. પણ એણે પોતાની માન્યતા ખુલ્લ કરેલી નથી અને એ બધા છે એમ કબુલ કરવા તૈયાર નથી એમ હિમતભેર સંભળાવી દીધું અને રાજાના સલામતીના વચનને ખૂંચે મુકીને એને ઇટલો કે બાબા બાળી મુકવામાં આવ્યો. હસની એ બહાદુરી આજે ઝેકોસ્લાવ પ્રજામાં જાગી રહી કે અસત્ય વસ્તુ કબુલ કરવા કરતા સ્વાર્પણના એ શહીદ ના અમુલ્ય બોધને ઝેકોસ્લોવેકીઆ આજે ભૂલી શકતું નથી.

આજે એ સ્વતંત્ર દેશની પ્રજા સ્વાતંત્ર્યપ્રેમી હસ અને એના અનુયાયીઓનો બલીદાનની પુજે છે. અને બીજાના કોમવાદના રાજ્યોએ હસ અને હસાઇટોની વિરૂદ્ધ બોધ ગાયે બેસે બોધી જે અત્યાચાર કર્યો હતો એનું વર્ણ કરવા કોણે કોણ પ્રોટેસ્ટન્ટ બની ગયા હસકોની શુદ્ધ્યથી અતો ઉગરે એમ છે એવાજે ગાયનું નવુજ ચર્ચ ઉભું કર્યું. Protestant Church of Czech Brethren અને બાઇબલીઓ, મોરાવીઓ અને મોહનીઓના પ્રાણાનો ના નવું ચર્ચ સ્થાપવામાં આવ્યું આમ ધાર્મિક પ્રશ્નોનો તો ચમત્કાર કરવામાં આવ્યો.

બીજા બહુમતી કોમ પ્રધાનપદ સરાપારીઓથી અલગ અમરા વિકાસ રહે : અને સ્વાર્જન દેશની રચનામાં અને સહકારમાં તરફ કરવામાં આંતરાય રૂપ થઇ પડે છે સાડેસીઓના જર્મનો જર્મની તરફથી પ્રેરણા મેળવે છે. સ્લોવેકીઆના મેગીઅર હંગેરીઅન રાજ્યનો પુનઃ ગાદીનશીન કરી ક્રાંતિકારો મેળવવાની આશા રાખે છે, અને રૂથેનીઅર લોકો પણ પ્રાંતીક સ્વરાજ્ય જેવું માંગે છે ઝેકોસ્લોવેકી સ્વતંત્ર પ્રાંતોના સંયુક્ત રાજની વાતાવરણ ઉભુ કરવામાં આવે છે. પણ એથી તો એ નાના ઝગડા રાજ્યનું બળ તુટી જાય

એ રાજ્યનું બંધારણ બધુના જાતિ પ્રજાસત્તાક બંધારણમાં આપે છે અને રાજ્યના બંધારણમાં જન્મ, જાતી કે નાતના ભેદભાવ કે બાબા હકકે નથી. બાકીના હકકની પરીપત્રતા છે. અને ધર્મની સ્વતંત્રતાનું રક્ષણ કરવામાં આવે છે. બહુમતીની બાબાઓ સીમાવાદ પ્રશ્નો ઉભા થવા આવ્યા છે. આ બંધારણ બાદ અને ઉપર અને ન થી કે ઝેકોસ્લોવેકીઆમાંનું ઝેકોસ્લોવાક્સ અને ઉપયુક્ત પીતાનું બને. બીજા પણ જુદા જુદા રાજકીય મતમતાંતરો અને સાન્યવાન ક્રાન્તિકુસંપ ઉભા થતા રહ્યા છે પ્રેસીડન્ટ મસરીકની હોદ્દેદારીએ એ જોમ સીધુ ૭૦ અને દરેક બહુમતી બીજા રાજકીય પક્ષને બારાબાજીમાટે (Chamber of Deputies) ના બહુમતીના બેઠકના હક્ક આપવામાં આવ્યા છે.

બારાસભાની ૩૦૦ બેઠકો વહેંચણી બહુમતીને જે ઘોડા ફેરફારો થયા એ પહેલા નીચે પ્રમાણે હક્ક હતી.

પાર્ટી :—	
કોંગ્રેસલોવેક (ઓસ્ટ્રીઅન)	૪૧
,, (સોશ્યાલ ડેમોક્રેટ)	૩૮
,, (નેશનલ સોશ્યાલીસ્ટ)	૨૮
પોપ્યુલર કૅથોલીક પાર્ટી	૨૨
સ્મૉલ ઑગ્રેરીઅન પાર્ટી	૧૭
પ્રુનાઇટેડ નેશનલ પાર્ટી	૧૭
	૧૫૩
જર્મન પાર્ટી :—	
સુદેતાન જર્મન (હેનલીન) પાર્ટી	૪૪
જર્મન ઑગ્રેરીઅન	૫
જર્મન ક્રીશ્ચિયન સોશ્યાલીસ્ટ	૧
જર્મન સોશ્યાલ ડેમોક્રેટ	૧૨
	૬૨
બીજી પાર્ટીઓ :—	૬૬
કોમ્યુનીસ્ટ	૩૦
સ્લોવાક પોપ્યુલર પાર્ટી (કૅથોલીક)	૨૫
મેગીયાર પાર્ટી (હંગેરીઅન)	૯
પરચુરણ	૮
	૧૩૯

ગોલેન્ડ અને હંગરીને પોતાની જાતની પ્રજાને પોતાના રાજ્યમાં લેવી છે. એવા રીતે જર્મનીનો પણ ઇરાદો સ્પષ્ટ થતો જાય છે. ઝેકોસ્લોવેકીઆને સૌથી મોટો ભય એ જર્મન લઘુમતી પ્રજાનો અને એને કારણે જર્મનીનો છે. એ જર્મન પાર્ટી, સુદેતાન જર્મન પાર્ટી (Sudetan Deutsche party) નો આગેવાન હતો હેનલીની (Konrad Henlein) નાઝી જર્મનીને વીધાસ્ત મીશ્ન ... જેમ ઑસ્ટ્રીઆમાં ડૉ. સીસ-ઇન-ક્વાર્તે જે કામ કર્યું અને બ્રહ્મ મેળવ્યું એવું જ કામ હેનલીન પણ કરવા માગે છે. એણે બે વર્ષ પહેલાં એમ (Hitler) ના કહ્યું હતું કે "જર્મની નીરર્થ બ્રહ્મ બાજી મેળવે કરતા જર્મની સાથે રહી નિરક્ષરપણે બાજીનું હું પ્રમાણે પસંદ કરું છું" "I prefer to be hated in company with Germany than to draw any advantage out of hatred for Germany."

આમે હમણાં ઑસ્ટ્રીઆ જોક રાજમાં અકસ્ય મધુ જે જર્મન જાહુમ શક્તિયો. એનો આસાપાસ વૃદ્ધ પામ્યો છે ત્યાં ઑસ્ટ્રિઅની રાજાઓ અબીનથી એવા સમાચાર આવ્યા હતા : હેનલીન અને એના અનુયાયીઓ નાઝી હોવાનું જાહેર કરતા હતા અને પુરા પુરા પોતાને પક્ષ નાઝી જર્મની સાથ મેળવવા તૈયાર હતા પણ ગર્મીન ની નાઝી સરકારે એ મકતા રાખવાની મુલાહ આપી કારણકે એવા કરતાં આવી પડતી સીધી કબ્જાહારી ઉપાદી સારે એવી એમને દિયતી એ પસન્ત ન હતી

જર્મન પાર્ટીને એમના પ્રમાણમાં બ્રાજ્ય હકકો બાદ લાગ આપવામાં આવે છે. મેજીસ્ટ્રસ ૩૦૦ સભ્યોમાંથી સૌથી મોટી જર્મન પાર્ટીને સભ્યો કરે છે એટલે ૨૨૨ પણ, ન્યાયદીશ અને પબ્લીક પ્રોસીક્યુટરોમાં ૨૨ જર્મનો છે. મોદીમાન્યાને મેરેવીઆ—બાકીને રાજ્યમાં પ્રસ્તા-રૂપુલ-ઇન્સબ્રુક્ટરોમાં ૩૪૨૧ જર્મનો છે. દેશની બાબતમાં પણ જર્મનોનો કોજ વધુ માન ઉઠાવ્યો છે. કારણકે હમણાં જે ઑદ્યોગોમાં કરતો ઘટાડો થયેલ છે એવા પ્રદેશોમાં જર્મનોની વસતીજ ઝાઝે ભાગે છે. સ્કૂલ માટે પણ મોરેવીઆ બાકીસ્લોવાકીની સ્કૂલોમાં એમના પ્રમાણ કરતાં વધુ આપવામાં આવ્યું છે અને બધા પબ્લ જાહેર કર્મચારીઓ દરેક લઘુમતીના પ્રમાણસર હકકો અને પ્રતીનીધીત્વ બાબતના પ્રશ્નનો કરવામાં આવે છે.

બ્રાજ તાજીઓની ચુંટણીનું પ્રદર્શન ઝેકોસ્લોવેકીઆમાં પણ થાય છે. અનેક પ્રસંગોએ તોફાન અને હુલ્લડ કરી દેશના રાજકીય વાતાવરણમાં અશાંતી ફેલાવી પ્રયત્નો આવે છે અને માગણીઓ તો એમની ચાલુજ હોય. ગા ઑગસ્ટની ૨૩મી તારીખે કારલ્સબાદમાં જર્મન પાર્ટીની સભા ઑફરી યઇ અને એમણે આઠ મુખ્ય ઠરાવો અમણ કરી.

(૧) ઝેકસ અને જર્મનોનો સમાન દરજ્જો.

(૨) સુદેતાન જર્મનોને કાયદેસર માન્ય કરી એ સંમાનતાની ગેરંટી આપવા.

(૩) રાજ્યમાં આવેલા જર્મન પ્રદેશને નકરી કરી એને બાન કરવો.

(૪) એ જર્મન-પ્રદેશમાં સંપૂર્ણ સ્વરાજ્ય.

(૫) એ પ્રદેશની બહાર રહેતા જર્મન પ્રજાના દરેક નાગરીકને પ્રવાસનું રક્ષણ આપવું.

(૬) ૧૯૧૪થી જે અન્યાયો થયા છે એ દુર કરવા અને એના કારણે ઉભેલું નુકશાન ભારપાઈ કરી આપવું.

(૭) 'જર્મન પ્રદેશમાં જર્મન સત્તાધારીઓ' એ સિદ્ધાન્તનો સ્વીકાર કરવો

(૮) 'જર્મન નેશનલીસ્ટ અને જર્મન રાજ્યપ્રેમ' દીલસુકીનો પ્રચાર કરવાની છુટ.

આ માગણીઓનો સ્વીકાર ઝેકોસ્લોવેકીઆના કેવા રીતે કરી શકે! જ્યાં એ નીકાલ કેમ થાય છે એના ઉપર આખ જર્મની ક ... જાણવામાં શું પગલાં લે છે એ દુનીયાની નજર ખાસ મહત્વનું છે. જર્મનીને નાઝીવીચારમાં આવેલા સ્કોટ કારખાનાનો કબજો લેવો છે. અને જર્મન પ્રદેશમાં ઝેકોસ્લોવેકીઆના ઉદ્યોગો આવેલા કોઇ ના ગરતો ખુલ્લ કરવા જતા એ નવલ અસરકાર થઇ પડે આ સાહસ ખુરવાયો રહીમાને આત્મબળનુ બાન કુદો સાથ ઙ એની રક્ષામા અને ઝેકોસ્લોવેકીઆના વચ્ચે મૈત્રીના કરારો કર્ય બન્યા છે. જર્મની બળવાન થઇ કારણે કરવી એથ્રા દાવ્સ, ઝેકોસ્લોવેકીઆના આખા ... જોવા માગે છે. આમ ઝેકોસ્લોવેકીઆને બે મદાન બળવાન દેશોની ધુંસ છે ઝેકોસ્ટ્રીઆ પાછળ કોઇ ન હતું એટલે એ સહેલાઇથી જર્મનો ખાઇ ગયું પણ અહીં ઝેકોસ્લોવેકીઆને જર્મન બાન બતાવવા જર્મન પુરોપમાં સલાહી કરી રહેવાનો સંપૂર્ણ ગંજાવ છે. જર્મની રક્ષાપાની નીચો ઉંડી દેવાની ઝેકોસ્લોવેકીઆમાં દરજ્જ પાડવા માગે છે એ ... ની મદદ / પ્રજા અનુભવો છે. બેન્સ અને ડૉ. મેસરીકને હમણાં એક નોંધના સોટી સ્ટેટસુટ પસાર કરી, ઝેકોસ્લોવેકીઆમાંના કર્મચારીને સ્થાનીક સરકાર (Local administration), જાહીર સલ્ટી ખાતાના હકક...

અને પ્રમાણસર રાજ્યતંત્રમાં અધીકાર અને જગ્યા આપી એમને શાંત કરવા પ્રયત્ન કરે છે.

આજે આખા યુરોપના કાન એ દેશ તરફ મંડાયા છે. દરેકની નજર ખાસ મંડાયા છે. દરેકીમાં જે સરમુખત્યારો એકેકા ગબ્યા હતા. એમની પાસ બહાર આવી નથી પણ એમની હીલચાલ ઉપર બારીક નજર રાખવામાં આવે ... એમના મોઢામાંથી ચુ નીકળે છે એ બાલબુધ્ધે સાંભળી એના પર ઉંડા વીચાર કરતો પડે છે. બરોબર આ જે સરમુખત્યારો તો પોતાના દેશમાંજ ફુકકો કારે છે એટલું જ નહીં; પણ બીજા દેશોમાં પણ પોતાના ફુકકો માન્ય કરાવે છે જર્મની બગારે વાર શાંત બેસી રહે એમ લાગતું નથી અને તે પણ ચુંટણી જોવા પ્રસંગે! આવતા બહીનામાં જ્યારે ઝેક ચુંટણી થવાની છે ત્યારે એ ચુંટણીમાં જર્મની પસંદ કરેલા ઉમેદવારો ... એમ સમજ્યા યાન એ જોવાનું નાઝી સામ્રાજ્યવાદ શું કરશે એ કહી શકાતું નથી. કારણકે સરમુખત્યાર અને ચુંટણી એ બે વસ્તુ પરસ્પર વીરોધી છે. પોતાના નીમેલા ઉમેદવારોને સફળ કરવા એ શું ન કરે અને માના ... ઝેકોસ્લોવેકીઆના નેશનાલીટી રહેસ્યુટ ઉપસંત બીજો એક નાઝી હુકમ કાઢીને અને રશીયા તાબેના રાજ્યોમાં ઉભી કરે તો કાલ તુરત શાંતી નો થાયજ, પણ પછી ઝેકોસ્લોવેકીઆએ નાઝી સરમુખત્યારના બીજા બધાજ હુકમો સ્વીકારવા ... સ્વીકારશે પણ એને ગોપ્ય ઓછી થા ... જ્યારે એવી રહી પારખુ કરવી ચુંટણીઓ એ શું તાનિ કહેવાયા પક્કા લીટલ એંટેન્ટે (Little Entente) ગોખરાજ્ય ... ઝેકોસ્લોવેકીઆના નવા નીસ્પાર થઇ પડે અને જર્મનીની દયા ઉપર જીવવું ... એ તો ... —આપવાત ...

બધુ ઝેકોસ્લોવેકીઆના રક્ષતંત્રના પ્રેમી છે. એનો એકેએક જુવાન લડવા તૈયાર થશે. જે દેશના બલ જેવા અઢળ રાજ્યમદો અને પીર પાસ એવા દેશનો રક્ષતંત્રનો બાહર બોજ આપનાર એવા નીકળે એ આસ્વાભાવીક ... ઝેકોસ્લોવેકીઆના પારો સભ્ય પણ પુષ્કળ છે. ચીન ... આલ્લાહ નથી એનો સ્થાનનો ઉપર તરાપ મારવા પ્રેમેલા જર્મનીએ દુનીયાને સંભેમવાની રહીમ પડી કાઢી લાગે. —પુષ્કર

પ્રમાણ-શિક્ષક જોઇએ છે

"વીનાર્જીંગ અકસ્લ્ઝે તાલીમુલ ઇસ્લામ" માટે એક ઈમામ-શિક્ષકની તેમજ બીજા એક શિક્ષકની તાપડીં જરૂર છે. હાલે ... થયા મોસલથી તેમજ અનુભવી અભ્યાસને જરૂર પસંદગી આપવામાં આવશે. પગારની વિગત, ફુઅર તથા પ્રમાણપત્રો તથા સ્ટર્લીંગ્ડ્રેકેટના નકલો ... ચોદે સાથે નીચેના સરનામે લખવા યા મળો :

મોહમદ ઇસપ મકુ.
ઓ. સેક્રેટરી અને ટ્રેઝરર.
વીનાર્જીંગ અકસ્લ્ઝે તાલીમુલ ઇસ્લામ.
પો. બોક્સ. ઓકસ્સ ૨૫.
મેઇન સ્ટ્રીટ ૨૫ ૬૫૫
વીનાર્જીંગ. ટ્રાન્સવાલ.

વિવિધ વર્તમાન

ચીન જાપાન યુદ્ધ

ચીન જાપાનની સામે જમલાં લેવા લીગ ઓફ નેશન્સની મહિયારીને આરજી કરી હતી તેના જવાબમાં લીગ કાઉન્સીલે જાપાનને બીજની સજા કિયાકારના આમંત્રણ કર્યું છે જો જાપાન તેનો અસ્વિકાર કરશે તો લીગને તેની સામે બહિષ્કારને બગાડી કરાકરી કલમોનો અમલ કરવાની સત્તા રહેશે એમ જીનીવાથી ઠરાવ જણાવે છે.

મારશલ ચીયાંગ કાય શેકનો સંદેશો

જાપાન ચીનપરના આક્રમણમાં આશ્ચર્ય જોઈતુજ ચમત્કાર છે પરંતુ ચીનની પ્રજા મક્કમ છે. પોતાના દેશની આઝાદી ટકાવી રાખવાને પુરશે। અને બીજો બન્ને પ્રાણાર્પણ કરવાને તૈયાર થયા છે. બીજો પણ ચર્ચાપો સહવાને તૈયાર થશે ત્યાં સુધી જાપાનીના હાથમા પકડવાનો નથજ આવે તા પીસોણ બાકીને પાઠ જંતા કરવાનો નિશ્ચય કરી ચુકી રહી છે.

જાપાનના આંકડા દેશના વાસ્તવ્ય પ્રોતિમાંની ચીન પ્રજાને નાશનો ભીમાંગ ક્રાન્ત કરે. એક મરેશો પાકરના જણાવ્યુ છે કે જાપાને ૬૭ લાખ માણસોનું દળ એકઠું કરેલું છે -પણ ચીનના ૬૦ પ્રાંતોમાં યુદ્ધ ચાલી રહ્યું છે. જાપાનનું સૈન્ય ભોમે ભોમે પસાઇ જાય છે અને ચીનને મારે આ કોકારીનો બનાવ છે આજે આખુ ચીન જાપાનમુ કરનારની સામે ઝોકાયું જણ છે અને ઉત્તરનાં ચીનની પ્રબા કરેકની પ્રજાની પ્રેરણારો નથજ આપી રાખેલો છે કે સૈનિકો દુશ્મનની પકડાના ગામ માં મારો મરાયા તેની નાકરના અને અધકારની ગેરાવણી નાદ કરી નાખવાની છે દરેક વ્યક્તિએ સશસ્ત્ર થઈને દુશ્મનને ઝેરો ફેલાવ કરવો કે જેના ધા કિયર વધારજ નહિ જાપાનીઓને આગળ અને પાછળ બન્ને સ્થળેએ કકળાવ રોમ રાખવા ચીજ આપણે વિજય સામ કરી શકાશું અને આપણા દેશને માન આપવાને પોતાને સુધારીશું થી ખબાણી રાજાએ

જર્મનો હિટલરને ચમકારે છે

બ્યુનોસ એરેસ ખાત રહેતા કેટલાક જર્મનોએ એક નિવેદન બહાર પાડી જણાવ્યુ છે કે " યુરોપ અને આખા જગતનું ભાવી આજે ધકાઇ રહ્યું છે. એ સ્થિતિમાં અમે હર હીટલરના નહિ પણ બીજા જર્મનીના પ્રતિનિધિઓ આરજેન્ટાઇનના મોકાને જબુાવટા માંગીએ છીએ ને જેમની દમનનીતીથી પીડાય રહેલા જર્મન બધુઓને મુકત કરવાને બદલે એ સ્વતંત્ર પ્રજાને મુકાન બનાવવાના હર હીટલરના પ્રયત્નને અમે તિરસ્કારની નજરે જોઇએ છીએ

ફીજીથી કુછેરેલી છોકરી

ઓનેટાલીબાનાં એ..... પર્વતોનાંથી ત્રણ શિકારીઓને ફીજીન નામની એક છોકરી મળી આવી છે તે ૬ ફીજીની આજે ઉછરેલી કરીયાદ છે કહેવાય છે કે ૧૪ વર્ષ પેશ્તર તે બે ફરીની હતી મારે પકારામા ચુલ થઇ ગઇ હતી આ તેણીના બા બાપોકો તેને મરી ગયેલી માની લીધા હતી એક ફીજીબા જેણીએ પોતાનાં બચ્ચા ગુમાવ્યાં દીધા હતા તેણે તેને ઉછેરી હતી ડાકતરો કે છોકરીને મનુષ્યની બાકરા બોલતી આવતી કરવાનું કરી રહ્યા છે. કુમળા તો તે નિશ્ચિત અવાજે કરે છે

જીવનની ખુશામતે ફીજીના મહારાજાઓ

ચીફોજ મરકારના ખાતિ પરવાર ફીજીના મહારાજાઓએ જીવનની બાકમાં પોતાનો બધા કુરબાન કરવાની જીવનને બાજી આપી રહ્યા છે. બીકાનેર તરફે તાજા પ્રદેશ કરી છે આજ કરુ મહારાજાઓએ રામલરોમને યુદ્ધ કાર્યો તો પોતાના સકકરો ચીન તરફે બાગદાર રહેનારાઓ ની તહેનાતમાં કાયર કરી દેવાની પોતાની પ્રજા તારથી દર્શાવેલી છે

અભિપ્રાયો

ઇ. ફ. હિંદુ સોસાયટી

ફાજીમાર પરસાતના આવકા થયા તેમના પુત્ર મગનલાલએ રવર્ગસ્થ જતા તા. ૨૭-૬-૩૮ ના દીને ડરબ ખાતના હિંદુ સોસાયટીની મુલાકાત લીધા હતી મંત્રીએ સંસ્થા તરફથી તેમને ફુલહાર તામ્બુલ કાલથી સ્વાગત કર્યું હતું. શ્રી. ચકલાલએ મરિહ માન માટે આભાર માની શ્રદ્ધાંજલિ તા. ૨૮-૬ બેઠ આપી હતી કે બીજા કિયાકારમાં આવી હતી.

બાદ ઓનર રોને જાપાર ન થાને તરફના ના દીબના ઉપપ્રમુખ શ્રી. ટી. ઇબ્રાહીમના અધ્યપદે આવાકે ... ... થયા મુજબ સાલાકડીના મકાન ફેલાવા કાળા માટે નીકળનાર ફેરબુટેશનને વિદાય આપવા હિંદુ નરનારીઓનો મેળાવડો મંદીરના ટેકાના ભાગે હતા પ્રમુખશ્રીએ ફ-૧૯ ઇબ્રાહીમ બાપવા કર્યું હતું ના નારણસામાર્ક રણછોડ અને મી. ખાનજાન પન્ન ફેબ્યુટેશનને સફળ મદદ મળ્યાની હતા. બાદ પન્ન પાને ફેટિમાનરમના ગીતમા પુષ્પોકુની કરી ફેબ્યુટેશન ફેબ્રુઆરીના જવા માટે વિદાયી લઇ હતી

ા ખાજાબાદ પરબુના પતિન દેવી ઇલેનનું તા. ૫-૬-૩૮ ના દીને ૬૦ વર્ષની ઉમરે મરણ નીપજ્યું ... દેવી પાછળ આઠ પુત્ર એક પુત્રી અને જમના ૧૫ નાતીઓને બાક કરતા મુકી ગયા છે સમાજ તરફથી સ્વર્ગસ્થના કુટુંબીજનો તરફથી દિલસોજી દર્શાવવામા આવી હતી. શ્રી. લાલજીભાઇ તરફથી ડ. ા હિંદુ સોસાયટી ને શ્રી. ા તેમજ 'ઇન્ડિયન ઓપિનિયન' ને શ્રી. ૫ આપવામા આવી હતી

આર્ય કોકેટ કલબ

પોર્ટ એલીઝાબેથની આર્યન ક્રીકેટ કલબની વાર્ષીક મીટીંગ તા. ૧૫ ના રોજ મુજરાતી દોસ્ત મા મળી હતી. જેમા કામચલાઉ પ્રમુખ તરીકે શ્રી આર. જી. ચીકમ નીમાયા હતા. નીચે પ્રમાણે નવી ચુંટણી થઇ હતી : પ્રમુખ : મોહન ઘાલ ઝવેરાદાસ, ઓ. સેક્રેટરીઓ વીરજલાલ મોહનલાલ અને કાલાભાઇ નાગરજી, મલ્લનાચી : રમણલાલ રણછોડજી, ટ્રેપલર : નગીનદાસ મગનલી, મા. કેપટન ગાકરદાસ નારણજી, પેટ્રનો : આર. જી. ત્રીકમદાસ, નરોતમ કેશવજી માંડણ, રણછોડજી એવિંદજી વગો.

નવસારી આનજુમને ઠરાવ

નવસારી આનજુમન ઠરાવોના સકરની ા ઠરાવ કરવામા આવ્યો. મુલા નાણી રાજાએ ... કે ા ૧૯૩૮-૩૯ ના રોજે નવસારી આનજુમન ના સભ્યોની જનરલ સભા ફાજી અહમદ ફાજી પારેખના પ્રમુખપદમાં ચકાસવા સ્વગ્ય મુકરીમ પરિણદની પાચમા જોઇ નવસારી મુકામે બોલાવવા ઠરાવ કરવા આનજુમન દોરવામાં આવી હતી સભા થતા રાજની આખા ચકસીએ બોકમલ પરિણદ નવસારી મુકામે બોલાવવા સંમતી આપી હતી. ત્યાર પછી નવસારી મુકામે ૬. ૨૩ મુકરીમ પરિણદની પાચમી બેઠક બોલાવવાનું આમંત્રણ આપવાનો ઠરાવ આનજુમનની સામાન્ય સભામાં સર્વાનુમતે મજાર કર્યો હતો. પરિણદ બોકની સામાન્ય ના ઘરવા કરવા એક કારોબારી સમિતિ નક્કી કરવામા આવી હતી જેમા નીચે મુજબ મહસ્થોના નામો સભાએ સર્વાનુમતે મંજુર રાખ્યા હતા. શ્રી. હાજી મહમદ બાકુબા, ડો. નૌમાનભાઇ ટી હકીમજી, મા કાકી ફખરુદીન એમ. ઉજ્જૈનવી, શ્રી. ાપારે સાહેબ કરગાવાલા, મૌલાના સૈયદ અલી રજા, હાજી સૈયદ રાજદ્દીન, ડો. હકીમ કરગાવાલા એક. મુસા એ સીરાજ એન્ડ મેનેજીંગ કમીટી મુંબ નક્કી સભ્યોમુબને ઠરાવ કરવામાં આવ્યો હતા જેમા દરેક એસોસીએશન તથા મહોલ્લા ના જગાવી કાર્યકર્તાઓ સાથેલ કરવામા આવશે. બાદ બધા બરજાસ્ત થઇ હતી.

વેચવાના પુસ્તકો

બાળ સાહિત્ય—નવલકથાઓ—ધાર્મિક સાહિત્ય—રાષ્ટ્રિય સાહિત્ય—કાવ્યો વિગેરે

ઉત્તિષ્ઠત મુદ્રિત વિદ્યાર્થી જાપન પ્રકાશન મંદિરનું સાહિત્ય

	પા.	શી.	પે.
૮૦ પુસ્તકોનો સેટ	૬	૧	૬
૩૦ ,, ,,	૩	૧૫	૬
૨૫ ,, ,,	૩	૧૨	૬

નવયુગ પાંજરાપોળ

બાળપોથી	૧	૨	
૨ જી ચોપડી	૧	૬	
૩ જી ચોપડી	૧	૯	
૪ થી ચોપડી	૨	૦	

કરાચીકૃત મુળાક્ષરની સચિત્ર બાળ પોથી — શી. ૧ ૬.

સરકારી શાળાઓમાં ચાલતાં પુસ્તકો

	શી.	પે.
બાળપોથી	૦	૬
૧ લી ચોપડી	૦	૯
૨ જી ,,	૧	૩
૩ જી	૧	૩
૪ થી ,,	૧	૬
૧ લી ચોપડીના ગદ્ય	૦	૬
૨ જી ,, ,,	૦	૯
૩ જી ,, ,,	૧	૦
૪ થી ,, ,,	૧	૬
ગુજરાતી દેશી ગોખાળ ભાગ ૧	૦	૬
,, ,, ,, ભાગ ૨	૧	૦
અંકગણિત બાલબોધપાઠ્યપુસ્તક	૨	૧
બ્યાકરણ બાળબોધ	૧	૪
ભૂગોળ ૪ થા ધોરણની (અંગ્રેજીના ૬ઠા) નવી આવૃત્તિ	૪	-
ગુજરાતી અંગ્રેજી ડિક્શનરી નાની	૫	-
ઈંગ્લીશ ગુજરાતી ,, ,,	૫	૦

રાષ્ટ્રીય સાહિત્ય

મારી જીવન કથા (પ્રે. મ. નેટ)	૧૨	૧	
સત્યાગ્રહની ઐતિહાસિક	૪	૧	
અહિંસા	૬	૬	
બનો મજુરી કરનારઓને	૨	૦	
મેરા સેવા	૨	૧	
મારું ને મારું	૩	૦	
ખરી દેશભક્તિ	૪	૦	
આબરી કેસો ભાગ ૧–૨	૫	૬	
,, ,, ભાગ ૩ જો	૧૭	૬	
નાથી વિચાર દોહન	૩	૦	
કુંવરજીના ગીત	૧	૯	
મારા અનુભવ મંથનો	૧	૦	
નવજીવન માળા	૧	૩	
અર્વાચીની પ્રતિજ્ઞા	૩	૬	
આપણા હિંદુસ્તાન	૪	૬	
૧૧ દિવસ તહેલ્યારોનો પ્રતિકલ્પ	૧૧	૬	
ગોઠ સંગીત	૧	૯	
સ્વદેશી સમાજ	૨	૦	
સીતા હરણ	૩	૦	
ચરખા વાર્તાઓ	૪	૦	
મુસાબીનો વેપાર	૩	૦	
ગામડા વાસીની કથા	૫	૦	
ગોબા ડાયરી સ. રા. ગોપાલાચારી	૨	૦	
પરદેશી કાપડની સાથે કેમ વરીશાય	૨	૬	
માધુ પ્રતિષ્ઠા	૨	૬	
નીતિનાયને આંખો	૨	૦	
ધર્મ સંસ્થાપન	૧	૬	
સારે કરીયું શું!	૨	૬	
,, ,, ,, ઉત્તરાર્ધ	૨	૬	
ગોખલેજીકમ ને બીજી વાતો	૧	૬	
વીરાંગના અને બીજી વાતો	૧	૬	
ગોખુલ ભિકારી	૧	૦	
ગોળમેજીમાં મંથાજી	૨	૦	
,, ,, પાકું પુ.	૪	૬	
સરલાબાઇની કહાણી	૩	૦	
,, ,, પાકું પુઠું	૩	૬	
નવા ગીતા ભાગ ૧ લો.	૧	૬	
,, ,, ભાગ ૨ જો	૧	૬	
કંઠત્યારી	૨	૦	
મહાત્માજીના પ્રમુખો	૨	૦	
ગોખલે ગિરસુદરજી	૨	૦	
આર્યલેન્ડનો મુક્તિ સંગ્રામ	૭	૦	
કુરબાનીની કથાઓ	૨	૦	
બાપુ ચમાટ	૨	૮	
વિરાટ ભજે બાપે	૩	૦	
સોરઠ રાણી	૫	૬	
ઇલરાજ	૪	૦	
પીર બજરંગ	૪	૬	
હોકુસ્યાકની બાળ વાર્તાઓ	૨	૬	
પુંડરીકના પરાક્રમ	૧	૬	
કું નન્દબોર કેમ બની	૫	૦	
સમાજની વેદીપર	૪	૬	

ધાર્મિક સાહિત્ય

ભગવદ્ગીતા	૧૨	૦	
શ્રી. મદ્ભાગવત ભાગ ૨–૨	૧૨	૦	
ગ્રામ્ય ફોહન ભાગ ૧	૭	૬	
,, ,, ભાગ ૨ જો	૬	૦	
દક્ષિત ભજન	૩	૦	
પરમાર્થસાર	૧	૦	
રામજી ખિસ્ત સંવાદ	૧	૦	
મંગળ પ્રભાત	૧	૦	
મેરી અને મેસ્સ	૫	૬	
સાદી ખિસ્તાયણ	૬	૦	
ટોલ્સટોયની નીતિ કથા	૧	૦	
સ્વર્ગમાં ફેરફાર પા. પુ.	૪	૦	
કલ્યિુક વચન–ગોપગોપી	૫	૦	
ભજન કથા	૧	૬	
પરમહંસ રામકૃષ્ણના બોધવચન	૨	૦	
ભજનાવલિ બોધ	૧	૦	
ગિતા બોધ	૨	૦	
ઉપનિષદ પાઠાવલી	૪	૦	

નવલ કથાઓ

ભરતની બબા	૪	૦	
પત્ર ચાલ્યા	૭	૦	
મંજીત હૃદય ૧ લ્યા ભાગ	૧	૬	
બારેલો અગ્નિ	૭	૦	
માય લક્ષ્મી ભાગ ૧	૭	૦	
,, ,, ભાગ ૨	૭	૦	
,, ,, ભાગ ૩	૭	૦	
,, ,, ભાગ ૪	૮	૦	
જગોન્સના	૪	૦	
ગ્રામ્ય લેખ સંગ્રહ ભાગ ૨ જો	૬	૦	
મંજીત હૃદય અને મંજુલતા	૭	૦	
ગિરીષ	૭	૦	
નારી હૃદય	૪	૬	
તલુખા	૪	૦	
તાતી તલવાર	૪	૦	
ડિબ્બમણ્ડુ	૭	૦	
જર્મન	૬	૬	
પુજારીણી	૩	૬	
ભૂગોરિદ્વાર ધારસ ભંડાર	૬	૦	
પુત્ર શિખા	૩	૬	
રાજા નંદીની	૨	૬	
રાજીણી	૬	૦	
મહુલા	૩	૬	
મોતીના તોરણ	૩	૦	
સુનીતી બોધ	૭	૦	
સાળસગતી	૩	૦	
સ્નેહ સંગ્રામ	૪	૬	
ભારવણી સદીનું હસન	૫	૦	
ચેરાનબાં	૭	૬	
સ્નેહ બધ	૭	૦	
સુવર્ણ રેખ	૮	૬	
પારબિતા	૨	૬	
ભગાના પત્રો	૨	૦	
ચેરાતા ચાલ્યા	૬	૦	
કાશ્મીર	૭	૦	
કાકાની શશા	૨	૬	
માલિકા	૫	૦	
વિપ્રદાસ	૭	૬	
રેહ જિવાન	૫	૦	
કમનીબી રાજેશ્વર	૫	૬	
સ્વર્ગ અને પૃથ્વી	૪	૮	
વૃક્ષ બાપા	૪	૬	
મરતા કરીરના હાસ્ય પ્રસંગો	૪	૬	
દયા	૬	૦	
બબ્બર ખતી	૭	૬	
કલ્પના પુષ્પો	૫	૦	

મોહનદાસ ભાગ	૩	૦
જામા	૪	૬
વિનોદ ચરિત્રો	૫	૦
રૂપિયા અકબર	૧	૦
ભરતા	૬	૦
ચતુરી નંગા	૫	૪
ઘરની સમાજ	૩	૦
છબી	૩	૦
ગંદકાય	૩	૦
રૂપાળી	૪	૦
કાશીનાથ	૪	૬
પ્રાર્થના ભાગ ૧ લો ૨	૮	૦
,, ,, ૩	૧૦	૦
ચાલીસ દલ્લાનો ચોર	૧	૮
વિચિત્ર ,,	૧	૦
બેકારની હિંમત	૫	૧
માધવી માનવી	૧૭	૧
માસ દેવતા	૫	૧
ઘરના વેપા વિકાસ	૧૧	૬
અકબર બિરબલનો વિનોદી વાર્તા સંગ્રહ	૭	૬
રાજા ભોજ અને રસી કાલીદાસ	૮	૦
પુરંદરા અને બીજી વાતો	૬	૦
સ્નેહ લહરી	૭	૬
પુરાતન જનૈતા	૪	૬
પાનકી પતીયા-કુપા ઉંદરી ઉંદરી પતીયા	૬	૬
અજ્ઞતાની ગોખમાં	૨	૬
મેં પત્ની મેનરી	૫	૦
નકો નરસીંગો	૭	૦
સ્નેહના ઝરણાં	૮	૦
સાપડીમા	૭	૬
આપણા દેશના મહાન સ્ત્રી પુરૂષોની પ્રસિદ્ધ		
અપતીહાસિક વાર્તાઓ	૧	૬
ઉગર ખટમામની કબાયત	૧	૦
ઉપાકાન્ત	૫	૬
ઉત્સવ	૪	૬
ગ્રાવણ મહોત્સવ પધિકા	૧	૭

બાળ સાહિત્ય

પુરસ્કાર	૦	૬
પુરસ્કાર	૧	૦
બાળપોથી	૧	૦
બાલબોધ ભાગ ૨ જો	૧	૦
,, ભાગ ૩ જો	૧	૦
બાપુજી	૨	૬
દીકરી દીકરી	૭	૬
વરતો અને કબાડા	૧	૦
ઇનામ	૦	૬
હાલરડાં	૧	૩
દીકરા મોતી	૦	૬
બાપણા ઉપરમાં	૧	૬
ઓલિયો અને બીજી પ્રેમકથાઓ	૨	૬
ગુજરાતી	૪	૧
બાલ સાહિત્ય પુસ્તક ૧ લી ૨૫	૬	૦
સાદુ પ્રીતમ સેટ	૨	૦
ચૈતાલીક જગત	૪	૬
કિસ્સાર પહેલો	૩	૦
રૂપાળ રોજા ભાગ ૧ લો	૨	૬
,, ,, ભાગ ૨ જો	૨	૬
બાલ કુંજ	૨	૦
નાની ખેત	૪	૦
બાળ કથાવલી	૨	૦
વિકરાળ વન	૨	૦
પાતાળ પ્રવેશ	૨	૦
મુખેર્	૧	૦
અંતરસીંગ	૧	૦
બાળ વાર્તા વિનોદ	૨	૦
વહાલા વહાલા રાજેશ ભાગ ૧ લો	૪	૦
,, ,, ,, ભાગ ૨ જો	૪	૦
ગાતમાં કેડું	૧	૦
બાળ વિનોદ ભાગ ૧ થી ૨૦	૧૭	૬
અશોક ભાગ પુસ્તક બીજા	૧૫	૦
સીતા (રામાયણના પાત્રો)	૧	૦
સાહસિકોની ટુકડી	૪	૧
વિજયધ્વજ	૪	૦
જીવન અને સાહિત્ય	૭	૦
પારસી ગાયકારી વાર્તાઓ	૧	૬
પારસી લગ્ન ગીતો	૨	૦
રામ નરસૈંયો	૨	૬
નવું ગીત	૩	૦
ધૂંધળ	૧	૬
રાજ નીકુંજ	૨	૬
પ્રાણી પુરાણ	૧	૩
મોતી બાળા	૦	૬
રમકડાની દુકાન	૦	૬
નીતાંજલી	૨	૦
જીવન ઘર પ્રકાશ	૧	૦
કિલ્લોલ	૧	૩
,, નાની ચાલક	૧	૦
હારીકરીનો શીકાર ભાગ ૧	૨	૦
,, ,, ભાગ ૨ જો	૨	૦
ગોરાબહેનની રસોઈ પારા ૪ થા પુ.	૪	૦
,, ,, પારા ૫ મા પુ.	૩	૬
,, ,, પારા ૬ ઠા પુ.	૩	૬
રૂઢીબાળી ચાત ભાગ ૧ લો	૨	૧
,, ,, ભાગ ૨ જો	૨	૦
,, ,, ભાગ ૩ જો	૩	૦
ગુજરાતી ક્રિયા ભાગ ૨ જો	૨	૧
ચુંદડી ભાગ ૨ જો	૨	૦
ઘર બેઠ્યુ પૈસા	૫	૦
ઘર બેઠ્યુ પૈસું જલાશકર મા. કૃત	૧૩	૦
કલાપીનો કેકારાવ	૧૧	૦
કેકાવલી ગુજરાતની પ્રત કથા	૧	૦
ભારત સ્વયંસેવક ગાયક	૧૫	૦
રાષ્ટ્રીય સંગીત ગાયક	૧	૬

બીજા પુસ્તકો

કેળવણી અને બીજી વાતો	૩	૦
કોમેસનો ઇતિહાસ (ગોકુલદાસવાળો)	૭	૬
ગોપબંધની ગતુરાઇ	૧	૦
જીવન તહેવારો	૧	૬
ટ્રાન્સવાલની લડત	૪	૦
નવો અવતાર ટોલિંગ ખંડ	૫	૦
,, ,, ત્રીજો ખંડ	૭	૦
મહાત્મા ગાંધીજી	૦	૬
ઘરનો ઔષધ ભા. ૨ જો	૬	૦
,, ,, ૩ જો	૫	૦
ઘરનો પ્રકાશ	૬	૬
હિંદુસ્થાનનો પ્રવાસ	૪	૦
ટૂંકી ઇતિહાસની	૨	૦
અર્વાચીન સ્ત્રીઓ અને ગ્રામોદ્યોગ વિચાર	૨	૬
આનંદ મઠ	૪	૬
ગામે ગયા	૫	૧
આત્મ દર્શન	૧	૬

કળાના નમુનાનો સુંદર ચિત્ર સંગ્રહ

અંજણાદેવ	૭	-
ઇન્દ્રના સંગ્રામ	૭	૬
કથા કલાપ	૧	૬
રંગ રેખા		૬૬
અજન્તાના કલા સંદર્ભો	૧૬	૬
ચોદર કલર પિકચર આલ્બમ	૧૦	૦
મુગલાઇ આલ્બમ	૨	૨

આ ઓફીસમાં છપાયેલા પુસ્તકો

	આ. રે
ટ્રાન્સવાલ લાયબ્રેરીસ્ટ્સ ઓર્ડીનન્સ	
૧૯૨૨ ગુજરાતી અને અંગ્રેજીમાં	૧ ૬
સીતા વનવાસ	૧ ૦
ઇન્ડિયન મરાઠા	૦ ૬
સત્યના પ્રયોગો અથવા આત્મકથા ભાગ ૧	૧ ૬
,, ,, ,, ,, ભાગ ૨	૧ ૬

ઓર્ડરની સાથે નાણાં મોકલવા મહેરબાની કરવી. વી. પી. ઓર્ડરોને ધ્યાન આપવામાં નહિ આવે.

મળવાનું ઠેકાણું:-

Manager, Indian Opinion,
Phoenix, Natal.

મફત મફત મફત

જેઓ સ્ટાપોની બોટલ માટે પોસ્ટેજ સાથે કબાલ કરશે તેમને પર ડાકટર કાંપો નકા આપીશ અટકાવકલી કરવા ઢરો તો પણ કરીશ. લખોઃ—

નારણભાઇ હરિભાઈ પટેલ,
પી. ઓ. બોક્સ નં. ૬૩૨, ડરબનેબાર્ય

Phone 33-4014. P. O. Box 4111.

—હિંદી વસ્તુ ભંડાર—

(ગા. વ. અબ્દ. પટીવાલા)

અમારે ત્યાં ચંદરી, રંગરાજી, ઓઢણી, ફેન્સી મુદ્રસ, ટ્વાઈસેસ, તાંબા-પિત્તળ, જરકામ સીલ્વર તેમજ સોનાંડના દરેક અતના દેશી ગાસણો ફોલસેલ ભાવે મળે છે. પોસ્ટખર્ચ ૬ ટા. માટેનું તમા દેશી તેમજ ગાદવું શુદ્ધ ઘી, બદલ તલનું તેલ, ટાસાલા, બીજાની મુદ્રસ, કોપરૂ, બદામીયું. ફીલ્ટી, પીસોરી, બિસેરે ગમા ચાપલ તથા દરેક અતની ઘાસ. ઘરોણ આપો તેમજ ખરીદાયું અને બંધીબાયું મળશે "બાદશાહ" પેન અને પેન્સીલો. મામાની નામવાળા સુંદરી તેલો, અથરો, ચાદીનો, કોરો, અને ઈમીટેશન જેલરી મળે છે

જેના વખત પારી અમારા ભારકર આપી બાકી રહેતા નામાવળ ૩

બહારના ઓરડરોપર બાલ પાસ આપવા માં આવે છે. વધુ

ઠે. પ્રોપ્રાયર સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

શિયાળો આવ્યો !! શું લાવ્યો?

શરીરને પુષ્ટ બનાવવાના પદાર્થો લાવ્યો. સોકો બાદ બાજરાના પાકો બનાવવાની તાજવરીઓ કરી રહ્યા છે.
સારા પાકો બનાવવા માટે હમારે ત્યાં તાજો અને ચોકખો માલ આવી ગયો છે તેમજ દરેક જાતના દેશી દવાઓ અને દેશી મોસરી વગેરેના તાજો અને ચોકખો માલ સ્ટોકમાં રાખીએ છીએ.

દેશી ગુજરાતના ખોરાકના બનાવેલ ૧ બી. સી. ૬૭-૧ સાઇઝ ૩૦-૬૦.
દેશી ખોરાકના બિસ્કીટો બનેલ ૧ બી. સી. ૬-૧ સાઇઝ ૩૦-૬૦

શરીરના તમામ જાતજાતીયો બાળ કાઢવાનો

નવાબી પાવડર

વજન ના નમુ શીશીમાં બાળ સાફ થાય છે.
કિંમત શીટ રૂા. ૧૨ ડઝનના આવે, બારીક કિંમત લેનારને રૂા. ૬-૦
પોસ્ટેજ ખર્ચ ... ડઝનના ખરીદનારને રૂા. ૬-૬ પોસ્ટેજ ખર્ચ આવે. ૧ અથવા ... ડઝનના ખરીદનારને પોતા પોસ્ટેજ મોકલવું.

ઓર્ડર સાથે રોકડા પૈસા મોકલવા.

Fancy Gold Cups and Saucers at 1/9 a dozen.
12 dozen to a case Cash with order.

I. G. H. BASSA

153 Grey Street, • • Durban. 1934

ઇનોસ 'ફ્રૂટસોલ્ટ'

એટલે આરોગ્ય—આરોગ્યતા

જોય તોજ સુખ છે.

સારીરમું આરોગ્ય સંચવાય માટે રક્ત શુધ્ધી આવશ્યક છે.

રક્ત શુધ્ધ નથી તેમજ નથી ઠબકદ્યાન થઈ શરીરમાં જેવી તબીયત ના કારણું આપાનો દુખાવો, આલસ્ય, અને શીવરમંરી વિગેરે થાય છે.

ઇનોસ સોલ્ટ નિત્ય નિયમિત સેવાથી શરીર નિરોગ રહે છે. આથી ભુલાખ ભુલત થાય છે છતાં તેની અસર મટી નથી ચતી અને સેવામાં પણ અગવડો નથી પડતા. આલેજ એક બાટલી લઇ અજમાવી જુઓ.

ENO'S "FRUIT SALT"

"Eno's" and "Fruit Salt" are registered trade marks. 1934

Telephone 33-5382.

VALLABH RANCHHOD,

Wholesale & Retail Fruit and Vegetable Merchant.
Country Orders Promptly attended to.
14, DIAGONAL St. JOHANNESBURG.

ટેલીફોન ૩૩-૫૩૮૨.

વલ્લભભાઈ રણછોડ

જોહન્સલ અને રીટેલ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ અમારે ત્યાં તાજુ અને સસ્તુ મળશે.
બહારગામના ઓર્ડરોને ખાસ ધ્યાન દેવામાં આવે છે.
૧૪, ડાયોગનલ સ્ટ્રીટ. જોહાનીસબર્ગ. 1934

'INDIAN OPINION'

(Founded by Mahatma Gandhi in 1903)

For The Moral, Political and Social Advancement Of Indians In South Africa.

Published Every Friday.

Subscription Rates

Payable Always In Advance.

Within the Union	21s.	Annually
" " "	11s.	Half-yearly
Outside the Union	22s. 6d.	Annually
" " "	12s.	Half-yearly

Become a Subscriber and persuade your friends to do likewise.

Apply to—

Manager,
Indian Opinion,
Phoenix, Natal.

ફરમાસુ મીઠાઈ અને શિયાળાના પૌષ્ટીક પાકો ખરીદો

અને સ્વાદીષ્ટ જમવાનું.

એકજ વખત અજમાયસ કરો.

KAPITAN'S CAFE

Phone 33-8577

13a KORT STREET
JOHANNESBURG. 1934

'Phone Day 2-9100. RAJCOOMAR, 'Phone Night 8-3536.
DURBAN'S FIRST INDIAN UNDERTAKER
Coffins, Wreaths, and Fresh Flowers. Wreaths of all descriptions always in stock.
Motor and Horse Hearse at moderate Charges
રાજકુમાર,
અન્ડરટેકર
બોમ્બે કુલ, મોટર અને ઘોડા ગાડા કુંવર નેવીસો પુરો પાડવામાં આવે છે. વાજબી કિંમત રાખું છું.
14, Cross Street, DURBAN.

'PHONE 33-4691. BOX 2526.
L. MISTRY
એલ. મીસ્ત્રી
ઓફીસ, રેસ્ટોરાં અને કીચન ફર્નીચર ફીટીંગ અથવા જથ્થાબંધ બનાવનાર તેમજ પુલ ટર્નિંગ સપ્લાયર્સ
કામ કરનાર,
બધાકરતાં સસ્તામાં પ્રાઈસ લીસ્ટ મંગાવો.
45 Market St. : : : Johannesburg.

'Phone 2-3381 Tel. add. "Leiapco."
D. K. PATEL
Fruit and Vegetable Exporter
— SPECIALIST —
In South African, Canadian and Australian Apples
Cape Fruit on hand in season
We have in stock Naartjes which have just come in Market.
ડી. કે. પટેલ
ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ્સ એક્સપોર્ટર.
સાઉથ આફ્રિકન, કેનેડીયન અને ઓસ્ટ્રેલીયન એપલ્સના સ્પેશીયલીસ્ટ
ઋતુમાં કેપ ફ્રૂટ પણ રાખીએ છીએ
નાર્ચીસ હાલમાં શરૂ થયા છે અને તેનો સ્ટોક પણ રાખીએ છીએ.
ફર્મના ઓર્ડરો ઉપર ખાસ ધ્યાન દેવામાં આવે છે
નાર્ચીસ અને ગ્રેનફરીન સારા અને સસ્તા
C. O. D. થી મળશે.
P. O. Box 766. 19, Cross St. Durban.

M. H. DESAI,
એમ. એચ. દેશાઈ,
જોહાનીસ બર્ગ વેપારી,
આપે દરેક જાતના ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ્સ પુનીયનના ઉંચ પ્રકારના C. O. D. થી સારૂ પેકીંગ કરી મોકલીએ છીએ.
P. O. Box 254. 31, Short St, Durban.

Home 33-4463. Tel. Add. "VALATEL." P. O. Box 6748
V. B. PATEL,
WHOLESALE AND RETAIL FRUIT, VEGETABLE AND PRODUCE MERCHANT
CHEAPEST BANANA STORE IN TOWN.
40 President Street, JOHANNESBURG.
Terms: NETT CASH or C.O.D
વી. બી. પટેલ,
હોલસેલ અને રીટેલ ફ્રૂટ, વેજીટેબલ્સ અને પ્રોડ્યુસ મર્ચન્ટ
જોહાનીસબર્ગ ટાઉનમાં સસ્તામાં સસ્તી બનાના સ્ટોર.
૪૦ પ્રેસીડન્ટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.
દેવામાં તથા રીટેલ ફ્રૂટ, વેજીટેબલ્સ અને પ્રોડ્યુસ બરાબર
બનાનાની સ્ટેશનમાં સસ્તામાં સસ્તી દુકાન
અમારે ત્યાંથી બનાના તથા દરેક જાતનું ફ્રૂટ સસ્તું પડશે. ખરીદ
ઓર્ડરોપર ખાસ ધ્યાન આપવામાં આવે છે
ગ્રાહકોની ઓર્ડર C. O. D. થી માલ મોકલી આપીશું
ટેલીફોન ૩૩-૪૪૬૩ ૪૦ પ્રેસીડન્ટ સ્ટ્રીટ,
પી. ઓ. બોક્સ ૬૭૪૮ જોહાનીસબર્ગ

"શુદ્ધ ઘી."
અમારે ત્યાંથી મોટા પ્રમાણમાં મળશે.
ભાવ માટે પુછો યા તારથી
સારૂં માલ મોકલવા.
શામજી દેવશી એન્ડ સન SANJEE DEVSHI & SON
૧, ક્રોસ સ્ટ્રીટ, 1, Cross Street,
ડરબન. DURBAN

Golden Number
OF
"INDIAN OPINION"
SOUVENIR OF THE
Passive Resistance
Movement
1906 1914.
Price : Two Shillings.
to be had from:—
Indian Opinion,
Phoenix, Natal.

SOLE AGENT FOR

His Master's Voice

હિઝ માસ્ટર્સ વોઇસ

In The Union Of South Africa

ઓગસ્ટના ગુજરાતી લેટેસ્ટ રેકોર્ડો આવી ગયા છે

We specialise in Tamil and Telugu Drama Sets and also Native and Afrikaans records. Wholesale and Retail.

N 5551 પ્રેમની દુનીયા.
N 5570 આંદોનો રમકડો.
N 5573 વાણીમા ગત.
N 5574 મે તો નજરી પ્રીતમની જોઇ.
N 5578 છે બુદ્ધી.
N 5560 પ્રેમનું પીંજરૂ.
N 5559 ઝેરની પીમાલી
N 5554 કાલે કહેજો.
N 5548 મંજીર ગોદાળો.
N 5524 મુબારકની શેરાણી.
N 5499 ૧૯૪૬
N 5464 દુનીયે મુજના પ્રેમ શીખાયા.
N 15054 મન તેરા સાથ દે કે નહીં.
FT 5446 કલ્યાનતાર આરતી.
FT 5424 મદા પચીસી.
FT 5416 ગેરવા.
FT 5423 રાજના મોટી સ્વપ્ન અંતર.
N 6528 ચલી પ્રેમ નગરીમા પીયારે પીયારે.
N 6529 બદોલ દન મે હરમે પામા.
FT 5491/2 મીરા બાઇ નાટક ભાગ ૧ થી ૪
નરસીંહ મહેતા નાટક ભાગ ૧ થી ૪
ચપળ કુમાર નાટક ૧ થી ૪
રાજા હરી નાટક ૧ થી ૪
N 6736 સુતો સાપ મન્સારે.
N 6604 નદમા કોન લગાયે પીયારે.

No 5[illegible] નીલ ૧૯૪૩ પોમીર
.. 5[illegible] માસ્ટર ૧૯૪૩ ..
.. 5[illegible] કોન્ટ્રાસ્ટેન ..
.. 5[illegible] પ્રોફેસર પ્રોનજેક્શન ..
.. 5[illegible] શ્રીકૃષ્ણ લીલા ..
.. 5[illegible] પ્રિન્સિપલ રેજીસ્ટરની ખબરી, રાગીક.

પૃથ્વીરાજ ઔરંગજેબનું નાટક પુરો પેટી અને પુસ્તક સાથે કીમત પાઉંડ ૨–૦–૦ નો સેટ.

નાટક મહારાણા પ્રતાપ પુરો પેટી અને પુસ્તક સાથે કીમત પા. ૧–૫–૦ નો સેટ.
.. રા. બાંડણીક પુરો પેટી અને પુસ્તક સાથે કીમત પા. ૧–૫–૦ નો સેટ.
એન. એમ. બી. ડાગેટીક પાર્ટી પુરો પેટી અને પુસ્તક સાથે કીમત પા. ૧૫ નો સેટ.
નાટક ગુણવન્તી પુરો પેટી અને પુસ્તક સાથે કીમત પા. ૧૫ નો સેટ.
.. સમ્રાટ બરગરી પુરો પેટી અને પુસ્તક સાથે કીમત પાઉંડ ૧–૧૦–૦ નો સેટ.
.. મોહ સગાળ શાહનો સેટ ૧ થી ૮ ભાગ
.. સીરાજુદૌલા.
.. ઉષા સ્વપ્ન.
.. સગાજનો બાગ ભાગ ૧ થી ૨.
.. પટીસનો વારસો દુધાન રેકોર્ડ ૬ રેકોર્ડનો સેટ.
.. મહુડી પા ચડવી પા રેકોર્ડનો સેટ.
.. પુરે ચાહલ ૬ રેકોર્ડોનો સેટ.
.. મીરીન દરબાર ૧૦ રેકોર્ડોનો સેટ.
.. પ્રેમ મારે આરમ ૪ રેકોર્ડોનો સેટ ગ્રેમ ગ્રેમ. બી.
.. સાને ખમલામ ૪ રેકોર્ડોનો સેટ ગ્રેમ. ગ્રેમ. બી.
.. પુરે સસલામ ૪ રેકોર્ડોનો સેટ કોલમ્બીઆ.
.. નાલ દમા પા નવી ૪ રેકોર્ડોનો સેટ ગ્રેમ. ગ્રેમ બી.
.. રૂકમણી મંગલ ૪ રેકોર્ડોનો સેટ ગ્રેમ. ગ્રેમ બી.
.. નુરજહાન ૪ રેકોર્ડોનો સેટ કોલમ્બીઆ
.. બાલા બાજત ૪ રેકોર્ડોનો સેટ ગ્રેમ. ગ્રેમ. બી
.. બીજા મંગલ ૪ રેકોર્ડનો સેટ ગ્રેમ ગ્રેમ ૪
.. કારીગર ૪ રેકોર્ડનો સેટ ગ્રેમ. ગ્રેમ ૪
.. અરબી ઘોડા ઘરે આવીને ૪ રેકોર્ડનો સેટ.

૨૦ ઈ ૧ રેકોર્ડ, ૧૨ ઈ ૪ ૨. રૂપા., ૨૫ ઈ ૧૨ ૨., ૧૨ ઈ. ૮ ૨. ૪૮/-.

બહારગામના ૧૦ ઇંચની ૬ અને ૧૨ ઇંચની ૪ રેકોર્ડથી ઓછીના ઓર્ડર સ્વિકારવામાં આવશે નહિ.

Radio Record Trading Co.,
88 Victoria Street · · Durban.

Radio Record Trading Co.
P. O. Box 6398 29 West Street.
JOHANNESBURG.

RADIO RECORD TRADING Co.,

SOLE AGENTS FOR

Columbia

In The Union Of S. A.

ઓગસ્ટ સુધીના નવા રેકોર્ડો આવી ગયા છે. મંગાવો ને ખાત્રી કરો. ફીલ્મના રેકોર્ડ પણ સ્ટોકમાં રાખીએ છીએ.

"ગરીબ કી તોપ"

N 10018 જન નાદાન જેતીસે સાદી બહાર કે દો.

N 10019 જન નાદાન જેતી કે ચમકા આબાર કે દો.

N 10020 જ ન પરતીસે ખમદા અલાબ કે

N 10021 તા દો રાજા તા પરજા ન

N 100 જન જિંતીસે સારા દીજાર કે દો.

N 6885 રાજે ગમબીના પમગબર હમારા.

N 6887 કરબ બહારે અલા ન.VI સરાબ દે.

N 6882 તોવીદ કે રબ મે દુના જેબ.

V 6815 સેાન્ગ બોહબુબો ૬૬ રાતે માને અલેા.

V 6820 કોલ મુદગે કેળ કરૂ

N 6836 પા દુગે મે નબન કે

N 6910 રસાલે હાલમા નબીબુલાદાવર.

N 6887 બબુની બબને અલુકી તેજન.

N 6886 પ્રેમકી મુરલી મધુર બાજી.

N 10052 પ્રીર પ્રીર કે દીલ આના કે

V 10026 પાસ દર્દે મુહબ્બત કે

N 100.. બરબાદ કર રહે કે.

N 10061 ઉઠારે પડો નદિ પહી ગે.

V 10077 મારી ગાડી બતિયા.

V 10024 ન ન્ન મારો સબા.

G.E. 400 મોદીબ્બેા મોહબ્બત.

" 2234 અમા ગલ્લાહ કી અબાહ.

" 4709 દુશને પારો મુજે મેલ દુસને.

" 4710 તમબીર ૨ નારેસે દુનીયા ન.

" 2320 રહ આબે બુતો હે મીટાને.

" 1710 અબતા મેરી બીગડીબી

" 1111 હકરત કા મોજજા તબબીર કા

" 1301 મોજજા હીજરત મોબાર.

" 1300 મોજજા બંધુકી હકરત અલી.

" 1505 પીબારી પીબારી સુરતવાલ.

" 1609 મોહબ્બત ગેરે દીલ કે અફબાલ.

" 1677 બહાદુર કુવા આલમ મે.

" 1740 નબબા મુજે રેલગે ઝુલાબો.

I.E. 7 બાકર ૨ હાબલ તબબારકા મોરના

I.F 23 હકાલ દુસેન બોદસે બલામ

I.F 27 હકાલ હકરત બીબાલ.

G.E 753 રેકોર્ડ બન્દ બા ના બાબ કુબે.

" 1730 જબ દુબે દુનીયાગે પેદા મેરે નામી.

" 3111 દીનકા દર્દકા બનબાબ.

" 1705 બાલ્ક કે સરપર સાર જો મોહબ્બત.

પાંચ રેકોર્ડનેા સેટ પેટી અને પુસ્તક સાથે કીમત રૂા. ૨૫.

N 10030 સાહાસ કબ્બેગે ગુ.

N 10016 કાર્ડ દર કરત

N 10035 રાગનામેકા મેલા ક

N 10027 મે ૧૬૫ બોકરારે ગમ

N 10034 દેખા મુજ સ્ત્રાલુમે

N 10035 બબા મોજ મે બહારો

G.E 288 પુલ પુલ પુન

G.E 287 મેરા દીલ ન પાપુ દો પ્રીતમે.

સાને ઇસ્લામ

નેા પાંચ રેકોર્ડનેા સેટ બુક સાથે ૩૦/-

We specialise in Tamil and Telugu Drama Sets and also Native and Afrikaans records. WHOLESALE AND RETAIL.

The following Tamil Drama Sets in stock

Sathyavan Savitry, Padula-Pattabishekam, Uttra-Ramayanam, Dumbachari, Gnan Sundari, and thousands of singer Records.

Radio Record Trading Co.,
88 VICTORIA STREET,
DURBAN.

Radio Record Trading Co.,
P.O. Box 6398 29 West Street,
JOHANNESBURG.

દરેક જાતની સ્વાદીષ્ટ. સુંદર શુધ્ધ ઘીની મીંઠાઇ.
ફરસાણ વીગેરે માટે ક્યાં જશો?

પટેલ્સ વેજીટેરીઅન રીફ્રેશમેન્ટ રૂમ

પાપડ, લીંબુ, તથા કરીના અચાર તેમજ શીઆળાની ઋતુ માટેના ખાસ તૈયારીક પાકો અમારે ત્યાંથી ખરીદાયત ભાવે મળશે. એકટ વખત પધારી અથવા ઓરડર મોકલી આપવા કરવા વિનંતિ છે.
બહાર ગામના ઓરડરો ખાસ માલીકની જાતી દેખરેખ નીચે મોકલવામાં આવે છે.
ગ્રાહકોને સંતોષ આપવો તે અમારો ખાસ મુદ્રાલેખ છે.

PATEL'S VEGETARIAN REFRESHMENT ROOM

(Prop. R. M. PATEL)

Telephone 2-2209 202 Grey Street. :: :: Durban.

Box 830 Tel. Add. "Orangexpo."

M. C. PILLAY

Wholesale Fruit & Vegetable Exporter

FULL ORDERS SOLICITED.

જથ્થાબંધ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ ચઢાવનાર

અમે આપની ઓરડર પાસ દેખરેખ રાખી સારો માલ C.O.D થી મોકલીએ છીએ.

79, PRINCE EDWARD STREET, DURBAN.

'Phone 2-6235 P. O. Box 316.

Heerabhai Morar Matvadkar,

Wholesale Fruit & Vegetable Exporter and Commission Agent,

15 CROSS ST. RESIDENCE.
PACKING WAREHOUSE 44 BOND ST.
DURBAN.

હીરાભાઇ મોરાર મટવાડકર

હોલસેલ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ ચઢાવનાર અને કમીશન એજંટ,

પેકીંગ સારી રીત કરી માલ સી. ઓ. ડી. થી મોકલવામાં આવશે.

ટેલીફોન ૨-૬૨૩૫ બોકસ ૩૧૬.

૪૪ બોન્ડ સ્ટ્રીટ. ડરબન.

NAROTAM HARGOVIND

The Master Tailors.

Suits and Costumes Made in the latest Styles.
We specialise in High Class Tailoring.
Our Prices are to suit the times.
Try us with your next Order

તમારો મુદ કયાં સીવડાવશો?

નરોતમ હરગોવીંદ

તમને અપ-ટુ-ડેટ સ્ટાઈલનો કિફાયત ભાવે બનાવી આપશે.
ફાવશે ઓર્ડર આપી ખાત્રી કરી જુઓ.

'Phone 25661. 176 Grey St Durban.

આફ્રીકી પંચાંગ

તારીખ	ખ્રીસ્તી ૧૯૩૮ સપ્ટેમ્બર	હીંદુ ૧૯૯૪ ભાદરવા આસો	મુસલમાન ૧૩૫૬	પારસી	સપ્તર્ષિ	ધ્રુવતારો
રવિ						
સોમ						
મંગળ						
બુધ						
ગુરૂ						
શુક્ર						
શનિ						

Printed and published by Manilal M. Desai at the Indian Opinion Publication, Phoenix, Natal.

GANDHI & Co. (Pty) Ltd.

GENERAL MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

Try us for:-

Benares Saries, with Blouses of same design prices from 75/- to £10 with double border.

Also Cotton, Crepe-de-chine & Rayon Saries from 2/6 to 40/-.

We also stock Indian Drugs, Condiments, Draperies, Outfitting, Hardware, etc. etc.

Telephone 23676.

Tel. Add. "Gandhico" Durban.

112 Victoria Street, DURBAN.

અમારે ત્યાં હમેશા મોટા પ્રમાણમાં નીચે જણાવેલ ચીજો સ્ટોકમાં રહે છે.

જેરસન બદામ, પીસ્તાં, ચારોળી, અંજરી, ખપકુળ, તજ, લવીંગ, મુસ્તફાબ કેસર, તેમજ હાજરે પાણા, છડ ચીજોને આખા તેમજ બાસ દેખરેખ નીચે પીસાવેલ મસાલો તથા તમામ જાતના ચોળા-ટરસાલ, કેસર દીલ્હી, આંબા, બાલ તુલસી, ચીજોને તથા પંજાબી બાલમ, ઘોળી મુસલી, ગઠોડા કેપરસાબાદી તથા આતસેા અાસેા જાતનું અંપીયાલું તેમજ કેપારી-મકસી કેવરપની, કાકવા, સેકેલાં તથા મુલાયનું પાણી, આમળા, મોગરા, અંબાડી, ગુપિલ, મરીનીયા ચીજોને ખુશબોદાર તેલ મીક્ષ. ચીજોને મોટા જથામાં તેમજ છુટક મળશે.

Also:

P. O. Box 27, TONGAAT,

Telephone during Office hours No. 5.

,, after Office hours No. 0088.

The "FRIENDS of INDIA" SERIES

Short biographical sketches of eminent men, who have laboured for the good of India.

Copious extracts from the speeches and writings of the "Friends of India" on Indian affairs are given in the sketches. Each volume has a fine frontispiece.

Lord Morley
Hari Varma,
Toru Dutt,
Sir C. Sankaran Nair,
Sir Henry Cotton,
John Bright,
Lal Mohun Ghose,

Price One Shilling Each

APPLY:
MANAGER, INDIAN OPINION,
PHOENIX, NATAL.

50 ALICE STREET and 35a LEOPOLD STREET

DURBAN.

SPRINGBOK SERVICE STATION

Always At Your Service
DAY And NIGHT
for
Petrol, Oiling, Greasing and Repairs
and for Parking Your Car

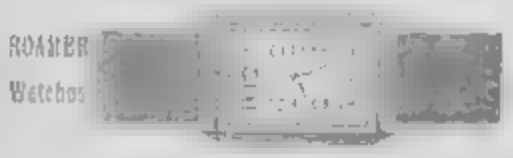
સ્પ્રીંગબોક સર્વીસ સ્ટેશન

તમારી મોટર પાક કરવી હોય, પેટ્રોલ જોઇતું હોય, ઓઈલીંગ અને ગ્રીસીંગ કરાવવું હોય કાંઈ પણ જાતનું રીપેરીંગ કરાવવું હોય તો અમારે ત્યાં આવજો.

તમારા તહેનાતમાં અમે રાત અને દિવસ હાજર રહીએ છીએ.

'PHONE 2-3448 OR 2-0247.

YOU CAN'T BE LATE
WITH
ROAMER
Ultimate
15 & 17 Jewels Gold or Rolled or Crome

Latest Style and Design

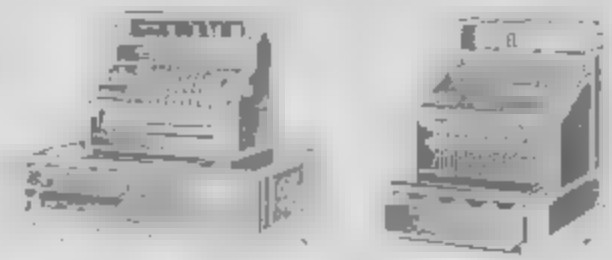
કંપનીનું જ્ઞાન ધરાવનાર વેપારી જોઇએ અને તેથી
નિયમિતતા શીખવી જોઇએ.

રોમર ઘડીયાળ તમારો વખત સાચવશે.

૧૫ અને ૧૭ જુવેલ્સના રોલ્ડ ગોલ્ડ અથવા ક્રોમના અતિ
સુંદર નવા લેટેસ્ટ સ્ટાઇલ અને ડીઝાઇનના છે.

Sole Distributors
PATEL AGENCIES (Pty) Ltd.
Phone 33-2081. P. O. Box 6092.
No. 6 KORT STREET, JOHANNESBURG 1531

NATIONAL
CASH REGISTER
AND
ACCOUNTING MACHINE
SYSTEMS
FOR
MAXIMUM
EFFICIENCY

THE NATIONAL CASH REGISTER CO. S.A.
(PTY.) LTD.,
63 PRESIDENT STREET
JOHANNESBURG
P. O. Box 3591. Phone 33-6245

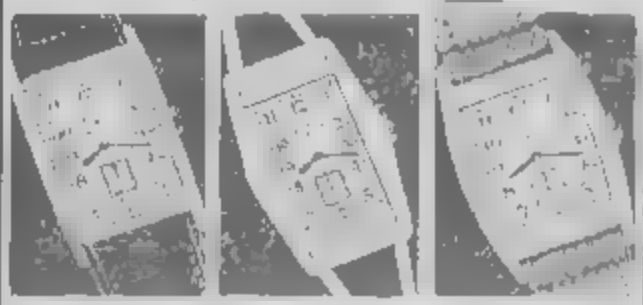
Gracing the wrist
of Fashion

In Paris or Calcutta — in Johannesburg or Durban — Ayer, CYMA Watches are the choice of all those who set the fashion — all those to whom accurate time is important. Always the leader in smart design, CYMA is the most beautiful — the most accurate watch in the world. Models for every occasion. A design for every taste. Stocked by all leading Jewellers.

STOCKED BY ALL LEADING JEWELLERS

CYMA

ELGIN
SEE THESE SMART NEW WATCHES
FILL IN COUPON NOW!

LORD ELGIN AMERICA'S LEADER IN STURDINESS & STAMINA
THEY RUN 45 HOURS ON A SINGLE WINDING HAVE HEAVIER PLATES
& ARE FITTED WITH EXTRA LARG JEWELS

KATZ & LOURIE LTD.
"DIAMOND CORNER"
ELOFF & MARKET STREETS, JOHANNESBURG.

Durban enquiries
K. A. DAVIES,
76, Field Street

Lourenco Marques enquiries
CASA COIMBRA,
Box 475 1548

PLEASE SEND ME WITHOUT OBLIGATION YOUR FREE ELGIN WATCH CATALOGUE
NAME
ADDRESS

INDIAN OPINION

Founded by
MAHATMA GANDHI
IN 1903

No 38—Vol.—XXXVI FRIDAY, SEPTEMBER 30th, 1938.

HONESTY IS THE BEST POLICY

"TIMES have now changed. The people all over the world have become conscious of their rights. Whereas formerly foreign settlers in other lands did questionable things with impunity, they cannot do so now. Honesty has never been so much proved to be the best policy as it is now for those who do not or cannot back their dishonesty with gunpowder and poison gas. If India is to escape that training and is to adopt, as a free nation, peace as her motto, in every walk of life and in every country where her children go, they will have to practise strictest honesty in their human dealings."

—M. K. GANDHI.

પ્રામાણિકતા એ શ્રેષ્ઠ વ્યવહારનીતી

"સમય બદલાયો છે. આખી દુનીયામાં લોકોમાં પોતાના હકનું ભાન જાગ્યું છે. આજકે બીજા દેશોમાં જઈને વસનાર પરદેશીઓ ગમે તેવા છક્કાપંજા કરતા છતાં તેમને કોઈ પુછતું નહિ. પણ હવે તેઓ એવું કરી શકતા નથી. જેઓ અપ્રમાણિકતાને દારૂગોળા ને ઝેરી વાયુ વડે ઢકાવી શકે એમ નથી તેમને માટે તો પ્રામાણિકતા એ કદી નહોતી એટલે આંહી શ્રેષ્ઠ વ્યવહારનીતી અત્યારે કરેલી છે. જો હિંદુસ્તાન એ તાલીમમાંથી બચી જવા માગતું હોય, અને, સ્વતંત્ર રાષ્ટ્ર તરીકે, શાંતિને પોતાના ધ્યાનમંત્ર તરીકે સ્વીકારવા માગતું હોય, તો તેનાં સંતાનોએ જીવનના પ્રત્યેક ક્ષેત્રમાં અને તેઓ જ્યાં જ્યાં જાય ને પ્રત્યેક દેશમાં મનુષ્યો સાથેના વહેવારમાં અણીશુદ્ધ પ્રમાણિકતા રાખવી પડશે."

—ગાંધીજી

WHY YOU SHOULD INSURE YOUR LIFE WITH
"NEW INDIA"

(1) BECAUSE it is a purely Indian Company with a Directorate composed wholly of influential Indian gentlemen of widely recognized business ability and is the largest General Insurance Company of India with total funds amounting to Rs. 2,13,04,387

(2) BECAUSE the safety of its contract (Policy) is beyond question seeing that its paid-up Capital is much more than the combined paid-up Capital of all Indian Insurance Companies transacting only Life assurance business

(3) BECAUSE its premiums are moderate and its policy conditions are as liberal as they could be.

(4) BECAUSE its offer of automatic non-forfeiture privilege, Extended Term assurance, Permanent Disability Benefit and of payment of double the sum assured in the event of death by accident is unique.

(5) BECAUSE it has established a reputation for prompt settlement of claims and efficient service to its policy-holders

ALL OTHER BUSINESS TRANSACTED
Life, Fire, Motor Car, Motor Lorry, Motor Bus, Plate Glass, Workmen's Compensation, Burglary, Etc.

For Rates please apply to:
JALBHOY RUSTOMJEE,
Principal Representative in the Union of South Africa.

Natal Office:
"INDIA HOUSE"
17, First Avenue Durban,
Telephone 2-5845. P. O. Box 1610
Tel Add RUSTOMJEE Durban.

Transvaal Office:
ROOMS NO. 12 & 13. BARKLY ARCADE.
Diagonal Street Johannesburg.
Telephone 33-4470 P. O Box 2641
Tel Add: RUSTOMJEE " JOHANNESBURG

Phone 33-6229. Telegrams: "GIDMALCO" P. O Box 5169

JAPAN BAZAAR
WHOLESALE SILK & CURIO MERCHANTS.
39 MARKET STREET, JOHANNESBURG.

Agents for SILK MATERIALS LEATHER SUIT CASES ORIENTAL CURIOS BRASSWARE ETC

ALL PRICES QUOTED AT LOWEST MARKET RATES.

INDIAN SARIS: Crepe-de-chine and Georgette Saris beautifully embroidered 45 x 5 yds length price 17/6 piece. Heavy Crepe-de-chine Saris hand embroidered 45" x 7 yds 30/- piece. Georgette and Crepe-de-Chine beautifully embroidered 45" from 3/9 per yd

ODNIS. Hand embroidered in Georgette and Crepe-de-chine 45 from 12/6

Above obtainable in the following shades White, Pale pink, Sky blue, Pale green, Salmon pink, Red, Maroon, Brown and Black

જાપાન બઝાર

જોહાનીસબર્ગના ખુના અને જાણીતા રેશમના જથ્થાબંધ તેમજ છૂટક માલના વેપારી.

સાડીઓ, ઓઢણીઓ. લુગડાંઓ.

તદ્દન નવીન અને વિલક્ષણ ડિઝાઇન ભાતી ભરકામ રેશમી જરીથી ભરેલી જ્યોરજેટ અને ક્રેપ-ડી-ચીનની સાડીઓ તથા [illegible] માટેના સેટ દરેકમાં રજવાડી ભાતી ભરેલાં છે. તેમજ ઉંદિમાં ઓને અકાળે પ્રખ્યાતિવેલી દેશીઓ ઓઢણા તથા મુખ્ય કરી અજરાખાદની બીજી જાણીતી મીલોના સ્વદેશી બાતબાતના ડીઝાઇનો ભાગા ડાયરેક્ટ ઉતારેલ. જોધપુર, દિલ્હીના, ચેકોસ્લો તથા મુકત ભરત ભરેલી બિબાઓ તેમજ ચણીઆ પાટો મોટા જથ્થામાં ભરેલાઓ ... [illegible] તેમજ બટ આંટે પાસ ચારસ. ૭ ચારસ તથા નાના પાર સાડીઓ તેમજ બાયલાંઓ માટે દરેક જાતના તૈયાર કપડાં માપ પ્રમાણ ભાવે ભાગશે. તદ્દન સસ્તા ભાવે સુરત અને મનચસ્ટરના ભાત ગરીબના ખાસડી [illegible] ચુકવાશે. ઇ.

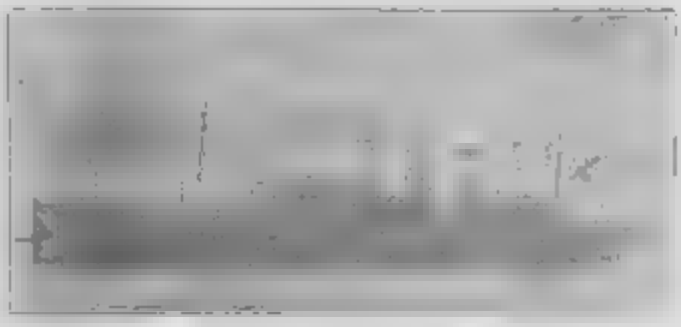
ટુંકુ માપ પણ જરૂરીયાતના ભાવે આપવામાં આવશે. આ અમુલ્ય તકનો લાભ લેવાસર લેખાનું મુકવા ભલામણ.

સ્વદેશી લુગડાના ભાવ રી. ૩-૬. રી. ૫ થી ઉપર. જ્યોરજેટ તથા ક્રેપ-ડી-ચીનની ઓઢણીઓ બારણી ભરેલી રી. ૪૨-૧.
ક્રેપ-ડી-ચીનના ભરત ભરેલી સાડીઓ ૪૫ ઉંચ પનો ભાવ રી. ૨૦ થી ઉપર.

ફોન ૩૩-૬૨૨૯ સરનામું: જાપાન બઝાર બોક્સ ૫૧૬૯.
૩૨ માર્કેટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

B. I. Steam Navigation Co., Ltd.

સ્ટી. "ટકલીવા"

ડેક ટીકીટ પા. ૬ ૭ ૬.
હિંદુ ચીફ પા. ૨ ૬ ૦.
ફાઇલ પા. ૨૧ ૨૩ ૬.

ડેક ટીકીટ પા. ૬ ૭ ૬.
મુસ્લીમ ચિફ પા. ૨ ૨૭ ૦.
ફાઇલ પા. ૨૬ ૪ ૬.

ઓદરોગાર તા. ૬ ઓક્ટોબર મુંબઇ જવા ઉપડશે.

ખાસ સુગમતાઓ ઉતારૂઓએ પોતાના સગાંના ઉપર પોતાનું અને સ્ટીમરનું નામ લખી, પોર્ટ હસ્તનું ઠેકાણું ૧૬૩ અને બધા બરે આના રહેને ટ્રાવર્સિંગ-એજન્ટોની ઓફિસ પોર્ટ ઉપર પહોંચતા કરવા જણાવવું.- વિશેષમાં બહાર ગામના પેસેન્જર જેઓ પોતાના સામાની તપાસ રાખવા રહે રસીદ લઈને કાગળો ઓફિસમાં ફેબ્રુઆરીથી ડીસેમ્બરથી સામાન તેમજ માલ વેલાસર પહોંચતો થાય

મહેરબાનીપૂર્વક બાજીઓ અમારી સાથે પત્રવ્યવહાર કરવાથી ટીકીટ મેળવવા થશે.

રસીદને લગત ૧૬૩ સમજાવ અમારી બ્રાંચ ઓફીસ નીચે મુજબ છે

વધુ ખુલાસા માટે લખો યા મળો.

SHAIK HIMED & SONS, :: 390, Pine Street, Durban.
Telegraphic address: "KARAMAT." Telephone 2-0432

CITY SHIRT Co., No. 4, Kort Street, Johannesburg.

મેલેરીઆને મારી હઠાવનાર

ઝંડુ

મેલેરીઆ મિક્શ્ચર

દાદીયા તાવની
સત્વરાણ્ય દવા
ડોઝ: ૧૫ બદામાર્યો ચુર્ણ.

પેટને માટે
વાકલ્યાણકારિણી અરપૂર
ફલ્યવદાન

ઝંડુ દ્રાક્ષાસવ.

બિના બિલકુલે
વાપરવા ભલામણ.

ઝંડુ ફાર્મસ્યુટીકલ વર્કસ લી.—પો. બોક્સ નં. ૫૫૧૩, મુંબઇ નં. ૧૪.
સાઉથ આફ્રિકાના સોલ એજન્ટસ: એમ. એમ. જોશી એન્ડ સન્સ, ૩૬૫ ચૂમ સ્ટ્રીટ, પી. ઓ. બોક્સ ૧૨૦૬, પ્રીટોરીઆ.
મેલાલીસમર્યાં મળવાનું ઠેકાણું: બજાર પ્રોવર્સ, ૨૪ કોર્ટ સ્ટ્રીટ.
આયુર્વેદિક દવાઓનું મુખ્યમથક આણંદ ખંભાત.

MOHANLAL VALJEE,
(INDIAN PAWNBROKER.)
142, Victoria Street, Durban.
Low Rates of Interest on Jewellery.
High prices paid for Old Gold. A large stock of New Jewelleries at reasonable prices to suit your pockets.

P. P. BHAGAT,
Fruit Merchant.
દરેક જાતનું ફ્રૂટ અમો વેલ્યુએબલ સાથે પેકીંગ કરી C. O. D. યા
મોકલવામાં આવશે. સરનામું:—
P. O. Box 842. 139 Fynok St. Durban.

THIS
is the Certified Mobilubrication Service

PROCEDURE

INSPECTION OF CAR

Battery, spark plugs, steering gear, light bulbs, windshield wiper, fan belt, water pump and similar equipment are all carefully examined and points requiring attention brought to your notice.

LUBRICATION

From bumper to bumper your car receives complete and correct lubrication with the grades of Mobiloil and Mobilgrease specifically recommended for each particular point. Oil levels in engine, gearbox and rear axle are checked—or drained and refilled if instructed.

FINAL STEPS

Tyre pressures are checked, radiator filled, lamps, windshield and steering wheel cleaned, and your car returned to you conditioned for another thousand miles of superlatively good service.

FREE

Next time you stop at the Vacuum Pump ask for a free copy of Vacuum's new booklet "The Answers to your Questions about Certified Mobilubrication". Or write to Box 31, Cape Town.

CERTIFIED
Mobilubrication
SERVICE

More than Grease and Oil!

VACUUM OIL COMPANY OF SOUTH AFRICA - LIMITED

આ માણસ, બદ્રેરાની
ગામડીને મુલાયમ
પાખી સૌંદર્યવાન
બનાવે છે.

ગામડીનાં દરેક
દરોયર તીયમીત
અદ્રેષાન સ્નેા
સમાટ્યાથી ઠંડક
આપી બ્યલદી
આરામ કરે છે.

સોલ એજન્ટ:
Indo-African Trade Agency,
74-76 Wilson St.
DUNDEE, Natal.
S. A.

અમૃતધારા

સોલ ડીસ્ટ્રીબ્યુટર્સ: પારસ્યવાલા લીમીટેડ.
૧૮૨,૮૪ અબદુલ રહેમાન સ્ટ્રીટ.
મુંબઇ ૩.

ક્રીટીંગસ
પાવડર
કીડી, માકડ, માંકડ, ઢંચારા, માખી, વંદા
વિગેરે સઘળા જંતુઓના
નાશ કરે છે.
ક્રીટીંગ્સ પાવડરના ટીન બંધ છે.

WESTIL L BUY
OLD GOLD, SILVER & SOVEREIGNS.
We Stock CYMA, ELGIN, WALTHAM, BUREN, and MADIX Watches.
Large stock of Indian and European jewellery always on hand
Importers of MOHINI FLUTE harmoniums
LAKHANI & CO.,
(Jewellers)
111 Grey Street, Durban. 'Phone 21258.

'Phone 28350. Tel. Add. "Narijes."
A. M. PADAYACHEE
Wholesale Fruit & Vegetable Exporter.
country order executed at lowest Market prices.
special attention given to all up-country orders.
TRIAL ORDER SOLICITED.
91 LEOPOLD ST., AND 34 CROSS ST.,
P. O. BOX 195. DURBAN.

THE EPIC FAST (By Pyarelal)
An account of Mahatma Gandhi's Fast in September 1932, and events leading up to the Yeravda Pact, with all relevant documents. 320 Pages. 2s. 6d.

CHOONILALL BROS.

THE NOTED INDIAN "SARRI HOUSE IN SOUTH AFRICA."

141, GREY STREET, DURBAN.

Branches
68, Wide Street And 60, Wide Street,
VERULAM.
GARAGE AND SERVICE STATION
1, Moss Street And 68, Wide Street,
VERULAM

Please note:
Our Johannesburg Agent
P. RATANJEE,
60, Bree Street,
Newtown.

Cable & and Tel. Add.
"ADVANCING"
Phone 24003
" 24648 Res.
Durban
Phone 80 VERULAM.

ARRIVING BY EVERY MAIL FROM INDIA AND JAPAN

BENARES SARRIES WITH BORDERS AND PLAIN CENTRES, BUTIDAR BENARES SARRIES IN SEVERAL SHADES
Price from 60/ 85/-, 105/ & up to £20.
THE LATEST FROM BENARES CITY
EMBROIDERED SARRIES 25/-, 35/- & up.
PRINTED VARIOUS LINES of SARRIES from 12/6, 17/ & upwards
EMBROIDERED CREPE-DE-CHENE from 3/6 yd. 42 in & 45 in. width.
LATEST DESIGN SARRIE CLOTH 44 in width, from 1/6 yd. 1/9, 2/ & up.
GEORETTE SARRIES LATEST ARRIVALS price from 25/-, 30/-, 45/ & up.
LATEST BLOUSES TO MATCH SARRIES price from 12/6, 17/6 & upwards.
ZARI WORK SILK SARRIES IN ALL SHADES from 35/-, 95/-, 125/ & upwards.

THE NOTED
INDIAN SARRI HOUSE
IN SOUTH AFRICA.

SUITABLE FOR WEDDING GIFTS

Brassware Vases, Rose Bowls, Jardines Engraved Trays and Various other Lines.
At Special Reduced Prices.

Harmoniums, Tablas, Gramophone, Records & Musical Instruments At Rock Bottom Prices
Indian Condiments, Indian Groceries At Wholesale Reduced Prices.

Melwest Radio & Radio Gramo from £15, £25, £35, £45 & up.

Marble Taj Mahals
from 12/6, 17/6, 27/6 45/-
Suitable for Xmas Presents.

Write for sample and further Particulars

ચુનીલાલ બ્રધર્સ

દક્ષિણ આફ્રિકાનું જાણીતું સાડીઓનું ગૃહ

૧૪૧ ગ્રે સ્ટ્રીટ, ડરબન.

બ્રાંચો
૬૮ અને ૬૦ વીક્સ સ્ટ્રીટ
વેરૂલમ.

અગાઉ સાડીઓ મંગાવના એજન્ટ
એલાનીસબર્ગ માટે
પી. પી. રતનજી.
૬૦, બ્રી સ્ટ્રીટ, ન્યુટાઉન.

ગરાજ અને સર્વિસ સ્ટેશન
૧ મોસ સ્ટ્રીટ અને ૬૮ વીક્સ સ્ટ્રીટ
વેરૂલમ.

દરેક સ્ટીમરમાં જાપાન તથા હિંદથી આવે છે
બનારસની ગુલબદાણી અને સાદી, તેમજ બાલુચારની જુદીજાર
સાડીઓ પા. ૬૦, પા. ૮૫, પા. ૧૦૫ થી લઈને પા. ૪૦ સુધીની
બનારસથી ક્રમબદ્ધાજ આવેલી છે.
કસબ કામની સાડીઓ પા. ૨૫ અને પા. ૩૫ થી ઉપર.
બાલુચારની ભાતવાળી સાડીઓ
પા. ૧૨-૬ અને પા. ૧૭-૬ થી ઉપર.
કસબનું ક્રેપ-દી-શીનનું પા. ૩-૬ નું વાર ૪૨ ઈંચ અને ૪૫ ઈંચ પનો.
સાડીનું લેટેસ્ટ ડીઝાઈનનું કપડું, ૪૪ ઈંચ પનો વારની, પા. ૧-૬,
પા. ૧-૯, પા. ૨-૦ અને તેથી ઉપર
ક્રમબદ્ધ આવેલી જ્યોરજેટ સાડીઓ પા. ૨૫, પા. ૩૦,
પા. ૩૫ અને એથી ઉપર.

સાડીને મેચ બનારસ બ્લાઉઝ પા. ૧૨-૬, પા. ૧૭-૬ અને
તેથી ઉપર.
દરેક રંગની જરી કામની જરદોસી સાડીઓ પા. ૫૫, પા. ૭૫,
પા. ૧૨૫ અને તેથી ઉપર.
હારમોનીયમ, તબલાં ગ્રામોફોન, રેકર્ડો અને બીજાં વાદ્ય ત્રે
ઓછામાં ઓછા વાજે.
દરેક જાતનું ઓર્ડરપ્રમાણે, મોકલી પહોંચેલા કોમપ્લેમ આપે
મીડવેસ્ટ રેડીયો અને રેડીયો ગ્રામ્સ
ભાવ: પા. ૧૫, પા. ૨૫, પા. ૩૫, પા. ૪૫ અને તેથી ઉપર.
ફેસ્ટીવલના પ્રેઝન્ટને લાયક આરસના તાજ મહાલો
ભાવ: પા. ૧૨-૬, પા. ૧૭-૬, પા. ૨૭-૬, પા. ૪૫, [illegible]

OTHER SPECIALITIES

POPULAR POP
"The King of Ginger Beers."

CLUB SEAL SODA
"Improves your Spirits"

"GIANTS"
The Quart Bottle for 4d.
In all Popular flavours.

'Phone 2-4345

SUNCRUSH

The £1,000 Drink.

The Most Popular Refreshment.

There are many Crushes, but Only one SUNCRUSH, and that is made by

DALYS LIMITED.

72, CANADA ROAD, DURBAN.

'Phone 21078. Tel. & Cables: "Crescent." P. O. Box 582

Crescent Trading Co. (Pty). Ltd.

WHOLESALE MERCHANTS AND DIRECT IMPORTERS OF HARDWARE.

Indian And European Groceries.
Indian Drugs And Condiments.
Our Stocks Are The Best Quality
And are Always Fresh
Our prices are keen.
We specialise in all kinds of Bombay, Calcutta, and Madras Products.
It will pay you to give us a trial.
Before placing your orders elsewhere benefit by our thirty years' business experience.
Our aim will always be service, quality and satisfaction.

અમારે ત્યાં નીચે મુજબનો માલ જથ્થાબંધ મળી રાકશે

એલચી, બસબાસ, બદામ, આરોલી, પીસ્તા, સિંગોદા, મુલાયમ પાણી, મુલાયમ સાબુ, ફાલુદાનુ બરફ, બારેક, દવાઓ, એલચા, બીરાડી, બજુર, વરોન્ડાપમી (બટર) સેમ, કોપરાની વાટી, પીરોજ કોપરૂ, મુલ્તર છાપનું કેસર, આર બબાર, પંજાબી બાલમ, સફેદ મુસલી, ગન્દોરા બાબંચી, સુંઠ, સેકેસી શોપારી, કાચા શો.. શોવરમની શો., મદ્રાસી શો., ગુલકંદ, કાચો, બરૂચી બાબાનો તબાકુ, બાબળાનુ તેલ, મુલાયનુ તેલ, બંગેલીનુ તેલ, મોગરાનુ તેલ, કાબોનિયા કેર એસીડ, એસ્કુમોનીયમ નવેશા, ૬૫ અને શોલર્સ, ગોબર-બીબડી છાણસાળ, બાન્તુલસી, બાંબ, દીવ્વી, સુખચેન, કોલબા કાળા-બલ્લા, બબ, બદર, તુવેર, વાલ, વટાણા બમુક પાણુ છડ, મેથી, સવંગ, નબ, રાઈ (સરસું) બવબ મસાલા ફીસેલા. વિગેરે.

કોઈ પણ વસ્તુ ખરીદી કરતાં પહેલાં, અમારે ત્યાં ભાવ કાઢી ખાત્રી કરશો.

122 VICTORIA STREET, :: :: DURBAN.

8 OCT 1938

INDIAN OPINION

Founded by MAHATMA GANDHI IN 1903

No. 38.—Vol. XXXVI. Friday, September 30th, 1938.

NOTES AND NEWS

The Task Of Native Representatives In The Senate

FOR frank out-spoken Europeans to truly represent non-Whites in Parliament is an unenviable and a thankless task. Mr J. H. Hofmeyr had to resign because he could not tolerate untruth and injustice. Senator E. H. Brookes who is another champion of the cause of Justice and righteousness and is one of the Senators representing the Natives was also moved to open out his mind on the same question that had led Mr. Hofmeyr to resign and it is interesting though not at all surprising to see how he was reprimanded by his co Senators for stating the true position. Speaking on the second reading of the Appropriation Bill Senator E. H. Brookes said,

> that for the fifth year in succession the Senate had received the Appropriation Bill in the last few hours of the session. The senate was intended to be a house of review where legislation could be considered calmly and dispassionately and where errors of detail were corrected. The senate was important in the protection of the constitution, in the discussion of international affairs and in safeguarding native interests. The native representatives in the Senate represented taxpayers who were not represented in the Assembly, and these members should have more time in which to discuss to interests of the people they represented. Their appointment was based on a special knowledge of the reasonable wants and needs of the coloured races of the Union according to the south Africa Act, and although at this time of international trouble one should stand by the Prime Minister, and although one appreciated the services which the Prime Minister had given to the country, one could not but criticise the appointment of Senator Fourie. It could be said without challenge that this appointment was not primarily made to fulfil the provisions of the South Africa Act. One could not escape the suspicion that it had been made in order to get the Government out of a difficulty. He appealed to the Government to make more considered appointments and not to regard the mere election of native representatives as relieving them of their obligations under the South Africa Act. The Natives Representative Council, he added, could become a very important body if its resolutions were not continually ignored by the Government.

Taken To Task

See how the other Senators took Senator Brookes to task for uttering the truth in the mildest possible form

Senator Boydell said,

> that in view of the present European situation some of Senator Brookes' remarks were mischievous. Senator Brookes was harming the people he represented by his remarks about Mr. Fourie. Native representatives would have to be more tactful if they wanted the support of the House.

Senator M. J. Vermeulen said,

> the Senators representing natives would only enjoy the co operation of other Senators if they impressed upon the natives that they were receiving the best possible treatment from the Government.

Senator C. J. van R. Smit said,

> it was harmful to the interests of the natives to exaggerate their legitimate grievances. For that reason the representatives should be extremely careful in what they said.

The Minister of Native Affairs (Mr. Fagan) said,

> the decisions of the Native Representative Council were very fully considered by the department. Nothing could be done for the natives unless the great body of European public opinion could be enlisted in support of what was proposed to be done.

What is actually meant by "tactful?" Senator Vermeulen defines it thus: "to impress upon the Natives that they were receiving the best possible treatment from the Government." Senator Smit further defines it thus: "to be extremely careful in what they said." In plain words it would mean that one should be downright hypocrit. If that is the part that is demanded of the Senators representing the legitimate interests of the non-Whites woe be to non-Whites!

Asiatic Land Laws Commission

It is learnt that the [illegible] distinct likelihood that the terms of reference of the Asiatic Land Law Commission will be extended. For [illegible] it has been felt, it is stated [illegible] terms in their present form whi[illegible] the inquiry to an [illegible] sions by Asiatics of carrying land [illegible] tion, do not go to the root of the [illegible] It has been strongly urged upon the Government recently that th[illegible] of occupation [illegible] operty by Asiatics should also be [illegible] the scope of the [illegible] It is understood that [illegible] the [illegible] advisability of extending the Commission's terms of reference in such a manner as to bring within its purview the period covered by the Feetham Commission. When the recommendations of this Commission were brought before Parliament last week strong objection was voiced against its provisions and it was withdrawn. It was complained by anti-Asiatics that the Feetham investigation was carried out several years ago and the position, especially on the Rand, was altered materially in that time and public opinion on the subject has stiffened considerably. The Commission has heard a good deal of evidence since it began its inquiry several weeks ago but much of this, it is stated, is of little value since it relates to transaction during a period covered by a legalising Act of 1932. The Commission, over which Mr Justice Murray presides, will continue to receive evidence next month but, it is authoritatively anticipated, the extension of its terms of reference will be announced before long. In that event the whole scope of its investigations will be widened and its report may not be presented until next year.

Is this not a case in its miniature form of Herr Hitler dealing with Czechs? All this trouble and heart-burning is because "public opinion" has stiffened against Indians acquiring ownership of land even if they are prepared to pay the price for it. Can there be anything more unreasonable, unjust, unnatural, inhuman? Has "public opinion" or those who wield it such a thing as a conscience?

Question Of Good Faith

Commenting on the adjournment of the motion in Parliament for the acceptance of the Feetham Commission recommendations for the exemption of certain properties held by Indians from the restrictive provisions of the Gold Law *The Star* (Johannesburg) writes:

"It would be extremely regrettable if the virtual shelving of the motion could be construed as unwillingness on the part of the Government or the Assembly to implement undertakings made many years ago, or as evidence of a change of heart towards a course that even Dr. Malan six years ago recognised as both just and expedient in dealing with the Indian in the Transvaal. . . The issue certainly concerns specifically the Transvaal and particularly the Reef. But it has a far wider significance. It concerns ultimately the good faith of the Union Government as a whole towards one section of the people whose quite genuine grievances and present disabilities it promised, as far back as 1932, to remedy. The charge of bad faith against the Government in this matter cannot, at this stage, be sustained.

Indian Opinion

FRIDAY, SEPTEMBER 30TH, 1938

War Clouds In Europe

BY the grace of God the war which threatened to break out between Germany and Czecho-Slovakia any moment last week has been postponed, though not averted. The world, however, remains in suspense for there is no knowing what is to happen within the next few hours

The British Prime Minister's rush to Berchtesgaden to interview Herr Hitler last week brought some relief but the proposals submitted by the Anglo-French Governments to the Czech Government were utterly disappointing and it seemed cruel to force a small nation into submission by a great power merely by the threat of military action. The Czech Government, however, agreed unwillingly to accept the proposals Then Mr. Chamberlain went to Germany again to resume the talks with the Dictator but quite obviously the British Prime Minister found himself faced with a stone wall for Herr Hitler was not only unbending but his demands had stiffened to the extent that Mr. Chamberlain had to confess he could not advise the Czech Government to accept them. These demands were in reality an ultimatum with a time limit up to October 1. The Czech Government's reply to that was that the Czech nation preferred death to living as a nation of slaves. There was anxiety throughout the European world; mobilization was going on in full force in Britain, France and other countries as a measure of defence. The catastrophe was awaited with fear and anxiety. The heads of other great nations, President Roosevelt, President De Valera, made earnest appeals, in the name of humanity, to Herr Hitler to stay his hands and to continue the efforts at solving the problem by peaceful negotiations. While these lines are being penned [illegible] lieving news has arrived that the representatives of Britain, France, Germany and Italy are discussing at Munich, Germany, the renewed possibilities of an arrangement regarding Czecho Slovakia and probably the preliminaries of European appeasement This brings a ray of hope but the Almighty alone knows what is to happen on October 1. In the meantime another very touching personal message has been sent by President Roosevelt to Herr Hitler in which he makes an appeal that negotiations should continue until a peaceful settlement is found and thereby resort to force avoided "The conscience and impelling desire of the people of my country demand, says Mr. Roosevelt, "that the voice of their Government should be raised again and vigorously to avert war.

"The question before the world to-day, Mr. Chancellor," says Mr. Roosevelt, "is not a question of errors of judgment or injustices committed in the past. It is a question of the fate of the world to-day and to-morrow. The world asks of us who are at this moment the heads of the nations the supreme capacity to achieve destinies of nations without forcing upon them as the price the mutilation and death of millions of citizens."

If this principle were followed the world would have been much happier. It has been truly said, "there is enough in the world for everyone's need but not enough for everyone's greed" Let us hope this spirit will pervade Germany and guide her on the right path.

The European world to-day is terror-striken and in its troubled time has begun to think of God. Prayers are held all over. But to think of God in times of trouble and to violate His law at other times is not going to avail us anything. Is God going to listen to such prayer? Indeed there is much to pray for to-day. This is not the only crisis. What about the daily massacres of innocent lives in China, what about the rivers of blood flowing in Spain, what about the suffering Arabs in Palestine, what about the tortures the Jewish community is being subjected to, what about the subject races that are suffering under the British rule, such as Indians in India, and in the Dominions such as the non-Europeans in South Africa? What about the rape of Ethiopia? The vanquished Ethiopians have already been forgotten and Mussolini is hailed by the great powers as the victor

This sort of prayer is of no avail, it is merely adding to the cup of sins which is full up to the brim. What is needed is a real searching of the heart, the shedding of all greed, all prejudices, hatred for the other person, be he of whatever race or complexion, and the treating alike of all human beings. If this lesson is not learnt at this hour then God will assuredly appear in the form of Hitlers and Mussolinis to teach it to us. It is therefore no use deceiving our ourselves and deceiving Him by prayers which have no meaning. An honest attempt to mend our ways is the need of the hour.

A CHINESE PROFESSOR VISITS MAHATMA GANDHI

MR. MAHADEV DESAI, Mahatma Gandhi's secretary, writes in *Harijan* dated August 27:—Prof Tao, who had been out on the mission of the unity of all Chinese at home and abroad, passed through India on his way back home. He was from Hankow the fall of which was being regarded as imminent, but no fall and no losses seemed to perturb him—so determined he seemed to be with the rest of his nation to see the thing through. He had sent messages whilst in London for being allowed to have a few minutes with Gandhiji, and though I told him that Gandhiji would not speak to him, I had not the heart to turn him away. Gandhiji's only way of relief from high mental tension is silence, and he has resorted to it for reasons I have explained in the press. But even that silence has had to be partially abandoned by way of answering questions by writing—for the sake of visitors like these. So he apologized to Prof Tao: "I am exceedingly sorry to receive you when I am in distress. I may not break my silence even to speak to you. But of course you will say whatever you want to, You may speak, I may not."

Prof. Tao explained that he was a member of the People's Council of Action of all China. This was a body of 140 or 150 drawn from all parties in China, under which the whole of China was united to meet Japanese aggression. There was all round economic and agrarian and industrial activity and unity—political, territorial, military, racial, he explained. All parties—even the Communists—were working hand in hand against the common foe, all parts of the country were united in fighting the common danger, under one supreme military command of Chiang Kai-Shek, who is Generalissimo and Director-General of the Kuomintang. And lastly there was racial unity. Not only were the Chinese Communists desirous of seeing China free from imperialist oppression, and would co-operate with the Kuomintang in order to realize Dr. Sun Yat Sen's dream of an independent China; even the bulk of the fifty million Mussalmans of China had spurned Japan's blandishments. They did not want to be reduced to the status of Formosans and Koreans, and their Federation expressed the solidarity of the Muslims against Japanese invasion. Prof. Tao was happy that a Medical Mission from India was sailing to China as a token of India's sympathy, and he asked Gandhiji if he had any suggestions to offer in order to light the war to a successful conclusion.

"I do not know," wrote Gandhiji, "that I can throw any light on the problem at the present moment. My method is so radical, that it is wholly inapplicable to your struggle. You cannot all of a sudden change the course of the struggle. A nation in arms cannot all at once give up arms and accept non-violence as its weapon."

The Wardha Scheme And Education In China

Prof. Tao saw the difficulty and explained that the Chinese had not even time to think, the aggression was so sudden and so unprovoked. But he would like to discuss problems of national reconstruction. He had given up University work in order to take up peasants' education and he was deeply interested in the Wardha Education Scheme. [illegible] of the children," he said.

"The central fact is some village craft through which the whole of the man or the woman or the child can be drawn out."

But there was the difficulty of teachers, said Prof. Tao, and Gandhiji laughed. We had the same difficulty. "Would you have trained teachers to learn a craft or craftsmen to learn the art of teaching?" asked Prof. Tao.

"The average educated man," wrote Gandhiji, 'can be expected easily to master a craft. Our craftsmen will require much longer time to acquire the necessary general instruction than an educated man, say like you, can require to learn, say carpentry."

"But," said Prof. Tao, "our educated man is after the jobs and money. How can he be interested in this?"

"If the scheme is sound and appeals to the educated mind, it must prove attractive in itself and thus wean the educated youth from the lure of gold. It must fail, if it does not evoke sufficient patriotism from the educated youth. There is one advantage with us. Those who have received instruction through the Indian languages cannot enter colleges. It is just possible that they will find the scheme attractive."

Prof. Tao was deeply interested in our present political struggle. How were we going to acquire power at the centre?

"If we are true to our salt in the seven provinces, the accession of strength that will come to us will put us on the way to power at the centre."

"But the power is being felt everywhere and the Congress prestige has risen. Has it not?"

"The Congress prestige has risen. The people become conscious of their power and strength. The Government also recognize this. My fear is that this power may throw us off our balance."

Prof. Tao reverted to the question of mass education. He made an attempt to describe the Chinese system of 'relay' teachers whereby each man or woman who had learnt something had to pass it on to the next one he or she came across. Even the child, the 'little' teacher, had to share his or her learning with his illiterate parents, so the Chinese through their system were liquidating illiteracy and [illegible] mass scale.

"I have no doubt that it can," wrote Gandhiji. "I would like you to write for me a short note on how the 'relay' teachers and the 'little teachers are taught how they teach and with what result."

Prof. Tao said he would gladly comply. He had written a lot about it, but his papers had all preceded him to Hong Kong, and he would send a studied article from home.

Message To China

Prof. Tao would not go without a message from Gandhiji for the people of China. He explained that even a non-violent message would be welcome, for the Chinese were not averse to non-violence. They were engaged in a war of self-defence, but in other respects they were observing non-violence. Thus they would never touch non-combatants. They had no enmity against the Japanese people. On May 20 Chinese planes had flown over Japanese towns, and they might easily have spread death and destruction among the people of Japan in retaliation for the bombing of so many Chinese ports by Japan. But instead of raining bombs they rained handbills and leaflets showing the wrong of the war. It was a unique phenomenon, for as Dr. Kung had said, "we refrained from purely humanitarian grounds, our enemies are not the Japanese people but the Japanese militarists." In this, said Prof. Tao, they were but following the principle of non-violence.

"But," wrote Gandhiji in reply, "the self-inflicted restraints won't last when the real stress comes. The temptation will be irresistible. [illegible] not be surprised. It is inevitable. There is

no love in war. We have got to come to the conclusion that either there is to be complete non-violence or undiluted violence. Is not this enough message?"

Prof. Tao wondered if some day the Chinese might expect to have Gandhiji in their midst.

"I almost came to your country," wrote Gandhiji, "when those who had invited me had to stop me from going owing to disturbances that had taken place. I do want to see peace reigning in your land during my life-time. Nothing will please me better than to visit your great country some day."

RECENT RIOTS IN BURMA

By

M. K. GANDHI in "Harijan"

A telegram says:

"Burma riots deserve more attention than you paid. Whatever Government information, no peace till tenth, when I left Rangoon by aeroplane. Indians frightfully perturbed. They adopted your non-violence, suffered terribly. Effective steps urgently solicited."

THE step that I took immediately on receipt of a wire from Rangoon was the only effective step I could then take. I was not then even in possession of facts. Now there is before me a narrative of the cause of the Burmese fury. It appears that a Burman wrote a tract in disparagement of Islam some time ago. A Burman Buddhist who had become a convert to Islam wrote a counter tract attacking the original and also attacking Buddhism. No Indian had a hand in the writing of the counter tract. It did not attract notice at once, but the Burmese Press fiercely criticised it and inflamed the Burmese mind. The result was the savagery which took many precious, innocent lives and destroyed property worth, it is said, millions. Nor was it confined to Rangoon: it spread throughout Burma wherever there were Indian settlers.

If, as my correspondent says, "Indians adopted your (i.e. my) non-violence," I can only say they suffered less than they would have otherwise done. Non-violence has no limits. If a particular dose does not seem the answer, more should be administered. It is a never-failing remedy.

But why call it 'my' non-violence? Probably the wire is a gentle rebuke to me, so much as to say that my remedy failed. The pertinent question is whether they believed in non-violence as a sure remedy against violence, or was it undertaken because there was no help for it? I, however, need not wait for a reply. If one is to believe the papers, there was not complete non-violence practised by the Indians. I have, however, no difficulty in believing that a considerable number observed non-violence whether from belief or necessity.

The question for consideration, however, is 'what of the future?' There will no doubt be some kind of an inquiry. There may be some compensation paid to the losers. There would be some punishment meted out to the offenders who are not likely to be the prime movers but their dupes. I must confess that I am uninterested in these proceedings. They will be no insurance against future outbreaks.

Indians in Burma should realise that they are at the mercy of the inhabitants of Burma. They have no Government in India that can really afford them protection. We know what is happening in other parts of the world; nor is it to be wondered at. England will never go to war with any nation or country because it has insulted or wronged Indian settlers in that country. It may, it will, make representations, sincere of course; it will lodge energetic protests even. But there her help will end. And in a case like the Burmese riots, the relief that the Government of India can afford will be next to nothing. What does it do, when riots take place in India itself? It can do very little after they are over. The utmost it can do is to take measures to quell riots when they take place. What have even Congress Governments been able to do after the riots that have recently taken place in some Congress Provinces? They do not admit of relief being granted to the sufferers except in rare cases. What is possible in Burma I do not know.

I am concerned with attainment of permanent peace in so far as permanence is possible in this very impermanent life. When once religious animosity is roused, it has a knack of repeating itself with periodic regularity, if radical measures are not adopted by the communities concerned. One such measure is cultivation of mutual respect for the several religions professed by the parties. If the Buddhists of Burma have little regard for Islam and the Muslims for Buddhism, the seeds of dissensions are there. They will take little watering to sprout into the savery such as we saw the other day. I would, therefore, suggest a mutual understanding of these great religions.

My fear is that at the bottom of the riots there is an anti-Indian feeling due, perhaps, to economic causes. For, though Muslims seem to have suffered most, Hindus too seem to have come in for a fair share of the Burman fury. Therefore, Indian settlers must see to it that their dealings with the Burmans are fair and above board. It is said that everything is fair in trade, and that no turpitude attaches to a trader taking advantage of his customer's ignorance and demanding from him even an unconscionable price for his goods. That kind of dealing will surely accelerate feelings. Wherever we have gone, even before the British rulers took possession of our country, we have depended solely on the goodwill of those among whom we have lived and with whom we have traded. Such is the history of our relations with Zanzibar, Aden, Java, etc.

Times have however changed. The people all over the world have become conscious of their rights. Whereas formerly foreign settlers in other lands did questionable things with impunity, they cannot do so now. Honesty has never been so much proved to be the best policy as it is now for those who do not or cannot back their dishonesty with gunpowder and poison gas. If India is to escape that training and is to adopt, as a free nation, peace as her motto, in every walk of life and in every country where her children go, they will have to practise strictest honesty in her human dealings.

To the Burmese friends one word. When I was in Burma some years ago, Burmese priests were good enough to invite me to their conference and honour me with their address under the shadow of the mighty Pagoda. They were good enough, as Buddhists, to claim me as one of them. It, therefore, hurt me when I read of the mob fury which knew no distinction of sex or age and wreaked vengeance on persons who could never have had anything to do with the offending pamphlet. I have the greatest veneration for the Buddha. He is one of the greatest preachers of peace. The gospel of the Buddha is the gospel of love. It passes comprehension how representatives of that faith could give themselves up to savagery, and that on an apparently flimsy pretext. The pity of it is that, if the newspaper reports were true, even priests, the repositories of the Buddha's gospel, were to be seen among the mob, not stilling its fury, but actually taking part in loot, arson and murder. Would that the wise men among them would do a little heart-searching and take steps to prevent a recurrence of the tragedy which all right thinking persons must deplore!

WHAT IS THE MATTER WITH MONEY?

By
RICHARD B. GREGG
In "The Modern Review"

(Continued from last week)

Money And War

We all recognize that important causes of modern war are economic. Raw materials and markets are needed in order to make money profit. Munition makers obstruct peace proposals and fan war scares and general apprehension in order to make money. They realize vast sums out of war when it comes. Newspapers magnify international suspicions, jealousies and resentments in order to sell more papers. The money power of big advertisers warps the news. National prestige is measured largely in terms of money. Modern imperialism is largely motivated by desire for money power. Undue desire for money results in injustices and misrepresentations which in turn create resentments and hatred, with probable overt violence. On all but rare and relatively brief occasions the highly organized power of money and financial concepts dominates directly or indirectly all essential departments of the Government. Hence the stimulus that money supplies to greed and excessive competition is considerably responsible for militarism and for the threat to civilization which modern war contains. Because of the ambiguity and diversity of the functions of money, its use does not clarify, resolve and settle conflicts. Instead, it confuses men's minds and ethical impulses, creates resentments, suspicions, jealousies, rivalries and hatreds. Thus it creates occasions for the use of violence.

All nations are now engaged in economic warfare with one another constantly, and within each nation economic warfare goes on between different groups. Occasionally when this economic warfare reaches a critical stage it changes its form to military war and thus comes more clearly to the open. The change is more of outer form than of inner purpose or motive. Hence in order to do away with military warfare and its disastrous effects we must somehow do away with or greatly lessen economic warfare. I believe that suitable modifications in our chief economic instrument and stimulus, money, would do very great deal to accomplish this end.

A Relatively Simple Remedy

When we come to consider possible remedies, we return to the point that many of the unfortunate effects of money come from the combination of several functions in one instrument. It is possible, then, that many of the defects of money in its present form could be eliminated by having a different kind of money for each of its present functions, —five or six separate kinds of money,— but linked together somehow so that transfers easily could be made from one form to another.

Separating The Functions Of Money

As a matter of fact, this separation into different kinds of money according to function has already been done in part, and for the brief period it was in effect it worked well. I refer to the stamp scrip which was used in 1933 in over a score of towns and cities in the United States, also in Europe earlier. The English economist, Mr. J. M. Keynes, approves of it in principle. Professor Irving Fisher of America urges its adoption. He described it clearly and fully in a little book called *Stamp Scrip*.

The best form of medium of exchange from all the other functions of money. It was only a medium of exchange, and it proved able to make the communities where it was used blossom like a rose all though the worst of the depression. Yet it was connected with the other functions of money by a simple device described in Professor Fisher's book. Also it could be deposited in a bank and thus converted into a store of value in the hands of the bank to the equivalent value in ordinary money. But it could not be hoarded. The bank had to pass it on.

I am not arguing here for the use of stamp scrip in the exact form that has been used. But I do suggest that it is not past the wit of mankind to extend that idea and split up money into say five or six forms, corresponding to its five or six functions. Simple means could be devised for connecting these different forms and making each one transformable into another as need might arise. All of these modifications and devices are for the experts to work out.

Analogy Of Benefits From Improvement In Other Kinds Of Symbols And Tools

In all instances of a clarification or other improvement in a set of symbols, a great advance for mankind has resulted. For example, Arabic numerals in place of the clumsy Roman numerals and the limited alphabetic numeral system of the Greeks, constituted a great step forward. The Hindu invention of a zero sign and place values for numbers was another immense advance. Similarly the invention of the symbols of differential and integral calculus proved a vast boon to mathematicians, scientists and engineers. Another great step was made in botany when Linnaeus invited his system of names to the classification of plants. The same thing happened when new instruments were invented, such as the telescope, turret lathe, and spectroscope. The wide adoption and use of the steam locomotive caused great social changes.

Splitting complex substances into simpler forms has often yielded great benefits. For example, a fractional distillation of crude petrolium into benzine, gasoline, many grades of light and heavy oil, coal-tar, dyes, and paraffine, each with well-marked characteristics and distinct standardised uses, developed many more uses than the original substance had, and also produced vastly greater real wealth. In some of their uses such substances can be thought of as tools.

Daylight saving, a simple shift in our time-measuring instrument, changes easily the habits of hundreds of millions of people. An improvement in our money tool could rapidly and easily accomplish for some of our moral habits more betterment, I believe, than centuries of purely moral exhortation and training. The long and ugly history of avarice could be tapered off, and human greed could be reduced to manageable dimensions. The desire for power would be diverted into more direct and open forms which could be controlled by disciplined non-violent resistance.

Relation To Socialism

Socialists would probably say that in all this I am barking up the wrong tree,—that the real remedy for our social and economic troubles lies in having the Government, a representative of all the people, take over and own and operate the means of production. Without going into the pros and cons of that remedy. I would point out that for it to operate successfully there must first be a strong and widespread growth in the spirit of co-operation and mutual responsibility. When I say operate successfully I mean a number of things. I mean effectively in relation to the quantity and quality of goods produced and their distribution. Yet also I mean operate without an expensive and tyrannical bureaucracy and the enslavement of all the people. I mean economic justice but I also mean an increase in goodwill and in universal respect for personality, resulting in a vast decrease of violence, both within the country involved and in its relations with other peoples. Such a growth in co-operation, mutual responsibility, liberty, and respect for personality seem to me highly improbable if not impossible in our present Western Culture in which pecuniary values override all others. A money reform of the sort herein suggested is, I believe, an essen-

tial precondition to the successful working of socialism, and I say it with all due respect for Russian accomplishments. For those who believe as Henry George's thesis, my answer is the same. Until the harmful stimuli of present forms of money and the moral and intellectual confusions created by its use are removed, I doubt whether any other deep-going economic reforms can be permanently accomplished in the Western world. Modern society is so complex that there is no single root of or remedy for our ills, but there may be a certain chronological sequence or emphasis with which remedies must be applied in order to win permanent all round improvement.

Money Reform Not A Panacea

I do not believe that evil comes only from our environment, nor do I consider money the root of all wrong, or that there are no economic wrongs except those arising from its defects. I do not believe that human life was perfect before money was invented, or that some sort of reform of money would usher in on earth the Kingdom of Heaven, or that there are no causes of our present troubles more profound than the defects of money. Money reform is not a panacea. Yet all that I have said remains valid. Money has been of immeasurable service to the human race, and in some form we must and will retain it. Every one of its functions is important and indeed indispensable. Nevertheless, we must realise its present intrinsic qualities and the indubitable effect which the regular and prolonged use of a tool has upon those who use it. I believe it is time to analyse and understand clearly and fully the defects and dangers of our present forms of money, and try to remedy them. Like all man-made things, money has imperfections, and some of these defects can be removed.

(To be continued.)

South African News In Brief

Indian Child Welfare Society

THE poverty and lack of employment among the Indian people was stressed by Mrs. G. Christopher, in reading the eleventh annual report of the Indian Child Welfare Society at the annual meeting in St. Aidan's Hall last Sunday September 25. The Society depended upon the Community Chest and grants from the Provincial Administration and the Department of the Commissioner for Asiatic Affairs, for their funds, said the speaker. Indian school children received no medical attention and hundreds of them were refused admission to schools owing to lack of accommodation. The society had assisted 78 families representing 329 children during the past year. Clinics were opened once a week for [illegible] Maryville, Clairwood and the Mayville Barracks, and during the year 4,000 had received attention. As a result of the opening of the R. K. Khan Hospital Trust free dispensary at Clairwood that clinic had now been closed. The society had secured grants for meals for 12 families, representing 165 children. Mr. D. G. Shepstone, chairman of the United Council of Social Agencies, addressed the meeting. Other speakers were Mr. O. J. Jordaan, magistrate of the Juvenile Court, and Commissioner of Child Welfare Work, Mr. A. C. Stoll, Protector of Indian Immigrants, and Dr. K. Ramain.

A fuller report will be published in our next issue.

Union Parliament's Work

Altogether, 29 Bills were introduced during the session of Parliament, which ended at 7.15 p.m. on Saturday Sept. 24 and, of these, 17 Bills, including the financial measures, were adopted. The Bills adopted were as follows:—The South Africa Act Amendment Bill, Rand water Board Bill, Second Part Appropriation Bill, Cape of Good Hope Savings Bank Bill, Second Railways and Harbours Part Appropriation Bill, Marketing Act Amendment Bill, Tourist Development Corporation Bill, Attorneys, Notaries and Conveyancers Admission Bill, Public Health Act Amendment Bill, Railway and Harbours Act Amendment Bill, Land Bank Act Amendment Bill, Finance Bill, Income Tax Bill, Representation of Natives Act Amendment Bill, Second Pensions Supplementary Bill, Appropriation Bill, Railway and Harbours Appropriation Bill. The following Bills were rejected in the House, or were dropped:—Children's Act Amendment Bill, Higher Education Act Amendment Bill, Electrical Wiremen and Contractors' Bill, Disability Pensions Bill, Cape Masters' and Servants' Bill, Arms and Ammunition Act Amendment Bill, Gambling Laws Amendment Bill, Justice of the Peace and Oaths Act Amendment Bill, Accountancy Bill, Matrimonial Causes Jurisdiction Bill, Shops and Offices Bill, Customs Agents and Clerks' Bill.

Springs Market Boycott Ended

A dispute had arisen between Indian fruiterers and greengrocers and the Springs Municipality over a restriction said to have been imposed in the Municipal Market which is now reported to have been settled. On September 1 the Indian Market Association, consisting of 22 members, with Mr. G. Bandhu as president, was formed, and immediately imposed a boycott on the market. At that time Mr. Bandhu told a representative of *The Star* (Johannesburg) that the grievance was that buyers of produce were no longer allowed to inspect produce before purchasing it. Previously they had been allowed to inspect it, and then bid for it, but the Council placed a prohibition on these inspections. Two days later Mr. A. C. Day, the Market-master, issued a statement in which he said that until recently wholesalers had been allowed behind the barriers while the sales were in progress. The public complained, however, and the Council gave instructions that no one except the auctioneers were to be allowed among the produce. "Without consulting or placing any grievances before me a boycott was instituted." Mr. Day, in his statement, announced that the instruction of the Town Council had been withdrawn to a certain extent, and the wholesale buyers were allowed behind the barriers to remove their purchases. It was announced that the boycott would be lifted, an agreement having been reached. The Springs Indian Market Association will not be dissolved, and in future its aim will be to look after the interests of the Indian buyers.

Mixed Marriages Commission

The Mixed Marriages Commission heard evidence in private in Pretoria last Monday, September 26, and stayed in the capital for two days. It spent the rest of the week in Johannesburg to hear evidence, also in private. The Johannesburg meetings were to be the last on its itinerary, but it may decide to extend its investigations. The Commission consists of Mr. C. W. de Villiers, K.C. (chairman), Mr. C. P. Uriuk, Professor R. W. Wilcocks, Mrs. M. C. Malherbe and Mrs. M. B. Spilhaus, S.P.C. Mr. A. B. Krieglar is secretary.

Contravention Of Mealie Control Act

Ismail Akoojee Loonat, a mealie trader at Standerton, appeared before Mr. H. H. Marais in the Magistrate's Court on 10 counts of failing to export the required maize quota in terms of the Mealie Control Act, and one count of failing to render a required return of maize transactions for June, 1937. Mr. C. J. Uys, maize quota inspector, gave evidence that Loonat failed to export 3,604 bags of maize between July 1, 1937, and October 31, 1937, the quota of 10,812 bags bought from producers, the amount involved being £812. At the request of the defence, the case was adjourned until October 10.

For Contravening Clothing Industry Agreement

Louis Roy and Chandos Peyton, directors of the Protea Clothing Factory, Salt

River, Capetown, were each found guilty on Saturday, September 24 on [illegible] counts of contravening the agreement for the clothing industry. Roy was fined £138 10s. and Peyton £48 10s. Half the total fines imposed on Roy and the whole of those imposed on Peyton were suspended for two years conditional on good behaviour. The Court also made a civil order against the company for the payment of £149 11s. arrears of wages and holiday pay to the Department of Labour for distribution among the employees. Notice of appeal was given.

Colonial Born And Settlers' Indian Association

Last Sunday at Puntan's Hill, Durban, a public meeting of the Indian community was held at which a very large gathering was present. Mr. R. S. Ram Naidoo presided. The meeting was addressed by the officials of the headquarters of the Colonial Born and Settlers' Indian Association (Durban) namely, Advocate A. Christopher (President), Mr. P. R. Pather (Hon. secretary), and Mr. K. Soobramoney (representing the Pietermaritzburg Branch.) The speakers explained the various activities and the aims and objects of the Association, which is particularly out to improve and uplift the poorer section of the Indian community which has in the past been sadly neglected. The meeting unanimously resolved to form a branch of the Colonial Born and Settlers' Indian Association, to be known as the Puntan's Hill Branch, and the following officials were elected: Chairman, Mr. R. S. Ram Naidoo; vice-chairman, Mr. V. J. Naidoo; jt. hon. secretaries, Messrs. A. Ram Naidoo and Y. R. Bonsma; hon. treasurer: Mr. K. R. Veer Naidoo; committee: Messrs. S. Appiasamy, A. V. Veerasamy, A. V. Mario, Y. C. A. Naidoo, N. E. Appiasamy, B. A. Ramasamy, A. Ramamurthi, B. R. Appiasamy, K. N. Naidoo, C. R. Ratnloo, D. E. Appiasamy, D. S. Naidoo, D. C. Naicker, G. Abbai, S. Appasa, C. C. Ram Naidoo, R. R. Veer Naidoo, B. C. Appiasamy, Y. R. Vengala, K. V. Ram Naidoo.

Appellate Court Decision On Contracts

Judgment was delivered on Friday, September 23, by the Appellate Court, Bloemfontein, in the matter of the Union Government (Minister of Railways) versus Viscint Ferro Concrete Pipes (Pty.) Ltd., in which the point at issue was whether a contract for supply to the Government of estimated requirements over a period of one year bound the Government to buy all such requirements from the contractor or merely gave the Government an option to buy them from the contractor, leaving it free to obtain such goods from whatever source it chose. Dealing, inter alia, with the clause of the contract providing that where it was not expressly stated in the tender form that estimated quantities were subject to minimum and maximum margins such estimated quantities might be varied to any extent within the limits of the requirements of the establishments concerned the Court held that the clause did not give the Government or the tenderer the right to vary, but that the variation was determined by the amount of the requirements. Estimated (as a measure of amounts) must give way entirely to actual requirements. The Government's appeal was dismissed with costs.

Trade Agreement Between India And Union

The Minister of Commerce and Industries (Senator Fourie) moved that the House agree to the preliminary commercial agreement between India and the Union. This was the first agreement ever made between the two countries. In 1932 attempts were made when the Ottawa Agreement was signed to come to an understanding with India, but difficulty arose. Another unsuccessful attempt was made in 1937. The present agreement was a purely formal one, based on most-favoured nation treatment. It was hoped that a more comprehensive agreement could later come into existence. The motion was agreed to.

Free Seats For The Test Match

Cape Times provided free seats for the last Test Match played at Newlands, for thirty school children who forecast correctly the members of the Springbok team for the first Test Match. Some of the competition winners came from as far away as Bredasdorp. The school children were all entertained to tea and cake by the *Cape Times*, during the interval, and this gave them an excellent opportunity to secure the autographs of the players.

Tea Worth £30 A Pound

The Aga Khan, when he visited the India Tea Pavilion at the Empire Exhibition in Glasgow, drank tea costing £30 a pound. The tea was a flowery, gold-tipped, "broken orange" Pekoe. It had been made in an old Tibetan teapot which had originally belonged to a former Dalai Lama.

Befriending Lonely Young Wives

Following the suicide of a young woman of Harringay, England, which was believed to have been due to her extreme loneliness in spite of the fact that she lived in the city, the Vicar of St. Paul's and his wife have decided to form a "Young Wives' Fellowship." The Vicar feels that the problem of lonely wives in urban areas is a serious one, and the object of the fellowship will be to befriend and make friendships for young married women, and to teach them the secret of making friends. Dances, afternoon teas, informal concerts and talks will be planned when the fellowship opens.

Mahatma Gandhi's Birthday

The 70th birthday of Mahatma Gandhi will be celebrated at the M. K. Gandhi Library and Parsee Rustomjee Hall, Queen Street, Durban, on Sunday, October 2, at 2.30 p.m. by the Natal Indian Congress. All are cordially invited by the secretaries to attend.

Prayer Meeting

A prayer meeting will be held at the St. Aidan's Hall, Cross Street, Durban, on Sunday October 2, when prayers will be offered for world peace by members of all denominations. The conveners of the meeting are Swami Bhawani Dayal, Rev. W. H. Satchell, Moulvi Abdool Wahed and Mr. Shapurji Jivanji Randeria.

Social And Personal

THE office of the Agent-General for India has closed in Capetown on Saturday, September 24 and re-opens at Durban on October 1. All correspondence intended for the Agent-General for India should now be sent to P. O. Box 1258, Durban.

Master O. H. Sulaiman, youngest son of Mr. H. S. Ebrahim of Pretoria, is leaving next week for Paris for his medical studies.

Obituary

Death Of Babu Chandu Singh

The death at the age of 80 years of Babu Chandu Singh took place recently at his residence at Oakford near Verulam. The late Babu Chandu Singh was a well-known personality in his district. He had opened a retail business in 1915 and was also a sugar cane planter. He was one of the founders of the Shri Gopallal Hindu Temple at Verulam. He took an active interest in collecting funds to build the Temple which is said to be the largest one in South Africa. He was also a life trustee of the Verulam Hindu Crematorium and Burial Ground and the president of the Ramayan Sabha of New Glasgow. The late Babu Chandu Singh leaves behind five sons and three daughters and a large family to mourn their sad loss.

Buy Perfect DIAMOND RINGS and Flawless DIAMONDS direct from our factory

AMSTERDAM

DIAMOND CUTTING WORKS

62, Field Street Durban.

P. O. Box 2362. Phone 2-4888.

Also at Johannesburg and Capetown

Doings In India

(Extracts From A. J. O. C. Foreign Letter)

Prof. S. C. Tow

Prof. S. C. TOW, Director of Peoples' Education and member of the Political Council of China, is touring India. At a public reception in Calcutta on August 25, Prof. Tow said, "I came here to express our gratitude to the great country which your great people helped to China and I want to say in return of our gratitude to you that we have preserved Buddhism for you, and there are great works in Chinese translation in your literature which we have taken for our study and which we preserve now in rich treasury. You have not only taught the Chinese people, you have taught the whole world. I have found out that in Mathematics zero (0) has been invented by India. Without zero modern mathematics cannot be worked out and modern civilisation cannot be built up. Without that contribution, European civilisation would have been a zero. You have another more important thing than the mathematical contribution. You have taught the people of the world to value human life. Your conception of mercy, your conception of love, are guiding the people of the world. If the world does not listen to you and follow the guidance then modern civilisation that they have built up will become a zero. So you have much to teach us and you have taught our nation much. And I have great respect for your great nation and civilisation." Referring to the effect the Indian medical unit will produce on the Chinese people, Prof. Tow said that the sympathy of the Indian people will be looked upon to be as deep as the Indian Ocean and as troubling as the Mount Everest.

Hindu Marriage Reform

Three important social bills are now before the Central Legislature. They seek to remove the social and legal disabilities of Hindu married women. Though Indian women enjoy equal political and civic rights, their social and legal disabilities are great because uniformed marriage and inheritance laws yet pass. The three bills are: (1) Hindu Women's Right of Divorce Bill. It allows the right of divorce to women on grounds of desertion, impotency, change of religion and marriage to another by the husband. (2) The other two bills seek to restrain polygamy: (a) Hindu Monogamous Bill. It forbids and penalises the man from marrying a second time during the life time of a wife. (b) The Hindu Polygamous Marriage Restraint Bill introduced by Mrs. Subbarayan, the only Woman member of the Central Legislature elected on Congress ticket, allows a conditional right of remarriage both to the husband and the wife. Either of the partners on petition to the Civil Court can secure permission to remarry provided the grounds for remarrying are: (1) Desertion for over 5 years. (2) Adultery for over a year. (3) Cruelty endangering life and safety. (4) Incurable or infectious diseases for over 5 years. Even under these circumstances when the man seeks permission to remarry he must first return the dowry and the ornaments of the wife and should give her a third share of his property both movable and immovable. Mahatma Gandhi has expressed the fear that these bills will not provide for all cases. But he says, "the law should be made and the relief available no matter whether it will be availed of or not." He has suggested that all the three bills should be formulated into one and be passed through the joint support of all. Mrs. Mumshi, a member of the Bombay legislature, is also moving two social bills: (1) To prevent bigamy; (2) to prevent unequal marriage i.e., marriage between a man of over 45 years old and a woman under 18 years of age.

Floods

Heavy monsoons and incessant rains have brought devastating floods in four provinces—Assam, Bengal, Behar and Orissa. All the tributaries of rivers Ganges and Brahmaputra have overflown causing floods in Assam and a large portion of the lowlying gigantic plain. Vast tracts of land are under water stretching like a street for miles. Railway lines and bridges have been washed away in several places and the railway service is constantly being dislocated. At places the telegraph and telephone communications had to be suspended for short periods. As yet it is difficult to estimate the damages. But in the United Provinces alone all the eastern districts of Azamgarh, Balrampur, Ballia, Gonda, Unnao, Gorakhpur and the hill district of Almorah are affected. More than 4,000 villages are under water. Thousands have been rendered homeless and many are dead. Standing crop in all the flooded area is entirely destroyed and the condition of cattle is grave. In Behar, Darbhanga, Muzaffarpur, Purnea and several other districts are affected, while all the eastern districts of Bengal are in great distress. The local Congress committees, the Provincial Governments and the public in general are carrying on rescue work.

Indo-Burmese Riots In Burma

Than Tun, member of the Dhobama Asi-Ayone, Burmese nationalist organisation, gives a graphic description in the Congress Socialist of the recent Indo-Burmese riots. The main facts and causes of the riot are as follows: (1) A Burmese Muslim published in 1936 a book containing attacks on Buddhism and Gautama Buddha. In July, 1938, extracts from this book were published in the Burmese Press and roused the anger and indignation of Burmese Buddhists. (2) On July 26, a meeting was held at Shwedagon Pagoda, Rangoon, which was attended by 10,000 Buddhists. After demanding legal action against the book, the meeting decided to demonstrate in the Muslim bazaars. A stone was thrown at the demonstrators and they retaliated by throwing stones at the Muslim (Indian) shops. The European sergeants charged at the demonstrators and beat even the Phongyis, Buddhist priests, who were trying to pacify the crowds. (3) Even while the Burmese Government has been quite free in banning processions and demonstrations of workers on the British oil-fields and in warning or suspending nationalist newspapers for the publication of anti-imperialist articles, it took no action either against the book or against the demonstration. The Government had a whole month in which it could ban the book or take some similar action and thus prevent further worsening of the situation. The Government could also have banned the demonstration in time and thus prevented the riots. (4) The riot soon lost its communal or religious character and "stark want and poverty, growing economic discontent and appalling unemployment appeared in their nakedness behind this hooliganism." This shows that, whatever the starting point of a riot might be, its further development is very much dependent on the stark poverty of the colonial masses. (5) After the declaration of martial law, crowds were fired upon indiscriminately. Official figures calculated the dead at 60 and the injured at 300. It is believed that there were more casualties than those stated in official figures. The Indo-Burmese riots have shown that administrative inefficiency or connivance and stark poverty of the masses mingle with religious fanaticism to produce what have commonly come to be known as the communal riots of the colonial peoples.

The Sporting World

By "Rambler"

Opening Of New Indian Sports Ground At Mount Edgecombe

THE Natal Estates Indian Sports Ground will be opened at Mount Edgecombe on Sunday, October 2 at 2 p.m. by Mrs. W. A. Campbell. An important event of the afternoon will be a soccer match between Sastri College A and Natal Estates A, and another between Sastri College B and Natal Estates B.

Malvern Indian School Sports Committee

The seventh annual general meeting of the Malvern Government-Aided Indian School Sports Committee was held in the school hall on Sunday, September 18. The following were elected office-bearers for the ensuing year:—Patrons: Messrs. E. F. King, Gen. H. Hindson, H. Middleton and G. Munger; President: Mr. S. J. Maharaj; vice-presidents: Messrs. A. B. Naidoo, K. P. Moodley, M. S. Moodley, P. M. Charles and P. S. Moodley; hon. secretary: Mr. R. J. Maharaj; assistant secretary: Mr. J. Gangoo; treasurer: Mr. S. M. Saib; auditor: Mr. V. K. Naidu; committee: Messrs. P. K. Pillay, V. N. Moodley, R. G. Kidd, M. Subratie, R. Sheikh, S. G. Naidoo, R. Lucken, N. Nesdale, G. Bonnel, A. E. Naidu, P. P. Pillay, A. Abdool Gopaul Naidu, M. Brijraj, S. S. Moodley, M. V. Naicker, A. B. Naidoo, Misses E. G. James and V. Robertson. Mr. V. Sirkari Naidoo, the president of the sports committee, said that Mr. G. Munger, the headmaster of the Malvern Indian School, has been appointed to a new headship at the Fairbridge Government Indian School from October 10. They wished to place on record their sincere thanks and gratitude to him for his loyal and whole-hearted co-operation at all times, during his term of office of 30 years. Under the auspices of the Malvern Indian School Sports Committee, with collaboration with the other sporting bodies of Malvern, a public farewell reception will be given to Mr. G. Munger, on Sunday, October 9, at 1.30 p.m. All are earnestly requested to attend. The committee makes an earnest appeal to the parents, guardians, well-wishers and friends of donate an amount which will enable them to give Mr. Munger a fitting reception and to present him a substantial purse.

Tongaat Indian Physical Culture Club

At the recent annual general meeting of the above club held on September 24, the following officials were elected for the ensuing year:—Patrons: Messrs. S. N. C. Varadharayulu and R. C. Appiasamy, President: Mr. V. V. Naidoo; vice-presidents: Messrs. P. M. Pillay, A. A. David, S. Narainsa Pillay and M. A. Naidoo; hon. secretary: Mr. R. R. Naidoo; hon. treasurer: Mr. K. G. Ramana; asst. secretary: Mr. K. K. Govender; hon. instructor: Mr. K. G. Pushkrey; asst. instructor: Mr. T. K. Moonsamy; Managers: Messrs. P. C. Pillay and G. M. Moodley.

Everything appearing in this issue of political [illegible] Munger [illegible] views of Indian Opinion.

Our Agents

Copies of "INDIAN OPINION" will be obtainable in Durban at the following places:—

PATEL'S VEGETARIAN TEA ROOM, SUNDRAND TOBACCO WORKS, SINGH'S CAFE, BURMA HOUSE, Grey Street; and NARANJI VALLEDHI'S TEA ROOM, Brook Street.

The Family Safeguard...

Remember that the health of every member of your family and their freedom from infectious ailments are dependent upon their own natural power of resistance. It is therefore of vital importance to build up and maintain this resistance by proper and adequate nourishment.

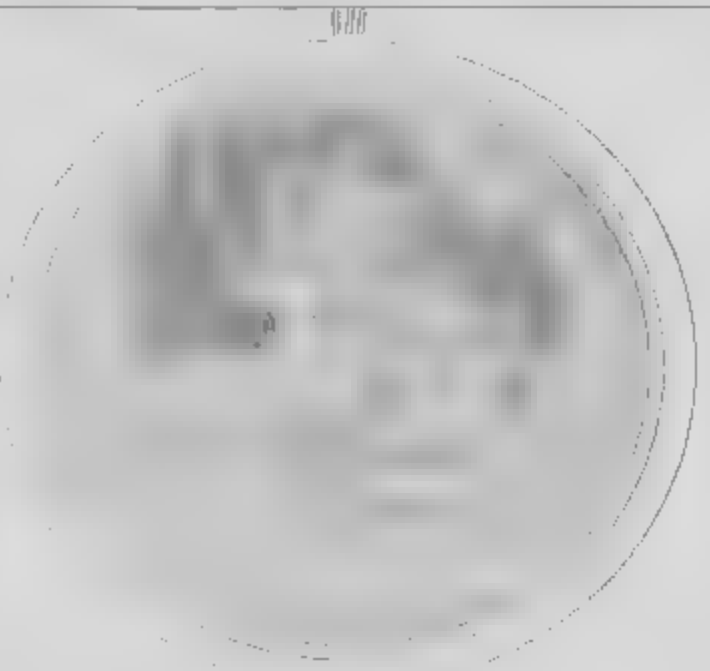
To be quite sure that the dietary provides all the essential food elements make delicious 'Ovaltine' the regular daily beverage.

'Ovaltine' is a complete and perfect food, scientifically prepared from ingredients of the finest quality and should be the daily beverage of everyone for sound strong abundant energy and glowing health.

Drink delicious

'OVALTINE'

Builds up Brain, Nerve and Body

Manufactured by:
A. WANDER LTD., London, England.

1938

Quality always tells insist on 'Ovaltine'

TELEPHONES
2-8681.
2-8581

TELEGRAMS
FOXBRINK
CAPE TOWN.

FOX & BRINK
MARKET AGENT

ALL SALES PERSONALLY CONDUCTED.

CORPORATION FRUIT MARKET,
CAPE TOWN.

"RESISTO"

Ready Mixed Paint was recently supplied on a year's Government Contract.

A Painter writes:—"I have used "Resisto" for years with excellent result..."

Agents For Tongaat and District:

GANDHI & Co.,
TONGAAT.

Books for sale.

NOTE.—Remittance should accompany order P.P. ORDERS will not receive attention. Postal Orders to be made to "Indian Opinion" at Phoenix. Postage Free on all books

THE STORY OF MY EXPERIMENTS WITH TRUTH
By M. K. Gandhi

The [illegible] autobiography of Mahatma Gandhi printed in two volumes. Price 12s 6d. for each volume

JAWAHARLAL NEHRU An Autobiography
(Cheap Edition)

[illegible] who would read round contemporary India [illegible] Aldous Huxley)

Price 10s. 6d

THE POWER OF NON-VIOLENCE
By Richard B. Gregg

The writer has explained the method of resistance by [illegible] in modern Western concepts and terminology. The book is worth studying. Price [illegible] 3s. 6d.

INDIA AND THE WORLD
Essays by PANDIT JAWAHARLAL NEHRU.

Price ... 7s 6d.

PRABUDDHA BHARATA
OR
AWAKENED INDIA

A high class English monthly conducted by the Ramakrishna Order. It is devoted to Universal Religion, Indian Culture, Education, Art and other topics of international interest.

41st year from 1937

Annual Subscription: Inland Rs. 4, Foreign 11 Shillings.

Teachings Of Sri Ramakrishna

Edited by Sister Nivedita. An inexhaustible practical guide for those who sincerely seek for God.

Pocket Edition pp. 400. Cloth Bound. Price, Re 1-12.

Atfar Flowers

A bouquet of choicest Sanskrit Hymns with English translation. Useful book for prayers and Sadhana etc.

Pocket size pp. 150. Cloth Bound. Price Re. 1-4.

The Religion & Philosophy Of The Gita
By Swami Sharvananda

Thought-provoking discourses throwing light on the secret significance of the teachings contained in each chapter of the Gita showing their practical value in modern life.

pp. 420. Price Re 1-8.

Message Of Our Master

By the First Disciples of Sri Ramakrishna. Gives in a comprehensive way the spiritual Message of the Master.

Profusely Illustrated. Pocket size pp. 320. Price Re. 1-4

Spiritual Talks

Contains rare spiritual counsels given by the great souls viz., Holy Mother, Swamis Brahmananda, Premananda, Shivananda, Saradananda and Vivekananda to the spiritual aspirants and as such invaluable for all those who sincerely search after God. Profusely Illustrated.

Cloth Bound: Pocket size pp. 400. Price Re. 2-12.

Apply for a complete Catalogue:—
The Manager, ADVAITA ASHRAMA,
4, Wellington Lane, Calcutta, India.

HEADACHES QUICKLY RELIEVED BY TAKING
TYSONO BRAND (PAIN-I-CURE) HEADACHE POWDERS
FROM YOUR CHEMIST at 3d., 6d., 1/- and 2/6; or POST FREE FROM
ERNEST TYSON, CHEMIST, TOLLGATE, DURBAN

The History
Of The
Indian National Congress
(1885—1935)

In Khaddar binding with over thousand pages. It contains the photos of all the past Presidents.

Price: 5 Shillings

Obtainable from:

The Manager,
INDIAN OPINION
Phoenix, Natal.

Indians In South Africa
Helots within the Empire
and
How they are Treated.
By Henry S. L. Polak.

Price 2s.

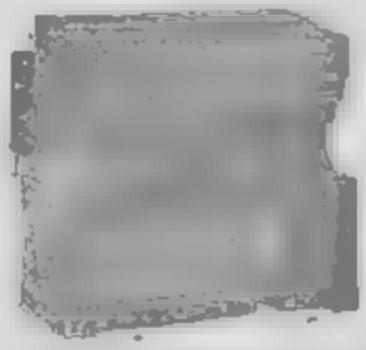
To be had from:—
THE MANAGER,
INDIAN OPINION,
Phoenix, Natal.

સાહિત્ય અને સંગીતનો સમન્વય

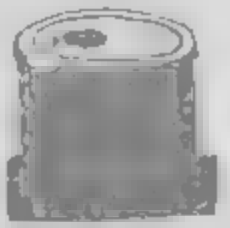
દિનપ્રતિદિન જનતાની રસવૃત્તિ કેળવાય છે—જનતા નવિનતાની પુજારી બની છે—ભાવના અને આદર્શ આ જમાનાનું ગૌરવ છે—અને હવે લોકો ગમે તેવી વસ્તુ ચલાવી લેવા તૈયાર નથી.

અમે પણ આ માન્યતાને માન આપી વર્તવાનો નિશ્ચય કર્યો છે. તેથી ખાસ પ્રસંગ માટે તમારા સમક્ષ હમેશા હાજર છીએ. બહુમતા નટ નટીઓ અને લેખકોનો સહકાર સાથી મેક્કોની રસવૃત્તિને પોષે એવી રેકોર્ડો. ધાર્મિક ભજનો અને હારમોનીયમ, તબલા મગાવ્યા છે જે તમારી સમક્ષ રજુ કરીએ છીએ. સંગીતના મધુરા સ્વરોથી તમારા ઘરમાં સ્વર્ગ ઉતારો.

અમે લોકલ ખરીદી તેમજ એજન્ટો મારફતે હારમોનીયન મંગાવતા નથી તેથીજ અમે લેખીત ગેરંટી સાથે વેચીએ છીએ

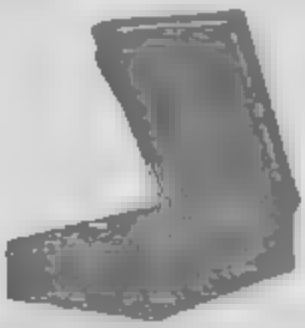
પગના હારમોનીયમ પા. ૬–૦–૦
હાથના ,,
ડબલ રીડના પા. ૪–૧૫–૦

ભારે અવાજની કીંમત
પા. ૧–૦–૦ થી

પા. ૩–૧૩–૦ સુધી

માઈક્રોફોન પા. ૧–૧–૦ થી પા. ૮–૮–૦

હીઝ માસ્ટર્સ વોઈસ
તથા
કોલમ્બીયા
(ઈન્ડીયન રેકોર્ડ)
૩/–

રેકોર્ડના સસ્તા ભાવો

નવા નંબરો અથવા તમારા માંગેલા નંબરો વહેલા યા મોડા તમને મળશેજ તો શા માટે વધારે પૈસા ખર્ચો છો.

હમો અથવા અતે મળો.

તેમજ આ દેશની હવાને અનુકૂળ થાય તેવા મીઠા અને મધુર સુરના, મજબુત અને ટકાઉ, વારા, શાંતા, સરદાર તેમજ મેકલેરેન્સ પ્રકારના હારમોનીયમ, હાથના અને પગના તથા હાથ–પગના, નવી સીલેકશન અને નવી ફેશન મેહજની પેટીઓ આવી ચુકી છે. તે સીવાય દરેક જાતના માઈક્રોફોન ઉપરાંત બમણી મેહનત માંગે H.M.V. ને કોલમ્બીઆના પણ સ્ટોકમાં રાખીએ છીએ.

વાજીંત્રોના છુટા ભાગો મોટા જથ્થામાં રાખીએ છીએ.

વાયોલીન, બેન્જો, મેન્ડોલીન, બુલબુલ તરંગ, ગીતાર અને સ્પેનીશ બેન્જના ભાગોમાં પણ મોટો ઘટાડો કર્યો છે.

કોઈ પણ વાજીંત્રનું રીપેરીંગ કામ જાતી દેખરેખ નીચે મહેનતી માણસો પાસે બનાવી આપીએ છીએ.

—સાઉથ આફ્રિકાના ૩૨ વર્ષના જુના હારમોનીયમીસ્ટ—

GOOLAM'S MUSIC SALOON

P.O. BOX 460. 179 GREY ST. AND 131 QUEEN ST.
DURBAN, NATAL.

Special

Large stock of latest Drama set arrived in Tamil, Hindustani, Gujarati and Telugu. Prices have been specialy reduced.

Apply for our catalogue. Our Harmoniumsold under written Guarantee for 3 years. Try us before you go elsewhere.

ઇન્ડિયન ઓપિનિયન.

[illegible]

પુસ્તક ૩૬ મું. ફીનીક્સ, શુક્રવાર, તારીખ ૩૦ સપ્ટેમ્બર ૧૯૩૮ અંક—૩૮.

"ઇન્ડિયન ઓપિનિયન"
શુક્રવાર, તા. ૩૦ સપ્ટેમ્બર ૧૯૩૮.

યુરોપમાં યુદ્ધનાં વાદળ

ગયે અઠવાડીયે જરમની અને ચેકોસ્લોવેકીયામાં કોઇ પણ ઘડીએ યુદ્ધ ફાટી નીકળવાનો ભય બહુજ હતો તે ઇશ્વરકૃપાએ મોકુફ રહ્યો છે, કિંતુ કે ગાય કુદ તો નથીજ ગયો. છતા દુનીયા તો ચિંતામાંજ પડેલી છે કેમકે થોડાક કલાક પછી શું થશે તે કહી શકાતું નથી. ગયે અઠવાડીયે બ્રીટીશ વડા પ્રધાન હર ચેમ્બરલેન મુલાકાતે જર્મનીમાં ગયા તેથી કંઈ સારૂ થવાની આશા બંધાઈ હતી પરંતુ ત્યાર બાદ બ્રીટન અને ફ્રેંચ સરકારોએ ચેક સરકારને જે સુચનાઓ તેને સ્વિકારી લેવા માટે મોકલી તેથી અત્યંત નિરાશા ઉપજી હતી અને ચેક બહાદુર પ્રજાને હાથે કેવળ હથિયારની ધમકીથી ચેક બહાદુર પ્રજાને દબાવી દેવામાં આવે એ માનવંજ અપમાનભર્યું કૃત્ય જણાયું. તેમ છતા ચેક સરકારે આખરસુધીમાં પણ એ શરતો સ્વિકારી લીધી. ત્યાર બાદ શ્રી. ચેમ્બરલેન હરાવ મુજબ જર્મનીના સરમુખત્યારની સામે અંગુરી રહેલી વાતચીત કરવા ફરી પાછા જર્મની ગયા પરંતુ દેખીતી રીતે તેમને એક પક્ષ્યરની દિવાલનો સામનો કરવો પડ્યો કેમકે હર હીટલરે જરા પણ નમવાની પહાડ બતાવવામાં બદલે વધારે કડક શરતો મુકી, જે શ્રી. ચેમ્બરલેન ને કબુલ કરવું પડ્યું કે તેમનાથી ચેક સરકારને સ્વિકારવાનું કહી શકાય તેવી નહોતી. આ શરતો ખરી રીતે ચેક સરકારને એક અલ્ટીમેટમજ હતું. અને તેની મુદત આકરામાં આકરી તા. ૧ લી કરાવવામાં આવી હતી. ચેક સરકારે તેનો જવાબ એ આપ્યો કે ચેક પ્રથમ મુલાકાતની પ્રજા તરીકે છવવા કરતાં મોતને આવકારવા તૈયાર છે. આખી યુરોપીયન આલમમા ગંભીર ચિંતા છવાઈ ગઇ. ફ્રાંસ, રશીયા અને બ્રીટન જેવા સંરક્ષણના પગલા તરીકે લશ્કરની સંપુર્ણ તૈયારીઓ કરવા લાગી ગયાં. યુદ્ધનું વાદળ ફાટવાની ભય અને ચીંતાથી સાહ જોવાઇ રહી. બીજા મહાન રાજ્યોના પ્રધાનો પ્રેસીડન્ટ રૂઝવેલ્ટ અને પ્રેસીડન્ટ ડીવેલેરાએ માનવબધુને ખાતર હર હીટલરને ખોબો જવા અને શાંતીપ્રીય મસલતોથી સમાધાન લાવવાના પ્રયત્નો ચાલુ રાખવા વિનંતીઓ મોકલી. આ લીટીઓ લખાઈ રહી છે તે વખતે થોડી રાહત આપનારા ખબર આવ્યા છે કે બ્રીટીશ, ફ્રાંસ, જરમની અને ઇટલીના પ્રતિનિધિઓ ચેકોસ્લોવેકીયાના સવાલપર કોંફરંસ મોકલવાપર આવવાની નવી શરતોથી ખાળવાની અને દુનીયાની શાંતિને માટે માર્ગ શોધવા ક્યુનીખ ખાતે ચર્ચા કરવાને ભેગા થયા છે. આ પરથી આશા નું કંઇક કીરણ જણાય છે પરંતુ અકટોબર તા. ૧ લીએ શું બનશે એ તો ઇશ્વર જ જાણે.

દરમીયાનમાં પ્રેસીડન્ટ રૂઝવેલ્ટે હર હીટલરને એક બીજો સંદેશો મોકલ્યો છે જેમાં તેમણે વિનંતિ કરી છે : શાંતીભર્યું સમાધાન [illegible] ચાલુ રહેવી જોઇએ અને તેમા કરી યુદ્ધ થતું અટકાવવું જોઇએ. તેમના છેલ્લા સંદેશામાં પ્રેસીડન્ટ રૂઝવેલ્ટની વ્યક્તિગત અંતઃકરણ અને તીવ્ર પ્રેરણા કહે છે કે તેઓની સરકારે યુદ્ધ અટકાવવાને ખોબકાર નહિ પરંતુ ફરી ફરીને પોતાનો પોકાર સાંભળવા કરવા જોઇએ."

આગળ ચાલતાં તેઓ કહે છે :

"કોન્સેલર સાહેબ, દુનીયાની સમક્ષ સવાલ આજે ભૂતકાળમાં શું બન્યું કે બન્યાયો થયા એ નહી. દુનીયાનું ભાવિ આજે કે કાલે શું થવાનું છે એ છે આપણે જોઇએ. અલબત્ત રાષ્ટ્રોનું પ્રધાનમંડળ પસંદ કરી છીએ તેઓની પાસે દુનીયા કરોડો નાગરીકોના જીવન નો ભોગ આપવાની ફરજ પાડવા સિવાય રાષ્ટ્રોનું ભાવિ ઘડવાની મહાન શક્તિની આશા રાખે છે."

જે આજ સિદ્ધાંતને અનુસરવામાં આવેલો હોત તો દુનીયા આજે ઘણીજ સુખી હોત. કહેવાયું છે કે "દરેકની જરૂરીયાતને માટે દુનીયામાં પુરતું છે પરંતુ દરેકના લોભને માટે પુરતું નથી." આપણે આશા રાખીએ કે જર્મનીમાં આ ઉચ્ચ ભાવના પ્રવર્તે અને એ દેશને ખરા માર્ગે દોરી લઇ જાય.

આખી યુરોપીયન આલમ આજે ભયભીત થઇ ગઇ છે અને તેની સંકટની વેળાએ ઇશ્વરને યાદ કરી રહી છે. સર્વત્ર માર્થનાઓ થઇ રહી છે. પરંતુ સંકટની વેળાએ ઇશ્વરને યાદ કરવો અને બીજા વેળાએ તેના કાયદાનો ભંગ કરવો એથી કંઇ બનવાનું નથી. એવી માર્થનાને ઇશ્વર સાંભળશે નહિ. આજે તો માર્થના ચાલુ પ્રવર્તવાની છે. આ સૌકાજ આકૃત ઓછા છે? ચીનમાં નિર્દોષ સ્ત્રીઓનો કત્લેઆમ થયો રહ્યો છે તેનું શું? સ્પેનમાં સ્પેનીની નદીઓ વહી રહી છે તેનું શું? પેલેસ્ટાઇનમાં આરબોને અન્યાય થઇ રહ્યો છે તેનું શું? બ્રીટીશ સામ્રાજ્ય ઉપરની પરતંત્ર પ્રજાઓ જેવી કે હીંદુસ્તાનમાં હીંદીઓપર માસ પતી રહ્યો છે અને સંસ્થાનોમાંની પરતંત્ર પ્રજાઓ જેવી કે બ્રીટીશ આફ્રિકાની બીન ગોરી પ્રજાઓપર અન્યાયો ગુજરી રહ્યા છે તેનું શું? બ્રીટીશ ગ્રેણીસ્ત્રીનીયોપર થયેલા અત્યાચારનું શું? પરાજય પામેલા ગ્રેણીસ્ત્રીનીયનો તો ભૂક્કો પણ થયા અને મુસોલીનીના વિજયની મહાન રાજ્યો તરફથી વાહવાહ પોકારાઇ રહી છે.

આવી માર્થનાથી કશું વળવાનું નથી. એ તો પાપોના બરાઇ રહેલા પડામાં કેવળ ઉમેરો કરવા જેવું છે. ખરી જરૂર તો અંતર શોધનની છે: લોભ, દ્વેષભાવ, સામેા આણુંજ બધે તે બંધનો કે વર્ણનો હોય તેવી તેના મત્થે તિરસ્કાર જે સધળાનો ત્યાગ થવો જોઇએ અને સધળી માનવજાતી પ્રત્યે સમભાવ બતાવો જોઇએ. જે આ પાઠ હજુ પણ આપણે શીખ્યા નહિ હોય

હોઇએ તો અવશ્ય ઇંગ્લેન્ડ ડૉક્ટર અને મુસોલીનીનું સ્વરૂપ ધારણ કરીને આપણને તે ગળીજશે. એટલે આજની ઘડી અર્થ-વગરની પ્રાર્થના કરી આપણી જાતને તેમજ ઇશ્વરને છેતરવાની નથી પણ જાગ્રત થઇ આપણી રીતભાત સુધારવાને પ્રમાણીક પ્રયાસ કરવાની છે.

સેનેટનો નેટીવોના ગોરા પ્રતિનિધિઓના બોગ

યુનીયન પાર્લામેન્ટમાં નિખાલસ અને સ્પષ્ટ વકતા ગા પ્રજાને બીજા કોરી પ્રજાના પ્રતિ-નિધિ તરીકે માનવું એ એક ફ્રેક્શોડીજ છે. મી. હોફમેયરના બાકાત અને અન્યાય સામે નહિ બોલાવા તેમને પ્રધાનોએ પ્રાર્થનાપત્રો રજુકરવાનું આપ્યા હતું પણ સેનેટ- બ્રાહ્મણ જેઓ ન્યાય અને અદલ ઇન્સાફના મુક્ત હિમાયતી છે તેઓ નેટીવોના બાબતનું રક્ષણ કરવા નેટીવોના એક પ્રતીનીધી તરીકે સેનેટમાં બીરાજયા છે એ કારણે મી. હોફમેયરને રજુકરવાનું આપવું પડયું તેજ વસ્તુને પોષે સેનેટર બ્રાઉન પણ સેનેટમાં દીલબોલી રપષ્ટ વકતા રહી નથી બીજા સેનેટરો જેવાજ પડયા અને સેનેટર બ્રુકસને તેમને કપડા ખાવો પડયા. સેનેટર બ્રુકસે સેનેટની જવાબદારી વીશે કહ્યું કે સેનેટની સભ્યો મામલાઓ છેલ્લી પરીક્ષે નહી મુકાતા બાબતો કેમકે તેને બંધારણસર છે નહી તેમ અને રહી ગયેલા બાબતોની પણીજ બાજીથી તપાસ કરવાની હોઇ અને એ કાર્ય કરવાથી જ થઇ શકે. બીજી વાત તેમણે એ કહી કે બંધારણના ઉપયોગીતા બંધારણનું રક્ષણ કરવામા, આંતરરાષ્ટ્રીય બાબતોની વ્યવસ્થા કરવામા અને નેટીવોના હાલોનું રક્ષણ કરવામા ૧૬ રાજ્યોના પ્રતીનીધીઓને સેનેટમાં જે કરાર-નારાઓનું પાર્લામેન્ટના પ્રતીનિધીત્વ નથી તેનું પ્રતીનીધીત્વ પુરાવવાનું હોય છે તેઓની નીમણુક ગુનાબનના બીન-ગોરી પ્રજાઓની વાજબી જરૂરીયાતો જોવાના તેઓના બાબતોપરથી થયી બોઅર અને આજના આંતરરાષ્ટ્રીય વિગેરના પ્રબ બધા જો કે આપણે બદા પ્રધાનનો પ્રયત્ન જેવા રહેવું જોઇએ અને તેમણે આ દેશની કરેલી સેવાઓની આપણ સોપૂર્ણ કદર કરીએ છીએ છતા સેનેટર પુરીની જે રીતે નીમણુક થઇ છે તે તો અવશ્ય ટીકાને પાત્રજ છે. આ નીમણુક યુનીયનના બધારા અનુસાર નથી થઇ એ કબુલ પણ થઇ શકે તેમ છેજ નહિ. સરકારને બીકણાગી યુક્ત થયું હતું તેથી થયું છે એવો શક સાધવાને પુર્ણ સ્થાન છે. નેટીવોના પ્રતિનીધીઓની નીમણુક સરકારે વધારે કાળજીથી કરવી જોઇએ અને કાયદાસંસ્થા જટકાના એક સાધન તરીકે તેનો ઉપયોગ નહિ કરવો જોઇએ નેટીવોના પ્રતીનીધીઓની બહિસ્કીય એ એક પણીજ અગવડની સર્જ્યા ગણ પાકે એ સરકાર તરફથી તેના કાર્યોની ગણ્ય ગવગણના નહિ થતી હોય તો.

હાજરી સેવામાં

એપ્રલ સેનેટર બ્રુકસ બોલ્યા તેમાં તો બીજા સેનેટરો તેમનાપર તુટી પડયા. સેનેટર બોથાએ કહ્યું કે સેનેટર બ્રુકસની આ ટીકા તેમની છે. નેટીવોના પ્રતીનીધીઓને જે આ સભાનો ટેકો જોઇતો હોય તો તેઓ એ વધુ કુદ્યા પતીયું પડશે સેનેટર રસ્મુસને કહ્યું : નેટીવોનું પ્રતીનીધીત્વ પસારનારા સેનેટરો બીજા સેનેટરોનો અહકાર તોજ મેળવી શકશે કે નેટીવોને તેઓ કેવુંક ઉપયોગી કે તેઓને સરકાર સામેમાં સારી પતીપુક મનાવી રહી છે. સેનેટર રસ્મીએ કહ્યું કે નેટીવોના પ્રતીનીધીઓએ વધુજ સંભાળથી બોલવું જોઇએ. નેટીવ એફેરોના પ્રધાને જણાવ્યું કે જ્યા સુધી મોટા મુદ્દાઓપર તેઓના પક્ષમાં કેળવણી નથા લા સાથે નેટીવો માટે કંઇ થઇ શકે તેમ નથી.

બારે વાગે 'ક્વેશ્ચન' ની આવ્યા કરવા રહી. સેનેટર રસ્મુસને તે આ પ્રમાણે કરી છે: "નેટીવોને કહેવાયું કે તેઓને સરકાર તરફથી સારામા સારી પતીપુક મળી રહી છે." સેનેટર રસ્મુસે તેના ખાત્રના આ પ્રમાણે કરી છે: "તેઓએ વધુજ સંભાળથી બોલવું." અમે તેની આખરના બેકજ શબ્દમાં કરીએ છીએ કે "તેઓએ નમો કુંબો બનવું" અને બીન-ગોરાઓનું પ્રતિનીધીત્વ પસારનારા સેનેટરો પાસેથી આવો જ પાર બાજબવાની આશા રાખવામાં આવતી હોય તો આપારે કહેવું જોઇએ કે એ રીતે બીન-ગોરાઓના કાયદર જોડી રહ્યા!

—: ૦ :—

પુરોપની પરિસ્થિતિ વિશે વધુ ખબરો

પ્રેસીડન્ટ રૂઝવેલ્ટનો ડિટલરને ખાનગી સંદેશો

૮૦ હિટલરપર અમેરીકાના પ્રેસીડન્ટ રૂઝવેલ્ટ તેમજ બ્રાપરસેન્ડના પ્રેસીડન્ટ લીબ્રુનસ્કીએ પણ યુદ્ધનું પગલું નહિ ભરવાના સંદેશા મોકલ્યા હતા. તેના જવાબમાં હર હીટલરે પોતાની જરૂરના પ્રશ્નને થયેલા અન્યાયોનું બ્રહાનું કાઢયું હતું.

બાદ બાદ પ્રેસીડન્ટ રૂઝવેલ્ટ કરીથી ૮૦ હિટલરને એક બીજા સંદેશો મોકલ્યો છે તે પણીજ કહેવરપરથી છે. તેમાં બી રૂઝવેલ્ટ નીચે પ્રમાણે જણાવે છે.

"બા. ચેમ્બરલેન, બાજે દુનીયાની સામેના ગંભીર પ્રાણોમાના થયેલા બૂલો અને અન્યાયોને નથી આજે આને આવતીકાલે દુનીયાનું ભાવિ કેવું થવાનું .. એ સવાલ છે. આપણે જેઓ આજે રાષ્ટ્રોનું પ્રધાનપદ ધરાવી રહ્યા છીએ તેઓની પાસે દુનીયા લાખો અને કરોડો નાગરીકોના જીવનો બોજ આપવાની કરજ પડયા સિવાય રાષ્ટ્રોનો બાકિ પડવાની મહાન શક્તિ મળે છે.

"મહાન વિશ્વવિગ્રહમા શસ્ત્રબળ વાપરવાથી શાંતિ નથી સ્થાપિ શકાય. દુનીયાઓ એ પાઠ શીખવા જોઇતો હતો. વાજબી અને રચનાત્મક સમાધાનપર આવી શકાય એ મુખ્ય મસલતો નિર્વિઘ્ને ચાલવા દેવી આવશ્યક છે. એ બાબતમાં મારો મત વધારે દૃઢ થયો છે કેમકે જવાબદાર રાજનીતીજ્ઞોએ સત્તાવાર જણાવ્યું છે કે જર્મન સરકાર તેમજ બ્રિ સરકાર વચ્ચે શાંતિમાં સમજુતી થઇ છે, માત્ર જો ચર્ચા-વિચારણા આગલ કરવાની બિનતો, રીત અને વખતનો ખ્યાલ બાકી રહ્યો છે.

"બતગેરો અને ગુપ્તદોષો બાજે બધે તે દોષ (તેમને વિશે : બત બોધવાની જવાબદારી લેવા નથી ઇચ્છતો), મારી વિનંતિ તો માત્ર એટલીજ કે શાંતિરૂપ" સમાધાન માટે હજી સુધી મસલતો ચાલુ રાખવી તેઓએ અને વચ્ચ-ગાળાનો આશય નહિ લેવો તેઓએ હાલની મસલતોનો દરવાજો બધુ ખુલ્લોજ પડેલો છે. તમારા એક પગલાથી તે બાધુ રહી શકે છે.

"તેમાં છેડોફો કરવાનો બરકર જણાય તો તેના બધારાને બધીણા કરી પ્રસ્તુત બાટાઘાટમાં સામેલ કોય તે સબબો રાષ્ટ્રોની કોઇ તટસ્થ રમણે એક પરિષદ બોલાવી સમાધાન અને તે તુરતજ કરી શકાય.

"આ રીતોવારી રીતે સમાધાન માટેજાને તમે કબુલ થાઓ તો મારી બાતી છે કે દુનીયાના કરોડો લોકો તમારા એ પગલાંને બાનવન્તાની એક મહાન અને બાબતિહાસીક સેવા તરીકે વધાવી લેશે.

"મારા બત પ્રમાણે આને બાકુ જનાનાના બાબુભવની દ્રષ્ટિએ તાત્કાલીક સમાધાનો કામમ રહી શકે તેવા નિકાલ લાવવાનો માર્ગ સતત મસલતોનોજ છે

"બાગેરીકાને સરકારને મુરોપના રાજકારણમાં કોઇ સ્વાર્થ નથી આને બાજની મસલતો ચલાવવા ના તે કયા જવાબદારી લેવાની નથી. તેમ છતાં દુનીયાના પંડાઓના તરીકે આપણે તેમા રસ લેવાની આપણી જવાબદારી સ્વીકાર છે. મારા દેશની પ્રબન્નુ બાંતઃકરણ આને નીચ લાગણી કહે છે કે યુદ્ધ થતું અટકાવવાને તેઓની સરકારે પોતાનો મોકાર એક ચમત્કાર નહિ પરંતુ કરી કરીને વધાવવો જોઇએ"

છેલ્લા બબર

બાપણા કાલી રબર છેલ્લા બબર એ આપ્યા છે કે બીજીન, ફ્રાંસ, જરમની આને ઇટાલીના પ્રતિનિધીઓ એક રકોરેન્સમાપાના સંબંધમાં કોઇક ગોઠવણપર આવવાની નવા શરૂવાતો કરે કે નહિ તેની આને યુરોપની શાંતિના ઉપયોગની પ્રાથમીક ચર્ચા કરવાને ગુરૂવારે તા. ૨૯ નાના સાંજના ૪ વાગે જર્મનીના મ્યુનીખ શહેર માં ભેગા મળવા હતા.

બ્રીટીશ પાર્લામેન્ટનો ત્યારબાદનો બેઠક

બ્રીટનની પાર્લામેન્ટ ગયા મુધવાર સપ્ટેમ્બર તા. ૨૮ મીએ એકાએક બોલાવાની ઉપરિવત થઇ હતી ગંભીર પરિસ્થિતિને અંગે ત્યારબાદ બોલવામાં આવી હતી. મી. ચેમ્બરલેને તેમાં બબાર મુખીની મસલતોનું વિસ્તારથી બાન કર્યું હતું.

(વધુ બબરો બાર મુબ્બો પાનું ૩૬૬)

યુરોપમાં ઘેરાયલું વાદળ

ઝેકોસ્લોવેકીયા અને જરમની

ઝેકોસ્લોવેકીયાનું નવું પ્રધાન મંડળ

શ્રી હોજા–હાલની બલાગ્રેડ ન ખુટકે સ્વિકાર્યા પછી ઝેકોસ્લોવેકીયામાંનાં ઝેક, ઝેકોસ્લોના પ્રધાન મંડળે રાજીનામું આપી દીધું હતું અને બાર દહાડા પછી બુધવાર તા. ૨૧ ની રાતે ૧૬ વાગે નવું પ્રધાન મંડળ જાહેર થયું હતું અને સરકારી બાતાના ડપ્યુટી–પ્રેસિડેન્ટ–જનરલ જનરલ સીરોવી ઝેકોસ્લોવેકીયાના નવા વડા પ્રધાન બનેં યુદ્ધમંત્રી બન્યા છે.

એક બાદ પરદેશ બાતાની કમીટી નીમવામાં આવી છે જે પર ડો. દોડ્ઝા, મે. બરનીન, મે. ભેગીની, મે. રુકાઉરેક અને આજે ઝેકો ગત સરકારમાં અંતરગત રાજદ્વારી પ્રધાન મંડળમાં હતા તેઓ નીમાયા છે.

જનરલ સીરોવાની સરકારે નીચલી પક્ષેથી સરકારની સઘળી જવાબદારી અને કરને સ્વિકારી લીધેલી છે અને સઘળા પક્ષોની તેને ટેકો બતાવવાની ખાત્રી કરાવે છે.

નવી સરકાર રચવાપર તેની પાંચ મીનીટ બાદ પ્રે. બેન્ઝે ઝેકોસ્લટમાં નિવેદન કરતાં દેશના બાવિષ્યને વિશે કશો બાસ નહિ રાખવા પ્રશ્નને જણાવ્યું હતું "ઝેકોસ્લોવેકીયામાના સાથી મો અને બ્રીટન, ફ્રાંસ અને જર્મની વચ્ચેના સકકારના બાજામાં કંઈ પણ સબાજુતી નથી બોમ તે ને સ્વિકારવાને અમે ખુશા છીએ. અમે બસકલ કરવાને જેટલા તૈયાર છીએ તટલાજ જરૂર પડે તા આગારા હકકોને માટે આખર સુધી લડવાને પણ તૈયાર છીએ."

બેનેશસેન–હીટલર મુલાકાત

બ્રીટીશ વડા પ્રધાન મી. ચેમ્બરલેને બુધવાર તા. ૨૨ ગીના સાંજના ૪ વા ૪૦ હર હીટલર સાથે જોડેસ્બર્ગમાં અને ત્રણ કલાક સુધી વાત કરી હતી. બાર બાદ બાતચીત બીજા દિવસે સવાર પર મુલતવી રહી હતી.

સાંજની બાતચીત બાદ મી. ચેમ્બરલેને એક નિવેદન જાહેર પાડી સઘળા બાબતા બાબતાઓને વિનંતી કરી હતી કે આ બાતચીતો ચાલી રહી છે તેમાં બસકલ પહોંચે તેવું કંઈ પણ ઝેકોસ્લોવેકીયામાના નહિ પણ જોઇએ અને સઘળા પક્ષોએ શાંતિ જાળવી બેસવું.

"ન્યુસ ક્રોનીકલ" ના બખરપત્રીએ જોડેસબર્ગ બા જણાવ્યું હતું : ઉપરની નીબંત કરવામાં મી. ચેમ્બરલેને હર હીટલરને પણ સાથેલ થવા જણાવ્યું હતું પણ તેણે સાથેલ થવાની ના પાડી હતી. આ ઉપરથી એમ અનુમાન થતું હતું કે હર હીટલરની ઇચ્છા તો લડાબાનીજ હતી.

શુક્રબારની રાતે ૧૦ વાગે ફરી મી. ચેમ્બરલેન હર હીટલરને મળવા ગયા હતા અને તેઓ ૧ વાગ્યા સુધી પાટાલાપ ચાલી હતી. અને શુક્રેલબર્લેન્ડના પરિસ્થીતીના સંબંધમાં છેવટની જર્મનની પલબ્ધ કરાવનારી જર્મનના પાછી ઝેક સરકાર સમક્ષ રજુ કરવા મી. ચેમ્બરલેનને આપવામાં આવી હતી.

શનીબારે સવારે મી. ચેમ્બરલેન પાછા ફ્રેન્કફર્ટ ઉપડી ગયા હતા, અને અબોરથી બ્રીટીશ પ્રધાન મંડળ તેનાપર અને સામાન્ય પરિસ્થીતીપર બબો કરવા માટી ગયું હતું.

જર્મનીની માગણીઓ

ઝેકોસ્લબર્યા બ્રીટીશ વડા પ્રધાન મી ચેમ્બરલેન હર હીટલર તરફથી ઝેક સરકારને આપવાને જર્મનીની નવી છેવટની માગણીઓ બાબ્યા હતા તે એક પાદીમાં નકશા સાથે જણાવવામાં આવી હતી. તેમાની મુખ્ય નીચે પ્રમાણે હતી:

(૧) ઝેકનું આખું દબીબારબંધ સકકર, પોલીસ અને બીજા અમલદારોને પાછા બેંચી લેવા. મારી સાથે તૈનેબામાં જોવિલા નકશામાં દર્શાવેલા સતો પાલી કરી જબો

(૨) ઝેકના સતો સરકારી, આર્થીક, અને ફ્રાંશ્ક બાતાઓના, પાવરલેસ સ્ટેશનો, રેલ, મોટર જલાદી ચાલનો, બનાજ, ગાસ, કોર કે કાંઈ બાલ જરા પણ નષ્ટ કર્યા બીના એમનો એમ અકસ્ટોબર તા. ૧લીએ જર્મનીને સુપ્રત કરી દેવા

(૩) ઝેકના સકકરી અને પોલીસ બાતામાં નોકરી કરતા સઘળા સુડેટનોને ઝેક સરકારે તુરતજ છોડી મુકવા અને તેઓને પોતાને વતન ચાલ્યા જબા દેવા.

(૪) જર્મન લઘુમતીના સઘળા રાજદ્વારી કેદીઓને ઝેક સરકારે છોડી મુકવા

(૫) લાગતા વળગતા સતાઓ જેની વધારે ઝોકસ બાબબા જોઇએમાં જોડી નવેમ્બર તા. ૨૫ સુધીમાં કરવામાં આવશે તેમા જોરોના બત લેવાને (પ્લેબીસાઇટને) જર્મની સંમત થાય છે.

(૬) નવી ઝેક સરહદોમાં ફેરફારો ઝેક-જરમન બાબા બાંતરરાષ્ટ્રિય કમીશનદ્વારા કરાવવી

(૭) બત લેવાનુ કામ બાંતરરાષ્ટ્રિય કમીશનની દેખરેખ નીચે કરવું.

બાદીની સરબાનામાં જણાવવામા આબ્યુ છે કે

"સુડેટનલેન્ડમાં જનતા બલાબોના કલાકે કલાકે બધતી જતી મેમ્બરમાં આવી રહેલા રીપોર્ટો પરથી જણાય છે કે સુડેટન જર્મનોના માટે પરિસ્થિતી બાસહ્ય બની પડી છે અને તેથી યુરોપની શાંતિને ન જોબમ બારેલો છે

"બાથી સુડેટનલેન્ડને તુરત બાલબાનુ જે ઝેકોસ્લોવેકીયાએ બચુક કરેલું છે તે બધુ કરીબા સિવાય બધ કશા તેનાબારબક છે."

ફ્રેન્ચની ગોઠવણ

ત્રણ વર્તીબારે દિવસના ફ્રેન્ચના રેડીયો સ્ટેશને પર ઝેકોસ્લોવેકીયાની પરિસ્થિતિ દર્શાવનાર ઝેક નિવેદન ગોઠવણ કરવામા આબ્યું હતું. તેમાં ઝેકોસ્લોવેકીયામાંને ત્રિજો ભાગી વાતો કેસાવવાની ચાલતી રહેલી ચળવળને વખોડી કાઢવામાં આવી હતી હર હિટલર અને મી. ચેમ્બરલેન વચ્ચે ની મસલતોને નોધી બાડવામા બરાદાથી ઝેક સરકાર તરફથી સકકર જબા કરવાનાં પત્રમાં લેવાબ રહ્યાં હતાં એ વાતને બોધી દરાવવામાં આવી હતી.

ઝેક પ્રેસ બ્યુરો તરફથી ઝેકોસ્લોવેક સરકાર ના સખબાર દસ્તાવેજો અને એંગ્લો–ફ્રેંચ સરકારો વચ્ચે થયેલા ગતબાર પત્રબ્યવહાર ઉપર થી પ્રકાશેલું વર્તમાન પરિસ્થિતિનું બલલોકન કરવામા આબ્યુ હતું.

તેના જણાવવામાં આબ્યું હતું કે, "ગયરવબર તા. ૨૨ ગીએ ઝેક સરકારે સ્વતબાર એંગ્લો–ફ્રેંચ બલાગ્રેડ સ્વિકારી હતી જેમાં સુડેટન પ્રદેશોની એક બાંતરરાષ્ટ્રિય કમીશન તરફથી સરહદો દરસાવવા બાદ એ પ્રદેશો પાલી કરી જબાનું ઠરબાયું હતું. ઝેક સરકારે આ જબા બબોના જવાબમાં જબાબ આપેલ હતો, જો કે તેની બીજીજ વાર પહેલાં બા પ્રશ્નના સમાધાન ના સાંધાધારક પાયા તરીકે સુડેટન જર્મન પાર્ટી તરફથી દર્શાવાબ હતી તેના કરતાં તે બણી જ બધારે પડતી હતી.

"ઝેક સરકારે આ સરતો સ્વિકારવાનું કારબ્ય માત્ર ઔદ્યુજ હતું કે બ્રીટન અને ફ્રાંસની સરકારોએ આ માર્ગ સુચબ્યો હતો અને તેમને ખેબ થાબું કે જર્બ્રેસગેડન બાદે હર હીટલર અને મી. ચેમ્બરલેન તરફથી પહેલાં કબુલાબેલી સરતો સ્વિકારબાથી ઝેકોસ્લોવેકીયા પોતાનીજ શાંતિ રબાપશે એટલુજ નહિ પણ બાબી દુનીબાની શાંતિ રબાપશે.

"અને સરકારે જણાબ્યું હતું કે જો અમે આ બાબણી નહિ સ્વીકારીએ તો ફ્રાંસથી ઝેકોસ્લોવેકીયાનો બાબિમાં બાચરણકરવા રીતે સામેલ થબાનું પોતાનું વચન પાળી નહિ સકાય.

"યુરોપની અને જે રીતે બાબી દુનીબાની શાંતિને ફરકત નહિ થબ પડે તેટલા બાતર અમે આ સરતો કબુલ કરી.

"મી. ચેમ્બરલેને અમે જે સરતો કબુલ કરેલી હોબાની જોડેજબાર્ગ બાતે હર હીટલરને જેની બબર કરી તેરીજ તેમની સમક્ષ ત્રણ બુદીજ સરતો મુકબામાં આવી. જર્બ્રેસગેડનની અમે સ્વિકારેલી સરતો કરતાં આ ઘણીજ બધારે પડતી હતી. આંકળો આપી ઝેકો પોંચો પકડવાની નીતી સ્પષ્ટ દેખાઇ આવી.

મી. ચેમ્બરલેન જોડેજબર્ગથી જર્મનીની નવા

કારનો લાભ્યા જેથી ઝેક સરકારને આગળ સલાહ આપવા માટી.

"ઝોકોસ્લાવાકિયા આ નવી સરતો સ્વિકારતી પણ તેમ ના, ચેમ્બરલેન બાબુતા હતા કે ફ્રેંચ બ્રીટીશ સરકારોથી પણ બે સ્વિકારવાની ઝેક રસોવેકીયાને સલાહ આપી શકાશે નહિ અને ઝેક સરકારને શાંત બેસી રહેવાનું અને સ્વરક્ષણને માટે તૈયારી નહી કરવાનું કહી શકાશે નહિ.

"ગયાથી શુક્રવારે ૧–૧૫ વાગે સાંજે ઝેક પ્રાતેના બ્રીટીશ અને ફ્રેંચ કોન્સ્યુલોએ પોતાની સરકારોની સુચનાથી ઝેક સરકારને ખબર આપી કે તેઓથી અમને શાંત બેસી રહેવાની સલાહ આપવાની જવાબદારી હવે થઇ શકાય તેમ નથી અને આપણે લશ્કરી તૈયારીઓ નહિ કરશે તેવા તેઓથી બોલાવાઇ શકે તેમ નથી.

"ઝેક સામે ઝેક સરકારને તેઓએ જણાવ્યું કે તો કે આ ગાડી તેઓ મારફતે પહોંચાડવામાં આવી રહી છે જ્યાં બાવિમબર્ગ આપણે કેટલાં પત્રકારો સેવાં એ સુચના વખતસર પહોંચાડવામાં આવે છે. આ ખબરથી જોઇ શકાશે કે મોટાં રાજ્યો પણ આ નવી શરતોને સમાધાન માટે મજબુત પાયારૂપ ગણતા નથી.

"ગાર બાદ તુરતજ શુક્રવારે રાતે ૮ વાગે ઝેક સરકારે સાંભળ્યું જરી આવ્યું એવું કરવામાં આવ્યું કે આંતરરાષ્ટ્રિય પરિસ્થીતી જોતાં સ્વરક્ષણની તૈયારીઓ કરવી આવશ્યક છે.

"સરહદની બાજુના પ્રદેશોમાં સરેથી સુબજ ઝેકોના પરદેશી રોબાંઓ દેખાવા લાગ્યાં અને કરહદ ગાર્ડોસો પિ. પર હરોડો પડ્યો.

"હુકાનમાં જે બન્યું તે પહેલાંજ ઝેક સરકારે કસ્ટમ્સ અને સરહદપરના ચોકીદારોને સામા નહિ થવાનું અને ગંભીર તોફાન આવી પડે તો પણ હથીયાર નહિ વાપરવાનો હુકમ આપી દીધેલો હતો.

"બામારી પોલીસ અને સેલ્ડરોએ પરદેશી પ્રદેશમાં પગ મુકેલો મૂર્યો.

"કરહદ ઓળંગવાનું જે કુદકે ચબાનપર સજ્જ પહેરા કોણ આવું હતું ત પણીજ ઘુસણી થયા લાગ્યું અને તોપો સાથે હથીયારબંધ ઝેકોએ પ્રદેશપર દરોડો પાડવા લાગ્યા.

"ઝેક કરકાર જેવા નિર્ણયપર આવી કે તપુ શાંત બેસી રહેવાથી તકરારનું કારણ ઉભું થશે અને ઝેક દિવસ સરહદના ઉપર જબરદારીનું આવા મુકવામાં આવશે. આથી સરકારે કરહદ ઓળંગવાનો કરાર કર્યો. શાંતિ અને નીરમ જાળવવાને આ કરવામાં આવ્યું."

નીવેદનના અંતમાં જણાવવામા આવ્યું હતું કે "અમે ખરેખર કહેવા માંગીએ છીએ કે આ પગલું અમે મોટાં રાજ્યોની સલાહ અને ઇચ્છા વિના નથા લીધું."

હિટલરનાં અલટીએટમનો ઝેક સરકારનો જવાબ

હિટલરની ધાદોનો ઝેક સરકારે બ્રીટીશ પરદેશ મંત્રી લોર્ડ હેલીફેકસને જયા રવીવારે જવાબ આપ્યો હતો. એ જવાબમાં મે. ઝેન મેસેરીકે જણાવ્યું હતું કે, "મારી સરકારે સ્વતાયે જ અને નકશો તપારમાં છે. યુરોપની શાંતીને મારે મહાન લાભો કરવાની તૈયારી બતાવનારી ઝેક રાજકરની સલાહી સ્વિકારવા રજુ કરવામાં આવેલી એ દરખાસ્તો નથી પરંતુ ઝેક ઢારેલી પ્રજાનો અલટીમેટમ છે. મારી સરકારને એ બારો ઘોર અપમાન આકાર્ય થયું છે. ઝેકોસ્લોવેકિયા યોરજના કરતા એ બાબતમાં આગળ જવાની છે. અમારી રાષ્ટ્રિય હસ્તીની સાથેની સાથિયાસાગીઓ તે છીનવી લેનારી છે. તેના સ્વિકારથી આપારી રાષ્ટ્રિય આર્થિક સ્વતંત્રતાનો આપોઆપજ નાસ થશે. મારી સરકાર પુર્ણ ગંભીરતાથી જણાવવા ઇચ્છે છે કે હિટલરની માગણીઓ દ્વારા સ્વરૂપમાં બીલકુલ અને બીનસારને અસ્વિકાર્ય છે. એ નથી અને પાછળ માગણીઓની સામે મારી સરકારને સુખ્તમાં સંખ્ત પીરોમ કરવાની જરૂર લાગે છે અને ઇચ્છરની કરવા અમે તેમ કરીશું. સેન્ટ વેનસેસ્લાસ, ફ્રોન હસ અને ચોમસ મેસેરીકની પ્રજા ગુલામોની પ્રજા નથી અને એ વિશ્વાસ સાથીઓ છીએ કે પરિણામના જે મહાન પ્રજાતંત્રો કે એની ઇચ્છાઓને અમે અત્યાર સુધી દીર્ઘ જાને માન આપ્યું હતુ તે અમારી આકતની વેળાએ અમારી પડખે ઉભા રહેશે."

ફ્રીટલરનું ભાષણ

સોમવારની રાતે બર્લીનના સ્પોર્ટસ્-પેલેસ સ્ટર્ગમાં હર હીટલરે એક ભાષણ કર્યું હતું તેમાં તેણે જણાવ્યું હતું :

"આ ભાષામ કોઇ કોન્સ્ટીટ્યુશનોનો નથા. તેનું બહુ બાગ તો હર બિન્સ છે."

ડો. બિન્સ જરમન તાબાને ઝેકોસ્લોવેકીયામાંથી ઉગેડી કાઢવા માગતા હતા એવા તેમની આગે જબરાળા કાઢવા પછી આવ્યા ચાન્સલર હર હીટલરે જણાવ્યા કે૨૯ વર્ષ પહા સુડેટન જરમની અને જરમની વચ્ચેની સરહદ કાયમ કરી શકવા નહોતાં. "ડો. બેન્સને ગોકેસ્લાવેકીયામાંથા આ દિશતી સ્પષ્ટપણે જોઇએ આવી ગે માગણી કરી. છતાં ડો. બેન્સને લાગ્યું કે તાં પગે ઇગ્લાંડ અને ફ્રાંસ છે અને ચોપીસ્ટ રહીયા પડશે છે અને જરમનીને તો ગમે તે કરી શકે છે.

"આ પાછી બેન્સને નથી સાગતી હતી. બેન્સે જે પગલ આપેલું કે તેજ કૂ માંગું છું. બેન્સને હવે સત્યવકતા થવાની કરજ પાડવામા આવશે. ઓકટોબર તા. ૧ લીએ તેણે આ પ્રદેશ છોડવો પડશે. હવે મારે અને બેન્સે એક બીજા સામે સરી મેદાનું છે.

"ગા. ચેમ્બરલેને કરેલા પ્રયત્નો માટે હું તેમનો આભારી છું. તેમણે કહ્યું હતું કે જરમન પ્રશ્ન શાંતી માગે છે. તે તેમને ખાત્રી આપી હતી અને ફરીયા અહી પુનરૂચ્ચાર કર છું કે ઝેકના પ્રજાના પ્રશ્નો આવી ગયા પછી યુરોપમાં મારે બીજા પ્રદેશોની માગણી કરવી નથી.

"હવે ઝેક લોકો મેલાની લડુપતીઓનાં પ્રશ્નનું સમાધાન કેવા રીતે લાવશે તો મને ઝેક લોકોની સાથે કરવા જેવાંવા રહેશે નહી અને તના સાથે ગળગે તે નેટલે વ્યક્તિ હું તેને બાંહેધરી આપીશ.

"પરંતુ સુડેટન જરમનના પ્રશ્ન તોને મારી ધમકીઓને હવે અંત આવી ગયો છે શાંતી કે પુરૂ બેન્સના હાથમા છે. મા તો સે સુડેટન જરમનોને સ્વતંત્રતા આપવી નહી તો આગે તે લઇ આવીશ. દુનીયા જાણે એ જણી લે."

બ્રીટીશ પ્રધાનનું નિવેદન

પ્રધા મંત્રીમંડળના સભાસદ મી. રવ ગીની રાતે ડાઉનીંગ સ્ટ્રીટમાંથી ના ચેમ્બરલેને પત્રકાર પરિસ્થિતિપર નીવેદન કર્યું હતું. તેમણે જણાવ્યું હતું કે :

"આખરી ઘડીએ પાલામેન્ટ બોલાવે અને તેમાં મારે હાલની ચીંતાજનક પરિસ્થીતી કેવી રીતે ઉપસ્થીત થઇ તેને વિશે સંપુર્ણ નિવેદન રજુ કરવું પડશે. મારે અહિયાં તાંત ઇકરાનું થતું દોષ અને કલાકે કલાકે પરિસ્થિતિ બદલાતી જતી હોઇ આવાર અગાઉ મારાથી નીવેદન થઇ શકે તેમ નહોતું. આજે જરા શાંતી છે તેથી બ્રીટીશ સામ્રાજ્યના સાથીદાર પુરતો અને બીજાઓને બનાવ બીનઝેકોના મોઢાને રાબ્દો કહેવા ઇચ્છું છું.

"ઝેક દુર દેશમાં રહેતા વિશે આપણે કશું જાણતા પણ નથી તેઓની હકરતને લીધે આપણે બાધ્યો બોકરી પડે અને એવી જાણના મુખ્યપણે અજાણ્યાપણા પરે છે એ ઘેટલું બાધુ ગીમીન અને દુઃખદાયક છે.

"બની એ કરતાં વધારે અસહ્યક તો એ જણાય છે કે જે તકરારનું સીદ્ધાંતમાં સમાધાન થઇ ગયું છે તેમ છતા તે મુકવું બાબત થઇ છે.

"ગત સરકારથી જરમન બાદીમાં તેઓ તમારા રજુ કરવામાં આવેની શરતો નકારી વધારે સેના કારણે હું સારી રીતે સમજી શકું છું.

"હર હીટલર સાથેની વાતચીત પછી મને લાગ્યું કે જો વખત આપવામાં આવે તો સમાધાનીની ગોઠવણો થઇ શકે.

"તેમે જાણો છો કે આ તકરારનું સમાધાન લાવવાને ઝેક બાબતથી ઘણે શકે તેટલું વધારું કરી ચુકયો છું.

"મારી જર્મનીના મુલાકાત પછી હર હીટલર ના મારાબીઓને હું સારી રીતે સમજી શકયો છું. જર્મનોના સપાટની તેણે હીંમાયત કરવા જોઇએ. તેણે ખને બાનગીમાં કહ્યું હતું અને ગઇ રાતે જાહેરમાં જણાવ્યું કે સુડેટન જર્મન સવાલનું સમાધાન થઇ ગયા પછી જર્મની ના મરેશોના દાવાઓનો અંત આવ્યો. મારી બર્ચટસગેડનની મુલાકાતથી પાછા ફરતા મને આશા હતી કે હર હીટલરની બાબતોમાં દખલ કરશે. પરંતુ જ્યારે પાછો જર્મની ગયો ત્યારે તેની પ્રદેશ તુરતજ સુપ્રત કરવાની, જર્મન સરકાર તરફથી તેને તુરતજ કબજો લઇ લેવાની માગણીથી મને આશ્ચર્ય લાગ્યું યઇ.

"મારે કહેવું જોઇએ આ વલણ મને ગેરવાજબી લાગી.

"શાંતીની જરાક પણ આશા રહેતી હોય ત્યાં સુધી શાંતીભર્યું સમાધાન મેળવવાના પ્રયત્નમાં હું પછાત નહી પડું. હર હીટલરની ફરી મુલાકાત લેવામાં કોઇ ફાયદો જણાશે તો ત્રીજી મુલાકાત જવામાં પણ હું જરાએ સંકોચાઇશ નહિ. હવે

કાલ તુરત તો વચ્ચે પડવામાં કું કશો ફાયદો જોતો નથી.

"નાની પ્રજાઓનાં અળવાન પડોશીઓ તુર્કી પણ નાની પ્રજાઓ પરને આપણને ઝગે સેહલી દીલસોજી થાય છતાં તેનો ખાતર આખાં બાંધિયા સાહ્યાજ્યને યુદ્ધમાં મંડિવવાનું તો આપણે માથે નજ થઇ શકીએ.

"જો આપણે લડવુજ પડે તો એ કરતાં મોટાં કારણોને માટે લડવું જોઇએ.

"કું પોતે તો નખથી શીખ સુધી શાંતિપ્રિય માણસ છું.

"રાષ્ટ્રો વચ્ચે યુદ્ધ મને એક દુઃસ્વપ્ન સમાન લાગે છે. પરંતુ આપણે રાષ્ટ્રે પોતાના બળની મમતાથી દુનીયા પર સત્તા જમાવવાનો નીમ્ન કરેલો હોય તો મને લાગે છે કે તેનો વીરોધ કરવાજ જોઇએ.

"યુદ્ધ એ એક ગર્હણીય વસ્તુ છે અને તેમાં ઝંપલાવવા પડેલાં આપણું મન બીલકુલ રાજી હોવું જોઇએ.

"આજે એક મોટી વસ્તુની કસોટી થઇ રહી છે અને સઘળા પરિણામો જોતાં જેનું રક્ષણ કરવાને ખાતર કોમો કેવાની કરજ પોતી થયાની નથી.

"કાલ તુરત તો મારી તમને બોલા દિવસ દરમીયાનમાં શું બને છે તે બીલકુલ શાંતપણે જોવા કરવાની સલાહ છે.

"જ્યાં સુધી યુદ્ધ થયું નથી ત્યાં સુધી તેને રોકવા શક્યાની દીશામાં આગળ વધીજ છે અને તમે જાણો છે કે કું છેલ્લી ઘડી સુધી શાંતિને માટે પ્રયત્ન કરવાનો છું."

દક્ષિણ આફ્રિકાના ટુંક ખબરો

ઇન્ડિયન ચાઇલ્ડ વેલફેર સોસાયટી

ઇન્ડિયન ચાઇલ્ડ વેલફેર સોસાયટીની ૨૨ મી વાર્ષિક સભા ગયા રવીવાર તા. ૨૫ ગીએ ડરબન સેન્ટ એન્ડ્રુસ હોલમાં મળી હતી. સેક્રેટરી મીસીસ જી. ફીસ્ટોરે રજુ કરેલા રીપોર્ટમાં જણાવાયું હતું કે સોસાયટી તરફથી ગત વરસમાં ૭૮ કુટુંબો અને ૩૨૫ બાળકોને મદદ આપવામાં હતી. અમલગની, બોલીસ, કલેરવુડ અને મેરેડાલ મેરેકસમાં નિશાળના છોકરાંઓ અને બાલાઓ માટે કલીનીકો ચલાવાતી હતી. કલેરવુડમાં બાળ દરદ તરફથી ખાસ દવાખાનું ખુલ્લું કરવામાં આવ્યું હતું. ૪૩ કુટુંબોની બાલાઓને સોસાયટી તરફથી માંદી અપાઇ હતી.

ફ્રાંસ્સ ન્યુનીસીપલ મારકેટનો કબજો પ્રોપ્રાઇટરોને અધિકાર

સ્ટ્રાંસ્સ (ફ્રાંસપાલ) ની મ્યુનીસીપાલીટીએ મ્યુનીસીપલ મારકેટમાં અમુક પ્રતિબંધ મુકવાથી દીલી ફેરફારવાળાઓ અને શાકભાજી વાળાઓએ મારકેટનો બહિષ્કાર કર્યો હતો. સપ્ટેમ્બર તા. ૧ લીએ ગી. જી. બાકુના પ્રમુખપણા નીચે ૨૨ સભ્યોની એક ઇન્ડિયન મારકેટ એસોસીએશન સ્થપાઇ હતી. અને બહિષ્કારનું હથીયાર એ જણાવવામાં આવ્યું હતું કે આપણે માલ ખરીદનારાઓને માલ તપાસના દેવામાં આવતો હતો પરંતુ મકેસીસે હવે પ્રતિબંધ મુક્યો છે જેથી ખરીદના કરનારાઓથી માલ તપાસી શકાતો નથી. ફરમાણ બે દિવસ ચાલ્યા બાદ મારકેટ માસ્ટર પી. એ. સી. કે એ એક નિવેદન બહાર પાડી જણાવ્યું હતું કે ટુક મુદત પહેલાં સુધી હોલસેલરોને સીધાંડિ બાલતુ ઢોર તે બપાત માલ દેવા ન ચ્યુણે આપવાની છુટ હતી. પરંતુ બોકેઓ ફરિયાદ કરી તથી કાઉંસીલે એવી સુધારા કરી કે બાકની વચ્ચે સીધાંડિ કરનાર સિવાય બીજા કોઇથી કિંમ શકાશે નહિ દીલી એકે પક્ષ બાકની ફરિયાદ કર્યો વિનાજ બહિષ્કાર કરી દીધો હતો વધુમાં ગી. કે એ જણાવ્યું કે કાઉંસીલે હવે સુધારા પાછી ખેંચી લીધેલી છે અને હોલસલ ખરીદનારાઓને હવે પોતાનો માલ બંધ જગાને અંદર આપવાની છુટ મુકાઇ છે. સાર આવ બહિષ્કાર પાછો ખેંચી લેવામાં હતો. સ્ટ્રાંસ્સ ઇન્ડિયન મારકેટ એસોસીએશન હવે કામમાં માટે રહી છે અને દીલી ખરીદનારાઓના લાભોમાટ કેમરેમ રાખશે.

મીલી કન્ટ્રોલ એકટનો ભંગ

રકેનરટનમાં ધરમાકલ આકુજી લુણાત એક મકાઇના વેપારીને મીલી કન્ટ્રોલ એકટની રૂએ મકાઇનો જરૂરી કસેટાનો નિકાસ નહિ કરવાના ૧૦ આરોપો માટે અહીં ૧૯૩૭ ના જુનમાં

નવાં વર્ષની અભિનંદન પત્રીકાઓ

આવતાં નવાં વર્ષની અભિનંદન પત્રીકાઓ તૈયાર થઇ ગઇ છે.

મળવાના ઠેકાણા:

ડરબનમાં

પરસ્સ પેજીરીયલ ટી રૂમ, ગ્રે સ્ટ્રીટ.
જી. સી. કેપીટલ, ગ્રે સ્ટ્રીટ
નારણ ચકલા ટી રૂમ, ગ્રુક સ્ટ્રીટ.

જોહાનીસબર્ગમાં

પાટીદાર ટ્રેડીંગ કું., ૬ મીચર્ચ સ્ટ્રીટ.

ફીનીક્ષ ફજનની શી. ૨–૬. કપાલથી મંગાવનારાઓને માર ફજનની શી. ૨–૬.

Manager, Indian Opinion.
Phoenix, Natal.

કરેલા મકાઇના વેપારનું જરૂરી રીટર્ન રજુ નહિ કરવાના એક ન્હારેપ ગારે મી. એચ. એચ. મકાઇના સભ્યો પ્રોપ્રાઇટર કોર્ટમાં પાડા કરવામાં આવ્યા હતા. ગોલ કસેટાર કન્ટ્રોલર મી. સી. જે. યુકસે જણાવ્યું કે તા. ૧ જુલાઇ ૧૯૩૭ અને તા. ૩૧ ઓકટોબર ૧૯૩૭ દરમીયાન યુજાતે ૨૬૦૪ બસ્તાં મકાઇ ગોકમગોરે કર્યા નહતા તેમણે ખેડુતો પાસેથી ખરીદેલા ૧૦૮૧૨ બસ્તાનો એ કસેટા હતો જેની કીંમત પા. ૮૧૨ થતી હતી. બચાવ પક્ષની વિનંતિથી કેસ તા. ૧૦ ઓકટોબરપર મુલતવી રહ્યો હતો.

કસોધીંગ ફેકટરીના માલીકોપર ૨૯૩ આરોપો

સોલ્ટ રીવર, કેપટાઉનની પ્રોટી કસોધીંગ ફેકટરીના ડીરેકટરો મુખ્ય રોય અને ચેન્ડોજ પેટલને કેપટાઉનની કોર્ટમાં ગયા સપ્ટેમ્બર તા. ૨૪ ગીએ કસોધીંગ ઇન્ડસ્ટ્રીના કરારનો ભંગ કર્યાના ૨૯૩ આરોપો માટે ગુન્હેગાર ઠરાવવામાં આવ્યા હતા. રોયને પા. ૧૪૮–૧૦–૦ અને પેટલને પા. ૪૧–૨૦–૦ ના દંડની સજા થઇ હતી. રોયને થએલા કુલ દંડનો અરધો ભાગ અને પેટલને પધેરો આપો દંડ સારી ચાલચલગતની ગરજે ૩ વરસને માટે મોકુફ રાખવામાં આવ્યો હતો. ઉપરાંત નોકરોને બાકી દેવા બાબીના પગાર અને રજાના પગાર પેટે પા. ૬૮–૧૬–૦ ની રકમ ભોગવી દીધાર્ટ મેન્ટને આપવાનો મારે હિસાબી હુકમ કર્યો હતો. આ સુબાદા સામે આપીલ નોંધાવવામાં આવી છે.

પ્રતીપ્રધાનમંડળની મીટીંગ

પુનીયન પ્રધાનમંડળની આસ મીટીંગ પુરેટામાં કેપસિયાન મંત્રીની પરિસ્થિતિનો વિચાર કરવા મુખ્યરે પ્રીટોરીયામાં પુનીયન પાર્લામેન્ટમાં મળી હતી. તેની ગત્યોના ખબર બહાર નથી આવ્યા પરંતુ મી. મેકગ્રેગર: જે રીતે તમે બધા બચ્ચા કે તમ તેણે કેવા આવેગ છે.

પરચુરણ

પુનીયન પાર્લામેન્ટ ગયા ગુરૂવારે બંધ થઇ છે અને ડીસેમ્બર તા. ૧૬ મીના મોમવારે પાછી ખુલશે.

* * *

બ્યુકાનનયો આફ્રીકાનર કોંગ્રેસના પ્રમુખ મી. મારાસ્ટાઇનને મંત્રીમંડળ બરતરફ કર્યા ૨૪ કલાક પહેલાંથી કિલ્લો પડી હતી કોઇને ખુબરસાન નથી પરંતુ પક્ષ મેન લાઇનની ઇન્ડીપેન્ડેન્ટ પોલીસીને મોટું નુકશાન થયું હતું, સભ્યસંખ્યામાં ઘટાડો થઇ ગયું હતું.

* * *

ગોલાનીણમેની પુનાયટેન પાર્લામેન્ટ સોસાયટી માંથી પા. ૩૧૬૦ ગુમ થયાના બબર ગયા સપ્તાહે બહાર પડતાં ઓડીટરોને ચોપડા તપાસતાં પકડાયા છે.

કન્ટ્રાક્ટના સંબંધમાં અપીલેટ કોર્ટનો ચુકાદો

વીમાની ફેરો કોન્ટ્રોટ પાસ્સ ગ્રેમાપ્રટરી લીમિટેડે યુનીયન સરકાર સામે માલ પુરો પાડવાનો કન્ટ્રાક્ટ કરેલો તેના સંબંધમાં એવો ઉપસ્થિત થયો હતો કે અજકર પેદીએ એક વર્ષ દરમ્યાન અડસઠ ટનો માલ પુરો પાડવાનો સરકાર સાથે કન્ટ્રાક્ટ કરેલો હોય તો તે કયપોત માલ મજકુર કન્ટ્રાક્ટર પાસેથી લેવાને સરકાર બંધાએલી છે કે કેમ તેની પાસેથી ખરીદવાનું સરકારને માત્ર ઓપશન રહે છે અને બીજેથી ખરીદવાની તેને છુટ રહે છે. આ પ્રશ્નપર અપીલેટ કોર્ટે એવો ચુકાદો આપ્યો છે કે અંદાજનું જે કંઈ પણ પ્રમાણ નક્કિ કરવામાં હોય તે વસ્તુને માટે જરૂરી હોય તે વસ્તુને માટે પુરતો માલ તેટલો પાસ જેથી સાથે કન્ટ્રાક્ટ કરેલો હોય તેની પાસેથી લેવાનો સરકાર બંધાએલી છે આથી સરકારની અપીલ રદ કરવામાં આવી હતી.

મી. પીરો ઇંગ્લાંડ જશે

રક્ષણ ખાતાના પ્રધાન મી પીરો રક્ષિણ આફ્રિકાની મી ૨૯ સાલની લશ્કરી ચેલ્જના બંધી કરિયાદ કાયદાના ટેકનીકલ એ.ડીકેટેર વેર ઓફીસ અંગે વિમાની બાબતો સાથે સંબંધ કરવાને બાબતમાં બાજની આબાદીએ ઇંગ્લાંડ જવાના છે. વળી રેમયે સોગાંગ્રેસ દક્ષિણ આફ્રિકાનીજ બાબતો સંબંધ કે નહિ તેની પણ તપાસ કરશે.

બ્રહ્મદેશનાં રમખાણ

બ્રહ્મદેશમાં મોટા પાયા પર થએલાં રમખાણોના સંબંધમાં મહાત્મા ગાંધીજીએ 'હરીજન બંધુ' માં એક બનાવીમ લેખ લખ્યો છે. તે અમારા વાચકોના લાભાર્થે નીચે આપીએ છીએ:

"મારા પર નીચે પ્રમાણેનો એક તાર આવ્યો છે:

"બ્રહ્મદેશનાં રમખાણ તરફ તમે આપનું જે તેના કરતાં વધારે ધ્યાન આપવું ઘટે છે. સરકાર તરફથી તમે તે બાબત પ્રસિદ્ધ થયા હોય, પણ મે' ૧૦ મીએ વીમાનમાં રંગુન ઊતર્યું ત્યાં સુધી જરાયે શાંતી નહોતી. હિંદુઓને સખ્તરામ થયા છે. તેમણે નમકરી ઓછી'તયી કામ લીધું ને બાપણ પ્રજા જોગવ્યાં અલ્પ રક્ષારક્ષ પગલાં તદ્દાળ જેવા દીનતી છે."

રંગુનથી આવ પર એક તાર આવ્યો કે તરત જ મે' જે પગલું લીધું તે એક જ અસરકારક પગલું મારાથી તે વખતે શક્ય હતાય એમ હતું. તે વખતે મારી પાસે વધારેતો પણ ન હતી. બંને બાજીઓના પ્રકોપના સમાચાર મારી પાસે આવ્યું છે. એમ જણાય છે કે એક બાજીએ કેટલાક વખત પર એક પરીક્ષા લઈને તેમાં બ્રહ્મદેશની યોગ્યતાની કરી હતી. એક બૌદ્ધ બાજી, જે ધર્માંતર કરીને બ્રહ્મદેશમાં દાખલ થયો હતો, તેણે સામી એક પત્રિકા લખી, તેમાં મુખ્ય પત્રિકા પર આક્ષેપ કર્યો તેના સામે બહિષ્કાર પર પણ પ્રહારો કર્યો. એ સામી પત્રિકા લખનારા કોઇ હિંદીનો હાથ ન હતો. એ પત્રિકાઓ એકદમ તો બાન ન એંચ્યું, પણ બાજી બાપાંઓએ એની અતીશય અસર કીધા કરી તે બાજીઓનાં મનને ઉશ્કેરી મુકયાં. એને પરીણામે જે જંગલીપણું બધું જોવે જણા અમુક્ય, નીરોપ સ્ત્રીઓનો ભોગ લીધો, અને કહેવાય છે કે કરોડો રૂપીયાની મીલકતનો નાશ કર્યો. વળી એ રમખાણ એકલા રંગુન પુરતું જ રહ્યું નહીં. તે આખા બ્રહ્મદેશનાં જ્યાં જ્યાં હિંદીઓ વસતા હતા ત્યાં ત્યાં ફેલાયું.

અને તાર મોકલનાર સજ્જન કહે છે તેમ તે "હિંદીઓએ નમકરી (એટલે કે ગાંધી બાબીંસાથી કામ લીધું" હોય તો હું એટલું જ કહી શકું કે તેમને બીજી રીતે કેટલું ઇષ્ટ જોગવ્યું પડત તેના કરતાં તેમણે જોયું જોગવ્યું હતું. બાબીંસાને કયાં બદનામ કર્યા. અમુક પ્રમાણમાં આપેલી બાંયધરી બન્નેમ તે બાજુ જ ઓછું કરી શકે. બધારેમાં વધારે તો તે ઓછું કરી શકે કે રમખાણ થાય ત્યારે તેને શમાવવાને બધલાં બધ કરે, બહારગામના પ્રધાનમંડળોના પ્રાંતોમાં મોકલ બધાન પર રમખાણો થયા તે પાછી બહારગામની સરકારો પણ શું કરી શકી છે! આવાં રમખાણોમાં દુઃખ ભોગવનાર બાજીઓને, વીરમ બાવવાનો પ્રયત્ન, સહજ આવી શકાય જેવું નથી હોતું. બહારગામ શું કરવું છે એ કંઈ જાણતા નથી.

આ બધી કમબખ્તીના જીવનમાં જેટલે આંશે કામયાબીપણું શક્ય હોય તેટલે આંશે કામયાબી મેળવી શકાય એવી જ દિશા કંઈ તો કરે છું. એકવાર ધાર્મિક ઝેરવેર બહાર બાય એટલે પાછી, એ તે તે કોમો પરસ્પરના ઇલાજને ન પોતે તો એ ઝેરવેર બહારના બધારણ પછી બનવાં જ કરે છે. એનો એક ઇલાજ એ છે કે તે તે પક્ષોને જે ભિન્ન ધર્મો પાળતા હોય તેને બીજી પરસ્પર બાદર કેળવવા બહારેના બોહોને પરસ્પર બીજે અને મુસલમાનોને બોહ ધર્મ બીજી બાદર ન હોય તો તો કલહના બીજ તો કાયમ પડેલાં જ છે. જેને બદલે કેટલું પાણી બળતાવિત તેના કરતાં બાપણે થોડા દીવસ પર જેનું બેદા જંગલીપણાને રૂપે દુરી નીકળ-વાના. તેથી મારી સુચના એ છે કે એ બંને મહાન ધર્મના અનુયાયીઓએ પરસ્પર સગાઇની કેળવણી.

અને બાય એવો છે કે બધા રમખાણના મુળમાં હિંદીઓ બીજે બીજેબધી બાબણી હતી, તે એ કદાચ આર્થિક કારણોને લીધે હશે. કેમકે, મુસલમાનોને બનમાબાની હાની કોમથી વધારે વધ છે એ ખરૂ, પણ હિંદુઓને બાય પણ બહીઓના પ્રકોપનો ભિકટિમ બાય કેળવાયો છે. એટલે બ્રહ્મદેશમાં વસનારા હિંદીઓએ એટલી કાળજી રાખવા બંધ છે કે બહીઓ સાથેનો તેમનો વહેવાર નમાબા, પ્રમાણીક અને ચોખ્ખેચટ હોય. એમ કહેવામ છે કે વેપારમાં તો બંધા કરીએ તેમ ચાલે અને વેપારી પરાકના બાબતોમાં લાભ તે બાબી ચોકાના બારે પરાક પાસેથી અતીશય મોંઘા બાય બાબે નોપણ એમાં કંઈ નૈતીક દોષ નથી. એવી લાગના વહેપારથી ઉલ્ટા મન થયા જીના ન જ રહે, બાંગ્રેજ રાજ્યકર્તાઓએ આપણા દેશનો કબજો લીધો તે પહેલાં પણ, આપણે ત્યાં ત્યાં

આવા છોડ્યે ત્યાં સુધી આપણે જે મોટાની વસ્તુ વસવા જોઈએ તે જેમની આગે આપણે વેપાર કર્યો છે તેમના કરવા સદ્ભાવ ઉપરજ આપણે આધાર રાખ્યો છે. એવો તંત્રીબાર, એકત, તથા વગેરે વેપારના આપણા સંબંધનો પ્રતીવાદ ...

પણ સમય બદલાયો ને આખી દુનીયામા લોકોમાં પોતાના હકનું ભાન જાગ્યું છે. અસાતિ ખીજા દેશોમાં જઈને વસનાર ગરદેશીઓ ગમે તેવા છકાપંજા કરતા છતાં તેમને પોષ પુરતું નહીં. પણ હવે તેઓ એવું કરી શકતા નથી. એઓ પોતાની આપ્રામાણીકતાને ઢાકવાળા ને બેરી વાપુ ચો ઠકારી શકે એમ નથી તેમને માટે તો પ્રામાણીકતા એ કદી નહોતી એટલે જાણે શ્વેત આદમારીની આસારે ટકતી છે. અને હિંદુસ્તાન એ નાલીમમાંથી બચી જવા માગતું હોવ, અને, સ્વતંત્ર રાષ્ટ્ર તરીકે, દાનીને પોતાના ખ્યાનમંત્ર તરીકે સ્વીકારવા માગતું હોવ, તો તેના સંતાનોની છતનના પ્રત્યેક ક્ષેત્રમાં અને તેમણે જ્યા જ્યા જાય ને પ્રત્યેક દેશમાં મનુષ્યો માધેના વહેવારમાં આપ્રામાણીક્ષ્ણ પ્રામાણીકતા રાખવા પડશે.

બે શબ્દ પ્રથમ મિત્રો પ્રત્યે. હું ઉદ્યોગ વરસ પર બાદ્રદેશ ગયો. હતો ત્યારે બહુ પુંજીવાદીઓએ મને એમની પરિષદમા નોતર્યો હતો, અને બબ્બ પૌંડ મંદીરની રકમનો ગમે ત્યાનપત્ર આપવા હતું તેમણે પૌંડી નદીને પોતાના-મનો એક હકોને બોલાવ્યો હતા એટલે બસરે મેં રેળવેઓના પ્રકાપની ખોના જાણી, અને એમાં ઓપુરુષનો ક નાલાયેદારો જોર રાખતા હોવા, પેસી અપ્રામાણિકપણાની ટેવો એમને કદી કશો સંપર્ક ન હોઇ શકે એવાં માણસો પર પેર વાળ્યું એમ બનવું બાર મને દુઃખ થયું અને બહુ બગાડ પ્રત્યે બાયેલા બાદે આદર છે એ સાંભળ્યા બહારનાં વધારા ઉપદેશકોના એક છે. ખુદનો ધર્મ એ સાંભળવો, અપેદનો ધર્મ છે. એ ધર્મના પ્રતીનીધીઓ નીરનુદાયણે, અને તે દેશીના નાશના બદલાને, ન્યાયીપણું કેમ જાગારી શકે એની કલ્પનાજ કરી શકાતી નથી. દુઃખની વાત એ છે કે, તે છાપાંમાં આવેલી બધાંયે સાચી હોય તો, પુંજીઓ (બીજા સાધુઓ) —જે બુદ્ધે ઉપદેશેલા ધર્મનાં આલ્બરદાર છે—રેળમાં કેળવાતા હતા, અને તેઓ રેળાંના ફ્રોધને શાંત બનાવા પાડતા, પણ ગુંદ, આગ ને ખુનામરકીમાં જાને આગ લેતા હતા. એમાંના ઘાયા માણસો જરા આંત-રશોધન કરે, અને જે ઠગાઇકર્યા હતા તે ખુલીગારી માણસોને દુઃખ પડ્યું જોઇએ એનું પુનરાવર્તન થતી અટકાવવાનાં પગલાં લે

ચીનના એક અધ્યાપક ગાંધીજીની મુલાકાતે

ચિનના યુદ્ધ વિગેરેની રસીક ચર્ચા

શ્રી. મહાદેવ દેશાઇ 'હરિજનબંધુ'માં લખે છે :

એક અધ્યાપક તાઓ નામના એક ચીની અધ્યાપક પરદેશમાં વસતા ચીની ઓની એકતા બાબતના ઉદ્દેશથી નીકળેલા તે સ્થળેથી પાછા ફરતાં હિંદુસ્તાનમાં આવેલા. ચીન માં તેમનું બહોળા ઢંગનું શાસ્ત્રનું વાંચન હતું. એ અભ્યાસીઓના હાથમાં આવી જાય એવી નોંધોથી બહુ. પણ એવા ચતુર બન્યા કે વાચકોના મગજમાં એમને મજબૂત મોટો બેસાડતા ગયા.— એટલે પહેલો એમનો જે એમના વાંચનનો આ લક્ષમ પાર ઉતારવાનો નિર્ણય હતા. તેઓ સંસ્કૃતમાં હતા ત્યાંથી જ તેમણે ત્યાંથી જ ચીને ચોક્કસ નીતીની મુલાકાતની ગણતરી કરેલી, જ્યાં 'આપીજ્ઞ ત્યારી મારે ચાલ નહીં કરે એમ તો મેં ધર્યું . પણ એમને પાકા પાયાના નો મારો જ્ઞાન ચારેયો નહીં ચીન ચાલ્ક ચીપ એ આત્મિકપ્રધાનસિક ઉપાધિમાંથી ચાલતા ગેળવાના નો ગાંધીજીનો એકમાત્ર પ્રસ્તાવ છે, અને ત્યારે ત્યા ચાલે ચીન ચીપું એ ને ત્યિ મે કાર્યમાં ખુલાસો કર્યો છે, પણ આવા આવા ... નારાઓને બધાને ... એટલે ચાલે શાંતિનાં ચિહ્નો પકડીજ છે. એટલે એમણે આપણા તાઓની ... રાબ્દો બધ્યા "હું ઉપાધિમા ... મારે તમને આવકાર આપવો ... હું આત્મિક દ્રિષ્ટીએ ... ચાલે ... કરવાને પણ મારવી ચીન ... પણ તમારે કહેવું ... તો ... તમો બોલશો, હું ... "

અધ્યાપક તાઓએ કહ્યું ... ચીન પ્રજાકીય ... ચીના પ્રજાકીય ... આ ... ચીનના ... પહોંચાડી ... ૧૯૦ - ૨૫૦ ... ... આવેલાની નીચે ... ચીન ... ... સામનો ... એક ... ...

પતની ઇચ્છા હોવી એવા પુરુષો.'

ગાંધીજીએ હળવાશથી જવાબ આપ્યો. 'સામાન્ય શિક્ષિત માણસ પણ ઉદ્યોગ શરૂ કરવા તત્પર કરી શકે એવી અપેક્ષા રાખી શકાય. કામના તરીકે તમારા જેવા સુશિક્ષિત માણસને સુતારી જેવો ઉદ્યોગ શીખતાં જેટલો પ્રયત્ન આપે તેના કરતાં આપણા મરીઝોને આવશ્યક વાસ્તવ્ય શીક્ષણ મેળવતાં ઘણો વધારે પ્રયત્ન પડે.'

અધ્યાપક તાઓ કહે, 'પણ આપણા કુળવાન વેલા માણસોને તો મોટી મોટી નોકરીઓ ને પૈસાની લાલચ લાગેલી હોય છે. એમને આવા રસ કયા રીતે પડે?'

ગાંધીજી: 'આ યોજના જો પાયાગત હોય અને કુળવાયેલા માણસોને મળે તો આર્કિટેક્ટ નીવડવાને જેટલો જે રીતે મળવાપાત્ર સુધારો ને પૈસાની લાલચમાંથી બચવાનું સામર્થ્ય એનામાં હોવું જોઇએ. એ જો આવશ્યક સુધારાઓમાં પુરતી દેશદાઝ ને જનસેવા રાખે તો એ નિષ્ણાત નીવડવાની અપારે આ બોલ બાળ છે. જેમને દરેક બાબતોમાં નફાનું ધોરણ જ મુખ્ય હોય છે તેઓ કોલેજોમાં લાયકાત ન થઇ શકતા નથી. એમને બધા યોજનાના આર્કિટેક્ટ માટે એવો પુરો સંભવ છે.'

આથમણી આફ્રિકાની રાજકીય હકીકતો પણ અધ્યાપક તાઓને બહુ ઉંડા રસ હતા. એટલે એમણે પુછ્યું, 'તમે મધ્યવર્તી સરકારમાં કામ કેવા રીતે ગોઠવવાના?'

ગાંધીજી: 'અમે સાત પ્રાંતોના અનાસ્થા પ્રસ્તાવને વફાદાર નીવડીશું તો એનાથી જ સાત કેબીનેટો ને અમને મધ્યવર્તી સંસ્થામાં પણ સત્તા મેળવવાને પાંચ મંડાયશે.'

'પણ મહાસભાની શક્તિઓ બધી અનુકુળ થઇ રહી છે, અને મહાસભાની પ્રતિષ્ઠા વધી છે, નહીં વારૂ?'

'મહાસભાની પ્રતિષ્ઠા વધી છે. લોકોના પોતાની સત્તા ને શક્તિનું ભાન આવ્યું છે એ ખરું પણ એ સમજે છે. મને બીક એ છે કે અમે સત્તાધીશ બનવા કરતાં લોકસેવકપણું ગુમાવી બેસીશું.'

અધ્યાપક તાઓએ પાછી મોહકેજોદાડોની વાત છેડાવી. એમનાં શીક્ષણનો એક એવો વિચાર છે કે દરેક પુરુષ કે સ્ત્રી ને કંઇ ને કંઇ શીખવા હોય તેમણે તે બીજા પુરુષ કે સ્ત્રી પાસેથી તન શીખવું જોઇએ. 'બાળકે—બાળકાએ — પણ જોતે મેળવેલું જ્ઞાન પોતાનાં નિરક્ષર માબાપને આપવું જોઇએ. આ રીતે ચીનવાસીઓ નિરક્ષરતા ને અજ્ઞાન કેડવાની પ્રબળ પ્રવૃત્તિ ચલાવી રહ્યા છે.

ગાંધીજીએ કહ્યું: 'એટલું' ના એ પદ્ધતિ કરી શકે એ વિષે મને કંઇ શંકા નથી. આ પદ્ધતિમાં સાક્ષરો કેવા રીતે તૈયાર કરવામાં આવે છે, તેઓ બીજાને કેવી રીતે શીખવે છે, ને તેનાં સા પરિણામ આવે છે એ વિષે કોઇ કુમ્ર નોંધ મને સાંભળી આપશો.'

અધ્યાપક તાઓ કહે, 'જરૂર સાંભળી આપીશ એ' એને વિષે ઘણું સાંભળ્યું છે, પણ ત્યારા કાર્યકો, બધા આશ્રમ કોમર્શિયલ ચાલતા જણા છે, એટલે મેર મહેમાનોને હું એક અપરિચિત સમ મોકલી આપીશ.'

પણ ચીનની મુલાકાત માટે ગાંધીજીની ઘણીયે કોઇ તારીખો બીજા વિના સાંભળી અધ્યાપક તાઓની મુલાકાત લંબાતી ગઇ એમણે કહ્યું કે 'આપ આફ્રિકાના તારીખો આપશો તોપણ આપારા લોકો તો નારાજ, દુકારેશીની પ્રજાને આવીજાનો અનુભવો નથી. અમે રવરાજ્યની લડાઇમાં ફતેહ છીએ, પણ બીજા બાબતોમાં તો અહીંયાનું વાતાવરણ કરીએ છીએ જોઇએ નિરાશક મનજનોને આ કરતાં આડા નથી. જમાની પ્રજાની સામે અપારે કાયુતા નથી. ૨૬ મી મેએ ચીનનાં વિમાનો જપાનના ત્રાસેલા ૩૦ ઉડ્યાં હતાં, ને જપાનને ચીનનાં અનેક શહેરો પર બોંબ વરસાવવા જે તેનું લેણ પાછળ એ વિમાનો જપાની પ્રજા પર બોંબ તે વિમાનો વરસાવી શકત, પણ એમણે તો બોંબ વરસાવવાને બદલે ચરાઇ ની અગવડના બતાવનારા ચોપાનિયાં ને પત્રિકાઓનો વરસાદ વરસાવ્યો. મેં કુંઈ કહ્યું નામ એક બાપુ પહના કરી. અને વિષે ન વરસાવ્યા એનું કારણ બધા પાયદળના હતું' અમારા શત્રુ જપાનના એવો નથી

મધ્ય જપાનના લશ્કરી સેનાપતિઓ છે આપણે અહિંસાના રીઢાંતોનેજ અનુસરવું જોઇએ.'

આના જવાબમાં ગાંધીજીએ કહ્યું 'પણ જ્યારે બારી શક્તિનો પ્રસંગ આપણે ત્યારે આ સ્વેચ્છાએ સ્વીકારેલો સંયમ નહીં રહે. તે પ્રસંગે જે લાગ્યું થશે તે કરીજ નહીં શકાય. એથી મને આનંદ નહીં થાય. એ અપરિહાર્ય વસ્તુ છે. યુદ્ધમાં પ્રેમ હોવજ ના શકે. આપણે એટલો નિશ્ચય કરીજ રાખે રહ્યો કે કે આ તો સંપૂર્ણ અહિંસા પાળવી છે અથવા તો નિર્બળ હિંસા કરવી છે. આજ પુરતા સંદેશો નથી!'

અધ્યાપક તાઓ કહે, 'આપ બે-ત્રણ દિવસ અમારા દેશમાં આવશો જોયો આપણા ચીનવાસી કેવા રંગે ખરા!'

ગાંધીજીએ કહ્યું: 'હું તો ઘણાયે તમારા દેશ સુધી પહોંચ્યો હતા પણ એટલામાં તો તોફાન થયાં જોટલે જેમણે મને નીમંત્રણ મોકલેલું તેમને મને જતો રોકવો પડ્યા. મારી જીંદગી આ તમારા દેશમાં શાંતિ સ્થાપવાની ઇચ્છા જરૂર રહ્યું. તમારો મહાન દેશનો મારે દિવસ આરામના ગાળી શકું તો મને તે વિચારો આનંદ થશે.

ગુજરાત

ઉંઝા ગોંજન્ટ—જનરલની ગોપીએ કેપટાઉનમાં હતી ત્યારે પોતે ઉંઝા અને અટ્ટેલાર ના ૨ વીશી ડરબનના ચુંટી તેમની સાથેનો પત્રવ્યવહાર કર્યો ગોકલ દરકર કરવાર મોકલાવે.

* * *

૧૯૩૭માં હોસ્પીટલમાં ખુનના ૧૨૫ કેસ નોંધ બનેલા આવ્યા હતા. બારે ૧૯૩૮ માં ૧૫૨ અને ૧૯૩૯ ના પહેલા આવ્યા હતા. બે પુરુષોએકબીજાને અને બાજ મેડીયેને મરણની બાબત થઇ હતી.

* * *

૨૨૮૦માંજ (ઇસવીસન) ના એક જોષીએ ભવિષ્ય ભાખ્યું. મરણને પોતાના આયોજનો નાશ કરેલા દેવતા દોષથી તેને ચુનેદારમાં ૨૨૨૨માં આવ્યો હતા અને તો સોમાયદી। આવજો તેના વર્ષોના પંચાંગોમાં બાતમ કરવામાં આવ્યો.

* * *

૧૯૩૭ ની જરમનીને ઓસ્ટ્રોલોપેથમાં આગે પુલ કરવામાં મદદ કરવા ઉત્તરી ના ૧૯૩૭ના સમ્રાટ ફ્રેડરીક ધ્યાનમુલસે ગાદી ત્યાગ કરવાની ધમકી આપેલ છે એવી પરીસ્થના એક બાબામાં અખબર છપાય છે.

* * *

દાહ્યભાઇ અંગ્રેજ બાલદાનાદ ગીતામાના ૬૦૦ સભ્યોએ આજ સુધીમાં ૫૦ ૬ ગ્રાંથોદ્વાર, ૨૬૦૦ ચીનોએ ચીનેરાની પણ બાબા વરસ્યા ગીતાના ૧૫૦ છે. દારૂબંધીના પ્રચાર માટે ગીતાનું એક પુસ્તક પણ બહાર પડ્યું છે

* * *

આણંદ જિલ્લે સામાજવાડા ગામાંથી મો. મોરારજી ખટલીયાવાળાએ દારૂબાબુ આપ્યું છે.

* * *

દારૂની બાંધણીના ગામોમાં બાબતની બારી કરતો કાયદો બરાબર અમલમાં કરવો છે.

* * *

૧૯૩૭ની બરફી ગણતરીમાં હિંદની જનસંખ્યા ૪૦ કરોડ જેટલી થશે એમ પબ્લીક હેલ્થ કમીશનરે જાહેર કર્યું છે.

* * *

બરમામાં રમખાણમાં કુલ ૧૮૯ માણસો મરાયાં છે અને ૫૮૬ ઘાયલ થયા છે.

* * *

સમયમરના આગંતુક નીમક ગોળધોલાણના સ્વર્ગસ્થ મશહુર ગાયકોમાં બબીસ્કર ગોવિંદ ઝા કરા કુમ ગાયકોમાં ૫ ૬૨૬માં બબીસ્કર ગોવિંદ બી એ ના ૬૦ ૬૮ના રોજ કુંકે સમયની ગાંધી બોમાંથી બાપસાન પામ્યા છે સ્વર્ગસ્થોને આપુંદરના ફેન્ચ ગાન કર્યું અને તેમનો ફોટા રંગ રાગ સૌને બતાવ્યા બાપ્યા હતા

* * *

મોગરી વિદ્યાલયની પંદરી પુરી ગણ છે; તેમાં પ્રકાર ૬૦ ૬ તેમનું ખાત પીણ પ્રોફેસરના સાંધાર ૬ ઉપાદકમાં રાજના પ્રધાન તરીકે તેમનું સન્માન થયું એવા જમાવાય છે.

ઇન્ડિયન ઓપિનિયન

તાપી નદીમાં બળેથને દિવસે ખએલી હોનારત

'લોકમિત્ર' ઑગસ્ટ તા. ૨૮ ના અંકમાં નીચે પ્રમાણે લખે છે:—

સુરતમાંજ નહીં પણ પ્રાંતમાત્રમાં હાહાકાર વર્તાવનાર, સુરતના ઇતિહાસી તાપીની ભયંકર હોનારતને પખવાડિયું વીતી ગયું. એ દરમીયાન ૭૧ શબ મળ્યાં છે અને બીજાં ૬૨ શબનો પત્તો સાંપડ્યો નથી. પ્રાર્થકતાઓએ જે માટે અનતી બધી કલેશન લીધી છે, અને આટલી સારી બળી તે પણ એ કલેશતનેજ આભારી છે. આ ઉપરાંત બીજા માણસો હોડીમાં હતાં કે કેમ તેની તપાસ કરવાની તો હજી બાકી રહે છે. બાકી બહિલી તો સુરત શહેર સહિતની અદ્યાપિ તારપરતા અને મહેનતને બીજિજ બળા છે એ વિષે કાંઇ નથી, પણ બ્હાર સામના કે શહેરના બીજા કોઇ લોકો એમાં હતા કે કેમ અને હતા તો હોડીમાં બેસનારાઓનો કુલ આંકડો કેટલો હતા એ બાબત રીતિ જોળવવાનું કામ હજી સરકારનું છે. સૌથી અગત્યની વાત આ બનાવ અંગે બહોળે અને નિષ્પક્ષ તપાસની છે. આ બનાવની ગંભીરતા, ગોનાથી ચમકી ગયેલ મુકામ બનેલાની બુવારી, સેંકડો કુટુંબોની બરબાદી અને પ્રજાજીવનપર પડેલા યા જેનાં આ બાબત માં તપાસ અનિવાર્ય છે. જે કોઇ જવાબદારે હોય તેને યોગ્ય નશાયત કરવાની જરૂર છે અને ભવિષ્યમા આવો કરૂણ અને દુઃખદ પ્રસંગ આ શહેરમાં ન બનવા પામે તે માટે આપના પ્રજાજને સેવાની પણ જરૂર છે. આગે મુબારકની બદા-સલામતીકારે સરકારનો આ પ્રસંગ ઉપર તાકીદે તરત આપી બહેલી તો તપાસ સમિતિ નીમવાની વિનંતિ કરીએ છીએ.

ડા. બરેના પ્રસંસકો ગાંધીજીની મુલાકાતે

ડા. બરે, મધ્ય બાતના માજી વડા પ્રધાનના ઇટલાક પ્રશંસકો સરઘસના આકારમાં ગાંધીજીને મળવા સેંજાય ગયા હતા. ગાંધીજીએ તેમને ચોગ્ય ઉત્તર આપ્યો હતો તેમાં જણાવ્યું હતું કે તમારી મારફત ડા. બરે માટે મને પણ લાગણી છે. પણ બહોર કામમાં કેટલુંયે ચોગ્ય કામ ન લાવવા જોઇએ. મને લાગે છે કે ડા. બરેને કોઇ પણ અન્યાય થયો નથી, એમ છતાં તમને એમ લાગતું હોય તો મહાસભા સમિતિ સમક્ષ એમનો કેસ રજુ કરી શકો છો; કમનસીબે ડા. બરે પોતાની ગુલ્ત ચોરી ન પકડાયો કરતા એમ હું માનું છું. જો એમ લાગશે તો મેં' બનશે બનશે તમને અન્યાય કર્યો છે તો હું માફી માગીશ. મહાસભાનો મુંડાગીરીથી નાશ થશે. દીઠા સારી તે સમજાવવી બધી જોઇએ.

મહાસભા અને મુસ્લીમ લીગ

મહાસભા અને મુસ્લીમ લીગ વચ્ચે સમાધાની અંગે થયેલા પત્રવ્યવહાર બહાર પડવામાં આવ્યો છે. મુસ્લીમ લીગનો ગ્રાવો એવો છે કે

'અમૃત કરતાં લૂખું પીવું'

[સ્વદેશના તો કાર્યનિષેધની બાબતમાં ખૂબ ચાલી રહી છે અને દારૂની બદીનો નાશ કરવાના સરકાર તરફથી પગલાં મેગ્ય રીતે લેવાય છે. તે વખતે પરદેશમાં વસતા આપણા ભાઇઓ, જેમને એ બદી પછાડેલી હોય તેઓએ પણ તેમાંથી મુક્ત થવા પ્રયત્ન કરવોજ જોઇએ. તેઓના પ્રેરણાર્થે આ કાળા 'કોકરાપણી' માંથી અહિં ઉતારીએ છીએ.]

(ગઝલ)

ખરાબી દ્રવ્યની કીધી, ખરાબી દેહની કીધી;
ખરાબી સર્વની કીધી, અમૃત કરતાં લૂખું પીવું. ૧

કર્યાં કંગાલ ને રોદી, કર્યાં બરબાદ અને ઓદી;
પશુવત છોડવી બીબી, અમૃત કરતાં લૂખું પીવું. ૨

ગયા ઐડુક ભંતીયા, હજે ઉ ચેડ ને નાયા;
ઘણી માળો મળે કયમા, અમૃત કરતાં લૂખું પીવું. ૩

પરમતા પ્રાણના દુશ્મન, મરીને આપીએ સુપમા;
ઘણને આપીએ ગમમા, અમૃત કરતાં લૂખું પીવું. ૪

મરાવ્યા પુત્રના કોડા, મરાવ્યા બાલમાં ઘોડા;
બધા રીતે કર્યાં નાશા, અમૃત કરતાં લૂખું પીવું. ૫

સુંદરી લાજ ને સદમી, સુંદરી ઋદ્ધિ ને સિદ્ધિ;
તુંવાયા ત્યાજની દુષ્ટે, અમૃત કરતાં લૂખું પીવું. ૬

હમારા બાલ બચ્ચાન, મળે ના બાપ ને મદરી;
ગણે કડપુત્ર ને બાજી, અમૃત કરતાં લૂખું પીવું. ૭

હમારા શોદીયાં પેઠા, હમારા હાલમાં પેઠા;
પુરો ખત્મ થઇ બેઠા, અમૃત કરતાં લૂખું પીવું. ૮

હતા કંગાલમાં સુખી કર્યાં એલે પાપ દુઃખી.
કરી છે છડ્ડી હુન્ની, અમૃત કરતાં લૂખું પીવું. ૯

પ્રભુનાં દુઃખની હાજે, પ્રભુના પ્રેમમાં રાચે;
ગણી સરકાર એ આજે, અમૃત કરતાં લૂખું પીવું. ૧૦

હજી ઉગ્રે વખો પાયો, ન કોયો કોઇના ગ્રાણ;
અરિને હમતો દાખિ, અમૃત કરતાં લૂખું પીવું. ૧૧

કરિયે ઐજ ગાહચરી, કરિયે અન્યના ભક્તી;
કુકુ બાયો કરિ ના, અમૃત કરતાં લૂખું પીવું ૧૨

—પીરજીરામ ઓઝા

દીનના તમામ મુસ્લીમોનો : ગાય એવો ઠરાવ છે. આ ઉપરના ગાબાદાની બાબે સમિતિ નીમાય તેમાં મહાસભાવાદી મુસ્લીમો પણ લીધાય જોઇએ તો નહીં. આ કારણોને લીધે મહાસભાએ મુસ્લીમ : નામે દાવા નકારી કાઢ્યો છે અને સમાધાની હાલ થઇ નથી થઇ. આ બાબતમાં મહાસભાની કારોબારીને આવતી બેઠકમાં ગણી વિચારણા થશે.

કાઠીયાવાડના અખબાર

કાઠીયાવાડના બાવન ગામના દરબારીબાણી વગીકની કેનફરન્સ મોરબી મુકામે તા ૨૪–૨૫ સપ્ટેમ્બરના બારા ધોરણ કરવા ભારે બળા હતી.

રાજકોટ રાજ્યનું તંત્ર બરાબર પડેલ દોઢ બે વરસથી રાજકોટની પ્રજા તરફથી પ્રબળ બરીબાદ ચલાવાય હતી. સરદાર વલ્લભભાઇને બધી રોકાણ દોવાથી મુંબઇથી બાવા ગ્રેજ્યુએશનમાં રાજકોટ આવ હતા, તેમને સરધસના રૂપમાં લાવ માં ફેરવીને ઉતારે લઇ જવામાં બાવ્યા હતા. લોકોનો ઉત્સાહ બળો હતો. સરદારને બધું સરસ માન આપ્યું હતું. સુદામા બોરડીંગમાં બરીબાદ ભરાઇ તે બબત બાર વખતરથી વધારે હાજરી હતી દરબાર ગોપાલદાસ પણ હાજર હતા સોબતના આગમન ઉત્સાહ ખેલ રાજ્યે મંદિરો ચલાવ્યા. સરદાર પ્રથમ વાગે આવ્યા કે રાજ્ય તરફથી ગ્રેટ બાધાસ દીવાનગીરી દરબાર સાહેબ આપેલ. તેની સાથે સલાહની સરત પણ હતી પોતે પહોંચી પાન કર્યા બાદ તે બાબત દીવાન પાસે પાળે મળે. સરદારને દીવાન દિવ પાળાને બબાવ માબણી ચક્ર હતી. સરદાર તેમની પાસે ગયા અને વધારે વાતચીત બાદ ગ્રેટલે પરીષદના તેતા ગોગ્ય થયા તે કહ્યું કે રાજ્ય સુધારેલ કરવા માંગે છે ગ્રેટલે રાજીની બબત પરીષદમાં તે કરાય કાયદાના હતા તેમાં સરત ફેરફાર કરવાના બાબ્યો, તેમાં પણ ગોગ્ય વિરોધ પડયા અને કહ્યું કે લોકોમાં જબરો ખુસ્સો છે માટે સારી રીતના દેવું. પણ સરદારની સલાહથી પ્રજાએ બારને ચડતા ચટકર્યું અને પરીષદમાં નીચેના ઠરાવ લાબ્યા:

(૧) સંપૂર્ણબણે જવાબદાર રાજ્યતંત્ર આ ઠરાવ દ્વારા બાપ નો સુધી નીચેના ઠરાવ અમલમા બાવવા જોઇએ.

૧. રાજકુટુબના મીબર સીવ્ટ નમો [illegible]
૨. બોદ્દાનો પંદર ટકા સાહત દેવી
૩. દીવાણગી, બરેરના ખબરો ને કરવા
૪. ખુલ્લું પ્રજાનું બધારણ બારત બગાસ માં બાપવું

ઉપરના ચાર ઠરાવ પદર દિવસમાં અમલમા બાવવા જોઇએ નહિતર તરત સરત ચાલુ થશે.

પ્રથમ ઠરાવની ચાટાધાટમાં પાંચો નહિ બાવે પણ બદલા પાદર ૧૫ બહલમાં રીક લાંબો બાવેલ છે.

હમણા લોકોને તૈયાર કરવા રાજકોટમા રોજ સભા ભરાય છે બાવી રજ હજાર માણસ મુકામમા રોજ બાબે છે

ખબરપત્રો

ગાંધીજીની જયન્તિના મેળાવડા

ડરબન ખુનાઘરેા પારીદાર રોશનાઈના આશ્રય તીચે, પારીદાર હેાલમાં મહાત્મા ગાંધીજીનેા ૬૯ મેા જન્મદિવસ, સપ્તેમ્બર તા. ૨૧ ને બુધવારે ઉજવવામા આવ્યેા હતેા. હેાલથી હેાલ ભરાઇ ગયેા હતેા. દરમેલા સમયે બરાબર કાર્ય પ્રારંભથી જ જુદા જુદા વકતાઓએ મહાત્માજીના જીવનને જુદા જુદા દાષ્ટિબિંદુથી વર્ણવ્યા હતા અને હીન્દવાસીઓને સ્વમાન અને દરજ્જાને બરાબર જોગ બજાવવા જણાવ્યું હતું સૌએ મહાત્માજીને દીર્ઘાયુષ્ય ઇચ્છયું હતું અને તે બરાબરનેા મહાત્માજીને તાર કરવા સભાએ ઠરાવ્યું હતું આ પ્રસંગે શ્રી ભારત સેવક સમાજના વિદ્યાર્થીઓએ અને બેબીયા વર્ગે પણ દેશિયા ગાયને બરાબર સુંદર રીતિના સહકાર આપેા હતેા.

ફુનાઘરેા હિંદુ એસેાસીએશનના કેપટાઉન

ડરબન તા. ૨૧ ને બુધવારે સાજના કેપટાઉનના ફુનાઘરેા હિંદુ એસેાસીએશનની આદર સભા ટેંડીમા બારસ ઉજવવા એકમેસસીગર હેાલ, એમરા સ્ટ્રીટ, કેપટાઉનમા રા ખુશાલ બાઇ મેારારજી બારસના પ્રમુખપણા હેઠળ મળી હતી. હિંદુ બાઇ બહેનેા અને બાળકેા હેાલ ચીકાર ભરાઇ ગયેા હતેા. હિંદ સરકારના એજન્ટ-જનરલ મી. રામરાજ અને મીસીસ રામરાજ પણ હાજર હતા પ્રમુખશ્રીએ પેાતાના બાલ્યકાળમા મહાત્મા ગાંધીજીની સાનિધ્યમા પાંચ માંડ બરાબર હીંદની આઝાદી માટે, હરીજનેા દુઃખ દૂર કરવાને અને સમસ્ત માનવજાતીના ઉદ્ધાર માટે તેમણે દીર્ઘાયુ કરેા એવી ઇચ્છા દર્શાવી હતી. મહાત્મા ગાંધીજીના સીદ્ધાંતેાને પેાતાના જીવનમાં ઉતારવા સૌને જણાવ્યું હતું. બાદ મી. રામરાયે મહાત્માજીના જીવન ઉપર વિવેચન કર્યું હતું. મી. રામરાયે પ્રસંગેા ટાંકીને મહાત્માજીના જીવનના મી નાદાર, દરજ્જાના, વતન અને અહીંસાનુ અનુપમ કરતા બતાવી કરી હતી અને કહ્યું હતું કે પુરાણીની વાત તેા બાજુ રહે કે આ દહીંના આદિકાળના મહાત્માજીએ જેમ અહીંસા મી શક્તિને પ્રગટી પ્રતીકે દીધી હતી અને તેના પ્રયેાગ આચરણેાથી પદર્શન વિશ્વમા પણ અહીંસા મેકલ્યા હતા. પાકાણ સંસ્કૃતીની રક્ષણી કરવાગાંધી શાંતે તાત્ય મૂલ્યાંકન કરી આપણી સંસ્કૃતીને ઉજાગર કરાય એવું છાપ છાપવા પ્રસંગ હીંદીને બાલાસપ્યુ કરી હતી

મીસીસ રામરાયે હીંદીમા બાલાપ્યુ કરી મહાત્માજીને દીર્ઘાયુષ્ય ઇચ્છયું હતું અને આ દેશના હીંદીઓને તેમનેા પગલે ચાલવાનેા ઉપદેશ કરવા જણાવ્યું હતું.

અંતે સંકલ્પ હીંદુ સામાયણીના પ્રમાણ કંઠે મારે આપેલાં રેકર્ડોટેશનના આગેવાન રા. મલ્લુભાઇ પટેલે તેમજ કેપ ઇન્ડિયન કેંગ્રેસના પ્રમુખ મી. એ. ઇસ્માઇલે સમયાનુસાર બાષણેા કર્યા હતા.

બાદ બાદ દૂધ પાનનેં ઇન્ચાર્જ આપવામા આવ્યેા હતેા. પછી આને મીસીસ રામરાયે સભા વિસર્જન જાહેરી તે પહેલ આભાર માની ગયા, રાષ્ટ્રગાનેા પુર્ણને બાદ પદરાવવામાં આવ્યેા હતેા અને મીસીસ રામરાયનું સુંદર ફુલની બારસ કેટ અર્પણમાં આવી હતી.

બાલાસ્ટ ઇન્ડિઅન હેાસ્પેસ

મહાત્મા ગાંધીજીના ૭૯ મી જન્મ બારે રીવાર બલ્ટસ્પેટર ૧૯૨૬ ઇ.એ બાલાસ્ટ ઇન્ડિઅન હેાસ્પેસ ખરેથી ઇસ્પેસ ૧૫૦ સ્ટ્રીટમર આવેલા પારસી રૂસ્તમજી હાલમા બપેારે ૨-૩૦ વાગે ઉજવવામા આવશે. સંકલરીએ બારથી સૌને હાજર રહવા આમંત્રણ કરવામા આવ્યુ છે.

યુ. હિંદુ એસેાસીએશન માટે ફાળેા

ગાંધીજીની જયન્તિને ઉપલેકમ પુરેા થયા બાદ તજ સભામા યુનાઘરેટ હિંદુ એસેાસીએશન માટે ફાળેા કેપટાઉનની જાણીતી બેંકર મેસર્સ બી. બી. મીરાબાઇએ પા. ૧૦૧ થી શરૂ કરી હતા જેથી ઘણેા ઉત્સાહ આવી ગયેા અને નીચેની રકમ રકમેા નેાંધાવાઇ હતી. બુધાલાલ મેારાર માસ્તરની કુ. પા. ૨૫, મીનારાબ રહુઝેાક પાલેવાળીયા એન્ડ સન પા. ૨૫-૦-૦, પરબુભાઇ ગેાકળ પા. ૧૫-૫-૦, બાગાબાઇ ઝીકમ પા. ૬૫-૧૫-૦, મકનજી મંગારામ પા. ૧૦-૧૦-૦, દેવચંદ પરસેાતમ પા. ૨૫-૦-૦ કરસનભાઇ દેસાઇ પા. ૧૫-૦-૦, ભિકુલાલ દયારામ અને રહુઝેાકબાઇ પા. ૧૫-૦-૦, ખગન લાલ પરબુબાર્ધ, પા. ૧૫-૧૫-૦, મારસલ બ્રધર્સ પા. ૧૫-૦-૦, છગનલાલ પટેલ અને કુ. પી. મહારાજ પા. ૧૦-૧૦-૦, બુધાબાઇ પરાગ પા. ૫-૫-૦ ઉકાભાઇ નથ્થુ એન્ડ સન પા. ૫-૫-૦, મેાનજીબાઇ હીરા. પા. ૩-૩-૦, બાબુબાઇ જેરામ પા. ૧૦-૧૦-૦, બાબર બાઇ દાજીબાઇ આપેરા પા. ૧૦-૧૦-૦, કાળા બાઇ દયા બાબમારીયા પા. ૫-૫-૦, બીજા બાઇ કબાળ અને કાનજીની કુ. ૨૧-૦-૦, ગેાવિંદબાઇ ડી બાબમારીયા, પા. ૫-૫-૦, રતનજીબાઇ ગેાવિંદજી પા. ૧૫-૦-૦, બીમ બાઇ કાબ. પા. ૫-૫-૦, કુલ. ૪૫૨-૫-૦.

(અપૂર્ણ)

ભારત સમાજ (સેારેન્સેા મારકસીય) ની ચિરસ્મૃતિ

સેારેન્સેા મારકસીયની ભારત સમાજના સેક્રેટરી સબે છે કે કુંક વખતમાં સેારેન્સેા મારકસીસ ભારત સમાજ તરફથી એક કેમ્યુટેશન ચેહ મંદીરમાં કુંડ માટે ફાલ્ટાવાલમાં આવનાર છે. ફાલ્ટાવાલમા વસતા દરેક હીંદુ બાધવેાનેાઓ કાણા મા વખાસ્પિત કાળેા આપવા નમ્ર વિનંતિ કરવામાં આવે છે

ફાલ્સ્ટાવાલ હિન્દ્યન હેાકર્સ એસેાસીએશન

આજસા અંકનેા સરવાળેા પા. ૬૮ ૧૫-૬, મેાપાળભાઇ નારણજી, નાથુભાઇ પ્રેમજી, દયાળ બાઇ કચરા પ્રત્યેક શી. ૫-૬, ગગાબાઇ રામા શી. ૧૦-૬, ગેાવનભાઇ હીરા, નાથાભાઇ સાલા ગેાવનભાઇ હરિ પ્રત્યેક શી. ૫-૬, વલ્લભભાઇ બાવાન શી. ૬૦-૬, હીરાભાઇ નારણજી, ગેાવનભાઇ રામા પ્રત્યેક શી ૫-૬, પરબુભાઇ ગેાપી'દ શી ૧૦-૬, આયજીભાઇ મકાભ, ગેાપાળભાઇ ભગા, ઉકાભાઇ મેારાર, ગેાકળભાઇ દુલ્લભ, પરબુભાઇ મેારાર, ઉકાભાઇ પરબુ, નાથાભાઇ હરિ, જીવણભાઇ રેવા, રામભાઇ નાના, રામાભાઇ ડાના, મકાલભાઇ જીવણ પ્રત્યેક શી. ૫-૬. કુલ પા. ૬૧-૫-૬. (અપૂર્ણ)

ધર્મગ-શિક્ષક જોઇએ છે

"અંજુમને અરબીએ તાલીમુલ ઇસ્લામ" માટે એક ઇમામ શિક્ષકની તેમજ બીજા એક શિક્ષકની તાકીદે જરૂર છે. ઉમેદવાર ઉમદા બેાલચી તેમજ અનુભવી માણસને જરૂર પસંદગી આપવામાં આવશે. પગારની વિગત, ફરજ તથા પ્રમાણપત્રેા તથા સર્ટીફીકેટની નકલે. વગેરે સાથે નીચેના સરનામે લખેા યા મળેા:

મેાહમદ ઇસપ સાહુ,
એા. સેક્રેટરી અને ટ્રેઝરર,
અંજુમને અરબીએ તાલીમુલ ઇસ્લામ,
પા. બેા. ઓકસા રેાડ,
મેયિન રર્ડીંગ રેાડ H.B
અંનોનીંગ. ટ્રાંસવાલ.

"PILGRIMS TO MECCA"
૧૯૩૮ ની હજ કરવા જનારા પેસેન્જરેા માટે.
સ્ટીમરની નીચ પ્રમાણની સગવડેા નીચે લખ્યા છતા બધા ખાસ ઉપકરેા
એસ એસ. પાખાર્ય તા ૨૬ ઓકટેાબર ૧૯૩૮.
રીટર્ન ટીકીટના ભાડા ચાર માસ, એકાણી ક્લાસ પા. ૬૬-૨૦-૦. ૨૦ ટકાસ એકાણી ક્લાસ પા. ૨૧-૬-૦
૬૨૬ સમાવાય તેમની પા. ૬૦૧૬ણ સેકન્ડ ક્લાસ ૧૦ ... ભારત બાજરાણા બાદબેાબેય તેમની બાબ
પેસ્ટબાબકાર ટનેાની પણ મળે મારસ.
ITALIAN LINES, 36 CLUB ARCADE, DURBAN, PHONE 20501.
... ...
બાર. એમ. નાયડુ, R M. Naidoo, ...
૭૧, એલબર્ટ સ્ટ્રીટ ડરબન. ટેલીફેાન ૨૨૮૫૧. 71, Albert Street Durban, 'Phone 22851.

વેચવાના પુસ્તકો

બાળ સાહિત્ય—નવલકથાઓ—ધાર્મિક સાહિત્ય—રાષ્ટ્રિય સાહિત્ય—કાવ્યો વિગેરે

રમિલા મુનિ વિદ્યાર્થી ભવન પ્રકાશન
અંદિરનું સાહિત્ય

	પા.	શી.	પે.
૮૦ પુસ્તકોનો સેટ	૧	૧	૬
૫૦ ,, ,,	૦	૧૧	૬
૨૫ ,, ,,	૦	૧૨	૬

નવયુગ વાંચનમાળા

બાળબોધ	૧	૦	
૨ જી ચોપડી	૧	૬	
૩ જી ચોપડી	૧	૬	
૪ થી ચોપડી	૨	૦	

કરાચીકૃત સુધારાની સચિત્ર બાળ પોથી — શી. ૧ ૬.

સરકારી શાળાઓમાં ચાલતાં પુસ્તકો

	શી.	પે.
બાળબોધ	૦	૧
૧ લી ચોપડી	૦	૯
૨ જી ,,	૧	૦
૩ જી ,,	૧	૩
૪ થી ,,	૧	૬
૧ લી ચોપડીના અર્થ	૦	૬
૨ જી ,, ,,	૦	૯
૩ જી ,, ,,	૧	૦
૪ થી ,, ,,	૧	૬
ગુજરાતી રેડા ડીક્ષણ ભાગ ૧	૦	૧
,, ,, ,, ભાગ ૨	૧	૦
અંકમાંથી ગણકયાણાનું	૨	૬
બાકરણ પ્રાથમનું	૬	૩
ગુજોળ ૨ જા ચોરણની (અંજરીમા ૧૮) નવી આવૃત્તિ	૨	૦
ગુજરાતી અંગ્રેજી ડીક્ષનેરી નાની	૪	૦
ઉંચામા ગુજરાતી ,, ,,	૫	૦

રાષ્ટ્રીય સાહિત્ય

મારી જીવન કથા (૫ મી આ. તૈયાર)	૧૨	૦	
ગરબાવલી વિગેરે	૪	૧	
અહિંસા	૩	૫	
ખાદી મજૂરી કરનારઓને	૨	૦	
ગો સેવા	૨	૬	
ચાલું અવસ્થા	૬	૦	
મારી જેલયાત્રા	૪	૦	
બાબરી કેસોટો ભાગ ૧–૨	૫	૬	
,, ,, ભાગ ૩ જો	૩	૬	
ગાંધી વિચાર દોહન	૩	૦	
દક્ષિણની યાત્રા	૧	૯	
રામ ભજન મંડળી	૧	૬	
નવાર માળા	૧	૩	
અપંગોની પ્રતિજ્ઞા	૩	૬	
આપણા હિંદુસ્તાન	૪	૧	
આપણા તહેવારોનો મહિમા	૧૧	૬	
ગીત સંગીત	૧	૯	
સ્વદેશી સમાજ	૧	૦	
સીતા હરણ	૩	૦	
ત્રણ વાર્તાઓ	૪	૦	
ગુલામીનો વેપાર	૩	૦	
બાળા પાણીની કથા	૫	૬	
જેમ ડામરી ચા. રા. ગોખલેચારી	૨	૦	
પરદેશી કામની સાથે કેમ વરીયાય	૨	૬	
પ્રાણ પ્રતિષ્ઠા	૨	૬	
નીતિનાશનું આગે	૨	૦	
ધર્મ સંસ્થાપન	૧	૬	
સારે કરીશું શું!	૨	૬	
,, ,, ,, ઉનરાર્ધ	૨	૬	
ગોમાંસવીક્રય ને બીજી વાતો	૧	૬	
નીરોગના અને બીજી વાતો	૧	૬	
બેકુન ગિરકારી	૧	૦	
ગોળમેજીમાં ગાંધીજી	૨	૦	
,, ,, પાકું પુ.	૪	૬	
કાનજીભાઇની કહાણી	૩	૦	
,, ,, પાકું પુ.	૩	૬	
નવા ગીતો ભાગ ૧ લો	૧	૬	
,, ,, ભાગ ૨ જો	૧	૬	
ઝંકારી	૨	૦	
મહાસભાના પ્રમુખો	૨	૦	
લોકો વિજયદશમી	૨	૦	
આર્યસ્થિનો મુક્તિ સંગ્રામ	૩	૦	
કુરબાનીની કથાઓ	૨	૦	
સાગર બખાર	૨	૦	
વિરાટ ભજે ત્યારે	૩	૦	
સોરઠ રાણી	૫	૬	
પ્રહલાદ	૪	૦	
પીર ન મટેર	૪	૬	
દાદુપંથની ગામ વાતો	૨	૬	
પુંડરીકના પરાક્રમ	૧	૬	
ધૂં ભલ્લબોર કેમ બની	૫	૦	
સમાજની હેરફેર	૪	૬	

ધાર્મિક સાહિત્ય

ભજનમાલા	૧૨	૦	
શ્રી. મદ્ભાગવત ભાગ ૧–૨	૧૨	૦	
કાવ્ય દોહન ભાગ ૧	૭	૬	
,, ,, ભાગ ૨ જો	૬	૦	
દક્ષિત ચરિત્ર	૩	૦	
પરમાર્થસાર	૧	૦	
રામનો શિષ્ય સંવાદ	૧	૦	
ધર્મના પ્રકાશ	૧	૦	
મેરી અને મોજા	૫	૬	
સાદી શિખામણ	૬	૦	
ડોક્ટરોની નીતિ કથા	૧	૦	
રત્નમંત્રો શ્રિસન્સ પા. પુ.	૪	૦	
કવિતક વચન બોધમાળા	૫	૦	
ભજન કથા	૧	૬	
પરમહંસ રામકૃષ્ણના બોધવચન	૨	૦	
ભાવાર્થિત ગીતા	૧	૦	
ગિતા બોધ	૧	૦	
ઉપનિષદ પાઠાવળી	૪	૦	

નવલ કથાઓ

અંતરની અસ્થા	૪	૦	
પત્ર ગાલસ્ત્રા	૭	૦	
સંજીત હૃદય ૧ કમ્પ નાટક	૧	૬	
બારેજો ભાગ ૧	૭	૦	
,, ,, ભાગ ૨	૭	૦	
,, ,, ભાગ ૩	૭	૦	
,, ,, ભાગ ૪	૮	૦	
જયેન્દ્રસેના	૫	૦	
સાધુ શ્રેષ્ઠ સંમત ભાગ ૨ જો	૨	૦	
સંગીત હૃદય અને સંયુક્તા	૭	૦	
ઝિરીણ	૭	૦	
નારી હૃદય	૪	૬	
તપુષ્પા	૫	૦	
તાતી તલવાર	૪	૦	
દિવ્યચક્ષુ	૭	૦	
જયંત	૬	૬	
પુજારીણી	૪	૬	
જાગીરદાર હાસ્ય ભંડાર	૧	૦	
ધૂમ્ર શિખા	૩	૬	
રાસ નંદીની	૨	૬	
રમણીણી	૬	૦	
પદ્મલા	૩	૬	
મોતીના તોરણ	૬	૦	
સુનીતી બોધ	૪	૦	
સાબરમતી	૩	૬	
ગ્રોહ સંગમ	૪	૬	
અષ્ટમી સદીનું કોમ	૫	૦	
વેરાનમાં	૩	૬	
ગ્રોહ ચક્ર	૭	૦	
સુવર્ણ રેજ	૮	૬	
પરિણિતા	૨	૬	
જયાના પત્રો	૨	૦	
વેરાતા વાદળ	૬	૦	
કોમરાજા	૭	૦	
પ્રકાની સજા	૨	૬	
માલિકા	૫	૦	
વિમલદાસ	૭	૬	
દેવ કિશાન	૫	૦	
કમચોગી રાજેશ્વર	૫	૬	
સ્વર્ગ અને પૃથ્વી	૪	૦	
પુષ્પ બાળા	૪	૬	
મસ્ત કવીરના હાસ્ય પ્રસંગો	૪	૬	
દગા	૬	૦	
ગજબ પત્ની	૭	૬	
કલ્પના કુસુમો	૫	૦	

સાંજરાના બજા	૬	૬
ખાખા	૪	૧
વિનોદ ચટરીકા	૫	-
ડીકા મામા	૩	૪
ભડકા	૬	૪
ચટેલી ગંગા	૪	-
પટવી ભગોદર	૩	૪
ઝળી	૩	૪
મંદિનાથ	૩	૪
ચપામી	૪	૪
મલીનાથ	૪	૬
સંક્રાંત ભાગ ૧ લો	૮	-
,, ,, ૨	૭	-
ચાલીસ હજારનો ચોર	૬	૮
ત્રિમીત્ર ઠગ	૬	૪
ચેલ્લની ક્રિમ્મત	૪	૬
ગામડાની મામલી	૭	૬
ગામ ઉંદરો	૫	૬
હરત રેખા વિજ્ઞાન	૧૬	૬
અકબર બિરબલનો વિનોદી વાતો સંગ્રહ	૧	૬
રાજા ભોજ અને ૧૯ કાલીદાસ	૮	૪
મુલ્લાદેવ અને બીજી વાર્તાઓ	૬	૪
સ્નેહ લક્ષ્મી	૭	૬
પુરાતન જર્મીન	૪	૬
વાનકી ચતીયા-કેવા ઉંદરો ઉંદરી ચતીયા	૪	૬
અજબનાની દુનિયામાં	૨	૬
ઝે ઝની ઝેની	૫	-
નીડ નમરીઓ	૭	-
નેહના ચકોર	૮	-
ચારપ્રકાશ	૭	૬

ઇંગ્લાંડ દેશના મહાન સ્ત્રી પુરૂષોની ચરિત્ર

અપતીહાસિક વાર્તાઓ	૧	૬
ઉમર ખય્યામની રૂબાયત	૬	-
ઉપાકાન્ત	૫	૬
ઉત્સર્ગ	૪	૬
સુરતી મહેતાજ્ય પત્રિકા	૧	૪

બાળ સાહિત્ય

મુક્તાકાશમ	૬	૬
પ્રસાદ	૧	૪
બાળડાયરી	૧	૪
બાળચાર્તા ભાગ ૨ જો	૧	૪
,, ભાગ ૩ જો	૧	૪
મધપુડો	૨	૬
રીંછ રીંછ	૦	૬
વસ્તો અને ગુપ્પાણા	૧	૪
ઝબરસ	૦	૬
હાસરડાં	૧	૪
દીઠા મોતી	૦	૬
બાપણા ઉજરમાં	૧	૬
ગોળિયો અને બાળ પ્રેમકથાઓ	૨	૬
ઊધીયું	૪	૬
બાલ સાહિત્ય પુસ્તક ૧ લું ૨૫	૯	૪
રાષ્ટ્ર ગીતોનો સેટ	૨	૦
ચેતાનિક બજાર	૪	૬
કલાના પદાર્થો	૩	૦
રમવા રોળા ભાગ ૧ લો	૨	૬
,, ,, ભાગ ૨ જો	૨	૬

બાળ કુંજ	૨	૦
નાની બેન	૨	૦
બાળ કથાવલી	૨	૦
ચિકરાળ વન	૨	૦
બાલાળ પ્રદેશ	૨	૦
ગુમ્મો	૧	૦
ચતુરસ્માંગ	૧	૦
બાળ વાર્તા વિનોદ	૨	૦
ચદ્રાના ચદ્રાના રાસિ ભાગ ૧ લા	૬	-
,, ,, ,, ભાગ ૨ જો	૦	૦
બાલગી ઉંટ	૧	૦
બાળ વિનોદ ,, ૧ થી	૧૦	૧
ચકોર બાળ પુસ્તક બાળા	૧૫	૦
સરિતા (રમાચણના બાગો)	૧	૦
સાહસિકોની ચમરી	૬	૬
હિમચર્યા	૪	૦
ઇતાન અને સાહિત્ય	૭	૦
બારસી ચકાહારી બાળકો	૧	૧
બારસી ચક્ર ,,	૨	૦
રામ લક્ષ્મણથી	૨	૬
બાલુ ગીતો	૩	૦
ચંપા	૧	૬
રાજા ગીર્વાણ	૨	૬
પ્રાણી પુરાણ	૧	૪
મોજી ચાળા	૦	૬
રમકડાની દુકાન	૦	૬
ગીતાંજલી	૨	૦
ઇચ્છા પર પ્રકાશ	૧	૦
હિમ્રોલ	૧	૪
,, નાની સાહસ	૧	૦
ગાંધીજીનું બીગાળ ભાગ ૧	૨	૦
,, ,, ભાગ ૨ જો	૨	૦
ગોરાબુની રમકાર ધારા ૪ થા. પુ.	૪	૦
,, ,, ધારા ૫ થા. પુ.	૩	૬
,, ,, ધારા ૬ ઠા. પુ.	૩	૬
કડીયાળી વાત ભાગ ૧ લો	૨	૬
,, ,, ભાગ ૨ જો	૧	૦
,, ,, ભાગ ૩ જો	૩	૦

મળવાનું ઠેકાણું:—
Manager Indian Opinion,
Phoenix, Natal.

બાળ ઉપયોગી સીગ્નેચરનું સૌંદર્યનો આધાર

[illegible] બાળકોમાં [illegible] આવે છે બાળ [illegible] આપણે ત્યાં [illegible] ઉપયોગી [illegible] બાળકોનું [illegible] ચીજોનું [illegible] ચીજો [illegible] બાળકો, ચીજોવાળા, મોટરમેન, ચીજોનો [illegible] ચિત્રો [illegible] બાળ [illegible] ઉપયોગી [illegible] ચિત્રો [illegible] બાળકો [illegible] બાળકોનું [illegible] બાળકોનું [illegible] બાળકોનું

શિયાળો આવ્યો !! શું લાવ્યો?

શરીરને પુષ્ટ બનાવવાના પદાર્થો લાવ્યો. જોકે બાર બાતના પાકો બનાવવાની તઇયારીઓ કરી રહ્યા છે.
સારા પાકો બનાવવા માટે હમારે ત્યાં તાજે અને ઓઠબો માલ આવી ગયો છે. તેમજ કરેક જાતની રેસી દવાઓ અને રેસી મોસરી હમેશા તાજે અને ઓઠબો માલ સ્ટોકમાં રાખીએ છીએ.

દેસી મુલકના ગોળડાં નંગ ૨ ની રી. ૨૬-૧ સાઇઝ ૩૦×૨૦,
દેશી ગોળડાંના ઓશીકાં નંગ ૨ ની રી. ૭-૧ સાઇઝ ૩૦×૨૦.

શરીરના કોઇ પણ ભાગમાંથી વાળ કાઢવાનો

નવાબી પાવડર

ફક્ત બે જણ મીનીટમાં દાઢી સાફ થાય છે.
કઢન બોટ રી. ૧૨ પોસ્ટેજ સાથે, અરધો કઢન લેનારને રી. ૬-૬ પોસ્ટેજ સાથે. ૨ નંગ લેનારને ■ ૭-૬ પોસ્ટેજ સાથે. ૧ અથવા બે નંગ લેનારને ૩ પેની પોસ્ટેજ મોકલવી.

ઓર્ડર સાથે રોકડા પૈસા મોકલશો

Fancy Gold Cups and Saucers at 1/9 a dozen.
12 dozen to a case. Cash with order.

I. G. H. BASSA

153 Grey Street, • • Durban. 1250

Books for Sale.

The Story of Ramayana ... . 6d.

J. C. BOSE.—His discoveries and writings with a biographical sketch and portrait ... ... 5s.

ESSYS ON INDIAN ECONOMY.—By Mahadev Govind Ranade. Price ... 4s. 6d.

ESSAYS ON INDIAN ART, INDUSTRY AND EDUCATION.—By E. B. Havell Price ... ... 3s.

INDIAN INDUSTRIAL AND ECONOMIC PROBLEMS.—By V. G. Kale, M.A., Price ... ... 4s.

From: The Manager,
'Indian Opinion'
Phoenix, Natal.

Congress Jubilee Albums

An artistic Jubilee Album containing the photos of all Congress Presidents from 1885 to 1935. The pictures have been done in three colours with smart decorative borders. The best available pictures of the Congress Presidents have been chosen for the colour printing.

Price: 2s. 6d.

To Be Had From:—
"INDIAN OPINION."
Phoenix, Natal.

Telephone 33-5382.

VALLABH RANCHHOD,

Wholesale & Retail Fruit and Vegetable Merchant.
Country Orders Promptly attended to.
14, DIAGONAL St. JOHANNESBURG.

ટેલીફોન ૩૩-૫૩૮૨.

વલ્લભભાઈ રણછોડ

હોલસેલ અને રીટેલ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ બજારે ત્યાં તાજું અને સસ્તુ મળેશે.
બહારગામના ઓર્ડરોને તાકીદે ધ્યાન દેવામાં આવે છે.
૧૪, ડાયેગનલ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ. 1052

'INDIAN OPINION'

(Founded by Mahatma Gandhi in 1903)

For The Moral, Political and Social Advancement Of Indians In South Africa.

Published Every Friday.

Subscription Rates

Payable Always In Advance.

Within the Union	21s.	Annually
,, ,, ,,	11s.	Half-yearly
Outside the Union	22s. 6d.	Annually
,, ,, ,,	12s.	Half-yearly

Become a Subscriber and persuade your friends to do likewise.

Apply to—
Manager,
Indian Opinion,
Phoenix, Natal.

ફરમાસુ મીઠાઈ અને શિયાળાના ચોખ્ખીક પાકો ખરીદો

અને સ્વાદીષ્ટ જમવાનું.

એકજ વખત અજમાયસ કરો.

KAPITAN'S CAFE

Phone 33-8577. 13a KORT STREET JOHANNESBURG. 1254

RAJCOOMAR,
DURBAN'S FIRST INDIAN UNDERTAKER

રાજકુમાર,
અન્ડરટેકર

ફોન. ૩૪. મોટર ગાડી ૩ ઘોડા ગાડી ૬ ને મોટરે પુરા પાડવામા આવે છે. હાલ વિદાય થયું.

14, Cross Street, DURBAN

'PHONE 33-4691. BOX 2526.
L. MISTRY
એલ. મીસ્ત્રી

બોકસ; રેબલ અને ફીચન ફેસર કુટર અથવા જથા- બંધ બનાવનારે તેમજ યુદ્ધ ટર્નીંગ સંતોષકારક કામ કરનાર.

મહાડેલા ભાવોનું પ્રાઈસ લીસ્ટ મંગાવો.

45 Market St. : : : Johannesburg.

'Phone 2-3381 Tel. add. "Letapco."
D. K. PATEL
Fruit and Vegetable Exporter
— SPECIALIST —
in South African, Canadian and Australian Apples
Cape Fruit on hand in season
We have in stock Naartjes which have just come in Market.

ડી. કે. પટેલ
ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ એકસપોર્ટર.
સાઉથ આફ્રિકન, કેનેડીયન અને ઓસ્ટ્રેલીયન એપલ્સના સ્પેશીયલીસ્ટ
ઋતુમાં કેપ ફ્રૂટ પણ રાખીએ છીએ
નાર્ચીસ હાલમાં શરૂ થયા છે અને તેનો સ્ટોક રાખીએ છીએ.
ઓર્ડરના ઓરડરો ઉપર ખાસ ધ્યાન દેવામાં આવે છે
નાર્ચીસ અને મેન્ડરીન સારા અને સસ્તા
C. O. D. થી મળશે.
P. O. Box 765. 19, Cross St. Durban.

M. H. DESAI,
એમ. એચ. દેશાઇ,
કોમ્મીશન ફ્રૂટ બ્રોકર.
અમે દરેક જાતના ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ પુનીયતના રોક પણ કામમાં C. O. D. થી સારૂ પેકીંગ કરી મોકલીએ છીએ.
P. O. Box 254. 31, Short St. Durban.

Phone 33-4403. Tel. add. "VALUABLE" P. O. Box 5748.
V. B. PATEL,
WHOLESALE AND RETAIL FRUIT, VEGETABLES AND PRODUCE MERCHANT
CHEAPEST BANANA STORE IN TOWN.
40 President Street, JOHANNESBURG.
Terms:- NETT CASH or C.O.D
વી. બી. પટેલ,
હોલ-સેલ અને રીટેલ ફ્રૂટ, વેજીટેબલ અને પેદાશના વેપારી
ટાઉનમાં સૌથી સસ્તા કેળાની દુકાન.
ઓર્ડર સાથે જ મોકલવામાં આવે છે
રાખેથી મોકલવા C. O. D. થી માલ મળી શકશે.
ટેલીફોન ૩૩-૪૪૦૩ ૪૦ પ્રેસીડન્ટ સ્ટ્રીટ,
પી. ઓ. બોક્સ ૫૭૪૮ જોહાનીસબર્ગ

"શુદ્ધ ઘી"
રસ્તામાં પબ્લીક હેલ્થ ખાતાનો પાસ કરેલું એમ. જ. માર્કવાળું ટીનનું બંધલું ચેરાવ્યા મજુરાસર વાસરણની કેફરીની અનાસ્થા ઘરાવ્યું (મુક્ત) થી.
અમારે ત્યાંથી ખાવા પ્રમાણમાં મળશે.
ભાવ માટે પુછો યા લખોઃ
સાઉથ આફ્રિકાના રોયલ એજન્ટ.
શામજી દેવશી એન્ડ સન SAMJEE DEVSHI & SON
૪, ક્રોસ સ્ટ્રીટ, ડરબન. 4, Cross Street, DURBAN.

Golden Number
OF
"INDIAN OPINION"
SOUVENIR OF THE
Passive Resistance Movement
1906—1914.
Price : Two Shillings.
to be had from:—
Indian Opinion,
Phoenix, Natal.

SOLE AGENT FOR

His Master's Voice

હિઝ માસ્ટર્સ વોઇસ

In The Union Of South Africa

ઓગસ્ટના ગુજરાતી લેટેસ્ટ રેકોર્ડો આવી ગયા છે

We specialise in Tamil and Telugu Drama Sets and also Native and Afrikaans records. Wholesale and Retail.

A 5551 પ્રેમની કુરબાની.
N 5570 ચાંદીનો ચમચો.
N 5572 વાણીમા ગત.
A 5574 મે તો નજરી પ્રીતગના જોઇ
N 5571 છે જુદી.
N 5560 પ્રેમનું પંજીબ્યુ.
N 5560 ઝેરની પીયાલી
N 5554 હાસે કદેનો.
A 5555 ગાંગીર ગોટાળો.
N 5552 નખાઇની શોધખોળ.
N 5500 ૧૯૩૬
N 5561 તુમીને મુજકો પ્રેમ સીખાયા
N 5565 મન તેરા ગાયે હૈ ૨ નહીં
N 5570 દશાવતાર આરતી.
N 5572 ગઢા પચીસી
N 5570 ગેરપા.
N 5572 સજ્જનો ગેરી સ્વપ્ન ગાંતર.
N 5575 ચલી પ્રેમ નગરીમા પીયારે પીયરે
N 5576 બદોબસ્ત દન્ત મે ઢરકો પાપા.
N 5577 મારા પાપ નાટક ભાગ ૧ થી ૪
નરસૈંહ મહેતા નાટક ભાગ ૧ થી ૪
ત્રણ ફુવાર નાટક ૧ થી ૪
રાજા રંતી નાટક ૧ થી ૪
N 5578 સુરો સાપ સન્સાર.
N 5004 નાપા પેન ગગાને પીયાર

No 5359 પીસ ૧૯૩૬ ક્રમાક
,, 5560 પીરદર ૧૯૩૬ ,,
,, 5561 એન્ટસ્ટેન ,,
,, 5562 પોકટર ધનજેકશન ,,
,, 5563 શૌકના સાધ્યા ,,
,, 5564 ધનિકાન બેરીસ્ટરની બાજરી, કોમેડ.

પૃથ્વીરાજ ચૌહાણનું નાટક પુરો પેટી અને પુસ્તક સાથે પ્રાઇસ પાર્સલ ૨–૦–૦ નો સેટ.

નાટક મહારાણા પ્રતાપ પુરો પેટી અને પુસ્તક સાથે કીમત પા. ૧–૫–૦ નો સેટ.

,, રસ, આંસુડાં પુરો પેટી અને પુસ્તક સાથે કીમત પા. ૨–૫–૦ નો સેટ

એમ. એમ. પી. ફાવેરીટ્સ પાટી પુરો પેટી અને પુસ્તક સાથે કીમત પી. ૧૫ નો સેટ.

નાટક ગુજીબ્રન્ટી પુરો પેટી અને પુસ્તક સાથે કીમત પી. ૧૫ નો સેટ.

ગ્રામ ગરબાવલી પુરો પેટી અને પુસ્તક સાથે કીમત પાર્સલ ૧–૧૦–૦ નો સેટ.

,, શ્રી નગાલ સાહના સેટ ૧ થી ૮ ભાગ
,, [illegible]
,, [illegible]
નવલકથા ભાગ ભાગ ૧ થી ૬.
હીલ્સનો બારસો કુપાન રેકોર્ડ ૬ રેકોર્ડનો સેટ.
, મદુરી પી ભટ્ટી ૬ રેકોર્ડનો સેટ.
, નરે નાટકત ૬ રેકોર્ડોનો સેટ.
,, મારીન કરવાર ૬ રેકોર્ડોનો સેટ.
, પ્રેમ નાર અદભ ૬ રેકોર્ડોનો સેટ એચ. એમ. વી.
,, ધાને ઇમલામ ૬ રેકોર્ડોનો સેટ એચ એમ, વી.
, નરે ઇલલામ ૬ રેકોર્ડોનો સેટ મોલ્યબીઆ.
,, નાથ ધમા ના ૬ ૬ રેકોર્ડોનો સેટ એચ. એમ. વી.
,, [illegible] રેકોર્ડોનો સેટ એચ. એમ વી.
,, નરજગલ ૬ રેકોર્ડોનો સેટ પોલ્યબીઆ.
, ત્રણસા પદ્મ ૬ રેકોર્ડોનો સેટ એમ. એમ. વી
, બાજના નગલ ૬ રેકોર્ડનો સેટ એચ એમ વી
, દામોદરદાસ ૬ રેકોર્ડનો સેટ એમ. એમ. વી.
,, અરબી રેકોર્ડ નરે આસીન ૪ રેકોર્ડોનો સેટ

૧૦ ઈ ૧ રેકોર્ડ, ૧૨ ઈ ૪ રે. ૨૫/-, ૧૦ ઈ. ૧૨ રે., ૧૨ ઈ. ૮ રે. ૪૮/-

બહાર ગામના ૨૦ ઇંચની ૬ અને ૧૨ ઇંચની ૪ રેકોર્ડથી ઓછીનો ઓર્ડર સ્વિકારવામાં આવશે નહિ.

Radio Record Trading Co.,
88 Victoria Street - - Durban.

Radio Record Trading Co.
P. O. Box 6398 29 West Street,
JOHANNESBURG.

RADIO RECORD TRADING Co.,

SOLE AGENTS FOR

Columbia

In The Union Of S. A.

ઓગસ્ટ સુધીના નવા રેકોર્ડો આવી ગયા છે. મંગાવવા મે આવ્યા કરેા. કીલગના રેકોર્ડ પણ સ્ટોકમાં રાખીએ છીએ.

"ગરીબ કી નાવ"

પાંચ રેકોર્ડનેા સેટ પેટી અને પુસ્તક સાથે કીંમત રૂા. ૨૫.

N. 60		...ન્ન નાહાન ખેતીએ સારી ...ધાર કે ...
N 16019		...ન્ન નાહાન ખેતી કે ...ણના ...ધાર કે કેા.
N 16030		...ં ... પ્રસંગીસે પપ્પા ...ધાર ...ે.
N 16031		...ા ...ી ...મ ...ા પરણ ...ા ...ાપ ...ે.
N 16033		...ુસ ખેતીસે ચારા ...ીધાર કે કેા.
N 6865		...ાઈ ...ાનખીના પપ્પાપર ...ગારા.
N 6851		...કર્યે ...ાધાર ...ાપ ...ા ...રાબ ...ે.
N 6882		...ાવીદ ... ...ંગ ...ે ...ુગ ગયા.
N 6815		...ોઝે ...ેહબુબે ...ક ...ેાને ગાને ચલા.
N 6870		...ાલ ...ુદ્યસે ...ુખ ...ું
N 6846		...ેરે ...ુઝે ...ા ...ગના ...ા
N 6910		...સ્તે ...ાલાગી ...ંદેબુબાવર.
N. 6887		...ાનુગી ...ાપને ...બુગી ...ોજન.
N. 6889		...્રેમથી ...ુરતી ...ાધુર ...ાજી.
N 16051		...ીર ...ીર કે ...ીલા ...ાતા ...ે
N 16030		...ાસ ...ું ...ુહબ્બત કે
N 16072		...ન્દાજ ...ક ...સે ...ે.
N 16064		...ારે ...હી ...ંદ ...ડી ...ે.
N 16077		...ીા ...ાકી ...ાનિમાં.
N. 16074		...ે ...ેસ ...ારેા ...ત.

G.E. 906		મેાહીબ્બેા ...ેાહબ્બત.
,, 2274		...મા ...લ્લાહ ...ા ...લ્લાહ
,, 1709		...ુસ્યે ...ાપે ...ુજે ...ેહ ...ુસ્યે
,, 1710		...ગબીર કે ...ાસેસે ...ુનાના ...ે.
,, 2220		...હ ...ાગે ...ુનેં ...ે ...ીટાને.
,, 1730		...ાણને ...ેરી ...ીનડીબી
,, 1741		...કરત ...ા ...ેાબ્જા ...ાબીર ...
,, 1701		...ેાબ્જા ...ીજરત ...ેાગાર.
,, 1700		...ેાબ્જા ...બ્દુથી ...કારત ...લી.
,, 1595		...ીયારી ...ીયારી સુરતવાલે.
,, 1699		...ેાહમ્મદ ...ેરે ...ીલ કે ...બરગા.
,, 1677		...ાવકુર ...ૂરા ...ાસગ ...ે.
,, 1746		...ખબા ...ુજે ...ેાજેયે ...ુલાગેા.
H.B. 7		...ાદર ... ...ાથસે ...લયારવા ...ીરના
H.E. 23		...કાદત ...ુસેન ...ેહબે ...લસાલ
H.E. 27		...કાદત ...કરત ...ીલાલ.
G.E. 753		...રેકેટ ...ન્દ ...ા ...ા ...ાળ ...ુગ.
,, 1720		...ખ્ય ... ...ુનીયાગે ...ેદા ...ેરે ...ાખેા.
,, 3111		...ીલકા ...ંદકા ...બ્બયા.
,, 1705		...ાલ ... ...રવર ...ાથે ...ે ...ેહબર.

We specialise in Tamil and Telugu Drama Sets and also Native and Afrikaans records. WHOLESALE AND RETAIL.

સાને ઇસ્લામ
ના પાંચ રેકોર્ડનેા સેટ બુક સાથે ૩૦/-

The following Tamil Drama Sets in stock
Sathyavan Savitry, Dadula-Pattabishekam, Uttra-Ramayanam, Dumbachari, Snan Sundari, and thousands of singer Records.

Radio Record Trading Co.,
88 VICTORIA STREET.
DURBAN.

Radio Record Trading Co.,
P.O. Box 6398 29 West Street,
JOHANNESBURG.

દરેક જાતની સ્વાદીષ્ટ. સુંદર શુધ્ધ ઘીની મીંઠાઇ.
ફરસાણ વીગેરે માટે ક્યાં જશો?

પટેલ્સ વેજીટેરીઅન રીફ્રેશમેન્ટ રૂમ

પાપડ, લીંબુ, તથા કરીના અચાર તેમજ શીઆળાની ઋતુ માટેના ખાસ ચોથીક પાકો અમારે ત્યાંથી ફ્રીફાયત ભાવે મળશે. એક વખત પધારી અથવા ઓરડર મોકલી ખાત્રી કરવા વિનંતિ છે.
બહાર ગામના ઓરડરો ખાસ માલીકની જાતી દેખરેખ નીચે મોકલવામાં આવે છે.
ગ્રાહકોને સંતોષ આપવો તે અમારો ખાસ મુદ્રાલેખ છે.

PATEL'S VEGETARIAN REFRESHMENT ROOM

(Prop. P. M. PATEL)

Telephone 2-2209 202 Grey Street. :: :: Durban.

Box 830. Tel. Add. "Orangexpo"

M. C. PILLAY

Wholesale Fruit & Vegetable Exporter
country orders executed at lowest Market prices
special attention given to all up-country orders
TRIAL ORDER SOLICITED.

ગ્રમ્યાબંધ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ મોકલનાર
અમે આપકંટ્રીના ઓરડર ખાસ દેખરેખ રાખી સારો માલ C.O.D થી મોકલીએ છીએ.

79, PRINCE EDWARD STREET, DURBAN.

'Phone 2-6235 P. O Box 316.

Heerabhai Morar Matvadkar,

Wholesale Fruit & Vegetable Exporter
and Commission Agent,
15 CROSS ST. RESIDENCE.
PACKING WAREHOUSE 44 BOND ST.
DURBAN.

હીરાભાઇ મોરાર મટવાડકર

હોલસેલ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ મોકલનાર
અને કમીશન એજંટ.
પેકીંગ સારી રીત કરી માલ સી. ઓ. ડી. થી મોકલવામાં આવશે.

ટેલીફોન ૨-૬૨૩૫ ઓફસ ૩૧૬.
૪૪ બોન્ડ સ્ટ્રીટ, ડરબન.

NAROTAM HARGOVIND

The Master Tailors.
Suits and Costumes Made in the Latest Styles.
We specialise in High Class Tailoring.
Our Prices are to suit the times.
Try us with your next Order

તમારો સુટ ક્યાં શીવડાવશો?
નરોતમ હરગોવીંદ
તમને અપ-ટુ-ડેટ સ્ટાઇલનો ફિટીંગ ભાવે બતાવી આપશે.
ટ્રાયલ ઓર્ડર આપી ખાત્રી કરી જુઓ.

'Phone 25661. 176 Grey St Durban.

અઠવાડીક પંચાંગ

વાર	મોરની ૧૯૩૮ સપ્ટેમ્બર	દોઢ ૧૯૬૪ આસો	મુસલમાન ૧૩૫૭ સફર	પારસી ૧૩૦૮ શહેરે. મહીનો	સુર્યોદય કલાક મીનીટ	સુર્યાસ્ત કલાક મીનીટ
શુક્ર	૨૩	સુદી ૧૩	૧	૨૫	૫-૫૧	૫-૫૧
શની	૨૪	.. ૧૪	૨	૨૬	૫-૫૨	૫-૫૨
રવી	૨૫	.. ૧૫	૩	૨૭	૫-૫૨	૫-૫૨
સોમ	૨૬	.. ૦	૪	૨૮	૫-૫૩	૫-૫૩
મંગળ	૨૭	.. ૧	૫	૨૯	૫-૫૩	૫-૫૩
બુધ	૨૮	.. ૨	૬	૩૦	૫-૫૪	૫-૫૪
ગુરૂ	૨૯	.. ૩	૭	૧	૫-૫૫	૫-૫૫

Printed and published by Maulid M. Gandhi at Phoenix Settlement, Phoenix, Natal

GANDHI & Co. (Pty) Ltd.

GENERAL MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

Try us for:-

Benares Saries, with Blouses of same design prices from 75/- to £10 with double border.

Also Cotton, Crepe-de-chine & Rayon Saries from 2/6 to 40/-.

We also stock Indian Drugs, Condiments, Draperies, Outfitting, Hardware, etc. etc.

Telephone 23676.

Tel. Add. "Gandhico" Durban.

112 Victoria Street,

DURBAN.

અમારે ત્યાં હમેશ મોટા પ્રમાણમાં નીચે જણાવેલ ચીજો સ્ટોકમાં રહે છે.

બેરસન અદામ, પીસ્તાં, ચારોળી, એલચી, જાયફળ, જાવંત્રી, લવીંગ, સુરજમાપ કેસરે, તેમજ કળદર, ધાણા, જીરૂ વીગરે આખા તેમજ બારા દેખરેખ નીચે પીસાયેલ મસાલો તથા તમામ જાતના ચોખા-જીરાસાલ, કમોદ દીલ્હી, બાંબા, બાજ તુલસી, વીગરે તથા પંજાબી સાલમ, ઘોળી મુસલ્લી, ગંઠોડા કોપરાપાટી તથા સાતસેા આઠસેા જાતનું ગંધીયાણું તેમજ સોપારી-બદામી ખેરસોની, કાચર્યા, સેકેલાં તથા ગુલાબજળ પાણી, આમળા, મોમરા, ચંબેલી, ગુપેલ, કામીનીયા વીગરે ખુશબોદાર તેલ વીગરે, વીગરે મોટા જથ્થામાં તેમજ છુટક મળશે.

Also:

P. O. Box 27, TONGAAT.

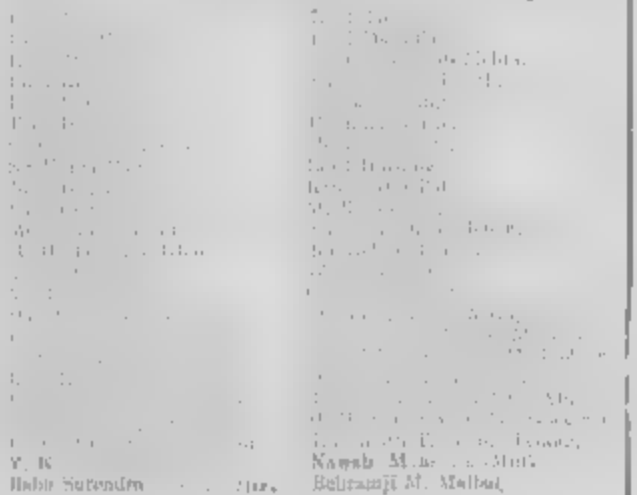
Telephone during Office hours No. 5.

,, after Office hours No. 008.

The "FRIENDS of INDIA" SERIES

Short biographical sketches of eminent men, who have laboured for the good of India.

Copious extracts from the speeches and writings of the "Friends of India" on Indian affairs are given in the sketches. Each volume has a fine frontispiece.

V. K. Nawab M.
Babu Surendra Bairamji M. Malbari.

Price: One Shilling Each

APPLY:

MANAGER, INDIAN OPINION,
PHOENIX, NATAL.

58 ALICE STREET and 86a LEOPOLD STREET

DURBAN.

SPRINGBOK SERVICE STATION

Phone Us To Your Door
For
Petrol, Oiling, Greasing and Repairs
and for Parking Your Car

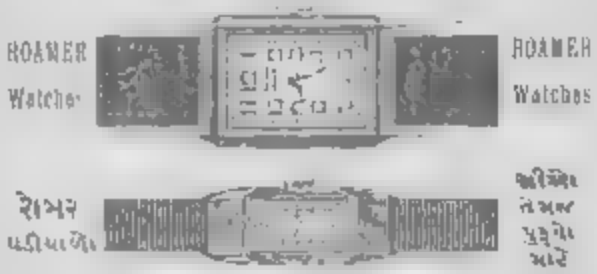
સ્પ્રીંગબોક સર્વીસ સ્ટેશન

તમારી મોટર પાક કરવી હોય, પેટ્રોલ જોઇતું હોય, ઓઇલીંગ અને ગ્રીસીંગ કરાવવું હોય કાંઇ પણ જાતનું રીપેરીંગ કરાવવું હોય તો અમારે ત્યાં આવજો.

તમારા તહેનાતમાં અમે રાત અને દિવસ હાજર રહીએ છીએ.

'PHONE 2-3448 OR 2-0247.

YOU CAN'T BE LATE
WITH
ROAMER
Obtainable in
15 & 17 Jewels Gold or Rolled or Crome

Latest Style and Design

દુનીયાનું જીવન વખતસર હોવું જોઇએ અને તેથી
નિયમિતના શીખવી જોઇએ.

રોમર ઘડીયાળ તમારો વખત સાંચવશે.

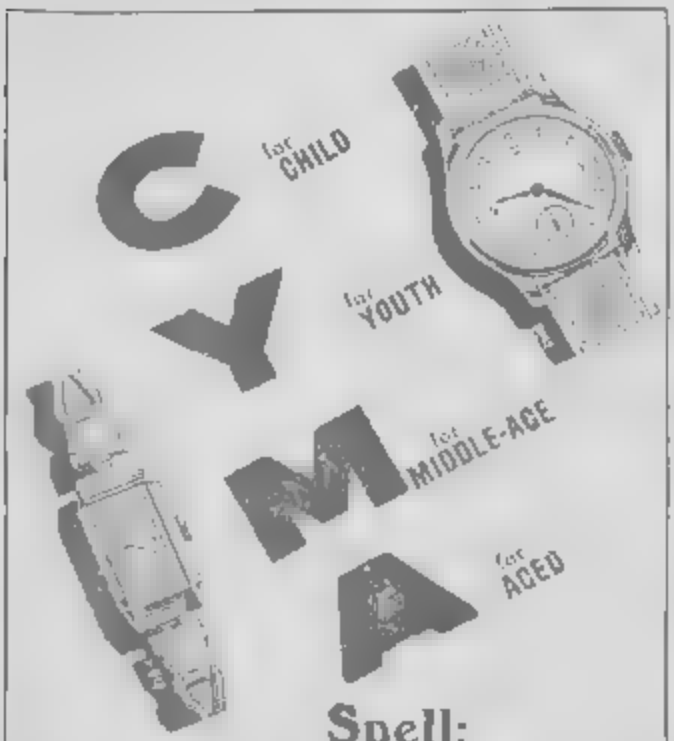
૧૫ અને ૧૭ જુવેલ્સના રોલ્ડ ગોલ્ડ અથવા સોનાના અમર
કીમતના નવા પેટર્ન્સ સ્ટાયલ અને ડીઝાયનના છે.

Sole Distributors
PATEL AGENCIES (Pty) Ltd.
'Phone 33-2081. P. O. Box 6092.
No. 6 KORT STREET, JOHANNESBURG 1711

NATIONAL
CASH REGISTER
AND
ACCOUNTING MACHINE
SYSTEMS
FOR
MAXIMUM
EFFICIENCY

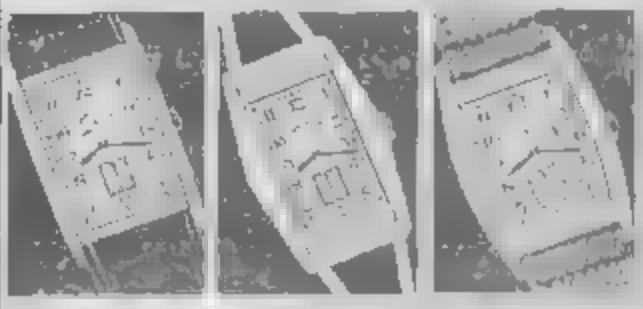

THE NATIONAL CASH REGISTER CO. S.A.
(PTY.) LTD.,
63 PRESIDENT STREET
JOHANNESBURG
P. O. Box 3591. Phone 33.6245 1546

Spell:
CYMA
The World's Wonder Watch The Watch for Everybody

ELGIN
SEE THESE SMART NEW WATCHES
FILL IN COUPON NOW!

"LORD ELGIN" AMERICA'S LEADER IN STURDINESS & TIMING.
THEY RUN 45 HOURS ON A SINGLE WINDING. HAVE HEAVY 18K PLATES
& ARE FITTED WITH EXTRA LARGE JEWELS

KATZ & LOURIE LTD.
"DIAMOND CORNER"
ELOFF & MARKET STREETS, JOHANNESBURG.

Durban enquiries:
R. A. DAVIES,
76, Field Street
Lourenco Marques enquiries:
CASA COIMBRA,
Box 478 1744

PLEASE SEND ME WITHOUT OBLIGATION YOUR FREE ELGIN WATCH CATALOGUE
NAME
ADDRESS

INDIAN OPINION

Founded by
MAHATMA GANDHI
IN 1903

No. 45—Vol.—xxxvi FRIDAY, OCTOBER 7th, 1938. PRICE FOURPENCE

FREEDOM AND IMPERIALISM

"THERE can be no security founded on the subjection of colonial countries or on the continuance of Imperialism. Freedom, like peace and war, is to-day indivisible. If the aggressors of to-day have to be checked, the aggressors of yesterday have also to be called to account. Because we have sought to cover up past evil though it still persists, we have been powerless to check the new evil of to-day Evil unchecked grows, evil tolerated poisons the whole system. And because we have tolerated our past and present evils, international affairs are poisoned and law and justice have disappeared from them."

—JAWAHARLAL NEHRU.

સ્વાતંત્ર્ય અને શાંતિવાદ

"જ્યાં સ્થાનિક દેશોની પરતંત્રતાપર અથવા શાંતીવાદના નિભાવપર રચાયેલી સહીસલામતિ ટકી શકવાની નથી. સ્વાતંત્ર્ય, આજે શાંતિ અને યુદ્ધની માફક અભેદ્ય છે. જો આજના આક્રમણકર્તાઓને કાબુમાં રાખવાના હોય તો ગઈ કાલના આક્રમણકર્તાઓનો પણ હિસાબ લેવાનો છે. ભૂતકાળનો દોષ જો કે તે હજુ પણ ચાલુજ છે, તેને ઢાંકી દેવાનો પ્રયત્ન કરવા જતાં આજના નવા દોષને આપણે કાબુમાં રાખી નથી શકયા. દોષને કાબુમાં નહિ રાખવાથી તે વધે છે. દોષને સહી લેવાથી આખાં અંગમાં તેનું ઝેર ફેલાય છે. આપણે આપણા ભૂતકાળના અને વર્તમાનકાળના દોષોને સહી લીધેલાં છે તેથીજ આંતરરાષ્ટ્રિય મામલામાં તેનું ઝેર ફેલાઈ ગયું છે અને કાયદો અને ઇન્સાફ તેમાંથી અલોપ થઈ ગયા છે."

—જવાહરલાલ નેહરુ

WHY YOU SHOULD INSURE YOUR LIFE WITH
"NEW INDIA"

(1) BECAUSE it is a purely Indian Company with a Directorate composed wholly of influential Indian gentlemen of widely recognized business ability and is the largest General Insurance Company of India with total funds amounting to Rs. 2,13,94,387.

(2) BECAUSE the safety of its contract (Policy) is beyond question seeing that its paid-up Capital is much more than the combined paid-up Capital of All Indian Insurance Companies transacting only Life assurance business.

(3) BECAUSE its premiums are moderate and its policy conditions are as liberal as they could be.

(4) BECAUSE its offer of automatic non-forfeiture privilege, Extended Term assurance, Permanent Disability Benefit and of payment of double the sum assured in the event of death by accident is unique.

(5) BECAUSE it has established a reputation for prompt settlement of claims and efficient service to its policy-holders.

ALL OTHER BUSINESS TRANSACTED

Life, Fire, Motor Car, Motor Lorry, Motor Bus, Plate Glass, Workmen's Compensation, Burglary, Etc.

For Rates please apply to:

JALBHOY RUSTOMJEE,

Principal Representative in the Union of South Africa.

Natal Office
"INDIA HOUSE"
17, First Avenue Durban
Telephone 2-9845 P. O. Box 1810.
Tel. Add. "RUSTOMJEE Durban

Transvaal Office:
ROOMS NO. 12 & 13, BARKLY ARCADE,
Diagonal Street Johannesburg
Telephone 33-4478. P. O. Box 1041
Tel. Add. "RUSTOMJEE JOHANNESBURG

Phone 33-6229. Telegrams: "GIDMALCO" P. O. Box 5169

JAPAN BAZAAR

WHOLESALE SILK & CURIO MERCHANTS,

39 MARKET STREET, JOHANNESBURG.

Specialising in SILK MATERIALS, LEATHER SUIT CASES, ORIENTAL CURIOS, BRASSWARE, ETC.

ALL PRICES QUOTED AT LOWEST MARKET RATES.

INDIAN SARIS: Crepe-de-chine and Georgette Saris beautifully embroidered 45" x 8 yds length price 17/6 piece. Heavy Crepe-de-chine Saris hand embroidered 45" x 8 yds 30/- piece. Georgette and Crepe-de-Chines beautifully embroidered 45" from 3/9 per yd.

ODNIS: Hand embroidered on Georgette and Crepe-de-chine 45" from 12/6.

Above obtainable in the following shades: White, Pale pink, Sky blue, Pale green, Salmon pink, Red, Maroon, Brown and Black.

જાપાન બઝાર

જોહાનીસબર્ગના જુના અને જાણીતા દરજ્જાના જથ્થાબંધ તેમજ છુટક માલના વેપારી.

સાડીઓ, ઓઢણીઓ. ભુગડાંઓ.

તદ્દન તાજીજ અને ડિઝાઇનો કાળી બજારમાં વેચાતી જોવામાં આવેલી એવી ક્રેપ-ડી-શીનની સાડીઓના તથા ઓઢણીઓ હમણાંજ મોટા જથ્થામાં ઇમ્પોર્ટથી આવી પહોંચી છે. તેમજ હૉંકમાં એકદમ આવેલ જાપાનીથી કેસીઓ ભરેલા તથા મુંબઈ અને અમદાવાદની બીજી જાણીતી મીલોના ઇમ્પોર્ટેડ બાકીનાની ડિઝાઇનો વાળા સુતરાઉ ભુગડાં, પટોળાં, દોરીઆ. ચોરડી તથા મુંદર બારસ વગેરેની ઓઢણીઓ તેમજ ચણીઆ પાટો મોટા જથ્થામાં મંગાવવામાં આવ્યાં છે. ફેરણીના વેપારા માટે તેમજ બેંદ માટે માલ વાર, ૪ વાર, તથા આઠ વાર સાડીઓ તેમજ બ્લાઉઝીઓ માટે કટેક બનાવ્યા વગરના દરેક જાતના દરેક પણાં પ્રાપ્ત માટે મળશે. તદ્દન તાજા અને સુંદર અને અનુકરણના માલ જોવાને અમારી એકજ મુલાકાત લેવા

મુખ્ય માલ પણ જથ્થાબંધના ભાવે આપવામાં આવશે. આ અઠવાડીયે તદ્દનો લાવ વેચાણમાં મુકવામાં આવેલી ક્રેપ-ડી-શીનની ઓઢણીઓ બજારથી ઓછી કી. ૬-૧, કી. ૮-૧ ના ઉપર. ક્રેપ-ડી-શીનની બજાર ઓછી સાડીઓ દર ઇંચ પહોળા ભાવ કી. ૩૫ થી ઉપર.

ફોન ૩૩-૬૨૨૯ જાપાન બઝાર ટેલીગ્રામ "GIDMALCO"

૩૯ માર્કેટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

B. I. Steam Navigation Co., Ltd.

સ્ટી. "ટકલીવા"

૨૬ ડીગ્રીઃ પા. ૬ ૭ ૬.
ઈંટરમીડીએટ પા. ૨ ૬ ૦
ડેકલ પા. ૨૧ ૧૩ ૬.

૨૬ ડીગ્રીઃ પા. ૬ ૭ ૬.
ઈંટરમીડીએટ પા. ૨ ૬ ૦.
ડેકલ પા. ૧૨ ૪ ૬.

ઓક્ટોબર તા. ૬ મીએ મુંબઈ જવા ઉપડશે.

ખાસ સુચનાઓ. ઉતારૂઓએ પોતાના રાશીના કપડા પોતાનું નામ લખી, પોર્ટર રજીસ્ટર કરાવવું કરવું અને બધા કપડા રેલવે કંપાર્ટમેન્ટને રાશીના સીધા ઉપર પહોંચતા કરવા જણાવવું.- વિશેષમાં બહાર ગામના પેસેન્જર જેઓ પોતાના માલની તપાસ રાખવા ઇચ્છે તપીદ કલાક અગાઉ ઓફીસમાં ટેબાટવાથી ઉતરેલાથી માલનો પત્તો મેળવી શકાય તેમજ માલ વેગાસર પહોંચેતો થાય
પધારવા અમારા બાકીનો અમારી સાથે પત્રવ્યવહાર કરવાથી દીકર ઉતરો થશે.
સ્ટીમરને લગતું દરેક કામકાજ અમારી ઓફી ટેલીફોન નીચે થાય છે
વધુ ખુલાસા માટે લખો યા મળો.

SHAIK HIMED & SONS, :: 390, Pine Street, Durban.
Telegraphic address: "KARAMAT." Telephone 2-0432
CITY SHIRT Co., No. 4, Kort Street, Johannesburg.

મેલેરીઆને મારી હઠાવનાર

ઝંડુ

મેલેરીઆ મિક્ષ્ચર

હાડીયા તાવની
રામબાણ દવા
એક વાર અજમાવી જુઓ.

ફેાને બારે
વાકલ—વાકળીયા જામનગર
સબજરાદાર

ઝંડુ દ્રાક્ષાસવ.

બિના બિલકુલ
ઘરઘરમા જોઈએ

ઝંડુ ફાર્મસ્યુટીકલ વર્કસ લી.—પો. બો. નં. ૫૫૧૩, મુંબઈ નં. ૧૪.
સાઉથ આફ્રિકાના સોલ એજન્ટસઃ એમ. એમ. જોશી એન્ડ સન્સ, ડરબ સ્કવેર, પી. ઓ. બોક્સ ૧૨૦૫, પ્રિટોરીઆ.
મેલાનીસબર્ગમાં ગલપાનું ઠેકાણું: અબ્દુલ મજીદ, ૧૪ કોર્ટ સ્ટ્રીટ.
આયુર્વેદિક દવાઓનું મુખ્યત્વ આલેખ મંગાવો.

MOHANLAL VALJEE,
(INDIAN PAWNBROKER.)
112, Victoria Street, Durban.
Low Rates of Interest on Jewellery.
High prices paid for Old Gold. A large stock of New Jewelleries at reasonable prices to suit your pockets.

P. P. BHAGAT,
Fruit Merchant.
દરેક જાતનું ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ સારૂ પેકીંગ કરી C. O. D. થી
ગ્રાહકોમાં આપવું. બંદોબસ્ત—
P. O. Box 842. 139 Brook St Durban.

કીટીંગસ

પાવડર

કીડી, માકડ, ચાંચડ, કંસારા, માખી, વંદા
વિગેરે સઘળા જંતુઓનો

નાશ કરે છે.

કીટીંગ્સ પાવડરના ટીન મળે છે.

WESTILL BUY
OLD GOLD, SILVER & SOVEREIGNS.
We Stock CYMA, LEGIN, WALTHAM, BUREN, and MADIA Watches
Large stock of Indian and European Jewellories always on hand
Importers of MOHINI FLUTE harmoniums
LAKHANI & CO.,
(Jewellers)
111 Grey Street, Durban. 'Phone 21258.

'Phone 29350. Tel. Add. "Nartjes."
A. M. PADAYACHEE
Wholesale Fruit & Vegetable Exporter.
country orders executed at lowest market prices
special attention to parcel & rail consignments orders.
TRIAL ORDER SOLICITED.
91 LEOPOLD ST., AND 34 CROSS ST.,
P. O. BOX 195. DURBAN.

THE EPIC FAST (By Pyarelal)
An account of Mahatma Gandhi's Fast in September 1932, and events leading up to the Yeravda Pact, with all relevant documents. 320 Pages 2s. 6d

આ માખણ, ચહેરાની
ચામડીને મુલાયમ
રાખી સૌંદર્યવાન
બનાવે છે.

ચામડીના દરેક
છીદ્રોને નીરોગી
અરૂધાન રહો
તેટલાજથી દરેક
આપી બજારી
આરોગ્ય કરે છે.

સોલ એજન્ટ:
Indo-African Trade Agency,
74-76 Wilson St.
DUNDEE, Natal,
S. A.

સોલ ડીસ્ટ્રીબ્યુટર્સ: પાટણવાલા લીમીટેડ,
૧૮૨,૮૪ અબ્દુલ રહેમાન સ્ટ્રીટ.
મુંબઇ ૩.

For POWER, SPEED and ECONOMY—

always fill up at the petrol pump showing the RED FLYING HORSE!

PEGASUS

QUALITY MATE TO MOBILOIL

VACUUM OIL COMPANY OF SOUTH AFRICA · LIMITED

CHOONILALL BROS.

THE NOTED INDIAN "SARRI HOUSE IN SOUTH AFRICA."

141, GREY STREET, DURBAN.

Branches
51, Wick Street And 60, West Street,
VERULAM
GARAGE AND SERVICE STATION
7, Mow Street And 59, Victo Street,
VERULAM

Please note
Our Johannesburg Agent
P. RATANJEE,
60, Bree Street,
Newtown

Cable & and Tel. Add.
'Advancing'
Phone 21003
" 26418 Res
Durban
Cross ... Verulam.

ARRIVING BY EVERY MAIL FROM INDIA AND JAPAN

BENARES SARRIES WITH BORDERS AND PLAIN CENTRES, HYDERABAD BENARES SARRIES IN SEVERAL SHADES
Price from 60/ 85/ 105/ & up to £20.
THE LATEST FROM BENARES CITY
EMBROIDERED SARRIES 25/-, 15/ & up
PRINTED VARIOUS LINES of SARRIES from 12/6, 17/ & upwards
EMBROIDERED CHIFFON CLOTH from 3/6 yd. 42 in. & 45 in. width.
LATEST DESIGN SARRIE CLOTH 44 in width from 1/6 yd. 1/9, 2/ & up
GEORGETTE SARRIES LATEST ARRIVALS price from 25/-, 30/-, 45/ & up.
LATEST BLOUSES TO MATCH SARRIES price from 12/6, 17/6 & upwards.
ZARI WORK SILK SARRIES IN ALL SHADES from 35/ 95/-, £25/ & upwards.

THE NOTED
INDIAN SARRI HOUSE
IN SOUTH AFRICA.

SUITABLE FOR WEDDING GIFTS

Brocades, Viyella, Rose Bowls, Jardinieres, Ruggs and Trays and Various other Lines
At Special Reduced Prices.

Harmoniums, Pianos, Gramophone, Records & Musical instruments At Rock Bottom Prices
Indian Condiments Indian Groceries At Wholesale Reduced Prices.

Midwest Radio & Radio Gramos from £15, £25, £35, £45 & up

Marble Taj Mahals
from 12/6, 17/6, 27/6 45/-
Suitable for Xmas Presents.

Write for sample and further Particulars

ચુનીલાલ બ્રધર્સ

દક્ષિણ આફ્રિકાનું જાણીતું સાડીઓનું ગૃહ

૧૪૧ ગ્રે સ્ટ્રીટ, ડરબન.

બ્રાંચેઃ
૫૩ અને ૬૦ વીક્સ સ્ટ્રીટ
વેરૂલમ.

અમારી સાડીઓ મફતના ખેરજ
એડ્રાનીસબર્ગ ખાતે
પી. પી. રતનજી,
૬૦, બ્રી સ્ટ્રીટ, ન્યુટાઉન

ગરાજ અને સર્વીસ સ્ટેશન
૭ મોસ સ્ટ્રીટ અને ૫૩ વીક્સ સ્ટ્રીટ
વેરૂલમ.

દરેક સ્ટીમરમાં જાપાન તથા હિંદથી આવે છે
બનારસની બનારસવાળી અને સાડી, તેમજ જાતજાતની બુટીદાર
સાડીઓ શી. ૬૦, શી. ૮૫, શી. ૧૦૫ થી લઈને પા. ૨૦ સુધીની
બનારસથી હમણાજ આવેલી છે.

કલકત્તા બોર્ડની સાડીઓ શી. ૨૫ અને શી. ૩૫ થી ઉપર.
જાતજાતની ભાતવાળી સાડીઓ
શી. ૧૨-૧ અને શી. ૧૭-૧ થી ઉપર.

કલકત્તાનું ક્રેપ-દી-શાનુંથી. ૪-૧ યું પાર ૪૨ ઈંચ અને ૪૫ ઇંચ પહોળ.
સાડીનું મટરલ ક્રીઝાઇનનું કપડું, બહ ઉંચા પ્રકારનું વારંવાર, શી. ૧-૧,
શી. ૧-૬, શી. ૨-૬ અને તેથી ઉપર
હમણાજ આવેલી જ્યોરજેટ સાડીઓ શી. ૨૧, શી. ૩૭,
શી. ૪૫ અને તેથી ઉપર

સાડીને મેચ થનારા બ્લાઉજ શી. ૧૨-૬, શી. ૧૭-૬ અને
તેથી ઉપર
દરેક રંગની જરી કામની જેલની સાડીઓ શી. ૫૧, શી. ૭૫,
શી. ૧૬૫ અને તેથી ઉપર.
ક્રારગોનીયન, તમામ ગ્રામોફોન્સ, રેકર્ડો અને બીજા બાજાઓ
બેહાલના ભાવે વેચાય છે
દરેક બનાવ ગ્રામોફોન ચોકસી પરતાના ઉત્તરસહ આવે
માઉથપીસ રેડીયો અને રેડીયો પાર્ટસ
ભાવઃ પા. ૨૫, પા. ૨૫, પા. ૩૫, પા. ૪૫ અને તેથી ઉપર.
ઈસ્ટબર્નના પ્રોજન્ટનો સાથેજ આવેલા તાજા મદ્રાસો
ભાવ શી. ૧૨-૬, શી. ૧૭-૬, શી. ૨૭-૬, શી. ૪૫. ૧૦૫

OTHER SPECIALITIES

POPULAR POP
"The King of Ginger Beers."

CLUB SEAL SODA
"Improves your Spirits."

"GIANTS"
The Quart Bottle for 4d.
In all Popular flavours.

'Phone 2-4345

SUNCRUSH

The £1,000 Drink.

The Most Popular Refreshment.

There are many Crushes, but Only one SUNCRUSH, and that is made by

DALYS LIMITED.

72, CANADA ROAD, DURBAN.

'Phone 21078. Tel. & Cables: "Crescent." P. O. Box 582.

Crescent Trading Co. (Pty). Ltd.

WHOLESALE MERCHANTS AND DIRECT IMPORTERS OF HARDWARE,

Indian And European Groceries.
Indian Drugs And Condiments.
Our Stocks Are The Best Quality And are Always Fresh
Our prices are keen.
We specialise in all kinds of Bombay, Calcutta, and Madras Products.
It will pay you to give us a trial.
Before placing your orders elsewhere benefit by our thirty years' business experience.
Our aim will always be service, quality and satisfaction.

અમારે ત્યાં નીચે મુજબનો માલ જથ્થાબંધ મળી શકશે

મેલથી, ખરાબસ, બદામ, માશેલી, પીસ્તા, સિંગોદા, મુલાયમ પાળી, મુલાયમ રાસ્બત, કાજુદાનુ પાસ્ત, બાદામ, કરામ, ગેલયા, બીસ્કુટ, ખજુર, સ્વીટ-ચાસણી (બાઉલ) સેલ, કોપરાની વાટી, પીસેલુ કોપરૂ, સુરજ છાપનું કેસર, અત્તર અસલ, પંજાબી સાલમ, સકેદ મુસલી, સનોડા લવંગી, સુંઠ, ઝીકેલી કોપરી, કરવા સેા., ગેવરધની સેા., મદ્રાસી સેા., મુલકંદ, કાચ, બરૂચી બાદામનો તબાકુ, બાદામનું તેલ, મુલાયમનુ તેલ, ચંબેલીનુ તેલ, ગેાલરાનુ તેલ, કાર્બોનિયા વૅર ઓઇલ, ઓક્સુબીનીયમ તબેરા, કપ અને સોસર્સ, ગેાળા-બીબડી છરાસાળ, સાબ્બાતુલસી, માંસ, દીવેલી, મુખવેસ, કેલમા કાળા-ચણા, મગ, અડદ, તુવેર, ચરાઠા, વટાણા બજુર બાજરા છડ. મેથી, લવંગ, તજ, સાઈ (સરમું) બરબ મસાલેા પીકિલેા. વિગેરે.

કોઇ પણ વસ્તુ ખરીદી કરતાં પહેલાં, અમારે ત્યાં ભાવ કાઢી ખાત્રી કરશેા.

122 VICTORIA STREET, :: :: DURBAN.

INDIAN OPINION

Founded by
MAHATMA GANDHI
IN 1903

No. 39.—Vol. XXXVI. Friday, October 7th, 1938.

NOTES AND NEWS

Dutch Reformed Church Advocates Colour Bar

THE Rev. J. G. Strydom, Missionary Secretary of the Free State Church, speaking on "Race Relationships in South Africa," at the Mission Conference of the Federated Dutch Reformed Churches in South Africa which met at Bloemfontein, referred to two policies in the Union, namely, social equality and assimilation on the one hand and segregation and social separation on the other. South Africa could expect trouble, said the reverend gentleman, if a policy of social equality without differentiation was followed. The policy of the Voortrekkers, he said, had resulted in South Africa remaining a White man's land, whereas if the assimilation policy had been followed the Union would by this time have had a large mixed population.

What is most astonishing is that these words should come from one who is supposed to be carrying the message of Jesus Christ. We have no doubt many lovers of the Bible will put their heads down in shame at such utterances which are quite contrary to the teachings of Christ. The Bible does not countenance hate whereas the very idea of keeping South Africa a White man's land engenders hate for other races. However, it is not an uncommon thing in South Africa for some messengers of Christ indulging in such thoughtless utterances. But to look at facts we do not know of any person who advocates the cause of non-Whites ever having said that the non-Whites should be assimilated. What has been said is that in the eye of the law there should be complete equality for all irrespective of class or colour and that there should be equal opportunities and equal justice for the Whites and non-Whites. Surely there is nothing wrong in that principle. We are afraid Rev Strydom will have to make a deeper study of the Bible to make himself a little more competent to interpret the teachings of Christ.

"No Colour Bar In Sickness"

The south African Medical Journal comments in its current issue on a motion introduced in the Cape Provincial Council asking that all hospital boards should make provision for non-European servants to wash and sponge non-European patients where non-European nurses are not available. "The alleged reason for this curious resolution was the assertion that attendance upon non-European patients must have a demoralising influence on the character of young girls coming from the country," states the journal. "An amendment that trained orderlies be substituted for servants and that training facilities for such orderlies be obligatory on all hospitals was lost. "The Administrator objected to the motion on the ground that it would not be right for inexperienced servants to handle sick patients and to the amendment on the ground of expense. No member of the Provincial Council protested against the monstrous suggestion that decency and humanity must disappear when confronted with colour. One stands aghast at a mentality apparently unable to regard non-Europeans in human terms and that projects its own obsessions on members of an honourable profession. Must our vaunted cultural superiority, our Christianity and our civilisation collapse like pricked bubbles when the sick and suffering happen to be non-European? Fortunately the nursing, no less than the medical profession, of South Africa will repudiate indignantly this disgraceful imputation. Disease and suffering know no colour bar and the introduction of a colour bar in the services to combat them should not be tolerated."

The Ideals For Which Mr. Hofmeyr Stands

Addressing a meeting in the Masonic Hall, Parktown North, which is part of his constituency of Johannesburg North, Mr. J. H. Hofmeyr explained his reasons for resigning from the Cabinet and clarified his future attitude towards the United Party.

"I shall not lightly leave the United Party," said Mr Hofmeyr, "or do anything to weaken it. But there are some things higher than party considerations, namely, national, political and ethical ideals. These things may have to transcend party considerations. We must each determine the ideals we seek to follow. For my part I have hitherto been able to work for the essential ideals for which I stand within the United Party, and I sincerely hope that I shall be able to continue to do so." One of these ideals was national unity. It was still South Africa's supreme need, and the United Party was a means to secure it. Another ideal was tolerance, without which national unity could not exist. He believed in tolerance in relation with the non-Europeans. It did not mean assimilation or equality, but a fair deal. "I am one of those terrible people called Liberals. It is one of the bogey words of South Africa, almost as bad as 'Communist.'"

He had even been told that that was the real reason for his disappearance from the Cabinet, but the principles of the United Party contained an "assurance to all the people of South Africa, whatever their colour, of fair and equal justice, impartial administration and reasonable opportunity of material and spiritual progress." He stood for those things within the United Party and claimed the right to continue to stand for those things.

"I stood for certain ideals and you supported me. I give my pledge to continue to work for those ideals, and I know I have your support not only in working for national unity and tolerance, but also in standing for principles instead of expediency in public life. I have no regrets for the past and no doubts for the future. In my public life I shall continue to seek no reward but the consciousness of duty done and the belief that the public has confidence in me that I am seeking to follow the light as I see it."

Realism

We call the following from the *Methodist Churchman* dated September 21:—

"Ideals are having a bad time in Europe to-day. It is the age of realism. And realism means, according to the dictators and some of the statesmen, the acceptance of the law of the strongest and recognition of the fact of such rule as the realities of the situation.

Realism has presented the world with the invasion of Manchuria, the war in China, the rape of Ethiopia, the long drawn out conflict in Spain, and now the dismemberment of Czechoslovakia. Through all the weary months when realistic "principles" were being applied not a single Great Power took a firm stand for moral principle and rallied the moral forces of the world. At the time of writing, Britain and France are apparently offering Herr Hitler, who is in the full stride of conquest, a big part of another country which they are morally pledged to maintain intact. This is realism. What a message Isaiah would have had for such a time? What scorn he would have poured upon this policy of realism! For a considerable time there has been a steady deterioration in international affairs. And the reason is to be found in the rejection of moral principle and the acceptance of expediency as the guide of action. When will the responsible statesmen learn that principles of justice and right are always applicable and always in harmony with the foundation principles of the universe? When will they resolve to get together around a council table, face the realities of righteousness, make mutual sacrifices for the common good, and ensure peace for at least a generation?

Indian Opinion

FRIDAY, OCTOBER 7TH, 1938

Crisis Averted

THERE was jubilation all over last Friday when it was declared that the fateful conference between the four Powers—Britain, France, Italy and Germany held at Munich had resulted in a pact and that there was to be no war. If there was any cause for jubilation it was only because the war crisis was averted; not because there was any honourable settlement of the Czecho-Slovakian situation. If anybody had real cause for jubilation it was Germany who had gained victory without having had to go to the trouble of using force. The mere threat had done the trick. Czecho-Slovakia was given away to Germany at the Dictator's bidding. There was no honour attached to what was achieved at Munich. It was just a question of yielding to the tyranny of the tyrant for fear of death, be it of one or of a million. Great and noble principles had been killed for the sake of human life. Herr Hitler has not retraced his step by an inch. He has had his full demands conceded to. The only generosity on his part was that a time limit of ten days was given within which evacuation had to be completed and all this was agreed to by the British and French Prime Ministers with Italy witnessing, without Czecho-Slovakia, whose destiny was being decided, being given an opportunity of uttering a word. No one can be proud of such international justice.

Mr. Attlee (leader of the Labour Opposition) speaking on the subject in the British Parliament has uttered words which we fully endorse.

"We all feel relief," he said, "that war has not come this time, but we cannot feel that peace has been established. This has not been a victory for reason and humanity, but for brute force..... It is a tremendous victory for Hitler. Everybody recognised the great exertions that the Prime Minister has made. Everybody will pay tribute to him and say he is the man who saved peace. Yes, but he is the man who brought danger as well. It is the Czechs who have averted war. Their President has been assailed by the most slanderous language in Germany. Their bearing has shown the difference between a civilized man and a gangster."

We are not so optimistic as to feel that the Munich Conference is a prelude to the achievement of future world peace without resorting to war.

An alliance between Fascism and Imperialism will never bring peace to the world; it will end the world and end themselves together with it. The only way there is any hope of peace reigning over the world is by firstly killing the greed for territorial power and then by a truer League of Nations than the present one meeting together in all sincerity to rectify the errors of the past and to redistribute territories with justice and fairness to all. The attempts to avert war in the manner it has been done at Munich will certainly not going to end war. It has merely been postponed and not without a heavy cost. Yet, the time is not too late if the powers that be will adopt the right course.

A Welcome Step

We very heartily welcome the step taken by the Natal Indian Youth League of establishing a co-ordinating Council, embracing all types of Indian Youth Organisations. There is a spirit among the youths throughout the world to organise themselves. There is a strong youth organisation in India and its members have undergone great sacrifices and sufferings in the fight for freedom of their Motherland. That there should be an awakening among our youths in South Africa at such a time augurs well for the future of our community for there is no doubt the future depends upon the youth. If the older generation has not been able to do much it has at least amassed wealth which gives low cause for anxiety on that score to the present generation. The present generation is much more enlightened but there are forces which might drag them down unless they keep awake and alert. It would be a tragedy if the present-day youth just makes it his business to live happily and without care on the wealth his parents have struggled to store for him. That should certainly not be his aim and object in life. A great deal is expected of of the youth of to-day to bring life and vigour, unity, character and morality in the dismal world. The youth has the strength to do so. Let him not misuse it.

Among the resolutions the Youth Organisation has passed there is one asking the Congress and the Colonial Born and Settlers' Indian Association to join hands and to merge into one powerful body. We endorse this sentiment whole-heartedly. We have to-day a glaring example before us of Europe where by the policy of consultation Mr. Chamberlain was able to avert a world crisis. Surely our case stands no comparison to what has happened in Europe. It is of a microscopic magnitude and not impossible to achieve if there was sincerity of purpose and tolerance on both or either sides. At the present moment it is a state of a tug-of-war. There is much hope in the youth. Let him follow in the footsteps of Mr Holmeyr and stand for principles and not for expediency in public life, and have the strength and courage to make everything to uphold their national honour and self-respect.

Publisher's Notice

There will be no issues of "Indian Opinion" published on October 14 and 28. Our Diwali Special Number will be published on October 21. We shall be glad to receive from our readers articles of interest, poems, pictures, cartoons etc., for our Special Number which must reach us not later than October 17, preferably much earlier.

COLOUR BAR HARMFUL TO THE COUNTRY'S PROGRESS

IN the course of a very interesting speech in the Senate during the closing hours of the session Senator J. D. Rheinallt Jones very vividly showed how from a practical point of view the colour bar was harmful to the progress of the country.

"We spend a lot of time and money in evolving methods of strangling ourselves," said the Senator. "Take the colour bar, for instance. We have used every possible means of preventing sections of our population being used in the best possible way. On the mines native labour is prevented from doing work which would release white labour for more suitable work. The expansion of our mining industry has already provided additional employment for Europeans, of whom there are 40,000 employed in the mining industry to-day but the colour bar prevents them being used for more advanced work, and mining development is held up because Europeans must be retained for work which could be done as effectively by natives.

"In the various industries non-Europeans are prevented from contributing to the national wealth out of any skill they may possess or may acquire. This policy of restricting our human resources has been condemned by numerous commissions. The Economic and Wage Commission, which was, perhaps, the most authoritative commission on economic subjects that has ever sat in our country, said: 'On general principles it appears to us unsound policy to exclude by legislation a class which has no representation in the Legislature from economic opportunities at present open for the benefit of the politically privileged class. We are confirmed in our opinion on the colour bar regulation by the findings of several previous commissions and committees of inquiry which have reported against such regulations.'

The Union's poverty was also shown in its low food consumption. According to the Secretary for Health, 10,000,000 people of the Union needed at least 10,000,000 pints of milk daily, but only a poor fraction of this amount was available. The medical officer of health for Benoni had pointed out that only an average of one-tenth of a pint of fresh milk per person was consumed in the local location daily. The Secretary for Health also claimed that the population needed on the average two ounces of butter per person per day, whereas actually the Union only produced last year sufficient to give, on an average, one ounce per person per week. Burdens on the poor were being increased by control boards and Marketing Acts, and the poverty of the country was being increased.

"Now," said the senator, "this poverty is going to grow in geometrical progression as the population grows. At present our population increases at about 2 per cent per annum. That means that our population will be doubled in 35 years. Do you realise that the volume of our poverty will grow even faster as we put these taxes on the food of the people?

"As time goes on the gap between the poor and the well-to-do will widen—the proportion of the very poor will increase and that of the well-to-do will decrease. Then we shall have a disastrous upheaval. We are told that the gap is wide enough as things are, but we are widening it. Even though wages are increased by wage boards, the advantages will be lost because the cost of living is driven up and is being increased for the lowest paid out of all proportion. It will be seen, therefore, that the question of food supplies and food prices is very closely connected with the question of wages. And these again are connected with the colour bars. The more you increase the cost of food the greater the demand will be for higher wages, and higher wages tend to increase the cost of production. So you have a vicious circle unless you provide for an increase in the national income by releasing the latent skill which is at present held back by colour bars, and unless you increase the general wealth and efficiency.

HAS BRITAIN CHANGED HER COURSE?

CALL TO MORAL AND SPIRITUAL REARMAMENT

[We reproduce below a summary of a letter to *The Times*, London, signed by Earl Baldwin and 16 other British leaders which was published on September 12. If there is true sincerity behind the letter it certainly marks a very welcome change in Britain. Her action of course will speak more eloquently than her words.—Ed. I.O.]

"To-day all are anxiously asking to what is the world heading? What is the future of civilisation?

"The world cannot forever continue plunging from crisis to crisis. We must act before crisis ends in catastrophe, we must use the present breathing space, which may be brief, to penetrate below systems into their causes and initiate that fundamental change which alone will break a vicious circle. In words of the leader of a great nation, "it is an entirely new spirit that must be acquired and enthroned."

The letter emphasises that in every country national security at home and abroad can only be gained through moral regeneration.

The strength of a nation consists in the vitality of her principles. Foreign policy, as well as domestic, for every nation is ultimately determined by the character of her people and the inspiration of her leader by the acceptance in their lives and in their policy of honesty, faith and love as the foundations on which a new world may be built.

"Without these qualities the strongest armaments and the most elaborate pacts only postpone the hour of reckoning.

"The real need of the day is therefore moral and spiritual rearmament. A growing body of people in this and other countries are making it their aim. It is work in which all men and women in all countries and of all races are called to share and have the power to help.

"Were we, together with our fellow men everywhere, to put the energy and resourcefulness into this task that we now expend on national defence the peace of the world would be assured.

"God's living spirit calls each nation, like each individual, to its highest destiny and breaks down barriers of fear and greed, of suspicion and hatred.

"This same spirit can transcend conflicting political systems; can reconcile order and freedom; can rekindle true patriotism; can unite all citizens in the service of the nation and all nations in the service of mankind.

"'Thy Will be done on earth' is not only a prayer for guidance, but a call to action. For His Will is our peace."

IMPERIALISM ROOT CAUSE OF WAR

PANDIT JAWAHARLAL'S SPEECH AT PEACE CONFERENCE

IN the course of his speech delivered in Paris at the International Peace Conference on July 24, last Pandit Jawaharlal Nehru said:

"I have to convey to this great gathering the greetings and the assurances of the support in the cause of peace of the Indian National Congress, representing the people of India.

I do not speak on behalf of kings and queens or princes but I do claim to speak for hundreds of millions of my countrymen. We have associated ourselves with this work of peace most willingly because of the vital urgency of this problem. Also because, in any event, our whole past background, our civilisation, would have urged us to do so. For the spirit of India for long ages past, like that of our great sister nation China, has been a spirit of peace. Even in our national struggle for independence we have always kept this ideal before us and adopted peaceful methods. So we gladly pledge ourselves to labour for peace.

Root Of War

Lord Cecil remarked yesterday that the only way ultimately to have peace is to abolish war. We entirely agree with this statement. To abolish war we have to remove the causes and roots of war. Because we have failed so far to achieve anything worth while and the international situation has progressively deteriorated and brought death and untold suffering to millions. We shall fail again and perhaps perish in that future if we continue to ignore these roots of war.

We see Fascist aggression to-day driving the world to war and we rightly condemn it and seek to combat it. But though Fascism is a recent growth in the West, we have long known it under a different name—Imperialism. For generations past Colonial countries have suffered under Imperialism and suffer still. It is this Imperial idea, functioning as Imperialism or Fascism, that is a potent cause of war and till this goes there can be no true or enduring peace.

Free Colonials

There is no peace for a subject country at any time, for peace only comes with freedom. And so Empires must go, they have had their day. We are not interested in emperors or kings but in the peoples of the world, and the Indian National Congress stands for the people of India and their independence. Even to-day India is a powerful factor in favour of peace and she can make a difference if a world crisis arises. She cannot be and does not propose to be ignored in this matter. A free India will be a tower of strength for peace, and soon we hope that India will be free.

Terms Of Co-operation

Lord Cecil has pointed out the dangers of an intensive nationalism. May I say that I entirely agree with him and though I stand for Indian Nationalism and Indian Independence, I do so on a basis of true internationalism. We in India will gladly co-operate in a world order and even agree to give up a measure of national sovereignty, in common with others, in favour of a system of collective security. But that can come only when nations are associated on a basis of peace and freedom.

There can be no security founded on the subjection of colonial countries or on the continuance of Imperialism. Freedom, like peace and war is to-day indivisible. If the aggressors of to-day have to be checked, the aggressors of yesterday have also to be called to account. Because we have sought to cover up past evil though it still persists, we have been powerless to check the new evil of to-day.

Evil unchecked grows, evil tolerated poisons the whole system. And because we have tolerated our past and present evils, international affairs are poisoned and law and justice have disappeared from them.

Horror On Horror

We have met here especially to discuss the aerial bombardment of open towns and civilian population. Horror has piled on horror from day to day and though the present is terrible to contemplate, the future seems to hold something that might be incredibly worse. Recently, I visited Barcelona and saw with my own eyes its ruined buildings, its gaping chasms and the bombs hurtle through the air, bringing death and destruction in their train. That picture is imprinted in my heart and each day's news of bombing in Spain or China stabs me and makes me sick with the horror of it.

Greetings To China And Spain

And yet over that picture there is another—that of the magnificent people of Spain who have endured and fought against these horrors for two long years with unexampled heroism, and written with their own blood and suffering a history that will inspire ages to come. To these great men and women of Republican Spain, I offer on behalf of the Indian people, our respectful homage. And to the people of China, also, knit to us by a thousand bonds since the dawn of history, we stretch out our hands in comradeship. Their perils are ours, their suffering hurts us, and we shall hold together whatever of good fortune or ill may befall us.

We are deeply moved by the aerial bombardments in Spain and China. And yet aerial bombing is no new thing for us. The evil is an old one and because it went unchecked, it has grown to these vast and terrible dimensions. Have you forgotten the bombing on the North West Frontier of India, which has been going on now for many long years and still continues? There are no great cities there like Madrid or Barcelona or Canton or Hankow, but the villages of the Indian frontier also shelter human beings, men, women and children, and they also die and are maimed, when bombs from the air fall on them.

Britain Defied Geneva

Do you remember that this question of ariel bombing was raised many years ago in the League of Nations, and the British Government refused to stop it on the Indian Frontier? This was called police action and they made a reservation of it. The evil went unchecked and it has grown now. Is it surprising? On whom lies the responsibility?

The Prime Minister of Great Britain has recently offered to withdraw this reservation if there is general agreement in regard to the stoppage of aerial bombing. But that offer is an empty one unless he takes action and stops all bombing on the Frontier. Till then his protests against other people's bombing, have little meaning and less value.

Chichester's Demand

The Dean of Chichester demanded at this Conference that no treaty should be made with countries that were carrying on aerial bombing—a sentiment that was rightly applauded. What of England then, which is still responsible for bombing on the Frontier of India? Because the British Government cannot approach this question with clean hands, they have developed an incredible foreign policy and now seek friendship and agreement with a Power that is most responsible for this bombing in peace.

I wish to dissociate India completely from this policy of encouraging that evil-doer and aggressor and to say that the people of India will be no party to it and will resist it whenever they have a chance to do so.

We have seen the tragic farce of non-intervention in Spain, which, under

cover of fair words and democratic procedure has aided the insurgents and the invaders of Spain and prevented the people of the country from obtaining even the means of defence. The sea and a hundred doors are open for supplies to reach the insurgents, but the Pyrenees frontier is closed in the name of non-intervention, though women and children die through bombing or starve through lack of food.

The Contrast

We blame and condemn the invaders and aggressors in Spain, but they have at least openly defied all canons of international law and decency and challenged the world to stop them. What of those Governments who, while bravely talking of peace and law, have submitted to this challenge, adapted themselves to each fresh aggression, and tried to make friends with the evil-doers? What of those who have criminally stood by and shown indifference when life, and what was more sacred than life itself, was crushed and dishonoured?

Even to-day the aggressor nations are far weaker in number and strength and resources to the other countries. And yet the latter appear helpless and incapable of taking effective action. Is this not so because their hands and feet are tied by their past and present anti-peripheral policy?

People Must Act

These Governments have failed. It is time that the people took action and compelled them to mend their ways. This action must be immediately to stop aerial bombardments, to open the Pyrenees frontier, to permit the means of defence and food to reach Republican Spain. If bombing is to continue, anti-aircraft guns and other apparatus meant for defence must be allowed to go through.

What vast destruction there has been during these last two years in Spain and China. The starving and the wounded, the women and the children cry aloud pitiously for help, and it is the business of all decent and sensitive people all over the world to help. For this is a world problem, and we must organise on a world basis. The real burden of the struggle has fallen on the people of the stricken countries, let us at least carry the small burden.

Indians' Sympathy

I am glad to tell this Conference that the Indian National Congress has organised and is soon sending a medical unit to China. We have also met with success in India in our boycott of Japanese goods, as the export figures demonstrate.

A recent incident will indicate the strength of our feeling for the Chinese people. In Malaya the Japanese-owned coal mines employ Chinese workers and these workers refused to help in producing munitions for Japan and left the mines. Thereupon Indian workers were engaged, but at our request they also refused to work there, although that meant privation and suffering for them.

And so the struggle goes on. How many of our friends and colleagues, and dear ones have died in this struggle already and not died in vain? How many of us who are gathered here may go the same way and not meet again. But whether we live or die, the cause of peace and freedom will remain, and must triumph, for that is greater than us—it is the cause of humanity itself. If that perishes then all of us perish. If it lives then we live also, whatever fate may befall us. To that cause then let us pledge ourselves.

DURBAN INDIAN CHILD WELFARE SOCIETY

SECRETARY'S ANNUAL REPORT

IN submitting the annual report of the Durban Indian Child Welfare Society at its eleventh annual meeting held in Durban on Sunday, September 25, Mrs. G Christopher said.

The work of the society had increased considerably, applications for relief and Mothers' Grants have relieved the appalling poverty that our people are suffering from. The society fills a need which is incalculable and more funds are required to meet the increasing calls on the society. The Society depends on the Community Chest, for its funds supplimented by grants from the Natal Provincial Administration and the Department of the Commissioner for Asiatic Affairs.

Unfortunately the wealthier members of the Indian community do not contribute generously to the Community Chest with the result Indian charities cannot take the share they otherwise could.

The society this year is endeavouring with every hope to collect a substantial sum to pay into the Community Chest for the grant of £200 it now receives.

Free meals, if they are given at all, are given to very few children and who absolutely need nourishment go without these meals.

Our school children receive no medical attention, a service which is most essential for the welfare of our children.

Indians have an inherent desire to educate their children, but a great number, because of their extreme poverty, are not in a position to pay for their school fees. The aided schools are very reluctant to exempt the children from payment of the school fees. The inadequacy of school accommodation is the reason given by headmasters who refuse to admit hundreds of children to school. We feel that the recommendations of the Education Commission should receive the immediate consideration of the Education Department, especially those that affect children.

The principal cause of the impoverished condition of our people is the low rate of wages paid to them. There was also great unemployment among them. While it is necessary that their distress may be relieved, their condition will never appreciably improve until a civilised rate of wages is paid to them.

The several Child Welfare Societies jointly are working for the provision of Places of Safety and Detention in co-operation with the Social Welfare Department of the Government.

The society has a Building Fund and is working towards the provision of suitable buildings in connection with its work.

The society afforded relief to 92 families representing 323 children.

Clinics are held once a week at Umgeni, Mayville and Magazine Barracks where infants, school children and mothers receive medical treatment and free medicine. The society closed on January of this year, the Clairwood Clinic which has been in existence for some years, when the R. K Khan Hospital Trust opened its free dispensary at Clairwood.

The following numbers attended the various Clinics:—

Magazine Barracks 4014 from August 1, 1937 to July 31, 1939; Mayville 2036 from August 1, 1937 to July 31, 1938; Umgeni 972 from August 1, 1937 to July 31, 1938. Clairwood 941 from August 1, 1937 to January 18, 1938.

The society was able to secure Mothers' Grants for 43 families representing 165 children. There are many applications still pending. Our members visit the homes of these cases.

Our investigators who are voluntary workers investigate and report on matters referred to the society by the Magistrate of the Juvenile Court and also those who come direct to the society.

Numerous cases of adoption, committals, domestic complaints, complaints about children, were investigated by the voluntary investigators of the society and attended to. Mothers and children requiring hospital treatment were recommended for free hospital treatment, needy children for exemption from school fees etc.

The thanks of the society are accorded to Mr. T. S. Oliver and Mr. J. T. Conway, Magistrates of the Juvenile Court; Mr C. Miller, the Probation Officer; Miss T. Hall, secretary of the Social Services of South Africa, and the staff of the Juvenile Court who take a deep interest and are helpful in all matters that are brought to their notice. We have to thank the Union Department of Social Welfare for the consideration they are giving to the application for Maintenance Grants, the Durban and District Community Chest, the Natal Provincial Administration and the Commissioner for Asiatic Affairs for their Grants to our society. We have to place on record our thanks to the South Coast District Indian Football Association at Clairwood, the Aryan Benevolent Home at Mayville, and Mr. J. S. Khan at Umgeni for letting us the free use of their premises for our Clinics in their districts, to Mr. De Casse for the facilities at the Magazine Barracks, and to the trustees of the Hindu Tamil Institute for the use of their hall for our meetings. To the officials and members who have given their time in the work of our society especially in making investigations, our thanks are due.

We appeal to all to give in kind or service to the cause of the welfare of our children, many of whom know not a real home or a good meal.

WHAT IS THE MATTER WITH MONEY?

Details Of The Proposed Remedy

HAVING now stated the proposal in general terms, we naturally want to examine it in more detail in order to see and weigh its possible implications.

Stamp scrip was invented by a German named Gesell in the Argentine in 1890, was used successfully in Germany in 1919, with marked success in 1931 in Bavaria and Austria and in 1933 as above stated, in over a score of towns and cities in the United States. In most instances in America the wrong form of it was used and had no great success, but where the right form was used it was very effective. Even the defective forms were decidedly helpful in several cases. In the right form the function of a medium of exchange was separated from all the other functions of money, and a special form for this one function was issued.

A piece of stamp scrip of the effective kind is shaped about like a ten-rupee note but has a distinctive colour and design so that it cannot be mistaken for a ten-rupee note. It bears on its face the name of the issuing community or private organisation, its denomination (say one rupee) to make its purchasing power equivalent to that of the regular currency. On the back of the scrip is a set of 52 squared spaces, each dated to indicate the successive Wednesdays of the year. The community or organisation which issued the scrip sells distinctive little adhesive stamps for one pice each, and one of these stamps must be stuck on the appropriate square for it each Wednesday in order to make the scrip continue valid. Wednesday is chosen for this so as to be several days removed from industrial pay day. By agreement among most or all of the shops, employers, and, if possible, one bank in the given community, the scrip would be accepted in payment for commodities of all kinds, and in payment of wages, local taxes, etc. But its effectiveness lasts only from one Wednesday till the next, being renewable only by putting a fresh one-pice stamp on the next unfilled square on the back of the scrip each Wednesday as it comes around. At the end of the year fifty-two such stamps have been affixed, meaning that Re. 1 0-4 in "real" money has been paid in to the issuing agency. This redeems the one rupee denomination of the scrip, and the slight excess of four pice pays the cost of printing and issuance, with a possible tiny remainder left to accumulate for a community health fund. Thus the scrip is self liquidating.

In the towns where it was used this scrip was a common medium of exchange and could be banked or invested, but it could not be hoarded in that form. It was good for only one week at a time, and its validity could be extended only from week to week and only by putting on a stamp costing one pice or the equivalent in the currency of the country where it was used. This scrip, you see, is *not* a store of value. The long-time element, necessary for a store of value, has been separated from it by the weekly stamp device.

The communities which used this scrip had their economic life going on busily, no unemployment, and no economic troubles to speak of. Numerous public works were completed by its use. Shops which at first refused to take it found the trade all going to the others, and so they joined the others. The speed of circulation of the scrip in the American towns which tried it was about four times that of the average dollar in normal times and about twelve times that of an average dollar during the depression. People would pass the scrip along so as not to have to pay for the little weekly stamp. The weekly stamp acted like an inescapable, confiscatory tax on hoarding. From the point of view of the tradesman, the weekly stamp was like a small tax, about 2% on new business which otherwise he would not have had at all.

By
RICHARD B. GREGG
In "The Modern Review"

(Continued from last week)

Opinions Of Two Economists

Professor Fisher, in the book mentioned, describes all the details, mode of operation, mode of installation, arguments and history of stamp scrip, and criticises its different forms. He states that the speed of circulation of money is the most baffling factor in the stabilisation of the price level, and that stamp scrip would regulate that speed better than anything else. He says that it gives buying power to the consumer, and supplies him the compulsion to use it. He says that it would constitute inflation because it is tied to actual consumer transactions, is issued only against actual goods and services, and is therefore limited. It may be added that since stamp scrip is not a store of value, but only a medium of exchange, the chances of inflation through it are very slight. It restores exchange to normal, but not being a form of credit it has no tendency to balloon. Nor does it constitute bad money which, under the operation of Gresham's law, would tend to drive out sound money. It does not drive out money but steps into the gap left by the so-called good money when it previously was retired from circulation because it was hoarded. Since stamp scrip supplements the failure of ordinary money in times of great distress, it can hardly be called "bad money." Indeed, the separation of the medium of exchange from the other functions of money would probably put an end to Gresham's law, thus making a new element of stability and security in the new forms of money.

Mr. J. M. Keynes in his latest book above referred to also approves of the idea behind stamp scrip but believes that some modifications should be introduced in order to make it generally successful.

(To be continued)

PROPERTY OWNERS!

A waiting list of reliable tenants always on hand. Rent collection is our speciality. Satisfaction guaranteed; Estates administered. Valuations to proceed etc.; Money advance for first mortgage.

NATAL BUREAU OF COMMERCE & ESTATE CO.

392 West Street, Durban. 'Phone 25439.

South African News In Brief

Council Of Indian Youth Organisation

A CONFERENCE of Natal Indian youth organisations convened by the Natal Indian Youth League met in Durban on Sunday, October 2. The President, Mr. Sooboo Rajah, enlarged upon the purpose for which the conference had been called. The following resolutions were passed unanimously: "(1) That in the best interests of the Indian youths, a Co-ordinating Council, embracing all types of Indian Youth Organisations, be established in Natal for the purpose of consolidating the Indian youth as a communal force to work towards the cultural, physical, social, intellectual and economic progress of the Indian community, and generally to work in the interests of the Indian youths in particular." (2) "That in view of the unsettled state of affairs in the Indian community, in so far as political relations are concerned, this conference of the Indian Youth Organisation feels that the Natal Indian Congress and the Colonial Born and Settlers' Indian Association should immediately decide to merge into one powerful body." (3) "That this conference of Indian Youth Organisations regrets the attitude of the Board of Governors of the South African Broadcasting Corporation in turning down the entire proposals contained in a memorandum recently submitted to the Natal Radio Council suggesting further extensions of the existing programmes broadcast from the Durban studio on Mondays and Fridays. The community feels that it is being harshly treated by the Corporation and that despite the repeated representations made to the local management, no consideration has been shown." (4) "This conference of Natal Indian Youth Organisations, held in Durban on October 2, sends its heartiest greetings to Mahatma Gandhi on the occasion of his 70th birthday."

Union's Population

The total population of the Union according to the first volume of the finally-audited report of the sixth Union Census, taken on May 15, 1936, is 9,589,838, the relative total of population being Europeans, 2,003,857; Natives, 6,596,689; Asiatics, 219,691; and Coloureds, 769,661.

Nationalist Congress To Discuss Colour Question

Draft resolutions on the colour question for the Union Congress of the Nationalist Party to be held in Bloemfontein on November 8 have been published. The Resolutions declare that "no solution of South Africa's colour question will be satisfactory unless it is based on a consistently applied policy of segregation," and urge legislative steps to forbid all mixed marriages and to make all non-marital mixing of blood punishable by extending the Immorality Act of 1927. Segregation in industries and the fixing of quotas where both Europeans and non-Europeans are employed is urged. As regards political segregation, a resolution calls for revision of the laws on native representation and land ownership and separate representation of coloured voters in the Cape on legislative and municipal bodies.

Indian Women's League (Maritzburg)

A well attended public meeting of Indian women and girls of Maritzburg was held on Sunday, October 2, at the St. Anthony's Indian School hall, Maritzburg. The meeting was convened for the purpose of hearing the following officials of the Durban Indian Women's League namely, Mrs. G. Christopher, Dr. [illegible] Goonam Naidoo, Mesdames J. M. Sundaram, M. Athiselachmee Chetty and N. Pillay speak on the social and economic welfare of the Indian community, and on the inauguration of a branch. Mrs. N. G. Naidoo, who presided over the meeting, in her opening remarks stated that those other than Indian women and girls present cannot take part in the meeting. At this stage Mrs. E. M. Shirley who was also present requested the chairlady to allow her to speak and participate in the proceedings, to which the chairlady refused, and thereafter Mrs. Shirley together with a few of her Indian women followers left the meeting, although the chairlady made an appeal to these Indian women to remain and take part in same. After the various speakers had addressed the meeting, it was unanimously resolved that a body be formed to be known as the Indian Women's League (Maritzburg Branch), and the Durban constitution was accepted with the following aims and objects. 1. Emancipation of Indian women and girls. 2. Intellectual, cultural and physical education. 3. Political and social advancement. 4. Encouragement of Indian women and girls to enter the professions, trades and occupations. 5. Education of girls and women workers to enter Trade Unions and generally to attend for better rates of pay and conditions of employment. 6. Training of girls and women workers and securing of employment for them. 7. Better housing. 8. Social service. 9. Welfare of women and children. 10. Generally to work for the welfare and advancement of the Indian community and to help it to make its contribution to South Africa. The following officials were elected:—Patron: Mrs. V. O. Naidoo; President: Mrs. N. G. Naidoo; vice-chairwomen: Mesdames. N. Padayachee, R. N. Pillay, M. R. Naidoo, S. Muthray and Simon David; hon. secretaries: Misses K. Singh and M. Ebenezer; hon. treasurer: Miss M. K. Naidoo; committee: Mesdames K. R. Pillay, O. Francis, Misses M. Moses, D. Muthoo, T. Thompson, Mesdames G. R. Reddy, T. Ramkalawan, O. Reddy, T. Naidoo, M. Naidoo, J. M. David, D. Singh, Miss P. N. Singh, Mesdames V. Arlokasamy, P. Martin, R. R. Naidoo, R. G. Naidoo, Misses M. V. Naidoo, N. Rajah, K. A. Chetty, R. R. Gopaul, Misses L. Michael and Christian. The meeting, as a mark of respect to the late Mrs. V. R. R. Moodley, president of the Durban League, observed silence by rising. The following resolutions were unanimously passed: "That this meeting of the league places on record their gratitude for the restoration of world peace which has been brought in Europe during the last few days. In view of the great significance attached to the forthcoming Maritzburg cemetery celebrations, this meeting respectfully appeals to the Mayor and the City Council to have the whole Indian community co-operated in celebrating this unique occasion, and the league be, and is hereby authorised to do all that is necessary to make such representation for the whole community's participation in same." At the close of the meeting over 135 members were enrolled.

Death Of Mr. C. P. Robinson

The death of Mr. C. P. Robinson, well known to the Indian community as a prominent solicitor, took place last Tuesday at the age of 61. The late Mr. Robinson played a very active part in the politics of South Africa, first as a member of the old Natal Parliament and then in the Union Assembly. He was an ardent supporter of General Smuts and was known in Parliament as the "Father of the House." In September last year he was selected to represent the Union at celebration in connection with the 150th anniversary of the founding of Australia and on the voyage back from Australia he had contracted influenza. His health was failing ever since. Mr Robinson is survived by his widow, two sons Mr. Ralph Robinson and Mr. Albert Robinson and a daughter, Mrs. Edgar Isaac.

African Clearing Station

Facilities for a Dental Surgeon has been provided for at the African Clearing Station, Beatrice Street, Durban. A fully qualified Dental Surgeon will be in attendance undertaking extracting, stopping and all types of dental work has opened on Wednesday, October 5. A nominal fee of 1/- will be charged for all needy Indians and those that are poor and destitute.

Mosque And School In Klerksdorp

A new Moslem mosque and madresa (Arabic school) were opened in Klerksdorp on Wednesday, September 28, by

(Continued on page 376)

Doings In India

Machinery For Man's Happiness

"WE are not against machinery, the railways, the aeroplanes, motor cars, electricity or anything that modern science has to offer. We are against the use to which these machinery are put, involving violence and coercion. We want science to be harnessed to increase the joy and happiness of man and not add to his destruction," observed Mr J. C. Kumarappa, Secretary of the All India Village Industries' Association, addressing a public meeting at Chinglepet. Proceeding, he said: "While the machinery is in one place, the raw materials have to come from the four corners of the world at regular intervals to feed that machinery. If the Lancashire millowners are able to take cotton from India and send back to you a fine cloth cheaper than the cloth you are able to produce here with your own cotton, it is because they are in a position to manipulate the tariff and the freight rates, the exchange and the currency to suit their own needs.

Mr. Mardy Jones On Mahatma

Mr Mardy Jones, former Labour M.P., who recently visited India, made an explanation about his charge against Mahatma Gandhi of 'political devilry' in a speech to South India. Mr. Mardy Jones stated that what he said was: "Mr Gandhi was morally a god but politically a dictator." What he meant was that he looked upon Gandhiji as the greatest moral force in India and one of the greatest men the world had ever produced. "His belief in non-violence as a sound policy was undoubtedly honest and if the mass of the population of India has the moral courage to carry out his policy of non-violence to the very end, then his policy would be justified and Britain would be defeated without resort to war. But I am equally honestly of the opinion that what I have seen in India over the past ten years that the wider non-violence spreads and the longer the strain of the rigid observance has to be maintained, the greater the danger that it will break down at the circumference, and when this happens, the disaster will be all the greater. "With regard to saying that Mr Gandhi is a political demon, I meant that he is such a master of political strategy just as Don Bradman is the demon of Cricket, that the Mahatma is capable of beating British political strategy off his own bat. By his political devilry, I meant it in the same spirit, namely, that he is capable of out-generaling British political acumen."

"Prepare For Grim Struggle"

"Prepare, while there is yet time, for the grim struggle against Federation," said Pandit Jawaharlal Nehru in an exclusive message from Europe, to the Annual Krishna Number of the *Daily Tej*. While the left-wing well-wishers of India such as Major D. Graham Pole, Mr. Fenner Brockway, Prof. Harold Laski etc., in their messages support the Nehru policy whole heartedly, the well-known Liberal statesman Lord Lothian advises Indians to accept the Federation which he regards as the only means of saving India from the political and economic conflicts in which the present European States are involved. Prof. Berriedale Keith the famous British constitutionalist, pays a handsome tribute for the "prudence and moderation" of India's popular Ministers. Major Atlee sees peace and plenty in Socialism, while the veteran Labour Leader, Mr. George Lansbury, speaks in disgust of the present Western civilisation which he says is "moving headlong towards destruction."

Income-Tax Bill

The *Associated Press* has received the following wire from the President of the Indian Merchant's Association in Kobe:—"The Kobe Indian Merchants' Association strongly protests against Clause 4 of the Income-tax Amendment Bill which, if passed, will kill Indian foreign enterprise. At present foreigners' income is already taxable in all foreign countries, and under the above clause such income will be doubly taxed. Clause 4 of the Income-tax Bill seeks to tax the whole of the foreign income of a person resident and domiciled in British India, whether brought into British India or not; and the whole of the foreign income of a person, resident but not domiciled in British India, whether brought into British India or not. The other foreign income of such a person remains liable only if brought into British India. The existing law only taxes income which accrues or arises or is received in British India, and in the case of a resident, income accruing or arising outside British India, if received in or brought into British India.

Women's Role In Society

"At a time like this when troubles and turmoils are besetting the world on every side, I would strongly urge you, women, not to keep yourselves exclusively to the narrow limits of your home or society, but to come out into the open and wider sphere of life and insist upon and demand a high standard of public morality. We, as members of a women's organisation, should strive for the uplift of the poorer people around us, for the education of the ignorant and the illiterate, for the regeneration of society, for the freedom of the motherland, which is your birthright and which it is our duty to get for her." Rajkumari Amrit Kaur, sister of Kunwar Sir Maharaj Singh, who is a staunch nationalist and is taking an active part in India's fight for freedom, made the above appeal to women at a meeting held in Trivandrum (Madras), under the auspices of the local constituency of the All-India Women's Conference. Mrs. Margaret E. Cousins presided. Women, the Rajkumari said, had a special contribution to make to the world. Their method of approach to questions was complimentary to that of men. It was, therefore, necessary that they should have a separate platform for expressing their views. Referring to the charge that the Women's Conference was exclusively confined to a few educated women and that it did not concern itself with the vast mass of women all over the country, the speaker said that though the statement might have been true a few years back it was no longer true now. The Rajkumari appealed to the audience to strive for the freedom of the Motherland by taking the vow of non-violence and wearing khaddar which was the outward symbol of non-violence.

Sir Sikandar's Niece And Congress

The pleasant announcement by Begum Qari Mohammad Aslam, wife of a Peshawar Advocate, and daughter of Nawab Sir Liyaqat Hyat Khan, the Prime Minister of Patiala, and a niece of Sir Sikandar Hyat Khan, the Punjab Premier, declaring her readiness to join the Indian National Congress marked the culmination of the Frontier Political Conference held at Abbottabad. The Begum has donated a sum of Rs. 100 to Khan Abdul Ghaffar Khan and Mr Abdul Qaiyum Khan of Mansehra for Congress propaganda work.

Indian National Congress On European Situation

A Reuter's message from New Delhi states:—Members of the Congress Working Committee which has been in session since September 23 and the Congress Premiers discussed the internal situation with Mahatma Gandhi. Afterwards it was announced that the committee would continue its present session indefinitely in view of the gravity of the position in Europe.

Begum Ansari Seriously Ill

Begum Ansari, widow of Dr M. A. Ansari, who had recently made a gift of all her husband's surgical instruments to the Congress Ambulance Unit that has left for China, has been seriously ill. Mahatma Gandhi has sent a message expressing his anxiety regarding the illness of the Begum Sahiba and praying for her speedy recovery.

SOUTH AFRICAN NEWS IN BRIEF

[*Continued from page 373*

Mr. Abool Mia and by the Mayor of Klerksdorp, Mr. J. J. de Villiers Joubert. Most of the leading people attended the ceremony. Through the co-operation of Moslems, the mosque and madrasa cost only £2,000, although their value is estimated at £5,000. The ground was donated to the Klerksdorp Muslim Association by the Municipal Council.

Shri Sanatan Dharma Ruth Sabha

The members and officials of the Shri Sanatan Dharma Ruth Sabha thanks Messrs. Nagaar, Kanabia and Jagernath Maharaj, ex-members of the Railway Barracks Society, for their donation of £18 in cash and one trifod pot in kind. All donations should be addressed to Mr. R. Soodeeth (hon. secretary), 191, Dairies Avenue, Sydenham, Durban.

Call To Moral And Spiritual Re-armament

The following were the signatories to the Call to Moral and Spiritual Rearmament made in a letter published in *The Times*, London, and reproduced elsewhere in this issue:—Earl Baldwin of Bewdley, the Marquess of Salisbury, Lord Amulree (Air Secretary in the last Labour Government), Field Marshal Lord Birdwood, Sir William Bragg (director of the Royal Institution of Great Britain and former president of the Royal Society), the Earl of Clarendon (Lord Chamberlain and former Governor-General of South Africa), Admiral of the Fleet the Earl of Cork and Orrery, Lord Desborough (the noted sportsman), Lord Kennet (Minister of Health from 1931 to 1936), the Earl of Lytton (former Viceroy of India), Professor Mackail (former professor of poetry at Oxford), Field-Marshal Lord Milne, Sir David Ross (provost of Oriel College, Oxford), Viscount Sankey (Lord Chancellor from 1925 to 1935), Lord Stanmore (chief Liberal Whip in the House of Lords), Lord Stamp (a director of the Bank of England), Marshal of the Royal Air Force Lord Trenchard

The Sporting World

Soccer At Tongaat

THE weather was ideal when the Hill View Rangers of Tongaat and Manor Royals of Durban took the field for a friendly match before a large crowd at the Tongaat Football ground on Sunday, October 2. The curtain raisers were the Hill View's "B" team and the visitors' "B" team. Some fast and excellent football was played by both teams, and after a hard struggle the Hill View emerged winners by two goals to nil. The main match was played between the Hill View "A" and the Manor Royals "A". From the kick off the pace was terrific and both teams played inspiring football. The Manor Royals played a splendid game in the closing fifteen minutes, but the Hill View Rangers, with fine combination, won the match by 7 goals to nil. The Hill View will play their last match against the Riverside Football Club on Sunday, October 16.

South Coast District Indian Cricket Union

The annual general meeting of the South Coast District Indian Cricket Union was held on September 25, at Isipingo. After the secretary and the treasurer had submitted their reports, the following office-bearers were elected for the ensuing season:—Patron: Dr. Drummond, Messrs. A. M. Pillay and P. M. Pillay, President: Mr. N. M. Naidoo; vice-presidents: Messrs M. E. Sigamoney, R. G. Pillay, P. R. Pather, A. R. Ramith, D. G. Muthuswami, R. G. Hoobragan and M. George; hon. secretary: Mr. A. V. Pillay; hon. treasurer: Mr. O. M. Pillay; hon. record clerk: Mr. K. Seedat; hon. auditor: Mr. R. R. Moodley.

Harden Heights Indian Tennis Club

The fourth annual general meeting of the Harden Heights Indian Tennis Club was held at the Harden Heights School hall, on Saturday, October 1. After the secretary and the treasurer had submitted their reports, the following office-bearers were elected for the ensuing season:—President: Mr. I. F. Forsyth Thompson; hon. secretary: Mr. A. E. David; treasurer: Mr. Davis Ramdeen; patron: Mr. R. Gerrih; vice-patrals: Mr. Davis Ramdeen; committee: Messrs. D Ramdeen, A. E. David, R Gerrih and N. Sadhuh; court committee: Messrs. A. E. David, Davis Ramdeen and G. Bojoo. The presentation was made by the president to the winners of the tournament, Messrs. R. Gerrih and Jagamor.

Everything appearing in this issue of a political nature has been written and edited by Manilal M. [illegible] the responsibility of [illegible]

TELEPHONES 2-8681, 2-8581. TELEGRAMS "FOXBRINK CAPE TOWN

FOX & BRINK

MARKET AGENT

ALL SALES PERSONALLY CONDUCTED.

CORPORATION FRUIT MARKET, CAPE TOWN.

HEADACHES QUICKLY RELIEVED BY TAKING TYSOBO BRAND (PAIN-CURE) HEADACHE POWDERS FROM YOUR CHEMIST at 9d., 1s., 2s. 6d. and 4s. 6d. or POST FREE FROM ERNEST TYSON, CHEMIST, TOLLGATE, DURBAN

Books for Sale.

The Story of Ramayana 6d

J. C. BOSE—His discoveries and writings with a biographical sketch and portrait ... ... 9d.

ESSYS ON INDIAN ECONOMY—By Mahadev Govind Ranade Price 4s 6d.

ESSAYS ON INDIAN ART, INDUSTRY AND EDUCATION.—By E. B. Havell Price ... 3s.

INDIAN INDUSTRIAL AND ECONOMIC PROBLEMS.—By V. G. Kale, M.A., Price ... 4s

From: The Manager, 'Indian Opinion' Phoenix, Natal.

Are You a subscriber of 'Indian Opinion'? If not, Why not?

Buy Perfect DIAMOND RINGS and Flawless DIAMONDS direct from our factory!

Do you know through our "Factory to Finger" policy, you can purchase beautiful Diamond Rings and Flawless Diamonds at prices lower than wholesale? Why not call and inspect our large selection of exquisite gems to-day? Write, 'phone or call for our Free, elegantly illustrated catalogue.

AMSTERDAM
Diamond Cutting Works

62, Field Street, Durban
P. O. Box 2362. 'Phone 2-4888.
Also at Johannesburg and Capetown.

શિયાળો આવ્યો!! શું લાવ્યો?

શરીરને પુષ્ટ બનાવવાના પદાર્થો લાવ્યો. સોડા બાર બાતના પાકેા બનાવવાની તયારીઓ કરી રહ્યા છે. સારા પાકેા બનાવવા માટે હમેશ તાજો અને ચોકખો માલ આપી રહ્યો છે. તેમજ કરેક જાતની દેશી દવાઓ અને દેશી મસાલો હમેશા તાજો અને ચોકખો માલ સ્ટોકમાં રાખીએ છીએ.

દેશી મુલકના ગોકળાં નંગ ૨ ની રકી. ૧૭-૬ સાયજ ૭૦-૦૦.
દેશી ગોકળાંના ગોળીયાં નંગ ૨ ની રકી. ૭-૬ સાયજ ૭૦-૦૦.

શરીરના કોઇ પણ ભાગમાંથી વાળ કાઢવાની

નવાબી પાવડર

ફક્ત બે વખ ગોળીઓમાં વાપરવાથી વાળ સાફ છે.
૨૫૦ ગ્રામ ડબ્બા રૂા. ૧૨ ડોઝેજ આપે, આવેલા ૨૫૦ ગ્રામના ડબ્બાને રૂા. ૬-૬ ડોઝેજ સાથે કે નંગ મેનાજરને રૂા. ૨૦-૦ ડિસ્કાઉન્ટ આપીએ. ૧ આવતા બે નંગ મેનાજરને ૬ પની ડોઝેજ ગોકલવી.

ઓર્ડર સાથે રોકડા પૈસા મોકલવા.

Fancy Gold Cups and Saucers at 1/9 a dozen.
12 dozen to a case Cash with order.

I. G. H. BASSA

153 Grey Street, Durban.

શું તમારામાં જોર, ચેતન અને ઉત્સાહ છે?

માથાનો દુખાવો, ચિત્તમેા વધારો, અપચો અને આળસ એ બધું કબજીયાતને આભારી છે. એ સુચવે છે કે "એનેાજ ફ્રૂટ સોલ્ટ" તમારે લેવાની જરૂર છે. "એનેાજ" શરિરની આંતરિક સુધી કરી ચેતની નવી વ્યાપી ઉભા કરે છે. રોજ સવારે એક ટી ફ્રૂટ્સ ફ્રુટ સોલ્ટ ઉકિ પાણી સાથે લેવાથી તમને ઘણો લાભ થશે.

ENO'S 'FRUIT SALT'

Telephone 33-5382.

VALLABH RANCHHOD.

Wholesale & Retail Fruit and Vegetable Merchant.
Country Orders Promptly attended to.
14, DIAGONAL St. JOHANNESBURG.

ટેલીફોન 33-5382.

વલ્લભ આઈ રણછોડ

હોલસેલ અને રીટેલ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ અમારે ત્યાં તાજું અને સસ્તુ મળશે.
બહારગામના ઓર્ડરોને ખાસીર ધ્યાન દેવામાં આવે છે.
૧૪, ડાયેાગનલ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

ફરમાસુ મીઠાઈ અને શિયાળાના ચોપ્ટીક પાકેા અરીદેા

અને સ્વાદીષ્ટ જમવાનું.

એકજ વખત અજમાયસ કરો.

KAPITAN'S CAFE

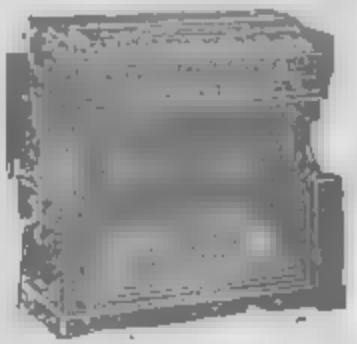
Phone 33-8577. 13a KORT STREET JOHANNESBURG.

સાહિત્ય અને સંગીતનો સમન્વય

દિનપ્રતિદિન જનતાની રસવૃત્તિ કેળવાય છે—જનતા નવિનતાની પુજક બની છે—ભાવના અને આદર્ષ આ જમાનાનું ગૌરવ છે—અને હવે લોકો ગમે તેવી વસ્તુ ચલાવી લેવા તૈયાર નથી.

અમે પણ આ માન્યતાને માન આપી વર્તવાનો નિશ્ચય કર્યો છે. તેથી ખાસ પ્રસંગ માટે તમારા સમક્ષ રજુ કરીએ છીએ. બણીતા નટ નટીઓ અને લેખકોના સહકાર સાથી શ્રોતાઓની રસવૃત્તિને પોષે એવી રેકોર્ડો, ધાર્મીક ક્રાર્યના સેટો અને હારમોનીયમ, તબલા મગાવ્યા છે જે તમારી સમક્ષ રજુ કરીએ છીએ. સંગીતના મધુરા સ્વરોથી તમારા ઘરમાં સ્વર્ગ ઉતારો.

અમે લોકલ ખરીદી તેમજ એજન્ટો મારફતે હારમોનીયન મંગાવતા નથી તેથીજ અમે લેખીત ગેરંટી સાથે વેચીએ છીએ.

પગના હારમોનાયમ પા. ૬–૦૦૦
હાથના
૬ નલ કીનના પા. ૪–૧૫–૦

ગોટી એકની કીમત
પા. ૧–૦–૦ થી

પા. ૩–૧૭–૦ સુધી

આર્મોફોન પા. ૧–૧ ૦ થી પા. ૮–૮–૦

હીઝ માસ્ટર્સ વોઈસ
તથા
કોલમ્બીયા
(ઈન્ડીયન રેકોર્ડ)
૩/–

રેકોર્ડના સસ્તા ભાવો

નવા નંબરો અથવા તમારા અંગ્રેજી નંબરો ચઢેલા યા મોડા તમને મળશેજ તો રા માટે વધારે પગારા ખર્ચો છો.

કબો અવશ્ય બતે બળો.

તેમજ આ રેકર્ડની ઢબને અનુકુળ થાય તેવા મોઢા અને મધુર સુરના, મજબુત અને ટકાઉ, વારા, શાંતા, સરકાર તેમજ મેકગ્રેગ્રેસ કલુઢના હારમોનીયમ, હાથના અને પગના તથા હાથ–પગના. નવી સીલેક્શન અને રેકર્ડ મેઈજની પેટીઓ આવી ચુકી છે. તે સીવાય દરેક જાતના ગ્રામોફોન ઉપરની બધી મેકરો માટે H.M.V. ને કોલમ્બીઆના પણ દરેકમાં રાખીએ છીએ.

વાજીંત્રોના છુટા ભાગો મોટા જથ્થામાં રાખીએ છીએ.

વાયોલીન, બેન્જો, મેન્ડોલીન, ખુલખુલ તરંગ, ગીતાર અને દરેક જાતના બાજાંનો મોટો વેપાર કર્યો છે.

કોઇ પણ વાજીંત્રનુ રીપેરીંગ કામ અતી દેખરેખ નીચે મેરંટી સાથ બનાવી આપીએ છીએ

—સાઉથ આફ્રિકાના ૩૨ વર્ષના જુના હારમોનીયમીસ્ટ—

GOSHALIA'S MUSIC SALOON

P.O. BOX 460. 179 GREY ST. AND 131 QUEEN ST
DURBAN, NATAL.

Special

Large stock of latest Drama set record in Tamil, Hindustani, Gujarati and Telugu. Prices have been specially reduced

Apply for our catalogue Our Harmoniums sold under written Guarantee for 5 years. Buy from us before you go elsewhere.

ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન.

મહાત્મા ગાંધીજીના હાથે
સને ૧૯૦૪માં સ્થપાયું.

પુસ્તક ૩૬ મું. ફીનીક્સ, શુક્રવાર, તારીખ ૭ ઑક્ટોબર ૧૯૩૮ અં ૬—૩૮

"ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન"
શુક્રવાર, તા. ૭ ઑક્ટોબર ૧૯૩૮.

આફ્રત અટકી

જર્મન, ફ્રાંસ, ઇટાલી અને જર્મની એ ચાર સત્તાઓની મ્યુનીખ ખાતે મળેલી પરિષદનું પરિણામ સંધીમાં આવ્યું અને યુદ્ધ થતું અટકયું એવા સમાચાર ગયા શુક્રવારે આવતાંની સાથે દોકોમાં ખુશાલીનો પાર નહી રહ્યો. ખુશાલીને માટે જો કંઈ પણ કારણ હોય તો તે માત્ર એટલાજ પુરતું કે યુદ્ધ થતું અટકયું, નહી કે ચેકોસ્લોવેકીયાની પરિસ્થિતિનું કંઈ પણ સાનભરેલું સમાધાન થયું. જો ખરી ખુશાલી ઉજવવાનું કોઇને પણ કારણ હોય તો તે જરમનીને અવશ્ય હતું કે જેણે લડવાની તકલીફ લીધા વિના, બેંકડો અને હજારોની ખુનરેજી કરવાનું પાપ વહોરવાની જરૂર પડયા વિના વિજય પ્રાપ્ત કર્યો; એક માત્ર ધમકીથીજ પોતાનું ધાર્યું પાર પાડયું. જરમનીના સરમુખત્યારની માત્ર હાકલથીજ ચેકોસ્લોવેકીયા તેને ચરણે ધરી દેવાયું. મ્યુનીખમાં મેળવેલી સિદ્ધિમાં ગૌરવ જેવું કશું છેજ નહિ. મરજીથી ઉગરવાને ખુલમખુલ્લા ખુલમને શરણે થવાયું પછી આ મરણ બાદ એકનું યા તો લાખો ઝનને કપેદોનું હોય. મરજીથી બચવાને ગદ્દાન ગણાતા સિદ્ધાંતોને મારી નાખવામાં આવ્યા. હર હીટલરે પોતાની માગણીઓ માંગી એક તસુભાર પણ જતું નહિ કર્યું. પુરેપુરી વસુલાત લીધી. માત્ર એટલી ઉદારતા બતાવી કે પ્રદેશ ખાલી કરી જવાને ૧૦ દિવસની મુદત આપી. અને આ સઘળું બ્રીટીશ અને ફ્રેંચ પ્રધાનોએ ઇટાલીની સાક્ષીમાં અને જેનું બાવી નક્કી થઈ રહ્યું હતું તે ચેકોસ્લોવેકીયાને એક શબ્દ પણ ઉચ્ચારવાની તક આપ્યા સિવાય કબુલી લીધું. આવા આંતરરાષ્ટ્રિય ન્યાયથી કોણ ગર્વ લઇ શકશે?

મજુરપક્ષના નેતા મી. એટલીએ બ્રીટીશ પાર્લામેન્ટમાં બોલતાં જે શબ્દો ઉચ્ચાર્યા છે તેને અમે સહૃદય અનુમોદન આપીએ છીએ. આ રહ્યા તેમના શબ્દો:

"યુદ્ધમાંથી આપણે આ વખતે બચી ગયા નથી આપણને સૌને મહાન ખુશી છે, પરંતુ તેથી કંઈ એમ નથી કે શાંતિ સ્થપાઇ છે. આ કંઈ ન્યાય અને મનુષ્યત્વની જીત નથી પણ પશુબળની જીત થઇ છે... હિટલરની ભારે જીત થઇ છે. વડા પ્રધાને મ્યુનીખ આવે મહેનત લીધેલી છે એ સૌ કોઇ સ્વીકારે છે સૌ કોઇ તેમની પ્રશંસા કરશે-અને કહેશે કે શાંતિને બચાવનાર તેઓ એકલાજ હતા. પરંતુ તે સાથે આમ થવાનાર પણ તેઓજ છે. ખરા યુદ્ધ અટકાવનારા તો એક લોકો છે. તેઓના પ્રેમીઓ-દુનીયાની બજારોમાં બાબુશાહીની બાપદાના અપમાન થએલ છે તેઓએમ જે સહી છે તે એક સુંદરકારી પુરવ અને એક બદારશીમા બરાબરના મુકાબલા જેવું છે.

મ્યુનીખ પરિષદ એ ભવિષ્યમાં યુદ્ધના આશ્રય વિના બનારી વિશ્વ શાંતિના એક પ્રારંભિક પગલાં તરીકે સ્વિકારી લેવા જેટલા અમે આશાવાદી નથી.

દેશીઓના અને શાહીવાદનું ચોકાણ કરી વિશ્વશાંતિ લાવીજ નહિ શકે. એ તો વિશ્વનો નાશ કરશે અને સાથે પોતાનો પણ નાશ થશે વિશ્વશાંતિ સ્થાપવાની આશા તો ત્યારેજ રહેશે જ્યારે યુરકી સત્તા જમાવવાના લોભનો નાશ થશે અને તે પછી હાલનો છે તેવો નહિ પરંતુ ખરો રાષ્ટ્રોનો સંઘ ભૂતકાળની બધેલી ભૂલોને સુધારવાને અને સઘળાને સમાન ધોરણે મુકે એ રીતે યુરકોની પુનઃ વહેંચણી કરવાને સદ્ભાવના અને સત્ય-નિષ્ઠાથી એકત્ર થશે. મ્યુનીખમાં થયું છે તેમ યુધ્ધ અટકાવવાના માત્ર પ્રયત્નોથી કંઈ યુધ્ધનો નાશ થયો નથી યુધ્ધને માત્ર મુલતવી રખાયું છે અને તે પણ મોટા ભાગે. તેમ છતા લાગતા વળગતા સત્તાધીશો યુધ્ધનો અંત લાવવાનો ખરો માર્ગ ગ્રહણ કરવાજ પ્રયત્નશીલ હોય તો હજુ પણ વખત વહી નથી ગયો.

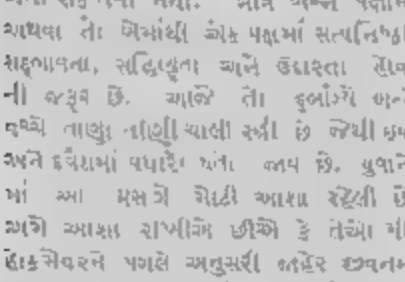
સ્તુત્ય પગલું

નાતાલ ઇન્ડિઅન યુથ લીગે હીંદી યુવાનોની સઘળી સંસ્થાઓનું જોડાણ કરનારી એક સંયુક્ત કાઉન્સીલ સ્થાપવાનું જે પગલું લીધું છે તેને અમે સહૃદય વધાવી લઇએ છીએ. આજે જગતભરમાં યુવાનોમાં ચેતન આવેલું છે અને તેઓ એકત્ર થતા જાય છે. હીંદુસ્તાનમાં પણ યુવાનોની મજબુત સંસ્થા છે અને એ સંસ્થાના સભ્યોએ તો દેશનાં સ્વાતંત્ર્ય યુદ્ધમાં વિકટ સંકટો સામાં છે અને મહાન ભોગો આપેલા છે. એવા પ્રસંગે દક્ષિણ આફ્રિકાના આપણા યુવાનોમાં જાગૃતિ આવી છે એ આપણી કોમના ભવિષ્યનું શુભસુચક ચિન્હ છે. કેમકે ભવિષ્યનો સઘળો આધાર યુવાનો ઉપરજ રહેલો છે.

આપણા પુર્વજો જે બહુ નથી કરી શકયા તો તેઓના સંતાનોને આર્થીક ચિંતા નહિ કરવી પડે તેટલો ધનસંચય તો કરીજ ગયા છે. વર્તમાન મધ્ય પુર્વજો કરતાં વધારે બૌદ્ધિક વિકાસ પામેલી છે પરંતુ જો તેઓ આદર્નિશ જાગૃત અને સચેત નહિ રહે તો તેઓને અમિગાતઓ ઘણકી જનારા તત્વો પણ ઘણા રહ્યા છે. આજનો યુવાન જે પોતાના બાપદાદા અથાગ પરિશ્રમ વેઠીને જે મૂડી એકત્ર કરી ગયા છે તેના પર બેદરકારીથી મહાલવામાંજ પોતાનું સર્વસ્વ સમાયેલું માની બેસશે તો બાબત ને શોચનીયજ ગણાશે. એ તેના જીવનનું ધ્યેય નજ હોઈ શકે આજના યુવાનની પાસેથી તો અંધકારમાં પડી ગયેલા જગતમા દયા, શક્તિ, બુદ્ધિ, ચારિત્ર અને નીતી આજવાની આશા રાખવામાં આવે છે. એ શક્તિ યુવાનમાં જે તેણે તેને વેડફી નાખવી નહિ જોઇએ.

ઉપરોકત યુવાનોની સંસ્થા પસાર કરેલા ઠરાવોમાંના એકમાં તેણે કોંગ્રેસ અને કોંગ્રેસનીયત્ર ઓર્ગ ઓફ સ્ટ્રગલર્સ ઇન્ડિઅન એસોસીએશનને સાથે મળી કામ કરવા મજબુત સંસ્થામાં જોડાઇ જવા વિનંતિ કરી છે. અમે એ મતને હાર્દિક ટેકો આપીએ છીએ આપણી સમક્ષ આજે યુરોપનો એક મહાન દાખલો પડેલો છે, કે જ્યાં સમસ્ત

ની નીતીથી વીરોધ પડ્યા પ્રધાન જનરલ
બી બોઅ મોટી આફતને અટકાવી શકવા-
આપણે દાખલો તો તેના મુકાબલામાં એક
અણુમાત્ર જેવોજ ગણાય. એ વસ્તુ નહિ
બની શકે તેની નથી. બાજ પક્ષને પક્ષીમાં
આપવા તો એમાંથી બોઅ પક્ષમાં સત્યનિષ્ઠા,
સદ્ભાવના, સહિષ્ણુતા અને ઉદારતા હોવા
ની જરૂર છે. આજે તો દુર્ભાગ્યે બન્ને
પક્ષે તાણા તાણી ચાલી રહી છે જેથી કર્યા
અને ઢંગધડામાં પધારે એવો ભય છે. યુવાનો
માં આ બાબતે મોટી આશા રહેલી છે.
અમે આશા રાખીએ છીએ કે તેઓ ની.
હોકમેયરને પગલે અનુસરી જાહેર જીવનમાં
અણુકુળતાને માટે નહિ પરંતુ સિદ્ધાંતોને
માટે લડશે અને પોતાના રાષ્ટ્રિય ગૌરવ
અને સ્વમાનને ખાતર સાર્વજનિક ટીકા
હીમત અને શક્તિ કેળવશે.

બોશીયાદીક સેન્સ સેાઝ કમીશન

આ શાબાદીક સેન્સ સેાઝ કમીશન જે ફ્રાંસલામ
ના દીદાઓએ મોટી રીતે બેાધેલી છે.
પટીઓ સેાબંધી તપાસ ચલાવી રહ્યું છે તેની કાર્ય-
મુગા (ટર્મ ઓફ રેફરન્સ) માં ફેરફાર થવાનો છે
એવા બીના પ્રસિદ્ધ થઇ છે. જણાવાય છે કે
દક્ષણેાદ્ય પ્રધાન શ્રી એમ સાઝેલ્લુ છે કે હાલની
કાર્યસુચી તપાસના મૂળ સુધી નથી પહોંચતી.
સરકારના હમદર્દામા બહુમત વિનતિ કરનારા
આપી છે કે કમીશનની તપાસની હદમા ઓદ્યો-
વારિક તકરારો પ્રોપર્ટીઓના વધતા બેાગવટાનાં
સવાલનો પણ સમાવેશ થવો જોઇએ. ઘણી
મુશ્કેલી પ્રધાન પક્ષ કમીશનની કાર્યસુચીમાં
બેસે, ફેરફાર કરવાનો વિચાર કરી રહ્યા છે કે
જેથી દીપાલ કમીશને કરેલા કાર્યની પણ કમી-
શનરથી તપાસ કરી શકાય. દીપાલ કમીશનની
બહુમતીવાળા ગમે અઠવાડીએ પાર્લામેન્ટ સમક્ષ
આવી હતાં ત્યારે તેની બહુમતીના સ્થાને સખ્ત
વિરોધ દર્શાવાયો હતો અને પ્રાણાર્થી તે બેાચી
પડાયો હતો. બોશીયાદીકોના વારંવારી બોરાઓ
નજરથી ઓછી ફરિયાદ થઇ છે કે દીપાલ કમી-
શનની તપાસ પ્રસાદે પક્ષ વધુ પડતા અને
બાજુ કરી રેન્કપર ત્યારે બાદ સ્થિતિ પણી
બદલાઇ ગઇ છે. અને ખાસ કરી હોકમત પણ
ઓ બાબતમાં વધારે સખ્ત થઇ ગયો છે. મરે
કમીશને ઘણા બાદવાદીયામા પણી ઝુબાનીઓ
સાંભળેલી છે. પરંતુ જણાવાય છે કે તેમાની
ઘણી ખરી કરતર ના પ્રોપર્ટીઓને કાયદેસર
કરાવનારા મંત્રીઓ કાયદાની મુદત કરમીયાન
થઇગેલી સેવકદેવા સંબંધી છે અને તેથી તે
બાબતેજ કૃપયોગી છે. મરે કમીશન ચાલુ
માસનાં પણ પોતાની તપાસ ચાલુ રાખશે પરંતુ
તેની કાર્યસુચીમાં ફેરફાર થવાની આશા રાખવા
મા આવે છે. તમ થશે તો તેની તપાસની
મર્યાદા વધી જશે અને તા તેના રીપોર્ટ આવતા
વર્ષ સુધી બહાર નહિ આવે.

કર હીટલર ઝેક સેાકના ઉપર ગેર બનાવ કરી
રહ્યો છે તેવા આખુ જગત જોઇ રહ્યું છે પરંતુ
ય આ પણ એક નહાની સ્વરૂપમાં તેનાજ
દાખલો નથી? આ સપ્તાહે છાપાનો બળાયેલ
માત્ર બોલ્શેવીજ બાબર ધમ રહ્યો છે કે 'પ્રજાપતિ"
દીદારો ઝેક તેવલી દીધ આપવાને બેાધર
ઉભા તો પણ જર્મનીની ધમકીને પહોંચી તેનાથી
સજ્જ બિલકુલ છે. આનાથી વિરોધ ગેરપાજમી
અનુમાનો, અકુદરતી, અમાનુષી બીજું શ દોઇ
શકે? "પ્રજાપતિ" ને કે પ્રજાસત્તાને ચાહનારાઓને
અવિચારણ જેવા વસ્તુ છે બારી!

બીમારીમાં પક્ષે ભેદ કદાપ નાહિ કરે

સપ્તાહ વારંવારીય બોર્ડોએ બીનબોરા દરદી-
બોને બદ્ધપાડવા પુરાવાને બધા બીન બોરી
નથી નાહિ બાદ સરકારી ઢાપ બાં તે ઢાપ કરવા
બીનબોરા બોકરોની બેાદબણ કરવાનું મુખ્યત્વારા
કપ પ્રતિક પ્રોસીજરે કુક મુદ્દા ઉપર કરેલા
રાવપર 'સાઉથ આફ્રિકન મેડીકલ જરનલે'
મન્તવ્ય દીધા કરી છે. તે લખે છે કે: "આ
વિચિત્ર કરાયદું કરવાનું કારણ એ જણાવવામા
આવ્યું છે કે સામકોથી આપની પુરાણ બોરી
બોકરીઓના આશ્રિતવર બીન બોરા દરદીઓ કે
સારવાર કરવાથી અનીતીકરેલી અસર પામ.
બોકરોને બદલે ઇજાપેલા ઓરડર્સીઓ મુકવાને
અને તેવા ઓરડર્સીઓને ઇજાપવાની બોકરબ
પરવીનાલેરેએ કરવાનો મુકવામાં આવેલો સુધારો
હાલ પડતો કરો. બોકમીનીસ્ટ્રેટે ઉક્ત કરાવનો
બેવા આધારે વિરોધ કર્યો કે બીન આફ્રીકી
બોકરોએ રોગી દરદીઓને હાથ લગાડવો બાજબી
નહિ બજાવ અને ધર્મના આધારે તેમણે સુધારાનો
પણ વિરોધ કર્યો. ચર્ચાને અંતે આવે સાં
સાધારણ સભ્યતા અને મનુષ્યત્વને પણ તિલાંજલી
દેવાની આવી રાક્ષસી સૂચનાનો પ્રોતિક રાજકીલ-
નો બોક પણ સભ્યે વિરોધ નહિ કર્યો બીન-
બોરાઓને મનુષ્ય તરીકે નહિ ગણવાની અને
પોતાની સુગો બોક આપાહારે ધર્યો કરનારાઓ
ઉપર ઠોકી બેસાડવાની આવી મનોવૃત્તિની બદ
જ અલંત નાલુણી બાબ છે. બોક રોગી કે
દુઃખી માનુષ બીનબોરો હોય તેથી શું આપણી
બધુ ગણાતી સંસ્કૃતિ, આપણે ખાનદીલતા
અને આપણા સુસંસ્કાર, એ સઘળુ પરપોટાની
જેમ કુદી જઇ કેવા ગમ જવાનું? સુભાગ્યે
દક્ષિણ આફ્રિકાના તબીબોજ બોલ બરાબર નથી
પણ બીજા સારવારોવા દેશોમાંપણ નિરક્ષરતી
વખોડી કાઢે છે. રોગ અને દુઃખના પ્રસંગોમાં
ને સ્થાન ઠોક રહેજ નહી અને તેને નીચાંદરાના
કાર્યોમા પ્રસંગોદને સ્થાન આપવાના આવે તો
બીલકુલ સહી નહિ સકાય."

મી. હેાફમેયરના સિદ્ધાંતો

મી. જે. એમ હોફમેયરે જોહાનીસબર્ગ નોર્થ
ના પોતાના મતદારી સભા પ્રસંગમાં નોર્થમાં
આપેલા ભાષણમાં ફ્રેશમાં બાપણ કર્યું હતું.
તેમાં તેમણે પ્રધાન મંત્રીપદથી રાજીનામું આપ્યા
ના કારણો આપે યુનાઇટેડ પાર્ટી પ્રત્યેની પોતા
ની પક્ષ્ય ટીકો સમજાવી આપી હતી. મી.
હોફમેયરે જણાવ્યું કે: "હું કંઇ પક્ષ વિચારો
યુનાઇટેડ પાર્ટીમાંથી નીકળી નહીં બાજ કે તેને
પાડવાને કરું નહી કરું. પરંતુ કેટલીક વસ્તુઓ
એવી છે કે જે પાર્ટી (પક્ષ) ના બંધારણ કરતા
પણ અગત્યની છે. તે રાષ્ટ્રીય, રાજકારણ
અને નૈતિક બાબતો છે. આ વસ્તુઓ પક્ષના
બંધારણોથી પર રહેવી જોઇએ. આપણે કયા
બાદર્શોને અનુસરવાના નક્કિ કર્યા આપણે સૌએ
તૈયારી કેવું જોઇએ. હું તો કયા બાદર્શોને
બાદર યુનાઇટેડ પાર્ટી સાથે રહી કામ કરવા
આવેલો છું અને કરતા રહીશ. આપણો એક
બાદર્શ રાષ્ટ્રીય એકય છે. તેની દ્રષ્ટીએ આ-
પણને સૌથી વીરોધ આગળ છે અને યુનાઇ-
ટેડ પાર્ટી મારફત તે મળવી શકાશે. બીજો
બાદર્શ સહીષ્ણુતા : તના બીના રાજકીય
અસંતોષ દુર થઇ નહી શકે. કુ બીન-બોરાઓના હક
ના સંબંધમાં સહીષ્ણુતા રાખવાની પાર્ટી છે.
તેનો અર્થ એ નથી કે તેઓને આપખાના બાબતે
દેવા કે સમાનતા બાબતની ગેરંટી તેનો અર્થ
અસહકાર્યકારે થાય છે. કુ એ સોદાનો ઓ
કું કે જેઓને "સીપરક" (ઉંડારગતવાળા)
તરીકે ઓળખવામાં આવે છે. દક્ષીણ બાફ્રીકામા
ઓ શબ્દ સમાનમ 'કમ્યુનીસ્ટ' ના જેટલો
બદીવાચનારો શબ્દ થઇ પડ્યો છે. ઓદ્યો
સુધી પણ કહેવાયું છે કે પ્રધાન મંડળમાં
થી મારે નીકળી જવું પડ્યું તેનું કારણ
પણ ઓજ છે પરંતુ યુનાઇટેડ પાર્ટીના
સિદ્ધાંતોમાં તો દક્ષિણ બાફ્રિકાના સમાના મોભાને
વર્ષોવર્ષ રાખવા સીવાય, રાજની અને સમાન
બાય બાપવાની, નિષ્પક્ષ અમલની અને
ઐદ્યિક અને બાધ્યાત્મિક વિકાસને માટે પરસ્પરની
તમે બાપવાની બાબી બાપવામાં આવેલી છે
હું યુનાઇટેડ પાર્ટીમાં આ વસ્તુઓને માટે રહું
અને એ વસ્તુઓને માટે રહેવાના હકનો ઉપયોગ
કરું છું. અમુક બાદર્શોને સાર હું તેમાં રહ્યો
હતો અને તમે મને ટેકો બાપેલો. બોજ
બાદર્શોને સાર તેમા ચાલુ રહેવાની બાબી બાપુ
છું અને મારી બાબી છે કે મને તમારો ટેકો
માત્ર રાષ્ટ્રિય બોકય અને સહીષ્ણુતાને માટે
કામ કરવા પુરતોજ નહા પરંતુ બાદેર
જીવનમાં અનુકુળતા માટે નહિ પણ સિદ્ધાંતો
માટે ઉભવામાં પણ છે. ભૂતકાળનો મને
શોક નથી, બાવીષ્યનો ધીરો સંકલ્પો નાણી
મારાં બાદેર જીવનમાં હું કોઇની બાશા નથી
રાખતો. મારી ફરજ એ બાબતની છે કે નદી
તેનું નામ કાન રહે અને મને સ્પષ્ટ બાસે તેને
અનુસરવામા મનનો મારામાં ધીરામ રહે
એટલુંજ બસનું છું."

—: o :—

પ્રકાશકની નોટીસ

અકટોબર તા. ૧૪મીના તેમજ અકટો-
બર તા. ૨૮ મીના ઇન્ડિઅન બોપીનિ-
અન'ના અંક અનુક્રમે પહેલે નહિ. અક-
ટોબર તા. ૨૧ મીના અમારો દીપાવલી
નો બાસ અંક બહાર પડશે. એ અંકને
માટે રસીદ લેખો, કાવ્યો, ચિત્રો, કલાકુ-
ચિત્રો વિ. અમારા વાચકો તરફથી
બોકલવામાં આવશે તો અમે ખુશરી
થઇશું. પરંતુ તે મોડામાં મોડાં અકટો-
બર તા ૬ ઠ્ઠી સુધીમાં અમને અવશ્ય
મળી જવાં જોઇએ. બધી રહે તો
એથી વધેલાં.

વર્ણભેદથી દેશની પ્રગતિને થતું નુકસાન

સેનેટર જે. ડી. રાસનોસ્ટ જોન્સે સેનેટનાં કાર્યની સમાપ્તિ વખતે બહુ સુંદર ભાષણ કર્યું હતું જેમાં અમલદાર દ્રષ્ટિથી વર્ણભેદની નીતીની ચર્ચા કરતા દેશની પ્રગતીને તે કેટલી નુકસાનકારક છે એ તેમણે તાદૃશ રીતે બતાવી આપ્યું હતું તેમણે કહ્યું કે આપણે આપણો ઘણો વખત અને પૈસો આપણા પોતાનાજ ગળે ઘાલેલ દેનારી યોજનાઓ પડતામાં મૂમ કરીએ છીએ. દાખલા તરીકે વર્ણભેદ લો. આપણી વસ્તીના આમુક વર્ગોનો સારામાં સારી રીતે ઉપયોગ થતો રોકવાના આપણે આપણાથી બનતા સઘળા ઉપાયો લીધેલા છે. બાજોમાં નેટીવ મજુરોને કામ કરતા અટકાવી તે ગોરા મજુરોને વધારે ઉપયોગી કામોમાં રોકાતા આપણે અટકાવ્યા છે આપણે બાજો તેમ છવીસ વિસ્તાર પાળેલા ઢોર ગોરાઓને માટે નોકરીના વધારે સાધનો ખુલ્લાં થયાં છે. આજે એ ઉદ્યોગમા ૪૦,૦૦૦ ગોરા છે. પરંતુ વર્ણભેદને લીધે તેઓથી વધારે ઉપયોગી કામો નથી થઇ શકતા અને તેના બાજોનો વિકાસ અટકી પડેલો છે, કેમકે જે કામો નેટીવોથી પણ સારી રીતે થઇ શકે તેવાં કામોમાં ગોરા લોકો રોકાઇ રહેતું પડે છે.

જુદા જુદા ઉદ્યોગોમાં બીન-ગોરાઓને પોતાની શક્તિથી અધવા તો શક્તિ બેળા તે રાષ્ટ્રિય પ્રવૃત્તીમાં ફાળો આપતા રોકવામાં આવ્યા છે. આપણા માનવ બળને પ્રતિબંધિત કરવાની આ નીતી અનેક કમીશનોએ વખોડી કાઢેલી છે. આર્થીક અને પગાર કમીશન જે આર્થીક વિષયોમાં આપણા દેશમાં બેઠેલાં કમીશનોમા સૌથી પ્રમાણભૂત કમીશન ગણી શકાય તેણે કહ્યું છે કે, "સામાન્ય સિદ્ધાંતો મુજબ ગમેતાં રાજદ્વારી હકો બેમાંથી કોઇ વર્ગને માટે જે આબીદ તકો આજે ખુલ્લી છે તે તકોમાંથી જે વર્ગનું ધારાસભામાં પ્રતિનિધિત્વ નથી તેને બાતલ રાખવાની નીતી ખામી ભરેલી છે. વર્ણભેદના ધારાઓના સંબંધમાં અમારા આ મતને અનુમોદનમાં તાબાસ કરવા બેઠેલાં કમીશનો અને કમીટીઓની સોબાયો ટેકો મળે છે કેમકે તેઓએ પણ તેવા ધારાઓના વિરૂદ્ધ મત દર્શાવ્યા છે."

પુનીયનની મરીઓ તેના અતિ ઓછા બોરાક ના પ્રમાણપત્રથી પણ કોઇ શકામ છે.

તંદુરસ્તી ખાતાંના સેક્રેટરીના કહેવા મુજબ યુનીયનના એક કરોડ લોકોને રોજનું એક કરોડ પાઉન્ડ દુધ જોઇએ, પરંતુ આટલો માલ એક અંદાજ બાકી રહે છે. બેનોનીના તંદુરસ્તી ખાતાના અમલદારે જણાવ્યું છે કે રયાનિક લોકોમાં દરેક વ્યક્તિ રોજનું પાઉન્ડ નો દુધનો જાજ દુધ પીવા પામે છે. તંદુરસ્તીખાતાના સેક્રેટરીએ વળી એ પણ જણાવ્યું છે કે વસ્તીને જરૂર દોઢ રોજનું સરેરાશ બે આઉંસ માખણ મળવું જોઇએ, જ્યારે ખરી રીતે યુનીયનને આ સાંખ્યા જરૂર દોઢ સરેરાશ અઠવાડીયાનું એક આઉંસ માખણ ઉત્પન્ન કર્યું હતું કન્ટેરા બોર્ડો અને મારકેટીંગ બોર્ડથી ગરીબોપરતો બોજો વધારવામાં આવી રહી છે અને એ રીતે દેશની ગરીબી વધતી જાય છે

સેનેટર જોન્સે જણાવ્યું કે, જેના દેશની વસ્તી વધતી જાય તેમ બાબીતીના નીયમાનુસાર મરીબી પણ વધતી જવાની છે. આજે આપણી વસ્તી દર વર્ષે સરેરાશ બે ટકા વધતી જાય છે. એટલે ૨૫ વર્ષમાં આપણી વસ્તી બમણી થઇ જશે તમને ખ્યાલ આવી શકે કે ખરો કે બોકોના બોજરૂપ પર આપણે જેટલું કરો નાખતા જઇએ તેમ તેમ આપણી ગરીબી વધારે વેગે વધતી જશે!

વધતા જતાં ગરીબ અને તવંગર વચ્ચેનું અંતર વધતું જશે. આતિ ગરીબનું પ્રમાણ વધશે અને તવંગરનું ઘટશે. અને પછી બળવો ક્રાંતિ થયા વગર રહેશે નહિ. આજેજ આપણે જોઇ રહ્યા છીએ કે જે અંતર વિશાળ છે. પરંતુ તેને આપણે વધારે વિશાળ બનાવી રહ્યા છીએ. જાસે પેજબોર્ડો તરફથી પગારો વધારવામાં આવે, તો પણ તેના લાભો પાછી ચડાશે નહિ કેમકે રહેણીનું ખર્ચ વધારેને વધારે ચઢતું જાય છે અને બોજામાં બોજા પગારદારનું ગજું પણ બેસુમાર વધતું જાય છે. આ પરથી જોઇ શકાશે કે બોરાકની પુની અને બોરાકના ભાવોનો સવાલ પગારના સવાલની સાથે ઘણો નીકટ સંબંધ ધરાવી રહ્યો છે, અને એ સંબંધ વળી વર્ણભેદની સાથે સંબંધ ધરાવી રહ્યો છે. જેમ બોરાકનો ખર્ચ તમે વધારતા જશો તેમ ઉંચા પગારોની માગણી વધતી જશે અને ઉંચા પગારોને લીધે ઉપજનો ખર્ચ વધી જશે. એટલે એક ઝેરી ચાતવરણમાં તમે પેરાઇ જશો. ટિવાયકે, વર્ણભેદને લીધે આજે ગ્રસિયા પડી, રહેલી શક્તિનો ખુલ્લી કરીને તમારી રષ્ટિક આવકમા વધારો કરવાની તમે સોડવણ કરશો. અને તમારી સામાન્ય મૂડી અને કાર્યકુશળતામાં વધારો કરશો.

બ્રીટનમાં યુગ પલટો!

સશસ્ત્રતાને બદલે નૈતિક અને આધ્યાત્મિક પુનરૂત્થાનની હાકલ

શું બ્રીટનમા યુગ પલટો થયો? આજ ના હિંદુસ્તાનની દશા જરૂર સુધરવાની મહાત્મા ગીમજી બાદ નીરાશાવાદીની ખુબ બુમો પડી રહી હતી તમારી બેરા વખતથી સશસ્ત્રતાની બેસુમાર તૈયારીઓ થવા લાગી. તેમાં ગમે પ્રકારનું સહકાર પરંતુ સ્વરક્ષણનું આપવામાં આવ્યું હતું બ્રીટનમાં બ્રીટનને માટે તો ઝોક નવોજ સુર નીકળી રહ્યો છે. તેની પાછળ કંઇ કારણ નીપજ્યું હોય તો જરૂર યુગપલટોજ થયો કહેવાય બ્રીટનના આગલા વડા પ્રધાન મી. બોલ્ડવીન અને બીજા બીજા બ્રીટીશ નેતાઓની સહીથી સપ્ટેમ્બર ના. ૨૨ મીએ પ્રકાશના "ટાઇમ્સ" માં બે પત્ર પ્રસિદ્ધ થયા હતા જેમા બ્રીટનને બદલે આધ્યાત્મિક પુનરૂત્થાનની હાકલ કરવામા આવી હતી. એ પત્રનો સાર નીચે આપવામા આવ્યા છે:

આજે તો કાંઇ ચિંતાથી પુછી રહ્યું છે કે દુનીયા કઇ દિશાએ જઇ રહી છે? સંસ્કૃતિનું ભવિષ્ય શું થવાનું છે?

દુનીયાથી સદાકાળ ઓછા બીજા સંકટવેળા માં પડવાનું ચાલુ રાખી નહિ શકાય ગ્રેટબ્રીટન જેવા સંસાર આગળના પડિયાએ તે પહેલાં આપણે તેને બારણાના ઓઇએ કારણો શોધી કાઢવાના કરવા જોઇએ અને તેમાં અમલનો ફેરફાર કરવા જોઇએ, તોજ ઝેરી વાતાવરણનો નાશ થઇ શકશે. એક વક્તાન રાષ્ટ્રના નેતાના શબ્દોમાં "આપણે એક વાત ચોક્કસ જાણવા, કેળવી અને તેને સ્થાપિત કરવી પડશે."

દરેક દેશમાં આંતરિક સંગઠન આજ રાષ્ટ્રિય સહીસલામતીની નીંવ પુનરૂદ્ધારવીજ મેળવવી શકાય છે.

એક રાષ્ટ્રનુ બળ તેના સિદ્ધાંતોની જીવન શક્તીમાં રહેલું છે. દરેક રાષ્ટ્રને માટે તેની સ્વદેશ તમજ પરદેશ નીતીનો અંતિમ નીર્ણય તેના લોકોના ચારીત્ર અને તેના નેતાઓની અંતઃપ્રેરણાથી જોતાના જીવનના અને જોતાની નીતીમાં દુનીયાની નજરચનાના પાયા તરીકે પ્રમાણીકતા, બહા અને પ્રેમના સ્વીકારથી થશે.

આ યુગો વીના પ્રજાના પ્રાણા શક્તિ ના સદાનમાં સદાન સ્વીકારો કલ્યાણના દીવસને માટ મુલતવી રાખવા ઉપરવાટ કર્યું કરી નહી શકે

એટલે આજે બધા જરૂર ના નૈતિક અને

આબાદીમાં પુનઃસ્થાપનની છે. આ દેશમાં તેમજ અન્ય દેશોમાં ગોળો વધતી જતી સંખ્યામાં આને પોતાનો આદરા કરી રહ્યા છે. આ કાર્યમાં સમગ્ર દેશોના અને સમગ્ર જાતીઓના સમગ્ર નર નારીઓને સાથોસ મળવા ખરા સહકારના આપવની શક્તો ઉજાગરાને હાકલ કરવામાં આવે છે.

જો આપણે દરેક રસ્તોમાં પડી રહેલા આપણા ભાઈબહેનોને સામે આવે રાષ્ટ્રિય સંરક્ષણપર વેડફી રહ્યા કીકોને શક્તિ અને યુક્તીનો આ કાર્ય આ અવસ કરીએ તો દુનિયાની શાંતિ સાબુત રહેશે.

ઇશ્વરનો પ્રસાદ આત્મા પ્રત્યેક આફ્રિકાને તેમ પ્રત્યેક રાષ્ટ્રને પણ તેના સર્વોચ્ચ ભાવિએ ભોગવી જાય અને ગોળ, વંશોગ અને તિરસ્કારના અવરોધોને તોડી નાખે છે

બ્રેજ પરગામના વિદેશી રાજ્યકાજ રૂઢીઓને ભાંગી નાખે, ભીવમ અને ઇતિહાસને શાંત પાડશે, જ્યાં સ્વદેશાભિમાન જાગૃત કરશે, સમગ્ર નાગરીકોને રાષ્ટ્રની સેવામાં અને સમગ્ર રાષ્ટ્રને માનવજાતીની સેવામાં એકત્રીત કરશે.

"પૃથ્વીપર વાસ્તવિક શાંતિ" એ પ્રાર્થનાના માત્ર માર્ગદર્શકજ નથી પરંતુ અનુસરણ માટે હાકલ છે. કેમકે આ પ્રસન્ન કપાયુક્ત પ્રજા ઓજ આપણી શાંતિ છે."

યુરોપમાં ઘેરાયલું વાદળ

ઝેકોસ્લોવેકીયા અને જરમની

મ્યુનીખના કરાર

ગુરૂવાર તા. ૨૯ મીએ બ્રીટીશ અને ફ્રેંચ વડા પ્રધાનો અને ઇટાલીના સરમુખત્યાર મુસોલીની અને જર્મનીના સરમુખત્યાર હર હીટલર એ ચાર રાજદ્વારી પુરૂષો ઝેકોસ્લોવેકીયાનું ભાવિ નક્કી કરવા મ્યુનીખ ખાતે એકઠા થયા હતા. મધરાત સુધી ચર્ચા ચાલ્યા બાદ તેઓ નીચે પ્રમાણેના કરારપર આવ્યા હતા:

(૧) સુડેટન પ્રદેશ બાબતમાં તા. ૧ લીએ બાકી કરવાનું રહ્યું કરી દેવાશે.

(૨) હયાત બાંધકામો નષ્ટ કર્યા સિવાય સુડેટન પ્રદેશ બાકી કરી જવાનું કામ બાકરોબર તા. ૧૦ મા સુધીમાં પુરૂ થઇ જાય તેવી બ્રીટન, ફ્રાંસ અને ઇટાલી જુમેદારી તે છે અને સુડેટન બાબતમાં કોઇને નુકશાની પહોંચાડયા વિના બાકી કરી જવાને ઝેકોસ્લોવેક સરકાર જવાબદાર રહેશે.

(૩) બાકી કરી જવાની સરતો જર્મની, બ્રીટન, ફ્રાંસ અને ઇટાલી અને ઝેકોસ્લોવેકીયા ના પ્રતિનિધિઓનાં બનેલા એક આંતરરાષ્ટ્રિય કમીશન તરફથી ઘડવામા આવશે.

(૪) જે પ્રદેશો માટે જાગે જર્મનીથી વસ્તીગણત્રી હતી તેનો જર્મન સરકર તરફથી કબજો કબજાને લેવાનું બાકરોબર તા. ૧ લીએ રહ્યું ઘણી, નકશા પર દર્શાવેલા ચાર પ્રદેશોનો એક પછી એક કબજો લેવામાં આવશે. બાકીના બે પ્રદેશો મોટે ભાગે જર્મન વસ્તીવાળા હોય તેની ઉપરોક્ત આંતરરાષ્ટ્રિય કમીશન તરફથી તપાસ કરવામાં આવશે અને બાકરોબર તા. ૧૦ ના મુદી માં જર્મની તરફથી તેનો કબજો લેવાશે.

(૫) કયા પ્રદેશોમા મત (પ્લેબીસાઇટ) લેવામાં આવશે એ આંતરરાષ્ટ્રિય કમીશન તરફથી નક્કી થશે. મત લેવાનું પુરૂ થાય તા મુદી એ પ્રદેશોનો કબજો આંતરરાષ્ટ્રિય સરકારો તરફથી લેવાશે. મત લેવા રીતે લેવા તેની સરતો સારના પ્લેબીસાઇટનાં ઘેરામે ઉપરોક્ત કમીશન તરફથી ઠરાવવામાં આવશે.

મત લેવાની તારીખ કમીશન તરફથી મોડા માં મોડી બબ્બેવરની આબાદી મુદીની અંદર ઠરાવવામાં આવશે.

(૬) સરહદોનો ઝેકનો નિર્ણય એક આંતરરાષ્ટ્રિય કમીશન તરફથી કરવામાં આવશે અમુક આસાધારણ દાખલાઓમાં ખાસ વિગાગે મત વિનાજ જર્મનીને સુપ્રત કરી દેવાની પણ આ કમીશનને જર્મની, બ્રીટન, ફ્રાંસ અને ઇટાલીને બાબામક કરવાની સત્તા રહેશે.

સુપ્રત થયેલા મહીનાની અંદર તેમજ અઢાર ઓપશનનો હક રહેશે. એ ઓપશનનો ઉપયોગ આ કરારની તારીખથી ૬ માસની અંદર કરવા માં આવશે એ ઓપશનની વિગતો નક્કી કરવાનું, વસતીને ફેરબદલ કરવાની સમવડો કેમ કરવા તેનો વિચાર કરવાનું અને તેની ફેરબદલીથી ઉપસ્થિત થતા સવાલોનું સમાધાન એક જર્મન અને ઝેકોસ્લોવેક કમીશન તરફથી કરવામાં આવશે.

(૮) આ કરારની તારીખથી ચાર અઠવાડીયાં માં ઝેકોસ્લોવેક સરકાર તરફથી પોલાના સરકારી પોલીસ બાતાંઓમાંથી જે સુડેટન જર્મનો પુરવા મોકલવા હોય તેમને છોડી મુકવામાં આવશે તેમજ રાજદ્વારી ગુનાઓને માટે કેદ થએલા સુડેટન કેદીઓને પણ છોડી મુકવામાં આવશે.

કરારની સાથે પરિશિષ્ટમાં જણાવવામા આવ્યું છે કે:

બ્રીટીશ અને ફ્રેંચ સરકાર એવા ધોરણે આ કરાર પર આવેલી છે કે ઝેક રાજ્યપર બિના કારણ આક્રમણ થાય તો તેની સામે ઝેક રાજ્યની નવી સરહદોને સાબુત રાખવાની આંતરરાષ્ટ્રિય જુમેદારીને બ્રમતી સપરેમ્બર તા. ૧૯ મીએ મંજુરી આપેલ—કાસ દરખાસ્તોની છઠ્ઠી કલમમાં દર્શાવ્યા મુજબ તરતને તેઓ અનુસરશે.

જર્મની અને ઇટાલી તરફથી એ બાંહેધરી ઝેકોસ્લોવેકીયાને ઝેકોસ્લોવેકીયામાંના પોલીશ અને હંગેરીયન લઘુમતિઓના સવાલનું સમાધાન આવી રીતે થયા બાદ આપવામાં આવશે.

ચાર સત્તાઓની સરકારના પ્રધાનો જણાવે છે કે ઝેકોસ્લોવેકીયામાંના પોલીશ અને હંગેરીયન લઘુમતિઓના સવાલનું સમાધાન લાગતી વળગતી સરકારો વચ્ચેના કરારથી ત્રણ માસની અંદર થાય તો ચાર સત્તાઓની સરકારોના પ્રધાનો ફરીથી ભેગા થશે.

એક ખબારના નિવેદનમાં જણાવવામાં આવ્યું છે કે પ્રદેશ સુપ્રત કરતાં જે જે સવાલો ઉપસ્થિત થાય તે સવાલો આંતરરાષ્ટ્રિય કમીશનની તપાસ સુચનો આગ મોકલશે

બપોરના મ્યુનીખના કરારપર આઠ કલાકની સહી થયા બાદ રાતના ૧૨॥ વાગે વડા હીટલરે પહેલી સહી કરી હતી, તે પછી મી. ચેમ્બરલેને, પછી સીંગોરઘ મુસોલીનીએ અને છેવટે ફ્રેંચ વડા પ્રધાન મી. દેલાદીયરે સહીઓ કરી હતી.

ઝેક સરકારે કરાર સ્વિકાર્યો

ઝેક સરકારને આ ગોઠવણોને તરફથી ગુરૂવારે સવારે સંદેશો મોકલવામાં આવ્યો હતો અને ૬૨ વાગ્યા સુધીમાં જવાબ માંગ્યો હતો.

ઝેક સરકારે આવી ઝેક અકસ્માતીક અગત્ય ની અને કટોકટી ભાષણકારી બાબતનો વિચાર કરવાને આટલો ટુંકા કુંકા સમય આપવા માટે આલોચના કરવામાં કસુર કરી નથી પરંતુ અંતે ઝેક કરારો સ્વિકારી લીધા હતા.

ઝેક સરકારને બરાબે મ્યુનીખ કરાર સ્વિકારવા પડયા

ઝેક વડા પ્રધાન જનરલ સીંગોવીઓ ગુરૂવાર તા. ૨૯ નાની રાત ઝેકોસ્લાવ્કથી પોલાના જણાવ્યું હતું કે અમારી સામે મક્કમતા કરી શીવાય અમને અમારી પીડૂકમાં કરેલા મ્યુનીખના કરાર અમારે ન છુટકે સ્વિકારવા પડયા છે. અમારે કરવામાં આવેલા મુકબેલે સમજ મેં કરી નથી. અનુભવથે, તમારે મજબુત સાથીએ અમને તજવાની ફરજ પાડી છે. અમારી ફરજ સબળો વિચાર કરવાની હતી. ઝેક રાષ્ટ્રીય તરીકે અમારે શાંતિનો માર્ગ પસંદ કરવો પડયો. અમારે ઝેક આખી પ્રજાના નાશ અને અબારા કેટલાક પ્રદેશોના ભોગ વચ્ચે પસંદગી કરવાની હતી. આપણે સમજવાનું છે કે આપણા કરતા બીજા પણ નાના રાજ્યો છે આપણી મુખ્ય ખોળા હતે આપણી રાજ્યની પુનરચના કરવાની છે.

ફ્રાંસને કરવે કુદી પડયું

જર્મની ઝેકોસ્લોવેકીયામાં સુડેટન પ્રદેશોનો કબજો લઇ રહ્યું છે તેટલામાં પોલેન્ડની સરકારે ઝેક સરકારને અલ્ટીમેટમ મોકલ્યું કે ઝેકોસ્લોવેકીયામાં આવેલો પોલીશ લઘુમતિનો સવાલ ફેરીનર્સ કોંગ્રેસના ૧૦ વાગ્યા સુધીમાં ના કબજો લેશે અને બાકરોબર તા. ૧૦ સુધીમાં ઝેક સરકારને એ પ્રદેશમાંથી માલ ખેંચી લેવું. મોડી આનાકાની કર્યા બાદ ઝેક સરકારે પોતાને વિરોધ મોકલી પોલેન્ડની માગણી સ્વિકારી લીધી છે.

વધુ માગણીઓ

ઝેકોસ્લોવેકીયાના ઉપર બીજા બોમ્બ પણ બીજી ની બાદ તૂટી પડ્યા છે એવા ખબર સાંપડી આવ્યા છે. જર્મન સરકાર પ્રદેશોનો કબજો તેને તાત્કાલ આપવા છે તાકીદ કરેલો એટલે સુડેટન જર્મનોએ સરકારને એવો અલ્ટીમેટમ મોકલ્યુ હતુ કે મંગળવારે સવારના ૧૧ વાગ્યા સુધીમાં સ્લોવેકીયાને સ્વરાજ માનવું જોઇએ અને પોતે માંગેલા અધિકારીઓના હાથમાં તંત્ર સોંપી દેવાવું જોઇએ.

વળી ઇંગ્લેરીનોએ પણ માગણીઓ કરી છે કે માગણીઓથી ઝેકોસ્લોવેકીયા ઇન્સુબ નહાથી બીલકુલ છુટુ પડી જશે.

'ન્યુઝ ક્રોનીકલ' તો ખાસ ખબરપત્રી જણાવે છે કે સુડેટન સત્તાઓમાં ઘણા કુટુમ્બોએ આપઘાત કર્યો છે.

બાળોએ પોતાના ઝોકસ્લોને મારી નાખ્યા છે અને પત્નિઓ એટ બીજા પીસ્તોલ બાધ મરી જાય છે.

ઝેકના બીજા અને ફ્રાંસપર તાર

ઝેકોસ્લોવેકીયાના પ્રેસીડેન્ટ અને મીનીસ્ટના પ્રમુખે બ્રીટીશ સરકારી રાજાના પ્રમુખપર અને ફ્રાન્સની ચેમ્બર ઓફ ડેપ્યુટીઝના પ્રમુખપર એક તાર કરી જણાવ્યુ છે કે "અમે ફ્રેંચ અને અંગ્રેજ પ્રજાને આગાઉ કુખાનો દારસો અમીએ છીએ. અમે ધાર્યું હતું કે પ્રદેશો સુપ્રત કરવાને અમુક મુદત આપવામાં આવશે અને ખાસ કરીને અમારા આગલના સાથીઓ, બાકીનો અને તીયોદ્ધ સાધનોનું ખરેખર રક્ષણ કરવાના આવશે. મુલીમ પરિણદે અમારા આગલના લાભો, ખાસ કરી અત્યંત આગલના બચાવકાર ના સાધનો, અને મુખ્ય કાચા માલનું રક્ષણ કરવાનાં વચનને બીલકુલ ધ્યાન નહીં આપ્યું એ જોઇ અમને બધારે દુઃખ સાથે આશ્ચર્ય થયું. તેને બદલે તો અમે પ્રદેશ મેડાજર હિસ્સાનો સુપ્રત કરી દેવાયો છે. રાજ્યની નીલકત : હજારો લોકોના બાનસી બાકીને માટે નુકસાનની ના ચુકવાનું પણ કશું છેવટનું સમાધાન થયુ નથી. લઘુમતીઓનો બચાવ પણ એમનેજ ગાજ જ રહ્યો છે. આ દુઃખદ બીનાએ અમારા અંતઃકરણ ઉપર કદી ઠરાશે નહિ તેનું જાણવ કર્યું છે.

પ્રેસીડેન્ટ બેન્સનું રાજીનામું

ઝેકોસ્લોવેકીયાના પ્રસીડેન્ટ બેન્સે રાજીનામું આપી દીધું છે. ફ્રેંકલામ છે કે જર્મની તરફથી ઝેકોસ્લોવેકીયાને બીજી ધમકી મોકલવામાં આવી હતી કે જો પ્રેસીડેન્ટ બેન્સ તાબડી નહી જાય તો જર્મની ઝેકોસ્લોવેકીયાના પોલેન્ડ અને હંગેરી વચ્ચે ભાગલા પાડી નખાવશે. આ પરીસ્થીતી થી સરકારની માંગણીથી પ્રેસીડેન્ટ બેન્સે રાજીનામું આપ્યું

નવી સરકાર

કાળચલાવે પ્રેસીડેન્ટ જનરલ સીરોવી બન્યા છે. તેણે ઓઆકાસ્ટમા જણાવ્યુ હતું કે નવી સરકારની નીતી ઝેક સ્લોવેક અને સુડ-કારપેથીયન રહીમને એ ત્રણ પ્રજાઓ વચ્ચે સમાનતા ના ધોરણે રચવાશે.

વધી ગયેલી વસતી અને પરદેશ વસવાટ

રેવરન્ડ એન્ડ્રુઝે હિંદની સ્થિતિનું કરેલું પૃથક્કરણ

રેવરન્ડ એન્ડ્રુઝે ગોંડલોરના વિદ્યાર્થીઓ સમક્ષ દોઢ વધતી જતી વસતી અને તેનો નિકાલ કરવાને શું ઇલાજ લેવો તેના સંબંધમા વ્યાખ્યાન આપ્યું હતું.

તેમણે જણાવ્યું કે ૧૯૨૮-૧૯ ના ઇન્ક્વાયરીઓના બાદ બેલાં વીસ વર્ષ દરમ્યાન વસતીમાં ઓટલો મોટો વધારો થઇ ગયો છે કે સરકારને તેમજ પ્રજાના માટે એ એક ગંભીર અગવડની બાબત થઇ પડેલ છે. ઇન્ક્વાયરીઓમાં એક કરોડ વીસ લાખ લોકો ગામો જવાથી ૧૯૨૧-૩૧ સુધીમા વધેલી વસતીમાં જે મોટો વધારો થઇ ગયો હતો લાગ બાદ વસતી અગાઉના જેટલી વધવા લાગી કે ૧૯૩૧ ના વસ્તીપત્રકમા પણ કરોડ વીસ લાખનો વધારો થઇ ગયો.

એવું આસ્કટવામા આવે છે કે ૧૯૪૧ ના વસ્તીપત્રકમા છેલ્લા દશકા કરતા પણ વસ્તીમાં મોટો વધારો થએલો જનાવવામા આવશે કદાચ ૧૯૩૧ અને ૧૯૪૧ ના વચગાળામા હિંદની વસ્તીમા કુલ વધારો આઠ કરોડ કરતા વધારે થયો હશે.

બારા કરી હિંદમા દોઢના ચાલુ મૈનાના પ્રથમ વીસ વર્ષમા વસ્તીનું પ્રમાણ પટાકવાનો લોકો બારમા, મકાનો અને રોગોના જેવા બાજુ બાજુના ઓછી વસતી પ્રાંતમા રહેવામા ચાલ્યા જવા લાગ્યા હતા. આ બે કારણમા બાદ વસતી ખુબ વધી ગયેલી હોવાથી દોઢના પણ વસ્તીનો બાપાત અટકાવવા બાબત વધતી જતા છે

વસ્તી ઓછી કરવાને પરદેશ વસવાટ સિવાય બીજા ઇલાજોમા તો અકુદરતી સંતતી નીયમનો કહી શકાય પરંતુ ધાર્મિક દ્રષ્ટિથી એ અશિક્ષકારક છે. વળી મોટાં રાજકારની બહારની વસતીપર એ લાગુ પડતુ અંતર કરી શકે એમ લાગતું નથી અને દોઢના ગ્રામ્ય રાજકારોનો નથી પણ તેના અસંખ્ય ગામડાઓનો છે.

બીજો પ્રકાર લગ્નની વય વધારવાનો છે. આ રીવાજ તેની તારકાળીક અસર જલ્દ પ્રમાણમાં મોટો પડાવ કરવાનો તો ખરેખર થાય પરંતુ પ્રેક્ષણમાં અને બુદ્ધિ વિકાસના પ્રગતિ માનવ જીવન પરિણામ આપે. ત્યાં તો જલ્દ પ્રમાણ થાય તો પડાવ થયા પણ તેનુ પરિણામ કદાચ ઉલટુંજ થયા પાગે. કારણ તંદુરસ્ત મા બાપોના બાળકો વધારે તંદુરસ્ત બન તેને બરાબ પ્રમાણ વધી જાય.

અંતમા રેવરન્ડ એન્ડ્રુઝે જણાવ્યુ કે વસતી પટાકવાનો એકમાત્ર ઇલાજ પરદેશ વસવાટ છે. વળી એવો તેમનો વિચારોના બહુમતી પ્રમાણમા ઓપ્યુ વળાનો બોલતાના પ્રજાવોમા તો વધારો થાય

પરંતુ આ પરદેશ વસવાટપર પોતાના દેખરેખ નહિ રાખવામા આવે તો મુશ્કેલીકારક થઇ પડશે. તેથી આ બાબતને એક પ્રાંતિક બાબત ગણવી જોઇએ અને જે પ્રજાઓ સમુદ્ર કિનારા પર આવેલા છે, જેવા કે મદ્રાસ, મુંબઇ અને બંગાળા, તેઓનો અંકુશ દૂર કરવા મુકાવી જોઇએ

ત્રીસ વર્ષના આ બાબતના આબ્યાસ અને અનુભવથી હું એવા નિર્ણયપર આવેલો છું કે આ બાબત રીવાજો અને નવુ દિર્ઘદ્રષ્ટી ધ્યાન દેવા જઇ પાડ્યું મોટી છે. તો અંતમા સરકારને, તમારા જેવા નવા નાગરીકોને,

દુર્ય બહારના પરદેશમા વસતા હોદીઓના બાળકોમાં તેમજ દોઢની પરદેશવાસીઓમાં પણ બધારે રસ લેવા લાગેની જે તેવા બહારનાનું જે બાબતમાં તેને ચાલી રહ્યું છે તે તે પ્રાંતોએ આ બાબતની બાબત તુરતજ ઉઠાવી લેવી જોઇએ બાબતોમાં સોસાયટી ઓફ સોશ્યલ સર્વન્ટીસ કમીટી અને કેળવણી ખાતુ કે જેનાપર ગોદલો બધો બોજો રહેલો છે અને આ બાબતને એક ગહન બાબત ગણે છે તેના કારણે ઉંડો રસ લેવાનો બાદ નાગરીકોના પ્રધાન મંડળોએ તેમ ઉઠાવી શ્રી જોઇએ.

—•—

પરચુરણ

અપ આફ્રીકીગાના ગવર્નરે બાનરીનનમાં બાલુટી બાકિન્ટન્સ આગળ આરેસ પીણા કરૂણ આગળ ૧૧ નેટીવ વિદ્યાર્થીઓ ગીલ્ડની પરવાથી મરણ પામ્યા હતા અને બીજા કેટલાક બેભાન થયા હતા. બે નેટીવો સિગોની (દારૂ વાસ) ના બતાવ્યા બિલ્ડની પરવાથી મરણ પામ્યા હતા.

* * *

સીગોર મુસોલીનીના ૨૧ વર્ષના બીજા પુત્ર કેપ્ટન બ્રુનો મુસોલીનીના અરસેલ્બર તા. ૨૭ ગ્રિએ સીગારા નીના વેગાદી નામની ૨૦ વર્ષની કુમારીના સાથે લગ્ન થશે.

(પ્રિય વાચકો! તમારૂં 'ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન'નું ફાજમ ન મોકલ્યુ હોય તો સંભાળથી મોકલો ખાસ કરી ગ્રાહકોની ફરજ.)

દક્ષિણ આફ્રિકાના ટુંક ખબરો

મી. સી. પી. રેાબીનસનનું અવસાન

ડરબનના મી. સી. પી. રેાબીનસન જેમને બધા ડીંડીઓ એક વ્યવસ્થિત સોલીસીટર તરીકે ઓળખે છે તેમના ગયા ગંજાળવારની રાતે પેાતાના રેસ્ટહાઉસ રેાડના બંગલે ૬૪ વર્ષની વયે અવસાન થયું છે. મી. રેાબીનસને દક્ષિણ આફ્રિકાના રાજકારણમાં પ્રથમ જુની નાટાલની પાર્લામેન્ટમાં અને પાછળથી યુનીયન પાર્લામેન્ટમાં બહેાળા આગળ પડતા ભાગ ભજવ્યેા હતેા. તેઓ જનરલ સ્મટસની નીતીને હમેશાં ટેકેા આપતા હતા અને પાર્લામેન્ટમાં "વાસો ગેન્ટના વિત" તરીકે ઓળખાતા હતા. ગયા મર્યના સપ્ટેમ્બરમાં ઝેાનીસ્બર્ગની ૧૫૦ વર્ષની ઉજવણી વેળાએ દક્ષિણ આફ્રીકાના પ્રતીનીધી તરીકે મી. રેાબીન્સનને નીમવામાં આવ્યા હતા, ત્યારે પાછા ફરતા તેમને ફલ્યુક્ષુએન્ઝા લાગી ગયેા હેની અસર અને તે દુર થયા પછીજ નહીં. મી. રેાબીનસન પેાતાની પાછળ પેાતાના બે પુત્રા, બે પુત્રી મી. રેક્સ રેાબીનસન અને મી. આલ્ફ્રેડ રેાબીનસન અને એક પુત્રી મીસીસ એડગર આલ્ફ્રેકસનને શેાક કરતા મુકતા ગયા છે.

નેશનલીસ્ટ કેાંગ્રેસમાં વર્ણના સવાલની ચનારૂી ચર્ચા

નવેમ્બર તા. ૨૮ માસે બ્લેામફન્ટીન ખાતે મળનારી નેશનલીસ્ટ કેાંગ્રેસમાં વર્ણના સવાલ પર ચર્ચા કરવાને ડરબને પ્રતિનિધ મેકલ્યા છે. તેમના ડેલીગેટ નીચે પ્રમાણે છે:

(૧) દક્ષિણ આફ્રિકાના વર્ણના સવાલનું સંતેાષકારક સમાધાન કદી પણ આવી શકશે નહિ સિવાય કે સેગ્રેગેશનની નીતીના અમલ બ્રીટીશ પ્રજા પર ન રચાયેલું હેાય.

(૨) બીજા લેાકેા યત્ર અટકાવવાને કાયદેસર પગલાં લેવાં અને એવા પ્રતિબંધેાના લેાકેાના યત્ર બીજાઓને બદલે ચુંટણીમાં મત આપવાને ૧૯૨૯ ના અનીતીના કાયદાનેા બધેાજ અમલ કરવેા.

(૩) જે જે ડેાકેામાં યુરેાપીયનેા અને બીન-યુરેાપીયનેા બન્ને નેાકરી કરતા હેાય તેમાં સેગ્રેગેશનની નીતી અમલમાં કરવી અને બન્ને કેામેાના પ્રમાણમાં બદલે કરાવવેા.

(૪) પાર્લામેન્ટમાં નેટીવેાના પ્રતિનિધિત્વને અને જમીન બાબતેાને લગતા કાયદાઓમાં સુધારેા કરવેા અને કેપમાં પાર્લામેન્ટ અને મ્યુનીસીપલ સંસ્થાઓમાં રંગભુમી વેાટરેાને બરાબરનું પ્રતિનિધિત્વ આપવું.

હિંદી યુવકેાની સંસ્થાઓની કાઉન્સીલ

નાટાલના હીંદી યુવકેાની સઘળી સંસ્થાઓની પરિષદ એકટેાબર તા. ૯ ના રવીવારે ડરબનમાં મળી હતી. નાટાલ ઇન્ડિયન યુથ લીગ તરફથી એ પરિષદ બેાલાવવામાં હતી. પ્રમુખ મી. યુસુફ રાવજીએ પરિષદ બેાલાવવાનેા હેતુ હીંદીઓની સંસ્કૃતિક, સામાજીક, આર્થીક અને રાજદ્વારી સ્થીતિ સુધારવાને એક સામાન્ય સંસ્થા સ્થાપવાનેા જણાવ્યેા હતેા. નીચે પ્રમાણે ડરબેા પસાર થયા હતા

(૧) "હીંદી યુવાનેાના હિતાર્થે તેઓની સેવાકીય કરવાના અને કેામના તેઓ એક ચક્રિત બને તે હેતુથી હક્સિત પરવાનગી સબબી હીંદી યુવાનેા તરફની સંસ્થાઓની કોન્ફરન્સ એક કાયમેાસીલ સ્થાપવામા આવે. તેનું કાર્ય હીંદી કેામની સંસ્કૃતિક, ચારીત્રિક, સામાજીક, બુદ્ધિ વિષયક અને આર્થીક ઉન્નતિને માટે કામ કરવાનું રહેશે અને સામાન્ય રીતે હીંદી યુવાનેાના હિતાર્થે કામ કરવાનું રહેશે."

(૨) સજ્જદારી પ્રવૃત્તિનાં સંબંધમાં હીંદી કેામની અસ્થીર સ્થિતિ જોતાં હીંદી યુવાનેાની સંસ્થાઓની આ પરિષદ માને છે કે નાટાલ ઇન્ડિયન કંગ્રેસ અને કેલેાનીયલ બેાર્ન ઇન્ડિયન સેટલર્સ ઇન્ડિયન એસેાસીએશને એક મજબુત સંસ્થામા જોડાઇ જવાના નિર્ણયપર તુરતજ આવી જવું જોઇએ

(૩) આ પરિષદ નાટાલ આફ્રિકન બેાડકાસ્ટીંગ કોર્પોરેશનના સત્તરનરેાની બેાર્ડની ગેરમાજર અને યુરેાપીયનોની પસંદગી સામે વિરેાધ દર્શાવે છે કે નાટાલ ઇન્ડિયન કંગ્રેસ અને કેલેાનીયલ બેાર્ન ઇન્ડિયન સેટલર્સ ઇન્ડિયન એસેાસીએશનને એક મજબુત સંસ્થામા જોડાઇ જવાના નિર્ણયપર તુરતજ આવી જવું જોઇએ

(૪) આ પરિષદ નાટાલ આફ્રિકન બેાડકાસ્ટીંગ કોર્પોરેશનના સત્તરનરેાની બેાર્ડની ગેરમાજર અને યુરેાપીયનોની પસંદગી સામે વિરેાધ દર્શાવે છે કે નાટાલ ઇન્ડિયન કંગ્રેસ અને કેલેાનીયલ બેાર્ન ઇન્ડિયન સેટલર્સ ઇન્ડિયન એસેાસીએશનને એક મજબુત સંસ્થામા જોડાઇ જવાના નિર્ણયપર તુરતજ આવી જવું જોઇએ

(૫) આ પરિષદ નાટાલ આફ્રિકન બેાડકાસ્ટીંગ કોર્પોરેશનના સત્તરનરેાની બેાર્ડની ગેરમાજર અને યુરેાપીયનોની પસંદગી સામે વિરેાધ દર્શાવે છે કે નાટાલ ઇન્ડિયન કંગ્રેસ અને કેલેાનીયલ બેાર્ન ઇન્ડિયન સેટલર્સ ઇન્ડિયન એસેાસીએશનને એક મજબુત સંસ્થામા જોડાઇ જવાના નિર્ણયપર તુરતજ આવી જવું જોઇએ

(૬) નાટાલના હીંદી યુવાનેાની સત્તરની બેાર્ડની ગેરમાજર તા. ૨ જીએ ડરબનમાં મળેલી આ પરિષદ મહાત્મા ગાંધીજીને તેમની ૭૦ મી વર્ષગાંઠ પર કિંમતીપુષ્પ મેાકલવા સાથે ઉંડા પ્રેમનેા સંદેશેા પાઠવે છે.

યુનીયનની વસ્તી

તા. ૧૫ મે ૧૯૩૬ ના રેાજ થેવાયેલાં યુનીયનનાં છઠ્ઠાં વસ્તીપત્રકનેા પ્રથમ ભાગ ગુરૂવાર તા. ૩૦ સપ્ટેમ્બરના રેાજ બહાર પડયેા છે. બીજા ૧૨ ભાગ હજુ બહાર પડવાના છે. તેમાં પ્રસિદ્ધ થયેલાં આંકડા મુજબ યુનીયનની કુલ વસ્તી ૬૫,૯૬,૯૬૯ ની છે જેમાંથી ૨૦,૬૩,૮૫૭ યુરેાપીનો, ૫૫૬૬,૬૮૮ નેટીવેા, ૨,૬૯,૧૬૧ એશીયાટીકેા અને ૩,૬૮,૬૬૧ કલર્ડ છે.

મુસ્લીમેાની લાગેાપર ચાદકાપ

કેપટાઉનના મુસ્લીમેાએ મુસ્લીમેાની લાગેાપર ચાદકાપ થવા સામે વિરેાધ દર્શાવ્યેા હતેા અને જણાવ્યું હતું કે તેઓ મુસ્લેમાઓના શરીરને ઇજાકારક કેટલુજ પવિત્ર ગણે છે અને તેવા તેનાપર ચાદકાપ થવું નહિ જોઇએ. મુખ્ય પ્રધાન તરફથી તેમેાને જવાબ મળ્યેા છે કે તેમણે કરેલી તપાસપરથી જણાયું છે કે ખાસ જરૂર વિના મેાટી લાગેા પર ચાદકાપ નથી થતેા જો કે મુસ્લીમ ધારાનાં સામાન્યરીતે ચાદકાપ સંબંધી ચેાડી ઘણી કલમેા હતી કેટલાક દાખલાઓમાં મરણનું કારણ જાણવાને પાદકાપ કરવા સિવાય છુટકેાજ નથી એવા જ્યાં મુસ્લીમેાની લાગેાના સંબંધમાં ભવિષ્યમાં ખાસ કાળજી લેવામા આવશે

આર્કિટેકટ કલીયરીંગ સ્ટેરાન્ટ

બીનહીમ રહિત કરજનમાં હીંદી દરદીઓ માટે ગેાઠવવામાં આવેલાં આર્કિટેક્ટ કલીયરીંગ સ્ટેરાન્ટમાં એક દાતના દાકતરની નીમણુક કરવા મા આવી છે. દર્દીને બપારના ૧૨ કલાકે ખાવા દેવામાં આવશે. ગરીબ હીંદીઓ પાસેથી માત્ર નામની ફી. ૧ થી લેવામાં આવશે

રીંચાલવરથી સ્વીકાર કરતાં આવેલું ભુરૂં પરિણામ

અેકીકામ નેામેંગા એારેજ ટ્રસ્ટના ગયા આઠ અને અગીયારે વર્ષના બે ગેારસના ઉંદરને રીંચાલવરે લખ પાણીઓનેા આકાર કરવા બીજ્યા હતા આકાર કરતાં રીંચાલવર પેાતાની જેમ મેાટેા ઉંદરેા તેને સુધારવા ગયેા અને નાનેા તેને જેતેા ઉભેા રહ્યા. તેટલામાં રીંચાલવર બહાદુર કુદી અને નાનાના કલેજામા લાગી અને તે ધરતીપર પડી ગયેા. મેાટેા ઉંદરેા પેાતાના બાજુ ને ફરવા જેમ તેમ કરી પકડ રહેતા રાજેરના ઓંજીનીયરના પર ચુંથી ફાડ ગયેા અને ત્યાં પહેાંચતાં તે પ્રભુ પીચારેા મુખે પ્રાણ પડયેા. ગેારા લાગનાર ઉંદરેા બે કલાક બાદ મરણ પામ્યેા.

—:૦:—

પરચુરણ

ડરબનના પેાર્ટરેાડપર ગયા સપ્તાહે એક વાંદરાએ રબ્બુ પુરેાણીએ ઓંકીને, રબ્બુ બાળકેાને અને એક હીંદીને બટકાં ભર્યાં હતાં. એક બાઇમાંથી તે રસ્તાપર કુદી પડી જેને તેને કરવા જતા હતેા પેાલીસે તેને ગાેળીથી મારી નાખ્યેા હતેા. કરબાઇસલ્સા રેાકેને એડવેન્ચર હેાસ્પીટલ માં દવા માટે લઇ જવામાં આવ્યા હતા

* * *

ડરબનમાં ગયે અઠવાડીયે ૬૦ મેાટરના અકસ્માતેા થયા હતા જેમાંથી એક તેટીસ સાયકલીસ્ટ મરણ પામેલ હતા અને એક સાયકલીસ્ટને ગંભીર ઇજા થઇ હતી બાકીના બધાના આ રસ્માતેા થયા હતા.

* * *

મારેથીનસ એરીક વેાલ્ટર ગયાઠ જેની પેાતાની વય. પાંચ અને બધુ વર્ષના બાળા બાળકેાને પ્રીસેાક્રયથી મારી નાખ્યા હેવાના આરેાપ માટે ફ્રેડેરાનીસબર્ગની સેશનકેાર્ટ કેાર્ટમા તપાસ ચાલી હતી તેને કસાટ કરવામા આવ્યા હતા.

* * *

છેલ્લુ પબ્લીસીટર કાર્યવાહી મુજબ ડરબનમાં ૧૫૬,૬૬૨ નેા અંક થયેલ છે યા ૮૬,૬૬૨ ગણતરી કરવામા આવે યા. ૧૫૬૬ વસ્તીપત્રકના ફેારમેાની છપામણીમાં.

"અહિંસાનો જીવંત આચાર"

બ્રહ્મચર્ય એજ એક સર્વોત્તમ બળ.

"૧૯૨૦-૨૧ માં મહાસભા જેવી હતી તેવી આજે રહી નથી. તેના ૯૦ ટકા સભ્યો સભ્યોનું પાલન કરતા નથી. આ વસ્તુસ્થીતી સુધારવા તમે કંઇ ન કરો?"

એક મહાસભાવાદી આગેવાને થોડા દીવસો પહેલાં સાંથીછને પુછેલા ઉપરના પ્રશ્નના જવાબમાં ગાંધીજીએ 'હરીજન' માં 'અહિંસાનો આચાર' એવાં મથાળાંથી એક અગ્રલેખમાં લાંબીલચક ખુલાસો કર્યો છે આ વખતે તેમના અગ્રલેખનો મારાંશ:—

"આ પ્રશ્ન તદ્દન સગવડસરનો છે. હું કંઇ મહાસભામાં નથી એમ કહીને તેની જવાબદારીમાંથી છટકી શકું નથી. મહાસભાની વધુ સારી સેવા કરવાના ખ્યાલથી હું તેમાંથી બહાર નીકળી ગયો છું. ૧૯૨૦ ના મહાસભાના આ બંધારણનો કર્તા તરીકે મહાસભાના આ નીચારી પ્રકાર તથા આત્મશુદ્ધિ માટે મારે મારી જાતને જવાબદાર સમજવી જોઇએ.

નેતાઓમાં ફેરફાર. "૧૯૨૦ માં મહાસભાને શક્તિશાળી પ્રબળ મુસ્લીમોમાં સાથે કામ કરવાનું હતું. સત્ય અને અહિંસાને ધર્મ તરીકે માનનારા ઘણા થોડા હતા પણ તો તેને બાદ એક કાર્યસાધક નીતી તરીકેજ સ્વીકારતા હતા. પણ પરીસ્થિતિ બદલાઇ ગઇ છે, અને દેશમાંનું વાતાવરણ બે પરિવર્તન આવ્યું તે બદ્દલાત હર્ષ, સાદામ, આત્મબલ, કે જેમનામાં તેમણે નવીન આનંદ, નવીન આશા જાગી, આશીર્વાદરૂપ તો હતા તે બધા કામદાર જેવા બની ગયા હતા અને નેતાઓમાં જે પરિવર્તન થયું હતું તેની અસર આખા જનસમાજ ઉપર પણ અસુક અંશે હતી.

ફેરફારનું રહસ્ય. પણ આ માણસોના ફેરફારનું રહસ્ય એક વર્ગના સ્વરાજ્યના આદર્શમાં હતું જે કે કરતો મુખ્ય હતો, તે મુસ્લી જનતા આવી હતી અલબત્ત સાદેજ બાબતમાં જેવા કહેવા આવ્યા કે અહિંસક સૈન્યના સેનાપતી તરીકે કરવા પાછી શકે તેવીજ રીતનો આજે મુખ્યી બેઠકથી હતા. કદાચ તેઓ સાચા પણ દોષ સદે પણ ગેરસા પાયા ઉપર અહિંસક સત્યાગ્રહ ચલાવવો એ મારે પોતાને માટે પણ એક અશક્યતા હતો તેથી હરીજનોના પ્રશ્નનો આધાર જોડે ફ્રેરો જ્યારે પાછે છે તેના ઉપર હતો. બાળા ઘૂસો, ગણતરી ફેરનો ધુસો સંભવ હતા પણ એમ તેમ હો, સ્વરાજ્યની સરળ વ્યાખ્યા અને બ્રિટીશરોનો ગુલામો પડી ગયા જેટલો સોજનો ઉત્સાહ પણ કરવા લાગ્યા. અહિંસાનું નીરસત્વ થયા સાધ્યુ. આસપાસના પણ બેચારો મરણ સાથેનો. બાકી, અહિંસા અને સત્યમાં ના બીયાસ ન હોય એવા માણસો પણ મહાસભાના ધુરંધરો સામા, અને મહાસભાના બંધારણનો ઝડપથી ભંગ થયા માંડ્યો અને આ બનાવ બની ચુક્યા છે

મહાસભાની કારોબારી આ અનીષ્ટને જડમુળમાંથી દાબી શકી નથી હું બોલે તો મુંબઇ કરતા મુખ્યને સલામ પણ મહત્વ આપું ન પણ અહિંસાની યોજનામાં બળજબરીને સ્થાન નથી. બુદ્ધિ અને આત્મ કરીને હૃદયને જીતવાની શક્તિ ઉપરજ બધો મદાર અભિપ્રાયો આવે છે.

"**સાચું બળ બ્રહ્મચર્યનું.**" સમાચારની સેનાપતીના શબ્દોમાં બળ કૌવું જોઇએ. પણ આ બળ એ અગ્રણીત શસ્ત્રોનું બળ નહીં, પણ જીવનની શુદ્ધી, કડક બ્રહ્મચર્ય અને તેના અહોનીશ આચરણમાંથી ઉત્પન્ન થયું જોઇએ. બ્રહ્મચર્યના વસ્ત્ર આનો અર્થભાવ છે. અહીં બ્રહ્મચર્યનો અર્થ માત્ર ચારીરીક સંયમ નથી થતો પણ એનો અર્થ સર્વેન્દ્રીયો ઉપર માબુ મેળવવો તે થાય છે. અશુદ્ધ વિચાર એ બ્રહ્મચર્યનો ભંગ છે, જીવનને સર્વબાજુએ જે શક્તિ કામ લાગે છે, તેના ઉત્તમ મારબુ અને સંયમમાંથી આ તાકાત જન્મે છે. જો આ શક્તિના દુરુપયોગને બદલે તેનો સાચે સદુપયોગ આવે તો તેમાંથી ઉચ્ચ પ્રકારનું સર્જન થઇ શકે છે આ શક્તિનો પુનીચાર દ્વારા નીરંતર ક્ષય થતો રહે છે, અને વ્યભીચાર એ અમર્યાદ ખાબુ અને કાર્યનું મુળ દોષાયી બને છે. વીચાર તેવાં વાણી અને કાર્ય નીપજે છે, તેથી પુર્ણ સંયમી વીચાર એ ઉચ્ચામાં ઉંચા શક્તિ છે અને તે બ્રહ્મચર્ય એક દર્પશક્તિ બને છે.

સંપુર્ણ સંયમ અનીવાર્ય. જો માનવા એ હજારની પ્રતીમા જેમ તો જેણે પોતાના પવીત્ર હૃદયમાં પ્રતીષ્ઠા કરવાની રહે ... અને તે પ્રભાવે બનેજ તે પણ છીદ્રવાળા નાનામાં જેવા પાણીના પ્રવાહનું પાત્ર ઘડી ... તેવીજ રીતે જે માણસ પોતાની શક્તિને ખર્ચા ના ચેહે છે, તેનામાં આત્મ બળ કદી આવી શકતું નથી. તેવીજ પ્રતીષ્ઠામાંના દૈવ નિવારણના પાયા જ્યાં કાર્યને શક્તિના નીરર્થક ક્ષય તરીકે સાવીજ રીતે વખોડી કાઢવામાં આવેલ છે, પણ બંધને ઉલટાળ જનસમુહનો અહિંસા માર્ગે દોરવો છે, તો મારે આવો સંપુર્ણ સંયમ અનીવાર્ય જરૂરીયાત ... ઘરતુ છે

ઇશ્વર કૃપા વિના અશક્ય. ઇશ્વર કૃપા વીના આવો સંયમ પાળવો ... દોહલું છે. મીલાપો ગાબ્યાજ્યે કહ્યું છે ... અપવાદરૂપી વિભુતિનું સુબ્રુપાર કરવા યોગ્ય કે પણ બીજાનો સ્વ પ્રયત્નો નથી પણ ઇશ્વર કૃપાના દ્રષ્ટાંત પ્રાપ્ત છે, આજે ... પણ ભાંખી માણ પણ ... પણ આ સંયમ સંપુર્ણ કે ન હોવાને લીધે એકદમ પ્રાપ્ત થયા નથી ખોયો પડવાનું કૈાંઇ નથી.

હાજારીનો વિશિષ્ટિકોણ. એમ કહેવામાં આવે છે કે આવા બ્રહ્મચારીઓ ... ના અનુયાયીને નીરખાવા ... અસર કરે. પણ આમાં એક વીશેષજ્ઞ રહ્યા થયું છે કે બ્રહ્મચારીએ બીજું વીશેષણ કે ... માણસ મેને પોતાને ઓળખવી શક્યા નથી. તમ તો અનેક ગામે પોતાના કુબલા ... આવે છે. બ્રહ્મચર્યનું પાલન સંસારમાં મુશ્કેલ ... ઉજર પણ તે જગતમાંથી નીરત થવાજ તે પળાતું હોય તો તેની ... ઉપયોગ નથી

આ પ્રયોગની દ્રષ્ટિ. ... છેલ્લા ... સત્યાગ્રહ વીસ વર્ષથી બ્રહ્મચર્ય પાળતો આવ્યો છું. બ્રહ્મચર્યનો નીર્લેપ કર્યા પછી મારી સ્ત્રી પ્રત્યેનાં મારા વર્તાવ સિવાય બીજી બાબતોમાં ... ફેર નથી પડ્યો. દક્ષિણ આફ્રીકામાં ઓળખા ... મારે ... પણ ... પણ ... પણ મેં મારે ... જોયા ... જે ... ઉત્તરના ... તૈયાર ... તેનના ... આશ્રમના ... ... ચાલ્યો ... ... ચારીરીક ... ... ચારીરીક ... ...

કરીને તેને નિવારવા માટે ઘણેરે મારી પરસેવાની કરી છે એમ હું માનું છું. વકીલાઓ વાદીઓને પરાજય જણાય ને આપતા હોય તો તેમનો રોષ કરવો નિરર્થક છે. સાચો સેનાની પોતાના સૈન્યનો કદી રોષ કરતો નથી. બનારે ભારી મારી ભારી ભાષણો કરવાની હરકે આપે ઘણેર અને બધા આપણે પણ એ આશા રાખે મારે મારે વક્ત ઘણું કામ બાકી છે અને તે એવી આશા સેવી રહ્યો છું કે અહીંસાના ઉપાસકોથી ઉદીરાયેલી પણ વધુ તેજસ્વી વકત દ્વારા આખર તેઓ પ્રકાશ વિના દોર ગોતવાનું ઘણું સિદ્ધ કરશે. સત્યાગ્રહના નિવારણે અર્થે પ્રકારો મેળવવા હું બાકી રહ્યો છું. જેમને અહીંસામાં શ્રદ્ધા હશે તેઓ આ પ્રશ્નનાના ગમે સર પુરાશે

ચર્ચા પત્રો

'ઇન્ડિઅન ઓપિનીઅન'ના અધિપતિ જોગ,

હિંદુઓની ધાર્મિક ઈયાઓ

સાહેબ, આપણા સમાજનાં સુધારો પ્રગતી ઇચ્છતી બાબી જરૂર છે. હાલ હિંદુ સમાજનું શું બધા ભેદું છે તેજ બજાર નથી પડતી. જેમ બીજી બાબતોમાં છીએ તેમ ધર્મની બાબતમાં પણ આપણે હજુ ઘણા પછાત છીએ આપણા માં ધર્મજ્ઞાનના નથી એમ તો નહિ કહી શકાય પરંતુ ધર્મ પાળવાની આપણી રીત અજ્ઞાનભરી છે. ઘણા સામાજીક રિવાજોમાં ઘેરો તો રહેલીજ છે પણ બાદ કે નામ જોકના ત્રરકજ ધ્યાન એંચવા પૂરતું પણ સમજણપૂર્વકનું કામ આપણા હિંદુ બાઇઓને પાછી પ્રથા છે. કંઈક પણ થયું દોષ તો સણગારમાત્રની ઘણા બોલાવવાની આપણામાં માનતા સેવાય છે. એ કંઈ ખરાબ નથી. પરંતુ એ ક્રિયાઓ ધર્મોએ પણ જોકોને બોલાવવામાં આવે છે અને પ્રસાદની જગ્યાએ પકવાન જેવું થાય છે. તો એ ક્રિયાઓ આ ઉંચકત પતા બોકો મકાવી દયા સંબંધમાં ઉદ્દેશ થાય કે કે શરીરનું જગ્યા કરવાને બો બોલે સવાલ છે. કયા પતી દોષ સારે ગઢારાજ્ય કરવા વાચના દોષ પણ બાજબેજ કોમક બકાળુ હશે કે જ તેને કયાનું સ્વપણ કરવું હશે આવી તો સો નરેજવારની ચયોક્રિયા અને ઠાકલા કરતી જોવામાં આવે છે અને પ્રસંગે વચ્ચે "કેમ કયા દેહલે આવી?" એમ સવાલ પુછાય અથવા તો બને ક્રોધી ગાળી દોષ તો 'ચાલ, આ ગઢારાજ બારે પીદ્યાન છે દેવ!' બીજા તો કુટુંબોજ પતાવી દે!" એવું બોલી પણ પાછા તોડાએ પણે છે. આરતી કરવાને સમયે બધા એક મહાશિપાયોગાંપો ક્રમ બાંધે પ્રસ્તુત ન દોષ તેમ ઉભા થાય ન પતાવી દે છે અને પછી બગવાનનો પ્રસાદ બાંત પ્રમ આને બહારથી આવીએ છે અને વિદાય થાય છે. પણી પ્રસાદ લઇને કેટલ વધી નહિ બાબ તેની બોજણ પણ બોવાય છે.

આનો આર્થ કરીને નહિ મારે દિલાસો તો ધર્મને નામે એક ધર્મીય વિદાય બીજું તેમાં કરું નથી.

ધાર્મિક ક્રિયાઓ તેમ કરવી દોષ તો જેમને કરવી દોષ તે બનતે પ્રકારપૂર્વક કરી રાખે છે. અને તેમાં બાજ પ્રકારનું દોષ તેવા બાબતો બજારતાનો બોલાવવામાં તે પણ દિલ છે. અને તો પ્રસાદ વાપરું બોકડ કરી બાબ્યું દોષ તો ખરા. અહંબુજ આપે એમ બાદે બાબું છે

પ્રસાદના બેટલો જંગ બાબે કરવા કરતા તે નેટલોજ કરવા ગરીબોના, બાબોમાં વહેંચવા માં આવી દોષ તો તેથી ગરીબની બાંતરડી કરશે અને તેના બાશિર્વાદ બળશે અને કુપરની દરબારમાં પણ તેની કીંમત થશે

ધાર્મિક ક્રિયાઓ પતી દોષ તે બનતે સાંતિથી અથવા નહિ કરતા રોસટપણા બારવા તેમાં તેવી ક્રિયાઓમાં હાજર નહિ રહેવા કરતાં પણ ચઢારે પાપ છે

સમસ્ત હિંદુ બાઇઓએ કુમજબૂર્વક વર્તી અજ્ઞાનમાંથી ઘેરો બેચાડવો ઘેઇએ. જો ક્રિયા બાને હિંદુ ધર્મની ઉજ્જવિને બાટેની ક્રાંચી બાબ બણવામાં બાબ્યું છે. બાશા છે કે જે ચાલે

નવાં વર્ષની અભિનંદન પત્રીકાઓ

આવતાં નવાં વર્ષની અભિનંદન પત્રીકાઓ તૈયાર થઇ ગઇ છે

મળવાના ઠેકાણા:

ડરબનમાં

પરેલ્સ બૅરૂઝરીયન ટી રૂમ, ગ્રે સ્ટ્રીટ.
જી. સી. કેનીઅન, ગ્રે સ્ટ્રીટ.
નારણ વલ્લભ ટી રૂમ, ગ્રુક સ્ટ્રીટ.

જોહાનીસબર્ગમાં

પટીદાર ટ્રેડીંગ કું., ૪ પ્રીન્સર્લ સ્ટ્રીટ.

કીંમત હજારની શી. ૨-૬. ટપાલથી મંગાવનારાઓ માટે હજારની શી. ૨-૯.

Manager, Indian Opinion,
Phœnix, Natal.

બાજતાથી સમાપ્ત છે તેજ સદ્ગુણાનાથી તને મહબ્બા કરવામાં આવશે.

બી. એક હિંદુ.

વિદ્યાર્થીનો તહેવાર

સાહેબ, ઘોડાર વખત પછી આપણો વિદ્યાર્થીનો ઉત્સવ આપણે સપ્તાહ ધર્મીય, ગાંધી તથા બાજાદી, કરીબ અને તહેજર, હોદ્દુઓ સારા સારા બોલાવ્યા હશે, બાટલાક પ્રકારી તે દિવસ ઉજવશે. મધ્યાહ્ન દેવદર્શનાર્થે પણ જશે. પરંતુ આપણા હિંદુ બાઇઓમાં ખરી ધર્મ-ભાવના બે ખરી! વિદ્યાર્થી વર્ષના એક વખત આવે છે અને તે દિવસે પણ પણ ખરા વેપારીઓને તથા કારીગર સ્થાન પૈસાનો રોજ જતો નથી. ઘણાઓ પોતાના વેપાર રોજગાર સાપારણ દિવસની માફક ચાલુજ રાખે છે. આપણા ગલાન ધર્મનો એક અંશના પાર્મિક તહેવાર પણ બોલવાથી પળાતા નથી પણ પરમર્મ (પરિતી) તહેવારના દિવસે તેઓ ચૂકે છે આ કંઈ વજર કરવા કુટુંબોને ગાળા મારે છે તેવા બનાવ બન્યા નથી, એક નહીં પણ ઘણા ચાર દિવસ, વેપાર તથા કામ બંધ રાખે છે! આ દિવસથી આપણા હિંદુ બાઇઓ કેટલી ધર્મિક દશાના પડેલા છે તેનો બ્યાલ આવે છે

વળી અહેવાલની વાત છે કે આપણા કારીગર તથા મજુર વર્ગ તે પવિત્ર દિવસે પ્રભુસ્મરણ બાદ કોપાને બદલ વધારાના પૈસામાં ગરકાવ બને છે આને ગરીબ નહિ પણ ઘર ધનવાનો વાર તે દિવસે વાંચ્યા છે ને પોરાણગંદકી તમનાર આપણા વાંચનારો રાજી થતા હશે! આપણો ધર્મ ગ્રંથનો બ્યાસ નિર્ણય કરે છે કે આ દિવાળીના પવિત્ર પ્રસંગે બજારમાં કરવાથી ધર્મના નામે અધર્મ તથા પાપ થાય છે. અને એટલેથીજ આ બ્યાખ્યાનની પૂરાતી નથી, પણ હિંદુ કોમના પણ વાંચ કે.

આપણા પંચાંગમાં દિવાળીના દિવસ નિર્ણિત કરવામાં આવેલો દોષ છે. ઘણા ખરી પંચાંગ એમનું જોવામાં આવ્યું છે કે આ દિવાળી અંજારવાર અમાસ મુકવાને બદલે દોષ તો પણ ખરા હોદ્દુઓ આ કારણસર પ્રતિના તીર્થે તથા અંબાજી દોષને મોટો ત્રાસ બીજે દિવસે પાળે છે આમ આપણા કુટુંબોની નબળી આપણે ઘણેરને પ્રસંગ કરાવે કે આ આપણી જાતને હાનીકારક કરતા

દિવાળીનો દિવસ આ પ્રકારનો ન નિર્ણે બધુ હવે કાયમનું રહેવું નથી "રાજ રાજા" બોલવાથી કોઈ કીરકમના બાકડા ઘણ ઘરાવું નથી તેમના ચુકોલ બાચવવા કરવાથી પણ આને જે કીરાનને બાપણા બાજવાના નજીક બાવીએ તેના ઉત્સવના દિવસ બાપણે ઘણેરે બોલાવે મળે મારે બાસિર્વાદ બાપવા બારે છે.

ઉપરનાં બેરો બા લેખું છે - દિવાળીના દિવસે ઉપલી વિગત વાંચી બાવવા ને બાને ન બાવે સગવડ હોદ્દુ જાતના તે પર અમલ કરશે.

બી. રકમ.

યંત્રનો ઉપયોગ મનુષ્યના સુખ માટે થવો જોઈએ

ભા. રાષ્ટ્રીય વાણ ઉદ્યોગ સંઘના સેક્રેટરી શ્રી જે. કે. કુમારપ્પાએ ચીત્રલ-પેટ, નવસારીમાં એક જાહેર સભામાં ભાષણ કરતાં જણાવ્યું હતું કે "આજે યંત્રો, રેલવે, વિજાણ, મોટર, વીજળી અથવા તો આધુનીક વસ્તુઓનો શોધો થયેલી દોષ તેમાંના કરાંથી પણ વિરૂદ્ધ નથી. આ યંત્રોનો જે રીતે ઉપયોગ થઇ રહ્યો છે અને તેથી જે ભુલભ થતી રહ્યો છે તેની વિરૂદ્ધ છીએ. અમો વિજ્ઞાનનો ઉપયોગ મનુષ્યના સુખ અને આનંદ વધારવાને માટ એમ ઇચ્છીએ છીએ, નહિ કે તેનો નાશ કરવા આજે તો યંત્ર જોર રહ્યો છે ત્યારે તેને બદ-કાયદાનો કાયદા માત્ર નીપજાવી કુનીયાના માટે ખુશીમા પુરો પાડવો પડે છે. મેંચેસ્ટર ના મીલમાલીકો હીંદુસ્તાનથી રાતર લઘને તમે નબારાજ દેશમાં તમારાજ સુતરથી બનાવો તેના કરતાં બહાર કપડું વધારે સસ્તે આવે બગને આપી શકે છે તેનું કારણ એજ છે કે તે જકાત અને નોકરીના દરપર તેમજ હૂંડીયામણ અને અન્યપ્રકાર પોતાને વધુ તેમ અંકુશ મળી શકે છે.

આઠમુ એવરેસ્ટ કે આઉન્ટ સીકદાર

મુંબઇમાંથી પ્રસિદ્ધ થતું 'ઇન્ડીયન વર્લ્ડ' નામનું પત્ર જણાવે છે કે દુનીયામાં ઉંચામાં ઉંચું શીખર માઉંટ એવરેસ્ટ છે. તેનો શોધક કોણ છે ? તેનું નામ પરથી પોકારે આજદ્ય સુધીમાં તે કોણ પુરોપીયને શોધ્યું હશે ૧૮૫૪માં તેનું નામ સીકદાર જ ટ્રીગોનોમેટ્રીક સર્વેમા આવે જમીનના ઉપરી હતા, તેને એકવાર ડીસાનો ગજબનો ઘાટ્યુ ને હિમાલયનુ સૌથી ઉચું શિખર આ છે. આ નામના મત બદ-લવા તરીકે કર્નલ એવરેસ્ટ હતા આ પરથી પારખી શોધ અને ગણતરી કોઇ ગણતા ન શિખ-રને માઉંટ એવરેસ્ટ કહેવાનું થઇ ગયું. હિંદી શોધકોએ તેના હિંદી શીખરનું નામ તે આપે લોકોએ એવી માગણી કરી લોકોએ. કર્યું કે ના, આવતા નામ સકિરીશ્રંકર તો છે જ.

સરહદ પ્રાંતમાં ગંભીર બાકો

સરહદ પ્રાંતના મહાત્મા ગાંધીજીની રાજકીય પ્રસિદ્ધ કોંગ્રેસ્ટણામાં મળી હતી ૧૦ હજાર જેટલી સંખ્યા હાજર હતી. ગોલાના અબ્દુલ ગફાર ખાનુરી પ્રમુખસ્થાને હતા પરિષદમાં ચારે ઠરાવો પસાર થયા હતા ખાન બ્રાતાઓ ઔદ-નીક આપક, નાબુદીની માગ પ્રમાણી પરદ ન કરવી. પેશેવરકાંડમાંની ગિરફ્તારો તાત્કાલો વીરાગ, સમવાગ ચલવા અસ્વીકાર, ગાંધીરી સ્થાનના ગોલ્ડ મારે બાબતમાં ઠરાવો થયા હતા. ખાંડી અતીગોનું સ્વાતંત્ર્ય જળવાયું હોવાનું. સરહદ પ્રાંતની મહાસભા રાજકીયની એક સભામાં એવો પ્રશ્ન રજુ થયાનો છે, અને તે મહાસભા નીર્ણય ઉપર ગવર્નરે ગલાવેલી સત્તાનો ગાંધીજી અને મહાસભાના સુત્રધારો વાલને તપાકને આ પ્રસંગ ઉપર ગાળો ટાંગ કરવાના મતના નથી.

કેળવણીના પ્રશ્નોની વિચારણા

મુંબઇ સરકારના કેળવણી ખાતાંના અમલ-દારોની એક પરિષદ પુનામા મળી હતી. શ્રી જી ગેરે તેના પ્રમુખસ્થાને લીધું હતું. મંત્રા દારી શીક્ષણ, મોટરસ્કોની કેળવણી અને હિંદુ-સ્તાનીનું શીક્ષણ એ ત્રણે વિષયની સુચનાઓ પર વિચાર ચલાવવામા આવ્યો હતો. એક શિક્ષકની ગાળાઓમાં સુધારે બે કલાક અને સાંજે બે કલાકના વર્ગો રાખવા, મોટરસંસ્થાના યોક્ષણ માટે સેન્ટ્રલ એડવાઇઝરી બોર્ડ નીમી પ્રચારકાર્ય શરૂ કરવું. પ્રાથમીક શિક્ષણના ત્રિપલા વર્ગોમાં અને માધ્યમીક શાળાઓમાં રર જિલ્લાની હિંદુસ્તાની દાખલ કરવુ અને શિક્ષ-કોના અભ્યાસક્રમમા તેને ફરજિયાત પદાર્થ બનાવવો વગેરે દારી કેળવણી ઉપર પણ સારી ચર્ચા કરવામા આવી હતી.

સાહિત્યકારો પ્રત્યે

અમદાવાદના દાકણોની ખાના, લાલ બંગલા ચાલપુરની નીચેની ઝાંપડાત બહાર પડી છે. શહે ચોરે અમલોની નદીયો સોકોને દુર રાખવા માટે પ્રચારકાર્ય આગે ગાંધીજયંતીના સદ્ધારની પણ આવશ્યકતા છે. આ સંબંધી દાકણોની બાતાઓ એવો પોતાની માગણી પહી કરી છે કે ગાંધિલક્ષારો તરફથી આ બાબતે પ્રસ્તુ સાહીત્ય લખી મોકલવામાં આવશે નામાંથી જે ક્રાઓ, નવલીકા કે નાટિકા પ્રથમ પંક્તિની ગણાશે તે દરેકના લેખકને રૂા. રપ તથા પ્રથમ પસંદગી પામનાર સીનેમા નાર્તાના લેખકને રૂા. ૧૦૦ નું ઇનામ આપવામા આવશે આશા છે કે દરેક દરેક સાહીત્યકાર તાબદ પોતાની કૃતી દાકણોની બાતાને મોકલી આપશે."

સર રહીકન્દરનાં ગાંધીજી મહાસભામાં લોદાયાં

આબોહવાબાદ બાત મંત્રીની સરહદ પ્રાંતની મુલાકાત પરિણામના મેમાન તરીકે મહમદ અસ્લામ જે ઓલ પેસાવર કોંગ્રેસ્ટણના પ્રમિલ છે અને પ્રતીનીધીમંડળ દ્વારા મંત્રી સર રહીકન્દર હયાત બાતના દીકરી અને ઇંગ્લાંડના વડા પ્રધાન સર રહીકન્દર હયાત બાતના ભત્રીજા છે, તેમણે મહાત્મામાં મેકાપાની પોતાની ઇચ્છા દર્શાવી હતી તેમમ આંબોઆજે બાતા અબ્દુલ ગફારખાનને મહાત્મામાની મુલાકાત માટે રૂા. ૨૦૦ નું દાન આપ્યું હતું.

હિંદની મહાસભા

મહાત્મામાની વર્કીંગ કમીટી ૬ સપ્ટેમ્બર તા. ૨૬ થીથી દિલ્હીમાં બેઠી હતી તેના સભ્યોએ તેમજ મહાત્માજીવાળા પ્રાંતોના વડા પ્રધાનોએ આંતરરાષ્ટ્રિય સ્થિતી વીશે મહાત્મા ગાંધીજીની સાથે ચર્ચા કરી હતી. મહાત્મા ગાંધીજી ૬પટેમ્બર તા. ૨૯ થીએ વર્ધાથી દિલ્હી જવા રેપડના હતા. વર્કીંગ કમીટીએ યુરોપની વર્તમાન પરીસ્થિતીને આગે પોતાનું માર્ગ અવીચલિત મુદ્દત સુધી સાધુ રાખવાનો ઠરાવ કર્યો હતો

મુંબઇમાં એક યુરપ્યાએ વર્તાવેલો ત્રાસ

મુંબઇથી ફ્રટરનો તાર જણાવે છે કે એક યુવાન યુરપ્યો મુંબઇ શહેરના બીડ વાળા ભાગમાં ૨૬ ઉમરની એક કુકરી પાસેથી ગાંડાની જેમ જે કોઇ તેની દાકેદમાં આવ્યું તેને બાંગી દેવા લાગ્યો હતો ત્યારે ૨૬ ગોરા કુલ પામ્યા છે. જેમાં બે બીજો અને એક પોલીસ છે આ ખરે એક ઇન્સપેક્ટરે તેનો પકડી રાખ્યો હતેને સારી પેઠે જખમાવા પડી, અને બે સાદા કપડા વાળા માણસોએ તેના હાથમાંથી કારી લઇ લીધી. યુરપ્યાનું નામ મંત્રય નંદલાલ છે અને તેણે કોઇક નીલાવાળા પદાર્થ પીધેલો હોવાનુ જણાયું છે. ૨૨ જખ્મીને હસ્પીતાલે લઇ જવામા આવ્યા છે અને એકની હાલ મુખ્ત જખમ થવાથી હાલ સારો છે.

ગાંધીજીની તબીયતમાં ફેરફાર

ગાંધીજીની તબીયત માંદી પડી મહાદેવ ભાઇ લખે છે કે—બાપુજી ગીન્ત બાજી ... તબીયત બારમ નથી. સરહદના પ્રવાસ ... તેણે બાજ રાખ્યાનું ફરે કરેલું મહાત્માજીની કારોબારીના દિવસોમા તેનો ત્રાસ દરેકને ગોલા વાનો તેમને ઘણે શ્રમ આપે, જખમા અને ગોચારવા કરતા પણ વધારે છેલ્લા પખવાડીયા માના પણ કેમકે તાબીઓના કાર્યોથી અત્યંતા થયા અને કાકા કાલેલકરની નદિની કાંબાસ, જો કે કાયા માટે ઠપકે કરેલો ન હતો, પરંતુ શેત્રાંચની આજુબાજુમાં મજુરોના પ્રશ્નોમાં ખુબ ગંભીર છે. આમે ઉમરના દશ દીવસથી જ કબજીયાતની ફરીયાદો રહ્યા કરે છે કારોબારીની બેઠક પછી તેમનું લોહીનું દબાણ વધેલું તેથી આરામ લેવા માટે તેમણે અગોસ્ટસ મુકત મુંબઇ જવા ઇચ્છેલું છે. આથી મુસાફરી લંબાવાઓ ની સંખ્યામાં ઘટાડો થયો અને તેથી આરામ મળશે. તેમનું ધરેલું વજન પાછું મળવા માંડ્યું છે પણ તેથી હિંદુ કરવાનું કારણ નથી.

અખબારો

રાંદીપુરમાં ગાંધી જયંતિ

રાંદીપુરમાં હિંદુ સેવા સમાજની સ્થાપના

રા. ૨ ઓક્ટોબર ના સાર્વજનિક પ્રમુખપદે મકનજી નાયકના રહેઠાણ મકાનપર તેમના પ્રમુખપણા હેઠળ મહાત્મા ગાંધીજીની ૭૦ મી વર્ષગાંઠ ઉજવવા માટે હતી પ્રમુખે મહાત્માજીના જીવનપર અસરકારક વિવેચન કર્યું હતું. બાદ દેશપરદેશ ધર્મબાંધવ પામ્યા હતા રા. મોતીદાસ ગોરધન ઝે મહાત્માજીનાં લીધેલાં વ્રતો, દેશનેતાઓની પ્રેરણાત્મક સાથે ચાલી વિગેરેનું જ્ઞાન સભાજનોને આપ્યું હતું. બાદ મહાત્માજીના જીવન પરથી કંઈક બોધ મળી શકે તેવી ભાવનાથી સ્વદેશાભિમાનની ભાવના દર્શાવતા કેટલાક ગીતો ગવાયા હતા. બાદ પ્રમાણેના ઠરાવો સર્વાનુમતે પસાર થયા હતા અને તે ઠરાવો ઉપર ભાષણો થયા હતા. ઠરાવ ૧ લો રા. મોતીદાસ ગોરધન ઝે મહાત્માજીનાં લીધેલાં વ્રતો જાહેર કરવા અને ઠરાવ ૨ જો રા. ડાહ્યાભાઈ ગોરધન ઝે

વિવિધ નોંધ

ફ્રીબેરીયાઝમાં ફેર

પ્રેસિડાઝાના ફ્રીબેરીયાઝ શહેરમાં રહીશોની વસ્તીને ૨૦૦ બળાબળેરો દાખલ થયા હતા. ફ્રીટ્રીકટની ઓફીસ તથા પોલીસ કમીશનર માણસો તેમજ લશ્કરી સરકારી ઓફીસોમાં અને સીનેમેટોગ્રાફ (મહુદીઓનું ટેવળ) માં આગો લાગી હતી બે કલાક સુધી સખ્ત લડાઇ ચાલી હતી. બંડખોરોએ ઘેર ઘેર જઇ પુરુષો, બાઇઓ અને બાળકોને બંદુકો ભોકવામાં આવી. ૧૪૦ માણસો મરણ હતા જેમાંથી ૨૫ બારણા હતા. પ્રેસિડાઝાના મહુદીઓ જતી તેમોના મુખ્ય પાદરી ઇ. ૬૨ઓએ બચવને માટે આ ખુનામરકીનો બંધ થાવવા શેરવાન મંત્રી શ્રી. મેલકમ મેકડોનલ્ડને તાર કર્યો હતો.

પાર્લામેન્ટમાં જવાબ

શ્રી. મેલકમ મેકડોનલ્ડે દિવાને આમમાં જણાવ્યું હતું : પ્રેસિડાઝાની સ્થિતિ ખળભળજનક થઇ ગઇ છે. પોલીસનો પંચારો કરવા માં આવ્યો છે. વધારા કમાન્ડરને ચર્ચા કરવા મદદ બોલાવ્યા છે. યુરોપીઅ કમીશન પોતાની રીતોએ કેમ બને તમ તાબડતોડ પડી રહ્યું છે.

ઝીટનની બાતમીઓ આપનારો જર્મન જાસુસ

કોર્ટ ડેબેટ ઉપર ગાર્ગરેટાઝ નામનો કમ બાયુનો કપ્તાન રમ વર્ષ પમ જર્મનના બાસુસ તરીકે ઝીટનની સબંધી બાતમીઓ આપવાનું કામ કરતા હતા તેની ચાકારી માટે જર્મન સરકાર તરફથી તેને પારિતોષક આપવામાં આવ્યું હતું. હમણાં તે કોર્ટમાં મદિર પકાયો બાન તારમાં કમ બાપામાં ગરબાર કરેલ હતો તે જે પમમાં તે ફેલ્યો હતો તેની પર બધુબાબુઓ સમક્ષ લીધું અને પોલીસને બબર કરી. પોલીસે તેના કમના ફીટરોફોન જોઇતો જપ્ત તેના બકપાદ રેકોર્ડપર ઉતરી ગમા. તેને પોલીસ પમ તેને બાલ્ય ઓરડા માં બેસી માબબમા. તેને તેન કાંસના ગોલીટરી કોર્ટ તરફથી ૨૦ વર્ષની કેદની સજા કરવામાં આવી છે.

અમેરીકામાં ભયંકર વાવીઝોડું

અમેરીકાના બધુ ઉપલા ફ્લેરીડા, ગુરુવાર સપ્ટેમ્બર ૧૪ ૨૭ મીએ પ્રસરેલાં ભયંકર વાવીઝોડાના રિપોર્ટમાં આવેલા પુરા બત્ત સાંજની આજોપી ૧૯૦ જટલા માણસો મરણ પામ્યા હતા ૧૫૦ પરબાર પત્રરેલા ઘા પામ્યા હતા બાબનુકસાન ૫૦ ૬ કરોડનું થયેલું અબલટ માણસો ઉપર

ઝીટનને સંરક્ષણનો થયેલો ખર્ચ

ઝીટનને જેલાં આવતીકાળમાં રાષ્ટ્રિય સંરક્ષણના પત્રલાં લેવાના ક્રમબાબ ચાર કરોડ પાઉંડનો બધ થયો હતો.

અમીર અબદુલ્લાને તોપોની ભેટ

ટ્રાન્સજોરડેનીબાના અમીર અબદુલ્લાને મરહુમ રાજા એબોજે ૫૦મે માંચ ટનની ચાર તોપો ભેટ આપેલી છે. તે ઝીટનથી સ્ટીમર માં મક્ષ અને હાઇફાથી જમીન માર્ગે આગાન લઇ જવામાં આવી છે. અમીર રાજાના ઉપર મહોત્સવ વખતે ઝીટન મથા હતા સારે બાદશાહી સલામતિને માટે ફેરવામાં આવતી તોપો ભેટ બુશ થયા હતા તેથી રાજા નબોજે બીજી ચાર તોપો અમીરને માટે બનાવી આપવા કબુલ્યું હતું.

મી. કુપરનું રાજીનામું

મા. મી. કે કુપરે બ્યુનીબના કરારથી અમલોપ દર્શાવી ઝીટનની પરદેશ નીતીમાં પોતાને વિશ્વાસ નહિ હોવાથી ઝીટીશ પ્રધાનમંડળમાંથી રાજીનામું આપી દીધું છે. વધા પ્રધાને તે સ્વિકારતાં જણાવ્યું છે કે, "તમને જે સરકારના બધા ન હોય તે સરકારના તમે સભ્ય ન રહી શકો એ ન્યાયબીજ છે. એટલે તમારા રાજીનામું તુ સ્વિકારી લઉ છું."

ઇરિદ આફ્રિકા બાદકયું

જર્મનીએ ગ્રેકોરસોવેકીયા પકાબ્યુ ગ્રેહલે હવે ઇરિદ આફ્રિકાને ટાંગાનીકાપર કબ્જ પકવાની ધારણા રાખી છે. 'ઇરિદ આફ્રિકન ટ્રેડર્સ' ક્ષમે કે કે ઇરિદ ઝીટનને જર્મનીની સરમાનોની માગણી વિશે પત્રેસી ચર્ચો કરવાનું સુચવ્યું છે અને મી. ચેમ્બરલેને તેમ કરવા કબુલ્યું છે. આ બાબતમાં ઇરિદ આફ્રિકાના પ્રતિનિધિ તાંગે મસલત કરવામાં આવશે : પછી ગ્રેટ્રાન્સ્વેકીબીયાની દશા યમ તેવી રીતે આ પ્રદેશો પબ્યુ બાબીસ કરી દેવામાં આવશે! વધુમા એ પત્ર કહે છે કે બાવિષ્યમાં ઇરિદ આફ્રિકા એક મોટુ સ્વતંત્ર સંસ્થાન જનાવવાની આશા સેવાઇ રહી છે અને એ આશા પરી બાંગે એવું કશું પગલું લેવાવું નહિ લેડકે.

સાભાર સ્વિકાર

જોહાનીસબર્ગથી મી. નાનાભાઇ દીવા જેઓ ગઇ સ્ટીમરમાં સ્વદેશ ગયા છે તેમણે 'બન્ડિગ્રન ઓપીનીઅન' ને પા. ૧-૧૧-૬ એટ મોકલી છે.

ડરબનથી રા. ભાણભાઇ પરશુ તરફથી શ્રી. પ, રેવાશંકરભાઇ રા. નાથુભાઇ દેવજી તરફથી શ્રી. પ એ ઉપરાંત રા. દાજીભાઇ પરમોત્તમ પાબા, રેવાશંકરના બાણીતા પત્ની રા. પાબર બાઇ ચારણના પિતાશ્રી જેઓ કરબનથી સ્વદેશ જવા ગઇ સ્ટીમરમાં રવાના થયા તેમણે મીની ૨ અને ઓલીવલ સ્ટોર્સના રા. કે. કાળા રબુજીભાઇ અને બરવસડોર્પથી રા. રાગા ગોા જેઓ કરબન થઇ સ્વદેશ જવા ગઇ સ્ટીમરમાં ઉપરના થયા તેઓએ પ્રત્યેકે શ્રી. ૧૦-૬ અને ગાંધીનીસબર્ગના નવસારી ગોચા મંડળે મીની ૬ 'ઇન્ડિગ્રન ઓપીનીઅન' ને ભેટ મોકલી છે જે સાભાર સ્વિકારીએ છીએ.

પ્રમાણ-શિક્ષક જોઇએ છે

"જોનીબર્ગ મજલ્સએ તાલીમુલ ઇસ્લામ" માટે એક ઇંગ્લીશ-શિક્ષકની તેમજ બીજા એક શિક્ષકની તાકીદે જરૂર છે. હાલેજ તથા મોટ્રીકની તેમજ અનુભવની માબતને જરૂર પ્રમાણમાં બાપવામાં આવશે. પગારની મિકત, ઉમર તથા બમાણપત્રો તથા સર્ટીફીકેટોની નકલો, ચોકસ સરનામે નીચેના સરનામે કરવા બા બબો :

મોહમદ ઇસપ ગટુ,
મો. સેક્રેટરીશ્રી અને ટ્રેઝરર.
જોનીબર્ગ મજલ્સએ તાલીમુલ ઇસ્લામ,
પી. બો. બોકસ ૨૫,
જોહન્સ્ટ્રીટ ૨૫ B.B.
જોનીબર્ગ, ટ્રાંસવાલ.

વેચવાના કલા ચિત્રો

કલાના નમુનાનો ખુબ સુંદર ચિત્ર સંગ્રહ

મ્રગણાદ્ય	૭	૬
કુદરતી મંજણ	૭	૬
દશ કલાપ	૬	૬
રંગ રેખા		૬૦
બજબ્બાના કલા બંડળો	૭	૬
મોટર કલર ચિકચર બાલબમ	૧૦	૦
મુબલાષ બાલબમ	૨	૨ ૦

બા ઓફીસેથી મળશે.

"PILGRIMS TO MECCA"
૧૯૩૮ ની ૦૪૮ કરવા જનારા પેસેન્જરો માટે.

[illegible]

ITALIAN LINES, 36 CLUB ARCADE, DURBAN, PHONE 20501.

[illegible]

R. M. Naidoo,

[illegible] 71, Albert Street Durban, 'Phone [illegible]

વેચવાના પુસ્તકો

બાળ સાહિત્ય—નવલકથાઓ—ધાર્મિક સાહિત્ય—રાષ્ટ્રિય સાહિત્ય—કાવ્યો વિગેરે

ફ્રાંસ્વા મુનિ વિદ્યાર્થી જીવન પ્રકાશન અંદિરનું સાહિત્ય

	પા.	શી.	પે.
૮૦ પુસ્તકોનો સેટ	૧	૧	૬
૩૪ ,, ,,	૦	૧૫	૧
૨૫ ,, ,,	૦	૧૨	૧

નવયુગ પાંજરાપોળો

બાળપોથી	૧	૨	
૨ જી ચોપડી	૧	૬	
૩ જી ચોપડી	૧	૮	
૪ થી ચોપડી	૨	૦	

કરાવીકૃત મુળાક્ષરની સચિત્ર બાળ પોથી — શી. ૧ ૬.

સરકારી શાળાઓમાં ચાલતાં પુસ્તકો

	શી.	પે.
બાળપોથી	૦	૬
૧ લી ચોપડી	૦	૯
૨ જી ,,	૧	૦
૩ જી ,,	૧	૩
૪ થી ,,	૧	૬
૧ લી ચોપડીના અર્થ	૦	૬
૨ જી ,, ,,	૦	૯
૩ જી ,, ,,	૧	૦
૪ થી ,, ,,	૧	૩
ગુજરાતી દેશી દીક્ષાળ ભાગ ૧	૦	૬
,, ,, ,, ભાગ ૨	૧	૦
અંકગણિત ભાસ્કરપાળનું	૨	૬
વ્યાકરણ ખાગરનું	૧	૩
ભૂગોળ ૪ થા ધોરણની (અંગ્રેજીના ૬ઠ્ઠા) નવી આવૃત્તિ	૨	૦
ગુજરાતી અંગ્રેજી ડીક્ષનેરી નાની	૫	૦
ઈંગ્લીશ ગુજરાતી ,, ,,	૫	૦

રાષ્ટ્રીય સાહિત્ય

મારી જીવન કથા (૫ ભા. નેહરૂ)	૧૨	૬
સત્યાગ્રહની મિમાંસા	૪	૬
અહિંસા	૩	૬
ભંગી મજુરોની કરનારઓને	૨	૦
સેવા	૨	૬
ખાદી ખરચણી	૩	૦
ખાદીની કેફીયત ભાગ ૧–૨	૫	૬
,, ,, ભાગ ૩ જો	૧૭	૬
ગાંધી વિચાર દોહન	૩	૦
દક્ષિણની ચોર	૧	૬
ગ્રામ ભજન મંગળી	૧	૬
નવજીવન ભાગ	૧	૩
અપંગની પ્રતિજ્ઞા	૩	૬
આત્મા હીંદુસ્તાન	૪	૬
આપણા નહેપારોનો ઇતિહાસ	૧૩	૬
લોક મંત્રીત	૧	૬
સ્વદેશી સમાજ	૨	૦
સીના દસ્તુ	૩	૦
ગ્રામ વાતોનો	૪	૦
મુડાગીનો મેપલ	૩	૦
ગામા ગામાની કથા	૧	૬
જેમ કાકરી ગા. રા. ગોખલેગારી	૨	૦
પરદેશી રાજાની સાથે કેમ વરીકરશ	૨	૬
ગ્રામ પ્રતિમા	૨	૬
નીતિનાયને માર્ગે	૨	૦
ધર્મ અંકમાપન	૧	૬
આપે કરીયું રા।	૨	૬
,, ,, ઉતરાર્ધ	૨	૬
ગોખલેનીતિધર્મ ને બીજી વાતો	૧	૬
નીરંગના અને બીજી વાતો	૧	૬
બેકુન ફિલોકારી	૧	૦
ગોળમેજીમાં રાષ્ટ્રપિતા	૨	૦
,, ,, પાર્ટ ૧૧	૪	૬
ગાસવાસની કહાણી	૪	૦
,, ,, પાર્ટ ૧૧	૪	૬
નવા ગીતા ભાગ ૨ જો।	૧	૬
,, ,, ભાગ ૨ જો	૧	૬
ઠંઠારી	૨	૦
ગદ્યસ્વજ્ઞાના પ્રમુખો	૨	૦
ગોખલે ધિસ્પુરસ્કી	૨	૦
આત્મજ્ઞનિનો મુક્તિ સંગ્રામ	૪	૦
પુરજાનીની ધાયો	૨	૦
આગર આખાટ	૨	૦
ધિરાટ ભજે ત્યારે	૬	૦
સોરઠ રાણી	૫	૬
સુદરાજ	૪	૬
ધીર ભજરોજ	૪	૬
ક્રીકુશાનની બાળ વાતોનો	૨	૬
પુંડરીકના પરાક્રમ	૧	૬
હું બ્રહ્મચોર કેમ બની	૫	૦
સમાજની વેદીપર	૪	૬

ધાર્મિક સાહિત્ય

ભજનમીમ	૧૨	૦
શ્રી. મદ્ભાગવત ભાગ ૧–૨	૧૩	૦
જ્ઞાનબ દોહન ભાગ ૭	૭	૬
,, ,, ભાગ ૨ જો	૬	૦
દૃષ્ટાંત કથા	૩	૦
પરમાર્થ સાર	૧	૦
રામની શિષ્ય સંવાદ	૧	૦
મંગળ પ્રભાત	૧	૦
મેરી અને ગેબ્રિયલ	૫	૬
વાદા શિષ્યામૃત	૧	૦
ટોલ્સ્ટોયની નીતિ કથા	૧	૦
રત્નમાં ખ્રિસ્તના પા. પુ.	૪	૦
કવિતુક વચન–ગોપગોપીઓ	૫	૦
ભજન કથા	૧	૬
પરમદ્ધંસ રામકૃષ્ણના બોધવચન	૧	૦
અનાસક્તિ યોગ	૧	૦
ગિતા બોધ	૨	૦
ઉપનિષદ પદાવળી	૪	૦

નવલ કથાઓ

ભવાનીની બબ્બા	૪	૦
પંચ કામળા	૩	૦
કાંકરા હૃદય । દખ્ખ નાદક	૧	૧
બારેજો ભડકો	૩	૦
માય બહુમી ભાગ ૧	૩	૦
,, ,, ભાગ ૨	૩	૦
,, ,, ભાગ ૩	૩	૦
,, ,, ભાગ ૪	૨	૦
જગેન્દ્રસેના	૫	૦
લધુ લેખ સંગ્રહ ભાગ ૨ જો	૨	૦
ગંભીર હૃદય અને સંપુટના	૩	૦
ગિરીષ	૩	૦
નારી હૃદય	૪	૬
તરૂખા	૫	૦
તાતી તલવાર	૪	૦
ગ્રિભચક્ષુ	૩	૦
જયંત	૬	૬
પુજારીણી	૬	૬
જાગીરદાર હાસ્ય ભંડાર	૬	૦
પ્રેમ ગિક્ષા	૩	૬
રાસ નંદીની	૨	૬
રાજીણી	૬	૦
પ્રહ્લાદ	૪	૬
મોતીના તોરણ	૪	૦
સુગીતા બોધ	૪	૦
સાબરમતી	૪	૦
ગ્રેમ સંગ્રામ	૪	૬
સત્તરમી સદીનું હાસ્ય	૫	૦
મેરાનમાં	૪	૬
સ્નેહ ગત	૩	૦
સુવર્ણરેજ	૮	૬
પરિણિતા	૨	૬
જમાના પત્રો	૨	૦
ગેરાના રાક્ષસ	૬	૦
કોકીલા	૩	૦
કાકાની શાખ	૨	૬
ગાણિકા	૫	૦
વિપ્રદાસ	૩	૬
ગ્રેમ ગિવાલ	૫	૦
કમળોગી રાજેશ્વર	૫	૬
સ્વપ્નો અને પૂજા	૪	૦
ગ્રુપ ભાય	૪	૬
મસ્ત કબીરના ભજન બજરો	૪	૬
કથા	૬	૦
અળજ ખરી	૩	૬
કવિના કુંજમો	૫	૦

ઓધાના જજી	૩	૦
કામા	૪	૬
વિનોદ ચટકીલા	૫	૦
ઉંદર ગમ્મા	૭	૦
ગાઢવા	૧	૦
ગઢેલી ગંગા	૫	૮
ઘરની સમાજ	૩	૦
ચતી	૩	૦
ચંદનાથ	૩	૦
ચામી	૪	૦
ચારીનામ	૪	૬
છોકરાં ભાગ ૧ થી ૨	૮	૦
,, ,, ૩	૭	૦
ચાલીસ કલ્પરનો ખેલ	૬	૯
ચિત્રોમય હસ	૧	૦
ચોખાની કિંમત	૫	૬
ચાખાણી ચાકરી	૭	૬
ચાસ દેવતા	૫	૬
ઝરત રેખા વિજ્ઞાન	૧૧	૬
ઝકબર શિરબહાદુરનો વિનોદી વાતો ભંડાર	૭	૬
રાજા ભોજ અને કવી કાલીદાસ	૬	૦
ઇન્દીરા અને બીજી વાતો	૧	૦
સ્નેહ સહમી	૭	૬
પુરાતન જ્યોત	૪	૬
પાનકી ચતીપા–કેપા છોડી છોડી ચતીપા	૪	૬
ખલનાની રોચકમાં	૨	૬
બે પાની કાનો	૫	૦
મોટા નમરીઓ	૧૬	૦
રનેહના ચહીદ	૮	૦
ચારકીમા	૭	૬
ચારવણા દેશના મહાન ચમી પુરાતની ચમિત્ર		
ચમેરીકાસિકે વાતોનો	૧	૬
ક્રિમર ચહમચની કમકમત	૬	૦
ક્રિયાકાન્ત	૫	૬
ક્રિત્સર્ગ	૪	૧
ચુરમાં મહોત્સવ ગરિમા	૬	૦

ભાગ ચાહિત્ય

પુરુષોત્તમ	૯	૬
પૂરચાદ	૧	૦
ભાગ્યોદય	૧	૦
ભાગ્યદાની ભાગ ૧ લો	૧	૦
,, ભાગ ૨ જો	૧	૦
ભાગપુરા	૨	૬
રીક રીક	૪	૬
રસ્તો અને રખવાળા	૧	૦
લખરસ	૦	૬
લાલરેખા	૧	૬
વી ! મોતી	૦	૬
ચાપમા ઉંચરની	૧	૬
શોરાણિ અને બીજી પ્રેમકથાઓ	૨	૧
ચુબોધ	૦	૬
ચાલા ચાહિત્ય મુક્તમ ચી રપ	૬	૦
રાષ્ટ્ર ચી.ચ્ચ સેટ	૨	૦
વૈતાલિક જજાત	૪	૬
ચરલાક પઝલો	૩	૦
રખાકુ રેખા ભાગ ૧ લો	૨	૬
,, ,, ભાગ ૨ જો	૨	૬

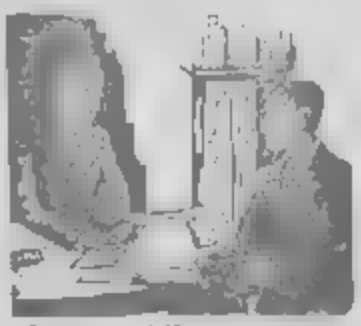
ચાળી કુંજ	૨	૦
નાની બેન	૨	૦
ચાળ કથાવલી	૨	૦
વિકરાળ વન	૨	૦
પાતાળ પ્રવેશ	૨	૦
મુખ્યો	૧	૦
ચતુરચોક્ષ	૧	૦
ચાળ વાર્તા વિનોદ	૨	૦
ચ્હાના ચ્હાના રાસો ભાગ ૧ લો	૩	૦
,, ,, ,, ભાગ ૨ જો	૩	૦
ક્રાનમાં કહું	૧	૦
ચાળ વિનોદ ભાગ ૧ થી ૨૦	૧૦	૧
ચરીરક ચાળ મુરતક ચંગ્રહ	૧૫	૦
સીતા (રામાયણના પાત્રો)	૧	૦
સાહસિકોની સૃષ્ટી	૩	૧
સિનગર્વા	૪	૦
શ્રવન અને સાહિલ્ય	૭	૦
પારસી ગાકાદારી વાનીઓ	૧	૬
પારસી લગ્ન ગીતો	૨	૦
રામ તરંગીણી	૨	૬
ચાધુ ગીતો	૩	૦
પુષ્પો	૧	૬
રાસ નીકુંજ	૨	૬
ચાણી પુરાણ	૧	૪
મોતી ચરણા	૦	૬
રમકડાની દુકાન	૦	૬
ગીતાંજલી	૨	૦
શ્રવન પર પ્રકાશ	૧	૦
ક્રિસ્ટોબલ	૧	૬
,, નાની ચાઇક્લ	૧	૦
મારીકરીનું શીક્ષણ ભાગ ૧	૨	૦
,, ,, ભાગ ૨ જો	૨	૦
મોરારજીની રમકાર ધારા ૪ થા પુ.	૪	૦
,, ,, ધારા ૫ ૬ા. પુ.	૬	૬
,, ,, ધારા ૭ ૮ા. પુ.	૭	૬
રહીયાળી જન ભાગ ૧ લો	૨	૬
,, ,, ભાગ ૨ જો	૧	૦
,, ,, ભાગ ૩ જો	૩	૦
ચુનાનો દિપક ભાગ ૨ જો	૨	૬
ચુંદડી ભાગ ૨ જો	૨	૦
પર મધ્યુ વૈદક	૫	૦
પર મધ્યુ વૈદું જટાશંકર જી. ક્રા	૧૩	૦
કલાપીનો કેકારવ	૧૧	૦
મારત ચ્યુઝીક ગાયક	૧૫	૦
રાષ્ટ્રીય સંગીત ગાયક	૧	૬

બીજા પુસ્તકો

કેળાવણી અને બીજી વાતો	૬	૦
કોમિકનો પ્રાણલાલ (હીંદુસ્તાનીમાં)	૩	૬
ગોખલેની ચતુરાઇ	૧	૦
છોકરા લડેચરો	૧	૬
દ્રષ્ટિપરીવર્તન	૪	૦
નવો ભાગ ભા. ૧ લો	૭	૦
બારત રોગો ચારક	૫	૦
નવો અવતાર ઔતિય ખંડ	૫	૦
,, ,, ત્રતીય ખંડ	૩	૦
મહાત્મા ગાંધીજી	૦	૬
હીંદનો પ્રવાસ	૩	૬
ભગ ખુબેન ભા. ૨ જો	૬	૦
,, ,, ભા. ૪ થો	૫	૦
હિમાલયનો પ્રવાસ	૪	૦
હોંદી લેખમાળા	૨	૦
અરબિંદના લાખો અને ચારગર્ભ વિચાર	૩	૬

ઓરડર સાથે નાણાં મોકલવા બહેરબાની કરવી. વી. પી. ઓર્ડરોને ધ્યાન આપવામાં નહિ આવે.

મળવાનું ઠેકાણું:—
Manager, Indian Opinion,
Phoenix. Natal.

ચમારો કલકાલ ચોકીયો ગણ ભય છે, ચહા ચદાચારનો ચર્વો ખીલવી ભણેલા છો ! ચેલ્ફ-ચાર્વો ! ચમાન ચમજ નથી ? ચેલ્ફ ભણેલાઓ ! ચમારા ચમાજમાં ચાર્વો ચેલ્ફ ચમાજ ચોમ્ય કાર્ય કરતા થયા, ચમારા ચુધારા ! ચમારા ચમાજની ચ્યવસ્થાની ચ્યવસ્થા ! ચમારા ચમાજની ચ્યવસ્થાઓમાં ચેવાસ્તર ક્રિયામ થાય તેવા ચમારી હીંદીઓમાં, ચમાચપત્ર ડિપો ચ્યવસ્થા ક્રિ ... ચમારી ... ચાર્વો ચિલ્ડ્રન ડ્રેસ "ચમારનું ચાદી રોજ" પત્યરનું ચા ... ચમારની ચ્યવસ્થા ... ચમારા ચોમ્ય ચહકાર ચાપિ ચને ચમારા ચેલ્ફ કર્મ કરવામાં ઉત્સાહ ચાપે કે ચરેક ક્રિયામાં ચમાય કે

ચમાચપત્ર:—ક્રિ. કે. ચાસ્તરેય, મુંબઇ નં. ૬.

અમૂલ્ય મહેલ મફત

જેઓ રહાંપીની એમ્પુલ્સ અને પેસ્ટોલેજ સાથે ખરીદશે તેમને પર ક્રિસ્ટલ્સ રહાંપી મફત આપીશું. અવલોકાકી કરવા ઇચ્છે તો પત્ર લખશે.

વાડુભાઇ ઉકિશાઇ પટેલ,
પો. ઓ બોક્સ નં ૬૨૬, ડરબનોબાજીએ

Phone 33-4011. P. O. Box 4111.

—હિંદી વસ્તુ ભંડાર—

(ચો. ચી. આર. ચટીકાર)

અમારે ત્યાં ચટરી, રટેચનરી, ક્રોકરી, ક્રેન્સી ક્રેસ, હાર્ડવેર, બાબા-ક્રિતળ, બરમન સ્ટી વર તેમજ ક્રોખંડના ક્રરેક અનના રેડી ચાયલ્ડ્ઝ ક્રોસ્ટ્યુમ આવે મળે છે પોકળંદરથી ત ... માર્કનું લાલ રેડી તેમજ ચટરનું તુચ્ચ પી, ખાસ ચમન તેલ, ચ્યવસાય, ઓચરી, પુસ્તક, કોગ્રેસ, બંબાળીયું, દોરણી, પીરિયડી, ક્રિયરે ક્રમ્મા ચાયલ્સ તથા ક્રરેક બાબતો હાજ, સ્ટોલ આવે તેમજ ચરીબાનું અને ચમેરીબાનું મશહુર "પાકર" પેન અને પેન્સીલો, બાબાની નામવાળા સુતરની તેલો, બનરો, માટીનો, કોરો, અને ઈંગ્લીશ રેશન ક્રેસ્ટ મોકટ બ્રેસ્લેટો અને છે

એક ચખત પધારી ચમારા ઓરડર આપી આભારી કરવા બાલાચણ છે.

ચટાકના ઓરડરોપર ખાસ ધ્યાન આપવા આ ચાને છે. ... ચમો:—

ઠે: પ્રિન્સેસ ક્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

'Phone Day 21-4109. RAJCOOMAR, 'Phone Night 24-4349.
DURBAN'S FIRST INDIAN UNDERTAKER
Coffins, Wreaths, [illegible]
Motor and Horse Hearses — Moderate Charges
રાજકુમાર,
અન્ડરટેકર
કફન, દફન, રોયા માટે ૨ રોયા માટે ફૂલ મોટરીસે પૂરાં પાડવામાં આવે છે. સસ્તા ચિયરસ પૂછવું.
14, Cross Street, DURBAN.

'PHONE 33-4691. BOX 2526.
L. MISTRY
એલ. મીસ્ત્રી
ઓફસ, રેજલ અને ડીચન ડ્રેસર પૂરક અપવા જથા-બંધ બનાવનાર તેમજ ફ્રુટ બનીંગ સંબંધમાસ્ટ કામ કરનાર.
બહારેલા ઓર્ડરો પ્રોમ્પ્ટલી મોકલવો.
45 Market St. : : : Johannesburg.

'Phone 2-3381 Tel. add. "Letapco."
D. K. PATEL
Fruit and Vegetable Exporter
— SPECIALIST —
In South African, Canadian and Australian Apples
Cape Fruit on hand in season
We have in stock Naartjes which have just come in Market.
ડી. કે. પટેલ
ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ એક્સપોર્ટર,
સાઉથ આફ્રિકન, કેનેડીયન અને ઓસ્ટ્રેલીયન એપલ્સના સ્પેશીયલીસ્ટ
ઋતુમાં કેપ ફ્રૂટ પણ રાખીએ છીએ
નાર્ચસિસ હાલમાં શરૂ થયા છે અને તેનો સ્ટોક પણ રાખીએ છીએ.
કંપનીના ઓર્ડરો ઉપર ખાસ ધ્યાન દેવામાં આવે છે
નાર્ચીસ અને મેન્ડરીન સારા અને સસ્તા
C. O. D. થી મળશે.
P. O. Box 766. 18, Cross St. Durban.

M. H. DESAI.
એમ. એચ. દેશાઇ,
કોમ્યુશન મર્ચન્ટ,
અમે દરેક જાતના ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ મુનીપલના ભાવ પણ બાજમાં C. O. D. થી સારૂ પેકીંગ કરી મોકલીએ છીએ.
P. O. Box 254. 31, Short St. Durban.

'Phone 33-4403. Tel. Add.: "VALARVEL." P. O. Box 6748.
V. B. PATEL,
WHOLESALE AND RETAIL FRUIT, VEGETABLE AND PRODUCE MERCHANT
CHEAPEST BANANA STORE IN TOWN.
40 President Street, JOHANNESBURG.
Terms: NETT CASH or C.O.D.
વી. બી. પટેલ,
હોલસેલ અને રીટેલ ફ્રૂટ, વેજીટેબલ અને પ્રોડ્યુસ મરચન્ટ
બનાના સ્ટોર નં. ૧ જોહાનીસબર્ગ.
ટેલીફોન નંબર ૩૩-૪૪૦૩. ટેલીગ્રામ અને ટેલીફોન સરનામું
બનાનાની સર્વેમાં સૌથી સસ્તામાં સારી ફ્રુટ.
અમારે ત્યાંથી બનાના નંબર ૧ ભાવ ૩૩૫ સારૂ મળશે. કંપનીના સિદ્ધાંતોપર માલ પાછા આપવામાં આવે છે.
ઓર્ડરો સાથે C. O. D. થી માલ મોકલો.
ટેલીફોન ૩૩-૪૪૦૩ ૪૦ પ્રેસીડન્ટ સ્ટ્રીટ,
પી. ઓ. બોક્સ ૬૭૪૮ જોહાનીસબર્ગ

"શુદ્ધ ઘી"
ડરબનમાં પ્રખ્યાત રેજલ બ્રાન્ડમાં પાસ કરેલું એમ. ઓ. આકોર્ડ વીરલા ગાંગલું વેજીટેબલ મકનજીભાઇ ગણેશજીનું ઉત્તમ "અમારૂદાસ ઘીરાજ" (૨૪૬) ઘી.
અમારે ત્યાંથી મોટા પ્રમાણમાં મળશે.
ભાવ માટે પુછો યા લખો.
સાઉથ આફ્રિકાના રેજલ એજન્ટ.
શામજી દેવશી એન્ડ સન SAMJEE DEVSHI & SON
૪, ક્રોસ સ્ટ્રીટ, ડરબન. 4, Cross Street, DURBAN.

Golden Number
OF
"INDIAN OPINION"
SOUVENIR OF THE
Passive Resistance Movement
1906 - 1914.
Price : Two Shillings.
to be had from:—
Indian Opinion,
Phoenix, Natal.

SOLE AGENT FOR

His Master's Voice

હિઝ માસ્ટર્સ વોઇસ

In The Union Of South Africa

ઓગસ્ટના ગુજરાતી લેટેસ્ટ રેકોર્ડો આવી ગયા છે

We specialise in Tamil and Telugu Drama Sets and also Native and Afrikaans records. Wholesale and Retail.

N 5551 પ્રેમની કુનીયા.
N 5570 આંદીનો ચમચો.
N 5573 વાણીયા મત.
N 5574 મે તો નજરી પ્રીતમનો ચોર
N 5571 છે ખુદી.
N 5560 પ્રેમનું પીજરૂ.
N 5559 ઝેરની પીયાલી
N 5554 પ્રાણે પ્રહેજો.
N 5555 ઝંજીર ગોટાલો.
N 5564 મુખડાની શોભાવી.
N 5490 ૧૯૩૧
N 6864 તુમીને મુજકો પ્રેમ શીખાયા
N 15054 મન મેરા સાથ હૈ કે નહીં'
FT 5240 દશાવતાર આરતી.
FT 5424 ગદા પચીશી.
FT 5416 ભરપા.
FT 5423 સજ્જની ગોરી સ્વામ અંતર.
N 6828 ચલી પ્રેમ નગરીમા પીયારે પીયારે.
N 6829 બ્યોદાન દન્ત મે હરકે પાસ

FT 5424/2 તારા ભાઇ નાટક ભાગ ૧ થી ૬.
નરસૈંહ મહેતા નાટક ભાગ ૧ થી ૬
અવધ કુમાર નાટક ૧ થી ૬
રાજપૂત રેવા નાટક ૧ થી ૬

N 6720 ખુશ્રો સભા સન્સાર.
N 6694 નાથ્યા કોન સમાણ પીયારે.

No. 5550 મીસ ૧૯૩૧ મેમોરી
,, *5547* મીસ્ટર ૧૯૩૭ ,,
,, *5552* ગેલ્લમેન ,,
,, *5470* ડાહ્યર ગ્યાલ્ડેસ્ટન ,,
,, *5458* સોના સામા ,,
,, *5561* ધનિકાના ગેરીસ્ટરની બાજરી, મગીર.

પૃથ્વીરાજ ચૌહાણનું નાટક પુરો પેટી અને પુસ્તક સાથે પ્રાપ્ત ભાગ ભાગનો ૨–૦–૦ નો સેટ.

નાટક મહારાણા પ્રતાપ પુરો પેટી અને પુસ્તક સાથે પ્રાપ્ત ભા. ૧–૫–૦ નો સેટ.

,, રા. ગાંધીજી પુરો પેટી અને પુસ્તક સાથે પ્રાપ્ત ભા. ૧–૫–૦ નો સેટ

એચ. એમ. વી. ડાયેટીક પાર્ટી પુરો પેટી અને પુસ્તક સાથે પ્રાપ્ત ભા. ૧૫ નો સેટ.

નાટક ગુણસુન્દરી પુરો પેટી અને પુસ્તક સાથે પ્રાપ્ત ભા. ૧૫ નો સેટ.

,, રાવણ બારમરી પુરો પેટી અને પુસ્તક સાથે પ્રાપ્ત ભાગનો ૧–૧૦–૦ નો સેટ.

,, કોઇ કમાલ ગાયનો સેટ ૧ થી ૮ બાજુ
,, મીરાબુદ્ધોલા.
,, ઉષા રવામ.
,, સમાજનો આપ બાજુ ૧ થી ૪.
,, વડીલનો વારસો કુલીન રેકોર્ડ ૪ રેકોર્ડનો સેટ.
,, પગુડી ના સઝી ૪ રેકોર્ડનો સેટ.
,, તુરે પાકદત ૪ રેકોર્ડનો સેટ.
,, ગાડીના ડરવાદ ૪ રેકોર્ડનો સેટ.
,, રામ નામ અરજ ૪ રેકોર્ડોનો સેટ એચ. એમ. વી.
,, સાંઈ પ્રસન્નામ ૪ રેકોર્ડનો સેટ એચ. એમ. વી.
,, તુરે પ્રસન્નામ ૪ રેકોર્ડોનો સેટ કોલમ્બીઆ.
,, પાર કળા પા નારી ૩ રેકોર્ડોનો સેટ એચ. એમ. વી.
,, કૃષ્ણમણી મંજસ ૪ રેકોર્ડોનો સેટ એચ. એમ વી.
,, નારજહાન ૪ રેકોર્ડોનો સેટ કોલમ્બીઆ
,, ભગવા નજરૂ ૪ રેકોર્ડોનો સેટ એચ. એમ. વી.
,, પીલવા મંગવા ૪ રેકોર્ડનો સેટ એચ એમ. વી
,, કાશીચંદરા ૪ રેકોર્ડનો સેટ એચ. એમ. વી
,, બારમી રેકોર્ડ અને આસપીન ૪ રેકોર્ડનો સેટ.

૧૦ ઈંચ ૧ રેકોર્ડ, ૧૨ ઈંચ ૪ રે. ૨૫/-, ૧૦ ઈ. ૧૨ રે., ૧૨ ઈ. ૮ રે. ૪૮/-.

બજાર ભાવના ૧૦ ઈંચની ૬ અને ૧૨ ઇંચની ૪ રેકોર્ડથી ઓછીનો ઓર્ડર સ્વિકારવામાં આવશે નહિ.

Radio Record Trading Co.,
88 Victoria Street - - Durban.

Radio Record Trading Co.
P. O. Box 6398 29 West Street.
JOHANNESBURG.

RADIO RECORD TRADING Co.,

SOLE AGENTS FOR

Columbia

In The Union Of S. A.

ઓગસ્ટ સુધીના નવા રેકોર્ડો આવી ગયા છે. મંગાવો ને આજે કરો. ફ્રીલમના રેકોર્ડ પણ સ્ટોકમાં રાખીએ છીએ.

"ગરીબ કી નાવ"

N. 100 ખાન બહાદુર એતીસે સારી બજાર દે છે.

N 10019 ખાન બહાદુર ચેતી દે સપાટા આપાર દે છે.

N 10020 તો ન પરતીસે પબદા અતાજ દે.

N 10021 તો દો રાજા ના પરબ ન રાજ પંડા.

N 10022 બ્રસ બેનીસે સારા સોબાર દે છે.

N. 6585 રાહે અબાબીલા પબમજર કમારા.

N. 6587 રજસે બજાર આમ ન.ર્ય સરાબ દે.

N 6582 નોબીદ ને રંગ મે કુળ ગઇ.

N 6575 રોગ્યે ગેહબુમે ૬૬ રોતે ગાતે ચલે.

N. 6570 ગ્રેલ ગલ્સે કુબ ાદુ

N 6576 ચેરે કુબ્યે ન નબન ા

N 6570 રજસે દામના બર્દબુમહાલર

N 6580 બનુગી બાપને પ્રબુકી બોજન.

N 6580 પેગબા મુરલી મધુર બાજ.

N 16051 પ્રીત પ્રીત કે દીલ બાતા દે

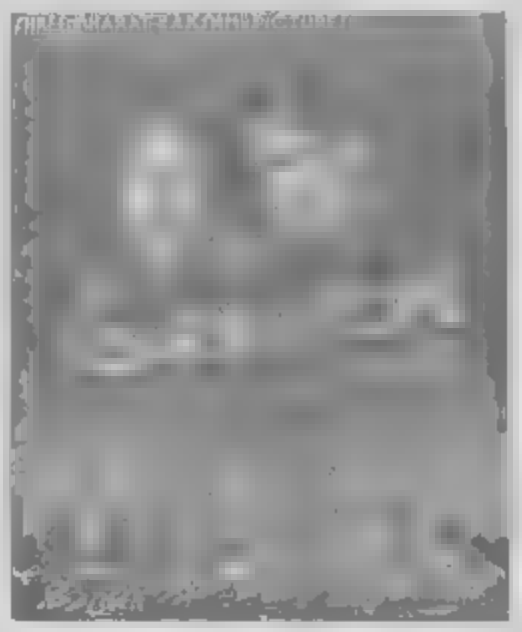
N 16036 બસ દર્દે મુહબ્બત કે

N. 16072 બન્દાજ ૬૬ રહે દે.

N. 10004 છોરે પદી નક્રિ પદી મે.

N 16077 બોડી બોડી બતિયાં.

N. 16014 ને પ્રેમે ચાલે સબ.

પાંચ રેકોર્ડનો સેટ પટી અને પુસ્તક સાથે કીમત ફી. ૨૫.

N 16049 આશીમે કબેંગ છુ.

N. 16016 માં દે કરત

N 16050 બબનાગરા મેલા કે

N 16032 ઓ દિલ બેકરાર ક્રમ

N 16032 દેબી મુજે ચાહુમે.

N 16068 બબા ગીબ ન બબાબે

G.I 255 ઘુન ઘુન ઘુન

G.I 251 મેરા દીલ ન જાનુ કા રોશન.

G.E. 406 મોહીબ્બે મોહબ્બત.

" 2231 બબા અલ્લાહ કા અલાહ

" 1709 કુબને પાસે મુજે મોહ કુરનો.

" 1710 તબબીર ને તારોસે કુનીબા મેરા

" 2320 પબ બાબે બુનો ને મોહાને.

" 1750 અબતેા મેરી મીરબીબી.

" 1341 કજરત કા મોજઝા બબીર છે.

" 1391 મોજઝા કીજરત મોબાર.

" 1390 મોજઝા અંગુઠા કજરત અલી.

" 1598 પીબારી પીબારી સુરતબાબે.

" 1699 મોહમ્બદ મેરે દીલ કે બારબા.

" 1077 મશકુર કુવા આલમ મે.

" 1746 બબલા મુજે રોજેરે બુલાબેા.

P E 7 બાકર કે હાબ્રો તલવારા બીરના

P.E. 25 રહબાદ હુસેન મોહબ્બે બલામ

P E 27 રાહબાદ કજરત બીલાલ.

G.E. 763 રેકોર્ડ બન્દ બા ના બાબ કુબ.

" 1720 બબ્બ દુબે કુનીબામે પેદર મેરે નાબ્બી.

" 3111 દીનકા કંકા બલબબા.

" 1705 બાહ કે સરબર સાહ બે મોહબ્બત.

We specialise in Tamil and Telugu Drama Sets and also Native and Afrikaans records. WHOLESALE AND RETAIL.

સાને ઇસ્લામ

ના પાંચ રેકોર્ડનો સેટ બુક સાથે ૨૦.-

The following Tamil Drama Sets in stock

Sathyavan Savitry, Paduka-Pattabhishekam, Utara-Ramayanam, Dumbachari, Gnan Sundari, and thousands of singer Records.

Radio Record Trading Co.,
88 VICTORIA STREET,
DURBAN.

Radio Record Trading Co.,
P.O. Box 6398 29 West Street,
JOHANNESBURG.

દરેક જાતની સ્વાદીષ્ટ. સુંદર શુધ્ધ ઘીની મીંઠાઇ. ફરસાણ વીગેરે માટે ક્યાં જશો?

પટેલ્સ વેજીટેરીઅન રીફ્રેશમેન્ટ રૂમ

પાપડ, લીંબુ, તથા કરીના અચાર તેમજ શીઆળાની ઋતુ માટેના ખાસ પૌષ્ટીક પાકો અમારે ત્યાંથી કીફાયત ભાવે મળશે. એક વખત પધારી અથવા ઓરડર મોકલી ખાત્રી કરવા વિનંતિ છે.

બહાર ગામના ઓરડરો ખાસ માલીકની જાતી દેખરેખ નીચે મોકલવામાં આવે છે.

ગ્રાહકોને સંતોષ આપવો તે અમારો ખાસ મુદ્રાલેખ છે.

PATEL'S VEGETARIAN REFRESHMENT ROOM

(Prop. K. M. PATEL)

Telephone 2-2209 **202 Grey Street, :: :: Durban.** 1104

Box 830. Tel. Add. "Orangexpo."

M. C. PILLAY

Wholesale Fruit & Vegetable Exporter

country orders executed at lowest Market prices special attention given to all up-country orders

TRIAL ORDER SOLICITED.

જથ્થાબંધ ફરૂટ અને વેજીટેબલ ચઢાવનાર

અમે અપકંટ્રીના ઓરડર ખાસ દેખરેખ રાખી સારો માલ C.O.D. થી રવાનીએ કીએ.

79, PRINCE EDWARD STREET, DURBAN. 1105

'Phone 2-6235. P. O. Box 316.

Heerabhai Morar Matvadkar,

Wholesale Fruit & Vegetable Exporter

and Commission Agent.

15 CROSS ST. RESIDENCE.

PACKING WAREHOUSE 44 BOND ST.

DURBAN.

હીરાભાઇ મોરાર મટવાડકર

હોલસેલ ફરૂટ અને વેજીટેબલ ચઢાવનાર

અને કમીશન એજંટ,

પેકીંગ સારી રીત કરી માલ સી. ઓ. ડી. થી મોકલવામાં આવશે.

ટેલીફોન ૨-૬૨૩૫ બોક્સ ૩૧૬.

૪૪ બોન્ડ સ્ટ્રીટ, ડરબન. 1115

NAROTAM HARGOVIND

The Master Tailors.

Suits and Costumes Made in the latest Styles.

We specialise in High Class Tailoring.

Our Prices are to suit the times.

Try us with your next Order

તમારો મુદ્દ ક્યાં શીવડાવશો?

નરોતમ હરગોવીંદ

તમને અપ-ટુ-ડેટ સ્ટાઇલનો ફિટાપટ આવે બતાવી આપશે.

ફાયલ ઓર્ડર આપી ખાત્રી કરી જુઓ.

'Phone 25661. 176 Grey St Durban. 1174

અઠવાડીક પંચાંગ

વાર	ખ્રીસ્તી ૧૯૩૮ ઓકટોબર	હીંદુ ૧૯૯૪ આસો	મુસલમાન ૧૩૫૭ મોહરમ	પારસી ૧૩૦૮ શહેં. ૬ઠ્ઠો	સુર્યોદય ક. મી.	સુર્યાસ્ત ક. મી.
રવી	૯	સુદી ૧૩	૧૩	૨	૫-૩૨	૫-૫૧
સોમ	૧૦	,, ૧૪	૧૪	૩	૫-૩૩	૫-૫૦
મંગળ	૧૧	પુનમ	૧૫	૪	૫-૩૪	૫-૪૯
બુધ	૧૨	વદી ૧	૧૬	૫	૫-૩૫	૫-૪૮
ગુરૂ	૧૩	,, ૨	૧૭	૬	૫-૩૬	૫-૪૭
શુક્ર	૧૪	,, ૩	૧૮	૭	૫-૩૭	૫-૪૬
શનિ	૧૫	,, ૪	૧૯	૮	૫-૩૮	૫-૪૫

Printed and published by Manilal M. Gandhi at Phoenix Settlement, Phoenix, Natal.

GANDHI & Co. (Pty) Ltd.

GENERAL MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

Try us for:-

Benares Saries, with Blouses of same design prices from 75/- to £10 with double border.

Also Cotton, Crepe-de-chine & Rayon Saries from 2/6 to 40/-.

We also stock Indian Drugs, Condiments, Draperies, Outfitting, Hardware, etc. etc.

Telephone 23676.

Tel. Add. "Gandhico" Durban.

112 Victoria Street,

DURBAN.

અમારે ત્યાં હમેશા મોટા પ્રમાણમાં નીચે જણાવેલ ચીજો સ્ટોકમાં રહે છે.

બેરહન બદામ, પીસ્તાં, ચારોળી, એલચી, અથરૂણ, તજ, લવીંગ, સુરજાજાપ કેસર, તેજપત્ર વગેરે. પાપડ, જાત ચીજોને આપણા તેજપત્ર આસ દેખરેખ નીચે પીસાવેલ મસાલો તથા તમામ જાતના મોળા-ઝટપટીયા, કમોદ દીલ્લી, માંગ, આજ તુલસી, ચીજોને તથા પંજાબી સાલમ, ધોળી મુસલી, ગઠોડા કોપરાપાટી તથા સાતસો આકસો જાતનું મંધીબાજું તેમજ સોપારી-મદ્રાસી સેવરપની, ફાડયા, રોકેલાં તથા ગુલાબનું પાણી, આમળા, ગોળરા, બંબેલી, ફ્રેપલ, કામીનીયા ચીજોને ફુરાબોદાર તેજ ચીજો, ચીજોને મોકા જથામા તેમજ છુટક મળશે.

Also:

P. O. Box 27, TONGAAT.

Telephone during Office hours No. 5.

,, after Office hours No. 008.

The "FRIENDS of INDIA" SERIES

Short biographical sketches of eminent men, who have laboured for the good of India.

Copious extracts from the speeches and writings of the "Friends of India" on Indian affairs are given in the sketches. Each volume has a fine frontispiece.

Lord Minto,	Lord Morley,
Rev. Dr. Miller,	Lord Macaulay,
E. S. Montagu,	Sir Pherozeshah Mehta,
Lord Ripon,	Swami Rama Tirath,
Ravi Varma,	Sir Salar Jung,
Toru Dutt,	Edmund Burke,
Sir C. Sankaran Nair,	Henry Fawcett,
Sir Henry Cotton,	Lord Hardinge
John Bright,	Khan Bahadur Ahmed Fida Ali,
Lal Mohun Ghose,	M. K. Gandhi,
Mrs Annie Besant,	Sir Syed Ahmed Khan,
H. H. The Aga Khan,	Badruddin Tyabji,
Allan O. Hume,	W. C. Bonnerji,
A. M. Bose,	Charles Bradlaugh,
Dadabhai Naoroji,	Diwan G. Parameshwaran Pillai,
Rev. Krishna Pharmabanda,	Pandit Madan Mohan Malaviya,
V. P. Madhava Rao, C.I.E.,	Rao Bahadur K. V. Reddi Naidu,
Rao Bahadur Vedam Venkataraya Sastri,	Dr. Abdul Ghaffar,
Rabindranath Tagore,	The Rt. Hon. V. S. Srinivasa Sastri,
Dinshaw Edulji Wacha,	H. H. Shri Sayaji Rao Gaekwad,
Lokamanya Bal Gangadhar Tilak,	Rt. Hon. Sir Surendra Nath Banerjea,
V. Krishnaswami Iyer,	Sarojini Naidu,
Rt. Hon. Srinivasa Sastri,	Mahatma Gandhi (Vol. II),

Price: One Shilling Each

APPLY:

MANAGER, INDIAN OPINION,
PHOENIX, NATAL.

ALICE STREET and 35a LEOPOLD STREET

DURBAN.

SPRINGBOK SERVICE STATION

Always At Your Service
DAY And NIGHT
for
Petrol, Oiling, Greasing and Repairs and for Parking Your Car

સ્પ્રીંગબોક સર્વીસ સ્ટેશન

તમારી મોટર યાક કરવી હોય, પેટ્રોલ જોઇતું હોય, ઓઇલીંગ અને ગ્રીસીંગ કરાવવું હોય કાંઇ પણ જાતનું રીપેરીંગ કરાવવું હોય તો અમારે ત્યાં આવજો.

તમારા તહેનાતમાં અમે રાત અને દિવસ હાજર રહીએ છીએ.

'PHONE 2-3448 OR 2-0247.

YOU CAN'T BE LATE
WITH
ROAMER
Obtainable in
15 & 17 Jewels Gold or Rolled or Crome

Latest Style and Design

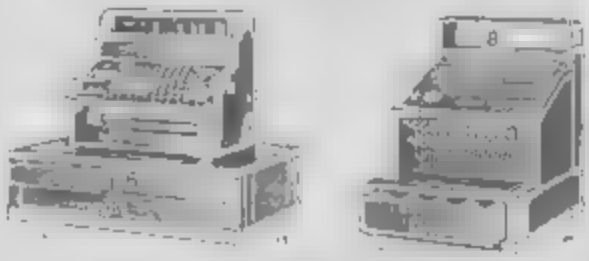
દુનીયાનું જીવન વખતસર દોડવું જોઇએ અને તેથી
નિયમિતતા શીખવી જોઇએ.

રોમર ઘડીયાળ તમારો વખત સાંચવશે.

૧૫ અને ૧૭ ઝવેરાતના રોલ્ડ ગોલ્ડ અથવા સોનાના અગર
ક્રોમના તમામ સ્ટાઈલ્સ સ્વાધીન અને ડીઝાઇનના છે.

Sole Distributors
PATEL AGENCIES (Pty) Ltd.
'Phone 33-2081. P. O. Box 6092.
No. 6 KORT STREET, JOHANNESBURG. 1330

NATIONAL
CASH REGISTER
AND
ACCOUNTING MACHINE
SYSTEMS
FOR
MAXIMUM
EFFICIENCY

THE NATIONAL CASH REGISTER CO. S.A.
(PTY.) LTD.,
63 PRESIDENT STREET
JOHANNESBURG
P. O. Box 3591. Phone 33.6245 1340

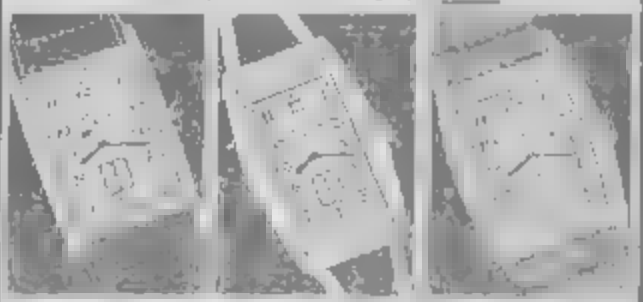
Gracing the wrist of Fashion

In Cairo or Calcutta in Johannesburg or Buenos Aires, CYMA Watches are the choice of those who set the fashion . . . all those to whom accurate time is important. Always the leader in smart design, CYMA is the most beautiful . . . the most accurate watch in the world. Models for every occasion. A design for every taste. Stocked by all leading jewellers. 1340

STOCKED BY
ALL LEADING
JEWELLERS

CYMA

ELGIN
SEE THESE SMART NEW WATCHES
FILL IN COUPON NOW!

"LORD ELGIN" AMERICA'S LEADER IN STURDINESS & [illegible]
THEY RUN 36 HOURS ON A SINGLE WINDING, HAVE [illegible] PLATES
& ARE FITTED WITH EXTRA LARGE JEWELS

KATZ & LOURIE LTD.
"DIAMOND CORNER"
ELOFF & MARKET STREETS, JOHANNESBURG.

Durban enquiries
R. A. DAVIES,
76, Field Street

Lourenco Marques enquiries
CASA COIMBRA,
Box 178. 1340

PLEASE SEND ME WITHOUT
OBLIGATION YOUR FREE
ELGIN WATCH CATALOGUE.
NAME
ADDRESS

7 OCT 1938

SPECIAL DIWALI NUMBER

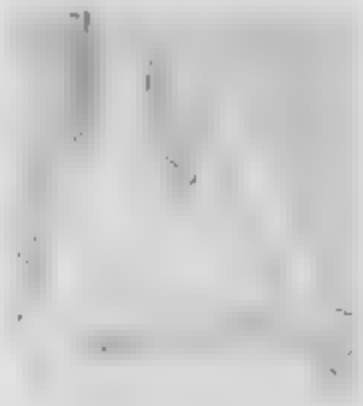
ખાસ દીવાળી અંક

Nos. 40 & 41—Vol XXXVI. Friday, 21st October, 1938. Price: ONE SHILLING.

MAHATMA GANDHIJI
મહાત્મા ગાંધીજી

Mrs. M. K. GANDHI
શ્રીમતી કસ્તુરબા ગાંધી

DIVALI MESSAGE FROM GANDHIJI

ગાંધીજીનો દિવાળીનો સંદેશો

"HOW can there be Divali when there is conflagration all round? Everywhere there is bitterness and enmity. If you wish to celebrate Divali you should try to lessen the bitterness and enmity, cleanse yourselves and join in the sacrifice for freedom."

"કેમ

WHY YOU SHOULD INSURE YOUR LIFE WITH
"NEW INDIA"

(1) BECAUSE it is a purely Indian Company with a directorate composed wholly of influential Indian gentlemen of which is recognized business ability and is the largest General Insurance Company of India with total funds amounting to Rs 2,13,94,387.

(2) BECAUSE the safety of its contract (Policy) is beyond question as it has its paid up Capital is much more than the combined paid-up Capital of all Indian Insurance Companies transacting only Life business. Income

(3) BECAUSE its premiums are moderate and its policy conditions are as liberal as they could be.

(4) BECAUSE it offers attractive non-forfeiture privileges. Extended Total Permanent Disability Benefit and of payment of double the sum assured in the event of death by accident is unique.

(5) BECAUSE it has established a reputation for prompt settlement of claims and efficient service to its policy-holders

ALL OTHER BUSINESS TRANSACTED

Life, Fire, Motor Car, Motor Lorry, Motor Bus, Plate Glass, Workmen's Compensation, Burglary, Etc.

For Rates please apply to:

JALBHOY RUSTOMJEE,

Principal Representative in the Union of South Africa.

Head Office:
"INDIA HOUSE"
17 West Avenue Durban
Telephone 2-5845. P. O. Box 1610
Tel Add RUSTOMJEE Durban

Transvaal Office:
ROOMS NO. 12 & 13, BARKLY ARCADE.
Diagonal Street Johannesburg
Telephone 33-4478 P. O. Box 3641
Tel Add RUSTOMJEE JOHANNESBURG

Phone 33-0229. Telegrams: "GIDMALCO" P. O. Box 5169

JAPAN BAZAAR

WHOLESALE SILK & CURIO MERCHANTS.

39 MARKET STREET, JOHANNESBURG.

Specialising in SILK MATERIALS, LEATHER SUIT CASES, ORIENTAL CURIOS, BRASSWARE, ETC

ALL PRICES QUOTED AT LOWEST MARKET RATES.

INDIAN SARIS: Crepe-de-chine and Georgette Saris beautifully embroidered 45" x 5 yds length price 17/6 piece. Heavy Crepe-de-chine Saris hand embroidered 45" x 7 yds 30/- piece. Georgette and Crepe-de-Chines beautifully embroidered 45" from 3/9 per yd.

ODNIS: Hand embroidered in Georgette and Crepe-de-chine 45" from 12/6.

Above obtainable in the following shades: White, Pale pink, Sky blue, Pale green, Salmon pink, Red, Maroon, Brown and Black.

જાપાન બઝાર

જોહાનીસબર્ગના લુગડા અને જાપાન દેશના જવ્યોના તેમજ બુક માલના વેપારી.

સાડીઓ, ઓઢણીઓ. બ્લાઉસીઓ.

તદન નવીન અને ડિઝાઇનો ચાળી જાપાનના દેશની બનેલી જ્યોરજેટ અને ક્રેપ-દી-શીનની સાડીઓ તથા ઓઢણીઓ ઉપરાંત મોટા જથ્થામાં સ્વદેશથી આવી પહોંચી છે તેમજ હાલમાં એકકે અવાજે વખણાયેલી કેલીકો ભાતના તથા મુંબઈ અને અમદાવાદની પરિક્ષા જાપાની મીલોના સ્વદેશી જાતબાતની ડિઝાઇનો ચાળી ખુશરાજ ચુકડા. પટોળાં, રેશમીઓ, ઓઢણી તથા સુંદર ભરત ભરેલી ચોળીઓ તેમજ અળીયા પાટો મોટા જથ્થામાં મંગાવવામાં આવ્યાં છે. રેલ્વેના વપરાશ માટે તેમજ બેટ માટે પાંચ વાર, ૭ વાર, તથા સાત વાર સાડીઓ તેમજ બ્લાઉસીઓ માટે ફેશ બનના લંબાર કપડાં પણ ઈકાયત ભાવે મળશે. તદન નવીન ભાતે સુંદર અને અનગમતા માલ બદલવા આવી બેહદ ખુશાકારી કરેલ.

પુસ્તક માલ પણ જથ્થાબંધના ભાવે આપવામાં આવશે. આ અમુલ્ય તકનો લાભ વેપારીવર્ગ ઝપાટાબંધ ચુકશો નહિ.

સ્વદેશી ચુકડાના ભાવ રૂા. ૩-૩, રૂા. ૫ થી ઉપર. જ્યોરજેટ તથા ક્રેપ-દી-શીનની ઓઢણીઓ બનતથી બનેલી રૂા. ૧૨-૬.

ક્રેપ-દી-શીનની બનત બનેલી સાડીઓ જ્ય ઉંચ પનો ભાવ રૂા. ૨૬ થી ઉપર.

કોલ ટેલીગ્રાફ: GIDMALCO સરનામું: જાપાન બઝાર ફોનકોલ 33-0229.

૩૯ માર્કેટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

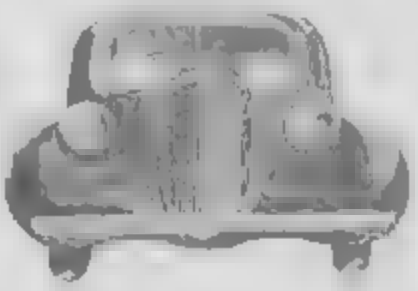
આ નીશાની હોય
એટલે,

સરસમાં સરસ તેલ
સમજીજ લેવું

કલીયરોસોલની પ્રખ્યાત રીત, કે જેનાથી મોબીલઓઈલ બનાવાય છે, તે પાવરને ચઢાવી દેનારી વાલ્વને ચોંટાડી દેનારી અને કારબનથી ગતી અટકાવી દેનારી સઘળી અશુદ્ધિઓને દુર કરી દે છે. તમાર એંજીનને સરળતાથી અને વગર અવાજે ચાલવામાં તે મદદરૂપ થાય છે અને ધસારો અને ખરચ ઓછો થાય છે. તમારાં એંજીનનું તેલ કાઢી નાખી મોબીલઓઈલ ભરો અને તેમાં કેટલો ફેર પડે છે તે અનુભવી જુઓ.

પેટ્રોલ ટાંકામાં "ઇમરસ"
પંપમાંથીજ ભરાવો.

Mobiloil

સાઉથ આફ્રિકાનું માનીતું મોટર ઓઈલ

VACUUM OIL COMPANY OF SOUTH AFRICA · LIMITED

શિયાળો આવ્યો!!
શું લાવ્યો?

સાહીરને પુષ્ઠ બનાવવાના પદાર્થો લાવ્યો. મોટા ભાગ બાનના પાકો બનાવવાની તયારીઓ કરી રહ્યા છે.
સારા પાકો બનાવવા માટે હમારે ત્યાં તાજે અને ચોકખો માલ આવી ગયો છે. તેમજ દરેક જાતનો રેસી વગરનો અને રેસી ગોલ્ડરી વગેરેના તાજે અને ચોકખો માલ સ્ટોકમાં રાખીએ છીએ.

દેશી મુસકના ગોલ્ડનાં નંબર ૧ ની કી. ૧૭–૧ સાધારણ ૭૨–૬૨,
રેસી ગોલ્ડનાના બેલ્ગીયાં નંબર ૧ ની કી. ૭–૧ સાધારણ ૭૭ ૬૬.

શરીરના કોઇ પણ ભાગમાંથી વાળ કાઢવાનો

નવાબી પાવડર

૧૬ ના ડબ્બા મીનીટમાં વાળ સાફ થાય છે.
ડબ્બા કાઢ ની. ૭૫ ગોરટેજ સાથે, સારવો ડબ્બા વેનારને કી. ૬–૧ ગોરટેજ સાથે. ૬ ડબ્બા મંગાવનારને ૫ ૬–૧ ગોરટેજ સાથે. ૧ ડબ્બા ૧૦ નંબર બેનારને ૧ ડબ્બી ગોરટેજ ગોકલવી
ઓર્ડર સાથે રોકડા પૈસા મોકલવા.

Fancy Gold Cups and Saucers at 1/9 a dozen.
12 dozen to a case. Cash with order.

I. G. H. BASSA
153 Grey Street, Durban.

Telephone 33-5382.

VALLABH RANCHHOD,
Wholesale & Retail Fruit and Vegetable Merchant.
Country Orders Promptly attended to.
14, DIAGONAL St. JOHANNESBURG.

ટેલીફોન ૩૩-૫૩૮૨.

વલ્લભભાઈ રણછોડ

હોલસેલ અને રીટેલ ફ્રુટ અને વેજીટેબલ અમારે ત્યાં તાજું અને સસ્તુ મળશે.
બહારગામના ઓર્ડરોને તાકીદે ધ્યાન દેવામાં આવે છે.
૧૪, ડાયોગનલ સ્ટ્રીટ. જોહાનીસબર્ગ.

ફ્રીટીગસ
પાવડર

કીડી, માકડ, ચાંચડ, કંસારા, માખી, વંદા વિગેરે સઘળા જંતુઓના

નાશ કરે છે.

ફ્રીટીગ્સ પાવડરના ટીન મળે છે.

'Phone 29-150. Tel. Add. "Nartice."

A. M. PADAYACHEE
Wholesale Fruit & Vegetable Exporter.

TRADE ORDER SOLICITED.
91 LEOPOLD ST., AND 94 CROSS ST.,
P. O. BOX 195. DURBAN.

B. I. Steam Navigation Co., Ltd.

સ્ટી. "કેનીયા"

ઓકટોબર તા. ૨૩ રવીએ મુંબઈ બપોર ઉપરથી.

SHAIK HIMED & SONS, :: 390, Pine Street, Durban.
Telegraphic address: "KARAMAT." Telephone 2-0432
CITY SHIRT Co., No. 4, Kort Street, Johannesburg.

મેલેરીઆને ભારી દબાવનાર

ઝંડુ

મેલેરીઆ મિકશ્ચર

ઝંડુ દ્રાક્ષાસવ.

ઝંડુ ફાર્મસ્યુટીકલ વર્કસ લી.—પો. બો. નં. ૫૫૧૩, મુંબઈ નં. ૧૪.

MOHANLAL VALJEE
(INDIAN PAWNBROKER)
132. Victoria Street. Durban
Low Rates of Interest on Jewellery
High prices paid for Old Gold. A large stock of New Jewelleries at reasonable prices to suit your pockets

P. P. BHAGAT.
Fruit Merchant
P. O. Box 842. 139 Brook St. Durban

IF YOU WANT THE BEST AND SOUTH AFRICA'S STRONGEST AND MOST RELIABLE WATCH **INSIST** ON A WORLD FAMOUS

UNION SPECIAL

15 JEWEL, NON MAGNETIC, SHOCK PROOF, UNBREAKABLE, PERFECT TIMEKEEPERS 100 NEWEST LADIES' & GENTS' MODELS.

REDUCED PRICES FROM 25/- UPWARDS.

GOODS SENT C.O.D. THROUGH POST OR ACCOUNT OPENED WITH APPROVED MARKS.

દુકાનદારોને હોલસેલ માલમાં સારૂં ડીસ્કાઉન્ટ આપવામાં આવશે.

૧૪૦૦ ઉપર ઘડીયાળ, ઘડીયાળો વિગેરેના ખાસ્સો સ્ટોક

આપણા બધા ઘરાકોએ જાતેજઈને ખાત્રી કરવામાં આવશે.

THE AMERICAN SWISS WATCH

Co. Ltd.

"THE DIAMOND HOUSE"

WHOLSALE & RETAIL JEWELLERS,

25, PARLIAMENT STREET,

CAPE TOWN.

TELEPHONES: 2-8681. 2-8581

TELEGRAMS: "FOXBRINK CAPE TOWN.

FOX & BRINK

MARKET AGENT

ALL SALES PERSONALLY CONDUCTED.

CORPORATION FRUIT MARKET, CAPE TOWN.

WE STILL BUY

OLD GOLD, SILVER & SOVERIGNS.

We Stock LYMA, ELGIN, WALTHAM, BUREN, and MADIX Watches.

Large stock of Indian and European jewellries always on hand

Importers of MOHINI FLUTE Harmoniums

LAKHANI & CO.,

(Jewellers)

111 Grey Street, Durban. 'Phone 21258. 1218

HEADACHES QUICKLY RELIEVED BY TAKING

TYSONO BRAND (PAIN-I-CURE) HEADACHE POWDERS

FROM YOUR CHEMIST at 9d., 1/-, 2/6 and 4/6; or POST FREE FROM

ERNEST TYSON, CHEMIST, TOLLGATE, DURBAN

NATIONAL

CASH REGISTER

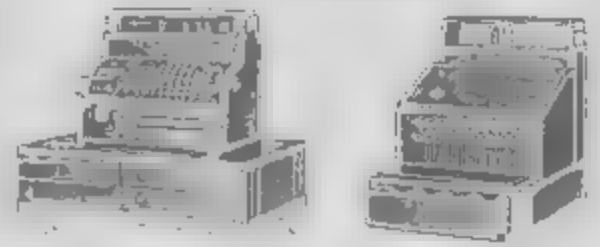
AND

ACCOUNTING MACHINE

SYSTEMS

FOR

MAXIMUM EFFICIENCY

THE NATIONAL CASH REGISTER CO. S.A. (PTY.) LTD.,

63 PRESIDENT STREET

JOHANNESBURG

P. O. Box 3591. Phone 33.6245

YOU CAN'T BE LATE WITH

ROAMER

Obtainable in

15 & 17 Jewels Gold or Rolled or Crome

Latest Style and Design

દુનીયામાં જીવન વખતસર કેમ જવું જોવાય અને તેથી નિયમિતતા શીખવી જોઇએ.

રોમર ઘડીયાળ તમારો વખત સાચવશે.

૧૫ અને ૧૭ ચુનેલવાળા રોલ્ડ ગોલ્ડ અથવા સોનાના અગર ક્રોમના નવા જાતના સ્ટાઇલ અને ડીઝાઇનના છે.

Sole Distributors

PATEL AGENCIES (Pty) Ltd.

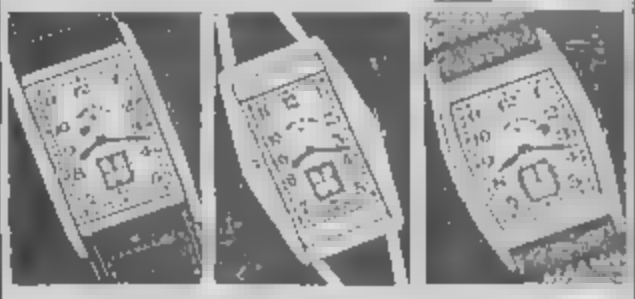
'Phone 33-2081. P. O. Box 6092.

No. 8 KORT STREET, JOHANNESBURG

ELGIN

SEE THESE SMART NEW WATCHES

FILL IN COUPON NOW!

"LORD ELGIN" AMERICA'S LEADER IN STURDINESS & STAMINA THEY RUN 80 HOURS ON A SINGLE WINDING, HAVE HEAVIER PLATES & ARE FITTED WITH EXTRA LARGE JEWELS

KATZ & LOURIE Ltd.

"DIAMOND CORNER"

ELOFF & MARKET STREETS, JOHANNESBURG.

Durban enquiries:

R. A. DAVIES,

76, Field Street

Lourenco Marques enquiries:

CASA COIMBRA,

Box 478.

PLEASE SEND ME WITHOUT OBLIGATION YOUR FREE ELGIN WATCH CATALOGUE

NAME

ADDRESS

OTHER SPECIALITIES

POPULAR POP
The Kind of Ginger Beers."

CLUB SEAL SODA
Improves your Spirits

"GIANTS"
The Quart Bottle for 4d.
In All Popular Flavours.

'Phone 2-4345

SUNCRUSH

The £1,000 Drink.

The Most Popular Refreshment.

There are many Crushes, but Only one SUNCRUSH, and that is made by

DALYS LIMITED.

72, CANADA ROAD, DURBAN.

'Phone 21078. Tel. & Cables: "Crescent." P. O. Box 582

Crescent Trading Co. (Pty). Ltd.

WHOLESALE MERCHANTS AND DIRECT IMPORTERS OF HARDWARE,

Indian And European Groceries.
Indian Drugs And Condiments.
Our Stocks Are The Best Quality And are Always Fresh
Our prices are keen.
We specialise in all kinds of Bombay, Calcutta, and Madras Products.
It will pay you to give us a trial.
Before placing your orders elsewhere benefit by our thirty years' business experience.

Our aim will always be service, quality and satisfaction.

અમારે ત્યાં નીચે મુજબનો માલ જથ્થાબંધ
મળી શકશે

એલચી, બદામ, બદામ, આખોલી, પીસ્તા, સિંગોદા, ગુલાબનું પાણી, ગુલાબનું સરબત, કપુરવાલું પાસ, બાવેહ, દરાખ, એલચા, મીસરી, બબુર, રંગીન-સાપસી (બદલું) સેવ, કોપરાની વાટી, પીગેલું કોપરું, સુકર છાપનું કેસર, ચાર મગજ, પંજાબી સાલમ, સફેદ મુસલી, ગળોટા બબર્ચી, મુઠે, સોપારી સોપારી, ફાટચા સોપ., ગોવરપની સોપ., મકાસી સોપ., ગુલકંદ કાચો, બદામી બાવાનો તબાકુ, બાવળાનું તેલ, ગુલાબનું તેલ, ચમેલીનું તેલ, મોગરાનું તેલ, કાર્બોલિયા ઈસ ઓપલ, એસ્બુમીનીયમ તપેલા, ડેપ અને કેસરલ્સ, ગોળા—બામણી કરસનદાસ, બાબાગુલાબી, માંગ, દીવાની, મુખવેસ, કેસમા દાળ:—ચણા, મગ, અડદ, તુવેર, વાલ, વટાણા બદુર પાપડ છડ મેથી, ઉપમા, નગર, રાઈ (સરસવ) બધમ મસાલા પીસેલા, વિગેરે.

કોઈ પણ વસ્તુ ખરીદી કરતાં પહેલાં, અમારે ત્યાં ભાવ કાઢી ખાત્રી કરશો.

122 VICTORIA STREET, :: :: DURBAN.

MAHATMA GANDHI IN SEGAON

શેગાંવમાં મહાત્મા ગાંધીજી

Mahatma Gandhi leaving for his usual walk with inmates of Segaon. On the left is Rajkumari Amrit Kaur, an ardent Nationalist worker Rajkumari is the sister of Kunwar Sir Maharaj Singh

મહાત્મા ગાંધીજી શેગાંવ આશ્રમીઓ સાથે ફરવા નીકળે છે. ડાબી બાજુએ રાજકુમારી અમૃતકુંવર છે. તેઓ કુંવર સર મહારાજ સિંગના બહેન છે અને ચુસ્ત રાષ્ટ્રવાદી છે

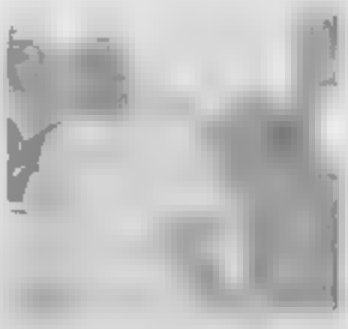
Mahatma Gandhi with his usual smile is enjoying his walk at Segaon.

મહાત્મા ગાંધીજી શેગાંવમાં ફરવાનો આનંદ લઈ રહ્યા છે

Mahatma G[illegible] with a newly born calf at Segaon

મહાત્મા ગાંધીજી નવા વાછરડા સાથે રમત કરે છે

Mahatma Gandhi with Khan Saheb Abdul Gaffar Khan at Segaon

મહાત્મા ગાંધીજી ખાન સાહેબ અબ્દુલ ગફાર ખાન સાથે

24 OCT 1938

INDIAN OPINION

Founded by MAHATMA GANDHI IN 1903

Nos. 40 & 41.—Vol. XXXVI. Friday, October 21st, 1938.

SOME MESSAGES

Mr. B. Rama Rau

[The Agent General for India Mr. B Rama Rau writes:—"You have requested me to give you a message for your Diwali Number. We have just celebrated the 70th birthday of Mahatma Gandhi, and on this auspicious occasion, I cannot do better than repeat a message, which he sent to the Indian community many years ago, but every word of which is applicable to the present situation. The Mahatmaji said:—

"We have constant references to dissensions among you. If you go on creating different and conflicting interests e.g. the rights of the rich as distinguished from those of the poor, the rights of the Northern Indian as distinguished from those of the Southern Indian, of the Colonial borns as distinguished from those of the merchants, of the latter from those of the indentured, of the Transvaal Indians as distinguished from the Cape Indians and Natal Indians, you will lose the little that you have got. If you wish to better the position of the whole community, you will always stand united.'

"We have been warned by European friends that we shall have very difficult times ahead of us and that it is essential that we should unite into a common organisation that will work for the community as a whole unhampered by sectional differences. I am convinced that there is a genuine desire for unity among the overwhelming majority of the Indian population. On this day of rejoicing, may I appeal to the leaders of all sections of the community to forget the past and join in a united effort to raise the status of the community and to protect its interests?

B. RAMA RAU.

Mr. L. W. Ritch

[Mr L. W. Ritch who has been kind enough to contribute articles to INDIAN OPINION very frequently and especially to our Special Number has not been able to do so on this occasion owing to being indisposed as a result of a bad accident he has had a few weeks ago. He has nevertheless even from his sick bed sent a short message for which we are very grateful to him and we take this opportunity of wishing him a speedy recovery and restoration to his normal health. Ed.]

Mr Ritch writes as follows:—"I am sorry not to be able to offer you my usual contribution to the Diwali Number of "I. O." I am tied to a sick bed. It has been a very close call, and I am not quite out of the wood yet.

"Without saying so in set terms, I would say that I am unshakenly convinced that salvation of all we feel needs saving must proceed from within; that all forms are but the outward and visible signs of an inward "grace" or dogmas, and that all talk of peace for the individual or the race is futile while we continue to harbour within ourselves the disruptive qualities of greed, avarice, enmity and like toxic characteristics.

"Mankind is, we see, reaping some very very bitter 'Karma.' Yet, though our hearts bleed, we know that the Good Law is just. Fools that we are, we refuse to learn save through suffering! "Letting unkindness die;" replacing exploitation by "loving service rendered;" dethroning the idol of selfishness, and re-installing The Krishna-Self, the One True Self, as God, is truly the only way. Why can't we, why don't we take it? Oh! may the Sri Krishna Self in every creature's heart be heard and answered this Diwali."

L. W. RITCH.

Mr. B. M. Narbeth

Mr. B. M. Narbeth, who is taking a keen interest in Indian technical education in his capacity as Chairman of the Indian Technical Committee, has kindly sent us some very interesting passages from Booker T. Washington's "My Larger Education." In doing so Mr. Narbeth writes:—"I wish your Special Number every success. I could most heartily wish that it might celebrate the complete reconciliation of the two main divisions of the Indian community, which is now in the air and which appears to be imminent . . I send you passages I copied in my note book. They seem to me to be of the same type and standard as those quotations which you print on the front page of the cover of INDIAN OPINION every week. These quotations I always enjoy reading and appreciate though I may not always agree with them. These are the passages in my note book from "My Larger Education" : -

Page 3

"I came to see that along with the disadvantages, the Negro in America had some advantages, and I made up my mind that opportunities that had been denied him from without could be more than made up by greater concentration and power within."

Page 4

"Steam or any other form of energy if allowed to escape and dissipate itself loses its power..... Where the Negro has met discriminations and difficulties because of his race, he has invariably tended to get up more steam. When this steam has been rightly directed and controlled it has become a great force in the up building of the race. If, on the contrary, it merely spent itself in fruitless agitation and hot air, no good has come of it."

Page 5

The majority of successful men are persons who have had difficulties to overcome, problems to master; and in overcoming those difficulties and mastering those problems, they have gained strength of mind and clearness of vision...

No man should be pitied because every day in his life, he faces a hard stubborn problem, but rather it is the man who has no problems to solve, no hardships to face, who is to be pitied."

Page 11

"In my earlier experiences, I used to have sympathy with the coloured people who were narrow and bitter toward white people. As I grew older I began to study that class of coloured people, and I found that they did not get any where, that their bitterness and narrowness toward the white man did not hurt the white man or change his feeling toward the coloured race, but that in almost every case the cherishing of such

Continuation Of First Page On Page 397

Indian Opinion

FRIDAY, OCTOBER 21ST, 1938

Ray Of Hope Amidst Gloom

IT gives us great pleasure once again in presenting to our readers this Special Number on the occasion of the Divali celebrations. We have tried to make it as interesting as it was possible for us to do with the very limited time and resources at our hand and we hope the reader will, therefore, be generous enough to overlook the errors and omissions that may be found in it.

This is a time when we should glance over the past and see what, if any, progress we mortals have made in this universe which is ever moving on without stopping for even a thousandth part of a second. That in itself is a great lesson for us; but however much we may boast of our civilisation, culture and enlightenment, we are still groping in darkness to be able to learn the lesson which the Unseen is constantly trying to teach us.

The year that is about to terminate has been far from causing mankind any happiness. The events that have happened fill us with remourse. They have been enough to dishearten even the staunchest optimist. Peace seems to have vanished from the world. In Europe the sky is covered with threatening war clouds. There has been a relentless race in re-armament—by no means a salutory change on the part of those who were once so loudly advocating disarmament and the end of war.

On the other hand while there has not been an officially declared war there has been barbaric destruction of lives both in Spain and in China. There is not one in the whole civilised world who has the courage and the strength to stay that great hand of destruction. The League of Nations so pompously formed after the Great War has hardly a pious act to show on its record. It has done nothing beyond shrugging its shoulders whenever a call has been made on its aid in times of trouble.

Hitler and Mussolini are the supreme powers to-day. They are able to do anything they choose to. Italy's rape of Ethiopia which was condemned in the strongest possible terms by Britain and other powers is now forgotten and they are now entering into friendly treaties with Italy. Germany merely by the threat of her force of arms is able to swallow Austria and Czecho-Slovakia with the world standing aghast. Britain hails her Prime Minister for having prevented the war cloud bursting over Europe and saint-like tries to make the world believe that this action on the part of Britain was purely because she believed war to be evil and should, therefore, be ended. Well, those who can see have very little doubt in their minds that if war has been averted it has been averted only owing to the surrender to Germany's threat of resorting to force of arms.

But what is the real cause of all this weakness on the part of Britain and on the part of the League of Nations? It is the lack of sincerity. The high talk about great principles meant nothing. It was only indulged in as a means to throw dust into the eyes of the people to get on their support in achieving her own selfish ends. While no sane person can approve of Hitler's methods, there is hardly any justification in blaming him. His acts can only be interpreted as the evil acts of Britain recoiling on her. These knocks should, however, serve as lessons to mend our ways. But we seem to be hopelessly lacking in sanity. Were it not so we certainly would not hear at this juncture the cries of "hands off our Colonies," "Germany shall not have them" "We shall resist with force of arms any giving away of the Colonies to Germany."

With actual bloodshed in Spain and China, with the threat of it from Germany and with this cry about the Colonies in Africa, the horizon seems terribly blurred with misgivings about the future.

Turning our eyes to our Motherland, while things have not been quite satisfactory there owing to communal dissensions and the unsatisfactory working of the Congress Ministries especially in the Central Provinces which has caused a good deal of bitterness, on the whole India is no doubt marching forward towards her goal of independence. There has been a considerable improvement in the condition of the agriculturists and of education and a very forward step has been taken in eradicating the deep-rooted drink evil. Whatever India has been able to achieve at present it is only through self-help by the very restricted opportunities given her in certain Provinces. India is however at the mercy of a Government which is foreign to her and there is no knowing when these opportunities ought not be withdrawn. India, though overpopulated beyond its limits is unfortunately not in the happy position of Africa, which has sufficient room to accommodate a very large part of India's population, to declare hands off her. She has been a hand-maid of Britain all these years and she is struggling hard to gain her own independence. We Indians in South Africa on the auspicious occasion fervently pray that she may have the strength and courage

to attain her desired goal by non-violent means and thus be able to set a noble example to the rest of the world.

Turning our eyes to South Africa there is much for us Indians to learn from the ruling race. Though they have been fighting among themselves and there is a certain amount of racial bitterness between the English and the Afrikaans-speaking sections, they have on the whole been united on matters of what they consider to be their principles. Speaking generally South Africa has enjoyed a very happy and a peaceful year. We cannot but heartily support the nationalistic feelings of South Africa evinced in the matter of the National Anthem. From the point of view of sentiment one may have the very deepest love for all things connected with one's own Mother-country, but as South Africans—be they English or Afrikaners—they should take pride in having things purely South African.

But there is one thing in which the ruling class is faltering and that is in the treatment of the non-European section of the population. That differential treatment is based on race and colour prejudice which is wholly unnatural and unbecoming any good Government. A time surely will come when it will have to atone for this sin. But, on the other hand, the non-European races will have to prove by their deeds that they cannot be differentiated against.

And now we come to our own community in South Africa. We are afraid we cannot draw a very happy picture of our progress during the year. We do not propose to touch upon the material side. But morally we cannot help saying that we have degenerated. This year has not added any further restrictive measures based on racial differentiation, though of course an attempt was made in the Cape to introduce a segregation Ordinance which, to our good fortune, has been shelved. But we are so overwhelmed with humiliating measures or by the maladministration of measures of general application such as the Slums Act, the Licensing Laws and the Industrial laws, that any addition can hardly make matters worse. But our humiliation is not so much in the imposition of those measures as it is in our meekly submitting to them and being quite happy and contented in acquiring our material gains without the least concern about our self-respect or our National honour. Such a community as ours, we think, little deserves the help or sympathy of anyone. "God helps those who help themselves." But we evidently do not wish to help ourselves. We are contented with our lot and with our disunity and disharmony. We certainly do not see a bright future for us in this country if we are going to allow this state of affairs to continue for long.

But "every dark cloud has a silver lining." And in this dismal condition we find some signs of hope. In India we have Mahatma Gandhi's guidance to keep us on the right path. In Europe some of the great Statesmen are now beginning to realise that past errors and omissions will have to be rectified and that spiritual and moral rearmament should take the place of military rearmament. In South Africa we have had such noble examples as recently set by Mr. J. H. Hofmeyr, who resigned from the Cabinet on a matter of principle. He has thereby not only set a great example in good Government but there cannot be a more concrete example for non-Europeans in general and for Indians in particular to follow, and that is to be prepared to sacrifice their all for their cherished principles if they have any. If these reactions do not have immediate effect they are bound unconsciously to sink into all those concerned. Then we see a ray of hope for the first time in the matter of unity in our community. We are glad to note that the Agent-General is most anxious that both the bodies —the Congress and the Colonial Born Indian Association should be united and is sincerely working towards that end. His message published in this issue as well as the other messages all go to show how not only Indians but our European sympathisers and well wishers are also anxious to see the Indian community in this country standing united. It now only requires a broader vision, a little more liberal heart, a little renouncing of the smaller self and the resurrection of the bigger Self in the greater interests of the community as a whole, and we feel sure real and lasting unity among our ranks will not be difficult of achievement as it appears to be.

We cannot conclude this article without referring to the brief but touching Divali message sent by Mahatma Gandhi, which we received while going to Press. Christmas and Divali were occasions for jubilation because evil was superseded by righteousness. Today these occasions are celebrated merely as a tradition. How can we celebrate Divali when there is conflagration, bitterness and enmity all round, says Mahatma Gandhi. If you wish to celebrate Divali try to lessen the bitterness and enmity and cleanse yourselves and join in the sacrifice for freedom, he says. Freedom here is meant the freedom of all humanity. The message means that there can be no occasion for rejoicing unless bitterness and enmity are eradicated and you cannot be fit to work for the freedom of humanity unless you have cleansed yourself. May this serve as a beacon to direct us to the right path and thus enable us to bring peace and prosperity to all humanity is our fervent wish on this great day and with that we wish all our Hindu brethren every happiness and prosperity in their coming New Year.

THE LAW OF FORGIVENESS

By
SWAMI VISHWANANDA
In "Prabuddha Bharata"

It is man who errs. Again it is man who forgives. Man is human and at the same time Divine. In spite of his infinite Divinity, man's path lies through errors and lapses. Find out a man who is perfect. Such a man is indeed very rare in this world.

Even those who are called great and command the respect and homage of thousands are not altogether without taints. There is a popular adage in our country which is quite significant. It says: "Even an elephant's foot slips, even the boat of a good man sinks."

We all commit mistakes or sins, but great indeed is he who acknowledges his mistakes and is lenient to others. But people in their blind self-love are unforgiving when they come to others' mistakes, forgetting that they themselves would not have fared better under similar conditions.

If man is in essence Divine, why does he commit mistakes? How are we to reconcile man's Divinity with his seeming imperfection? This is one of the most perplexing questions of philosophy. Vedanta answers it by saying: "It is the apparent man who errs or sins, but the real man is perfect and beyond all blemishes."

In the intermediate stage when man does not know his real nature, he is liable to make mistakes. With the dawning of knowledge the apparent man with all his imperfections vanishes and the real man shines forth in all the glory of his perfection. "Know thyself" has therefore been one of the greatest precepts reiterated in almost every page of Vedantic literature.

Sometimes people err because they do not know better. Their understanding is so much clouded by ignorance that they do not really know what is right and therefore cannot help taking a false step. Their actions, judged impartially, are rather immoral than immoral. They belong to the abnormal type of insane or idiotic people. But a man with normal intelligence and understanding, if he is not too much depraved, knows what is right. He is morally conscious and is therefore responsible for his actions, for he has the freedom to choose or reject.

But sometimes because of deep-rooted undesirable habits, which have become almost a second nature, he fails. His heart is willing but his flesh is weak. The force of habits is too strong, and in spite of all pious determinations, he is no better than a straw before a gust of wind.

Considering all this we should be patient with others, and not hard taskmasters. It is easy to condemn but hard to forgive. Our rule of life should be to forgive. For, to err is human, to forgive is Divine. It will make the world better and happier and there will be less intolerance and impatience.

The story is told in the Bible of a woman who was caught in adultery and brought to Jesus for punishment. Jesus in his infinite love and compassion forgave her, and to those who wanted to stone her, he said: "Let him who is without sin cast the first stone." They looking back into their own life could not condemn the woman with clear conscience, for none of them were sinless.

Condemnation does not help. It is something like insult added to injury and drags both the accuser and the accused down. Instead of finding fault with those who err or sin, we should rather help them in their struggles by positive good counsel and sympathy. A word of sympathy is a better teacher than the rod of justice.

Forgiveness is one of those cardinal virtues we should practise in our daily intercourse with people. If we are unforgiving ourselves, we cannot expect others to be forgiving to us. If we are merciless in our judgment of others, we should be ready for a similar judgment when we fail or sin.

Not only is forgiveness utilitarian, it is essential for our moral and spiritual advancement. Now the question is: To be spiritual why should we forgive? Why is an unforgiving attitude inconsistent with spirituality?

Christ explains: "Therefore if thou bring thy gift to the altar, and there remembrest that thy brother has aught against thee, leave there thy gift before the altar, and go thy way, first be reconciled to thy brother, and then come and offer thy gift."

An unforgiving attitude is the offspring of hatred and hatred is a poison which affects more the person hating than the person hated. Love or hatred returns to the persons from whom it issues. It is a psychological law which holds good universally although it may not be quite patent to a superficial observer.

If we love we shall get love in return. If we are full of hate we shall be hated by all with whom we come in contact. Patanjali, the founder of the Yoga system, says: "Non-violence being established, before such a person enmity ceases." This aphorism is not mere poetry but a fact and can be verified by anyone who wants to. The more we love and forgive, the more shall reflect Divinity.

If people cherish unkind thoughts towards us, there is no reason why we should do the same. Retaliation or vengeance may be the law with the savage, but not with the civilised man. The very fact that he is civilised demands that he should be guided by higher spiritual laws. So the precept is "Conquer hatred by forgiveness and love, evil by goodness."

Once upon a time a saint had a trying experience. While walking on the bank of a river, he noticed a scorpion being carried by the current, and feeling compassion for the creature took it out from the water. The scorpion stung him and went back to the water and the saint tried to save the scorpion thrice successively from the watery grave and each time he was stung. At last being disgusted he made up his mind to leave the vile thing to its fate when he heard a voice saying: "It is for the scorpion to sting. That is nature. It is for you to love and forgive." This experience opened the eyes of the saint and was a great lesson which he never forgot.

There is a joy even in suffering while trying to uphold an ideal, and this joy is immeasurable and indescribable. It is this joy which sustains those votaries of truth who are misunderstood and persecuted by the unthinking and the ignorant.

In Hindu mythology is told the story of a boy-devotee, who, because of his spiritual convictions, fell a victim to the accumulated wrath and persecution of his father.

The name of the boy was Prahlad. Even as a child he was conscious of the omnipresence and omnipotence of God and gave Him his whole-souled love and devotion. Nothing could shake his faith and deter him from his spiritual practices—prayers and devotions. The trials and tribulations in the form of insults, humiliations and physical tortures he went through for the sake of the ideal are unparalleled in history. Not for a moment he complained or cherished the least feeling of hatred or retaliation against his persecutors, and like a hero he came out unscathed and triumphant. Like a piece of genuine gold he was literally tried in fire and proved the supremacy of soul-force.

In accordance with a tragic law which is inscrutable to most of us, Prahlad was born in an environment which, instead of helping him in his spiritual strivings, put in his way all sorts of obstacles before which the strongest of hearts would quail. The father, Hiranyakashipu, an autocratic monarch, was a rank atheist and materialist, believing in nothing except lust, greed and power. He could not see any sense in his son's spiritual pursuit. When gentle persuasions failed he re-

sorted to violent means of bringing the son to his way of thinking.

At first Prahlad was placed under a teacher with implicit instructions to teach him wickedness and vice, so that he might grow in hatred to God and His devotees. Not only did the boy refuse to be wicked and vicious, he started reforming his teacher and playmates by the irresistible influence of his character. He taught them to be good and kind and to love God, the perennial source of peace and and happiness.

The importunities and reprimands of the teacher failing, Prahlad was summoned to the royal presence. He was calm and serene. The king was all upset.

"My boy, I was told," the king said, "that you still persist in your old ways. You still love and pray to that being whom you call God. Do you realise that it is the height of impertinence to go against my wishes? Who is God and what is He? What has man to do with Him? Give up your foolish practices. Forget God and never utter His name under my roof."

The young prince undaunted replied. "Father, how can I forget God? He is our main stay and only refuge. He is the creator and preserver of this universe. He is all love, goodness, perfection and knowledge." The king was provoked beyond all measure at this bold answer. In a fit of terrible rage he shouted "Being my son, you dare to disobey me, ungrateful wretch! Mend your ways before it is too late. Never repeat the name of God."

The court being dissolved Prahlad retired. Still under the influence of rage the monarch went in the inner apartment of the queen to complain against the seemingly outrageous behaviour of her son. The queen, full of motherly love and sympathy, sent for the prince and taking him on her lap, kissed him and tried to persuade him to give up the worship of God in order to avoid the royal displeasure. How could the boy, who had tasted the supreme bliss of Divine communion, renounce his spiritual pursuit? It would be going against his very being.

The king, in consultation with his helpless ministers who did not have the courage to differ from him, resolved to execute the prince. A great fire was kindled and Prahlad pushed into it. Undismayed he stood in the midst of the flames and folding his hands in prayer lifted his soul to the footstool of God. Not a hair of his head was burned. Next he was taken on the top of a precipice and thrown into a deep chasm bound hand and foot. The ground was soft as a bed of down and did not hurt him at all. He was then dragged to a place where there were mad wild elephants to trample him under their feet. The elephants forget their ferocious nature before this innocent child of God—the embodiment of non-injury and love.

Thus and in many other ways did the executioners try to kill the boy but failed, and they were at a loss as to what is to be done, being mortally afraid of the angry monarch. The boy was miraculously saved by the all-merciful God who protects those who take shelter at His feet. The bewilderment of the king knew no bounds when he heard the story.

Driven to desperation he sent for the prince again. Prahlad stood before his father quiet and undisturbed. Not a

Wishes

I wish that it were really true,
That I could see the good in you,
And you the good in me:
That all of us would "give a miss"
To foolish, thoughtless prejudice,
And practise charity.

I wish that you and I could learn
The other cheek sometimes to turn,
And good for evil give:
For this we know, and full well,
That wrong can never wrong repel;
'Tis love's prerogative.

I wish that each of every race
Could share God's gifts with me
and you,
That all could brothers be:
For scorn of but the least of these,
Though murdered by the sounding
seas,
Still shames our pedigree.

For of one flesh we all are formed,
By the same spark of life are
warmed;
We live, and love, and die;
And so I wish my wish might prove
A presage that we all shall love
Each other by and by.

PAGSTON.

muscle of his face moved. The king could not but admire the majestic demeanour of the saintly prince and for the first time in his life felt overpowered by a feeling of fear. He wanted the boy to tell him who had protected him from death.

"Father," said Prahlad, "It was God, the author of creation and the source of life and consciousness, whom I love and worship." "Is His power so great? Can he really save you from my wrath?"—rejoined the king. "Yes, father, He can. As He is omnipotent and the fountain of all powers, nothing is impossible for Him. He interpenetrates every atom of this universe and is yet beyond. Nobody can withstand His will with impunity," said the boy.

It was too much for the haughty deluded monarch. Overcome by his uncontrollable rage he roared: "Does your God exist in this pillar?" The boy raised his eyes to the heavens and said. "Yes, father, as He is all pervasive He must be in this pillar also." The angry monarch took hold of a heavy club and struck the pillar with all his strength. The pillar crumbled into pieces making a terrible noise. Out of the heap of ruins leaped a monster, half man and half lion, and seizing the demoniacal king tore him to pieces.

God who is the eternal sanction of morality, who rights wrongs and upholds justice, would not permit his devotee to suffer any more. He embodied Himself as the aforesaid monster, and relieved the earth from the tyrannies of Hiranyakashipu. Prahlad fell on his knees in humility and poured forth his heart's devotion in a hymn describing the infinite glories of benign Providence. In his hymn of praise he begged the Lord to forgive his father and illumine his soul.

Love and forgiveness are the essential characteristics of all saints, seers, mystics and prophets, and not their miracles. Buddha in one of his incarnation gave his own body to feed a famished tigress. Shiva drank the deadliest poison to save creation. Christ prayed to His heavenly Father to forgive his enemies who crucified Him.

In a certain book of devotion there is a beautiful maxim which we shall do well to practise in our daily life. It says: "Be as humble as a blade of grass and patient and forgiving as a tree. Respect and serve those who deserve it without claiming any attention to yourself. That is the way to serve and please the Lord." This maxim demands humility, patience, forgiveness and unassuming service. If we practise this we shall grow in purity and sinlessness.

We should be loving and forgiving to all because of the oneness of life and spirit. It is the Self which is present in every form. Just as it is ridiculous for the different members of the body to quarrel with one another, it is absurd for a man to be intolerant and impatient with his fellow-men. Let us remember the story of the mystic who was badly beaten by some ruffians and who coming to consciousness said: "It is the Self that beat, and it is the same Self that is beaten, and it is again the same Self that is nursing." Is it not wonderful?

THE PROFESSIONAL BLIGHT

By
JOSEPH ERNEST McAFEE
In Unity (Chicago)

CIVILISATION seems fated to frustrate and destroy itself. I say it seems fated; it is the business of intelligence to dispel this illusion.

The progress and upward rise of civilization is attended and inspired by the spread of the professional spirit and the professional mode. The two or three learned professions which the modern age inherited from earlier centuries have multiplied and branched until every important operation of the social scheme has become a speciality, and every vocation a profession. Even window washing and rug cleaning are no longer operations which can be entrusted to the tyro. Special training, special skill, special and increasingly intricate implements are required for satisfactory achievement in any socially significant line of endeavour.

Each of these professions arises out of and thrives upon a felt need of the community. Yet in meeting that need the profession tends to put itself out of business, to the degree that it succeeds; and often the temptation is irresistible deliberately to create or perpetuate the need, so as to insure a field for the profession's activities. I once boarded a hotel where, with his wife, the agent for a widely proclaimed insecticide was lodging. The wife was forever seeking to restrain efforts to suppress breeding centres of the fly because, as she half-jokingly and half-seriously maintained, the complete elimination of the pest would cripple or destroy her husband's business.

The dilemma of the doctor has often been commented upon, even by physicians themselves. Unless the patients keep coming the doctor's income suffers. The most vehement opposition to socialized medicine and health service comes from doctors, and the grounds of their resistance can often be finally traced to anxiety for their financial prosperity. The argument which is generally used to win over the doctors is that the socialised programme will in the end insure larger and steadier income for them. The good of the public date not be urged as the sole and conclusive consideration. Unless the doctors can be convinced that their profession will in the long run profit by the move, it is understood that their opposition cannot be effectively overcome.

It is not always true that a profession exists to make itself dispensable, but the tendency of professions to make themselves permanently indispensable, even at the expense of needlessly perpetuating conditions crippling to the community, is so strong that few professions of their own initiative clean up their job and dispense with themselves.

Most of the movements completely to eradicate widely prevalent diseases are pushed to success by lay enterprise; and physicians committed to the furthering of such movement have as a rule abandoned "private" practice in that field. The urge to keep the patient coming, especially if he is possessed of abundant personal wealth, is quite too much for physicians generally engaged in private practice to resist.

Even the vocations which minister to the persistent and unfailing human needs tend to overreach. The food vendor and producer, the hotel chef and the caterer are in considerable measure responsible for the almost universal tendency among the opulent to overeat. Even in a society such as ours where millions go without adequate food supplies, other millions are being seduced and cajoled by the cunning arts of the advertiser, who serves the exploiter first and the public secondarily, to overindulge in foods and drinks.

In short, no balance has yet been arrived at whereby permanent needs are supplied just enough and not too much, whereby eradicable evils can be permanently disposed of, whereby the interests of the serving profession exactly coincide with those of the served community. Is this, then, simply a refinement of the everlasting dilemma of evolution, namely, harmony of self-interest and social interest, survival of both the individual and the community, avoidance of stagnation or frustration certain to result from submergence of one item in the other?

This dilemma is a fact, whether necessary or unreal. It crops out everywhere in nature's evolutionary experiments. One species goes to an extreme in one direction, and sticks in hopeless stagnation. Another species goes to an extreme in the opposite direction, and extinguishes itself through social incapacity, or condemns itself to a precarious survival.

The common types of fish and many species of insect perpetuate themselves by sheer fecundity, recklessly subordinating the individual to the requirements of the species' survival. The mortality among infants, and adults also, in those species is incredible. At the same time the most secure species supplement their fecundity with a social organization which is often the marvel of the observing scientist. Among all such, the world is more, and the individual is less and less.

On the other hand, species of mammals have from time to time emerged, and then been driven to extinction by the very grace of individuation which enabled them to rise in the scale of existence. It might be fortunate for the wolf to realise what Kipling recommends that he shall learn, namely, that the strength of the wolf is the pack, but as a matter of fact, the wolf has not been able to hold his own in a world where other mammals have learned that lesson more intelligently.

What is the answer for the human race? How shall the balance be preserved? How may it come about that the individual shall be just enough, and the world likewise be restrained from overbearance? An excess of fecundity threatens here, and the increasing sterility of a race threatens over there. The profession of the soldier is exalted in the demand for the preservation of the life of the community, and the soldier, seized of power, forthwith abuses it, and speedily wrecks—through the breeding of group ambitions, greed of more power and inevitable schism—the community whose existence he at first so valiantly defended.

The lawyer is thrust forward to shape and administer laws to insure justice and safeguard the integrity of the community; and left to itself the profession invariably prostitutes prerogative to personal and guild interests, until courts become centres of injustice, and peace-loving citizens by every device which ingenuity can contrive seek to avoid falling into the clutches of the courts. It passes into a proverb. Only fools go to law.

In zeal for the common benefits of invention and organized industry and mass production, the entrepreneur is thrust to the fore, as in our advanced civilisations of to-day, and his greed to claim for himself and his exclusive group the lion's share of the common products converts him veritably into a beast of prey, and threatens the wreck of the social organism he set out to build.

And the woes of professionalized religion are too numerous to catalogue, and too patent to need it. The conviction grows among the laity that the only hope of religion is its conclusive removal from its now widespread and historic ecclesiastical domination.

Is there any sure and permanent rescue from this bewildering seesaw, this perpetual rise of social values through professional specialization and inevitable wreck by excesses of the specialist of the latter which his skill has contrived? Has civilisation a future for ever to frustrate itself, dig its own grave, destroy itself?

Of course it need not so continue. Of course the seesaw can be restrained and the social organism brought to stability, the stability of orderly and unfailing

progress. That is what intelligence is for. The blight arises from the monopoly inhibition of intelligence, not from its legitimate employment.

In the first place, the apparent dilemma must be resolved. There is no essential dilemma. In the second place, the balance can never be preserved by punishments, by the sheer pressure of scolding or coercion, by mystical tricks either of occult practice or of liberating or shirking politicians, nor by the supervention of miracle, human or divine. In the third place, the professional blight can be removed not by suppression of professionalism, but by the intensification and multiplication of its experiments within the inspirations of a sane philosophy of life. Such a philosophy can issue only from the solution of the actual dilemma which we commonly take to be so fundamental—and hopeless.

And how? Oh, well, that discussion is a large order, and a continuing process. In spite of the imminence of civilization's collapse, and the apparently urgent need of doing something quick and summary, perhaps the most important move at the present moment is the pursuit of that philosophy of life which shall effectually dissolve the so-called fundamental dilemma. How are you doing that thing, fellow-citizen of an enlightened democracy? Are you looking for some magician, a super-politician, a super-business executive, a super-ecclesiastic, a super-Jew baiter or criminal slayer, a super-weaver of a formula of any sort, to lead us out of the slough? We would better forget them all, and get down to the business of constructing a philosophy of life which serves its assigned purpose, makes life worth living, civilization worth perpetuating, even the individual an end to serve, an end worth serving.

That thing each must do for himself. We need all the help we can get, but let none delude himself into believing that anybody else, man or superman, human or divine, can do it for him. Instead him ready made a philosophy which will stand the wear. You loosen the fundamentals of civilization when you permit anybody else to grasp the function exclusively yours.

WOMEN IN HINDU SOCIETY

By
ALINE MATHIS
In "*The Modern Review*"

SLANDEROUS tongues are at it again. There has recently been published in London a book which, even within a short period, has achieved notoriety.

"As a Man's Hand"—that is the name of the book—is by a Miss Southgate who protests she loves India. But as one who knows the Indian people as intimately as she says she does, I find it hard to swallow her tall tale. She has attempted to misrepresent the status of women in Hindu society, especially in the South of India. That is fact.

Miss Southgate is the latest recruit to an army of filth-mongers which has been in existence for many years now. They have made it their life's work to calumniate Hindu customs and manners and present a distorted array of facts before a credulous public.

It is horrible. It is positively nauseating to come across such malicious propagandists! Why do they come forward to attack a system of which they know but little? I wonder.

For, from actual experience, I have found that Hindu women are, in many ways far better off than their Western sisters. Their position as such does not call for any pity from the mischief-mongering Mayos and Southgates.

The Hindu practices are surely not to be treated in a light-hearted way. They are based on sound common sense and matchless logic.

"Common is free but facts are sacred." To disclaim the Hindu system as criminal towards woman is the height of irresponsibility. For the attitude of the Hindu religion towards the fair sex is founded on traditions that date back thousands of years; and the very people who adopt it are themselves intelligent and cultured instead of being rustic brutes.

Mrs. Cecil Chesterton is at present writing for *Tit-Bits* an absorbing series of articles entitled "Woman Adrift." It is a collection of frightfully touching stories of girls who have gone under, all gleaned from real life! Such unhappy occurrences are not possible in India!

Max Muller was not far wrong when he styled the Hindus as "a nation of philosophers." Their social system is the magnificent outcome of centuries of thought and experience. It is perfect on the whole. Every portion of the Hindu is governed by well-defined rules which have all been deduced from nature. Seemingly perplexing social problems were solved ages and ages ago by master minds when the westerner who to-day presumes to reconstruct the wisdom of the East was still steeped deep in the slough of ignorance and superstition.

Marriages in Hindu society are seldom failures. I lay this down in such emphatic terms because I know I am right. I have moved freely with innumerable Hindu women and I have found them all happy and contented with their lot. This in spite of the fact that most of them at any rate were married young—a practice which carping critics so much rave against!

In Hindu society first comes marriage, then love. United in wedlock, the boy and girl are attracted to each other in ever-increasing measure and slowly they are affirmed in inviolable mutual love. For some time after marriage they are not even allowed to speak to each other (this practice is fast disappearing). Such restrictions tend to draw the couple together; the very distance at which they are kept lends enchantment to the view and when at last they are let loose on their own way their state of mind is such that it augurs well for their future happiness. In spite of occasional domestic squabbles, their life is smooth on the whole and they stick to each other through thick and thin with unfailing loyalty and devotion. If this is not love I would like to know what is.

Denial of the privilege to choose mates for themselves is not considered a great loss. The best interests of the parties concerned are usually consulted before a marital alliance is effected. The guardians of the girl especially see to that.

The Hindu marriage contract is inviolable. It is made before the Sacred Fire Who is supposed to bear decisive witness throughout the ceremony and in the life after as well. It is a very serious affair not to be broken away at will.

Even if it is a bad bargain—which often is not the case—the boy and the girl feel they should make the best of it. This imparts to their relationship a sacramental sense of destiny. Their connubial felicity is scarcely marred by the various evils that are attendant upon married life in my country.

The Hindu system is conducive to the preservation and fostering of the most lovable traits in woman—her charming femininity, stainless chastity and tender selflessness and sympathy. It endows her with the highest moral attributes—patience innocence and chaste love. Pre-eminently virtuous, docile, affectionate sober and mild is the average Hindu lady. She is the first and foremost the friend of man—not his rival and antagonist. She is well-provided for by her husband and in return she is prepared to give of her best for his sake.

In respect to widows alone does the Hindu system appear to me to be rather harsh. But even there the spirit behind the practice is quite all right. For the moral purity of the race considerations of petty pleasure are turned aside and the Hindu widow is enjoined to a life of the strictest celibacy.

But the passage of time has wrought an unwholesome change in the system. Abuses have crept in chiefly through failure to grasp the fundamentals.

CULTURE VS. CIVILISATION

By
KISHORLAL G. MASHRUWALA

It is usual to use the words culture and civilization in the same sense. Their Indian equivalents—sanskrit and sabhyata—are also similarly used without distinction. But I wish to use these words in different senses in this article, and I request my readers to follow my differentiation while reading this article.

The difference is this: The intellectual and emotional attitude of a thoughtful man towards life, society and the world denote his culture. It may be partly hereditary, partly developed by his own thinking and partly acquired from the scriptures of his race. It shows his outlook towards life and the duties of life and towards society and the world in general. In other words *culture* is the philosophical character of a man. It is related to his intellect and emotions.

Ill-Civilized

I prefer the word *civilization* to a man's training as revealed in his usual bodily acts, habits and speech. Whether he moves at home or in public, in jungle or in town and whether he lives alone or in society, his manners, habits and speech indicate the nature of civilization in his midst. If these are good, healthy and refined he is well-civilized, if they are not suitable and refined he is ill-civilized or uncivilized.

If we thus distinguish between *culture* and *civilization*, it would be seen that one does not necessarily bear relation to the other. A highly refined intellectual and moral outlook, noble philosophy of life is often accompanied with rude, ungainly, indecent and uncouth habits of speech and deportment. This sometimes causes between their culture and their civilization a feeling of [illegible] among [illegible].

We are told that the [illegible] Western cultures are so very different from each other that they cannot live monopolies developed in the one place. This argument is often levelled by Western politicians for preventing the colonization of the East or peoples of the Colonies governed by the Western nations. We say that the Colonial question is not a war of colours, but a war of cultures. Our own leaders also have not infrequently declared that two cultures are divergent and incompatible, that the Eastern culture is spiritual, and the Western material and [illegible].

Meaning Of Civilization

I do not propose to examine here the question of *cultures*. I propose to restrict myself in this article to speak of our own, i.e., Indian *civilization*. And on this point I wish to tell my countrymen that, however proud we may be of the culture of our country, yet in the matter of *civilization* our present state is one of extreme backwardness and inferiority, and we have a good deal to learn from the West for our improvement.

As I have said, civilization means the habits and manners of a civilized man. The way in which a man who has had opportunities and motive for getting a good training, a good breeding, and who is duly intelligent, is expected to act and speak.

In this matter, some people point to a difference between the Eastern and the Western civilizations in the following manner: the European use chairs and table while we squat and use low-level [illegible] or use no desks at all; the European greet one another with a shake of hands while we prefer to join our palms in front or touch the other's shoulders with our hands; the European dress consists of trousers or shorts, while we particularly Hindus wear dhotis or lungis or [illegible] pyjamas; the Europeans use knives and forks, while we eat with our unassisted fingers. It is alleged that these differences constitute difference of civilizations, and it is suggested by some that we all adopt common modes of life so as to remove the evil that would arise in some countries.

From the above considerations, some of our European friends, in order to live and work with us freely have adopted Indian modes of [illegible] greeting, etc. [illegible] and some of our countrymen have adopted Western mode of living. "When we go to Rome, we must live like the Romans" is the common [illegible].

On the contrary, a good many people there are [illegible] of the Gujarati saying, "Leave your country if you choose, but do not leave your mode of living." They carry their institutions wherever they go, and try to adhere to them as long as possible.

Come To Change Fortunes Not Customs

There is nothing to be wondered at if there is such difference in the external mode of life of people of different countries. We know that even in one country there is a great [illegible] between different provinces, and even between different parts of the same province. It would be desirable if [illegible] consciously decide upon some one mode of life. But such a thing rarely happens. Because when people go out they do not go with the intention of changing their customs but with the intention of changing their fortunes. The duty of bringing about a change and refinement of the mode of living is generally committed to that part, but unperceptibly working force. [illegible] The result is that very often the new communities adopt only the superficial and even defective mannerisms of each other, rather than their valuable and refined ones.

But it would be a mistake again if we think that by adopting a different mode of living we automatically adopt that civilization also. The adoption of foreign modes of [illegible] is usually a matter of convenience and expediency. They may be adopted without their civilization, and it is possible to adopt a foreign civilization without making any fundamental change in our outward mode of living.

So that civilization is something deeper than a mere external mode of life, but is more external than culture.

Mode Of Life Is Different To Civilization

Let us, then, see wherein lies the civil nature of a people.

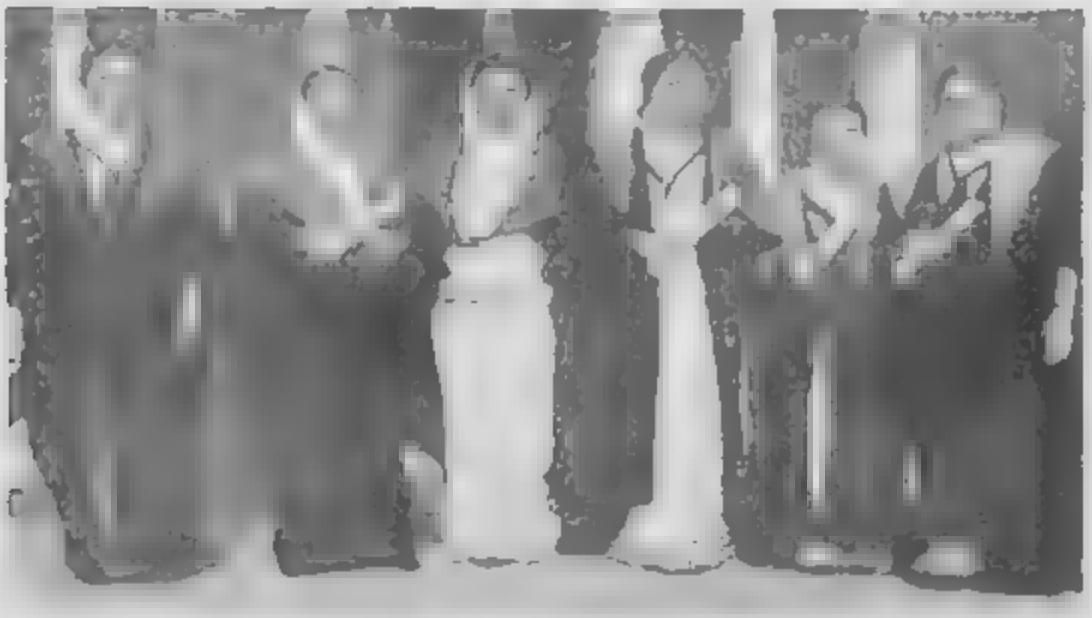
Those of my readers who have read books like the *Manu Smriti* or the Buddhist *Vinaya Granthas* must have seen that these codes give very detailed rules of civilized or refined manners. For instance, the chapter on Students lays down how exactly he should stand up when an elder arrives, how he should receive him, how to bow and offer him a seat, when and how he should take his seat before him, in what manner he should introduce himself to him, etc. Then again the codes lay down detailed rules of baths, calls of nature, cleanliness of the body, the proper postures of sitting for a variety of occupations and so on. Similarly, there are rules for cleaning the house, the courtyard, and for preserving the cleanliness of rivers, tanks, wells, streets, etc. They also lay down rules for proper deportment at meetings, bazaars, courts, temples, etc.

But [illegible] these are not framed arbitrarily, they have been derived from [illegible] and long [illegible] Both examples and [illegible] chamber, and by the [illegible] the [illegible] the [illegible] the [illegible] self-confidence, [illegible] a great impression for himself, and he thus becomes pleasing and [illegible] these things [illegible] standard of his civilization. [illegible] and [illegible] but [illegible] the proper [illegible] [illegible] such acts that disclose the [illegible] [illegible] [illegible] rules to adopt [illegible] [illegible] [illegible] It appears [illegible] and have [illegible] ters and must [illegible] deal of thought about them.

But life [illegible] great part [illegible] has now been forgotten [illegible] and at present in several aspects we [illegible] in

Indian Womanhood

હિંદનું સ્ત્રીત્વ

A group of women Medicos' of Bombay University who received their M.B.B.S degrees at the convocation held recently.

મોટા પ્રમાણપત્ર પ્રસંગોપાત પ્રસારંભ પ્રસંગે એમ.બી.બી.એસ. ની પદવિ મેળવનાર મુંબઈની યુનીવર્સીટીમાં તાજેતરમાં અભ્યાસ કરતી વિદ્યાર્થીનીઓનો ગ્રૂપ.

Mrs B RAMA RAU
wife of the Agent-General for India who sailed for England a few days ago to see her children.

મીસીસ બી. રમા રાવ
હિંદના એજન્ટ-જનરલના પત્નિ જેઓ થોડા દિવસપર પોતાનાં બાળકોને મળવા ઈંગ્લાંડ જવા ઉપડી ગયાં છે.

Miss BANI GHOSE
All-India Champion girl Swimmer.

શ્રીમતિ બેની ઘોષ
આખાયે હિંદની તરવૈયા કન્યાઓ.

[illegible] I shall show the [illegible] as usual illustrations.

Mode Of Dressing

For [illegible], we have been wearing [illegible] that it does not [illegible] shawl and [illegible] and [illegible] people [illegible] way in which it should be worn [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ought to [illegible]. We do not yet seem to be agreed upon the neat, the most convenient, the most decent and the most pleasing manner of wearing the dhoti. There is a commendable [illegible] among members of the same family; and even the same individual rarely adheres [illegible] throughout the week. No wonder, then, that we find, for instance, a salesman [illegible] other institution a variety [illegible] modes the dhoti dress. It would seem that although we have been wearing the dhoti for generations, we have never given it a recognised place in society, but have simply [illegible] it.

Mode Of Sitting

In the same way, in our [illegible] and congregations, we shall find [illegible] ourselves seated in some perfect [illegible] manner. We [illegible] will be found to be keeping to the same [illegible] position for more than a few minutes [illegible] of us [illegible] the right manner during a meeting. Perhaps that is the posture which has been accepted as [illegible] until either unreasonably or [illegible] by reason of fashion. [illegible] many people [illegible] know how to [illegible] rest when they like or leave their seats at [illegible] and behave almost like babies.

Even when we sit together for a while, we often commit breaches of recognised rules. It is only amongst the Brahmans of Ahmedabad that we still find a [illegible] [illegible] for the right method of serving the food, the proper time for [illegible] to eat and to leave the table. Elsewhere there is a great deal of chaos, and [illegible] some ancient and well-beaten [illegible]. Many people do not know that it is possible to eat in a decent and inoffensive manner without the aid of knives and forks.

Bathing

There was once a time when the Indians were considered the cleanest people in the world on account [illegible] of the body and the [illegible] was observed. We are not in a position to claim that honour any longer. We do bathe every now and then, and the Hindus wash their [illegible] more frequently than other people. But how far our bathing [illegible] washing [illegible] us clean is a matter [illegible] doubt. [illegible] a greater part of our people have to [illegible] devoid of that sensibility which [illegible] upon having the water and the vessels to be clean themselves [illegible] for washing the hands and the vessels with to [illegible] possible that [illegible] week but taking care [illegible] their vessels are [illegible] with mud [illegible] element that several of us who bathe daily [illegible] indifferently.

It is well known how repugnant we [illegible] to [illegible] people [illegible] of our dirty habits [illegible] spitting and attending the calls of nature without any regard for the place that is spoiled by our acts. [illegible] [illegible] see us will know that I need [illegible] dilate upon them.

Language

But it is necessary [illegible] say a few words about our language. I [illegible] to [illegible] the habit of using foul [illegible] during conversations [illegible] prompted our people to [illegible] the names chosen will perhaps [illegible] of a parallel in the [illegible] chances of [illegible]. We have [illegible] [illegible] vernaculars [illegible] abuses. It is not rare [illegible] country to find shockingly abusive language [illegible] the [illegible] [illegible] Gaikwad, Sadhus and priests, learned shastris and professors, school teachers, high officers, editors, printers, and first-class merchants [illegible] are not without point or relevancy. Often they [illegible] interest even to the presence of ladies, and [illegible] of children [illegible] [illegible]. The [illegible] to the Mussulmans [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

DEEPAVALI

ITS ORIGIN AND MEANING

By
PRAG VAGHJIBHAI

DEEPAVALI is a joyful holy day for Hindus all over the world. On this day, the Hindus, whether rich or poor, educated or ignorant, children as well as adults, celebrate with great joy the return of Sri Ramchandraji (together with Sita and Lakshmanji) from his exile. What the Christmas is to the Christians, so Deepavali is to Hindus.

Years before Christ, when India was still in its glory, and its people were highly cultured and independent, and education was widely spread, there was the kingdom of Ayodhya, roundabout the present day Delhi, in the north of India. It was ruled by a king called Dasharath. There were quite a number of kingdoms, for India at that time was in the hands of Aryans who later became known as Hindus. The southern part of India was not well known for it was thickly forested. The Dravidians stayed in this part of India. King Dasharath was well beloved by his subjects, for he was a just ruler who, moreover, had the welfare of his people at heart. He had three sons, namely Rama, Lakshman and Bharat. All of them were well brought up, but among them Rama, the eldest, won the hearts of everyone in the kingdom by his kindness to all creatures of the earth. He was a fine spirited youth and his love for nature, his belief in God, his quiet ways in great sense of justice and duty, made him a darling to his father subjects who loved him with all sincerity.

Promise Given To Queen

While King Dasharath was ruling peacefully, and the subjects were happy and prosperous, a wicked ruler, who was jealous of King Dasharath marched to attack him. Dasharath on hearing this, took up arms, and the King with his Queen Kaikai led the army. It was the Queen who was an expert in the art of archery. In the battle the armies were moved over both sides, but the superiority of King Dasharath's arms proved too much for the enemy who had defeated.

The King ordered his soldiers to chase the enemy, and he, together with Queen Kaikai, also gave chase in the chariot. They were almost near the enemy's land, when the axle of the chariot broke. What could the king do in such a position? It was impossible to fit a new axle, as that would take time and there wasn't one on hand. If this was seen by the enemy, there was every chance of their being caught and killed, as there were no soldiers to guard the king because he had gone far ahead. Noticing her Lord's worry, Queen Kaikai offered her help. She was known to be a very powerful lady, and forthwith put her middle finger in the place of the broken axle. This timely help enabled the king to drive his chariot back into his Kingdom. During the whole of the return journey, Kaikai kept her finger in place, and Dasharath in admiration of her power and timely help promised that he would give anything she asked of him. Queen Kaikai ever pleased with her Lord did not think it wise to ask for any reward at that moment. In fact she did not wish for anything, for since her Lord was so willing to grant a boon, she reserved the promise for some future time. The people were very glad to see them safe. Later it became known that young Rama too had shown great skill and bravery in the battle and of course, he became more attached to his people.

Queen Asks For Fulfilment Of Promise

Years rolled by. King Dasharath was old, and he proclaimed Rama as heir to the throne. The news was received with much joy throughout the country. But now there came a hitch that upset everything. Queen Kaikai had a maid-servant by the name of Manthra. Manthra did not like Rama to be the new King, and so she daily poisoned the innocent mind of Kaikai against Rama. She reminded the Queen that now was her opportunity to ask the King for the promise he had given to her. She also implored the Queen to ask the King that Bharat, the youngest and much beloved by Kaikai, should become the new King and not Rama. The Queen fell to her maidservant's evil thoughts, and went to her Lord to ask for the promise he had made. She told the King that Bharat should be the new King, and that this wish of her must be fulfilled otherwise his dignity, truthfulness and position would be at stake. In those days a promise was held to be sacred and to be honoured at any cost, even if it meant death. Indian history is full of such heroic incidents if one cares to read about them. It was therefore a hard blow to the old King. His heart was sore at the thought that such a beloved and noble Prince should not rule. But there was no way out of it. He had to fulfil his promise to Kaikai, who further asked that Rama should be exiled (sent out of the country) for fourteen years, and go about in saffron clothes.

Banishment Of Rama

The King was terribly hurt by these words, his mind weakened and he fell ill. However, Rama, ever ready to obey, prepared to carry out the Queen's orders. His wife Sita insisted on going with him, and said that she would not live long without him. On the other hand Lakshmana, who was very devoted to his brother, refused to be separated from Rama. It was after much persuasion and weeping that the three set out. King Dasharath hearing of this died in grief. People lined the road that Rama took and they wept bitter and long. The whole nation was cast in sadness. Bharat, the newly named King, felt the injustice that the Queen mother had done to Rama and the nation. Accordingly he did not sit on the throne but making a public display of Rama, placed it on the throne and ruled as Rama's substitute.

Destruction Of Ravana And Return Of Rama

During the fourteen years, Rama, Lakshman and Sita wandered far and wide over the whole of India, but mostly in the south. It was during these years of exile that Sita was kidnapped (taken away) by King Ravana, and carried off to Lanka (Ceylon) and the resulting fight at Lanka and rescue of Sita with the help of Hanuman's army. Rama, Sita and Lakshman made themselves very popular with all the Dravidian and forest people who, more or less, worshipped Rama and were ever willing to do anything that would please him. Rama's noble character and his love for all things small and big, carried his name and fame everywhere. It was therefore an occasion of great joy to the people when the fourteen years of exile came to an end. Every one was overjoyed and pleased because Rama was safe and returning to rule over them, that through whatever places he passed the people lit lamps and put them in every niche and corner of their homes, outside as well as inside, to welcome their beloved exiled King.

Ever the roads were illuminated to receive Rama's footsteps. People feasted in joy throughout India.

The Celebration

It was Triumph of Truth. Rama was truthful throughout his whole life. As will be seen, therefore, that Deepavali means an illumination of the lights. Its meaning is clear. The Hindus celebrate Deepavali because Rama was Truth incarnate. His godly virtues (qualities), his nobleness of mind and deeds were indeed examples to the whole of mankind. By its celebration the Hindus remember their culture and tradition (heritage). They are reminded on such a day what their lives should be, how they should live, and that they should cherish and practice the noble qualities that Sri Rama had. Rama's sacrifice, renunciation of the throne, his obedience to his mother, the fulfilling of duty towards his father, his patience, courage, perseverance and bravery when Sita was kidnapped, his brotherly love, his husbandly care, devotion and protection of Sita, his kindness towards animals, birds, insects, his love of Nature, his justice and helpfulness alike to all, are qualities worthy of celebration, and themselves signify in the moulding and building up of the lives of the Hindus. No race would ever celebrate year after year the return of an exile unless he was God sent. The name of Sri Rama. Today on the lips of Hindus the name of Sri Rama is respect. Who never a Hindu greets a Hindu whenever he goes to bed at night and wakes at morn, whenever he is in danger, whenever he is in joy the name of Sri Rama automatically falls from his lips. Why is that? It is because Sri Rama was a godly man, fair and just to all, and therefore virtually worshipped. And this is the meaning and importance of Deepavali to the Hindus.

AUM! SHANTI SHANTI SHANTI!

MUSLIM CULTURE

COURAGE! we shall surely win! It is marvellous how sometimes mere words are an inspiration. Yes, with courage we shall surely win.

Although we, the Muslim women of to-day, have hitherto been floating as it were, on a negative plane of life, we shall yet rise from our abyss of mental ignorance and like our ancestors shall become once again the embodiments of virtue and enlightenment.

Our culture, like every other culture is a living organism, which has never yet met with "death and decay." Throughout the centuries it has lived and moved on, passing through hands both strong and weak, and now, just as dormant volcanoes become active as a result of the forceful powers from within, so our minds too are becoming active and are waking up from their lethargy.

Gradually we are recalling to mind our glorious heritage; the past glory of our woman-hood and slowly, very slowly, we are endeavouring to raise ourselves from this, our present depressed state of existence.

True, until recent years, Muslim women have taken little or no interest in the various activities of life; but that is merely because their innate powers have become smothered in the activities of a mind and body, given over entirely to domesticity.

However, we are now fully aware of the need, the utter necessity for social, physical, intellectual and spiritual development.

Hitherto, in contradiction with the true Islamic spirit, Muslim women have been denied the blessings of a true and proper education, simply because our men believe that with education, girls would become uncontrolable and break through the bounds of "Purdah."

By
RUKHIA OMAR HAJEE

My friends, you need have no fear of that. Education is not as you imagine a definite prelude to moral decadence. Indeed not. It is nothing finer or in quality than the purest gold. In short, education is anything that elevates the moral, physical, social intellectual and spiritual development of a people, and though there is to-day the ludicrous belief that the woman who observes "Purdah," is unlike her more fortunate and liberated western sister, deprived of the opportunities of intellectual development; Islam, at all times has examples which prove the contrary.

You Muslims, whose minds are obsessed with such prejudices, do you not realize that there have been those who have regarded "Purdah," since it originated thirteen centuries ago, as a revered custom of female seclusion to be adhered to as strictly as possible, and that there have been also those who have torn aside their veils, brushed away obstacles, and emerged into the world to render their services, unhaunted by fear and future. They, in all probability regarded "Purdah" as merely a form of the limitation of women's freedom.

Thus it has continued for thirteen centuries and will continue for many years to come. I will therefore leave the matter to be solved by those who regard "Purdah" as a problem.

In the course of History, I have found that Muslim women have played a part in almost every walk of life. Their minds have expressed themselves in almost every cultural field. History is rich in examples of women who have proved that their accomplishments were in some cases superior to those of men. There were women celebrated for their mastery of various arts, law, literature and traditions. Women who ruled Kingdoms with iron hands and fought with the bravest of knights.

Did space permit me, I would have given you a few names of such gifted ladies as the Sultana Razeya Begum, daughter of Shams-uddin Altamash, who succeeded her brother to the Throne in the year 1236. Dressed in man's apparel she would appear daily in the Darbar to discuss matters of state with her ministers. Some trouble arose soon after her accession, which resulted in a battle, in which this noble but unfortunate lady with a lion's heart, fought bravely and was fatally wounded.

Does it not prove then, by reviewing the accomplishments of the Muslim women of the past, that we, the Muslim women of the present too, will in time rise to the exalted position occupied by our forbears. We may not all be the possessors of an indomitable will-power, but we can will to will, and thus we shall prove ourselves equally capable of self direction in the field of masterful accomplishments as did those women who were esteemed for their virtues.

Does it not prove also, that with education, we too will rise from obscurity to greatness, and that as the Potter moulds the clay, so we shall mould the destiny of our race for, "what we are is ever but a mere token of what we become."

SOULLESS CIVILISATION OF TO-DAY

By
H. H. NARAIN GUPTA, B.A.

THE word civilisation as interpreted these days means an advanced stage in social development and an all round exploitation of the forces of nature with a view to gaining control over them, and a satisfaction of all human material wants by the application of machinery. The western idea of a civilised society consists in an all round increase in human wants. The greater the wants, the more the industrial development, the more the moderate cost of the people, and hence the happier the will of society. This, in short, is the creed advocated by all the western economists and politicians. Hence we find that in every country there is keen competition between scientific and inventive research with a view to ensuring better and cheaper methods of production.

Science is making wonderful progress and daily new inventions are being made. Scientists sing of a day when we will have all our material wants supplied by the mechanical exploitation of the forces of nature and the human hand will be excluded from every activity. Ignorance, disease and poverty will be overcome. The powerful press with which Radio-transmission is making headway, make it quite possible that the day will come when a lecture will not be required to leave one's comfortable home and hurry for Europe as at present, as will be broadcasted to every able every boy or lady, or anywhere in the world ready for hearing or seeing. The India phone will enable us to talk with our friends in London or Paris without wires or questions. The India moon will not stand in the way of that will get its energy from a central power station. The day is not far distant when we will sit in a Cinema hall and view the things which are happening in Paris, Japan, or London while they are actually taking place.

But in its true sense does civilisation mean and stand in this multiplication of wants and their mechanical satisfaction?

Is human labour, of which Carlyle sings as the worship of God, to be discarded in this way? Is labour which ennobles human heart and produces universal brotherhood to be dispensed for the mere exploitation of civilisation? Let not the world lose sight of the dignity and desirability of manual labour preached by Washington, who himself from the position of engineer rose to the highest post, the Presidentship of America. Why is there this social unemployment problem staring us in the face in the leading countries of the country? The reason is obvious, he holds a false notion of civilisation and considers it below his dignity to take to manual labour. The social service scheme of Rural Reconstruction of India, evolved by the Government and the Congress, do not attract the attention of the educated young men, as they hold it to be humiliating to work them out. Is it not possible for them to earn their bread by serving the villagers and living among them? But 'No,' they will never do it.

The western idea of civilisation has been just the reverse, according to it,

Growing Godward

This tree that towers gloriously high
Did not attain its grandeur through a day,
A narrow year. From mould it grew away
To bring in unity the earth and the sky
Time knits that mark where growth was turned away
Once threatened beauty's pattern through decay
Now host to sun and shadowy interplay,
This tree has triumphed, lifting hearts and eye.

I will not cringe within the crushing grip
Of any downward growth or any denial
That thwarts the soul, recalling unruly place,
I'll rise from false direction. I will use
Each thread wound and scar to help me lip
My upward flowne toward Our Illumined Face

—Grace. IDA ELAINE JAMES.

and happiness lies in the curtailment of human wants to the barest necessities of life. In other words it is the multiplication of human wants. Is there any other reason which we can imagine for the ceaseless activity in all European countries to gain power and supreme markets. The world war of 1914—18 has hardly shown the ruthless manner of modern civilisation. The free and independent nations trampled under the feet of imperialistic aggression, control of so-called civilised nations. Rivers of blood of innocent children building hatred and revenge and lust for their glory. Cities are destroyed in minutes by heavy bombardment of destructive war materials and armaments. The comparison of the army and defence expenses of a country with its provision for public amenities exposes the reality or otherwise of the modern civilisation. How long can this soulless civilisation survive?

Unless the development of morality keeps pace with the growth of scientific inventions, humanity is bound to perish. Sciences cannot and does not make adequate provision for transforming human hearts. Human nature is composed of feelings of love, passions, fears, prejudices and superstitions. How can science control and guide such uncertainties and frailties of the human mind?

India, the land of saints, hermits and spiritualists, is not immune from the western influence. Mahatma Gandhi says that the passion of too large a section of Indian people seems to be to acquire the classical English language and to spurn any form of manual labour in spite of their income amounting only to a few annas per day. If the world is to escape the harmful effects of this civilisation, it will have to take the value of spirituality into consideration. Spirituality teaches man to curtail his wants to the barest necessities of life, to view the outer world with the feeling of universal brotherhood and to regard the purification of the soul as the ultimate goal of mankind. Why is Gandhiji worshipped today as the world's great prophet of peace? It is through his Soul force. Why was India at her zenith of glory in ancient times, what has reduced her to abject slavery? The only answers that can be given are the cultural and spiritual life of Indians on the one hand, and the degradation of their personal character on the other.

In spite of all scientific researches and inventions, the world to-day is worse off than it was a century or two ago. There is want, misery and trouble all round and no peace is to be found anywhere.

If the world wants to progress and learn the true meaning of civilisation it will have to follow the ancient culture of India and then shall the war drums throb no more; righteousness shall flow down in a mighty stream and the earth shall become the abode of peace and home of God.

THESE CHANGING WORDS!

DEALING WITH THE DERIVATIONS AND CHANGING MEANINGS OF MANY OUTSPOKEN WORDS AND PHRASES

By

D. C. H. [illegible]

"ILL news, by 'r lady," said Shakespeare's citizen in "Richard III.," on hearing of the death of King Edward IV. In the troubled time of the Wars of Roses, the old oath, "By Our Lady," had been shortened to this form. That citizen's descendant to-day has slurred his speech still further, and the epithet "bloody," which we hear used to add force to description, is nothing more or less than the mangled form of "By Our Lady." I wonder how many of our modern offenders realise that they are swearing by the Virgin Mary?

This corruption of words through the years is a fascinating study. I should imagine that one's thoughts of Mary Magdalene, the repentant sinner at the Cross of Christ are invariably sympathetic. And yet the "Magdalene" has led to our word "maudlin," whose meaning is, of course, "fuddled" or "sickly sentimental."

Origin Of Bedlam

"Bethlehem" has suffered a similar fate. We find it in one of its forms as "bedlam," which means "a place of uproar." The corruption is due to the Hospital of St. Mary of Bethlehem, in London, where the mentally afflicted were housed.

Strange, is it not, how these honoured words have given rise to such doubtful offspring. The process does not stop at Biblical terms. Let us take a few examples. We do not take kindly to being called a "villain" at the present day. The "villanus" of ancient Rome, however, found no dishonour in his title. It represented the nature of his calling, that of farm servant.

"A silly person" many centuries ago was one deemed worthy of praise. It meant that the person was "blessed." Not so in our time.

The adjective "crafty" to-day we associate with one who would not pass at a piece of sharp practice. There is an insinuation of reproach in the word. Yet originally it was synonymous with the "clever" of present times.

If someone calls me a "boor" to-day I take affront. The suggestion is that I am uncouth and illiterate. But the "boor" of the past was a small farmer, purely and simply. (Our Afrikaans word "boer" derives from the same source, but has kept its traditional meaning.

The Anglo-Saxon "knave" was a boy or servant. We, however, would be wary of having such a servant in our employ!

We do not, in polite society, talk of a "stink." Yet in former days, violets, scent, delicious food, all things pleasant and unpleasant had their characteristic "stink" or "smell" as the meaning was.

Marshall—A Groom

Of course, there is an obverse side to this case. To become a "marshall" to-day needs considerable ability and military training. It is not everyone who can rise to such a position. Even some centuries ago the "marshal" who was in charge of tournaments or assemblies was an official of considerable distinction. Yet the original forerunner of these distinguished persons needed no such qualifications to pursue his calling as "groom." There is exaltation of a word for you!

The "fond" of Middle English times was a fool. Accordingly, one who was fond was foolish or simple. But, although our "fondness" for certain indulgences may be foolish in the extreme, that is not the commonly accepted meaning of the word in our times.

That much-abused word of ours, "nice" in its original Latin form meant "ignorant." Its most correct usage to-day appears in an expression such as "a nice point" where it means "tricky" or "difficult."

So words fall and rise. The looking about of their form is something which cannot be treated here without running on to considerable length. But here is a specimen I cannot resist. *Ma dama* (my lady) is dignified Latin. "Madame," "madam" we may still pass, but the shortening process is becoming ominous, and the culmination of the effort is "ma'am" and "m," as in "yes'm" and "no'm," the less said about which, perhaps, the better.

Words have also narrowed in their meanings. "Sweetmeat" has nothing to do with "sweet meat" so far as we can see. We apply the term to fruit which we have preserved with sugar. But the logical derivation of the word is correct, for "meat" originally applied to the food.

When Chaucer, in the fourteenth century, said that "small fowles maken melodye" (small fowls sing), his "fowl" applied to birds in general. We have a similar example in the expression "fowls of the air." The present day meaning of the word is much more restricted.

Any speech was once a "sermon," but we confine our interpretation of the word to speeches of a religious nature.

If I were to speak of going on a "voyage" by car, or on horseback, you would laugh at me ludicrously at me. And yet, a "voyage" originally meant a "journey," however taken.

"Il Duce"

Mussolini in Italy is "Il Duce" the leader. That "Duce" springs from the same origin as our "duke," and unlike the English form has not narrowed its meaning, for our "duke" to-day is simply a member of the nobility and need not necessarily possess the qualities of leadership.

In the Anglo-Saxon form "steorfa" meant "to die" in any way whatsoever (compare Afrikaans "sterf"). We have whittled the meaning considerably to death from hunger.

"Time and tide wait for no man." The Anglo-Saxon would have said to me, "Why repent yourself?" "Time" and "tide," both then meant the same thing. Our "tide" is a very much restricted form of time, though the original meaning survives in forms such as "Easter-tide."

We have, however, in certain instances become more liberal towards words. "Miscreant" was "one who did not believe," "an infidel." Our modern meaning implies a "rogue" generally. We are prepared to call most inferior instruments "pipes." Originally "pipe" applied purely to a tubular musical instrument. A "post" was simply "a fixed position." This word's meaning has extended with the years.

Hus-band And Wife

We have both narrowed and widened the Anglo-Saxon "wife," which meant a "woman of lowly position" (such as we have in "fishwife"). We have narrowed the "woman" to "married woman," but have widened the word in the sense that we no longer confine our social class to that of the lower orders.

The "husband" on the other hand, was one who dwelt in the house ("bus"). Here is an interesting example of a narrowing in meaning.

One could ramble on indefinitely on this topic of the promotion and degradation, narrowing and whittling of words through the centuries. Try to work out a few examples for yourself. I can assure you that, the further you delve into the study, the more fascinating you will find it.—*Sunday Times.*

WANTED

A Tamil Priest to take charge of the Shree Vaithinaatha Swamy Temple, Umgeni Road, Durban. Also an assistant Priest to work under and help the Priest in charge. Both must be strict vegetarians and well versed in Vedic Mantras. State particulars of previous services and salary required for each post to:—

Hon. Secretary,
Shree Vaithinaatha Swamy Temple,
177, Umgeni Road, Durban.

NATAL QUAKERS RE-AFFIRM THEIR OPPOSITION TO WAR

THE Natal branch of the Society of Friends (Quakers) issued the following Press statement:—

In 1660 the members of the Society of Friends (Quakers) addressed a statement to Charles II of England declaring their attitude towards war:

"We utterly deny all outward wars and strife and fightings with outward weapons, for any end, or under any pretence whatever; this is our testimony to the whole world. The Spirit of Christ by which we are guided is not changeable, so as once to command us from a thing as evil and again to move unto it; and we certainly know and testify to the world, that the Spirit of Christ, which leads us into all Truth, will never move us to fight and war against any man with outward weapons, neither for the Kingdom of Christ nor for the Kingdoms of this world."

From time to time since then; during the war of the Austrian Succession in 1744, during the Napoleonic Wars in 1815, during Crimean War, the Society has re-affirmed this fundamental faith.

We feel that at this time, when there is war in many parts of the world, and our thoughts are turned to war, we should state publicly that this attitude is unchanged for the "Spirit of Christ by which we are guided is unchangeable."

We feel that there is a great need for us to keep our thoughts and words free from hatred and fear, and to preserve inviolate our faith in that Spirit of God which works in man and in which we trust; that Spirit of which one of the early members of our Society said: "There is a spirit that delights to do no evil, nor to revenge any wrong—its crown is meekness. Its life is everlasting love unfeigned. It takes the kingdom with entreaty and not with contention, and keeps it by gentleness of mind."

We believe that the all embracing love of God reaches out to all his children of whatever nation or race, and that it is our task to bring our thoughts and lives into harmony with this boundless love. By our thoughts, our words and our lives we would be testimonies to God's peace.

At all times of so-called crisis, we are reminded that we have not been as faithful as we should in living always in the light of God's love for mankind as it was interpreted for us by Jesus. We are renewed in our belief that it is by participating in those activities that have for their aim the removal of misunderstanding and ill-will between race and race, nation and nation, class and class, that we can best help to remove the causes of war.

We are deeply conscious of injustices and inequalities and the many wrongs of the world. Our minds reach out in understanding and love to all those who are oppressed, who are denied freedom and opportunity. We appreciate fully the notion of those who, believing that wrongs can be righted by warfare, give up their lives in this belief. We feel, however, that we must reaffirm our conviction that wrong cannot be righted by war, which is itself wrong.

Our position does not mean indifference. Though denying to ourselves any participation in war and material conflict, we are able to take up those tasks of healing that the world needs. Thus at this time the Friends are feeding orphaned children of both combatant parties in Spain, are endeavouring to help distressed Jews in Vienna and to render assistance to those in need in China.

While refusing to take any part in "outward wars and strife," we would ask to share the burden of the world's suffering and would strive always to be the instruments of God's love and peace.

Signed for and on behalf of the Natal Society of Friends,
—CLEMENT REYNOLDS, Clerk,
26/9/38

"Our Motherland"

Awake! Awake! dear Motherland,
Awake! see the dawn of the
rising sun.
That millions matter on the
sunny land,
Will say, not by sword alone
a battle shall be won.

Victory! O Victory! ye martyrs
of soul-force,
A glorious victory,—
Would India refrain?
If to-day she rise, will the
morrow bring the foe,
Nay, listen that still voice,
"Non-violence" shall reign.

Patience, dear children,
let hopes not depress,
That million oppressed
seek comfort and peace.
Your Motherland awaits Hindu
and Moslem embrace,
Her sacrifice hail womanhood,
pride, vanity shall cease.

Ye sons and daughters rise
in your majestic grandeur,
And uphold your honour of
self-sacrifice and love,
Voice the poor, and make their
hearts grow for her,
For it is your [illegible]
[illegible]

Statesmen and Princes,
you'll no longer be bound,
Our liberty at stake,
Would Britain frustrate?
Still that calm voice is heard
all India around,
Come link your future
for people and State.

Hail! Prince of peace, Hail!
Might is thy power,
You soft wistful heart,
courageous and dear,
Faithful and loyal you have
struggled for the poor,
And for Motherland dear
to die without fear.

God bless dear Motherland,
and children abroad,
Unite and be true,
remember the goal
[illegible]
India as all rule, and succeed
over all.

SHIV. [illegible]

THE STORY OF ABU BAKER SHIBLI

By
MIA SAYED IBRAHIM (BARA)
Ex "Prabuddha Bharata"

SPIRITUAL realisation is very difficult of attainment inasmuch as it requires a harmonious and perfect development of all the parts of one's own being. It is not enough if one gets the power in the heart, or the vision in the mind or is able to awaken some spiritual force in one's vital being, for if the organs are not purified, spiritualised, and transformed for the revelation of the spirit, it very often creates confusion in the complex texture of the life of an individual. At any rate truth is likely to be coloured by the limitations of the instrument, and the manifestation of the spirit may also remain distorted and imperfect. This has unfortunately been the case with many over-enthusiastic devotees in India as well as in other countries. A short sketch of the life of one such spiritual figure—a Sufi sage, named Abu Baker Shibli, who was greatly revered in his time for his spiritual attainments is given here.

Abu Baker Shibli was born in Baghdad. He was a fighter throughout his life and was never disheartened by failures or opposition. He used to utter the words of Mansur, Anal Haq—"I am God." He lived up to the age of seventy-seven and died in Hijra 334. He was greatly troubled by the ignorant masses and attempts were made to assassinate him for his blasphemy.

The incident of his turning to spiritual life is interesting. He had a large estate and rich lands in the district of Wahawand and he was the governor of the place under the Khalif of Baghdad. He went to the court of the Khalif on being asked to present himself before him. For some reason the Khalif became angry and confiscated his property and he was sent back to his native place in disgrace. But after a time the Khalif restored his property and presented him with rich robes of honour. Shibli took the costly robes and pleased his ness with them. When the Khalif came to know of this, he again confiscated his property. Shibli thought, "When we misuse the clothes given by man, he revenges himself in this way. What then would be the punishment for misusing the gifts given by the Divine?" He returned to the Khalif after resolving upon the future course of his life and said, "O King, when you cannot brook the misuse of the things given by you, and take it as an insult, how can I insult God by being ungrateful to Him by accepting your service? I will not serve you any more but devote my life to the service of God." Saying this he left the court and became the disciple of Khairyar Noussaj, who was a relative of Junnaid, a great Sufi sage. He directed Shibli to go to Junnaid. On approaching the latter, Shibli said, "You have got the real Divine love which I compare to a precious pearl. Kindly give the pearl to me. If you cannot give it as a free gift, give it to me by taking the price." Junnaid replied, "I think it beyond your power to buy the pearl. If I give it to you as a gift I fear you will lose it and may not be able to preserve it safely. Only one way is open for you by which you will get the pearl: if you have the strength and courage to plunge into the ocean of life and strive constantly with patience and faith you may attain it."

Shibli said, "Very well, tell me what I have to do and I won't be found lacking." Junnaid said, "Go and sell sulphur in the streets for one year." At the end of the year he came and asked, "What am I to do next?" Junnaid said, "Do not do any work for one year but ask for alms from house to house." He began to ask for alms but could not get anything. He returned to his master and informed him of what had happened. Junnaid said, "Now, be your own worst! The people do not care for you in the least, and hence you should not care for them and stop all your concern for them." Then he asked him to return to his native place Nahavand, and to ask pardon of the people who had suffered for his injustice and tyranny during his regime as a governor. He went away and acted as he was told. But he could not find out one man whom he remembered to have wronged; so he gave one lac of copper coins in alms to atone for that sin. He took four years in this work and then returned to Junnaid, who replied, "Shibli the ego has not left you. Therefore spend one year in begging alms." Shibli says that he spent one year in begging from door to door and whatever he got he gave to his master, who distributed all to the poor and did not give him anything to eat at night. After the lapse of one year the master said, "Now, for one year render service unto sages." At the end of the period Junnaid asked Abu Bakar Shibli, "Now, what value do you attach to yourself?" Shibli replied, "I consider myself as the lowest of all creatures and sincerely believe it to be so." Junnaid said, "Now, you are free. You have got the real knowledge."

In order to attract people towards God, Shibli used to say, "If anybody utters the name of Allah, I will fill his mouth with sugar." He used to give sugar to children and asked them to utter the name of Allah. After some time he again declared, "Whoever will speak "Allah," in my presence, I will fill his mouth with gold and silver." So grown-up people began to come to him and repeat the name of Allah. After a time he found out that people took the name of Allah in disrespect. He could not bear this and kept a naked sword in his hand and threatened that if anyone spoke the name of Allah in his presence, he would cut off his head. Thereafter if anybody uttered the name of God in his presence he used to bow down.

Once he heard a voice, "Shibli, how long will you love the name only? Why not seek God Himself?" On hearing this his heart was filled with intense emotion and love of God, and overpowered by ecstasy he threw himself into the river. He was not drowned and the waves cast him on the shore. He, however, could not bear the separation and in another impulse threw himself into fire out of which also he was saved by a miracle. His intensity increased all more after this incident and he put himself to more dangerous tests and was saved each time. At last he exclaimed, "What should I do now? Even water, fire, this forest beasts of prey and the mountains [illegible] and my life!" In answer he heard the voice, "The man who kills himself with the love of God cannot be killed by anything else." He became almost mad with the love of God, and also acted like a mad man. He was put under hand-cuffs and chains. Yet his passion remained uncontrolled and he was sent to the lunatic asylum, where he was detained for a long time.

People used to say to him, "Shibli, you have gone mad." He used to reply, "Yes, I am gone mad in your eyes, but to me you are all mad. I wish God might increase this my madness a hundred-fold." Once some people came to him and, on being inquired by Shibli, they said that they were his relatives. Thereupon Shibli abused them and threw stones at them. They began to flee for safety. At this he said, "You are all liars; you pretend to be my relatives and do not even put up with this much excess from me!"

On another occasion he took fire in his hand and said, "I will go to Mecca and burn the temple of Kaba. This alone will make them real lovers of God by diverting their attention from the temple to the God who resides in the temple." One day he took a piece of wood burning at both the ends and said, "See, both the heaven and the earth earth are consigned to fire so that people may now resort to God without any attachment to heaven, or fear of hell."

On the occasion of the id festival he used to put on a black dress of mourning. People asked him the reason of this and he explained, "All these people are away from God. They take pleasure in worldly

things and forget God. I therefore put on this dress as a mourning for their misdeed."

Once a bird was uttering the sound, 'ooo', 'o.o', incessantly. In reply he, on climbing the tree, uttered repeatedly the words 'There it is, here it is.' On being asked what this meant he said, "The bird inquires 'Where is it? Where is it?' and I too have to reply. She does not stop; so I cannot also stop replying." In Persian 'ooo' means 'where,' and hence this was interpreted by him as meaning the question, 'Where is it?'

He used to put salt in his eyes to keep awake. At this Junaid asked, "Why do you do this?" He said, "The Truth has come and I have no power to bear it and hence in confusion I resort to such methods in the hope of keeping myself under control for a longer time."

Such were the efforts of the sages of the past who helped the growth of spiritual consciousness and light in this world. Let us hope humanity will be more ready and better equipped to receive greater light and a richer civilization.

Fountain Of Wisdom

We shall have lived in vain . . . unless we have done something by our lives to leave the community to which we live richer or wiser or better for our living. —L. Aubrey

* * *

What part soever you have taken upon you, play that as well as you can, and make the best of it. —Thomas More.

* * *

Many times well-formed opinion bendeth the wrong way, and then cometh hardest the intellect. —Bacon

* * *

No man ruleth safely but he that is willingly ruled. —Thomas à Kempis.

* * *

Oh, to fulfil,
God's love, all love and thought
beyond His will,
In man's best manner
—Rudyard K.

The golden age only comes to men when they have, if only for a moment, forgotten gold. —A. E. Housman

* * *

Good manners are the outward sign of the soul's self-respect, the window to man's inner nature. He who looks them, looks depth, humanity and fine feeling. —Harriet Beecher Stowe

* * *

Men tend always to deceive themselves with what they are justified in believing. —Lewis Browne

* * *

Reputation is an idle and most false imposition; oft got without merit and lost without deserving. —Walter Raleigh

* * *

Troubles are caused by workers who do not think and thinkers who do no work. —Gandhi.

* * *

If your name is to live at all, it is as much there to have a life in people's hearts than only in their brains. —O. W. Holmes

* * *

God will put up with a great many things in the human heart, but there . . . He will not —the second place. —Dean Inge

* * *

Law and equity are two things which God has joined, but which man hath put asunder. —T. C.

* * *

Without the experience of suffering, a man's nature remains shallow. Pain that has been lived through gives to character a depth that seldom comes from the experience of happiness. —The Aryan Path.

* * *

We should aim not only to say the right thing in the right place, but, far more difficult still, to leave unsaid the wrong thing at the tempting moment." —Smith

* * *

It is not the fact that man has riches which keeps him from the Kingdom of Heaven, but the fact that riches have him. —Dr. Carus.

* * *

The aim of life is appreciation: there is no sense in not appreciating things, and there is no sense in having more of them if you have lost the capacity to do so. —Gerald Heard.

* * *

The greatest things and the most praiseworthy that can be done for the public good are not what mighty great men but great honesty. —Pope

* * *

To be able gently to benefit our fellow creatures is the happiness of life, and to hurt them is in the power of all fools.

* * *

Character is a quicker prize than wealth; fidelity to duty stands higher than ambition. —Anon.

* * *

Might that is void of right falls by its own strength. —Hafiz.

* * *

What do we live for if it is not to make life less difficult to each other. —George Eliot.

* * *

The way of the Lord is strength to the upright: but destruction shall be to the workers of iniquity. —Proverbs.

* * *

Kindly words, sympathizing attentions cost very little, but they are priceless in their value. —F. W. Robertson.

* * *

Let all bitterness, and wrath, and anger and clamour, and railing, be put away from you, with all malice: and be ye kind one to another, tender-hearted, forgiving each other, even as God also in Christ forgave you. —St. Paul

* * *

O Master Poet, I have sat down at thy feet. Only let me make my life simple and straight, like a flute of reed for Thee to fill with music. —Tagore.

* * *

What is the inevitable condition of human life, the true source of human welfare. —Tolstoy.

* * *

To live life where holiness shall whiten the souls of all mankind, this should be the aim of every one of us. —Jeremy Taylor.

* * *

A smile and a click will carry you through many difficulties but nine times out of ten it is the click that does the trick. —Lewis Banks Stumpf.

* * *

On land and sea let barbarous discord cease,
And hail the listening world in universal peace.
—Lucretius

* * *

Be independent and exuberant, and regard not the opinion or concern of others, but keep watch over . . . [illegible] . . . —Epictetus.

* * *

A friend is he who sets his heart upon us, is happy on us, and delights in us, does for us what we want is willing and fully competent . . . [illegible] . . . —William Ellery Channing.

* * *

If you wish that to be forgotten we must do you and speak, rather write things worth reading or do things worth writing. —Franklin.

* * *

Those who deny freedom to others deserve it not themselves; and under the law of a just God, cannot long retain it. —Lincoln.

WANTED

Teacher in Urdu for Jamestown Islamic School at Athlone, Cape Town. Applications with testimonials and particulars of salary required to be submitted to the Secretary, P. O. Box 34, Rosebanker Road, Athlone.

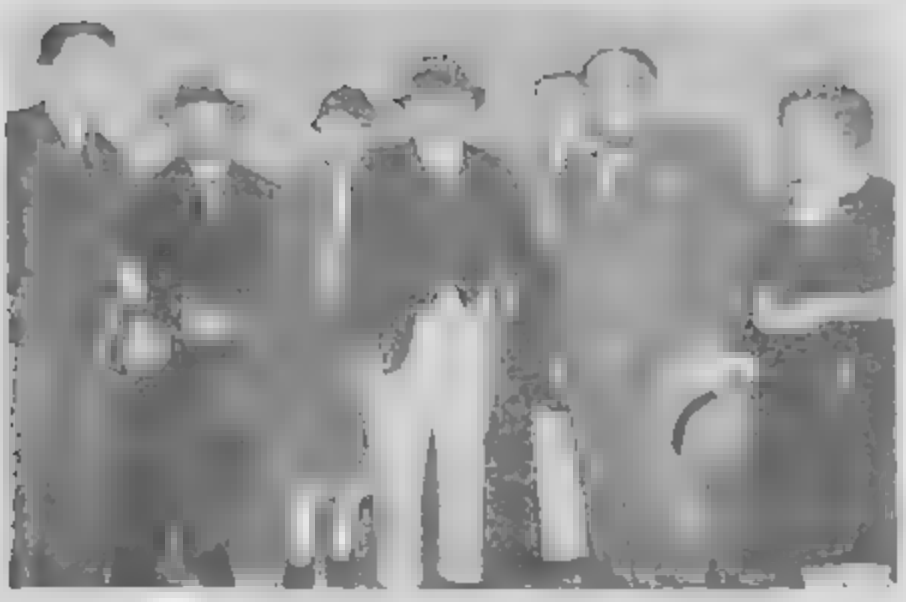

SR SUBASH CHANDRA BOSE.
President of the Indian National Congress.
કાંગ્રેસપ્રમુખ શ્રી સુભાષચંદ્ર બોઝ.

PANDIT JAWAHARLAL NEHRU VISITS CZECHO-SLOVAKIA
ચેકોસ્લોવેકીયાની મુલાકાતે પંડિત જવાહરલાલ નેહરૂ.

Pandit Jawaharlal Nehru and his daughter [illegible] on their arrival at Prague [illegible]

Dr. Jawaharlal Nehru and his daughter, Miss Indira, with Prof. Lev Nyegrin's daughter, with members of the Czech National Party in Czechoslovakia.

પંડિત જવાહરલાલ નેહરૂ અને તેમના પુત્રી ઇન્દિરાજી પ્રાગ ખાતે ચેકોસ્લોવેકીયાના [illegible] સભ્યો સાથે

Tit Bits Of Wit And Humour

Shirkers

If you're content to watch the clock and slide off the *tick*, you mustn't be surprised to find that you are not on *click* at turning up the ladder [illegible] who don't [illegible] with a job of *work*. Just cultivate the notion that it pays to give your *best* and when promotions booming you will stand the acid *test*.

Rome—Berlin Axis

Two country men were boring : chat in the bar parlour of a village public house.

"You know something about foreign affairs, Bill," said one of the men, "so I've hope you can tell me what is the meaning of the Rome-Berlin axis."

"Well, it's like this," replied Bill. "The Rome-Berlin axis means that : England sent a Note to Mussolini about foreign affairs, Mussolini axis Hitler about it: then if he sent a Note to Hitler, Hitler axis Mussolini about it, before coming to a final decision. Sort of vicey versey, as you might say."

* * *

The wife arrived breathlessly after a day's shopping. "Look, darling," she said to her husband happily, "I've got one of those new hats without a crown, and dress without a back, and shoes without toecaps." "Well, what about it?" grunted her husband. "Look at this new suit of mine: it has pockets without money!"

* * *

Burglar: "Have you paid your dog licence?"
Brown: "I haven't a dog."
Burglar: "Have you paid your telephone?"
Brown: "I am not on the telephone."
Burglar: "Good. I'm safe. Now open that safe for me."

* * *

Penn again: "Hey, there's a [illegible] people outside waiting to see you. Among them is a bishop who says he married you some time ago." Film star: "Gee! I'm practically certain I never married a bishop."

* * *

Gladys: My father made his fortune when he was a young man. Would you like to know how he did it?" George: "Not particularly. But I should like to know if he still has it."

* * *

Several times in life the average man faces the difficult problem of trying to decide which will cost less—to tell the truth or hire a lawyer.

* * *

"Well, now, what time do I have to get to work mornings?" asked the new hired man.

"Any time you like," responded Farmer Funkington. "But it ain't later than half-past four."

Little Bobby looked up from the paper he had been reading.

"Pop, what is a retainer?"

"A retaining fee, my boy," he said, "is a sum of money paid to a lawyer before he will undertake to do any work for his client."

The boy nodded understandingly.

"I get you, Pop!" he replied. "Like putting a shilling in the meter before you get any gas."

* * *

Auntie: "When I was a child, I was told that if I made ugly faces I would stay like it." Little Samuel: "Well, you can't say you weren't warned, Auntie."

* * *

"I sent my little boy for two pounds of strawberries, and I received only a pound and-a-half!" "My scales are quite normal, madam. Have you weighed your little boy?"

* * *

"Who was that little girl I saw you with, Tommy?"

"I don't know, Daddy. I just pulled a packet of cigarettes out of my pocket, and there she was."

* * *

A teacher asked her class to state the difference between the words, "result" and "consequence."

A bright girl replied: "Results are what you get, and consequences are what you get."

WHY WORRY?

If you are busy, there is nothing to worry about. If you are idle, there are two things to worry about. Either you are well or you are ill. If you are well there is nothing to worry about, but if you are ill, there are two things to worry about: You are either going to live or die. If you are going to live there is nothing to worry about, but if you are going to die there are two things to worry about. You are either going to Heaven or you are going to the other place. If you are going to Heaven, surely there is nothing to worry about but if you are going to the other place you will be so busy shaking hands with all your friends that there will be no time to worry about. So, why worry!

Adrian H. Parris,
in Good Words.

———:o:———

Why is not every one who tells a lie struck dead? Because there wouldn't be any one left.

* * *

What trade is it which best works at trumpets?—Shoemaker.

* * *

In what trade is the Prime Minister?—Cabinet-maker.

Useful Hints

To fill your broken china and glass, also metal work, here is a splendid cement that sets quickly and will bear hot water. Take one ounce of each of plaster of paris and gum arabic and mix together with a thin bladed knife. Every time it is required work it into a thin paste and apply to edges. It is best only to make sufficient for immediate use.

o o o

To make a simple tool rack you first get a piece of wood 2 or 3 feet in length and 6 ins. wide. Then get a strip of rubber cut of a bicycle tyre as long as the board and tack it on the board at intervals of about 2 ins. or 3 ins. This forms loops in which your tools can be hung.

o o o

For a handy brush rack one needs a piece of corrugated cardboard about 12 ins. by 6 ins. and a piece of plywood the same size. The cardboard is then fixed and the rack is ready.

o o o

Coughs, colds, catarrh and bronchial troubles yield quickly to a particularly effective cough mixture that can be prepared at home by dissolving half a pound of sugar in half pint of hot water and then adding 2ozs. of "Bronchia" of tar, which you can obtain from any chemist. Stir thoroughly, and pour into a pint bottle when cool. This fine cough mixture never fails to give relief quickly, it stops tickling coughs, and being pleasant to take it is ideal for children.

o o o

A small bottle of turpentine should be in every housewife's cupboard.

o o o

For floors there is nothing finer than beeswax with turps melted into it, while for furniture polish nothing can be better than two parts of sweet oil and one part of turpentine well taken together.

o o o

If you scald your hand and have no tannic acid handy, turpentine will soothe and take the pain away.

o o o

Turpentine will take ink stains out of muslin when used in conjunction with soap, and will help to whiten clothes if added to them when boiling.

o o o

There is no better way of keeping moths out of stored clothes than by sprinkling them with turps.

o o o

To clean a tiled hearth, use turpentine rubbed on with a flannel. This will remove all stains and bring the tiles up like new.

o o o

Rusty steel should first be rubbed with a cut onion, then cleaned in the ordinary way.

o o o

Is your umbrella shabby? It will look fresher after a hard brushing with a brush dipped in ammonia and water.

MT. EDGECOMBE SHRI EMPERUMAL HINDU TEMPLE

THE original Temple was erected 18 years ago in a small way. Great improvements have been made ever since. About 15 years ago, the Temple was demolished and a new erection in concrete was made by an expert Indian, who also finished the fancy work on the Temple. On the completion of the new Temple, a golden Kalasam, which increased the beauty of the expert's work, was placed on the crown of the dome. The members of the Natal Estates Indian community contributed largely to the erection of the new Temple, which cost approximately £2,000. The Company, through the Managing Director, Mr. W. A. Campbell, also assisted very generously.

As the Temple is still being improved yearly, last year a beautiful arch and gate were built at the entrance. A copper flagpost was also placed in the place of the old wooden one, and these intensify the beauty of the new Temple.

Yearly a festival, the expenses of which were contributed by the people, was celebrated. Since 1929, the festival is run entirely by the Temple funds which are collected from staffs and from willing contributors.

This festival is well known throughout South Africa as a 10 days' affair. The employees of the Natal Estates, Mount Edgecombe, are given leave for two days to celebrate this religious festival. On the 9th day a well decorated chariot, followed by a huge procession, is drawn round the barracks by the people. About 30,000 people from all over South Africa attend the festival. The majority come by cars, and trains which are specially arranged for the days. During the evening of the ninth day, Mr. W. A. Campbell, with some of his friends, comes and visits the various shows and stalls. Attractions such as Punch and Judy, Merry-Go-Rounds and Dramas—Hindi, Tamil and Telugu, are arranged for the benefit of the general public. The Temple, on these days, being decorated with coloured lights and surrounded by hundreds of young and old worshippers with their adornments, is a wonderful sight. Visitors are given meals, which are supplied by the Company and the Temple fund, and also accommodation is provided for rest during the night in the hall near the Temple. The visitors are looked after by the Temple committee. The community are very grateful to the Natal Estates and to the management for their kind assistance given to them. The Temple committee are also proud of their president, Mr. L. J. Cato, for his fine supervision.

HOW TO USE THE GITA

By

D. BHATTACHARYYA, M.A.

THE Gita is a Yoga Sastra and as such it is of more importance to us in our daily lives than any other of our holy scriptures. In fact it would not be far from truth to say that it is "The Book" to guide us in our every-day life. Below we propose to mention a few points in which this book may be used:—

1. When you become hopeless and feel yourself downcast read 1; 2.

2. When you are wanting in energy and your mind is unwilling to work at the death of your nearest and dearest ones read 1 27-28.

3. When you are determined to do a certain thing read 2; 47; 3; 30.

4. When you want to keep yourself away from doing a certain thing for not being able to enjoy the fruit thereof read 2; 47.

5. When you want to know the cause of your destruction read 2; 62-63.

6. When you are at a loss as to what to do and what not to do read 3; 21.

7. When you are looking for peace read 4; 39.

8. When you want to know what will become of this earth in the long run read 8; 4.

9. When you are in doubt about your own religion read 3; 35.

10. When you want to know the slightest difference between God and man read 4; 5.

11. When you want to know how God exhibits his power read 4; 7-8.

12. When you are in doubt as to whether or not God will listen to your prayers or when you are at a loss as to how to worship Him read 4; 11; 9; 30.

13. When you have doubts about the existence of God read 4 7-12; 5 16-19 24; 10; 2 20; 7.

14. When you have doubts as to whether or not God will accept your offering read 9; 26.

15. When you want to know what God asks of you read 9; 27; 34; 18; 65-66.

16. When you want to know the message of God to the creatures below on earth read 9; 29; 34.

17. When you want to know who is dearer to God read 12; 14 20.

18. When you want to know the relation between you and God read 14; 4; 18; 69.

19. When you want to know the ability of studying the Gita read 18; 78.

20. When you want to pray to God read 11; 16; 38-40; 43-44.

—*Indian Review.*

The Wanderer

(African Swedish Poem by Talk of Kalfeldt)

By Prof. E. E. Sargent

Who are you, and where
do you come from, friend?
I cannot tell you; I am no man's
kin.
My home is lonely, nor will be
to the end
I am a stranger till my days outrun.

What is the faith you hold,
your trust in whom?
All that I know is that
I have not known
As others say they know. It is
my doom
To seek the Unsearchable,
lost and alone.

How have you lived?
What happiness was yours?
Through bitter need, and
thunderous ocean-drive
I fought my way. Through sorrow
that endures
I have so loved what it is
to be alive.

MAN CONQUERS THE SKIES AT LAST

A FAMOUS PAINTER TRIED TO FLY HUNDRED YEARS AGO

IN London at the moment, in close secrecy, a new type of aeroplane is being built which should capture all speed records for Great Britain. According to experts it may equal the tremendous speed that sound travels through air. They think it will reach 500 miles an hour, a speed which scientists consider to be the limit, because of the risks of aeroplanes falling to pieces in the air.

When one reads of this latest success in aeroplane invention, it is interesting to compare it with the earliest stages. Ever since the beginning men have wanted to fly they watched the birds, and thought how easy it should be to imitate their flights. Several attempts were made to fly by means of a pair of wings attached to the inventors' arms, but they were all a failure.

World's First Flyer

In the fifteenth century, however, Leonardo di Vinchi architect, engineer, artist and scientist, found that if men were to fly he must have a pair of wings which, by a variety of movements, would keep on a steady keel. He imagined that a man could make enough power by his muscles to work the wings. Although there is no record of this inventor actually flying, his writings and models, especially of the parachute and helicopter helped other men to invent the flying machine.

Three hundred years later two French brothers named Montgolfier, experimenting with hot air, which always rises, attached a sheep, a cock and a duck below a balloon, which rose into the air.

Encouraged by the success of this trial, Pilatre de Rozier made an ascent in a balloon, thus becoming the first flyer in the world, if we except the legendary Icarus.

Balloons To Airships

After this, balloon flights were made in various parts of the world for many years. The French Government helped to forward these experiments, and at last coal gas was used to inflate a balloon. The idea of making heavier-than-air machine which would fly was not altogether dismissed, however.

In 1894 Sir Hiram Maxim made a big steam driven air machine in England, which, although it was not a great success, actually rose into the air. Five years later balloons had developed into airships, which were being driven by revolving air screws, and the first of the famous rigid Zeppelin airships was under construction in Germany.

In another part of Germany, Otto Lilienthal experimented with different kind of gliders, and successfully proved that a man could be supported in the air without the help of light gases. Unfortunately he was killed when his glider crashed, and it was left to two Americans, Orville and Wilbur Wright, to follow up his idea of rising above the earth in a glider.

First Successful Aeroplane

After experimenting with model aeroplanes, the brothers at length came to a conclusion that wing surfaces would support not only a man in the air, but a motor as well. The main problem, they thought, was to balance a winged machine when it was flying through the air, and to combine the best kind of wing surfaces with the motor and the air-screws which airships used.

After several experimental flights with dummy figures, Orville Wright in 1903 went up himself in a motor-driven machine, and made a flight which lasted only 12 seconds. This was the first time in the history of the world that a machine carrying a man had raised itself into the air by its power, had sailed forward upon a level course, and had finally landed without being wrecked.

Great secrecy was observed about the trials, but when the facts became known many people would not believe them. Next year, however, a passenger was carried, and flights were made by the Wright brothers covering 75 miles.

Channel And Atlantic Flown

Stimulated by their success, other experimenters tested out machines of different designs. A prize was offered to the first aviator who could fly across the English Channel, and in 1909 a Frenchman named Blériot made the crossing in thirty-seven minutes.

After it, inventions followed each other rapidly, and many different types of machines were perfected. The ability to fly stopped the imagination of numbers of people, and it is not surprising that notable records were achieved.

After the English Channel had been flown, the wild wastes of the Atlantic Ocean appealed to many flyers. In 1919 the British airmen, Alcock and Brown, set out from Newfoundland to fly across the Atlantic. After a wonderful non-stop flight, these daring pioneers landed safely in Ireland, 16 hours and 12 minutes after leaving Newfoundland.

Colonel Lindbergh

This remarkable flight was for many years a record, but in 1927 a young American airman, Charles A. Lindbergh, set off from New York to fly to Paris. When he succeeded in covering 3,639 miles without a stop in record time, the whole world acclaimed him the hero of an epic flight.

Since then Colonel Lindbergh has made other important contributions to aviation, including a flight round the world, in which he was accompanied by his wife.

Other historic feats were made by two women; Amelia Earhart Putnam, the American flyer, was the first woman to fly across the Atlantic, and in 1935 she flew alone from Honolulu to California. In 1930 Amy Johnson Mollison flew alone from London to Australia, and two years later she broke the record of the fastest time from England to South Africa.

New Inventions

Her husband, J. A. Mollison, made the first solo east-to-west flight across the North Atlantic in a light machine.

Since then other records have been attempted and broken. Now aeroplanes and seaplanes are used by businessmen and tourists as a matter of course. All the time inventors are at work finding out new facts about the air and its conquest.

The "helicopter," for instance, has been invented. This is a machine which will rise and descend vertically with the help of swinging wings, and which will remain motionless in mid-air and descend upon a precise spot.

Another type of machine depends upon the discharge of gas to propel it forward, and yet another type is pushed through the air by propellers set behind instead of being drawn forward by propellers in front.—*The Rhodesia Herald.*

PROPERTY OWNERS!

A [illegible] at all times always on hand [illegible] specialize in Sales [illegible] guaranteed. We also [illegible] prescribed to. Many advantages [illegible]

NATAL BUREAU OF COMMERCE & ESTATE LTD.

392 West Street, Durban. 'Phone 29439.

Buy Perfect DIAMOND RINGS and Flawless DIAMONDS direct from our factory

AMSTERDAM

DIAMOND CUTTING WORKS

62, Field Street Durban.

P. O. Box 2362. Phone 2-4688

Also at Johannesburg and Capetown

OUTSTANDING EVENTS OF THE YEAR

1937 Oct 28 Mahatma Gandhi interviews the Bengal Ministers on the question of detenus

Oct 29 Mr G P Nair, who started on a flight across the Atlantic, crashes in France.

Nov 1 Sir Thomas Stewart inaugurates the Bombay Kathiawar air service.

Nov 2 Sir Geoffrey Corbett is dead.

Nov 3 The Far Eastern Conference meets at Brussels.

Nov 9 Mr. Ramsay MacDonald is dead

Nov. 22 Sir J. C. Bose is dead

Dec. 1 Sir Abdul Qayum of N.W.F.P. is dead

Dec. 3 Bengal Government releases all women detenus unconditionally

Dec. 11 The Federal Court is inaugurated at New Delhi

Dec 12 Italy resigns from the League

Dec 13 The Japanese occupy Nanking.

Dec. 20 Major-General Ludendorf of Germany is dead

Dec. 21 Mr. Frank Kellogg, author of the famous Peace Pact is dead

1938 Jan 6 Mrs. Motilal Nehru is dead.

Jan 17 Mr. S. C. Bose is elected President of the of the Indian National Congress.

Jan 18 Lord Lothian meets Mahatma Gandhi at Segaon

Jan 20 Sitla Mandir, the premier temple in the Punjab, is thrown open to Harijans

Jan 26 Independence Day is observed all over India.

Feb. 1 The announcement of the appointment of the Transvaal Asiatic Land Laws Commission under the chairmanship of Mr Justice J. M. Murray

Feb 11 Union Parliament opens

Feb 14 Sir Syed Raza Ali, Agent-General for India, sails for India his term having expired

Feb. 17 Sir Prabhashanker Pattani is dead.

Feb. 17 Question of Union National Anthem causes great stir in Union Parliament. In reply to a question the Prime Minister states that although Dutch speaking people have respect for "God Save The King" they have always denied that it was their National Anthem.

Feb. 19 The 51st Session of the Indian National Congress meets at Haripura under the presidentship of Mr. C. S. Bose.

Feb. 24 Indian National Congress concludes.

March 2 Maharaja of Indore allows temple entry to Harijans in his State

March 4 Sir Harcourt Butler is dead.

March 7 The personnel of the Mixed Marriages Commission under the chairmanship of Mr. Charles William de Villiers, K.C. is announced.

March 9 Dr. Schuschnigg the Austrian Chancellor, announces a plebiscite to be held on Sunday the 13th on the question of union with Germany or independence.

March 11 Germany annexes Austria.

March 16 Death of Mr. V. S. Pillay, President, Pretoria Tamil League, and one of Mahatma Gandhi's lieutenants during the great Passive Resistance Struggle

March 22 Mahatma Gandhi interviews Lord Barnhouse re the release of the remaining political prisoners in Bengal

March 23 H H the Maharaja of Patiala is dead.

April 1 Radio Telephone connection established between Kenya and South Africa.

Natal Indian Teachers' Society presents a memorandum to the Administrator of Natal, on the report of the Education Commission of 1937, pointing out that 19,000 Indian children are growing in illiteracy.

April 15 Italy and England sign a treaty of friendship.

April 19 A conference of coloured people meets in Capetown and urges a united front against colour bar.

May 6 Mr Pirow, present Minister of Defence speaking at the National Club, Pretoria, advocates the protection of the White population by the prohibition of the influx of Asiatics and by the policy of segregation.

May 11 General Smuts Deputy Prime Minister speaking at Graduation ceremony at the South African Native College, says: "You have every reason to be proud of what you have achieved . . . A great future lies before . . . If salvation is ever to come to the Native people in Africa it will finally have to come from the Natives themselves." He advised them "to stick very closely to the things they learned from their mothers—lessons of humanity, fairplay, sympathy, and kindness which were better than all the most brilliant discoveries of science."

May 28 General Election of Union Parliament takes place

The Fifth Agent-General for India Mr. B. Rama Rau lands in Durban.

Mahatma Gandhi makes a very important statement on the communal question He says communal unity is dear to him as life itself He further says: "My Hinduism is not sectarian. It includes all that I know to be best in Islam, Christianity, Judaism and Zoroastrianism I approach politics, as every thing else in a religious spirit. Truth is my religion and Ahimsa is the only way of its realization."

June 1 The new Cabinet of the eighth Union Parliament resulting in the success of United Nationalist Party is formed

June 19 Bombay Government introduces prohibition in Ahmedabad.

June 30 The Tillman Expedition abandons the attempt to reach Mount Everest.

July 10 New York gives rousing reception to Air. man Hughes who toured round the world in 3 days

July 17 Airmen Knockinsky and Brandensky are rewarded the title of Hero of Soviet Union and 15,000 roubles each

July 22 Ahmedabad goes dry

Union Parliament opens

July 25 Sir Nowroji Saklatwala is dead.

Aug 1 The Bombay Government passes orders lifting the ban on 237 Associations, which had been previously declared unlawful.

Aug 4 H E the Viceroy meets Mahatma Gandhi at New Delhi

Aug Fifty thousand workers in Cawnpore Mills strike work

Aug 9 Three thousand Japanese troops enter Peiping in North China.

Aug. 1 The Cuttack [illegible] strike ends, all the strikers return to work

Aug. 22 Central Legislative Assembly meets in India

Aug. 25 Debate in Union Parliament on the National Anthem question ends after an all night sitting at 5 a.m. with the adoption of Prime Minister's amendment by 77 votes to 32. Accordingly there is no official National Anthem of the Union now and at all official functions 'God Save the King' will be played as a prayer while 'Die Stem' will be played as the National Anthem of the Afrikaans speaking section.

Aug. 28 Death of Mrs. V. R. R. Moodley, an ardent social welfare worker

Sept. 8 Mr. J. H. Hofmeyr resigns from Union Cabinet on a matter of principle owing to Prime Minister's step in getting Mr. Fourie in against the will of the people by back door thus ignoring the rights and interests of the non-European races.

Sept. 15 Herr Hitler's threat causes grave situation in Czecho-Slovakia and the whole of Europe. Mr. Chamberlain, British Premier, flies to Germany to interview Herr Hitler.

Sept. 16 Mr. Chamberlain and the French Premier submit certain proposals for the acceptance of Czecho-Slovakia which are not accepted by the latter.

Sept. 19 Death of Hon. Sir Phiroze Sethna in Bombay.

Sept. 21 Czecho-Slovakia reluctantly accepts Britain's proposals

Sept. 22 Mr. Chamberlain goes to interview Herr Hitler for the second time

Sept. 24 Mr. Chamberlain returns to England disappointed at Godesberg. Herr Hitler's demands before Czecho-Slovakia stating that neither Britain nor France could advise acceptance of those [illegible] Czecho-Slovakia. War clouds threaten. Great preparations by all powers concerned for the coming calamity.

Sept. 28 British Parliament urgently meets. Mr. Chamberlain explains the whole situation.

Sept. 29 Sudden change takes place. A conference between Britain, France, Germany and Italy takes place at Munich to see if peace cannot be preserved.

Sept. 30 The conference results in the acceptance of all Herr Hitler's original demands with only one concession that ten days' time is given to Czechs to evacuate the territories demanded by Herr Hitler. Britain and France tells Czechs that if they did not accept these demands they would not help them if any calamity befalls them. Czechs are therefore compelled to submit to the will of Herr Hitler and war is thus averted

Oct. 1 Germany begins occupying Sudetan territories in Czecho-Slovakia,

Oct. 1 A precedent is set at the Pan-Islamic Conference by attendance of women at an international meeting the first time in the history of Egypt

Five thousand people celebrate Paul Kruger's birthday anniversary at Pretoria.

Oct. 11 Twenty people are killed when a Belgian air liner crashes at Soest, in Westphalia, Germany. Lord Mayor of London and British Officials who were proceeding to Czecho-Slovakia, travel from Croydon in the machine, but change another plane at Brussels.

Oct. 14 One of Germany's spokesmen replies to the recent threat of Mr. Pirow, Minister of Defence, that South Africa would resist by force of arms any return of South West Africa to Germany, stating that, "we have heard in the past and not long ago from Prague so much about defence by force of arms that we do not take such speeches very tragically.

Oct. 16 Death of Lord Stanley, secretary of state for the Dominions, in London.

Mr. Rama Rau, Agent-General for India presides at the 33rd anniversary celebration of the Hindu Young Men's Association at Maritzburg.

Oct. 17 Centenary celebrations week of the Maritzburg began. Non-Europeans, in which are included Indians, during these celebrations are treated like Barijans. Entertainments for them are arranged separately by the [illegible] European organisations assisted by Council grants.

[Indian leaders would not have sinned if they had politely refused with thanks the offer of crumbs.—Ed.]

SOME MESSAGES

feeling toward the white man reacted upon the coloured man and made him narrow and bitter."

Page 16

"It is the smaller, the petty things in life that divide people. It is the great tasks that bring men together. Any man who will take up his life in a broad spirit, not of class, nor sect, nor locality, but in the freer spirit which seeks to perform a work simply because it is good, that man can have the support and the friendship of the best and highest people in the world."

Page 107

"We needed a policy not of destruction but of construction and of hostility or surrender but of friendship and advance. I stated as vigorously as I was able, that usefulness in the community where we resided was our surest and most potent protection.... The Negro should seek constantly in every manly straightforward manner to make friends of the white man by whose side he lived, rather than to content himself with seeking the goodwill of some men 1000 miles away."

CONTENTS

Some Messages 397
Day of Dua: Amidst Gloom (Editorial) [illegible]
The Law Of Forgiveness ... [illegible]
—Swami Vivekananda
[illegible] 381
—[illegible]
The Polyglossal Bible 4
—Joseph Ernest Mazzini

Continued From First Page

[illegible] 383
[illegible] 384
[illegible] 385
[illegible] 387
[illegible] Of To-Day ... 388
Rai Narain Gupta, B.A.
Glowing Gathered ... 388
—Dr. Black James
These Changing Winds ... 389
—D. C. B. Cleaf, M.A.
Natal Indians Re-Affirm
Their Opposition To War ... 390
Our Motherland ... 390
—Shri D. Devaprem
The Story Of Abu Baker Bilbi ... 391
—Abu Sayed Ibrahim Umar
[illegible] Of Wisdom ... 392
Tribute Of Wit And Humour ... 393
Mr. Edgecombe Shot Impersonal
Hindu Temple ... 394
How To Get The Gita ... 394
—D. Ingreswaran, B.A.
[illegible] ... 395
[illegible] ... 396

SWAMI VIVEKANANDA'S WORKS

LIFE OF SRI RAMAKRISHNA

PRABUDDHA BHARATA
OR
AWAKENED INDIA

A high class English monthly started by Swami Vivekananda in 1896. It is devoted to Universal Religion, Indian Culture, Education, Art and other topics of international interest.

Annual Subscription: Inland Rs. 4, Foreign 11 Shillings.

Apply for a complete Catalogue:-
The Manager, ADVAITA ASHRAMA,
4, Wellington Lane, Calcutta, India.

66 ALICE STREET and 86a LEOPOLD STREET
DURBAN.
SPRINGBOK SERVICE STATION
Always At Your Service
DAY And NIGHT
for
Petrol, Oiling, Greasing and Repairs
and for Parking Your Car

સ્પ્રીંગબોક સર્વીસ સ્ટેશન

તમારી મોટર પાક કરવી હોય, પેટ્રોલ નેાખવું હોય, ઓઈલીંગ અને ગ્રીસીંગ કરાવવું હોય કાંઈ પણ જાતનું રીપેરીંગ કરાવવું હોય તેા અમારે ત્યાં આવજો.
તમારી તહેનાતમાં અમે રાત અને દિવસ હાજર રહીએ છીએ.

'PHONE 2-3448 OR 2-0247.

"RESISTO"

Ready Mixed Paint was recently supplied on a year's Government Contract.

A Painter writes:—"I have used "Resisto" for years with excellent results."

Agents for Tongaat and District:
GANDHI & Co.,
TONGAAT

દિવાળી! દિવાળી!! દિવાળી!!!

દિવાળીના તહેવારમાં પેારબંદર થી બનેલા બોકસ્ટા રંપરીયલ મીઠાઈ મંગાવવાનું ભૂલશેા નહીં.

KAPITAN'S CAFE

Phone 33-8577

130 KORT STREET
JOHANNESBURG.

પ્રસ્થાન મફત?

પ્રસ્થાનનાં પુરસ્કારો

	રૂપિયા.
	૧૫
	૬
	૬
	૧૨
	૬
	૧૫
	૬
	૧૨
	૧૨
	૬
	૫૧
	૧૧
	૧૨
	૧૨

પ્રસ્થાન કાર્યાલય: ખારવી અગિયારી સામે, અમદાવાદ.

GANDHI & Co. (Pty) Ltd.

GENERAL MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

Try us for:-

Benares Saries, with Blouses of same design prices from 75/- to £10 with double border.

Also Cotton, Crepe-de-chine & Rayon Saries from 2/6 to 40/-.

We also stock Indian Drugs, Condiments, Draperies, Outfitting, Hardware, etc. etc.

Telephone 23676.

Tel. Add. "Gandhico" Durban.

112 Victoria Street, DURBAN.

અમારે ત્યાં હમેશા મોટા પ્રમાણમાં નીચે જણાવેલ ચીજો સ્ટોકમાં રહે છે.

કોરકન બદામ, પીસ્તાં, ચારોળી, એલચી, જાયફળ, તજ, લવીંગ, સુરજમાપ કેસર, તેમજ હળદર, ધાણા, જીરૂ વીગેરે આખા તેમજ બારા દેખરેખ નીચે પીસાવેલ મસાલા તથા તમામ જાતના ચોખા-બાસમતી, કમોદ દીલ્હી, બાજ, બાજ તુલસી, વીગેરે તથા પંજાબી સાલમ, ઘાણી મુસલી, મંડોબા કોપરાપાકી તથા સાતસેર આઠસેર જાતનું ગંધીબાણ' તેમજ કોપારી-બદામી કેવરપની, કાકચા, શોકેલાં તથા ગુલાબનું પાણી, આમળા, ગોગરા, ગંબેલી, ધુપેલ, કાશ્મીરીમા વીગેરે ખુશબોદાર તેલ વીગેરે. વીગેરે મોટા જથ્થામાં તેમજ છુટક મળશે.

Also:

P. O. Box 27, TONGAAT.

Telephone during Office hours No. 5.

" after Office hours No. 008.

The "FRIENDS of INDIA" SERIES

Short biographical sketches of eminent men, who have laboured for the good of India.

Copious extracts from the speeches and writings of the "Friends of India" on Indian affairs are given in the sketches. Each volume has a fine frontispiece.

Lord Minto,
Hon. Dr. Miller,
E. S. Montagu,
Lord Ripon,
Rao Venkatesh,
Romesh Dutt,
Sir G. Subramania Iyer,
Sir Henry Cotton,
John Bright,
Lal Mohun Ghose,
Mrs. Annie Besant,
H. H. The Aga Khan,
Allan O. Hume,
A. M. Bose,
Dadabhai Naoroji,
Krishnaswamy Iyer,
V. P. Madhava Rao,
Raja Ram Mohun Roy,
Rahimtulla Muhamed Sayani,
Toru Dutt,
Ishwar Chandra Vidyasagar
V. Krishnaswami Aiyar,
Babu Surendranath Banerjea,
Lord Morley,
Lord Macaulay,
Sir Pherozeshah Mehta,
Swami Rama Tirath,
Sir Edward Dicey,
Edmund Burke,
Henry Fawcett,
Lord Hardinge,
Kristo Das Pal,
M. G. Ranade,
Sir Syed Ahmed Khan,
Bishop Heber,
W. C. Bonnerji,
Charles Bradlaugh,
Dewan C. Ranganadhan,
Pandit Madan Mohan Malviya,
Rao Bahadur K. N. Madholkar,
Dr. Rash Behari Ghose,
The Rt. Hon. Syed Amir Ali,
H. H. Shri Sayaji Rao Gaikwar,
Kashinath Trimbak Telang,
Nawab Muhsin-ul-Mulk,
Behramji M. Malbari,

Price: One Shilling Each

APPLY:
MANAGER, INDIAN OPINION,
PHOENIX, NATAL.

ઇનોઝ 'ફ્રૂટસોલ્ટ'

પેટસે આરોગ્ય—આરોગ્યતા

લોચ તોજ સુખ છે.

શરીરનું આરોગ્ય સંચવાય માટે રક્ત શુદ્ધી આવશ્યક છે રક્ત શુદ્ધ નથી તેનું તેથી દુષ્કૃત્યોના મર્મ શરીરમાં ઉદ્ભવે તથા તે કારણે ગુમડાંઓ ફુલાઓ, આકરણ, અને વીષ્ટમાદી વિગેરે થાય છે.

[illustration]

ENO'S "FRUIT SALT"

"THE LEADING SARRI HOUSE IN SOUTH AFRICA"

CHOONILALLS SARRI HOUSE

Wish You All
Diwali Greetings
and
A Happy and Prosperous
New Year.

INDIAN SARRI HOUSE

અમારા સઘળા ગ્રાહકોને
દિવાળી અને
નૂતન વર્ષાભિનંદ ઇચ્છીએ
છીએ

ચુ. ની. લા. લ.
એ. ધ. સ.

SHOP AT

CHOONILALL BROS.

"THE SARRI HOUSE"

141. GREY STREET. DURBAN.

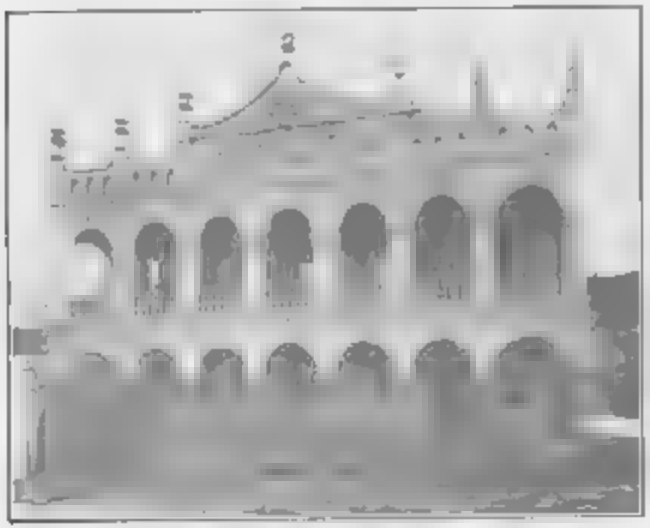

The Munificent Benefactions of the late Mr. Parsee Rustomjee

ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન.

પુસ્તક ૩૨ મું. ફીનીક્સ, શુક્રવાર, તારીખ ૨૧ ઓક્ટોબર ૧૯૩૮ અંક—૪૦—૪૨.

"ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન"
શુક્રવાર, તા. ૨૧ ઓક્ટોબર ૧૯૩૮

ઘોર અંધકારમાં આશાનું કિરણ

દીવાળીના શુભ પ્રસંગે ફરીવાર અમારો આ પાસ અને અમારા વાચકોને ઘેર આવતા અવસરે આનંદ પાઠવું છું. અસલના ગભરોલિત સમય અને સાધનો ચારે બાજુએથી સાવ ઘટતા તેવામાં તેને રસીક બનાવવાનો અમ પ્રયત્ન કર્યો છે અને તેથી તેમાં જે કંઈ પણ ખૂટતું રહેલું માલમ પડે તે વાચક દિલદારના ધ્યાનમાં દરગુજર કરશે એવી અમો આશા રાખીએ છીએ.

આ સમય એવો છે કે જ્યારે માનુષે બહુ પ્રાણ તરફ દ્રષ્ટિ કરી આગળ વધવાને, કે જે પોતાની પ્રજાને એક નામીચાના દરજ્જાનો ગણ પણ અટકાવવા પોતાનો સદા સાવેજ રાખી રહેલું છે, તેમાં આપણું માનવીઓએ કંઈ પણ પ્રગતિ કરી છે કે નહિ અને કરી દોષ તો કેટલી કરી છે એ તપાસી જોવું જોઇએ. બહારની જે ગતીજ આપણે માટે એક મોટો પડ્યા છે; પરંતુ આપણા સુધારા, દરરજની નાના કાનનો આપણે જ્યાં લડવો પડ્યો કરીએ છતાં એ નિરંજન નિરાકાર આપણને જે માર્ગ બતાવવા માં પ્રયત્ન કરી રહ્યા છે તે બતાવવાને બદલે હજુ આપણે ઘોર અંધકારમાજ પડેલા છીએ.

આ પૂર્વ ધરા આપેલું ધર્મ મનુષ્યજીવનનીને સુખદાયી નીવડેલું છે એમ તો નહોજ કહી શકાય આપણા હૃદયને ખિન્ન કરનારા અનેક બનાવો બની ગયા છે. મહાત્મા આફ્રિકાદીને પણ નિરાશ કરી નાખનારા બનાવો બની ગયા છે. જગતમાંથી શાંતિ અદશ્ય થઇ ગયેલી જણાય છે. યુરોપનું આકાશ યુદ્ધના ભયંકર વાદળાંઓથી ઘેરાઇ ગયું છે. યુદ્ધના રાક્ષસોએ યુરોપના એક આખાને કારીકાસ બનાવી દીધી છે. જેઓ એક વખતે નિઃશસ્ત્રતાની અને યુદ્ધ ના અંત પ્રાપ્તિની મોટે આવાજે હિમાયત કરી રહ્યા હતા તેઓએજ આ ભયંકર બાદળી છે એ શસ્ત્રસજ્જ ના સજ્જાન.

બીજી તરફથી જોઇ કે સત્તાધારે જાહેર કરેલું યુદ્ધ હજુ નથી બનવું છતાં રોજ બરોજ તેનો નીરોધ બાનપોઓનો દરજ્જાની સજ્જડતા નાશ કરવાનું ભયાનકપણું કુમ આકીજ રહ્યું છે. સુધરેલા જગતમાંના એક પણ એવો નર નથી પાકયો કે જેનામાં એમે પોતાનો કરનારો મહાન દાવને પોતાની કેવાની હિમ્મત કે શક્તિ હોય મહાવિગ્રહ બાદ એટલી બધી સાધુવૃત્તિથી રચવામાં રાષ્ટ્રસંઘની પણ પોતે કરેલાં એકે સત્કાર્યની નોંધ પોતાની નોંધપોથામાંથી બતાવી રાખવા એમ નથી આફ્રિકાને તબકે બાદ ત્યારે મહાયતા ગણે તેને માનવણી પડેલી છે ત્યારે તેણે પોતાના બાબતા ચઢાવવા સીવાય બીજું કશું કર્યું નથી

હિટલર અને મુસોલીની આજે સર્વેસરી મનાતા યમ લેખેલા છે. પોતાની મરજીમાં આવે એ તેઓ કરી શકે છે. પ્રજાકીએ કરેલી ત્યા પોપોપાની લુટને બીજન અને અન્ય રાજ્યોએ ત્રણજ શબ્દોમાં વખોડી કાઢી હતી પરંતુ આજે ઇથોપિયાનીને કાંઇ પાદ નથી કરતું અને કેટલી સાથે પ્રજાનાની સંપીઓ બંધ રહી છે. જર્મનીના સુજાબળની એક ધમકીજ બાસથી ઓસ્ટ્રીયા અને ચેકોસ્લોવેકીયા પચાવી જવા હાથ ધર્યા અને જગત બધાંજ ચકાસી જોઇજ રહ્યું છે. બીજા પોતાના પડ્યા પ્રદેશને પુરેપુરા પુનઃ પાછા તુરી પડવું બહાદુરી ભેરા મારે બાબાથી આપે છે અને બ્રીટને આ બાબતે પુનઃને બીજા પાપ ગણે છે અને તેથી તેના અંત બાપવા ઇચ્છે છે એવી પોતાની સાધુતા જગતને કબુલાવવાના પ્રયત્ન કરે છે. પરંતુ પ્રત્યક્ષ જોનારાને આંધળા અને બહેરા બાપેલા છે તેઓને તો એ બાબતની જરાય શંકા રહેજ નહી કે યુદ્ધ જો અટકયું હોય તો સશસ્ત્રબળ પાછરવાની જર્મનીની ધમકીને વશ થવાયજ બટકયું છે.

પરંતુ બ્રીટન અને રાષ્ટ્રસંઘની આ નમાયામ નું બાદ કોરવું રહ્યું ! તેની સત્તાધીશની બાગી એ તનું કારણ છે. મહાન સીઝરો ચિરોના તેના વારોનો કરો બાર નથોતો. બાજારા રહાની ક્રેતુઓ સાધવામાં લોકોનો બાહાર ખેળવાને તેઓની આંખોમાં ધુળ નાખવાને જો સાધનોનો પ્રયોગ થયો. હતો આજ હિટલરની રીતોને કોમ પણ તાજો માલમ સંગત નહીજ લાગ તેના કરતા તેનો રાહ કાઢવો પણ વાજબી નહીં ગણાય. તેના કુપંથોનો ત્યજી એમ કરી સાથે કે બીજાઓના કુમકોનો બીજાપર મદાર બાંધી રહ્યા છે

આ માઓવરથી આપણે આપણી રીતો સુધારવાનો બાદ શીખવો જોઇએ. તેને બદલે આપણે તો સુવિજ ગુમાની બેઠેલા દીઓ. જો એમ ના બોલ તો "સંસ્થાનોને હાથ નહીં લગાડો," "જર્મનીને સંસ્થાનો બાપવી તો અમે શસ્ત્રબળ પર ઘડીશું" આવી ધમકી આપણે નહિ સાંભળીએ.

એટલે દરેક આને ચીનમાં રહી રહેલી ગોઠવી ના બદીઓ, જર્મનીના તે પહેલાંજાપાની પ્રમાણ અને આફ્રિકામાં સંસ્થાનોની આ ધુમોથી બાવાબ્દને વીજે બાતાવરણ બાપણા પર બાપેલું છે

આપણી આજુબાજુ નજર ફ્રષ્ટિ કરતાં આપણે જોઇએ છીએ કે કોમીવાદને લીધે અને દેશિય પ્રધાન મંડળોમાં, બાસ કરી સંયુક્ત પ્રાંતમાં, સંતોષકારક રીતે કામ નહિ ચાલતું હોવાથી જો કેટલીક કટવારા ઉત્પન્ન થઇ છે, જ્યાં એકંદરે હીંદ પોતાના સ્વાતંત્ર્યના એમ તરફ પોતાની કુચમાં પ્રગતી કરી રહ્યું છે, બંધુત વર્ગની સ્થિતિમાં અને કેળવણી સંબંધી સ્થિતિમાં સારો સુધારો થઇ રહ્યો છે અને લોકાં નાગ પાછી રહેલી દારૂની બદીનો નાશ કરવા તરફ ઠીક પ્રમાણ પણ રહ્યું છે. હિંદુસ્તાન આજે જે કંઈ પણ બોળગી શકયું છે એ આપણે પ્રાંતોમાં તેને આપવામા આવેલી અલ્પજ સ્વતંત્રતાને લઇને લઇ સ્વતંત્રપણાનથી બોળગી શક્યું છે. પરંતુ હીંદુસ્તાનને તો એક પરદેશી સરકારની કબજાદર નાખવાનું છે, અને કઇ પદ્ધતિએ આ તમા તેનો વાસેથા પાછી લાઇ જોઇશે એ કહી નહિ શકાય. હીંદુસ્તાન કોને કે કબજાદારની તાબાણ બનાવીને રહ્યું છે છતાં આફ્રિકા, કે જેની પાસે હિંદુસ્તાનની મોટી વસતી તો આવેલ પણ સારે તેટલો તાબાણ ખુલ્લો પ્રદેશ બાકેલો છે, તેના જેવી સામી કબીલતીઓ તે નથી કે જેના તે પણ, "હીંદ પરથી હાથ દૂર રાખો," એમ કહી શકે. આદર્યા વર્ષો સુધી હીંદને બ્રીટનની કસી તદીનું રમાન બોગવવું પડેલું છે. આજે તે પોતાની સ્વતંત્રતા બોગવવાને બદલ લડત લડી રહ્યું છે. દક્ષીણ આફ્રિકા માં વસી રહેલા આપણે હીંદીઓ આ યુગ પ્રવર્તકે હાર્દિક પ્રાર્થના કરીએ કે પ્રબળ હીંદને પોતાનું બોળ આર્થિકબાદ સાધનો વડે સિદ્ધ કરવાની અને તેમ કરી જગતને એક સુદર દાખલો બેસાડવાની શક્તિ અને હિંમત બક્ષે.

દક્ષિણ આફ્રિકા તરફ દ્રષ્ટિ કરતા રોજબરોજ પ્રગ પામેલી બાબતે બાપુ રાખવાનું છે. જો કે તેઓ બાનપોલાનાં બાતાવરણ કરે છે અને અંગ્રેજો અમને આફ્રિકાનસ્થ અન્ય કેટલોક બાતીય

દુઃખ પરની રહેલો તેનાઓ આપે છે, બળી એકંદરે, જેને તેઓ પોતાના નીકાળો ગણે છે. બધી આબતોમાં તેઓ હમેશા એકજ ચલનજ રહે છે સામાન્ય રીતે દક્ષિણ આફ્રિકાએ બા દા પછી સુખ શાંતીમાં પસાર કર્યું છે રાજકીયના મંબધમાં વકીલ આદોકાએ બનાવેલી ગાઢીય બાબતોને આપે સહકાર દેવો આપીએ છીએ, ભાગધૂનની દૃષ્ટિએ સૌને પોતાના માતૃવતનની સાથે સંબધ ધરાવનારી દરેક વસ્તુ પ્રતે અનુરાગ હોય એ વાજબીજ છે પરંતુ બાકિમ આફ્રિકાનો નરીક, પછી તે અંગ્રેજ હો બા આફ્રિકાનર, તે શીએ મુક્ત સાક્ષિય આફ્રિકાની વસ્તુઓને માટે સર્વ પ્રકારનો મોહજો.

પરંતુ એક વસ્તુ છે કે જેના રાજકરતી મન્ન બુધ કરી રહી છે અને તે વસતીના બીન-ગોરા વર્ગ પ્રતેના તેના વર્તાવની છે. એ ઉદારભાવવાળો વલીય બાની અને વર્ણદ્વેષથી મુક્તબનેલો છે અને અફ્રિકરની અને મુસલમાનને તદ્દિ બાજે તેવો છે એક વખત તેના બદલ આવશે બ્યારે દક્ષિણ આફ્રિકાને આ બાપનું પ્રાયશ્ચિત કરવું પડશે. પરંતુ આ સાથે બીજી ગોરી પ્રજાઓએ પણ પોતાનાં વર્તનથી સાબ કરી આપવું જોઇએ કે આ ઉદારબાપવાળા વલીયને તે પાત્ર નથી.

અને દક્ષિણ આફ્રિકાની હીંદી પ્રજાને વિશે. અમને બાબ છે કે વર્ષ દરમીયાન આપણે કોમ બાસ સંતોષજનક પ્રગતિ નથી કરી. આર્થિક લાવની અંગે આદિ બાબો નથા કરવા. નૈતિક દૃષ્ટિએ આપણે કહેવું પડશે કે આપણું પતનજ થએલું છે. બા વર્ષમાં આપણે માટે ના સ્તતીપાત્રદ પણા કામદારોબાં રોગ કે કરો ઉપદેશ નથી પણ બળા કેળબાં રોમેરોગન ઓદ્યોગિનન્ય પામ્યો કરો. આપબા અદ્યબારો ઠાસ દુરતને માટે તેનો માર્ગદર્શકપદ પુરા દેવાયો છે. આપબાન ભરેલા કામદારોબાંના બાબવા તો સીને ગ્રામનાપણે લાગ પડતારા કામદો, જ્યા ક, સ્થલમ ઓફિસ, પેપારના પરગલાને ગમના કામદા અને ઇસીઓને લગતા કામદાના ગેરબાબદા તોજ બોજ આપબાપર ગોટલો ગોપ્યો છે કે તેબાં કંઇ પબ્ય ઉકેરો મનાબી પરિસ્થિતિ કમ વિશેષ બરાબ પમા જેવું નથી પરંતુ આપબી તકલીફો બા કામદારો આપબી ઉપર નાબબામાં બાબે છે તેબાં નથી. . દીબ દહા ની આપણે તેને સ્વચ્છ બનાબે છીએ અને ધ્યાન કે રાષ્ટ્રિય ગીતબોજ જ્યારે બ્યારે બ્યારે પબ કમી બિના બાર્થિક ખોટની ચાબિબા રહ્યા ગામના રહેવાસમાં સુબ શાંતિ બાની રાખબે છીએ તેબા રહેલી છે. અમને તો લાગે છે આપણા કોમ કોમની પબ્ય હિલેસોક્ષ કે સહકારતાને લાયકજ નથી. કેવેલ બ છે "જે બનાવેનત કરે છે તેનો ઇબાર બદલ કરે છે." પરંતુ બા બાબે તો બનાવેનત બા ઇબાર્ડલાજ નથી. આપણી રબાતીથી, આપણા કુટુંબથી અને અબરાયથી આપણે અલગ છીએ બાતેજ સ્થિતિ તો આપણે પણ પબત્ન સુધી બાના રાખીશું તો આ દેશમાં હીંદી કોમનું ભવિબ્ય બાબી ઉજ્જવળ નથી એમ કહી શકાય

પરંતુ અંગ્રેજી કહેવત છે કે "દરેક ઢગમાં ચાંદળાની રૂપેરી રેખા હોય" અને આ બાર આંધકારમય બાતાવરણમાં આપે કંઇક બાશાના ગીતો સેવી બ્યા છીએ. દૃષ્ટિમાં આપબાને સહેજ માત્રે જ્યાને ગાંધીજીની દોરવણી છે યુરોપમાં કેટલાક મહાન રાજબીતિજ્ઞો એમ સમજતા થયા છે કે યુનકાળની ભુલો અને બિરોધ સુધારણી પદ્ધતો અને લશ્કરી બળનું સ્થાન આધ્યાત્મીક અને નૈતીક બળે લેવું પડશે. અદ્રિ દક્ષીબ આફ્રિકામાં આપણી લગત બી ... સંબધ હોબાથી તેમના મહાન નામનો દામલો પકડો છે. બા. હોબાર્ડમેજર ઓફ લીડાનો બાતર પ્રમાનનામાં આબ્યો રાજ્યાબિષ્ટ આપ્યુ ... ન કરી તેમને મુસલમાનના હીતમાં બીજા સુંદર કાબલો બિસાઠબો છે એટલુજ નહી પરંતુ સામાન્ય રીતે બીન-મોરી પ્રજાઓ અને બાસ કરી હીંદીઓએ પકડા મેલા રહેવો આ કરતા બીજો સુંદર અને સચોટ દાબલો બી ને કહો દોઇ શકે ? બા. હોબર્ડમેજરે આપણને શાબાબ્યુ છે કે ... સીદેતોને આપબાજ પ્રાચિન માનતા હોબાએ તેને બાતર આપબાં સબ્યેસ્ટર દિલ્હી દેબાને તૈબાર થબુ જોઇએ. આ પ્રતીકારી બ્યાનુ પરિબ્યામ એમે તત્કાળ ન દેખાય પરંતુ સબ્યના બામના રાજનતાઓને તો આબુ બિલબા રહી બાસ્તર તો જરૂર પડીજશેજ.

બળી આપણી કોમનાં બોકરની બાબતના પબ્ય ... આશાનું કિરણ તેમ રહ્યા કરીએ. અમને નોંધ લેતાં બાનંદ થાય છે કે ઓરેન્જ-જનરલ બા. બી. રામ સબ્ય એમ ...

"અને બર્ષ તમારા દીવાળી અને બાટે સંદેશો આપવા બિનંતિ કરી છે. આપણે હબબ્યાજ મહાત્મા ગાંધીજીની ૭૦ મી વર્ષગાંઠ ઉજબી સબ્ય કીએ અને આ મુબ અબસરે તેમોગોજ હીંદી કોમને બધાં વર્ષપર મોકલેલો સંદેશો અહિ ટાંકું તો અહ્યાનું નહી ગણાય. એ સંદેશા બાંના દરેક શબ્દ આજની પરીસ્થીતીને લાગુ પડે છે. ગાંધીજીએ કહ્યું હતું :-

"આજે આદિ તમારામાં કુસંપ દેબાનુ પબ્યતો પબ્યત સંભળાબીએ છીએ. બદીબો બિરુદ તપ્યરેલના ઠબો, દક્ષીબ બિંદના બીરુદ ક્રુગર બિંદના કોદાડોબાના ઠબો, કેપોલોબિબસ બોરો બીરુદ રેબારીબોના ઠબો, ટ્રાન્સબાલના બારુદ રેબારીબાના ઠબો, કેપ-બબ નાદારાબલ હીંદીઓ બીરુદ ટ્રાન્સબાલના હીંદીઓના ઠબો, બોરા બો તમે જુદા જુદા બાત બીરોબી બાબો કુબાદ કબી કરશો તો તમે મેળબેલું પાંચ પબ્ય ગુમાબી બેસશો. જો તમે આબી કોમની બોનની સુધારબા ઇચ્છતા હો તો તમારે એકત્ર રહેજ રહેવું પડશે."

"યુરોપીબન બોનો તરફથી આપણને ચેતાબબા બાં આબ્યા છે કે આપબી ઉપર હજુ મોટી મુસ્કેલીઓ આબી પડવાની છે અને તેથી આ-પણે વગીર વોટો પાડબા સિબાય સરકાર કોમને માટે કાબ કરબી એમ સમજાબ સંસ્થાબાં જોડાબ બબ જબુ બધબાનબ્યા છે. આ શુબ દિવસે મેમના કબ્યા વગોના નેતાઓને મારી બિનંતી છે કે તેઓએ મૂલકાબનું કબ્યું બાજી જબુ કોમનો દરજ્જો સુધારબાને અને તેના લાભોનું બ્યાન કરબાને એકત્ર થબ સંયુક્ત પ્રબાસ કરવો રહેશે."

(સહી) બી. રામસબ્ય.

મી. એન્ડ્રુ ફ્લમ્બ્યુ રીચ

[બી એચ. ફ્લમ્બ્યુ રીચ 'ઇન્ડિબન ઓપિનિબન' ને બબી બબના લેખો કબી મોકલે છે અને હિંદીઓના બાસ અંકે માટે તો બીગમીત મોકલે છે આ પ્રસંગે તેમને એક કબન

મીજા અક્ષરમાં થવાથી તેઓ કેટલાક અર્થ ચાહીયા થવા ગીજાનાથ કે તેની સેવા નથી મોહની શકતા. તેમ છતા એક કુટુંબ સહિતો તો મોક્ષમોજ છે જેને માટે આપે તેમના પણજ આભારી છીએ અને કાર તેમને જરૂરી લાઇ કરીં કે આને મુળ તંદુરસ્તી મોગવવામાં ઘણ નથ એવી નમ્ર પ્રાર્થના કરીએ છીએ.—આ)

મી. રીચ કહે છે :

"આપણે એવી દૃઢ માન્યતા છે કે આપણે જેઓ મુક્તિની પ્રાપ્તિ કરી રહ્યા છીએ તેઓને એ મુક્તિ બાબા કહ્યાવેથી નથી મળવાની પરંતુ આત્મિક પતનજ મળવાની છે. તમે સુધી આપણે મોહ, લાલચ, દ્વેષ, એ સમણી આસુરી અને વિનાશકારક વૃત્તિઓ ધરાવી રાખીશું ત્યાં સુધી ગમેતે વ્યક્તિ કે પ્રજાને માટે શાંતિનો સમય વાતો અર્થહીન છે. માનવજાત આજે જોઇતા ના કર્મના અસલ પુરા કળ ભોગવી રહી છે એ આપણે નજરે જોઇ રહ્યા છીએ. જોયું આપણે હૃદય પ્રવર્તે કોરા અને આપણે એટલા તો સમજીએજ છીએ કે કુદરતનો કાયદો અપાતા છે. આપણે એટલા મુર્ખ નથી કે કુદરતા મકળ વીકાર મીખવા માગતાજ નથી. મારો માને આજ છે કે અહીંયાંથી નિર્દોષના પાકી નાખ્યા કળાવાર સેવવો જોઇએ અને તુરત અર્જીઓનો નાશ કરી નાખવું અને કુદરતી સ્વરૂપ ઓળખતા શરૂ કરવું જોઇએ. એ આપણે નથી કરતા એટલા આપણા કુટુંબોપર ના. આ દીવાળીના શુભ પ્રસંગે પ્રત્યેકને એ સમજણની કુદરત શક્તિ આપે."

(સહી.) એલ. કલ્યસુ. રીચ.

મી. બી. એમ. નારાયણ

[મી. બી. એમ. નારાયણ કેન્દ્રિઅન કેકાલ્ટ કમીટીના પ્રમુખ હોઇ હિંદીઓની ગોલમાગ્રા કેળવણીના સ્વપ્નમાં ઉંડો રસ લે છે. તેઓ કહે છે કે "યુ તમારા બાલ અંકને શેમુર્ધ કોલ કુચકું હું, મારી ઘરમાં હેલ્થની કન્ડા તો એ છે કે હિંદી પ્રજાના જે બે બાબતો પછી ગયા : તેને એકત્ર કરવાનો આપો રસ્તો મળતા સહેલ થાય અને હિંદી કોમમાં સંપૂર્ણ એકતાની રચાપનાનો યુગ પ્રારંભ પણ આ સાથેજ ઉજવી શકે."

અનુક્રમણિકા

પાર અંધકારમાં આશાનું પ્રકરણ (અગ્રલેખ)	૩૮૫
નોંધ	૩૮૬
આ તહેવારોમાં શું કરાય	૩૮૭
સાપીજીની રાજનીતી	૩૮૯
પુસ્તકો કાજે ક્રોનો દુરૂપયોગ	૩૯૯
દક્ષિણ આફ્રિકાના દીવાદાંડીઓ	૩૯૦
કવીતા	૩૯૨
બાળા કુકેરની બારી રીલ	૩૯૩
આપુ નવરે રાજકીની બાતો	૩૯૪
બીજો પ્રત્યે પુજ્ય બાપુની આવશ્યકતા	૩૯૫
મહાસભાની બાતરા	૩૯૭
પરદેશ વસતી પ્રજા હિંદ માટે શું કરે	૩૯૭
તંત્રી અને તેની વહુ (કાર્ટુન)	૩૯૯
બાળ વિનોદ	૪૦૦
ચલ ચર્ખામાં બનેલા અજબના બનાવો	૪૦૧
સમાચાર	૪૦૨
ગીતા કેવી રીતે વાંચવી	૪૦૪
તાજુબાનોમ	૪૦૫
૧૯ વિષયોની સુચનાઓ	૪૦૬
બજાર દરો	૪૦

આ તહેવારોમાં શું કરાય

શ્રી. દત્તાત્રેય બાલકૃષ્ણ કાલેલકર

ધનતેરસ અથવા ધન્વંતરિ

આ તહેવાર દિવાળીની તૈયારીનો છે. ઘરોઘરમાં સફાઈ થાય, મુસાફરોના આગમનથી ઘરની દશા આ તહેવારે છે. આ દિવસે રાજા લક્ષ્મણની આપવા સાકારની નાની મોટી પૌઠીઓ બનાવી, એમાં એક એક દીવો સળગાવી, નદીઓમાં તે દીવા તરતા મુકવા એ મુખ્ય આનંદ છે. આમ નહીં તો ઘરમાં તળાવમાં પણ દીવ મોકી શકાય. આપ ગાત પાણીને જરા હલાવવું પડે. કુટુંબોના આકર્ષણ મુજબની સંખ્યા સમાજમાં રાખવી જોઇએ. જેનો કારણો તપાસી તે દૂર કરવાનો કાજના સમાજના આગેવાનોએ આ દિવસે ફિરીને ચરો, અને મુસાફરો ને જે જોઇ આપવા જેવો હોય એ આપે

કાળી ચૌદશ

આ દિવસે ઉકરડા કરીને તેનું ખાતર ખેતરમાં નાખવું અમારા બાજામાં કાકી છે. સાર પણ તેસર્યો બાકીનો કરી ખરચ પાણીએ નાખવું. પંખેરોના તૈયાર કરવાં બાગોમાં મકાન પર ચુના કળકર કે ચીત્ર કંબની આકૃતો બીરાવવા દેકરવી. દીવાળી ચિતરવામાંથી રાજપારવી

ખરકાસુરની પાતો પંચાય.

દિવાળી

આ તહેવાર ઓટલો બધો અમલો છે કે તેને લગતી નવી સુચનાઓ કરવાની જરૂર નથી. કોકરાઓ પોર કમ બાબાએ ને મળે કપડા ગાવા ઓકણીનાને નવી કિલ્લાઓ કરે. ખિલ્લ વસ્તુ ખેરબનીનો ભેટ ગોકલે

દરેક બબુ ઘરે સુતા પહેલાં આપણા વાચના સંસ્કારોમાંથી કેટલું પાર પાકવું એ તમારે નાના પણે અજમાવા જ જોઇ દાખલ કરવા જેવું છે, અનુભવ તો જ કોઇ દેવા જેવું કે કમાઇ બધું ગિગારીને સુઝે.

દિવાળી એટલે દીપાવલી, દીપોત્સવી આ દીવસે દીવાઓનો ઉત્સવ કરવોજ જોઇએ

જોકસનું પરસ્પ

આ દીવસ ગ્રામજને નાના બાળકોને તમારા મુકકાઓને બધી તમનો આશીર્વાદ લેવાનો દીવસ છે. નવા વરસનો નવો સંકલ્પ અને આપણા વરસની કેટલ લિખિત ગેરબતો પણ આ દીવસે કરાય. જે વિચાર કરી રાખે છે તો એક બે કલાક શાંતિથી બેસીને આવતા વરસનો સંકલ્પ અને તે પાર પાડવાની વિધિનો બધાએ ગોઠવે અને તેની આગળ આવો સંકલ્પ કરવો પડ તેને તે જણાવે અને પોતાના પાસે અવશ્ય બધી રાખે

ભાઇબીજ

બધા તહેવારોમા આ તહેવારનું કાવ્ય અનોઠું છે. જે નીકાળો ના બેકરાંવા સાથે છોકરીઓને પણ રવાના છે, તેની તો આ દિવસનો તારસો આપણે ભોજન છોકરીઓજ તૈયાર કરે અને તેઓ બધા છોકરાઓને જમાડે. છોકરાઓ પોરે તૈયાર કરવી કાંઇ પણ ઉપયોગી ચીજ ભાઇબંનને આપે એ પણ રિવાજ સારો છે. પોત તોતેના સુતરની આંટીનો કકડો, એકાદ ચોપડી, બાકિયો અથવા ગોળીજ કોઇક બીજી વસ્તુ પણ આપાય.

બાપણીજને દીપસે દરેક બિનાથી પોર પોતાના ભાઇઓને કાજના તા જરૂર કરે. આપણા કાજકોની નાકલો જોગી કરી બાનામો રીતે રવાસ તા તમાં બાંધ જેવું નથી બાત બાત કરીને તા થવું જોઇએ. કુબ્બુ કોઇપણ વાત કાન કરવી સાથે આપણા કર્તવ્યમાં જોઇએ.

કંગ્રેસમાં બાજર બિનાર્થીઓ બાપીજ બિનાર્થીનિમાન બાજ છે, જેમાં અમુકજ ભાઇઓને બાપણ બાલ પસંદ કરવામાંથી ના દીધું જોઇએ

[બાજકાલના બાકરાજ ખંડિત, બાજકાલના તારણી પકાશિત કરેલા આ નવા પરિશિષ્ટના 'આ તહેવારો' બાબી પોથીનું ગુજરાતી ઉપાય છે. એ પુસ્તકમાં હિંદુ તથા અન્યધર્મી તમા રાષ્ટ્રિય સાપના તહેવારોનો આ પ્રસંગે કુંકમાં કુંક કાહિતી આપવામા આવી છે]

ગાંધીજીની રાજનીતી

લેખક : શ્રી કિશોરલાલ ઘ. મશરૂવાળા

સન ૧૯૨૮ માં ગાંધીજીએ મુબઇની મંગેસ માં કોંગ્રેસને નારે એક નવું બંધારણ ઘડ્યું એમાં એક નવું તત્વ એ દાખલ કર્યું કે કોંગ્રેસના પ્રતિનિધિઓને બહુ મોટા બાજ ગામડાંઓમાંથી ચુંટાઇને આવવો જોઇએ તજ મોકામાં ગ્રામોદ્યોગ સંઘની સ્થાપનાનો ઠરાવ પણ થયો. આ ઉપરથી દેશની સરકારી કચેરીઓમાંથી એક પરિવર્તન બજાર ચઢ્યું. એમાં ગ્રામોદ્યોગ સંઘના કાર્યકર્તાઓ પર મારી પેઠે ચોકી રાખવાનો હુકમ હતો. પરીપત્રના લેખકે એમાં એમ જણાવ્યું હતું કે ગાંધીજી બહુ તોફાની મુસાફરી છે, અને એમણે બંધારણમાં જે ફેરફાર કર્યો છે તથા નવો ક્રમ સ્થાપ્યો છે તેના તેમની ઉંડી મુત્સદ્દીગીરી દેખાઇ આવે છે ગ્રામસંઘના મોકલે પ્રતિનિધિમાં બેસી જવાની આ એમની મુક્તિ છે.

ગાંધીજી બહુ કુશળ મુત્સદ્દી - એમ અંગ્રેજ સરકારે તો ક્યારનું માન્યું છે. આમ તો અંગ્રેજોને મુત્સદ્દીગીરીથી ડરતા નથી. એ ધર્યા એમણે સૈકાઓથી કરેલા છે, અને બાકી દુનીયાને એ વટે રખાડતા આવ્યા છે. પણ એમને ગાંધીજીની મુત્સદ્દીગીરીના કશાયે ડર બાકા કોઇ છે. ફ્રેંચ, અમેરીકન, જાપાન તથા આપણા દેશનાય સામાન્ય મુત્સદ્દીઓના. પીઢારના પાપા તેઓ અગણ્ય કક્ષા ના છે એ બધા જુદા જુદા પક્ષોમાં ગોઠવાય બધાં બધા એમને બાણીતા નીપજાવ્યા ચાલતી બાજી ક્યા તોડ છે. પણ ગાંધીજીની બાબતમાં તો એ ને તેમને સમજવા નથી. આથી, જેમ ગાંધીજી નીચે દબાવા ગુંજાશ ન આવે એમના અકળ બને છે. આ તો અંગ્રેજ મુત્સદ્દીઓના ને અંગ્રેજોમાં.

આપણા દેશમાંય રાજનીતી ચતુરનારો ઓછા છે. એમનો પણ ગાંધીજીના માર્ગે બરાબર સમજતા નથી. એમણે કલ્પના કરી લીધા ન કરતા આપ જુદોજ રીતે ગાંધીજી પાસે પોતા એવું પણ ઘડી કાઢ્યું છે. કો બાબતમાં બહુ મતભેદ આવે, તો ગાંધીજી કહ્યું - આપો, આપે જે એમનો દૃષ્ટિકોણ બરાબર સમજી લીધો હોય, તેનો આધારે ગાંધીજી તમારો આપણે બાજી જાદવી નહિ એવો એમણે વારંવાર અનુભવ કર્યો છે. આ ઉપરથી, બાપારણાઓ, આપણા દેશના રાજનીતી પ્રમુખનારાઓનો પણ એનો છે કે ગાંધીજીમાં બીજા ગમે તે ખેડાણના હોય, રાજનીતી એમનો વિષય નથી. એ જો રાજનીતિને ઓળખી શકે, પણ દેખાવ-કરી સમાજ સુધારામાં ભાગ કરે તો દેશની ઘણી સેવા કરી શકે. એ ક્ષેત્રમાં એમની આવકાર નથી, તેમાં માથું મારી ને ઘણી મોટી ગુંચવણો ઉભી કરે છે.

બાકી પુરુષો, ગાંધીજી ઉપર આ આક્ષેપ કેટલો સત્યનીતાના ક્ષેત્રમાંજ મુકાયેલો નથી. ધર્મ-શાસ્ત્રીઓ કહે છે કે ગાંધીજીનો વિષય રાજકારણ છે; એ બાબિક વિષયોમાં માથું મારી મનને બગાડે છે. ડાક્તરોની પણ ફરીયાદ છે કે બહેરે-બાની કરીને એ આરોગ્ય અને ઉપચારોને બગાડી બાબતોમાં પોતાના કદાપણ ન કોળે તે સારું. કેળવણીકાર કહે છે કે એ શીક્ષણના ક્ષેત્રમાં માથું મારી દેશની કેળવણીને ગુંચવી નાખશે. કુંકામાં દરેક ક્ષણકારને એમ લાગે છે કે ગાંધીજી એકાદ કળાપરના ઓથિયો લઇ બેઠા છે; એમની પાસે બાકી બોધીબાણું નથી; એની આવડત પણ નથી.

આમ એક બાજુથી જ્યારે દરેક ક્ષેત્રવેત્તાને ગાંધીજી અનધિકારી લાગે છે, ત્યારે બીજા જુદા જુદા ધર્મસંપ્રદાયના લોકોને ગાંધીજી વિષે જુદોજ મત છે. દા. ત. કોઇ કહે છે : ગાંધીજી સાચા વૈષ્ણ છે, બોલીગેશ કહે છે કે એમનું બોલ્ડ સ્થાન બાકી ધર્મમાં છે, મુસલમાનો કહે છે કે ઇસ્લામમાં છે, બીજા બાહ્મણો, બાબાનાઓ અને પેગમ્બરો કહે છે કે એ અમારા અને પેગમ્બર બોધાયેલા બાદ ગયા છે. પણ ગાંધીજી બોલ બોતાને સનાતની અને વૈષ્ણવ જ કહેવડાવે છે!

આ પરથી એટલું તો બાકે : ગાંધીજી કોઇને પૂરા બંધ બેસતા-કરતા લાગે છે. મુલતા એ મુત્સદ્દીપણાનું એક લક્ષણ બનાવ્યું છે. એ દૃષ્ટિએ એમની રાજકારણમાં કામ દોરવો અધિકાર વિનાનો છે એમ તો ન કહેવું જોઇએ ખરા, પણ ગાંધી પહાણી એમના પૂર્વજોને રાજ-પ્રકરણમાં કરતા આવ્યા છે, એ પણ દરીકાર બાબતમાં રાખવા જેવી છે.

પરા. બાકી, એમની રાજનીતીને પાયો શું છે? અપાની રાજનીતિકળા સમજાય છે; તો બાકીના શું કરશે તેની કલ્પના કરી શકાય છે. ગાંધીજીનું એમ તત્વજ્ઞાન કંઇ નથી? આખર, કલ્પના કરી લેવા જેવી બાબત છેવટ - એમનું ધર્મો કેમ માનવું?

કું માને તો પણ રાજનીતિજ્ઞ નથી. એટલો રાજનીતિજ્ઞની બાબતમાં કું એ સમજાવી શકું તેમ. પણ સામાન્ય બુદ્ધિથી આગે નીકટ પરિ-ચયથી કે મને કલ્પના થયા છે, તેટલીજ બબાવી શકું.

મને લાગે છે કે ઇશ્વર કે આત્માની ઉપાસના ગાંધીજીની રાજનીતિ પર્યાપ્ત સાધન. એને ઇશ્વર કે આત્મા બાબત સમજાતા નથી, તેમ એ એટલું બધું ચુસ્ત માને છે કે ન કિંચે ... વિષે ... એમને તેઓ કિશન પાસ ... બાબત બાબતો તેઓને માને ... એ સમજાવ્યું, બાબા એમના ... બા-બાબા પાસો બાંધે તો બા. તેમ બાબતે એ કશેટ કે સબ વસ્તુ બીજી કોઇ દેખાતી જ નથી તેમ જેમને ગાંધીજીની રાજનીતિ સમજવી નથી, તેમને બાલ બબાતે ચુડ લાગે છે, બાબત એમનામાં રાજનીતી જેવું કશું છે જ નહિ; એમ બલતી અનિચ્છિત દંભ વિનાની બળવાન બાબતો ઉપાડવાની શક્તિ બાત્ર છે. તેની અસર દેશની રાજકીય બાબતો ઉપર પણ થાય છે એમાં કંઇ એમને બધા ગણે છે તો તે બીજા કારણોને લઇને છે, અને અબધ્ય નથી છે તો તેમાં એમની અકુશળતા એજ કારણ ગણ કેમ કે. બીજા બાજુથી, જેમને એમની રાજનીતિ સમજાય તેમને એ મુદ્દલ ચુડ લાગતી નથી, પણ ખુલ્લી આંખે તેમ લાગ એવા સ્પષ્ટ લાગે છે

વાત એ છે : મુત્સદ્દીગીરી સાથે આપણે ચાલતી બાબતો જોળખીએ છીએ : કપાકપા, મુબાતા, આંખે પાટા બાંધવાની કળા, વિરોધી નાં છિદ્રો જોઇ તેનો લાભ લેવાની કળા, વિરોધીને ઠગવાની કળા બાકી નથેરે. ગાંધીજીની રાજનીતિમાં આ બધી વસ્તુઓનો અભાવ છે. પણ, સામાન્ય મુત્સદ્દી એમ માને છે કે આ બાબતો વિનાની રાજનીતિ હોઇજ ન શકે અને તેથી એ એને ગાંધીજીમાં જોયેલા બધ્યાજ કરે છે, અને નથી જોઇ શકતા એટલે ગાંધીજીને મુર્ખ કે મુર્ખ સમજે છે

વિરોધીને છતવાનો પ્રયત્ન ગાંધીજી પણ કરે છે. પણ છતવું એટલે ઠગવાનું એવો ગાંધીજી નો બાબ નથી. વિરોધીને ઠગવા એનો પોતાનો વશ કરવો એ એક જાતની છત છે; વિરોધી ને પોતાના પક્ષનો બનાવવો, તેને નીચા બતાવા દેવો એ બીજી જાતની છત છે. પહેલામાં વિરોધીને પણ તેટલો નબાવવાનો—તેનું બધા-માન બંડન કરવાનો—ઉદ્દેશ હોય છે. બીજામાં તેનો સમાન બનાવવાનો ઉદ્દેશ છે. એ જો પોતાની ઉબાના બાનને લીધે વિરોધ કરતો હોય, તો તેની ઉબાના બદલી, તેને બાબતો, તેનું કાર્યોમાન પોતાની તેને કરવો બનાવવો એ માર્ગ હોય છે. દા. ત. હરિજન વિરોધીઓ પ્રત્યે, તેમજ કેટલાક અંશે મુસલમાનો પ્રત્યે ગાંધીજીનો એ વૃત્તિ છે. જે વિરોધી પોતાની વિરોધતાના બલિદાનથી પોતાને કરતો હોય, તો તેનું એ બલિદાન ગૌરવ - એમ બતાવી પોતા સાથે સમાનતાનું બાન કરાવવું એ વૃત્તિ છે. પણ વિરોધીને બરાબરી બાંધવાનો બનાવ એ કરી શકતા નથી

આ જ કારણથી વિરોધીના ત્રિશૂળ, મુષ્ટિપ્રહારો ચલાવે તોપો તેનો લાભ લેવો; 'બાજ આવે ત્યારે મારીના પડાવી જેમ પખર વર બારાણો તેનો ખૂબ કરી નાખવો,' એ સામાન્ય મુત્સદ્દીની પદ્ધતિ ગાંધીજીના નીતીશાસ્ત્રમાં નથી. ઉલટું વિરોધીની મુશ્કેલી વખતે એ તેમના સામે જગા દમ કેમને સામા મદદ કરવા દોડી બાય, આ એમની નીતિમાં બાને છે. બીજા મુત્સદ્દીઓને જે એમની રીત વારંવાર મુઝવે ... ત બાજ. બીજાઓ બાબ બાંધે ... ગાંધીજી ... પાસો બાંધે ... બા. ... બાબતે એ

આફ્રિકનોની સેવા જેવું કરે એમ અને નામાન્ય મુલ્કથી ઉતરાવાયો રે; કોઇ પણ પ્રસંગે વિરોધો તેને ઉતારી ન જાય ન્યાં સુધી તે પુરુ સાચવ રહે. ગાંધીજીને ઉતરાવાનું જોખમ બેસતાં બહિષ્કાર કરે ન શકે. એક વાર ઉતરાવ બાદ બીજી વાર પણ એ જોખમ બેસવા તૈયાર થાય.

પણ, સાધારણ રીતે રાજનીતિજ્ઞો પોતાના બળનો જોખ પીછાણ કરે, તેમ સામાની નબળાઇ તો પણ ગણતરી કરે; અને તેવી રાહ જોતા પણ બેસે. ગાંધીજીને વિરોધી નબળો પડ્યો છે એમ દેખાતાં જ પકડવાનો પાનો તરત ચડાવી રહ્યા

એમ અને લાગે છે. એમને પોતાને પકડવાનું બળવાન કારણ મળે, અને પોતાની બાજુને બળવાન પુરવો જુઓ ત્યારજ તકપરીને ઝંપલાવ આપે. તે પહેલાં તારીખો પણ મુલ્લત દોષ તાપ તેનો જોખને ચિંતા ન લાગે કેટલું. પણ તે સમયે સમજ આપી દેવા એમને પમારે ગયો; પરણ્યુ, એમની દૃષ્ટીએ તારીખો બળવાન દોષ ત્યારે જરૂરથી ગરમ ઠુંકી લાગ, અને પુરેપુરો તૈયાર આવી ગયા. જે પરીણામ આપે નબળી ઉતરવાનો વિરોધો પ્રસ્તુત ન કર

ગાંધીજીનું આખું રાજકારણ જીવન નબારસ્યુ તો આ વાતોના ખોળે કાયમ નથી આવ્યું ત્યારે એમની રાજનીતી સમજ આધારે

અને જેવડે, ગાંધીજીને રાજનીતિમાં કયો આવડતો નથી એમ ન લિક કરી આપે તેમણે શું! એ પરથી ગૌદલુંજ સામાન્ય ગામ હિંદુસ્તાનને સ્વરાજ લાવીને પહોંચવા માટે રાજ નીતિના જાત કરતા તેનું અસાધારણ વધારે ચાલ કામ આવે છે; ખરેખ ગાંધીજીની 'યુદ્ધ' રાજનીતી વિષયક બીજી કોઇ યુદ્ધ રાજનીતી આજે આપણે હિંદુસ્તાનનો અભિપ્રાય તો તૈયર કરવી જોતા નથી.

યુદ્ધને કાજે સ્ત્રીનો દુરુપયોગ

—: 'હરિજન બંધુ'ના તંત્રીલેખ :—
મહાદેવભાઇ હરિભાઇ દેસાઇ

અમેરીકાના 'કોમનસેન્સ' નામના પાપા માં રેગલ્ડ હેરીમેનનો નામના લેખકે સમકાલ જોડ બેબ ફ્રેન્ચિકના શાંતિ સંપના મુખપત્ર 'પીસ ન્યુસ'માં આપ્યો છે, તે પરથી જોઇ શકાય છે કે નીતિજ્ઞતા તે સદા સારનો કેવો ક્રમ થઇ રહેલો છે.

"રાજાકોલેન્ડના કનવો જુવાનોએ પોતાની સરકારે કોઇ પણ જાતનું યુદ્ધ જાહેર કરે તેમા ભાગ ન લેવાનો નિશ્ચય તાજેતરમા જાહેર કર્યો છે.

તેમણ કેટલાક લોકો માને છે કે એમનો અકડપનો યુદ્ધ શરૂ થતાં તુરતજ રવાનોચુકો અને બાજાનાં વિદ્યાર્થીનીઓની ઠપકાકારી દૃષ્ટિ ને ટોળા તાબળાનો જ ન ધૂટક નામ મોબાવવા પડશે.

આસારે અમારી (યુ. રટે. ની) સરકારે કર ભરનારને બરબે 'વિજય' ઓક્ટોબર ટ્રાઇનીંગ કોર' ના વર્ગ રાજાકોમેન્ટમાં ગણાવે છે એ પ્રવૃત્તિને લોકપ્રીય કરવા માટે યુવાન છોકરી-ઓને માનદ અભિલાષો કે મુકાદમો નીમે છે, મુકાદમની કરજો ગણતી દોષ છે.

કપાયત વર્ષાને સુંદર સરકારી પોશાક પહેરીનો શોભાયુક્ત આપનાર. અમલદાર અને ઇમેજના પ્રમુખ સાથે તેને બેઠક ઉપર ઢીલા વર્ષો બધુ દ્રશ્ય નીહાળવાનું દોષ છે. એટ બાલુએ તલવાર બાદકારી પોશાકની સ્વપ્નતા અને સ્વાયતની એકરસતા ઉપર બાજથી તેના કરી ધ્યાન આપવાનું દોષ છે. બીજારો બાળાસ કંઇ કંઇ એના કરતાં આ છોકરીની તીક્ષ્ણી નજર વધારે અસરકારક નીવડે છે.

આવા કરાવદીગઢ વર્ષને બેઠ પ્રાણસુરત યુવતીએ જરબમોરે શાસવચ્ચે સ્વયંસેવક બનાર કરેલ યુવકને સુંબાન કરવા ઇ બાદની બાબસ દ્વારને બદલ કર્યો હતી. તથા સરકારીઓના સાબામાં કોલેજની છોકરાઓએ ગોઠવેલુ 'સુંબા નાસ્તા' એવા સમાચાર બાબાના છપાયા હતા.

જાનીપુણ રોન યુમ્પો ઉભા કરનાર સ્વાર્થો નારે વીમલના અનેકયુણા યુંચવણો ઓબોના પાલણ નીકે સંતાકળ્યુ શકય કરો પુ ... અમેરીકાની ઓબો બાબના બાદીની ... ... પેસાદાર નર્સ બમના પાનો હતો અરો. પણ પ્રચાર એવો કરવામા આબ્યો કે સ્ત્રીઓનો હાથ કે પોતે બાબમાં ...

પરબ્યુમ એ બાબ્યુ કે યુવકો પોતાને નારે પડ્યા તકલાદ છે એવું સ્ત્રીઓનું બાને પોતાને તે માટે લડી શકે તેવી કોઇ યુક્તી છે એવું યુવકોનું બોલું અવલોકન પોસાય તે સાબ્યું.

આ તો સામાન્ય બબાસ હતો, પણ અમેરી કાનો યુવક પ્રજાની બાબો રહી હતા યુની રેસન બાર ન બાબી, ન તો અમેરીકાએ મહામુદ્દલા કરે હિસ્સ બાબ લીધો એટલામા જ સબતોષ બાબ્યુ. એ સબને ત્યારે ક્રિસ્તાકની પરાકાષ્ઠાની બાબા રાખવામાં બાબે ત્યારે માત્ર ૬૮,૦૦૦ યુવક સ્વયંસેવકો નોંધાયા હતા

પછી તો કરજિયાત (લશ્કરમાં) ભરાવું તકકો પડ્યુ ત્યારે પણ વિરોધપાસની યુક્તિ તો ચાલુજ રહી.

કરિબાદ પ્રકરણમા તો કરકુન તરીકે તથા ઓબરીસન; બાળ કામ નારે ઓબોનો નીમાબુક્ષ થઇ તેઓ બામ તરફના કરિબાદ પ્રકરણી યોશાક પહેરતી.

બાબું ઓક પરિબ્યુમ, બબરા પ્રકાર કરબ્યુ, એ હતું કે બો રીત ઓબરીસના અને ઓબરીબ બહાર ગૅમની સાથે સબંધમ બાવતા યુવકોને બરણી માટે બાકર્ષવા પોતાની નીબ યુવતી બા દેશના સરકરમાં સંતાક દોષ ત્યારે ... બાદકર્તાવાદી યુવક સ્વયંસેવક તરીકે નબબવા ના પાડી શકે!

ઓમાં છોકરીઓનો ગાઓ બાદ મરબા ... નથી. બે રીતે પોતે યુદ્ધોદ્યોગના સ્વાર્થોને પોષી રહી છે એવો તબને ... સરબેબ પબ્યુ નહિ દોષ. તબને તો ખુબ બાનંદ બબાવા એટલું જ.

બા યુવતીઓ સ્ત્રીક બાબાથી સાથ બબબ્ય કરી પોતાના દેશના યુવકોને બોનીરોગોના ભબ્કર બાકમણ બોતે પોતાની રહી છે, અને ચકાબ બા તો જુદીજ બતની બાબો રાખવામા બાબે છે તેના તેમને બબ્બર નદોની (કેટલાંક સરકારોબાં તો સરકાર તરફથી જ વેસ્યાઓ રાખવામાં બાબે છે

બાબાઓ, બાઇનો, પત્નીઓ અને પ્રિયતમા-ઓને બા પ્રકારની બા બાજુનો બબાસ બાબે તો બીજાઓ પત્યુ ઓબા ગઇ બબ, ઓબોબા દ્વારા રબાબા વિષયપાસ તો દૂર રહ્યા જ બબા."

હિંબા કરી કરવું બાબી નહીં રાબે, બબે ઓવાં કારબામાં બાબા બાબો કરતાં ન બાબકાર નહીં બાબ. જે ઓક મહાનદોના બાદેનબંબ પ્રકાર જેવા છે, તેનાં પુર ઓના કરિબા ઓબબીને ચહીં બબ છે, બબવા કહેવ કે ઓને બોબકુલ કરિબા જ નથી, ન તે પોતાના પ્રબાદનાં બધી જ વસ્તુઓને ગળે તેવી બાવી ને ગોપ્યબુબી દોષ તોપણ—પકડી બબ છે, બીજોની શક્તિ તો ઇપરે બાનબજીવનના ... કોઇ ક્યોબ અને ગોપ્યબુબું છે તેના રક્ષા કરવાબ નીબેથી છે બો બીશક્તિનો બાબે ઓ જ વસ્તુઓના બહંકારને બાર ઉપબાસ કરવાબાં બાબે બાબે ઓના કરતાં ઘબેરે બાપાનક દુરુપા કલ્પવી મુશ્કેલ છે. બા સ્થિતીનો બ્યાલ બાબે છે બારે બાપબે સમજ શકીએ કે ગાંધીજી બાટલા વરસથી ઓબોને બાત્મશુદ્ધિના રચના રમક કાબેને પોતાનું ચોપાદ કાર્ય બાનવાનો ઉપદેશ શા સારૂ બાપતા બાબ્યા છે. બબે બાદકારીએ બા વિચાર ઓબાજે બનેકવાર પ્રગટ કર્યો ઓબાં નવાઇ નથી. તેબણે કહેલું : "બોબા બાના વીરતા અને લાગન કોબ બાંબી શકે ઓવ નથી. પણ બે વીરતા ને બાગની સાથે ન ચારીત્રશુદ્ધિ અને ગાબના સુબાગ ન હોબ તો બે બારતબબંને મુશ્કેલ બબાબે. બે કરવા પારેવા કરતાં તો મારો સ્વાર્થ રહેલો છે, કેમકે બોંગાણના બાદેશ્ય ચોપાબ ન બાગનો મારે બારા ચિત્ર કાર્યને બબાં ચપબાગ કરવો છે."

દક્ષિણ આફ્રિકાના હિંદવાસીઓ

સંપ અને કેળવણી વિષેના એક વિદ્યાર્થીના વિચારો

[નીચેના લેખ કરસનના એક હિતેચ્છુ મુરબ્બા બાબાએ લખેલો છે. લેખ જો કે લાંબો છે છતાં તે એટલો સુંદર લખાયો છે કે તેમાંથી કાપકૂપ કરવાનો અમારો જીવ નથી ચાલ્યો. એ લેખમાં આપણી કોમની જરૂરિયાતોનાં આંકેલી ખામીઓ ભરી છે અને દર્શાવવામાં આવેલા વિચારો સુંદર છે. એ લેખ સૌએ વાંચવા વિચારવા જેવો છે. લેખકને તેના પ્રયત્ન માટે અમે અભિનંદન આપીએ છીએ —અ. ઇ. ઓ.]

લેખક: ટી. ટી. પટેલ (રાજપરા)

સંપ એટલે શું? સંપ એટલે એક બીજા સાથે એકાકાર રહેવું આમ બધા કહ્યા પછી વધારે સ્પષ્ટ કરવા આપણે એક દૃષ્ટાંત લઈ વિચારવા પ્રયત્ન કરીએ. એક દોરડું છે, તે કેટલા બધા રેસાનું બનેલું છે! એક રેસામાં કંઈ જોર નથી. પણ બધા રેસા ભેગા મળે એટલે દોરડું થાય. અને ત્યારે એ દોરડું કેટલું કામ કરે છે! હાથી અને દીપ જેવા બલવાન શક્તિશાળી પ્રાણીઓને પણ એ બાંધી શકવા તો લગાર નીચે છે. આમ એક બાબતમાં શું કરી શકે બધા સંપથી કામ કરે તો ઘણું કામ થાય. ત્યારે શું આપણે આદિ બધા સંપીને કામ કરીએ છીએ? ના, આપણે સંપીને કદાપી કામ કરતા નથી. આપણી અંદર ઠેકાણેઠેકાણે કુસંપે પગપેસારો કર્યો છે. અને તેથીજ આપણે દુનિયાની બીજી પ્રજાઓ કરતાં પાછળ છીએ તેથીજ આપણે કોમપણ પ્રકારની ખરી પ્રગતી સાધી શકયા નથી અને એજ કારણથી આપણી કથીતી દીનપ્રતિદીન સાકેય આફ્રિકામાં બદતરી થાય છે. સરકાર આપણા ઉપર દરરોજ નવા બંધનો નાંખે છે છતાં આપણે મુંગે મોંએ અને દાંત દીએ તેને સહી લઇએ છીએ. સંગઠનના અભાવે આ બધા આપણી ઉપર વગા અન્યાયોના સામનો કરવા કોઇલું સામર્થ્ય આપણામાં નથી. આદિ ની ગોરી પ્રજા આપણને તીરસ્કારની દૃષ્ટિથી નિહાળે છે. આપણને બદલે આપણનીચકક્ષા માં ગણવા કરવાની કોશિશ છુટ નથી. આપણી તેઓના પ્રમાણમાં આર્થી કોઇલી પણ સ્વતંત્રતા નથી.

આપણી શીથીલતા

કદાચ આ બધાના આપણે કોઇ બીજાને પ્રશ્ન પૂછવાનું કારણ દેખે શકે. પરંતુ એ તો સ્પષ્ટજ છે કે બાળા આનંદ રહેવો સાધવામાં કરણ આપે આપણે પોતેજ કારણભૂત નીવડયા છીએ. આ બધાનું કારણ આપણી શીથીલતા છે. પરંતુ "ઘડયા લાંબો અવાર" એ સુવચનાનુસાર હજુએ બગડી ગયું નથી. હજુએ જો આપણે સંગઠિત રીતે એ બાબતોના સુધારા વિરોધમાં દૃઢપણે તો તેમાં ઘણા સુધારા કરાવી શકીએ. આ પ્રશ્ન આદિ વર્તમાન એકાદ બે વ્યક્તિનો પાર પડ એમ નથી. એમાં તો સંપથી આપણે બધાએજ પ્રયત્નશીલ થવાની જરૂર છે. આ સ્થળે એક કહેવત છે કે "દિવાળાનો ખાનાર, દિવાળી ખબર પડી." આપણા જો આપણામાં સંપ હશે તો આપણને કોઇ પણ કનડી શકશે નહિ પરંતુ જો આપણામાં કુસંપ હશે તો આપણને પાછા કહાવતા વાર નહિ લાગે.

આજનો યુગ અટલે પ્રગતીનો યુગ કહેવાય. છતાં આપણે પ્રગતીથી હજુ પણે દૂર રહ્યા છીએ. આપણામાં આકલ નથી અને જ્યાં સુધી આપણામાં આકલ નથી ત્યાંસુધી આપણે કોઇ પણ રીતે અગ્રણી થવી શકવાના નથી. કોઇ પણ દુનીયાના ઇતિહાસ દેશો તરફ નજર ... તો જણાશે કે તેઓ આજે મબાલ પ્રગતીશાલ બની રહ્યા છે. શા માટે એકલા જરમની, જપાન, ઇટાલી વગેરે દેશોજ આવી રીતે પ્રગતી માન બની શકયા છે અને આપણે નહીં? જો તમે તે દેશોનું બારીકાઇથી અવલોકન કરશો તો જણાશે કે તેઓની પ્રગતીમા ખરે સંપ છે. હો કે, સંપ સીવાય પણ કેટલી વગેરે કોઇ કારણો છે પરંતુ મુખ્ય મુખ્ય કારણો પૈકી સંપ નથી. શું એ દેશો સંપ સીવાય ગેરલાભ ઉઠાવી શકયા? ના, કદાપી નહિ આવા તો અનેક દેશો દાખલારૂપ આપણી નજર આગળ રહ્યા છે, પરંતુ અકસોસની વાત છે કે તેઓનો પડો આપણે જરા અંશે પણ લીધો નથી. અને તેથીજ આપણે પાછળ છીએ.

નાનજાતના જોડબાંધો

બીજું કારણ કુસંપને લઇ આપણા ... નાનાનાના ઝઘડાઓ છે. કોકુલાનાથી ... એ હજારો માઇલ દૂર વસતી આપણા બધા આપણે એ આનંદ નાનાનાના રીવાજોના આ પણા હૃદયમાંથી હજુ નથી કાઢી શકયા. આ પરીણામે ... પણ ઉંડા મતભેદોને બા આપણામાં કુસંપના મૂળીયા જમતા ... આદિ ... ની પ્રજાની ઉચ્ચ જાતી, નીચ જેમાની જાતીના તીરસ્કારથી જુએ છે. ઓલ્યુજ નહિ બલકે ઓર બાબત લાવે સંપીને કામ કરવા ... પણ એ પ્રજાની ઉચ્ચ જાતીને નાબોથી લાગે ... પરંતુ બીજાજ સાજુએ ઓર જાતિ ના ભાઇઓ "કેટીબાર" કાપની બાબતોથી દોરાઇને (ઉશ્કે) વિગેરે બાનંદથી આકાર ... લાગ છે. તેમની પાસ પૈસા રાખવાનું કામ કરાવે છે લાવે તેમના ઉંચ અસ્પૃશ્યતા નથી નડતી, બલકે પોતાનાજ જાતીબાંધવોને નાબે ... કામ કરવામા તેમને બહાનપ લાગે ...

આહા! કેવું વિચાર' આવી વર્તણુંકથી તેઓ પોતાની ગુલામીનાજ પ્રદર્શીત કરી રહ્યા છે એમ કું તો ખાનું છું. બધારે આપણા ભાઇઓ પરસ્પર આવી વર્તણુંક રાખતા હોય ત્યા પછી તેમની વચ્ચે સંપને તો સ્થાનજ કયાંથી હોય! એક તો અહીં રાજકીય અંધારણો થી આપણે દીનપ્રતિદીન હલતા જઇએ છીએ અને વધારેમાં પૂર્ણ આપણી વચ્ચેનો આ કુસંપ આપણી અહિની સ્થિતિ બળ'કર બનાવવા ... આપણી તો અહિ "સૂકી વચ્ચે સાપારી" જેવી હાલત થાય છે અને તેમાં પણ મુખ્યત્વે કરીને આપણે આપણીજ ચુલ કાઢવા ની છે

ભાઇઓ હવે ના બેસતાં! હવે તો તમારી બે શાંથીલતા અને નિદ્રાવસ્થાને ત્યાગો! જલદી જેટલી પગલા લેવાયાંજ સાર છે! નહીં તો પછી પાછળથી પસ્તાવુ પડશે. પ્રભુ તું અમારી જનતાને બુદ્ધીશાળી બનાવી તેમને આ ઘોર નિદ્રાવસ્થી મુકત કર. નહિ તો ચોકકસ સમજ આ દીઉપારસીઓનું આદિ ઇમીગ્રેશન શકયું નહિ રહે તમારી સહાય વિના અત્યારે અમને આવે એવા નથી! કુસંપ અને કેળવણીના અભાવેજ આપણે કોમ પણ ઉચ્ચતા મેળવ પરતુ સાધી શકયા નથી.

કેળવણીની કીમત નથી

કેળવણી વિષે જણાતાં અરે કહેવું જોઇએ ને તેનો આપણામાં હજે કે તદન અભાવ તો નથીજ પરા હજુ તેમાંએ આપણે પાછું મેળવવા જે રહ્યું છે આદિ સામાન્ય રીતે જોતાં આપણા મોકળની આથી. સ્થિતિ કરતા અંશે સારી કહી શકે પરંતુ આપણે અપેક્ષા રાખેલા આપણા પ્રમાણ ... ના ચરીણામોજ ગણાય. છતાં પણ "ઝેને બધાનાંને શું કરવાનું છે, કહેવે લાગી જાય તો ... ને આર બાજીક બાબતો પરત," એના વિચાર પ્રમાણે પણ બોકડો પૂજનો આપણામાં અભી બાજે અશિક્ષિત માણસો રહ્યા છે. બાકી આ પણા પડોશી યુરોપીઅનોના આ બાબતમાં આપણે દાખલો લેવો ઘટે છે શું તમે એવું પણ નથી જોતાં શકતા કે, તેઓ પોતાની પ્રજાને સારૂ શું કરવા માંગે છે, તેઓ પોતાની પ્રજાને ... ... બનાવવા તનતોડ મહેનત કરી રહ્યા છે અને તેમાં પણ તેઓને ઘણે અંશે સફળતા પ્રાપ્ત થઇ છે! અને તમાં પણ કયારે કરીયો કલ્પાંત પડશે કે તેઓની અંદર ... રહેલા સંપનોજ એ બધુ આભારી છે

બસ કે આ પ્રશ્નને એ પણ મહત્વમાં રાખવા જેવું છે કે તેઓ સ્વતંત્ર પ્રજા હોવાથી તે દિશામાં તેમનો નાનો ગોકળો ચલે છે પરંતુ

આપણે એ ના ચૂકવું જોઇએ . આપણું પણ ધર્મશક્તિ એ દિશામાં કંઇક પગલાં ભરવા જોઇએ.

પૈસાનીજ બાદર પોતાનું જીવન વ્યતિત કરનાર આપણી જનતામાં અનેક નબરે પડે છે. આવા મોકા પોતાના સંતાનોને ગ્રીક્ષણ લેવા દેતા નથી અને જો નિશાળે મોકલે છે તો તે માત્ર પોતાનું નામ રોકાર લખી વાંચી લેટલું જાણવાપૂરતો આશયજ. પોતે હરેક બેબતનો જોઇએ તેવો પરચુ ન પણ, આવિ પ્રસંગ આવે ત્યારે તો નહિજ. આમ કહેવું કે આવિ પ્રસંગ આવશે કેવી રીતે! તો આજે ગેરહાજર કહેવું બસ થશે તો આપણા આપણા સંતાનોને આ બાબત પ્રસંગે ચાલાન અને બેકની રકમો દઇને તો તેઓનું જીવન પણ બાલની આપણા જેવી પૂરી દિયતિમાંજ પસાર કરે. તેમનું જીવન પણ આપણા જેવુંજ બકકે વધારે દુઃખમય આપણે બનાવીશું. દરેક આબાદીના એ પવિત્ર ફરજ દીવા જોઇએ કે પોતાના સંતાનોને પોતાના નામથી ઓછી પણ સારી બનાવવા જોઇએ અને આ સારેજ બસ થશે કે બનારે તેઓને સારું શીક્ષણ આપવામાં આવે આપણા બાદરો કેળવણીના બાબતમાં એવા તો નબીજ કે તેમને એકલું અંગ્રેજી શીક્ષણ અપાવે. પોતાની માતૃભાષાનું જ્ઞાનગીનાનું શીક્ષણ બાકુબંજ તબાશ. અને બોટકા બાદોજ તેમને પ્રથમ એ શીક્ષણ અપાવું જોઇએ. દેશમાં અનેક જુની સંસ્કૃતિ ની પદ્ધતિપર ચાલી રહેલાં પુસ્તકોમાં તેમને અભ્યાસાર્થે મોકલો કે જેથી એવી વ્યક્તિ આવું શીક્ષણ સંપાદન કરી પોતા બાદી બાબી ને ઉચ્ચ પ્રકારના સંસ્કૃતિનો આપણી અંદર પ્રચાર કરે. આવું કાર્ય જેટલા અને તેટલા ઉત્સાહપૂર્વ અમલમાં મુકાય એ વાંછનીય છે. બનવાજ કે તમારા પૌત્રોને કુળાણી પણ ધર્મના ઉચ્ચ પ્રકારમાં નહિ પકેલી દેતાં તેઓને પ્રબળ સુધારિત બનાવે.

કન્યા કેળવણી

આ પ્રસંગે એ પણ કહેવું અયોગ્ય તો નજ ગણાય કે આજે પણ આપણે કન્યા કેળવણીને ઉત્તેજન આપવું જોઇએ. કન્યા પોતાની માતા જ અથીતિત દેશ સાં પાડી ના રહે તેના બાળકો ને ઉચ્ચ કેળવણી આપી શકવાની ઉત્તમ માતી કન્યા કેળવણી વિષે વધારે નહીં લખતાં ઓટલું જ કહીશ કે બનારે સ્ત્રીને સમાજનું અર્ધ અંગ ગણવામાં આવી છે તો પછી શું તમે એમ માનો છો કે બનાન અને બેકી રહેવા દઇ કોઇ કાળે પણ આપણે પ્રગતિ કરી શકવાના છીએ! ના, કોઇ કાળે પણ બનવાનું નથીજ. સારે એમને પણ સુશિક્ષીત બનાવવી એ આપણી પહેલી ફરજ છે. આ દૃષ્ટાંત આપણી જનિમાં અસારે અનેક બુદ્ધિશાળી અને સાધક પણ કંઇ અંશે ગરીબ વિદ્યાર્થીઓ છે તો તેમના આગળ અભ્યાસ માટે કોઇ જાતની બચરસા બચરસ આપણે કરવી જોઇએ

ગુજરાતીઓની અંધ નકલપર પૈસાનો પુમાડો

આજે અનેક પુરપેર ગુજરાતી જનતાની અંધ નકલ કરવા જતાં બીજાઓ પૈસાનો પુમાડો કરી રહ્યા છે. દુઃખ એનેનાં અને ના . બારણા પૈસા પૈસાનો પુમાડો નહિ કરતાં બા તેઓ તેમાંથી બચાવ કરે તો પારકુંજ પ્રશંસનીય ગણાય. આમાં એકલા પૈસાનેજ બગાડ નથી થતો પરંતુ તેમની પોતાની પણ યુવકાની ઘણી બાબ છે આવા બાબતોમાં બારંવાર ઝોર બાર વિનંતી કે કે ગરીબ વિદ્યાર્થીને મદદ બારે તમો પોતાના પૈસાનો સદુપયોગ કરે. ગરીબ વિદ્યાર્થીઓ માટે આપી આવશ્યકતાઓ કરતાં આપણી જનિ તો બનાવજ પડે જો પાકે તો પણ કરી શકે એમ છે. તો ગરીબ પણ હોવા વિદ્યાર્થીઓ માટે આપણે એક ફન્ડ કરી "સ્કોલરશીપ" કહાડીએ તો તે આપણી જનતાને પણજ ગૌ. ઉપરાંત ગમે પદ એમાં મેમ્બરો થવા શકે તેમ છે પરંતુ અફસોસની બાત છે કે અદિ પણ કુટુંબ ના ખુબ બરિબ્યોને તેમ પણ કીધું નથી. અને અદિ બાકીય આદિકાળ એવી રીતે સંસ્થા આસ્તિત્વ નથી પ્રવર્તાવી કે . આપણી રીત ગરીબ વિદ્યાર્થીઓને મદદ આપી શકે રા આપણી અંદર પૈસાદાર ગણાય નથી. પૈસાદાર બાબુસો તો બાજીએ છે. પરંતુ તેમના જ બાબાર છે . અને એ રીતે તો ગરીબ બનવી રાકારે તે આપણે બનવું જોઇએ એ રીતે ગરીબ બનવી જોઇએ કે બાબે આપણે ગાબાજી દેવાળીયા ઠબવું, અને નાનાબાનના જોકબાપોને દુઃ કરી રાકીએ અને ગરીબ આવિ આપી રહે તારવીપેઢ ગદરનો સમર્થક થવાનું. અને તો તેમ મોકકાજ જાણીએ કે બાબુથી એ બધા દુઃખોનો આપણે દુર બા કરી શકીએ બાંધુથી આપણે . એ પેય પણ અમલમાં બહિજ બાવી શકીએ.

ગરીબ બાળાના સંતાનો

આપણે એજ પવિત્ર ભારતબાતાના સંતાનો છીએ કે જેણે પુર્વે આવેક દાનવી પુરૂષોને જન્મ આપી પોતાનું નામ જગલહદ કર્યું હતું . આ પણે એજ મા રામચંદ્ર અને બી કૃષ્ણના સંતાનો છીએ કે જે મહાપુરૂષોની તુલનામાં બા જગત માં એકે માનુબ નહોતો. અને નથી અને એજ મહાસતી સીતાના પ્રતિનિધો છીએ કે જેના નામથી આપું જગત એકકાર બાજી રહ્યું હતું તે સમયે આપણે એજ દેશ ઉપર બિન્નસિતા શીબારે હતો અને એજ બારા માતાના સંતાને તે સમયે કુસંપ અને અજ્ઞાનના જેવી બીજોરા અજ્ઞાન હતા અને તેવાજ સુધી આજે પ્રગતિશીલ હતા અને આજે એજ ભારતબાતના સપુતો એજ બી રામચંદ્ર ના સંતાનો, કુસંપ અને અજ્ઞાનના પોતાના માં રેબાસો કરી રહ્યા છે. પરસ્પર કજાડોમાં માંડી રહ્યા છે. અને પરિણામના તેમના આવાં વર્તનથી દોદની બીજોરાકારી પ્રજાના સંસ્કૃતી ને કલંકિત કરી રહ્યા છે. અને આજે ત્યારે આપણે બીજી પ્રજા સમક્ષ એ આપણી પ્રાચીન સંસ્કૃતિ ની વાતો કરીએ છીએ ત્યારે કવા પ્રકારે તેઓ આપણને પ્રત્યક્ષ આને છે કારણ આજારે આપણામાં તે ઉચ્ચ સંસ્કૃતિનું અંશમાત્ર પણ રહ્યું નથી. એટલેજ આપણે આપણા દેશનું તેમજ આપણું જનતનું ગૌરવ ખાયું છે. અને એટલે આપણને બીજી સુધરેલી પ્રજાઓ તિરસ્કારની દ્રષ્ટિથી નીહાળે છે. આપણે આ બાબતો વીચારવી જ રહી . આપણા દેશની ઉન્નતી આપણે આવશ્ય આપણી પોતાની બાદર આપણે આવશ્ય આપણી જનતામાં ફેરફારો કરવાજ જોઇએ અને બા બારેજ થઇ શકે કે બધાજે આપણી જનતામાં પુરૂષ બાદર ઓ પગ બન્ને સરાબરીના બને. કુસંપ અને અજ્ઞાનો આંત આવે અને બારે આપણા બાલકોમાં ઉદાર નિસ્વાર્થી અને પરોપકારી બને. બારે અને બારેજ આપણે અદિ ક્રાઉમ આદિકામાં આ- પણી આજની પરિસ્થિતિમાં પણ ફેરફારો કરી શકીયું. બારેજ આપણામાં સંપ, સંગઠન અને આવશ્ય આવશે જેની આપણને ઘણ પણીજ આપશ્યકતા છે; બારેજ આપણે દુનીયા ની કોઇ પણ પ્રજાની તુલનામાં આવીજ બાજે જ અદિ રહ્યા બતાં પણ માતૃદેશની આબાદી ની શરૂઆત આપણે આપણો પુરતો ફાળો આપી શકીશું અને બારેજ અદિ સ્લામ આદિકાની ગોરી પ્રજાને આંખે નિરકકારની નહિ પણ માન ઉપજી દેખાશું. અંતમાં બ્રહ્મારી ઓર બાળ આજ છે કે આ બાબતો ઉંડો વિચાર કરો, તમારા દેશ બાને તમારી ઉન્નતીને બાતર આવશ્યક પગલા તેવાં ઉઠાવ છે, છેલ્લે પણ દરેક દરેક પુરપ આપણી જનામાં સંપ અને બંધુની લાગણીના પોતાનો ફાળો આપવા નહિ ચુકે એવી આશા છે આ બાબત પણ આપણને સ્વીકાર આપે. —અનુ.]

—: o :—

ગુજરાત

એક બાલ્યન નિપુના બાબુય, જે આખો જન્મારો એક ઓ બાલ્યના કબ માટે બાબતો રહ્યો હતો, અને એક દીવસ પણ સંતોષથી બાધું નહોતું, તેને મરબુ પછી પરમેશ્વરની પાસે હુકમ કરવાના આપ્યો.

યુમરે પુછયું : કહે જીવાત કેવું છે?

નિપુને જવાબ આપ્યો : અદ્ભુતર : નિષ્ફુર છે.

* * *

જમાનામાં એવા આરામ અને સુખ મેનારી રહેનારો આને દુઃખ એ ન છે તે બાબર ના હોય એવા બનીકને મરબુ બાદ પરમેશ્વર પાસે હુકમ કર્યો

યમરે પુછયું : બોલો જીવાત કેવું છે?

બનીક : જીવન બનાનંદનો ભરેલું છે. આવા એક બાલકને પુત્ર આનાપાન આપે છે,

* * *

જમાનાનો બીરકુલ ગાનારાને પણ મરબુ બાદ કબર પાસે હુકમ રહેવું નાનું.

યમરે પુછયું : કેમ જીવાત કેવું છે,

ગાનારાઃ જીવાત બાનાંકીત છે.

* * *

એક બાલ્ન કહ્યો વિમુવાએ કબરનો જવાબ બાપ્યો. જીવાત ગુપ્ત છે.

* * *

આપણે એક બાલ્યા કે જમાનો બારત મરી ગયું તેને જોઇ જવાબ પુછયો

યમરે : જીવાત કેવું છે? બાબાક બીજારે બીજારમાં પકડ પછી જવાબ આપ્યો : બબર નથી જીવાત કેવું છે

જીવનની કુંજ

પ્રેમકઃ કવિ શ્રી. ન્હાનાલાલ

[રાસ]

જીવનની કુંજ ફૂલે ફાલશે, રે
સદ્ધિપર! ચાલો, જીવન ઝણઝણાવિયે:
પરિમલ દો પ્રભુની રસલહ્યમ્, રે
સદ્ધિપર! ચાલો, જીવન ઝરમાવિયે!
જગમાં રમ રમવા લગી,
પ્રીતમ વિનમ વિયેઃ
અણોલ ચત તમ પુરવને—
રહોમ સતિ એકરોઃ
ગનડાને મેળા સતી ઝહાલે, રે—
સાહ્યર! ચાલો, મૂળગા નમસ્કારિયેઃ
જેને હૈતાળ ઝકાલ્યા પ્રાણ, રે—
સદ્ધિપર! ચાલો, કુળગા ભણાવિયેઃ
શુદ્ધાપ સદા પાલવે—
ઝૂમેઝૂમે સંસારઃ
ગીતામૃત ઘળા પુલડે—
ઘૂમે સૃષ્ટિ આરપારઃ
કુદરતની સુંદર ગાંજ સંભરિયે, રે
સદ્ધિપર! ચાલો, નિર્ભય આનન્દિયેઃ
ઝૂલિયે ગલા પ્રભુને ગાન, રે—
સદ્ધિપર! ચાલો, નિર્જરપંથ પળિયે!
મીરાંએ પરસાવિયા—
ગોકુળનાં રસતેજ,
પ્રજ્યોલાં ગોપાંગિયા—
સમમાં સૌભાગ્ય સ્હેજ!
બ્રહ્માણની વીજળી ઝબકાવિયે રે
સદ્ધિપર! ચાલો, રાસે રીઝાવિયે!
નવજે નિહાળિયે ગરવાન રે
સદ્ધિપર! ચાલો, ગંગીતે ગવાવિયે!

'સાહિત્ય.'

તસ્કર દુનીયા

રચનાર: શેઠશ્રી લાલા

ચોર ચોર ચોર છે ચોરી ચારે કોર,
જ્યાં જ્યાં જ્યાં જુઓ દુનીયામાં છે ચોરી ચારે કોર.
કોઇ વેપારમાં કોઇ બીજારમાં કોઇ રાજ્યમાં રાજ.
ચારે ચોર ચોર ને ચોરી ચારે કોર
ગોપીચોરને જ સતાવે કનૈયા પણ ચોર,
મહીબજારીનું મહીજ લૂટે બંસીધારી ચોર—ચોર
રક્ષણહારીનું રક્ષણ કરવા પણ ચોર,
સંહારનું રક્ષણ કરનાર ભલું નથી પણ ચોર—ચોર
પારેવડાંના માંહે ઘુંટડુ મહામાંહ્ય પણ ચોર,
આ ઢોંગી દાંભે ધર્મ કર્યું ને ધર્માદાય પણ ચોર—ચોર.
સાધુતામાંનો ઢોંગ છે એ ગોવિંદજી પણ ચોર,
પત્નિને જે ભાવના કરે એ ભાણસ પણ ચોર—ચો.
ચાલી ચાલ્યા કરી તળ એ દોટકાવાળા ચોર,
પાળા વાંકે નમતા નમાવે પુરવાનીના પણ ચોર—ચોર.
સમાજની અંદર સહુ પ્રકારના મોર પણ ચોર,
આ વાતોમાં કવિત પ્રેમ ને માણસ પણ ચોર—ચોર
આ બધા બધા જુઓ દુનીયામાં ને ચોરી ચારે કોર

હૈયાંના નમન

જન્મી અને ભણી જાણે, દુનીયા તણી કો દિવ્યતા,
ભાળી ભલી ભારત તણી, ગૌરવ ભરેલી ભવ્યતા;
સ્વદેશની સેવા સજી, સ્વધર્મ જે કરતો અહા,
તેને નમે આ શીર ને, હૈયું અમુકું સર્વદા.—૧.
સ્વદેશની દાઝે બળી, બળવાં બર્યા કૈ આંગમાં,
હોમ્યા અમુણી જીંદગી, ઉદ્ધારનાં ઉમંગમાં,
કર્મોહે રાજે સેવા તણાં, અંતર મહીં મુજો સહા,
તેને નમે આ શીર ને હૈયું અમુકું સર્વદા.—૨.
કાયો કરે કરમર કસી, સેવા તણા સદ્ભાવથી,
ગાળો અને અપમાનની, જોને કશી પરવા નથી;
ને ધ્યેય ધારી એક અંતે, કુર્જના ભૂલે કદા,
તેને નમે આ શીર ને, હૈયું અમુકું સર્વદા.—૩.
ઢોડયો રહે જે ગોળારે, જોતો નહિં પાછું ફરી,
જતોયો 'પતિ'ની જીંદગી, જીવ્યો અને જાવ્યું મરી;
આર્યે દ્રવન એવું અને, કિર્તી કરે અમ્બર તહા,
તેને નમે આ શીર ને, હૈયું અમુકું સર્વદા.—૪.
દુઃખો નિહાળી દેશનાં, સર્વસ્વ જે અર્પણ કરે,
ને મ્હેલ જતી જેલને, દુઃખે જીવન જતે ઝરે:
પાપી શુલામીના અહલ, મૃત્યુ ગયો ઝહાલું સદા,
તેને નમે આ શીર ને હૈયું અમુકું સર્વદા.—૫.
રામશેર ઝાલી સત્યની, સંગ્રામ સેવાનો રચે,
સહ્ય ભાવના સ્વરાજ્યની, સાચો હિમાનો થઈ બને,
જેની અનુપમ દેનથી, સૌ પૂજ્યતા પૂજે બહા,
તેને નમે આ શીર ને, હૈયું અમુકું સર્વદા.—૬.
પરદેશના ગયે વધી, જે હક્ક માગે ન્યાયનો,
સહ્ય સહી સહતો રહે, સુત હીંદના સન્માનનો,
"બાબર" સદા હૈયે નમે, જેણે સહી જે આપદા
તેને નમે આ શીર ને હૈયું અમુકું સર્વદા.—૭.

આબરશાહ દાજીભાઈ બાબર.

હૃદયની ભાવના

(ગઝલની લય)

ચરખા ! તારે સહજે,
દયા, ધર્મ, સૌચ, સલામ તે.
રાજતંત્ર ખિલ આયરણું,
હૃદયની ભાવના એ છે—ટેક
બાપુએ આપ ગરબો છે, ગુલાબું, ફળ, ઘર, કુમ તણ,
પ્રભુને એ બહાર કરવું, હૃદયની ભાવના એ છે ૧
કમાણી તેમ તીર્થની, પવિત્ર વસ્ત્રોમાંહ્ય ગારે દિવ,
દિવા પર પ્રેમ રાખીશું, હૃદયની ભાવના એ છે. ૨
ચમાને દ્વ ઘડાવાને ચારણ તો બાપ દુંબાદા
ઘડાવા ભય ચાલવરું, હૃદયની ભાવના એ છે. ૩
ભગાનો અન્ન ચમુદ્ર સાથે, જગતની શાંતિને માટે:
ઘણુંએ પ્રાર્થના કરવું હૃદયની ભાવના એ છે ૪
પિતા, પુત્ર, ભ્રાત, સ્વજનોને, ભિનમથી ચાહનો કરતા,
ને ભરાકમ ઘણીશું, હૃદયની ભાવના એ છે ૫
મહાચાર ચિત્રની ગંધુનો પણ પ્રેમ ચાણી સબ:
ઉલાસ 'ચાલ' સંગે બહુ હૃદયની ભાવના એ છે. ૬

ઉપાનભાસ-ઈસ્ટ્રક્ટ'ઠન.

GANDHI SEVA SANGH CONFERENCE

SOME INTERESTING SCENES

ગાંધી સેવા સંઘનું સંમેલન

કેટલાંક આકર્ષક દ્રશ્યો

Scene at the Village Industries Exhibition at the Gandhi Seva Sangh Conference at Delang (Orissa).

ડેલાંગ (ઓરિસ્સા) ખાતે ગાંધી સેવા સંઘના સંમેલન પ્રસંગે ભરાયેલા ગ્રામ્ય ઉદ્યોગ પ્રદર્શનનું દ્રશ્ય.

Courtesy: *Hindustan Standard*, Calcutta.

ગાંધી સેવા સંઘનું સંમેલન ગત ઓક્ટોબરમાં ઓરિસ્સા પ્રાંતમાં પુરીની નજદીકમાં આવેલાં ડેલાંગ ગામડામાં તથા આસપાસમાં ભરાયું હતું. વિવિધ દેશોમાંથી ઘણાક સેવકો તથા અન્ય પણ નોંધપાત્ર આ સંમેલનમાં હાજરી આપી આનંદ માણેલાનું જણાય છે. દેખીતામાં મહાત્માજી તો ત્યાં હાજર ન હતા પણ તેમની ગેરહાજરી ક્યારે ન્હોતી વર્તાતી એવા તો તેમના ત્યાંના કાર્યકર્તાઓએ કેવા પ્રકારની ગોઠવણ કરેલી હતી એમ ઉપરથી જણાય છે એમ જોઈને પોતાનો આનંદ આપણા કેટલા વાચકો પણ લઈ શકશે.

બાળ ઉછેરની ખરી રીત

'અનુભવી'

આ પણ પણ બાળકો અનિષ્ટ લક્ષણો મેળવી ગયેલાં દોષ છે અને તે માતાને સુખરૂપ થવાને બદલે તેને વૈરાન કરી મુકે છે. નથી તેથી બાળકનું ઝટપટ સુખી થતું કે નથી બાપાપત સુખી થતું

ઘરીબ વર્ગમાં બાળકો કુપોષણથી પેદા થાય છે અને બાકીનાં અને અગાઉ મુજબનાં બાળકો માતાની ઝંદગી દુખી અને અકાળે કરવાને બદલે કેટલી સમજણ અને સ્વજનને બદલે નહિ સમાન કરી મુકે છે એ દરેક વાતે દુઃખદાયક થઈ પડે છે.

ખરી રીતે બાળક જન્મે ત્યારથી જ બાળકને ખરેખર ઉછેરના ઘર જેવું જોઇએ અને પહોંચ આપણું છે ત્યારે બાળકોની બાળકને સુધારવાનું મુશ્કેલ થઈ ...

તંદુરસ્ત બાળક, વિના કારણ રડતું જ નથી યા તો તેનું બાકીનું બધું દોષ બાળકના મુખ માતાની ઉંઘ બાળકો પોતાનું ખરેખર નહિ તેવાથી ખુબ દોષ નજર રહેશે. તેને બદલે બાળકના પક્ષમાં બાળક : બાળક કેવા રડે રહે કલાક રહેતા હોય છે.

બાળકને બધુ આરામ બાળકો તેમજ તેને આંખો બધાને કેમકો રાખવું જોઈએ. ઘણીવે બાળકને જોરથી રાખવાની જરૂરિયાત ઓછી છે. જો તેને પીવું કરું દૂધ નહિ દોષ તો તે ઓછું પડવું તેમ કદી કરશે. બધા બાળકને બાળકની બાજુ રહ્યા. બાળ ગેર કરવી બાળ તેને બદલે કરવું એટલું બસ. ... બાળ ઓછું રમવા દેવાને બદલે બાળબધુ - બાળ તેમ બાળીને છીએ બાળે નથી તે ત્યારે બધુ દોષ છે એટલે બાળકે પાસે ન દોઇએ તો રડે છે

બાળકને રમાડવું બાળે બાર કરવાં કે સૌને ગમે બધા જેવા ઘણા બાળકોથી ભોગવા થઇ પડે છે, કેમકે પછી બાળક એ કંઈ રહી શકતું નથી અને તેને બાને બેસવું પડે છે. અને મનવાથી બાળક રાજી રહેતાં નથી

કોને બાળકોનો દોષ તેને બધા પોકારા બધા બાળકૂન દોષ તેને ન પોકારા. પતિદેવ કામ પરથી પેર બાળે ત્યારે બાળકનું રિસાવું ન દોષ કેમકે બાળક રડવા કરતું નથી. અને બધા પરથા પતિ પતિના તમારો બધા કંટાળા બાળ.

બાળકોના ઘાટકા તરફ દોષ છે અને તેને કોમ તેમ તેની રાખવાથી તેના કોમળ ઘાટકા બધા જાય બાળક મેકેળા બધા ... બધા છે કેટલીક બાતલોએ નાની છોકરીઓને બાળકને રમાડવા દોષ છે અને તેથી છોકરીઓના બાળકને ઉછેરવાનું બાપને બોલવે બાળ બાળ બાળકનો બજારે બનાવી દુધ વિગેરેનો તરત બીજામાં સુધારવું જોઇએ બીજાના કરવાની ન રડે અને તમારો બધાને બાકી ઉઘો ન રહે એ સંભાળવું બાકીએ. કેમકે તેના તરત શરીરને તો પુછો અને ઘણા બગાડ બધ. પછી તેને ઓછાં રમવા દેવું જોઇએ. નાનાં બાળકોને બધુ કસરત મળે તોજ પોતાનો ખોરાક પચાવી શકે બાકી બધાં બધાં તેને કસરત ન મળે. ઘણાબધી તે પોતાના ઘણ બધ બુધ ઘડાવે છે અને તેથી તેને પુરતી કસરત ગળે છે અને તેથી તેને ખોરાક પણ પચે છે અને રહેતી પણ રહે છે

બાળક રોતા મરી જોઇએ તેને ચુપકી નહીં જેવું જોઇએ પણ તેના કારણ તપાસવાં જોઇએ કારણ બાળોજીજુજ બાકોરેલું દોષ બધા કરતું દોષ બધા નીચે કોઇક પુરેલું દોષ તો તે ખરેખર કરવું જોઇએ.

ઘોડીયાની બધા બાળુજ બુદ્ધિબાનારને ... બધબધા બધા. ઉછેરજોઇએના શરીર ટટાર બધા દોવાં અને બધી બનેલાં દોષ ... તેનું એક કારણ ઘોડીયું ... બધી દઈએ બાળકના કરવાની બાળકને ઘોડી ... બધે છે અને પછી તેના ઘોડા ચાલવું નથી ... બધી બા બાળકના લક્ષને ... બધ બધ જન્માએ બધા ત્યારે ઘોડાનું બાળના ઘેવું ... ઘોડા ઘોડા પુરવે ઘણોજ બધી.

બાળકને બધ બધુ જરાયની ખોરી ટેવ ન પડે તેની બધ કાળજી બાળકાએ રાખવાની જરૂર ... બાનબાબુના બાંધેલી સુધ-બાનો તો બાબધબ બધા બાળકો ટેવ પડી બધ દોષ ... તે બોટા બાબ બાં સુધી રહે ... તેથી બાળકના બંધુરાવોજ નુકસાન બાબ ... ઘેટલુંજ નહિ બધ ઘોડાનો અંદરનો બાગનો બધ નુકસાન બાબ છે અને આખાં શરીરને બધ તેની બરાર બાબ છે. બધે બાગે બાળક બધસની જેવું દેખાબ છે.

બાળકનો સારી બાને સ્વચ્છ રહેવા નાનબધ બીજ સાબવાની જોઇએ. ... શું સુ કરવાબ અને સાર શું કહેવાબ એ તેને બતાવી આબે બનતે કરીને શીબવાબધો બાળક શીબી બબ છે અને બધી બાળકને બધ તે બુધ કરતી દોષ તો બોબાબી શકે છે.

બાળકને ઘોરાક બરોબર બાવતા શીબવાનું જોઇએ અને કોળ બાબા બધી પ્રકારની બદબધ બધુ નહીં બાબવા જોઇએ બાકી વસ્તુ બધુ નુકસાનકારક છે.

બાળકને કપડાં કેવાં બધો બાકી બબરાબધો જોઇએ. કેટલીક બાતબોના બાળોજીબો બધો સબબ બાબે છે એ ખરેખ છે. કોઈ રહેજ બધુ દોષ તો તેને કોઈ કોઈ બધુ બાબ બાબ ... બાળક કેવાં બધો બાબ બાબ બાબ

અબુ બકર શીબ્લીની વાર્તા

'પ્રસુપ્ત ભારત'માં

આગા સૈયદ ઉમ્મીદઅલી (દારા)

અબુ બકર શીબ્લીનો જન્મ બગદાદમાં થયો હતો. તે બહુ દુઃ ખનો અને સહનારો હતો. નિષ્ફળતા કે વિરોધથી તે કદી નાસીપાસ નહિ થતો. અનલ હક—"હું ઈશ્વર છું." આ મનસૂરના શબ્દો તે વખતે ઉચ્ચારતો સિલોનિક વર્ષ સુધી તે જીવ્યો અને દીવરી ૨૪૫ માં તે મરણ પામ્યો. અજ્ઞાન જનતા તેનો પાગલ જેવા દેખી હતી અને પ્રત્યેની નિંદા કરવા માટે તેને ગારી નાખવાના પ્રયત્નો થયા કરતા.

તેનું જીવન ધર્મિષ્ઠ પેઠે રીતે પસ્ત્ર થયું છે. વેદાંતાંક જીવલામાં તેની પાસે મોટી જમીનદારી અને ધનદૌલત જાગીર હતાં અને બગદાદના બધાકના તાબા હેઠળ એ સ્થાનો તે ગવર્નર હતો. એક વખત બાકીદે તેને કમેરીએ બોલાવ્યો. કંઈક કારણસર ખલીફ તેના પર ગુસ્સે થયા. અને તેની મીલકત જપ્ત કરી લીધી અને તેને પોતાને ગામ બોકલી દેવામાં આવ્યો. પરાજય થી બલીફે તેની મીલકત તેને પાછી આપી અને તેને બોલાવી ગાદી ઉપર બેસાડ્યા. શીબ્લીએ તો ફકીરી બધા કરી લીધું નાદ લુપ્ત. બલીફને આ બાબત પછી ખેતલે તેણે પાછો તેની મીલકત જપ્ત કરી. શીબ્લીને વિચાર આવ્યો કે, "નાબૂદો આપેલા વસ્ત્રોનો આપણે દુરુપયોગ કરીએ તો તે આપી રીતે તેનું વેર પાછે છે, તો ઈશ્વરે આપેલી બક્ષાનો દુરુપયોગ કરીએ તો કેવી સખ્ત સજા થવી જોઈએ!

પોતાના બાંધિબ્નું જીવન કમ પોતાકનું તેના સંકલ્પ કરી તે બલીફ પાસે ગયો. અને કહ્યું, "બાદ શાહ, જેમે આપેલી વસ્તુઓનો દુરુપયોગ થવા તો બનારે તમારાથી સહન નથી પણ અને તેનો આપણને બાની ના કરી, ના પાછો તમારી નોકરી સ્વિકારીને મારાથી બક્ષનું અપમાન કરી તમે બેઅદબીનો ગંભીર ગુનો કર્યો છે. તમે હું તમારી નોકરી નથી કરતો પણ ઈશ્વર બક્ષાની ભક્તિ માટે ગોશીયા બાકાત કરી તે સ્વેરીઓની ગાદીયા ગયા અને બાકાત બોલાવ્યા, ત્યારે બગદાદ મુકી બગદાદનો દુકાળનો શોક ખબર પડ્યા. તેણે શીબ્લીને બગદાદ પાસે બગવા વિનવ્યું. બગદાદ બાદ કર્યા શીબ્લીએ કહ્યું, "તમારી પાસે બોલે દહાડા રહ્યા . જેમને હું બગદાદ બોલાવી બધી તમારા બાકી દેવા કરી એ બધી મને આપો. બગદાદ તરીકે . આપો કામ તે તેની કામ બગદાદ સોબા પાસે તે બગદાદ." બગદાદે બગદાદ બગવા . હું પિરવેલા નથી, એ બધી તારાથી બગદાદ બગદાદ . . . . . તરીકે બગવા કરું તો મને બાકી બે કે તું મને સર્વોત્તમ બગદાદીથી બગવી નાદ થઈ અને ગુમાવી દેવા બાદ બોલાવ રહેવા. જેથી તને એ બધી ખ્યાલ થઈ ગયો: "જીવનના સમુદ્રમાં ઝંઝાવાતોની જે તારામાં શ્રદ્ધિત અને દ્રઢિત ટેવ અને ધૈર્ય અને સહાયો સતત પ્રયત્ન કરે તો કદાચ તને તે પ્રાપ્ત થાય."

શીબ્લીએ કહ્યું, "બહુ સારું અને કહો કે મારે શું કરવું. તેમાં હું પાછો નહિ પડું."

જુનૈદે કહ્યું, "ના. એક વર્ષ સુધી રસ્તે ફરી ઝાંપિક વેચ." એક વર્ષ બાદ તે ફરી આવ્યો અને પુછ્યું, "હવે બીજું શું કરું?" જુનૈદે કહ્યું, "એક વર્ષ કંઈ કામ નહિ કરતાં પણ પેર વેર ફરી બોધ્યા બાંધજે." તે બોધ્યા ગાંસપા લાગ્યો પરંતુ તેને કશું મળતું નહોતું. પોતાના ગુરુ પાસે આવી તેણે એ વાત કહી જુનૈદે કહ્યું, "હવે તું તારી કીમત જોઈ શકશે! સોદો તારી જરા પણ દરકાર નથા કરતા અને તેથી તારે તેમની દરકાર નહિ કરવી જોઈએ અને તેમની બાબતી ચિંતા તારે છોડી દેવા જોઈએ." પછી તેણે તેને નદાહિદ મોતાને વતન પાછા જવાને ગોત ગવરનર હતા તે વખતના તેના અમલ દરમ્યાન ખુશમ અને અન્યાયથી દેખતો દુખી કર્યા હતા તે મોતની દેવા આપવા કહ્યું. તે બધો ત્યાં તેમ કર્યું પરંતુ તેને એક પણ બાબુગ જોવા નહિ મળ્યો કે જેને તેણે અન્યાય કરેલો દોવાનું તેને યાદ હોય; આથી એ બાબતના પ્રાયશ્ચિત્ત તરીકે તેણે એક બાબ બાબતના શોધ્યા કાન કાર્યો. આ કાર્ય કરતા તેને ચાર વર્ષ પાની ગયા અને પછી તે પાછો જુનૈદ પાસે ગયો. જુનૈદે તેને કહ્યું, "હજુ તારામાંથી કૂવૃદ્ધ ગયી નથી એટલે બોધ વર્ષ તારે બીજા બાબતો."

શીબ્લીએ એક વર્ષ પેર પેર કરી બોધ્યા બાંધી અને જે કંઈ તેના બધાનું તે બોધ્યા પુરતું બાંધી લેતા. ગુરુ બે બધુ જરીનોને દહેંગો હોય અને તેને ચાલે કરી બાય તું પણ બાબતો નહિ. એક વર્ષ બાદ ગુરુએ તેને કહ્યું, "હવે એક વર્ષ તું બંધોનો રોગ કર." એ વર્ષ બાદ જુનૈદે બાબુ બકર શીબ્લીને પુછ્યું, "હવે તું તારી કોબત શું કરે છે?" શીબ્લીએ કહ્યું, "હું અને બધાના જીવોમાં બોધા તુચ્છમાં તુચ્છ ગણું છું અને બધા બાબત-કરણમાં તેમ બગજું છું."

જુનૈદે કહ્યું, "હવે તું પુરો થયો તને બધા પ્રાપ્ત પ્રાપ્ત પણ છે

શોબ્લીને ઈશ્વર તરફ બાકાં વાળો શીબ્લી કહેતા ., "જે કોઇ પણ બાકાતનું બાગ સેવે તેનું કહેવું હું સોના સોદીમાં જરી દઉં." બધા પ્રમાણે વખત જતાં શોકો પણ તેની પાસે બાવતા થયા અને બાકાતનું નામ લેતા થયા. કોઇક વખત બાદ તેને ખબર પડી કે શોકો બાકાત પણ નામ બનાવટથી લે છે. બધા તેબાબો સબળ બધું અને પોતાના હાથના ઉપરથી નાદ પણ તેની ઢાબરીમાં બાકાતનું નામ લેતો તેનું બધું કાબી નાબતો. બધા પછીથી જે કોઇ બાકાતનું નામ તેની ઢાબરીમાં લેતું તારે તે નીચે નમીને લેતું.

એક વખત તેણે એક અવાજ સાંભળ્યો, "શીબ્લી, તું આ નામને કેટલો વખત સુધી માન કરીશ? ખુદ ઈશ્વરને જ કોમ શોધતા નથી!" આ સાંભળી ઈશ્વર પ્રત્યે તેનો પ્રેમ અનુરાગ ઉત્પન્ન થયો અને એટલો પ્રેમાકામાં બાવતા થયો કે તેણે નદીમાં કૂદકો મારો. પરંતુ તે ડૂબ્યો નહિ. પછી તે બધાથી તે બધાને બધાવ્યું નથી. પરંતુ તેનાથી જુદાઈ સહન થઈ એટલે બીજા વખત બાદેશના તેણે બાબતોમાં ઝંપલાવ્યું. પરંતુ તેમાંથી પણ તે કંઈક બગવારથી બચી ગયો. તેનો અનુરાગ આ બનાવ પછી વધુ વધારે પ્રેમ થતો અને તેના શબ્દને વધારે જોરમાં માં બાબવા લાગ્યો, પણ બારેક વખત તે જુનૈદ પાસે બાબતે તે બોધી ઉદાસ, "હવે મારે શું કરવું! પાણી, બગદા, વિકરાળ પશુઓ વચ્ચે ફર્યો પણ તારા જુદાઈનો ભય નથી બાબતો!" તેના જવાબમાં તેણે બાબાર સાંભળ્યો, "જે અનુરાગ ઈશ્વરના પ્રેમથી ભરપુર બધા . પ્રેમ બધાથી ભરતો નથી" પ્રકારના પ્રેમથી તે સમજમ બોધ બાદી ગયો બાદ બોધની જિંદગી વધુમાં બાકીમ. તેને બેકીબોધ બા . સાકબોધી બોધવા બા બાબતે બાદ તેના અનુરાગ નિર્દોષ દેખી અને તેને બોધા . . . . બોધવા બાદની જિંદગી બાબતો બાદ બોધ્યા બાદિ તેના બોધા બધાવ સુધી રોબ-બાબાં બાબ્યો.

લોકો તેને કહેતા કે શીબ્લી, તું તો ગાંડો બની ગયો છે." તે જવાબ બાબતો કે, "હા, તમારી દૃષ્ટિએ હું ગાંડા છું, પણ મારી દ્રષ્ટિએ તમે તો બાંધા છો. હું તો સમજુ છું કે ઈશ્વર બા બાટે બાકાર્ય . . . . . બોધ્યો છે." એક વખત કલકાર લોકો તેની પાસે બાબતા. તેબો કહ્યું કે તેબા શીબ્લી બા કબા છે. શીબ્લીએ પોબાનો વીરકાર કરી તેબની સામે પથરા ફેંકવા માંડ્યા બધા બાબ કરવા બાબતા બાબી બોધ્યું કહ્યું, "બાબ બોધા જુદા છે; તમે બાકા તમા કોબાનો રીબ કરો છો બધ્યા બાદ બાકાત બા બાકાત બોધા કરી કાબતા!"

બીજા એક પ્રસંગે તેણે પોતાના વિષયમાં કહ્યું, "બે લોકા જાણતા બોધા તે કરતાં મારી દરકારને બાબી બાબીશ. બાકારજ તેબો કરગાકને બાકીએ તેબી બોદર બસતા બાકાકાર વધુ બધતા થશે અને તેના બાકર બનુ-રાગી બનશે." એક સમય તબે બાકે છેક બો બાબાર્યું એક બાકડુ સાકબ કહ્યું, "બુબો, સ્વર્ગ બાને ૨૦૦ એ બાકે તે બાબા બાબ્યા પડુ જેવા લોકો કહે કે સ્વર્ગની બિચ્છા કે બાકીના બાબ પીના બાકાકાર્યને બાબરજ. કહેતા બાકાકાર પ્રસંગે તે કાબા લોકના વસ્ત્રો પહેરતા. લોકોએ

તેને તેજ કરવાને બદલે બુઝાવી નાખી.' આ સાંભળી તેણે કબજરી દૂર કરી તેના દુનિયાના વસ્તુઓમાં રસ ગયો છે અને કરવાનો ખુશી થયા છે. આથી હું તેઓના માપેનની ઊંડાઈ ગયાને આ વર્ણનો પહોંચ્યું."

એક સમયે એક પક્ષી બોલ્યું "કૂ" "કૂ કરી રહ્યું હતું" આ જવાબમાં તે ઝાડ ઉપર બોલ્યું "આ રહ્યું" "આ રહ્યું" એવા શબ્દો બોલવા લાગ્યો. તેની આવું પુછવામાં આવતા તેણે કહ્યું, "બસો પૂછે છે કે 'કૂ' ક્યાં છે?" એટલે નાને તે જવાબ આપવો જોઇએ તે બધું મુખ નથી થતું, એટલે મારે પણ જવાબ આપ્યા કરવો પડે છે." ફારસી ભાષામાં "કૂ" નો અર્થ "ક્યાં" થાય છે અને તેથી તેણે તેનો અર્થ "ક્યાં છે?" કર્યો હતો.

જ્યારે રહેવાને તે પોતાની આંખમાં મોટું નાખતો હતો. બાપુજી જ્યારે તેને પૂછ્યું, "તું આમ શું કામ કરે છે?" તેણે કહ્યું "જ્યાં

પ્રશ્ન થયું છે ત્યાં ત્યાં નજરો હું જવાબ રૂપે પુ. તેથી મુલાકાતો ગાંધી આંખોપર વધારે અંકુશ રાખવાને ને આમ પ્રયાણે કરું પડ્યું."

પુસ્તકાણના સત્ત પુછયો આ જવાબમાં પાર્થિક તાન ત્યાં પ્રકાશ આવવાનો આવા આવા પ્રયત્નો કરી રહ્યા છે. આપણે આશા રાખીએ કે મનુષ્ય જાતીના આ સત્ય અને પ્રકારો મસ્તિષ્ક કરતાની વધારે સંકેત આપે

નારિ— સ્ત્રીઓ પ્રત્યે પુજ્ય ભાવની આવશ્યકતા —જગત

શ્રી. રમણલાલ વસંતલાલ દેસાઇ

સ્ત્રી એ પ્રત્યે મને સન્માન છે અને હું ખુબ પુજ્યભાવથી વિચારું છું. અને તે એકલો માયામાં નહીં પણ જગતના બધાં પુરૂષોમાં બધેતો ભાવ એવો હું ધરાવું છું. પુજ્ય ભાવ વધે તો આપણા બધા પ્રશ્નોનો ઉકેલ થાય. આજની પરિસ્થિતીમાં આપણા પ્રશ્નો કુટ થતી ગયા છે, અને એનો ઉકેલ જલદી લાવતો નથી આવા સંજોગોમાં સ્ત્રીઓ ... એ આ સંસ્થા આફ્રિકે અરેખર આવકાર પાત્ર ... છે. સ્ત્રીઓના પ્રશ્નો બહુ ઉંડા છે અને વર્તમાન જીવનપધ્ધતિ તેમાં ઘણા ઉમેરા કરતા જાય છે. આજ સુધી ગોળાકૃત પ્રશ્ન તેને માથે નહોતા. ગરીબ અને કુટુંબ તેનો નીભાવ કરી દેતાં હતાં પણ હવે અર્થકારની આંધીએ પરિસ્થિતી એમ માગે છે કે કોઈ પણ વ્યક્તિ જીવનમાં પોતાનો સાથિક ઉકેલ ... આપે તો તો તે ન આવે. આજે ઘણા કે કુટુંબ કરે કોને નીભાવવા તકલાદ નથી. એને બધાને તેનો પોષણનો પ્રશ્ન ખાસી સંખ્યા ઉપાડી લે એ અઘરાનું અને આવકારદાયક છે. કુદરતે સ્ત્રીને કેટલીક મુશ્કેલીઓ આપી છે. એ કેમ આપી હશે તે તો સમજાતું નથી પણ કુદરત જેટલી પુરૂષને અનુકુળ છે તેટલી સ્ત્રીને અનુકુળ નથી એ પ્રથમ દરીજાદ છે ઘણા પ્રશ્નોમાં જે પત્રો પડી ગયા છે. તેમાં પણ સ્ત્રીને બહુ મહત્વસ્થાન આપવામાં આવ્યું છે. સ્ત્રીનો સ્પર્શ નથી આવ્યા ગાવા ખાતો તેની કલ્પના કરીએ અમારામાં ઉતારવાનો નથી આવા અનાથો આપણે ભણી જોઇએજ એવા દોષ એમ નથી કહેતો પણ પરિસ્થિતી એવા છેજ કે બંનેમા તેને આવી કેટલી દરામાં રહેવું પડ્યું છે.

સમાજમાં તેમજ ઘરમાં પણ આંને ગણેલ સ્થાન છે. તેનો અભિપ્રાય લેવાતો હોય છે પણ ઘરની નીતી તો પુરૂષો નક્કી કરે છે. આ મહત્વ સ્થાનનો અંગે પણ વીકટ પ્રશ્નો ઉભા થયા છે.

સ્ત્રી વકુના ભણવા, વીધવાના પ્રશ્ન, કુમારીકાની સ્થિતી વેશ્યાનું કામ અને કુતીઓને ફરજીયાત અને તેવી બીજી કેટલીએ બાબતો ઉપસ્થિત થયા આવી ઘોલી છે. એ બધું જોતાં સ્ત્રીને ઘરમાંજ કરવાને આ પ્રશ્નોને ઉકેલ બરોબર પ્રેરણા જોઇએ છે આવા સ્વમાનને બદલે આપણે પુરૂષના પગ નીચે બાંધવા માટે પણ આવું બન્યા કરવાની જરૂર છે.

અત્યારનું જગત પુરૂષે ચલાવી રહ્યા છે. પણ તે જોતાં દીને એવું લાગે છે કે તેને મારે ઝાઝો જ આપણે માન રાખી ઠકીએ એમને પુરૂષને ઠસાવવાનો થઇ છે કે તમારી બેદરકારી શૈતાનીયતની નોંધ આ જગતની જે બાબતોર ... થઇ રહી છે તેને તરફ પુ જવાબ આપો છોડ ... તેમના પ્રતીનીધી ... કહી શકું તો ગાઢું અસુંજ નગારી હશે. ઘણા ગાબુકો અને બાજારોનો ... ઘણા પણ રહેલો છે એવિધ પ્રકારની સ્થુલ અને સુક્ષ્મ હિંસા સર્વત્ર વ્યાપેલી છે. આજે જગત બારીકર જોતા રોગવણી માંગે છે કે તે વધારે ઝાઝું બાજ અને કુરતા અને હિંસામાંથી બચી ગયા તેના મને તો એકજ માર્ગ જડે છે.

ઘરમાંથી બીજે હિંસા નાબુદ કરી છે. જો કે ત્યાં પણ કુરા ... ઘણા પુરાવા છે. ત્યાંસુ નથાદેવો ત્રાસ ચોરી નાખી હિંસા તો છે. પણ ઘણાં ઘરમાં જે શાંતી વ્યવસ્થા છે તેવી વ્યવસ્થા જો જગતમાં ફેલાવી શકે તો એ જગતના પ્રશ્નોનો ઉકેલ કરવામાં તે ઘણી મદદ આપી શકે.

મેં એક મિત્ર જોયેલું' તે યાદ આવ્યું તે કહી દઉં. એક તરુન અપકુંદ કપડાં પહેરેલો માણસ અને તેની બી જંગલમાં ફરતાં નીકળ્યા અને વનમાં ગયા અને સામે એક વાઘ આવી ચડ્યો. પેલા અપટુટેડ ભાઇને સુઝયુ કે આપણો પહેરેલું સ્થાન આપવું જોઇએ જેમ સરકારી કરે છે બાઇએ એ કાયદો ખ્યાનમાં રાખી ઝાડો આરંભ કરી દીધો. ૬ પણ તમને તે રીત ... આવ્યા. પ્રા ... મો ... ખરે ... ૪ ... ભાઇ ... ગયો નથી પણ ... એકલો ... એમ ... ખું

આટલા આખ્યાન પછી નીચે પ્રમાણે પ્રશ્નો-નરી થઇ હતી.

પ્રશ્ન—આ પોતાની અરક્ષણિયી ૬ પુરૂષના ... થયો આવી ઘોલી છે. એ બધું જોતાં સ્ત્રીને ઘરમાંજ કરવાને આ પ્રશ્નોને ઉકેલ બરોબર પ્રેરણા જોઇએ છે આવા સ્વમાનને બદલે આપણે પુરૂષના પગ નીચે બાંધવા માટે પણ આવું બન્યા કરવાની જરૂર છે.

અત્યારનું જગત પુરૂષે ચલાવી રહ્યા છે. પણ તે જોતાં દીને એવું લાગે છે કે તેને મારે ઝાઝો જ આપણે માન રાખી ઠકીએ એમને પુરૂષને ઠસાવવાનો થઇ છે કે તમારી બેદરકારી શૈતાનીયતની નોંધ આ જગતની જે બાબતોર ... થઇ રહી છે તેને તરફ પુ જવાબ આપો છોડ ... તેમના પ્રતીનીધી ... કહી શકું તો ગાઢું અસુંજ નગારી હશે. ઘણા ગાબુકો અને બાજારોનો ... ઘણા પણ રહેલો છે એવિધ પ્રકારની સ્થુલ અને સુક્ષ્મ હિંસા સર્વત્ર વ્યાપેલી છે. આજે જગત બારીકર જોતા રોગવણી માંગે છે કે તે વધારે ઝાઝું બાજ અને કુરતા અને હિંસામાંથી બચી ગયા તેના મને તો એકજ માર્ગ જડે છે.

ઘરમાંથી બીજે હિંસા નાબુદ કરી છે. જો કે ત્યાં પણ કુરા ... ઘણા પુરાવા છે. ત્યાંસુ નથાદેવો ત્રાસ ચોરી નાખી હિંસા તો છે. પણ ઘણાં ઘરમાં જે શાંતી વ્યવસ્થા છે તેવી વ્યવસ્થા જો જગતમાં ફેલાવી શકે તો એ જગતના પ્રશ્નોનો ઉકેલ કરવામાં તે ઘણી મદદ આપી શકે.

મેં એક મિત્ર જોયેલું' તે યાદ આવ્યું તે કહી દઉં. એક તરુન અપકુંદ કપડાં પહેરેલો માણસ અને તેની બી જંગલમાં ફરતાં નીકળ્યા અને વનમાં ગયા અને સામે એક વાઘ આવી ચડ્યો. પેલા અપટુટેડ ભાઇને સુઝયુ કે આપણો પહેરેલું સ્થાન આપવું જોઇએ જેમ સરકારી કરે છે બાઇએ એ કાયદો ખ્યાનમાં રાખી ઝાડો આરંભ કરી દીધો. ૬ પણ તમને તે રીત ... આવ્યા. પ્રા ... મો ... ખરે ... ૪ ... ભાઇ ... ગયો નથી પણ ... એકલો ... એમ ... ખું

આટલા આખ્યાન પછી નીચે પ્રમાણે પ્રશ્નોન

મહાસભાની જાતરા

એક કાલ્પનિક રમુજી દૃશ્ય

ચિત્રકાર : રા. ફિનસ લેખક : રા. દાલચંપશા

"અ

ે રામલા કંઈ અજાણ્યો માણસ છે ના!"

"બાપુ, તમારું રાજ કર્યું એટલે પછી બાકી શું રહ્યું!"

"એલા પણ હાલે જ સાબિતું રાજ થયું?" બારે બોરડાની બાપુ-એ ઠેકાની ટુંક હોતાં લેતાં મદ્રા સ્ટેશન પર ભમેલી માનવમેદની તરફ દૃષ્ટિ ફેરવી પોતાની સામેના રામલા વાળુંદને પણ પુછયું.

"રાજ આમે ય ક્યાં હોતા! બાપુ, સાંભળ્યા નથી આ બધા મોતમાની લોક પોકારે છે તે!"

રામલો બોલ્યો ત્યાં તો સ્ટેશનના પ્લેટફોર્મ પર "મહાત્મા ગાંધી કી જય" નો પ્રચંડ ઘોષ ચારે તરફથી ઊઠ્યો.

મદ્રાના પ્લેટફોર્મ પર ભારેલ સ્વાગતકારો સહ આવનારાઓને દર્શનાર્થે આવતી હતી.

"એલા રામલા, આ બધાક માંથી કેમ જોસે છે?" દરબારે ચારે તરફ આકાશમાં દૃષ્ટિ ફેરવી.

"બાપુ બધા તો આકાશમાંથી ઊતરી આવેલા લાગે છે. હું નાનો કે'તો કે ગાંધીબાપુ આવ્યો છે, દેવતા જેવા અવતર્યા છે અને ગાંધીનું રાજ થયું છે," રામલાએ સામાન ઉતારતા ઊભેલા બાપુને ગાંધીજીની યાદ આપી

"હા ભાઈ, મારી ભૂલ થઈ ગઈ. રામલા આ ગાંધીની બધી બીકમાં આપણુ રા ગયું!"

"બાપુ, તમેતમારે ઠેકો ભરાવ્યા કરાવજો અને મારી પાઘડી પાછળ ઢબ્બા આવજો. આ તો મહાત્માજીની જાતરા છે જાતરા. અહીં તો રામ પણ કરજ્યા અને રૂંવે પણ કરજ્યા."

"એલા પણ આ બોકમાં આપણે મહાત્મામાં ગિરા તો કેવી રીતે?"

"બાપુ ગાંધીનું રાજ છે એમાં અંધારાં હોય નહિ. તમે ઢાલ્યા આવો. ઘાટ અંધારા બાપુ કીધા કરશો."

મદ્રાનું સ્ટેશન આજે દબદબો મારતું હતું. આખોય દિવસ મદ્રાસમાં ઠેકાણે ઠેકાણે ઠેબોળા કેનો હોય એમ રસ્તાનું પ્લેટફોર્મ જાતરામાં ઉભરાતું હતું. મદ્રાના સ્ટેશન પર મદ્રાસબાને આવે આજ નીમાયલા સ્ટેશન સુપ્રિન્ટેન્ડન્ટ શ્રી. અંબાશાસ્ત્રબાબ મુસાહેબની બધી સખત બંદોબસ્ત જોઈને મારે બાજા કાળજી રાખી રહ્યા હતા.

એક પછી એક ગુજરાત પ્લેટફોર્મ બહાર નીકળ્યા ત્યાં તો મોટર બહારા ની આગલાર આવી રહી હતી.

"અલા રામલા, કયાં જોવાનું!"

બાપુ, અપલુપ ઢાલ્યા આવો. 'સહુ ચલ એ વદ્ધ સત' એમ આપણે પણ સહુની પાછળ ઢાલવા જવું અને કહ્યું એસે જ બેસવું."

રામલાની સૂચિ પ્રમાણે એકલરિંગના દરબાર ખુશ થયા. અને એક મોટરબસમાં પોતાના બે ખજુરી સાથે બેઠક લીધી.

"એલા, હવે આ મોટર બહારો ક્યારે ઉપડશે!"

"બાપુ ના તો બારાબરની ચારો આવે. જેમ ઓલ્યો ઝોરો સીપાઈ છોલો છે તે સીસોટી વગાડશે એટલે આપણી મોટર ઢાલશે."

"આપણ ગોરા સીપાઈમા પણ ગાંધીનુ રાજ થયા દેખા!"

"બાપુ, પેટ ખોલું કરવું છે. કાલે ઢોબ કે ગોરા હતા, મોટરી કરતી ઢોબ તો પછી અંગ્રેજ સરકાર ઢોબ કે ગાંધી સરકાર ઢોબ-કે કેમ તેની ફરપા પડે."

"બારે આ કબી ગોરી બહદત પણ હવે આપણે ગમાડું ગરતી હશે કેમ!"

"ના ભરણી પડે, જોના આપણે ય ભરણી પડે.

રામલો, અને દરબાર વાત ચારે ત્યાં તો ગોરા ગોરીસરની સીસોટી વાગી અને એકલરિંગના દરબાર વાળા મોટર હરિપુરને માર્ગે ચાલી.

(૨)

એકલરિંગના દરબાર બાર બોરડાના બાપુ હતા ત્યારે દરબારી ગાદી પર રાજકાજ, આખી જીંદગી શેરડાં ગોસના દૂધ પીધાં હતાં એટલે વસમાં પહોંચ્યા ત્યાં જ દહુ કેડા પર ઝોટીની દહર ફરતી હતી. ગાદીપર બેઠી ત્યારે બાપુના ગોબરા બાંધી ત્યારે બધા બાપુના અને બાજ મોટા રજવાડા કરતાં પણ વધારે ગોબરા રાજવી કોબ તેવા ગામમાંથી ગોબારાં ભરાવે એ બાપુ ત્યારે બરોબર જોનારને એમ લાગે કે આ કોઈ મોટા સામ્રાજ્યથી છે.

હરિપુરના પ્લેટફોર્મ પર બાપુ પોતાના ખજુરી રામલા વાળુંદ સાથે બાદ-શામાં પડ્યા પડ્યા દરબાર વાતો કરતા તેટલામાં એક બાદીબારી પુરુષે આવીને દરબારને રામ રામ કર્યા.

"રામ રામ-કમા કે'વું?" દરબારે રામરામ કરતા હાજ લંબાવ્યો.

"કે'વું તો બાંચાળમાં પણ ઘણબા ખુંબાદ રહે છે."

"મહાત્મબાની બાતરાએ આબ્બા હતો? ' દરબારે ઠેકાની ટુંક હોતાં પ્રીમે બાબાએ પુછયું.

"હા. બાપુ—અને આપ આબ્બા એ પબ્ બીક થયું."

"બીક તો ખરું પબ્ મને તો કેબરાક શીબરાવત હતા કે મહાત્મ બાની બાતરાએ જશો તો એકબલીમ બોમ બેસશીર."

"બાપુ એ તબકો પબ્ર. હવે તો કોંગ્રેસનું રાજ છે રાજ."

"ઘા બોલેબ બાબ્બો."

"બાપુ, ખેંચું નહીં, મારી ટ્રેકા-નેબા ઠેક અહીં સુધી એક એક પોણીસ વર્ષો હતો—"

"એ તો સરકારી હતો ના?"

"બાપુ, પબ્ સરકાર કોબ? ' હવે બાપણું જ સરકાર છીએ. એ બધા પોલ્સ બાપણા મૂલ્યબાન કનકબાલાલ મુ બીના કુમળા છોકરા હતા."

"ગરહ કબ્યો એટલે?"

"તમે બાપુ જોને બધાન કહો છો તે."

"ઘ પરધાન કેવા?"

"મહાત્મબાના."

"એમ કે! તારે તબારી વાત બાબ્બી." દરબારે ફરીવાર ઠેકાની ટુંક લાંબી

"પબ્ એક વાત પ્રભુ!"

"જરૂર."

"બા ગાંધી બા એટલે શું?"

"બાપુ, પહુ લખે મળીને રાજ ચલાવો, એમાં નાનકો હશે, પ્રજાના પ્રતીનીધીઓ હશે..."

"પબ્ બાપણે રાજ તો રહેશે ના!" દરબારે ગંભીર થઈને પ્રશ્ન પુછ્યો.

"બાપુ, કેદરેશન એટલે મને પુતોને? મેં તો બાપને ઘણી બખત કહ્યું છે કે એનો બરબ 'ક' રહી બાય છે. એમાં રાજા અને પરજા સહુને પુકારી કરવી પડશે,' રામલો ચબુમાંનો ચોલી ઘાયેલ.

બાદીબારી પુરુષ રામલાની બા હાજરજવાબી પર હસ્યો.

"હં, પબ્ તમે મને સમજાવો તો ખરા કે બધા શું થશે!"

"બાપુ, સાબી વાત કહું તો ય કેદરેશન આવે કે ન આવે પબ્....."

બાદીબારી પોતાનું વાબ્ય પુરું કરે ત્યાં તો 'બહાર' બનાદીકાર બીજાવાર જુબરાજ પડ્યું.

"અલા 'બનાદીકાર' શ બાગી છું!"

"બાપુ શ કહે છે કે બાબ્બાએ નહીં 'કાયદ' કહે નહીં આવે," રામલો હસી પડ્યો.

"બુમરાબ્યું પબ્યું એટલે દરબાર માથે કાળોકુ બાંધી બાંડી બહાર નીકળ્યા.

"બાધ આ શું છે!"

"આ તો કિશાનોની ટુપ છે," સ્વયંસેવકે દરબારને જબાબ આપ્યો.

"એટલે!"

"એટલે પોતાનો ચેકાર મહાત્મબાને અંજાલાબવા આબ્યા છે."

"હવે તો ગાંધીનું રાજ થયું અને આ લોકો પોકાર કોના કરે છે! બાંધી એટલે નરીબ-તરીબોનો બેલી દરબારે સ્વયંસેવક આગે બાંબ માંડી."

(૩)

બીજે દરબાર પોતાના ખજુરી રામલા વાળુંદ સહીત મહાત્મ જોવા નીકળ્યા.

"રામલા બાતરા ભારી બબી છે તો!"

"હા બાપુ જોબા! મહારાણી છે, બબાણી છે, દબણી છે, પંબાબી છે, ગાંધી છે, મુજરાતી છે, દબ્બી છે અને આપણા પાર્લિબેન્ટરી પણ છે."

"બાળો પોરબંદરનો એ મોટ વાબુનો અવતારી પુરુષ બરો, નહર કેમ આટલો બબ્યો મહાત્મબાની બાતરાએ આવે બરો."

"બાપુ મ તો ભારી કરમન બબ્યાન છે. પબ્ કેની કીંમતું પાડ બાબી બશે. હમદુ કી બાય. કરમન બબ્યાનને પબ્ વિદુર અને

અસ્વસ્થ દિલાસા ભરેલું કોણ બોલ્યું? ખુદ એના મન અસોસાઇટ પણ બોલ્યો નહોતો ત્યારે.

"સાચી વાત."

"આ મશિન્ડ પણ બાપુ એવું જ કમનસીબ. એણાયે એના બાપ."

"બાળી પણ આ વીસ્તનમની નસરી પણ લાખો ઈંડાપુરી બની છે હો." દરબાર હાકલા હાકલા વિદ્વતભરી રચના બંધ બેસા બન્યા.

પ્રહલાદના દરવાજા આગળ દરબાર પહોંચ્યા ત્યાં એક કેસરીયા સાડી પહેરેલી સ્વયંસેવીકાએ દરબારને ઊભા રાખ્યા.

"બાપુ તમે કયાંથી?"

"હું કોણ?"

"ન ઓળખી?" સ્વયંસેવીકા હસી પડી. દરબારે ઊંચી જાત સ્વયંસેવીકા સામે મીટ માંડી.

"કોણ મણુકી કુંવારબા?" દરબારે બોલ્યા બોલ્યા પુછ્યું.

"હા બાપુ હું મણુકી"

"તું કયાંથી?" દરબાર હજુ ભોંરમાં ભોરવા.

"હું અહિં સ્વયંસેવીકા બહેને આવી છું"

"એહલે?"

"બાપુ મણુકાની મેમા મહાન આવી છે રહમજ્યા?" સાજીકાએ દરબારને રહમજાવ્યા

"ઓમ! મોટી બારબહાણ કોના કુંવારનાં પુત્ર બહુ જોયાં કે એની દીકરી બાપા મહાત્મા ગાંધીના પ્રસંગે આવે હોય."

"બાપુ. સેવા કરવા આવી છું."

"હા હા, પણ તારો ઉતારો કયાં છે? મારે બારબહાણે રેહલે જમવો જ. "

"બાપુ, મ નહીં બને. હું તો અહિં સ્વયંસેવક છું એટલે મારી ઊપરી બહેન કહે તેમ મારે કરવાનું હોય છે."

"તારે વળી ઊપરી બારાં?"

"હા બાપુ. આ તો બધી બાંધીની હોય છે. જેમાં કમાંડાર, કેપ્ટન્ડાર સાજનીનરેલની સરદાર..."

"એવું બારું!" દરબારે મણુકી સામે જોયું.

"હા બાપુ. એવું ન હોય તો બાપો માણસની સ્વતંત્રતા કેવી રીતે કયમ રહે."

"સાજી રાણીના કુંટુંબનાર બરો કેવા ઉંચારા બધાં ઊંચરીઉંને બહાર બમારે દેહની નોકરી પર ચડાવી મીધા."

"બાપુ, મ તો બાત્મમાં હોય તો જ બારી સેવા મળે..."

"પણ મુકુંદી, પહરજાનમાં બમારે બાવું છે. તું લક્ષ બઈશના?"

"બાપુ મારે તો બહિં રહેવાનું છે. જો ઓલી બાજુ ડીઉટ બારી છે. ત્યાંથી ડીઉટ લઇને બહાર બળે" સ્વયંસે ઇશારે માર્ગ બતાવ્યો

"પણ મણુકી તારે બામનો તું દરબાર બાવી બતરાને બપું બને તું મને ન બાણી પણ નહીં બા!!"

"બાપુ બબી બોપું કાઢી નિબર

(૪)

"બાપુ મહાત્મજાની દીકરાનો એક ઇવિયો પહલે."

"બાળી બા ડીપાર્ટમેંટ બહર બહિં બહુ બારી છે! પરજાનમાં બમા તેર બે બાનાની ડીપાર્ટ લ્યો, લો પછી દુબા રાજ બને રેલવાસ્ત દાણમીરાતા જોકાનોને સાંભળવા બીજા તેર કે બોક બાનાની ડીપોર્ટ મ્યો, બાતરાતમાં ડીપોર્ટ ને ડીપાર્ટ!"

"બાપુ બા તો બતરા છે. બામકે બોકણ મધરાની બતરાએ મમા હતા બાં બંગોલ્ડ બાવ્યા મમા તેર કે બહિં કમર પરો, રમણ રેલીમાં મમા તેર ત્યા પણ બોબાઓ કહે બહિં પરો, બારી-રાજ બમ તો કે બહીં પણ પરો

"બહલ, પરજાનમાં બમારે બહું છે. "બને ઓલી બાજુ ડીપાર્ટ બારી છે. બાંબી ડીપોર્ટ કરીને બંદર બળે

ડે બાસપ છે કે તમને બાબુ કરીને મારે ગેર તેડી બવાય!"

"પણ બહિં તારે ઉતરો જુહારો તે દવી ના?"

"બાપુ, બમારી તો બાતબૂી છે."

"બાતબૂી તો સરકારની હોય, બાપરીહની બાતબૂી કેવી?" દરબારે નાકનું ડીબગ બારબ્યું

"બાપુ વળી જુહારા! મણુકી બાંબીન સરકારમાં ગોડાબ્યું છે. જોતા નથી બેના વેશ! બા રેલરીયા રંજની બાવાની જમાત જેવા સારબા પહેરીને તેંદ્રપાણિ કરે છે કે બબીને બાંબીના સરકારમાં છે." રામબાએ ખુલાસો ર્યો.

(૪)

"બાપુ મહાત્મજાની દીકરાનો એક ઇવિયો પહલે."

"બાળી બા ડીપાર્ટમેંટ બહર બહિં બહુ બારી છે! પરજાનમાં બમા તેર બે બાનાની ડીપાર્ટ લ્યો, લો પછી દુબા રાજ બને રેલવાસ્ત દાણમીરાતા જોકાનોને સાંભળવા બીજા તેર કે બોક બાનાની ડીપોર્ટ મ્યો, બાતરાતમાં ડીપોર્ટ ને ડીપાર્ટ!"

"બાપુ બા તો બતરા છે. બામકે બોકણ મધરાની બતરાએ મમા હતા બાં બંગોલ્ડ બાવ્યા મમા તેર કે બહિં કમર પરો, રમણ રેલીમાં મમા તેર ત્યા પણ બોબાઓ કહે બહિં પરો, બારી-રાજ બમ તો કે બહીં પણ પરો

" ના માલવી દ્વારે નગરે જોઇએમાંના કોનાક જેમ કરો તેમ કરવા હું તમારાર છું. "

મહારાજે મહારાજાની સામાન્ય વધાનો વખત બરાબર ગણે છે એ જાણી ઇરાદાને કપીપાતળી કીરાટ સાથે મહારાજાના મંડપમાં રામલા સહીત દાખલ કરાવ્યા.

આકાશની બરાબર બાજા નીચે મહારાજાની બેઠક હતી બધા અને બાજા પોકાર કરી "ગાંધી સુરાનો અને બધા બાજાઓએ વંદેમાતરમનું ગીત બરાબર કર્યું.

મહારાજાની આજ્ઞા કરી દરબાર અને રામલા બેઠકસિંહ પાછા આવ્યા ત્યારે બાપુ બોરડાંનું એ નામ દરબારમાં બોલ્યા. બાપુની સામેથી ગયા

" બાપુ, મહારાજાની તબિયત કેવાક ? " પટેલે હાથ જોડી બાપુને પૂછ્યું

" પટેલ, વાત પૂછો મા, જેણે એ જોયું નહિ, જેણે કાંઇ જોયું નહિ. "

" એટલું બધું ! "

" પટેલ, આજે પ્રભુએ મનમાં ધાર્યું અને તે પણ આ વખતે કે આવી બનતા કરવાનું મળ્યું "

" પણ બાપુ, મેં સાંભળ્યું છે કે તેમની તબિયત ઉપર ઠંડી અસર થઈ છે. "

" રાતીયું માપ, પીળીયું માપ લીલીયું માપ કે વાદળું માપ એનું આપણે શું કરવું ? બનતા કરવી એ તો દરેક બનવાયુનો ધરમ છે, અને ધરમને આંચ કોણ આવી શકે ! "

[બાકીનું આવતા અંકે]

પરદેશ વસતી પ્રજા હિંદ માટે શું કરે?

લેખક: ભદ્રપાત્રી

પોતાના જન્મભૂમિ કરતાં મુખ્ય પેટ ખાતર પરદેશ વસેલા આદમીના દિલમાં પોતાના પ્યારા દેશમાટે કાંઇક ઓરતો હોય છે આપણે પરદેશીનો છોકરો જન્મ પણ ભૂલે છે તેમ પોતાના અનેક મુશ્કેલીભરી કાલકાજર વચ્ચે પણ પોતાની માટે તેના દિલમાં ચાકરી જગા રોકી રાખે છે. કહેવું છે કે પરદેશમાં તો વતનનું રમણીય કુદરતી આબાદ દોહ્ય તો પણ ચહાવું પડતું છે. આવેલ હિંદવાસીઓ સ્વદેશીઓ માટે દેશના–દોકેટોએ બાંધેલો મત પોતાને કે જેમ મોટામાં કહી શકાય એવું નથી. ત્યારે પરદેશમાં રહેનારા લોકો પોતાના વતન માટે શું કરે ? એ મહાપ્રશ્નમાંથી આપણે પરદેશમાં રહેલા "ઇન્ડિયન ઓપિનિયન" ના સંચાલકો અને તેનો લાભ લેનારા લોકો પોતાના વતન (હિંદ) માટે શું કરે છે એ પ્રશ્ન અંગે ઉભરાઇ.

પણ આગે પરદેશના પેટ માટે બધા વેપારો વર્ગ વ્યાપારી + મજૂરીનાં ધંધાદારીનો દોષ છે. એમાંથી ડીગ્રીની કુનેહથી વ્યાપારમાં રીતે આવી પોતાના હોય છે. આમ છતાં તેમના દિલ, તેમની બુદ્ધિ, તેમનું જ્ઞાનબધું એ કોઇ બીજા લોકો કરતાં ઓછું કે હલકું હોતું નથી. તેઓ પોતે પોતાની શક્તિ અને સ્થાનોને કોઇ કોઇ રીતે પીછાનતા પણ હોય છે. આથી કોઇ અપવાદ બાદ કરતા આપણો ગોરો વાસ "ગાંધીજીનો અને સત્યાગ્રહ" ની બીજિ રીતો વાપરો હોય છે

આપણા હિંદના પ્રશ્ન પરત્વે ત્યાં વ્યક્તિ બળ કશું બોલ કરીને કરતા નથી —કરી શકતા નથી, એમ છતાં બધાની આગળ હિન્દનો પ્રશ્ન આવે ત્યારે તો એમ કરે નથી—કરવામાં તેઓ પાછી પાની કરતા નથી :

અમુક વર્ગ કે તેઓ પોતાના બાળકો, બચ્ચીઓ કે દેશ સાથેજનોને પ્રેમ માટે બાળકો બાળકોને નથી મરતા. કામમાં પ્રવૃત્તિ કેમ્પો ... ...

તંત્રી અને તેની વહુ

કટાક્ષ ચિત્રો અને કાવ્યો

તંત્રીની વહુનો વિલાપ

નોંધ:—૧ કોઇ પણ દૈનિકપત્રના તંત્રીની વહુ આ ગીત ગાઇ-રમાડી શકે.

૨. આ ગીતનો રાગ "હાય હાય રે હૃદયનાથ તમ હાથમું" એના જેવો છે.—કવી.

હાય હાય રે દૈનિકડે દિ' દીધા,
મારા "ઝ્રે" ને આશિષ કીધા—રે હાય હાય.
પાય બેઠા પધારીથી સીધા,
શૌચ – દાતણ કીધાં નવ કીધાં,
મોંડે લણવા, વિના ચાહ પીધા—રે હાય હાય.
ખર્યે આયું ને આયે બગાસું,
બોદ ઝોકું ને મુખ ખાસું,
જોઉ ઝોને હું મનમાં વિમાસું—રે હાય હાય.
હું તો વળી વેરસે એની પાસે,
રનેહ-લ્હેપાં સુના એ મને બાસે,
બુચે સાહું ને ચોકું ચકસે—રે હાય હાય.
મુખ્યા મારા અંકે દાઢ બાળ્યો,
મારા "ઝ્રે" ને એણે ઠેબાંય વાળ્યો,
મારા જીવને બહુ બહુ બાળ્યો.—રે હાય હાય.
ગીત સમજી સમજીને આ ગાશો,
કોઇ તંત્રીની વહુ નવ થાશો,
એ થાશો તો ખાસડાં ખાશો—રે હાય હાય.

નવનવલાલ મણુલાલ બુચ.

તંત્રીની વહુને દિલાસો

[આ કાવ્ય "તંત્રીની વહુના વિલાપ" એ કાવ્યને અનુસરે છે.]

નથ કરશો કંઈ શોક,
બહેની નથ કરશો કંઈ શોક.
દૈનિકડાનાં તંત્રી કેરાં રસરાજી છો બહેન,
રસ ઓરડિયે બેઠાં બેઠાં, કરી રહ્યો સુખચેન;
પછી કાં ઉરમાં ધરતાં શોક?—બહેની.

રાંધોચાંધો, વાસણ માંજો, કરજો બારાઉછેર,
ઘરમેલાં ના થવજો બહેની, રખજો તમારે ધેર.
કયમ અમારી અકારણ ધોક?—બહેની.

પરને પરનું કરવા દઈએ, આપણને શું કામ?
નિજનિજનાં કાર્યોમાં રાખે, અર્ચી સકિત તમામ;
નહિતર હશરા જગમોક—બહેની.

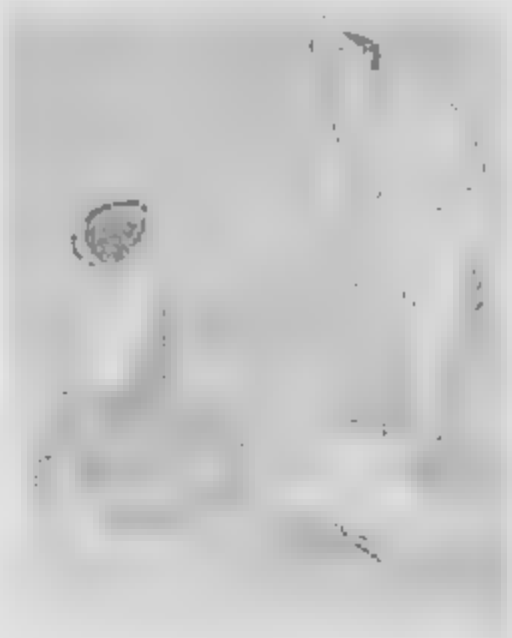
સ્નેહ સ્નેહ શું કરો તકામાં? શબ્દોમાં શું સ્નેહ?
ઘરનાં તમને રાખી ધાખ્યાં, એ શું ઓછા સ્નેહ?
મારે રહ્યો સહાય અશોક—બહેની.

તંત્રીપદ તો નવયુગનું છે સદા ઉચ્ચેરું રથાન.
એ પદનાં અર્થો બાગી છો, એ તો અજ્ઞાન;
રાખો છાડી ઉરનો શોક—બહેની.

ઝિંદાદિલ.

'સાગર' ના આભાર સાથે

તંત્રીશ્રીજીની પત્નિના વિલાપ

ચિત્રકાર: ઇ. ગ્રેકલ્ના.

'...ર' માંથી

● એની પત્નિ:—(પતિને ખાવતા જોઈ કાપતાં) હું કહેતી નથી કે ચિત્રમાં ચિત્રકારનું ચિત્રેજ સહાયેલ કર્યું તેથી મારો ફોટો તમારા દિવાળી અંકમાં નહિ અને બાજુમાંના સદ્ગૃહિને ચિત્રની માગ કરી તમો એનો ફોટો બનાવો, તમને મારી કંઈ પડજ નથી.

તંત્રીશ્રીજી: ભલુ, તારો ફોટો તો આપણા રવિમહોત્સવ અંકમાં આપવા માટે મેં ક્યારનો વિચાર કરી રાખ્યો છે.

બાળ વિનોદ

શેઠ અને તેની ત્રણ દીકરી

એક શેઠ હતો. તેને ઘણી દીકરીઓ હતી. તેમાં સૌથી નાની દીકરી બહુ ડાહી ને બુદ્ધિશાળી હતી. એક વાર શેઠ બજાર ગામ પોતાના બગાડ વેચવા જતા હતા તેવે દીકરીઓને પુછ્યું: "બોલ! આવું ત્યારે તમારા માટે શું લેતો આવું?"

બોટી કહે: "બાપુ! મારા માટે ખુબ ચોકલેટ લાવજો."

બીજી કહે: "બાપુ! મારા માટે ખુબ રમકડાં લાવજો."

નાનીએ કશું માગ્યું નહિ.

શેઠ કહે: "કેમ બોલ! તારે કાંઈ નથી મંગાવવું?"

નાની દીકરી કહે "મારેય મંગાવવું તો છે: પણ બાપુ! તમે મારા મંગાવેલું લાવી નહિ શકો."

શેઠ કહે: "જરૂર લાવીશ."

નાની દીકરી કહે: "આપણો પૂરો બગાડ છે તે રાજાને વેચજો ને તેની કીંમત માં રાજાની કાળી આંખ માગજો."

શેઠને બહુ નવાઈ લાગી, પણ દીકરીના કહ્યામાં ઉપર તેને ભરોસો હતો એટલે પોતે કાંઈ ન બોલ્યા.

શેઠે બધાં ઢોર વેચી નાખ્યાં, પૂરો બગાડ રાજાને આપ્યો અને તેની કીંમત તરીકે કાળી આંખ માગી

રાજાને ખુબ ગુસ્સો ચઢ્યો.

શેઠ કહે: "મહારાજ! મને મારી દીકરીએ કહ્યું છે કે પૂરા બગાડની કીંમત માં રાજાની કાળી આંખ માગજો, મને બીજી કશી બગાડ નથી."

રાજાએ વિચાર કર્યો છોકરીએ કાંઈક વિચાર કરીનેજ આવી માંગણી કરવાનું કહ્યું હશે માટે એનેજ નહિ બોલાવીએ."

રાજા કહે: "જો! જો તમારી દીકરી ને અહિ તેડી આવો."

શેઠે ઘર જઈ દીકરીને વાત કરી. ને તેને તેડીને રાજા પાસે આવ્યા.

રાજા કહે. "દીકરી! તે પૂરા બગાડ ની કીંમત માટી કાળી આંખ માગવાનું કેમ કહ્યું?"

છોકરી કહે "મહારાજ! મને બગાડ જ હતી કે આપ મને આ પુછશોજ. મારે આપને એક વાત કહેવાની છે."

રાજા કહે: ભલે, ખુશીથી કહે."

છોકરી કહે: "મહારાજ! જ્યારે કોઈ તમારી પાસે ફરીયાદ કરવા આવે છે ત્યારે તેમાં કોઈ ગરીબ ને કોઈ પૈસાદાર હોય છે. તમે પૈસાદારને તેમજ ઉમરાવોને તમારી જમણી બાજુ ઉભા રાખો છો. તેથી મને લાગ્યું કે તમે કાણી આંખનો કશો ઉપયોગ નથી કરતા. તેથી તમારી કાણી આંખ માગવાનું કહ્યું હતું."

રાજાને પહેલાં તો આ સાંભળી ખુબ ગુસ્સો ચડ્યો. પણ પછી તેને વિચાર કરતાં સમજાયું કે છોકરીની વાત સાચી લાગે છે.

રાજાએ તેની બુદ્ધિની પરીક્ષા કરવા આડાઅવળા ઘણા પ્રશ્નો પુછ્યા, અને છોકરીએ બધાના ડહાપણ ભર્યા જવાબ આપ્યા.

રાજાને બહુ નવાઈ લાગી

રાજા કહે: "ત્યારે કહે તોઈએ, મારા બજાનામાં જે ધન છે તેનું મુલ કેટલું? અને કહીશ તો તને છોડી દેવામાં આવશે."

છોકરી કહે: "તમારે મારો હુકમ ત્રણ દિવસ માનવો પડશે. એટલું કબુલ કરો તો જવાબ આપું." રાજા કહે: "હોં."

છોકરી કહે: "આપને ત્રણ દિવસ ભુખ્યા રહેવું પડશે."

રાજા ત્રણ દિવસ ભુખ્યો રહ્યો. ચોથે દિવસે ચાળા પીરસની છોકરીએ કહ્યું: "કહો મહારાજ! આપના બધા બજાનાની કીંમત આ પીરસેલા થાળ કરતાં ઓછી છે કે નહિ?" રાજા કહે. "હા."

છોકરીની આવી ચતુરાઈ જોઈ રાજા તેના ઉપર પ્રસન્ન થઈ ગયો, ને પોતાના કુંવર સાથે તેનાં લગ્ન કર્યાં. ત્યાર પછીથી રાજા કાણી આંખનો ઉપયોગ કરતા શીખ્યા. —ગોધીબેન.

[૬ ઠ્ઠુ પ્રકાશન બદલ તરત પ્રસિદ્ધ થએલા બાળગુજરાતીમાંથી]

મહેનતની રોટી

"ખુદાને નામે કંઈ આપો, બે દિવસ ના ભુખ્યો છું, ખુદા તમારું ભલું કરશે." એમ બોલતો એક ભિખારી હજરત મુહમ્મદ સાહેબ બેઠા હતા ત્યાં ગયો.

હજરત મુહમ્મદ સાહેબને તે ભિખારી નું શરીર મજબુત દેખાયું. તે મહેનત-મજુરી કરી પોતાનો રોટલો સારી રીતે મેળવી શકે તેવો લાગતો હતો.

બહુજ દિનથી ભીખારીને પોતાની નજીક બોલાવી હજરત મુહમ્મદ સાહેબે પુછ્યું, "તારી પાસે કાંઈજ નથી?

"સાહેબ, મારા બે વાસણ ને કામળી સિવાય છે, બીજું કંઈ પણ નથી. બાપાને અનાજ નથી; રહેવાને ઘર નથી."

હજરત મુહમ્મદ સાહેબે કહ્યું, "બાંધ કરકસર નહિ. એટલું છે તે ઘણું છે, પણ તું એક કામ કરીશ?"

"જરૂર કરીશ. જે ફરમાવશો તે હું ખુશ્તર કરીશ."

"તો તારાં બે વાસણ લઈ આવ."

ભિખારી ગયો. થોડી વારમાં પોતાનાં બે વાસણ લઈ તે પાછો આવ્યો.

તેને સાથે લઈ હજરત મુહમ્મદ સાહેબ કંસારાની દુકાને ગયા અને તે વાસણ વેચી દીધાં.

વાસણના રૂપાઁયેલા પૈસા લઈ બન્ને ચાલ્યા. પૈસો માણસ મનમાં બોલ્યો, "આજે બુદ્ધા! ઘરના બે વાસણ કર્યા તે પણ ગયાં"

આગળ ચાલતાં સુથારની દુકાન આવી, પેગંબર સાહેબ ત્યાં થોભ્યા. તેમણે ત્યાંથી એક કુહાડી ખરીદી સુથારને ત્યાં જઈ તેમાં કાષ્ઠો નંખાવ્યો. પૈસા માણસ ને આ લોક બહુ નવાઈ લાગી છેવટે બધેલા થેલા પૈસા પેલા ભીખારીના હાથ માં મુકી તેમણે કહ્યું, "આ તારી સાંજની રોટી માટે. કાલે સવારે તું જંગલમાં જજે ને આ કુહાડીથી લાકડાં કાપી તે આ ગામમાં વેચજે રોટી માટે હવે તારે કદી બીજા આગળ નહિ પડે. તું આત મહેનત કરી તે મેળવી શકીશ."

[બાલ અને કલા કાર્ય પ્રસંગ ગાંધીબાપુ પુસ્તક બીજામાંથી]

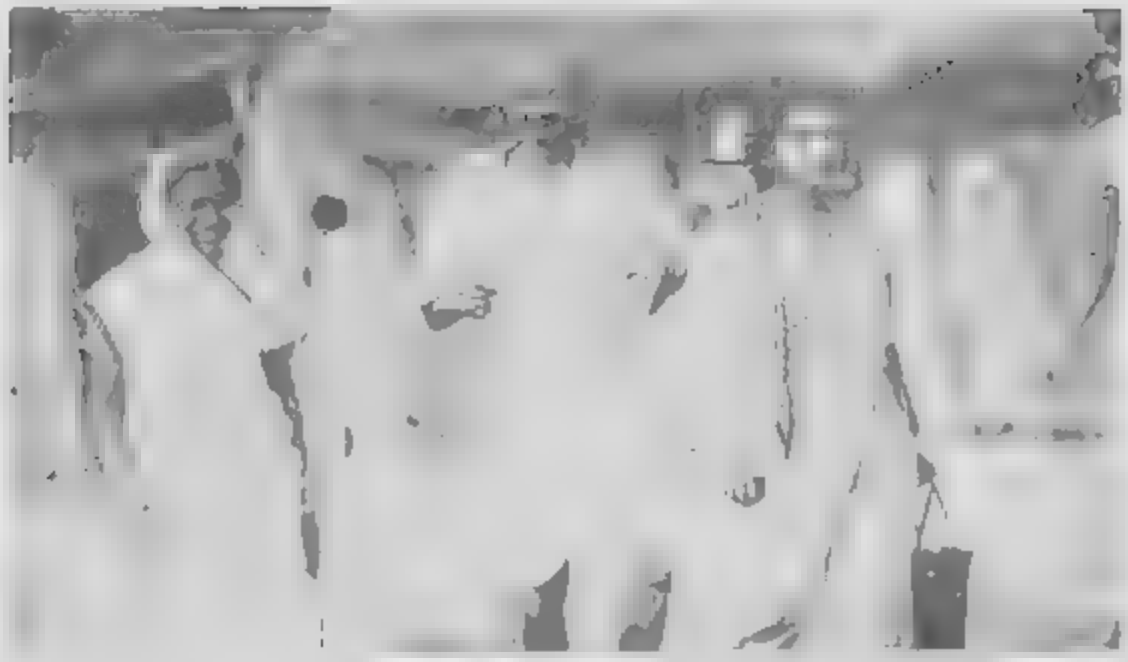
ફેરવી આંધ

જમાદારનો ઘોડો ભડકીને નાસી ગયેલો જમાદાર એને શોધવા નીકળેલા.

રસ્તે બે વાણિયા મળ્યા આવે. તેમણે રસ્તે જતો ઘોડો જોયેલો.

જમાદારે પુછ્યું "અલે બનિયે! ઘોડા દેખા, ઘોડા?"

એક વાણિયો ચતુર હતો ને પાકો ધર્મી ન હતો. તે કહે: "હા શાણ, આમ જાતો હતા ભાઈ."

Gandhiji proceeding from his hut at Delang to the spot where thousands of people had gathered to get a glimpse of him On his right is Mrs G Mashruwala wife of Mr Kishorlal Mashruwala, the president of the Gandhi Seva Sangh and on the left is Dr Sushila Nayar who is with Mahatma Gandhi ever since he had his first severe attack of blood pressure

દેલાંગમાં ગાંધીજીના દર્શનને માટે એકત્ર થએલી હજારોની મેદની સમક્ષ પોતાની ઝુંપડીમાંથી ગાંધીજી બહાર નીકળે છે. તેમની જમણી બાજુએ શ્રી. સૌ. ગોમતીબેન મશરૂવાળા, ગાંધી સેવા સંઘના પ્રમુખ શ્રી. કીશોરલાલ મશરૂવાળાના પત્નિ છે અને ડાબી બાજુએ ડૉક્ટર સુશીલા નાયર છે કે જેઓ ગાંધીજીપર બ્લડ-પ્રેશરના હુમલાનો પ્રથમ સખ્ત હુમલો થયો ત્યારથી તેમની સારવારમાં રહ્યાં છે.

Courtesy: Hindustan Standard, Calcutta

Gandhiji is seen stepped off from the vast concourse of people gathered to have his darshan On his right is Mr Kishorlal Mashruwala President of the Gandhi Seva Sangh

ગાંધીજીના દર્શન માટે એકત્ર થએલી જનમેદનીથી ઘેરાએલાં ગાંધીજીને ખુલ્લા સ્થળમાં આવ્યા છે. તેમની જમણી બાજુએ ગાંધી સેવા સંઘના પ્રમુખ શ્રી. કીશોરલાલ મશરૂવાળા છે.

Courtesy: Hindustan Standard, Calcutta

જમાદાર કહે: "તારો ઘોડો મારી સાથે બદલાવ લેઉ, ક્યાં ગયો?"

બીજો વાણિયો શેઠ્યો. મનમાં કહે. "આ જમાદાર હવે નહિ છોડે ને ઉલટા ઉપરાન ચઈ જવાશે." તેણે પહેલા વાણિયા ને કહ્યું: "એ કેવી બાંધ, કેવી."

બુદ્ધાન અને કાયો તોયે વાણિયો તો ખરોજ. ચતુરાઈ તો એના બાપની જ. વાત મનમાં સમજી ગયો ને જમાદારને કહે: "જમાદાર શાબ, તમારા ઘોડાને બે શીંગડાં હતાં ને? બે શીંગડાં."

જમાદાર કહે: "ઘોડાને શીંગડાં કેવાં! શીંગડાં તો બળદને હોય."

વાણિયો કહે: "ના ના, પણ શીંગડાં હતાં, હતા. તમારા ઘોડાને શીંગડાં હતાં!"

જમાદાર કહે: "ચલ ચલ, ગોટ બનિયે. તુમકો કુછ ખબર ભી નહિ, ઔર અકકલ ભી નહિ!" એમ કહી જમાદાર શાબો આગળ ગયા ને વાણિયા બાઈ છૂટી ગયા.

ઉદાહરણ રૂપ ભુલકાંઓ

દીવાળીના ખુબ દિવસો હતા. સર્વત્ર આનંદ વ્યાપી રહ્યો હતો. મોટાં બહેનો નવાં નવા વસ્ત્રો પોંદરી હર્ષથી મ્હાલતા હતા. વાતાવરણ ઉલ્લાસમય દીસતુ હતું.

દિવાળીના ખુબ દિવસની સવારે એક નાના ગામમાં બે બાળકો નવાં વસ્ત્રો પહેરી રમતાં હતાં. સપરમા દિવસો જોવાથી ઘરના આંગણાં પાણીથી છાંટેલાં હતાં એટલે કેટલીક જગ્યાએ ભીનાશ રહેવા પામી હતી. બાળકોની રમત રંગમાં આવી. એટલામાં ગજરાએ પુષ્પાને પકડો મારો. પુષ્પા જમીન પર પડી ગઇ. જગ્યા પાણીવાળી જોવાથી તેનાં નવાં કપડાં કાદવથી ખરડાઇ ગયાં, આ રડવા લાગી.

એકાએક પુષ્પાની આ કરુણ દશા જોઈ ત્યાં આવી પહોંચી તેણે પોતાની પુત્રીને રડવાનું કારણ પુછયું. પુષ્પાએ જવાબમાં ગજરા સામે આંગળી કરી કહ્યું; એણે મને મારી. પછી પુછવુંજ શું? પુષ્પાની માનો મીજાજ ઘાયલી ગયો. તેણે તરત જ એક તમાચો જોરથી ગજરાના ગાલ ઉપર માર્યો.

બહાનું બાળક માર ખેની શકે? ગજરા મોટેથી રડવા લાગી. જોને રડતી સાંભળી જોની મા ગભરાથી દોડી આવી અને બોલી. "કેમ શું થયું? તને કોણે મારી?" "અં—અં—અં—પુષ્પાની માએ મને મારી." ગજરાએ રડતાં રડતાં જવાબ આપ્યો.

રડતના મોરચા મંડાયા. ગજરાની મા પુષ્પાની માને ગાળો દેવા લાગી. ધીરે ધીરે લડાઈ વધી પડી. ઘડીમાં પુષ્પા ની મા મોટેથી બોલતી તો ઘડીમાં ગજરા ની મા ભુંડા પાડી તેને ગાળો દેતી. શોર બકોર સાંભળી બેઉના ઘરના માણસો ત્યાં આવ્યા અને કારણ પુછયા વગર બેઉ બીજાની સાથે અંદર લડવા લાગ્યા. જોત જોતામાં તો રજનું ગજ થઈ ગયું.

એક ડોસો ખુણામાં બેઠો બેઠો આ બધું જોઇ રહ્યો હતો. તેનાથી હવે ન રહેવાયું તેણે કહ્યું શા માટે તમે નકામા લડી મરો છો? આજે સપરમો દીવસ છે. આ ગાળાગાળી શા માટે? બેઉ શાંત થાઓ અને સૌ સૌનું કામ કરો.

બારમાસની ઋતુઓ

ચારણ, ગાગરજ પોષને
મહા માઘને ફાગ ભણ,
ગ્રાગખ ચૈત્ર વૈશાખનાં
મળો તપે ત ગાખ,
જેઠ આષાઢ શ્રાવખ અને,
ભણી ભાદરવો મારુ;
આંખો ગ્રપ્ટિ ન માય ત્યા
જોડો પાંખે ખાન.
આસો આવે જો પછી
ઠામ હરિનો મદક;
ખુબ ખાંતી ખત ઠોક તા
ધાર્યે સીમા ઝોર.

પણ ડોશાનું કહેવું સાંભળેજ કોણ? લડાઈ તો વધતીજ જતી હતી. આ લડાઇ કયાં સુધી આગળ વધત તે કહી શકાય નહિ. પરંતુ એટલામાં પુષ્પાએ રડતી ગજરાને સમજાવી, અને ગજરા પણ ગઈ બાત ભૂલી તેની સાથે રમવા લાગી. રમતાં રમતાં બેઉ પકડાપકડી ઉપર આવ્યાં ઘડીમાં ગજરા આંતાવ તો ઘડીમાં પુષ્પા. એટલામાં ગજરા જ્યાં લડાઇ ચાલતી હતી ત્યાં આવી. પુષ્પાના મોટા ભાઈની પાછળ સંતાઈ ગઇ. પુષ્પા એને શોધતી આવી ને ચાલાકીથી તેણે ગજરાને પકડી પાડી.

પેલા ડોશો આ રમત જોઇ રહ્યા હતો. જેઓ લડતાં હતાં તેમને બોલાવીને બોલ્યો:—

"તમને બાળકોને શરમ નથી આવતી." આ બાળકો માટે તમે લડી રહ્યા છો કે બીજા કોઈ માટે? આ બાળકોના પ્રેમ ભાવથી બધું ભુલી પાછી રમત રમી રહ્યાં છે, અને તમે અંદર અંદર ગાળા ગાળી કરો છો. તમારાંથી વધારે બુદ્ધિ તો આ નાના બુલકાંઓમાં છે.

બુઢ્ઢાની ટકોરથી લડનાર લજ્જિત બન્યા, અને સૌ સૌને ઘેર ગયા.

બાળકોની જેમ મનુષ્ય જ્યાં સુધી અંતર માં વૈરઝેર ભુલી યુદ્ધ બનતો નથી, ત્યાં સુધી તે પરમાત્માની દીક્ષાને પાત્ર થઈ શકતો નથી. પ્રભુને પામવા માટે દીક્ષાળુ હૃદય અને ઉદાર ભાવ જોઇએ છે. જેનામાં તે હોય છે તેજ મનુષ્ય પ્રભુને પામી શકે છે.

—નવિનચંદ્ર નાનાલાલ દેસાઇ.
[હે. મુ. મકમ, કરણ

કંઈપણ વસ્તુ નકામી નથી

કોઇ વસ્તુને તુચ્છ કે નકામી ગણવી નહિ. પ્રયોગ કરવામાં નિરુપયોગી જેવા દેખાય, તે પણ વખતસર ફાયદાકારક થઇ પડે છે; જે શોધતાં મળતી પણ નથી ઇગ્લાંડમાં એક નામુસ બાદશાહના ભુત્ય જોવા ઉપરથી ચીબાંવી ચીબાંવીને ભગા કરી વેચતો હતો, તે એમ કરતાં કરતાં મોટો પાસાદાર થઇ પડયો હતો.

"દગા કીસીકા સગા નહિ"

કદી દગો કરવો નહીં. દગાથી પડેલા માલ કરવાનો વિચાર નહિ કરવો. હરામ હાલતથી મોજમોજો પડેલા જતા રહે છે, એટલુંજ નહિ પણ ઇજ્જતભર આબરૂ પણ જતી રહે છે.

ઉખાણા

(૧) અમે કોણ છીએ? અમે બે ભાઇ છીએ; મોટા ભાર ઉંચકીએ છીએ; આખો દિવસ આપને ખુંદી નાખવામાં આવે છે. છતા આખો દિવસ અમે ખરેલાજ રહીએ છીએ અને આરામ લેતો વખતે અમે બાથી જોડાઇએ છીએ.

(૨) કયા ઝાડને બાર કે તેથી પણ વધારે ડાલ હોય છે?

(૩) મુક્ષપર છે, પણ પંખી નથી. પેટમાં સમુદ્ર સમાયો છે, પણ અગસ્ત્ય મુનિ નથી.

(૪) કાપડમાં હોય છે તેવું ચોપડામાં શું હોય છે

(જવાબ બીજા પાને ૪૦૭)

ગત વર્ષમાં બનેલા અગત્યના બનાવો

૧૯૩૭ નવેમ્બર ૧ ગાંધીજીએ ત્રણ બાળના નજરકેદીઓને લગતી પોતાની બાજના ત્રણેયના સ્પષ્ટીકરણો બોલાવી, આંદોલનના કેદીઓને છોડાવવાના પોતાના યત્નો વિશે ગાંધીજીએ નિવેદન બહાર પાડ્યું: "મારા મનસૂબો માં કૂપીલેઢહ કરનાર નથી" ગાંધીજીની નલિયલ બાજની લોહીના દબાણમાં ખુબ વધારો થયો.
મેટ ખીટને રોગનાનું ચાલ્યું છોડવું ત્યારથી આજ સુધીમાં ૩ અબજ અને ૫૦ કરોડ ગેલનનું રોગ બરદેરા ક્રિયડી ચયું.

નવેમ્બર ૬ બીલીજ સામ્રાજ્યના રમ પ્રધાન બી. રામ્સે મેકડોનલ્ડનું આકસ્માત.

નવેમ્બર ૧૧ સાહિત્યનું નોબલ ઇનામ આ વર્ષે ફ્રેંચ લેખક મૌ, રોજર માર્ટીન ડ મારૂંને મળ્યું
ગીનની પાણી નદીમાં બોટ ઉલ્ટ રેલ આવે અને ૩૦૦ જેટલા માણસો નિરાધાર થઇ પડ્યા.

નવેમ્બર ૧૪ 'નવજીવન' કાર્યાલય આગના ભયાનકમાં આવી ગયું પાછું.

નવેમ્બર ૧૫ જાણીતા કવિ કવિ, નાટકકાર અને નવલકથાકાર બી. જયશંકર પ્રસાદનું અવસાન.

નવેમ્બર ૧૮ ગાંધીજીના પ્રયત્નો ૧૨૦૦ નજરકેદીઓને બીજા શહેરો ઉપરી મુકવાનો બ્રિટાના સરકારે હુકમ બહાર પાડ્યો.

નવેમ્બર ૧૯ જગતમાં શાન્તિના વિકાસ માટે પ્રતિષ્ઠા આપનું નોબલ ઇનામ આ વર્ષે લોર્ડ લેમીંગ્ટનને આપવાનો નિર્ણય થયો.

નવેમ્બર ૨૦ કવિવર ઠાકોરના ભત્રીજા અને જગદીશચંદ્ર બોઝનું અવસાન.

નવેમ્બર ૨૩ પ્રમોશન કમિટીની બી બી બેઠકની બાદ જાહેર ઓબ્ઝર્વિંગનું માપ્યું: "જર્મની કરી એક વાર સત્તાના સ્થાપારી બન્યું છે જર્મને તેમ બાન આપવું જ જોઇએ રાષ્ટ્રસંઘ સમ્પીદારોનું બાજ છે."

ડીસેમ્બર ૧૨ મોનિકર મુસોલીનીએ જાહેર કર્યું કે ઇટલી રાષ્ટ્રસંઘમાંથી છૂટું થાય છે

ડીસેમ્બર ૧૩ અપદાનીસ્તાને ચીનના પાટનગર નાનકિંગનો કબજો લીધો.

ડીસેમ્બર ૧૫ સમાચાર સંસ્થાએ જાહેર કર્યું કે અમદાવાદની ગુજરાત સભાના ૩ કરોડ ૬૦ લાખ રૂપિયા ફંડના ૩ પાછા આપવાનો હુકમ બહાર પાડ્યો.

૧૯૩૮ જાન્યુઆરી ૩ રાષ્ટ્રપતિ બી. જમનાદાસજીના બાનુથી અને સ્વ. શ્રી ગોવીંદજી મોદીના પત્નિ બી. રત્નકુંવરબેનનું ગોંડલમાં અવસાન આપ્યા દોઢમાં 'ગીતાદિન' ઉજવાયો.

જાન્યુ ૧૧ ગાંધીજી સાદિનના પ્રચાર નવજીવનકાર બહાર પડ્યો શ્રદ્ધાનન્દ સેંટ્રલ્ટનું અવસાન
મુખ્યપ્રધાનો અંગેના પંડિતજીના ટેલર અને દોઢના પંડિતજીના બાબત બાદ વચ્ચે કુસ્તી જંગ જાગ્યો તેમાં બાદ આખી મીનીટમાંજ બાબત બાદ ઉકેલ.

જાન્યુ ૧૪ કોર્ટ ચેમ્બરલેન અને મહાત્માજીની મુલાકાત મુલાકાત

જાન્યુ ૨૧ પંજાબના ખાદીકાર્યના સુપ્રસિદ્ધ કાર્યકર્તા બાદીર કરિશ્મીરી માટે ખુબ્યો મુકાયું.

ફેબ્રુઆરી ૧ બી જવાહરલાલ ... ના નરેના પ્રમુખપદના દેશના ફ્રેડરાવાદ ઓલ્ટાવાર્તિક બન્ડલોન્ડ બાબતની નીમણુંક.

ફેબ્રુ ૨ ચારસો ઓદમાં રહી ગયેલી બ્રુટીઓનો બાબ ખરા બાબાઓ થતાં વતાં તેથી એની બદલીક રકમોમાં સુધારો કરી, ૬'૩ સાથે સિક્કા કરવાનો ઠરાવ વડી ધારાસભાએ પસાર કર્યો.

ફેબ્રુ. ૬ સુપ્રસિદ્ધ સંગીતજ્ઞાઓ ૬' નારાયણ મોરેશ્વર ખરેનું વિક્ટોરિયાનગરમાં અવસાન.

ફેબ્રુ. ૧૧ મુનીયન પાર્લામેન્ટ ખુલી.

ફેબ્રુ. ૧૩ દોઢના કોર્પોરેટ-જનરલ સર સૈયદ રઝા અલી મુક્ત પુરી થતાં દોઢ માટે વિદાય થયા.

ફેબ્રુ ૧૬ કાઠિયાવાડના સુપ્રસિદ્ધ મુત્સદી અને બાબતનગરના પ્રધાન સર પ્રભાશંકરપટ્ટણીનું અવસાન
ગુજરાતના એક જાણીતા લેખક બી. નારાયણ પરસનજી ઠક્કરનું અવસાન.

ફેબ્રુ. ૧૭ યુનીયન પાર્લામેન્ટમાં રાષ્ટ્રગીત ઉપર મોટો બબાલાટ થયો. એક પ્રજાના જવાબમાં વધા પ્રધાને જણાવ્યું કે દરેક લોકો 'ગોડ સેવ ધી કિંગ' પ્રત્યે બાન ધરાવે છે બબ તેને પોતાના રાષ્ટ્રગીત તરીકે નથી સ્વીકારતા.

ફેબ્રુ ૧૮ બી. બાબુ સુબાબચંદ્ર બોઝના પ્રમુખપદ્ધા હેઠળ વિક્ટોરિયાનગરમાં દોઢા રાષ્ટ્રિય મહાસભાના ૫૨ મા બધિવેશનની શરૂબાત થઇ.

ફેબ્રુઆરી ૨૧ પર બી દોઢા રાષ્ટ્રિય મહાસભાની બેઠક પુરી થઇ.

ફેબ્રુઆરી ૨૭ છેલ્લેર દરબારે પોતાના રાજ્યનાં બધાં બંદીવાન કેદિઓનો માટે ખુલ્લા મુકવાં.

માર્ચ ૮ બી. માલ્કમ હેલીબમ કી બીબીયર્સ, કે. સી. બા પ્રમુખપણા નીચે બીજ બ્રીટીશ કમીશનના સભ્યોનું નાગો બાદર થયા.

માર્ચ ૮ બરેલ્ડ પ્રાંતમાંના દબાનના કાબદા રદ કરવામાં

માર્ચ ૧૪ બાબા. સંસ્થાના બાજ મુખ્ય પ્રધાન નોરીબ બાબાનું બાવસાન થયું

માર્ચ ૧૨ જર્મન સૈન્યે બોસ્ટ્રીયામાં પ્રવેશ કર્યો. બોસ્ટ્રીયના વધા પ્રધાન ડો. શુસ્નિગે રાજીનામું બાપ્યું બને નાઝીપક્ષના બી સેસ્ટીનહાર્ટે વધા પ્રધાન તરીકે જાહેર થયા

માર્ચ ૧૭ પ્રીટોરીયા ટેબલ લીગના પ્રમુખ અને સત્યાગ્રહની સાત પ્રથમ નવડાના ગાંધીજીના એક બહાદુર સરદાર બી. પી. એમ. પીલેનું અવસાન.

માર્ચ ૧૮ બોસ્ટ્રીયન બોર્ડ અને રેબાચેગોનો કબજો જર્મન બાદેશારીબોબાએ લીધો.

માર્ચ ૨૩ પનીબાલા નરેશનું અવસાન

માર્ચ ૩૧ ગરદા બોદમાં સુધારો કરતું બી બી. દામનું બીલ ૧૯૧ બારાસભામાં પસાર થયું.

એપ્રીલ નાતાલ પ્રધિનિબન ડીગ્રાં ગોલાપદીએ નાતાલ એકનોમીકાર્ટર સમક્ષ રજુબતના એબ્યુકેશન કમીશનના રીપોર્ટપર એક નાદી રજુ કરી ૧૯૦૦૦ દોરા બાબકા બજ્ઞાનતામાં ઉછરી રહ્યા દોબાનું જણાવ્યું હતું

એપ્રીલ ૧ કેનીયા અને દક્ષિબ બાદિકા વચ્ચે રેલીબે રબા ફેરાની સ્થાપના થઇ.

એપ્રીલ ૧ દોર ગરમાં અખિલ્લનબાબાબાબ રીત બજે રાષ્ટ્રિય સમાજ ઉજવાયું.

એપ્રીલ ૧૫ મહાત્મા ગાંધીજી અને વાઇસરોય વચ્ચે દિલ્હીમાં મંત્રણા.

એપ્રીલ ૨૮ મહાત્મા ગાંધીજી અને બી. બીજા વચ્ચે મુલાકા

ના હિંદુ-મુસ્લીમ પ્રશ્ન અંગે ચર્ચા

ઓ ૮ મોરિશિયસ પરત્વે ખાસના વતન તરફ મુસાફરી કરી.

ઓ ૯ પ્રોવિન્સીયલ કમિશનર સાહેબ સમક્ષ કરવા જવાના મેરસુલ્ખ આવવાના પ્રસંગ પર શ્રી. પોલેકે ગોરી પ્રજાનું વહાલ કરવાને હિંદીઓની વસ્તીને વધતી અટકાવવા અને કબ્રાસ્તાનોની નીતીની ઉગ્રતાથી ટીકા કરી.

ઓ ૧૦ ટ્રાન્સવૈલના નેતીવ એસેમ્બલના પ્રતિનિધિ નાતાર ખાતે ભાષણ કરતાં રેપ્યુટી ૨૬ પ્રધાન જનરલ સ્મટસે કહ્યું કે: "તમે પ્રગતિ કરી છે તે તમારે માટે ગૌરવરૂપ છે....તમારી પ્રજાનું બાહિર્ય ઉજ્જવળ ... ...ઉપર તમારી પ્રજાનો ઉદ્ધાર એ તમારે જ સાધવાનો છે....પણ તમારી બાજુઓ તમને બળવાથીમાં ૧૦ ગ્રામ આપેલું છે મનુષ્યત્વ, સ્નાયુ, ચારિત્ર, ઉદારતા અને પ્રેમ—એ વડે તમે પૂરતા આજના મિશ્રણ કરતા એ અનેકગણું ક્ષિત્તમ છે.'

ઓ ૧૦ સાઉથ આફ્રિકા (ગરદ્દ બીલ) ના હદપરવાની =માખ્યાન આપ્યું: 'ગુજરાત વિદ્યાલયનાં શિક્ષણ અને રાજકારણનો દોડવારમાં કશામ બંનેશ નથી... આવિલા ઓળી શક્તિ છે કે જેની સામે બીજી કામ જય સકતિ ટકી શકશે નહિ.

ઓ ૧૨ સાઉથ પ્રોવિન્સના પ્રીમીયરએ સાઉથ આફ્રિકન ઇન્ડિયન કોંગ્રેસ સાથેના પોતાની મારી : "પોતાની આજારીની શરતમાં અમે ૧૯૨ કરતાં ઓછા ઉતરીશું નહીં.

ઓ ૧૪ ને સાઉથ આફ્રિકાએ તાજી આફ્રિકાના પ્રધાન ઓફ આફ્રિકાનું નિવેદન કર્યું કોના તરફે જણાવ્યું : કોળી આફ્રિકાનું મારા તેમની સામુહી પણ આપીએ છીએ. વાસ્તવમાં તેમણે જણાવ્યું : "મારા હિંદુધર્મમાં આપ્રદાયિક સંકુચિતતા માટે આવકાર નથી. ઈસ્લામમાં ઝરથોસ્ત્રીધર્મ, બૌદ્ધધર્મ અને જરથુસ્તીધર્મના સારામાં સારા સિદ્ધાંતોનો સમાવેશ થાય છે. હું બીજા બધી વસ્તુની પેઠે રાજકારણને પણ પ્રાર્થનાને પ્રતિષ્ઠા ઉચ્ચતર કરું છું. તે મારો ધર્મ છે અને આજિવા એના સાક્ષાત્કારનું એકમાત્ર સાધન છે."

ને ૧૫ ડિસ્ટ્રીક્ટમાં જમીન બંદોબસ્ત ના અમલદાર તરીકે સત્તાવાળી થી વાંસાવાલા પટેલની જમીન તેમને પાછી સુપ્રત કરવામાં આવી.

મે ૧૬ યુનીયન પાર્લામેન્ટ-ની સામાન્ય ચૂંટણી થઈ પરિણામ ડિસ્ટ્રીક્ટ-જનરલ શ્રી. સ્મારાર કરેખા ઉતર્યા.

મે ૨૪ નાત્રીઓના પંજાકર સભાગમાં કે. ગોખલેના ઉદ્ગારો. "તેને યુરોપમાં બધાને બંધ કરાવવા દીધા તો વર્ણદ્વેષના કરવેરા રદ કરો."

જુન ૩ આફ્રિકા યુનીયન પાર્લામેન્ટ બેની ચૂંટણીનું પરિણામ પુનાકોટ્રેક નેશનલીસ્ટ પાર્ટીનો વિજય સાબ્યું. હતું તેનું પ્રધાન મંત્રણ તીમાકું.

જુન ૬ કેપટાઉન ઉપર બાવાનીઓએ બધકર બોમ્બ મારો ચલાવ્યો. એક દુકાન બરોનો નાશ થયો.

જુન ૧૫ મદનમાં ગોળી અને મુસ્લીમ લીગના પ્રમુખ વચ્ચે, ત્રીજા પક્ષનો હિંદુ-મુસ્લીમ અથકલ સંબંધો નો અસ્તિત્વાકાર પ્રશ્નોત્તરકાર બહાર પડયો. સોનામાં પેસો તદ્દામા બાબતે પુર આવ્યું. બધા બાજ દેશ ના બા બાબતો પરત્વે પ્રકાશ.

જુન ૨૧ દાદા ઓબ્દુલ્લા ઝવેરી ટ્રસ્ટ ના ટ્રસ્ટીપદે થી ગાંધી નવરોજજીનું અવસાન.

જુલાઇ ૨૨ યુનીયન પાર્લામેન્ટ ખુલી

જુલાઇ ૨૩ અમદાવાદમાં કાપડનિરોધ વિના ઉજવાયો.

જુલાઇ ૨૩ દાદા અબ્દુલ્લા એન્ડ કું. ના ચેરમેન સર નરોજજી સકલાતવાલાનું અવસાન.

ઓગસ્ટ ૧ યુનાઇટ સ્ટેટસે અમલી ગેરકાયદે કરારવામા આવેલા ૨૨૭ કંપનીઓપરના હુકમો પાછા ખેંચી લીધા.

ઓગસ્ટ ૪ મહાત્માના મોટીફ ન્યુ દીલ્હીમાં વાઇસરોયને મળ્યા.

૮ કાનપુર મોકના ૫૭ વરસ કાગદારોએ હડતાળ પાડી.

ઓગસ્ટ ૯ ચક્ષુ હજારનું સભાની મરકર ઉપર ચીનના પાયખીંગ શહેરમાં ધાબલ થયું.

ઓગસ્ટ ૧૧ કાનપુરની હડતાળનું સમાધાન થયું. બધા હડતાળીઓ પાછા નોકરીપર ચડી ગયા.

ઓગસ્ટ ૨૫ આખી રાતની ચર્ચા પછી સવારે ૧—૨૫ વાગે યુનીયન પાર્લામેન્ટ રાષ્ટ્રગીત પર વધ પ્રધાનનો સુધારો કર વિ. ૭૩ મતે પાસ કર્યો. એ મુજબ હવે યુનીયનનું રાષ્ટ્રગીત રાષ્ટ્રગીત એકે નથી. અને સરકારી જલસાઓમાં ગોડ સેવ ધી કીંગ એક પ્રાર્થના તરીકે અને ડોમરટેમ આફ્રિકાન્સ પ્રાર્થના રાષ્ટ્રગીત તરીકે ગવાશે

ઓગસ્ટ ૨૮ દક્ષિણની સમાજ સેવા કામ કરનાર બામીસ બી. બગાર. બાર મુકામે અવસાન.

સપ્ટેમ્બર ૮ બી. દુરીને મોકલવાનો વિરોધ પાછળ કરવાજેથી પ્રધાનમંડળમાં ધુમાડાના અને તેમ કરી બીન-યુરોપીયનોના હક અને લાભોની અવગણના કરવાના બા પ્રધાનના પગલા સામે દીરોધ દાખવી એક રીઝોલ્યુશનો બાકર બી. દોકમેયરે પ્રધાન મંડળમાંથી રાજીનામું આપ્યું.

સપ્ટેમ્બર ૧૫ ડરબીલ્ટસની પ્રમુખથી ગ્રેવારસ્લેવિલ્યામાં અને પુરોપા આબાદીમાં ગંભીર રિસ્થિતિ ઉભી થઇ અને બ્રોડીશ વડા પ્રધાન કર બીલ્ટસને મળવા જરૂરની ડિલીને ગયા

સપ્ટેમ્બર ૧૬ યુનિયનમાં સર ડીરોજ ફેરારનું અવસાન.

" મી ગેરમ્બરસેને અને ફ્રેંગ વડા પ્રધાને ગ્રેવારસ્લેવેમાના સમસ્ત તને રિસ્થિતિયાને અમૂક હદસેા રજુ કરી બનો તેજ અધિકાર કર્યો.

સપ્ટેમ્બર ૨૧ ગ્રેવારસ્લેવિલ્યાસ્ત્રએ ન છુટકે બીજનની દરખાસ્તો સ્વિકારી.

સપ્ટેમ્બર ૨૨ બી. ગેરમ્બરસેન ડરબીલ્ટસની મુલાકાતે કરી ગયા.

" ૨૪ બી. ગેરમ્બરસેન નીરસ થઇ તરત પાછા બ્લાન્ટા અને ગ્રેટ સરકાર સમક્ષ ડરબીલ્ટસની બાજબૂતીએ રજુ કરતાં જણાવ્યું કે ગ્રેટ બાજબૂતીએ સ્વિકારેલા બી બીજન કે દાંસ તેને સલાહ આપી શકતાં નથી. પુરુનું બધંકર પરદણ ચેરાશ છે. સમગ્ર દાસતી પ્રજાની સત્તાઓએ આવનારી જબંકર આફત સારે તૈયારીઓ કરી,

સપ્ટેમ્બર ૨૮ બ્રોડીશ પાર્લામેન્ટની તાત્કાલીક બેઠક મળી વડા પ્રધાને આખી પરીસ્થીતી સમજાવી

સપ્ટેમ્બર ૨૯ પરીણામ પરીણામ એમ આવ્યું કે ૬૨ ડીટસને કરેલી મૂળ દાખલીઓ સમાવી રજીકારવામાં આવી માત્ર એટલી એક ખુબ મુકામ કે તેણે આજેસ્ટ પ્રદેશો ખાલી કરી જવાને ગ્રેટ લોકોને ૧૦ દીવસની મુદત આપવામાં આવી. પ્રોટસ, દાંસે ગ્રેટ્રા-સ્લોવેમેયરોને કહી દીધું કે આ બાજબૂતીએ, નહી સ્વીકારે તો તેના પર કેમ બાહેત અમલી પડશે

(૪૦૪ પાનામાં ચાલુ)

રે જ ક ણ

સાચો મુગ માણસનો સારજ આપે છે ત્યારે માણસ પોતાના પણ દુશ્મનોને પૂજતો થઈ જાય છે.

* * *

માણસો ઘણીવા પોતાને કરવું હોય તેજ માનું છે. માનવું લેખકો તે નથી માનતા.

* * *

કીર્તિના કરોડ પણ નથી હોતો. પણ ચળાત પગર સાધકનાં તે ચળે છે અને કીર્તિ ભણવી તેમાંથી ત્યારે આગળની શરૂ છે.

* * *

લોકોહતકારોની ગણતરી જેવાં દનાર મોટો દોષ જ તમા નથી. કેમા મોટી પ્રગાણિકતા પાપરતા ઘડ જ તેમાં નથી.

જેઓ બીજાનો સ્વતંત્રતા આપવા નથી તેઓ સ્વને સ્વતંત્રતાનો હાયક નથી. અને પ્રભુની નજરમાં ધોરણે તેઓજ તે લાયક ઠેરવાતા નથી.

* * *

આપણા ખાનીબપૂરોનું બધું નહીં પણ ઘણું દોષ એ ઓછું શોચનીય નથી જેટલું પુરુ કરવાની શક્તિ પેરાવવામા છે.

* * *

માણસને તેની કમાણી નહીં પણ અનાજ ધનવાન બનાવે છે.

* * *

માણસ પોતાના ગતજીવન ઉપર વીચાર કરે તો તેને માલુમ પડે કે તેણે જે નાની નાની રકમો અનાવશ્યક રીતે ખર્ચી નાંખી તે જો બચાવી દોત તો તે આખરે મોટા નાણા મનવાં-ગમનો માલીક હોત.

કોઈ પુરુષ મોટલો મારો નથી હોતો કે જેને એક મારી સ્ત્રી પચારે સારો ના બનાવી શકે.

* * *

બારસામાં ભણેલું ધન પેલાની કીંમત વધારે છે અને ઉણીમને અટકાવે છે.

* * *

સંજોગો જીવનમા જોઇએ તારે નથી આવતા આવે છે તારે બહુ ઓછા માણસો તેનો પાડો શકે છે. ઉનાળામાં કડો પવન જેટલો દુર્લભ હોય છે તેટલાજ દુર્લભ અને તેટલાજ જીવાદાયી સંજોગો પણ હોય છે

* * *

દુનિયામાં કેટલા માણસ બીજાના ઉપર ઉપકાર કરે છે એમ માનવું નહીં

* * *

જે કામ તમે હાથમાં લો, આરંભો, તેનું પરીણામ—સારું કે માઠું – ન આવે ત્યાં સુધી એ મુકી દેવું નહીં

ગીતા કેવી રીતે વાંચવી

શ્રી. મહાદેવ દેસાઈ, બી એ

શ્રીમદ્ભગવદ્ગીતા એ જીવન યોગશાસ્ત્ર છે અને એ રીતે આપણા કરોડના ઇતરોના જીવનમાં આપણા કોઈ પણ અન્ય ધર્મગ્રંથો કરતાં તે વિશેષ અગત્યનો ધર્મ છે. બધા આપણા કરોડના જીવનમાં માર્ગદર્શક તરીકે એ એકજ ધર્મ છે એમ કહેવામાં કશું ખોટું નથી. એ ગ્રંથનો કેવી રીતે ઉપયોગ થઈ શકે તેના કેટલાક મુદ્દા નીચે આપવામાં આવ્યા છે :

૧. જ્યારે તમે બીલકુલ નિરાશ થઈ ગયા હો અને ચારેતરફ અંધારું જોતા હો ત્યારે અધ્યાય ૧૮ શ્લોક ૭૮ વાંચો.

૨. જ્યારે તમારામાં શક્તિની ખામી હોય અને તમારા પ્રિયજનોના મરણથી તમારું ચિત્ત ક્ષોભમાં ડોલતું હોય ત્યારે ૨: ૨૭-૩૮ વાંચો.

૩. જ્યારે તમે અમુક વસ્તુ કરવાનો દૃઢ સંકલ્પ કર્યો હોય ત્યારે ૨: ૪૬-૩૮; ૩: ૩૦ વાંચો.

૪. જ્યારે તમારે અમુક વસ્તુનું ત્યજ તમે મેળવી શકવાના નહિ હો તેવી તમારી તે વસ્તુ કબજાની પ્રબળ ઇચ્છા નહિ હોય ત્યારે ૨: ૫૯ વાંચો.

૫. જ્યારે તમે તમારા ચિત્તમાં કશું કરવાનું આવતું મહત્વ હો ત્યારે ૨: ૬૨-૬૩ વાંચો.

૬. જ્યારે તમને તમારે શું કરવું કે શું ન કરવું તેની સૂઝ નહિ પડતી હોય ત્યારે ૪ ૨૧ વાંચો.

૭. જ્યારે તમે શાંતિ ઝંખતા હો ત્યારે ૪ ૩૯ વાંચો.

૮. જ્યારે તમે તમે પુસ્તીનું અંતમા શું પરાકું કે એ જાણવા ઝંખતા હો ત્યારે ૪ ૬ વાંચો.

૯. જ્યારે તમને તમારા પોતાના ધર્મ વિષે શંકા હોય ત્યારે ૩: ૩૫ વાંચો.

૧૦. જ્યારે તમારે કુટુંબ અને માનવી વચ્ચે તો ઘોડોક પણ તફાવત જાણવો હોય ત્યારે ૪: ૫ વાંચો.

૧૧. જ્યારે તમે પ્રભુ પોતાની કઈ રીતે ઓળખે છે એ જાણવા માંગતા હો ત્યારે ૪: ૭–૮ વાંચો.

૧૨. જ્યારે તમે પ્રભુની કઈ રીતે પ્રાર્થના કરવી એ તમે નથી પડતાથી તમારી પ્રાર્થના પ્રભુ સાંભળશે કે નહિ એવી શંકામાં હો ત્યારે ૪ ૧૧; ૬: ૩૦ વાંચો.

૧૩. જ્યારે તમને પ્રભુના અસ્તિત્વ વિષે શંકા ઉઠે ત્યારે ૭: ૭–૧૨; ૯ ૧૧–૧૯; ૧૦: ૧૦; ૨: ૨૦–૩૯ વાંચો.

૧૪. જ્યારે તમને પ્રભુ તમારો મોક્ષ કિયા કારણે કે નહિ એ શંકા હોય ત્યારે ૯: ૨૬ વાંચો.

૧૫ જ્યારે પ્રભુ તમારી પાસેથી શું ઝંખે છે એ વિશે તમને શંકા ઉઠે ત્યારે ૯: ૨૭-૨૪; ૧૮: ૬૫–૬૬ વાંચો.

૧૬. જ્યારે તમે પુનર્જીવનના લોકોને પ્રભુના સંદેશા આપવા માંગતા હો ત્યારે ૯ ૨૯–૩૪ વાંચો.

૧૭ જ્યારે તમે પ્રભુને કોણ પહોંચી વિશ્વ શકે એમ છે એ જાણવા માંગતા હો ત્યારે ૧૨: ૧૪-૨૦ વાંચો.

૧૮. જ્યારે તમે તમારી ત્યો પ્રભુની ઇચ્છા તો સ્પષ્ટ જાણવા માંગતા હો ત્યારે ૧૪: ૬, ૧૮: ૬૮ વાંચો.

૧૯. જ્યારે તમે ગીતાના અભ્યાસની ઉપમો ગીતા ઝંખવા માંગતા હો ત્યારે ૧૮ ૭૮ વાંચો.

૨૦. જ્યારે તમે પ્રભુની પ્રાર્થના કરવા માંગતા હો ત્યારે ૧૧: ૧૮: ૨ ૨૬; ૪૩-૪૪ વાંચો.

નવાં વર્ષની અભિનંદન પત્રીકાઓ

આવતાં નવાં વર્ષની અભિનંદન પત્રીકાઓ તૈયાર થઈ ગઇ છે

મળવાના ઠેકાણા:

૬૨અનમાં

પટેલ્સ પેટ્રીયોટીયન ટી રૂમ, ગ્રે સ્ટ્રીટ.
જી. સી. કેપીટન, ગ્રે સ્ટ્રીટ.
નારણ વલ્લભ ટી રૂમ, જુઠ સ્ટ્રીટ.

જોહાનીસબર્ગમાં

પાટીદાર ટ્રેડીંગ કું., ૪ પ્રીન્સેસ સ્ટ્રીટ.
કીંમત દઝનની રૂા. ૨–૬. ૧૫ાલથી મંગાવનારાઓ માટે દઝનની રૂા. ૨–૯.

Manager, Indian Opinion,
Phoenix Natal.

જાણવા જેવું.

ઘીડીઓનું ઇવન—ધાન્યમાંનું સત્વ—બ્લેક માછલીનો ફોજદારીમાંથી કપડાં ચિતરે.

ઘીડીઓને ઘરમાં નાયબું બાબતમાં ઓફ્રાહોસ વર્જીનિયા ગેનીકાટી વીકલી ઓપાનીયનના તંત્રી મી. મનસ્લાક જી. ફેરહામ આમે કહે:—

જંતુઓની દુનિયામાં ઘીડીનું સ્થાન અગત્યનું આમળ છે. જંતુનો એક પણ ખુણો તે સિવાય બાકી નથી. આપણે જોતા હોઈએ કે ન જોતા હોઈએ દરેક સંસ્થામાં તેઓની સખ્યા આપણે કરતાં ઘણી વધારે છે. મનુષ્યના સમાજ પ્રત્યેના કેટલાક કાયદા કેવી ખુબીના બાંધકામ આપણે છે કે હજારો જનસમાજ પણી જાતોમાં ઘીડીનો આબેદલ નાશ કરી રહેલ છે. ઘીડીના દર જમીન ઉપર કે તેની અંદર બનાવવામાં આવે છે. પોલાણ વાળા ઝાડ કાપી, જતા ઝાડકા તેમજ પાંદડાની ભરેલ પાકેટ જ્યાં ખતી હોય ત્યાં ઘીડી પોતાનું રહેઠાણ બનાવવા ચુકતી નથી. જે જાતોમાં નર તથા માદાને પાંખો આવે છે, તેમના લગ્ન તથા સહવાસ હવામાં થાય છે. તે પછીયાનાં પોતાની સાથ કામ દ્વારા જમીન ઉપર તથા રાફડામાંજ ઉડતી નાંખે છે. વરસાદની ઋતુઓની રાત્રીએ હજારો બચ્ચે તાપણે આંખવાળી ઘીડીઓ બહાર નીકળી આવે છે અને ઉડે ઉડે ત્યાં સુધી પાંખોનું જોર પહોંચે ત્યા સુધી ઉડી બચ્ચ છે મધમાખી માં એકજ રાણી અને ડ્રોનકો પ્રજાપી હોય છે, તેમ આ વિભાગમાં જનતુ નથી. નર અને માદાની સંખ્યા લગભગ સરખી હોય છે, અને ઉડે પ્રથમ વર્ષમાં ભોડકા અંધારાં પ્રજોત્પત્તિ તેજ રીતીમાં પાછાં આવે છે. નર માદા તરફથી પુરો પાડે કે તુરતજ મરી જાય છે. માદાનું પ્રથમ કામ પેલી નકામી બનેલી પાંખોને તે.ડી નાંખવાનું હોય છે. ત્યારબાદ એક નાનું કાણું પક્ષાવવાની તજવીજમાં તે કરે છે. જમીનની અંદર લાબા ભાગ ભોગા કાઢી એક ચેમ્બર બનાવી તેનું મોં બંધ કરી દે છે અને અંદરનો ભાગ પોલોલો બનાવી, તેમાં તે પુરાક બાબ છે, અને પોતાના મર્જનાં ઈંડાં સંપુર્ણતાએ પોલોમે ત્યાં સુધી ઉભો મહીનાઓ સુધી તેમાં પડી રહે છે. ઈંડાના પ્રથમ પાકમાં જે જે જોગ લીધેલ છે, તેનો ખોરાક પોતાના કરીરમાંથી પ્રવાહીની ચરબીના આપે છે, અને જ્યારે નાના બચ્ચાં બહાર કરવા કરવાની સ્થીતીમાં આવે છે ત્યારેજ મહિનો બીજો બચ્ચો મુકે છે. પ્રથમના પાકના બચ્ચાં બહારથી રાણીને માટે ખોરાક લાવે છે, તેથી તે તરફદાર બાબ છે અને બાબમાં પંદર વરસ સુધી ઈંડાં મુકવાનું એક જંત્ર ચાલી રહે છે. કરમીનાના સંસ્કારનું કામ બાબમાં કાર થાય છે. બીજા, ત્રીજા અગર ચોથી પ્રજાના ઈંડાંમાંથી જુદા જુદા પ્રકારના બચ્ચાં નજરમાં આવ છે. ઈંડાં બનતાં સુધી જમીનમાં મુકવામાં આવે છે એટલે બચ્ચા ઉભરા અને ચરબીની અનુકુળતા આવવા માટે બાબની બાજુને બાગ ગમે તેમ અંદર ફેરવી શકાય છે. જેવી રીતે એક બાબ નાના બચ્ચાંને ઉપર માટે ચારેરની બહાર બનીયામાં રમ કરે છે, તેવીજ રીતે આ નાના બચ્ચાંઓને મજુરો ઉપર ફેર માટે રાણીની બહાર કાઢે છે. નાની પેઢીને કામ પીનો પ્રજાત આવે છે ત્યારે તેમાંને જમીનની અંદર ઠારી દેવામાં આવે છે. કોઈકોમાં ઉભા બાદ તેમાંને બહાર કાઢી તેઓને સુકવવામાં આવે કે પછી તે વાપરો છે જોડી બાકારી થતાં મજુરો તથા રક્ષણકેદારો એક એક કોસેહાને પોતાના જત્થા વડી ચોરી નાંખે છે અને અંદર ઘરમાં રહેલ ઘરાને બહાર કાઢે તેની સંકોચાયેલ ગભેલ પાંખોને ચારીને ઉપાડે છે. બચ્ચ નવા જન્મોનાં બાજો તે સાફ કરી નાની ઘીડીને રક્ષણ રીતે કાલવાયાલવાની સ્થીતીમાં મુકે છે અને તેમાંથી નર, માદા અગર રાણીબાજો તરફદાર બચ્ચ પોતપોતાને કામે લાગી બચ્ચ છે.

બગીચામાં એક બાતની ઘણી બાબ છે, તેના કારીકર વર્ગમાં બધુ ઉપકાર પહેલ લેવામાં આવે છે. (૧) મજુર કે પાંદડાને એકદરબધી રીતે કાપે છે. (૨) મુકાદમ જેમનું કામ બહેલા વર્ગ ઉપર ધ્યાન દેખરેખ રાખવાનું હોય છે. (૩) સાજન્ટ મેજર કે બાબનો ઉપરી હોય છે બો તેને બાયાની વચ્ચેનાવચ્ચ એક મોટી આંખ હોય છે.

મુલાયમ રાખતી ઘીડીઓ

ઘીડીઓમાં એક બાત એવી છે કે આપણી બહુમુલ્યવાની બનુષ્ય બનાવી પેઢી ગુલામો રાખે છે. બારી બધો શાંત કરીબંધવાળા પ્રદેશમાં ઉપલેબમાં ફેલાએલી બાલમ પડે છે. બુલાઇ અગર ઓગસ્ટ મહીનામાં બ્યારે ગુલામી બનતની ઘીડીઓનાં લગ્ન થઇ બાબ છે અને રાફડામાં ફક્ત રાણી અને મજુર વર્ગજ હોય છે ત્યારે ગુલામોની શોધમાં નીકળેલા પોબ્બા તપમાર થાય છે. પ્રથમ બાતમીદાર મારફત કરવામાં મોકલવામાં આવે છે. પછી એક કુકડી એકદમ ગુલામો ઘીડીના રાફડા ઉપર જાય તેઓના જવા આવવાના તમામ રસ્તા બંધ કરી દે છે અને સંતાડવાની ક્રમમાં તજવીજ કરે છે. પ્રહરીઓ તમામ કોફેરો પકડાય ત્યાં પોતાના રાફડામાં ચાલ્યા જાય છે અને પછી તેમાંથી જે ઘીડીઓ બહાર આવે છે તે ગુલામ તરીકે ઉપયોગ કરવામાં આવે છે.

આ ગુલામ ઘીડીને તમામ પ્રકારનું કામ સોંપવામાં આવે છે. એટલે મોટા ઘીડીઓ બહુ ઓછા કામમાં પડી બાય છે. તેમની પાસે બધા બાગ બાપ રસ્તાઓ પરી દેવા પણ જવા સુધા ગુલામ પોતે તેના મોમાં મુકે નહી ત્યાંસુધી તે બાતે નથી. ઘેરપાન શરીર સફાઇ રાખવાનું કામ પણ કરે છે બીજાનો એક જગ્યાએથી બીજી જગ્યાએ ફેરવવાની કામગીરી પણ ગુલામને માથેજ હોય છે વધુમા આગળ સંસ્થા બંધથી કેમ મજુરની ઘોડાવાળ માટ મત આપવાનું કામ પણ ગુલામજ કરે છે કુટુંબની બાબી સંસ્થાનું તમામ કામકાજ વફાદારીથી ગુલામો પરજ પાડે છે.

ધાન્યોમાંનું સત્વ

બાપણાનાંના મગજ દેશમાં પાકતા ધાન્યની સામે ઇપમોગીતા બનતા નથી બત બોગ ખોરાકની બાબતમા બાપણને પણીવાર મોટાગીના સમયમા દેશાવરેથી તાબડતોબ થવ બાવતો ધાન્યસત્વોનો ઉપયોગ કરવો પડે છે 'બોવેલ્ટાઇન' નામનુ એક પૌષ્ટિક પીણુ એક બણે સામાન્ય પ્રચાર પામી રહ્યુ છે અને જેમા પકાવેલા જવનો 'બોર્લ' એ નામનુ સત્વ તેવાનું બેના બનાવનારાઓ જાહેર કરે છે. આ બોર્લ ઘણબધા દરેક બતના પાચનમાંમા બેળવી શકાય છે. બે સંતલાવથી બેળવી શકાય છે અને બે દ્વારમાં પણ કરતો પડે છે. જવ કરતાં ચોખારનો બોર્લ વધારે હાનકારક બનુભવે, છે. બોર્લ બોવેસે પાચનના અમુક બંશો પકવ થયેલા મદ દુબળા, પ્રતીદબો તથા ચામના કાણાને પકાણીને ઉશાકવાની ક્રમમાં ઉત્પન્ન થતા બાબાબોનું મિશ્રણ

બોર્લ બનાવવાની ક્રિયામાં પણી મેયાદુ નથી. જવ બબવા તો સારી બતની ચોખારને ૨૪ કલાક સુધી પાણીમાં પલાળી રાખવા બાદ કલાક પાણી બલગત રહેવું. ત્યાર બાદ પાણી નીતારી લઈ ગુલાબ પર બે દબાની દળણી કરી તેના પર બીનાં કપડાને ઢાંકવુ અને આબાદ કલાક ઢકતા જવાબ કે સાકડી પર તેને બાબી-ચાખા પાગરી દેવી. બાદ વારેવારે તેના પર પાણી છાંટતા રહેવું અને કણગાના બંકુરો બાવરે પેલો ઇંચ જેટલા લાંબા થબ જેટલે તેને તકતામાં સુકવવા જોવી જેમા 'દો' ચિરા બીજ ઉત્પન્ન થાય બા પછી દાણાને રફેજ બીના કરી ઉડી નાંખવા જેથી કણમા અને ઉપરના છોતરાં છિબડી જાબે. બામ કરવાથી કાણા-ના બંકુરની કડવાશ દુર થાય છે. બા રીતે સાફ કરેલા દાણાને ભાઠીની કડામ કે ગીતામાં બાકે તાપ તે બરાબર લાલ થબ ત્યાંસુધી કેકવા. કોબ્બાની કડાયની બોર્લ તબ્યાર થવા નથી. બા કોકેલા ધાન્યમાં બોર્લનું સત્વ પુરેપુરા પ્રમાણમાં હોય છે. બાપણે જો તેનો રોજની રેહલામાં ઉપયોગમાં લેવું હોય તો બાજ કેક પણ ધાન્યમાં બા બોર્લનું પ્રમાણ ઓછું અને બધુ રાખવું, નહી તો બા બોર્લ ધાન્યનો ઘણો ... રોગ બાબ કાઢી બનાવી નાખે છે

બ્લેકની ફોજદારીમાંથી કપડાં

બ્લેક માછલીની ફોજદારીમાંથી તેમ પકડી સરકાર બાબા બાદ એ વસ્તુ ઓછ વધી બાબ કારણ

નકામી ગણી કમાવી દેવામાં આવતી. પરંતુ જર્મન વિજ્ઞાનીઓએ એ નકામા ગણાતા માલનો સારો ઉપયોગ કર્યો છે. એમણે એમાંથી કાપડ બનાવ્યું છે અને એ રીતે એક કેકડાકારક ઉદ્યોગને ઉભેા કર્યો છે.

વંદાના કોટલાનો ઉપયોગ

કાગળો સાફ કરીને ઉપયોગ આપણે કરીએ છીએ પરંતુ એ સાફ કેમાંથી અને કે એ સાફણે બનાવ્યા નથી. હિંદુસ્તાનમાં Cockroach Locust નામના વાંદુક વંદાઓ ઢગલાબંધ ઉભરાય છે અને એમના શરીરનું સંરક્ષણ કરતી ઢાલ કેટલાકોએ સાફ બને છે. એક રતલ સાફ મેળવવા માટે દોઢ લાખ વંદાના કાટલાં જોઇએ. પહેલા આ કોટલામાંથી રાતો રંગ બનાવવામાં આવતો હતો પરંતુ આજે તો વિજ્ઞાનીઓએ વિજ્ઞાનની સહાયતાથી સાબુના રંગ કરતાંએ સરસ રંગ બનાવ્યો છે. એમણે બનાવટી સાબુ બનાવવાના અખતરાઓ પણ અજમાવી જોયા અને એમાં સફળતા મળી નથી કપડા પર કલિકારી વગેરેમાં, ફેન્સ્ટર બનાવવામાં, ઔષધોના, બિસ્કીટ અને મીણ બનાવવામાં, અક્ષરોની ફેસનેબલ ટપાલો બનાવવાના કામમાં આવે છે. હરીયર પોલીશમાં, ભારીકાને કલાઈ કરાવવામાં, ટેનીસના રેકેટ બનાવવામાં, સીમેન્ટની ચકી બનાવવાના ઉદ્યોગો વગેરેમાં સાબો જેવા સાબનો ઉપયોગ થાય છે દુનીયામાં દર સાલ આશરે સાત કરોડ રતલ સાબની બચત થાય છે

વનસ્પતીનું માનુષ્યો રૂપાંતર

કેલિફોર્નીયાના ડારમોસા બીચના એક બનાવ રાત્રો બી. એલ્વર્ડ ટાર્ક-ટોને વનસ્પતીનું માનુષ્યો રૂપાંતર થઇ શકે એવી કલ્પનાકારી કરી છે. દરીયામાં પડતી એકસ વર્ષની વનસ્પતી બાદ નેપ્ચ્યુનમાં કિનારે પથરાઇ આવે છે ત્યારે એને રસાયણીક પ્રયોગો દ્વારા શુદ્ધ કર્યા બાદ તેને સોડિયમ સલ્ફાઇ ક્રિયામાંથી પસાર કરવામાં આવે છે. દરીયામાં પડી વનસ્પતીનું કોપરી માનુના તારમાં પરિવર્તન થાય છે. આ તાર પણ મુલાયમ હોય છે અને પરેણા વનસ્પતીમાં તેનો ઉપયોગ થઇ શકે.

બીજાણુના વેગનું માપ

આકાશમાંથી પડતા બીજાણુનો વેગ માપવામાં અમેરીકાના વીજ્ઞાનીઓ સફળ થયા છે. યુનીવર્સીટી ની એપ્લાઇડ સ્કેઇન્સ કુલીજમાં સફળતા પછી ઉચી પ્રમાણ છે અને ત્યાં વધુ પ્રમાણ બીજાણુ પડે છે એવું જણાયું છે. એટલે એ મકાનથી આપણ માણસને ઘણો ઓછા મકાન પર એક ચપળતામાં ઝપી શકવી શકનાર કેમેરા પાંચિક ઉદ્યોગોએ સાથ રાખવામાં આવેલો. આ કેમેરા દ્વારા ઘણુ વરસ દરમ્યાનથી બીજાણુઓના ચમકારા ફીલી લેવામાં આવેલા. અને આ બનીકોમાં ફીલ્મપેપર ચમકારાઓ પરથી એવું તારવવામાં આવ્યું કે બીજાણુ કર સેકંડના હજાર માઇલની ઝડપે ચમવા જાય છે.

ઢમેરાંઓની ચમત્કાર

મહાલીની પારમા વિદ્યાપીઠના ડો. મુરને ઢમેરાની બાલમાંથી રબ્બર બનાવવાના અખતરામાં સફળતા મેળવી છે. આ પ્રયોગ બાબતે ૧૦ વરસના અટકેલા હોવાથી અને એની મજુતરી કાયદામાં આવી છે કે ૮૬,૬૦,૦૦,૦૦૦ રતલ ઢમેરાની બાલમાંથી મહાલી દર સાલ ૧,૬૦,૦૦૦ રતલ જેટલુ રબ્બર મેળવી શકશે.

* * *

માણસો જેવડો પાકવાને જે તેનો દસમો ભાગ જેટલું બાલ ધરાવે છે.

* * *

અવકાશના પ્રયત્ને વાતાવરણ મદદ માટે જે કંઇ સરકારના સાધનોની જરૂર હોય એ સપ્લાય મેનેજરી એક સેવાભાવ ત્રીજામાં રહી હતી એવી માકણીઓ ઢંગરીએ બનાવી છે.

તંદુરસ્તી અજવવાના કેટલાક સામાન્ય નીયમો

આ, કેરી ખોળી પીવી અને પાણી પછારે પીવું.
ખોરાક ખાધા પછી આરામ લેવો.
ઠમેળા ખારીકો ખુલ્લી રાખી સવું
દીવસમાં ઉંડો શ્વાસ કેટલી કસરત કરવી.
દરરોજ ચાલવાની કસરત કરવી.
બીડી નહિં પીવી.
કર કે પેઢ ભરીને નહિ ખાવું. અને તમારું વજન વધવું હોય તો ખાધાના કંઇક પરથે કેમ નહિ ખાવું.

ગૃહ ઉપયોગી સુચનાઓ

ટરપીનટાઇનના ગુણો

ઘરમાં ટરપીનટાઇનની બાટલી રહેતી જોઇએ તે ઘણી રીતે ઉપયોગમાં આવે છે.

રંગેલી જમીનને પોલીશ કરવામાં ટરપીનટાઇનની ચાંદર ભી મેકસને પીગાળીને ભીજ કરવાથી સરસમાં સરસ પોલીશ થાય છે.

કરોસીનર પોલીશ કરવાને બદલે જો આગ ઘણુ લાલ બનવું એવા બાગ ટરપીનટાઇનને ખુબ હલાવીને ચકમર ચાંદી બાદ પોલીશ થાય છે.

કપડા કાચ પાણીથી ધોયા હોય અને કેન્દ્રીય ઉપયોગ થયા ન શકતું હોય તો ટરપીનટાઇન મિશ્રણથી કરેલ ધબ્બાઓ અને દરેક જરૂર પડી જશે

ઉંદરોના ત્રાસીના કામ પડયા હોય તો આગ્રા લાગે ટરપીનટાઇનના વાપરવાથી તે દુર થશે

કપડાં ભારેની દાગો થાય ટરપીનટાઇન પાણીના મીશ્રણમાં કપડા ધોવાથી થશે.

ગમે કારણો કેરોસીન પોતું ટરપીનટાઇન ઘોવી કામ તો ઉપયોગ પડી પડ.

પીંજારાના કાપડમાંના ગાંઠ અને કપાસીના ના ટરપીનટાઇન ઘોવી મદદથી ગાંઠા દુર થશે અને કાપડ ઝડપથી ગરમ થશે.

ઉંદરોનો ત્રાસ દુર કરવા સમારવા

આપણા કે કામ કે ઘાટના પાકમાં ઉંદરો ઘણા થયા હોય તો એક ખાલીસ પ્લાસ્ટર ઓફ પેરીસ અને ત્રણ કોરોળીકને, એક વાસણી ભરીના પાસથી મીશ્રણ કરવું અને એ મદ્રાસ આસપાસ ઘણા ખુણે ખાસ્પર મોકવવો આવો વાસણ ખાલી રહેલો આને ખરેક પાણી પણ ઢોળી દેવું આ પેસ્ટ ખેલવા પ્રયાસપુર્વક જરૂર પડે ત્યારે બનાવવો

માયાપત્રના ઘાને ના કરવું?

માયાપત્ર પર પહેલો સૈલ તો પ્રયત્ન ા ણ માંથી નાખવા જોઇએ. પા ત્રપર તેલ રાખવા. કાનની એક બાજુની પાર ણની નીચે પ્રમાણે ફેરફાર કરવી નાખવા અને પા ત્રપર તેલ રાખવા — ત્રણ ચમચી ખાંડીયા બદકણના ઘાસ ધીમે ધીમે પાણી નાખવા. જો લોહી બહુ નીકળતું હોય તો ઘાટ લીબુનો ટુકડો આપવા કલાક કે ત્રણ કલાક પછી ધોવામાં આવી શકવું પડે તે સમ સાવ કરવું હોય ત્યાં પોપટના દાણો કોરો ચોખ્ખો દબાવી દેવું અને ત્યારપછી તો તેનો પટ્ટો રબાવી રાખવું.

ઉંદરોનો ત્રાસથી કેમ કરવી સુચનાઓ

ઉંદરોનો ત્રાસ ઘોવી કામો ઘણીમાં ઘોવું એમાં નીચે પ્રમાણેના ઉપાયો કામમાં આવે તો ઘણુ સારા પરિણામ છે.

* * *

ઘરોમાં કપડા પાકાઓમાં હોય ત્યાં ઘોવું એમોનીયા નાખવાથી તે સદંતરાકથી પોષ થાય છે.

* * *

ઘરોમાં કપડા પાકાઓ હોય ત્યારે તેમાં પાણી નાખીને નાખવાના ચારો કપડા ઉંદરોથી બચે ત્યારે પાકાઓ થાય જરૂરી.

* * *

ઉંદરોનો (કાર્પેટ) પર અથરનવર એસીડીન ઓલ્કલોમાં ઘોવેલું કપડું ઉંદરોથી કરી નાખવાથી ઉંદરો જાય છે.

* * *

કપડાં પર ચોખ્ખું ઘોવું નાખવાથી પાકો કપડા કપાત પાકો કપડાપર ઘોવાશે નહીં.

ઉંદરો કેમ કરવી કરવી

કપડાંને ઉંદરો ઘોવાથી હોય તો એમોનીયા ના પાણીમાં નાખ પાણી તે પર ઘોવાથી ઉંદરો ઘોવાશે થઇ જશે.

ગત વર્ષમાં બનેલા અગત્યના બનાવો [૪૦૬ પાનાથી ચાલુ]

		તો તેઓ તેને મદદ નહીં કરે. આથી ગ્રેકને તે સ્વીકારી લેવો પડી અને પુલ બનું એ રીતે અટકયું
ઓકટોબર	૧	જર્મનીએ ગ્રેટ-બ્રિટનની સુરક્ષા સેનાના કપ્તાને લેવો રદ કર્યા
ઓકટોબર	૧૦	મજીપુરના ડિસ્ટ્રિક્ટ મેજિસ્ટ્રેટની કોર્ટમાં ખોટી હાજરીથી મજીપુરની નગરપાલિકાના બાતમીદારોએ ખોટો હાજર થવાનો પોલીસપકેલો બનાવ બન્યા છે.
ઓકટોબર	૧૧	વેસ્ટફેલિયા, જર્મનીના લાઓરેટ ખાતે ગ્રેટ બ્રિટનના રાજાના જાની પધારી ૨૦ માઈલો મરી ગયા લંડનના મેયર અને શેરીફ ગ્રેવસો બાલાના બાયાદારો જે ગ્રેટબ્રિટોપ્રીયા વગર ઘણા તેમના ફ્રેન્ચનારી ગ્રોજ રીમાનનાં ગ્રેસે છે પણ ગાયસ્થાં બીજામાં બદલો બાપ છે
ઓકટોબર	૧૫	સાઉથ વેસ્ટ આફ્રીકા ગ્રાનોને પાછો ફેરામા આવશે તો તેની સાથે સાઉથ આફ્રીકા સાબ્બાળ વા પણ થશે ગ્રેવી સંરક્ષણ બાતાની પ્રધાન બી પીરોના પ્રગટાનો બવાબ આપતા જણાવીને ગ્રેવ રવોલ્કમેનને કહ્યું કે "ખૂબ કામમા બાને ઉંડાં કામકાજ પ્રેમથી પણ ગરબાગથી રહ્યા કરવા બી વાતા અમે બટલી બધી આવણી ચુકવા છીએ ને તેનાં બાબતોમાં અમે ચુલ્લા નથી"
ઓકટોબર	૧૬	ગ્રેરબાન મહાન ગ્રેર રહેનારોનું બબરબાન. મેરોદ બમ્બ દીલ્હ ગંજ મેન્સ ગ્રેસોસીએશનના ૬૬ મો વાર્ષિકોત્સવ ગ્રેજન્ટ-જનરલ બી રામરાયના પ્રમુખપદે ઉજવાયો.
ઓકટોબર	૧૯	મેરીટઝબર્ગમાં ગ્રાબાબ્દી તબ્બાદ શરૂ થયો. બીન-ગોરી પ્રજાઓ જેમાં હીંદીઓનો પણ સમાવેશ થાય છે તેઓને બા ઉત્સવમાં કરીબજોનો દરજ્જો બપાયો છે. ગાઉસીસ વારસરી તેઓને તેમની ઉજવણીને માટે બમુક રકમ આપવાના આવી છે ! બાવા દુરદાઓનો હીંદી નેતાઓએ નમના પુરા બાભાર સાથે બરદીકાર કર્યો કોલ ના પાય નહીં લાગ. બ.]

ફીક્ષનેરીંગ્સ

અંગ્રેજી દ્વ ગુજરાતી—ગુજરાતી દ્વ અંગ્રેજી

આ ડિક્ષનેરી મહાત્મા ગાંધીજીની સુચનાથી શાળોપયોગી વિદ્યાર્થીઓના જોડણી કોશના આધારે મુખ્યત્વે વધારો સાથે બનાવાયેલી છે. વિદ્યાર્થી આલમ માટે તે ગમણ બરેબી અને ઉપયોગી છે તેને અંતે શરિરના બાગો, ઇરોપ બોલા શહેરોનાં વસ્તી. મોટી નદીઓની લંબાઇ, વજન, બાપ, કાંઠાવતો, ઇમારે વગી વસ્તુઓનો સમાવેશ થયેલો છે. પાકું પુઠું પાના ૧૪૦૮ પ્રત્યેકની કીમત રૂપી ૫

જવાહરલાલ નેહરૂ

હિંદુસ્તાનની રાજદારી ચળવળનો સંપૂર્ણ ચિતાર આપતું સુંદર પુસ્તક.

પાનાં બી. ૧૨–૬

બાબતનું ઠેકાણું:

Manager,
"Indian Opinion, Phoenix

જરા હસો

બાપો: હું જ્યારે નાની હતી ત્યારે મને કહેતા કે જો તું દરરોજ મોટી કરીશ તો તારો વીંટાબુંજ મોટું કદરૂપું થઇ જશે."

નાનીઃ "ત્યારે કદી તમારા પગી તો દરીબાદ નહિ થયા હશે ! તમને ગોતવાની તકલીફ બપાઇ."

બાપા દુકાનદારને: "મારા ઉોકરા તે મેં બે રતલ કરોબેરી બાવવાનો મોકલ્યો હતો અને મને કોઇજ રસ્તા મળતા છે."

દુકાનદાર: "બાઇ, મારું કહેજન તો બરોબર છે તમારાં ઉોકરાંનું વજન કરી જોયું?"

બી બુબ ખરીદી કરીને દાકાની બારણા પાસ દોર બાવી, બને પોતાના નાપણીને કહે છે: "બુઓને બ. મારી કરી દોપીઓમાની ગોકને તો બાવુંજ નથી. બને કરેલ તે વોશેજ તારી બને રંગતા બંબુરો બી દાટેલા છે."

પત્ની (ગભીરાતી) "તે ઠે રાંઢ જોને બા મારા નવા રાટના નજવામા પૈસા જ નથી!"

બીતિ: "મારા બાપે કે પોતા ની કમાણી મુબારસ્યામાં કરી હતી. ફું કહું કેવી રીતે કરી હતી?"

પ્રાંતિ: "ના, ના, મારે તો બે જાણવું છે કે બે કમાણી [illegible] તેની પાસે છે ખરી."

બેન: "બાપુ કાપો કાપુ કેમો બહારે બાકી બારે **સુબી** નહિ બાવે!" બાઇ: "બારના પરે"

બાબાજીનો "બારે, બહાર દરબા બંબ લોકો તમને લેવા લેબા રહ્યા છે બને તેમાં એક બાઇરી છે તે કરે છે ! તેણે તમારી બાબે કેટલોક બાબપર શ્રબન કર્યા હતા."

સીતમા નરી વિચાર કરતી "મારી સગબગ બત્રી છે કે બાઇરીને તો હું નહી પરબી નહોતીજ.

બાદરી બોકર રાખનારને એક બાત બબરબાત માટે ઠપકો બાપા કરવામાં બાબ્યો.

'બાવીસ ચોવીસ' કેમ બની બબ્યો."

'બાલીસ ને બબ્યો!" મોહનીબ્દ નિસ્બાસ નાબ્યો બોલી ઉઠ્યો. "ત્યારે તો મારે કાર સીકોરીટીમાં પુરબો જ પડે બાકે"

મેજીસ્ટ્રેટનો કલાર્ક: "બારે! કાર કલ બબ્યો તમારી ઘરીબાલીજ પુરા બાકેલ."

મોહનીએ ઠેકું પુછ્યાબ્યું "બારે બાબ સાહેબ, મારી ઘરીબાળના તો પાબ પાકિક નોકા છે."

મેજ બીજક: "તારી પત્નીને કરકસર કરતાં બાવડે છે કે!

.. ઘ, તેને તે જરૂ બાવડે છે. બાગબમ જેટલી વસ્તુની મારે જરૂર હોબ છે તેના પગર અમે ગલાબી લઇએ કીબે.

મતિ: તમારી બા ગાગાકાર બારી બબારે લેવે પું મારે મને દસ્તું બાવે છે.

પતિ: બમે બારે. તેનું બોબ બાબશે બારે કું તેજ પહેરીશ

મેજ બીજક બીજા મીત્રને કહે છે: "બમા તેં બપન્નિલાલનું સાંબળ્યું કે!" ના..... "તેનું ચાલી શું જે?" બ. "બરે એક કેટીબામાની ચોરી કરવા મારે તેને બે બામની સજા થઇ." "શું ચોરી કરવા મારે" સાપ બકલનો બોજ છે! એક કરદરકેની માફક, કપત થી ગેલા તેને કું પતું કતું પછી કપલા નહોતા બરવા!"

જેન્સ નામના ડોશા પાસે પમલા પુરુષા કતા. તેને પુલર્ડ કરવા નું ગન થયું. અને જો જીવાન કુમારિકા સાથે બારમા પડયો.

તેના મીત્ર જીમને તેણે પુછ્યું: બમા મારી ઉમર તો ૬૫ છે પણ લો કું ૫૫ કહું તો તે બને પરબુરો બરી કે?"

ના, ૬૫ કહેજ તો બાત્રાજીજ પરબુરો.

ઉખાણાના જવાબ

(૧) ગોડા. (૨) કેળનું પાન. (૩) નાળિયેર. (૪) પડ.

સાહિત્ય અને સંગીતનો સમન્વય

દિનપ્રતિદિન જનતાની રસવૃત્તિ કેળવાય છે—જનતા નવિનતાની પુજારી બની છે—ભાવના અને આદર્શ આ જમાનાનું ગૌરવ છે—અને હવે લોકો ગમે તેવી વસ્તુ ચલાવી લેવા તૈયાર નથી.

અમે પણ આ માન્યતાને માન આપી વર્તવાનો નિશ્ચય કર્યો છે. તેથી ખાસ પ્રસંગ માટે તમારા સમક્ષ રજુ કરીએ છીએ. અજીતા નટ નટીઓ અને લેખકોનો સહકાર સાથી પ્રેક્ષકોની રસવૃત્તિને પોષે એવી રેકોર્ડો, ધાર્મીક ડ્રામાના સેટો અને હારમોનીયમ, તબલા મગાવ્યા છે જે તમારી સમક્ષ રજુ કરીએ છીએ. સંગીતના મધુરા સ્વરોથી તમારા ઘરમાં સ્વર્ગ ઉતારો.

અમે લોકલ ખરીદી તેમજ ઓર્ડરો માટે હારમોનીયન મંગાવત નથી તેથીજ અમે લેખીત ગેરંટી સાથે વેચીએ છીએ.

પ્રમાણ હારમોનીયમ પા. ૬–૦૦૦
ડબલ રીડના ,, ૫ ૬–૫–૦

જોડી ઓર્ડરની કીમત પા. ૧–૦–૦ થી

પા. ૩–૧૭–૦ સુધી

ગ્રામોફોન પા. ૧–૧ ૦ થી પા. ૮–૮–૦

હીઝ માસ્ટર્સ વોઈસ
તથા
કોલમ્બીયા
(ઈન્ડીયન રેકોર્ડ)
3/–

રેકોર્ડના સસ્તા ભાવો

નવા નંબરો અથવા તમારા માંગેલા નંબરો ચઢેલા યા મોડા તમને મળશેજ તો શા માટે વધારે પઇસા ખર્ચો છો.

લખો અથવા આવે મળો.

તેમજ આ ડેપાની કામને અનુકુળ થાય તેવા બોઠા અને મધુર સુરના, મજબુત અને ટકાઉ, વારા, શાંતા, સરદાર તેમજ મેકફર્લેઈન્સ કંપનીના હારમોનીયમ, હાથના અને પગના તબલા હાથ–પગના. નવી સીવેલશન આવેની કલર મેઈજની પેટીઓ આવી ચુકી છે. તે સીવાય દરેક જાતના ગ્રામોફોન ઉપરાંત નવી મેકરો સાથે H.M.V. ને કોલમ્બીઆના પણ સ્ટોકમાં રાખીએ છીએ.

વાજીંત્રોના છુટા ભાગો મોટા જથ્થામાં રાખીએ છીએ.

વાયોલીન, બેન્જો, મેન્ડોલીન, બુલબુલ તરંગ, ગીતાર અને રકાબ બેન્જના ભાવોમાં ઘણો ઘટાડો કર્યો છે.

કામ પણ વાજીંત્રનું રીપેરીંગ કામ અતી દેખરેખ નીચે મેહનતી સાથે બનાવી આપીએ છીએ

—સાઉથ આફ્રીકાના ૩૨ વર્ષના જુના હારમોનીયમીસ્ટ—

GOSHALIA'S MUSIC SALOON

P.O. BOX 460. 179 GREY ST. AND 131 QUEEN ST
DURBAN. NATAL.

Special

Large stock of latest Drama not arrived in Tamil, Hindustani, Gujarati and Telugu. Prices have been specialy reduced.

Apply for our catalogue. Our Harmoniums sold under written Guarantee for 3 years. Try us before you purchase elsewhere.

SHRI LAKSHMI NARAYAN TEMPLE
DURBAN, SOUTH AFRICA
માડિટ એજકેાબ્બરનું એમપેરૂમાલનું મંદિર.

NATAL ESTATES HINDU TEMPLE COMMITTEE
નાટાલ એસ્ટેટસના હિંદુ મંદીરની કમીટી.

RAJCOOMAR,
DURBAN'S FIRST INDIAN UNDERTAKER
Coffins, Wreaths, and Flowers
રાજકુમારે,
અન્ડરટેકર
કોફન, રીથ અને ફ્લાવર્સ હંમેશાં પુરાં પાડવામાં આવે છે. ફોન ડિકસ ૫૬૬૮.
14, Cross Street, DURBAN.

'PHONE 33-4691. BOX 2626.
L. MISTRY
એલ. મીસ્ત્રી
બોઇલર, રેન્જીસ અને કીચન ઇક્વિપમેન્ટ બનાવવા તથા બનાવનાર તેમજ ગુડ સ્મીથીંગ સર્વિસ કામ કરનાર.
ઘરમાં વપરાતા બાબતોનાં પ્રાઇસીસ લીસ્ટ મંગાવો.
45 Market St. : : : Johannesburg.

M. H. DESAI.
એમ. એચ. દેસાઈ.
જોબર્સ ૧૨૬ વેપારી.
અમે દરેક જાતના ૧૨૬ અને વેજીટેબલ પ્રોડ્યુસના મોટા પાયા ઓર્ડર C. O. D. થી સારૂ વેગીસ ભરી મોકલીએ છીએ.
P. O. Box 254. 31, Short St, Durban.

'Phone 2-3381 Tel. add. "Letapco."
D. K. PATEL
Fruit and Vegetable Exporter
— SPECIALIST —
In South African, Canadian and Australian Apples
Cape Fruit on hand in season
We have in stock Naartjes which have just come in Market.
ડી. કે. પટેલ
ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ એક્સપોર્ટર
સાઉથ આફ્રિકન, કેનેડીયન અને ઓસ્ટ્રેલીયન એપલ્સના સ્પેશીયલીસ્ટ
ઋતુમાં કેપ ફ્રૂટ પણ રાખીએ છીએ
નાર્ચીસ હાલમાં જ આવ્યા છે અને તેના સ્ટોક પણ રાખીએ છીએ.
ઉપરના ભાવો ઉપર આપ ધ્યાન દેવામાં આવે છે
નાર્ચીસ અને ગેન્દરીન સારા અને સસ્તા
C. O. D. થી મળશે.
P. O. Box 766. 19, Cross St. Durban.

Phone 33-4462 Tel. add. "VEGETABLE" P. O. Box 6748
V. B. PATEL,
WHOLESALE AND RETAIL FRUIT VEGETABLE AND PRODUCE MERCHANT
CHEAPEST BANANA STORE IN TOWN.
40 President Street, JOHANNESBURG.
Terms NETT CASH or C.O.D.
વી. બી. પટેલ,
હોલસેલ અને રીટેલ ફ્રૂટ, વેજીટેબલ અને પ્રોડ્યુસ મર્ચન્ટ
બજારની હરીફોમાં સસ્તામાં સસ્તી દુકાન
અમારે ત્યાંથી બજારના ભાવ કરતાં ઓછા ભાવે સારી વસ્તુ મળશે. ખરીદના ઓર્ડરોમાં ખાસ ધ્યાન આપવામાં આવે છે.
ટેલીફોન અને ટેલીગ્રાફ
૪૦ પ્રેસીડન્ટ સ્ટ્રીટ,
જોહાનીસબર્ગ

"શુદ્ધ ઘી."
અમારે ત્યાંથી મોટા પ્રમાણમાં મળશે.
બાપ અને પુત્રો યા ભાઈઓ
સાઉથ આફ્રિકાના કોમન એકાઉન્ટ.
SAMJEE DEVSHI & SON
4, Cross Street,
DURBAN.
સામજી દેવશી એન્ડ સન
૪, ક્રોસ સ્ટ્રીટ,
ડરબન.

Indo-African Trade Agency,
74-76 Wilson St.
DUNDEE, Natal.
S. A
સોલ પ્રિપ્રાયટર્સ: પાટલવાલા લીમીટેડ,
૨૮૨,૮૪ અબ્દુલ રહેમાન સ્ટ્રીટ.

SOLE AGENT FOR

His Master's Voice

હિઝ માસ્ટર્સ વોઇસ

In The Union Of South Africa

ઓગસ્ટના ગુજરાતી લેટેસ્ટ રેકોર્ડો આવી ગયા છે

We specialise in Tamil and Telugu Drama Sets and also Native and Afrikaans records. Wholesale and Retail.

N 5557 પ્રેમની દુનીયા.
N 5570 માંદીનો ચમત્કાર.
N 5573 વાણીયા ગત.
N 5574 મે તેા નજરી પ્રીતમની જોય.
N 5574 જે બુદ્ધી.
N 5560 પ્રેમનું પંજીરૂ.
N 5559 જોસ્તી પીંજારા
N 5554 કાજે કહેજો.
N 5558 ગંભીર ચોટાળા.
N 5524 મુબઇની શેાધણી.
N 5499 ગઢવી
N 5864 તુમ્હને મુજપે પ્રેમ નીખાયા
N 15654 મન તેરા સાથે છે કે નહીં
FJ 5246 દશાવતાર આરતી.
FJ 5424 ગદા પગારી
FJ 5416 ગેરવા.
FJ 5423 મજની મેારી સ્વપ્ન અંતર.
N 6524 મારી પ્રેમ નગરીમા પીયારે પીયારે
N 6520 પહેાન કન્યા મે જરૂર પાપા.
FJ 5421/2 મારા બાપા નાટક ભાગ ૧ થી ૪
નરસીંહ મહેતા નાટક ભાગ ૧ થી ૩
અવધ કુમાર નાટક ૧ થી ૩
રાણા દેવી નાટક ૧ થી ૩.
N 6726 જુદેા સજા સજ્જાર.
N 6694 નથમા મેાત સજાયે પીયાર.
No [illegible] મીસ ૧૯૨૩ મેમાર
.. [illegible] મીસ્ટર ૧૯૩૭ ..
.. [illegible] બેન્કર્સમેન ..
.. [illegible] મેકર્સ મનજ્જરકાન ..
.. [illegible] શેાના સાળા ..
.. [illegible] બ્રિડિજન ચેરીસ્ટરની બાબરી, મેમીર.
પૃથ્વીરાજ સંયોગિતાનું નાટક પુરેા ચેરી અને પુસ્તક સાથે
ઈનામ પાઉંડ ૨—૦૦ નો સેટ.

નાટક ગદાયુધ્ધ મલાપ પુરેા ચેરી અને પુસ્તક સાથે ઈનામ
પા. ૧—૫—૦ નો સેટ.
.. રા. ગાંધીજી પુરેા ચેરી અને પુસ્તક સાથે ઈનામ
પા. ૧—૫—૦ નો સેટ.
એચ. એમ. પી. ફ્રાગેટીક પાર્ટી પુરેા ચેરી અને પુસ્તક સાથે ઈનામ
શી. ૧૫ નો સેટ.
નાટક ગુણસુન્દરી પુરેા ચેરી અને પુસ્તક સાથે ઈનામ
શી. ૧૫ નો સેટ.
.. રાજા હરિશ્ચન્દ્ર પુરેા ચેરી અને પુસ્તક સાથે ઈનામ
પાઉંડ ૧—૧૦—૦ નો સેટ.
.. શેઠ મંગાલ દાસનો સેટ ૧ થી ૮ ભાગ.
.. મીરાબાઇનો ભા.
.. ઉષા સ્વપ્ન.
.. મગનલાલનો બાપ બાજે ૧ થી ૬.
રામનો ગારસો કુલીન રેકર્ડ ૬ રેકર્ડનો સેટ.
.. મહુરી બી સબજી ૫ રેકર્ડનો સેટ.
.. નુરે પાકદલ ૬ રેકર્ડોનો સેટ.
.. મીરીન કરદાર ૬ રેકર્ડોનો સેટ.
.. પ્રેમ વીરે ભરણ ૮ રેકર્ડોનો સેટ એચ. એમ. વી.
.. રાજેન દરબારમ ૫ રેકર્ડોનો સેટ એચ. એમ. વી.
.. તુરે ઇબ્રહામ ૬ રેકર્ડોનો સેટ રેકર્ડબીઆ.
.. નાસ ગામા મા નરી ૬ રેકર્ડોનો સેટ એચ એમ. વી.
.. રૂકમણી મંગલ ૮ રેકર્ડોનો સેટ એચ. એમ વી.
.. તરજવાળા ૬ રેકર્ડોનો સેટ ઇકકબીઆ
.. ઉષા સ્વપ્ન ૬ રેકર્ડોનો સેટ એચ એમ વી
.. જાદાસદા ૬ રેકર્ડનો સેટ એચ એમ વી
.. અજબી રેકર્ડ મુ. આસીન ૬ રેકર્ડનો સેટ

૧૬ ઈ ૧ રેકર્ડ, ૧૨ ઈ ૪ રે. રૂપી, ૧૦ ઈ. ૧૨ રે., ૧૨ ઈ. ૮ રે. ૪૮/-

બાકીના ગારસના ૧૦ ઇંચની ૭ અને ૧૨ ઇંચની ૪ રેકર્ડથી ઓછીનો ઓર્ડર સ્વિકારવામાં આવશે નહિ.

Radio Record Trading Co.,
88 Victoria Street - - Durban.

Radio Record Trading Co.
P. O. Box 6398 29 West Street.
JOHANNESBURG.

RADIO RECORD TRADING Co.,

SOLE AGENTS FOR

Columbia

In The Union Of S. A.

ઓગસ્ટ મુધીના નવા રેકોર્ડો આવી ગયા છે. મંગાવો ને ખાત્રી કરેા. ફીલ્મના રેકોર્ડ પણ સ્ટોકમાં રાખીએ છીએ.

"ગરીબ કી તોપ"

N. 00 નવન નાહાન બેતીસે સારી બહાર કે દી.
N 10019 નવન નાહાન બેતી કે સબકા આધાર કે દેા.
N 10020 નવ ન બેરતીસે પયલા અનાજ દેા.
N 10021 ગા દો રાજ્ય ના પરાજ ના મોજ દે.
N 10022 ૬૬ બેતીસે સારા કીસાર દે દે।
N 6886 રાઈ અમળીમા પયમપર ઉમારસ.
N 6881 ૬૬લું બહાર આવ મારી સરાબ દે.
N. 6882 તોહીદ કે રંગ મે ફુબ ગમ.
N. 6815 સોઝે મેહબુબને ૬૬ રોવે ગાતે ચલો.
N. 6820 રાસ મુબ્બે દુબ કર
N. 6846 મેરે દુઅે મે નયન મે
N 6910 રસુલે ઉમમા યહેબુબાહાવર.
N. 6887 બત્રી અપને અબુકી તેબત.
N. 6889 મેમકી મુરલી બાજુર બાજી.
N. 10051 ધીરે ધીરે કે દીલ આવા દે
N 10016 બ્રસ્ત ઇદે મુહમ્મદ કે
N 10072 અન્દાજ કર રહે હૈ.
N 10004 છોડો પડો નહિ, પડો મે.
N. 10077 મોરી બાદા બતિમાં
N. 10014 પે કેસે બારેા સન.

We specialise in Tamil and Telugu Drama Sets and also Native and Afrikaans records. WHOLESALE AND RETAIL.

પાંચ રેકોર્ડનેા સેટ પેટી અને પુસ્તક સાથે કીમત રૂપી. ૨૫.

N 10019 સાકીમ ઇંગ્લેંગ યું.
N. 10016 કાહ રેર કરત.
N 10025 રાજનામેકા મેલા રે.
N 10027 ઇલ એકરાર કુમ
N 10042 દેખા મુબે મુસ્કુબે
N. 10065 કયા ખીજ રે બરદામે.
G E 288 મુન મુન મુન
G E 252 મેરા દીલ ન કામુ દેા રીસ્કબે

સાને ઇસ્લામ

નેા પાંચ રેકોર્ડનેા સેટ બુક સાથે 30/-

G E. 406 મેાહીબ્બેા મેાહબ્બત.
" 2234 આવા બલ્લાહ દી બલ્લાહ.
" 1709 હુસની યાસે મુજે મેહ મુસને.
" 1710 તજબીર કે નારેાસે દુનીમાં કા.)
" 2340 ચલ આબે બુનેા કે મીઠાને.
" 1750 અબતેા મેરી બીગડીબી.
" 1341 હકરત કા મેાજઝા બણીર કા.
" 1391 મેાજઝા બીજરત મેાબારક.
" 1300 મેાજઝા બંગુલી હકરત અલી.
" 1595 પીબારી બીમારી સુરતબાને.
" 1099 મેાહમ્મદ મેરે દીલ કે અરમા.
" 1077 બયકુર કુવા આલમ મે.
" 1740 બયબા મુજે રેજીબે જુબાસે.
P E 7 કાદર કે હાબેસે તજબારક ગીરના.
P E 23 સહાદત હુસેન બેહસે સલામ
P E 27 સહાદત હકરત બીલાલ.
G E. 753 દરેજ બન્દ યા ના બબ કુચ.
" 1720 તખ્ત પુરે દુનીમાંમે પેદા મેરે નાબી.
" 2111 દીનકા ઇંકા બલબલા.
" 1705 બહર કે સરબર આર બે મેહશર.

The following Tamil Drama Sets in stock

Sathyavan Savitry, Padura-Pattabishekam, Uttra-Ramayanam, Dumbachari, Gnan Sundari, and thousands of singer Records.

Radio Record Trading Co.,
88 VICTORIA STREET.
DURBAN.

Radio Record Trading Co.,
P.O. Box 6398. 29 West Street,
JOHANNESBURG.

દરેક જાતની સ્વાદીષ્ટ. સુંદર શુધ્ધ ઘીની મીઠાઇ.
ફરસાણ વીગેરે માટે ક્યાં જશો?

પટેલ્સ વેજીટેરીઅન રીફ્રેશમેન્ટ રૂમ.

પારસી, ક્રીશ્ચ્યુ, તથા કરીના અગીઆરે તેમજ શીઆળાની ઋતુ માટેના ખાસ વૈશ્ટીક પાકો અમારે ત્યાંથી કીફાયત ભાવે મળશે. એક વખત પધારી અથવા ઓરડર મોકલી ખાત્રી કરવા વિનંતિ છે.
બહાર ગામના ઓરડરો ખાસ માલીકની જાતી દેખરેખ નીચે મોકલવામાં આવે છે.
ગ્રાહકોને સંતોષ આપવો તે અમારો ખાસ સુદ્રાલેખ છે.

PATEL'S VEGETARIAN REFRESHMENT ROOM
(Prop. R. M. PATEL)
Telephone 2-2209 202 Grey Street, :: :: Durban.

Box 830. Tel. Add. "Orangexpo"
M. C. PILLAY
Wholesale Fruit & Vegetable Exporter
THIAL GHEE SOLICITED.
ઘરઘ્યાઉપ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ ચઢાવનાર
અમે આપણી ભાગ્ય ભારેખ રાખી સારો માલ C.O.D. થી ચલાવીએ છીએ.
79, PRINCE EDWARD STREET, DURBAN.

'Phone 2-6235. P. O Box 316.
Heerabhai Morar Matvadkar,
Wholesale Fruit & Vegetable Exporter
and Commission Agent,
CROSS ST. RESIDENCE.
PACKING WAREHOUSE 44 BOND ST.
DURBAN.
હીરાભાઇ મોરાર મટવાડકર
હોલસેલ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ ચઢાવનાર
અને કમીશન એજંટ,
પેકીંગ સારી રીત કરી માલ સી. ઓ. ડી. થી
મોકલવામાં આવશે.
ટેલીફોન ૨-૬૨૩૫ બોકસ ૩૧૬.
૪૪ બોન્ડ સ્ટ્રીટ. ડરબન.

NAROTAM HARGOVIND
The Master Tailors.
Suits and Costumes Made in the latest Styles.
We specialise in High Class Tailoring.
Our Prices are to suit the times.
Try us with your next Order
તમારો સુટ ક્યાં સીવડાવશો?
નરોતમ હરગોવીંદ
તમને અપ-ટુ-ડેટ સ્વાદીષ્ટનો કિફાયત ભાવે બનાવી આપશે.
હાલજ ઓર્ડર આપી ખાત્રી કરી જુઓ.
'Phone 25661. 176 Grey St Durban.

અઠવાડીક પંચાંગ

	પારસી	ગુજરાતી	ક્રીશ્ચ્યન	મુસલમાન	પારસી	ક્રીશ્ચ્યન	મુસલમાન
	૧૯૪૮	૧૯૪૮-૪૯	૧૯૩૯	૧૩૫૭	૧૩૦૮	ઇ. સ.	હીજરી
	ઓકટોબર	આસો	ઓકટોબર	ઓકટોબર	ઓકટોબર		

Natal

વેચવાના પુસ્તકો

બાળ સાહિત્ય—નવલકથાઓ—ધાર્મિક સાહિત્ય—રાષ્ટ્રિય સાહિત્ય—કાવ્યો વિગેરે

દક્ષિણા મૂર્તિ વિદ્યાર્થી ભવન પ્રકાશન મંદિરનું સાહિત્ય

	પા.	આ.	પૈ
૮૦ પુસ્તકોનો સેટ	૧	૧	૬
૫૦ ,, ,,	૦	૧૫	૬
૨૫ ,, ,,	૦	૧૨	૬

નવયુગ ગ્રંથમાલા.

બાળપોથી	૧	૦	
૨ જી ચોપડી	૧	૪	
૩ જી ચોપડી	૧	૮	
૪ થી ચોપડી	૨	૦	

કરાચીકૃત મુળાક્ષરની સચિત્ર બાળ પોથી ૦ ૧ ૬

કસ્તુરી કાવ્યાવલિમાં આવતાં પુસ્તકો.

	રૂ.	પૈ.
બાળપોથી	૦	૬
૧ લી ચોપડી	૦	૮
૨ જી ,,	૧	૦
૩ જી ,,	૧	૪
૪ થી ,,	૧	૧
૧ લી ચોપડીના અર્થ	૦	૬
૨ જી ,, ,,	૦	૯
૩ જી ,, ,,	૧	૦
૪ થી ,, ,,	૧	૬
ગુજરાતી દેસી ઢીક્ષાળ ભાગ ૧	૦	૧
,, ,, ,, ભાગ ૨	૦	૦
અંકગણિત ભાસ્કરાવળીનું	૨	૬
બ્યાકરણ બાલકનું	૧	૪
બુચોળ ૪ થા ધોરણની (અંતરીયા કૃત) નવી આવૃત્તિ	૨	૦
ગુજરાતી ગ્રેમ્મેટીકલ ડીક્ષનેરી નવી	૫	૦
ઉંચીજી ગુજરાતી ,, ,,	૧૦	૦

રાષ્ટ્રીય સાહિત્ય

મારી જીવન કથા (પં. જ. નેહરુ)	૧૨	૧
સત્યાગ્રહની મિમાંસા	૪	૬
અહિંસા	૪	૬
અને મજુરી કરનારાઓને	૨	૦
ગો સેવા	૨	૬
નબળું બંધારણ	૪	૦
ખરી કેળવણી	૪	૦
આખરી કેસો ભાગ ૧-૨	૫	૬
,, ,, ભાગ ૩ જો	૧૭	૬
ગાંધી વિચાર દોહન	૩	૦
દક્ષિણનો પ્રવાસ	૧	૮
ગ્રામ ભજન મંડળી	૧	૧
નવજીવન ભજન	૧	૩
બાપુજીની પ્રતિજ્ઞા	૦	૬
આબાદ હીંદુસ્તાન	૦	૬
આપણા તહેવારોનો ઇતિહાસ	૧૧	૧
સેવક ધર્મ	૧	૬
સ્વદેશી સમાજ	૨	૦
સીતા હરણ	૩	૦
ત્રણ વાર્તાઓ	૪	૦
ગુલામીનો વેપાર	૩	૦
કાકા સાહેબના કર્મ	૫	૬
જેબ ઝભરી ગ. સા. ગોપાલાચારી	૨	૦
પરદેશી કાપડની માફી કેમ કરીવાય	૨	૧
પ્રાણ પ્રતિષ્ઠા	૨	૧
નીતિનાયનો માર્ગ	૨	૦
ધર્મ સંસ્થાપન	૧	૬
તારે કરીયું શું ?	૨	૬
,, ,, ,, ઉત્તરાર્ધ	૨	૬
બોમરીયાકામ ને બીજી વાતો	૧	૬
નીરોગતા અને બીજી વાતો	૧	૬
એકજ શિકારી	૧	૦
ગોળમેજીની નાબીજી	૨	૦
,, ,, પાર્ટ ૧	૪	૧
મારવાડની કહાણી	૦	૦
,, ,, પાર્ટ ૧૧	૧	૬
નાના બીમિ ભાગ ૧ લો	૧	૬
,, ,, ભાગ ૨ જો	૧	૬
ઝંડાધારી	૨	૦
મહાસભાના પ્રમુખો	૨	૦
જોસેફ મિત્સુદરથી	૨	૦
આત્મબલિનો પ્રતિજ્ઞા સંગ્રામ	૩	૦
કુરબાનીની કથાઓ	૨	૦
સાગર સમાટ	૨	૦
વિરાટ રાજે ત્યારે	૩	૦
સોરઠ રાણી	૫	૬
મહારાજ	૪	૦
વીર કનકદેવ	૪	૬
ઇંદ્રધ્વજની ત્યાગ ચાતરીઓ	૨	૬
પુંડરીકના પરાક્રમ	૧	૬
હું બન્યોર કેમ બની	૫	૦
સમાજની કેળવણી	૪	૬

ધાર્મિક સાહિત્ય

ભજનમાલા	૧૨	૦
શ્રી. ભદ્રભાગવત ભાગ ૧-૨	૧૨	૦
કાવ્ય દોહન ભાગ ૬	૭	૬
,, ,, ભાગ ૨ જો	૧	૦
દ્રષ્ટાંત સાગર	૨	૦
પરમાર્થસાર	૧	૦
રત્નમાં શિષ્ય સંચાર	૧	૦
ભગવા ભજનો	૧	૦
મેરી આંખ મેઘલ	૧	૬
સાદી શિષ્યશાળા	૧	૦
ટોલ્સ્ટોયની નીતિ કથા	૧	૦
રત્નકુંભો ઉપદેશના પા પુ.	૪	૦
કઠિયુક વચન-બોધમાળા	૫	૦
ભજનાવલિ કથા	૧	૬
પરમહંસ રામકૃષ્ણના બોધવચન	૨	૦
બનાવટિ વેશ	૧	૦
ગિતા બોધ	૧	૦
ઉપનિષદ પાઠાવળી	૧	૦

નવલ કથાઓ

અંતરની બબ્બા	૪	૦
પત્ર બાવન્ના	૭	૦
ઇંગ્લીશ ફાસ્ટ ૧ ટેમ્પ બાઇક	૧	૧
આરેબીઅ અજબી	૭	૦
ગ્રામ લક્ષ્મી ભાગ ૧	૭	૦
,, ,, ભાગ ૨	૭	૦
,, ,, ભાગ ૩	૭	૦
,, ,, ભાગ ૪	૮	૦
ઓથેલ્લના	૫	૦
વધુ લેખ સંગ્રહ ભાગ ૨ જો	૨	૦
ઇંગ્લીશ ફાસ્ટ અને ઇંગ્લેન્ડ	૭	૦
ઝિરીબ	૭	૦
નારી હૃદય	૪	૧
નલ્યા	૫	૦
તાતી તલવાર	૪	૦
દિગ્વિજય	૭	૦
જયંત	૧	૬
પુલ્લરીણી	૨	૬
ભગીરથકાર હાસ્ય ઓંકાર	૬	૦
પ્રેમ શિક્ષા	૦	૬
રાજ નંદીની	૨	૬
રાજીણી	૬	૦
સહુણા	૩	૬
મોતીના તોરણ	૩	૦
સુનીતી બોધ	૩	૦
સાબરમતી	૩	૮
સ્નેહ સંગમ	૪	૬
અંતરની ગહીનું દાન	૫	૦
ચેરાતમાં	૦	૬
સ્નેહ બત્ત	૭	૦
સુવર્ણરેજ	૮	૬
પરિણિતા	૨	૬
જયાના પત્રો	૨	૦
ચેરાતા ચારણ	૬	૦
કેશવાળા	૭	૦
કાકાની શાખ	૨	૬
માલિકા	૫	૦
વિમલાલ	૭	૬
કેક દિવાન	૫	૦
કર્મયોગી રાજેશ્વર	૫	૬
સ્વયં અને પૃથ્વી	૪	૦
પુષ્પ કાયા	૪	૬
ભરત કવીરના હાસ્ય પ્રસંગો	૪	૬
કથા	૬	૦
અમર પ્રેમ	૭	૬
કવિના કુસુમો	૫	૦

આફ્રિકાના બાળ	૩	૬
ભાષા	૪	૬
વિનોદ વાટીકા	૫	૦
ઉષા અક્રમા	૫	૦
બાઇબલ	૬	૦
વહેતી ગંગા	૫	૦
પદ્મની આખ્યાન	૩	૦
કબ્બી	૪	૦
મંદિનાથ	૩	૦
રવામી	૪	૦
કમલીનાથ	૪	૬
ગીતાંજલિ ભાગ ૧ લો ૨	૮	૦
,, ,, ૩	૧૩	૦
વાલીજી કલ્લરનો ચોર	૬	૬
ત્રિમોલ ૬૫	૬	૦
બોલ્શની ત્રિકમત	૫	૬
માધાની માનવા	૭	૬
બાબા દેવતા	૫	૬
હસ્ત રેખા વિજ્ઞાન	૧૧	૬
આબાદ નિરક્ષણનો વિનોદી વાતો સંગ્રહ	૧૦	૬
રાજા ભોજ અને પ્રથી ગાંગીયાસ	૮	૦
ઇન્દીરા અને બીજી વાતો	૬	૦
સ્નેહ લક્ષ્મી	૭	૬
પુરાતન જર્મોત	૪	૬
વાનકો ખરીયા-કેવા ઊંટી ઊંટી બતીયા	૪	૬
બ્રહ્મચારી શૌચમ્	૨	૬
એ વતની કોની	૫	૦
નવો નકરીનો	૭	૦
સ્નેહના કકીર	૮	૦
આપણા	૭	૬

આપણા દેશના મહાન બ્રી પુરુષોની જરિચય

અર્વાચીનહાસિક વાર્તાઓ	૧	૬
ઉમર ખૈયામની રૂબાયત	૬	૦
ઉષાન્ત	૫	૬
ઉત્સવ	૪	૬
સુવર્ણ મહોત્સવ પત્રિકા	૧	૦

બાળ સાહિત્ય

પુરસ્કારણ	૦	૬
પ્રસાદ	૧	૦
બાળકારી	૧	૦
બાબાનાં ભાગ ૨ જો	૧	૦
,, ભાગ ૩ જો	૧	૦
મંથપુરો	૨	૬
રીતિ રીતિ	૦	૬
સહેલો અને રેખાઓ	૧	૦
સમરસ	૦	૬
હાલરડાં	૧	૪
હીરા મોતી	૦	૬
બાપણા ચિત્રકામ	૧	૧
ઓળખો અને બીજા પ્રેમકથાઓ	૨	૬
ઘુમ્મીયુ	૦	૧
બાળ સાહિત્ય પુસ્તક ૧ લો ૨૫	૩	૦
રાષ્ટ્ર ગીતોનો સેટ	૧	૦
મૈત્રાલિક બગલા	૪	૬
કહેવાય પહેલો	૩	૦
રમવું ગ્રેજી ભાગ ૧ લો	૨	૬
,, ,, ભાગ ૨ જો	૩	૬

બાળ ગુંજ	૨	૦
નાની બેન	૧	૦
બાળ કથાવલી	૨	૦
વિકરાળ પેન	૨	૦
બાલાગ્રણ પ્રવેશ	૨	૦
પુષ્પો	૧	૦
ગાયરસ્ત્રિ	૧	૦
બાળ વાર્તા વિનોદ	૬	૦
ચલતા ચલતા રાસેરા ભાગ ૧ લો	૩	૦
,, ,, ,, ભાગ ૨ જો	૩	૦
જાનમાં ઝૂલું	૫	૦
બાળ વિનોદ ભાગ ૨ જો ૨૦	૧૦	૬
અરીઠે બાળ પુસ્તક માળા	૧૫	૦
સીતા (રામાયણના પાત્રો)	૬	૦
સાહિત્યોની સખ્ખી	૩	૬
ક્રિશ્ચર્ચ	૪	૦
જીવન અને સાહિત્ય	૧૬	૦
પારસી સાકાહારી વાનગીઓ	૧	૬
પારસી બચ્ચ ગીતો	૨	૦
રાજ તરંગીણી	૩	૬
ઋતુ ગીતો	૩	૦
ચંપા	૧	૬
રાજ નીકુંજ	૨	૬
પ્રાચી પુરાણ	૧	૦
ગોતી બાળા	૦	૬
રમકડાની દુકાન	૦	૬
ગીતાંજલી	૨	૦
જીવન પર પ્રકાશ	૧	૦
હિમોલ	૧	૩
,, નાની બાળક	૧	૦
બારીકરીનું બીજાળ ભાગ ૧	૨	૦
,, ,, ભાગ ૨ જો	૨	૦
બુઝારો ક્રિપક ભાગ ૨ જો	૨	૬
ચુંદડી ભાગ ૨ જો	૨	૦

ઓરડર સાથે નાણાં મોકલવા મહેરબાની કરવી. વી. પી. ઓર્ડરોને ધ્યાન આપવામાં નહિ આવે

મળવાનું ઠેકાણું:-
Manager Indian Opinion.
Phoenix, Natal

દાદરના મોટા બોમ્બની દોકાનો ૬

Phone 33-4614 P. O. Box 4111.

—હિંદી વસ્તુ ભંડાર—

(પ્રો પી. આર. પરીખ)

અમારે ત્યાં કટલરી, ક્રોકરી, કોસ્મેટીક, ફેન્સી સ્ટેશનરી, હાર્ડવેર, તાંબા-પિત્તળ, જર્મન સીલ્વર તેમજ જોઈએ તે દરેક જાતના દેશી વાયણો કોડાસેલ બાદે મળે છે પોસ્ટેજનું ૫. ૨. બાર્ગેન તથા દેશી તેમજ બ્રાન્ડેડ શુદ્ધ ઘી, ખાસ બ્રાન્ડનું તેલ, ઇસાજાલ, બીસ્કીટ, કુલ્ફ, ક્રીમ, ટોફી, બોંબાગીરું, દીવાલી, પીકોરી, બિજોરે ઇત્યાદિ બનાવટ તથા દરેક જાતની દાળ, કઠોળ બાદ તેમજ ચટણીઓ અને બીજીઓ મળશે "પારસ" પેન અને પેન્સીલો. બાળકો નામવાળા સુપંપી તેલો, અત્તરો, બાટલીઓ, કોટો, અને ઈમીટેશન જ્વેલરી ઓર્ડર પ્રમાણે છે.

ઓ બધાં પધારી અમારા ભંડારને આપી માત્રી કરવા બોલાવીએ છે

બહારના ઓરડરોપર ખાસ ધ્યાન આપવા માં આવે છે. ફોન:- ૬૩૭૦

૬૫ પ્રીંસેપ સ્ટ્રીટ, ભોહાનીસબર્ગ.

અદ્ભુત અદ્ભુત અદ્ભુત

જેઓ રટાંપોની બેપુબલ માટે પોસ્ટેજ આને મોકલી કરશે તેમને ૫૦ ટકાન્ટ દલાલી ગફ્ત આપીશ. આલોબાલી કરવા ઇચ્છે તો પણ લખીને બોલાવો:—

નાથુભાઇ હરિભાઈ પટેલ,
પી. ઓ. બોક્સ નં. ૬૩૬, ડેકાસોબાર્ગ.

ચાળા ઉપરજ ઓઈલનાં સૌંદર્યનો આધાર

[illegible] આપણાં [illegible] આપણાં [illegible] [illegible] [illegible]

Indian Opinion.
ESTABLISHED 1903 — 1903
FOUNDED BY MAHATMA GANDHI
CIRCULATED THROUGHOUT SOUTH AFRICA
Phoenix Settlement
PUBLISHED WEEKLY
TELEPHONE No. 5 DURBAN NIGHT
ENGLISH & GUJARATI
TEL. & CABLES "GANDHI"
THE OLDEST INDIAN PAPER READ BY INDIAN PUBLIC THROUGHOUT SOUTH AFRICA.
PHŒNIX,
NATAL.

તા. ૨૧ ઑક્ટોબર ૧૯૩૮

પ્રિય બંધુઓ,

'ઇન્ડિયન ઓપિનિયન' વિષે મારે ઇંગ્લીશ દસ્તાવેજ આપની સમક્ષ રજુ કરવાનો છે.

એ પત્રને આજે ૩૫ વર્ષ થયાં અને તેમાંથી છેલ્લા ૨૦ વર્ષ થયાં હું તેને ચલાવતો રહ્યો છું એ ચલાવતાં પણ્ડીજ કઠીણાઇ અનુભવવી પડી છે.

આગલાં વર્ષોમાં ઑટલી બધી મુશ્કેલાત જણાતી નહોતી કેમકે ખર્ચ ઓછો થતો અને તે મળી રહેતો. કમબૂતના વર્ષોમાં અપવાદોનો ખર્ચ બમણો કરતા બધી ગયા છે. અને તેટલાથી પ્રીન્ટિંગમાજ બેહાં આજે ચલાવી શકાય છે. કાઉંટરમાં પણ ઘણો ખર્ચ થઇ જાય. આટલું છતાં હજે બે હજાર આહકો હોય અને તેમાં નીયમીત અગાઉથી પૈસાના સવાજમો મોકલી આપતા હોય તો આપ ચલાવવામા મુશ્કેલી ન આવે અને છાપાને સુધારવા, વધારે આકર્ષક બનાવવા તરફ ધ્યાન દઇ શકાય. આજે એ નિયમ નથી. ૬૨ ૭ ૭ મહિને લોકોની માંગ પર ઘેર સવાજમ ઉઘરાવવા જવું પડે છે ત્યારે સવાજમો ઓછે છે. તેને બદલે મોટા ખર્ચ ભોગવવો પડે છે અને તે સાથે એસમાર પણાની બરબાદી થાય છે.

આ પરીસ્થિતિપરથી બે અર્થ ઘટાડી શકાય. એકોની નિષ્કાળજી અથવા છાપાની નિરસતા.
જો પહેલું હોય તો તે લોકોએ દુર કરવી જોઇએ. જો 'ઇન્ડિયન ઓપિનિયન' માં નિરસતા લાગતી હોય અને છાપુ લોકોને બીનજરૂરી લાગતું હોય તો તે રસમય બનાવવું જોઇએ અથવા તો બંધ થવું જોઇએ.

જો 'ઇન્ડિયન ઓપિનિયન' ની ઉપયોગીતા તેના દરીકતા ઉપરજ અવલંબતી હોય તો તે બંધજ થવું જોઇએ કેમકે રસીદ છાપવાનો તો આજે પુષ્કળ છે અને તેને ખાતર મારે છાપુ નીભાવવાની કશીજ જરૂર ન હોય. પરંતુ 'ઇન્ડિયન ઓપિનિયન' જો દક્ષિણ આફ્રિકાના હીંદીઓની રાજદ્વારી અને સામાજીક સેવા બજાવી શકતું હોય અને એ રીતે જો લોકોને તેની ઉપયોગીતા જણાતી હોય તો લોકોએ તેને નિભાવી રાખવું જોઇએ.

આ છાપાનો આશય કોઇ પણ વ્યક્તિનું ગુજરાન કે તેની કમાણીના સાધન તરીકે ચલાવવાનો નથી. એ હેતુથી મારાં વીસ વર્ષ મેં આ દેશમાં નથી કાઢયા. ગુજરાન ચલાવવા કે કમાઇ કરવાના બીજા ઘણાએ સાધન મળી રહે. 'ઇન્ડિયન ઓપિનિયન' મારફતે કોમની સેવા થઇ શકતી હોય તો તે કરવાનેજ હું દક્ષિણ આફ્રિકામાં છું. એટલે જો હું 'ઇન્ડિયન ઓપિનિયન' મારફતે કોમને સેવા અર્પી શકતો હોઉં તોજ મારે તે ચલાવવું જોઇએ અને નહિ તો બંધ કરવું જોઇએ.

આ બાબતની મેં હીંદુસ્તાનમાં મારા પિતાશ્રીની સાથે ચર્ચા કરી હતી અને ઘેર ઘેર સવાજમો ઉઘરાવવા જવું પડતું હોવાથી જે મોટા ખરચ તથા બબાદની જરૂરાદી થાય છે તે વિશે પણ જણાવ્યું હતું. તેઓનો પણ અભિપ્રાય છે કે એ પ્રથા બીલકુલ બેહદી અને અવ્યવહારૂ છે. હું હિંદથી અહિં આવ્યા ત્યારે વિદાય થયો તે વેળાએ તેઓએ મને પત્ર લખ્યો હતો તેમાંથી તેઓના કેટલાક શબ્દો નીચે ટાંકું છું:—

"ઓપિનિઅન નભાવી શકે તો નભાવજો. નભાવવાનો અર્થ મેં સમજાવ્યો છે એ યાદ રાખજો. ખોટરખાણરથી નહિ જોને હું નબ્બું નથી માનતો. એનો અર્થ એમ નથી કે હવે તું ખોટરખાણ સેવાનું બંધ કરી દે પણ

જાહેરખબર પર છાપું નભે છે એમ થાય તો એ દૃષ્ટિએ સ્થિતિ ગણાય. જાહેરખબર કંઈ તો નહિ વધારવાને વધારવા અથવા તો સવાજમ ઘટાડવાને. પૈસા-અખબાર નીકળે છે એમાં તો ઊલટ પૈસામાં કાગળનું ખર્ચ પણ ના નીકળે. પણ જાહેરખબર મળતાં હોઈ તેથી નામનું સવાજમ સહુને લાભે માણસને છાપું પહોંચાડી શકાય. જાહેરખબર લેવાની નીતીનો સ્વિકાર કરીએ તો આ પ્રમાણે લેવાએલાં જાહેરખબરનો બચાવ કરી શકાય. એટલે નારે સારૂં ઘેરી આમ એજ છે કે જેટલા ઘરાક થવાને માગે તેટલા ઘરાકે ખર્ચના ઘરાક પડતે જ આંકવા આવે એ પ્રમાણે સવાજમ પહેલેથી મુકી દેવું જોઇએ. આ પ્રમાણે જો સવાજમ ન મળે તો એમ સમજવું કે ઇ. ઓ. બંધ થવું જોઇએ."

'ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન'નું વાર્ષિક ખર્ચ પા. ૨૮૦૦નું થાય છે. એ હિસાબે ૨૦૦૦ ઘરાક કાયમ નીયમીત ગ્રાહકોતથી સવાજમ મોકલી આપતા હોય તો છાપું બરોબર ચાલી શકે. અત્યારે તો છે એટલા ઘરાક પણ એ પ્રમાણે સવાજમ મોકલતા નથી.

તે છાપું બંધ નહિ થવું જોઇએ એમ આપને લાગતું હોય તો ઉપરની બાબતો ધ્યાનમાં લેવા નમ્ર વિનંતિ છે. જો આપના તરફથી આ પત્રનો ગોળ પ્રત્યુત્તર મળશે તો છાપું ચાલુ રાખવાની ગોઠવણ કરવામાં આવશે. નહિ તો ન છુટકે છાપું બંધ કરી નાખવાના પગલાં લેવામાં આવશે.

લી. સેવક,
મણીલાલ ગાંધી.

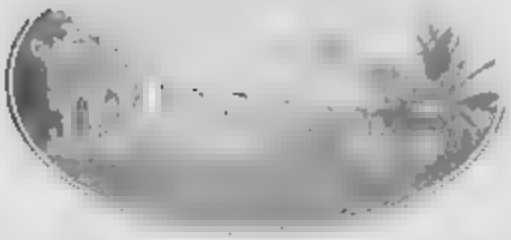
THE HINDU CREMATORIUM JOHANNESBURG

[illegible]

જોહાનીસબર્ગમાં હિંદુ સ્મશાન

આપણ હિંદુઓ આફ્રિકાનાં બીજા કોઇપણ શહેરમાં સારૂં સ્મશાન છે. દરબારમાં કોઇનું ગયું તેને માટે કંઇ તો બોલવું પડેજ છે. એટલામાટે પોતાના બાપીકાને પરદેશ લઇ જવા કરતાં કોઇ બીજું નહિ

SHRI GOPALDAS HINDU TEMPLE

The Temple [illegible] has purchased [illegible] Temple [illegible]

[illegible]

LORD SHRI KRISHNA with [illegible] flute
મુર્લીધર શ્રી કૃષ્ણ

ૐ તત્ સત્

નૂતન વર્ષ સંદેશ

રચનાર: કેશવલાલ ચત્રભુજ કાપડિયા બેલ. એટ લૉ. એસ

હરીગીત

ધરિ વેશ માનવ દેહનો બહુ દેશમાં જન્મ્યા હશો,
સંજોગ સ્થિતિ ભેદથી સુખ દુઃખને સમજ્યા હશો;
શુભ જ્ઞાન લહરી [illegible] જગે તે વ્યાજથી વિસ્તારજો,
દુષ્કાળ છે પણ નવલ વર્ષે પ્રેમ પાક વધારજો;

સાચો વિચારો શબ્દ ને કાયો યહી બંધન કર્યો,
બહુ ભોગવ્યાં પારખ્યથી બહુ સંચિતે નાચે રહ્યાં;
ક્રિયમાણથી એ કાપતાં નિઃસ્વાર્થ વૃત્તિ રાખજો,
દુષ્કાળ છે પણ નુતન વર્ષે કામના સંહારજો,

થયો થયા અવતારથી ગત કાળમાં એ સત્ય છે,
થાશે નવિન અવતાર તેને જાણવો ન કૃત્ય છે;
પણ "હું" અને "તું" ભેદવૃત્તિ આજલીજ વિસારજો,
દુષ્કાળમાં પ્રભુતા સમજવા યોગ્યતાજ વધારજો;

આવ્યા અને આવ્યા ગયા અવતાર તેમ હશે થશે,
જે આવશે તે પણ જશે ને માર્ગદર્શક થઈ જશે;
શુભ તક મળી જિવ્યા વિષાદે ગાળશો ઝાલા નહિ,
ગતકાળમાં થઈ જે વિમાસણ આપને થાશે નહિ;

[illegible] પુજાતા ત્યાં ખોટ ખોવાની રસમ છોડી દઈ,
છે સર્વમાં વ્યાપક પણ તેને હૃદય સોંપી દઈ;
જો જગત આખાની નજર મીઠી તમે માનશો ઘડી,
દુષ્કાળ સુકવશે બધુ પણ સ્નેહથી ભીના રહો.

INDIAN OPINION

founded by
MAHATMA GANDHI
IN 1903

Nos 42 & 43—Vol.–XXXVI. FRIDAY, NOVEMBER 4th, 1938. Registered at the G.P.O. as a Newspaper PRICE FOURPENCE

SATYAGRAH

"SATYAGRAH as conceived by me is a science in the making. It may be that what I have to be a science may prove to be a mere will-o'-the-wisp leading to the swamps and ditches of a blind lane not a road-way. It may be that what is true in Satyagrah is as old as the hills. But it has not as yet been acknowledged to be of any value in the solution of world problems or rather the one supreme problem of war. It may be that what we claimed to be victories of Satyagrah, were in reality victories not of truth and non-violence but of fear of violence. These possibilities have always been in front of me. I am helpless. All I possess in the nature of adoption is an unswerving prayer in which is the same thing constantly written—an Oath."

—HARIJAN

સત્યાગ્રહ

"મેં કલ્પેલો સત્યાગ્રહ એ એક ઘડાઈ રહેલું શાસ્ત્ર છે. એ સંભવિત છે કે જે વસ્તુ શાસ્ત્ર હોવાનો દાવો હું કરું છું તે બિલકુલ શાસ્ત્ર ન નીવડે, અને કદાચ એક પાગલ નહિ તો બેવકૂફ માણસનાં તરંગો સે કામો નીવડે. એમ પણ બને કે સત્યાગ્રહમાં જે સત્યનો અંશ છે તે જગતના આરંભ જેટલો પ્રાચીન હોય. પણ હજુ જગતના પ્રશ્નોના અથવા તો યુદ્ધના એક સર્વોપરિ પ્રશ્નના ઉકેલ માટે એની કશી કિંમત છે એવું કબુલ કરવામાં આવ્યું નથી. કદાચ એમ પણ બને કે એમાં જે નવીનના હોવાનો દાવો કરવામાં આવે છે તે આ સર્વોપરિ પ્રશ્નની દ્રષ્ટિએ બરોબર કશા કામની ન નીવડે. એમ પણ સંભવે કે જે સત્યાગ્રહના, એટલે કે અહિંસાના, વિજયો હોવાનો દાવો કરવામાં આવે છે તે બરોબર સત્ય અને અહિંસાના નહિ પણ હિંસાના ભયના વિજયો હોય. આ બધા સંભવો મારી કલ્પના સમક્ષ હમેશાં રહેલા છે. હું અસહાય છું. રાષ્ટ્રની આગળ સ્વીકાર માટે હું જે કંઈ રજુ કરું છું તે મને ઈશ્વરને કરેલી મારી સતત પ્રાર્થનાના જવાબ રૂપે મળેલું હોય છે."

—હરિજન

WHY YOU SHOULD INSURE YOUR LIFE WITH
"NEW INDIA"

(1) BECAUSE it is a purely Indian Company with a Directorate composed wholly of influential Indian gentlemen of widely recognized business ability and is the largest General Insurance Company of India with total funds amounting to Rs. 2,13,94,387

(2) BECAUSE the safety of its contract (Policy) is beyond question seeing that its paid-up Capital is much more than the combined paid-up Capital of all Indian Insurance Companies transacting only Life assurance business

(3) BECAUSE its premiums are moderate and its policy conditions are as liberal as they could be.

(4) BECAUSE its offer of automatic non-forfeiture privilege Extended Term assurance, Permanent Disability Benefit and of payment of double the sum assured in the event of death by accident is unique.

(5) BECAUSE it has established a reputation for prompt settlement of claims and efficient service to its policy-holders

ALL OTHER BUSINESS TRANSACTED

Life, Fire, Motor Car, Motor Lorry, Motor Bus, Plate Glass, Workmen's Compensation, Burglary, Etc.

For Rates please apply to:

JALBHOY RUSTOMJEE,

Principal Representative in the Union of South Africa.

Natal Office.
"INDIA HOUSE"
17, First Avenue Durban
Telephone 2-5045 P. O. Box 1010
Tel. Add. RUSTOMJEE Durban

Transvaal Office.
ROOMS NO. 12 & 13, BARKLY ARCADE,
Diag. Street Johannesburg
Telephone 33-4472 P. O. Box 3641
Tel. Add. "RUSTOMJEE JOHANNESBURG

Phone 33-6229. Telegrams "GIDMALCO P. O. Box 5169

JAPAN BAZAAR

WHOLESALE SILK & CURIO MERCHANTS

39 MARKET STREET, JOHANNESBURG.

Specialising in SILK MATERIALS LEATHER SUIT CASES ORIENTAL CURIOS BRASSWARE ETC

ALL PRICES QUOTED AT LOWEST MARKET RATES.

INDIAN SARIS: Crepe-de-chine and Georgette Saris beautifully embroidered 45" x 5 yds length price 17/6 piece. Heavy Crepe de-chine Saris hand embroidered 45" x 7 yds 30/- piece. Georgette and Crepe-de-Chines beautifully embroidered 45" from 3/9 per yd

ODNIS: Hand embroidered in Georgette and Crepe-de-chine 45" from 12/6

Above available in the following shades White, Pale pink, Sky blue, Pale green, Salmon pink, Red Maroon, Brown and Black.

જાપાન બઝાર

જોહાનીસબર્ગના મુખ્ય આને મથીના રેસમના જથ્થાબંધ તેમજ છૂટક માલના વેપારી.

સાડીઓ, ઓઢણીઓ, ડ્રાગનોઓ.

તદ્દન નવીજ અને ડિઝાઇનદાર ઈંગ્લાંડને ધાણી બનાવેલ રેશમી બનેલી બનેલી ક્રેપ-દી-શીનની સાડીઓ તથા ઓઢણીઓ ખાસકાજ મોટા જથ્થામાં સ્વદેશથી આવી પહોંચી છે. તેમજ હાલમાં એકદમ અમારે ખપમાંથી કાઢેલી કેટલીક ભાતના તથા જુદીજુદી અને અજબરાયકની મોટા મથાળાની ભાતોના સ્વદેશી બાનબનાવટ ઈંગ્લાંડના ધાણા સુતરાઉ ચુનરાં. ચદરો. રેશમીના, ચોકડી તથા ચુંદડ બનત બનેલી ઓળીઓ તેમજ મથાળા પાટા મોટા જથ્થામાં બનાવવામાં આવ્યા છે. રેશમી ચપરાસ માટે તેમજ બદ માટે પાંચ પાંચ. છ પાંચ. તથા સાત પાંચ સાડીઓ તેમજ બ્લાઉઝીઓ માટે કરેક જાતના તૈયાર કપડાં પક્કા ઈંગ્લાંડ આવે મળશે. તદ્દન નવીના આવે ચુંદડ અને અજબજાતના માલ મંગાવવા અમારી એજન્ટ મુલાકાત લેવા.

ચુંદડ માટા પણ જથ્થાબંધના ભાવે આપવામાં આવશે. આ અમુલ્ય તકનો લાભ ચોકાવાર લેવાનુ ચુકશો નહિ.

ન્યારણી ચુનરાંના ભાવ શી. ૨-૧. શી. ૫ થી ઉપર. ચપોરસેટ તથા ક્રેપ-દી-શીનની ઓઢણીઓ જરતથી બનેલી શી. ૨૨-૬.

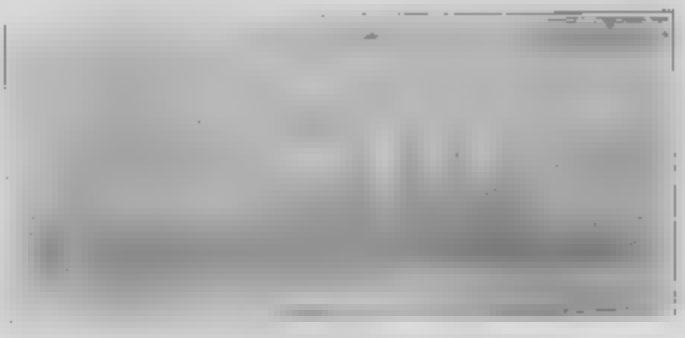
ક્રેપ-દી-શીનની જરત બનેલી સાડીઓ બધ પંચ પાંચ ભાવ શી. ૨૬ થી ઉપર.

ફોન ૩૩-૬૨૨૯ તારનામ "જાપાન બઝાર" પો. બો. ૫૧૬૯.

૩૯ માર્કેટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

B. I. Steam Navigation Co., Ltd.

સ્ટી. "ટાઈરીયા"

ડેક કીકીટ પા. ૬ ૭ ૬.
ફિંડુ ચીજો પા. ૨ ૬ ૦.
ટાવલ પા. ૨૨ ૧૬ ૬.

ડેક કીકીટ પા. ૬ ૭ ૬.
મુસાફીર વિગો પા. ૨ ૧૭ ૦.
ટાવલ પા. ૧૨ ૪ ૬.

નવેમ્બર મા. : કુંડીએ મુંબઈ જવા ઉપડશે.

આસ પુઝમાઓ -ઉતારઓએ પોતાના દાગીના ઉપર પોતાનું નામ લખી, પોર્ટર દ્વારજાનું સરનામું મોકલી આપવું એટલે ડીપાર્ટમેન્ટને ખોળી કાઢવા સીધા પોર્ટર પાસ પહોંચતા કરવા અનુકુળતા.- વિદેશમાં બહાર જતાં પોસેન્જર જોગ પોતાના માલની તપાસ કરાવવા રેલ્વે સ્ટેશન બાંધે આવતી ઓફીસમાં કેમારાખાની કસ્ટમહાઉસી માલનો પત્તો મેળવો સહાય જોગ જોગવાઇ પહોંચાડો. આપ પારસીઓમાંના વાચકો અમારી સાથે પત્રવ્યવહાર કરવાની ટીકીટ મોકલી શકશે.

સ્ટીમરને બર્થ ટીક ઉપરાંત બાકી ની કેમરેજ ચાર્જ ચાર્જ છે

પણ મુકામના માટે તપો ના મળો.

SHAIK HIMED & SONS, :: 390, Pine Street, Durban.
Telegraphic address: "KAHAMAT." Telephone 2-0432

CITY SHIRT Co., No. 4, Kori Street, Johannesburg.

મલેરીઆને મારી હઠાવનાર

ઝંડુ

મેલેરીઆ મિક્શ્ચર

દરદીએ તાવના
ચમત્કારથી બચવા
એક વાર અજમાવી જુઓ.

શેને માટે
તાવના-તાવજરીમાં અકસીર
ઉત્તમ ટોનીક

ઝંડુ ફ્રાક્શા.સ.વ.

જિના ચિલ્લે
વાપરવા ભરોસા

ઝંડુ ફાર્મસ્યુટીકલ વર્કસ લી.—પો. બો. નં. ૫૫૧૩, મુંબઈ નં. ૧૪.

આફ્રિકા આખાના સોલ એજન્ટસ: એમ. આર. ઓસી એન્ડ સન્સ, ૩૪૧ ગ્રુગ સ્ટ્રીટ, પી. બો. બોક્સ ૧૨૦૫, પ્રીટોરીઆ.
મેલેરીઆસંબંધી મળવાનું દરેક બાબત બાબતે, ૧૪ કોર્ટ સ્ટ્રીટ.

આયુર્વેદિક દવાઓનું મુખ્યપત્ર આરોગ્ય મંગાવો.

107

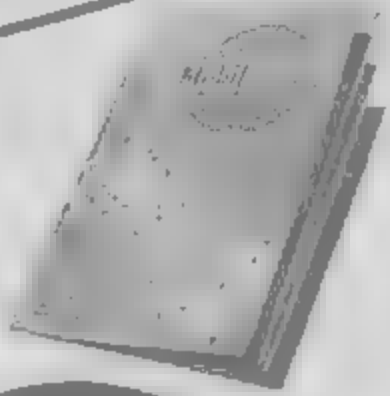
MOHANLAL VALJEE.
(INDIAN PAWNBROKER.)
112, Victoria Street, Durban
Low Rates of Interest on Jewellery.
High prices paid for Old Gold. A large stock of New Jewelleries at reasonable prices to suit your pockets. 1240

P. P. BHAGAT,
Fruit Merchant.
દરેક જાતનું ફ્રુટ અને વેજીટેબલ માટે ઓર્ડર કરી C. O. D. થી
મંગાવવામાં આવશે. લખો:—
P. O. Box 842 139 Brook St. Durban. 1240

More than Grease and Oil!

Certified Mobilubrication gives complete, correct lubrication PLUS a thorough Service inspection at no more cost than for ordinary "Greasing and Oiling!" This Folder tells you all about it!

FREE

CERTIFIED
Mobilubrication
SERVICE

Better Performance. Longer Life. Less Upkeep Expense.

COUPON

Please send me FREE your folder about Certified Mobilubrication

NAME

ADDRESS

VACUUM OIL COMPANY OF SOUTH AFRICA - LIMITED

TELEPHONES 2-8681. 2-8581

TELEGRAMS: "FOXBRINK CAPE TOWN

FOX & BRINK
MARKET AGENT

ALL SALES PERSONALLY CONDUCTED.

CORPORATION FRUIT MARKET, CAPE TOWN.

WE STILL BUY
OLD GOLD, SILVER & SOVEREIGNS.
We Stock CYMA, GLOBIN, WALTHAM, BUREN, and MAJOR Watches.
Large stock of Indian and European jewellery always on hand
Importers of MORING FLUTE harmoniums
LAKHANI & CO.,
(Jewellers)
111 Grey Street, Durban. 'Phone 21258.

HEADACHES QUICKLY RELIEVED BY TAKING
TYSONO BRAND (PAIN-I-CURE) HEADACHE POWDERS
FROM YOUR CHEMIST at 9d., 1/-, 2/6 and 4/6, or POST FREE FROM
ERNEST TYSON, CHEMIST, TOLLGATE, DURBAN

'Phone 24350. Tel. Add. "Nartion."
A. M. PADAYACHEE
Wholesale Fruit & Vegetable Exporter.
TRIAL ORDER SOLICITED.
91 LEOPOLD ST., AND 34 CROSS ST.,
P. O. BOX 195. DURBAN.

Telephone 33-5382.
VALLABH RANCHHOD,
Wholesale & Retail Fruit and Vegetable Merchant
Country Orders Promptly attended to.
14, DIAGONAL St. JOHANNESBURG.
ટેલીફોન 33-5382.
વલ્લભભાઈ રણછોડ
હોલસેલ અને રીટેલ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ અમારે ત્યાં તાજું અને સસ્તુ મળશે.
બહારગામના ઓર્ડરોને તાકીદે ધ્યાન દેવામાં આવે છે.
14, ડાયોગનલ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

M. H. DESAI,
એમ. એચ. દેસાઈ.
હોલસેલ ફ્રૂટ મેરચંટ.
અમે દરેક જાતના ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ મુનીમલના ગમે ત્યાં બહાર C. O. D. થી માલ મોકલીએ છીએ.
P. O. Box 254. 31, Short St. Durban.

CHOONILALL BROS.

THE NOTED INDIAN "SARRI HOUSE IN SOUTH AFRICA."

141, GREY STREET, DURBAN.

Branches:
50 Wicks Street and 60, Wicks Street, VERULAM.
GARAGE AND SERVICE STATION
Mona Street and 50, Wicks Street VERULAM.

Please note
Our Johannesburg Agent
P. RATANJEE.
60, Bree Street,
Newtown

Cable and Tel. Add
Address
Phone
2108 Rd
Durban
Phone

ARRIVAL OF EVERY MAIL FROM INDIA AND JAPAN
BENARES SARRIES WITH BORDERS AND PLAIN CENTRES, BOMBAY BENARES SARRIES IN SEVERAL SHADES
Price from 60/- 85/- 105/- & up to £20
THE LATEST FROM BENARES CITY
EMBROIDERED SARRIES 25/- 35/- & up
PRINTED VARIOUS LINES of SARRIES from 2/6, 17/ & upwards
EMBROIDERED GEORGETTE from 3/6 yd. 42 in & 45 in width
LATEST DESIGN SARRIE CLOTH 44 in width from 1/6 yd 1/9. -/ & up
GEORGETTE SARRIES LATEST ARRIVALS price from 55/- 30/- 15/ & up
LATEST DESIGNS TO MATCH SARRIES price from 12/6, 17/6 upwards
ZARI WORK SILK SARRIES IN ALL SHADES from 55/ 95/- 125/ & upwards

THE NOTED
INDIAN SARRI HOUSE
IN SOUTH AFRICA.

SUITABLE FOR WEDDING GIFTS
Brassware Vases, Rose Bowls, Jardines Engraved Trays and Various other Line
At Special Reduced Prices.
Harmoniums Tablas, Gramophone, Records & Musical instrument At Book Bargain Prices
Indian Groceries At Wholesale Prices.
Marble Rub & Berlin Cream from £15 £25 £35, £45 & up
Mudah Fuj Mukuta from 12/6, 17/6, 27/6 15/-
Suitable for Xmas Presents
Write for sample and further particulars

ચુનીલાલ બ્રધર્સ

દક્ષિણ આફ્રિકાનું જાણીતું સાડીઓનું ગૃહ

૧૪૧ ગ્રે સ્ટ્રીટ, ડરબન.

શાખાઓ:
૫૩ અને ૬૦ વીક્સ સ્ટ્રીટ
વેરૂલમ.

અમારી સાડીઓ મંગાવવા સેજન્ટ જોહાનીસબર્ગ ખાતે
પી. પી. રતનજી.
૬૦, બ્રી સ્ટ્રીટ, ન્યુટાઉન

ગરાજ અને સર્વિસ સ્ટેશન
૬ મોના સ્ટ્રીટ અને ૫૩ વીક્સ સ્ટ્રીટ
વેરૂલમ.

દરેક સ્ટીમરમાં જાપાન તથા હિંદથી આવે છે
બનારસની ઉમદા જાતની અને સાદી, તેમજ જાતજાતની બુટીદાર
સાડીઓ શી. ૬૦, શી. ૮૫, શી. ૧૦૫ થી લઇને પા. ૨૦ સુધીની
બનારસથી ઉમદાજાત આવેલી છે.
કિનખાબ જાતની સાડીઓ શી. ૨૫ અને શી. ૩૫ થી ઉપર
જાતજાતની ભાતવાળી સાડીઓ
શી. ૧૨-૬ અને શી. ૧૭-૬ થી ઉપર.
કિનખાબનું કેપ-ટી-ગોલ્ડનું કાપડ, ૩-૬ નું પાર ૪૨ ઇંચ અને ૪૫ ઇંચ પહોળ.
સાડીના બૅરિયર ટીકાકીનનું કાપડ, ૪૪ ઇંચ પહોળ વારની, શી. ૧-૬,
શી. ૧- , શી. ૨-૬ અને તેથી ઉપર
ઉમદાજાત આવેલી જ્યોરજેટ સાડીઓ શી. ૨૫, શી. ૩૦,
શી. ૪૫ અને તેથી ઉપર

સાડીના સેટ બનારસ બ્રોકેડ શી. ૧૨-૬, શી. ૧૭-૬ અને તેથી ઉપર.
દરેક રંગની જરી ભાતની જેમાં સાડીઓ શી. ૫૫, શી. ૬૦,
શી. ૭૫ અને તેથી ઉપર.
ઝરમોનીયમ, તબલા હારમોનિયા, રેકર્ડો અને બીજા સાધનો પણ આ
ઓળામાં ઓછા ભાવે.
દરેક જાતનું ગ્રામોફોન, રેકર્ડો વગેરેનો હોલસેલ ભાવે
ગીફ્ટવેરના વેરીયસ અને વેરીયસ માલના
ભાવ પા. ૬૫, પા. ૮૫, પા. ૬૫, પા. ૮૫ થી અને તેથી ઉપર
દીવાલમાંના પ્રકારનો ઘણા ભાતવાળા તાજા મસાલો
ભાવ શી. ૧૨-૬, [illegible]

OTHER SPECIALITIES

POPULAR POP
"The King of Ginger Beers."

CLUB SEAL SODA
"Improves your Spirits"

"GIANTS"
The Quart Bottle for 4d.
In all Popular Flavours

'Phone 2-4345

SUNCRUSH

The £1,000 Drink.

The Most Popular Refreshment.

There are many Crushes, but Only one SUNCRUSH, and that is made by

DALYS LIMITED.

72, CANADA ROAD, DURBAN.

'Phone 21078. Tel. & Cables: "Crescent." P. O. Box 582.

Crescent Trading Co. (Pty). Ltd.

WHOLESALE MERCHANTS AND DIRECT IMPORTERS OF HARDWARE;

Indian And European Groceries.
Indian Drugs And Condiments.
Our Stocks Are The Best Quality And are Always Fresh
Our prices are keen.
We specialise in all kinds of Bombay, Calcutta, and Madras Products.
It will pay you to give us a trial.
Before placing your orders elsewhere benefit by our thirty years' business experience.
Our aim will always be service, quality and satisfaction.

અમારે ત્યાં નીચે મુજબનો માલ જથ્થાબંધ મળી રહેશે

એલચી, બદામ, બદામ, ચારોલી, પીસ્તા, સિંગોદા, સુકાવેલું પાણી, સુકાવેલું સાબત, ખારેલું પારા, નારિયે, દરાખ, ખેજારા, બીસોરી, બદામ, રવો-સાબરી (બારીક) રોવ, કેસરવાળી સાદી, પીરોજી કેસર, સુકવ બદામ કેસર, બાર બદામ, પંચમણી સાલમ, સફેદ મુસલી, મનોહર બદામ, ચુંદ, શેકેલી શેકારી, ખારેલા મેવા, ખેજરવાળી શેવ, બદામી મેવા, સુકવેલ ગુંદ, બદામ બાદામના સંજોગ, બાદામનું તેલ, સુકવેલું તલ, બંગેલાનું તલ, શોભવાનું તેલ, કાજીયા કેર ખેજારા, ખેરકુમનાવાળ નવેલા, કપ અને સોસર્સ, શોભાદ-બીજોરી છત્રાણા, બાલકુલસી, માંલ, દીવ્વી, સુખવેલ, કેલશા ચાળા-ચણા, મગ, બાજર, ચુવેર, ચાલ, વટાણા મસુર પાપડ છડ, મેથી, લવંગ, નવ, રાઈ (સવસું) બધ્ધ મસાલા પીસેલા. વિગેરે.

કોઈ પણ વસ્તુ ખરીદી કરતાં પહેલાં, અમારે ત્યાં ભાવ કોટી આજી કરશો.

122 VICTORIA STREET, :: :: DURBAN.

INDIAN OPINION
Founded by
MAHATMA GANDHI
IN 1903

Nos. 42 & 43—Vol. XXXVI Friday, November 4th, 1938.

NOTES AND NEWS

Colour Bar In The Cape

JUDGMENT of absolution from the instance was delivered in the Supreme Court in a case in which a Coloured man, Percival Marks, and a Chinese, Sam Wong, sued the Port Elizabeth Electric Tramway Company for £20 and £25 damages respectively alleging that they had been refused transport on the Company's buses and, as a result, suffered injury to their reputations and feelings. They also asked for perpetual interdicts restraining the Company from refusing to carry them on any of their buses. The Court ordered the defendants to pay costs, jointly and severally. The case, which was known as the "Cape colour bar case," was heard in Port Elizabeth and Mr. Justice Pittman reserved judgment on October 20. Action was brought by the defendant's whose actions were consolidated to test the right of the Company to refuse them permission to ride as passengers on its buses. The plaintiffs had attempted to obtain accommodation on the buses which, according to their certificates, were reserved except for four seats at the rear of the bus which were occupied at the time. The buses all had municipal licences and motor transport certificates and, in terms of the latter, the buses were, it was alleged, bound to refuse other than Europeans. The plaintiffs maintained that the Company must, under common law, carry them. The court held that the plaintiffs' contention could not be upheld. The obligations of the Company in respect of the persons it had to carry were contained in the certificates issued and their validity had not been contested.

Colour bar had never been known to exist in the Cape Province on public vehicles, such as tram cars, buses or even trains, especially those under Government control. The above judgment of the Supreme Court therefore comes as a shock and certainly does not mark a change for the better for non-Europeans in general and Asiatics in particular in that Province. While in Natal and the Transvaal the local authorities have acquired powers to create these invidious distinctions based on colour or race no such powers have existed in the Cape and the recent attempt to seek those powers by introducing the Cape Segregation Ordinance proved abortive. If our brethren in the Cape take it lying down they will soon find themselves in the same position as is existing in the other Provinces. They should be alert and exert themselves to nip the evil of segregation in the bud.

Implicit Obedience And Discipline In Public Work

Mr. Subhas Chandra Bose, President of the Indian National Congress in the course of a speech at a largely attended public meeting in North Calcutta said the following words which are applicable to all public workers:—"Our fight for freedom is not simply against British imperialism but also against those individuals or groups in our country which function as so many allies of the imperialistic power. We must spot out such blacklegs from amongst our kith and kin and at first try to persuade them to join our fighting ranks for national emancipation. Should these endeavours not meet with the desired result we should not hesitate to take drastic steps to amputate such diseased limbs from our body politic without being deterred by any form of sickly sentimentalism. For traitors in the garb of friends deserve to be dealt with more ruthlessly than the open and avowed enemies." Continuing Mr. Bose stressed the imperative need for the cultivation of a spirit of discipline and implicit obedience by the rank and file of the Congress to the direction of veteran generals of the national army. In this connection he referred to the Khare episode over which he regretted to find a lot of fuss being made in certain sections of his countrymen. In a country like Germany, Mr. Bose added the act and indiscipline with which Dr. N. B. Khare stood charged would have been dealt with by the offender concerned being set off from the mouth of the cannon. But here in India they had let him off with only a resolution of condemnation.

Peace At What Price?

Mr. Lloyd George's words uttered at the City Temple, London on the Munich Agreement are worthy of note. He declared that the relief he experienced after the Munich Agreement was now beginning to be suffused with a sense of shame that peace had been purchased at the price of conscience and honour. Speaking of Czecho-Slovakia, Mr. Lloyd George said: "We handed over a little democratic State in Central Europe wrapped in a Union Jack and Tricolour to a ruthless dictator who would deny freedom to both the Czechs and Germans alike. We have descended during these years the ladder of dishonour, rung by rung, and we get our lowest." Mr. Lloyd George added: "We all heaved an immense sigh of relief which passed through the country when we realised that we would be spared, at any rate for some time, from the horror and squalor of war, but we have lost honour and we have not gained tranquility." He asked how many nations would follow Great Britain's lead to-day. Instead of 35 nations, Britain could not get two to follow her to-day, he said. Mr. Lloyd George declared that in the end there would be no peace. There would be war, and war without friends.

Gandhiji On Englishmen's Virtue

In the course of an article in *Harijan* entitled "To The Readers" Mahatma Gandhi makes reference to the illness of his secretary Mr. Mahadev Desai from overwork and concludes thus:—

"I have often expressed the opinion among friends that in the matter of capacity for detachment Englishmen are far in advance of us. No matter how important national affairs may be, they will keep their meal hours and hours of recreation. They are not unnerved in the face of dangers or impending calamity. This may be called working in the spirit of the Gita. Among the political workers in India there are very few who come up to the Englishmen's standard. This English detachment is worthy of emulation. That it is used for the exploitation of the so-called uncivilised or semi-civilised races of the earth is another matter. It would be a distinct gain to the national cause if the leaders and workers strictly kept their hours. No man is expected to do more than he

really can. If at the end of the day there is surplus work left or he cannot get through it without missing a meal or encroaching upon the hours of sleep or recreation, there is mismanagement somewhere. I have no doubt that if we cultivate the habit of punctuality and not according to programme, the index of national efficiency will go up, our advance towards our goal will be rapid, and the workers will be healthier and longer lived."

Indian Opinion

FRIDAY, NOVEMBER 4TH, 1938

Asiatic Land Laws Commission

WE publish elsewhere in this issue the memorandum submitted by the Agent-General for India to the Asiatic Land Laws Commission sitting in the Transvaal to enquire into the evasions by Asiatics of the laws prohibiting them from acquiring ownership of land. The Agent-General has dealt with the position quite lucidly and has stated that Law 3 of 1885 should be abolished and Indians should be given the facilities for the ownership of land—a fundamental privilege and right which is enjoyed by any permanent section of the population in any country. We endorse every word contained in the Agent-General's memorandum.

But is this question of ownership of land by Asiatics in the Transvaal ever going to be settled? The way in which it is being dealt with by the Government we do not think it will. The question was first dealt with in 1919. That did not settle the question and the Transvaal Asiatic Land Tenure Act was passed in 1932, and under it the Feetham Commission was appointed to deal with the question thoroughly. The South African Indian Congress including the Transvaal Indian Congress condemned the measure in the strongest terms as one laying down the principle of segregation thus violating the Capetown Agreement. We need not enter into the history of each successive event in detail here as to what a strong fight the Congress put up on the question with the Government of India delegation at the time of the second Round Table Conference, and the many meetings held throughout the country vehemently condemning the legislation, and the threat by the Transvaal Indian Congress to resort to Passive Resistance. Whilst this was going on, however, there was a section of the community in the Transvaal which had invested large amounts in property and was afraid of having to suffer great material loss and therefore opposed the stand taken by the Congress and formed itself into a body known as the Commercial Indian Association. The then Agent-General for India did not co-operate with the Congress which was opposing the legislation but recognised the new body and the Agent-General's office lent it its fullest active support. This new body fully co-operated with the Feetham Commission by tendering evidence and supplying every minutest details about properties owned and occupied by Indians. No Commission could have dealt with the question more exhaustively and its recommendations fell far short of the requests made by the Commercial Indian Association in the matter of exempting areas where Indians could be allowed to occupy land and in the condonation of the evasions of the land that had already taken place. The Feetham Commission's recommendations which were introduced in Parliament at the tail end of the last session were not considered, some anti-Asiatic members having taken objection on the ground that years have passed since the Commission had made its enquiries and that things had vastly changed since calling for a fresh enquiry.

Now we have the Asiatic Land Laws Commission which is enquiring into any further evasions of the restrictive laws relating to the ownership of land by Indians and it was recently reported that its terms of reference might be extended to enable it to retrace the ground already covered by the Feetham Commission.

It needs to be explained here why the Commercial Indian Association is now not handling the question and why the Congress which opposed the very principle of the legislation is taking so much interest. The reason is that there is disunity among the leaders of the community and those at present in power in the Congress are not concerned with matters of principle. They are more concerned about safeguarding material interests. Moreover the present element in the Congress is representative of those who are materially affected by the legislation and hence the Congress has relieved the Commercial Indian Association of its onerous task.

Now the point is that neither the present methods of the Government nor the attitude of the leaders of our community in submitting to every humiliation and being prepared to accept condonation for the few who may have evaded the law is going to settle this boring question. It is worthless for the Government to attempt to enquire into and for the Indians to attempt to conceal the evasion of the law. Whether on a large scale or on a small one the law has been evaded and it will continue to be evaded as long as there remains the slightest loophole left in it. The evasion of the law is no doubt an act of guilt, morally if not legally, and each time there is a compromise the guilty who has materially benefitted is condoned and the one who has honestly abided by the law remains the sufferer and he has to suffer from all sides. He suffers because he does not own land and he suffers because he has to be at the mercy of the rack-renter who has no scruples as regards taking a mean advantage of the unfavourable position of his victim. Thus the honest suffers while the guilty is condoned.

We talk of the persecution of the Jews by Hitler. What Hitlerism wanting in South Africa? To deprive a person of the fundamental right to acquire ownership of land where he lives and where he carries on his trade or business, is that not Hitlerism? Such unnatural restrictions besides causing offence to those on whom they are imposed are bound to create other evils such as poverty, slum conditions, dishonesty etc. All these commissions are, in our opinion, a waste of valuable time and money. The duty of the Government is to see that every permanent section of the population of the country lives happy and contented and is given every opportunity for its moral and material advancement. And the only lasting solution to the question of ownership of land by Indians in the Transvaal is to repeal the old Republican law of 1885 and to grant Indians the right to own land and to see that the poorer sections are not molested by the avaricious rack-renters. This is not an extravagant request in respect of a comparatively handful of peaceful and law-abiding people who form part of the permanent population of the Union and who have given and are still giving more than their share in its prosperity.

ASIATIC LAND LAWS COMMISSION

AGENT-GENERAL SUBMITS MEMORANDUM

In submitting a memorandum before the Asiatic Land Laws Commission sitting in the Transvaal to inquire into the evasions by the Indian community of the laws restricting them from acquiring ownership of land, the Agent-General for India stated "In view of the fact that the question of the right of Indians to own, use and occupy land in the Transvaal has for half a century been a matter of considerable anxiety to the Government of India, and has repeatedly formed the subject of representations by them to the British Government, the Transvaal Government, both as a Republic and a Crown Colony, and subsequently to the Union Government, as an issue of paramount importance, it is from all points of view desirable that I, as the representative of the Government of India in this country, should avail myself of this opportunity of placing before you my views on the enquiry which you have been commissioned to undertake . In virtue of the position which I have the honour to hold in this country, I am privileged to offer my opinion on any subject affecting the Indian community, as an independent and detached observer and I trust that the remarks which I have to make in this memorandum will be regarded in that light.

2. "According to the terms of reference, you are in brief required to enquire whether and, if so, to what extent, the letter and spirit of any law restricting or prohibiting the ownership, use or occupation by Asiatics of land is being evaded, and to make recommendations in regard thereto. Land proclaimed under the Gold Law, to the extent which it has been dealt with by the Feetham Commission Report, is excluded from the scope of your enquiry. As there is no such prohibitory legislation in the Cape and Natal Provinces (except in the northern districts of the latter Province which formerly belonged to the Transvaal) and as there are only some 29 Asiatics in the Orange Free State, and as moreover the report of the Feetham Commission in respect of the Transvaal Reef area is exhausted, it follows that the enquiry is practically confined to the non-Reef area of the Transvaal. As, finally, there is no law prohibiting the use or occupation by Asiatics of land not proclaimed under the Gold Law, the enquiry is in effect confined to whether, and if so, to what extent, Asiatics have evaded the letter and spirit of the law prohibiting ownership in unproclaimed areas. By "law" is meant Law 3 of 1885 and Act 37 of 1919 as amended by Act 35 of 1932. Law 3 of 1885 is the basis of all subsequent legislation relating to Asiatics.

3. "At the outset I wish to point out that it is not possible legally to distinguish between the "spirit of the law" and the "letter of the law." Any inferences as to the spirit of the law can only be drawn from a study of the correspondence and discussions between the Republican Government and His Majesty's Government relating to the Law of 1885 and of the actual administration of the Law with reference to the understanding between the two Governments as to the implications of its provisions. The history of the Law is given in Lord Lyttleton's despatch referred to in the Report of the Asiatic Enquiry Commission of 1920. It has been summarised in the report itself and has been referred to at length in the Congress memorandum. There are, however, two salient facts that emerge from this correspondence, to which I would desire particularly to draw your attention, for they indicate the intentions of the Republican Government. Firstly, in reply to the protest by the British Government that Law 3 of 1885 was a breach of the understanding between the two Governments as to the meaning of the London Convention of 1884, the Republican Government emphasised that the Law was necessary for sanitary purposes and in the interests of public health. The law was amended to make this clear, and His Majesty's Government acquiesced in it on the understanding that it was primarily a sanitary measure. Secondly, the law was not in practice enforced strictly. To quote the report of the Asiatic Enquiry Commission (paragraph 16):

> "Indians were permitted not only to trade but to reside outside locations. They were allowed also to own fixed property outside locations through a nominal European trustee. This practice arose from the case of an Indian firm (Mahomed Ismail and Company) who in March, 1888, purchased certain stands at Klerksdorp at a Government sale. When difficulties occurred regarding transfer to an Asiatic, the land was registered in the name of the Mining Commissioner, a Government officer, as trustee for the purchasers. This was done with the consent and at the instigation of the Government; and in subsequent cases of a similar nature other Government officers were instructed to adopt the same course."

The law of 1885 was passed in consequence of a memorial presented to the Volksraad by the Chamber of Commerce and signed by Mr. J. W. Beckett and Mr. E. P. Bourke. As the Commission have no doubt observed, Mr. Beckett himself subsequently functioned as a nominee for Indian purchasers of property. From the time of the passing of the law in 1885 up to 1919 there was no attempt to prevent the indirect acquisition of fixed property.

4. "With regard to the first feature referred to above I should like to say that Government may perhaps have considered itself justified in passing such legislation in 1885, because it was then only three or four years after the first Indian had settled in the Transvaal, and Government through inexperience or fear may have felt it necessary to take precautionary measures. But the history of the last fifty years has shown that from a sanitary point of view, legislation was quite unnecessary. From your own experience you know the conditions obtaining in the bazaars and locations, and that the local authorities concerned, instead of paying particular attention to sanitary conveniences, drainage, etc., in these areas, are inclined to neglect them. The Asiatic Enquiry Commission, 1921, in paragraph 109 of its report states unequivocally that "In places where they (Indians) are segregated for residential purposes, their sanitary requirements are neglected by municipal authorities. Moreover the Medical Officer of Health, Johannesburg, giving evidence before the Feetham Commission, stated that Asiatics "are as amenable to sanitary requirements as the average European of the poor class, and at times are an example to such Europeans." History has thus shown that legislation for sanitary purposes was quite unnecessary.

5. "Two conclusions emerge from the facts stated in the preceding paragraphs:—

(a) The law of 1885, so far as ownership of property is concerned, was primarily a sanitary measure, but subsequent events have shown that such a restriction was quite unnecessary.

(b) The so called evasions of the Law were instigated by the Republican Government who, almost immediately after the passing of the Law became a party to the adoption of a course whereby Asiatics were allowed to acquire all the rights attaching to ownership of fixed property.

6. "This enquiry is into the acquisition of property through nominees, companies or European and Malay wives since 1932, since any acquisition prior to that date has been condoned by statute. I understand that so far only one case of the purchase of land by the European wife of an Asiatic after 1932 has been brought to the notice of the Commission. No further comment is necessary.

As regards Malay wives, it has often been asserted that marriages between Asiatics and Malays take place with a view to the purchase of property. But this is an obvious fallacy because in the Cape Province, where there is no restriction against the acquisition of fixed property by Asiatics, marriages between Asiatics and Malays are far more frequent than they are in the Transvaal. I may add that many Indians have a common religion with the Malays; that Islam never recognizes racial barriers; that outside their own community Malays are the only people of the same religion with whom Indian Muslims can marry; and that interference in their freedom to contract such marriages may well raise issues of more than material importance.

7. "Congress has pointed out that very few cases have been brought to the notice of the Commission in which the acquisition of property was subsequent to 1932 and in which there are reasonable grounds for suspecting that the Malay wife holds property for her Indian husband. Further that if there have been evasions of the law in this respect, they are on an insignificant scale. It was shown that from 1932 out of 102,415 deeds of transfer of fixed property, only 168 were in the name of Malay persons, and while the total value of the property concerned was £101,223,623, the value of the property acquired by Malays was only £93,143. In quoting these figures I must point out that they include purchases by Malay males, and wives of Malays. It follows therefore that the number of properties acquired by Indians through Malay wives must be very small, and their value infinitisimal.

8. "There is one further point to which I should like to draw attention while dealing with this aspect of the enquiry. If, as has often been stated, Indians marry Malay wives with the ulterior motive of purchasing fixed property, one would naturally expect to find a rapid increase in such marriages since 1934, when the law regarding the acquisition of property by Asiatics was considerably tightened up. Yet I understand that figures given by Malay witnesses before the Commission show that such is not the case. In fact the tendency is for the number of such marriages to decrease, because the disproportion between Indian males and females in the Transvaal is gradually disappearing. Formerly there were comparatively few Indian girls in the Transvaal, and Indian youths had to seek wives elsewhere. But since 1927 the position has altered, and now the numbers of Indian boys and girls of the same age are rapidly becoming equalized.

9. "In general, it cannot be gainsaid that the evidence before the Commission has so far revealed very few cases in which there is reasonable proof of evasion of this law. The property concerned must be an infinitisimal fraction of the property in the Transvaal, whether in respect of area or value. Moreover it has been clearly established that where property has been purchased in the past, whether legally or illegally, it has mainly been for the purpose of occupation only, and with a view to securing livelihood by trade. In the Transvaal trade is almost the sole occupation open to an Indian, and the importance to him of security of tenure of his business site is so obvious as to need no comment. An Indian who is threatened with the loss of his business site, and thereby threatened with the loss of his trading licence, is placed in a terrible dilemma. And if he decides to preserve his livelihood by infringing what he considers to be an unjust law, he is only obeying the laws of self preservation; just as a motorist, to avoid injury through an accident, will infringe a traffic law. In any case, the small number of evasions of the law that may have taken place has been largely due to the fact that Asiatics have been denied reasonable facilities for the ownership of land, a fundamental privilege and right of any permanent section of the population in any country. As Lord Sinha stated in his memorandum to the Imperial War Conference of 1918:

> "On the contrary, the prohibition against ownership of fixed or landed property should be repealed by Parliament, on the grounds that it tends to foster insincerity on all sides, to deprive Indians of some of the elementary rights and responsibilities of citizenship, which are not denied even to the aboriginal natives and other non-Asiatic Coloured people of the Province, and especially in Natal, where the bulk of the Indian population in the Union is to be found. Transvaal Indians ought not to be compelled to regard themselves as possessing an inferior status, in this respect, to their compatriots resident in the Coast Provinces, as such a statute as Law 3 of 1885 is an anachronism and opposed to the spirit of modern legislation.

10. "At this point I may perhaps be permitted to refer to one aspect of the question which has so far not been dealt with in your enquiry. Law 3 of 1885 which is the focal point of the enquiry, apart from prohibiting the acquisition of fixed property in general by Asiatics, empowers Government to grant the right of ownership to Asiatics in such areas as may be set aside for their use and occupation for sanitary purposes. The clause is certainly permissive, not mandatory, but there seems to be no adequate reason why this right of ownership should not be granted, and Government in this respect has failed to carry out the intention of the law.

11. "Some reasons why it is necessary and desirable for Asiatics to be permitted to acquire property have been indicated in the foregoing paragraphs. I have referred to the necessity of security of tenure in a business site for the purpose of trade, and have quoted from Lord Sinha's memorandum to the Imperial War Conference of 1918. In addition, it may be stated that the refusal of ownership rights tends to lead to slum conditions and the evil of rack-renting. No tenant will willingly spend money on the repair of another person's property. This factor in turn renders ameliorative social measures ineffective. The problems of slums and health and social welfare would be considerably reduced if the right of ownership were granted. The reasonable solution would appear to be to remove the root cause of the trouble, and it is accordingly suggested that this Commission recommend that Asiatics be given the elementary right to own land, a right which is held by any permanent and intelligent section of the population of any country."

ORIGINAL CORRESPONDENCE

Nylstroom Friend's Generosity

TO THE EDITOR "INDIAN OPINION"

SIR,—I would esteem it a favour if you would be good enough to publish in your highly esteemed and widely read paper the following account of a motor accident and our miraculous escape:—

On Sunday October 2, a party of us were travelling in two motor cars on our way to Louis Trichardt, and when about 23 miles beyond Nylstroom the back car in which were the Misses Khoja and Keshavjee, Messrs. K. K. Khoja and Hussim Keshavjee, one child and the native driver, skidded very severely, the car somersaulted no less than four times and when it finally came to rest it was totally wrecked.

At the first somersault Mr. Khoja was thrown clear, and the rest of us crawled out of the smashed car after the final turn, and now we come to the very miraculous part of the whole accident, in that apart from severe bruises, abrasions and superficial cuts not one of us was apparently seriously injured.

We, however, decided to take no risks, and the leading car then loaded us all up and returned with us to Nylstroom, to the home of Mr. M. Mosam, who immediately summoned a doctor who rendered all the necessary assistance, and advised us that there were no internal injuries.

We must place on record our grateful thanks to Mr. and Mrs. Mosam and family for all the kindness shown to us, in that they refused even to accept payment for the services of the doctor, and insisted upon bringing us all back to Pretoria in their own car.—Yours etc.,

HASSIM M. KESHAVJEE.

WHAT IS THE MATTER WITH MONEY?

By
RICHARD B GREGG
In "The Modern Review"

(Continued from October 7)

The Linkage Of Functions

THE stamp scrip, though being only a medium of exchange, was connected with the other functions of money. It was tied to ordinary money by the device of the weekly small stamp. Also it could be deposited in a bank and thus converted into a store of value in the hands of the bank to the equivalent value in ordinary money. The bank of course did not keep the scrip but passed it out to its customers, putting it immediately back into circulation, just as it usually does with the ordinary ten-rupee notes which you and I may deposit, only more quickly. Other connecting devices could be invented for use between the other forms of functional money which I have suggested. These forms could be integrated with our bank checking system, probably through modifications of the present form of cheques. The connecting links between the different forms of money would need to be some specific devices acting in definite, uniform fashion.

Possible Devices

The function of a store of value might be represented by specially coloured paper bills of several kinds, valid only for stated period. Then the appropriate kind could be used in relation to the special kind of work to be done. The speeds of conversion of different raw material into finished products, and the speeds of transport of different commodities might be governing factors here. One kind might be valid only for the maximum expectation of life of a person, thus doing away with some of the difficulties of unlimited inheritance of wealth. Perhaps there might be an agricultural scrip valid only for a year or for a season, with of course a mode of translating it into the store-of-value form or some other. Or if all banks were operated by the Government, storage of value might be confined only to bank accounts, with perhaps special arrangements as to the special kind of stored value represented by rights to money income inherent in corporate or Government securities. Especially large amounts or long terms of credit might be limited to community or governmental use. All of these modifications and devices are for the experts to work out.

Some form of stamp scrip money, by separating the medium of exchange function from all the others, would make it much easier for the Government or the Central Bank System to control the quantity of currency and its speed of circulation. This would in turn make possible better control of fluctuations in the measure of value function, and hence would stabilise prices of all commodities. Since the medium of exchange is, for the great majority of people, the most important function of money, stamp scrip could well be adopted pending the working out of the other forms, thus beginning promptly with the most important change. We do not need to wait until all the forms are worked out in complete detail.

If a separate form of money were created to act only as a measurable symbol of trust and credit, I believe that its divorce from the other present functions of money would do much to release people's minds from the confusion between symbol and reality in relation to mutual human trust, faith, credit and belief. The reality of that imponderable state of mind and feeling would become stronger. Also I believe certain other doubts would be resolved.

One Criticism And Its Answer

For instance, a critic of these ideas might well say that although the trust which people have in Mr. A because of his conduct for many years is an undoubted reality and asset for Mr. A., yet as an asset it depends upon Mr. A's having lived in that community for a considerable number of years and his continuing to live there. Suppose he wants to move elsewhere, ought he not to be able to "cash in" on that asset and take it with him to the new place? That is, ought not the symbol to have reality and value by itself? What if his business keeps him always on the move?

My proposals do not really present this difficulty. The means by which value is created or stored need not be the same as that by which it is transferred, yet one form could be translated by appropriate devices into the others. The wise merchant's conduct gradually builds up a fund of individual and community trust in him and that trust expresses itself to a large degree in money tokens. To the extent that it does so, he can transfer it to a new place. That part of it which does not so express itself cannot be immediately translated to another place. Some of it may later find a transferable expression. Some of it will remain permanently in the community. It will be part of the evidence, part of the foundation of past acts which have given all the people of that community a common faith in humanity. That is the case at present and would continue to be so if changes in money were put into effect. Nobody can pump out of the community every bit of trust which his honest deeds have created. We should be glad to leave with the community a considerable part of that trust, for it goes to form an environment of security for us and our children. Our little daily acts grow like a coral reef. Trust it not, and cannot be made, a wholly unilateral affair. An attempt to make it so creates resentment and mistrust. Indeed a person's willingness to leave behind him some of the trust he has created, to "leave" some of it to the community, is itself one of his assets. He recognises the truth of life that time and repetition are necessary for growth, that all humanity is one, so that he can not act merely for and unto himself. The more richly and vigorously he has lived upon this basis, the less he loses when he moves to a new locality. His life has become more widely known and his character is stronger and more quickly realised in the new community.

Furthermore, a person's mode of action and its results become part of his character and are, to careful observers, perceivable in his eyes, mouth, voice, carriage and manners. If he moves to a new town, he takes his character with him and it is perceived by the strangers there. So some of the trust which the first community had in him he carries wherever he goes, not in his pocketbook but in his body and personality. It cannot be stolen from him.

We dare not try to separate ourselves entirely from the community in this matter. Nor should we try to externalise and express in tangible, transferable form all the trust which we feel towards others or which they feel towards us. We would lose both inner and outer security and power, more important to our life than any tangible thing. Indeed, one of the great dangers of our present form of money is that it turns into individual fortunes the wealth created by the community, and then trust, goodwill and moral health wither and decline. In this respect money has acted like private appropriation of community created values in land, the effects of which were so clearly stated by Henry George.

(To be continued)

PROPERTY OWNERS!

A sterling investment. Interest charges are kept down. Sells on easy terms. Title guaranteed. Interest allowed on deposits. Valuations promptly attended to. Money advanced on first mortgage.

NATAL BUREAU OF COMMERCE & ESTATE CO.

192 West Street. Durban. 'Phone 25439.

GANDHIJI ON THE CZECH SITUATION

Under the caption "Logical Consequence," Gandhiji writes as follows in *Harijan*.

ONE must feel happy that the danger of war has been averted for the time being. Is the price paid likely to be too great? Is it likely that honour has been sold? Is it a triumph of organized violence? Has Herr Hitler discovered a new technique of organizing violence which enables him to gain his end without shedding blood? I do not profess to know European politics. But it does appear to me that small nationalities cannot exist in Europe with their heads erect. They must be absorbed by their larger neighbours. They must become vassals.

Europe has sold her soul for the sake of a seven days' earthly existence. The peace Europe gained at Munich is a triumph of violence; it is also its defeat. If England and France were sure of victory, they would certainly have fulfilled their duty of saving Czecho-Slovakia or of dying with it. But they quailed before the combined violence of Germany and Italy. But what have Germany and Italy gained? Have they added anything to the moral wealth of mankind?

In penning these lines my concern is not with the great powers. Their height daunts me. Czecho-Slovakia has a lesson for me and us in India. The Czechs could not have done anything else when they found themselves deserted by their two powerful allies. And yet I have the handihood to say that if they had known the use of non-violence as a weapon for the defence of national honour, they would have faced the whole might of Germany with that of Italy thrown in. They would have spared England and France the humiliation of suing for a peace which was no peace; and to save their honour they would have died to a man without shedding the blood of the robber.

I must refuse to think that such heroism or call it restraint, is beyond human nature. Human nature will only find itself when it fully realizes that to be human is not to cease to be beastly or brutal. Though we have the human form, without the attainment of the virtue of non-violence we still share the qualities of our remote, reputed ancestor the ourangoutang.

These are no idle words I am writing. Let the Czechs know that the Working Committee wrung itself with pain while their doom was being decided. The pain was quite selfish in a way. But on that account it was the more real. For though numerically we are a big nation, in terms of Europe, i.e. in terms of organized scientific violence, we are smaller than Czecho-Slovakia. Our liberty is not merely threatened, we are fighting to regain it. The Czechs are fully armed; we are wholly unarmed. And so the Committee sat to deliberate what its duty was by the Czechs, what part the Congress was to play if the war could burst on us. Were we to bargain with England for our liberty and appear to befriend Czecho-Slovakia, or were we to live up to the creed of non-violence and say, in the hour of trial for afflicted humanity that, consistently with our creed, we could not associate ourselves with war even though it might ostensibly be for the defence of Czecho-Slovakia whose very existence was threatened for no fault of hers, or for the only fault that she was too small to defend herself single-handed. The Working Committee had almost come to the conclusion that it would deny itself the opportunity of striking a bargain with England but would make its contribution to the world peace, to the defence of Czecho-Slovakia and to India's freedom by declaring to the world by its action that the way to peace with honour did not lie through the mutual slaughter of the innocents, but that it lay only and truly through the practice of organized non-violence even unto death.

And this was but the logical and natural step the Working Committee could have taken, if it was to prove true to its creed. If India could gain her freedom through non-violence, as Congressmen are to believe they can, she could also defend her freedom by the same means, and hence *a fortiori* could a smaller nation like Czecho-Slovakia.

I do not know what actually the Working Committee would have done if the war had come. But the war is only postponed. During the breathing time, I present the way of non-violence for acceptance by the Czechs. They do not yet know what is in store for them. They can lose nothing by trying the way of non-violence. The fate of Republican Spain is hanging in the balance. So is that of China. If in the end they all lose, they will do so not because their cause is not just, but because they are less skilled in the science of destruction or because they are undermanned. What would Republican Spain gain if it had France's resources, or China if she had Japan's skill in war, or the Czechs if they had the skill of Herr Hitler? I suggest that if it is brave, as it is, to die in a man fighting against odds, it is braver still to refuse to fight and yet to refuse to yield to the usurper. If death is a certainty in either case, is it not nobler to die with the breast bared to the enemy without malice against him within?

Things In General

Hindu Young Men's Association (Maritzburg)

THE Agent-General for India, Mr. B. Rama Rau, was given a very warm welcome by the Indian community of Maritzburg, when he presided at the 43rd anniversary celebration of the Hindu Young Men's Association held in its hall on Sunday, October 16. Mr. Rau in addressing the people said that it was necessary for Indians to show some of the finer sides of their religion and culture. He also mentioned that the Oriental attitude towards life would do much towards alleviating the present wave of distrust and unrest in the world. He said that he succeeded in getting Sir Radha Krishnan the great Indian exponent of Hindu Philosophy to accept an invitation to tour South Africa and give a series of lectures. He hoped the Indians would take advantage of this visit in getting a further insight into their philosophy and that it would also be educative to the Europeans. Unfortunately for the past few years there has been disunity among Indians, and this failure to unite for the good of all had not gained the respect of Europeans. He was optimistic and was of the opinion that a healthier atmosphere had been created recently by the co-operation of the leaders of the Natal Indian Congress and the Colonial Born and Settlers' Indian Association with regard to a joint celebration of the centenary of the City. The Conference was then declared open by him. In welcoming the Agent-General, the president, Mr. V. K. Pillay said that the association had been founded by Prof. Parmanand. The objects of the institution were, he said, to promote unity, create a desire to study the vernacular and to encourage people to make a deeper study of religion. Nominally the association was sectarian, but usually it had used its building for the purposes of education, physical culture, sports, social and political meetings. The hall served a very useful purpose in the communal life. The past Agents-General, he said, had addressed meetings on various phases of Indian

problems in this hall. Mr. Pillay said that a Tamil school was opened in 1907, and was still being conducted. Both boys and girls were taught. The association also had a free public library, which had a good collection of English, Tamil, Hindi and Gujarati books. The buildings, for the past few years, had been let to the Education Department for the purpose of conducting an Indian Girls' School. This experiment had proved a success and the Provincial Administration would shortly erect its own buildings for Indian girls from Standard IV upwards. The association had been fortunate in obtaining the support of Mr. Roopie Murrie, who had erected a building and given it to the association. The Mayor of Maritzburg, Mr. F. J. Lewis, said that the Agent-General had achieved something which he had tried and failed —that of bringing about unity in the Indian community. He thanked him for this. Delegates from all parts of Natal were present.

Durban Indian Child Welfare Society

At the adjourned eleventh annual general meeting of the Durban Indian Child Welfare Society, held in the St. Aidan's Hall, Short Street, Durban, on Sunday October 16, the following officials were elected for the ensuing year:—President: Mr. R. P. Das; vice-presidents: Mrs. Naodoo, Mr. R. Somasundram, Mrs. P. Singh, Mr. B. A. Maghraj and Mrs A. Naicker. hon. secretary: Mrs. D. Christopher; hon. treasurer: Mr. D. S. Chetty; committee: Mrs. A. M. Seethal, Mrs. A. N. Pillay, Messrs. P. R. Singh, A. Christopher, S. L. Singh, P. R. Pather, Mrs. Grace Paul, Mr. O. Munsamy, Mrs. P. M. Pather, Mrs. F. T. Moodley, Mrs. G. R. Paul, Mrs. C. M. James, Mr. M. N. Pillay, Mrs. Gopal Pather and Mr. K. M. Govinder.

Carolina Indian School

A long felt want has been supplied the Indian community of Carolina, Transvaal, by the opening of the Carolina Government Indian School. For many years the children of the town had been deprived of education. The opening of the school has been largely due to the efforts of Messrs. J. R. Maharaj and Tar Mahomed Ally. The Education Department has appointed Mr. J. J. Maharaj as the Principal of the school. Mr. Maharaj was on the staff of the St. Paul's Government-Aided Indian School, Pietermaritzburg, for two years.

'Parent-Teachers' Meeting At Chaka's Kraal

At a parent-teachers' meeting held at Chaka's Kraal Government-Aided Indian School recently, many items of interest were discussed. The headmaster, Mr. S. Dwarika, pointed out the grave consequences of the irregular attendances of the pupils and the necessity of having all their set books at the beginning of the year. An executive committee comprising Messrs. John P. Lutchmansing, K. S. Moodley, S. Dwarika, S. Dwarika (headmaster) and J. Misra, was formed to investigate [illegible] of Indian pupils, to ascertain the number of pupils of school-going age who are not attending school and to devise means, if possible, by which indigent pupils may receive free school books.

Indian African Clearing Station

The Indian African Clearing Station in Beatrice Street is now open from 8.30 a.m. to 1 p.m. and from 2 p.m. to 4.30 p.m. every day except Sundays and public holidays, and on Saturdays from 8.30 a.m. to 12.30 p.m. The V.D. Clinic is open on Thursdays from 1.30 to 7 p.m. There is also a Dentist Clinic on the above mentioned days, at the same time.

Farewell To Miss E. Pechey

A farewell reception was accorded to Miss Hethrela Pechey, by the Dannhauser School Management Board recently. Miss Pechey, who was on the staff of the school for the past five years, resigned on account of ill health and is returning to Maritzburg. A large gathering assembled in the school hall and Mr. Shaik Abdool, on behalf of the Indian community, presented Miss Pechey with a purse of £... Among the speakers were Messrs. S. O. Vawda, R. Loganathan, D. Lazarus, E. Patak, O. Gopaul, S. Bhawani, S. Sadanandan, R. G. Maharaj and Miss G. Maharaj (Glencoe).

Greyville Barathi Matha Sangam

The above sangam celebrated its fifth anniversary recently. A large gathering of over 100 ladies attended among whom were many prominent Indian ladies. The celebration began with prayers and hymns as a mark of respect to the late Mrs. Nalase Pillay (Vellacad), one of the enthusiastic patrons of the sangam. Prayers were offered to the Goddess of knowledge and skill, Saraswati. Various musical and vocal items were presented by the members of the sangam. The afternoon was prolonged by an unique Tamil Drama, Gunasoundri, presented by the girls of the M. K. Gandhi Senthamil School, who performed their parts with great efficiency. A notable feature was the performance of Tamil Geometric by the girls of the Tamil School, who were prize-winners at the Eisteddfod this year.

Natal Indian Congress (Dannhauser Branch)

The annual general meeting of the Natal Indian Congress (Dannhauser Branch), was held at the local Indian school hall on Sunday, October 16, under the chairmanship of Mr. Shaik Abdool, president of the local branch. The secretarial report was submitted dealing with various activities of the local branch. The financial statement was also submitted and confirmed. The following officials were elected for the ensuing year —Patron Mr. Shaik Abdool: vice-presidents: Messrs. R. Patak, D. Lazarus, S. O. Vawda, Moses Ellery and Ismail Vawda; secretary Mr. B. G. Maharaj; treasurer Mr. Kader Hassan; committee: Messrs. Narain Amidas, Sewgopal Maharaj, D. R. Misiry, Ramchuran Singh, Bajee Mia and Mrs. R. Patak.

Natal Indian Congress (Newcastle Branch)

The annual general meeting of the Natal Indian Congress, Newcastle Branch, was held at the Mulreesa Hall, Newcastle, on Sunday, October 3. Mr. I. S. Vawda presided. Mr. O. J. Christopher, secretary, submitted a statement on the activities of the branch. The following were elected office-bearers for the ensuing year:—President: Mr. I. S. Vawda; vice-presidents: Messrs. Juwahir Singh, G. M. A. Vawda, D. Rauhzi, E. I. Lookhat and E. D. Moola. secretary: Mr. O. J. Christopher; treasurer: Mr. Y. A. Jatwat. committee: Messrs. A. R. Singh, K. R. Singh, B. Dadoo Ram, G. Ramsaroop, Ramlall Singh, S. M. Vawda, G. H. Meyer, A. M. Hansa, David Poonsamy, S. Moothoo and O. V. Aboo.

Shree Gopallal Hindu Temple

Dipavoli celebrations were held in the Temple hall on October 23 by the children of the Hindi Pathshala, Verulam. Mr. Choonilal Raghavjee presided and presented 150 packets of fireworks. Speeches were made by Mr. L. Rajkumar and others. Mr. S. R. Maharaj, the secretary of the Temple, distributed sweetmeats on behalf of the Temple Committee.

'Rev. Andrews On Mr. Hofmeyr's Resignation

"A most serious event in South African history in recent years," observed the Rev. C. F. Andrews, commenting on the resignation of Mr. Hofmeyr from the South African Cabinet, in a press review at Bangalore. Mr. Andrews said that Mr. Hofmeyr had long been opposed to the Union Government's hard racial policy and actually voted against his own Government when the Act was passed depriving the Cape Province Africans of educational franchise. Though Mr. Hofmeyr then offered to resign his position in the Cabinet, he was so valuable that General Hertzog agreed to his remaining in the Cabinet even after that. Rev. Andrews thought that Mr. Hofmeyr regarded Mr. Fourie's nomination as a breach of faith, because Mr. Fourie never had taken an outstanding interest in the African races. The resignation had revealed, said Rev. Andrews, how very far the Government under General Hertzog was prepared to yield to racial prejudice.

Mr. S. B. Mehd Returns

Mr. S. B. Mehd, after spending about five months in India has returned to the Union, by the *Narva*. After spending a few days in Durban, he will proceed to Johannesburg.

Doings In India

Tagore's Tribute To Gandhiji

DR. RABINDRANATH TAGORE, addressing the Santiniketan inmates on the occasion of the celebration of Mahatma Gandhi's birthday said: "The needs of great men, however great, are answerable to time, but the dedication that lies behind them remains beyond the reach of temporal standards. Mahatma Gandhi's work has won world recognition, but what is more for us to realise is the spirit that has given a dynamic vitality to his actions, utter self-giving to truth, indomitable, fearless and regardless of consequence. It is this that has invested his life work with imperishable significance." Dr. Tagore added: "Changing historical circumstances demand a constant revaluation of system of ideas, and of particular traditions in politics or in social affairs, the process of readjustment continues. But the principle of truth, which Mahatma Gandhi has brought into the arena of public affairs, must endure. In an era of organised, cunning and wholesale dissemination of falsehood, Mahatma Gandhi has stood for bare honesty in political negotiations, transcending all details of programme and individual opinions. He has chosen from the outset the path of character, not of policy. In the larger sphere of national service, Mahatma Gandhi has brought the same avowal of truth in his dealings with our country's humanity. He has given full worth to our rural population, to the oppressed classes, and made us feel that not a few professional politicians, but the peoples constitute the foundation of our national existence. I remember an occasion when I had to preside at the Pabna Provincial Conference in the early days of the Congress. One distinguished politician, who shall remain nameless, openly scoffed at my suggestion that village peoples should be given responsibility in shaping their destiny. At that time our faces were turned westward. Educated men were engaged in petulantly refusing favours, or in propitiating their masters in a recognised manner. All that has changed now and our people have found their dignity in the love that one great soul has brought to them. An immense reservoir of creative power has been tapped, and our country is on the move." The Poet concluded: "To this great soul in a beggar's garb, it is our united privilege to offer felicitations on his birthday. I send my homage of loving admiration and the rejoicings of this Ashram to him on this auspicious occasion."

Work Before Women

"That the women of India and the world should unite together in the cause of world peace and resist war at any cost, which might bring untold misery and suffering to their sons and husbands, that the women of India of all castes, creeds and colour should work for communal harmony in the country and that true awakening in woman consists in her taking a rightful place beside man and share the country's struggle for emancipation." This message was delivered by Mrs. Sarojini Naidu at the Maharashtra Women's Conference, which opened its session under the presidency of Mrs. Manock Lal Premchand. Mrs Naidu declared "Women's supreme mission and duty should be to work for dynamic and creative peace."

Sino-Japanese War

Yone Noguchi, renowned philosopher-poet of Japan, has addressed letters on the Sino Japanese war to Mahatma Gandhi and to Rabindranath Tagore. In the course of his letter to Poet Tagore, he writes: "The present war is a declaration towards the West to leave hands from Asia. It is the war of "Asia for Asia," since the war began we grew spiritually strong and true, ten times more than before. If Chiang Kai-shek wishes a long war, we are quite ready for it — five years? Ten years? Twenty years?—as long as he desires my friend." Poet Tagore replies, "You are building your conception of an Asia which would be raised on a tower of skulls. I have, as you rightly point out, believed in the message of Asia, but I never dreamt that this message could be identified with deeds which brought exultation to the heart of Tamer Lane at his terrible efficiency in manslaughter. The doctrine of "Asia for Asia" which you enunciate in your letter, as an instrument of political blackmail, has all the vices of the lowest Europe which I repudiate and nothing of the larger humanity that makes us look beyond the barriers of political labels and divisions. You do not realise that you are glorifying your neighbour at your own cost. But these are considerations on another plane; the sorrow remains that Japan, in the words of Madame Chiang Kai-Shek which you might have read in the *Spectator*, is creating so many ghosts. Ghosts of immemorial work of Chinese art, of irreplaceable Chinese institutions, of great peace-loving communities, drugged, tortured, and destroyed. "Who will lay the ghosts?" she asks. Japanese and Chinese people, let us hope, will join hands together, in no distant future, to wipe off memories of a bitter past. True Asian humanity will be reborn. Poets will raise their song and be unashamed, one believes, to declare their faith again in a human destiny which cannot admit of a scientific mass production of fratricide."

A Frontier Muslim And The Congress

A report that Mian Jafar Shah, a prominent member of the Frontier Assembly and a Congressman has resigned from the Congress party was circulated by certain interested people. Mian Jafar Shah has unequivocally contradicted the report. "Death alone can separate me from the Congress," he declared. "The Congress is built on the bones and blood of my people and we are waiting to enrich it with still greater sacrifices and sufferings, which alone can win the great goal of freedom."

Autobiography Of Mr. Subhas Bose

The London correspondent of the *United Press* announces that the autobiography of the Congress President, Mr. Subhas Chandra Bose, entitled "India and My Life," is very likely to be published in a couple of months' time. The book has been priced at Rs. 6-6 and will be published simultaneously in England and India. It may be recalled that as Mr. Bose's book entitled "Indian Struggle," has been banned from being circulated in India under the orders of the Government of India, his publishers in London approached him with a request to write his autobiography which would in effect be an interesting chronicle of one of the stormiest periods of the Indian freedom movement. Accordingly when Mr. Bose went to London towards the end of last year, he made over to his publishers a substantial portion of the manuscript. The delay in the publication of the book is attributed to the fact that, until recently, Mr. Bose could not give the finishing touches to the manuscript in view of his pre-occupations incidental to his elevation to the exalted position of the presidentship of the Indian National Congress.

Pandit Jawaharlal To Return To India

Pandit Jawaharlal Nehru was due to return from Europe at the end of October or early in November.

The Sporting World

Verulam Deepavali Sports Union

THE fourth annual children's sports under the auspices of the above union were held on Sunday, October 23, at the sports ground, Verulam. There were about 400 children from the local schools and surrounding districts. Most of them participated in the various items. It was a very enjoyable day, appreciated by the parents and children. Suitable prizes were distributed to the winners by by Mr. T. P. Sam, a patron of the union. Messrs. Choonilall Bros. presented a large bundle of handkerchiefs for distribution. At the conclusion of sports, Professor Varadharyulu together with Messrs. N. Subbiah Naidoo and N. K. Sham, delivered speeches on Deepavali in Hindi, Tamil and English. Light refreshments were served to the children and parents by the union. Messrs. Choonilall Bros. and R. Ragnath & Son entertained the officials and guests to afternoon tea. The following are the office-bearers for the current season:—Life-Patrons: Messrs. Jutha Jeewa and E. Khan Dan; Patrons: Messrs G. Raghavjee, V. Subbiah, N. Raghavjee, R. Jutha, R. T. Singh, T. P. Sam, A. Parasuraman and Ramsagar Singh; Presidents: Mr. S. Sham; vice-presidents: Messrs. S. R. Maharaj, M. G. Jogpath, S. M. Singh, V. Govindasamy, C. Khan, S. Chinsamy, R. Sham, N. Jain, S. R. Maharaj (Durban), M. Jogpath, V. Raghavjee, G. Hechoo, T. Raghbar, G. K. Singh, L. M. Singh, D. P. Bampal, S. Chooneo and S. Rampershad.

Soccer At Tongaat

A very large crowd witnessed two fine matches at the Indian sports ground, Tongaat, on Sunday, October 23. The teams were the Hill View Rangers of Tongaat and the Clairwood Riverside Football Club. The "B" division match resulted in a draw, 1-1. The "A" division played later, resulting in a win by 3-0 for the Hill View Rangers. Both teams played good soccer and kept the spectators excited throughout both the matches. Any team wishing to play the Hill View Rangers Football Club during the next soccer season, should communicate with the Hon. Secretary, c/o P.O. Box 27, Tongaat, Natal.

M.D.I.F.A. In Transvaal

The Mayville District Indian Football Association's representative team were the guests of the Transvaal Indian Football Association during the Mahomedan holidays in Johannesburg. The M.D.I.F. Association's team, under the management of Mr. C. Moonsamy, played the representative team of the Transvaal Indian Football Association on the Natal Sprott ground, and resulted in a victory for the Mayville by 5 goals to 3. The following players and officials travelled:—Messrs. Gordon, Pandoo, Amod Khan, Bobby Singh, Rasool Khan, Moonsamy, Jack Raman, Bobby Chetty, S. C. Vallen, C. P. Francis, David Samuels, Naglah Naidoo, V. Pallan, J. Pedayachee, Ganas Acharie (captain), C. Moonsamy (manager), S. Rajgopaul (trainer) and V. S. Vadival Pillay (secretary). During their stay in the Golden City a bus drive of three hours was planned which approximately covered the main parts of the City, and a Special Concert in the Elite. A banquet and a farewell dance in the Orient Hall was held, and the function was graced with the Agent-General's presence.

Wedding Reception

A wedding reception was given by Mrs. O. H. A. Jhaveri, on the evening of October 17, in the Supper Room of the Durban City Hall, in honour of the marriage of her eldest daughter, Miss Jubeda Jhaveri, to Mr. Mahomed Cassim of Louis Trichardt, Northern Transvaal. The bride was beautifully gowned in a Silver Heavier Satin, with an all over design of gold leaves. The guests were seated at small tables, beautifully decorated with vases of blue and pink flowers carrying out the colour scheme of the wedding party. At the main table a beautiful bridal cake of white icing and handsomely decorated with gold and silver flowers was given the place of honour, which, during the evening was cut by the bride, assisted by the bridegroom and handed around to the guests by two little flower girls. Amongst the distinguished gathering were Mrs. Mahomed Ebrahim, Mrs. H. L. Jhaveri, Mrs. Ernest Whitsett, Miss Thelma Whitsett, Mrs. Osman, Mrs. and Miss Moall from Johannesburg, Mrs. Scott Macnab, Mrs. and Miss Butler, Mrs. Abdulla Moosa, Mrs. I. Moosa, Mrs. Paruk, Mrs. Ibbat, Mrs. Seedat, Mrs. Dinshaw, Madam Duvay, Mrs. Lawrence, Miss Sylvia Lawrence, Miss English, Miss Krish, Mrs. W. Schuurman, Miss Hibbet, Mrs. Phiroze, Mrs. Shaik Abdulla, Mrs. and Miss Ghawala, Mrs. Randeria, Mrs. Shaik, Miss Amina A. E. Dada, Mrs. Adam Jhaveri, Mrs. S. M. Jhaveri, Mrs. Vrajlal, Misses Brunet, D. Taylor, F. Slatter, Hawa Osman, Mrs. Hasan Ebrahim, Mrs. E. Ismail, Mrs. and Miss Maghraib, Mrs. and Miss Parmasir, Miss C. Myers and many others. During the evening the guests were entertained to delightful musical numbers given by Mrs. Toolen's trio, and to a Hindustani song beautifully rendered by Miss Amina Osman.

Indian Wedding

The marriage of Matilda Phyllis, eldest daughter of Mrs. Eunice Daniel Israel and the late Mr. Daniel Israel, to Anthony Harold, eldest son of Mr. S. Thervathee Toffy, was solemnized by the Rev. Geroings, at St. Anthony's Church, Centenary Road, Durban, on Saturday, October 24. Miss M. Lawrence presided at the organ. During the signing of the register Miss V. Peters sang "Ave Maria." Misses Mai Israel and Florence Hoover were the bridesmaids, and the duties of the bestman and groomsman were carried out by Messrs. Henry Frank and Elias Aron respectively. At the reception which was held at the St. Aidan's Hall, Cross Street, Durban, the guests numbering not less than eight hundred, were received by Mrs. Eunice Daniel Israel. Mr. Isaac Anthony acted as Master of Ceremonies. Many congratulatory speeches were made.

Obituary

Death Of A Prominent Indian In Salisbury

The death occurred suddenly from heart failure on Tuesday, October 11 of Mr. G. M. Desai, a prominent member of the Salisbury Hindu community and manager of the firm of Bhimji K. Naik. Mr K. Desai also owned a business in Gwelo. Born in India 45 years ago, Mr. Desai came to Rhodesia in 1909, and was highly respected by all those who knew him. He leaves behind a widow and four children. The cremation took place at the Hindu Cemetery and was largely attended. Wreaths were sent by the following:—Messrs. K. B. Vasher, K. M. Naik, V. N. Das & Co., Dayaljee & Co. and Rambhai & Co. (Gwelo); Messrs. V. B. Desai (Que Que); Messrs. Mehta & Co., Patel & Co., Patel Bros. & Co., B. B. Naick, C. C. Patel, P. Jaloo, H. S. Patel, M. Bhikubhai & Co. and Ashabhai & Co.

The Late Mrs. Manthee Ramlahal Kanhia

The death occurred on October 20 in the St. Aidans Hospital, of Mrs. Manthee Ramlahal Kanhia at the age of forty five years after a brief illness. Her remains were cremated at Umgeni before a large gathering of mourners representing many organisations. Pundit Beeharie Maharaj officiated. The late Mrs Kanhia opened the Hall of the Sydenham Hindu Young Men's Society in Sydenham, the foundation stone of which was laid by Mrs. Sarojini Naidu. This Society was established by the swami Shankeranad when he visited South Africa many years ago. Mrs Kanhia twice went to India and visited many holy places there. She made several donations to various Societies and educational Institutions. She established at her own expense a Hindi school at Sydenham for boys and girls and paid the teachers for a number of years. There were many floral tributes from the various organisations with which she was connected.

Store at Bandoolam on Farm Spinkop on Main Road, Estcourt with Stock in Trade on lease or outright sale.

PARTICULARS APPLY:

A. I. KAJEE (Pty) Ltd.,
175 Grey Street, Durban.

Buy Perfect DIAMOND RINGS and Flawless DIAMONDS direct from our factory!

Do you know through our "Factory to Finger" policy, you can purchase beautiful Diamond Rings and Flawless Diamonds at prices lower than wholesale? Why not call and inspect our large selection of exquisite gems to-day? Write, 'phone or call for our Free, clear-type illustrated catalogue.

AMSTERDAM
Diamond Cutting Works

62, Field Street, Durban
P. O. Box 2362. 'Phone 2-4888.
Also at Johannesburg and Capetown.

SWAMI VIVEKANANDA'S WORKS

	Re.	As.
Lectures from Colombo to Almora	—	8
Jnana-Yoga	—	12
Raja-Yoga	—	8
Karma-Yoga	—	12
Bhakti-Yoga	—	12
Karma & Jnana—Yoga (in one volume)	—	8
The Ideal of Hinduism	—	8
The Science of Hinduism	—	8
Modern India	—	8
My Master	—	4
Complete Addresses	—	4

LIFE OF SRI RAMAKRISHNA

A comprehensive chronological account of our Master's multifold life,—the only authorised edition of it now in English.

Thoroughly revised and improved with a foreword by Mahatma Gandhiji.

Price: Re. 1

PRABUDDHA BHARATA
or
AWAKENED INDIA

A high class English monthly started by Swami Vivekananda in 1896. It is devoted to Universal Religion, Indian Culture, Education, Art and other topics of international interest.

Annual Subscription: Inland Rs. 4. Foreign 11 Shillings.

Apply for a complete Catalogue:—
The Manager, ADVAITA ASHRAMA,
4, Wellington Lane, Calcutta, India.

Books for sale.

NOTE. Remittance should accompany order. V.P. ORDERS will not receive attention. Postal Orders to be made to "Indian Opinion" at Phoenix. Postage free on all books.

THE STORY OF MY EXPERIMENTS WITH TRUTH
By M. K. Gandhi

This is an autobiography of Mahatma Gandhi printed in two volumes. Price 12s. 6d. for each volume

JAWAHARLAL NEHRU An Autobiography
(Cheap Edition)

("For those who would understand contemporary India it is an indispensable book."—Aldous Huxley.)

Price ... 10s. 6d

THE POWER OF NON-VIOLENCE
By Richard B. Gregg

The writer has explained the method of resistance by non violence in modern Western concepts and terminology. The book is worth studying. Price ... 5s. 6d.

INDIA AND THE WORLD
Essays by—Pandit Jawaharlal Nehru.

Price ... 7s 6d.

Books for Sale.

The Story of Ramayana 1s

J. C. BOSE.—His discoveries and writings with a biographical sketch and portrait ... 5s

ESSYS ON INDIAN ECONOMY By Mahadev Govind Ranade Price 4s. 6d.

ESSAYS ON INDIAN ART, INDUSTRY AND EDUCATION By E. B. Havell Price 3s

INDIAN INDUSTRIAL AND ECONOMIC PROBLEMS— By V. G. Kale, M.A. Price ... 4s

From: The Manager,
'Indian Opinion'
Phoenix, Natal.

દિવાળી! મહેમાનીસમર્થ માં દિવાળી!!

દિવાળીના તહેવારમાં પોતાનાં ઘરમાં આવતા મહેમાનો
સ્પેશીયલ મીઠાઇ ખવરાવવાનું ભૂલશો.

કેપ ૩૫ વર્ષ થયા સારા ગ્રાહકોના આશીર્વાદ મેળવી રહ્યા
અહેવાલનો એ જ રહ્યું પાળવે છે
મોળા વાયદા ખોટા અઠવાડીયા નથી આપતું.
તેમજ હમારી ત્યાંની બનતી સ્પેશીયલ વાનગી ખવરાવી શુભારંભ.
દિવાળીના દીવસોમાં ગ્રાહકોની ભારેજ અગાઉથી કરવામાં
સ્પેશીયલ તૈયાર કરવામાં આવશે
નમુનો એકવાર મંગાવી ખાત્રી કરો

KAPITAN'S CAFE

'Phone 33-8577.
130 KORT STREET
JOHANNESBURG. 135

સાહિત્ય અને સંગીતનો સમન્વય

દિનપ્રતિદિન જનતાની રસવૃત્તિ કેળવાય છે—જનતા નવિનતાની પુજક બની છે—ભાવના અને આદર્શ આ જમાનાનું ગૌરવ છે—અને હવે લોકો ગમે તેવી વસ્તુ ચલાવી લેવા તૈયાર નથી.

અમે પણ આ માન્યતાને માન આપી વર્તવાનો નિશ્ચય કર્યો છે. તેથી ખાસ પ્રસંગ માટે તમારા સમક્ષ રજુ કરીએ છીએ. જાણીતા નટ નટીઓ અને લેખકોનો સહકાર સાથી પક્ષકોની રસવૃત્તિને પોષે એવી રેકોર્ડો, ધાર્મિક ફ્રામાના સેટો અને હારમોનીયમ, તબલા મગાવ્યા છે જે તમારી સમક્ષ રજુ કરીએ છીએ. સંગીતના મધુરા સ્વરોથી તમારા ઘરમાં સ્વર્ગ ઉતારો.

અમે લોકલ ખરીદી તેમજ એજન્ટો મારફતે હારમોનીયન મંગાવતા નથી તેથીજ અમે લેખીત ગેરંટી સાથે વેચીએ છીએ.

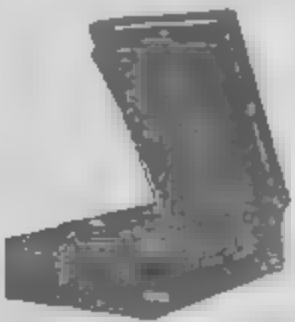
પત્રના હારમોનીયમ પા. ૬-૦-૦
હાથના ,,
૬પત્ર રીડના પા. ૪-૮-૦

ગોડી ઓકની કીમત
પા. ૧-૦-૦ થી

પા. ૩-૧૩-૦ સુધી

ગ્રામોફોન પા. ૧-૧-૦ થી પા. ૮-૮-૦

હીઝ માસ્ટર્સ વોઈસ
તથા
ફોલ્યીચા
(ઈન્ડીયન રેકોર્ડ)
૩/—

રેકોર્ડના સસ્તા ભાવો

નવા નંબરો અથવા તમારા માંગેલા નંબરો વધેલા પા મોડા તમને મળશેજ તો શા માટે વધારે પાઈસા ખર્ચો છો.

ક્રમો અથવા અતે મળો.

તેમજ આ રસની હવાને અનુકુળ થાય તેવા મોડા અને મધુર સુરના, મજબુત અને ટકાઉ, વાયા, ગીતા, સરદાર તેમજ ચેકોસ્લોવેકીઅન કુલુદના હારમોનીયમ, હાથના અને પગના તબો હાથ-પગના. નવી સીલેક્શાન અ ની ૨૬૬ રેકોર્ડની પેટીઓ આવી ચુકી છે. તે સીવાય ૬૬૬ અતના ગ્રામોફોન ઉપરની બધી ભેકરો સાથે H.M.V. ને ફોલ્યીચાના પણ રેકોર્ડમાં રાખીએ છીએ.

વાજાંઓના છુટા ભાગો મોટા જથ્થામાં રાખીએ છીએ.

વાયોલીન, મેન્ડો, મેન્ડોલીન, ગુલબુલ તરંગ, ગીતાર અને રકાબ મેન્ડના ભાવોમાં વધ્યો ઘટાડો કર્યો છે.

કોઇ પણ વાજાંનું રીપેરીંગ કામ બતી રમરેખ નીચે ગેરંટી સાથે બનાવી આપીએ છીએ.

—સાઉથ આફ્રિકાના ૪૨ વર્ષના જુના હારમોનીયમીસ્ટ—

COOPER'S MUSIC SALOONS

P.O. BOX 460. 179 GREY ST. AND 131 QUEEN ST
DURBAN, NATAL.

Special

Large stock of latest Drama set arrived in Tamil, Hindustani, Gujarati and Telugu. Prices have been specialy reduced.

Apply for our catalogue. Our Harmoniums sold under written Guarantee for 5 years. Try us before you go elsewhere.

ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન.

મહાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે
અને ૧૯૦૪માં સ્થપાયું.

પુસ્તક ૩૬ મું. ફીનીક્સ, શુક્રવાર, તારીખ ૮ નવેમ્બર ૧૯૩૮ અંક—૪૨—૪૩.

"ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન"

શુક્રવાર, તા. ૮ નવેમ્બર ૧૯૩૮

ટ્રાંસવાલમાં જમીન માલેકીનો હક

ટ્રાંસવાલમાં જમીનની માલેકી ભોગવવાના હીંદીઓને પ્રતિબંધ કરનારા કાયદાના થતા અંગની તપાસ કરવા બેઠેલા એશીયાટીક લેન્ડ ટેનાઝ કમીશન સમક્ષ હિઝના ઓજન્ટ-જનરલે રજુ કરેલાં નિવેદનની વીગત આ અંકમાં અન્ય સ્થળે પ્રસિદ્ધ કરવામાં આવી છે. ઓજન્ટ-જનરલે તેમાં પરિસ્થિતિનું ઘણીજ સ્પષ્ટ અને દલીલ રીતે અવલોકન કર્યું છે અને અંતમાં જણાવ્યું છે કે ૧૮૮૫ નો કાયદો ૨૬ શરોજ જોઈએ અને સમાના ફેરફારમાં વસ્તીનો સ્થાયી અને કેળવાયેલો વર્ગ જે હક ભોગવી શકે છે તે જમીનની માલેકી મેળવવાનો કુદરતી હક ટ્રાંસવાલના હીંદી. પ્રજાને પણ આપવો જોઈએ. ઓજન્ટ-જનરલના નિવેદનને અમે સંપૂર્ણ ટેકો આપીએ છીએ

પરંતુ ટ્રાંસવાલમાં હીંદીઓના જમીન માલેકી ભોગવવાના હકના પ્રશ્નનો કયો પક્ષ નિકાલ આવવાનો છે અને? જે રીતે સરકાર તેને ધ્યાન દઇ રહી છે તે રીતને તો આવે જોગ જણાતું નથી. આ પ્રકારને પ્રથમ ૧૯૧૮ માં કાયમ કરવામાં આવ્યો હતો. પરંતુ તેથી તેનો નિકાલ નહિ આવ્યો અને ૧૯૩૨ માં ટ્રાંસવાલ એશીયાટીક લેન્ડ ટેન્યુર એક્ટ થયો અને તેની દૂબ તેની બારીકીથી તપાસ કરવા હીંદીઓના કમીશન નીમાયું. યાઉંગ આફ્રીકન ઇન્ડિઅન કોંગ્રેસે અને ટ્રાંસવાલ ઇન્ડિઅન કોંગ્રેસે પણ ઉક્ત કાયદાનો તે ઈતિહાસપણા (બેકગ્રેાઉન્ડ) નો સિદ્ધાંત સ્થાપનારો અને આ રીતે કેપટાઉન કરારનો ભંગ કરનારો હોવાના આધારે સખ્તરીતે વખોડી કાઢયો. ત્યાર બાદ બીજી ગોળગોલ પરિષદ પછીથી હીંદ સરકારના પ્રતિનિધિ મંડળ સામે કોંગ્રેસે આ પ્રશ્ન પર કેટલી ઝપાઝપી કરી, અને સામસ્ત દેશમાં માસ મીટીંગો ભરી કાયદા સામે મજબુત વિરોધ દર્શાવાયો, અને ટ્રાંસવાલ ઇન્ડિઅન કોંગ્રેસે સત્યાગ્રહ કરવાની ધમકી આપી, જો સમયના ઇતિહાસમાં આપે અહિ વિસ્તારથી નહિ ઉતરીએ. પરંતુ આ સમણું થઇ રહ્યું હતું ત્યારે ટ્રાંસવાલમાં હીંદી કોમનો અમુક વર્ગમાં જેણે ખીલકતોમાં પણ નાણા રોકયાં હતાં અને મોટી ચોટ જવાનો ભય લાગી ગયો હતો, તેણે એ કારણથી કોંગ્રેસે લીધેલાં પગલાંનો વિરોધ કર્યો અને કોમરક્ષક ઇન્ડિઅન એસોસીએશન નામક પોતાની અલગ સંસ્થા સ્થાપી. એ પગલાના ઓજન્ટ-જનરલે ઠોંઝેરા, જે મજકુર કાયદાનો વિરોધ કરી રહી હતી, તેની સામે સહકાર નહિ કરતાં આ નવી સ્થપાયેલી સંસ્થાનો સ્વિકાર કર્યો અને ઓજન્ટ-જનરલની ઓફીસે તેને પોતાનો સત્તાવાર અને સક્રીય ટેકો આપ્યો. આ નવી સંસ્થાએ કીધમ કમીશન સમક્ષ જુબાનીઓ આપી અને હીંદીઓ તરફથી જેટલી રીકમોની માલેકી ચલાવાઇ રહી હતી તેમજ જ્યાં જ્યાં હીંદીઓ જમીનનો ભોગવટો કરી રહ્યા હતા તેની પુરેપુરી માહીતી આપી એ કમીશનની સામે સંપૂર્ણ સહકાર કર્યો. કોઈ પણ કમીશનથી આ પ્રશ્નની ચકાસ બારીકી અને વિસ્તારથી તપાસ ન થઇ શકે અને તેની જાહેરાતો, હીંદીઓથી ભોગવટો કરી શકાય તેવા સત્તાઓને એકસેપ્ટ (કાયદા માંથી મુકત) કરવાના અને કાયદાના ચલેલા જંગને માટે માફી બક્ષવાના સંબંધમાં કોમરક્ષક ઇન્ડિઅન એસોસીએશનની માગણીઓ કરતા ઘણીજ ઓછી હતી. કીધમ કમીશનની એ જાહેરાતો પાર્લામેન્ટ માં બીલ બેઠક પછીથી લગભગ ત્રણમાસને ટાંકણે મંજુરીને માટે રજુ કરવામાં આવી હતી પરંતુ એ કમીશનને તપાસ કર્યાને ઘણાં વર્ષ થઇ ગયાં છે અને ત્યાર બાદ પરિસ્થિતિ ઘણી બદલાઇ ગઇ છે અને એ પ્રશ્નની ફરિ તપાસ કરવાની જરૂર છે, એવા આધારે કેટલાક હીંદીઓના વિરોધી સભ્યોએ અપવાદ લીધો અને તે બહુમતીને ધ્યાન નહિ દેવામુ.

હવે એશીયાટીક લેન્ડ ટેનાઝ કમીશન જમીન માલેકીનો પ્રતિબંધ કરનારા કાયદાના હીંદીઓ તરફથી થયુ કેટલો ભંગ થયો છે તેની તપાસ ચલાવી રહ્યું છે અને ઘોડા સમયપર એવું જાહેર થયુ હતું કે કમીશનની તપાસ મુદતોનું ક્ષેત્ર કદાચ વિસ્તારવામાં આવે અને કીધમ કમીશન તરફથી જે તપાસ થઇ ચુકેલી છે તેની પુનઃતપાસ કરવામાં આવે.

અહિ એ ખુલાસો કરવાની જરૂર રહે છે કે કોમરક્ષક ઇન્ડિઅન એસોસીએશન જે આ પ્રશ્નને ધ્યાન દઈ રહી હતી તે હવે કેમ અલોપ થઇ ગઇ અને કોંગ્રેસ કે જેણે મજકુર કાયદાના સિદ્ધાંતની સખ્ત વિરોધ કર્યો હતો તે કેમ એટલો બધો ઉંડો રસ લઇ રહી છે. તેનું કારણ એક તો એ છે કે કોમના નેતાઓમાં કુસંપ છે અને આજે જેઓ કોંગ્રેસમાં સત્તા ભોગવી રહ્યા છે તેઓને સિદ્ધાંતની બાબતોની ઝેટલી બારી પડી નથી. સિદ્ધાંત ના કરવા સ્થાને તેઓને તેમના વધારે મહત્વના ગણે છે. વળી કોંગ્રેસની બહુમતિ એ કાલનુ તત્વ એ વર્ગનું પ્રતિનિધિત્વ ધરાવે છે કે જેમના લાભોને મજકુર કાયદો સીધી રીતે હરકત કરનારો છે અને એ કારણથી કોંગ્રેસે કોમરક્ષક ઇન્ડિઅન એસોસીએશનને પોતાની ગાદી જવાબદારીમાંથી મુકત કરેલી છે.

હવે બાબત એ છે કે સરકારની હાલની રીતથી કે કોમના નેતાઓની દરેક માનવાંગને સહી લેવાની અને કાયદાનો ભંગ કરી ગીરફતો ભોગવેલી હોય તેવા માટે માફી મેળવવાની આવી પદ્ધતિથી આ ગંભીર પ્રશ્નનો નિકાલ નથી આવી શકવાનો. કાયદાનો ભંગ થવાની

સરકારે નમાલ કરવી અને હીંદીઓએ તેને છુપાવવાનો પ્રયત્ન કરવો એ બીલકુલ વ્યર્થ છે. થોડા યા વધારે પ્રમાણમાં કાયદાનો ભંગ તો થયોજ છે અને જ્યાં સુધી રહેજ પણ બાકી રહેશે ત્યાં સુધી હજુ પણ થવાનો. કાયદાના હેતુમાંથી છટકવું એ કાયદાનો ભંગજ ગણાય પછી તેને કાયદેસર કહો કે નૈતિક કહો, અને જ્યારે જ્યારે સમાધાન થાય કે ત્યારે ગુન્હેગાર જેવું મુળ લાભ મેળવેલો છે તેના કૃત્યને માફી બક્ષવામાં આવે છે અને જેણે પ્રમાણીકપણે કાયદાને માન આપેલું છે તેને સહન કરવું પડે છે અને સઘળી રીતે સહન કરવું પડે છે. એક તો તે બીલકુલ નથી ધરાવતો તેથી તેને સહન કરવું પડે છે અને બીજું તેને ભાડાપાઉંની દયાપર જીવવું પડે છે તેથી સહન કરવું પડે છે. પણ ભાડાપાઉંને તેની પ્રતિકુળ સ્થિતિનો લાભ લેવાનો પણ કશું પાપ નડતું નથી. આ રીતે દોષિત માણી પ્રમે છે અને નિર્દોષ અને પ્રમાણીક કુંગળી થાય છે.

આપણે બહુધાઓ પરના દર પીટલરના માનની કુસિયાદ કરીએ છીએ પરંતુ દક્ષિણ આફ્રિકામાં પીટલરશાહીનો કયા ઓછ છે? એક માણસ જ્યાં પોતે રહેતો હોય અને જ્યાં પોતાનો ધંધો રોજગાર ચલાવતો હોય તે સ્થળની બાજુમાં બાંધવાનો પણ તેને હક્ક ન આપવામાં આવે એ શું પીટલરશાહી ન ગણાય? જેના અક્કરસ્તી મતિબંધો જેની ઉપર તે મુકવામાં આવે છે તેમનું નાનભંગ કરવા ઉપરાંત ગીલ્ટી રાખે જેવા કે ગંદકી, ગરીબી, અમમાણુકતા વિગેરે પણ ઉત્પન્ન કરે છે. અમારા મત પ્રમાણે આ સવાળાં કમ્પરિસનો કેવળ સમય અને નાણાંની બરબાદી છે. સરકારની કુનજર દેશની વસ્તીના દરેક રંગની વર્ગ સુધ્ધાં અને સતોષી રહે એ જોવાની અને પોતાની નૈતિક અને આર્થિક ઉન્નતિ કરવાની તેને સાધો તેટલા આપવાની છે. હીંદીઓએ જમીનની માલેકી ધરાવવાના પ્રશ્ન નું કાયમનું સમાધાન અમારી દ્રષ્ટિથી તો ત્યારે જ આવી શકશે જ્યારે ૧૮૮૫ નો પ્રજા સત્તાક ચળાતનો ઝુનો કાયદો નાબુદ કરવા માં આવશે અને હીંદીઓને જમીન માલેકી ધરાવવાનો હક આપવામાં આવશે અને ગોરાઓના ભાડાપાઉંમાં લપકવી બરીઓનું લીંડી ચુસવામાં ન આવે તેની કાળજી લેવામાં આવશે. શાંત અને કાયદાને વફાદાર રહી ચાલનારા પ્રમાણમાં મુઠીભર લોકો છે જેઓ પુનીયનની રંગાની વસ્તીના એક ભાગ છે અને જેઓએ દેશની સમૃદ્ધિમાં પોતાની શક્તિ ઉપરાંત ફાળો આપેલો છે અને હજુ આપી રહ્યા છે તેઓના હિતમાં આટલી માગણી વધારે પડતી તો જરા ગણાય.

અંગ્રેજોના અનુકરણીય ગુણ

"રિજનવર્લ્ડ" માં "વાચકો પ્રત્યે" એ મથાળા હેઠળ તાંબીછતેા એક લેખ પ્રસિદ્ધ થયેા છે જેના કા, ગદાદેવ દેશાઈ કરતા અતિશય ભોજનને પરિણામે લોહીના દાબથયી બીમાર પડી ગયા હોવાનું સાંભળ્યું બાદ આંતમાં તાંબીછ નીચે પ્રમાણે લખે :-

"ગોરી ભીંયાની આગળ પડીચાર ગોરા અભિપ્રાય પ્રગટ કરતી છે કે આનાસક્તિપૂર્વક ઝેળવવાની શક્તિમાં અંગ્રેજો આપણા કરતા ઘણાજ આગળ ચોક્કસ છે. રાજ્યના કામ કાજ ગમે તેટલા આગલના હશે તો પણ તેઓ પોતાને ખાવાના વખત ને રમતગમતનો વખત નહિં ચુકે. જેમ આપણે ત્યાં કારે અથવા ચાપરિત પ્રસંગની હાજ લારે તેઓ આરામ લેતા જણાતા નથી. ઉપર ગીતામા વર્ણવેલું અનાસક્તિપૂર્વક કામ કર્યું કહેવાય. હિંદુસ્તાનના રાજકીય સેવકામા અંગ્રેજોના મરણને પહેલાંનો રાક ઓછા જણાય છે. અંગ્રેજોની આ અનાસક્તિ અનુકરણીય લાગે છે. જોકે ઉપવાસ જલતની આબહવાપ્રેરણી કે અથવા સુધરેલી પ્રજાઓનું શોભાપ્રદ કરવામા પાપ છે એ જુદી વસ્તુ છે. તેઓએ કાર્યકર્તાઓ જો જે કામને માટે જે સ્થાન નિમિત કર્યો હોય તે સ્થળે તે જ કામ કરવાનો નીયમ કડકાઈથી પાળવા પક્ષ જણે તો રાષ્ટ્રકાર્યને ઘણાઓ લાભ થાય. દરેક માણસ ખરેખર જેટલું કરી શકે એના કરતા વધારે કરવાની અપેક્ષા તેની પાસેથી રાખવામાં આવવી નથી. દિવસ પુરો થયે વધારાનું કામ બાકી રહી ગયું હોય અથવા તો એ કામ જલ્દીનું છોડવા વિના છુટકારો કર્યો દિવસ કે કસરત કે કરવાનું છોડવા વિના જો તે ન કરી શકે તો કાંઈ અગત્યસ્થ હોવા જ જોઈએ. મને તો લગભેજ શંકા નથી કે આપણે જો નીયમીતપણાની અને ઘડેલા કાર્યક્રમ પ્રમાણે કામ કરવાની ટેવ પાડીએ તો રાષ્ટ્રિય કાર્યશક્તિનું પ્રમાણ ઘણું વધશે, આપણે આપણા પ્રેમ પ્રત્યે જબરદસ્ત પ્રગતિ કરીશું. અને કાર્યકર્તાઓ વધારે નીરોગીને વધારે દીર્ઘાયુષી થશે."

જાહેર કાર્યમાં આરામ અને નીયમ પાલન

ક્રિસ્ટચર્ચના એક જાહેર સભા સમક્ષ ભાષણ કરતા રાષ્ટ્રપતિ મી. હુવરે ક્રિસ્ટચર્ચના સભ્ય સઘળા જાહેર કાર્યકર્તાઓને ચિંતે સાવ પડે છે. તેમણે કહ્યું હતું કે "આપણી રંગાની વસ્તી માત્ર બ્રીટીશ રાજની બાદની સામેજ નથી પરંતુ આપણા દેશમાંના વ્યક્તિગત રાજાઓના રાજાધીરાજ સત્તાના મોખરે બની રહેલા છે તેમની સામે પણ છે. આપણા માંથી જેના જવાબદારીને આપણે પારખી જાણવા જોઇએ અને આપણી સ્થિતિને સ્થાનભ્રષ્ટ થતા જોવાને બદલે તેઓને પ્રથમ સમજણવાળા કોણ છે એ પ્રશ્નનો નિકાલ લાવવો જોઇએ. આ રીતે આપણે આપણી રાષ્ટ્રિય

એશીયાટીક લેન્ડ લોઝ કમીશન

એજન્ટ-જનરલ તરફથી રજુ થએલું નિવેદન

ટ્રાંસવાલમા હિંદીઓ તરફથી તેઓ પર જમીનની માલેકી ધરાવવાનો પ્રતિબંધ મુકનારા કાયદાનો કેવી રીતે અંત થયો છે તેનો નાબાદ કરવા બેસેલા એશીયાટીક લેન્ડ લોઝ કમીશન સમક્ષ એજન્ટ જનરલે નિવેદન રજુ કરતાં જણાવ્યું હતું કે:

"હિંદીઓના ટ્રાંસવાલમાં જમીનનો માલેકી ધરાવવાના અધિકાર તો તેનો ઉપરાંત કે બોજવટો કરવાના હકનો પ્રશ્ન છેલ્લા અરસા સુધી થયા કીધ સરકારને મોટી ચિંતા ઉપજાવનારો પ્રશ્ન બનેલો છે અને બ્રીટીશ સરકારને, પ્રાન્તસત્તાક તેમજ તાજના પ્રતિનિધિ તરીકે અને પાછળથી યુનીયન સરકારને એક મોટી અસ્વસ્થતા પ્રશ્ન તરીકે કીધ સરકાર તરફથી રજુઆતોનો એક વિષય બની રહેલો છે. એ સઘળી દ્રષ્ટિએ જોતાં આ દેશમાં કીધ સરકારના પ્રતિનિધિ તરીકે તમારી સમક્ષ મારા વિચારો દર્શાવવાની મને તમનો મારે લાભ મેળવો જોઇએ. આ દેશમા હું જે સ્થિતિ જોઇને રહી છે તે સ્થિતિમાં હિંદી કોમને સમતી કોઇ પણ બાબતમાં મારિ મન એક સ્વતંત્ર અને તટસ્થ વ્યક્તિ તરીકે હું દર્શાવી શકું છું અને હું આશા રાખું છું કે આ નિવેદનમાં દર્શાવેલા વિચારો એજ દ્રષ્ટિથી વિચારવામાં આવશે.

૨. નાબાદ સુધી મુજબ તમારે કુલમા એ તપાસ કરવાની છે કે, એશીયાટીકોને જમીનની માલેકી ધરાવવાનો અથવા ઉપયોગ કે બોજવટો કરવાનો પ્રતિબંધ કરનારા કોઇ પણ કાયદાના અક્ષરમાં અને ભાવાર્થનો ભંગ થયો છે કે નહિ અને થયો હોય તો કેટલે દરજ્જે થયો છે, અને તેના સંબંધમાં ભલામણ કરવાની છે. બોઅર યોની કેસ પ્રેક્ટલેમ પ્રએલી જમીન જેટલે દરજ્જે દ્રીમાંગ કમીશનના રીપોર્ટમાં તેનો ખ્યાલ દેવાઇ ગયું છે તેટલે દરજ્જે, તમારી તપાસણીમાંથી તે બાદ છે. કેપ અને નાતાલમાં તેવો પ્રતિબંધિત કાયદો નહિ હોઇ અને બોઅર કી રેટમાં માત્ર રહ્ય એશીયાટીકો કોઇ અને બકુમાં ટ્રાંસવાલના રીકના તના વિષે રીપોમ કમીશને વિસ્તારપુર્વક ખાત આપેલું તોઇ તમારે માત્ર ટ્રાંસવાલના રીક સિવાયના સત્તાલીજ તપાસ કરવાની રહે છે. ઘણી બાબત બોયો પ્રોબ્લેમ નહિ થએલી જમીનનો ઉપયોગ કે બોજવટો કરવાનો એશીયાટીકોને પ્રતિબંધ નહિ હોઇ ત્યારે માત્ર તપાસ બીજ કરવાની છે કે પ્રોબ્લેમ નહિ થએલા બનાવો જમીનની માલેકી ધરાવવા પરનો પ્રતિબંધ કરનારા કાયદાના અક્ષરોષ અને ભાવાર્થનો ભંગ થયો છે કે નહિ. અને જો થયો હોય તો કેટલે દરજ્જે થયો છે. "કાયદા" નો અર્થ અહિ ૧૮૮૫ ના ત્રીજા કાયદો અને ૧૯૩૨ ના ૩૫ મા કાયદાથી સુધારવામાં આવેલો ૧૯૨૬ નો ૪૭ મો કાયદો થાય છે. ૧૮૮૫ નો ત્રીજો કાયદો એ એશીયાટીકોને સત્તાના પાછળથી થએલા સુધારા કાયદાના આધારરૂપ છે.

૩. મારે પ્રથમ એ જણાવવું જોઇએ કે "કાયદા ના ભાવાર્થ" અને "કાયદાના અક્ષરાર્થ" વચ્ચે કાયદેસર કરો ભેદ પડી શકતો નથી. કાયદાના ભાવાર્થ વિષેની કરો ગેરસમજો પ્રજાસત્તાક સરકાર અને ઇંગ્લાંડની સરકારો વચ્ચે ૧૮૮૫ ના કાયદાના સંબંધમાં થએલી ચર્ચાઓ અને પત્રવ્યવહારના તેમજ તે કાયદાના વિધાનોના અર્થ વિષે બન્ને સરકારો વચ્ચે થએલી સમજુતી અનુસાર તેના થએલા અમલના અનુભવ પરથી પડતી શકાય. ૧૯૨૮ ના એશીયાટીક ઇન્કવાયરી કમીશનના રીપોર્ટમાં સુચવાયેલી મીસ્ટર સીટલટનની સાદીમા સમજાવેલી કાયદાનો ઇતિહાસ આગાઉના આપ્યો છે અને ડ્રેસ્ટ્રેલની સાદીમાં તેનું વિસ્તારપુર્વક સુચન થયું છે. પરંતુ આ પત્રવ્યવહારમાંથી કે અમલના મુદ્દા ઉપસ્થિત થાય છે કે જેના તરફ હું તમારું ખાસ ધ્યાન ખેચવા ઇચ્છું છું. પ્રજાસત્તાક સરકારના પ્રતિનિધિ યું હતા એ તે બતાવી આપનારા છે. પ્રથમ, ૧૮૮૫ નો કાયદો ૧૮૮૪ ના લંડનના કનવેન્શનના અર્થ વિષે બન્ને સરકારો વચ્ચે થએલી સમજુતીનો ભંગ કરનારો હતો એમ બ્રીટીશ સરકારે કરેલા વિરોધના જવાબમા પ્રજાસત્તાક સરકારે ઝાજપુર્વક દર્શાવ્યું હતું કે **કાયદો આરોગ્યની જરૂરીયાતો માટે તેમજ જાહેર તંદુરસ્તીને ખાતર જરૂરી હતો.** આ વસ્તુ સ્પષ્ટ કરવાને કાયદામાં ફેરફાર કરવામાં આવ્યો હતો અને ના. ટ્રાંસવાલની સરકારે ખાસ કરીને આરોગ્યના હેતુથી લેવાયેલા પગલા તરીકે તેને અનુમતિ આપી હતી. બીજું પ્રાયદાનો સામાન્ય રીતે અમલ થયો નહોતો. એશીયાટીક ઇન્કવાયરી કમીશનના પારીમાર્ક ૨૬ મા આ પ્રમાણે જણાવાયું છે:

> "હિંદીઓને લોકેશનોની બહાર માત્ર વેપારજ નાદ પરંતુ રહેવાટ પણ કરવા દેવામાં આવ્યા હતા. તેઓને નાતના યુરોપીયન ટ્રસ્ટી મારફત લોકેશનોની બહાર રહેવાને પરવાનગી મેળવવા પણ ફરમાવવા દેવામા આવતી હતી. આ પ્રથા બહાર ઇસ્માઇલ એન્ડ કું નામની એક હિંદી પેઢીના દેસાઇપરથી પડી હતી કે જેણે ૧૮૮૮ ના માર્ચમા બાર સરકારી લીલામોમાંથી બ્લકસર્સ કોર્નના અમુક પ્લોટો ખરીદ કર્યા હતા. એશીયાટીકોના નામપર તેને કોંવેયર કરવામા મુકેલી કેમકે મતા એ જમીનને ખરીદનારના ટ્રસ્ટી તરીકે માઇનીંગ કમીશનર, એક સરકારી અમલદારના નામપર રજીસ્ટર કરવામાં આવી હતી. **સરકારની દોરવણી અને સંમતિથી આ પ્રમાણે થયું હતું; અને તે પછીના તેવી જાતના દાખલાઓમાં બીજા સરકારી અમલદારોને પણ તેજ પ્રમાણે કરવાની સુચના થઇ હતી."**

"૧૮૮૫ નો કાયદો ચેમ્બર ઓફ કોમર્સ તરફથી રોલ્કરરાર સમક્ષ રજુ થએલો અને મી. ટી. કજલુ, મેજર અને મી. ૬ પી. યુક તરફથી સહીઓ થએલી યાદીના પરિણામે પસાર થયો હતો. કમીશને જોયુંજ હશે કે ખુદ મી. એકરે પણ જમીન ખરીદનાર હિંદીઓ વતિ કામ કર્યું હતું. ૧૮૮૫ નો કાયદો પસાર થયો તે વખતથી ૧૯૧૯ સુધી આકસ્મિક રીતે સ્થાનિક બોડીઓ સામે અટકાયત કરવાનો ફક્ત બે પ્રસંગ બનેલા થયા.

૪. ઉપરોક્ત પ્રશ્ન મુદ્દાના ચોથા પેરાગ્રાફમાં મારે કહેવું જોઇએ કે ૧૮૮૫ માં સરકારને જેવા કાયદા કરવાનું કારણ પાછળથી જાણવું હશે, કારણ કે એ વખતે ટ્રાંસવાલમાં પ્રથમ દોઢ વસાહત થયાને ફક્ત ૫ ચાર વર્ષજ થયાં હતાં અને સરકારને બીનઅનુભવે અથવા તો ભવિષ્યની સલ્કિસજ્જામતિના ધ્યાનમાં રાખવું જરૂરી લાગ્યું હશે. પરંતુ છેલ્લા પચાસ વર્ષના ઇતિહાસે બતાવી આપ્યું છે કે આરોગ્યની દ્રષ્ટિએ કાયદો બીનજરૂરી છે. તમારા પોતાના અનુભવથી તમે જાણો છો કે જહાંરો અને જોકેશનો માં કેવી સ્થિતિ વર્તી રહી છે અને સામની વળતી સત્તાઓ આ સત્તાઓમાં આરોગ્યની સત્તરવડો, નાકેરો વિગેરે તરફ ખાસ ધ્યાન દેવાને જાહેર તેના તરફ નિષ્કાળજી બતાવવાની પસન્દ કાખતી રહી છે. ૧૯૨૧ ના એશીયાટીક ઇન્કવાયરી કમીશને પોતાના રીપોર્ટના પારિગ્રાફ ૧૦૯ મા આપ્યું છે કે "જે જે સ્થળોમાં તેઓને (હિંદીઓને) વસવાટને માટે જગાઓ (સ્ટેકોગેટ) કરવામા આવ્યા છે ત્યાં મ્યુનીસીપલ વગેરા પોલીસો આરોગ્યની જરૂરીયાતો વેરી નિષ્કાળજી બતાવેલી છે." વળી એશીયાટીકખાતાના તંદુરસ્તી ખાતાના અમલદારે રીપોર્ટ કમીશન સમક્ષ જુબાની આપતા જણાવ્યું હતું કે એશીયાટીકો "આરોગ્યના નીયમોને એકદર ગરીબ વર્ગના યુરોપીયન જેટલાજ પાળી શકે છે અને કેટલાક દાખલામા તેના યુરોપીયનોને દાખલારૂપ છે." એટલે ઇતિહાસે સિદ્ધ કરી આપેલું છે કે આરોગ્યના હેતુથી કાયદો કરવો બીનજરૂરી હતો.

૫. ઉપર જણાવેલી હકીકતોપરથી જે નિર્ણયો પર આવી શકાય છે

(આ) ૧૮૮૫ નો કાયદો બીલકુલની માલેકીના ભંગ કરવા પડે છે તેટલે દરજ્જે ગુજરાતી કરીને એક આરોગ્યના પગલા તરીકે હતો, પરંતુ પાછળથી બનેલા બનાવોએ બોયા મતે બંધની અનાવશ્યકતા સિદ્ધ કરેલી છે

(બ) કાયદાનો કહેવાનો અર્થ પ્રત્યક્ષપણે ઇરાદાપૂર્વકના ઉલ્લંઘનથી વધુ હતો કે જેથી કાયદો પ્રસાર થયા બાદ તુરતજ એવો માર્ગ લેવામાં સહાનુભૂતી આપી હતી કે જેથી એશીયાટીકોને સ્થાવર મીલકતની મોલેજી મરાવવાના સમયો હતો એમ કહી શકે

૬. આ તપાસ દરમ્યાન ખાસ વ્યક્તિગત નામવર, કંપની કે પુરોહીપણ અને અન્યાય પત્નિઓના નામવર મેળવાયેલી મીલકતોના સંબંધમાંજ છે. કેમકે તે પ્રદેશમાં તેવી મેળવાયેલી મીલકતોને માટે કાયદાની દ્રષ્ટિએ માફી બક્ષવામાં આવી છે. મારા સમજવા મુજબ ૧૯૩૨ બાદ અમલમાં ટ્રાંસવાલમાં એશીયાટીકની પુરોહીપણ પત્નિ તરફથી ખરીદાયેલી જમીનોના બાબત એકજ દાખલો કમીશન સમક્ષ રજુ થયો છે. એ બાબતમાં વધુ દીકાની જરૂર નથી રહેતી. બક્ષાય પત્નિના સંબંધમાં ઘણી વખતે અનુ કહેવામાં છે કે એશીયાટીક અને બક્ષાય વચ્ચે લગ્ન પ્રોપર્ટી ખરીદવાનો બાતલજ બાબ છે પરંતુ આ દેખીતી રીતે સુસ્પષ્ટરેજુબ છે કેમકે કેપ પ્રાંત કે જ્યાં એશીયાટીકોને સ્થાવર મીલકત મેળવવાનો કશો પ્રતીબંધ નથી ત્યાં એશીયાટીકો અને બક્ષાયો વચ્ચે પ્રમાણ ટ્રાંસવાલ કરતાં વધારે મુખ્યત્વમાં બાબ છે. મારે અહિ જણાવવું જોઇએ કે પક્ષા દીદીઓ બક્ષાયોના જેવોજ ધર્મ પાળનારા છે અને ઇસ્લામ ધર્મમાં પર્ચુગિજરાઇને સ્થાન નથી આપાતું. પોતાની કોમની બહાર પોતાનો ધર્મ પાળનારા કરતા બક્ષાયોજ છે કે જેમની સાથે તેઓ લગ્ન કરી શકે અને તેવા લગ્નો કરવાની રજાનામાને આવે આવવાથી ઘણાજ ગંભીર પરીણામો ઉપસ્થિત થત પડતા સંભવ રહે છે.

૭. કોમિસે બતાવી આપ્યું છે કે પ્રોપર્ટી ૧૯૩૨ બાદ મેળવાઇ હોય અને બક્ષાય પત્નિ પોતાના દીદી પતિને માટે પ્રોપર્ટી ખરીદી હોય એવી ઘણીજ ઓછી ટકા સારી શકાય એવા કમીશન સમક્ષ આવું પુરાવો રાખવા રજુ થયા છે. પણ જો આવી બાબતોમાં કાયદાનો ભંગ થયો હોય તો તે નજરના પ્રમાણમાં ન થયો છે. વધુ એ પણ બાતલવામાં આવ્યું છે કે ૧૯૩૨થી સ્થાવર મીલકતના ૧,૨૨,૨૬૫ ટ્રાંસવરના દીદીઓમાં ૧૪ બક્ષાયના નામવર બાબ ૧૯૮૮ હતા, અને પ્રોપર્ટીનો કુલ કીમત જ્યારે પા. ૧૦,૪૨,૨૩,૬૨૩ છે ત્યારે બક્ષાયના નામવર મેળવાયેલી પ્રોપર્ટીનો કીમત માત્ર પા. ૬૮,૧૪૬ નીજ છે. આ આંકડાઓ ટાંકતાં મારે જણાવવું જોઇએ કે તેઓ ગલાય પૂરતો તેમજ બક્ષાયના પત્નિઓ તરફથી બક્ષેલી પરીદીઓનો પણ સમાવેશ બાય છે. આ કોકરણી કરતા કાકારે કે બક્ષાય પત્નિઓ ગારકને દીદીઓએ મેળવેલી ગાલકતોની સંખ્યા ઘણીજ નહાની અને તેની કીમત બુજબ્જ હોવી જોઇએ.

૮. તપાસની આ બાજુના સંબંધમાં એક બીજા મુદા તરફ હું બાન ખેંચવા ઇચ્છું છું. ઘણી વેળા કહેવાય છે તેમ જો દીદીઓ સ્થાવર મીલકત ખરીદવાના બાજ દેતુઓજ બક્ષાય પત્નિઓની મારફે લગ્ન કરતા હોય તો ૧૯૩૨ ના એશીયાટીકોએ પ્રોપર્ટી મેળવવાને બગતો કાયદો મંજુર મુખ્ત કરવામાં આવ્યો ત્યાર બાદ એવાં લગ્નોમાં મારો કયારે ૫૮ જણની રવાબાપીઠ આગ્રા રખાય. પરંતુ મારા સમજવા મુજબ કમીશન સમક્ષ બક્ષાયોએ રજુ કરેલાં આંકડા પરથી એવું કશું સાબીત થતું નથી. હકીકતમાં બક્ષાય લગ્નોની સંખ્યા વધતી જાય છે, કેમકે હોંદા પુરૂષો અને બીજા વચ્ચેના પ્રમાણમા જે બક્ષાયન હોય તે ઓછા થતા જાય છે. અમારી ફાજબાકના મુકાબલે હિંદી કેદરી-ઓનું પ્રમાણ મોબું હતું અને હિંદી પુરૂષોને પિતાઓ રોપવા બક્ષાર જવું પડતું હતું ૧૯૧૮ બાદ વિધવી બક્ષાય ગયા છે અને આ જે સરળી વધતા દીદી ઇસ્લામ કોરીઓનું પ્રમાણ ઘણાજ વધુ બાય છે.

૯. સામાન્ય રીતે એટલું તો નીર્વિવાદજ છે કે કમીશન સમક્ષ બાબાર રાખીલ આવેલી જુબાની પરથી કાયદાના ભંગ થયેલો હોવાના બાબની પુરવાર થયાના પણ્યાજ કિસ્સા કાબમાં અંદર બાય છે. જોકી પ્રોપર્ટી ટ્રાંસવાલની પુરુષ પ્રોપર્ટીના પ્રમાણમાં કીમતમાં તેજ પ્રોપર્ટીમાં પણીજ બુજ કોની કોઇએ. પણ એ પણ સ્પષ્ટ રીતે સ્થાપીત થયું છે કે જુનાકાળના બાપદેવર કે એકબાદે પ્રોપર્ટી ખરીદાવની છે તે મુખ્યત્વે કરી બાજ મોજવટા માટેજ અને વેપાર કરી રોજી મળવવાના દેતુથીજ મેળવાયેલી. ટ્રાંસવા-લના દીદીને માટે રોજનું સાધન એકમાત્ર વેપારજ છે. અને પોતાના વેપારને માટેના સ્થળનું સ્થાપવું મેળવવું કેવીના રીતે અત્યંત અગત્યનું છે. જે દીદીને પોતાનું વેપારનું સ્થળ ચાલી જવાનો બય તેથી વેપારનું લાયસેન્સ પણ જતું રહેવાનો બય રહે છે તે અપેક્ષર મુશ્કેલીમા આવી પડે છે, અને પક્ષા કો ને અન્યાય બાતનો કોય તેના એક કાયદા ની બાજ કરીને પોતાની રોજી ટકાવી રાખવા પ્રયત્ન કરે તો તે માત્ર આત્મરક્ષણાત્મક કાબકને અનુસરે છે; જેવી રીતે એક મોટર ડ્રાઇવર અકસ્માતથી જખમી થતા બચવા જવાને ટ્રાફીકના કાયદાનો ભંગ કરે તેમ. જના કાયદા બાગના જે જુજ કાયદા અનસા છે તે મોટે ભાગે તેટલા કારણોજ બોલા છે કે એશીયા-ટીકોને જમીન મોલેજની બાબતો સમાવે, આવામા આવી નથી અને એ રીતે કોઇ પણ દેશની બલાદીના સ્થાના ચર્ચનો એક બાય મોટ ૬૬ ટકાની મેળાપો છે. ૧૯૧૮ ના સાદી પુરુ પરીક્ષદમાં ઘાડ સિંહાજે બોતાની બાદીમા જણાવ્યું હતું તથા

"બારી રીતે સ્થાવર બાલકતની માલેકી મરાવવા માટે દીદી અને મુકાબેલા પ્રતીબંધ પાર્લામેન્ટ તરફથી રહ થયો જોઇએ, એ આધારે કે તે દરેક રીતે આક્રમણાત્મક દેખાય કરનારો છે ટ્રાંસવાલના દીદીઓને પોતાની દરબારને પોતાના કિનારાપરના પ્રાતામ' વસી રહેલા પોતાના દેશબંધુઓનાં કરતા ઇરાદો છે એનું વધ નહિ દેવું જોઇએ. અને આ બાબતમાં ૧૯૮૫ ના કાયદો આધુનિક સમય અને આધુનિક કાયદાની બાવનાની વિરુદ્ધ છે."

આદિ તમારી તપાસમાં એક બાબત જેને વિષે વધુ ધ્યાન નથી દેવાયું તેનું સુચન કરવાની રજા લઉં છું. ૧૯૮૫ નો કાયદો જે આ તપાસનું મુખ્ય બીજ છે, તે એશીયાટીકોને સામાન્ય રીતે સ્થાવર મીલકત મરાવવાની બંધી કરવા ઉપરાંત આશ્રમના દેતુથી તેઓના ઉપયોગ અને બોગવટા માટે રાખવામાં આવતા ઇલાકા મા મીલકત મરાવવાની તેઓને મંજુરી આપવાની સરકારને સત્તા આપે છે. તેમ બતા એ હક્ક કદી આપવામાં આવ્યો નો સ્વરૂપ નથી રહ્યા અને સરકાર બા બાબતમાં કાયદાનો હેતુ પાળવામા ચુકેલી છે.

૧૬ એશીયાટીકોને સ્થાવર મીલકત મેળવવાની મુદ્દત દોની એટલાક કારણો ઉપર બબુલાવવામાં આવ્યા છે. વેપારને માટે વેપારના સ્થાનું સ્થાપીપણું મોકાની જરૂર વિશે મેં બાન ખેંચ્યું છે અને ૧૯૨૮ ની લાઇ પ્રક પરિષદ તમક્ષ મેં સિદ્ધાંતે રજુ કરેલી બાદીમાંથી પણ દ્રષ્ટાંત કરેલું છે. એ ઉપરાંત એમ પણ કહેવું જોઇએ કે જમીન માલેકીના હકો નહિ આપવાથી ગંદકીની સ્થિતિ ઉભી બાય છે અને બાકી બાવાના અનિષ્ટો પણ ઉભાં બાય છે એમ પણ બાકુન બીજાની મીલકતને સમારવામાં સ્વેચ્છાએ પોતાના નાણા બાબેલા તૈયાર નહિ બાય. વળી આ વસ્તુ સામાન્યત: કુપારણાના પત્રકોને પણ બીનઅસરકારક કરી મુકે છે. જમીન માલેકીનો હક આપવાથી ગંદકી, આરોગ્ય અને સામાન્યત: સુખાકારીના પ્રશ્નો પણ ઓછા થઇ જાય

આ પ્રશ્નનું બાજબી સામાધાન ખારેજ આવી શકે તે દેશનું પણ કારણ દુર કરવામાં આવે અને તેથી એવું સુચવવામાં આવે છે કે આ કમીશને એશીયાટીકોને જમીન માલેકીની પ્રાથમીક હક કે જે દરેક દેશનો રવામી અને સિદ્ધાંત વર્ગ પ્રત્યે છે તે આપવાની ભલામણ કરવી જોઇએ.

—:o:—

: રેજકુણ :

વેપાર - ધંધાદીમાં જે નામુશ્ય સમને ઘણાની રહેતો તે આ દુનિયાનો પ્રેસીડેન્ટ સુખી થશે એટલુંજ નહિ પણ પરલોકમાં પણ એનું કલ્યાણ થશે કારણ કે સત્ય એજ ધર્મ છે.

* * *

પરમેશ્વર કાયથી નહિ પણ આત્મિકથીજ પ્રાપ્ત કરે છે. એ આત્મિકને બાપકે બનવાનું કામ આપણે કાર રહે છે.

કુરટ્રેકર્સનો ઇતિહાસ

[કુરટ્રેકરોની સતાબ્દિ ટ્રીસેમ્બરમાં ઉજવાશે અને પ્રીટોરીયામાં તેઓનાં સ્મારકનું બાલમુહુર્ત થશે. એ પ્રસંગને માટે બધી તૈયારીઓ થાતી રહી છે. જુના જમાનામાં કુરટ્રેકરો જેવા હતા તેવા દેખાવને સોળ ગાડીઓ બનાવી રહ્યા છે અને તેઓના જેવાજ પોશાકમાં તે જમાનના ઢોલાંજ ગોઠવાઈને તેઓ એક શહેરથી બીજા શહેરમાં અને જે માર્ગે તેઓ ગયા તે માર્ગ થઈ ટ્રીસેમ્બરમાં દાખલ થયા હતા તેજ માર્ગે થી તેઓ મુસાફરી કરી રહ્યા છે. ટ્રીસેમ્બરમાં કુરટ્રેકરની શતાબ્દિ અને સ્મારકનો એ એક મહાન ઐતિહાસિક પ્રસંગ બનશે. બધાજ વાચકોને કુરટ્રેકરનો કંઈક ખ્યાલ આવે એ હેતુથી તેની તવારીખ આ લેખમાળામાં આપવામાં આવી છે.—તા.]

દુનિયાના બળવાન દેશોમાં દક્ષિણ આફ્રિકાનું સ્થાન મોટું છે. સો વરસ પહેલાં આ દેશ વેરાન હતો. જંગલી માણસો, મોટી બાવરા જનાવરો અને પ્રેરી ફ્લાવરોથી તે ભરેલો હતો. કેપ કોલોનીના કોનારા ઉપર કેટલાક બોઅર લોકો સરકારના વફાદારી રહ્યા હતા. બોઅરોમાં અંગ્રેજ અને ડચ અથવા વલંદા એમ બે જાતના હતા. અંગ્રેજ પ્રજા બ્રિટનની અને ડચ પ્રજા હોલેન્ડ કોલોનીએ કેપ બોઅર યુદ્ધ માં લાકોના નામથી હતા. એ કોલોનીના આદીવાસીઓ અર્ધનગ્ન મુળવતનીઓ જેવા કાફર કહેતા હતા, તેની પાસેથી ઢોરો લાવ, ગામ, સિદ્ધ, ઈંડાં વગેરે જંગલી પ્રાણીઓના ચામડાં વગેરે બદલે તેમને કંઈક કપડું, કાચના મોતી વગેરે ચીજો બદલી વેપાર કરતા પણ મુખ્યત્વે કરીને કેપ બોઅર મુક દેશનું બાકર તો હીંદુસ્તાન જવા આવતા વહાણોને પાણી, બનાજ વગેરે વેપારને માટેજ ઉપયોગમાં લેવાતું. યુરોપમાં ડચ અને અંગ્રેજો વચ્ચે મહાન યુદ્ધ તેનો બાજ કેપ બોઅર યુદ્ધ કેપ અંગ્રેજોના કબજા માં આવ્યું. અંગ્રેજો તરફથી બોઅ કાનૂન અને રાજકીય રાજ્ય કરતી.

કેપ કોલોનીમાં રાજ્ય અંગ્રેજ આવતા કર્યા પછી પ્રજાની ઠગ મોટી ભારે ભારી હતી. ઠગ લોકો બોઅર ખેડૂત એ નામથી ઓળખાતા હતા. એ બોઅર લોકો ખેતી કરતા અને ગામ, ઢોર તથા ઘોડા ઉછેરતા અને ઊનીને લગતા બીજા ઉદ્યોગો જેવા કે ગાદા બનાવવા, મુસારી કામ વગેરે કરતા. એ લોક ઉદ્યોગી, સાહસિક અને સ્વતંત્રપ્રિય હતા. શોનરફે જંગલી બાબુસો તેમનાં ઢોર વગેરે ચોરી જતાં અથવા મુકાબલામાં માણસોનાં ખુન પણ કરતા તેથી તેઓ પણ એ જંગલી માણસો સાથે સખ્ત અને બહુજ વખત લડાઈ ચલાવી શકતા હતા.

આ લોકને અંગ્રેજ રાજ્યની ફ્રેરાશી આકરિક લાગતી. જ્યારે ત્યારે નવા નવા ગારાંજીક કાયદાઓ કરતા તેમજ અંગ્રેજ રાજ્યની કામ-

લખનાર શ્રી. પુરુષોત્તમ દેશાઇ

ગીરી તેમને નાહકની સતામણી લાગતી. આ સ્વતંત્રતાને ખાતર તે તેઓએ પરદેશ જોગો અને ત્યાં પણ તેમને બીજા રાજ્યની કુંચારી ઊભી રહેવું પડે અને તેમની ઘરજી વિરુદ્ધના બાધક તત્ત્વના ગળ બધી તેમને કનડામણ કરે તેમાં ગાયકાના ગાસનનો અમલ તેમની ઉપર થાય એ તેમને નહી ગમતું આવા કારણોથી પાછા બોઅર લોકો મુળ બાયા અંગ્રેજી રાજ્યની સરહદ આગળની જંગલી પ્રદેશોમાં નાશી અને સારી જમીનની શોધમાં નીકળી પડયા હતા અને જંગલી વનવરો ને બાબુસો કે રોગના ભોગ થય પડવા હતા. પણ ઈ. સ. ૧૮૩૫ પછી મુકા ઉપરના બાબુસોને બદલે કેટલાક બોઅર લોકોએ સમુહમાં અજાનસ્થ પ્રદેશમાં જવા મુસાફરી શરૂ કરી. આવી મુસાફરીને ટ્રેક કરે છે અને ટ્રેક કરનારા ટ્રેકર નામથી ઓળખાય છે. જે ગોરી ટોળી આવી મુસાફરીએ નીકળી અને જેણે અંદરના પ્રદેશો શોધી તેમાં વસાવ્યા. રાજ્ય બંધારણ પર રાજ્યો સ્થાપ્યા અને કેમ પ્રબન્ધો દક્ષિણ આફ્રિકા આજે દુનિયામાં બનવા અરસપરસ મુલક ગણાય છે તે ટોળીને કુરટ્રેકર આપ એ મુસાફરીને ગ્રેટ ટ્રેક કહે છે. આ લેખમાં આ મુદ્દાની તવારીખ ટ્રક, ગ્રેટ ટ્રક અને ટ્રક કરનાર પાયોનીયર્સ આપશે.

ગ્રેટ ટ્રેક અને કુરટ્રેકરની બાબમાં સતાબ્દિ ઉજવવાની છે. તે વખતે આવતા બાશિનારાઓ ને તેમનો ઇતિહાસ વિષયોગી જ્ઞાન આપનારો બધ પડશે. એ ઇતિહાસ પણોજ દેશમાંના છે જે પ્રજા આવી સાહસ ખેડી શકે તે દુનિયામાં માન પામે એ સ્વાભાવિક છે. આપણુને એમાંથી પણ બાબુપાયું જ્ઞાન પ્રાપ્ત છે.

કેપ બોઅ યુદ્ધ દરમ્યાન અને આબુમા કુના કોલોની સરકારના અમલ નીચેના મુલકોમાં પણ વેપાર કરવાની બધા કોલોનીજ હતી. ત્યા ગોરાઓ સ્વતંત્ર વેપાર કરી ન શકતા. કોલોની લોકોને તો કોલોનીની મર્યાદિ વેપાર કરવા બોલાવતા હતાજ, પણ બીજા ગોરાઓને જેઓ ના કરતા, અને ઢોર ઉછેરતા તેમને પણ હમણાં ખ્રત્ય વેપાર કરે તેમનાંના નહીં કોલોનીને આવી દેવા બોલાવતા હોય એવા કોલોનીનો કુદમ આ લોકોમાં અને સ્વાતંત્ર્યપ્રીય બોઅર લોકને બુલબી જાગવા માંડયો. બોઅર લોક જેમ જેમ વસતી જતી ગઈ તેમ જરૂરી ખનવાન પણ જમીન પાતાને બાબા પાબા જરૂ ધુબ અને બસ ઉપાયબાનો ઘરાડો નહોતા રાખતા. તેઓ તો આ મુલક પોતાનો બનાવી તેના સુધરેલી સભ્ય અવસ્થા સ્થાપી આદી કામગ રહેવાનો ઇરાદો રાખતા હતા. તેથી તેમને બાજીક રાજ્ય પરદેશીનો મુકાબલો લાગ્યું. બધી બબાસી લોક ચોરી કરતા, બુટ કરતા અને વાર વિદ્ધ બોઅર લોકને નિરાંત રહેવા નહોતા દેતા તેની સામે રક્ષણ કરવાનો બોજો એમની બોલાની ઉપરજ હતો. તેથી બધારે બધારે જમરીઓને સજા કરવા બોઅ લોક સીધા અને ૬૮૬ ઉપાયો પોજતા સારે બંધી સરકાર તેમને સજા કરવાની મજબુર બાબતો તે પણ એમને બુલશ લાગતો. ઇ. સ. ૧૮૩૪–૩૫ માં બબાસી લોકની ત્રીજ ગોરી રેગાઓ ધાડ પાડી તેમાં ૬ લાખ પાલિડનું નુકશાન બોઅર લોકને થયું. કપડ પર બણી ગબી. ૬૦ માણસનું કરણ થયું. પશુધન બોયું. ૧,૧૧,૬૬૦ ગાય બળદ અને ૧,૬૧,૬૬૦ ઘેટાં એ લોક ઉપાડી ગબી બોઅર લોકને બધા નુકસાન અથવા મહ પડયું. નુકસાન આસના તો ૬૮ બધુ દુઃખ ઉપર કાગ દેવા સમ સ્ટેટ સેક્રેટરીએ એમનું બપમાન કર્યું. બબાસી લોકની રક્ષણ બાપવા નું તે દુર રહ્યું પબ તેમની ઉપર સર્વ વાર ઢોગા આ બદેબતનું. પ્રગાબિત અને રક્ષાબ્ધ પ્રીય પ્રજાને મુનેહગાર અને જંગલી ગબી મારી. બધા બપમાનથી કંટાળી કેટલાક બોઅર લોક રાજબહદથી પણે દુર નવી વધારે સારી જમીન શોધવા નીકળી પડયા. કુલ્લા ૭૦૦ લોક ગયેલા તેઓ કેટલે કેકાણે જઈ વસવા કે ગાયો બધા તેની કઈજ બાલદ નથી પણ મુખ્યકારે અને કોનરીઝબર્ગની સરહદની નીચે એક ગરકીત ટોળી કેક કરવા નીકળી પડી તેનો ઇતિહાસ બીજતવાર બંધ છે

કુલ ટ્રીકાર્ટ નાંગ્રેજ સરહદમાં રહેવાથી કંટાળી ગયેલ હતા. પ્રજન તો રોજે તેના કીકરા કેરોલસને ૧૭૮૬ માલ તથા બળદ, ૮૦૦૦ ઘેટાં અને ૪૪ ઘોડા આવી કુરકુરની જમીનમા ખેતી કરવા ગોકલ્યા. તેણે ૧૮ વરસની કંગરે ઇ. સ. ૧૮૩૨ માં બીજા નાગના કબાણી પાસેથી ૧૨ હજાર બોરજન જમીન જાણ્યું વરસનો પટ્ટ બાડે રાબી. બોઅ પબન બણી કુલ લોકે આબા કુટુંબ સાથે આ જગા વસ્યા. આવી પબ અંગ્રેજ રાજ્યની સતામણી ચાલુજ હતી. ઢબરીઓ લાબે બણા જબ તેના ચેરકારી મુખ ટ્રીકાર્ટ અંગ્રેજ સરકાર ઉપર કાગળ કરારે કે એનો બારોપ મુજબ ન બાબ બેના પકડી લાબે તેને પકડ કેદનું કલાકુ દંડાબું કરવામ બાર કેદી બાવ્યો બતકેદ કર્યું. બાવી આ જગ્યા પબ છોડી કુલ ટ્રીકાર્ટ આગળ વધા જંગલોના નવા પ્રદેશ શોધવા નીકળી પડયા. તેની સાથે કેપના અંગ્રેજ સુબેદારનાંથી બીજા પબ પણ બોઅર લોક આવેલા થયા. આ લોકોએ રવાનગ્રેજ માટે બાકુ મુલકોની અને ૬ ના બદ્ર કર્યું. કેટલી પાસે જમીન હતી બણે જમીન પાણીના મુબ્બે તેમા નાંબી અને તેમના દોર અને બાજમણ બમને બાકરો લોકસેજો માટે અનામત, જંગલી પ્રદેશમાં નીકળી પડયા.

તેમનો માર્ગ બેહદ હતો. મારે પનાકાણા અને બાબી વધે દર બાબ બહજ ઢાકે બોઅરો હતા તેમા આદે, ૬૪ બોર અને ચબરે

સોળ બાળકો પણ જાનવામાં આવતાં. કાનજી ઠોર, ગોંડા, ઊંટ, ગોકરો અને ગોરા ટ્રેકરની ટોપીને મુલાકરી કેટલી મુશ્કેલ હશે એની કલ્પના જ પણ શકે રસ્તાઓ નહોતા પાણી જ નહોતું. વાઘ, સૌંદ, હાથી, તરસ વગેરે ફાડી ખાનારા જાનવરો અને જંગલી માણસોનો તોફાને મુકા બલો થતો મુલાકરી કરતા કરતાં પહોંચાડી તેના પણદર નહોતાની નદીઓ ઊપર પુલ નહોતા. કૂવે ઠેકાણેથી નદી ઓળંગવી કિ એ વાતની માહેતી નહોતી આવી મુસ્કેલીઓ, આવા દુઃખોના કલ્પ કરવાનું નામ સાંભળી અંધારામાં કૂદકો મારવાનો પ્રયત્ન કરવા આ બધા કરેલના સાહસ, ઢીંગલ, આત્મ વિશ્વાસ અને સ્વાતંત્ર્ય પ્રીતના ઊપર આફરીન મયા વગર રહી શકાય નહીં. પણી રવાનગી કરતા આખરે ઇ. સ. ૧૮૩૬ માં મુકપાત્સ્યર્થ કાજ છે સો પહોંચાર. માં નહીં બાળપણી કરી. માદીનાં આને પારસના પર આવ્યા. એક સલામ નિશાળ વાસ્તે બાકુ. આના રાકટના પણ ગોલાના બાળકોને સાધારણ અક્ષરજ્ઞાન અને ધર્મજ્ઞાન આપવાનું તેઓ ચૂકયા નહોતા. આવી આ મોકાએ નાની સરખી દુકાન પણ કરી. આજુબાજુથી કબસો લોકો પાસેથી માલ લાવ. તેના બદલામાં પોતે તેમનો માલ લેતા. પણ જલ્દીની દુનીયાથી તેનો સંબંધ બીલકુલ છૂટી ગયો. આસપાસ કેટલાક મારા કબસીઓ રહેતા તેમ કેટલાક કુર અને સત્તાના લોભી કબસી રાજાની પ્રજાઓ પણ રહેતી હતી. આ બોધની શતાબ્દી ચાલુ હતી. બે ત્રણ વરસ આ ઠેકાણે રહ્યા પછી તેઓ આ કાર્યાલયી કંટાળીયા. આને ઠેકાણેઓમાંથી જવાનો વિચાર ગોઠવ્યો. વાતાવ જવું તેમને પસંદ નહોતું. આ અપ્રિય રાજ્ય ચાલુ ઠેકાણેઓમાંથી કેટલું છેવું ચાલ્યા કરે વરસે પણને જવાબ તેની તેમને મહિનો નહોતો. પત્રવરસ ૧૫ દિવસે પહોંચ્યો રાકાય ઓગ કટલાક કબસી મારકને માલાવવાના આવ્યું હતું. પરંતુ આટલાં ઠોર, ગોંડા, માડા વગેરે જાને પસંદીઓ જલ્દ શકાય નહીં. આખરે ઘણી પાકુ મુશ્કેલ નામ સ્થ ને તેમણે આંધારામાં બુસ્સા માર્યો અનેક જ નહોતા પ્રચાર કરતાં, નદીઓ ઓળંગતા, પહાડ ગાદતા ને ઉતરતા, જંગલી જનાવરોનો સામનો કરતા, મલેરીયા વગેરે તાવના ઊપદ્રવોનો ભોગ બનતાં ગદામુકકેલીઓ છ માહના પછી તેઓ ઠેકાણેઓમાં બે પહોંચ્યા. બધાં બાબુસો—ઓગો પુરૂષો તેમજ બાળકો બીમાર થઇ ગયા હતાં. પણ સ્વાતંત્ર્યની ધુન એવાજ હતી. હીંમત ખુટી નહોતી ગઇ. ઠેકાણેઓમાં બે પહોંચ્યા પછી કંઇક શાંતિ થઇ. પણ તેમ કયાં લાંબો વખત રહે! મોસીસ ટ્રોકાટને મલેરીયા લાગુ પડયો. ઠેકા ઓઆલેના ગવરનરની મલિત્રએ તેની પણી સારવાર કરી પણ બીજા દિવસ બંડવાડ બોલાણી તે પ્રવરને પ્રાણ પહોંચી ગઇ. તે દેશીભાઇના બીજા પણ ઘણા કેસ થાકયા અને કંઇક તબ દીમાંથી નરવા આવ્યા. ખુદ ટ્રોકાટ પોતે પણ માંદો પડયો. તેને ખબર થયા કે બીજા પણા બોર મોરોએ નાતાલમાં વસવાટ કર્યો હતો. પોતાની દોગીમોના બાકી રહેલાને તેણે નાતાલ બોકલી દેવાની બોલાબણ કરી. પણ તેમને સહ જલ્દીને નાતાલથી પહોંચ આવે તે પહેલાં તે પોતે આ દુનીયા છોડી ગયો. આખી છુંદગી તેણે કુદરત સામે ઝઝામ કરી. તેની શ્રદ્ધા જારી હતી. તે બોરદીજ નામ મેલતા હતો એમ નહોતું તેની ઊપર પણ રાખનીજ તેણે લોબ્યો બોકલ્યાં તેણે બોકેલા સ્નેબમોનો ભાગ તે પોતે ઉઠાવી ન શકયો. પણ પરતાં સુધી પોતાના જેવા બીજા સાહસિકો માટે તેણે રસ્તો સાફ કર્યો. આજે બોર લોકો જે દેશોમાં સત્તા ભોગવે છે તે દેશો તરફ નજર કરાવવામાં તે પ્રથમ હતો. તેણે રાજ્ય નથી પસ્તાવ્યું પણ તેનો રસ્તે બીજાઓએ આવી તે જમીન સર કરી રાજ્ય સ્થાપ્યું. એનાં કુટુંબ, એનું મેલ બાજાઓને આપાસન રૂપ થઇ પડયું.

તેનો ઠીકરો ટ્રેસલસ વકીલાતનાં બેસી ગોઠાંબીર પ્રમાણમાં કેટલાક અંદરોમાં વેપાર કરવા ગયો. આવી રીતે વકીલાત બેસી વેપાર કરનારો બોર આજ દિવસ સુધી કરતા ટ્રેસલસ એજ છે બોર બોર બોર ભાગે બોકુલ છે અને દરિયાક સુધારણી તેમનો પસંદ નથી. છ મહિના દરિયામાં સફર કરી તે પાછો કેપટોઆ બે આવ્યો ત્યાંથી તે નાતાલ આવ્યો. ગોડા ઊપર બેસી નાતાલ આવવાનું સાહસ બહુ ભોખમ ભરેલું હતું. મરકાના દર્યા ત બબાકો પહી ગયો હતો. બાપાનું રસ્તામાં બબકું નહોતું, પણ અનેક વિકટ બોહબાની તેને રૂબ પડી ગયેલી તથા તે પીટર-મેરીટજબર્ગ પહોંચ્યો. ત્યા તેણે કામ કર્યો. છ માસ ત્યાં રહી તે જોહનજર્ગ ગયો. ત્યાં તેણે બેતી કરવા માંડી. ત્યાંથી ટ્રેકાઓઆએ અને બોર બોકોએ સ્થાપેલા પ્રજા સત્તાક રાજ્ય પધ્ધતીની સરહદ નજી કરવાના કમીશનમા તેણે ભાગ લીધો. અને ૧૮૬૮ ના ઓકટોબરમાં એ બાબત નજી કરી.

અહીંયા બીજા પણ બેનરો તેણે વસાવ્યા. સ્ટાકરસ્ટન આવ્યા બાદ તેણે બોકા પાપા ઊપર બેંકો ઉઘરવા માંડયા. સ્ટાંકરસ્ટન આવે ઉતના વેપાર માટે પ્રસીદ્ધ છે તેનો પબેબો સ્થાપનાર ટ્રેસલસ ટ્રોકાટ હતો. ૧૮૬૬ માં તે માડલબર્ગ માં ગયો આ સામમાં ૧૮૭૩ માં તેનું ચરસની પાસા ઊમરે તે અને તેની પત્નિ બંને મરણ પામ્યાં

પુરટ્રેકરના ઇતિહાસમાં ટ્રુપ ટ્રોકાટ જે ભાગ ભજવ્યો છે તે કરણ અને રોમાંચિક છે. તેનું જીવન એકકે કંઇ સાધુ જીવન નહોતું. તે કંઇ બહુ ભણેલો નહોતો. રૂઢબ્ધ વ્યાપારનો કે વ્યાપારનો તેને અભ્યાસ નહોતો. એક સાધારણ બેકુલ—રવતંત્રતા રોનો ઉપાસક હતો પોતાની મનોભાવના પાર પાડવાને માટે જે સાહસ ગોડવા હતેજે, જે ભોગ આપવા જોઇએ તેને માટે હિંમત, બાન અને કરતા હતી. આ બનકાલના સીદ્ધ થયેલા આ બધુ થાઓ પણ કોઇ પણ પ્રકારે ગોરાજ પર પુરૂષ તે ન ઉઠાવ એવી દઢ પ્રતિજ્ઞા તેનામા હતી તેથી તે સરકાર તરીકે બબકા કરવાની કળા પણ જાણતો. એના દીકરા ટ્રેસલસે એકલેના પોતાના નાના ગામ ઉપર પ્રથમ પ [illegible] તે પુત્ર માર્યો આ માટે તો ટ્રેસલસને સજા [illegible] અને કર્યું "દરેક જબના વસ્ત માણે બીજાને સબ કરવાની સત્તા હોય તો આપણે સુબ્બવસ્થિત રહી શકીએ નહીં. હું રહીશ [illegible] તારી ઊપર તેમજ તારા બાબએનો ઊપર મારી એકલીજ સત્તા હોઇ શકે. તેઓ કોઇ ગુનાહ કરે તો તેમનો ખાસાકે કરી કૂંજ લાવ કરી શકું. આમ દીતે આપણે રહીએ તો આપણે આપણે સ્વતંત્ર રાજ્ય જમાવી શકીએ." સ્વરાજ્યની આ વાખના તેણે બરોબર સાબની હતી. તેમજ તેના સાથના બીજા કેટલાક બોરની કુટેવો નાબુદી લાવને તેણે પોતાની દોગીમા સંજાણ પડવા નહોતું દીધું. દક્ષિણ આફ્રિકાના પ્રજાસત્તાક બોર રાજ્યો સ્થાપવામાં ખુબ ઠોકાટનો મોટો હાથ નહોતો. તે તો દુઃખ પડતા કંઇ પણ મેળવવા તત્પરજ નરા ગયો. પણ તેનો કરેલો એમા કમ ઓછો નહોતો. તેના બોરોએ અને સાહસે બીજા બોરનો રહેતા પ્રદેશો થયા હતા. (બાકી)

—:o:—

પુરચુરણ

હિંદના બંધારણના ખુલાસાર બી. ઉલ્લંઘરે કલાને સંરકારના કેન્દ્ર નરી. એક સંસ્થા આબોરા પાસના જંગલના પ્રદેશમાં સ્થાયપર નિર્ણય કર્યો છે. તે ના આંતે હજ ઓહર જબાન પુજા પ્રાનની સરકાર પાસે માંગી છે; આ સંસ્થાના ચેરટનો નરીક રેવાં રેવાં, કર્નિયર હાર્ગોર, પંડિત જવાહરલાલ, સરોજીની નાયડુ, સર સીતુબાઇ, સર કિરોજખાન નુન વિગેરે છે.

* * *

સર કિરોજ ગેહનાની બાદી પારસી જમાતે મેન્ડલ બેન્કના પ્રમુખ તરીકે સર એચ. પી. મોદી નીમાયા છે.

* * *

૧૯૨૧ થી હિંદ બોરીને પરદેશ મોકલવા પી હરદયાળને મેરકાયદેસર હિયવાયમાં ભાગ નહી લેવાની બાંયધરી લાવ્યા હિંદી સરકારે હિંદ પાછા ફરવા દેવાની પરવાનગી આપી છે.

* * *

એમ જણાવાય છે કે ગહાદના બાંધીજી કોંગ્રેસની પારાસલબાકીય પ્રવૃત્તિથી પારાસલબા બહારની પ્રવૃત્તિને પુરી પાડવાનો વીચાર કરી રહ્યા છે. આ યોજના અનુસાર પારાસલબા બહારની પ્રવૃત્તિ માટે દશ હજાર સ્ત્રી પુરૂષોનો સ્વયંસેવક પાર્ટી બોર એકત્રાવવા કામ લીધે રહેશે.

* * *

પોસ્ટ બાતરિયે એવો કાયદો કર્યો છે કે કોઇ ગ્રાહક પોસ્ટ બાતાની સેવીંગ્સ બેન્કની ચોપડી બોઇ નાખે અને તેનો ચાલ લાંબા બાતો માલુમ પડશે કમ કોપાઇ ગયો, તો તે માટે પોસ્ટ બાતું જવાબદાર રહેશે નહી

* * *

આવતા વરસથી પંજાબમાં ડાકનીબેનની યોજના અમલમાં મુકાશે. આથી પંજાબનો નામ. સરકારને સાતથી નવ લાખ રૂપીયાની બોટ જશે એમ અડસટો કાઢવામા આવ્યા છે.

નિંદાનો અટકાવ

'હરિજનબંધુ'ના
શ્રી. કીશોરલાલ મશરૂવાળા

દુકાનની બારણેથી બારે કાને પાન ખાતા છે કે આજકાલ કેટલાંક છાપાંઓમાં ગાંધીજી, સરદાર વગેરે ઉપર બહુજ તદ્દન હીન દુર્ગણોનો કરવામાં આવે છે. તેમાં જુઠાણું, અતિશયોક્તિ, કે સચ્ચાઈ ભલે તો હોયજ, પણ તે સાથે સારા અને સંસ્કારી માણસોની ભાષાઓ મુદ્દાને બદલે ઘસ્યાજ્યો થાય છે. "અત્યારથી હવે આ સાંખી શકાતું નથી," "આનો કંઈ ઉપાય કરવોજ જોઈએ," "અમારી આગ્રહપૂર્વક વિનંતિ છે કે અમુક પર તો તમે કેસ મંડાવોજ, અમે એનો બધો ખર્ચ ચૂકવીશું." વગેરે કહેવાનો કેટલાક મિત્રો ઉત્સાહ બતાવે છે. આટલા પુરતો તો પ્રેસ એક્ટ લોકોજ એમ કટાક્ષ કરે છે.

કાયદા સારૂરતે કેટલો અંકુશ રાખે, લોકઅભિપ્રાય એનો વિચાર કરવાનું મારા ખેતની બહાર છે. એટલું અને સાચે છે અને કે કાયદાનો અંકુશ દેશ તોયે કેવળ તેટલાથી નિંદાનો અટકાવ થઈ શકે નહિ. ઘણીવાર અંકુશ મુકનારા કાયદા માત્ર સારા માણસોનેજ બંધનરૂપ થઈ પડે છે. દુર્જનને ઊલટા હાથલાકારક પણ થાય છે. બદનક્ષીની ફોજદારીઓને પણ આ વાત લાગુ પડે છે. કારણકે, 'જેણે મુઆ લાજ, તેને નાનું મરજ્યું રાજ.' એ અટકાવવાનો વધારે અસરકારક ઉપાય તો પ્રજાના અને, ખાસ કરીને જેઓ આવા દુષ્ટપ્રહારોથી ઝકોળાય છે તેમના હાથમાં છે, તેવા નિર્દોષને બેચાર વાતો સમજાવવાનું મન થાય છે.

માનવ સંસારની રચનાજ એવી પ્રકારની છે કે કૃષ્ણ સામે શિશુપાલ ઉભો થાયજ છે. અર્જુને આમ, બીજા અને વિદુર જેવાએ કૃષ્ણનેજ તે કાળના સર્વશ્રેષ્ઠ પંડતોએ પુરૂષ માન્યા, પણ શિશુપાલો કૃષ્ણના એકેએક દુષ્કૃત્ય જોયાં. આવું કેવળ કૃષ્ણના શ્રવણમાંજ નહિ, બુદ્ધ, મહાવીર, સીતા, સોક્રેટીસ, ઇસુ, મહંમદ, સર્વેના કિસ્સામાં બન્યું છે. ઇતિહાસ સેંકડોએ બનેલા બનાવો જાણી છે, અને આજ સુધી આપણે તે વાંચીએ છીએ.

કૂપકાર બહુ ઝાઝું ચૂક જેવા મહા સુર્યના પ્રકાશ પરથી પસાર થાય છે. સુર્યના એટલા પ્રકાશના તેજને તે ઝાંખો તો કરી શકે છે. નરી આંખે પ્રકાશને તો જોઈ શકતા નથી. દૂરબીનોની તો વાતજ જુદી રહી. સૂર્યના તેજનો જેટલો ભાગ ઝેરાયો બાદ છે તે એટલો ઘેરો ઢોળ છે કે આપણને તો એની બાજીગ પકડતી નથી. તમ શિશુપાલે કરેલી કૃષ્ણની નિંદાથી કે મિયાંએ કરેલી સીતાની નિંદાથી તેમની પ્રતિભા કરા ઝાંખી પડેલી આપણે જોતા નથી. આમ પણ કુરબાનવાળા અતિશયોક્તિ ભરેલાં કાવ્યો ગાવા પ્રયત્ન કરે, અને ઇરાદો તે તેવા કૃષ્ણ કે સીતાની મૂર્તિનો ચાળકો બાજ પડી જાય તે ઇરાદો. આ કોણે પણ એ નિંદાની અસર નિંદકના ચોકાર વિનાના : અનુયાયી સિવાય બીજાના મન પર પડેલી જણાતી નથી.

પણ, મિત્રો કહે છે કે અંતે કૃષ્ણને શિશુપાલનો વધ તો કરવોજ પડ્યો ને! કૃષ્ણના તેજની ઝિશુપાલ સમાઇ ગયો, એના હૈયાએ કબૂલ્યજ અક્ષર થઇ નહિ, અને એ રીતે જોતા પુરેપુરો તેજોવધ થયો એમ તો દેખાયજ આવે છે. પણ માની લઇએ કે શ્રીકૃષ્ણે એનો સ્થૂળ વધ પણ કર્યો: તો તેથી શું! એક શિશુપાલના મરવાથી કાંઇ એનો —એટલે નિંદકોનો—વંશ નિર્મૂળ થતો નથી. એટલે કે એનો સ્થૂળ વધ તો આ નિંદા અટકાવવાનો પુરો ઉપાય નથી. આજે સ્થૂળ વધ એટલે કાર્ટસેર હલકાંએ સમુદાય તેને પણ એજ વિચાર લાગુ પડે.

પણ મિત્રો એક વસ્તુ સમજતા નથી તે એમણે સમજવાની જરૂર છે. કાંઇક અપટિત કામાંનું અમુક છાપાંઓમાં આવે છે એમ શા રીતે મિત્રોએ જાણ્યું? એકાદ બે વાર અમુકારી રીતે સાંભળ્યા કે વાંચવામાં આવી જાય એ સમજી શકાય. પણ, એમ માનવા પડી જાય કે અમુક છાપાંઓએ ઇરાદપૂર્વક ગાંધીજી કે સરદાર કે કોંગ્રેસની નિંદા કરવાનો નિયમ કર્યો છે, અને તેઓ સુચ્યાર્થ કે સભ્યજનતાની પરવા રાખવાપર માનતા નથી, પછી તે છાપાંઓ સદભાવ રાખનારાના વાંચવામાંજ ના રીતે આવે છે! પ્રેમ નિંદક આપીને કહે કે, "આજે કેવાતા આપણા શું આવ્યું છે તે વાંચ્યું કે?" અથવા "સાંભળો તમારા ગાંધીની નવી લીલા!" અથવા પ્રેમ મિત્ર આપીને કહે : "આજે તો અમુક પત્રે બરાબર સપ્યું છે" અને તે સાંભળનારની : મેજબરીને વાંચવાની જો તેમને બાકસ થઇ આપતી હોય તો તરતજ કબૂલ્યજ કરીએ કે એવાં છાપાંઓને ઉત્તેજન આપનારાઓમાં તેઓ પણ છે. કોઇપણ નિંદા કોઇ તો તેનાથી એમને કબૂલાવી દેવું જોઇએ, "જોયું આપ્યું, મારે એ સમજવાની જરૂર નથી." મિત્ર ઠોક તો પુછવું જોઇએ કે "નથી તો વાચ્યું છે તો? એ નિંદક બુદ્ધિથી સમજાયેલું છે કે શુદ્ધ બુદ્ધિથી?" એ જો કહે કે "નિંદક બુદ્ધિથી" તો કહેવું જોઇએ કે "મારે તે સાંભળવું નથી. અને મારી તમને મહાદ છે કે મારા મગ નામે નવે એમાં પત્ર વ્યવહાર નાખશો નહિ, મેમાનું : ચર્ચાનું દોષ તો ઉલ્ટા જન્મે. કમમા કમ મારી પાસે આપીને તો એની વાત કરીજ નહિ."

પણ પણ મારો આમ નથી કરતા, એટલું જ નહિ પણ એમને ભલતા પ્રતિકારથી ઘેરાય છેવટનું એ આપણે ખેંચી જાય છે, બોલે છે, અને પછી "કેવું દુષ્ટ!" એવો બળાપો કાઢે છે

આ બળાપો ખોટો છે એમ તો તમારા ઉપર કોઇકે દીધેલ ઓદાસ્ય વિનાનો કારણ બોલ્યો છે. તમને એમ બાપર પડી ગયું છે. એ કારણથી તમને ખૂંદી નાખો બાંધી છે : તમારી બાદીકરીપર ફૂંકી રીકાયો લાગી છે. તમે ન બાપને દર બારીને રાકારવા બારો કે અમલમાં સ્વીકારી લીધો, અને તેના પહેલાજ વાકયમાં તમે વચ્ચે કે એમાં તમને અન્યાય જેવું કર્યું છે. એ કારણને તમે ન્યાયો બાંધશો કે બાબો નાંખશો! તમે બાંધો બાબો છે તોયે તમે બીજા ચારને બંધાવશો! જો એ બધું કરી શકો તો અને લાગે કે તમારામાં સ્વાભિમાન ઓછું છે. તમારો બળાપો મૂલ વિનાનો છે

એજ પ્રમાણે જો તમે ગાંધીજી જેવા સત્પુરૂષની નિંદાને વાંચવા બારેજ છાપું મંગાવો છો, અને તે સાંભળવાનો ધીરજ બતાવી શકો છો તો તમને પારકાપણી પડતા બળાપાની બહુ કિંમત નથી.

કેટલાંક છાપાંઓ, નવલકથાઓ, સીનેમા, નાટક વગેરે પ્રજાની રૂચીને હલકી પાડીજ કરે છે. રૂચિ હલકી પડ્યા પછી જોરદાર એવું સ્વાદિષ્ટ ભોજનાજ કરે છે. પછી તેમનામાં બે વિવેક પણ રહી શકતો નથી કે એ હલકાપણું કોની સામે દેખાડ્યું છે તેટલુંયે તપાસે. ગાંધીજીની કે, મોતાની સત્તા ગાની નિંદાયે તેઓ એકવાર તો વાંચવી લે. એ સ્થિતિમાં એ છાપાંઓ પોષાય એમાં શી નવાઇ!

મને તો આમાં મારા એક ગીત્રની રૂચિ વધારે સારી લાગે છે. તે એક સારા વકતા અને લેખક છે. ગાંધીજીએ એમની સુચવ્યું કે એમણે આવી નિંદાનો અરાબર જવાબ આપવો જોઇએ. એમણે કહ્યું કે "મારાથી એ નહીં થઇ શકે. એ જવાબ આપવા મારે એ બધી મેલ પહેલાં ચુંથવો પડે અને રીતે મારા આખા કાનને અશુદ્ધ કરવાની મારી તૈયારી નથી." આ સજ્જનોની રીત છે. તુકારામે માપ્યું, "निंदेमें सज्जन नहीं साकरा जानें, पंढरि वासिनि तेही देवा." સારા માણસોએ બધા નિંદા ધોની ઉંમ નાંખી ઊંધી જવું, એજ એની અટકાવી દેવાનો ઉપાય છે. કોંગ્રેસથી બગવા મારે ઘોડા કોંગ્રેસનાં ઇન્જેક્શન લે છે, પાણીમાં બાલ દવા નાંખે છે, શાકબાજી બાલ દવાથી ધુએ છે, બધાર ઓબ્ઝર્વેશન બળાવે છે, અને સારપાર કરવાની હોય તે સિવાયના બીજો પ્રસંગના દર્દી પાસે નકામા બબાર કરવા નથી, અને બાદ છે સારે સંભાળથી બાદ છે. બાબી એક પણ ઓસ લીધા વિના કોંગ્રેસ બાબુદ બાદ છે; બાકીના બેચાર દિવસમાંજના ખુદ બસ છે એમનું તો બાબી બનતું પણ એની બધાને બનુકુળતા : બાબાથી, ઘોડે દહાડે એનું કંઇક બાકામ થઇ બાદ છે, અને લાકડું બાબી ગયા પછી ટબ્બર બાંધ એની ઓછે ઠોકવા જાય છે, બાબાસ કરવા એમની ચોકી બાદ છે તેમ કોંગ્રેસના : બાબાઓ પડી બાદ : એજ પ્રમાણે જો સારા માણસ નિંદા સામે ઘોરણના મન બાંધી દે, ગેબાની રૂચી સુધારે, ગેબાનો વિવેક : બાબે, : નિંદારૂપી કોંગ્રેસ ઇટી જીવંત : બાકા દહાડાના કબી બધા બાબા કરે નહિ. મારેરાની એક ઘોડા બાબાના ઓબા બધ એ છે એ

સંભવિત છે. જો કમનસીબ ગમખ્વાર ઓસાના કેટલાક પાકા સારા થઈ જશે એમ આશા રાખીએ.

બીજી પણ એક વાત સમજવા જેવી છે. જેઓ ગાંધીજી ચળવળની નિંદા કરવા પ્રયત્ન કરે છે તેઓ કેવળ ગાંધીજીના વિરોધીમિત્રોજ તે બાબતમાં નથી. તેમના બનાવો એ કરતાં રહેલી ઘણી વખત તે કોઈ પણ રીતે ગાંધીજી, સરકાર કે તેમની નજીક જોનારા, બોલનાર, તથા તેમના પર શ્રદ્ધા રાખનાર પણ એ સાંભળે ત્યારે તેમને કેટલું દુઃખ થાય છે તે સ્વયંપ્રાપ્તી જોનારને પ્રત્યક્ષ રહેલી હોય છે. કેટલાક જણે તેઓ જાણે ગાંધીજી તમના અનુયાયીઓને આથી ખુબ બોધપાઠ મળ્યો છે, એ તેમને વંદન ઘટે. કોઈ તેમને એમ પણ કહે - બીજા લોકો ભલે એમના ઘાવ ચાટે છે કે બાપમાં રાખીએ છીએ. પણ ગાંધીજી અને તેમનીપર શ્રદ્ધા રાખનારા તો એવું કશું ઇચ્છતા જ નથી કે બોલવામાં એ વાતથી અજાણ રહે છે, તો તેમને જાણ કરવા રહેતી નહિ. તમારા તરફથી ગાંધીજી રાજવાળી કેટલી તમને દોષિત રહે? આમ આ નિંદા અફસોસપાનો તો બિલકુલ બાળબોધ હોય છે.

એકવાર બુદ્ધ ભિક્ષુ ગામમાં ભિક્ષા લઈને પાછા ફરતા એક કોઢીએ મહાત્માને જોઈને ભિક્ષાને બદલે ખુબ ગાળો દેવા માંડી. બુદ્ધ શાંતિ રાખી આગળ ચાલ્યા. શિષ્યોએ કહ્યું, 'આવું કેમ ખમાય! તમે કેમ કશો ઉત્તર જવાબ આપતા નથી!' બુદ્ધે પૂછ્યું, 'કોઈ તમારા આપણને કંઈક આપવા આવે તે આપણે સ્વીકારીએ નહિ તો તેનું શું થાય?' શિષ્યે કહ્યું, 'એ જેના પાછી પાછો જાય.' બુદ્ધે કહ્યું, 'એવી મને ગાળો આપી, પણ હામ રીને એ ન સ્વીકારો તેના દેવાનું નહિ. ગાળો એ મેની પાસે રહી!' શિષ્ય ચુપ થઈ ગયા.

એક વાર સ્વાધીનારાગણના કેટલાક સત્યાગ્રહીઓને એક ગામના ઠાકોરે ગામમાંથી કાઢી મૂકવા, તેઓએ બાજુ ગામમાં જઈ એક ખેતરમાં ઉતારો કર્યો. આને સ્વાધીનારાગણની ખાતા મુજબ તે ઠાકોરનું શુભચિંતન કરવા ભજન આદર્યા. તેની ખબરથી એકવી સ્વયંસેવક કે ઠાકોરને સંતની નથી. સાધુઓએ કહ્યું, 'આપે તો આપો એને એક દ્રષ્ટિએ પુણ્ય થાય. એને આપણે ભગવાનની પ્રાર્થના કરીએ, જેથી એનો અનાચારો ઉદ્ધાર થાય અને ગામડિયામાં ચાલ્યા આવતા સત્પુરુષોને ત્રાસ ન થાય. આ ગાંધીજીની રીતી છે.

ગાંધીજીને રીતાનું નીકળ્યા કરતા આફ્રીકી સ્વાધીનતું પાછું કરતું પડ્યું એ વખતે પણ ઓએ પોતાઓને કહ્યું, આપે તો ગોરાને ત્યાંજ પ્રત્યક્ષપણાનું કુદરત નીંદા કરવી પડી. પણ સારા માણસોએ કોમની નીંદા કરવી ઠીક નથી. આપો મારી જાત અને તમારા ના અપૂર્ણ ગણ, પણ આપો આપણે ઘણે કરીનું નામ પણ એનું પ્રાયશ્ચિત્ત કરીએ.' આપણે પણ એમ જ કરીએ.

દક્ષિણ આફ્રિકાના ટુંક ખબરો

ડરબનના ચીફ મેજીસ્ટ્રેટનું અવસાન

શ્રી. એમ. રૂદ્રીન ડરબનના ચીફ મેજીસ્ટ્રેટ જેઓ કેટલોક વખત સુધી ગંભીર હાલતમાં ગેરીસ્ટ્રાઝમાંના સેનેટોરીયમમાં હતા તેઓ ગુજરી ગયા છે. જાણ રહીયારે ડરબનમાં તેમને અગ્નિ દાહ આપવામાં આવ્યો હતો.

હસેરતુકમાં હિંદી વેપારીઓ

હસેરતુકમાં કેટલાક હીંદી વેપારીઓને પોતાના મકાનોના અમુક સુધારા કરવાની બાબત નોટીસ મળી આવી તરફથી નાદીત આપવામાં આવી હોવાથી અરાણ વેપારીઓમાં ઘણો અસંતોષ ફેલાયો છે. મેજીસ્ટ્રેસની મીટીંગ કલેરતુક હીંદુ મંડળના હોલમાં મળી હતી જેમાં મેજીસ્ટ્રેસને પહેલા સ્થળે રજુઆતો કરવા વિનંતી કરનારા ઠરાવો થયા હતા.

ગ્રેસ્ટીલની અસ્પૃશ્યતા દૂરકરીઓનો કેસ

ડરબનના મી. કાદા ઓસ્માનને મી. યુસુફ હાજી આમદ અલેરી અને બીજા મુલતે બે દૂરકરીની ગરબડના દૂરકરીઓ નરીને કામ કરવાની સત્તા નહિ દેવાનો કોર્ટે ખાસ હુકમ માગ્યો હતો. દૂરકરીઓએ વાંધો કઢાવ્યો હતો અને એડર્ટીસ જનરલ—પ્રેસીડન્ટ મી. જરદીસ લેયોનો દૂરકરીઓના વાંધાને મંજુર રાખનારો ચુકાદો આપ્યો છે. મી. કાદા ઓસ્માનનો મુકરેલું પ્રેફરેન્સ પાછલ કરવાની પરવાનગી અપાયા છે. વાદી તરફથી મી. એ બાલન તાર્યે મી. જે. જે. ગેલ્ધ, કીલન કે. સી. ઠાકર હતા અને પ્રતિવાદી મી જે. મી ગોરનર સાથે મી. એફ. સ્ટાર. શી. કે. મી હાજર હતા.

હિંદુ મોડલ એસોસીએશન કદમ

હીંદુ મોડલ એસોસીએશન કલાક નાયબી દરમ્યાન આફ્રિકામાં પ્રદેશ બાબતી કલાક ડરબન ખાતે રચવામાં છે. ત્રિમાનનું પ્રદેશ ગોઠવા દુઃ મુકત માં આવી પહોંચવા તથી છે. આ કલબના સભાનદો મળા પ્રસંગાદારે ૬૮૭ અમલેની રોક ડરબન કલબના સેક્રેટરી પરથેયા બાબર કાઢવી. કલબના કાર્યવાહક નીચે પ્રમાણે ચુંટાયા છે: પ્રમુખ: મી. પી પીલે, ઉપપ્રમુખ: મી. એમ મોલ સપનકરે, સેક્રેટરી: મી. આર એસ નકરાજન નાદાર, ટ્રેઝરર: મી જી ટી પકમાની. મેનેજકમીટી: મેસર્સ જે. મોમ પીલે અને પી. આર પથર.

ડરબારોહમાં ઝા બહેન બે આફ્રીકાનું બળી જવાથી થએલું મોત

ડરબનના રેબોરાહ મંદીરની પાછળના રીન ગાર્ડનમાં મહાનમા કલ્યાણ નામની ૩૦ વર્ષની વયની એક સ્ત્રીએ પોતાની અને પોતાના પ્રથમ વર્ષ ના અને નવ મહિનાના બે બાળકોપર પ્રાસલેટ છાંટી બળી મરી જવાનો કર્યો હોવાના બનાવ દુઃ મુકત પર પ્રસીદ્ધ થયા હતા. એ બાબતમાં ડરબનની કોર્ટમાં મેજીસ્ટ્રેટ સેવી હતી અને તેમાં જુબાની આપવા હતી કે સ્ત્રી અને બાળકો પોતાના ઓરડામાં દિવસના ૧૧ વાગે હતા. ડરવાજો અને બારી બંધ હતાં અને ઓ સુતી હતી. બાળકને દિવાસળીથી રમવાની ટેવ હતી અને રમતા આગ લાગી તેમ લાગે છે. એ પરથી મેજીસ્ટ્રેટે આકસ્માત થી બળી મરવાનો ચુકાદો આપ્યો હતો.

બાર બાળકોમાંથી એકજ જીવે છે

ડરબના પ્રીન્સ એડવર્ડ સ્ટ્રીટના મી ન બાકરના પરિવારે જુદા જુદા ૧૨ બીજે એક સાથમાં બાર બાળકોને જન્મ આપ્યો હતો. જેમાં બે છોકરા અને બે છોકરીઓ હતી બાકીનું જન્મતા સેન્ટ એડવર્ડ હોસ્પીટલમાં પામ રહ્યું હતું પરંતુ એક છોકરો તો જન્મતાની સાથે મરણ પામ્યો. હતો અને બીજો સપ્ટેમ્બર ના ૧૬ મીએ મરણ પામ્યો હતો. જે છોકરીઓમાંની એક અક્ટોબર ના. ૧૧ મીના મરણ પામ્યા છે અને હવે એક બાળકીજ રહી છે જે તંદુરસ્ત છે.

ધરચુરણ

મી. એસ પી. મેહ પાંચ મહીના હીંદુસ્તાન ની મુલાકાતીએ જઈ રહીમર મેનીયાળી પાછા આવી ગયા છે. તેઓ ડરબન ઉતર્યા છે અને થોડા દિવસ ડરબનમાં માણી જોહાનીસબર્ગ વિદાય થશે.

* * *

ડરબનના જાણીતા વેપારી શ્રી. રામજી દેવશી કુંડ મુકત હીંદુસ્તાનની સફરે જવા તમની આગબોટ રહીમરમાં ડરબન પાછ: આવી ગયા છે.

* * *

ડરબનના જુના વકીલ મી. એચ. ટી. પૂંપેલીયા ગઇ રહીમરમાં ડરબન આવી ગયા છે.

* * *

મી. જે. ઓમાં દોહ્રમેયરે નરેસ્બર્ગ ના. ૧ બીયો નોરસીમ મુનિમ ના ડરબન ખાતેની સેમાયટીની વાર્ષિક આફ્રીકન ગોલ્ડ પર નોંધ લિધેલી છે.

* * *

સોમવાર મુસોલીનીના બીજા પુત્ર મનો મુસોલીનીના કમાન્ડેટર ગ્રીકો ફ્લાયરની ગુત્રો સીનો પ્લેન મીના સાથે ત્રાસ પડ્યા છે. તેઓ બન્ને રહ વર્ષના છે ટ્રોગેડી અને કબ્રસ્તાનના તેઓ ફોટોગ્રાફ ઉતરાયો.

* * *

ગુપ્તા પારસણાના સત્યાગ્રહીઓને જાહીનો આંતર્ન ગોલ રજુ કરવાની મંજુરી આપી છે.

હિંદ સમાચાર

બેચરા છીરી સાથે લીગની સરખામણી

ગઈ મુલતવારની એક સભામાં કરેલાં ભાષણ દરમ્યાન ચૌધરી અકબલ ઠકકે મુસ્લીમ લીગની સરખામણી બેચરા બદુરી સાથે કરી હતી. સરકાર જરતી બીલ પાસને લીગપક્ષે અમ્પ્લાવ્યે કરેલી નીતિનો ઉલ્લેખ કરીને તેમણે જણાવ્યુ હતું કે, "રાવે પોતાના ગળીનું ખુન કરીને બીજા કુવારે રહેવા બેસનાર સ્ત્રી જેવું મુસ્લીમલીગનુ બનેલું છે. એક બાલુએ લીગ બીલને ટેકો આપે છે ને સાથે સાથે પેલેસ્ટા ઇનબાંની બ્રિટીશ નીતીનો વીરોધ કરે છે." સરકર જરતીના બીલ સામે મહાત્માગાંધીની પહો પ્રચંડ વિરોધ કર્યો હતા ત્યારે મુસ્લીમ લીગવાદીઓએ તેને ટેકો આપ્યો હતો અને લોકોના મનથી બાત એકજ બન રહ્યુ બણવાથી બીલ પસાદ થતા પાસ્યુ હતું. નહિ તો ન ઉઠી શકત હોત.

"અસીદ સામે માલ" ના પ્રશ્ન ઉપર લડત નહિ.

મીલાના નજમુદીન સાહેબે તાલુકા (બાનદેશ) બાને મહાસભા કમીટીના આશ્રયે બાષણ કરતાં જણાવ્યું હતું કે દેશમાં હિંદુ મુસલમાન એક તાની બારે જરૂર છે. હું કરાંતકારીના બાબારે જણાવુ છું કે ગોદરેસ અને મસ્જીદ સામે તાલના પ્રશ્ન ઉપર બગાસ બણતા ઉભા કરવા એ બાબ્યા છે. મુસલમાની ધર્મ પણ અહિંસાવાદીજ છે ત્યા કુત્રા મહાસભાના પ્રતિનિધ કરીને દેશનુ બારે મુસલમાન કરી શકા છે સામાન્ય પ્રશ્ન બામે બણાજ ઉતાજ પક્ષને લડવું હોયતો બાય એ દેશનું પણ છે અને તેથી તેનું રક્ષણ પણજ કરોજો. તે માટે બાન મેળવવું જોઇએ, કુરીબ થંપા રક્ષણના કરોજો અને જોરદા કરવી જોઇએ તોજ દેશનુ કલ્યાણ થશે

મુસ્લીમ લીગ કોમીવાદી છે તેનો ત્યાગ કરો

શ્રીરોજપુર બાતે મળેલા રાજકીય પરીષદના ગ્રામ્યસ્થાનેથી બાપણ બાપતા તંજુકત પ્રાંતની ગ્રેસ કમીટીના ઉપપ્રમુખ મહમદના અહમદ કુરેશ નહરીએ હાજરના મુસ્લીમોને મોટી સંખ્યા બા પ્રેસમાં જોડાવાની જોરદાર બાપીલ કરી હતી તેમણે જણાવ્યું હતું કે મુસ્લીમ લીગ બેકામે કરેલા છે. બાત ગ્રેસ એકજીજ હિન્દ માટે બાજાદી પ્રાપ્ત કરશે અને મુસ્લીમોએ બે કોમોના કુરસાદ અને બાગેવાની જોવી બાબ જેવા જરૂરી છે બાપણ બાવતાં પહેલા મહિલાનોને બળદની ગાડીમાં પ્રબંધ સરઘસ કાઢીને સ્ટેશનમાં ફેરવવામાં આવ્યા હતા

બે વધુ નબીબી કોલેજો

બાવતા બે મુબાઇ સરકાર મુંબાઇ બાવતામાં બે વધુ નબીબી કોલેજો તેમજ પુનાની અને બાદુવેરાના પ્રસાંત શિક્ષણ માટે ચક્ષુ સંસ્થાઓ સર કરનાર છે. એમ સમજાય છે કે પુના અને અમદાવાદ બાતેની હાલની તબીબી શાળાઓ વિદ્યાર્થીઓને એમ. સા. બી. એસ બાદ શીખવે છે અને પછી વિદ્યાર્થીઓને તેઓ એમ. બી બી. એસ. ની ડીગ્રી લેવાનો નીર્ણય કરે તો મુબઇ જવાનું મુસ્કેલ લાગે છે. તંદુરસ્તી બાતાના પ્રધાન કે. એમ. શ્રી મીનશર આ બે શાળાઓને કોલેજોમાં ફેરવવાના પ્રશ્નનો તૈયાર કરે છે. એમ બારવામા બાવે છે કે બા ફેરફાર બાવતા શિક્ષણ વિષયક તાર્કી રાજબાત પડતા અમલમા મુકારો દેશો. દેશોને ટેકો બાપવાની સરકારી નીતી અનુસાર સરકારે પ્રાંતમાં જુદા જુદા સ્થળોએ ચક્ષુ સંસ્થાઓ શરૂ કરવાનો નીર્ણય કર્યો છે બામાની ગોર કર્ણાટકમાં હશે અને બીજી બેનાં સ્થળ હજુ નક્કી કરવામા બાવ્યાં નથી.

'વિઠ્ઠલનગર' કાયમ રહેશે

બારડોલી તાલુકાના કોરાદ કસ્બામાં બાવેલ હરિપુરામાં પક્ષે બી મહાત્મા બાપીવિજન બરાબ હતુ. બને તેના મહાત્મબાનમરને ચ. વિઠ્ઠલભાબાની યાદમા વિઠ્ઠલનગર નામ બબાપુ હતું. હરિપુરામાં બરાબરા બા બાપીવિજનના સ્થળનું નામ હિંદના પ્રતીદામમા બમર રાખવા માટે તેનું નામ 'વિઠ્ઠલનગર' કાયમ રાખવા તે માબના બાગેવાન કાર્યકર્તાબોએ બરદાર શ્રી. વલ્લભ ભાબાઇ પટેલની સંબતી માંગી હતી બને તે વખે બાવી જવાબથી કોરાદ વિભાગના સેવકોની બે દિવસ ઉપર મળેલી બાદેર સભામા બે જગાએ મહાત્માજીની મોટર બગી હતી તેનું નામ "વિઠ્ઠલનગર" રાખવામા બાવ્યું છે બેનું બાદેર કરવામા બાવ્યું હતું બા બાબતની મુંબાઇ સરકાર તેબજ બાગતા વધારના બર્ચને બખર બાપવામા બાવી છે.

હિંદુસ્તાની બાપો

મુંબાઇ સરકારે પ્રજાકાની તમામ શાળાઓમાં ફરજીયાત હિન્દુસ્તાની દાખલ કરવાનો નીર્ણય કર્યો છે. છેવટે બા બાબતનુ શિક્ષણ પ્રજાકાની તમામ માન્ય રાખવામા બાવેલી શાળાઓમાં દરજ્જાબાન કરવામાં બાવશે બા સંબંધમાં બખાર પક્ષની છાપા તેબી સમાચાર બાપીમાં જણાવવામા બાવે છે કે હિંદના રાજ્યકા-મા બા પ્રાંતનું બ્યાજબી સ્થાન પ્રાપ્ત કરવા બાપણા હિંદિલ બુબાનોએ હિંદુસ્તાનીનું પ્રાથમ તાકિ જ્ઞાન પ્રાપ્ત કરવુ જરૂરી છે. બા હેતુબર હોંદુસ્તાની બાપા શાળાઓમાં દાખલ કરવી તેબએ બને તેનું શિક્ષણ દરબારી બને હિંદુ તેબ બને બીબીઓમા બાવવાની જોગવાબઓ કરવામા બાવશે બીબાર્બીબો બા બને બીબીઓબોબી પબે તેની પસંદગી કરી શકશે. હિંદુસ્તાનીના પરીબાર્બીબોને દરજ્જાબાન હાજરી બાપવી પડશે. બા સામે સરકાર બેઠવી રપબ્યના કરવા બબ્બે છે બાતબાપાનું બાપબન કરે તેબા શાળાબોમાં બાપબાર બાપા તરીકે ચાલુ રહેશે તેની જગ્યાએ દેશ પબ સંસ્થેબોમા હિંદુસ્તાની શિક્ષણ દાખલ કરવામાં બાવશે નહિ. સરકારે પહુમા હિંદુસ્તાની પાઠ્ય પુસ્તકો તયરી કરવામાં કાબરેકટર બોફ ઇન્સ્ટ્રકશનને મદદ કરવા હિંદુસ્તાની રકૂલ બોર્ડ કમીટીની રચના કરી છે. બા કમીટીમાં ૧૦ સભ્યો છે જેમાં બમદાવાદના બાબીતા મુરબીબ બેબવણી-કારોનો પણ સમાવેશ થઇ જાબ છે.

હરિજનોએ હક પાતી મુકી

કેટલોક બબત બબા પ્રાંતિક ધારાસભાબ હરિજનોને બેઠક બબારી કોબેઓ કોબો ઠર બબ કેટલાક હરિજનો રોગાંવ બાબીજી પાસે બબા હતા અને બા જ્ઞ લાંબબ કરી રબા હતા. બાબીજીએ સબજબ્યા પબ સબજ્યા નહિ અને બાંબણ કરવાની ના પાડી. થોડા થોડા દિવસે તેબોની બાતી થતી હતી. તેદબામાં બાબીજીને સરદર પ્રાતગા જબાનું થયું તેથી તેબે બે બાંબણ બાંધ થયું છે. નાગપુર હરીજન સેવા સબીતીના બંત્રી બી બાંટોદર તાબા તેબા સાથીદારોમાં જણાવે છે કે સેગાંવ બાતેનો હરિજન 'સત્યાગ્રહ' પડતા મુકવામા બાવ્યો છે, કારણ કે મહાત્માજી સેગાંવથી રોબદી ગબા છે બને કેટલાક દિવસ બા બાદ તેબો બા પ્રાતગા પાછા ફરનાર નથી. સત્યાગ્રહ સબીની બોતાની બાગબણી મામલે રબા-નબા બાદે નબુ બાજરકારક પાસું શોધી કાઢશે. બી બાંટોદર બાગુમા જણાબે છે કે નાગપુર પ્રાંતીક સબીતીના બમુક તરફથી મારે બા સત્યાગ્રહ બાને કરવો બે તનાબા બાવશ્ય રહેલું બેવા પ્રકારની મને નોટીસ મળી છે છતા પબ જો મહાત્માજી સેગાંવ બાત દેશ તો મારી સબીતીએ બા બાબતબા પાની મુકી ન દેશ.

રાજકોટમાં સભાબાંધીનો ઓર્ડીનન્સ

રાજકોટના દિવાન સર બેટીક કેસે દમન નીતીનો પ્રયોગ રાજ કરી દીધો છે. તા. ૨૬ બીની સાજના એક પીરાદ સભાના શ્રી. કેબરે જ્યારે ભાષણ કરી રબા હતા ત્યારે તેમના ભાષણ બાધમાં સભાબાંધીનો ઓર્ડીનન્સ પોલીસ લેંપી ગયો હતો. તેમાં જણાવવામા બાવે છે કે રાજ્ય બીરોધી ભાષણો ન કરવા. તેવી સભાઓમાં હાજરી ન બાપવી બાના બંગ કરનાર બે વખતની કેદ અને રૂા. ૬૦૦ સુધીના દંડની સજાને પાત્ર થશે. આ પછી ગાંધારબ્ય મરણ બાની ગયું હતુ બાને બી કેબરે બાંદોસામબ બાત રાજ કરવાને બેઠેલા રાબ્દો સંભળાબ્યા હતા

ખબરપત્રો

સુરત હિંદુ એસોસીએશન

ગઇ રવિવાર તા. ૨૨ મી રાનીપારના રોજ ૧૬ વાગે સુરત હિંદુ ઓરોસીએશન તરફથી વિદાયગીરી ભોજન મેળાવડો મળેલ હતો. જે પ્રસંગે પ્રમુખ શ્રી. એમ. બી. નાયક તથા મહારાજ શ્રી પ્રાણશંકર જેઓશ્રી તથા અન્ય મહાનુભાવો ઘાવેચનો કર્યા હતા. ભારત સેવાશ્રમ સંઘના સુધરોએ સંગીત તથા એનબુકેશનલ ફ્રીલ્મો બતાવી હતી. ૧૦–૩૦ વાગે મેળાવડો પૂર્ણ માતરમના ગીત સાથે સમાપ્ત થયો હતો.

આકટોબર તા. ૨૪ મી સોમવારના સાંજના ૬ વાગે નવા વર્ષના મેળાવડો થયો હતો જે પ્રસંગે દેવા ચીકાર ભરાઇ ગયો હતો. પ્રમુખ શ્રી. એમ. બી. નાયક તથા મેસર્સ મોરારજી ફલજી, એસ. બી. મેઘ, મણીભાઇ ગાંધી, પી. જી. દેસાઇ, ચાપુરજી જીવણજી, મોરારજી શુધા વિગેરે મહાનુભાવોએ પ્રસંગાનુસાર વિવેચનો કર્યા હતા. પ્રસંગાનુસાર વિવેચનો પણ થયાં હતાં રાત્રીના તા. ૨૬ મીએ હિંદુ સભા તરફથી ચાલતી ગુજરાતી સ્કુલના વિદ્યાર્થીઓ તરફથી જલસો કરવામાં આવ્યો હતો. મેસર્સ નીકમદાસ અમરસંગી પેઢીના માલીક શ્રી રામચંદ્ર શ્રીકૃષ્ણ તરફથી વિદ્યાર્થીઓને ઇનામો પહેરેજાના આપ્યા હતા તેમજે તાજાના શિક્ષક રા. ગોવિંદજીના પણ્યાણ કર્યો હતા અને તેમને પાંચ મીનીટ બોલ આપી હતી. હિંદુ સભા તરફથી ૨ મીનીટ બોલનાર શ્રી. ભાણજીભાઇ સુધરા તરફથી શ્રી ૧૦ બોલ આપવામાં આવી હતી બાદ મેળાવડો બરાબર પાંચ વાગ્યે પૂર્ણ થયો હતા. સોમવાર તા. ૨૪ મીએ નવું વર્ષ હોવા મંડળના હોદ્દેદારો વગેરે પસંદ થયા હતા. પ્રમુખ તરીકે આવ્યા સાહેબો તરફથી ગોરી દરખાસ્ત પર હતી કે સભાના કામમાં પધારેલ કરવા નવા વર્ષના શુભ દીને ભોજનથી માટે ચાર પાંચ બાળકો અને બાલીકાઓએ અને શ્રીફળ તેમજ બીજા કેટલાક બાળકોએ પેર પેર કરી બોલાવી લેવા નીકળ્યાં. એ પ્રમાણે કેટલાક બાળકોને કરવા નીકળતાં તેઓને કારેક સારુ ગણેશ થયા. રા. રા. પટેલ તથા રા. કેશવ બાલ તરીકામ ગોવિંદજીએ એ કામ માટે ગોદડની સગવડ આપી હતી બરાબર સારેક ટાઇમ પણ આપેલ હતો. વિદ્યાર્થીઓના જલસા વખતે નીચેની રકમો સભાને આપવામાં આવી હતી : રા. સી કે. પીલે પા. ૨, બોમ્બગામ નારણજી દેસાઇ પા. ૧–૧–૦, રા. ગુલબરાજ પા. ૧ અને ઓટલડાકિન અને ડોપડાકિનથી મળેલા રા. કે. પી. પટેલ અને બંદુભાઇ ગોવીંદજી સી ૬

ડર્બન હિંદુ સેવાસમિતી

તા ૧૬–૧૦–૩૮ ની સાંજે ડરબનના હિંદુ સેવાસમિતીની આમ મીટીંગ ભેરામજાઇ મેરવજના પ્રમુખપદે મળી હતી. સંસ્થાના મકાન ફંડ માટે કેપટાઉન મળેલા રેપ્યુટેશનને રીપોર્ટ રજુ કર્યો હતો અને મંડળીએ કેપટાઉન મુનાઇટેડ હિંદુ ઓસોસીએશન તરફથી મળેલી લાંબા ફિરસાણાની એક પીસ ૧૦૫–૧૬–૦ ની રજુ કરી પ્રવાસ પુરો કરી આવેલા બાઇઓને તથા કેપટાઉનની હોદ્દા બજનાઓ ઉપરોક્ત સ્વરૂપ મળી ગયાબેન ફિદાર સહકાર માટે આભાર માન્યો હતો અને બીજા કાર્યકર્તાઓ અને બીજા હોતગીરોઓએ કેપ્યુટેશનના કાર્યમાં આર્થીક સહાયતા બદલ આભાર માની બધા લાઇ મદદ કરી તે માટે ઉપરોક્ત વરસ્યા તેમનો આ પત્ર દ્વારા હાર્દીક આભાર માને છે.

ઓકટોબર તા. ૨૩ બપોરે સોમવારીના મંદીર ના દીપોત્સવીના ઉત્સવ ઉજવવા બાબત હિંદુ નરનારીઓનો જાહેર મેળાવડો થયો હતા જેમ ભગવાન શ્રી. રામચંદ્રજીના પવિત્ર જીવન ઉપર પ્રસ ગોચાત વિવેચનો થયા હતાં. આરતી, પ્રસાદ વેપાયા બાદ ભજન કીર્તન ગરબા આદી પછી ગોદી રાત્ર મેળાવડો વિસર્જન થયો હતા

વિદાયગીરીના જલસો

રા. નારણજી રૂદર પેલજી જેઓ નવેમ્બર તા. ૬ ઠીએ રવહેસ જવા રવાના થનાર છે તેમના માનમાં રોમાટના વિષ્ણુ મંદીર અને ધરમશાળા તરફથી આકટોબર તા. ૧૦ મીએ વિદાયગીરીનો મેળાવડો થયો હતો. રા. નારણજી રૂદરના શુભેચ્છકોએ સાથે સારા સકર ખાનારા આવ્યા હતા. રા. નારણજીને આભાર માની નીચેની રકમો બેટ આપી હતી : વિષ્ણુ મંદીર અને ધરમશાળા ગીની ૧, આબાજીમલ દરજાગ તા. ૧૦, ટી. એન્ડ એસ. બી એ, એસોસીએશન તા. ૧૦ અને ટીબીકસ તરફથી તા. ૬૦

કેપ હિંદુ ક્રીકેટ કલબ

કેપ હિંદુ ક્રીકેટ કલબની જનરલ મીટીંગ તા. ૬–૧૦–૩૮ ના રવીવારે કેપટાઉનમાં પાર્ષદ ચુંટણી માટે મળી હતી. શ્રી. ચુનીલાલ છોતા-રામ પ્રવાણીના પ્રમુખપણા હેઠળ નીચેના કાર્યવાહકોની ચુંટણી થઇ હતી. પ્રમુખ : કલ્યાણજી દેવજી, ઉપપ્રમુખ : મગનલાલ હરજીવનદાસ લવતણીયા, જો. સેક્રેટરીઓ : જમનલાલ બી. પટેલ અને મગનભાઇ પરમુ, ટ્રેઝરર : મોરારજી દેવાર, કેપટન : દેવજીભાઇ પરસોતમ, વાઇસ કેપટન : મનજીભાઇ જીવા, લાઇબ્રેરીયન : ટી સી. ચીવાળા અને એસ. સી. ચીવાળા

સેરહસબરીના ભાણીતા વતનીનું અવસાન

સેરહસબરીના ભાણીતા વતની અને લાંબા ભાણીથી પેઢી ભાગજ ચારે. નાયકના મેનેજર શ્રી. જી. એમ. દેસાઇનું ગાર્ટ હેલીપરથી મંગળવાર અકટોબર તા. ૧૧ મીએ અકાળ અવસાન થયું. શ્રી. દેસાઇની વય ૪૫ વર્ષની હતી. તેઓ ૧૯૦૬ ની સાલમાં રેહડેસીયા આવ્યા હતા અને નીચવર્ગમાં આદર મેળવી રહ્યાન ધરાવતા હતા. સેરહસબરીના હિંદુ ભાઇઓને તેમની ખોટી ખોટ પડ્યા છે. પોતાની પાછળ સ્વર્ગસ્થ પોતાનાં દુઃખ વિધવા અને ચાર છોકરાંઓને શોક કરતા મુકતા ગયા છે તેમની દહનક્રીયામાં મોટી સંખ્યામાં સોકોએ હાજરી આપી હતી અને પુષ્પાંજલીઓ પણ સારી સંખ્યામાં ચાકલી હતી

જેલોની દિલસોઝી

જેલોથી લાંના હિંદુ મંડળના સેક્રેટરી શ. જગજીવનદાસ એમ. વ્યાસ લખી જણાવે છે કે: જેલોના રહીશ શ. ગુલાબભાઇ અકબરભાઇ દેસાઇ તા. ૧૨-૧૦-૩૮ ના રોજ સવારે સેલ્સબરીમાં હાર્ટફેઇલ થવાથી સ્વર્ગવાસ થવાથી અત્રે ખરેખર દિલગીરી ફેલાઇ છે. તેઓ ૬૫ વરસની ઉંમરના સેલ્સબરીમાં બીજા આર. નાયકના સાથે ભાગીદાર થયા હતા. તેમણે પોતાનો પણ ચમત જેલોમાંજ ગાળ્યો હતો અને દરેક કીદીઓ માટે લાગણી રાખતા હતા અને દરેક કામમાં ભાગ લેતા હતા. જેલોના હિંદુ ભાઇઓને તેમની બોટી ખોટ પડી છે. તેમના કુટુંબની જલો પ્રત્યે અંતઃકરણથી દિલસોઝ દર્શાવવામાં આવે છે.

આભાર

અમારી પેઢીના ભાગીદાર શ્રી ગુલાબભાઇ અકબરભાઇ દેસાઇનું અવસાન તા. ૧૨-૧૦-૩૮ નાં મંગળવારે સવારે સાડા નવ વાગ્યે હાર્ટ-ફેઇલીઅરથી મહેસેલ જેમની દહન ક્રીયામાં સોલ્સબરી, યુલવામ્પ્ટન, બ્રાન્ડા, જેલો, કલેવ્ડે, ગઢડા, રાબાની, સીલુકવે, રોનેલા, મરેન્ડેલા, ગ્રેન્ડસ્ટોર્ન, બામ્બુલા, કાર્ટવીકટોરીઆ, રેકાટી તથા અમટાલીથી જે જે ભાઇઓએ હાજરી આપી તથા પુષ્પો ચઢાવ્યાં મોકલી તથા અમારી પેઢી તથા તેમનાં કુટુંબ પ્રત્યે દિલસોઝી દર્શાવતા અને આશ્વાસનના તારો તથા કાગળો મોકલ્યા તે સર્વે ભાઇઓનો આભારી પેઢી તથા મરહૂમનું કુટુંબ આભાર માનીએ છીએ —બીજાભ આર. નાયક વતિ મગનલાલ એમ. મહેતા.

Phone 33-4014. P. O. Box 4111.

—હુંડી વસ્તુ ભંડાર—

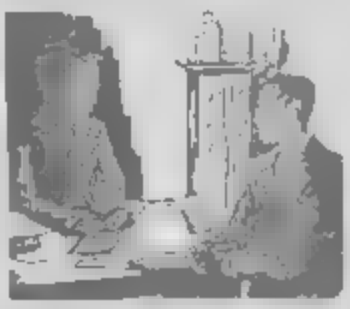
(ઇ. સ. ૧૯૨૮ માં સ્થાપિત)

અમારે ત્યાં કલકત્તરી, મદ્રાસનરી, કોબરી, ફેન્સી ગ્રાસ, ફાઉન્ટેન, તાંબા-પિત્તળ, જરમન સીલ્વર તેમજ લોખંડના કરેક અનના દેશી ગાસલેટ સ્ટોવસેટ આવે અને છે. પેકીંગ્ડસ્ટ્રી ઇ. ૬ માર્કેટ તથા દેશી તેમજ બહારનું દાણ પી. બાદ તલાવું ફેન, દરબારગઢ, ચીમકી, કુલમ, ફ્રોક, ગંભાણિયું, દીવો, પીકોટી, વિજેટ ઉંચા ચાલક તથા દરેક બતની દાણ, કકોલ આદિ તેમજ કરીયાણું અને સ્ટેશનરી મળશે "પારકર" પેન અને પેન્સીલો, બાળકો નાબવાના મુજબી તેલો, અત્તરો, સાબુઓ, કાંસકા, અને ઉંમદાસ્ટાલ રેટલ ઓલ્ડ જ્વેલરી મળે છે.

એક વખત પધારી અમારા ઓરડાર આપી આની કરવા ઉલામણ છે.

અહીંના સ્ટેશનરોપર બાલ ધ્યાન આપવા માં આવે છે ક્રમાંક:- ૧૨૬

૪, પ્રીંસદ સ્ટ્રીટ, ઝવેરીબજાર.

[illegible] ... [illegible] ... [illegible] ... [

વેચવાના પુસ્તકો

બાળ સાહિત્ય—નવલકથાઓ—પ્રાર્મિક સાહિત્ય—રાષ્ટ્રિય સાહિત્ય—કાવ્યો વિગેરે

દક્ષિણા મૂર્તિ વિદ્યાર્થી ભવન પ્રકાશન મંદિરનું સાહિત્ય

	પા.	મી.પે.
૮૦ પુસ્તકોનો સેટ	૧	૬
૨૭ ,, ,,	૦	૧૫
૨૫ ,, ,,	૦	૧૨

નવયુગ વાંચનમાળા

બાળપોથી	૧	૦
૨ જી ચોપડી	૧	૧
૩ જી ચોપડી	૧	૬
૪ થી ચોપડી	૨	૦

કરાચીકૃત મુળાક્ષરની સચિત્ર બાળ પોથી મી. ૧ ૬.

સરકારી શાળાઓમાં ચાલતાં પુસ્તકો

	મી.	પે.
બાળપોથી	૦	૬
૧ લી ચોપડી	૦	૮
૨ જી ,,	૧	૦
૩ જી ,,	૧	૩
૪ થી ,,	૧	૬
૧ લી ચોપડીના અર્થ	૦	૬
૨ જી ,, ,,	૦	૮
૩ જી ,, ,,	૧	૦
૪ થી ,, ,,	૧	૬
ગુજરાતી ટેસ્ટ બીજાભ્યાસ ભાગ ૧	૦	૬
,, ,, ,, ભાગ ૨	૧	૦
અંકગણિત બાલાવબોધનું	૨	૬
બાલરત્ન વાચનનું	૧	૩
ભૂગોળ ૪ થા ધોરણની (અંગ્રેજીના કુલ) નવી આવૃત્તિ	૨	૦
ગુજરાતી અંગ્રેજી ફીગોરી નાની	૫	૦
ઉંચામ ગુજરાતી ,, ,,	૫	૦

રાષ્ટ્રીય સાહિત્ય

મારી જીવન કથા (પં. જ. નેહરૂ)	૧૨	૬
સત્યાગ્રહની મિમાંસા	૪	૬
અહિંસા	૩	૬
અને મજુરી કરનારઓની	૨	૦
સેા સેવા	૨	૬
યાત્રા અવરણા	૩	૦
ખરી કેળવણી	૪	૦
આપણી કેસો ભાગ ૧-૨	૫	૬
,, ,, ભાગ ૩ જો	૭	૬
ગાંધી વિચાર દોહન	૬	૦
દક્ષિણનો ચીર	૧	૮
રામ અનન્ય અંજલી	૧	૬
નવજીવન બાલ	૧	૩
ગાંધીજીની પ્રતિમા	૬	૬
આપણે હીંદુસ્તાન	૪	૬
આપણા તહેવારોનો ઇતિહાસ	૧૧	૬
લેાક સંગીત	૧	૮
સ્વદેશી સમાજ	૨	૦
સીતા હરણ	૩	૦
ત્રણ વાર્તાઓ	૪	૦
સુધારાનો ઇતિહાસ	૫	૬
ગાંધી પાર્લામેન્ટ કમીશન	૨	૦
પરદેશી કાપડની સામે કેમ લડીશું	૨	૬
પ્રાણ પ્રતિષ્ઠા	૨	૬
નીતિનાશને માર્ગે	૨	૦
ધર્મ સંસ્થાપના	૧	૬
હારે હરીનું શું?	૨	૬
,, ,, ,, ભેતરાય	૨	૬
બોલશેવીઝમ ને બીજી વાતો	૧	૬
પીરસના અને બીજી વાતો	૧	૬
બેદુલ બિકારી	૧	૦
જેલમાંથી ઝાંખીઓ	૨	૦
,, ,, પાકું પુ.	૪	૬
કારાવાસની કહાણી	૪	૦
,, ,, પાકું પુ.	૩	૬
નવા ચીનો ભાગ ૧ લો.	૧	૬
,, ,, ભાગ ૨ જો	૨	૬
કટારીવાર	૨	૦
મહાત્માજીના પ્રસંગો	૪	૦
ગોખલે સિલ્વરસ્પીચ	૨	૦
આપણામાંનો મુક્તિ સંગ્રામ	૪	૦
કુરબાનીની કથાઓ	૨	૦
સાગર ઝપાટે	૨	૦
ફિરાટ ગાંધી ત્યારે	૪	૦
શેારઠ રાષ્ટ્રી	૫	૬
મૃદુરાજ	૮	૦
પીર જગદેવ	૮	૬
હીંદુસ્થાનની ભાગ ઓગણીસ	૨	૬
પુંડરીકના પરાક્રમ	૧	૬
કું બનવીર કેમ બના	૫	૦
સમાજની વેદીપર	૪	૬

ધાર્મિક સાહિત્ય

ભગવદ્ગીતા	૧૨	૦
બી. મદ્ભાગવત ભાગ ૧-૨	૧૨	૦
ધર્મ દોહન ભાગ ૩	૩	૬
,, ,, ભાગ ૨ જો	૧	૦
દક્ષાંત કથાઓ	૩	૦
પરમાર્થસાર	૧	૦
રામની શિખ્ય સંચાર	૧	૦
મંગળ પ્રભાત	૧	૦
ગેરી અને મેનન	૫	૬
સાદી શિખામણ	૬	૦
ટોલ્સ્ટોયની નીતિ કથા	૧	૦
રામાયણ ટૂંકસાર પા. પુ.	૮	૦
ક્ષેત્રપુર વચન-બોધમાળા	૫	૦
બાલ કથા	૧	૬
પરમહંસ રામકૃષ્ણના બોધપાઠ	૨	૦
અનાસક્તિ યોગ	૧	૦
ગિતા બોધ	૨	૦
ઉપનિષદ પાઠાવળી	૪	૦

નવલ કથાઓ

અતરની બલા	૪	૦
પત્ર બાલબા	૭	૬
કંચીત કેદય ૧ લ્યે નાટક	૧	૧
આરેલો અગ્નિ	૭	૦
ગ્રામ લક્ષ્મી ભાગ ૧	૭	૬
,, ,, ભાગ ૨	૭	૦
,, ,, ભાગ ૩	૭	૦
,, ,, ભાગ ૪	૮	૦
જગોન્સલા	૫	૦
ઘણુ સેવ કંમદ ભાગ ૨ જો	૨	૦
કંચીત હસ્ય અને સંપુકતા	૭	૦
ગિરીબ	૭	૦
નારી હૃદય	૪	૬
તબુખા	૫	૦
તારી તલવાર	૪	૦
દિવ્યચક્ષુ	૭	૦
અર્પણ	૬	૬
પુનરીથી	૭	૬
ગાગીવદાર દાસ્ય અંધાર	૬	૦
ધુમ્ર શિખા	૪	૬
રાજ નંદીની	૨	૬
રાજીથી	૬	૦
મદુમા	૭	૬
મેતીના તોરણ	૪	૦
ધુતીલી સ્ત્રીઓ	૪	૦
સાબરમતી	૪	૦
સ્નેહ સંબંધ	૪	૬
લક્ષ્મી સહીનું કસિ	૫	૦
બેરાનમાં	૪	૬
સ્નેહ કમ	૭	૦
સુપ્રભુંજય	૮	૬
પારિજાત	૨	૬
બાળાના પરોક	૨	૦
બેરાતા રાજા	૬	૦
કાવેરા	૭	૦
કાકાની કથા	૨	૬
માલિકા	૫	૦
ચિત્રદામ	૭	૬
ટેક કિવાન	૫	૦
કમયોગા રાજેશ્વર	૫	૬

ઓરડર સાથે નાણાં મોકલવા અરજ-બાની કરવી. વી. પી. ઓર્ડરોને ધ્યાન આપવામાં નહિ આવે

મળવાનું ઠેકાણું:-

Manager, Indian Opinion,
Phœnix. Natal.

મને ઉંઘજ કેમ નહિ આવતી હોય?

જલદી અને શાંતિથી ઉંઘ લાવનાર "ઓવલટીન" ના જેવી બીજી એકે વસ્તુ નથી. વળી આ ઉંઘ કુદરતી અને તંદુરસ્તી આપનારી છે. કેમકે "ઓવલટીન" માં તમે ઉંઘતા હો ને વખતે તમને ખુબ શક્તિ આપનારા, અને તમારૂં શરીર, મગજ અને જ્ઞાનતંતુઓને કેળવનારા સઘળા અગત્યના પોષક તત્વો રહેલાં છે.

આથી "ઓવલટીન" નો રાતના સુતી વખતના પીણા તરીકે નીયમીત ઉપયોગ કરો. પરંતુ યાદ રાખજો કે તે "ઓવલટીન" જ હોવું જોઇએ. તે અદ્વિતીય છે.

Drink
'Ovaltine' *--and note the Difference!*

પ્રસ્થાન

પ્રસ્થાન માસિક બાર વર્ષ પુરાં કરી—તેર મું બેસતી—નવમાં વર્ષમાં પ્રવેશ કરે છે, તે નિમિત્તે :—

'પ્રસ્થાન'ના ગ્રાહકોને ખાસ લાભ

જે ગ્રાહકનું નં. ૧૯૬૯ના ફેબ્રુઆરી બાદ 'સૂચીનું પ્રયોજન હો. ૫, બાકી, બારદેશ માટે રૂા. ૫ ભરી બાકી કરો, તેમને પ્રસ્થાન કાર્યાલય તરફથી બાકીના બદલે ઉપરના પુસ્તકો ભેટ રૂપ કરી કમીશન કાપી આનાવારમાં આપવા. [આપનારઃ શ્રી વિશ્વનાથ મણિશંકર ભટ્ટ તથા શ્રી ગજાનંદ પુસ્તકોના પુસ્તકો ઉપર ૧૫ ટકા]

ગ્રેહકો કે

જે વાચક ગ્રાહકો ૨—૨—૦ રૂપિયાનાં પુસ્તકો ખરીદશે તેમને પ્રસ્થાન ભેટ મળી રહેશે.

જે વાચક રૂપિયાનાં ખરીદશે તેમને આખો સરંજામ પડી રહેશે ઘોરો ૧ સાલ ના બાંધેલ.

ગુજરાતના આગેવાન, તેમજ પુસ્તકાલયો ને ગ્રાહકકુટુંબો આ ઘોરણનાનો જરૂર લાભ લે.

મફત!

પ્રસ્થાનનાં પુસ્તકો

	રૂપિયા.
ગ્રહપ્રપંચ	૩૫
ભૂખમરાનો ઉપાય	૨
રહિમાબાનું પતન	૨
સાબરમતી	૨૫
પરમાણુ બૉંબ	૪
દિનચર્યા	૨૫
પરેજાદિકે	૭
ભાનુમતિ	૨૫
પ્રેમનો દંભ	૧૫
ઓ-પુરૂષ	૭
નવો આચાર	(ત્રણ ભાગ) ૫૦
કુમારપાળ	૪૫
ક્ષમાગુણ	૧૫
ભાતા ભાસોપાલવ	૧૫
સરસ્વતીબાળા	વર્ષ ૧ થી ૬ ૧૯૫

બાકી સૂચીપત્ર મંગાવો.

પ્રસ્થાન કાર્યાલય: પારસી અગિયારી સામે, અમદાવાદ.

શું તમારામાં જોર, ચેતન અને ઉત્સાહ છે?

માથાનો દુખાવો, પિત્તનો બગાડો, અપચો અને આળસ એ બધું કબજીયાતને આભારી છે. એ સુચવે છે કે "ઇનોઝ ફ્રૂટ સોલ્ટ" તમારે લેવાની જરૂર છે. "ઇનોઝ" લોહિની આંતરિક શુધ્ધી કરી પેટની બધી બ્યાધા ઓ દુર કરે છે. રોજ સવારે એક ટી સ્પુન ફ્રૂટ સોલ્ટ એક ગ્લાસ પાણી સાથે લેવાથી તમને માંદી માફક રહેશે.

ENO'S 'FRUIT SALT'

RAJCOOMAR,
DURBAN'S FIRST INDIAN UNDERTAKER

રાજકુમાર,
અન્ડરટેકર

કોન. દુ. ગોલ્ડ લાઈ ૧ ઉોડા લાઈ કુ કોફીસે પુરા પાડવામા આવે છે. વાત દિવસ ખુલ્લુ.

14, Cross Street DURBAN

'PHONE 33-4691. BOX 2526.
L. MISTRY
એલ. મીસ્ત્રી

ઓફસ, રેલ્વલ અને ડીચન ડરેસર કુટક અથવા જથા-બંધ બનાવનાર તેમજ પુલ ટર્નીંગ સ્ટીમારોને કામ કરનાર.

વરસોલા બાયોલું પ્રાઈસ લીસ્ટ મંગાવો.

45 Market St. : : : Johannesburg.

કીટીંગસ
પાવડર
કીડી, માકડ, ચાંચડ, કંસારા, માખી, ચાંદા વિગેરે સઘળા જંતુઓનો
નાશ કરે છે.
કીટીંગ્સ પાવડરના ટીન અંગે છે.

'Phone 2-3381 Tel. add. "Letapco."
D. K. PATEL
Fruit and Vegetable Exporter
— SPECIALIST —
in South African, Canadian and Australian Apples
—and—
Cape Fruit on hand in season
We have in stock Nnartjes which have just come to Market

ડી. કે. પટેલ.
ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ એક્ષપોર્ટર.
સાઉથ આફ્રિકન, કેનેડીયન અને ઓસ્ટ્રેલીયન એપલ્સના સ્પેશીયલીસ્ટ
ઋતુમાં કેપ ફ્રૂટ પણ રાખીએ છીએ
નાર્ચીસ હાલમાં શરૂ થયા છે અને તેનો સ્ટોક પણ રાખીએ છીએ.
કંપનીના ઓર્ડરો ઉપર ખાસ ધ્યાન દેવામાં આવે છે
નાર્ચીસ અને મેન્ડરીન સારા અને સસ્તા
C. O. D. થી મળશે.
P. O. Box 766. 10, Cross St. Durban.

Phone 22-4209. Tel. Add. "VALANTEL." P. O. Box 4146
V. B. PATEL,
WHOLESALE AND RETAIL FRUIT, VEGETABLE AND PRODUCE MERCHANT
CHEAPEST BANANA STORE IN TOWN.
40 President Street, JOHANNESBURG.
Terms: NETT CASH or C.O.D
વી. બી. પટેલ,
હોરેન્જો આરહવીસ બનાના એજન્સીના કર્યા નં ૧ બનાનાના ગ્રેટ એજન્ટ.
દેશમેશ તથા રીટેઈલ ફ્રૂટ, વેજીટેબલ અને પ્રોડ્યુસ મરચંટ
જહાનની સદરમાં સસ્તામાં સસ્તી દુકાન.
બાયર્સ જોગી બનાના દર ડઝને બરાબર ફ્રૂટ મળશે ખાતરી મેસરરોપર બધા પ્રકાર આપવામા આવે છે
ઓર્ડરો બાબત C. O. D થી બધા મળી રહી.
ટેલીફોન ૨૨-૪૨૦૯ ૪૦ પ્રેસીડન્ટ સ્ટ્રીટ,
પી. ઓ. બોક્સ ૪૧૪૬ જોહાનીસબર્ગ

"શુદ્ધ ઘી"
[illegible] આપણે ત્યાંથી ઓછા પ્રમાણમાં મળશે.
આજ માટે પુછો યા લખોઃ
સાઉથ આફ્રિકાના ગ્રેટ એજન્ટ.
સામજી દેવશી એન્ડ સન
૪, ક્રોસ સ્ટ્રીટ,
ડરબન.
SAMJEE DEVSHI & SON
4, Cross Street,
DURBAN.

આ માખણ, વઢેવાણી
આબરીને મુલાયમ
રાખી સૌંદર્યવાન
બનાવે છે.
ગરમીના દિવસ
દરમ્યાન ઓગળીને
અકસ્માત રેલો
બગડવાથી કંપની
આપી જવાબદાર
આરામ કરે છે.
ગ્રેટ એજન્ટઃ
Indo-African Trade Agency,
74-76 Wilson St.
DUNDEE, Natal.
S. A.
ગ્રેટ ડીસ્ટ્રીબ્યુટર્સ: પટણવાલા લીમીટેડ.
૧૮૨-૮૪ અબદુલ રહેમાન સ્ટ્રીટ.
મુંબઇ ૩.

SOLE AGENT FOR

His Master's Voice

હિઝ માસ્ટર્સ વોઇસ

In The Union Of South Africa

ઓગસ્ટના ગુજરાતી લેટેસ્ટ રેકોર્ડો આવી ગયા છે

We specialise in Tamil and Telugu Drama Sets and also Native and Afrikaans records. Wholesale and Retail.

N 5567 પ્રેમની દુનિયા.
N 5570 ગાંધીનો ચમત્કાર.
N 5575 ચામુંડા ગત.
N 5574 મે તો નજરી પ્રીતમના લેહ
N 6571 છે ખુશી.
N 5560 પ્રેમનું પંખિલ્યું.
N 5550 ઝેરની પ્યાલી.
N 5554 કાલે પ્રવેશે.
N 5555 ગંગાદાર ગોહાણો.
N 5524 મુબારકી શેહરણી.
N 5500 રહસ્ય
N 5564 તુજીને પુજારો કેમ લીધાતા
N 15054 મન તેરા સાથ દે ? નહીં
N 5570 દશાવતાર આરતી.
N 5571 મહા પચીસી
N 5710 ગેરમા.
N 5525 સજની મોરી સ્વપ્ન અંદર
N 6556 ચતી પ્રેમ નજરીમા પીયારે પધારે
N 6559 બારોન દન મે કરસ પાપા.
N 5521/2 બારા ભાષા નાટક ભાગ ૧ થી
નરસંહિ મહેતા નાટક ભાગ ૧ થી
ધ્રુવજી કુમાર નાટક ૧ થી ૫
રાજા રેણી નાટક ૧ થી .
N 6596 જુદો લાગ સમ્રાટ.
N 6604 નાગા પ્રેમ ચમાર પીયાર

No 5359 બીલ્સ રહસ્ય ઘેલા
.. 5548 ગાડસ્ટ રહસ્ય ,,
.. 3552 જેન્ટલમેન ,,
.. 5470 નાટક ઇનજેક્શન ,,
.. 5458 શૈતાના લાખા ,,
.. 5501 ઇન્ડિયન ઓરીજીનલની ખબરી, મોગીક.

પૃથ્વીરાજ ચૌહાણનું નાટક પુરો પેટી અને પુસ્તક સાથે કીમત પાઉંડ ૨–૭–૬ નો સેટ.

નાટક મહાભારતનું મહાભારત પુરો પેટી અને પુસ્તક સાથે કીમત પા. ૧–૫–૬ નો સેટ.
.. રા. હરિશ્ચંદ્ર પુરો પેટી અને પુસ્તક સાથે કીમત પા. ૧–૧–૬ નો સેટ
ઓગ. ઓગ. પી. હાર્મોનીકા પાર્ટી પુરો પેટી અને પુસ્તક સાથે કીમત કી. ૧૫ નો સેટ.
નાટક ગુજ્જુભાભી પુરો પેટી અને પુસ્તક સાથે કીમત પા. ૧૫ નો સેટ.
.. રાજા ગારમરી પુરો પેટી અને પુસ્તક સાથે કીમત પાઉંડ ૧–૧૦–૬ નો સેટ.
.. મેરા મહાન લાહનો સેટ ૧ થી ૮ બાજ.
.. રસીકાલુંદીલા
.. ઉષા રવમ
મનમોહનો બાપ બાગ ૧ થી ૧.
મરીનનો નારસોત કુલીન રેકોર્ડ ૧ રેકોર્ડનો સેટ.
.. મહુરી મા ગરબી ૫ રેકોર્ડનો સેટ.
.. પુરે નાટકત ૬ રેકોર્ડોનો સેટ.
.. મારીન ૨૨૬૨ ૬ રેકોર્ડોનો સેટ.
.. રેમન મારે ભારત ૪ રેકોર્ડોનો સેટ ઓચ. ઓગ. પી.
.. ભાન મલ્લાગ ૫ રેકોર્ડનો સેટ ઓગ. ઓમ. પી
નારે મલ્લાગ ૬ રેકોર્ડોનો સેટ ઓરકણીઝા.
.. બાલ ગમા પા ગરી ૬ રેકોર્ડોનો સેટ ઓગ. ઓગ. પી
.. ક્રાઝણી મંજલ ૪ રેકોર્ડોનો સેટ ઓગ ઓગ પી.
.. નારજદ્વાન ૬ રેકોર્ડોનો સેટ પાલખીવાલા
.. ભાગ્યા નાટ્ય ૬ રેકોર્ડોનો સેટ ઓગ. ઓમ. પી.
.. બાલિયા મંજલ ૬ રેકોર્ડનો સેટ ઓગ ઓગ પી
.. ઠાકોરસંદરા ૪ રેકોર્ડનો સેટ ઓગ. ઓગ. પી
.. ભારણી રેકોર્ડ ૨૨ આકીન ૬ રેકોર્ડનો સેટ

૧૦ ઈ ૧ રેકોર્ડ, ૧૨ ઈ ૪ રે. ૨૫/-, ૧૫ ઈ. ૧૨ રે., ૧૨ ઈ. ૮ રે. ૪૮/-

ઓર્ડર આગળના ૧૦ ઈંચની ૬ અને ૧૨ ઈંચની ૪ રેકોર્ડથી ઓછીનો ઓર્ડર સ્વિકારવામાં આવશે નહિ.

Radio Record Trading Co.,
88 Victoria Street - - Durban.

Radio Record Trading Co.
P. O. Box 6398 29 West Street.
JOHANNESBURG.

RADIO RECORD TRADING Co.,

SOLE AGENTS FOR

Columbia

In The Union Of S. A.

ઓગસ્ટ સુધીના નવા રેકોર્ડો આવી ગયા છે. મંગાવો ને ખાત્રી કરો. ઉત્સવના રેકોર્ડ પણ સ્ટોકમાં રાખીએ છીએ.

"ગાઈએ ફી તોપ"

N ... ...

દરેક જાતની સ્વાદીષ્ટ. સુંદર શુધ્ધ ઘીની મીંઠાઇ.
ફરસાણ વીગેરે માટે ક્યાં જશો?

પટેલ્સ વેજીટેરીઅન રીફ્રેશમેન્ટ રૂમ

પાપડ, લીંબુ, તથા કરીના અચાર તેમજ શીઆળાની ઋતુ માટેના ખાસ ચોકસ પાકો અમારા ત્યાંથી રીફ્રાયત ભાવે મળશે. એક વખત પધારી અમારા ઓરડર મોકલી ખાત્રી કરવા વિનંતિ છે.
બહાર ગામના ઓરડરો ખાસ માલીકની જાતી દેખરેખ નીચે મોકલવામાં આવે છે.
માલકોને સંતોષ આપવો તે અમારૂં ખાસ મુદ્રાલેખ છે.

PATEL'S VEGETARIAN REFRESHMENT ROOM

(Prop. R. N. PATEL)

Telephone 2-2209 202 Grey Street, :: :: Durban.

Box 830. Tel. Add. "Orangexpo"

M. C. PILLAY

Wholesale Fruit & Vegetable Exporter

TRIAL ORDER SOLICITED

જથ્થાબંધ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ્સ વેચનાર

આપે અમારો ઓરડર ખાસ દેખરેખ રાખી મારા નામ C.O.D. થી મોકલીને ઉત્તેજન આપવું.

79, PRINCE EDWARD STREET, DURBAN.

'Phone 2-6235 P. O Box 316

Heerabhai Morar Matvadkar,

Wholesale Fruit & Vegetable Exporter and Commission Agent,

15 CROSS ST. RESIDENCE
PACKING WAREHOUSE 44 BOND ST.
DURBAN.

હીરાભાઇ મોરાર મટવાડકર

હોલસેલ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ વેચનાર અને કમીશન એજંટ.

પેકીંગ સારી રીત કરી માલ સી. ઓ. ડી. થી મોકલવામાં આવશે.

ટેલીફોન ૨-૬૨૩૫ બોકસ ૩૧૬.

૪૪ બોન્ડ સ્ટ્રીટ, ડરબન.

NAROTAM HARGOVIND

The Master Tailors.

Suits and Costumes Made in the latest Styles.
We specialise in High Class Tailoring.
Our Prices are to suit the times.
Try us with your next Order

તમારો સૂટ ક્યાં શીવડાવશો?

નરોતમ હરગોવિંદ

તમને અપ-ટુ-ડેટ સ્ટાઇલનો કિફાયત ભાવે બનાવી આપશે.
હાલજ ઓર્ડર આપી ખાત્રી કરી જુઓ.

'Phone 25601. 176 Grey St Durban.

અઠવાડીક પંચાંગ

	મોલ્લી	ઇદ્દ	મુસલમાન	પારસી	ખુરદાદ	સુબોસા
	૧૯૩૮	૧૯૩૭	૧૩૦૭	૧૩૦૮	સાલ	રોજ
	નવેમ્બર	ઓગષ્ટ	રમજાન	શહેરેવર		
				માહે.		
				રજબી		
૪	૧૮	૧૭	૨૧	૭	૫	૪
૫	૧૯	૧૮	૨૨	૮	૫	૫
૬	૨૦	૧૯	૨૩	૯	૫	૬
૭	૨૧	૨૦	૨૪	૧૦	૫	૭
૮	૨૨	૨૧	૨૫	૧૧	૫	૮
૯	૨૩	૨૨	૨૬	૧૨	૫	૯
૧૦	૨૪	૨૩	૨૭	૧૩	૫	૧૦

GANDHI & Co. (Pty) Ltd.

GENERAL MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

Try us for:-

Benares Saries, with Blouses of same design prices from 75/- to £10 with double border.

Also Cotton, Crepe-de-chine & Rayon Saries from 2/6 to 40/-.

We also stock Indian Drugs, Condiments, Draperies, Outfitting, Hardware, etc. etc.

Telephone 23676,

Tel. Add. "Gandhico" Durban.

112 Victoria Street,

DURBAN.

અમારે ત્યાં હમેશા મોટા પ્રમાણમાં નીચે જણાવેલ ચીજો સ્ટોકમાં રહે છે.

બેનારસ સારીસ, બ્લાઉસ સાથેની, ક્રેપડીચાઈન સારીસ, રેયન સારીસ, સુરતજાપ કેમરીક, તેમજ વગેરે પાણા, ૭૫ શીલીંગ આપા તેમજ આસ ડેબરેગ નીચે બ્લાઉસ સાથેના તથા તમામ જાતના કોટન-ક્રેપ ડચાઈન, રેયન દીલ્હી, ભાત, આઠ ફુલવારી શીલીંગ તથા પંજાબી સારીસ, પેણી મુસલી, મોટાસ કોપરાગારી તથા સારીસ આહસેા જાતનું મોંધીવાડું તેમજ કોપારી-ભરતારી સેવરનની. દરેક કોટેસાં તથા મુસલમાન પાણી, આત્મા, તેમજ બંગલી. પુરસ. કમાનીયા શીલીંગ ખુશબોદાર તલ શીલીંગ. શીલીંગ મોટા જથામાં તમજ ૧૮- બનશે.

Also:

P. O. Box 27, TONGAAT.

Telephone during Office hours No. 5.

" after Office hours No 008.

56 ALICE STREET and 36a LEOPOLD STREET

DURBAN.

SPRINGBOK SERVICE STATION

Always Use Your Servi...

DUT Ons SIGHT

for

Petrol, Oiling, Greasing and Repairs and for Parking Your Car

સ્પ્રીંગબોક સર્વીસ સ્ટેશન

તમારી મોટર પાક કરવી હોય, પેટ્રોલ જોઇતું હોય, ઓઇલીંગ અને ગ્રીસીંગ કરાવવું હોય કોઈ પણ જાતનું રીપેરીંગ કરાવવું હોય તો અમારે ત્યાં આવજો.

તમારા તહેનાતમાં અમે રાત અને દિવસ હાજર રહીએ છીએ.

'PHONE 2-3448 OR 2-0247.

IF YOU WANT THE BEST AND SOUTH AFRICA'S STRONGEST AND MOST RELIABLE WATCH **INSIST** ON A WORLD FAMOUS

UNION SPECIAL

RELIABLE TIMEKEEPING, STRONG CASES, PERFECT FINISH, PRICED FOR QUICK SALES. A PLEASURE TO SELL. MODERN

REDUCED PRICES FROM 25/- UPWARDS.

GOODS SENT C.O.D. THROUGH POST OR ACCOUNT OPENED WITH APPROVED MARKS.

દુકાનદારોને હોલસેલ માલમાં સારૂં ડીસ્કાઉન્ટ આપવામાં આવશે.

THE AMERICAN SWISS WATCH Co. Ltd.

"THE DIAMOND HOUSE"

WHOLSALE & RETAIL JEWELLERS.

25, PARLIAMENT STREET,

CAPE TOWN.

YOU CAN'T BE LATE
WITH
ROAMER
Obtainable in
15 & 17 Jewels Gold or Rolled or Grome

Latest Style and Design

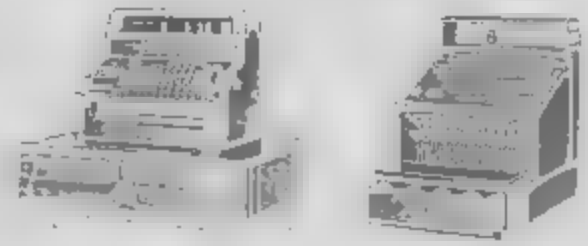
કુનીયાનું શ્રેષ્ઠ ચોકસાઇ ઘરાવતું નેતરજે અને નેથી
નિયમિતતા શીખવી જોઇએ.

રોમર ઘડીયાળ તમારો વખત સાચવશે.

૧૫ અને ૧૭ જુવેલ્સના રોલ્ડ ગોલ્ડ અથવા ક્રોમના અતા
ડીમના ગેરંટેડ વેરાયટી અને ડિઝાઇનના છે.

Sole Distributors
PATEL AGENCIES (Pty) Ltd.
'Phone 33-2081. P. O. Box 6093.
No. 6 KORT STREET, JOHANNESBURG 1330

NATIONAL
CASH REGISTER
AND
ACCOUNTING MACHINE
SYSTEMS
FOR
MAXIMUM
EFFICIENCY

THE NATIONAL CASH REGISTER CO. S.A.
(PTY.) LTD.,
63 PRESIDENT STREET
JOHANNESBURG
P. O. Box 3591. Phone 33.6245 1344

The
Lord Elgins
FOR MEN

THE WORLD'S FINEST WATCH
KATZ & LOURIE LTD.
COR. ELOFF & MARKET STREETS, JOHANNESBURG.

Durban requisites
K. A. DAVIES,
76, Field Street
Lourenco Marques requisites
CASA COIMBRA,
Box 478 1345

PLEASE SEND ME WITHOUT OBLIGATION YOUR FREE ILLUSTRATED WATCH CATALOGUE
NAME
ADDRESS

INDIAN OPINION

Founded by
MAHATMA GANDHI
IN 1903

No. 44—Vol.-xxxvi Friday, November 11th, 1938. Registered at the G.P.O. as a Newspaper PRICE FOURPENCE.

LIBERTY

"LIBERTY is a dame exacting a heavy price from her wooers. And unless there are many who are prepared to pay the price, the few enthusiastic that are to be found everywhere would do well to conserve their energy. They will do well to undertake constructive service of a people without having an ambitious political programme. The ability to gain political ends will surely come from constructive service. Wisdom and patience will give them a power which in time will become irresistible."

—GANDHIJI

સ્વતંત્રતા

"સ્વતંત્રતાસુંદરી જેનું સંધન કરનારની પાસેથી ભારે કિંમત માગે છે. અને એ કિંમત આપનાર ઘણા ન હોય ત્યાં લગી જે થોડાક ઉત્સાહીઓ બધે જોવામાં આવે છે તેમણે પોતાની શક્તિનો સંચય કરી રાખવો આવશ્યક છે. તેઓ બહુ ભારે રાજકીય કાર્યક્રમ રાખ્યા વિના પ્રજાની રચનાત્મક સેવાનું કામ હાથમાં લે એ સારું છે. રાજકીય ધ્યેય સિદ્ધ કરવાની શક્તિ રચનાત્મક સેવામાંથી અવશ્ય આવશે. શાણપણ અને ધીરજ તેમને એવી શક્તિ આપશે જે કાળે કરીને એવી બની જશે જેનો સામનો કોઈ નહિ કરી શકે."

—ગાંધીજી.

WHY YOU SHOULD INSURE YOUR LIFE WITH
"NEW INDIA"

(1) BECAUSE it is a purely Indian Company with a Directorate composed wholly of influential Indian gentlemen of widely recognized business ability and is the largest General Insurance Company of India with total funds amounting to Rs. 2,13,94,387.

(2) BECAUSE the safety of its contract (Policy) is beyond question seeing that its paid-up Capital is much more than the combined paid-up Capital of all Indian Insurance Companies transacting only Life assurance business

(3) BECAUSE its premiums are moderate and its policy conditions are as liberal as they could be.

(4) BECAUSE its offer of automatic non-forfeiture privilege, Extended Term assurance, Permanent Disability Benefit and of payment of double the sum assured in the event of death by accident is unique.

(5) BECAUSE it has established a reputation for prompt settlement of claims and efficient service to its policy-holders

ALL OTHER BUSINESS TRANSACTED
Life, Fire, Motor Car, Motor Lorry, Motor Bus, Plate Glass, Workmen's Compensation, Burglary, Etc.

For Rates please apply to:-

JALBHOY RUSTOMJEE,
Principal Representative in the Union of South Africa.

Natal Office:
"INDIA HOUSE"
17 First Avenue, Durban.
Telephone 2-0845 P. O. Box 1810
Tel. Add. RUSTOMJEE Durban

Transvaal Office:
ROOMS NO. 12 & 13. BARKLY ARCADE,
Diagonal Street Johannesburg
Telephone 33-4478 P. O. Box 3641
Tel. Add. "RUSTOMJEE" JOHANNESBURG

Phone 33-6229. Telegrams: "GIDMALUU P. O. Box 5169

JAPAN BAZAAR
WHOLESALE SILK & CURIO MERCHANTS.
39 MARKET STREET, JOHANNESBURG.
Specialities in SILK MATERIALS LEATHER SUIT CASES ORIENTAL CURIOS BRASSWARE ETC

ALL PRICES QUOTED AT LOWEST MARKET RATES.

INDIAN SARIS: Crepe-de-chine and Georgette Saris beautifully embroidered 45" x 5 yds length price 17/6 piece. Heavy Crepe-de-chine Saris hand embroidered 45" x 7 yds 30/- piece. Georgette and Crepe-de-Chine beautifully embroidered 45" from 3/9 per yd.

ODNIS: Hand embroidered in Georgette and Crepe-de-chine 45" from 12/6.

Above obtainable in the following shades: White, Pale pink, Sky blue, Pale green Salmon pink, Red, Maroon, Brown and Black

જાપાન બઝાર
જોહાનીસબર્ગના જૂના અને જાણીતા ઇરાનના જરથોસ્તી તેમજ જુદા જાતના વેપારી.
સાડીઓ, ઓઢણીઓ. ઝુગડાંઓ.

WHY YOU SHOULD INSURE YOUR LIFE WITH
"NEW INDIA"

(1) BECAUSE it is a purely Indian Company with a Directorate composed wholly of influential Indian gentlemen of widely recognized business ability and is the largest General Insurance Company of India with total funds amounting to Rs. 2,13,94,387.

(2) BECAUSE the safety of its contract (Policy) is beyond question seeing that its paid-up Capital is much more than the combined paid-up Capital of all Indian Insurance Companies transacting only Life assurance business

(3) BECAUSE its premiums are moderate and its policy conditions are as liberal as they could be.

(4) BECAUSE its offer of automatic non-forfeiture privilege, Extended Term assurance, Permanent Disability Benefit and of payment of double the sum assured in the event of death by accident is unique.

(5) BECAUSE it has established a reputation for prompt settlement of claims and efficient service to its policy-holders

ALL OTHER BUSINESS TRANSACTED
Life, Fire, Motor Car, Motor Lorry, Motor Bus, Plate Glass, Workmen's Compensation, Burglary, Etc.

For Rates please apply to:
JALBHOY RUSTOMJEE,
Principal Representative in the Union of South Africa. 1760

Natal Office:
"INDIA HOUSE"
17 First Avenue, Durban.
Telephone 20845 P. O. Box 1810
Tel. Add. RUSTOMJEE Durban

Transvaal Office:
ROOMS NO. 12 & 13, BARKLY ARCADE,
Diagonal Street Johannesburg
Telephone 33-4476 P. O. Box 3641
Tel. Add. "RUSTOMJEE" JOHANNESBURG

Phone 33-6229. Telegrams: "GIDMALL'U P. O. Box 5169

JAPAN BAZAAR
WHOLESALE SILK & CURIO MERCHANTS
39 MARKET STREET, JOHANNESBURG.
Specialising in SILK MATERIALS LEATHER SUIT CASES ORIENTAL CURIOS BRASSWARE ETC

ALL PRICES QUOTED AT LOWEST MARKET RATES.

INDIAN SARIS: Crepe-de-chine and Georgette Saris beautifully embroidered 45" x 5 yds length price 17/6 piece. Heavy Crepe-de-chine Saris hand embroidered 45" x 7 yds 30/- piece. Georgette and Crepe-de-Chines beautifully embroidered 45" from 3/9 per yd.

ODNIS: Hand embroidered in Georgette and Crepe-de-chine 45" from 12/6

Above obtainable in the following shades: White, Pale pink, Sky blue, Pale green Salmon pink, Red, Maroon, Brown and Black

જાપાન બઝાર
લોહાનીસબર્ગના જૂના અને જાણીતા ઇસમના જથ્થાબંધ તેમજ છૂટક માલના વેપારી.
સાડીઓ, ઓઢણીઓ. ચુગદાંઓ.

છૂટક વપરાશ અને ડિસપ્લેકાર્ડ ઉપરાંત જાપાનના ઇસમો બનાવી આપેલી જરીયેટ અને જેપ-ડી-શીનની સાડીઓ તથા ઓઢણીઓ ઉપરાંત ગેરના જરૂરીયાત સ્ટોરેજમાં રાખવામાં આવી પડેલી છે. તેમજ ઉંચામાં ઉંચાથી સસ્તામાં સસ્તા ભાવોવાળી ઓઢણીઓ તથા ચુગદાંઓ અને અગાઉવાળાની બાકી રહેલી ખોટેના ઇસમોની બાકીવાળાની ઉપરાંતના ચાલુ ચુકવણ ચુગદાં, પટોળાં, ઉપરીઆ, બિહારી તથા ચુંદડ ભાતની બનેલી ઓઢણીઓ તેમજ ચણીયાના માટે મોટા જરૂરીયાતમાં જાણવાવામાં આવ્યાં છે. ઉપરોક્ત વપરાશ માટે તેમજ બેન માટે પાસે રાખે, ન રાખ તથા સ્ટાલ માટે સાડીઓ તેમજ ચણીયાઓ માટે કેટલ વસ્તના તથા રંગો પણ પ્રાપ્તિસ્થાન માટે બનાવ્યાં. છૂટક ગ્રાહકો બાદે ચુકવ અને જથ્થાબંધના માટે ખરીદવા આવતી મોટા ચુકવણાં કરે

ચુકવ માટે ખાસ જથ્થાબંધના બાદે આપવામાં આવશે. આ સાથેના ચુકવ ના ઉપરાંતે વપરાયું ચુકવણ નહિ.
ટેલીફોન ચુકવણના બાદ દીધા ૩૩-૬૨૨૯. પો. બે થી ઉપરાંત. ઉપરોક્ત તથા જેપ-ડી-શીનની ઓઢણીઓ વારવાર બાદેથી પો. બે. ૫૧૬૯.
જેપ-ડી-શીનની બાદના બાદેથી ચાડીઓ તથા ચિત્ર બનાવ બાદ થી ૨ થી ૫૦

ટેલીગ્રામ જાપાન બઝાર ટેલીફોન ૩૩૬૨૨૯.
૩૯ માર્કેટ સ્ટ્રીટ. લોહાનીસબર્ગ

'Phone 29350. Tel. Add. "Nartjea."
A. M. PADAYACHEE
Wholesale Fruit & Vegetable Exporter.
country orders executed at lowest Market prices
special attention given to all upcountry orders.
TRIAL ORDER SOLICITED.
91 LEOPOLD ST., AND 34 CROSS ST.,
P. O. BOX 195. DURBAN.

Telephone 33-5382.
VALLABH RANCHHOD,
Wholesale & Retail Fruit and Vegetable Merchant.
Country Orders Promptly attended to.
19, DIAGONAL St. JOHANNESBURG.
ટેલીફોન 33-5382.
વલ્લભભાઈ રણછોડ
હોલસેલ અને રીટેલ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ અમારે ત્યાં
તાજું અને સસ્તુ મળશે.
બહારગામના ઓર્ડરોને તાકીદે ધ્યાન દેવામાં આવે છે.
૧૯, ડાયેગનલ સ્ટ્રીટ. જોહાનીસબર્ગ.

M. H. DESAI,
એમ. એચ. દેસાઈ,
હોલસેલ ફ્રૂટ મેરચાંટ.
અમે દરેક જાતના ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ કુનિયનના ભાવ પત્ર
બારમાં C. O. D. થી માલ પેકીંગ કરી મોકલીએ છીએ.
P. O. Box 254. 31, Short St. Durban.

TELEPHONES: 2-8681, 2-8581.
TELEGRAMS: "FOXBRINK" CAPE TOWN.
FOX & BRINK
MARKET AGENT
ALL SALES PERSONALLY CONDUCTED.
CORPORATION FRUIT MARKET,
CAPE TOWN.

WE STILL BUY
OLD GOLD, SILVER & SOVEREIGNS.
We Stock CYMA, ELGIN, WALTHAM, BUREN, and MAIHY Watches.
Large stock of Indian and European jewellery always on hand
Importers of MOHINI FLUTE harmoniums
LAKHANI & CO.,
(Jewellers)
111 Grey Street, Durban. 'Phone 21238.

HEADACHES QUICKLY RELIEVED BY TAKING
TYSONO BRAND PAIN CURE HEADACHE POWDERS
FROM YOUR CHEMIST at 9d., 1/-, 2/6 and 4/6; or POST FREE FROM
ERNEST TYSON, CHEMIST, TOLLGATE, DURBAN

Pegasus *always* delivers
What it promises!

તમારે કંપાસા "પેગેસસ" જ વાપરવું જોઇએ તેના આઠ મુખ્ય કારણો આપ્યા છે.

૧. કાર બગડી ઘારે થાય છે
૨. ગતિ વધારે છે
૩. ઉંજણનું તોટ વધારે છે.
૪. કાર નવી થઇ
૫. દરેક રીતે કરકસર થાય છે
૬. કાર ચલાવવા સહેલી થાય છે
૭. બધા ભાગો બરાબર ચાલે છે.
૮. બધા ભાગો બરાબર થાય છે.

QUALITY MATE TO MOBILOIL

PEGASUS

VACUUM PRODUCT

VACUUM OIL COMPANY OF SOUTH AFRICA · LIMITED

CHOONILALL BROS.

THE NOTED INDIAN "SARRI HOUSE IN SOUTH AFRICA."

141, GREY STREET, DURBAN.

Branches
68, Wick Street And 69, Wick Street,
VERULAM
GARAGE AND SERVICE STATION
7, Moss Street And 68, Wick Street,
VERULAM

Please note
Our Johannesburg Agent
P. RATANJEE,
60, Bree Street,
Newtown

Cable and Tel. Add.
"ANCHUNG"
Phone 24008
" 24418 Res.
Durban
Phone 56 VERULAM.

ARRIVING BY EVERY MAIL FROM INDIA AND JAPAN

BENARES SARRIES WITH BORDERS AND PLAIN CENTRES, BUTIDAR BENARES SARRIES IN SEVERAL SHADES
Price from 60/ 85/ 105/ & up to £20.
THE LATEST FROM BENARES CITY
EMBROIDERED SARRIES 25/, 35/ & up
PRINTED VARIOUS STYLES OF SARRIES from 25/6, 17/ & upwards
EMBROIDERED CREPE-DE-CHINE from 3/6 yd 42 in & 45 in width.
LATEST DESIGN SARRIE CLOTH 44 in width from 1/6 yd. 1/9 2/ & up
GEORGETTE SARRIES LATEST ARRIVALS price from 25/, 30/-, 15/ & up
LATEST BLOUSES TO MATCH SARRIES price from 22/6, 17/6 & upwards
ZARI WORK SILK SARRIES IN ALL SHADES from 55/-, 95/-, 125/- & upwards.

THE NOTED
INDIAN SARRI HOUSE
IN SOUTH AFRICA.

SUITABLE FOR WEDDING GIFTS

Brassware Vases, Rose Bowls, Jardinie Engraved Trays and Various other Lines.
At Special Reduced Prices.

Harmoniums Pakos, Gramophone, Records & Musical Instruments At Rock Bottom Prices
Indian Confectionaries Indian Groceries At Wholesale Reduced Prices.

Midwest Radio & Radio Gramo from £15 £25. £15, £45 & up

Marble Taj Mahals
from 12/6, 19/6, 27/6 45/-
Suitable for Xmas Presents.
Write for sample and further Particulars

ચુનીલાલ બ્રધર્સ

દક્ષિણ આફ્રિકાનું જાણીતું સાડીઓનું ઘર

૧૪૧ ગ્રે સ્ટ્રીટ, ડરબન.

બ્રાંચેસ
૬૩ અને ૬૦ વીક્સ સ્ટ્રીટ
વેરૂલમ.

જબરી સાડીઓ ખરીદવા અમારા એજન્ટોસાહેબ ખાતે
શ્રી. પી. રતનજી.
૬૦, બ્રી સ્ટ્રીટ, ન્યુટાઉન

ગરાજ અને સર્વીસ સ્ટેશન
૭ મોસ સ્ટ્રીટ અને ૬૩ વીક્સ સ્ટ્રીટ
વેરૂલમ.

ઇજીપ્ત સ્ટીમરમાં જાપાન તથા હિંદથી આવે છે
બનારસની મીનાકારીવાળી અને સાદી, તેમજ જાતજાતની ભરીદાર
સાડીઓ રૂા. ૧૦, રૂા. ૮૫, રૂા. ૧૦૫ થી લઇને પા. ૨૦ સુધીની
બનારસથી સુમળાજ આવલી છે.

ફ્રેન્ચ કલરની સાડીઓ રૂા. ૨૫ અને રૂા. ૩૫ થી ઉપર
જાતજાતની ભાતવાળી સાડીઓ
રૂા. ૧૨–૬ અને રૂા. ૧૭–૬ થી ઉપર.

કલબનું ક્રેપ–દી–ચાઇના ૩–૬ નું પાર ૪૨ ઇંચ અને ૪૫ ઇંચ પહોળ.

સાડીનું જોરદાર ડિઝાઇનનું કપડું, ૬૪ ઇંચ પહોળ વારનો, રૂા. ૧–૬,
રૂા. ૧–૯, રૂા. ૨–૩ અને તેથી ઉપર

ફેમલાજ ભાવેથી કમ્પોરેટ સાડીઓ રૂા. ૨૫, રૂા. ૩૬,
રૂા. ૪૫ અને તેથી ઉપર

સાદિનો મેચ પનારું બ્લાઉઝ રૂા. ૧૨–૬, રૂા. ૧૭–૬ અને
તેથી ઉપર.

ફ્રેન્ચ ક્રેપની ઝરી કામની જરકણ સાડીઓ રૂા. ૫૫, રૂા. ૭૫,
રૂા. ૧૨૫ અને તેથી ઉપર.

ઝરકોલીકામ, ટપકા ભરતકામ, જેકોર્ડ, અને બીજા જાત જાતના
ઓઢણાં ઓઢા થાયે.

ફ્રેન્ચ ક્લરનું સાંધીવાળું, ગોલ્ડની પટારેલા રોલસલ થાયે

બાર્ડરવાળી જરીની અને જરીવગર ભાત
ભાવ રૂા. ૧૫, રૂા. ૨૫, રૂા. ૩૫, રૂા. ૪૫ અને તેથી ઉપર

ઓરટમસના પ્રેજન્ટને લાયક આકર્ષક ભાત ભરેલો
ભાવ રૂા. ૧૨–૬, રૂા. ૧૭–૬, રૂા. ૨૭–૬, રૂા. ૪૫, [illegible]

OTHER SPECIALITIES

POPULAR POP
"The King of Ginger Beers."

CLUB SEAL SODA
"Improves your Spirits."

"GIANTS"
The Quart Bottle for 4d.
In all Popular Flavours.

'Phone 2-4345

SUNCRUSH

The £1,000 Drink.

The Most Popular Refreshment.

There are many Crushes, but Only one SUNCRUSH, and that is made by

DALYS LIMITED.

72, CANADA ROAD, DURBAN.

'Phone 21078. Tel. & Cables: "Crescent." P. O. Box 582.

Crescent Trading Co. (Pty). Ltd.

WHOLESALE MERCHANTS AND DIRECT IMPORTERS OF HARDWARE.

Indian And European Groceries.
Indian Drugs And Condiments.
Our Stocks Are The Best Quality And are Always Fresh
Our prices are keen.
We specialise in all kinds of Bombay, Calcutta, and Madras Products.
It will pay you to give us a trial.
Before placing your orders elsewhere benefit by our thirty years' business experience.
Our aim will always be service, quality and satisfaction.

અમારે ત્યાં નીચે મુજબનો માલ વ્યાજબીમાં મળી શકશે

એલચી, અસાફટ્ટ, બદામ, આરોલી, પીસ્તા, સિંગોદા, ગુલાબનું પાકું, ગુલાબનું સરબત, કાકડાનું પાસ, બદામ, કરાબ, ઝીલબા, બીસારી, બદુક, રબો-લાપસી (બાકડું) રોબ, કેળપાની વાટી, પીરોજ કેળપટ્ટ, સુરમ્ય ઇબનું કેરાક, અરક મલમ, બંગળી સાલમ, અફેટ મુસલી, ગન્દોરા વગેરે, મુંક, સેકેલી સોપારી, કાટવા સો., સોપારની સો., બદામી સો., ગુલકંદ, કાથો, બારની બાબતમાં તમાકુ, બદામનું તેલ, ગુલાબનું તેલ, ચંબેલીનું તેલ, મોગરાનું તેલ, કામોનિયા કેર ગોળાટ, એસ્ટ્રમીનીયમ તપેલા, કપ અને સોસર્સ, મોગા-બીજી છરાસાળ, બાનાતુલસી, માંજા, દીવેટી, સુખરેલ, કેરબમા વગેરે-બલ્બ, મગ, ચણા, તુવેર, વાલ, વટાણા મસુર પાપડ: છડ મેથી, લવંગ, તજ, સાઈ (સવસું) બરાબ મળશે પોસ્ટેજ. ફિલ્મે.

કોઈ પણ વસ્તુ ખરીદી કરતાં પહેલાં, અમારે ત્યાં ભાવ કાઢી ખાત્રી કરશો.

122 VICTORIA STREET. :: :: DURBAN.

14 NOV 1938

INDIAN OPINION
founded by
MAHATMA GANDHI
IN 1903

No. 44.—Vol. XXXVI. Friday, November 11th, 1938.

NOTES AND NEWS

Anti-Asiatic Propaganda

THE Federation of Ratepayers' Association of Pretoria has called a conference to be held in Pretoria on Wednesday, November 23, to consider the occupation by Asiatics of properties in the best European and residential areas of Transvaal towns. The conference will be opened by Mr. J. M. van H. Brink, M.E.C. The notice convening the meeting has been addressed to all members of Parliament for the Transvaal, all members of the Transvaal Provincial Council, city councils, town councils and other local authorities. "This problem, being part only of the greater Asiatic question in the Union, has up to the present not received the attention it merits," says the notice. "As it has developed into a first-rate and very urgent problem, it is now time for the citizens of the Transvaal to make known in no uncertain manner their views on this subject."

Mr. Einkamerer was re-elected Mayor of the Schweizer Reneke Village Council at the first meeting after the elections. Unlike the neighbouring town of Christiana, the elections here were not conducted on political lines. Candidates were severely tested concerning their attitude to the grant of Asiatic trading licences in the town. The new Council consists of Messrs. A. Einkamerer, J. Maritz, G. P. Pretorius, R. R. Dungan, J. Saaiman and Dr. J. C. Pauw.

Here is yet another instance.

Mr. Ben Schoeman, M.P. for Fordsburg, speaking at a meeting in the Market Square, Fordsburg, on Sunday night, attacked the findings of the Feetham Commission as they affected Fordsburg. The commission had decided that part of Fordsburg should be made available to coloured people and a motion was to be put before Parliament sanctioning this step. He opposed this motion to such an extent that it was decided to leave it over until the next session. Mr. Schoeman attacked the encroachment on the white people's holdings in the area and said he would do all in his power to prevent its spreading any further. People in the crowd shouted that they would oppose any settlement of coloured people in their suburb.

While the leaders of our community are compromising away our rights for a mess of pottage the anti-Asiatic European element never ceases to make a noise over nothing.

Mr. Hofmeyr Appeals For Underdog

That much poverty and misery existed in Durban in spite of the city's superficial beauty was a statement by Mr. J. H. Hofmeyr, M.P., speaking at the Founders' Day ceremony of the Durban Girls' College last Monday. "Some time ago," he said, "I had occasion to come into contact with many sides of life in Durban, and I saw that here at least 'one half of the world does not know how the other half lives.' I do not say there is a lack of goodwill here; but there is a lack of knowledge of the conditions under which many people have to live." He urged the pupils, when they left school, to have sympathy with the underdog, and to try to enrich their lives.

Any comment on our part would be superfluous.

Do Not Insult God

Mr. Mahadev Desai, Mahatma Gandhi's secretary who was recently laid up owing to over work has resumed writing in *Harijan*. We cull therefrom the following very interesting and instructive note:

"In one of the Bengal jails some of the prisoners asked Gandhiji whether he expected a European war in the near future, and whether if it came it would not be to the benefit of India. Gandhiji said he did not know, but warned them against feeling that ANY war would be to the benefit of India. It has an unholy wish, for no one should wish anything essentially evil to happen.

I am tempted to pass this thought on to the readers in view of the hanging war-clouds in Europe. It may be averted and the alternative may be the vivisection of Czechoslovakia and the undoing of the glorious life-work of President Masaryk. But we need not rejoice whether it is averted or whether it comes. In this connection I am tempted to share with the reader a moving passage from a tract by Madame Chiang Kai-Shek in which she refers to a warning given by her mother similar to the one given by Gandhiji to the Calcutta prisoners.

> "One day I was talking with her about the imminent Japanese menace and I suddenly cried out in irresistible intensity of feeling:
>
> "Mother, you are so powerful in prayer, why don't you pray that God will annihilate Japan by an earthquake or something?"
>
> She turned her face away for a time. Then looking gravely at me she said: "When you pray, or expect me to pray, don't insult God's intelligence by asking Him to do something which would be unworthy even of you, a mortal!" That made a deep impression on me. And to-day I can pray for the Japanese people knowing that there must be many who, like Kagawa, suffer because of what their country is doing to China."

Gandhiji's Message To Spain

The following letter was received in Barcelona in the first week in October by Senor Negrin, Prime Minister of the Spanish Republic:—

> Dear Friend,—Pandit Nehru has taught us in India to look beyond our own border. He has now sent me a personal note describing the woes of your country and the bravery with which you are meeting the situation. Needless to say, my whole heart goes out to you in sympathy. May full freedom be the end of the agony you are passing through.
>
> Yours sincerely,
>
> (Signed) M. K. GANDHI.

Indian Opinion

FRIDAY, NOVEMBER 11TH, 1938

Dr. Malan's Doctrine Of Hate

DR. MALAN's speech at the Congress of the Nationalist Party held at Bloemfontein last Tuesday is thought provoking. What we have liked about Dr. Malan is the brutal frankness with which he airs his views. He is far better and much less dangerous than certain South African statesmen who indulge in sugary words but do not mean them. With Dr. Malan we know exactly where we stand; with those others we never can know our real position. We only experience retrogression while promises are galore of progress.

We have always sympathised with the aspirations of the Nationalists in this country. We do not believe in Imperialism. We know that it came into South Africa under the pretext of ill-treatment of British subjects but actually was attracted by the glitter of gold. It is, however, no use shedding tears over the past.

We have always admired the Nationalistic spirit in South Africa and have supported the Nationalists in their fight for the flag, the language and the National Anthem. We firmly believe that all those who have come to South Africa and made South Africa their home have a first duty towards South Africa, whatever sentiment they may have in respect of their Motherland. However much the British people may love their own Union Jack and their National Anthem they must take pride in having a purely South African flag and South African National Anthem.

We wish Indians to whom South Africa is their home by virtue of their birth and adoption can do the same and that all non-Europeans too can do the same. But they are treated worse than foreigners, they are treated as chattel, not even as human-beings.

While we admire Dr. Malan's Nationalism we cannot support it to the length that it has gone. Nationalism which breeds hate is no nationalism. Dr. Malan may say "South Africa for South Africans" but he may not say "South Africa for the Whites." His dream of a White South Africa is bound to frustrate even if it is momentarily realised because it is against all moral principles. We do not mind Dr. Malan preaching the Voortrekker spirit but let him not be so steeped in it as to identify himself with the barbarity that existed in those days, for, indeed, the doctrine that he is presently preaching has not the enlightenment of the present day but it is full of darkness which we associate with the old unenlightened days, and that too when Dr. Malan is himself a Doctor of Divinity! His doctrine indeed is hopelessly lacking in divinity.

Dr. Malan sees no one else but the Afrikaner. He hates the British, he hates the Jew, he hates the non European. He wants Afrikanerdom to be established in South Africa and the rest be damned. That is the essence of his speech.

Dr. Malan talks of the possibility of a bastard race growing up in South Africa and suggests that the non-Europeans are asking that all sections should be allowed to mingle so that in the long run there would be no difference in colour. This issue about mixed marriages has been flogged sufficiently enough and it has been proved to the hilt that such marriages among non-Europeans are rare. Indians are proud to preserve their race purity and they have been able to do so in India notwithstanding the fact that there is no such colour or racial discrimination existing in that country. The Natives too are proud to preserve their race purity; and if to-day there exists in South Africa a bastard race it is due solely to the licentiousness of the dominating white race.

We have always asked for complete equality in the eye of the law and that as a rule to be observed by any good Government.

Dr. Malan has been brutally frank in saying that non-Europeans should be kept in ignorance because "knowledge meant power and the power of the European decreased the more he was faced with educated opposition."

The Bible says "love thy neighbour and enlighten him." Dr. Malan says, "hate thy neighbour and keep him in ignorance."

Dr. Malan is afraid of the Oriental's greater ability and says he is a more deadly menace than any other non-European.

Dr Malan fears Liberalism. He also fears the Church which did not originate in this country and which preached the doctrine that there must be no colour discrimination.

To cut the matter short Dr Malan hates all those things that the enlightened men of the world have declared to be good and righteous. He quotes even God and says that "He had an object in creating races and colours and nations, and that He did not want His creational work to be destroyed." If Dr Malan believes that much then the White man has been guilty of violating His law by coming to this country and snatching it away from the original inhabitants.

Dr. Malan would have to even deny Christ ,because after all Christ was an Asiatic and by no means was He White.

While we sympathise with Dr. Malan's anguish we must say that he is entirely on a wrong premises, and by denying all that is good and associating with all that is evil the outcome also will be evil, and evil always brings in its trail destruction. Would it not be more profitable than in the year of the Voortrekkers' Centenary to lay aside all feelings of hate and revenge and to talk of and make an earnest attempt to purify one's soul rather than wantonly indulging in the talk of purity of race?

—o()o—

To The Readers

"INDIAN OPINION" is now thirty five years old and I have been conducting it with great difficulty for the last twenty years.

The cost of running a printing industry has grown by leaps and bounds during recent years and it would have been much more difficult to meet the expenses had our printing establishment been in the city.

The reason why it is difficult to run the paper is because we have to depend solely on subscriptions. During recent years we have been taking advertisements to bring in additional income to cover the cost. The Industrial legislation has rendered it almost impossible to do any commercial printing.

The object of this paper has never been to make it a source of income for one or more individuals. It has been purely to serve the cause of Indians in South Africa by ventilating their grievances and educating public opinion both among Indians and Europeans with a view to bringing about a better understanding between both the communities.

INDIAN OPINION was established by Mahatma Gandhi and in view of its useful services has a historical significance.

If I have spent my precious twenty years in South Africa I have done so with no other object than to serve the Indian community through INDIAN OPINION. If INDIAN OPINION is to die my place will be no longer in South Africa but in India.

All these years it has been possible to keep the paper existing by going door to door to collect the due subscriptions from the various subscribers. This has obviously been a very costly affair and a waste of valuable time. It is no longer possible to continue this system.

I consulted my father when I was in India in this connection and this is his advice:

"You should continue to run the paper if it is at all possible. It should however, not be maintained on advertisements. You may take advertisements not to maintain the paper but to enable you to supply it cheaper to the reader. The paper should be maintained only by subscribers who should be prepared to pay *pro rata* their share in accordance with your annual budget and such payment should be made positively in advance."

Now the annual cost of running the paper at present is £1,600 and if two thousand subscribers would be considerate enough to send their subscriptions regularly in advance without putting us into the great expense and inconvenience of having to go to their door to collect it, the paper could be run without any difficulty. But unfortunately not a quarter of them send their subscriptions without a personal call has been made on them and many even do not do so even if they are several years in arrear.

I will to appeal to all those friends who do not desire to see the paper that was founded by Mahatma Gandhi and which is an old established paper with a historical past closed down not to delay even by a day in sending their subscription to this office. They can also help by getting other friends to subscribe.

This has been written with the hope that it will be given serious thought by every reader in the whole of South Africa.

Yours sincerely,
MANILAL GANDHI.

NATIONALIST CONGRESS

DR. MALAN PREACHES DOCTRINE OF WHITE SOUTH AFRICA

THE Union Congress of the Nationalist Party met in the Bloemfontein Town Hall on Tuesday November 8. Banners bearing the words: "The Price of Freedom is Enduring Watchfulness," "A White Man's Land in South Africa's Uncompromising Demand," and "Bring Together Those Who Belong Together," were displayed in the Hall with the Transvaal and Free State Republican flags.

Dr. D. F. Malan, M.P., leader of the party, was given a rousing reception by some 1,600 people. Senator M. J. Vermaulen presided, and among those present were Dr. N. J. van der Merwe, M.P., leader of the party in the Free State, Mr. J. G. Strydom, M.P., the Transvaal leader, and many members of Parliament and Provincial Councillors.

First Motion

A large number of those present, both men and women, were Voortrekker dress.

The first motion, which was introduced by Dr. Malan, read: "The congress regards the dominating position of the European race in the spirit of guardianship as of the utmost importance for the future welfare of South Africa. The congress, therefore, declares that it must be the earnest and conscious aim of the European race to preserve its purity so as to ensure sound relations between European and non-European races and to prevent the economic retrogression of the European race."

Dr. Malan Speaks

Speaking on the racial problem, Dr. Malan said that it was not necessary to show why the European race should remain pure or why it should remain the predominant race, using its superior position in a just manner and in the interests of South Africa and of the coloured races under its guardianship.

> That section was becoming more and more articulate which contended that all sections in South Africa should be allowed to mingle so that in the long run there would be no difference in colour.

A larger section held that the coloured races must have equal rights with the Europeans. Those people held that only equal rights could satisfy their sense of justice—equal rights in social, economic and political affairs.

"In South Africa the stream is against us," Dr. Malan declared. "We must swim against the current if we are to prevent the white man from losing his domination. The day may come when South Africa will have a bastard race, a race of degree. To do nothing is fatal."

Numbers were all important in this struggle. To-day there were slightly more than 2,000,000 Europeans in South Africa, compared with 7,585,000 non-Europeans. The course things were taking was apparent from recent statistics.

From 1911 to 1935, Europeans had increased at an average rate of 1.86 per cent. a year, Asiatics at 1.23 per cent., natives at 2.37 per cent. and the population of mixed blood 2.31 per cent.—more rapidly than any other section.

Education was also important. "It makes a world of difference whether the European has to face uneducated competition or with people who are on a similar plane of education or are as educated as himself."

Knowledge meant power and the power of the European decreased the more he was faced with educated opposition. Since Union to 1935 the number of Europeans in schools had increased from 103,000 to 371,000. Non-Europeans had increased from 136,000 to 482,000 over the same period. Thus the number of Europeans had increased by 127 per cent. and non-Europeans 254 per cent.

In the Cape Province the number of European schoolchildren had increased between 1911 and 1935 from 81,000 to 154,000, non-Europeans from 103,000 to 268,000.

Some people said the colour problem affected the Cape more than other provinces. Those who adopted this point of view divided the power of the people and robbed them of their strength. In the Transvaal between 1911 and 1935 the number of European schoolchildren had increased from 58,000 to 144,000—an increase of 200 per cent. The number of non-Europeans had risen from 14,000 to 100,000, an increase of 611 per cent.

In the Transvaal, the Asiatic problem was pressing. Because of the Oriental's greater ability, he was a more deadly menace than any other non-European.

There were forces at work in South Africa that wielded tremendous influence and that made the struggle for a white country extremely difficult. He would mention in the first place Liberalism and Communism.

In South Africa, Communism was not purely an economic doctrine, but also had to do with the relations between Europeans and non-Europeans. It openly preached the doctrine of equality and the removal of all colour demarcations. This, with minor deviations, was also the doctrine of Liberalism.

If Communism and Liberalism were looked upon as dangerous in other countries, these doctrines were doubly dangerous in South Africa, because they cut at the roots of a White South Africa.

Behind these doctrines were powerful factors of which account had to be taken. There were churches—churches which had not originated in this country—which preached the doctrine that there must be no colour discriminations, politically or socially.

God's Object

Those churches overlooked the fact that God had an object in creating races and colours and nations, and that God did not want His creational work to be destroyed.

"Have we the right to call in the aid of Christianity for the removal of colour demarcations? Have we not the right rather to call on Christianity for freedom and the continued existence of nation and for the purity of the race?"

Continued on page 417)

SEX IN THE SERVICE OF WAR

WHAT may be termed a "crushing blow to morality" (in the words of a correspondent) is being delivered as will be apparent from the following note from the American 'Commonsense' by Robert Halliburton, reproduced in that organ of the Peace Pledge Union, *Peace News*, which is now being issued in a much larger size than before:

"Thousands of young men in the schools and colleges have recently recorded their determination not to participate in any war their respective Governments may declare.

In spite of this stand, informed observers, believe that half of the eligible male students would immediately volunteer, and that the other half would be forced to enlist by the reproachful glances and taunts of girl students.

At the present time, our (the U.S.) government operates, at taxpayers' expense, hundreds of Reserve Officers Corps units in high schools and colleges. In order to popularise this activity, young girls are elected as honorary officers or sponsors. The duties of the sponsors are pleasant.

Wearing a smart uniform, she stands with the training officer and the college president in the reviewing stand during parades. Sword at side she makes tours of inspection, observing neatness of uniform and correctness of carriage. Her disapproval is more effective than anything a mere man could say.

During the World War a pretty young woman assisted the recruiting officer at a mid-day meeting downtown by giving a kiss to every boy who volunteered. Newspapers reported a "kiss gauntlet" organised by college girls for the benefit of new recruits.

By "C. D. In "Horizon"

The many sided confusing nature of warfare makes it possible for the financial interests who promote wars to remain obscurely in the background, hiding behind the skirts of women. American women are not in danger, American loans were.

But the propaganda made the women think they were in danger. It flattered their vanity to think that young men were willing to fight for them, and it flattered the young man's vanity to think there was some young woman for whom he could fight.

That was the general idea, but American youth had been making progress. The old game did not work so well, as the first 26 days of American participation in the World War showed. During this period, when it might be expected that enthusiasm would have been at white heat, only about 48,000 men volunteered.

Then came conscription (or the draft) in spite of which the sex trap continued.

The Navy actually enlisted young women to serve in clerical and other office work. They wore a specially designed navy uniform.

One result, or perhaps purpose, of this was to exert a certain pressure for enlistment on the young men with whom they associated in the office or outside the office. How could an idealistic young man refuse to volunteer when his girl friend was actually enlisted in the armed forces of this country?

The girls must not be blamed too severely. They did not know that they were serving the interests of high finance. For them it was high romance.

Some things these young girls did not know. They did not know that they were sending their young men into the grave danger of venereal infection and that warfare makes use of another kind of woman. (Some armies officially provided prostitutes).

It seems likely that if the mothers, sisters, wives and sweethearts of the world could see this phase of warfare there would be fewer wars. At least there would be less butt in the sex trap."

Violence will stop at nothing, it will stoop to anything. It overflows its banks, or rather it has no banks at all, and it carries in its flood anything and everything, no matter how sacred or dear. When the energies of women which are naturally meant for the preservation of all that is sacred and dear are harnessed for its destruction, no more terrible tragedy can be conceived. When one realises this, one can easily understand the emphasis that Gandhiji has placed all these years on the Indian women's special mission for all the constructive activities that make for self-purification. No wonder Gandhiji has during the last week uttered these sentiments more than once. "Bengal's bravery and sacrifice are unsurpassed, equalled perhaps in some measure by Maharashtra. But divorced from purity and knowledge they would work terrible havoc. Yoked to purity and knowledge they would be the salvation of India. My mission is the selfish one of harnessing the wonderful bravery and sacrifice of Bengal in the cause of what I hold dear."

WHAT IS THE MATTER WITH MONEY?

Some Results Of Separating Money's Functions

SINCE so many of the evil results of money have come from this combination of many functions in one instrument, it seems highly probable that the separation of those functions and the provision of a special instrument for each function would go far toward solving many of the troubles which now encompass us. This separation of functions with a particular medium for each would also make it possible to see far more clearly the problems within the limits of each function and thus hasten further reforms. For example, it would probably then be much easier to solve the difficulties involved in having a tangible measure of so subjective, subtle and fluctuating a thing as value, and to decide more surely the merits of proposals to have instead a measure of energy conversion. We would more readily reach a sound conclusion whether to abandon permanently the gold standard. We could consider with more charity and wisdom the question whether to place a limit on the function of storage of value. Again, the problems whether to adopt the social credit scheme of Major Douglas, or to permit credit to continue to be issued by private banks operating for private profit, could be treated more wisely and perhaps with less heat than at present. The proposed separation of money functions and of their operations would permit sound discrimination and therefore wise choices and decisions, and would make possible a control of results and a vastly sounder moral situation.

By
RICHARD B. GREGG
In "The Modern Review"

(Concluded from last week)

Like machinery, money has given man an exterior power of control over his fellows out of all proportion to his inner powers,—his self-control and wisdom. This lack of proportion between his inner and his outer powers makes inevitable many immoral results from the use of money. It would be irres-

possible and immoral of me to try to operate an airplane before I had developed understanding of its mechanisms and controls, had acquired skill in handling it, knew where I was going, and cared more for human life than for machines or for the thrill of flying. Without these preconditions, my trying to fly would involve grave danger to others as well as to myself. But the construction of the airplane might conceivably be greatly simplified so that it would be much more nearly fool-proof, self-balancing, etc. Then the skill required for its successful operation would be within my reach and conscious responsibility. Then my use of it might involve but little danger, and so not be immoral. Similarly, by correcting the form and functions of money we may make it more nearly related to man's present inner power of self control and wisdom. Such a change may even strengthen his self-control.

Our social and moral relationships are largely expressed in economic modes. Since our economic language,—money—is chaotic, inaccurate, inadequate, ambiguous, and variable, our morals are gravely hampered. If money can be corrected and improved, an immense load can be lifted from the entire human race. I am thoroughly optimistic about human nature. As soon as it is given proper environment and proper tools, economic, moral and intellectual, the race will enter a new era of happy development.

If we understand how the stimuli of the defects and pressures of money have warped man's character, and that the substitution of better stimuli can again cause sound growth, we renew our faith in the possibilities of improving our social and economic systems without violence.

Maybe No Immediate Adoption

It is not likely that such changes will be adopted while we continue on our present level of economic recovery. The failure of the recent attempt to adopt stamp scrip in Alberta indicates this improbability. But when another very big depression comes, there is a fair chance of stamp scrip being more widely used, and perhaps permanently continued. It might be begun even now in communities where the proportion of unemployed is very high. This one would lift much of the burden of unemployment from local governments.

People are more likely to change their ideas and habits during periods of general insecurity than at any other time. Often such changes are regressions, like the tendency to violence. But the change I advocate would be a progression and would do much to end the insecurity.

Benefits Of Clear Understanding

In any case, if people get a clearer idea of the defects of money and its influence upon them, they have taken the first step toward freedom from those bad effects. The truth shall make you free. Only when we understand the causes of health can we make sure progress to health. A person who knows all about a complex and dangerous instrument and its effects on him is less apt to be hurt by it than one who is ignorant of its parts and working. One who has the right inner attitude can take as a joke what another man would consider an insult. A clear understanding of the dangers of money will make less insidious the temptation placed upon some leaders to sell out their cause. Such understanding will help those who are trying to live rightly. It will help all of us.

NATAL INDIAN REAL ESTATE AGENTS

VIGOROUS protests were made against the proposed Bill which is intended to be introduced before the next session of the Parliament to create a Board of Real Estate Agents and Auctioneers, at the annual meeting of the Institute of Natal Indian Real Estate Agents held at Durban on Saturday November 5. Opinion was freely expressed that there was no need for a Bill of the type proposed, and even if there was, the provisions of the Bill were far reaching, it provided monopoly of power to big concerns, and ignored the interests of small though long established Land and Estate Businesses and what was worse racial discrimination was clearly discernible in the conduct of those who are behind the Bill.

Mr. V. S. C. Pather, Chairman of the Indian Institute presided, and the meeting was well represented by leading Indian Estate Agents.

Mr. Hans Maghraj, the Secretary of the Institute, in reviewing the activities of the Institute in his Annual Report stated that "in view of the proposed legislation to protect and consolidate the business of Estate Agency in South Africa contemplated by the newly formed South African Institute of Real Estate Agents, and in view of the fact that membership of the Natal Estate Agents' Institute is restricted to Europeans only, it was thought necessary to form an Indian Institute to protect our vested interests and to defend our rights against any encroachments or interference with our rights." He said that "Immediately after its formation the Institute entered into negotiations with the Natal Real Estate Agents' Institute in order to find some way of co-operation between the two bodies, but owing to the unfair and unreasonable attitude of the European Institute, insisting upon a memorandum setting forth our views on the matter first, notwithstanding our intimation of our inability to do so at that stage, such negotiations were broken off." Proceeding the Secretary reported that "a conference of all the European Estate Agents of South Africa was held at Bloemfontein on the 18th, 19th and 20th June, 1937. In answer to our request for representation on this conference, the convenors merely referred us to the Natal Real Estate Agents' Institute who in turn kept us out on the plea that they had no control over the convenors. We, however, had no alternative but to submit a memorandum to the conference setting forth our views on the various matters dealt with by the conference. The indifference shown to our Institute and to our representations may be gauged by the fact that neither acknowledgement of our memorandum nor information of its proceedings was received by us.

"The next that attracted our attention was a Bill published in the *Union Gazette Extraordinary* on the 10th February last. "To provide for the Qualifications, Registration, Designation and control of Public Estate Agents and Auctioneers, and for matters incidental thereto." As this was a private Bill introduced by Mr. J. W. Higgerty, M.P. it did not come for its first reading in the Special Session held soon thereafter. There is every likelihood of the same being introduced in the next session of Parliament early next year. In all probability the Bill will be referred to a Select Committee and it will be the duty of this Institute, not only to fight it but to make representations to safeguard the rights and interests of Indian Estate Agents and to see that no encroach or interference with our rights takes place.

"There is no need to emphasise the fact that many of the Indian Estate Agents who are members of this Institute are well established having conducted their business for a long number of years and are fully conversant with and experienced in that line of business. Their clientele is largely Indian and a fair amount of business is done among their own community. Some of them could be fairly compared with their European competitors. Such being the case every precaution must be taken to see that justice is done to them in the proposed legislation."

Mr. V. S. C. Pather moved the adoption of the annual report and said that strong measures should be adopted to oppose the Bill.

Mr. S. R. Naidoo (Maritzburg) said "that the proposed Bill sought to lay down new principles to which the registration, admission and qualification of Estate Agents are to be controlled. A glaring instance of race prejudice was shown by the Natal Estate Agents' Institute which only refused membership to Indians but showed antagonism. A duly qualified professional man, such as a lawyer, an advocate or a doctor was en-

titled to membership in his representative society or council. The rigid provisions of the Bill and the attempt to unnecessarily raise the qualification of an Estate Agent would be even detrimental to a European Agent." Messrs. J. S. Roopnarain and R. M. Naidoo, supported the views of meeting in opposing the Bill.

A definite decision was taken to devise ways and means for the formation of a South African Institute of Indian Real Estate Agents. The meeting authorised the officials to communicate with the Indian Estate Agents in the Transvaal and Cape Provinces to join hands to combat the Bill.

After the financial statement was adopted, the election of the officials took place as follows:—Mr. V. S. C. Pather, President (re-elected); Mr. S. R. Naidoo, Hon. Secretary; Mr. Hans Maghraj, Hon. Treasurer; and Messrs R. M. Naidoo, Ashwin Choudree, J. S. Roopnarain and J. S. Rajpaul, council members; Mr. R. M. Naidoo, Hon. Auditor.

A tariff of fees was framed and passed and it was decided to publish this for the general information.

Things In General

Union's New Cabinet

THE Prime Minister has reconstructed his Cabinet to fill the vacancies created by the resignations of Mr. J. B. Hofmeyr and Mr. F. C. Sturrock. The new constituted Cabinet is as follows:—General J. B. M. Hertzog, Prime Minister, Minister of External Affairs; General J. C. Smuts, Deputy Prime Minister, Minister of Justice; Mr. N. C. Havenga, Minister of Finance; Mr. O. Pirow, Minister of Defence, Commerce and Industries; Colonel Deneys Reitz, Minister of Mines; General J. J. Kemp, Minister of Lands; Colonel W. R. Collins, Minister of Agriculture; Mr. H. Fagan, Minister of Native Affairs, Education and Social Welfare; Mr. H. Lawrence, Minister of Railways and Harbours; Mr. H. Stallaford, Minister of Interior and Public Health; Mr. C. F. Clarkson, Minister of Posts, Telegraphs and Public Works; Mr. R. H. Henderson, Minister without Portfolio.

Mrs. Ballinger On The Policy Of Segregation

Mrs. Margaret Ballinger, M.P., representative of Natives in Parliament, in an address to old students at re-union at Adam's College on November 4, said "What is morally right is economically sound." She was opposed to a policy of segregation either by implication or in fact. There never would be a complete segregation in South Africa, she said. "The right thing to do is to stand for the rights of the people irrespective of the colour of their skin." She was against the white labour policy that gave European work in preference to natives. "We must build our economic life, giving the fullest development to the native population. Only on that basis shall we provide a secure foundation for the white population." Explaining that she was speaking in a personal capacity, she said that the parties in Parliament (with the exception of one Socialist) were pledged to a policy of discrimination which, in essence, was a policy of inferiority. The present Government had put on the Statute Book what was supposed to be a policy of segregation. Fundamentally there was no difference between the policy advocated by the old Nationalist Party and of the party now in power. Replying to a question on the franchise, Mrs. Ballinge said that the educational qualification—whether for black or white—was essential for any democratic country.

Mr. Knight Found Guilty

Mr. Wilfred Knight, dietitian, of the Good Health Institute, was found guilty by Mr. A. R. Hendry in the Durban Magistrate's Court on Monday of procuring abortion between October 30 and November 1, 1937. Mr. Knight was fined £75 or four months' hard labour, and an additional four months' hard labour suspended for two years subject to good behaviour. After sentence had been passed, Mr. Brown, for the defence, gave notice of appeal. The question as to whether Mr. Knight can act as a City Councillor of Durban in the event of his conviction being sustained on appeal is being considered by the Municipal authorities. A private legal practitioner has expressed the opinion that he can.

Another Cyclist Visits South Africa

After travelling 41,000 miles in three continents on a bicycle, Mr. Ram Nath Biswas, an Indian from Calcutta, arrived in Pretoria. After spending a fortnight on the Rand he leaves for Capetown and expects to arrive there in six months' time.

Control Of Hire Purchase System

Opening the fortieth annual Congress of the Associated Chamber of Commerce at Bloemfontein on November 7, Senator A. P. J. Fourie referred to the hire purchase system and said that to-day many articles were off-loaded by that system on individuals who could not afford them. It was considered, with justification he thought, that the State should step in to control such a system from being abused. His department, he said, was drafting a bill to deal with the matter.

Natal Indian Congress (Dundee Branch)

At a meeting of Dundee Indians held last Sunday at the Mosque Sample Room under the Chairmanship of Mr. V. G. Naidoo, it was unanimously resolved to form a branch of the Natal Indian Congress at Dundee and the following office-bearers were elected:—Patron: Mr. Moosa Ayob. President: Mr. O. M. Ayob; vice-presidents: Messrs. M. S. Mall, F. Boolhoo, V. G. Naidoo, M. Amod and A. M. Patel; secretary: Mr. M. S. Motala; treasurer: Mr. A. H. I. Rawat; committee: Messrs. Nathoo V. Morar, Fred Kallie, S. R. Singh, Ismail Pandor, A. E. Mall, C. M. Bob, M. Hamlin, Sidnya Kabaar, P. V. Pillay, James Ayakanu and I. Lintande.

Stella Hill And District Andhra Maha Sabha

The Stella Hill and District Andhra Sabha held its annual Dewali celebrations at Stella Hill, on Saturday afternoon, November 5. Prizes were distributed to all the children attending the Andhra vernacular school. The gathering was entertained with songs, hymns and dialogues by these children in Telugu. The teacher Mr. O. S. Lutchmana Naidoo and his assistant Miss M. A. Lutchmana Naidoo were highly praised for the progress the pupils had made. The President, Mr. A. J. Naidoo who is shortly proceeding for India on a holiday tour, was presented by the Sabha with a fountain pen.

Andhra Maha Sabha

Messrs. D. V. Naidoo and A. J. Naidoo, secretary and treasurer respectively of the Andhra Maha Sabha (S.A.), who are proceeding to India on a holiday tour by the s.s. *Inginga*, were accorded a farewell reception in the Tamil Institute, Durban, on Sunday November 6. In recognition of the services rendered to the sabha for the past seven years, and to the Andhra community in general, the officials and members of the sabha, wished them a bon voyage and a safe return and presented them with bouquets and gold and silver medals suitably inscribed. Mr. V. M. Naidoo, the President, who formerly arranged to accompany these gentlemen has postponed his visit owing to the illness of his mother.

Saraswati Educational Institute

The foundation stone of a school building, to be built by the Saraswati Educational Institute, Port Elizabeth, was laid on April 29 last, by the Mayor Councillor W. C. Adcock. The building which is a double storeyed one will be a fine structure when completed. It will be ready

in less than a month's time. This is the first time in the history of Port Elizabeth that an Indian school of this nature had been undertaken by the Indian community to be built. Both English and Tamil would be taught in the school. The members of the Institute namely Messrs. K. S. Pillay, M. S. Nagan and A. G. Moodley left on their second tour to the Transvaal and Natal. Funds are badly needed to clear the outstandings and it is hoped that the community will respond liberally to this good cause.

Accidents In September

According to the figures supplied by the Census Office, there were 3,430 accidents in all during September in the Union, in 3,355 of which no injury was sustained by the people involved. A total of 74 accidents were classed as "fatal," 281 as "major injury" accidents and 720 as "minor injury" ones. 1,150 accidents occurred in Johannesburg, where 11 people were killed. Durban had 503 accidents and three deaths, and Pretoria 208 accidents and four deaths. Of the 76 killed, Europeans numbered 27, natives 44, coloured people four and Asiatics one. Of people killed during the month seven were drivers of motor cars, buses and lorries, 11 passengers and six drivers of motor cycles, 12 riders of pedal cycles and 26 pedestrians. Motor cars in collision with other motor cars accounted for by far the greater number of accidents.

£500,000 For Uganda Native College

An endowment fund of £500,000 for Makerere College, Uganda, for higher education of Africans, has been made by the British Government in association with the Governments in Uganda, Tanganyika and Kenya. This fact was announced at a meeting of the Council of the Empire Cotton-Growing Corporation, which contributed £10,000 for laboratories for the new college.

How Chinese Show Their Patriotism

Members of the Chinese community in London have had a day in fasting in order to "suffer some of the pangs of hunger experienced by Chinese soldiers." The money saved in this way was sent to China to help in her war with Japan, reports Reuter. In the afternoon, many Chinese, still fasting, met at the China Institute, Gower Street, to listen to an account by Prof. Chang Peng-Chu (Nankai University) of his recent tour of America. Nearly all the London community of Chinese, including the poorest waiters and dishwashers in restaurants, are contributing regularly from five to ten per cent. of their wages for relief purposes. Already they have raised £3,000.

Law Of Jungle In Europe

In the course of the last few days in Europe we have seen the cult of the lathi, declared Pandit Jawaharlal Nehru speaking at a meeting at the Indian Students' Hostel in Gower Street, London, held under the auspices of the Indian League to mark the 70th birthday of Mahatma Gandhi. Mahatma Gandhi, said Pandit Nehru, had left the Congress but Gandhiji was bigger than the Congress and was a great force. His struggle for freedom was greater than that of any organization and Mahatma Gandhi was still there to give his advice. "Lately we have seen the extraordinary triumph of violence in Europe. Mahatma Gandhi had lived for the exact opposite. In Europe we had seen the law of the jungle prevail, but in India Mahatma Gandhi had laid down something entirely different. He had been called a non-resistor, but he had not merely sat down and bowed his head to evil. Active resistance to evil had been his policy—peaceful and non-violent resistance, but resistance nevertheless. Pandit Nehru declared that he could not see Mahatma Gandhi submitting to what the great empires of Britain and France with all their strength had submitted to under the threat of a powerful country, and he could not see the Indian nationalist movement submitting to it either. Mahatma Gandhi's whole training had been that one could not submit to anything degrading or bad. Pandit Nehru said that he had been surprised by the attitude adopted by so many so-called Indians. They had given their support to the most terrible things and they had subscribed to a standard which was without honour. Mahatma Gandhi's was aggressive and fighting pacifism and his achievements in India had been outstanding. Pandit Nehru said that he did not know how far Mahatmaji's philosophy had extended to other countries, but he believed that there was a growing realization that there should at least be some moral standard.

Mr. Tyson On A Royal Commission

Mr. John Tyson, C.B.E., who was Secretary to the Rt. Hon. Srinivasa Sastri, who came out to South Africa as the first Agent-General for India, will represent the Government of India on a Royal Commission to the West Indies. The Commission, under the Chairmanship of Lord Moyne (formerly the Hon. Walter Guinness) has already left England, but Mr. Tyson will join them in December with Mrs. Tyson, who is at present in Durban. Mrs. Tyson, with her daughter, Margaret, will sail for England from Durban in the *Llandovery Castle* on November 12. She will meet her husband in London. Mr. Tyson is at present Secretary to the Acting Viceroy, Lord Brabourne. Mr. and Mrs. Tyson will be about six months in the West Indies before returning to India.

Soviet Women Fliers Break Record

Three Soviet women flyers, who, though forced down in the Soviet Far East, made the world's record non-stop long distance flight for women. Starting from Moscow, in 26 hours 29 minutes they flew 4,647 miles on a straight course, and 4,031 miles on a zigzag course.

Social And Personal

Mr. and Mrs. O. H. A. Jhavery desire to express through these columns their profound thanks to their friends and well-wishers who had kindly sent messages of congratulations and good wishes from all over the Union and overseas on the occasion of the marriage of their daughter Miss Jehuda Jhavery with Mr. Mahomed Qasim of Lenasia Triebarte.

—o—

Mr. D. D. Naidoo, known as Natteon, the eldest son of Mr. and Mrs. V. A. Naidoo of Port Elizabeth, who came to spend a short holiday in the Union, sailed for London with his wife on October 29 by the Balmoral Castle for further studies in aeronautical engineering.

Obituary

Death Of Mrs. Talwantsingh

We regret to record the death of Mrs. Talwantsingh, wife of Babu Talwantsingh, a prominent resident of Verulam, which took place after a brief illness on November 6, at the age of 75, at her residence at Verulam. Her remains were cremated at the Hindu crematorium at Verulam before a large gathering of mourners representing many prominent people of Durban and all over Natal. Pandit Harisunker Patak (priest of the Shri Gopalal Temple) officiated. Many wreaths and floral tributes from relatives and friends were received. She leaves behind her husband, and her only son, Mr. Ravikrishna and one daughter and many grand-children to mourn their and loss. We extend to them our deepest sympathy.

Buy Perfect DIAMOND RINGS and Flawless DIAMONDS direct from our factory

AMSTERDAM

DIAMOND CUTTING WORKS

82, Field Street Durban.

P. O. Box 2362. Phone 2-4688.

Also at Johannesburg and Capetown.

Doings In India

Gandhiji On Federation

In the course of an article in *Harijan* Gandhiji replies as follows to a doubt raised that he would be prepared to submit to the Indian Federation scheme if some trifles were conceded :—

"I have said that the Congress will never have Federation forced upon it and that there was no hope of peace in India till there was independence in virtue of a constitution framed by a duly convened Constituent Assembly. I have also made it clear that so far as Pandit Jawaharlal Nehru and I are concerned, though we may talk in different language we are one in most things that matter to India. On the question of Federation there never has been any difference of opinion between us. And I have made a rule for myself that so far as the Congress is concerned, if there is no unbridgeable gulf between him and me his view should prevail. And this for the very good reason that I am not in the Congress and he is in the centre of it, and very much in touch with everything relating to the Congress."

Spanish People's Appreciation Of India's Sympathy

The following is the English translation of a letter addressed to Pandit Jawaharlal Nehru by Enrique Lister, the famous Spanish Republican leader, thanking him for sympathy and support of the people of India in distressed Spain :—

"Distinguished friend,—I have read with great emotion your recent letter in which you send me your good wishes and those of your people for the soldiers who fight under my command. All we who compose the 5th Regiment have been making this night, not only to aid our comrades, but thinking at the same time of our brothers in other countries. Our offensive has shown that the idea which some people have put forward about the weakening of the resistance and the vitality of the Republican Army is false. And you yourself have been able to see with your own eyes what the Spanish people desire, and also have been able to appreciate personally the unfailing desire of all of us to continue the struggle, until we achieve the victory for the republican army, in which result we achieve full confidence. I have heard of your participation in the Congress held in Paris. All the men under my command and I appreciate the interest which you have shown us, and I, therefore, send you my congratulations for the vigour of your speeches. The Spanish people will never forget those who, in difficult moments, in moments when their independence is at stake, have given them aid; and we know that we have among our friends the Indian people whom you so worthily represent. The treachery of some generals, the Italo German intervention, and the political cowardice of the men who direct the politics of other countries are making the Spanish people bleed, but people will understand and judge."

Clergyman Elected Village Congress President

At a meeting of the Congress members of Idayangudi, a big Christian village in the Nanguneri taluk, Tinnevelly (Madras), held recently, it was resolved to form a Village Congress Sabha. Rev. D. Koilpillai was elected President, Messrs. Thevaram Thungaswami, vice-President, and Madurain Samuel, secretary. An appeal was made to the public to join the Congress and wear Khaddar.

There are not many instances of Indian clergymen taking part in the political struggle in India. Rev. D Koilpillai's name is familiar to many of his Christian and non-Christian friends in South Africa as in the early days he was in that country.

S. A. ANDHRA MAHA SABHA

"India has to flourish in her own literature, even though it may be inferior to the English language. We and our children must build our own heritage. If we borrow another, we impoverish our own. We can never grow on foreign victuals. I want the nation to have the treasures contained in that language, and for that matter the other languages of the world, through its own vernaculars."

IN these saintly words of our Mahatma Gandhi I desire to appeal to my Andhra sisters and brothers to take a keener interest in their own mother-tongue, Telugu, as the knowledge of one's own mother-tongue in conjunction with English is very necessary.

I also wish to appeal to my Andhra sisters to become members of the Sabha, and to my Andhra brothers I say when your womenfolk are coming forward, why do you man lag behind? You have better opportunities than us women, and I sincerely appeal to you to become members and take a more active interest in the Sabha's activities.

You may ask what are the objects of the Andhra Maha Sabha? So, for your benefit I will give you a brief outline,

By
Mrs. ATHELUTCHMEE CHETTY
(Vice-President)

MRS. ATHELUTCHMEE CHETTY

The Sabha's attention is given first and foremost to the advancement of our sweet and beloved mother-tongue, Telugu, which is now known the world over as described by eminent persons as the "Italian of the East." Andhra vernacular schools are gradually being established wherever and whenever possible, for the purpose of teaching the language to our children.

We are also endeavouring to promote a feeling of brotherhood and sisterhood amongst us, which, as you are aware, would eventually lead to a better unity in the community. Religious, social and educational upliftment is also being considered. In order to promote and facilitate the working conditions of these various activities, it was found essential to have a central hall for the members of our community to congregate, and for this purpose the Sabha has purchased a building at No. 23 Leopold Street, Durban, now known as the "Andhra House," and I am pleased to say that members of the Andhra community and other well wishers have contributed very liberally with donations. I must appeal very earnestly particularly to the Telugus and to other well wishers to send in their contributions towards the Building fund.

NATIONALIST CONGRESS

[Continued from page 411

One of the powers behind Communism and Liberalism, which made the struggle for race purity difficult, was the extension of the franchise to non-Europeans. In the Cape constituencies the coloured people held the balance of power.

He referred to Dr. Abdurahman's funeral on the Capetown City Council as a striking example of how white men had to look into the eyes of coloured people and were rendered powerless to obtain social, political and economic segregation.

Imperialism

Behind all this was the imperialistic or empire interest. How did the non-European come by his vote? There was only one answer. The overseas imperialist authorities, when it came to granting self-government, had been afraid because Afrikanderdom was in the majority and would strive for freedom. [illegible] but worked against Afrikaner [illegible] to suppress Afrikanerdom. That imperialistic-empire interest still existed in South Africa and still employed natives and coloureds to beat down Nationalism.

Attack On Jews

Behind the Communism and Liberalism there was a power which had grown tremendously of late—a power that made itself felt during the last election. That power was Jewry.

Jews were in a minority in all countries, but they understood the art of attracting to themselves a great deal more than was due to them in proportion to their numbers.

The means they employed were not only their economic power but, directly or indirectly, they always preached the doctrine of liberalism or, where it suited their purposes better, the doctrine of Communism.

They disseminated and propagated these doctrines of equality because they wanted no race or colour discriminations but because they were the means of protecting Jews. In all countries Jews were either Liberals or Communists. Their power was strong in South Africa and was becoming even stronger. There was yet another power to combat. If South Africa were to remain a white man's land, said Dr Malan, and that was the power to govern.

He explained that a White man dislodged from the land to seek succour in urban areas shook by jowl with Coloured and Natives, had the hardest task to keep the race pure. The older generation was steeped in tradition, but what was to happen to the children playing and growing up with non-European children in the same streets? Very often skilled and semi-skilled non-Europeans earned more than unskilled Europeans.

"No Postponement"

"In connection with the problems I have mentioned South Africa must choose and the time to choose with determination has arrived. There can be no further postponement. Even now it is too late in some respects."

He appealed to the people to their Voortrekker centenary year to make their choice. It was a God-given opportunity.

Two things were necessary to solve the country's great and urgent problems. The first was to return to Idealism and the other was to secure full measure of unanimity among the people.

The Voortrekker emigrants had revitalised idealism among the people and had brought a message of unity and strength. Those who clung to bread and butter alone neglected a soul and a spirit. Only vultures were satisfied with bread and butter alone and as soon as they had devoured these they fought among themselves. That was demonstrated to-day in South African political circles outside the Nationalist Party.

The rolling wheel of the ox wagon had brought a reaction against this sort of thing. Afrikaner and Afrikaner wanted to be together in this centenary year on the basis of Voortrekker idealism. All that remained to be done was to follow the split road—the road of South Africa.

Senator Vermeulen announced it had been decided that Dr. Malan's speech should be distributed throughout the country.

Mr. Malan's motion was adopted unanimously.

SWAMI VIVEKANANDA'S WORKS

[illegible]

LIFE OF SRI RAMAKRISHNA

[illegible]

PRABUDDHA BHARATA

OR

AWAKENED INDIA

A high class English monthly started by Swami Vivekananda in 1896. It is devoted to Universal Religion, Indian Culture, Education, Art and other topics of international interest.

Annual Subscription: Inland Rs. 4. Foreign 10 Shillings.

Apply for a complete Catalogue:

The Manager, ADVAITA ASHRAMA,
4, Wellington Lane, Calcutta, India.

Books for Sale.

The Story of Ramayana [illegible]

J. C. BOSE.—His discoveries and writings with a biographical sketch and portrait [illegible]

ESSAYS ON INDIAN ECONOMY - [illegible] Price 4a 6d

ESSAYS ON INDIAN ART, INDUSTRY AND EDUCATION - By E. B. Havell Price 3a

INDIAN INDUSTRIAL AND ECONOMIC PROBLEMS [illegible] Price 4a

From: The Manager,
'Indian Opinion'
Phoenix, Natal.

દિવાળી! મોહનીસાહેબનાં દિવાળી!!

દિવાળીના તહેવારમાં પોરબંદર જીમાં બનતા એકલેતા કેમીકલયુક્ત મીઠાઇ બનાવતા કેમ.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

KAPITAN'S CAFE

'Phone 33-8577 130 KORT STREET JOHANNESBURG.

'Ovaltine'

Gives Morning Freshness and Vigour

Scientific investigation, as well as long experience, has definitely proved that 'Ovaltine' possesses exceptional properties which prevent mental and physical restlessness during sleep—one of the chief causes of morning tiredness.

At the same time, 'Ovaltine' supplies in abundance the nourishment required to recreate energy and build up body, brain and nerves. For these reasons, make 'Ovaltine' your regular bedtime beverage.

Supreme for restoring Energy while you sleep

Make 'Ovaltine' *your* Bedtime Beverage

—and note the Difference!

P.3966A

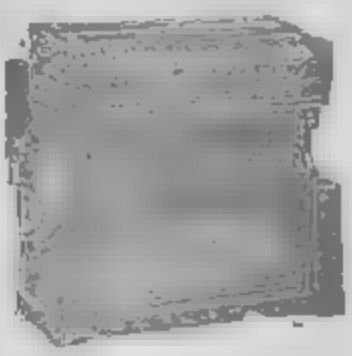
A. WANDER LIMITED, LONDON, ENGLAND.

સાહિત્ય અને સંગીતનો સમન્વય

દિનપ્રતિદિન જનતાની રસવૃત્તિ કેળવાય છે—જનતા નવિનતાની પુજક બની છે—ભાવના અને આદર્શ આ જમાનાનું ગૌરવ છે—અને હવે લોકો ગમે તેવી વસ્તુ ચલાવી લેવા તૈયાર નથી.

અમે પણ આ માન્યતાને માન આપ્યું વર્તવાનો નિશ્ચય કર્યો છે. તેથી ખાસ પ્રસંગ માટે તમારા સમક્ષ રજુ કરીએ છીએ. જાણીતા નટ નટીઓ અને લેખકોનો સહકાર સાથી પ્રેક્ષકોની રસવૃત્તિને પોષે એવી રેકોર્ડો. ધાર્મિક ડ્રામાના સેટો અને હારમોનીયમ, તબલા મગાવ્યા છે જે તમારી સમક્ષ રજુ કરીએ છીએ. સંગીતના મધુરા સ્વરોથી તમારા ઘરમાં સ્વર્ગ ઉતારો.

અમે લોકલ ખરીદી તેમજ એજન્ટો મારફતે હારમોનીયન મંગાવત નથી તેથીજ અમે લેખીત ગેરંટી સાથે વેચીએ છીએ.

પગના હારમોનીયમ પા. ૬–૦–૦
હાથના ,,
ડબલ રીડના પા. ૮–૫–૦

ડબ્બી એકની કીમત
પા. ૧–૦–૦ થી

પા. ૩–૧૩–૦ થી

માઈક્રોફોન પા. ૧–૧–૦ થી પા. ૮–૮–૦

હીઝ માસ્ટર્સ વોઈસ
તથા
કોલમ્બીયા
(ઈન્ડીયન રેકોર્ડ)
૩/–

રેકોર્ડના સસ્તા ભાવો

નવા નંબરો અથવા તમારા માંગેલા નંબરો વહેલા યા મોડા તમને મળશેજ તો રાહ માટે વધારે પસ્તા અર્ચો છો.

જાઓ અથવા અતે મગો.

તેમજ આ રેકર્ડની હવાને અનુકુળ થાય તેવા બીડા અને મધુર સુરના, મજબુત અને ટકાઉ, વારા, શાંતા, સરદાર તેમજ ચેકસ્લોવેક્સ કુલુટના હારમોનીયમ, હાથના અને પગના તથા હાથ–પગના. નવી સીલેકશન ઓ ની રેકર્ડ ભેગજની પેટીઓ આવી ચુકી છે. તે સીવાય ડરેક અતના માઈક્રોફોન ઉપરાંત નવી મેકરો સાથે H.M.V. ને કોલમ્બીઆના પણ સ્ટોકમાં રાખીએ છીએ.

વાજાંઓના છુટા ભાગો મોટા જથ્થામાં રાખીએ છીએ.

બાયોલીન, બેન્જો, મેન્ડોલીન, બુલબુલ તરંગ, ગીતાર અને રેકાચ બેન્જના ભાવોમાં ઘણો ઘટાડો કર્યો છે.

કોઈ પણ વાજાંનું રીપેરીંગ કામ અતી દેખરેખ નીચે મેહનતી સાથ બનાવી આપીએ છીએ

—સાઉથ આફ્રિકાના ૩૨ વર્ષના જુના હારમોનીયમીસ્ટ—

GOSHALIA'S MUSIC SALOON

P.O. BOX 460. 179 GREY ST. AND 131 QUEEN ST
DURBAN, NATAL.

Special

Large stock of latest Drama set arrival in Tamil, Hindustani, Gujarati and Telugu. Prices have been speedily reduced.

Apply for our catalogue. Our Harmoniums sold under written Guarantee for 3 years. Try us before you go elsewhere.

ઇન્ડિયન ઓપિનિયન.

પુસ્તક ૬૬ મું. ફીનીક્સ, શુક્રવાર, તારીખ ૨૩ નવેમ્બર ૧૯૬૮ અંક ૪૪.

"ઇન્ડિયન ઓપિનિયન"

શુક્રવાર, તા. ૨૩ નવેમ્બર ૧૯૬૮

ડૉ. મલાનનો નવો વાદ

ગયા અઠવાડીએ જોહાનિસબર્ગમાં મળેલી યુનીયનના રાષ્ટ્રવાદી પક્ષની કૉંગ્રેસમાં એ પક્ષના નેતા ડૉ. મલાને વિચાર ઉત્તેજન કરનાર ભાષણ કર્યું હતું. ડૉ. મલાનને વિષે અમને એક વસ્તુ પસંદ પડી છે તે એ છે કે તે પોતાના વિચારો ધારદાર બનાવતા હોવા છતાં પણ નિષ્કપટ પણે વ્યક્ત કરી દે છે. દક્ષિણ આફ્રિકાના કેટલાક રાજનીતીજ્ઞો જેઓ "બળવાન રામ બગલાએ છુરી" ની નીતીને અનુસરે છે તેના કરતાં તે ઘણાયે સારા અને લક્ષાજ્ઞ કોયડા ઉકેલમાં ઝડપતા છે. ડૉ. મલાનની સામે આપણે કયાં ઉકેલના પ્રશ્નો મૂકીએ એ ચોકકસ બતાવી શકીએ એમ નથી. પરીસ્થીતી આપણી ખરી સ્થિતિ આપણે કદી પણ બતાવી શકવાજ નથી. ઉન્નતિના વચ્ચેના પોતાં પોતાં અપાયા કરે છે પરંતુ સારા અનુપાય અપવાદોનેજ સામે છે.

આ દેશના રાષ્ટ્રવાદીઓની અભિલાષાઓ પ્રત્યે આપણે ઉપેક્ષાં દિલસોઝીની લાગણી ધરાવતા આપ્યા છીએ. સાહિત્યકારમાં અમે માનતા નથી, અને ઘણીવાર કહીએ છીએ કે આ દેશમાં તેણે પ્રોટીશ રહિયન વારસની ગૌરવપ્રાપ્તકને બદલે પ્રવેશ કર્યો હતો પરંતુ તેને મુળ આફ્રીકાના સુરજની પ્રકાશથી ભર્યુ હતું પરત્વ "પ્રકાશપર રૂદન કરવુ નકામુ છે

દક્ષિણ આફ્રિકાની ભવિષ્ય ભાવનાની આપણે ઉપેક્ષાં કદર કરેલી છે અને રાષ્ટ્રવાદીઓને તેઓની રહ્યા, ભાષા અને રાષ્ટ્રગીત વિષેની લાગણીમાં તેઓને કેટલા આપેલા છે. અમારો નીચો દ્રઢ મત છે કે જેઓ દક્ષિણ આફ્રિકામાં આવેલા છે અને દક્ષિણ આફ્રિકાને પોતાનું વતન કરેલું છે તેઓની પ્રજા પ્રત્યે દક્ષિણ આફ્રિકા પ્રત્યે છે. પછી પોતાની માતૃભૂમી પ્રત્યે ની તેઓની ભાવનાઓ ભલે ગમે તેવી હોય. પ્રોટીશ પ્રજાને પોતાના યુનીયન જેકને માટે અને પોતાના રાષ્ટ્રગીતને માટે ભલે ગમે તેટલાં માન, આદર અને પ્રેમ હોય છતાં દક્ષિણ આફ્રિકાના ગાઢા પ્રજા અને દક્ષિણ ઓફ્રિકાનુ ભાવ રાષ્ટ્રગીત હોવામાં તેણે ગર્વ લેવો જોઇએ.

આગે કહ્યુ છે કે હિંદીઓ, કે જેમને પેઢીઓથી અને સાંગા વસવાટથી દક્ષિણ આફ્રિકા પોતાનું વતન થઈ પડેલું છે તેઓજ અન્ય બીનઆફ્રિકનો પણ તેમ કરી શકે. પરંતુ તેઓ મનમાં તો પકડેલી એ કરતાં પણ બરાબર વર્તન બતાવાઈ ગયું છે. તેઓને મતુબો નહિ પણ અસાધારણ મતુબાનાં આપે છે.

ડૉ. મલાનનો રાષ્ટ્રવાદ આમ તો કે વધારે ઉદાર હોઈ પરંતુ જે હદ સુધી તે પહોંચેલો છે તે હદે તો અમે તેને ટેકો નજ આપી શકીએ. જે રાષ્ટ્રવાદથી ધિક્કાર ઉદ્ભવે છે એ રાષ્ટ્રવાદજ નથી. ડૉ મલાન ચોગ્ય કહી શકે છે કે: "દક્ષીણ આફ્રિકા દક્ષિણ આફ્રિકાવાસીઓને માટે" પરંતુ "દક્ષિણ આફ્રિકા ગોરાઓને માટે" એમ નોમનાથી નહિ કહી શકાય. "ગૌરવ દક્ષિણ આફ્રિકા" નુ તમનું સ્વપ્નપણ ભલે એક ક્ષણને માટે તે સિદ્ધ પણ થાય છતાં આખરે તે ફ્રોકટર નીવડવાનુ કેમકે સવાલ નૈતિક સિદ્ધાંતોનો તે વિરૂદ્ધ છે.

પુરવેકરોની ભાવનાને ડૉ. મલાન ઉપદેશ આપે તેની સામે અમારો કશો વિરોધ નથી પરંતુ તેમાં તે બહલતા બુદ્ધિભ્રષ્ટ દશામાં તો નજર પડી જાય તેમાંએ કે એ કુરુક્ષેત્રોના વિગ્રહોમાં વર્ષો રહેલા જંગલી પશુની સાથે પોતાની ઓળખાણ થાય. આજે જે વાદનો તે ઉપદેશ કરી રહ્યા છે તેમાં આધુનિક જમાનાની સંસ્કારિતા જોવામાં નથી આવતી પરંતુ પ્રાચીન કાળની નવી અજ્ઞાનતા અને અસંસ્કારિતા રહેલી છે, અને તે પણ વળી ડૉ. મલાન ધર્માચાર્યની પદવિ ધરાવતા હોવા છતાં! તેમના વાદમાં એક માત્ર ધર્મ અને નીતીનીજ ઉણપ છે.

ડૉ. મલાન આફ્રિકાનર સિવાય બીજા ઠેકાણે તો જોઇજ નથી શકતા. પ્રોટીશ ને તે ધિક્કારે છે, યહુદીને ધિક્કારે છે, બીન-અંગ્રેજોને ધિક્કારે છે. દક્ષિણ આફ્રિકાનરનું સાક્ષાજ્ય તે સ્થાપવા માગે છે અને બીજા રાષ્ટ્રવાદીઓનો ભલે નાશ થતો. આ દુષ્કાળ તેમના ભાષણની મતલબ છે.

ડૉ. મલાન ભય દર્શાવે છે કે દક્ષિણ આફ્રિકામાં પશુસંકર પ્રજા ઉત્પન્ન થશે અને પુરવે છે કે બ્રીટીશ અંગ્રેજો એવી માગણી કરી રહ્યા છે કે દક્ષિણ આફ્રિકાના સઘળા વતનીને એક બીજા સાથે ભળી જવા દેવા જોઇએ કે જેથી આપણે પશુઓના વેદ રહેજ નહિ. આ બીકસ્વપ્નોના સવાલને તો પુરેપુરો ચુંથી નાખવામાં આવેલો છે અને બ્રીટીશ-અંગ્રેજોનાં ઝનાં લગ્નો જરાયેજ થાય છે એ નિઃશંકપણે પુરવાર કરી દેવાયું છે. બ્રીટીશો તો પોતાની જાતીય શુદ્ધતા ટકાવી રાખવામાં ગર્વ લે છે અને કોઈ કાળમાં પણ બીજાઓ જાતીમાં ક પાણીભેદ નથી તોય છતાં તેઓ તે ટકાવી રાખ્યા છે. નેટીવો પણ પોતાની જાતીયશુદ્ધતા ટકાવી રાખવામાં ગર્વ લે છે. આજે જ દક્ષિણ આફ્રિકામાં પશુસંકર પ્રજા દુષ્કિત પરાપતી હોય તે ... ...

મલાન કહે છે કે "તમારા પડોશીને ધિક્કારો અને તેને અજ્ઞાનના અંધકારમાં રહેવા દો."

ડો. મલાનને પુર્વના વતનની શક્તિનો ભય લાગ્યો છે અને કહે છે કે બીજા બોમ્બ-એરોપ્લેનના કરતાંય તે વધારે ભયંકર છે.

ડો. મલાનને ઉદારમતવાદનો પણ ભય છે. કેવળ જેની ઉત્પત્તિ આ દેશમાં થએલી નથી અને જે વર્ણાંતર લેદ નહિ હોવા જોઇએ એવો ઉપદેશ દે છે તેનો પણ તેમને ભય છે.

સોળી વાતને દુનિયા કરવાને બદલે ન્યાય અને ધર્મ કબાવેલ છે તે સર્વાણીજ વસ્તુઓને ડો. મલાનને બરાબર લાગે છે. ઇશ્વરને પણ ટાંકીને તે કહે છે કે "બધા બધા બનીઓ, રાખો અને વર્ણો પેદા કરવામાં તેનો હેતુ સમાયો છે અને પોતાની કૃતિ-ઓનો નાશ થાય એ તે જોયા નથી ઇચ્છતો."

જો આ વસ્તુને ડો. મલાન માનતાજ હોય તો ગોરાઓ આ દેશમાં આવી આ દેશને તેના મૂળ વતનીના પાસેથી પડાવી લેવામાં ઇશ્વરના કાનુનનો ભંગ કર્યો છે. ડો. મલાનને તો અરી રીતે ઇંગ્લિશ્રીસ્તનો પણ અનાદર કરવો પડશે કેમકે તે પણ ગિરમીયા-બારી હતા અને ગોરા તો નહોતાજ.

ડો. મલાનના બાબત માટે અમને તેમના પ્રત્યે દિલસોજી ઉત્પન્ન થાય છે છતાં અમારે કહેવું તો કહેવુંજ પડશે કે તે બીજી બાજુ જોયા છે અને બાકીની સારી વસ્તુઓનોજ અનાદર કરવામાં અને અનિષ્ટજ આપણે અને અનિષ્ટનો સ્વીકાર કરવામાં છે. આ દુષ્ટકર્મની રાતાદિવસ વર્ષમાં ઘરેણા અને છાપાંની લાગણીઓને કોરે મૂકી કહને બતીય યુદ્ધતાની નિરર્થક વાતોને બદલે આત્માની શુદ્ધિની વાતો કરવી અને તેને માટે યથાશક્તિ પ્રયત્ન કરવો એ શું વધારે લાભદાયી નીવડે એમ નથી?

—

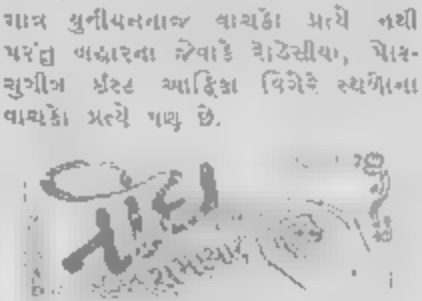
વાચકો પ્રત્યે

"ઇન્ડિયન ઓપિનિઅન"ના દીવાળી ના ખાસ અંકનાં વધારા તરીકે 'ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન'ના વાચકોને શ્રી. મણીલાલ ગાંધી તરફથી લખાયેલો એક પત્ર પ્રસિદ્ધ કરવામાં આવ્યો હતો. એ પત્ર ફરી આ અંકમાં છાપવામાં આવ્યો છે. જેમણે નહિ વાંચ્યો હોય તેમને વાંચવા વિનંતી છે. અને જેમણે વાંચેલો હોય પરંતુ એ બાબત ભુલી ગયા હોય તેમને તે ફરી વાંચવા વિનંતિ છે. કેટલાક ભાઈઓના જવાબો મળ્યા છે તેમાં 'ઇન્ડિ-અન ઓપિનિઅન' બંધ તો નજ થવું જોઇએ એવી ઇચ્છા દર્શાવવામાં આવી છે, અને કેટલાક લોકોએ પોતાના લવાજમો નીયમીત મોકલી આપવાની તો કેટલાએ પાંચ વર્ષનું લાગતું લવાજમ ઉઘરાવી લેવાની વિ. સુચનાઓ કરેલી છે. કેટ-લાક ભાઈઓ લવાજમ વખતસર નહિ મોકલવાનું તેને માટે જેમ કારણો મોકલી પણ રહ્યા છે. આ સઘળા ભાઇઓની સદ્‌ભાવનાને માટે અમે તેમના આભારી થીએ. શ્રી. મણીલાલ ગાંધીના પત્રનો તો સૌ કોઇ સહેલાઇથી આ રીતે જવાબ આપી શકે :

(૧) પોતે છાપાના ગ્રાહક ન હોય તો ગ્રાહક થઇ જાય. અને તે બેવી આશાએ નહિ કે 'ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન' માં રસીક વાચન મળશે પણ એ પત્ર ગાંધીજીના હસ્તે સ્થપાએલું દક્ષિણ આ-ફ્રિકાની હીંદી કોમની સેવા બજાવી રહેલું બહુજ ઉત્તમ પત્ર છે અને તેને મરવા દેવું નહિજ જોઇએ એટલા ખાતર.

(૨) જે છાપાના ગ્રાહક હોય અને લવાજમ નહિ બરેલું હોય તે પોતાનું લવાજમ જરા પણ ઢીલ કર્યા વિના ટપાલ મારફતે આ ઓફિસે મોકલીજ આપે. અને બીજા જેમણે લવાજમો ન મોકલ્યાં હોય તેમને તેમ કરવા સમજાવે.

આટલુજ જે સર્વ ભાઈઓ કરે તો તો આજે પા. ૨૦૦૦ ની ઉઘરાણી બદલ પડેલી છે,તે આવી જાય અને અમારી બીક ઓછી થઈ જાય અને છાપાંને સુધારવા તરફ અને વાચકને માટે તેને રસીક બનાવવા તરફ ધ્યાન આપી શકીએ. સઘળા વાચકો ને-આ બાબતમાં ગંભીરપણે ધ્યાન દેવાની અમારી નમ્ર વિનંતિ છે. આ વિનંતિ ગાત્ર યુનીયનનાજ વાચકો પ્રત્યે નથી પરંતુ બહારના જેવાકે રોડેસીયા, પોર્ટ-ગુજીઝ ઇસ્ટ આફ્રિકા વિગેરે સ્થળોના વાચકો પ્રત્યે પણ છે.

ગાંધીજીની હિંદીઓના વિરૂદ્ધ ચળવળ

શ્રી ટાંગાનીકાના રેટપેયર્સ એસોસીએશનના કેટલાકો નવેમ્બર તા. ૨૬ ના રોજ, હોસ્પીટલના ફાઇનાન્સ બારામાં મારા પુરોગામીના વસવાટના સ્થાનોમાંનાં દીરાઓ પ્રોપર્ટીઓની જોગવાઇ કરી રહ્યા છે એ સંબંધમાં વિચાર કરવા પ્રોવેન્શીયામાં એક પરિષદ બોલાવેલી છે. પરિષદ શ્રી. જે. અમ યાન ઓમ પ્રમુખ સ્થાને બેસી તારીખો જાહેરમાં આવશે.

પરિષદ બોલાવનારી નોટીસમાં હોસ્પીટલના સ્થળના પાર્ટીકેન્દ્રના અર્થને. ફ્રાંસ્વાસ પ્રોવિંસ કાઉન્સીલ, રહીડી કાઉન્સીલો, ટાઉન કમેટીઓ અને અન્ય સ્થાનિક સત્તાઓને આમંત્રણ આપવા માં આવ્યું છે. નોટીસમાં ચર્ચવા જણાવ્યું છે કે, "આ બનાવ યુનીયનના પ્રમાણે ગોરા લોકો સપાટાનો એક ભાગ હોઇ આપણે સુખી માણસ જોઇએ તેટલું ધ્યાન તેને આપેલું નથી. હવે એ હકીકત જાહેર આગળ આવી પડેલી છે, અને તેથી એ વિષયના ફાલવાયના લોકોએ પોતાના વિચારો નિઃસંકોચ જાહેર કરી દેવાનો વખત આવી લાગેલો છે."

ગાંધીજીના રૂપનને અંજલિ

રૂપેરીયા રીપબ્લીકના વડા પ્રધાન શ્રીનોર નોમોનો બારસલોનાના અકટોબરના પહેલાં આ-વાહીયાના સામીજ તરફથી નીચે પ્રમાણે પત્ર મળ્યો હતો

પ્રિય મિત્ર,—પાર્કિન તરફથી હીંદુસ્તાનમાં આપને અમારી પોતાની તરફથી બહાદુર સેવાનું સાંભળ્યું છે. તમારા દેશમાં તમારા પર પડતા દુઃખો આને તેને પહેલાંના વખતને તમે જે બહાદુરી બતાવી રહ્યા છો તેનું વર્ણન તેમણે મારા પર મોકલ્યું છે. આજે આપણા દુઃખોની બરાબર હોય કે બાકી આપણું હૃદય તમારા તરફ દિલ-સોજી દર્શાવી રહ્યું છે. તમારાં જિંદગી સંકટોને અંતે તમને સંપૂર્ણ સ્વતંત્રતા પ્રાપ્ત થાઓ.—તમારો મિત્રાસ, (સહી) મો. ક. ગાંધી."

બ્લોમફૅનટીનમાં રાષ્ટ્રવાદીઓની કૉંગ્રેસ

દક્ષિણ આફ્રિકાને ગોરાનો મુલક બનાવવાની ડૉ. મલાનની હાકલ

ડૉ. મલાનના રાષ્ટ્રવાદી પક્ષની કૉંગ્રેસ ગયા ગુરુવાર તા. ૬ ઑક્ટોબરે બ્લોમફૅન્ટીનના ટાઉન હૉલમાં ખુલી હતી. ફ્રીસ્ટેટ પ્રાન્તસત્તાક રાજ્ય વખતના ગાયરા ફરકાવવામાં આવ્યા હતા અને "દક્ષિણ આફ્રિકા એ ગોરાનોજ મુલક છે એ દક્ષિણ આફ્રિકાની માગણી છે" એવા મુદ્દાઓ લટકાવવામાં આવ્યા હતા.

રાષ્ટ્રપક્ષના નેતા ડા. ડી. એફ. મલાનને ૧૬૦૦ જેટલા ગોરા તરફથી બારે આવકાર આપવામાં આવ્યો હતો. સેનેટર ઑગ જે દરમ્યાનને પ્રમુખસ્થાને લીધું હતું અને હાજર થયેલા ઑગા ડા હાલ કરે મરવે, હોસ્ટટમાં રાષ્ટ્રપક્ષના નેતા, મા જે. બ. સ્ટ્રાયડમ, હંસપાલમાં રાષ્ટ્રપક્ષના નેતા અને બીજા પક્ષા પાર્લામેન્ટના સભ્યો અને પ્રાંતીક કાઉન્સીલના સભ્યો હતા.

પક્ષા બારા હાજર થયેલા બી પુરોગામે પ્રેસ્ટ્રેકરના કપડા પહેર્યા હતા.

પહેલો કરાવ ડા. મલાને રજુ કર્યો હતા જે નીચે પ્રમાણે હતો :

> પાસી તરીકેની જાનાનાથી આંગ્રેજ પ્રજાની વાર્યોપરી સ્થિતિને આ કૉંગ્રેસ દક્ષિણ આફ્રિકા ના ભવિષ્યના ડીતને બાતર અત્યંત અગત્યની ગણે છે. આથી કૉંગ્રેસ ભારદર કરે છે કે અંગ્રેજ પ્રજાનું પ્રભાવશાલી અને ભાગૃત પ્રેમ ની ભાવીને રૂહના દક્ષાની સાચવાનું કૈલું કોપ્રેસે - કોથી અંગ્રેજ અને અન્ય બારીજના વચ્ચેનો સંબંધ તદ્દન રહે અને અંગ્રેજ પ્રજાની આર્થીક સ્વપ્નતી થતી અટકે."

ડૉ. મલાનનું ભાષણ

બારીબ પ્રમુખ ફ્રીસ્ટ ગોગર્સા ડા. મલાને જણાવ્યું કે અંગ્રેજ પ્રજાએ યુદ્ધ કેમ રહેવું જોઇએ અથવા સમોપરિ પ્રજા તરીકે રહીને બાતની ઉચ્ચ સ્થિતિનો ઉપયોગ દક્ષિણ આફ્રિકા અને પોતાના વાસીપણા તેઓની રંગભૂમી બતીઓના સાથેના બાં બાબથી ઉપયોગ કેમ કરવો જોઇએ એ બોલાવવાની જરૂર રહેતી નથી.

એ વર્ષ વધારેને વધારે વાચાળ થતો બાય છે તેની દલીલ એ છે કે, દક્ષિણ આફ્રીકાના રાષ્ટ્રપણા વર્ગોને આંતરબ્યવહાર કરવા દેવો જોઇએ કે જેથી બાબાર બનતા વર્ણનો ભેદ જોજ નહીં.

એક ગોરા વર્ગ એમ માને છે કે રંગભૂમી પ્રજાઓને અંગ્રેજોની સામે સમાન હક મળવા જોઇએ આ લોકો માને છે કે સામાજીક, આર્થીક અને રાજકીય બાબતોમાં સમાન હકો બાપવામાં તોજ-બામ વિશેનું જોખમ વાજબ રહેતો બારો.

દક્ષીણ આફ્રિકામાં વહેલ આપણી સામું ગોરાએ પોતાની સર્વોપરીના પ્રમાણમાં બનાવવા દાબ તા આપણે સામે વહેલું તરવું પડશે એક ટીકાર કૉંગ્રેસ આવતા બજારે દક્ષીણ આફ્રિકા માં વર્ણસંકર પ્રજા પેદા થશે. મુંગા ગોરી રહેવું પાનાર થઇ પડશે.

આ પ્રૉગ્રેસમાં સંખ્યા એ મોટી બાબતનો પ્રશ્ન છે. આજે દક્ષીણ આફ્રિકામાં ૨૦ લાખ થી સહેજ વધારે અંગ્રેજો છે બારાદે બીન અંગ્રેજો ૭૫,૮૫,૦૦૦ છે. દમણાજ પ્રસીદ્ધ થયેલા બાકડા પરથી વસ્તુસ્થિતી ખબ દીવાડે બની રહી છે તે સમજી સકાય છે. ૧૯૧૧ થી ૧૯૩૫ સુધીમાં અંગ્રેજોનેમાં ગોર વર્ષમાં સરેરાશ ૨.૮૬ ટકાનો વધારો થયો હતો, ગોરાબાદીકોમાં ૨.૬૮ ટકાનો, નેટીવો બા ૨.૭૯ ટકાનો અને વર્ણસંકરોમાં ૨-૩૧ ટકાનો—બીજા શબ્દ પણ વર્ષ દરમ્ય વધારે વધારો થયા હતો.

ગ્રિફીથ્સ એ પણ બાજનાની વસ્તુ છે. અંગ્રેજને આશ્રિકાન્સ ફરીયાદની સામે ફરીયાદ કરવી પડ એ અથવા પોતાના સમોવડીમા દોષ અને પોતાના જેટલાજ શિક્ષિત હોબ તેબની સામે ફરીયાદ કરવી પડે એ વસ્તુમાં પક્ષોજન મોટો ફેર રહ્યા છે.

બાત એ રહ્યા છે આજે અંગ્રેજને જેમને વધારે શિક્ષિત વર્ગના નારોધનો સામનો કરવો પડશે તેમ બાં સત્તા ફીબ્રુ થતી જશે પુનીયન સમયમાં બારમી ૧૯૩૫ સુધીમા નીસાળોમા પુરોપીયનોની સંખ્યા ૧,૬૩,૦૦૦ માંથી ૨,૩૧,૦૦૦ ની થઇ હતા. બીન-અંગ્રેજોની સંખ્યા એજ બરસામા ૧,૩૧,૦૦૦ માંથી ૧,૮૨,૦૦૦ ની થઇ હતી એટલે અંગ્રેજોની સંખ્યા ૧૨૭ ટકા વધી હતી બારે બીન અંગ્રેજોની ૩૫૪ ટકા વધી હતી.

કેપ પ્રાંતમાં ૧૯૧૧થી ૧૯૩૫ સુધીમાં અંગ્રેજ વીદ્યાર્થીઓની સંખ્યા ૨૧,૦૦૦ માંથી ૩,૫૪,૦૦૦ ની થઇ હતી બીન-અંગ્રેજોની ૬,૦૦,૦૦૦ માંથી ૨,૬૯,૦૦૦ની થઇ હતી

કેટલાદ લોકો કહે છે કે વર્ણનો સવાલ બીજા પ્રાન્તો કરતાં કેપને લાગુ લાગુ રહે છે જેઓ બા બત ધરાવે છે તેઓ લોકો ના બાબના બાકમા પાછી ૬૮ તેમોનું બના સુધી મે છે ફ્રીસ્ટેટમાં ૧૯૧૧ થી ૧૯૩૫ દરમીયાન અંગ્રેજ વિદ્યાર્થીઓની સંખ્યા ૪૮,૦૦૦ માંથી ૧૪૪,૦૦૦ ની એટલે ૨૦૦ ટકા વધી હતી બીન-અંગ્રેજોની ૧૪,૦૦૦ માંથી ૧,૦૦,૦૦૦ ગોટલે ૧૧૪ ટકા વધી હતી.

દક્ષિણાબમાં ગોરીબાદીએ સવાલ વધારે ગંભીર છે પોરબાતની વધારે વસ્તીને લીધે બીજા કેપ કરતાં બીન-અંગ્રેજના કરતાં તે વધારે ભયંકર છે.

દક્ષિણ આફ્રીકાના બધાના હક પરાબનારા આ બધા દેશને ગોરાનો મુલક બનાવવાની હકીકતને બાબત પુરવાર બાબાબારા બાબ કામ કરી રહ્યા છે. સોબા પ્રમાણ તો કૂ ઉદાર મતવાદ (Liberalism) અને સમાજવાદ (Communism) નાજ નામો દક્ષ.

દક્ષિણ આફ્રિકામાં સમાજવાદ એ કેવળ એક આર્થીક સીદ્ધાંત નથી. પરંતુ અંગ્રેજો અને બીન-અંગ્રેજો વચ્ચેના સંબંધોના સાથે પણ સંકાયેલો છે. સમાનતા અને વર્ણસંકરો બબાળા દુર કરી દેવાના સીદ્ધાન્તો તે પુકારી રીતે ઉપદેશ કરી રહ્યા છે. થોડા દેરકારો સાથે ઉદારમતવાદનો પક્ષ આજ સીદ્ધાંત છે.

સમાજવાદ અને ઉદારમતવાદને અન્ય દેશોના રાજબારણમાં ગમે તેવા ગૌણ સ્થાન હોય પણ દક્ષિણ આફ્રિકામાં તેના તે એવડા મોબમજબરીવાળા છે કેમકે ગોરાં દક્ષિણ આફ્રિકાના મુલબાજ તે કાબ મુકનારા છે.

આ સીદ્ધાંતોની પાછળ રહેલાં મજબુત તત્વો ને ધ્યાનમા લેવાં જોઇએ તેમની ઉત્પત્તિ આ દેશમાં નથી થઇ, તે ઉપદેશ કરી રહ્યાં છે કે રાજકારણ કે સામાજીક બાબત માં વર્ણભેદો નહિ પ્રોના જોઇએ.

આ દેખીતા બે વસ્તુ જુદી જાત છે કે જાતીઓ, વર્ણો અને રાષ્ટ્રો જુદા જુદા કારણમા પ્રકારનો બંધક હેતુ રહેલો છે અને પોતાની કૃતિનો નાશ થઇએ એવા કોબ નથી બાંસતો.

"વર્ણભેદો દુર કરવાને ક્રીસ્તીબમની બાદ લેવા તો શું આપણને અધિકાર છે? તેની બાદમે રાષ્ટ્રોની સ્વતંત્રતા અને બાકુ કરિતને બારે અને બતીય શુદ્ધતાને બારે બોલ્યો ધર્મની બાદર લેવાનો શું બાધિકાર નથી?

સમાજવાદ અને ઉદારમતવાદની પાછળનાં બબોનાનું ઐક્ય જે બતીય શુદ્ધતાનો વાદને મુકવેસ કરનારૂં છે તે બીન-અંગ્રેજોને આપવામાં આવેલા મતાધિકાર છે. કેપમાં ૬૮ મતદારી એવાસ રંગભૂમીઓ સત્તા ધરાવી રહ્યા છે.

કેપટાઉન મીરી કાઉન્સીલમાં ડા. અબદુરહમાન ની બગ ઓટલી છે કે ગોરાઓને રંગબભૂમીઓની સામું જોબું પડે છે અને સામાજીક, રાજકીય અને આર્થીક પ્રશ્નસમદાબનું (સેગ્રિગેશન) સિદ્ધ કરવાને અશક્ત છે

આ સબળાની પાછળ શાહીવાદી કે સામ્રાજ્ય નો હાથ રહેલો છે. બીન-અંગ્રેજનો મતાધિકાર કેવી રીતે બાબ્યો ? તેનો ઓફજ જવાબ છે. પરદેશના શાહીવાદી મતાધીકારોને, બાપણે સ્વરાજ્ય આપવાનો સવાલ આબ્યો બારે બય ઉપબ્યો હતો કે આદિવાસીઓ બહુબાતમાં હતા અને સ્વતંત્રતાને બારે યુરોપ ઉદાસીન. એટલે બીન-અંગ્રેજોને મતાધિકાર આપબો એટલુંજ નહિ પરંતુ તેમોને આદિવાસીઓની વિરૂદ્ધ કરવા માં આવ્યા અને આદિવાસીઓને દબાવવાને તેઓ નો ઉપયોગ થયો.

એ શાહીવાદ—સામ્રાજ્ય બાળા હજુ પણ દક્ષીણ આફ્રિકામાં કરિત ધરાવે છે અને રાષ્ટ્ર

વાદનો કટ્ટરી નાબૂદીને નેતરીવો અને રંગભેદીઓ નો કબ્જો ઉપયોગ થઇ રહ્યો છે.

સમાજવાદ અને ઉદારમતવાદની વાતો બીજી બાજુ સત્તાએ દબાયેલા મોટું બળ મેળવેલું છે—જેણે ગાદ ચૂંટણી વખતે પોતાનું બળ બતાવી આપ્યું હતું. એ વફાદારીઓની પ્રજા છે. વફાદારીઓ સઘળા દેશોમાં લઘુમતિમાં છે પરંતુ તેઓના સંખ્યાના પ્રમાણમાં તેઓની લાયકાત કરતાં ઘણુંજ વધારે પોતા તરફ આકર્ષણની તેઓનામાં કળા છે.

તેમાં તેઓએ માત્ર પોતાના આર્થિક બળનોજ ઉપયોગ નથી કર્યો પણ સૌથી અગત્ય આડકતરી રીતે તેઓ હમેશાં ઉદારમતવાદનો અગત્ય ત્યાં તેઓનો હેતુ વધારે મરતો દોસ્ત એ સમાજવાદનો ઉપદેશ કરે છે.

સમાનતાના આ સીદ્ધાંતોનો પ્રચાર તેઓ ભાતીય કે વધુગોરા તેઓને લેવતા નથી એટલા માટે નથી કરતા. પરંતુ વફાદારીઓના રક્ષણના એ સામેની છે એટલા માટે કરે છે

સઘળા દેશોમાં વફાદારીઓ ઉદારમતવાદીઓ છે અથવા સમાજવાદી છે દક્ષિણ આફ્રિકામા તેઓની સત્તા ગજબની છે અને વધારે મજબુત બની રહ્યા છે

કે. ગસાને જણાવ્યું કે જો ગોરાને બોનીમાથી નીકળી જવા સદેશમાં આપવા લેવો પડે છે અને રંગભેદીઓ અને નેતીવો સામે સંસર્ગમા આવવું પડે છે તેને બાલિક યુદ્ધતા દરકારી રાજકારી પણ કરવા પડે છે. જુની પેઢી તો એમ્પ્રદાયોમાં કુબેલી છે પરંતુ બાળકો જે બીનઅપંગેજો સાથે એકજ શાળામાં રમી અને ઉછરી રહ્યાં છે તેઓનું શું થશે? પણી બધાન બીનકારીગર અંગ્રેજને કારીગર અને અર્ધ-કારીગર બીન-અંગ્રેજને કરતાં ઓછું કમાય છે.

કે જણાવી રહ્યો કે સવામીનો સંબંધમાં દક્ષિણ આફ્રિકાએ હવે પસંદગી કરી લેવી પડશે અને કહનાથી પસંદગી કરી લેવી પડશે. પસંદગી કરવાનો પ્રબાત હવે આવી ગયેલો છે બધુ વિલંબ હવે નથી થઇ શકે આજે પ્રબ કેટલોક સ્વપ્નજે તો ગોરું થઇ ચુકયું છે

કુરટ્રેકર સાપ્તાહિકનાં આ વર્ષમાં કે તમને પસંદગી કરી લેવા વીનવું છું. કાબરદસ્ત તક તમને બક્ષેલી છે

દેશના મહાન અને બાગણના સપાટીના સુખ પાલ પાડવાને જે વસ્તુઓ જરૂરી છે. પ્રબમ વસ્તુ આદર્શવાદ તરફ વળવાની અને બીજી સોદામાં સંપૂર્ણ એકતા સ્થાપવાની છે

કુરટ્રેકરનાં બાહાંઓએ મોકાના આદર્શવાદને ફરી સજીવન કર્યો છે અને બોકર અને બાનો મુદ્દો પાછળ રહ્યા છે. કેટલાક કેવળ રોટી તરફજ દ્રષ્ટિ કરે છે તેઓ આદર્શ અને બાવના નો અવગણના કરે છે. રોટીયો તો બાત પશુઓ મંતોષ પામે છે અને જેવા તે બાબ લાભ છે તેવાજ પોત પોતાનાં કાયા ગંદી કરે છે આ વસ્તુ આજે દક્ષીબ આફ્રિકામાં રાષ્ટ્રવાદી પક્ષની બાહારની ચુંટણીઓમાં બની રહી છે.

કુરટ્રેકરના બળતના બાવનું કરતુ પેલું વસાને એ વસ્તુની સામે પ્રલયપાત કરી રહ્યું છે. સાપ્તાહિકના આ વર્ષમાં આર્ફિકાનર કુરટ્રેકરના આદર્શવાદને અનુસરી એકતા થવા બાગે છે. એકજ વસ્તુ કરવી બાકી રહી છે આજે તે બાગ-દક્ષીબ આફ્રીકાની બાન બનાવવાની રહી છે

ટેકને છાજે એવું

હરિજન બંધુ ના બાંધીજી

યુરોપ બાજ હાલ ભરતને માટે દાખ્યો છે એને માટે આપણને બાનંદ થવો જોબએ. એને માટે જે બંધિત અબાદ છે તે વધારેપડતી દોષવાનો સંભવ છે. એને સારૂ આબરૂ વેચાય દોષાનો સંભવ છે. એ સંગઠિત હીંસાનો વિજય છે. સોબી રેડયા વિના પોતાનો બાર્થ કરવો સકાય એવી સંગઠીત હીંસાની સાર્વત્રિક હીંટલરે કોબી બાદી છે. હું યુરોપના રાજકારણનો બભ્યકાર હોવાનો દાંવા કરતો નથી. પબ્ધ મને એટલું તો બાવડ્યા લાગે છે કે યુરોપબાં નાનાં રાષ્ટો બાયું હથાર રાબીને જીવતાં રહી શકે એમ નથી. એમને એમના મોટા પોશાઓ ગળા નબા વિના રહેવાના નથી. એમણે બાંદિયાં રાબ્યો બની એને જ છુટકો.

યુરોપે બાર હથારના બાંદરબ્યા જેવા પાર્થીંદ ઇતનને ખાતર પોતાનો બાત્મા વેચ્યો છે. યુરોપે બ્યુનિચમાં જે શાંતિ મેળવી તે હીંસાનો વિજય છે; તેમજ તો હિંસાનો પરાજય પબ્ધ છે. ઈંગ્લાંડ અને ફ્રાંસને જો ઝટપટાની ખાતરી હોત તો ચેકોસ્લોવેકિયાને બચાવવાનું અશક્ય તેના સાથે મરવાનું પોતાનું કર્તવ્ય તેબણે બાબ્યુ જ હોત. પબ્ધ જર્મની અને ઇટલીની સંયુક્ત હિંસા બાગળ તેમને ફરીને પાછા હઠી બબાં. પબ્ધ જર્મની અને ઇટલીએ શું લાભ મેળબ્યો છે? એમણે બાનવજાતિની નૈતિક સંપત્તિમાં કેટલો ઉમેરો કર્યો છે બારો?

બા સીટીઓ લબાવામા મારી નિસબત એ મહાન રાષ્ટ્રો સામે નથી. એમની ઇચ્છા મને બાંબ્ત નાંબે છે. ચેકોસ્લોવેકિયાની જે દશા થઇ તેમાં મારે માટે અને આપણે બારતવાસીઓ તેઓની સત્તા ગજબની છે બને વધારે મજબુત બની રહ્યા છે

કે. ગસાને જણાવ્યું કે જો ગોરાને બોનીમાથી નીકળી જવા સદેશમાં બાબ્યન લેવો પડે છે અને રંગભેદીઓ અને નેતીવો સામે સંસર્ગમા આવવું પડે છે તેને બાલિક યુદ્ધતા દરકારી રાજકારી પણ કરવા પડે છે. જુની પેઢી તો એમ્પ્રદાયોમાં કુબેલી છે પરંતુ બાળકો જે બીનઅપંગેજો સાથે એકજ શાળામાં રમી અને ઉછરી રહ્યાં છે તેઓનું શું થશે? પણી બધાન બીનકારીગર અંગ્રેજને કારીગર અને અર્ધ-કારીગર બીન-અંગ્રેજને કરતાં ઓછું કમાય છે.

હું જણાવી રહ્યો એ સવામીનો સંબંધમાં દક્ષિણ આફ્રિકાએ હવે પસંદગી કરી લેવી પડશે અને કહનાથી પસંદગી કરી લેવી પડશે. પસંદગી કરવાનો પ્રબાત હવે આવી ગાબેલો છે બધુ વિલંબ હવે નથી થઇ શકે આજે પ્રબ કેટલોક સ્વપ્નજે તો ગોરું થઇ ચુકયું છે

કુરટ્રેકર સાપ્તાહિકનાં આ વર્ષમાં હું તમને પસંદગી કરી લેવા વીનવું છું. કાબરદસ્ત તક તમને બક્ષેલી છે

દેશના મહાન અને બાગણના સપાટીના સુખ પાલ પાડવાને જે વસ્તુઓ જરૂરી છે. પ્રબમ વસ્તુ આદર્શવાદ તરફ વળવાની અને બીજી સોદામાં સંપૂર્ણ એકતા સ્થાપવાની છે

કુરટ્રેકરનાં બાહાંઓએ મોકાના આદર્શવાદને ફરી સજીવન કર્યો છે અને બોકર અને બાનો મુદ્દો પાછળ રહ્યા છે. કેટલાક કેવળ રોટી તરફજ દ્રષ્ટિ કરે છે તેઓ આદર્શ અને બાવના નો અવગણના કરે છે. રોટીયો તો બાત પશુઓ મંતોષ પામે છે અને જેવા તે બાબ લાભ છે તેવાજ પોત પોતાનાં કાયા ગંદી કરે છે આ વસ્તુ આજે દક્ષીબ આફ્રિકામાં રાષ્ટ્રવાદી પક્ષની બાહારની ચુંટણીઓમાં બની રહી છે.

કુરટ્રેકરના બળતના બાવનું કરતુ પેલું વસાને એ વસ્તુની સામે પ્રલયપાત કરી રહ્યું છે. સાપ્તાહિકના આ વર્ષમાં આર્ફિકાનર કુરટ્રેકરના આદર્શવાદને અનુસરી એકતા થવા બાગે છે. એકજ વસ્તુ કરવી બાકી રહી છે આજે તે બાગ-દક્ષીબ આફ્રીકાની બાન બનાવવાની રહી છે

ટેકને છાજે એવું

હરિજન બંધુ ના બાંધીજી

યુરોપ બાજ હાલ ભરતને માટે દાખ્યો છે એને માટે આપણને બાનંદ થવો જોબએ. એને માટે જે બંધિત અબાદ છે તે વધારેપડતી દોષવાનો સંભવ છે. એને સારૂ આબરૂ વેચાય દોષાનો સંભવ છે. એ સંગઠિત હીંસાનો વિજય છે. સોબી રેડયા વિના પોતાનો બાર્થ કરવો સકાય એવી સંગઠીત હીંસાની હીંટલરે કોબી બાદી છે. હું યુરોપના રાજકારણનો બભ્યકાર હોવાનો દાંવા કરતો નથી. પબ્ધ મને એટલું તો બાવડ્યા લાગે છે કે યુરોપબાં નાનાં રાષ્ટો બાયું હથાર રાબીને જીવતાં રહી શકે એમ નથી. એમને એમના મોટા પોશાઓ ગળા નબા વિના રહેવાના નથી. એમણે બાંદિયાં રાબ્યો બની એને જ છુટકો.

યુરોપે બાર હથારના બાંદરબ્યા જેવા પાર્થીંદ ઇતનને ખાતર પોતાનો બાત્મા વેચ્યો છે. યુરોપે બ્યુનિચમાં જે શાંતિ મેળવી તે હીંસાનો વિજય છે; તેમજ તો હિંસાનો પરાજય પબ્ધ છે. ઈંગ્લાંડ અને ફ્રાંસને જો ઝટપટાની ખાતરી હોત તો ચેકોસ્લોવેકિયાને બચાવવાનું અશક્ય તેના સાથે મરવાનું પોતાનું કર્તવ્ય તેબણે બાબ્યુ જ હોત. પબ્ધ જર્મની અને ઇટલીની સંયુક્ત હિંસા બાગળ તેમને ફરીને પાછા હઠી બબાં. પબ્ધ જર્મની અને ઇટલીએ શું લાભ મેળબ્યો છે? એમણે બાનવજાતિની નૈતિક સંપત્તિમાં કેટલો ઉમેરો કર્યો છે બારો?

બા સીટીઓ લબાવામા મારી નિસબત એ મહાન રાષ્ટ્રો સામે નથી. એમની ઇચ્છા મને બાંબ્ત નાંબે છે. ચેકોસ્લોવેકિયાની જે દશા થઇ તેમાં મારે માટે અને આપણે બારતવાસીઓ ને મારે એક બોધપાઠ રહેલો છે. જેમ શોકેએ એમના બે સમબે નાગેને ફ્રાંસ દબને બશી જોબેલા સ્તેબ ત પાછી એમણે કે કર્યું છે એવો બીજું એમનાબી થઇ શકત. અને છતાં હું એમ કહેવાનું સાહસ કરું છું કે જો તેઓ રાષ્ટ્રીબ બાત્મરક્ષા કાજના દબિયાર તરીકે અહિંસા નો ઉપયોગ કરવાનું જાણતા હોત તો તેઓ જર્મનીનો આંખ પહેલી ગર્જનાના આબા સંયુક્ત બળની સામે ઝુકી જરબા હોત જે શાંતિજ નથી એવી શાંતિને માટે વિનવણી કરવાની બોદબમાંથી તેઓ ઇંગ્લંડ અને ફ્રાંસને કુમારી શકબા હોત; અને તેઓ પોતાના બાનબાબડને બચાબવાને માટે લુંટારાનું લોહી રેડબા વિના એકેએક માબસ હોબાબ જબા હોત. બાનું મુકરાતન, અથબા કહો કે સંબમ, અનુપકરબાબ પોતાના સાચા સ્બરૂપનો સાક્ષાત્કાર બારેજ કરશે ત્યારે તે પુરેપુરૂં સમજશે કે બાનવી બનાવને સારૂ તેણે બાચરી કે બાસુરી મહત્વ જ રહ્યું છે. બાપણને બનુબનોદ હેઠ તો મળેલો છે બરો, પબ્ધ બહિંસાનો સદ્ગુણ પ્રાપ્ત કબ્યો વના બાપણે બાપબ્યા પ્રાચીન પુબ્જ ગબ્યાના ઉરાંગુટાંગ્રનાલ્ટ ગુણો પરાવીએ છીએ.

બા શબ્દો હું બગરતા નથી જાબતો. જોક તોદો જાણે કે એમનું ભાવિષ્ય બમારે નકકી થઇ રહ્યું હતું બારે કાબરદસ્ત સંગિતિ ચેકનાથી નિરોબાબ રહી હતી. એક રીતે એ ચેકના કેવળ સ્વાર્થની હતી. પબ્ધ એજ કારણે તે બમારે સારી હતી. કેમકે બાપણે સંખ્યાની દ્રષ્ટિએ મોટી પ્રજા છીએ બારા, પબ્ધ પુરેપુરની દ્રષ્ટિએ. એટલે કે સંગઠિત વૈજ્ઞાનીક હિંસાની દ્રષ્ટિએ, બાપણે ગોકારીસારિબાગ કરના નાના છીએ બાપણી સ્બતંત્રતા પર તરાપ પડબાની કેવળ બાશંકા નથી. બાપણે તો બાપણી સ્બતંત્રતા પાછી મેળબ્યાની સદી રહ્યા છીએ એક મોટા પુરા રાજકારબાર છે; બાપણે એક જ નિઃશસ્ત્ર છીએ બાને નથી કાર્યકારક સેનાની એ બમારા કરના ભરી જાબી કે એક પ્રબા પ્રજને તબ્ય કર્તવ્ય શું છે, બના બાપણા પર ચુકબ્યું પાકા પછી પણ તો મહાસભાઓ કોઇ બાગ ભજવી શકે. બાપણે ઇગ્લંડ સાથે બાપબ્યાની સ્બતંત્રતા માટે મોટો કરવો તે ગોકારસોનેકારબા મટબે બાપબ્યાની બાગાચારી છે એમ દેખાબ્યું છે કે બાપણે બાનબાબી બહિંસા નો રેકનો વળાબી રહેલું, અને બાજિત બાનવજાતિ ની કસોટીની ઘડીએ કામેવુ કે બમારી બહિંસા ની ઇ બબુચાર, અમે યુદ્ધમાં ભાગ લઇ શકતા નથી? પછી ભલેને યુદ્ધ કેબાની રીતે ગોકારસો-વેજીનાની રક્ષા માટે હોબ અને તેની દ્રષ્ટિ— તેના કટ્ટા પાંકનો સવા નથી, અથબા તો તે ગોકલે હાથે પોતાનામે બબાય ન કરી શકે એટલું નાનું છે એટલાજ ગુનાસર—જેબમમાં બાબો પડેલી કોબ! કાબરવાદર સાબી કબજમ ગોબા નીબમ પર બાબી હતી કે તે ઇગ્લંડ સાથે સંહાર કરવાની તક બાની કરશે, બાપણે પોતાના કાર્યથી જગતની બાગળ જાહેર કરશે કે બાના-કારી શાંતિનો માર્ગ જાને પક્ષના નીર્દોબ બાબુસો ના સંહારમાં રહેલો નથી, પબ્ધ જેનો ગોકારબ બાને સાચો બાર્ગ મરબ્યુ પર્વતની સંબ્રહિત બાદીનામાં રહેલો છે; બાને બાજ સવારે કરીને કાબરવાદર સબાની જગતની સાબીગી, ગોકારસો-વેજીનાના બાચારમાં બાને ઇંગ્લંડસાનની બાનાદી બાં પોતાનો કાળો બાપશે.

અને કાર્યવાહક કમીટીને પોતાની કેફ બતાવી દીધી તો તેની કેફમાંથી કદીપણ ઘતું ને ઘતાવનારા આ જ પગલું તે આમ રાખી દીધા. કીર્દરતાલ જો પોતાની વ્યવસ્થાના બાંધકામ માટે મેળવી શકે—તો તે મેળવી શકે એમ મહા સભાવાદીઓએ માનવું રહ્યું છે—તો તે એજ સાધન વડે પોતાની અસ્તિત્વની રક્ષા પણ કરી શકે, અને તેથી કોમરસોત્તેજીમાં જેવું બાકું દાખ્યું તો વધારે સહેલાઇથી તે પ્રમાણે કરી શકે.

લડાઇ આવી પડી હોત તો કાર્યવાહક કમીટી બાબતમાં શું કરત એ હું સમજતો નથી. પણ લડાઇ તો આમ મુલતવીજ રહી છે. જે આમ સેના જેટલો ચમત્કાર બતાવી છે એટલામાં ! કેમ પ્રજાના સ્વીકાર આવે આકસ્માનો સામે રક્ષણ કરે છે ? પણ એમને આમે થી થી પીનાલ ની છે એનો આપણે આધાર નથી. અદ્વિતીયનો રક્ષણ આપવાથી કેમ ? ન. તેઓ ૧૮૬ મુસાફરોના નથી પ્રજાતંત્રવાદી સ્વેચ્છનું જાણિ આજવામાં નાખાર રહ્યું છે એવીજ બીજાની સ્થિતિ છે. આપ કે બધા હારી જશે તો પણ કારણ કે નહીં દોષ સ્થાન એકના પક્ષમાં નથી, પણ એનું કારણ આ હશે કે તેઓ સરકારના સાધનમાં ઓછાં પારંગત છે અથવા તો તેમનું સંખ્યાબળ ઓછું છે. પ્રજાતંત્રવાદી કોન્ટ પાસે કોઈ

ની સાધનસામગ્રી હોય, કે ચીન પાસે જપાનનું યુદ્ધકૌશલ્ય હોય, કે એક પ્રજા પાસે હોટલની કુશળતા હોય એથી એમની શી લાગ વધારો દેવો ! હું તો એમ કહેવા પ્રેરાઉં કે મહા યુદ્ધોમાંનો આપી પ્રજાની એકેએક માણસ બાંધી બધા બાંધુથી મરવામાં રહે યુદ્ધાસન હોય—અને છે—તો સરકારની ના બાજુની અને છતાં કેમ મુંઝાય એવા આપનારને નાણે ના ઘણું એમાં એવોય વધારે યુદ્ધાસન રહેલું છે. અને પ્રસંગ ગાં બીજા જો ચોક્કસ નીતીયેલું જ હોય, તો સમૂ સામે આંતરમા દેવ રાખના બીજા તેની સામે ઊપાડી બાકી સામીને મરવું એ વધારે બાજ નથી !

દક્ષિણ આફ્રિકાના ટુંક ખબરો

હાયર પરચેઝની ફરીપર અંકુશ

ઉલ્લો નવેમ્બરનાં નવેમ્બર ના ૧૫ મા ઝોસેફોરિસ્ટેટ ગેરમ્બર ઓફ કોમર્સની બાબાસમા પાર્લિક પ્રશ્નોની બિકની ખાસ ઠરાવ કરવી પખને સેનેટર એ પી. જે. પુરીએ હાયર પરચેઝની ફરી વિશે ધ્યાન ખેંચ્યું જણે અને જણાવ્યું હતું કે આજે એ ફરીથી જે ખેતીની બારીકરતની સ્થિતિ ન હોય તેના સોદાપર બેફામપાર માલ ખરીદ કરવામાં આવી રહી છે. આ બાબતમાં એવી લાગણી દલીલ થઈ રહી છે કે આ ફરીનો દુરૂપયોગ થતો અટકાવવાને સરકારે તેના પર અંકુશ મુકવાની જરૂર છે. આથી સેનેટર પુરીએ જણાવ્યું । તેનું ખાતું આ બાબતમાં પહલાં પગલાં લેવાનો એક બીલ મદી રહ્યું છે. હાયર પરચેઝથી વેપાર કરનારી પેઢીના કેટલાક સેલ્સમેનો પોતાના અધુરામાધુ પગારોને દોઢ ગતથી કેમિશનથી હાયર પરચેઝના કન્ડીશનપર સહી લઇ છે અને આ પછી સેલ્સમેન તા છુટી બાદ છે અને પરાણા બીચારા માલ વેચવામાં મોટાના ઓજ બાજ પડે છે. અને અંતિ મેલા પણ બોજ બેસે છે અને આમ પણ બોજ બેસે છે.

ઝપરેબ્બરમાં થએલા અકસ્માતો

મનસસ ઓફીસ તરફથી અપાયેલા બાકડા મુજબ સાપરેબ્બર માસમાં પુલીસનામા કરવામ અકસ્માતો થયા હતા જેમાંથી ૨૬૬૫ મા કામ બાબામ નહેતાં થયા. ૬૪ મા મરણ થયા હતાં. ૨૧૬ મા ચપટને કાયમ થયા હતા અને ૧૮૬૫ મા મોડાં કાયમ થયા હતા. સેલ્ફાગીસ-બાજીમાં ૧૬૫૦ અકસ્માત થયા હતા. જેમાં ૧૧ મરણ થયા હતા. ૬૨૭માંના ૩૬૬૨ થયા હતા જેમાં ૩ મરણ થયા હતા અને ક્રીટોરીમા માં ૨૮૮ થયા હતાં જેમાં ૪ મરણ થયા હતા છતાં મરણુપાંથી ૨૬ ગોલ્ડ, ૪૮ નેટીવ, ૧ કાફર અને ૧ એશીયાટીકના મરણ થયા હતા. ગ્રુપ્રેસાં મરણોનાથી ૩૭ મરણ મોટરકરમ, ખાન અને લોરીના કાકરના થયા હતા. ૧૧ ઉલ્લાના અને ૬ મોટર કાકરના કાકરના થયા હતા અને ૬૮ પકસ અકસ્માત ગાડીવાનોના

અને ૨૮ રસ્તે ચાલનારના થયા હતા મોટા ભાગના અકસ્માતો મોટરો બીજી મોટરો સાથે અથડાવાથી થયા હતા.

શ્રી. વાડર્ટનને સજા

શ્રી. વીલ્ફ્રેડ વાર્ડટને ગયા સોમવારે ડરબનની મેજીસ્ટ્રેટ કોર્ટમાં શ્રી. જે. આર. ઇન્ડી તરફથી બદનક્ષીનો કેસ થવાના આરોપ માટે ગુનેગાર ઠરાવી પા. પ્રમ ના દંડની અથવા ચાર માસની મુખ્ય કેદની સજા અને બીજા ચાર માસની મુખ્ય કેદની સજા મોકુફ રાખવામાં આવી એ શરતે બે વર્ષ મુદતની રાખવાનો હુકમ આપવામાં હતા સજા પડ્યા બાદ પા બાહરના વકીલ શ્રી બાકીને આપીલની નોટીસ આપી હતી આ સજા બંધ પડ્યા શ્રી. વાર્ડટ કોર્ટમાંથી બહાર નીકળતાજ ગુમ થઇ ગયા હતા. એક આપનો ઉલ્લેખ કરવામાં આવ્યો છે કે જોહનીસબર્ગ આ બાબતમાં ૧૫૦૦ પાઉંડ ચલાવી રહી છે

સેક્રેટેરિયલની નીતી પર નોર્વીચ બેઠકીંગ

ગયા અઠવાડીયામાં નોર્વીચના પ્રતિનિધિ મીસીસ પારસ્ટેટ બેઠકીંગે નવેમ્બર ના ૧૮ મીએ એડ્રેસ્સ આપવામાં નેટીવ કલ્ચર આપણે કરવા કે ન કરવું છે

"જે તૈલિટ કૃષ્ટિએ બહુ છે તેજ આર્થિક દૃષ્ટિએ ગણવાનું છે." તેમણે સેગ્રેગેશનની નીતીનો વિરોધ કર્યો અને કહ્યું કે મીયો પા આકસ્તરી રીતે એ દેખાવ છે અને દક્ષિણ આફ્રિકાના તે નીતી પુર્ણપણે કદી પણ અમલમાં મુકા નહિ શકાય અરી પરતુ તો એ પણ તેઓએ કે નબીજેડ પામ્યા વિના સપના મોભાના હકોનું રક્ષણ કરવામાં આવે મીસીસ બેઠકીંગે ગોરી મજુરીની નીતીનો પણ વિરોધ કર્યો હતો અને જણાવ્યું કે "આપણે નેટીવોના ... પુરણ વેકસ કરવા આપણે આર્થિ કુશળ કામ મેળવે ... આપણે ગોરી વસતીનો ખાતો ... નામા શકીશું" તેમણે આગળ બ્રિટિશરાજ સ્થાપના જણાવ્યું કે પાર્લામેન્ટમાં એક નાટીવ્સ્ટીસ્ટ સભ્યના અપવાદ સિવાય બધાએ ગોરાઓના ની નીતીના ગોરાએ હાથમાંથી નીતીને અનુસરવાને બંધાએલી છે. હાલની સરકારે કાયદાપોથીમાં સેગ્રેગેશનની નીતી દાખલ કરેલી છે. મૂળ બાબતમાં હાલ સત્તામાં છે ને પક્ષ અને જુનાં નેટાલવાસીઓ પક્ષની નીતી વચ્ચે કોઇજ તફાવત નથી. બાદ ગયા ખેડાના સંબંધમાં એક સભાસદના જવાબમાં મીસીસ પારસ્ટેટે કહ્યું કે કોઇ પણ પ્રજાતંત્રવાદી દેશના સતાધિકાર માટે કેળવણીની લાયકાત આવશ્યક હોવ પણ તે કેવો તો થા ગોરા દે.

યુનીયનનું નવું પ્રધાનમંડળ

શ્રી. જે. એમ હરઝોગ અને શ્રી. બોર્ડ. કટરાકના સ્વરાજ્યસભાએ બાકી પદાના જગ્યા પૂરવાને તા પ્રધાને બાકીના પ્રધાનમંડળની પુનરચના કરી છે અને તે પુલીસનું નવું પ્રધાનમંડળ નીચે પ્રમાણે રચવામાં આવ્યું છે

જનરલ જે બી. એમ. હર્ટઝોગ, તા પ્રધાન, પરરેંદ્ર બાબતના મંત્રી.

જનરલ જે. સી ... ફાયનાન્સ ... પ્રધાન બાબતના મંત્રી.

શ્રી એન સી ક્રાંસ, નાણા બાબતના મંત્રી.

શ્રી. ઓ. ગારે, સંરક્ષણ, ઉપાપાર અને ઉદ્યોગ બાબતનાં મંત્રી.

કરનલ રેનીક વીટ્ઝ, આફ્રિકા બાબતના મંત્રી

જનરલ ... જે કેસ, જાહેર બાંધકામ મંત્રી.

કરનલ ડગ્લાસ, આર રેલવેઝ, તારી બાબતના મંત્રી.

શ્રી એચ ફેરન, નેટીવ અફેર્સ, બાબચી અને મીસીસસ વેબ્સ્ટર બાબતના મંત્રી

શ્રી એચ મોરેન્સ, મજુરી બાબતના મંત્રી,

સેનેટર જે પી. જે. પુરી, રેલવે અને હાર્બર બાબતના મંત્રી.

શ્રી આર. સ્ટટકર્ક, મારી અને ખાણ તંદુરસ્તી બાબતના મંત્રી

શ્રી સી. ઓ ક્રાંસ્ટેન્સન, કપાસ, વાર અને ફાઇર ક્રોપ બાબતના મંત્રી.

શ્રી આર. ઓય હેન્ડરસન, ખોરાના મંત્રી

યુનીયનની મુલાકાતે પધારેલી શાહી સાબકમીશ્ન

પાર્લામેન્ટમાં ગયા ૫ માસમાં ૨૨૫૦ માણસની મુસાફરી કરી ગો. મોરાયા વિષયાલ નામના એક બોઅર સ્વરાજ્યવાદી પ્રોગ્રેસીવના બાવેલા ૫. ટ્રાન્સવાલમાં જરૂર દિવસ રહીને વધારામાં બધા ઉપરાંત બધા ૫ મહિનાને પરીક્ષણ માટે ...

સંતતિ નિયમન વિષે

'વૈદ્યકલ્પતરુ'ના કર્તાનાર:
વૈદ્યરાજ હરિસિંહ રામસિંહ પરમાર

સને ૧૯૨૫ નવેમ્બર માસમાં યુરોપથી "Birth Control" ની સહાનુભૂતિમાંથી અને પ્રચારક "માર્ગરેટ સેંગર" હિંદમાં આવી હતી તેને મુંબઇ રેડીઓ સ્ટેશનથી "સંતતી નીયમન" વિશેના પોતાના વિચારો પ્રગટ કરી હિંદુસ્તાનના ખૂણે ખૂણામાં બોકકારદ કર્યો હતો. ત્યારબાદ મારા ત્રણચાર પ્રમાણે વર્ષમાં મહીલા પરીષદમાં હાજરી આપવા ગએલ. ઉપરાંત ઘણીએ સંસ્થાની મુલાકાતો લઇ પુ. સ્ત્રીઓને મળવા વખો આમ્રમમા ગએલ ત્યાં સ્ત્રીઓએ જણાવ્યુ કે તમારું પાલણ દેશનું અનુકરણ આપણા દેશને બંધ બેસતું નથી, જેથી આવા ગંદા મલીન પ્રચારના તત્વો આપણા દેશમા મહેરબાની કરી દાખલ કરવા દઇ પણ મહેનત કરશો નહીં. તમારા સંતતી નીયમનના અખતરાઓ અને સાધનો અમારા આબોધર્મને માટે નકામા નકામાજ છે, જેથી ૨ કહું પણ કે તમો અમોને પૈસા નરકમા ધકેલવાની પ્રવૃત્તિ કરી રહ્યા છો તે ઠીક નથી. આમ મહાત્માજીએ મેંગરને રવાના કરવાની રીયુ હતી.

હાલમા કેટલાએક વર્તમાનપત્રોમા સંતતી નીયમનની આકર્ષક નામાવાળા જાહેરાતોની અંદર અખબારો લોકોનું તે તરફ બાહ્ય ધ્યાન ખેંચી રહેલ છે. જેથી જાણ છે કે વર્તમાનપત્રોના તંત્રીઓ આવી દવાઓની તમા લેતા નામોનાની મતીમ્ય જાહેર અખબારે આપી પોતાના નજીવા સ્વાર્થના માટે હિંદના પરીણ અને આવતા પ્રજાનો ભોગ બનાવી રહ્યા છે, જેના પરિણામે આજે બારજબરમાં છોકરાંઓ વીના ગોકરાંએ આવી દવાઓ તથા તેના સાધનો ખોળી રહ્યા છે. તદ ઉપરાંત કોઇ જગ્યા ઉપર સંતતી નીયમનની ખાસ શાખાઓ ખોલવામાં આવેલ છે જ્યાં આગળ તેની પડતર કિંમતે તેના સાધનો પુરાં પાડી દરેક જાતની તે બીજીની પોગ માહીતી મફત પુરી પાડવામાં આવે છે તેમજ સંસ્થા તરફથી વર્તમાન પત્રોમાં તે બીયરના આકર્ષકની પ્રસીદ્ધિ પણ થાય છે. આ સીવાય કેટલાએક સોભાને આ પ્રકરણમાં પેટ ભરવાનું સાધન થઇ પડયું હોવાથી અનીય સાહિત્યના પુસ્તકો બહાર પ્રગટ કરવા માંડયા છે તેમજ જાતી વીજ્ઞાનના માસીકો અને સોપાનીઆ હજારોની સંખ્યામાં બહાર પાડવામાં આવે છે. આવા અનર્થ પ્રતીબંધ સાહીત્યને વાંચવાને માટે તેના તરફ અજ્ઞાની અને અનાધિકારી વિદ્યાર્થીઓ અને વિદ્યાર્થીનીઓ તેમજ અપુર્વાવસ્થામાં કુસુમો ખાસ આકર્ષાય છે, જેના લીધે ન જાણવાના તેના બાળો જાણી તેનો અનુભવ લેવા તૈયાર થાય છે, જેથી કુમાર કુમારીકાઓ અનાચારી અને અનાધિકારી બને છે. કેટલીએ કોલેજો અને વીજ્ઞાનશાળાના અધ્યાપક તરફથી જાતીય સાહીત્યના લેક્ચરો અપાય છે. આવી નમ્રતાવાદ જાતીય કેળવણી ઉમરના અજ્ઞાન બાળકો ઉપર ખરાબ અસર પેદા કરી અનૈતીકતાના પંથે પગલી ભર છે, જેથી આજે સદાચાર અને સ્વર્ગની દેવીઓનો લોપ છે. આવા અશ્લીલ સાહિત્યે કુમાર અને કુમારીકાના જીવનમાં પ્રેમ ઉત્પન્ન કર્યો છે અને તે પ્રેમ છેવટે અભિચારમાં પ્રવૃત્તી પોર નરકના બારણા ખોલી રહી છે. આમ વાસનાના બીડા ખુલ્લા મુકવા પાછી તેના અનુયાનો દિન પ્રતીદીન વધતા ગોકા મોટા પ્રેરણાઓ થાય છે. આમ બધાં અને પુરૂષ સેક્સપર બળવા પાછી તેના અનુયાનો વિકોપ સેતા જાય છે, જેથી આજની સુધારક પ્રજા સંતતી નીયમન ઉપર બાહ્ય બારમુર્ખક પ્રતીબંધ મુકે છે. તેમા સ્વશાસ્ત્રોએ વીરોધ આનુમોદન આપી નવા રવરૂપના પેદા કરી છે. તેમા કુમારીકાઓ તથા સુધારક સ્ત્રીઓ ના ઉદ્દેશીકરણના કલ્પાણ કેન્દ્રી જાતના બોધારે એટલે કે પોતાના કૃત્યમાંનો આકર્ષક રીતે તમ દેખાય આવે તેવા આકાલના જાતના પદ્ધતિસરો, સીગારેટ કલોનો ઉપયોગ પાંડરે પેકના જીવનમાં એક બીજાનું બાર આકર્ષણ કરી કામ વાસના પ્રદીપ્ત કરે છે, જેથી બો અને પુરૂષોનું સમાજના તેમજ એકબીજાનાં પ્રત્યે ઘણું ઘણું માન છે. આવા પ્રસંગો વધ્યા યોગીઓને પણ સુધારામાં નાખે ત્યાં પૈસારી અને વીલાસી જીવન ગાળનારા સ્ત્રી અને પુરૂષોના બારે શું કહેવાનું જ હોય!

યુરોપમાં લગ્ન અને જાતના ભેદો નથી, અંગોઅંગ પ્રદાનપ્રદાનના માટે કશા પ્રતીબંધો નથી, અદ્વિતા જેવી ભાવનાઓ નથી. એક પતિવ્રત તથા પત્નિવ્રતપણાના પવીત્ર જીવન ગાળવાનું નથી, ત્યા રહેણી કરણી માટે શું પુછવાનું જ હોય, જેથી કુમારીકાઓ અને સ્ત્રીઓ પોતાની સ્વેચ્છાથી કરી શકે છે આવતા જોડાઇ જેસે છે, તેથી કરીને ત્યાના આવા વાતાવરણના સ્ત્રી અને પુરૂષના સ્વાતંત્ર્ય વીહારના જીવન ઉપર કાંઇ મુકવાનું બાકી રહ્યું નથી. જ્યારે આપણા ભારત વર્ષમાં બાળલ્ય, યુવિન, વૈધવ્ય અને વૃદ્ધ એવી પંક્તિઓ છે, જેના ઉપર તમજ અયોગ્ય બાનપાન ઉપર લગ્નના સખ્ત પ્રતીબંધો છે, સ્ત્રીઓના સ્વતંત્ર જીવન ઉપર કડકમાં કડક કાણુ છે, બાળાઓની સંખ્યા પીતા, કુળ અને એવી બીજી બીજી અનેક બાબતોને લોધા અને કલ્પવા વીના કુમાર અને કુમારિકાને એક બીજાથી મળે ત્યા વિવાહ બેસવાને અધીકાર નથી, જ્યાં બાળલ્ય, યુવિન અને વૈધવ્યની અંદર રહી એક પુરૂષ વિવાહ બીજા પુરૂષની સાથે લગ્ન કરી શકતી નથી, જેથી વૈદ્યક જેવું પવીત્ર જીવન ગાળી જીવી શકાય છે, જ્યાં સમપદોના મંગળ સનાતન મંત્રોચ્ચારથી પુરૂષ અને સ્ત્રી એકમીજા સાથે જોડાય મરણાન્ત સુધી એ બાબાનું દેહની સાથે પાલન કરે છે. રાજાઓને ધર્મગા રહેવાને અને પ્રજામાં તેનું પાલન કરવાને માટે સખ્તમાં સખ્ત ચેદની આજ્ઞાઓ છે અને તેમાં ભૂલ કરનારને સખ્ત માટે બાલ કરવામાં છે. ધર્મગુરૂઓ જેવી તેની પાછળ દીવાનો છે. જે રાજા અને પ્રજામાં ધર્મના દુષ્કરણો બાબી ગયાનો પ્રચાર કરે છે, પરંતુ અફસોસની બાબ છે કે કાળના બારતના દુર્ભાગ્યે હિંદના રાજાઓ બાજાલ બાલાવસ્થાના વૈભવી બીલાસોમા અંજાઇ તેનું અનુકરણ કરી બાબાસી જીવન ગાળી રહ્યા છે, સાથેસાથ પોતાની નીર્દોષ પ્રજાનું બાંધી મુકી એકકી કરવા પૈસા બાદેય બાબાઓ ઉપરાઉપરી કરી પરદેશમાં મોકલી રહ્યા છે, જેથી રાજાઓ પોતાનો રાજ્ય તરીકેનો પ્રજન પ્રમત્ન ખોઇ બેઠા છે; ધર્મગુરૂઓ બાબાજી બાબી અબાચારના પંથે વળ્યા છે, જેથી કરી હાલની પ્રજા આજે આબાબોમા પ્રવર્તિ રહી છે, તેને સુધરે બાબાનો સારા સલાહકારની બાસ જરૂર છે

પ્રેમ મેરેજ કેવાંક બાબાસ છે, અને બીજી જગ્યાએ તેની આપણામા આવે તો તેનો પ્રેમ મેળાપ કરી શકાય! પરંતુ બારી ત્યાં તેને વિષયવાસનાજ ગણી શકાય. યુરોપ જેવા બાલાલ દેશોના આપણું કંઇ નથી. ત્યાંના બો અને પુરૂષો એકબીજાની દૈવાતિમાં પોતાનો પ્રેમ નહીં પરંતુ એક બીજાનો વિષયરૂપી ઉનસ પુરો થયેથી એકબીજાથી Divorce લેવાને છે, જેના અનેક દાખલાઓ આજે ત્યાં બાન પત્રોમાં પ્રગટ થાય છે, જેથી કરીને ત્યાં આવા કિસ્સાઓ તરફ તથા વૈધવ્ય જીવનમાં પવિત્રતા નથી, આવી જાતની પ્રબાલીકાને લગ્ન કહેવી નહીં પરંતુ વિષય મંદીરજ કહી શકાય. આવી બો અને પુરૂષોની સ્વછંદી રીતભાતની રહેબાકીકરણી કોબાયી સંતતિ નિયમનના સાધનો અને તેની પ્રથા તેને માટે ઉનસ કેળ એગ માનવાને બદલે કારણ બને છે.

આજે યુરોપનો ચેપ બારતના શહેરોમાં ફેલાયો છે. તેની નકલ આપણા હિંદવાસીઓ કરતા થયા છે, જેને લીધે સુધારક કહેવાની ઘેઠે પણે અંશે કહેવાઇ બઇ ચુક્યા છે. એટ ઉપર બીજા એગ દબલ પુરો થયે કપડાં બદલે છે તેની બાદક બોબો કરાબ છે, અને બોબો પણ એક પુરૂષને ઉંબરી, બેડા બદલે છે તેની બાદક બીજા પુરૂષોની સાથે લગ્ન કરે છે, જેવા સુધારક કુમાર, કુમારીકાઓ, સ્ત્રીઓ અને પુરૂષો સમાજમા છુટથી ફરતા ફરતા થઇ સ્વતંત્ર અને સ્વચ્છંદી જીવન ગાળવા ચઢ થયા છે, જેવી લગ્નની પવિત્ર બાવનાઓ નષ્ટ થવા બેઠા છે, તેથી કરીને આ સંતતિ નિયમનના સાધનો તેને પુરેપુરા બંધ બેસતા હોય, આ ચળવળને ઉત્તેજન આપી રહ્યા છે એમ સ્પષ્ટ જણાઇ આવે છે, કારણ કે તેઓને ઉપરના દોર ની બાદક સ્વતંત્ર બદલી મરજીના આવે ના સ્વેચ્છાચારથી ઉનસ પુરેપુરો કરી ગુનાચાર બાબુંને બાદની સાથે પાલન કરે છે.

આપણા સંતતિ નિયમનનાં સાધનો અને તેના સિદ્ધાંતો જનસમાજની જરૂર નહિવત્ અપવાદને બાદ જતાં આજે જનારા છે, જેથી કરીને આપણે ભારતની કુમારી અને વિધવા બહેનોના પવિત્ર જીવનમાં મોટા ચેદા થવાનો ભય છે, કરજમુક્ત કે પાપ પકડાવાના મુદ્દાથી બાકી છે તેઓને સંતતિ નિયમનના સાધનોથી અપકૃત્ય કરવાનો ખુલ્લો માર્ગ મળે છે. કેટલાકોક ઓની દલીલો કરે છે કે વસ્તિ વધતી અટકાવવા સંતતિ નિયમનની અને તેના સાધનોના આપણા દેશને ખાસ કરીને કરનાર ગમે કર તે છે, કારણકે આપણો દેશ ખેતીપ્રધાન છે, તેથી નહીવત્ ખર્ચ ઉપર પોતાનું સાદું જીવન ગુજારી શકાય છે, પરંતુ ભારતના દુર્ભાગ્યે તેના સપુત્રો પોતાનો ધર્મ ચુકી અધર્મ અને અનીતિના પંથે વળ્યા છે તેથી કરી આજે પૂરોપની માફક સ્વચ્છંદી અને ખર્ચાળ જેવી જીવન ગુજરી બેકારી અને મુખ્યત્વેના રોગથી પીડાઈ આપઘાત કરતા થયા છે, છતાં તેનો ખરો દોષ સંતતિના ઉપરા ઉપર માદરામાં આવે છે એ કેટલી બધી અજ્ઞાન ની વાત કહેવાય! આજે જગતનો હિંદનો પ્રાણાન સુધારો મહદ્ કરી આગળ વધી રહ્યું છે, ત્યારે હીંદ પાષાણ કેળવણીના મોહમાં આંધળા તેની નકલ કરી ઔરવાનંજના વિચારો તરફ દોરાઈ અધોગતિના માર્ગે વળ્યું છે. જ્યારે રમાઓ પોતાની મંજીર જૂલો ત્યજી આજે પ્રજનબંધન અને ધર્મબંધન તરફ વળ્યું છે, ત્યારે હીંદ તેને તેમ મુકી તેની પવિત્ર ભાવનાઓને અકબી બેસતી રહ્યું છે. આજે ભારતના સરકારી તપુર્ષો પોતાની ઉત્તમ જાનવના ગુમાવી પશુ જેવું જીવન ગુજારવા તૈયાર થયા છે એ કેટલી બધી ખેદની વાત કહેવાય!

ઉપરમાં સંતતિ નિયમનના બારે આપણા ધર્મગ્રંથો તથા વૈદકગ્રંથોમાં કયા પ્રમાણે સયમ અને ચારિત્રશીલ જીવનના સિદ્ધાંતોનું પાલન કરવામાં આવે અને તે અનુસાર સંયમ શીલ જીવન ગુજારે આને વેદમાં કયા પ્રમાણે ગાયું, જ કે બાદ સંતાનો યાગ એટલે વિષય-પ્રવૃત્તિનો લાગ કરે, ઇતા તપ ન કરી શકે તો વૈરાગ્યાભ્યાસના જન્માવ્યા પ્રમાણે ઓના પ્રસૂતકાળ પછીના અમુક દિવસો સુધી જેમ બને તેમ સ્ત્રીઓનો સાથેનો વિશેષ પડતો સહવાસ અને સહશયનથી દૂર રહી મનને સંયમમાં રાખી બાળકના જન્મ કરેલા દિવસોમાં પત્નિઓને સ્વતંત્ર વર્તવા દઈ યોગ કરવામાં આવે તો સંતતી નીયમ કર્યા થયા સમાન નથી, જેથી સંતતિ નિયમનના સાધનો યોગવ્યા કરતા ઈંદીઓની લાગણીઓને અમુક મર્યાદામાં રાખી ઈંદીઓ ઉપર સંયમ યોગથી ચારિત્રશીલ સાદું જીવન ગુજારવું એ ભારતવાસીઓને માટે વધારે બંધ બેસતું અને શ્રેયસ્કર છે. જગતપાલક પ્રભુ અમારા આર્ય બાંધુઓને સદ્બુદ્ધી આપો! અને અધોગતિના પંથેમાંથી મુક્ત કરી સુપંથે લઇ જાવ! ઓવી તે દયાળુ પ્રભુને અમારી સુખ પ્રાર્થના છે

હાલમાં રાષ્ટ્રવાદી પ્રધાનોના હાથમાં હિંદની સત્તા આવી છે, તેઓ વર્તમાન પંચોમાં સંતતિ નિયમન અંગે તેના સાધનોની સસ્તી પ્રાપ્તિની પ્રવૃત્તિ ઉપર, સ્થાનીય વિદ્યાલયોમાં અશ્લીલ સાહિત્ય ના પ્રકાશનો ઉપર, બાધનત્વ અને અતિ શૃંગાર ની રીતના ઓળંગનારા ફીલ્મો ઉપર, કોલેજ અને અન્ય વિદ્યાલયોમાં ભણતા સહશિક્ષણ વિષેરે દરમ્યાનગિરી અને અયોગ્યતિના પંથે પ્રેરનાર અન્ય પ્રવૃત્તિઓપર, જેમ બને તેમ પ્રતિબંધ મુકી તેઓને અટકાવશે અને સદાચારથી ભરપુર બના બાવે એ તેમ ઉપર જણાવેલ બાબતોની ઉપર પ્રતિબંધ મુકી સમાજની અધોગતિના પંથેથી સદાચારી સુપંથે લઇ જવામાં પોતાનો ઉત્તમ ભોગ આપે એવી અમોને આશા રાખીએ છીએ.

પરચુરણ

ગાંધીજીનું ૭૦ મા વર્ષનું જવિષ્ય ભાખનાર એક જોશીએ હીંદુસ્તાનમાં પત્રાવ્યું છે કે ગાંધીજીનું આયુષ્ય ૭૮-૭૯ વર્ષનું છે અને જો તે વર્ષ પૂરાં કર્યા તો ૧૦૦ વર્ષનું આયુષ્ય ભોગવે એમાં શક નથી.

* * *

નામ. મુંબઈ સરકારે આવતી સાલ ગારે પ્રાથમ વોંધનાલયોના વિકાસ માટે ૬૫ લાખ રૂપીઆની રકમ જાજેટમાં રાખવાનો વિચાર કર્યો છે. આ રકમ આવતા બજેટમાં પસાર થયા પછી આ યોજનાનો દોરવણી સી. મોતીભાઇ અમીનના હસ્તે મુકવાનો નિર્ણય સરકાર કર્યાનું જણાવાય છે. સામટે સામટે આ યોજના કરી રીતે અમલ થાય તે ગારે દરેક પ્રાંતના આગાન દારો પાસેથી નામ. મુંબા સરકારે વિનતો લાગી છે.

* * *

સરકાર પક્ષનાજાઓએ બારોલી તાલુકાના વરસાદ સપાટા આમથી ગરજુ થઈ તપના ગરીબ દુખીયાઓની મદદ કરવા માટે રૂ૫ જનરની દહેલ નાખી છે ને મદદ કરનારોનો આભાર માનેલો, સરજુ આદમીના મોફલી આપે ઓમ જણાવ્યું છે

* * *

ઓમ જણાય છે કે મુંબા સરકાર કલાસ-ના રાજા નાદેસુલ્લ ડિસેમરથી આંકણી કરવાની આવશ્યકતા વરતીયાર ચલાવે છે. આ સંબંધીનું ઓ બીલ ધારાસભામાં રજુ કરવામા આવશે ઓમ જણાય છે કે આ નવી આંકણીથી સરકારની આવકમા ૩૫ લાખ રૂપીઆની આપ પડશે પરતુ ચુંટણીના નીવેદન મમમાં આપેલા વચનોના પાલન ખાતર ૬ ગોટ પ્રત્યે કરૂ કરમ આપવા માં આવશે નહિ.

* * *

મુંબઇના ગવર્નરના ઓડીગાડો તરીકે હવે પછી કલાકના માનુસેનજ રાખવાનો નિર્ણય થયો છે.

* * *

મા મુકાલ બાપુએ પોતે સ્થાપેલી પોતાની જીવન કથા "હીંદ અને મારૂ જીવન" એ ટુંક પખતમાં પ્રગટ થશે.

* * *

ડો. રવીન્દ્રનાથ ટાગોર, સર પી. સી. રોય, સર નીલરતન સરકાર, શ્રી. રાગાનંદ ચેટરજી, ઓન. આના બા. અસીત્રુસ હક, શ્રી. શ્યામા-પ્રસાદ મુકરજી અને પી. જકરીસ સી. સી. વિગેરેએ એક સયુક્ત નિવેદન બહાર પાડી દીદિગોનાં ૬ લાખ આંધ સોદાનો રાહત આપવાનો પ્રશ્ન તાત્કાલીક હાથ ધરવાની સરકારને તેમજ જનતાને અપીલ કરી છે.

* * *

મદીયાવાડના જાણીતા કાર્યકર શ્રી ગવજુ-પ્રસાદને કેટલાક બારવરોએ માર મારી જખમકર રીતે પાયમલ કર્યા છે ને તેઓ હાલ જામનગરની કોસપીટલમાં પડયા છે

* * *

ઓમ જણાય છે કે ૧૯૪૯ ના જાનુઆરીની તા. ૧ લીથી દીદમાં સમવાયતંત્રનો અમલ થશે.

* * *

રાજકોટથી ઓજનરીના કેળવણીના વડા કોલ-પુર આવે ત્યારે સાળા પર યુનીયન જેક ચડાવીને "ગોડ સેવ ધી કિંગ" ગાવાનું તેમના કેળવણીના વડાએ ફરમાન ઉચ્ચારતા વિદ્યાર્થીઓએ એનો વિરોધ કર્યો હતો. આ પરથી વિદ્યાર્થીઓગોના આગણ વડતા ઓ. કોલિલાય દેસાઈને વિના ગુન્હે સાળામાંથી કાઢી મુકવામા આવ્યા હતા. કોલપુરના વિદ્યાર્થીઓએ મક્કમ રીતે લડવાનો નિર્ણય કર્યો હતો.

* * *

નવાબ દમન અલીખાનના પ્રમુખપદે સ્થપાનો મા પ્રીવીયસ્કોની બનેલી સભાએ રીયાસતોના રાજકીય અને ધાર્મીક હકોનું સંરક્ષણ મુસ્લીમ લીગ કરી રહે નહિ અને અસલાની તેની નીતી દેશના દીતોથી વીરૂદ્ધ અને હાનીકારક દેખાયથી આ સભા તેના પ્રતીનીધીઓને રજીનામાની ના પાડે છે અને તેના પ્રત્યે આદીવાસ દર્શાવે છે ઓવો ઠરાવ કર્યો છે.

* * *

બીકાનેરની સરકારે સીંગોની જેલમાં ગરબા દાખલ કર્યો છે અને ત્યાં ૫૦૦૮ ચાળા ગણે છે. જ્યારે બીજી કેટલીક જેલોમાં ૧૫૦ કાનવાનું કામ ૦૨ થયુ છે.

સમુદ્ધતંત્ર વિષે ગાંધીજી

સમુદ્ધતંત્રમાં કેમે થોડી નબળી ફુટફાટ મુકવામાં આવે તો ગાંધીજી તેને વધુ પડતું મહત્વ ગણી કરવામાં આવેલી ટીકાના જવાબમાં 'હરિજનબંધુ' માં એક લેખમાં લખાવે છે કે:

"મેં તો એમજ કહ્યું છે કે સમુદ્ધતંત્ર પરાણે લાદવામાં આવે તો મહાસભા એને કદી વશ નહીં થાય, અને રીતસર બોલાવેલી બેઠકમાં નીતીથી સભાએ પડેલા બંધારણ પ્રમાણેનું રાજતંત્ર નહીં ગણી એ સામે હિંદુસ્તાનમાં શાંતી રક્ષવાપણાની આશા કદી રાખવા જેવા નથી. મેં તો પણ સાફસાફ કહ્યું છે કે પંડીત જવાહરલાલ નેહરૂ અને કુ બીજી બીજા આગેવાનો જેમણે બોલીએ પણ હિંદુસ્તાનને માટે મહાસભાની જે વસ્તુઓ છે, તેમાંની પણ ખરીયાત અમારા એક ભાગ છે સમુદ્ધતંત્રના સ્વપ્નામાં આગારી પક્ષે કદી મતભેદ હોવાજ નહીં. અને મે મારે માટે એક નીયમ બનાવી રાખ્યો છે કે મહાસભાની બાબતોમાં જેમની તે મારી પક્ષે આવી ન શકાય એમના મતભેદ કોમળતા એમના મત પ્રમાણે જ કામ ચાલવું જોઇએ. એને માટે સ્વરસ કારણ છે તે તે એ કે હું મહાસભાના નથી, બધારે તે એના કેદીના છે, અને મહાસભાને લગતી દરેક વસ્તુના બહુજ નીકટના સંબંધમાં છે.

બંગાળના રાજદ્વારી કેદીઓ વિષે મહાત્મા ગાંધીજીનો નીર્ણય

મહાત્મા ગાંધીજીએ ઢાકદીયા સ્પેશ્યલ ના. ૨ થીએ બાબા જોયું એક નીવેદન બહાર પાડીને જણાવ્યું હતું કે રાજદ્વારી કેદીઓના છુટકારાને લગતા પ્રશ્ન અંગેની બંગાળની સરકારી બાદા સામે મેં મારો અભીપ્રાય પહેલો આપ્યો હોત પરંતુ મારા દબાણને અંગે એ કરવાનું મારે મારે શારીરીક રીતે અશક્ય હતું. મહ તા. ૧૬ મી એપ્રીલના મારા નામાં મેં કરેલી સુચનાનો સ્વીકાર કરવામાં બંગાળ સરકારે ઉચિત ધાર્યું નથી છતાં હું આભાર સાથે તેની કદર કરું છું. મારી દરખાસ્તોના બંગાળાની સરકારે કરેલો સ્વીકાર મારા માટે બારે નીરાશાજનક છે. કેદીઓએ કરેલા ગુન્હા સામે રોટલા ઉપવાસને માત્ર હતો છતાં પણ એ ગુન્હા અંગત અને સ્વાર્થી હોવાસર નહોતા. કેદીઓએ કરેલી અરજ્ઞાની જાહેરાતને બાજુએ રાખતા પણ પ્રજાકીય રીતે ચુંટાએલી પ્રારાક્ષભાને સત્તા સોંપાયાથી અત્યાચારોના ફીયાદતીઓના પગ બંધ અટકી ગયા છે. હું બંગાળ સરકારને ફરી એક વાર અરજ ગુજારું છું કે તેણે તા ૧૩-૪-૩૮ પહેલા તમામ કેદીઓને છોડી મુકવા બંગાળ સરકારની ગાદીથી અરજ્ઞા ના પાલનો કેદીઓને હું આખીલ કરું છું. જે તેમને તા ૧૩ મી ઓપ્રોલ બાદ્યા ન અરજ્ઞા સુધી તેમની મુક્તીના જેટલી તારીખ તરીકે બધુવા જણાવું છું. દાદાના ટેલસ નકી કરવામાં 'તે અરજ્ઞાઓ કહેવું' ના મારા સ્વભાવની નીકટ છે પરંતુ કેદી સાથેના મારી જાહેરમા અને ખાનગી સહિતની મર્યાદાઓને લીધે એકની ફુટફાટ મને આખાની કેમેકએ હું એટલી બાજી બાંધી શકું છું કે "તે અરજ્ઞાના સમય નો બાકી રહ્યો નથી હોવા માત્ર ગાંધીનાઓના અમંજાંજ દીલ કદ બન્યા સુધી ગરબામા મતન કરે. તો સારી કુસ્થના આગ્રાવોદયા કું સેમની મુક્તિ માટેના મારા પ્રયત્નો કીધા નહીં પડયા હોવાનું વચનનું પાલન કરી શકીશ. બધા સુધી કરેક દરેક કદી મુકત ના થાય બા સુધી મારા માટે આરામ નથી. મારામા જ કાંઇ શક્તિ દોષ તે પ્રજા આગે છે પરંતુ તેમેને પ્રત્યક્ષ રીતે કામ કરવા નથી. બ્રજાળની બહારના કેદીઓની મુક્તિમાં પણ કું રસ લઇ શકું પરંતુ સંપૂર્ણ સહકારનો આધાર મુખ્યત્વે બંગાળના કું બને છે તેના પર છે ઉપરાંત તેઓ પણ જાણી લે કે બંગાળના કેદીઓની નાકિનો પ્રશ્ન બાજુએ રાખતા પણ તેની યુક્તિ બાદના પ્રશ્ન ચાલું છે.

હીંદીભાષા પર શ્રી. એન્ડ્રુઝ

મદ્રાસમાં યુનિવર્સીટીના પદવીદાનના પ્રસંગે ભાષણમાં દીનબંધુ એંડ્રુસે કહ્યું કે આપણે એક ભાષા તરીકે જરૂર શીખવામ જેમ જાપાનીઓ હિંદી યુનીવર્સીટીઓ શીક્ષણનું વાહન તો ગણુબાપામાં જ રાખવું જોઇએ. એથી પણ આગળ વધીને બધા. પ્રોતા તે દેશ રાખ્યો પોતાની કેરી તે સેક્રેટરીઓની ભાષા પણ તે તે પ્રાંતની રાખે તો સહેલી તે ગામડીયા વચ્ચે આજે જે ખાઇ બાદ્યી ગઇ છે તે દૂર થાય.

અમલદારોને ફરીથી ચેતવણી

મદ્રાસની પ્રધાન શ્રી. ગોપાલરેડ્ડી દેસાઇએ આમજનતાના સંપર્કમાં આવતા મદ્રાસની ખાતાના અમલદારોને થોડા વખત પહેલા પત્ર તેમની એક પરીપદ કરી સુચનાઓ કરી હતી. પરંતુ તેમને એવા ફરિયાદો આવી છે કે તેમની સુચનાઓનો અમલ થતો નથી અને લાંચ રૂશ્વતની બદી હજુ જોર પર છે આથી શ્રી. ગોપારાજ દેસાઇ અમલદારોને ફરીથી ચેતવણી આપવા બીજી પરીપદ કાઢવા વિચારે છે.

રંપેલના સોકડા હિંદને નદી ખુલે

રંપેલના એક નેતા શ્રી એનરીક લીસ્ટર પંડીત જવાહરલાલ નેહરૂ ઉપર એક પત્રમાં લખે છે: તમારા દેશના મોકળની સહાનુભુતી દર્શાવતો પત્ર વાંચી મને ખુબ સ્નાનપ્રીયો થઇ. અમારી મહાસભા સરકારી કબજા નથળું પડયું છે એ વાત ખોટી છે. રંપેલના સોકડા શું ગાઇ છે એ તમે નજરે જોયું છે. પારીસમાં મળેલી કોંગ્રેસમાં તમે પાંચ લીધો ન મે બધુપ્ત તમે અમારા પ્રશ્નમાં જે રસ લઇ રહ્યા છો, તે બદલ મારી હાર્દીક લાગણીના બાબતો અને તમને અભીનંદન આપીએ છીએ. રંપેલના લોકો આ વાત સુધી નહીં સ્વય કબજો અને સ્વાતંત્રીના સરક્ષણાર્થે કરેલા વિરોધ નામે છે એ બાબતી બાબતપ્રમ નથી.

દારૂખાનાકારે પ્રાણઘાંત

આ દેશમાં ના દીંદુ વેપારીઓએ દારૂખાના નો ખુબ વેપાર કર્યો અને બાબામાંથી પોતાના બાબામાં દારૂખાનાના કારણો બાબાની લીધી કરેલી. મુંબઇ સરકારે હવે આ પર પ્રતીબંધ મુકવા માંગે છે એવી બાબત બધી છે. દારૂખાનું તયાર કરનારાઓમાં જેઓ લાયસન્સ ધરાવે છે તેમને કલાક આમપકારો વરસથી ચેતવણી આપવામાં આ કે આવતા ઓનુઆરીથી આગળ તો બુલાઇ બાલથી દારૂખાના માટેના લાયસંસો આપવામાં આવશે નહીં અને આપેલા લાયસંસ રદ કરવામાં આવશે. એ પહેલાં પોતાના પોતાની પાસેનો કાચો એકદમ બાલાસ કરવો.

સરકારી બાદ લેતાં હિંદુ મંદિરો

બાબ. મુબઇ સરકાર કાયમના ઝલાકામાં માટે લેતા હિંદુ મંદીરો અને જયન મંદિરોના સંબંધમાં એવી વ્યવસ્થા કરી રહ્યાના બાબર બહાર આવ્યા છે કે સરકાર તરફથી માટ લેતા દીંદુ અને જયન મંદિરોમાં જે વ્યવસ્થા તેમને સોપ્ત કરવાની બનાવ કરવામા આવશે તો બાબા મંદિરોની માટ બંધ કરવી. બાબ. સરકારની માટ લેતા મંદિરોમાંથી પણ મંદીરો વ્યવસ્થાનો માટે ખુબ્યા મુકવામાં છે બાબા. બા બાબરે ૨૬૦૦ મંદીરો માટ બાબ. સરકાર વાર્ષિક બાબાર રહ્યાનું જણાવાય છે.

શાહુકારો પકડાય છે.

પંજાબ સરકારે હવે શાંતીના નોકરોનો પકડ વાનો કાર્યક્રમ હાથ ધર્યો છે એ પ્રમાણે તેણે પ૫ સરકારી નોકરો પર લાંચ લેવાના ગુન્હા માટે દાવાઓ બાડયા છે, જેમાં અગરવા ઉપરાંત બાબુઓ પોલીસ બાતાના છે.

રાજકોટમાં વધુ ધરપકડ

રાજકોટમાં કાનૂનભંગના કાર્યક્રમો ઘડવા સારુ એક બેઠક ગઈકાલ તા. ૧૦ મીએ મળી હતી, તેમાં ઝીણ સરમુખત્યાર શ્રી. જેઠાલાલ જોષીએ આવવું કર્યું હતું. ત્યાર પછી તેમની ધરપકડ કરવામાં આવી હતી આ પછી બીજા સરમુખત્યાર તરીકે ભાણજીભાઈ પુરાણી વેપારી થયા. નારણદાસ ત્રિભકદાસને ગઈકાલ કરવામાં આવ્યા હતા. હિંમતે મજબ પરીણહની મોરબીવાળાના જવાબના ઓર્ડર સંભળાવવામાં આવ્યા હતા. હાલમાં ચોથા સરમુખત્યાર તરીકે ભાણજીભાઈ પુરાણ વેપારી થયા. નારણદાસ ત્રિભકદાસને ગઈકાલ કરવામાં આવ્યા હતા. હિંમતે મજબ પરીણહની મોરબીવાળાના જવાબના ઓર્ડર સંભળાવવામાં આવ્યા હતા. હાલમાં ચોથા સરમુખત્યાર તરીકે ભાણજીભાઈ પુરાણી

વૈજ્ઞાનિક શોધો

પ્રાચીન સત્યનો નવો ઉપયોગ

કેટલાંક પ્રાચીન સત્યનું પોષક તત્ત્વ પચ્યા પ્રમાણમાં છે અને એથી વધારે પડતે એ ગળી જાય છે. કડોળ બરાબર રંધાય છે સારે એની સંચાલાસ આપણે અનુભવી ચૂક્યા છીએ. એકંદર લાભોમાં આ સત્યને અનુસરે આપણે એમાં મુલ્યવાન પદાર્થ નથી પારખી શકતા. કડોળ એ એક ગુણ એ છે કે તે બાવામા વાયું અને ગરમ છે. આ તત્ત્વોપર ન્યૂયોર્કના મી. પ્રનોન નામના એક ટેકનિકાલ્ય વિજ્ઞાનીએ પ્રયોગો આદર્યા હતા અને પરિણામે એણે સોયાબીન નામના કડોળમાંથી એક નવા પ્રકારનું રેસમ તૈયાર કર્યું છે. સામાન્ય રેસમ કરતાં ચડિયાત સંમકવાનો અને મુલાયમપણાના ગુણધર્મો આ રેસામમા વધુ પ્રમાણમા છે. ઉન સાથે એ સહેલાઇથી મેળવી શકાય છે અને એટલીજ સહેલાઇથી એને રંગી પણ શકાય છે. ઔદ્યોગીક લેખમાં આગળ વધેલા જાપાનને પોતાના પ્રદેશ મા વિપુલ જથ્થામા પાકતા સોયાબીનનો આ ઉપયોગ કરતા એનો સવાલ ઉકેલા થયો અને ઔદ્યોગીક સાહસ ખેડનારાઓએ વિજ્ઞાનના મહત્વનો નવુ બીજ ક્ષેત્ર જગતમાં મુકયું છે. સોયા

કાર્વર નામની એક નામાંકિત ઔદ્યોગીક સંસ્થા છે અને એણે વર્ષોમાં ત્રીસ ટન જેટલું સીન્થેટીક રેસા કરવાનો એણે દાવ માંડી છે

કપાસ વટાણા અને બદામમાંથી રંગ બની શકે?

આપણને આગળ વધેલા અમેરિકન રસાયણ વિજ્ઞાનવેત્તાઓમાં ડૅા. જ્યોર્જ વોશીંગ્ટન કાર્વર નામના 'એક હબસી રસાયણશાસ્ત્રીનું નામ જાણીતું છે. એ વર્ષોના પણે સફળ પ્રયોગાત્મક-પેના સાધનો. એ સમયમા મુનાફેક્ટરર્સ રેકર્ડના ગોલ્ડસ વિભાગમા કામ કપાસનુજ વાવેતર થતુ અને એથી જમીનનો રસ ચુસાતો અને કપાસ ઉતરતી ઉંમરનો થતો. સત્તાવાળાઓએ ડૅા. કાર્વરની સલાહ લીધી. જમીન તપાસી એણે નક્કી કર્યું કે ઉંમરમાં વટાણા અને બદામનો પાક સરસ ઉગાડી શકાય એની પાસેના નાના ખેડૂતો પણ વધારે પડતી આવક મેળવી શકે એ માટે એણે પ્રયોગો આદર્યા. આજે ઉંમર વિજ્ઞાનીઓએ કપાસ કરતા ઉતરતા પાકને કીધે, રસાયણિક પ્રયોગો કપાસના પાકનો અને રસાયણો બાંધવા લાગ્યા છે, તેમ ડા. કાર્વરે રસાયણશાસ્ત્રીઓની સલાહ લઈને વટાણા અને બદામના પ્રયોગો કરવા શરૂ કર્યા આજે એણે લગભગ ૨૦૦૦ જેટલી જાતની વટાણાની બનાવટો તૈયાર કરી છે. વટાણામાંથી અથાણા, મીઠી, ઉપરના ગારેના લોશનો, સાઇનોસિલમ, સાબુ, શેમ્પુ, તાપણાની સાહી, તેલો, ખનીજ અને એવી અસંખ્ય વસ્તુઓ બનાવી છે. વટાણાના મીણોમાંથી બનાવટી ઝારસ પદાર્થ અને ગળના બાષ્પમાંથી રંગો તૈયાર કર્યા છે. વટાણામાંથી રંગ, ગોળ અને એવી રોગ ઉપરાંતની રોજીંદા ઉપયોગની વસ્તુઓ એણે તૈયાર કરી છે.

દાબીમાં રેડીયો

અમેરીકાના રેડીયો ઓપ્રેટરોએ દાબી આકર કેદમાં સગવડ રાખે એવા પ્રકારનો રેડીયો બનાવ્યો છે આ રેડીયોમાં બે ભાગ હોય છે. જેમાંના એક ભાગે સંદેશો મોકલી શકાય છે, બીજા ભાગે સંદેશાઓ મેળવી શકાય છે. દૂર દૂરના સ્નેહી રાખે લાંબા જોડવાની આ રેડીયોમાંની યાંત્રિક ગોઠવણો પણ પણી સહેલી છે. દૂરનો સ્નેહી આવા રેડીયોવાળી દાબી કે પછેરી મે તો એ પોતાના મિત્ર સાથે રેડીફોન મારફાલ સહેલાઇથી વાતચીત કરી શકે છે.

માનો યા ન માનો

ભૂલકણો પ્રોફેસર

મોટા મોટા વિદ્વાનો પણ કેવા ભૂલકણા હોય છે કે તેમની વાતો જાણીને અજાણી છિપાવા પત્થર રહેતી નથી. કાલમાં બેલ્જીયમના એક પ્રોફેસરના સંબંધમાં એવીજ એક વાત પ્રસ્તુત થઇ છે. કહેવામ છે કે પ્રોફેસર સાહેબે પર બદલવાનો વિચાર કર્યો હતો. તેમણે એક ઘર ભાડે લીધું અને જુના પરમાંથી સામાન ઉપાડવાનો નવા ઘરે જવા ઉપડયા, પણ બનારે સામાન ઉપાડનારાઓ પૂછ્યું કે આ સામાન કયાં લાદ જવાનો છે, ત્યારે તેમને નવા ઘરનું ઠેકાણું કે આ પરિવારના રહવાની ગાલ્જ આવી નહિ. પડીવાળે બેલ્જીયમના 'લેસિટિકા' નામે પ્રસિદ્ધ પત્રમાં નીચલી જાહેર ખબર છપાવી:—

"હું મારી નવી મકાન માલેક આવ, કે જેને હું એક મહીનાનું ભાડું એડવાન્સ આપી ચુક્યો છુ ને ટેલીફોન મારફતે 'લેસિટિકા' પત્રને ઠેકાણે ને મકાનનો પતો જણાવવાની ગોઠવણાની કરશે। નવા મકાનની આવી તો મારા ખીસામાં પડેલી છે, પણ હું મકાનનો પત્તો ભુલી ગયા છું!"

પ્રોફેસર સાહેબને મકાનનો પત્તો મળ્યો કે નહિ તે જાણવા મળે, પણ તેમની આ જાહેર ખબરથી તેમના ભૂલકણાપણાનો પત્તો લોકોને સારી પેઠે મળી જવા પામ્યો હતો.

નાભીથી બનેલી નર્સ

"ગે તો માણસોનું ખૂન કર્યું છે એમ સહેલાઇથી કહી શકાય" આ શબ્દો સાથે કુદરતી રીતે ગોલનારી ૮૧ વરસની નર્સ રીતે રોમન સેન્ટન સ્ટેટ હોસ્પીટલમાં મરણ પામી છે. ૧૯૬૨ માં તેના પર ખૂન ચાલ્યો ત્યારે તેણે નર્સ તરીકેની પોતાની ૫૦ વરસની કારકીરીમાં ૨૧ દરદીઓને ઝેરના મારી નાખ્યાનો એકરરાર કર્યો હતો. અદાલતે તેને પાગલ ગણીને સ્ટેટ હોસ્પીટલમાં રાખવાનો હુકમ કર્યો હતો.

કેરેડોના માનીતા ભૂકલીમ લેખક

તમાંજ અજેલું પુસ્તક કેરેડોના સંબન્ધમાં એક ખાસ પણ ન બને તો તમને કેવું લાગે। ચાર્લ્સ બનરો મેકરન નામના એક લેખકને એવોજ અનુભવ થયા છે. તેણે "કા ડીઝ રેકર્ડ્સ" નામનું એક પુસ્તક લખ્યું પરંતુ તેનો કોપીરાઇટ લેવાની દરકાર કરી નહી એ પુસ્તકની લોકપ્રીયતા વધતીજ ચાલી. દુનીયાના બધા દેશોમાં એ પુસ્તક તેની સંમતિ વિના પ્રસ્ટ કરવામાં આવ્યું અને કુલ બે કરોડ નકલ વેચાઇ પરંતુ લેખકને આનાથી કંઇજ ન મળ્યું.

કેવી કલબો?

દુનીયામાં આવાં પગાડનારી કલબો સૌથી વધારે અમેરીકામાં હસિ ધરાવે છે, પરંતુ ઇગ્લાડમાં પણ તેમની ખોટ નથી. લાંબી કેટર ગલ્લર કલબમાં બાલ્ક વિમાનીઓજ દાખલ કરવામા આવે છે અને તેમા દરદીલરેનું ગાત્ર કપડા પર પહેરી રાખ છે. જે વિમાનીઓ છ દરમાંને જોખમમાં નાખનારા સાહસો ખેડે

ચટાણા અને બદામના પ્રયોગો કરવા શરૂ રાખ્યા આજે એણે લગભગ ૨૦૦૦ જેટલી જાતની વટાણાની બનાવટો તૈયાર કરી છે. વટાણામાંથી અથાણા, મીઠી, ઉપરના ગારેના લોશનો, સાઇનોસિલમ, સાબુ, શેમ્પુ, તાપણાની સાહી, તેલો, ખનીજ અને એવી અસંખ્ય વસ્તુઓ બનાવી છે. વટાણાના મીણોમાંથી બનાવટી ઝારસ પદાર્થ અને ગળના બાષ્પમાંથી રંગો તૈયાર કર્યા છે. વટાણામાંથી રંગ, ગોળ અને એવી રોગ ઉપરાંતની રોજીંદા ઉપયોગની વસ્તુઓ એણે તૈયાર કરી છે.

દાબીમાં રેડીયો

અમેરીકાના રેડીયો ઓપ્રેટરોએ દાબી આકર કેદમાં સગવડ રાખે એવા પ્રકારનો રેડીયો બનાવ્યો છે આ રેડીયોમાં બે ભાગ હોય છે. જેમાંના એક ભાગે સંદેશો મોકલી શકાય છે, બીજા ભાગે સંદેશાઓ મેળવી શકાય છે. દૂર દૂરના સ્નેહી રાખે લાંબા જોડવાની આ રેડીયોમાંની યાંત્રિક ગોઠવણો પણ પણી સહેલી છે. દૂરનો સ્નેહી આવા રેડીયોવાળી દાબી કે પછેરી મે તો એ પોતાના મિત્ર સાથે રેડીફોન મારફાલ સહેલાઇથી વાતચીત કરી શકે છે.

ચા વરસના પંચાંગ

અમારે ત્યાં ગુજરાતી પોસના ૧૯૬૫ ના સવાંત પંચાંગ મળશે. રો. ૬-૬.

આ ઓફીસે છપાવવામાં મળશે.

ખબરપત્રો

ટ્રીપોર્ટ હિંદુ સેવા સમાજ.

ટ્રીપોર્ટે હિંદુ સેવા સમાજના આશ્રયે ટ્રીપોર્ટેના ઘોડુ ભાઇઓની જાહેર સભા રા. મુખત્યાર ભાઇ નરસીકભાઇના મકાનમાં દિવેલસ્વી ઉજવવા મળી હતી. સભાપતિ નાથુભાઇ મકનજી પોતાના ભાષણ કવર્ધામ પાડવા ઉપરાંથી આવી શકયા ન હતા. આથી તે વિષયનું પ્રમુખસ્થાન રા. ધા. કે. પટેલે સ્વીકારયું હતું. નાથુભાઇ મકનજીના કુટુંબ પ્રત્યે દીલસોજીનો ઠરાવ સર્વાનુમતે પાસ થયો હતો અને મેસર્સ રમણ પુખે, ગોવીંદભાઇ ગોસાંઇ, નારણજીભાઇ આભેચ, કાળાભાઇ પરજ અને ગોવીંદભાઇ હીરાએ પ્રસંગાનુસાર પીવેચનો કર્યા હતા. બાદ આંધી જમંતી પર આગેવેરીનો ચર્ચા ભરવાના અર્થાયે મુલતવી રહી હતી તેની ફરી ચર્ચા નીકળતાં મોનજીભાઇ કાળાભાઇએ સંસ્થા બીજી યોગ્ય જગ્યા મેળવે ત્યાં સુધી કામચલાઉ ઓફ રૂમ આપવા પ્રબુલ થયા હતા બાદ આગેવેરી કેંદ્ર માટે ઉપરાણું બનાં પધારેલા દરેક ગૃહસ્થોએ પોતાની ડેહાર ઘાય કરવાનો કેરમા નીચે મુજબ રકમ ભેદ આપી હતી: પરમાણ્ય જમનાભાઇ પ. ૧—૧—૦ અને એક મૂક મેસ ભેટ, મોતીભાઇ ગોસાઇ, બી ડે. પટેલ, નારણજીભાઇ સામ્બ પ્રત્યેક પા ૨—૨—૦, કાળાભાઇ પરજ, મુખાભાઇ નરસીક, હીરાભાઇ કાળા. રવામ પુખે, ગોવીંદભાઇ હીરા, ભવાનભાઇ નારણ, ઉમનલાલ નાથુભાઇ, કાળાભાઇ રામાભાઇ, પ્રત્યેક મીની ૧ અને કેશવભાઇ મુખાજીભાઇ રતામી પિવેકાનંદનો સેટ. બાદ મુખત્યારભાઇ નરસીએ કુલ પાર્ટીમાં આવાની મારી અને દુગ આપવા હતા અને રવામજીને પોગ્ય ટીલીંગ ભેટ આપી હતી. પ્રમુખસ્થાનેથી રા. મુખત્યારભાઇનો કુલ પાર્ટી બદલ અને મીટીંગ માટે કરેલી સગવડ બદલ આભાર માની આનંદથી સર્વે વીખરાયા હતા

કેપ કેરની હીલ વર્ષક મેળો

ઉપરોકત સંસ્થાની જાહેર સભા ઓકટોબર તા. ૨૦ મીએ નીજાભાઇ દયાળના મકાને રા. નાનજીભાઇ ત્રીભોભાઇના પ્રમુખપણા હેઠળ કાર્યવાહકોની ચુંટણી અર્થે મળી હતી. નીચે મુજબ કાર્યવાહકો ચુંટાયા હતા. પ્રમુખ: જીવનભાઇ લાલાભાઇ, ઉપપ્રમુખ: બાબુભાઇ જેસંગભાઇ, બંને સેક્રેટરીઓ: ઉમનલાલ બી. પટેલ, અને પરસોતમભાઇ મકનભાઇ, બંને ટ્રેઝરરો: ભગાભાઇ કુવરજી અને દિયારભાઇ સુખા

વિદ્યાદાન ફંડ

કેલાગોચાઓની આરેલ સમાજ વિદ્યાદાન ફંડની ગોળી સાલ નવા વરસના દીવસે મેસર્સ જમનાદાસ ગોકલદાસ કું. ના. બાગીદાર ગ આણુભાઇ તથા રા. જમુભાઇ પાંચ વિદ્યાર્થીઓની ફીમાં ગામમાં કરી હતા કું. ૨૫૧૦૮ થયા હતા. સમાજની કમીટી તરફથી ઉપરોકત ભાઇઓએ લીધેલા પરિશ્રમ માટે તેમોનો આભાર માનવામા આવ્યો હતો.

વિવિધ વર્તમાન—૧

ગાદી ઉપરથી બી. હાવસન

મી. જોન હાવસન, સી. બી. ઇ. જે નાતાલના ડિંડ સરકારના પ્રથમ ઓફીસર જનરલ તરીકે આ દેશમા આવ્યા હતા તે ગયલે તેમના સેક્રેટરી હતા તેમની ચેરટ ઉજવીલમાં ગોલવારા ગાદી ઉપરાંથી ડિંડ સરકારના પ્રતિનિધિ તરીકે નીમાયેલ મા છે સેમ્રે ગોલવતના પ્રબુળપણા તેમના મજકુર ઉમીલન ઉપરાંથી ઉપડી ગયા છે અને મી. હાવસન પોતાના ધર્મપત્નિ તે બાદ કરવાનાં છે તેમની સાથે દીસેમ્બરમાં ત્યાં જવા પહોંચશે. મીસીસ હાવસન પોતાની દીકરી મારગરેટ સાથે પોતાના માબાપને મળવા કરવા આવેલ છ અને નવેમ્બર તા. ૧૬ મીએ જોન્ડોવરી કાસલમાં સંગત મી. હાવસન સાથે થઇ જવા ઉપરાંથી મી હાવસન ડિંડના કામચલાઉ પાકસરોમ ચીફ જોગોનના હાલ સેક્રેટરી છે.

ગાડીમી કાર ચલેલા હાંગાનીકાના મીકુ જખમ

કારેસલામથી નવેમ્બર તા. ૭ મીનો મંરેલો જણાવે છે કે હાંગાનીકાના એસ્ટર્ડીંગ મીક જરજ મી જરડીસ છ. કે. કાર ચલ પોતાના સુધાના ઓરડામા ગોળીયા ઘાર ચલેલા હતા હતા. તેમના માથામાં ગોળી લાગેલી હતી. એક ચિકારની રાકરના નામના બીજાના પાસે પડી હતી

હિટલરને ઉઠાવવાનું કાવતરું

બર્લીનનું 'ન્યુસ ક્રોનીકલ' જણાવે છે કે રાજદ્રોહના આરોપ નીચે ગુના માટે ૨૭ આપ્તાસોની અદાલતની પીપલ્સ કોર્ટમાં બર્મમાસરેથી તમામ અપાવવાની તપમારી ચલ રહી છે. તેઓના ઉપર હર હિટલરને ઉઠાવી દમ ચલાવા માટે બળીને આવનારી સરકાર સ્થાપવાનુ ચલવ રચ્યાનો આરોપ મુકાયો છે પ્રોસીકયુશનને એવો વહેમ છે કે કાવતરાંખોરોને સોવીયેટ રશીયા તરફથી કોનોજના અને મદદ આપવામાં આવેલી છે અને દેશદ્રોહીઓને માટે મામલો કરવામાં આવશે મુખ્ય વકિલ અરનેસ્ટ લોહીક છે જે એક લેખક, રાજદ્વારી અને જર્મની બને રશીયાએ બળીને ચાલવું જોઇએ એવો મજબુત પક્ષ મરાવનાર અને રીકસ્ટેગ જેવી મરબુતિ ઇમારતીનો વિરોધ કર્યો હતો તેના દામ કમાન્ડ ના બાકી બીજ જનરલ વોન સીકટ તો બાબતી એજન્ટ છે. ચમરાસ કોરટમસ બાદ આલરી બન્ન આજ સુધીમાં બર્લીનમાં કદી નથી થયેલી તેવી ગોદી થશે.

મુંબઇમાં ગોળીબાર

મુંબઇમા મજુરોની હડતાળ તથા કારખાના સામે વિરોધ દર્શાવવા મજુરોએ પાડેલી એક દીવસની હડતાળના પરિણામે ગોળીબાર થવા ઓગણ લોકોને લાગ પાકયા પોલીસોએ બે વખત ગોળીબાર કરવા પડયા હતા. દસ માણસો પડાયા હતા અને કુલકડથી ઘવાયેલા ૫૦ ને હરપીતાલમાં જાહ કરવામાં આવ્યા હતા.

દુનીયાનો રેકોર્ડ તોડનારી સોવીયેટ ત્રણ વિમાનીઓ

બધુ સોવીયેટ ઓરોગ્રાફ પોગ્યા વિના લાબી વિમાની મુલાકરીનો ઓરોગ્રાફ દુનીયાનો રેકોર્ડ તોડયો છે, તો કે સોવીયેટ ૧૨૮ કલાકમાં તેમને કરવાનુ ઉતરવું પડયું હતું. તેઓ ગોકરોથી ૨૬ કલાક ૨૮ મીનીટમાં સીધે માર્ગે ૪૯૭૨ માઇલ અને આડે અવળે માર્ગે ૫૦૬૨ માઇલ ઉડી હતી.

Phone 33-4014. P. O. Box 4311.

—હિંદી વસ્તુ ભંડાર—

(મે. ઇ. અબ. પટીયા)

અમારે ત્યાં કરી, સ્ટેશનરી, કોકરી, ફેન્સી ગુડસ, હાર્ડવેર, લાંબા-પિતળ, જરમન સીલ્વર તેમજ ઇગ્લેન્ડના દરેક જાતના દેસી વસ્તુઓ વેચાણે જાણે અળે છે. ઘીરજંદરથી ૩. ૮. માર્કનું વધા દરથી તેમજ બદરથી શુદ્ધ ના, બ્રાસ બલ્બનું તેલ, લાયસોલ, બ્રીમકી, કુશ્મ, કમીલ, બંગાળીયું, દીવાલી, પીરોજરી, બિસ્કેટ જાતા બાવલ તથા દરેક જાતની ફાસ, કોલ્ડ ક્રીમ તેમજ પીનાયું અને ન પીનાયું મળશે "પારકર" પેન અને પેન્સીલો, માલામાં નાખવાના મુખ્યો તેલો, અત્તરો, ગાદીઓ, કોરો, અને ઇમીટેશન જેલ્સ બોલ બ્રુચેસરી મળે છે.

એક વખત ખરીદી નમુના ઓરડર આપી આપી ખાત્રી કરવા ખાસ્તાલ છે.

ખાસરના ઓરડરોપર ખાસ ધ્યાન આપવા મા આવે છે. ઇચ્છો:— ૧૩૧૭

ઉ: પ્રોપ્રાઇ ટર્સ, જોહાનીસબર્ગ.

વેચવાના પુસ્તકો

બાળ સાહિત્ય—નવલકથાઓ—ધાર્મિક સાહિત્ય—રાષ્ટ્રિય સાહિત્ય—કાવ્યો વિગેરે

ફિનિક્સ મુકામે વિદ્યાર્થી ભવન પ્રકાશન મંદિરનું સાહિત્ય

	પા.	શ્રી.	પૈ.
૮૦ પુસ્તકોનો સેટ	૧	૧	૬
૬૦ ,, ,,	૦	૧૫	૬
૨૫ ,, ,,	૦	૧૨	૬

નવયુગ ચાંલ્લનમાળા

બાળપોથી	૧	૦	
૨ જી ચોપડી	૧	૬	
૩ જી ચોપડી	૧	૯	
૪ થી ચોપડી	૨	૦	

કરાચીકૃત મુળાક્ષરની સચિત્ર બાળ પોથી શ્રી. ૧ ૦.

સરકારી શાળાઓમાં ચાલતાં પુસ્તકો

	શ્રી.	પૈ.
બાળપોથી	૦	૬
૧ લી ચોપડી	૦	૯
૨ જી ,,	૧	૦
૩ જી ,,	૧	૨
૪ થી ,,	૧	૬
૧ લી ચોપડીના ભાગો	૦	૬
૨ જી ,, ,,	૦	૯
૩ જી ,, ,,	૧	૦
૪ થી ,, ,,	૧	૬
ગુજરાતી દેશી કીકાભ ભાગ ૧	૦	૬
,, ,, ,, ભાગ ૨	૧	૦
અંકગણિત ચાલતાવાળાનું	૨	૬
આકરણ ચાલતું	૧	૩
ગુજરાતી ૪ થા ધોરણની (અંગ્રેજીના ૭ મા) નવી આવૃત્તિ	૨	૦
ગુજરાતી કોમેટ્ટ જીઓગ્રેફી નાની	૫	૦
ઈંગ્લીશ ગુજરાતી ,, ,,	૫	૦

રાષ્ટ્રીય સાહિત્ય

મારી જીવન કથા (પં. જ. નેહરુ)	૧૨	૬	
સત્યાગ્રહની મિમાંસા	૪	૬	
અહિંસા	૩	૬	
અને મજુરી કરનારઓને	૨	૦	
ગો સેવા	૨	૬	
ચરખું અવશ્ય	૩	૦	
મારી કેળવણી	૪	૦	
આખરી ફેસલો ભાગ ૧–૨	૫	૬	
,, ,, ભાગ ૩ જો	૭	૬	
મોંઘી વિચાર ફેરણ	૩	૦	
હિંદુસ્તાનો ગરીબ	૧	૪	
સત્ય ભજન મંડળી	૧	૬	
નવજીવન આલ્બમ	૧	૩	
અર્ઘ્યની પ્રતિમા	૩	૬	
આત્મા હીંદુસ્તાન	૪	૬	
આર્યોનો તહેવારોનો ઈતિહાસ	૧૧	૬	
સોક સંગીત	૧	૬	
સ્વદેશી સમાજ	૨	૦	
સીતા હરણ	૩	૦	
ત્રણ વાર્તાઓ	૪	૦	
ગુલામીનો વેપાર	૩	૦	
રાજા પરીક્ષીની કથા	૧	૬	
જેલ ડાયરી ચ. રા. ભોપાલાચારી	૨	૦	
પરદેશી કાપડની સાથે કેમ વર્તીશ	૨	૬	
પ્રાણ પ્રતિષ્ઠા	૨	૬	
નીતિનાશને માર્ગે	૨	૦	
ધર્મ અંશધાપન	૧	૬	
ત્યારે કરીશું શું ?	૨	૬	
,, ,, ઉત્તરાર્ધ	૨	૬	
ભોગવીલાસ ને બીજી વાતો	૧	૬	
નીરસિંહના અને બીજી વાતો	૧	૬	
ખેડુત શિકારી	૧	૦	
ગોળમેજીમાં ગાંધીજી	૨	૦	
,, ,, બાકું પુ.	૪	૬	
કારાવાસની કહાણી	૩	૦	
,, ,, બાકું પુ.	૬	૬	
નવા ચીનો ભાગ ૧ લો	૧	૬	
,, ,, ભાગ ૨ જો	૧	૬	

મહત્ત્વ મહત્ત્વ મહત્ત્વ

જેઓ રટણોની ગ્રેમોફન માટે ગોલ્ડસેલ સાથે ભળવા ઇચ્છશે તેમને ૫૦ રેકર્ડ દર્શાવો મફત આપીશું. અદ્યારાગ્રહથી કરવા હરી તો પણ કરીય લખોઃ—

નાથુભાઈ હરિભાઈ પટેલ,
પી. ઓ. બોક્સ નં ૬૩૨, ડોબાગાલે.

અંધારી	૨	૦	
મહાભારતના પ્રમુખો	૨	૦	
જોસેફ મિત્સુદરા	૨	૦	
આર્યજાતિનો મુક્તિ સંગ્રામ	૩	૦	
કુરબાનીની કથાઓ	૨	૦	
સાગર સમાટ	૨	૦	
વિરાટ અને તારે	૩	૦	
સોરઠ રાણો	૪	૬	
ગૃહરાજ	૪	૦	
વીર અજાદેવ	૪	૬	
હીંદુસ્તાનની બાળ વાર્તાઓ	૨	૬	
પુંડરીકના પરાક્રમ	૧	૬	
દૂધ ભન્ડારોર કેમ બની	૫	૦	
સમાજની વેદીપર	૪	૬	

ધાર્મિક સાહિત્ય

ભગવદ્ગીતા	૧૨	૦	
શ્રી. મહાભાગવત ભાગ ૧–૪	૧૨	૦	
ભાગ્ય દોહન ભાગ ૭	૭	૬	
,, ,, ભાગ ૨ જો	૧	૦	
ગીતા ભજન	૪	૦	
પરમાર્થસાર	૧	૦	
સ્વામી વિષ્ણુ સંવાદ	૧	૦	
મંગળ પ્રભાત	૧	૦	
મેરી અને મેસ્સા	૫	૬	
સાદી શિખામણ	૬	૦	
ટોલ્સ્ટોયની નીતિ કથા	૧	૦	
સ્વર્ગમાં ફેક્ટરી પા. પુ.	૪	૦	
કસ્તુરબા વચન-બોધમાળા	૫	૦	
ભક્તક કથા	૧	૬	
પરમહંસ રામકૃષ્ણના બોધવચન	૨	૦	
ભગવદ્ગીતા બોધ	૧	૦	
ગિતા કોક	૨	૦	
ઉપનિષદ પદાવળી	૪	૦	

નવલ કથાઓ

અતરની આશા	૪	૦	
પત્ર ગાયબ	૭	૦	
સંગીત હૃદય ૧ કથા નાટક	૧	૬	
બારેક અજી	૭	૦	
ગામ સહમી ભાગ ૧	૭	૦	
,, ,, ભાગ ૨	૭	૦	
,, ,, ભાગ ૩	૭	૦	
,, ,, ભાગ ૪	૮	૦	
જોસેફાઇના	૫	૦	
લધુ લેખ સંગ્રહ ભાગ ૨ જો	૨	૦	
સંગીત હૃદય અને સંપુટના	૭	૦	
ફિરીશ	૭	૦	
નારી હૃદય	૪	૬	
નલપુમા	૫	૦	
નાની નમસ્કાર	૪	૦	
દિલ્લચક્ષુ	૭	૦	
જવંત	૬	૬	
પુનરિલ્લી	૬	૬	
ભગીરદાર હાસ્ય અંકાર	૬	૦	
પુત્ર શિક્ષા	૪	૬	
રાજ નંદીની	૨	૬	
રાજીલી	૬	૦	
ચહુમા	૪	૬	
મોતીના તોરણ	૪	૦	
સુનીતી બોધ	૪	૦	
સાબરમતી	૪	૦	
સ્નેહ સંગમ	૪	૬	
ભારતની સદીનું કાલ	૫	૦	
બેરાનમાં	૪	૬	
રનેહ ધન	૭	૦	
સુખદુઃખ	૮	૬	
પારજિતા	૨	૬	
જવાના પત્રો	૨	૦	
પેરાના વાવણ	૧	૦	
કોજાના	૭	૦	
કાકાની કથા	૨	૬	
માણિકા	૫	૦	
વિપ્રદાસ	૭	૬	
કેક વિધાન	૫	૦	
કમળોની રાજેપર	૫	૬	

આજકાલના ઝભ્ભા	૩	૬	આત્મવિદ્યા	૧૭	૬
છાયા	૪	૧	આપણા દેશના મહાન સ્ત્રી પુરુષોની અક્ષિમ		
વિનોદ ચાદીકા	૫	૦	અક્ષરતીર્થાસિક વાર્તાઓ	૧	૬
ઉંમર અને ઝભ્ભા	૭	૦	ઉમર અને ઝભ્યામની ફલાફલતા	૬	૦
ગદ્યકા	૬	૦	ઉપાકાન્ત	૫	૧
મહેતી ગંગા	૫	૬	ઉત્સર્ગ	૪	૬
પહેલી ઝમાર	૩	૦	સુરપી મહોત્સવ પત્રિકા	૧	
ઝભ્ભી	૩	૦	બાળ સાહિત્ય .		
ચકમાય	૭	૦	પુસ્તકાલય	૮	૬
રવામી	૪	૦	પુરસ્કાર	૧	૦
કાર્યનામ	૪	૬	બાળવાર્તા	૧	૦
પ્રીકોન ભાગ ૧ લો ૨	૮	૦	બાળવાર્તા ભાગ ૨ જો	૧	૦
,, ,, ૩	૭	૦	,, ભાગ ૩ જો	૧	૦
ચાલીસ હજારનો ચેક	૬	૯	મધપુડો	૨	૬
ત્રિમૂર્તિ ૨૫	૧	૦	રીંછ ટીલ	૦	૬
ઝભ્ભાની કિમ્મત	૫	૬	વરતોઝ્યને કપાળા	૧	૦
મારવાની મોનરી	૭	૬	સત્યરસ	૦	૬
નામ રેવતા	૫	૬	હાજરો	૧	૪
હલ્ત રેખા વિજ્ઞાન	૨૧	૬	હીરા મોતી	૦	૬
ઝભ્ભર શિરપાવનો ત્રિનોદી વાર્તા સંગ્રહ	૧૭	૬	આપણા ઉત્સવમાં	૧	૬
ગાન્ત બાળ અને કરી કાર્યાલય	૮	૦	ઓલિયો અને બીજી પ્રેમકથાઓ	૨	૬
ઝાન્દરસ અને બીજી વાતો	૬	૦	સુધીયુ	૪	૬
સ્નેહ લક્ષ્મી	૧૭	૬	બાલ સાહિત્ય ગુચ્છ ૧ લો ૨૫	૬	૦
પુરાતન જર્યોત	૪	૬			
પાનકી ખરીબા-કેપ્પા છોટી ઝોરી બતીબા	૪	૬			
ઝભ્ભાની શ્રીઝમો	૨	૬			
ઝો ઝની મોની	૫	૦			
નોંધ નજરીઓ	૭	૦			
નેહના ઝરણાં	૮	૦			

ઓરડર સાથે નાણાં મોકલવા બહેરબાનીથી કરવી. વી. પી. ઓર્ડરોને ધ્યાન આપવામાં નહિ આવે.

મળવાનું ઠેકાણું:-

Manager, Indian Opinion,
Phoenix. Natal.

બાળ ઉપરજ ચીજોનાં સૌંદર્યનો આધાર

જો તેના બચાવર સંબંધ રોગમાં ન આવે તેમજ પાણના મુળને પોષણ આપવામાં ન આવે તો ગમે ગમે ગમે ગમે ગમે ઉ ગમે તેવા આકર્ષણના ઝભ્ભાઓ પોષણ વીના નમાવા પડે છે એવાની સામાનો દુઃખાયો, ગાંઠો આવ્યા. ઘીમડીઓ, ગંડમાળ, ચીરીઓ ઇત્યાદિ, જેમાં કરવા પડે છે. બાળ ઉપરજ ચીજોનો અવયવ ૬ જે બાળક ૬ તને ઝાળ પ્રકૃતિ છે અને નવા નમાવાં નોંધને આપને બાળકો માટે પસંદ કર્યું છે. આપણા બાળક ઝભ્ભાને પણ વખત દેતા નહિ. તેનો સંપૂર્ણ ઉપાય પહેલી તકે કરવો છે એવી તમારા બાળક ઉપરોક્તની બાબતમાં ૬ જે બાળક છે તેને ૬ ૦ પણ ઝાળો ન વધારો. આ માટે એક સારા અને સમૃદ્ધ પુસ્તકની ઉપરજ "બાળકનું ઝાળી નેબ" છે જે જેમાં ઉપરજ પોષણ બાબતમાં બાબતોનો આપેલ ૬ ૦ બાળકોનો નમાવાં ઉપરોક્ત મળી ઉપરો કરો નમુનો આપ ૬ ૦ બાળકના બાલપોષણ ડાકટરોએ પોતાના મંતવ્યો આપ્યા છે. બાળકને કેવા આપી કે બાળકે આવો પડતા આદતથી, બાળકો બચાવો કરો, બાળ, સુંદરતા અને સુખ્યકાર બનાવી કુદરતી ખોરાકે આપે છે. આપેલ ઉપરોક્ત ઉપરજ બાળકો આપે ૬. આપેલ બાબતો અને તેના વિષય મુદ્દાનો ઝાબ ૬૦૦. કિંમત ઉપરોક્ત બોલાય છે

બનાવનાર:— કે. જે. હાલધર, મુંબઈ નં. ૬.

શિયાળો આવ્યો!! શું લાવ્યો?

શરીરને પુષ્ટ બનાવવાના પદાર્થો લાવ્યો. શોકો બાળ બાળના બાકો બનાવવાની તપાસણીઓ કરી રહ્યા છે.
સારા બાકો બનાવવા માટે ક્રમાંકે ત્યાં તાજો માલ ચોકકસો માલ આવી ગયો છે. તેમજ દરેક જાતની દેશી દવાઓ અને દેશી મસાલો બરોબર તાજો અને ચોકકસો માલ સ્ટોકમાં રાખીએ છીએ.

દેશી પુસ્તકના ઓરડર નીચે ૨ ની રીતે. ૧૦-૦ સામાન્ય ૭૫-૦૦.
દેશી ઓરડરોના ઓર્ડીયો નીચે ૨ ની રીતે. ૭-૦ સામાન્ય ૭૫-૦૦.

શરીરના કોઇ પણ ભાગમાંથી વાળ કાયમનો

નવાબી પાવડર

ફકત બે જ નીનીટમાં વાળ સાફ થાય છે.
ડાબ્બો મોટો ૧૨ પોસ્ટેજ સાથે, અરધો ડબ્બો ૭ોનારને રૂા. ૧-૦ પોસ્ટેજ સાથે. ૪ નાનો ૭ોનારને રૂા. ૦-૬ પોસ્ટેજ સાથે ૬ ભાગવા બે નાનો ૭ોનારને ૧ ૭ોનો પોસ્ટેજ મોકલવો.

ઓર્ડર સાથે રોકડા પૈસા મોકલશો

Fancy Gold Cups and Saucers at 1/9 a dozen.
12 dozen to a case. Cash with order.

I. G. H. BASSA

153 Grey Street, • • Durban.

પ્રસ્થાન

પ્રસ્થાન માસિક બાર વર્ષ પુરાં કરી—તા પુરૂં કરી—તેરમા વર્ષમાં પ્રવેશ કરે છે, તે નિમિત્તે :—

'પ્રસ્થાન'ના ગ્રાહકોને ખાસ ભેટ

જે ગ્રાહકનું ન. ૧૯૯૮૪ના ડીસેમ્બરથી બાકી ૧૯૩૪ના ડીસેમ્બર ૩૮ મે, બાકી, પરદેશ ત્રણ રૂા. ૧૫ મોકલી આપે, તેમને પ્રસ્થાન કાર્યાલય તરફથી બદલ પડેલા પુસ્તકો ઉપર રૂા ૮ના કમીશન કાપી આપવામાં આવશે. [અધ્યક્ષ શ્રી ઇશ્વરલાલ મણિલાલ તથા શ્રી રામનારાયણ પાઠકના પુસ્તકો ઉપર ૧૧ ટકા]

એટલે કે

જે ગ્રાહક ડીસેમ્બર ૨૭-૩૪ સંપાદના પુસ્તકો ખરીદશે તેમને પ્રસ્થાન ભેટ મળી રહેશે.

દશ-બાર ફોટાવાળાં ખરીદકે તેમને અમો ઘણાજનમાં પટી રહેશે તોડો ૫ સાલ તા માળકોજ.

ગુજરાતનો ઝાબ્રમર્ક, તેમજ પુસ્તકાલયો ને હાયસ્કુલો આ ઘોજનાનો જરૂર લાભ લે.

પ્રસ્થાન કાર્યાલય: પારસી ઝમિયાદી સામે : અમદાવાદ.

અકત?

પ્રસ્થાનનાં પુરસ્કારો

	રૂપિયા.
સમ્મપ્રપંચ	૩૫
મુખમરાનો ઉપાય	૪
રસિકલાલ પરીખ	૮
લાભશંકરભાઈ	૬૧
પરસ્પર્યુ ચિહ્ન	૨
હિન્દમયી	૧૩૫
મરેજાહિરે	૨
મણુરંજ	૧૧
પ્રમનો દંભ	૧૧
ઝો-પ્રકૃપા	૧
નવો અવતાર	
(પદ્ય ભાગ)	૫૩
કયામલી	૭૫
સમસુખ	૬૧
બાળા આસોપાલવ	૧૫
સરસ્વતીબાળા	
ગમે ૨ જી ૬	૧૩૫

બાકી મુગોમ્બ મંગાવો

'Phone Day 2-4169. **RAJCOOMAR.** 'Phone Night 6-4570.
DURBAN'S FIRST INDIAN UNDERTAKER
Coffins, Wreaths, and Fresh Flower Work of all Description always in stock
Motor and Horse Hearse at moderate Charges.

રાજકુમાર,
અન્ડરટેકર
કોફીન, ફુલ, ફ્લાવર ગાર્ડ તેમજ બીજા સર્વ જાતની ફુલની બનાવટ
આપે છે. દરેક વિવરણ મુકું.
14, Cross Street, DURBAN.

'PHONE 33-4691. BOX 2626.
L. MISTRY
એલ. મીસ્ત્રી
બોકસ, રેબલ અને ફીચન ફ્રેમર બુટક અથવા જથ્થા-બંધ બનાવનાર તેમજ બુક બાઈન્ડીંગ સંતોષકારક કામ કરનાર.
માટેલા આવેલું પ્રાઈસ લીસ્ટ મંગાવો.
85 Market St. : : : Johannesburg.

કીટીંગસ
પાવડર
કીડી, માકડ, ચાંચડ, કંસારા, માખી, વંદા વિગેરે સવજા જંતુઓના
નાશ કરે છે.
કીટીંગ્સ પાવડરના ટીન મળે છે.

'Phone 2-3381 Tel. add. "Leapco."
D. K. PATEL
Fruit and Vegetable Exporter
—SPECIALIST—
in South African, Canadian and Australian Apples
—also—
Cape Fruit on hand in season
We have in stock Naartjes which have just come in Market

ડી. કે. પટેલ
ફ્રુટ અને વેજીટેબલ એકાવનાર.
સાઉથ આફ્રિકન, કેનેડીયન અને ઓસ્ટ્રેલીયન એપલ્સના સ્પેશીયલીસ્ટ
ઋતુમાં કેપ ફ્રુટ પણ રાખીએ છીએ
નાર્ચીસ ફ્લાસમાં શરૂ થયા છે અને તેનો સ્ટોક પણ રાખીએ છીએ.
કંસોના ઓર્ડરો ઉપર ખાસ ધ્યાન રેવામાં આવે છે
નાર્ચીસ અને ગ્રેન્ડરીન સારા અને સસ્તા
C. O. D. થી મળશે.
P. O. Box 766. 10, Cross St. Durban.

Phone 33-4493 Tel. Add.: "VALABTEL." P.O. Box 6248.
V. B. PATEL,
WHOLESALE AND RETAIL FRUIT, VEGETABLE AND PRODUCE MERCHANT
CHEAPEST BANANA STORE IN TOWN.
40 President Street, JOHANNESBURG.
Terms: NETT CASH or C.O.D.
વી. બી. પટેલ,
હોલસેલ અને રીટેલ ફ્રુટ, વેજીટેબલ અને પ્રોડયુસ મરચન્ટ
કરતાં સ્વ. ૧ બજારનાં સૌથી સસ્તાં
વેચાણ ફ્રુટ, વેજીટેબલ, પ્રોડયુસ અને બીજી જાતની ગ્રોસરીનો
અમારી ત્યાંથી બજારના દરે બાદ કરતાં ઓછા ભાવે મળશે. કંસોના
ઓરડરોપર ખાસ ધ્યાન આપવામાં આવે છે.
રેલવેથી આવતા C. O. D. થી માલ મળી શકશે.
ટેલીફોન ૩૩-૪૪૯૩ ૪૦ પ્રેસીડન્ટ સ્ટ્રીટ,
પી. બી. બોક્સ ૬૨૪૮ જોહાનીસબર્ગ

"શુદ્ધ ઘી"
દરબારમાં પ્રસીદ્ધ ગોલવ જાતીના પાસ કેરલ ગામ, જી. અમરેલી
ગીરના જંગલનું ખરારના મફતલાલ વનમાળીની દુકાનનું
અજવાળું બ્રાન્ડનું (ચોક્કસ) ઘી.
અમારે ત્યાંથી બોટલ
પ્રમાણમાં મળશે.
બાબ માટે પુછો યા જાઓ:
સાઉથ આફ્રિકાના સોલ એજન્ટ.
સામજી દેવશી એન્ડ સન **SAMJEE DEVSHI & SON**
૬, ક્રોસ સ્ટ્રીટ, 6, Cross Street,
ડરબન. DURBAN.

આ માખણ, ચહેરાની ચામડીને મુલાયમ રાખી સૌંદર્યવાન બનાવે છે.
ચામડીનાં દરેક દર્દોમાં ફાયદાકારક અકસીર ઈલાજ તરીકે આજે વર્ષોથી આરામ કરે છે.
સોલ એજન્ટ:
Indo-African Trade Agency
74-76 Wilson St.
DUNDEE, Natal.
S. A.
અકબરાલ્લી
સોલ ઈમ્પોર્ટર્સ: પાટણવાલા લીમીટેડ,
૧૮૨-૮૪ અબદુલ રહેમાન સ્ટ્રીટ.
મુંબઇ ૩.

SOLE AGENT FOR

His Master's Voice

હિઝ માસ્ટર્સ વોઇસ

In The Union Of South Africa

ઓગસ્ટના ગુજરાતી લેટેસ્ટ રેકોર્ડો આવી ગયા છે

We specialise in Tamil and Telugu Drama Sets and also Native and Afrikaans records. Wholesale and Retail.

N 5551 પ્રેમની દુનિયા.
N 5570 ચાંદીનો ચમચો.
N 5573 લાયબિયા ગત.
N 5574 મે તો નગરી પ્રીતમની જોઇ
N 5578 બે બુઢ્ઢી.
N 5560 પ્રેમનું પીંજણ.
N 5559 પ્રેમની પીપાલી
N 5554 કાલે કહેજો.
N 5558 ગંજાર ગોહાળો.
N 5524 મુક્તાની શોધણી.
N 5499 ૧૯૩૧
N 5864 તુજીને મુજને પ્રેમ કીધાવા
N 15654 મન મેરા સાથ દે કે નહીં
FT 5246 દસાણવાર આરતી.
FT 5424 ગદા પત્નીની
FT 5416 પ્રેરણા.
FT 5422 નજરી મોરી સ્વપ્ન અંતર
N 6825 મલી પ્રેમ નગરેણા પીપરે પીણારે
N 6829 બદોલત દુનિયા મે બડકો બાપા.
FT 5421/2 મોરા બાપ નાટક બાગ ૧ થી ૮
નરસીંહ મહેતા નાટક બાગ ૧ થી
અવધ કપટ નાટક ૧ થી ૩
રાજપૂત રમો નાટક ૧ થી ૩
N 6726 બુરો સબ સન્સાર.
N 6694 નાથા મેન ઇશારે પીયારે.
N 5550 મીસ ૧૯૩૬ બેગમ
,, *5547* મારટર ૧૯૩૬ ,,
,, *5552* કેન્ટલમેન ,,
,, *5550* પ્રેસ્ટર ઇનવેકેશન ,,
,, *5458* હોકના બાપા ,,
,, *5561* ઇન્ડિયન જેરીસ્ટરની બાજી. કોમીક.

પૃથ્વીરાજ ચોહાણનું નાટક પુરો પેટી અને પુસ્તક સાથે કીમત પાઉંડ ૨–૦૦–૦ નો સેટ.

નાટક મહારાણા પ્રતાપ પુરો પેટી અને પુસ્તક સાથે કીમત પા. ૨–૧૫–૦ નો સેટ.

,, રા. માંડલીક પુરો પેટી અને પુસ્તક સાથે કીમત પા. ૨–૫–૦ નો સેટ

એચ. એમ. વી. હાર્મોનીક પાટી પુરો પેટી અને પુસ્તક સાથે કીમત કી. ૧૫ નો સેટ.

નાટક ગુણસુન્દરી પુરો પેટી અને પુસ્તક સાથે કીમત પા. ૧૫ નો સેટ.

,, સ્વપ્ન ભરથરી પુરો પેટી અને પુસ્તક સાથે કીમત પાઉંડ ૧–૧૦–૦ નો સેટ.

,, રા. સમાલ શાહનો સેટ ૧ થી ૮ બાગ.
,, મીરાબાઇનો.
,, ઉષા સ્વપ્ન.
,, સમાજનો બાગ બાગ ૧ થી ૩.
હાલનો બારનો દુનીન રેકર્ડ ૬ રેકોર્ડનો સેટ.
,, પટુડી બી લડકી ૪ રેકોર્ડનો સેટ.
,, મુરે બાહરલા ૪ રેકોર્ડોનો સેટ.
,, વીરોન પરબાત ૪ રેકોર્ડોનો સેટ.
,, મેરા સાથે અરબ ૪ રેકોર્ડોનો સેટ એચ. એમ. વી.
,, સાને પ્રેમાલાપ ૪ રેકોર્ડોનો સેટ એચ. એમ. વી.
,, મુરે ઇસ્લામ ૪ રેકોર્ડોનો સેટ મેલબર્ણીઆ.
,, નામ પ્રભા ના નરી ૪ રેકોર્ડોનો સેટ એચ. એમ. વી.
,, ફ્રેહાગણી મંજલ ૪ રેકોર્ડોનો સેટ એચ. એમ. વી.
,, મુરબ્બતાન ૪ રેકોર્ડોનો સેટ મેલબર્ણીઆ
,, ઇન્દ્રા મજન ૪ રેકોર્ડોનો સેટ એચ. એમ. વી
,, ગાયત્રા ગાયા ૪ રેકોર્ડનો સેટ એચ એમ વી
,, કારીગરદા ૪ રેકોર્ડનો સેટ એચ. એમ. વી
,, અરબી રેકર્ડ મુરે આસીન ૪ રેકોર્ડનો સેટ

૧૦ ઈંચ ૧ રેકર્ડ, ૧૨ ઈંચ ૧ રેકર્ડ ૨પ/-, ૧૦ ઈંચ ૧૨ રેકર્ડ, ૧૨ ઈંચ ૮ રેકર્ડ ૪૮/-.

બજાર ભાવના ૧૦ ઈંચની ૬ અને ૧૨ ઈંચની ૪ રેકોર્ડથી ઓછીના ઓર્ડર સ્વિકારવામાં આવશે નહિ.

Radio Record Trading Co.,
88 Victoria Street - - Durban.

Radio Record Trading Co.
P. O. Box 6398 29 West Street.
JOHANNESBURG.

RADIO RECORD TRADING Co.,

SOLE AGENTS FOR

Columbia

In The Union Of S. A.

ઓગસ્ટ સુધીના નવા રેકોર્ડો આવી ગયા છે. મંગાવો ને ખાત્રી કરો. કીલકમના રેકોર્ડ પણ સ્ટોકમાં રાખીએ છીએ.

"ગરીબ કી તાપ!"

પાંચ રેકોર્ડનો રોઢ પેટી અને પુસ્તક સાથે
કીમત ફી. ૨૫.

N. 10019 સાજીમ કર્દેંગે યુ.
N. 10018 કાંઈ દેર કરતા
N. 10023 રંગનાયકા મેલા હ
N. [illegible] તેરા મુજે સુમરુમ.
N. [illegible] કેવા મોજ છે બહારે.
[illegible] ઘૂન ઘૂન ઘૂન
[illegible] મેરા દીલ ના [illegible]

G.E. 506 મોહીનીનો મોહજાલ.
.. 2234 આવો અલ્લાહ કી અલાહ.
.. 1709 મુસને વાલે મુજે મેલ મુસને.
.. 1710 તસવીર કે તારીફે દુનીયા
.. 2340 વહ આંખે ખુલી કે બીટાને.
.. 17,30 આપનો મેરી બીગડીબી
.. 1341 કબરના કા મોજના
.. 1391 મોજના કીજરના ઓમાર.
.. 1396 મોજના બંગડી કબરના
.. 1509 પીયારી પીયારી સુરતવાલે.
.. 1699 મોહબ્બત મેરે દીલ કે
.. 1077 મશહુર હુવા આલમ મે.
.. 1710 ગયલા મુજે રોજનો ભુલાયો.
G.E. 7 કાયર કે હાથમે તલવારના
દીરના
P.E. [illegible] કબાદન કુસેન એહસે
તલાક
P.E. [illegible] કબરના બીમાર.
G.E. [illegible] રેકોર્ડ ન-૬ થી ના આગ કુચ.
.. 1720 જબ દુર દુનીયાસે ગેહા
મેરે નાથા.
.. 2111 દીનકા કંઠકા જાનમા.
.. 1705 બહક કે સરવર સાથે
એ મેહબુબ.

We specialise in Tamil and Telugu Drama Sets and also Native and Afrikaans records. WHOLESALE AND RETAIL.

સાને ઇસ્લામ

નો પાંચ રેકોર્ડનો સેટ બુક

સાથે ૩૦/-

The following Tamil Drama Sets in stock

Sathyavan Savitry, Paduka-Pattabhekam, Utera-Ramayanam, Dumbachari, Snan Sundari, and thousands of singer Records.

Radio Record Trading Co.,
88 VICTORIA STREET,
DURBAN.

Radio Record Trading Co.,
P.O. Box 6398 29 West Street,
JOHANNESBURG.

દરેક જાતની સ્વાદીષ્ટ. સુંદર શુધ્ધ ઘીની મીઠાઇ.
ફરસાણ વીગેરે માટે ક્યાં જશો?

પટેલ્સ વેજીટેરીઅન રીફ્રેશમેન્ટ રૂમ

પાપડ, લીંબુ, તથા કરીના અચાર તેમજ શીઆળાની ઋતુ માટેના ખાસ ચોષ્ટીક પાકો અમારે ત્યાંથી કીફાયત ભાવે મળશે. એક વખત પધારી અથવા ઓરડર મોકલી ખાત્રી કરવા વિનંતિ છે.
બહાર ગામના ઓરડરો ખાસ માલીકની જાતી દેખરેખ નીચે મોકલવામાં આવે છે.
ગ્રાહકોને સંતોષ આપવો તે અમારો ખાસ મુદ્રાલેખ છે.

PATEL'S VEGETARIAN REFRESHMENT ROOM

(Prop. R. M. PATEL)

Telephone 2-2209 **202 Grey Street. :: :: Durban.**

Box 830. Tel. Add. "Orangexpo."

M. C. PILLAY

Wholesale Fruit & Vegetable Exporter

country orders executed at lowest Market prices special attention given to all enquiries / orders

TRIAL ORDER SOLICITED.

જથ્થાબંધ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ મદ્રાવનારે

અમે અમારીના ઓરડર ખાસ કેમરેબ રાખી સારો માલ O.O.D. થી મદ્રાસીએ મોકલીએ છીએ.

79, PRINCE EDWARD STREET, DURBAN.

'Phone 2-6235 P. O. Box 316

Heerabhai Morar Matvadkar,

Wholesale Fruit & Vegetable Exporter and Commission Agent

15 CROSS ST. RESIDENCE.
PACKING WAREHOUSE 44 BOND ST.
DURBAN.

હીરાભાઇ મોરાર મટવાડકર

હોલસેલ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ ચઢાવનાર અને કમીશન એજંટ.

પેકીંગ સારી રીત કરી માલ સી. ઓ. ડી. થી મોકલવામાં આવશે.

ટેલીફોન ૨-૬૨૩૫ બોકસ ૩૧૬.

૪૪ બોન્ડ સ્ટ્રીટ, ડરબન.

NAROTAM HARGOVIND

The Master Tailors.

Suits and Costumes Made in the latest Styles.
We specialise in High Class Tailoring.
Our Prices are to suit the times.
Try us with your next Order

તમારો સુટ ક્યાં સીવડાવશો?

નરોતમ હરગોવીંદ

તમને અપ-ટુ-ડેટ સ્ટાઇલનો હિસાબ આને બનાવી આપશે.
ટ્રાયલ ઓર્ડર આપી ખાત્રી કરી લ્યો.

'Phone 25661. 176 Grey St Durban.

અઠવાડીક પંચાંગ

તારીખ	ખ્રીસ્તી	હીંદુ	મુસલમાન	પારસી	સમોદય	સમાસ્ત
	૧૯૩૬ નવેમ્બર	૧૯૯૫ કાર્તિક	૧૩૫૫ રમઝાન	૧૩૦૬ શહે. ૩૬મી	કા. મી.	કા.મી.
સુમ	૧૦	૨૬	૪	૧૮	૬	૬-૫૮	૬-૨૧
મંગળ	૧૦	,,	૫	૧૯	૭	૬-૫૮	૬-૨૩
બુધ	૧૨	,,	૬	૨૦	૮	૬-૫૮	૬-૨૪
ગુરૂ	૧૩	,,	૭	૨૧	૯	૬-૫૯	૬-૨૪
શુક્ર	૧૪	,,	૮	૨૨	૧૦	૬-૫૯	૬-૨૫
શનિ	૧૫	,,	૯	૨૩	૧૧	૭-૦૦	૬-૨૫
રવિ	૧૬	,,	૧૦	૨૪	૧૨	૭-૦૧	૬-૨૬
સુમ	૧૭	,,	૧૧	૨૫	૧૩	૭-૦૧	૬-૨૬

Printed and published by Manilal M. Gandhi at Phoenix Settlement, Phoenix, Natal.

GANDHI & Co. (Pty) Ltd.

GENERAL MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

Try us for:-

Benares Saries, with Blouses of same design prices from 75/- to £10 with double border.

Also Cotton, Crepe-de-chine & Rayon Saries from 2/6 to 40/-.

We also stock Indian Drugs, Condiments, Draperies, Outfitting, Hardware, etc. etc.

Telephone 23676.

Tel. Add. "Gandhico" Durban.

112 Victoria Street,

DURBAN.

અમારે ત્યાં હમેશા મોટા પ્રમાણમા નીચે જણાવેલ ચીજો સ્ટોકમાં રહે છે.

કેળવ્યા બદામ, પીસ્તાં, ચારોળી, એલચી, જાયફળ, જાવંત્રી, લવીંગ, સુરજકાપ કેસર, તેમજ ફળાદર, પાપડ. છુટ્ટી ચીજોરે આખા તેમજ બારા રેબરેબ નીચે પીસાવેલ મસાલો તથા તમામ જાતના ચોળા-ટરાસાલ, કમોદ દીલ્હી, બાંબળ, બારજ તુલસી, ચીજોરે તથા પંજાબી સાલમ. પેરાળી મુસલ્લી. ગઁઠોમા કેપરાચાટી તથા સાતસો બાકરો બાતનું ગંધીબાજું તેમજ સોપારી-બદામી સેવરપની. ફાકચા, સેકેલાં તથા ગુલાબનું પાણી. આમળા, બોગરા, ચંબેલી, બુપેલ. કાગીનીબા ચીજોરે ખુરબોબાદ તેલ ચીજોરે. ચીજોરે મોટા જથામાં તેમજ છુટા મળશે.

Also:

P. O. Box 27, TONGAAT,

Telephone during Office hours No. 5.

,, after Office hours No. 0088.

66 ALICE STREET and 85a LEOPOLD STREET

DURBAN.

SPRINGBOK SERVICE STATION

Always At Your Service
DAY And NIGHT
for
Petrol, Oiling, Greasing and Repairs
and for Parking Your Car

સ્પ્રીંગબોક સર્વીસ સ્ટેશન

તમારી મોટર પાક કરવી હોય, પેટ્રોલ જોઇતું હોય, ઓઇલીંગ અને ગ્રીસીંગ કરાવવું હોય કોઈ પણ જાતનું રીપેરીંગ કરાવવું હોય તો અમારે ત્યાં આવજો.

તમારા તહેનાતમાં અમે રાત અને દિવસ હાજર રહીએ છીએ.

'PHONE 2-3448 OR 2-0247.

IF YOU WANT THE BEST AND SOUTH AFRICA'S STRONGEST AND MOST RELIABLE WATCH **INSIST** ON A WORLD FAMOUS

UNION SPECIAL

[illegible] NON-MAGNETIC SHOCK PROOF, UNBREAKABLE, PERFECT TIMEKEEPER. [illegible] LATEST LADIES' & GENTS' MODELS.

REDUCED PRICES FROM 25/- UPWARDS.

GOODS SENT C.O.D. THROUGH POST OR ACCOUNT OPENED WITH APPROVED MARKS

દુકાનદારોને હોલસેલ માલમાં સારૂં ડીસ્કાઉન્ટ આપવામાં આવશે.

[illegible]

THE AMERICAN SWISS WATCH

[illegible]

WHOLSALE & RETAIL JEWELLERS.

25, PARLIAMENT STREET.

CAPE TOWN.

YOU CAN'T BE LATE
WITH
ROAMER

15 & 17 Jewels Gold or Rolled or Chrome

Latest Style and Design

દુનીયાનું શ્રેષ્ઠ ચમત્કાર ઉત્પન્ન જોઇએ અને તેથી
નિયમિતતા ગૃહીમથી જોઇએ.

રોમર ઘડીયાળ તમારો વખત સાચવશે.

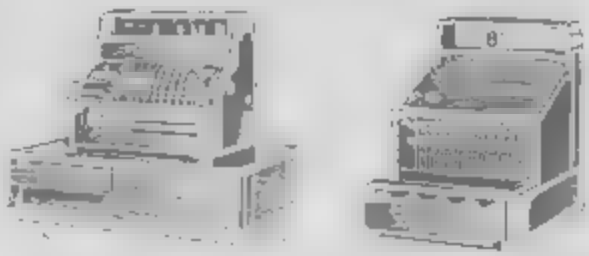
૧૫ અને ૧૭ ઝુવેલ્સના રોલ્ડ ગોલ્ડ અથવા સોનાના ઢાકણ
ક્રોમના વજન કોરેક્ટ સ્ટાયલ અને ડીઝાઇનના છે.

Sole Distributers

PATEL AGENCIES (Pty) Ltd.

'Phone 33-2081. P. O. Box 6093
No. 6 KORT STREET, JOHANNESBURG

NATIONAL
CASH REGISTER
AND
ACCOUNTING MACHINE
SYSTEMS
FOR
MAXIMUM
EFFICIENCY

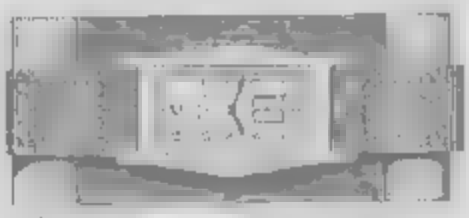

THE NATIONAL CASH REGISTER CO. S.A.
(PTY.) LTD.,
63 PRESIDENT STREET
JOHANNESBURG
P. O. Box 3591. Phone 33.6245

The Lord Elgins
FOR MEN

THE WORLD'S FINEST WATCH
KATZ & LOURIE LTD.
COR. ELOFF & MARKET STREETS, JOHANNESBURG.

Durban enquiries:
R. A. DAVIES,
76, Field Street
Lourenco Marques enquiries:
CASA COIMBRA,
Box 178

PLEASE SEND ME WITHOUT
OBLIGATION YOUR FREE
ELGIN WATCH CATALOGUE
NAME
ADDRESS

INDIAN OPINION

Founded by
MAHATMA GANDHI
IN 1903

No. 45 Vol. XXXV Friday, November 18th, 1938 PRICE FOURPENCE

DEMOCRACY OF THE WEST

"DEMOCRACY of the West is, in my opinion, only so called. It has germs in it, certainly, of the true type. But it can only come when all violence is eschewed and malpractices disappear. The two go hand in hand. Indeed malpractice is a species of violence. If India is to evolve the true type, there should be no compromise with violence or untruth. Ten million men and women on the Congress register with violence and untruth in their breasts would not evolve real democracy or bring Swaraj. But I can conceive the possibility of ten thousand Congressmen and women who are cent per cent true, and free from having to carry the burden of innumerable doubtful companions, bringing Swaraj."

—HARIJAN

પશ્ચિમની લોકશાહી

"પશ્ચિમની લોકશાહી એ, મારા મત પ્રમાણે, કેવળ નામનીજ છે. એમાં સાચા પ્રકારની લોકશાહીના અંકુરો અવશ્ય રહેલા છે. પણ એવી લોકશાહી તો ત્યારેજ આવી શકે જ્યારે હિંસાનો સદંતર ત્યાગ થાય અને કપાકપટ અદૃશ્ય થઈ જાય. આ બે વસ્તુઓ એકબીજાની સહચારી છે. વસ્તુતઃ કપાકપટ એ એક પ્રકારની હિંસાજ છે. આરંભમાં જો ખરા પ્રકારની લોકશાહી બીલકુલ ન હોય તો હિંસા કે અસત્યની સાથે કોઈ પણ જાતની બાંધછોડ ન કરતાં. હૃદયમાં હિંસા અને અસત્યને સંઘરનારાં પ્રત્યેક સ્ત્રીપુરુષોથી સાચી લોકશાહીનો વિકાસ થવાનો નથી અથવા તો સ્વરાજ આવવાનું નથી. પણ જોઈએ તો દસ હજાર સત્યનિષ્ઠ, અને અભ્રાંત ભોકતા સાથીઓનો બોજો વહેવાની જરૂરતથી મુક્ત એવાં દસ હજાર અહિંસાવાદી સ્ત્રીપુરુષો સ્વરાજ લાવે એવો સંભવ કલ્પી શકું છું ખરો."

—ગાંધીજી

WHY YOU SHOULD INSURE YOUR LIFE WITH
"NEW INDIA"

(1) BECAUSE it is a purely Indian Company with a Directorate composed wholly of influential Indian gentlemen of widely recognized business ability and is the largest General Insurance Company of India with total funds amounting to Rs. 2,13,94,387

(2) BECAUSE the evidence of its contract (Policy) is beyond question seeing that its paid-up Capital is much more than the combined paid-up Capital of all Indian Insurance Companies transacting only Life Insurance business

(3) BECAUSE its premiums are moderate and its policy conditions are as liberal as they could be.

(4) BECAUSE its offer of automatic non-forfeiture privilege Extended Term Insurance, Permanent Disability Benefit and Payment of double the sum assured in the event of death by accident is unique.

(5) BECAUSE it has established a reputation for prompt settlement of claims and efficient service to its policy-holders

ALL OTHER BUSINESS TRANSACTED

Life, Fire, Motor Car, Motor Lurry, Motor Bus, Plate Glass, Workmen's Compensation, Burglary, Etc.

For Rates please apply to:

JALBHOY RUSTOMJEE,

Principal Representative in the Union of South Africa.

Natal Office
"INDIA HOUSE"
17 First Avenue Durban
Telephone 2-5045 P. O. Box 1610
Tel. Add. "RUSTOMJEE Durban

Transvaal Office
ROOMS NO. 12 & 13, BARKLY ARCADE.
Second Street Johannesburg
Telephone [illegible]
Tel. Add. [illegible]

Phone 33-6229. Telegrams "GIDMALCO P. O. Box 5168

JAPAN BAZAAR

WHOLESALE SILK & CURIO MERCHANTS.

39 MARKET STREET, JOHANNESBURG.

Specialising in SILK MATERIALS LEATHER SUIT CASES ORIENTAL CURIOS BRASSWARE ETC

ALL PRICES QUOTED AT LOWEST MARKET RATES.

INDIAN SARIS: Crepe de-chine and Georgette Saris beautifully embroidered 45" x 5 yds length price 17/6 piece. Heavy Crepe de-chine Saris hand embroidered 45" x 5 yds 30/- piece. Georgette and Crepe-de-Chines beautifully embroidered 45" from 3/9 per yd

ODNIS. Hand embroidered on Georgette and Crepe-de-chine 45" from 12/6

Above obtainable in the following shades White, Pale pink, Sky blue, Pale green Salmon pink, Red, Maroon, Brown and Black

જાપાન બઝાર

સોદાબીલ્લાઓના જુના અને જાણીતા કેસામના જથ્થાબંધ વેચાણ કુટને માલના વેપારીઓ.

સાડીઓ, ઓઢણીઓ. ચુનારીઓ.

તાજા નવીન ભાત ડિઝાઇનોં ફ્રેમાઓના વાળી બાળકાપાર કેસાની જરીવાળી ભરેલી જયારવેર્ડ અને ક્રેપ-ડી-શીનની સાડીઓ તથા ઓઢણીઓ દબાણમાં મોટા જથ્થામાં ખરીદવામાં આવી પહોંચી છે તેમજ હાલમાં એટલે અત્યારે બજારમાંથી ખેલીકો મીલના તથા મુંબઈ અને અમદાવાદની બીજી લાગતી વળગતી મીલોના ખરીદી બાતબાતના ફ્રેમાઓના ચાળા સુતરાઉ કુમાશ. પટોળાં. ફેશીઓ. ચોકડી તથા સુંદર ભરત ભરેલી ચોળીઓ તેમજ ચણીયા પાટો મોટા જથ્થામાં મંગાવવામાં આવ્યાં છે. ફેશન'ના ચમકાર માટે તેમજ ગેટ માટે પાંચ વાર. ૬ વાર. તથા સાત વાર સાડીઓ તેમજ પંજાબીઓ માટે ઇરેક જાતના લંબાઇ કરવાં પણ ફાયદાવાળ ભાવે મળશે. લાલ ચણતા માટે સુંદર અને અનુકરણના માલ ખરીદવા અમારી ઓફર ધ્યાનમાં લેવા.

કુટક માલ પણ જથ્થાબંધના ભાવે આપવામાં આવશે. આ અઠવાડિયે તાજા ચેપાસ્ટર કેમાનું ચુકશે નહિ.

સ્થાનિક ગુમાસ્તાના માટે ખાસ ડી. ૨-૧. ડી. ૫ ટકા ડીસ્કાઉન્ટ. ઓર્ડરોની સાથે ક્રેપ-ડી-શીનની ઓઢણીઓ બરાબર ભરેલી ડી. ૧૨-૬. ક્રેપ-ડી-શીનના બાકી ભરેલી સાડીઓ ૫૫ ઈંચ પહોળા ભાવ ડી. ૨૫ ટકા ડીસ્કાઉન્ટ.

ટેલિ. ૩૩-૬૨૨૯ ટેલિગ્રામ "જાપાન બઝાર" ઓફિસ પો.બો.

૩૯ માર્કેટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

B. I. Steam Navigation Co., Ltd.

સ્ટી. "કરાંજા"

૩૬ ટીકીટ પા. ૬ ૭ ૬.
ક્રિંદુ ચીશી પા. ૨ ૬ ૦.
ટાવલ પા. ૧૧ ૧૩ ૬.

૩૬ ટીકીટ પા. ૬ ૭ ૬.
મુસલીમ ચિતા પા. ૨ ૬૭ ૦.
ટાવલ પા. ૧૨ ૪ ૬.

નવેમ્બર તા. ૨૦ મીએ મુંબઈ જવા ઉપડશે.

આપ મુસાફરોને ઉતારવાની પોતાના ગાડાના ઉપર પોતાનું અને કીમતનું નામ લખી, પોર્ટર લોકનું ગાડામાં ચઢવા અને ત્યાં બેસવા તેમને ઓફિસરોને રાજીના સીધા પોતે ઉપર મદદ આપવા ખાસ જણાવવું.- નિરોપમા બહાર ગામના પેસેન્જર જેવા પોતાના ફ્રાયરી ઉપરાંત રાખવા. રેલ્વે રસીદ આપે અમારી ઓફીસમાં રેબાકરવી કહેવાકરી બાબતે પત્રોને ખેલની સમય ઉપર બાબ તેમાસર પહોંચવેલ કામ અમારાજાણવા બાદીઓ અમારી સાથે પત્રવ્યવહાર કરવાથી દીકર મેળવી શકશે. રસીગરને બસતું કરેલ કામકાજ અમારી લાંબી રેખરેખ નીચે થાય છે વધુ ખુલાસા માટે લખો યા મળોઃ

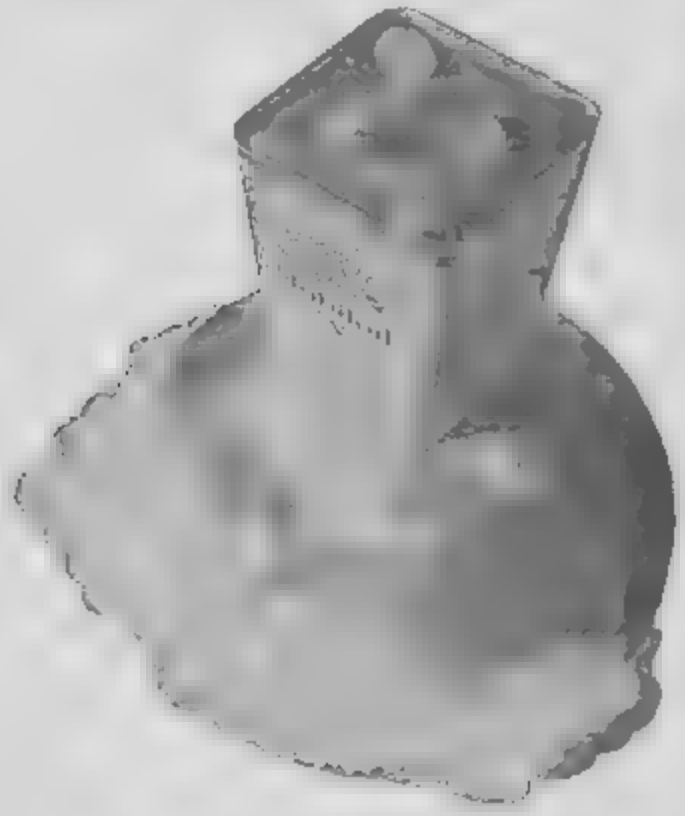
SHAIK HIMED & SONS, :: 390, Pine Street, Durban.
Telegraphic address: "KARAMAT." Telephone 2-0432
CITY SHIRT Co., No. 4, Kort Street, Johannesburg.

મેલેરીઆને મારી હઠાવનાર
ઝંડુ
મેલેરીઆ મિક્શ્ચર
દરદીયા બાબતની ચમત્કારીક રજા ઓફ ૧૨ અજમાવી જુઓ.
કોને ઘરે વખત-લાગવગથી જરૂર? ઝંડુ ફાર્મસ્યુટીકલ
ઝંડુ દ્રાક્ષાસવ
ચિત્ર ચિહ્નથી ચમત્કાર ઓળખો
ઝંડુ ફાર્મસ્યુટીકલ વર્કસ લી.—પો. બો. નં. ૫૫૧૩, મુંબઈ નં. ૧૪.
સાઉથ આફ્રિકાનો સોલ એજન્ટસઃ એમ. એમ. જોશી એન્ડ સન્સ, ૩૪૫ ગ્રુમ સ્ટ્રીટ, પી. બો. બોક્સ ૧૨૦૫, પ્રીટોરીઆ.
ઝેહાનીસબર્ગમાં અમારું ડેપોઝ: બ્લાક બ્રધર્સ, ૧૪ કોર્ટ સ્ટ્રીટ.
આયુર્વેદિક દવાઓનું મુખ્યપત્ર આપેજ મંગાવો. 107

MOHANLAL VALJEE,
(INDIAN PAWNBROKER.)
112, Victoria Street, Durban.
Low Rates of Interest on Jewellery.
High prices paid for Old Gold. A large stock of New Jewelleries at reasonable prices to suit your pockets. 1211

P. P. BHAGAT,
Fruit Merchant,
દરેક જાતનું ફ્રુટ અને વેજીટેબલ સારૂ પેનિત્રે કરી C. O. D. થી વેચવામાં આવશે. લખોઃ—
P. O. Box 842. 139 Brook St. Durban.

The World knows no better oil!

આ ચિત્ર, સિંહ અને જગતભરના લાખો મોટરીસ્ટો કબુલ કરે છે કે "મોબીલ-ઓઇલ" નોંધ્યા વગર જાય છે. આ રમુજ તેનું કારણ "મોબીલઓઇલ" પ્રખ્યાત ફલીખવેા-ચેાલ પ્રદેશમાંથી બનાવાય છે. તેમાંની અંદરના વીકટ ખાંડા કે કારબન જેવા કચરાનાં ખરાબ તત્વેા તેમાં નથી. "મોબીલઓઇલ" જેઓને કરકસર કરનારૂં' અને સાદીસલામતીભરેલું' સિદ્ધ થએલું' નાવેલું છે તેવા મોટરીસ્ટોનું વચન માને અને આજેજ તેલ બદલી નાખેા અને ત્યારથી કાયમ તે નંખાવેા.

પેટ્રોલ "પેગેસસ" પંપમાંથી લેા

FOR PETROL FILL UP AT THE PEGASUS PUMP

Mobiloil

South Africa's Favourite Motor Oil

VACUUM OIL COMPANY OF SOUTH AFRICA - LIMITED

TELEPHONES: 2-8681, 2-8581. TELEGRAMS: "FOXBRINK" CAPE TOWN.

FOX & BRINK
MARKET AGENT

ALL SALES PERSONALLY CONDUCTED.

CORPORATION FRUIT MARKET, CAPE TOWN. 1531

WE STILL BUY
OLD GOLD, SILVER & SOVEREIGNS.
We Stock CYMA, ELGIN, WALTHAM, BUREN, and MADIX Watches.
Large stock of Indian and European jewellery always on hand
Importers of MORINI FLUTE harmoniums
LAKHANI & CO.,
(Jewellers)
111 Grey Street, Durban. 'Phone 21258. 1311

HEADACHES QUICKLY RELIEVED BY TAKING
TYSONO BRAND (PAIN-I-CURE) HEADACHE POWDERS
FROM YOUR CHEMIST at 9d., 1/-, 2/6 and 4/6; or POST FREE FROM
ERNEST TYSON, CHEMIST, TOLLGATE, DURBAN 1232

'Phone 26330. Tel. Add. "Nartjes."
A. M. PADAYACHEE
Wholesale Fruit & Vegetable Exporter.
country orders executed at lowest Market prices.
special attention given to all up-country orders.
TRIAL ORDER SOLICITED.
91 LEOPOLD ST., AND 34 CROSS ST.,
P. O. BOX 195. DURBAN. 1104

Telephone 33-5382.
VALLABH RANCHHOD,
Wholesale & Retail Fruit and Vegetable Merchant
Country Orders Promptly attended to.
14, DIAGONAL St. JOHANNESBURG.

ટેલીફોન ૩૩-૫૩૮૨.
વલ્લભભાઈ રણછોડ
હોલસેલ અને રીટેલ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ અમારે ત્યાં તાજું અને સસ્તુ મળશે.
બહારગામના ઓર્ડરોને તાકીદે ધ્યાન દેવામાં આવે છે.
૧૪, ડાયેાગનલ સ્ટ્રીટ. જોહાનીસબર્ગ. 1251

M. H. DESAI.
એમ. એચ. દેસાઇ.
હોલસેલ ફ્રૂટ વેપારી.
અમે દરેક જાતના ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ પુરીયાના ભાવ પત્ર આપ્યા C. O. D. થી સારૂ પેકીંગ ફ્રી ગોઠવીએ છીએ.
P. O. Box 254 31, Short St. Durban. 1191

CHOONILALL BROS.

THE NOTED INDIAN "SARRI HOUSE IN SOUTH AFRICA."

141, GREY STREET, DURBAN.

Branches:
58, Wick Street and 60, Wick Street,
VERULAM
GARAGE AND SERVICE STATION
1, Moss Street and 58, Wick Street,
VERULAM.

Please note:
Our Johannesburg Agent
P. RATANJEE,
60, Bree Street,
Newtown.

Phone and Telegraphic
"ADVANCING"
Phone 2444
P.O. Box
Durban.
Phone to Verulam

ARRIVING BY EVERY MAIL FROM INDIA AND JAPAN

BENARES SARRIES WITH BORDERS AND PLAIN CENTRES, BETTIAH BENARES SARRIES IN SEVERAL SHADES
Price from 10/ 85/ 105/ & up to £20.
THE LATEST FROM BENARES CITY
EMBROIDERED SARRIES 25/-, 35/- & up
PRINTED VARIOUS LINES of SARRIES from 1-/6, 17/ & upwards
EMBROIDERD CREPE-DE-CHENE from 3/6 yd. 42 in & 45 in. width.
LATEST DESIGN SARRIE CLOTH 44 in width from 1/6 yd. 1/9, -/ & up
CIGARETTE SARRIES LATEST ARRIVALS price from -5/, 30/-, 45/ & up.
LATEST BLOUSES TO MATCH SARRIES price from 14/6, 17/6 & upwards.
ZARI WORK SILK SARRIES IN ALL SHADES from 85/-, 95/-, 125/ & upwards.

THE NOTED
INDIAN SARRI HOUSE
IN SOUTH AFRICA.

SUITABLE FOR WEDDING GIFTS

Brassware Vases, Rose Bowls Jardines Engraved Trays and Various other Lines
At Special Reduced Prices.

Harmoniums Tables, Gramophone, Records & Musical instruments At Rock Bottom Prices
Indian Condiments Indian Groceries At Wholesale Reduced Prices.

Midwest Radio & Radio Grams from £35, £45, £35, £46 & up

Marble Taj Models
from 12/6, 17/6, 27/6 45/-
Suitable for Xmas Presents.

Write for sample and further Particulars

ચુનીલાલ બ્રધર્સ

દક્ષિણ આફ્રિકાનું જાણીતું સાડીઓનું ગૃહ

૧૪૧ ગ્રે સ્ટ્રીટ, ડરબન.

સાડીઓ
૫૩ અને ૬૦ વીક્સ સ્ટ્રીટ
વેરૂલામ.

અમારી જોહાનિસબર્ગ મહિના એજન્ટ
મહાનુભાવશ્રી આર
શ્રી. પી. રતનજી,
૬૦, બ્રી સ્ટ્રીટ, ન્યુટાઉન.

ગરાજ અને સર્વિસ સ્ટેશન
૭ મોસ સ્ટ્રીટ અને ૫૩ વીક્સ સ્ટ્રીટ
વેરૂલામ.

દરેક સ્ટીમરમાં અપાન તથા હિંદથી આવે છે
બનારસની બીનારાણી અને સાદી, રેશમ બોર્ડરવાળી બુટીદાર
સાડીઓ શી. ૧૦, શી. ૮૫, શી. ૧૦૫ થી લઇને પા. ૨૦ સુધીની
બનારસથી ક્રમબદ્ધાજ આવેલી છે.

કલાબ કામની સાડીઓ શી. ૨૫ અને પા. ૩૫ થી ઉપર.
બનારસની બનારણી સાડીઓ
શી. ૧૨-૬ અને શી. ૨૦-૬ થી ઉપર.
ક્રસબનું કેપ-ડી-ચીનની. ૩-૬ નું પાર ૪૫ ઇંચ અને ૪૫ ઇંચ પહોળ.
સાદીનાં સૌંદરદ ક્રીપ્રાણનું ૪૫ઇ, ૪૮ ઇંચ પહોળ પારણી, શી. ૧-૬,
શી. ૧-૯, શી. ૨-૦ અને તેથી ઉપર
ક્રમબદ્ધાજ આવેલી બ્લોરજેટ સાડીઓ શી. ૨૫, શી. ૩૬,
શી. ૪૫ અને તેથી ઉપર

સાડીને મેચ થનાર બ્લાઉઝ શી. ૧૨-૬, શી. ૧૬-૬ અને
તેથી ઉપર
દરેક રંગની અને ભાતની રેશમી સાડીઓ શી. ૪૫, શી. ૫૫,
શી. ૬૫ અને તેથી ઉપર.
ઘરગેનીયમ, પ્લેન મલમલ, રેશમી અને ઓરગેન્ડી ૪૫ થી
૬૦ ઇંચના પહોળ પાર.
દરેક જાતનું ગોલ્ડલેસ, સોનેરી પરાયમ વગેરેમ બાર્ડર
બોર્ડરેટ રેશમ અને રેશમી બાર્ડર
બાર્ડર પા. ૧૫, શી. ૨૫, પા. ૧૫, પા. ૧૦ અને તેથી ઉપર
કોસ્ટયુમના ક્રેશન્ડને બાર્ડર બારકના લાયર મલમલી
બાર્ડર શી. ૧૨-૬, શી. ૧૬-૬, શી. ૨૦-૦, શી. ૨૫. ૦૦

OTHER SPECIALITIES

POPULAR POP
"The King Of Ginger Beers."

CLUB SEAL SODA
"Improves your Spirits."

"GIANTS"
The Quart Bottle for 4d.
In all Popular Flavours.

'Phone 2-4345

SUNCRUSH

The £1,000 Drink.

The Most Popular Refreshment.

There are many Crushes, but Only one SUNCRUSH, and that is made by

DALYS LIMITED.

72, CANADA ROAD, DURBAN.

1414

'Phone 21078. Tel. & Cables: "Crescent." P. O. Box 582.

Crescent Trading Co. (Pty). Ltd.

WHOLESALE MERCHANTS AND DIRECT IMPORTERS OF HARDWARE,

Indian And European Groceries.
Indian Drugs And Condiments.
Our Stocks Are The Best Quality And are Always Fresh
Our prices are keen.
We specialise in all kinds of Bombay, Calcutta, and Madras Products.
It will pay you to give us a trial.
Before placing your orders elsewhere benefit by our thirty years' business experience.
Our aim will always be service, quality and satisfaction.

અમારે ત્યાં નીચે મુજબનો માલ વ્યવ્યાબંધ મળી શકશે

ઔલચી, મસાલા, વરિયાળી, પીલ્લા, સિંગોદા, મુલાયમ પાપડી, મુલાયમ સલ્લત, કાકરાનું માલ, મરીકેક, દરાખ, એલચા, મીસરી, ખજુર, રંગો-કાચકી (બરફ) સેલ, કેરપરાની વટી, પાસેલુ કોચરૂ, મુલ્ય બાબતું કેસર, માર મસાલ, પંજાબી સાલમ, સફેદ મુસલી, ગન્દોરા લવંગો, સુંઠ, સેકેલી સોપારી, કાચા સો.. સેવચણી સો., બદામી સો., મુલકંદ, કાચો, બરફી બાવાનો તબાકુ, બાબળાનું તેલ, મુલાયમનું તેલ, મંજેલીનું તેલ, મોગરાનું તેલ, કાબોનિયા કેર એસીડ, એલ્યુમીનીયમ વપેલા, કપ અને સોસર્સ, મોગા-બીબડી છત્રસાલ, બાન્દ્રાકુસી, મોલ, દીવડી, મુખચેલ, કેરસમ; કાળા-ચશ્મા, મગ, અડદ, ચુનેર, વાલ, વટાણા મકુર- પાણા છડ. મેથી, લવંગ, તજ, મરી (મરચું) મરચ મસાલા પીસેલા. વિગેરે.

કોઇ પણ વસ્તુ ખરીદી કરતાં પહેલાં, અમારે ત્યાં ભાવ કાઢી ખાત્રી કરશો.

122 VICTORIA STREET, :: :: DURBAN.

1116

21 NOV 1938

INDIAN OPINION

Founded by MAHATMA GANDHI in 1903

No. 45.—Vol. XXXVI. Friday, November 18th, 1938.

NOTES AND NEWS

Will Use Rifle To Settle Asiatic Problems

At the Transvaal United Party Congress held at Pretoria on Nov. 10, resolutions were moved suggesting more stringent application of the immigration laws in respect of Asiatics, the formulation of a scheme preventing encroachment by Asiatics in European areas, and non acceptance of the Feetham report. General Kemp, who presided, said the remedy lay in their own hands, as the properties on which the businesses concerned were situated belonged to Europeans. There were further protests by several speakers, one of them saying, "The nation is determined to end this most pressing of all problems, and if need be it will do so with the rifle." A motion that no licences be issued to Asiatics and that no transfer of existing licences be approved was carried unanimously. "The upholding of the White civilisation in South Africa and the improvement of the social and economic position of our people and the solution of national problems are all safe in the United Party," said General J. C. Smuts, winding up the Congress.

United Party Beats Nationalists

It is generally believed that the United Party is more sympathetically minded in regard to the Asiatic problem than the Nationalist Party led by Dr Malan. But from the above it would appear that the former beats the latter in its hostile feeling. We have at least not yet heard a nationalist threatening the use of the rifle to solve the problem while a member of the United Party has even threatened to go to that length. It is, however, not at all surprising in these days with the example of the treatment of the Jews in Germany in front of us. Whether this threat is to be taken seriously or not it certainly gives a direct lie to those who declare from the public platforms that the situation in regard to Indians is improving.

Opening For Coloured Nurses

Coloured nurses will start their training—in the first course ever open to them in South Africa—at the Somerset Hospital early next year, states a message from Capetown. An appeal is being sent to coloured training schools and ministers of religion pointing out the advantages to coloured girls taking up nursing. This wide publicity is expected to bring forward many suitable coloured girls.

Indian parents generally think of only two courses for their children, either medicine or law. There is not a single Indian woman in South Africa who holds a qualification in mid-wifery and nursing and it would be well for some Indian girls to set their minds to qualify for this noble and humanitarian and at the same time a very useful and paying profession.

Vegetarians At Lunch

The advocacy of a diet which excludes any form of flesh was stressed at a vegetarian luncheon given under the auspices of the Order of the Golden Age at the invitation of the Feldjohn Health Institute, says *The Star* (Johannesburg). The luncheon consisted entirely of vegetables, fruits, nuts and other edibles, in accordance with the practice of the Order. Mrs W. M. Baumann, of Pretoria, addressed the gathering on the results achieved by vegetarians and advanced four reasons for giving up meat. The first was the humanitarian one. Meat and fish were only eaten at the cost of suffering of countless animals and fish, she said. People took it as a matter of course that they should eat meat and it had become a habit. From the health point of view it was significant that doctors prescribed a meatless diet for many ailments. No religion taught that men should eat meat. Scientists had said that from man's teeth and the length of the alimentary canal he was a fruit eating specimen. Lastly, a diet of vegetables and fruit was much more pleasant to sight and palate. Hard workers needed good health, which could only be gained and maintained with a fleshless diet.

When Mr. M. K. Gandhi was in South Africa he had made it a rule that all public banquets should be wholly vegetarian. This was a novelty to Europeans and many banquets given in honour of distinguished personages were marked by their scrupulously vegetarian menus. We have since degenerated, for our present leaders believe that no banquets are successful without meat dishes and alcohol on top of it. The above is, therefore, a lesson from the Occidental which is profitably to be learnt by the Oriental.

Letter For Peace

The *Times* (London) publishes a letter bearing the following signatures the contents of which are unworthy: Earl of Athlone, former Governor-General of South Africa; Lord Howard of Penrith, Ambassador to Washington from 1924 to 1930; Sir [illegible] Lindsay, Rear-Admiral Hedworth Meux, President [illegible] Royal Legion; Viscount Fitzalan, formerly Viceroy of Ireland; Admiral Sir Osmond Brock, formerly Commander-in-Chief of the Mediterranean and Portsmouth Fleets; Lord Rennell, Ambassador to Rome from 1908 to 1919; and Major John Hay Beith (Ian Hay), the famous playwright and author, Director of Public Relations at the War Office.

"The battle for peace must be fought in the heart of the individual and thus throughout the community, if it is to be won in the world." The choice will decide whether our Empire is ultimately going the way of other empires or whether the Commonwealth, led by God, becomes the leader of the world toward sanity and peace, says the letter. "A crisis makes many turn to God only to forget Him again when immediate danger is past. Armistice Day should teach us as individuals and as a nation what 20 years ago we failed to learn. Only so can we escape the final lesson of irretrievable catastrophe. Victory in this battle is one needful for the world in which we live. It may be that of all a change of heart [illegible] experience has proved that such a change can take place and that it comes to those who turn from judging others and their systems to a sense of their own faults and determination to live under the guidance of God. The strength of a nation is shown by its courage to admit her own faults. Moral rearmament must be the foundation of national life as it must be of any world settlement. The miracle of God's Holy Spirit can break the power of pride, selfishness, lust, fear and hatred, for spiritual power is the greatest force in the world. The

choice is moral re-armament or national decay. That choice will decide whether ours is ultimately to go the way of other dead kingdoms and empires or whether our Commonwealth, led by God, may become the leader of the world toward sanity and peace."

The time has now come when words should be interpreted into deeds. That is the only comment that we can offer.

Market Trouble In Johannesburg

A deputation of town agents from Diagonal Street put their case before the Parks and Estates Committee of the Johannesburg City Council on Nov. 15 for the retention of facilities for selling perishable produce in Diagonal Street. An annual turnover of £500,000 and vital links in the city's distributive system were at stake, they said. Farmers sent thousands of pounds of produce and flowers monthly to them in preference to the market. The advantage, they said, was that the produce could be sold immediately and buyers got what they wanted in the minimum time. On the market they had to wait for auctioneers to deal with a particular section. The agents also gave the buyers credit. If they were forced to close down, as was suggested, and if operate on the municipal market, the present facilities might disappear and farmers and distributors would suffer. "If we are not satisfying a need as well as or better than the market, it is obvious farmers and distributors would not patronise us," said a member of the deputation after the meeting. The representations will be considered

Indian Opinion

FRIDAY, NOVEMBER 18TH, 1938

Position Of Indians Outside India

WE reproduce elsewhere in this issue a review of the Government of India of the outstanding events relating to Indians who have settled in countries outside India. If there is one thing that the review proves it is the impotency of the Government of India Agency. The position in South Africa is perhaps the worst and hardly anything substantial has been said in the review that the presence of the Agent-General has been helpful in preventing it from being still worse. In all important matters of principle the Agent-General's word as well as that of the Government of India has been ignored by the Union Government, as has been done in the case of the two Commissions—the Mixed Marriages and the Land Laws—which are at present sitting. A few concessions here and there are of no real worth and if it were only a question of bargaining for rights for Indians, that could better be done perhaps by Indians themselves who can quite capably win the pleasure of the authorities concerned.

We are convinced that the usefulness of the Agency in this country is not adequate to the expense incurred by India to maintain it, which is nearly £10,000 per annum. But the fault is not with the Agency. It is with the Government of India which itself is a weak Government. Its attitude with regard to Indians outside India can be likened to that of Mr Chamberlain dealing with Herr Hitler. India is under a bureaucratic regime. Only when democratic rule is established will India's Agent General in this or in any other country enjoy the real position of an ambassador who can speak with some power and authority as, for instance, the Japanese Consul is able to do.

In the Government of India's review we find that only some tangible result was achieved in Zanzibar and that too was not because of much effort on the part of the Government but because of the firm attitude adopted by the local Indians fully supported by the Indian National Congress.

But after all said and done the guilt, if any, should really be attached to none else but ourselves. We are suffering because we are putting up with all the humiliations imposed upon us for the sake of material gains.

One thing that applies to all our brethren who have settled in countries outside India is that we must stand united at all cost. The second thing is moral re-armament. It applies as much to us as it applies to the rulers. Unity, strength of character and morality should form our ammunition and we are bound to succeed. Without them we are bound to fail.

Nazism Running Mad

IT is not long since we have witnessed the drama enacted by Germany in Austria and then in Czechoslovakia, and ere there is time to recover from the shock of the horrors of those, there is before the civilized world yet another one which, in their grimness, surpasses in a way, those it has already witnessed. The most unheard of humiliation and extermination of over 600,000 Jews, a fine of £80,000,000 and the confiscation and demolition of all their most valuable properties, is the value attached to the life of one so-called Aryan in Germany. This is the penalty exacted from the Jews in Germany for the murder in Paris, by a 17 year-old Polish lad, of the German diplomat Von Rath. It is difficult to imagine anything more bestial in this modern world, and from a nation which boasts of being the greatest

civilized nation of the world. This drama is enacted in a corner of Europe while the rest of Europe, including Britain, with all her boasted power, stands aghast watching but unable to do practically anything beyond uttering a meek and mild protest. Such is the tremendous power of the Nazi to-day. Dare a Jew utter a word in any part of the world and down goes the Nazi rod with mighty force over the whole race under its domination. There must be something wrong somewhere when such barbarity outdoing that of the medievaldays could be wrought in this twentieth century without even a finger raised. Does this not prove beyond a shadow of doubt that the power of arms and ammunition is worthless where there is lacking the strength of character? And that where there is the strength of character there even the most powerful machine guns are muzzled? The evil-doer is having his day because there is no one so powerful in character to face him. What we see enacted under the Nazi regime is nothing but a reflection in its grim form of the deeds committed under British Imperialism. Germany cannot without justification point out a finger of scorn against Britain's treatment of her subjects. Britain cannot plead not guilty to the following charge laid against her by a German paper. "The English people should have every reason to be disgusted about their cruelties against other countries. In the country of a foreign people they are blowing up houses, hanging men who are fighting for the rights of freedom of their country and have introduced a reign of terror. The mountain tribes in Waziristan felt the cruelty of British punitive measures when trying to obtain their freedom." We might add here that the Jallianwala Bagh massacre should not be forgotten and the impediments placed against millions of people of India in their fight for freedom are no small acts of tyranny. The paper referred to above further writes: "The role the British people now play of accusing Germany of alleged atrocities is misplaced in view of the fact that the British Empire runs through a sea of blood."

But this does not retrieve the wrongs done by Germany to the Jews or minimise Germany's guilt.

We quote the wrongs of Britain merely to show that it is her own blemished character that has rendered her powerless before such heinous crimes against humanity.

British statesmen are beginning to realise the necessity of moral rearmament. The substance of a letter signed by distinguished British statesmen published in the London *Times* is reproduced elsewhere in this issue. It is stated therein that a change of heart is needed to save the Empire from crumbling like others have crumbled. "Experience has proved that such a change can take place and that it comes to those who turn from judging others and their systems to a sense of their own faults and determination to live under the guidance of God. The strength of a nation is shown by the courage to admit her own faults."

We can only hope this light has not come to Britain a little too late. It will require the spirit of a Kemal Ataturk to bring about this revolutionary change in the present British system. Then and then alone will there be an end to Nazism.

Kemal Ataturk

THE death of Kemal Ataturk at Istanbul which was announced on November 10 has removed one of the great figures of the world. He was a God-send to Turkey when she was steeped in darkness. He was a Dictator but unlike the two Dictators in Europe who are seeking to build their Empire on the foundation of human skulls. Their dictatorship is dear with. Kemal Ataturk's was like that of a hard task master. Within the short period of fifteen years he completely revolutionised his people. There are differences of opinion as to whether he was right in copying everything of the West and discarding all that was of the East. But hesitation at times proves dangerous and who can tell that the people of Turkey may have yet been suffering in darkness if Kemal Ataturk did not unhesitatingly use the iron rod with firmness to bring them out of it? We cannot do better than to quote here the very worthy tribute paid by *The Star* (Johannesburg) to the "Father of Turkey": "He was ruthless in his methods, imaginative in his reforms, revolutionary in his departure from the immemorial ways of the East. Yet he remained always the cool, detached realist who thought of a new Turkey that had to live rubbing in the orbit of the West than the East, and who fashioned his reforms accordingly. His abolition of the Caliphate, his substitution of a civil code in place of the sacred law of Islam, and his emancipation of women from the harem were only a few of many reforms whose very boldness stunned his people into almost unquestioning acquiescence. These changes had about them the reforming fervour of a Napoleon, for Kemal's mind frequently reflected Bonaparte's own impatience with tradition when a short cut to his secret objectives presented itself. Kemal Ataturk, though he so far favoured democratic rule as to attempt the creation of a two party system, retained his absolute power by the most drastic repression from time to time of such forces as opposed him, and his domestic rule in Turkey was marked by periods of almost savage suppression of those who impeded his progress. But the fatalistic Oriental mind, with the past Sultanates still vivid in the national memory doubtless counted this a light price to pay for an energetic leadership that enabled modern Turkey to find its soul once more.

INDIAN SETTLERS IN DOMINIONS AND OTHER PARTS OF EMPIRE

GOVERNMENT OF INDIA REVIEWS POSITION

A REVIEW of important events relating to or affecting Indians in different parts of the British Empire, has been published by the Government of India for the year 1937-38. The following is an extract:

South Africa

In South Africa, notwithstanding representations made by the Government of India, two Commissions have been appointed to investigate the problems of mixed marriages and of the acquisition of land by Indians in areas outside the purview of the "Gold Law."

The work of the Mixed Marriages Commission, says the Review, is not expected to be of much practical importance to the local Indian community, as much information as is available goes to show that mixed marriages are very rare among Indians in South Africa.

The enquiries of the Land Commission, on the other hand, are likely to be of considerable importance.

The proceedings of the Commissions are being watched with interest by the Government of India and their Agent-General.

During the Parliamentary session a number of legislative measures affecting Indian interests, directly or indirectly came up for consideration.

A Marketing Act was passed for the control of marketing of certain classes of agricultural produce, containing a provision that only Europeans might vote at meetings of producers called to discuss the merits of any particular scheme. An assurance has, however, been given by the Secretary for Agriculture that the Act will not be so worked as to affect prejudicially the interests of Indians.

In another measure, the Slums Amendment Act, the object of which was to give further powers to local authorities in the administration of the Slums Act, exception was taken by the South African Indian Congress, and eventually certain amendments suggested by the Congress regarding costs of arbitration and calculation of compensation were accepted.

In the Arms and Ammunitions Act, the object of which is to simplify procedure in regard to the issue of arms licences, an amendment was accepted to the effect that any refusal of licences to Indians by Magistrates should be subject to an appeal to the Minister.

The Unbeneficial occupation of Farms Act, commonly described as a measure for slum clearance in rural areas, was another piece of legislation which aroused considerable apprehension. The Bill provided that, if any portion of agricultural land was subject to encumbrance, or if the smallness of its area rendered the produce insufficient for the livelihood of persons living thereon, the Minister may expropriate them on payment of compensation. It was felt that the Bill might be used to expropriate Indian farmers from valuable agricultural lands.

On representations being made, the Minister for lands gave an assurance to the Agent-General that he would consult the latter before taking any action under the Act. A further assurance was given later that there was no intention of applying the provisions of the Act to any but Europeans, that the provisions of the Act would not be applied to Indians unless an appeal for assistance came from some responsible body, and that, should the remote possibility of expropriation occur, no steps would be taken until the question of future provision for the owners to be expropriated had been settled.

The Report was published during the year of a Commission appointment by the Natal Administration to enquire into the system of education in that province. In so far as Indian education is concerned, the Commission recommended a programme of expansion, and, among other things, suggested the introduction of compulsory education in suitable districts with a corollary that compulsory education should be free; and that health and social services be extended to Indian schools and that the Union Government be requested to increase the subsidy for Indian education.

In Kenya

In the other countries of the African mainland, it was in Kenya alone that the Indian community continued to be perturbed and this was mainly over the proposed Order-in-Council, which sought to define the boundaries of the parts of the Highlands to be set aside for non-native occupation. In a statement on the subject made by the Secretary of State for the Colonies, it was made clear that, while there would be no legal colour bar, the existing administrative practice, demarcating the areas as European areas, would continue in the future.

It would, therefore, appear, says the *Review*, that the objection to the Order-in-Council comes not so much from its proposed legal content as from the moral reinforcement that its issue would provide to the existing administrative practice. Recognising the validity of this objection, the Government of India have again made representations to His Majesty's Government. No Order-in-Council has been promulgated yet.

Another matter, which engaged the attention in Kenya, was the Transport Licensing Ordinance. The Indian objections lay in the apprehension that, in the attempt to prevent wasteful competition between the railways and other forms of transport in Kenya, namely, lorries and dhows, Indians, who have considerable interest in the latter business, would be affected adversely. The other main objections were directed towards the composition of the Transport Licensing Board and the provisions relating to the grant of exclusive licences.

No representation from the local Indian community was received by the Government of India until after the Bill had passed its second reading, and been referred to a Select Committee. An endeavour by the Government of India to secure postponement of consideration of the measure was unsuccessful, but His Majesty's Government have stated that specific objections to any provisions of the Bill arising after enactment of the measure would be examined, and, if necessary, amendments would be considered. The matter continued to receive the attention of the Government, who made further representations.

The Ordinance was passed in December, 1937. Under its provisions, Indians are not precluded from appointment to the Transport Licensing Board, and one Indian was nominated to the first Board. Time has also been given for objections to be lodged, and provision made for an appeal to the Supreme Court against the decision of the Licensing Board.

There was some agitation in Tanganyika against the Native Marketing (Control and Marketing) Bill, but in the course of its passage through the Legislative Council, the Bill was subsequently modified, and emerged as the Native Coffee (Control and Marketing) Ordinance, which applied the principles of control only to coffee. As a result of this amendment, the Indian representatives in the Legislative Council stated the New Bill satisfied their requirements.

In Zanzibar

It was in another territory in Eastern Africa namely the Island Protectorate of Zanzibar, that events took a turn which threatened grave economic and financial consequences.

The scheme of control of clove trade brought into force by the Zanzibar Clove (Purchase and exportation) Decree failed to win the approval of the local Indian community who organized a boycott of the clove trade. Simultaneously, a boycott of the import of Zanzibar cloves was also organized by the Indian National Congress in India.

In view of the prospect of grave economic and financial consequences to the Protectorate in the event of a continuance of the deadlock and of further representations made by the Government of India, the Government of Zanzibar, prepared a modified scheme for the control of the clove trade, the main feature of which was the withdrawal of the monopoly of the Clove Growers' Association in the internal market. Producers indebted to Government were to sell only to the Clove Grower's Association, but other producers were to be free to sell their cloves to the Clove Growers' Association or to any licensed dealer. All cloves before ultimate export were to pass through the Clove Growers' Association, but the Clove Growers' Association itself was not to sell to principal overseas markets as long as the normal flow of exports was maintained.

As the result of a conference held in April-May, 1938, at which Mr. G. S. Bozman was present as an observer on behalf of the Government of India, an agreement was reached between the Government of Zanzibar and the local Indian community, which, among other things, brought about the termination of the boycott of cloves in India.

The Bill relating to indebtedness and land alienation, which have been the subject of very long correspondence between the Government of India, His Majesty's Government and the Government of Zanzibar was finally enacted in January, 1938, as the Land Protection (Debt Settlement) Decree, which has met with the approval of all communities of the Protectorate, as being a fair solution of an intricate and highly controversial problem.

Wage Reduction In Malaya

The most important development in Malaya during the year was the reduction in wages on the rubber estates, which eventually led to the prohibition of assisted emigration from India. In accordance with the recommendations made by the Right Hon'ble V. S. Srinivasa Sastri, the Malayan Government restored, with effect from the 1st April, 1937, the wages of Indian labourers in Malaya to the level at which they stood prior to 1930. The price of rubber, however, again declined towards the end of 1937, and in the early months of 1938, and this decline combined with large cuts in the quotas authorised by the International Rubber Restriction Committee brought the question of wages again to the fore. They have since been reduced and the matter is engaging the attention of the Government.

There is a steady improvement in the facilities provided on estates in Malaya, among which mention may be made of the opening of new schools, better salaries for teachers and more dispensaries with better qualified dressers.

In Fiji

In the more distant Colonies, in Fiji the most important problem affecting the Indian community, which still awaits solution and has continued to receive the close attention of the Government of India, is the question of land tenure.

Another important matter affecting Indians relates to a proposal to tighten existing immigration restrictions. The Government of India have the matter under correspondence with His Majesty's Government.

In British Guiana, as a result of a recommendation made by the Labour Disputes Commission, a Labour Inspectorate has been established.

In Trinidad

In Trinidad, the Commission appointed to enquire into the labour disturbances, which were mainly confined to the oil fields employing almost exclusively West Indian labour, made certain general recommendations aiming at the improvement of labour conditions, many of which, if given effect to, should help to improve the condition of agricultural labourers, who are largely drawn from the Indian community. The Government of India have asked to be kept in touch with the progress made in regard to the adoption of these recommendations, and were informed in March last that an Industrial Adviser had been appointed, entrusted with the duties proposed to be assigned to a Labour Department.

A local Commission has been appointed in Mauritius to investigate the labour disturbances, which took place on certain estates among casual labourers, many of whom were of Indian descent. The report of the Commission is being awaited.

Lastly the recent appointment of an Agent of the Government of India in Burma, the decision regarding which was taken this year, marks an important step and is of particular interest in view of the recent happenings in that country.

MAHATMA GANDHI

APOSTLE OF PEACE AND NON-VIOLENCE

By
PROF. DARBARA SINGH
in "The Tribune" (Lahore)

A LEAN, frail, somewhat small, unimpressive figure with long arms, sharp nose, broad forehead and penetrating eyes, in the middle of his old age, sits on the pulpit among a vast humanity, most impatient, and most restive and eager to listen to him, and hypnotises it to a pin-drop silence as if by a magic wand and converts it entirely to his own way of thinking. He speaks clearly, distinctly and without emotion and emphasis as though dropping jewels into a golden bowl unmindful of might else counting once and making no mistake.

He is India's greatest political leader, holding the ground so long not because he throws others down but because they cannot do without him. All others great and small with widely different views, only have to nod their heads in his presence. The adversary hesitates to interview him for fear of conversion and loss of his ground. He is a man of strong will and wonderful persuasive powers. He is not a magician but his achievement of results points that he acts magically. He is a man of unshakable determination and indefatigable energy. At his will he sets up movements, stops them and revives them. He knows the proper moment when it can be done and the others are helpless. Masses are attached to him as if by waving a little finger he makes them play to his tune. They have an affection and reverence for him.

Greatest Man

He is the greatest living man of today. They compare him to Christ and Krishna and so on and yet he stands by himself. Love and affection are his motto. He is up for bended knees to compel response in others, not that he begs them for a certain line of action; for begging of this kind means nothing, but to touch their inner chords. Hatred and dislike are not known to him. He may not like the action of others, but he would not cease liking them. To shun the evil and not the evil-doer has been his practice. The evil doer has only to come near him and fall under the spell of conversion.

Social Reformer

He is one of India's greatest social reformers whose name is sure to pass

down to posterity. It is due to him that untouchability is almost on its last legs, not only in India but abroad even. His historic fast unto death will always remain fresh in the minds of the people. The low-born have found space to move about and air to breathe. Their joy is boundless and their gratitude infinite. Hindu-Muslim unity has been the breath of his nostrils not for political purposes but for amicable human living. But for political power this unity would have been a settled fact. Even then we are sure of his success. He has inculcated in the people the habit of simple living and sincere thinking. He is an institution in himself.

Richest And Yet The Poorest

He is the richest man in the world and yet the poorest. Millions come into his hand and yet he has not claimed a pie as his own. Wherever he goes people shower money on him and he gives it for the national use. He is the king of kings. The honour done to him is ever envied by kings and emperors. Give him the riches of the world, he will kick them; offer him the kingdom of the whole world, he will refuse it.

Many take him as a great politician and many others call him only as a saint. But in character and the way he has shaped events show that he is at once a great saint and a great politician. He has been the top leader of the Congress for the last 20 years, nay he has been willingly accepted as a dictator. He is the Congress and the Congress is he. He has run a current of freedom into the masses and his name is on their lips next to God's.

He is the pride and glory and honour of India. May God spare him for India for many years more.

Things In General

Asiatic Population Has Grown Younger

THE report of the Census Office, Pretoria, dealing with Asiatics states that a noticeable feature is the increase in the number of children and young adults since the 1921 census. The disproportion between the sexes in earlier years has largely disappeared and the number of females is now not far short of the number of males. The vital statistics show a high survival rate. Another factor affecting the age distribution is the loss due to the excess of emigration over immigration. The emigrants have been mostly middle-aged and elderly Indians. During the last 15 years the Asiatic population has grown "younger."

Protest Meeting Against Administration Of Slums Act

Mr. H. A. Mughraji, who presided at a Durban meeting on the question of slums, explained to the owners of property in Avondale, Madras and Sydenham Roads the intention of the authorities to declare the area a slum. All owners, he said, should take a great interest and fight to the bitter end. Vigorous protests were made by the property owners present, and it was stated that particularly everyone had owned and occupied properties in the area for more than 30 years. From time to time repairs and renovations were being carried out and the owners had kept the premises in good order. It was resolved that the matter be handed over to the Natal Indian Congress, who had already been dealing with the Warwick Avenue, Mayville and Jacob areas.

Another Meeting

A representative meeting of the owners of properties affected under the slums clearance in the Avondale, Cowey, Madras and Milner Roads area, was held on Monday night at the residence of Mr. K. Bhagwan, 32 Sydenham Road, Durban. Mr. A. Christopher, President, and other officials of the Colonial Born and Settlers' Indian Association attended. The following resolution was unanimously carried:—"That this meeting protests against the recommendation of the Medical Officer of Health of Durban to declare the above area as slums. This meeting welcomes the conciliatory attitude of the Slums Committee, in that it would be far better to treat each property on its merits rather than to apply the Slums Act drastically by declaring a number of premises as one set of premises."

Durban Tribute To Ataturk

A tribute to the late Kamal Ataturk was paid by a mass meeting held last Sunday under the auspices of the Muslim Institute. The chairman was Mr. Hajee E. M. Parak. Prayers were offered by Mr. Hafez Ebrahim and other speakers included Messrs. A. I. Kajee, Maulana Hasaratuddin, O. M. Anglia, S. A. Rascol, S. J. Randeria, Sayed Sarooddin and Ahmed Manjoo. The following resolutions were passed. This mass meeting records its deep sense of sorrow at the great loss sustained by Turkey in particular and Mussulmans in general by the sad demise of Kamal Ataturk and sends its heartfelt sympathy to the Turkish nation and to the family of Kamal Ataturk.

World Missionary Conference

The first section of the South African contingent to the World Missionary Conference at Madras left Durban on the *Inipinga* on Saturday November 12. The other missionaries from the Union will follow on the *Kenya* on Sunday, November 20. The Conference will be held from December 12 to 30. About 25 countries will be represented and the venue of the Conference will be the Madras Christian College in Tambaram. The convenor of the South African delegation is the Rev. J. M. du Toit, Secretary of the Christian Council of South Africa. Four of the 17 delegates are non-Europeans. The only woman is a Native Miss Mina Soga of Queenstown.

Natal Indian Farmers' Meeting

The Natal Indian Farmers' Union will hold a mass meeting in the Indian morning market, Durban, at 2 p.m. on November 20. The object of the meeting is to discuss the proposed alterations to the layout of stands by the Corporation in the farmers' section of the morning market. All Indian farmers are asked to attend the meeting.

Mr. Hofmeyr On Native Problem

Speaking at a civic luncheon in his honour at Kingwilliamstown on Saturday Mr. J. H. Hofmeyr M.P., said he believed South Africans could make no bigger contribution to humanity than by showing that they could solve the native problem on a basis of honour, justice and fair play. "I am sometimes held up as being one of those terrible people Liberals," said Mr. Hofmeyr, "but, as I see it, Liberalism is just ordinary common sense. We can only build up the strength in the country by building up the strength of all elements of the population."

Eid Greeting Stamps

These stamps have again been issued this year by the Young Men's Muslim Association, 91 Victoria Street, Durban. The object is that letters and cards conveying Eid Greetings should have these stamps which are printed in red and blue emblem of Peace and Greetings, at the same time assisting in the propagation of Islam. The stamps are priced 12 for a shilling.

Hitler Gets Support In South Africa

General Manie Maritz made a strong attack on Jews when he addressed a poorly attended meeting from a wagon on a vacant piece of ground at Pietersburg (Transvaal) last Monday. There was little enthusiasm among the audience and the Jewish element was almost entirely absent. He said he was forced to hold the meeting in the open air, owing to Jewish influence he was refused the use of the town hall. He described Jews as the root cause of all evil. He said a

was impossible for Christians and Jews to assimilate, for Christians could not associate with Satan.

Union's Trade Agreement With Burma

The Union Government has announced officially in Pretoria that it has completed a preliminary commercial agreement with the Government of Burma on the basis of reciprocal most-favoured nation treatment. The agreement will come into operation on December 5 this year and will be published in the "Gazette" on December 16.

Mr. Wilfred Knight To Remain On City Council

Durban City Council's solicitors have advised the City Council that Mr. Wilfred Knight's position as a Durban City Councillor is not affected by his recent conviction.

"Third Degree" Methods By Police

"You must realise that a police constable, in the exercise of his duty, must keep within the law himself. To adopt methods known as third degree is the worst thing you can do." With these remarks Mr. G. M. Faanin, Magistrate of Pinetown, on Thursday November 10, found Petrus Marthinus Nel, a European constable of Pinetown, guilty of tying up a Native with rope and striking him with a sjambok with the object of finding out where the firearms—which had been stolen—were concealed, and sentenced him to a fine of £15 or two months' hard labour.

British Prime Minister's Assurance With Regard To Colonies

Mr. Chamberlain, the Prime Minister, was asked in the House of Commons on November 14, to give an assurance that no transfer of the mandates over Tanganyika and other African Territories formerly under German rule would be effected until adequate financial compensation had been given to enterprises and investors who had been engaged in developing the territories. Replying, Mr. Chamberlain referred his questions to Lord Baldwin's speech in 1935 in which Lord Baldwin said that no British territory, and no territory under British protection or mandate, would be transferred from British sovereignty or authority without the fullest regard being paid to the interests of all sections of the population in the territories concerned.

Boycott Of Newtown Market

The Transvaal Indian Congress is preparing a memorandum for submission to the Minister of Agriculture on the position at Newtown, Johannesburg, which led to a boycott of national mark produce. The views of the Agent-General for India are, it is stated, to be embodied in the memorandum. The boycott of national mark produce has been lifted at the instance of the Agent-General until November 22 to permit of negotiations being conducted with the Government. It is hoped that a settlement will be reached before the tentative date for the resumption of the boycott. The trouble arose owing to the allegation of market agents and big buyers that the national mark scheme was interfering with private enterprise and causing serious disorganisation in the industry.

Teachers And Politics

The Education Department, it is learned, has requested teachers, in the interest of their schools, to avoid even the semblance of active participation in politics.

Natal Indian Congress (Glencoe Branch)

The annual meeting of the Glencoe branch of the Natal Indian Congress was held at the Indian school hall last Sunday, under the chairmanship of Mr. S. Bhagwandeen. The secretarial report was submitted dealing with various activities of the branch. The financial statement was also confirmed. The following office-bearers were elected for the ensuing year:—President: Mr S. Bhagwandeen; vice-presidents: Messrs. Varda raju C. Pank, Ebrahim E. Hansa, Ahmed C. Peer, Jugoo and K. Gangaleon; secretary: Mr. Randeon Bhagwandeen; treasurer: Mr. Gokul Lodhi; committee: Messrs. Rawat Bhagwandeen, B Gokool, M. Ramsamen, G. K. Maharaj, Gopie Singh, Hemiparsad Maharaj, Kandasamy G, Francis, Jumnaparsad, M. Subraa, N. Moorley and Mrs. Sunworie.

Durban Municipal Valuation Appeal

All those Indians who wish to appeal against the value of their properties as appearing in the new valuation roll for the year 1939 and also those who wish to have their properties placed under Agricultural Rating or Undeveloped land rating are requested to call at the Congress Office, 175 Grey Street, Durban, for assistance.

Nizamia Muslim Society

The Nizamia Muslim Society, Maritzburg, sent the following message of condolence to the bereaved family of Kamal Ataturk and the people of Turkey: "The Nizamia Muslim Society, Pietermaritzburg, Natal, respectfully offer their heartfelt sympathies to the bereaved family of Kamal Ataturk and to the people of Turkey in their sad and irreparable loss."

Scheme To Build Vedic Temple

The Arya Partinidhi Sabha of Natal, a society dedicated for the propagation and dissemination of the Vedic faith in South Africa, has made a practical contribution towards realising its object. It has purchased a plot of land in Carlisle Street, near the St. John Ambulance Hall for £2,000. The society has now launched an ambitious scheme for the erection of halls and necessary buildings costing nearly £5,000. The plans show two halls, one on the ground floor capable of holding over 700 people, and another on the first floor of smaller dimensions to be used entirely by the society for educational purposes. Provision has been made for travelling preachers and lecturers, who can be accommodated in self-contained flats, so that they can take advantage of the facilities provided.

Hindu Model Aeroplane Club Formed

An appeal to Indian youths interested in aeroplanes, to join a recently formed Hindu Model Aeronautical Club, the first of its kind to be formed in South Africa is being made by the founder, Mr. A. M. Pillay I.O.S. The club formed in September this year is greatly indebted to the interest shown by Mr. C. Foster, Mr. A. Bonfa and Mr. and Mrs. Gibb. It has a strong committee and the secretary, Mr. R. S. Nataraja Nadar, of 181 Umgeni Road, will be pleased to give intending members any information they require.

Social And Personal

Mrs. B. Rama Rau, wife of the Agent-General for the Government of India in South Africa, who is at present in England will spend Christmas with her daughters in London.

Mr Piet Grobler, former Minister of Native Affairs, has been elected one of the vice-chairmen of the United Party in the Transvaal.

The good wishes of his congregation are being extended to the Rev. W. H. Satchell, of the St. Aidan's Indian Mission, Durban, who has sailed for India on a holiday visit.

Mr S. Mudaley of Pietermaritzburg who was away in the Eastern Cape Province for over a year for treatment to his eyes, has returned to the City.

PROPERTY OWNERS!

A waiting list of applicants. Always on hand. Prompt collection of rents, speedy distribution guaranteed. Estates administered. Vacancies renewed etc. Money advanced on first mortgage.

NATAL BUREAU OF COMMERCE & ESTATE CO.

392 West Street, Durban 'Phone 25439.

Doings In India

Congress President On Munich Agreement

In an interview with the *United Press of India* on the recent Munich agreement [illegible] Czechoslovakia, Mr. Subhas Chandra Bose, the President of the [illegible] Congress, said: "[illegible] of Mr Chamberlain [illegible] *fait accompli* because he could do anything else and did not mean to do anything else. It has been the most humiliating defeat for the British [illegible], so I could not understand why the British press and public are gloryfying what may be described as a magnificent exhibition of bankrupt statesmanship." Mr. Bose added "Munich proved conclusively one thing—that British prestige has been terribly shaken. It is a blow which Britain may find irretrievable. There is nothing of a conquering hero in Mr Chamberlain, neither is he an apostle of peace as he is being applauded in Britain. Munich perhaps may prove the graveyard of European peace and of the world."

Madras Premier On Education

At the fiftieth annual meeting of the Hindu High School Old Boys' Association, Madras, Rt. Rajaduir P. T. Srinivasachariar, president of the Association, announced that it had been decided to award every year a prize of Rs 10 to a student of the Third Form who [illegible] at first in the Hindustani [illegible]. Mr C. Rajagopalachari the Premier addressing the gathering in Tamil, said Indian boys badly lacked training of the hand. The emphasis on the scheme of education at present in vogue was all on book learning. At the end they were like a costly and luxurious motor car kept in a garage. The gate was too narrow and the car could not be taken out. They were unable to find practical expression for their knowledge. A new method of training had to be evolved. It had to be a [illegible] of the training of the intellect and of the hand, properly balanced and combined. The evolution of such a balanced training was no easy job. They should take care not to destroy the structure through impatience for results. A mango plant would not yield fruit straightaway; nor would the fruit be sweet until it was fully ripe. Care and thoroughness, and above all patience and solicitous watching were the requisites of the new method contemplated under the Wardha scheme. Patience was nowhere else more necessary than in the field of education.

Mr. Sastri's Tribute To Madras Premier

The Rt. Hon. V. S. Srinivasa Sastri was one of the speakers at the Hindu High School Old Boys' Association function. Speaking in Tamil Mr. Sastri, referring to the Premier said: The Premier, in the true spirit of a *sanyasi*, was to-day giving the benefit of his vast experience to his fellow-countrymen. Congress Ministers held a precarious tenure of office, for from the Treasury Bench to-day they might, any moment they chose, decide to move into jails. But during the time they were on the Treasury Bench they were determined to do all the good they could to the people at large. The Premier was going about the business with a fine sense of discrimination as to the essentials and non-essentials. The Premier was, he was proud to say, one of the greatest followers of Mahatmaji and had succeeded in a measure in translating the spirit of Mahatmaji's teaching into deeds. Indeed, he was the Gandhi of the South—one whose company fully answered the concept of *Satsang* and whose example and message were inspiring and worthy of imitation.

Mrs. Vijyalakshmi Pandit M.L.A. Welcomed In London

Mrs. Vijyalakshmi Pandit M.L.A., who recently visited London was accorded a very fine welcome. Mr. V. K. Krishna Menon presided in the absence of Miss Ellen Wilkinson M.P. Mrs. Pandit said she attached more importance to the welcome to her as a common soldier in India's peaceful army of democracy than she did to it as a welcome to her as a Minister or a woman. India's problem was greater than that of women or of any individuals, and when they got rid of their major difficulty all other difficulties would be solved, including that of the position of women in India. Provincial autonomy was being worked not because it was an ideal scheme but because it did give them the opportunity to alleviate some of the most pressing consequences of the appalling poverty and misery. The evils would not disappear merely because a Minister with a white skin was replaced by one with a brown skin, but only when the deep fundamental changes they all knew to be necessary could be carried out. Mrs. Pandit said that she like others had watched with amazement the unfolding of the crisis. Self-determination of which they had heard so much was precisely what India was struggling for, but the word and others had been so used in European affairs as to have lost all sense or meaning. Under Gandhiji, they had learned in India to attach a very high morality to politics, but where was morality in the recent dealings with the Czechs and the dictators? In Europe, it had been replaced by blackmail and brutal methods. In India they were brought up to believe that when it came to peace and war for a good cause or against evil, there need be no hesitation as to which side should be taken, but now she was dazed by what had happened. They had had war in India—one-sided war in which people had been beaten, jailed and ruined. The wounds of the flesh could be felt, but the wounds of the spirit were incalculable. Those wounds had been inflicted in Europe, for though war had been averted, it was only at a terrible cost in honour and decency. Part of the struggle of India was to sever the connection with a Government whose policy no Indian could ever endorse. The words 'peace,' 'progress,' and 'prosperity' were words without meaning now to India for everything that could promote these things had been betrayed.

Mutual Suspicion Must Go

Dr. Rabindranath Tagore in the course of a message to the *Behar Herald* for the first issue of the paper in its new garb published on October 14 says:—

"It is a truism to say that freedom cannot be built upon the quicksand of unreality. Our want of ordinary human interest, not only in our neighbouring provinces but in communities not our own, is encouraging in us a most ungracious fanaticism of mutual rejection. Such an illiberal attitude of mind owes its origin to the age-long restriction of separating ourselves in barricaded areas of caste and narrow parochialism. There is nothing, except our own cramped mentality, to prevent us from utilising all our resources and developing a generous national consciousness which will open before us a perspective of genuine freedom from which the poisoned accumulation of mutual suspicion and jealousy will be dissipated."

Col. Muirhead In India

Col. Muirhead, Under-Secretary of State for India, accompanied by Mr. H. Keeling, Parliamentary Secretary, landed in Bombay on October 13. In the course of an interview with a press representative he said: "I have merely come out to have a brief look at this country and its people. I have not come here with a special mission either with regard to Federation or anything else. Everybody is trying to assign all sorts of missions to me. I have never been to India before and I think this a good opportunity to go round the country." Col. Muirhead met Mahatma Gandhi at the North-West Frontier Province.

The Sporting World

Indian Soccerites In Australia

THE Indian soccer team that visited Australia from India has again made a mark even as it did when it visited South Africa some years ago. Some of the names in the team are quite familiar to Indian players in the Union. The following account which is reproduced from an Indian exchange will be read with interest by the local soccerites.

Giving a brilliant exposition of positional play, and revealing great speed and amazing control over the ball, the Indian soccer team defeated Queensland at the Exhibition Ground by seven goals to six. Down 5-1 at the interval, Queensland made a great recovery in the second half, when Britain scored three goals in seven minutes. More than 5,000 witnessed the match, and the gate receipts were £250. The Queensland players were greatly handicapped by having to play in boots with leather bars, instead of studs to avoid serious injury to Indians, five of whom wore boots. For sheer trickiness and masterly control of the ball no better display has been seen from international teams than that provided by the bare-footed Rahim, Noor Mahomed, Nandi and Ben. Their agility and remarkable speed completely bewildered the Queensland defence, who were hopelessly outplayed, in the opening twelve minutes, when four goals were scored. Long passing, with never a ball lost, deft flicks of the leather, and deadly marksmanship provided an attack, the type of which Queensland players have never previously encountered. From full-backs to forwards, the cleverness displayed by the visitors was an object lesson. Each player, retaining position, dovetailed into the speedy attacking moves to sweep past the slower-moving home team in scintillating display, with the ball seldom a foot high from the ground. Dislocated by the early onslaughts, Queensland provided, at the best, a struggling defence, and when the clever-trial Rahim and the two-footed centre-forward, Lumsden, completed the moves with powerful shots, there was no room to doubt the goal-keeping ability of Neville. In Bhattacharjee, the Indian inside-left and captain, Queensland was faced with a master schemer. It was he who directed Prasad, Ben and Nandi in their attacking moves, which so greatly harassed the home defenders. The extent of Bhattacharjee's influence on the team was most apparent when he retired with an ankle strain at the interval, to be replaced by H. Joseph. The Indians looked a different team thereafter, and their pace slackened to a par with the Queenslanders. It was this lull which gave the home team the opportunity to knit their forces, and displaying confidence and revealing sound team work, they had reduced the half time deficit of 5 goals to 1 to a 6 to 5, fifteen minutes from full-time. In the twenty-minute period of attacking supremacy, Britain proved himself a great opportunist and marksman by netting three goals, including one from a penalty. Britain's clever work in front of the goal, and the sound supporting play of Kitching, Hooper and Malcolmson were a source of satisfaction to the Queensland selectors. The goal scorers were:—Indian: K. Rahim 4, Lumsden 3. Queensland: M. Britain 4, E. Young and N. Kitching.

D.N.C. Five-A-Side Tournament

A five-a-side tournament was played under the auspices of the D.N.C. Five-A-Side Association on Sunday, November 6, at Dannhauser. Teams from various districts took part. The Dannhauser "A" and Burnside "A" stood as finalists, and the game throughout was fast, both teams were equally balanced. In the second half Dannhauser scored two goals and Burnside replied by scoring a minor. The final whistle went when the score was—Dannhauser 2 goals, Burnside 1 minor. The compound manager, Mr. Baxter, presented the trophy and complimented the winning team and the runners up for their fine play.

Dundee United Cricket Club

Dundee United Cricket Club played two association matches at Ladysmith on October 30 and November 13. The results were as follows:—United v. Dundee Railway and Harbours, Dundee 199 for 6 wickets declared (A. H. J. Rawat 60, M. C. Peer 39 and Cassim Essay 32 runs); S.A.R. & H. first innings 60 runs all out, (M. N. Naicker 5 for 24 and Mahomed Hanif (Christy) 4 for 9 runs); S.A.R. & H. second innings 59 runs all out. Mahomed Hanif (Christy) 6 wickets for 4 runs. Thus Dundee won by an innings and 80 runs. The second match was played against the Ladysmith Cricket Club. Dundee 210 runs (M. C. Peer 76, S. Manikom 23 and C. Jhool 50 runs). Ladysmith 55 runs (C. Essay 4 wickets for 7 runs). Ladysmith second innings 101 runs (M. Thomas 42 and S. Manikom 6 runs. A. H. J. Rawat 4 wickets for 18 runs and C. Essay 3 for 19 runs). Dundee U.C.C. won by an innings and 55 runs.

Moonlighter's Cricket Club

At the sixth annual general meeting of the Moonlighter's Cricket Club which was held on October 18, the following officials were elected.—Patrons: Dr. W. Godfrey, M.B. C.M. (Edin.), and Messrs. Jubbal Bros. President: Mr. T. N. Naidoo; vice-presidents: Messrs. V. L. Pather, W. Ernest, P. S. Pather, P. Brijal and V. S. Naicker; treasurer: Mr. P. D. Pavadai; secretary: S. Govinda Raja Pillay; delegates to the Witwatersrand Indian Cricket Union: Messrs. W. Ernest and S. Govinda Raja; captain: Mr. R. D. Pavadai; vice-captain: Mr. J. Marrian.

Aryan Cricket Club (Port Elizabeth)

A cup match, between the Aryan C.C. and the Orient C.C. was played on the Aryan's ground on November 6. Orient batted first and scored 40 runs. Aryans scored 54 runs in their first innings. Orient, in their second innings, scored 50 runs and Aryans scored 43 for 5 wickets. The match was won by Aryans by first innings to 13 runs lead.

Obituary

Death Of Professor J. W. Bews

The death occurred on Thursday, November 10, of Dr. J. W. Bews, Principal of Natal University College, at Maritzburg. Professor Bews was one of the most distinguished scientists in South Africa. In 1910 he was appointed Professor of Botany at the Natal University College and in 1930 he became Principal of the College. Professor Bews was a member of the Council and Dean of the Faculty of Science of the University of South Africa, a member of the Botanical Survey and a member of the Union Government Research Grant Board. In 1931 he became president of the South African Association for the Advancement of Science. He was also the South African Gold Medalist in 1932 when the award was presented to him during the annual conference of the South African Society for the Advancement of Science in recognition of his distinguished scientific career. His loss is great to the educational world in South Africa.

Maritzburg Indians' Tribute

At the general meeting of the Maritzburg branch of the Natal Indian Congress the president, Mr. S. R. Naidoo, referred to the death of Professor J. W. Bews and paid a tribute to his memory. He said that Professor Bews was in sympathy with the demand for higher education for Indians and the institution of external classes at Natal College for higher education owed much to him. His broad vision and depth of knowledge never allowed race prejudice to rule his judgment. Professor Bews was a good friend and the community was indebted to him for the interest he took in their education. The meeting expressed its profound sorrow at his death and passed a resolution expressing sincere sympathy with his family.

Overnight Ovaltine

Gives you Morning Freshness and Vitality

SHEAFFER'S
FEATHERTOUCH
means
SMOOTH WRITING

AT LEADING STORES
J. C. ASHABHAI & CO.
W. A. SHEAFFER PEN CO.

Buy Perfect DIAMOND RINGS and Flawless DIAMONDS direct from our factory!

AMSTERDAM
Diamond Cutting Works

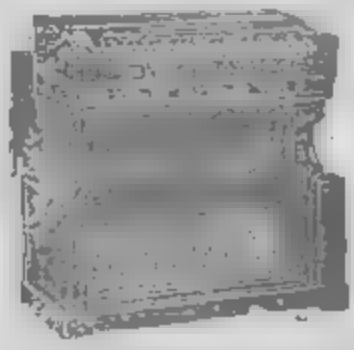
62, Field Street, Durban
P. O. Box 2362. 'Phone 2-4888.
Also at Johannesburg and Capetown.

સાહિત્ય અને સંગીતનો સમન્વય

દિનપ્રતિદિન જનતાની રસવૃત્તિ કેળવાય છે—જનતા નવિનતાની પુજક બની છે—ભાવના અને આદર્ષ આ જમાનાનું ગૌરવ છે—અને હવે લોકો અમે તેવી વસ્તુ ચલાવી લેવા તૈયાર નથી.

અમે પણ આ માન્યતાને માન આપી વર્તવાનો નિશ્ચય કર્યો છે. તેથી ખાસ પ્રસંગ માટે તમારા સમક્ષ હમણા છેલ્લા બહુચીતા નટ નટીઓ અને લેખકોનો સહકાર સાધી પ્રેક્ષકોની રસવૃત્તિને પોષે એવી રેકોર્ડો. ધાર્મીક ડ્રામાના સેટો અને હારમોનીયમ. તબલા મગાવ્યા છે જે તમારી સમક્ષ રજુ કરીએ છીએ. સંગીતના મધુરા સ્વરોથી તમારા ઘરમાં સ્વર્ગ ઉતારો.

અમે લોકલ ખરીદી તેમજ ઓર્ડરો મારફતે હારમોનીયન મંગાવતા નથી તેથીજ અમે લેખીત ગેરંટી સાથે વેચીએ છીએ.

પમના હારમોનીયમ પા. ૬–૦–૦
હાથના ,,
ડબલ રીડના પા. ૪–૧૪–૦

કોરી ગોઠની કીમત
પા. ૧–૦–૦ થી

પા. ૩–૧૭–૦ સુધી

મોગોફોન પા. ૧–૧–૦ થી પા. ૮–૮–૦

હીઝ માસ્ટર્સ વોઈસ
તથા
કોલમ્બીયા
(ઈન્ડીયન રેકોર્ડ)
3/–

રેકોર્ડના સસ્તા ભાવો

નવા નંબરો અથવા તમારા માંગેલા નંબરો ચઢેલા યા મોડા તમને મળશેજ તો શા માટે વધારે પઇસા ખર્ચો છો.

કહ્યા અથવા ભાતે મળો.

તેમજ આ રેકર્ડની હવાને અનુકુળ થાય તેવા મીઠા અને મધુર સુરના, મજબુત અને ટકાઉ, ચારા, શાંતા, સરકાર તેમજ મેકલેર્ઈસ કુલુટના હારમોનીયમ, હાથના અને પગના તથા હાથ–પગના. નવી સીલેકશન બાદની સરસ ચેઈજની પેટીઓ આવી ચુકી છે. તે સીવાય દરેક જાતના મોગોફોન ઉપલી બધી મેકરો સાથે H.M.V. ને કોલમ્બીઆના પણ સ્ટોકમાં રાખીએ છીએ.

વાજીંત્રોના છુટા ભાગો મોટા જથ્થામાં રાખીએ છીએ.

વાયોલીન, મેન્ડો, મેન્ડોલીન, બુલબુલ તરંગ, ગીતાર અને રકાબ મેન્ડના ભાવોમાં ઘણો ઘટાડો કર્યો છે.

કામ પણ વાજીંત્રનું રીપેરીંગ કામ અતી દેખરેખ નીચ ગેરંટી સાથ બનાવી આપીએ છીએ.

—સાઉથ આફ્રિકાના ૩૨ વર્ષના જુના હારમોનીયમીસ્ટ—

GOOLAM'S MUSIC SALOON

P.O. BOX 460. 179 GREY ST. AND 131 QUEEN ST
DURBAN, NATAL.

Special

Large stock of latest Drama set arrived in Tamil, Hindustani, Gujarati and Telugu. Prices have been specially reduced.

Apply for our catalogue. Our Harmoniums are under written Guarantee for 3 years. Try us before you go elsewhere.

ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન.

મહાત્મા ગાંધીના વિચાર
અને [illegible] પ્રચાર

પુસ્તક ૩૬ મું. ફીનીક્સ, શુક્રવાર, તારીખ ૧૮ નવેમ્બર ૧૯૩૮ અંક ૪૫

"ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન"
શુક્રવાર, તા. ૧૮ નવેમ્બર ૧૯૩૮.

હિંદ બહાર હીંદીઓની સ્થિતિ

દુનીઆ બહારના દેશોમાં વસી રહેલા હીંદીઓની સ્થિતિને લગતા અગત્ય ના બનાવોનું હીંદ સરકારનું અવલોકન આ અંકમાં અન્ય સ્થળે પ્રસિદ્ધ કરીએ છીએ. તેમાંથી જે એક વસ્તુ સિદ્ધ થતી હોય તો તે હીંદ સરકારની એજન્સી ની નિર્બળતા છે. હીંદીઓની સૌથી ખરાબ સ્થિતિ દક્ષિણ આફ્રિકામાં ગણાય, અને હિંદ સરકારના અવલોકનમાં એવું કશું મહત્વનું કહેવામાં નથી આવ્યું કે જે પરથી એજન્ટ-જનરલની હસ્તિ એ સ્થિતિને વખારે ખરાબ થતી અટકાવવા માં મદદરૂપ થએલી છે એવું પુરવાર થઇ શકતું હોય. સામાણી સામ્રાજ્યની શિક્ષાનીની બાબતોમાં એજન્ટ-જનરલની તેમજ હિંદ સરકારની રજુઆતોની યુનીયન સરકારે અવગણનાજ કરેલી છે દાખલા તરીકે હાલ તપાસ કરી રહેલાં મીશ્ર લગ્નોના અને ડાંસવાલના હીંદીઓના જમીન માલીકી ના હકો વિષેના કાયદાના કમીશનો, અદિ સતિ ગેરીક હુકમોમાં આવેલી છે એ કશી દીમાની ન ગણાય, અને હીંદીઓએ પોતાના હકો માટે તે સત્તાધીશોની સાથે સીધેજ કરવાનો હોય તો કદાચ હીંદીઓ અત્યારે એ વસ્તુ વધારે કુશળતાથી કરી શકે અને લાગતા વળગતા સત્તાધીશોને રીઝવીને પોતાનું કામ કરી લઈ શકે.

એટલી તો અમને સંપૂર્ણ ખાત્રીજ થઈ છે કે આ દેશમાં હીંદ સરકારની એજન્સીપર હિંદની ઝોંકેદારીથી સાર્વીક પા. ૧૦૦૦૦ જેટલો ખર્ચ થાય છે તેના પ્રમાણમાં તેની ઉપયોગીતા નથી.

પરંતુ એ દોષ એજન્સીનો નથી. હિંદ સરકારનો છે, કે જે સત્તાનો તદ્દન નિર્બળ છે. હાલ બહાર વસેલા હીંદીઓના સંબંધમાં તેની વલણને કર હિટલરની સાથે જે રીતે મી ચેમ્બરલેન પ્રેમ લઈ રહ્યા છે તે સાથે સરખાવી શકાય. હીંદુસ્તાનમાં ગાજે નોકરશાહી ચાલે છે. જ્યારે લોકશાસન સ્થપાશે ત્યારેજ હીંદના એજન્ટ-જનરલ આ દેશમાં, કે કોઈ પણ અન્ય દેશમાં, બીજા એલચીના દરજ્જો ભોગવી શકશે કે જે બળ અને સત્તા સાથે બોલી શકશે, જેમ આજે જાપાનના એલચી કરી શકે છે.

હીંદ સરકારના અવલોકનમાં જોવામાં આવે છે કે તે કંઈ પણ મહત્વનું પરિણામ આવેલું હોય તો તે ઝાંઝીબારમાં આવ્યું હતું, અને તે પણ હિંદ સરકારના કંઈ પણ મક્કમ પ્રયત્નને લીધે નહિ પણ ત્યાંના સ્થાનીક હીંદીઓએ મક્કમતાથી લડત ઉઠાવી અને હિંદની મદદ માગવા તરફથી તેને સંપૂર્ણ ટેકો આપ્યો તેથી.

પરંતુ આ સમજું કહ્યા પછી અમારે એટલું કહેવું જોઇએ કે જો કોઇના ઉપર દોષ મુકાવો જોઇતો હોય તો તે ખુદ આપણા પોતાની ઉપરજ મુકાવો જોઇએ. આપણે આજે દુઃખી થઇએ છીએ તેનું કારણ માત્ર એજ છે કે સ્વયં લાભો મેળવવાને બદલે આપણી ઉપર બનતાં સમળાં માનભર્યો આપણે સહી લઇએ છીએ.

એક વસ્તુ હીંદ બહારના દેશોમાં વસી રહેલા આપણા સર્વ ભાઇઓને સમાનપણે લાગુ પડે છે. તે એ કે તેઓએ ગમે તે ભોગે એકત્ર થઇ રહેવું જોઇએ. બીજી વસ્તુ જો કે બીનાક સરાસરતા થવી જોઇએ. આ વસ્તુ જેટલી નાનામોટાઓને લાગુ પડે છે તેટલીજ આપણને લાગુ પડે છે. ઐક્યતા, ચારિત્રબળ અને નીતી એ આપણો હાકુ ગોળો હોવા જોઇએ. તોજ આપણી કરોડ પડશે. તેના વિના આપણો નાશજ થશે.

નાઝીવાદનું ત્રીજું નાટક

નાઝીવાદે ઓસ્ટ્રીયા અને ઝેકોસ્લોવેકીયામાં ભજવેલાં નાટકોને બહુ સમય વીત્યો નથી. તેની કમમાટીમાંથી મુક્ત થવાને અવકાશ મળે તે પહેલાં તો મુખરેલાં જગતની સમક્ષ ફરી એક ત્રીજું નાટક ભજવાઈ રહ્યું છે, કે જેની ભાવ કરતા આગલાંને કંઇક દરજ્જે ભૂલાવે તેવી છે.

આઠ હજાર ઉપર યહુદીઓ પર કરી નહિ સાંભળવેલાં ઘોર અપમાનો અને તેઓનો વિધ્વંશ, આઠ કરોડ પાઉન્ડનો દંડ અને તેઓની સમગ્ર કીમતી માલ મીલકતોની જપ્તી અને નાશ—આ જર્મનીની મા કહેવાતા એક "આર્ય" ના જીવનની કીંમત આંકવામાં આવી છે. જર્મન એલચીના સેક્રેટરી વોમ રાથના પોલાન્ડ ના એક ૧૭ વર્ષના છોકરાએ પેરીસમાં કરેલાં ખુનને માટે જર્મનીમાં યહુદીઓ પાસેથી જબરદસ્તીથી આ બદલો લેવાઈ રહ્યો છે. આધુનિક જગતમાં આના કરતાં વધારે રાક્ષસી કૃત્ય ભાગ્યેજ અનુમાની શકાય, અને તે પણ એ પ્રજા તરફથી કે જે પોતાને જગતની સૌથી સુધરેલી પ્રજા કહેવડાવે છે.

આ નાટક યુરોપના એક ખુણામાં ભજવાઈ રહ્યું છે અને બાકીનું આખું યુરોપ, પોતાની મહાન સત્તાનો ગર્વ કરતાં પ્રીટન સહીત, આશ્ચર્યથી નિહાળી રહ્યું છે, પરંતુ નિર્જીવ વિરોધના એક શબ્દ ઉપરાંત કશું પણ કરવાની તેનામાં તાકાત નથી. આ નાઝીની મહાન સત્તા આજે જગતને હચ મચાવી રહી છે. જગતના કોઈ પણ ખુણા માંથી એક પણ યહુદીએ એક શબ્દ પણ ઉચ્ચાર્યો તો ખબરદાર! નાઝીના સપાટાથી નાઝીના અમલ હેઠળની તેની આખી જાતીનું આવી બન્યું સમજવું. મધ્યકાળના જમાનાનાં રાક્ષસીપણાને આંટી દે તેવું રાક્ષસી પણ આ વીસમી સદીમાં ગુજારવામાં આવે અને કોઈથી એક આંગળી સરખી પણ ઉંચી ના થાય એ કલંક પણ કંઇક ગંભીર બાબી ઉભેલી સુચવે છે. આ વસ્તુપરથી નિઃશંકપણે કહી શકે કે સિંહ

નથી થતું કે જ્યાં ચારિત્રબળની આગળ ડોય ત્યાં શસ્ત્રાસ્ત્રોનું જોર ચાલી શકતું નથી? અને જ્યાં ચારિત્ર્ય ગયા છે ત્યાં તોપોના ગોળાઓને ઢુચા ઢેવાઈ જાય છે? દુરાચારી આજે પોતાની સત્તા પ્રવર્તાવી રહ્યો છે કેમકે તેનો સામનો કરી શકે તેવો કોઈ સમર્થ ચારિત્રવાન નથી. આજે નાની અમલદારો જે વસ્તુ પાની રહેલી આપણે જોઈએ છીએ તો પ્રીટીશ શાહીવાદ ઉદયના પાની રહેલી વસ્તુઓનાં તેના ઉચ્ચ સ્વરૂપમાં એક પ્રતિબિંબ સિવાય બીજું કશું નથી. જર્મનીની પ્રીટનની સામે, પ્રીટનના અમલ નીચેની તેની રક્ષયતો તરફ વર્તી રહેલા વલણોને વિશે નિંદાની આંગળી ચીંધી શકે છે તે કોઈ વિના કારણ નથી. એક જર્મન વર્તમાનપત્રે તેની સામે મુકેલા નીચેના આ રોપપત્રનો પ્રીટનથી ઇન્કાર થઇ શકે તેમ નથી. તે લખે છે કે "આફ્રિકાને અન્ય દેશો સામેની પોતાનીજ કુરતાઓથી તિરસ્કાર પામવાની જરૂર છે. એક ખરદેશી પ્રજાના દેશમાં તેઓ ઘરોને ફોડી નાખી રહ્યા છે. પોતાના દેશની સ્વતંત્રતાને માટે લડી રહેલા બાળુરોને ફ્રાંસીએ લટકાવી રહ્યા છે અને તેઓ પર ત્રાસ પ્રવર્તાવી રહ્યા છે. સ્વતંત્રતા પ્રાપ્ત કરવાનો પ્રયત્ન કરી રહેલી પશ્ચીરીસ્તાનની પહાડી જાતીઓને પ્રીટીશ ની દમનનીતી ખાતરી લાગતી હતી." આપણે અહિં ઉમેરવું જોઈએ કે, એ શાંતે જલીયાંનવાલા બાગની કતલ પણ ભૂલી જવી નહિ જોઈએ અને હીંદુસ્તાનના સ્વતંત્રતાને માટે લડી રહેલા કરોડો કોકરોના માર્ગમાં જે અડચણો નંખાઇ રહી છે એ કૂરતો પણ કંઇ ઓછી ખાતરી નથી. કેપ-ટોકન તંત્રીમાનપત્ર વધુમાં લખે છે કે "આજે પ્રીટીશ મજા જર્મનીપર ખાતરીપણાનું આરોપણ ચૂકી રહી છે તો, પ્રીટીશ સામ્રાજ્ય એક કોડીના સમુદ્રમાંથી ઉત્પન્ન થયું છે, એ હકીકત જોતાં અસ્થાને છે."

પરંતુ આથી જર્મનીએ યહુદીઓપર ગુજરેલો સીતમ કંઈ ઓછો નથી થતો કે જર્મનીનો ગુન્હો ઓછો નથી થતો.

પ્રીટનના અન્યાયો અહિં ટાંકવામાં આપણો એજ ઉદ્દેશ્ય છે કે તેના કલંકિત ચારિત્ર તરફ લીમેજ આજે અનુભવ જાતીપર થઇ રહેલા ઘોર અત્યાચારોની સામે ચલાવેલ તે અસફલ પની ગયેલું છે.

પ્રીટીશ રાજનીતીજ્ઞો નૈતિક બલસ્વરૂપનો જરૂર હવે સમજતા થયા છે. ફ્રેડરીક પ્રતિષ્ઠિત પ્રીટીશ રાજનીતીજ્ઞોની સહીઓથી એક પત્ર કંડનના 'ટાઇમ્સ' પત્રમાં પ્રસિદ્ધ થયો છે તેમાં જણાવાયું છે કે 'મીજાં સામ્રાજ્યો ખરી પડયા તેમ આ સામ્રાજ્યને પણ ખરી પડવું જોઇએ કારણ તો હૃદય-પલટો થવાની જરૂર છે. અનુભવે એ સિદ્ધ કર્યું છે કે જ્યારે હૃદયપલટો થાયજ ત્યારે જ શકશે જ્યારે શોકો બીજાઓને વિશે અને બીજાઓની દૃષ્ટીએ પોતે બાંધવાને બદલે પોતાનાજ દેશોને વિશે જાગૃત રહેતા થશે અને ઇશ્વરને આપીલ કરી ચાલવાનો નિશ્ચય કરશે. એક મનનું બળ તેના પોતાના દોષોનો વિચાર કરવાની તેની દીલગતપરથી આંકાય છે."

અમે માત્ર એટલીજ આશા રાખીએ છીએ કે પ્રીટનને આ જ્ઞાન બહુ મોડું પ્રાપ્ત ન થયું હોય. પ્રીટીશ રાજનીતીજ્ઞો આ પરિવર્તન કરવાને કોઈ પ્રકારે કમાલ અતાતુર્કની જરૂર છે અને ! થશે ત્યારે જ નાઝીવાદનો પણ અંત આવશે.

—: o :—

કમાલ અતાતુર્ક

કમાલ અતાતુર્ક, જેમના કુસ્તુંબુલ ખાતે થયેલા અવસાનના ખબર ગયે અઠવાડીયે આપ્યા હતા, ૧૮ વરસની ઉંમરે ફોજમાં દાખલ થયા હતા. તેમના જન્મ વખતે ટર્કીની પ્રજા જે પડતીમાં આવી પડી હતી તેને બચાવવા કમાલ અતાતુર્ક જોડે કોઈ પુરૂષ હાજર નહોતા પરંતુ પુરોપ ના જે ચારગુણવાળા હતા પરંતુ પુરોપ ના જે ચારગુણવાળા હતા. તે પોતાનું સાધારણ માનવીઓની ખોપરીના પાયાપર મહાલયનો પ્રયત્ન કરી રહ્યા છે તેમના જેવા ન નવોના તેઓની ચારગુણધારી રાહબરી છે ત્યારે કમાલ અતાતુર્કની એક ૬૦૦ વરસના સમાન હતી. પંદર વર્ષના ટૂંક સમયમા તેમણે પોતાની પ્રજાનું સંપૂર્ણ પરિવર્તન કરી નાખ્યું હતું. તેમણે કંઈનું બધુજ મહત્ત્વ પરિવાર બધુજ મહત્ત્વ કર્યું કે ઠીક કર્યું કે નહિ એ વિષે બે મતકેરો છે પરંતુ કોઈપણ બાબતમા સંપૂર્ણ અધિકાર વગર પડે છે અને મોને ખબર છે કે કમાલ અતાતુર્કે પોતાની પ્રજાને ક્રુગાવેલાને કરવાથી પોતાનો અધિકાર ગુમાવ્યો નહિ હોત તો હજુ પણ તે અંધકારમાંજ સબડતી નહિ પડી હોત! આ રમણે ખલાફતીસ્વરૂપના 'ટહાર' કમાલ અતાતુર્કના આપેલી સુંદર અને લાયક અંજલી હાંકવી અસ્થાને નહિ ગણાય. એ પણ લખે છે કે:

"પોતાની રીતોમાં તે કઠોર હતા, પોતાના સુધારાઓમાં તે કલ્પનાપ્રધાન હતા, પુર્વના જરીપુરાણા રીતરિવાજોને ત્યક્ત દેવામાં તે પ્રતિકારી હતા તેમ હતા તે ઉમેરવાં જોઇએ, વિરકત વાલાપધારી હતા અને પુર્વના કરતા ખાસ કરી પ્રક્રિયાના મંડળમા રહેવાનું હતું તેવાં એ નવા ટર્કીનો ખ્યાલ કરતા હતા અને એ રીતે તેમણે પોતાના સુધારા પડયા હતા. બાઈબલની નાઝુકી, કુરાનના પવિત્ર પાનાઓને સ્થાને વિલાની કાગળની રચનાના અને જનાના વાતાવરણથી ઓરતોની મુક્તિ-એ તેમણે કરેલા બધા સુધારાઓમાંના કેટલાક હતા કે જે ખરેખર ઐતિહાસ નિરંજન પમાડનારા હતા. તેનાથી અજાણ્યા જેવા ઓછા એક હજાર વિના તેને સરખા મહત્ત્વ થયા. આ પરિવર્તનોમાં નોંધવાજનની સુધારક શક્તિનો બાલ આપે છે. કેમકે કમાલ અતાતુર્કનું બાળપણ, તેમોપોલીસની તાતાની ઝુંપો હેતુ ઉપજ કરવાના કુંટો નામે સ્પષ્ટ દેખાતા રહી હોય તેવે કાળે સંપ્રદાયથી ઓતપ્રોત આવી જતી હતી, તેનો અનેક બાબત ઉપાલંભ દેતું હતું. કમાલ અતાતુર્ક જો કે દિવસો કરી સ્થાપીત કરીને રોક-સાધન પદ્ધતિના બાળના હતા છતાં જ્યારે જ્યારે પોતાનો વીરોધ કરનારા બળો કુકસ્થિત થતાં હતા ત્યારે તેમને કાળી દેવાના સખ્ત અને કઠણીક પગલાં લઇને પોતે પોતાના ની સ્વતંત્રતાને ટકાવી રાખતા હતા. પરંતુ ખુલ્લમખુલ્લા સલાહનોના ખુલ્લમ આચરણ કરીને પોતાનો આદર્શ કરી પ્રગટ કરી દેવામાં કમાલ અતાતુર્કનું પ્રબળ નેતૃત્વ ટર્કીની પ્રજાને આશિર્વાદ રૂપજ થઇ પડયું હતું.

ઇદ મુબારક

આ વખતના શુક્રવાર તા. ૨૪ ઓક્ટોબરે મુસલીમ આલમો પોતાનો પવિત્ર ઇદનો તહેવાર ઉજવશે. એ શુભ પ્રસંગે આપણે તેઓને ઇદ મુબારક અભીનંદન ઇચ્છીએ છીએ.

હિંદી સવાલનું સમાધાન બંદૂકથી લાવવામાં આવશે

નવેમ્બર તા. ૧૭ સાંજે પ્રોટેસ્ટીસ્ટાર્ટ ખાતેની કુસ્તિવાળા પુનાપ્રદેશ પાર્ટી કોંગ્રેસમાં એસેમ્બલીકોના સાભ્યો સાથે બ્રીટીશના કાયદાસેનાનો પધારે કરવાપથી અમલ કરવાની સુચના કરનારા કરસનો પસાર થયા હતા. જ્યારથી કેમેં જવાહર - કમાલ આપણાજ હાથમા છે કેમકે - ગ્રેટબ્રીટીશોપર એસેમ્બલીકો પેધારે કરી રહ્યા છે ને અંગ્રેજોની માફીબાનીજ એક પ્રતિનિધિએ કહ્યું કે, "પ્રજાએ આ રીતથી વિદેશ સમયના સવાલનો અંત સારા દેશોના નિયમ કરીને છે અને જરૂર પડશે તો તે બંદૂકોને પણ ઉપયોગ કરશે." એસેમ્બલીમાંને નવા પરવાના - ચાલુ પરવાનાની ફેરબદલી પણ નહિ આપવી જોઇએ એવો ઠરાવ મધ્યમતમાં પસાર થયો હતો.

નેશનલીસ્ટોને ટક્કર ભારી

સામાન્ય ચાલના એવી રીતે કે નેશનલીસ્ટ પાર્ટીના કરવા મુનામદર પાર્ટી સીટો સધાયના ૯૫ ટકામાં પધારે ફિલ્મોકની લાગણી પરાયે છે. પરંતુ ઉપરથી અખબારોને તો ઝેરીલાઇજાગાં મુનાદાર્ય પાર્ટી નેશનલીસ્ટોને ટક્કર મારશે જણાય છે. અખબાર સાંજિયા - ઇંદિરા સવાલનું સમાધાન લાવવાને બંદૂકનો ઉપયોગ

કરવાની ધમકી આપી પણ નેશનલીસ્ટ તરફથી અપાયેલી બાંહેધરીમાં નથી આવી ત્યારે પુનાફેરા પાર્ટીના એક સભ્યે એ હદ સુધી પણ જવાની ધમકી આપી છે. જર્મનીમાં યહૂદીઓપર જીતા રહ્યું છે તેનો દરજ્જો જરાય સમજી શકાતો હોઇ એ પરત્વે પણ આશ્ચર્યજનક નથી લાગતી. એ મામલાને ગાંભીરપણે સિલ્વરટાઉનમાં આવે ત્યારે આ ઇશ્યમાં ઈંડિઓની સ્થિતિ દિન પર દિન મુશ્કેલી ભર્યા છે એવું જે સોદા જાહેર ભાષણોમાં કહી રહ્યા છે તેનો તો તે બહુજ કરાવે છે.

હિંદી નરર્સોની બોટ

કેપટાઉનની એક મેદેરો જણાવે છે કે આવતી લાગના આરંભથી કેપટા તોકો માટે નર્સની તાલીમ લેવાને સબરસોઝ હોસ્પીટલમાં અનેકવાર કરવામાં આવનારને છે. આ દરજ્જા હીંદી ના ભાગો પ્રકારના રીતે પોતાના છોકરાઓને માટે આવા જેવા પ્રેમ તરફ નજર કરે છે, ડાક્તરી અભ્યાસ તો પછીવાત. આપણા દક્ષિણ આફ્રિકામાં એક પણ હીંદી જી નથી કે જેણે સુધારણી અને નર્સ તરીકેની તાલીમ મેળવેલી હોય. આપણી કેટલીક હીંદી બહેનો કેમ આ ઉત્તમ અને પરોપકારી તાલીમ લેવા પ્રત્યે ધ્યાન આપે તો બોટું નહિ ગણાય. એ પરથી પોતે પરોપકાર કરવા સાથે કેટલું પણ કમાઇ પોતાની સ્થિતિ સુધારી શકશે.

આપણે માંસનો કેમ ત્યાગ કરવો જોઇએ

કેપટાઉનમાં "ઓવર ઓફ ધી ગોલ્ડન એજ" મથકે સુપ્રસિદ્ધ મુકની સેક્રેટરીના નામથી કેટલા દીવસોના દેશ ઇન્ટરીટાઉનના ફેસ્ટીવલમાં એક કોન્ફરન્સ સત્ર આપવામાં આવ્યું હતું કે પ્રસંગે બોલાવનારો અધ્યક્ષ સ્થાન ગ્રહણ કરવાની જરૂરીયાત ગોલાવાને પણ કરી. સભામાં સારા શ્રોતા, ડૉ. ગાંધી તરફના તરફેણના ચુસ્ત મેમ્બર હાજર. ગોસ્પીલ કાલ્યુ. ઓલ. બોલને ગાત્રા વારના પરિણામોને પર આપણા કર્યું હતું અને માંસાહાર નહિ કરવાના સાર કારણો જણાવ્યા હતા પ્રથમ માનુષીય કારણ જણાવ્યું હતું કે માંસ અને મચ્છી જે આજ ખાવા જનાવરો અને માણસોના ભોગે ખવાય છે. ઢોરમાં ગાભણા થઇ ગયા કે જોઇએ વિના જાણીજોઇ નાંદિ શકે અને પાકી નવી આદત પડી જાય. ચારોગ્યવૃત્તી દૃષ્ટિએ તો આપણે જાણીએ છે કે પણ રોગો માટે ડાક્તરો માંસને વિનાકારણ ગણાવે છે. કોઇ ને ધર્મ ગ્રંથ કહેતો કે મનુષ્યોએ માંસ ખાવું જોઇએ. વિદ્વાનોઓમાં કહ્યું છે કે મનુષ્યના દાંત અને જોઇએ આપનારી નખોનું બંધારણજ એવું છે કે તે કુદરતદર કરનારી જનાવરો છે એમ સીધ્ધ થાય છે. આંતરા ટાકા અને ટૂંકનો ખોરાક જોવામાં આવે સ્વાદમાં પણ પણજ પધારે સારો હોય છે સખ્ત મહેનત કરનારાઓને સારી તંદુરસ્તીની જરૂર હોય છે આને તે માંસ વિનાનો આહાર જોવાજોઇએ પ્રાણ વધુ આને દયા ઉપજે છે.

ગાંધીજી જ્યારે આ ઇશ્યમાં હતા ત્યારે તેઓએ નીચેમુજબ કરેલો કે જનદર પાણ્યાઓમાં માંસ બીલકુલ દોતુંજ નહિ જોઇએ. ગાય ઘોડા અને ઘણેકાંદિક દોષો જોઇએ આ પરતુ આજે તેનો તો નવાઇ જેવી પણ પડી હતી આને પ્રતિષ્ઠિત વ્યક્તિઓના મોટા અપરાધો કરેલ ખાણા કેવળ શાકભાજીની વાનીઓ માટે પંકાતા હતા. પરંતુ આજ બાદ આપણું પતન થયું છે કેમકે આજના આપણા નેતાઓ એમ માને છે કે માંસની વાનીઓ આને ઘી ઉપરાંત ઘણા વીના કોઇ પણ બાણું શોભેજ નહિ તેઓને માટે ઇપરોક્ત વિગત પડો કેવા જેવી છે.

જોહાનીસબર્ગમાં મારફેટના ઝઘડો

મ્યુનિસિપલ સ્ટ્રીટના ગ્રાહકના ઝોબ્જરોના એક કેપ્યુટેશને જોહાનીસબર્ગમાં રહેતી કાઉન્સીલની પાર્કર્સ એન્ડ સ્ટ્રેટસ કમીટીની સપ્તાહના સ્ટ્રીટમાં પોતાનો માલ વેચવાની પરવાનો આપવા રહેતા દેવાની બાબતથી કરવા તાજેતરમાં તા. ૧૮ મીએ મુલાકાત લીધી હતી. કેપ્યુટેશને જણાવ્યું હતું કે ગરીબ કુલીઓ પાઉંનું પ્રોડ્યુસ અને ફ્રુટ કર મહિને મારફેટના માલમાલ કરતા તેઓપર ગોકશાનું પ્રહાર કરે છે. ગાડપુરા ફુરતજ વેચાણ થાય ત્યારે આને ખરીદનારાઓને ઓછા નામતા પોતાને જોઇતું ગમે ત્યાં છે મારફેટ ના ઓફરદારોપર અમુક વસ્તુનું લીધાકે કરે ત્યાં સુધી તેઓને રાહ જોવી પડે છે. વળી ઓજરો ખરીદનારાઓ ઉપરાંત પણ ગાયે છે. સુપરવાઇઝમાં આવ્યું ત્યારે જો તેઓને પોતાનો ભોગવ ગોપ કરવો પડશે અને ઇન્ડીસીપલ મારફેટ ના જાય પડશે તો હાલની સગવડો જતી રહેશે અને ફારમોને તેમજ કીચનીઓપુરોને હકમાંત આવારી પડશે. કેપ્યુટેશનના ઓફે અગ્રે કહ્યું ... ... અમે મારફેટના કંટ્રોલર બાબતે તેના કરતાં ઉપરોપ સુધીના નહિ આપના દોસ્ત તો કેપીટાઉન છે ને કામરો અને કીચનીઓપુરો અમને ઉપયોગનજ નહિ બાપત.

કુપતી રજુઆતોને ખમારી તરફથી ખ્યાલ દેવામાં આવશે.

ફ્રીપ્રેમ કમીશનની વાર્ષિકમળો

જોહાનીસબર્ગની નેશનલ મ્યુનિસીપલ ઓફ્ સીમેન નામની અરોજ ઓફિસો ની જરૂરીયાત ના કારણે ૪૨ માંએ બોલી ગીરીગયા એક બાબ કરાય પક્ષ... કરવાના આવ્યા કરો કે ૧૯૩૮ ના ફ્રાસ્ટયાસ્ટ એપ્રોપ્રીએશન સેન્ટ ફેન્ડ્રમ એમેન્ડમેન્ટ એક્ટની કલમ ૫૫ ને ગુનિસિપલ પાર્કોમેન્ટના અન્ય સભાઓમાંથી જરૂર કરવાની ગરજરને નિવારતિ કરનારા અત્ર મુકરા પ્રધાનને ... ...

સંસ્થાનો અને શહેનશાહતના અન્ય ભાગોમાં વસતા હિંદીઓ

હિંદ સરકારે તેઓની સ્થિતિનું કરેલું અવલોકન

બ્રીટીશ શહેનશાહતના જુદા જુદા ભાગોમાં વસી રહેલા હીંદીઓની સ્થીતીને લગતા ૧૯૩૭-૩૮ ના અહેવાલ સંબંધના બાતમીના નું હીંદ સરકારે અવલોકન બહાર પાડ્યું છે જેનો નીચે પ્રમાણે જણાવવામાં આવ્યું છે :—

દક્ષિણ આફ્રિકા

દક્ષિણ આફ્રિકામાં હીંદ સરકાર તરફથી રજુઆતો થતા છતા ગીમ્ પ્રાંતો અને ફ્રારાગાલ્ય માં ઓરેન્જ ફ્રીસ્ટેટમાં ૧૯૩૭ માં હીંદીઓએ જમીનની મેળવેલી માલીકીના સવાલોને નાબુદ કરવાને બે કાયદાઓ નીમાણ છે

ગીમ્ પ્રાંત કોમીશનનું કામ સ્થાનીક હીંદીઓને બાસ વ્યવહાર અમલમાં નીયમોની આસરા નથી રખાતી કેમકે તેના સંબંધમાં જે માહીતી મળે છે તે જોઇ જણાવનારી છે કે દક્ષીણ આફ્રીકા માં બાજ પ્રાંતોને કરતાંનીજ માન છે

બીજી તરફથી ગ્રેન્ટ કમીશનની તપાસ પબ્લીક અજાયબની થઇ પડતા સંજોગ

કમીશનના કામ પર હીંદ સરકારે અને તેના એજન્ટ-જનરલ બારીકપૂર્વક નજર રાખી રહ્યા છે.

પાર્લામેન્ટની બેઠક દરમીયાન હીંદીઓના સાબો ને માટી બા આડકતરી રીતે બારૂ પકનારા ઇસ્લાહ કાયદા બાબતને માટે આવ્યા હતા.

જેતીયા ઉત્પન્ન થએલી બારૂ વસ્તુઓનાં બજાર રમાં ઘેરાવાપર ગ્રાંકુસ મુકનારો ગોરારેટીંગ એકટ પસાર થયા હતો જેમાં એવું જીપાના છે કે કોઇ પણ ગેરબજારી ચર્ચા કરવાને ક્રિમીનલકોર્ટની સજા ભોગવાપાય તેમાં બાજ બાબતોથી બાત આવી શકશે. પરંતુ જેતીવાડીના સેક્રેટરી તરફથી એવી બાત્રી આપવામા આવી છે કે કાયદાનો હીંદીઓના લાભોને નુકસાન બાય એવી રીતે અમલ કરવામા નહી આવે.

બીજો કાયદો રસ્ટલેસ એકટનો અમલ કરવામાં સ્થાનીક સત્તાધીશોને વધુ સત્તાઓ આપવાના હેતુથી સ્લમ્સ કોમેન્ડમેન્ટ એકટ પસાર થયો હતો જેની સામે સા. આ. કાન્ડમાના મંત્રીશ્રી ઉદાહરણ હતો અને બંને પ્રધાનપદના બાથ બને નુકસાનીની બાબતો સંબંધી કોમેસ સુધરેલા બાબુક સુધારા રિવકારમાં આવ્યા હતા.

ઘરોબારે અને ઢારઓળાંનો કાયદો : બીજા હેતુ ઘરોબારના પરવાના આપવા સંબંધી નીયમો રૂબ્બત બનાવવાનો છે તેમાં એજીસ્ટ્રેટ તરફથી હીંદીને પરવાનો નામંજુર કરવામાં આવે તો પ્રધાનને અપીલ થઇ શકે તેવી બાત સબંધી સુધારો સ્વીકારવામાં આવ્યો હતો

ફાર્મની જમીનપર બીનકબજાથી વસવાટને લગતો કાયદો જે બાનબેનીફીશ્યલ ઓકયુપેશન ઓર ફાર્મ્સ એકટના નામથી ઓળખાય છે અને ગ્રામ્ય ક્ષત્રોમાંથી ગંદકી (કસ્ત્રમ) દુર કરવાના કાયદા તરીકે ગણવામાં આવે છે તે બાબતે બાય ઉપસ્થીત કરી રહ્યો હતો. બીમમાં એવું જણાવવા બા આવ્યું હતું જેની જગાનોમાં મોટ પણ બાજ બાકસ્મીક રીતે બાય બાબતોને હાથ બાબવા લાગી હોવાથી તે બાબતોને કોર્ટમાં કાયદેસર ઠેરવવા બાટે ખાસ કાયદાની જરૂર પડી હતી.

કેનીયામાં

બાકીકાના અન્ય સુધ્ધા : બાબા કેનીયા છે કે બા હીંદી કોમને પોતાની સ્થિતિ બાબે બાય ઉપદ્રવ રહ્યો. બાને તે બીનબ્રોપીયાના પક્ષપાતને માટે લાઘ્લેન્ડસ (ઉચાણ પ્રદેશ) ના બમુક બાગો ભારતવાસી વ્યાપારોના હેતુથી બેની કરવા દરબારોને સુચવાયેલા બોર્ડ ઓફ-ક્રાન્ડસ્ટ્રીસ ઉપરથી જોવાબ્યું છે મેરસાન પ્રધાન તરફથી બેમ બાબતમાં ઘણોજ બોર્ડ નીયંત્રણ ચોખવટ કરવામા આવી હતી કે બંને : કાયદાસર બધું બેદ પાડવામાં નહીં આવે જના અમલથી બાબેલ માટે ખાસ કબજાપદ્ધતા બાબા નીયુક્ત ... પ્રસ્થાપીત કરવા બાવ્યું હતું. બના સરકારે બાબાના બવલોકનમા જણાવે છે કે બા લેખથી સોમ રાકારે કે બોર્ડર ... બા-કાકિન્સીલ સામેનો તરીકે તેની અંદરની કેટ પણ મારફેસર બીજાને સોંપી નથી પણ બાબસ્થા બાસલી બાબેથી પ્રયત્નીત રૂપરેખા બોર્ડ રચી નેતા બાબ બાબતે ઘણીજ બોર્ડ બાબતો બાબતે બોરી દીધેલ તાબાના બારફેસ હીંદીઓ તરફથી બાબ વેપાર સંબંધમા બાબા પડશે બીજા બાબ પ્રોસેસીંગ ફ્રેક્શનોટ બાબ ગ્રેન્ડીંગ ચોદ્યા સબંધી બાબે બાજ પરવાના બાબાના બાબા બીમના સંબંધી હતા

બીજનું બીજું વર્ષ રહ્યું બાબે સીનેટર કુમારી સમદા બાજ પણ બાર સુધી હીંદ સરકારને રવાનીય હીંદી પ્રશ્ન તરફથી કાંઇ રજુ-બાત બાજ નહોતી હીંદ સરકારનો બીજાર બાબ હેવાલ બાવકારના પ્રસ્તાવ નીબંધ થયો હતો પરંતુ બા. સાદી સરકારે જણાવ્યું છે કે બીજ કામકો બાબ બાબ બાજ તેના કોમ પણ બાસ બીબાય બા. બાંબો જાવાચો તો તેને બાબ કેસમાં બાવશ્યક બાબે જરૂર જણાશે તો સુધારા કીબારવામા બાવશે સરકાર તરફથી બો બાબતમા પણ રજુબાતો થઇ હતી.

ઓર્ડીનન્સ ૬૮૮૩ ના ડીસેમ્બરમા પસાર થયો હતો. તેના નીયમો મુજબ ટ્રાંસવોલે લાયસેન્સીંગ બોર્ડપર હીંદીઓને નીમણુંક બાંધો બાબલ રાખવામા બાવ્યા નથી અને બેસ હીંદીને પહેલી બોર્ડમાં નીમવામાં આવ્યો હતા પાંચો રજુ કરવાને બાબત બાપ બાવવા બા બાબ્યો છે બા લાયસેન્સોમિ બાબના મુકદમા સામે સુપ્રીમ કોર્ટને બાપીલ કરવામા બાવ્યા છે બરવામાં આવ્યો છે

ઝાંબાનીકામાં નોરીસ મારકેટીંગ બીલ બાબે બજવામા બબ હતો બાજ બાબા ખેડુતોમા બીલ પસાર કરતી બખત તેના બા કેરફારો કરવામા બાવ્યા હતા અને બંદીબ કોર્ટ (બપ્રાલ બોર્ડ) માં મારકેટીંગ ઓર્ગેનાઇઝ તરીકે પસાર થયો હતો અને બાકેશ મુકવાના બીકોનેટ બાજ કોર્ટ નોજ બાધુ પાકવામાં બાવ્યું છે. બા સુધારા ના પરીબામે મારકેલાકાના હીંદી પ્રતીનીધીબોએ નવું બીલ તેબોની જરૂરીબાતો પૂરી પ કરનારું હોવાનું જબાવ્યું છે.

ઝાંઝીબાર

પૂર્વ આફ્રિકાના આંગ્લિસ્તાન ઝાંઝીબાર પ્રોટેક્ટોરેટ દ્વારામાં ગંભીર આર્થિક નુકસાની સામે એવી પરીસ્થીતી ઉપસ્થીત થઇ હતી.

ઝાંઝીબાર ક્લોવ (પરગેઝ એન્ડ ઝેકલોપોરેટેશન) કીંમી નામના સર્વોત્તમ વેપાર પર ત્રીજા મુકનારા કાયદા સામે સ્થાનીક ઇંડીયા કોમે જબ્બરજુત વીરોધ દર્શાવ્યો હતો અને સર્વોત્તમના વેપારનો બહીષ્કાર કર્યો હતો. એજ અરસે ઇંડીયા મહાસભાએ પણ ઝાંઝીબારના લવીંગની આયાતનો બહીષ્કાર કરાવ્યો હતો.

મકાજાંઓ ચાલુ રહે તો પ્રોટેક્ટોરેટને ગંભીર આર્થીક નુકસાન થાય એમ હોવાથી અને ઇંડીઅ સરકારની કપ્રુ રજુઆતોથી ઝાંઝીબાર સરકારે લવીંગના વેપારકરના અંકુસ માટે એક સુધારેલી યોજના ઘડી કાઢી જેની ફ્રેમે દેશની આંદરની બાબતમા કોઇપ્રકાર ઇન્ટરફીયર ઓસોસીએસનનો બબકારો પાછો ખેંચી લેવાયો. જે ઉગાડનારાઓ સરકારના કરજદાર હોય તેઓએ લવીંગ ક્લોવ પ્રોડક્ટસ ઓર્ગેનાઇઝેશનજ વેચવાના હતા પરંતુ બીજા ઉગાડનારાઓ ક્લોવ પ્રોડક્ટસ ઓસોસીએશનજ વેચવાના હતા પરંતુ એક્સપોર્ટ ડ્યુટી પણ પ્રમાણે ઘરસવનાર વેપારીને પેસી રહે. નીકલ્સ વાપ તે પહેલાં લવીંગ ક્લોવ પ્રોડક્ટસ ઓસોસીએશનદ્વારા પસાર થવા જોઇએ પરંતુ ક્લોવ પ્રોડક્ટસ ઓસોસીએશન અને સાધારણ નીકાસ ઢકી રહે ત્યાં સુધી પરદેશની મુખ્ય બજારોમાં લવીંગ પેસી ન શકે.

૧૯૩૮ના એપ્રીલ મેમાં મળેલી પરીષદ જેમા ઇંડીઅ સરકારે તરફથી તપાસ કરનાર તરીકે મી. જી એસ્કેમ્બ કાજર હતા તેના પરિણામે ઝાંઝીબાર સરકાર અને સ્થાનીક ઇંડીઅ કોમ વચ્ચે એક સમાધુતી થઇ હતી જેથી જીલ્દ બાબતો સાથે ઇંડીઅમાં લવીંગના બહીષ્કારનો અંત આવ્યો.

૧૯૩૮ અને જર્મનીનું રેનાલ્ટ સંબંધી તરફ કે જે ઇંડીઅ સરકાર અને ઝાંઝીબાર સરકાર વચ્ચે ઘણા પત્રવ્યવહારનો પ્રશ્ન થયા પામેલ હતો તે ઉપરાંત રેનાલ્ટ ના અન્યુ આરીયાં એન્ડ પ્રોટેક્શન (ઇસ્ટર્ન સેલ્સમેનટ) કીંમી તરીકે પસાર થયેલ હતો અને તેને પ્રોટેક્ટોરેટની સમગ્ર કોમે તરફથી એક મુંચથસુ અરેસા અને અત્યંત તકરારી સવાલના ચાજર્થી સમાધાન તરીકે સ્વીકારવામાં આવ્યો હતો.

અફઘાનમાં

ત્યાં દરમીયાન પલાગાના અગાઉનો બનાવ રૂપર ઝોરદેરોમાં પગારો પટાડી દેવાનો બનેલ હતા જેને પરીણામે ઇંડીયા મજુરો ગોકલવાનું અટકાવવામા આવ્યું હતું. ઝાન્ઝીબારી અફઘાનથા મુજબ પલાગાની સરકારે તા. ૧ ઝોકટોબર ૧૯૩૭ થી ઇંડીઅ મજુરોના પગાર ૧૯૩૦ પહેલાં હતા તેટલા કર્યા. પરંતુ રેનાલ્ટકોન્ટ્રાક્ટ ૧૯૩૭ ની આખરીમાં કરીથી મરી ગયો અને આ પત્ર અને તેની સાથે અન્ટરનેશનલ રૂપર રીસ્ટ્રીક્શન કમીટી તરફથી કોન્ટ્રાક્ટમાં મંજુર થયેલ મોટા કામને પરીણામે પગારનો સવાલ ફરીથી આગળ આવ્યો છે અને એ બાબત ઇંડીઅ સરકારનું ધ્યાન ખેંચી રહી છે.

કીલ્વામાં

કીલ્વામાં ઇંડીઅ પ્રજને ત્રાસ પહોચાડનારા અગાઉનો બનાવ જેનુ સમાધાન હજુ આવી શકયુ નથી અને જે ઇંડીઅ સરકારનું ખાસ ધ્યાન ખેંચી રહ્યો છે તે જર્મનીના રહ્યાવાસીઓનો છે.

બીજા ઇંડીઓને લાગુ પડનારી અગાઉની બાબત હવાલા કમીશ્નરના પ્રતીનીધિ તરફે સમ્મત કરવાને લગતી છે. ઇંડીઅ સરકાર એ બાબતમાં ઝાંઝી સરકાર સામે પત્રવ્યવહાર કરી રહી છે.

બીજીસ ગીયાનામા મજુરોની તકરારોને લગતાં કમીશનની ભલામણોના પરીણામે મજુરોના પ્રતીનીધિત્વનું બાતું રચવામાં છે.

ટ્રીનીદાદ

ટ્રીનીદાદમાં મજુરોના તોફાનો ને તેવના ક્ષેત્રોમાં પ્રસરેલ હતાં અને જે ગયા ઓકટોબર ઇન્ડિઅન મજુરોનોજ કપરોગ કરે છે તેની તપાસ કરવાને નીમાયેલાં કમીશને મજુરોના સ્થીતી સુધારવા સંબંધી અમુક સાધારણ ભલામણો કરી હતી જેમાંના ઘણી તે અગાઉમાં મુકાય તો ખેતીના મજુરો જેમનો મોટો ભાગ ઇંડીઓનો છે તેમની સ્થીતી સુધરવામા મદદરૂપ થઇ પડે. ઇંડીઅ સરકારે આ ભલામણો સ્વીકારવાના સંબંધમાં કેટલી પ્રગતી થઇ છે એ બાબતમાં પોતાને વાકેફગાર રાખવાની માગણી કરી છે અને ગયા માર્ચમાં તેને જણાવવામાં આવ્યું હતું કે ઓફ ઓફીશીઅલ સલાહકાર નીમાયો છે જેને મજુર બાબતોને સોંપવાને સુચવાયેલી રકમને સોંપવામાં આવ્યા છે

ગોરીલ્લામાં અમુક એસ્ટેટોમાં મજુરોના પગારો તોફાનોની તપાસ કરવા ઓર સ્થાનીક કમીશન નીમવામાં આવ્યું છે કમીશનના રીપોર્ટ હજી સુધી જોવામા નથી

આ તમામ બનવામાં ઓફ ઇંડીઅ સરકારના ઓબ્જર્વર ના નામાંકીત પત્ર છે કે જેનો નીર્ણય શેરડા વૃક્ષ પર રહ્યા બાદ સર્વોત્તમ ભલામણના પરીણામે ચાલુ વર્ષમાં કરવામાં આવ્યો હતો.

મરહુમ કમાલ અતાતુર્ક

તેમનું ટુંક જીવનચરિત્ર

ટર્કીના પ્રેસીડન્ટ કમાલ અતાતુર્કનું ગાળી મારવી જોખમી થવા શુક્રવાર તા. ૧૦ મીએ આપઘાત થયું. સરકાર પક્ષે પટ્ટ પણની તપાસ ચાલમા પ્રયા. આ કેસમા અતાતુર્કની સામે નકશાનો સંબંધ પરાપવનાર ઇસમોને પ્રેસીડન્ટ તરીકે ચુંટી કાઢયા છે.

સોલોનીકાના એક સામાન્ય વ્યાપારનાર ત્યાં નાની ભણી કીંમતના ઘરમા ૧૮૮૧ ની સાલમા મરહુમનો જન્મ થયા હતો. તેનુ નામ મુસ્તુફા પાશામા આવ્યું હતું નિશાળમાં ના શીક્ષકે એક વાર તેને કહ્યું કે તું એટલો હોશીયાર છે કે તારે નામ મુસ્તુફા કમાલ પાશા જોઇએ એ કારણે તેનું નામ મુસ્તુફા કમાલ પડી ગયું. ટર્કીના ગરમુખત્યાર તરીકે તેના નામને ગાળીના બદલે જયના હોકારામા આવ્યા પરંતુ એ નામની ઇર્ષ્યા અદેખોમાંથી ઘણેથી કેટલા તેજે તેનો નામ કર્યો. બારણી કમાલ શબ્દને ઉર્દુ શબ્દ કમાલ (પુર્ણતા) ના કેટલો નાખ્યો અને અતાતુર્ક એટલે "તુર્કોનો પિતા" તે નામ પાડયું એ પરથી તેનું નામ કમાલ અતાતુર્ક થયું.

૧૯૧૬ માં સ્ટાફ ઓફિસરમાં ટર્કીની ફોજ પર અને સીરીયામાં તેના પ્રદેશોની રક્ષણથી ફોજ ના કમાન્ડર-ઇન-ચીફ નિમાયા બાદ યુદ્ધ થયું. ઇંગ્લેંડ તે વખતના નામના યુદ્ધ પ્રધાન લોઇડજ્યોર્જ તરફથી ઓટોમન સામ્રાજ્યના સુલ્તાનમા એક જેનારૂપ તરીકે તેને સીરીયામા બોલાવો બોલવાનો અને ડમાસ્કસ ખાતે તેને સાત પાશાના બહાદુરીમાં આવ્યો હતો.

આમા સાત પાશાને બદલે અતાતુર્ક બોલવાની નામ પાડી હતી. ઓટોમાનોમાં સામ્રાજ્યની તરફેણ તે તેમણે એક સ્વતંત્ર રીપા ઉભી કરી. મુસ્તુફાને તેમણે પાર્લામેંટનો કરાવ્યા બોલાવ્યા. કરાર નક્કી કરી. સામ્રાજ્યમાં વિરોધી સરકાર ઉભી કરી ગ્રીક સરકર જેણે સ્મીરના અને પશ્ચિમ અને પશ્ચિમ એનેટોલીયાનો કબજો લીધેલો હતો તેની સામે લડી તેને હરાવ્યું અને અંતે મોડરનાઓને લોઝેનમાં એક નવી સુલેહની સંધી કિંમતપાની ફરજ પાડી.

૧૯૨૨ માં સુલ્તાનને તેણે ગાદીપરથી ઉતારી પાડયો અને એક વર્ષ બાદ ઓટોમાનની રાષ્ટ્રિય સંસ્થાએ ટર્કીને પ્રજાસત્તાક તરીકે જાહેર કર્યું અને અતાતુર્કને તેના પ્રથમ પ્રેસીડન્ટ બનાવ્યા. અને ઓટોમાનોમાં બની રાજસત્તાની સ્થાપી આ રીતે ૬૦૦ વર્ષ ગયાં ટર્કીના ચાકી રહેલી ઓફ હાસુ સત્તાનો અંત આવ્યો.

તેનું બીજું કામ જુલમ અને જુના રીત રીવાજોમાંથી પ્રજાને મુક્ત કરવાનું હતું. તેણે પોતાના અંગત સલાહકારોની

કર્યો, પ્રતિનિધિ બોર્ડોને તે બતાવી આપવા માગતા હતા કે તુર્ક અને યુરોપના પરસ્પર વેપાર આંકડાઓ ખાસ પક્ષ ધ્યાનમાં લઇ, ફ્રેંચની પ્રચલિત પ્રથા તાબડતોબ અંગ્રેજની હેટ પહેરવાનો તેમણે હુકમ કાઢ્યો. એ પ્રસંગે તેમણે કહ્યું હતું કે "હવે પ્રજાસત્તાકના લોકો અત્યારે સુધરેલાં જગતમાં મેળાવા બધા આવી ગયા છે અને બાંધુઓ પાસે જવા આવે ત્યારે પોતાના સુધરેલા વિચારો અને આચારોને તેમણે પુરવો આપવો એ જરૂરી છે. એવે સુધરેલો અને આતરરાષ્ટ્રિય દેખાવ કરવો આપણી ગુરવીર પ્રજાને માટે ચોગ્યજ છે એવો આપણે તેનો સ્વિકાર કરીએ આપણે યુરુ ઓપવા પુરુ, પાટલુન, વેસ્ટકોટ, શર્ટ, કોલર, અને ટાઇ, બાકીટ અને તે ઉપરાત બાવાપર હેટ ધારણ પહેરીશું. એવો આ પોષાકમા અદ્દા ... અમારાના ઉપર તેમાંને હું ઓરડીજ કહીશ ... તેઓ ખુશ અને આશાતાપી બનશે કે અને ફ્રેંચ કે જે મી. ઉત્પત્તિની છે એ પહેરવી ચોગ્ય હોય તો પછી હેટ પહેરવામાં શો વાંધો છે?"

ફ્રેંચ એ ઉચ્ચસંસ્કૃત પ્રાચીન ગ્રીક છે એવો ગ્રાજપુત ના પરાક્રમી ભાગ રજપુતના પ્રદેશમાં પધારીએ પુરસ્કાર કર્યું. ચાળીસ મુસ્લમોરોને મારી નાખવામાં આવ્યા. તે પછી કોમ પણ બાલ રોહનો નહિ થતાં અને હેટ પહેરવાનો સુધારો દાખલ થઇ ગયો.

તે પછી અતાતુર્કે દરીની સ્ત્રીઓને પડદાનો બનાવવાનું પણ કહ્યું નહીં. તેનો આકર્ષક વ્યક્તિત્વ અને ... ... પણ તેમણે મુખ્ય બાબતોને ધ્યાન દેવાનું શરૂ કર્યું.

બળીકાલને તેણે નાબૂદ કરી અને તેની સાથે ઓટોમાન કોકવંશી રાજસત્તાનો અંત આવ્યો. ... ...

તે પછી તુર્કોના ધર્મજાગૃતી ઇસ્લામી ધર્મ ... ...

દક્ષિણ આફ્રિકાના ટુંક ખબરો

ડરબનની પ્રોપર્ટીનું વધી ગયેલું વેલ્યુએશન

ડરબન શહેરની મિલકતોના વેલ્યુએશનમાં પા. ૬૭,૮૮,૪૪૦ નો વધારો થયો છે. આથી ડરબનના ગયા બારમાં આવાં પગલાંજ વધી જશે એમ જણાવાય છે. કલેક્ટમા રહેનારાઓ માંના કેટલાકને માસિક પા. ૨ થી પા. ૫ કેટલા વધારે ભાડાં આપવા પડશે.

ચેરટ કટારના આજે રેપાર ઓફલો ગીગેા પ્રીચ થઇ ગયા છે કે ગોર વગેરેથ જેવટી જગ્યાને માટે મોકાને પા. ૮૭ કેટલું ભાડું આપવું પડે છે.

કહેવામ છે કે ગાના વેપારીઓ જેઓ કરકર ચારથી કામ ચલાવે છે તેઓને માસિક પા. ૧૭ કેટલાં વધારે ભાડા આપવા પડશે

રન્ટ બોર્ડને જે પરો વિષયિપ્રદ પહેલા અધિકા હાલ નાના સેજવિભાજ રહિલા ભાડા માટ આપીલ કરી શકાશે.

મોટે ભાગ વેપાર ૧ નના વેરટ ૨ મા વેલ્યુ-એશન થયેલું છે. મરીન ટેરેસનું વેલ્યુએશન પા. ૨૪,૪૪૦ કેટલું થયેલું છે જેમાંથી પા. ૭૪૮૦ જમીનનું વેલ્યુએશન થયેલું છે.

વેમલ હેટેલનું વેલ્યુએશન પા. ૪૪,૬૬૦ થયેલું છે જેમાંથી પા. ૨૧,૫૪૦ જમીનની કિંમત છે.

એન્ડ્રુ અને રચલ સ્ટ્રીટમાં બોમી પ્રોપર્ટી પાછી ૧ મકા, કેસેટ ૧ બંગલા ઉપરાંત, નવું વેલ્યુ-એશન ૪૦૦ થી ૧૯૦ ફટા વધ્યા ચમ છે

હાલિન કબાર્ડ ભાગના વેલ્યુએશનમાં થએલા આસાધારણ વધારા સામે વિરોધ દર્શાવાયો છે

ડરબનની કુલ જમીનની કીંમત પાઉન્ડ ૨,૭૬,૬૪,૬૭૦ ની ને અને મકાનોની કીંમત પા. ૨,૬૬,૬૬,૪૭૦ ની છે.

ક્રિકેટરોમાંની ચસ્સની પ્રચાન ખેલી ગયા છે

ક્રોરોનેશનમા સન્સમ ઓફીસ તરફથી નાતિલ ક્રિકેટ ટીમોને રમાડવામાં આવતુ ૧૯૨૨ બાદ ક્રિકેટરોની ચસ્સીમાં ગાબડો અને નવયુવાનોનો દાખલા દેખીને રમાડવા સંસ્થા ૧૯૩૭ આગલા ૧૫ ખેલાડી અને ઓફીસ કર્મચારીના પ્રતિનિધિમા પક્ષ મોટો ફેર કર્યો ન હતો અને નવી રચી અને ઓફીસની સંખ્યા પુરેપુરી રમવા બધુ ઉમેરાઈ નથી. પણ આયુષ્યનું પ્રમાણ પક્ષ ૧૫ વર્ષ, નવયુવકોની કસોટી કરવા ૨૫ વર્ષ છે તદુ ઉપર કારણ એમ જણાવાય ૧૫ વર્ષ ખેલાડીને આપવા માટે ઉપરે ૧૫ વર્ષ છે અને તેઓમાં પક્ષ ઉપરે ૨૫ વર્ષ આપવા આવે છે. ૨૫ વર્ષને સમાવ આવી હતા પહેલ ખેલાડી ક્રિકેટ રમવા પધારે ચમ છે

શ્રી. ચીકલેટ નાતાલ કાઉન્સીલર તરીકે રહેશે

ડરબન નોર્થ પાર્લમેન્ટના વેપારીઓએ સીટી કાઉન્સીલર સમાન આપી છે કે શ્રી. ચીકલેટ નાતાલના ગોરા ડિપ્લમેન્ટ ચલેલી મારવણી કરવાને સારી કામગીરી બદલ તેમની વિનંતિ કરવા ઉતરવા આવતી નથી.

નાતાલના હિંદી ખેડૂતોની સભા

નાતાલ ઇન્ડિયન કોંગ્રેસ દુનીયનની એક જાહેર સભા ડરબનની હીંદી મોરનીંગ માર્કેટ ગા રવીવાર નવેમ્બર તા. ૨૦ ગીએ બપોરે ૨ વાગે મળશે. સભા બોલાવવાનો હેતુ મોરનીંગ માર્કેટમાં રવીવાર નવેમ્બર તા. ૨૦ ગીએ બપોરે ૨ વાગે મળશે. સભા બોલાવવા નો હેતુ મોરનીંગ માર્કેટના બેકુતોના વીભાગમા ગોઠવાયેલા સ્ટેન્ડોમાં પોરપોરેશન ફેરફાર કરવા માંગે છે તે બાબત ચર્ચા કરવાની છે. સઘળા હીંદી ખેડુતોને સભામાં હાજર થવા વિનંતિ કરવામા આવે છે.

જુહાનિસ માર્કેટના અધિકાર

નેશનલ પાર્ટ ચમ ખાનગી કરટના વેપારી ઓ અને એજન્ટોને ડરકન કરે છે અને જો ઉઘોગને ગણ્યવસ્થિતિ કરી દે છે એ આધારે ટ્રાંસવાલ ફેરા પ્રોડયુસ કીસ્ટ્રીબ્યુટર્સ એસોસીએશને જે યુરોપીયન અને હિંદી એજન્ટો અને ખરીદનારઓની અનેલી છે તેણે લોકાનીલબર્ગની મ્યુનીસીપલની મારકેટનો અધિકાર કર્યો હતો. એજન્ટ-જનરલે મજકુર સંસ્થાનું સમાધાન લાવવાને પહલી રજુઆત કરતા કબુલ્યુ હતું અને તે દરમીયાન અધીકાર નવેમ્બર તા. ૨૮ થી મુલ્તવી રાખવા સુચવ્યુ હતું. ટ્રાંસવાલ પ્રોવિન્શિયલ એસોસ માર્કેટ એસોસીએશન કીસ્ટી પોતે બોલાવેલા પ્રથમ સભા રદ્દ કરવા એક યાદી તૈયાર કરી રહી છે અને એજન્ટ જનરલના નીર્ણયો પછી બીજી યાદીમાં જાહેર કરવામાં આવશે.

ચમુરના ગ્રાહકના ત્રાસ ઘોકરાં મુખી મુવા

ડરબન મેટ્રોપોલીટનના એક એકસ્ટ્રા રવયંસે વતાના વાણીયાના એક વૃદ્ધ હીંદુ વિધુરના ત્રાસ, દમ અને અત્યાચાર સહેતી રવયંસ ત્રાવતા ત્રણ બાળકો કુણી મુખનો હૃદયભંગક બનાવ ગુરૂવાર તા. ૧૭ ગીની સવારે બનેલો નાસુખ પડયા હતા. ગોવીનદર નામનો ૭૦ વર્ષના વૃદ્ધાએ સુખવારે બપોરે છોકરાંઓને ખાવાના લાડવા લાવવા ગોકલ્યા હતા. તેઓ પાછા આવ્યાજ નહિ એટલે ડોકાનું ત્રિજા વૃદ્ધ બને તેઓની શોધ કરવા નીકળ્યો. મોટી રાત સુધી તપાસ કરી પણ પત્તો નાહ મળ્યો તેથી થાકી પેર આવી સુતા અને પડોશીયે કરી નીકળ્યો આ સમય એકાંત રવયંસ બાવેલા વાણાના ગોલાના કોપરા નાના છોકરાનું શબ તરતું જોયુ અને તપેલના કપડા ઉપરથી બાળકને ઓળખી કાઢયું અને છોકરાઓએ પાણીનું બાકડા કર્યા વિના બહાર કુમકરી મારી હતી જોતું બાળ-માત કરવામા આવે છે ત્રણ છોકરાના શબ મળ્યા હતા.

ક્રિટલરને દક્ષિણ આફ્રિકામાં રહેવા

પીટર્સબર્ગ (ટ્રાંસવાલ) ના જનરલ બોથા મેરીટઝે બુકથી જમીનપર બોલ નાગપરથી બોલ સભા સમક્ષ ભાષણ કરતા પહુદીઓ પર મહાર કરેલો હતો. બોલની હાજરી મણી મોટી હતી અને પહુદીઓ મેરદાજર હતા. તેણે કહ્યું કે પહુદી-ઓની પરને સીધેજ દાકનહોલનો કેમપોન નહિ કરવા દેવામાં આવ્યાથી મારે આ સભા ખુલ્લા મેદાનમાં ભરવી પડી છે. સભામા નાતાલીકાનું મુળ પહુદીઓજ છે. બોરતીઓ અને પહુદીઓ કોઇ દિવસ બોલ બીજા સાથે ભળી નહિ શકે. ભળી નહિ શકે કમરે શેતાનની સાથે બોરતીઓ સંબંધ ન રાખી શકે.

આંતરરાષ્ટ્રિય મીશનરી પરિષદ

આંતરરાષ્ટ્રિય મીશનરી પરિષદ ડીસેમ્બર તા. ૧૨ થી તા. ૩૦ મા સુધી મદ્રાસમાં ભરાશે. તેમાં દક્ષિણ આફ્રિકાથી સત્તર પ્રતિનિધિઓ ચુંટાયા છે. જેમાના ચાર બીન-યુરોપીયન છે અને બ્રી પ્રતિનીધી એકજ છે અને તે બાસુ મીના રોમા નામની કોલીસ્ટડાલની નેટીવ છે. કેટલાક પ્રાંતનિધિઓ ગુનીવાર તા. ૧૨ ગીએ ડરબનીઓ મા ઉપડી ગયા છે અને બાકીના રવીવાર તા. ૨૦ ગીએ કરબનમાં ઉપડશે.

આર્યન હોકેટ ફલબ (પોર્ટ ઇલીઝાબેથ)

આર્યન હોકેટ કલબ અ। રવરાજ હોકેટ કલબ વચ્ચે ૫૫ મેચ તા. ૬-૧૦-૩૮ ને દિને રમાઇ હતી. રવરાજ ટીમનો દાવ પહલો મેળવ્યો હતો તેમા તેઓએ ૨૬ રન કર્યા હતા. અને આર્યન ટીમે ૩૮ રન કર્યા હતા. બાદ બાદ રવરાજની બીજી ઇનીંગ મેદાન કરી તેમાં તેઓએ ૬૬ રન કર્યા હતા. આ મેચમાં આર્યન ટીમે ૩૮ રન ૧ ઇનીંગ થી હરાવ મેળવી હતી

આર્યન હોકેટ કલબ અને ઓરીયંટ કલબ વચ્ચે ૫૫ મેચ તા. ૬-૧૧-૩૮ ને દિને રમાઇ હતી. ઓરીયંટ ટીમનો દાવ પહલો મેળવ્યો હતો તેમા તેઓએ ૪૮ રન કર્યા હતા. અને આર્યન ટીમે ૫૩ રન કર્યા હતા. બાદ ઓરીયંટની બીજી ઇનીંગ મેદાન કરી તેમા તેઓએ ૫૬ રન કર્યા હતા અને આર્યન ટીમે બીજી ઇનીંગમા ૫ વિકેટે ૬૨ રન કર્યા હતા. કારણ વશ મેચ અધુરા કોવાને લીધે પરો ઇનીંગ મેચાઇ નહિ. આ મેચમા આર્યન ટીમે પહેલી ઇનીંગમાં ૧૩ રનની કુલ મેળવી હતી.

અમો સાથે યુનીયનના વેપારના કરાર

યુનીયન સરકાર અમો સાથે વેપારના કરાર કરી રહી છે. એ કરાર ડીસેમ્બર તા. ૧ લા અમલમાં આવશે અને ડીસેમ્બર તા. ૧૬ ગીએ પ્રેટોરીયામાં પધાર પાડશે

૬૬ મુબારક રરજો

મંગ મેન્સ મુસ્લીમ એસોસીએશન, ક્રુ ગ્રોકેટોરીયા સ્ટ્રીટ, ડરબન તરફથી કરી આ પર્વે ૬૬ મુબારકના સ્ટાંપો કાઢવામાં આવ્યા છે. તે બાબ અને આસપાની રંજમાં ઠામઠામાં આવ્યાં છે. તેનો હેતુ એ છે કે ૬૬ મુબારક એકત્રકરનારા દરેક પત્ર બાબ કાર્ડ પણ એ ૧૦

સુમન રહિમ ઓહવાળા અને બાળ તે સાથે ધર્મપ્રચારના પ્રચારમાં મદદ કરવામાં આવી. કિંમત ની કિં. ૧ રાખવામાં આવી છે

ભાઈ તાલેબંતરીંગના ધર્મપરિવર્તનનું અવસાન

વેરૂલના તાજીના જાની ઈબ્રાહીમ નાલબંદ સિંમના પ્રતિનિધિ કુદ મુકતની બાદની બાદ ૫૫ વર્ષની વયે નવેમ્બર ના ૧ લીએ વેરૂલમાંથી પામતા મૃત્યુને અનુસરીને થયું હતું. તેમની દફનવીધ પા. ગોપાલવલાલ ગંદીરના પુજારી પંડિત હરિદત્ત પાઠક વડોદરી વેરૂલની રમશાન ભૂમીમાં મહ દફની જે પ્રમાણે સ્થાનિક કેપરાત કરવામાં તેમજ નાટાલના અન્ય પ્રાણેમાંથી પણ ગોકોએ હાજરી આપી હતી. સ્વર્ગવાસ નાથીની પાછળ પોતાના પતિને અને એકના એક પુત્ર ની. કાંતીભાઈને અને એક પુત્રીને અને પણ પૌત્રોને શોક કરતા મુકતા ગયા છે. તેમણે સને ૧૨૬ પહેલ આંતરપરણથી દિલ્હી ગ્રેજ્ઞ મરાઠીમાં ગીતે અને સ્વર્ગવાસના આત્માને ચિરશાંતિ મળો એવી અમે પ્રાર્થના કરીએ છીએ.

ફેડરેશનપર મદ્રાસના પ્રધાન

મદ્રાસની હિંદુ ધર્મ સ્કુલ ઓફ ઇકોનોમીક્સના મેળાવડામાં આપણુ કરતા મદ્રાસ ના વડા પ્રધાન શ્રી રાજગોપાલાચારીએ જણાવ્યું હતું કે હીંદીઓમાં હાલ ચલાવવાની નાલીગની મોટી ખામી છે. આજની શિક્ષણ પદ્ધતિ કેવળ પુસ્તકજ્ઞાનમાં રમમાણ છે. તેના અંગે શ્રોમ્સ એક ગરીબનાં રાખવામાં આવેલી આગ ગરીબ બાળ અને બારે બળાકારદર નાટક વાંચનાના જોના જાની જાય છે. ગરીબનો દરકાર્જ બધુ સાહેબ દોષ કે અને ગાદન બજાર નીકળી શકતું નથી. તેવીજ રીતે તેમણે પોતાના જ્ઞાનને વ્યવહારૂ રીતે પ્રદર્શિત કરી શકતા નથી. આપણી શીક્ષણની નવી પદ્ધતિ મદ્રાસમાં આવી છે તેમાં બુદ્ધિ અને હાથ બન્નેની સમતોલપણે તાલીમનું ફલમયી ક્ષેત્રોક્ષ કરવામા આવ્યુ છે. ઓની સમતોલ તાલીમ હસ્તીમા આવવાનું કાર્ય સહેલુ નથી, શ્રોસ્ત્રોમ પરિણામોની અપેક્ષાઓથી ઘભરાવત ને તોડી પાડવી નહિ જોઇએ. કલાક કરેલા આંબો કેમ તુરતજ ફળ આપી નથી દેતો તેમ પુરે પરકરા વિના કંઇ પણ નક્કી પામતું નથી. નવું વર્ષો પેરજના મુજબની નવી પદ્ધતિના ફળને માટે આપણે ધીરજ અને શાંતિ રાખવી પડશે. કેળવણીના ક્ષેત્રમા ધીરજની જરૂર મોટી રહેશે છે.

મદ્રાસના વડા પ્રધાનની શાસ્ત્રીઓએ કરેલી તારીફ

મદ્રાસની હીંદુ ધર્મ સ્કુલ ઓફ ઇકોનોમીક્સના મેળાવડામાં ના. શાસ્ત્રીઓએ પણ આપ્યા કર્યુ હતું તેમણે જણાવ્યું કે વડા પ્રધાન તેમ પારા સન્માનીના જાતથી આજે પોતાના દેશબાંધુઓને કેવા પ્રકારના અભિનંદન અનુભવ અને જ્ઞાનના લાભ આપી રહ્યા છે કોંગ્રેસ પ્રધાનોનો દોરો ખરેખર જોખમ ભરેલો છે કેમકે આજે તેઓ સીંહાસનપર બેસેલા છે પણ ક્યારે પાછા સ્વેચ્છાએ કેદખાનામાં જવા બેસશે એ કોઇ કહી શકતું નથી પરંતુ નીમંત્રીપર બેસેલા છે તે કરતાંયાન તેઓ જનતાનું કોઇપણ ભલું શકે તેટલું હાલ કરી રહ્યા છે વડા પ્રધાન આવશ્યક વસ્તુઓનો પણીજ ગિરદથી પારખ કરી શકે એવા ખાતરી કરા છે અને કહેતાં ગર્વ ઉપજે છે કે આપણા વડા પ્રધાન ગાંધીજીના ઓક વફાદાર અનુયાયી છે અને પક્ષપાતપણા સિવાય અન્ન પ્રજાનું રક્ષણ પરોપરી કરવા આતુરતા ધરાવે છે.

હિંદની મુલાકાતે ફરનલ મ્યુરફેડ

હિંદના નામના પ્રધાન ફરનલ મ્યુરફેડ પાલમેન્ટરી સેક્રેટરી મી જીલીગન સાથે આવતા માર તા. ૧૭ મીએ મુંબઇ તેમનો હતા. વર્તમાન નામના પ્રતિનિધિ સાથેના મુલાકાતમા તેમણે જણાવ્યું હતું કે "હું તો માત્ર આ દેશ અને મનને જોવા આવ્યા છું. કોઇપણ જાતે ચોકકસ કોઇ પણ ખાસ કામને સારૂ નથી આવ્યા. બાકાત કોઇ કામને સારૂ આવેલો હું એવી કલ્પનાઓ કરે છે. પરતુ મે હિંદુસ્તાન કદી જોયુ નથી અને મને લાગ્યું કે દેશમાં ફરવાનો આ એક સારો લાભ છે." ફરનલ મ્યુરફેડે વરહદ પ્રાતમાં આવી અહમદાબાદ મહાત્મા ગાંધીજીના મુલાકાત લીધી હતી.

રાજકોટમાં રાજ્યની દમનનીતી

અખબારના ૧૫ મી ૧૨ નાના સદેશો જણાવે છે કે રાજ્યની પત્ર બાબા પરિસ્થિતિની ચર્ચા કરવા જીમખાના રમત મેદાનમાં મેળાઓ ભેગા થયા હતા દીવાન સાહેબ પોતે જણાવ્યું કે શ્રોજેક્ટ અને રાજ્યમાં શાંતી રક્ષવાપાના હેતુથી આ સભા બોલાવવામા આવી હતી. હાજર પ્રજાજનો એમને તેમણે કોઇ પણ પ્રશ્નો પુછવા કાઢવાને બદલાઇ સુચનાઓ કરવા જણાવ્યું હતું. ઘણા ■ દમનનીતીના પ્રશ્નો પુછ્યા અને લાલ ની ગણવણને આંગે અનેક પ્રોજેક્ટોને કેદમાંથી મુકત કરવા સુચવ્યું હતું સભાના અંતમા સર પેટ્રીક કેરીએ રાજકોટ નામનો પ્રજા પરીવર્તનના પ્રમુખ શ્રી. ઉછરંગરાય દેબરને મુલાકાત કરવાનો આમંત્રણ આપ્યા હતો. ઉપરોક્ત મળવા ૫ ૬ દમનનીતી વિષે પુછ પરછમા ચાલી રહી છે અને સાક્ષીમાર પણ ચાલી રહી છે પ્રોકો ધરપકડ છે અને તેમોની મુળ માંગણીઓમાંથી ઇમા નથી.

ચલણી નોટનું અદશ્યપણ

રીતસર જોઇ ઓફ ઇંડીયાના ૧૯૩૭-૩૮ ના અહેવાલમા ચલણી નોટોનો છુટ્ટો સંખ્યાને પ્રમાણમા આપ્યું છે કે પાંચ રૂપીયાની નોટ સારા ૫ માસ ટકે છે, ૧ અને ૧૦૦ રૂપીયા ની પોપા ૬ માસ સુધી અને ૧ હજારની નોટ સરા બે અઠવાડીયા સુધી અને રૂ. ૧૦ હજારની નોટ માંડ માંડ ૩ માસ ટકી શકે છે.

સરદારને પ્રકિસિઝ્ઝ

ભાણીતા શાંતીકારી સરદાર પુરણસિંહ જેઓ સ્વાધીનપક્ષ જર્મના બહારના ગાંધીની સલાહ મુજબ પોતાનું સ્વાધીન ગણ હતા અને મારીમા તેમને માલા કેદમાં રાખવામાં આવેલા લાંબા તેમને રાવળપીંડી કેદમાં 'બ' વર્ગમાં ખાવી મુકવામા. કારમા તેમને ત્યાં 'બ' વર્ગમાં ખોરાકમાં આવ્યા છે.

મહાત્મીયનો વહુઓને નહી પરણી શકે

આપણા પટ્ટાનીઓમાં વહુઓને પરણી નવા સગપણ તેમ પરવાનગી આપવા કોઇ પણ પરદ્ધતાઓને પરણી નહી શકાય એવા કોઇ નવા શાસ્ત્રના ઇટાલીના પ્રધાન મકસ મંજુરી આપી છે.

એક વરસમાં પાંચ છોકરાં

હિંદના મુસલમાનના બાલકના આગમા એક બીજો એક વર્ષના પાંચ છોકરાને જન્મ આપ્યો. કેદીબાઇ જે પત્નીના પાંચ પાંચ બાળકોને જન્મ આપ્યા આ પેલા પણ પાંચ બાળકો બે રીતે જોઇએ તો બાળકો જન્મ જોઇએ તેવા જોઇએ.

આ વરસના પંચાંગ

અમારે ત્યાં ગુજરાતી સંવત્સર ૧૯૯૫ ની સચિત્ર પંચાંગ મળશે. કિં. ૧-૬.

આ ઓફીસેથી જ્યારથી મળશે.

અખબારપત્રો

ગાંધી હૉલ અને વિદ્યાલય

દૂ સરાત હીંદુ સેવા સમાજના સેક્રેટરી લખી જણાવે છેઃ દરબારગઢ હીંદુ સેવા સમાજ તરફથી ડરબનના સભ્ય વર્ગ ઉપર ગાંધી હૉલ, વિદ્યાલય નિર્ભરે માટે એક યોજના તૈયાર કરી તે માટે ૬'૬ ઉપરાચવા માં આવ્યું હતું. અને એક પેપરની ખરીદવામાં આવી હતી. તે ઉપર ગાંધી હૉલ અને વિદ્યાલયના મકાનના બાંધકામની શરૂઆત કરવાનો ઠરાવ બે માસ ઉપર લગાડવામાં આવ્યો છે. એ ઠરાવ મુજબ આજથી એ બાંધકામ માં કેટલું કામકાજ થયું અને નાણાંકીય કાર્યો વગે કરવામાં આવ્યો તેની બધા સાજનોએ તરફથી તપાસ થઈ રહી છે. આવી આજવાણીમાં અને ભવિષ્ય ના અનાર કામકાજનો ખ્યાલ નીચે પ્રમાણે છે

સમાજની અંદર સલાએ ગાંધી હૉલ અને વિદ્યાલયના મકાનનું બાંધકામ તાત્કાલીક શરૂ કરવાનો ઠરાવ કર્યો પછી તો બેલગાંવકરી કર્યો પાસે : માટે પ્લેન તૈયાર કરાવી મ્યુનીસીપાલીટી માં પાસ કરાવવાને મોકલવામાં આવ્યું :: પોલો તપાસ ઉપરથી જણાય છે કે હવે જોક અકબારીઓમાં તે પાસ થઈને આવી ગયો. ત મારી ગાડસ્ટર બીલ્ડરો પાસેથી મકાનના બાંધકામ માટે ટેન્ડરો મંગાવવામાં આવ્યાં તેને ત્રણ માસનો સમય વીતી ગયો એટલે મકાનના બાંધકામની શરૂઆત ડીસેમ્બરની આખરીમાં આવ્યા જનેવારીના શરૂઆત સુધીમાં થઈ શકશે. દરમ્યાન મા સમાજની સુંદરજીનું ત્યાં પૂરું મકાન તૈયાર થવાની પાછી સુંદરજી કરવામાં આવશે.

મકાનના બાંધકામ માટે પહલા ૬'૬ માર્ચ આગાઉના બાકી રહેલી રકમો અને નવું ૬'૬ ઉપરાચવાની શરૂઆત ૬૬ સભ્યમાં કરવામાં આવશે. સમાજના આશ્રેદાનોનું એક પ્રતિનિધિ મંડળ :: ઉપરાચવા માટે કુંડ સભ્યમાં નાટકો, ફેર, સાયિક અને બીજી રોશનીઓ, રોશનકારાગરક્ષ વિગેરે કરશે.

આ યોજનાને સંપૂર્ણ કરવાને હીંદુ બાલ પોતાથી બનતી સપળ મદદ કરવાની ફરજ લાગવશે. આ યોજનાની હીંદુઓ માટે આન બાબ જરૂરીયાત છે. તે ઉપરાંત આ યોજના સાથે પુજ્ય મહાત્મા ગાંધીજીનું પવિત્ર નામ જોડાએલું છે કે જેમની શતાબ્દીના ટ્રાન્સવાલમાં કરવા કરવામા આવ્યું નથી તે કરવાની આપણી પવિત્ર ફરજ છે વિદ્યાલયમાં લગભગ ૨૦૦ વિદ્યાર્થી અને વિદ્યાર્થીનીઓ અભ્યાસ કરે છે કે જગાઓના હાલના મકાનમાં વિદ્યાલય ચલાવવામાં આવે છે તે મકાનની સ્થિતિ અસલ છે અને મ્યુનીસીપાલીટીએ એ મકાનમા ચાલતા ચલાવવા ના પાડી :: એટલે કોક પણ કોલેજો માં વિદ્યાલય માટે નવા મકાનની જરૂરીયાત :: સમાજની ગેરસદોની અંદર ઠરાવ પાસ થયો

આગેથી કોમ્બત ઉપર જે બારે એસેસમેંટ મુકરર કરેલું છે, તે મ્યુનીસીપાલીટી નવું મકાન બંધાવામાં આવે તો બાર કરવાનું કહે છે. ઉપરનાં સંજોગોને ધ્યાને યોજનાને સંપૂર્ણ કરવાની ખાસ જરૂરીઆત ઉભી થઈ છે. આ યોજનાનું કામ પૂર્ણ થતા હીંદુઓની મોટા પ્રમાણમા જરૂરીઆતો પુરી પડશે. તે ઉપરાંત મકાન આને જે સ્થળે એ મકાન બાંધવામાં આવે છે ત સ્થળ જે એવું હીંદુ દેશની મહત્તા પણ કરશે જેથી દરેક હીંદુ બાઈઓની બા કામની મદદ કરવાને બાગ્રહ પૂર્વક વિનંતી કરવામાં આવે છે

અખબારપત્રીઓને સુચના

અખબારપત્રીઓએ અમારો તુરત મોકલવા મહેરબાની કરવી. મહિના સુધી સુધી રહ્યા પછી અમે એવા અખબાર નહિ મોકલાવા તેવા બાબતોનો ધ્યાન દેવામાં નહિ આવે.

ઘણા ઘણા દેશીઓનો પણ રાહદા કાઢીયે છે, એવા ઘણા ઘણા ગૃહસ્થોના બાકિલમાન દેશીઓ. બાપના બોલીએ તો ઠાપુ તબાયોજ બરાક બાબ બાજ સાદિક અજમાના છે કાળા પણ હતી આપણા અમો પોતે જેની જિંદગાપત કરી હતી અને નેવા કાળા અમારી બાજુને મોકલાવા હતી તેને ન બહાર રહ્યાન બાબતમાં બાજો બીજા સપળ કાળા અને રહ્યાના બાવકાશે બાબતમાં બાપશે બાને બારે ખબર તરીકે બાજ મોકલવા બાવશે બાકિલ અમેના કાળા દેશ બા. બ. બા :: કરતા પણેજ મોકલે બાર મોકલા બાવશે

બબરો મોકલનારાઓને પ્રસિદ્ધ થયા ની સંપૂર્ણ બાંધીજ ખોબની ખેમ તો બબાબો જેમ બને તેમ ટુંકા બાને ગાંધીયી સ્વચ્છ બાકારે મુકબજ સમાચ તારી રીતે બાને પૂરતા સબયના કૃપા કરવી. બાને મોકલાબારેલા બાને ડાબાકાચરણ બાને ખોડબૂમના ઠંગબરા પીના બબાબોમાં બાબરો ન છપાય તો કરીબાદ નહિ કરવી.

ગાંધી મુહિબ્બાન મેકબિનઅના"

ડાંસરાલ મહિબ્બાન દોકર્સ એસોસીએશન

ટ્રાન્સવાલ બનહબાન દોકર્સ એસોસીએશનની સ્પેશ્યલ સભા ગયેલ્યાર તા. ૬ ડીસેમ્બર બોલાનીસબર્ગ માઈદાર ખાતામા મળી હતી. મીબીસ્ટ્રેટ તેમજ ડેકરે બાર નાબિક હિબાબ વકુ હતો હતા. બત્ર વર્ષના એસોસીએશનના ૬૬ પટે પા ૨૦૦ ઉપરબ થયા હતા બેમાંથી ૧૬૬–૬–બ શેરહાલ્ડ માટે મહત્વના વિષય બાબર મોકલવામા આવ્યા હતા અને એસોસીએશનના પુલ પ્રબે બાતે પા. ૧૦૬૬–૦ ઘરાબ હતી.

પારીદાર હૉલમાં લાયબ્રેરીને પા. ૨–૨–૦ ભેટ આપ્યા હતી. કુલ બાર્ષે બાદ જતાં ઢાકામા ૨.૫ ટકા ઉપર તેમજ બોનસમાં બાપ પા પ૬–૧૭–૬ રીબેટ છે. ચાર બાદ બાગ ચલાવી પ્રમુખ સરબુબાબ બીબભાબ દેશાબના પ્રમુખપણા હેઠળ નીચે પ્રમાણે સુંટણી થઈ હતી: પ્રમુખઃ પરમબભાબ ઠક્કરબાબજી, ઉપપ્રમુખો: દયાળભાબ નારબજી, ઓબરબ બાબ બાગા, મગનભાબ પરમુ: સેક્રેટરીઓ: બાનાભાબ ઓબરબજી, રમબીકભાબ હીરા; મદદનીશ મંત્રી: ઠિકાભાબ બાબા. ટ્રસ્ટીઓ: નારબજી બાબ બકનજી, ડબલુભાબ મુળા; ઓડીટરોઃ મુકાભાબ દયાળ, નાથુભાબ ઉકા; કમીટી મેમ્બરોઃ છોનાભાબ નાથા, કુલ્લભભાબ ગોબિંદ, છોટુભાબ ગોબીંદ રામજી, દયાળભાબ કેશવ, ઠક્કરભાબ નરબજી, બેમાભાબ બાબત, પુમાભાબ પરબુ, લક્ષ્મીદાસ બીબાભાબ, કલ્યાબજી પુના, બબરાભાબ મકનજી, પરમેશ્વરભાબ કેશવ. બાદ પ્રમુખે હાજર રહેલા બાબમોના આભાર માની સભા બરબાસ્ત કરી હતી.

સ્પેલ્સાનાં ૧૨૨૬

સ્પેલ્સાથી જબાવાય છે કે ઢબાંના રહીશ બામ રબજીભાઈ બાવાનું ૬૬ વર્ષની બાપે ગયેલ્યાર બકરબાર તા. ૨૬ મીએ હાર્ટફેલીયરથી બકાળ બવસાન થયું હતું. સ્વર્ગસ્થની દહન ક્રીયામાં સાબાન. રેલ્લુકરે, પકુભા કરેકરે વિગેરે ૬૦ ગૃહસ્થો શેરો હાજર થયા હતા. સ્વર્ગસ્થ પોતાની પાછળ પોતાનાં કુટુબી વિધવા અને ૩ બાળકોને શોક કરતા મુકી ગયા છે સ્વર્ગસ્થના કુટુબીજનોને દિલાસોદાયક ટેલીગ્રામો તારીખ સબય સ્નેહીઓ તરફથી આ પત્રદ્વારા આભાર માનવામાં આવે છે.

સ્પેલ્સાનાં દબરાનબજૂરી

સ્પેલ્સાના હીંદી બાઇઓએ પોતા તરફથી રબજાના વિના હાજારી ભોબવવા પ્રયત્ન કર્યો. બાપણે અગેની હીંદુ મોસાયટીના સેક્રેટરી ૨. બબનલાલ એચ. દવે તેમજ ૨. હરિ રબછોડ દાક્તરના નબરની મુલાકાત લીધી હતી અને તેમણે હીંદુઓ માટે જુદુ રબજાન આપવા કબુલ્યું છે.

યુનબેમ હિંદુ મંડળ

યુનબેમ હીંદુ મંડળ તરફથી દિવાળીના શુભ પ્રસંગે મેળાવડો થયો હતો અને ફોજના બીજા પ્રજાએ સ્થાનિક પ્રજીતાલ માટે ફાળો થયો હતો. નવા વર્ષને દિવસે મંડળના ઓફમાં ફટનોમા થઈ હતી. અને સાજ બબાવ થઈ હતી મોને નવું વર્ષ સરબ બીયરો એવી ઇચ્છા દર્શાવનારા બાષણો થયાં હતા ૨. બબુભાઇ ગજ્જર રબદેશ શ્રી પાળ કર્યો [illegible] મોકર તરફથી "હોસ્પિટલના [illegible] બા આવેલુ મેળા કોમે ફાળો બાપ્યા હતો. બાદ બાજના આબારી વિગેરે થયા બાદ મોડી રાત મેળાવડો વિસર્જન થયો હતો.

વિવિધ વર્તમાન.

જર્મનીમાં યહુદીઓપર સીતમ

ગયા અઠવાડીયાના ૮ પાઉંડ પેરીસમાં ૧૭ વર્ષના એક પોલાદકામના યહુદી જોકરાએ જર્મનના જોબરોના સેક્રેટરી ઉપર પેરીસમાં પહુદીઓપર સીતમ ગુજારવામાં આવી રહ્યો છે. જર્મની અને ઓસ્ટ્રીયા ના યહુદીઓના દેશવટાનો (સીનેમેગેા) ને આમ ગારકારણમાં આવી, દુકાનો અને વાણજીક ને નારા કરવામાં આવ્યા અને કરવરે યહુદીઓને પા કરવામાં આવ્યા. રાત પકડા બે યહુદીઓને મેળવી મા ઘરે કરવામાં આવ્યા. આખા દેશમાં સખ્યા અગલના રીનેમેગેાનેને બાળા પુકવામા અને તોડી નાખવામા આવ્યા છે અને બર્લીનમાં અને સખ્યા આગળના શહેરેમાં દરેક ઘરેક યહુદીની દુકાનના બારી ફોડી નાખી તેની અંદરનો માલ લુટી લેવામાં છે

આટલુ બધા આ તોફાન મચાવી રહેવામાના કારણે પકડવામા નથી આવ્યા. વિરોધ કરનારા મોટા યહુદીઓને અને નાના પરીવારો દુકાના અને બજારો મીનેગેાઓના ચિંતા સેનારા પેલગેનોને પકડવામાં આવ્યા હતા.

"આહાસ મરકયુરી" ના લંડનનો બાબદપત્રો જણાવે છે કે જર્મનીમાં યહુદીઓના સખ્યા ઘરેલ કરવામા આવશે યહુદીઓને ઘાલના તુંકીમાગણું મુજબ આજ મા. રેમ રાખવા હેવામાં આવશે.

લગભગ સ્વજા યહુદી ડાકતરોને પકડવામા આવ્યા તેમાંથી અર્ધીનમાં સૌથા મોટી હોસ્પી-ટાલમાં રોકડો દરદીઓની સખ્યામા માટ જરૂર ડાકતરો ન

યહુદી નર્સોને સમુદ્રબંધ પકડવામા આવ્યા નથી યહુદીઓને કાપડા સંબંધી સલાહ અને મદદ આપવાને કોઇ નથી

ફ્રેંકફર્ટ પાસે સેાડનમાં યહુદીઓની દુરપયોગ ની કસ્ટીનાકમાંથી દરદીઓને કાંકી કાઢવામા આવ્યા છે.

યહુદીઓ પર વેરા ઘણા ભારે છે. દર બીલાનમાં ઉપર વેાન રાયની ક્યુરેનબર્ગરેના જેવી બાબ્ય રાજ્ય તરફથી દબનદીનાની તૈયારીઓ ચાલી રહી હતી. ગઇ કાલે તેને દબનાવવામાં આવ્યા છે. અને ઉપર ઘોટલારે જબ્બર પ્રબ્ધ સખ્યા બાબ્યા પછી ન.

વેાન રાયના ખૂન માટે જર્મનીના યહુદી ઓ પાસેથી પા ૮,૦૦,૦૦,૦૦૦ ની ખુલસાની બાજવામા આવી છે. એ ઉપરાંત તેઓની ઘંટ થાય રહી છે તે જુદી.

જર્મનીના સંસ્થાનો આપવા વિશે પાંચ પ્રધાનોના ખુલાસા

ટંગાનીકા ઉપરના મેન્ડેટોના અને બીજા આફ્રિકાના સંસ્થાનો જે અગાઉ જર્મન તાબામા હતા તેના તે પ્રદેશોના બાબવયના જેઓમાં નાના રોકેલા દેશ તેઓને બાબતની મેહમ બાદલા આપ્યા વિના કોઇ પણ આમ આવતા દેવામાં નહિ આવે એવી આમની સભામાં બ્રીટીશ વડા પ્રધાન ની ચેમ્બરલેનને બાજવરી કરવામા આવી હતી. તના જવાબમાં શ્રી ચેમ્બરલેનો ૨૬૬૫ ને તેઓ બોલકરોને કરેલુ બાબવ્ય ટાકપુ હતુ એમાં તેમ બોલકરોને જણાવ્યુ હતુ કે મેાર પણ બ્રીટીશ પ્રદેશો અને બ્રીટીશ તાબા હેઠળના મેન્ડેટ મંડળના પ્રદેશો બાબતમા પ્રમાણમા પ્રદેશોમાં રહ્યના લોકોના સપળા પરીણામ બાબો તરફ ધ્યાન આપ્યા વિના કોઇ પણ ફેરફાર થવા પાબા નહિ આવશે નહિ.

પેલેસ્ટાઇનમાં બાર ઓદનની નવી યોજના

ગુરૂવારે તા ૬ ની રાત બ્રીટીશ સરકારે પેલેસ્ટાઇન માટે નવી યોજના જાહેર કરી છે. એ પેલ્ન પેલેસ્ટાઇનના બાબમા પાડવાનું ઝીઓ દેવાની અને બાવિષ્યની નીતી પકવાને આસેબો અને યહુદીઓની ઓલ પરિષદ સંમેલનો બરવાની છે. આ પરિષદમાં બંને ૨૨ સીબ્યુમ ઉપર નહિ આવી શકાય ત્યા સરકાર એ દેશને માટે નીતી જાહેર કરશે. આરબોના ઉપેમ આને છે કે આવતા પાંચવાનું માંડી વાબાનુ એ આર-બોના બાબવાનું પરાજયીપણું સિદ્ધ કરે છે. તેઓ પરિષદની વિરૂદ્ધ ૨ દેશને તેનો આવે આવકાર બોલના વિરુદ્ધકારનો મરી. ત્યા એક સીદ્ધાંતના રાબવાસ વિષયક પરિષદની શરતેા પણ બાંધા બરેલી ૨ ક્રમે સરકારે જે આસબો મૂકવો માટે જણાવાદાર ગણાશે તેઓને તેમાંથી બાતરા રાખવાની ૬૨ રાખેલો છે. એ પરતુ બાજ જેરૂસલામના યુદ્ધનીજ ઘાયુ પડે છે અને તના વિના પરિષદ અરબોના આવશે તો તે નકલી બજાશે. સિરિયા કે બીજા પડોશના રાજ્યોના પ્રતિનિધિઓને પેલેસ્ટાઇનમાં તેના કરવા પધારે દેવા બાબશે. આ પરતુ સ્થિતિ નહિ દેવાથી પોતાના દેશોથી પ્રતિનિધીઓ બાવે એવો ઓછો સંભવ રહે છે.

મુલાકાતી અને દીર્ઘોયુષ

સાલ્સબરીએ ૧૯૩૭-૩૮ ના પાંચ બાબના આંકડા ઓનું એક પુસ્તક પ્રસિદ્ધ કરેલું તેમાં દરેક દેશોના બાબતી જન્મ બાબમે કેટલા વર્ષ જીવવા ની આશા રાખી શકે તેના આંકડા નીચે મુજબ છે.

દેશ	પુરૂષ	સ્ત્રી
ન્યુઝીલ	૬૧	૬૪
ઇંગ્લેંડ	૪૮-૬૨	૫૨-૩૩
અમેરીકા (સંયુક્ત રાજ્ય)	૫૯-૦૨	૬૨-૬૫
(વાન બેંગ્સ રાજ્ય)	૫૬-૮૨	૫૬-૬૪
જાપાન	૪૪-૮૨	૪૬-૫૪
જર્મની	૫૬-૮૬	૬૨-૮૧
ઓસ્ટ્રેલીયા	૬૧	૬૬-૮૪
ઇટાલી	૫૬	૬૨-૮
ફ્રાંસ	૫૪-૬૨	૫૬-૦૨
આયર્લેંડ	૫૭-૬૩	૫૭-૬૩
કેનેડા	૫૩-૦૬	૫૬
ડેન્માર્ક	૬૭-૨૩	૬૪-૬૮
સ્વીડન	૬૨-૧૮	૬૩-૬૪
સ્વીટઝર્લેંડ	૫૮-૨૫	૬૩-૦૫
નેધરલેન્ડઝ	૫૧-૬૨	૫૫-૧૮
રશિયા	૪૧-૦૪	૪૬-૦૬
ઓસ્ટ્રીયા	૬૭-૬૮	૬૭-૧૪
નૂસુઈલેંડ	૬૫-૦૪	૬૮-૬૮
હીંદુસ્તાન	૨૬-૬૧	૨૬-૬૧

આ બધા આંકડા પરથી દેખાય છે હીંદુસ્તાના સિવાય બીજા બધા દેશોના બધી—પુરૂષનું સરેરાસ આયુષ્ય વધારે છે. જે જે દેશોમાં આ જ્ઞાન —પ્રકાશ વધારે પ્રમાણમાં ફેલાયો છે તે તે દેશો સમૃદ્ધ છે. દેખા. આયર્લેંડ, ઓસ્ટ્રેલીયા પણ બોલીસ સંસ્થાનો દેવા છતા મારી રીતિ તો સ્વતંત્ર છે, છતાંપણ સંપૂર્ણ સ્વતંત્ર ન ન હોવા છતા ઘણે કરતા પણ સ્વતંત્ર છે. આ પરથી જણાય છે કે સરેરાસ આયુષ્યનો આધાર રાજકીય સ્વતંત્રીનતા ઉપર રહેલો છે. પણ તમ શા માટે?

પ્રાપ્ત આયુષ્ય આપનાર કુદરતી વસ્તુઓમાંની આ વસ્તુઓ આપણી સરકાર—બાપ: બોલરની પુષ્કળતા, સંડુરસની સાબણ તેવા પાંચ તાપ ઘઉંવાનાં પરો, સ્વચ્છતાના નિયમોનું જ્ઞાન તથા એ નિયમો પાળી શકાય તેવી આર્થિક સ્થિતિ, તે ઉપરાંત બીજાં સુખ સગવડતા સાધનો, માંદગીના કાળમાં તબીબી સામનોની સકલતા, મેડિકલબોર્ડ આદકાવવાની - સામનો કરવાની શક્તિ. આ બધી વસ્તુનો આધાર રાષ્ટ્ર સમૃદ્ધિ ઉપર તેજ જાને છે તે દેખીતુંજ દેશની બાધાય સ્થિતિ છે તે સ્વતંત્ર ન હોય તો કદી ચોપ-ડાક ફોજ રહે નહિ.

મુલાક દેશોની સામ્રાજ્યવાદી સરકારો પોતાના તાબેદાર દેશને આગાવાનીમાં રાખવા સોપા અને આદકતાના બધા માર્ગો આપનાવાર કરે છે તે આ બોલો સ્વરાજ્યનું જ્ઞાન ધરાવતા થાય તો તેમની મરીબ્યાદ તમના માર્ગમાં આવે છે. સ્વતંત્રના આપણેજ લોકોનું આયુષ્ય વધારે છે એમ માની લેવાનું નથી, પરંતુ સ્વાધીનતા પ્રત્યે સર્જ ઉપયોગ લેવાની બધા આપે છે ત્યારે મુબારીમા કેટલાક પત્રમાં મુદ્દામ બાર શકાતાં નથી. એટલેજ આપણે દીર્ઘાયુથી બનવા સ્વતંત્ર પણ બનવું જોઇએ.

ગુજરાતી હિંદુ શીક્ષક જોઇએ છે

ગુજરાતિ, હિંદી, સંસ્કૃત અને અંગ્રેજી ભાષા તથા ધાર્મીક શીક્ષણ આપી શકે એવા એક શીક્ષકની તાકીદે જરૂર છે. પગ, યોગ્યતા અને પગાર માટે લખો:

મંત્રી: હીંદુ સભા તથા રહેવુ ભાડું.
ગોલ્ડસ્ટીકલેજ.
145, Walmer Road.
Port Elizabeth.

ટૂંકમાં

ગોરખપુરના જેલને સાયકલ્સ આપામાં કરીને તેઓને બાણ મોકી શકશે. અપંગો ને અશકતોને જ આવા સાયકલ્સો અપાશે.

* * *

વર્ધી શાકમા યોજના અનુસાર પ્રથમ શાકાળ સંસ્થાની પદ્ધતિ ખાતે સ્થાપના કરવામાં આવી છે, આ સંસ્થાનો લાભ ૧૦ વિદ્યાર્થીઓ લઈ શકશે.

* * *

મુકતા પ્રાતની ધારાસભા મુનીસિપાલિટીઓએ આર્ટસ અને સાયન્સ કોલેજોમાં ફિજીકલ્ચરની જાયાને શિક્ષણના ફરજિયાત તરીકે સ્વીકારવાનું મંજુર કર્યું છે.

* * *

સંયુકત પ્રાંતોમાં ખુરાનોને ગૃહઉદ્યોગોની તાલીમ આપવા બે લાખને બદલે બે કરોડ રૂપિયાની યોજના ધારાસભાએ મંજુર કરી છે.

* * *

મદ્રાસ સરકાર આબો પ્રોહીબીશન લૉ રદ કરવા માગતી નથી. પણ કુંડ પ્રમાણમાં તેના ચોકકસ પાલનો રદ કરશે એવી અખબાર છે.

* * *

સંયુકત પ્રાંતોમાંથી નીરક્ષરતા નાબુદ કરવા માટે ૬ લાખ રૂપીયાના બદલે ૨૦ લાખ રૂપીયા

ફાળો અને પુખ્ત વયના માણસો માટે ૬૬૦ શાળાઓ ખોલવાનો નીર્ણય કર્યો છે.

* * *

અમદાવાદના ડેપ્યુટિ મજીસ્ટ્રોએ દરિદ્રનોને કાયમ કરવાની સખ્ત કાર્યવાહી આપી છે

* * *

રાજકોટ ખાતે પો. બાબુરાવ વિષ્ણુ પરાંજપેના પ્રમુખપદે મળેલા ૨૭ મા હિંદિ સંમેલનમાં સદસ્યોને "ગાંધીજીના વાચ્યરૂપતી" ની પદવીથી વિભુષીત કરવાનો નીર્ણય થયો હતો.

* * *

ગુજરાતના ગામોમાં ગ્રામ પુસ્તકાલયો ખોલવાની યોજના મુબઇ સરકાર વિચારી રહી છે

બેડા જિલ્લાની બારસદ તાલુકાઓએ હરીજન બાળકોને અપનાવ્યા છે.

* * *

ચોરીઓરા રમખાણના બે અને ડાંસી બોબ કેસના બે કેદીઓની ફાંસીની સજાને બદલે જેલમાં થી છોડી મુકવાના આદેશ કેદ થયા હોવાનો આંતરમાનથી ખાતા આબુદાબા બાહ્યા હતા

* * *

પોલીસ અધિકારો જ્યારે ગુન્હાની તપાસ કરતા હોય ત્યારે તેમણે ગુન્હાઓ સાથે સંબંધ ધરાવતા કાઇ પણ પક્ષો કે તેમના મોભો અને સમા સંબંધીઓની બાબતમાં મહેબાનગીરીનો દાખવવા ના કરવા વિષે સુચનાઓ બાબ. મુંબઇ સરકારે આપી છે. તેઓ જે કાઇ સમજતો કે સરસામાન કે તેના તેમણે પૈસા આપવા અને તે બરાબર ચુકવાય છે કે નહીં તે તરફ ધ્યાન આપવું ઘટશે

* * *

અલીગઢની મુસ્લીમ યુનીવર્સીટીના કોલેજમાં બને મુસ્લીમ છોકરીઓ પણ ભણશે, પણ તેમને માટે પડદાની યોજના રખાશે.

* * *

મી. પીટ બ્રાબહર જે અગાઉ નેટીવ એફેર્સના પ્રધાન હતા તેને ટ્રાંસવાલની યુનાઇટેડ પાર્ટીના વિધમુખ તરીકે ચુંટવામા આવ્યા છે.

* * *

કેરોથી સમાચાર જણાવાય છે કે ઇજીપ્તાની-યા પરના હલ્લાઓના વિજયને ઇજીપ્ટ મંજુર કરી છે

* * *

કમાલ અતાતુર્કની દરખાસ્તોને જે નવેમ્બર તા. ૨૧મીએ પસાર થવાની છે તેને માટે રાષ્ટ્રિય સભાએ પા. ૧,૨૦,૦૦૦ ની રકમ મંજુર કરી છે.

* * *

વરાડ પ્રાંતના દુકાળપીડીતોના આગ્ર માટેનાં ૬૫ ખાદરીઓ ખોલી ગયા છે

* * *

નાગ સરકારે માધ્યમીકોને ચોરેલી લોન ૬ ટકા પર અગાઉ આપ્યો આવ દરાનું બાજ જેલમાં આવતું હતુ તેની લોનોના બદલામાં પગારો કરી ચુકેલા સામા પાસ દરા બાજ લેવાનુ બંધ કર્યું છે.

વેચવાના પુસ્તકો

નવલકથાઓ

ગુલબકાવલી બાગ	૪	૦
પદ્મ ગુલાબ	૩	૦
કુંવરી હૃદય ૧ લું ને ૨ જું	૧	૬
વારેલી અગ્નિ	૧	૦
ભાગ્ય ચક્રની ભાગ ૧	૧	૦
,, ,, ભાગ ૨	૧	૦
,, ,, ભાગ ૩	૧	૦
,, ,, ભાગ ૪	૨	૦
જગમોહનમા	૫	૦
સાધુ શ્રેષ્ઠ સંમદ ભાગ ૧ લો	૨	૦
કુંવરી હૃદય અને સંસુકતા	૧	૦
ઝેરીલા	૧	૦
નારી હૃદય	૪	૬
તાજુબા	૫	૦
લાલી લક્ષ્મણ	૪	૦
દિગ્વિજયસુ	૧	૦
અનંત	૧	૬
સુન્દરીબાઇ	૧	૬
જગદીશ્વરનો ફાલ્ગુન ઝંઝાર	૧	૦

ધર્મ વિષયા

ધર્મ નદીની	૨	૬
ગાંધીજી	૧	૦
ગદુકા	૩	૬
મોતીના તોરણ	૩	૦
સતીની ખોટ	૨	૦
સાબરમતી	૩	૪
રત્નેક સંગ્રહ	૪	૬
સત્યવાદી સહીનુ હોત	૫	૦
કેદારનાથ	૩	૬
રત્નદ પદ	૭	૦
સુવચનુ રત્ન	૮	૬
પારસિકુલ	૨	૬
જ્યાનો પ્રકા	૨	૦
ધોરાના ચારણ	૧	૦
પ્રાર્થના	૧૭	૦
બાકરી બાબા	૨	૬
માનિકા	૫	૦
બિમારણ	૭	૬
દેવ દયાન	૫	૦

કર્મયોગ રાજયોગ

કર્મયોગ રાજયોગ	૫	૬
સ્વપ્ન અને પૂર્વજ	૪	૦
પુષ્પ બાગ	૪	૬
મસ્ત કબીરના ગાયા પ્રભાતો	૪	૬
દત્તા	૬	૦
અમર વાણી	૭	૬
કલ્પના કુસુમો	૫	૦

બાળકો સાહિત્ય

અકબરબીરબલ	૧૨	૦
મી. મહાભારત ભાગ ૧-૨	૧૨	૦
કાળા દોહન ભાગ ૭	૭	૧
,, ,, ભાગ ૨ જો	૧	૦
દક્ષિણ બાલક	૪	૦
પરમાર્થસાર	૧	૦
સ્વામી શિષ્ય સંવાદ	૧	૦
મંત્રોના પ્રભાત	૧	૦

મળવાનું ઠેકાણું:-

Manager, Indian Opinion,
Phoenix, Natal.

જાણવા જેવું

તેલના દીવાનું અપૂર્વ કારણ

ન્યુ ગાર્ડનું 'સ્ટેન્ડર્ડ ડિક્ટી' પ્રમાણે છે. ચીનાઓ એડીસન તરીકે ઓળખાતા ચીનાઓ મુખ્ય મુંબઈન, કે જેને વાસ્તવિકના દિવાને બદલે તેમીબીબીનાં તેલના દિવાઓને ચમત્કારમાં ખૂબ સહાય એવા સંપૂર્ણ બનાવ્યા છે, એવો મુખ્ય ચીનાઓ દિવાઓમાંથી ઢાંકણને મુખમાં બહાર મૂકવાની અને ચીમની મુકવાની સેજ સુધારણા કરી છે, પરંતુ તેની એ ઝાંખ પણ સારી છે. આ ચીનાઓ પોતેજ બનાવે છે અને તેમાં જે તેલ વાપરવામાં આવે છે એ દેડકાદરમ હલદરો પેદુનો ભાગ્યુ કે કેટલાક હલ વનસ્પતી આને બીજાં ઉપચારે છે તેમાંથી બીજી બાદબાકી આવેલું હોય છે. પણ આ શોધનું રાષ્ટ્રીય સ્વરૂપ શું છે!

અમેરિકન તેલના દિવા પરાપતરાઓએ તેલથી બનાવતા પુરાણા અને ઊંધુપયાળા દિવાઓને બદલે વાસ્તવિકના દિવાઓ સ્થાપી દઈને, ચીનને વાસ્તવિકની બાબતમાં મરતંત્ર બનાવ્યું અને તેની પ્રજાને વાસ્તવિક વેચી સત્તરેક ડોલરની કમાણી કરી. આજે સંજના દિવાઓ, જે ખૂબ ઓએ એ ગરીબડા દેશમાંથી કરોડોની દોલત ચૂસી લીધી તેનો પ્રત્યુ પંદ વગાડયો છે. સર્વોચ્ચ ઉદ્યોગીકરણનો શિખરે પહોંચેલા રાષ્ટ્રમાં એ બધું તો પુનર્જન્મરમા રીતે સ્વાભાવીક રીતે જ આવવું દોતા, પરંતુ ચીન માટે તો એ સાવચેજ આશ્ચાદીનનો દીવો નીવડયો છે. પરદેશ સાથેના વેપારની એણે કસર કાપી નાંખી છે અને રાષ્ટ્રીય બચતનાણાંની તિજોરીઓ ભરી દીધી છે ગામડાંના અર્થકારણના હાથમાં એ એક અજબ ચોટ છે, જે ખેતીની પ્રવૃત્તિને પુનર્જીવીત કરે છે.

પોતાની રાષ્ટ્રીય પેદાશની બબોદ્ધારથી જ જનતા વસ થાય છે અને તે રાષ્ટ્રીય તેજના બાનવી ભરેલી દોય છે. આક્રમખોરોની આક્રમણ સામે એમને મજબુત બનશે આ ચીનાઓ દીવાની બબોદારી ચીનના પુનર્નિર્માણ માટે એક નવી શ્રદ્ધાની જ્યોત જેવી છે એવો અંદાજ તારવવામાં આવ્યો છે કે આ પ્રકારે વાસ્તવિકના દીવાને બદલે નવો ચીનાઇ દીવો મુકવાથી મજીનમાં જે કરોડ ડોલરની બચત થશે.

ખુબ જીવશું છે?

મનુષ્યમાં ૧૦૦ વર્ષનો ઉંમરનો એક મુસ્લીમ આશ્ચર્યમાન જણાયો છે કે તે પણ જીવવું જોઇ મિલા જોઇએ.

માનો યા ન માનો

અદકતાંજ જાન મેનારો અદ્ભુત પત્થર

જાપાનની ખાસ પુરોરો નામની જગ્યા પાસે ચોતરા જેવો એક પત્થર છે. એને જરા પણ અડકતાની સાથેજ તે બેભાન બને છે. તેની આજુબાજુના ભરા ઝીલના પીસારમાં જોર પણ ઘાડ ઉગ્યો નથી પશુઓ અને પંખીઓ પણ આ પત્થરની પાસેજ એક જનવરી ચાદરના આવી છે એમ જણાવે એવો ઝેરો એસની વાસ આવ્યા કરે છે.

ચપ્પુ જુદા જોઇએ

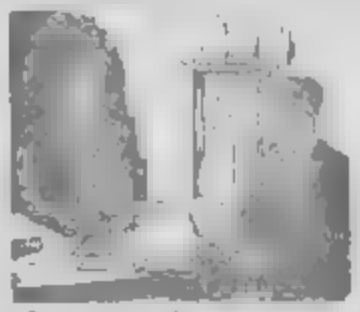
સામાન્યરીતે એવા માનવામાં છે કે છોકરાઓ છોકરીઓ કરતાં ચપ્પુ જુદાપણા હોય છે પણ આ સત્ય નથી. અમેરીકાની એક યુનીવર્સીટીના બે પ્રોફેસરોએ ૧૬ હજાર બાળકો ઉપર કરેલા અખતરામાં છોકરીઓ છોકરાઓ કરતાં ચપ્પુ જુદા જોડી કરી છે.

અકલ અકલ અકલ

જીભા દરદીઓની બેમુનાસ માટે પોસ્ટેજ સાથે લખવાથી તેમને પત્ર દ્વારાના સર્વોપરી અકલ આપીશ અકલાબહેની કરવી હોય તો પણ ફરીયાદ. લખોઃ—

નાથુભાઇ હરિભાઈ પટેલ,

પી. બોક્સ નં. ૬૬૨, કેપ્ટાઉનમાંને

કારણે અમારામાં ... આવી ... ...

Books for Sale.

The Story of Ramayana 6 1

J. C. BOSE.—His discoveries and writings with biographical sketch and portrait ... ... 5s.

ESSYS ON INDIAN ECONOMY—By Mahadev Govind Ranade Price 4s 6d.

ESSAYS ON INDIAN ART, INDUSTRY AND EDUCATION.—By E. B. Havell Price 3s

INDIAN INDUSTRIAL AND ECONOMIC PROBLEMS—By V. G. Kale, M.A., Price 4s

From: *The Manager,*
'Indian Opinion'
Phoenix, Natal.

દિવાળી! જોહાનીસબર્ગમાં દિવાળી!!

દિવાળીના તહેવારમાં પરમંડર ધીમાં બનેલા ઉંધરસના સ્પેશીયલ મીઠાઈ મળવાનું સ્થળ.

અને કપ વાર્ષ બના સાઉથ આફ્રિકાના પ્રખ્યાતિ મેજરી કોમ અલેકઝાન્ડર એ મુ 'બતાવે છે]

સોના કરતાં ઊંચા ચઢાવવામાં નથી આવતું

તેમજ દરેક ડીશમાં ઉત્તમ સ્વાદિષ્ટ ઓજસ જમવાની સગવડ,

દિવાળીના દીવસોમાં મીઠાઈ તેમજ ફરસાણદાર ફરસાણ સ્પેશીયલ તૈયાર કરવામાં આવશે.

વધુ ખાતરી માટે તપાસ કરો ના ભુલો

KAPITAN'S CAFE

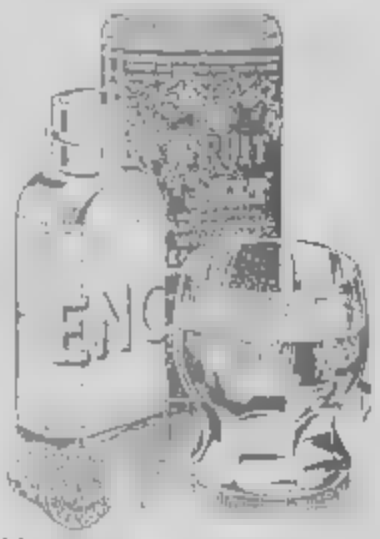
'Phone 33-8577. 13a KORT STREET JOHANNESBURG.

ઇનોસ 'ફ્રૂટસોલ્ટ'

એટલે આરોગ્ય—આરોગ્યતા

લોય તેજ સુખ છે.

શરીરનું આરોગ્ય સંરક્ષણ માટે રક્ત શુદ્ધી આવશ્યક છે

રક્ત શુદ્ધ નથી કોતુ તેથી કમજોરાત થઈ શરીરમાં કેટલી તત્વો ના કારણે માથાનો દુખાવો, આલસ્ય, અને દીલ ચમકી વિગેરે થાય છે.

ઇનોસ ફ્રૂટ સોલ્ટ નિત્ય નિયમિત સેવાથી શરીર નિર્મળ રહે છે. આથી ખુશાલ તુરત થાય છે કારણ તેની અસર ગરમી નથી થતી અને સેવામાં પણ બાધકતાઓ નથી થતા. આજેજ એક બાટલી સાથ મંગાવી લ્યુઓ.

ENO'S "FRUIT SALT"

"The words "Eno ... are registered trade marks 114

શિયાળો આવ્યો!! શું લાવ્યો?

શરીરમાં પુષ્ટ બનાવવાના મકસદથી લાવ્યો. ઘોડા બાલ બાલના પાકા બનાવવાની સામગ્રીઓ કરી રહ્યા છે.

સારા પાકા બનાવવા માટે દુકાને ત્યાં તાજા અને ઘોડાઓ માલ આવી ગયો છે તેમજ દરેક જાતની દેશી દવાઓ આવી દેશી મોસરી ઉમેરવા તાજા અને ઘોડાઓ માલ સ્ટોકમાં રાખીએ છીએ.

દેશી ગુજરાતના ઘોડાં નંગ ૧ ની રકી ૨૭-૧ સાઇઝ ૭૭-૬૮.
દેશી ઘોડાંના ઝોળીયાં નંગ ૧ ની રકી. ૭-૧ સાઇઝ ૭૭-૬૮

શરીરના પાકા પણ બાકીમાંથી પણ કરવાનો

નવાબી પાવડર

ફક્ત બે પણ બાનીદારી પણ બાર બાય છે.

કમ: મોટ ના. ૧૨ પોરસેલ્ન બાર્મે, ૧૦-પૌ કંજન સેનારને ના. ૬-૧ પોરસેલ્ન બાર્મે ૩ નંગ સેનારને ના. ૩-૧ પોરસેલ્ન બાર્મે ૧ બાબા બે નંગ સેનારને ૧ પૌની પોરસેલ્ન ઘોડકાણી

ઉપરાંત સાથ ઘોડકા પૈસા ઘોડકાશે

Fancy Gold Cups and Saucers @ 1/9 a dozen.
12 dozen to a case, Cash with order.

I. G. H. BASSA

153 Grey Street, Durban.

પ્રસ્થાન

મફત!

પ્રસ્થાનનાં પુસ્તકો

	રૂપિયા.
ગ્રહપ્રપંચ	૬॥
મુખમરડાનો કષાય	૨
સ્ત્રિમાનું ખડતર	૩
ચાબખાળી	૧૯
પરશમણિ ચે..	૨
ક્રિયમણી	૧॥
પરેખાદિરે	૨
ચતુર ન	૧૯
ધમનો ઉત્ત	૧૯
બા-પુરૂષ	૧
નવો અવતાર (પ્રથમ ભાગ)	૫૧
કપાયસો	૨॥
ગ્રહસુખ	૧૯
ગાતા ચમકોપાવળ	૧૧
સરસ્વતીગાળા ૧૯ ૧ થી ૧	૧૩૧

આપ્રુ સૂચીપત્ર મંગાવો.

પ્રસ્થાન માસિક પાર વર્ષ પુરા કરી-તમ પુરા કરી-તેરમા વર્ષમાં પ્રવેશ કરે છે, તે નિમિત્તે:—

'પ્રસ્થાન'ના ગ્રાહકોને બાસ ફાળા ... ગ્રાહકનું ... ૧૯૩૮ના ફાગણથી આગામી ... ફાગણનું ૧૯૩૯ના ... પર્યંત, ...

'Phone Day 2-4169. **RAJCOOMAR,** 'Phone Night 6-1586.

DURBAN'S FIRST INDIAN UNDERTAKER

Coffins, Wreaths, and Fresh Flower Wreaths of all descriptions always in stock.

Motor and Horse Hearse at moderate Charges

રાજકુમાર,
અન્ડરટેકર

બોન, કૂલ, ફ્લાવર બાકે ને બીજા બાકે કુંદ મોટીએ પૂરા પાડવામાં આવે છે. રાત દિવસ ખુલ્લું.

14, Cross Street, DURBAN.

'PHONE 33-4691. BOX 2626.

L. MISTRY

એલ. મીસ્ત્રી

બોઅસ, રેબલ અને ઈઝન ડ્રેસર તથા અમેરિકન બ્યૂટી બનાવનાર તેમજ પૂર્ણ પર્મનંટ સંતોષકારક કામ કરનાર.

બહારગામ બાયોનું પ્રાઈસ લીસ્ટ મંગાવો.

45 Market St. : : : Johannesburg.

Phone 33-4403. Tel. Add.: "VALABTEL." P.O.Box 6348.

V. B. PATEL,

WHOLESALE AND RETAIL FRUIT, VEGETABLE AND PRODUCE MERCHANT

CHEAPEST BANANA STORE IN TOWN.

40 President Street, JOHANNESBURG.

Terms: NETT CASH or C.O.D

વી. બી. પટેલ,

હોલસેલ અને રીટેલ ફ્રુટ, વેજીટેબલ અને પ્રોડ્યુસ વેપારી

બનાના નં. ૧ બનાનાના સૌથી સસ્તો સ્ટોર.

રેલવેના તથા ઊંચા ફ્રુટ, વેજીટેબલ અને પ્રોડ્યુસ બધાની બજારભાવી સહેરમાં બહારગામ મોકલી દુકાન.

બજારે બોલી બનાના તથા દરેક બજાર કરતાં કાંઈ સસ્તું બજારે અમારો સ્ટોરકીપર બધા ખાતા બાયબારાં આવે છે

રોકડેથી બનાના ૮' ઈ. D. થી બાલ બધા કાઢે.

ટેલીફોન ૩૩-૪૪૦૩ ૪૦ પ્રેસીડન્ટ સ્ટ્રીટ,

પી. ઓ. બોક્સ ૬૩૪૮ જોહાનીસબર્ગ

"શુદ્ધ ઘી"

વલસાડમાં પબ્લીક ગ્રેહમ બજારમાં પાસે કંપની નં. ૧૪, માર્કેટ સ્ટ્રીટના ગંગાસન વેરાગ્રા મથુરાદાસ ત્રિકમજીની દેખરેખી બનાવેલું શોધ્યું (ગાયનું) ઘી.

અમારે ત્યાંથી મોકલા પ્રમાણમાં મળશે.

બાજ માટે પુછો યા લખો

સાઉથ આફ્રિકાના સોલ એજન્ટ.

શામજી દેવશી એન્ડ સન
૬, ક્રોસ સ્ટ્રીટ,
ડરબન.

SAMJEE DEVSHI & SON
6, Cross Street,
DURBAN.

કીટીંગસ

પાવડર

કીડી, માંકડ, ભાંખડ, કંસારા, માખી, વંદા વિગેરે સઘળા જંતુઓનો

નાશ કરે છે.

કીટીંગ્સ પાવડરના ટીન ખરીદો.

'Phone 2-3381 Tel. add. "Letapco."

D. K. PATEL

Fruit and Vegetable Exporter

—SPECIALIST—

In South African, Canadian and Australian Apples

Cape Fruit on hand in season

We have in stock Naartjes which have just come in Market.

ડી. કે. પટેલ

ફ્રુટ અને વેજીટેબલ વહાવનારે.

સાઉથ આફ્રિકન, કેનેડીયન અને ઓસ્ટ્રેલીયન એપલ્સના સ્પેશીયલીસ્ટ

ઋતુમાં કેપ ફ્રુટ પણ રાખીએ છીએ

નાર્ચીસ હાલમાં શરૂ થયા છે અને તેનો સ્ટોક પણ રાખીએ છીએ.

કંપનીના ઓર્ડરો ઉપર ખાસ ધ્યાન રેવામાં આવે છે

નાર્ચીસ અને મેન્ડરીન સારા અને સસ્તા

C. O. D. થી મળશે.

P. O. Box 766. 19, Cross St. Durban.

આ ગોળાકૃતિ, ચહેરાની ચામડીને મુલાયમ રાખી સૌંદર્યવાન બનાવે છે.

ચામડીના રંગ ઉપર ઊંડાણ અફલાન સ્નેહ ચમકારી તંદુરસ્ત આપો બધો આરામ કરે છે.

સોલ એજન્ટ:
Indo-African Trade Agency
74-76 Wilson St.
DUNDEE, Natal.
S. A.

અફલાનશ્રી

સોલ ઈમ્પોર્ટર્સ: પારસૂવાલા લીમીટેડ.

૧૮૨-૮૪ અબદુલ રહેમાન સ્ટ્રીટ.

મુંબઈ ૩.

SOLE AGENT FOR

His Master's Voice

હિઝ માસ્ટર્સ વોઇસ

In The Union Of South Africa

ઓગસ્ટના ગુજરાતી લેટેસ્ટ રેકોર્ડો આવી ગયા છે

We specialise in Tamil and Telugu Drama Sets and also Native and Afrikaans records. Wholesale and Retail.

N 5551 પ્રેમની દુનીયા.
N 5570 ચાંદીનો ચમચો.
N 5573 વાણીયા ગત.
N 5574 મે ને નજરી મીલવાનો ક્ષોભ
N 5574 કે ખુદી.
N 5560 પ્રેમનું પીંજણ.
N 5559 મેરની સોબાણી
N 5554 કાલે કહેજો.
N 5555 ગંભીર ગોટાળો.
N 5583 મુબારકની કોહાણી.
N 5499 ૧૯૩૬
N 5564 તુમીને મુજકો પ્રેમ શીખાયા
N 15654 મન મેરા માર દે કે નહીં
FT 5240 દશાવતાર આરતી.
FT 5424 ગઢા પચાસી.
FT 5416 ગેરમા.
FT 5427 સજની મોરી સ્વપ્ન અંતર.
N 6656 ચાલી પ્રેમ નગરીમા પીંગારે પીંગારે
N 6529 ભાઇના દુઃખ મે કરશે પાપા.
FT 5421/2 મીરા બાઇ નાટક ભાગ ૧ થી ૪.
નરસીંહ મહેતા નાટક ભાગ ૧ થી ૪
અવધ કુમાર નાટક ૧ થી ૪
રાજપુત દેવી નાટક ૧ થી ૪

N 6726 જુઠો સબ સન્સાર.
N 6694 નાનપા પ્રેમ ક્ષમાણ પીંગારે.

No 5259 મીસ ૧૯૩૬ ડામાક
,, 5548 પીસ્ટર ૧૯૩૬ ,,
,, 5552 એન્ટલોપ ,,
,, 5470 પીકર્સ પાર્ટીસેશન ,,
,, 5458 શેઠના માણા ,,
,, 5501 ઇન્ડિયાન મેરીજરની બાજારી, પ્રથમ.

પૃથ્વીરાજ ચૌહાણનું નાટક પુરો પેટી અને પુસ્તક સાથે કીમત પાઉંડ ૨–૦–૦ નો સેટ.

નાટક નટવરલાલ પ્રતાપ પુરો પેટી અને પુસ્તક સાથે કીમત પા. ૧–૫–૦ નો સેટ.
,, ના. માંધાતા પુરો પેટી અને પુસ્તક સાથે કીમત પા. ૧–૫–૦નો સેટ.
એચ. એમ. વી. ગ્રામોફોન પાર્ટી પુરો પેટી અને પુસ્તક સાથે કીમત પા. ૧૫નો સેટ.
નાટક ગુણવન્તી પુરો પેટી અને પુસ્તક સાથે કીમત પા. ૧૫ નો સેટ.
,, રાજા ભરથરી પુરો પેટી અને પુસ્તક સાથે કીમત પાઉંડ ૧–૧૦–૦ નો સેટ.
,, સેઠ સગાલ શાહનો સેટ ૧ થી ૬ બાજુ.
,, મીરાજુદોલા.
,, છપ્પા રવામ
,, સમાજનો બાપ બાજુ ૧ થી ૬.
પાકીસ્તાનો બરસો ડુયેટ રેકોર્ડ ૬ રેકોર્ડનો સેટ.
,, બદૂરી બી મજરી ૬ રેકોર્ડનો સેટ.
,, પુરે બાદલસ ૬ રેકોર્ડોનો સેટ.
,, સારીના કરદાદ ૬ રેકોર્ડોનો સેટ.
,, રેશ્મ સારે અરબ ૪ રેકોર્ડોનો સેટ એચ. એમ. વી.
,, સાને પ્રસલામ ૬ રેકોર્ડોનો સેટ એચ. એમ. વી.
,, પુરે પ્રસલામ ૬ રેકોર્ડોનો સેટ પ્રસલબીબ્રા.
,, નાલ કાપા બા નરી ૬ રેકોર્ડોનો સેટ એચ. એમ. વી.
,, પ્રેક્ષાબ્યુ મંગલ ૬ રેકોર્ડોનો સેટ એચ. એમ. વી.
,, નુરજહાન ૬ રેકોર્ડોનો સેટ પ્રસલબીબ્રા
,, શકીલા મજનું ૬ રેકોર્ડોનો સેટ એચ. એમ. વી
,, બોલ્યા મગલ ૬ રેકોર્ડનો સેટ એચ એમ વી
,, કારીબ્રદર્સ ૬ રેકોર્ડનો સેટ એચ. એમ વી.
,, અરબી રેકોર્ડ સારે આસીન ૪ રેકોર્ડનો સેટ.

૧૦ ઈ ૧ રેકોર્ડ, ૧૨ ઈ ૪ રે. ૨૫/-, ૧૦ ઈ. ૧૨ રે., ૧૨ ઈ. ૮ રે. ૪૮/-

બહાર ગામના ૧૦ ઇંચની ૬ અને ૧૨ ઇંચની ૪ રેકોર્ડથી ઓછીના ઓર્ડર સ્વિકારેવામાં આવશે નહિ.

Radio Record Trading Co.,
88 Victoria Street - - Durban.

Radio Record Trading Co.
P. O. Box 6395 29 West Street.
JOHANNESBURG.

RADIO RECORD TRADING Co.,

SOLE AGENTS FOR

Columbia

In The Union Of S. A.

આગલા મહીનાના નવા રેકોર્ડો આવી ગયા છે. મંગાવો ને ખાત્રી કરો. ફીલ્મના રેકોર્ડ પણ સ્ટોકમાં રાખીએ છીએ.

"ગરીબ કી તોપ"

પાંચ રેકોર્ડનો સેટ પેટી અને પુસ્તક સાથે કીમત રૂા. ૨૫.

V 6[illegible] નવા નાટકના ખેલોમાં સારી ભજવાર કે દેો.
V 10019 નવા નાટકના ખેલો કે સખત આધાર કે દેો.
N 10020 ઉંચ ના પરસીસે પખવા અનાજ દેો.
N 10021 સેા દેો રાજા ના પરજા ના રાજ દેો.
N. 10022 પક્ષ ખેલીસે સારા સોંસાર કે દેો.
N. 6865 સાદે અવાજીના ગવૈયાપર ઉભારા.
N. 6851 દરજ્જે ભજવાર આપ સારા સ્વરાભ કે.
N. 6882 તોહીદ કે રંગ મે કુરબ નબ.
N. 6815 સોઝે મેહબુબે વક્ત રોતે માને ચલો.
N. 6810 પાસ મુહસે કુછ કહે
N. 6846 પેરે દુઝે કે નયન કે
N 6910 રસાલે હાલમા મહબુબપરવર
N. 6887 બનુગી અપને પ્રભુકા જોબન.
N. 6889 પ્રેમકી મુરલી મધુર બાજી.
N. 10051 ધીર ધીર કે દોલ આતા કે
N. 10036 પ્રભુ દર્શ મુક્તબ્રત કે.
N. 10072 અબરાજ કહ રહે કે.
N. 10069 જાદે પદો નહિ પદી મે.
N. 10077 મીઠા મારી અનિયા.
N 10014 પે કેસે બારો ઝન.

We specialise in Tamil and Telugu Drama Sets and also Native and Afrikaans records. WHOLESALE AND RETAIL.

સાને ઇસ્લામ

નો પાંચ રેકોર્ડનો સેટ બુક સાથે ૩૦/-

G.E 406 મોહીનીનો મોહબ્બત.
„ 2224 અગર અલ્લાહ કી આરાધ
„ 1709 દુશ્મને વાસે મુજે ગેહ દુશ્મન.
„ 1710 તકબીર કે નારોસે દુનીયા કે.
„ 2320 પક્ષ આપે ખુલે કે પીલાને.
„ 1730 આપતા મેરી પીત્રકીબી.
„ 1341 હજરત કા મેલ્જા જાબીર કા.
„ 1391 મેલ્જા દીકરા મોસાર.
„ 1390 મેલ્જા આંધુકી હજરત અલી.
„ 1505 પીબારી પીબારી સુરતવાલ.
„ 1699 મેહબ્બત મેરે દીલ કે અરમા.
„ 1677 મશકુરે દુવા આલમ મે.
„ 1746 આપકા મુજે રોજીયે ખુદાકા.
G.E 7 [illegible]રે કે હાથસે નબ્બારકા ગીરના
G.E 25 શહાદત હુસેન મેહબે ખુદાકા.
G.E 27 શહાદત હજરત બીલાલ.
G.E. 755 દરેઝ ગરદા ના અબ કુચ.
„ 1720 બબ્બ કુર દુનીયામે મેરા મેરે નાબા.
„ 1814 દીનકા દર્દકા બબ્બા.
„ 1705 બબ્બ કે સરવર આપ એ મેહસર.

The following Tamil Drama Sets in stock

Sachyavan Savitry, Padulla-Patcabisheham, Uttra-Ramayanam, Dumbachari, Saas Sundari, and thousands of singer Records.

Radio Record Trading Co.,
88 VICTORIA STREET,
DURBAN.

Radio Record Trading Co.,
P.O. Box 6398 29 West Street,
JOHANNESBURG.

દરેક જાતની સ્વાદીષ્ટ. સુંદર શુધ્ધ ઘીની મીંઠાઇ.
ફરસાણ વીગેરે માટે ક્યાં જશો?

પટેલ્સ વેજીટેરીઅન રીફ્રેશમેન્ટ રૂમ.

પાપડ, લીંબુ, તથા કરીના અચાર તેમજ શીઆળાની ઋતુ માટેના ખાસ ચોષ્ટીક પાકો અમારે ત્યાંથી ફીકાયત આવે મળશે. એક વખત પધારી અથવા ઓરડર મોકલી ખાત્રી કરવા વિનંતિ છે.
બહાર ગામના ઓરડરો ખાસ માલીકની જાતી દેખરેખ નીચે મોકલવામાં આવે છે.
ગ્રાહકોને સંતોષ આપવો તે અમારો ખાસ મુદ્રાલેખ છે.

PATEL'S VEGETARIAN REFRESHMENT ROOM

(Prop. R. M. PATEL)

Telephone 2-2209 **202 Grey Street, :: :: Durban.**

Box 830. Tel. Add. "Orangexpo."

M. C. PILLAY

Wholesale Fruit & Vegetable Exporter

country orders executed at lowest Market prices.
special attention given to all up country orders
TRIAL ORDER SOLICITED.

જથ્થાબંધ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ ચઢાવનાર

આપે આપકંટ્રીના ઓરડર ખાસ દેખરેખ રાખી સારો માલ
C.O.D. થી મોકલીએ છીએ.

79, PRINCE EDWARD STREET, DURBAN.

'Phone 2-6235. P. O. Box 316

Heerabhai Morar Matvadkar,

Wholesale Fruit & Vegetable Exporter
and Commission Agent.

15 CROSS ST. RESIDENCE.
PACKING WAREHOUSE 44 BOND ST.
DURBAN.

હીરાભાઇ મોરાર મટવાડકર

હોલસેલ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ ચઢાવનાર
અને કમીશન એજંટ.

પેકીંગ સારી રીત કરી માલ સી. ઓ. ડી. થી
મોકલવામાં આવશે.

ટેલીફોન ૨-૬૨૩૫ બોક્સ ૩૧૬.
૪૪ બોન્ડ સ્ટ્રીટ. ડરબન.

NAROTAM HARGOVIND

The Master Tailors.

Suits and Costumes Made in the latest Styles.
We specialise in High Class Tailoring.
Our Prices are to suit the times.
Try us with your next Order

તમારો સુટ ક્યાં શીવડાવશો?

નરોતમ હરગોવીંદ

તમને અપ-ટુ-ડેટ સ્ટાઇલનો હિસાબ કાયે બનાવી આપશે.
ટ્રાયલ ઓર્ડર આપી ખાત્રી કરી જુઓ.

'Phone 25661. 176 Grey St. Durban.

અઠવાડીક પંચાંગ

વાર	ખ્રીસ્તી	હીંદુ	મુસલમાન	પારસી	ગ્રહોદય	ગ્રહોસ્ત
	૧૯૩૮ નવેમ્બર	૧૯૯૫ કાર્તિક માગસર	૧૩૫૩ રમજાન સવાલ	૧૩૦૮ શહે. ૬ઠ્ઠો	ક. મી.	ક.મી.
શુક્ર	૧૮	વદી ૧૧	૨૫	૧૪	૪-૫૫	૬-૨૩
શની	૧૯	,, ૧૨	૨૬	૧૫	૪-૫૫	૬-૨૪
રવી	૨૦	,, ૧૩	૨૭	૧૬	૪-૫૪	૬-૨૫
સોમ	૨૧	,, ૧૪	૨૮	૧૭	૪-૫૪	૬-૨૬
મંગળ	૨૨	સુદી ૧	૨૯	૧૮	૪-૫૩	૬-૩૦
બુધ	૨૩	,, ૨	૩૦	૧૯	૪-૫૨	૬-૩૧
ગુરૂ	૨૪	,, ૩	૧	૨૦	૪-૫૨	૬-૩૨

Printed and published by Manilal M. Gandhi at Phoenix Settlement, Phoenix, Natal.

GANDHI & Co. (Pty) Ltd.

GENERAL MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

Try us for:-

Benares Saries, with Blouses of same design prices from 75/- to £10 with double border.

Also Cotton, Crepe-de-chine & Rayon Saries from 2/6 to 40/-.

We also stock Indian Drugs, Condiments, Draperies, Outfitting, Hardware, etc. etc.

Telephone 23676.

Tel. Add. "Gandhico" Durban.

112 Victoria Street,

DURBAN.

અમારે ત્યાં દુનિયા મોટા પ્રમાણમાં નીચે જણાવેલ ચીજો સ્ટોકમાં રહે છે.

બેનારસ સાડીઓ, પીતાંબર, બાંધણી, ઓઢણી, જયપુર, તજ, કલીંગ, સુરતજાપ કપડાં, તેમજ દુપટ્ટા, સાળા, છાપ ચીજો આપણા તેમજ આમ દેખાવમાં નીચે પ્રમાણેના મસાલા તથા તમામ જાતના ચોખા-ઝવેરાત, કપાસ દીવેલ, ખાંડ, આખ્ત તુલસી, ચીજો તથા પંચાગની સાલમ ઘાણી મુસલી, ગઠોડા કેપરસાટી તથા સાતસેર આસેર ભાતનું ગંધીપાનું તેમજ સોપારી-બદામી સેવરખની, કાઢવા, સેકેલાં તથા મુલાયમ પાળા, આમળા, માગરા, ચંગેલી, કુપેસ, કામીનીયા ચીજો-પુરાણોકાર તેલ ચીજો, ચીજો બાદ જમામા નગજ

Also:

P. O. Box 27, TONGAAT.

Telephone during Office hours No. 5.

,, after Office hours No. 008.

80 ALICK STREET and 36a LEOPOLD STREET

DURBAN.

SPRINGBOK SERVICE STATION

Always At Your Service

DAY And NIGHT

for

Petrol, Oiling, Greasing and Repairs

and for Parking Your Car

સ્પ્રીંગબોક સર્વીસ સ્ટેશન

તમારી મોટર પાક કરવી હોય, પેટ્રોલ જોઇતું હોય, ઓઇલીંગ અને ગ્રીસીંગ કરાવવું હોય કોઈ પણ જાતનું રીપેરીંગ કરાવવું હોય તો અમારે ત્યાં આવજો.

તમારા ત્હેનાતમાં અમે રાત અને દિવસ હાજર રહીએ છીએ.

'PHONE 2-3448 OR 2-0247.

IF YOU WANT THE BEST AND SOUTH AFRICA'S STRONGEST AND MOST RELIABLE WATCH INSIST ON A WORLD FAMOUS

UNION SPECIAL

REDUCED PRICES FROM 25/- UPWARDS.

GOODS SENT C.O.D. THROUGH POST OR ACCOUNT OPENED WITH APPROVED MARKS

દુકાનદારોને હોલસેલ ભાવમાં સારું ડીસ્કાઉન્ટ આપવામાં આવશે.

THE AMERICAN SWISS WATCH Co. Ltd.

"THE DIAMOND HOUSE"

WHOLSALE & RETAIL JEWELLERS,

25, PARLIAMENT STREET,

CAPE TOWN.

YOU CAN'T BE LATE
WITH
ROAMER
Obtainable in
15 & 17 Jewels Gold or Rolled or Crome

Latest Style and Design

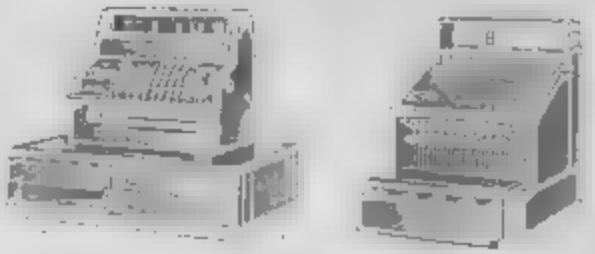
ફૂનીયાનું છપન વખતસર જોવું જોઇએ અને તેથી
નિર્યમિતતા શીખથી જોઇએ.

રોમર ઘડીયાળ તમારો વખત સાચવશે.

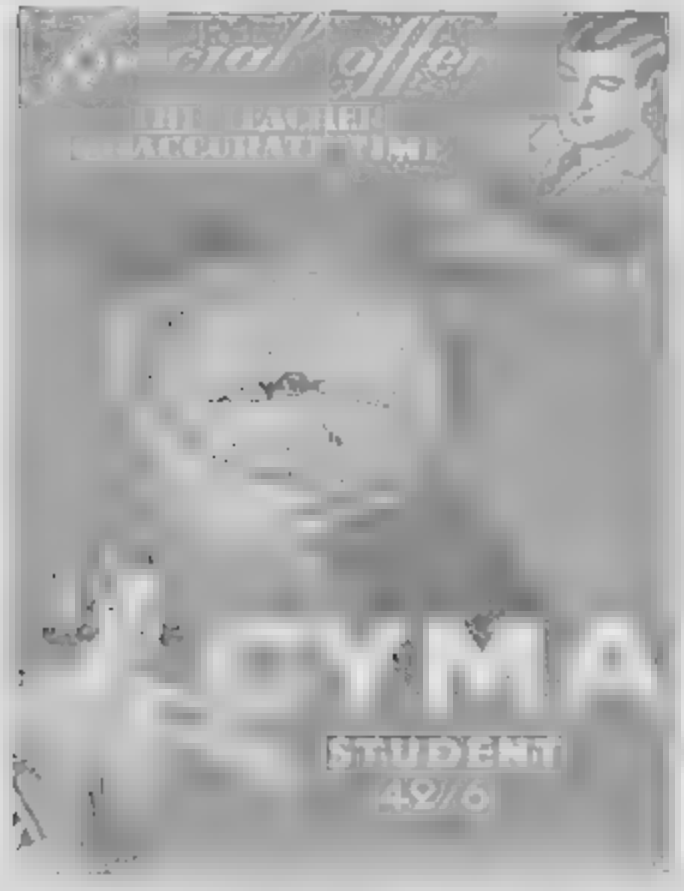
૧૫ અને ૧૭ જુવેલ્સના રોલ્ડ ગોલ્ડ અથવા ક્રોમના અમર
ઓમના વૉચ કેસેસ સ્ટાઇલ અને ડીઝાઇનના છે.

Sole Distributors
PATEL AGENCIES (Pty) Ltd.
'Phone 33-2081. P. O. Box 6092
No 6 KORT STREET, JOHANNESBURG

NATIONAL
CASH REGISTER
AND
ACCOUNTING MACHINE
SYSTEMS
FOR
MAXIMUM
EFFICIENCY

THE NATIONAL CASH REGISTER CO. S.A.
(PTY.) LTD.,
63 PRESIDENT STREET
JOHANNESBURG
P. O. Box 3591. Phone 33.6245

The Lord Elgins
FOR MEN

THE WORLD'S FINEST WATCH
KATZ & LOURIE LTD.
COR ELOFF & MARKET STREETS, JOHANNESBURG.

Durban enquiries
R. A. DAVIES,
76, Field Street
Lourenco Marques enquiries:
CASA COIMBRA.
Box 478

PLEASE SEND ME WITHOUT OBLIGATION YOUR FREE ELGIN WATCH CATALOGUE
NAME
ADDRESS

INDIAN OPINION

Founded by
MAHATMA GANDHI
IN 1903

No. 46—Vol.—xxxvi FRIDAY, NOVEMBER 25th, 1938 REGISTERED G.P.O. as Newspaper. 6½ FOURPENCE

NON-VIOLENCE REQUIRES FAITH

"THE humankind is one big family. And if the love expressed is intense enough, it must apply to all mankind. If individuals have succeeded even with savages, why should not a group of individuals succeed with a group, any of savages?... If we achieve freedom with non-violence we shall defend it also with the same weapon. If we have not achieved that faith our non-violence is a mere expedient it is alloy not pure gold. In the first place we shall never achieve freedom with doubtful non-violence, and in the second, even if we do we shall find ourselves wholly unprepared to defend the country against an aggressor."

—GANDHIJI

અહિંસામાં શ્રદ્ધાની આવશ્યકતા

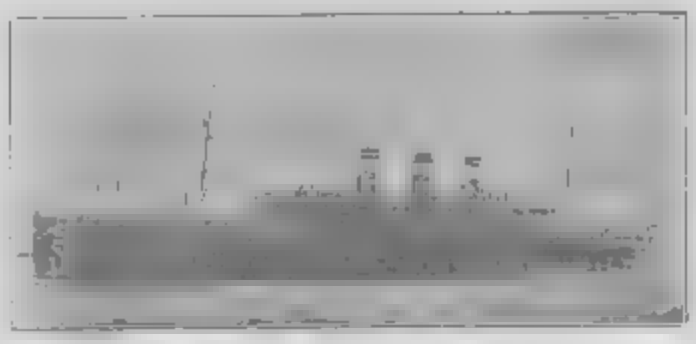
"મનુષ્ય જાતિ એ મોટું કુટુંબ છે, અને જો સત્યાગ્રહીઓ પ્રગટ કરેલો પ્રેમ પુરતો ઉંડો હોય તો તે આખી મનુષ્યજાતિને વ્યાપી વળવો જોઈએ. જો કેટલીક વ્યક્તિઓએ જંગલી લોકો જોડેના પ્રસંગમાં પણ સફળતા મેળવી હોય, તો પછી વ્યક્તિઓના સમૂહ, દાખલા તરીકે, જંગલીઓના સમૂહ જોડેના પ્રસંગમાં સફળતા કેમ ન મેળવી શકે?.....આપણે જો અહિંસા વડે સ્વતંત્રતા મેળવીશું તો તેની રક્ષા પણ એજ શસ્ત્ર વડે કરી શકીશું. એટલી શ્રદ્ધા જો આપણે ન કેળવી હોય તો આપણી અહિંસા કેવળ આપણું કામ કાઢી લેવા પુરતી છે; એ ક્ષીર છે, શુદ્ધ કંચન નથી. પહેલી વાત તો એ છે કે કાચી અહિંસા વડે આપણે સ્વતંત્રતા કદી મેળવી શકવાના નથી; અને બીજું એ કે મેળવી શકીએ તો પણ ચડાઈ લઈ આવનારની સામે રક્ષણ કરવાની કશીજ તૈયારી આપણે નહિ કરી શકયા હોઈએ."

—ગાંધીજી

Standard Brand
MAZAWATTEE TEA
THE CHOICEST INDIAN AND CEYLON BLEND.

B. I. Steam Navigation Co., Ltd.

સ્ટી. "ટકલીવા"

ડેક ટીકીટ પા. ૬ ૭ ફ.
ઇન્ટર ટીકીટ પા. ૨ ૧૦ ૦.
કાયદા પા. ૧૧ ૧૩ ૬.

ડેક ટીકીટ પા. ૬ ૭ ફ.
ઇન્ટર ટીકીટ પા. ૨ ૧૨ ૦.
કાયદા પા. ૧૪ ૪ ૬.

કીસેબ્બર તા. ૪થીએ મુંબઇ જવા ઉપડશે.

ખાસ સુચનાઓ—વેપારીઓએ પોતાના ગાંસાના રબર પેકાર્ડ અને સીસલનું નામ લખી, પોર્ટર કાયદાનું હસ્તાક્ષર રબર અને બ્યાંકરે નાંખવા જેવો ડિપાર્ટમેન્ટને લગતા રીપોર્ટ પોર્ટર ઉપર પહોંચવા રબર જરૂરનું વિશેષમાં ખાસ નામના પેસેન્જર જેઓ પોતાના માલની તપાસ કરાવવા જેવો રસીદ લઇને બજારી ઓફીસમાં કેપ્ટનશીપી કહેવાશીપી માલનો ધ-તો મેળવી શકાય તેમજ માલ પોતાના પહોંચેલો જોવા બજારમાંથી બાંધેલા અમારી સાથે પત્રવ્યવહાર કરવાથી ટીકીટ મોકલી શકીશું.

-ીમાને બસ્ત દરેક કામકાજ અમારી જાતે દેખરેખ નીચે થાય છે.

વધુ ખુલાસા માટે લખો યા મળો:

SHAIK HIMED & SONS, :: 390, Pine Street, Durban.
Telegraphic address "KARAMAT." Telephone 2-0432

CITY SHIRT Co., No. 4, Kort Street, Johannesburg.

WHY YOU SHOULD INSURE YOUR LIFE WITH
"NEW INDIA"

(1) BECAUSE it is a purely Indian Company with a Directorate composed wholly of influential Indian gentlemen of widely recognized business ability and is the largest General Insurance Company of India with total funds amounting to Rs 2,13,04,387

(2) BECAUSE the safety of its control (Policy) is beyond question seeing that its paid-up Capital is much more than the combined paid-up Capital of all Indian Insurance Companies transacting only Life assurance business

(3) BECAUSE its premiums are moderate and its policy conditions are as liberal as they could be.

(4) BECAUSE its old [illegible] non-forfeiture privilege Extended Term assurance, Permanent Disability Benefit and [illegible] The sum assured in the event of death by accident is unique.

(5) BECAUSE it has established a reputation for prompt settlement of claims and efficient service to its policy-holders

ALL OTHER BUSINESS TRANSACTED
Life, Fire, Motor Car, Motor Lorry, Motor Bus, Plate Glass, Workmen's Compensation, Burglary Etc.

For Rates please apply to:

JALBHOY RUSTOMJEE,

Principal Representative in the Union of South Africa.

Natal Office
"INDIA HOUSE"
17 First Avenue Durban
Telephone 2-9845 P. O. Box 1815
Tel Add RUSTOMJEE Durban

Transvaal Office:
ROOMS NO. 12 & 13, BARKLY ARCADE,
Diagonal Street Johannesburg.
Telephone 33-4470 P. O. Box 3041
Tel Add "RUSTOMJEE" JOHANNESBURG

GANDHI & Co. (Pty) Ltd.

GENERAL MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

Try us for:-

Benares Saries, with Blouses of same design prices from 75/- to £10 with double border.

Also Cotton, Crepe-de-chine & Rayon Saries from 2/6 to 40/-.

We also stock Indian Drugs, Condiments, Draperies, Outfitting, Hardware, etc. etc.

Telephone 23676.

Tel. Add. "Gandhico" Durban.

112 Victoria Street.

DURBAN.

અમારે ત્યાં હમેશા મોટા પ્રમાણમાં નીચે જણાવેલ ચીજો સ્ટોકમાં રહે છે.

બેરહન બદામ, પીસ્તાં, અંજીર, એલચી, લવિંગ, તજ, સ્પ્રીંગ, સુરજમુખ કેસર, તેમજ દાગીના, સાબુ, છત્રી વીગરે આખા તેમજ ખાસ દેખરેખ નીચે પીસાવેલ મસાલો તથા તમામ જાતના ડોખા-ઝરાસલ્ફ, કેમોલ દીવી, મંજન, બાજ તુલસી, વીગરે તથા પંજાબી સાલમ, પિળી મુસલી, ગઠોડા કેપરાચાડી તથા સાતસો આઠસો જાતનું ગંધીયાણું તેમજ ઝોપારી-મદ્રાસી ચેવરણની, ફાકમા, કોકેલાં તથા ગુલાબનું પાણી, આમળા, એગરા, ચંબેલી; કુપેલ, કામીનીયા વીગરે ખુશબોદાર તેલ વીગરે, વીગરે મોટા જથ્થામાં તેમજ છુટક મળશે.

Also:

P. O. Box 27, TONGAAT,

Telephone during Office hours No. 5.

„ after Office hours No. 008. 114

મેસેરીઆના મારી ફલાવનારે

ઝંડુ

મેસેરીઆ મિક્શ્ચર

દાદીયા તાજની
ગમાગાળ કયા
ગેરે બારે બજબાવી જીવુંમા.

લોને બારે
ગાઉત-ગાલગોણી ગરાવ
ગલ્લાલાકર

ઝંડુ દ્રાક્ષાસવ

વિના વિલંબે
બારવરા ભરિ.

ઝંડુ ફાર્મસ્યુટીકલ વર્કસ લી.—પો. બો. નં. ૫૫૧૩, મુંબઈ નં. ૧૪.

MOHANLAL VALJEE.

(INDIAN PAWNBROKER.)

112, Victoria Street, Durban.

Low Rates of Interest on Jewellery.

High prices paid for Old Gold. A large stock of New Jewelleries at reasonable prices to suit your pockets. 124

P. P. BHAGAT,

Fruit Merchant.

દરેક જાતનું ફ્રેશ અને વેજીટેબલ ત્યાં પેકિંગ કરી C. O. D. થી મોકલવામાં આવશે. લખોઃ-

P. O. Box 342. 139 Brook St Durban. 111

Telephone 33-5382.
VALLABH RANCHHOD.
Wholesale & Retail Fruit and Vegetable Merchant.
Country Orders Promptly attended to.
14, DIAGONAL St. JOHANNESBURG.

ટેલીફોન 33-5382.
વલ્લભભાઈ રણછોડ
હોલસેલ અને રીટેલ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ અમારે ત્યાં તાજું અને સસ્તુ મળશે.
બહારગામના ઓર્ડરોને તાકીદે ધ્યાન દેવામાં આવે છે.
૧૪, ડાયેગનલ સ્ટ્રીટ. જોહાનીસબર્ગ.

TELEPHONES: 2-8681. 2-8581. TELEGRAMS: "FOXBRINK" CAPE TOWN.
FOX & BRINK
MARKET AGENT
ALL SALES PERSONALLY CONDUCTED.
CORPORATION FRUIT MARKET,
CAPE TOWN.

'Phone 21350. Tel. Add. "Nartiee."
A. M. PADAYACHEE
Wholesale Fruit & Vegetable Exporter.
Country orders executed at best Market prices.
special attention given to all rail country orders.
TRIAL ORDER SOLICITED.
91 LEOPOLD ST., AND 34 CROSS ST.,
P. O. BOX 195. DURBAN.

WE STILL BUY
OLD GOLD, SILVER & SOVEREIGNS.
We Stock CYMA, ELGIN, WALTHAM, BUREN, and MARVIN Watches.
Large stock of Indian and European jewellries always on hand
Importers of MOHINI FLUTE Harmoniums
LAKHANI & CO.,
(Jewellers)
111 Grey Street, Durban, 'Phone 21258.

M. H. DESAI,
એમ. એચ. દેસાઈ.
હોલસેલ ફ્રૂટ વેપારી.
અમે દરેક જાતના ફ્રૂટ ઈને વેજીટેબલ મુનીમ-ના પ્રેમ પમ્પ
બારમા C. O. D. થી અને ઓર્ડર ફરી મોકલીએ છીએ.
P. O. Box 254. 31, Short St. Durban.

HEADACHES QUICKLY RELIEVED BY TAKING
TYSONO BRAND (PAIN CURE) HEADACHE POWDERS
FROM YOUR CHEMIST at 9d., 1/6, 2/6 and 4/6; or POST FREE FROM
ERNEST TYSON, CHEMIST, TOLLGATE, DURBAN

PEGASUS

પેગેસસ

માં જગતભરમાં મોટર ચાલી શકે તેવા આઠ મુખ્ય ગુણો છે!

VACUUM PRODUCT

QUALITY MATE TO MOBILOIL

૧. [illegible]
૨. [illegible]
૩. [illegible]
૪. [illegible]
૫. [illegible]
૬. [illegible]
૭. [illegible]
૮. [illegible]

VACUUM OIL COMPANY OF SOUTH AFRICA LIMITED

CHOONILALL BROS.

THE NOTED INDIAN "SARRI HOUSE IN SOUTH AFRICA."

141, GREY STREET, DURBAN.

Branches:
53, Wick Street And 60, Wicks Street
VERULAM
GARAGE AND SERVICE STATION
7, Mose Street And 55, Wicks Street,
VERULAM

Please note
Our Johannesburg Agent
P. RATANJEE,
60, Bree Street,
Newtown

Cable & and Tel. Add
"Anvamess."
Phone 24003
" 24415 Res
Durban
Phone 34 Verulam.

ARRIVING BY EVERY MAIL FROM INDIA AND JAPAN

BENARES SARRIES WITH BORDERS AND PLAIN CENTRES, ROYDAH BENARES SARRIES IN SEVERAL SHADES
Price from 60/-, 85/-, 105/- & up to £20.
THE LATEST PRICE BENARES CHIFFON
EMBROIDERED SARRIES 25/ 35/ & up
PRINTED VARIOUS LINES of SARRIES from 12/6, 17/ & upwards
EMBROIDERY ORGANDIE CHIFFON from 3/6 yd 42 in & 45 in width.
LATEST DESIGN SARRI CHIFFON 44 in width from 7/6 yd 10/6, 2/ & up.
GEORGETTE SARRIES LATEST ARRIVALS price from 25/ 30/- 45/ & up.
LATEST BLOUSES To MATCH SARRIS price from 12/6, 17/6 & upwards
ZARI WORK SILK SARRIES IN ALL SHADES from 55/ 95/-, 125/- & upwards

THE NOTED
INDIAN SARRI HOUSE
IN SOUTH AFRICA.

SUITABLE FOR WEDDING GIFTS

Brassware Vases, Rose Bowls, Jardines, Engraved Trays and Various other Lines
At Special Reduced Prices.

Harmoniums Tablas, Gramophone, Records & Musical instruments At Rock Bottom Prices.

Indian Condiments Indian Groceries At Wholesale Reduced Prices.

Midwest Radio & Radio Grams from £15. £25. £35. £45 & up

Marble Taj Mahals
from 12/6, 17/6, 27/6 45/-
Suitable for Xmas Presents.

Write for sample and further Particulars

ચુનીલાલ બ્રધર્સ

દક્ષિણ આફ્રિકાનું જાણીતું સાડીઓનું ઘર

૧૪૧ ગ્રે સ્ટ્રીટ, ડરબન.

આંબેરઃ
૫૩ અને ૬૦ વીક્સ સ્ટ્રીટ
વેરૂલમ.

જહાનીસબર્ગની સાડીઓ માટેના એજન્ટ
મેહરબાનીપત્રમ માટે
શ્રી. પી. રતનજી.
૬૦, બ્રી સ્ટ્રીટ, ન્યુટાઉન.

ગરાજ અને સર્વિસ સ્ટેશન
૭ મોસ સ્ટ્રીટ અને ૫૬ વીક્સ સ્ટ્રીટ
વેરૂલમ.

દરેક સ્ટીમરમાં જાપાન તથા બેનારસથી આવે છે

બનારસની બોર્ડરવાળી અને સાદી, તેમજ જાપાનની જુદીજાદી સાડીઓ રૂા. ૧૫, રૂા. ૨૫, રૂા. ૧૦૫ થી લઇને પા. ૨૦ સુધીની

બનારસથી ક્રમબધ્ધ આવેલી છે.

કલરવ વગરની સાડીઓ રૂા. ૨૫ અને રૂા. ૩૫ થી ઉપર

જરતારની ભરતવાળી સાડીઓ
રૂા. ૧૨-૬ અને રૂા. ૧૩-૬ થી ઉપર.

કલરનું ફેધર-વીલ જરી. ૨૬ પ્રં ૪૨ ઉંચુ અને ૭૫ ઉંચા પનાં.

સાડીનું બેસ્ટ ક્વોલિટીનું ૨૫૬, ૨૭ ઉંચા પનો ઘરેની, રૂા. ૧-૬, રૂા. ૧-૦૦, રૂા. ૨-૦ અને વધુ. ઉપર

ક્રમબધ્ધ આવેલી જ્યોરજેટ સાડીઓ. રૂા. ૨૫, રૂા. ૩૫ રૂા. ૪૫ અને એથી ઉપર

ભારતિ ભેગ ચનારૂં જ્યોર્જેટ રૂા. ૧૨-૬, રૂા. ૧૩-૬ અને તેથી ઉપર.

દરેક રંગની જરી કામની રેશમી સાડીઓ રૂા. ૫૫, રૂા. ૬૫, રૂા. ૧૨૫ અને તેથી ઉપર.

બારમોલીગમ, તમામ માગોહેની, રેપરી અને બીજા બાર્ડર વાળા ખેસાનાં ખેસ સાથે.

દરેક જાતનું સાધીબદ્ધ, મોસરી પગરખાં ઉતારેલા ભાવે

ગીડવેરટ રેડીમેડ અને રેડીમેડ આમ્સ
બાજા રૂા. ૧૫, પા. ૨૫, પા. ૩૫, પા. ૪૫ અને તેથી ઉપર.

ઇસ્ટરમસના પ્રેજન્ટને લાયક આસ્સના તાજ મહાલો
બાજા રૂા. ૧૨-૬, રૂા. ૧૩-૬, રૂા. ૨૭-૬, રૂા. ૪૫. [illegible]

OTHER SPECIALITIES

POPULAR POP
"The King of Ginger Beers."

CLUB SEAL SODA
"Improves your Spirits."

"GIANTS"
The Quart Bottle for 4d.
In all Popular Flavours.

'Phone 2-4345

SUNCRUSH

The £1,000 Drink.

The Most Popular Refreshment.

There are many Crushes, but Only one SUNCRUSH, and that is made by

DALYS LIMITED.

72, CANADA ROAD, DURBAN.

'Phone 21078. Tel. & Cables: "Crescent." P. O. Box 582.

Crescent Trading Co. (Pty). Ltd.

WHOLESALE MERCHANTS AND DIRECT IMPORTERS OF HARDWARE

Indian And European Groceries.
Indian Drugs And Condiments.
Our Stocks Are The Best Quality
And are Always Fresh
Our prices are keen.
We specialise in all kinds of Bombay, Calcutta, and Madras Products.
It will pay you to give us a trial.
Before placing your orders elsewhere benefit by our thirty years' business experience.
Our aim will always be service, quality and satisfaction.

અમારે ત્યાં નીચે મુજબનો માલ જથ્થાબંધ મળી શકશે

ઓલચી, બદામ, બદામ, બાદલી, પીસ્તા, હિંગોળા, બુલબુલ માર્કો, બુલબુલ ફલ્લાત, ફાકુકાનુ પાસ, બારેક, દરાખ, ઓલચા, ગીસરી, બસુર, ચેરી-લાપરી (બદકુ) ચેક, ઠેકવાની ચટણી, પીસેલુ' ટોપરૂ', મુલ્ક બાપનું કેસર, બાર બ્રાન્ડ, પંજાબી સાલમ, સફેદ મુસલી, બદોદા બ્રાન્ડ, મુંડ, ગોકેલી ગોપાલી, ક્રાઉન ગોલ્ડ, ગોલ્ડપાની ગોલ્ડ, મહારાજા ગોલ્ડ, મુકટ ગોલ્ડ, બદામ બાવાનો તબારૂ, બદામનું તેલ, મુલ્કાનું તેલ, બાંબેલીનુ' તેલ, ગોગળાનુ' તેલ, ઠામીનિયા રેડ એસીડ, એલ્યુમીનીયમ નવેસા, કપ અને સોસ્સર્સ, ગોળા-બાગડી છરાસાળ, બાજીગુલસી, બાંબા, દીવાસે, મુખવેલ, કોલસા ઘાણ-બાબા, મળ, બદદ, ચુવેર, ચલ, વલાણા મસુર બાબા, છરૂ, સોથી, લવંગ, તજ, નાર્ક (ચરસુ) બરસ મસાલા પીસેલા વિગેરે.

કોઇ પણ વસ્તુ ખરીદી કરતાં પહેલાં, અમારે ત્યાં ભાવ કાઢી ખાત્રી કરશો.

122 VICTORIA STREET. :: :: DURBAN.

SOUTH AFRICAN PUBLIC LIBRARY
28 NOV 1938

INDIAN OPINION
Founded by
MAHATMA GANDHI
IN 1903

No. 46.—Vol. XXXVI. Friday, November 25th, 1938.

NOTES AND NEWS

Natal United Party On Indian Problem

THE United Party Congress which met last week in Maritzburg passed unanimously the following resolutionmoved by its Port Shepstone branch

"In view of a unanimous decision taken by the Natal Provincial Congress of the United Party at Maritzburg in 1935, urging the Government to pass the necessary legislation authorising local authorities to define European and non-European areas within their township boundaries for residential as well as for commercial purposes, this Congress expresses its deep regret that nothing has been done up to now, and again urges the Government, after its mandate received at the last election, that immediate steps be taken to pass the necessary legislation asked for."

Senator Clarkson warned the Congress that the matter, although serious, was delicate. Speakers emphasised the necessity for segregation and Mr. D. E. Mitchell, M.P.C., said the Government should act now as it had the support of the bulk of the population. Mr. W. A. J. Leuch, of Durban, gave a statistical survey of the position to-day. Four-fifths of the Union's Asiatic population to-day lived in Natal, he said, and of that population, five-sixth lived in Durban. Many people held the erroneous opinion that the sugar belt in Natal accommodated most of the Indians, but the actual position was that of the 51,000 non-European operatives on the sugar belt, only 6,000 were Asiatics. As had been pointed out in *The Natal Mercury*, in four years' time the population of Durban would be predominantly Asiatic. The Indian had to be controlled because he could not control himself. Durban's lack of foresight in not dealing with the "black belt" menace earlier was deplorable and even to-day, where 6,000 houses were needed to accommodate the Indians from the slums, only 50 had been built. Unless the matter was dealt with immediately Durban would find that in five years' time the cost would be prohibitive.

Cato Manor Housing Scheme For Indians

Seven Councillors and three Corporation officials on Friday, November 18, inspected the sub-economic housing scheme for Indians which has been completed at Cato Manor, and the land at Jacobs which it is proposed to use for housing Indians from the Jacobs slums. Land adjacent to this and suitable for the housing of Europeans on the economic basis was also inspected. The 50 sub-economic houses for Indians at Cato Manor, which have been completed and are now available at 15s. 6d. a month, were inspected. Only a few are occupied. Each house has four rooms, its own water supply, and half an acre of land. "I am very pleased indeed with the cleanliness of the houses," said Mrs. Benson. A hundred more will be built here soon."

And At Jacobs

At the Jacobs site, Mr. Watts pointed out the lower area where it was proposed to house Indians on a sub-economic basis from slum areas in Jacobs. There were 138 sites, more than double the number required. Higher up the ridge, across the road, and out of view of the Indian area, was land for European housing. Captain Rainnie was opposed to the use of the one site for Indians, "because you will have them running all over the road and close to the Europeans, even if they are not seen." Mr. Burnside: "I wonder if it is a wise policy to have Indians and Europeans so close together."

Coloureds Should Have Special Facilities

Addressing a meeting at the Durban City Hall on Friday, November 18, Mr. J. P. Whyte spoke on housing for the coloured community as distinguished from Indians and Natives. It was the duty of the Council to give separate facilities to the coloured community, Mr. Whyte is reported to have said, as it was against their interests to be herded together with the Natives and Indians. They required bathing facilities and some kind of social centre to enable them to cultivate some kind of civic pride. It is to be inferred from this that Indians and Natives do not require bathing facilities. Nor do they require facilities to cultivate any civic pride. The duty of a good Government would be to encourage and [illegible] those who do not observe the ordinary rules of health and sanitation to do so and also to cultivate civic pride if they are lacking in it. [illegible] after so many delegations from South Africa have visited India and so many distinguished personages from India have visited South Africa and with the presence of the Agent General for India in South Africa such a low estimation should be formed about Indians and their status lowered even more than that of the half-castes of this country is to say the least a grave insult to the honour of India.

Deceiving Christ

Dr. Robert M. Hopkins, general secretary of the World's Sunday School Association, who sailed for India by the *Inchanga* to attend the International Missionary Conference which is meeting at Madras in December, in the course of an interview with a representative of the *Natal Mercury* said, "It seems to me that your isolation and the smallness of your White population ought to make a strong appeal for a united front." Referring to the holding of the World Sunday School Convention in Durban next year, Dr. Hopkins said, "We think that we have solved the racial difficulty very happily. The Dutch Reformed Church has conscientious convictions on the question of the colour bar. While I think some of their hotheads went too far, the church as a whole has a heritage in that matter. As a world organisation we could not establish a colour bar at the convention. The door was opened by their request that they should be allowed to segregate themselves and have their delegates sitting apart in the convention hall, while the convention continued on its historic basis of no segregation. They are happy about it and other Europeans are, too. I cannot say that the representatives of the Bantu with whom I have talked are actually happy about it, but they think it is a happy solution. We have found a way out of what seemed

rather an impossible proposition, and I think it is likely to be quite a big contribution to the solution of colour problems throughout the world."

Will an Indian delegate from India or a Japanese delegate from Japan or a Chinese delegate from China be prepared to accept this position with any sense of honour? We have our doubts. Dr. Hopkins may think so, but we do not think this is a solution to the colour problem at all. And if straight methods are not adopted even in religious matters what hope is there of their being adopted in social and political matters?

Nazi Mentality Growing In South Africa

The *Natal Daily News* Rustenburg correspondent in a message dated Tuesday, November 22, states:—A meeting attended by some 400 Europeans was held in the Rustenburg Church Square last night to discuss the alleged assault on a European youth named Gouws, by Indians in the streets of Rustenburg on Saturday night. A number of younger men favoured violence and suggested burning the Indians' shops because of the alleged inactivity of the police to take action against the Indians. Lieutenant A. L. Prinsloo addressed the gathering, stressing that those who advocated violence would find that he would be compelled to meet violence with violence. He said that those who could give information about the alleged assault, should give such information to the charge office and he assured them that if sufficient evidence was obtained action would be taken. A number of witnesses afterwards left for the charge office to make their declarations.

Another Meeting

The *Natal Daily News* correspondent in a message dated Wednesday states:

Another meeting, attended by about 1,000 people, was held in Church Square at Rustenburg last night, in connection with an alleged assault by Indians on some European youths last Saturday night. The Mayor, Mr. S. P. Poord, presided at the meeting, which was addressed by Mr. J. M. Conradie, M.P. for Rustenburg, Mr. I. Forster, M.P.C. for Rustenburg, and Mr. Piet de Wit. All speakers emphasised the necessity for keeping calm and allowing the law to take its course, especially as the Voortrekker celebrations would be held in Rustenburg at the end of the week. The whole matter, it was stated, was bound up with the general Indian question in the country. Mr. de Wit was applauded when he stated that the police had now detained eight Indians who were alleged to have been connected in the assault. Mr. de Wit urged the European population to boycott Indian traders. He stated that efforts should be made to raise the economic standard of the poorer Europeans, so as to enable them to trade only with Europeans. Mr. de Wit's proposal that

(Continued on page 434)

Indian Opinion

FRIDAY, NOVEMBER 25TH, 1938

Market Trouble In Johannesburg

THE Transvaal Indian Congress has made representations to the Johannesburg City Council on behalf of a section of our community engaged in supplying the public with fresh produce. Their grievances seem to be quite legitimate and their requests quite reasonable.

The trouble seems to have arisen owing to the fact that Indians have not been given sufficient accommodation and privileges in the Municipal Market and hence they have had to create their own independent facilities which they have done now for nearly a quarter of a century in Diagonal Street. There are Indian agents as well as European agents of farmers with whom they have established very old connections. These farmers send their fresh produce to these agents who procure for them good prices and they supply the produce to wholesale dealers as well as retail and also to the hawkers affording them liberal credit facilities. The Municipality evidently now thinks that these people should not create their own independent facilities but that all fresh produce dealing should take place in the Municipal Market. To this the complaint of our people is that Indians are not granted agents licences in the Market. Hence they cannot have their produce sent there. Moreover they say that the whole of the Market hall is occupied by Europeans only excepting a small area at the north-east corner which is given to Indians, and being at the far end they are unable to attract buyers who do their buying at the Market.

With these difficulties existing within the Market the Indian agents conducting their businesses in Diagonal Street say that they are suffering under a serious disability by virtue of the fact that National Mark products are only consigned to the Municipal Market, thus debarring Indian agents from obtaining their requirements of produce under this mark direct from the farmers. They further state that the Council proposes to enforce that section of the Municipal bye-law which prohibits agents from operating in any area outside the Market. Where, then, are these people to go? Is this "National Mark" going to be yet another instrument, seemingly pious but in effect venomous like the Slums Act—which is driving Indians into segregation—to deprive a section of Indians of the very limited means of livelihood they have in the Transvaal?

Their requests that they should either be allowed to continue to carry on their businesses in Diagonal Street and arrangements should be made for the direct consignment of National Mark products to them in that area, or that the Council should issue trading licences to Indians to act as agents in the Municipal Market, is, in our opinion, quite reasonable.

We would like also to emphasise the fact that these Indian fresh fruit and vegetable dealers, some of whom have established profitable businesses, have done so with the sweat of their brow. In season and out of season and in all weather conditions if fresh fruits and vegetables have been supplied regularly every morning to the housewives at their very doors, thanks are due to these people. Far from being a menace these people have, without any doubt whatsoever, been an asset to the country. Their case, therefore, merits the most sympathetic consideration by the Johannesburg City Council and we sincerely trust that the same shall be given.

INDIANS IN THE FRESH PRODUCE INDUSTRY

THEIR EXISTING RIGHTS ENDANGERED

The following is the text of a statement submitted by the Transvaal Indian Congress to the Chairman and members of the Parks and Estates Committee of the City Council of Johannesburg :—

BEFORE dealing with the subject-matter of our representation, we desire to emphasise the important service rendered to the citizens of Johannesburg and to the farming community of the Union of South Africa, by the Indian distributors in the Fresh Produce Industry. Indians have been engaged in this industry ever since the year 1885, when they entered this vocation and have contributed in no small measure to the development of this industry. They constitute an important and vital link between the producers of fruits and vegetables on the one hand and the consuming public of Johannesburg in particular, and Transvaal, in general on the other.

2. The Indian distributor, over a period of 50 years, has played an important part in fostering and developing this branch of the agricultural life of this country and has served as a medium between the producer and the consumer. His relations both with producers and consumers, during this period, have been of the happiest, and his services in this respect have been appreciated by all concerned.

3. The Indian distributors have promoted the interest of the producers of fruit and fresh vegetables and at the same time have acted as a satisfactory channel of distribution of the farmers' products to the consumers not only in Johannesburg and the Reef, but throughout the Transvaal countryside. The Indian distributors can legitimately and justifiably claim to be the farmer's best friend and have proved themselves to be a valuable asset in the development of this industry. The Indian distributors, from the merchant to the hawker, by their initiative, enterprise and hard work, create and increase the market for the products of the farmer. It is of great importance to note, at this stage, that Indian distributors have given satisfaction to all engaged in this industry.

4. The Indian distributors may be divided into four groups and we propose to give a brief sketch of the part played by each.

The Agent

(1) The agent receives consignments of the farmers produce direct from the producer and in turn disposes of such consignments to Indian wholesale buyers as well as to other Indians engaged in the distributive trade. These Indian agents are located in the Diagonal Street area and have acted in this capacity for the last 20 years, consequently some of them have built up a valuable goodwill with the farmers of South Africa. We understand that agents' licences are not issued to Indians by the Johannesburg City Council in the Municipal market.

The Indian Wholesale Merchant

(2) The Indian wholesale merchants secure their requirements either from farmers, the Municipal market, or from agents in the Diagonal Street area. Their purchases in the Municipal market have to be paid for in cash whilst they obtain credit facilities for a considerable proportion of the purchases from those agents who operate in the Diagonal Street area. These wholesale merchants supply both European and Indian fruiterers in the centre of the town, the suburbs of Johannesburg, and they also sell fruit and vegetable produce to their retail customers on the Reef and in the Transvaal countryside their daily requirements. The wholesale merchants also supply Indian hawkers of fruit in the Transvaal, and afford credit facilities to their customers in the different categories mentioned above.

The Indian Fruiterers

(3) The Indian fruiterers have shops in all parts of Johannesburg, along the Reef and in country districts, and supply the wants of the public in their respective areas.

Indian Hawkers

(4) The Indian hawker plays a very necessary part in the distributive trade by supplying the wants of housewives personally every day, in order to do so he attends the market at 6 a.m. and after securing his requirements does his rounds in all weathers. Both the Indian fruiterers and the Indian hawkers afford credit facilities to their customers, and they both purchase their requirements from all sources.

5. Many of the grievances with which we propose to deal, relate to the Johannesburg Municipal market, and it is necessary to describe in brief the different sections of the market.

The Main Market

The main market occupies the whole building fronting Bree Street and its functions can be divided into three sections:

All the fruit received by agents and the market master is sold by the market officials in the western section of this hall. The western section is occupied by retail European stall-holders who sell to the public fruits and vegetables in any required quantities and a portion of this section is given over to Chinese and Portuguese gardeners, who sell vegetables grown in their own gardens direct to the public after 7 a.m. We understand that this section is used by vegetable producers in the vicinity of Johannesburg, who, between the hours of 6 a.m. and 7 a.m. sell their products in wholesale quantities to Indians and Europeans engaged in the distributive trade. Hawkers are also sold in this section of the market. The stalls at the southern and northern ends of the market are occupied by Europeans in the provision trade. The Indians, although [illegible] in export, not part in the distributive trade, are unfairly denied any privileges in this western section of the market, and they are relegated to a small area at the north-east corner of the main hall which is known as the "Indian Market." The other section of the market in which Indians are interested is the second section of the market devoted to the sale of vegetables potatoes and onions.

We now propose to deal with the grievances of Indians under the respective headings:

Grievances Of Indian Agents

6. The Indian agents operate in the Diagonal Street area and some of them have been in this class of business for the last 20 years. During this time they have established direct contact with the producers and the fact that so many producers consign their produce for sale through these agents testify to the satisfactory prices realised by these agents. These agents will suffer a serious disability by virtue of the fact that National Mark products are only consigned to the Municipal market, thus debarring Indian agents from obtaining their requirements of produce under this mark direct from the farmers. These Indian agents grant extensive credit facilities to Indian fruiterers and Indian hawkers and have built up a large business. We understand that the Council proposes to enforce that section of the Municipal by-law which prohibits agents from operating in any area outside the Municipal market, and to take legal action [illegible] on their activities in the Diagonal Street area. We submit that the attitude of the Council, especially where Indian agents are concerned, is inequitable when having regard to the fact that Indians are denied agents' licences in the Municipal market.

7. It is unfair that the Indian agents should be prohibited from carrying on their activities in the Diagonal Street area when the Council itself refuses them licences to act as agents in the Municipal market. The proposed action of the Town Council therefore, would irretrievably ruin the Indian agents. The European agents in Diagonal Street area can continue to operate from the Municipal market and carry on their trade, but under the discriminatory rule of policy of the Council the Indian Agents will have no option but to close down and liquidate their business. We request, therefore, that

the Indian agents should be allowed to continue to operate from the Diagonal Street area as they have been doing hitherto, and that arrangements should be made for the direct consignment of National Mark products to the Indian agents in this area, or alternately, the Council should issue trading licences to Indians to act as agents in the Municipal market.

European Agents In The Diagonal Street Area

8. The European agents in the Diagonal Street area have been carrying on a trade for the last 30 years, and have served a real need as far as the distributive trade is concerned. They have extended credit facilities to the Indian wholesale merchants and other distributors and thereby encouraged the development of this industry. We fear that any change in their present position will, to a certain extent, disturb the economics of this industry. The existence of agents in the Diagonal Street area facilitates the purchase of fruit by those engaged in distributive trade, and it would therefore serve the needs of the industry if provision is made enabling the existing agents to continue operations at the existing premises in the Diagonal Street area.

The Indian Wholesale Merchants

9. The Indian wholesale merchants are in the Diagonal Street area. These merchants act as the clearing house between the Municipal market and the agents on the one hand, and Indian and European fruiterers and hawkers, both in Johannesburg and throughout the Transvaal, on the other. These merchants sell fruit and vegetables to fruiterers and hawkers in the countryside and a large portion of their orders received from country customers have to be sold by trains leaving Johannesburg at 10 or 11 o'clock. Observance of Market Sale Regulations cause delay in purchasing their requirements in the Municipal market, especially in respect of fruits, and would impose a serious disability on these merchants as they would not be able to complete their purchases in time to sell by the trains mentioned above. A substantial portion of their fruit is at present purchased from agents in the Diagonal Street area.

10. In the second section of the market, the Council hires space to European merchants which enables European competitors of the Indians to purchase potatoes and onions in wholesale quantities at the Municipal market, and then dispose of their purchases to the smaller distributors in lesser quantities on the market itself. The Indian merchants cannot do so, as no provision is made for the letting of such space to them, and this disability results in severe loss and inconvenience to them. These merchants have to supply the needs of their fruiterer and hawker customers and it is imperative that they should be able to do so with the least possible delay and inconvenience. Under existing conditions they are prevented from doing so as the Municipal Regulations prohibit out-of-hundredths in this section of the market, except in the area which the Municipality has set aside for this purpose, and in which area licences are only granted to Europeans. We urge that this discrimination against Indian merchants should be removed, and that facilities extended to European wholesale merchants should be similarly extended to Indian merchants as well. This provision would facilitate the handling of their purchase of potatoes and onions by Indian merchants and would at the same time be a source of revenue to the Council and give satisfaction to all engaged in the distributive trade.

11. Stalls are let by the Municipality to Europeans, Syrians and Chinese in the main section of the Municipal market, and Indians are relegated to the north-east corner of the main section which is known as the Indian market. The provision for Indians in this respect is quite inadequate and does not serve the needs of the Indian community. It is an anomaly that Indians, who purchase 75 per cent. of the produce offered on the Municipal market, enjoy the least facilities, and moreover, are made to suffer from discriminatory racial policies in various ways. The unfavourable situation of the Indian market and its isolation from the main section, reacts detrimentally on Indian stallholders therein, as it is not easily accessible to members of the public who patronise the Municipal market. We suggest very strongly that the discrimination against them should be removed by letting stalls to them in the main section of the market and that adequate provision be made for this purpose. We suggest that the present Indian market should be utilised for some other purpose.

12. In the event of the Council deciding to enforce the provisions of the by-law in respect of the agents in the Diagonal Street area, and restricting sales to the Municipal market, another problem will be created for the larger Indian merchants. Their present requirements of fruit are, to a large extent, purchased from the agents in Diagonal Street within easy reach of their premises. Purchases in the market would entail increased transport charges and create greater congestion in traffic. It is particularly important, therefore, that facilities requested in paragraphs 10-11, should be adequate and generous.

13. In conclusion, we desire to assure the City Council, on behalf of our countrymen engaged in the distributive trade, that it is their sole desire to promote the interests of both producers and consumers, and with this idea in view they are at all times willing to co-operate with the City Council in improving marketing conditions.

14. We trust that this representation, on behalf of a section of our people, who have contributed materially to the development and prosperity of the fruit industry, will receive your sympathetic consideration in the interest of farmers, distributors and consumers as a whole.

IF I WERE A CZECH

By
M. K. GANDHI in 'Harijan'

IF I have called the arrangement with Herr Hitler "Peace Without Honour," it was not to cast any reflection on British or French statesmen. I have no doubt that Mr. Chamberlain could not think of anything better. He knew his nation's limitations. He wanted to avoid war, if it could be avoided at all. Short of going to war, he pulled his full weight in favour of the Czechs. That it could not save honour was no fault of his. It would be so every time there is a struggle with Herr Hitler or Signor Mussolini.

It cannot be otherwise. Democracy dreads to spill blood. The philosophy for which the two dictators stand calls it cowardice to shrink from carnage. They exhaust the resources of poetic art in order to glorify organised murders. There is no humbug about their word or deed. They are ever ready for war. There is nobody in Germany or Italy to cross their path. Their word is law.

It is different with Mr. Chamberlain or M. Daladier. They have their Parliaments and Chambers to please. They have parties to confer with. They cannot maintain themselves on a perpetual war footing, if their language is to have a democratic accent about it.

The science of war leads one to dictatorship, pure and simple. The science of non-violence can alone lead one to pure democracy. England, France and America have to make their choice. That is the challenge of two dictators.

Russia is out of the picture just now. Russia has a dictator who dreams of peace and thinks he will wade to it through a sea of blood. No one can say what Russian dictatorship will mean to the world.

It was necessary to give this introduction to what I want to say to the Czechs and, through them, to all those nationalities which are called 'small' or 'weak.' I want to speak to the Czechs because their plight moved me to the point of physical and mental distress and I felt that it would be cowardice on my part not to share with them the thoughts that were swelling up within me. It is clear that the small nation must either come, or be ready to come, under the protection of the dictators or be a constant menace to the peace of Europe. In spite of all the goodwill in the world, England and France cannot save them. Their intervention can only

mean bloodshed and destruction such as has never been seen before.

Perish Unarmed

If I were a Czech, therefore, I would free these two nations from the obligation to defend my country. And yet I must live. I would not be a vassal to any nation or body. I must have absolute independence or perish. To seek to win in a clash of arms would be pure bravado. Not so, if in defying the might of one who would deprive me of my independence, I refuse to obey his will and perish unarmed in the attempt. In so doing, though I lose the body, I save my soul, i.e., my honour. This glorious peace should be my opportunity. I must live down the humiliation, and gain real independence. But says a comforter, "Hitler knows no pity. Your spiritual effort will avail nothing before him."

A Novel Experience

My answer is: "You may be right. History has no record of a nation having adopted non-violent resistance. If Hitler is not affected by my suffering, it does not matter. For I shall have lost nothing worth. My honour is the only thing worth preserving. That is independent of Hitler's pity. But as a believer in non-violence, I may not limit its possibilities. Hitherto, he and his likes have built upon their invariable experience that men yield to force. Unarmed men, women and children offering non-violent resistance, without any bitterness in them, will be a novel experience for them. Who can dare say that it is not in their nature to respond to the higher and finer forces? They have the same soul that I have."

But says another comforter: "What you say is all right for you. But how do you expect your people to respond to the novel call? They are trained to fight. In personal bravery, they are second to none in the world. For you to ask them to throw away their arms and be trained for non-violent resistance seems to me to be a vain attempt."

"You may be right. But I have a call, I must answer. I must deliver my message to my people. This humiliation has sunk too deep in me to remain without an outlet. I, at least, must act up to the light that has dawned on me."

Satyagraha In South Africa

This is how I should, I believe, act if I were a Czech. When I first launched out on Satyagraha, I had no companion. We were thirteen thousand men, women and children against a whole nation capable of crushing the resistance out of us. I did not know who would listen to me. It all came to me in a flash. All the 13,000 did not fight. Many fell back, but the honour of the nation was saved. New history was written by the South African Satyagraha.

Soldiers Of Peace

A more apposite instance, perhaps, is that of Khan Abdul Ghaffar Khan, the servant of God, as he calls himself, the pride of Afghans, as the Pathans delight to call him. He is sitting in front of me as I pen these lines. He has made several thousand of his people throw down their arms. He thinks he has imbibed the lesson of non-violence. He is not sure of his people. Elsewhere I reproduce the pledge that his soldiers of peace make. I have come to the Frontier Province or rather he has brought me to see, with my own eyes, what his men are doing. I can say in advance and at once, that these men know very little of non-violence. All the treasure they have on earth is their faith in the leader. I do not cite these soldiers of peace as at all a finished illustration. I cite them as an honest attempt being made by a soldier, to convert fellow soldiers to the ways of peace. I can testify that it is an honest attempt and whether, in the end, it succeeds or fails, it will have its lessons for Satyagrahis of the future. My purpose will be fulfilled if I succeed in [illegible] hearts and making them see that, if they are non-violence does not make them feel much braver than the possession of arms and the ability to use them, they must give up their non-violence, which is another name for cowardice, and so resume their arms which there is nothing but their own will to prevent them from taking back.

I present Dr. Benes with a weapon not of the weak but of the brave. There is no bravery greater than a resolute refusal to bend the knee to an earthly power, no matter how great, and that without bitterness of spirit and in the fullness of faith that the spirit alone lives, nothing else does.

MAHATMA GANDHI'S BIRTHDAY CELEBRATED IN LONDON

PANDIT JAWAHARLAL NEHRU'S SPEECH

MAHATMA GANDHI'S 70th birthday was celebrated in London when a large number of Indians and friends of India had gathered together. The meeting was organised by the India League, Dr. Bhandari presided.

Among the various speakers was Dr. Edward Thompson, the historian who said no higher honour had been paid him than to ask him to speak at Mr. Gandhi's birthday celebration. He would not speak of the great Indian leader as a politician or as an economist, although he realised that Mr. Gandhi was both those things in a remarkable degree. His technique as a politician was extraordinary, and his economics for India were sound. If asked whom he regarded as the greatest man of the past century he would award that distinction to Ram Mohun Roy who came to England and disclosed a new philosophy of life with that detachment and generosity which characterised Indian philosophers.

Knowing India as he did, and recalling the history of the British connection, the speaker said that what struck him [illegible] thing was the magnanimity with which Indians regarded Britain and the British. They had every cause for hatred, but that was never evident. "With all your faults," he said, "you Indians are a magnanimous people. You will forgive any number of mistakes and hard things done against you." The outstanding feature of Mr. Gandhi's complex character was his moral sanity. He was as illusive as he was difficult, and his ways and methods seemed to follow no method the Englishmen could easily understand, but his results were remarkable. Mr. Gandhi could rise to tremendous heights as he did when the Indian committee of enquiry into the Amritsar massacre wanted to report that General Dyer had deliberately tricked the people into the Jallianwalla-bagh to shoot them down. Then Mr. Gandhi could have no bitterness, and no chivalry, even if there was evidence to support them. It required tremendous courage to stand out against your own people.

Mr. Gandhi had brought the poverty and misery of India to the forefront and against that he had fashioned his policy and his philosophies. He had put the stamp of an idea on an epoch—the idea of non-resistance. It was, when examined by Western standards a ridiculous idea, but it was the only practical idea, and with it Mr. Gandhi had given his enemies what they had never suffered before—a bad conscience. Mr. Gandhi was seventy, and recently he had said that he did not expect to last out another year. They hoped that

expectation would be falsified for Mr. Gandhi had taught the world a lot and his life was precious. He was needed for India, and for Britain for which the magnanimous Indians should have some sympathy and pity. Lately they had seen four men settle the fate of a small country without consulting that country or their own peoples. To Indians he said: "Keep your liberty for which you have paid so high a price; keep it for our sake and for the sake of the world."

Pandit Nehru's Speech

Pandit Nehru concentrated his remarks on the European situation.

Both India and the world, he hoped, would learn many lessons from the past few days, India must learn to rid herself away from European ideas and policies and so help to put an end to the hooliganism and gangsterism which it had been the privilege of Mr Chamberlain to support. It was a difficult matter, he continued, for a person to speak about one with whom he had been on such intimate contact. Mr Gandhi had been a very dear and close colleague to him. Mr. Gandhi had represented forces which meant something more even than Mr. Gandhi the man, and when he said two years ago that he had retired from politics and from the Congress that meant nothing at all. Mr. Gandhi stood for something greater than a personal force and that was something he could not get rid of and did not desire to get rid of. He had become so personified with the struggle of India that he could not cease to take interest in it and whether in the Congress or out of it did not matter because he could not escape being asked to give advice, or to give it when asked. Men like himself (the speaker) were not politicians because they liked politics but because things happened in India to force them into politics, and nobody could get rid of his interest in the struggle for that became part of oneself. Mr. Gandhi personified that struggle to the peasant and he could not separate himself from that.

Active Non-Resistance

The world to-day was witnessing an extraordinary rule of violence against which Mr Gandhi's life was one long fight. How far it was possible to think of applying his moral standards in international affairs was difficult to see, for at the moment there were no standards of any kind, but only the law of the jungle, and the strongest animal could threaten most obtained his way. It was not correct to speak of Mr Gandhi's doctrine as one of non-resistance for Mr Gandhi always resisted. He had not sat down and bowed his head to what was evil and unjust. Non-resistance was passive. Mr. Gandhi's opposition and resistance had been dynamic, but always non-violent. He could not see Mr. Gandhi submitting, or the Indian Nationalist movement submitting, to what the great empires of Britain and France had submitted at the hands of dictators. Obviously the Indian National movement had not strength enough in terms of physical might, such as a great fleet and an army, to meet a situation like that lately presented in Europe, but the whole training of India under Mr. Gandhi's philosophy was not to submit to that which was bad and degrading.

"One of the things that has astonished me in the crisis," said Mr. Nehru, "has been the attitude of persons prominent in the Pacifist ranks in this country who have given their moral support to policies that are outrageous. For the sake of peace they have degraded every standard of honour and decency. There was no other conceivable method in India but non-violence. It was in fact one of the major things for which we were all striving among ourselves. It expressed the national unity and the capacity for united action. We now have both in a large measure and that is among the astounding achievements of Mr. Gandhi." But was the situation not different in Europe? To-day they all had to cower for the actions and decisions of a very undesirable set of persons, and if the attitude were calmly accepted the world would some day be landed in a terrible disaster.

Things In General

Liquor Habit Now A Social Custom

At the Temperance Convention held in the Mayor's Parlour, Durban, on Thursday November 17, Mr. B. M. Narbeth, formerly Principal of the Natal Technical College, said drinking habits still permeate our social and civic life, taking their toll of young and old. Drinking has become very respectable and is regarded as a social accomplishment. "I hope the day will come when temperance education is so widespread that people will no longer call for alcoholic stimulants as their social customs, and that all first-class hotels will find it as undesirable as it will be unnecessary to carry a supply of alcoholic liquors for their guests," he said. At the last municipal elections, when the closing of all bars was enforced by law, he had seen a number of persons arriving semi-intoxicated to record their votes. "It is no credit to public opinion and the public conscience of Durban that such a thing is possible on election day," he said. Temperance teaching could not, said Mr Narbeth, be isolated from education generally. It was an essential part of any sound system of education, whether for juveniles or adults.

New Honour Conferred On Mr. Hofmeyr

Mr. J. H. Hofmeyr M.A., D.Sc., has been elected Chancellor of the University of the Witwatersrand in succession to the late Prince Arthur of Connaught. Mr. Hofmeyr's brilliant career is worthy of note. He matriculated at the age of 13 years at the old South African College and graduated with first-class honours at the age of 15 years. At 17 years he had obtained his master's degree. When he was 19 he published a biography of his distinguished namesake, "Onze Jan." Mr. Hofmeyr was at Balliol College, Oxford, for three years and emerged with a first class in moderations and a first class in "greats." On his return to South Africa he was appointed a lecturer in Latin at the University of Capetown. Shortly afterwards he was appointed lecturer in the classics at the Witwatersrand School of Mines, of which he soon became principal. When the School of Mines became the Witwatersrand University, Mr. Hofmeyr retained the position of principal for five years. At the age of 29 he was appointed Administrator of the Transvaal, which position he relinquished after five years in spite of a request of the Government that he should remain for another five years. He was also offered, and refused, the position of High Commissioner for the Union in London. He entered Parliament as a South African Party member at a by-election in Johannesburg North in 1929 and has represented that constituency ever since. For five years until quite recently Mr. Hofmeyr was a member of the Cabinet, holding several portfolios.

Death Of A Natal Judge

Mr. Justice T. B. Horwood, of the Native High Court of Natal, died at the sanatorium, Durban, last Saturday afternoon after a sudden collapse in Temple Chambers. He was on the bench of the Native High Court at Estcourt on Thursday, November 18, when the last case on the roll consisted in a native being sentenced to death. After a University career at Christ Church, Oxford, Mr. Justice Horwood chose the Indian instead of the English Civil Service. Ill health led to his retirement from the Indian

Civil Service in 1919. Returning to South Africa he joined the firm of Messrs. H. G. Mackenzian, lectured at the Technical College and reported for a Natal newspaper. From 1923 to 1936 he practised as an advocate, and in 1936 was made a K.C., and Judge of the Native High Court. His literary work is well known among the legal fraternity. He was reputed to be one of the finest advocates of case law in the Union. He was a bachelor. In accordance with his relatives' wishes, there were to be no ceremony in connection with the funeral, no attendance and no flowers.

N. I. Congress (Ladysmith Branch)

At a meeting of the Natal Indian Congress held in the Mahrassa Hall, Ladysmith on Sunday, November 20, a branch of the Congress was formed and the following office-bearers were unanimously elected: Patron: Mr. A. D. Moola: President Mr. Ismail A. Moola: Vice-Presidents: Messrs. Daynarain, V. G. Naidoo, I. A. Khurva, E. M. Aswat and G. H. Asmal: Secretary: Mr. Kadar Khan: Assist. secretary: Mr. M. N. Pillay: Treasurer: Mr. Vithal Lala: Committee: Messrs. S. N. Pillay, T. Riga, A. I. Chopti, O. B. Singh, Ahmed G. Asmal, E. M. Moola, M. I. Seedat, Ahmed M. Gogs, C. S. Govender, A. A. Karim and H. Bhoola.

Gen. Smuts's New Secretary

Mr. J. D. Pohl, assistant magistrate at Nylstroom, will succeed Mr. P. H. Hanekomberg as private secretary to General Smuts, Minister of Justice, at the beginning of next year.

Coronation Indian School, Education and Recreation Society

A well represented meeting of the above society was held at Briardene, Greenwood Park, on Sunday, November 6. It was unanimously decided to change the name of the society to "Coronation Krishna Sentamil Society." Mr. K. R. Naynah Naidoo congratulated the officials and members of the society for the good services they were rendering to the community. Among other speakers and well-wishers were Messrs. V. M. M. Achary, V. M. Maistry and A. V. Moodley. The treasurer read the financial statement, which reflected a credit balance of £300, and a start has been made on the Tamil School building at an estimated cost of £700. One of the trustees, Mr. K. S. Pillay, appealed to the House for donations in cash or kind towards the erection of the school. The response to the appeal was as follows:—Messrs. K. V. Pillay, 50,000 bricks, cost about £140; K. S. Pilly, electrifying the building, £30; V. M. Maistry, cash £25 5s.; D. G. Chetty, 2 teak doors and frames, £20; Scobiah Moodley, complete guttering, £20; A. V. Moodley, set Krishna photos, £5; S. D. Moodley, complete fencing, £20. T. M. Govender, 1,000 facing bricks, £3 15s.. Mrs. K. K. Pillay, 6 teak windows, £16 10.

Laying Of Foundation

The foundation stone of the new Indian Tamil Vernacular School at Briardene was laid last Sunday afternoon by Mrs. G. Maistry. Mrs Maistry was presented with a silver trowel to perform the ceremony and was garlanded by a little girl. In the Umgeni Indian School before the ceremony the president of the Coronation Krishna Sentamil Society, Mr. K. C. Pillay, said that his two brothers and he were carrying out the wishes of their dead father, who had been well-known for his interest in vernacular education. Two years ago their society had started to work for that object, their father consenting to be the patron. Now there was sufficient to make a start on the school which they expected would cost £1,000. They only required another £300 to clear the entire cost. The school is to be known as the K. K. Pillay Memorial School.

Natal Indian Farmers Union

A mass meeting of over 300 Indian farmers that sell their produce in the Durban Indian Morning Market was held on Sunday, November 20, in the Indian Morning Market. At the outset the Natal Indian Farmers' Association amalgamated with the Natal Indian Farmers' Union. The farmers protested against the proposed alterations to the present market system. This will mean that the farmers will not be allowed to keep their vehicles and animals that draw the carts as usual but will have to remove them immediately after off-loading their produce in the market in the sheds provided for this purpose. Objections were also raised to the proposed curtailment of the size of the stands. The meeting resolved to send a deputation to see the Market Master, Mr. A. Davison, with a view to placing the desire of the farmers before the City Market Council. A sub-committee of the Union, comprising two representatives from each of the various gardening and farming centres surrounding Durban was formed to see to all matters affecting the interests of the farmers in the Morning Market.

Indian Youth League Extended

At a meeting of Indian youths held in Manor Gardens on Sunday, November 13, it was unanimously decided to form a branch of the Natal Indian Youth League to cater for the needs of the youths in the District and affiliate to the recently formed Indian Youth Council. The following officers and committee were elected for the ensuing year.—Mr. G. Pooon (chairman); Messrs. S. Thaver, A. Albert, G. Naidoo, B. Thaver, N. G. Chetty (vice-presidents); Mr. M. Stanley (hon. secretary); Mr. P. Murugasa (hon. treasurer). Messrs. P. T. Reg. P. Thaver and C. S. Govender (committee).

Kemal Ataturk's Funeral

A state funeral of Kemal Ataturk, the dictator of Turkey, took place on Thursday, November 12. Eleven people died and many others were in serious condition while thousands of women were rendered unconscious during the procession of 100,000 people making the past Kemal Ataturk's bier. All flags on Government buildings were flown half-mast throughout the Union as a mark of respect for Turkey's Dictator, and Muslims in Durban and Pretoria closed their shops from 2 p.m. to 3 p.m.

Danshanagar Indians held a meeting to express their grief at the demise of Kemal Ataturk and a message of condolence was sent to the bereaved family.

Ataturk's Successor

General Ismet Inonu, better known as Ismet Pasha, is the new President of Turkey, in succession to Kemal Ataturk. His election by the National Assembly was unanimous. Ismet was for many years Ataturk's right-hand man. He is regarded as certain to continue Turkey's policy of friendship with Britain.

'Tanganyika Herald'

Tanganyika Herald, the weekly organ published in Dar-es-Salaam, has published a Special Number. It is a bulky volume containing very useful information of the Indians resident in that territory and their problems. It is profusely illustrated with pictures of the various leaders of the Indian community and places of interest.

Apology

I, Ahmed Ismail, do hereby withdraw all the allegations made by me against Sheik Ahmed at the public meeting of the Cape Indian Congress held at Cape Town on February 27, 1938 and which form the subject of an action by the said Sheik Ahmed against me and I herewith apologise for all or any statements made by me reflecting on his character.

AHMED ISMAIL.

(*Note and News Continued from page 440*)

Indian shops should be boycotted was approved by a show of hands. The meeting unanimously chose Mr. de Wit as representative to attend the Indian Congress meeting to be held in a few days. The Rev. T. J. Prinsloo informed the meeting, which again protested against the action of the police who, it is stated, had arrested about 30 European youths on Sunday night for going into the Indian quarter armed with sticks and stones, that he had satisfied himself that no arrests had been made. It was decided that another meeting should be held the following Wednesday night to receive Mr de Wit's report of his deputation to the Indian Congress. Public Monday night's meeting, the meeting last night was orderly.

Doings In India

Gandhiji On The Title Of "Mahatma"

REPLYING to a Muslim correspondent, Gandhiji comments as follows in the *Harijan* on the official order passed by the C. P. Government on the use of the title of 'Mahatma' in official references to his name: "Your title as 'Mahatma' is officially recognised by a Government circular, your birthday declared as a holiday and consequently the Local Board in Amraoti has issued orders to take your image in a procession and to worship your image. Gandhiji, you may permit me to say, we are not idolatrous and we do not recognise you as 'Mahatma' in our religious and political leader." Gandhiji says: This is a complaint and an assertion. With both I am in hearty concurrence. It was wrong to give 'Mahatma' official recognition. I registered my protest as soon as it was brought to my notice. I would support any movement to drop altogether the use of the word 'Mahatma' before my name. My simple name sounds sweet without the adjective. The latter often stinks as when it is applied to promote violence or untruth, smoking or drinking or the sale of spurious khadi. To declare my birthday a holiday would be classified as a punishable offence. The only one of my birthday that I have approved of is intensive spinning or some such national service. That day must be all work and no play. I cannot imagine any local body as foolish as to issue orders to take my image in procession and worship it. I am hoping that my correspondent was wholly misinformed. I cannot imagine that the issue of such orders will be illegal. As to the assertion and repudiation, I tender my congratulations to my correspondent for them, for I have never aspired after leadership whether religious or political.

The New Congress Province Of Assam

The Congress has now annexed the province of Assam also and a coalition Ministry has been formed in this North-Eastern Frontier Province with Shri Gopinath Bardoloi, the leader of the Congress Assembly Party, as the Premier. The Congress thus controls both the far-flung frontiers of India with the North West Frontier Province and the province of Assam under its sway. Premier Bardoloi in the course of a statement which he issued on assumption of office said: "On the solemn occasion of our assumption of office in this province, I desire that all branches of the services should take note of the policy and programmme we are going to carry out, and of the spirit with which we, the Ministers, are actuated. The policy and programme we intend executing in the province from now onwards, are the programme and policy of the Indian National Congress relating to legislatures. It is with a sense of humanity and with a feeling that we are servants of the people that we assumed office and it is with that spirit that we shall continue to work. The old bureaucratic spirit which separated the Government from the people should disappear now. The Government should feel that this is a government of the people, and the people on their part should feel that this Government is theirs." The formation of the new Ministry has not been altogether uneventful. Even after his resignation and the statement therewith that he felt he no longer enjoyed the confidence of the house the Ex-Premier with his party consisting of reactionary elements did not stop short of putting fresh impediments in the way of the new Ministry. It was also felt that the Governor was also being influenced by the reactionary elements including the European group.

Central Govt. Opposed To Manufacture Of Motor Cars In India

During the Simla session of the Central Assembly Shri T. S. A. Chettiar asked the Government if they had been asked for support by anybody for starting an industry for the manufacture of motor cars in India and with what result. The answer was: "Requests have been received from two parties and these were carefully considered by Government, who, however, find themselves unable to accede to them."

Situation In Rajkot

"Twenty thousand persons in Rajkot have resorted to civil disobedience to win responsible government. There are several young men and women determined to continue the struggle until the goal is achieved, said Mr. W. G. Dhebar, Rajkot Satyagrahis' leader, addressing a meeting at Mandvi recently under Sardar Vallabhbhai Patel's presidency. Mr. Dhebar has been released from jail after serving his term of imprisonment. He went to Bombay to consult Sardar Patel and incidentally to appeal to Rajkot residents there to help the movement. In his opening remarks, Sardar Patel said that the satyagraha movement was conducted in Rajkot on ideal lines of non-violence. The state was making efforts to crush the movement but being a perfectly non-violent one, the struggle was gathering strength every day. The State jails were full and more were courting arrest. The Sardar was confident that despite repression Rajkot people would win a responsible government. Mr. Dhebar said that Praja Mandal had no personal ill-feeling against either the ruler or any member of the ruling family or the Dewan. They were opposed to the present system of administration. There was the State Assembly and they urged that no fresh taxation could be imposed without its approval. The Praja Mandal was determined to obtain responsibility.

Friends Of India

Alderman William Hunter, Labour Mayor of Lambeth, presided over a meeting on October 6, called by the Friends of India in London. There a resolution was carried asking the Nobel Prize Committee in Norway to recommend for the Nobel Peace Award the name of Mahatma Gandhi. A message was received from Mr. George Lansbury, M.P., in which the veteran Pacifist declared that for the achievement of peace Mr. Gandhi's policy was in all the circumstances the best.

Repatriates In India

The short annual report on the working of the Indian Emigration Act VII of 1922 and the rules framed thereunder in the Presidency of Bengal for the year 1937, published from Calcutta says:—The year was remarkable for the fact that there was no emigration of unskilled labourers to countries abroad. On the other hand a considerable number of emigrants returned to India during the year. They were 226 in number as against 925 in the previous year. Of the number returned, 190 came from Fiji, 36 from Mauritius and 30 from the Union of South Africa. No emigrant from British Guiana, Trinidad and Jamaica returned to India during the year. The returned emigrants from the Union of South Africa were repatriated under the new scheme of assisted emigration. All these repatriates, including those who had personal savings, received from the Government of the Union of South Africa the equivalent of £20 as loans in the case of an adult and £10 for a child on arrival in India. The estates of deceased emigrants were administered by the Protector of Emigrants. Units in respect of 18 estates representing Rs. 7,916-3-7 in value were traced and the amount paid to them. The total amount of estates finally disposed of during the years amounted to 31 which is roughly 51 per cent. of the aggregate number under administration, as against 30 per cent. in the preceding year. Three estates valued at Rs. 439 5 7 and owned by emigrants who died in the Colonies lapsed to the Colonial Governments concerned as their heirs could not be traced in India.

The Sporting World

Aryan Cricket Club (Port Elizabeth)

A CUP match between Aryans and Swaraj Cricket Club was played on November 13, on the Aryan ground. The Aryan team batted first and scored in their first innings, 131 for 9 wickets declared. The Swaraj team followed and scored 36 all out in their second innings. The Aryans won by an innings and 51 runs.

South African Open Tennis Championships

Men's singles and doubles open non-European championships for the South African Indian Lawn Tennis Association's trophy, to be won outright, under the aegis of the South African Indian Tennis Association, will commence on December 16 and to be continued on 17, 18, 24 and the finals to be played on 26. As this is the first occasion for the South African titles to be played, wherein entries are open to all tennis enthusiasts irrespective of race, colour or creed. It is anticipated that a record entry will be received by the leading stars of the Indian, Coloured, Bantu and European races. The Tournament Committee has been informed that the leading tennis players from Natal and other provinces will be taking an active part on this unique occasion. It is hoped that tennis enthusiasts will take this opportunity to enter before December 14, when all entries will be closed. No post entries will be accepted. For, failing this chance, they will not be able to participate for several years as the tournament will take place annually in rotation at other provinces. Entry forms and further particulars are obtainable at the following addresses:—The Secretary, Tournament Committee, c/o Mr. H. Khan, 400, Delarey Street, Vrededorp, Johannesburg; Mr. H. Jajbhay, 21st Street, Vrededorp, Johannesburg; The Secretary, South African Indian Lawn Tennis Association, P. O. Box 800, Durban.

Play-Off In Golf Championship

In the play-off for second place in the Natal open golf championship, J. M. Pillay beat A. Wahab by two strokes over 36 holes. Both players gave good exhibitions, the winner being steadier at the finish. The competition for Sawdoth's trophy commences on Sunday under medal play conditions and over 36 holes, the first couple to start at 8.30 a.m.

Opening Of Mount Edgecombe New Sports Ground

Thousands of people including Europeans, Indians and Natives were present at the opening of the Indian Sports Ground of Natal Estates, Mount Edgecombe recently. Mrs. W. A. Campbell was garlanded at the entrance of the ground by Mr. Dewrika Maharaj, chairman of the Natal Estates Central Sports Body. Mrs Campbell then opened the ground, which is now known as Sheila Marshall Campbell Park, in honour of their beloved daughter. Many prominent members of the European staff of the Natal Estates Ltd. including Mr. W. A. Campbell, Mr. I. W. [illegible] and Mr. Anderson (Principal Sastri College), and many prominent Indians were present. Before the commencement of

Mr. and Mrs. W. A. Campbell in the centre with members of the Central Sports Body of Mount Edgecombe

the match, Mr Campbell, on behalf of Mrs. W. A. Campbell, presented the local club with a silver challenge trophy for annual competition between Sastri College and Natal Estates football teams; the match to be played on the Sheila Marshall Campbell Park each year. Mr. Campbell congratulated Mr I. J. Case, the president, and the members of the Central Sports Body on their initiative in laying out one of the best grounds in South Africa, and also providing a fine pavilion with changing rooms. Sastri College won the match by beating Natal Estates "A" by 1 run, and "B" by 3 runs. Thus Sastri College had the honour of playing on such a day, and also of winning Mrs. W. A. Campbell's Floating Trophy.

———o(0)o———

AN ASTROLOGICAL FORECAST ABOUT THE WORLD SITUATION

The following is purely an astrological forecast of world affairs in the near future based mainly, if not solely, on the horoscopes of the dictators, states a Madras correspondent in an Indian exchange. There will be no major European war during 1938. Though there will be rumours of war and alarms, at the last moment the dictators will hesitate to draw the sword. But the astrological aspects for 1939 and 1940 are most ominous. For, these years definitely mark the beginning of the end of the career of Adolf Hitler. One of two things may happen. Either the Army Chiefs will throw Hitler overboard and reinstate a monarchical form of government. Or Hitler, in a desperate bid for world power, may plunge Germany in war. If Hitler draws the sword, he will undoubtedly perish by the sword. In spite of the idle boast of Goering that Germany possesses the strongest air fleet in the world, swarms of Russian, French and British bombers will invade Germany, and lay desolate her factories, arsenals, aerodromes, dockyards and railway stations. The sufferings of the German people will surpass in intensity and extent any they have endured since the world began. And the peace that will be imposed by the sorely tried but victorious Allies on Germany will be without a parallel in the history of the world. Germany will be split up, and an allied army of occupation for a hundred years will be one of the means devised of preventing Germany from once again disturbing the peace of the world. Mussolini will patch up some sort of agreement with Britain during 1938. But his dark days will be on him with a vengeance during 1939. Everything points to a collapse of the Fascist regime, and the establishment of democracy once again in Italy. In spite of the exaggerated reports of the might of Japan, astrology makes it clear that Japan before very long will sustain a defeat the like of which her people have never known. She will cease to be a first class power. The horoscope of her Emperor clearly shows that Japan will be defeated in war, humbled and humiliated. And thus will Japan, 'the torch-bearer of western civilisation in the East' according to Hitler, plumb the very depths of defeat, misery, humiliation and despair. Democracy will come into its own after 1940. And the horrid nightmare of war which has been poisoning the very fountains of existence of the people of the world during the last three years, will definitely disappear for some years to come.

Buy Perfect DIAMOND RINGS and Flawless DIAMONDS direct from our factory

AMSTERDAM

DIAMOND CUTTING WORKS
62, Field Street Durban.
P. O. Box 2362. Phone 2-4888.
Also at Johannesburg and Capetown

Why can't I Sleep?

There is nothing like 'Ovaltine' for quickly promoting deep, peaceful sleep. And, moreover, this sleep is natural and restorative, because 'Ovaltine' contains all those important nutritive elements which create abundant energy while you sleep, and build up body, brain and nerves.

For these reasons make 'Ovaltine' your regular "Goodnight" beverage. But be sure it is 'Ovaltine'—it definitely stands in a class by itself.

Drink

'Ovaltine' *--and note the Difference!*

Manufactured by A. Wander Ltd., London, England.

Demand the WHITE DOT → ← the only LIFETIME pen

Skrip plus

SHEAFFER'S FEATHERTOUCH

makes writing a pleasure

Because of its Balance design and the smoothness of its FEATHERTOUCH point, a SHEAFFER'S LIFETIME becomes the perfect fountain pen writing tool.

SKRIP the Sheaffer cartridge that never empties messily, never spurts, never dries out clog. Every single pen (right) will use SKRIP for perfect performance.

AT LEADING STORES

ALWAYS ASK FOR SHEAFFER'S

I. C. ASHABHAI & CO.
38 Commissioner Street,
JOHANNESBURG.
P. O. Box 4858 Phone 33-3216

W. A. SHEAFFER PEN COMPANY
Fort Madison, Iowa, U.S.A.

"RESISTO"

Ready Mixed Paint was recently supplied on a year's Government Contract.

A Painter writes:—"I have used "Resisto" for years with excellent results."

Agents for Tongaat and District:

GANDHI & Co.,

TONGAAT

1178

The History Of The Indian National Congress (1885—1935)

In Khaddar binding with over thousand pages it contains the photos of all the past Presidents

Price: 8 Shillings

Obtainable from:

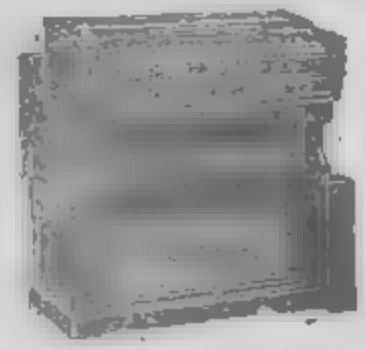
The Manager,
'INDIAN OPINION'
Phoenix, Natal.

સાહિત્ય અને સંગીતનો સમન્વય

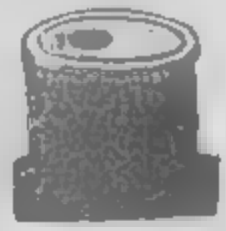
દિનપ્રતિદિન જનતાની રસવૃત્તિ કેળવાય છે—જનતા નવિનતાની પુજક બની છે—ભાવના અને આદર્શ આ જમાનાનું ગૌરવ છે—અને હવે લોકો ગમે તેવી વસ્તુ ચલાવી લેવા તૈયાર નથી.

અગે પણ આ માન્યતાને માન આપી વર્તવાનો નિશ્ચય કર્યો છે. તેથી ખાસ પ્રસંગ માટે તમારા સમક્ષ હમણા છેલ્લા બાણીતા નટ નટીઓ અને લેખકોના સહકાર સાથી પ્રેક્ષકોની રસવૃત્તિને પોષે એવી રેકોર્ડો. મામૂલિક દરમાના સેટો અને હારમોનીયમ, તબલા મગાવ્યા છે જે તમારી સમક્ષ રજુ કરીએ છીએ. સંગીતના મધુરા સ્વરોથી તમારા ઘરમાં સ્વર્ગ ઉતારો.

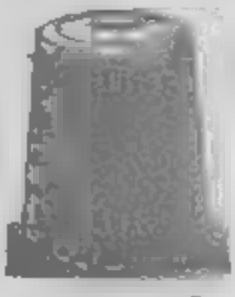
અમે લોકલ ખરીદી તેમજ એજન્ટો મારફતે હારમોનીયન મંગાવત નથી તેથીજ અમે લેખીત ગેરંટી સાથે વેચીએ છીએ.

પ્રથમ હારમોનીયમ પા. ૬-૦-૦
હારનો ,,
ત્રણ રીડનો પા. ૪-૫-૦

બેડી ઓકની રીડન પા. ૧-૦-૦ થી

પા. ૩-૧૭-૦ સુધી

માયેફોન પા. ૧-૧-૦ થી પા. ૮-૮-૦

હીઝ માસ્ટર્સ વોઇસ
તથા
કોલમ્બીઆ
(ઇન્ડીયન રેકોર્ડ)
3/—

રેકોર્ડના સસ્તા ભાવો

નવા નંબરો અથવા તમારા માંગેલા નંબરો ચઢેલા યા મોટા તમને બાદશેજ તો શા માટે વધારે પડતા ખર્ચો છો.

જોશો અથવા અતે મળો.

તેમજ આ રેકર્ડની હવાને અનુકુળ થાય તેવા મોટા અને મધુર સુરના, મજબુત અને ટકાઉ, ચારા, સાંતા, સરકાર તેમજ બેકલેઈટ્સ પ્રકારના હારમોનીયમ, હાથના અને પગના તથા હાથ-પગના. નવી સીલેક્શન બતની રેકર્ડ મેઈલની પેટીઓ આવી ચુકી છે. તે સીવાય દરેક બતના ગ્રામોફોન ઉપલી બધી મેકરો સાથે H.M.V. ને કોલમ્બીઆના પણ સ્ટોકમાં રાખીએ છીએ.

વાજાંઓના છુટા ભાગો મોટા જથ્થામાં રાખીએ છીએ.

બાયોલીન, બેન્જો, મેન્ડોલીન, બુલબુલ તરંગ, ગીતાર અને દરેક બેન્ડના ભાગોમાં બધી વેરાયટી કર્યો છે.

કામ પણ વાજાંઓનું રીપેરીંગ કામ અતી દેખરેખ નીચે મેરબી સાથ બનાવી આપીએ છીએ.

—સાઉથ આફ્રિકાના ૬૨ વર્ષના જુના હારમોનીયમીસ્ટ—

GOODKIN'S MUSIC SALOONS

P. O. BOX 460. 179 GREY ST. AND 131 QUEEN ST
DURBAN, NATAL.

Special

Large stock of latest Drama not arrived in Tamil, Hindustani, Gujarati and Telugu. Prices have been specially reduced.

Apply for our catalogue. Our Harmoniums sold under written Guarantee for 3 years. Try us before you go elsewhere.

ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન.

પુસ્તક ૩૬ મું. ફીનીક્સ, શુક્રવાર, તારીખ ૨૫ નવેમ્બર ૧૯૩૮ અંક ૪૬.

"ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન"

શુક્રવાર, તા. ૨૫ નવેમ્બર ૧૯૩૮.

જોહાનીસબર્ગમાં માર્કેટની તકલીફ

ટ્રાન્સવાલ ઇન્ડિઅન કોંગ્રેસ તરફથી કોમના જાહેર પ્રશ્નને લગતાં શાકભાજી અને ફળ પુરાં પાડનારા વર્ગની વતિ જોહાનીસબર્ગની સીટી કાઉંસીલને રજુઆતો કરવામાં આવી છે. આ લોકોની ફરિયાદ ખરી અને તેઓની માગણી બીલકુલ વાજબી જણાય છે.

તકલીફ ઉપસ્થિત થવાનું કારણ એ જોવામાં આવે છે કે હીંદીઓને મ્યુનીસીપલ માર્કેટમાં વેપાર કરવાને પુરતી સગવડો અને છુટો આપવામાં નથી આવતી અને તેને પરિણામે તેઓને પોતાની સગવડો બંધ કરી દેવી પડેલી છે અને એ સગવડો તેઓ આજે લગભગ રદ થઈ ગયાં હોવાથી ડાંગાગનલ સ્ટ્રીટમાં ભોગવી રહ્યા છે. શાકભાજી અને ફળફળાદિ ઉગાડનારા બેંકુલોના હીંદી બ્રોકરો તેમજ અંગ્રેજ બ્રોકરો છે કે જેમની આંખે તેઓ બે લાંબા વખતથી ગાઢો સંબંધ ધરાવે છે. આ બેંકુલો પોતાનો માલ આ બ્રોકરો ઉપર મોકલે છે કે જેઓ તેનો સારો ભાવ મેળવી આપે છે. ઘણી બ્રોકરો એ માલ સારી પીર આપી જવાબદારી તેમજ પરસુરણીયા વેપારીઓને તેમજ ફેરીયાઓને પુરો પાડે છે.

મ્યુનીસીપાલીટીને હવે એમ લાગેલું જણાય છે કે આ લોકોએ પોતાના વેપારની સ્વતંત્ર સગવડો નહિ કરવી જોઇએ પરંતુ સઘળા શાકભાજી અને ફળનો વેપાર મ્યુનીસીપલ માર્કેટમાંજ થવો જોઇએ.

આ સામે હીંદી ભાઇઓની ફરિયાદ એવી છે કે તેઓને માર્કેટમાં બ્રોકર્સ તરીકેના પરવાના આપવામાં આવતાં નથી અને તેથી તેઓ પોતાનો માલ માર્કેટમાં મંગાવી નથી શકતા. વળી તેઓ કહે છે કે આખી માર્કેટનો મોટો ભાગ અંગ્રેજોથીજ રોકાયેલો છે અને હીંદીઓને દુરના એક ખુણામાં ધકેલાયલા રાખવામાં આવ્યા છે અને માર્કેટમાંથી ખરીદી કરનારા ગ્રાહકોને તેઓ ત્યાં આકર્ષિ શકતા નહિ હોવાથી તેઓનો વેપાર ત્યાં ચાલતો નથી.

કાંગ્રેગનલ સ્ટ્રીટના હીંદી બ્રોકરો કહે છે કે માર્કેટમાંની આ મુશ્કેલીઓ ઉપરાંત હવે બીજી મુશ્કેલી એ આવી પડી છે કે નેશનલ માર્ક વાળો સઘળો માલ માત્ર માર્કેટ ઉપરજ મોકલી શકાતો હોઇ આ બાબત તેઓમાંનો બેકુલો પોતાની જરૂરીયાતોને માટે પરબારો મંગાવી શકાતો નથી.

વધી બીજી ફરિયાદ તેઓ એ કરે છે કે માર્કેટની બહાર બ્રોકરોને વેપાર કરતાં અટકાવનારા મ્યુનીસીપાલીટીના પોલીસો કાઉંસીલ બનાવ કરવા વિચારી રહી છે. આ પ્રમાણે પરિસ્થિતિ હોય તો પછી આ બ્રોકરોએ જવું ક્યાં?

જેમ સ્લમ્સ એક્ટ હીંદીઓને કાંગ્રેગનલ સ્ટ્રીટમાં ધકેલી રહ્યો છે તેમ આ "નેશનલ માર્ક" એ શું બીજું એક, ઉપરથી સુંદર અને નિર્દોષ દેખાતું પણ અંદરથી ઝેરથી ભરેલું યંત્ર છે, કે જેનો ઉપયોગ ટ્રાંસવાલના હીંદીઓ પાસેથી તેઓના વધ્યા ઘાંઠ્યા ધંધાના ગાળ્યો કાઢી નાખવા માટે થવાનો છે?

હીંદી બ્રોકરોની જો તો તેઓને કાંગ્રેગનલ સ્ટ્રીટમાં જ્યાં સુધી તેઓ વેપાર ચલાવતા આવેલા છે ત્યાં તેઓને કાયમ ચલાવવા દેવાની અને નેશનલ માર્ક બહારનો માલ તેઓને ત્યાં મંગાવવાની સગવડ કરી આપવાની અને નહિ તો તેઓને મ્યુનીસીપલ માર્કેટમાં બ્રોકર્સ તરીકેના પરવાના આપવાની માગણી અમને તો બીલકુલ વાજબી લાગે છે.

વિશેષમાં અમારે એ પણ કહેવું જોઇએ કે શાકભાજી અને ફળના આ હીંદી વેપારીઓ, કે જેઓમાંના કેટલાકે સારો વેપાર જમાવેલો છે, તેઓની કમાણી બહુ ઘરસોવાની છે. મોસમે કે કુમોસમે, બજાર ગરમ હોય યા સારી ચીજ હોય, છતાં સવાર પડે કે રોજ નીયમીત તાજાં શાકભાજી અને ફળ જોહાનીસબર્ગની સઘળી અગ્રેજ ગ્રાહકીઓ પોતાનાં આંગણામાં હાજર થએલાં જોઇ શકતી હોય તો તે આ બ્રોકરોનેજ આભારી છે.

આ રીતે આ બ્રોકરો આ દેશને બોજરૂપ નથી બેસતુંજ નહિ પરંતુ અત્યંત કીમતી મુડી રૂપ છે અને તેથી તેઓની ફરિયાદ જોહાનીસબર્ગની સીટી કાઉંસીલના સંપૂર્ણ દિલસોજીભરેલા ધ્યાનને પાત્રજ છે અને અમે આશા રાખીએ છીએ કે કાઉંસીલ જેમ બને તેમ તેને ધ્યાન દેશે.

દક્ષિણ આફ્રિકામાં ફેલાતી નાઝી વૃત્તિ

"નાટાલ વેલી ન્યુઝ"ના ફ્રસ્ટનબર્ગના પત્રવ્યવહારથી માલુમ પડે છે કે ગયા નવેમ્બર તા. ૨૩ મીના અંદેશામાં જણાવે છે કે ગયા ગુરૂવારની રાતે ફ્રસ્ટનબર્ગના રસ્તાપર ગોરા નામના એક અંગ્રેજ ખેડુતની ઉપર હીંદીઓ તરફથી ચલાવેલા હોવાના ખુલ્લા બાબત ચર્ચા કરવાને ફ્રસ્ટનબર્ગના ચર્ચ સ્કવેરમાં ગત રાત્રે ૪૦૦ જેટલા અંગ્રેજોની એક સભા મળી હતી. કેટલાક યુવાનોએ પોલીસ કોમ હીંદી સામે કયાં પગલાં નહિ લેવા બદલ હીંદીઓની દુકાનો બાળી મુકવાની સુચના કરી હતી. લેફ્ટેનન્ટ એ. એમ. પ્રીન્સલુએ જાહેર કરતા જણાવ્યું કે જેઓ બળાત્કારની ફરિયાદ કરે છે તેઓની સાથે બળાત્કારના બદલામાં બળાત્કાર કરવામાં આવશે. જેઓ ૬૫ વર્ષના ડુંબલા ઉપરે કરું જણાવ્યું હોય તેઓએ બાર્જ પોલીસમાં જઇ એ હકીકત જણાવવી જોઇએ અને જો પૂરતી સાક્ષી બળશે તો પગલાં જરૂર લેવામાં આવશે. બાર બાદ કેટલાક સાક્ષીઓ બાર્જ પોલીસે નિવેદન કરવા ગયા હતા.

બીજી સભા

'નાટાલ ડેલી મેઈલ'ની બજારપત્રી બુધવારના અંકમાંના સમાચાર છે કે એક બીજી સભા ફ્રેડરિકબર્ગના ચર્ચ સ્કવેરમાં મંગળવારની રાતે ભરી હતી જે વખતે એક હજાર માણસો હાજર હતા. આ સભાનું પ્રમુખસ્થાન મેયર મી. એસ. પી. ફ્રુડે લીધું હતું. અને મી. જે. એચ. મેનસ્ટાર્ડી, ફ્રેડરિકબર્ગના એમ. પી., મી. આર. ફેરસ્ટેર, એમ. પી. સી. અને મી. પીટ ડી વીટે આપણો કર્યા હતાં. સભાના બિલ્લાધારીઓએ ખાસ કરી આ ચારીકાની આ ભરીએ કુરેટ્રેકરનો ઉત્સવ ઉજવવાનો ઉંધાયો શાંત રહેવાની અને કાયદેસર ઢાંગ ચાલવા દેવાની જહેર ઉપર ભાર મુકેલો હતો. જ્યારે આ આખરી બાબત દેશના સામાન્ય ઉંદી સવાલની સાથે જોડાએલી હોવાનું જણાવાયું હતું. મી. ડી વીટે જણાવ્યું કે પોલીસે ઉપરોક્ત ટુકડા ના સામસ હેઠવાનું કહેવાતા આઠ ઉંદીઓને પકડેલા છે. તેમણે આફ્રિકનેરો ઉંદી વેપારીઓ ની દુકાનોના બહિષ્કાર કરવા જણાવ્યું અને કહ્યું કે ગરીબ આફ્રિકનોનું આર્થિક 'ડરબ્સ સુધારવામાં આપવું જોઇએ કે જેથી તેઓને માત્ર આફ્રિકનોની સાથેજ વેપાર કરવો પોસાય. ઉંદીઓની દુકાનોનો બહિષ્કાર કરવાની મી. ડી વીટની દરખાસ્તને ઝાપ ઉંચા કરી સંમતિ આપવામાં આવી હતી. મોટા દિવસમાં ગળનારી ઉંદીઓના મંડળીની સભામાં મી. ડી વીટને હાજરી આપવા સર્વાનુમતે સુંદી કાઢવામાં આવ્યા હતા. સ્વીકારની રાતે પથરા અને લાકડીઓ સાથે ઉંદીઓના લશ્કરમાં જવા પોલીસ તરફથી પુલાનોને પકડવામાં આવ્યા હતા તે સામે સવારે ડિરેબ ઉઠાવતાં રેવરન્ડ ડી. જે. પ્રીન્સલુએ સભાને ખાત્રી આપી હતી કે કોઇને પકડવામાં નહોતો આવ્યા. ઉંદીઓની કોમેસની સભામાં જઇ આવ્યા બાદ મી. ડી વીટની પાસેથી કેપ્ટન લાંબળપાને આવતા બુધવારે બીજી સભા બોલાવવાનો કરાવ થયો હતો. સેમાપારના કરતાં આ સભામાં વધારે શાંતિ જળવાઇ હતી.

નેટીવની ફરિયાદ

એક નેટીવ નેતાનીજ્યની 'ઇસ્ટર' પત્રમાં નકલવાળાના વીરુમાં ઘણીથી કંઇક ખટપટ વિશે લખે છે: "નકલવાળી પંગ મેન્સ ઉંદીવીંગ સોસાયટીના કાર્યવાહકોએ ઉંદીઓ અને કલાર્કો ના સવાલની ચોમાયત કરવાનું માથે લીધેલું છે. મારે આ ઉંદીઓને જણાવવું જોઇએ કે તેઓએ કશુ શોધવાનું છે ? "નેશન—પુરોપીયન" નો અર્થ ઉંદીઓ, કલાર્કો અને નેટીવો થાય છે અને ઉકત કોમ્બાઇન કેટલો ઉંદીઓને છે તેટલોજ હક નેટીવોને પણ છે. ખરો ઇલાજ તો નેટીવોનાજ હાથમાં રહેલો છે, અને તે એ કે, કોમોપરેટીવ સોસાયટીઓ કરી તેઓએજ પોતાની દુકાનો ચોમારી અને મકવાણી સહીત ગ્રહક અને જાગદાની સપળી ઉંદીઓની દુકાનો બોયકોટ કરવી. એ જાણીતી વાત છે કે ડેટલાક ઉંદીઓ અને કલાર્કો પોતાને માટક આવે ત્યારે નેટીવો સાથે સંબંધ રાખવાને તૈયાર થઇ જાય છે. આ તેઓની પ્રથમ તપાસ છે.'

અમે અગાઉ કહ્યા મુજબ જોઇએ અને ફરી કહીએ કે આ દેશમાં નેટીવો માટે આપણે સહેજ ચાંતિથી રહેવું હોય તો તેઓને આપણે તરછોડવા જોઇએ. પ્રત્યે તિરસ્કારની લાગણી બતાવવી નહિ જોઇએ. એટલી ચરતુ તો બરીજ છે કે તેઓમાંથીજ ઉંદી વેપારીઓ ગાળકાર બન્યા છે. અને હજુ પણ એજ રસ્તાના ઉપર આધાર રાખવાનો છે. પણ એ તો રહી સ્વાર્થ-દષ્ટિ. પરમાર્થ દષ્ટિથી આપણે એ વિચાર કરવો જોઇએ કે નેટીવો આ દેશના મુળ વતનીઓ છે અને આપણો વતનીને કાયમને માટે ગુલામ-માજ રાખવા માંગે છે. આપણે પણ આપણો તરફથી કંઇકતો કરવું જોઇએ. તેવા વખતમાં આપણે જો નેટીવોના સવાલને આગળો ન કરી શકતા હોઇએ તો પણ તેઓ પ્રત્યે આને તેઓના સવાથ પ્રત્યે સંપુર્ણ દિલસોજી તો બતાવવીજ જોઇએ અને તેઓની કેળવણીને વધુ બનતી મદદ કરવી જોઇએ. આ દષ્ટિથી નહેમ તરફ તત્વનાં આપણે નહિ રહીએ તો તેના પરિણામો આપણનેજ ભારે પડશે.

કેટોમેનર અને જોહનસ્બર્ગમાં ઉંદીઓ માટે રહેઠાણો

આજ કાઉન્સીલરો અને બીજા કરબાર કોરપોરેશનના અમલદારો ગયા શુક્રવારે કેટોમેનરમાં ઉંદીઓના માટે બાંધવામાં આવતાં રહેઠાણો અને જોહનસ્બર્ગના રહેવાસીઓને રહેવાને માટે મકાનો બાંધવાને સુચવાએલી જગીન જોવા નીકળ્યા હતા. કેટોમેનરમાં ૫૦ ઘરો બંધાય છે અને મી. ૬૫-૬ ના માસીક ભાડાંથી આપી શકે છે. તેમાંના ચોકાકજ હજુ રોકાયાં છે. પ્રત્યેક ઘરને ચાર ઓરડા, પાણી અને ગટરો જોકર જગીન છે. માસીક ભિન્નસને જણાવ્યું કે રોકાયેલાં ઘરોની રહેજાના જોઇ તેમને પહોંચજ આનંદ થયો અને કુંક મુદતમાં બીજા એકસો ઘરો બંધાશે.

જોહનસ્બર્ગમાં

જોહનસ્બર્ગમાં નીચાણ વાળી જગીન છે કે જ્યા ઉંદીઓ માટે ઘરો બાંધવાનુ ઠરાવાયું છે અને તેની સામેના ઉંચાણવાના ભાગમાં ઉંદી ગંદી દષ્ટિએ ન પડે ત્યાં આફ્રિકનો માટે ઘરો બાંધવાનુ ઠરાવાયું છે. ઉંદીઓ માટેની જગાના એક ભાગનો વિશે કેપ્ટન રેનીઓ વાંધો ઉઠાવ્યો કે તે આફ્રિકનોના સ્વાસ્થની નજીકમાં છે અને તો કે નજરે નવા પડતો બધાં બાબતો રસ્તાપર તેઓની આવશ્યકતા થતા ફરશે. મી. બાનસાઇડે કહ્યું કે ઉંદીઓને આફ્રિકનોની એટલા બધા નજીક રાખવા એ વાજબી તો નજ ગણાય.

કલાર્કો માટે ખાસ સગવડો

ગુરૂવાર નવેમ્બર ના ૧૮ મીએ કરબનના મોટી હોલમાં મળેલી એક મોટી સભામાં મી. જે. પી. જાર્વાઇસે કલાર્કો માટે રહેઠાણોની ખુલી વ્યવસ્થા કરવાને વિષે બોલવા કહ્યું હતું. તેમણે જણાવ્યું કે કોન્સ્ટીટ્યુશનની કલમ છે કે કલાર્કોને માટે ખાસ કાયદેસરની સગવડ કરવી જોઇએ. ઉંદીઓ અને નેટીવોની સાથે તેઓને નાખવા એ તેઓના હિતનું નથી. તેઓને માટે જુદાંજુદાં સગવડો હોવી જોઇએ અને નાગરીક તરફનું અભિમાન [illegible] ઉંદીઓ અને નેટીવોને જુદાંજુદાં સગવડો જરૂર નથી. આ નાગરીક તરીકેનું અભિમાન કેળવવાની પણ કંઇ જરૂર નથી. જોઇ સારી સરકારની તો કરજ એ છે કે જેથી આરોગ્ય અને સ્વચ્છતાના નીયમોને નહિ પાળનારા લોક તેઓને તે પાળવાનું ફરજીયાત આપવું અને પાળવવું. અને આ નાગરીક તરીકેનું અભિમાન કે ધરાવનારા લોક તો તે ધરાવતા પણ શીખવવું જોઇએ. આફ્રિકાથી ઓલલ પ્રતિનિધિ મંડળો દીક્ષુસ્તાન ની મુલાકાતે ગયા અને દીક્ષુસ્તાનથી પાછા વાળિતઓએ દક્ષિણ આફ્રિકાના મુલાકાતો મોકલી આને આજે દિવસના ઓબ્જર્વર જોહનસ્બર્ગ આફ્રિકામાં બોલાવું છે તેમ બનતા પણ દીક્ષુઓ ને ત્રિજે એટલો હલકો માન ધરાવવામાં આવે આને આ દેશની નબળાઇકર પ્રજા કરતા પણ તદ્દન હલકો દરજ્જો આપવામાં આવે એ કરતાં ત્રિજો દીક્ષુસ્તાનનું હલકુંકત બાપમાન બીજું શ હોઇ શકે !

કુરેટ્રેકરેલ્સ કરબનમાં આગમન

કુરેટ્રેકરનું માર્ગ "પીટરીટોરીયા" ગયા બુધવારે કરબનના રાજમાર્ગ થઇને ગયો. કરબનની એડનીએ તેનો આપકાર આપ્યો હતો. ઓબ્જર્વર મેકર આગળ ને બનના મેયર તેમની સત્તાને કરવા પ૦ ઘોડેસ્વારો સાથે હાજર થયા હતા. સામસા ટેકના કેપ્ટન વીકર મી. કુરેટ્રેકર અને મીસીસ કુરેટ્રેકરના પહેરવેશમાં ઘોડેલા હતા અને મેયર પણ ઘોડા હતા. પણ તેવા જનારાઓએ પણ કુરેટ્રેકરનો પહેરવેશ પહેરેલો હતો. કોર્નેલ પર આગળ ગાર્ડ ઉંધાયાની આવ્યું હતું. બધોરે પોપાયો પાસે કરી મોટે ચેરસ રસ્તાના ટેકનીકલ કોલેજ આગળ આવ્યું હતું ત્યાંથી રનીસ સ્ટ્રીટ અને કીંગ્સ રસ્તાના બન ખાડા વાળે સીટી હોલ આગળ પહોંચ્યું હતું. અહીં મેયર તરફથી સત્કાર થયા પછી ટ્રેન રીંગ્સમેં ચર્ચ આગળ આવે ગયુ. કરબરો લોકોની મેદની ગઇ હતી. શુક્રવારે કુરેટ્રેકરનું ગાર્ડ કરબન છોડી ગયો.

કાર્ડ પીટોરીયા એક એક રાજધાનીક શિરાજ થઇ પડશે છે

કરબનના મેયર પાર્લરમાં કાર્ડનીગેમની ચર્ચા કરનારાં મંડળની બેઠકો મીટીંગમાં નાટાલ ટેકનીકલ કોલેજના આજ પ્રીન્સીપાલ મી. બી. એમ. નાયલોએ જણાવ્યું હતું કે દારના આહત આપણા સામાજીક અને નાગરીક જીવનમાં ઓબપ્રેત થઇ ગયા છે અને મોટા નાના સમાજ ની ઉપર સામાજીક અસરો રહી છે. કાર્ડ પોપો એ એક સંસ્કારિતાની નીશાની ગણાય છે આ સામાજીક સુધારો ગણાય છે મુ ઘોડા દિવસની આશા રાખું છું કે જ્યારે કાર્ડનિવાર. શિક્ષણ નો ખુબ બહોળો પ્રચાર થશે અને આપણા સમાજમાંથી એ રિવાજ નાબુદ થઇ જવા સાથે ફક્યમાં ઉચ્ચ કેટલાને પણ પોતાના મહેમાનોને માટે ગાર્ડ પીપાઓ સ્વમહત્વની જરૂર નહિ રહે. ઉંલ્લી બ્યુનીસીપલ ચુંટણી પ્રસંગે જ્યારે સભ્યો પોતાઓ કાર્ડસેર બંધ રાખવામાં આવ્યા હતા ત્યારે પણ બધા લોકો અમો નિરાશામાં મત આપવા આકરતા કેન્દ્રોમાં આવ્યા હતા. ચુંટણીના દિવસે પણ આવું બને છે કરબનના નાગરીકોનો પ્રજાવનાઇ છે. કાર્ડ નિર્ણય એ મોટા અને નાનાને માટે સમાનપણે કેળવણીની કદીપુ એક મુખ્ય આંગ સમાયું જોઇએ,

ફ્રેશ પ્રોડ્યુસના ધંધામાં હિંદીઓ

તેઓના જોખમમાં આવી પડેલા ચાલુ હુકમો

ફ્રેશ પ્રોડ્યુસના ધંધામાં રોકાયેલા હીંદીઓના જોહાનીસબર્ગમાં જોખમમાં આવી પડેલા ચાલુ હુકમોના સંબંધમાં જોહાનીસબર્ગની સીટી કાઉન્સીલની પાકર્સ એન્ડ એસ્ટેટસ કમીટી ના પ્રમુખ અને સભ્યો સમક્ષ ટ્રાંસવાલ ઇન્ડિયન કોંગ્રેસ તરફથી નીચે પ્રમાણે નિવેદન રજુ કરવામાં આવ્યું હતું :

બજારી રજુઆતોની મુખ્ય બાબતપર આવતાં પહેલાં ફ્રેશ પ્રોડ્યુસના ધંધામાં હીંદી ડીસ્ટ્રીબ્યુટરો પુનીયનની બેકુફ કોમની તેમજ જોહાનીસબર્ગના નાગરીકોની કેટલી અગત્યની સેવા બજાવી રહ્યા છે એ વસ્તુ તરફ અમે ધ્યાન ખેંચવા ધારીએ છીએ. આ ધંધામાં હીંદીઓ ૧૯૨૪ની સાલથી તેઓ આ પ્રાંતમાં કાયમ થયા ત્યારથી રોકાયેલા છે. અને આ ધંધાને બીલકુલ બાજુએ મુકવામાં આવે તો હાલની પરીસ્થીતીમાં ઘણી મુશ્કેલી ઉભી થાય. ઉપર બાજુથી ફ્રેશ અને વેજીટેબલના મોટી કરનારાઓ વચ્ચે અને બીજી બાજુથી ખાસ કરી જોહાનીસબર્ગના અને સામાન્યતઃ ટ્રાંસવાલના સમગ્ર ખરીદનારાઓ વચ્ચે એક મુખ્ય કડીની તેઓ ગરજ સારે છે.

આ ધંધાના જીતીના જીવનની આ શાખાને ધ્યાનમાં રાખવા અને બીલકુલ બાજુએ હીંદી માલ પહોંચાડનાર ઉભરતા પણ વર્ષ ઉપર થયા અનુભવનો આપણે બજારી રજુ કરીએ છીએ.

ફ્રેશ ખરેખર ફરજીયાત ઉભાડનાર અને ખરીદનારે જે બન્નેનો તેને સંબંધ પહોંચાડવા સારો રહ્યો છે અને આ બાબતમાં નવી સગવડોની શક્યતા બજારના સમજણોએ સારી પીછાણી કરેલી છે.

ફ્રેશ અને વોલ્ડ વેજીટેબલો ઉભાડનારાઓના હાથોને હીંદી વહેંચનારોના હાથમાં આપવા આવેલા છે અને આ બાબતોની ઉપજની માત્ર જોહાનીસબર્ગ અને રીફમાંજ નહિ પરંતુ બહારના ટ્રાંસવાલના ખરીદનારાઓમાં પહોંચાડવા કરવાના એક સંતોષકારક ધોરણ ખરીદ કર્તાઓ આવેલા છે હીંદી વહેંચનારાઓ જેમના માલ પોતાના વાજબીપણે ઢાંકો કરી શકે છે, અને તેઓ બન્ને પક્ષ આ ધંધાની બીલકુલ્યુમાં એક કરીની મુદ્દી તરીકે પુરવાર થયા છે. હીંદી વહેંચનારાઓ, વેપારીથી અને ફેરીયા સુધી, પોતાની સાહસીકતા અને પરિશ્રમ થી જેમની ઉપજને માટે બજારો ઉત્પન્ન કરી આપે જાણીતા રહ્યા છે. આથી પાસ નોંધ લેવા જેવા જે છે કે હીંદી વહેંચનારાઓએ આ ધંધામાં રોકાયેલા સાધનોને ગોઠવી આપેલા છે. હીંદી વહેંચનારાઓના ચાર ભાગ પાકી દુકાન અને પ્રત્યેક [illegible] તેનું આખું ટુંક વર્ણન આપીશું.

(૧) એજન્ટ. એજન્ટને માલ ઉભાડનાર એકલ તરફથી પરવાનો માલ મળે છે. અને એ માલ તે હીંદી જથ્થાબંધી ખરીદનારાઓની તેમજ વહેંચણી કરવાના ધંધામાં રોકાયેલા અન્ય હીંદીઓને વેચી દે છે. આ હીંદી એજન્ટો ડાયોગનલ સ્ટ્રીટવાળા વસ્તારમાં આવેલા છે અને ઉભરતા વીસ વર્ષથી આ કામ કરતા આવેલા છે. જોયી કેટલાકોએ દક્ષિણ આફ્રિકાના બેકુનેમાં સારી શાખ મેળવેલી છે. અમારા સમજવા મુજબ જોહાનીસબર્ગ સીટી કાઉન્સીલ તરફથી મ્યુનીસીપલ માર્કેટમાં હીંદીઓને એજન્ટના પરવાના આપવામાં આવતાં નથી.

(૨) જથ્થાબંધી વેપારી. હીંદી જથ્થાબંધી વેપારીઓ પણ તો બેકુનો પાસેથી કે મ્યુનીસીપલ માર્કેટમાંથી અથવા તો ડાયોગનલ સ્ટ્રીટના વસ્તારમાં આવેલા એજન્ટો પાસેથી પોતાની જરૂરીયાતો લે છે. મ્યુનીસીપલ માર્કેટમાં તેઓને રોકડા નાણા ભરી દેવાં પડે છે જ્યારે ડાયોગનલ સ્ટ્રીટના એજન્ટો પાસેથી તેઓને પહોંચો માલ ઉધાર મળી શકે છે. આ જથ્થાબંધી વેપારીઓ સહેરના મધ્યભાગમાં તેમજ જોહાનીસબર્ગના પ્રગણ્યોમાં હીંદી તેમજ ખ્રીસ્તિ ફ્રેશના વેપારીઓને માલ પુરો પાડે છે અને ટ્રાંસવાલના બજારના બાજોમાં પણ પોતાના પરચુરણીયા ગ્રાહકોપર રેલમા માલ ચડાવે છે. જથ્થાબંધી વેપારીઓ ટ્રાંસવાલના ફ્રેશના હીંદી ફેરીયાઓને પણ માલ પુરો પાડે છે અને ઉપર જણાવેલા પોતાના ગ્રાહકોને પોરવી વસ્તારો આપે છે.

(૩) છુટ્ટક ફ્રેશના વેપારીઓ. હીંદી ફ્રેશ ના વેપારીઓને જોહાનીસબર્ગમાં બાર્બર અને કીંગ્સવર તેમજ બહારના પ્રગણ્યોમાં દુકાનો છે અને પોતપોતાના સત્તાઓમા ગ્રાહકોની માગ પુરી પાડે છે.

(૪) છુટ્ટક ફેરીયા. હીંદી ફેરીયા ગૃહઘણી ઓની દરરોજની જરૂરીયાતો નીયમીત પુરી પાડવાનું ઉપયોગી કામ કરે છે, અને તેમ કરવાને તે સવારના ૪ વાગે માર્કેટમાં જાય છે અને પોતાની ખરીદીઓ કરીને મજલી પ્રમુખોમા ફેર ફેરી માલ પુરો પાડે છે. હીંદી ફેરીયા તેમજ હીંદી ફ્રેશના વેપારી પોતાના ગ્રાહકોને પોરવી સગવડ આપે છે, અને બન્ને પોતાની ખરીદીઓ સપણી જગ્યાએથી કરે છે.

આગારી ઘણી બધી ફરિયાદો જોહાનીસબર્ગ ની મ્યુનીસીપલ માર્કેટને લગતી હોઇ માર્કેટ ના જુદા જુદા ખાતાનું પણ ટુંકમાં વર્ણન કરવું જરૂરી છે.

મુખ્ય માર્કેટ. જો સ્ટ્રીટ પર આવેલું આખું મકાન એ મુખ્ય માર્કેટ છે અને તેના ત્રણ ભાગ પાડવામાં આવેલા છે.

એજન્ટો અને માર્કેટ માસ્ટર પર મોકલવા માં આવેલા સગળા ફ્રેશનું માર્કેટના અમલદારો તરફથી માર્કેટના ઉંચલના પશ્ચિમ ભાગમાં વેચાણ થાય છે. પુર્વમાં પરચુરણીયા અંગ્રેજ ફ્રોલ કોફરો છે કે જેઓ લોટોને જોખમે લેવલા જથ્થામાં ફ્રેશ અને વેજીટેબલ વેચે છે અને આ બાજુનો અમુક વિભાગ ગ્રીના અને પોરચુગીઝ બેકુનોને આપવામાં આવેલો છે કે જેઓ સવારના સાત વાગ્યા બાદ પોતાના બેતરોમાં ઉગાડેલાં શાકભાજી પરબારાં લોકોને વેચે છે. અમારા સમજવા પ્રમાણે આ વિભાગ જોહાનીસબર્ગની નજદીકમાં શાકભાજી ઉગાડનારાઓ તરફથી ઉપયોગમાં લેવાય છે કે જેઓ સવારના ૪ થી સવારના ૬ વાગ્યા સુધી પોતાના માલ વહેંચણીના ધંધામાં રોકાયેલા હીંદી અને અંગ્રેજોને જથ્થાબંધ વેચે છે. માર્કેટના આ વિભાગમાં ફુલ પણ વેચાય છે. માર્કેટના દક્ષિણ અને ઉત્તર બાજુએ આવેલાં સ્ટોલોમાં ગ્રીકોને રોકીમુકવામાં આવે છે. હીંદીઓ અને કે વહેંચણીના ધંધામાં ઘણો મોટો અમલ નો ભાગ બાજરી રહેલા હોવા છતાં માર્કેટના આ મુદ્દે બાબતમા તેઓને કશી પણ છુટ આપવામાં આવતી નથી અને મુખ્ય કોલનો ઇલાન કાપ "ઇન્ડિયન માર્કેટ" તરીકે ઓળખાય છે ત્યાં એક વહાના સત્તામાં તેઓને કાયમમાં આપેલા છે. માર્કેટનો બાકીનો આખ ભાગ હીંદીઓને સંબંધ રહેતો છે તે માર્કેટના બીજા આખ તરીકે ઓળખાય છે અને ત્યાં ગ્રાફ, બાજુ અને બાજનું વેચાણ થાય છે.

હવે હીંદીઓની ફરિયાદો અનુક્રમવાર રજુ કરીએ

છુટ્ટક એજન્ટોની ફરિયાદ: હાલ એજન્ટો ડાયોગનલ સ્ટ્રીટના વસ્તારમા છે અને કેટલાક લેક્કા વીસ વર્ષ થયા આ ધંધામાં છે. આ અરસામાં તેઓએ બેકુનોની સાથે ગાઢો સંબંધ બાંધેલો છે અને એટલા બધા બેકુનો પોતાનો માલ આ હીંદી એજન્ટો ઉપર વેચવા બોકલે છે કે આ એજન્ટો તરફથી ઉપજાવવામા આવતા સરાસરાક આંકડાનો પુરાવો છે. નેશનલ માર્કેટ બાજો માલ મ્યુનીસીપલ માર્કેટપરજ મોકલવામા આવે છે. જોયી આ એજન્ટોને ઝંબાર આમદાદ મળેછે કે કારકે આ માલ બાજો માલ તેઓથી પરબારો બેકુનો પાસેથી મેળવી નથી શકાતો. આ હીંદી એજન્ટો હીંદી ફ્રેશના વેપારીઓ અને હીંદી ફેરીયાઓને સાંકળી પીઠ આપે છે અને મોટો વેપાર જમાવ્યો છે. અમારા સમજવા પ્રમાણે કાઉન્સીલ મ્યુનીસીપલ માર્કેટની જુદાજુદા કોલ પણ સત્તામાં એજન્ટોને વેપાર કરવાનો પ્રતિબંધ મુકનારી મ્યુનીસીપલ બાગ-કોતી કમલના આગમ કરવા અને તેવા

અને તેવા એજન્ટોને કાર્પોરેશનલ સ્ટ્રીટમાં પોતાનો ધંધો ચાલુ રાખવા લાઇસન્સર પગલાં લેવા ધારે છે. કાઉન્સીલનું એજન્ટોના સંબંધમાં આ પગલું. હીંદીઓને મ્યુનીસીપલ માર્કેટમાં એજન્ટોનાં પરવાના આપવામાં નથી આવતા એ જોતાં, અન્યાય છે. અને હીંદી એજન્ટોને તે પ્રમાણસર કરવાને નીકળ્યો. કાર્પોરેશનલ સ્ટ્રીટના યુરોપીયન એજન્ટો તો પોતાનો ધંધો મ્યુનીસીપલ માર્કેટમાંથી ચલાવી શકે પરંતુ કાઉન્સીલ ની વર્ણભેદની નીતીથી હીંદી એજન્ટોને પોતાનો વેપાર બાજ કરી રહેલી નાખવા સીવાય બીજો એકે માર્ગ રહેતો નથી. આથી અમે વિનંતી કરીએ છીએ કે હીંદી એજન્ટોને પોતાનો ધંધો કાર્પોરેશનલ સ્ટ્રીટમાંજ જેમ ચલાવતા આવેલા છે તેમ ચલાવવા દેવો જોઇએ અને નેટાલ માર્ક વાળા ગારા આ સભામાં હીંદી એજન્ટો પર ધરખમ મેકલમાની ગેરવાજ થતી જોઇએ. અથવા તો, કાઉન્સીલે હીંદીઓને મ્યુનીસીપલ માર્કેટમાં એજન્ટો તરીકે ધંધો કરવા પરવાના આપવા જોઇએ.

કાર્પોરેશનલ સ્ટ્રીટમાંના અંગ્રેજ એજન્ટો.

કાર્પોરેશનલ સ્ટ્રીટમાંના અંગ્રેજ એજન્ટો ઉપર કમ વર્ષથી પોતાનો ધંધો ચલાવી રહ્યા છે અને વર્ણભેદીના ધંધામાં ઉપયોગી માંગ પૂરી પાડે છે. હીંદી જથાબંધી વેપારીઓને તેમજ બીજા ધરેચનારાઓને તેઓ મોટી સગવડો આપતા આવેલા છે અને એ રીતે ધંધા ને બીલવવામાં ઉલેજન આપતા આવેલા છે તેઓની સ્થિતિમાં કંઇ પણ ફેરફાર કરવામાં આવશે તો આપણે ભય છે કે આ ધંધાની આર્થિક બાજુને નુકસાન પહોંચશે. કાર્પોરેશનલ સ્ટ્રીટમાં આ એજન્ટોની હાલત વર્ણભેદનારના ધંધામાં રોકાયેલાઓને ફરતની ખરીદી કરવી સમવડજરેલી થઇ પડે છે. અને તેથી કાર્પોરેશનલ સ્ટ્રીટમાં છે ને એજન્ટોને સાંજ રહેવા દેવા ની સજાવટ કરી આપવામાં આવશે તો આ ધંધાને તે મદદરૂપ થઇ પડશે.

હિંદી જથાબંધી વેપારીઓ. હીંદી જથાબંધી વેપારીઓ કાર્પોરેશનલ સ્ટ્રીટમાં છે. તેઓ એક તરફથી મ્યુનીસીપલ માર્કેટ અને એજન્ટોનો અને બીજી તરફથી ફેરીવાળાઓ તેમજ આપણા ફ્રંટવાલમાં હીંદી અને અંગ્રેજ ફરતના વેપારીઓ અને ફેરીવાળાઓ વચ્ચે વાસ ખપાવનારાઓ તરીકેનું કામ કરી રહ્યા છે. આ વેપારીઓ બજારમાંના ફરતના વેપારીઓ અને ફેરીવાળાઓપર ફરત અને શાકભાજી મહાલે છે અને બજાર ગામના મોટા ભાગના પોતાના માલનો પર તેઓનો બાસ ફોદા-નીસબર્ગથી નાતાલે ૧૦ વાગે ઉપડતી ટ્રેનમાં મંડાવવો પડે છે. માર્કેટમાં વેચાણના નીયમાનુસાર વર્તનાં મ્યુનીસીપલ માર્કેટમાંથી ખરીદી કરતાં તેઓને દોસ થઇ ત્યાર અને રેલમાં બાસ મંડાવવાને તેઓથી રાબતસર ખરીદી ન થઇ શકે. આજે મોટા ભાગનું ફરત તેઓ કાર્પોરેશનલ સ્ટ્રીટના એજન્ટો પાસેથીજ ખરીદ કરે છે.

માર્કેટના બીજા ભાગમાં કાઉન્સીલ અંગ્રેજ વેપારીઓને જગ્યા ભાડે આપે છે. જેથી અંગ્રેજ ફરીદા મ્યુનીસીપલ માર્કેટમાંથી ખરીદ, ધંધા જમાવીજ ખરીદી શકે છે અને પછી માર્કેટમાં જ પરસ્પરમાં વર્ણભેદનારાઓને તે ત્યાંના જગામા તેમા શકે છે. હીંદીઓ તેમ નથી કરી શકતા કેમકે તેઓને આ પ્રમાણે જગ્યા ભાડે નથી આપી શકતી અને આ અગવડથી તેઓને મોટી નુકસાની થાય છે. આ વેપારીઓને પોતાના ફરતના વેપારી અને ફેરીવા માટેની જરૂરીયાત પૂરી પાડવી પડે છે આને જેમ આને તેમ ઓછી કીંમતથી તેમના તેમ કરી શકે એ જરૂરનું છે. હાલની પરિસ્થિતિમાં તેઓથી તેમ નથી થઇ શકતું કેમકે પોતાના ધંધાપરની માલ માર્કેટના એ ભાગમાં વેચવાને કમદો તેઓને રોકે છે. હીંદી વેપારીઓ સાગેનો આ વર્ણભેદ દુર કરવા આને જે સજાવડો અંગ્રેજ જથાબંધી વેપારીઓને આપવામાં આવેલી છે તે સજાવડો હીંદી વેપારીઓને પણ આપવા આગે વિનંતી કરીએ છીએ. આ સજાવડથી હિંદી વેપારીઓ પોતાના ધંધા મદાકની ખરીદીને માજ ધપારી કરી શકશે અને એ રીતે કાઉન્સીલને એક આવકનું સાધન થઇ પડશે અને વર્ણભેદીના ધંધામાં રોકાયેલા સૌને સંતોષ આપી શકશે

મ્યુનીસીપાલીટી તરફથી સ્ટોલો આફ્રીકો, સીરીયનો અને ચીનાઓને માર્કેટના મુખ્ય વિભાગમાં આપવામાં આવે છે અને હીંદીઓને મુખ્ય વિભાગનો ઉંચો પ્રદાન કોણ જેને "ઇન્ડિયન માર્કેટ" તરીકે ઓળખવામાં આવે છે ત્યાં ધકેલવા કાવવામાં આવ્યા છે.

આ સંજોગમાં હીંદીઓ પાસેની જગ્યા પણીજ ઓછી છે અને હીંદી દેશની જરૂરીયાતો તેથી પૂરી પડી શકતી નથી. હીંદીઓ, જેઓ મ્યુનીસીપલ માર્કેટમાં વેચાતો પોતાનો ચો હકા માલ ખરીદનારા છે તેઓને માર્કેટમાં સૌથી ઓછી સગવડો આપવામાં આવેલી છે અને એ ઉપરાંત વર્ણભેદની નીતીથી તેઓને અનેક અડચણો ભોગવવી પડે છે. હીંદી માર્કેટની પ્રતિકુળ સ્થિતિ તેમજ મુખ્ય વિભાગથી તેને બહારની ખાડવામાં આવેલી દેવાથી તેમના હીંદી સ્ટોલ ધારકોનો નુકસાન થાય છે કેમકે માર્કેટમાંથી ખરીદ કરનાર લોકો ત્યાં સહેલાઇથી આવી શકતા નથી. અમારી મજબુત ખુચના છે કે તેઓની સામેનો આ વર્ણભેદ દુર થતો જોઇએ અને માર્કેટના મુખ્ય વિભાગમાં તેઓને સ્ટોલો આપવા જોઇએ અને હાલના "ઇન્ડિયન માર્કેટ" નો બીજા કામને બદલે ફળ ઉપયોગ થવો જોઇએ.

જો કાઉન્સીલ કાર્પોરેશનલ સ્ટ્રીટમાં એજન્ટોને આમ—તો જાગુ પાડશે અને માલનું વેચાણ મ્યુનીસીપલ માર્કેટમાં ગવોહીત કરશે તો મોટા હીંદી વેપારીઓ-ને ધંધામાં તેથી બીજો ફ્રમ ઉઠાવો પડે. તેઓની ફરતની હાલની જરૂરીયાતો મોર ભાગે તેઓ કાર્પોરેશનલ સ્ટ્રીટમાં પોતાની જાણુમાંજ એજન્ટ પાસેથી ખરીદી શકે છે. માર્કેટમાં ખરીદી કરવામાં તેને આથી બહ જવાનો બધો વધશે અને ફાજીલની બીક વધશે.

આપણા આજે રહીટી કાઉન્સીલને ખાત્રી આપવા પ્રયત્નીએ છીએ [illegible] ખેડુતો અને ખરીદનારાઓના ફાયદો ધ્યાનમાં રાખીને તેઓ બજારની હિલની સુધારણામાં રહીટી કાઉન્સીલ ની સાથે સહકાર કરવાને હમેશા તૈયાર છે.

આગે આલા રાખીએ છીએ કે અમારી રજુઆત આ વર્ષ જેણે ફરતના ધંધાની બીલવણી અને આબાદીમાં મોટો હિસ્સો આપેલો છે તેની વતીની અમારી આ રજુઆતોને ખેડુતો, વેપારીઓ કરનારાઓ અને ખરીદનારાઓના બહોળ વાળને બાજર ધ્યાનમાં લેવામાં આવશે.

—:o:—

હિંદી પ્રશ્ન ઉપર નાતાલની યુનાઇટેડ પાર્ટી

મેરીટજબર્ગમાં મળેલી યુનાઇટેડ પાર્ટીની કોંફ્રેસમાં ગોડફ્રે પ્લટનની આગા તરફથી મુકાએલો નીચે પ્રમાણેનો ઠરાવ સર્વાનુમતે પસાર થયો હતોઃ

"ફેડરેશન ના મેરીટજબર્ગમાં મળેલી યુનાઇટેડ પાર્ટીની નાતાલ પ્રાંતિક કોંફ્રેસમાં નેટાલને અને બ્રીટીશ-આફ્રીકાના વસ્તીવાટ અને વેપારને માટે ફલદાયક ગણાતી સ્થાપવાની રજાનિક સત્તાધીશોને સત્તા આપવા કામકો કાયમ સરકારને વિનંતિ કરનારો ઠરાવ સર્વાનુમતે પસાર થયો હતો છતાં આજ પર્યંત કેમ શબ્દમાં કંઇ કરવામાં નથી આવ્યું એ બાબત આ કોંફ્રેસ ખેદ દર્શાવે છે અને સરકારને ફરી અરજ કરે છે કે બળ ચુંટણીમાં તેને મળી ગયેલી મંજુરી પાછી આ કામકો પસાર કરવાના તેણે તાકીદે પગલાં લેવા જોઇએ.

સેનેટર ક્રાઇસને કોંફ્રેસને ચેતવણી આપી હતી કે આ બાબત ખેડે ગંભીર છે વર્તમાં પણીજ નાજુક છે. બીજા બોલનારાઓએ સેપ્રેશનની નીતી રચવાની જરૂર ઉપર ભાર મુકેલો હતો અને મી. ડી. ઇ મોયલ એમ પી. સી. એ કહ્યું કે સરકારે કમબાજ પગલાં લેવાં જોઇએ કેમકે હજારોના મોટા ભાગનો નેતો ટેકો છે. કરનાલના મી કમલસન એમ. પી. સી. સાહેબોએ જણાવ્યું કે યુનીયનની હિંદી વસ્તીનો આર પંચમાંશ ભાગ આજે નાતાલમાં છે. અને તેનો પાચ ત્રીજાંશ ભાગ કરનાલમાં છે. પણ્યા શેકોને બોયો બોરો બનાવવા ૨ કે ૩ મોટા ભાગના હીંદીઓ નાતાલના મીનારા જેવા શેરડીના ભાગમાં છે પરંતુ ખરી હકીકત તો એ છે કે શેરડીના ભાગમાં રોકાયેલા ૧૨૦૦૦ ગીરમીટીયાઓમાંથી હીંદીઓ કરતાં ૭ ગણજ છે. આર વર્ષમાં કરનારની વસ્તી સીવાય બીજી બધ જશે અને કરનારના એ "કાળા પગ" ને નિકાલ બાજાર કરવાના ઉપાયો શોધા જોઇએ.

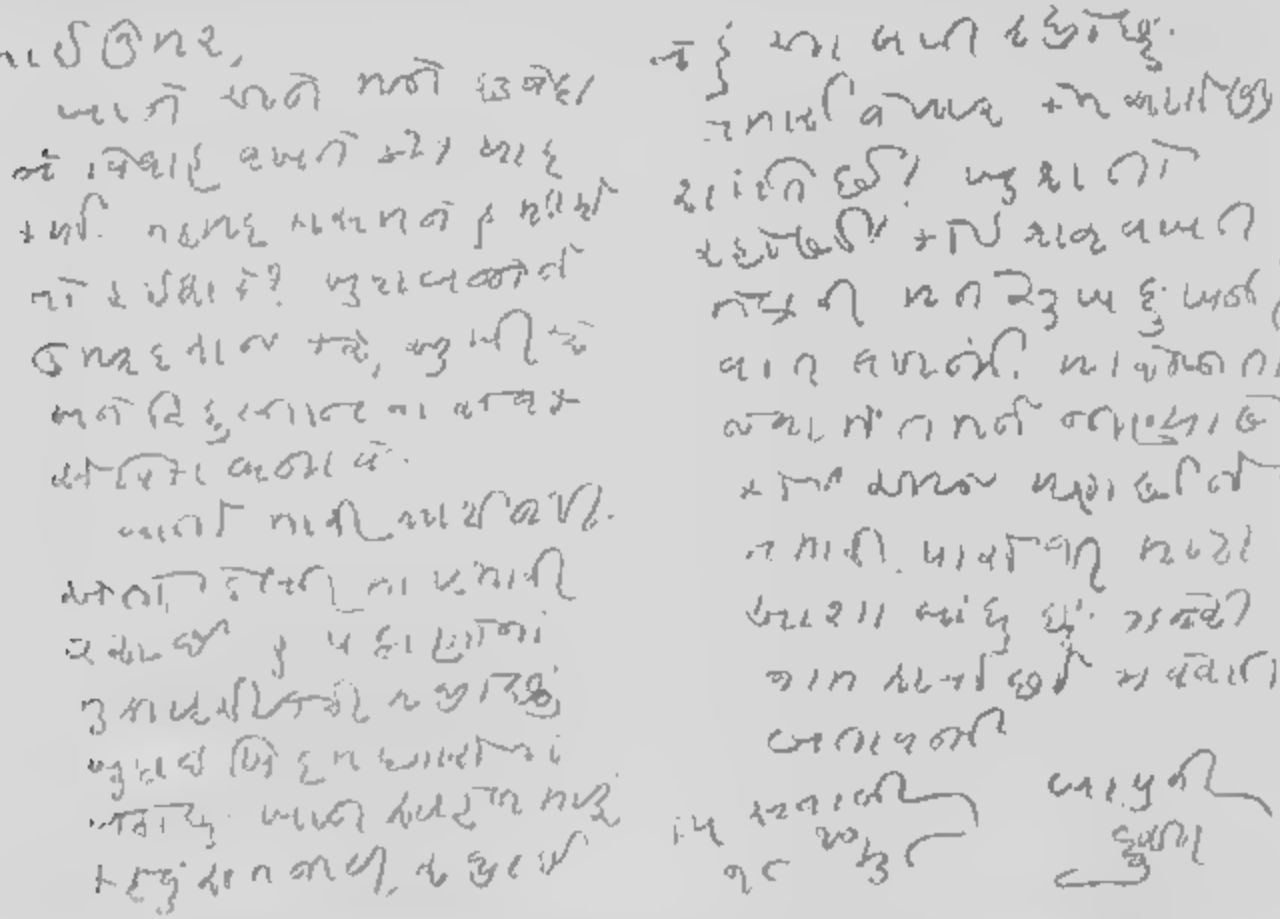
શેઠ ઉમર હાજી આમદ ઝવેરી પર ગાંધીજીનો પત્ર

પોતાની દીકરી ફાતિમાના લગ્નની કંકોતરીના જવાબમાં ઉમર શેઠને ગાંધીજી તરફથી નીચેનો પત્ર આવ્યો હતોઃ

ભાઈ ઉમર,

આને આજે બંને મુસ્લિમના વિવાહ ગણવા કે નહિ એ તો તમારા મિત્રમંડળમાં ચર્ચવાનો પ્રશ્ન છે. મારે મન તો એ હિંદુસ્તાનના બે ભાઈ બહેનોનું મિલન છે. મુસ્લિમ કે પારસી કે ખ્રિસ્તી કે યહૂદી કે બીજા કોઈ પણ ધર્મના હિંદુસ્તાનીઓ વચ્ચે આવું મિલન થાય તો હું તેને આવકારું. પણ આ તો હિંદીમાં પ્રવર્તીયમાન છે તે મુજબ વિવાહ છે. તેથી હું પ્રાર્થનામાં હાજરી દઈ શકું છું. પણ પ્રત્યક્ષ હાજરી આપવાનો મોહ હું સંપૂર્ણપણે ટાળું છું. તમારી દીકરી ફાતિમા ઉપર મારા આશીર્વાદ વરસો. તમારા ઘરમાં તે સુખ અને શાંતિ લાવો. પણ જો તે ઘર છોડે તો તેને ઘરમાં પાછી આવવા દેવાનો તમારો ધર્મ છે. તમારી દીકરી તમારા ઘરમાં પાછી આવવા માગે તો તેને તમારે ઘરમાં પાછી આવવા દેવી જોઈએ. મારે મન તો આ ધર્મ છે. તમારા મિત્રો મને સુખ દુઃખની વાત લખજો. મારે મન તો તેમાં તમને મળવા જેવા જ છો. તે તમારી પાસેથી મીઠી આશા બાંધું છું. ઝવેરી બાને મારો પ્રેમ અને આશીર્વાદ જણાવજો.

કેપ ટાઉન ૧૮-૧૦-૩૮ આપનો દુઃખી

દક્ષિણ આફ્રિકાના ટુંક અહેવાલો

નાતાલના જજસાહેબનું અચાનક અવસાન

નાતાલની મેરીત્સબર્ગ કોર્ટના જજ મી. જસ્ટીસ ડી બો હોકાયન્સ ગયા ગુરૂવારે પ્રવાસના સ્ટેશન ઉપર અચાનક અવસાન પામ્યા. સ્વર્ગસ્થ ન્યાયાધીશ ગયા મેરીત્સબર્ગ કોર્ટમાં ૧૯૩૩ સાલમાં જજ તરીકે નિમાયા હતા. તેમના સ્વર્ગવાસથી ખાલી પડેલી જગ્યા પૂરવા મેરીત્સબર્ગ બારે ભલામણ કરી હતી. ગયા ગુરૂવારે તેઓ ડરબનથી મેરીત્સબર્ગ જવા ટ્રેનમાં બેઠા હતા. ત્યારે તેમને હાર્ટ એટેક આવ્યો હતો. તેમને ડરબન જનરલ હોસ્પિટલમાં લઈ જવામાં આવ્યા હતા. પણ ત્યાં પહોંચતાં પહેલાં જ તેમનું મૃત્યુ થયું હતું. સ્વર્ગસ્થ ન્યાયાધીશ ૬૨ વર્ષની ઉંમરે ગુજરી ગયા છે. તેમણે ૧૯૦૨ માં તેમની કારકીર્દિ શરૂ કરી હતી. તેઓ ૧૯૦૬ માં ડરબનના જજ નિમાયા હતા. તેમના સ્વર્ગવાસથી ડરબનમાં ઘણો શોક પ્રવર્તે છે.

ફ્રેસ્ટનબર્ગમાં અનેકનો કરૂણ અવસાન

ફ્રેસ્ટનબર્ગમાં ચેપ્ટર ડારનેલીયસ બ્યુટનહાખ એ ૨૬ વર્ષની વયના શાહિદગાર અને શિકાર હતો. તેને ફેરજરી નાટ કૅલ્વાનીઝમાંથી બોરન્ટ કારી પકડવામાં આવ્યો હતા અને અકટોબર તા. ૧ એ કેસ ચાલી તા. ૧૦ સુધી મુલતવી રખી હતા. તેને પા રૂપના જામીનપર છોડવા માં આવ્યો હતો. મુકરર તારીખે તે કોર્ટમાં હાજર નહિ થયો કેથી જામીન મુકેલા નાણા જપ્ત થયા હતા અને તેને પકડવા બોરન્ટ કાઢવા માં આવ્યું હતું. બોરન્ટ બીકમાને રદ કરવા નહિતર થયા સાં તે આને તેની પત્નિ ફ્રેસ્ટનબર્ગથી ૪૦ માઇલ દૂર બોકેફનરીન કારમે માં અંદર ખાટ મરી ગયેલા મળ્યા હતા તેની પત્ની ૨૧ વર્ષની હતી અને પ્રથમ બાળ પ્રસવ કર્યો હતા. બરનાર પોતાની પાછળ પોતાના મા, બાપ, ત્રણ ભાઇઓ અને પાંચ બહેનો અને પોતાની આગળી સ્ત્રીને મુકી ગયો છે.

કોમને લીડર આપનાર ચૈતન્યો

જોહાનીસબર્ગથી આવેલા મી [illegible] નામના એક આફ્રિકન પ્રવાસના [illegible] પોતાની મોટરમાં જતા હતા ત્યાં બે બાઈસિકલ સ્વાર સાથે એમને અથડામણ થઈ. તેના પરિણામે તેમને મારી પા. ૨૫ ના નાણું અને ગામ ઉઘરાવી લઈ ચાલતી પકડ્યા.

ચાર પ્રધાનો ગવર્નરપદ કેરેલી રાજ્ય કીધા

રોડેશીયાના ત્રણ પ્રધાન મી હનીકર્ન રોડેશીયાના ગવર્નર સર હરબર્ટ સ્ટેનલીપર સોકમલરી બાતે ગયા રાનીવારે રાજીનામા કરી હતી

પેલેસ્ટાઇનમાં ત્રાસપ્રવર્તન

યહુદીઓને આરબો સાથે સહકાર કરવાનું આહ્વાન

'ડાઇલી હેરલ્ડ' પત્રના પંડિત જવાહરલાલ નેહરૂએ પેલેસ્ટાઇનના સંબંધમાં નીચે પ્રમાણે પત્ર લખ્યો છે:

"પેલેસ્ટાઇનમાં વર્તી રહેલી પરિસ્થિતિ વિશે બ્રીટીશ વર્તમાનપત્રોએ જાણી જોઈને પારવ રહેલી ચુપકીદી અત્યંત આઘાતજનક છે. કોઇ કોઇ વખતે એકાદ બે કોલમ પત્રવ્યવહાર અગર આપણા તરફથી મોકલાવવામાં આવેલ બહુ અલપ ઝપાટાનું તરફદાર મોકલાવવામાં આવેલ છે પરંતુ એ દુઃખભરી પરિસ્થિતિ સતત ત્રાસ આપી રહી છે તેની કાયમ નોંધ મસિદ્ધ થતી નથી.

બ્રીટીશ વર્તમાનપત્રોપર જોકસહકમાં આવેલી નોંધરો વર્તમાન દાખી દોધેલી છે એ વસ્તુની મને પોતાને ખબર છે. આરબ બંદોના ઉપર વર્તી રહેલા ત્રાસના પત્રો મારા મારાપર આવેલા છે અને તે વાંચીને મને ભૈસુમાર આઘાત થયો છે. કદાચ તેમાં અતિશયોક્તિ પણ હશે પરંતુ તેમાં ઘણું સત્ય રહેલું છે એ વિષે મને જરાયે સંદેહ નથી. અને હું ખાત્રી પૂર્વક કહી શકું છું કે જેઓએ આ અહેવાલો પણ વાંચ્યા છે કે જેઓ તેને માને છે અને તેનાથી પ્રભાવિત થયેલા છે. દૌરદ્રસ્તાન માં તેનો કેવો પ્રતાપાત થયેલો છે એ પણ હું જાણું છું. અને હમણા પ્રજાકીયની રાષ્ટ્રિય સભાગણના નેતાઓ સાથે પણ પેલેસ્ટાઇનની પરિસ્થિતિની ચર્ચા કરવાનો મને અવસર મળ્યો હતો.

આ પ્રશ્ન યહુદી કે આરબનો ત્રાસપ્રવર્તન કરવા નો જેટલ નથી. તે તો એક રીતે યહુદીના પણ પક્ષમાં હું કહ્યું છું કે પણ પુરેપમાં હું માનું છું કે તેઓ તરફ કરવામાં આવેલી ધર્મોધતા જવાબદાર રહી છે. મારી તેઓ પ્રત્યે દિલસોજી છે અને તેઓની અભિલાષાઓ હું મારી રીતે સમજી શકું છું, પરંતુ હું આરબનો ગજબનુ પક્ષકાર છું, કરવામાં છે, હું જાણું છું કે આરબો સ્વતંત્રતાની લડત લડી રહ્યા છે અને બ્રીટીશ સામ્રાજ્યવાદ તેઓને કચડી નાખવા ઇચ્છે છે. હું યહુદી તેમજ આરબ નેતાઓને મળ્યો છું અને બન્નેના દૃષ્ટિબિંદુને સમજવાનો પ્રયત્ન કરેલો છે.

તકરાર ખાસ કરીને આરબો અને યહુદીઓ વચ્ચેની નથી. આપણે યાદ રાખવું જોઇએ કે પેલેસ્ટાઇનનો પ્રશ્ન કાયદાકીય હૈસિયતનો પ્રશ્ન છે. મહાયુદ્ધ બાદ તે હસ્તિયાં આવ્યો છે અને તેની જોખમદારી બ્રીટીશ સરકારપર જ રહે છે, કે જેણે યુદ્ધ દરમિયાન આરબો તેમજ યહુદીઓને મોટાં મોટાં વચનો આપ્યાં હતા અને બન્નેને સુમત્રાનો તેનો હેતુ હતો આ વચનો પછી ચળને આરબપરસ્ત વિરોધી હતા.

યુદ્ધ બાદ બ્રીટીશ સરકાર કંઇ યહુદી પ્રત્યેના ચળી જતા વેતવ્યો નહોતું દેવરવામું પરંતુ કોઇ અને પૂર્વના એક આયસના માર્ગપર તેને કાબુ રાખવો હતો. એક સ્વતંત્ર આરબ રાજ્ય અમાયદેસરના બંધુસ્તને પુરેપુરું અનુકૂળ ન થાય અને તે ઇરાદાથી એ મુખ્ય ખાતીનાથા સ્થળપર યહુદીઓને મુકવામાં તેને વાજબી લાગ્યું. યહુદીઓ ત્યાં વિદ્યાર્થી મુકવામાં હતા તે સ્થિતિમાં તેમને સંરક્ષણ માટે બ્રીટીશ લશ્કર જ જોવાનું હતું અને એ રીતે પેલેસ્ટાઇન પ્રશ્નને માટે બ્રીટીશના અંકુશ હેઠળ રહી શકે. યહુદીઓ આ બનાવમાં સપડાઇ ગયા અને પેલેસ્ટાઇન પ્રત્યેના તેના પ્રેમનો બ્રીટીશ સામ્રાજ્યવાદના હેતુઓ સાધવાને માટે લાભ લેવામાં આવ્યો છે.

આરબોનો જોરદાર રહેલો જોસ્સો

એટલું તો હું ચોકકસપણે માનું છું કે પેલેસ્ટાઇન મુખ્યત્વે આરબોનો જોરદાર રહેલો જણાશે. મને સંપૂર્ણ ખાત્રી છે કે અને તેવા ત્રાસપ્રવર્તન કે દમનનીતી આરબોનો દબાવી નહિ શકે. પણ એટલું પણ સ્પષ્ટ છે કે યહુદીઓ એ દેશના એક અગત્યના અને મુખ્ય ભાગ છે અને તેઓના હકનો સ્વીકાર પણ કરવામાં આવે પેલેસ્ટાઇનના વકતરેના નવકાર આપવાની તેઓ ને સંપૂર્ણ તક આપવી જોઇએ. આરબો અને યહુદીઓને એક બીજાની સાથે રહીને સંબંધ રાખવા હેવામાં આવે અને બ્રીટીશ સામ્રાજ્યવાદ પોતાના લાભને ખાતર એકની વિરુદ્ધ બીજાને ઉશ્કેરવાની નીતી અખત્યાર ન કરે તો હું માનું છું કે આ પ્રશ્ન પર સમાધાન થવું બીલકુલ શકય છે.

એ યાદ રાખવું જોઇએ કે બ્રીટીશ સરકાર ની હાલની નીતી નિષ્ફળજ નીવડવાની છે. આરબોની રાષ્ટ્રિય ચળવળને દાબીને તે કાયમી નહિ થકાય. એ નીતી આખરેન્ડમાં શકય નથી થવાની. ઇરજીયાત ભાગલાની નીતી પણ એટલીજ નિષ્ફળ નીવડશે. બ્રીટીશ સરકારે એ પણ યાદ રાખવું જોઇએ કે આખી મુસ્લીમ આલમમાંજ નહિ પરંતુ ઇંગ્લાંડમાં અને આફ્રિકા ના વિશાળ ભાગોમાં પણ કરવાસ અને બેદીલી ને પેદાશ ગયા વર્ષ કરતાં પાકી તે વધારે રહી છે.

યહુદીઓને એ સમજવાની મારી દાર્દિક વિનંતિ છે કે એક રાષ્ટ્રિય ચળવળની વિરુદ્ધ તેઓએ બ્રીટીશ સામ્રાજ્યવાદની સાથે જોડાવા જવું એ તેઓની પ્રત્યેને માટે જબરદસ્ત આફતનાં પરિણામશે. તેઓનાં સકિત સાધનો પેલેસ્ટાઇનને ઘણાજ ઉપયોગી છે અને આરબોની સાથે સહકાર કરીને એ દેશમાં તેઓને માટે માનભર્યું સ્થાન મેળવવાનાં તેઓને કાંઇ પણ રોકી શકવા નું નથી. આરબોનો વિરોધ કરવાથી તેઓને એ નથી મળવાનું.

કમભાગ્યે આજે યુરોપમાં યહુદી વિરુદ્ધ લાગણી પ્રબળજ ઉશ્કેરાયેલી છે. અમારા આફ્રિકામાં જોવા લાગણી ન હોવા જેવી નથી પરંતુ પેલેસ્ટાઇનની કરતાં તે લાગણી ઘણી ઓછી છે અને તેથી પણ જોર થાય છે. યહુદીઓના નેતાઓએ આ પ્રશ્નનો શાંતી અને દૂરદેશીથી વિચાર કરવાનો છે.

—:૦:—

દુર થા દુર તું દુષ્ટ દાર્

(લેખક: કવિ શ્રી. ચીબુભાઇ વ્યાસ)

આજ ભારત તણો ગગન પનોરમ ને કુળ
દારિદ્ર ને દર્દ દબાયો
પીડિત છે નરમૂર્ખ, ભાગીનીઓ, બાળકો અસહ
ના તાપ નહિ ખમાયો
સકિત યદ્યપિ નષ્ટ કીધાં અરે! ભ્રષ્ટ કીધું
બાકી વતન પ્યારું
અમ પ્રેમી તણી આ ધુણીમાં ઘર દુર થા
દુર તું દુષ્ટ દાર્.

અમ આવા નથી દુષ પીવા નહીં જબ
ઘુસ્યું નથી અંગ ઉપરે
જીવનનો આપનો જરૂર પૂરતા નથી, કાળનો
ગાલ તો ભરાયો ઉતરે!
હાથપિંજરે ભણી નીકળે જે પ્રાણ દેશના
દુર પૈઠો મુકાર
અમ પ્રેમી તણી આ ધુણીયા ઘર દુર થા
દુર તું દુષ્ટ દાર્.

જીંદગી તેહની છે આભારી અરે! પાય તે
સર્વ નાપાક પ્રાપ્ત
કુષ્ટ તે પુષ્ટ આમ દોર સંસારનું ખુંટડે
ખુંટડે ગોબો પીધું
ખપની બાબતમાં પ્રાણ જોગી કરી નીતિનો
તેં બનાવ્યો બાવરો
અમ પ્રેમી તણી આ ધુણીયા ઘર દુર થા
દુર તું દુષ્ટ દાર્.

દર્દીને ના અપે કૌનને ના અપે પાક મરસામ
ને તો અપે ના
તોય તેં હાય! પરદેશ્યો આવીને આંહી
આફૂ જમાવ્યા જ રોનો!
વેશ સુધરેલનો ધારીને ભોળાવ્યા જનને તેં
ઝેર પ્રાપ્યું અમારું
અમ પ્રેમી તણી આ ધુણીયા ઘર દુર થા
દુર તું દુષ્ટ દાર્.

કુલની કુલીનતા પુરુષની પુનિતતા નારીની
નમ્રતા તેં હરી છે
બાલકો પુષ્પ શાં બાલુડાંની અરે! બાલની
લાલીઓ ઉતરી છે
ઉલ્લસો હાસીને મીજલસો આંહી તેં ખાખીનું
માન ઓહું ચહાયું
અમ પ્રેમી તણી આ ધુણીયા ઘર દુર થા
દુર તું દુષ્ટ દાર્.

વેશ વિલાયતી ધારી આ દેશમાં તેં પ્રવેશી
પ્રતિષ્ઠા ગુમાવી
દેશનાં વેશ, ભાષાને સુસંસ્કારથી બાળનાને
તિરસ્કાર આપ્યો
યદ્યપિ ભૂખ્ય ઉતા બાધથી ચર્મી રહ્યા કુર્બુંદો
નું સદા છેક ચાર્યે
અમ પ્રેમી તણી આ ધુણીમાં ઘર દુર થા
દુર તું દુષ્ટ દાર્.

—'ચારણ'

માતા

લેખિકા : 'શારદા' માં સૌ. તારાબહેન ઝવેરી

"અંજની ચાલ આવી જ. જોતી નથી કે બારી સાફી બોળાઇ ગઇ."

"મુવા, આને ૬૫ છોકરાં છે." શારદા બળાપામાં મોતીની કંઠી પહેરતાં બોલ્યાં જતા. એને આજે નવયુગ નારી કલબમા વાર્ષિક મેળાવડો તેયારને આગે જરૂ હતું. અંજની એની પાંચ વર્ષની કામણ કણા સમા બાળકા હતી. માતા સાથે જવા એણે હઠ લીધી.

"બા! મને તૈયારી સાથે મા જાઓને... તમે નવાં નવાં કપડાં પહેરો છો ને મને નહિ!" અંજનીએ સાડીનેા છેડેા ખેંચ્યેા. શારદા બોલ્યાં.

"ગંગા! એ ગંગા! કયાં મરી ગઇ!"

ગંગા 'આવીજ' કરતી દોડી આવી:

"તને કેટલી વખત કહ્યું, કે તું બહાર જતી હેાય, ત્યારે, છેાકરાંઓને રમવા દેવાં નહી જોને! નકામાં હેરાન કરે છે! ત્યાં કેટલેા બધેા વખત થઇ ગયેા! બે, આને લઇ જા." અંજની સામું નખનેારી ઇસારેા કરતાં શારદાએ કહ્યું

"હાજી, હાજી જાઉં છું, જરા અરૂણ બાઇ રહતા હતા. તેમને પારણામાં સુવાડી દિધા હતી તેથી અંજની કહેવાનું ખ્યાન રહ્યું નહીં." ગંગાએ રડતી અંજનીને ઉંચકી બારી બાયા ગોઠવ્યું.

એ જાણતી હતી, ન બાઇને અંજનીને સોંપે નહીં, પરન્તુ કપડા પહેરતાં મોડું થયું હતું

બાળકેાની બારી માતા, શારદા ને ગંગા એ એક પ્રશ્ન હતેા.

શારદા રાજપુરા નામના ગામડાંમા જન્મેલી એક મરીબ માતાપીતાની પુત્રી હતી. આર્થિક વિષમ મરકાણ કરતું, સાપકાળે કુપેથી પાણી બારી લાવવું, ચિત્રેરેમાં એ પ્રતીત હતી.

સતીશ મુંબઇની યુનીવર્સીટીમાં એસીસ્ટન્ટ હતેા, પરન્તુ કૌટુમ્બિક સ્થિતી સારી નહી હેાવાથી ગાદેરમાંથી કેાઇએ મદદ આવી નહી. આખરે સતીશે ગામડામાંથી ઓર કૂંવર કન્યા શેાધી લગ્ન કર્યા શારદા દેખાવે બહાણી અને શીરસ્તાની હતી, પણ અભણ હેાવાને લીધે આધુનિક જેપી જાગતી. મુંબાઇ સાહ જવાને બધું ગોપવારો, મેળવાયો, એવી આશાથી સતીશે મન વાળ્યું. પણ કેાઇ દિવસ નહા જોયેલુ શારદાએ જોયું એટલે જરા રહ્યાંદી બની સતીશે એને બનવા દીધા એટલે, બાણાવળા તમા માણસ પાસના શિક્ષકેા રાખ્યા. કસબમાં દાખલ કર્યા. પ્રસરેલુ સુખરેલાનાં બાધતું, એનેા એ નીશાનેા હતી સતીશને પેાતે હેાવ તેના કારણે પણ બહાર બધુ દેખાવાની ઇચ્છા હતી. એ જેટલું કમાતેા તેટલું બધુ બચાવ કરતું. છતાં એના મનને સંતેાષ ન થતેા. કસ સાદી શારદાને કેાણસી, લેાકેા એને શું બદેરશે તેા વખાણશે, એ બાબતમા તથા તેયારી એને હંમેશાં તીવ્ર ઇચ્છા રહેતી.

શારદાને બે બાળકેા હતાં. અંજની અને અરૂણ. અંજની ચાર વર્ષની અને અરૂણ બે વર્ષનેા હતેા. બાળકેાને સાચવવા માટે બાઇ રાખી હતી. શારદા તેા એમની નાનીબાજ અબર લઇ શકતી. એનેા આખેા દિવસ બહાર સહાયરેાને બોલાવા, કસબમાં જાય બતબ્રતની ગેમેા રમવામાં, પૈસાદાર બ્રહ્મનબહેનેાએ સાથે વાતેા કરવામાં તથા ખરીદી કરવામાંજ વખત પુરેા થતેા. બાળકેાની સંભાળ એનાથી રખાતી નહી અને આવી બેદરકારીને લીધે બાળકેાની તબીયત નરમ ગરમ રહેતી. ગૃહકાર્યમાં પણ બધું અવ્યવસ્થિત હતું. રસેાઇઓ વખત બંધ તેા ચેાખ્ખા, દાળ બિગેરે બીજો, નહી તેા એમજ કાંચી.

દિવાળીના દિવસેા હતા સફેદ વાજબીના દીવાઓથી બાલકણા રળું હતું. ચિત્રો સાથે કરી, શારદા અને સતીશ ઘેર આવ્યાં. બાળકેાને સામે સાફ જવાથી સુબ્યવસ્થા બાધી આવે, એમ ગણી બે જણ એકલાંજ ફરવા જતા અને તેમાં દીવાળીના તહેવારે બધુ ફેરફાર કરેા નહેાતેા.

અંજની માતાનેા ભેાક, ઢાલાબાનામાં દોડી આવી અને વળગી પડી બેાલી;

"બા તમે કયાં ગયાં હતાં?"

"અમે મંજુલાકાકીને ઘેર ગયાં હતા, ગંગા એ ગંગા! છેાકરાંઓને ફરવા લઇ ગઇ હતી કે?"

"હા બા, હમણાંજ અમે ઘેર આવ્યાં." ગંગાએ કહ્યું.

"બા, બા અમે કાકે ફરવા ગયા હતા ને! ત્યાં મંજુલાકાકી અમને મળ્યાં, અને એમનેા ઘેર લઇ ગયા હતા ત્યાં અમે ચારી ખાધું નતું ખાવાનું ખાધું." અંજનીએ હસ્યે પેાતાની વાત રજુ કરી.

"સારું કર્યું" શારદાએ કુરેશી બતાવ્યું, અને કપડાં બદલવા બીજા રૂમમા ચાલવા માંડયુ

અંજની માતાનેા બાલમ પકડી ફરીથી બેાલી: "બા મને મંજુલાકાકીને ત્યા આપેાતા એવા હાર આપેાને, હાર!"

"હાર વળી શું?"

"બા, એ તેા હેાર બાર કહે છે" ગંગા બેાલી

"હીરા અહીં કેાણે કરી મુકયા છે? મહારાજને કહે કે ગાહકાનાની દુકાનેથી લાવે"

"પણ બા! મંજુલાકાકી તેા કહેતાં હતાં કે તેમને ઘેર કયાં છે, તે તમે પણ ઘેર લાવેાને?"

"મંજુલાકાકી તેા નાસ્તા છે, મને એવેા નકામેા વખત નથી, કે ઘેર બનાવું."

"શારદા! અંજની બરાબર કહે છે, તું પણ ઘેર બનાવ. એક દીવસ બહાર ન જમાય. બાળ બજારમાં તેા કેવેાયે દહકેા ગાલ વાપરે છે, કે જેથી કેાઇક વાર તેા આપણે આંદાજ પડીયે." સતીશ જે અલારસુધી મા દીકરીની વાતેા સાંભળતેા હતેા, તેનાથી બેાલ્યા વીના ન રહેવાયું.

"ભાંડા પડીયે! બાપે એવું બાપું જ ચ કામ!" શારદા ખીજાઇને બેાલી.

"કાવવું જ પડેને! બાવવું બન્ન બાપ તેા શું કરવું?"

"તેા એવું મન ન કરીએ તેા શું?" શારદાએ સતીશ સામે જોયું.

"આપણે ન કરીએ પણ બાળકેાને તેા મામને!" સતીશે અબાપ્રાપ્ત આપ્યેા.

"તે અમે તેમ કરીશ, બારણેથી એ બાવકેાડા નહી જાય," શારદાએ રેાફડું પરખાવ્યું.

સતીશને ઉત્તર જરા આકરેા લાગ્યેા. એ કબ્યુતેા હતેા, કે શારદાને કંઇ આવડતું જ નથી, તેા કયાંથી કરી આપશે, અને એની બધી જવાબદારી તેા મારા સાથે જ છે. અને કદાં બીજા શિક્ષણેા સાથે આ શિક્ષણ અપાબ્યું હેાત, તેા શારદા આવેા જવાબ ન આપત.

એટલામાં રામાએ આવી કહ્યું: "રસેાઇ તૈયાર છે." બન્ને પતીપત્નના રમડા બહાર જમવા ગયાં

"શારદા! કેમ આજે અરૂણ દેખાતેા નથી." પુરીનેા કટકેા મેાંમાં મુકતાં સતીશે પુછ્યું.

"છેલ્લી ગયેા હતેા, સવારે જરા તાવ જેવું લાગતું હતું."

"હમણાં કેમ છે?"

"હવે" ગંગાને પુછવું જ નથી, સાંજમાં તું તેા જુલી જ જાય."

સતીશને બાળકેા પ્રત્યેની શારદાની બેદરકારી અંતરમાં ખુંચી

"રામા! ગંગાને બેાલાવ." સતીશે પાસે ટેબલપર રામાને સુચના કરી. રડતેા ગંગાને બેાલાવી લાબ્યેા.

"ગંગા! આજે અરૂણને શું થયું છે? એ કેમ દેખાતેા નથી?"

"હજી, એને આજ સવારથી તાવ ભરાબેા છે સાજના તેા દીવા પણ બરમ લાગતું હતું. હમણાં તા બાઇ તુ ગયા છે. મેં બાને સવારે કહ્યું હતું."

"ગંગા! સવારે યમેાગીટર તેા પૂછવું હતું, કે ડાક્ટર કેટલેા છે તે બપોર તેા પડે!" શારદા તડુકી.

"હા, મને એ જેનાં નથી આવડતું." ગંગા, આચકાના અવાજમાં બેાલી. એને પેાતાનેા એ અજ્ઞાન પુરવા લાગ્યેા

"ગંગા! તમ હું હમણા આવું છું. કહેતાં સતીશ બાધ પાસ ઉઠયેા. શારદા બાળકેા પ્રત્યે બાવતી બેદરકાર રહે છે તે એણે આજે જ અનુભવ્યું. એના પણ એને પેાતાનેા ન હેાવા જણાયેા.

સતીશે બાળકેાના ઓરડામા પ્રવેશ. પારણામા

સુતેલા અરજીને માથે હાથ મુક્યો, એનો અરજીનું નામું મોકળું થયું. "જાગો બા, આપ જમી રહ્યાં હોય તો એમને કહે કે ધર્મેગીદર સાહેબ અહિં આવે."

ઉતરવા જ ડારદા કાયમાં ધર્મેગીદર સાહેબ આવી. સતીએ અરજીનો તાબો માર્યો, પારો ચઢ્યો પર હતો.

"ગંજા બા હમણાંને હમણાં ડોકટરને તેડવા મોકલજ, અને અરજીને માથે કોલન બોટરનાં પોતાં મુકવાં પડશે, ડારદા!"

"કેમ! શું અરજીને પાછો તાવ ચઢ્યો છે?"

"હા!" અરજીને માંમ હામ દેરાતા સતીએ ઉત્તર આપ્યા.

ઓટલામાં અરજી જાગ્યા, અને સતીએ સામુ જોઇ, રડતાં જોયો, "મારે બા પાછે જવું છે."

"ના બાપ! હમણાં આને છે!" કહી સતીએ અરજીને ખોળામાં લીધો ઓટલામાં ડારદા આવી. કાયમાં ડોકટરની કરતૂ ઓના અંતરમા માતૃપ્રેમની જ્યોત પ્રકટી. મનમા પસ્તાવા મના હતો, કે જો મેં રહ્યકારથી અરજીની કાળજી રાખી હોત તો કયારે તાવ ન ચઢત.

"બેટે, આ અરજી તમારી પાસે આવતા રડે છે," કહી સતીએ અરજીનો ડારદાના કાયમા આપ્યો. ડારદાએ ખોળામાં સુવાડી માંમ પોતું મુક્યું.

"બંગા! અરજી માટે નોંધ બીજાનું કર, ઓટલે ઓની પાસે બોલાય."

બંગાએ બીજાનું કરી અરજીને પર સુવાડ્યો, ડોકટર આવ્યા અરજીને તપાસી બોલ્યા, "ચિંતા જેવું, બાબાનો જાતીએ અને પાંચમો મેક કરવને. તાવ ચઢવાનો છે. ચઢવી પણ ના માય તેની પાસ બંગાળ રાખવો. નહીં તો કદાચ ન્યુમોનીયા થવો ઓવા પારતી રહે છે. ઓનું પેટ પણ સારું નથી, માટે સુધારાની જરૂર છે મેકને બદારી સાથે મોકલીશ, ઓટલે દવા લાવાં," કહી ડોકટર ચાલ્યા

"ડારદા, અરજીને સાબો તાવ આવ્યો હશે!"

"બહેન ઓવું તો નાનાના બાળકોને થોડાક ઝુમાવ આપી પેટ સાફ કરવું જોઇએ બીજું આને તો જરા ડારદા પણ છે, તેથી તાવ આવ્યો છે નહીં જરૂરી, સારવાર બરાબર કરજે. વાર કું રાત લાગશ" સતીએ રડવાને દવા લેવા મોકલ્યો

"ડારદા! બીજું ન લખાવીશ. ડોકટરથી બાળકોને જરા પણ સંભાળ લેવાતી નથી."

"પણ ઓમા ! શું ધારે કરવાની હતી! ઓ તો બંગાનો તાબો, કે ઓણે અરજીના સુલાબ આપ્યા નહીં."

"બા, જો આવી દહારી ગુસ્સ થાય છે. તો કે કરે સે બંગાથી તો ન મારા. ઓ તો દહારી સમજી બાદર બંગાને રમાડી. ઓ બાપુ કરે પણ સમના તો દહારે આવી જોઇએ ને!"

"પણ બહેન તો ગ્રાહકજ મળતો નથી. દહારે દહાર બાબાનું કહ્યું બાપું હોય છે. તમેજ કહો છો ને કે સમાજમાં બાબાથી પણ સમાવાનું નાં છે."

સતીને બોલાવી ગુસ્સ જબાબ તેણે કહ્યું: "પણ તને તો ઓમ બહેનું કહ્યું, કે પોતાનું પર, બાળકો, રમકડાં મુકી, ફકત બેનપણીઓ અને મોજ ખાતર બહાર દરેવાજીજ બધુ તબદુવાનું મળે છે. આજો, કયે તો કું પણ તે બહું બોલી ગ્રેમ ન કરીશ."

બીમે બીજે અરજીની તબીયત પણ અને પણ બગડતી ગઇ. ડારદાએ બાબાને ઉિનગરા કરી. અરજીનો બહે પગે બાકરી કરી પણ તે પણું ગોકુ હતું ઓ દરમ્યાન બાબાએ અરજી બાપા રનેહીઓને રડતા મુકી, આ જીવ-સંસાર મુકી આલો મયા.

ડારદાના હૃદયને આવી બધુ દુઃખ થયું. લહેજે બધે બહાર જવાનું મુકી દીધું, બાબો આવ્યા દિવસ પરમા જ બાજબાંનો ગમ ભૂલી રહેતી. બાબો - અરજીના ગમ બાજબી તો ઓની પાસેથી નહીં આવી જાય!!' સતીએ પણ બધુ મુકયા છતાં દુઃખના ગળાનું કારણ થયું સતીયની પબી બહેનતથી, બાબો "દુઃખનું ઔષધ દહાડા," ઓ બહેનના પ્રમાણે ડારદાનો કલેશ ઓછો નહીં. જેમ કહેરના બનાવબાગના જખ્મ, બાળકને શિક્ષણ બાપવું કરે કર્યું. તેમ ઓના હૃદયમાં પબી ડાતી થયા બાજબી પબ ઓની બા કોઇ જતી, બાને બધાં ચોકાનાં બાપ બહેનો હોય, તમ બધા બાળકો તેને રમાડી. ડારદા પોતાના હૃદયના ઓક બાળકને મુબારી અનેક બાળકોની બાવા બની પણ ઓ ભેગ સ્વજનદારીથી નહીં પણ – બદ્યાનતાથી પરાણુ બાબાયેલો છે એ વિચાર બાવતા ઓનું બાતૃહૃદય રડી ઉઠતું. અરજીનું રોગબય મુખ બાંતરદ્રષ્ટિ બાવતા તરવરતું બાને ઓના કોમલ સપર્શનો જેવો વેદના ઉઠતી બાને વેદના દબા વતા ઓ બીજાં નમાણા બાળકોને કોળે પણ ઉલાસથી બાપતી

પારસીઓ

મારે ગુજરાતમાં ભયંકર દુષ્કાળ પડ્યો છે. હજારો ઢોર ભખ મરે છે.

* * *

રાષ્ટ્રપતિ શ્રી. સુભાષચંદ્ર બોઝે પ્રજાજોગી એક અપીલ બહાર પાડીને ચીનાઇ બને રંગેતીય પ્રજાની બાર્થિકદારીક મદદ પહોંચતી કરીબોને પસંદગી બાપવા જણાબ્યું છે.

* * *

કલકત્તા બાને રાયપુરના ના. મોર્ડ મંત્રિબાના વિષયમા મેડી તીબ્રતાનું બાડોલબર ના. ૨૫ માર્ચે બવસાન પામ્યું છે.

* * *

બખીલ ઠીંદ બ્રો પરિષદનું તેરમું બાધવેશન દીલ્હી બાને ડીસેમ્બર તા. ૨૬ થી તા. ૩૧ સુધી મળશે.

* * *

મુબાઇમાં સો. ઇ. જ સાવેંત નામના માણસે બાંદ્ર સામે ડકર ડીએ તેવો રંગ બનાબ્યો છે. બા માટે તેને ઓ. બાઇ. સી ઓ. ઓ તેને ચંદ્રક બાપ્યો છે.

* * *

લંડનમાં ડકર ગબાબે છે કે મોટો બાને ઓક ઝવેરીની દુકાનમાંથી પા. ૬૦,૦૦૦ ની ચોરી કરી ચોરો ભાગી ગયા છે. પ્રથમ તેઓએ દુકાનના કેશીયરને તેને ઘેરેથી પકડી તેને બાગે પાટા બાંધી મોઢે ટુચો મારી બાદી સબ લીધી બની બને પડીગાસ લુંટી લઇ તેને જવા દીધો બતો.

* * *

અગોરીકાએ જર્મનીનાંથી પોતાના એલચીને બોલાવી લીધા તેથી રીતે હિટલરે અગોરીકાથી જરમન એલચીને બર્લીન બોલાવી લીધા છે

* * *

નોરવેની રાજી મોકનું ગયા રબીબારે લંડન બાં બવસાન થયું રાજા ઓકવર્ડ બાનબાની તે શ્રીજ દીકરી બની બને ૧૮૬૬ ના નબેમ્બર ના ૨૧ માંગે તેનો જન્મ થયો બતો.

ન્યુઝીલેન્ડની ઓક બ્રી બાયીસ બાર ગેમનકે ૧૭ બબલ જોડકાંઓને જન્મ બાબી દુનીબાનો રેકોર્ડ નોંધાબ્યો છે. તેમાના પાંચ જોડકા જીબ છે. બાયીસ ગેમનકની બા જોડકાબાંમાંજ બે દીકરીઓએ પણ જોડકાને જન્મ બાબ્યો છે.

* * *

પ્રજાસત્તની રાબણી ફરીકાએ ગુરૂબાર તા. ૧૭ મીના ઓક પુત્રીને જન્મ બાબ્યો છે તનું નામ દીરીપાસ પાડવામા બાબ્યું છે

* * *

ધીરીસ બામની સબાએ બાજે પહેલી મુદતને માટે ઓક બબલકર દાબલ મરબુની સજા નાબુદ કરવાને બદલે બાજની બેકસરની ૨૨ાર ૬૯ બિરૂદ ૨૧૪ મત પસાર કર્યો છે.

* * *

બાબરડીન (સ્કોનયુકબાર્ક) બાને ડેટલાક બબલ ઉપર પા. કે. ઇ. પીટ્રોના મકોલો બવસાન બાદ તેમના પુંદીબે કોરોનેશન ફીબા સેબલગલ સોસાયટી નામની સંસ્થા સ્બાપી પોતાના સ્બર્ગસ્થ પિતાના સ્મારક તરીકે બાબરડીનમાં ઓક તાબીલ રકમ પા. ૧૮૦૦ ના બાર્થે બાપિસાની ઠરાબ કર્યા છે તેનું બાતમુકૃત્ય બાયીસ સી. ઓમ. ગો.ઓનો બાને બબલ રીતે કરવામાં બાબ્યુ હતું.

ઓક્ટોબર ના. ૩૧ મીના વસતીપત્રક મુજબ ઓકલીનની કુલ વસતી ૪,૩૮,૮૮૦,૦૦૦ ની છે તેમાં કટલી બહારે વસતા કટલીયનોનો પણ સમાવેશ થાય છે.

* * *

કેપટાઉનના રેલવે બેની ગોદીના શેડમાં ભયંકર આગ લાગવાથી પા. ૨૫,૦૦૦ નું નુકસાન થયું હતું અને ચાર જણ બળી ગયાં હતા.

* * *

મી. જે. ઓગ. ડોકગેયરને નીટસેટલર્સલેન્ડ યુનીવર્સીટીના ચેન્સેલર નીમવામાં આવ્યા છે તેમની પહેલાં ગે વાન રેનબર્ગ ડીનના આર્ચર ઓફ કેનોટ પરસપતા હતા.

* * *

ઓવરપોર્ટના સૈનદ કાદર બાદશાહ અને બીજા કેટલાક મુસલીમો દીનાપોર કીમરમાં હજ પડવા મકકા ઉપડી ગયા છે.

નામલસટરમ (ફ્રાંસપાસ) ના આસીસ્ટન્ટ મેજીસ્ટ્રેટ મી. ઈ. ડી. પોરેલાની આગવા વર્તણુક સહમાનથી મી. જી. પી. ક્લેંટનબર્ગની જગાએ ન્યાય ખાતાનાં પ્રધાન જનરલ સ્મટસના પ્રાઈવેટ સેક્રેટરી તરીકે નીમણુક થઇ છે.

* * *

મી. ટોમ મુજ નામના ૨૨ વર્ષની વયના મોટર મીકેનીક રેઈસ્ટોકામાં લીવીંગસ્ટન અને માનુ વચ્ચે મુકાદરી કરતાં આઠ સિંહ જાગા હતા કેમાંથી બને રાક્ષસો થતી એક બચ્ચા એક ડર ખાઈ હતા. એક બહાર મરી ગયો હતો.

* * *

સેનન સીમીટેડ કેમીસ્ટસ બાઝવન સ્ટીરેહટર મી. રેમેલ ફ્રેરકસો બેલાના વસીયતનામામાં પા. ૫૦,૦૦૦ ની રકમ મેકીના કામદારો માટે બેનવાન ફન્ડ તરીકે મુકી ગયા છે.

કમાલ અતાતુર્કની દરખાસ્તો

કમાલ અતાતુર્કની [illegible] ગયા બેઠકારે અંકારામાં રજુ કરી. મરહુમના વાલમાં મુલીયતમાં આવતા સરકારી મકાનોપર વાપરતા નીચા કરવામાં આવ્યો હતા. દરખાસ્તના મુસ્તીબોએ બોરે [illegible] ૩ ટકાનો બોજ રાખ્યો શેક બાજ્યો હતો. પ્રીસિડેન્સીયલના મુસ્તીબોએ પણ બોજારના ૨ થી ૩ ટકાનો બોજ કરી શેક બજ્યો હતો. કમાલ અતાતુર્કને બાલેમ બાજદી આપવાને ઉત્સાહ એક લાખ સેકોના સરપ્લસના ૨૧ ભરી ગયા અને બંધાર હાલતમાં હતા અને દરખાસ્ત સ્વીકૃત અને બાળકો બોનવાન થઇ ગયા હતા

૬૨ ચેન રચની દરખાસ્તો

બેરીલમાં જર્મન બોલ્સો ૬૨ ચેન રાખ, જેનું એક પોલાન્ડના બહુદા ઉકેરાઓએ ખુન કર્યું હતું, તેની દરખાસ્તો મુસ્તાર તા. [illegible] નીચે રાજનારેથી થઇ હતી. ૬૨ હીટલરને આપવાર આપવા એ દીવસે દરબારમાં રજા પાળવામાં આવી હતી. ૬૨ હિટલર બાપણ કરશે એવું બાહેર થતું પણ તેમ બાપણ નહોતું કર્યું ૬૨ ચેન હીબેનટ્રોપે બાપણ કરતા જણાવ્યું હતું સનાત જર્મન પ્રજા આજે શોકમાં છે. દીરોપી જગત એમ માની રહ્યું છે કે આજ હિટલરના બતાવવાથી આગે આગારી પ્રગતીને બાદશાહી ચકાવું. જુનું જગત ખુબજ બળ છે. પણ નવી બધાર્થેર જર્મન પ્રજા હવે ગુલામ બનવાની નથી [illegible] આ નવા જર્મન માં એ આગારી સામે નવો નિરધાર કરેલ થશે તો સમરત જર્મન પ્રજા બળવાખોર ઉઠશે.

ઈગ્લાંડ–અમેરીકા વચ્ચે વેપારના કરારો

ઈગ્લાંડ અને અમેરીકા વચ્ચે વેપારના કરાર ઉપર સહીસીક્કા થતાં મુકરાર તા. ૧૫ મીએ કરી ગયા હતા. આ કરાર મુજબ અમેરીકાએ મુનાફકરા સીગારમને ૧૦૮ જકાતી છુટ આપેલી છે. બીજનથી અમેરીકા [illegible] થતા પા. ૪ કરોડના માલમાથી પા. ૧,૭૮,૦૦,૦૦૦ ના માલ જકાત વગર દાખલ કરવામાં આવે છે. આ ઉપરે બાકીના પા. ૨,૪૦,૦૦,૦૦૦ માંથી પા. ૧,૧૦ [illegible] ના માલપરની જકાતમાં પહેલાં કરતાં ઓછો અને પા. ૬૦,૦૦,૦૦૦ પરની જકાત રદીયર કરવામાં આવશે. કહેવાય છે કે આ કરારથી બ્રીટીશ ટ્રાફેલાહલની અર્ધિક વિદેશી વસ્તુજ ખુબરી બની અને અમેરીકાનું આ વરસનું જર્મનીના ઉલ્લા બુલવારમાં કુલ્યું પ્રોગ્રેસીવ છે.

જર્મનીમાં યહુદી કુટુંબોની દુદશા

'ન્યુસ ક્રોનીકલ' ના બરલીનનો બાબરપથી બાબુએ છે : બરલીન શહેરમાંના લાખો યહુદી ઓરતો અને બાળકોની વિષમ વસમીજ દયાજનક થયાની છે. દાકતરો ઓકે ઓક સલકના યહુદીને કેદ કરવામાં આવ્યો છે પણ યહુદી ઓરતો, બીકણ રહેલો અને બાળકોદરોને બાબા મુકવામાં આવતા બીજ રીતે તેનો સકંજા બાદ કરવામાં આવ્યો છે અને તેમાં રહેનારા ઓને રોનોરલ [illegible] બરબાદજ બહાર રાખી મુકવામાં આવ્યા છે. યહુદીઓના ઘરોની બારતો ગણ તેની અંદરના માલીકો, કીમતી મિલ્ક વિગેરે જે વસ્તુઓ દેશને બાબા ઉપયોગી થઇ પડે એવી સપથી જગ્યા કરી બ્યુત્રીનમાં મોકલી દેવામા આવી છે અને બાકીની વસ્તુઓમાંથી ફેકટરીકજ બાનવાને બાતર તેઓને રાખવા દેવામા આવી છે

ડૉ. ગુસ્તાવીચ ખુટી જશે

જર્મનીમાં હિટલરને ઉઠાવી [illegible] જગ્યા કરનારોને આંગે પકડાયેલા ઓસ્ટ્રીયાના બાજી ચેન્સેલર ડો. શુસ્તાવીચની જે તપાસ થયાની હતી તે બંધી પળાશે અને ડો. શુસ્તાવીચને ઘોડી મુકવામા આવશે એવી બાબર આવી છે. કહેવાય છે કે મુસોલીનીની વચ્ચે પડવાથી આ તપાસ અટકી પડી છે.

કલકત્તામાં મજુરોનું તોફાન

કલકત્તાથી ૧૨ માઈલ દુર કીડરપુર બજારી મીલ વાળા મકાનમાં હડતાળ પાડનારા અને ચોકીદારીથી નોકરી કરનારા મજુરો વચ્ચે તોફાન જબરાયી બે માણસો બાયો ગયા અને ૪૮ ઘવાયા હતા. ૨૦,૦૦૦ મજુરો આ તોફાનમાં સંડોવાયા હતા અને આજે નવી બસ્તિગત ફુલાલીઓ થતાં બોક મુસ્લીમ અને બોક હીંદુ બાયી બયો હતો. બાથી તોફાને કોમીબાદનું સ્વરૂપ ધીરું હતું. ૧૫૦ જેટલાને પકડવામાં આવ્યા હતા

ગત પખવાડીયાની બેકો

'ગુજરાતી પંચ'—(શ્રી. મો. પ્રેસ, પોસ્ટ કુવા, ચાર રસ્તા, અમદાવાદ. કીંમત આના ૮). સામાજીક અને ઐતિહાસિક રસીક વાર્તાબોથી બરા અંક ભરેલો છે.

'ગુજરાતી'—(શ્રી. પ્રેસ, સામુન બીલ્ડીંગ, ફોર્ટ મુબાઇ કીં. રૂા. ૧) હમેશ મુજબ દળદાર છે, સચિત્ર છે, સુંદર બાબો, બાર્મિક, સામાજીક, રાજકીય કટાબુરીબો અને સમાજોપયોગી આ અંક પણ જોરદાર રસીક છે.

'રવિવાર'—(કલિકાલ બાર્ટ પ્રી પ્રેસ, ૨૦૨ મુબાઇ ૨, કીં રૂા. ૧). આ વખતનો 'રવિવાર' નો દીપોત્સવી બાંક ૩૦૨ બાનોનો દળદાર બનાવવામાં આબ્યો છે. આ અંક વિલાસી ઉપરાંત બાપણ જોવા જેવો અને વાંચીને બાયો ભરેલો છે.

'બાલકલ્યન'—(બાલકલ્યન કાર્યાલય, બાજવાડા, વડોદરા). બાળકો માટે આ રસીક અને જોયદાયક માસિક છે. તેનો દરેકમાં અંક બાળોપયોગી બાબતોથી ભરેલો હોય.

'લિતેરચ્ર'—સુરત જીલ્લા વ. મોગા ગાતી પરિષદ તરફથી આ માસિક પ્રસિદ્ધ થાય છે પરિષદના કાર્યકર્તાઓની જીવીઓ લાયે આ અંકમા બોગ્યજ કરવા અને વિવા બિન વિવાદે પર લેખો બાપવામાં આબ્યા છે.

'ગુજરાતમિત્ર તથા ગુજરાત દર્પણ' સુરતનાં પ્રસિદ્ધ થતા સપ્તાહિક અને **'બભિષ્ય સુબોદય'** સુરતનાં પ્રસિદ્ધ થતા માસિકે પણ દીવાળી બાંકો કાઢેલાં છે.

'શારદા'—(શ્રી. ગોકુળદાસ દ્વારકાદાસ રાબપુરાના પંચોપણા હેઠળ પોદારમાં પ્રસિદ્ધ થતું આ મહાગુજરાતનું' માનીતું માસિક છે. દિપોત્સવી બાંકની કી રૂા. ૧). તેની શૈલી, તેના લેખકોલિ, તેની લોક વાર્તાબો, અને બીજા રસપૂર્ણ લેખો બધાજ પ્રસંશનીય છે. ગુજરાતના માસિકોમાં આ પણ બં'દિનું માસિક છે

'રાંગાનીકા હેરલ્ડ'—(રેસ્સામમાં પ્રસિદ્ધ થતાં આ પત્રે પોતાનો બાજ બાંક કુક મુલ્ક ઉપર બજાર પાડેલો છે. એ દળદાર છે, સચિત્ર છે અને કાંજનીબાકારાં પરી રહેલા લેખો છે. બધો તેબોના પ્રબો તરફની તેના ચારી સાનુની બાપણા બા બાવી છે. જુદા જુદા નેતાબોના બાંકો ફલ્ય બા વિગેરેના બાંક ભરેલો છે

ઇન્ડિયન ઓપિનિયન

રાજકોટનો સત્યાગ્રહ

રાજકોટનો મામલો હાલમાં ઘણો મુંઝવતો થઈ છે. એક બાજુ દિવાન સર કિકલ્ક દરબાર પોરબંદરવાળા સામે આક્ષેપો કરી તેમનો અસંતોષવાની બાબતમાં ફરતા હોવાની ખબર મળે છે ત્યારે બીજી બાજુ કાઠિયાવાડ એજન્સીના કેટલાક વિચાર કરતા હોવાનું જણાય છે. કેસીડિન્ટ મી બોર્ડિલને દરબાર પોરબંદરવાળાને બોલાવવા જે પગલાં ભરવાં પડ્યાં તેમનો વાંધો બીજા કેટલાક હિન્દી સંસ્થાનવાળાઓ સામે ઉપસ્થિત કરવા ઊભા થયા હતા. એમ જણાય છે કે દરબારો પર હાલ કેટલો કાબૂ ચલાવવો એ બાબતમાં પોલિટિકલ સરકારના દૃષ્ટિબિંદુ બાબતે ખાસ ખાસ રાજકોટ નવેસરના સમાચારમાં દરબારો દહેરાદૂન જવા ઉપડી ગયા છે. આ તેઓ પર પોલીટીકલ સરકારનો કાબૂ રહેશે એમ કહેવાય છે. પરંતુ એમ પણ કહેવાય છે કે ખરે ઠા. કેસરી સિં. જય તિલકસિંહ લોધાવાપુરના ઠાકોર કેટલીક બાબતે ઉપર સીલ લગાવ્યા છે તથા ઠિકાણાવાળા સામે પગલાં ભરવાનો વિચાર ચલાવે છે.

રાજકોટના સુપ્રસિદ્ધ વકીલનું અવસાન

રાજકોટના બહુમાનિત વકીલ શ્રી લલ્લુભાઈ ભાણજીભાઈ કુકડવાનું અકસ્માત તા. ૧૫ મીને રોજ અવસાન થયું છે. તેમનું નામ આખા કાઠિયાવાડમાં જાણીતું હતું. તેઓ ગાંધીજીના સહાધ્યાયી હતા અને તેમણે રાજકોટ નગરપા બાલાશ્રમ માટે કાઠિયાવાડ હિતવર્ધક સભાની સ્થાપના કરી હતી.

જમ જમીનો પાછી ફરે છે

મુંબઇની ધારાસભાએ નવા સત્યાગ્રહ દરમ્યાન દરજ્જ કરવામાં આવેલી જમીન પૈકીની જમીનો ખરીદનારને પાછી સોંપવાનું બીલ પસાર કર્યું પછી તે જમીન ખરીદનારોએ ઊંચે વેચવા તૈયાર થયા છે. ગોદા બાજરી જમીનો ખરીદનારા પોતે દહેરાદૂનના કામદે જમીનની ખરીદ કીંમત તથા તે ઉપર બાર ટકા વ્યાજ અને ૧૫ ટકા બદલો આપી જમીન પાછી આપવાનું કબૂલ્યું છે ત્યારે સરદાર બાર્ડો આરોજ સરતોએ જમીન પાછી સોંપવા તૈયારી કરતા હોવાનું કહેવાય છે.

સિંધમાં મોટર બનાવવાની સર એમ. વિશ્વેશ્વરૈયાની યોજના

દીલ્હી ખાતે ભારતિય ઉદ્યોગીક ધંધાનોની બોલાવી પરિષદની બેઠકના સર એમ વિશ્વેશ્વરૈયાએ દૌર્દ મા મોટર ફેક્ટરીની સ્થાપના માટે પોતાની બાબતની સૂચનાઓ રજુ કરી હતી. તેમાં જણાવવા માં આવ્યું હતું કે દૌદમાં મોટર-ઉદ્યોગ સ્થાપવાથી દેશના બજાર માટે અનિવાર્ય જરૂરતના વિભાગો અને ગલ્લા બનાવવાના ઉદ્યોગોની સ્થાપનાનો માર્ગ સરળ બને જુદી જુદી પણ જરુરી મોટર બનાવવાના કારખાનાં માટે કુલ્લે દોઢ કરોડ રૂપીઆની મુડી જોઇએ જેમાંના ૬૦ ટકા ભાગ અને સ્થાપકોના ભાગે બાકી ૪૦ ટકા રૂપીઆ ટકા ચાલુ રાખવા માટે જોઇએ. આ દોઢ કરોડ રૂપીઆની મુડી નીચે મુજબ ભાગો કરવાની સૂચનાઓ છે:—(૧) ૬૦ ટકા રૂપીઆના ૬૦ લાખ ઓર્ડીનરી શેરો રૂ. ૧ કરોડ (૨) એટલાં રૂપીઆનાં ઓછા બેવડા ૬૦ ટકાના પ્રેફરન્સ શેરો ૬૦ લાખ (૩) એટલા જ દરના રૂ. ૬૦ લાખ જાહેર પબ્લીક પાસે ૫ રૂપીઆના નાના શેરો પધ પાડવા. કારખાનું મુળકીમાં બાકીનું પણ સગવડતાવાળું છે ને બાંધતાં ૬૮ થી ૨૪ માસ લાગશે. તેનાં યંત્રો પણ કાલ તુરત તો ૬૦ ટકાજ મોટરો અને પાંચ ટકાજ ટ્રક બનાવશે. આ કારણોની મોખરેની કોઇ મોટર વિદેશી મોટર કંપનીની નકલ જેવી આવશ્યક પણ પડશે. આ મોટર દૌદમાં બનશે તો આજ સંયોગો બદલાતા રાખવા ઉપર દોઢ કરોડની મુડીપર પ્રતિ વર્ષ ત્રીસ લાખ રૂ. તો નફો મળશે. આ ઉદ્યોગને દૌદા સરકારે પણ કરેક વિશેષજ્ઞ અને મદદ આપવી પડશે આ કારખાનામાં શરૂઆતમાં તો માત્રીકમ પાકર ચેસીન્જર કાર ટ્રેન્ચ ૩. ૮ ટ્રેક, ટ્રેક્ટર ૪ પ્લોગેમ જેવી ચીજોમ અને દોઢ દશ-બાર ટ્રક બનાવવામાં આવશે. પછી બધી ઓલ્ડીન જેવી ટ્રેક વગેરે પાવરની ગાડીઓ બનાવવામાં આવશે.

હરિપુરા કોંગ્રેસમાં પસંદ થયેલા નેતા

હરિપુરા ખાતે રાષ્ટ્રીય મહાસભાના અધિવેશન અંગે રૂ. ૫૮૨૦૦૦ની આવક થઇ હતી અને રૂ. ૫૬૦૦૦૦નું ખર્ચ થયું હતું. આમ સમિતિ પાસે ૨૨૦૦૦ની પુરાંત રહી છે, જે બબારથ્ય આનવાર સુરજદાસ પ્રાંતિક સમિતિને બચાવે કરી દેવામાં આવશે. આ ચોખ્ખા નફાનો અર્ધો ભાગ આ ડો. મહાસભા સમિતિને બાકી તરીકે આપવામાં આવશે.

કીલ્લા પર ઝાંડા

મુખ્યમાં તાજેતરમાં દેખાવોમાં આવેલી 'ધી ડમ' કીલ્લા સામે પોલીસની ગોળીથી કાંદી નીકળેલી હોવાથી, નામ મુંબઇ સરકારે રાષ્ટ્રીય સ્વમાનને ઠસકું પાડે એવા બનાવ કરાવી નંખાવ્યા છે તેમજ પરદેશી કીલ્લો દૌદમાં આપવા કરવારાઓને નામ સરકારે બોલી બોલવાથી આપી છે કે ભવિષ્યમાં દૌદના સ્વમાનને હિબાપાત થવાથી એવી કોઇ પણ કીલ્લા પ્રત્યે ગાંધીબાજી ગણી કરવામાં આવશે નહિ.

હૈદરાબાદમાં દમનનીતી

હૈદરાબાદ રાજ્યે ખોકસમુહની ગતવિધિ દાબવા માટે મોઠું વિધિબંધનની જેમ કેટલાક ચહલકમા બહાર પાડવા છે. પ, નવેમ્બરથી નાગના દોઢ નેતા કેટલાક દિવસોથી અદશ્ય થઇ ગયા છે. તેમને ૧૫ વર્ષ માટે નાનપુરના આદમાં ચોરાયાં આવ્યા જણાય છે. મિતસુપના નાગના આગેવાન મુસલીગોએ દૌદ સરકારપર ફુલ્લો કર્યો તેથી ૧ મુસલીમથું મરણ પણ થયું

આજની બેઠક

આજની મહાસભાની બેઠક માટે કરીયાર જગ્યા બદલવામાં આવી છે અને ત્યે ટિલાવાડ પાછળ પણ કરવામાં આવી છે આ સ્થા જબલપુરથી ૧૮ કલોમ્ય અને નાગપુરના મુખ્ય રસ્તાપર છે. આગાસે બાંધેલા કપાના લોખે જમીન બાર પાછળ આકરો બાપ નાખવા હતા.

એક હોવા છતાં બીજી ચાર સાથે લગ્ન કર્યાં

સુરતના સુપ્રસિદ્ધ પારસીઓ નાગર મુહરથ શ્રી કુવિરા પુરાલરાજ ગદ્દીનાએ એક પત્ની અને પુત્ર હોવા છતાં બીજાનીજ ગાલિની ઉષા નામની કન્યા સાથે કરી લગ્ન કર્યાં છે. તેમનાં પ્રથમ પત્ની કેળાપણા અને સુશિક્ષિત છે, છતાં આ પગલું શા માટે ભરવામાં આવ્યું તે કોઇ જાણતું નથી. શ્રી કુવિરાએ સમજાવવાના પત્ની અર્ધા ગયા હતા. સુરતમાં આને નામદ ગાલિના ભાગી ભાગ્યભાગ્યાદ મચી ગયો છે.

ઘરચુરણ

જેલપુરના કામના મેપારીઓએ રાજકોટ સ્ટેટ પાસના મીણનું કામ નહિ લેવાનો ઠરાવ કર્યો છે.

* * *

સોનીએ ચલિયા ઉંક પાસેથી લોન લીધાની બાબત બહાર આવ્યા છે અને કમ્પાસીમલ બેંક પાસાયા બાબુ તે ગોટી રકમ સંભાર છે એમ જણાવાયા છે

* * *

પ્રાંતિજના ગરના પીઢાપાળા સાધકવાડી ૬૬ સાંધી ૬૬ આપાત કરી ગોરધાપટેલ્સ બધુ પ્રમાણ આ ચેયતાં પકડાયાથી અમદાવાદના કોર્પોરેટ સહર આદેશનુ પીઠું બાંધ કર્યું છે.

* * *

રાજસભામાં સર પ્રીંકોજ રોકનાના અવસાનથી ખાલી પડેલી જગ્યાએ મુંબઇના શ્રી એમ. એમ. દક્ષાલ (બેરીસ્ટર-એટ-લો) બીન હરિફ સુંટાયેલા જાહેર થયા છે.

* * *

મધનિષેધ ધારાધારક સમિતિએ અમદાવાદ ના કંપૂર્ણ દારૂબંધી કરવાને સુચવ્યું છે, કેમકે પરવાનગી આપ દારૂઓની સંખ્યા દિન પ્રતિદિન વધવા લાગી છે.

ખબરપત્રો

ડયૂરબનાઈના સમાચાર

ડયૂરબનાઈથી લખાયેલા છે કે મહાત્મા ગાંધીજીની જયન્તિને દિવસે રા. વા. એમ. પેલાણીના સહાને બહેનો તરફથી ગરબા વિગેરેનો કાર્યક્રમ રાખી ઉત્સવ રીતે જયન્તિ આવા માગની બહેનોએ બેંગી મળી ઉજવી હતી.

ગાર્ડટપેન-સ્પ્રુટમાં ઇન્ડિઅન કૉંગ્રેસ તરફથી ઓકટોબર તા. ૨ જીએ જયન્તિ ઉજવવા ખાસ મીટીંગ બોલાવવામાં આવી હતી અને રા. ઝીણાભાઇ મકવાણા તરફથી બાગરહણીનામાંથી પ્રાર્થના કરવામાં આવી હતી અને મહાત્માજીને દીર્ઘાયુ ઇચ્છનારો સભાએ ઠરાવ કર્યો હતો.

રા. મુ. બી. મહેતા ડરબન જવાથી ગાર્ડટપેન-સ્પ્રુટમાં ઇન્ડિઅન કૉંગ્રેસની ખાસ મીટીંગ બોલાવવામાં આવી હતી જેમાં તેમનું પ્રમુખ તરીકેનું રાજીનામું રજુ કરી સર્વાનુમતે રા. વા. એમ. પેલાણીને કૉંગ્રેસના પ્રમુખ ચુંટી કાઢવામાં આવ્યા હતા. રા. મુ બી મહેતાએ પ્રમુખ તરીકે બજાવેલી સેવાઓ માટે સભા એ તેમનો આભાર માનનારો ઠરાવ પસાર કર્યો હતો.

હિંદુ સેવા સમાજ

રા. મુ. બી. મહેતા હિંદુ સેવા સમાજના પ્રથમ પ્રમુખ હોઇ તેમનું રાજીનામું મંજુર રાખી તેમની જગાએ વા. વી. એમ. પેલાણીને સર્વાનુમતે પ્રમુખ તરીકે ચુંટવામાં આવ્યા હતા.

કમાલ અતાતુર્કનું અવસાન

દરબાના પ્રેસીડેન્ટ કમાલ અતાતુર્કના અવસાન ના સમાચાર રેડીયોનો મારફત બીજે દિવસે સાંજે ગાર્ડટપેન-સ્પ્રુટમાં ઇન્ડિઅન કૉંગ્રેસની મીટીંગ રા. પેલાણીના પ્રમુખપણા હેઠળ બોલાવાઇ હતી. મુસલમાન બંધુઓ પોતાના સમાજ ના ક્રમથી ફરજરૂપી ૮–૩૦ વાગે સભામાં હાજર થયા હતા. સભાને હિલચોલ્લનો ઠરાવ પસાર થયા બાદ મી. અરબામહમદ આમુખ આવા તરફથી સ્વર્ગસ્થના કુટુંબને શાંતિ બક્ષાવા ફરાત માંથી આગત પાઠ કર્યો હતો ઠરાવ દરમ્યાની સાઠ સભાના નવા પ્રમુખ ઉપર બોલાવવામાં આવ્યો હતો જેનો જવાબ દરબાના પ્રેસીડેન્ટ તરફથી કૉંગ્રેસના પ્રેસીડેન્ટ ઉપર આવી ગયો છે.

રા. રામનાથ ત્રિકમદાસ

સાપકલપર દુનીયાની મુસાફરીએ નીકળેલ રા. રામનાથ ત્રિકમદાસ રોડેસીયાની મુસાફરી પુરી કરી સ્યુકરૂબોખાઇ આવ્યા હતા તેમને સરકાર કરવા કૉંગ્રેસની મીટીંગ બોલાવવામાં આવી હતી. જે બાબતે પોતાની મુસાફરીના શોધ અનુભવો મીટીંગના વર્ણવ્યા હતા મેસર્સ એ. બોકારા એન્ડ સન્સના તે મહેમાન તરીકે રહ્યા હતા અને વિદાય થતી વખતે કૉંગ્રેસ તરફથી એમના મુસાફરી ખરચ માટે સારી રકમની પર્સ બાર્ધવ કરવામાં આવી હતી.

આર્યન ક્રીકેટ ક્લબ (પોર્ટએલીઝાબેથ)

આર્યન ક્લબ અને સ્વરાજ ક્રીકેટ ક્લબ વચ્ચે કપ મેચ તા. ૧૮ નીએ રમાઇ હતી. પહેલી બેટીંગ આપ ન ટીમે લીધી હતી જેમાં એ નારણે ૫૫ રન નોટ આઉટ, એન. આમલી ૨૭ રન, ટી. બાંડલા ૧૰ રન અને વા રને ઓલ આઉટ થયા હતા. આર. કુપરે ૧૮ રન આપી ટી. પકયાગીએ ૨૧ રન કર્યા હતા. આર્યન ટીમે બેટ ઇનીંગ અને ૫૧ રને જીત મેળવી હતી.

ભારત યુવક મંડળ

ભારત યુવક મંડળ (સ્પોરેન્ગ્રેસોસીએશન) ના કેપ્ટન રા. પાગનદાસ પ્રભાએ જણાવે છે કે: ભારત યુવક મંડળ તરફથી તા. ૪–૧૨–૩૮ ના રોજ ભારત સમાજના હોલના મેદાનમાં એક જંગી મેળાવડો કરવામાં આવશે જેમાં દરેક ઓર્ગેનીક–રીપોર્ટ–તેમજ આગામની ફરીકાઇ બતાવવામાં આવશે. કોઇ પણ દીંદા યુવકો એ લાભ લેવા હોય તો તા. ૩૦–૧૧–૩૮ સુધીમા પોતાનું નામ નોંધાવી જવા કૃપા કરવી. મંડળ મારો ૨૫ યુવાનોના નામ નોંધાયેલા છે અને દરરોજ સવારે ૫ થી ૭ વાગ્યા સુધી ભારત સમાજના હોલમાં ટ્રેનીંગ કરે છે. મેચવાળો તા. ૪ થીના રોજ બપોરે ૩ વાગે થનાર છે. આવો અમુલ્ય લાભ લેવા દીંદા યુવકોએ ચુકવું ન જોઇએ. આવતા અંકમાં યુવકોના નામો જાહેર કરવામાં આવશે આ ફરીકાઇમાં નાની ઉમરના બાળકો પણ ભાગ લનાર છે અને બહેનોનો પણ સમાવેશ થાય છે. ૧૨ વરસના સભ્યોનું એક નોખું પ્રુપ ગોઠવવામાં આવનાર છે.

ક્વેસ્ટામાં ભયંકર વાવાઝોડું

ક્વેસ્ટામાં તા. ૧૧ મીએ બપોરે લગભગ બે વાગ્યાના સુમારે ભયંકર વાવાઝોડાની સાથે વરસાદ તુટી પડયા હતો. કેટલાક દીંદા ઝાડોના થડો તુટી પડયા હતાં તારો ટેલીફોનીકલીનના ગાર્ડનમાના પ્લેટફોમો આડા થઇ ગયા હતા અને ઘરો પતરાંના હતા પાવાઝોડાને લઇને સ રણકોટ બાયના ઘરનો પાછળો ચરીયો ઉડી ગયો હતો અને કેટલાક પતરા પણ ઉડી ગયા હતાં અને પણ ઘરોના માળી જવાબ ગયા હતાં આખની દીવજીની બત્તીઓ પણ બે દિવસ બંધ થઇ ગઇ હતી.

ક્વેસ્ટાના હિંદુઓ માટે સ્મશાન

ક્વેસ્ટાના હીંદુઓએ પોતાને માટે અલગ સ્મશાનની માગણી કાઉન્સીલને મોકલી હતી તે મંજુર થઇ છે અને કલર્ટ લોકો માટે રાખવા માં આવેલી જમીનની બાજુમાં એક ટુકડો આપવામાં આવ્યો છે.

શ્રી ટ્રાંસવાલ હિંદુ સેવા સમાજ

વાર્ષિક જાહેર સભા

શ્રી. ટ્રાંસવાલ હિંદુ સેવા સમાજની વાર્ષિક જાહેર સભા તા. ૪–૧૨–૩૮ ને રવિવારે બપોર બાદ ૨–૩૦ વાગે ટ્રેડસ હોલમાં (કર્ક સ્ટ્રીટ) નીચે પ્રમાણેના અગત્યના કામકાજ માટે મળશે.

કામકાજ:—

૧. સમાજનો વાર્ષિક હેવાલ અને હિસાબ.

૨. ગાંધી ભારત વિદ્યાલયનો વાર્ષિક હેવાલ અને હિસાબ.

૩. હિંદુ ક્રિમેટરીમનો વાર્ષિક હેવાલ અને હિસાબ.

૪. અધિકારીઓ અને કાર્યવાહક સમિતિના સભ્યોની ચુંટણી.

આ સભામાં દરેક હિંદુ ભાઇને વખતસર પધારવા વિનંતી કરવા માં આવે છે.

ઝી. વે. પારેખ.
નોહાનીઅર્થે, ૨. ઉ. મીર્ઝા.
તા. ૨૧–૧૧–૩૮. જો. મા. સેક્રેટરીઓ.

મફત મફત મફત

જેઓ દરમ્યાની એપ્રુફમ માટે પોસ્ટેજ માટે ૬પ્રાવ કરશે તેમને ૫૦ ટીકરન્ટ કરીને મફત આપીશ. ભરવાળવી કરી હશે તે પણ કરીશ. લખો—

નારણજીભાઇ હરિભાઇ પટેલ,
પી. ઓ. બોક્સ નં. ૬૬૨, ડેરબનીબાજાર.

વેચવાના પુસ્તકો

બાળ સાહિત્ય—નવલકથાઓ—ધાર્મિક સાહિત્ય—રાષ્ટ્રિય સાહિત્ય—કાવ્યો વિગેરે

દક્ષિણા મૂર્તિ વિદ્યાર્થી ભવન પ્રકાશન મંદિરનું સાહિત્ય

	પા.	સી.પે.
૮૦ પુસ્તકોનો સેટ	૧	૧ ૬
૫૦ ,, ,,	૦	૧૫ ૬
૨૫ ,, ,,	૦	૮૨ ૬

નવયુગ વાંચનમાળા

બાળપોથી	૧	૦
૨ જી ચોપડી	૧	૬
૩ જી ચોપડી	૧	૬
૪ થી ચોપડી	૨	૦

કરાચીકૃત મુળાક્ષરની સચિત્ર બાળ પોથી — શી. ૧ ૬.

સરકારી શાળાઓમાં ચાલતાં પુસ્તકોમ

	શી.	પે.
બાળપોથી	૦	૬
૧ લી ચોપડી	૦	૯
૨ જી ,,	૧	૦
૩ જી ,,	૧	૩
૪ થી ,,	૧	૧
૧ લી ચોપડીના અર્ધે	૦	૬
૨ જી ,, ,,	૦	૯
૩ જી ,, ,,	૧	૦
૪ થી ,, ,,	૧	૧
ગુજરાતી રેતી ડીક્ષાય ભાગ ૧	૦	૬
,, ,, ,, ભાગ ૨	૧	૦
અંકગણીત સાક્ષકારવાળાનું	૨	૬
બાકરણ બાસરનું	૧	૩
ગુજરાતી ભાષાનો ઇતિહાસ (અંગ્રેજીના કુલ) નવી આવૃત્તિ	૨	૦
ગુજરાતી ભાષાનો દીક્ષનેરી નાની	૫	૦
ઈંગ્લીશ ગુજરાતી ,, ,,	૫	૦
ગુજરાતના ઇતિહાસની સાદેલી વાતો	૧	૦

રાષ્ટ્રીય સાહિત્ય

મારી જીવન કથા (પં. જ. નેહરૂ)	૧૨	૧
સત્યાગ્રહની મિમાંસા	૪	૬
અહિંસા	૩	૬
અને મજુરી કરનારઓને	૨	૦
ગ્રે સેવા	૨	૬
ગ્રંથ બનવસ્થા	૪	૦
ખરી કેળવણી	૪	૦
બાબરી ટુચકો ભાગ ૧–૨	૫	૬
,, ,, ભાગ ૩ જો	૭	૬
બાપુ વિચાર દોહન	૩	૦
ટકપદીના સાર	૧	૬
ગ્રામ ભજન મંડળી	૧	૬
નરસૈંન બાળક	૧	૩
અર્ધનારી પ્રતિમા	૩	૬
બાળક દાંડુરંગ	૪	૬
બાપુના તહેવારોનો ઇતિહાસ	૧૧	૬
સોક ગંગીત	૧	૬
સ્વરાજી સમાજ	૨	૦
સીતા હરણ	૩	૦
ગ્રજ વાર્તાઓ	૪	૦
બાબા પાબૂની કથા	૫	૬
જેલ ડાયરી મ. ક. ગાંધીજી	૨	૦
પરદેશી કાપડની બાયે કેમ હરીફાઇ	૨	૬
પ્રાણ પ્રતિષ્ઠા	૨	૬
નીતિનાથને મારે	૨	૦
ધર્મ સંસ્થાપન	૧	૬
તારે કરીશું શું?	૨	૬
,, ,, ,, ઉતરાધ	૨	૬
ગોલમેજીકામ ને બીજી વાતો	૧	૬
નારાયણ અને બીજી વાતો	૧	૬
ખેડૂત શિકારી	૧	૦
ગોળમેજીમાં સંપીલ્હ	૨	૦
,, ,, બાકું પુરા	૪	૬
મારવાડની દહાડી	૪	૦
,, ,, બાકું પુરું	૪	૬
નવા ગીતો ભાગ ૧ લો	૧	૬
,, ,, ભાગ ૨ જો	૧	૬
ઝંડાધારી	૨	૦
મહાસભાના પ્રમુખો	૨	૦
જેલોક્ષ વિરપુરદર્શી	૨	૦
બાર્મજીનો મુક્તિ સંગ્રામ	૪	૦
કુરબાનીના પ્રસંગો	૨	૦
સાગર બહાર	૨	૦
વિરાટ ગામે ત્યારે	૩	૦
સોરઠ રાણી	૫	૬
સહકાજ	૪	૦
વીર જગદેવ	૪	૬
હંમિરબાનની બાળ વાર્તાઓ	૨	૬
પુંડરીકના પરાક્રમ	૧	૬
ડું બ-કબોર કેમ બની	૫	૦
સમાજની બેડીપર	૪	૬

ધાર્મિક સાહિત્ય

બાળ દોહન ભાગ ૧	૭	૬
,, ,, ભાગ ૨ જો	૬	૦
દક્ષિણ મૂરત	૩	૦
પરમાર્થોદ્ધાર	૧	૦
સ્વામી શ્રિષ્ય સંવાદ	૧	૦
ગ્રંમગ પ્રભાત	૧	૦
મેરી અને મેસ્સ	૫	૬
બાદી શિખામણ	૧	૦
સ્વર્ગમાં ઇસ્ટર્ન પા. પુ.	૪	૦
કવિતુક વચન–ગોલમાળા	૫	૦
બાતક કથા	૧	૬
પરમહંસ રામકૃષ્ણના બોધવચન	૨	૦
બનાસક્તિ યોગ	૧	૦
ગિતા બોધ	૨	૦
ઉપનિષદ પાઠાવળી	૪	૦

નવલ કથાઓ

બંતરની બ્યથા	૪	૦
પત્ર બાલકના	૩	૦
ગંભીર હદય ૧ લા નાટક	૧	૬
બારેકો બજારી	૩	૦
ગ્રામ લક્ષ્મી ભાગ ૧	૩	૦
,, ,, ભાગ ૨	૩	૦
,, ,, ભાગ ૩	૩	૬
,, ,, ભાગ ૪	૮	૦
જગીલ્લના	૪	૦
લઘુ શ્રેષ્ઠ સંગ્રહ ભાગ ૨ જો	૨	૦
સંગીત હદય અને સંપુરતા	૩	૦
ગિરીશ	૩	૦
નારી હદય	૪	૬
નમુખ્ય	૧	૦
તાતી તલવાર	૪	૦
દિવ્યગ્રસ્તુ	૩	૦
બર્જંત	૬	૬
મૂબારીબુ	૪	૬
જાગીરદારનો દાસ બંડાર	૬	૦
પૃબ્ય ગિયા	૪	૬
રાસ નંદીની	૨	૬
રાબીબુ	૧	૦
ચૂહલા	૪	૬
મોતીના તોરબ	૨	૦
સુરીતી સોદ	૨	૦
સાબરમતી	૨	૪
સ્નેહ સંગમ	૪	૬
સત્તરમી સદીનું હાસ	૫	૦
ચેરાનમાં	૨	૬
સ્નેહ પથ	૩	૦
સુપ્રભાંજ	૮	૬
ચારિબ્રતા	૨	૬
બબાના પરોા	૨	૦
પેરાના બાબણ	૧	૦
કોકાલા	૩	૦
કાકાની શરણ	૨	૬
માસિકા	૪	૦
વિપ્રદાસ	૪	૬
રેલ્વે વિજ્ઞાન	૪	૦
કર્મયોગી રાજેબર	૪	૬
સ્વર્ગ અને પૃથ્વી	૪	૦
પુબ્ય બબા	૪	૬
મસ્ત દરીરના કારબ મહાત્મા	૪	૬
દત્તા	૬	૦
બબબબ પતી	૩	૬
કલ્પના કુસુમો	૪	૦
બોબબાના બળા	૨	૦
ઉમા	૪	૬
વિનોદ વાટીકા	૪	૦
રેખા ચરબા	૩	૦

બાકડા	૬	૦
ચટ્ટેતી ગંગા	૫	૦
પહેલી સગાઈ	૩	૦
સખી	૩	૦
અદ્વૈતાય	૩	૦
રણમાં	૪	૦
કાશીનાથ	૪	૬
બીરબલ ભાગ ૧ લો ૨	૬	૦
,, ,, ૩	૭	૦
બાલીજી હનુમાનનો ચેલો	૬	૮
ચિત્રોદ્ધાર	૬	૦
બેલાની કિમ્મત	૫	૬
માબાપની માનવતા	૭	૬
ગ્રામ દેવતા	૫	૬
હસ્ત રેખા વિજ્ઞાન	૧૧	૬
અકબર બિરબલનો રમુજી વાતો સંગ્રહ	૭	૬
રાજા ભોજ અને કવી કાલીદાસ	૮	૦
મંદીરા અને બીજી વાતો	૬	૦
સ્નેહ લક્ષ્મી	૭	૬
પુરાતન જર્યોત	૪	૬
મારી બત્રીસ-કયા ઝોરી ઝોરી બતીસા	૪	૬
બહાદુરની શોધમાં	૨	૧
એ ધનની કાની	૫	૦
નકો નજરીઓ	૭	૦
સ્નેહના ચકોર	૮	૦
સાવજાદા	૭	૬
આપણા દેશના મહાન બી પુરૂષોની જીવિત		
અમેરીકાહાસિક વાર્તાઓ	૧	૬
ઉમર ખટપામની રૂબાઇયત	૬	૦
ઉંચાકાન્ત	૫	૬
ઉત્સર્ગ	૪	૬
સુવર્ણ મહોત્સવ પત્રિકા	૧	૦

બાળ સાહિત્ય

પુલકાલય	૦	૬
ફરસાદ	૧	૦
બાળકારી	૧	૦
બાજીરાવની ભાગ ૨ જો	૧	૦
,, ભાગ ૩ જો	૧	૦
અપપુડો	૨	૬
રીકિ રીકિ	૦	૬
ફરતો અને ઉપાધ્યા	૧	૦
સમરસ	૦	૬
હાલરડાં	૧	૪
ધીરા મોતી	૦	૬
બાજીના ફિસ્કરમાં	૧	૬
ગોળિયો અને બીજી પ્રેમકથાઓ	૨	૬
ચુંથીયું	૦	૬
બાલ સાહિત્ય પુસ્તક ૧ લું ૨૫	૬	૦
સપ્ટ ફ્રીડમ સેટ	૨	૦
પૈતાલીસ બગલ	૪	૬
ઇસપની કથાઓ	૩	૦
રમણુ બાળ ભાગ ૧ લો	૨	૬
,, ,, ભાગ ૨ જો	૨	૬
બાળ કુજ	૩	૦
નાની જેન	૨	૦
બાળ કથાવલી	૨	૦
ચિત્રાલ ચેન	૨	૦
પાતાળ પ્રવેશ	૨	૦
મુખૌં	૧	૦
ચતુરસોત્ર	૧	૦
બાળ વાર્તા ચિત્રોદ્ધાર	૨	૦
ટહાલા ટહાલા રાજો ભાગ ૧ લો	૪	૦
,, ,, ,, ભાગ ૨ જો	૪	૦
કાનમાં કહું	૧	૦
બાળ ચિત્રોદ્ધાર ભાગ ૩ થી ૨૦	૧૦	૬
અરીસા બાળ પુસ્તક માળા	૧૫	૦

બીજા પુસ્તકો

સીતા (રમણલાલના પાત્રો)	૧	૦
સાહસિકોની સખી	૩	૬
હિતમર્યા	૪	૦
જીવન અને સાહિત્ય	૧૫	૦
પારસી રાકાહારી વાનગીઓ	૧	૬
પારસી ભોજન મીનો	૨	૦
રાજ વારસોથી	૨	૬
જાદુ ગીતો	૩	૦
વંધ્યા	૧	૬
રાજ નીકુંજ	૨	૬
પ્રાણી પુરાણ	૧	૩
મોતી માળા	૦	૬
રમકડાની દુકાન	૦	૬
ગીતાંજલી	૨	૦
જીવન ઘર પ્રકાશ	૧	૦
હિલોલ	૧	૩
,, નાની ભાભણ	૧	૦
મારીમરી યોગાભ્યુ ભાગ ૧	૨	૦
,, ,, ભાગ ૨ જો	૨	૦
બ્રાઝનો દિપક ભાગ ૨ જો	૨	૬
ચુંદડી ભાગ ૨ જો	૨	૦
ઓરાયટૂની રમબાર ભાગ ૧ લો પા. પુ.	૮	૦
,, ,, ભાગ ૫ મો પા. પુ.	૪	૬
,, ,, ભાગ ૬ ઠ્ઠો પા. પુ.	૪	૬
રહીબાળી રાત ભાગ ૧ લો	૨	૬
,, ,, ભાગ ૨ જો	૧	૦
,, ,, ભાગ ૩ જો	૪	૦
ઘર સભ્ય પૈકી	૫	૦
ઘર સભ્ય પૈકી જાદાજાદા બી. કુ.	૧૪	૦
કલાપીનો કેકારાવ	૧૧	૦
ભારત સ્ત્રીકોષ ભાગ ૧	૧૫	૦
રાષ્ટ્રીય સંગીત ભાગ ૧	૧	૬
કમાણી અને બીજી વાતો	૪	૦
ક્રોસેસનો ઇતિહાસ (ગુજરાતીમાં)	૭	૬
ગ્રોપદની ગાતુરાઇ	૧	૦
ઇતના વાર્તેચરો	૧	૬
દક્ષિણપરીવર્તન	૪	૦
નાના બાલ ભા. ૧ લો	૭	૦
ભારત ગોળી ભાગ ૧	૫	૦
નવો ભાગવત દ્વિતિય ખંડ	૫	૦
,, ,, તૃતીય ખંડ	૪	૦
મહત્વના ગ્રોગીઓ	૦	૬
ગુંદિનો પ્રકાર	૩	૬
સમ્ય ભોજન ભા. ૧ લો	૪	૦
,, ,, ભા. ૨ જો	૫	૦
ટુંકી લેખમાળા	૨	૬
અનબિલ સાબો અને શાસ્ત્રીય વિચાર	૨	૧

ઓરડર સાથે નાણાં મોકલવા મહેરબાની કરવી. વી. પી. ઓર્ડરોને ધ્યાન આપવામાં નહિ આવે.

બળવાનું ઠેકાણું:-

Manager, Indian Opinion,
Phoenix. Natal.

Phone 33-4014. P. O. Box 4121

–હુંદી વસ્તુ ભંડાર–

(પ્રો. ઉ. આર. પાદીયાર)

આપને ત્યાં દરજી, દરજીણ, કોકરી, ફેન્સી મુસ્સ, ઢાંકણ, તાંબા-પિત્તળ, જરૂરના સીસ્કા તેમજ ઘરખંડના દરેક જાતના દેશી પાસલ્લો દોલસેક આવે એવો છે. પોસ્ટ'દ્વારા પ. ૨. આર્ડર તથા દેશી તેમજ બદલું ઘરૂ પી, બાસ વસ્તુ તેલ, છાપસાલ, બોમડી, કુમ્મ, કમોદ, બજાલીકું, દીવેલી, પોસેદી, બિજોર ઇત્યા વાલમ તથા દરેક જાતની દાલ, કઠોળ આવે. તેમજ કરીબાકું અને ચબોલાકું મળશે "બાદશાહ" પેન અને પેન્સીલો, બાબતાં બાબતના સુપરો તેલો, અત્તરો, ગાદલાં, ઢાંકો, અને ઈમીટેશન રોલ્ડ ગોલ્ડ જ્વેલરી મળે છે.

એક વખત પધારી અમારા ભોરડર આપી આપી કરવા જણાવશું છે.

બહારના ઓરડરોપર બાકે ધ્યાન આપવા આ આવે છે. લખો:- ૧૧૮૨

૪૬ બ્રીચાર્ડ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

બાળ ઉંમરના બીજોનાં સૌંદર્યનો આધાર

બાળકોના ચહેરા ઉપર જે તેની બાલ્યાવસ્થા ગુંજાવી રોગોમાં ન આવે તેમજ બચપણના પુખને પીવાણ આપવામાં ન આવે તો બાદ બાકીની આવતી અટકી પડે ... બાળકોની ઘણી ખરી જે આવે તેની ઉત્પત્તિ બાળકોના બાલ્યાવસ્થાના ... ખરે ... ખોરાકી બાબતોમાં દુરબાળો, ઝાંખો ... ખોરાક ... ઝીણીરોગો બાંધવો, ચાંદીયો ઇત્યાદિ. ઉપરોક્ત કારણ બાબુ કરે છે તેને નવાણ આવતી ... ખોરાકી ખરાબ છે કે બાબુ છે તેને ઘણી પહેરિયે છે અને તેના ઉપાયો સૌથી બાબતે ખોરાકી બાબ બાબતું બાબ છે. બાબા બાબો ... ... રબ ઘણા ... બની, તેનો સંપૂર્ણ ઉપયોગ ... ... ઉપર ... ઓછા ઉપાય બાબતના ઉપયોગથી બાબત છે કે બાબુ છે તેને બરાબર બાબુ બાબતો ... ... બાબતો ... ...

'Phone Day 2-3180. RAJCOOMAR, 'Phone Night 0-3596.
DURBAN'S FIRST INDIAN UNDERTAKER
રાજકુમારે,
અન્ડરટેકર
૧૪, ક્રોસ સ્ટ્રીટ ડરબન ૧૨૫૮

'PHONE 33-4691 BOX 2626.
L. MISTRY
એલ. મીસ્ત્રી
બોઠસ, રેબલ અને કીચન ડ્રેસર મુદ્દા બધવા જબા-
બંધ બનાવનાર તેમજ યુદ્ધ ઇર્નીંગ સંતોષકારક
કામ કરનાર.
બદારેલા બાવેલું પ્રાઈસ લીસ્ટ મંગાવો.
93 Market St. Johannesburg.

કીટીંગસ
પાવડર
કીડી, માકડ, ચાંચડ, કંસારસ, માખી, વંદા
ચિકેરે સબળા જંતુઓનો
નાશ કરે છે.
કીટીંગ્સ પાવડરના ટીન મળે છે.

'Phone 2-3381 Tel. add. "Letapco."
D. K. PATEL
Fruit and Vegetable Exporter
— SPECIALIST —
in South African, Canadian and Australian Apples
—also—
Cape Fruit on hand in season
We have in stock Naartjes which have just come in Market.
ડી. કે. પટેલ.
ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ એક્ષપોર્ટર.
સાઉથ આફ્રિકન, કેનેડીયન અને ઓસ્ટ્રેલીયન
એપલ્સના સ્પેશીયલીસ્ટ
ઋતુમાં કેપ ફ્રૂટ પણ રાખીએ છીએ
નાર્ચીસ હાલમાં શરૂ થયા છે અને તેનો સ્ટોક
પણ રાખીએ છીએ.
ઓર્ડરો ફિયર બાસ ધ્યાન દેવામાં આવે છે
નાર્ચીસ અને બેન્ડરીન સારા અને સસ્તા
C. O. D. થી મળશે.
P. O. Box 766. 10, Cross St. Durban.

Phone 33-4483 Tel. Add.- "VALASVEL" P.O.Box 6748
V. B. PATEL,
WHOLESALE AND RETAIL FRUIT, VEGETABLE AND PRODUCE MERCHANT
CHEAPEST BANANA STORE IN TOWN.
40 President Street, JOHANNESBURG.
Terms: NETT CASH or C.O.D
વી. બી. પટેલ,
હોલસેલ અને રીટેલ ફ્રૂટ, વેજીટેબલ અને પ્રોડ્યુસ મર્ચન્ટ
જોહાનીસબર્ગમાં સસ્તામાં સસ્તી દુકાન
જ્યારે કાંઈ બનાવ તમે કરો ત્યારે [illegible]
ઓર્ડરોપર ખાસ ધ્યાન આપવામાં આવે છે
રેલવેની અંદર C. O. D. થી માલ મળી શકશે
રેસીડેન્સ ૪૪-૧૧૧૨ ૪૦ પ્રેસીડન્ટ સ્ટ્રીટ,
પી. ઓ. બોક્સ ૬૭૪૮ જોહાનીસબર્ગ

"શુદ્ધ ઘી"
[illegible] આપને ત્યાંથી મોકલ
[illegible] પ્રમાણમાં મળશે.
ગમે ત્યારે પુછો ના લખો.
સાઉથ આફ્રિકાના સોલ એજન્ટ
શામજી દેવશી એન્ડ સન SAMJEE DEVSHI & SON
૪, ક્રોસ સ્ટ્રીટ, 4, Cross Street,
ડરબન. DURBAN

આ માખણ, ચીજની
બનાવટમાં ખૂબજ
વાપરી સૌંદર્યતા
બનાવે છે
બનાવટનાં દરેક
ઠેકાણે નીચલીત
અફઘાન સ્ત્રી
બતાવવાથી ઉંચ
આપો બજારો
આરામ કરે છે.
સોલ એજન્ટ:
Indo-African Trade Agency,
74-76 Wilson St.
DUNDEE, Natal.
S. A
સોલ ડીસ્ટ્રીબ્યુટર્સ: પારસણવાલા લીમીટેડ,
૧૮૨,૮૪ અબદુલ રહેમાન સ્ટ્રીટ.
મુંબઇ ૩.

SOLE AGENT FOR

His Master's Voice

હિઝ માસ્ટર્સ વોઇસ

In The Union Of South Africa

ઓગસ્ટના ગુજરાતી લેટેસ્ટ રેકોર્ડો આવી ગયા છે

We specialise in Tamil and Telugu Drama Sets and also Native and Afrikaans records. Wholesale and Retail.

N 5551 પ્રેમની દુનિયા.
N 5570 યાદીનો ગમગ્રો,
N 5572 વાગ્દીયા ગત.
N 5574 ચે તો નાગરી પ્રીતમની રીત
N 5574 બે મુઠી.
N 5580 પ્રેમનું પંખિણ.
N 5584 ગોરની પીયાલી
N 5584 કાલે કહેજો.
N 5585 ગંગાર ગોકળીયા.
N 5587 પુષ્પાની શોધખોળ.
N 5588 ૧૯૩૬
N 5589 તુજીને મુજના પ્રેમ કીધાપણ
N 55951 મન તરસ લાગ છે કે નહીં'
FT 5240 દશાવતાર આરતી.
FT 5404 ગણ પચીસી
FT 5416 ગોરણ.
FT 5422 લક્ષ્મી ગોરી સ્તવન ભજન
A 6525 ચાલો પ્રભુ નગરીમા પીયારે પીયારે.
A 6526 પાદોત્ત દન્ન મે હરણે પાપા.
FT [illegible] બીરજ બાલ નાટક બાગ ૧ થી ૪
નરસિંહ મહેતા નાટક બાગ ૧ થી
અવધ કુમાર નાટક ૧ થી
રાજા રેવી નાટક ૧ થી

N 0730 ભુજો મન મન્દાર
N 0004 નાના મોના ગણપતિ પીયારે.

No 5240 મીસ ૧૯૩૬ મારાઠ.
,, 5545 મીસટર ૧૯૩૬ ,,
,, 5552 ન્યુસ્પેપરમેન ,,
,, 5470 પાકર્ટ બનજેકશન ,,
,, 5455 શેઠના મામા ,,
,, 5501 બ્રિટિશ એમ્પીરિયલની ગાદી, મારાઠ.

પૃથ્વીરાજ ચાહવાનું નાટક પુરો પેરી અને પુસ્તક સાથે કીમત મારાઠ ૨—૧૫—૦ નો સેટ.

નાટક મહારાણા પ્રતાપ પુરો પેરી અને પુસ્તક સાથે કીમત મા. ૧—૧૫—૦ નો સેટ.
,, રા, માંડલીક પુરો પેરી અને પુસ્તક સાથે કીમત મા. ૧—૧૫—૦ નો સેટ
એચ. એમ. વી. દુમેરીક પાર્ટી પુરો પેરી અને પુસ્તક સાથે કીમત મી. ૧૫ નો સેટ.
નાટક ગુજ્યપત્ની પુરો પેરી અને પુસ્તક સાથે કીમત મા. ૧૫ નો સેટ
,, સમ્રાટ અકબરી પુરો પેરી અને પુસ્તક સાથે કીમત મારાઠ ૧—૧૦—૦ નો સેટ.
,, મોટ સગાલ સાહનો સેટ ૧ થી ૮ આમ.
,, બીરબલ્યુદ્ધા.
,, ઉષા રચમ.
,, સમાજનો બાપ બાગ ૧ થી ૬.
,, ઇદીસનો ઇરસો દુનીન રેકાર્ડ ૪ રેકાર્ડનો સેટ.
,, પદુડા ૪ સ્ત્રી ૧ રેકાર્ડનો સેટ.
,, પુરે સાહસ ૬ રેકોર્ડોનો સેટ.
,, મારીન ૧૨હાર ૧૦ રેકોર્ડોનો સેટ.
,, રોમ મારે અરાબ ૪ રેકોર્ડોનો સેટ એચ. એમ. વી
,, સાન ખલાસ ૧ રેકોર્ડોનો સેટ એચ. એમ. વી
,, પુરે ખલાસ ૧ રેકોર્ડોનો સેટ મુલબ્બીગા.
,, નાલ ડામા ના નદી ૩ રેકોર્ડોનો સેટ એચ. એમ. વી
,, ગુરુમણી ગંગલ ૧ રેકોર્ડોનો સેટ એચ. એમ. વી.
,, નરસૈહાન ૩ રેકોર્ડોનો સેટ મેલબ્બીગા
,, ખમસા ખજાનું ૧ રેકોર્ડોનો સેટ એચ. એમ. વી.
,, બાલના મંગલ ૧ રેકર્ડનો સેટ એચ. એમ વી
,, કારીગંદરા ૨ રેકર્ડનો સેટ એચ. એમ. વી
,, બધણી રેકાર્ડ સારે આવીત ૪ રેકર્ડનો સેટ.

૧૦ ઈ ૧ રેકર્ડ, ૧૨ ઈ ૪ રે. ૨૫/-, ૧૦ ઈ. ૧૨ રે., ૧૨ ઈ. ૮ રે. ૪૮/-.

બહારગામના ૧૦ ઇંચની ૬ અને ૧૨ ઇંચની ૪ રેકોર્ડથી ઓછાનો ઓર્ડર સ્વિકારવામાં આવશે નહિ.

Radio Record Trading Co.,
88 Victoria Street - - Durban.

Radio Record Trading Co.
P. O. Box 6395 29 West Street.
JOHANNESBURG.

RADIO RECORD TRADING Co.,

SOLE AGENTS FOR

Columbia

In The Union Of S. A.

અંગ્રેજી સુધીના નવા રેકોર્ડો આવી ગયા છે. મંગાવવા મેં બાકી કરો. ફીલ્મના રેકોર્ડ પણ સ્ટોકમાં રાખીએ છીએ.

"ગરીબ કી નેવાજ"

પાંચ રેકોર્ડનો સેટ પેટી અને પુસ્તક સાથે કીમત રૂા. ૨૭.

N ...	ખાસીમ રજૂંગ ૫.
N 16016	મારું દર કરત.
N 16017	રામનામકા મેલા છે
N 16027	એ દમ બેકરાર ગમ.
N 16042	દેખી મુજે ગુલ્લુમે.
N 16065	કયા ચીજ હૈ જહાંમે.
G.E. 258	પ્રેમ પ્રેમ પ્રેમ
G.E. 253	મેરા દીલ તો કયું દો પ્રીતમજી.

G.E. ...	ગાંધીજીનો ગાયનો.
,, 2224	ગમો ગમારકી ગમાર
,, 1709	દુશ્મન ચાલે મુજ મોહ દુશ્મ
,, 1770	તકદીર કે નારાસે દુનિયા ગા.
,, ...	બહ ગમે પ્રેમ કે ગીતોનો.
,, 1730	અબલા મેરી બીચારી.
,, 1541	હજરત કા મોજના બાબીર ...
,, 1301	મોજના કંજરના આગાર.
,, 1390	મોજના ભંજુરી હજરત અલી.
,, 1595	પીયારી પીયારી સરતવાલ
,, 1099	મોહમ્મદ મેરે દીલ કે અરમા.
,, 1677	મસદર કુવા આલમ ગે.
,, 1746	નવલા મુજે રોકેગે ખુબાસો.
P.E. 7	ગાંધર કે હાયસો લાવારકા મીરના.
P.E. 22	શહાદત હુસેન મેહમે ગમામ
P.E. 27	શહાદત હજરત બીલાલ.
G.E. 713	દરેકના બન્દ યા ના બાબ મુજ.
,, 1720	જબ દુખે દુનીયામે પેદા મેરે નાબી.
,, 1111	દીનકા દંદકા બાબમા.
,, 1715	અલ્લ કે સરવર સાહે બે મેહનુર.

We specialise in Tamil and Telugu Drama Sets and also Native and Afrikaans records. WHOLESALE AND RETAIL.

સાને ઇસ્લામ

નો પાંચ રેકોર્ડનો સેટ બુક સાથે ૩૦/-

The following Tamil Drama Sets in stock

Sathyavan Savitry, Pavala-Pattabishekam, Uttara-Ramayanam, Dumbachari, Gnan Sundari, and thousands of singer Records.

Radio Record Trading Co.,
88 VICTORIA STREET,
DURBAN.

Radio Record Trading Co.,
P.O. Box 6398 29 West Street,
JOHANNESBURG.

પુષ્ટિકારક પાકો બનાવવા હોય

અને

દરેક જાતની દેશી દવાઓ જોઈતી હોય

તો અમારી મુલાકાતે આવો

શરીરને પુષ્ટ બનાવવાના સત્વ પાકો બનાવવા માટે અમારે ત્યાં તાજે અને ચોકખો માલ છે. તેમજ દરેક જાતની દેશી દવાઓ અને દેશી મેરવણી બનેલા તાજે અને ચોકખો માલ સ્ટોકમાં રાખીએ છીએ.

દેશી મુલકના ગોકળી નંબર ૧ ની રતી. ૧૦-૧ સાઈઝ ૭૦-૬૨,
દેશી ગોકળાંના ગોળીયાં નંબર ૧ ની રતી. ૭-૬ સાઈઝ ૭૦-૬૪.

શરીરના કાચ પણ જાતમાંથી બાળ કાઢવાની

નવાબી પાવડર

દરકાર એ ચમત્કાર બીનીટમાં બાળ બાદ થાય છે

કુલ્લ બાર રતી. ૧૨ પોસ્ટેજ સાથે, બારમો કુલ્લ સેનારને રતી. ૬-૦ પોસ્ટેજ સાથે. : નમુના સેનારને રતી. ૩-૬ પોસ્ટેજ સાથે. ૧ આનાના ૬ નંબર બનારને ૩ પેની પોસ્ટેજ મોકલાવી.

ઓર્ડર સાથે રોકડા પૈસા મોકલવા

Fancy Gold Cups and Saucers at 1/9 a dozen.
12 dozen to a case Cash with order.

I. G. H. BASSA

153 Grey Street, Durban.

પ્રસ્થાન મફત!

પ્રસ્થાન માસિક બારે વર્ષ પુરા કરી—તેર કરી—તેરમા વર્ષમાં પ્રવેશ કરે છે, તે નિમિત્તે:—

'પ્રસ્થાન'ના ગ્રાહકોને આજ સાલ ને આઠમું સં. ૧૯૯૪ના કારતકથી આશો સુધીનું બારમાસ રૂા. ૫, અને, પરદેશ માટે રૂા. ૫॥ ભેટ મોકલી આપવા, તમને પ્રસ્થાન તરફથી અમારે પાંચેક પુસ્તકો રૂપિયે દા ટકા કમીશન કાપી આપવાના આપવી [અમદાવાદ: શ્રી રમણલાલ મણિલાલના તથા શ્રી રામનારાયણ પાઠકના પુસ્તકો ઉપર રૂપે ટકા]

ખેદની વાત

જે ગ્રાહક લવાજમ ૨૦-૨૨ કારતકના પુરતના બારીકામાં નામો પ્રસ્થાન બંધ પડી રહેશે.

દશ-બાર રૂપિયાના બારીકામ નામ અમારા સ્વાધીનમાં પડી રહેશે મોકલે ૪ લાભ ના મળશે.

ગુજરાતના આગેવાનો, નેતાઓ પુસ્તકાલયો ને લાયબ્રેરીઓ આ ઓફરનો જરૂર લાભ લે

પ્રસ્થાનનાં પુસ્તકો

	રૂપિયા.
મનનપ્રસંગ	૩॥
બુદ્ધચરિતનો ઉપક્રમ	૨
રહિયાનું પડતર	૨
સાધરણની	૧॥
પડ્યાપછી વેદાંત	૨
દિનચર્યા	૧॥
પુરોણાદિત્ય	૨
સપ્તરંગ	૧॥
ગમનો ઉંબો	૧॥
શ્રી-પુરુષ	૧
નવો આગંતુક (બધુ ભાગ)	૫॥
કથાવલી	૨॥
બલસુખ	૧॥
ગાતા આલોપાયમ	૧॥
ગરબાવલીસાગર ૧ થી ૬	૧૩।

આપ્યુ મુલીયત બંગાળી.

પ્રસ્થાન કાર્યાલય: પારસી અગિયારી સામે, અમદાવાદ.

Box 830. Tel. Add. "Orangexpo"

M. C. PILLAY

Wholesale Fruit & Vegetable Exporter

Country orders executed at lowest Market prices upon receipt of Money Order. Country orders TRIAL ORDER SOLICITED.

જથ્થાબંધ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ ચઢાવનાર

અને અપરંહોના ઓરડર સાથ દેખરેખ રાખી સારો માલ

C.O.D થી રવાનીએ મોકલે

79, PRINCE EDWARD STREET, DURBAN.

'Phone 2-6235 P. O Box 316

Heerabhai Morar Matvadkar,

Wholesale Fruit & Vegetable Exporter
And Commission Agent.

15 CROSS ST. RESIDENCE.
PACKING WAREHOUSE 44 BOND ST.
DURBAN.

હીરાભાઇ મોરાર મટવાડકર

હોલસેલ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ ચઢાવનાર
અને કમીશન એજંટ,

પેકીંગ સારી રીત કરી માલ સી. ઓ. ડી. થી મોકલવામાં આવશે.

ટેલીફોન ૨-૬૨૩૫ બોકસ ૩૧૬.

૪૪ બોન્ડ સ્ટ્રીટ, ડરબન.

NAROTAM HARGOVIND

The Master Tailors.

Suits and Costumes Made in the latest Styles.
We specialise in High Class Tailoring.
Our Prices are to suit the times.
Try us with your next Order

તમારો સુટ ક્યાં સીવડાવશો?

નરોતમ હરગોવિંદ

તમને અપ-ટુ-ડેટ સ્ટાઇલનો હિસાબ વાજબી આપશે.
હાથજ ઓર્ડર આપી ખાત્રી કરી લ્યુગ્રો.

'Phone 25661. 176 Grey St., Durban.

અઠવાડીક પંચાંગ

વાર	ખ્રીસ્તી ૧૯૩૮ નવેમ્બર ડીસેમ્બર	હીંદુ ૧૯૯૫ માગસર	મુસલમાન ૧૩૫૭ રબ્બીલ	પારસી ૧૩૦૮ શહેનશાહી કદમી	સુર્યોદય ક. મી.	સુર્યાસ્ત ક.મી.
શુક	૨૫	સુદ ૧	૨	૨૧	૬-૪૩	૬-૪૬
શની	૨૬	,, ૨	૩	૨૨	૬-૪૩	૬-૪૬
રવી	૨૭	,, ૩	૪	૨૩	૬-૪૪	૬-૪૬
સોમ	૨૮	,, ૪	૫	૨૪	૬-૪૪	૬-૪૬
મંગળ	૨૯	,, ૫	૬	૨૫	૬-૪૫	૬-૪૬
બુધ	૩૦	,, ૬	૭	૨૬	૬-૪૫	૬-૪૬
ગુરૂ	૧	,, ૭	૮	૨૭	૬-૪૬	૬-૪૬

Printed and published by Ratan M. [illegible] for the Proprietors, Phoenix, Natal.

'INDIAN OPINION'

(Founded by Mahatma Gandhi in 1903)

For The Moral, Political and Social Advancement Of Indians In South Africa.

Published Every Friday.

Subscription Rates

Payable Always In Advance.

Within the Union	21s	Annually
" " "	11s	Half-yearly
Outside the Union	22s. 6d.	Annually
" " "	12s.	Half-yearly

Become a Subscriber and persuade your friends to do likewise.

Apply to—

Manager,
Indian Opinion,
Phoenix, Natal.

SWAMI VIVEKANANDA'S WORKS

LIFE OF SRI RAMAKRISHNA

PRABUDDHA BHARATA
OR
AWAKENED INDIA

A monthly magazine ably edited by Swami Vivekananda. Preaches Universal Religion in the Light of Vedanta, Education, Art and other topics of international interest.

Annual Subscription: Inland Re. 4. Foreign 11 Shillings.

Apply for a complete Catalogue:—
The Manager, ADVAITA ASHRAMA,
4, Wellington Lane, Calcutta, India.

૩૫ વર્ષ થયાં સાઉથ આફ્રિકામાં પ્રખ્યાતિ મેળવેલ
કેફેહાનીસબર્ગમાં
પોરબંદર પીમાં બનાવી ઝલકભરપાર મીઠાઈ
બનાવાનું કેમ્પ.
હમારી કીમાં ઉત્તમ સ્વાદિષ્ટ ખાંડ બનાવી સમયે કે
મીઠાઈ તેમજ અલાહેદાર ફરસાણ કચેરીવડ તૈયાર
કરવામાં આવે છે.
એક બનવા માટે ઓર્ડર મોકલો.

KAPITAN'S CAFE

'Phone 33-8577. 13a KORT STREET JOHANNESBURG.

ડીક્ષનેરીઓ

અંગ્રેજી ટુ ગુજરાતી—ગુજરાતી ટુ અંગ્રેજી

આ ડીક્ષનેરી મહાત્મા ગાંધીજીની સુચનાથી તૈયાર થયેલા વિદ્યાર્થીઓના ખીસ્સાનો ખ્યાલ રાખીને સાથે બનાવાયેલી છે. વિદ્યાર્થી આલમ માટે તે સગવડ ભરી તો અને ઉપયોગી છે તેને માટે સામસના બોલો, ઉંચા ગાલ રાક્ષેરોની ચરતી, મોટી નદીઓની ફલાઓ, વજન, માપ કલેવરો, વિગેરે ચલી ચલ્યુઓના સમાવેશ થયેલો છે

પાકે પુઠું પાના ૧૪૭૮ પ્રત્યેકની કીમત રૂા. ૫.

મળવાનું ઠેકાણું

Manager, 'Indian Opinion' Phoenix

The "FRIENDS of INDIA" SERIES

Short biographical sketches of eminent men, who have laboured for the good of India.

Copious extracts from the speeches and writings of the "Friends of India" on Indian affairs are given in the sketches. Each volume has a fine frontispiece.

Lord Minto.
Rev. Dr. Miller.
E. S. Montagu.
Lord Ripon.
Ravi Varma.
Toru Dutt.
Sir C. Sankaran Nair.
Sir Henry Cotton.
John Bright.
Lal Mohun Ghose.
Mrs. Annie Besant.
H. H. The Aga Khan.
Allan O. Hume.
A. M. Jones.
Dadabhoy Naoroji.
Romesh Chunder Dutt.
V. P. Madhava Rao, C.I.E.
Raja Ram Mohun Roy.
Gopal Krishna Gokhale.
Dinshaw E. Wacha.
Ishar Chand Vidyasagar.
V. Krishnaswami Ayyar.
Babu Surendranath Banerjea.
Lord Morley.
Lord Macaulay.
Sir Pherozeshah Mehta.
Swami Rama Tirath.
Sir Salar Jung.
Edmund Burke.
Henry Fawcett.
Lord Mac Engr.
Keshub Chunder Sen.
M. K. Gandhi.
Sir Syed Ahmad Khan.
Lord Sir Pentham.
W. C. Bonnerjee.
Charles Bradlaugh.
Dadabhai Naoroji.
Gopal Krishna Gokhale.
Mahadev Govind Ranade.
The Right Hon. V. S. Srinivasa Sastri.
Dr. Rash Behari Ghose.
Pandita Ramabai.
H. H. Sir [illegible]
[illegible] Telang.
Narayan [illegible]
Behramji M. Malbari.

Price: One Shilling Each

APPLY:
MANAGER, INDIAN OPINION,
PHOENIX, NATAL.

IF YOU WANT THE BEST AND SOUTH AFRICA'S STRONGEST AND MOST RELIABLE WATCH INSIST ON A WORLD FAMOUS

UNION SPECIAL

16 JEWELS, NON-MAGNETIC, SHOCK PROOF, UNBREAKABLE, PERFECT TIMEKEEPERS. In NEW ENGLADIES' & GENTS' MODELS

REDUCED PRICES FROM 25/- UPWARDS.

GOODS SENT C.O.D. THROUGH POST OR ACCOUNT OPENED WITH APPROVED MARKS

ગ્રાહકોને બિઝનેસ માલમાં સારું ડીસ્કાઉન્ટ આપવામાં આવશે.

[illegible] મહેરબાની વિગેરેના ખાસ્રેનોનું આપણે મુલ્ય ઉપરાંત ખાસ્રેનોમાં આવશે.

THE AMERICAN SWISS WATCH Co. Ltd.

'THE DIAMOND HOUSE'

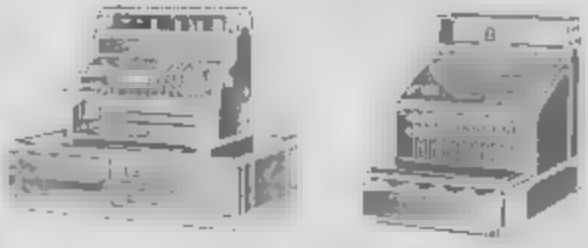
WHOLSALE & RETAIL JEWELLERS,

25, PARLIAMENT STREET,

CAPE TOWN.

NATIONAL

CASH REGISTER AND ACCOUNTING MACHINE SYSTEMS FOR MAXIMUM EFFICIENCY

THE NATIONAL CASH REGISTER CO. S.A. (PTY.) LTD.,

53 PRESIDENT STREET

JOHANNESBURG

P. O. Box 3591. Phone 33.6245

Gracing the wrist of Fashion

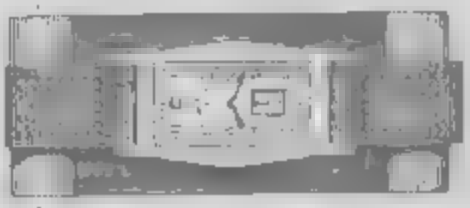
[illegible] CYMA Watches are the choice of all those who set the fashion. All those to whom [illegible] is important. Always the leader in smart design CYMA is the most beautiful. The most accurate watch in the world. Models for every occasion. A design for every taste. Stocked by all leading jewellers.

STOCKED BY ALL LEADING JEWELLERS.

CYMA

The Lord Elgins FOR MEN

THE WORLD'S FINEST WATCH

KATZ & LOURIE LTD.

COR. ELOFF & MARKET STREETS, JOHANNESBURG.

Durban enquiries to
M. A. DAVIES,
76, Field Street

CAPE COMMERCIAL
Box 178

PLEASE SEND ME WITHOUT OBLIGATION YOUR FREE ILLUSTRATED WATCH CATALOGUE

NAME

ADDRESS

INDIAN OPINION

Founded by
MAHATMA GANDHI
IN 1903

No 47—Vol.-xxxvi Friday, December 2nd, 1938. Registered at the G.P.O. as a Newspaper PRICE FOURPENCE

EDUCATION AND LIFE

"EDUCATION is not something to prepare you for life, but rather a part of life itself. Earning should go hand in hand with learning. These little boys in school, earning money with their vegetable garden, teaching each other the things they experience, helping each other to plant and cultivate—they are getting a real education. For true education consists in learning to do, by doing; learning to help by helping; learning to earn by earning....If boys and girls had only learnt in school what real life is like, they would have done better in after life. But they were put into schools that were apart from life and different from it. Here, we are trying to weld schooling and living into one uninterrupted whole, so that there will be no disconcerting break between 'learning years' and 'earning years.'"

Henry Ford

શિક્ષણ અને જીવન

"શિક્ષણ એ જીવનને માટે તૈયાર કરનારી કંઈક વસ્તુ નથી, પણ જીવનનોજ એક ભાગ છે. શિક્ષણ અને કમાણી એ બન્ને સાથેસાથેજ થવાં જોઈએ. આ નિશાળમાંના નાનાં બાળકો પોતાના શાકભાજીના બગીચામાંથી પૈસા કમાઈ રહ્યા છે. પોતાના અનુભવનું દાન અરસપરસ આપી રહ્યા છે; એક બીજાને ચાવવા અને ખેતી કરવામાં મદદ કરી રહ્યાં છે—તેઓનેજ ખરૂં શિક્ષણ મળી રહ્યું છે કેમકે ખરૂં શિક્ષણ, કરીને કરતા શીખવામાં સહાયતા આપીને સહાય થતા શીખવામાં કમાઈને કમાતા શીખવામાં રહેલું છે. છોકરા, છોકરીઓ ખરૂં જીવન શું છે એ જો નિશાળમાંજ શીખ્યા હોત તો પશ્ચાદ જીવનમાં તેઓને લાભ થયો હોત. પરંતુ તેઓ એવી નિશાળોમાં મુકાયા હતા કે જે જીવનથી વિરહિત અને સદન જુદી હતી. અહિં અમે શિક્ષણ અને જીવનની અવિભક્ત રીતે ગુંથણી કરી રહ્યા છીએ કે જેથી "શિક્ષણના વર્ષો" અને "કમાણીનાં વર્ષો" વચ્ચે ભેદ કરનારૂં સમયાંતર ન રહે."

હેનરી ફોર્ડ

Standard Brand
MAZAWATTEE TEA
THE CHOICEST INDIAN AND CEYLON BLEND.

B. I. Steam Navigation Co., Ltd.

સ્ટી. "ટકલીવા"

ડીસેમ્બર મા. ૨ થીમ્બે મુંબઇ જવા ઉપડશે.

ખાસ સુચનાઓ—દેવાકોએ પોતાના કામના ૧૫ા પોતાનું અને કીમતનું નામ લખી, પેકીંગ દરમ્યાનનું ઝરણાનું કરવું અને બેજીજ્યા બંદરે બીજા રેલ્વે ટ્રાન્સપોર્ટને લગતા સીમા પોકિંગ દરમ્યાન પહોંચવા કરવા જણાવવું. વિશેષમાં બહાર ગામના પેસેન્જર સેજો પોતાના માલની નપાસ કરાવવા રેલ્વે રસીદ સાથે આવી ચોકીમાં રેખાટલાથી ગદેવાડીજી માલનો બધો મેળવી લાગ તેજજ બાદ રેલવાસ પહોંચતે કિરાય બહારગામમાંથી બાંધીને આવતી ગાડીઓ માટે પત્રવ્યવહાર કરવાથી દીકર મેળવી શકશે.

સ્ટીમરને લગતુ રેટ કામકાજ બાબતી બધી રેખદેખ નીચે થાય છે.

વધુ ખુલાસા માટે નીચેના પત્ર મોકલો

SHAIK HIMED & SONS, :: 390, Pine Street. Durban.

Telegraphic address: "KARAMAT." Telephone 2-0432

CITY SHIRT Co., No. 4, Kort Street, Johannesburg.

WHY YOU SHOULD INSURE YOUR LIFE WITH

"NEW INDIA"

(1) BECAUSE it is a purely Indian Company with a Directorate composed wholly of influential Indian gentlemen of whom [illegible] business ability, and is the largest General Insurance Company of India with total funds amounting to Rs. 2,13,04,387.

(2) BECAUSE the assets of its common (Policy) is beyond question seeing that its paid-up Capital is much more than the combined paid up Capital of all Indian Insurance Companies transacting only Life assurance business.

(3) BECAUSE [illegible] moderate and its policy conditions are as liberal as they could be.

(4) BECAUSE it [illegible] bonus bearing privilege, Extended Term insurance, Permanent Disability Benefit etc. [illegible] double the [illegible] event of death by accident is immediately paid.

(5) BECAUSE it has established a [illegible] for prompt settlement of claims and efficient service to its policy-holders.

ALL OTHER BUSINESS TRANSACTED

Life, Fire, Motor Car, Motor Lorry, Motor Bus, Plate Glass, Workmen's Compensation, Burglary Etc.

For Rates please apply to:

JALBHOY RUSTOMJEE,

Principal Representative in the Union of South Africa.

Natal Office
"INDIA HOUSE"
17 First Avenue Durban,
Telephone 2-5045 P. O Box 1619
Tel Add: "RUSTOMJEE" Durban

Transvaal Office:
ROOMS NO. 12 & 13. BARKLY ARCADE.
Diagonal Street Johannesburg,
Telephone 33-4478 P. O Box 3841
Tel Add: "RUSTOMJEE" JOHANNESBURG.

GANDHI & Co. (Pty) Ltd.

GENERAL MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

Try us for:-

Benares Saries. with Blouses of same design prices from 75/- to £10 with double border.

Also Cotton, Crepe-de-chine & Rayon Saries from 2/6 to 40/-.

We also stock Indian Drugs, Condiments, Draperies, Outfitting, Hardware, etc. etc.

Telephone 23676.

Tel. Add. "Gandhico" Durban.

112 Victoria Street, DURBAN.

અમારે ત્યાં હમેશા મોટા પ્રમાણમાં નીચે જણાવેલ ચીજો સ્ટોકમાં રહે છે.

બેરહન બદામ, પીસ્તાં, અરેબણી, બોલચી, જાયફળ, તજ, લવીંગ, સુરજજાપ કેસર, તેમજ હાર્ડવેર, પરણા, છત્ર વીગરે આખા તેમજ બાસ ડેપ્રેશન નીચે પીસાવેલ મસાલો તથા તમામ જાતના મોળા-રૂપેરાલ, કેમોદ દીલ્લી, માંજા, બાલ તુલસી, વીગરે તથા પંજાબી સાડલા. ઉોળી મુસલી, ગંઠોડા કોપરાપાટી તથા સાનસો આકસો બાદલું ગંધીયાલું તેમજ કોપારી-બદામી સેવરપની, કુંકચા. કોકેડાં તથા ગુલાબલું પાણી, આમળા, મોગરા, ચંબેલી, કુંપેલ, કાગીનીયા વીગરે ખુશબોદાર તેલ વીગરે, વીગરે મોટા જથ્થા તેમજ છુટક મળશે.

Also:

P. O. Box 27. TONGAAT.

Telephone during Office hours No. 5.

,, after Office hours No. 008.

મેલેરીઆના મારી હઠાવનાર

ઝંડુ

મેલેરીઆ મિક્શ્ચર

દાદીયા તાવની
સમજાવ્યા વગર
એક વાર અજમાવી જુઓ.

બાળકો માટે
તાવના—મલેરીયા ખરડૂત
ઝાલરાવાડ

ઝંડુ દ્રાક્ષાસવ.

વિના ચિરજે
વાપરવા માંડો

ઝંડુ ફાર્માસ્યુટીકલ વર્કસ લી.—પો. બો. નં. ૫૫૧૩, મુંબઈ નં. ૧૪.

માલિક આદિવાના સાલ જોઈન્ટસ: બોવા. એમ. જોશી એન્ડ સન્સ; ૩૪૫ ચૂના સ્ટોક; પી. બો. બોક્સ ૧૨૦૫, મદિરીઆ.
બેલાનીસબર્ગમાં મળવાનું ઠેકાણું બલત બ્રધર્સ, ૬૫ કોર્ટ સ્ટ્રીટ.

આયુર્વેદિક દવાઓનું મુલ્યવત આલેખ મંગાવો.

MOHANLAL VALJEE,

(INDIAN PAWNBROKER.)

112, Victoria Street, Durban.

Low Rates of Interest on Jewellery.

High prices paid for Old Gold & large stock of New Jewellaries at reasonable prices to suit your pockets.

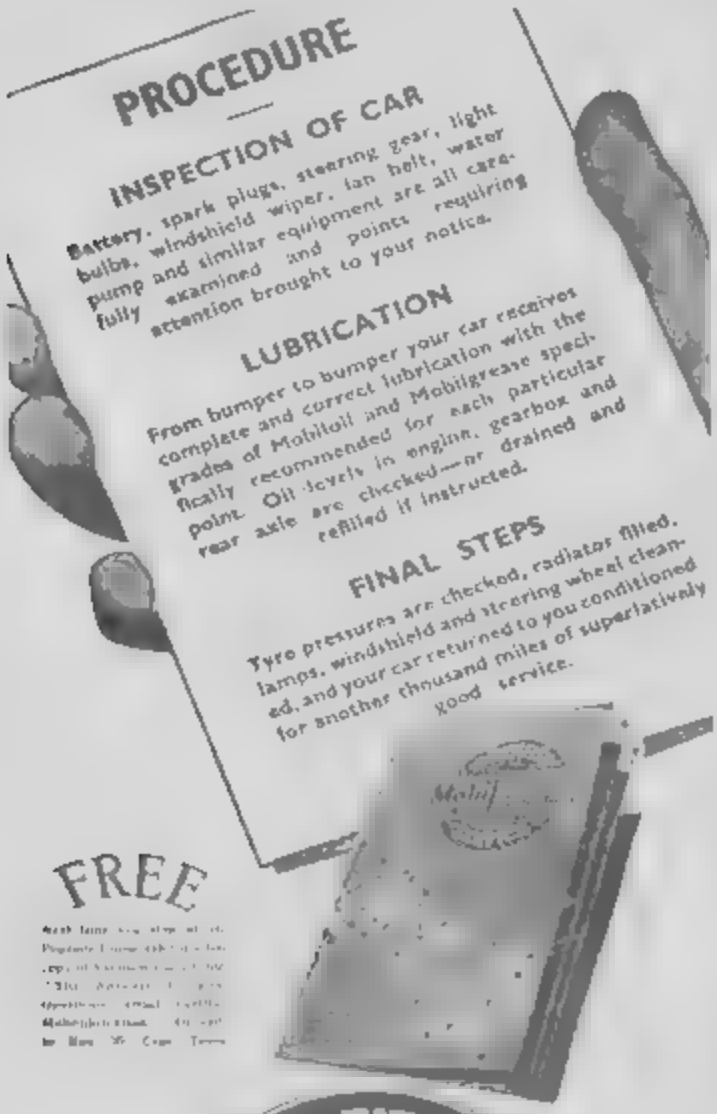
P. P. BHAGAT,

Fruit Merchant

દરેક જાતનું ફ્રુટ અને વેજીટેબલ ... પેકીંગ કરી C. O. D. થી
મોકલવામાં આવશે. ...—

P. O. Box 842. 139 Brook St. Durban.

THIS
is the Certified Mobilubrication Service

FREE

CERTIFIED
Mobilubrication
SERVICE

More than Grease and Oil!

VACUUM OIL COMPANY OF SOUTH AFRICA - LIMITED

TELEPHONES 2-8681, 2-8581 — TELEGRAMS: "FOXBRINK" CAPE TOWN.

FOX & BRINK

MARKET AGENT

ALL SALES PERSONALLY CONDUCTED.

CORPORATION FRUIT MARKET, CAPE TOWN.

WE STILL BUY
OLD GOLD, SILVER & SOVEREIGNS.
We Stock CYMA, ELGIN, WALTHAM, BUREN, and MADIX Watches.
Large stock of Indian and European Jewellery always on hand
Importers of MOHINI FLUTE harmoniums
LAKHANI & CO.,
(Jewellers)
111 Grey Street, Durban. 'Phone 21258.

HEADACHES QUICKLY RELIEVED BY TAKING
TYSONO BRAND PAIN-I-CURE HEADACHE POWDERS
FROM YOUR CHEMIST at 9d., 1/6, 2/6 and 4/6, or POST FREE FROM
ERNEST TYSON, CHEMIST, TOLLGATE, DURBAN

Telephone 33-5382.
VALLABH RANCHHOD,
Wholesale & Retail Fruit and Vegetable Merchant.
Country Orders Promptly attended to.
14, DIAGONAL St. JOHANNESBURG.
ટેલીફોન 33-5382.
વલ્લભભાઈ રણછોડ
હોલસેલ અને રીટેલ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ અમારે ત્યાં તાજું અને સસ્તું મળશે.
બહારગામના ઓર્ડરોને તાકીદે ધ્યાન દેવામાં આવે છે.
૧૪, ડાયેગનલ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

'Phone 24350. Tel. Add "Marilee."
A. M. PADAYACHEE
Wholesale Fruit & Vegetable Exporter,
TRIAL ORDER SOLICITED
91 LEOPOLD ST., AND 34 CROSS ST.,
P. O. BOX 195. DURBAN.

M. H. DESAI,
એમ. એચ. દેશાઈ,
હોલસેલ ફ્રૂટ મેરચટ,
અમે દરેક જાતના ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ પુનીકતના કાપ પણ બહારગામ C.O.D.થી આપે પેમેંટ કરી મોકલીએ છીએ.
P. O. Box 254. 31, Short St, Durban.

CHOONILALL BROS.

THE NOTED INDIAN "SARRI HOUSE IN SOUTH AFRICA."

141, GREY STREET, DURBAN.

Branches
59, Wick Street And 60, Wick Street,
VERULAM
GARAGE AND SERVICE STATION
57, Monk Street And 55, Wick Street,
VERULAM.

Please note:
Our Johannesburg Agent
P. RATANJEE,
60, Bree Street,
Newtown

Cables and Tel. Add.
"Anjanee"
Phone 21005
" 21115 Res.
Durban
Phone ... Verulam.

ARRIVING BY EVERY MAIL FROM INDIA AND JAPAN
BENARES SARRIES WITH BORDERS AND PLAIN CENTRES. BITTIHAR BENARES SARRIES IN SEVERAL SHADES
Price from 60/-, 85/-, 105/- & up to £20.
THE LATEST FROM BENARES CITY
EMBROIDERED SARRIES 25/-, 35/ & up
PRINTED VARIOUS LINES of SARRIES from 12/6, 17/ & upwards
EMBROIDERED CREPE-DE-CHENE from 3/6 yd. 42 in. & 45 in width.
LATEST DESIGN SARRIE CLOTH 44 in width from 1/6 yd. 2/9. 2/ & up
GEORETTE SARRIES LATEST ARRIVALS price from 25/-, 30/-, 45/- & up
LATEST BLOUSES TO MATCH SARRIES price from 12/6, 17/6 & upwards.
ZARI WORK SILK SARRIES IN ALL SHADES from 55/-, 95/-, 125/ & upwards

THE NOTED
INDIAN SARRI HOUSE
IN SOUTH AFRICA.

SUITABLE FOR WEDDING GIFTS
Brassware Vases, Rose Bowls, Jardines Engraved Trays and Various other Lines
At Special Reduced Prices.
Harmoniums, Tablas, Gramophone, Records & Musical Instruments At Rock Bottom Prices.
Indian Condiments, Indian Groceries At Wholesale Reduced Prices.
Midwest Radio & Radio Grams from £15, £25, £35, £45 & up
Marble Toy Mahals
from 12/6, 17/6, 27/6 45/-
Suitable for Xmas Presents,
Write for sample and further particulars

ચુનીલાલ બ્રધર્સ

દક્ષિણ આફ્રિકાનું જાણીતું સાડીઓનું ગૃહ

૧૪૧ ગ્રે સ્ટ્રીટ, ડરબન.

શાખાઓ
૫૩ અને ૬૦ વીક્સ સ્ટ્રીટ
વેરૂલમ.

અમારી સાડીઓ માટેના એજન્ટ
જોહાનીસબર્ગ ખાતે
પી. પી. રતનજી,
૬૦, બ્રી સ્ટ્રીટ, ન્યુટાઉન

ગરાજ અને સર્વીસ સ્ટેશન
૭ મોસ સ્ટ્રીટ અને ૫૩ વીક્સ સ્ટ્રીટ
વેરૂલમ.

દરેક સ્ટીમરમાં જાપાન તથા જિનેવથી આવે છે
બનારસની મીનાકારીવાળી અને સાદી, તેમજ જાતભાતની ઝરીદાર સાડીઓ રૂા. ૬૦, રૂા. ૮૫, રૂા. ૧૦૫ થી શરૂને પા. ૨૫ સુધીની
બનારસથી ક્રમબ્રાજ આવેલી છે.
ક્રમસ ઝાલની સાડીઓ રૂા. ૪૫ અને રૂા. ૬૫ થી ઉપર.
બનારસની ભાતવાળી સાડીઓ
રૂા. ૬૨-૬ અને રૂા. ૧૭-૧ થી ઉપર.
ડબલનું ૬૫-ઈ-ઈનાનું રૂા. ૩-૧ નું પાર ૪૨ ઈંચ અને ૪૫ ઈંચ પહોળ.
સાડીનો વેસ્ટેડ ડીઝાઇનનું કપડું, ૮૪ ઈંચ પહોળ પારનો, રૂા. ૧-૬, રૂા. ૨-૧, રૂા. ૨-૬ અને તેથી ઉપર
ક્રમબ્રાજ આવેલી જ્યોરજેટ સાડીઓ રૂા. ૨૫, રૂા. ૩૦, રૂા. ૪૫ અને તેથી ઉપર.

સાડીને મેચ પડતાં બ્લાઉઝ રૂા. ૧૨-૬, રૂા. ૧૬-૬ અને તેથી ઉપર
દરેક રંગની ઝરી કામની જેકાર્ડી સાડીઓ રૂા. ૫૦, રૂા. ૬૫, રૂા. ૧૨૫ અને તેથી ઉપર
હારમોનીયમ, તબલા ગ્રામોફોન, રેકોર્ડો અને બીજાં બાજાં પણ ઓછામાં ઓછા ભાવે
દરેક જાતનું ઑપીનેજ, બોલરી પલાડવા ઈસેન્સેલ વગેરે
ગાયરેટ રેકોર્ડો અને રેકોર્ડો માટેસ
બાવટા પા ૧૫, પા ૨૫, પા. ૩૫, પા. ૫૫ અને તેથી ઉપર
ફીલ્ટસના ચેમ્બર્સને સ્ટોવ બારણાના તાજ મહાલો
બાર રૂા. ૧૨-૬, રૂા. ૧૩-૬, રૂા. ૧૬-૬, રૂા. ૪૫, ૧૫૦

OTHER SPECIALITIES

POPULAR POP
"The King of Ginger Beers."

CLUB SEAL SODA
"Improves your Spirits."

"GIANTS"
The Quart Bottle for 4d.
In all Popular flavours.

'Phone 2-4345

SUNCRUSH

The £1,000 Drink.

The Most Popular Refreshment.

There are many Crushes, but Only one SUNCRUSH, and that is made by

DALYS LIMITED.

72, CANADA ROAD, DURBAN.

'Phone 21078. Tel. & Cables: "Crescent." P. O. Box 582

Crescent Trading Co. (Pty). Ltd.

WHOLESALE MERCHANTS AND DIRECT IMPORTERS OF HARDWARE

Indian And European Groceries.
Indian Drugs And Condiments.
Our Stocks Are The Best Quality
And are Always Fresh
Our prices are keen.
We specialise in all kinds of Bombay, Calcutta, and Madras Products.
It will pay you to give us a trial.
Before placing your orders elsewhere benefit by our thirty years' business experience.
Our aim will always be service, quality and satisfaction.

અમારે ત્યાં નીચે મુજબનો માલ જથ્થાબંધ મળી શકશે

એલચી, અજમાખાર, અજમા, આદોલી, પીસ્તા, સિંગોદા, સુકાવેલું મોળી, સુકાવેલું લસણ, કોકમનું માલ, બાવેજ, દરાખ, એલચા, મીસરી, ખજુર, ચેંચ-તાપસી (બહકું) ચેંચ, કેરબાની વાટી, પીરોજું કેરબું, સુરજ ઇસપનું કેસર, આર મગજ, પંજાબી સાલમ, ચોર સુકલી, ગઠોદા બાબની, સુંઠ, રોકેલી રોગાળી, કારચા રો., કેરબાની રો., મલાકી રો., સુકકંદ કાચો, બારૂચી બાવાનો તબાકુ, આમળાનું તેલ, સુકાવેલું તેલ, ચંબેલીનું તેલ, રોગરાનું તેલ, કામીનિયા રોજ ઓઇલ, એલ્યુમીનીયમ તપેલા, કપ અને રોઝસર્સ, રોખા-બીમારી છત્રસાલ, બાન્ગલુરસી, ગાંજા, દીલ્હી, સુખચેલ, કેલબાર કાળા-ચલા, મગ, બાડક, તુવેર, વાલ, બદામા મસુર પાપડા છત્ર. રોથી, ડબજા, તજ, લવીંગ (ચરસું) બરબ મલાસેર પીરોસો. વિગેરે

કોઇ પણ વસ્તુ ખરીદી કરતાં પહેલાં, અમારે ત્યાં ભાવ કાઢી ખાત્રી કરશો.

122 VICTORIA STREET, :: :: DURBAN.

INDIAN OPINION
Founded by
MAHATMA GANDHI
IN 1903

No. 47.—Vol. XXXVI. Friday, December 2nd, 1938.

NOTES AND NEWS

Church And The Colour Bar

"PASTOR" writing to *The Star* (Johannesburg) states:—

"All the time we have been waiting to hear from the members of the World Sunday School Convention Council which held its sessions at Bloemfontein their reasons for accepting, as they did, the conditions laid down by the Dutch Reformed Church as a basis on which its members shall attend the Sunday School Convention to be held in Durban in July, 1940. The conditions are, of course, that the policy of segregation shall be adopted as far as their members are concerned. In other words, all those who have been privileged to possess Dutch blood in their veins shall sit separately in the hall and not contaminate themselves by mixing with members of the coloured group. But hitherto no explanatory statement has been forthcoming except a very feeble attempt by the Rev. J. B. Webb, of the Methodist Church, in the *Methodist Churchman* of November 21, to condone this. Mr. Webb's vindicatory epistle contains the following lines: "But we feel very strongly that a world convention in South Africa that did not include the Dutch Reformed Church, the biggest religious constituency in the country, would not only fail of its purpose, but would create a most unfortunate impression abroad."

What Mr. Webb Omits

"Pastor" goes on further:

"Mr. Webb goes thus far and omits to tell us the kind of impression their acceptance of this colour discrimination will create amongst the unfortunate coloured races who, for no fault of their own, have not been privileged to wear a white skin or amongst the thousand and one European people who have the interest of the coloured races at heart. He also fails to tell us how far this is going to disharmonise the relations between black and white. The council evidently was representative of most of the recognised churches and other important religious bodies of this land of ours. These ambassadors of Christ, in order to secure the co-operation of the Dutch Reformed Church, have had to take a line of action which is nothing short of an insult to the non-European people. They had to bow before the force of circumstances to such that they had to forget the teachings of the New Testament, which do not respect any colour bar.

"I am not a Communist and I shall never be one, but I feel that if Christ was at the Bloemfontein Sunday School Council He would not be a party to any agreement that is calculated to fan the embers of racial animosity and to hurt the susceptibilities of some of the members of His Church. As against what Mr. Webb has said, the Rev. Wm. Evelegh, who is the editor of the *Methodist Churchman* and chairman of the Cape District of the Methodist Church, has issued the following statement: "But the Sunday School Convention is inter-racial and international and this is made clear in sending out the invitations. We do not see how the convention officers could be expected to depart from the constitution of the convention." The members of the council, apart from violating the constitution of the convention, have deliberately violated the Christian principles embodied in the New Testament and I am sure they feel that they have done more harm than good."

Dutch Reformed Church To Pray

Dutch Reformed Churches throughout the Union will observe Sunday December 4, as a day of prayer for "brotherly love, unity and tolerance" in South Africa, according to a notice in the Kerkbode. The notice is signed by the secretaries of the Cape, Free State, Transvaal and Natal churches.

The reader need hardly be reminded that this prayer for "brotherly love, unity and tolerance" is only meant for the white man, not for the darker races. It is therefore doubtful if such a prayer will be heard.

Moral Re-armament World's Vital Need

Mr Herbert Hoover, former President of the United States, speaking at Toronto to a distinguished audience including Lord Tweedsmuir and Senator Arthur Meighen, the Canadian Prime Minister, said: "Moral re-armament is something more than inhibitions, prohibitions and laws. It has become the world's vital need. The failure of men to develop and maintain moral standards is a deficiency in all nations which produce this conflict and confusion in the world. Democracies, while they may view the world's violence with horror, have greater moral troubles. We should worry less over public conscience and more morals and worry more over individual conscience and individual morals for therein is the only foundation of real moral progress."

Dundee Town Council Favours Segregation

When the question of giving evidence before the 'Black Belts' Committee was considered by the Dundee Town Council last week it was agreed that the Council should ask for an opportunity to give evidence. It was reported that a residential property had been bought by an Indian, and Mr. O. McKenzie said he had recently had to make a big purchase to keep Indians out. The Mayor said he had pressed for municipalities to be given expropriation powers. When it was reported to the Council that the only site for the coloured school at Dundee favoured by the Education Department was one in the European area, the Mayor said the present trend of opinion was so firmly in favour of coloured segregation that the Council would not be justified in agreeing to the Department's choice, and the matter of a site would have to be further explored.

Death Of Mrs. L. W. Ritch

It is with deep regret that we have to record the sad death of Mrs. L. W. Ritch, wife of Mr. L. W. Ritch, which took place last week at her

residence in Johannesburg in tragic circumstances, owing to the fact that Mr. Ritch, who had taken ill some weeks ago is still bed-ridden. It is a great blow to Mr. Ritch and we can only hope and pray that he may be bestowed with strength and courage to beat the untold sufferings. Our heartfelt sympathy goes out to Mr. Ritch and the members of his family in their sad bereavement.

Death Of Maulana Shaukat Ali

A Reuter's message from New Delhi dated Monday November 28, announces the death of Moulana Shaukat Ali. The late Maulana was born about 1873, and received his education at Rampur State School and Aligarth College. For 15 years he was an official in the Government Opium Department. From 1915 to 1919 he was interned under the Defence of India Act. Mahatma Gandhi took a prominent part in getting the late Maulana and his brother, Maulana Mahomed Ali, released and also helped them in the Khalifat movement initiated by them in 1920. Maulana Shaukat Ali was the secretary of its central committee. In 1927 the All-India Muslim League favoured aboycott of the Simon Commission, but when Gandhiji started the civil disobedience campaign in 1930, the Ali brothers denounced the campaign and Maulana Shukat Ali who favoured the Round Table Conference was appointed one of the delegates. In 1938, at the age of 60, he married his Hon. Sec., secretary, Miss Ayesha Pumsky, aged 32. Much feeling was aroused in Muslem circles in India and the Union in 1929 when the Union Government agreed to allow the Ali brothers to enter the Union on a religious mission only on certain conditions. Maulana Mahomed Ali cancelled his passage and Maulana Shaukat Ali came as far as Lourenco Marques and from there returned to India. The late Maulana was an ardent Muslem Leaguer and his loss will be great to that body especially and to the Muslim community generally.

Durban's Smypathy

The following resolution was adopted at a meeting of the Natal Indian Congress held in Durban on Tuesday to mourn the death of Maulana Shaukat Ali: "This mass meeting of Natal Indians held under the auspices of the Natal Indian Congress, records its heartfelt and deep sense of sorrow at the irreparable loss sustained by the Indian nation by the death of one of India's noblest patriots, Maulana Shaukat Ali." Swami Bhawani Dayal, President of the Congress, said the late Maulana supplied the heart to the non co-operation movement launched by Mahatma Gandhi

Indian Opinion

FRIDAY, DECEMBER 2ND, 1938

Unbecoming South Africa

TWO painful incidents occurred last week casting a slur on the fair name of South Africa. Both took place in the Transvaal—one in Rustenburg and the other in Johannesburg. The Rustenburg incident was comparatively small. A threat was declared by the white residents of the town to burn down Indian stores and to boycott them because of an alleged assault on a European youth by certain Indians. Instead of allowing the law to take its own course the townsmen were anxious to take the law into their own hands. Better counsels have, however, prevailed and all is for the present quiet while the police is taking the necessary action. Like the Nazis in Germany the people indulged in condemning the whole community for the fault of a few individuals. We shall defer comment on this matter until it has been decided by the Court.

The second incident was much graver and, we are sure, it has shocked all true South Africans. It was the riot that took place in the heart of Johannesburg City on the night of Thursday November 24, when bestialism was displayed in its worst form, giving just a little idea of what is happening to Jews in Germany.

The facts which have been published fully in the daily papers were, briefly, that on Thursday November 17, a meeting was held in the City Hall Johannesburg under the auspices of the International Peace Campaign, the Society of Jews and Christians and the Youth Peace Council at which the the Mayor of Johannesburg and other prominent persons were present. The meeting was held to protest against the atrocities committed upon the Jews in Germany. As the City Hall could not accommodate all persons attending the meeting a number congregated outside. During the course of this meeting a woman among the crowd outside the hall shouted Hail Hitler, which caused a disturbance and she was alleged to have been kicked by a Jew in connection with which a complaint had been lodged with the police.

As a result of the assault a meeting was advertised to take place on Thursday November 24, at 7.30 on the City Hall steps to protest against the alleged assault. The South African Anti-Fascist League thereupon distributed a number of leaflets reading as follows:

"Fascist workers' trade unionists, Hitler's agents in South Africa—the Blackshirts, Greyshirts, Nazis and Fascists—have called a meeting in Johannesburg (City Hall steps) ... Thursday November 24. They have contingents from Nazi Germany to start pogroms and concentration camps in our land. Are you going to stand by and see Nazism start this butchery in our country? Never. Then come in your thousands to a mass meeting to condemn Nazi terrorism in South Africa this Thursday evening, November 24, at 7 p.m., City Hall steps. Demonstrate your abhorrence of Hitler's methods of torture. Stop your fellow-citizens from joining their ranks. Down with Fascism in South Africa!" Issued by the South African Anti-Fascist Movement, 20, Bethlean Buildings, Johannesburg.

The result was, there was no meeting but a general fight near the City Hall. A large section were armed with sticks, bars of iron and other dangerous weapons. The police intervened and endeavoured to disperse the mob. Eight tear-gas bombs were dropped. During the disturbance two shots appear to have been fired by a certain person or persons. After the crowd was dispersed by the police one man—living in Brakpan—was found to have been shot in the chest. He was removed to the hospital, where a bullet was extracted, and he was subsequently taken to the Far East Rand Hospital. In all 27 persons were admitted to hospital; 22 were allowed to leave after treatment and five were detained. Fourteen persons were arrested for being in possession of dangerous weapons, which comprised iron bars, bicycle chains and loaded sticks.

There has been racial bitterness in South Africa, but the public have never allowed themselves to go beyond the limits of decency, and no doubt this incident would make many South Africans hang their heads down in shame. But thank God there is a redeeming feature. Unlike Nazi Germany we have a Government in South Africa which is stern and steady with its head in its right place and is not prepared to tolerate any unlawful acts by the people. The Minister of Justice has given proof of this by making a public statement. The statement merits reproduction in full which neither time nor space permits us to do this week. We shall content ourselves with reproducing just a few lines which we have no doubt will bring relief to all sections of the community. "Government was determined," said General Smuts, "to repress the spirit of lawlessness. The Government was going to repress it

utterly and see that this sort of thing did not endanger our society. Innocent people of whatever race or colour would have to be protected. The Government was going to take strong steps but had no intention of suppressing freedom of thought and speech. It was going to take measures to preserve these institutions and see that evils which had shown themselves were eliminated. The recent incidents were the outcrop of alien movements intended to foment one section of the people against the other. South Africa could not tolerate them. If this sort of doctrine, which was absolutely subversive of our ideals of freedom and law and order, could be preached here with impunity, what future was there for this country."

Let us hope this will be the last of Nazism and that more sanity and tolerance and less of moral bitterness will prevail in South Africa.

ANTI-ASIATIC AGITATION IN TRANSVAAL

CONFERENCE IN PRETORIA

MEMBERS of Parliament, members of the Provincial Council and representatives of local authorities in all parts of the Transvaal attended a conference in Pretoria arranged by the Pretoria Federation of Ratepayers' Associations to protest against Asiatic occupation of property in European areas—Asiatic penetration it was called.

Opening the conference Mr J. M. van Brink, M.E.C., reviewed the legislation leading to the present position.

The Transvaal Government attempted to solve the problem in 1885, but, owing to the circumstances beyond its control, particularly the terms of the London Convention with the British Government, had not been successful. The legislation passed then did not reflect the wishes of the people who from the earliest days of the Republic had realised the dangerous potentialities of the position.

"Today," he said, "the position has developed certain complicated aspects and its solution is extremely difficult. The complications are not only apparent in South Africa itself, but any solution must be coupled with due regard for our relations not only with India itself, but with the outside world in general.

"In 1877 the question was talking and capable of an easy solution, but from that to the present day the interests of the Indians have grown and have become established. Whereas in 1877 the Transvaal had to deal with Indian-born Indians, we are faced to-day with an Indian population 75 per cent of which is South African-born.

European Interest

"Because the problem is so important and difficult its solution must not be delayed any longer. I do not make this statement because of dislike or hatred of the Indian or coloured people, but merely from the sense of self-preservation inherent in all of us.

"We do not want to abolish the existing rights of the Indian, but we do not wish to allow a further extension of those rights at the expense of European interests.

"I feel that the Indian himself, proud of his own traditions and culture, cannot take exception to our desire to preserve our own traditions and culture in our own country just as he rightly does in India.

"We know that the Indian population objects strongly to segregation. We, on the other side, would be accused of hypocrisy should we not emphasise as strongly as possible our great dislike of that dangerous phenomenon which we call penetration. As penetration of white areas grows so will the agitation for segregation have greater force."

Asiatic Occupation

Penetration would have to be limited if the Indians were to avoid segregation. It was wrong for Europeans, Indians and coloured people to live in close proximity.

"Dislike of the present position exists throughout the country and a thorough investigation is long overdue."

Mr Brink said the federation had asked the Government to widen the terms of reference of the Asiatic Land Laws Commission to include an investigation into Asiatic occupation of property instead of merely an investigation into evasions of the law against ownership.

He hoped that the conference would limit discussion to the need for an inquiry into occupation. "We wish to press with all our might for an inquiry."

In a memorandum submitted to the conference the federation states that the ban on the Asiatic ownership of property is strictly administered but there is nothing to prohibit indiscriminate Asiatic occupation. It considers legislation on the point urgently necessary.

The memorandum adds that the proper control of occupation will decrease the evasions of the law against ownership.

"The standard of living of the Asiatic is so low that no European can compete with him in business," it states. Asiatics therefore monopolise trade in the country towns. Native custom of Asiatic stores leads to an undesirable concentration of natives in certain parts of each town. Asiatic occupation also causes a depreciation in the value of adjoining properties.

Welcoming the delegates Mr P. H. van den Berg, chairman of the federation said that the discussions would neither be political nor racial.

Mr M. G. Nicol, town clerk of Pretoria, said the Transvaal Municipal Association had repeatedly discussed the problem.

"The law of ownership is clear," he said, "but its evasion is frequent. Its intention is obvious. But the legislature has provided no machinery to carry it out. The association has opposed every move towards segregation and knows that it is the other urban population of the Transvaal behind it. The position is becoming worse every year."

Segregation Demanded

Mr Leslie Blackwell, M.P., quoted extracts from the evidence given before the Land Laws Committee by representatives of country towns. That evidence, he said, indicated that Asiatic occupation ranged from 5% to 30 years; that Indians wholly kept to a certain area in each town, and that the number of Asiatic traders was not markedly increasing.

Certain towns, notably Pretoria and Lichtenburg, however, had complained bitterly of the problem and their increasing difficulties.

Mr F. A. Boom, M.P., said that the Indians were becoming wealthy at the expense of impoverished European classes. He maintained that the Government should extend its segregation policy from the natives to the Asiatics.

The conference passed a resolution adopting the contents of the federation's memorandum and asking the Government to extend the terms of reference of the Asiatic Land Laws Commission to include investigation into Asiatic occupation of property. The conference also asked the Government to instruct the Commission to recommend areas in the Transvaal to which Asiatics and coloured persons should live and trade.

FRIGHTFULNESS IN PALESTINE

APPEAL TO JEWS TO CO-OPERATE WITH ARABS

THE following is the full text of a letter of Pandit Jawaharlal Nehru published in the *Time And Tide*:—

"I am glad that Mr. Edward Thompson has written about Palestine in *Notes On The Way*. I have watched with amazement the studied silence of the British press about conditions in Palestine. Occasionally, a bomb outrage is referred to, or a murder, or the despatch of additional troops, but the horror that is continuously going on in the unfortunate holy land finds no mention.

"I have personal knowledge of how news has been sent to British newspapers and suppressed by them. Many reports have reached me of the frightfulness with which the Arab population is being treated, and a mere reading of them has shocked me beyond words. They may be exaggerated but I have no doubt that there is a great deal of truth in them, and I can say with certainty that millions of people in Asia and Africa believe them and are infuriated by them. I know of their reactions in India and I have recently had occasion to discuss the Palestine situation with the leaders of the Egyptian national movement.

"It is not a question of being pro-Jew or pro-Arab. I am pro-Jew in a sense because I think that the Jews have been shamefully treated in Central Europe and I am full of sympathy for them and can appreciate their aspirations. But I am strongly pro-Arab also, because I know that the Arabs are struggling for their freedom and are being crushed by British Imperialism. I have met leaders of both Jews and Arabs and tried to understand their respective viewpoints.

"The conflict is not essentially between the Arabs and the Jews. We must remember that the present problem of Palestine is of recent creation. It has come into existence since the Great War and the responsibility for it must rest with the British Government which made lavish promises to both Arabs and Jews during the War and sought to exploit both to their advantage. These promises were often mutually contradictory.

Trap For Jews

"Since the War, it has not been love of the Jews that has moved the British Government but the desire to control an important route to India and the East. An independent Arab State might not be wholly amenable to control from Whitehall, and hence it was considered desirable to place the Jews in a key position. Situated as they were, the Jews had inevitably to rely on British protection and Palestine could thus indefinitely remain under British control. The Jews have fallen into this trap and their love of Palestine has been exploited for the purposes of British Imperialism.

An Arab Country

"It is absolutely clear to me that Palestine is and must remain a fundamentally Arab country. I am convinced that no amount of terrorism or coercion will cow down the Arabs into submission. It is equally clear that the Jews are an essential and vital part of the country and should be given protection of their rights and a full opportunity to co-operate in building up Palestine. I think it is possible for these promises to be agreed to and a settlement to be arrived at on that basis provided Arabs and Jews deal with each other directly and British Imperialism does not exploit one against the other for the protection of its own interests.

"It must be realised that the present policy of the British Government is doomed to failure. The Arab national movement will never be crushed by bayonets and terrorism. Black and Tan methods did not succeed in Ireland. Enforced partitions are equally doomed to failure. The British Government must also remember the terrible crop of bitterness and the ill-will that they are sowing, not only in the entire Muslim world but also in large parts of Asia and Africa.

Appeal To Jews

"To the Jews I would earnestly appeal to realize that their linking up with British Imperialism and against a national movement will have disastrous results for their race. Their ability and resources are of infinite value to Palestine and nothing can stop them from having an honoured place in the country, provided they seek it in co-operation with the Arabs. They will never get it in opposition to the Arabs. Unhappily, there is a great deal of anti-Jewish sentiment in Europe to-day. There has never been any such feeling in Asia or Africa but, owing to the struggle in Palestine, this is growing and I am greatly distressed by it. It is time that the leaders of the Jews considered this problem dispassionately, in its wider aspects.—*United Press of India*.

ABUSE OF ADVERTISING

CERTAIN series of advertisements have been appearing prominently in our newspapers and magazines with the message conveying such ideas as "long life in tea drinking." The Advertising campaign is bold to the point of audacity in going so far as to depict the message with an illustration in which an old man in a dignified costume is giving sermons to a group of young ones to that very extent. It is not necessary here to ascertain how far the particular reference as to 'long life' is correct, but it is at least certain that no authority could conscientiously give testimonials to tea drinking for one's longevity.

Again, another type of advertisements is having similar prominence in the advertising columns of our press with striking announcement of cigarette smoking as beneficial to our health and nerves, and also useful in giving relief to fatigue. The idea of health behind cigarettes smoking is ridiculous to any common sense, but as regards the question of fatigue Mr. L. F. Henderson professor of biological chemistry, Harvard University, who can claim certain authority in this line, has pointed out in his article on "Alkali Ads" which appeared in *Harvard Business Review*, Autumn, 1937, that

Fatigue is relieved by rest and food, not by the use of alkalies or cigarettes. But sometimes it may be relieved by faith."

The article has been devoted to criticising principally advertisements announcing the healing virtues of a multitude of alkaline remedies, but Mr. Henderson could make a special mention of cigarettes only in the above line, relating to fatigue.

The total effects of such advertisements should not be considered to be, trivial, as they must influence the readers outlook to a considerable extent. And due to our indifference or for want of a definite policy of social control in this respect, we may have to observe a steadily mounting dishonesty in advertising copies that claim

By

KSHITINDRA KUMAR VAG PH.B.

(Chicago)

In "The Modern Review"

qualities for a product which have not the slightest basis in fact, to the detriment of the field of advertising.

Unfortunately, the advertising field has been thus abused. It is no wonder that the attitude of the Indian public towards advertising is peculiar. Most people in India still think that advertisement carries news different from what it ought to carry; in other words, the advertiser spreads an exaggerated story of the product he sells. The advertiser, it is true, are chiefly patent medicine vendors and others to whom dishonest methods may seem profitable to further their short-sighted ends. This class of people also constituted the only well defined group of advertisers in the western countries until approximately 1850; to-day it has been supplanted by almost the entire commercial fraternity.

In order to bring in or build up reputation that the field of advertising lacks in India there should be some sort of check to the advertising campaigns like the ones in question. It is worthwhile here to mention what a drastic step had been taken by the Federal Trade Commission of the United States of America against one cigarette manufacturer with regard to its irresponsible advertising policy. It is pretty nearly a decade that the Federal Trade Commission freed American advertising of the burden it has to bear then by exacting from the manufacturer a promise to "cease and desist" from publication or broadcasting of statements that smoking of his cigarettes "will bring slender figures and cause a reduction of flesh in all instances."

Any way, the advertisers themselves must realize the importance of advertising in an economic organization to elevate its standard. In short, advertising is salesmanship on paper. The enormous increase in production available through the modern machine industry introduced into business the great problems of marketing, the solution of which is hardly possible without advertising as the substitute for increased selling forces. It plays such an important part in economic society that advertising and advertising agencies are sometimes spoken of as important factors in the apportionment of our economic activity. Advertising becomes a necessity, but if not wisely used to depict a product truthfully it becomes as much a boomerang as a poor product, and as a result a hindrance rather than help in creating public confidence towards the field of advertising. In other words, the marketing problem becomes complicated rather than simple in the sense that a reader of advertisements finds it difficult as to which to believe and which not to believe. There are people, indeed, to whom the idea of advertising is this—honest or dishonest, it pays any way. Then, one can as well say that cheating pays but that can never be a business proposition.

The activities of advertisers have an important bearing on the welfare of the society in which they live. In the estimation of many economists the importance of advertising is measured more by social consequences than by its economical effects. Dr Edward D. Jones, professor of Commerce and Industry in the University of Michigan, U.S.A., has said,

> "Upon the general public there can be no doubt but the constant sight of announcements of high qualities in goods and the constant reading of protestations of social service as the motive of business action, exerts an influence on the direction of elevating the standards of taste and of conduct."

If on the other hand, 'high qualities' and 'social service' become phrases of deception the social consequences can easily be imagined. The dishonest practices may be taken as a matter of course, and in the callous acceptance of such deceptions lies a measure of the decline of our integrity, especially

> "when Big Business tells him (a buyer) to purchase some article he feels he must obey. And if he does not happen to have the purchase price, he may be willing to take desperate chances to get it."

In this respect the business ethics as expressed recently in the following American advertisement that is appearing currently in various magazines and newspapers in U.S.A. demonstrates the high standard the advertising has reached:

> No persons should spend a cent for liquor until necessities of living are provided—and paid for. Bills for groceries, clothes, rent, light, heat, doctors, have the first call on American's pay-roll.
>
> We don't want to sell whisky to anyone who buys it at a sacrifice of the necessities of life. Whisky is a luxury and should be treated as such. Fine whisky can play a pleasing part in the scheme of gracious living but only when taken in moderation and only after the bills are paid.
>
> This statement may seem contrary to our self interest. Actually it is not. As one of America's leading distillers we recognize a definite social responsibility. The very existence of legalized liquor in this country depends upon the civilized manner in which it is consumed. In the long run, we believe, it is good business for us to say, "pay your bills first."

These paragraphs are printed, not in furtherance of the drinking of spirituous liquors, which even 'in moderation' we condemn, but only to show how even some liquor-sellers in America advertise their goods.

If certain advertisers still think it wise to follow the gleam of profits more than anything else, they should remember that the crime brings its own consequences, in that advertising of an objectionable nature creates an adverse feeling towards the goods rather than a desire to buy them. Finally, the advertisers and advertising agencies in India should at least rid themselves of the fallacy that anything and everything is all right with a publication when it is an advertisement.

In order to give modern advertising its proper prestige and in order to realise its advantages, it is well to mention that the publishers of public organs like newspaper and magazines should feel a sense of responsibility. In many cases, particularly in India, many men still use advertising as a plan to make money easily. A number of advertisement dealing with patent medicine, concocting love-producing cures, fortune telling, exciting novels and many other swindles should be refused so that they cannot abuse the field of advertising and cheat the public purse. Unfortunately, from the standpoint of the advertising business, some of these articles which are notoriously associated with misrepresentation are particularly prominent in the advertisement columns of the press. It is all the more unfortunate when it is the case with certain newspapers and magazines which in virtue of their standing, tradition and large circulation are in a better position than others to withstand the pressure of such advertising propaganda. Unless a man has sincerity and wholehearted belief in that which he wants to advertise and desires to merit public confidence he should not be allowed to have space for advertising his product. The *Saturday Evening Post*, a weekly magazine in the United States of America, for instance, rejects nearly as much advertising as it prints owing to the fact that such advertising will not pass the "acid test" which the publisher applies to it. There is, of course, a keen competition among American publishers in selling space for advertisements.

It is evident that the *Saturday Evening Post* does not really become loser of advertisements by refusing them space. As advertising is an economic necessity the advertisers are to send back their copies of advertisement with modifications as required, and they cannot afford to get cross or get cold feet at the refusal, when they know well that they are to advertise and that their advertisements must be published for obvious reasons, in that particular journal. Thus, in the matter of checking or censorship of advertising columns the Indian publishers can cast all with-

out one, for [illegible] bugaboo of "[illegible]" and put in its place "it will come any way." On the other hand, if they are to apprehend anything at all in connection with their relation with advertisements they should mind the offence of misrepresentations and deception on the part of advertisers, for which the publishers are equally, if not more, to blame, because it is they who help the advertisers [illegible] to the public. It is no doubt true that the public gets the benefit of cheap newspapers and magazines because of advertisements, yet it does not follow that the circulation of a journal depends upon them but upon the reading public who are interested primarily in news, editorial matter and particularly in the honesty and consistency of its policy in regard to many other things which it has to deal with.

Now is the time for the publisher, the advertising agency and the advertiser to appreciate each other's service and to co-operate with each other not only to their own advantage but also to that of the community. It should be remembered that the policy of advertising cannot remain unchanged with the changes ever coming up with the machine industry, in order to help the producer sell his product produced on a large scale. They must, therefore, realize the importance of the field of advertising wisely utilised. It is as well a matter of great concern to all of them when an organization lands into advertising campaign, especially an extensive one, to [illegible] for us to proclaim no attribution like "long life" or "good health" to such things as tea drinking, cigarette smoking and the like.

American Notes

(By H. Stephan Santesson)

Gandhiji's Birthday Celebration In New York

AMERICAN and Indian friends of the Nationalist cause met at a dinner-meeting on October 2 in celebration of the 70th birthday of Gandhiji. The function was arranged jointly by the American League for India's Freedom and by the India Political Council. Mr Roger Baldwin, Director of the American Civil Liberties Union, presided. Premier participants included Mr. Norman Thomas, head of the Socialist Party; Mr. Kedarnath Das Gupta, General Executive, World of Faiths; Dr Haridas T. Muzumdar, biographer of Gandhiji, and Mr Yusuf J. Meherally, Secretary All India Congress Socialist Party.

Mr Meherally, a leader of the left wing of the Congress movement, spoke at length about the formation and activities of the Party, and their relations with Gandhiji, paying tribute to the great work of Gandhiji in the cause of national freedom.

Other participants included Mr. Abdul Ghafoor Khan, Mr Rambal Bajpai, Mr. Satya Chanda, Mondal and Mr. Frederic V. [illegible]nkrishnaiah, Mr Walter Ludwig, prominent socialist Youth leader, and Mr Algernon Crawford, delegate to the World Youth Congress from Barbados, likewise attended. Mr H. Stefan Santesson, of the India Political Council, spoke on the Czech situation and the Premier's policy towards Germany.

Yusuf Meherally In The United States

Yusuf Meherally, Secretary of the All India Congress Socialist Party, arrived in this country on August 13 as head of the India Delegation to the imminent World Youth Congress.

The World Youth Congress met from the 16th to the 24th at Vassar College. The India Delegation distinguished itself particularly, during the deliberations, prosecuting the case for anti-Fascist Congress India to the enthusiastic representatives of 53 other nations. Mrs. Franklin D. Roosevelt attended some of the sessions. The members of the delegation were: Taropado Das from Paris, Miss Renu Roy, Aruna Bose, from England, Miss Iftikhar-ud-din from the Punjab, and K. A. Abbas from Bombay.

Immediately after the Congress, Mr Meherally left for Mexico to attend the Latin-American Trade Union Congress Mexico City. Mr. Meherally spoke at these meetings to tens of thousands of people. He was a guest of President Cardenas at luncheon. Mr. Meherally returned to New York on September 25 only to be rushed immediately from the train to the first of a series of functions arranged in his honour. The India Welfare League arranged a dinner reception in his honour on the 25th, at which former Justice Jane Norris, Sirdar J. J. Singh of the India Chamber of Commerce and Messrs Venkatkrishnaiah and Santesson of the India Political Council, were among the speakers. Mr Ramlal Bajpai presided. Mr. Mubark Ali, organiser of the League, likewise spoke.

During the following nine days Mr. Meherally had an average of half-a-dozen major appointments everyday. By arrangement with the World Youth Congress, his schedule was arranged by the India Political Council. Tuesday evening, the 27th, he spoke at a meeting of the League for Industrial Democracy at Norman Thomas' home. Thursday afternoon the same group gave a luncheon for him. Monday evening he attended a meeting of the Executive Council of the Friends of the Chinese People, where he reported briefly on pro-China work in India. Thursday afternoon Miss Ruth St Denis gave a tea for him at Adelphi College, Long Island. Friday evening there was a house party for him by the League of American Writers, attended by Angelo Herndon, among others. Saturday afternoon, October 1, there was a dinner meeting of the Eastern Moslems Association in Brooklyn and Sunday afternoon, October 2 he spoke at a meeting of the All World Gandhi Fellowship. This is only an indication of how crowded his programme was.

To-night, at the time of writing (October 4), Mr. Meherally is addressing a Socialist meeting in Boston. He returns to New York in a few days and sails within another week. He has been hailed by all members of the community as the most distinguished Nationalist since the days of Sjt. V. J. Patel.

India Political Council

Mr Santesson, the Secretary of the Council, spoke on the Nationalist movement before a meeting of the Business-women's Round Table Club, at the Hotel Iroquois on September 21. Former Justice Norris was among those present. The Hotel Iroquois, owned by Miss Mena Fritz, friend of India, was the house of the Council's Gandhi dinner on October 2.

The Council participated in this year's Peace Parade on August 6. Approximately 25,000 people marched, despite a continuous rain throughout the day.

Mr Frederic Ramu Chanda Venkatkrishnaiah has become vice-chairman of the Council.

The Executive Council of the I P C met on September 15 to consider future activities. The Council voted to proceed with its plans despite the fact that the India League was to meet on October 2. Later negotiations for a united celebration did not succeed.

India League

The India League likewise celebrated October 2nd. Those participating included Sirdar J. J. Singh, Dr. John Haynes Holmes, Mr. N. R. Checker and others. The dinner was held at the Ceylon Indian Inn.

RUSTENBURG TROUBLE

CONGRESS OFFICIAL'S STATEMENT

THE alleged assault on a European youth by Indians at Rustenburg last week was the subject of the following statement by Mr. S. M. Nana, secretary of the Transvaal Indian Congress on Wednesday, November 23 —

"I visited Rustenburg yesterday and investigated conditions for myself. It appears that for a number of nights past some European youths have been causing a disturbance in the Indian quarter of the town by throwing stones on the roofs of houses occupied by Indians, and that the matter was reported to the police by the Indians on 10 or 12 different occasions.

"On Saturday night stones were again thrown and a few Indians came out of a house in an attempt to locate the disturbers. It seems that the youths responsible ran away, and unfortunately a young European schoolboy was badly handled.

"Responsible Indians, both in Rustenburg and the Transvaal, strongly disapprove of what happened, and there can be no justification for the alleged assault. It is felt, however, that in spite of the provocation which existed the matter should have been left in the hands of the police. I understand that certain persons have been detained and that charges are pending against them.

"The members of the Indian community deeply sympathise with the innocent victim of this incident. The attempt to exploit this incident against the Indian community of Rustenburg in particular, and the Transvaal in general, is to be deplored. It is inequitable that the whole Indian community should be held responsible for the action of a few individuals.

"The Indians as a whole have been a law-abiding section, and this is the first incident of this nature which has occurred in Rustenburg, where Indians have been resident for close on 50 years.

"The regrets of the Rustenburg Indians have been conveyed to the Mayor and magistrate of the town.

28 Indians Arrested

A message from Rustenburg states :— Twenty Indians were arrested here after an identification parade on Wednesday November 23 afternoon and, together with eight other Indians previously arrested in connection with an alleged attack on a European boy named Gouws, appeared before Mr. B. R. Verster, acting magistrate, on a charge of public violence. The case was adjourned and will be heard on December 5, 7 and 9. Bail of £25 was allowed in each case.

The Public Prosecutor mentioned the danger, in view of the mood of a section of the European population, of releasing the eight Indians originally arrested and one of those arrested subsequently. These nine Indians were released on the further condition that they should leave the Rustenburg municipal area immediately and not return until the hearing of the case. They agreed to this provision being made a condition of their bail.

Things In General

Indian Trader Shot

AN Indian was shot dead and another was severely wounded in a store on the farm Kandelshill No. 16, about seven miles from Germiston, Transvaal, on Sunday night, when they were attacked by two natives. It was stated to the police that two natives knocked at the door of the store about 7.30 p.m. and asked for some bread, speaking very insolently. The Indians brought some bread, but one of the natives produced a revolver and shot the younger of the two Indians in the stomach. Then he shot the other Indian, an elderly man named Abraham, in the head, killing him instantly. The natives rode off on their bicycles along the main road. The occupants of a car travelling along the road saw two natives on bicycles who apparently thought they were being pursued for they left their bicycles and ran off across the veld. The police are in possession of the bicycles, but had not traced the owners up to the time of going to press. The wounded Indian was taken to a local hospital.

Slum Clearance On The Rand

Work is to start as soon as possible on the building of 1,164 more houses for Europeans and 1,500 houses for non-Europeans at a cost of about £1,300,000 in economic and sub-economic schemes of the Johannesburg City Council in its big drive to eliminate slums. The City Council also plans to establish six residential clubs for girls in the city.

Pietersburg Young Muslim Society

It is reported from Pietersburg that all Muslim shops were closed for the day in the town and a special service was held on hearing the sad news of the passing away of Kamal Attaturk, Muslim hero of Turkey, a beloved son of Islam, and a cable of sympathy was sent to Turkish National Government, Ankara, by Pietersburg Young Muslim Society.

Council To Discuss Transport Problem Of Added Areas

The question of a municipal transport monopoly in Durban will be discussed at a conference which is to be held in Durban shortly. Difficulties have arisen in regard to the City Council providing transport facilities in the outer areas, and representations have been made to authorities to remove restrictions which are preventing the Council from increasing its services. At the present time where the Council wishes to start a service it has to buy out any existing motor transport service operating on the same route.

Commercial And Technical Classes In P. M. Burg

Definite steps have been taken by the Congress to commence commercial and technical classes at the H.Y.M.A. Hall at the beginning of the next school term, at the end of January 1939. The Congress has received intimation that a grant of £50 has been made from the Carnegie Corporation Grant as a contribution to the initial equipment. It is proposed to hold commercial and general educational classes for adult Indians and those desiring information should make application to the Secretaries, Natal Indian Congress (Pietermaritzburg Branch). The Grey's Hospital Board has approved the nomination of Messrs. V. Kristy and P. Satyapal as Congress official visitors to the Grey's Hospital. The Congress will be represented at the meetings of the Social Services of South Africa (Pietermaritzburg Branch) by Mr. S. R. Naidoo with Mr. P. Satyapal as an alternate member. The Congress has forwarded a letter to the Grey's Hospital Board asking that sufficient lighting be provided at the Commercial Road entrance to the Wards. The City Council has been approached with a view to providing a playground for Indian children. A complete survey is being made by the Congress to collect

(continued on page 147)

Doings In India

India's Poverty Due To Her Slavery

THE most pressing problem of the day in our country is the question of bread. It is a pity that millions of our countrymen have to remain half-starved and half naked in spite of the fact that millions of tons of wheat and cotton are produced in this country. If you are anxious to get two square meals a day and are really desirous of getting relief from all these privations, the only solution lies in your strengthening the Congress and achieving freedom for India." The above appeal was made by Mr. J. C. Gupta, the President of the Calcutta Congress Committee and the Chief Whip of the Bengal Assembly Congress Party at a very largely attended public meeting held at the Tilak National Hall Ground, under the auspices of the City Congress Committee, with Yogi Ram Nath Shastri in the chair. "We should ponder into the reasons of the poverty of India in spite of her mineral and agricultural resources. In my opinion, said Mr Gupta, there is only one reply to this question and that is that we are slaves. We are under an alien Government, we have got no power even to fix our exchange in the best interests of our country. The entire bulk of the expenditure of the country is usurped by the Military Department, in the voting of which our legislature has got no hand. We want the Indianisation of the Army, as we know that no Indian soldiers can be profitably employed on the pay and allowances drawn by one British soldier." Mr. Gupta then vehemently attacked the proposed Federal scheme and added that the same was not acceptable to the overwhelming majority of the Indian people. Concluding Mr Gupta stated that the Congress was the only competent body to prescribe specific cures for all the ills from which the country was suffering and made out a passionate appeal to all those present to muster strong under the tri-colour flag of the Indian National Congress.

Civilisations Are At High Blood Pressure

"I may, perhaps, express my real satisfaction that at least the Corporation believes that patriotism and public service are not the preserves of active politicians. I admit that due to the exertions of many eminent politicians we have [illegible] spirit of democracy and it is much more difficult," observed Sir S. Radhakrishnan, replying to a civic address presented to him by the Madras Corporation. Sir S. Radhakrishnan emphasised that India had a mission with regard to philosophy and religion. "The history of this country," he said, "has for its landmarks not kings, emperors, battles and wars; but saints, scriptures and holy lives. We have not adored statesmen, diplomats and military heroes. We have adored the people who are great not by what they do, but what they believe, who have stamped infinity on the thought and life of our country; perhaps, who are able to point out to us, at a time when we are lost in the pursuit of power, the call of the unseen and the reality of the spirit. It is these people who have given life to our country, who have enabled this country to endure and survive all these centuries of misrule, plague, pestilence and wars and other things." Proceeding Sir S. Radhakrishnan said that it was essential in these distracted times to point out the necessity for emphasising the values of the spirit. Civilisations, which were based on religious values, were long lived while those based on aggression, reason and progress were short-lived. The speaker added: "Civilisations are now at high blood pressure. Blessed are the meek and they shall inherit the world. The world in the end belongs to the unworldly. Concluding, Sir S. Radhakrishnan said he believed that the message of India had a value not only abroad but also within their own borders. "It is for home consumption as well as for external export."

Bombay Education Committee's Recommendation

"It is indeed a tragedy that [illegible] possible work of laying the foundation of national education in our country has to be entrusted to poorly equipped teachers," remarked the committee appointed by the Bombay Government to advise them on the question of the training of primary teachers, in the course of the report submitted to the Government. The committee find that the primary schools are now manned by teachers with [illegible] general education and much less training. According to them, "teachers should possess, in addition to an innate love for children and a liking for his vocation, a broad national outlook and be free from narrow communal and social prejudices. The personality, character and the outlook of the teacher are bound to have a tremendous influence on the minds and lives of the children. We must have the best type of men and women as teachers." The committee emphasise that no amount of training can make up for the poverty of knowledge. They, therefore, find that the present primary school-leaving certificate should no longer be regarded as a satisfactory qualification for the post of a primary teacher. The committee further recommend that no fundamental differentiation should be made between the education of boys and girls as, particularly, the reasons for such differentiation no longer hold good. Incidentally, the committee find that "all educationists are agreed that not only girls' schools but lower classes in boys' schools as well, should be staffed by women, who can deal with children with more knowledge, tact and patience, and enter into more intimate and informal relations with them. With a view to finding a sufficient number of qualified women for the above purpose, the immediate introduction of a plan of seven years' compulsory education for girls is advocated.

The Third Pen-Friends' International Camp

The Third International Pen-friends' Camp will be held at Ahmedabad on December 28, 29 and 30. The First was held at Sukkur under the presidentship of the Hon. Diwan Bhoj Singh Pohalrajan the first Speaker of the first Sind Legislative Assembly. The second was held at Delhi under the presidentship of Sjt. Asaf Ali, M.L.A. (Central). The Young Folks' Brotherhood has embarked upon a programme of holding these annual camps. The idea is stated to be to afford a common platform to pen-friends and hobbyists in different parts and to allow them an opportunity to camp together for two or three days and to participate in the various programmes consisting of meeting, open sessions, excursion, exhibition, dramatic and variety entertainments, fancy dress show, sports, music competition, dinner etc, etc. Incidentally these camps also afford an opportunity of hiking and of acquainting member with various places and peoples and provide a very happy and profitable change. The Publicity Committee invites friends to extend their best support and co-operation. All correspondence to be addressed to Organisers, The Third International Penfriends' Camp, Young Folks' Brotherhood, Dalal Building, Kapasia Bazar, Raipur, Ahmedabad, India.

1938 Nobel Prize Winner

Prof. Sanjib Chaudhuri of Dacca has been awarded the Nobel Prize for the year 1938.

THINGS IN GENERAL :

information so as to press for the claims of Old Age Pensions to Indians, and Mothers' Educational Grant to Indian widows. A plan of social work is being prepared to ascertain correct information as to housing conditions of poorer Indians, their wages and education of their children

Natal Indian Congress (Estcourt)

At a meeting held at Estcourt last Sunday a branch of the Natal Indian Congress was formed and the following office-bearers were elected. Mr. M. E. Haffejee presiding: President: Mr. M. E. Haffejee; vice-presidents: Messrs. I. E. Haffejee, T. Augustine, Rosemeier, A. M. Samuel and M. A. Parak; secretary: Mr James Augustine; treasurer Mr. C. D. Kooverjee; committee: Messrs. J. G. Augustine, E. I. Mayet, S. D. Shanker, G. R. Naidoo, M. Kirpen, R. Ramchaney, R. Ramlal, P. Pal, S. Peter, Y. S. Mahomed and Gopal Dewa.

Indian Women's League (Maritzburg)

A general meeting of the recently formed Indian Women's League (Pietermaritzburg Branch) was held on Sunday November 27, at the H.Y.M.A. Main Hall, Church Street, Maritzburg. It was well attended by members. The joint hon. secretaries, Mrs. S. Mathray and Miss P. N. Singh, submitted a lengthy report reviewing its various activities covering a period of about two months since its inception. Among other matters that received the attention of the League were State-Aided Butter Scheme, centenary celebrations, new Indian girls' school, sewing classes, visiting the Grey's Hospital, Christmas Stamp committee, camp kitchen, death of Indian lady at Grey's Hospital, protest to police authorities against the action of police constables, Armistice services, Indian nurses, old age pensions for women etc. The principal speaker at the meeting was Dr. Beryl A. Peters, now of Durban, who was accorded a welcome by Mrs. N. G. Naidoo, who presided. Mrs. Naidoo congratulated Dr. Peters in her success, and stated that she was the second South African born Indian lady to qualify, and accordingly wished her good luck in her noble profession. A bouquet was presented to Dr. Peters by Miss Moodley. Dr. Peters thanked the League for its kind expression of good wishes and earnestly appealed to Indian women to take an active interest in the welfare of the community, particularly in the up-bringing of children, and spoke at great length on various social, hygienic and health matters, and diseases, such as tuberculosis and maternity cases. She was pleased that an attempt was being made to obtain training facilities for local girls as nurses. The following also spoke: Misses P. N. Singh, M. Ebenezer, K. N. Singh, M. V. Naidoo and Mrs. N. Padayachee

Lord Nuffield's New Gift

Lord Nuffield has announced that he intends to provide every hospital and institution in the British Empire with an "iron lung." Some large hospitals may have three or four. It is expected that all the iron lungs required will be available by March. It is proposed to give up to 5,000 iron lungs, which represent a total benefaction of £500,000. Lord Nuffield's gift, cables the London correspondent of *The Star*, was announced casually at a cocktail party at his Cowley Office. The lung, which was designed and invented by a young Australian, Mr. E. T. Both, to cope with the infant paralysis epidemic in the Antipodes last year, will be made at Lord Nuffield's Cowley factory.

Inquiry Into Nyasaland Tobacco Position

A Government Commission has been appointed to inquire into the production of tobacco in Nyasaland and to report on the cost of production, marketing methods and the prices realised from different selling methods. The Commission will recommend to the Government any changes in systems of production and marketing which it considers desirable so as to establish the Protectorate's tobacco industry on a sounder footing. The Commission was appointed as the result of a suggestion that all tobacco should be compulsorily disposed of on the auction floor at Tobacco Auctions, Nyasaland Ltd. At present some types of tobacco, such as the crops of Native growers on private estates (amounting to about 4,000,000lb. a year), may be shipped for sale on the London market or elsewhere. Members of the Commission are the Director of Agriculture, the Attorney-General, the Acting Treasurer and the Acting Senior Provincial Commissioner. The Commission will begin taking evidence immediately, states a Reuter's message from Blantyre, dated November 29.

Cost Of Living In Nyasaland

The statement that a married man with one child can live in Blantyre in reasonable comfort on £25 a month, which was made in a report by Sir Robert Bell on the finances of Nyasaland, has aroused strong comments in the Protectorate. *The Nyasaland Times* has published many letters from readers on the subject, some quoting figures to show that Sir Robert Bell's estimate should be doubled.

The Agent-General

The Agent-General for India, Mr. Rama Rau, who has come to Durban for the last two weeks will remain in the City till the end of this month. He will then go to the Transvaal and thence to Capetown at the time of the opening of the Parliament. His residence in Durban is at the Marine Hotel.

[Continued from page 445

Natal Indians And Kemal Attaturk

All Indian and Chinese places of business in Nigel (Transvaal), were closed from 1 to 3 o'clock as a mark of respect to Kemal Attaturk, late President of Turkey. After a service in the mosque the Indian community attended a mass meeting organised by the Nigel Indian Congress. A two-minutes' silence was observed. A cablegram of sympathy has been sent to the President of Turkey.

The M.C.C. In Durban

Durban Indians in general and Cricketers in particular will no doubt join the public in according a hearty welcome to the M.C.C., who, after their triumphs at Newlands, Kimberley and Bloemfontein, have arrived in Durban on Thursday to play with Natal in a three day match, commencing on Saturday.

REVIEW

"OUR CRICKET SPRINGBOKS"

This is an Official Souvenir of the visit of the M.C.C. Team to South Africa, 1938-39. By Ivor D. Difford, price 1s., published by the Central News Agency, Ltd., under the authority and with the approval of the South African Cricket Board of Control. It is a neatly brought out booklet containing photos and biographies of the M.C.C Team, and a statistical record of all South Africa's Cricket tours to Britain, Australia and New Zealand 1891-1935 and of British and Australian Teams to South Africa (1888-1936). It will be of immense interest to the sporting world.

Colonial Born & Settlers' Indian Association

ANNUAL GENERAL MEETING

The sixth annual general meeting of the Colonial Born and Settlers' Indian Association (Pietermaritzburg Branch) will be held on Sunday, December 11, at 2.30 p.m at the H.Y.M.A. Main Hall, Church Street, Maritzburg.

Agenda: (1) Minutes, (2) Correspondence, (3) Joint Hon. Secretaries' Report, (4) Hon. Treasurer's Financial Report, (5) To amend, alter and add Constitution, (6) Election of Officials, (7) General Business.

Advocate Mr. A. Christopher, O.C.M., President of Headquarters and other officials will also be present to address the meeting.

J. H. DAVID, President
S. RATHANAM
M. KRISHNASAMY
Hon. Secretaries,
C. B. & S.I.A. Maritzburg Branch.

141 Retief Street
Pietermaritzburg

Buy Perfect DIAMOND RINGS and Flawless DIAMONDS direct from our factory!

Do you know through our "Factory to Finger" policy, you can purchase beautiful Diamond Rings and Flawless Diamonds at prices lower than wholesale? Why not call and inspect our large selection of exquisite gems to-day? Write, 'phone or call for our Free, clear-type illustrated catalogue.

AMSTERDAM
Diamond Cutting Works

62, Field Street, Durban
P. O. Box 2362. 'Phone 2-4888.
Also at Johannesburg and Capetown.

Books for sale.

NOTE.—Remittance should accompany order. V.P. ORDERS will not receive attention. Postal Orders to be made to "Indian Opinion" at Phoenix. Postage Free on all books.

THE STORY OF MY EXPERIMENTS WITH TRUTH
By M. K. GANDHI

This is an autobiography of Mahatma Gandhi printed in two volumes. Price 12s. 6d. for each volume.

JAWAHARLAL NEHRU An Autobiography
(Cheap Edition)

("For those who would understand contemporary India it is an indispensable book."—ALDOUS HUXLEY.)

Price ... ... 10s. 6d.

THE POWER OF NON-VIOLENCE
By RICHARD B. GREGG

The writer has explained the method of resistance by non-violence in modern Western concepts and terminology. The book is worth studying. Price 5s. 6d

INDIA AND THE WORLD
Essays by—PANDIT JAWAHARLAL NEHRU.

Price ... ... 7s. 6d.

શું તમારામાં જોર. ચેતન અને ઉત્સાહ છે?

માથાનો દુખાવો, ચિત્તનો ચકારો, અપચો અને આથારા એ બધું કમળાવસ્થાને આવારી છે. એ સુધવે છે કે "ઇનોઝ ફ્રૂટ સોલ્ટ" તમારે દૈનિકની જરૂર છે "ઇનોઝ" શરિરની આંતરિક શુદ્ધી કરી ચેતના અમા બમાવી એ દુર કરે છે. રોજ સવારે એક ટી સ્પુન ફ્રૂટ સોલ્ટ ઉંડા પ્યાલા પાણી સાથે લેવાથી તમને ઘણી સારી પડશે.

ENO'S 'FRUIT SALT'

૩૫ વર્ષ થયાં સાઉથ આફ્રિકામાં પ્રખ્યાતિ મેળવેલ
જોહાનીસબર્ગમાં
પોરબંદર પીમાં બનેલી સ્વદેશનાદાર મીઠાઇ
બળવાનું સ્થળ.

દેશની રીતોમાં બનતા સ્વાદિષ્ટ જેવાન બનાવની સગવડ છે.
મીઠાઈ સિવાય અલાહેદાર ફરસાણ સ્પેશીયલ તૈયાર
કરવામાં આવે છે.

પધારો અમારા ત્યાં કર્યા વગર ના જશો

KAPITAN'S CAFE

'Phone 33-8577. 13a KORT STREET JOHANNESBURG.

ડીક્ષનેરીઓ
અંગ્રેજી દ્વ ગુજરાતી

આ ડીક્ષનેરી મહાત્મા ગાંધીજીની સુચનાથી ખાસ વિદ્યાર્થીઓના જોડણી ઉચ્ચારના આધારે સુધારા વધારા સાથે બનાવાયેલી છે. વિદ્યાર્થી આલમ માટે તે ઘણીજ ઉપયોગી અને ઉપયોગી છે તેને અંતે ક્રિયાના આંકો, દરજો, ગામ શહેરોની વસ્તી, મોટી નદીઓની લંબાઈ, વજન, માપ, સંવતો, જેવી ઘણી વસ્તુઓનો સમાવેશ થયેલો છે.

પાકું પુઠું પાના ૧૪૦૮ પ્રત્યેકની કીમત રૂા. ૫.

બળવાનું ઠેકાણું :

Manager, Indian Opinion, Phoenix.

સાહિત્ય અને સંગીતનો સમન્વય

દિનપ્રતિદિન જનતાની રસવૃત્તિ કેળવાય છે—જનતા નવિનતાની પુજક બની છે—ભાવના અને આદર્ષ આ જમાનાનું ગૌરવ છે—અને હવે લોકો અમે તેવી વસ્તુ ચલાવી લેવા તૈયાર નથી.

અમે પણ આ માન્યતાને માન આપી વર્તવાનો નિશ્ચય કર્યો છે. તેથી ખાસ પ્રસંગ માટે તમારા સમક્ષ દમણ્યા છેલ્લા જણીતા નટ નટીઓ અને લેખકોનો સદહાર સાથી પ્રેક્ષકોની રસવૃત્તિને પોષે એવી રેકોર્ડો, ધાર્મીક ડ્રામાના સેટો અને હારમોનીયમ, તબલા મગાવ્યા છે જે તમારી સમક્ષ રજુ કરીએ છીએ. સંગીતના મધુરા સ્વરોથી તમારા ઘરમાં સ્વર્ગ ઉતારો.

અમે લોકલ ખરીદી તેમજ એજન્ટો મારફતે હારમોનીયન મંગાવત નથી તેથીજ અમે લેખીત ગેરંટી સાથે વેચીએ છીએ.

ગ્રામોફોન પા. ૧-૧-૦ થી પા. ૮-૮-૦

હીઝ માસ્ટર્સ વોઈસ
તથા
કોલમ્બીયા
(ઈન્ડીઅન રેકોર્ડ)
3/—

રેકોર્ડના સસ્તા ભાવો

નવા નંબરો અથવા તમારા માંગેલા નંબરો ચઢેલા યા મોડા તમને મળશેજ તો શા માટે વધારે પડતા પૈસા ખર્ચો છો.

લખો અથવા અમે મોકલો.

Special

Large stock of latest Drama set arrived in Tamil, Hindustani, Gujarati and Telugu. Prices have been specialy reduced.

Apply for our catalogue. Our Harmoniums sold under written Guarantee for 3 years. Try us before you go elsewhere.

પ્રથમના હારમોનીયમ પા. ૬-૦-૦ હાથના ૫ ઉપર હેકના પા. ૬-૦-૦

જોડી એકની કીમત પા. ૬-૦-૦ થી

પા. ૩-૧૭-૦ સુધી

તેમજ આ ટેકણની હવાને અનુકુળ થાય તેવા બીજા અને મધુર સુરના, મજબુત અને ટકાઉ, વારા, વાંતા, સરદાર તેમજ ચેકમેઈઝ કુલુદના હારમોનીયમ, હાથના અને પગના તબલા હાથ-પગના. નવી સીલેક્શન જાતની રેકર્ડ ગ્રેફોનની પેદાશો આવી ચુકી છે. તે સીવાય દરેક જાતના ગ્રામોફોન ઉપરની બધી મેકરો સાથે H.M.V. ને કોલમ્બીઆના બધુ સ્ટોકમાં રાખીએ છીએ.

વાજીંત્રોના છુટા ભાગો મોટા જથ્થામાં રાખીએ છીએ.

વાયોલીન, બેન્જો, ચેન્ડોલીન, બુલબુલ તરંગ, ગીતાર અને સ્પેનીશ બેન્જના ભાવોમાં ઘણો ઘટાડો કર્યો છે.

કોઈ પણ વાજીંત્રનું રીપેરીંગ કામ અતી દેખરેખ નીચે ગેરંટી સાથે બનાવી આપીએ છીએ.

—સાઉથ આફ્રિકાના ૩૨ વર્ષના જુના હારમોનીયમીસ્ટ—

GOOMALIA'S MUSIC SALOON

P.O. BOX 460. 179 GREY ST. AND 131 QUEEN ST DURBAN, NATAL.

ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન.

મહાત્મા ગાંધીજીના દરેક
અને [illegible] સંદેશાનું વાહન.

પુસ્તક ૩૬ મું. ફીનીક્સ, શુક્રવાર, તારીખ ૨ ડીસેમ્બર ૧૯૩૮ અંક ૪૮

"ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન"
શુક્રવાર, તા. ૨ ડીસેમ્બર ૧૯૩૮.

દક્ષિણ આફ્રિકાને અણછાજતું

દક્ષિણ આફ્રિકાના સુંદર નામને કલંકિત કરનારા ગયે અઠવાડીયે બે દુઃખદાયક બનાવો બની ગયા. બન્ને બનાવો ફોસ્ટાલમાં બન્યા હતા—એક રસ્ટનબર્ગમાં અને બીજો જોહાનીસબર્ગમાં. રસ્ટનબર્ગનો બનાવ પ્રમાણમાં જ્હાનો ગણાય. અમુક ડચ્ચીઓએ એક ગોરા છોકરાપર કરેલાતો હુમલો કર્યો હોવાના કારણે બે શહેરના કેટલાક ગોરા વતનીઓએ ડચ્ચીઓની દુકાનો બાળી મુકવાની અને તેઓનો બહિષ્કાર કરવાની ધમકી આપી હતી. પ્રાયદેસર પગલાં લેવા કરતાં બહારે શહેરીઓ કાયદો પોતાનાજ હાથમાં લેવા ઈન્તેજાર બની ગયા હતા. સુભાગ્યે તેઓને સદ્‌બુદ્ધિ પ્રાપ્ત થઈ તેથી હાલ બધું શાંત થઇ ગયું છે અને બાકીના બનાવો બનતાં અટકી ગયા છે.

જર્મનીના નાઝીઓની જેમ ગોરાઓ અમુક વ્યક્તિ કે વ્યક્તિઓના ટોળાને દોષિ બાળી કોમને બદનામ કરવા મંડી પડયા હતા. આ બાબત આટલેથી અટકી જાય તેમાં નિકાલ આવતા સુધી અમારી ટીકા રોકવું રાખીશું.

બીજો બનાવ જોહાનીસબર્ગમાં બન્યો હતો અને અમારી ખાત્રી છે કે સમગ્ર ગોરા દક્ષિણ આફ્રિકાવાસીઓને તેથી જરાપણ આઘાત થયા વિના નહિજ રહ્યો હોય. એ બનાવ નવેમ્બર તા. ૨૬ મીનાં શુક્રવારની રાતે જોહાનીસબર્ગના સીટી હોલ આગળ ચર્ચેલી મુઠભેડોનો હતો. જર્મનીમાં યહુદીઓપર થતી રહેલા ઝેરની આ ફક્ત ઝાંખી આપનારો હતો.

આ બનાવની વિગતો ઠપકાઓ માં વિસ્તારથી પ્રસિદ્ધ થઇ છે. ટુકમાં તે આ પ્રમાણે છે: નવેમ્બર તા. ૨૬ મીના શુક્રવારની રાતે ઈન્ટરનેશનલ પીસ કેમ્પેન, સોશાલાદી કોક અમુક ગ્રેન્ડ કીર્ચિયન્સ અને યુથ લીગ ફ્રાઉન્સીલ, એ સંસ્થાઓના આશ્રય હેઠળ જોહાનીસબર્ગના સીટી હોલ માં એક સભા મળી હતી જેમાં જોહાનીસબર્ગના મેયર અને અન્ય પ્રતિષ્ઠિત જનો પણ હાજર હતા. સભા જર્મનીમાં યહુદીઓપર વર્તતા જુલમની સામે વિરોધ દર્શાવવા બરવામાં આવી હતી. સીટી હોલમાં લોકો માઇ નહિ શકયા હોવાથી કેટલાક લોકોને બહાર ઉભા રહેવું પડયું હતું. આ સભા ચાલી રહી હતી તે વખતે બહાર ઉભેલાં ટોળાંમાંથી એક વ્યક્તિએ "હિટલર કી જય" ની બુમ પાડી, જેથી બળબળાટ મચ્યો અને કહેવાય છે કે એક યહુદીએ તેને લાત મારી. આ બાબત પોલીસને ફરિયાદ કરવામાં આવી હતી.

આ હુમલાને પરિણામે તેની સામે વિરોધ દર્શાવવાને બધેમ્બર તા. ૨૮ મીના બુધવારની સાંજે ૬-૩૦ વાગે સીટી હોલના પગથીયાંપર સભા ભરવામાં જાહેર થયું. આ ઉપરથી સાઉથ આફ્રિકન એન્ટી-ફેસીસ્ટ લીગે પત્રીકાઓ દ્વારાથી જેના નીચે મુજબનું જાહેરનામું બહાર પાડયું હતું:

"સાઉથીઓ, મજાદારો, ૨૬ નવેમ્બરના દક્ષિણ આફ્રિકાના હિટલરના એજન્ટો, કાળા બજાર વાળાઓ, બદમાશો પાળ ઓ, નાઝીઓ અને ફાસીસ્ટોએ જોહાનીસબર્ગના સીટી હોલના પગથીયાંપર બધેમ્બર તા. ૨૮ મીના બુધવારની રાતે ૬-૩૦ વાગે ભેગા થવાનો છે. નાઝી જર્મનીમાંથી તેઓને આશ્રય દેવામાં પરદેશ કરવાના વિરોધ અને પાસેમાં રાહ કરવાની સભા આયોજન આવી છે. નાઝીપાદીઓ તરફથી આપણા [illegible] પ્રતિબંધનું સતુ રહે તેઓ ઉભા રહી [illegible] ના પહેલી દક્ષિણ આફ્રિકાના આ નાગીના નામને કાળી કાલવા બધેમ્બર તા. ૨૮ મીના બુધવારે [illegible] વાગે સીટીહોલના પગથીયાં પર તમારી હાજરીની જોખમાણ હાજર બનો અને જોહાનીસબર્ગમાં નાઝી રહેલા હિટલરશાહી સામે તમારો સખ્ત વિરોધ ઠસ્સ વિલંબે જાહેર કરતે

આનું પરિણામ એ આવ્યું કે સભા તો ન મળી પરંતુ સીટી હોલની પાસે હુલ્લડ જામ્યું. ઘણા લોકોના હાથમાં લાકડીઓ, ઝોળાના સળીયા, અને બીજા જોખમકારક હથિયારો હતાં. પોલીસો ટોળાંને પીંખેરવાનો પ્રયત્ન કર્યો અને ટીયર-ગેસના બોમ્બો પણ નાખ્યા.

તોફાન કરનારાના કોર્ટમેં એ ગોળીબાર કર્યો હતો. પોલીસે ટોળાંને પીંખેરી નાખ્યા પછી એક ગ્રેકપાનના રસ્તાને બાજીમાં ઝોળા લાગેલી હોવાથી પડેલો માલમ પડયો. તેને ઇસ્પીતાલે લઇ જવામાં આવ્યો. કુલ ૨૭ જણને ઇસ્પીતાલે લઇ જવામાં આવ્યા હતા જેમાંથી ૨૬ ને રવાનાઇ કરી છોડી મુકવામાં આવ્યા અને બાકીને દાખલામાં આવ્યા હતા. ૧૪ માણસોને જોખમકારક હુમલાઓ, જેમાંકે ઝોળાના સળીયા, લાઠ-કલની મેનો વિગેરે રાખવા માટે પકડવામાં આવ્યા હતા.

આ પ્રમાણે આ કિસ્સો બની ગયો. દક્ષિણ આફ્રિકામાં બનીયલચેસ તો ઉભેજ પરંતુ હોકો આજસુધી સાધારણ અગવડતા ની મયોદા ઓળંગી નહોતા ગયા, અને આ બનાવથી પણ દક્ષિણ આફ્રિકાવાસી ઓને શરમથી પોતાના મસ્તકો નીચા કરવાં પડશે એમાં કંઈજ શક નથી, પરંતુ ઈશ્વરની મહેર છે કે સાથ નિરાશ થવાનો પ્રસંગ હજુ નથી આવ્યો. નાઝી જર્મની કરતાં વિરુદ્ધ દક્ષિણ આફ્રિકાની આપણી સરકાર દરગુજર છતાં દયાર છે અને ન્યાયની ગુમાવી બેઠેલી નથી, અને લોકો તરફથી કંઈ પણ ગેરકાયદે કૃત્યો તે સહન કરી લે અથવા તેને ઉત્તેજન આપે તેમ નથી.

ન્યાય ખાતાંનાં પ્રધાને જાહેર નિવેદન કરી બે વસ્તુનો પુરાવો આપેલો છે. એ નિવેદન એ કે આખું પ્રસિદ્ધ કરવા જેવું છે પરંતુ સ્થળ અને સમય સંકોચને લીધે આ અંકમાં તેમ કરી શકાય તેમ નથી. તેથી અહિ તો તેઓમાંથી ટોચો ભાગજ આપી સંતોષ માનવો પડશે અને

આભારી બાકી છે કે યુનીયનની વસ્તીના સાધના ચણીને તેથી રાહત મળશે. જનરલ સ્મટસે જણાવ્યું છે કે "એકાયદે વર્તનને સરકારે દાબી દેવાનો દૃઢ નિશ્ચય કરેલો છે. સરકાર તેની સામે સખ્ત પગલાં લઈ આપણા સમાજને તે ભોગમાંથી ન નાખે તેની કાળજી લેવાની છે. નિર્દોષ લોકોને રક્ષણ આપવું જ પડશે પછી તે ગમે તે જાતી કે ધર્મના હોય. સરકાર એ કે સખ્ત પગલાં લેશે છતાં વિચાર અને વાણીની સ્વતંત્રતાને દાબી દેવાનો તેનો જરાય ઇરાદો નથી. એ સ્વતંત્રતા જળવાઈ રહે તેની કાળજી સાથવા સાથે ઉપસ્થિત થએલા ઢોયો નષ્ટ કરવાના યોગ્ય પગલાં લેવામાં આવશે. હમણાં માં બનેલા બનાવો લોકોના જુદા જુદા વર્ગો વચ્ચે વિષવાદ ઉત્પન્ન કરનારી બાબતોથી આવાત થએલી ચળવળનું પરિણામ છે. દક્ષિણ આફ્રિકા એ સહન નહિ કરે. આવી જાતનો સિદ્ધાંત કે જે સ્વતંત્રતા અને નીયમ અને સુવ્યવસ્થાના આપણા આદર્શોની સદંતર ઉલટો છે તેનો જો નિરંકુશપણે પ્રચાર થશે તો આ દેશમાં આપણું ભાવિ કેવું થશે?"

આપણે આશા રાખીએ કે નાઝીવાદના બાહલનું આ દેશમાં પુનરાવર્તન નહિ થાય અને દક્ષિણ આફ્રિકાના લોકોમાં સહિષ્ણુતા અને શાણપણનો વધારો થશે અને બતીય-દ્વેષનું જોર ઘટી જશે.

મોલાના શૌકત અલીનું અવસાન

ગયા તા. ૨૮ મીના દિલ્હીના સ્ટારે મોલાના શૌકત અલીના અવસાનના ખેદજનક સમાચાર આપ્યા છે. મોલાના શૌકતઅલી જન્મ ૧૮૭૩ માં થયો હતો અને પોતાની કારકીર્દી રામપુર સ્ટેટની રજુઆત અને અલીગઢ કોલેજ માં કરી હતી. ૧૫ વર્ષ સુધી તેઓ દીઢ સરકારના આદીવાસના ખાતામાં એક અમલદાર હતા. ૧૯૧૫ થી ૧૯૧૮ સુધી તેમને ઉદિના સંરક્ષણના કાયદાની કલમ પરત્વે નજરબંધ રાખવામાં આવ્યા હતા. ગાંધીજીએ તેમને અને તેમના ભાઈ મોલાના મહમદ અલીને તેમાંથી મુક્ત કરાવવાને સરકારની સાથે જબરી ઝુંબેશ ઉઠાવી હતી અને આખરે ૧૯૨૦ માં બીલાફત ના આંદોલનમાં તેમોને પૂર્ણ સાથ આપ્યો હતો. મોલાના શૌકત અલી સેન્ટ્રલ ખીલાફત કમીટીના સેક્રેટરી હતા. ૧૯૨૬ના ઓલ-ઇન્ડિયા મુસ્લીમ લીગે કાકીનાડા કોંગ્રેસના આયોજનની તારીખોમાં જ દેશભરા હતા પરંતુ ૧૯૨૭ માં ગાંધીજીએ આસદ-કારની મદત લઇ ફરી બારે તેઓ વિરૂદ્ધ પક્ષ અને બંનેના બળી ભેળાપોટો ટેબ આપ્યા અને શૌકતઅલી શૌકત અલી ઓલ ઇન્ડિયા તરીકે નીમાયા હતા. ૧૯૩૨ ના ૧૬ ફેબ્રુઆરી ના તેમણે પોતાનાં ૬૨ વર્ષના અવિજ્ય સેક્રેટરી પીસ આપણા ફેફસાંઓની સાથે સખ્ત કર્યો ૧૯૨૬ માં અલી બાઓના દક્ષિણ આફ્રિકાની મુલાકાત આપવા તૈયાર થયા હતા પરંતુ યુનીયન સરકારે તેઓને આવું સ્વાગત આપવાની મ્હેટ આપી નથી મહિલાના તહમદ ગાંધીના પોતાની પેસેજ મુખ્યપ્રધાન કેનસલ કરવી અને મહિલાના શૌકત અલી સેક્રેન્ડો ગાંધીજીના સુખી આવી પહોંચ્યા. સ્વર્ગસ્થ મહિલાના સાથેય ચુસ્ત મુસ્લીમ લીગ પાછી ઉભા અને બાલ કરી તે મંડળને અને સામાન્ય રીતે આખા મુસ્લીમ વિશ્વને તેમની જબરી ખોટ લાગ છે. અમર પરમકૃપા । કુટુંબને ગિરજાનિ ।।।

દરબનમાં ઉિલસોફ

મોલાના શૌકત અલીના અવસાન માટે શોક દર્શાવવા સભા બંજાબારે દરબનના મોલવી નાકાયા ખાતે ભરાઈ હતી. પ્રેક્ષકોની ભીડીને લીધે બીજી સભાનું દશ્ય થયું હતું.

સભામાં બોલતાં વક્તાઓએ કહ્યું કે મહાન દેશભક્ત મોલાના શૌકત અલીના અવસાનથી દુનિયા પ્રત્યેને ખોટ કદી પૂરી શકાય તેવી બોટને માટે દરેક ભોગની તાકીદ કરે છે."

મી. એલ. ડબલ્યુ. રીચના પત્ની ઉિલનું અવસાન

આપને નોંધ લેતાં પણ બહુ ખેદ થાય છે કે મી. એલ ડબલ્યુ રીચના ધર્મપત્નીનું ગયા અઠવાડીયામાં જોહનીસબર્ગમાં પોતાના મુકામે પણ કરવું સંજોગોમાં અવસાન થયું છે. મી રીચ જોહનીસબર્ગ ટ્રસ્ટ અઠવાડીયાપર બીમાર પડ્યા હતા પણ બીજા બાબતોમાં છે આપે તેવા જ બનાવો તેમને પોતાના જીવનના સાથીના ખોટ પામ છે. જબર તેમને બે મહાન દુઃખ સહન કરવાની પીડા આવી શકિત બાકી. મી. રીચ આપે તમના કુટુંબની બહાર થએલી મહાન ખોટમાં આપે તેમના ઉંડા દિલસોજી બતાવીએ આએ.

ઠંડી હાઉસ કાઉન્સીલના રેસ્ટોરાંસની નોકરીને ટેકો

ઠંડીની ટાઉન કાઉન્સીલ તેમ અઠવાડીયે મળેલી મીટીંગમાં "બ્લેક્સ્ટોક્સ" કંપની સમક્ષ જુબાની આપવાને રદ કર્યો હતો. આ કંપનીની પાછળ ઠંડુ કામ લોકોને માટે ઝઘડાદા પાકાઓ કરાવવાના રહી છે. એક ઠંડીએ રેસ્ટોરાંની માલીક બારીકી કોરાની કરિયાદ કરવામાં આવતા મી. એ એકેનાસીએ કહ્યું કે તેને ઠંડીઓ ને બારીકી ખમ તેટલા બાતર એક મોટી પ્રોપર્ટી બારીકી લેવી પડી હતી. મેયર કહ્યું કે તેણે બારકાસ પાર્કો સર્વ બાબતી અમુનીસીપાલીટીઓને બતા આપવાની બારણુંક માગણી કરી હતી. ફેરવાણી બાતોએ રેસ્ટ-વર્ણીઓ માટે ઠંડીમાં નિરાબાને માટે જગ્યા પસંદ કરી તે મુજબીપત્ર બતાવતા આવેલી હતા મેયર કહ્યું કે બાબતમાં સોકવાત રંગભેદોને સેગ્રેગેટ કરવાના પક્ષના બિલકુલ કાઉન્સીલ ના ફેરવણી બાતોની એ પસંદગી મંજુર નહિ કરી શકાય અને તેમ બીજી જગ્યા પસંદ કરવી પડશે.

ધર્મબાંધ ચમત્કાર

આ દેશમાં રાજકારણના બાન સમાચારના તો વર્ણનોથી છેવટ પરંતુ પેન બાંધ વર્ણનોથી ભરાતા તે પર કરતો બાય છે. એ બાબતમાં ડરબન રીફોર્મર્ડ ચર્ચની બાસ બધારે દુઃ છે. ૧૯૪૨ ની સાલમાં સમસ્ત જગતીય મનો રહ્યા કન-વેનશન ની બેઠક યુનીયનમાં બળાવાની છે એ એક બીજની માર્ગિક સંસ્થા છે. તેમાં દરેક દેશમાંથી પ્રતિનિધિઓ આવશે અને તેમાં બીન-બ્રેજોને પણ હશે. એ સંસ્થા વર્ષોથી બેઠકમાં મળનારી બધી એટલે આ દેશમાં બીન બ્રેજોના પ્રતિનિધિઓ આવશે તેઓનું સ્વ થશે ને પ્રમા તેવસ્થિત થયો હતો. ઉિલત કનવેનશનની વ્યવસ્થા કરનારી કાઉંસીલ આ દેશમાં રવાબાઇ છે તેણે જોહનીસબર્ગમાં એ બાબતની સભા કરી હતી અને ડચ રીફોર્મર્ડ ચર્ચની સામે એવી સ્થતનું સમાધાન થયું છે કે એ સભાના સભ્યો ડચ સભ્યો સાથેજ જુદા બેસશે અને રંગીનો સાથે બાગશે નહિ. બાકીના આ બીન-બ્રેજોના પ્રતિનિધિઓને જુદા બેસવાનું તાંક લોકોમાં આવે પણ ચોતરફ જુદા બેસશે. ઓટલે ધરુ તો ઓબ્જેક્શન. મેજારીટ સભ્યના કેવરુન્ડ લેખે ના. પ્રમાણના જવાબમાં જણાવ્યું છે કે આપણી કુનીયનનું સંમેલન દક્ષિણ આફ્રિકા માં બેસે અને તેમાં ડચ રીફોર્મર્ડ ચર્ચ કે જે આ દેશની સૌથી બાલન બાતિ બનેલા છે તથા ન હોય તો સંમેલન નિષ્ફળ નીવડે એટલું જ નહિ પરંતુ ભવિષ્યની કુનીયનમાં તેની ગંભ પણ પણીજ જોડી પડે

બીજી બાવતુ જોરી ચુકી ગયા

આ બાબતમાં "નેટલ" ના ક્રિયનાગણો કોંગ્રેગેશનાલીસ્ટોના "ટ્રસ્ટર" ના એક લેખમાં બીન-બ્રેજોનું પ્રબોધન અન્યાય ભર્યા સંદોહ ઘણોનું છે. તેઓ કહ્યું છે કે ડચ રીફોર્મર્ડ ચર્ચ સંમેલનમાંથી બાતલ રહી બાય તો કુનીયનમાં બહુ ભોટી બાપ પડે એમ મી. વેબ જણાવ્યું પરંતુ આ પ્રબોધની નીતી તિરસ્કારપાત્રી કમનસીબ રંગભેદી ભાવનાઓ કે જે ગોરી આબાદી બ્રેજવર્ગને બાઝવસાણી નથી બની તેમાં તેમનો કશો વાંક નથી, તેમનાપર, આપણા તો, દયભર્યા ભાવનાઓનું બિલ કેમને હોવે છે એવા હબારો બ્રેજોનેતા ટ્રસ્ટર કેવા બતની બાબ પડશે એ કહેવું તો મી. વેબ સાયજ બાકી બાય જણાય ને બધી આશી ચળબૂથી ગોરા પ્રજા વચ્ચેની સંબંધ કટશે બગડી જશે એ પણ કહેવું તેઓ બાકી બાય છે. આ કાઉન્સીલ ના આપણા બાર દેશના સભ્યગણ બાંગો અને અન્ય અગ્રણી મિશનરી શેબાઓનું પ્રતિનિધિત્વ તો હશેજ. આ સબળા બ્રિટીશ્વિસ્તના ઓલ-ગ્રાહકોને ડચ રીફોર્મર્ડ ચર્ચનો બહિષ્કાર મોળાવવા ને બાતર ઓવેરા ગાઢ મજબૂ કરવો પડશે છે કે જે બીન-બ્રેજોનું તો કમબાકમ અપમાનજ કરનારો છે. સંમેલનબાયા તેઓને ઓટલા તો નમ્રા જવું પડેલું છે કે પોતાનો ધર્મ કે જેમાં વર્ણભેદને બીલકુલ સ્થાન નથી તે પણ તેઓ ભૂલી ગયા છે." વધુમાં આ પત્રલેખક કહે છે કે આજે જો ટ્રાન્સવાલના ડચ ઉિલની આગેવાન આ સંમાધાન ચર્ચેમાં ભાગ લેતા તો તે પણ તેનો અસ્વિકાર કરત. પરંતુ એ તબબાતની કેવી દાદમાં બનીબદ્રેલા ઓબાબાત પક્ષ ગયો છે તેમને બેબાકી અસર પહોંચી હતી!

ડરબનમાં ઓબ્ર. સી. સી.

બ્યુબેન્ડ્રક, ફ્રાન્સબર્ગ અને બ્રોબાનીનગા ઉ્રત્ર મેળવી ઓબ્ર. સી. સી. ગુરૂવારે ડરબન બાવી છે અને શનીવારની બ્રબ દિવસ બાદલની સાંજે ટેલ્ડ મેચ રમશે. ગોલ્ડ બાબની ગા બન્ન બાન્ત કરી કોકેઇના ગોબાનોને પતિ બાબ તેબોને બા શબ્દના કાર્ડ્સ બાવકાર બાપીએ છીબેન.

ટ્રાંસવાલના શહેરોમાં હિંદીઓનો કહેવાતો પગપેસારો

પ્રીટોરીયામાં ગોરાઓની પરિષદ

ગોરાઓના લત્તામાં એશીયાટીકોના પ્રવેશના સામે વિરોધ દર્શાવવા પ્રીટોરીયાની રેટપેયર્સ એસોસીએશનોની ફેડરેશન તરફથી બોલાવેલી પરિષદ નવેમ્બર તા. ૨૨ ના સુપ્રભાતે પ્રીટોરીયામાં ભળી હતી જેના પાસીંગ્સ્ટ્રેનના ગોલ્ફરો, પ્રાંતિક કાઉન્સીલના ગોલ્ફરો, અને ટ્રાંસવાલના સભળા બાગોની સ્થાનિક સત્તાઓના પ્રતિનિધિઓએ હાજરી આપી હતી.

મી. જે. એલ. વાન એચ બ્રીક, એમ.પી.સી., કે પરિષદ ખુલી મુકતા વર્તમાન પરિસ્થિતિ ઉપર સખ્ત હલ્લો ચલાવ્યો. કાયદાઓનું અમલીકરણ કરવા જણાવ્યું કે ટ્રાંસવાલની સરકારે ૧૮૮૫ માં આ પ્રશ્નનું સમાધાન લાવવાનો પ્રયત્ન કર્યો હતો પરંતુ અનિષ્ટમાં સંજોગોને લીધે, ખાસ કરી બ્રીટીશ સરકારે સાથેના સંબંધના કનવેન્શનના હકકોને લીધે, તે બાબતો નીવડયો હતો. એ પછીને પચ્ચાસ વર્ષોમાં કાયદો ઓકોની ઉપેક્ષા મુજબના નાંદાતો કેવા ભાવિબળમાં પેદા બની ભયંકર સ્થિતિ સર્જા પડવાની હતી એ તેઓ પ્રજાસત્તાકના બુધા વખતવીજ સમજતા હતા.

આજે સ્થિતિએ ગમ્ભીર સ્વરૂપ ધારણ કરેલું છે અને તેનું સમાધાન વધુ મુશ્કેલ થયું છે. એ મુશ્કેલીઓ માત્ર કાયદાની બાબતમાં જ છે એટલું નથી, પરંતુ તે કરતાં પણ વધારે માનવ સ્વભાવમાં તેમાં હિંદુસ્તાન સામેના આપણા પોતાનો તેમજ સામાન્ય રીતે બહારની દુનીયા સામેનો આપણો ગૌરવ આપણે વિચાર પાડવો જોઈએ.

૧૯૦૬ માં સહન નહીતો પ્રશ્ન હતો અને આજેકાલથી નિકાલ લાવો કઠીન હતો તેવો હતો પરંતુ બારથી અગાઉ સુધીમાં હીંદીઓના સાહસો વધી ગયા છે અને સ્થાપિત થઈ ગયા છે. ૧૯૦૬ માં તો ટ્રાંસવાલને માત્ર હીંદમાં જન્મેલા હીંદીઓ સામે કામ લેવાનું હતું જ્યારે આજે ૫૫ ટકા દક્ષિણ આફ્રિકામાં જન્મેલી હીંદી પ્રજાનો સામે કામ લેવાનું

પ્રશ્ન એટલો બધો ગમ્ભીર બની ગયો છે કે કોઈ પણ સમાધાન સાધવાના બને જરા પણ ઢીલ થવી નહિ જોઈએ

હું અહીં વસ્તુ કહી રહ્યો છું તે ઓટલા બારજ નહિ કે બધા હીંદીઓ કે કયાંય લોકો પ્રત્યે અણગમો તિરસ્કાર છે પરંતુ આજની સ્થિતિમાં જો આપણે કે જે આપણા સમુદાયમાં કુદરતી રહેનારો છે તે આપણાથી કયાં રહ્યો છે

આપણે હીંદીઓના બધાજ ધંધા નાબુદ કરવા નથી ચાહતા. પરંતુ ગોરાઓના લાભોના ભોગે એ ધંધામાં વધારો કરવા નથી ઇચ્છતા.

ખુદ હીંદી જે પોતાની એકસૂત્રતા અને એકદાઓને માટે ખર્ચ પડયો છે અને હીંદુસ્તાનના વાસ્તવીક રીતે હમારી રાખી રહ્યો છે, તેવીજ રીતે આ અમારા દેશમાં અમારી પોતાની સંસ્કૃતિનો સંપ્રદાયો ટકાવી રાખવાની અમારી ઇચ્છા છોને, હું નથી ધારતો કે, તેનાથી કોઈ પણ બાબતમાં ઓછું થાય

આપણે બધાએ છોકરે કે હીંદી વસ્તીનો સેગ્રેગેશન સામે મોટા વિરોધ છે. તે સાથે આપણે કોને પગપેસારો કહીએ છીએ એ બાબતમાં ચરતુનો આપણે પણ ભેદભાવ ગજબનો વિરોધ નહિ કરીએ તો આપણી ઉપર કોઈ પક્ષપાતનો આરોપ આવી પડે છે જેમ ગોરા લત્તાઓમાં પગપેસારો થયો ત્યારે તેમ યોગ્ય સાધનો ચલાવવા પણ વધારે પ્રજ્ઞા હતી જરી.

જો હીંદીઓ સેગ્રેગેશન નહિ ઇચ્છતા હોય તો પગપેસારો અમર્યાદિત થવો જોઇતો. ગોરા, હીંદીઓ અને દરમ્યાન ગોકોએ એક બીજાની નજીકમાં વસવાટ કરવો એ મોટું જ વર્તમાન સ્થિતિને ચિરંજીવ આપુમાંગ આપણા દેશમાં વર્તી રહ્યો છે અને તેની પાછળ ગંભીર જોખમ કારણો આવી ચુકેલા છે

મી. એચ જબ્બાખ્યુ - ફેડરેશને એશીયાટીક એન્ડ કલર્ડ પોપ્યુલેશનની તપાસ સુસીલા વાસીઓના સંબંધમાં કાયદાના અમલ તપાસ તપાસ કરવાની ભલામણ કરી છે એ ખાસ ધ્યાન ખેંચવા જેવું છે. એશીયાટીકોના ગેરકાયદે કબ્જા રહી છે તેની પણ તપાસ ઉમેરવાની સરકારને ભલામણ કરી છે આપણે આ તપાસના માટે જાગતું રહેવાનું છે તથા આ પરિષદે તેનીજ ગર્ભા કરવાની જરૂર છે.

પરિષદ બપોરના સમયે એક પાદીનાં ફેડરેશન તરફથી જણાવવામાં આવ્યું હતું કે બીજાની માહીતી મુજબ એશીયાટીકોની સામેના પ્રતિનિધિનો સખ્ત અમલ કરવામાં આવ્યો છે પરંતુ તેમાં કેટલાક બના ગેરકાયદે અટકાવવામાં આવ્યું નથી. બાદીમાં બપોરના ત્રણ વાગે પ્રમાણે જણાવવામાં આવ્યું છે કે, "ગાગરદારપર એ બરોબર અંકુશ મુકવામાં આવશે ■ માહીતી વિરુદ્ધના કાયદાના ગુનેગારો પકડાશે પછી એશીયાટીકનું રહેણાંક પોસણ એટલું બધું ઉભરાઈ છે કે કોઇ પણ ગોરાએ તેની સામે વેચાણમાં ખરીદાય પણ શકતી નથી. બાકી નામકાઓમાં એશીયાટીકોએ વેપારનો ધંધો બંધ કરી દીધેલો છે. પણ એશીયા-ટીકોની દુકાનોમાં નોટીસો પરસ્પર ઉભરાયો પ્રત્યક્ષ શહેરના અમુક ભાગોમાં નોટીસોની અનિષ્ટ જમાવટ થાય છે અને એશીયાટીકના ભોગવટાથી બાજુબાજુની મીલકતોની કીંમત પણ પડી જાય છે."

પ્રતિનિધિઓના આગ્રહથી બાદમાં ફેડરેશનના પ્રમુખ મી. એચ એચ વાન એચ બ્રીકે જણાવ્યું કે પરિષદમાં પધારી ગયો રાજદ્વારી કે વ્યાપક વિચારણપર નથી ગયવાની.

મી. એચ જી. નીકલસન (પ્રીટોરીયાના ટાઉન કલાર્ક) એ જણાવ્યું કે ટ્રાંસવાલ મ્યુનીસીપલ એસોસીએશનને આ પ્રશ્નની વખતોવખત ચર્ચા કરવી છે. બાકીઓને સમજવા કાયદો ઓછો છે પરંતુ તેના પાલના વધારે ધ્યાનમાં આવે છે. તેના હેતુ દેખીતો છે પરંતુ ચાલાકીઓએ તેનો અમલ કરવાને કેમ પહેં સાધન પુરું પાડતું નથી એસોસીએશને સેગ્રેગેશનના દરેક પગલાં ને ટેકો આપેલો છે અને તે બાબતે કે ટ્રાંસવાલની આપણા રાષ્ટ્રની વસ્તીનો ટેકો છે. સ્થિતિ દર વર્ષે ખરાબ થતી જાય છે.

મી. એચની બ્રોકેન્સ એમ. પી. એ આમસભાઓના પ્રતિનિધિઓ તરફથી મેન્ડ ઓફ કનીલન સમક્ષ આપેલી જુબાનીઓમાંથી કટલીક ઉપયોગી ટાંકી જણાવ્યું કે એ જુબાનીઓપરથી જણાય છે કે એશીયાટીકોનો ઉભરાટો ૩૭ ટકા પર વધી ગયો હોવાનો આવેલો છે; અને હીંદીઓ પ્રત્યેક શહેરમાં આગળ વધતા પોતાનો રસ્તો કે અને એશીયાટીક વેપારીઓની સંખ્યામાં કોઈ ખાસ ઉણપ દેખીતા વધારો નથી થયો. ઘણા કેટલાંક લત્તાઓ ખાલી કરી પ્રીટોરીયા અને જોહાનીસબર્ગ આ પ્રશ્ન અને તેમાંના ચાલતી જતી મુશ્કેલીઓ તિર્યે દરમિયાન કરવી છે.

મી. જી. એ પ્રુથ, એમ પી એ જણાવ્યું કે હીંદીઓ ઘણે ભરના ગોરા વર્ગોના બોગે સ્પર્ધા થઈ રહ્યા છે અને સરકારે જેવી સેગ્રેગેશનની નીતી નેટીવોને લાગુ પાડી છે તેવી એશીયાટીકોને પણ લાગુ પાડવી જોઇએ

પરિષદે ફેડરેશનની બાકીની રજુઆતોમાં આવેલી ભલામણોને મંજુર કરવાનો અને ઓશીયાટીક એન્ડ મેઝ કમીશનની તપાસ સુચનોના એશીયાટીકો તરફથી થયેલાના બે રદ્દ કરવા ગોરાઓના તપાસના પણ ફેરફાર કરવાની ભલામણ કરનારો ઠરાવ પસાર કર્યો હતો પરિષદે પણ કાયદાના ગોરાઓના એશીયાટીકોના અને કલર્ડ લોકોના વસવાટ અને વેપાર બાબતમાં અસરકારક અમલીકરણ કરવાની કમીશનના સુચના આપવા સરકારને વિનંતિ કરી હતી.

ફુરટ્રેકર્સનો ઇતિહાસ

(નવેમ્બર તા. ૫ થીના અંકથી ચાલુ)

લખનાર: શ્રી. પુરૂષોત્તમ દેસાઇ

(ભાગ ૨ જો)

ડચ ટ્રેકબોઅરોની સાથે ઇન રેજીમેંટે નીકળેલો. તે પણ ઉત્તરમાં ઘેાડા માણસો સાથે અલગ વળેા હતેા. કેટલેક વખત ટ્રીખાર્ટને ગેયેા બાદ મળ્યા . રેજીમેંટની બાકી રેહણી ઝેક જંગલી બનાવને હાથે કપાઇ નાશ પામી. પછી લગાર કરતાં ઝેક રેકાર્ડોથી તેનાં હયાતીદારો અને કપાયેલાનો પતેા લાગ્યેા. રેજીમેંટનેા નાશ થવાની તેની બાકી રહી. ટ્રીખાર્ટ બહુદીય ગીર થયેા. પેલી જંગલી જાતને સજા કરવા માટે તેણે કેટલાક પ્રયત્ન કર્યા જંગલી પ્રદેશમાં અને પારકા લોકોની વચ્ચે પેાતાની જાતના માણસોને આવી રીતે મરી ગયેલા જોવા અને તેનેા બદલેા લેવાની દરકાર ન કરવી એ બાબિલ્કમાં પેાતાના બાકીની પણ નિશાની છે એમ તે માનતેા. પણ પેાતાની પાસે ઢગિયરેા, ઢાકરેાળેા અને માણસેા પુરતા ન હેાવાથી વધુ દિલગીરી સાથે ગાડાંરીયા તેણે એ કામ પુરતાને માટે પડતું મુકયું. આ પ્રમાણે પહેલી ટ્રેકની જાત પૂરી થઇ છે

સ્વાર્થ કે બ્રહ્મન ગાળપાના હેતુથી અનેક કષ્ટો વેઠીને નવા દેશેા કોંગેરાની પ્રજાસત્તા આટલા બધા માણસેાએ પેાતાનાં ઘરબાર વેચી નાખ્યા તેની પાછળ રહેલા દરેક કોઇ ગણવાકને અફસેાસ લાગ્યા નહિ. લેગની ધરબ વધી. રવતંત્રતા માટે આટલી કિંમત ચુકવી નાખી લાગી અને તેને બેટ . કહે છે તેની ગરજસાત થઇ. આ બિર દરમ્યા પણ ઘેાડી રેાણ કેઇ આગળી નહેાતી નીકળી. જુદી જુદી ટોળીઓએ પેાતાના ઘેાડા સમયને અંતરે ઝેકબ આગ્રહથી અને આક્રમણ ઉપર માણ કરવાના હેતુથી ટ્રેક કરવા નીકળી પડી હતી. આ ટોળીઓ પેાતાના સંરક્ષણ માટે નીકળી તે પહેલાં એક નાની રેાણી હતી પેાતા ઉપર સવારે થનાર આક્રમણનેા મુકાબલે કરવાના નીકળી હતી. તે રેાણી ઝેક બાદશાહ સુધી પહેાંચી હતી અને દરબારમાં આવેલા આંબેસેડને મળી આવી હતી. આ ટોળીએ મુલક જીતવાને માટે નહેાતાને બાદ સારેા ય એવા બહાને આગળ હતા ઝેકોએ આ ઝેક કુટનુ કાર્ય ઝેક સંપ્રદાય માંજ ખુબીથી ખેલવા જેવું લાગેાતું

ઝેક ટ્રેકમાં જે રેાણીઓ નીકળી તેમાંની મુખ્ય રેાણીઓના સરદારેા ઝેન્ડ્રીક ઇન્ડ્રીક બેાથાઝર્ન, ગ્રેરીટ મેરીસ, પીટર રેરીક, પીટર જેકેાબ્સ, અને પીટર લાઇસ હિલ્સ હતા. દરેક ટોળી અલગ દિશાએ જવાનો નિશ્ચય કરીને નીકળેલી. નીકળવાનેા ક્રમ એવેાજ નાંધેલેા.

ઝેક ટ્રેકના નીકળનાર દરેક જત્થાને પેાતાની જમીન વેચવાની હતી. એ જમીનમાં ખેતી કરનાર ગુરેાપીયનેાનો વસ્તી પણજ થેાડી હતી અને બધા માલુસેા એકજ વખત જમીન વેચવા તૈયાર થયા પણ ખરીદનારા ન મળે. તેથી બધાને જમીનેા પાણીને ભાવ વેચવી પડી. બીજા ટોળાએ તેા બસર કરવા જમીન જતી કરી સ્વતંત્રતાની બક્ષિસમાં નાણાંનેા લાભ તેમને નહેાતેા લાગેા. આ ક્રુગરસ ટ્રેકરાજાના સાથે મેયેલા ટોળાથી તેમને પુષ્કળ ચારેા મળે એવેા બેાઅરેાનો વિચાર કરેા પડતેા તેમજ બધા ટ્રેક સરખે ઘણ તેા ગુરુકેલી વધે તેવા પણ ઘેાડા ઘેાડા સમયને અંતરેજ તેઓ નીકળ્યા. ૧૮૩૫ ફેબ્રુઆરીએ પ્રથમ તા ઓરેંજ નદીની ઉત્તરના પ્રદેશમાં જવાનેા નિશ્ચય કરેલેા. સાંથી આગળ જવાની હિંમત ન થવા પછીજ નદી કરવી એવેા ઠરાવ હતેા.

એન્ડ્રીજ બેાથાઝરની રેાણમાં ૨૭૦ જણ હતાં તે ૬. સ. ૬૮૩૫ ના નીકળેલેા. ઘેાડા દિવસ પછી કાલ રીવીસર્સની રેાણી તેની પાછી ગઇ. સીવીયરે બેાથાઝર્સના બહાદુર નરીક્ષ આદેશાથી કામ કર્યું સીવીયર્સની રેાણીમાં સ્ટ્રીકલેન્ડ જેમ્સનાન બેાલ્ડ ફ્રાઝર નામનેા દસ બારસની છેાકરેા હતેા. પાછળથી દક્ષિણ આફ્રિકાના અને દુનિયાના ઇતિહાસમાં પેાલ્કગર નરીકે તેણે નામના કરી છે. ફ્રાઝર ફુટુંબ આ વખતે બહુ આબરૂદાર ગણાતું હતું.

બધા માણસેાને ઝેકબ જાતનું દુઃખ ખેાગવવાનું હતું નહેાતું બધાએ ઝેકમાનથી રહેવું એમ તેઓ સમજતા પણ આ રેાણીના મુખ્ય કુટુંબીઓએ તેા પાછળથી પણ પારેા સંબંધ સાચવી દેશના ઇતિહાસમાં પણ ઉપયેાગી બદલા બજાવ્યેા છે, આ બધા માણસેા ધર્મશ્રદ્ધાળુ હતા. બુલકેરી ના નીકળવા પહેલાં તેમને ધર્મપુરુષેાનેા વધેા નહેાતેા. પેાલ પાદરી તેમની સાથે બધા તૈયાર ન થયેા ઇસ્તબાલ તેમને બાલાયેા જઇને તેના ધર્મ સંસ્કાર કેમ કરે? મરી જાય તેની આત્મગતિના કાણ કરાવે? રેાજ ધર્મનેા ઉપદેશ કેાણ કરે? રેાજ પ્રભુસ્મરણ અને ગિરજાનાં ઘંટનેા પણ અપકારે? બહાળુ માણસેાનેા આ સવાલ બધા મુકકેય હતા.. તેના પણ નીકળ્યા આપ્યેા સાથે બાબાલ્યા બધાને બજારની ચેાપડીઓ ઓબ્બે લીધા આવા બાળેાના સંસ્કાર માટ કેાઇ પાદરીને રેાપી કરવા તેમણ બધા કર્યા. પણ નિશ્ચય બાંધી એમ કેાઇ કરવા નહિ. પણ કુદરત તેમની ટેકનેા અને બહાનેા જવાબ આપેા. ઘેાડાક મહિના બાદ ગ્રેરાસ્ટમસ રીવર નામનેા ઝેક પાદરી તેમની ટ્રેકમાં સામેલ થઇ ગયેા.

બુલકેરી કંઇ સહેલી નહેાતી. નોકરેા કામ કરવા ના પાડે નબળાં પુરુષ, સ્ત્રી, છેાકરા કે છેાકરી કરેક જણે કંઇ ને કંઇ રનબાગબારેણુ કામ કરવું પડતું. બાયડીઓ અને બાળેાને ઘેાડાં ઢાકતાં. છેાકરાઓ ઘેાડા અને ઢોર ચારતાં, છેાકરાઓ અરા કામના પૂરતા ન થાય તેા છેાકરીઓ સાથે જાગતી. બાઇઓ પુરુષેા દાંકતા. ઘણાને બાયડીઓ પણ ગાડા હંકારી. આ માર્ગ પણ આપણા દેશ જેવા નહેાં. દસ કુટ ઘાસ અને રસ્તેા ત્રીસ બાઇ બેાઇલા અને દસ બાંધી બાજી બાબી જાય એવડાં મેાટા ગાડાં હતા. ઘેાડ છેાકરી કે બાયડી આગળની બળદની જોડીને દોરીથી પકડીને રસ્તે દોરે. ગાડ બાજુ ગલેનવનું, પકડી રાખવાનું અને કદાચમાં હતું પણ ઘેાડ ડંડાનું નહિ. કેાકો નકામાને ઘણ કર્યું નહિ. આગળ બાલતા ઝોરેંજ નદી આવી તેના પૂર આબ્યાં હતાં. સામે પાર . . . જવું મેાટા . . . ભેાંમાં મળ્યા. નદી બેનારે ઉતરેની ગાડીઓ કાપીને તેના તરાપા બનાવ્યા ઝોની ઉપર ચઢ માલ સામે કાંઠે ઉતારી. પછી પર બળદો . . . કાંઠે ગાડાં ચઢ ગયા. પછી પેંટ અને ઓબ્બે હાથ માં બાજનની પેાટીઓ લઇ સાથી ઉતરે સહી સલામત પહેાંચી. સામે . . . પહેાંચી બધાં ઝેકલે ઝેક બાલકે સર્વેણે પેાકાર કર્યો કે "હજરની કૃપા અને નહરથી હતે આપણે સ્વતંત્ર થયાં." કેટલાંક પુરુષા તેા ઢોર અને પેાતાની સાથે તરીને નદી પાર ઉતાર્યા હતા.

પીટ રેટીરૂનું બતલેરનમું

આટલે આવ્યા પછી ઝેક આગળની બાબ જાણી ના જવાબ ઝેટલા માટે અમે માણી નાખવી જરૂરની જણાય છે. બધી રેાણીઓ સરકારની રાજબાંધીયા કંટાળાને નીકળી પડી હતી પણ દરેક ટોળાએ એ બાબતના કંઇજ ખુલાસેા કરેલેા નહેાતેા. પણ પીટ રેટીરૂ તેા ખાસેજ નામ બહાર પાડયું હતું. ઘેાર ટ્રેકરેાના વિચારેાનેા ખ્યાલ આ બાબતેાપરથી ઘણે સારી રીતે આવી શકશે તથી ન આપણે અત્ર આપી દઇએ છીએ:-

"પણ્ય ખેડુતેા પુષ્કળ દુઃખ અને મુશ્કેલીઓ કેાઇ પણ કલ્યાણ આપવા ઇશ્વરની આજ્ઞા વગર વેઠવા રાજી હેાતાજ નથી. તેમણે આ કોલોની ઉભી કરવાનેા કરાર કર્યો છે તેમની સાથે તેમને બીજાઓની દ્રષ્ટિના હુકમ પાળવાના પરવાનાથી પણ મેાટી અડચણેા કેલાવવાના આવી છે તેથી અને કેાઇ પણ ટ્રીબ્યુનલ પેાતાની બાબતની જમીન સાબેતા પુરેપુરા કાગળે કાગળે નાદી નાખવાના કરાર ઉપર આવે નહિ તથી બાબત અમારા સ્વદેશી બાંધુઓ અને આખુ જગત અમારા ઉમદા વિચારેાને જાણી તથી ઇશ્વર ને તેટલા માટે પણ ઝેકવાના પાકેટ કરેલેા આને જે જંગલી જાતેાના સંબંધમાં આપે આપણ તેની સાથે કેવેા ઉદાર બાબ રાખવું તેનો ખુલાસેા નીચે પ્રમાણે આપે બાદર કરીએ બાંબ.

૧. આપે લોકોનીના આક્રમણાત્મક અને નાશકારક બહખારેાનેા વર્તનથી નિરાશ થયા છીએ. એમની ઉપર સરકાર કેાઇજ કાબુ રાખી શકતી નથી આ કારણથી અવિષ્યમા સુલેહની આશા અમને નથી તેમજ અમારા બાળકેાના સુખની આશા પણ આંદર આંદરના કલહથી અમને લગારે નથી

૨. ગુલામેાને બાબતમાં ઇંગ્લાંડ પાસેથી આપેલી રીતેાથી અમને કે ગુલામને સહન

કરવું પડશે ત્યારે જ આપણે પણ ગણતરી કરવાનું કારણ છે.

૩ હબસીઓના અને ચીનાઓના વારંવાર આપણા જોવામાં આવે છે કે આપણે કોલોની ઉપર તેમણે જે ઊંચી આવક કરી તેથી આપણને જે નુકસાની પણ તેની સામે આપણાથી કોલોનમાં રહ્યાં જઈ નથી શકાતું તે બાબત પણ આપણી ફરિયાદ છે.

૪. કેટલાક સ્વાર્થી અને અપ્રમાણિક માણસો પોતાને નામે આપણી ચોરી નીંદા ઉડાવી રહ્યા છે અને તેની સામેની આપણી ફરીયાદને ત્યાં સ્થાન નથી તેની સામે પણ આપણી ફરિયાદ છે અને આને કારણે ઉપરમાં આપણે નામદાર સામે જોડ રજા કીધેલ.

૫. આપણે ત્યાં રહ્યાં ત્યાં આબાદી માટે પાયજણી ઘોરણો સ્થાપવાનો આપણો હક્ક છે. પણ કોઇને ગુલામીમાં ન રાખવાની બંધારણ રાખવા ઉર્યા ગુનાઓ થતાં અટકાવવાનાં અને સૌ સમા પોતાને પ્રજાનો કરાર સચવાય રહે તે બાબત કાયદાઓ કરવાનો કરાર આપે કાયમ રાખ્યો.

૬. આ ફોલોનીમાં આપણે આબાદી અને મુલક નથી. તે માટે કરવા ગયેલ આપે આપણને આ બંધન નજીક દાખલે કીધેલ કે આપણે પુરતી ગુલામગીરીથી બહાદર કરીએ છીએ. અને કાયદો કરવાના નથી, તેમજ કોઇની માલકત પકડવી શેવાના નથી. પણ કર આપણી ઉપર હલકો કરવાના આવશે તો આપણે આપણા તેમજ માલકત ની બચાવ માટે કરાર કરવાનો આપણો પૂરતો હક છે એમ આપે બહાદર કરીએ છીએ.

૭. આપણા ઝાંબિઆના વહીવટ માટે આપે કાયદા ઘડેલા છે તેની નકલો આ કોલોનીમાં નામદાર પણ માટે મોકલવાનું પણ આપણી વચ્ચે છે તેમ દીઠ કરેલ જણાવે તો તેની એકદમ મળતા કરવાનો કરાર આપે બહાદર કરીએ છીએ.

૮ મુસાફરી કરતાં પ્રસંગ આપણા પાસપોર્ટ ઘાયલ જણાવો અને પાસપોર્ટ બાબત કરાવો અને નાં પસાના વગરનો લોકોને બહાદર કરવું અને તમની સામે સુલેહ અને નિરાંતથી રહેવાના આપણને મળવો પણ તેમના બહાદર કરવું

૯ આફ્રિકા રાજાનો બહાના હકે આપણી ઉપર મુલક નથી એવ બહાદર કરી આપે કોલોની બોર્ડ વસ્તીઓ છીએ અને આપણે રાજા કબાસ્તીરી કરવ સ્વાધારાદે ઉપરો કબજા કબજા

૧૦ આપણી વતનની જમાના આપને કુદરતપર હતી પણ આપે નામ [illegible] મુલકાની આપ કુમકારીની અહના કરો છે તેથી તેનો આપે નજીક ઉપયોગ કીધેલ, પણ કબજે કરી, આપ આપે કુમારી મજુ કોલર પ્રકાર રાખીને [illegible] આપણા અને પ્રાપ્ત કરીને છીએ. આપે નિરંતર

નેમાયી કરીને અને તબ્રાયી તેના હુકમોનો અમલ કરીને આભારનો કરાર રાખીએ છીએ.

આપ નામદારના હુકમથી,
પીટ કેરીક.

આ જાહેરનામું આપું સ્પષ્ટ અને પ્રમાણિક ભાષામાં કાયમનું છે. પણ ભાષામાં તેનું બંધારણ કાયમ રહેવાનું છે. દક્ષિણ આફ્રિકાના ઇતિહાસમાં આ જાહેરનામું એ પ્રથમ સ્થાન ધરાવે છે.

આ જાહેરનામું ટ્રેકનો હેતુ બતાવવા માટે ઉપયોગી છે તેથી આપણું આખું આપી ગયા છીએ, બધે ટ્રેકના વિષય ઉપર પાછા આવીએ

ઓરેંજ નદી ઓળંગી આવ્યા બાદની ટ્રેકર્સે દિવસે ટ્રેક નદીને કાંઠે એ લોક પહોંચ્યા, ત્યાંથી અકવાના નામનો એક કુળની સરદાર ટ્રેકર્સને મળ્યો. એમેલીકાસે નામનો એક નેતરો ગુલ્લર સરદારના બાપથી કેમ કરી શકતો નહોતો. આ બાજની બોઅર જાણત પોતાના નવા તેના માણસોના નીભાવ પુરતી રાખીને બાકીની કાબીલ બા પોર્ટુગલને તેના ઉપયોગ માટે આપી દીધી તેના જાહેરમાં પોર્ટુગલે પકવાનાનું વચન કરવું અને બોઅરો આગળ આપણે એમ નક્કી થયું બોઅર ટ્રેકરો આ કરારથી ખુશી થયા. કહ્યાની ટ્રેક [illegible] ના પણ ટ્રેકર્સને નબળાની શક્તિ બતાવે તેમ બાકીઓ તેમણે આ જાહેર ઉપર વધ પાર કરી દીધેલ.

બાકીયો પણ બધુ ઉત્તરના જલાનો વિચાર કરી પોર્ટુગલ્સ ગોરાક માણસો સાથે બોઅર ઉપર સવાર બાદ નવી જાહેર સોબતના નીકળ્યા પહેલો એક કિલ્લામાં ડાકિટપાન-બાબતે, [illegible] ત્યાં ઘણા ફ્રોકારે પોતાના માણસો સાથે રહેતો હતો, ત્યાં તે પહોંચ્યો. ત્યાં ટ્રકોર વધતા ગુલ્લરી ઘણ કીકારેને કરી બાબતનો પાયકો કરી [illegible] આગળ આવ્યો. પણ તેમની મુકાબલ પાછી વધવ નહિ આગળ ચાલવાનો કરા માટે સમાચાર બાબતથી તે પોતાની આપણીએ પાછો ફર્યો

ડરેરમસ [illegible] ગીબનબર્ગ [illegible] બોઅર આગેવાનોએ પોતાના બોઅરનો કુદરીઓ બનાવી કાર્યનો [illegible] કરવા માટે જંગલોમાં કરવા માંડ્યા. કુદરીઓ સાથે રહેવાને બદલે ઘણા ખરા બાબતો જંગલમાં કરવા કરતા હતા તેને બાદબાકીએ બાબતો જંગલી ઝાંખે મારી નાંખવા ઘણે ઘણે કિલ્લે પહોંચાબાકી એ બાબતો કુદરીઓ નાશ પામ્યા બોઅર બાબતના બીજા બોઅરની કુદરી પણ બાજ પિતે નાશ પામી. એ કારણ [illegible] કેમના કમ બધ બોઅરોએ-પુરુષો, સ્ત્રીઓ અને બાબતો નાશ પામ્યા. પોર્ટુગલ્સનો આ બધાય બાબત દુશ્મન પોતાના બાબતી નારશ થયેલ. ત્યાં તેણે બધા બોઅરને સાથે કર્યો, સાહસ્ત્રોના ચાર કરી તેની બાબતો સ્ત્રી જંગલી ઘણાઓ સામે ઘણાની બધુ સ્વરના તેઓએ જોહરી ઘણાની બધા [illegible] બાબતોને સ્વરૂપમાં આ સ્થાન બધુ કરી ગયા.

કરીને બાદબાકીએ ઘણાઓ પોતાના રાજની બાબતોએ બધા પહોંચ્યા કેટલો [illegible] ચાર કાસીની બાબતના સરદારના ઘણ નીચે [illegible] બોઅર મારબાકીએ સરકાર સોબી બોઅરોનો નાશ કરવાનો હુકમ કોલોનીસ્તોએ કર્યો [illegible] બાબતે સીલીબર્સે બધુ ઘણા કરી. બાબત બીલ સરકાર ઊંડે નજીક આબધુ બાબતે ચાર બધાની ઘણી તે દિવસે સવારે ટ્રોઅ બધા પ્રકાર પ્રાર્થના કરી. પ્રકાર પાસે બાબતે દીનતાથી પોતાના રક્ષણ માટે યાચના કરી કેવળ દયાને પોતે સ્વાધક કેમ તો બધા બધુ [illegible] તેમને છોડી ન જતા તેમને વિઘ્ન બાબતે. પ્રાર્થના બાદ પછેક ઘણા [illegible] બધા પછી બાદબાકીએ હુમલો શરૂ થયેલ. ૫૦ બોઅર પુરુષો, ૫ બ્રકાર બાદબાકીએ સામે બાદબાકીના કિલ્લાને ઓથે રહી સખ્તાર તૈયાર થયા. ઘણસાબોની બહાદુરી બાબતધન બધા રહેવાય નહિ. ઘણધી ભાલા બધ તેઓ કોઠમા બોઅર પોતા ઉપર દુશ્મનીજ તેઓ બાદબાકીએ ટ્રેકના નેતી સામે બોઅર પોતા બંદુકોબાંધી બોબાકીઓની ચરમાર પરવાયતા. બોબાની સ્વામે ઘણી બાબતો. કિલ્લો નોબધાનો પ્રયત્ન તેમણે બહુ ભારી કર્યો. [illegible] પોતા ૨ બાદબાકીએ ઘણઓને ગામના કિલ્લાની ફરતો ગામો ગયા. બીજા પાબ્રામ પાયસ થયા. ચબુકી ચાર કલાક સુધી સખ્તાર ચાલ્યા બાદ બાદબાકીએ સરદારે સાકીબીકીએ પોતાના સ્વરૂપને પાછા ફરવાનો હુકમ કર્યો બાદ પોતાને પણ ઘણ પોતે નુકસાન નહોતું થયું ૨ બ્રબુ તો બાજા તા પાસે તુરતજ બાબો ગયા. ૬૮૦ બોઅરો, બાળકો અને પણ બ્રકાર [illegible] બાદ બાદબાકીએ બાબત બાદ અને ૫૭ બ્રકાર [illegible] તેઓ હાજર થયા પોતાર કુદરીનો કિલ્લામાં બોબાં બા પોતાર તેમને બહુ મોટી સખ્તાય પણ બા સ્વરૂપમાં પોતાર સોબાની પ્રબ્રબ્રબાનાં બધારા થયેલ. આજુબાજુના બીજા ઘણઓએ પોતાની ટ્રકોને રહેવા લાગ્યા. પોતાર દક્ષિણમાં બા પુરુષ બાબાના તેઓ પાછા ન ફરે એ બાદ તેમનામાં ઉકેલ થયેલ.

આપણા બધા ઘણઓના મુલ્કાબાથી ઉતરી કુમ્પનને ઘણ પોર્ટુગલ્સે પોતાની બાજધી બાબોર બાબના દૂર કરી. આ [illegible] મહિના બાબી બાદબાકી બધા તેઓ બાબા ઓર ટ્રેકાળે મેબા રહેવા બાંડ્યા બાબા, પોર્ટુગલ્સ વગેરે પણ તેમને પોર્ટુગલના બાબીઓના તરફથી ઘણા પોર્ટુગલ બાબા બાબાબધનો પ્રબંધ કરતા. તેમા તેણે ૪૫ પેદા કર્યું ઉતુ તેની સામે ૨૦૦ માણસો ઘણા. બાબો સોને પાછું વિઘ્નબાબ બાબા. બોબાઓ ટ્રોઅ ગોરા પણ ઘણા બાદી [illegible] બાબારે પણ ઘણા બધા [illegible] ઘણ [illegible] બાબાને [illegible] પણ તબ્રબે [illegible]

(બાકીનું)

ચાલુ વરસના પંચાંગ

આપણે ત્યાં ગુજરાતી પ્રેસના વરસના ની સચોટ પંચાંગ મળશે. કી. ૬-૦-૦.
આ ઓફીસે તબ્રબવાનું મળશે.

હું એક હોત તો

'હરિજનબંધુ'ના ગાંધીજી

હેર હિટલર માંથી થયેલી ઓકુલખુને ઓ "માનભાગ્યા નીનાની શાંતી" કહી એમાં મારો રેતા બ્રીટીશ ને ફ્રેંચ મુત્સદીઓને દોષ દેવાનો નહોતો મને તો જરાય શંકા નથી કે મી. ચેમ્બરલેન એથી સારા બીજા કરારોનો વીચાર ન કરી શકત. એમને એમના રાષ્ટ્રની ભાગીદારીઓની ખબર હતી. લડાઇ જરા પણ દાણા સકાય તો એમને દાણો દળી એમણે લડાઇમાં ઉતરવું જ પાકી રાખ્યું, ને લીધાય તો પોતાનું પુરું વજન ફ્રેંચ સૈનોના પલ્લામાં પાયું. એથી ચામરલેન જ સચવાયા એમ કરે એમનો પાર નહોતો. હેર હિટલરે ને સિનીરિયર મુસોલીનીની સાથે બનારે બનારે બનેલો યશ બનારે દેરેક પ્રસંગે એમણ જ બનવાનું.

એમણે બીજું થઇ જ ન શકે. એકરાશી મોટી રેકમો કરે છે. આ બે સરમુખત્યારો જે દિલસાફીના પ્રતીનીધિ છે તે બરાબર કરવા રોકાઇ જવું એમને બાબદોષ માને છે સંકલીત પુરતની મદદોબાદ આવામાં તેઓ કાબ્યકાબાની નવી સામગ્રી પુરાડે છે. એમનાં વચ્ચત ને કાલનું કાલે ઝાંખીઓરો નથી હોતો. તેઓ બરાબર બારે હમેશાં તૈયાર હોય છે. જર્મનો ને ઇટલીમાં એમના રસ્તામાં આવે બાધે તેનું ત્યાં ત્યાં એમનો સફાયો કરે જ કાબદો છે

બી. ચેમ્બરલીન - મેં દાલાદામાંની સ્થિતી એથી જુદી છે. એમને એમની પાર્લામેંટો ને ચેમ્બરોને રાજી રાખવાની હોય છે, એમને ગોગના પદોની સાથે સમલત કરવાની હોય છે. એમનો બાબામાં જો એકરાશીને રાજી રાખવો હોય તો તેઓ હમેશાં લડાઇમાં ઉતરવાની વાત ન કરી શકે

પુહ્લું ગ્રાન્ડ માબુસને શુદ્ધ ને ઉંચાકી સરમુખત્યારી તરફ જ લક્ષ રાખ્યું છે. ગ્રાન્ડિંગાનું ગ્રાન્ડ માબુસને શુદ્ધ એકરાશી તરફ લક્ષ જરૂર રાખે છે. ઇંગ્લંડ, ફ્રાન્સ અને અમેરીકાએ આ એમણે પલ્લાદગી કરતી રહી છે. એ બધા જે સરમુખત્યારોનો પક્ષકાર છે.

રસિયા બારે બનુનરી બાકાર છે. રસિયામાં જે સરમુખત્યાર છે તે સાંતીનું સ્વરુપ લેવે છે અને માને છે કે તે સોબાના સાગર ખુદાને સાંતીને પહોંચા શકશે. રસિયાના સરમુખત્યારી જરુરતની શા બિમારી કરશે એ કોઇ કહી શકે એમ નથી.

એક સોકરને બનને બરાબર બાબતો - નબાબા કહેવાની બધા પ્રસ્તાવોને - જે કરવા ધારવું તે તેને બારે બાકરી પ્રસ્તાવના આપવી જરૂરની હતી. હું એક સોકરો કહેવાનો સોકરાય બાબુ પુ કરવે એમની દયાથી બારે હમેશ એટલું કરવું હતું કે મારો શારીરીક ને બાબા- સોક વેદના સહ કરી, અને મને બરાબર - જે પીબારા બારા નબના હિબરાક રહ્યા - તે તો હું એમણે ન બબાવું તો એ મારી નાબદોબ

ગબાય. એ તો સ્પષ્ટ છે કે નાની પ્રજાઓએ આ સરમુખત્યારોના રહ્યા તળે બાવનું સ્વીકારો ને બાજબાને તૈબાર રહેવું જોઇએ, નબબા તો દુરોબની શાંતીને હમેશના બાબાદ બની રહેવ જોઇએ ઇંગ્લંડ બાને ફ્રાન્સમાં મને તેઓ સહકાબ હશે એબો બાબબા તેઓ બાર પ્રજાઓને બાબાની ચૂકબાના નથી. એમના વચ્ચે પડબાથી તો બધાને બાગાઉ કરી ન દેવા હોય એવા ખુનામરકી ને સંહાર જ બબાના. એટલે હું તો જે દોડ તો - બા બે રાષ્ટ્રોને મારા દેશની રક્ષા કરબાની કરજમાંથી મુકત કરે અને ભર્તા બારે છબબુ તો રબુ જ છે હું ફ્રેંચ પબ્લ રાષ્ટ્ર કે અંગ્રિજોનો તાબેદાર તો બબું જ નહીં. બારે જો તો એબું સ્વતંત્રતા મેળબાની રહી કાં તો મરી ફીટવું રહ્યું. સજ્જોના સંગ્રામબાં જીતબા બબવું એ તો નબું સાહસ બબ પડે. પબ્લ બે મારી સ્વતંત્રતા કરી લેવા બાવનારની શક્તિની હું બાવગબુના કરું, તેની પ્રબ્લાનો બાબસ કરવાની બા પાડું તે એ પ્રસ્તાબના નિરાસજ્ઞ રહીને મારા બાબુની પબારી કરું તો બે સાહસ નહીં' બાય. એબ કરવામાં હું લેકે મારું શરીર તો ગુમાવું છું પબ્લ મારો બાત્મા એટલો કે મારો બાનબાબાત્ર બાચ્યું ;-

આ નાબોશાજરી શાંતી જો મારે સારુ સુંદર વસ્ત્ર થઇ પડતી હોત્તેબ્રે. એની જોડબને મારે ન બબુકારની જોબ્રબ્રો ને મારા સ્વતંત્રના મોળબવી જોબ્રબ્રે.

પબ્લ એક ટીકાકાર કહે છે: "હિટલરના મનમાં દબા જેવી વસ્તુ જ નથી. તમારા બાધ્બાત્મિક પ્રબત્નનું એની બાગળ કબુ પબાબાનું નથી."

મારો જબાબ બા છે. "તમારી બાત કદાચ ખરી હશે. કોક રાષ્ટ્રે બહીંસાત્મક પ્રતીકારનો બાશ્રબ લીધાનો દાબ્રબ્રો બનીકાલમાં નથી. મારા કટાસજનની હિટલરના મન પર કબો બસર ન પાલ તો કંઇ હરકત નથી. કબો મેં કરી કામની પરતુ યુગબબી નહીં દોબ. માત્ર તો એક જ વસ્તુ સાચેબર સાબક છે એ હિટલરની દબા પર નીર્ભર નથી. પબ્લ હું બહીંસામાં માનનારો હોબ બહીંસાની શક્તિની મર્બાદા હું નહીં બાંધું. બાત્મારક્ષણ્ણી એણે તો એના કેબાસીઓએ, માબુસો બનજબરીને પકડી બાય છે એવા પોતાના બાબુક બાબુબબ પર મદાર બાંધીને કોક સલ્તાબ્ર છે નીરશસ્ત્ર પુરબો, સ્ત્રીઓ તે બાળકો, મનમા કરો બબ્ર કકુતા રાબ્બા પીના બહીંસાત્મક પ્રતીકાર કરે એ અનુબાબ એમને બારે નબો બબ પડશે. નબારે ઉંચા પ્રકારની તે બબારે શુદ્ધ શક્તિઓ બાવણ નબવું એ એમના સ્વભાવના નથી એમ લંદાબું સાહસ કોબ્ર કરી શકશે. જે બાત્મા બારામા છે એ જ ઓબનારમાં છે."

પબ્લ બીજો ટીકાકાર કહે છે: "તમે ક કહો છો ને તમારે બારે તો બરાબર છે, પબ્લ તમારા ચેલો આ નબા પ્રકારની લાલનો જબાબ દાબે એવી અપેક્ષા તમે બા રીતે રાબો છો? તેઓ લડબાને ટેબરાબેલા છે. આ બત શુરાતનબાં તેઓ જગતમાં કોઇનાથી કુતરે બોબા નથી. હબે બબે એમને કાગનાં સસ્ત્રો કુદા દેબાના ને બહિંસાત્મક પ્રતીકારની તાલીમ લેવાનું કહો એ મને તો ફ્રેંગટ મજાક લાગે છે."

"તમારું કહેવું' કદાચ સાચું હશે. પબ્લ મને જે અંતરનાદ સંભળાબ્યો છે તેનો જબાબ બારે બાબવો જોઇએ તબા કોઇપબ બારા અંતરમાં એટલી ઉંડી ઉતરી જબશ્રા ન બે બાજાર નીકળ્યા વીના રહી શકે એમ નથી. એબામાં કોબાકુ બારે તો જે પ્રકારનું બાચરબ કરવું જ જોઇએ."

હું જો એક હોઉ તો હું બાનું છું હું બબ પ્રબાણે વર્તુ. મેં બનારે રાનાબક પહેલવહેલો રાજ કર્યો બારે મારી પાસે કોબ રાજ્ય નહોતો. આબે તેર વરસ સુધી બો પુરુષ બાબારો હતો, તે બબારી સામે બસહકાર બાબ્યા કરી નાબબા સમર્થ એવું આખું રાષ્ટ્ર ઉભેલું હતું. મારી બાત કોબ સાંભળશે એ હું બનબુના નહોતો તેબ પરતુ મને બબાકારની બેઠે સુબી આવી હતી તેર વરસે લડાઇમાં ઘાસ નહોતો કીબ્રો. પબ્લાબે પાછી બાની કરેલી. પબ્લ રાષ્ટ્રની અબાધ સબયશ્રમ, દલિબ્રુ બાંદોલનના સત્યાગ્રહ શ્રા નવો બતિહાસ લખાબો.

એબો બબારે બાંધબેકરો દામલો કદાચ બ્યાનરાકેબ બબ્દુલ ગફારખાનનો બબ્યાસ. તેબો બોલાને 'બુદાબ બીદબનગાર' કહે છે, પબ્લબ્રો એમને 'બબ્રો બબ્રબાન' (બાકબાનનું ઘોર૨) કહીને રાગે છે. હું બા વાકબો બબ્બી રહ્યો ; તે બબારે તેબો મારી સામે બોલ્યા છે. એમણે બોબના હજારો બાતબાઇઓ પાસે રાજ્બા છોડાબ્યાં છે. તેબો માને છે કે એમણે પોતે બહીંસાનો સિદ્ધાંત સ્વીકાર્બા પબ્લી છોડ્બો છે. એબના દોબા બિબે મને લાબો બાનરી નથી. એબના શાંતીસૈનો ;- બતીના બે છે તે મેં બા અંકમાં બીજે બાપી છે એમના માબુસો ગાંધી શ્ર કરી રહ્યા ;- એ રસ્તે જોબાને હું બાંધી બાબ્યા છું, બબ્યા કહો ; એમબ્રે મને બાપબ્યા છે. હું બાગાઉથી બોકરમ કહી દઉં કે બા માબુસોને બહીંસાની બબ્ર એકરી બગ છે, એમની પાસે બા જરાબતના કોઇ સબ્યાબિ હોબ તો તે એબના બાબના નેતા બિબેની બબ્ર છે. બા શાંતીસૈનીઓનો દાબ્બો હું સંપુર્ણ કબ્રાબ્રબ્રે રાખતો નથી એમ સૈનિક એના સાથીઓને શાંતીબાર્ગની તાલીમ બાબાનો પ્રાબાબિક પ્રબત્ન કરી રહ્યો છે એના દ્રષ્ટાંત તરીકે હું એમની પાસ કરું છું. હું

એટલી આશા પૂરી શકું છું કે એ પ્રાણ બહુ પ્રબળ છે, અને એ આપે સફળ થાય કે નાકરણ વગર સેવામય આદર્શના સત્યાગ્રહીઓ એમાંથી ગાફ રાખી શકશે. એમનો આદર્શ એ એમને શક્તિ રાખવા મેં એમને ઉપવાસ કરવા કરતાં વધારે મુશ્કેલ મનમાં લાગતું નથી હોય તો એમણે એમની આદર્શતા—જે નામદીપનું બીજું નામ છે—તજી દેવી, અને પાછાં સસ્તેરા આરંભ કરવો, પણ એ શક્તિ પાછળ એનાં તેમને અટકાવનાર એમની પોતાની કમજા સીવાય બીજું કશું જ નથી.—હું તો એમનાં હૃદય સુધી પહોંચીને આટલી વાત એમને સમજે કરી શકું તો બાકી બધાં આપણે સહજ પણ પાછીએ.

હું ઇચ્છું, તેમનીસને નીર્ભયતાના નહીં પણ બહુમાનના શબ્દની ભેટ આપું છું. મને તેની મોટી પાર્થિવ સત્તા સામાન્ય માણું નમાવવાની દુષ્કતા-પુર્વક ના પાડવી, અને મનમાં કડવાશ રાખ્યા વીના, અને એટલો આદર જ સત્ત છે, બીજું બધું બીજા છે એવી પૂરી સહજ રાખીને એમ કરવું, એના કરતાં મોટી વીરતા જગતમાં કંઈજ નથી.

ડરબનબર્ગનું તોફાન.

કૉંગ્રેસના કાર્યકર્તાનું નિવેદન

ડરબનબર્ગના ઠીંદીઓ તરફથી એક ગોરા ઉોકરાપર થએલા હુમલાના સંબંધમાં ડાંસવાલ પ્રાન્તિઅન કૉંગ્રેસના સેક્રેટરી મી. એસ. એમ. નાયકે બુધવાર તા. ૨૬ ઓક્ટોબરે નીચે પ્રમાણે નિવેદન કર્યું હતું :

"હું ગયા કાલે ડરબનબર્ગ ગયો હતો અને ત્યાંની પરિસ્થિતિની જાતે તપાસ કરી હતી. જવાબ છે કે ફેબ્રુઆરી મહિનામાં કેટલાક ગોરા યુવાનો રાતે ઠીંદીઓના વસવાટમાં ઠીંદીઓના મકાનોપર પથ્થરો ફેંકતા હતા અને ઠીંદીઓએ ૧૬-૨૨ વખત પોલીસને એ બાબતની ફરિયાદ કરી હતી.

હાલીસાની રાત કરી બાળ પથ્થરો ફેંકાતા અને કેટલાક ઠીંદીઓએ પથ્થરોથી નીકળી તપાસ કરતાં તોફાન કરનારા ઉોકરાઓ જાહરી ગયા અને કમનશીબે એક યુવાન ગોરાના ઉોકરાને ખરાબ રીતે માર પડ્યો.

ડરબનબર્ગ તેમજ ફરતપાસના સમગ્ર જવાબદાર ઠીંદીઓ આ બનાવની સામે સખ્ત વિરોધ દર્શાવે છે. આ ઉોકરાના હુમલાને માટે જરાપણ વાજબીપણું નહોતું. ઉશ્કેરણી વગેરેથી ઉોકરા કાંઈ આ બાબતને પોલીસના ધ્યાનમાંજ લાવી દેવાની જોઇતી હતી. મારા સવાલના જવાબમાં કેટલાક ગોરાઓને પકડવામાં આવ્યા છે અને તેઓ સામે આરોપ પણ મુકાયા છે.

ઠીંદી કોમ ગોરા પ્રત્યે પોતાનો નિર્દોષ ઉોકરા પ્રત્યે દિલસોજી ધરાવે છે. પરંતુ આ બનાવનો ખ્યાલ કરી ડરબનબર્ગની અને સામાન્ય રીતે ડાંસવાલની સમસ્ત ઠીંદી કોમની સામે ઉપયોગ કરવાનો જે પ્રયત્ન થઇ રહ્યો છે તે શોચનીય છે. થોડી વ્યક્તિઓના પાપે આખી ઠીંદી કોમને જવાબદાર ઠેરવવી એ અન્યાયજનક છે.

ઠીંદીઓ ઓર્ડરને કાયદાનો માન આપી વર્તનારા છે અને ડરબનબર્ગમાં ઠીંદીઓના સમગ્ર ૫૦ ચર્ચના વસવાટ કરનારાઓમાં આ પ્રસંગ પ્રસંગોજ બનાવ બનેલો છે.

ડરબનબર્ગના ઠીંદીઓએ ગોવર અને ગેવર્નરેટ સમક્ષ પોતાનો ખેદ જાહેર કર્યો છે.

૨૮ ઠિંદીઓ પકડાયા

ડરબનબર્ગથી ઓફ સ્પેશ્યલ જણાવે છે કે ગોરા ઉોકરાપર થએલા હુમલાને અંગે ૨૮ ઠીંદીઓને જાહેરમાં તોફાન કરવા બદલ આરોપસર એકટીંગ મેજીસ્ટ્રેટ સમક્ષ પકડા કરવામાં આવ્યા હતા. કેસ ડીસેમ્બર ૫, ૬ અને ૭ ના રોજ ચાલશે. પ્રત્યેકની પાસેથી પા. ૨૫ ના જામીન લેવાયા છે. નવ જણને એવી શરતે ઉોડવામાં આવ્યા છે કે કેસના દીવસ સુધી તેઓએ ડરબનબર્ગ મ્યુનીસીપાલીટીની હદની બહાર ચાલ્યા જવું. ગોરાઓના ઉશ્કેરાયેલા દેખાવના કારણે આ પગલું લેવામાં આવ્યું છે.

દક્ષિણ આફ્રિકાના ટુંક ખબરો

ઠિંદી દુકાનદારનું ખુન

ટ્રાંસવાલના જર્મીસ્ટનથી આઠ માઇલ દૂર આવેલ રેન્ડફોન્ટેઇનમાં એક દુકાનમાં બે નેટીવોએ ઘુસ્યા કરી એક ઠીંદીને ગોળીથી ઠાર કર્યો અને બીજાને ઘાયલ કર્યો છે. પોલીસને જણાવવામાં આવ્યું હતું કે સાંજના ૭-૩૦ ના આસપ્રે બે નેટીવોએ દુકાનનો દરવાજો ઠોકયો અને ઘુસવાથી મોત માગી. ઠીંદીએ મોટી આપી પણ એક નેટીવે રીવોલ્વરથી ગોળીઓ ચલાવતા ઠીંદીને પટના ભાગે બીજો ઠીંદી જે અટકાવવા કરીને ગોટા ઘણા તેને ગોળીઓ મારી ઠાર કર્યો. તે પછી નેટીવો સાયકલપર બેસી પોત પોતાના ઘર તરફ રવાના થઇ ગયા. દરમ્યાન આ દુકાનના ગ્રાહકોએ બારણામાંથી બે નેટીવોને જતા જોયા હતા અને કેટલ તેમની પુછે થતાં તે બીજા પાસેથી તેઓ સાયકલ લેવી રહ્યા વગેરેના જવાબો મળ્યા હતા. પોલીસે કાર્યવાહ શરૂ કરી છે બારેક નેટીવોને પકડવામાં આવ્યા. બાકીના ફરાર. ઠીંદીને રીવોલ્વરથી ત્રણ ગોળીઓ મારવામાં આવેલ હતી.

ઘાયલો કોને કહેવાય

ગાયના ટુકડો પાંચમા ઘાયલો એક નેટીવને ગોળીઓ મારે ૧૦૪ પાંડ સ્ટર્લીંગનો ચેપારી ગુનો ગોરાને ડરબનની સુપ્રીમ કોર્ટમાં નિર્દોષ કરાવવામાં આવ્યા હતા. એડવોકેટ મી. બાકરીને જણાવ્યું : ગોળીબારને પરિણામે ઘાયલ થયા ગણાય કે કેમ તે પ્રશ્ન ઉપસ્થિત થયો હતો. ઘાયલ થયા ગણાય એવી વ્યાખ્યા કરવી મુશ્કેલ છે. ઘાયલ થયા ગણાય એવી વ્યાખ્યા કરવી મુશ્કેલ છે. ઘાયલ થયા ગણાય એવી વ્યાખ્યા કરવી મુશ્કેલ છે.

ગ્રેજ્યુએશનીસભ્યત્વમાં સ્કુલ કલીયરન્સ

તેજાનાનાએ મોટી ફાઉન્ડેશીસ સ્કુલ ફાઈનલ રન્સની પોજના અંગે પા. ૨૩,૦૦,૦૦૦ ના બાંધે ૨૧૧૪ વધુ મકાનો ગોરાઓના રહેવાસ માટે અને ૧૫૦૦ બીજા ગોરાઓ માટે ગાયના ૫ ગ્રહ કરનાર છે પણ ૭૦ રહેવાયુની ના ગાયેલની ઉોકરીઓ માટે બાંધવાની છે

ડરબન નેશર્ય માં ગોરાઓ માટે સ્પેશ્યલ્સ પ્રાઈઝ

ડરબન સીટી કાઉન્સીલ ૬૨ થી ૬૪ ફુટપર પાર્કલેન્ડના બારમે ડરબન નેશર્યમાં ગોરાઓ માટે સ્પેશ્યલ્સ પ્રાઈઝ બાંધવાની પોજના પડી રહી છે.

ન્યાસાલેન્ડમાં તમાકુના ચેપાર પર અંકુશ

ન્યાસાલેન્ડમાં પળા તમાકુના પાક બંધી તપાસ કરવા અને તેની ક્વોલીટીમાં ખના બદલે, વેચવાની રહી આને જુદી જુદી રીતે થતા વેચાણપર મણ ૧૦ ડારોપર રીપોર્ટ કરવા ગોવર્નરની કાઉન્સીલ નીમવામાં આવ્યું છે. પ્રોડક્ટ ટોરેટના તમાકુના ઉત્પાદનને સારા માપ ઉપર મુકવાને તેને ઉપલબ્ધવાની અને વેચાણની કાબ ની ફરીયાદ દુર કરવા ફેરફારોની કમીશન મરકારને ભલામણો કરશે. સપ્રતા તમાકુનું વેચાણ ટોબેકો ઓકશન્સ, ન્યાસાલેન્ડ ગ્રોવીટેલની ઓકશનની જગાએજ કરવામાં થયું જોઇએ એવી સુચના પરથી આ કમીશન નીમાયું છે. હાલ કેટલોક તમાકુ, જેવો કે, બાનની જગીનોના નોવીસ તરફથી ફરમાયલા પાક, જે દર વર્ષે ૪૦ લાખ રતલ જેટલો થાય છે, લંડન સેલના બજારના ભાન સ્થાનોની બજારોમાં વહાણી દેવામાં આવે છે. કમીશનના સુબ્યો બિલીવાડીના ડીરેક્ટર, એડવની જનરલ, એકટીંગ ટ્રેઝરર અને એકટીંગ સીની યર પ્રોવીનશ્યલ કમીશનર છે. કમીશને ગોવાની તપાસ ચાલુ કરી દીધેથી છે.

એજન્ટ-જનરલ દરબારમાં

કીંદના એજન્ટ-જનરલ જેઓ બહુ આનંદથી થોડા દિવસના આવ્યા છે તેઓ ડીસેમ્બરની આખરી સુધી દરબારમાં રહેશે. આજે બાદ એજન્સીસમાં જુદા જાલ્સામેન્ટો ઠંકાશે દેખરાખિન જશે. દરબારમાં તેમનું મુકામ મરીન હોટલમાં છે.

બેનાનીઓ ખુન અને આપઘાત

સિનોની (દ્વાસ્ત્રાબુ) થી માત્ર માઇલ દૂર નોરેન્ટસ ગ્રોસ એસ્ટેટમાં પોતાના ઘરના ગેરેજમાં પેકલ પાન કીરકન નામના માણસે મુધવારના સવારના છ વાગે બીજાનામાંથી ઉઠી પોતાની ૧૦ વર્ષની દીકરી પોતાની ઉપર પડી હતી તેને માથામાં ગોળી મારી મારી નાખી અને પોતાની પત્નિને સોવાના સળીયા વડે બેબાન થાય ત્યાં સુધી મારી પોતાના ગરજ પાસે જઇ તેને ગોળી મારી આપઘાત કર્યો. ગોળીના તેની બીજી ૧૧ વર્ષની દીકરી બેનાઓ પરથી બહાર ભાગી જઇ પોતાને પોતાના બાપને આપઘાત કરતા જોયો. બાપ રાયજનો હતો કે તેણે તેની મારી નાખેલી બેથા તે ગોળીને પોકારતો હતા પણ તેના તેના હાથમાં આવ્યા નહિ. આપા દેશ તો તેની પણ નીકાલા આવી ગયો હોત. આવા કરણાજનક ખુન અને આપઘાતના બનાવો દરબારોના રેજર્ડરોજના બન્યા કરે છે.

નાયજેરિયાના ક્રિકેટીઓ

યુરોપના પ્રમુખ કપાસ બજારના વ્યવસાય ના બંદરથી નાયજેરિયા (ફ્રાંસસાસ) ના ક્રિકેટરોએ અને ચીનાઓએ પોતાનો પેવાર બોધારે ! ત્યાં ૩ મુખ્ય ધંધે રાજ્યો હતા. મરણકાના નવાબ બાદ નાયજેરિયા પ્રન્ટીઅન પ્રોમેસની માલ મીટીંગ બોલી હતી. આ મીટીંગમાં આવી હતી અને તુર્કીના નવા પ્રમુખ પર ટેલિગ્રામો તાર મોકલવામાં આવ્યા હતા.

૧૦૪ વર્ષના ડાળીના મહારાજનું અવસાન

પહેલ પાસ થયા કાઠીયાવાડના રહીશ મહારાજ સૈયદ જેની પમ ૧૦૪ વર્ષની હતી તેનું ગોંદમાં અવસાન થયું છે. આજે મહારાજ હતા કેપટાઉન માં જઇ ગાડીનો હતા. મરણ સમયે પુત્રો તે ગાદીમાં બેસવાનો હક કરતો હતો. સમરટેમ્બર ૧૦ ના રોજ તેને છેલ્લી બિમારી આવ્યા હતી અને સાંજે કવેટામાં તેના ૧૦૪ વર્ષની વયના પુત્રને ગાદી આપવાની ઇચ્છા થઇ. મુલકમાં તેનું અવસાન થતા તેની છેલ્લી વડી ક્રિયા તે પરીસ્થિતિમાં કરવામાં આવી હતી.

ન્યાસાલેન્ડમાં રહેણીનિ ખરાબ

ન્યાસાલેન્ડનો આર્થીક રિપોર્ટ પોતાના રીપોર્ટમાં ૬૨ ગામડે બાબ જણાવ્યું છે કે પરણેલો પુરૂષ બીજા સાથે અનૈતિકતામાં સાસિક પા. ૨૫ ના બદલે સામાન્યરીતે ૬૦ થી ૭૦ ના બદલે આપવામાં આવે છે. સ્ત્રીના અંગોલેજો વિનેપ ઉઠાવી તેના બદલામાં બદલે ચામ બીજા ભોગ જણાવ્યું છે.

ઇંગ્લાંડમાં ઘણકર વાવાઝોડું

ગયે અઠવાડીયે ઇંગ્લાંડના ભાગોમાં ભયંકર વાવાઝોડું ફાટી૧ ૬૪ ગામડાંઓ મરી ગયા હતા. રેલના અને રેલ માર્ગો અટકી પડયા હતા. ૪૦૦૦ ટેલીફોનોના તાર તુટી ગયા હતા. મોનારાપરે ના સમુદ્રોમાં પાણી ફરી વળ્યા હતા અને સાઉથેમ્પટનથી ડરબન જનારા સ્ટીમરોને ભયંકર તોફાનમાં સપડાવું પડી હતી. પ્રતનો ભેમ દુકાળના ૧૦૮ માણસનો હતા.

પરચુરણ

શ્રી રસ જોન ડોકમ નામના ૨૮ વર્ષની કેપટાઉનના કુમારિકાએ સર એનડ્રુ ચેરીબ્રુ નામના ૮૧ વર્ષના ગ્રહસ્થના એક પ્રોફાસર પેગાની સાથે લગ્ન કર્યાં છે.

* * *

સોહાનીસબર્ગથી રા. ઝમુબાઇ દુમન તરફથી પોતાના સ્વર્ગવાસ પામેલા માતુશ્રીના પુણ્યાર્થે નીચે મુજબ રકમો દાન મોકલવામાં આવી છે: પ્રિન્ડિઅન ગોપિનિઝ્યા શ્રી. ૧૦-૩, રાપા મુરે કુળ શ્રી. ૧૦-૩ અને આર્યન અનાથ આશ્રમ મેરીસ શ્રી. ૫-૩.

* * *

જર્મનીના અમેરીકાના એલચી મા. ગ્રુ વીલસન ફેમને ૭૨ હીટલરના યહુદીઓ પરના ત્રાસને લીધે પાછા બોલાવી લેવામાં આવ્યા હતા તેમણે અમેરીકામાં આવ્યાં સાથે જણાવ્યું છે કે બર્લીનમાં અમેરીકાના વતનીઓ અને અમેરીકાના યહુદીઓનો પણ બોકું નુકસાન કરવામાં આવ્યું છે.

* * *

તુર્કીના મરહુમ પ્રમાન કમાલ આતાતુર્ક પા. ૧૦ લાખની બરકામત મુકી ગયા છે. તેનો મોટો ભાગ તુર્કીની બેંકની એક રાજદ્વારી પક્ષ, રીપબ્લીકન પીપલ્સ પાર્ટીને આપી ગયા છે. પોતાની બેન અને પાંચ દત્તા રાજેશી દીકરીઓ તે મારે જીવન પર્યંત સારી રકમ મુકી ગયા છે અને ખુબકશીના, જે વિમાની ડાળાનો સરકારી અમલદાર તરીકે દુનીયામાં પહેલ વહેલીજ ઓ છે અને જે "ઉડતા વિરાંગના" તરીકે ઓળખાય છે તેને માટે પણ જરીદાને અમુક રકમ મુકી ગયા છે. તુર્કીના નવા પ્રમુખ ઇનેમુનીના બે ભાગોમાં ભાગમાં ભા. શિક્ષણ આપવાને પરીપત્રનામાં ખાસ દરકાર કરવામાં આવી છે અને આજસુધી અપેલી આ ૧૦ રકમ તુર્કી ભાષા અને પ્રતિહાસની રોસાતરીને માટે આપવા તરીકે ફરાવવામાં આવી છે.

* * *

પેરીસમાં જર્મન એલચીના સેક્રેટરી પર બોન રાથનું ખુન કરનાર યહુદી હરશેલ ગ્રીન્સ્પેનને સેરફસાદે ખુબાણી સજા તા ૧૪ કાકા કાપીને ચાર માસની કેદની સજા થઇ છે.

* * *

સોર્ટ નરફીલ્ડે જાહેર કર્યું છે કે ઓસ્ટ્રીસ સહેનશાહજાની દરેક દરેક કરપીલાલ અને સંસ્થા ને પાસે પોતાનાં કેફેસાંનું દાન કરવાના છે. સપાના કરેલા માર્ગ સુધીમાં લેવાર પાસ કર્યું. તેની સંખ્યા પ૦૦ ની હતી અને બાકી પા. ૧,૦૦,૦૦૦ ના મળે આ કરેલા પોતાના જ કારણોસાથી પસંદગીપાત્ર આપશે. બાકીના પા પણપાત્રના બદલા રોકના ઉપયોગ કરવાને ઓરડલીયાનાં ઓ ખુશાને આ રકમોનો વિનિયોગ કરી શકે તે પરવા ને બનવાના છે.

* * *

જર્મની અને પ્રદાની વચ્ચે સંકટોલિક સંબંધ મજબુત કરવાના પ્રયાસો ચાલી રહ્યા છે. બન્ને વચ્ચે નવા કરાર થયા છે. કરારના ઉંચુ મોત પીનલ તો આપા સીમાપાર કેસોના આપવાનો અને બન્ને દેશોના ગુનાના બચ્ચે નિકટ સંબંધ સ્થપાના બાબતો મોજાના છે.

* * *

ડો. ગોબેલ્સની જગ્યાએ ગોબરબોવેલ્સબાનાના પ્રમુખ તરીકે સુપ્રાન હોરના ઓ. અને મનોવિદ્યા પારાસાસ્ત્રા ડા. હેકલને નીમવામાં આવ્યા છે.

* * *

પ્રેસિડેન્સીના કમારક તરીકે દોઢસોમા પુરુષજ્યંતી ખાતે પ્રેસિડન્ટ કુગરનું બાવલું ઉભું કરવાનું ઠરાવાયું છે. રાણી વીલહેલ્મીના ગાળે તે પેરે બાબુર દાનની રકમ આપી છે. પ્રેસીડન્ટ કુગર પુરુષજ્યંતી માં મોટા બખાલ રહ્યા હતા.

* * *

અખબારોથી ફલ્ટર જણાવે છે કે મુક્ત માંતની ફ્રેંચ્રિમ સરકાર ઝાલા પગારે યહુદીઓને રાજ્ય નકરી આપવાદરાને તરીકે તેમજ બીજા દરજ્જાના ઓના રોજગારનો વિચાર કરી રહી છે.

* * *

અમેરીકાના કેદખાનાઓમાંથી, જર્મનીમાં જજને તેઓએ આપઘાત નાઝીઓને મારી નાખવા, એવી ચારને કેટલાક ચોર ખુનીઓને ભેટી મુકવા એવું ન્યુયોર્કના એક છાપામાં પાંચનારની સુચના પર ટીકા કરતા બર્લીનના જર્મન મારફતે જણાવે કોર્ટસ ગ્રોસે છે કે "કોઇ પણ યહુદી કે યહુદી પાસેથી ખરીદેલા ઢાંકીગારે તે બીજું કોઇ પણ જર્મનીના આક્રમણપર માણસોપર કુમલો કરવાને પુરતા કરશે તો જર્મનીમાં એક પણ યહુદી કુટુંબનોજ નહી રહે. અમે આશા રાખીએ છીએ કે આ વેલ ચોખી ગેરસમજ થઇ હશે."

જગતના છેલ્લા સમાચારોની સમીક્ષા

"અ ને જે જે બાબતોમાં કરીએ છીએ તેમાં ને ફક્ત મોહની ભાષા નથી પરંતુ તે બાબતોમાં એ વાતચીત ના પીરણે પાર ન પડે તો અગાઉની પાસે તે બાંયધરીઓ યુરોપની મહાસત્તાઓ પાસે કબુલ કરાવવા પુરતું બળ છે," એમ ૬૨ ફ્રીડલરે પંદર દિવસ ની આનવમેદની સમક્ષ ભાષણ કરતા કહ્યું હતું. અનુમાન કરાતે મુજબ સુડેટન પ્રાંત કબજે કર્યા બાદ હીટલર આ શબ્દો ઉચ્ચારે છે ને પોતાની ફોલોવરીઓની લાગણીને વ્યવસાયીને ઉશ્કેરે છે અને તે બ્રીટીશ રોગદ્વેષ ફેલાવવા નિમીને એક બીજો સખ્ત કટોકટ મરવા તૈયાર થઇ રહ્યો છે તેની આપણને ચેતવણી કુએ છે.

જર્મનમાં સર્વ બેઠક યુદ્ધોનવા માટે પરાજીયેલા બ્રીટનના મુત્સદ્દીઓ હજુ તો ફોસેનાઓ સોંપવી કે નહિં તેના વાટાઘાટમાં પડવા છે અને હીટલરે સુડેટન પ્રાંત કબજે કર્યાને ફક્ત બીસ દિવસ જ થયા છે ત્યાં તે પોતાની બીજી માગણી રજુ કરી જગતને બાઘા બનાવી રહ્યો છે. ટેકોસ્લોવાકિયાનાં બધુ સાથેસ ને જે હંગરી ની માગણીના બળ તેના ઉપર બધુ તરાપ મારવાને તૈયાર થયા છે. આ ઉપરથી એટલું જાણ તારણ રપષ્ટ પડી ગયું છે કે હર હીટલર કોઇ પણ રીતે પોતાની મનેલી ફોલોવરીઓ કરતા મનેલી મહત્વાકાંક્ષા નબળી પિરણમ આવે છે. ફોલોવરીઓની માગણી પાછળ જર્મન પ્રજાની અસલગાતા ના, જર્મન શાસકોને જર્મનના કોઇ મહાદારાજ્ય તરીકે કબુલ કરાવવાના, અભિલાષો બધા રહેલા છે. આને તેમ કરવા માટે પોતાના હરિફોને ભોગે તે બેઠો નવાની જરૂરતમાં જર્મનીનું સ્થાન આપવા બાબતના બધા બાપદંડ આજે હીટલરે આરંભ્યા છે અને તેનું પરિણામ કેવા ભુલ્યા ફોલ થશે.

આ ઉપરથી જર્મનની ભુકનો માટે સબજ બધા ને ફિટ્યું છે તે બરાબર છે, બધારે બ્રીટન બાજુ બ્રીટીશ સામ્રાજ્યના પોતાની સર્વ સત્તાધારી હજુ પુરી કરી બેસી નથી. બાબતના વ્યવસ્થાના વધારા માટે સીંગાપોર, ઇજીપ્ટ, કારગીલને લેબર પ્રદેશ પરત્વે સ્વાર્થોને બધા-બસ્ત કરવામાં બાકીના પડ્યા છે. પરંતુ બ્રીટનને આજે બાજ ગાળી બધા છે કે જર્મનને તેમારી કેવા પ્રકારની હદે આવે કામ પડીને પોતાના બે બાબતોને નિરૂપયોગી બનાવી દેશે.

આજે સપાટીએ જર્મન વિરોધ બ્રીટીશ સામ્રાજ્ય મટી છે. અને બધા હાલ સંજોગોમાં પણ ૧૮ વરસ પહેલાંના રારોરાયો માટીને આજ દીન સુધી જર્મનીનું અસલીત્વ ગૌણ બનાવી દેવાની અને તેનું બધા બાંકુડાયા સામ્રાજ્યની કુદેહ ચેનાઓ બ્રીટીશ સામ્રાજ્ય તરફેણ મનેલી ફોલાવવાની કે ફોસાનાર્થિ બધા બનાવી આજે છે તે પણ બ્રીટનના ઘણાબધા કે હીટલરે આ બધાનો ફાયદો બાબ કરીને બ્રીટીશ સામ્રાજ્ય જર્મને પોતાની જરૂરતમાં પણ પ્રમાણમાં બધા કે એ વાત સમજાવવા છે

કરનાર: સર્વદમન

ઝગમગાટના નાજેતરના સમાચારમાં સોકટ ફોજોએ ના બબ્બાબ્બા ગ્રમાણે પાછી હઠની બ્રીટીશ મુત્સદ્દી ગીરીના પ્રતાપે આજે બ્રીટનનો બધા બાબ રહ્યો નથી. ફ્રેંચ કે જે જર્મનનું જગતના બુજુ શત્રુ છે તેમ ફક્ત આજે બ્રીટનની પાંખે ઉભું રહે તે સિવાય બીજાઓના કેપર આજ બ્રીટન ની બારોબાર રાખ્યા સહકાર દામ છેદ નાંદ બતા પણ બ્રીટન આજે જેટલી દીલ કરે છે તેટલું તેને પણ નુકસાન થઇ રહ્યું છે.

બીજી તરફ જર્મનીના મીત્ર સમુદાયમાં બધે જોવું રહ્યું એક માત્ર ઇટલી છે. પરંતુ ઇટલી બરે પણ જર્મન પ્રદેશમાં ઉભું થાય કે નહિં તે માટે હીટલરની પુરી બાજી છે નહિં પરંતુ તે તો ફક્ત પોતાના બધા ઉપરજ મુસ્તાદ છે.

બધારે રપષ્ટતા સાથી રીતે બોલતા સામ્રાજ્યના પ્રશ્નોથી અલગ રહેલું છે આને કદાચ મહાયુદ્ધ ફાટશે તો પણ તે કોઇ તરફ પક્ષ ભજે એવો ગ્રસંગ નથી.

બ્રીટનને ફ્રેંચના સાથે હાથ ગોબારી ને યુરોપ ની રેલ બ્રા સત્તા સાથે અથડામણમાં ઉતરવા તે ઓટલો બધો ઉત્સાહ નથી. પરંતુ તેના યુનરારી મંડળને એક ઉદ્દેશ બાબ, અને તે પણ બધો દુરનો ગણ, કરવાને રહ્યો છે આમે તે ૨૨ તે અમેરિકાનો છે. કદાચ યુરોપમાં મહાયુદ્ધ ફાટે અને યુરોપની મહાસત્તાઓ લબ્ધપણે જોડાય તો પણ મહાયુદ્ધમાં જેમ અમેરિકા નિરપૂરી રહ્યું હતું તેમ આ વખતે રહે કે કેમ? આ પ્રશ્ન બાબા કરીને બ્રીટીશ સામ્રાજ્યવાદીઓને મુંઝવે છે. યુરોપના ઠામના યુદ્ધગાઝેલા કેદાના છેકલમા અમેરિકા મરેલા રીતે ખુબ બાગ ભજવી રહ્યું છે તે બ્રીટનના સામ્રાજ્યવાદના ખ્યાલ બહાર રહ્યું નથી. અને એટલાનાં પુરું બબુલીય નાકબાટ ઝબપે હીટલરને પાર્લામેંટ મંડેલો બોલ્શવાદ આગે રોકવા બંધ. બધા કરેલો. હિટલર તો આજે જર્મની મરકારી નૈગારીઓ કરીને બેઠું છે તો યુરોપના જર્મન વર્ચસ્વ કેપર કમરે કરવી નજર ફેંકવી ન નાકો નથી એટલે બ્રીટનને તે આ બોલ્ડો બાબ ન દેવા તો કોઇ પણ રમખે યુદ્ધ જગી ના બાબવા માટે તને ડર લાગે નજર જોઇએ

હને તાજેતરમાં ક્રિમા થયેલા કોસેનાના પ્રકરણ બ્રીટન કેવી જાતનું પલબ્બ ન છે તેની આબુ જગત ઉપર ઘેરો બાદ જોમ રહ્યું છે. કોસેનાઓના પ્રશ્ન માટે બ્રીટનમાં ટોટ બધા બેવાકે બધા છે અને ૮૫ ટકા વોટ બોસેના નહિં સોંપવાની તરફેણમાં બધા છે. સામે સામે સોવાર બાદાર અને ઓકન જેવા બાકારણીઓએ બાબાબ્રાની જરીઓ ચરવાબારી છે કરી છે અને બધા પણ કેતનાં પ્રીબન વર્ષે જબાબ બરાબર નાબુ બાબે ફોનો કેબોની રીતે ફોજ સબબ રહી નથી. બીજા બાબુ જર્મન નેબ્ટ આદિકા બાદ સોંપવા માટે આફ્રિકા આદિકા પણ બ્રીટનની હૂંફ બા પારખે બાબે બકાર કરતા ઉભું બધુ છે. ટાંગા નિકા કેરીકરીના અભિપ્રાયે "જર્મનીને નહિં સોંપવને" ના અરબ્બા કૂદન સબા અવાજોને બ્રીટીશ બાબાંઓ જગત બાપરે ચલાવી રહ્યા છે.

પરંતુ બ્રીટીશ પોતાની બૈસટી બાબા બાજી હજુ પણ ઉંઘતો નથી. બબાબ આને "બાબુનિયા મુબ નીતિ" કરી કેવાને તે ફોજેબાં તૈયારજ રહે છે. સાકિય આફ્રિકાને બુબ બાપરે બકાબી જર્મન વેસ્ટ આફ્રિકા નહિં સોંપી દેવા માટે બુબ ચસ્ત બબાબી કરા. આફ્રિકાની બરબી બજેસી ડાગણી કેકાણે થાબી દીપા બાબીજ ટ્રાંસવાલિકાનો પ્રશ્ન કુબરથીત બબા દેશે.

સાકિય આફ્રિકાની બગરૂર ધોકાબાજ પ્રજાની સાથ કેકાણે લાયવાની ઓંબી સોનેરી તક બ્રીટીશ બુદ્ધીમાનો કદીએ જતી કરશે નહિં અને કોલોનેવેકેબના કરતા પણ બધારા રીતે સાકિય આફ્રિકા બ્રીટનના કાબમાં બોલી જશે.

બ્રીટીશ રાજ્ય ગીત અને બ્રીટીશ સ્વજનું નારું ગજબનાર સાકિય આફ્રિકાના પ્રબલબધાકાંક્ષીઓ પોતાની બાબીએ બુબારી ઠોકી દઇ બ્રીટીશ સીંહ પાસે પુછડી પટપટાવવા જતા બરજના બાબી બાબ્યા ગીતે ગબ્યા બાબ્યા પણ બ્રીટીશ રાજ્યપેચના અટપટા ચકરાવામાં બાદીને પોતાની બપબાઓએ બુબારીઓ છોડી દેતા પડશે તેનો બ્યાલ સરબોએ કર્યો નથી.

સાકિય આફ્રિકા બ્રીટનના બળ ઉપર મુકદમો ચલાવી જર્મન નાઝીઓ સામે બાપા બધાબશે તો જગતના સબુદ્ધીવાન અને ગબીબોનાં હિબતા ઓકા પ્રજાસત્તાકોનો પગો પાતાળમાંથી પણ ગોધવશે બાબે પણ પડશે.

શાંતીની, સુમેલની અને બીબાચારીની ગમે તેટલી વાતો કરવામાં આવે પરંતુ (જર્મન) નાઝી દળ પચીસ વર્ષ પૂર્વે રહ્યે સબેલા જર્મન મહાયુદ્ધમાં પોતાને બજોની નાગેકરીના કરવા કહ્યાને પોતાના ઉપરથી ઉતારી નાંબી બાલ્ડેકમ કૈસરના જર્મન સર્વોપરિતા ગોગબબાના મહાન મનોરંગોને પુર્ણ કરવા માટે જ રકરતાક ગાંઠ બાંધી હર હીટલર આજે પુકાર કરી રહ્યો છે આમે તે પોતાના મનોરથો પુર્ણ કરવાને માટે તે પ્રજાનો કરજેજ. તે તેના શબ્દો, કે જે તેણે આબ્દાન સુબી બોલીને સાક્ષાત્ કર્યો છે, તેજ કહી આપે છે. પબ્ બરબ બોકજ પરંતુ બિબારજાની એ રહે છે કે તેની જગત સર્વો પરિતાની આ પ્રતિજ્ઞા પુર્ણ કરવામાં અમેરિકા કદાચ ભાગ બજાવે!!

ગુજરાતી હિંદુ શીક્ષક જોઇએ છે

ગુજરાતિ, હિંદી, સંસ્કૃત અને અંગ્રેજી ભાષા તથા ધાર્મીક શીક્ષણ આપી શકે એવા એક શીક્ષકની તાબડતોબ જરૂર છે. પગા, યોગ્યતા અને પગાર માટે લખો:

મંત્રી: હીંદુ સભા તથા સ્કુલ બોર્ડ,
પોર્ટએલીઝાબેથ.
145, Walmer Road.
Port Elizabeth.

હિંદી વિભાગ

ગુજરાતમાં ખેડૂતોને મળેલો ન્યાય

સ્વ. વિનય ભંગાની લડત વખતે પડ્યા ખેડૂતોની જમીનો જપ્ત કરી હાલમાં મુદ્દે તેને વેચી નાખવામાં આવી હતી અને ખેડૂતોને તાલુકા કરવામાં આવ્યા હતા એ જમીન તેઓને કરી પાછી મળતી એવી તેઓને સ્વપ્નાં પણ આવ્યા નહોતાં. પરંતુ આજ દિને તેઓનાં દુઃખોનો તેઓને બદલો મળી રહ્યો છે, અને તેઓના ઘરના ઘણા રહ્યો ખેડૂતોએ કોની જમીનો ખરીદી લીધેલી તેઓ બાર મુજબ કીધા વિના તે છોડવા નાગદા નહોતા, આમાંથે મુંબઇની ધારાસભામાં જતા જમીનોને લગતો બરડો દાખલ કરવામાં આવ્યો જે ૨૬ વિરુદ્ધ ૧૮ મતે ત્રીજા વાંચનમાંથી પસાર થઇ ગયો છે અને સરળા ખેડૂતોને પોતાની જમીનો પાછી આપવી પડ્યા છે.

રાજકોટના આગેવાનનું મુંબઈમાં પ્રેરક ભાષણ

કાઠિયાવાડ પ્રજામંડળને આજથી મુબારકમાં સરદાર વલ્લભભાઇ પટેલના પ્રમુખપદે મળેલી રજાના રાજકોટની પ્રજાના મુખ્ય આગેવાન શ્રી કુંવરજીભાઇ મેખરે ભાષણ કરતાં કહ્યું હતું કે:— આજે રાજકોટની પ્રજામાં અપૂર્વ શક્તિ આવી છે. જોવો ઝાડો અને ભાલાનો ત્યાગ કરીને છે. અને કયે સત્તાધારીઓને કુમતી સૂઝે અને તે તેઓ ગેરવ્યાજબી કરે તો રાજકોટમાંથી ઓછા પાંચ પચ્ચીસ હજારનો તો જરૂર નોકરીયે ન જવાનો સત્યની ખાતરીએ મેળાપ્રીકે. આ બધું થાય છે તે કાંઇ એક બે પ્રજાકારને કરવા માટે નથી પણ જવાબદાર તંત્રની માગણી માટે છે. આપણુંદોનો અંત લાવવા માટે છે અને એ હકે જાવેજ આ લડતનો અંત આવશે.

કેમી ઝઘડામાં શુભાપત્રમાંથુંના ખલારો

મુબઇમાં વર્તમાનપત્રોના પ્રતીનીધીઓની મરિપદ જગાડ મહારાજાના પ્રમુખ થી. મુબારા ગોકે ગોલ કોન્ફરન્સ મુસ્લીમ લીગની કારો ખારી કમીટીએ હીંદુ-મુસ્લીમ સવાલની સમજુતી માટે કોંગ્રેસ અને લીગ વચ્ચેની વાટાઘાટ સંબંધી નાજેલરના પસાર કરેલ ઠરાવ પ્રત્યે ડણારો કરી જણાવ્યું હતું કે હીંદુ-મુસ્લીમ ગાઢકયની આડે આવતી કોઇ પણ સ્થતની મુશ્કેલી નાબુદ કરવાને મંગેતા સાથાકપર લીગ સાથે ચર્ચા ચલાવવા માટે મહાસભા તૈયાર છે. બીજી સધુમતીઓના સવાલો સંબંધી પણ કોંગ્રેસે જેમજ મુબજની નીતિ ધારણ કરી છે. પૂ પાર્ટે કહ્યું હતું કે મુસ્લીમ લીગ, અને ખાસ કરીને તેના પ્રમુખ હીંદુ—મુસ્લીમ એકતા ઉપર નહી પરંતુ મુસ્લીમ લીગના દરજ્જાની બાબત ઉપર વધારે ભાર મુકે છે. લીગના ઠરાવ તરફ જોતાં લાગ્યા પડે છે કે લીગ ને બનાવો દરજ્જા મેળવવાની દોડધામ હાથે કરે છે તે તો હીંદી પ્રેસિસ કબુલ રહ્યા નહી ત્યાં સુધી લીગ હીંદુ-મુસ્લીમ મતકેરીનો કુર કરવા માટે પ્રયત્નો કરવાની ઇચ્છા રાખતી નથી. સને ૧૯૨૮ ના કોંગ્રેસ અને લીગ વચ્ચે બનાવ સમજુતી નક્કી કરે લીગે આ બનતી તાકાત કરી ન હતી. આ બાબતનો નીકાલ કરવાનું હવે આપણા મુસ્લીમ ભાઇઓના હાથમાં છે. હમારા પોતાના તો દેસમા તો હમારાથી બને એટલું સધુમતી માંગો માટે કરવાને હંમેશ તૈયાર રહીશું.

ઠાકોરીનાને ખાતર

અલીગઢથી મળેલા એક ટેલાય ઉપરથી જણાય છે કે સોનામાં બે બહેનો તથા સોનાના પ્રાણના એરંડીઓની એક જોડી માટે ઇજાની દારી ટેલામાં આવેલી ખુલાક સર્વેસ્ટના કુલદારની બે વર્ષની એક છોકરીનો અજબ સજોગોમાં એક બેકુબને હાથે બચાવ થયા પામ્યો હતા. બાળક બોચારા બાદ બુબ તપાસ ચલાવવામાં આવી હતી પણ પત્તો લાગ્યો નહીં. સાજની વેળાએ બિતરમાંથી પાછા ફરતા એક બેકુબે બોકલી જગીન ચોરી રીતે હાજતી જોઇ તેની છુપાયા ઉઘરેરાઇ. તેણે માટી ખસેડી નાખતા ત્યાં સોનાની કોરીસ વરતુ છુપાવી બાળકે મળી આવ્યું. બાળકને નારાબાદ સેવા સમાતીમાં બધ જગામા આવ્યું હતું. કોણ નહીં જણાતાંસા બાદમાસે સોનાના બદલે તાંબા કોરીઓ કહાડી બધ બાળકને છુપાવું કાઢી દીધું હતું

એક પૈસાના એકત્રીસ રૂપીયા

ઉંદરાંઓબાદ ઇલાકાના એક દુર ગામડામાં ધિરજવાબધી ગાંધીજયંતી પ્રસંગે ગરીબોના હમદી સાધનું ઝોક સરધસ કાઢવામા આવ્યું હતું સરઘસ મધ રસ્તા પરથી પસાર થતું હતું તે દરમ્યાન બે ધર બાઇઓ ના બાળો પહેરેલી આને આમા દાગસ દરમ્યાન પોતે કરેલી કમાણીનો એક પૈસો ગાંધીજીની છાતી આગળ મુકયો અને બીજા પ્રાર્થના કરી કે મહાત્માજી આપને આ ગામેકર ખુબ્બલરામાંથી બચાવો. પરજાયા મળેલી એક લવાજા આ પૈસાનું લીલામ કરવામા આવ્યું હતું અને એક કોન્ટ્રાક્ટરે આ બાઇઓને તેના રૂપીયા ૩૧ આપ્યા.

પોરબંદરમાં ઠાકણ (?)

પોરબંદરમાં ડાકણનો ભય ઉત્પન્ન થયો છે. આમના એવી ખોકવાયકા પ્રચારી છે કે બાળક પર હાથ ફેરવીને ડાકણ બાળકોને મુગા કરે છે તેમજ હાથવાના ખમચવાના આંગારાથી બાળકો ની છાતી પર ડામ દે છે જેને પરીણામે બાળકો મરણ પામે છે આ-બાબતના આ સંબંધમાં ઓટલો ત્રાસ દેવાયો છે કે બાળકોને છુટા મુકવામા આવતા નથી. પોલીસ પણ તપાસ ચલાવે છે.

પાંચ અમલદારોનું ખુન

પેશાવરથી ૪૦ માઇલ દુર નાકોરાની ૨૮ દીકમાં અમલદારોના ૧ કેમ્પની નાખી કરનાર એક ઠાંઠી પહેરેગીરે પ્રથમ ઓફીસ ખાતે જે ઠોરી લશ્કરી ખાતાના અમલદારોને તેઓ સુતેલા હતા ત ખબાત ઝીંકાયો હતા નાખ્યા અને એ બાદ બધા મળી સબલા પહેરેગીરોને પોતાને મારી નાખવામા આવ્યા તે પહેલા બીજા પણ ઠાંઠીસ અને ૧૮ ઠોરા અમલદારો જે સામલ હતા હતા. બાકીના લશ્કર આ ગોળીબારો સાભળી પહાડોમાં દુમલો : ત્યાં એમ ધારી હારબાદ ૧૮. પણ હારબાદો ઉંઠવા માંડી પડયુ પરંતુ તેટલામાં તેનો મારી ૬૪૨કન ના બાબર પડી. આવો બનાવ લશ્કરની તવારીખમાં આ પહેલોજ બનેલો જણાય છે. પાલબાગો આવેલા બાબરમરથી જણાય છે કે આ ઠાંઠીસ અને બધ

ખબરપત્રો

સુધારો

પો. ઈ એજીઆર્મિંગ હિંદુ સભાએ દીપાવલીના દિવસે કરેલા વિદ્યાર્થીઓના જ્યના તબાને આપવામાં આવેલી રકમોની નોંધમાં તા. ૮ મીના અંકમાં મેસાએલી નોંધમાં ભૂલ થઇ છે. એ રકમો નીચે પ્રમાણે આપવા જણાવ્યું છે : મેસર્સ વી. કે. પિલે, ગુલબરાજ, કે. પી. પટેલ અને મંગ્રેભાઇ ગોપીદાસ પત્યેક પા. ૧, રા પાલભાઇ નારણજી ગોતી ૧ અને રા ભાણુભાઇ મુખા વી. ઇ. કુલ પા ૫–૭–૦.

ઓરા હિંદુ સભા

ઓરા હિંદુ સભાના પ્રમુખ રા. વીકમદાસ ગોરધનદાસ જણાવે છે : રેલ્વેસીમા, બ્યાસલેન્ડ, મોઝામ્બી, સાઉથઆફ્રીકા વગેરે ઓરાના બાહ્ય ગામોમાં ઓરા હિંદુ સભાની (બોર્ડરીની) પ્રવૃત્તિ વધુની દીવાળી બરીડી હિંદુ સભાના ધ્યેયને પહોંચી વળવા માટે કાર્યકર્તા સાથે પત્રવ્યવહાર ચાલુ રાખવાની ખાસ જરૂર છે. ઘણા હિંદુ સભાની ઉન્નતી ચાહી છે. ઘણાક ગ્રાહકોએ કીકટો બરીદા મોકલવા બેટ આપવા છે. બોર્ડમાં જે કંઇ પ્રગતિ થઇ છે તેમાં સરદારની બેટ આપવા કાર્યકર્તાઓનાં ઉત્સાહના પરિણામો રહેલાં છે, જેથી બદલ ઓરા હિંદુ સભાના પ્રબંધકર્તાઓ તેમને ધન્યવાદ આપે છે. ઓરા હિંદુ સભાની મેમ્બરીની મારફત કેટલી કિકટની બનાવો તા. ૧૦–૧૨–૩૮ ના બાકીવાળા કર્યા પરંતુ મીટિંગ બાબુકાર મુદત બંધાયવાની જરૂર પડી છે અને તા. ૨૫–૨–૩૯ ના બોલાવવા આવશે.

સેદીરગીય સનાતન ધર્મ સભા

સેદીરમાંથી રા. ગોપ ગી ખાલા જણાવે છે કે તા ૨૨ બીજે સેદીરગીય સનાતન સભા તરફથી દેવાળી નિમિત્તના દિવાળીના સત્કાર મળ્યા હતા. શ્રી. વી શ્રીમાંએ પ્રમુખ સ્થાનેથી દુઃ બાપણ કરી દિલનો હાર પહેરાવ્યા હતા પછી મંડળ ગોપ ગોવિંદ, હરી, ગોપ. ખાર. સાંઢ, શ્રીબાબુલાલ અને બે બાર સોંદે પ્રસંગોચિત ભાષણો કર્યા હતા.

ફેન્ટર્સ્ડેપોમાં ફેળાવણી મંડળની સ્થાપના

ફેન્ટર્સ્ડેપોથી શા પત્ની લખત જણાવે છે : શ્રી. ગોપ. ખ. ગોરાના પ્રમાણમાં રવીવાર તા ૨૭ બીજે ફેન્ટર્સ્ડેપ તથા ટીકકોલ્ડના હીંદી ગોની જનરલ મીટીંગ શ્રી હાજી મુસા રાજા ના પ્રમુખપણા હેઠળ મળી હતી બાબતથી ઉપર બાબતો મળી બાદ "ફેન્ટર્સ્ડેપ ડર્બન્ડલના ગુજરાતીઓની ઉન્નતિ" ની સ્થાપના કરવામાં આવી હતી. મંડળનો આહાળ હીંદી બાળકોને અંગ્રેજી, ગુજરાતી, હિંદુ તથા અરબી બાબતોની કેળવણી આપવાનો રહ્યો ને અંગે નીકાળ, મંદિર રહ્યા જરૂરત જણાતા ઉંડારેલ સંપવાનો છે. નીચે મુજબના બાબતદારો સર્વાનુમતે ચુંટાયા હતા.

ચેરમેન : શ્રી. હાજી મુસા રાજા; વા. ચેરમેન : શ્રી. હાજી જયરામ; ઓ. સેક્રેટરીઓ : મેસર્સ પટેલ ન્હાલ અને એ. એમ. હાઇજી; જો. ટ્રેજરેર : મેસર્સ એગ ધ. ગોરા અને અબ્દુલ મોતારા; ઓ. ઓડીટરો : મેસર્સ સુલેમાન મોતારા અને એમ. એગ. ગોરા, ટ્રસ્ટીઓ કમીટીના મેમ્બરો : મેસર્સ પ્રાણા પ્રભા, સુલેમાન મોતારા, એ. એગ હાઇજી, વલી ઉસ્માન, હાજી ભાયરામ, નાથુ ભાણા, હસન રાજા, નાના હાજી મુસા રાજા (સહમંત્રી) આમ બાદ નામાની સહેલાઇ કરવામાં આવી હતી અને ઉંત્ત બનાવમાં લાગી મહેરબાનોએ પોતાની ઉદાર કામ મંજાવતા સારી રકમ મદ હતી. રાત્ર આપનારાઓનું લીસ્ટ નીચે પ્રમાણે છે : કામમ રાજા પા. ૨૧–૦–૦, હાજી જયરામ પા. ૨૧૦–૦–૦, મેસારા એન્ડ કું. પા. ૧૦૫–૦–૦, એ. એમ. હાઇજી પા. ૧૫–૦–૦, એમ. ધ. ગોરા એન્ડ સન્સ પા. ૧૦૫–૦–૦, વલી ઉસ્માન પા. ૧૦૫–૦–૦, અબ્દુલગફુર એમ. રાજા પા. ૧૦૫–૦–૦, નાથુ ભાણા પા. ૩૫–૦–૦, એમ. એગ કિરાત પા. ૨૧–૫–૦, પ્રાણલાલ ધ. વાળા, ૨૬–૫–૦ સુલેમાન આગેરાજી પા. ૨૫–૦–૦, એસ. એ. ગોરા, પા. ૧૫–૧૫–૦, ગોરા એન્ડ કું. પા. ૧૫–૦–૦ અને જમ ૩૭૦ રાજા પા. ૧૫–૦–૦

કુંડ ગુજરાતમાં સંસ્થાના ઉપરાંતા માટે મરણ લખ્યો નિમણુંકો આમંત્રો નીકળ્યો. સભ્ય મહેરબાનોને પોતાનો ઉદાર હાથ લંબાવી પોતાથી બનતી મદદ કરવા વિનંતિ કરવામાં આવે છે.

ધસ્ટ લંડન હિંદુ સોસાયટી

ધસ્ટ લંડન હિંદુ સોસાયટી તરફથી સ્કુલ માટે મંગેલા ફાળામાં રૂપટાકિનના બાકીના ૧૨૬ની નીચે પ્રમાણે રકમો આપવામાં આવી હતી.

ખુશાલભાઇ ગોરાર અને પેગાળાર જીવણ પા. ૫–૫૮–૦, હેલ્મંદભાઇ પરસોતમ પ્રેમજ પા. ૧–૧–૦, શ્રી. પી. પીતાલા પા. ૫–૫ ૦, શ્રી આર. મહાસાધુમિયા એન્ડ સન પા. ૧–૧–૦, પરશુભાઇ ગોપાળજી પટેલ પા. ૧–૧–૦, મગન. ગાલ પરશુ પા. ૧ ૧–૩, શ્રી. શ્રી. પારમારીયા પા ૧–૫–૦, કલ્યાણભાઇ હેમજી ૧–૧૦–૦, માસ્ટર્સ પ્રમોદ પા ૩–૩–૦, પરસનભાઇ પ્રેમજ પટેલ પા. ૨–૫–૦, ભાજરભાઇ હાજી આવડા પા. ૨–૨ ૦, ઉકાભાઇ નથુ એના સન્સ પા. ૨–૨–૦, નારણજી પરસોતમ પટેલ, મોતી હલાઇ ગલ્લુ, મગનલાલ કલ્યાણ, લક્ષ્મીદાસ શીવરામ, પરબત ઇલાભાઇ પ્રત્યેક મીની ૧, નાગર કુંવરજી પા ૧–૧–૩, મગનલાલ પરસોતમ પા. ૧–૦–૩. કુલ પા ૩૪–૧૧–૩. (બાકી)

વેચવાના પુસ્તકો

બાળ સાહિત્ય—નવલકથાઓ—પ્રાસંગિક સાહિત્ય—રાષ્ટ્રિય સાહિત્ય—કાવ્યો વિગેરે

દક્ષિણા મૂર્તિ વિદ્યાર્થી ભવન પ્રકાશન

બાલોપયોગી સાહિત્ય

	પા.	ગી.પે.
૮૦ પુસ્તકોનો સેટ	૧	૧ ૬
૬૦ ,, ,,	૦	૧૫ ૬
૨૫ ,, ,,	૦	૧૨ ૬

નવયુગ ગ્રંથનમાળા

બાળપોથી	૧	૦
૨ જી ચોપડી	૧	૬
૩ જી ચોપડી	૧	૯
૪ થી ચોપડી	૨	૦

કરાચીકૃત ગુજરાતની સચિત્ર બાલ પોથી

ગી. ૧ ૬.

સરકારી શાળાઓમાં ચાલતાં પુસ્તકો

	ગી.	પે.
બાળપોથી	૦	૬
૧ લી ચોપડી	૦	૯
૨ જી ,,	૧	૦
૩ જી ,,	૧	૩
૪ થી ,,	૧	૬
૧ લી ચોપડીના અર્થ	૦	૬
૨ જી ,, ,,	૦	૯
૩ જી ,, ,,	૧	૦
૪ થી ,, ,,	૧	૬
ગુજરાતી રેડી ડીક્લામ ભાગ ૧	૦	૬
,, ,, ,, ભાગ ૨	૧	૦
અંકગણિત બાલકાવબોધનું	૨	૬
બાકરનું બાળવનું	૧	૩
ચુનીલાલ ૪ થા ધોરણની (અંતરીયા ફ્રી) નવી આવૃત્તિ	૨	૦
ગુજરાતી અંગ્રેજી ડીક્શનેરી નાની	૫	૦
ઈંગ્લીશ ગુજરાતી ,, ,,	૫	૦
ગુજરાતના ઇતિહાસની સહેલી વાતો	૧	૦

રાષ્ટ્રીય સાહિત્ય

મારી કવન કથા (પં. જ. નેહરુ)	૧૨	૬
ગુલામીની મિમાંસા	૪	૬
ભારિકા	૩	૬
ભતે મજુરી કરનારઓને	૨	૦
ગો સેવા	૨	૬
ગાયું બચવશ્યા	૩	૦
ખરી કેળવણી	૪	૦
આબરી કેસોનો ભાગ ૧-૨	૫	૬
,, ,, ભાગ ૩ જો	૭	૬
ગાંધી વિચાર દોહન	૩	૦
દક્ષિણના વીર	૧	૯
મારા ભજન સંગ્રહ	૧	૬
નરસિંહ માળા	૧	૩
ગાયકવાડનો પ્રતિભા	૩	૬
આપણા હિંદુસ્તાન	૪	૬
આપણા તહેવારોનો ઇતિહાસ	૧૧	૬
રોક સંગીત	૧	૩
સ્વદેશી સમાજ	૨	૦
સીતા હરણ	૩	૦
ત્રણ વાર્તાઓ	૧	૦
ગાંધી નામાની કથા	૫	૦
ગ્રેસ ડાયરી ચ. રા. ગોપાલાચારી	૨	૦
પરદેશી કાપડની સામે કેમ લડીશું	૨	૬
માણ પ્રતિષ્ઠા	૨	૬
નીતિનાસનો માર્ગ	૨	૦
ધર્મ સંસ્થાપન	૧	૬
તારે કરીશું શું ?	૨	૬
,, ,, ,, ઉત્તરાર્ધ	૨	૦
બોલશેવીઝમ ને બીજી વાતો	૧	૬
ગીરોગના અને બીજી વાતો	૧	૬
એટમ શિકારી	૧	૦
ગોળમેજીમાં ગાંધીજી	૨	૦
,, ,, બાકી પુ	૪	૬
કારાવાસની કહાણી	૪	૦
,, ,, બાકી પુ	૪	૬
નવા ગીતા ભાગ ૧ લો	૧	૬
,, ,, ભાગ ૨ જો	૧	૬
કોંગ્રેસની	૨	૦
મહાત્માજીના પ્રમુખો	૨	૦
ગાંધીજી વિરુદ્ધ કરજી	૨	૦
આર્થિકનિતો યુક્તિ સંભાળ	૪	૦
કુરબાનીની કથાઓ	૨	૦
સાબરે બરસાટ	૨	૦
વિસટ બનજે ત્યારે	૩	૦
મોરદ રાણી	૫	૬
મહારાજ	૪	૦
પીર બગદેવ	૪	૬
દાદુમાનની બાળ વાર્તાઓ	૨	૬
પુંડરીકના પરાક્રમ	૧	૬
હું બન્દેમાતરમ કેમ બની	૫	૦
સમાજની વેદીપર	૪	૬

પ્રાસંગિક સાહિત્ય

કાવ્ય દોહન ભાગ ૭	૭	૬
,, ,, ભાગ ૨ જો	૬	૦
દક્ષાત્ત સાર	૩	૦
પરમાર્થસાર	૧	૦
સ્વામી શિષ્ય સંવાદ	૧	૦
બોધ પ્રભાત	૧	૦
મેરી અને મેમાત	૫	૬
સાદી શિષ્યામણ	૬	૦
રત્નમાં શ્રેસન્સ પા. પુ.	૪	૦
કવિવર વચન-બોધમાળા	૫	૦
ભક્તક કથા	૧	૬
પરમકૃપ રામકૃષ્ણનો બોધવચન	૨	૦
ભાવશક્તિ યોગ	૧	૦
ગિતા બોધ	૨	૦
ઉપનિષદ પારાયણ	૪	૦

નવલ કથાઓ

અંતરની બાધા	૬	-
પદ્મ બાલકા	૩	૦
કોમેલ હરણ ૨ ડ્રમ નાટક	૧	૬
બારેજો બકરો	૩	૦
ગ્રામ લક્ષ્મી ભાગ ૧	૩	૦
,, ,, ભાગ ૨	૩	૦
,, ,, ભાગ ૩	૩	૦
,, ,, ભાગ ૪	૮	૦
જ્યોત્સ્નાના	૫	૦
બધુ લેખ સંગ્રહ ભાગ ૨ જો	૨	૦
ગરીબ હૃદય અને સંયુક્તા	૩	૦
ગિરીશ	૩	૦
નારી હૃદય	૪	૬
નબુમા	૫	૦
નાની નજાવર	૪	૦
દિવ્યચક્ષુ	૩	૦
જમાન	૬	૬
પુન્નરીણી	૪	૬
જાગીરદારનો હાસ્ય ભંડાર	૬	૦
પ્રેમ ગિરિમા	૩	૬
રાજ નંદનો	૨	૬
રમણીણી	૬	૦
સુકુમા	૩	૬
ગોતીના તોરણ	૩	૦
સુનીતી બોધ	૪	૦
સાબરમતી	૩	૪
સ્નેહ સંગમ	૪	૬
બનરથી સદીનો ઇતિહ	૫	૦
ચેરાનમાં	૪	૬
સ્નેહ પત્ર	૩	૦
સુવર્ણ દેવ	૮	૬
પારિજાત	૨	૬
જમાના પત્રો	૨	૦
પેરાના પાવક	૬	૦
કોયલા	૩	૦
કાલની કથા	૨	૬
માણિકા	૫	૦
ત્રિપ્રદાસ	૩	૬
દેવ વિવાહ	૫	૦
કર્મયોગી રાજેશ્વર	૫	૬
સ્વર્ગ અને પૃથ્વી	૮	૦
ધુમ ધામા	૪	૬
મસ્ત દર્યારના હાસ્ય પ્રસંગો	૪	૬
દત્તા	૬	૦
અમર પતી	૦	૬
કલ્પના કુસુમો	૫	૦
ભાંડવાના બ્રાહ્મ	૬	૦
બાપા	૪	૬
વિનોદ વાટીકા	૫	-
ઉષા અરુણ	૩	૦

અઠકા	૬	૦
રહેની મંગા	૫	૦
મકની સમાજ	૩	૦
જખી	૩	૦
અંદનાય	૩	૦
કચામી	૪	૦
અયોનાય	૪	૬
મીકાંત ભાગ ૧ લો ૨	૮	
,, ,, ૩	૭	૫
માલીક હનરનો મેક	૬	૮
મિત્રોત્ર કંગ	૬	૦
બેબ્બની કિમ્મત	૫	૬
મામાની મામતા	૭	૬
મામ દૈવતા	૫	૬
હનત રેખા વિજ્ઞાન	૧૨	૬
અકબર બિરબલનો વિનોદી વાતો સંગ્રહ	૭	૬
દાન વૈરાજ અને કવી કાલીદાસ	૮	૦
ઇન્દીરા અને બીજી વાતો	૬	૦
સ્નેહ લક્ષ્મી	૭	૬
પુરાતન જ્યોત	૪	૬
બાવની બતીસા-કથા કોડી કોડી બતીસા	૪	૬
અજબાની રોશમ	૨	૬
કોમે ચતની કાની	૫	૦
નકો નસરીનો	૭	૦
સ્નેહના ચકોર	૮	૦
બાપકોમા	૭	૬
બાપણા દેશના મહાન સ્ત્રી પુરૂષોની ચમિત્ર		
અકબરબીરબિકે વાર્તાઓ	૧	૧
ઉમર બદામની રૂબાયત	૬	૦
કાવ્યકાન્ત	૫	૬
ઇત્સમ્	૪	૬
સુવર્ણ મહોત્સવ મંત્રિકા	૧	૦
બાળ સાહિત્ય		
પુસ્તકાલય	૮	૬
પુરસદ	૧	૦
બાળડાયરી	૧	૦
બાળજ્ઞાનો ભાગ ૨ જો	૧	૦
,, ભાગ ૩ જો	૧	૦
મમપુડા	૨	૬
રીમ ઝીમ	૦	૬
વાતો અને જિજ્ઞાસુ	૧	૦
બાજરસ	૦	૬
હાજરજા	૧	૩
હોરા મોતી	૦	૬
બાપણા ઉખરમાં	૧	૧
ગોલ્ડસ્મિથ અને બીજા પ્રેમકથાઓ	૨	૬
ઉપનિષદ	૦	૬
બાળ સાહિત્ય ગુચ્છ ૧ લો રપ	૬	૦
રાષ્ટ્ર ઇતિહાસ સેટ	૨	૮
મેતાલિસ ચરિત્ર	૪	૬
ઇસપાક પદ્યકથા	૩	૦
રમાકુ રોજી ભાગ ૧ લો	૨	૬
,, ,, ભાગ ૨ જો	૨	૬
બાળ કુંજ	૨	૦
નાની બેન	૨	૦
બાળ કથાવલી	૨	૦
ચિત્રશાળ ચન	૨	૦
બાલ્યના પ્રવેશ	૨	૦
મુખોં	૧	૦
ચતુરસ્રોત્ર	૧	૦
બાળ વાર્તા વિનોદ	૨	૦
ઇલાના ઇલાના રાસો ભાગ ૧ લો	૩	૦
,, ,, ,, ભાગ ૨ જો	૩	૦
ઝોનમાં ઇકું	૧	૦
બાળ વિનોદ ભાગ ૧ થી ૨૦	૧૦	૬
અરીકા બાળ પુસ્તક માળા	૧૫	૦
બીજા પુસ્તકો		
સીતા (રમાબહેનના પાઠો)	૧	૦
બાદસિદ્ધિની સષ્ટી	૩	૬
વિનયચર્ય	૪	૦
જીવન અને સાહિત્ય	૦	૦
પારસી ચાકાહારી વાનગી	૧	૬
પારસી ભજન ગીતો	૨	૦
રાજ નરેંગીલી	૨	૬
પદ્ય ગીતા	૩	૦
વંધ્યા	૧	૬
રાજ નીકુંજ	૨	૬
માણી પુરાણ	૧	૩
મોતી માળા	૦	૬
રમકારી દુકાન	૦	૬
ગીતાંજલી	૨	૦
જીવન પર પ્રકાશ	૧	૩
વિનોદલ	૧	૩
,, નાની બાળક	૧	૦
મારીમરીનું શીશલ્ક ભાગ ૧	૨	૦
,, ,, ભાગ ૨ જો	૨	૦
ગુજરાતો વિષય વાગ ૨ જો	૨	૬
સુંદરી ભાગ ૨ જો	૨	૦
કોરાષ્ટ્રની રજધાર પારા ૪ થા. પુ.	૪	૦
,, ,, પારા ૫ થા. પુ.	૬	૬
,, ,, પારા ૬ ઠા. પુ.	૭	૬
વડીબાળ રાત ભાગ ૧ લો	૨	૬
,, ,, ભાગ ૨ જો	૧	૦
,, ,, ભાગ ૩ જો	૩	૦
ઘર બેઠ્યુ વૈદક	૫	૦
ઘર બેઠ્યુ વૈદું અદાજીકર શી. કૃત	૧૨	૦
કલાપીનો કેકારવ	૧૧	૦
બારત મહુરીક નામક	૧૫	૦
રાષ્ટ્રીય મંજીરા ગાયક	૫	૬
કેળવણી અને બીજા પાઠ	૩	૦
કોલેજનો બાલકાસ (દીકુસ્તાનીમાં)	૦	૬
મોબાનાની ચતુરરાજ	૧	૦
જીવન તરંગો	૧	૬
દષ્ટિપરીવર્તન	૪	૦
બાગ ઝલ બા. ૨ જો		૦
બારસ મોબો બાગક	૫	૦
નવો બાવતાર ઇંગ્લિશ બાં	૧	૦
,, ,, ગુજરાતી બાં	૧	૦
મહાત્મા બાંધીજી	૦	૬
કોહનો પ્રવાસ	૧	૬
ક્ષમા બ્રહ્મના બા. ૨ જો	૩	૦
,, ,, બા. ૩ જો	૫	૦
કોંકણ ગ્રેબમાળા	૨	૦
બાસ્ટ્રીન સાહેબ અને સાહેબ વિચાર	૨	૬

ઓરડર સાથે નાણાં મોકલવા મહેરબાની કરવી. વી. પી. ઓર્ડરોને ધ્યાન આપવામાં નહિ આવે.

મળવાનું ઠેકાણું:-

Manager, Indian Opinion,
Phoenix. Natal.

Phone 33-4014. P. O. Box 411

—હિંદી વસ્તુ ભંડાર—

(મેસર્સ પી. આર. પારીખ)

અમારે ત્યાં કલકારી, રંગકામની, કોતરી, ફેન્સી મટરસ, હાર્મોનિયમ, તાંબા-પિતળ, જરમન સીલ્વર તેમજ બીજાઓના દરેક જાતના દેશી બાજાંઓ ઠોકસેલ ભાવે મળે છે. બીજાંઓકરતાં ઉ. ૨. માલનું તથા દેશી તેમજ જરૂરનું ફુલ વી, બાસ વગરનું તેલ, છત્રરાલ, પોમડી, કુલમ, કમોદ, અંજારીયું, દાલ્ડી, પીસેરી, બિસ્કેટ ફ્રેંચ બાયલ તથા દરેક જાતની દાળ, કઠોળ આટા તેમજ ખરોબાનું અને બંબીબાનું મળશે "બારકસ" પેન અને પેન્સીલો. બાબામાં નાબવાના મુબંબી તેલો, બાવડર, સાબુબો, કેરો, અને ઈંગ્લીશમાલ જેવા ચોક્ક ચુરેલરી બળે છે

એક વખત પધારી અમારા ઓરડર બાપી બાની પરખ બરાબર છે.

બહારના ઓરડરોપર ખાસ ધ્યાન બાપવા બા બાવે છે. ઇતિ:- ૧૩૮

૪૬ પ્રીંચાર્ડ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

બાળ ઉપરજ સ્ત્રીઓનાં સૌંદર્યનો બાધાર

પ્રકાશક:- કે. જે. ખબરદાર, મુંબઈ નં. ૬.

'Phone Day 2-4100. RAJCOOMAR, 'Phone Night 5-1516.
DURBAN'S FIRST INDIAN UNDERTAKER
Coffins, Wreaths, and Funeral [illegible]
[illegible] Always Ready
રાજકુમાર;
અન્ડરટેકર
ડરબ. ૧૪. ક્રોસ સ્ટ્રીટ ઉપર ટેલીફોન નં. ૨-૪૧૦૦ ઉપર ફોન કરવાથી તુરત માણસો આવશે ઉ રાત દિવસ ખુલ્લું.
14, Cross Street, DURBAN

'PHONE 33-4691 BOX 2526.
L. MISTRY
એલ. મીસ્ત્રી
બોકસ, રેબલ અને ફીયન ફર્નિચર ફ્રૂટર અથવા જરૂયા-બંધ બનાવનાર તેમજ પુઠ ઈન્ડીંગ સંતોષકારક કામ કરનાર.
મરાડેલા ભાવોનું પ્રાઈસ લીસ્ટ મંગાવો.
95 Market St. : : : Johannesburg.

કીટીંગસ
પાવડર
કીડી, માકડ, ગાંધા, કંસારા, માખી, વંદા વિગેરે સઘળા જંતુઓનો
નાશ કરે છે.
કીટીંગ્સ પાવડરના ટીન મળે છે.

'Phone 2-3381 Tel. add. "Letapco."
D. K. PATEL
Fruit and Vegetable Exporter
— SPECIALIST —
in South African, Canadian and Australian Apples
Cape Fruit on hand in season
We have in stock Naartjes which have just come in Market.
ડી. કે. પટેલ
ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ એકસપોર્ટર.
સાઉથ આફ્રિકન, કેનેડીયન અને ઓસ્ટ્રેલીયન એપલ્સના સ્પેશીયલીસ્ટ
ઋતુમાં કેપ ફ્રૂટ પણ રાખીએ છીએ
નાર્ચીસ હાલમાં શરૂ થયા છે અને તેના સ્ટોક પણ રાખીએ છીએ.
ફંડીના ઓર્ડરો ઉપર ખાસ ધ્યાન દેવામાં આવે છે
નાચીસ અને મેન્ડરીન સારા અને સસ્તા
C. O. D. થી મળશે.
P. O. Box 766. 10, Cross St. Durban.

Phone 33-4403 Tel. Add. "V. B. PATEL." P.O. Box 4748
V. B. PATEL,
WHOLESALE AND RETAIL FRUIT, VEGETABLE AND PRODUCE MERCHANT
CHEAPEST BANANA STORE IN TOWN.
40 President Street. JOHANNESBURG.
Terms NETT CASH or C.O.D.
વી. બી. પટેલ,
હોલસેલ અને રીટેલ ફ્રૂટ, વેજીટેબલ અને પ્રોડયુસ મરચંટ
જોહાનીસબર્ગ
ટાઉનમાં સૌથી સસ્તામાં કેળાની દુકાન
ઓર્ડર સાથે જોહાનીસબર્ગ તથા ડરબન સ્ટેશન ઉપર પાર્સલ મોકલી આપવામાં આવે છે
રોકડેથી અથવા C.O.D. થી માલ મોકલી આપીશું.
40 પ્રેસીડન્ટ સ્ટ્રીટ,
જોહાનીસબર્ગ

"શુદ્ધ ઘી"
[illegible] અમારે ત્યાંથી ઘીના પ્રમાણમાં મળશે.
બાબ માટે પુછો યા લખોઃ
સામજી કેવશી એન્ડ સન
૪, ક્રોસ સ્ટ્રીટ,
ડરબન.
SAMJEE DEVSHI & SON
4, Cross Street,
DURBAN

ચામડીને મખમલ જેવી સુંવાળી આકર્ષક ને ખુબસુરત રાખવા માટે
અફઘાન સ્નો
વપરાય છે આ સ્નોમાં વીટામીન A છે જેથી ચહેરા તથા શરીરની ચામડીને પોષણ આપી સુંદરતામાં વધારો કરે છે.

AFGHAN SNOW
SOLE AGENTS—
PATANWALA & Co BOMBAY.3
Branch: CALCUTTA.
શોલ એજન્ટ:
Indo-African Trade Agency,
74-76 Wilson Street,
Dundee, Natal, S. A.

SOLE AGENT FOR

His Master's Voice

હિઝ માસ્ટર્સ વોઇસ

The Union Of South Africa

ઓગસ્ટના ગુજરાતી લેટેસ્ટ રેકોર્ડો આવી ગયા છે

We specialise in Tamil and Telugu Drama Sets and also Native and Afrikaans records Wholesale and Retail.

N 5551 પ્રેમની કુદરત.
N 5570 ચાંદીનો ચમચો.
N 5575 વાણીયા મત.
N 5571 ગે તો નગરી પ્રીતમના ભેમ
N 5574 છે ખુબી.
N 5580 પ્રેમનું પીંજણ.
N 5550 પ્રેમની પ્રણાલી.
N 5551 કાલે હ્રદેજતે.
N 5556 ચંપીદર ગોહામેા.
N 5554 મુબારકી ગોરાની.
N 5700 ૧૯૩૬
N 5566 તુમાને મુજકો પ્રેમ કીયાતા
N 5576 મન તેરા ગાફે હૈ કે નહીં"
H 5570 દયાવતાર આરતી.
H 5571 જદા પગાસી
H 5572 ગેરગા.
H 5573 સજની ગોરી રમણ અંતર.
N 5565 ચમી પ્રેમ નગરીબ્બા પામારે પળાર
N 5579 ભાંગ્યા દન મે કરેા પાપા.
H 5571/2 બીજા બાજુ નાટક ભાગ ૧ થી
નરસીંહ મહેતા નાટક ભાગ ૧ થી ૪
અભ્યા કુમાર નાટક ૧ થી ૪
રાજા રેતી નાટક ૧ થી ૪
N 0530 બુરા સબ ગન્ધાર.
N 0001 નબ્બા મન ચમાર પાળાર

No	5559	બીસ ૧૯૩૬	કોમીક
..	5560	બાસ્ટર ૧૯૩૭	..
..	5562	ઓલ્ડગોલ્ડ	..
..	5564	પાસ્ટર બલ્ડેશન	..
..	5565	શોના સાબા	..
..	5567	પ્રતિબ્રહ્મ એરીન્દ્રની પાળી.	કોમીક

પૂર્વીરાજ ઐરાવતના નાટક પુરો પેટી અને પુસ્તક સાથે
પ્રમાન બાકડ ૨–૬–૦ નો સેટ

નાટક મહારાણા પ્રતાપ પુરો પેટી અને પુસ્તક સાથે પ્રમાન
પા. ૧–૫–૦ નો સેટ.
.. રા. ગાંડજીક પુરો પેટી અને પુસ્તક આથે પ્રમાન
પા. ૧–૧૧–૦ નો સેટ.
ઓગ. ઓમ. પી. ગ્રામેરીક પાર્ટી પુરો પેટી અને પુસ્તક સાથે પ્રમાન
પા. ૧૫ નો સેટ.
નાટક ગુજાવન્તી પુરો પેટી અને પુસ્તક સાથે પ્રમાન
પા. ૧૫ નો સેટ.
. રાજા હરશ્ચન્દ્ર પુરો પેટી અને પુસ્તક સાથે પ્રમાન
બાકડ ૧–૧૦–૦ નો સેટ.
.. [redacted] ભજનાવલ ગ્રાહકનો સેટ ૧ થી ૮ ભાગ.
.. સીરાજુદ્દૌલા.
.. ક્રિષ્ના રચમે.
.. રણછોડના બાપ બાજ ૧ થી ૬.
વડીલનો બાસ્કેટ ફુલીન રેકાર્ડ ૬ રેકાર્ડનો સેટ.
.. મહુરા ૧૫ બાજી ૬ રેકાર્ડનો સેટ.
. તુરે ગાયકના ૧ રેકાર્ડોનો સેટ.
.. ગરીબ રડવાદ ૬ રેકાર્ડોનો સેટ.
.. રેગ નાચે આરબ ૪ રેકાર્ડોનો સેટ ઓગ. ઓમ. પી.
.. સાને ગલ્લાગ ૫ રેકાર્ડોનો સેટ ઓગ. ઓગ. પી.
. નરિ ગલ્લાગ ૬ રેકાર્ડોનો સેટ કાલબ્બીચા.
.. ગાના ગાના ના નરી ૬ રેકાર્ડોનો સેટ ઓગ. ઓમ. પી.
.. રસ્તમજી ઓગ ૬ રેકાર્ડોનો સેટ ઓમ. ઓગ પી.
.. ગુરુવાદાન ૬ રેકાર્ડોનો સેટ કાલબ્બીચા
. ગાના ૧ ૪૫ ૬ રેકાર્ડોનો સેટ ઓગ ઓમ. પી.
ગાના ૧ ૪૫ ૬ રેકાર્ડનો સેટ ઓગ ઓમ પી
કારીગરના ૬ રેકાર્ડનો સેટ ઓમ. ઓમ પી
.. અરણી રાવ રમે આરતીના ૬ રેકાર્ડનો સેટ

૧૨ ૧૨ ૧૨

RADIO RECORD TRADING Co.,

SOLE AGENTS FOR

Columbia

In The Union Of S. A.

ઓગસ્ટ સુધીના નવા રેકોર્ડો આવી ગયા છે. મંગાવવા ને ખાત્રી કરેા. ફીલગના રેકોર્ડ પણ સ્ટોકમાં રાખીએ છીએ.

"ગરીબ કી તોપ"

N 60 ગામ નાકાના ગેલીસ સારી પધાર કે દેા.

N 16019 રમત નાકાના ગેલી કે સમારા આધાર કે દેા.

N. 16030 તેા ન પકરીએ પથરા અનાજ દેા.

N 16032 તેા દેા રાજા ના પરજા ના રાજ દેા.

N 16034 ઉમ્ર ગેલીસે હારા સીંગાર કે દેા.

N 6865 ચાદે અણગીમા પચનાપર કમરેા.

N 6881 કમ્રકે પધાર આપ સારી સરાણ કે.

N. 6882 તેાડીદ કે રંગ મે કુખ ગઇ.

N. 6815 સેલ્એ મેહબુબે ઘર રેાતે ગાતે ચલેા.

N. 6810 પ્રાસ મુઝસે કુછ કહેા.

N 6846 પેર કુએ મે નયન કે

N. 6910 રસ્સમે હાલમાં મહેબુબુલાવર

N. 6887 પનુશ્રી અપને પ્રભુશ્રી જોસન.

N. 6889 પ્રેમકી મુરલી મધુર બાજી.

N 16051 ધીર ધીર કે દીલ આવા કે

N. 16036 ધસ કહેં મુકામ્પન કે.

N 16072 અન્હાર કમ રહે કે.

N 16064 ઘાયે પહેં નહિ પહેં કે.

N 16077 ચોરી નાની ભતિમાં.

N. 16014 પે રેસે મારેા સન.

G.E 900 ગોવીન્દેા મારબ્બાર.

" 2234 આવા બાલ્લાક કી અલાહ

" 4700 કુરાને શરીફ મકે મેહ કુરાને.

" 4710 નગણાર કે નારેામ કુનીયા ના.

" 2220 રહ આપે પુનેા કે બાદાને.

" 1730 અબાતે: રેારી બીગડીબી.

" 1341 હજરત કા મેાલ્જા બાબીર કા.

" 1394 મેાલ્જા દીજરત આબાર.

" 1390 મેાલ્જા બાજુકી હજરત અલી.

" 1595 બીમારી બીમારી સુકબાલા.

" 1699 મેાહબ્બત મેરે દીલ કે અરમા.

" 1677 નરાયુર કુવા બાલાગ મે.

" 1740 મપલા-મુબે રેાજેગે પુલા દેા.

I.E. 7 મારર - હાયસે તલવારમા બીરના.

I.E. 23 રહાદત હુસેન બેહસે સુબારા

I.E 27 રહાદત હજરત બીલાલ.

G.E 753 રેકોર્ડ બન્ને માં ના નામ કુચ.

" 4720 બબા કુરાં દુનીયામે પેદા મેરે નાબી.

" 3111 દીનકા દેકા બારબા.

" 1705 બન્ને કે સલેવે સારે મે બોલવા.

પાંચ રેકોર્ડના સેટ પેટી અને પુસ્તક સાથે કીમત શીા. ૨૫.

N 16049 સાબીસે કરીબ હુ.

N. 16016 મારે રેર પરત

N. 16048 રામનામકા મેલા હે.

N. 16027 તેા દિલ જેકરાર કુબ

N 16042 દેખી મુજે કુજુન.

N 16065 મા બાજ કે અહાંમે.

G.E. 288 પુત પુત પુત

G.E. 252 મેરા દીલ ન કીસુ કા કીસીસે.

We specialise in Tamil and Telugu Drama Sets and also Native and Afrikaans records. WHOLESALE AND RETAIL.

સાને ઇસ્લામ

ના પાંચ રેકોર્ડનેા સેટ પુસ્ત સાથે ૩૦/-

The following Tamil Drama Sets in stock

Sathyavan Savitry, Paduka-Pattabishekam, Uttra-Ramayanam, Dumbachari, Gnan Sundari, and thousands of singer Records.

Radio Record Trading Co.,
88 VICTORIA STREET.
DURBAN.

Radio Record Trading Co.,
P.O. Box 6398 29 West Street,
JOHANNESBURG.

પુષ્ટિકારક પાકો બનાવવા હોય

અને

દરેક જાતની દેશી દવાઓ જોઈતી હોય

તો અમારી મુલાકાતે આવો

શરીરને પુષ્ટ બનાવવાના સારા પાકો બનાવવા માટે હમારે ત્યાં તાજા અને ચોકખો માલ છે. તેમજ દરેક જાતની દેશી દવાઓ આંબે રેસી મોસરી તમેરા તાજો અને ચોકખો માલ સ્ટોકમાં રાખીએ છીએ.

દેશી મુલાકાત ચોપડા નંબર ૧ ની સી. ૧૯–૧ સાઇઝ ૭૮-૬૮,
દેશી ચોપડાના ચોપડીયાં નંબર ૧ ની સી. ૭–૧ સાઇઝ ૧૦૦-૬૦

શરીરના કોઇ પણ ભાગમાંથી લાલ કાઢવાનો

નવાબી પાવડર

૧૨૫ ગ્રામ પણ મોનીટમાં લાલ સારે ગામ છે

૬ઝન વાર રૂા. ૧૨ પાસ્ટેજ લાર્જ, બજારનો ઝન લેનારને રૂા. ૬–૦ પોસ્ટેજ ખાસ. ૩ નંગ મંગાવનાર રૂા. ૬ પોસ્ટેજ સાથે. ૧ અથવા ૫ નંગ લેનારને ૧ ફ્રેની પોસ્ટેજ મોકલવી.

ગ્રાહક સાથે મોકલવા જેવા મોકલશો.

Fancy Gold Cups and Saucers at 1/9 a dozen.
12 dozen in a case Cash with order.

I. G. H. BASSA

153 Grey Street, P. O. Durban.

પ્રસ્થાન મફત?

પ્રસ્થાન માસિક આજે ૫૦ પુરા કરી–૫૧ મું વર્ષ બેસવા પ્રવેશ કરે છે, તે નિમિત્તે . . .

'પ્રસ્થાન'ના ગ્રાહકોને ખાસ લાભ

. . . પાકકળા . . . હજારના ઇનામવાળી આખી સુપીરીયર ગ્રામોફોન ગ્રા. ૧૫, પાર્સલ, પોસ્ટેજ માટે રૂા. ૩૫ નાની મશુ હશે, તેના પ્રત્યેક ૧ મહીનાના ૧૨મીથી બહાર પડેલા પુસ્તકો ઉપર રૂપ ૨૬ કમીશન કાપી આપવામાં આવશે. (આપવાઃ પા. કસ્તુરચંદ મહાશયના તથા શ્રી રામનારાયણ પાઠકના પુસ્તકો ઉપર ૧૫ ટકા).

એટલે કે

જે ગ્રાહકો ડીસેમ્બર ૧૯૩૮ સુધીમાંનો પુસ્તકો ખરીદશે તેમને પ્રસ્થાન . . . પડી રહેશે.

ફક્ત–બાર રૂપિયાની ખરીદી તેમને અર્ધો ભાવમાં પડી રહેશે ગીરો ન આપ . . . ગણશે.

ગુજરાતનો આવકર્ષક, તેમજ પુસ્તકાલયો ને ઉપયોગનો અમૂલ્ય લાભ છે.

પ્રસ્થાનનાં પુસ્તકો

	રૂપિયા
રસમંજરી	૩૫
ખુબચંદનો ઉપાય	૪
રસિકપાનું ભોજન	૨
સાળવગતા	૧
ઘરગથ્થુ વૈદ્ય	૨
ફિતવાદી	૧૫
ઘરેબાદિર	૨
ચતુરંગ	૧૬
પ્રેમનો રંગ	૧૦
જ્યો-પુરૂષ	૧
નવા બાગબાર (બધુ બાગ)	૫૧
રમણાવળી	૨૫
ચમત્કૃતિ	૧૧
મારા આસોપાલવ	૧૫૧
સરસ્વતીભાળા ૧૫ ૧ થી ૬	૧૩૧

આપ્યું ગુનોપણ મંગાવો

પ્રસ્થાન કાર્યાલય: પારસી બાવિયારી સામે ; અમદાવાદ.

Box 830. Tel. Add. "Orangexpo"

M. C. PILLAY

Wholesale Fruit & Vegetable Exporter

country orders executed at lowest Market prices

TRIAL ORDER SOLICITED.

જથ્થાબંધ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ વહાવનાર

બહારગામના ઓરડર સાથે રેફરન્સ રાખી માલ C.O.D. થી રવાનીએ કીએ.

79, PRINCE EDWARD STREET, DURBAN.

NAROTAM HARGOVIND

The Master Tailors.

Suits and Costumes Made in the Latest Styles.

We specialise in High Class Tailoring.

Our Prices are to suit the times.

Try us with your next Order

તમારો મુદ્દ ક્યાં સીવડાવશો?

નરોત્તમ હરગોવીંદ

તમને અપ-ટુ-ડેટ સ્ટાઇલનો ફિટીંગ અને બનાવી આપશે.

ટ્રાયલ ઓરડર આપી ખાત્રી કરી જુઓ.

'Phone 25661. 176 Grey St Durban.

'Phone 2-6235 P. O Box 316

Heerabhai Morar Matvadkar,

Wholesale Fruit & Vegetable Exporter

and Commission Agent,

15 CROSS ST. RESIDENCE.

PACKING WAREHOUSE 44 BOND ST.

DURBAN.

હીરાભાઇ મોરાર મટવાડકર

હોલસેલ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ વહાવનાર

અને કમીશન એજંટ.

પેકીંગ સારી રીત કરી માલ સી. ઓ. ડી. થી મોકલવામાં આવશે.

ટેલીફોન ૨-૬૨૩૫ બોકસ ૩૧૬.

૪૪ બોન્ડ સ્ટ્રીટ, ડરબન.

અઠવાડીક પંચાંગ

વાર	મીતી	દીન	નક્ષત્ર	યોગ	સૂર્યોદય	સૂર્યાસ્ત
	૧૯૩૮ ડીસેમ્બર					
					કલાક મીનીટ.	કલાક મીનીટ.

'INDIAN OPINION'

[Founded by Mahatma Gandhi in 1903]

For The Moral, Political and Social Advancement Of Indians In South Africa.

Published Every Friday.

Subscription Rates

Payable Always In Advance.

Within the Union	21s	Annually
" " "	11s.	Half-yearly
Outside the Union	22s. 6d.	Annually
" " "	12s.	Half-yearly

Become a Subscriber and persuade your friends to do likewise.

Apply to—

Manager,
Indian Opinion,
Phœnix, Natal.

SWAMI VIVEKANANDA'S WORKS

LIFE OF SRI RAMAKRISHNA

PRABUDDHA BHARATA
or
AWAKENED INDIA

A high class English monthly started by [illegible]

[illegible]

Annual Subscription: Inland Rs. 6, Foreign 11 Shillings.

Apply for a complete Catalogue:-
The Manager, ADVAITA ASHRAMA,
4, Wellington Lane, Calcutta, India.

Golden Number

OF

"INDIAN OPINION"

SOUVENIR OF THE

Passive Resistance Movement

1906 1914.

Price : Two Shillings.

to be had from

Indian Opinion,

Phœnix, Natal.

The "FRIENDS of INDIA" SERIES

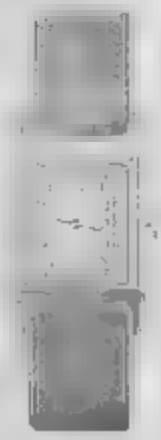
Short biographical sketches of eminent men, who have laboured for the good of India.

Copious extracts from the speeches and writings of the "Friends of India" on Indian affairs are given in the sketches. Each volume has a fine frontispiece.

Lord Minto,
Rev. W. Miller,
E. S. Montagu,
Lord Ripon,
Revd. Varma
Toru Dutt,
Sir G. Subramania Aiyar,
Sir Henry Cotton,
John Bright,
Lal Mohan Ghose,
Mrs. Annie Besant,
H. H. The Aga Khan,
Allan O. Hume,
A. M. Bose,
Lala Lajpat Rai,
[illegible],
[illegible],
Rev. [illegible],
Rahimtulla M. Sayani,
Dinshaw Edulji Wacha,
Isaac Chandra Vidyaratna
V. Krishnaswami Aiyar,
Babu Surendranath Banerjea,
Lord Morley
Lord Macaulay,
Sir Pherozeshah Mehta,
Swami Rama Tirath,
Sir [illegible] Dutt,
Edmund Burke,
Henry Fawcett,
Lord Hamilton
Kristo Das Pal,
Mr. K. Gandhi,
Sir Syed Ahmed Khan,
Dr. D. E. Wacha,
W. C. Bonnerji,
Norman Bentwich,
Pandit G. Hanumantha,
Pandit Madan Mohan Malaviya,
Rev. Keshub C. Mukherjea,
Dr. Rash Behari Ghose,
The Rt. Hon. Syed Ameer Ali,
H. H. Sir Sayaji Rao Gaekwad
Kashinath Trimbak Telang,
Narada Mahasthal-Mahathera,
Behramji M. Malabari,

Price: One Shilling Each

APPLY:
MANAGER, INDIAN OPINION,
PHOENIX, NATAL.

IF YOU WANT THE BEST AND SOUTH AFRICA'S STRONGEST AND MOST RELIABLE WATCH INSIST ON A WORLD FAMOUS

UNION SPECIAL

15 JEWEL, NON MAGNETIC, SHOCK PROOF, UNBREAKABLE, PERFECT TIMEKEEPERS, in NEWEST PLATES & CENTRE MODELS

REDUCED PRICES FROM 25/- UPWARDS.

GOODS SENT C.O.D. THROUGH POST OR ACCOUNT OPENED WITH APPROVED MARKS

દુકાનદારોને હોલસેલ ભાવમાં સારું ડીસ્કાઉન્ટ આપવામાં આવશે.

[illegible]

THE AMBRICAN SWISS WATCH Co. LTD.

THE DIAMOND HOUSE

WHOLSALE & RETAIL JEWELLERS,

25, PARLIAMENT STREET,

CAPE TOWN.

NATIONAL

CASH REGISTER AND ACCOUNTING MACHINE SYSTEMS FOR MAXIMUM EFFICIENCY

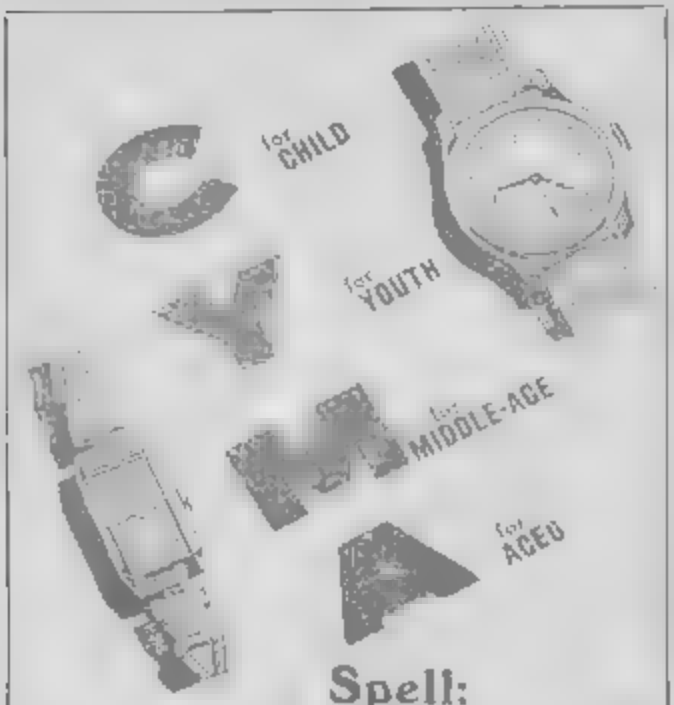

THE NATIONAL CASH REGISTER CO. S.A. (PTY.) LTD.,

63 PRESIDENT STREET

JOHANNESBURG

P. O. Box 3591. Phone 33.6245

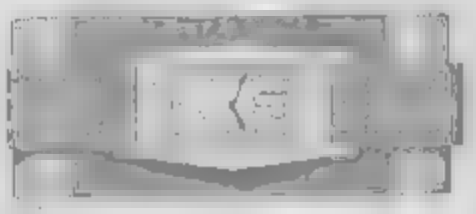
Spell:

CYMA

The World's Wonder Watch—The Watch for Everybody

The Lord Elgins FOR MEN

THE WORLD'S FINEST WATCH

KATZ & LOURIE LTD.

COR. ELOFF & MARKET STREETS, JOHANNESBURG.

Factory Manager required

CASA COIMBRA.

Box [illegible]

PLEASE SEND ME WITHOUT OBLIGATION YOUR FREE ELGIN WATCH CATALOGUE

NAME

ADDRESS

INDIAN OPINION

Founded by
MAHATMA GANDHI
IN 1903

No. 18—Vol.–xxxvi FRIDAY, DECEMBER 9th, 1938 Registered at the G.P.O. as a Newspaper. PRICE FOURPENCE.

A SATYAGRAHI

"A SOLDIER in arms is trained to kill. Even his dreams are about killing. He dreams of fighting, of winning fame and advancement on the battlefield by the prowess of his arms. He has reduced killing to an art. A Satyagrahi, on the other hand, would always long for opportunity for silent service. All his time would be given to labour of love. If he dreams, it will not be about killing but about laying down his life to serve others. He has reduced dying innocently and for his fellowmen to an art."

—GANDHIJI

સત્યાગ્રહી

"જે અસલ્લ સૈનિકને જીવ સેવાની તાલીમ મળેલી હોય છે. તેનાં સ્વપ્નો પણ મારવા વિષેનાં હોય છે. તે રણક્ષેત્રપર પોતાના બાહુબળ વડે લડવાના અને કીર્તી મેળવવાનાં સ્વપ્નાં સેવે છે. એણે હિંસાને કળા બનાવી છે. એથી ઊલટું, સત્યાગ્રહી, હમેશાં મુંગી સેવાની તક મેળવવાને આતુર રહેશે. એનો બધો વખત પ્રેમભરી સેવામાં વપરાશે. એને સ્વપ્નું આવે તો તે મારવા વિષે નહિં હોય. પણ બીજાની સેવા કરવા માટે પોતાના પ્રાણ પાથરવા વિષે હશે. તેણે નિર્દોષપણે તે પોતાના માનવી ભાઈઓની ખાતર મરવાને કળા બનાવી છે."

—ગાંધીજી.

B. I. Steam Navigation Co., Ltd.

સ્ટી. "કેનીયા"

ડરબનથી પા. ૨ ૭ ૬.
જોહનીસબર્ગથી પા. ૨ ૬ ૦.
રાજકોટ પા. ૧૬ ૧૨ ૬.

ડરબનથી પા. ૨ ૩ ૬.
જોહનીસબર્ગથી પા. ૨ ૬૮ ૦.
રાજકોટ પા. ૧૬ ૮ ૬.

ફ્રિકેન્ટર પા. ૨૮ બીજે મુંબઇ જવા ઉપડશે.

અમારા ગુજરાતીઓ:- કેનીયાએ પોતાના દામના કપર પોતાનું અને કરીયરનું નામ કર્યું, પોર્ટ કરતાનું ઝડપાણું કરવ અને ખાવા પીવે અમારાનિવને ગામોના સીધા પોર્ટ કપર પહોંચતા કરવા જણાવ્યું.- વિશેષમા અહાર નામના પેસેન્જર એજન્ટ પોતાના માલની જવાબ કરવા રહે વસીદ લઇને અમારી ઓફિસમાં કેબલ્યાની કહેવાથી માલનો પત્તો મેળવી પ્રથમ નંબર માલ મોકલ્યા પહોંચતો કરાય
બહારગામવાળા ગ્રાહકોએ અમારી સાથે પત્રવ્યવહાર કરવાથી દીકટ મેળવી શકશે.
રસ્તામાંને વસ્તુ કરેક સમાચાર અમારી બધી કેબલ્યેન્સ ગાર્ડ પાય છે
વધુ ખુલાસા માટે લખો યા મળો:

SHAIK HIMED & SONS, :: **390, Pine Street, Durban.**
Telegraphic address: "KARAMAT." Telephone 2-0432

CITY SHIRT Co., **No. 4, Kort Street, Johannesburg.**

WHY YOU SHOULD INSURE YOUR LIFE WITH
"NEW INDIA"

(1) BECAUSE it is a purely Indian Company with a Directorate composed wholly of influential Indian gentlemen of widely recognized business ability and is the largest General Insurance Company of India with total funds amounting to Rs 2,13,04,187.

(2) BECAUSE the safety of its contract (Policy) is beyond question seeing that its paid up Capital is almost more than the combined paid up Capital of all Indian Insurance Companies transacting only Life assurance business.

(3) BECAUSE its premiums are moderate and its policy conditions are as liberal as they could be.

(4) BECAUSE its class of attractive non forfeiture privileges Extended Term assurance Premium to Disability Benefit and of payment of double the sum assured in the event of death by accident is unique.

(5) BECAUSE it has established a reputation for prompt settlement of claims and efficient service to its policy-holders

ALL OTHER BUSINESS TRANSACTED
Life, Fire, Motor Car, Motor Lorry, Motor Bus, Plate Glass, Workmen's Compensation, Etc. Etc.

For Rates please apply to:

JALBHOY RUSTOMJEE,

Principal Representative in the Union of South Africa.

Natal Office:
"INDIA HOUSE"
17 First Avenue Durban.
Telephone 2-5645 P. O. Box 1910.
Tel Add "RUSTOMJEE" Durban

Transvaal Office:
ROOMS NO. 12 & 13. BARKLY ARCADE,
Diagonal Street Johannesburg.
Telephone 33-4478. P. O. Box 3641
Tel Add "RUSTOMJEE" JOHANNESBURG

GANDHI & Co. (Pty) Ltd.

GENERAL MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

Try us for:-

Benares Saries, with Blouses of same design prices from 75/- to £10 with double border.

Also Cotton, Crepe-de-chine & Rayon Saries from 2/6 to 40/-.

We also stock Indian Drugs, Condiments, Draperies, Outfitting, Hardware, etc. etc.

Telephone 23676.

Tel. Add. "Gandhico" Durban.

112 Victoria Street, DURBAN.

અમારે ત્યાં હમેશા મોટા પ્રમાણમાં નીચે જણાવેલ ચીજો સ્ટોકમાં રહે છે.

બેરહન બદામ, પીસ્તાં, સાકેરાગી, એલચી, જાયફળ, તજ, લવીંગ, સુરજમુખ કેસર, તેમજ દુકાકરેા પાણા. છત્રે ચીજોને આગેા તેમજ આસ દેખરેખ નીચે પીસાવેલ મસાલેા તથા તમામ જાતના ચેાખા-રદાસલ, કમેાદ દીલ્હી, બાંબ, બાજ તુલસી, ચીજો તથા પંજાબી સાલમ, પાણી મુસલ્લી, ગંડેારા કેપરાવાટી તથા સાતસેા આઠસેા અતરૂં ગંધીયાણ તેમજ સેાપારી-મદ્રાસી સેવરપની. ફાલ્સા. સેકેલાં તથા ગુલાબનું પાણી, આમળા, એગરા, ચંબેલી, ગુપેલ. કામીનીયા ચીજોને ખુશબેાદાર તેલ ચીજો, ચીજો મેાટા જથ્થામાં તેમજ છુટક મળશે

Also:

P. O. Box 27. TONGAAT.

Telephone during Office hours No. 5.

,, after Office hours No. 008.

મેલેરીઆને મારી હઠાવનાર

ઝંડુ

મેલેરીઆ મિકશ્ચર

દાદીમા નાયની
સલાહથી વપરા
બેસે ત્યારે આજમાવી જુઓ.

સેાને ઝારે
તાકત-તાજગીના ભરેસે
ઝંડુનાકારા

ઝંડુ દ્રાક્ષાસવ

જિતા ખિલાડી
કાયરના મારિ

ઝંડુ ફાર્માસ્યુટીકલ વર્કસ લી.—પેા. બેા. નં. ૫૫૧૩, મુંબઈ નં. ૧૪.

નાદિય આદિસાના સાલ એજન્ટસ: એમ. એમ. જોશી એન્ડ સન્સ, ૩૪૫ બૂમ સ્ટ્રીટ, પી. ઓ. બેાક્સ ૧૨૦૫, પ્રીટારીઆ.
મેલાનીસબર્ગમાં મળવાનું ઠેકાણું: બળત ઝબસે, ૧૪ કોર્ટ રેડીંગ.

આયુર્વેદિક ફાર્માસ્યુટીકલ મુકીપત્ર આલેખ મંગાવેા. 107

MOHANLAL VALJEE,
(INDIAN PAWNBROKER)
112 Victoria Street, Durban.
Low Rates of Interest on Jewellery
High prices paid for Old Gold. A large stock of New Jewelleries at reasonable prices to suit your pockets.

P. P. BHAGAT,
Fruit Merchant.
દરેક જાતનું ફ્રુટ અને વેજીટેબલ સારૂં પેકીંગ કરી C.O.D. થી
મેાકલવામાં આવશે. લખેા:—
P. O. Box 842. 139 Brook St. Durban.

Telephone 33-5382.

VALLABH RANCHHOD,

Wholesale & Retail Fruit and Vegetable Merchant

Country Orders Promptly attended to.

14, DIAGONAL St, JOHANNESBURG.

ટેલીફોન 33-૫૩૮૨.

વલ્લભભાઈ રણછોડ

હોલસેલ અને રીટેલ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ અમારે ત્યાં
તાજું અને સસ્તું મળશે.
બહારગામના ઓર્ડરોની તારીખ ધ્યાન દેવામાં આવે છે.

૧૪, ડાયોગનલ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

TELEPHONES 2-8681. 2-8581

TELEGRAMS "FOXBRINK CAPE TOWN.

FOX & BRINK

MARKET AGENT

ALL SALES PERSONALLY CONDUCTED.

CORPORATION FRUIT MARKET, CAPE TOWN.

'Phone 25350. Tel. Add. "Nartjes,"

A. M. PADAYACHEE

Wholesale Fruit & Vegetable Exporter.

PRIVATE ORDER SOLICITED.

91 LEOPOLD ST., AND 34 CROSS ST.,
P. O. BOX 195. DURBAN.

WE STILL BUY

OLD GOLD, SILVER & SOVEREIGNS.

We Stock CYMA, ELGIN, WALTHAM, BURGIN, and MADIN Watches.

Large stock of Indian and European jewellery always on hand

Importers of MOULINE FLUTE harmoniums

LAKHANI & CO.,

(Jewellers)

111 Grey Street, Durban. 'Phone 21258.

M. H. DESAI.

એમ. એચ. દેસાઈ.

હોલસેલ ફ્રૂટ વેપારી.

અમો દરેક જાતના ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ મુનીમલના ઉપર પણ
બહારમાં C. O. D. થી સારૂ પેકીંગ કરી મોકલીએ છીએ.

P. O. Box 254. 31, Short St. Durban.

HEADACHES QUICKLY RELIEVED BY TAKING

TYSONO BRAND PAIN & CURE HEADACHE POWDERS

FROM YOUR CHEMIST at 9d., 1/6, 2/6 and 4/6; or POST FREE FROM

ERNEST TYSON, CHEMIST, TOLLGATE, DURBAN

For POWER, SPEED and ECONOMY.—

always fill up at the petrol pump showing the RED FLYING HORSE!

PEGASUS

QUALITY MATE TO MOBILOIL

VACUUM OIL COMPANY OF SOUTH AFRICA · LIMITED

CHOONILALL BROS.

THE NOTED INDIAN "SARRI HOUSE IN SOUTH AFRICA."

141, GREY STREET, DURBAN.

Branches:
Corner Wick Street And 90, West Street,
VERULAM
GARAGE AND SERVICE STATION
Main Street And 98, Wick Street,
VERULAM

Please note.
Our Johannesburg Agent
P. RATANJEE,
60, Bree Street,
Newtown.

Cable & Mail Tel. Add.
"ANVARDOM"
Phone 21615
Durban

ARRIVING BY EVERY MAIL FROM INDIA AND JAPAN

BENARES SARRIES WITH BORDERS AND PLAIN CENTRES, BOTADAR BENARES SARRIES IN SEVERAL SHADES
Prs. from 60/- 85/- 105/- & up to £20.
THE LATEST FROM BENARES CITY
EMBROIDERED SARRIES 25/-, 35/- & up
PRINTED VARIOUS LINES OF SARRIES from 27/6, 17/- & upwards
EMBROIDERED CREPE-DE-CHENE from 3/6 yd 42 in & 45 in width.
LATEST DESIGN SARRIE CLOTH 44 in width, from 3/6 yd 3/9, 2/- & up
GEORGETTE SARRIES LATEST ARRIVALS price from 25/- 30/-, 45/- & up.
LATEST BLOUSES TO MATCH SARRIES price from 12/6, 17/6 & upwards
ZARI WORK SILK SARRIES IN ALL SHADES from 75/- 95/-, 125/- & upwards

THE NOTED
INDIAN SARRI HOUSE
IN SOUTH AFRICA.

SUITABLE FOR WEDDING GIFTS
Brasswork Vases, Flow Bowls, Jardines Engraved Trays and Various other Lines
At Special Reduced Prices.
Dressing Tables, Gramophone, Records & Musical Instruments At Rock Bottom Prices.
Indian Condiments Indian Groceries At Wholesale Reduced Prices.
Midwest Radio Radio Gramo from £15. £45. £35. £45 & up
Marble Taj Mahals from 12/6, 17/6, 27/6 42/-
Suitable for Xmas Presents.
Write for sample and further Particulars

ચુનીલાલ બ્રધર્સ

દક્ષિણ આફ્રિકાનું જાણીતું સાડીઓનું ગ્રહ

૧૪૧ ગ્રે સ્ટ્રીટ, ડરબન.

બ્રાંચેસ:
પર અને ૯૦ વીક્સ સ્ટ્રીટ
વેરૂલમ.

અમારી સાડીઓ ઘરેના ખબર
મેહરબાનીપૂર્વક આને
પી. પી. રતનજી,
૬૮, બ્રી સ્ટ્રીટ, જોહાનીસ.

ગરાજ અને સર્વીસ સ્ટેશન
૭ મેઈન સ્ટ્રીટ અને ૫૮ વીક્સ સ્ટ્રીટ
વેરૂલમ.

દરેક સ્ટીમરમાં જાપાન તથા ઈંડિયથી આવે છે
બનારસની જીનારણી અને આદી, તેમજ જાતજાતની ખુબીદાર
સાડીઓ શી. ૧૬, શી. ૬૫, શી. ૧૦૫ થી લઈને પા. ૨૦ સુધીની
બનારસથી ક્રમબધ્ધ આવેલી છે.

કલર કામની સાડીઓ શી. ૨૫ અને શી. ૩૫ થી ઉપર.
જાતજાતની બનારસી સાડીઓ
શી. ૧૨-૬ અને શી. ૧૭-૬ થી ઉપર.
ક્રેપ-દી-શીનસાડી. ૩-૬ થી ૪ યાર ૬૨ ઈંચ અને ૬૫ ઈંચ પહોળી.
સાડીને મેચ થનારાં બ્લાઉઝ શી. ૧૭-૬, શી. ૨૫-૬ અને
તેથી ઉપર.
દરેક રંગની જરી કામની રેશમી સાડીઓ શી. ૫૫, શી. ૭૫,
શી. ૧૨૫ અને તેથી ઉપર.
ઝારગેટનીલામ, જાતજાત કાપડાઉ, રેશમી અને વૂલન બાઈ ના
ઓજાળાં ખોળા આવે.
દરેક જાતનું ગોપીવાદ, મોસરી પટારેલા દોલસ્કેપ આવે
મોડર્નેસ્ટ રેડીમેડ અને રેડીમેડ બ્લાઉસ
બનાવી શી. ૧૫, પા. ૨૫, પા. ૩૫, પા. ૬૫ અને તેથી ઉપર
હોસ્પીટલના પ્રેસન્ટને લાયક આરસના તાજ મહાલો
બદામ શી. ૧૨-૬, શી. ૧૭-૬, શી. ૨૭-૬, શી. ૪૫, ૬૫૦

OTHER SPECIALITIES

POPULAR POP
"The King of Ginger Beers."

CLUB SEAL SODA
"Improves your Spirits"

"GIANTS"
The Quart Bottle for 4d.
In 🟥 Popular flavours.

'Phone 2-4345

SUNCRUSH

The £1,000 Drink.

The Most Popular Refreshment.

There are many Crushes, but Only one SUNCRUSH, and that is made by

DALYS LIMITED.

72, CANADA ROAD, DURBAN.

'Phone 21078. Tel. & Cables: "Crescent." P. O. Box 582.

Crescent Trading Co. (Pty). Ltd.

WHOLESALE MERCHANTS AND DIRECT IMPORTERS OF HARDWARE,

Indian And European Groceries.
Indian Drugs And Condiments.
Our Stocks Are The Best Quality And are Always Fresh
Our prices are keen.
We specialise in all kinds of Bombay, Calcutta, and Madras Products.
It will pay you to give us a trial.
Before placing your orders elsewhere benefit by our thirty years' business experience.
Our aim will always be service, quality and satisfaction.

અમારે ત્યાં નીચે મુજબનો માલ જથ્થાબંધ મળી શકશે

મિલ્સરી, બરાબરસ, બકાસ, ચારોલી, પીસ્તા, સિંગોલા, બદામનું પાવડી, બુદામનું રાજગત, કાકડાનું બારસ, બદામ, દરાખ, ખોલમા, ખીસરી, ખજુર, બંગ-લાપસી (બહરૂ) ચેવ, કેરાવાની ચાટી, પીસેલું કેરાવું. મુલ્ય ભાવનું કેસર, આર અમદ, પંજાબ સરસમ, અકેર મુસાબી, ગરોટા લવંગી, મુંડ, કેમેરી સિંગાપુરી, મુરબ્બા બો., ચેવરબના બો., મકાબ્રી બો., મુલતાન બાંધા, બદામી બરાબના બાબાકુ, બામળાનું તેલ, મુગળાનું તલ બોલીનું તેલ, મેમરલનું તેલ, કાર્બોનિયર બો. સિરાબ, ઝોકસુબાનીયમ તબેલા, કપ અને સોસર્સ, ગોબાર-બોબડી છરસાળ, બાલબુકરી, બાંબા, દીવી, સુબવેદા, કેરબા, કેળા-બજા, બગ, બદક, તુવેર, બાલ, વટાબા બનુર બાબુ છર મેથી, લવંગ, તજ, રાઈ (સરસુ) બરબ બનાબેલ પીસેલો. બિગેરે.

કાંઈ પણ વસ્તુ ખરીદી કરતાં પહેલાં, અમારે ત્યાં ભાવ કાઢી ખાત્રી કરશો.

122 VICTORIA STREET. :: :: DURBAN.

INDIAN OPINION

Conducted by MAHATMA GANDHI

No. 48.—Vol. XXXVI. Friday, December 9th, 1938.

NOTES AND NEWS

M.P.C.'S Oppose Claremont Scheme

AN attack on the City Council for its decision to make Claremont an Indian township was made by Mr. J. L. Brill, M.P.C., at a meeting held in Newlands. He declared that it would constitute a danger to the inhabitants of Newlands and that strenuous efforts should be made to oppose the decision when it was discussed by the Administrator. The Council had made the excuse that they did not have the ground but this excuse was unfounded. There was any amount of ground available for the establishment of an Indian colony where it would not interfere with white people. Mr. Brill said Indians had intermarried to such an extent with coloured people that this would be more like a native location than an Indian settlement. Speaking of an Indian menace to South African shopkeepers, Mr. Brill said that the percentage of Indians to population was 9, while 25 per cent of the business was carried on by Indians. Soon there would be a dictatorship in the matter of prices and Europeans would have to pay the prices laid down by the Indian controllers of shops. Mr. A. H. Swartz M.P.C. for Auckland Park, said Afrikaaners had to stand up for their rights and refuse to tolerate the conditions as they now existed. It was the duty of the Council to set aside a separate area for Indians and other non-Europeans so that they were entirely apart from Europeans. A former resolution by electors of Newlands protesting to the City Council about the proposed establishment of the Indian colony in Claremont was reaffirmed.

It is futile to offer any comment on these constant outbursts against Indians. Their allegations are without foundation. To them any stick is good enough to beat the Indians with. They are either damnable because of their low standard of living which enables them to compete unfairly against the white trader or because they are so strong, as Mr Brill would now suggest, that they would so control the prices that Europeans would have to pay the prices laid down by them. One thing these outbursts prove is that bitterness against Indians in South Africa is ever increasing. The fact is that the Afrikaaner is full of wrath against all but himself and finds Indians, who happen to be powerless, to be most convenient to vent it on.

Is This Not Colour Bar?

It has been very rightly said on numerous occasions by several distinguished statesmen of the Union that there should be no colour-bar in education: that equal opportunity should be given in this respect to all sections irrespective of race or colour. The Union Education Department, however, has not seen fit to adopt this good advice. Indian education is poorly paid by the Government and the absence of medical attention for Indian school children has been a long standing complaint. The Colonial Born and Settlers' Indian Association has renewed the complaint by writing to the Superintendent of Education asking for periodical medical attention for Indian children attending school. The Association points out that "the low earnings of the parents preclude the children being examined from time to time. Many minor ailments, which could be nipped in the bud if the children were given medical attention at schools, develop into serious illness. The Acting Provincial secretary, Mr. E. D. Davies, told a representative of the *Natal Daily News*, that the present position as far as Durban is concerned is that the Superintendent of Education has been asked to let it be known that there are clinics, medical and dental, at the Indian and African Clearing House, to which Indian children urgently needing attention may be sent. The general question of the medical inspection of Indian children, however, is one which is still engaging the consideration of the Executive Committee and is bound to be conditioned by the financial position of the Province, which is at present necessitating every avoidance of increased expenditure. Would the Education Department give similar instructions in regard to European children, that there was the Addington Hospital to which they could be sent to for treatment? It would not dare to. The necessity to avoid increased expenditure is surely a very lame excuse when money is never lacking in furthering European education at a much higher cost than the Indian and it is an injustice to the Indian, when he is made to pay for the primary free education for Europeans and yet himself denied even medical attention which is as a matter of course provided in all European schools.

Nothing Surprising. Thank God It Was Not Worse!

Mr. G. S. Pillay writes as follows from Port Elizabeth. The letter speaks for itself:—

Sir,—The first time I attended Mr. Claude Cooper's several meetings, I found it thought-inspiring. So the urge to attend more of Mr. Cooper's meetings became imperative. Consequently, with one or two exceptions, I had attended almost all of them. On Sunday evening, accompanied by a friend, we took our seats in the gallery of the City Hall and were almost on the point of joining in the singing of the hymn "Throw out the life-line, throw out the life-line; Someone is drifting away ..." when something unprecedented in the history of Christendom occurred. We were ejected from the gallery by an usher. Upon enquiring we learned that it was at the orders of Mr Cooper that no Asiatics and non-Europeans were to be found in the precincts of that sacred hall on that particular evening. What motivated Mr Cooper to take such a sacrilegious attitude on that evening, God alone knows. Thus Anon:—

> "There is so much good in the worst of us,
> And so much bad in the best of us,
> That it ill-behoves any one of us to find any fault with the rest of us."

In view of the serious nature of the incident, I trust you will give my letter the publicity it merits.—Yours etc.,

(Sgd.) G. S. PILLAY.

Continued on page 687

Indian Opinion

FRIDAY, DECEMBER 9TH, 1938

Voortrekker Centenary

THE following few days will be of great event in the history of South Africa. Thousands of people will have assembled in Pretoria and the Voortrekker Centenary celebrations will culminate on Dec 16. in the laying of the Foundation Stone of the Voortrekker Monument. The Voortrekker wagons have revived the memories of a hundred years ago of the Voortrekkers who underwent untold sufferings in doing the pioneering work in finding and in developing this land whose fruits the present day South Africans are enjoying. The occasion has both its joys and sorrows. Joys over the achievements, sorrows over those whose lives were laid down in the course of their brave, determined and never ceasing attempt. It was the frontier farmers who trekked right through the Cape and into the interior of the Transvaal wading their way through the deep forests and huge rivers and fighting the native tribes that hindered them until the overthrow of Dingaan their last enemy, and finally they became masters of all they surveyed.

The courage of the Trekkers is certainly to be admired and it affords a lesson to all those who have to do pioneering work. But what was it all for? To build up an empire and a "white man's empire" at that. The black had no place in it then for Article 9 of the Transvaal Grondwet reads "The people will permit no equality between coloured and white inhabitants, either in Church or State. The colour bar between Black and White was established then. History teaches us that empires, however great they may be, which are based on pride and prejudices have crumbled to dust, and it is about time that South Africa took a warning that it will be made no exception to the rule.

As human beings we cannot but have sympathy for the Trekkers for the great sufferings they had to undergo and this occasion would be one of great significance for all sections of the people of South Africa, as indeed it should be, if all were given an honourable place to live under the sun of this God's good land. But there are sections of the people of South Africa who have loyally served in the development of this country who are despised, hated and given the most humiliating place and that too, unavoidably, for putting them to death would be too awful a crime in the eyes of the civilised world—though Herr Hitler has of course now opened the way even to that.

These sections although they form an integral part of South Africa cannot take part in these celebrations with any show of enthusiasm. On the contrary they can only bemoan their position. Any other attitude on their part would be pure hypocricy.

If this occasion has any solemnity about it it would certainly be wise on the part of all those who are previleged to participate in it to think not in terms of the white race but in terms of humanity in terms not of the great victory but of humble service.

In some passages in Professor Edgar H. Brookes' article on "Race Relations of the Future In The Light of The Past" appearing in the Voortrekker Centenary Number of *Race Relations* have interested us very much. He quotes President Krugers injunction to seek out of the past all that is good and noble, and to build the future on it. "With our minds on the Voortrekker Centenary," he says, "we shall naturally wish to consider the positive contribution of the Voortrekkers in the field of race relations—in other words, to find out what aspects of Voortrekker policy can be used as foundations for the future edifice of racial peace in our land.

"We have to catch and apply to these modern days the spirit of enterprise, adventure and initiative without which the Great Trek would have been impossible. The Voortrekkers went out into the unknown. What they did in the physical world is precisely what we ought to be doing to-day in the unseen world of thought. To my mind, it is impossible to reconcile the spirit of adventure, confidence and courage of 1838 with the spirit of defeatism and fear of 1938. When an appeal is made to fear as the motive force in our Native policy, we are disloyal to every instinct and tradition of the virile men who founded the large part of the present Union. It is the slavish following of the letter which bids us imitate in 1938 the exact Voortrekker Native policy of 1838, in defiance of its spirit.

It is in precisely the same spirit that the whole colour problem of South Africa should be considered. All sections which form an integral part of the Union population must be considered a burden which has to be shouldered equally without distinction of race, colour or creed. Nobody wishes to challenge the supremacy of the White man's rule in this country but every body should have a place to live in it as self-respecting human beings. It has been well said that there is sufficient land for a man's need, but not for a man's greed." The solemnity of this great occasion will have its value only if this spirit prevails and not the spirit of arrogance.

RACIAL ARROGANCE IN SOUTH AFRICA

INDIAN INTERESTS TO BE EXTINGUISHED

By
Dr. LANKA SUNDRAM M.A. PH.D.
(London)

DAY in and day out, advices from South Africa show that, at the rate at which the racial arrogance of Whites, in reaching new heights, the time will not be far distant when Indian interests in the Union, which have been established by a quarter of a million Indian nationals during a century's Odyssey of countless human toil, will be extinguished. The American conscience of the world is aroused and justly stirred by the atrocities of Jew-baiting now going on in Germany and Austria. But it must be remembered that the British Empire, particularly the Union of South Africa, does not bring about a regime of social and racial justice, at any rate for the Indian settlers, it is unmoral on the part of the British Government and other Dominion Governments, including the Union Government, to heap anathema upon Herr Hitler and his swashbuckling cohorts. The Jew in Europe is brutally cudgelled, but the Indian in the Union of South Africa is being gradually, but ruthlessly driven out of economic, and consequently of social and political existence, by a slow process of strangulation. It is no exaggeration to say that the Indian settler in South Africa to-day is having the same treatment from his masters as the Jew is having from the Reichsführer of Germany. There is only a difference of method. The present situation has so thoroughly deteriorated that the Mother Country cannot remain any more unconcerned about the fate of her children in the Union of South Africa.

It is not necessary here to delve into the historical past to show that almost under criminal compulsion and subterfuge the original emigrant Indian labourers were taken out under the very nose, and active consent of the Government of India of those days to the Union of South Africa under the indenture system. We have never sent out our battalions of honest workers to carve out for ourselves an Empire in the dark Continent. But these indentured Indian settlers and their progeny, which has after decades of humiliating experiences become a free individual at any rate on paper, have built up South Africa's economic and agricultural systems. Even Churchill paid a deserving tribute to the early Indian colonists of south and East Africa in opening up the country, and making it habitable for the White Settlers. The Garden City of Durban is essentially an Indian creation, and two thirds of the Indian population of that country lives in this capital of the Province of Natal. Such again is the case of other cities and townships in the other cities and townships in the other Provinces of the Union, with the exception of the Orange Free State, though in day Indian population is not concentrated as them to the extent to which it is in Natal.

From the dark days of the *Satyagraha* movement of Mahatma Gandhi before the Boer War, to the Smuts Gandhi Agreement of 1913 and the Capetown Agreement of 1927, is a series of developments in which the Union Government fought a rearguard battle and the Indian community underwent humiliation and sustained enormous sacrifices. To-day, under the joint leadership of Generals Hertzog and Smuts, the Dominion Party, which runs the Government of the Union, is outshining the erstwhile government of Dr Malan, the Boer leader of the Nationalist Party. Actually, Dr Malan's *regime* of the past has to-day come to be regarded a thousand time more preferable to that of the author of *Hollam* and his chief. Dr. Malan could countenance the signing of the Capetown Agreement, receive an Indian Agent General, establish the Feetham Commission to exempt Indians in certain circumstances from the rigours of the racial laws concerning occupation of land in the cities and the countryside of the Union. To-day the Dominion Party has started a crusade against the Indian community and two commissions are now investigating the alleged evasion of the Land Laws of the Union and the question of mixed marriages by Indians.

What is most surprising in the present day politics of the Union is that Liberalism has almost received an unceremonious burial from General Hertzog, the Premier. Any one reading through the official reports of the Union House of Assembly concerning the resignation of Mr. Hofmeyer and Mr. Sturrock from the Union Cabinet in September last will be struck with the barefacedness with which General Hertzog has driven out these two people from office in order to make room for Mr. Fourie who was defeated at the polls, nominated to the Senate and now given Cabinet rank. Even a Liberal of the calibre of Mr. Hofmeyr, whom India received two years ago as the head of the official South African Goodwill Mission, in the Government of the Union would not have been of any avail as far as the solution of the [illegible] questions of the Indian [illegible] is concerned. But Mr. Hofmeyr's presence in the Union Cabinet [illegible] in earnest of the dominant presence of just [illegible] the community life of South Africa.

After Mr Hofmeyer's resignation, a sensational development took place [illegible] before the Union Parliament adjourned with reference to the official resolution in the House of Assembly on the [illegible] of the Feetham Commission [illegible] [illegible] [illegible]

in advance and without being examined. This is the tale which the Indian settlers have to tell the Home Country.

Numerous are the trumpery ways in which the Indian community of South Africa is being hounded out of existence. Racialism has run riot and the Indian settler of South Africa would soon be asked to face the wall, or as intended earlier remove himself, lock, stock and barrel, and colonise afresh the wild wastes of Borneo and New Guinea in the Pacific. The Boer Administrator of the Cape Province, long regarded as the last home of Liberalism in South Africa, which was, has been carrying a strenuous battle with the municipalities of the Province to introduce a Segregation Ordinance. When the municipalities and other local bodies refused to be a party to segregate the Indian and coloured peoples into separate areas, the Administrator Mr. Conradie told them that they had no right to try to undo the intentions of the Union Parliament! If the Municipalities and local bodies have not the right in order their own internal affairs, what is the mandate which the nation's parliament is to expect from the people: Indeed, the Conradie theory of democratic government is so topsyturvy as to be matched only by the race theories of the whites of South Africa.

There is racial segregation in churches in South Africa. The railways of the Union and other public utilities have this same principle in operation, and Durban is spending at these hard times thousands of pounds for the construction of a separate entrance to its railway station for the Indians and other coloured people. The Administrator of Natal, Mr. Hosking has promised the Natal Provincial Council that some thing would be done to segregate European and coloured children sitting for the matriculation in the same classes and in the same room" in a short time. Indian tenement houses are being daily pulled down in Durban and other places on the specious plea that it is necessary to do so to protect the health of the community under the the Slums Act. The Housing schemes of the Natal municipalities are subterfuges intended to drive the Indian settler from his petty trade and labour activity, so that his removal would enable them to pass on the custom to the European sections of the population. Indeed, there is very little difference between the Nazi method of squeezing the Jew out of economic existence as Germany and the Union methods at doing the same thing in the case of Indians in South Africa, the only difference being that British tradition has given the Union authorities a large measure of camouflage which the Teuton does not possess.

The question of assistance to the Indian cane and banana farmers of Natal; the problem of franchise to Indians, which they possessed till 1924 and which is denied to them now even in municipalities, the principle of racial equality being maintained at all costs, so that all sections of the South African community can have equal opportunities; these are some of the issues which have to be faced now. Small wonder that in sheer desperation the younger sections of Indians in South Africa have taken in hand the new ideology of forming a United Non European Front of all the non-White peoples to fight their common battle with the whites of the Union.

(African Comment)

RELIGION THE WORLD NEEDS

I

By THE EDITOR

"Prabuddha Bharata."

OBJECTIVELY viewed, every individual appears to our naked vision as distinct from the rest of his species as every other object in the economy of Nature. Everyone has got his own peculiar traits, his own religion, his own line of growth and development. No two persons are alike in their make-up, physical or otherwise. This bewildering variety in the phenomena of life cannot but baffle the scrutiny of even the boldest of intellects, and as such any attempt to find out a golden link of unity in this world of diversity appears to be almost as unprofitable as a blind pursuit after the *ignis fatuus* of a marshy land. But still to the enlightened vision of seers, this world of multiplicity has yielded all its secrets. They have visualised that there is one persistent Reality,—an abiding Substratum on which the cosmic dance of phenomena has been going on from eternity. They have realised that from the highest to the lowest, from Brahma down to the minutest particle of dust, there is but one pervasive Reality, through whose fear all elements function,—the fire burns, the sun gives light to the universe, the moon sheds its luster, the air blows and the Death does its own duty. It has also been their experience that this world, bereft of its names and forms, is one with Brahman, and that every individual, organic or inorganic, is in essence the same, the apparent difference being due to human ignorance which brings about a dichotomy in what is otherwise a homogeneous entity. This identity in essence of all beings—the identity of the individual with the Universal—is one of the boldest pronouncements of the Vedanta, the crown of Indian philosophy. In this age when scientific investigations are pulverising the religious beliefs of mankind like masses of porcelain, the finding out of a broad background of unity in the domain of apparently conflicting and heterogeneous religious beliefs of diverse races and beings—a basis on which all men and women, irrespective of caste, creed or colour, can stand in mutual love and fellowship, is one of the most momentous problems of the day. We shall try to see how far the religion of Vedanta can meet the exigency of the situation and furnish a common forum for all types of humanity, however diverse it may be in its racial instincts, national outlook or religious idealism.

II

In the light various religions of the world are but so many attempts of the human soul to grasp the Infinite, each being determined by the condition of its birth and association. The religions are not contradictory or antagonistic but are various phases of one Eternal Religion applied to different planes of existence and to the opinions of various minds and races. In this world of multiplicity, one single system of thought can hardly fit into the diverse mental make-up of mankind. Everyone is born with his own individual bent of ideas and mind stuff, and naturally it would be an impossible feat to prescribe the same method of approach to the Reality for all and sundry. That is why numerous faiths or systems have come into being to allow all types of minds infinite scope and freedom for their unfoldment according to their respective traits and lines of growth. Had there been no clash or differentiation of thought, and we all to think alike, we would be, in the words of Swami Vivekananda, 'like Egyptian mummies in a museum looking vacantly at one another's faces.' Indeed the greater the number of sects in the world, the more the chances of people getting religion: only a fully equipped shop can minister to the needs and demands of different classes of customers. But such a breadth of vision and catholicity of spirit has become a rare commodity on earth at the present age. No day passes without [illegible] on the battle of [illegible] or coming into violent clash with the adherents of another religion even on the flimsiest of grounds. This blind fanaticism has been respon-

sible in no small measure for the disintegration of human society, loss of collective peace and security, as well as for the bitterness of feeling between man and man, between community and nation. As Swami Vivekananda declares, "There is nothing that has brought to man more blessings than religion, yet at the same time, there is nothing that has brought more horror than religion. Nothing has brought more peace and love than religion; nothing has engendered fiercer hatred than religion. Nothing has made the brotherhood of man more tangible than religion; nothing has bred more bitter enmity between man and man than religion. Nothing has built more charitable institutions, more hospitals for men, and even for animals, than religion; nothing has deluged the world with more blood than religion. The reason for this rancorous feeling and hatred is not far to seek. Man, born in a particular church, hardly realises the saving truth that the aim of every religion is to teach its votary to outgrow its external paraphernalia through a natural process of mental evolution. It is indeed good to be born in a church but to die in it is a mark of moral stagnation and lack of spiritual illumination. With the gradual unfoldment of his inner being, the aspirant after Truth must outgrow the limitations of his church, attain to a synthetic vision and view with love and sympathy all the faiths that are extant in the world. Truth is not the monopoly of any particular religion. It is the common heritage of all. The eyes of the spiritually enlightened one are lifted far above the jarring multitude of rites and rituals—above the externals of religion, and get a clear vision of the grand chord of unity underlying the scintillating variety of forms. The realisation of this fundamental unity where all contradictions meet as a beautiful synthesis is the ultimate end of religion. It is due to the woeful want of psychic unfoldment and consequent failure to develop the requisite inwardness of vision that people begin to quarrel with one another with all the ferocity of brutes to the eternal shame and disgrace of humanity. But any attempt to lower the sacred and lofty ideal of religion for all these aberrations of human nature, shows only the critical perversity of those modernists who suffer either from some kind of intellectual obsession or have not even a nodding acquaintance with the scriptures, far less with the fundamentals of spiritual life.

As already said, the multiplicity of faiths in this world of ours is a psychological necessity and must exist, in spite of ourselves, till the end of time for the good of mankind. But to think that *religions in the plural* are needed only to see the defects of the other and to expose the hollowness of one another betrays the utter lack of wisdom and unity of the critics. For, man is not a machine and his growth does not depend upon a stereotyped method of spiritual exercise. So it is that the Vedanta accommodates every phase of human thought in its magnificent structure to answer to the spiritual needs of different individuals. It has, after due analysis, generalised all religious ideals and aspirations into three principal systems, viz., dualism, qualified monism and absolute monism, according to the graduated scale of spiritual experiences in the lives of different persons. And to these three systems and gradual working up of the human mind towards higher and higher ideals, till everything is merged in that wonderful unity which is reached in the Advaita Vedanta. Thus from the highest flight of the Advaita down to the level of image worship or fetishism, each and all have their rightful place in this monumental edifice of Vedantism. No doubt all the religious systems of the world—those of the Christians, Mohammedans, Zoroastrians and the Hindus, to mention only a few, vary in their tone and outlook, in external forms and ceremonials, but it is an undeniable fact that all these different faiths when taken together, range from the extreme form of dualism to the highest conception of Absolutism and thus cover the entire gamut of the spiritual experience of humanity. And it is the glory of Vedantism that all this variety of systems embodying the different levels of religious consciousness and experience, stands beautifully harmonised and accommodated within its catholic fold without any harm to the integrity of any system of thought. The Indian Vedantists, therefore, do not find fault with the preceding steps or processes, inasmuch as they hold that man is travelling not from error to truth, but from truth to truth, from lower truth to higher truth, and these different stages mark only the gradual psychological development of the human soul which reaches the highest pinnacle of perfection in the realisation of the oneness of all being.

(To be continued)

RUSTENBURG AFFAIR

31 INDIANS IN COURT

As a result of an alleged attack by Indians on European youths in Rustenburg on Saturday night, November 19, 31 Indian shopkeepers and shop assistants appeared on Monday, December 5, on a charge of public violence or alternatively with assaulting Willem Gouws and three other European youths with intent. The accused all pleaded not guilty.

A letter addressed to the Magistrate by the Indian Congress (Rustenburg branch) complaining of an assault by European youths on Indians, and a letter written by five Indians to the District Commandant complaining of intimidation were handed into the Court by consent.

By agreement it was also recorded that in July and September four European youths were convicted of assaulting Indians and three were sentenced to cuts.

One Ludick said he was sitting at the Waldorf Cafe with some friends when a car in which were Indians pulled up. Someone swore at them. Ludick and his friends were on their way home when the same black car and another car stopped near them. Both were full of Indians. Someone shouted "Keer voor" and the driver of the black car threw a stone hitting him on the mouth. The Indians jumped out of the car and started throwing stones and pick handles. Ludick ran away and reported to the police.

Dr. F. E. Lund said the boy, Willem Gouws, was suffering from a fractured left forearm and a fracture of a bone in the right leg. He would not be permanently incapacitated, but would be fit in about two months' time. Considerable violence must have been used to cause the injuries.

Willem Gouws

Willem Gouws, aged 16 years, who had to be allowed a seat in Court and whose leg and arm were in plaster of Paris, said he went to the bioscope on the evening of November 19. At about 10.30 he was on his way home with three other boys.

A car stopped and a number of Indians jumped out shouting "Keer voor." Gouws and his companions ran away. Someone threw a stone at Gouws' bicycle, causing him to fall to the ground. When he rose he found the crowd of Indians round him. As he put up his arm to guard a blow almed at his head his arm was broken. A native constable came to his assistance, and even after he had picked him up and was shielding him the Indians hit him in the face with their fists. Later two European constables arrived and had him taken to hospital.

The witness denied that he had ever thrown stones at the Indians' homes. He had only been two months in the town. He identified two of the Indians who had assaulted him or who had been at the fight.

Native's Story

Solomon Tsuo said he was with a native constable who was on duty in the street when some Indians in a car stopped and asked the constable to go with them because the constable's presence would stop the European boys throwing stones on the Indians' houses.

A third car also full of Indians preceded this car. In this car was a box with empty lemonade bottles and sticks. They went round and round Rustenburg and eventually turned into Plug Street. As they turned the street they saw about 40 Indians shouting Goewa. The four in the car stopped Goewa and the Indians then set about him with pick handles and sticks.

The native constable went to the boy's assistance and they were joined by him but him after the constable was there. An Indian, Ali, hit the boy in the back while he was being held.

Second Day

The case was continued on Tuesday, December 6, in which 31 Indians, store keepers and shop assistants, are charged with public violence or alternatively with assault with intent to do grievous bodily harm.

Petrus Jacobus Pouw said that on the night of November 19 he heard a noise and someone crying out for help. He rushed up and found a number of [illegible] (about 40) assaulting William Goewa with sticks and pick handles. He tried to assist Goewa and a number of Indians turned on him. Van der Walt, who had come up behind him, then tried to [illegible] and the Indians turned on him too. In the meantime a native constable had come to Goewa's assistance and had protected him from further injuries.

[illegible] came up behind Fourie and found the Indians assaulting him. Then they turned on him and he fled. The Indians followed him throwing bottles at him. He ran to the charge office.

Gert J. Olivier, a constable, said that the three witnesses, Goldick, Broderick and Swart, lodged with him. [illegible] night of November 19 they [illegible] to till about ten o'clock but they went [illegible] at the Waldorf Cafe where they were joined by Goewa.

As they left for home a black car full of Indians passed [illegible] and [illegible] shouted to him "[illegible]". The car continued on its way.

Louis Gustavus Carmichael said that on the evening of November 19 he heard a loud noise in the street. [illegible] a boy named Goewa had already been injured and removed to hospital and the fight was over. He was told that the cause of the trouble was that the boy had [illegible] Indians as they were coming from church. As he was talking about 40 Indians came quickly out of a yard towards him. The man he was speaking to spoke to [illegible] and they appeared to quieten down.

Cross-examined, Cambrink admitted that to a certain extent he did not like Indians. They were a yellow race. He had not tried to persuade Rustenburg people to his views. He denied having been a speaker at the first public protest meeting in Rustenburg when the Indian question was discussed and when resolutions were passed boycotting Indian stores. He did not intend dealing with Indians any more.

Mr. McCarthy: Is this because you have exhausted your credit?—I can get as much as I like.

How much is your account with Amanjee? —I don't know.

Is it £80?—Perhaps it is, but I can pay if I wish to and I intend doing so now.

Cambrink denied that he was paying weekly instalments to Adams store on another account.

After further evidence the Crown case was closed and Mr. McCarthy proceeded to make an application for the discharge of the accused. The case was adjourned till Wednesday.

Third Day

Nine of the 31 Indians were discharged at the close of the Crown case. Ali Ismail, for the defence, said he was one of the signatories of a letter to the police, complaining of stone throwing by European youths. He had had a lot of trouble with [illegible] since November. After November 5, he was had been troubled every night by European youths. He did not know who the Indians were who were assaulting Goewa. He did not go to see. The fight took place after the Indians left the mosque, but he denied that the Indians decided, that being congregated together, they should attack the European youths.

The case was remanded to December 9 for further evidence.

European Youth Fined £1

The recent meeting of Rustenburg people who pledged themselves never to trade with Indians was mentioned [illegible] an assault case against a 17 year old youth at the Magistrate's Court on Thursday last week. The youth was fined £1, or four days' hard labour, for assaulting Marthinus J. N. Fourie, a vegetable and fruit hawker employed by an Indian. Fourie said he was waiting at the M.K.T.V. for the employees to come out when the youth ran up to him, saying, "I understand you want to take your coat off to me," and began hitting him with his fists. Cross-examined, Fourie admitted that at the meeting he had said that he was only waiting for the word to be given and he would show what he would do to the Indians. It was true that he worked for an Indian, but he "earned his money in an honest manner." The accused youth, giving evidence, said that Fourie had been one of the people with a "groot bek" speaking on the lorry at the protest meeting. He was annoyed that Fourie should go and work for an Indian, and later spoke to him. Fourie threatened him. When next he saw Fourie he thought Fourie was about to carry out his threat, so he attacked him.

The Magistrate, Mr. V. E. Vorster, passing sentence, said to the youth: "You had no right to concern yourself with the fact that Fourie was working for an Indian, and even the fact that Fourie took a prominent part in demonstrating the Indians who he was in fact working for them was no reason why you should provoke him or assault him."

OBITUARY

Death Of Mr. Kristnasamy Narasamy

THE death occurred in Johannesburg on Tuesday November 29 of Mr. Kristnasamy Narasamy, eldest son of Mrs. Kristnasamy Lutchmi and of the late Mr. Kristnasamy, at the age of 38 years. Mr. Narasamy was the chairman of the Tamil Education Institute and a prominent official of the Transvaal Indian Football Association, vice-president of the Transvaal Coloured Cricket Union, honorary life vice-president of the Witwatersrand Indian Football Association and also held [illegible] as treasurer of the Johannesburg Indian Sports Association and the Inter-race Honour Board, joint secretary of the Transvaal Tamil Benefit Society and [illegible] official of various organisations in the Transvaal. The late Mr. Narasamy took a very active part in politics and was instrumental in bringing about unity between the Tamil section and members of the Transvaal Indian Congress. Recently he represented the Tamil community before the Johannesburg City Council on the housing question for the poor Indians and gave evidence before the Commission of Inquiry on the proposed Asiatic Land Act. In the government of sports he played a very prominent part and won the confidence of his fellow sportsmen. Mr. [illegible] unity was adjudged as one of the primary schools in Johannesburg and thereafter served as clerk and bookkeeper in a leading firm of Messrs. Muirhead Hamlyn Ltd., Land and Estate Agents. He later opened an office on his own at Holiday Chambers, Johannesburg, where he established himself successfully. He leaves behind his wife and four children, his mother and his only brother Mr K. [illegible] and two sisters to mourn their sad loss. The funeral took place on Wednesday afternoon at New Brixton cemetery and was largely attended by friends and members of various sections including Europeans, Colourads and Natives. At the graveside the Rev. U. L. E. Shadrach [illegible] of the splendid work [illegible] by the late Mr. K. [illegible] and [illegible] the [illegible] [illegible] [illegible] appreciation were Dr. Goga, Mr. Howard Mistry, Messrs R. Naidoo, S. B. Mehta, Baanana, and Phila [illegible] paid a tribute to the late [illegible]. Numerous [illegible] were sent from all parts of the Union. We join in extending our heartfelt sympathy to the bereaved family.

R. K. KHAN HOSPITAL AND DISPENSARY TRUST

AN ACCOUNT OF ITS ACTIVITIES

THE Trustees of the R. K. Khan Hospital and Dispensary Trust have released the following statement for publication.

The following amounts are extracted from the last Balance Sheet for the twelve months ended 30th June 1938

	£	s.	d.
1. Landed Properties	21251	0	11
2. Amount due by the purchasers of sub-divisional lots sold under hire purchase agreements, [illegible] paid in small monthly instalments	2451	1	4
3. Amount on deposit with the S. A. P. Building Society	4198	1	0
4. Amounts due under mortgage bonds in favour of the Trust	14830	8	5
5. Rents Outstanding	369	11	10
6. Office and Dispensary furniture etc.	140	16	11
7. Cash in Bank and in hand	518	10	9
	£43771	9	4

This amount of £43771 9 4 represents the assets of the Trust

Memo On Above Items

1. Of the figure of £21251 0 0, the Smith Street property, which brings in a regular monthly income, stands in the books at £12000

The Merebank land stands approximately at £7836 in books as the share of the Trust It is in extent approximately 280 acres and is held by the Trust in joint undivided shares with Mr. E M. Paruk.

Another Lot of about sixteen acres is held wholly by the Trust

Merebank Lots are being sold very slowly The distance from town and the lack of transport facilities, except trains, account for the slow sale It would take a number of years before Merebank lots are fully realised

About two acres of land at Sydenham are held jointly with Mr. M. A Motala, and about three acres of land held by the Trust at Cato Manor

A major portion of the rents outstanding amounting to £369 11 10 represents amounts due at the date of the death of the late Mr. R. K. Khan, which the Trust is collecting in small monthly instalments.

The average monthly income of the Trust is about £200 In conformity with the wishes of the late Mr R K Khan, the Trust has carried out the following work.

(a) A Ward with twelve beds, two of which are always used for indigent Indians free of charge, has been erected at the St. Aidan's Hospital. The ward cost £1100 and bears the name of Rahim Karim Khan

(b) An X Ray Apparatus costing £363 14 6 has been presented to the St Aidan's Indian Hospital A further sum of £300 has been donated to the hospital for the purpose of erecting a room to house the X Ray Apparatus In making this grant the trustees have stipulated that in respect of indigent cases the hospital should make a very nominal charge.

(c) From March 1935 to June 1937 a free dispensary was conducted at 140 Queen Street, Durban, where three doctors were in attendance during certain hours When the Indian Aliens Clearing Station was opened at Beatrice Street, the Trust closed down the dispensary at Queen Street and from January 1938 the dispensary is being conducted at Clatewood Dr K. Goonam and Dr. I M Naicker are in attendance. Fifteen hundred or more patients are given free medical advice and medicine every month. The dispensary cost the Trust about £60 a month. The trustees are contemplating opening up another dispensary in the Umgeni district

The trustees have also under consideration the establishment of a Maternity Home, as part of the scheme which is to eventually develop into a fully equipped hospital, to carry out the main wishes of the late Mr. R K Khan

Wm. Harris,
P. K. PATHER
JAGROOP RUSTOMJEE } Trustees.

Things In General

Mr. Rama Rau On Indian Womanhood

THE Maritzburg branch of the National Council of Women held their last meeting this year before going into recess until February, 1939 with an International afternoon in the main hall of the Y.W.C.A. Among the speakers was Mr. Rama Rau, the Agent-General for India. Speaking on Indian womanhood, Mr. Rama Rau said, to-day Indian women had become the most potent force in driving India forward, and were the key to Indian progress. Women had taken their place in all professions barring the Civil Service. In the field of politics where they entered simultaneously with their menfolk, thus meeting with none of the time-honoured antagonism of other countries, they had made a beneficial impression on the country. At the moment there were 45 women members of Parliament.

Transvaal Indian Congress (Pretoria Branch)

A special meeting of the Transvaal Indian Congress (Pretoria Branch), was held at the Empire Theatre, on Sunday, December 4, when the following resolutions were passed. (1) This meeting of the Pretoria branch of the Transvaal Indian Congress, deeply mourns the great loss sustained by Mother India in the death of Maulana Suraket Ali, her noble and patriotic son. (2) This meeting of the Pretoria branch of the Transvaal Indian Congress, records its profound sympathy in the irreparable loss sustained by the Turkish Nation by the sad demise of Ataturk Kemal Pasha. (3) This meeting of the Pretoria branch of the Transvaal Indian Congress, records its deep sympathy in the death of the late Mr. K. Naranswmy, in whose demise the Indian community has sustained a great loss.

Senator Thrash New Native High Court Judge

The appointment of Mr. W. E. Thrash has been made to the Bench of the Natal Native High Court to fill the vacancy caused by the recent death of Mr. Justice Boxwood.

Indian Scout Camp At Cavendish

A contingent of Malvern Indian Rover Scouts and Chatsworth School Boy Scouts had a week-end camp at the Chatsworth Indian School ground, Cavendish. The camp was held specially to test the Rovers and Scouts in their second class badge examination, and training them for the coming Indian tour. Scoutmaster Naimen Naidoo was in charge of the Rovers and Scouts Many parents visited the camp.

Franco-German Peace Pact

The peace pact between France and Germany was signed in Paris on Tuesday, December 6, by Herr Von Ribbentrop and Mr. Bonnet.

Shri Sanatan Dharma Ruth Sabha

The foundation stone of the above Sabha's school hall will be laid by Mr Lutchman Bodha Singh of Kearsney, New Guelderland, at 9 a.m. on Sunday, December 11, at 63, Boswell Road, Sydenham, Durban. A farewell reception will be accorded to Mr. Lutchman Bodha Singh on this occasion as he is shortly leaving on a visit to India. The public is cordially invited by the secretary to attend in large numbers.

Pretoria Tamil League

A farewell reception was accorded by the Pretoria Tamil League in the Tamil school on November 16 to the chairman Mr. K. S. Pillay, trustees Messrs. M. S. Nagan, A. Govinda Moodley and Moonsamy Padayachy of the Saraswati Educational Institute of Port Elizabeth, who were collecting funds in the Transvaal for building an Indian school in Port Elizabeth. Mr. V. A. Nayagar, chairman of the Pretoria Tamil League, introduced the guests and paid a high tribute to them for the good work they were doing. The guests were then garlanded. The other speakers were Messrs. S. R. Pillay, C. T. Pillay, R. Molloo, O. Krishnan, P. S. Vallee, V. Anantha Naidoo, Vartha Naidoo A. Subhayan and I. I. Mudaley. In reply the guests thanked the officials of the Pretoria Tamil League for the reception and gratefully acknowledged the donations. The meeting terminated with the singing of "Bande Mataram."

Hindu Young Men's Association (P. M. Burg)

The Hindu Young Men's Association will hold a Bazaar and Industrial Show on Dingaan's Day in aid of funds for its free Tamil school, where nearly 300 children are taught the vernacular language. The Agent-General for India, Mr. R. Dama Ilen, has consented to open the Bazaar and Industrial show. The Agent-General expressed the wish, in response to the general appeal issued by the Prime Minister, General Hertzog, that any form of sports or amusements should be suspended during the morning of Dingaan's Day to give effect to the Prime Minister's appeal. Mr. V. K. Pillay, president of the Hindu Young Men's Association, in an interview with the Press, stated that although the Bazaar is held annually in furtherance of a charitable cause, he thought it fit that the appeal issued by the Prime Minister to treat the occasion as a solemn one should be respected. The Bazaar Committee has, therefore, altered the programme in so far as the amusement part of it is concerned.

No Licences For Professional Men

Professional men all over the Union will have to pay no more licences from next year. Negotiations by the provinces with the Minister of Finance have resulted in an arrangement by which the licences will be abolished in 1939 and not in 1940, as was originally planned.

Doings In India

Rajkot State Subjects Fighting For Freedom

THE situation in the small State of Rajkot is extremely intriguing. For some time past, writes the *Servant of India*, there has been considerable unrest in the State, organised by the Praja Parishad, the People's Party, against the maladministration of the State and in favour of responsible government. Leaders like Sjt. Patel and others had enjoined and threatened the Ruler with putting things right and agreeing to the grant of responsible government. Recently, the Ruler appointed Sir Patrick Cadell, a retired British member of the Indian Civil Service, as his Dewan in place of Mr. Virawalla. The agitation of the Praja Parishad, however, continued unabated. It is not clear if Mr Virawalla, the ex-Dewan, was a party to the appointment of Sir Patrick, but it would seem that the new Dewan declined to go all the way with the old in the matter of repression and maladministration. According to a statement issued by Sardar V. Patel, the new Dewan had agreed to cancel the much-hated match monopoly of the State, but under the influence of the ex Dewan the Ruler declined to assent to it. Ultimately, under the influence of Mr. Virawalla, the Ruler issued an order dismissing Sir Patrick Cadell from the Dewanship. Sir Patrick declined to obey the order of the Ruler and appealed to the Government of India. With the result that Mr Virawalla, the ex Dewan, has been ordered by the Government of India to quit the State within twenty-four hours. It is not clear at the moment of writing whether the Ruler has cancelled his order dismissing Sir Patrick, and whether the order to quit on Mr. Virawalla was served by the Ruler and Sir Patrick, or by the Ruler himself, or by the Government of India over the head of the Ruler. The situation is indeed intriguing from the constitutional point of view. All pretences to internal autonomy in Rajkot Ruler are proved to be hollow. In fact it is sheer *punditry* to speak of the Indian states as political entities; they are just vassals of the British government and obey orders. Paramountcy is indeed paramount.

[Note.—According to later messages, however, things in Rajkot State have taken a bad turn. The new Dewan has adopted repressive measures to subdue the people who, both men and women, are standing firm even under the most brutal *lathi* charges. Indeed it would not be a wonder if Sir Patrick wins laurels for setting fire to the States people just as Reginald Dyer did for setting the whole of India on fire by his treacherous act at Jallianwala Bagh. Meanwhile we are informed by Reuter that Gandhiji who was responsible for the resolution adopted at the Haripura National Congress last February, forbidding Congress activities in States, has now written in *Harijan* that it is impossible for him any longer to defend non-interference in States. This re-orientation is a sequel to the widespread agitation in many States during recent months for responsible Government. This agitation was organised by the States Peoples Congress, which is not connected with the All India Congress. —Ed. I. O.]

Muslim Communalists Disappointment to Sind

The Muslim communalists under the leadership of Mr M. A. Jinnah of Bombay wanted to play upon the communal sentiments of the Muslim Premier of Sind, Khan Bahadur Allah Bux, and insisted on his forming a Ministry under the Muslim League. But they were grossly disappointed when the Premier of Sind declared that he was unable to form a Ministry on communal lines. On his attention being drawn to the persistent rumour that the houses of the Ministers may be picketted by communal Muslims, the Premier said, "The tactics of the Leaguers will on the contrary make me firm. I am ready to meet any eventuality."

Police Action In Kenya Colony

News has come from Kenya Colony in East Africa of a virtual police action. The Kenya police has confiscated 2 copies each of three publications of the All India Congress Committee which are: (1) "India on Trial" by Ramanandan Lohia, with foreword by Jawaharlal Nehru, (2) "Indian Federation" by Dr. Z. A. Ahmed; (3) "Indians in Foreign Lands" by Ramanandan Lohia with foreword by Acharya J. B. Kripalani. These 36 books were kept for sale on the counters of Messrs. S. J. Moore Ltd. of Nairobi from where the Kenya police seized them. This action in keeping with the general administration of Kenya where through the usurpation of Highlands and suppression of the rights of the Dark Africans and Asiatics, British Imperialists on has appropriated the best lands for the benefit of only 17,000 Europeans says Mr. Lohia.

NOTES AND NEWS

(Continued from front page

Gandhiji On The Persecution Of Jews

"If even there could be a justifiable war in the name of humanity, a war against Germany to prevent the wanton persecution of a whole race would be completely justified," observes Mahatma Gandhi in *Harijan*. Describing the persecution of the Jews as the "godless fury of dehumanised man and without parallel in history," Gandhiji recommends that Jews of Germany adopt satyagraha. He says: "If I were a Jew, born and earning a livelihood in Germany, I would claim Germany as my home even as much as the tallest German gentile, I would refuse to be expelled or submit to discrimination, and would challenge [illegible] or cast me into a dungeon."

Nazis' Reply To Gandhiji

Nazis have been prompt in replying to Mahatma Gandhi's rebuke. A Reuter's message from Berlin, dated December 7 states: Mahatma Gandhi and the Indian people are the target for an unusual attack in the newspaper *Nachtausgabe* as a result of Gandhiji's criticism of German anti-Semitic measures. The paper says that Gandhiji did not render himself and his movement on the relations between Indian Germany any service by expressing an opinion on a subject he does not understand. "What would Indians say if we began to concern ourselves with Indian affairs?" asks the *Nachtausgabe*. "A lot of interesting things could be unearthed not only about the British, but about the Indians."

Indian M.L.A.'s Protest Against Unveiling Of "Mutiny" Memorial

The Central Legislative Assembly adjourned last Friday afternoon on a motion supported by Indians of all parties protesting against the unveiling on Thursday by Sir Robert Cassels, Commander-in-Chief, of a memorial commemorating the heroism of an officer and 12 men of the Gordon Highlanders who fell in charging the "mutineers" guns in a desperate battle for the capture of the famous ridge at Budlikesarai village, four miles from Delhi, in 1857. The site, states a message from New Delhi, was only discovered in 1935, when the skeletons of a man identified as Lieut Harrison, leader of the [illegible] were found. The Indian leaders protested against the expression "mutineers" as meaning that the sepoys fought for the freedom of their country and contending that the memorial offended the susceptibilities of all Indians.

The Sporting World

Seaman Chetty Vs. Freddei Smith

BOTH Seaman Chetty and Freddie Smith have reached the final stages of their preparation for their non-European South African bantam-weight championship fight which will take place in the City Hall on Saturday (tomorrow) night. Chetty had his final tryout over 12 rounds on Sunday morning, and an opponent he had three selected and heavier boxers. This, in addition to wearing 12oz gloves gave those privileged to witness the tryout a first-hand view of Chetty's all-round improvement. His combines speed with continual attack, while there was no denying that those opposing him very frequently felt the power of his punches. At close quarters he was particularly effective and impressive. During these stages he showed that he has made an earnest study of the methods employed by overseas boxers when in close, heavy and well-timed punches with both hands to the head and body being characteristics. Smith's supporters will not entertain the idea that Chetty will beat their man. With this spirit of rivalry in the air it certain that one of the best fight seen in the City Hall will be witnessed.

Van Der Walt To Meet Sirois

The Transvaal National Sporting Club announces that arrangements have been made for Johannes van der Walt, the South African heavyweight champion, to meet Jean Sirois in a wrestling match on Saturday, December 10, in the City Hall, Johannesburg. John Spellman will meet Abe Ara in another top line contest.

By "Rambler"

Cricket Fixtures

The following are the Durban and District Indian Cricket Union fixtures for December 11:—First Division: Schools vs. Rippon, Malo. G. M. Nair and S. K. Reddy; Stars vs. Muslims, No. 1, Y. S. Malla and A. Haffejee; Ottoman vs. Greyville, No. 3, E. I. Bhorat and J. Raman. Hours of play, start at 10 a.m., close of play 5 p.m.

Cricket In India

A Mahomedan team with 241 and 272 runs beat a European team, 172 and 149 runs, in a pentagonular cricket tournament, states a *Sunday Times* correspondent, from Bombay.

Dundee And District Indian Golf Club

The Golf League Floating Trophy presented by Mr. T. S. Tommy (an official of the club) was played for on the local Indian golf course, under the American Tournament system, and lasted over a period of three months. J. Gokool and K. Chinnah, who had scored the highest number of points, played on Sunday, November 13, when the former beat the latter by 2 up. The winner has not lost any of the nine matches played, and this is the second floating trophy he has won this year.

Annual Sports At Clairwood Indian Senior Boys' School

An enjoyable day was spent on Wednesday by the boys of the above school, when sports were held and great enthusiasm was evinced in many events. The Springbok floating trophy, for the marathon race, presented last year by Mr. V. R. Chetty, proprietor of the Springbok Service Station, was once again meritoriously won by Veerasamy Soobramoney. Mr. Geo. H. Hindson, school manager, presented the prizes to the respective winners, and was the recipient of a beautiful bouquet. He spoke on the value of co-ordination of both mind and body. Mr. H. S. Dore, the headmaster, suitably thanked all parents and well-wishers present for their goodwill shown towards the school.

Carolina Indian Sporting Club

At an inaugural meeting of the Carolina Indian Sporting Club, convened by Mr. J. J. Maharaj, the following officials were elected for the ensuing year:—Patrons: Messrs. S. A. Bhabha, T. M. Ally and E. M. Jons; President: Mr. J. R. Maharaj; vice-presidents: Messrs. N. P. Pandia, A. E. Jons and E. T. Mahomed; hon. secretary: Mr. J. J. Maharaj; assistant hon. secretary: Mr. S. Dinath; treasurer: Mr. E. T. Mahomed; auditor: Mr. M. I. Dadabhay; coaches: Mr. S. A. Bhabha; selection committee: Messrs. N. P. Pandia, A. E. Jons and E. T. Mahomed.

PROPERTY OWNERS!

[illegible]

NATAL BUREAU OF COMMERCE & ESTATE CO.

392 West Street, Durban. 'Phone 25439.

WANTED

Brahmin, to teach Hindustani, to perform all religious ceremonies, must be strictly vegetarian. State qualifications, salary required, married or unmarried, age.

Apply to: The Secretary, Mr. D. Sivon, Sanatan Ved Dharam Sabha, Stand 711—23rd Street, Vredefdorp, Johannesburg.

NOTICE

MADRESSA ANJUMAN ISLAMIA OF KHOLVAD

Notice is hereby given that the Annual General Meeting of the above institution and other institutions relating to above, will be held at the Patidar Hall, Turton Road, Fordsburg, Johannesburg, on the 25th December, 1938 Commencing at 11 a.m. sharp. All Kholvadis are requested to attend.

Agenda:—(1) Accounts and Balance Sheets; (2) New-Election: (3) General, etc., etc.

ISMAIL SULIMAN SALOOJEE,
MOOSA EBRAHIM DIVAT,
Hon. Joint-Secretaries

Colonial Born & Settlers' Indian Association

ANNUAL GENERAL MEETING

The sixth annual general meeting of the Colonial Born and Settlers' Indian Association (Pietermaritzburg Branch) will be held on Sunday, December 11, at 2.30 p.m at the H.Y.M.A. Main Hall, Church Street, Maritzburg.

Agenda: (1) Minutes, (2) Correspondence, (3) Joint Hon. Secretaries' Report, (4) Hon. Treasurer's Financial Report, (5) To amend, alter and add Constitution, (6) Election of Officials, (7) General Business.

Advocate Mr. A. Christopher, B.C.M., President of Headquarters and other officials will also be present to address the meeting.

J. M. DAVID, President
S. [illegible]
S. [illegible]
Hon. Secretaries
C.B. & S.I.A., Maritzburg Branch

143 Retief Street,
Pietermaritzburg.

Buy Perfect
DIAMOND
RINGS and
Flawless DIAMONDS
direct from our factory

AMSTERDAM
DIAMOND CUTTING WORKS
62, Field Street Durban.
P. O. Box 2362. Phone 2-4888,
Also at Johannesburg and Capetown

Our Agents

Copies of "INDIAN OPINION" will be obtainable in Durban at the following places:

PATEL'S VEGETARIAN TEA ROOM, SUNBRAND TOBACCO WORKS, SINGH'S CAFE, BURMA HOUSE Grey Street, and VANANI VALLJEE'S TEA ROOM, Brook Street

ઈ. કે. પરેખની બાકીદર બાબત

બાબારા બાકીદર બાબતના પાનામાં ઈ. કે. પરેખની બાકીદર બાબતમાં નાણાંસ થયેલું છે તેને પહલે દીવાસ થાચડુ.

Books for sale.

NOTE. Remittance should accompany order. V.P. ORDERS will not receive attention. Postal Orders to be made to "Indian Opinion" at Phoenix. Postage Free on all books

THE STORY OF MY EXPERIMENTS WITH TRUTH
By M. K. Gandhi

This is an autobiography of Mahatma Gandhi printed in two volumes Price 12s 6d for each volume.

JAWAHARLAL NEHRU An Autobiography
(Cheap Edition)

("For those who would understand contemporary India it is indispensable book." ALDOUS HUXLEY.)

Price 10s. 6d

THE POWER OF NON-VIOLENCE
By Richard B. Gregg

The writer has explained the method of resistance by non-violence in modern Western concepts and terminology. The book is worth studying. Price 5s. 6d

INDIA AND THE WORLD
Essays by—PANDIT JAWAHARLAL NEHRU

Price 7s 6d.

'Ovaltine'

Gives Morning Freshness and Vigour

Scientific investigation, as well as long experience, has definitely proved that 'Ovaltine' possesses exceptional properties which prevent mental and physical restlessness during sleep—one of the chief causes of morning tiredness.

At the same time, 'Ovaltine' supplies in abundance the nourishment required to recreate energy and build up body, brain and nerves. For these reasons, make 'Ovaltine' your regular bedtime beverage.

Supreme for restoring Energy while you sleep

Make 'Ovaltine' *your* Bedtime Beverage

—and note the Difference!

P.596A

Manufactured by
A. WANDER LIMITED, LONDON, ENGLAND.

ઇન્ડિયન ઓપિનિયન

ભારતના સાર્વજનિક હકો
અને સ્વતંત્રતા વિષયક

પુસ્તક ૩૬ મું. ફીનીક્સ, શનિવાર, તારીખ ૯ ડીસેમ્બર ૧૯૩૮ અંક ૪૮

"ઇન્ડિયન ઓપિનિયન"

શનિવાર, તા. ૯ ડીસેમ્બર ૧૯૩૮

પુરુષકર શતાબ્દિ

પુરુષકર શતાબ્દિ એ શું છે એ તો આ પત્રના વાચકને કદાચ પણ ખબર નહીં હોય. આવતા બીજા દિવસો દક્ષિણ આફ્રિકાના ઇતિહાસમાં એક મહાન પ્રસંગ તરીકે નોંધપાત્ર બનશે. કારણ કે આજથી બરોબર સો વર્ષ પૂર્વે ડીસેમ્બર તા. ૯ મીએ પુરુષકર રમણરેતના પાતમુકુર્ત્યા શતાબ્દિની પૂર્ણાહુતી નિમિત્તે દક્ષિણ આફ્રિકાના કોઈ નામી માણસે સૌ પ્રથમ જાહેર મેળાવડો કરી પ્રસંગને પ્રસિદ્ધિમાં મૂકાયો.

પુરુષકરોના સામ્રાજ્યોએ ત્રણ વર્ષ પૂર્વેની સ્મૃતિઓ તાજી કરેલી છે અને પાછા વળીને આ દેશની કોમ કરવાના તબક્કા તેના પ્રતિકરવાના અશ્વેતરૂપ કરેલ અને જગતની સર્વોત્તમના ગોરા પ્રજા આફ્રિકા જાગતી રહ્યા છે તે પુરુષકરોના સંતાનોને તો એ સ્મૃતિઓ પણ વધુ પવિત્ર થઇ પડી છે.

આ પ્રસંગની સામે કુળ અને સામ્ય જાતે જોડાયેલાં છે સુખ પ્રાપ્ત કર્યાની સિદ્ધિઓ માટે. કુળ એ સિદ્ધિઓ પ્રાપ્ત કરવામાં કઠ નિશ્ચય અને નિર્ભયતાથી કાળિજાના વારિસણ કરેલા જોઓએ પોતાના રતનો બલિદાન કરી દીધાં તેના નાશે.

કેપ પ્રાંતના મેદાનપ્રદેશના કુળ બોઅરો ત્રણ માળા કરી દર પ્રાંત આવો ચઢાવી દઇ બ્રાંડર ઝુલુઓ સામના અને વિશાળ નદીઓ ઓળંગતા અને લોહીના સમુદ્રો ચિરી નાખતી જંગલી નેદીય ભાગીઓ મારા કાકા ઉંડે ટ્રાન્સવાલની અંદરના પ્રદેશમાં પોતા કરતા બમણા પોતાના છોડા દુશ્મન રીંગાના બ્લડરીવરપર ૧૨ કરી દીધા બાદ તેમનો ૧૬૭૦ પતની સપ્તાહ મૂળીના લોકો ગાણીકે ભરી ગયા હતા

આ દરેક મહાનતી બેશક રહ્યુલ છે અને જોઓને પ્રારંભિક કાર્ય કરવાનું છે લોકોના કાર્યને આ પ્રસંગ એક ઉદાહરણરૂપ છે.

પરંતુ એ બધાનું કરતાં ખાતર! એક સામ્રાજ્ય સ્થાપવાને ખાતર અને તે પણ પાછા બોઅરોના જ સામ્રાજ્ય સ્થાપવાને ખાતર. કાળા માનવીને માટે તો તેમ પણ પ્રભુતપીજ [illegible] કુમકે તે પ્રભુતાનાજ [illegible] કે "પ્રભુ રાજ્યમાં પ્રભુસ્થાનમ બોરા બધા [illegible] વધુઓ વચ્ચે સમાનતા બીજાકુસ માનતી નથી." વધુમાંદ્ર તો પ્રભાવિજ સ્થાપિત થયો હતો. પ્રતિષ્ઠાન સામપણાનો સોપાન છે એમ તેઓ માનતાં કેટલાં સાક્ષાત્કારો પણ તો તે જમાનાનરસ્થા મમા વિના રહેતા નથી. આ દક્ષિણ આફ્રિકામાં ગૌરવમૂર્તી લોકો પર છે ત્યારે આપણે તેમાં એ બાબતમાં અપવાદરૂપ ગણવામાં આવશે નહિ.

મનુષ્ય મનની નબળાઇ ટ્રેકરોમાં ને દાસત્વાદીઓમાં બાકાત રહી તેમ માટે તેમનો નરક દિવસસાક્ષ તા ઉપલબ્ધ વિના [illegible] ચારી [illegible] દક્ષિણ આફ્રિકાની પ્રજાના સાધનો વર્ગોને માટે આ પ્રસંગ મહાન આશાનો સંદેશો લોકોએ અને ગણાય, જો શ્વેત વસ્તી ના ઇચ્છાની ઘોષાપર તો સાધના વર્ગોનો રહેવાનું માનસરેલું દયાન આપવામાં આવેલું હતું. પરંતુ કેટલાક તો એવા છે કે જેમણે દક્ષાના આફ્રિકાની ખરીદ જમીનો પચાવી પાડવાની યોજનાઓ ઘડી છે અને તેમાંને તેમનો પાયું અધિકાર ઓછો કરીને નિરક્ષરતામાં અને નરકોદ્વારામાં ગાળી રાખ્યા છે અને આજદિન આપણાનાજરેલું દયાન આપવામાં આવેલું છે, આ એ બધું ન ઉદ્ભવ્યું, કારણ તેમનું મોટા બલાનું એ ધ્યાનરેલી કુલીઓની નજરમાં બાદ કરે ગુલ્દો સેખાણ-વેપારે ઘરે તો તેને માટે પણ કર કોટલાંએ માત્ર ગોકળો કરી દીધેલો.

આ પરથી જ આ દેશની હસ્તીમાં બાબતનો બાજુ [illegible] તેમોથી કરતા પણ ઉત્સાહથી આ મહાન પ્રસંગની ઉજવણીમાં બાબતો મહ સહકાર તેમ નથી. અલબત્ત તેમોને તો પોતાની સ્થિતિનોજ કોઇક કરવાનો રહે છે એ સિવાય બીજી પણ બધા તકનો માટે કરવા કાર્યવાહક બોલાવ.

આ પ્રસંગના પરીક્ષ સમારોમાં આવતી કાલ [illegible] માંસ નથી ઉજવણીમાં સામેલ થવાનો ઠરાવો પણ કરવા છે તેમોએ તેમનો ચિત્યાર ગોરી પ્રજા તરફ નહિ પરંતુ મનુષ્ય બનવા તરીકે કરેલો [illegible], એક મહાન ધ્યેયરૂપ પ્રાપ્તિ તરીકે નહિ પણ જાણ બહુ આગે તરફ સેવા તરીકે કરવી પડે છે. આ દેશની વસ્તીના [illegible] સમયના અગ્રણીના તરીકે ખાતી ગાંધી કે વર્ગોનો બદ બાકીના ત્રિયાપ્રાપ્ત મનાના વતીય બનાવવાના પુનીયને [illegible] જરૂરીયાતો સમજવી જોઇએ. ગોરાઓની સ્વતંત્રતા સંપીયનિલાન વિષે કોઇ પ્રશ્ન ઉઠાવવા નથી માગતું પરંતુ તે સાથે કરેલો બાદ આ દેશમાં રહેમાનગોળ મનુષ્યો તરીકે રહેવાનું રહ્યાન તો [illegible] કહેવાનું [illegible] જરૂરીયાતને માટે પુરતી જગાન છે પરંતુ મનુષ્યના લોભને માટે પુરતી નથી.' તે આ શતાબ્દિના પ્રસંગનું કેમ પણ મહત્વ રહેલ તો છે. આ આપણા કેળવણીકાર રહી શકશે નહિ.

રાજકોટમાં સત્યાગ્રહ

રાજકોટ નિવાસીઓમાં આજે કેટલોક ચમત્કાર પ્રગટ [illegible] ખૂમરી મારી ગઇ છે પ્રજાપ્રતિનિધિ રાજ્યના બાબાવાતો વિરોધ કરવાની આજે લોકશાસન સ્થાપવાની બાબતમાં ઉદ્ભવેલી [illegible] કેમ [illegible] પોતાના વાંધા પર મક્કમપણે ઠરાવ પસાર કરી [illegible] એક ખરી કરી ત્યારે ઠરાવે કાર્યવાહીઓના રાજીનામાની [illegible] ગાંધીજી ૬ ૧૫. ગોં ગાંધીજીની અસર હેઠે [illegible] રાજકોટના દિવાન શ્રી. વીરાવાળાસ ગાંધીજી સાથે કેંઠાળો ગયા કર્યા અને તેમોની ચળવળના પરિણામે ગાંધી ઠરાવે એક નિપણ થઇમેલ: બ્રિટિશ સરકારી બાબતદાર [illegible] પેટલાદ કેસની ગોઠવણ કિવાન તરીકે નીમણૂક કરી પ્રજા પરિષદની માગણી તો તેમ બનાવ ચાલુજ રહી. ઠરાવ પસાર થયા [illegible] પારી જણાવ્યું કર્યું કે ઠરાવ કિવાને દીવાનસાહેબ છપરના રાજ્યના પાનારા જ ગોઠવાને આનિ. અણબાવાવણા થઇ પછી ઠરાવ કર્યું પરંતુ બી ગોઠવણાની બાબતમાં શ્રીપ કોઇને તેમો મંજુરી નહિ આપી. [illegible] પી ગોઠવણાની બાબતમાં [illegible] કરવા ઠરાવ પેટલાદ કેસના દિવાન નીમણૂકો બાબતમાં કરવાનો હુકમ કાઢ્યો. ઠરાવ પેટલાદ કેસને ઠરાવ આ ફરમાનનો અનાદર કરી [illegible] કરિયાદ કરી પરિણામે [illegible] ઠરાવ તરફથી કેટલાંની ધરપકડ કરવામાં આવી. આ રીતે આજે તો ઠરાવની કથા પૂરી નથી અને ઠરાવ પેટલાદ કેસ રાજ ચલાવી રહેલ છે. પરિણામ

તો સત્યાગ્રહીના કોઇક ખાસ આકરા કાયદા પરંતુ નવા દિવાને અજમાવવાની અમલદારો ફરી શોખને કમનસીબીથી રાણી દેશનો ગાળો પસંદ કરેલો જણાય છે ઘાડીમાર ગાલી રહી છે અને શોખના દાળાંબુટપર બોમ્બ પણ દેવડાવવા માં આવે છે. બન્ને ઓ ચાકી ગ્રેવા કરણુપ્રદાયો વતા સમ ... નમ તેમ તેમને પકડી કેદ કરવામાં આવે ...

કેમ્પો પ્રમાણે છે કે ગ્રેજ્યુએશનમાં ૧૪૪ ની કલમના આગલ ચાલી રહ્યો છે 'જન્મભૂમી,' "મુંબઇ સમાચાર," 'ગુજરાતી સમાચાર,' 'ગ્રેટ્રેય, 'નવા સૌરાષ્ટ્ર' જાપાનીઓને સરકારમાં આવનાર મુખ્ય કરવાના આરોપ ... મુખ્ય, અખબારોપરની કુટકરીઓ પણ સરકારમાં સાંભેલ પ્રમાણ જણ રહી છે અને અદ્દાર મહાજનોમાના પુત્રો ગીમનિ ગણીનાં સરકારમાં અધિકારપદ આજ સુધી રહ્યાં છે.

દેશી રાજ્યોની પ્રજાઓમાં કેટલ વખતથી જાગૃતિ આવી રહી છે અને બાદ હરિપુરમ કોંગ્રેસ પછી કોંગ્રેસે દેશીરાજ્યોમાં પણ પોતાની પ્રવૃત્તીઓ ગોઠવવાનો દેશી રાજ્યોનાં પ્રજા તરફથી આગ્રહ-ભરી માંગણી કરવામાં આવી હતી પરંતુ દેશી રાજ્યોની પ્રજાએ પોતાની સ્વતંત્ર બ્યાપ્તિજીજ ચલાવવા માંડ્યું છેલ્લાએ અને કોંગ્રેસે દેશીરાજ્યોના વહીવટમાં કબજાગીરી કરવાનો હજુ પર્યાપ્ત નથી આવ્યો તેથી કરણ પ્રસાર પ્રો. જના માને તે પ્રસાર કરવામાં આવીજ પણ આવેલ હતા. પરંતુ દેશીરાજ્યોનિ પ્રજાએ ... ... એવા અનુભવો બતાવી આપેલા છે અને તેથી રાજકોટ, કે જ્યાં મુખ્યેલુજ બંડનું કર્યું હતું, તેજ પણ એવા સુધારાના ઘણાની આપેલા છે કે આખરે ગાંધીજીને ઉપવાસ બેઠા લેવાસે વચ્ચે પડવા પડવાનો પખત આવી લાગેલો છે એવું નીપેદન બહાર પાડ્યું છે દેશી રાજ્યોમા તો હાજોપ-ચાણ કર્યું નથી એ તેમેના વતનપરસ્થીજ સીદ્ધ થાય છે. કેમત કરી છે એટલે રાજ્યોનું વ્યવ રહ્યું થવાનું છે એ જોવાનું છે.

કરણનાં કેટલાક રાજકોટવાસી નવ યુવાનોને આ બાબતોમાં જુસ્સો આવી ગયો અને ચમા સનીચારની સાંજે યોગાક ભોગાની સહીઓથી એક નાદેર સભા સુરત કોંગ્રેસ ઓફીસોએશનના હોલમા બોલાવી કરી પરંતુ પબ્લીજ મેદાનમે હાજરી આપી કરી. બારી રીતે આ પ્રશ્ન એકલો રાજકોટનો ઉજ્જ નહિ. સમસ્ત સપ્રણા દેશી રાજ્યોના વિષયપર ત્રાસ વર્તી રહી છે અને સપ્રણા કોંગ્રેસીઓની તેમાં દલ મેવા અને વિરોધ કરવાની ફરજ છે, અને બીજી નકામી ચળવળો ઉપરવા કરતાં દક્ષિણ આફ્રિકાના કોંગ્રેસો એ આ બાબતમાં સક્રિય ભાગ લે અને પોતાના દેશનાં ભાતબંધુને માટે બલિદાન દુઃખો સહી રહેલા ભાઇ બહેનો પ્રત્યે સહાનુભૂતી દર્શાવે તો ખોટું નહિ ગણાય.

કોંગ્રેસમેન્ડ યોજના સામે ઓલ. પી. સી. સંઘનો વિરોધ

ઓલ ઇન્ડિયા સ્પીનર્સ એસોસીએશન કોંગ્રેસ મંત્રીમંડળની તાજી કાર્યવાહી કોંગ્રેસમેન્ડ ના હિંદીઓ માટે કોંગ્રેસરોધ બનાવવાને કરાવ કર્યો છે તેસંબંધે -પુસ્તકના બાબતી ઓલ ઇન્ડિયા સ્પી. એસો. ઓફ્સ, બાબ. પી. સી. એ મહત્વના વિષયના દરાવ્યો કર્યા તેણે જણાવ્યું કે બધા ખુબ્યકાર્યના ઇન્ડિયા બારણોને બધવામાં આવેલું પગ પડશે અને ઓલ્ડીનીયન્ટ્સ ... ...

૨૨૮ નબર્ગનું તોફાન

૩૨ ઝિંદીઓ કેદમાં

નવેમ્બર તા. ૧૮ મીએ ગોરા છોકરાઓ પર ઝીંદીઓએ કુમલો કરતા બદલ ૩૨ ઝીંદી કુટુંબદારો અને કુટુંબના આસોસ્યેટોને જોહેરમાં મારામારી કરવાના આપવા વીસેગ ગોલ અને બધા ગોરા છોકરાઓપર કરાકપુર્વક ઘુમ્મો કરવાના આરોપસર શોગાવાર તા. ૫ મીએ કોર્ટ સમક્ષ મકા કરવામાં આવ્યા હતા. સરકાર આરોપીઓતરફ મુનહો તાકમુલ કર્યો હતો.

પ્રોસિકયુશનો રજૂઆત કરતા નરસ્થા ઝીંદીઓ પર ગોરા છોકરાઓએ કુમલો કરીને ઘોર ઈજાઓ કરવાનો આરોપ મુકયો હતો. પાંચ ઝીંદીઓ નરસ્થા તેઓને ઈરાદા કરવાનો કરિયાદ કરનારો ડીટેકટીવ કોન્સ્ટેબલ પરનો ઘોમ ૫ કામોનો સંબંધિત કોર્ટે સમક્ષ રજુ કરવામાં આવ્યા હતા.

બુધવાર અને ગુરૂવારમાં ચાર ગોરાના છોકરાઓને ઝીંદીઓપર કુમલો કરવા બદલ સાત માસ કેદની અને બધાને દંડની પણ સજા થઇ હતી તેના પણ રીમાંતિથી નોંધ લેવામાં આવ્યા હતા.

તાજ પક્ષની જુબાની

કોર્ટ ઈન્ટરપ્રીટર બચ્ચાભાઇ કે તે વોકોરાર કેદ બાજાના ઉભા હતા ત્યારે ઝીંદીઓથી ભરેલી ગોર કાર ત્યાં આવી ઉભી રહી. ઈન્ડીઓ અને પોતાના મોંમા પોતાના હાર તરફ જતા હતા તે પછતે ગોર કારી કાર અને બીજી કાર તેઓની પાછે જઇ ઉભા રહી બન્નેના ઝીંદીઓ હતા.

કેદીકે કાચ બાજાના ખુબ પાડી અને કારમા કાર ઝીંદીઓ ગોર પથરો ફેંકવા જે તેના મોઢા પર લાગ્યા.

ઝીંદીઓ કારમાંથી ઉતરી પડયા અને પથરા અને પીકેટસના ઝાપા કરવા લાગ્યા ઈન્ડીએ રોડી બ્રમ પોલીસમેને બોલાવ કરી

કા ગોર, આરે. યુનર કહ્યું કે તોસમ ગોરાના ઘરણા હાથનું અને જનમાના પણ ઝાડકે ઘણી ગયું છે. તે કારણને ગા અપમ તા ૬ સાથ પણ સારા પનતા ગોર મહિના સુધી પ્રોજેકટ સાચવી શકે પરમો ઝીંદાપીર ગોલું બચ્ચમ થઇ શકે.

નાયેગ ગોરા (ઉમર ૨૫ વર્ષ), તેને પોતાનો બેસતા દેવાના બાજાનો હતા. પોતા જેના પમ અને ઝાપા પ્રાકટર ગોર પેરીનમાં રહેનારાનો બાજમા હતા. તેણે કહ્યું કે નવેમ્બર તા. ૧૮ મીની રાતે તે બાયોસ્કોપ જોવા ગયો પછી પણ ગોરા ગોર બનો હતો

તહલાના ગોર કાર તેની પાછી ૧૫ કેદલાક ઝીંદીઓ બાજીર દેખા ઉભતો. ગોરા અને તા. સાથીઓ બહાની પછ. કોસ્ટિ ગોરાની બાજસીકિલ પર પથરો ફેંકયો જોયો તે જમીનપર પડી ગયા

ઉભો થતાં ઝીંદીઓના ટોળાએ તેને ઘેરી લીધો. તેના ગાલપર પકની પા રોકાવા પોતાનો હાથ આડો કરતાં હાથ ભાંગી ગયો

ગોર તેરીન કન્સ્ટેબલ તેની મદદે આવ્યો અને તેણે તેને છોડવા માંગ્યો અને બચાવપર ગયો ત્યારે પણ તેઓએ તેના ગોરાપર મુક્કા માર્યા

પાછળથી બે ગોરા કન્સ્ટેબલો આવ્યા અને તેને ઘરપીતારે મદદ બચાવમાં આવ્યો.

ઝીંદીઓના ઘરો સામે પથરા ફેંકવા બોલાવ્યો તેણે ઇન્કાર કર્યો. તા બાદ બેજર બહિના સધી સોદરમાં આવ્યો હતા. પોતાને મારનાર બાપના મારામારીમાં હાજર હતા તેમાંના ૩ ઝીંદીઓને તેણે પારખ્યા.

ગોર તેરીન સોજોરાલ કમુએલમાં કહ્યું કે તે રસ્તાપર ચોકી કરતા ગોર તેરીન કન્સ્ટેબલ સાથે હતો. કરતા ઉભા હતા ત્યારે એક કારમાં કેટલાક ઝીંદીઓ આવ્યા હતા અને કન્સ્ટેબલને તેઓની સાથે જવા કહ્યું એવી તેની હાજરીથી ગોરા છોકરા ઝીંદીઓના ઘરોપર પથરા ફેંકતા આવે એક બીજી કાર ઝીંદીઓથી ભરેલી તેની પાછળ હતી. આ કારમાં બાકી સોમનેકર્સ બાદશીઓ અને સાહેબીઓ હતી તેઓ રસ્તા બાજુની બાજાપાસ ફરીને બધાં રહીઓમાં રાબાલ થયા. રહીઓ ફાબલ થતા તેઓએ બાકીનેક ઝીંદીઓને ગોરાની પાછળ પકવા બોલ્યા આ કારના ઝીંદીઓએ ગોરાના બરડામાં અને પછી પીકેટસના ઝાપા અને બાકીઓથી તાબાપર તુટી પડયા.

તેરીન કન્સ્ટેબલ છોકરાની બદદે ગયા અને કન્સ્ટેબલ બાં ગોરા ઉભા પણ તેમના તને મારવા લાગ્યા. તેને પકડી રાખવામાં આવ્યો હતા ત્યારે બાકી બાજનો ઝીંદો તેને બાસામા મારતા હતો.

બીજો દિવસ

ચેટ્સ કોસ્ટેબલ કુરીએ કહ્યું નવેમ્બર તા. ૧૮ મીની રાતે કાર બદલે ગાર પાસ્યુ હોવા તેમ નહિ બાજાયું ૧ દારી ગયા અને પચાસેક ઝીંદીઓને બાકીઓ બાજા પીકેટસના ૬ ઘાબો ૬૬ બાજમ બાજના બા ૧ તેમા ગોરાને બદક કરવા ગયા બા કારમાં ઝીંદીઓ તેનાપર તુટી પડયા બાજ કર ૧૫ જ તેની પાછળ આવેલા હતા ત બધા તેને બદક ૧૧ બરતા ૧૧ ગોરા તેનાપર પણ તુટી પડયા તેટલા બા ઓફ તેરીન કન્સ્ટેબલ ગોરાની ૧૬ બાવી બધા અને ૧૫ બાર પડયા તેને બચાવી લીધા.

ઈન્સ્પેક્ટર બાન કર ચીફ ૧ કુરીની બાજા બાબ્યા હતા બાન ઝીંદીઓને તેનાપર હુમલો કરતા જોયા હતા પાછી ઉભો તેનાપર તુટી પડવા ઓફિસે ૬ બહાની ... ઝીંદીઓ તેની પાછળ પડયા બાન બાદશીઓ તેની બાજુ ૧૮. બાજુ ઓબીસે કેદી નબર

મહે જે ઓસીપાયર, બા કરેકરે કહ્યું કે બાજના ઝીંગા કપુરીએ, ... રી બાન સ્ટોરે તેના બા ... ૧ ૧૧ બાજાપર ૬૬ મોની રાત ગોરા પ્રીન્સના કોલા ૬૧ બધા સુધી હતા બાન બાંધો પોલીસે ૧૬ બાજમ તેઓ કુદા વધા બધા બોલ તેઓની સાથે થયો.

તેઓ પર તરફ બના હતા નેટલમાં ઝીંદીઓથી બરેલી ગોર કાર બોલ બાજમ બાજા બાને "ગોરા કુતરા" જેવી તેની સાથે તેઓએ બુબ પાડી. કાર ચાલતી થઇ.

૧૫ મિનિટ બાદ ઈન્સ્પેક્ટર કહ્યું - નવેમ્બર તા. ૧૮ મીએ તેણે રસ્તાપર નાટો બાજાજ બાબ્યો. બા બતા તેણે જોયું કે ગોર બાજનો છોકરો બજાર મોંએ હતો અને તેને મારીનારી બધા પડ હતી તેણે કહેવામાં આવ્યું ૧ ગોરાનું દા-બા ગે હતું કે બજારમાં છોકરાએ ચર્ચે બાજેગો બાજનાં ઝીંદીઓ સામે પથરા ફેંકવા હતા, ૧ બાજ કરેલો હતો નેટલમાં બાજીસેક ઝીંદીઓ બાર બાંથી ટ્રામ નીકળી આવ્યા. જે બાજુમ તેની સાથે બાત કરી રહી હતો તેણે તેઓને ફેંકવા બધું ગોરથી તેઓ બાંત પડ બધા.

ઉલટ તપાસમાં કાબ્યું કે તે ઝીંદીઓ બાદુ બાહતો નહોતો. તેઓ પોતાની બનીના જે રસ્તાબજારોના સેવેમ તેણે પોતાના બા બનના રક્ષણની પ્રયત્ન નહોતો કર્યો.

રસ્તાબજારોમાં બજેલી પહેલી બજા કે જેમાં ઝીંદી પ્રસ બાબીયર હતા અને ઝીંદીઓની ફુકાનો લોબફાટ કરવાના ઇરાદો પ્રસાર થયા હતા તેમાં તેણે બાજાબ કરેલું જોવાનો તેણે ઇન્કાર કર્યો. પ્રસ ઝીંદીઓ સામે ચેપાર નહિ કરવાનો ઠરાવ કર્યો છે.

બા ગેરકારદેસર શું તમારી બાબી ધીરે બલાસ પ્રસ ગોરાએ ચેપાર બાબી કરવા બાંગતા ૧ ...લોબમાં તેટલી જોર બને બળા હતો ?

બાગનકુની સાથે તમારો કટલો વિસાપ છે ? —કુ બાબુતો નથી.

બા ૧૬ છે?—કદાચ હશે, પબ્બુ કું ૫૫૫ બા ૧૬ ચુકવી દઇ શકે ૧ અને બગણાજ ચુકવી દેવા ઇચ્છું પ્રું. ગોલ્ડમ્સ રોડમાં ગોર બીજા હિસ્સામ જેટે તે ૬૨ બાકરાઓએ કબજા કરતો જોવાનો કબજીક કબજા કર્યો.

પબ્બુ ગુજરાતિમાં સોવાતા બાદ બાજનો કેસ બબ્બે થયો અને બા બેકકાર્યોએ બારોપીને ઝાટી પુરવા માટે બરજીત કરવાનું કહ્યું હતું.

૩૨ બાના કે બજાને બાજીન કેમ પુરો થતા બાર ઝોડી મુકવામા બાવ્યા.

બીજો દિવસ

બચાવ પક્ષ તરફથી બાકી કરવામાં બજાવ્યું કે ગોરા છોકરાઓ તરફથી પથરા ફેંકવાના ઝોનાની કરિયાદ કરવામા પોલીસપર બબ્બામાં બાવ્યા પથરાં પબ્બુ ઝોર સારી કરનાર બતા. બેબ્બર બાબથી ગોરાઓ તરફથી તેને બબ્બા કરવામાં બાવ્યા હતા ત્યારે તેણે બા બા ઝીંદીઓને ગોરાઓ તરફથી કરવામાં બા બાવતા હતા ગોરાને બના ઝીંદીઓએ બાર્યો એ તેને બાજર નહોતો. તે ગોરા નહોતા બતા બાચાવારી મરજીતમાં બાવામાં બાવ્યા હતા બા હતો. પબ્બુ ઝીંદીઓ બજુબનો ઝોર બાજનારાઓ બાર બારવાના ઝીંદીઓનો કરાવ ... એ બાતનો તબ્બુ કબ્જાર કર્યો.

કેસ તા. ૬ બી સુધી મુલતવી રહી હતા.

જોહાનીસબર્ગ ઇન્ડિઅન સોશીયલ વેલફેર એસોસીએશન

જાતીય વેરઝેર પર મી. સ્ટટફર્ડ

જોહાનીસબર્ગ ઇન્ડિઅન સોશીયલ વેલફેર એસોસીએશનની ગુરૂવારે નવેમ્બર માસ. ૩૦ મીએ ગાંધીહાલ-દેશવાસી મંડળી સભામાં મુખ્ય પ્રધાન મી. આર. સ્ટટફર્ડે બોલવા કરવા મોની મોનાયથી આવી હતી કે દક્ષિણ આફ્રિકા અને જાતીય વેરઝેર પોષવાની કંઇ જરૂર છે. આ દેશમાં કેટલાક યોરોપીઅનો હાલની પ્રજા દશાથી મને પણજ દુઃખ થયું છે. દરેક મનુષ્યને પોતાની જાતીને માટે અભિમાન હોવા ની જરૂર છે પરંતુ બીજી જાતીઓ કે જેઓને પણ પોતાના આદર્શો અને પોતાનું જાતીય અભિમાન ધરાવવાના હક છે, તેઓની તરફ અસહિષ્ણુતા બતાવીને અને તેઓનો તુચ્છકાર કરીને એ અભિમાન બરાબર કરવું નહિ જોઇએ.

હમણાંજ દક્ષિણ આફ્રિકામાં અન્ય જાતીના લોકોને તુચ્છકાર કરવાની બાબત ઘણી પ્રબળ રહેલી જોવામાં આવે છે. આપણે બધા રાજ્ય જોઇએ કે ઉંચે બીજા પગે સંસ્કારીપણાના જાતારીને જ આપણે આ દેશમાં રહી શકાય.

બાકે ઘેરે મુખ્ય બાબ નકારા આને નકારાના પ્રશ્નો દૂર કરવાનો પ્રયત્ન કરવામાં જે બંને યુરોપિઅનવાળા બાબતોના સહકારની પ્રાર્થના પખ જાહેર હોય તો મુસ્કરા પ્રયાસને તેની ઊંચી વિશેષ જરૂર છે. હમણા કમજાતના વર્તણે મારાં કામને બળ નથી કર્યું

લોકોમાં આવી મનથી ઝટ નવી મનોવૃત્તિ નિર્માણ છે. લોકો એકબીજાને સાથે કામકાજ માગે છે. જોવા લોકોને આપણે ઈંડા પાડવા જોઇએ કે જેથી નકારના મંજાનો બોજો ઘણ બને.

આપણે તેની વ્યવહાર બાબતો વિચાર કરીએ અને બાતીઓને બાજ રહેવાનું છે અને એક મારા પાબળી રસ્તા બોજ છે કે જેઓ મહત્વ સામના દોષ તેમનાથી આપણે દૂર થઇ જવું મોકામાં નબળા પડ્યા છે ત્યારે આપણે તેઓને આપણે પોર નિભાવવા નથી, નહિંતાને દૂર રાખીને બીજો અને નકારના પ્રશ્નોને દૂર કરી શકીએ ...

નકારના પખ્યા બારો નારબો નક્કર્યા દોષ છે પરંતુ પોતાનું બનતોલાપણું ઉંચાઓ બુમારી દીધેલું છે તથા ... ન મહાન માગે છે, આપણ ઓકરાવારો સ્વદેવાનો લાગ નહિ લેવો કાદીએ તો અકલ આવી પડશે અને આપણા મંતાનો આપણી ગેરસમજીનાને માટે આપણને ધીક્કારશે."

ટ્રસ્ટીઓ અને કુલાવરથાનાં પેનશન

આર બાદ મી. સ્ટટફર્ડે સોશીયલ વેલફેર એસોસીએશનની પ્રવૃત્તિઓના વખાણ કર્યા અને જણાવ્યું "આપણે આપણા શહેરમાં પબ્લી કલીનીક સ્થાપની તેમાંથી અને તે માટે ગોરા-ઓને માટેજ નહિ પણ બીજા ઓરાઓ માટે પણ, દોવી જોઇએ

બીજા બારી વસતી જ ગંદકીકારની સ્થિતિ ના રહે છે તે જોવું છે. સરકાર અને જોહાનીસબર્ગ મ્યુનીસીપાલીટી એ ગંદકી નાબુદ કરવાને સહકારથી નાબુ સંખ્યા ગોઠવણો કરી રહી છે.

જોહાનીસબર્ગ સીટી કાઉન્સીલે ગંદકી દૂર કરવાનો નિશ્ચય કરેલો ... આને ... પ્રમાણ ... કીંદી ઉપર તેના ... મદદ કરશે. ... સાદેર ... ની ... ના ... ... સમગ્ર શહેરોમાં જોવામાં આવતી આ ગંદકીમય સ્થિતિને દૂર કરવાને મારાથી બનતું કરીશ.

કીંદીઓ માટે જોહાનીસબર્ગના પેનશનના સવાલ બાબત તેમણે કહ્યું કે આ પેનશનોના સંબંધમાં અમુક પ્રશ્નો તોફાન ચુકવ્યું છે

[નોંધ યુનીયન ગવર્નમેન્ટે પા. પ્રધાન અર્થે કીંદીઓના વહેંચવાને મંજુર કરેલા છે. જો. પરંતુના પેનશનના દેવતા આપાનો કામદારો કીંદીઓને રવાના આપવામાં નથી આવ્યું. ગા. ઇ. ઓ.]

ન્યુઝીલેન્ડના હિંદીઓ

રો. મણીદાસ નામે ઓકલેન્ડથી તા.૨૬ ઓક્ટોબરના લખેલા કાગળ લખ્યો હતો કે ગાંધીજીએ 'હરિજનબંધુ' ના પ્રસિદ્ધ કર્યો છેઃ

"જે પરીપદને માટે ... ઓકલેન્ડના આવે શ્રોને પુરી વર્ષ પહેલાં ન્યુ ઝીલેન્ડના જે મણીભાઇઓ ઉમંગને દેશ પાછા ફરતા હતા તેમના જોગે હું મળ્યો અને તેમણે મારી મુસાફરી વિષયની અને રવાનગ ... માટે ... ઘણા બધા પ્રયત્ન કર્યો. ઓસ્ટ્રેલીઆના શહેરો ... ના ફોર્મેટલ, પર્થ, એડીલેઇ, મેલબર્ન અને સીડની ... શહેરોમાં હિંદી આબાદીને મળવાનું મને આનંદ થયો. ઓસ્ટ્રેલીઅન સરકાર ની ગોરા રક્ષણવાદ મોકે ધોરીના નીતીમાંથી ... ... મની ઓમની મુસ્કેલીઓ ધીમે ધીમે મને જાતે કરી. પછીન કુંજરૂ, ... અને અમારી સાથે આવેલા ફીજના બે પ્રતીનીધી (અબાસુદીન અને અમલદાર) ... ઓસ્ટ્રેલીઆ જુદા જાતીય જોવાયા પછી સાથે અમારો સમય 1 કેપ ... ...

ન્યુ ઝીલેન્ડ આવતા જે હિંદીઓની સ્થિતી સહેજ સારી જોઇ. સુધરા વખતથી અહીંને વસેલા બાબુઓ અને તેમનાં બાળકોને બહાર શહેરીપણાના હક છે, પણ તેઓ પોતાનો વેપારધંધો બીલકુલ ... નહિ કરવા પોતાના પ્રકૃતિના કોમ નવા બાબુસને કે બીજા માણસોને લાવી ન શકે એવો પારો છે પરદેશીમાં આવનાર હીંદી મંડળોના સામાન્ય રીત પારણી બધા કોમો બનાવી આવે છે. પણ બહાર ન્યુઝીલેન્ડમાં તેમની ગેરહાજરી દેખાય આવે છે. અહીંના હીંદોના મોટા ભાગ સુરત અને નવસારીના ગુજરાતી અને પોડક પંજાબી છે. પંજાબીઓ દુધધારામણ કામ કરે છે, બધાં ગુજરાતીઓના ખાસ કોમર કારખાનાં છે કેટલા પેઢીયાનો ... રીઝર્વ પોકાર હિંદી વિદ્યાર્થીઓ મહાં ડાકટરી ... ...

કોમમાં સારામાં સારા પેઢી ડૉક્ટર બાબ ઓકલેન્ડના હિંદી વકીલાતીઓનો ખાસ કરીને બાબની બનતી કેળવણીને સવાલો પણ હતા ઓક બાબમાં દરેક પેઢરાત બાબ ચેરીઓકનામાં આકારે પણ બાબુઓ સભાનાં આવ્યા હતા. પેલી પ્રસની સ્વભાવમાં આવતા કુદરત બાબ ઉપદેશ રીતે બાબબ્ય આપવાને મને બાબ બોલાવ્યો હતો. અહીંસાનો જે સીદ્ધાંત ગાંધીબાપાને મુકરપો કરેલાણ કરેલું બાબ જગત હિંદુસ્તાન પાસે જોપકાર કરવાના આવશે તેનું બારી ... ... વિષયો કરેલું બેન ... સભાનો હતો. બાબ કહ્યું છે તમ વિનાસમાંથી ઉગરવાનો ... ... રહતા છે. મુક્તિને માટે બાબને ... ... નથી ... ... તે બાબનો સેગબંધનો બાબબા, સ્વભાવમા ... ... વિનોના બાબના ... ...

ફુરટ્રેકર્સનો ઇતિહાસ

(અમારી ગાડી)

ફુરટ્રેકર્સની ગાડીનું કામ સંપૂર્ણ થતાં ઘોડાની ખરીદી શરૂ થઈ. ઘોડા કાયદા અને કામ પરત્વેની જરૂર મુજબ. ગાડી દરેક ઘોડાને ખાવા નહોતી. ઓછા રક્ષણ અને ઘાસવાળા રક્ષણ માટે કંપનીએ કાયદા કરેલા જોઈએ. ૬૫ સુધી તો ઘોડા કાયદાઓ નહોતા. તેમ કાયદાનો અમલ કરનાર કોણ મળવા પામે પણ નહોતી ઘોડા આગેવાનોએ ઘણા પ્રયત્ન બાદબાકી ચલાવેલી કરી. એ મોટાઓએ કાયદા રચવાવાની દરકારજ પછી કાઢેલી. આમ ગાડી કેટલા પુરુષ હતા તે ચાર-પાંચ વધારવાના ઘોડાઓ. સવા ઘોડાઓના ના કેમ લાગવાઓ નહોતા. માણસોને જોગ તોગ કરી જોગા કરી દોડા ઊંટને સવા ચાર ગાડાનું. ત્રણ પરણની જરૂર હતી. રક્ષણ કરનારાં માણસ, તાર કબજો કરવાની સત્તા આપ સર્વેના હિત માટે જરૂર જબ્બાણ લેવા કાયદા બનાવવાની પણ સત્તા

જે પ્રથમ દાખલ કરવામાં આવ્યો તેનો સાર આ પ્રમાણે છે. ઈ. સ. ૧૮૨૮ ના ડીસેમ્બરની ૨૭ તારીખે સામાન્ય વહેવારના બધા હતા. આ આગેવાનોને પ્રજાહિત માટે વ્યવસ્થાપક મંડળ તરીકે ચૂંટી કાઢવા સામાન્ય

લખનાર શ્રી. પુરુષોત્તમ કેશવજી

(ભાગ ૩ જો)

મળવા જે કાયદા કાનૂન બનાવે તેનો પ્રબન્ધ સાથે માટે અમલ કરવાની તમને સત્તા આપવામાં આવી. આ આગેવાનોએ પ્રજાહિતપૂર્વક સર્વને કન્સાર આપવા માટે કસ્ટમહાઉસે કબુલાત આપી. અને હકથે આ આગેવાનોના કબ્જાકારો પાસ આપવાની બહુલક્ત આવી. આ આગેવાનોમાં ગોરીલ્સ પસંદગી પ્રમુખ નીમાયા અને ચેપ્ટનીકર સરકારનો સરકાર નીમાયેલ.

બોર લોકના રાજ્યનો આ પાયો છે રાજ્ય સત્તા કરે આમસમાયી નથી કિતરણી બધારે કોમનો દરેક જમ્બુ પોતાના રક્ષણ માટે, પોતાની ઉન્નતિ માટે અને પોતાના સ્વાર્થનો નહિ[illegible]મતિ માટે પોતાઓમાંથી સૂંદર કાઢેલા અવરથાપકોનો પોતાની સ્વતંત્રતાનો મોકો પોતે જાય આપે છે અને [illegible] કુટુંબના આપણ મરણની બહુલક્ત આપે [illegible] ત્યારે રાજ્ય સ્થાપાય છે. જો અવરથાપકો આતર વ્યવસ્થા નારે, પોલીસ, [illegible] પોસ, પાંચસુર, ગાડવાળ વગેરેની નીમણુંકો પ્રબન્ધિત માટે કરે છે અને ગાડવાના દુકાનો સામે રક્ષણ કરવા માટે પગારની પોલ[illegible] કરે છે

બોર લોકો બહુ અકુત હતા, કાયદાનો અભ્યાસ તેમને નહોતો. છતાં સ્વરાજ્ય સ્થાપવાની પ્રજાહ તેમનામાં હતી. એટલા માટે તેમણે તેની આવશ્યક કરી લીધી કોઈ પણ પ્રજા સ્વરાજ્ય આ પ્રમાણે જ સ્થાપી શકે. સ્વરાજ્ય આકાશપુષ્પોનો ઉપરનું નથી તેમજ માણસ બીરબલનાં નથી ને પ્રયાસથી આવવા જોઈએ ત્યારે તે તેનું દાન આપણને આપે.

બને બોઅર લોકોએ ગાડાબેલ પ્રોટેક્શન સામે રક્ષણ માટે વ્યવસ્થા કરેલા ગાડી. જ્યાં સુધી બે જ્યાં આજુબાજુ મુકામ કર્યા કરે ત્યાં સુધી બોઅર કુળોથી રહ્યા ન શકે એ માટે પોટગીટર અને મેરીત્સની સરદારી નીચે ૧૦૭ બોઅરવાર ફુરટ્રેકર અને આશરે ૫૦ બોલવા મળીને ગાડા-બેસતા ગાયથી ઉપર ચઢાઈ કરવા ઉપડી ગયા ૧૮૩૭ ના જાનેવારીમાં તેમની વચ્ચે સંપર્ક પછ. ગાડાબેસની સંખ્યા પણ મોટી હતી. પણ જાણવાળા બંદૂકવાળા સામે ન ઢકી શકયા. સેંકડો માણસોને મરેલા મુકી તેઓ આગળ ગયા પાછા તેઓ આવ્યાજ નહિ. આગળ ચાલતા તેમણે ઝુલેહ કરી આ સમાચાર અને ફુરટ્રેકર્સને આખું ટ્રાંસવાલ મળી ગયું પોટ-ગીટરે આ બાજ બોઅર વસાહતીને કલમાન કર્યા છે એમ જાહેર કર્યું. (અપૂર્ણ)

રાષ્ટ્રધ્વજની પ્રતિષ્ઠા

મારિત્ઝ 'સાત્યાગ્રહ' ના એક પત્ર લખ્યો રાષ્ટ્રધ્વજ પર દુકાનોમાં ને ઉદાપધા પ્રજા પર નીચ પ્રમાણે પ્રશ્ન :

આ પણ રાષ્ટ્રધ્વજની તા કરવાનાનો અને તેની સ્થાનના સારે અનેક જગ્યા વારંવાર રાષ્ટ્રધ્વજની આજકાલ પણીપાર જે પ્રકારે દુરપયોગ કરવામાં આવે છે અને જે રીતે હિન્દીને દાબવામાં તેનો કેફપયોગ કરવામાં આવે છે તે જાણવું મન ઘણું દુઃખ થયું છે રાષ્ટ્રધ્વજની પાછળ આપણી સાથી ગાંધી એકવાદ અહિંસાકર્મે પ્રગટ કરવાની અને ગરીબોને ન તેને જગાડ સુધી આ પાક રાષ્ટ્રીય ધ્વજ ન કેવળ [illegible] ઘણા ઘણા પણ દુઃખ કરી ચૂકેલા અહિંસા સંસ્થાઓનો પ્રતીક કરવાની આવેલી છે. પણ કબુલ કરવું જોઈએ કે જો આપણની દ્રષ્ટિએ કરી લેવામાં તો આજમાં આવે તો નિરાંતી ઉભેલા પ્રયત્નો—અને તે પણ ઉચ્ચતમ શુદ્ધ આદર્શ કોમ કે તેમ નહિ— ઘણા ઉપયોગ ગાયેલાજ કરવા બીજું ઉપરાંત આવે છે. એ ધ્વજ આજે જગતના બીજા એકતાના [illegible] નાનામોટા સૌ સમાજ કરવાજ બાબ કોમ કોમ કોમના સંસ્થાઓનું ઝાંખી [illegible] સ્વ તેમ નથી. કોઈનો આજ કબજો મુખ્યમાંથી [illegible] પણ કરવો બાપા એ બોલ લોકોએ તેના પ્રયાસનું પરિણામ જરૂ આપ્યું છે એમ કહી શકાય

બધા રાષ્ટ્રધ્વજ તો તે અહિંસાનું પ્રતીક હોય તો એની પાછળ નાનાની ભાવના હોવાની. ઘણા આવા ના કરણ ગાડાસમાના આકારો હોવા ન બધી [illegible] તોપો પણ સમાજમાં તો એક પણ માણસ તેનો સામા ઘણો હોય તો રાષ્ટ્રધ્વ [illegible] આ ન કરવાનું. આપી પડ્યા સમાજમાં બારકો ગાડવાની સભાઓમાં એકાદ બપક્તિના પોતાને પણ આવી રીતે માન આપવા તો રાષ્ટ્રધ્વજનો પ્રતિષ્ઠા મૂલ્ય પડતી નથી એ આપણને સમજાવવું જોઈએ. રાષ્ટ્રધ્વજની પ્રતિષ્ઠા [illegible] ને જ માનને આપણે કાવતા પ્રસંગોમાં કોઈ ઠેકાણે ઠીક ઠીક પ્રયત્નો આપણે નોને નીચે ઉતારીએ, આવા જો પ્રાંતના એકોને પણ પટરી બધારે ઘણા એકતામાં કે ઈતિહાસમાં પૂરા ગર્વના પાત્ર ન પરવારવા છતાં આપણે સંસ્થાઓના અને ગાડાસના સાધનોને પર તેનો કરકારીઓ.

બધા જો રાષ્ટ્રધ્વજ એ ફક્ત અહિંસાનું પ્રતીક નથી પણ તે તમામ કોમોનો અને તેના સ્વાતન્ત્ર્યનો [illegible] તો તેને સાર્વત્રિક સરકારમાં, મોંદિરો [illegible] સાર્વત્રિક સંમેલનોમાં કરવાનું જોઈએ. [illegible] પ્રસંગે [illegible] ધ્વજ ચઢાવવાજ જોઈએ અને ધ્વજની [illegible] છે તેમાં કોમના ગાડા કે બોઅરોનાં [illegible] અને અસ્તર [illegible] સાર્વત્રિક અને મહાસભા [illegible] વિધાનસભાના પાતાવરણ વચ્ચે તો હું સરકારી મકાનો કે મ્યુનીસીપલ કચેરીઓ [illegible] પણ જો ઘરમાં અહુમાનીય નહિ પણ એકલને રાષ્ટ્રધ્વજ સ્વીકારવામાં ન આવતો હોય તો રાષ્ટ્રધ્વજનો ન ફરકાવું. અલે નારી દુકાનને બારણે પણ બાપા ધ્વજો એક માણસ પણ વિરુદ્ધ બાપ નોંધવાનો દોષ હોય તેના વિરોધને માન આપવા ખાતર મારો આગ્રહ જાનો કરતાં હું ન આગ્રહપૂર્વક રાષ્ટ્રધ્વજ જો અહિંસા અને, નક્ષત્રનોજ પ્રતીક હોય તો આજ બોર માર્ગ ન

પત્ર લખનારને મારી પ્રામાણી શક્તિમાં ગને પોતાને ઠ તેના કરતા પણ બધારે વિશ્વાસ છે એમ જણાવું છે આમ છતાં હું પણ પૂ તે એટલા માટે નહિ કે દેશમાં હું મારા સમાનાયો અકસર પડેલોવાયના માણ પૂ બા તેવી અકસર પડશે એવું કહું હું માનું પૂ, પણ એટલાજ માટે કે આ લખું પૂ કે પત્ર લખનારની ચિંતાને હું ન અવગણું. તેણે રજુ કરેલી દલીલો તથા ઉદાહરણો સાચી છે. આપે લખ્યું છે તો પછી મારા સમાનાયની મહત્તા અકસર ઘોડ્ય રહ્યાં નહિ થાય એ બીકને બદલે હું મારી સંમતિનું સમાનાયુ પ્રમાણ કરતાં કેમ ગાડવું? મારે તેમ કેમ તો પણ મેં ઉપર્યુક્ત તે બધા આપણના રાષ્ટ્રધ્વજ પ્રસંગની મારી અભાનો એકકાર કરી એકવાર કરવાની ના આ નહ મળી એ માટે બાદ તો માણજ માનું પૂ.

રશિયાનો સરમુખત્યાર લેનીન

તેમના જીવનનો ટૂંક પરિચય

રશિયામાં સમાજવાદવાદી સત્તા સ્થાપન કરનારા રશિયન સમ્રાજ્ઞીર ગેનીનનાં જીવન અસિયનાં પુસ્તકો ઘણાખરા ઘણા જાદાર પડેલા શાબ્દમાં છે પોતાના રાષ્ટ્રના ઉત્કર્ષ આર્તિનો અદમ્ય આત્મવીર્યાસ, તે માટે રાજિદીવસના વીચાર-ઉચ્ચારમાં નીતરેલાં સાયુષ્ય, તુરંગવાસ, તથા ગ્રાણ જવા પર્યન્તનું જેમાંગ, અદમ્ય સંગઠન, અત્યુગ્ર ધૈર્ય, સ્વતંત્રી કે નંદિની પરવા ન કરતા પોતાને ધ્યેય લાગે તે કરવાની સિદ્ધતા તથા નારિસ્વતાની સાથેજ કર્મયોગિતા વગેરે ગુણોથી લેનીનનું ચરિત્ર ભારપૂર છે. કપરકાળ આત્મિકતા નહીં જતા તે ભોગી હતો. સાધો મજુરોને સુખી કરવા તેજ એ અધ્યાત્મિકનો ધર્મ હતો. રશિયનોએ મુર્તીપૂજા વિરુદ્ધ બંડ પોકાર્યું હતું છતાં આજે લેનીનની સમાધીને તેઓ મુર્તીની પેઠેજ પુજે છે.

બાલ્યકાળ

લેનીનનું બાળપણ સામાન્ય રીતે સુખમાજ વીતયું હતું. પણ તેના નિસ્પૃહ બુદ્ધિને રોયો પહેલેથી પકડેલ તેના બાપની સામે બાગવાદાર મુળ પાદરીએ માર્યો મુનિપુજકને મારવા બદલ પાદરીને જે આનંદ થયો તે જોઇને, કેવ કિશોરથી તેનો કાયમનો બંડ ઉઠી ગયા. અને એ જે ધર્મ વીરુદ્ધનું તેણે બંડ ઉડાવ્યું તે કાયમનું થયું. તેજ પ્રમાણે તેના બાપ એલેક્ઝાન્ડર કરતે, એનાર્કીસ્ટ ગપ્પી ઝારની સરકારે ફાંસીને માચડે લટકાવ્યા જોઇને તે ઝારની સત્તા સામે તેજ એનાર્કીસ્ટની સાથે પણ ઝઝુમ્યો. એનાર્કી ગમથી ઝારની કે મુડીવાદીઓની સત્તા જગા નહોતને ઘણા નવા ઓની તેની ખાત્રી થઇ હતી.

જીવનની શરૂઆત પહેલાં તેણે યુનીવર્સીટીમાં શીક્ષણ લીધું હતું અને તે પારાશારની બન્યો હતો તથા વકીલાત પણ કરી હતી. પણ તે કાઇ ચેહાડે વકીલ નહોતો. તેનું બાકી જીવન દલિત જનતાના ઉદ્ધાર તરફ લાગેલું હતું. તેની અસાધિ પણ એ વર્ગનો ઉદ્ધાર કેવી રીતે કરવાનો તે માટે માર્ગે, સમાજવાદનું ઐસા જુદું સાહિત્ય રચ્યું હતું. અને તેનો તેના અનુયાયી કર્યો હતો. પરન્તુ માત્ર ગ્રંથની પુસ્તકોના વિચારથી સમાજવાદને અવતારમા ઉતારી શકાય નહીં તેણે વૈચારાન્તર કરીને કામદાર વર્ગનું તથા બેકુબ વર્ગમાં ગાયવા માંડ્યું તથા તેમનું જીવન તપાસવા માંડ્યા. એટલે તે, મજુરવર્ગના રોજીંદા જીવનથી પુરેપુરો જાણીતો થયા હતો. રશિયાનો આખોય કેવા જેવો બાગવાળા ઉડ્યો હતો તોપણ એવા દરી દિશામા પ્રસરેલા દેશના બેકુબોમાં ક્રાન્તિનો પડઘા પાડવો ઘણી દુષ્કર છે એ તો તે સમજી ગયો હતો જ કરતા તે, કોઇ મોટા કારખાનામા સારુ એકત્ર થયેલા મજુરવર્ગ પાસેજ આ પડઘા પડાવી શકે એવી તેની ખાત્રી થઇ હતી અને તેથી કરીને જ ૧ વીસમા પહેલાં તે રાજ્યક્રાન્તિની પહેલી પાયરી ચણવાની ગોયે તેનો મુખ્ય સિદ્ધાન્ત નક્કી થયો હતો.

ક્રાન્તિનો ખુપો પ્રયત્ન

જીં રાજદ્રોહ પાયે ક્રાન્તિની ઉપાસના કરાય એવું પણ ઘણું દુષ્કર હતું તેનું જાકીપણું, વ્યવસ્થાપીનતા, દરિદ્રય, અજ્ઞાન એ બધું પરસ્પરાધીન પહોંચ્યું હતું. પણ તેનું સંગઠન બધુ મુઠીભરની 'શિક્ષકનુંજ' થવાનું એ ખુલ્લુ હતું. મુઠીભરે, રાજસત્તા ઉપર પણ રવારી કરેલી હોવાથી "ઇકાય સમ્રાજાય ફસાદ્ધા" એ ન્યાયે એ બધાને મુઠીમાં રેવાનુંજ આવ્યું. પણ રાજસત્તાની સામે નપકડા એટલે તો નીરું તર મુળા ઉપરની રોટી દેવા છે. લેનીન દેખ કે મળે તે રાજનેતા જોમ તેને તો એ કામમાં કોઇ વખો સુધી આનેક વપરા પડે છે. એવા પ્રસન્ન ઉપાદી દીને કરવા એનો અર્થ તો રાજસત્તાના બાકાર સામર્થને ખુલ્લુ આ ન્દાવન કરવા જેવું હતું. પોતાનું લાગ્યું એટલું પ્રગટ થયા વીના એ રીતે ખુલ્લું આવ્હાવન આપી શકાય નહીં એટલો પછી એ બધા પ્રસન્ન ત્યાંથી તો ખુબી રીતેજ કરવો પડે છે. તે માટે ગુપ્ત સંગઠનો, ગુપ્ત પત્રીકાઓ પત્રો, વેશાન્તર, નામ કે આયકારી ચહેરા ન કરતાં ગાજ ચોરાનો દેતુ પાર પાડવા માટે મનાયાં કાવે તેમ કરવું તથા દીક સમય તેમ ગાલવાની તૈયારી, આર્થિકાનો ખાસી પ્રીમાચ્યારી ગારવાનું છોડી દઇ આખામાં ગોઠવી જિંદગીનું ભોગ ક્રિયોકારતાની નિષ્ઠા ના ખપી આકરી કસોટીઓમાંથી કાંતિકારોને પસાર થવું પડે છે. કોઇ પણ રાજપ્રાન્તિનો ખેડીહાસ જુઓ તો તેમાં આ બધીજ પ્રકાર જણાશે આપણાજ હિંદુસ્તાનપોના નોનાંગોને પણ આ પાળો ગાર્ય રોપો કરવો પડેલો અને હજુ પણ કરવો પડશેજ.

બંડની પુર્વ તૈયારી

પરન્તુ લેનીનનું ધ્યેય, એ કેવળ રાજપ્રાન્તિ એટલુજ નહોતું આર્થિક સમાજરચનાને પાયે ગાકરાંપ્રાપ્તીર રચના તેને કરવાની હતી આ રાજપ્રાન્તિ કીરાય, કાયમી સત્તા આવી જાયકર હોવાથી એને સત્તા કાયમ આવ્યા પ્રાકોજ મુડીવાદીઓની કમર તોડી સકારી એમ માની તેણે રાજસત્તા પ્રયમ હાથમા લેવી પડી હતી. તેનીને પ્રયમ એ કામ કાજ પડ્યું તમા તેને તુરંગવાસ, દેશપાર, ફાંસીજ વગેરે બાબી શિક્ષાઓ વેગળવી પડી અને તેણે તેમાંથી પોતાના માર્ગ કાઢવો પણ પડ્યો. આર્થિક કારણોને લીધે મજુર વર્ગનો સપ બારેમાસ ચાલુજ રહેતો અને તે વર્ગે તેમનું સંગઠન કરવાનું તેમની સંગઠનશક્તિનું નજીકર તેમને સમજાવવું એ બધું નકકી કરેલું હતું. ફ્રાંસો-અમેરીકન યુદ્ધમા રશિયાનો પરાજય અમારી રાજસત્તા અસાધારણ હતી, એમ પણ ખુંચતું હતું. એ યુદ્ધમાં અટકાવ બાદ મનાયો બેકુબો ઉપર કર નાંખવામાં આવતો હતો. તેથી બેકુબ વર્ગ પણ ત્રાસી ગયો હતો અને બંડ કરવા તૈયાર થતો હતો. યુદ્ધ સમયે ઘણા બેકુબ-મજુર સૈનીકો યુદ્ધમા ગયા હતા. તેમને યુદ્ધભૂમિમાં અનાયાસેજ હથીયારી શિક્ષણ મળ્યું હતું એ રીતે બળવાની પુર્વ તયારી થઇ હતી.

આના દેશોની પેઠેજ અહીં પણ વર્ગવાંજ રાજકીય સુધારકોના મોટ ઉમતા આપીને દેવાયા વર્ગોને રાજ્ય રાખવાની યુક્તિ કરીજ હતી. તેથી તથા સંઘર્ષમાં તેમજ બંડમાં પડ્યા નહીં આવ્યાથી દેશમાં તેમજ ક્રાન્તિકારી પક્ષમાં પણ મતભેદ પડ્યો હતો લેનીન તમા તેના સાથીદારોના પત્રવ્યવહારમાં તેના તેમની સુધારકોજ તેમની સામે દીકાઓ થઇ હતી. એટલુજ નહીં પરન્તુ તેમણે તેને તેનાશીરી મુકી દેવી એવા દેશાવે પણ ગયા માંડ્યા ' મહાયુદ્ધના ના લેનીનની સામે એવો આક્ષેપ આવ્યો - તેણે જર્મનીના દેર પાસેથી સોનું પાયી છે

લેનીનનો વધ

પરન્તુ મહાયુદ્ધના સમયે લેનીનનું આગેવાનીપણું ખલ્યું, ૧૯૦૨ થી તે ૧૯૧૭ સુધીમાં તેણે જે તખમણો કરી તેનું ફળ તેને મળ્યું. જેમ આપરીશ પ્રજાએ યુદ્ધનો સમય સાધી સમને પોતાની ક્રાન્તિકારણ સફળ કરી લીધું તેજ પ્રમાણે રશિયાના નેતાઓએ પણ કર્યું. રશિયાનો પરાજય થવાથી રાજસત્તા તો ડીલી થઇ ગઇ હતી. યુદ્ધને બાદ પ્રબંધ પણ કરવોજ પડે છે એમ ધારીને બોલ્શેવીક સત્તા ઉપર આવવામાં આવતા હતા એટલે પાછી એવી પરીસ્થિતીમાં રશિયા દેશના થમ યુરોપીયન ભાગોના સ્વાર્થ બેકુબ મજુર વર્ગો ક્રાન્તિનું નીશાન કેવે ભેગાં નવાજ કરી ! તેમા પણ લેનીનના જેવો કર્ણધાર મળતાં પછી ક્રાન્તિને પથ પ્રાપ્ત થાય એ તો અનીવાર્ય હતું આને તે મુજબ થયા આવ્યો પણ ખરો.

પણ રાજસત્તા મળ્યા તે પછી તેને ટકાવવી એ પણ કઠીણ કામ છે અને તેનોજ આગેવાનપું ફલિતાર્થ જબ્બરજસ્ત આવે છે. એમાં લેનીનને પણ કષ્ટ પડેલું પહેલું મુરોપમાંનાં મુડીવાદી રાજ્યોને તથા બોલ્શેવીકોની અંદરની સાદાવ રણીને તેણે મુખ્યજ ગણો અપરાધી હતો એવા કારણ પ્રસંગે, તેને બાકર્ષનાં તખતો ચોરાસ વર્ષની રાખવા પડેલાં. ઉપરાંત તેણે બીજેન્દ્ર કરી હતી એવા તે બદલ તેનાર ઉપર અનેક આરોપો આવ્યા, છતા તે બધાનો સામનો કરીને તેણે સમાજ સત્તાવાદનું નાવ

સુરક્ષિતપણે છટ સ્થાને જાણે મૂકાયું અને કેદીનીનું ખરું ગણિત તેમાંથીજ પ્રકાશ આવ્યું.

ઘરના ચમીતી તથા તેની કિંમત

સમાજસ્તાની આંકણી કરતા લોકશાહી સ્વદેશોનો પુરસ્કાર કરવો એ કર્તવ્ય સમેજ અત્યંત-ધામ છે. તેને માટે જે "કોન્સ્ટીટયુશનલ એસેમ્બ્લી" નો હિંદુસ્તાનમાં ઘણા જ દાંડોરો પીટવામાં આવે છે તેનીજ સાધનાનું કોનીને અવલંબન કર્યું છે પણ તે એસેમ્બ્લી એ જ આંકણી કરી તે કુર્યાત્ તેના સામનાજ દેશોનીને એ કોન્સ્ટીટયુશનલ એસેમ્બ્લીના મતને બધા એકાકી ગાંધારીની પેઠે ફેંકી દીધો. વળી તેની પોતાની જ રમેશપણ કોઈકદીક પ્રકારી હતા તેની બહુમતીના કરારને પણ પણ ઘણા ફેંકી દીધો હતો. એ પદમાં કોનીનના ગાનનોજ પ્રભાવ ક્રમેલા પડતા હતા એમ નહીં બધી વખત તેની ગેરહાજરીને બહુમત રેપમીને સ્વતંત્રીન કરેલા ગમન કોણ વખત ન બહુમતીને માન પણ આપતા. ભલા એમ ન. વખત ન બહુમતીથી વિરુદ્ધ જતા ન કોનીનની ગેરાન્ટિમેટ સરકારે, પોતાના અધિકાર નીચેની ને એસેમ્બ્લી વિસર્જન કરી તે સરકારને, આ એસેમ્બ્લીનું વલણ કેમ ગમે ! સેનીને ઉલટું એમ દેખાવ્યું ન કોન્સ્ટીટયુશનલ એસેમ્બ્લીના પ્રમાણ ભારોભાર પડીને પોતે કરાવેલા ધર્મકર્મમાં અદ્રશ્યજ આવવા દેવી નહીં એનો આપ એવોજ થયો છે કે જીવીત સર્વ સત્તાધીશ અને સ્થિતપ્રજ્ઞ હતા એટલે તે કોઇથી ડરતા નહીં.

પત્નિવ્રતા પત્ની

કોનીનના ચારિત્રમાં તેની પત્નીના પત્ની કુપ્રકરણ તો છિદ્રોણ કર્યો પીના રહી શકાય નહીં. ન પરણવા તેની સહધર્મચારિણી હતી. કોનીન ફ્રેડરાર પક્ષ સેનીરીઓમાં ગયો ત્યાં કદરદારીના ગામમાં, ને કદરદાર ક્રમેલી કાંની-ગાવ ઓએ તેની સાથે મન ના કર્યુ. અને આવી જ એ કોનેડાના મુખદુઃખની તથા દર નકામાની સહભાગ થઇ. તે ઓને પોતાના એ પતીના વૈધવ્યપણની તથા વીધુરીયાવની સરખાવ ઓળખ પડી હતી અને તે તેના ઓ તેવાં સંકટમાં પણ આગેદાર રહી હતી. બાકી રીતે એ કોનેડાને મુખ જેવું બહુ -ગ્રામ નદીનું. તુરંગવાસ, દરદારી, દારિદ્ર, રોગ, દુષ્કાળ, અત્યિશ્રાન્ત શ્રમ એ બધું તેમને સહન કર્યું છતાં તે પતીનીવ અલૌકિક વીરપુષા આપ્યો બધું આનંદથી સહન કર્યું. એવી પત્નિવ્રતા સ્ત્રી તેને મળી એ તેનું અહોભાગ્ય હતું. તેના સંકટમય તથા કષ્ટમય જીવનમાં જે કાંઇ સુખની ઝાંખી થતી હોય તો તે કુપ્રકરણાના તરફથી હતી એવું તે પતીવના બોધુ હૃદયંગમ ચરીત્ર હતું. રમીમાની ભાનીમાં ભરાના ઓકેકનકાના નામની આ પણ એવીજ પતિવ્રતા પત્ની સત્ય ઇતીના ઇતીહાસમાં ઓળ ઓ રહેલો ભાગ્ય એ છે

'ગુજરાતી પંચ'

દક્ષિણ આફ્રિકાના ટુંક ખબરો

ઝેરાલ્ડ ઝોકરાને પા. ૧ ના દંડ

૧૧ મા આફ્રાદીઓના ગુદકારે ગાર્ડનાયક જે. એન. કુરી બાજના એક દોરીની નોકરી કરતા ગોરા ફેરીબાપર હુમલો કરવાના બદલ ૧૧ ઉમેશ દરાના રસ્ટનબર્ગની ગ્રેજ્યુરૂર કર્ટ ૧૭ વર્ષના એક ગોરા ઝોકરાને પા. ૧ ના દંડની બધવા ચાર દિવસની સખ્ત કેદની સજા કરી હતી. રસ્ટનબર્ગના ગોરાઓએ બધા કાળી દોરીઓ સાથે વેપાર નહિ કરવાની હીલીગણી મતિજાનો સવાલ કોઠેગા લાવવામા આવ્યો હતો. કુરીએ કહ્યું : તે રસ્તાપર રાહ જોતો પણ હતો નહલામા મોરેસ ઝોકરો તેનો પાસે આવ્યો અને "તે સાભળ્યું તુ નો કારવા માગે છો!" એમ કહી તેના મુક્કા મારવા મંડી પડયા. ઉલટ તપાસમા કુરીએ કબુલ કર્યું કે ઝોકરોના બધામા તેણે એવું કહ્યું હતું કે "બાબારા એક રાજદ્વારીજ રાહ જતા હુ, મારી સુઓ ! દોરીઓને હું શું ! નાખું છું." બાદ : હું દોરીની નોકરી કરે છું પણ પ્રમાણિકપણે મારી રોજ કમાણી કરું. આરોપી ઝોકરાએ ગુજારીના જબાબમા : કુરીએ બધા બાબાપર ગાળો બોલ્યા હુમલા કર્યા બાદ મારીજ તરફથી તે દોરીની નોકરી કરતા હતો એમ તેણે તેને ગુસ્સો ચઢયો બાદ તેણે કુરીને કહ્યું. કુરીએ તેને ધમકી બાદમા ઝોક પખત બજારે તે કુરીને મળ્યો ત્યારે તેના બાજુ કુરી તેને મારશે એટલે તેણે તેની પર હુમલો કર્યો. એ ઇન્કાર પા પી. બાદ હકીકત સબધ કરતા કહ્યું કે "કુરી દોરીની નોકરી કરતા હતા તેથી તેને ધમકી પડયા : કહેતા હતા બાદ કુરીએ દોરીઓને પગારદાર બાબત. પહતા ત્યારબાદ દીપસો દીવસ બાદ તે દોરીની નોકરી છોડના હતા એવો પખ્યાન બાદ જેકરાયા કે તેની બાદ હુમલા ... બાબી ... પા. ૧.

ધંધાદારીઓને લાયસન્સો લેવા નહિ પડે

૧૯૩૯ ની સાલથી આગળ મુનીસીપલમાં ધંધાદારીઓ લેવા કે દુકાનદારે, ગાડીવો, વિગેરેને લાયસન્સો લેવા નહિ પડે એ બાબતની સભ્યો પ્રોવિન્સ સરકારને અને મુનીસીપલ સરકાર વચ્ચે નક્કી થયેલા બાબતો થઇ ...

કરબનમાં ઉદ્યોગ અટકયો

... બાબત આગેવાની રેલ પર આવેલી મેટલ એક્સ્ટ્રેક્ટર કંપનીની ફેક્ટરીના મજુરોએ ગયા રાત્રે ૧૨ વાગે પગારો ચુકવવા જણાવ્યું હતું અને મકાનને આગ લાગવાથી દસ મેટીવો ઝબોર દીલ બાબા ગમ અને બાજાની અંકુશના મેલાગ તે પહેલાં ઝબનો પાણીનું મુકવામા મદ્ય ગયું. ૧૬૦૦૦ ની ગેરની બાબા ખત્મ કરી હતી જેના અદલા બાબતો સુધી નજરે પડતા હતા.

ફુલટાઇમના ચીમા

પ્રોવિન્સીયામાં મુખ્ય ... બાબતના ગીગાના ગીગાયમ બા ઉદ્યોગ ... ... કેપર ઘણાયો ગમ ગયો બાબા નહલાએ પબ્લ ગીગાં બાબા રાહતા નથી ગેલેગાલિસ્તાનો અને રસ્ટન બાબતો બહેનો ... ... પછી ફુલટાઇમ ગીગાની માગણીઓ પબ્લી ગેરપર પડ રહી હતી અને ગેલ્ડાનીલ્ડમાં ગેરી ગીવાન બાબત ઉદ્યોગોને પા. પા. ૨,૦૦,૦૦૦ ની ગેરપટીઓના ગીગા માટે બારણાંના બાબા હતી ગેમિનિ પબ્લી બહેની રસ્ટન બાબતો

વિવિધ વર્તમાન.

બહાદુર ચીનાઓ નમતા નથી

પ્રો. કેસર ફેલરેના પ્રાંત ગ્રાસીસ દેશદેને જે બાહ્યાદીમાની નદીના, તરતા, કાકાડે, નોંગશીમાગ અને ચીનના અન્ય પ્રાંતપ્રદેશોની મુસાકરત કરી રહ્યા પછી કરેલા તેઓનાપત્રના પ્રતિનિધીને આપેલી મુલાકાતમાં જણાવ્યું હતું કે "પ્રજા ના પુરાના, ચીની યા પુરૂષ તેમ પક્ષ એવા ચીનાને હું નહોતો માનો કે જેને પુરુષના ઉપરે વિજય મળવાની સંપૂર્ણ ખાત્રી ન હોય" મીસીસ ફેલરેને જણાવ્યું કે જાપાનીઓ સુસેક્ષ તે માટે પણાજ આતુર છે અને ચીન સરકારને અનેક રીતે સમાધાની માટે કહેણો મોકલે છે. ફેલરન પરત્વે પાછી તેઓ માનતા હતા કે ચીન હવે બાંધાસ થયું છે અને ચોક્કસ સુલેહનું કહેણ મોકલ્યું હતું. પણ એટલી ચોરત કુશ્રી હતી, કે જનરલ ચીયાંગ કાઇ શેકને સરકારે દાટી મુકેલા અને કુમ્યુનીસ્ટોની સળગાવેલ રાખી હેઠળ ચીનાઓ એ આ લાકણી નીરકારની કેવી રાખી ચીન તો દરેક દરેક બાબતોમા અને જોકરોમાંથી પણ ખોરાકી અને અનાજ તુના વાવેતરમા કેલ્યાકર્તાર મદદ કરે છે. ચીનની જોકરીઓને પુરૂષો લાગે સંપૂર્ણ સલામતા આપવામા આવતી છે. ચીનની સ્થળમાં મદદ આપવાની પોતાની અંગત જવાબદારી તેમને સંપૂર્ણ ભાન છે. સઘળી વાતમાં આ તેમનો પુરતા કાળની તકલીફ આપવામા આવે છે. પ્રત્યેક જોકરીને રાખવા વધારેમા રાખવામા આવે છે.

ફ્રાંસ–જરમનની વચ્ચે સુલેહના કરાર

ફ્રાંસ જરમની વચ્ચે સુલેહના કરારપર ગંગળવારે ડીસેમ્બર ૬ ના દિવસે હર પેરીસ રીબેંત ડ્રાપ અને જો બોનેટ સહી કરી હતી

ખાસરમંત્રીઓપર ઉંદાકીનો પ્રતિબંધ

રોમથી ફ્રેંકર જણાવે છે કે ગયા સોમવારે મદાલીની સરકારે તરફથી ફરમાન બહાર પડયું છે જેથી આપના પત્રના અનુચ્છેદોની તા. ૬ કીથી ફાસીસ્ટ પ્રચારકોથી ફરજંદી પત્રોમાં પત્રો અને ઓજન્સીઓના બાતમીપત્રો તરીકે કામ નહિ કરી શકાય આથી પરદેશી પત્રોમાં પત્રો અને ઓજન્સીઓની પ્રતિનિધિઓ પણાજ અટકા જવાબ અને બાતમી માટે સરકારી બાતમીઓ પરજ આધાર રાખવો પડશે એવો મોટો અપ રહે છે.

જર્મનીમાં પાદરીઓપર ધમકો જર્મન બુદ્ધિમ

બર્લિનમાં જર્મનીમાં જાત જાતના પ્રતિબંધો મુકાતા જાય છે. ગયા અઠવાડીયાની આખરીમાં તેઓની ઓફીસોમાં પર પ્રતિબંધ મુકવામા કરવામાં આવ્યા છે. તેઓથી બાતમ પ્રકાશો, બ્યુરોમાંથી, પ્રદર્શનોના સરકારોમા, ચોરી સળગાવેલા દોષોમાં કે જાહેરાતો વગેરેમા પ્રવેશ નહિ કરી શકાય તેઓથી ખોટરકાર કે ખોટર સાહેબથી સલાહી વાત વગેરે બાબતો તો પોલીસના લેવા વિના જાહીરાતના અમુક મુખ્ય કરતાઓપર આવી પણ નહિ શકાય બીજો એક હુકમ એવો નીકળ્યો થયો ... નહુદર પુરુષો અને બીજોઓએ કરજદાર પીળા બીલ્લા લગાડવા પડશે ... જેથી તેઓ યહુદી છે એમ તુરત ઓળખાઈ આવે. આ ફરમાન ના અનેક બાબતોના હુકમો તેઓપર વર્તી રહ્યા છે.

જેરૂસલેમમાં અમીર અબદુલ્લા

ટ્રાંસજોરડેનીઆના અમીર અબદુલ્લા ગયા શુક્રવારે જેનીરટાઇન બાતના બોર્ડીંગ ખાતે કરાવ-વામાં આવેલા જેરૂસલેમ ગયા હતા. તેમની મુલાકાત પબ્લિક બાતમી રાખવામા આવી હતી અને આખારનુ સંરક્ષણ કરવાને બોર્ડીંગ સ્કુલને બાહ્ય પ્રદેશ રાખી હતી એમ જેરૂસલેમથી એક તારીખો જણાવે છે.

મહાત્મા રોબર્ટસરોપની ૧૧૦ મી જયંતિ

આ વરસે મહાત્મા રોબર્ટસરોપની ૧૧૦ મી જયંતિ ઉજવે છે. ઇંગ્લાંડના પ્રજાજનોએ તેમનાં ૧૦ લાખ પુસ્તકો પ્રસિદ્ધ કરવામાં આવી છે. ઉદ્દેશ પછી તેમનાં પુસ્તકોની વેચાણ સંખ્યા ૧ કરોડ ૫૦ લાખની થઇ છે જે માટે ના સમયના રહીયા કરતા જણાવી છે. તેમની ગયા નવલકથાઓપરનાં નાટકો કાયમ ભજવાયા કરે છે

સર અજેન્દ્રનાથ સીલનું અવસાન

સર અજેન્દ્રનાથ સીલ તબીબિ મારારાજ્યની અને કલાપ્રીકારનું ગયા રવીવારે કલકત્તામાં અવસાન થયાના દરે લંડનથી ખબર આપ્યા છે. સર અજેન્દ્રનાથ સીલનો જન્મ ૧૮૬૪ ના સપ્ટેમ્બરમાં થયો હતો ૧૯૨૦–૨૩ સુધી મહારાજ યુનીવર્સીટીના વાઇસ ચાન્સેલર હતા અને કલકત્તા યુનીવર્સીટી નેગ્રજ બીજી કેળવણીની બેરયાઓમાં માર્ગ દોરવણી હતા. તેઓ કેળવણી કર ઉપરાંત બીજા પુસ્તકોના કર્તા પણ હતા

જપાન વિષે પાંચ પ્રશ્નો

[જપાન વિષે પાંચ પ્રશ્નોના કેટલાક જાણકારોએ આપેલા ઉત્તર 'ડાયરી ના રીપોર્ટસ્ની અંકમાંથી તૈયારીમાં છીએ. —બા.]

પ્રશ્ન ૧ : છેલ્લાના દરેક મુલ્કની નીતિ જપાન પ્રત્યેની ચડતી પડતી આવી રહે છે એનું કારણ શું ?

પ્રશ્ન ૨ : જપાનના વ્યાપારીઓ વિષે આપ તો શો મત ધરાવો છો ? એમની પાસેથી દીકરા વ્યાપારીઓએ કંઈ શીખવા જેવું ખરું ?

પ્રશ્ન ૩ : જપાન આજે દરેક દિશામાં પ્રગતિ કરી રહ્યું છે એનું શું કારણ ?

પ્રશ્ન ૪ : જપાનનું કુટુંબજીવન આપને કેવું લાગ્યું ?

પ્રશ્ન ૫ : સામાન્ય રીતે હિંદીઓ તરફ જપાનીઓના દિલમાં શીલાસ કેવું હોય છે ?

ઉત્તર ૧.

એનું કારણ એ છે કે એ દેશનાં માણસો એમ સમજે છે કે આપે જે કામ કરીએ છીએ એ દેશને બહુજ ઉપયોગી છે. જેની દ્રષ્ટિ બાજ દેશ તરફ જ છે એવાં ... માણસો દેશને દ્રષ્ટિ બગાડ રાજકીનજર બહુ ભાગ કરે છે. બીજું એક કારણ એ છે ... જપાનીઓ કામ કરનારા માણસ ... તેઓ બાજીમ ધોરણ મોટું ... ધરાવે છે કે એ ગરીબોમા ગરીબ રીતે કામ કરી શકે છે. એક મોબાઇલ-બાજુને વરસોમા સારી કાબેલ ના ... ના ... ખરે ... બાજ પોલીસો જ ... એવામાં ચાલે છે. બાજીમ વસ્તુ ઉદ્યોગ"ધંધાનું કારણ એ છે કે જપાનીઓમાં બાજ ... ગળીતું પાણી અને મુલાકાતો ... પરીપાર આખો પ્રશ્નને જોવે છે. રમતો બાબે બાજ એની સાધનોનો બાબે બાજ રીતે ... બાજ નામનોજ ઉદ્યોગો એ સોદા બહુ સસ્તામાં કરી શકે છે. આ ઉપરાંત લોકો બાજુસોને સમજવા બહુ જ ... એક બાજુવર આપણે ... ઓ ... ભણતો ... એનો ... બાજ ... એટલે કે બાજમાં ... ... પણ સુરતી નથી. આપણા ... ... ભાજુ ... ... બાજ ... ...

ના પુત્ર, પત્નીનો ત્રાસ્યો ગયો નહિ. આ બે સજ્જો પર કપૂ ચલાવે

ઉત્તર : ૨

કાપાનીસ દુકાનદારીઓ પાસે બીજું ન શીખવા જેવું અને માનવું નહિ. જેટલી વાર હીંદી વ્યાપારીઓમાં છે એટલી બીજે એશકાયમાં નથી. ફક્ત અદેનનું બંદર કાપડીયા દ્વારાજ તેઓ આગળ વધી શકયા છે કારણકે એમની પાસેથી શીખવા જેવું છે.

ઉત્તર : ૩

એકેના, કરકસર અને મહેનત સાથે એકજ ધ્યાનના કે દેશને કેમ ફાયદો આપવો એજ દાનત એમની પ્રવૃત્તિનું મુખ્ય કારણ એ છે. એ લોકોએ સાથે આવીને કેમ કામ કરવું એ બરા-

બર જાણવા જેવું છે અને સંપશક્તિ અજબ કીમતી ખાસડી.

ઉત્તર : ૪

કુટુંબ જીવન બહુજ સારૂ. કુટુંબની બાબતમાં એશિયાવાસીઓમાં જે પ્રાચિન મજબુતી એ આજે જોવામાં છે. પણ બીજે પોતાના ઉપયોગની એ વસ્તુ તરીકે જુએ છે. ધર્મથી તરીકે નહિ. આપણના તરીકે નહિ પણ બીજે દાનત સાથે નોકરથી જેવી જુએ છે. બન્ને બી વિષે બહુજ ખોટા છે.

ઉત્તર : ૫

બાબ પુરતી માહિતી છે. બાકી તો કે સંપર્ક ઓછો રાખવો એજ સારૂ છે.

ખબરો

ના. બાલ્કમ બોર્ડે નવેમ્બર ના [illegible] પોતાનો ૨૬ મો જન્મ દીવસ પોતાના દીકરા પાસે ઉજવ્યો. [illegible] નું જાહેરાત કરી હતી.

* * *

ના. હીંદી બરકારને લગતા દીસેમ્બર માસના બીજા રવીવારે હીંદમાંનો હીંદી દર્યાઓ જહાજ ઉપરનો [illegible] ની જહાજ ઉપરથી પણ બીજાની આવક આઠ કરવાની બોલ આપવા [illegible] પણ પ્રસાર આવા પણ લાગવાની યુક્ત હતી.

* * *

બેંગલોર, મૈસુર અને મદ્રાસના ઉદ્યોગ ખાતા [illegible] ના સરવીસ સીલ્કસુતરીના ઉદ્યોગ વિષે [illegible] કાપડી તેજાજ પ્રધાનપદેના બે કુંપનીના નામ ની જાહેરાત આપી. બાકીના બાકીઓએ પણ [illegible] ના ઉદ્યોગ નીચે તેમના પોતાની નામ કરવાની પરવાનગી કરવા માટે અરજ કરી [illegible] પ્રસાર નામના બહાદુરના [illegible] ખાસની ફરજ કરી બતાવ્યા છે.

* * *

મુબઇમાં ચાલુ વરસના નેશનલ શીબર [illegible] દેશ દેશના બીજાની પાર્ટીએ બહેર ગામના. આ બહાર ના રવાનગ પ્રમુખ તરીકે બહેર [illegible] ની વરણી થઇ છે.

* * *

મદ્રાસ સરકારે ઓ કરીઓના [illegible] માટે બાંધવા રાખવા કરાવ્યું છે.

* * *

બારબરના મોટા પાયા પર ઓદ્યોગ [illegible] દેશ કારખાની બાબતોના મહાકાળાધારી [illegible] કે. ચંદુલાલ દેસાઇએ પોતાના કરી કે આ ટોરપીટસ માટે કુલ્લા કરવામાં આવ્યા [illegible] મુબઇ આવ્યા છે. [illegible] ટોરપીટસ બાકીના [illegible] ૨૫૬૦૦ ના પત્ર આપશે.

* * *

શેઠ પુરૂષોત્તમદાસ ઠાકોરદાસ ઝવેરીના પ્રમોદા ભાવેલી જગાના પર ઓ—ઠોપીટસ માટે પ્રસ્તુતી પ્રમ બાપવા માટે કેપ્ટન વીરજલાલ [illegible] ૨૦૦૦૦ નું દાન કર્યું છે.

* * *

દીલ્હીના [illegible] ઉપજાતી ઓ ગારત ના દરેક વીભાગ પોતાના માંગે બી અભ્યાસ ની પરીક્ષાનું કે વર્ષની પુરાણ પણ દીલ્હીમાં આવવા [illegible] કે સરકાર પણ પરીક્ષા 'ગુજરાત ઇ.ઇ. 'હીંદુસ્તાન,' 'સાપ્તાહીક,' 'ઠાકોરીલા,' ઉપરાંત [illegible] ચલેરે બનાવ્યા પોતાના બાબ કર્યું નવું [illegible] સરકારની પરવાનગી [illegible] ની [illegible] ની [illegible] ની

જપ્ત થયેલી જમીનો

વાંકાનેરી તાલુકાના બાળવા ગામની ગયેલી ખેડુતોની સભામાં સરદાર પટેલે કરેલાં પ્રવચન દરમ્યાન જણાવ્યું હતું :

"આજે ખેડુતોના સાંત્વના ઠરાવના કુમળા આંસુ આવ્યા છે, એ જમીનને ખુશ કરી ગયા છે. આજે રાજનું વચન દીધું છે. દેશની પ્રતિજ્ઞા સફળ થઇ છે તે પ્રભુએ આપણી દેહ રાખી છે, મેં અગાઉ અનેક વખત બેહુનભાઇઓને ખાત્રી આપી હતી કે તમારી જમીનો તમારે હવાલે કરીશું. કોઇને પણ વધવાની નથી. જે જમીનો જ્યાં હતી ત્યાં ત્યારથી ઢોકરી પાછી આપવાની છે ને જે કોઇ રાખશે તેને તે પાછી આપવાજ પડવાની છે. તે વખતે બહુ ઘોડાઓ પાત પાની હતા પણ એ વચન તે દીધ તરફથી—આપણા દેશ તરફથી આપ્યું હતું. અને આજે આપણે જોઇએ કે દેશની એ જે આપ્યું હતી તે તે રહ્યું છે જે દેશભક્ત ખેડુતોએ દેશનો સાદ સાંભળીને માનુકુમાની સ્વતંત્રતાના વતમાં ઝંપલાવ્યું તે પોતાનો પ્રાણ-સમો જમીનો દેશને ચરણે ધરી દીધી તેમના આત્મારામ પાછી કહરદાનીનું એ દેશ તરફનું વચન હતું તે તે સાચું પડ્યું છે, અને આપણું માન અને દેશનું ગૌરવ રહ્યું છે. વીર સત્યાગ્રહીઓ ની એ જમીનો પાછી પાડનારાઓએ બહાદુરીથી તે તમારા કર્યા, તે તેમને આખરે ઝંઝવા પડ્યા છે. દેશને અણીને વખતે દગો દેવાના અને રાષ્ટ્ર પ્રત્યે બેવફાદારના એવા કૃત્યો કરવા માટ પરવાનુ પડશે." સરદારના પ્રેરક અને સચોટ ભાષણો એટલી છાપ પડી હતી કે સરકાર તાબેની જપ્ત જમીનોવાળા ગણોતીયાઓ તરફાળ એ જમીનોનો વસ્ત્ર કરવતે કબજો સોંપી દેવા લાંબે લાંબ કબુલ થયા હતા જે પછી સરદારે તેમજ શ્રી મનેષલાલ દેસાઇએ ૨ વર્ષ પછી એ જપ્ત જમીનોવાળા એતરોમાં પદસંચાર કર્યો હતો, તેના પાકે તપાસી તેમા હતા અને સરદાર સાહેબ એ પાકમાંથી જે પકતર જમીનો તેમજ મીલકતો ખરીદતી દીધાનું જણાવ્યું હતું તે પણ જોઇ હતી.

રાજકોટમાં અરાજકતા

વઢવાણ રાજ્ય પ્રજામંડળના બાહરથી અધિવેશનને પ્રમુખપદેથી કરેલા ઉપસંહાર દરમ્યાન રાજકોટની પરીસ્થીતી અંગે ઉલ્લેખ કરતાં સરદારે જણાવ્યું હતું કે "હાલ તો ત્યાં દીવાન અને ઠાકોર વચ્ચે ચાલી રહેલી તાળાતાળીને લીધે અરાજકતા વ્યાપી રહી છે. મેરા દીવસની નોટીસ પછી પણ જે હાલની પરીસ્થીતી ચાલુ રહેશે તો રાજકોટના લોકોને ભેગા પોતાનાંજ ઘરમાં ચોર ડાકોર ચુંટી કાઢવાની મુખ્ય મારી પ્રજાને ૧૫ દીવસ ચાલવાનો ઉપવાસ કરવો પડે તો પણ તે કરવા તૈયાર છે. પણ સરકારે જણાવ્યું હતું કે:—"ધારીશું તો દરબારી રાજ્યની આબરૂ જાય છે. માટે તો દેશી રાજ્યોને પ્રજા પોતપોતાના રાજા સામે પડતું નીરાકરણ જરૂર કરી લે."

અધિકને જવાબદાર શાસન

ભોપાલના મોજીત સામા સાહેબ તેમની ૫૦ વર્ષની નીમણુંકને ઉજવે ઉદેશ બહાર પાડીને ભોપાલની પ્રજાને જવાબદાર શાસન આપવાની જાહેરાત કરી છે. નજીકના ભવિષ્યમાં જણાવ્યું છે કે, અમને સંપુર્ણ ખાત્રી થઇ છે કે આગારી ભોપાલની પ્રજાને જવાબદાર તંત્ર આપવાનો તેજ તેમનો તે માટે યોગ્ય આપવાનો સમય આવી ગયો છે. આગળ એમ પણ જાહેર છે કે પ્રધાનોના જાહુલાલ અને દરેક ખાતાનું ખોસ્તાસ્તન આપણી પ્રજાના બનુકુળ નથી માટે સૈમ્રાઓએ ઉનરી આનોલી માજ પ્રધાનના ... સાલ્યાનો પ્રશ્ન જરૂરી છે.

ચરોદરા રાજ્ય

રાજ્યની આજ્ઞાપત્રિકામાં એવો ... કરવામાં આવ્યો છે કે રાજ્યના બોજાનો રાજદ્રોહ, સામાજીક, બાબતો કરવે કૈસેમાં બાલ્યાવસ્થા અને અશક્તોનું કુર કરવા ... કરવું તેબધી સુચનાઓ બહાર પ્રજાએ બે બાલવા મે. બાબાસાહેબને સખી મોકલવી.

કચ્છી કાઠિયા પરિષદ

બોલબાલા બાદ માંડવી ... મીટિંગે સાજની અનુકુળતા સાથેના પ્રમુખપદે ગયેલી કચ્છી કાઠિયા પરિષદે ૫ ઠરાવોના ... પસાર કર્યા. બીજાને ધર્મ બીજાસ્ત સુધારણા અને બીજાસ્ત સુધારાના બેવડી વાર બીજાવા ... બીજા બી પરણાવા સાથેના બીજાના ઠરાવ આપવા હતા ઠરાવના અમલવારીના આપ્યું હતું ... દેશયાત્રાના બીજામા ઓજાને પારચાયબોના ... પુરતા નથી. ... વધારે પુરવેરાના ... તેજ જોઇએ.

હિંદની પરરાજ્ય નીતી પર હિંદુ મહાસભાના પ્રમુખ

પુના ખાતે 'હિંદની પરરાજ્ય નીતિ' સંબંધી ભાષણ કરતાં બાબારાવ ... હિંદુ મહાસભાના પ્રમુખ ... સાવરકરે જણાવ્યું હતું કે હિંદની રાજકારણની ... પ્રત્યે સહાનુભૂતી બતાવે છે ... તેનો બીજ છે એ ... પ્રત્યે તીરસ્કાર બતાવે છે ... તેની દુરબળ ... અને ... બીજાઓની ... કરવી નથી ... તરફ ... લાદવા ... રાખશે.

મધ્યનિષેધનું સફળ કાર્ય

... સરકારે મધ્યનિષેધ માટે જે ... કર્યું હતું ... માટે ... આ પ્રદેશના ... પ્રજાએ ... કર્યો હતો ... ... વાન તેમને ... છે. ... સરકારે જણાવ્યું હતું કે:—"બીહારમાં ... રાજ્યની આવક ... માં આવું ... માટે ... દેશી રાજ્યોને ... પોતપોતાના રાજ્ય ... નીરાકરણ જરૂર કરી લે."

ડોકટર કસ્તુરબા ઇજીનિઅર્સ

મુબઇના ... ... ડોકટર કસ્તુરબા ઇજીનિઅર્સ એસો. ... એગ. પા. ... ના પ્રમુખ પદે ... ...

ખબરપત્રો

શ્રી. ફાંસવાલ હિંદુ સેવા સમાજ

જોહાનીસબર્ગથી તા. ૩૦મીએપ્રિલ પોસ્ટે ખબર મળ્યા છે કે ફ્રાંસવાલ હિંદુ સેવા સમાજની પાર્લામેંટ ભરાઈ સભા તા. ૪–૧૨–૩૮ ને રોજે ટ્રેઇલ રોડમાં થી. નાથુભાઇ મોતીરામ માંકી ના પ્રમુખપણા હેઠળ મળી હતી. ઇશ્વર સ્તુતિ બાદ સમાજની ગત સાલની સેવાઓની મીનીટ વાંચવા માં આવી હતી અને મંજુર થઇ. નવા સેવકોની ચૂંટણી કરવામાં આવી હતી. બાદ સમાજ ના બંધારણ તરફથી સમાજની હિસાબ અને વિદ્યાલયના બંધો તરફથી વિદ્યાલયનો હિસાબ અને દેવાદાર રજુ કરવામાં આવ્યો હતો. ટ્રસ્ટી-મેનેજરીઅમના બંધારણની તરફથી ટ્રસ્ટીમેનેજરીઅમ નો હિસાબ અને હિસાબ રજુ કરવામાં આવ્યો હતા. બન્ને પત્રક પુર્વ મળતાં સમાજનું પ્રમુખસ્થાન થી. લક્ષ્મીભાઇ દલાઇએ લીધું હતું બાદ નીચે પ્રમાણે આવતા વર્ષ માટેની ચુંટણી કરવામાં આવી હતી :

માનનીય પ્રમુખ : ઝવેરીભાઇ અદાલજી પારીદાર, પ્રમુખ : ચત્રભુજભાઇ મગનભાઇ પટેલ, ઉપપ્રમુખો નાથુભાઇ મોતીરામ માંકી, મુળજીભાઇ નથ્થુભાઇ મારવર, રાવજીભાઇ ત્રીભુવનદાસ પટેલ, ડી. સુ. મોકી, મનુ મંગાદિન, પરશોતમ ખોજાભાઇ, બાપુભાઇ એમ દેસાઇ, રમણીકભાઇ કપીલ, નાથુભાઇ નાગાભાઇ; મંત્રીઓ : ડેક જી. પારેખ અને પાખારકર મોતીશ્વર જેસી; સહાયક મંત્રીઓ : ભોઠુભાઇ કાળાભાઇ અને મોતીરામ વલ્લભરામ; ખજાનચીઓ મોકસભાઇ નારણજી અને લક્ષ્મીભાઇ ચુકાભાઇ દેસાઇ; ઓડીટરો : જવરભાઇ નાનાભાઇ પટેલ, અને રીક્ષાભાઇ લક્ષ્મીભાઇ દેસાઇ; લાયબ્રેરીયન: દયાળભાઇ બાબાભાઇ પટેલ: કમીટી : મોતીભાઇ નાનાભાઇ માંકી, રણછોડભાઇ નારણજી, કાળાભાઇ નારણજી, જમનાદાસ અંબારામ, બાબાભાઇ કાલજી પટેલ, એસ. બી મોદ, મણીભાઇ લાખાભાઇ પટેલ, મગનભાઇ કાલરેભાઇ પટેલ, વલ્લભભાઇ મોભાભાઇ પટેલ, મુળજીભાઇ કલ્યાણજી, ત્રીકમભાઇ ભાખાભાઇ, રતનજી ખુશાલભાઇ, કાળાભાઇ પોતાભાઇ ચૌધરી, ડી. વકર, મુખાભાઇ પટેલ મોલમ, પનજીભાઇ ખાબાભાઇ, મોભાભાઇ ગોવિંદ, નરસિંહભાઇ ખુશાલભાઇ, મગનભાઇ બાપુભાઇ. ત્રીભુવન કાળા, નાથુભાઇ મેનજ

ઇસ્ટ લંડન હિંદુ સોસાયટી

ઇસ્ટ લંડન હીંદુ સોસાયટી તરફથી રકમ માટે મળેલા કાગળો બંધારણના બાકીઓ તરફથી રકમો આવેલી:

આગલા અંકનો સરવાળો પા ૩૪–૧૬–૯. નાથુભાઇ વાગજ પા ૧–૧–૩, રોકડામાં બાલુ પા. ૨–૧–૩, નાથુભાઇ ઠીતા પા ૨–૫–૩, ખાબાભાઇ હાર પા. ૧–૧–૩, કરિયાભ દેવા પા ૧–૧–૩, કાનજીભાઇ ઝવા પા. ૧૧–૩, બાબાભાઇ કુવરજી પી. ૧૫–૩, નીબાભાઇ કેવાભાઇ પા ૧–૧–૩, પરબાભાઇ ગોવળ પી. ૧૦–૩, બગનભાઇ ૦ પુબાભ ૧૧–૩, સુધા બાર્ડ બાપ, પા ૧–૧–૩ ભકાભાઇ કોરા પા ૧–૧–૩, ઉમાભાઇ બાબા પા ૧–૩, પનજીભાઇભાઇ બાબા પા ૧–૧–૩, પ્રબાભાઇ કોરા પા. ૧–૧–૩, ખગનભાઇ બી પટેલ પા ૨–૨–૩, નકમ કબા. હોરાભાઇ પા ૧–૩–૩, બાબાભાઇ નીકમ પા ૧–૩, મુબાભાઇ પરાગ, પા. ૧–૧–૩, ટી. મુન્ગેસ્ટ ઓફ ૦ પા ૧–૩–૩, કુલ પા. ૪૮–૧૬–૩ (બાકી)

ભારત સભાજ (ઇન્ડિયન્સોસાયટી)

સમાજના સેક્રેટરી મધ્યે જણાવે છે કે, તા. તા. ૨૭–૧૧–૩૮ ના રોજ રાત્રે સાડ પાંચે ભારત સભાજ પેદ મંદિરના મકાનમાં બાલ સભા ફ્રાંસવાલના વસતા હીંદુ બાઇઓ...

નોટીસ

મદરેસા અલ્જુમન ઇસ્લામ ઓફ પોલ્સવટ

આ નોટીસથી સર્વે પોલ્સવટવાસીઓને ખબર કરવામાં આવે છે કે, કેપથી સંસ્થાની અને તેને લગતા જુદા જુદા ખાતાઓની ચાર્જિંગ મંજારવામાં તા. ૨૫ ડીસેમ્બર ૧૯૩૮ ના સપારના ૬ઠે વાગે પારીદાર ઠેકાલ, દરેસ રોડ, ફ્રોકસપર્ન. જોહાનીસબર્ગ મુકામે બોલાવી, જે વખતે સર્વે પોલ્સવટવાસી ભાઇઓ પધારવા મહેરબાની કરશો.

કાર્યક્રમ: (૧) પ્રાર્થના. (૨) નવી ચુંટણી, (૩) સામાન્ય વિષયો;

ઇસ્માઇલ સુલેમન સાલુજા.
મુસા ઇબ્રાહીમ જેવાત,
ઓનરરી સેક્રેટરીઓ.

ગેર મેંબરોના કાળામાં કામ કરી બાકરત સમાજ ને પોતાનું સભ્યપણું બનાવવું જ તે માટે ... કામ કરનારાઓની પ્રબન્ધક માંમ આવારે ... તે સિવાય કે બાર મહીના કોમ્યુટેશનને મેમ્બર બાબા ગોબના ૨૦-૩ કરવી, બાકરબાબ, ટી. કે. પટેલ, નાથુભાઇ (માસ્ટર બાયસ્કોપવાળા), એ. બાર પટેલ ટી. પી કરજી, એમ બાબા પટેલ, બાબ સી. બાકરબાબ, એમ જે પરેશ, કોરા બાબ છોકરાબ, મુળબાબ નથુભાઇ, પોતાબાબ પ્રભુબાબ, બાવજીબાબ કાનજીબાબ, પ્રીબુબાબ પૈસજી પારેખ, બી ... જી, બગનબાબ પરબુબાબ, ... બાબાબાબ રબુકોકજી, રબ્લબાબાબ બબાબાબ, મોતીદબાબ બાબાબાબ, ટી પુ. બાબો, બાબોકજી બબાબાબ પારીદાર, મોતીબબા બાબાબાબ (બુબ્લીકોકર ... બાબા. બગનબાબાબાબ (બુબ્લીકોકર બાબા). તેમજ રીબના અનેક બાઇઓ કે જેઓએ રાબા કરવાના સબબર આપવા હતા તેમો દરેકનો બાદીક આબાર માને છે. સબા બા બેં પબ નબી કરવાબા આબ્યુ હતું કે બા બંદરેથી બાકવા જતા મોસેજરને રહેં બાબી જે બગબડતા પંદ છ ત બાર બારત સમાજનો તે મોકરાઓની બબરબા કરશે.

ફ્રાંસવાલ પ્રોવિન્શિયલ કોંગ્રેસ (પ્રીટોરીયા)

ફ્રાંસવાલ પ્રોવિન્શિયલ કોંમેટીની પ્રીટોરીયાની શાખા ની એક બાસ મીટીંગ રવીવાર ડીસેમ્બર તા. ૪થી એ ઓકબાસ્પર પીએટરમાં મળી હતી જે વખતે મોહાના મોકા બાવી, તુર્કોના પ્રેસીડેન્ટ બનાસ બાતાતુર્ક બાને બેનહાનીસબર્ગમાં ગબ બાઇપાદીબે સ્થાના બેર બબબીના ચબી બા. કે. નારાબબારવાળાના મરણ બબત બબસ્થાન બદલ બેક ઠરાવોબબરા કરવામાં બબા હતા.

શ્રી. કાનજીભાઇ કરશી સંઘવી લાયબ્રેરી

બા. ફ્રાંસવાલ કરશી સંઘવી ૧૨ બા સ્ટ્રીટ પ્રિટોરીયા, જોહાનીસબર્ગમાં બાવિસા કરશી રોલ બા લાયબ્રેરી રાહ કરવામાં બાબી છે. હાલમાં બબા બને બાસીકો બાવે બબ. છે. પુસ્તકો બોડા સમયમાં બાબી બબી. દરેક ગ્રાબી ભાઇઓ અને બહેનોને બા લાયબ્રેરીનો લાભ લેબાની બંડળના બાર્કદીઓ તરફથી બીનંતી કરવામાં બાવી છે.

હિંદુ કલબ (કરબન)

બબા સભાસદની બંતે કરબનના બોડા બબબ બબ્યસ્થાપકની હીંદુ કલબમાં બા. મોકનલાલ કી. બીબ્રો ને સબ્યબોકના બુબા પત્ની છે અને રાજબોકના બાર બાબી રહી છે તેબા કબાકતોબી પુબ્યે બાબા છે તેબબું કકકાર બીજો સમય બે બાબબામાં બિશેષ રજુ કર્યું.

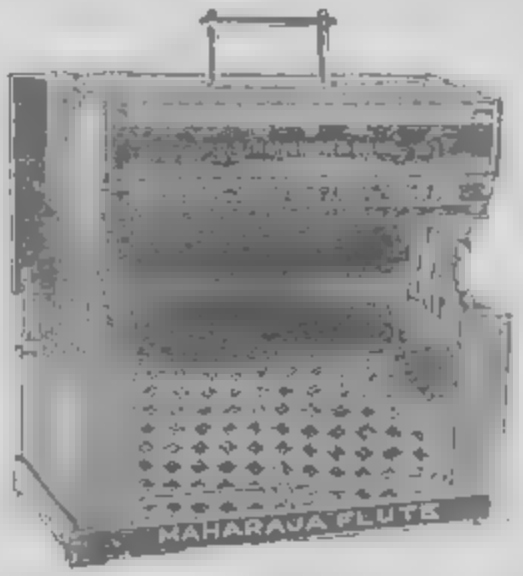
ગુજરાતી હિંદુ શીક્ષક જોઇએ છે

ગુજરાતી, હિંદી, સંસ્કૃત અને અંગ્રેજી ભાષા તથા ધાર્મીક શીક્ષણ આપી શકે એવા એક શીક્ષકની તાકીદે જરૂર છે. પગ, ખોબલા અને પગાર માટે લખો :

મંત્રી: હીંદુ સભા તથા રહેઠાણ બિરાદર,
પોર્ટએલીઝાબેથ.
145, Walmer Road.
Port Elizabeth.

ચાલુ વરસના પંચાંગ

અમારે ત્યાં ગુજરાતી પ્રેસના ૧૯૬૫ ના સંવત પંચાંગ બબાસ થયા છે. બોટલે કેશ બોકબુ બોટબોટ બોકલના તસ્તી કેબી ન.

સુંદર આકર્ષક
સુરીલા અને મજબુત

મહારાજા ફ્લ્યુટ

હારમોન્યમ
વાપરો

કાયના, પગના વિગેરે દરેક જાતના 'મહારાજા ફ્લ્યુટ' હારમોન્યમો બનાવવા પાલવા ફેક્ટરીમાં જ ૫૦-૫૦ મનુષ્યોની રોજગારી ચાલુ રાખવામાં આવે છે, તેથીજ આફ્રિકામાં દરેકથી ચઢીયાતા ને
ઓછા ભાવોમાં

ડી. એસ. રામસીંગ એન્ડ બ્રધર્સ,
ટ્યુનર રીપેરીયાલીસ્ટ
સેન્ડહર્સ્ટ રોડ, મંછારામ બીલ્ડીંગ, મુંબઇ, ૪.

વેચવાના પુસ્તકો

બાળ સાહિત્ય—નવલકથાઓ—ધાર્મિક સાહિત્ય—રાષ્ટ્રિય સાહિત્ય—કાવ્યો વિગેરે

ઝવેરીના મુકતે વિદ્યાર્થી ભવન પ્રકાશન અંદરનું સાહિત્ય

	પા.	ઈ.પે.
૮૦ પુસ્તકોનો સેટ	૧	૬
૫૦ ,, ,,	૦	૩૫ ૬
૨૫ ,, ,,	૦	૧૨ ૬

નવયુગ વાંચનમાળા

બાળપોથી	૧	૦
૨ જી ચોપડી	૧	૬
૩ જી ચોપડી	૧	૮
૪ થી ચોપડી	૨	૦

કરાચીકૃત મુળાક્ષરની સચિત્ર બાળ પોથો ઈ. ૧ ૬.

સરકારી શાળાઓમાં ચાલતાં પુસ્તકો

	ઈ.	પે.
બાળપોથા	૦	૬
૧ લી ચોપડી	૦	૮
૨ જી ,,	૧	૦
૩ જી ,,	૧	૩
૪ થી ,,	૧	૬
૧ લી ચોપડીના અર્ધે	૦	૧
૨ જી ,, ,,	૦	૬
૩ જી ,, ,,	૧	૦
૪ થી ,, ,,	૧	૬
ગુજરાતી રેસી ડીક્ષાળ ભાગ ૧	૦	૬
,, ,, ,, ભાગ ૨	૧	૦
અંકગણિત બાલકારાજાનું	૨	૬
બાકરણ બાળનું	૧	૩
ગુજરાત ૪ થા ધોરણની (અંગ્રેજીના ૫ત) નવી આવૃત્તિ	૨	૦
ગુજરાતી ભાષાનું ઇતિહાસનું ત્રીજી	૧	૦
ઈંગ્લીશ ગુજરાતી ,, ,,	૫	૦
ગુજરાતના ઐતિહાસની સહેલી વાતો	૧	૦

રાષ્ટ્રીય સાહિત્ય

મારી દક્ષિણ કથા (૫ મ. નેહરુ)	૧૨	૬
મહાત્માજીની ગિરફતારી	૪	૬
અહિંસા	૩	૬
ખાદી અને મજુરી કરનારઓને	૨	૦
ગો સેવા	૨	૬
ચરખો ખપરક્ષા	૩	૦
ખાદી કેળવણી	૪	૦
આખરી કેદીઓ ભાગ ૧–૨	૫	૬
,, ,, ભાગ ૩ જો	૭	૬
મોહી વિચાર રોહન	૩	૦
દક્ષિણદીના મીર	૧	૮
ગ્રામ ભજન મંડળી	૧	૬
નક્ષત્ર માળા	૧	૩
અપંગની પ્રતિજ્ઞા	૩	૬
આત્મા હીંદુસ્તાન	૪	૬
લોક સંગીત	૧	૮
સ્વદેશી સમાજ	૨	૦
સીતા હરણ	૩	૦
પ્રબુ વાર્તાઓ	૪	૦
ગાંધી ગાથાની ૧ ભા	૫	૦
જેલ ડાયરી ચ. રા. ગોપાલાચારી	૨	૦
પરદેશી કાપડની માંગે કેમ હરીફાઇ	૨	૬
પ્રાણ પ્રતિષ્ઠા	૨	૬
નીતિનાયને માર્ગે	૨	૦
ધર્મ સંસ્થાપના	૧	૬
ભાઇ હરીનું ગૃહ	૨	૬
,, ,, ,, ઉતરાર્ધ	૨	૬
બોલકીરીઝમ ને બીજી વાતો	૧	૬
વીરાંગના અને બીજી વાતો	૧	૬
બેકુફ શિકારી	૧	૦
ગોળમેજીમાં ગાંધીજી	૨	૦
,, ,, પાકું પુઠું	૪	૬
કારાવાસની કહાણી	૩	૦

ઓર્ડર સાથે નાણાં મોકલવા અહેવાનની કરવી. વી. પી. ઓર્ડરોને ધ્યાન આપવામાં નહિ આવે

મળવાનું ઠેકાણું:—
Manager, Indian Opinion,
Phoenix, Natal.

Phone 33-4014. P. O. Box 4111

–હિંદી વસ્તુ ભંડાર–

(પ્રો. પી. આર. પાંડીયા)

અમારે ત્યાં કલકત્તી, સ્ટેશનરી, કોકરી, ફેન્સી મટરસ, ઘડીયેલ, તાંબા–પિત્તળ, જરમન સીલ્વર તેમજ મોર્ડનના દરેક જાતના દેશી વાસણો રોજસેલ આવે મળે છે. પોકળદણ્ડ ૧ ૬. માર્કો તથા દેશી તેમજ બહારનું શુદ્ધ ઘી, મટરસ નમનું તેલ, સાબણો, બીસ્કીટ, કુલમ, અંબોર, અંબાબાયું, દીવેલી, પીપરીયું, વિગેરે જાતના નાના દરેક બાળની ફાળ, કલેજ આદિ તેમજ રીબાજું અને બંબીનાજું બનાવી આપવામાં પેન અને પેન્સીલો, બાજનાં નાજબાના સુકબંધો તેલો, બાજીયો, કાડીયો, કેરો, અને ઈંગ્લિશ રોયલ ઓક્ટ સુકેશરી મળે છે

આ બાબત બધારી બાબતો ઓરડર આપે આવી કરવા બાલાબબ છે.

બહારના ઓરડરોપર ખાસ ધ્યાન આપવા આ આવે છે. ભાવો. ૧૮૭૦

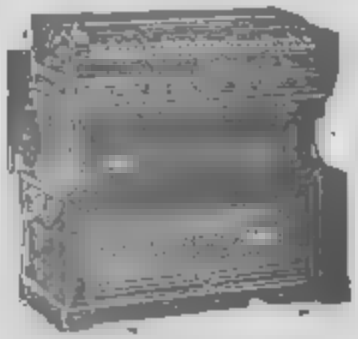
૪, પ્રીન્સ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

સાહિત્ય અને સંગીતનો સમન્વય

દિનપ્રતિદિન જનતાની રસવૃત્તિ કેળવાય છે—જનતા નવિનતાની પુજક બની છે—ભાવના અને આદર્ષ આ જમાનાનું ગૌરવ છે—અને હવે લોકો ગમે તેવી વસ્તુ ચલાવી લેવા તૈયાર નથી.

અમે પણ આ માન્યતાને માન આપી વર્તવાનો નિશ્ચય કર્યો છે. તેથી ખાસ ઉમ્મસ માટે તમારા સમક્ષ રમણા છેલ્લા બબીતા નટ નટીઓ અને લેખકોનો સહકાર સાધી પ્રેક્ષકોની રસવૃત્તિને પોષે એવી રેકોર્ડો, ધાર્મીક ડ્રામાના સેટો અને હારમોનીયમ, તબલા મગાવ્યા છે જે તમારી સમક્ષ રજુ કરીએ છીએ. સંગીતના મધુરા સ્વરોથી તમારા ઘરમાં સ્વર્ગ ઉતારો.

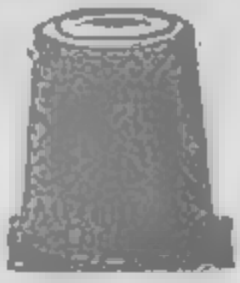
અમે લોકલ ખરીદી તેમજ એજન્ટો મારફતે હારમોનીયત મંગાવત નથી તેથીજ અમે લેખીત ગેરંટી સાથે વેચીએ છીએ.

પગના હારમોનીયમ પા. ૬—૦—૦
હાથના ,,
કમલ સ્ટોના પા. ૩—૧૫—૦

જોડી એકની કીમત
પા. ૧—૦—૦ થી

પા. ૩-૧૭—૦ સુધી

માઈક્રોફોન પા. ૧—૧—૦ થી પા. ૯—૯—૦

હીઝ માસ્ટર્સ વોઈસ
તથા
કોલમ્બીયા
(ઈન્ડીયન રેકોર્ડ)
૩/—

રેકોર્ડના સસ્તા ભાવો

નવા નંબરો અથવા તમારા માંગેલા નંબરો વહેલા યા મોડા તમને મળશેજ તો શા માટે વધારે પડતા પૈસા આપો છો.

સસ્તા અથવા અને મળે.

તેમજ આ દેશની હવાને અનુકુળ થાય તેવા બીજા અને મજબુત સુરના, મજબુત અને ટકાઉ, વારા, રાતા, સરકાર તેમજ મેકલેરીસ્સ કલકતના હારમોનીયમ, હાથના અને પગના તથા હાથ-પગના. નવી સીલેકશન અતની કરેલ મેકઝની પેટાઓ આવી ચુકી છે. તે સીવાય દરેક અતના ગ્રામોફોન ઉપલી બધી મેકરો સાથે H.M.V. ને કોલમ્બીઆના પણ સ્ટોકમાં રાખીએ છીએ.

વાજીંત્રોના જુદા જાતો મોટા જથ્થામાં રાખીએ છીએ.

વાયોલીન, મેન્ડો, મેન્ડોલીન, ઝુલઝુલ તરગ, ગીતાર અને રેકોર્ડ મેન્ડના આનામાં નવો ઘટાડો કર્યો છે.

કોઈ પણ વાજીંત્રનુ રીપેરીંગ કામ અતી દેખરેખ નીચે મેરબી સાથે બનાવી આપીએ છીએ.

—સાઉથ આફ્રિકાના ૩૨ વર્ષના જુના હારમોનીયમીસ્ટ—

COOKERIA'S MUSIC SALOON

P.O. BOX 460. 179 GREY ST. AND 131 QUEEN ST
DURBAN, NATAL.

Special

Large stock of latest Drama etc arrived in Tamil, Hindustani, Gujarati and Telugu. Prices have been specially reduced.

Apply for our catalogue. Our Harmoniums sold under written Guarantee for 3 years. Try us before you go elsewhere.

'Phone Day 2-3161 'Phone Night 2-3161

RAJCOOMAR,

DURBAN'S FIRST INDIAN UNDERTAKER

રાજકુમારજી
અન્ડરટેકર

એમ. દુ, પોસ્ટ ઓફ ૧ પોતા ઓફ દુ'ન નોટીસે પુરા પાડવામા
આવે છે દાત દિવસ ખુલ્લુ.

14, Cross Street, DURBAN

PHONE 33-4691. BOX 2525.

L. MISTRY

એલ. મીસ્ત્રી

એરકસ, રેબલ અને ડીયન ટ્રેસર ફુટક અક્ષરા જર્ણા-
ર્ય બનાવનાર તેમજ ફુટ ટર્નીંગ સંબંધકારક
કામ કરનાર.
બહારેલા અર્થાતું ઓર્ડર્સ લીસ્ટ મંગાવો.
'45 Market St. : : : Johannesburg.

કીટીંગસ.

પાવડર

કીટી, માકડ, ચાંચડ, કંસારા, માખી, વંદા
વિગેરે સવળા જંતુઓનો

નાશ કરે છે.

કીટીંગ્સ પાવડરના ટીન મળે છે.

Phone 33-4691 Tel. Add.. "VALABTEL" P.O. Box 6748.

V. B. PATEL,

WHOLESALE AND RETAIL FRUIT, VEGETABLE AND PRODUCE MERCHANT
CHEAPEST BANANA STORE IN TOWN.
40 Pretdent Street, JOHANNESBURG.
Terms:- NETT CASH or C.O.D

વી. બી. પટેલ,

હોલસેલ અને રીટેલ ફ્રુટ, વેજીટેબલ અને પ્રોડ્યુસ મરચન્ટ
જોહાનીસબર્ગમાં સસ્તામાં સસ્તી કેળાની દુકાન.
અમારે ત્યાંથી જોહાનીસબર્ગ અને તેની આજુબાજુ ૧૫૦ માઈલ અંદરના
ગામડાંઓમાં ખાત્રીથી માલ મોકલવામાં આવે છે
ઓર્ડર સાથે ૧ D ની માલ મંગાવી
૪૦ પ્રેસીડન્ટ સ્ટ્રીટ,
જોહાનીસબર્ગમાં

"શુદ્ધ ઘી."

ગ્રાહકોમાં ઉત્તમ ખાતરીપૂર્વક પસંદ કરેલ ગાયના દૂધનું ઘી, જે માર્કેટે
ગીરના બંગલા પરાના મેનેજમેન્ટ હસ્તકની ડેરીની
અમદાવાદ ખોડિયાર (લીમિટેડ) બી.

અમારે ત્યાંથી ઓછા
પ્રમાણમાં મળશે.

ભાવ માટે પુછો યા લખો.
સાઉથ આફ્રિકાના સોલ એજન્ટ.

શામજી દેવશી એન્ડ સન
૬, ક્રોસ સ્ટ્રીટ,
ડરબન.

SAMJEE DEVSHI & SON
6, Cross Street,
DURBAN.

'Phone 2-3381 Tel. add. "Letapco."

D. K. PATEL

Fruit and Vegetable Exporter

—SPECIALIST—

in South African, Canadian and Australian Apples

—also—

Cape Fruit on hand in season

We have in stock Naartjes which have just come in Market.

ડી. કે. પટેલ

ફ્રુટ અને વેજીટેબલ એક્ષપોર્ટર.
સાઉથ આફ્રિકન, કેનેડીયન અને ઓસ્ટ્રેલીયન
એપલ્સના સ્પેશીયલીસ્ટ
ઋતુમાં કેપ ફ્રુટ પણ રાખીએ છીએ
નાર્ચીસ હાલમાં શરૂ થયા છે અને તેના સ્ટોક
પણ રાખીએ છીએ.

કોઈના ઓર્ડરો ઉપર ખાસ ધ્યાન દેવામાં આવે છે
નાચીસ અને ગ્લેન્ડ્રીન સારા અને સસ્તા
C. O. D. થી મળશે.

P. O. Box 765. 19, Cross St. Durban.

ચામડીને મખમલ જેવી
સુંવાળી આકર્ષક ને
ખુબસુરત રાખવા માટે

અફઘાન સ્નો.

વપરાય છે. આ સ્નોમાં વીટામીન A
છે જેથી ચહેરા તથા શરીરની ચામડીને
પોષણ આપી સુંદરતામાં વધારો કરે છે.

PATANJALA & BOMBAY.2
Branch CALCUTTA.

સોલ એજન્ટ:

Indo-African Trade Agency,

74-76 Wilson Street,
Dundee, Natal, S. A.

SOLE AGENT FOR

His Master's Voice

હિઝ માસ્ટર્સ વોઇસ

In The Union Of South Africa

ઓગસ્ટના ગુજરાતી લેટેસ્ટ રેકોર્ડો આવી ગયા છે

We specialise in Tamil and Telugu Drama Sets and also Native and Afrikaans records. Wholesale and Retail.

N 5551 પ્રેમની દુનીયા.
N 5570 ગાંડીનો ચમત્કાર.
N [illegible] પાણીયા ઝવ.
N [illegible] જો તો નજરી પ્રીતમની જોડ
N [illegible] છે ખુબી.
N [illegible] પ્રેમનું પીંજણ.
N [illegible] ઝેરની પીયાલી.
N [illegible] ગાને કહેતો.
N [illegible] મોંજાર જોહાણો.
N [illegible] મુબ્બાની શોકાકુલી.
N [illegible] ૧૯૫૬
N 5604 તુજને ગુજરા ખમ સીખાવા
N 15054 ના નેરા સાદ દે કે નહીં
FT 5246 કરાવતાર આરતી.
FT 5424 ગદા પગાડી
FT 5426 ચોરપા
FT 5427 સુબ્બા મોગી કરના આંતર.
A 6825 ચલી પ્રેમ નગરીમા પીયારે પીયાર
N 6829 બદોલત કન્ન તે હરણે ગાયા.
FT 5421/2 ગીરા બાઇ નાટક બાગ ૧ થી ૮
નરસીંહ મહેતા નાટક ભાગ ૧ થી ૮
અલખ ધોરાર નાટક ૧ થી ૪
રાજપુત રેણી નાટક ૧ થી ૪
N 6726 બુટો સાગ સન્સાર.
A 6005 નાચવા મેના મજાકે પીયાર
No 5359 માસ ૧૯૩૭ મેમોરીઝ
.. 6626 મીરેકલ ફેલ્ડરમ ..
.. 6627 ગોલ્ડનવેસ્ટ ..
.. 5370 ડોકટર ખર્જેકરના ..
.. 6628 હોલના સાથો ..
.. 6601 પ્રિન્સિપાલ મેરીમેકરની બારી, મેમોરિ.

પૃથ્વીરાજ કપુરનું નાટક પુરો પેટી અને પુસ્તક સાથે કીમત પાઉ. ૨–૬–૦ નો સેટ

નાટક મહારાણા પ્રતાપ પુરો પેટી અને પુસ્તક સાથે કીમત પા. ૨–૬–૦ નો સેટ.
.. રા. ગાંડલીઢ પુરો પેટી અને પુસ્તક સાથે કીમત પા. ૧–૭–૦ નો સેટ
ગ્રેમ. ઓપ. ડી ડાગેર્ટાઇ ખાટી પુરો પેટી અને પુસ્તક સાથે કીમત શી. ૧૫ નો સેટ.
નાટક ગુજરાતની પુરો પેટી અને પુસ્તક સાથે કીમત શી. ૧૫ નો સેટ.
.. રાજા હરીશ્ચંદ્ર પુરો પેટી અને પુસ્તક સાથે કીમત પાઉ. ૧–૧૪–૦ નો સેટ.
.. મોટ નરસૈયા ભાદનો સેટ ૧ થી ૮ ભાગ.
.. સીરાજુદ્દૌલા
.. ઝેરા સ્વપ્ન
.. ગણગજનો બાપ ભાગ ૧ થી ૬.
વડીલનો વારસા કુલીન રેકોર્ડ ૪ રેકોર્ડનો સેટ
.. બહુદી મી મારવી ૫ રેકોર્ડનો સેટ.
.. નૂર ખાદલત ૫ રેકોર્ડનો સેટ.
.. મારીના ડરકાર ૫ રેકોર્ડનો સેટ.
.. ગ્રેમ મીરે ઓરપ ૪ રેકોર્ડનો સેટ ગ્રેમ ફોન. પી.
.. સાને મલ્લાગ ૫ રેકોર્ડનો સેટ ગ્રેમ. ફોન. પી.
.. નૂરે ઇસ્લામ ૫ રેકોર્ડનો સેટ કોલમ્બીઆ.
.. માલ કમા ના નથી ૬ રેકર્ડનો સેટ ગ્રેમ. ફોન. પી.
.. ફરામજી માંજણ ૪ રેકોર્ડનો સેટ ગ્રેમ. ફોન. પી.
.. નૂરજહાન ૬ રેકોર્ડનો સેટ કોલમ્બીઆ
.. ના-બા નજમ ૬ રેકોર્ડનો સેટ ગ્રેમ. ફોન. પી.
બીજા નાટક ૬ રેકર્ડનો સેટ ગ્રેમ ફોન. પી.
.. ૬ રેકર્ડનો સેટ ગ્રેમ ફોન. પી.
.. ૬ રેકર્ડનો સેટ ગ્રેમ ફોન. પી.
.. ૬ રેકોર્ડનો સેટ.

૧૦ ઈ ૧ રેકોર્ડ, ૧૨ ઈ ૪ રે. ૨૫/-, ૧૦ ઈ. ૧૨ રે., ૧૨ ઈ. ૮ રે. ૪૮/-.

અમારા નામના ૧૦ ઇંચની ૬ અને ૧૨ ઇંચની ૪ રેકોર્ડથી ઓછીનો ઓર્ડર સ્વિકારવામાં આવશે નહિ.

Radio Record Trading Co.,
88 Victoria Street - - Durban.

Radio Record Trading Co.
P. O. Box 6398 29 West Street.
JOHANNESBURG.

RADIO RECORD TRADING Co.,

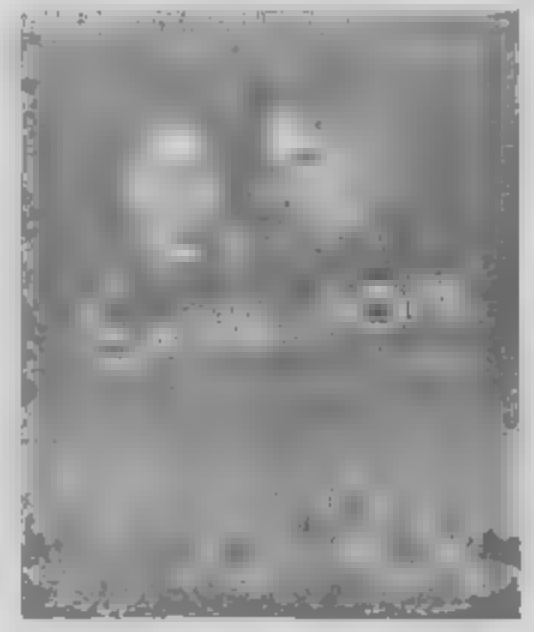
SOLE AGENTS FOR

Columbia

In The Union Of S. A.

ઓગસ્ટ સુધીના નવા રેકોર્ડો આવી ગયા છે. મંગાવવા ને યાદી દેવા. ફીલ્મના રેકોર્ડ પણ સ્ટોકમાં રાખીએ છીએ.

"ગરીબ કી તોપ"

પાંચ રેકોર્ડનો સેટ પેટી અને પુસ્તક સાથે કીંમત રૂપી. ૨૫.

.V	૬૦	ખબર નાકાના ખેતીએ ચારી બજાર દે છે.
.V	10019	બબા નાકાના ખેલા કે સબસ્ત બજાર દે છે.
.V	10020	કંઈ ન પરણીએ બસદા બનાજ દે.
.V	10021	તા દો ગાલ ના પરત ના રાજ દે.
.V	10022	બસ બિનીએ તારા સંજોગ દે દો.
.V	6865	શબ્દ અમળીયા પ્રમબબર કુમાર
.V	6867	કજરો બજાર આપ ન.મી સરાબ દે.
.V	6882	તોડીદ કે રંગ મે કુબ મઝ.
.V	6815	સોગ્રે ગોલબુબો બદ રોતે ગાતે ચાલે.
.V	6810	બાબ મુબ્રો કુ ન
.V	6846	ગેરે કુબ્ર ના નપન ના
.V	6910	રેસ્તમે બાલગા નજબુનદાવર
.V	6887	બનુગી અપને પ્રબુકો સેલગન.
.V.	6850	પ્રમબો મુરબી બપુર બાજ.
.V	10051	ગીત ગીત કે દોલ બાતા કે
.V.	10036	બસ રંગ મુકબબત કે.
.V.	10073	બબ્દાબ કદ રહે કે.
.V.	10064	દારે પદી નદિ પદી મે.
.V.	10077	મોકો બાકી બતિબાં.
.V.	10014	યે કેસે બારો સન.

G.E	500	મોહીબ્બો મારબબાત.
,,	2235	અબા અલ્લાહ કી અબાદ
,,	1700	કુલમે વાત મુજ ગૈદ કુલને.
,,	1710	તબબીર કે નારોસે દુનીબા કો.
,,	2220	વદ આપે ખુલો ન બાતાબે.
,,	1730	અબના મેરી બીબ્રાબી.
,,	1341	કજરત કા ગોબ્જા કબીર કા.
,,	1391	મોબ્જા દીજરત ઓગારે.
,,	1390	મોબ્જા અંગુઠી કજરત ચાલી.
,,	1595	પીબારી પીબારી સૂરતવાલે.
,,	1699	મોહબ્બત બેરે દિલ કે આરબા.
,,	1677	બગડર કુબા બાબગા ગે.
,,	1740	બબલા મુબે રોઝેપે ખુલાબો.
P.S.	7	કાદર કે હાબસે નબનારકા બીરના
P.P.	23	બહાદા કુસ્રેન બોદલે સલામ
P.P.	27	શહાદત કજરત બાલબા.
G.E.	753	રંગેલ બબ્ર ગા ના બબ કુબ.
,,	1720	બબ કુલ દુનીબામે બેદા મેરે બાબા.
,,	1711	દીનકા દંદમ બબબા
,,	1705	બબ્ર કે સરબર બાલ બે ગેબસર.

We specialise in Tamil and Telugu Drama Sets and also Native and Afrikaans records. WHOLESALE AND RETAIL.

સાને ઇસ્લામ

ના પાંચ રેકોર્ડનો સેટ બુક સાથે ૨૫/-

The following Tamil Drama Sets in stock

Sathyavan Savitry, Padma-Pattabishekam, Uttra-Ramayanam, Dumbachari, Snan Sundari, and thousands of singer Records.

Radio Record Trading Co.,
88 VICTORIA STREET.
DURBAN.

Radio Record Trading Co.,
P.O. Box 6398 29 West Street,
JOHANNESBURG.

પુષ્ટિકારક પાકો બનાવવા હોય
અને
દરેક જાતની દેશી દવાઓ જોઈતી હોય
તો અમારી મુલાકાતે આવો

શરીરને પુષ્ટ બનાવવાના સારા પાકો બનાવવા માટે બનારસ ખ્યાં લાલે અને મોરબંધ માલ છે. તેમજ દરેક જાતની દેશી દવાઓ અને દેશી બોટલો હમેશા લાલે અને મોકબંધ માલ સ્ટોકમાં રાખીએ છીએ.

દેશી મુલાકાતના મેળવતાં નંગ ૨ ની રકમ સાથેજ ઉપરોક્ત,
દેશી મોકલવાના ખોખીયાં નંગ ૬ ની રકમ ઉપરોક્ત સાથેજ મળવી.

શરીરના બધા પ્રકારના વાળ બહારનો

નવાબી પાવડર

૧૬૮ ના બધા મીનીટમાં વાળ સાફ થાય છે

કિંમત બોટલ દીઠ ૧૨ શિલિંગ લાંબો, ખરચો કિંમત મોકલનારને રહી. ૬-૦
પોસ્ટેજ સાથે ૧ બોટલ મંગાવનારને ૨ી. ૬-૬ પોસ્ટેજ સાથે ૨ બોટલ
બે બોટલ મોકલનારને ૩ બોટલ પોસ્ટેજ મોકલવી

ઓર્ડર સાથે પોકળ પૈસા મોકલવા.

Fancy Gold Cups and Saucers at 1/9 a dozen,
12 dozen to a case Cash with order.

I. G. H. BASSA

153 Grey Street, Durban.

પ્રસ્થાન મફત?

પ્રસ્થાન માસિક ચાર વર્ષ પૂરાં કરી—પાંચ પૂરાં કરી— તેમાં પ્રવેશ કરે છે, તે નિમિત્તે —

'પ્રસ્થાન'ના ગ્રાહકોને આજ સુધી જે ગ્રાહકનું લવાજમ ૧૯૯૪ના પ્રારંભથી આવ્યું હોય તેમને ૧૯૯૪ના પ્રારંભથી ખાસો સુમારું લવાજમ રૂા. ૫, ગમે, પરદેશ ગાંધે રૂા. ૬ ગમે ત્યારે મોકલે, તેમને પ્રસ્થાન માસિક ૧૯૯૪થી બહાર પડેલી પુસ્તકો કેવર રૂપ દક્ષા ઠમીરાન્ત કાપી આપવામાં આવશે.

[નમૂનાર્થ શ્રી ઇશ્વરલાલ મગનલાલ તથા શ્રી રામનારાયણ પાસના પુસ્તકો કેવર ૧૪ ક્ષા].

ઓછામાં ઓછું

જે ગ્રાહક લવાજમ ૨૭—૨૮ રૂપિયાનાં પુસ્તકો ખરીદશે તેમને પ્રસ્થાન મફત મળી રહેશે.

૬૭—બાર રૂપિયાનાં ખરીદનારે તેમનો અર્ધો લવાજમમાં પડી રહેશે મોટો પ તાજા તો મળશેજ.

ગુજરાતનો આત્મધર્મ, તેમજ પુસ્તકાલયો ને લાયબ્રેરીઓ આ મોજનાનો જરૂર લાભ લે.

મફત?

પ્રસ્થાનનાં પુસ્તકો

	રૂપિયા
ગાંધીમાર્ગ	૩૫
ગુજરાતનો ઉપાલ	૨
રવિશંકર મહારાજ	૨
સાબરમતી	૧
ધરણાંનું ઉંડ	૧
દિનચર્યા	૧૫
ઘરેબાંધીરે	૨
ગાંધીજી	૧૧
ધર્મનો ઠંબો	૧૧
ગ્રો-પુરાણ	૧
નવો અવતાર (પ્રથમ ભાગ)	૫૧
કમાવલી	૨૫
બાલસુખ	૧૮
માતા આસોપાલવ	૧૫
સરસ્વતીમાળા ૧ થી ૧	૧૫

આપું સૂચીપત્ર મંગાવો.

પ્રસ્થાન કાર્યાલય: પારસી અગિયારી સામે : અમદાવાદ.

Box 830. Tel. Add. "Orangexpo."

M. C. PILLAY

Wholesale Fruit & Vegetable Exporter

country orders executed at lowest Market prices

TRIAL ORDERS SOLICITED

જથ્થાબંધ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ ચઢાવનાર

અમે અપ-કંટ્રીના ઓર્ડર બહુ જ સારી રીતે ને સારી જાતનો માલ (T.O.D.) થી ચઢાવીએ છીએ.

79, PRINCE EDWARD STREET, DURBAN.

'Phone 2-6235 P. O Box 316

Heerabhai Morar Matvadkar,

Wholesale Fruit & Vegetable Exporter
and Commission Agent,

15 CROSS ST. RESIDENCE.
PACKING WAREHOUSE 44 BOND ST.
DURBAN.

હીરાભાઇ મોરાર મટવાડકર

હોલસેલ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ ચઢાવનાર
અને કમીશન એજન્ટ.

પેકિંગ સારી રીતે કરી માલ સી. ઓ. ડી. થી મોકલવામાં આવશે.

ટેલીફોન ૨-૬૨૩૫ પોસ્ટ બોક્સ ૩૧૬.

૪૪ બોન્ડ સ્ટ્રીટ, ડરબન.

NAROTAM HARGOVIND

The Fashion Tailors.

Suits and Costumes Made in the latest Styles.
We specialise in High Class Tailoring.
Our Prices are to suit the times.
Try us with your next Order

તમારો સૂટ ક્યાં સીવડાવશો?

નરોત્તમ હરગોવિંદ

તમને અપ-ટુ-ડેટ સ્ટાઇલનો ફિટિંગવાળો બાંધો બનાવી આપશે.
ટપાલ ઓર્ડર આપી ખાત્રી કરી લ્યો.

'Phone 25661. 176 Grey St Durban.

અઠવાડીક પંચાંગ

તા.	ઓગષ્ટી	દૌદ	ગ્રહસ્થાન	પારસી	સૂર્યોદય	સૂર્યાસ્ત
	૧૯૩૮	૧૯૮૫	૧૯૩૮	૧૩૦૮	ક. મી.	ક.મી.
	ડીસેમ્બર	માગસર	રાશિ	શેહરેવર		
ગુરુ	૮	૧૮	૧	૧	૬—૪૨	૬—૦૨
શની	૧૦	૨૦	૧૦	૧૦	૬—૪૩	૬—૦૧
રવિ	૧૧	૨૧	૧૧	૧૧	૬—૪૪	૬—૦૧
સોમ	૧૨	૨૨	૧૨	૧૨	૬—૪૫	૬—૦૧
મંગળ	૧૩	૨૩	૧૩	૧૩	૬—૪૬	૬—૦૧
બુધ	૧૪	૨૪	૧૪	૧૪	૬—૪૭	૬—૦૧
ગુરુ	૧૫	૨૫	૧૫	૧૫	૬—૪૮	૬—૦૧

Printed and published by Chhaganlal Gandhi at Phoenix Settlement, Natal, Natal.

'INDIAN OPINION'

(Founded by Mahatma Gandhi in 1903)

For The Moral, Political and Social Advancement Of Indians In South Africa.

Published Every Friday.

Subscription Rates

Payable Always In Advance

Within the Union	21s.	Annually
" " "	11s.	Half-yearly
Outside the Union	22s. 6d.	Annually
" " "	12s.	Half-yearly

Become a Subscriber and persuade your friends to do likewise.

Apply to—

Manager,
Indian Opinion,
Phœnix, Natal.

SWAMI VIVEKANANDA'S WORKS

LIFE OF SRI RAMAKRISHNA

PRABUDDHA BHARATA
OR
AWAKENED INDIA

A high class English monthly started by Swami Vivekananda in 1896 devoted to Universal Religion Indian Culture, Education, Art and other topics of International Interest

Annual Subscription: Inland Rs. 4, Foreign 12 Shillings.

Apply for a complete Catalogue:
The Manager, ADVAITA ASHRAMA,
4, Wellington Lane, Calcutta, India.

Congress Jubilee Albums

An artistic Jubilee Album containing the photos of all Congress Presidents from 1885 to 1925. The pictures have been done in three colours with smart decorative borders. The best available pictures of the Congress Presidents have been chosen for the colour printing.

Price: 2s. 6d.

To Be Had From:—

"INDIAN OPINION."
Phœnix, Natal.

૩૫ વર્ષ થયાં સાઉથ આફ્રિકામાં પ્રખ્યાતિ મેળવેલ

જોહાનીસબર્ગમાં

પોરબંદર પીઆં બનેલી લાકજવાબદાર મીઠાઈ મળવાનું સ્થળ.

કમારી કેરીઆં કલાક સ્વાદિષ્ટ ભોજન બનવાનો ચમકાર જે
આપની નેમજ મસાલેદાર ફરસાણ રેપેરીયલ તાયર
કરવામાં આવે છે.

વધુ ખાત્રા માટે લખો યા મળો:

KAPITAN'S CAFE

'Phone 33-8577. 13a KORT STREET JOHANNESBURG.

The "FRIENDS of INDIA" SERIES

Short biographical sketches of eminent men, who have laboured for the good of India.

Copious extracts from the speeches and writings of the "Friends of India" on Indian affairs are given in the sketches. Each volume has a fine frontispiece.

Lord Minto,	Lord Morley,
Rev. W. Miller,	Lord Macaulay,
E. S. Montagu,	Sir Pherozeshah Mehta,
Lord Ripon,	Swami Rama Tirath,
Ravi Varma,	Sir Salar Jung,
Toru Dutt,	Edmund Burke,
Sir C. Sankaran Nair,	Henry Fawcett,
Sir Henry Cotton,	Lord Hardinge,
John Bright,	Krishna Das Pal,
Lal Mohun Ghose,	M. K. Gandhi,
Mrs. Annie Besant,	Sir Syed Ahmed Khan,
H. H. The Aga Khan,	Budruddin Tyabji,
Allan O. Hume,	W. C. Bonnerji,
A. M. Bose,	Charles Bradlaugh,
Dadabhai Naoroji,	Diwan G. Rangacharlu,
Ramakrishna Paramahamsa,	Pandit Madan Mohan Malaviya,
V. P. Madhava Rao C.I.E.,	Rao Bahadur R. N. Mudholkar,
Raja Ram Mohan Roy,	Dr. Rash Behari Ghose,
Rahimtulla Mahomed Sayani,	The Rt. Hon. Syed Amir Ali,
Dinshaw Edulji Wacha,	H. H. Shri Sayaji Rao Gaikwar
Ishwar Chander Vidyasagar	Kashinath Trimbak Telang,
V. Krishnaswami Aiyar,	Nawab Mohsin-ul-Mulk,
Babu Surendranath Banerjea,	Behramji M. Malbari,

Price: One Shilling Each

APPLY:
MANAGER, INDIAN OPINION,
PHOENIX, NATAL.

IF YOU WANT THE BEST AND SOUTH AFRICA'S STRONGEST AND MOST RELIABLE WATCH INSIST ON A WORLD FAMOUS

UNION SPECIAL

15 JEWELS, NON MAGNETIC, SHOCK PROOF, UNBREAKABLE, PERFECT TIMEKEEPERS. 100 NEWEST LADIES' & GENTS' MODELS

REDUCED PRICES FROM 25/- UPWARDS.

GOODS SENT C.O.D THROUGH POST OR ACCOUNT OPENED WITH APPROVED MARKS.

દુકાનદારોને હોલસેલ ભાવમાં સારું ડીસ્કાઉન્ટ આપવામાં આવશે.

૧૫ [illegible], ફ્રાંસીના, મરીકાળા વિગેરેના 'સારસેનોન્ડ' બ્રાન્ડ મુદ્દર ક્વોલીટી માટેની ખાત્રી આપવામાં આવશે.

THE AMERICAN SWISS WATCH Co. Ltd.

"THE DIAMOND HOUSE"

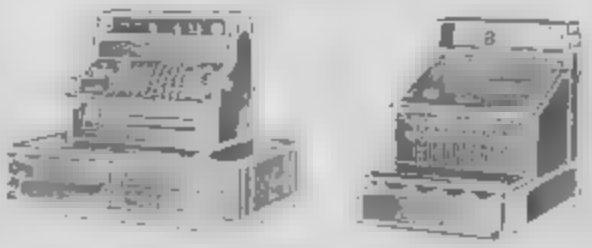
WHOLESALE & RETAIL JEWELLERS,

25, PARLIAMENT STREET,

CAPE TOWN.

NATIONAL

CASH REGISTER AND ACCOUNTING MACHINE SYSTEMS FOR MAXIMUM EFFICIENCY

THE NATIONAL CASH REGISTER CO. S.A. (PTY.) LTD.,

63 PRESIDENT STREET

JOHANNESBURG

P. O. Box 3591. Phone 33.6245

Gracing the wrist of Fashion

[illegible] CYMA Watches [illegible] Timex [illegible] CYMA Watches [illegible] CYMA [illegible] [illegible] [illegible]

INDIAN OPINION

Founded by MAHATMA GANDHI IN 1903

No 49—Vol.-xxxvi FRIDAY, DECEMBER 16th, 1938 PRICE TWOPENCE

Qualifications Of A Khudai Khidmatgar

"A KHUDAI KHIDMATGAR will be gentle in his speech and manner, the light of purity will shine forth from his eyes, so that even a stranger, a woman or even a child would instinctively feel, that here was a friend, a man of God, who could be trusted. A Khudai Khidmatgar will command the co-operation of all sections of the community, not the sort of obedience that a Mussolini or a Hitler can command through his unlimited power of coercion, but the willing and spontaneous obedience which is yielded to love alone. This power can be acquired only through ceaseless, loving service, and waiting upon God."

—GANDHIJI

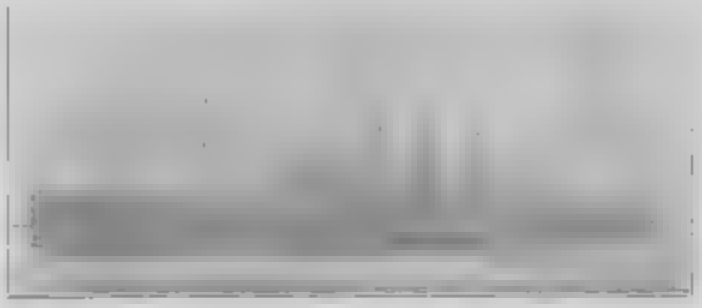
ખુદાઇ ખીદમતગારના ગુણો

"ખુદાઇ ખિદમતગાર વાણી તેમજ વર્તનમાં નમ્ર હશે અને એની આંખમાંથી એવું અજવાળું ઝરતું હશે કે ગમે તે અજાણ્યું માણસ, સ્ત્રી, બાળક, હરકોઇ આપમેળેજ તેમને તેમના મિત્ર તરીકે ઓળખશે; તેમને ખુદાના બંદા તરીકે ઓળખશે. તેમને વિશ્વાસ કરવા યોગ્ય ગણશે. ખુદાઇ ખિદમતગારને વસ્તીના બધા વર્ગો અને પક્ષો પોતાનો સહકાર આપશે. મુસોલીની કે હિટલર પોતાની અસીમ જોરાવરીને બળે લોકો તરફથી આજ્ઞાપાલન મેળવે છે તેવો નહિ, પણ સ્વેચ્છાપુર્વકનો સ્વપ્રેરિત, જે શુદ્ધ પ્રેમનેજ બળે મળે તેવો સહકાર તે મેળવશે. આવી શક્તિ તો સતત પ્રેમભરી સેવા અને ખુદા પરસ્તીથીજ મળી શકે."

—ગાંધીજી.

B. I. Steam Navigation Co., Ltd.

સ્ટી. "કેનીયા"

ટીસેન્બર તા. ૧૮ મંગિ મુંબઇ જવા ઉપડશે.

અસલ મુસાફરોઃ—તેઓએમાંજે પોતાના કામના કારણ પોતાનું નામ બદલી, પોર્ટ સઇદનું ઇમીગ્રેશન કરવું અને બધા માટે બીજા રેલવે ટીકીટ-દરમે કાળા સીધા પોર્ટ સઇદ પહોંચવા કરવા જણાવ્યું.— વિદેશમાં બહાર ગામના પેસેન્જર સંબંધે પોતાના માલની તપાસ કરાવવા રેલવે કસ્ટમ ઓફીસમાં રેબારીકામાં સહેલાઈથી માલને પત્તો મેળવી શકાય એવા મોટા કદના પેસેન્જર પહોંચેલા કરાય.

આફ્રિકાનાબંદરોના આગેજો અમારી સાથે પત્રવ્યવહાર કરવાથી વીકટ મેળવી શકશે.

નોંધઃ—દરેક દરેક બાબતમાં બધાની બની રેખરેખ લીધે બાદ છે

વધુ ખુલાસા માટે લખો યા મળોઃ

SHAIK HIMED & SONS, :: 390, Pine Street, Durban.

Telegraphic address: "KARAMAT." Telephone 2-0432

CITY SHIRT Co., No. 4, Kort Street, Johannesburg.

WHY YOU SHOULD INSURE YOUR LIFE WITH "NEW INDIA"

(1) BECAUSE ... wholly Indian Company ... with a Directorate ... composed wholly of influential Indians ... Powers to ... and is the largest General Insurance Company of India with total funds amounting ...

(2) BECAUSE the safety ... section among the ... in which to ... Paid-up Capital of all Indian Insurance Companies ...

(3) BECAUSE its ... moderate and its policy suits ... are as liberal as they could be

(4) BECAUSE its old ... Paid-up, Lapse non-forfeiture privile ... Term ... Life Assurance, Permanent Disability Benefit and of payin ... and in the event of death by accident ...

(5) BECAUSE it has ... organisation for prompt settlement of claims and efficient service to its policy holders.

ALL OTHER BUSINESS TRANSACTED

Life, Fire, Motor Car Motor Lorry, Motor Bus, Plate Glass, Workmen's Compensation, Etc. Etc.

For Rates please apply to:

JALBHOY RUSTOMJEE,

Principal Representative in the Union of South Africa.

... HOUSE
17 First Avenue ...
Telephone 2-5845 P O Box 1610
Tel Add RUSTOMJEE Durban

ROOMS NO. 12 & 13, BARKLY ARCADE,
Diagonal Street Johannesburg
Telephone 23-4472 P O Box 1641
Tel Add RUSTOMJEE JOHANNESBURG

GANDHI & Co. (Pty) Ltd.

GENERAL MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

Try us for:-

Benares Saries, with Blouses of same design prices from 75/- to £10 with double border.

Also Cotton, Crepe-de-chine & Rayon Saries from 2/6 to 40/-.

We also stock Indian Drugs, Condiments, Draperies, Outfitting, Hardware, etc. etc.

Telephone 23676.

Tel. Add. "Gandhico" Durban.

112 Victoria Street, DURBAN.

અમારે ત્યાં હમેશા મોટા પ્રમાણમાં નીચે જણાવેલ ચીજો સ્ટોકમાં રહે છે.

બેસન બદામ, પીસ્તાં, ચારોળી, એલચી, લવીંગ, કેસર, તજ, કલીંગ, સુરજમુખ કેસર, તેમજ દાળદર, પાપડ, છડ્યા ચોખા તેમજ ખાસ કેળવેલ નીચે પીસવેલ મસાલો તથા તમામ જાતના ચોખા-બાસમતી, કમોદ દીલ્હી, બાંબા, આરા ટુકરી, ચોખા તથા પંજાબી બાસમતી, પોણી મુસલી, ગંઠોડા કોપરાપાટી તથા સાતસો આઠસો જાતનું ગંધીયાણું તેમજ સોપારી-બદામી સેવરપની, ફાકમા, સેકેલાં તથા ગુલાબનું પાણી, આમળા, મેગરા, ચ'બેલી, કુપેલ, કામીનીયા ચીજો ખુશબોદાર તેલ ચીજો, ચીજો મોટા જથ્થામાં તેમજ છુટક મળશે.

Also:

P. O. Box 27, TONGAAT,

Telephone during Office hours No. 5.

,, after Office hours No. 008.

મેલેરીઆને મારી હઠાવનાર

ઝંડુ

મેલેરીઆ મિક્શ્ચર

દરદીએ તાજની
શરૂઆતથી દર
એક વાર અજમાવી જુઓ.

સૌને માટે
તાવ—તાજગીથી ભરપૂર
ઝંડુ ફાર્મસ્યુટીકલ

ઝંડુ દ્રાક્ષાસવ

વિના વિલંબે
તાજગી માટે

ઝંડુ ફાર્મસ્યુટીકલ વર્કસ લી.—પો. બોક્સ નં. ૫૫૧૩, મુંબઈ નં. ૧૪.

સાઉથ આફ્રિકાના સોલ એજન્ટસઃ એમ. એમ. એરશી એન્ડ સન્સ, ડરબ બ્રુમ સ્કોટ, પી. ઓ. બોક્સ ૧૨૦૫, પ્રીટોરીઆ.
એડવર્ટીસમેન્ટમાં બતાવવું કેપાઃ બજાર ઝપાટે, ૧૪ કેટ સ્ટ્રીટ.

બાકુવેદિક દવાઓનું મુખ્યમ આલેખ મંગાવો.

MOHANLAL VALJEE,
(INDIAN PAWNBROKER)
112, Victoria Street Durban.
Low Rates ■ Interest on Jewellery.
High prices paid for Old Gold A large stock of New Jewelleries at reasonable prices to suit your pockets.

P. P. BHAGAT,
Fruit Merchant.
દરેક જાતનું ફ્રેશ અને પેસ્ટરેલા ફ્રાટ પેકિંગ કરી C. O. D. થી
રવાના આપીએ. લખોઃ—
P. O. Box 842. 139 Brook St Durban.

આ નીશાની હોય
એટલે,

સરસમાં સરસ તેલ.

સમજીજ લેવું

કલીયરોસોલની પ્રખ્યાત રીત, કે જેનાથી મોબીલઓઈલ બનાવાય છે, તે પાવરને ચઢાડી દેનારી વાહનને ચોંટાડી દેનારી અને કારબનથી ગતી અટકાવી દેનારી સઘળી અશુદ્ધિઓને દુર કરી દે છે. તમાર એંજીનને સરળતાથી અને વગર અવાજે ચાલવામાં તે મદદરૂપ થાય છે અને ઘસારો અને ખરચ ઓછો થાય છે. તમારાં એંજીનનું તેલ કાઢી નાખી મોબીલઓઈલ ભરો અને તેમાં કેટલો ફેર પડે છે તે અનુભવી જુઓ.

પેટ્રોલ ક્રમમાં 'પેગસસ' પંપમાંથીજ ભરાવો.

Mobiloil

સાઉથ આફ્રિકાનું માનીતું મોટર ઓઈલ

VACUUM OIL COMPANY OF SOUTH AFRICA · LIMITED

TELEPHONES 2-8681. 2-8581
TELEGRAMS: "FOXBRINK CAPE TOWN

FOX & BRINK
MARKET AGENT

ALL SALES PERSONALLY CONDUCTED.

CORPORATION FRUIT MARKET,
CAPE TOWN.

WE STILL BUY
OLD GOLD, SILVER & SOVEREIGNS.
We Stock CYMA, ELGIN, WALTHAM, BUREN, and MAUIX Watches
Large stock of Indian and European jewellries always on hand
Importers of MOHINI FLUTE harmoniums
LAKHANI & CO.,
(Jewellers)
111 Gray Street, Durban, 'Phone 21258.

HEADACHES QUICKLY RELIEVED BY TAKING
TYSONO BRAND PAIN-CURE HEADACHE POWDERS
FROM YOUR CHEMIST at 6d., 1/-, 2/6 and 4/6, or POST FREE FROM
ERNEST TYSON, CHEMIST, TOLLGATE, DURBAN

Telephone 33-5382.
VALLABH RANCHHOD,
Wholesale & Retail Fruit and Vegetable Merchant.
Country Orders Promptly attended to.
14, DIAGONAL St. JOHANNESBURG.

ટેલીફોન 33-5382.
વલ્લભભાઈ રણછોડ
હોલસેલ અને રીટેલ ફ્રુટ અને વેજીટેબલ અમારે ત્યાં તાજું અને સસ્તુ મળશે.
બહારગામના ઓર્ડરોને તારીફ ધ્યાન દેવામાં આવે છે.
૧૪, ડાયોગનલ સ્ટ્રીટ. જોહાનીસબર્ગ.

'Phone 25350. Tel. Add "Narcles."
A. M. PADAYACHEE
Wholesale Fruit & Vegetable Exporter.
TRIAL ORDER SOLICITED.
91 LEOPOLD ST., AND 34 CROSS ST.,
P. O. BOX 195. DURBAN.

M. H. DESAI,
એમ. એચ. દેશાઈ.
હોલસેલ ફ્રુટ વેપારી,
અમો દરેક જાતના ફ્રુટ અને વેજીટેબલ મુકીલના ડાઘ પણ બાજમાં C. O. D. થી સારૂ પેકીંગ કરી મોકલીએ છીએ.
P. O. Box 254. 31, Short St. Durban.

CHOONILALL BROS.

THE NOTED INDIAN "SARRI HOUSE IN SOUTH AFRICA."

141, GREY STREET, DURBAN.

Branches:
48, Wicks Street and 60, Wicks Street,
VEREENIGING.
GARAGE AND SERVICE STATION
7, Moss Street And 49 Wicks Street,
VEREENIGING

Please note:
Our Johannesburg Agent
P. RATANJEE,
60, Bree Street,
Newtown

Cables and Tel. Add.
"Anvarchun"
Phone 22008
P.O. Box 2441M
Durban
Phone 34 Vereeniging

ARRIVING BY EVERY MAIL FROM INDIA AND JAPAN

BENARES SARRIES WITH BORDERS AND PLAIN CENTRES, BUTIDAR BENARES SARRIES IN SEVERAL SHADES
Price from 60/-, 85/-, 105/ & up to £20.
THE LATEST FROM BENARES CITY
EMBROIDERED SARRIES 25/-, 35/ & up
PRINTED VARIOUS LINES of SARRIES from 12/6, 17/ & upwards
EMBROIDERED CREPE-DE CHENE from 3/6 yd. 42 in & 45 in width.
LATEST DESIGN SARRIE CLOTH 44 in width from 1/5 yd. 1/9, 2/ & up
GEORGETTE SARRIES LATEST ARRIVALS price from 25/-, 30/-, 15/ & up
LATEST BLOUSES TO MATCH SARRIES price from 12/6, 17/6 & upwards
ZARI WORK SILK SARRIES IN ALL SHADES from 55/ 95/ , 125/ & upwards

THE NOTED
INDIAN SARRI HOUSE
IN SOUTH AFRICA.

SUITABLE FOR WEDDING GIFTS

Brassware Vases, Rose Bowls, Jardines, Engraved Trays and Various other Lines
At Special Reduced Prices.

Harmoniums, Tablas, Gramophones, Records & Musical instruments At Rock Bottom Prices.
Indian Condiments Indian Groceries At Wholesale Reduced Prices.

Midwest Radio & Radio Gramo from £15 £25, £35, £45 & up.

Marble Taj Mahals
from 12/6, 17/6, 27/6 45/-
Suitable for Xmas Presents.
Write for sample and further Particulars

ચુનીલાલ બ્રધર્સ

દક્ષિણ આફ્રિકાનું જાણીતું સાડીઓનું ઘર

૧૪૧ ગ્રે સ્ટ્રીટ, ડરબન.

આફ્રિકા

૫૩ અને ૬૦ વીક્સ સ્ટ્રીટ
વેરીલમ.

આપની સાડીઓ મારફત એકલ જોહાનીસબર્ગ આપે
પી. પી. રતનજી,
૬૦, બ્રી સ્ટ્રીટ, ન્યુટાઉન

મકાન અને સર્વિસ સ્ટેશન
૭ મોસ સ્ટ્રીટ અને ૫૩ વીક્સ સ્ટ્રીટ
વેરીલમ.

ડરબન સ્ટીમરમાં આપણ પાસ ઉતરતાંજ આવે છે
અનારસની જીવારવાળી અત સાડી, તમજ બાલભારતની ચૂનેદાર
સાડીઓ શી. ૬૦, શી. ૮૫, શી. ૧૦૫ થી લઇને પા. ૨૪ સુધીની
અનારસથી ક્રમબદ્ધાજ આવેલી છે.

ફુલણ રંગની સાડીઓ શી. ૨૫ અને શી. ૩૫ થી ઉપર
વલસાડની બાંધણી સાડીઓ
શી. ૧૨-૬ અને શી. ૧૭-૬ થી ઉપર.

ફુલણનું ૬૫-ઈંચ-પહોળ-શી. ૩-૧ નું ગજ ૪૨ ઇંચ અને ૬૫ ઇંચ પહોળ પા.

સાડીનું જોરદાર ડીઝાઇનનું કપડું. ૨૪ ઇંચ પહોળ ચારની. શી. ૧-૬,
શી. ૧-૯, શી. ૨-૬ અને તેથી ઉપર
ઇમ્પોર્ટ આવેલી જોરદાર સાડીઓ શી. ૭-૬, શી. ૧૦,
શી. ૧૫ અને તેથી ઉપર

સાડીને મેચ પડતાં બ્લાઉઝ શી. ૧૨-૬, શી. ૧૭-૬ અને
તેથી ઉપર.

ફરેક રંગની જરી કામની રેશમી સાડીઓ શી. ૫૧, શી. ૬૧,
શી. ૧૨૫ અને તેથી ઉપર.

ગારમેન્ટીંગ, તમસ્ત માંગરાલ, રેશમી અને મીલનાં પાઝેબ
બેલામાં ઓછા ભાવે.

ફરેક જાતનું ગ્રોસરી જથ્થાબંધ કેશસેલ ભાવે

બાડપેર રેડીમેડ અને રેડીમેડ માપસ
ભાવ: પા. ૧૫, પા. ૨૫, પા. ૩૫, પા. ૪૫ અને તેથી ઉપર.

ગોલ્ડસ્પોટના ગ્રાહકોને ખાસ આરસના તાજ મહાલો
ભાવ શી. ૧૨-૬, શી. ૧૭-૬, શી. ૨૭-૬, શી. ૪૫. ...

OTHER SPECIALITIES

POPULAR POP
"The King of Ginger Beers."

CLUB SEAL SODA
"Improves your Spirits."

"GIANTS"
The Quart Bottle for 4d.
In all Popular flavours.

'Phone 2-4345

SUNCRUSH

The £1,000 Drink.

The Most Popular Refreshment.

There are many Crushes, but Only one SUNCRUSH, and that is made by

DALYS LIMITED.

72, CANADA ROAD, DURBAN.

'Phone 21078. Tel. & Cables: "Crescent." P. O. Box 582

Crescent Trading Co. (Pty). Ltd.

WHOLESALE MERCHANTS AND DIRECT IMPORTERS IN HARDWARE.

Indian And European Groceries.
Indian Drugs And Condiments.
Our Stocks Are The Best Quality And are Always Fresh
Our prices are keen.
We specialise in all kinds of Bombay, Calcutta, and Madras Products.
It will pay you to give us a trial.
Before placing your orders elsewhere benefit by our thirty years' business experience.
Our aim will always be service, quality and satisfaction.

અમારે ત્યાં નીચે મુજબનો માલ વ્યાજબી ભાવે મળી શકશે

મેલમી, બદામડા, બદામ, અખરોટ, પીસ્તા, ચિંગોઝા, સુકાવેલું નાળીએર, સુકાવેલું ટોપરૂ, સુકવેલું માલ, બાવેકેક, ઇલચી, એલચા, મરીયો, બાજુ, વેરોઝાપસી (બટકું) વેલ, વેરાવળનો મારી, પીરોજ કેરાવ, સુકવ ખોપરૂ કેરવે, આદુ અથાર, પંજાબી આલમ, ગોદ ખુબલા, ગરેદા ભાવતો, ખુંડ, સેકેલી સોપારી, કુલવા સોપ, વેરાવળનો સોપ, મદ્રાસી સોપ, સુકવેલ કોપરૂ, બદામી બાવાનો તંબાકુ, બાવળાનું નેલ, સુકાવેલું નેલ, ઓલીવનું તેલ, મોમવાનું સેલ, કાબોનિયા ડેક ઓઇલ, એસબુમીનીયમ તપેલા, કપ અને સોસરસ, ગોળા-બાવળી છત્રસાળ, બાબાબુલવી, બાલ, દોવડી, સુખપેલ, ઉલ્લાસ કાળા-ચશ્મા, બળ, ઝાડ, ઢુવેર, પાલ, વડાબા બધુ બાબાના છત્ર જોયી, ઇવજ, નજર, રાઈ (બરબુ) બરબ મલાકેર પીકેબો. વિગેરે.

કોઈ પણ વસ્તુ ખરીદી કરતાં પહેલાં, અમારે ત્યાં ભાવ કાઢી બાત્રી કરશો.

122 VICTORIA STREET, :: :: DURBAN.

INDIAN OPINION
Founded by
MAHATMA GANDHI
IN 1903

No. 50. Vol. XXXVI Friday, December 16th, 1938.

NOTES AND NEWS

Another Anti-Indian Measure Under Contemplation

A DEPUTATION, headed by Mr J. M van H. Brink, M.E.C., presented to the Minister of the Interior, the Hon. R. Stuttaford, on December 7, the views and resolutions of the recent Conference of the Pretoria Federation of Ratepayers' Association. The Conference in a unanimous resolution had urged that the terms of reference of the Murray Commission be extended to cover the question of Asiatic land as well as ownership of property. The Minister informed the deputation that it was now too late to do this because the Commission was already engaged in drawing up its report. Nor could he see his way clear to appoint a new commission to undertake a wider investigation.

Mr. Stuttaford announced to the deputation, however, that he had under consideration a different scheme which he thought would serve the same purpose as that of the deputation. He would propose to the Government that legislation be introduced providing that, in cases where 60 per cent. or more of the owners of property desired it, servitudes in respect of such properties be registered free of charge to prohibit the sale to or hire of such properties by Indians.

The deputation inquired whether the Minister would be able to introduce this legislation next session. Mr. Stuttaford promised that he would discuss the matter with the Cabinet shortly.

Move For Cleaner S. A. Politics! (?)

A comprehensive agreement designed to introduce a better spirit in the relations of the two leading political parties in South Africa was signed jointly on December 9 by the Prime Minister, General the Hon. J. B. M. Hertzog, and Dr. D. F. Malan, leader of the Nationalist Party. The agreement, which is issued in the form of a manifesto, sets out ten principles which, in the words of the Hon. E. G. Jansen, may lead to negotiations later on between the parties. Points 7 and 9 are of particular interest and have been accepted with some comment by Dr. Malan. They are as follows:

7—The recognition of the right of every independent State to apply whatever form of government it may choose, and of the necessity, in this time of international strain, to avoid everything by word and deed that might damage the good relations between State and State;

9—The recognition in our efforts to gain our political ends of the presence of the less civilised Native races in our country, and the acceptance of responsible guardianship and leadership of these races, and the avoidance of everything that might shock the confidence of these races in such guardianship and leadership of the European races.

As regards the two points Dr. Malan states, the Nationalist, certainly, will wish to see his right reserved, at all times, to fully express his views (ait te leve) with regard to our freedom without it being considered as offensive or detrimental to any other country. The same, he states, may be said of point No. 9, where the National Party will certainly expect that its well known policy with regard to colour questions will not be regarded as furnishing good ground for want of confidence in the guardianship of the European race."

The last of the 10 points read:

10—Generally and finally, the recognition of the positive necessity that all who hold responsible positions in our national life should consciously strive at all times, under all circumstances and in every way, to raise the whole moral standard of our national thought and action to place it on a Christian basis.

European View On The Indian Question

The *Natal Daily News* in the course of a leading article writes:

"The Indian people in South Africa are peaceful and law-abiding to a degree and have been notably backward in political agitation. That is no argument for ignoring the difficulties they present or for refusing to them the elementary rights to which they are entitled but which have not been accorded. At the basis of all lies the refusal of direct representation on the municipalities, the Provincial Council or in Parliament. In refusing such representation we are flagrantly ignoring one of the first principles of democracy, which is that there shall be no taxation without representation. Until some scheme can be devised, linking the Indian population with the municipal, provincial and national governments, we shall patently have failed in our duty to this community. The difficulties are, of course, apparent. Adult suffrage would hand over certain towns and areas to Indian control, a measure which is utterly impracticable. Between adult suffrage, however, and some degree of representation, there is a great gulf, and we refuse to believe that something at least could not be done. While we deprive the Indian people of this outlet for their communal spirit it is doubly important that we should discharge our liabilities to them in a manner which is above criticism or reproach. Alas, we cannot make that claim. Whether we like or not, the Indian is an integral part of the South African people, notably in Natal. It lies in our power to take steps now which would raise his standard and improve the contribution economic, physical and spiritual, that he could make to the common life. The Indian has been asset to Natal in the past, and a wise understanding of his problems today would go far to cement him into the structure of the country."

The *Star* (Johannesburg) writes:

"At a largely attended open-air meeting at Rustenburg, the chief speaker, Mr. de Wit, asked for "a mandate to press for segregation of Indians," and this was approved of. Actually there is a large measure of voluntary segregation in existence at the present time. ... The Indians constitute so very small a proportion of the total population of the Transvaal that it is difficult to understand the reason for the alarmist views prevailing in some quarters and the racial antagonism which occasionally crops up in country towns."

Indian Opinion

FRIDAY, DECEMBER 16TH, 1938

Government's Inconsistencies

MR. STUTTAFORD, the Minister of the Interior, who, speaking at a meeting of the Johannesburg Indian Social Welfare Association, stated that, "it is necessary for every man to have a pride in his own race—provided he does not express that pride by intolerance and injury to the other races who are themselves entitled to have their own ideals and pride in their race," that "lately there seems to have been an unreasonable wish to damage people of other races in South Africa, and that "the only way we are going to live in this country is by tolerance of each other," has announced to the deputation of the Federation of the Ratepayers' Association at Pretoria which waited on him recently, that he would propose to the Government that legislation be introduced providing that, "in cases where 60 per cent. or more of the owners of property desired it, servitudes in respect of such properties be registered free of charge to prohibit the sale to or hire of such properties by Indians."

How this announcement by the Minister of the Interior, is consistent with his statement at a public meeting we have quoted above passes our comprehension. This is not eliminating unreasonableness and intolerance. It is really encouraging it. And where was the justification for such legislation when the Transvaal Asiatic Land Laws Commission has not yet published its report and when evidence given by responsible witnesses on behalf of the town councils of the various towns of the Transvaal before the Commission have agreed that the Indians have, on a voluntary basis, remained within their own areas, and that they were in the majority of cases occupying the same part of the town which they occupied 15, 20, or 30 years ago"? The town clerk of Pretoria, when asked to quote specific instances of penetration by Indians into European areas in Pretoria, we are told, could give as an only instance, land occupied by Asiatics in Prinsloo Street for close on half a century. Pressed further, the town clerk agreed that "there was not much of an intrusion by Indians into other parts of Pretoria."

It is indeed surprising that while the recommendations of the Feetham Commission which spent so much time and money on investigating in its minutest detail the conditions of ownership and occupation of land by Indians in the Transvaal have not been given effect to, and while the Murray Commission is still to report on its findings, fresh legislation against Indians should be under contemplation by the Government without the slightest consideration of the susceptibilities of the parties concerned.

But even more surprising is the fact that the Agent-General for India should be completely unaware of these fresh fetters contemplated to be forged for the Indian community whose interests he has been appointed to safeguard in this country.

Is it not a slur on India when even the Agent-General should be kept in the dark in such a matter? And we would once again ask what worth is the presence of the Agent-General in South Africa and what worth is the Capetown agreement if its terms can be violated at the will of the Union Government? It seems all farcical to us.

How strange it is that this should happen just when the Prime Minister is trying to work for cleaner politics in South Africa and lays it down as one of the principles, "the recognition of positive necessity that all who hold responsible positions in our national life should consciously strive at all times, under all circumstances and in every way, to raise the whole moral standard of our national thought and action and to place it on a Christian basis."

In so far as the treatment of those sections of the Union population who have no voice in the Government of the country is concerned the moral standard of the national thought and action on the part of the rulers does not seem to be very high nor is it placed on a Christian basis.

The only hopeful feature in this gloomy picture we find is in the comments made by the *The Natal Daily News* and *The Star* (Johannesburg), wherein a truly Christian spirit is certainly found. The former, which speaks for Natal, where there is the bulk of the Indian population, states that while the Indian population has been deprived of the vote

> "it is doubly important that we should discharge our liabilities to them in a manner which is above criticism or reproach. Alas, we cannot make that claim.... Whether we like it or not, the Indian is an integral part of the South African people, notably in Natal. It lies in our power to take steps which would raise his standard and improve the contribution economic, physical and spiritual, that he could make to the common life. The Indian has been an asset to Natal in the past, and a wise understanding of his problems would go far to cement him into the structure of the country."

The Star (Johannesburg) states:

> "The Indians constitute so very small a proportion of the total population of the Transvaal that it is difficult to understand the reason for the alarmist views prevailing in some quarters and the racial antagonism which occasionally crops up in country towns."

One cannot expect a better testimony and we do certainly lay claim for better treatment at the hands of the Government at least. But we are also conscious of the fact that our treatment by the European public as well as the Government will be in accordance with our consciousness of our national honour and our self-respect and our strength and readiness to stand up for it.

MR. BURNSIDE ON INDIANS' STANDARD OF LIVING

IN his speech at the opening in Durban of the first conference of the Natal Indian Congress on Saturday December 10, Mr Duncan Burnside, M.P., expressed the view that colour prejudice had been carried to ridiculous and, unfortunately, to physically damaging extremes as South Africa. Colour prejudice, he said, clouded reason and had now reached the stage when in its indulgence it was doing a portion of the European population itself considerable amount of economic harm.

"The Indian in the days of cheap labour was an economic asset of considerable value to Natal," continued Mr Burnside. To say when we hope, sometimes unfortunately in vain, that era of cheap labour has passed, he is still an economic asset and has all the potentialities of becoming a first rate asset, if only the European will allow him that freedom of development which is the inalienable right of all human beings whatever may be the colour of their skins.

"A great figure of history once said that if you wanted to keep a man in the gutter you must stay there with him yourself, and the force of that dictum can be seen so clearly in South Africa, where the continued depression of non-European living standards has been the chief cause of the remarkable and tragic spread of poor whitedom throughout South Africa in the last 20 years or so.

Consuming Power

"In a highly productive world, it is foolish to think we can carry on satisfactorily with a low consuming power. With a deplorably low standard of living, forced upon them in the main by the European community, the Indians are low consumers. They can be developed in that real live economic asset by having their consuming power considerably increased, which is the same thing as saying by having their standard of living raised.

"I stress this, what is to me an essential aspect of the Indian problem, as it has to be recognised that a great deal of the colour prejudice and anti-Asiatic feeling existing in South Africa arises not from any inherent predisposition towards being unjust, but because of economic fear.

"It is a fear which originates from the impact of a high wage civilisation on a low wage civilisation, and recognising this any realistic analysis of your problem must suggest as the main line of approach to a solution of your difficulties a determined effort to raise considerably the general standard of living of your community.

"I am aware that such is probably easier said than done. I am acutely conscious of the very many difficulties of an economic, legislative and even social character which impede daily your progress towards such a goal, but I am not altogether sure that, as a community, you have in the past had such a goal clearly in your minds.

"There has, in fact, been a tendency in past years to endeavour to maintain your position by the accepting of a lower standard of living, by being prepared to work for lower wages, by extreme price cutting in commerce and industry. That is, of course, the line of least resistance, but along that path lies ultimate disaster."

Economic Struggle

To the Indian community nothing was to be gained by intensifying the antagonism between Europeans and themselves by making the economic struggle more intense. He had found generally that the economic case for the Indian community evoked in most thoughtful people a considerable amount of sympathy.

It was still true, too true, that one half of the world did not know how the other half lived, and he was more than convinced that if the conditions of life and the difficulties were brought continuously to the notice of the European section of the population a great deal of very useful assistance would be rendered.

The Indians' salvation, however, lay primarily in their own hands, and once having made up their minds that a vastly higher standard of living must be achieved he was confident that their efforts must be crowned with success.

Indians paid Union and Provincial taxes on the same basis as Europeans, but it had to be admitted that they had little in return in the line of public services.

Education

There were 101 schools in the Province, 85 of which were Government-aided, built by the community. The total number of children of school-going age was 40,000, only 50 per cent. of whom are at school. Every Indian school child had to pay school fees from kindergarten upwards. The bulk of the children only went to Standard I, and there were only 923 children out of over 20,000 who were in Standard VI.

The Provincial Council, as a matter of fact, made a profit out of Indian school children, a profit which was used to further European education in the Province. If this was generally known he did not think the European population would feel too proud about it.

THE AGENT-GENERAL ON THE INDIAN PROBLEM

THE Agent General, Mr. B. Rama Rau, speaking at the Conference of the Natal Indian Congress last Saturday said, the last general election resulted in very little change in the position of the respective political Parties in the Union. The Nationalist Party persevered in its violent anti-Asiatic policy, although it was led by a statesman who, as a Minister of the Interior, played an important part in the negotiations that culminated in the Capetown agreement, and who was always regarded as a sympathetic friend. The United Party had been rather non-committal on some important matters affecting the Indian community, but thanks were due to the Government Ministers and heads of department, who had always been ready to give a sympathetic hearing to any requests made on behalf of the Indian community, either by the Agent General or by the Congress.

"It is fortunate for us that we have at the head of the Government veteran leaders such as General Hertzog and General Smuts, who have a world-wide reputation for political sagacity and breadth of vision, and who have been ranked among the great elder statesmen of the British Commonwealth. Our thanks are also due to those liberal-minded members of Parliament and senators who have spoken on behalf of our community whenever any issue adversely affecting it has been raised in Parliament. During the last few years there has also been an increase in the sympathy and goodwill shown by the more intelligent sections of the European community, many members of which have interested themselves personally in social work amongst our community.

Conditions Improved

"In the field of industry generally the Industrial Conciliation Act and Wage Act have improved the conditions of service and the wages of Indian employees, but this has been accompanied, unfortunately, by a decrease in the percentage of Indians employed in industry. This is a matter of great importance to the community, because so many avenues of employment are already closed and the general tendency seems to be to confine the Indian community more and more to retail trade—a thing which is not good for the Indian community itself nor for South Africa.

"The position has been aggravated by a serious drift of population from rural areas to towns during the last 15 years, which has resulted in severe unemployment, particularly in Durban. It is for this conference to devise ways and means for stopping that drift and for enabling Indian unemployed to follow agricultural pursuits once more. A further need to which I should like to draw attention is for Indian labour in industry to organise itself: firstly, to secure the legitimate rights to which labour is entitled, and, secondly, to protect itself from subversive and undesirable influences."

RESOLUTIONS PASSED AT THE PROVINCIAL CONFERENCE

THE following resolutions were passed by the Provincial Conference of the Natal Indian Congress held last Saturday and Sunday in Durban:

Industrial Legislation

"This conference deplores the results of the operation of the 'civilised labour policy' of the Government. Although the Government has declared that Indians are included in the term 'civilised labour,' in practice the policy is being used to exclude Indians from employment to make room for 'Poor Whites' and others on the Railways and elsewhere. This conference therefore appeals to the Government to investigate thoroughly the position resulting from the above policy and to see that the Indian gets the position in industry which is his due and right as a civilised member of the population.

"This conference deplores the fact that Government has failed to give effect to the recommendation of the Industrial Legislative Commission 1934, that in the interest of South Africa as a whole all barriers to trade based on racial discrimination should be removed and urges the Government to take immediate steps to remove those barriers.

"This conference deplores the fact that no facilities have been provided to enable Indians to enter trade as apprentices, and draws the Government's attention to the fact that the provision of such facilities is a first essential to the uplift of the Indian community.

"This conference directs the executive committee to take steps for the organisation of Indian labour.

"This conference draws public attention to the wide gulf separating 'skilled' wages from 'unskilled' wages, and records its emphatic opinion that the future well being of South Africa lies in raising the wages of 'unskilled' workers.

"This conference directs its executive committee to take steps to secure representation of Indian interests on Industrial Councils.

"This conference directs its executive committee to make representations to Government to ensure that there is no racial discrimination adversely affecting the Indian community in the Bills at present under the consideration of the Government.

Condemnation of the token system used on the Natal coal mines was expressed by Congress.

Holiday Home For Poor Children

MR. S. J. SMITH M.P.C., announced at the Provincial Conference of the Natal Indian Congress that an anonymous European sympathiser had offered £250 to start a fund for a holiday home for poor Indian children on condition that another £750 should be subscribed by those present at the Conference there and then. There was a prompt response and £1,000 now stands for this home which is to be called the "Sidney Smith and Indian Congress Holiday Home."

Trustees are to be appointed to administer the fund, which is expected to be greatly increased.

Social Welfare

Resolutions passed dealing with social welfare urged that the pension of 10s. a month under the aged and indigent Indian pension scheme be increased and the age limit for women be reduced; that the Government be requested to establish labour exchanges in populous centres in order to gauge the extent of unemployment and to enable the unemployed, who were increasing in numbers, to find work; that every possible step be taken to prevent the undesirable drift from rural areas by the opening of agricultural schools, that ways and means be devised for the training of suitable Indian students in social welfare work.

Education

Resolutions urging the Provincial Administration to press on with all speed in the provision of facilities for the education of the 20,000 children not at present at school were passed. This could best be carried out by the expansion of the aided school system. It was deplored that the Province was not spending on Indian education the full amount of the subsidy received on the basis of attendance in Indian schools.

Trade

The following resolutions dealing with trade were passed:—

"This conference deplores the administration of the Provincial licensing system. Although the law makes no racial discrimination, the authorities have introduced racial discrimination in dealing with applications of Indians for licences and by restricting the grant of licences to predominantly Indian areas, thus segregating Indian trade. This conference therefore urges the Union Government to take up immediately the question of uniformity of the licensing system throughout the Union and implement the licence clause in the Capetown Agreement namely:—

"The grounds on which a licence may be refused should be laid down by statute.

"The reasons for which a licence is refused should be recorded.

"There should be a right of appeal in the cases of first application and transfers, as well as in cases of renewals, to the Courts or to some other impartial tribunal."

Efforts are to made by the Natal Indian Congress to secure proper representation of Indian planters on the S.A. Sugar Association, "in view of the important part which Indian planters and Indian labour play in the industry as a whole."

Further resolutions on the Sugar Agreement deprecated the attitude of the non European Mill Group Board in failing to establish an equalisation fund for non-European growers in accordance with the provisions of the agreement.

Congress directed its executive to take steps to establish such a fund so that the Indian might get the same benefit from the sugar agreement as the European. The conference directed its executive to investigate the possibilities of giving relief to the Indian small growers.

Farmers

The Government was urged to see that the Indian farmer got a reasonable return for his produce so that he could continue in his business.

It was also resolved to urge that the Government should extend the services of the Land Bank to the Indian farming community and also grant assistance for water conservancy.

Abolition of the special medical tax on Indian workers on the grounds that it was an anachronism was urged.

The conference expressed the opinion that the Indian Immigration Bureau hospital run by the Government should be closed and that concrete proposals should be made for the disposal of the Immigration Bureau Funds in the best interests of the Indian community.

So much money had been collected, it was said, that the Minister was able to use £50,000 of it for repatriation

Tuberculosis

A proposal that the King George V. Hospital for tuberculosis at Springfield should be used exclusively for Europeans, and that Indian sufferers should be accommodated at Congella was condemned on the grounds that the Indian community subscribed generously to the Silver Jubilee Fund and was entitled to its full benefits.

Token System

The token system on the coal mines of Natal was deplored as being commonly associated with the "inferior races" and constituting a stigma on the Indian community.

The Executive was directed to make the strongest possible representations to secure the abolition of the system. Congress branches in areas where Indian miners live were instructed to move towards the betterment of living conditions and hospital arrangements.

Firearms

A more liberal policy in the granting of licences for firearms to Indians was urged, in order to give protection to people living at a distance from police posts; also for the protection of crops and the destruction of pests and for sporting purposes.

"No Penetration"

"This conference expresses its most emphatic opinion that the Indian community has not been guilty of penetration of European areas," states a resolution which was adopted by the conference.

"This conference observes with regret the recrudescence of the cry of penetration. There has taken place a gradual expansion of Indian areas, necessitated by the increase in the Indian population.

"But Congress has arrived at a working agreement with the Natal Municipal Association whereby individual Indians are deterred from purchasing residential sites in European areas, and this conference has pleasure in recording that this arrangement has worked most satisfactorily."

The conference called upon the Provincial and local authorities to carry out the wishes of the Department of the Interior that as far as possible Indians should be given reasonable opportunities for acquiring adequate residential sites.

RELIGION THE WORLD NEEDS

III

BUT religion—specially the objective of religion—has been viewed differently by different leaders of thought. Immanuel Kant defines religion as 'recognising all our duties as divine command,' Comte finds it in 'the worship of humanity,' Huxley in 'reverence and love for the Ethical Idea, and the desire to realise that ideal in life,' Mill in 'the strong and earnest direction of the emotions and desires towards an ideal object recognised as of the highest excellence and as rightly paramount over all selfish objects of desire,' Edward Caird in 'the expression of his (man's) ultimate attitude to the universe, the summed-up meaning and purport of his whole consciousness of things,' and Dr Martineau in 'a belief in an everlasting God, that is, Divine mind and will, ruling the universe and holding moral relations with mankind.' Besides, there are other thinkers such as Seneca, Alexander Bain, Ruskin, Matthew Arnold, Froude, Carlyle and the like, who have made similar attempts to define religion in their own way. But none has been bold enough to proclaim (as Vedanta has done) that religion is the realization of the identity of the individual soul with the Absolute,—the realization of the oneness of all being the grandest philosophical thought which has become the practical spirituality of the Indian people. Man, says Swami Vivekananda, is nothing but an infinite circle whose circumference is nowhere, but whose centre is located in one spot, and God is an infinite circle whose circumference is nowhere but whose centre is everywhere. Man can become like God and acquire control over the whole universe if he multiplies infinitely his centre of self consciousness. Religion of man is therefore being and becoming; it is realization. It is the infinite expansion of the human ego or individuality until it merges in the Absolute, the Supreme Reality pervading the entire cosmos. India, nay, the whole world stands in need of such a Universal Religion which can satisfy all types of minds and meet the multiple demands of humanity in its gradual ascent from the lowest stage of religious consciousness to the apogee of spiritual realization.

By THE EDITOR
"Prabuddha Bharata."

(Continued from last week)

The Religion of Vedanta, as already pointed out, possesses elements which can legitimately claim to be the Universal Religion the world needs to-day. Vedantism, unlike other systems of thought, does not depend for its validity upon the life and teachings of any particular prophet or a seer. It is in fact the embodiment of eternal principles that transcend all spatio-temporal relations and changes; whereas the fabric of other faiths is more or less built on the historicity of the life of an individual spiritual genius. When the historicity of such a founder is questioned or undermentioned through a process of investigation, the entire edifice, however grand and sublime, is shaken to its foundation, and eventually crumbles to pieces. There is no gainsaying the fact that it is through universal principles alone, and not through such a personality, that a greater portion of humanity can be united. The God of Vedanta is moreover an impersonal God; but it has a personal God as well, and provides infinite scope for the play of the manifold ideas and emotions of mankind. No other religion in the world furnishes such a brilliant galaxy of incarnations, prophets and seers, and waits for infinitely more, and provides unto every individual such latitude and freedom in the choice of his ideal for his spiritual growth and unfoldment according to the predilection he has for the path either of work, devotion, meditation or knowledge. This universality as reflected in all the varied aspects of the Vedantic thought is the *raison d'etre* of all religious toleration in India. This is indeed the reason why sympathy and catholicity have secured a permanent foothold in the citadel of action in this country. That is why the Hindus build mosques for the Mohammedans and churches for the Christians, and that is why in India

religion did never want armies to march before its path and clear its way; for true wisdom and philosophy do not march upon bleeding human bodies but fall like gentle dews silently on the lacerated hearts of mankind to soothe and comfort them. To crown all, even the latest findings of Science are in complete agreement with the rational Gospel of the Vedanta. "The modern researches of the West," says Swami Vivekananda, "have demonstrated through physical means the oneness and solidarity of the whole universe how physically speaking, you and I, the sun, moon and stars, are but little wavelets in the midst of an infinite ocean of matter; how Indian psychology demonstrate ages ago that, similarly, both body and mind are but mere names or little wavelets in the ocean of matter, the Samashthi, and how, going one step further, it is also shown in the Vedanta that behind that idea of the unity of the whole show, the real soul is one. There is but one soul throughout the universe, all is but one existence." Thus from the highest spiritual flight of the Vedanta philosophy, of which the latest scientific discoveries seem like echoes, to the lowest ideas of idolatry and agnosticism, ceremonial worship and atheism, each and all have a place in the religion of Vedanta. The humanity is seeking this new impulse of thought as the universal spiritual pabulum to satisfy the hunger of its soul.

(To be continued)

American Notes

(By H. Stefan Santesson)

Yusuf Meherally's Visit—A Retroprospect

YUSUF MEHERALLY, Secretary of the All India Congress Socialist Party, was in this country during August through October, coming to the U. S. as the head of the India Delegation to the World Youth Congress.

The closing of the Congress in late August, found Meherally enroute—almost immediately—to Mexico, where he represented India at a number of significant conferences convened in Mexico City,—notably the Latin American Trade Union Congress. The representative of one of the most significant trends in political action in the world, Meherally—as the representative of India—was repeatedly honoured by the Mexican people and by the Mexican Government, the hosts to the Conferences.

Between September 29 and October 19 the period during which he was once more on the East Coast, Meherally addressed a great number of meetings and met scores of people, leaders of America's liberal thought, writers, editors, labor and political leaders. In terms of political values Meherally's work during those 16 hour days was of immense significance—for all recognized that here was the most important Nationalist to come out of India since 1932 and the late Sjt. Vithalbhai J. Patel. Conferences were held with the Editors of *Asia, New Republic, Nation, New York Times, Daily Worker, Socialist Appeal*—to mention but a few of his appointments.

The highlights to us were his meetings with the members of the Indian community—the workers—which he often declared to be the most personally important part of his programme. The first meeting held by any group in his honour was that of the India Welfare League, on September 25 where Sirdar J. J. Singh of the India Chamber of Commerce, Mubark Ali Khan, President of the India Welfare League, former Justice Jean H. Norris, H. S. Santesson, and others spoke. The following Sunday there was the annual Gandhi Dinner, arranged jointly, this year, by the American League for India's Freedom and by the India Political Council, Roger Baldwin, head of the American Civil Liberties Union, friend of Nehru, presided. Other speakers included Ramlal Bajpai, Abdol Ghafoor Khan, Haridas Muzumdar, Kedarnath Das Gupta, Mubark Ali Khan, H. S. Santesson, and Norman Thomas, Socialist Candidate for Governor in this month's elections. Mr. Thomas had three other meetings that day—and still came to honour Socialist India in the person of Mr. Meherally.

Other meetings of importance to the community was the meeting of October 1, in Brooklyn under the auspices of the Eastern Moslems Association where the audience was predominantly Afghan and from the North West. On October 2, Mr Meherally spoke under the auspices of the All World Gandhi Fellowship, and on October 9, under the auspices of the India League of America. American organizations before whom Mr Meherally spoke included The Friends of the Chinese People, the League for Industrial Democracy and the Socialist Party, the League for American Writers, numerous groups in Boston, Institute of Pacific Relations, etc.

Meherally sailed on October 19 for Europe—leaving behind him not only many new personal friends, but hundreds of important new friends of India as well. Mr H Stefan Santesson as Secretary of the Council, was concerned with many aspects of those two months events.

India Welfare League Inc.

Mr H. S Santesson of the India Political Council, once more Secretary of the League, presided on November 3—a meeting at which Committee Chairmen were elected, and a brief address made by Sherman Stanley, a Socialist Workers Party writer on India. The Committee Chairman are as follows:—Executive Board—President: Mubark Ali Khan; Vice-President: Abdul Tahid; Secretary: H Stefan Santesson; Treasurer: J. Hassan; Chairman, ExCom.: Ramlal Bajpai; Executive Committee—Chairman: Ramlal Bajpai; Medical Aid: Dr R Appell; Burial: T. Allamon; Membership: Mohamed Ali; House: E. Philip; Relief: Frederic Venatakrishniah; Legal Aid: H. Stefan Santesson; Trustees: Abdul Barek, Ali Khan, J. Abdullah; Ex Officio: Mubark Ali, Abdol Tahid, J. Hassan, Hasan Ali. Mr. Frederic Venatakrishniah presided on October 22, the first anniversary meeting of the League. Mr. Mubark Ali Khan spoke briefly on the history of the League; Mr. Santesson read the text of the Constitution which was accepted; Mr. Ibrahim Chaudhry of the Young India Social Club, and Mr. Nitishon Kam Checker, of the India League of America, likewise spoke.

India League Of America

The hitherto conservative India League of America met on October 9, at a meeting honouring Yusuf Meherally. Prominent speakers included the Hon. Mrs Lewis Stuyvesant Chanler, Mr. N. R Checker, Dr Haridas Muzumdar and Dr Anup Singh. The League had held a dinner on Gandhiji's birthday, October 2 as described in our last letter.

India Political Council

The anniversary of Sjt. Vithalbhai J. Patel's death was observed privately on October 23. During October, in addition to holding the Gandhi dinner and working with Meherally throughout his stay, members of the Council have participated actively in meetings of the India Welfare League, Young Peoples Socialist League, etc.

PROPERTY OWNERS!

[illegible] valuable Estate [illegible] hand. Rent [illegible] Satisfaction guaranteed. [illegible] Accounts rendered [illegible]

NATAL BUREAU OF COMMERCE & ESTATE CO.

392 West Street, Durban. 'Phone 25439.

COLONIAL BORN AND SETTLERS' INDIAN ASSOCIATION

ANNUAL MEETING AT MARITZBURG

THE Library of the H.Y.M.A., Church Street, Maritzburg, was filled to capacity and great enthusiasm was evinced by members present when the Maritzburg Branch of the Colonial Born and Settlers' Indian Association held its sixth annual general meeting last Sunday afternoon.

Messrs. A. Christopher, S. L. Singh, P. R. Pather, P. B. Singh, S. Patchay were present as representing Headquarters. Puntan's Hill Branch was also represented.

Good wishes for a successful meeting were sent by Mr. J. H. Hofmeyr, M.P., Mr. F. N. Broome, K.C., M.P., Mr. A. Goldberg, M.P., Mr. E. C. Hooper, M.P., Hon. W. A. Deane, M.P., and Councillor Mr. R. S. Williamson.

The joint hon. secretaries submitted a lengthy report which revealed a tremendous amount of work put in by the Association. The Association not only interested itself in politics, but also in the social uplift of the Indian community in Maritzburg.

Advocate Mr. A. Christopher, President of Headquarters, Durban, was the principal speaker. He stressed upon the necessity of colonial-born Indians working their own salvation. It was a pleasure to see everywhere a tendency amongst colonial born Indians to unite. He was pleased to see the number of members present at the meeting, which was an indication that the awakening of the people had at last arrived. He pointed out that it was absolutely necessary that colonial born Indians should help one another. He hoped that the association would grow from strength to strength. Messrs. P. R. Pather, S. L. Singh, P. B. Singh, S. Patchay and S. Ram Naidoo were the other speakers.

The election resulted as follows:—

Patron: Mr. C. Hardaw Singh; President: Mr. J. M. David; Vice-Presidents: Dr. M. R. Peters, Messrs. A. T. Moodley, B. R. Naidoo, S. Rathnavan and R. R. Gopaul; Hon. Secretaries: Messrs. K. Soobramoney and T. Ramkelawan; Hon. Treasurer: Mr. M. Naidoo; Auditor: Mr. S. Rathnavan; Organising Secretary: Mr. R. R. Maharaj. Committee: Messrs. B. Poodlun, V. C. Dayanand, G. K. Naidoo, R. Govindasamy, G. Anthony, K. M. Naidoo, P. M. Govender, S. R. Pillay, M. Kooposamy, T. Sinthal, M. N. Naidoo, Omar Singh, M. S. Govender, M. R. Naidoo (jnr.), P. Martin, P. N. R. Naidoo, S. G. Padayachee, P. S. Pillay, G. S. Maharaj, C. Doraisamy, R. G. Naidoo, V. Pukree, T. Dhurman, F. S. David, C. Gounder, V. G. Naidoo, S. S. Naidoo, T. Moonsamy and S. Ram Jugan.

JOHANNESBURG INDIAN SOCIAL WELFARE ASSOCIATION

A WARNING that South Africa was heading for disaster if it persisted in racial antagonisms was given by Mr. Richard Stuttaford, Minister of the Interior, at a meeting of the Johannesburg Indian Social Welfare Association in the Patidar Hall at Newtown on Wednesday, November 30.

"I have been distressed at the present mentality of some people in this country," he said. "It is necessary for every man to have a pride in his own race—provided he does not express that pride by intolerance and injury to the other races who are themselves entitled to have their own ideals and pride in their race.

"Lately there seems to have been an unreasoning wish to damage people of other races in South Africa. We have to remember that the only way we are going to live in this country is by tolerance of each other.

"One of my main jobs is to try to reduce friction and chances of friction. There is no one who needs the co-operation of men of goodwill as does the Minister of the Interior. Recent tendencies have not helped my task.

"This new mentality which seems to have come over people is strange. They seem to want to quarrel with each other. We must calm such people down so that chances of friction are greatly decreased.

"Let us consider the practical aspects of the matter. The several races have to stay here, and the only reasonable thing to do so is to keep out of each other's way when they are going to quarrel. When people disagree you don't invite them together to your house. You keep them apart and eliminate the causes of friction.

"Many of the causes of friction are trivial, but they grow enormous in the imagination of people who have no balance. Unless we can find a way to live in harmony we are heading for disaster, and we or our children will rue our shortsightedness."

Mr. Stuttaford admired the unusual scope of the activities of the Indian Social Welfare Association, which range from tennis courts to the need for clinics. "I believe that we should have many more clinics throughout the towns, and that they should deal not only with Europeans, but with non-Europeans as well.

"I have seen something of the slum conditions in which the non-European lives. The Government and the Johannesburg Municipality are co-operating to arrange financially for the elimination of slums.

"The Johannesburg City Council has made up its mind that slums must go, and I want the Indian community to help in its efforts. While I am Minister of Public Health I shall do whatever I can to eliminate these horrible conditions which we find in all the big cities."

Dealing with pensions for aged Indians, he remarked that an advance had been made in the conditions governing these pensions.

[Note: Mr. Stuttaford presumably referred to the £5,000 sanctioned by Parliament to be distributed among indigent Indians. The Indian community's request that Indians should be afforded the benefit of the common law regarding old age pensions was refused by the Government and the amount was thrown in their hats.—Ed. I.O.]

WANTED

A Brahmin to teach Hindustani to perform all religious ceremonies, must be strictly vegetarian. State qualifications, salary required, married or unmarried, age.

Apply to: The Secretary, Mrs. D. Singh, Sanatan Ved Dharam Sabha, Stand 711—23rd Street, Vrededorp, Johannesburg.

Doings In India

Gandhiji Pleads For Communal Unity

"If Khudai Khidmatgars, who claim to be non-violent, have altogether rooted out violence from their hearts and fully trained themselves in the use of the all-powerful weapon of non violence, solution can be found to many of the troubles and an end can be put finally to our ills and strifes. But this great work cannot be done unless you all pray with me in God's court, for without his benign help success is impossible." Thus observed Gandhiji in the course of a brief 15-minute speech in Hindustani, giving his message of non-violence to about 25,000 men and women assembled at Baisakhi Grounds, Dehra Ismail Khan, during his recent tour to the N.W Frontier Gandhiji said his purpose in coming to the Frontier was not to address meetings, but to meet the Khudai Khidmatgars. Gandhiji's voice almost dropped to a low whisper as he, with great pathos, pleaded for communal unity. He said unless the hearts of Hindus, Muslims and Christians beat in unison and abiding harmony, India's freedom was impossible to achieve. Their unity was essential. Gandhiji stressed the need of the *charkha* cult and of uprooting untouchability from amongst Hindus. He said that through *khadi* they would be serving countless poor homes, stricken by the dread of hunger, by providing them with a morsel of bread and at the same time they would also be stopping the outflow of many crores of India's money to foreign lands. Speaking on foreign domination he said history would record the fact as to what had been done in India and what had been left undone in order to keep her in subjugation. He declared that the Britishers were being put to the greatest test in the Frontier. There, in the Frontier, could one closely study their whole policy minutely.

Gandhiji To Visit Frontier Again

Mahatma Gandhi will pay another visit to the Frontier Province in next March to perform the opening ceremony of the proposed training centre and workers' home for Red-Shirts at Marwandi about 2 miles from Utmanzai, understands the Associated Press. It may be recalled that in the course of his stay at Utmanzai Mahatma Gandhi inspected two sites, one at Marwandi and the other at Kaimalang for the proposed training centre and eventually Mahatma Gandhi approved the former.

One India, One Nation, And One Destiny

"The British Government preach that the problems of India, if any, are solved by the new constitution, but I emphasise that the new Act not only fails to solve India's problems but also retards her progress. That is why the Congress is determined to fight Federation tooth and nail," observed Mr Subhas Chandra Bose, Congress President, addressing a huge public meeting held at Gauhati, Assam, when addresses were presented to him by the public and a number of organisations. Mr. Bose dwelt at length on the growth of Congress strength during the last 18 years. He urged the people to take advantage of the world situation and strive for their freedom. The President appealed to the people to organise and strengthen the masses in a disciplined manner, utilising the benefit of the eight Congress provinces and be prepared for the greater struggle ahead. He wanted all to preach the Congress message among the masses in terms of "one India, one nation and one destiny" confronted with the problems of illiteracy, disease, unemployment and poverty among the peasantry.

Rajendra Babu's Advice To The Youth

"Youths should combine into one indomitable force and raise the status of India which is to-day the object of the world's compassion," said Babu Rajendra Prasad, addressing a students gathering, when an address of welcome was presented to him by the Digha Chhatra Sangha, Patna. This was Dr. Rajendra Prasad's first public speech since his return to Bihar after an absence of about seven months. Stressing the need for character building, Babu Rajendra Prasad said that India to-day need men with sturdy character to guide the nation to its destiny. Education must be acquired but one should not fail to build up an exemplary character. Stereotyped education would not lead India to independence.

Pt Kunzru Elected Commissioner Of Hindustan Scouts

The first session of the National Council of the Hindustan Scout Association was held at Nagpur with Mr. S. P. Andrews Dube in the chair. Representatives from all over India attended the meeting. The meeting discussed ways and means for the expansion of the scout movement in India. Pandit Hridyanath Kunzru was elected National Commissioner and Pandit Shri ram Bajpai National Organising Commissioner for the Hindustan Scout Association. The national headquarters of the Association will be at Allahabad. The meeting also appointed a committee for the purpose of constituting a girl scout section of the movement in the country on national lines. A committee was also formed consisting of 21 members representing various provinces to take steps to organise a training camp for all provincial organisers.

Gandhi Seva Sangh Anniversary

A special railway station and a Post and Telegraph Office form part of the preparations in connection with Gandhiji's forthcoming visit to Brindaban, Champaran District, in March next on the occasion of the twenty-sixth session of the All-India Gandhi Seva Sangh.

A Great Mathematician In Lahore

Prof. Bhagwan Das Puri who claims to be the inventor of the world-patented calendar-watch has returned to Lahore. He says he can tell the day of the date of any month of any year orally and instantaneously. He was awarded a gold medal in Paris Exhibition.

Jobs For Jews In Bihar

The Bihar Government have decided to pay between Rs 250 and Rs 500 per mensem to each of four expelled Czechoslovakian Jews who are proposed to be appointed in the Industries Department in response to Pandit Jawaharlal Nehru's request. One of the Jews will be in charge of the scheme for controlling floods in rivers of Bihar. The second will be an expert in electricity and agriculture. The third will be an industrial organiser while the fourth will be an industrial chemist.

NOTICE

MADRESSA ANJUMAN ISLAMIA OF KHOLVAD

Notice is hereby given that the Annual General Meeting of the above institution and other institutions relating to above, will be held at the Patidar Hall, Terrace Road, Fordsburg, Johannesburg, on the 25th December, 1938, Commencing at 11 a.m. sharp. All Kholvadians are requested to attend.

Agenda:—(1) Accounts and Balance Sheets; (2) New Election; (3) General, etc., etc.

ISMAIL SULEMAN SALOOJEE,
MOOSA EBRAHIM BHYAT,
Hon. Joint-Secretaries.

South African News In Brief

Mayavant Hindu Association

MR. P. RAMA RAU the Agent-General for India, laid the foundation stone of the Shri Mayavant Hindu Association's building at 58, Victoria Street, last Wednesday, December 14. In the course of his speech the Agent-General said: "Since my arrival in this country, and accustomed as I am to many various religious associations, I have found these associations divided into a great number of sections. I am sorry about this. I hoped to see one association, at least among the Hindus, working for the uplift of the poorer Indians. I was disappointed and before I leave this country, I wish to see this hope realised. If there cannot be one general organisation for the political and social uplift of the poorer Indians, let us have at least one such organisation in every community. This association has done very good work among the less fortunate Indians, having collected a large sum of money for their education. And I wish them every success in their very laudable effort." Mr. Rama Rau was thanked by prominent members of the Indian community. The trowel was presented to Mr. Rama Rau.

Agent-General's Tribute To Hertzog And Smuts

Striking references to General Hertzog and General Smuts were made by Mr. P. Rama Rau, Agent-General for India in the Union, when he addressed the first Natal Indian Congress conference at the M. K. Gandhi Library, Durban, last Saturday. "It is fortunate for us," he said, "that we have at the head of the Government veteran leaders such as General Hertzog and General Smuts, who have a world-wide reputation for political sagacity and breadth of vision and who have been ranked among the great elder statesmen of the British Commonwealth."

Agent-General's "At Home"

Mr. P. Rama Rau, the Agent-General for India, gave an At Home at the Marine Hotel on Saturday afternoon, December 10. There were about 300 people present, including members of the European and Indian community. A happy feature of the afternoon's entertainment was the singing by Miss Thelma Whitcutt and Mr. Keppoch Macdonald of songs by the great Indian poet, Rabindranath Tagore, to the accompaniment of Dr. Kitchlew. These were much appreciated.

The Rustenburg Case

Further defence evidence was led on Friday December 9 by Mr. McCarthy in the Rustenburg Magistrate's Court in the case in which 24 Indians are appearing before Mr. V. H. Verster, acting Magistrate, on a charge of public violence, alternatively assault with intent to do grievous bodily harm. Originally all Indians were charged, but the case against nine of them was dismissed at the end of the Crown case. Two of the accused Indians gave evidence that after the special festival at the mosque on the night of November 19 they left for Krugersdorp. They left before the fight took place and when they returned to Rustenburg the fight had ended. There were still many Indians in the street when they returned. Evidence was also led to establish an alibi in regard to another of the Indians charged. He said that after coming out of the mosque he left for Marikana with other Indians. Mr. McCarthy at 12.15 said he had been asked to inform the Court that an Indian church service was due to start at 12.30 and that the accused and various Indian witnesses in Court wished to attend. After further evidence designed to establish alibis the hearing was adjourned until December 21.

Shop Closing Hour On Fridays

The Durban City Council's decision to close all shops at 7 o'clock on Friday nights instead of at 9 o'clock as at present will come into force on December 20. If the Provincial Executive agrees to the change it will be left to the City Council to decide when the new closing time is to come into operation. The Mayor gave an assurance at the last meeting of the Council that the new closing time will not come into force before Christmas.

Dundee Indians Meet Mr. Hofmeyr

On Thursday, December 8, Mr. J. H. Hofmeyr, M.P. was interviewed at the residence of Mr. H. E. K. Simpson, J.P., by a deputation of Dundee Indians consisting of Messrs. Nathoo V. Mome, M. Amod, K. Hansa, K. M. Joseph and Nanji V. Mome. Amongst the matters discussed were secondary education, mothers' and widows' grant, parliamentary and municipal franchise and various other matters of interest to the community.

TEACHER WANTED

A qualified teacher to teach Arabic, Urdu and Gujarati in addition to the Holy Koran and Moslem Theology.

Apply with copies of testimonials, status qualifications, age, salary, etc., to the secretary,

Greytown and District Sunni Muslim Madressa
P.O. Box 14,
Greytown,
Natal

Buy Perfect DIAMOND RINGS and Flawless DIAMONDS direct from our factory!

Do you know through our "Factory to Finger" policy, you can purchase beautiful Diamond Rings and Flawless Diamonds at prices lower than wholesale? Why not call and inspect our large selection of exquisite gems to-day? Write, 'phone or call for our Free, clear-type illustrated catalogue.

AMSTERDAM
Diamond Cut Ring Work's

62, Field Street, Durban
P. O. Box 2362. 'Phone 2-4888.
Also at Johannesburg and Capetown.

Overnight Ovaltine

Gives you Morning Freshness and Vitality

the only LIFETIME pen

Sheaffer's

plus

SHEAFFER'S FEATHERTOUCH

makes writing a pleasure

AT LEADING STORES

ALWAYS ASK FOR SHEAFFER'S

J. C. ASHABHAI & CO.

W. A. SHEAFFER PEN COMPANY

ઇનોસ 'ફ્રૂટસોલ્ટ'

એટલે આરોગ્ય—આરોગ્યતા

લોય તેાજ સુખ છે.

શરીરનું આરોગ્ય સંરક્ષણ માટે રક્ત શુદ્ધી આવશ્યક છે રક્ત શુદ્ધ નથી હોતું તેથી કબજીયાત થઈ શરીરમાં ઝેરી તત્વોના કારણે આપણને દુખાવેા, આફરેા, અને ફ્રીકરમંદી વિગેરે થાય છે.

ઇનોસ્ર સોલ્ટ નિત્ય નિયમિત લેવાથી શરીર નિર્મળ રહે છે. આથી ખુલાસ પુરત થાય છે છતાં તેની અસરને ગાંઠી નથી પડતી અને શરીરમાં પણ અળગાપેા નથી સતેા. આરોગ્ય ખેાઈ બાદશી કાઈ અજમાવી જુઓ.

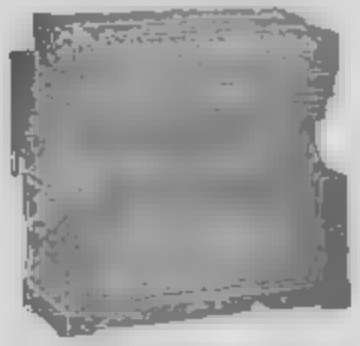
ENO'S "FRUIT SALT"

સાહિત્ય અને સંગીતનો સમન્વય

દિનપ્રતિદિન જનતાની રસવૃત્તિ કેળવાય છે—જનતા નવિનતાની પુજક બની છે—ભાવના અને આદર્ષ આ જમાનાનું ગૌરવ છે—અને હવે લોકો ગમે તેવી વસ્તુ ચલાવી લેવા તૈયાર નથી.

અમે પણ આ માન્યતાને માન આપી વર્તવાનો નિશ્ચય કર્યો છે. તેથી ખાસ "પ્રસંગ માટે તમારા સમક્ષ રજુ કરીએ છીએ. જાણીતા નટ નટીઓ અને લેખકોનો સહકાર સાથી પ્રેક્ષકોની રસવૃત્તિને પોષે એવી રેકોર્ડો, પ્રાચિન ભજનો સેટો અને હારમોનીયમ, તબલા મગાવ્યા છે જે તમારી સમક્ષ રજુ કરીએ છીએ. સંગીતના મધુરા સ્વરોથી તમારા ઘરમાં સ્વર્ગ ઉતારો.

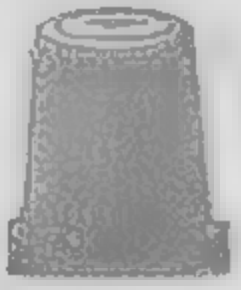
અમે લોકલ ખરીદી તેમજ ઓર્ડરો મારફતે હારમોનીયમ સંગાવત નથી તેથીજ અમે લેખીત ગેરંટી સાથે વેચીએ છીએ.

પ્રથમ હારમોનીયમ પા. ૬—૦—૦
દ્વિતીય ,, પા. ૪—૦—૦
ત્રિતીય ,, પા. ૩—૫—૦

બેઠી ગોઠની કીંમત પા. ૧—૦—૦ થી

પા. ૩—૧૭—૦ સુધી

મામોફોન પા. ૧—૬—૦ થી પા. ૮—૮—૦

હીઝ માસ્ટર્સ વોઇસ
તથા
કોલમ્બીયા
(ઈન્ડીયન રેકોર્ડ)
3/—

રેકોર્ડના સસ્તા ભાવો

નવા નંબરો અથવા તમારા માંગેલા નંબરો વહેલા યા મોડા તમને બાળશેજ તો ૨૫ માટે વધારે પૈસા ખર્ચો છો.

લખો અમલ અલે મળો.

તેમજ આ રેકર્ડની કબાને અનુકુળ થાય તેવા બીડા અને મધુર સુરના, પખવાજ અને ઢકાઇ, બારા, તાંતા, સરદાર તેમજ મેકલેઓડ્સ કંપનીના હારમોનીયમ, હાથના અને પગના તબા હાથ—પગના. નવી સીલેક્શન બતની ૨૬૬ મેઈજની પેટીઓ આવી ચુકી છે. તે સીવાય ૬૧૬ બતના મામોફોન ઉપલી બધી મેકરો માંથે H.M.V. ને કોલમ્બીયાના પણ સ્ટોકમાં રાખીએ છીએ.

વાજીંત્રોના છુટા ભાગો મોટા જથ્થામાં રાખીએ છીએ.

બાયોલીન, બેન્જો, મેન્ડોલીન, બુલબુલ તરંગ, ગીટાર અને સ્પેનીશ બેન્જના ભાવોમાં ઘણો ઘટાડો કર્યો છે.

કોઇ પણ વાજીંત્રનું રીપેરીંગ કામ અતી ચોકસાઇ નીચે મેકરી સાથ બનાવી આપીએ છીએ.

—સાઉથ આફ્રિકાના ૩૨ વર્ષના જુના હારમોનીયમીસ્ટ—

COSMELIN'S MUSIC SALOONS

P.O. BOX 460. 179 GREY ST. AND 131 QUEEN ST
DURBAN, NATAL.

Special

Large stock of latest Drama set arrived in Tamil, Hindustani, Gujarati and Telugu. Prices have been specially reduced.

Apply for our catalogue. Our Harmoniums sold under written Guarantee for 3 years. Try us before you go elsewhere.

ઇન્ડિયન ઓપિનિયન.

ગાંધીજીના નેતૃત્વે
સને ૧૯૦૪માં સ્થાપેલું.

પુસ્તક ૩૬ મું. ફીનીક્સ, શુક્રવાર, તારીખ ૨૬ ડીસેમ્બર ૧૯૩૮ અંક ૪૯.

"ઇન્ડિયન ઓપિનિયન"

શુક્રવાર, તા. ૨૬ ડીસેમ્બર ૧૯૩૮.

સરકારની અસંગતતા

મુકદમી બાતાનાં પ્રધાન મી. રૂટહર્ટે લેન્ડાનીસબર્ગ ઇન્ડિયન સેન્ટ્રલ વેલફેર એસોસીએશનની સભા સમક્ષ થોડા દિવસપર બાષણ કરતાં કહ્યું હતું કે, "દરેક માણસે પોતાનું વતનીય અભિમાન ધરાવવું જોઇએ, પણ એ અભિમાન તે અસહિષ્ણુતાથી અને બીજી પ્રજાઓ કે જેઓને પણ પોતાના આદર્શો પોષવાનો અને જાતીય અભિમાન ધરાવવાનો એટલોજ હક છે, તેને નુકસાન કરીને બતાવતો ન હોય." પછી તેઓએ કહ્યું હતું કે, "હમણાંમાં દક્ષિણ આફ્રિકામાં અન્ય જાતીના લોકોને નુકશાન કરવાની જોરવાજબી વૃત્તિ વર્તી રહેલી જણાય છે" અને અંતમાં તેઓએ કહ્યું હતું કે "આ દેશમાં આપણે સૌ તેજ વસી શકીશું જો એક બીજા પ્રત્યે સહિષ્ણુતા બતાવીશું." આ પ્રસંગે બોલી ગયા બાદ મી. રૂટહર્ટે પ્રીટોરીયામાં ફેડરેશન ઓફ રેટપેયર્સ એસોસીએશનની ગઇકાલી પરિષદનાં એક ડેપ્યુટેશનને એવું જણાવ્યું છે કે તેઓ સરકારને એવો કાયદો લાવવાનું સુચવવાના છે કે, "જ્યા ૨૦ કરા અથવા તેથી વધારે પ્રોપર્ટીવાળાઓની ઇચ્છા હોય ત્યાં તેવી પ્રોપર્ટીઓ હીંદીઓને વેચી કે ગાળે આવી નહિ શકાય એવી શરત વગર ટ્રીક્ષ ટ્રાન્સફર કરાવી શકાશે."

અમે ઉપરોક્ત કેપલાં મુસદ્દી પ્રધાનના કથનની સાથે તેમનો આ જાહેરાતનો મેળ શી રીતે બેસી શકે છે એ અમારા સમજવામાં આવી શકતું નથી. અમારા માન પ્રમાણે તો આવી જોરવાજબીપણું દુર થવાને બદલે હકીકતમાં તેને ઉત્તેજન આપવામાં આવે છે. અને જ્યારે ટ્રાંસવાલ એશીયાટીક લેન્ડ લોઝ કમીશનને કહ્યું તો પોતાનો રીપોર્ટ પણ પ્રસિદ્ધ નથી કર્યો અને ટ્રાંસવાલના જુદા જુદા ટાઉનોની ટાઉન કાઉન્સીલોની વર્તણુકની આપનારા સાક્ષીઓ તરફથી જ્યારે એવું સ્વિકારાયું છે, કે હીંદીઓ મરજીયાત પોતાના લત્તાઓની અંદરજ રહે છે અને મોટે ભાગે પ્રદેશના જે ભાગમાં તેઓ ૧૫, ૨૦ કે ૩૦ વર્ષપર હતા તેજ ભાગમાં તેઓ આજે છે, ત્યારે આવો કાયદો અમારે લાવવાનું વાજબીપણું બીલકુલ જોઈ શકાતું નથી. પ્રીટોરીયાના ટાઉન ક્લાર્કને પ્રીટોરીયામાં હીંદીઓએ પોતાના લત્તાઓમાં પ્રવેશ કરેલો હોવાના દાખલા ટાંકી બતાવવાનું કહેવામાં આવ્યું ત્યારે તેનાથી માત્ર બોકજ દાખલો ટાંકી શકાયો અને તે પ્રીનસ્લુ સ્ટ્રીટમાં હીંદીઓ તરફથી લગભગ પચીસ વર્ષ થયાં ધરાવાઈ રહેલી પ્રોપર્ટીનો. વધુ દાખલા ટાંકવાનું તેને કહેવામાં આવતાં ટાઉન ક્લાર્કને કબુલ કરવું પડ્યું કે પ્રીટોરીયાના અન્ય ભાગોમાં હીંદીઓના પ્રવેશનના બીજા કંઈ પણ ખાસ દાખલા નથી.

પ્રીયામ કમીશને બેઠકો બોલાવી વધારે અને પૈસા ખર્ચી કોર્ટમાલમાં હીંદીઓ તરફથી માલીકી ધરાવાતી અને ભોગવાતી જમીનો સંબંધી વિગતોની અત્યંત બારીકી સાથે તપાસ કર્યા બાદ કરેલી ભલામણો હજુ તો અમલમા પણ નથી મકાઇ, અને મરે કમીશને પણ હજુ પોતાનો રીપોર્ટ પ્રસિદ્ધ નથી કર્યો તે પહેલાં હીંદીઓની લાગણીઓનો જરાય ખ્યાલ કર્યા વિના તેઓની સામે આ નવો કાયદો લાવવાનો સરકાર વિચાર કરે એ કંઈ ઓછું આશ્ચર્યજનક નથી.

પરંતુ અથીયે વિશેષ આશ્ચર્યજનક તો એ છે કે હીંદના ગેજેટ-જનરલ કે જેઓ આ દેશનાં હીંદી કોમના લાભોનું રક્ષણ કરવા નીમાયેલા છે, તમને હીંદીઓ માટે પડાઈ રહેલી આ નવી બેકીઓ વિશે કશી ખબર પણ નથી. આવી બાબતમાં હીંદના ગેજેટ-જનરલને પણ અંધારામાં રાખવામાં આવે એ હીંદનું અપમાન પ્રત્યેનું ન ગણાય તો બીજું શું ગણાય? અને અમને ફરી એક વાર પુછવાનું મન થઈ જાય છે કે કેપટાઉનના પ્રધાનો તે સરકાર આ પ્રમાણે સ્વેચ્છાએ પોતાને કુદવે ત્યારે ભંગ કરી શકતી હોય તો પછી એ કેપટાઉનના પ્રધાનની કે હીંદના ગેજેટ-જનરલની આ દેશમાં હાજરીની પણ કીમત શું છે? અમને તો એ કેવળ હાસ્યજનકજ લાગે છે.

એક તરફથી યુનીયનના વડા પ્રધાન દક્ષિણ આફ્રિકાના રાજકારણને વધારે શુદ્ધ બનાવવાનો યત્ન કરી રહ્યા છે અને તેને માટે એવો ઉચ્ચ સિદ્ધાંત સ્થાપી રહ્યા છે કે, "આપણા રાષ્ટ્રિય જીવનમાંજેઓ જવાબદારીવાળું સ્થાન ભોગવી રહ્યા છે તેઓએ દરેક વખતે અને દરેક પ્રસંગોમાં અને દરેક રીતે આપણા રાજ્યકૃત વિચાર અને આચારનું આખું નૈતિક ધોરણ ઉચ્ચ કરવાનો અને ક્રિશ્ચની સિદ્ધાંતપર રચવાનો પ્રયાસ કરવો જોઇએ." ત્યારે વખતે બીજી તરફથી આવું બની રહ્યું છે એ કેટલું વિચિત્ર છે! યુનીયનની વસ્તીના જે વર્ગોનો રાજકારભારમાં કંઈ પણ અવાજ નથી તેઓ પ્રત્યેની વર્તણુકના સંબંધમાં તો એમ જોવું જોઇએ કે રાજકર્તાઓના રાષ્ટ્રિય વિચાર અને આચાર કેવું નૈતિક ધોરણ માણજ ઉતરતું છે અને ક્રીશ્ચની સિદ્ધાંતથી તે સર્વથા વિરુદ્ધજ છે.

આ બધા ચિત્રમાં એક આશાજનક પરંતુ માત્ર 'નાટાલ ડેલી ન્યુસ' અને લોકલ-બીસબર્ગના 'રેકર' કરેલી ટીકામાં જોવામાં આવે છે અને તેમાં ખરી ક્રીશ્ચની ભાવના રહેલી જોવામા આવે છે. 'નાટાલ ડેલી ન્યુસ' એ નાટાલ, કે જ્યા ૧૫ હીંદી વસ્તીનો સૌથી મોટો ભાગ વસી રહેલો છે, તેને વિશે લખે છે કે હીંદી વસ્તીને આપણે બતાવ

ઉ. વેપાર સામાન્ય જીવનમાં પોતાનો સારિરિક, આર્થિક અને આબાદિનો ઘણો ખપારે સારી રીતે આપવાને તેને સહિત માન બનાવવાને તેનુ પોરણ ઉંચું કરવા આપણે પહલા પગલાં ભરવાં જોઈએ છીએ. બાકાળના દીંદી નારાયણ ઓક મુદીરૂપ હતો, અને આજે જે રોગ પ્રશ્નોને આપણે વધારે ઠહાપણો સાવધાન ગાઝે તો આ દેશની ઠગારત આપણે તેના સમાધિસ્ત કરી શકીએ."

જોહાનીસબર્ગનું 'સ્ટાર' લખે છે કે:

"પ્રજાસત્તાકની કુલ વસ્તીના દીંદીનું એટલું પ્રમાણ છે કે કેટલાક રાજ્યોમાં તેને બિજે બિનારાજાદારી બના કેમ બની રહી હશે અને ગ્રામવિસ્તારોમાં ત્યારે ને ત્યારે જાતીય વિરોધ કેમ ઉત્પન્ન થતો હશે એ બીલકુલ સમજી શકાતું નથી."

આના કરતાં વધારે સારાં પ્રમાણપત્ર ની જરૂર રહેતી નથી અને એટલામાં ઓછી સરકારની પાસેથી તો દીંદી કોમ પ્રત્યે વધારે સારી વર્તણુકની આશા રખાવીજ જોઈએ. પરંતુ એ સાથે અમે એ પણ સમજીએ છીએ કે સરકાર તરફથી કે યુરોપીયન પ્રજા તરફથી સારી વર્તણુક ની આપણે એટલાજ પ્રમાણમાં આશા રાખી શકીશું કે જેટલા પ્રમાણમાં આપણા સ્વમાન અને આપણા રાષ્ટ્રિય ગૌરવને બીજો આપણે તરફથી જોઇશું અને જેટલા પ્રમાણમાં તેને ટકાવી રાખવાને આપણા માં બળ અને તૈયારી હશે.

હિંદીઓ વિરુદ્ધ વિચારાધ રહેલો બીજો કાયદો

શ્રી. જે. એમ. વેન ઝેગ. બીકની સરકારી નીચે ગયેલાં એક ડેપ્યુટેશને ડીસેમ્બર તા. ૭ મીએ મુલ્કી પ્રધાન બી. રેડલેન્ડ સમક્ષ ફેડરેશન ઓફ રેટપેયર્સ એસોસીએશનની પ્રોટેસ્ટોના સબંધી પરિષદના વીચારો અને ઠરાવો રજુ કર્યો હતા. મજકુર પરિષદે સર્વાનુમતે એવો ગાગણી કરનારો ઠરાવ પસાર કર્યો હતો કે મરે કમીશનની તપાસસુચીમાં દીંદીઓ તરફથી ભારે રાખવામા તેમજ મતદીયા ધરાવવામાં આવતી મુશ્કેલીનો સમાવેશ થવો જોઇએ. પ્રધાને ડેપ્યુટેશનને જણાવ્યું કે કયે એ વસ્તુ ને મારે બહુ ગેરસમજ થઇ ગયુ છે કેમકે કમીશન પોતાનો રીપોર્ટ પહી રહ્યું છે પણ બહેણો તપાસનો બારે બીજું કમીશન નીમી શકાય એમ પણ પોતે જોઇ શકતા નથી.

પરંતુ શ્રી. રેડલેન્ડે ડેપ્યુટેશન સમક્ષ જાહેર કર્યું કે તેઓ એક બીજી યોજના વિચારી રહ્યા છે કે જેથી ડેપ્યુટેશન ધારે છે તેજ હેતુ સરશે. સરકારને તેઓ એવા એક કાયદો લાવવા નુ કહેશે કે જેથી ૧૦ ટકા કે તેથી વધારે મીલકતના માલીકો પ્રજાસત્તા દેશ તો તેવી ગ્રાપદીઓના સબંધમાં તેવી ગાપદીઓ હિંદીઓને વેચી કે ભાડે આપી નહિ શકાય તેવી જાતની શરત વગર ખરેખે રજીસ્ટર થઇ શકે."

પ્રધાન આ કાયદો આવતી પાર્લામેન્ટમાં લાવી શકશે કે કેમ તેના જવાબમા બી. રેડલેન્ડે એ બાબતની હજુ મુદતમા પ્રધાનમંડળને સાથે મસો કરવાનું ડેપ્યુટેશનને વચન આપ્યું હતું.

નેશનલ માર્કેટીંગ માલ ગિરે ખુલાસો

ટ્રાંસવાલ ઈન્ડિયન કોંગ્રેસે ગોની બાબતને લગતો એક પત્ર ગયા જવાબમા ગોની બાતના સેક્રેટરીએ ગોઠ પત્ર કોંગ્રેસને લખ્યો છે જેમાં નીચે પ્રમાણે જણાવવામા આવ્યું છે

"નેશનલ માર્કેની યોજનાનો બાવિષ્યમાં દીંદા વેપારીનારાઓ (ઈન્ડિયન રીટેલીઅર્સ) ને ઉપેક્ષી નાખવામાં...આપણા તેઓની સારી સહાનુભૂતિને જોખમમાં નાખવામા કોઈપણ ઉપયોગ કરવામા આવે એવો. દીંદી વેપારીનારાઓને બાગ લેવાનું હતે જણાવ્યું છે. [illegible] માં જણાવવામાં કે, નેશનલ માર્કની યોજના નો ઉદ્દેશ પ્રધાન તો એ છે કે વિકુલોને ચોક્કસ નિર્દેશોમા ખાત્રીબાળા ગોરણુસોજ માલ માર્કેટપર એક્સપ્રાનું ઉત્પાદન આપવું અને એ રીતે ખરીદનાર (વેપારણી કરનાર કે ઉપયોગ કરનાર) ને કોઇ પણ બાબતમાં [illegible] કે ફીલ વગર પોતાને જોઇતો માલ મળી શકે તેમ કરવું. આમ બધાથી હું માનું છું કે આખરે બધાં વેપારણી કરનારાઓના વેપારને લાભદાયક થઇ પડશે. આથી એ સ્પષ્ટજ છે કે નેશનલ માર્કની યોજનાને એક પ્રકાર બેકને પોતાના નેશનલ માર્કેટીંગ બાલનો નીકાલ કરી દીધા પછી તેની વહેંચણી કેવી રીતે થાય છે તેનો કાંઇજ પડી નથી— સિવાય કે ખુટાડવું કે ડગલાબાજીની સામે આ બાબતોએ સાવચેતી રાખવી પડશે. આ યોજનાનો [illegible] ફ્રેસ પ્રોડ્યુસરની વહેંચણીમાં રોકાએલા સોદાર્માના કોઇ પણ વર્ગને તેના ધંધામાંથી કાઢી નાખવાનો નથી. ઉલટું પ્રધાનની સંમતિ સાથે હું તમને ખાત્રી આપી શકું છું કે નેશનલ માર્કની યોજનાનો ઉદ્દેશ ફ્રેસ પ્રોડ્યુસરની વહેંચણી કરનારા કોઇ પણ વર્ગને નાબુદ કરવાનો કે વહેંચણી કરનારાઓના કોઇ પણ બાબુક વર્ગની સામે બેદરકાર પગલાં કરવાનો આ બાબતનો ઇરાદો કદી હતો પણ નહિ અને છે પણ નહિ."

આપણે ઘેરા આકારાંકાએ પરે આ બધા ઉદ્ધારણમાં આવેલી શંકા દુર થાય છે. હવે એકજ પરંતુ કરવાની રહે છે અને તે ગોરા નીલ્સબર્ગની -પુટારૂનની માર્કેટમાં દીંદીઓ સામે નો વાંધો દુર કરવાની અને આગે ઉભેદ રાખીએ બીજો ને રીટેલ કાસ્ટમીલ તો પોમ્પ બ્યાન હેરોજ.

હિંદીઓ પછાત રહી જશે!

ગયા શનીવારે કરબનમાં ભરેલી બાન્ટુ મીનીસ્ટર્સ એસોસીએશનના પ્રોસેસ નેટીવો બારે એક બાનર્સલ કોલેજની સમપ્રની બાંગણી કરનારો ઠરાવ કર્યો છે એમ બાપ્રીઓએ જણાવ્યું હતું કે એસોસીએશને રાજદ્વારી બાબતોપર બારે નહિ પુરતા બાન્ટુ પ્રજા ઠરી રહી શકે ત બાને તેની બાવશ્યક વધારવાની દિશાએ જેટલું અને તેટલું કરવું જોઇએ પ્રોસેસે રહુબા મીશન રીપોર્ટોનાં બને ઉલેકેશનોના નેટીવ ની આકેશમ સંબંધી સ્થિતિ સુધારવાના વાજીબ પગલા લેવાની [illegible] કર્યો હતો. બને ઠરાવો એ બધા બાબતોના કરનારી બહો છે કે એ પત્રે, પ્રજા અને દેશમાં નુકશાન કરનારો છે એવું લિખારવામાં આવ્યું હતું બારે નેટીવ પાદરીઓએ ઠરાવો બહોનો નાશ કરવાનો પ્રયત્ન કરવામા દેવળોની સાથે જોડાવાનો ઠરાવ કર્યો હતો. ધોરા વખતમા દીંદીઓએ નેટીવો પાસે થી પાઠ લીધો [illegible] તો નવાઇ નહિ ગણાય.

દક્ષિણ આફ્રિકાના રાજકારણની ગુંચવણ કાર્યે

દક્ષિણ આફ્રિકાની બે બગણ્ય રાજદ્વારી પાર્ટીઓ વચ્ચેના સંબંધમાં વધારે ગુંચ બાતના પ્રયત્નો [illegible] દેખાય છે. તા. ૬ ગીએ યુનિયનના વડા પ્રધાન જનરલ હર્ટઝોગ અને નેશનલીસ્ટ પાર્ટીના નેતા મે. માલાન વચ્ચે ઓક વિસ્તૃત સમજુતી થઇ છે જેમાં દસ કલમોનો સ્વીકારમાં આવેલા છે તેની ૭ મી અને ૬ ઠ્ઠી કલમ બાસ ધ્યાન ખેંચનારી છે.

૭ મી આ પ્રમાણે છે:

દરેક સ્વતંત્ર રાજ્યનો પોતાને ગમે તેવો બંધારણ રાજ્યવહીવટ સ્વીકારવાનો હક છે અને બા આંતરરાષ્ટ્રિય બાબતના કમ્બતમાં રાજ્ય રાજ્ય વચ્ચેના સુસંબંધમાં નુકશાન પહોંચે એવું પાણી આપવા વર્તનથી કશું પણ કરવામાં નહિ આવે એ અલબત્ત અગત્યનું છે.

કલમ ૬ ઠ્ઠી આ પ્રમાણે છે:

આપણા રાજદ્વારી હેતુઓ સીદ્ધ કરવાના આપણા પ્રયત્નોમાં આપણા દેશમાં આપણા કરતાં ઓછી સુધરેલી નેટીવ જાતીઓની હાજરીનો ખ્યાલ રાખવામાં આવે અને બા જાતીઓ પ્રત્યેના આપણા વાજીબપણા અને નેતૃત્વની જવાબદારી સમજવામાં આવે અને યુરોપીયનોના બા જાતીઓ પ્રત્યેના તેવા વાજીબપણા "અને નેતૃત્વમાં એ જાતીઓના દીબાસાને બાધાત પહોંચે એવું કશ પણ કરવામાં ન આવે.

જનરલ હર્ટઝોગે તો બા કલમો નીચે કશો પણ ટીકા વિના સહી કરેલી છે પરંતુ ડા નહાને પોતાના રાષ્ટ્રિય પક્ષની સ્વતંત્રતા ચોનના વિચારો દર્શાવવાની પોતાની સ્વતંત્રતા તેમજ નેટીવ બાબતના વાજીબપણા અને નેતૃત્વમાં પોતાના રાષ્ટ્રિય પક્ષના રંગીન જાતીઓ પ્રત્યેની વલણ જેવાને તેવી રહેવાના અને તે કારણે વાજીબપણું કે નેતૃત્વ બાના બારેલું નહિ ગણવામાં આવે એ સ્પષ્ટતા કરેલી છે મતલબ બા કે, મહાન પોતાની સ્થિતિમાં કશો ફેરફાર નથી કર્યો બારે વડા પ્રધાનનું એટલે કે હાલની સરકારનું વર્તન તેની સામેથી વિરુદ્ધજ જોવા માં બાવે છે. એ વસ્તુ બામારા બામલેખમાં વધારે સ્પષ્ટ કરવામા આવી છે.

હિંદીઓના રહેણીના ધોરણપર મી. બર્નસાહેબ

નાતાલ ઇન્ડિયન કૉંગ્રેસની પ્રથમ પ્રાંતિક પરિષદ રવીવાર તા. ૧૦ મીના ખુલ્લી મુકતાં મી. કૅપ્ટન બર્નસાહેબ એમ. પી. જે પોતાના આગમના દક્ષિણ આફ્રિકામાં વર્ણદ્વેષ વગેરેથી મુકતલાલ કજવાની પણ વિચિત્ર ઢબે પહેલાંના સંબંધ હોવાનું જણાવ્યું હતું. તેમણે કહ્યું કે વર્ણદ્વેષી જાતિને જેટલી ઢાંકી દેવામાં આવે છે તે કરતાં વધારે વસ્તીને પણ પહેલું આર્થિક મુકતલાલ પહોંચાડી રહ્યો છે.

સસ્તા મજુરીના દિવસોમાં હીંદી નાટાલ ને પણજ કીમતી આર્થિક મુડીરૂપ હતા. આજે હવે એ સસ્તી મજુરીનો યુગ ચાલ્યો ગયો છે એવી આપણે આશા રાખ્યા રાખીએ—જો કે કેટલીક વખતે તે કરતાંસીએ ત્યારે પણ મગ પડે છે—ત્યારે પણ એ આર્થિક મુડીરૂપ છે અને સર્વોચ્ચ મુડીરૂપ બનવાના તેના જે લક્ષણ લક્ષણો છે, તેને ગોરાઓ માત્ર તેમના વિકાસને માટે સ્વતંત્રતા આપશે જે સમયની સંતુલનાનીતી કુદરતી ક્રમ છે

એક મહાન ભાષિતજ્ઞે કહ્યું છે કે એક માણસ ને જો તમે શહેરમાં રાખવા માંગતા હો તો તમારે પણ તેની સાથે ત્યાં રહેવું પડશે. તેવું જ દક્ષિણ આફ્રિકામાં આપણે સ્પષ્ટ જોઇએ છીએ, જ્યાં બીન-ગોરાનું રહેણીનું ધોરણ ચાલુ રીતસરનું હોવાના કારણેજ સમસ્ત દક્ષિણ આફ્રિકા માં ગરીબ ગોરાનો ગંભીર પ્રશ્ન છેલ્લાં પાંસ વર્ષ થયાં રૂંવાડી રહ્યો છે.

આ અતિ ટચકારૂપ જમાનામાં આપણી જરૂરીયાતો પણજ ખુબ રાખવાથી આપણે સંતોષ કારક ઝપાટ ચલાવી શકીએ એ માન્યતા મુર્ખાઈ ભરેલી છે.

મુખ્યત્વે કરી ગોરી પ્રજાને તેઓના ઉપર પ્રરૂપવામાં આવેલા રહેણીના હલકા ધોરણથી હીંદીઓની જરૂરીયાતો પણજ ઓછી યશ થઇ છે. તેઓની જરૂરીયાતો વધારવાથી, એટલે કે તેઓનું ધોરણ ઉચું કરવાથી, તેઓને એક ભારી ઝપાટ આપીને મુડીરૂપ બનાવી શકાય.

હીંદી પ્રજાની આ હુ ઓ આગળની બાજુ ગાયું છુ. અને તેથીજ તેના પર વિરોધ ભાર દેવા પ્રયત્ન કરે. પણ ખરો વર્ણદ્વેષ અને એશીયાટીક વિરુદ્ધની બાજુથી દક્ષિણ આફ્રિકા ના વતની રહેવાસી છે તે કંઈક મુળધારજ તેઓને અન્યાય કરવાની પ્રવૃત્તિ તરીકે નથી પરંતુ આર્થિક કારણે સામે છે.

ઉંચા પગારના સુધારો અને હલકા પગારનો સુધારો એ બેની બાબતમાંથી એ બાબ ઉત્પન્ન થયો છે. અને એ વસ્તુ સામટને તમારી મુખ્યાપતોનું ઝપાપાત લાવવાને જોરજ મારું એ જોવામાં આવે છે કે તમારે બજારી સામની રહેણીનું સામાન્ય ધોરણ પણજ ઉચું કરવાનો કરતાથી પ્રયત્ન કરવો જોઇએ.

હું સમજતું છું કે એ વસ્તુ જેટલી કહેવા સહેલી છે તેટલી કરવી સહેલી નથી. એ આદર્શ પરિસ્થિતિ તરફ તમારી પ્રગતિમાં વિઘ્ન નાખનારી આર્થિક, કાયદાકીય અને સામાજીક પણ અનેક મુશ્કેલીઓ રહેલી છે એ હું જાણું છું. પરંતુ એ બાબે મને એ પણ પ્રતિ ખાત્રી નથી કે એક કોમ તરીકે એ આદર્શને તમે મૂર્તસ્વરૂપમાં રૂપ સ્પષ્ટ રીતે સમજ્યા નથી.

દક્ષીકામાં જોહાનીસબર્ગના ગોરામાં રહેણીનું હલકું ધોરણ ચિંતાકારીને. ગોળા પગારોથી નોકરી કરીને અને વેપાર અને ઉદ્યોગના ગાળોપર અસંતુલિત કોપા નુબને તમારી સ્થિતિ હકારી રાખવાનો પ્રયત્ન કરવાની તમારી વલણ હતી. એ બાબે રીતો વિરોધ ચાંતિનો કે જતાં તેના અંતમાં આકાર રહેલી છે

હીંદી પ્રજાની આર્થિક મુડીરૂપને ક્યારે તોડ કરીને ગોરા અને તેઓ વચ્ચેના દુકાનદારપણને વધારવાથી કશો ફાયદો થવાનો નથી. સામાન્ય રીતે હીંદી કોમના આર્થિક પ્રશ્ન તરફ વિચારવાન મોકામાં પણજ દિલસોજી વધી રહી છે. તેમ છતાં એટલું તો ખાસજ છે કે આખી દુનીયાને બીજી અરધા દુનીયાનું શું થાય છે તેની ખબર નથી. અને મને સંપૂર્ણ ખાત્રી છે કે તમારાં જીવનની સ્થિતિ અને મુશ્કેલીઓ ગોરા વર્ગની નજર આગળ સતત રજુ કરવામાં આવે તો પણજ ઉપયોગી નક્કર પગલાં ભરી શકે.

પરંતુ હીંદીઓનો ઉદ્ધાર મુખ્યત્વે કરીને તો તેઓના પોતાનાજ હાથમાં છે અને રહેણીનું ધોરણ પણજ ઉચ્ચ કરવું જોઇએ એવો એક પગલું નિશ્ચય કરવામાં આવે તો મને સંપૂર્ણ ખાત્રી છે કે તમારો પ્રયત્નો સફળ થશેજ.

હીંદીઓ યુનીયન અને પ્રાંતિક કૉંગ્રેસો ની સમાન ધોરણે ચાલે છે પરંતુ એટલું સ્વિકારવું પડશે કે તેના બહલામાં બહોળા બલદો તેઓને પણજ ઓછી મળે છે.

આ પ્રાંતમાં ૧૦૨ નિશાળો છે જેમાંની ૮૫ ગવર્નમેન્ટ-એડેડ છે જે હીંદી કોમેજ બાંધેલી છે. નીશાળે જવાની વયના છોકરાંઓની કુલ સંખ્યા ૪૦,૦૦૦ની છે જેમાંથી માત્ર ૧૦ હજાર નીશાળે જાય છે. નીશાળમાં જતા પ્રત્યેક હીંદી બાળકને ફીન્ડરગાર્ટનના વર્ગોમાં સહને સધળા વર્ગોને માટે ફી આપવી પડે છે. મોટા ભાગના છોકરાંઓ પહેલા ધોરણમાંજ બંધ છે અને ૨૦,૦૦૦ ઉપર છોકરાંઓમાંથી માત્ર ૬૨૬ છોકરાંઓજ છઠા ધોરણમાં છે.

દક્ષીકામા પ્રાંતિક કાઉન્સીલ હીંદી છોકરાંઓમાંથી નકો કરે છે જે પ્રાંતના ગોરા છોકરાંઓ ના શીક્ષણના વપરાય છે. આ વસ્તુ જો સામાન્યતઃ સ્વમુદામા આવતી હોય તો કંઈ નથી પરંતુ જે ગોરી વસ્તીને બહુ ગર્વ જેવા જેવું નથી.

હિંદી પ્રશ્ન પર એજન્ટ-જનરલ

રવીવારની કૉંગ્રેસની પ્રાંતિક પરીષદમાં બોલતાં હતાં એજન્ટ-જનરલ મી. બી. રામસામે જણાવ્યું હતું કે છેલ્લી સામાન્ય ચુંટણીના પરીણામથી યુનીયનના રાજકારણ વાતાવરણ ઘણાજ ફેરફારો પહોંચાં હતો ફેર નથી પડયો. નેશનાલીસ્ટ પાર્ટી એશીયાટીક વિરુદ્ધની પોતાની જાહેરાત નીતીને આગળ ધપાવી રહી છે જો કે તેના નેતાઓ એક વખતે મુખ્ય પ્રધાન તરીકે જે સમજુતીના પરીણામે કેપટાઉનના કરાર થયા હતા તેના અમલની બાબત બોલ્યા હતા અને એક ડીમસોજ માત્ર તરીકે ગણાતા હતા

યુનાઇટેડ પાર્ટીએ હીંદી પ્રશ્ન લગતી પોતાની અમલની બાબતમાં પોતાની નીતી સ્પષ્ટ જાહેરાતો કરી છે. તેમ છતાં મંત્રીમંડળના પ્રધાનો તેમજ ખાતાઓના વડાઓના ઓદલા બાબત નારાજ નો છે. હીંદી પેઢીની પતી એજન્ટ-જનરલ નરસ્થા કે ડેપ્યુટેશન વખતે વખતે કંઈ પણ રજુઆતો કરેલી છે ત્યારે તેઓએ દિલસોજી પુર્વક લક્ષ બાબતો કરી. વળી પાર્લામેન્ટ ના કેટલાક ઉદાર સભ્યો આ સંબંધમાં પણ આભાર માનવાને છે કે જેમણે પાર્લામેન્ટમાં જ્યારે ક્યારે કંઈ પણ હીંદીઓની વીરુદ્ધ બોલાયા ઉપસ્થીત થયેલી ત્યારે ત્યારે બોલવાની તાકાત તેઓએ રજુઆતો કરી.

છેલ્લા ચોકાસ વર્ષ થયા ચાલેલ્યુનના વખતે સહાયકીત પરીણામ પણ દિલસોજી અને સુલેહના ભાવની ઝાંખી કરાવે છે. ૧૯૨૭ની સાલથી ચાલુ વર્ષ સુધીમાં વધારો થયો છે અને પણ કામના લાગલાગટ મહીનામાં બધાને રસ લેતા થયા છે.

ઉદ્યોગના ક્ષેત્રમાં સામાન્યતઃ મન્યુફેક્ચરીંગ ઇન્ડસ્ટ્રીઓમાં એકંદર બોલ્ટ અને નીજ એકંદરથી નોકરી ની સ્થિતિમાં અને હીંદી નોકરોના પગારોમાં સુધારો થયો છે પરંતુ તેની સાથે કુટુંબિયે ઉદ્યોગોમાં નોકરી કરતા હીંદીઓની સંખ્યામાં ઘટાડો પણ થયો છે. આ બાબત કોમને માટે પણજીજ અગત્યની છે કેમકે નોકરીના એકદમ ઝપાટ દરેક બંધ થઇ ગયા છે અને સામાન્ય વલણ હીંદી કોમને વધારેને વધારે પરસુરણીયા પેપારમાજ આવી રાખવાનો બની જતી જોવામાં આવે છે, કે જે વસ્તુ હીંદી કોમ

ને ૨ દ્વિજ્ઞ આફ્રિકાને માટે પણ હીતકર નથી.

ઉપલા કરણ વર્ષો થયા પરની માત્ર સત્તા ઓમાંથી ગોરાંમાં રહેતી જનતાને પણ જ્યારે સંપૂર્ણ રિયતી થઇ ચૂકી છે, જેના પરિણામે ખાસ કરી કરબતમાં બેકારીનું પ્રમાણ ઘણુંજ વધી ગયું છે. આ પરિસ્થિતિ ને દૂર કરવા ના અને બેકાર ફીંદીઓ કરીને જીતીના દાખલા થઇ શકે તથા ગોરો બોજના પગલે બીજી આવશ્યક વસ્તુ એ છે કે તેઓમાં બેકારી કરતા ફીંદીઓએ નજીકની સંબંધમાં પોતાના વાજબી હકે. મેળવવાને અને પારકાથી અને અનીષ્ટ અસરો સામે પોતાનું રક્ષણ કરવાને પોતાનું સંગઠણ વધારવું પડશે.

પરિષદમાં પસાર થએલા ઠરાવો

ગયા શનીવાર અને રવીવારે કરબતમાં ભળેલી કેઓપેરાની પ્રાંતીક પરીષદમાં નીચે મુજબ ઠરાવો પસાર થયા હતા:

ઔદ્યોગિક કાયદા

"આ કે સરકારે રાજકોટ મજુરી (સીવીલાઇઝડ લેબર) ના આર્ષમાં ફીંદીઓનો સમાવેશ થતો હોવાનું જાહેર કરેલું છે. છતાં અમલમાં એ નીતીનો ઉપયોગ રેલને અને અન્ય રક્ષણમાં મરીના ગોરાઓ માટે જગ્યા કરવાને ફીંદીઓને નોકરીથી બાતલ રાખવામાં થાય છે આથી આ પરીષદ ઉપરથી નીતીઓથી ઉપરહીલ થતી સ્થીતીની સંપૂર્ણ તપાસ કરવા અને ફીંદીને હોદ્દાઓમાં વસતીના ગોર સમપ્રમાણ તરીકે તેના હકનું ગોરવ સ્થાન ત્યજે તેમ કરવા સરકાર પાસે વીનંતી કરે છે.

૧૯૩૪ ના ઇન્ડસ્ટ્રીયલ કોન્સીલેટીવ કમીશને દક્ષીણ આફ્રીકામાં સામાન્ય હોતને ધ્યાનર ધરીયાવી મતીય ભેદ ઉપર રચાયેલી નથણા આડચણો દુર કરવાની કરેલી ભલામણોના સરકારે અમલ નથી કર્યો તેનો માટે આ પરીષદ ખેદ દર્શાવે છે અને એ અડચણો દુર કરવાના નાબુદ પગલાં લેવા સરકારને વીનંતી કરે છે.

આ પરીષદ ફીંદીઓને ધંધામા શીખાઉ (એપ્રેન્ટીસ) તરીકે દાખલ થવાની કાયદામાં કરી ગયેલ કરવામાં નથી આવી તેને માટે ખેદ દર્શાવે છે અને સરકારનું ધ્યાન ખેચે છે કે ફીંદી કોમની ઉન્નતિને માટે તેવા સુધારો પુરી પાડવી એ પ્રાથમીક અગત્યની છે.

આ પરીષદ ફીંદી મજુરોને બદલીરહિત કરવા ના પત્રકો લેવાની એકઝેકયુટીવ કમીટીને સુચના આપે છે.

આ પરિષદ "સ્કીલ્ડ" (પકાવેલા) અને "અનસ્કીલ્ડ" (અપકવ) કામદારોના પગારો વચ્ચે રહેલા મોટા ભેદ તરફ ધ્યાન ખેચે છે અને પોતાનો ઓછો કદ આ જાહેર કરે છે કે દક્ષિણ આફ્રીકાની ભવિષ્યની સમૃધ્ધીનો આધાર અપકવ મજુરોના પગારો વધારવામાંજ રહેલો છે.

આ પરીષદ ઇન્ડસ્ટ્રીયલ કાઉન્સીલોમાં ફીંદી-ઓના હાલોનું પ્રતીનીધીત્વ મેળવવાનાં પત્રકો લેવાને પોતાની એકઝેકયુટીવ કમીટીને સુચના આપે છે.

આ પરીષદ સરકાર તરફથી હાલ ઉદ્યોગોમાં રહેવામા આવેલાં પાંચોમાં ફીંદી પોતને ગોરવાળા કરનારો કંઇ પણ જાતીભેદ ના રાખવામાં આવે તેની ખાત્રી રખા સરકારને રજુઆત કરવા એકઝેકયુટીવ કમીટીને સુચના આપે છે.

સામાજીક સુખાકારી

સામાજીક સુખાકારીને લગતા ઠરાવોમાં જેમાં આગળથી કરવામાં આવી છે કે જલ્દ અને અસરકારક પગલાં લેવામાં આવે તેવી ખાસ કરી કરબતમાં બેકારીનું પ્રમાણ વધુજ વધી ગયું છે. આ પરિસ્થિતિ ને દૂર કરવા ના અને બેકાર ફીંદીઓ કરીને જીતીના દાખલા થઇ શકે તથા ગોરો બોજના પગલે બીજી

કેળવણી

૨૦,૦૦૦ છોકરાંઓ ને આજે નીશાળે નથી જતા શકતા તેઓ માટે ફીજીઅનની નાબુદી કરવા કરવા અને તેના અંગે ઓછા ૬૫૦૦ પગાર-

મરીજ બાકરાંઓના માટે કરવાનું સ્થાન

મયા રાનીયારે કરબતમાં ભળેલી પ્રાંતિક પરિષદમાં મી. ઝેસ જે રાશિ જણાવ્યું હતું કે ઓ નાતાના અધિકાર નીચે પા રૂપા ની રકમ એવી સરત આપેલી છે કે પરિષદ મા હાજર પ્રતિનિધિઓમાંથી તપાસપુર નીમા યા. ૩૫૯ આપવામા આવે, જેથી પા. ૧૦૦૦ ની રકમ ધાર આને તેનાથી મરીજ ફીંદી બેકારોઓ માટે એક કરવાનું સ્થાન સ્થાપી શકાય. આથી તેજ વખત હાજર પ્રતિનિધિ-ઓએ નાની મોટી રકમો ઘણાથી તેટલી રકમ થઇ ગઇ ત્યારે અને સરકારીનાતા પર ચલાવતા સ્થાનને "સ્મટ્સની સ્મારક એ ઇન્ડસ્ટ્રિયલ કોલેજ હોસ્પીટ્રે હોમ" નામ આપવામા આવ્યું છે. આ ફન્ડ કે જેમાં હજુ ઉમેરો થવાની આશા રાખવામાં આવે છે તેનો કારભાર ચલાવવાને ટ્રસ્ટીઓ નીમવાના છે.

વાના પ્રાંતિક સરકારનો વીનંતી કરનારો ઠરાવ થયો છે. પ્રાત ફીંદીઓની ખેતવણીમાંથી, ફીંદી નિરાશ્રીતોમાં મળી હાજરીના પોરણે પોતાને ફુગીયન સરકાર તરફથી મળતી પાણા મદદની આણી રકમ નથી મળતુ" તેને માટે ખેદ દર્શાવવામાં આવે છે.

બેકારી

બેકારીને લગતા નીચે પ્રમાણે ઠરાવો થયા છે:

આ પરિષદ પ્રાતીક સરકારને ખાસ્સો આપવાની ફરીના આગળને માટે ખેદ દર્શાવે છે. કેમ કે કામદારમા કંઇ પણ ગંભીર ખોટ નથી છતાં સત્તાધીશોએ આપખુશે ૧૦ ટકા ફીંદીઓની અટકાયત કરી. આમ વાજા બનીય ભેદ રાખવામ કરેલો છે અને ઘણા ફીંદી મજુરોઓમાંજ

સાધસેન્સો આપવાનો હીયમ રાખીને ફીંદીઓને બેકાર બનાવી દેવી નાખવાની નીતી દાખલ કરેલી છે. આથી આ પરિષદ આખા યુનીયન માં સાધસેન્સોની ફરી અમલ કરવાનો પ્રબ ધારીદે હાથમાં લઇને રેપટાઉનના કરારમાંની સાધસેન્સોને લગતી કલમનો અમલ કરવા પુનીયન સરકારને વિનંતિ કરે છે અને તે એ કે:

સાધસેન્સ નાબુદ કરવાના કારણોના મામલા માં ફરીવીચારણા આપવા જોઇએ

સાધસેન્સ નાબુદ થાય તેના કારણોનો નોંધ લેવી જોઇએ. મંડળી અરજી અને હાંસલદર તેમજ રીન્યુઆલોના કેસોમાં મારેનિ અમલ માં લાવી પીછ તટસ્થ અપીલને અપીલ કરવાનો હક્ક દેવો જોઇએ.

ફીંદી પ્લાન્ટરો અને ફીંદી મજુરો વચ્ચેના ઉદ્યોગમાં જે ગેરો ઝાઝ ચાલતી રહ્યા છે તે બંનેનાં હીતોસ તરફથી ફીંદી પ્લાન્ટરોને યા ના. સુગર એસોસીએસીએશન પર ગોઠવ પ્રતિનિધીત્વ મળે એ માટે બદલાં પગલા લેવાના ઠરાવ થયા છે.

વાર્ષિક એ સંબંધી ઠરાવ નાન-યુરોપીયન ગીલ્ડ મુગ બોર્ડની ઓથીરેન્ટની શરતો મુજબ નોન-ગોરા રોકડી ઉગાદનારાઓને માટે ઇસ્ટ. સાપ્લેશન ફન્ડ નહિ સ્થાપવાની ચલાવને ચોધાર મારો છે. પરિષદે એવું ફન્ડ સ્થાપવાનાં પગલાં લેવા પોતાની એકઝેકયુટીવને સુચના આપી છે જેથી સુગર એસોસીએન્ટમાંથી ફીંદીને ગોરાના બેનીફીટ્સ લાભ મળી શકે. નાના ફીંદી ઉગાદ-નારાઓને રાહત આપવાની શક્યતાઓની તપાસ કરવા પરીષદે પોતાની એકઝેકયુટીવને સુચના આપી છે.

બેઠકો

ફીંદી બેઠકોને પોતાના પાકનો વાજબી ભાવ મળે ને જેથી તે પોતાનો ધંધો ચાલુ રાખી શકે, એ માટે પગલાં લેવા સરકારને વિનંતી કરનારો ઠરાવ થયો છે. પંચુના સરકારે મેન્ડ બોર્ડના લાભો અને પામીના સંબંધ માટેની સમવડ ફીંદી બેઠકોને પણ આપવા જોઇએ એવો વીનંતી કરવામાં આવી છે.

ફીંદી મજુરોપર નાખવામાં આવેલો ખાસ વાર્ષીક કર જરીપુરાણો થઇ ગયો હોવાથી અને તેનો કોઇ ઉપયોગ નહિ હોવાથી નાબુદ કરવા વિનંતી કરવામાં આવી છે

પરીષદે એવો મત દર્શાવ્યો છે કે ઇન્ડિયન ઇમીગ્રેશન બ્યુરો ડેરપીટ્રા કે સરકાર તરફથી ચલાવાય રહી છે તે બંધ થવી જોઇએ અને ઇમીગ્રેશન બ્યુરો ફન્ડની ફીંદી કામના લાભોને માટે ખરચવા કરવાની ઘોષણા કરનારો ઠરાવ થયો જોઇએ. એ ફન્ડમા બેઠકો પર પૈસા જમા થતા હોવા છે કે રીપેટ્રીએશનમાં ખર્ચને તેનાથીજ પા પ૦,૦૦૦ પાઉન્ડ હતા

જય રોગ

રસ્ટીનબર્ગ અને ડરબન રોગની જે ભીંસ બનોજ પ્રથમ હૉસ્પીટલ છે તે માત્ર ગોરાઓને માટેજ રહેવી જોઇએ અને દીંડી દરદીઓને ફિનિક્સ પોકલી દેવા જોઇએ એવી થયેલી દરખાસ્તને વધોટી કાઢવામાં આવી છે અને જણાવવામાં આવ્યું છે કે દીંડી ફિનિક્સ રીલીફર ફન્ડમાં ઉદાર રકમો આપેલા છે અને તેનો સંપૂર્ણ લાભ તેને મળતો જોઇએ.

ચોવીસ માઇલથી દૂર રહેતા દીંડીઓને સ્વરક્ષણને માટે અને શિકારને મારી બંદુકના પરવાના આપવામાં ઘણાજ ઉદાર નીતી વાપરવા વિનંતિ કરવામાં આવી છે.

ગોરાના લત્તામાં પગપેસારો નથી કર્યો

દીંડીઓ ગોરાઓના લત્તાઓમાં પગપેસારો કરી રહ્યા છે એવા તેઓ સામે મુકાયેલા આરોપ ના સંબંધમા પરિષદે નીચે પ્રમાણે ઠરાવ પસાર કર્યો છે :

"આ પરિષદ એવો દૃઢ મત ધરાવે છે કે દીંડો ફિનિક્સ ગોરાના લત્તાઓમાં પગપેસારો કરવાનો ગુન્હો કર્યોજ નથી. આ પરીષદ સબૂદ તુએ છે કે પગપેસારાની ભુમ કરીથી ઉપાડી છે. દીંડા વસ્તીમાં વધારો થવાના કારણે દીંડી લત્તાઓ ધીમે ધીમે બહોળા થતા જાય છે. પરંતુ ફિનિક્સે નાટાલ ઇન્ડીયન એસોસીએશનની આંખે એવો ગોઠવ્યા કરી છે કે વ્યક્તિગત દીંડીઓની ગોરાના લત્તાઓમાં રહેઠાણના રસીયો ખરીદતાં રોકવામાં આવશે, અને આ પરિષદ સદર નોંધ લે છે કે આ ગોઠવણ પણ્રીજ સંતોષકારક રીતે કામ કરી રહી છે."

પરિષદે પ્રાંતિક અને સ્થાનિક સત્તાધીશોને, જ્યાં ગ્રહે ત્યાં મુખી દીંડીઓને રહેઠાણને માટે પુરતાં સ્થળો મેળવવાની બાબતમાં નવા અપાયી નોંધકીએ, એવી મુદ્દાની બાબતોની ધ્યાનાઓને અમલ માં મુકવા વિનંતિ કરી છે.

ફુરટ્રેકર્સનો ઇતિહાસ

(ગતાંકથી ચાલુ)

લખનાર. શ્રી. પુરૂષોત્તમ દેશાઇ

(ભાગ ૩ જો)

ભાટાબીલ સોદાની પીઠા પતી ગઇ ખરી, પણ બોર લોકની વસતી હજી પોતાનું રક્ષણ કરવા માટે પુરતી નથીતી. તેમજ હજી સુધી કોઇ બળવાન આગેવાન તેમનામાં નથેતો. અંદર અંદર તકરારો થતી તાજે તેનો નીકાલ આણવો મુશ્કેલ થતો. જે આગેવાનોને ચુંટીને કાઉંસીલ બનાવી હતી તેના હુકમનો અમલ સર્વે પણ મુશ્કેલ હતો. મોટ ટ્રુરના આગેવાનો મા પીટ રેટીયર સૈથી મોટો પક્ષ ગણતા હતા પણ તે હજી સુધી આ ટોળાઓમાં ફેલાયેલ નહોતો.

તેણે કેપ કોલોની છોડયા પહેલા લેફટેનન્ટ ગવર્નર સ્ટોકન સ્ટ્રોમ ઉપર તા ૬ ઠી ફેબ્રુવારી ૧૮૩૭ને દિવસે એક લાંબા લખ્યા તેમાં તેણે જણાવ્યું કે "આ કોલોની તરફ કોમ જાતની દુશ્મની દાખવતા નથી પણ હજીપ અમારો આપ કાળા કાનના છો અને જે કોઇ આપની પાસે બાતની બિલકુલ ખાત કરે તેનો માની આ પ્રજામાં ગેરફાયદો કરવા આપ તૈયાર થતા નથી. આ પ્રશ્ન ઉપર આપણે રાજ્ય કરવા માટે આપ શક્તિવાન નથી એવા આ વાત આપને બુદ્ધા ગમ્મદેશમાં હું કહું છું તેવા અદ્રપ મુકશે નહી મારો ઇરાદો આપણા રાખું છું. હું તો હવે આપના આશાનો પ્રદેશ છોડી દઉં છું. આપે પોતેજ એક પત્રમાં મને શિખામણ આપેલી છે કે આપણી પ્રજાને મને તેટલો ગનગેદ દોષ લાગ્યો નથી. મને તદ્દન ખાત નથી કે આપણે દીલિગન છીએ. અમે તદ્દન મારું કહેવાને લાયકી નથી. [illegible] આપના પ્રત્યે મારા મનમા કોમ જાતનો તિરસ્કાર કે વેરભાવ નથી. અકે શુદ્ધ પ્રેમ અને મિત્ર ભાવ રાખવાને હું ઇચ્છા રાખું છું." પણ મોટો ભાગ ઉમ્મર આવતા સાથે ન રહ્યાથામાં ૧૨૫ પુરૂષો, ૧૮૫ સ્ત્રીઓ તથા બાળકો ૧૭૮ નામાં લખાવી આપનાં ન ઓરેજ નદીને ઓળંગી ગયો. આગળ ચાલતા તેની ટોળીમાં ૧,૦૦૭ ગાડા અને ૧,૬૦૦ ઘોડાઓ પુરતા તથા ઢોર, બળદો ।। મોટી સંખ્યા જેવી થઇ

આમ ૧૮૩૭ના ડીસેમ્બરની છ ગીએ તેનું ગરીબડા અને તેની સ્ત્રીના પોતા બાળુના બળદ [illegible]

(અપૂર્ણ)

રેજીનાલ્ડમાર્ટીની જાહેરાત બીજે બોલ્સ બીજાર પાપરોના રા પસંદગીમાં બીજા દરીમર કેનીયામાં સહકુટુમ્બ સ્થળેરા જવા ઇચ્છે છે. તેમના તરફથી ફીનીક્સ નંદરમાં બીનો ન બેટ મળી છે જે સાવાર શિપકારીએ છાપ્યો.

..

ફ્યુમરટીબાર્ટની જાહેરાત બીજે બોલ્સ બહેત બેન્ડ વ્યવસ્થા શ્રી. પુ. બી બાબના સ્ટી. કેનીયા બા સહકુટુમ્બ સ્થળેરા જવા ઇચ્છે છે

ગુજરાતી હિંદુ શીક્ષક જોઇએ છે

ગુજરાતિ, હિંદી, સંસ્કૃત અને આંગ્લ ભાષા તથા પ્રાથમિક શીક્ષણ આપી શકે એવા એક શીક્ષકની તાકીદે જરૂર છે. પગ, ઘોગ્યતા અને પગાર માટે લખોઃ

ગાંધી હિંદુ સભા તથા સ્કુલ બોર્ડ,
પોર્ટ ઇલીઝાબેથ.
145, Walmer Road.
Port Elizabeth.

ઈન્ડિયન ઓપિનિયન

યુવાનોને રાજેન્દ્રબાબુની હાકલ

સા. ૧ માસની જેલજાત્રા બાદ બીહાર ના નાણા કરતાં પટનામાં દીપા ૭૫ સંઘ તરફથી અપાએલાં આવકારના માનપત્ર ના જવાબમાં બાબુ રાજેન્દ્રપ્રસાદે જણાવ્યું હતું કે યુવાનોએ કોઈ મહાન ધ્યેયના એકય માટે હોદ્દાનો દરજ્જાને સુધારવો જોઇએ. ચારિત્ર્યબળ દ્વારા આજ મુકતાં તેમણે કહ્યું કે આજે હીંદુસ્તાનને પોતાના ધ્યેય તરફ દોરી જવાને મજબુત ચારિત્ર્યવાળા માણસોની જરૂર છે, કેળવણી મેળવવીજ જોઇએ પરંતુ શુદ્ધ ચારિત્ર વિનાની સુખી કેળવણીથી હીંદુસ્તાન સ્વતંત્રતા પ્રાપ્ત નહિ કરી શકે.

બીહારમાં યહુદીઓને માટે નોકરી

પંડિત જવાહરલાલ નેહરૂની સુચનાથી જોઇન્ટ સ્ટોકેવેજીબાયથી બાતલ થએલા યહુદીઓમાંના બારને બીહાર સરકારે ઉદ્યોગ ખાતામાં રૂા. ૨૫૦ થી રૂા. ૫૦૦ સુધીના માસિક પગારે નોકરીપર રાખવાનો ઠરાવ કર્યો છે. બીહાર ની તદ્દીઓમાં મુસ્લિમ અંકુશ સ્થાપવાની યોજનાની સંભાળમાં રહેશે, બીજા બાજણી અને પોતાના નિષ્ણાત તરીકે રહેશે, બીજા અકિસોગીક ખાતાના અવસ્થાપક તરીકે રહેશે અને ચોથો ઉદ્યોગ ખાતામાં ઈન્સ્પેકટર તરીકે રહેશે.

ફોજી ઐકયપર ગાંધીજી

સરહદ પ્રાંતની મુલાકાત દરમીયાન ફ્રન્ટીયર ફોર્સના ખાન બાદે ૨૫૦૦૦ની ઓ પુરૂષોની મેદની સમક્ષ બંદર મીનીટ ભાષણ કરતાં ગાંધીજી એ જણાવ્યું હતું કેઃ "ખુદાઇ ખીદમતગારો જેઓ અહિંસક રહેવાનો દાવો કરે છે તેઓએ હિંસા વૃત્તિને પોતાના હૃદયમાંથીજ જડમુળથી કાઢી નાખેલી હશે અને અહિંસાના પૂર્ણ શક્તિ માન શસ્ત્રનો ઉપયોગ કરવાની સંપૂર્ણ તાલીમ મેળવેલી હશે તો પછી તકલીફોનું સમાધાન આવી શકશે અને આપણા પોરોસ અને ઝગડાઓનો ઉંચવટનો અંત લાવી શકાશે. ગાંધીજીએ જણાવ્યું કે હું સરહદપ્રાંતમાં આપણે કરવા નથી આવ્યો પણ ખુદાઇ ખીદમતગારોની મુલાકાત લેવા આવેલો છું." બેગ આકરા બિયે ગાંધીજી ધણાજ લાગણીવશ થઇ બોલ્યા હતા અને તેઓ ની સાદ પીઓ બધ બધો હતો. તેઓએ કહ્યું કે જ્યાં સુધી હીંદુ, મુસલીમ, પ્રીસ્તી એ સર્વેના હૃદય એક નહિ બને ત્યાં સુધી હિંદને સ્વતંત્રતા પ્રાપ્ત થવી અશકય છે. તેઓ વચ્ચે આકરણ સ્થપાવું આવશ્યક છે. હીંદુઓમાંથી અસ્પૃશ્યતા દુર કરવાની અને ચરખો દાખલ કરવાની ગાંધીજીએ અતલ દર્શાવતાં કહ્યું કે બારી બારદન તમે બુખના દુઃખથી દબાયલાં અસંખ્ય ગરીબ ઘરોમાં અન્ન પુર પાડી શકશો અને સાથે સાથે હીંદુસ્તાનમાંથી કરોડો રૂપિયા પરદેશ પસકાઇ જતાં રોકી શકશો.

પરદેશી સત્તા વિષે બોલતા તેઓએ જણાવ્યું કે હીંદુસ્તાનને પરતંત્ર રાખવાને બદલે શું કરવામાં આવેલું છે અને શું નથી કરવામાં આવ્યું તેની ઐતિહાસમાં નોંધ લેવાશે. આ સરહદપ્રાંતમાં બીદીશોની ખરી કમોદી થઇ છે. આદિ તેઓની ચાલબાજી બારીકાઇથી તપાસી શકાય છે

ગાંધીજી સરહદ પ્રાંતની ફરી મુલાકાત લેશે

ગાંધીજી સરહદ પ્રાંતની બાકીના ભાગોની ફરી મુલાકાત લેવા ધારે છે, જે બાબતે ઉત્તમ જાણવી છે બાબત દુર બારણીકી ખાતે લાલબાગમાં ગાંધીજીના તાલીમ મકની તેઓ ઉદઘાટન કીયા કરશે.

ટ્રાંસવાલમાં ગાંધી સેવા સંઘ

ભારતીય ગાંધી સેવા સંઘનું મોતીસમું પાર્થિક સંમેલન બાલવતા માર્ચમાં બંધારણમા આવેલાં ફેરફારમાં ગણશે તે પ્રસંગ માટેની અનેક તૈયારીઓમાં એક ખાસ રેલને રટેશન બને તાર અને ટપાલ ઓફીસ રથપાશે. ગાંધીજી એ સંમેલનમાં હાજરી આપશે.

હિંદુસ્તાનનું અહિંસા બળ

સંદનમાં પંડીત જવાહરલાલ નેહરૂએ દિવાળી ના બાણા વખતે, જેમાં બધી ફ્રામના ૨૫૦ ડીલીગેટો, યરકાર ગોલ્ડનસોડ અને સર બ્રાન્ટ કુલકારકર હાજરે હતા, તેમાં હીંદુસ્થાનની સત્યા ગ્રહી સેવકોનાં કુલ હીંદીઓને ઓકત થવા ની અભિલાષા દર્શાવી હતી. વધારામાં તેમણે જણાવ્યું હતું કે ઓકારોગોસ્લોવેકીયા જેવો દેશ કે જે દયીયારથી સંપૂર્ણ સજજ થએલો હોવા છતાં ચડીયાતા દયીયાર બળની સામે હીંદુ સાચાર અન્યો હતો, ત્યારે દયીયાર રહીત સ્થાને કેટલા અદાર વર્ષમાં એવી તાકાત કેળવી છે કે જે બધે તેનાં દયીયારબળને કદી ટારબુ થશે નહિ.

બીહારના પ્રધાન પર ખુફી પોલીસનો ઝપટો

હરીજન કોમેસ પાર્ટીના પ્રેસીડન્ટ મુસ્લીમોમ આકાદ હુમલો કુંક મુકત ઉપર બીહારના પ્રધાન ચોધરી જગજીવનદાસ સામે પ્રજાજનમાં ફરતા હતા ત્યારે તેઓએ કહ્યું હતું કે કોક બાબુથી મેજીસ્ટ્રેટોને બીહારના પ્રધાનની મુલાકાતે જોકલ્ય-વામાં આવતા હતા ત્યારે બીજા બાબુઓ તેના બાબુઓની જોખ લેવા માટે ખુફી પોલીસને મોકલવામાં આવતી હતી. આ બધા દિવસો તો હોંશાપારબોરમાં ડી. એ વી. સ્કુલના મીત્રોમાંના પરમાં બધા તેઓ સુતા હતા ત્યા પણ ખુફી પોલીસે ચરપર રબાઓ પ્રવેશ કર્યો હતો આ બાબત ઉપર તેમણે પ્રજાજન ની સરદારનું બાન ખેચ્યું છે.

વખતે બારતી બીજાયો પીરૂદ્ધ ગરકરવા ન જોઇયાની ચેતવણી કોકોને સલાહ આપવાની પ્રજાજન સરકારને બારતી લાગી હશે।

મહિલાના અબુલ કલામ આઝાદ સાથે મુસ્લીમોનો વિરોધ

સીંધની જનમત લીલ લિમા અને સીંધ મુસ્લીમ નેશનલીસ્ટ પાર્ટીએ મુસ્લીમ લીગ પ્રમુ ને હાલે મહિલાના અબુલ કલામ આઝાદને ધર્મમ તરીકે પ્રમુખ-ન રાખવાને મુસલમાનોમાં જે દીલચાલ હોબાની રહી છે તેને કોક બાબાએ દીલચાલ તરીકે ઓળખાવી હતી અને મુસલમાનોમાં કુસંપ લીલો કરવાને આ દીલચાલ, જે મુસ્લીમલીગ વાળાઓ દક્ષ સરકારની મદદથી કરી રહ્યા છે, તેના ઉપર ઝેથી નુકસાનની ભુકોદારી રહેશે એમ જણાવ્યું છે તેઓ હીંદુસ્થાન ના મુસ્લીમોનું બ્યાન બેચે છે કે આ ટોર પ્રસ્થાપી વર્તમાન મુસ્લીમલીગના આગેવાનોમાં પોતાનો સ્વાર્થ સાધવાને માટે બધ રહી છે. આજ બાબતમાં બંગાળના કેટલાક બાગેવાન મુસ્લીમોએ એક બ્યાન ન્યુઝ એજેન્સીપેટેડ પ્રેસ ને આપી મુસ્લીમ લીગની આ વર્તણુકને સખ્ત સબ્દોમાં વખોડી કાઢી છે. એ બ્યાન નીચેદન ઉપર બાગલા પ્રધાન મૌલવ નાયર અલી, પ્રો. આર. અહમદ, નવાબઝાદા હસન અલ્લી, પ્રો. હુમાયુન કબીર, મી. સમસુદીન અહમદ, મી. તમારઉદ્દીનબ્યાન, મી. રજબુલ રહેમાન, મી. ટી. એમ. તારીક, મી. અબદુલ નસાર અહમદ, અને મી. અબદુલ રઝાકબાનની સહીઓ છે.

આમાં એક પણ સર, નાઇટ કે બલ્લામાં ઝેલ્લા બાનબહાદુર જેવા પણ કોઇ "બજબત-દાર" જણાતા નથી. એનું વજન પડશે બહુ!

પરચુરણ

રોયલ મીનીબ્યર નેપોલિએ મુબઇમાં ઉલાબા આગળ એક નવુ વાયરલેસ ટેલીગ્રાફ બધક બાંધવાનું નક્કી કર્યું છે જે પુર્વના મુસકોમાં સિંગાપોર બાદ કરતાં ઝેલ્લાનો ઉંચો દબાનું બનાવ છે.

* * *

પંડિત હૃદયનાથ કુંજરૂ કે જેઓ સરબન્ટસ ઓફ ઇન્ડિઆ સોસાયટીના પ્રમુખ છે તેઓ હીંદુસ્તાન રક્ષણિત બાગાબાના પ્રમુખ નીમાયા છે.

* * *

ટ્રાંસવાલ બાયમ સાઠેબ મહંતમાહબને દેવા પ્રસાદાલય બ્યાન તાર કરીને વહેલા પીવા આમંત્રબુ આપ્યું હતું.

ટૂંકમાં

પ્રો. કેસર જગપાલદાસ પુરી આખી દુનીયામા પેટન્ટ થયેલી ફ્રેશનેસ ચોકલેટ શોધિને સાહોર પાછા આવ્યા છે. ૨૯૫૫૫ વર્ષના, ૨૯૫૫૫ મહિનાની, ૨૦૬૫૫ કારીખનો દિવસ તેઓ એકદમ મહેરિયો કહી શકે છે. ઈશ્વરની આ અણમોલ ભુદ્ધિને માટે પેરીસમાં તેમને સોનાનો ચંદ્રક અર્પણમાં આવ્યો હતો.

* * *

જલંધરમાં બ્રી કુસ્તીબાજ ઝમ્મીદખાનુ અને હિરસામુદ્દીન વચ્ચે કુસ્તીની સકત મલ્લા હિરસા-મુદ્દીનને માપ આવી ચોનીટમાં તેઓ જમીનપર પટકયેા હતા. આથી સાંતા મુસ્લીમોએ જોર જાહેર કર્યા અરી. આ પ્રમાણેની પ્રરૂપ ચર્ચા થયી વચ્ચે કુસ્તીને વધોરી કાઢી હતી. ઓછેા મા દિવસને આવી ભાય તેા ઘરમાં પણ પ્રરૂપેાને મારવા આવી પડે એ કમ ખેાસાય!

* * *

પંડિત જવાહીરલાલે મંડનથી હીંદુસ્તાન એક કેલસમા ઓરડીયા અને ગ્રેટબ્રીટન-હીંદીયાના દેશ પાર પ્રગેલા ગડબીગેાને જોકરીએ સાબસાની સુચના કરી હતી.

* * *

આપણ ધર્મોની સાજસાની માનડમેમાં બુદ્ધ ધર્મના સાધુઓને સુવાગ બુદ્ધોની ધાર્મિક કાઉન્સીલે હોઇ પણ અસારી મોબ્બે હાલવાની મના કરી છે. હવે પછી તેઓથી ફૂટબોલ મેચેા, સીનેમા, સભાઓમાં હાજરી નહિ આપી શકાય. રાજકર તાસ પણ નહિ ખેાઇ શકાય. આ નવા નીયમની જંગ કરવા બદલ ગ્રુનેસાર ડરકી તેને કેદ ૬ કાંકણથી ૨૫ ભાંગ પાણી જરવાના અને મંદીર મોવાની સજા પડશે. બાજ પડોશના ઉશ્કેરાય પખને અને કરનારોમા વચ્ચને તેઓને નાચ જોવાની છુટ બળશે.

* * *

શીકાગોમાં મીસીસ એની કરગેનીપલ નામની ૧૧૨ વર્ષની ઉમરની બાબ છે. તેની તબીયત હજુ સાય સારી છે પણ આટલી ઉમરે કેસક વધેા રોગ તેા તે તપાગાજવાને સ્ટેજ કરવીલાવે ગઇ હતી.

* * *

લીગ ઓફ નેશન્સને પા. ૨૦,૦૦૦ ની ફ્રાન્કો ભનાવી કોર્ટ મોકલી છે.

* * *

જપ્પાયમ છે કે વીયેનામાં આવતાં વર્ષમાં હીંદ અને જર્મનીના પખે એક "ઈન્ડિઆ હાઉસ" અને જર્મન ઈન્ડિઅન સોસ્યર ઓફ કોમર્સ રમપાશે આ રીતે વીએના જર્મન હીંદી સરકૃતિ અને ગાયિંક સંબંધનું એક મથક થઇ પડશે. આ મકાનમાં એક કુરીરટ બાતું, લાયબ્રેરી, પ્રદર્શન ખંડ, હીંદના મહેરાનનીઓ માટે દીવાન બાનું અને પ્રીપેગેન્દા બાતું રહેશે.

* * *

૧૯૩૮ ની સાલના પહેલા ૧૧ માસમાં જર્મનીએ લગભગ બાકિ ૧,૧૫,૦૦,૦૦૦ ની કીંમતના ૧૧,૫૧,૦૦૦ ટન પડ આયાત કર્યા છે

* * *

એડોલ્ફ હિટલર કહે છે કે હીંદીઓ બ્રીટીશ રાજ્યથી જુદા પડે તેા તે મને ઓલ સબ્જેક્ટ પા જવું લાગશે.

જોહાનીસબર્ગના એક કેસેટમાં બાળક ઓરડા માં પુરાય રહ્યું હોવાથી કામ કરનારી ગેરીલ ઓકરી એક નાની બારીબ્રેથી બળને નજીવાની કોટડીમાં જવાનું સાહસ કરતા બતા કામ બટકવાથી ૩ માળેથી નીચે ધરતીપર પડી મરી ગઇ.

* * *

જ્યોમકેટનીન બીજા બારમા બાજુનો કરવાને કાલું પાડી ગોલ્ડપામાં આવ્યા હતા અને ૬૦૦૦ સીગરેટોની ચોરી પકડ છે. ચોરી કરનાર "રેડ હેન્ડ ગેંગ" નામધારી એક ગીડી લખી મજા કરી કે "અમે આવ્યા હતા તેા ગીગરેટ સીવાય બીજી તે બધી લઇ જઇ શકયા. સીગરેટને ગાર આભાર!"

* *

કુગરસડોર્પથી ૩૦ માઇલ રેલોનત ગોલ્ડ બાણ કમ્પાઉંડમાં કુલુ અને બજુરા જાતીના નેટીવો વચ્ચે મારામારી થતાં બે નેટીવો ગંભીર પ્રમાણ હતા અને બે જણે તેની રિયનિમાં નહેાતા અને ૧૩ ને કઇ થયા હતી. વેરટ રેન્ડ સ્ટેશનોએથી ઇમીજન્સી પોલીસેા આવ્યા હતા.

* * *

સ્પેઇનીશ અને પોરચુગીઝ પ્રદેશની સરહદપર આવેલા મેદોસોથી ૫૦ માણસ દુર તે પુરાનીઓએ એક સિહને મારી નાખ્યો છે. આ સિંહે બાર નેટીવોના બ્રાન લીધા હતા અને બીજાના પખુ તેજોજ બ્રાન લીધેલા ઉલ્લેખ બનાય છે

* * *

કેપટાઉનમાં એક મહાલ બાઇબ્રેએ એક બાળકને જન્મ આપ્યેા છે જેનું વજન માત્ર ૧૫ રતલ છે. તેને આઠ દિવસ થયા છતા વંકુરસ્ત છે. હાસ્પિટલપેનમાં શાહી નાખવાની ડીબ્બી' ઇન્સ્પેકટરી શા તેને દુરબીન છે.

* * *

કરબન રોબર્ગેટથી ઉતારાઓને લઇને આવતી એક ટ્રામને બસા બુધવારે આસાનક આગ બાગવાથી બળીને ભસ્મ થઇ ગઇ. ઉતારૂઓને ટ્રેપર ઉતારી દેવામાં આવ્યા હતા.

દક્ષિણ આફ્રિકાના ટુંક ખબરો

રસ્ટનબર્ગનેા કેસ

રસ્ટનબર્ગનેા કેસ જેમા જાહેર તોફાન અમવા ગંભીર મારીદીક ઇજા પહોંચાડવા કરેલા ફુલલાના આરોપ ગાર ૨૪ હીંદીઓને ઓકટીંગ મેજીસ્ટ્રેટ મા. બી. આર. વરટેર સમક્ષ ખડા કરવામાં આવ્યા છે તેના બચાવપખની જુબાની ગુરૂવાર તા. ૮ માર્ચે શરૂ થઇ. મૂળ ૬૧ હીંદીઓને પકડવામાં આવ્યા હતા પરંતુ તાજ પહાની જુબાની પુરી થયા બાદ નવને છોડી મુકવામા આવ્યા હતા. આ આરોપીઓએ જણાવ્યુ હતું કે નવેમ્બર ૧૯ મીએ રાતે મરજીદમા નમાજ બાદ તેઓ કુનહાલ ચાલ્યા ગયા હતા. તેઓ મારામારી પહેલા આવ્યા ગયા હતા અને પાછા રસ્ટનબર્ગ જવાબ્યા સારે મારામારી બધ થઇ હતી. તેઓ આવ્યા તે વખતે હજુ ઘણા હીંદીઓ રસ્તામાંજ હતા

બીજા પખ એક હીંદીના તરફમાના પોતે તોફાન વખતે હાજર નહિ હતા તેવી જુબાની આપાઇ હતી. તેણે કહ્યું કે તે મરજીદમાંથી નીકળી બીજા હીંદીઓ સાથે મારીદીના ગયેા હતા. બીજી પખ કેટલીક ઓરી જુબાની લેવાયા બાદ કેસ ડીસેમ્બર તા. ૨૧ મી પર મુલતવી રખાયેા હતા.

શુક્રવારે દુકાનેા કયારે બંધ કરવી

કરબન સીટી કાઉંસીલે ગુરૂવારે દુકાનેા રાત ૬ ને બદલે ૭ વાગે બંધ કરવાની દરાર કરી છે. આ દરાવપર બાતિક ઓક્ટોબરમુટીપ દરાયેા ડીસેમ્બર તા. ૨૮ મીએ ધ્યાન દેવાશે. જો તે સંમત થશે તેા પછી બંધ કરવાનો નવેા વખત કયારે અમલમાં મુકવેા એ સીટી કાઉંસીલને કરવાનું રહેશે. મેયરે બાત્રી આપેલા છે કે ક્રીસ્ટમસ પહેલા નવેા નીયમ અમલમાં નહિ મુકાય.

ગંભીર મોટર અકસ્માત

ગયા બુધવારે સાજને રીવરસાઇડથી બાવાની એક મોટરી બસને અમેનની કેટબપર વાગના ગેચ ફેકટરી આગળ અકસ્માત થયેાથી વીજ્યાના બાજાગર બાબે બાયડાસ ગુહા પક્ષ ગમ હતી અને ૨૬ બાબુસેાને ઇજા પક્ષ હતી. કેટલાકને સખ્ત ઇજા થઇ છે આમ તેઓ કીંગ એડવર્ડ હોસ્પીટલમાં છે. મોટે બાગે હીંદીઓ હતા.

ખબરપત્રો

કોલોનીયલ બોર્ન એન્ડ સેટલ્ડ ઇન્ડિયન્સ એસોસીએશન

કોલોનીયલ બોર્ન એન્ડ સેટલ્ડ ઇન્ડિયન્સ એસોસીએશનની મેરીટઝબર્ગ ખાતેની ૭મી વાર્ષિક મીટીંગ ગયા રવીવારે એસ્ટ્રા હાલ એમ. એ. ના સભાગૃહમાં મળી હતી.

મીટીંગના સામના કરવે ઇન્ડિયાના એડવોકેટ મી. જે. એચ. ડેવિસ્પેયર, મી. એચ. એન. ડ્રમ, કે. સી., એમ. પી., મી. એ. મોહમ્મદ, એમ. પી., મી. ઇ. સી. કૂપર, એમ. સ., એમ. એમ્બસ્સ એન. ડન એમ. પી., અને કોલોનીયલ મી. આર એસ. વીલીયમસન તરફથી બાબા હતા

સેક્રેટરીએ એસોસીએશનની પ્રવૃત્તીઓનો વિસ્તૃત રીપોર્ટ રજુ કર્યો હતો જેમાં રાજદ્વારી તેમજ સામાજીક ઉન્નતિના કાર્યોની નોંધ લેવાઇ હતી.

મી. કીસ્ટાદરે જણાવ્યું હતું કે કોલોનીયલ બોર્ન હિંદીઓએ પોતાનો ઉદ્ધાર પોતાની જાતેજ કરવાનો છે. કોલોનીયલ બોર્ન હીંદીઓ સર્વત્ર એકત્ર થતા જાય છે એ સંતોષજનક બીના છે મીટીંગમાં ઓછામાં ઓછી મોટી હાજરી છે એ તેનો પુરાવો છે. કોલોનીયલ બોર્ન હીંદીઓએ એકબીજાને મદદ કરવી જોઇએ. બીજા બોઅનારાઓમાં મેસર્સ પી. આર. પથર, એસ. એસ. સીંગ, એમ. પથય અને એસ. રામ નામક હતા. તથા કાર્યકર્તાઓ તરીકે પ્રગતીએ ચુંટાયા હતા.

પેટ્રન: મી. સી. હરદેવસીંહ, પ્રેસીડન્ટ: મી. જે. એમ. ડેવીસ, વાઇસપ્રેસીડન્ટ: ડો. એમ. આર. પીટર્સ, મેસર્સ એ. ટી. મુકરી, પી. આર. નાયક, એસ. રત્નમ, આર. આર મોપાલ; ઓન સેક્રેટરીઓ: મેસર્સ કે. સુબ્રમની અને ટી. રામકૃષ્ણાયન; ઓન. ટ્રેઝરર: મી. એમ. નામક, ઓડીટર: મી. એસ. રત્નમ, મોરલ-નાઇઝીંગ સેક્રેટરી મી આર. આર. મદારસ્વામ; ઉપરાંત ૨૯ કમીટી મેમ્બરો ચુંટાયા હતા.

શ્રી. માધવજી હિંદુ એસોસીએશન

શ્રી. માધવજી હિંદુ એસોસીએશનના ૧૮ વીકેટેરીયા સ્ટ્રીટપર હોલમાં બાલમુકુન્દ પુષ્પધર ના. ૧૪ ગીએ હીંદના એજન્ટ-જનરલ મી. બી રામસ્વામના હસ્તે કરવામાં આવ્યું હતું. મી. રામસ્વામે જાહેર કરતાં જણાવ્યું હતું કે આ દેશમાં આવ્યા બાદથી પણ ધાર્મીક સંસ્થાઓ જોઇ રહ્યો છું અને એ સંસ્થાઓ માં પક્ષ વળી ઘણે ઠેકાણે ઝગડો પડેલા જોયે છું. એ જોઇ મને ઘણો ખેદ થાય છે. હીંદુઓ માં મેં જેવી એક સંસ્થા જોવાની આશા રાખી હતી કે જે ગરીબ હીંદીઓની ઉન્નતિનું કાર્ય કરતી હોય. તેમાં હું નીરાશ થયો છું અને આ દેશ મોટી આશે તે પહેલાં ઘણો ઉપરો પાર પડેલો જોવા માંગું છું. ગરીબ હીંદીઓની રાજદ્વારી અને સામાજીક સ્થીતિ માટે તો એક સામાન્ય સંસ્થા ન હોય તો ગરીબ હીંદીઓ ઓછી એક એવી સંસ્થા હોવી જોઇએ. આ એસોસીએશનને ગરીબ વર્ગના હીંદીઓની કાળજણી માટે મોટી રકમ જોકડી કરી પહોંચી વાળી શકે એવા બાળકોથી છે. તેઓનાં સદ્ગત બાપુજી : તેઓના સમયના ઘણુ દુ.

બીજા બોલનારાઓમાં મી. રામસ્વામની આભાર માન્યો હતો મી. રામસ્વામને ખરખી રીટ આપવામાં આવી હતી

ટ્રાંસવાલ હિંદુ સેવા સમાજ

સમાજના સેક્રેટરી રા. શ્રીમુગાસ પારેખ લખી જણાવે છે : ટ્રાંસવાલ હીંદુ સેવા સમાજ ના કાર્યવાહક સમીતીની સભા મી. વલ્લભાણાઇ ભગવાનજીના પ્રમુખપણા હેઠળ સમાજના મકાન માં તા. ૧૧-૧૨-૩૮ ના રોજ મળી હતી.

એ સભામાં ચર્ચેલા કેટલાક નીર્ણયોનાં નોંધી દેવા ધ્યેય ઉપરાવવા માટે નવા બેટા સમીતીઓની નીમણુક કરવા બાબતનો દીર્ઘ વિચાર કરવામાં આવ્યો હતો. જે નવા સમીતીઓ બાંધી એક કમિટી કેપ, નાટાલ, રોડસ અને નોર્થન રોડેસીઆ અને ઇસ્ટરોગાસ્ટકસ ઇંડ માટે કરશે. બીજી કમિતી ટ્રાંસવાલના દુકાન દારો વાસેથી અને ત્રીજી કમિતી નોકરી કરનારા વર્ગો પાસેથી ફંડ ઉઘરાવવાને કરશે ટ્રાંસવાલ હીંદુ સેવા સમાજે તેની ૩૦ વર્ષની કારકીર્દીમાં હીંદુ કોમની ઉન્નતિને માટે સામાજીક, ધાર્મીક અને કેળવણીના ક્ષેત્રમાં ઘણા કાર્યો કર્યા છે. તેમાં ખાસ કરીને ઇન્સપેક્ટર ઓફ અને રકુલ સ્થાપીને બાળકવર્ગની પ્રગતીને જોલાવીને અને સમાજનું કાર્ય સંગીન રીતે કરી શકાય તે માટે ગ્રહોના અગ્રણના સભ્યોમાં કોમની બાબતમાં સમીતીને હીંદુઓની વધુમાં વધુ અગત્યની જરૂરીયાતોના કાર્યો કર્યા છે.

સમાજને હોલ અને વિદ્યાલયના મકાનની અતિવાર્ય જરૂરીયાત છે. અને તે કાર્ય કોઇ પણ પ્રયત્ને પુર્ણ કરવાને સમાજે નિર્ણય કર્યો છે. તે પ્રમાણે ઉપર મુજબ નીમાએલી સમીતીઓ જુદે જુદે સ્થળે ફરશે. જેથી દરેક હીંદુ ભાઇને સમાજ તરફથી ક્યારે ફંડ સમિતિના સભ્યો ફંડ ઉઘરાવવા આવે ત્યારે વેધાર કરવા તેમોની સમાજના આ કાર્યોને મદદ કરવાને નમ્ર વિનંતી કરવામાં આવે છે.

ડરબન હિંદુ સોસાયટી

ડરબન હિંદુ સોસાયટી તરફથી રકુલ માટે એકત્ર કરાયેલા કાર્યોમાં કેપટાઉનના બાઇઓ તરફથી અપાયેલી રકમો :

આગલા અંકનો સરવાળો ... ૧૮-૨૬-૬
પરશુભાઇ નાકાભાઇ પા. ૨-૨-૦, મગનજી ગોવીંદજી વી. ૧૦-૩, ભગુભાઇ જીવણ મી. ૧૦-૩, નરોતમ દુલ્લભ પા. ૧-૧-૦, માણેકભાઇ રમા પા. ૧-૧-૦, ઇબ્રાહીમ ઉંઘા પા. ૧-૦-૦, અકબરજી મંગરાજ પા. ૧-૫-૦, કાશીબ્હેન માનજી મંગાણા પા. ૧-૧-૩, નાથુભાઇ ગોપાળ વી. ૧૦-૩, પરસોતમ કેશુર વી. ૫-૩, ગોતીરામ રઘુણોઇ પા. ૧-૧-૩, ઉત્તમલાલ ટી આત્મા વી. ૧૦-૧, ડી. બી. મદારજ મી. ૧૦-૬, ગોરધરભાઇ માધા (બાબો) પા. ૧-૧ ૦, હરિભાઇ પટાગ પા. ૧-૧-૦, અવેર વાલા વી. ૧૦ ૬, પ્રેમજીભાઇ મગા પા. ૧-૧-૦, ટી. ડી. રામસ્વામીઆ પા. ૧-૧-૩ વસનારસ દાસી ૧૦-૩, અમના ૬૨પા પેઇન પા. ૧-૧-૦ કુલ પા. ૩૫-૧૬-૯.

(અપૂર્ણ)

નાયકરસ્ટ્રફમના ચેરમેનને માન

નાયકરસ્ટ્રફમના આસીસ્ટન્ટ મેજરસ્ટ્રેટ મી. જે. ડી. પેરેરાલ આપના જન્મુઆરીમાં જનરલ રમટસના પ્રાયોનેટ સેક્રેટરી તરીકેનો નવો હોદો લેવા અગાઉ એક માસની છુટીપર ગયા છે. નાયકરસ્ટ્રફમના હીંદીઓ વતિ મેસર્સ મોસમ અને બોયાણીભાઇએ મી. પેરેરાલને એક સોનાની પટીયાળા અને ગાડીલ પેરેરાલને ગોલ્ડ ફેન્ડ બોલ પેન આપી હતી

—૦—

ટ્રાંસ્વાલની ચેમ્બારી

ટ્રાંસ્વાલના સ્વરાજ્યના કર્મચારીને પેન્શન આપવા પા. ૧૧ કરોડ મુકરર કરવામાં આવ્યા છે. સીવીલ સર્વીસની સભા ઘણા વર્ષ બાદ એક સરકારી નિવેદન બહાર પાડવામા આવ્યું તમાં જણાવાયું છે કે જનાની વર્તમાન પરિસ્થિતિમાં આ પગલું લેવાની જરૂર પડી છે ૧૯૩૮-૪૭ ના બજેટ મુજબ આપતા વર્ષમાં ટ્રાંસ્વાલી સરકારોમાં પા. ૬,૨૦,૦૦,૦૦૦ ખર્ચાશે. આવતા વર્ષના અંદાજ કરતાં તે પા. ૨,૭૫,૦૦,૦૦૦ વધારે છે જે પા. ૧૧ કરોડમાંથી પુરતા પાડવા માં આવશે. સપ્ટેમ્બરના બનાવને લીધે ટ્રાંસ્વાલને આજ વર્ષમાં બજેટ ઉપરાંત પા. ૧,૪૫,૦૦,૦૦૦ ખર્ચવા પડયા છે. ૧૯૩૮-૪૭ ની કુલ આવક પા. ૨૭,૨૦,૦૦,૦૦૦ અંદાજવામાં આવે છે જ્યારે ખર્ચ સરકારી પા. ૩૨,૯૦,૦૦,૦૦૦ નો અંદાજવામાં આવે છે તથા આવતા માનગી વેપારોપર નંખાયેલા કરમાંથી લગભગ પા. ૧,૪૦,૦૦,૦૦૦ ઉપજશે.

—

૭૬૪ વરસ જીવનારી સ્ત્રી

ટેલીનપ્યા જણાવાય છે કે ગોમીસ એસ્ટોન પેટીમ્સ નામની ફ્રાંસીયામાં સૌથી જાડી બાઇનું અવસાન થયું છે. તેનું વજન ૩૧૮ રતલ હતું. મળતા તો તેનું કદ સાધારણ હતું પણ ૬ વર્ષ ઉપર કોઇક રોગ થવાથી વધવા લાગ્યું. હસ્પીતાલમાં તેને માટે ખાટલો પણ નહોતો. તે એક ઇંટલની ગાદીપર પડી રહેતી હતી પરંતુ છેલ્લા વર્ષોમાં પોતાનું પ્રદર્શન કરીનેજ સારો પૈસો કમાતી હતી. કોઇક વાર દિવસના પા. ૨૨ પેદા કરતી હતી. તેનું બાકીનું કદ ભર્યા પ્રેક્ષકોપરથી જોખીને ૧૬ વાર ૬૫૬ જોયું હતું.

મોટરની ખરીદી

લેખિકા : 'ચારણ' મા રા. પ્રો. મંગેશરાય જનાર્દન પાઠકજી એમ. એ એલ્. એલ્. બી.

(એક નાટિકા)

[આ એક શ્રીમંત પતિ-પત્ની વચ્ચેનો સંવાદ છે. શ્રીમંત છતાં પતિ લોભી પ્રકૃતિનો છે. બે જણ વચ્ચે લાંબા વખત થયાં મોટર ખરીદવાની તકરાર ચાલતી હોય છે પણ પતિ કંજુસાઇને લીધે ના કહેતો હોય છે, ને પત્નીને મોટર લેવાની બહુ જ ઇચ્છા રહે છે.

તેમને એકેક છોકરો પણ છે. એક દિવસ પત્ની, રમવાની હોટ એ રૂપીયાની મોટર તાના છોકરાને માટે લેવાતી હશ આવે છે ને પતાને જરાક ચાંડવવા મોટર હશ આપા પૂં એમ જણાવે છે. પતિને હંમેશ એચાર હજારની મોટર ખરીદવાની પત્ની વાત કરતી હોવાથી રમકડાંની મોટરનો ખ્યાલ પણ નથી આવતો ને એકદમ પત્ની પર ગીન્નસ બોઇ બેસે છે. પતિ, પત્નીને 'તમે' તેમજ 'તું' એમ જુદે રીતે અવારનવાર સંબોધે છે.]

પત્ની : (કામમાં ગોક ને ઘરમાં શાબ્દ હતાં જ) તમે ઘરમા છો ને ? ક્યેા, આજે તો હું મોટર ખરીદી લાવ્યા પૂં.

પતિ : (કેંઇક કામમાં રોકાયેલી તેમાં અંતરાય પડવાથી ને પાછી મોટરની વાત આવવાથી જેવાક ચિન્નસ બોઇ) શુ કહ્યું ? ફરી પાછી મોટરની દા વાત લાવ્યા છો ? મારે હમણાં મોટર નથી ખરીદવી એમ તેં તમને કેટલી વખત કહ્યું ? ને તમે વારંવાર મોટર મોટર કર્યા કરેા છો ! ખંધામાપાના તેા કંઇ ઠેકાણાં નથી ને મોટર ક્યાંથી ખરીદો !

પત્ની : (કાવકાઇથી) આજે તો હું તમને પુછવા વગર મોટર હશ લાવી છું ! હું તમને પુછવા રહ્યું તો હા ના કરેા ને ' જે તો બજારમા હશ જ લીધા.

પતિ : (એકદમ ઉભેા થઇ ગયા છે ને બારેા પાડી લેઇ છે,) મોટર ખરીદી પણ લાવ્યાં પાને પુછીને તમે મોટર ખરીદી લીધી !

પત્ની : એમા શી મોટી વાત હતી ?

પત્ની . (વધારે ગુસ્સે થઇ) નહીંતેા ! મોટર ખરીદવી એ કંઇ મોટી વાત કહેવાય ' પેન્સીલ લેવી, સાબાજી લેવી, પીન ખરીદી કહેવાય અને ચાર પાચ હજાર રૂપીયાની મોટર ખરીદવી એ તેા છેક નાની બાબત ગણાય ! અરે એ મુરબ્બા, મોટર લેવી એ એ મોટી બાબત નહિ તેા કઇ વાત મોટી ! પણ તું એકદમ એવાંતી મોટર કેમ લઇ આવી ને કંઇ સમજાવી

પત્ની આપણે ઘણીવાર વિચાર કર્યો કરતા હતાં ને તમે બહુ કામમા રહેા છો એટલે મેં ખરીદ કરી—

પતિ : હાહા, વિચાર કરતા હતાં ને માણી એટલે ઘણ ઊતી ' આપણે વિચાર તો પચાસેક કરીએ છીએ પણ તે ૧૫ વરસ અમલમાં મુકીએ છીએ ! મહાભળેાયરમાં જંગલેા લેવેા, મુંબઇમાં એક બે માળા વેચાતા લેવા, સારાં બાદાંવાળી દુકાનેા ખરીદવી, ગામ પણ કોઇનું વેચાતું દેાય, તેા લેવું, આવા આવા તેા કંઇક વિચારેા આપણે કરીએ છીએ માટે શું તેમ તરત કરી દઇએ છીએ ? (ટેબલ પર મુકેલી પચાહી પુંવા-કુંવા થઇ જઇને) આજે કેટલું બેહુદું અને બેવકુફી ભર્યું કામ તેં કર્યું એનેા કંઇ તને ખ્યાલ છે ? ક્યા પર આવે છે કે તારૂં ?

પત્ની : (હજુ મસ્કરી ચાલુ રાખી) આપણા બંનેનું, ને મોટાં શાહેબ હબનારાને પુછેા તેા ઘર તેા જ્યાંથીનું જ કહેશે !

પતિ : ચલરચાર આ પર આવું તે મારૂં જ. બીજા કોઇનું નહિ. (ખુબ ગાંભીર બનીને). ક્યા, મારા પરમાંથી ચાલી જા. આ પર તારૂં ક્યાંથી લાવી ? હું તને આ ઘરમાંથી આજે કાઢી મુકું છું ને હું જણું છું કે જે ઘરને તું તારૂં પર કહે છે તે પરમાં તું કેવી રીતે ફરીથી ટંટીયેા મુકી શકે છે ! જા, અત્યારે ને અત્યારે ચાલતી થઇ જા !

પત્ની : (ધીમેથી) હવે બરેખરા બહુ ગુસ્સે થઇ ગયા લાગે છે મારે માનવી વાત કહી દઇ (મોટેથી) પણ, સાંભળેા તેા ખરા—

પતિ : સાંભળ્યું, સાંભળ્યું ! બહુ વધ સાંભળ્યું, હવે શું વધારે સાંભળે ?

પત્ની : પણ આમ જુઓ તેા ખરા—

પતિ : (પત્નીને બોલતાં એકદમ અટકાવી) શું જુએ ને શ જોઇએ ? બહુ જોયું ને બહુ સાંભળ્યું !

વાહ રે વાહ ! પત્ની મી બજાર જઇ આવ્યાં ને શું હશ આવ્યાં તેા કે મોટર ખરીદી લાવ્યા ! અરે, તમે ફોરાંગેા મોટર લઇ લેવી, કેરી લેવી તેમાં સમજે શું ? બસ, દુકાનમા મોટર જોયા ત જોયા વગર ખરીદી લીધી હશે !

આજકાલ બસ, લેાકેા મોટર ખરીદવા જ મંડી પડ્યા છે. પણીવાર મોટરનેા મારેા મોટરમાં બેસેા હોય છે તે મોટર હાંકનારેા તેા નહિ હોય એવેા દેખાતેા હોય છે ! છતાં એવેા શોખર જેવેા દેખાતેા માણસ પણ સહેજ કમાય કે મોટર લેવાને !

બસ, મને તે ધંધામાં બેારાક રૂપીયા કમાયા એટલે મોટર ખરીદી લેવી ને ચેર મોટર છે એમ બેકમાં કહેવડાવવું એ હાલ જમાનેા શોખ થઇ પડયેા છે. આમ રમકડાંથી માલ ખરીદવાની લેાકેા વાતેા કરે છે ને આમ પરદેશથી મોટરેા દેશમાં આવતી બધ છે !

ઉકાબાઇ રોરબજારમાં પંદર વીસ હજાર કમાયા એટલે મોટર ખરીદે, આમબાબાઇ સદાના ગેરા હજાર કમાય એટલે મોટર બધ, ચરતા વાય ધન્ધાની હરિફાઇમા કમાય બધ આવ્યા તેા શું કપુ ! મોટર ખરીદે ! ઉકરડાબાઇ ૩ બજારમાં સહેજ કમાયા તે પૈસાનેા શેા ઉપયેાગ કર્યો ? મોટર વેચાતી લેવાઇ. પણ પારકાનું તેા ગમે ને દેાય ! પરણ્યા મારા પરમાં નું મારી બી પણ ઉકાબાઇ તથા આમબાબાઇ કે ઉકરડા-બાઇ જેવી મોટર ખરીદવામાં હશે એનેા ગને રવાને પણ બ્યાલ નહિ ! અને હજુ ત બેાકેા તેા ઠીક કે પેાતે થેાડુંક કમાય છે ને તેથી મોટર લે છે પણ તારે તેા એક દેવકેા કમવેા કરવેા નહીં ને મોટર લેવી બારી ! ન, નીકળ્યા મારા પરમાંથી !

પત્ની : અરે પણ તમે જરા શાંત થાઓ. પુરેપુરૂં બપ્યા જેવેા વગર, બબ્બે તમારી જીમગાં મોટરનું મશીન આવી ન જાય દેાય એમ તમારી જીભ અટકવા વગર, સીધી ને સીધી બસ ચલાવ્યે જ રાખેા છેા અને મગજનેા એક પણ બેાર્ડ બેસે બેઠા છેા પણ જરા ગટરેા ને જુઓ તેા—

પતિ : (એકદમ મેાટેા અવાજ કાઢી) બસ કર ! બસ કર ! આવી ગંભીર વાત ચાલતી હોય ત્યાં મશ્કરી શી કરવી ? ગરકરી કરવાને થાય તેનું કંઇ ભાન છે કે નહીં ?

પણ મને એમજ થયા કરે છે કે આ તેં કર્યું ? ? શું બજારમાં જાય બીજું કંઇ લેવાનું ન જડયુ તે બસ પાંચહજારની મોટર હશ લીધી ! બજાર જાય શી ચીજ લેવી તે ન બ્યાલ દેાય તેા બજાર જઇ શુ કરવા ? બસલ ચીજો બજારમાં ચીજ વસ્તુ લેવા બસવે જવી નહેાતી તે જ ઠીક હતું ! ચીજેા મેળવા તેમને આવવી નહેાતી અને તેઓ જતા નહેાતાં ' આ તેા શું જોવું તેનું ભાન નહીં ને ભતાં બાહાર જવું બરૂં ! અને વળી ન જરૂર કઇએ એટલે ઓબેાની સ્વતંત્રતા પર પુરૂષેા તરાપ મારે છે એમ તરત આક્ષેપ મુકાય. પણ આ નું શું સ્વતંત્રતાને લાયક છે ?

હું જેમ વધુ વિચાર કરૂં છું તેમ મને ખાતરી થતી બાય છે કે અમસલના પરદાવરડા ઝાબા હતા. બાકી બહુ ભણેલેા નહેાતા બાંસતા અક્ષરેા બહુ બાજેલા નહેાતા, પણ વ્યવહારકુશળ તેા જરૂર હતા. તેમેા જાણતા હતા કે બૈરાંઓ ને બજારે ખરીદી કરવા ગેાકલગાયમાં સાર નહિ, પેાતાના પરસેવાથી પુરૂષેા પૈસેા કમાતા હેાય એટલે પૈસેા કેટલી મહેનતથી આવે છે તે પુરૂષેા સમજે છે. પરસેવા વગર ઓબેા પાસે બધુનેા પૈસેા પડયેા હેાય છે એટલે તમને મોકાની ચા બજાર પડે કે કેટલે વાસે રેા બાય છે. પરસેવેા દપકતેા હેાય ને પૈસેા મેળવતા શ્રા મહેનત પડે છે તેનેા બ્યાલ હેાય તેા આમ પૈસા તું વાપરી નાંબત નહિ ' બાપ દાદા કમાયા હેાવાથી જાણતા ને ન કમાનારી બ્યક્તિઓને પૈસેા કમાવાની મુશ્કેલીનેા બ્યાલ નથી હેાતેા ને તેથી પૈસેા બાણીનાં બાધક તેઓ વાપરી નાંબે છે, એટલેજ પુરૂષેાએ જ બજાર જવું એમા બાયશ્ચા રાખેલી—

પત્ની : (બાકી જરા મસ્કરી કરતી હેાય તેમ) પણ હવે તેા ઓબેા પણ કમાય છે ન સમજે છે કે પૈસેા કમાવેા એટલે શું ?

પતિ : એમ તેા મજુરી કરનારી તથા ધરકામ કરી પેટ ભરનારી ઓબેા સદીઓ થયાં

કમાની હશે અને કમાય છે તેની વાત હું નથી કરતો. ઉંચા વર્ગોની બીજી હજુ બહુજ ઓછા પ્રમાણમાં કમાનાર જાય છે અને તેની બીજાઓને પૈસા ગેરવાવવાની મુશ્કેલીનો ખ્યાલ કરી જ પણ તું કયે દીવસે એક પાઇ કમાય છે ! એટલે જ તે આવું નખોદ બોલ્યું !

પત્ની : તું નખોદ કાઢયું ! બાઈ પુરેપુરું સાંભળી લે પછી ગમે તેમ બોલવાની તમને છૂટ છે—

પતિ : (ખુબ ગાંડાઈ) તમને બહારે હજી પૈસાનો ગમે તેમ દુરૂપયોગ કરવાની છૂટ આપે આપણી બારી તે તમને જરાક કહેવાની મને છૂટ નહી !

બીજા અજાણ્યા માણસોની માફક તીજોરીની કુંચી મારી પાસે ન રાખતાં, તમને સોંપી, તમને ઘરનાં પુરી ન રાખતાં બહાર જવાની સ્વતંત્રતા આપી ત્યારે તમે તેનો આવો ખોટો ઉપયોગ કરશો એનો મને સ્વપ્ને પણ ખ્યાલ નહી. આવું ખાખત તો આટલી સત્તા આપ્યા જ નહિ, પહેલેથી તમને બહાર જવાની બંધી કરી દેત, પણ મને શું ખબર ! હાય તમેના કારકુન કે નોકર હોય તો તેના પર જરા આવીશ્વાસ પણ હોય તે આપણે સાચવેની રાખીએ, પણ આ તે અર્ધાગના-સાઝકારો જેને પુરાવનું અડધું શરીર કહ્યું છે—તેના પર અવિશ્વાસ કેવી રીતે રાખવો ! અને વળી અંગ્રેજ લોકો તો પત્નીને better half ' વધારે સારું અડધું અંગ ' કહે છે ! આ તે પણ સારું અડધું અંગ કે વધારે સડેલું અડધું અંગ '

પત્ની : અરે પણ એ મોટરની કિંમત—

પતિ : (વધુ ગુસ્સે થઇ) એની કિંમતનો જ સવાલ છે ને ! બીજાને સવાલ જ નું છે ! તમે તો દુકાનેથી મારે નામે મોટર ખરીદી પણ તેનું બીલ મારે જ ચુકવવું પડશે ! હવે મોટર સાથ લીધી એટલે કિંમતનો કંઈ વાંધો પણ કરવાનો છે ! હવે તો જે કિંમત કહે તે ચુકવી આપવાની, પાંચ હજાર, સાત હજાર—

પત્ની : પાંચ સાત હજારની કયાં વાત કરો છો, આ તો—

પતિ (ઓચકમ પત્નીને અટકાવી) અડી પણ હજારની હશે. સારી સેકંડહેન્ડ પણ પંદરસો બે હજાર પહેર નથી આપતા તે તમે ત્રણસો ચારસો તો એવાં કાયાં છો ! નથી નકોરડો લીધો હશે ને દુકાનદારો સુચ્યા તે તમને તે કમાવું હોય એટલે એના, આ સરસ છે તે લઇ જાઓ એમ જ કહે અને સોંઘી તે આપણે સોંઘી ને મોંઘી તે આપણે સોંઘી એનાં ઉસ્તાદીકામો સુચ્યા કયાં હશે એટલે આ બાઇસાહેબ બોરવાઇ પડયાં !

બેત્રણ દિવસ પર બસોસો ચારસો રૂપીયાની સાડીઓ ચોરે લઇ આવ્યાં, તે પહેલાં ચારસો પંચોતેરનું ફ્રનીચર લીધું હતું અને હવે આ પણ ચાર હજારની મોટરની મોકાણ માંઠી ! આમ તો તું મને દેવાળીયો બનાવી દેશે ! અને આ ફેરી તો કદ કેરી નાખી. પૈસા આપનાર હું અને મને પુછ્યા વગર પણ ચાર હજારનો અર્થ કરી નાખ્યો ' હિંદુસ્થાનના ગરીબોનો પૈસો લૂંટવા સરકાર પણ મારાસભાને પુછ્યા વગર આમ ખર્ચો નહી નાંખતી હોય !

શાબાશ ! મારાં 'વધુપાપણી અને ઘરખોદણી, સાબાશ ! સનાતનીઓ પુછે છે કે આજની સમેશ પ્રતીકા લઇ જેમાં બધા પતીપત્ની છુટાછેડા લેવાની વાતો કેમ કરતાં હશે. પણ આવા સંજોગોમાં છુટાછેડા પતિપત્ની ન મે તો શું ' ભેગા જોઇએ ' તેમના રહી શકે એમ હોય છે ખરૂં ! ધારાસભામાં છુટાછેડાનો કાયદો પાસ થયે આજ્યજીજ છે.

પત્ની : પણ તમે આમ બધજ ગુમાવીને કેમ વાત કરો છો અને આ છુટાછેડા કરવા વગેરે શું જેમ કાયું તેમ બોલ્યા જાઓ છો !

પતિ : અને કાયે તેમજ બોલીશ ! તમને કાયે છે માટે તમે મોટર લીધી તો મને કાયે તે હું બોલું છું. વળી મોટરના પૈસા પાન પછીને મારે જ આપવા પડશે ને ! આપવા કાયે કે ન કાયે પણ આપવા પડશે જ ને !

વળી પૈસા આપવા ઉપરાંત મોટરની બીજી મુશ્કેલીઓનો તમને કંઈ ખ્યાલ છે ખરો ?

મોટર તો દર દશને સીધી પણ મોટર હાંકનારો શોફર ક્યાંથી લાવશો ? શોફર બળવા કેટલા મુશ્કેલ છે તે તમને કોરાને ગા ખબર પડે ! મળે છે તો તે કેટલા પૈસા માગે છે તે જાણો છો ? તેમજ મહીં બાંધેલા પગાર લેતાં છતાં બબ્બીવાર કેવા દાટીયા, ચુચ્યા નમા હિલ્લત હોય છે તેની કંઈ ખબર છે બરી ? બસ હિલ્લુની બોરકર મોટર બરીદ કરી પણ બીજો કંઈ બોચાર કર્યો ? વળી કોઈ બેદરકાર, ડાર્ય પીને હાંકનાર શોફર મળશે તો આપણા બધાંના સોગે ધર્મ ના તે તો પુરા બસ જશે ! પેપરો વાચવાનો તો મગજમાં જરૂ કોરો છે તે આવા ઓકસીડેન્ટ, બીજે પેપરોમાં બાંધેલ છે કે નથી બાંચતાં ! શોફર બાયનો બગડે તો મોટરના ખુલ્લાખુલ્લા કરશે તે બાંધ હજારમાં બાજ ઉઘાડશે અને પરના ભમે તે કોમનો બોજ જેશે તે વધારામાં !

પત્ની : (બીમેથી) આપના કલ્પનાતરંગો વધતી જ જાય છે. હવે પાછી જરાક વધુ બરકરી કરી લઉં ? (ગોટયા) આપણે શોફર નહી રાખીએ, તમે જાતે જ મોટર હાંકવાનું શીખી લેજો—

પતિ (રોષથી) તમારે તો બધું હલકાનું જ છે. તું હવે આ ક્રમને મોટર હાંકતાં શીખું ને પ્રતીક્ષિત ગૃહસ્થ થું તે દહી જાય મારે હવે મોટરના ડ્રાઇવર બનવું ? ને કારણ શું ? તો કે મારી ધર્મપત્ની મારી સંમતી વીના મોટર વેચાતી લઇ આવી ! તમારે મોટર બરીદવી તે મારે શોફર બનવું ?

પત્ની : એમાં શું બોલું છું ! બધાએ શ્રીમંતો નવા મોટા બાજસો જાતે જ મોટર હાંકે છે !

પતિ : (જાણે કંઈ સાંભળ્યું ન હોય તેમ) વાહ ! બ્યાજ તો જુઓ. આ વધતી જતી ઉમરે મારે હવે પત્ની પાસે છે માટે મોટર હાંકતાં શીખવું ! હું ખરું શોફર અને તમે પાછી શોફરનાં પત્ની ! મોટર વેચાતી લઇને બાલબચ્ચાંમાં, પાડોશીઓમાં નવા સમાજમાં આપણી પ્રતિષ્ઠા વધારવી છે કે ઘટાડવી છે ?

વળી સારો શોફર મોટા પગારે નવા બહા મહેનતે મેળવીએ તો પછી મોટર ચુકવાનો નખોદ બાકી છે ! કમા તો દુર નખોદ મળે તો પણ એનાં મોટા બાડા ભરવા પડશે તેનો કંઈ બ્યાલ કર્યો ?

તમે જોયાંબ્યો તો બસ ગાંબ ગોરાં જોતાં હોય તેમ તેનાં દેખાવો વખારી શોભાંતાઇ દેખાડવા 'શોફર, મોટર સાચવે' એમ બોલી શકાય માટે મોટર મેળવા માગતા હો છો ! તું નારણ બાલાભાલના બાપા કોઇ પુરવા મોટર લીધી ને મને હજારો રૂપીયાના બાડામા ઉતાર્યો—

પત્ની : કયા હજારોના બાડાની બાલી બબરતી વાત કરો છો—

પતિ : (પુરેપુરૂ સાંભળવાની ધરકાર કર્યા વગર) મોટર ખરીદે હજારો રૂપીયાનો બર્ચ જ કરોવાય. મોટર બોબી પત્ની મોંઘી હોય તેમાં શું બધી ગયું ! શોફરનો પગાર, તબેલાનું બાડું, રોજનું પુરબણ પેટ્રોલ બધે તેનો બર્ચ ને પારંબાર કંઈ બાંગેડોક મોટરમાં થયાં જ કરતી હોય તે બધો ખર્ચ કેટલો થાય છે ને બબ્બી ખ્યાલ છે ? વળી મોટર સાબનારે મોટરની મસીનરીબી વાકેફ થવું જોબએ નહી તો શોફર વધ્યા દુકાનદાર કેટલા બાડામાં ઉતારબી રબમ તેની મોટર માલીકને કયા સનામમ પડે નહી ! મને તો મોટર લીધે કશું બબાર નથી ! પેલા બબબસાબની મોટર રોજ મારી પડે છે ને કેટલો ખર્ચ કરાવે છે !

વળી તું પણ રોજના ગાંડી તે હવે મોટર પણ રોજ ગાડી પડશે એટલે ગારે ગોકરો બર્ચ ઉઠાવવાનો કોકકરના બીજા દસ નહીને બોછાં ભરીએ ઇએ કે આ મોટરનાં કરબાનાંચા-ળાનાં બીજા પણ ચમારામા આવે આવો બોળો હાથ લાગે બારણે બાંધો ! ગોકર તો તું બબ્બે રોજના માટાં નેપી નબે બોજે સહીમાકું સાદબું લાગે છે ! બબે નહિ તો એક તો રોજ બાંકું હોય જ !

આપણા દેશમાં પુરૂષો પણી વબત બોકે લાંબે બે પત્ની કરે છે, મારે પત્ની તો તું બીજી લાવવા કે એમ પણ નથી. બ્યા તું જ આ રોજ પત્નીની માફક મારી પડનારી મોટર રૂપી બર્ચાળુ બીજી પત્ની મારે માટે મેળો આવી ખરી ! મને ખરચ તો બે પત્ની હોય તેટલો જ થાય. પણ સપત્નીનું કંઈ દુઃખ નહિ પડે કેમકે મોટર કંઈ તારા બાજંના બાંતરાય રૂપ નહિ થાય પરે મોટર તો ઉલટી તને સમાધા રૂપ થઇ પડશે ! બબ્બ ' બધી ઉસ્તાદાગીરી કામ કરી છે !

પત્ની : (સાદેજ હસતાં) મોટરની બબરદો જે વિષય પર તમારું બાપણ રાખ્યું હોય તો ઠીક થાય, બાજે તમને શરૂ કરું ! હું એમ કહું છું :—

પતિ : આજે તને શું થયું છે કે મને ! મોટર તેં ખરીદી છે કે મેં ? મોટર તેં મોટર ન લીધી હોત તો મારે બોલવાપણુંજ કયાં હતું !

પત્ની : બધુ તમે કેટલું બોલ્યા જશો !

પતિ: આ બોલ્યો ને તેનાથી દસગણું, સો-ગણું, અરે હજારગણું અને લાખગણું બોલીશ, બોલીશ ને બોલીશ. મોટરનો કર વળી લાઇસન્સ ટેક્સ આપવો પડશે. વારંવાર રંગાવવી પડશે, હું કાંઈ તો પણ એક હલકટ મોટર સાથે કરવાને રાખવો પડશે, સમારંભવાળાં તમારા મિત્રો માંગવા આવશે તેને શું જવાબ આપશો? મોટર આપશો ? આખું પેટ્રોલ બળશે તો તે વધારે પછી બહુ પેટ્રોલ બળ્યું કહીને તમારો જ છત્ર બળશે અને નહિ આપો તો માંગનારાં મુખ વંકાવીને બોલું બોલશે!

બારણું ઠોકનાં કોણ અડકશે આવશે કે બોટી સાબુ પર ઢંકાશે કે એવી કંઈ બસ થઇ જશે મોટરને ગેરેજવાળાની કોટેમાં મને કંઈ થશે ને વધારે કેવું લાગશે! ના વધારે બોલાં નહિ રહે!

પત્ની: અરે પણ શા માટે આટલા ચીડાઓ છો! આને કલ્પનાના મોડાઓ કોડાવ્યાજ લાગે છે!

પતિ: બંને પૈસા બચેના પડે તેજ ચીડાય! જોને પાસ મુકવના પડે તે બધી કલ્પનાઓ કરેજ ને!

અર્થશાસ્ત્રનો ક્રમની વહેંચણીનો આવો સિદ્ધાંત બહુ સારો! પૈસા કમાવા મરદે અને તે બચેના બોબોઓ! ને તેમાં પણ બોરબોઓ હદમા રહી પૈસા બારમે તો કિંમ પણ આ તો વિમાન વગર બચેના આકાશમાર્ગમા તમે ઉડવા!

હવે બોનો બોબજ રહ્યો છે! કયા તો તારે મારે પૈસથી તારા બાજને સા રહેવા ચાલ્યા જવું. બોટલે તું ન કોપ લારે હું મોટર પાછી વેચી નાંખીશ અને બાકી રહેલું કોમ તો મોટરનું બીલ હું નહિ મુકવું। તારે હવે બાંધી તું પૈસા આપજે' તારા પલ્લાના પૈસા તારી બાલીકાના છે તેમજ તારે બીજું પણ બોયન છે તેમાંથી કે તને રાંચે લાંથી આપજે. હું તો નહિજ મુકવું! હજવાની વાત નથી કરતો.

પત્ની: (બોહદમ હસી પડીને) બીલ મુકવવાનું બાકીજ કયા છે! પૈસા તો હું કયારના આપી આવી! અને ઉપાર રાખવાની ટેવજ નથી! બો મારા પંદરના હિસાબમા બબુલો.

પતિ: (બોહદમ વિચારમા પડી) તો તો હું બહુ જ બુરા ગયો છું. હવે તારા પૈસામાંથી મોટર આવે તેનો મને કંઈ બોધિકાર નથી.

પત્ની: કારણ, તમને શું કામ બોબો હોય. મારા પાસ દસ હજારના બોબનમાંથી હું મોટર લઇ શકું પણ તમારી બે ત્રણ સાબની પુરી બાંધી પણ તમે ન લઇ શકો એમજ ને! બાહ! કેવા સ્વાર્થી! અને કેવા કંજુસ!

પતિ: પણ મોટર કયાં મુકાવી છે! આપણા પર બુમો કાઢી કેમ લાવ્યુ, કેટલાની છે વગેરે તો કહો! કે કંઈ કહેવોજ નહિ!

પત્ની: આ બધા બબાલો મેં પૈસા આપ્યા દીધા બેમ બબ્યા પછી તમે હવે બીજાને પુછો છો! અસાર સુધી તમે બે બબાલો ક્યાં પુછતા હતા' તમે તો કેવલ મને બાટકી નાંખતા હતા કે બસ મોટર બરીદોજ કેમ કમ છે, કેટલાની છે, કોને ત્યાંથી લીધી બો તમે બબણવા માંગતાજ નહોતા' હવે પૈસા મુકવવાના નથી બેમ બબીને તમે શાંતિથી બાધું બબાવા ફ્રેન્ચો છો! શું સ્વભાવ!

પતિ: પણ હવે મોટર કેવી લાવ્યાં છો તે તો બતાવો! કયાં સુધી વાતો કર્યા કરશો!

પત્ની: હવે આટલી બધિરાઇ કેમ આવી ગઇ! અસાર સુધી બાપણે બબાબ્યે રાખતા હતા ત્યારે તમારો મોટર જોવાનો શોબ કયાં ગયો હતો!

[બોહદમ સફાઇથી હાથમાંની બેગમાંથી રમકડાની મોટર કાઢી ટેબલ પર મુકે છે]

કયો, આ મોટર, કેવી ઠીંગલ, કેટલા હજારની છે!

પતિ. (બેકદમ ચહીલો પડી ગયુ છે ને બીજો પ્રીક્રો થઇ ગયા છે) અરે, આ તો છોકરાને રમવાની મોટર છે ને અસાર સુધી મને બનાવ્યે રાખતાં હતાં! મને નકામો કેટલો ગભરાટ મુકાવ્યો! મને બરસેવો બરસેવો થઇ ગયા હતો! બીજા કોકોને તો કેવલ કમાની બબત બરસેવાનાં ટીપાં પડે છે પણ મને તો બબે કરતી વખતે પણ બરસેવો થઇ ગયા છે'

આવી બાંબળતમાં તે કંઈ બરકરી કોમ! અસાર સુધી બોમા બગર બબુચક જેવો દિબો શ કરી હતી!

પત્ની: સહબાતમાં જરાજ બરકરી મે કરી બબી પછી તમે બહુ ઉકળેરાટ મચા બોટલે મેં બોબવટ કરવા બહુએ પ્રબત્ન કર્યો પણ તમે તો 'સાંભળ્યું, સાંભળ્યું,' 'મારે કંઈ બબુવું નથી' વગેરે બોલી અને સાંબળતાજ નહોતા.

પતિ: તા, તા, હું બધી બોબ કયા છું કે તું બોલે તે સાંભળુંજ નહિ! ઓબોને આકાશ ટેવ રહેવાની! જ્યારે બરેબર બોલવાનું કોમ લારે બોલે નહિ ને મુબાંજ રહે ને જ્યારે મુબાં રહેવું કહાપણુંભરું તોમ લારે વકતાની માફક બાપણો લગાવ્યા બબ! બરકરીનો કાંઇ કહે કોમ છે નહિ! રંગના તે કુચકા કોમ કે કોમ પડ પડા!

રપ દહાડે મોટર બનાવી દીધી કોમ તો આગળનું કંઈ ધ્યાન નહિ! પણ આ તો તાકાન સાસલાજ દીધું.

પત્ની: પણ બહિબાવાડ મેલ સુરતથી ઉપાડી છેક પોરબંદર બારકે તેમ તમારે મગજનું બોલાકર તમા જીબા-બોદકન કોમ રહેવાનો બાકર તાનો! બો તો બસ રહીયું ને રહીયું' બાકબુજ બબુ બબુ અને હું બોલતી હતી તા તો બબણે ચશ્મા પાકા પર પકેલા પથરા : કોકરા જેમ તેમ તમે બાકી નાંબતા હતા' બો બારે મેંબારાબારી કહેવા માંડ્યુ લારે તમે સાંબળ્યુજ નહિ બોટલે બો નકરી પાછી બાકુજ રાખી! નેરાંબોનો ચોકમ વખતે બોલાવાનો ટેવ નથી તો પૂછવાને કમા પોતાના બગજ તમા જીબા પર કાબુ રાખવાની ટેવ છે! તમે પણ કોમ બારે તેમ બોલ્યા જતા હતા. બબ બબાબ્યે પતિબો પત્નીને કાંઇ મુંઝે છે તેમ તો વાર તો નીકળ મારા પરમાંથી બોમ પણ કહી દીધું! મને કેવલ કહાપણાજીજ બાકી રાખ્યો હતો' પારો કે પાંચ હજારની મોટર લઇ બારા દોલ તા પણ શું બહાદુ મોણ થઇ જવાનું હતું! તેંબાના પારબ્ય બાબુસોને લીધે હજારોની મોટ બબાવી પડે છે તે વખતે મુબાબને બોલા રહેવું પડે છે પણ બાપણે બાપરીએ તો બજા કરીએ બેવી ચાજ હું જરીકું તોબાં તમારો પીત્તો બાટલા બધો બાસી જબ છે ને મને લક્ષ્મણહાર કાંઈ મુકવાની પણ વાત કરતાં તમને શરમ ન બાવી!

પતિ: (વાત પોતાની વિરૂદ્ધ જતી જોઇ, બાજી સંકેલી લેવા) બાબો, હવે થયું. લાવો બો મોટર. હવે બાબાને બોના પછી બે ઘડી રમાડી બાનંદ મેળવીએ.

રાજકોટનો બાગકો

તા. ૨–૧૨–૩૮ ના રાજકોટના 'જબ સૌરાષ્ટ્ર' નો ચમારો બહાર પડયો હતો તેમાં રાજકોટના બાગબા વિષે કેટલીક બબુબવ જેવી હકીકત છે.

દીવાન સર કેકેસ મુંબઇ ગયા હતા બબાં સરદાર પટેલભાઇ સાથે બાનની વાતચીત થઇ હતી પણ બે વાતચીતનું પરિણામ કંઇ ન બાવ્યું બાને સર કેકેસ ગેરગેલમાં પાબ્ય રાજકોટ બાવ્યા ગયા.

દરબાર તરફ પોલિટીકસ ખુબ જોરમબપણે ચાલી રહ્યું છે. કોક કુટા જરાબા જનારને પણ બેનીની વિનબણીને નમવું બાબવું પડે છે. પોલીસ સત્તાવાળાબોને જુલમ કરવાનું જોર પણ તેમ તેમ વધતુ જાય છે.

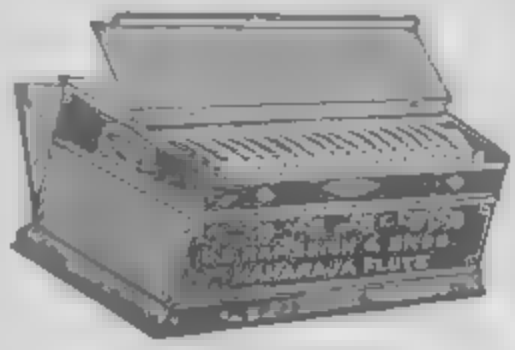
પ્રબ્ન પ્રજાને રંજાડવાને પોલીસ સુપ્રીનટેન્ડન્ટ થી વાલેસરાવાળાએ મુંઝાબેલ કેરકબ્યા છે તેનો બોક કાસ્સો નીચે પ્રમાણે વર્ણવાબેલ છે: "બોક બેકુત પોતાને બોનરેબલ બોલી રાતે પેર જતો હતો. રસ્તા બા બાર બાજ પોલીબના પેરાવારીઓ બોક જતા બાબ્બા સંતાકને બેરા હતા. તેબણે તેને પકડાબો. બેકુતે કોબ્ય હતેર બે જબાબ્યુ. પેલાબો કહે શોબતા હશે તે ન કોકતે તને ચેતવણી બાપી જવા દીધો કે 'બત બાબીતાળા કોબો બળતો નહિ નહિ તો મુંગે સબજજે.' બોટલે તે બાકુ નો સામબા જતો રહ્યો બાને તરતજ બોક બીજો બેકુત જુવાન સામનો વાડના બોક ઝોંકાબાંથી પોતાની પાછીબે જતા બહાર નિકળતો હતો તેનાપર બો પેરસારીબોબા બંકુકો તાકીને કેકબ્યા, તે બાબા તરતજ સામબા જતો રહ્યા બાને બીજા બેકુતોને બાન કરી. સામના બેકુતો બોક સામકા છિટબ્યા મોટો શોર થયો. -પ બાકીબે પોતાની પાછીબે શોર થતા સાંબળ્યો. પાસે પકેલું સાડાનું બાકું ઉબાડવું બાને કોકબ્યો. બાકો કુબો બાબ્યો કુબાને કરીને ચારબાની તેને કુરસકર નહોતી બોબે કોકતે કોકતે કુદકો બાંધી બાને બા રીતે સાતસોકે બા પેરાવારીબોને નસાડી દીધા." બામ બાગસોકોબા પણ વીરતા બારી મકર છે.

બારબીટ હજુ ચાલુજ છે બોકસોબકોરીસને પોકારમાં પુરી તકકા પાકુ મારીને છોડી મુકવા માં બાવ્યા હતા. બોક બાકને બુજ બાગબર જુઠની કોરીબો થતી પબ્ન કરવામાં બાવી હતી. પરિબામે તે બોક કકાર સુધી બેકાન રહ્યા હતા. કોકને કાનીમાં જુઠનો સબબન માર પકેલો છે

આ બધું સર કેકેસ મુંબઇ સરદાર વલ્લભ-ભાકને મળી બાવ્યા બાદ થયુ છે

પોલીસ તબાવાળાબોએ સુપ્રીનટેન્ડન્ટ વાલેસરાબાની સરદારી કેકળ બાજાદ પોર જ્યાં ત્યાંકર સબાકો પાડ કે બા પાબ્યી બોકી કાચ કરી મુકબો .પબ્ન બાબી કંઈ સબાનું બબ બટકબું નહીં. બાજાદ પોરના બકસે બોકો પોકામા સબા ભરાઇ. ચારે બાજુના રસ્તા તેમ થઇ ગયા હતા બોટલી માનવમેદની થઇ હતી

મહારાજ ફ્લ્યુટ

હારમોન્યમો

— વાપરો —

ટકાઉમાં નમ્બર ૧. તેના સુર મીઠાં અને મધુર છે અને તેની કારીગીરી અને ફીનીશીંગ આકર્ષક અને લેટેસ્ટ છે

દરેક જાતના 'મહારાજા ફ્લ્યુટ' હારમોન્યમો—હાળના, પત્રના વિગેરે અમારી પોતાની ફેકટરી, કે જે ગુજરાતમાં મોટામાં મોટી છે, તેમાં ઘણા જ વાજબી ભાવોએ નીચે બનાવવામાં આવે છે. વધુ વિગત માટે લખો :—

એકલા માલીકો: **ડી. એસ. રામસીંગ બ્રધર્સ**

સેન્ડહર્સ્ટ રોડ, મંછારામ બીલ્ડીંગ, મુંબઇ, ૪.

વેચવાના પુસ્તકો

બાળ સાહિત્ય—નવલકથાઓ—ધાર્મિક સાહિત્ય—રાષ્ટ્રિય સાહિત્ય—કાવ્યો વિગેરે

ઉપયોગી મુર્તિ વિદ્યાર્થી જીવન પ્રકાશન મંદિરનું સાહિત્ય	
	પા. થા.પે.
૮૦ પુસ્તકોનો સેટ	૧ ૧ ૬
૫૦ ,, ,,	૦ ૧૫ ૬
૨૫ ,, ,,	૦ ૮ ૬
નવયુગ ગ્રંથનમાળા	
બાળપોથી	૧ ૩
૨ જી ચોપડી	૧ ૬
૩ જી ચોપડી	૧ ૯
૪ થી ચોપડી	૨ ૦
કરાચીકૃત મુળાક્ષરની સચિત્ર બાળ પોથી	થી. ૧ ૬.-
સરકારી શાળાઓમાં ચાલતાં પુસ્તકો	થી. પે.
બાળપોથી	૦ ૬
૧ લી ચોપડી	૦ ૮
૨ જી ,,	૧ ૦
૩ જી ,,	૧ ૩
૪ થી ,,	૧ ૬
૧ લી ચોપડીના અર્થ	૦ ૬
૨ જી ,, ,,	૦ ૮
૩ જી ,, ,,	૧ ૦
૪ થી ,, ,,	૧ ૬
ગુજરાતી રેલા હીજાજ ભાગ ૧	૦ ૬
,, ,, ,, ભાગ ૨	૧ ૦
અંકમણીત બાલકડાબાળાનું	૨ ૬
વ્યાકરણ પાઠવલું	૧ ૩
મુળોળા ૪ થા ધોરણની (અંગ્રેજીના કુલ) નવી આવૃત્તિ	૨ ૦
ગુજરાતી અંગ્રેજી ડીક્ષનેરી નાની	૫ ૦
ઈંગ્લીશ ગુજરાતી ,, ,, ,,	૫ ૦
ગુજરાતના પ્રતિહાસની સહેલી વાતો	૧ ૦
રાષ્ટ્રીય સાહિત્ય	
મારી કેદના કથા (૧૯ મ. સૈકો)	૧૨ ૬
સત્યાગ્રહની મિમાંસા	૪ ૬
અહિંસા	૩ ૬
ખેતે મજુરી કરનારઓને	૨ ૦
ગૌ સેવા	૨ ૬
ખમું ખરસ્યા	૩ ૦
ખરી કેળવણી	૪ ૦
આબરી ફેજાઓ ભાગ ૧-૨	૫ ૬
,, ,, ભાગ ૩ જો	૭ ૬
ગાંધી વિચાર દોહન	૩ ૦
દક્ષપરીના ચીર	૧ ૯
ગ્રામ ભજન મંડળી	૧ ૬
નક્ષત્ર બાળ	૧ ૩
અપંગની પ્રતિજ્ઞા	૩ ૧
આબાદ હીંદુસ્તાન	૪ ૧
સોક સંગીત	૧ ૯
સ્વદેશી સમાજ	૨ ૦
મીતા દરબ્રુ	૩ ૦
વધુ વાતોઓ	૪ ૦
ગામા પાણીની ક્રિયા	૫ ૧
જેલ ડાયરી ચ. ૨. ગેબાલાચારી	૩ ૦
પરદેશી કાપડની સાથે કેમ વર્તીશ	૨ ૧
પ્રાણ પ્રતિષ્ઠા	૨ ૬
નીતિનારાને મ.ગે	૨ ૦
ધર્મ સંસ્થાપન	૧ ૧
સારે કરીયું રૂા?	૨ ૬
,, ,, ,, ઉત્તરાર્ધ	૨ ૬
બોલશેવીઝમ ને બીજી વાતો	૧ ૬
વીરોગના અને બીજી વાતો	૧ ૧
બેકન બિકારી	૧ ૦
બોળમેલ્ટના બોધાક્ષ	૨ ૦
,, ,, બાકી પુ:	૪ ૬
બારબાજીની ચહાબડી	૩ ૦
,, ,, પાકુ પુ:	૩ ૬
નવા બ્રીનો ભાગ ૧ લો.	૧ ૬
,, ,, ભાગ ૨ જો	૨ ૬
ઝંડાધારી	૨ ૦
મહાત્માજીના પ્રસુબો	૨ ૦
ગોલો ગિલ્લુદરબી	૨ ૦
આર્યલેન્ડનો મુક્તિ સંગ્રામ	૩ ૦
કુરબાનીની કથાઓ	૨ ૦
સાબરે બળાટ	૨ ૦
વિરહ જ્યારે ત્યારે	૩ ૦
સોરઠ રાણી	૪ ૬
મહારાજ	૪ ૦
વીર જગદેવ	૪ ૬
હીંદુસ્થાનની બાળ વાતોઓ	૨ ૬
પુંડરીકના પરાક્રમ	૧ ૬
ડું બુન્નબોર કેમ બની	૫ ૦
સમાજની વેદીપર	૪ ૬
ધાર્મિક સાહિત્ય	
બાળ દોહન ભાગ ૭	૭ ૬
,, ,, ભાગ ૨ જો	૬ ૦
ઉપનિષદ ગ્રંથો	૩ ૦
પરમાર્થસાર	૧ ૦
રામબી શિષ્ય સંવાદ	૬ ૦
મંગળ પ્રભાત	૧ ૦
મેરી અને મેસ્સા	૫ ૬

સાદી ક્રિયાઓનું	૧	૦
સ્વર્ગમાં ફોસ્ટના પા. પુ.	૪	૦
કવિવર ઠાકુર—ગોધમાળા	૫	૦
ભાતક કથા	૧	૬
પરમહંસ રામકૃષ્ણના બોધવચન	૨	૦
ભગવદ્ગીતા ગેય	૧	૦
ગિતા ભેદ	૨	૦
ઉપનિષદ પાદાવળી	૪	૦

નવલ કથાઓ

અંતરની ભાષા	૪	૦
પ્રેમ સામ્રાજ્ય	૭	૦
આરેલો અગ્નિ	૭	૦
માય સહમી ભાગ ૧	૭	૦
,, ,, ભાગ ૨	૭	૦
,, ,, ભાગ ૩	૭	૦
,, ,, ભાગ ૪	૮	૦
જયેાત્સના	૫	૦
લઘુ લેખ સંગ્રહ ભાગ ૨ જો	૨	૦
કર્તવ્ય હૃદય અને કુંવરબા	૭	૦
ગિરીષ	૭	૦
નારી હૃદય	૪	૬
તણખા	૫	૦
તાતી તલવારે	૪	૦
ત્રિભુવન	૭	૦
જયંત	૧	૬
પુનરીક્ષી	૩	૬
જાગીરદારનો હરણ ભંડાર	૬	૦
પુષ્પ ગિરિમા	૩	૬
રાસ નંદીની	૨	૬
રાસેશ્વરી	૧	૦
પૂર્ણિમા	૩	૬
મેાતીના તોરણ	૩	૦
સુનીતિ બોધ	૩	૦
સાબરમતી	૩	૩
સ્નેહ સંભ્રમ	૪	૬
સાતમી કહીનું કરણ	૫	૦
વેરાનમાં	૩	૬
સ્નેહ ધન	૭	૦
સુપ્રભુવૈભવ	૮	૬
ગોરમિણા	૨	૬
જાપાના પત્રો	૨	૦
મેરાતા ચારણ	૧	૦
ગોમીલા	૭	૦
માહાની ભૂલ	૨	૬
માલિકા	૫	૦
વિમલાલ	૭	૬
રેલ ગિરાના	૫	૦
કર્મયોગી રાજેશ્વર	૫	૬
સ્વર્ગ અને પૃથ્વી	૪	૦
ફૂલ બાગ	૪	૬
ભરત કવીરના કાવ્ય પ્રસંગો	૪	૬
દુગા	૬	૦
ભાભર પત્ની	૭	૬
કલ્પના કુસુમો	૫	૦
સાંકરાના રત્ન	૩	૦
ભાષા	૪	૬
રવનોદ ચરિત્રો	૫	૦

ઉંચા અમ્મા	૭	૦
ભાઇ	૬	૦
ચકોરી મંગા	૫	૦
પત્ની ભગવદ	૩	૦
છબી	૩	૦
ચંદ્રનાથ	૩	૦
રવામી	૪	૦
કાશીનાથ	૪	૬
ગીતાંત ભાગ ૧ થી ૨	૮	૦
,, ,, ૩	૭	૦
ગાંધીજી હત્યાનો ગેહ	૬	૮
વિચીત્ર કેસ	૬	૦
બેલ્જની ક્રિમ્મત	૪	૬
માધાપરી માનવી	૭	૬
ગ્રામ રેખા	૪	૬
હરત રેખા વિજ્ઞાન	૧૧	૬
અકબર બિરબલનો વિનોદી વાતો સંગ્રહ	૭	૬
રાજા ભોજ અને કવી કાલીદાસ	૮	૦
મુન્દીરા અને બીજી વાતો	૬	૦
સ્નેહ લહમી	૭	૬
પુરાતન જયોત	૪	૬
પાનાની ખીસ્યા—કેળા ઝોરી ઝોરી ખીસ્યા	૪	૬
ખલનાની ચોરમાં	૨	૬
એ ધની મેતી	૫	૦
નવા નગરીએા	૭	૦
નેહના ઝરીઝ	૮	૦
આદર્શમા	૭	૬
આપણા દેશના મહાન બી પુરૂષોની ચરિત્ર		
આકર્ષક વાર્તાઓ	૧	૬
ઉગર અદયામની કમાલત	૬	૦
ગ્રેમાનન્દ	૫	૬
ઉત્સવ	૪	૬
સુવર્ણ મહોત્સવ પત્રિકા	૧	૦

બાળ સાહિત્ય

પુસ્તકાલય	૮	૬
ઉરસદ	૧	૦
બાળઉગારી	૧	૦
બાળવાર્તા ભાગ ૨ જો	૧	૦
,, ભાગ ૩ જો	૧	૦
મધપુડો	૨	૬
રીતિ રીવાજ	૦	૬
પરતો અને ઉખાણા	૧	૦
બાળરસ	૦	૬
હાસ્યરસ	૧	૬
વીરસ મેતી	૦	૬
બાપજી ઉખરમાં	૧	૬
એાળિયેા અને બીજી પ્રેમકથાઓ	૨	૬
ઉધીનું	૪	૬
બાળ સાહિત્ય પુસ્તક ૧ થી ૨૫	૬	૦
રાષ્ટ્ર પ્રેમનું સેટ	૨	૦
રેતાલાના જમાત	૪	૬
કેટલાક પક્ષીઓ	૩	૦
રમાડુ રેલ્વે ભાગ ૧ લેા	૨	૬
,, ,, ભાગ ૨ જો	૨	૬
બાળ કથા	૨	૦
નાની બેન	૪	૦
બાળ કથાવલી	૨	૦

ચિકરાળ ધન	૨	૦
બાલાળા પ્રવેશ	૨	૦
ભુખો	૧	૦
મહુરસ્મિ	૧	૦
બાળ વાર્તા વિનોદ	૨	૦
નાના નાના રાસેા ભાગ ૧ લેા	૩	૦
,, ,, ,, ભાગ ૨ જો	૩	૦
ઝાનમાં ઝૂલું	૧	૦
બાળ વિનોદ ભાગ ૧ થી ૨૦	૧૦	૬
અરેાક બાળ પુસ્તક માળા	૧૫	૦

બીજા પુસ્તકો

રીતા (રમામણના પદ્યો)	૧	૦
સાદુસિકોની સ્મૃતી	૩	૬
ક્રિયાપથી	૪	૦
ઇશ્વર અને આદિમ	૭	૦
પારસી ગાજાદારી વખાણો	૧	૬

મળવાનું ઠેકાણું:—

Manager, Indian Opinion,
Phoenix, Natal.

શ્રી. ભારત શારદા મંદીર

તૃતીય વાર્ષિકોત્સવ

શ્રી. ક્રાં. પુ. પાટીદાર સેાસાયટી સંચાલીત ઉપરોકત સાળાનેા ત્રીજો વાર્ષિકોત્સવ આવતા રવિવાર તા. ૧૮-૧૨-૧૯૩૮ ની સાંજના ૭ વાગે પાટીદાર હોલ ઇસ્ટ લુડહામ માં ઉજવવામાં આવશે. વિદ્યાર્થીઓને યેાગ્યતાનુસાર પારીતેાષિક આપવા ઉપરાંત બાળકેા તરફથી રાષ્ટ્રગાયન વંદન, સરસ્વતી સંચારેા, વિવિધ પ્રકારના વ્યાયામ, મરખા, સંગીત અને રમુજી પ્રહસનેા વિગેરેનેા મુંબઇ અને આનંદીત કાર્યક્રમ રજુ કરવામાં આવશે. આ ખાસ પ્રસંગનેા લાભ લેવા વિદ્યાર્થીઓના આત્રાપેા ઉપરાંત સર્વ ઇંડીયાઇ બંધુઓને પધારવા નમ્ર વિનંતિ છે.

ખુશાલભાઇ લાલભાઇ પટેલ
મા. મંત્રી
ક્રા. પુ. પા. સેા. ભારતી સમિતિ

નેાટીસ

મદરેસા અલ્તુમન ઇસ્લામ સેાર્ટ ખેાલવડ

આ નેાટીસથી સર્વે ખેાલવડવાસીઓને ખબર કરવામાં આવે છે કે, ઉપલી સંસ્થાની સને તેને લગતા વહુવટ ખાતાઓની વાર્ષિક મહાસભા તા. ૨૫ ડીસેમ્બર ૧૯૩૮ ના સપ્તરના રવ વારે પાટીદાર હોલ, ઇસ્ટ રેાડ, ક્રેડસબર્ગ. જોહાનીસબર્ગ મુકામે મળશે, જે વખતે સર્વે ખેાલવડવાસી ભાઇઓ વખતસર પધારવા મહેરબાની કરશેા.

કાવકમ: (૧) હિસાબ, (૨) નવી ચુંટણી, (૩) સામાન્ય ચિજો,

ઇસ્માઇલ સુલેમાન સાલુજા,
મુસા ઇબ્રાહીમ જોષાત,
એાન. જો સેક્રેટરીઓ.

'Phone Day 2-5469. RAJCOOMAR, 'Phone Night

DURBAN'S FIRST INDIAN UNDERTAKER

રાજકુમાર,
અન્ડરટેકર

૧૬૬, ક્રોસ સ્ટ્રીટ, પોસ્ટ બોક્સ ૧૬ ઉપર કાગળ કરવાથી પુરતા પ્રબંધવાળા માણસ ઉપર તાર દિવસ રાત્રે મળશે.

16, Cross Street DURBAN

'PHONE 33-4691. BOX 2526.

L. MISTRY

એલ. મીસ્ત્રી

બોક્સ, કેબલ અને ફ્રીયન ફર્નેસર બુટક અથવા જથ્થા બંધ બનાવનાર તેમજ બુટ ફર્નીચર સંતોષકારક કામ કરનાર.

ચકાસેલા ભાવોનું પ્રાઈસ લીસ્ટ મંગાવો.

95 Market St. : : : Johannesburg.

કીટીગસ.

પાવડર

કીડી, માકડ, ચાંચડ, કંસારા, માખી, વંદા વિગરે સઘળા જંતુઓનો

નાશ કરે છે.

કીટીગ્સ પાવડરના ટીન મળે છે.

'Phone 2-3381 Tel. add. "Letapco."

D. K. PATEL

Fruit and Vegetable Exporter

— SPECIALIST —

In South African, Canadian and Australian Apples

Cape Fruit on hand in season

We have in stock Leaches which have just come in Market.

ડી. કે. પટેલ

ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ ચઢાવનાર.

સાઉથ આફ્રિકન, કેનેડીયન અને ઓસ્ટ્રેલીયન એપલ્સના સ્પેશીયલીસ્ટ

ઋતુમાં કેપ ફ્રૂટ પણ રાખીએ છીએ

લીચીસ હાલમાં શરૂ થયા છે અને તેના સ્ટોક પણ રાખીએ છીએ.

કંપનીના ઓર્ડરો ઉપર ખાસ ધ્યાન દેવામાં આવે છે

લીચીસ સારા અને સસ્તા C. O. D. થી મળશે.

P. O. Box 766. 19, Cross St. Durban.

Phone 33-4405 Tel Add "VALASHTHI." P.O. Box 4768

V. B. PATEL,

WHOLESALE AND RETAIL FRUIT VEGETABLE AND PRODUCE MERCHANT

CHEAPEST BANANA STORE IN TOWN.

President Street, JOHANNESBURG.

Terms: NETT CASH or C.O.D

વી. બી. પટેલ,

હોલસેલ અને રીટેલ ફ્રૂટ, વેજીટેબલ અને પ્રોડ્યુસ મર્ચન્ટ

જોહનીસબર્ગમાં સસ્તામાં સસ્તો ફ્રૂટનો સ્ટોર

અમારે ત્યાંથી બનાના તથા બીજું ફ્રૂટ ખરીદનારાઓને ખાસ ખાત્રી આપવામાં આવે છે કે

ઓર્ડરો સાથે C. O. D. થી માલ મોકલી આપવો.

ટેલીફોન ૩૩-૪૪૦૫ ૫૬ પ્રેસીડન્ટ સ્ટ્રીટ,

પી. ઓ. બોક્સ ૧૭૪૮ જોહનીસબર્ગ

"શુદ્ધ ઘી"

કારખાનામાં મશીનરી દ્વારા આધુનિક ઢબે ખાસ કરીને ઓમ, જે. માર્કેટ ગીરના ગંગાસતી અમૃતદાસ વલ્લભદાસની દેખરેખ નીચે બનાવવામાં આવેલું (શુદ્ધ) ઘી.

અમારે ત્યાંથી બધા પ્રમાણમાં મળશે.

બાકી માટે પુછો યા લખોઃ

સાઉથ આફ્રિકાના સોલ એજન્ટ.

શામજી દેવશી એન્ડ સન, ૪, ક્રોસ સ્ટ્રીટ, ડરબન.

SAMJEE DEVSHI & SON 4, Cross Street, DURBAN.

ચામડીને અખમલ જેવી સુંવાળી આકર્ષક ને ખુબસુરત રાખવા માટે

અફઘાન સ્નો

વપરાય છે. આ સ્નોમાં વીટામીન A છે જેથી ચહેરા તથા શરીરની ચામડીને પોષણ આપી સુંદરતામાં વધારો કરે છે.

AFGHAN SNOW

SOLE AGENTS—

PATANWALA & Co BOMBAY.3

Branch: CALCUTTA.

સોલ એજન્ટો

Indo-African Trade Agency,

74-76 Wilson Street,

Dundee, Natal, S. A.

SOLE AGENT FOR

His Master's Voice

હિઝ માસ્ટર્સ વોઇસ

In The Union Of South Africa

ઓગસ્ટના ગુજરાતી લેટેસ્ટ રેકોર્ડો આવી ગયા છે

We specialise in Tamil and Telugu Drama Sets and also Native and Afrikaans records. Wholesale and Retail.

N 5551 પ્રેમની દુનીયા.
N 5570 ચાંદનીમા ચમચમો.
N 5573 ચાણુમા મત.
N 5574 મે તો નજરી પ્રીતમની ખોઇ.
N 5574 છે ખુશી.
N 5580 પ્રેમનું મંજીરૂ.
N 5559 મેરની પામાલી.
N 5554 કાલે કહેજો.
N 5555 મંધાર ગોહારો.
N 5524 મુજાણની શોધાણી.
N 5490 રહેજ
N 6604 તુજીને મુજરા પ્રેમ સીખાવા
N 15054 મન તેરા મારે હું કે નહીં
FT 5490 દસાવલાર બાજણી.
FT 6094 મહા પત્રાસી
FT 5410 ગોરણા.
FT 5424 ગજની ગોરી સ્વપ્ન ભંગાર.
N 6524 ચણી પ્રેમ નમરીઆ પાધારે પીયારે.
N 6540 બદેલ દમ તે 6254 પાપ
FT 5401 પીરા ભાગ નાટક બાગ ૧ લો
નરસીંહ મહેતા નાટક બાગ ૧ લો
ભાગ્યા કુમાર નાટક ૧ લા
રાણક દેવી નાટક ૧ લો ૬
[illegible] જુદો ભાગ બાજાર.
[illegible] નાનો ભાગ બજારે પીયાર.
[illegible] ગીત ૧૯૬૩ ઉમાશંકર
.. [illegible] મારકર ૧૯૬૩ ..
.. [illegible] કેન્ટસ્ટેબેન ..
.. [illegible] ડાકર બનજેકશન ..
.. [illegible] શોના ભાષા ..
.. [illegible] મન્ટિબાબા એરીસ્ટરની બાજની, ઉમાશંકર.

પૃથ્વીરાજ ચૌહાણનું નાટક પુરો પેટી અને પુસ્તક સાથે કીમત પાઉંડ ૨–૦–૦ નો સેટ.

નાટક મહારાણા પ્રતાપ પુરો પેટી અને પુસ્તક સાથે કીમત પા. ૧–૫–૦ નો સેટ
.. રા. ગાંડલીક પુરો પેટી અને પુસ્તક સાથે કીમત પા. ૧–૫–૦ નો સેટ.
ઓચ. એમ. વી. ડામેટીક પાટી પુરો પેટી અને પુસ્તક સાથે કીમત શી. ૬૫ નો સેટ.
નાટક ગુણવન્તી પુરો પેટી અને પુસ્તક સાથે કીમત શી. ૬૫ નો સેટ.
.. રાજા હરશ્ચંદ્ર પુરો પેટી અને પુસ્તક સાથે કીમત પાઉંડ ૧–૧૦–૦ નો સેટ.
.. શ્રી ભગવાન શાહના સેટ ૬ થી ૮ બાજા.
.. ગોરાબુદ્દીયા.
.. ઉપા - ૧૫.
.. ભગવાનનો બાજ બાજા ૧ થી ૬.
. પરીબાનો બારસા ફ્રોમ રેકર્ડ ૬ રેકોર્ડોનો સેટ.
. પહુરી મા ઘરબી ૧ રેકોર્ડનો સેટ.
. પુરે નાટકના ૬ રેકોર્ડોનો સેટ.
.. મારીન કરજાદ ૬ રેકોર્ડોનો સેટ.
.. પ્રેમ મારે બરબ - રેકોર્ડોનો સેટ ઓચ. એમ. વી.
. સાનો ખ્યલબામ ૬ રેકોર્ડોનો સેટ ઓચ. એમ. વી.
. નરિ ખ્યલબામ ૬ રેકોર્ડોનો સેટ કાલચણીઆ.
. નાના ભાગ્યા પા નદી ૬ રેકોર્ડોનો સેટ ઓચ. એમ. વી.
.. રજાબણી ગંજલ - રેકોર્ડોનો સેટ ઓચ. એમ ।।
.. ગુરુજ્ઞાન ૬ રેકોર્ડોનો સેટ કાલચણીઆ
.. બાલા મજનું ૬ રેકોર્ડોનો સેટ ઓચ. એમ. વી
બીજા ગાયક ૬ રેકોર્ડનો સેટ ઓચ ઓમ વી
.. ફાર્ટીંગ્દરા ૬ રેકોર્ડનો સેટ ઓચ એમ વી
.. આગળી રેકોર્ડ પુરે આલબિમ ૪ રેકોર્ડનો સેટ

૧૦ ઈંચ ૧ રેકો. ૧૨ ઈ ૬ રે. ૨૫/-, ૧૦ ઈ. ૧૨ રે., ૧૨ ઈ. ૬ રે. ૪૮/-.

અહારે ગાયના ૧૦ ઈંચની ૬ અને ૧૨ ઈંચની ૪ રેકોર્ડની ઓર્ડરના ઓર્ડર સિવાયરવામાં આવશે નહિ.

Radio Record Trading Co.,
88 Victoria Street - - Durban.

Radio Record Trading Co.
P. O. Box 6398 29 West Street.
JOHANNESBURG.

RADIO RECORD TRADING Co.,

SOLE AGENTS FOR

Columbia

In The Union Of S. A.

ઓગસ્ટ સુધીના નવા રેકોર્ડો આવી ગયા છે. મંગાવો ને ખાત્રી કરો. ફીલ્મના રેકોર્ડ પણ જરૂરમાં મળી શકશે. ઉદારીયા કી તોપ"

V 10... ભજન નાદાન બેતીસે સારી બહાર દે દો.

N 10010 ભજન નાદાન બેતા દે સબસા બાગાર દે દો.

N 10011 રંગે ન પરતીસે પગદા બનાજર દો.

N 10021 ના દો સાજ ના પરજા ન સાજ દો.

N 10022 ઇસ બેતીસે સારા સીંગાર દે દો.

N 6806 ગાલે બબાબીમા પગબબર ઘબાના.

N 6881 કજસે બહાર આમ જલ્સા સરોબ્ય દે.

N 6882 તોહીદ કે રંગ મે ડૂબ જા.

N 6815 મોઝે મેહબુબો હક રોતે આતે ચલો.

N 6810 ખાસ મુહમ્મે કુ૦ કહુ.

N 6846 મેરે દુઝે કા નયન મે.

N 6910 રસુલે કાસમા મકેબુલદાવર.

N 6887 બનુગી અપને પ્રભુકા બેજન.

N 6889 પ્રેમકી મુરલી મધુર બાજ.

N 16051 ધીર ધીર કે દીલ બાના દે

N 16036 ઇસ દર મુહબ્બત કે

N 16072 અન્દાજ કહ રહે હૈ.

N 16064 ઝાલે પકી નહિ પકી મે.

N 16077 ગોકી નોકી બતિયાં.

N 16014 મે કેસે યારો સન.

G.E. 300 ગોકીબ્બો ગોકબ્બાત

.. ... બબા બલ્લાહ કી બાતાબ.

.. 1700 હુસને બાર મુબ્ર મેહ હુરત

.. 1... તબબીર કે નારોસે દુનીબા કેટા

.. 1... વહ આમે જુનો કે ગીટાને.

.. 17... બબાનો મેરી બીજડીબી.

.. 1711 હકરત કા મોબ્જા બાબીર કા.

.. 1707 મોબ્જા હીજરત ઓબાર.

.. 1706 મોબ્જા બ્બુકી હકરત બલી.

.. 1505 પીબાની પીબારી હુરતબાબ.

.. 1700 મોહમ્મદ મેરે દીલ કે અરમા.

.. 1077 મજદૂર દુબા બાબબ મે.

.. 1746 બવબા મુબ્જે રોબેબે ભુલાબા.

P.E. 7 કાદર કે દાયરા હલબારના ગીરના

P.E. 23 સહાદત હુસેન બોહબ્ત સલામ

P.E. 29 સહાદત હકરત બાલાબ

G.E. 753 રેકોર્ડ બબ્ત બા ના બબ્ત કુબ.

.. 1720 રબ્બ ▓ દુનીબાકો ચેદા મેરે નાબી.

.. 1711 દીનકા કંકા બબ્બાર

.. 1705 બાહ્ક કે સરબર સાહ મે મેહકાર.

પાંચ રેકોર્ડનો સેટ પેટી અને પુસ્તક સાથે કીમત રૂા. ૨૫.

N 10049 સામસે કહેંગે પુ.

N 16016 કાકે હેર કરત.

N 10043 રામનામસા મેલા કે

N 10037 મે દિલ બેકરાર મ્બ

N 16... દેબી મુજે સુલ્સુમે

N 16068 કબા ગીબ દે જકાંમે

G.E. 285 પુન પુન પુન

G.E. 253 મેરા દીલ ▓ બાબું દો. રીલઝે

We specialise in Tamil and Telugu Drama Sets and also Native and Afrikaans records. WHOLESALE AND RETAIL.

સાને ઇસ્લામ

નો પાંચ રેકોર્ડનો સેટ બુક સાથે ૩૦.-

The following Tamil Drama Sets in stock

Sathyavan Savitry, Padulla-Pattabishekam, Uttra-Ramayanam, Dumbachari, Snan Sundari, and thousands of singer Records.

Radio Record Trading Co.,
88 VICTORIA STREET,
DURBAN.

Radio Record Trading Co.,
P.O. Box 6398 29 West Street,
JOHANNESBURG.

પુષ્ટિકારક પાકો બનાવવા હોય
અને
દરેક જાતની દેશી દવાઓ જોઈતી હોય
તો અમારી મુલાકાતે આવો

શરીરને પુષ્ટ બનાવવાના સારા પાકો બનાવવા માટે હમારે ત્યાં તાજો અને ચોકખો માલ છે. તેમજ દરેક જાતની દેશી દવાઓ જાતે દેશી પ્રમાણસરી હમેશા તાજે અને ચોકખો માલ સ્ટોકમાં રાખીએ છીએ.

દેશી પુલકના ચોકકાં નંગ ૨ ની રી. ૧૭-૬ સાધારણ ૩૭-૬૦.
દેશી ચોકકાંના ખોળીયાં નંગ ૨ ની રી. ૭-૬ સાધારણ ૧૩-૬૦.

શરીરના બાંધ પણ બાબતોથી પાણ સલાહનો

નવાબી પાવડર

૨૬ત બે ત્રણ મીનીટમાં સાણ સાફ થાય છે

૬૩૦ શીશ રી. ૧૨ ગેરંટેડ સારો, આવીયા ટાલ લનારને રી. ૬-૬ ગેરંટેડ સારો. ૬ નંગ મોકલવાને ૧૫ ૦-૦ ગેરંટેડ સારો. ૧ બાબત બે નંગ ખરીદનારને ૧ ખીલી ગેરંટેડ પાવડરી.

ખાટેર સાથે રોકડા પૈસા ગેરંટરો

Fancy Gold Cups and Saucers at 1/9 a dozen.
12 dozen to a case Cash with order.

I. G. H. BASSA

153 Grey Street, Durban.

પ્રસ્થાન ભક્ત?

પ્રસ્થાન માસિક પાંચ વર્ષ પુરાં કરી–૧૬ મું વર્ષ બેસી–તેરમા રાંગમાં પ્રવેશ કરે છે, તે નિમિત્તે:—

'પ્રસ્થાન'ના ગ્રાહકોને ખાસ લાભ

જે ગ્રાહકનું લ. ૧૯૩૯ના માસ્તકથી આસો સુધીનું લવાજમ રા. ૫, ભરી, પરદેશ માટે રૂ. ૩ા મણી ચકુ હશે, તેમને પ્રસ્થા ના ગ્રાહોલય ૦-૧૫ા બદલે પડેલા પુસ્તકો પેક૦ ૨ા ૬૬ા કમીશન કાપી આપવામાં આવશે. [ભાવનગર: શ્રી ગોવિંદભાઈ મહાદેવજી તથા શ્રી. રામનારાયણ પાઠકના પુસ્તકો ઉપર ૧૪ ટકા]

એટલે કે

*/ ગ્રાહક લગભગ ૬૦–૬૨ રૂપિયાનાં પુસ્તકો પસંદગી તમને મફતમાં મળતાં પડી જશે.

૬૩–૦૦ રૂપિયાના ખરીદશે તમને આખો સ્વાધ્યાયનો પહો રહેશે ગાંધી ૧ સાથ ૧ મળશે.

ગુજરાતનો આત્મવર્ગ, તેમજ પુસ્તકાલયો ને વિદ્યાર્થીઓ આ પોજનાનો જરૂર લાભ લે.

પ્રસ્થાનનાં પુસ્તકો

	રૂપિયા
સત્યાગ્રહ મીમાંસા	૩૫
ધૂમ્રપાનનો કુપાય	૨
રેંટિયાનાં પડતર	૨
સાબરમતી	૧૧
ધરણાંસ્થ ૧૬૬	૨
હિન્દમાતા	૧૫
ધર્મબિંદુ	૨
માતૃદર્શન	૧૫
રેંટિયાનો ઈતિ	૨
સ્ત્રી-પુરૂષ	૧
ખોટો આડંબર (ખંડ બીજો)	૫
કેળવણી	૨૫
ગ્રામસુધા	૨
માતા આસોપાલવ	૬૫
સરસ્વતીચાળા	
૫ થી ૧	૧૬

બાકી સૂચીપત્ર મંગાવો.

પ્રસ્થાન કાર્યાલય: આશ્રમ અમિયાપરી સામે : અમદાવાદ.

Box 830. Tel. Add. "Orangexpo"

M. C. PILLAY

Wholesale Fruit & Vegetable Exporter

TRIAL ORDER SOLICITED

જરથોસ્તી ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ વહાવનાર

અમે અમારાના ઓરડર માલ દેખરેખ રાખી સારો માલ C.O.D. થી રવાનગી કીએ

79, PRINCE EDWARD STREET, DURBAN.

'Phone 2-6235 P. O Box 316.

Heerabhai Morar Matvadkar,

Wholesale Fruit & Vegetable Exporter
and Commission Agent

15 CROSS ST. RESIDENCE.
PACKING WAREHOUSE 44 BOND ST.
DURBAN.

હીરાભાઇ મોરાર મટવાડકર

હોલસેલ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ વહાવનાર
અને કમીશન એજંટ,

પેકિંગ સારી રીતે કરી માલ સી. ઓ. ડી. થી મોકલવામાં આવશે.

ટેલીફોન ૨-૬૨૩૫ બોકસ ૩૧૬.

૪૪ બોન્ડ સ્ટ્રીટ, ડરબન.

NAROTAM HARGOVIND

The Master Tailors.

Suits and Costumes Made in the latest Styles.
We specialise in High Class Tailoring.
Our Prices are to suit the times.
Try us with your next Order

તમારો મૂટ ક્યાં સીવડાવશો?

નરોતમ હરગોવિંદ

તમને અપ-ટુ-ડેટ સ્ટાઇલનો કિફાયત ભાવે બનાવી આપશે.
કાયમ ગ્રાહક થઈને આવી આવી કરી જુઓ.

'Phone 25661. 170 Grey St Durban.

અઠવાડીક પંચાંગ

વાર	ખ્રીસ્તી ૧૯૩૮ ડીસેમ્બર	હીંદુ ૧૯૬૫ માગસર	મુસલમાન ૧૩૫૭ રબ્બાય	પારસી ૧૩૦૮ કીસે, ૬૬મી	સુર્યોદય હ. મી.	સુર્યાસ્ત હ. મી.
ગુરૂ				૧૨	૬–૪૮	૬–૪૮
શુક્ર				૧૩	૬–૪૮	૬–૪૮
શનિ				૧૪	૬–૪૯	૬–૪૯
રવિ				૧૫	૬–૪૯	૬–૪૯
સોમ				૧	૬–૪૯	૬–૪૯
મંગળ					૬–૪૯	૬–૪૯
બુધ					૬–૪૯	૬–૪૯

Printed and published by Maganlal M. Gandhi at Phoenix Settlement, Durban, Natal.

'INDIAN OPINION'

(Founded by Mahatma Gandhi in 1903)

For The Moral, Political and Social Advancement Of Indians In South Africa.

Published Every Friday.

Subscription Rates

Payable Always In Advance.

Within the Union	21s	Annually
" " "	11s.	Half-yearly
Outside the Union	22s. 6d.	Annually
" " "	12s.	Half-yearly

Become a Subscriber and persuade your friends to do likewise.

Apply to—

Manager,
Indian Opinion,
Phoenix, Natal

[illegible]

THE ORGAN OF [illegible]

PRABUDDHA BHARATA
OR
AWAKENED INDIA

A high class English monthly started by Swami Vivekananda in 1896. It is devoted to Universal Religion, Indian Culture, Education, Art and other topics of international interest.

Annual Subscription: Inland Rs. 4, Foreign 11 Shillings.

Apply for a complete Catalogue:—
The Manager, ADVAITA ASHRAMA,
4, Wellington Lane, Calcutta, India.

Congress Jubilee Albums

An [illegible] Jubilee Album containing the photos of [illegible] Presidents from [illegible] to [illegible]. The pictures have been [illegible] three-colour [illegible] process. The best available photoes of the [illegible] Presidents have been chosen for the colour printing.

Price: 2s 6d

To be [illegible]

"INDIAN OPINION"
Phoenix.

[illegible]

કાઠિયાવાડ

પોરબંદર પોસ્ટ ઓફીસ સામે બજારમાં

આવેલી

[illegible]

KAPITAN'S CAFE

Phone 33-8577.

13a KORI STREET
JOHANNESBURG.

The "FRIENDS of INDIA" SERIES

Short biographical sketches of eminent men, who have laboured for the good of India.

Copious extracts from the speeches and writings of the "Friends of India" on Indian affairs are given in the sketches. Each volume has a fine frontispiece.

Lord Minto,	[illegible]
Rev. Dr. Miller	[illegible]
[illegible] Montagu,	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible] Mohun Ghose	[illegible]
Mrs. Annie Besant	[illegible]
H. H. The Aga Khan,	[illegible]
Allan O. Hume,	[illegible]
[illegible] M. Bose,	[illegible]
[illegible] Naoroji,	[illegible]
[illegible] Pandita	[illegible]
[illegible]	Dr. Rash B. [illegible]
[illegible]	The Rt. Hon. [illegible]
[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]
Babu Surendranath Banerjee,	Pehrasaji M. Malbari,

Price: One Shilling Each

APPLY:
MANAGER, INDIAN OPINION,
PHOENIX, NATAL.

IF YOU WANT THE BEST AND SOUTH AFRICA'S STRONGEST AND MOST RELIABLE WATCH INSIST ON THE WORLD FAMOUS

UNION SPECIAL

15 JEWEL, NON-MAGNETIC, SHOCK PROOF, UNBREAKABLE, PERFECT TIMEKEEPERS, the NEWEST LADIES' & GENTS' MODELS.

REDUCED PRICES FROM 25/- UPWARDS.

GOODS SENT C.O.D THROUGH POST OR ACCOUNT OPENED WITH APPROVED MARKS

દુકાનદારોને હોલસેલ ભાવમાં સારૂં ડીસ્કાઉન્ટ આપવામાં આવશે.

દરેક જાતની ઘડીયાળો, દાગીના, વીંટીઓ વિગેરેના પારખેનોનું બનતી મદદ કેટલોગ મંગાવવાથી મફત મોકલવામાં આવશે.

THE AMERICAN SWISS WATCH Co. LTD.

"THE DIAMOND HOUSE"

WHOLESALE & RETAIL JEWELLERS,

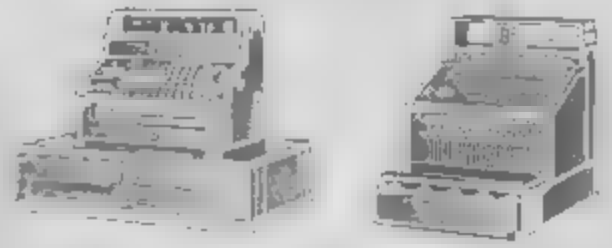
25, PARLIAMENT STREET,

CAPE TOWN.

1541

NATIONAL

CASH REGISTER AND ACCOUNTING MACHINE SYSTEMS FOR MAXIMUM EFFICIENCY

THE NATIONAL CASH REGISTER CO. S.A. (PTY.) LTD.,

63 PRESIDENT STREET

JOHANNESBURG

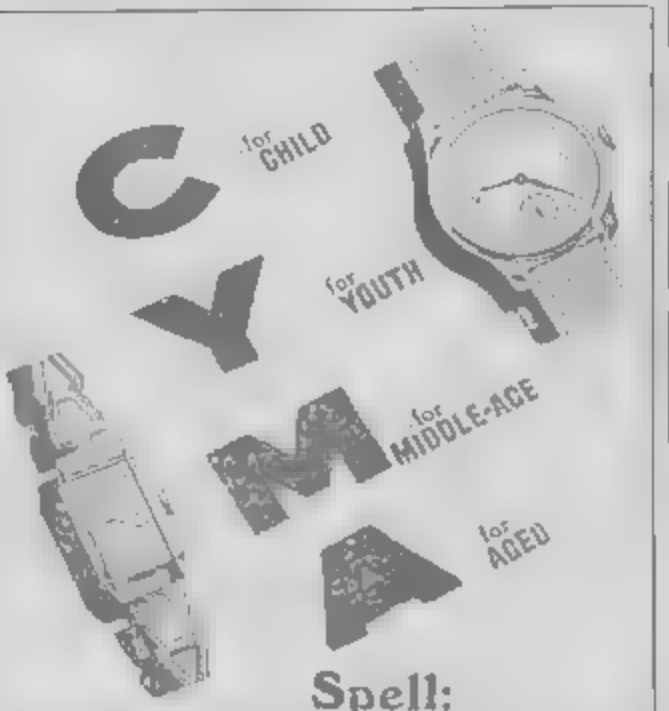
P. O. Box 3591. Phone 33.6245 1541

C for CHILD

Y for YOUTH

M for MIDDLE-AGE

A for AGED

Spell:

CYMA

The World's Wonder Watch The Watch for Everybody

The Lord Elgins FOR MEN

THE WORLD'S FINEST WATCH

KATZ & LOURIE LTD.

COR. ELOFF & MARKET STREETS, JOHANNESBURG.

Lourenco Marques agents:

CASA COIMBRA,

Box 478

1541

PLEASE SEND ME WITHOUT OBLIGATION YOUR FREE ELGIN WATCH CATALOGUE

NAME

ADDRESS

INDIAN OPINION

Founded by
MAHATMA GANDHI
IN 1903

No 50—Vol.—xxxvi Friday, December 23rd, 1938. Registered at the G.P.O. as a Newspaper
PRICE FOURPENCE.

Non-Violence Not A Mere Passive Quality

"NON VIOLENCE was not a mere passive quality. It was the mightiest force God had endowed man with. Indeed possession of non-violence distinguished man from the brute creation. It was inherent in every human being but in none it lay dormant. Perhaps the word non-violence was an inadequate rendering of *ahimsa* which itself was an incomplete connotation of all it was used to convey. A better rendering would be love or goodwill. And goodwill came into play only when there was ill-will matched against it. To be good to the good is an exchange at par. A rupee against a rupee gives no index to its quality. It does when it is matched against an anna. Similarly a man of goodwill is known when he matches himself against one of ill-will."

—Gandhiji.

અહિંસા માત્ર નિષ્ક્રિય ગુણ નથી

"અહિંસા માત્ર નિષ્ક્રિય ગુણ નથી. ખુદાએ ઇન્સાનને બક્ષેલી એ મોટામાં મોટી શક્તિ છે. અહિંસા એ જેતાં માણસને પશુ સહિથી જુદો પાડે છે. માણસ માત્રમાં એ પડેલી છે પણ કેટલા બધા તે સુષુપ્ત અવસ્થામાં હોય છે. અહિંસા શબ્દ પણ એ જોતાં એની પાછળ રહેલી આખી ભાવનાને સમજવાને બદલે અફરે છે. પશુ સાથે શબ્દ ના પ્રયોગ અયોગ્ય ગણી શકાય. હિંસાનો બદલો ભલાઇથી વાળો એમ કહેલું જોઇએ, અને ભલાઈ તો સામે પક્ષે જ્યારે જુલમ બાજુ બાજુએ મૂકીને ઉભો રહે ત્યારેજ પોતાનું કામ કરી શકે. ભલાઈની સામે ભલા થયું એ તો સહેજ કરજની વાત થઇ. દુષ્ટિયાની સામે દુષ્ટિયો કરવાથી એની કિંમતનો આંક નજર નીચળી જાય. ભાનીની સામે તેને મુકવામાં આવે ત્યારેજ તેની કીંમત સમજાય. તેજ પ્રમાણે માણસની ભલાઇનું ત્યારેજ પારખું થાય જ્યારે તેને સામાની બુરાઇ સામે ઉભવું પડે."

—આંધ્રોક્ત

B. I. Steam Navigation Co., Ltd.

સ્ટી. "ટાયરીઆ"

જાનેવારી તા. ૬ લીએ મુંબઇ જવા ઉપડશે.

ખાસ સુચનાઓ—ઉતારૂઓએ પોતાના સામાન ઉપર પોતાનું અને કરીયરનું નામ લખી, પોર્ટ હરબનનું સરનામું અને બને બાજુ ઓળખ આપવા ઉપરાંત ટીકીટને સામાન સીધા પોર્ટ ઉપર પહોંચતા કરવા [illegible] બિનજરૂર ઉપરના પેસેન્જર જેઓ પોતાના માલની તપાસ પોતાની રૂબરૂ કરવા ઇચ્છે તેમને રસીદ લઇને અમારી ઓફીસમાં રેજીસ્ટરથી કહેલાવેલી બાબતો પ્રમાણે તપાસ કરાવી તેમજ બાકી રહેલાઓને) કરાવી આપવામાં આવશે. બાકીના ઓઓએ અમારી સાથે પત્રવ્યવહાર કરવાથી ટીકીટ મોકલી શકશે.

ટીકીટને લગતું દરેક સરનામું અમારી નીચે જેમરેખ નીચે આપ છે.

વધુ ખુલાસા માટે લખો યા મળો.

SHAIK HIMED & SONS, :: 390, Pine Street, Durban.

Telegraphic address: "KARAMAT." Telephone 2-0432

CITY SHIRT Co., No. 4, Kort Street Johannesburg.

WHY YOU SHOULD INSURE YOUR LIFE WITH "NEW INDIA"

(1) BECAUSE [illegible] with a Directorate comprising [illegible] gentlemen of [illegible] recognised [illegible] and is the largest [illegible] with total [illegible]

(2) BECAUSE the assets of its [illegible] (Policyholders may please note that the paid-up Capital [illegible] paid-up Capital [illegible] Company transacting only Life [illegible]

(3) BECAUSE [illegible] moderate [illegible] are no [illegible] has [illegible]

(4) BECAUSE the [illegible] Endowment [illegible] Term [illegible] Permanent Disability Benefit [illegible] double the [illegible]

(5) BECAUSE it has established a reputation [illegible] for prompt settlement of claims and efficient service to its policy-holders.

ALL OTHER BUSINESS TRANSACTED

Life, Fire, Motor Car, Motor Lorry, Motor Bus, Plate Glass, Workmen's Compensation, Etc. Etc.

For Rates please apply to:

JALBHOY RUSTOMJEE,

Principal Representative in the Union of South Africa.

Natal Office.
"INDIA HOUSE"
17 First Avenue Durban
Telephone 2-5845 P. O. Box 1610
Tel. Add. RUSTOMJEE Durban

Transvaal Office.
ROOMS NO. 12 & 13, BARKLY ARCADE.
Diagonal Street Johannesburg
Telephone 33-4476 P. O. Box 3641
Tel. Add. RUSTOMJEE JOHANNESBURG

GANDHI & Co. (Pty) Ltd.

GENERAL MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

Try us for:-

Benares Saries, with Blouses of same design prices from 75/- to £10 with double border.

Also Cotton, Crepe-de-chine & Rayon Saries from 2/6 to 40/-.

We also stock Indian Drugs, Condiments, Draperies, Outfitting, Hardware, etc. etc.

Telephone 23676.

Tel. Add. "Gandhico" Durban.

112 Victoria Street, DURBAN.

અમારે ત્યાં હમેશ મોટા પ્રમાણમાં નીચે જણાવેલ ચીજો સ્ટોકમાં રહે છે.

બેરહન બદામ, પીસતાં; ચારોળી, એલચી, જાયફળ, તજ, લવીંગ, સુરજબાપ કેસર, તેમજ ફળદર, પાકા. છુટ્ટી ચીજોને આગ્રા તેમજ બાસ કેમરેખ નીચે પીસાયેલ મસાલો તથા તમામ જાતના ચોળા-ઝેરાસદ, કોઠ દીલ્હી, બાંબ, બાજ તુલસી, વીજરે તથા પંજાબી સાલમ, પોણી મુસલી, ગંઠોડા કોપરાયારી તથા સાતસો આઠસો જાતનું ગંધીયાણું તેમજ સોપારી-બદ્રાસી સેવરપની, ફાકરા, સોકેલાં તથા ગુલાબનું પાણી, આમળા, મોગરા, બંબેલી, ગુપેલ, કામીનીયા વીજરે ખુશબોદાર તેલ વીજરે, વીજરે મોટા જથ્થામાં તેમજ છુટક મળશે.

Also:

P. O. Box 27, TONGAAT.

Telephone during Office hours No. 5.

,, after Office hours No. 008.

મેલેરીઆને મારી હઠાવનાર

ઝંડુ

મેલેરીઆ મિક્શ્ચર

દાદીયા તાવની રામબાણ દવા એક વાર અજમાવી જુઓ.

ફોને આરે તાવ-તાવણીની ઝપટમાં

ઝંડુ દ્રાક્ષાસવ.

જિના ચિલ્લે ચાખવામાં આવે.

ઝંડુ ફાર્મસ્યુટીકલ વર્કસ લી.—પો. બો. નં. ૫૫૧૩, મુંબઈ નં. ૧૪.

સાઉથ આફ્રિકાના સોલ એજન્ટસ: એમ. એમ. એલી એન્ડ સન્સ, ડરબ ફ્રુટ સ્ટોર, પી. ઓ. બોક્સ ૧૨૦૫, પ્રીટોરીઆ. મેલાનીયાવાળામાં મળવાનું ઠેકાણું: આત્મા ઔષધ, ૨૪ ઇસ્ટ સ્ટ્રીટ.

આયુર્વેદિક દવાઓનું બુકલેટ આવેજ મંગાવો.

107

MOHANLAL VALJEE,

(INDIAN PAWNBROKER.)

112, Victoria Street, Durban.

Low Rates of Interest on Jewellery.

High prices paid for Old Gold. A large stock of New Jewelleries at reasonable prices to suit your pockets. 1218

P. P. BHAGAT,

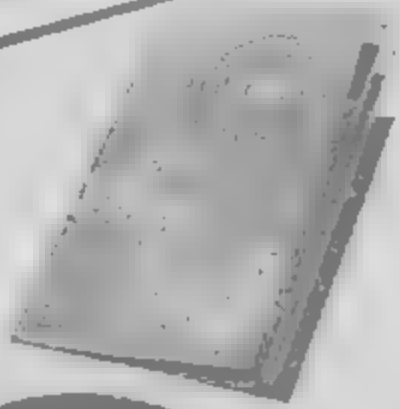
Fruit Merchant.

દરેક જાતનું ફ્રુટ અને વેજીટેબલ સારૂ પેસીંગ કરી C. O. D. થી મોકલવામાં આવશે. લખોઃ—

P. O. Box 842. 139 Brook St. Durban.

More than Grease and Oil!

Certified Mobilubrication gives complete, correct lubrication PLUS a thorough Service inspection at no more cost than for ordinary "Greasing and Oiling!" This Folder tells you all about it!

FREE

Next time you drive at the Pegasus Pump ask for a copy of Vacuum's latest 32pp. booklet about Certified Mobilubrication and the Pegasus in the Corner.

CERTIFIED

Mobilubrication

SERVICE

Better Performance, Longer Life Less Upkeep Expense!

COUPON

VACUUM OIL COMPANY OF SOUTH AFRICA LIMITED
P.O. Box 11, Cape Town.
Please send me FREE a booklet about Certified Mobilubrication

NAME

ADDRESS

VACUUM OIL COMPANY OF SOUTH AFRICA LIMITED

TELEPHONES 2-8681, 2-8581 TELEGRAMS: "FOXBRINK CAPE TOWN.

FOX & BRINK

MARKET AGENT

ALL SALES PERSONALLY CONDUCTED.

CORPORATION FRUIT MARKET, CAPE TOWN. 1138

WE STILL BUY
OLD GOLD, SILVER & SOVEREIGNS.
We Stock CYMA, ELGIN, WALTHAM, BUREN, and MAUDA Watches
Large Stock of Ladies' and Gentlemen's Jewellery always on hand
Importers of MOBIRI PEARL Diamonds
LAKHANI & CO.,
(Jewellers)
111 Grey Street, Durban. 'Phone 21258. 1210

HEADACHES QUICKLY RELIEVED BY TAKING
TYSONO BRAND PAIN-KURE HEADACHE POWDERS
FROM YOUR CHEMIST at 3d. 1/-, 2/- and 4/6, or POST FREE FROM
ERNEST TYSON, CHEMIST, TOLLGATE, DURBAN 1226

Telephone 33-5382.
VALLABH RANCHHOD,
Wholesale & Retail Fruit and Vegetable Merchant.
Country Orders Promptly attended to.
14, DIAGONAL St. JOHANNESBURG.

ટેલીફોન ૩૩-૫૩૮૨.
વલ્લભભાઈ રણછોડ
હોલસેલ અને રીટેલ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ બ્યાપારી બાં
ચાલુ અને રાખ્યુ બાગશે.
બહારગામના ઓર્ડરોને ખાસ ધ્યાન દેવામાં આવે છે.
૧૪, ડાયેગનલ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ. 1214

'Phone 23-150. Tel. Add. "Nartiea."
A. M. PADAYACHEE
Wholesale Fruit & Vegetable Exporter.
Country orders executed at lowest Market prices.
Special attention given to all Consignments.
TRIAL ORDER SOLICITED.
91 LEOPOLD ST., AND 34 CROSS ST.,
P. O. BOX 195. DURBAN. 1203

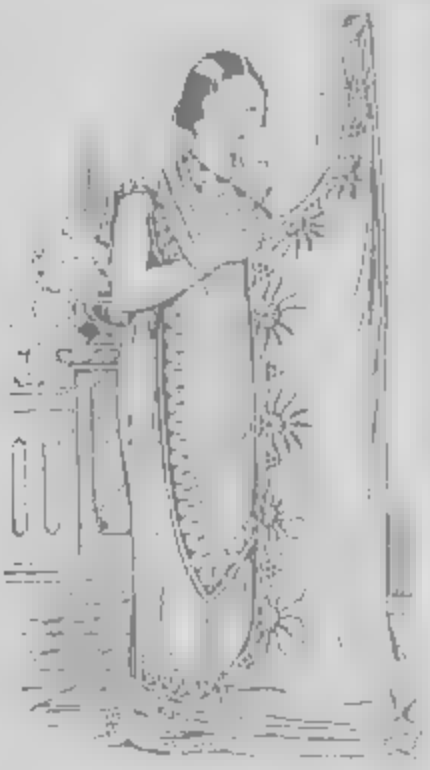
M. H. DESAI.
એમ. એચ. દેસાઈ.
હોલસેલ ફ્રૂટ મેરચંટ.
અમે દરેક જાતના ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ પુરીયાતના ભેદ પણ
બારમા C. O. D. થી બાદ મોકલિ રહ્યા મહેરબાનીએ બોલાવે.
P. O. Box 254. 31, Short St. Durban. 1216

Cable & Tel. Add. "ADVANCING." 'Phones: 21003, Res. 20198.

CHOONILALL BROS.

THE NOTED INDIAN "SARRI HOUSE" IN SOUTH AFRICA.

141, GREY STREET, DURBAN.

ARRIVING BY EVERY MAIL FROM INDIA AND JAPAN

BENARES SARRIES WITH BORDERS AND PLAIN CENTRES,
BUTWAH BENARES SARRIES IN SEVERAL SHADES
Prices from 60/ 85/ 105/ & upto £20
THE LATEST FROM BENARES CITY.
EMBROIDERED SARRIES 25/-, 35/ & up
PRINTED VARIOUS DESIGNS OF SARRIES from 12/6, 17/- & upwards
EMBROIDERED CREPE-DE-CHENE from 3/6 yd. 42 in & 45 in width
LATEST DESIGN SARRIE CLOTH 44 in width
from 1/6 yd. 1/9, 2/ & up
GEORGETTE SARRIES LATEST ARRIVALS
prices from 25/-, 30/-, 45/- & up.
LATEST BLOUSES TO MATCH SARRIES
prices from 12/6 17/6 & upwards.
ZARI WORK SILK SARRIES IN ALL SHADES
from 55/-, 90/-, 135/ & upwards

Branches 58, WICKS STREET AND 60, WICKS STREET, VERULAM.
GARAGE AND SERVICE STATION
58 WICKS STREET AND 60, WICKS STREET, VERULAM
'Phone 39, Verulam.

Please note Our Johannesburg Agent. P. RATANJEE, 60, Broe Street, Newtown

ચુનીલાલ બ્રધર્સ

દક્ષિણ આફ્રિકાનું જાણીતું સાડીઓનું ઘર

૧૪૧ ગ્રે સ્ટ્રીટ, ડરબન.

શાખાઓ
૫૩ અને ૬૦ વીક્સ સ્ટ્રીટ
વેરૂલમ.

અમારી સાડીઓ મહિના બેવડ
બદલાયેલાય જાય છે
૫૦, બ્રોડ સ્ટ્રીટ, જોહનિસબર્ગ

ગરાજ અને સર્વિસ સ્ટેશન
૬ વીક્સ સ્ટ્રીટ અને ૫૩ વીક્સ સ્ટ્રીટ
વેરૂલમ.

દરેક સ્ટીમરમાં જાપાન તથા બેનારસથી આવે છે
બનારસની પ્રખ્યાત બનાવટની અને સારી, તેજાબ બાલબાદલાની ભરતકામ
સાડીઓ રૂા. ૬૦, રૂા. ૮૫, રૂા. ૧૦૫ થી લઈને પા. ૨૦ સુધીની
બનારસથી ક્રમબદ્ધ આવતી જ છે.

કલબ કામની સાડીઓ રૂા. ૨૫ અને રૂા. ૩૫ થી ઉપર
બાલબાદલાની બાનવાળી સાડીઓ
રૂા. ૧૨-૬ અને રૂા. ૧૭-૬ થી ઉપર.

ક્રેપ-ડી-શીનની. ૧ યૂ યાર્ડ ૪૨ ઈંચ અને ૪૫ ઈંચ પહોળ.

સાડીનાં સેટેસ્ટ ડીઝાઇનનું કપડું, ૪૮ ઈંચ પહોળ બારની, રૂા. ૬-૬,
રૂા. ૭-૬, રૂા. ૮-૦ અને તેથી ઉપર

ક્રમબદ્ધ આવેલી બોર્ડર સાડીઓ રૂા. ૬૫, રૂા. ૭૦
રૂા. ૮૫ અને તેથી ઉપર.

સાડીના મેચ બનારસ બ્લાઉઝ રૂા. ૧૨-૬, રૂા. ૧૭-૬ અને
તેથી ઉપર

દરેક રંગની ભરી ભરાવી રેશમી સાડીઓ રૂા. ૫૫, રૂા. ૬૫,
રૂા. ૬૨૫ અને તેથી ઉપર.

હારમોનીયમ, તબલાં મેગેફોન, રેકોર્ડો અને બીજાં વાદ્યો ઘેર
બેઠાંથી ઓછા ભાવે.

દરેક જાતના ગ્રામોફોન, ગ્રામોફોન રેકર્ડો અને સોયો

ગાડવેરક રેકર્ડો અને રેકર્ડો માટેના
૧૦ ઈંચ રૂા. ૧૫, રૂા. ૨૫, રૂા. ૩૫, રૂા. ૪૫ અને તેથી ઉપર.

ગ્રામોફોનના રેકર્ડને લગતા જાતના ભંડારો
આપે રૂા. ૧૪-૦, રૂા. ૨૬-૬, રૂા. ૩૫-૦, રૂા. ૪૬-૦૦

OTHER SPECIALITIES

POPULAR POP
"The King of Ginger Beers."

CLUB SEAL SODA
"Improves your Spirits."

"GIANTS"
The Quart Bottle for 4d.
In Popular Flavours.

'Phone 2-4345

SUNCRUSH

The £1,000 Drink.

The Most Popular Refreshment.

There are many Crushes, but Only one SUNCRUSH, and that is made by

DALYS LIMITED.

72, CANADA ROAD, DURBAN.

'Phone 21078. Tel. & Cables: "Crescent." P. O. Box 582.

Crescent Trading Co. (Pty). Ltd.

WHOLESALE MERCHANTS AND DIRECT IMPORTERS IN HARDWARE,

Indian And European Groceries.
Indian Drugs And Condiments.
Our Stocks Are The Best Quality
And are Always Fresh
Our prices are keen.
We specialise in all kinds of Bombay, Calcutta, and Madras Products.
It will pay you to give us a trial.
Before placing your orders elsewhere benefit by our thirty years' business experience.
Our aim will always be service, quality and satisfaction.

અમારે ત્યાં નીચે મુજબનો માલ જથ્થાબંધ
મળી શકશે

એલચી, બદામ, બરાજ, બારોલી, પીસ્તા, સિંગોદા, મુલાયમ પાપડી, મુલાયમ ફલ્લા, કાશ્મીરનું ઘાસ, બાદેક, દલાખ, ખોલચા, ખીસરી, ખજુર, રંગેા-છાપવી (બહુ) સેાપ, કેાપરાના વાટી, પીસેલું કેાપરૂં, સુરત બાજનું કેસર, બાર બદામ, પંજાબી સાબમ, સાકર મુસલી, અન્જેાર અથવાંરી, સુંઠ, સેકેલી સેાપારી, કાચલા સેા., સેકયાની સેા., બદામી સેા., મુલકંદ કાંચા, બારૂચી બાવાનેા તખ્માકુ, બાદબાનું તેલ, મુલાયમનું તેલ, મંજેલીનું તેલ, મેાગરાનું તેલ, કાર્બોનિયા વેજ ઔષધ, ઔદ્યુમીનીયમ તપેલા, કપ અને સેાસર્સ, મેાચા-ખીમડી કરાલાળ, બાબુલસી, માંજ, ચીલ્લી, મુખવેલ, કેાલમ, કાળા-બાક્કા, ખસ, બાદલ, તુલેક, બાલ, વટાણા બજુર પાક્કા છડ્ડ, મેથી, લવંગ, તજ, સાઈ (સાબુ) બરમ મસાલેા પીસેલેા, વિગેરે.

કાંઈ પણ વસ્તુ ખરીદી કરતાં પહેલાં, અમારે ત્યાં ભાવ કાઢી ખાત્રી કરશેા.

122 VICTORIA STREET, :: :: DURBAN.

INDIAN OPINION

Founded by
MAHATMA GANDHI
IN 1903

No. 50 —Vol. XXXVI. Friday, December 23rd, 1938.

NOTES AND NEWS

Nationalists Demand Total Segregation

At the Union congress of the Nationalist Party on December 9th at Capetown it was resolved to have a petition signed throughout the Union in an attempt to induce the Government to introduce legislation relating to the segregation of coloured people. In view of the political truce during December, the petition will be submitted for signature in January. It states that the adult European population of the Union regards the domination of the European race, in the spirit of guardianship, as of vital importance to the future of South Africa, and therefore asks that legislation be passed without delay—(1) To prohibit all mixed marriages between Europeans and non-Europeans. (2) To make punishable as an offence all miscegenation between Europeans and non-Europeans. (3) To put a stop to Europeans and non-Europeans living together in the same residential areas; and (4) To carry out economic as well as political segregation between Europeans and non-Europeans. Only Europeans over 21 will be permitted to sign the petition.

Women Demand Equality

Speaking at the annual meeting of the South African Association of University Women, Mrs. R. F. A. Hoernle, the president declared that in South Africa married women were classed, with minors, mentally disordered people and mentally defectives, as "persons under disability." The association's meeting was combined with a conference on the status of women and was held at the women's residence, Witwatersrand University. Mrs. Hoernle said: "Vassal, child, minor, inseparable part of the husband's personality—is this the right status for a modern woman, called upon to be the companion for man in the modern world and to guide her children into the complexities of our modern civilisation? The answer must be "no." "We can claim at the present day that the restrictions and indignities which are legally enforced upon women and especially upon married women are no longer necessary and that they hamper the well-being of the family and of the State. The replies of the South African Government to the League's request for information and comment on the status of women had been most meagre and inadequate. A strong national committee of women should be formed to formulate the views of all the women of South Africa for the League of Nations and also for the commission on the status of women in South Africa, which the Minister of Justice had promised to appoint.

Madness

It is madness, we think, for a woman to seek equality with man. She is in fact lowering her dignity in doing so. The growing consciousness in her that she is not a weakling and that she can be equal to a man is laudable. But is that only to be in so far as physical strength is concerned? In other words does the woman aspire after the brutal nature of the man? She will not profit thereby. God has created woman as the gentler sex and man is only honouring her by treating her as such. Once she denies herself that gentleness she cannot any longer expect the respect and honour that is her right to-day from man. In moral and spiritual strength woman is far superior to man and if she only develops that and does what God has ordained her to do without copying the weaknesses of man or submitting to them she will not only stand above man, but she will rule him and be the moulder of a nation. The present tendency of the woman in the West which is to a certain degree being copied by the East will, we fear, bring about her own downfall and with it the downfall of humanity.

Natives Claim Rightful Place

The African National Congress in Bloemfontein has resolved to make a determined effort to fight for a radical change in the basic principles upon which the Native policy of South Africa is founded with a view to having the whole of the present Native legislation changed. The Congress will struggle for the elevation of the African people from mere labourers to their rightful place in the national life of the country. The aim at citizenship in which will be contained all those rights, privileges, duties and responsibilities, such as the franchise rights and the right to take part in the management of the affairs of the country. The Congress will also investigate causes of prevailing malnutrition.

It is significant that while Dr. Malan has waxed eloquent during the Voortrekker Centenary celebrations on making South Africa a White man's country and keeping the Native in his place the Native Congress should pass a resolution demanding their rightful place in the national life of the country. To keep a vast majority of the people under subjugation in order to establish one's own supremacy over them is an entirely unnatural thing to do. It is a lesson that Dr. Malan and those who think as he does badly need to learn.

Viceroy On The Federal Scheme

Lord Linlithgow, Viceroy of India, is reported by Reuter from Calcutta to have claimed that a federal scheme was "the best practicable solution of the great constitutional problem in India," when speaking at the annual meeting of the Associated Chambers of Commerce to-day. He said the dominant consideration held in view while framing the scheme was the Unity of India—the achievement of that unity he regarded as much more important to-day than three years ago. This was partly due to the change in the European background and the relations of new ideologies to the ideals which remained the basis of British policy, but it was also more important because Provincial autonomy worked so well. The experiment of Provincial autonomy had been introduced more than 15 months ago with the transfer of real powers to the Ministers elected by an electorate five times the size of any that previously voted in India. It had been a marked success. "I have no fear that given the same goodwill and the same co-operation, the federal scheme, manned by joint talent and the experience of British India and the Indian states, will not be as great and as significant a success as Provincial autonomy has been." No pressure to take a decision would be brought upon the Indian rulers of the Indian States by the Bri-

tish Government or himself. The darkening background of 1938 and the emphasis on totalitarian ideologies made no difference to the attitude of the British Government towards the Indian constitutional advance.

We hardly think Lord Linlithgow's speech will have the slightest effect on the people of India. The President of the Congress and the Congress itself have expressed in the most emphatic terms their disapproval of the Federal Scheme that is proposed to be forced upon the people of India. They have stated that India will accept no scheme in the framing of which she has had no voice. She will only accept a scheme which has been framed by the people of India, and should it be necessary to fight for it she will not be found wanting when the hour comes. But what is amazing is that with all this professed sincerity of the Viceroy himself and the British Government not a word seems to have been uttered by the former in regard to the ruthless repression of the people that is going on in the Indian States. It is by no means less in its brutality than the Nazis.

No Colour Bar In Social Service

Speaking at a Goodwill Club luncheon in Johannesburg Mr. J. H. Hofmeyr, M.P., made a strong appeal to the South African women, who he said were a tremendous asset in our social welfare work to see that the colour bar in some social service was not extended. The general position of non Europeans under the Union's social welfare policy was unsatisfactory, which was more important when they recognised that the non Europeans were the poorest, the least privileged and the most in need of help. The argument was constantly being used that nothing more could be done for them because more was being spent than they produced in taxation. "No civilised nation," said Mr. Hofmeyr, "expects its poorest class to pay for its own social services. The poorest classes should be benefitted at the expense of those who are able to bear the burden. The present position is not satisfactory and there is a danger of its becoming worse."

"Indians Suffer From Inferiority Complex"

Indians in South Africa suffer from an inferiority complex, Mr. B. Rama Rau, Agent-General for India, said on Friday December 16 when he opened the ninth bazaar and industrial show organised by the Hindu Young Men's Association, Maritzburg, in aid of their free school. This complex, said Mr. Rama Rau, was caused by the peculiar conditions under which Indians were brought up in this country. He thought it could be overcome by a knowledge of the Indian languages. A knowledge of India and its vernaculars were very important influences on the character of the South African Indian. "We have a great many things to be proud of in India and it is very necessary that young Indians should know what India has achieved in the past," he said.

Indian Opinion

FRIDAY, DECEMBER 23RD, 1938

The Festive Season

THE Christian world will be celebrating the festive season in an un-Christian atmosphere. What is going on in Europe to-day can by no means be identified as Christian. There is bloodshed and terrorism everywhere and preparations for bloodshed are being made at feverish haste on a scale which baffles the human mind. There are cries in the wilderness for moral and spiritual rearmament in place of military rearmament. But the ears of those concerned are warped to be able to listen to or understand that simple truth. "If the mad race for armaments continues, it is bound to result in a slaughter such as has never occurred in history. If there is a victor left the very victory will be a living death for the nation that emerges victorious." This is prophesied by Gandhiji. "There is no escape from the impending doom" he says "save through an unconditional acceptance of the non-violent method with all its glorious implications." These are words which need to be pondered over prayerfully especially during these holy days, if there is any sacredness attached to them and are not meant merely for eating, drinking and merry making.

In South Africa we have just witnessed the Voortrekkers' Centenary celebrations which were unsurpassed in the history of this country. We are not prepared to believe that there was much sacredness attached to them. From the beginning to the end there was a deep-seated feeling of bitterness. It was openly expressed against the coloured races. The great occasion was to celebrate the victory of the white race over the black race. Speeches were made by Dr. Malan and others which were full of bitterness against the black and coloured races and emphasising the resolve that this must remain a white man's country and that the black man should be kept in his place. Sentiments such as these are not Christian and even the heathen whom the white man claims to have civilised and to whom he has given the Bible is utterly amazed to see that those who have brought the message of Christ to him are actually acting quite contrary to His teachings. If there is any lesson that the black and the coloured man has learnt from the recent celebrations it is not that he should feel proud of being an inhabitant of this glorious land but that he should safeguard himself against the bitterness against him for the sin of wearing a darker skin for no fault of his. If there is to be peace on earth—and this great festive season is celebrated for no other reason but to express our thankfulness to Him Who bore the Cross so that we may all live on this earth in peace and prosperity—"these imperialistic ambitions and exploitation of the so-called uncivilised or semi-civilised nations of the earth must be given up" says Gandhiji.

It is true that during the festive season a few crumbs will be thrown to the poor and some entertainments will be provided for those sections of the population whom the white man seeks to keep in their respective places. But boasting of that in itself will not suffice. If we are to take this festive season more seriously, as indeed we should, then the only way to celebrate it would be by a complete change of heart and by a sincere and honest attempt to adhere to the great principles laid down in the Bible to "do unto others as ye would that they should do unto you," and "love thy neighbour as thyself." This leaves no room for racial antagonism. You cannot have the Bible in one hand and the dagger in the other. It is in this spirit that we have to view all our problems large or small and that alone will bring back to us peace, prosperity and happiness which seem to be fast vanishing from the earth. With these sentiments we wish our readers every happiness during this festive season.

DEFENCE OF JAPANESE AGGRESSION

REPLY TO DR. TAGORE

THE following letter has been sent to Dr. Rabindranath Tagore by Paul Yone Noguchi in reply to the former's rebuke to Japan for its war on China

Dear Tagore,—Your eloquent letter, dated Sept. 1, was duly received I am glad that the letter inspired me to write you once more.

No one in Japan denies the greatness of China,—I mean the Chinese people. China of the olden times was great with philosophy, literature and art,—particularly in the Tang dynasty Under Chinese influence Japan started to build up her own civilization But I do not know why we should not oppose the misguided government of China for the old debt we owe her people. And nobody in Japan ever dreams that we can conquer China. What Japan is doing in China, is only, as I already said, to correct the mistaken idea of Chiang Kai-shek; on this object Japan is staking her all. If Chiang comes to senses and extends his friendly hands for the future of both the countries, China and Japan, the war will be stopped at once.

I am glad that you still admire Kakuzo Okakura with enthusiasm as a thinker. If he lives to-day, I believe that he will say the same thing as I do. Betraying your trust, many Chinese soldiers in the front surrender to our Japanese force, and join with us in the cry, 'Down with Chiang Kai-shek!' Where is Chinese loyalty to him?

Chinese, Born Propagandists

Having no proper organ of expression, Japanese opinion is published only seldom in the west; and the real fact is always hidden and often camouflaged by cleverness of the Chinese who are born propagandists They are strong in foreign languages, and their tongues never fail. While the Japanese are always reticent, even when a situation demands their explanation From the experiences of many centuries, the Chinese have cultivated an art of speaking, for they had been put under such a condition that divided their country to various antagonistic divisions, and being always encroached by the western countries, they depended on diplomacy to turn a thing to their advantage. Admitting that China completely defeated Japan in foreign publicity, it is said that she goes too far, and plays trickery. For one instance, I will call your attention to the reproduced picture from a Chinese paper on page 347 of the *Modern Review* for last August, as a living specimen of 'Japanese Atrocities in China: Execution of a Chinese Civilian.' So awful pictures they are,—awful enough to make ten thousand enemies of Japan in a foreign country. But the pictures are nothing but a Chinese invention, simple and plain, because the people in the scenes are all Chinese, slaughterers and all. Besides anyone with commonsense would know, if he stops for a moment, that it is impossible to take such a picture as these at the front. Really I cannot understand how your friend, editor of the *Modern Review* happened to publish them

China Of Corruption And Bribery

It is one's right to weave a dream at the distance, and to create an object of sympathy at the expense of China. Believe me that I am second to none in understanding the Chinese masses who are patient and diligent, clinging to the ground. But it seems that you are not acquainted with the China of corruption and bribery, and of war lords who put money in a foreign bank when their country is at stake. So long as the country is controlled by such polluted people, the Chinese have only a little chance to create a new age in their land. They have to learn first of all the meaning of honesty and sacrifice before dreaming it. But for this new age in Asia, Japan is engaging in the war, hoping to obtain a good result and mutual benefit that follow the swords. We must have a neighbouring country, strong and true, which is glad to co-operate with us in our work of co-constructing Asia in the new way. That is only what we expect from China.

Japan's And Chiang's Militarism

Japan's militarism is a tremendous affair no doubt But if you condemn Japan, because of it, you are failing to notice that Chiang's China is a far greater military country than Japan. China is now mobilizing seven or eight million soldiers armed with European weapons From cowardice of being ignorant of the reason why they had to fight the Chinese soldiers are so unspirited in the front. But for this unavailability you cannot forgive Chiang's militarism, if your denial is absolute and true. For the last twenty years Chiang had been trying to arm his country under the western advisers; and these western advisers were mostly from Italy and Germany, the countries of which you are so impatient. And it should be attributed to their advice that he started war; though it is too late to blame the countries that formally provided him with military knowledge, it is never too late for him to know that the western countries are not worthy of trust There is no country in the world that comes to rescue the other at her own expense If you are a real sympathizer of China, you should come along with your programme what she had to do, not passing idly your condemnation of Japan's militarism. And if you have to condemn militarism, that condemnation should be equally divided between China and Japan

It is true that when two quarrel, both are in the wrong. And when fighting is over, both the parties will be put perhaps in the mental situation of one who is crying over spilt milk. War is atrocious, particularly when it is performed in a gigantic way as in China to day. I hope that you will let me apply your denunciation of Japanese atrocity to China, just as it is Seeing no atrocity in China, you are speaking about her as an innocent country. I expected something impartial from a poet.

I have to thank you that you called my attention to the 'modern intellectual' betrayal of humanity,' whatever it be One can talk any amount of idealism, apart from in reality, if he wishes, and take the pleasure of one belonging to no country.

But sharing patriotism equally with the others, we are trying to acquit the duty of our birthright, and believe that it is never too late to talk Heaven when immediate matter of the earth is well arranged

No Bartering Of Homeland

Supposing we accept your advice to become a van-guard of humanity according to your prescription, and supposing that we leave China to her own will, and save ourselves from being a 'betrayal of the intellectuals,' who will promise us with the safety of Japanese spirit that we cultivated with pains of thousand years, under the threat of communism across a fence? We do not want to barter our homeland for an empty name of intellectuals. No, you must not talk nonsense! God forbid!

Admitting that militarism is criminal, I think that, if your humanity makes life a mutilated mud fish, its crime would never be smaller than the other. I spent my whole life admiring beauty and truth, with one hope to lift life to a dignity more vigorous and noble; from this reason, I knelt before the Kalighat, Calcutta, because Kali's smeared face in madness, with three wild eyes, promised me with a forthcoming peace. And also at Elephanta Island, near Bombay, I learned from the Three headed Siva a lesson of destruction as inevitable truth of life. Then I wrote:

'Thy slaughter's sword is never so unkind as it appears.
Creation is great, but destroying is still greater.
Because up from the ashes new
Wonder take its flight'

But if you command me to obey the meekness of humanity under all the circumstances, you are forgetting what your old Hindu philosophy taught you. I say this not only for my purpose, because such reflection is important for any country.

I wonder who reported to you that we are killing innocent people and bombing on their unprotected towns. Far from it, we are trying to do our best for helping them, because we have so much to depend on them for co-operation in the future, and because Bushido command us to limit punishment to a thing which only deserves it. It was an apt measure of our Japanese soldiers that the famous cave temples of the 5th century in North China were saved from savage rapacity of the defeated Chinese soldiers in flight. Except Madame Chiang with frustrated brain, no one has seen the 'ghosts of Chinese institutions and art, destroyed.' And if those institutions and art, admitting that they are immemorial and irreplacable, had been ever destroyed, it is but the crazy work of Chinese soldiers, because they want to leave a desert to Japan. You ought to know better since you are acquainted with so many Japanese, whether or not we are qualified to do anything barbarous.

Japanese Militarism, Excusable Existence For Present Condition

I believe that you are versed in Bushido. In olden times soldiery was lifted in Japan to a status equally high as that of art and morality. I have no doubt that our soldiers will not betray the tradition. If there is a difference in Japanese militarism from that of the West, it is because the former is not without moral element. Who only sees its destroying power is blind to its other power in preservation. Its human aspect is never known in the foreign countries, because they shut their eyes to it. Japan is still an unknown existence in the West. Having so many things to displease you, Japanese militarism has still something that will please you, if you come to know more about it. It is an excusable existance for the present condition of Japan. But I will leave the full explanation of it to some later occasion.

Believe me that I am never an eulogist of Japanese militarism, because I have many differences with it. But I cannot help accepting as a Japanese what Japan is doing now under the circumstances, because I see no other way to show our minds to China. Of course when China stops fighting, and we receive her friendly hands, neither grudge nor ill-feeling will remain in our minds. Perhaps with some sense of repentance, we will then proceed together on the great work of reconstructing the new world in Asia.

I often drew in my mind a possible man who can talk from a high domain and act as a peace-maker. You might write to General Chiang, I hope, and tell him about the foolishness of fighting in the presence of a great work that is waiting. And I am sorry that against the high-pitched nature of your letter, mine is low-toned and faltering, because as a Japanese subject I belong to one of the responsible parties of the conflict.

Finally one word more. What I fear most is the present atmosphere in India that tends to wilfully blacken Japan to alienate her from your country. I have so many friends there, whose beautiful nature does not harmonise with it. My last experiences in your country taught me how to love and respect her. Besides there are in Japan so many admirers of your countrymen with your noble self as the first.

Yours sincerely,
YONE NOGUCHI.

Poet Tagore's Reply

"I am flattered that you still consider it worthwhile to take such pains to convert me to your point of view, and I am really sorry that I am unable to come to my senses, as you have been pleased to wish it," writes Dr. Rabindranath Tagore in the course of his reply to Mr. Yone Noguchi's letter.

Dr Tagore adds: "It seems to me that it is futile for either of us to try to convince the other, since your faith in the infallible right of Japan to bully other Asiatic nations into line with your Government's policy is not shared by me, and my mistrust of a patriotism which claims the right to bring to the altar of its country the sacrifice of other people's rights and happiness, is sneered at by you as the 'quiescence of a spiritual vagabond.'

"You must forgive me if my words sound bitter. Believe me, it is sorrow and shame, not anger, that prompt me to write to you. I suffer intensely not only because the reports of Chinese suffering embitter my heart but because I can no longer point out with pride the example of a great Japan."

WHY NOT GREAT POWERS?

By
M. K. GANDHI in "Harijan"

IN the criticisms on my recent writings on the plight of Czechoslovakia, I have observed one thing which demands an answer.

Some critics argue that if the non-violent remedy I have suggested for the Czechs is only for comparatively weak because small nations like them and not for the great powers like England or France or America, it cannot be of much value, if any.

Now if the critics will re-read my article, they will see that I have refrained from suggesting it to these big powers because of their bigness, in other words, because of my timidity. But there was a more potent reason for my not addressing them. They were not in distress and therefore in no need of any remedy. To use a medical expression they were not ailing as Czechoslovakia was. Any appeal from me therefore to the great powers would have amounted to an empty and unwanted sermon.

By experience I have also found that, people rarely become virtuous for virtue's sake. They become virtuous from necessity. Nor is there anything wrong in a man becoming good under pressure of circumstances. It would be no doubt better, if he becomes good for its own sake.

The Czechs were given a choice either to surrender peacefully to Germany's might or to fight single handed and risk almost certain destruction. It was at this moment that it became necessary for one like me to present an alternative which had proved its effectiveness under somewhat similar circumstances. My appeal to the Czechs was in my opinion as appropriate as it would have been inappropriate in the case of the great powers.

My critics might have, however, well asked why I had gone out of my self-prescribed orbit to speak to a Western nation when I could not show cent per cent success of non-violence on the Indian soil,—more especially now, when I had begun to entertain serious doubts as to whether Congressmen were really living up to their creed or policy of non-violence. Indeed I had in mind the limitation and the present state of uncertainty about the Congress position. But my own faith in the non-violent remedy was as bright as ever when I wrote that article. And I felt that in the supreme hour of its trial it would be cowardly on my part not to suggest to the Czechs the non-violent remedy for acceptance. What may ultimately prove impossible of acceptance by crores of people, undisciplined, and unused till but recently to corporate suffering, might be possible for a small, compact, disciplined nation inured to corporate suffering. I had no right to arrogate to

myself any belief that India alone and no other nation was fit for non-violent action. I must confess that I have believed and still believe that India was the fittest nation to enforce non-violent action for regaining her freedom. In spite of signs to the contrary, I have the hope that the whole mass of people who are more than the Congress, will respond only to non-violent action. They are the readiest of all the nations of the earth for such action. But when a case for immediate application of the remedy presented itself before me, I could not restrain myself from suggesting it to the Czechs for their acceptance.

It is however open to the great powers to take it up any day and cover themselves with glory and earn the eternal gratitude of posterity. If they or any of them could shed the fear of destruction, if they disarmed themselves, they will automatically help the rest to regain their sanity. But then these great powers have to give up imperialistic ambitions and exploitation of the so-called uncivilised or semi civilised nations of the earth and revise their mode of life. It means a complete revolution. Great nations can hardly be expected in the ordinary course to move spontaneously in a direction the reverse of the one they have followed, and according to their notion of value, from victory to victory. But miracles have happened before and may happen even in this prosaic age. Who can dare limit God's power of undoing wrong? One thing is certain. If the mad race for armaments continues, it is bound to result in a slaughter such as has never occurred in history. If there is a victor left the very victory will be a living death for the nation that engages victorious. There is no escape from the impending doom save through an unconditional acceptance of the non-violent method with all its glorious implications. Democracy and violence can ill go together. The states that are to-day nominally democratic have either to become frankly totalitarian or, if they are to become truly democratic, they must become courageously non-violent. It is a blasphemy to say that non-violence can only be practised by individuals and never by nation which are composed of individuals.

RELIGION THE WORLD NEEDS

IV

By THE EDITOR

"Prabuddha Bharata."

(*Concluded from last week*)

THE trend of events in the modern world shows that the civilization of the Occident stands to-day almost on the brink of ruin. The inhuman atrocities that are being perpetrated in the sacred name of religion and culture, the violence and oppression that blacken the annals of every great nation of the world from day to day set us seriously thinking as to whether or not mankind is once again running along the downward curve of evolution. It is time that this universal message of the Vedanta must come, as it did in the past, to the salvage of humanity. Man cannot live by bread alone. Materialism can hardly bring abiding satisfaction to the human soul. It aggravates desires, and multiplies wants and misery, clash and conflict in life and society. Nothing but unending confusion is the offspring of this soul-killing philosophy of the West. But it is a hopeful sign of the times that already there are found persons shining on the intellectual horizon of the West, who are dreaming of a religious revival—the dawn of a New Faith that would usher in a period of universal peace in the world. "Out of the trouble and tragedy of these times and the confusion before us," says Mr. H. G. Wells, "there may emerge a moral and intellectual revival, a religious revival, of a simplicity and scope to draw together men of alien races and now discrete traditions, into one common and sustained way of living for the world's service. We cannot foretell the scope and power of such a revival; we cannot produce evidence of its onset. The beginnings of such things are never conspicuous. Great movements of the racial soul come at first "like a thief in the night," and then suddenly are discovered to be powerful and world-wide. Religious emotion—stripped of corruptions and freed from its last priestly entanglements—may presently blow through life again like a great wind, bursting the doors and flinging open shutters of the individual life, and making many things possible and easy that in these days of exhaustion seem almost difficult to desire." Moreover, he "finds to-day spreading over the surface of human affairs, as patches of sunshine spread and pass over the hillsides upon a windy day in spring, the idea that there is a happiness in self devotion greater than any personal gratification or triumph, and a life of mankind greater and more important than the sum of all the individual lives within it."

Swami Vivekananda with his characteristic insight into the future proclaimed many years ago that from India such a tide of Universal Religion would sweep over the whole world. "It would be a religion," he said, "which will have no place for persecution or tolerance in its polity, which will recognise divinity in every man and woman, and whose whole scope, whose whole force will be centred in aiding humanity to realize its own true divine nature.....It must be one which will have no location in place or time; which will be infinite like the God it will preach; and whose sun will shine upon the followers of Krishna and of Christ, on saints and sinners alike; which will not be Brahmanic or Buddhistic, Christian or Mohammedan, but the sum total of all these and still have infinite space for development, which in its catholicity will embrace in its infinite arms, and find a place for, every human being." It is but natural that the man whose life will be moulded in the light of such a lofty idealism, shall entertain deepest regard for every faith, and feel no scruple in going to the mosque of a Mohammedan or the church of a Christian. He will delight in taking refuge in Buddha and his Law and sit in meditation with the Hindu in the forest or in the temple to visualize the supreme light of wisdom that illumines the hearts of all. To him the Bible, the Vedas, the Koran, the Avesta, the Holy Granth and all other sacred books are so many pages, and an infinite number of pages yet remain to be unfolded. *This is the religion the world needs*, and nothing else fulfils the manifold needs of mankind than *this Universal Religion of Vedanta*—the crowning glory of human thought which has become vivid as a beacon at the present age. It stands as a living faith embodying the varied aspirations of humanity and furnishes the much needed forum where all religions can meet and shake hands in a spirit of love and fellowship and build up a synthetic culture on the solid foundation of a universal spiritual ideal, providing infinite scope and opportunity for the growth of individual minds according to their distinctive traits and lines of evolution. "May he who is the Brahman of the Hindus, the Ahura Mazda of the Zoroastrians, the Buddha of the Buddhists, the Jehova of the Jews, the Father in Heaven of the Christians, give strength to us to carry out our noble ideal! The star arose in East, it travelled steadily towards the West, sometimes dimmed and sometimes effulgent, till it made a circuit of the world, and now it is again rising on the very horizon of the East.....a thousandfold more effulgent than it ever was before." Will the world welcome it and thereby bring to an end the ever-recurring clash and conflict of ideas and ideals once for all?

Things In General

Marketing Of National Mark Produce

In reply to a letter addressed by the the Transvaal Indian Congress to the Department of Agriculture and Forestry a communication has been sent dated December 8, by the secretary of the Department which reads as follows:

"I note, you stress the apprehension of Indian distributors that "the machinery of the National Mark Scheme may at some future date be utilised for eliminating Indian distributors...or to prejudice their security." In reply hereto, I wish this fact to be understood: All that the National Mark Scheme can do and is expected to achieve, is, firstly, to encourage producers to supply to the market products of a defined and assured standard of quality, and thereby to make it possible for the buyer (distributor or consumer) to obtain what he requires with practically no risk or delay. And this, I maintain, must in the long run be of especial benefit to the distributive trade. It is quite clear therefore that the National Mark Scheme is not concerned, once the farmer has disposed of his National Mark produce, with its subsequent distribution—except in so far as the Department has to watch against any deceitful misrepresentation. The scheme is not intended to displace any class of person engaged in the distribution of fresh produce. I can therefore (with the approval of the Minister) give you the assurance that the Department has no intention, nor ever had, of using the National Mark Scheme in order to eliminate any existing channels for the distribution of fresh produce, still less of discriminating against any group of distributors."

[Note:—This sets at rest the doubt raised in these columns a few weeks ago. The only thing now remains is that the discrimination against Indians in the Newtown Market at Johannesburg should be removed which we hope the City Council will consider favourably.—Ed. I.O.]

The Mote And The Beam

The dictators never lose an opportunity to taunt the Western democracies, when these latter affect righteous indignation at the Nazi or Fascist oppression of the weak, on the by no means milk white record of European expansion in Asia and Africa. The *tu quoque* argument is difficult to answer and those who are touched to the quick find it convenient as a rule to ignore it. But they cannot be unaware of the fact, writes the *Hindu* (Madras), that subject nations everywhere are closely watching the dog fight between the old and the new Imperialisms and drawing their own conclusions all the time. The terrible persecution of the Jews in Germany, for instance, has excited universal sympathy. But Mr Jomo Kenyatta, General Secretary of the Kikuyu Central Association, the most influential organisation that the natives of Kenya possess, pertinently asks whether in British colonies there is not ill-treatment of subject peoples going on to-day which is not less offensive. In Kenya it appears it is illegal for more than five people to meet together except for a religious purpose, and then a white missionary has to be present. The following incident reported by him is revealing:

> A native friend of his, a Christian, went to church one day, and afterwards he invited four friends to his home to have tea before going to the evening service. While they were there a policeman called, and, seeing six people—including the woman who was serving the tea—arrested them and locked them up. At the court on the following day they were each sent to prison for two months and fined £7 10s. for having "illegally assembled."

How can Britain shut her eyes to these things and yet loudly vaunt her trusteeship of the natives?

A Wealthy Native In Durban

Mr. Israel Alexander, a wealthy Native herbalist who lives in Durban in a £6,000 house has made plans for the erection of a block of flats for coloured people and shops for Natives on an adjoining property. As he is a native Mr Israel has to get the approval of the Governor-General himself before he can acquire this land. And even before he approaches the Governor-General he must consult the Durban City Council, before which body his application has now been placed. Mr E. B. Scott, the Town Clerk, has said that the municipal departments concerned have reported favourably on the application as the property would in no way be affected by the site to the applicant, as he already lives there under conditions and standards approximating to European conditions, and is a man of ample financial resources and the district (Sparks Road, Sydenham) is mainly occupied by Indians and Natives. The Council' consent was now awaited before transmitting the application to the Governor General. Mr Israel's career, states the *Natal Daily News*, is the story of a Native who came from the raw life in the mountains of Basutoland to Durban where he set up in business as a herbalist. He employs six typists to look after his mail; sometimes he receives as many as 300 letters a day. His trade is entirely with Natives. The interior of his home is luxurious with chesterfields, club easies, a grand piano, a cabinet radiogram, a marble shelf with porcelain ornaments, pictures by well-known South African artists, and chromium fittings. There is a nursery and schoolroom and a kitchen with many labour-saving devices, an electric stove and refrigerator.

League Of Nations Vice-President Resigns

Cardinal Hinsley, Catholic Archbishop of Westminster, has written to Viscount Cecil resigning the Vice-Presidency of the League of Nations Union. He considers that the Union has lost its essential all-Party and non-political character.

Social And Personal

THE Agent General Mr. B. Rama Rau and his secretary Mr. Ridley paid a visit to Phoenix Settlement last Saturday and had lunch there. His Agent-General has left for Johannesburg whence he will leave for Capetown to be present during the Parliamentary session.

—o—

Mr P. F. Kincaid, Commissioner for Immigration and Asiatic Affairs, and Mrs. Kincaid and their small son have gone to Capetown, where Mr. Kincaid will spend a few weeks' leave before taking up duty in Capetown for the duration of the parliamentary session.

—o—

Among the notable passengers to sail for India by the *Kenya* last Sunday were Mr and Mrs L. Bodasingh and Mr and Mrs. R. Bodasingh and family. They are among the wealthiest cane farmers and property owners in Natal. They are going to India on a joy trip and will travel by first class or by special railway coach throughout India.

—o—

Miss. Slatter of the Durban Indian Girls' School was a passenger on the *Kenya* which sailed for India last Sunday. Miss Slatter will visit India and thereafter tour Europe.

—o—

Mr. J. Changani, the head teacher of New Guelderland Government Aided Indian School has left for East Africa on a short holiday per the *Kenya* on Sunday last.

—o—

Mr and Mrs V. S. C. Pather and their two children have gone to Port Elizabeth on Saturday the 17th. They are the guests of Mr. and Mrs. M. S. Chetty.

South African News In Brief

Widows' Maintenance Grant And Old Age Pensions

APPLICATION for the widows' maintenance grants and old age pensions for Indians are being dealt with by the Colonial Born and Settlers' Indian Association, which has been authorised by the Acting Chief Magistrate in Maritzburg to make representations to him which he will officially recognise. A deputation, consisting of Dr. M. E. Peters, the president, and Mr. K. Soobramoney the secretary, interviewed the Acting Chief Magistrate recently on the matter. The association therefore requests all indigent Indian widows with children of school-going age, Indian women over the age of 60 years, and Indian men over the age of 65 to report themselves at the association's office, 143, Retief Street, where their cases will be dealt with and forwarded to the Magistrate for his attention.

Voortrekker Centenary Celebrations

Scenes unparalleled in the history of South Africa were witnessed at Blood River and Pretoria on Friday, December 16, when the Voortrekker celebrations reached a brilliant climax. The foundation stone of the Voortrekker monument near Pretoria was laid 100 years after the battle of Blood River. More than 100,000 people were present at the ceremony. 100 years ago on that day an eight-hour battle resulted in the defeat of the Zulu army of 10,000 by Andries Pretorius's band of 464 men and the triumph of the Voortrekkers' cause of making South Africa a White man's country.

Migration Statistics

Statistics of migration which have recently been issued show that there has been a net gain of 37,550 Europeans by migration during the last 14 years; immigrants by sea exceeded emigrants by 56,094, whereas emigrants via the land borders exceeded immigrants by 18,528. Although a loss to the Union, this is not a loss to South Africa. Non-European arrivals during 1937 numbered 5,007 (3,467 males and 1,540 females), and departures 2,922 (2,150 males and 772 females). Of the arrivals 41 per cent., and of the departures, 73 per cent., travelled via the port of Durban, and 46 per cent. of the arrivals and 8 per cent. of the departures via Komatipoort. Asiatics comprised the bulk of the non-European traffic, representing 90 per cent. of arrivals and 91 per cent. of departures. During 1937 there was a net gain in non-Europeans of 109 males and a gain of 600 females. Asiatic immigration to the number of 1,111—males 436 and females 675—stated their intention to settle in the Union, and 400 domiciled Asiatics—328 males and 81 females—left with the intention of not returning. The number of settlers of other non-European races was 72, and 15 left the Union permanently. There was thus an increase of 709 in the non-European population by migration during the year. In the 14 years 1924-37 non-European emigrants exceeded immigrants by 12,[illegible]. The term "non-Europeans" in the statistics excludes Asiatics.

Progress Of Natives

At a congress of the Bantu Ministers' Association held in Durban on December 10, a resolution seeking business college facilities for Natives was passed. The Rev. S. D. M. Ngcobo suggested that the Association should stop laying emphasis on political agitation and support all agencies conducive to the survival and fitness of the Bantu race. The Congress also pledged itself to take immediate steps to improve health conditions in mission reserves and locations, the most essential need being a permanent supply of good water. It was agreed that drink was "a great and degrading evil which plays havoc with the home, people and church," and native ministers are determined to unite with the churches in an effort to withstand the drink menace.

Indian Teacher On Education Tour

An Indian teacher, Mr. O. Kistap, of Verulam, is on an educational tour of the Union, on a motor cycle. He intends to cover 3,000 miles in four weeks, visiting Ladysmith, Johannesburg, Kimberley, Capetown, Port Elizabeth, East London and Durban. In Maritzburg he obtained autographs of the Mayor, Mr. F. J. Lewis, and the Superintendent of Education, Mr. F. D. Hugo.

New School For Indian Infants And Girls

On representations having been made by the Indian Women's League, the Department of Education has favourably considered a request for a Government Indian School for mixed infant boys and girls in Durban, and the suggestion is put forward that the Carlisle Street School is suitable for such a school. The League has now received confirmation from the Education Department that from the beginning of the next school term, January 30, 1939, Carlisle Street School will be converted to an extension of Carlhill Crescent School for lower standards and for a mixed infant boys and girls school. The monthly scale of fees applicable will be:—Infant Classes, 6d.; Standard I, 6d.; Standard III, 9d.; Standard IV, 1s. These fees are nominal and are much less than the fees charged by any other schools. Many parents without the means to pay higher fees will now no doubt take advantage of the facilities now offered.

Durban Indian Boy Scouts On 3,000 Miles Tour

One hundred and twenty Durban Indian Boy Scouts will leave on December 27 on a 3,000-mile educational and publicity tour of the Cape, Natal and Free State. Mr. H. S. Dunn, Divisional Commissioner for Indian Boy Scouts in Natal, and president of the Natal Indian Scouts' Association, will be in charge. The tour has been organised by Mr. K. S. Nair, organising secretary; Mr. B. Woodseth, chairman of the committee; Mr. N. Gunga, treasurer; Mr. R. Rajpath, general secretary; and Mr. H. W. Brittow, organising scoutmaster. The tour will last 25 days and will cover Maritzburg, Ladysmith, Harrismith, Bethlehem, Kimberley, Beaufort West, Worcester, Wellington, Capetown (ten days), Riversdale, Mossel Bay, George, Port Elizabeth, Adelaide, Alice, Kingwilliamstown and East London. Costs are being paid by the Scouts themselves—the whole trip will cost them £5 10s. each.

King Edward VIII Hospital Fees Increased

A new tariff of fees for King Edward VIII Non-European Hospital, Durban, has been gazetted. It will take effect from January 1 and will increase the present fees for Native adults by 1s. a day and for Indians by 1s. 6d. a day. The charge for Native adults will be 3s. 6d. a day and for children (under 18 years) 2s.; for Indian adults 5s. and for Indian children 2s. 6d. Discretionary powers are given to the Medical Superintendent to admit patients free or at reduced rates.

Nylstroom Magistrate Honoured

Mr. J. D. Pohl, assistant magistrate at Nylstroom, has left on a month's leave before taking up his appointment as private secretary to General Smuts early in January. Presentations of a gold watch to Mr. Pohl and a hand bag to Mrs. Pohl were made on behalf of the Indian community by Messrs. Moosa and Bodhania.

Umkomaas Drift Indian School

Remarkable improvement in the standard of the school athletics was evidenced on Sunday, December 4, when the Umkomaas Drift Indian School staged their sixth annual school sports on their school ground. Mr. H. Hammond, Chairman, Umkomaas Town Board, made a short speech in which he welcomed the Indian Agent-General, Mr. Rama Rao, who later presented the prizes. Mr. Hammond congratulated the Umkomaas Drift Indian School Committee upon their work. The manager of the school, Mr. G. S. Patel, garlanded the Agent-General and

(Continued on page 477)

Doings In India

Mahatma Gandhi On Palestine And The Jews

"MY sympathies are all with the Jews, but their cry for a national home does not make much appeal to me," writes Mr. Gandhi in his weekly journal, *Harijan*, discussing the Palestine question. "Palestine belongs to the Arabs in the same sense that England belongs to the English, and it is wrong and inhuman to impose the Jews on the Arabs. The noblest course would be to insist on a just treatment of the Jews wherever they are born and bred." Regarding the Jews in Palestine, Mr. Gandhi declares that if they must look on it as their National Home, it is wrong to enter it under the shadow of the British gun. They can settle in Palestine only by the goodwill of the Arabs and should, therefore, seek to convert the Arab heart. "There are hundreds of ways for the Jews to reason with the Arabs if they will only discard the help of the British bayonet. As it is they are co-sharers with the British in despoiling a people who have done no wrong to them," continued Mr. Gandhi, advising the Palestine Jews to adopt Satyagraha (non-violent resistance). "Let the Jews who claim to be the chosen race, prove their title by choosing the way of non-violence for vindicating their position on earth," concludes Mr. Gandhi.

Mahatma Gandhi's Activities

Mahatma Gandhi's secretary Shri Pyarelal writes in a letter dated December 2 from Segaon: "Gandhiji is keeping extremely fit in spite of heavy work. As for his activities, you will find them mirrored in *Harijan* from week to week. His work is swelling in dimension and without any effort or deliberate plan on his part is assuming world significance. Time Spirit is at work and his work is being forced into inter-national prominence by sheer logic of events. His mission in North West Frontier Province is his biggest preparatory contribution. Miraben has gone to North West Frontier Province to help Khan Saheb in his programme of constructive non-violence among Khudai Khidmatgars. Mahadevbhai is here still convalescing after his recent nervous breakdown owing to over work.

Pandit Jawaharlal Nehru Returns To India

The urgent need to stand united and further strengthen our forces was emphasised by Pandit Jawaharlal Nehru in his first utterances at the great reception given to him at Ballard Pier, Bombay, on November 17, on his return from a tour of Europe. About 10,000 people were present at the Mole Station and Pandit Nehru was profusely garlanded when he stood on the platform specially erected for the occasion. Pandit Nehru said that he did not undertake the trip for reasons of health but purely to understand the changing world. It was his earnest hope that India in the very near future would take a high place in the affairs of the world. He reiterated that the happenings elsewhere in the world would necessarily have a far-reaching effect on India. He urged his countrymen to take an increasing interest in the affairs of the world. "The one thing I want to emphasise," Pandit Nehru said, "is that the world is to-day witnessing a revolutionary change. The map of the world is beginning to be re-written and re-drawn. Only those nations which are strong and united, forgetting their dissensions, can attain their freedom. The biggest problem for us," Pandit Nehru went on, "is to attain our freedom and to remove our poverty. It is our first duty, but even then we cannot forget the happenings in Spain, China and Palestine. Those events are bound to have their repercussions in this country." Pandit Nehru said that when he was in Spain, he had witnessed air raids and the other horrors of war. He was never a sentimentalist nor was he swayed by compassion. But the situation in Spain was, indeed, terrible. Food was the main problem and with the approaching winter, it would be even more acute. He hoped that those in India, who could afford it, would send a big load of foodstuff to the people in Republican Spain. "Leaders in Spain asked me to convey a message to you and that is that their struggle is not confined only to their liberation, but represents the struggle of all the oppressed nations of the world." They expressed the hope that India would soon be free."

Appeal To Indian Christians

Under the auspices of the Y.M.C.A., Vellore, Mr. V. D. Sahayam, Secretary of the National Missionary Society of South India, Madras, delivered an address on "The Task of Indian Christians." Mr. Sahayam said there were 320 missions in India and 5,800 missionaries. Indian Christians, unfortunately, had conducted themselves, as though they were aliens in the country. On account of the social ostracism by cast-Hindus, when they embraced Christianity, they were thrown in the company of Western Missionaries more constantly with the result that they had become imitators of the West. There were numerous missions, making it impossible for all Indian Christians to unite. Unless the foreign missionaries left India, and the Indian Christians were allowed to shift for themselves, there would be no chance of these getting united. As the Churches were foreigners' property, the Indian Christians had been brought up in a sort of subjection, and they should do their best to win perfect freedom to develop their own personalities.

India Must Follow Gandhiji

The hon. Dr. P. Subbaroyan, Minister of Education in Madras, addressing a public meeting at the Town Hall maidan at Coimbatore, made a survey of the international situation with reference to the recent European crisis and criticised the attitude of the British and French Governments in letting down Czechoslovakia in her hour of need. In spite of the boast that peace had been achieved, every nation was feverishly re-arming. These armed nations would one day be tempted to use their force against each other. What was India's position in this world of conflict? India was a disarmed nation. Her great leader Mahatmaji had taught them a new way of fighting brute force. India had still to fight her non violent battle to win her freedom. In this coming fight they had to be solely guided by Mahatmaji who would show them the way. But before embarking upon this fight they must first learn to follow Gandhiji's teachings. They must all wear Khaddar, eradicate untouchability and bring about real Hindu-Muslim unity. The majority community must inspire confidence in the minority communities.

Dr. Tagore Warns India

Mr. Rabindranath Tagore in the course of his speech, presiding over a meeting held at Santiniketan when Dr. Meghnad Saha F.R.C.S., gave a discourse to the students and staff of the Viswabharati on "The need for a new philosophy of life for India," "We cannot go on blindly following the advice of the so-called friends of our country and let them exploit our resources for themselves. We need to keep pace with the march of time and specially require industrial enterprise and scientific culture. The days of courting poverty and plenty in the name of spiritualism have gone for ever and we must realise that, however great our civilisation might be, it will crumble to dust unless we have adequate power to maintain it." He also said in the course of his speech, protested against blind adherence to useless traditions and customs of the past and entered a strong plea for evolving a new philosophy of life for the nation, centering round political, social and industrial uplift by harnessing the forces of nature and making them available for industrial work by co-ordinated State effort.

SOUTH AFRICAN NEWS IN BRIEF

[Continued from page 473

Mr. Hammond and presented a lovely bouquet to Mrs. Hammond. The headmaster of the school, Mr. M. S. Ismail, who read the annual school report, said that the Indian community of Umkomaas Drift owes a debt of gratitude to the Umkomaas Drift Indian School Committee and also to the school manager, Mr. G. S. Patel. Among the other speakers were Messrs. C. S. Naidoo, M. R. Varma and P. Guyadeen. Mr. S. Rama Rao then rose amidst applause. In the course of his speech he congratulated the Drift Committee on their fine efforts at self-help and assured them that he would do his utmost in the matter of Grant-in-aid to their school. The afternoon was made exceedingly interesting when Mr. Ally, the famous Eastern magician, mystified all present with his wonderful magical powers. Exhibition in boxing and skipping were also displayed by renowned boxers of Isipingo. A vote of thanks was moved by the headmaster of the school and the singing of the National Anthem closed the programme late in the afternoon.

Fairbreeze Government Indian School

The Fairbreeze Govt. Indian School held its annual picnic party and sports at the Westbrook Beach, Tongaat, on Monday, December 12. In spite of the unfavourable weather during the latter part of the day a fairly large number of parents and friends were present, and a most enjoyable time was spent. The catering was in charge of Mr. O. H. Naik. At the close of the day's sports, Mr. S. V. Naidoo distributed the prizes. The headmaster and staff of the school wish to thank the lorry owners, the donors and other friends who generously contributed in making the event a very successful one. Special thanks are due to Mr. S. T. Naidoo for allowing the use of his holiday cottage at the beach without which the pioneers would have experienced considerable difficulties. Among those present were Messrs. C. P. Naidoo, M. M. Khan, M. Yusuf, S. V. Naidoo, S. T. Naidoo, R. Jeeawmp, E. H. Naik, I. M. Khan, Moonilal, Ranji, Sheik Adam and R. Lalkisson.

Prize-Giving At Sastri College

The annual prize-giving at Sastri College was attended by many Europeans and Indians, including the Agent-General for India, Mr. H. Natesa Iyer. In submitting his annual report, the headmaster, Mr. William Anderson, said that in spite of changes in the staff during the year their examination results had been good. Out of 33 scholars who sat for the Junior Certificate examination 32 passed. Six out of the 12 who sat for the T.H.P. examination passed. After the presentation of prizes, two plays, "The Border Line" and "Caliph for a day," were presented by the pupils under the direction of Mr. R. Warriner.

Indian Children Entertained At Mount Edgecombe

The annual school sports and prize distribution of the Mount Edgecombe Indian School took place at the Sastri Memorial Campbell Park. Altogether 580 children attending the Government and the private schools in the Mount Edgecombe district were catered for. The headmaster, Mr. G. Reeboo, referred to the many sporting and other facilities the Indians at Mount Edgecombe enjoy through the generosity of Mr. William A. Campbell. Prizes were distributed by Mr. Campbell, who asked the children to take keen interest in their Temple and not to give up the religion of their forefathers.

Dannhauser Indian School

The annual prize distribution of the Dannhauser Indian School took place recently at the school. Messrs. Sheik Abdool and S. C. Vawda handled the prizes. The headmaster, Mr. R. Loganathan thanked Mr. Sheik Abdool, the school manager, and Mr. Vawda for handing the prizes. And in his speech touched upon the urgent need for the erection of the proposed extension to the school.

Is India Fit For Self-Government?

Members of the Bharat Social Club met on December 16 at the Surat Hindoo Association Hall and debated on "Is India fit for self-government." Mr. S. J. Randeria was in the chair and was supported by Mr. P. O. Desai, president of the Bombay Presidency Hindu Association and Mr. L. B. Patel, hon. secretary of the Surat Hindu Association. There was a very lively discussion on the debate and Mr. Randeria complimented the Indian youths who took part in the debate and said that India was on the threshold of self-government according to the new constitution granted to India.—Contributed.

The Manor Magazine

The 10th issue of *The Manor Magazine* published by the Onto Manor Government-Aided Indian School has very creditable production. It surpasses its past productions both in its outward appearance as well as reading matter. It is illustrated and contains interesting tit-bits by the pupils whose endeavour in originality, humour and intellect is worthy of praise. Such a production is in these days no doubt costly and if substantial contributions are not forthcoming from the parents it will, it is stated, necessitate the discontinuance of the publication or the resorting to the use of a duplicator.

The Sporting World

South African Indian Lawn Tennis Association

THE following are the fixtures for the non-European Singles and Doubles Men's Championship of South Africa to be played under the aegis of the above association at the Natal Sprult Indian Tennis Courts, Johannesburg:—Men's Doubles (Quarter Finals): December 24, 12 noon, (A) M. Rajoo and O. F. Dupreez vs. G. Xerile and Maishaya (Transvaal); (B) Vander Ane and Ephariah (Transvaal) vs. Maharaj and W. Thomas (Natal). Semi-Finals: (C) Winners "A" vs. H. Jajbhay and Dupreez (Transvaal); (D) winners "B" vs. Modise and Sikane (Transvaal). Finals: (E) Winners "C" vs. "D." Singles (Quarter Finals): (A) H. Jajbhay vs. Oliphant (Transvaal); (B) Maharaj (Natal Champion) vs. G. Xerile (Bantu Sporting Club Champion, Johannesburg); (C) O. A. Dupreez (Transvaal) vs. W. Thomas (Natal); (D) Winners "B" and "C" vs. "A." Finals: December 26. Inter-Provincial Tournament for M. M. Govender's Challenge Trophy, Natal vs. Transvaal: December 27, at 1 p.m.

Dannhauser Cricket Club

The Dannhauser Cricket Club travelled to Newcastle recently and played against the Royals. Royals scored 75 and Dannhauser replied by scoring 94 (Loganathan 58). Royals second innings 72 for 8 declared (M. Gattoo 27). Dannhauser 34 for 1 (Loganathan 11 not out). Thus Dannhauser won on their first innings.

Blacksmith Becomes Champion

Eddie Boon, 18 year-old blacksmith's assistant, of Cambridgeshire, won the lightweight championship of Great Britain by knocking out Dave Crowley, the title-holder, in the 13th round of a championship fight scheduled for 15 rounds.

1939 Amateur Boxing Championship

At a meeting of the Rhodesian National Amateur Boxing Association the date of the 1939 South African Amateur Boxing Championships which are to be held in Bulawayo has been fixed for September 30.

INDIAN OPINION wishes to reciprocate Season's Greetings received from Messrs. Seligson & Clare Ltd., Messrs. John Dickinson & Co. (Africa) Ltd., Messrs. Spicers (S.A.) Ltd., and Messrs. Hunt Mugrajh & Co., Durban.

INDIAN OPINION wishes to acknowledge with thanks the receipt of boards of New Year Calendars from Mr. G. Varachia, representing Messrs. Lockhat Bros. & Co., Limited, Durban, Messrs. Choonilall Bros., Durban, and Mr. Samjee Dawjee, Durban.

Messrs. Choonilall Bros. have imported from India a beautiful range of calendars which will be sent free to those who send 6d. postage to their address at 141 Grey Street, Durban.

Natal Provincial Administration

Natal Education Department

Reorganisation of Cedara Street Government Indian Boys' School and Bartnell Crescent Government Indian Girls' School

Parents of Indian Children attending Cedara Street Indian Boys' Government School and Bartnell Crescent Indian Girls' Government School are asked to note the following changes which are contemplated as from the beginning of next school year:—

1. [illegible] pupils of the Cedara Street School will be transferred to the New School Building at Cedara Street, Greenville. The [illegible] Indian Boys' School [illegible] and [illegible] pupils will be admitted to [illegible] for the upper standards.
2. The pupils at Bartnell Crescent Indian School will be accommodated in the buildings of the New Indian Department consisting of Mixed Infants' Classes and Upper Girls' Standard I to IV, which will be vacated by the Cedara Street pupils.
3. Parents who intend to send their girls for Secondary Education are advised that an Additional Class for Standard VI pupils will be opened at Bartnell Crescent School next year. Parents whose girls are now in Standard V should, therefore, see that their children attend this class. Girls who are already attending a school where they will receive Secondary instruction from the time they enter Standard IV

Monster Sports Meeting

Children's Gala Day

On Sunday, January 1, 1939, a monster sports meeting organised by the Durban Indian Municipal Employees' Society will be held, confined mainly to children and adults of the Indian Municipal Workers at the newly created Sports Grounds, adjoining the Magazine Barracks, Somtseu Road, commencing at 2 p.m. His Worship the Mayor, Councillor Fleming Johnston, has kindly consented to open the proceedings. Shri Hala Krishna's Orchestra will render musical items. The Deputy Mayor will distribute the prizes at the Conclusion.

WANTED

A Brahmin to teach Hindustani to perform all religious ceremonies, must be strictly vegetarian. State qualifications, salary required, married or unmarried, age.

Apply to: The Secretary, Mr. D. SINGH, Sanatan Ved Dharam Sabha, Stand 711—23rd Street, Vrededorp, Johannesburg.

TEACHER WANTED

A qualified teacher to teach Arabic, Urdu and Gujarati in addition to the Holy Koran and Muslim Theology.

Apply with copies of testimonials, stating qualifications, age, salary, etc., to the Secretary,

Greytown and District Surtie Muslim Madressa,
P.O. Box 44,
Greytown,
Natal

Buy Perfect DIAMOND RINGS and Flawless DIAMONDS direct from our factory

AMSTERDAM

DIAMOND CUTTING WORKS
62, Field Street Durban.
P. O. Box 2362. Phone 2-4888.
Also at Johannesburg and Capetown

Books for sale.

NOTE. Remittance should accompany order V.P. ORDERS will not receive attention. Postal Orders to be made to "Indian Opinion" at Phœnix. Postage Free on all books

THE STORY OF MY EXPERIMENTS WITH TRUTH
By M. K. Gandhi

This is an autobiography of Mahatma Gandhi printed in two volumes. Price 12s 6d for each volume

JAWAHARLAL NEHRU An Autobiography
(Cheap Edition)

("For those who would understand contemporary India it is an indispensable book."—ARNOLD BENNETT)

Price 10s 6d

THE POWER OF NON-VIOLENCE
By RICHARD B. GREGG

The writer has explained the method of resistance by non-violence in modern Western communities [illegible]. The book is worth studying. Price 5s 6d

INDIA AND THE WORLD
Essays by—PANDIT JAWAHARLAL NEHRU

Price ... 7s 6d.

Golden Number

OF

"INDIAN OPINION"

SOUVENIR OF THE

Passive Resistance Movement

1906 - 1914.

Price : Two Shillings.

to be had from

Indian Opinion,

Phœnix, Natal.

'INDIAN OPINION'

(Founded by Mahatma Gandhi in 1903)

For The Moral, Political and Social Advancement Of Indians In South Africa.

Published Every Friday.

Subscription Rates

Payable Always In Advance.

Within the Union	21s	Annually
" " "	11s.	Half-yearly
Outside the Union	22s. 6d.	Annually
" " "	12s.	Half-yearly

Become a Subscriber and persuade your friends to do likewise.

Apply to—

Manager,
Indian Opinion,
Phoenix, Natal.

SWAMI VIVEKANANDA'S WORKS

	Rs.	A.
[illegible]	4	0
[illegible]	1	0
[illegible]		8
[illegible]		12
[illegible]	0	12
[illegible]	1	4
[illegible]		4
[illegible]	0	8
[illegible]	0	8
[illegible]	0	4

LIFE OF SRI RAMAKRISHNA

[illegible] wonderful life.—
[illegible] Rs. 4.

PRABUDDHA BHARATA
or
AWAKENED INDIA

A high class English monthly started by Swami Vivekananda [illegible] devoted to Universal Religion, Indian Culture, Education, Art and other topics of international interest.

Annual Subscription: Inland Rs. 4, Foreign 11 Shillings.

Apply for a complete Catalogue to:
The Manager, ADVAITA ASHRAMA,
4, Wellington Lane, Calcutta, India.

Congress Jubilee Albums

An artistic Jubilee Album containing the photos of all Congress Presidents from 1885 to 1935. The pictures have been done in three colours with smart decorative borders. The best available pictures of the Congress Presidents have been chosen for the colour printing.

Price: 2s. 6d.

To Be Had From:—

"INDIAN OPINION,"
Phoenix, Natal.

૩૫ વર્ષ થયાં સાઉથ આફ્રિકામાં પ્રખ્યાતિ મેળવેલ

જોહાનીસબર્ગમાં

ફરજંદ ગાંધીના બનેલી સહુજનસાર ગીરમ

ભળવાનું સ્થળ.

કમારી ગીતા ગાંધી [illegible] ભળવાનો ધરાવે છે

મારાં જમાઈ મણીલાલ ડરબનમાં રેસ્ટોરાંનો ધંધો

કરતાંમાં આવે છે.

[illegible]

KAPITAN'S CAFE

Phone 33-8577. 13a KORT STREET JOHANNESBURG.

The "FRIENDS of INDIA" SERIES

Short biographical sketches of eminent men, who have laboured for the good of India.

Copious extracts from the speeches and writings of the "Friends of India" on Indian affairs are given in the sketches. Each volume has a fine frontispiece.

Lord Minto,	Lord Morley,
Rev. Dr. Miller,	Lord Macaulay,
E. S. Montagu,	Sir Pherozeshah Mehta,
Lord Ripon,	Swami Rama Tirath,
Keshub Chunder,	Sir Salar Jung,
Toru Dutt,	Edmund Burke,
Sir C. Sankaran Nair,	Henry Fawcett,
Sir Henry Cotton,	Lord Hardinge,
John Bright,	Krishna Das Pal,
Lal Mohun Ghose,	M. K. Gandhi,
Mrs. Annie Besant,	Sir Syed Ahmed Khan,
H. H. The Aga Khan,	Badruddin Tyabji,
Allan O. Hume,	W. C. Bonnerji,
A. M. Dass,	Charles Bradlaugh,
Dadabhai Naoroji,	Diwan G. Rangacharlu,
Ramakrishna Paramhansa,	Pandit Madan Mohan Malaviya,
V. P. Madhava Rao C.I.E.,	Rt. Hon. Srinivasa Sastri,
Raja Ram Mohun Roy,	Rao Bahadur R. N. Mudholkar,
Rahimtulla Mahomed Sayani,	Dr. Rash Behari Ghose,
Dinshaw Edulji Wacha,	The Rt. Hon. Syed Amir Ali,
Ishwar Chander Vidyasagar	H. H. Shri Sayaji Rao Gaekwar
V. Krishnaswami Aiyar,	Rudunath Trimbak Telang,
Babu Surendranath Banerjea,	Nawab Mohsin-ul-Mulk,
	Dadabhai M. Malbari,

Price: One Shilling Each

APPLY:
MANAGER, INDIAN OPINION,
PHOENIX, NATAL.

ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન.

મહાત્મા ગાંધીજીના વતને
અને ૧૯૦૪માં સ્થપાયું.

પુસ્તક ૩૬ મું. ફીનીક્સ, શુક્રવાર, તારીખ ૨૩ ડીસેમ્બર ૧૯૩૮ અંક ૫૦

"ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન"
શુક્રવાર, તા. ૨૩ ડીસેમ્બર ૧૯૩૮.

ક્રીસ્ટમસના તહેવારો

જેમ હીંદુઓની દિવાળી, અને મુસલમાનોની ઈદ ઉજવાય છે તેમ ખ્રીસ્તીઓની ક્રીસ્ટમસ ઉજવાય છે. ખ્રીસ્તી આલમ આ ક્રીસ્ટમસના દિવસોનો ઉત્સવ ઉજવશે જ્યારે વાતાવરણ સર્વત્ર અખીલતી બની રહ્યું છે. યુરોપમાં મનુષ્ય જાતી પર બેસુમાર અત્યાચાર ચાલી રહ્યો છે અને માનવસંહારના સરંજામો માનવીની અક્કલ કામ નહિ કરી શકે તેવા વિચાળ પાયા ઉપર તૈયાર થઈ રહ્યાં છે. બે લશ્કરી અને હવાઈગોળાનું બળ વધારવાને બદલે નૈતિક અને આધ્યાત્મિક બળ વધારવાનું કેટલાક નેતાઓ આગ્રહ કરી રહ્યા છે. પરંતુ લાગતી વળગતી સત્તાઓનું મગજ એટલું બધું ભારી થયું છે કે એ સત્ય વસ્તુ તેમનાગી આજે સાંભળી કે સમજી શકાતી નથી. ગાંધીજી એ ભવિષ્ય ભાખ્યું છે કે "હાલની સંસ્કૃતિની પાગલ હરીફાઈ અત્યારની જેમજ જો ચાલુ રહેશે તો ઈતિહાસે ગણાઈ કદી ન જોયેલી એવી કત્લેઆમ ચાલ્યા વગર રહેવાની નથી. અને તેની કત્લને અંતે જો કદી કોઈ વિજેતા પ્રજા બાકી બચવા પામી હશે તો તેને માટે તેવી જીત એજ જીવતું દોજખ થઈ પડશે." તેઓ કહે છે કે "આ ગજબના સર્જનાશમાંથી કયાંયે ઉગારો નથી સિવાય કે અહિંસાના ગર્ભનો બીનશરતી સ્વિકાર તેના ગર્ભમાં રહેલો તમામ બધો સાચે હિંમતપુર્વક પ્રજાઓ કરે."

ક્રીસ્ટમસના આ દિવસો જો માત્ર ખાન પાન અને રજાત ગમ્મતમાજ ન ગણાતા હોય અને તેમાં જો કંઈ પણ પવિત્રતા રહેલી હોય તો આ દિવસોમાં ખાસ કરી ગાંધીજીના આ શબ્દોપર ગંભીરપણે મનન થવાની જરૂર છે.

દક્ષિણ આફ્રિકામાં આપણે સુવર્ણજયંતિ કુરટૂકડેની શતાબ્દિનો ઉત્સવ ઉજવાયેલો નિહાળી ગયા. આ દેશની તવારીખમાં એ ઉત્સવ અપૂર્વ હતો. તેની પાછળ કંઈ પણ પવિત્ર ભાવના રહી હતી એ વસ્તુ અમે સ્વિકારવાને તૈયાર નથી. આરંભની અંત સુધી દિલના ઉંડાણમાં વેરઝેર સમાયેલાં જોવામાં આવ્યાં હતાં. આ દેશની રંગભૂમિ પ્રજાઓની સામે તો તે ખુલ્લી રીતે બહાર કરવામાં આવ્યાં હતાં. એ મહાન અસાગ કાળી પ્રજા પર ગોરી પ્રજાના વિજય તરીકે ઉજવાયો હતો. દે. મહાન વિજેરેના બાપલો કાળા અને રંગભૂમિ લોકોની સામે જ વાંચવામાં આવેલાં હતાં અને આ દેશ ગોરાનો જ રહેવો જોઈએ અને કાળા અને રંગભૂમિ પ્રજાને તેઓને રહાને રાખવા જોઈએ એ તેમાંથી ધ્વનિ નીકળતો હતો. આવા ઉદ્ગારો, આવી લાગણીઓ ખ્રીસ્તી સિદ્ધાંત થી સદંતર વિરુદ્ધ છે. અને જે જંગલી કાળા માણસને ગોરાઓ સુધારેલો હોવાનો અને તેને ધર્મ માર્ગ બતાવેલો હોવાનો દાવો કરવામાં આવે છે તે પણ વિસ્મયથી જોઈ રહ્યો છે કે જેમણે તેઓને ઈસુખ્રીસ્તનો સંદેશો બાકીનો છે તેઓજ તેના કાનૂનનો છેદેચોક ભંગ કરી રહ્યા છે.

કુરટૂકડેના શતાબ્દિ ઉત્સવમાંથી જો આ દેશના કાળા અને રંગભૂમિને કંઈ પણ પાઠ શીખવાનો મળેલો હોય તો તે એ નથી આ રમણીય દેશનો ધોતે વતની હોવા બદલ ધોતે ગર્વ લેવો પરંતુ ઉપર તેને કાળી ચામડી આપી તેનો શોક કરવો અને એ તેના બાપને લીધે તેની સાથે એટલો બધો વિરોધ વર્તી રહ્યો છે તથી ચેતતા રહેવું.

પૃથ્વીપર જો શાંતિ સ્થપાવાની હોય —અને ક્રીસ્ટમસના મહાન ઉત્સવનો અર્થ એજ છે કે પૃથ્વીપરના માનવીઓની શાંતિને ખાતર ઈસુખ્રીસ્તે અસહ્ય કષ્ટો સહ્યાં તે બદલ તેનો આભાર માનવામાં આવે છે—તો ગાંધીજી કહે છે તેમ "આ સામ્રાજ્ય શાહી લાલસાઓ અને જગતની કહેવાતી જંગલી કે અર્ધ–જંગલી પ્રજાઓને ચુસવાની નીતી છોડવીજ પડશે."

અફ છે કે આ ક્રીસ્ટમસના પવિત્ર ઉત્સવની ખુશાલીમાં ગરીબોને કેટલાક ટુકડા નાખવામાં આવશે અને ગોરી પ્રજા જે વસ્તુઓ તેઓને રહાને રાખવા માંગે છે તેમને માટે કંઈક રમત ગમતની સગવડો પણ કરી આપવામાં આવશે. પરંતુ એટલા પુરતો ગર્વ લઈ બેસી રહેવું બસ નથી. આ પવિત્ર ઉત્સવની કંઈ પણ પવિત્રતા હોય, અને બેશક હોજ, તો તે ખરી રીતે ઉજવાયો ત્યારેજ ગણાય, જો સંપૂર્ણ હૃદયપલટો થાય અને "જેવું વર્તન ગોરાઓ પાસેથી તમે ઇચ્છો તેવુંજ વર્તન તમે બીજાઓ પ્રત્યે બતાવો." અને "તમારા જેટલાજ તમારા પડોશીને ચાહો" જે બાબતોના સુંદર સૂત્રોને અમલમાં મુકવાનો પ્રમાણીક પ્રયત્ન કરવામાં આવે. એ સૂત્રોમાં જાતીયકચેરને માટે બીલકુલ સ્થાન રહેલું જ નથી. એજ ભાવનામાં આપણે નહાના અને મોટા સઘળા પ્રશ્નોનો વિચાર કરવો જોઈએ અને તોજ પૃથ્વી પરથી આજે સરેરો અદ્રશ્ય થઈ રહેલાં સુખ શાંતિ અને આબાદીને પુનઃસ્થાપિત કરી શકાશે.

'ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન'ના ગ્રાહકોને

લગભગ દરેક સભ્ય સમાજના પ્રતિનિધિઓ મેસર્સ ઝીણાભાઇ પારેખ, પી. એસ. જોશી, મુળજીભાઇ મારફતે અને એસ. બી મેઘ કુમારજીના ફન્ડ માટે ગ્રાહકોને ભાઈબંધો અને રોકડીયા જવા નીકળ્યા છે તેઓ 'ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન' ના લવાજમો બાબુ લાયે ઉઘરાવશે જેથી અમારા બાકી ગ્રાહકોને પોતાના લવાજમો તેઓની મુકવા દેવા વિનંતિ કરીએ છીએ. તે સાથે બીજા ભાઈઓના ગ્રાહકોને પોતાના ચઢતા લવાજમો પોસ્ટ મારફત અમને લખીને મોકલી આપવા ફરિ વિનંતિ કરીએ છીએ.

નેશનલીકરણની સપ્રશ્ને કોન્ફરન્સની માગણી

ડીસેમ્બર તા. ૧૬ મીએ કેપટાઉનમાં મળેલી નેશનલીસ્ટોની કોન્ફરન્સે દરેક જાતીઓના સેમિગ્રેશનને માટે બધો માલવા સરકારને માગણી કરનારા એક પીટીશનપર આખા યુનીયન માં સહીઓ મેળવવાનો ઠરાવ કર્યો છે. ડીસેમ્બર દરમીયાન ડેર બધાન આવ્યા પછા પ્રધાન મંત્રી શ્રીતિ કલાવવાની સત્તા વપરાતી હોવાથી તત્કાલ આરીમાં સહીઓ મેળવાશે. પીટીશનમાં જણાવાયું છે કે યુનીયનની ક્રિશ્ચિયનોની યુરોપીયનોની વસતી પાશ્ચીયપ્રાની આવનારા ગોતાની સર્વોપરિતા આ દેશનાં દરેકની રાખવી જોઇએ એ વસ્તુને દક્ષિણ આફ્રિકાના ભવિષ્યને માટે અત્યંત અગત્ય ની ગણે છે અને તેના પરથર વિશ્વાસે નીચેની બાબત માટે કાયદો લાવવા માગણી કરે છે :

(૧) યુરોપીયન અને બીન-યુરોપીયન વચ્ચે મીશ્રલગ્નનો બંધી.

(૨) યુરોપીયન અને બીન-યુરોપીયન વચ્ચે અબ્રિયાર તત્કાળ રદ્દ કરી દેવાશે.

(૩) યુરોપીયન અને બીન-યુરોપીયનોને એકજ સત્તામાં સાથે વસવાટ કરવાની બંધી

(૪) યુરોપીયન અને બીન-યુરોપીયન વચ્ચે રોજગારીમાં અને આર્થિક સેમિગ્રેશન.

આમ કરવા બંધારણના માર્ગોમાં પાર્લામેન્ટ બીજા પીટીશનપર સહિઓ લેવામાં આવશે.

ઈંડીઓ ખુદ પોતાને હલકા ગણે છે

મેરીટઝબર્ગની બિન્દુ યંગ મેન્સ બાસોસીએશન ની મદદ આવતી નીગ્રોબાળકો મદદ માટે મોકલવામાં કીમોગ્રાફ પ્રદર્શન અને બજારની ડીસેમ્બર તા. ૧૨ મીએ કુટબાટન ક્રીસા કરતી વખતે હિંદના એજન્ટ જનરલ મી. બી. રામરાયે જણાવ્યું હતું કે દક્ષિણ આફ્રિકામાં ઈંડીઓ ખુદ પોતાને હલકા ગણે છે. આ ગમેતેવા આ દેશમાં જે દોઢ ઈંડીઓ છોકરેલા છે તે નીગ્રોપ્રજાને લીધે છે. દેશી બાળકોના દાનથી એ સ્થિતી સુધરી શકે. દક્ષિણ આફ્રીકાના હિંદીઓના આદિમને માટે પોતાના દેશ અને પોતાના સાહિત્યનું જ્ઞાન હોવાની બધીજ જરૂર છે. આપણે હીંદુસ્તાનમાં બધી વસ્તુઓ મળે એવા જોયી છે અને નવયુવાનોએ પ્રાચીન હિંદ વીશેનું જ્ઞાન મેળવવાની જરૂર છે.

સમાજ રોવામાં વધુ ઉંડે ન ઉતરવું

કેપટાઉનીસ્ટ્રીકટ્સ કુટબીલ કેસલગર્સ સંઘ વખતે બોલતા કરતા મા. જે. એચ. હોકમેયરે દક્ષિણ આફ્રિકાની ઓફિસ સુધરાઇ હિતના કામોમાં એક મહાન યુરોપીયન હોવાનું જણાવ્યું અને કેટલાંક સમાજ સેવામાં વધુપડતો દાખલ નહિ થવા એ બાબત તેઓનો બજાવતા બદલ આભાર માની હતો. વધુમાં જણાવ્યું કે "યુનીયનની સામાન્ય સુધારાવધારાની નીતીના સામાન્ય રીતે બીન-યુરોપીયનોની સ્થિતિ બાબતે ચર્ચા કરતા મી. બોથા-યુરોપીયનો પોતાની મરજી અને કોમ પણ બાબતની ફરજો નિભાવતા નહિ દોષ તેઓને મદદની સાથી વિશેષ જરૂર છે. વખતો વખત કમીશન કરવામાં આવે છે કે તેઓને બાદ વિશેષ કશું થઇ શકે તેમ નથી કેમ કરવાથી ગોરી કુમપ્રના કરતાં તેઓના પર વિશેષ બરવાય છે." ના હોદ્દે મેમરે કહ્યું કે "કોઇ પણ સુપરેશે દરા પોતાના ગરીબ વર્ગ પાસેથી ના બાબાઓ જબરદસ્ત પુરી પાડવાને માટે બચીની બાદશા રાખવી નથી. ગરીબ વર્ગોને તો સ્થિતિવાળાઓના બચાવ બાજ મળવો જોઇએ કાયદાની વિશાત બંધારણસર નથી અને તે વખતે બદલાવ થવાનું તેવામ રહેલું છે."

ઓફિસોનો દરજ્જો

ઈંડિ સમાજના જરૂર જોઇએ અવાજ ઉઠાવતા માં આવી છે તમ આ દરજ્જા કમદકામ વરણીની ઓને સગીર, અમીન વગેરે ગોરા ગોરા, નબળા મનના બાબતમાં ગયુવાના ગયુવાના ગયા છે. આ બાબતની યુનીયનસરકારની ઓફિસોની સાઉથ આફ્રિકન એસોસાસીએશનના કોનફરન્સમાં મળેલી વાર્ષીક મીટીંગમા ચર્ચો કરવામા આવી હતી. આ મીટીંગ ઓફિસોના દરજ્જાબાબત ઘણા ઠરાવ મંજુરી એક પરિવર્તન આવે એટલેસરસેન્ટ યુનીયનસરકાર મા મળી જાસીએ હતા તાલ કર્યું ને મંજુરીની એક ચાકરદારી, ભાલિકા. ગરીબ, મંજુરીનું ખુદ નાર્ડ પદ્ધી શકે તમ એક અમ—આ રૂ આધુનિક ઓ કે જે આધુનિક જગતના પુરૂષની સહકારિ મેળાપ છે, અને જેને આપણી આધુનિક સંસ્કૃતિની અનંત ગુચવણોમાંથી પોતાના બાળકોને બચાવી માર્ગે દોરવવાના છે, તેને માટે ગરજ દરજ્જાને ગણી શકાય. તેનો પ્રત્યુત્તર નકારાત્મક હોય શકે. આજે આપણે વાજબી રીતે હાવો કરી શકીએ કે ઓફિસો ઘર અને ખાસ કરી પરણેલી ઓફિસો પર જે પ્રતિબંધો અને અપમાનો કાયદેસર લાદવામાં આવ્યા છે તે ઘણે બીલકુલ જરૂરી નથી અને કુદરત અને રાજ્યના કાયદો તો નુકસાનકારક છે. આના દરજ્જા વિષે સાદીતી અને ટીકા માટે લીગે કરેલી માગણીનો દક્ષિણ આફ્રિકાની સરકારે ધણોજ અપૂર્ણ જવાબ આપેલો છે. દક્ષિણ આફ્રિકાની સધળી ઓફિસોના વિસ્તારો લીગ એફ નેશનલીસ્ટ સમક્ષ દલીલોને અને દક્ષિણ આફ્રિકાની ઓફિસોની દરજ્જા વિષે તપાસ કરવાને બાબ બાબતોનો પ્રયાને એક કમીશન નીમવાનું વચન આપેલું છે તેનો ગાટે પણ ઓફિસોની એક વજનદાર રાજકિય કમીટી સ્થાપવાની જરૂર છે.

ગાંધપણ

ઓફિસે પુરૂષની સાથે સમાનતા માગતી એ અમને તો નપું સાદરણ લાગે છે. જ્યારે રીતે તેમ કરવામાં તે પોતેજ પોતાનું નજીવ ઘટાડે છે. તે નિર્બળ નથી અને પુરૂષના જેટલું બળ ધરાવી શકે છે એ જ્ઞાન પ્રકર્ષવાળ છે. પરંતુ તેને શું ગાત્ર શારિરિક બળોનો ઉપયોગ કરવો ના જોઇએ કે શું તે પુરાતન પણ બળનુજ અનુકરણ કરવા માગે છે? તેમ હોય તેમાં તેનું શ્રેય થવાનું નથી. કુદરતે જ્યારે બંનેને કાળના જાતીની જરૂરીયાત પ્રમાણે અને પુરૂષ તથા સ્ત્રીને જાતિને વર્તીને તેને ગાત્ર આપે છે. ત્યારે સ્ત્રી જાતિએ એ પોતાની મોજાદગીનો ઉપયોગ કરી પુરૂષના જેવા બાબ. બાબમે બારે પક્ષે સ્ત્રી પ્રત્યેનું માન જે આજે તે ઘટવા થાય શકે છે, તેનો તે પુરૂષ પાસેથી કાંઇ નહિ કરી શકે ઉલટું આને આપ્યાદિમાં બળવા સ્ત્રી પુરૂષના

માં પણજ ઉચ્ચ ને અને જો તેનાજ તે ઉ ને કરવી અને ઘરમાં તો ગાર્ડ ને કર્તવ્ય નિ કરેલું ને તે પુરૂષની નબળાઇઓની નકલ કર્યા ને તેને પણ મળ્યા વિના કરવે પુરૂષથી પર રહેવું એટલુજ નાદ પણ તેના પર સત્તા ચલાવવી અને આખા રાષ્ટ્રને પડનાર તરીકે ગણવું. પરિણામની ઓની આજની ચાલ્ય કે જેની કેટલે અંશે પુરૂષની ઓ તરફથી નકલ થઇ રહ્યા છે તે, આપને ગમ છે, કે નાગ તેનું પોતાનુંજ પ્રદાન કરનારી સમ પરણે એટલુજ નહિ પણ મનુષ્યજાતીનું પ્રદાન કરનારી થઇ પડશે.

સમુદ્રતંત્રપર ફ્રીંચના ઘાઇસરોય

ઓસોસીએટેડ ચેમ્બર ઓફ કોમર્સની બાપક સભામાં બોલતા કરતાં ફ્રીંચના ચાન્સેરોય મોર્ડ લીનલીથગોએ જણાવ્યું હતું કે ફ્રીંચના બંધારણ સાધારણના સભાસદો અમલદાર નિકાલ સમુદ્રતંત્ર સ્થાપવાજ આવી હતી. તેની મોજના પહેલી વખતે મુખ્ય બંધારણ ફ્રીંચનો એકત્ર કરવાનોજ રાખવામા આવ્યો હતો એ એકચતાની પણ વર્ષ પહેલાં બની તે કરતાં પણ આજે વિશેષ જરૂર છે. તેનું એક કારણ યુરોપની બદલાયેલી સ્થિતિ છે અને મુખ્યત્વે કરીને તો પ્રાંતિક સ્વરાજ્યના પણજ આ આવી રહ્યું છે એ છે. પ્રાંતિક સ્વરાજ્ય ૧૫ મામ પર દાખલ કરવામાં આવ્યું હતું અને તે બધું સફળ નીવડ્યું છે. મને બાકી છે કે એટલીજ સુબેચ્છા અને સહકાર સમુદ્રતંત્રના સંબંધમાં પણ બતાવવામાં આવશે તો બ્રીટીશ ફ્રીંચ અને દેશી રાજ્યોના પ્રતિનિધિઓની એકત્રિત બુદ્ધિથી એ પણ પ્રાંતિક સ્વરાજ્યના જેટલુંજ સફળ થશે. દેશી રાજ્યોપર એ બાબતમાં દબાણ કરવાનાં બ્રીટીશ સરકાર કે મારી પોતાની તરફથી કરાં પગલાં લેવાશે નાહ. ૧૯૩૮ ના કાળો વાદળો કે સરમુખત્યારોના બેજવાબદારીથી ફ્રીંચના બંધારણીય પ્રગતિ સંબંધી બ્રીટીશ સરકારની પદ્ધતિ મા ફેરો ફેર પડ્યો નથી.

ચાન્સેરોયના આ કથનની ફ્રીંચપર કંઇ પણ અસર થશે એમ જાણવાને કારણ નથી. મહાન સભાના પ્રમુખે તેમજ મહાસભાએ રપષ્ટ શબ્દોમાં જણાવી દીધેલું છે કે ફ્રીંચને તો ફ્રીંચ પોતે ઘડેલું રાજ્યબંધારણ જોઇએ છે, જેનો પોતાનો અવાજજ નથી તેવું બંધારણ તેને જોઇતું નથી. અને જો તેને માટે કરી લડવાનો વખત આવશે તો તે લડવાને તૈયાર રહેશે. પણ ચિંતાજનક તો એ છે કે આજે દેશી રાજ્યોમાં કેવળપર જે અવાચાર થઇ રહ્યો છે તેના સંબંધમાં વાઇસરોય એક શબ્દ પણ બોલ્યા નથી. પછી બ્રીટીશ સરકારની સ્વતંત્રતાની વાતજ કયાં રહી! એ દમનનીતી કંઇ નાગરીયા ઉતરે તેવી નથી.

નેટીવોની રાજતંત્રમાં અવાજ માટે આગેકૂચ

જોહાનિસબર્ગમાં મળેલી નેટીવોની આફ્રિકન પીપલ્સ કૉંગ્રેસે કાયદા નેટીવોને લગતા કાયદામાં ધરમૂળ ફેરફાર કરાવવાને દક્ષિણ આફ્રિકાના નેટીવો સંબંધી રાજનીતિના મુળ સિદ્ધાંતમાં મહત્વ નો ફેરફાર કરાવવાને કૂચ પ્રયત્ન કરવાનો ઠરાવ કર્યો છે. નેટીવો આજ સુધી કેવળ મજુરોજ રહ્યા છે. દેશના રાષ્ટ્રિય જીવનમાં પોતાના હકનું સ્થાન મેળવવાને પોતાને શિક્ષણ કરવા કૉંગ્રેસ પ્રયત્ન ઉઠાવશે. તેઓનો દૈનુ એવું નામ-કરણ પ્રાપ્ત કરવાનો છે કે જેમાં તેઓ દેશના રાજકારભારમાં આમ લક્ષ રાખે તેને માટે અધિકાર તેમજ સત્તા હકો છુટા, ફરજો અને જવાબદારીઓ જોગવી રાખે. નેટીવોને પુરતું ગોપણ નથી અપાતું તે સંબંધી પણ કૉંગ્રેસ તપાસ કરશે.

પ્રો. મલાને પુરટ્રેકરની સતાબ્દિના પ્રસંગે કરેલું સ્થાન મેળવવાને પોતાને શિક્ષણ કરવા કૉંગ્રેસ પ્રયત્ન ઉઠાવશે. તેઓનો દૈનુ એવું નામ-કરણ પ્રાપ્ત કરવાનો છે કે જેમાં તેઓ દેશના રાજકારભારમાં આમ લક્ષ રાખે તેને માટે અધિકાર તેમજ સત્તા હકો છુટા, ફરજો અને જવાબદારીઓ જોગવી રાખે. નેટીવોને પુરતું ગોપણ નથી અપાતું તે સંબંધી પણ કૉંગ્રેસ તપાસ કરશે.

પ્રો. મલાને પુરટ્રેકરની સતાબ્દિના પ્રસંગે આ દેશને ગોરાનો મુલક બનાવવાની અને કાળા લોકોને પોતાને સ્થાને રાખવાના ચુસ્તાહાર બાપણો કર્યા હતા. તેથી ચળતે નેટીવો તરફથી આ ફરત થાય એ અસંભવિત છે. જનતાના મોટા સમુહને પોતાની સર્વોપરિતા ઠસાવી રાખ-વાને સદાને માટે ઉપાયેલો રાખવો એ કુદરત ના નીયમની વિરૂદ્ધ છે અને તે નભી નહિ શકે. એ વસ્તુ ડો. માલાને તેમજ તેમના જેવા વિચાર ધરાવનારા સૌએ શીખવાની જરૂર છે.

અપરાજયની શરતો

ભગવે દેશના ઉત્તરે વત્સ નામના મહા જનોનું રાજ્ય હતું. પાટણનું પ્રજાધરાજ્ય એમને વામરૂપ હતું. એમણે ભગવા માટે શું કરવું તે વિષે એમણે એકવાર બુદ્ધ ભગવાનની સલાહ લીધી. બુદ્ધે એમને એવી સલાહ ના આપી કે તમે આટલા ગઢ કરાવો, આટલા રથી, આટલા સજસ્વાર, આટલા ઘોડેસ્વાર, આટલા પાયદળ સિપાઇની બળવાન સેના બનાવો; તમારા કિલ્લા આ રીતે મજબુત કરો; આટલો બ્રજનો અને શસ્ત્રાસ્ત્રોનો ભંડાર ભરી રાખો; આટલા કૂવા, તળાવ પગેરેનાં પાણીને ગેરી કરવાનો, બાજુની બણુઓને ઘેર મકાવવા નો, આવો સજ્જડવાનો સરંજામ તૈયાર કરો; એમ પણ ના કહ્યું કે શત્રુને લોહે તેના પર વરસો મારક તુટી પડવાનો આદેશ આવે એ રીતે તમે પ્રજાને શિસ્તરણીની કેળવણી આપો. પણ એમણે એમને નીચેના સાત નિયમો ઘડી આપ્યા :

'પ્રતાપ' ના દીપોત્સવી અંકમાં સંપનાર :
કિશોરલાલ મનસુખભાઈ મશરૂવાળા

૧. મહાજને વારંવાર બેઠક યમ રાજકારણ નો વિચાર કરવો.
૨. બેઠક યવાથી માંડી વીર જાય ત્યા સુધી બેઠક સરખી રૂપ રાખવી.
૩. કરેલા ઠરાવનું પ્રામાણિકપણે પાલન કરવું; અને તેના માં મમતા આર્ય કરવા નહિ.
૪. વૃદ્ધ રાજકારણી પુરૂષોને માન આપી તેમની વારંવાર સલાહ લેવી.
૫. રાજ્યમાં વિવાહિત કે અવિવાહિત સ્ત્રીઓ પર બળાત્કાર ના થવા દેવા, પણ સ્ત્રી ઇજ્જતનું બરાબર માન સાચવવું.
૬. શહેર અને ગ્રહેર અહારના દેવસ્થાનોની યોગ્ય કાળજી લેવી
૭. પોતાના રાજ્યના સત્પુરૂષોને આવતા શ્રેષ્ઠો-જન માટે એની રીતે તેમનો આદર કરવો.

બુદ્ધે કહ્યું, "આ સાત નિયમોને અનુસરી જ્યાં સુધી વજ્જીઓ વર્તશે ત્યાં સુધી તમની ઉન્નતિ જ છે, અવનતિ થનાર નથી."

કેટલોક વખત પછી મગધ રાજાએ વજ્જીઓ ના પર ચઢાઇ કરવાની એની ઇચ્છાને બુદ્ધ ભગવાન કહ્યું કે કે કેમ તે જાણવા એક બ્રાહ્મણ ને બુદ્ધ પાસે મોકલ્યો. બુદ્ધે તે બ્રાહ્મણના દેખતાંજ પુછપરછ કરી તો જણાયું કે વજ્જીઓ બુદ્ધે પહેલી આપેલા નિયમોનું બરાબર પાલન કરે છે.

બ્રાહ્મણ સમજી ગયો અને બોલ્યો, "અમારો રાજા વજ્જીઓ પર ચઢાઇ ન કરે એજ ઠીક."

સમયને અનુસરી આ નિયમોમાં જાતે કેટલીક વધઘટ કરવી પડે, બેશક પરંતુ વેમેર તો પડે.

પ્રબ દેશની રક્ષાનો આધાર એનાં શસ્ત્રો નથી, પણ એની પ્રજાના ચારિત્ર, સૈાર્ય અને એકતા પર છે એ સમજવાની જરૂર છે.

મહારાજ્યોને કાં નહિ

'હરિજનબંધુ'ના ગાંધીજી

જેને હું મારો સ્નેહ લાગ્યો મારો પ્રાણ પાછે એવા બ્રાહ્મણ મારો ખાનપર આવી છે તેનો જવાબ મારે આપવો જોઇએ.

કેટલાકનું કહેવું એમ છે કે એક પ્રજાને જે સુધરેલો પ્રકાશ પ્રમાણમા નાની બેટલી બળવી પ્રજાઓને લાગુ પડતા નથી. ઉદાહરણ તરીકે, ફ્રાન્સ, ગ્રેટ-બ્રીટા જેવાં મહારાજ્યોને ચાર તેની બાબ રીમિત નથી.

આ ટીકાકારો જે મારો લેખ ફરી વાંચી લેશે તો તેમને દેખાશે કે મારા બ્રાહ્મણની વાત કરતાં જે મહારાજ્યોના તે ઉદ્દેશ્યો તે બેટલા વાર કે તે મોટાં છે અમર ના તેમ કરતાં હું બોલતો હતો તેનો તે ઉદ્દેશ્યો જેવી ચપ્ત બળવા ઇચ્છવું પણ હતું. બંને કેસ મૂળ દ્રમાં સરખાએલાં નહોતાં. તેથી તેમને બ્રાહ્મણની પણ કમી લાગુ પડતી નહોતી. દાકતરી ભાષા મા કહું તો તેઓ બીમાર નહોતા જેવું એમ નજોપેક્ષિક હતું. આ સ્થિતીમાં તેમને રોગનાશ એ પોતાના ધ્યુબાપો ઉપરેજ બાપવા બરાબર જેવું માત.

બનુક્રમે તો એ પણ જોવું છે કે કેવળ બ્રાહ્મણને બાકર બાબુસો બરબર જ બાલા બાય છે તેમને બલા થવું પડે છે અને પરિસ્થિતી સમજવી મારુસ બાસો બાય એમાં કશું બાડે પણ નથી. અસ્પબ્ય, બ્રાહ્મણને બાકર બાબુસ બાસો બાય એ તો ઉત્તમ જ.

એક પ્રશ્ન સાન એવો પ્રસ્તુત થયો કે કા ના જનાંગોના પરૂષબા આબાણ મુંગેમોઢે સહન બર બાયકા તો એકાએક નાબારા સામા થઇને પણ નીમિત નાશન બાદારો આબી બય બારા ક્ષેત્રોને કબ્જ એની જ સ્થિતીમા સ્વાર નીબરેલા બ્રહ્મણ પ્રયત્નની જરૂર બાસી. અને બાગે એ કે આ સ્થિતીમાં એક પ્રશ્નને ઉદ્દેશીને મે જ કરી કહ્યું તે કેટલું ઉચિત હતું તેટલું જ મહારાજ્યોને ઉદ્દેશીને કરું કહ્યું એ અનુચીત બબ પડત.

પણ ટીકાકારો તો કે હજુ બબા પરબાંતરે જ હું અહિંસાની સો કકા સરબતા દેખાડી નથી આપી. તાબ અને બબારે મહારાજ્યો બારો એ પોતે પણ અહિંસા ધર્મ કે નીતીને ઉંચલ ગબી સુલભ રહે છે એ નિર્ણે હું ગંભીર રીતે વિચાર કરું, તેવે વખતે મારી મે ગોતે દેશની મુકલી નમોદા બ્રાબ્યોગીને એ વિષય પ્રશ્નને લઇ કહેવા નીબળવાની પરવાનગી માટે મા માકર કરતા જોઇએ જે મારી બબાદા તથા મહાત્મબાકાદીબોના વબાબુની બનીશ્ચિતતા મારી ધ્યાન બહાર નહોતા. પણ મારી પોતાની અહિંસા પ્રબેની શ્રદ્ધા તો મે મજબૂત કેમ વબ્યા સાબે જેવી તે તેની જ જરૂરત હતી, અને મને લાગ્યું કે એક પ્રશ્નને તેની વિષમુક્તસ્ત સ્થિતીમાં મને નીબરેલું બહિંસાનું બહોબ સબ સ્વીકારવા કું ન સાગ્યા તો મારી નજરમા હું ઠગારે ઠરું

ક્રિસ્ત ધીનાની અને હબબુ સુધી બાબુદા-બીક સહનશીલતાને બ દેશમેળી બીજા કોમોની પ્રશ્નને જે રીતિકાનુ અને અસહબપરત નીપડે તે એક બાની, સંગઠિત અને સામુદાબિક સહબ શક્તિને દેશમેળી પ્રશ્નને કલર સ્પર્શ નીકે અહિંસાબક કુદને સાર હિંદુસ્તાન એક જ

માણસ છે અને બીજા દોષ પ્રત્યે સાવધ નથી એવું કૂપદ કૂ ...ન પડ ' મારે કહેવું' નેતાઓએ ક્રિ દુસ્તાન ...ા પોતાની આઝાદી પાછી મેળવવા મારે આંતરિક પુદ્ધારોમાંને સાથ સહિયો સાવદ પ્રશ્ન છે. એમ મેં માન્યું છે અને હજુ માનું છું. જોસદાં આન્દોલ દેખાતાં

દોષ તોપણ મને આશા છે કે આ સમુદાય જે બહાદુરીના કરતાં ઘણુ મોટા છે તે આંદોલનમાં આજેનેજ જવાબ આપશે. એ બુરીઓને મારે દુનિયાની બીજા પ્રજાઓના કરતાં વધુ પ્રશ્ન તકલાદ છે. પણ સારા-ખોટા પ્રયોગને માટે કેટ દાખલો બસ્યારે મારી આગળ રજુ થયો ત્યારે મારો માર્ગ તેને સૂચવ્યા વીના ગાંધીથી ન રહેવાયું

બહારવટિયાને માટે એ અસલથી ખુલ્લું છે કે ગમે તે દહાડે તેઓ આ માર્ગ ગ્રહણ કરવાનો યશ સંપાદન કરે. અને જારી પ્રજાઓની કાયમની કૃતજ્ઞતા સંપાદન કરે, જો તેઓ આજ સુધી તેમ નથી કર્યું તેનું કારણ એટલું જ છે, પોતાનું નીચ્ચઓકરણ કરે તો તેઓ બાકીનાઓને એની સેવે ઉદ્ધારપ્રયત્ન કરવે બાબુપરાયણ થઈ પડે. પણ આજ કરવા જતા તેમણે પોતાની સાંપ્રદાયપરસ્તી ખાલસાઓ અને બજાની અસહકાર કે અર્ધ-સમા પ્રજાઓની ચુસ્તતાની નીતી છોડવી પડે અને પોતાના જીવનમાં પલટો કરવો પડે. એનો અર્થ સંપૂર્ણ જીવન-ક્રાંતી જ થયો. બહારવટિયાઓ બાબારબળી તેમણે પોતે આકાંક્ષેલો અને તેમની દૃષ્ટિએ ઉત્તરોત્તર નીચ્ચનો માર્ગ તજીને તેથી ઉલટી દિશાએ બાપમેળે કદમ ઉઠાવવાની ગતિ ઉદય પામે એ સામાન્ય દૃષ્ટિએ અસંભવનીય જેવું લાગે છે. પણ અશક્યો અશક્તિ દુનિયામાં થયા છે અને આ રહ્યા જાના નામમાં પણ ઘણી કં ...ામ ! આ-નામને દૂર કરવાની પ્રત્યેકની શક્તિની માપીદા કોનાથી આંકી શકાય !

એટ વાત ચોક્કસ છે ...ઢાણી સ્વીકારવાની પાપણ ઠરીકાર આવારની જેમ જ જો આવુ રહે તો પ્રતીકારમાં આવાડે કરી ના વધુપુણી ઝેરી કલેમાંથી આવા બચવ રહેવાની નથી અને તેથી કલકને આંતે ...ન કરુ કોઇ પ્રિન્સિના પ્રશ્ન પાછા બચવા પામ્યા હશે તો ...ન આજ તેવા પ્રશ્ન ઓ જ જીવતું દોજખ બધ પડવાની. આ પ્રજુગતા સર્વનાશમાંથી કમાંથે ઉગારો નથી કીવામ કે અહીંસાના માર્ગનો બીનશરતી સ્વીકાર તેના સર્વમાં રહેલા તમામ અંગો સાથે હિંમતપુર્વક પ્રયત્નો કરે. જે રાજ્યો આજે નામની લોકશાહી કે તેમણે મં તો ઉધારેઉધાર એકહથુ સત્તાવાદી બનવું રહ્યું છે, અગર તો જે સત્તા લોકશક્તા તેમનામાં બાપી દોષ તો હોંશપુર્વક તેમણે અહિંસાવાદી થવું રહ્યું છે. અહીંયાનું બાગરણ્ય મારા અધિકારો જ કરી શકે, અને બધિકારોની બનેલી પ્રજાઓથી એ ન બની શકે એમ કહેવું એ તો નરી નાસ્તિકતા છે. પેસાવર તા. ૫-૧૨-૩૮.

કુરટ્રેકર્સનો ઇતિહાસ

(ગતાંકથી ચાલુ)

લખનાર: શ્રી. પુરૂષોત્તમ દેરાસ

(વિભાગ ૩ જો)

બારે સહયોગ હતો નેગ્રજ તે કસરતબાજ હતો પણ સાકાને દગાથી મરાસે નાંખીને ટ્રેકિંગ કુલનો રાજા થયો. ગ્રુગ્રાકોપ (હોમીઓનો રહેવાન રથાન) તેની છાવણીનું નામ હતું તેને કરતા બંદાની પાસ હતી કેમ કે તેમાંનેની ચાર્ટર પેરી ન શકે એટલી ઉંચી હતી છાવણી માં ૨૦૦૦ ઝુંપડા હતા. સાકને મારે ગેર, પણ છાવણીમાંજ હતા. છાવણીના કરવાજાની એક બાજુએ તેનો મુખ્ય સેનાની રહેતો બીજી બાજુએ છેપસેના નો રહેતો. છાવણીના આખર ભાગમાં નીગામ મા રાંધવા દેવાનું સ્થાન હતું. જે કોઇ રાજાનો મુખ્યો ...ે આવ્યો ...ને વિષે સ્વજ પાસે કરિ યાદ કરવામા આવે તને આ સ્થાન ઉપર મધ્ય રાતે ચાર અથવા પથરા ચો મારી નાખવામા આવતા. પછી તેના મુડદાને ગીધ વગેરે પક્ષીઓ અને રાંધાળનારાઓ ફોડી જતા. તે બાબતનો ભાસ કરાવવામાં બીજાઓમાં બારેલો હતો. ટ્રીગાન સરીરે બહુ જાડા નહોતા પણ ખુબ મીજબુતમાં દોષ બારે નાનો કુદી શકતો. તાંબે ની જગ્યાએ તેનો કરવાર દોષ હતો. બહારના મુલાકાતેરોની મુલાકાત માટે તે રાખ્યો હતો. તેના પાછળ તેની રાણીઓના ઝુપડા હતા તેનો સમુદાય ૧૦૦ રાણીઓનો હતો. સ્વભાવે ટ્રીગાન બચ્ચોજ કુર હતા ...ના જીવન બાબુ લોકોની સામે સરકારના ...ે ક્રમ તેનો ...ે નવરાત્રા. ગોરા ત્રાસ સાથે જગીનના કરાર કરવામાં ટ્રીગાન કોઇ બાબતો આગળ વધવા ...ે ...ા નહોતા. ...ખત બેર તારાને જમીન રાખી દોષ અને તેના દસ્તાવેજમાં સહી એટલે ઝોક ચોકડી કરી રાખી દોષ તો પછીથ વખતે તેજ જમીન બાબતને આપીને તેના દસ્તાવેજમા ચોકડી કરી આપે ત્યા સુધી કોઇ બીજું કબીનુ બાન નહોતાં થતું.

તા. ૫ નવેમ્બર ૧૮૩૬ના રોજ રેટીક બીજા ૭ જણ સાથે ટ્રીગાનની છાવણીએ પહોંચ્યો. તેના મુખ્ય સરદારે તેને ઉતારો આપ્યો અને બાબાપીચાની સગવડ કરી.

તા. ૭ મી નવેમ્બરે ટ્રીગાને રેટીકની મુલાકાત કરી. રેટીકના શરીરનો બાટ જોઇને તેણે રેટીકને ચોરનો સરદાર માનવાની ના પાડી. સરદાર તો બહુ જોરા શરીરવાળા હોવો જોઇએ એમ તેણે કહ્યું. પછી રેટીકની ઇચ્છા શું છે તે બાબતો માટુ. રેટીકે ચોર લોક મારે વસવાની જમીન ખરીદવાની માગણી કરી. ટ્રીગાને જવાબ આપ્યો કે ચોર લોકો ઉપર પોતાને વિશ્વાસ નથી. તેમના પણ માપેર વખતે ચોરી કરી છે. રેટીક બોલ્યો એ ચોરી ચોર લોકોએ નથી કરી પણ બીજા ટોળાની સાથ છે તેણે કરી છે. અકબારે ટ્રીગાને હુકમ કર્યો કે જો રેટીક તેની ચોરાવાળી ગાયો અને ઘુન્ટોઓરને મારે હવાલે કરી શકે તો તને ચોર લોક ઉપર વિશ્વાસ આવે. આનો અર્થ રેટીકે એમ કર્યો કે રેટીક તને એ માણસો પાછી મેળવી શકે ત્યારે ટ્રીગાન ચોર લોકને બાદશાહની જમીન આપશે.

રેટીક પોતાની છાવણીએ પાછા આવી બુલુ રાજાની સાથે ચોરનાર સીપાયોની ઉપર ચઢાઇની તૈયારી કરવા લાગ્યો. ૫૦ બાણુસો સાથ તે માણસોના છાપણી ઉપર પહોંચ્યો. બીજાઓને અજાણ્યા હાથકડી નાખી પકડીને તેણે તેની પાસેથી ૭૦૦ ગાયો, ૬૮૦ ઘેટા અને બકરા તથા ઢારોળના મેળાની ૧૫ પાયા કબ્જે કરી. બાકીના

તેણે પ્રભુ રાજાને મોકલી અને બાજાનો માલ પોતે રાખ્યો. ઈંજાને પોતાને ત્યાં બળવા જતાં અગવડ પડાડવા પોતા, બંદુકો અને દારૂગોળો તેને ન બળવા એ તેને ન મળ્યું.

આટલા વખતમાં બરાબર ૨૮૦૦ પીર લોકો છેક મુઈ નદી સુધી આવી પહોંચવા હતા તેઓ બધા બહુજ ખુશાલીમાં હતા. હજી તેઓએ ઘર બાંધવા ઘર તહેનાત કર્યો. પીટરમેરીટ્ઝ બ્રુત રાજા સાથે કરાર કરી દસ્તાવેજ તા ઘડી જ સુધી સાર્વભૌમાંજ રહેવું એવો તેમણે ઠરાવ કર્યો હતો.

જ્યારે રેડીફે ટેલર પાછા આવ્યા ત્યારે તેણે ઈંજાના પાસે જઈનની માગણી ફરીથી કરી ઈંજાને કેટલાક સવાલો પુછ્યા. આ સવાલ જવાબો ઉપરથી કોઈ પણ માણસ સમજી શકે કે ઈંજાની દાનત સારી નથી. પણ રેડીફ બાલબુદ્ધિ વિશ્વાસમાં રહ્યો અને ઈંજાન પાસે આવતાંની સાથે રાખેલો દસ્તાવેજ વસુ કર્યો. ઈંજાને અને તેના બે સરદારોએ તેમાં સહી કરી દસ્તાવેજ તા. ૪થી ફેબ્રુઆરી ૧૮૬૭ના રોજ લખાયલો છે. તા. ૫થી એ રવિવાર હતો. પણ રેડીફ દિવસ ગણવા ગુલી એવેસેર તથા બીજે દિવસે તેણે રવિવાર પાળ્યો તા. ૬ઠીએ રેડીફે નીકળવાનો વિચાર કર્યો હતો પણ ઈંજાને તે દિવસે બધા બોરને પોતાને ત્યાં તેમના નાચ જોવાને નોતર્યો. કેટલાકોએ એ નોતરું સ્વીકારવાની ના પાડી પણ રેડીફે ઈંજાન ઉપર અવિશ્વાસ રાખવાનું કંઈ કારણ ન જણ્યું તે ના કે ઈંજાને ઈંજાનની છાવણીમાં દાખલ થયો. તેના બધા બોર સાથીઓ પણ સાથે હતા, તેની દીકરો પણ તેમાં હતો ત્યાં બધાને હબસીઓનો દાહ તથા દૂધ પાયો. પછી લશ્કરી નાચ શરૂ થયો. નાચ કરતાં કરતાં હબસીસરદારોએ હબસી લોકોએ બોરોનું બે બોરો ઉપર હલ્લો કર્યો. બોર બોરોના હથિયાર બાંધવાની અગાઉ રાખવામાં આવ્યા હતા છતાં કેટલે જણ બને તરતના સાથમાં માર્યા પણ તમારી કોઈ બચવું શક્યું નહિ. ક્રમબદ્ધ રીતે દરેકની ખાનાં કરવામાં આવી

દરેક બોરના કોઈ પણ કુટુંબના પ્રતિનિધિ આ હલ્લામાં બચ્યા નહોતા. દરેક કુટુંબમાં વિલાપોની ચારેકોર ઈલાહ થઈ હતી. પણ આ બધામાં બાજીરાવ મોટામાં મોટો હતો. આ બધા બનાવો થી. ઓપન નામના આંગ્રેજ ગાડરીએ નજરોનજર જોયા છે અને તેણે લખેલી હકીકતોમાંથી આનું ટૂંકસાર વર્ણન લખવામાં આવે છે. પૂરું નામનો એક અંગ્રેજ છોકરો ત્યાં હતો અને તે બોલી પણ ઘણું જાણતા પણ સમજતો હતો તેણે પણ બાદલમાં ઉપરથી બાજીરાવ સ્વીકારેલું છે. આ પ્રમાણે બધી બધા પણ બોર હસ્તાવેજ કર્યા બાદના પછી જ્યારે બોર બોરોએ આનું બેર કાંઈ જ્યારે બધી બાબતો હતા ફેટલાક બોરો એમ પણ માનો છે કે બી બોરના અને બીજા કેટલાક આંગ્રેજોએ ઈંજાનને કોઈ પણ પ્રકારનો ઉપર લોભ મજાકમાં બાબતો બાદલમાં બાદલમાં બાદલમાં સક્યો. નહીં પણ તેમને તો બારે સવળ બાદલ

જોઈએ. પણ આ બાબતો બાબી સાબિત પુરાવો બળતા નથી. જોઈએ તેમ છો પણ આ ઉપર લોક માર્યા બધા તો વાત નિશ્ચિત છે

(બાકી)

ટ્રાન્સવાલ

જોહાનીસબર્ગમાં ગ્રીમ્બાઈ

જોહાનીસબર્ગમાં ટ્રેકલા બાકણા વધી રહ્યા છે તેનો આ એક તાજો દાખલો છે. બી બજરે બધ બાલેકઝાન્ડર તે એક મીનિટ જોહાનીસ છે અને મીનમગા રસ્તાકર્મ રોડ પર પા. ૬૦૦૦ ના બંગલામાં રહે છે. તે જાતી પુરીનો ધંધો કરે છે તેને તેની તે રહે છે તેની બાજુમાં હબેદવાળું મકાન બાંધવાનો પ્લાન પડયો છે. હબેટ કંપ. વસ્તુઓ માટે અને કુકાનો જોહાનીસ માટે જોહાનીસ તરીકે બી. બજરાવલ્થો ગવરનર-જનરલની પરવાનગી મેળવ્યા વિના જમીન રાખી નાંક શકાય અને ગવરનર-જનરલને પરવાનગી લીધા પહેલાં ઠરાવની રદીઓ કાઉન્સીલને તેણે બરાબર કરવી પડે છે એવું કરી છે ઠરાવના હાલત બ્લાઉ બી. ૮ બી રોજે જણાવ્યું છે કે લાસાના બળ-જતાં બ્યુનીસીપલ બાતાંગોને બરાબર લાગે ફરો પણ નહીં કેમકે બરાબર બ્રાજબરાર ઘોરણે તો બાજકર પ્રોપર્ટીવાળી જગાઓજ બાકી રહ્યા છે બધા બાબી પાસે પૈસા પણ પુષ્કળ છે. બાબી બો પ્રોપર્ટી એવા બાબાના આવેલી છે કે બધા ઈંજાનો આને જોહાનીસબર્ગ બસવાટ છે. જોહનો હવે ૬૦-૨૦ની બાંજુરીના રાહ બાબાય છે અને તે પાછો ગવરનર-જનરલ પર બરાબર જશે

આ બી. બજરાવલ્થની ઠરાવ કર્યા બધ્યુવા જેવો છે. બહુદોલેબના બાદાઓના બાદના બાબ-ઈના બબાનાઓ તે ઠરાવના બાબ્યા અને જાતી-પુરીનો ધંધો રાહ કર્યો. તેની પાસ બાજો ૧૨ દાબીદારો તેના ઠપાસને માટે છે. કોબ્રાક બધન તેન ઈંજાનો ૫૮૦ કાંજોમાં મળે છે તેનો બધો બાજ જોહાનીસબર્ગ છે. તેના મરની બંદર બારે જોસ્ટરપ્રોક્ટના જોસબારાજ બાબા મેજ ખુરસીઓ ૨ બધા પીબાનો ૮ ઈબીનેટ રેડીમેઆમાં છે બારે ઈબસ્તોબા અને ઈસાબુ બાદીકાના બબુલીના ઈસાદોરોના ફોબાની બાંચિ થી ઈંજાના બબુબારાબમાં છે ઈબેલ્ટીક રેબાબ, રેબીજરેટર બાન બાબુ ઈ બબાન બબાબનારી ઈબેક સગવડ ૨ ૨ બધે બાકા ૨ રહ્યું બાબી રીતે જોહાનીસબર્ગ રહી રાજે પછી તે ઈંજાના રાજકારણ બા બાબા બ્રાબાની માગણી કરે તમા બી નબાબ બધા ૨ બબાન બબાન તેની પાર્ટીની તેને કાબમાં રાખવાની નીતી કબા રૂપો બાલી શકશે!

ઈંગ્લેન્ડમાં બહુદીઓ પર ગાંધીજી

ઈંગ્લેન્ડમાંની બધી કરના બહાબના ગાંધીજી "ઈંડિયન" બાં લખે છે ૨ "બાજારી બાગબુંજીઓ સંપૂર્ણપણે બહાદીઓ તરફ બે પરંતુ બાદ વતનને માટેની તકેદારી ખુબની બારા પર બધુ બબાર નથી બાદ. જેમ ઈંગ્લેંડ બો બાંગ્રેજોનું છે તેમ કીત પેસેસ્ટબાદન બો બાજાઓનું છે અને બાજાઓ ઉપર બાદુદીઓને કોઈ બેબાદના બો બોદું અને બગબાનુબંધિ છે. બધારે નીતીબળો બાજે બધાં બધાં બહુદીઓ જબ્બેસના અને ઉબરેના દોબ બધાં બધાં તેઓને બધા બાતંકુક બાબે બો જોવાનો છે

પેસેસ્ટબાદનમાં બહુદીઓના બબાંધમાં ગાંધીજી જબ્બાવે છે કે દરે બો ઈંગ્લેંડને તેઓ પોતાનું રાદ વતન કોબના બાંગતા હોબ તો. બીદીઓની તેબેની બોદ્ય કોળ તેઓએ દાબબ બાબું બો બૂબ છે પેસેસ્ટબાદનમાં તેઓ બારબોની બુબોબ્બા-બીજ રહી શકે અને તેથી તેઓએ બાજારોના ડીલ કરતી કોવાનો પ્રબબ કરવો જોબબો.

બીદીઓના બગીનની બદદ તેબો ફેબ્બ કે બા બારબો બાબે બબાબુની કરવાના તેઓને રીંકડો બાગો છે. બાજે બા તેઓ જેબોએ તેનું કરા બૂકે કરેલું નથી તેઓબર હુદ બલાબવાના બોદીદા બી બાબે બાનીદાર બબ્બા છે. બહુદીઓને બબાબક કરવાની બબાદ બાબના બાંબીજી બંતમાં લબે છે ૨ બહુદીઓ જેબો પોતાને બેક બાનીતા બબ બાબ કે તેઓબ્બે બાદિબાનો બાર્ગ બદબ્બ કરીને જબત બબાદ બોબાદી બો સ્બિતિ સિદ્ધ કરી બનાબબી જોબબો.

જીજા ઓરેંજ નેશનલના ઉપબબ્બુબે રાજીનામું આપ્યું

નેસ્ટબાનીસ્ટરના કેબરી બાબેબનીબબ કારકી બબ બૌ-સાહીએ લીગ બોફ નેશન્સ પ્રબીબનના ઉપ-બબ્બુબ બાબીનું રાજીનામું બાબનારો. બા કેટલ બાબીસને બબ બબ્બાર કે તેના બનબ જબ્બાબ્બુ કે કે પુબીબને બબંધકારી બા ૨ બીન-રાજકારી તરીકેના પોતાના બાબનનો ગુબ ગુબાબી રાબેલો ૨

બીકારી ને બ્લાજ બબ્બે ઘ્બબાબ બુદ્ધ

કેબા પેસ્ટબાં જેદીબો ઓક બીબારી અને બાજ બહી નાબ્બે બાનબિરથી કેબાબ કેટ તેબે બબાબાં બબ્બેલું બુદ્ધનું બહીજ ૨૮ છે. કેદે છે કે બાજ બહી ઓક બીલારીના બકડી કરી બાબુ બોડી બારબાં બાજબપબાનુ ચારિદ્ર ઉબાડી બાબોા બાબે બીબે બકબુ ૨ બરબી બાબુબાના બાબ ૨ કે બીબારીબે ૨ બાબી નાબબુ કોબ્બ જોબબ્બે. બીબારી બહીને બાબની રહી કની બબન બિબાની બબાની બકદ બીબ બબાબાબ બાબાબ ૨ કુદા બકીન બારાબા બબરાદ બબ્બ ૨ બી.

CC-0. Mumukshu Bhawan Varanasi Collection. Digitized by eGangotri

બ્રહ્મદેશમાં હિંદીઓ વિરોધી હુલ્લડ

'હાજરા' માં લખનારઃ
રા. ઠંધરશી પરભશી સંપટ

બ્રહ્મદેશ એ હિંદની સરહદનો વિભાગ છે. એમાં હિંદીઓની મોટી વસ્તી છે. સને ૧૮૨૪ થી બ્રહ્મદેશને હિંદથી જુદો પાડવામાં આવ્યો છે. બ્રહ્મદેશમાં હિંદીઓની વસ્તી ૧૨૫ લાખની ગણાય છે. હિંદીઓએજ ત્યાંના વિકાસ માં મોટો ફાળો આપ્યો છે. બ્રહ્મદેશના ખરખા રાજ્યોના વખતથીજ હિંદીઓની મોટી વસ્તી ત્યાં રહે છે. સેંકડો વર્ષ ઉલટો વધી ગયા હિંદનો અને બ્રહ્મદેશનો સંબંધ છે. બ્રહ્મદેશના પહેલા રાજાઓ હિંદના મગધ પ્રદેશમાંથી ઉતરી આવ્યા હતા. બ્રહ્મદેશની સંસ્કૃતિ, રીતરીવાજ, લોકોના પ્રવાહો, ધર્મ, અર્થનીતિ ઉપર હિંદની મોટી અસર છે. પરસ્પર વેપારી સંબંધ પણ ખાસ છે.

બ્રહ્મદેશમાં હમણાં મોટું હુલ્લડ ફાટી નીકળ્યું હતું. કોઈ નજીવા કારણસર બ્રહ્મદેશના વતનીઓ ખરખાઓએ હિંદીઓ ઉપર ભયંકર આક્રમણ કર્યું હતું. ઠેકાણાંએ ઘણા હિંદીઓના ઉપર ખૂની પડયા, પોલે દિવસે ખૂનો થયાં, મીલકતો લુંટાઈ, બાયમાણીઓ પણ, વેપાર ધંધા ઘણા બંધ, બ્રહ્મદેશ બંધ થઈ ગયો, આવવા જવાના માર્ગો શૂન્ય થઈ પડયા. સેંકડો દુકાનોમાં આગ ચલાડવામાં આવી. સેંકડો દુકાનો લુંટાઈ, દુકાનદારોના માલો ગયા. ઠેર ઠેર હોસ્પિટાની દુકાનો હિંદીઓને થઈ છે. સેંકડો માણસો ઘાયલ થયા છે. સેંકડો પાયલ થયા છે. હિંદીઓને બરમાઓ શા માટે પીંખી રહ્યા છે તે સમજવાનું નથી. કોઈક વર્ષો વર્ષો થયા બ્રહ્મદેશમાં રહેલ છે. બરમાઓ સાથે હિંદીઓનો સંબંધ બહુ મીઠો હતો. હમણાં તો નવલ બાબતો એવી છે, એના પણ કારણો છે.

બ્રહ્મદેશ ઘણો રસાળ છે, એના પણાધારા આશરે ૬૦ થી ૧૦૦ ઈંચ વરસાદ પડે છે. એટલે એની જમીનમાં સરસ પાકો થાય છે. હજારમણ ૨૫ લાખ ટન ચોખા પેદા થાય છે. તેવાજ પ્રમાણમાં ચણા, મગ, ચોખા અને બીજા અનાજો પણ જમીનના પેદા થાય છે. બ્રહ્મ દેશીઓ એટલે બરમાઓ આળસુ માણસો છે. એમને પણ કરતુ ગમતું નથી. આખો દિવસ આમોદ પ્રમોદ, મોજમજાહ, નાટકસેટક ગમે છે. કુદરતની એવી મોટી મહેરબાની છે કે દરેક વસ્તુ આસપાસમાંને પણ મળી જાય છે. બરમાઓ મજુરી કરવી બિલ્કુલ પસંદ કરતા નથી. એમના ચોખાના ખેતરોમાં તેઓ અનાજ ઓછાવે ચોખા વગેરે વાવે છે. પણ એ ખેતરો મજુરોને માટે ફોરેમેનશીપ કોન્ટ્રાક્ટ આપી બાજ વાળીને મજુરો મારફતમાં આબાદ કરવામાં આવે છે. આ મજુરો એમના ખેતરો કાપી આપે છે.

બ્રહ્મદેશમાં અંગ્રેજોનો બાજવટ નિરૂપ છે. બીજા અગલના ઉદ્યોગો એમના કાબુમાં છે. બ્રહ્મદેશમાં સારના મોટા કારખાનો છે. આ બધા કારખાનો બ્રહ્મદેશના વતનીઓ મોટેભે બરમા ગવર્નમેન્ટના આશ્રય નીચે ચાલતા હોવાથી બરમાઓની સાથે દબાઈને રહે છે હિંદીઓ. માં પેઢીઓ મુસલમાન વર્ગ બરમા બધા સાથે વિવાદ કરે છે. પણ તેમના કરજદાર મુસલમાન રહે છે હિંદીઓ બરમાઓ સાથે ધર્મ રીતભાત, બધાપીવામાં અને વસ્તવસ્તુ માં એકતા મેળવતા નથી, બાકી બધા વરસો થયા બ્રહ્મદેશમાં રહ્યા છતાં હિંદીઓ જુદા તરી આવે છે. પોષાકથી વિભાગ બીજો રંગ પણ પ્રજાઓ વચ્ચે નથી.

બ્રહ્મદેશના બરમાઓ બારે ગોધીન અને એશ આરામના લોકો છે. એમને કામ કરવું પસંદ નથી. સરસ ખાવું પીવું બાપકડા કરી કરવા ફરવાનું અને તિયત્રોમાં જાણ જોવાનું બધું ગમે છે. એ પ્રજાને વેપાર ઉદ્યોગ અનુકુળ આવતા નથી. એટલે સાધારણ દુકાનોથી કરીને મોટા ઉદ્યોગોમાં એઓ ઝંપલાવતા નથી. એઓ પણ દુકાનો ચલાવે છે. પરંતુ દુકાનોનો વહીવટ બધો બરમીઝ સ્ત્રીઓના હાથમાં હોય છે. દુકાનો માટે માલ ખરીદવો, તેનું છુટક વેચાણ કરવું, તેની બાકિંક વ્યવસ્થા કરવી એ સર્વે કામ સ્ત્રીઓ કરે છે. કુલો વેચનારી, ફોસારના પદાર્થો વેચનારી, કાપડવાજ વેચનારી, દરાગ વેચનારી અને બીજાન વેચનારી બરમીઝ દુકાનોનો વહીવટ સ્ત્રીઓજ ચલાવે છે.

બ્રહ્મદેશના બધાખરા લોકો બાપીપ્રાજ હોય છે. કારણ કે નાનપણથી દિવસ સહ તનને ગરમાં રાખવા કરવાનો રિવાજજ છે. ત્યાં ધર્મ-ગુરૂઓ એને બાવાબાદી અને પાંચમાં સમ્માન મીળવે છે. ધર્મગુરૂઓની સંખ્યા પણ દોગ છે. એમનામાં પીળા ચોવર પહેરેલા દરેક ધર્મગુરૂઓ જેમને તેઓ ફુંગીઓ કહે છે તે વર્ષે છે. બધારે અક્ષિતની સંખ્યા થાય ત્યારે ધર્મગુરૂપદ્ય છોકરાને મળે છે. પાકું ભણ્યા કરતા પણ સમ્માન માજતો નથી. એટલે પુષ્કળ માણસો પીળા ચીવરો પહેરી ગે છે. પ્રજા પણ ધર્મગુરૂઓની મોટી સંખ્યાને ગિરાવા આપી નભાવે છે. બ્રહ્મ-દેશના લોકો બારે બદ્ધાળુ હોય છે. ધર્મ માટે મરી ફીટે છે ધર્મના ઉપર આવ્યા કોવાયો બ્રહ્મદેશમાં હજારો બુદ્ધ મંદિરો, સ્તૂપો, મંઠા અને સાબુઓનાં ટોરાંના સ્થાનો હોય છે.

બ્રહ્મદેશની બધી ધાનની ઉપજોમાં પૈસો કમાય છે, ગ્રેજ્યુએટમાં પણ ગોમનો ધન બાંધ છે. જમાન એવી કળકરૂપ છે કે કોઇને ખુબમરો કે બાડી પેટે સ્વયં પાકું નથી. ચોખાની મુખ્ય પેદાશ એના સારી આવતી હતી કે બરમો બોકુન પોતાની બધી માટે ફોરાની હિંદીઓ ત્રણ ગ્રહનો હતો. બરમા લોકોમાં ફોરાઓનો બારે શોખ છે પરંતુ છેલ્લા ૧૯૩૭ ની મંદી પછી ચોખાના બાવો બગબાગ ૬૦ ટકા ઘાય ગયા છે એટલે હમણાં બ્રહ્મદેશના ખેડૂતોની સ્થિતિ આશાજનક નથી. ખેડારી પણ તેવા ના આવે છે. અગાઉ બ્રિટિશરો બરમામાં મોટા હિસ્સા ધરાવતા

(ચાલુ)

હીંદીઓની વિરુદ્ધ ઉશ્કેરણીનું મુખ્ય કારણ આર્થિક હોવાનું મનાય છે. મજુરો હીંદી, કસાઓ હીંદી, વેપારી હીંદી, રસ્તાપર મિલકત ધરાવનારા હીંદીઓ, ફેરકરો, ચકાસો હીંદી, મોટા ધનવાન પણ હીંદી એટલે હવે આ સર્વે ક્ષેત્ર ગરવા એઓને અસહિષ્ણુતા ઘર છે. એઓને પોતાના દેશમાં પોતાનું સ્વત્વ મેળવવું છે અઓને સર્વશક્તિમાન છે. રાજાકર્તા છે. કાયદેસર સર્વે સત્તા ધરાવે છે. તેમની સામે તો આંગળી ચીંધી શકાય તેમ નથી. એટલે હવે નહિ ધરના કે નહિ બહરના એવા હીંદીઓ પર એમની આંખ બાલ થઇ છે. ત્રણેક વરસો ઉપર સર્વે રસ્તાને હીંદી મજુરો હતા. એટલે એમને કાઢવા મરગીઓએ ભારે હુલ્લડ મચાવ્યું હતું. મંદીને લીધે અને ગોખાના ઓછા ભાવોને લીધે જરુરીઆત જેટલા મજુરી કરવા તૈયાર થયા છે. એમછે હીંદી મજુરો ઉપર મોટા અત્યાચારો ગુજર્યા હતા. હવે મર્યે હીંદી પ્રજા ઉપર હુલ્લડ કરી અત્યાચારો કરે છે.

બરમનો જોળા છે. અક્ષરજ્ઞાનવાળા છે. પણ ભણેલા બહુજ થોડા છે. અંગ્રેજી ખાસથી એમણે બહુ ગોરેથી લીધી તેથી બરમન ડોકટરો વકીલો, આંજણીના વેપે મલાય તેટલાજ છે કલાર્કો, ઓપ્ટીસરો, એંજીનીયરો, સ્ટેશન માસ્તરો, પોલ માસ્તરો, એકાઉંટન્ટો, સ્કુલ માસ્તરો, એ સર્વે જગ્યાઓમાં ઉચ્ચસ્થાનો આંગ્રેજોના અને નીચા સ્થાનો હીંદીઓના હતા આ સર્વે જાહ દેશીઓને આપવા માંડયું. ત્યાં અંગ્રેજી કેળવણી પણ વિશેષ નહોતી ત્યાં સુધી બધું. પરંતુ હવે રંગુનમાં બરમીજ યુનીવરસીટી સ્થપાઇ છે, સેંકડો બરમા યુવકો હવે તેમાં ભણવા લાગ્યા છે, તેઓ પોતાના દેશમાં રહીને અને નોકરીઓ બીજા પરદેશીઓના હાથમાં જાય તે ઇચ્છતા રાજી નથી. એટલે તૈયાર થાય છે તેમ સરકારી નોકરીઓ મેળવતા જાય છે. ચળવિચળનું મુખ્ય કારણ આર્થિક જ છે.

આફ્રિકાના ઝીંબોલું સ્વરાજ્ય દીપ છે. હવે અંગ્રેજ કેળવણી પામે છે ત્યારે પુરુષ પોતાનો પુરુષત્વનો પ્રકાશ આપે છે. નહિ તો અમારે એટલે પચાસ ત્રીસ વરસો પહેલા ઝીંબોલું પ્રાબલ્ય દીસતા હતું. કામ પ્રત્યે સંભાળવો, વેપાર કરવો, નાણાંની દેખરેખ રાખવી, હીસાબ કરવા, નામું રાખવું એ સર્વે કામો સ્ત્રીઓનાં ગણાતા હતાં. હવે પુરુષો પણ એમાં ભાગ લે છે. પરંતુ હજી સુધી ના ઓસવાળ્યું પણ છે સ્ત્રી મને ત્યાં સ્વેચ્છાચાર પ્રમાણે વિવાહ કરી શકે છે પોતાની નીકટતની સ્વતંત્ર ગણે છે. ગમે ત્યારે છુટાછેડા કરાવી શકે છે. પરની ના ગાત્ર ચુકરાણી નથી. પણ બહારના બજારની પણ અપીક્ષાવા છે બધાજ ઘરમાં બાળકો સંભાળવા, ભોજનની દેખરેખ રાખવી અને ઘરોની સંભાળ રાખવી એ પુરુષોનું કામ કહેવાતું. બહારનું કામ સ્ત્રીઓ સંભાળતી હતી. હવે એ સ્થિતી પરીવર્તિત થતી જાય છે. શ્રીમારાજ હજી પણ છે. પણ આંગ્રેજ વિદ્યાના પ્રભાવથી પુરુષો બહાર ગયા-રામાં આવતા જાય છે.

બરમીજ સ્ત્રી તદ્દન સ્વતંત્ર છે. અની સુધરેલ છે. સ્ત્રી રોકડા ભોગવીલીધન છે એટલે એમના નાણાં અને માલ મિલ્કત ઘણાં હોય છે. પરંતુ એકંદરે દેખાવમાં પણ છે સ્ત્રીઓને બધોજ ઘણો ઝગે છે, ગાયે વીંઝીત પાટનો ઉપર મોટા અંબોડો વાળે છે તે ઉપર સુંદર કામળાના ફુલોની વેલ ઠોળ છે સ્વચ્છ સફેદ ચંદીના આકારનું મોટા ઢોરાના બટનોવાળું જાદન પહેરે છે. તેના ઉપર બનારસી રંગબેરંગી રેશમનો દુપટ્ટો ગજામાં લટકાવે છે મોનમાં પણ મોટા ઢોરાના ઝોરીઓ પહેરે છે નીચલા ભાગમાં રંગબેરંગી રેશમી અથવા કાપડની મુંગી એટલે કપડું પોતીઆની પેઠે શરે છે. પણ લાંબ પાળવાની રહેતી નથી. એમનો પોષાક આકર્ષક છે. પડદો કે લાજ જેવી શરમ નથી. ગમે ત્યાં એકલી જઇ કરી શકે છે. સ્ત્રીઓ ઘરેણાં ઉપર ઘણોજ બહાળુ ખોજ છે. પોતાના શરીરધારી બીજુઓ અને બીજાઓ ઘરેણાં પણ ગૃહીણી પાસે હોય એવું જરૂરનું નથી

બહારદેશના લોકો ગાંસખાઉ છે. દુધનો ઉપયોગ બહિકુલ નથી. ચી પણ નહી જેવોજ વાપર થાય છે ચહા પણ ઘણારે ઉપયોગમાં લેતા નથી. ।ંદીઓની સોબતથી હવે ચીકાશ ખાતા શીખ્યા છે. ખા લોકો ભારે ઉત્સવપ્રીય છે. નાંદરેરા જેને ઓના પેગોડા કહે છે તેમાં અનેક ઉત્સવો થાય છે. બુદ્ધજન્મ અને બુદ્ધનીર્વાણ જેવા મોટા દીવસોમાં બાનેક દીવસો સુધી ઉત્સવો ચાલુ થયા જ કરે છે. નાટક, ફારસો, રમતો સંધાઓ, નાગેાર, મુખા મેળા જ કરે છે. બાના આમોદ પ્રમોદના સ્થાનોમા બાબી રાત નગારા અને જલસાઓ ચાંદીરાતો ચાલે છે. મોટા ધર્મગુરુઓ નીર્વાણ પામે છે ત્યારે પણ મેટા જલસાઓ થાય છે. નટો દુર દુરના દેશોમાંથી આવે છે. આવા જલાસાઓમાં ઓળો સરસ રકમ પહોરી આવે છે બાન બનતા બાવાના પહાંચો વેચાતા હોય છે. બાખી રાત્રી નાટકારંભમાં પસારે થાય છે

બહારદેશના વતનીઓ પૈસાને માટે કદી કરકાર કરતા નથી. આજે ૧ રુપીયા છે આજે રાપરી નાખવું. બાવની કામ કલાક ૧ આપી કાંઈ વાપરવા બાવની ફરજની ફીકર નથી જે કાંઇ વપરે બાળું પ્રાપ્ત થાય છે ત બાજના બાજના વાપરી નાખે છે હંદીઓની પે બેઓ કરકસર કે સંગ્રહ કરવા બાવડતુ નથી. બેકમાં એમની રકમો જાજી રહેતી નથી. બાપ દીકરો નામાં નામા પેઢીના નથી. વપારે નામા ભળે છે ના ચૈત્યો, મંદિરો બાને મઠે બાપવા પાછળ બાવે છે જમીન ઉપર્યુંપ હીંદીઓ બહારદેશવાસીઓ હિંદુ ઓ કરતાં વધારે સારી રીત રહી શકે છે. પગોસ વરસ બાગાડે બા બરમના બીજાની બજાના મુસ્લેલ હતા.

બરમનો પોતાના કારખાના ઘરોનાં રહે છે, પરંતુ બહુ સ્વચ્છતાવાળા દેખાતાં નથી. તેમ તદ્દન બસ્વચ્છ પણ નથી. ઘરોમાં રાચરચીલું પણ ઝાઝું જોવામાં બાવતું નથી. ઓછા બહુ રાચરચીલું : એટલે ગીનાબો, ટેબલો, પુરોપીબ ના લાયે સંગ્રહ બાંખતા બાંધ્યા નથી બાવતો એમનામાં બાપણા કે બીજા દેશોની પેઠે વિવાહ એટલે ધાર્મિક ક્રિયા મનાતા નથી. યુવતી પોતામાં સમજણ બે બધુ દીવસ બાગી બ્રમ છે. સગાબંધુબોઓ સમજાવી તેડી બાવે છે. પછી સગાબંધુબોઓ વચ્ચે બેસી તેમની જુદી જુદી ગોકસોની નોંધ કરે છે. એ મળે એમનો વિવાહ. પતની ઉપર બનેની સાહેબી ગણાય છે. કુટાછેડા યાય એટલે બંને બાધ રાખાએ પોતાની વસ્તુઓ વહેંચી લે છે.

બરમાબોનું જીવન સાદું અને ગોળું હોય છે. તેઓ તરત જ ઉશ્કેરાઇ બાય છે. તેમને સમજતાં પણ વાર લાગતી નથી. એમની ભાષા બરમીજ તદ્દન જુદી છે. એમાં ધાર્મિક સાહીત્ય બાધુ છે. પણ બીજું નવું સાહીત્ય હજી પેદા થયું નથી. કદાચ થોડી વરસો બમર્યા તરતમાં સધાય છે. સારા કાબ્યો પણ નથી સાહિત્ય સ્વાગી પણ કોઇ પેદા થયા નથી. હવે રંગુનની યુનીવરસીટીમા નવા બંગ્રેજી ભણેલા રનાતકો બહાર પડે છે. તેઓ નવું સાહીત્ય બહાર પાડે તેવા બધા રહી છે.

બીજાની ઉશ્કેરણીથી બરમા જલદી ઉશ્કેરાય બાય છે. હમણાં પણ તે ઉશ્કેરાયલો છે હિંદી ઓને માટે બહારદેશમાં ગાદુ બારીબ્ય નથી. દિનપ્રતીદિન એમના પ્રત્યે ધ્રુણાના બાચારો વધી.

—:૦:—

પુરસ્કારણ

શેઠ ગોવર્ધનદાસ હીંદની ઘડી પારાવતમાન સભ્યને આમારી બિપુરી બક્ષાસબાના બબંધેરાજનના રબાગત પ્રમુખ તરીક ચુંટી કાઢવાના બાબ્યા છે

* * *

બંગાળાના પ્રધાનમંડળનાં બે સભ્યોનો રબારો થયા છે. તેમાં કૃષક પ્રજાપક્ષના નેતા બી. કરીમુદ્દીન બહમદ અને બાણીજીબાપાના છે.

* * *

કરાચીના જબાન કુપક શ્રી કુંવરજી જેઠા તેમની બીમારી ગણીવરબામાં દાહા મેનાના હતા તેમની સાથે રોગોપ કરતા તેબણે હોસ્પિ-ટાલા લેવાનું મુલતવી રાખ્યું છે

:૦:

'બવજીવન' કાર્યાલય તરફથી પ્રસિદ્ધ થએલા નવા પુસ્તકો

'બવજીવન' કાર્યાલય તરફથી બાસદ ગાંધીજી નીચેના નવા પુસ્તકોના બધે લાભાર વિનંતિ કરીએ છીએ

કેળવણીના કોયડો—ગાંધીજી રચિત બારી કેળવણી' નામના પુસ્તકનો ટુંક બાવ.

વિવાજ બહુ—ગરબાબાબુની બાબાકથા, **બપંગની પ્રતિજ્ઞા, નીરી નરસાને મારો** (ગાંધીજી)

વિશ્વશાંતિ (બંડ ૩જો), **ત્યાગમુર્તી** અને **બીજા** લેખો.

દક્ષિણ આફ્રિકાના ટુંક ખબરો

કુરટ્રેકર રતલામ

શુક્રવાર ડીસેમ્બર તા. ૧૬ ના રોજ કુરટ્રેકર રતલામના ઉત્સવની પ્રીટોરીયા અને બ્લડ રીવર આસપાસ દક્ષિણ આફ્રિકાના ઇતિહાસમાં અપૂર્વ કક્ષાની પૂર્ણાહુતી થઇ હતી. એક બાજુની વાનખેડેની બાજુએ પ્રીટોરીયાની નજદીક માં બ્લડ રીવરની લડાઇને સરોવર એક સો વર્ષ પુરાં થયાં તેનાં સ્મારકનું ખાતમુહૂર્ત થયું હતું. એકસો વર્ષપર બ્લડ રીવરપર તે દિવસે લગભગ ૧૦,૦૦૦ ના લશ્કરની સામે એન્ડ્રીસ પ્રીટોરીયસની સરદારી નીચે ૪૫૪ માણસોએ આઠ કલાકના યુદ્ધ બાદ કુલ લશ્કરની નાશ કરી હતો અને દક્ષિણ આફ્રિકાને ગોરાનો મુલક બનાવવાની પુરૂષકસેની અભિલાષા પરિપૂર્ણ થઇ હતી.

વસ્તીને લગતા આકડા

યુનીયનની વસ્તીને લગતા આકડા જે બહાર પ્રસિદ્ધ થયા છે તે પરથી માલુમ પડે છે કે છેલ્લા ૧૪ વર્ષમાં વસાહતથી યુનીયનની ગોરી વસ્તીમાં ૨૧૨૫૬ જેટલો ગોળો વધારો થયા છે. સમુદ્રમાર્ગથી યુનીયનમાંથી જનારાઓ કરતા આવનારાઓની સંખ્યામાં ૧૬૦૬૪ નો વધારો થયા હતા આપ જમીન માર્ગ યુનીયનમા આવનારાઓ કરતા જનારાઓની સંખ્યામા ૧૮૫૬૮ નો વધારો થયો છે એટલે આ કે એટલી ગોરી વસ્તીની યુનીયનને ખોટ થઇ છે છતાં દક્ષિણ આફ્રિકાને ઘાટ નથી થયા કેમકે તે દક્ષિણ આફ્રિકાના આબ્ય ભાગોમાંથી ઉભરાય છે.

૧૯૩૭ ની સાલ દરમીયાન બીન-ગોરા બાવનારાઓની સંખ્યા ૫૦૬૭ (૩૪૬૭ પુરૂષો અને ૧૬૩૦ સ્ત્રીઓ) થઇ હતા અને જનારાઓની સંખ્યા ૨૯૨૮ (૨,૧૪૦ પુરૂષો અને ૭૮૮ સ્ત્રીઓ) ની થઇ હતી. આવનારાઓમાંથી ૪૧ ટકા અને જનારાઓમાંથી ૭૨ ટકાએ કરબન બંદરથી મુસાફરી કરી હતી અને આવનારાઓના ૪૬ ટકાએ અને જનારાઓના ૨ ટકાએ કોમાટીપુરેથી મુસાફરી કરી હતી.

આ બીન-ગોરા ફારીકોના મોટો ભાગ (૬૦ ટકા આવનારા અને ૬૧ ટકા જનારાઓ) ઝોહાનીસબર્ગનો હતો.

૧૯૩૭ દરમીયાન બીન-ગોરા વસ્તીમાં ૧૦૬ પુરૂષો અને ૧૦૦ સ્ત્રીઓનો ગોળો વધારો થયો હતો.

૨,૧૧૧ ઝોહાનીસબર્ગીઓ—૪૩૬ પુરૂષો અને ૧૬૫ સ્ત્રીઓ—યુનીયનમાં સ્થાયી વસવાટ કરવા નો ખરારો દર્શાવ્યા હતા. અને ૪૦૬ ઝોહાનીસબર્ગીઓ—૩૨૬ પુરૂષો અને ૮૧ સ્ત્રીઓ—પાછા બીજ આવવાના ઇરાદાથી ચાલ્યા ગયા હતા.

બીન-ગોરી જનતીમા બીજા વસાહતીઓ ૨૨ હતા અને ૧૫ કાયમના ધોરે યુનીયન છોડી ગયા હતા. એટલે ૭ વરસના બીન-ગોરા વસ્તીમા ૩૬૯ નો વધારો થયો હતા. ૧૯૩૮-૩૭ સુધી ના ૧૪ વર્ષમાં બીન-ગોરા આવનારાઓ કરતા જનારાઓની સંખ્યામા ૧૨૩૩૨ નો વધારો થયો હતા.

કરબનની બે નિશાળોમાં ફેરફાર

કરબનની ગારસાયલ સ્ટ્રીટની છોકરાઓની નિશાળ અને કાર્ટનલ કેસ-ની બેકરીઓની નિશાળમાં નવા વર્ષથી નીચે પ્રમાણે ફેરફાર થવાના છે (૧) કારસાયલ સ્ટ્રીટની નિશાળના વિદ્યાર્થીઓ અને સ્ટાફને જેપીલમાં ફ્રેન્ચ સ્ટ્રીટમાં બંધાએલી નવી નિશાળમાં મોકલવામાં આવશે. આ નિશાળમાં પડેલા મોરચ્યુરી ઉપરના ધારણો માટેના વિદ્યાર્થીઓને સેવામા આવે છે (૨) કાર્ટનલ કેસ-ની બેકરીઓની નિશાળમાં જે નવો ભેવાય છે તેમાં નીચ બાળકોને અને પલેસર્યા ૪ થા વર્ગની જુનીયર બેકરીઓને. ઉમેરો કરવામાં આવશે અને તેઓની કારસાયલ સ્ટ્રીટની નિશાળમાં સવગડ કરવામા આવશે.

રાજપની આવક

નવેમ્બરમાં રાજપની આવકના આંકડા પ્રસિદ્ધ થયા છે તે પરથી કુટીરોની નાણા સંબંધી સ્થિતિ સુધરેથી જણાય છે. નવેમ્બર માસમાં પા. ૬૦,૦૮,૦૪૬ કલેક્ટ થયા છે જે ગત વર્ષના નવેમ્બર કરતાં પા. ૧,૭૭,૦૦૦ વધારે છે. કસ્ટમ્સ અને એક્સાઇસ રેવન્યુમાંથી પા. ૧૧,૬૮,૦૦૦ થયા છે જે આગલા નવેમ્બર કરતાં માત્ર પા. ૧,૦૦,૦૦૦ ઓછા છે. પોસ્ટ, ટ્રેલીગ્રાફ અને ટેલીફોનની આવકમા ગત નવેમ્બર કરતાં પા. ૪૬૦૦૦ નો વધારો થયો છે. રેલ વે ની અંદરની આવક પા. ૨૩,૨૫,૬૦૦ ની થઇ છે જે ૧૯૩૭ ના નવેમ્બર કરતાં પા ૯૦૦,૦૦૦ વધારે છે. ખાણની આવક પા ૨,૫૦,૧૬,૧૦૦ ની થઇ છે. બાકીની આવક પા. ૨,૮૧,૨૨,૭૦૦ થયા છે.

ઝોયરકાઉટો યુનીયનની મુસાફરીએ

૧૨૦ કરબનના ઢીંઢી બોયરકાઉટો ડીસેમ્બર તા. ૨૩ મીએ ૩૦૦૦ માઇલની યુનીયનની મુસાફરીએ નીકળવાના છે. ૨૫ દિવસમાં તેઓ મેરીટઝબર્ગ, લેડીસ્મીથ, ડેરીસ્નાથ, પોયસ્ટેગ, પ્રીન્ગલ્સ્ટી, બોર્ડર વેસ્ટ, કર્સ્ટન, વોર્સીસ્ટન, કેપ-ટાઉન, રીવર્સડેલ, નાયસ્ના ૫, જોહાનીસ, પોર્ટ એલીઝાબેથ, ગ્રેહામ્સ, એલીઝ, ક્રીમાલીમરીટઝબર્ગ અને ડરબનકેન જશે તેનો બાકી દરેક સ્કાઉટ પોતેજ ઉઠાવશે અને તે પા ૧-૨૦૦ થશે. આ ઉપરાંત, કર, નાયસ્નાના બોયરસ્કાઉટસના કમીશ્ન-નર અને નાયસ્ના પ્રીન્સિપાલ ચીફ સ્કાઉટસ ઓરોગેનીઝેશનના પ્રમુખ તરીકે રહેશે

વેપાર સંબંધી સ્થિતિ

કેપ ચેમ્બર ઓફ કોમર્સના પ્રમુખ મી પીલીપસને કુટીરોના વેપાર સંબંધી સ્થિતિ અને તેની સ્થાનિક જરૂરના સંબંધમા મેમ્બરો પર એક પત્ર લખ્યા છે તેમા વેપારની મંદીના કારણોનો ખ્યાલ આપ્યા છે અને બીજુ આગેરોકામાં વેપારની મંદીની અસર સમસ્ત દુનીયાને થઇ હોવાનું જણાવ્યું છે. વળી યુરોપમાં ઝેરોર રાજદ્વારી અસ્તાંતિને લીધે પણ દુનીયાના વેપાર ને અસર પહોંચી અને તેના ખરા દુનીયનને પણ લાગ્યા. યુરોપની પરિસ્થિતિ વિષે મા. પીલીપસને જણાવ્યું છે કે ઝેકોસ્લોવેકીયાના યુદ્ધ થતું અટકાવાયું તેથી દુનિ જગતીને પુરં તરહ પ્રમાણ કરતા કેટલ પણ સતા રહે એમ માનવાને કારણ નથી. અને જગતીને આફ્રિકામા રહેવાનો ખેળવાની આકાક્ષા ગંભીરતા કરતા એ વરસ પણ્યાન્ય વધારે આગલની છે. વળી મી પીલીપસને જણાવ્યું છે કે સોનાના ના ભાવમાં વધ દરમીયાન ગોકસ વધારો થયા ચિના નહિવત રહે. ને જે સોનાની ખાણોના ઉદ્યોગમાં આવારી આપનારી વધે નીચરતાની ઉમેદ આપનારી નથી છે, અને તેની આબા ટ્રેસના વેપાર પર ખુબ અસર થશે.

ઘોટર અકસ્માતથી ક્રિશ્ચીયન મરણ

ગયા અઠવાડીયામાં ગંગાજળારે એક ઢીંઢી-ગામ ડ્રસ્ટલ્સ્ટપા ગ્રેટ્સમાઇલ્સ્ટન જતાં ગ્રેટ્સ્મ-ટાઉનથી ૧૦ માઇલ ગોલાગ રીજ આગળ મોટર રપાટ થતા પ્રથી ઘણી જગાથી નીચે ઉતાર ગયા હતા અને મોટરને આગ લાગવાથી બળી ખુરા હતા. એક કલાક બાદમા કારમા હતો ત બહાર પડી ગયો હતો પણ તે પણ બળી ગયા. મરી ગયેલા દાંદા પોર્ટ એલીઝાબેથના હતા.

અકસ્માતિક મરણ

રા. પરસુભાઇ નારણભાઇ પટેલ જોહાનીસ-બર્ગમાં ક્રોયર ટ્રેસ્ટીટ્યુટ સ્ટ્રીટ પરના એક મકાનના પરંડાપરથી રસ્તાપર પડી ગયા હતા અને તેના જખમથી ક્રુગર્સડોરપમાં મરણ પામ્યા છે. રા. પરસુભાઇ પાટીદાર કોમના જણીતા હતા. આઠ ગજ સ્ટીમરમાં ક્રોઇથી આવ્યા હતા. દુઃખદ્રસ્થના કુટુમ્બીજનો પ્રત્યે અમે અંતઃકરણ થી દિલસોટ પ્રકટ કરીએ છીએ.

જોહાનીસબર્ગમાં બ્રહ્મ ઓર્ડરોના આપ-ઘાત

જોહાનીસબર્ગમાં ગયે અઠવાડીએ બ્રહ્મ જગ્યા એ જ્યુ પરણેથી ગોરી ઓરતોએ જુદી જુદી રીતે આપઘાત કર્યો છે. એક ઓરતે દ-વાનની બોલપરથી ચાલતના પટાથી ગળો ખાઇ પોતાના જીવનો અંત આણ્યો બીજી ૨૬ વર્ષની ઓરતે કીસીનેઇકલ્ટ પીને આપઘાત કર્યો અને બીજી કીડનેપ કેસ ધ્યાનસરીટમુલના માલીકની ઓ વીલીયમ બોયા કોલ્ડના આપઘાત પોસ્ટોસ બાબતે મરી ગઇ

[પ્રથ ચાચક' તમારૂં 'ઇન્ડિયન ઓપિનિયન'નું લવાજમ ન મોકલ્યું હોય તો સંભાળી મોકલી આપવા મહેરબાની કરશો.

ગુજરાતી વિભાગ

સ્ટીમર કેનીગામાં ડરબનથી કીંદ જવા વિદાય થનારી કેટલીક જાણીતી વ્યક્તિઓમાં મી. જેલ બોધાસ્ત્રિમ અને આર. બોધાસીમ સહકુટુમ્બ હતા. તેઓ ઈંડિરતાના કરવા ગયા છે. તેઓ અહિંથી કરટેકલાસ્ટમાં ગયા છે અને કીંદ્રાઝરમાં પણ કરટેકલાસમાં આવવા એરેસ્મસ કોમ્બમાં મુસાફરી કરશે. તેઓ નાતાલના પણાજ મોગલ શેરડીના ફાર્મર અને ગ્રેપટીના ગાલીદાર છે. બીજા જનારાઓમાં ડરબનની જાણીતી પેઢી મેસર્સ પી. કરબોપન એન્ડ કું.ના ભાગીદાર શ્રી. પરમુભાઇ સહકુટુમ્બ વિદાય થયા છે. જોહાનીસ બર્ગથી મેસર્સ જમલ બ્રધર્સના શ્રી. ગલબભાઇ જમલ અહિંથી વિદાય થયા છે અને સ્મુધરફીલ્ડના મેસર્સ મકેતા એન્ડ કાન્સના શ્રી. પુ. બી. મકેતા સહકુટુમ્બ કેસાબોઆગોથી રવાના થયા છે.

* * *

સ્મુધરફીલ્ડની જાણીતી પેઢી મેસર્સ પી. ગોકળ એન્ડ કાન્સના બે ફર્મિલા ગયે અઠવાડીયે ડરબન આવી બે દિવસ રહી રવીવારે પાછા ગયા છે.

* * *

ઇમીગ્રેશન એન્ડ એશીયાટીક એફેર્સના કમીસનર મી. પી. જોક. વાનેકેર પાલીમેન્ટની બેઠકને આગે કેપટાઉન ગયા છે.

* * *

કીંદના એજન્ટ-જનરલ બી મી. રામરાયે મયા કાનીયાર ટ્રીનીકેડ સેવાની મુલાકાત લીધી હતી અને તા સંગ લીધું હતું. સોમવારે તેઓ કાસબાસા ગયા છે બાદમાં તેઓ પાલીમેન્ટની બેઠકને આગે કેપટાઉન જશે.

* * *

મુરોપીયન ઉપર બળાત્કાર કરવા માટે ગુનેગાર ઠરેલા બે નેટીવોને ડિસેમ્બર તા ૧૫ મીએ ફાંસી દેવામાં આવી છે.

* * *

ડરબનની ધ્રીન ગ્રોસર્સ કોમ્પ્રેટ ફોરબીટકાની ટીમમાં નેટીવો માટે તા. ૧ લો અને કીંદરઝમ માટે તા. ૨-૧ લો પસંદ થયો છે. નેટીવોને હરીફો રેલ્વની તા. ૨-૧ અને ૧૮ વર્ષની નીચેના છોકરાઓને તા. ૨ જાની પકકે અને કીંદરઝમને તા. ૧ અને બિકરસ્ટોને તા. ૨ જાના પકકે. દરદીઓને ગ્રે ખના ગ્રોગ્રા ટીયા બાદના પકત રાખમ કરવાનું મેરીટલ સુપ્રીનટેન્ડન્ટની મુનસુરીપર રહેશે.

* * *

જોહનીસબર્ગમાં ડો. બી. બી. પારસન મોટર બાઇકપર ગુનીબનની ગલાકરીએ નીકળ્યા છે. ચાર બ્લડબાકીયામાં ત ૩૦૦ માઇલ પ્રવાસ કરવાનો કરાર રાખે છે આને ત ૨૦૦ પાન રોડીરનાથ, જોહાનીસબર્ગ, કીમ્બર્લી, કેપ ટાઉન, પોર્ટએલીઝાબેથ, ડરબ થઇને ડરબન ની મુલાકાત કરી મેરીટબર્ગમાં તેમજ બોયર મી. કુપુરસ અને કાયબ્રી ખાતાના સુપ્રી-ટેન્ડન્ટ ગી એચ. ટી. ગ્રોનના હસ્તાકર કીધા હતા.

* * *

કૂટબૉરની શતાબ્દની ખુશાલીમાં પહેલી વખતના સામાન્ય ગુન્હાવાળા કેદીઓને મુનીયનની જેલોમાંથી છોડી મુકવામા આવ્યા છે.

* * *

જોહાનીસબર્ગમાં ગયા મંગળવાર ના રજ બીએ બપોરે ૧ વાજે આણ્વિતબ્યુ વાદળ ફાટવાથી ગામ્બર કસનો વરસાદ વર્ષ્યો હતો અને સેંકડો બારીના કાચ, મોટરના કુડા વિગેરે ફોડી નાખ્યાં હતા અને બાજ બગીચાઓને નુકસાન કર્યું હતું. ૨૦ મીનીટમાં કેટલાક ઠેકાણે ૧ ઇંચ વરસાદ પડયો હતો.

* * *

મી. સી. ટી. ટાયઝેક જે ૫૦ વર્ષપર ડરબન ના એક સીટી કાઉન્સીલર હતા અને હાલ જોહાનીસબર્ગમાં રહે છે તે હર વર્ષની વર્ષે જોહાનીસબર્ગથી કરવા આવ્યા છે અને પહેલીજ સવારના બીચપર સ્નાનમા નહાવા પડયા હતા. હર વર્ષની વર્ષે તે સ્નેહ, ખોસી અને દીના સંબંધે હાજી આવી શકે છે. તેમના પીતા એક વખત મેયરપર ડરબનના મેયર હતા.

* * *

વાલી ઘોસ્પર નામના ૨૨ વર્ષની વયના મોટરમાં કરતા એક ખાડપાદુએ બીજી દિવસે મુદ્દ મારવાના મારે જબીનમા તેને દેકાંત કંડની સ્નાન કરવાયાએ હતી અને સ્નાન કરવાયાની બેકાજ કકાક બાદ તેનું શીર છેકારા દેખાયું હતું. તેની સાથે એક છોકરીને પણ સ્નાન થઇ હતી અને તેના પગ ઝરેા પકવાની બોટીજ સાથ મદદથી બીજરે તેને બચાવી લીધો અને દરીયા કંઠમાથી તેની લાશ ઉપર પર્યંત કરવા કરતી નાખી. આ પરથી જણાય છે કે ફ્રેંકટરને આવો પ્રસંગ કેવો રહ્યા કરે ભારી!

* * *

જનરલ સેક્રેટરીની પદિત મેકમ પ્રેસીડેન્ટ-મહારાજ કે એક ખાસ ગુનારસ્ત રહીયન બી છે તેને સેવાગેટ રહીયાનું વતનનું કરવા માટે ગ્રુન્ટે મારે કરાવી દાન્યાની ટીમ વર્ષની કેટની રાજ્ય કરવામાં આવી છે. ૧૯૮૨ ના પેરીસમા રહીયન ગ્રેન્ટી-ઓબસ્ટેરીક્ટ મંડપાના ગોકે જનરલ મીટકને અને જનરલ કમુનીકેટને પેરીસના પ્રમણ્યા વા એક પરમાં આવવાને મલગાવીને તેનું કરણ રહ્યા જણાવા આવ્યા હતું

* * *

ના પીરેા ગયલા આગાસા ફ્રુકારે ૧૯૮૦થી કંદાણ આફિ ૫ ગાલના ઉપરી મુકમા છે.

* * *

૧૯ મારામજાગ્રણ સરદાર મંગલસંગ ગ પુછેલા પ્રશ્નના ઉત્તરમાં સર જોસે મેઠકાઇ જણાવ્યું હતું કે ૧૯૩૮ ના ગ્રેમ્પ્રીસ ગાસની ૧ લી તારીખથી સપ્ટેમ્બરની ૩૦ મી સુધીમા વસ્તીરીયાનગરની બજારને આગે મગેલા બધીની ૨૬૧ બદાજ મિ. ૨૫ લાગ જેટલી ગાસ છે.

* * *

શ્રી. જાબવાળાએ પુછેલા સવાલોનો જવાબ આપતાં મુબાઇ કલાકારી સાનિકલ્યરરાજ ખાતાના ના પ્રધાન શ્રી. ચલબભુરાવ પાટીલે જણાવ્યું હતું કે ગાસુ સાલ જારતીય ચમાલંબનો સરકારે મદદ તરીકે રા ૩૨ હજારની રકમ આપી છે. ગોમાએ એ પણ કબુલ્યું હતું કે ગ્રેજ સંપને બે વર્ષના કારણે પણ વધુ વરસાદે રા. ૩૨ હજારની રકમ ધીરવામાં આવી છે.

* * *

નોરથેની કાણી કપીન મેઠની મરણ વખતની ઇચ્છાનુસાર તેણીના ગાર ગાનીતા પોતાને સંદુક થી મારી નાખવામા આવ્યા છે.

* * *

મંડળમાં પેલેસ્ટાઇન બાબતની યનારી સભા માં બ્રીટીશ સરકારે પ્રકટને આપેલાં આમંત્રણના જવાબમાં પ્રકટની સરકારે ગ્રેન્ટ મુદતીને અથવા તેના પ્રતિનિધિઓને હાજર રહેવા કેવાની માગણી કરી છે અને એ શરતે પોતે આવવા કબુલ્યુ છે.

* * *

ન્યુયોર્કના મેયર ૭૬ ગારટીના - જેમના પુત્રવધુથી બહુદી સીપાદીઓ જર્મનના ગોલગી બાતાની ગોબા [illegible] રખા છે તેમને સ્પરસીક ની સદીથી એક બારલી કારતુસ સાથેનો પત્રણ મળ્યો છે જેમા પત્રમા આપવામા આવી છે કે "જો તમે જર્મન નાઝીઓપર કુમલો કરવાનું બાધ રાખશો તો તમને બા પાળશે."

* * *

પેલેસ્ટાઇનની ચર્ચાપર જનરલ સ્મટસ પ્રમુખ સ્થાને મેળા એ બાબતનો મંડળમાં સત્તાવાર રીતે મન્કાર કરવામાં આવ્યો છે

* * *

જોહાસ્લેબર્ગની ઉગરની બાલકૃતના કબામ શીબ્ર ગાળને ગ્રોબ્ટ સીરીમા બધા રોગાયે ગા બાંધા ઠાર કરવામા આવ્યા હતા.

* * *

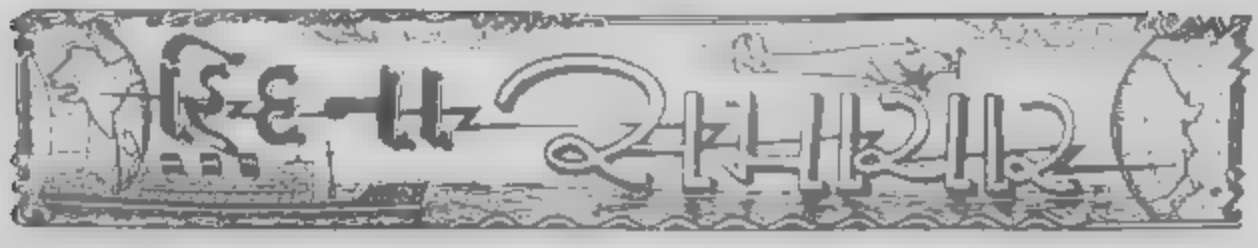
કીંદના પત્રા પ્રધાન બી. અલ્લાબાક્ષે ગયે અઠવાડીયે કરાંચીથી રીબાનમાં આવા સરદાર વલ્લભભાઇની જયતી ગાને મુલાકાત લીધી હતી.

* * *

ફ્રેન્ચ કિંદ પ્રધાન ચલતા પોંડીચેરા કિંદવાસીઓ પર ફ્રેન્ચ કિંદના સરકાર બાધા ટેક્સ ચર્ચે રૂા. ૬૦ ના પોસ્ટ ટેકસ માંગનારે ૫. તેના પરીણામે હજારેા પોંડીચેરી દૌરા મજુરોને ત કરવા કોકરી પડશે. આની સામે બહદ ૬ ના ને કિંદીઓએ બાલાના ૬૩ પ્રધાન અને કિંદી સરકારને બીનંતી કરી છે.

* * *

આસામની કેટલીકા રાજકીય કદીઓને છોડી મુકવા બાબત ૧૬ પ્રધાન બી. બાર્ડો તોષ પ્રયત્ન કરી રહ્યા છે.

શ્રી. ઝીણાને નહિ કાપવા દઈએ

ભાવનગરમાં સરહદના ગાંધી ખાન સાહેબ અબ્દુલ ગફાર ખાનના આજેજ ખાન અબ્દુલ ઘફારખાને આપેલા એક ભાષણ દરમીયાન નીચે મુજબનું જણાવ્યું હતું.

જ્યારે આપણા દેશ માયુ કોઝનો હતો ત્યારે મુસલીમ લીગ કયા સુતી હતી ? શ્રી. જીણાહ અમારી સીધા એ વખતે કયાંય દેખાતા ન હતા. ગોલના આબુલકલામ આજાદ અને ડો. અન્સારી એ દેશને માટે કરબાની ધારવ કરી છે, બહા ભોગ આપ્યા છે એ મેદાનના કલામ આજાદ ને ગાંધી ભાઈ છે. ભોગ આપવા નથી અને "ગેરન્ટરી" કરવા દોડી નીકળવું છે એ નહીં ચાલી શકે. સદાસલામે ગરીબોની સાથે હાથ મીલાવ્યા છે. અને ગરીબોનાં દુઃખોપોતાનાં બનાવ્યા છે. મદાસમાના રીનિસ્ટરો ભોંયે સુઈ શકે છે, રુકડા ખાઈ શકે છે, અમારે ઝીણા સાહેબ જેવાઓને ગેરીસ્ટરી કરતા કરતા ગેરન્ટરી લોએ છે કે પીનીસ્ટરી લોએ છે. સરહદમાં એનો મજ માગેલ નથી સીધના એનો દાવ નિષ્ફળ નીવડવાના છે. હવે તો ગોમ અહીંથી ખાદેર કરી દેવાય એવા ભાગ છે ? બધા બધાં ઝીણા સાહેબ કરશે તેના પીછેા સધને એના કલમને પુણ્યાઈથી કરવાનો અમે નિર્ધાર કર્યો છે.

આપણે અહીં મેમીપાદનો હિસ્સો લેવા કરવા નો નથી, સરકારના આપણે ઉમેદવાર બનવું નથી, પરંતુ મુકમીલ આઝાદી પ્રાપ્ત કરવી છે. મદાસમાનું એ આખરી નીશાન છે. સરકાર આપણામાં ભાગલા પડાવવા માગે છે, ગો બેદ નીતિને આપણે ઉખાડી પાડવાની છે. એટલુંજ નહીં પણ ઝીણા સાહેબ જેવાઓ તો મુસલીમોને પોતાના સ્વાર્થને માટે ગાળવા નીકળશે, પોતાની સ્વાર્થમાં કરવાવાની સાસ્થામાં પોકલી દેશે તો અમે સાથ નહિ રહી શકીએ મદાસમાનું બળ નથી, અને મુસલીમો મોટી સંખ્યામાં મદાસમાના જોડાણ, અને ગોરંગી ખબર હવામાં માનના ઉડતો રહે એ માટે અમારા ખોડીનું ટ્રીપેટીયું અમેા દબવું.

સ્ંતતિ નિયમન બીલ ઉડી ગયું

મુબઈ ધારાસભાની શુક્રવાર તા. ૨૨ મીના બેઠકમાં શ્રી. વેદમે રજુ કરેલા સંતતિ નિયમનની હીમાયત કરતા પ્રચારકાર્ય માટેનાં ઠરાવ પરત્વે શ્રી. જમનાદાસ મહેતાએ અને શ્રી પ્રાણજીવનદાસે ટેકા આપી એવી સુચના કરી હતી કે એ બાબતના પ્રચાર મારેની સરકારીએ ને સરકારે આર્થિક સહાયતા આપવી અને મુબા, અમદાવાદ, બેલગામ વગા ગુંબઇના તેની માફિકની આપતા બધકો સ્થાપવાં એમણે અભ્યાસણે ઉભદા જણાવી, અભ્યવહાર કર્યું હતું. એમની સુચના નામંજુર થઇ હતી અને ઠરાવ ૧૦ વી. ૪૬ મતે ઉડી ગયો હતો.

હિંગાનીઘાટમાંના હિંદીઓ

સર ગિરીજાશંકર બાજપાઇએ શ્રી અબ્દુ સત્તારનને જવાબ આપતાં જણાવ્યું હતું કે સરકારને તાજેતરમાં હિંગાનીઘાટની ઇંડીયન એસોસી એશન તરફથી એક પત્ર મળ્યો હતો અને તેમાં હિંગાનીઘાટના આર્થી કામ માટે ચિંતા જતાવાઇ હતી. પત્રમાં સાથી સરકાર પર દબાણ કરવામા આવ્યું હતું. ૧૯૩૧ ની મરદુમશી મુજબ ત્યા વસતા હિંદીઓની સંખ્યા ૨૩૪૨૨ ની છે.

પત્રકાર પરિષદ સમક્ષ પં. નેહરુ

મુબઇમા વર્તમાનપત્રોના પ્રતીનીધીઓની પરિષદમાં પત્રકારોના દબાણના જવાબ આપતા પં. જવાહરલાલ નેહરૂએ જણાવ્યું કે, અમારે ખાન આપતા પાકક હોય પરતુ દેાષ તો તે હિંદુસ્તાનને આંતરરાષ્ટ્રીય બાબતોમાં જે સ્થાન ગૌરવભર્યું દેવાનું જણાય છે તે છે. આજે હિંદ પ્રજાસત્તાને પરદેશોમાં ખુબજ મહત્વ આપાય છે. તેથીજ જણાવ્યું કે બ્રીટીશ સરકાર યુરેાપમાં ધરીરાષ્ટ્ર-નાઝી જર્મની ઇટલેાના આપખાની તરફદારી કરે છે. એક રીતે કહીએ તો બ્રીકસાસન એના આત નષ્ટપ્રાય થયું છે. પંડીતજીએ રશીયની ઇસારી વાર્યે જણાવ્યું કે, ફ્રાન્સ અને જર્મની તરફથી બનરલ ડાલેાનો સહકાર મળી રહી છે તેથી જ બ્રીટનોરેાનું અસ્તિત્વ હજી રહી શકયું છે. ત્યાં સોવ યાસત્તાવાદીઓનું નવું સરકાર લોકપ્રીય છે. અને તેના મહાન સેનાપતીઓમાં એક દરજ્જ અને બીજાને કહીએ તે હિંદી રજવાડા ઝંખેના પંડીતજીનું વલણ કેવું છે એવું પુછતા તેમણે જણાવ્યું કે, હિંદી રજવાડાની પહેલી નહત જુના જમાનાની પ્રજાની આજરોધક છે, એ પકડી નામુંજા થયી એકએ તેના ઉપાય નહીંકે તેમણે જવાબદાર રાજ્યતંત્રની સ્થાપના દેાવાનો જણાવ્યો હતો. એમણે વધુમાં જણાવ્યું કે બ્રિટીશ હિંદના પ્રતીનીધી પ્રજા જે સ્વતંત્રતા ભોગવી રહી છે તેવીજ જનતી સ્વાતંત્રતા રાજવીઓની પ્રજા કેમ ન ભોગવે ?

હિંદની વસ્તી

ઇન્ડસ્ટ્રી મેગેઝીન લખે છે : સુબળા સુફેલા દેશોમાં વધતી જતી બોકસ્ખ્યાને એક અભા નંદનીય બીના ગણવામા આવે છે, પરંતુ એજ બીના હિંદને લાગુપ્રત થાય છે. ૧૯૪૧ ને સુમારે હિંદુસ્તાનની વસતી ૩૨ કરોડ જેટલી હશે એટલું સાગણતરીમાં તો આપેલા બોકો કરતા બાબાં બાદબાકીકૃત થવા જવા છે.

દુનિયાં ૧૨ ચોરસ કીલોમીટરે બાત્ર બ્ય માણસો છે. ડેન્માર્ક ૭૬, ઇટાલીમાં ૧૩૪, જર્મનીમાં ૧૩૬, જાપાનમાં ૧૭૧, ગ્રેટ બ્રીટનમાં ૧૬૪, હોલેંડમાં ૨૪૦ અને બેલ્જીયમમાં ૨૬૮ માણસો આરામથી સુખચેનમાં રહી શકે છે. એ ઉપરાંત ડાન્સ અને ઇટાલી જેવા ગ્રેટલા દેશો તો પોતાની વસતી સંખ્યામાં ઝીરત વધારો કરવા માટેની પરવાકાઓ પહેરીયા છે જ, તો પછી એટલી વસતી પધારે બાબ એમાં હિંદને આપત્તિ જેવું છે ખું ?

આપણો મુબ્ય આધાર જમીન પર છે પણ ૩૩ કરોડ એકર જમીન પોતીને વેપારોમી દેાષા ત્યાં આપણે કેટલીક જગાએ જમીનનો અડધોજ ઉપયોગ કરીએ છીએ. આપણા ઝાતમાન પ્રમાણે જમીનમાંથી આપણે ૩૦ ધણેમાં બધુ વખત પાક મેળવી શકીએ, પણ તેમ છતા પણીજ પોકી જમીનમાંથી આપણે બહુ તો બે પાક લેતારીએ છીએ, આલાનપધાને બીપે જમીનની ઉત્પાદન શક્તિના સે'કડે ૩૦ કરતા આપણે અર્ધ જ્યા કરીએ છીએ પછી તો કરત સે'કડે ૬૫ પ્રસ્તેમને પેટપુરતો ખોરાક મળે છે. ૪૫ કરતા લોકો અડધા ભૂખ્યા રહે છે અને બાજા ૨૦ કરતા બેકારી બોક બાબ ઉપજાવીજ રહે તો એમાં નવાઇ પબુ કરવા

જોવા જઇએ તો હિંદનો ખેડુત પુરા પાંચ મહીના પબુ મજુરી નથી કરતો, અને તો પછી અને કેન્દ્રાર્ક અને ડોલેંડના ઉદ્યોગી ખેડુતો સરખું સુખ તે કયાંથી પમાવાના હતું ?

રાજકોટનો સત્યાગ્રહ

રાજ્ય અને રાજ્યના તા પ્રતીનીધીઓ વચ્ચે ગ્રેમ સંબધોમાં સમાધાન કમ પછી ગાયજુ તેની મેહબતદ કરતા જાહેરાત રાજ્ય કરી હતી, તેના બધે વડિ એક સબજની (એટલે શ્રી કેશવ) સરદાર વલ્લભભાઇના દરબારગોરી મુલાકાતી દરબારગઢનો કબજો હતો આ જાહેરાતનો સમ્ય જવાબ શ્રી. હારજીકર પદમા, શ્રી કાલીદાસ પારેખ, શ્રી. દોલતરાય વકીલ, શ્રી. ચોપટ-લાલ ભનડા, શ્રી. ચીમનલાલ ફુલચંદ અને શ્રી. મોહનલાલ માંડણની સહી સાથે બહાર પાડેલ નીચેદનમાં હતો. તેમાં જણાવવામાં આ-યું હતું કે, કાઠીયાવાડ સાહેબે રાજપદીપદમાં કમશઃ પધારે બબાજ આપવાનું અને ગુરતને માટે ખુબ જ ચોકકસ કાયદા આપવાનું જણાવ્યું હતું પરંતુ આ ચોકકસ કાયદાને સ્વીકાર નહોતો. પછી અમે એવી મેહબતના મુબઇ ૬ કાઠીયાવાડ સાહેબે પ્રજાના પ્રતીનીધીઓને જબાબદાર એવા પ્રધાન અગવા પ્રધાનોની સલાહ અને ચાંમતીથી તટીયત ચલાવવા. આ દરબાસ્ત પર દીવાને એવી સુધારણા મુકી કે પ્રજાને સોંપાવવાં

બેતાલીસ હજારની પ્રજાવનારા અમલદારો જ મૂઠ ભોગવતા પ્રતીનીધીઓને જવાબદાર રહેવા જોઇએ. બી. કેબરે ઓવા આમદ રાખ્યો હતો કે સત્તાધારીના શરતોની પીગતો સરદારે નક્કી કરવી, એ પછી એકએક વાટાઘાટો પરી જાંગી હતી.

"ફોહાજા હિતેચ્છુ" પરની નોટીસ રદ

પરિપદના પત્રિકા બ્રધાચવા અંગે રાજકોટના "ફોહાજા હીતેચ્છુ" પ્રેસના ગાલીક પર રાજ્યે નોટીસ આપી ૨ ૧૦૦૦ ની જામીનગીરી માગી હતી. તે નોટીસ પ્રીન્સીપલ પ્રોટેકશન એકટ તળે અપાયેલ આવી હતી, પરંતુ આ એકટ કાઠીયા-વાડમાં હુપાત નહી દોવાથી પ્રેસના ગાલીક નોટીસ રદ કરાવવા બમુદીસીપાલ કમીશનરની મેદમાં અરજી કરેલી. આથી બન્ને કમીશનરે તે નોટીસ રદ કરી હતી.

રાજકોટ રાજ્યને સરદારની ચેતવણી

રાજકોટ રાજ્યે શરૂ કરેલા જમીકર હમનને વધેારી કાઢવા અને રાજકોટની બાવા સરકારી સંમત નહોતા' ના મૂદ્રાલેખ હેઠળમાં બોલા છે, કેમકે તે બોકડો હતો ને બીજા તો બીમાં હતા. 'બકા-રનો હોરીસ'ચાર' કરનાર એટલે હું. પણ હું એને કહું છું કે મારા બીના રાજકોટનું બોકડું કદી પણ ઉકેલનાર નથી. શું કરવાનું છે તે, હું બતાવી આપીશ. 'બકારનો' તો હું નહી પણ પાંચ હજાર માર્કસ કુરથા આપેલો તું આજરૂ ગુમાવીને ઘેર જવાનો છે.

સારાબાદ પ્રશ્નને સધાર્યા બાબતમાં તેમણે રાજ્ય ના એક પણ અધીકારી, એક પણ કચેરી સાથે સંબંધ નહી રાખવા જણાવ્યું હતુમા પ્રોગ્રામ આને બીજે ક્યાં ક્યાં સારાબાદ થઇ રહી છે તેમને પણ અઠાર રાજકોટમાં બધી સક્રિય ખન્દિત કરવા જણાવ્યું હતું. તેમણે જણાવ્યું કે, રાજકોટમાથી મહત્વ કાદીને રનાન કરીને આપણે રાજકોટમાં પ્રવેશીશું, ત્યારે બધા દાવા કેવા ચોરેની પતાવટ નીરાંતે કરીશું.

મુંબઇના પારસીબાવાઓને સુરતજ રાજકોટ દોડી જવા તાર મોકલવા અને પિસાની ઝુરે બાંધે મદદ કરવા હાકલ કરી હતી.

જાણવા જોગ

પ્રજાની તેજસ્વીતાનો આધાર

ગ્રેટબ્રીટનના ડાક્ટર જોન્સ્ટન રીસએ ઇસ્ટના પ્રે. કે. એ. ડાસર રોબર્ટસે ૧૯૨૧ થી ૧૯૩૫ નાં વરસો દરમ્યાન જીલ્લામાં જન્મેલાં કેટ-લાંક બાળકોની બાનસીક તપાસ કરી, કેવા સંજોગો માં જન્મેલું બાળક તેજસ્વી અને એ વિષય પર ઘણું બ્યાપકપણું સંશોધન કર્યું છે. એમનો જણાવે છે કે એનો આધાર બાળકને કેટલાં બાપલાદુઓ છે તેના પર રહે છે. એમનો કહે છે કે અપવાદ તરીકે ગોટા કુટુંબમાંથી તેજસ્વી બાળકો જન્મે અને નાના કુટુંબના બધ્ય બુદ્ધિ-વાળાં બાળકો પણ જન્મે છે, પરંતુ એમણે તપસેલાં બાળકોમાં જેઓ કમ સમજણવાળાં હતાં તેમાંના તેવીસ ટકા કેટલાં બાળકોનો જ કરતાંય નાનું બાપલાદુઓ હતાં, બાકીને બાપ ત્રાર ટકા કેટલા બાળકો તેજસ્વી હતા. આ બીનારેનો આધાર તેમના બાળપણ દરમ્યાન પર પણ છે. એવો ઉલટા કોટિનો બધો કરતા કપલીનો બાળકો કુટુંબો પણ નાના કુટુંબમાં જન્મ્યા હોવાનું જણાયું હતું

દીર્ઘાયુષ્ય પરત્વે સંશોધન

સોવિયેટ રશિયાના કોસ્સસ માનમા આવેલું બ્યવસાયીઓના તેની દીર્ઘાયુષી પ્રશ્ન માટે વિખ્યાત છે. એ લાખ ઉપરની વસ્તીના બા શહેરનો ઉપયોગ યુદ્ધકીયન એકેડમી ઓફ સાયન્સના સંશોધકો દીર્ઘાયુષી થવાના પ્રયોગો પરતે શકેા પન મેલાવવાની એક પ્રયોગશાળા તરીકે કરે છે. આ વિદ્વાનીઓ એક એવો અનન્ય પ્રયોગ કરી રહ્યા છે કે જેના હેતુ સામાન્ય બાયસ્તનું આયુષ્ય દોઢસો વર્ષ સુધી સંબાવવાનો છે. આ સંશોધન મા. સોગોસોલોજના પ્રમુખપદ નીચે ચાલે છે અને તેઓ એવા મતના છે કે સોહી આપવાની પ્રોયાથી દીર્ઘાયુષી થઇ શકાય છે. આ પ્રોગ્રામની નોંધ લેવા આ લોક વચ્ચે વિજ્ઞાનીઓની એક તપાસ સમિતી દ્વારકા સમય સુધી રહેશે અને પોતાનો અહેવાલ આગામી ડીસેમ્બર માસમાં રજુ કરશે.

આકડાનો નારા કરવાની રીત

'મરકયુરી' મા એક લેખકે બાકડાનો નારા કરવાની એક નવી રીત સૂચવી છે તે જાણવા જેવી છે. બે-દરેક પેંડાનો ભલો લેખક બાટ-લાના સપના બોગાનાર અને ખુબીઓમાં ફેરવતા યે બાકડ અને તેના ઉપર પણ વરસ મમ લાગ છે. દસુબીસેશનની બચ્ચીબ રીતના કરતાં આ રીત તપારે સારી અને સરળ છે.

તમે જાણો છો?—

કે પક્ષો બારા સ્ટેમ્પટેરો બાકાકારી છે.—પણ દક્ષિણ બાફ્રિકાના બાપણા ટીકેટરો નથી!

કે ૧૯૩૭ ની સાલની છોકરીઓ કરતા ૧૯૩૮ ની સાલબાની છોકરીઓ ૬૬માં ટુંકી છે —ફેશનની પ્રીયાગારીમાં આબારે તરફ લક્ષ બોલું દેવાનું દોવાને લીધે તેમ બને!

કે પેરીસમાં બીબારીઓનું એક પોતાનું બાર્ગ બાલે છે.—ફ્રાંદુસ્તાનમાં બાબારીઓનું બન ફાર વધવા બાપે તો તેના મકાનની સંખ્યા મોટી થાય!

કે ક્યુપીબાનીબાની બાદાને સંસ્કૃત બાબાર સાથે બહુ નીકટનો સંબંધ જણાય છે.

કે સોવેંબાં સમાજમ બાબો કુટુંબોબા દીબસજ રહે છે અને બાબો સોબાબો રાતજ રહે છે.

ખબર પત્રો

ભારત સોશીયલ કલબ

ભારત સોશીયલ કલબના સેક્રેટરી મા. ટી એ. મકનજી જણાવે છે કે ડીસેમ્બર તા. ૨૬ બાબો ભારત સોશીયલ કલબની એક બાબા સ્નેહ ભોજન એસોસીએશનના હોલમાં મળી હતી. પ્રમુખસ્થાને મી. જોસ કે. રાઇરીબાએ તીમું હતું અને તેમની સાથે ગોબ્બે પ્રેસીડન્સી ભોજ એસોસીએશનના પ્રમુખ મી પી. જી. દેસાઇ અને સુરત ભોજ એસોસીએશનના સેક્રેટરી મા. એસ. પટેલ હતા. "ધ ભોજ રપસબન્ધનો સામક છે" એ વિષયપર ગર્યો થઇ હતી અને મી. રાઇરીબાએ ચર્ચા કરનારા બુવાનોને અભિનંદન આપતાં જણાબ્યું હતું કે ભોજસ્તાનને મળેલાં નવા રાજ્યા પ્રસ્થાની કેમે સ્વરાજ્ય આપે ભોજને આગળો આબી રહ્યું છે.

ઇસ્ટ લંડન હિંદુ મોસાયટી

ઇસ્ટ લંડન હિંદુ મોસાયટી તરફથી સ્કુલ માટે મકેલા ફાળામાં કપડાકેરના બાકડો તરફથી અપાયેલી રકમો.

આબલા અંકોના મરવાળિ પા. ૧૫–૧૧–૦, અબાદાસ મલ્લુબાઇ પા. ૬–૧–૦, ડાબાબાઇ દેવા પા. ૧–૧–૩, ગોવનબાઇ વાલા પા. ૧–૧–૦, મીઠુબાઇ કબારામ પા. ૧–૧–૦, બલબાઇ પ્રભુદાસ ભોજ મન્સ પા. ૧–૧–૩, નરસેજ મોરાર શી. ૧૦–૩, મોબાબાઇ બલ્લભ શી. ૧૦–૩, બનાબાઇ મકનજી અને દાદાબાઇ હરિ શી. ૧૦–૩, ડાબાબાઇ ૪૫ા શી. ૫–૩, પરાગબાઇ પરબુ શી. ૧૦–૩, નાગરબાઇ ડાબાબાઇ શી. ૫–૩, દબાબાઇ હરિદાસ શી ૧૦–૩, નરસંબાઇ બામા શી ૧૦–૩, ગોવનબાઇ હિરા શી. ૫–૩, ડાબા-બાઇ નીબા શી ૧૦–૩, રબુબેનબાઇ કબાબ્ય શી. ૧૦–૩, દેસાબાઇ બીબા શી ૧૦–૩, બલ્લભબાઇ જેબી શી ૩–૩, નારબુજ કાનજી શી ૧૦–૩, બલ્લુબાઇ દેવજ શી. ૧૫–૩, જેરામબાઇ ગોબી'દબાઇની કુ. શી ૧૦–૩, કુલ પા. ૧૬–૯–૬. (અપુર્ણ)

સુંદર આકર્ષક
સુરીલા અને મજબુત

મહારાજા ફ્લ્યુટ

MAHARAJA FLUTE
Reg. TRADE MARK

હારમોન્યમ
વાપરો

કાયના, પંજાબ વિગેરે દરેક સ્થળના 'મહારાજા ફ્લ્યુટ' હારમોન્યમો અમારી પોતાની ફેકટરીમાં ૫૦ વર્ષના અનુભવની દેખરેખ નીચે બનાવવામાં આવે છે, તેથીજ આફ્રિકામાં દોસ્તોથી પસંદ થાય છે.

: એજન્સી માગીશું : :

ડી. એસ. રામસીંગ એન્ડ બ્રધર્સ,
હયુન રેપરયાજીસ્ટ
સેન્ડહર્સ્ટ રોડ, મંછારામ બીલ્ડીંગ, મુંબઇ, ૪.

વેચવાના પુસ્તકો

બાળ સાહિત્ય—નવલકથાઓ—ધાર્મિક સાહિત્ય—રાષ્ટ્રિય સાહિત્ય—કાવ્યો વિગેરે

દક્ષિણા મૂર્તિ વિદ્યાર્થી ભવન મકરાણા બૅંદિરનું સાહિત્ય

	પા.	થી.	પે.
૮૦ પુસ્તકોનો સેટ	૧	૧	૬
૫૦ ,, ,,	૦	૧૫	૬
૨૫ ,, ,,	૦	૮૨	૬

નવયુગ વાંચનમાળા

બાળપોથી	૧	૦	
૨ જી ચોપડી	૧	૬	
૩ જી ચોપડી	૧	૬	
૪ થી ચોપડી	૨	૦	

કરાચીકૃત મુળાક્ષરની સચિત્ર બાળ પોથી થી. ૧ ૬.

ગરકારી શાળાઓમાં ચાલતાં પુસ્તકો

	થી.	પે.
બાળપોથા	૦	૬
૧ લી ચોપડી	૦	૮
૨ જી ,,	૧	૦
૩ જી ,,	૧	૪
૪ થી ,,	૧	૬
૧ લી ચોપડીના અર્થ	૦	૬
૨ જી ,, ,,	૦	૯
૩ જી ,, ,,	૧	૦
૪ થી ,, ,,	૧	૬
ગુજરાતી દેશી દીક્ષાળ ભાગ ૧	૦	૬
,, ,, ,, ભાગ ૨	૧	૦
અંકગણિત બાલકોપયોગી	૨	૬
આકરણ પાળવું	૧	૪
ચૂનેળા ૪ થા ધોરણની (અંગ્રેજીના ક્રમ) નવી આવૃત્તિ	૨	૦
ગુજરાતી અમેજી ડીક્ષનેરી નાની	૫	૦
ઈંગ્લીશ ગુજરાતી ,, ,,	૫	૦
ગુજરાતના ખલિફાઓની સહેલી વાતો	૧	૦

રાષ્ટ્રીય સાહિત્ય

મારી જીવન કથા (પં. જ. નેહરૂ)	૧૨	૧	
સત્યાગ્રહની મિમાંસા	૪	૬	
અહિંસા	૩	૬	
ખાતે મજુરી કરનારઓને	૨	૦	
મેા સેવા	૨	૬	
વધું ખરચા	૩	૦	
ખરી કેળવણી	૪	૦	
આખરી દેશકો ભાગ ૧ લા	૫	૬	
,, ,, ભાગ ૨ જો	૭	૬	
ગાંધી વિચાર દોહન	૩	૦	
દક્ષપદીના ચીર	૧	૮	
ગ્રામ ભજન મંડળા	૧	૬	
નક્ષત્ર બાળ	૧	૩	
અર્ધાંગની પ્રતિભા	૩	૬	
આજાદ હીંદુસ્તાન	૪	૬	
લોક સંગીત	૧	૬	
સ્વદેશી સમાજ	૨	૦	
સીતા હરણ	૩	૦	
ગ્રામ વાર્તાઓ	૪	૦	
કાકા કાલેલકરની કથા	૫	૬	
જેમ કાયરી મ. રા. જોષીકાગારી	૨	૦	
પરદેશી કાપડની સામે કેમ હરીફાઇ	૨	૬	
ગ્રામ્ય ઉન્નતિ	૨	૬	
નીતિનાશને માર્ગે	૨	૦	
ધર્મ સંસ્થાપના	૧	૬	
ભારે કરીયું થયું!	૨	૬	
,, ,, ,, ઉત્તરાર્ધ	૨	૬	
બોલકીવાળમ ને બીજી વાતો	૧	૧	
નીરંજના અને બીજી વાતો	૧	૬	
બેકુફ શિકારી	૧	૦	
બોળબેટમાં ગાંધીજી	૨	૦	
,, ,, બાકી પુ.	૪	૬	
મારવાડની કહાણી	૩	૦	
,, ,, પાકુ પુ.	૩	૬	
નવા સીતા ભાગ ૧ લો	૧	૬	
,, ,, ભાગ ૨ જો	૧	૬	
ઝંડાધારી	૨	૦	
મહાત્માજીના પ્રસુખો	૨	૦	
બોલ્શેવિઝમની મુક્તિ સંગ્રામ	૩	૦	
પ્રજાનીતી કથાઓ	૨	૦	
સાગર ઝબાટ	૨	૦	
વિરાટ બનો ભારે	૩	૦	
સોરઠ રાણી	૪	૬	
ગૃહરાજ	૪	૦	
વીર ભગીરથ	૪	૬	
હીંદુસ્થાનની બાળ વાર્તાઓ	૨	૬	
પુંડરીકના પરાક્રમ	૧	૬	
દૂધ બનકોર કેમ બની	૫	૦	
સમાજની વેદીપર	૪	૬	

ધાર્મિક સાહિત્ય

બાળ દોહન ભાગ ૭	૭	૬	
,, ,, ભાગ ૨ જો	૬	૦	
દક્ષાંત ભાષ	૭	૦	
પરમાર્થદ્વાર	૧	૦	
રવામી શ્રિષ્ય સંવાદ	૧	૦	
મંગળ પ્રભાત	૧	૦	
મેરી અને મેસ્સા	૪	૬	

સાચી શિક્ષામણ	૧	૦	ઉષ્ણ ઝિંગા	૩	૬
રત્નમંજરી ઇત્યાદિ ગા. પુ.	૪	૦	રાસ નવરાત્રી	૨	૬
કહેવતો વચ્ચન-બોધમાળા	૬	૦	રાત્રીઓ	૬	૦
ભાગ્ય દશા	૧	૬	પૃથુયજ્ઞ	૩	૧
પરમહંસ રામકૃષ્ણના બોધવચન	૨	૦	મોતીના તોરણ	૪	૦
અનાસક્તિ યોગ	૧	૦	સુનીતી બોધ	૩	૦
ગિતા કોશ	૨	૦	સાબરમતી	૩	૨
ઉપનિષદ પદાવળી	૪	૦	સ્નેહ સંયમ	૪	૧
			અત્તરની શીશીનું ઢાંકણ	૫	૦
નવલ કથાઓ			ચેરાનમાં	૩	૬
અંતરની અસર	૪	૦	સ્નેહ પત્ર	૩	૦
પત્ર ચાલ્યા	૩	૦	સુખસૂરજ	૮	૬
આરેલ્લે અગ્નિ	૩	૦	પરિણિતા	૨	૧
ગ્રામ લક્ષ્મી ભાગ ૧	૩	૦	જયાના પત્રો	૨	૦
,, ,, ભાગ ૨	૩	૦	ચેરાના ચાકર	૧	૦
,, ,, ભાગ ૩	૩	૦	કેદકોલા	૩	૦
,, ,, ભાગ ૪	૮	૦	કાકાની શશી	૨	૬
જગેાત્સના	૫	૦	માલિકા	૫	૦
લઘુ સેખ અબ્દ ભાગ ૨ જો	૨	૦	નિમકહલ	૩	૬
કુંવારી હૃદય અને સંયુક્તા	૩	૦	કેદ ફિરાન	૫	૦
ગિરીબ	૩	૦	કર્મયોગી રાજેશ્વર	૫	૬
નારી હૃદય	૪	૬	સ્વર્ગ અને પૃથ્વી	૪	૦
તાપ્યા	૫	૦	દુખ ભાગ્યા	૪	૬
તાતી તલવાર	૪	૦	મસ્ત ફકીરના ઢાસા પસંગે	૪	૬
દિવ્યચક્ષુ	૩	૦	કથા	૬	૦
જયંત	૬	૬	અવાજ પડી	૩	૬
પુણ્યરીણી	૪	૬	કલ્પના કુસુમો	૫	૦
કાશ્મીરદારનો ઢાલ્ય ભંડાર	૬	૦	બાંહ્યાના બજા	૬	૦
			ભાગ્ય	૪	૬
			વિનોદ વાટીકા	૫	૦
			ઉષા ચરિત્ર	૩	૦
			વાડકા	૬	૦
			ચઢેતી ગંગા	૫	૦
			પલ્લી સમાજ	૩	૦
			ઝળી	૩	૦
			ચંદ્રલાભ	૩	૦
			સ્વામી	૪	૦
			કામીનામ	૪	૬
			બીકાંત ભાગ ૧ લો ૨	૮	૦
			,, ,, ૩	૩	૦
			ચાસીસ હજારનો ચેક	૬	૬
			વિચીત્ર કેસ	૬	૦
			ભેજાની કિમ્મત	૫	૬
			મારવાડી માનવી	૩	૬
			ગ્રામ દેવતા	૫	૬
			હસ્ત રેખા વિજ્ઞાન	૧૬	૬
			જાદુગર બિરબલનો વિનોદી વાતો સંગ્રહ	૩	૬
			રાજા ભોજ અને કવી કાલીદાસ	૮	૦
			સુંદરીકા અને બીજી વાતો	૬	૦
			સ્નેહ લક્ષ્મી	૩	૬
			પુરાતન જનોત	૪	૬
			પાનકી બાંધણ-કલા ઉર્ફે ઝોળી બાંધણી	૪	૬
			ખલનાની ચોપડા	૨	૬
			એ પત્ની કાની	૫	૦
			નવા નજરાણા	૩	૦
			સ્નેહના સદીર	૮	૦

મને ઉંઘજ કેમ નહિ આવતી હોય?

જલદી અને શાંતિથી ઉંઘ લાવનાર "ઓવલટીન" ના જેવી બીજી એકે વસ્તુ નથી. વળી આ ઉંઘ કુદરતી અને તંદુરસ્તી આપનારી છે. કેમકે "ઓવલટીન" માં તમે ઉંઘતા હો તે વખતે તમને પુષ્ટ શક્તિ આપનારા, અને તમારૂં શરીર, મગજ અને જ્ઞાનતંતુઓને ફેળવનારા સઘળા અગત્યના બોધક તત્વો રહેલાં છે.

આથી "ઓવલટીન" નો રાતના સુતી વખતના પીણા તરીકે નીયમીત ઉપયોગ કરો. પરંતુ યાદ રાખજો કે તે "ઓવલટીન" જ હોવું જોઇએ. તે અદ્વિતીય છે.

Drink

'Ovaltine' --and note the Difference!

Manufactured by A. Wander Ltd., London, England.

સાહિત્ય અને સંગીતનો સમન્વય

દિનપ્રતિદિન જનતાની રસવૃત્તિ કેળવાય છે—જનતા નવિનતાની પુજક બની છે—ભાવના અને આદર્ષ આ જમાનાનું ગૌરવ છે—અને હવે લોકો અમે તેવી વસ્તુ ચલાવી લેવા તૈયાર નથી.

અમે પણ આ માન્યતાને માન આપી વર્તવાનો નિશ્ચય કર્યો છે. તેથી ખાસ પ્રસંગ માટે તમારા સમક્ષ હમણા છેલ્લા બહુચીતા નટ નટીઓ અને લેખકોનો સહકાર સાથી પ્રેક્ષકોની રસવૃત્તિને પોષે એવી રેકોર્ડો. પ્રાર્થિક ડ્રામાના સેટો અને હારમોનીયમ, તબલા મગાવ્યા છે જે તમારી સમક્ષ રજુ કરીએ છીએ. સંગીતના મધુરા સ્વરોથી તમારા ઘરમાં સ્વર્ગ ઉતારો.

અમે લોકલ ખરીદી તેમજ એજન્ટો મારફતે હારમોનીયન મંગાવતા નથી તેથીજ અમે લેખીત ગેરંટી સાથે વેચીએ છીએ.

પ્રથમ હારમોનીયમ પા. ૬–૧–૦
હાથના ,,
કમળ દીઠના પા. ૭–૧૫–૦

જોડી એકની કીમત
પા. ૧–૦–૦ થી

પા. ૩–૧૭–૦ સુધી

આયોફોન પા. ૧–૧–૦ થી પા. ૮–૮–૦

હીઝ માસ્ટર્સ વોઈસ
તથા
કોલમ્બીયા
(ઈન્ડીયન રેકોર્ડ)
૩/–

રેકોર્ડના સસ્તા ભાવો

નવા નંબરો અથવા તમારા માંગેલા નંબરો ચઢેલા યા મોડા તમને મળશેજ તો શા માટે વધારે પૈસા ખર્ચો છો.

લખો અથવા આવો.

તેમજ આ રેકર્ડની કમાને અજવાળ થાય તેવા મીઠા અને મધુર સુરના, મજબુત અને ટકાઉ, વારા, શાંતા, સરકાર તેમજ ગ્રેફોર્ડ્સ કુલટના હારમોનીયમ, હાથના અને પગના તબા હાથ–પગાના. નવી સીલેક્શન આ નવી રંગ બેરંગની પેટીઓ આવી ચુકી છે. તે સીવાય કરેક આતના ગ્રામોફોન ઉપરથી નવી બેઠકો સાથે H.M.V. ને કોલમ્બીઆના પણ રેકોર્ડમાં રાખીએ છીએ.

વાજાંઓના છુટા ભાગો મોટા જથ્થામાં રાખીએ છીએ.

બાયોલીન, બેન્જો, મેન્ડોલીન, બુલબુલ તરંગ, ગીતાર અને રમાચ બેન્જના ભાગોમાં ઘણો ઘટાડો કર્યો છે.

કોઈ પણ વાજાંનું રીપેરીંગ કામ અતી કરકરેખ નીચે ગેરંટી સાથે બનાવી આપીએ છીએ.

—સાઉથ આફ્રિકાના ૩૨ વર્ષના જુના હારમોનીયમીસ્ટ—

GOSHALIA'S MUSIC SALOON

P. O. BOX 460. 179 GREY ST. AND 131 QUEEN ST
DURBAN, NATAL.

Special

Large stock of latest Drama set arrived in Tamil, Hindustani, Gujarati and Telugu. Prices have been specialy reduced.

Apply for our catalogue. Our Harmoniumssold under written Guarantee for 3 years. Try us before you go elsewhere.

SOLE AGENT FOR

His Master's Voice

હિઝ માસ્ટર્સ વોઇસ

In The Union Of South Africa

ઓગસ્ટના ગુજરાતી લેટેસ્ટ રેકોર્ડો આવી ગયા છે

We specialise in Tamil and Telugu Drama Sets and also Native and Afrikaans records. Wholesale and Retail.

N 5551 પ્રેમની દુનીયા.
N 5570 ચાંદીનો ચમચો.
N 5573 પાણીડા ગત.
N 5574 મે તો નજરી પ્રીતમની લેખ.
N 5574 કે ખુશી.
N 5600 પ્રેમનું પંજીરૂ.
N 5559 ઝેરનો પ્યાલો.
N 5554 પાકે કંસ્ટ્રો.
N 5558 મંજીર ગોઠાણા.
N 5524 મુબારકની સૌદાગી.
N 5499 ૧૯૩૧
N 5564 તમારે મુજબ પ્રેમ કીધાસા
N 15654 મન મેરા માને કે ન કહીં'
FT 5246 ન્યાયતાર આરતી.
FT 5424 બદા પચાસી
FT 5410 ગેરમા.
FT 5423 સજની મોરી સ્વપન અંતર.
N 6528 અલી પ્રેમ નજરીમા પીયારે પીયારે
N 6529 બદીન દન મે હરકે પયા.
FT 5431/2 મીરા બાઇ નાટક ભાગ ૧ થી ૪.
નરસૈંહ મહેતા નાટક ભાગ ૧ થી ૩.
શ્રવણ કુમાર નાટક ૧ ના ૧
રાજા દેવી નાટક ૧ થી ૧.
N 6720 બુરો સંગ સન્સારે.
N 6694 નણદા કોન સગાયે પીયરા.

No. 5259 મીસ ૧૯૩૧ કોમીક.
.. 5548 ગીરલ્ડ ૧૯૩૦ ..
.. 5552 જેન્ટલમેન ..
.. 5470 પ્રેકટર પનર્જેસ્ટકશન ..
.. 5458 શેઠના લાખા ..
.. 5561 બહિનબાન લેરીસ્ટરની બબ્બી, કોમીક.

પુષ્પીરાજ ચોકાણના નાટક પુરો પેટી અને પુસ્તક સાથ કીમત પાર્સલ ૨—૬—૦ નો સેટ

નાટક મહારાણા પ્રતાપ પુરો પેટી અને પુસ્તક સાથે કીમત પા. ૧—૫—૦ નો સેટ.
.. રા. માડલીક પુરો પેટી અને પુસ્તક સાથે કીમત પા. ૧—૫—૦ નો સેટ
એમ. એમ. પી. ડ્રામેટીક પાર્ટી પુરો પેટી અને પુસ્તક સાથે કીમત પા. ૧૫ નો સેટ.
નાટક ગુણસુન્દરી પુરો પેટી અને પુસ્તક સાથે કીમત પા. ૧૫ નો સેટ.
.. રાજા ભરથરી પુરો પેટી અને પુસ્તક સાથે કીમત પાર્સલ ૧—૧૦—૦ નો સેટ.
.. શેઠ સગાળા સાહનો સેટ ૧ થી ૮ બાજા.
.. કબીરાજુનૈબા.
.. ઉષા સ્વપ્ન.
.. સગાજીનો ભાષ ભાગ ૧ થી ૬.
.. પદીસનો બારસો કુવીન રેકોર્ડ ૬ રેકોર્ડનો સેટ.
.. બહુદી ૪ બાજા ૫ રેકોર્ડનો સેટ.
.. નુરે ચાબદાર ૬ રેકોર્ડોનો સેટ.
.. મારીન કરહાર ૭ રેકોર્ડોનો સેટ.
.. રોમ મારે અરબ ૭ રેકોર્ડોનો સેટ એમ. એમ. પી.
.. ખાંડે ખનસામ ૭ રેકોર્ડોનો સેટ એમ. એમ. પી.
.. બુરે ખનસામ ૬ રેકોર્ડોનો સેટ પ્રલમ્બીમા.
.. નાબ ડાના પા નદી ૬ રેકોર્ડોનો સેટ એમ. એમ. પી.
.. ફસગણી મંજીલ ૪ રેકોર્ડોનો સેટ એમ. એમ. પી.
.. નુરજહાન ૬ રેકોર્ડોનો સેટ પ્રલમ્બીમા
.. ગયા બરબાદ ૬ રેકોર્ડોનો સેટ એમ. એમ. પી.
.. નીકના મંજીલ ૬ રેકોર્ડનો સેટ એમ. એમ. પી
.. કારસિંદરા ૪ રેકોર્ડનો સેટ એમ. એમ. પી.
.. અરબી રેકોર્ડ બુરે બારીન ૬ રેકોર્ડનો સેટ.

૧૦ ઈંચ ૧ રેકોર્ડ, ૧૨ ઈ ૪ કે. ૨૫/-, ૧૦ ઈ. ૧૨ રે., ૧૨ ઈ. ૪ રે. ૪૮/-
બહારે ગામના ૧૦ ઈંચની ૬ અને ૧૨ ઈંચની ૪ રેકોર્ડથી ઓછીના ઓર્ડર સ્વિકારવામાં આવશે નહિ.

Radio Record Trading Co.,
88 Victoria Street - - Durban.

Radio Record Trading Co.
P. O. Box 6398 29 West Street.
JOHANNESBURG.

RADIO RECORD TRADING Co.,

SOLE AGENTS FOR

Columbia

In The Union Of S. A.

ઓગસ્ટ મુધીના નવા રેકોર્ડો આવી ગયા છે. મંગાવો ને ખાત્રી કરો. ફીલ્મના રેકોર્ડ બધુ સેટમાં રાખીએ છીએ.

"ગરીબ કી તોપ"

પાંચ રેકોર્ડનો સેટ પેટી અને પુસ્તક સાથે કીમત રૂા. ૨૫.

N 16049 આશીરો કહેજો પુ.
N 16016 ક્યાં રેવે સ્વપ
N 16046 રાજનામેકા મેલા હે
N 16047 ઐસે દિલ બેકરાર કુન
N 16052 દેખી મુજે મુસ્કુરો.
N 16068 કયા ચીજ હે જમાને.
G.E 258 પુન પુન પુન
G.E 253 મેરા દીલ ન કયું હે બેકરારે.

V. 60 ખાન બાદાન બેતીસે સારી બહાર દે બેા.
N 16019 ખાન બાદાન બેતી મે સબકા આધાર હે હોા.
N 16020 દેવે ન મરતીસે બમકા ખતાબ દીા.
N 16021 દા દેા કેમન બા બરબા ના રાજ્ય દેા.
N 16022 ખાન બેતીસે બારા શીંગાર હે દેા.
N 6815 સાથે અમબોધા બમબર ઢમારા.
N 6882 કમરે બહાર આપ આકી ખરાબ દે
N 6882 નોહીદ ક રંગ મે કુબ ગબ.
N 6813 મોઝે બેકબુબે ૬૮ રોતે ગાતે ગબો
N 6820 બોલ મુહસે કુછ કહે.
N 6840 મેરે કુબે દો નયન મ
N 6910 રસુલે હાલમા બદબુબદારબ.
N 6887 બાનુગી અપને બહુબા જોજુા.
N 6880 પ્રેમબી મુરલી મધુર બાજ.
N 16051 ધીર ધીર કે દીલ આતા હે
N 16030 ધસ દર્દે મુહબ્બત હે.
N 16072 અન્દાજ કહ રહે હે.
N 16064 ઉઠાદે પહો નકિ પહો ગે.
N 16077 બોડા થોડી બતિમાં.
N 16014 યે કેસે બારો સાન.

G.E. 400 મોહોબ્બો મોહબ્બત.
„ 2234 અયા આલ્લાહ કી અલાહ.
„ 4709 દુસને વાસે મુજે ગેર દુસી.
„ 4710 તકબીર કે નારોસે દુનીબા કેા.
„ 2320 રહ આયે બુનો કે માનને.
„ 1730 અબતેા ગેરી બીબહીબા.
„ 1341 હસરત કા મેાજ્જા બબાર કા.
„ 1391 મેાજ્જા દીલરત મેાલાર.
„ 1390 મેાજ્જા અંગુઠી હસરત બલી.
„ 1595 પીબારી પાબારી સુરતવાલે.
„ 1609 મોહમ્મદ મેરે દીલ કે બરબા.
„ 1677 મસકુર હુબા બાલમ મે.
„ 1746 બવસા મુજે રોજેબે જુલાબેા.
P.E. 8 બાહર કે હાબસે તલવારબા બીરના.
P.E. 23 ચહાદત હુસેન મોહબ્બે સલામ
P.E. 27 સહાદત હસરત બીબાલ.
G.E. 753 દરેઈક બાદ બા ના બબ કુચ.
„ 4720 રબ્બ કુબે દુનીબામે રોશ મેરે નાબી.
„ 2111 દીનકા કેદમા બારબા.
„ 4705 બહર કે સરવર બાર મે મેહસાર.

We specialise in Tamil and Telugu Drama Sets and also Native and Afrikaans records. WHOLESALE AND RETAIL.

સાને ઇસ્લામ

નો પાંચ રેકોર્ડનો સેટ બુક સાથે ૩૦/-

The following Tamil Drama Sets in stock

Sathyavan Savitry, Padala-Pattabhisheham, Utra-Ramayanam, Dumbachari, Snan Sundari, and thousands of singer Records.

Radio Record Trading Co.,
88 VICTORIA STREET,
DURBAN.

Radio Record Trading Co.,
P.O. Box 6398. 29 West Street,
JOHANNESBURG.

'Phone Day 2-4169. 'Phone Night 9-1466.

RAJCOOMAR,

DURBAN'S FIRST INDIAN UNDERTAKER

Coffins, Wreaths, and Fresh Flower Wreaths of all descriptions always in stock.
Motor and Horse Hearse at moderate Charges

રાજકુમાર,
અન્ડરટેકર

કફન, કૂલ, રીથ માટે કે બીજા માટે કૂલ જોઈએ પૂરા પાડવામાં આવે છે. ચાર્જ રિઝનેબલ રાખ્યો.

14, Cross Street, DURBAN.

'PHONE 33-4691. BOX 2526.

L. MISTRY

એલ. મીસ્ત્રી

બોકસ, રેબલ અને કીચન ફર્નિચર ફૂટક અથવા જથ્થા-બંધ બનાવનાર તેમજ ફુલ ફર્નીચર સંતોષકારક કામ કરનાર.

બહારગામ જાવાનું પ્રાઈસ લીસ્ટ મંગાવો.

45 Market St. : : : Johannesburg.

કીટીંગસ

પાવડર

કીડી, માકડ, ચાંચડ, કંસારા, માખી, વંદા વિગેરે સઘળા જંતુઓનો

નાશ કરે છે.

કીટીંગસ પાવડરના ટીન બધે છે.

Box 830. Tel. Add. "Orangexpo"

M. C. PILLAY

Wholesale Fruit & Vegetable Exporter

Country orders executed at lowest Market prices
special attention given to local supply orders

TOTAL ORDER SOLICITED.

જથ્થાબંધ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ મોકલનાર

આ બધાંની ઓરડર બાબ દેખરેખ રાખી સારો માલ C.O.D થી મોકલીએ છીએ

79, PRINCE EDWARD STREET, DURBAN.

'Phone 2-6235. P. O. Box 316

Heerabhai Morar Matvadkar,

Wholesale Fruit & Vegetable Exporter
and Commission Agent,

15 CROSS ST. RESIDENCE.
PACKING WAREHOUSE 44 BOND ST.
DURBAN.

હીરાભાઇ મોરાર મટવાડકર

હોલસેલ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ મોકલનાર
અને કમીશન એજંટ,

પેકીંગ સારી રીતે કરી માલ સી. ઓ. ડી. થી મોકલવામાં આવશે.

ટેલીફોન ૨-૬૨૩૫ બોકસ ૩૧૬.

૪૪ બોન્ડ સ્ટ્રીટ. ડરબન.

Home 33-4463 Tel. Add.: "VALABTEL" P.O.Box 6748.

V. B. PATEL,

WHOLESALE AND RETAIL FRUIT, VEGETABLE AND PRODUCE MERCHANT

CHEAPEST BANANA STORE IN TOWN.

40 President Street, JOHANNESBURG.

Terms: NETT CASH or C.O.D.

વી. બી. પટેલ,

હોલસેલ અને રીટેલ ફ્રૂટ, વેજીટેબલ અને પ્રોડ્યુસ મરચંટ

જોહાનીસબર્ગ શહેરમાં સસ્તામાં સસ્તી કેળાંની દુકાન.

40 પ્રેસીડન્ટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

ટર્મસ: નેટ કેશ અથવા C.O.D.

અમારે ત્યાંથી દરેક જાતનો માલ બહારગામ મોકલવામાં આવે છે. ઓરડરોપર ખાસ ધ્યાન આપવામાં આવે છે.

રેલવેની અપર્યા C. O. D. થી માલ મળી શકશે.

ટેલીફોન ૩૩-૪૪૬૩ ૪૦ પ્રેસીડન્ટ સ્ટ્રીટ,
પી. ઓ. બોક્સ ૬૭૪૮ જોહાનીસબર્ગ

"શુદ્ધ ઘી"

વલસાડમાં પબ્લીક હેલ્થ ખાતાએ પાસ કરેલું ઉમદા જાતનું ઘી. આપણે ત્રીજા અંગલનું બનાવટનું અમૃતલાલ ગણપતરામની ફેકટરીનું બનાવટનું ઘોરબબું (મુંબઇ) લી.

અમારે ત્યાંથી મોટા પ્રમાણમાં મળશે.

બાબ માટે પુછો યા લખોઃ
સાઉથ આફ્રિકાના સોલ એજન્ટ.

શામજી દેવશી એન્ડ સન
૪, ક્રોસ સ્ટ્રીટ,
ડરબન.

SAMJEE DEVSHI & SON
4, Cross Street,
DURBAN.

NAROTAM HARGOVIND

The Master Tailors.

Suits and Costumes Made to the latest Styles.
We specialise in High Class Tailoring.
Our Prices are to suit the times
Try us with your next Order

તમારો સુટ ક્યાં શીવડાવશો?

નરોતમ હરગોવિંદ

તમને અપ-ટુ-ડેટ સ્ટાઈલનો ડિફરન્સ માટે ખાત્રી આપશે.
કાયમ ઓરડર આપી આવી કરી ખુશ્રો.

'Phone 23661. 176 Grey St Durban.

અઠવાડીક પંચાંગ

વાર	ક્રીસ્તી ૧૯૩૮ ડીસેમ્બર	હીંદુ ૧૯૯૫ પોષ	મુસલમાન ૧૩૫૭ રબ્બીલ આખર	પારસી ૧૩૦૮ શેહેં. ૬૯મો	સૂર્યોદય ક. મી.	સૂર્યાસ્ત ક.મી.
શુક્ર	૨૩	વદી ૨	૧૬	૧૬	૪–૫૧	૬–૧૩
શની	૨૪	,, ૩	૧૭	૧૭	૪–૫૧	૬–૧૩
રવી	૨૫	,, ૪	૧૮	૧૮	૪–૫૨	૬–૧૪
સોમ	૨૬	,, ૫	૧૯	૧૯	૪–૫૨	૬–૧૪
મંગળ	૨૭	,, ૬	૨૦	૨૦	૪–૫૩	૬–૧૫
બુધ	૨૮	,, ૭	૨૧	૨૧	૪–૫૩	૬–૧૫
ગુરૂ	૨૯	,, ૮	૨૨	૨૨	૪–૫૩	૬–૧૬

Printed and published by Manilal M. Gandhi at Phoenix Settlement, Phoenix, Natal.

'Phone 2-3381 Tel. add. "Letapco."

D. K. PATEL

Fruit and Vegetable Exporter

— SPECIALIST —

in South African, Canadian and Australian Apples

Cape Fruit on hand in season

We have in stock Leaches which have just come in Market.

ડી. કે. પટેલ

ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ એક્સપોર્ટર

સાઉથ આફ્રિકન, કેનેડીયન અને ઓસ્ટ્રેલીયન એપલ્સના સ્પેશીયલીસ્ટ

ઋતુમાં કેપ ફ્રૂટ પણ રાખીએ છીએ

લીચીસ બજારમાં શરૂ થયા છે અને તેનો સ્ટોક પણ રાખીએ છીએ.

ઓર્ડરોના બીલ ઉપર બરાબર ધ્યાન દેવામાં આવે છે

લીચીસ સારા અને સસ્તા C. O. D. થી મળશે.

P. O. Box 766. 10, Cross St. Durban.

પુષ્ટિકારક પાકો બનાવવા હોય

અને

દરેક જાતની દેશી દવાઓ જોઈતી હોય

તો અમારી દુકાનને આવો

સર્દીને દૂર કરવાના સારા પાકો બનાવવા માટે ... ખ્યાતિ ધરાવે અને ઘેરાકોના સારા છે તેમજ ... દેવામાં આવે છે. ... ઘરોમાં ... ઉપયોગી ... ઉપયોગ ... ઘરોમાં ... ઉપયોગી ...

દેશી ... દેશી ...

નવાબી પાવડર

... ...

... ...

... ...

Fancy Gold Cups and Saucers at 1/9 a dozen.

12 dozen to a case Cash with order.

I. G. H. BASSA

153 Grey Street, Durban.

ચામડીને મખમલ જેવી સુંવાળી આકર્ષક ને ખુબસુરત રાખવા માટે

અફઘાન સ્નો.

વપરાય છે આ સ્નોમાં વીટામીન A છે જેથી ચહેરા તથા શરીરની ચામડીને પોષણ આપી સુંદરતામાં વધારો કરે છે

SOLE AGENTS—

PATANWALA & Co BOMBAY.3

Branch: CALCUTTA.

શોલ એજન્ટ:

Indo-African Trade Agency,

74-76 Wilson Street,

Dundee, Natal, S. A.

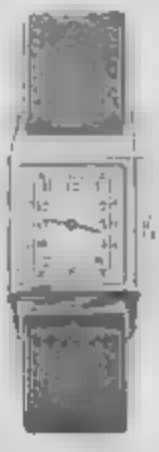
પ્રસ્થાન મફત!

... ...

... ...

... ...

'પ્રસ્થાન'ના ચાહકોને આવતા ... ...

IF YOU WANT THE BEST AND SOUTH AFRICA'S STRONGEST AND MOST RELIABLE WATCH INSIST ON A WORLD FAMOUS

UNION SPECIAL

15 JEWEL, SUPER-MAGNETIC, SHOCK PROOF, UNBREAKABLE, PERFECT TIMEKEEPERS. 100 NEWEST LADIES' & GENTS' MODELS.

REDUCED PRICES FROM 25/- UPWARDS.

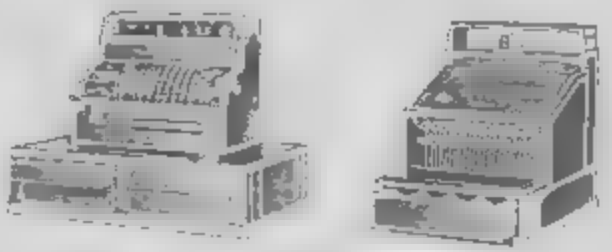
GOODS SENT C.O.D. THROUGH POST
ACCOUNT OPENED WITH APPROVED MARKS

દુકાનદારોને હોલસેલ ભાવમાં સારૂં ડીસ્કાઉન્ટ આપવામાં આવશે.

૧૫૦૦ ડીશ, કાચીના, પડીયાઓ વિગેરેના ખરેખરનું બજાર ભાવ કરતાં ઉતરતા ભાવમાં આપશે.

THE AMERICAN SWISS WATCH Co. LTD.
"THE DIAMOND HOUSE"
WHOLESALE & RETAIL JEWELLERS,
25, PARLIAMENT STREET.
CAPE TOWN.

NATIONAL
CASH REGISTER
AND
ACCOUNTING MACHINE
SYSTEMS
FOR
MAXIMUM
EFFICIENCY

THE NATIONAL CASH REGISTER CO. S.A. (PTY.) LTD.,
63 PRESIDENT STREET
JOHANNESBURG
P. O. Box 3591. Phone 33.6245

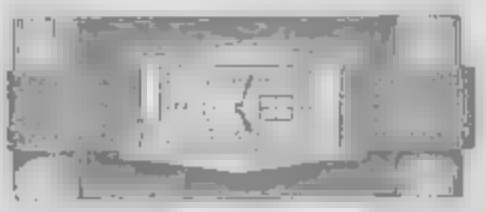
Gracing the wrist of Fashion

STOCKED BY ALL LEADING JEWELLERS.

CYMA

The Lord Elgins
FOR MEN

THE WORLD'S FINEST WATCH
KATZ & LOURIE LTD.
COR. ELOFF & MARKET STREETS, JOHANNESBURG.

Lourenco Marques representative
CASA COIMBRA,
Box 478

PLEASE SEND ME WITHOUT OBLIGATION YOUR FREE ILLUSTRATED WATCH CATALOGUE
NAME
ADDRESS

INDIAN OPINION

Founded by MAHATMA GANDHI IN 1903

No. 51—Vol.—xxxvi FRIDAY, DECEMBER 30th, 1938. Registered as a Newspaper. PRICE FOURPENCE

VIOLATION OF GOD'S PURPOSE

"CHRIST'S commands like the commands of other great teachers and exemplars, are universal in their range; they know no limit of race or colour, no mere geographical or political boundary. They would discipline us into one brotherhood, they would constrain us by the gentle bond of love and mutual helpfulness into one family. We believe in the essential dignity of every soul in God's creation. That is the essence of every religion which is called a world religion. You cannot please God by benefiting one set of His creatures at the expense of another set of His creatures. The fact that you regard yourself as belonging to the one set and not to the other is of no consequence. Injury to a part of humanity is injury to humanity and violation of the purpose of God who is all goodness and all love."

—THE RT. HON SRINIVASA SASTRI

ઇશ્વરી હેતુનો ભંગ

"સઘળા મહાન ગુરુઓની જેમ ઇસુખ્રીસ્તના આદેશો પણ સાર્વજનિક છે. જાતી કે વસ્તુનો ભેદ, કેવળ ભૌગોલિક કે રાજદ્વારી મર્યાદાઓ, તે જાણતા નથી. સમાન ભ્રાતૃત્વ સ્થાપવાનું તે આપણને ઉપદેશે છે. પ્રેમના કોમળ તાંતણાથી અને અરસપરસ સહાયતાની ભાવનાથી તે આપણેને એક કુટુમ્બમાં જોડાઇ જવા કહે છે. ઇશ્વરે રચેલી સૃષ્ટિમાં દરેક આત્માની પ્રભુતામાં આપણે માનીએ છીએ. વિશ્વધર્મ કહેવાતા પ્રત્યેક ધર્મનું એ મૂળ તત્વ છે. ઇશ્વરે સરજેલા જીવોના એક ભાગને બીજા ભાગના ભોગે લાભ કરી ઇશ્વરને સંતોષી નહિ શકાય. તમે પોતે તમને એક ભાગનાજ સમજતા હો અને બીજા ભાગના ન સમજતા હો તેનું કંઈ નહિ. મનુષ્યજાતીના અમુક ભાગને થએલું નુકસાન એ મનુષ્યજાતીનેજ નુકસાન થએલું ગણાય અને ઈશ્વર જે પ્રેમમય છે તેના હેતુનો ભંગ થએલો ગણાય."

—યાજ્ઞોજ્ઞ.

B. I. Steam Navigation Co., Ltd.

સ્ટી. "ટાયરીઆ"

જનેવારી ના. ૨ લીઝે મુંબઇ જવા ઉપડશે.

આપણા મુસ્લમાનોમાં પોતાનાં ધર્મના ઉપર પોતાનું અને મજબૂત નામ નથી, પોતે કરવાનું કરવાનું અને અને બધા બધા ઉપર
ગવર્નમેન્ટમાં વગેરા સીમા પાડવા ઉપર પહોંચવા કરવા જણાવ્યું. વિશેષમાં બહાર ગામના પેસેન્જર જેઓ પોતાના માલની તપાસ કરાવવા
ઇચ્છે તેમને અમારી ઓફીસમાં રેલવેવાળી રૂટેનાથી મળવા ચાલ્યા મળવા તમામ તેમજ બાદ રેલવેવર પહોંચવા આવ
બહારગામવાળા બાઇઓ અમારી સાથે પત્રવ્યવહાર કરવાથી દીલ્હ મોલવી રહેશે.

પધારો ખુલાસા માટે લખો યા મળો :

SHAIK HIMED & SONS, :: 390, Pine Street, Durban.
Telegraphic address: "KARAMAT." Telephone 2-0432

CITY SHIRT Co., No. 4, Kort Street, Johannesburg.

THE NEW INDIA ASSURANCE
—COMPANY, LIMITED.—

Life, Fire, Motor Car, Motor Lorry, Motor Bus, Plate Glass, Workmen's Compensation, Etc. Etc.

Natal Office
"INDIA HOUSE"
17, First Avenue,
DURBAN
Telephone 2-5845 Con.
P. O. Box 1010
Tel. Add: "RUSTOMJEE"
Durban

Policies Issued and Settlements Effected in this Country.
પોલીસી તેમજ દાવાની પતાવટ આ દેશમાં કરી આપવામાં આવે છે.

Personal Calls:
ROOMS NO. 12 & 13.
BARKLY ARCADE,
Diagonal Street,
JOHANNESBURG.
Telephone 33-4475
P. O. Box 3641
Tel Add: RUSTOMJEE

JALBHOY RUSTOMJEE
Principal Representative For The Union Of South Africa

GANDHI & Co. (Pty) Ltd.

GENERAL MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

Try us for:-

Benares Saries, with Blouses of same design prices from 75/- to £10 with double border.

Also Cotton, Crepe-de-chine & Rayon Saries from 2/6 to 40/-.

We also stock Indian Drugs, Condiments, Draperies, Outfitting, Hardware, etc. etc.

Telephone 23676.

Tel. Add. "Gandhico" Durban.

112 Victoria Street, DURBAN.

અમારે ત્યાં હમેશા મોટા પ્રમાણમાં નીચે જણાવેલ ચીજો સ્ટોકમાં રહે છે.

જોરદાર બદામ, પીસ્તાં, ચારોળી, એલચી, જાયફળ, જાવંત્રી, લવીંગ, સુરજમુખી તેલ, તેમજ ઘાણા, ધાણા, જીરૂ વીગેરે આખા તેમજ ખાસ કેળવેલ નીચે પીસાવેલ મસાલો તથા તમામ જાતના ચોખા-ઝીરાસર, કમોદ દીલ્હી, મોંઘા, બાસ્ત તુલસી, વીગેરે તથા પંજાબી સાલમ, ઘેાળી મુસલી, ગઠોડા કેપરાવાટી તથા સાબરા આકરા જાતનું ગંધીયાણ તેમજ સોપારી-ગદાસી સેવરણની, કુલચા, સેકેલાં તથા ગુલાબનું પાણી, આમળા, મોગરા, મંજેલી, મુપેજ, કાગીનીયા વીગેરે ખુશબોદાર તેલ વીગેરે, વીગેરે મોટા જથ્થામાં તેમજ જુદા મળશે

Also:

P. O. Box 27, TONGAAT.

Telephone during Office hours No. 5.

,, after Office hours No. 008.

મેલેરીઆને મારી હઠાવનાર

ઝંડુ

મેલેરીઆ મિક્શ્ચર

દરદીયા જાતના
ચોકકસાણ કરવા
બેઠક પાસે અજમાવી જુઓ.

ઘેાને ઝાટે
તાકત-તાજગીથી ભરપૂર
રાખનારૂં

ઝંડુ દ્રાક્ષાસવ.

જિંદગી બિલકુલ
વાપરવા જેવો

ઝંડુ ફાર્માસ્યુટીકલ વર્કસ લી.—પો. બો. નં. ૫૫૧૩, મુંબઈ નં. ૧૮.

સાઉથ આફ્રિકાના ગોલ એજન્ટસઃ એમ. એમ. એશ્રી એન્ડ સન્સ, ડ્રગ્સ ફ્રુટ સ્ટોર્સ, પી. બો. બોક્સ ૧૨૦૫, પ્રીટોરીઆ.
એકાનીસબર્ગમાં મળવાનું ઠેકાણું અમત ઝવેરી, ૧૪ લોર્ડ સ્ટ્રીટ.

આયુર્વેદિક દવાઓનું મુખ્યત્વ ઓફીસ મંગાવો

MOHANLAL VALJEE,
(INDIAN PAWNBROKER.)
112, Victoria Street, Durban.
Low Rates of Interest on Jewellery.
High prices paid for Old Gold. A large stock of New Jewelleries at reasonable prices to suit your pockets.

P. P. BHAGAT,
Fruit Merchant.
દરેક જાતનું ફ્રુટ અને વેજીટેબલ માટે ઓર્ડર કરી C. O. D. થી
પાર્સલમાં આપશે. જણોઃ—
P. O. Box 842. 139 Brook St. Durban

Telephone 33-5382.
VALLABH RANCHHOD.
Wholesale & Retail Fruit and Vegetable Merchant.
Country Orders Promptly attended to.
19, DIAGONAL St. JOHANNESBURG.

ટેલીફોન ૩૩-૫૩૮૨.
વલ્લભભાઈ રણછોડ
હોલસેલ અને રીટેલ ફ્રુટ અને વેજીટેબલ અમારે ત્યાં
તાજું અને સસ્તુ મળશે.
બહારગામના ઓર્ડરોને તાકીદે પ્યાન દેવામાં આવે છે.
૧૯, ડાયેગનલ સ્ટ્રીટ. જોહાનીસબર્ગ.

TELEPHONES 2-8681. 2-8581
TELEGRAMS: "FOXBRINK" CAPE TOWN.
FOX & BRINK
MARKET AGENT
ALL SALES PERSONALLY CONDUCTED.
CORPORATION FRUIT MARKET,
CAPE TOWN.

'Phone 24350. Tel. Add. "Nerijes."
A. M. PADAYACHEE
Wholesale Fruit & Vegetable Exporter.
TRIAL ORDER SOLICITED
91 LEOPOLD ST., AND 34 CROSS ST.,
P. O. BOX 195. DURBAN.

WE STILL BUY
OLD GOLD, SILVER & SOVEREIGNS.
We Stock CYMA, ELGIN, WALTHAM, BOREN, and MATIX Watches.
Large stock of Indian and European jewelleries always on hand
Importers of MOHINI FLUTE harmoniums
LAKHANI & CO.,
(Jewellers)
111 Grey Street, Durban. 'Phone 21238.

M. H. DESAI.
એમ. એચ. દેશાઈ.
હોલસેલ ફ્રુટ વેપારી,
અમે દરેક જાતના ફ્રુટ અને વેજીટેબલ ખુશીપૂર્વક મોકલ પણ
મોકલવા C. O. D. થી અથવા પેશગી કમી ઓર્ડરોને લાઈ
P. O. Box 254 31, Short St. Durban.

HEADACHES QUICKLY RELIEVED BY TAKING
TYSONO BRAND PAIN-LESS HEADACHE POWDERS
FROM YOUR CHEMIST OR DIRECT FROM POST FREE FROM
ERNEST TYSON, CHEMIST, TOLLGATE, DURBAN

Pegasus *always* delivers
What it promises!

૧. ... ૨. ... ૩. ... ૪. ... ૫. ... ૬. ... ૭. ... ૮. ...

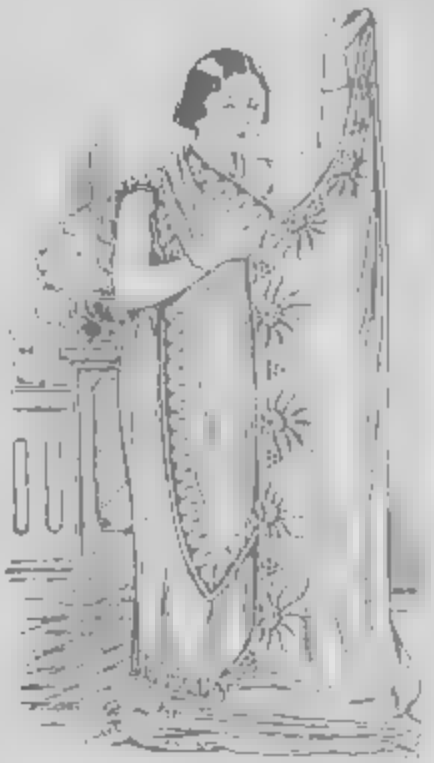
VACUUM OIL COMPANY OF SOUTH AFRICA · LIMITED

Cable & Tel. Add. "ADVANCING." 'Phones: 20224, Grs. 29048.

CHOONILALL BROS.

THE NOTED INDIAN "SARRI HOUSE" IN SOUTH AFRICA.

141, GREY STREET, DURBAN.

ARRIVING BY EVERY MAIL FROM INDIA AND JAPAN

BENARES SARRIES WITH BORDERS AND PLAIN CENTRES.
BUTTEAH BENARES SARRIES IN SEVERAL SHADES
PRICES FROM 60/ 85/ 105/ & UP
THE LATEST FROM BENARES CITY
EMBROIDERY SARRIES 25/- 35/ & UP
PRINTED VARIOUS LINES of SARRIES from 22/6, 4 / & upwards
EMBROIDERY GEORGETTE PIECE GOODS 3/6 yd. 42 in. X 45 in. width
LATEST DESIGN SARRIE CLOTH 44 in width
from 1/6 yd 1/9 2/ & up
GEORGETTE SARAMI LATEST
prices from 4 30/- 15/ & up
LATEST BORDERS TO MATCH SARRIES
prices from 12/6 17/6 & upwards
ALL WOOL SILK SARRIES IN ALL SHADES
from 10/- 12/- & upwards

Branches: 39, WICK STREET AND 19, WICK STREET, VERULAM
GARAGE AND SERVICE STATION
7, High Street and 44, Wick Street, VERULAM
'Phone 39, Verulam.

Please note Our Johannesburg Agent: P. RATANJEE, 60, Bree Street, Newtown

ચુનીલાલ બ્રધર્સ

દક્ષિણ આફ્રિકાનું જાણીતું સાડીઓનું ઘર

૧૪૧ ગ્રે સ્ટ્રીટ, ડરબન.

ઘરાક અને સર્વિસ સ્ટેશન
૭ હાઇ સ્ટ્રીટ અને ૪૪ વીક્સ સ્ટ્રીટ
વેરૂલમ.

આફ્રિકા
૧૯ અને ૬૦ વીક્સ સ્ટ્રીટ
વેરૂલમ.

અમારી સાડીઓના મૉડેલ મેળવવા
ખેડાણીસભર માટે
પી. રતનજી,
૬૦, બ્રી સ્ટ્રીટ, ન્યુટાઉન

દરેક સ્ટીમરમાં જાપાન તથા હિંદથી આવે છે

બનારસની ઈલાયચીવાળી અને સાદી, તેમજ જાપાનની ભૂતીદાર
સાડીઓ રૂા. ૬૦, રૂા. ૮૫, રૂા. ૧૦૫ થી ઘાને પા. ૨૬ સુધીની

બનારસથી તુમાકાજ આવેલી છે.

ડ્રેસ કાપની સાડીઓ રૂા. ૨૫ અને રૂા. ૩૫ થી ઉપર.
બનારસની ભાતવાળી સાડીઓ
રૂા. ૧૨–૬ અને રૂા. ૧૭–૬ થી ઉપર.
ડ્રેસપાનું ક્રેપ-ડી-ચાઇન રૂા. ૬–૬ નું વાર ૪૨ ઇંચ પહોળ અને ૪૫ ઇંચ પહોળ.
સાડીનું જૉર્જેટ ડીઝાઇનનું કાપડું, ૪૫ ઇંચ પહોળ વારની. રૂા. ૧–૬,
રૂા. ૧–૯, રૂા. ૨–૬ અને તેથી ઉપર
ઘરાકોને આવેલી જ્યોરજેટ સાડીઓ રૂા. ૬૨૫, રૂા. ૭૭
રૂા. ૪૫ અને તેથી ઉપર.

સાડીને મેચ થનારા બ્લાઉઝ રૂા. ૧૨–૬, રૂા. ૧૭–૬ અને
તેથી ઉપર.
દરેક રંગની જરી કામની રેશમી સાડીઓ રૂા. ૧૦૬, રૂા. ૧૫,
રૂા. ૧૨૫ અને તેથી ઉપર.
હારમોનીયમ, બ્લાક માર્મોફોન, રેકર્ડો અને બીજા ગાજવા
ઓછામાં ઓછા આપે.
દરેક જાતનું સાંધીવાનું, મોસરી પસાડેલા ટેબલક્લોથ આપે
મીડવેસ્ટ રેકર્ડો અને રેકર્ડો આપ્યા
આપ રૂા. ૧૫, રૂા. ૨૫, રૂા. ૩૫, રૂા. ૫૫ અને તેથી ઉપર.
કાસ્ટમરના ઓર્ડરને સાથેજ આવ્યાના તાજ મકાનો
આપ રૂા. ૧૨–૬, રૂા. ૧૫–૬, રૂા. ૨૬–૬, રૂા. ૨૫, વગ

OTHER SPECIALITIES

POPULAR POP
"The King of Ginger Beers."

CLUB SEAL SODA
"Improves your Spirits"

"GIANTS"
The Quart Bottle for 4d.
In all Popular Flavours

'Phone 2-4345

SUNCRUSH

The £1,000 Drink.

The Most Popular Refreshment.

There are many Crushes, but Only one SUNCRUSH, and that is made by

DALYS LIMITED.

72, CANADA ROAD, DURBAN.

'Phone 21078. Tel. & Cables: "Crescent." P. O. Box 582.

Crescent Trading Co. (Pty). Ltd.

WHOLESALE MERCHANTS AND DIRECT IMPORTERS OF HARDWARE,

Indian And European Groceries.
Indian Drugs And Condiments.
Our Stocks Are The Best Quality And are Always Fresh
Our prices are keen.
We specialise in all kinds of Bombay, Calcutta, and Madras Products.
It will pay you to give us a trial.
Before placing your orders elsewhere benefit by our thirty years' business experience.
Our aim will always be service, quality and satisfaction.

અમારે ત્યાં નીચે મુજબનો માલ જથ્થાબંધ મળી શકશે

ઓલચી, અસબસ, અદામ, આરોલી, પીસ્તા, સિંગોદા, ગુલબજનુ' પાકો, ગુલાબનુ' સરબત, ફાલુદાનુ' માલ, બારેક, કવાબ, એલચા, મીસરી, બસુર, રવેદાપરો (બાદરૂ') ચોલ, કોપરાની વાદી, પીસેલુ' કોપરૂ', સુરજ બ્રાન્ડ કેસર, આર બ્રાન્ડ, પંજાબી સાલમ, સફેદ મુસલી, બનેલા બધ'ો, મુંદ, કેરેલી કોપરેલ, કાચા સો., સોબરાની સો., બદામ સો., સુકકર, કાચો, બદામી બાદામ તમાકુ, બ્રાહ્મણનુ' તેલ, ગુલાબનુ' તેલ, ચંબેલીનુ' તેલ, ગોલરનુ' તેલ, કાબુલિયા કેસર બારીક, ઓલ્ડ્ઝમીનાયમ તપેલા, કપ અને રોસસર્સ, ગોબાર—બારમી ઇલાયચી, બાબ્બુલસી, માંલ, દીલ્હી, કાપલેટા, કોલબા કાચા—પાકા, મગ, બાજર, તુવેર, ચણા, બદામ મસુર પાપડ, છડ, ગોથી, લવંગ, તજ, સાર્ગ (સાબુ') તરબ બનાવા પીકલેસ, વિગેરે.

કાંઇ પણ વસ્તુ ખરીદી કરતાં પહેલાં, અમારે ત્યાં ભાવ કરી ખાત્રી કરશો.

122 VICTORIA STREET. :: :: DURBAN.

INDIAN OPINION
Founded by
MAHATMA GANDHI
IN 1903

No. 51 Vol. XXXVI. Friday, December 30th, 1938.

NOTES AND NEWS

A Christmas Message

THE *Forum* of December publishes a Christmas message by Mr J. H. Hofmeyr M.P., from which we cull the following:—

"It was Christianity that declared to all men, whatever their estate, that no man is [illegible], that to everyone there is in the inmost essence—an immortal soul—which makes him heir of all the ages. That message of Christianity, which is the real inspiration of the ideal of freedom, is still valid to-day, and as at the Christmas season we joyfully receive again its good news and reaffirm our belief in the inevitability of Christian principles, we cannot but have our faith restored and confirmed in the ultimate triumph of freedom over the assaults of the new barbarism of to-day. In the spirit of Christmas we reject decisively the myth of race-superiority, in the spirit of Christmas we believe that tyranny and oppression, menacing though they appear at the moment, must run their course. In the spirit of Christmas we await with confidence the day when the ideal of liberty will prevail over the earth as the waters cover the sea. But, of course, if we accept that Christmas message we must not fail also to apply it to our relations in our own land with the less privileged elements of its population. If we assert the ideal of freedom for ourselves, we must also extend freedom to them—freedom to develop the best that is in them. If man, irrespective of colour or race, has an inviolable personality given him by God, then he has the right to the development of that personality to the limit of his capacity, and no one of us dare say to him nay. In the Voortrekker wagon procession as it passed through Pretoria there was a float purporting to depict segregation. On it were two pictures side by side, but with a very clear barrier of division between them—the one picture was of a beautiful European homestead, the other of a Native hut with primitive Natives gathered round it. I asked myself whether, but for the Natives, homesteads such as that depicted would be in existence to-day. But I asked myself also whether segregation meant that for all time the Natives were to continue to live as the picture showed them. And I could only reply that, if that were so, then, whatever else it may be, segregation is not a Christian policy."

Messages From Gandhiji And Pandit Nehru

The *Tanganyika Opinion*, the mouthpiece of Indians in Tanganyika territory has celebrated its fifteenth anniversary by publishing a Special Number containing many articles of interest. The paper publishes a message from Mahatma Gandhi and Pandit Jawaharlal Nehru which though addressed to Indians in East Africa may well be taken note of by Indians throughout Africa. We reproduce the messages below:

From Mahatma Gandhi

"I am unable to guide you all hand. I can only say therefore that the local persons are the best men to decide. The caution that I would like to utter is that, whilst the local men are the best persons to decide, they are expected in anything that they may do not to compromise the dignity and honour of the Nation as a whole. Experience has hardened my faith in Ahimsa. From all that is happening around me I do not learn the lesson of Himsa, but of Ahimsa. I may be totally wrong, but I have no knowledge or feeling of wrong about me."

From Pandit Jawaharlal Nehru

"I think it should be made perfectly clear to all concerned in East Africa that Indians have not gone there to injure the interests of the inhabitants of the country in any way. If necessary, the Indians ought to be prepared to have a back place so far as the natives of the country are concerned. On no account should there be rivalry between the two. Indians who go to foreign countries go there not to exploit the inhabitants of those countries but to live in co-operation with them for the mutual advantage of both. We go on these terms abroad. We want no one to come to India to exploit us. I shall be very glad if the greatest emphasis is laid on this position and every assurance is given to native chiefs.

Indian Flower Sellers' In Maritzburg

The recent action of the Town Council of Maritzburg in removing the Indian flower sellers from the centre of the town to the Market Square has provoked protests from several Europeans including a distinguished personality like Mr Justice Jarvis. A correspondent signing himself as Alfred Lister writes the following letter in the *Natal Witness*:

"I wish to associate myself in the protest by Mr Justice Jarvis and Colonel Fulford, against the arbitrary action of the Town Council in removing the Indian flower sellers to the Market Square. The bright array of flowers in the centre of the city is one of our beauty spots, and has often won favourable comment from our visitors. Besides how many ladies will tramp to the square to buy flowers? The Indian flower sellers cater for and supply a want which is not met by our florists. These poor people have as much right to live and make a living as we have. Why, then, should they be deprived of this right? I trust that the Town Council will ponder these Hitler methods, rescind their resolution, and allow the flower sellers to remain where they are.—(Sgd.) ALFRED LISTER.

General Hertzog On Indian Culture

We cull the following interesting note from the *Prabuddha Bharata*:

Not long ago Swami Adyanandaji of the Ramakrishna Mission received from General Hertzog, Premier of the Union of South Africa, a very appreciative letter about Indian thought and culture, in acknowledgment of the former's gift of the three volumes of "The Cultural Heritage of India" to the latter. We reproduce the greater part of the letter below for our readers who may find it interesting:

"Dear Mr. Adyanandaji,—Since receiving your kind gift, the three volumes of "The Cultural Heritage of India," I have been very greatly interested in their contents, and desire to convey to you my hearty appreciation for the fine

(Continued on page 484)

Indian Opinion

Friday, December 30th, 1938

The Rustenburg Case

It is with grief and a sense of shame that we are having to discuss this case in these columns. The case which is reported elsewhere has ended in the conviction of five Indians out of thirtyone who were originally arrested, and these five have been sentenced. The charge was that of public violence or, alternately, assault with intent to do grievous bodily harm. The story is that Indians who were constantly molested by European youths who pelted stones at their residential quarters by night had complained to the police authorities, and since that did not have any salutary effect they took the law into their own hands and sought to find out the culprits and suitably punish them. In doing so, we are told, that an innocent youth fell a prey and was most cruelly beaten by these Indians.

Of course individual cases of assaults are becoming quite a common occurrence now-a-days; in fact, lately, hardly a day passes when even murders are not reported. In such cases the law takes its own course and no further notice is taken. The present question, however, has gained some public significance and it cannot be allowed to pass unnoticed.

Indians in South Africa, generally, have had the reputation of being a peaceful and law abiding community. The highest authorities have admitted this fact and his tribute we have paid by South African statesmen when the Indian question was discussed at the various Imperial Conferences. Our brethren in South Africa should not only feel proud in the fact but they should be zealous in trying to keep up that reputation and not mar it by any thoughtless act. It is for this reason that we have stated above that it is with grief and a sense of shame that we are having to notice in these columns this Rustenburg affair. Not even the worst provocation justifies the taking of the law into one's own hands, which amounts to hooliganism, and we would certainly wish to see Indians being the last to indulge in it. It would be wise if a lesson were to be taken by our brethren wherever they may be not to do anything that might be provocative even to the extent of denying themselves certain liberties which they may be entitled to but which would do them no harm in not taking them. This would go very far in preventing the the causes of bitterness or strife. We in South Africa should never lose sight of the fact that we are representatives of a country whose great civilisation and culture we so often boast of. We should also remember that we belong to a country wherefrom Mahatma Gandhi is preaching the doctrine of non-violence to the whole world and that we in South Africa were his first soldiers in a non-violent struggle which he carried on for our rights and interests in this country and emerged victorious. We should therefore be the ones to set an example in non-violence to this country and not to imitate the Westerners in resorting to methods of violence.

Having said this much to our brethren there is one fact which we must bring to the consideration of the authorities. That is that Indians who are voteless, voiceless and even weaponless—for firearms for protection are very sparingly granted to Indians—they must at least expect adequate police protection against wild demonstrations inspired by bitter race prejudices. In the present case it was observed that Indians were constantly molested by night by European youths pelting stones at their residential quarters, and previous to that there had already been a case of assault by a European on Indians. Perhaps the matter would not have come to this stage had there been adequate police protection from the beginning. Then again owing to this case and the public feeling being roused almost all the Indians were obliged to clear out of Rustenburg and the Court refused to release on bail even those arrested unless they too went out of Rustenburg, until the date of the hearing of their case. Had there been adequate protection given to the Indians of the town they would not have had to leave their shops and homes and fly away elsewhere for safety. This does not speak well of the efficiency of the police authorities and smacks more of Nazism than anything else. Whilst, we have, therefore, much to say to our own brethren in regard to their behaviour we have as much if not more to complain about the lack of a sense of duty on the part of the authorities in so far as Indians are concerned. Let us hope this case will afford a lesson to both.

Gandhiji's And Nehru's Messages

In our Notes we have reproduced from *Tanganyika Opinion*, messages to Indians outside India, from Mahatma Gandhi and Pandit Jawaharlal Nehru. Both the messages are worth keeping before us in our every day life. Gandhiji tells us that, we are expected in anything that we may do not to compromise the dignity and honour of the Nation as a whole. There is a great deal of meaning in this and all our responsible public men when they enter into agreements with Government on questions affecting the community should not see to the material interests of a few which may be involved, as is invariably done, but to see to the honour and dignity of the whole nation.

Pandit Jawaharlal Nehru gives us another very sound advice, namely, that in as much as we do not like anyone to come to India to exploit us so should we not go to foreign countries to exploit the inhabitants of those countries, but that we should live in co-operation with them for the mutual advantage of both. Thus in South Africa our action should not be such as would injure the interests of the Natives in any way and if need be we should be prepared even to have a back place in so far as they are concerned. We have hitherto never had the charge laid against us of being exploiters of any section of the people of this country. Under many restrictions we have with difficulty been able to earn a livelihood and in doing so our relations with the Natives have always been the happiest. The Natives are now fast advancing intellectually and they have every right to claim all the rights and privileges that other sections are enjoying. In this we should not only not be grudging but we should give them all the help and support in their just cause.

Both these messages have come to us when we are on the threshold of a New Year and may they be helpful to us both in our thought and in our action thus making easier our uphill fight for our existence in this country and bringing happiness and prosperity to all.

MY POLITICAL FAITH

By
J. H. HOFMEYR, M.P.

I HAVE been trying to formulate in specific terms the things for which I more especially stand in political life. That is something which every politician should do from time to time. And he should not evade the issue by pointing to some programme of principles of the party to which he belongs. After all, rightly conceived, a man's party is merely the instrument with which one finds best fitted for the attainment of one's and others' political ideals.

Among the political ideals I would put in the desire that the time may come as speedily as possible when the terms 'Afrikaans-speaking' and 'English-speaking' will very largely have lost their significance, and when the people of South Africa will be known simply as South Africans. It is the fact that we divide South Africans into two classes on the basis of the language which they speak. The very fact that in ever increasing numbers they are able to speak both languages deprives that classification of most of its value.

But there is something more important than being able to speak both languages, and that is the attitude of mind which makes us regard both languages as our languages because they are the languages of South Africa.

General Hertzog once spoke of Afrikaans as his language by birth and English as his language by right. The implication was that they were both his languages. That is the true spirit of South Africanism. When that spirit prevails throughout South Africa, we shall no longer need to talk of the ideal of national unity, because essential unity will in fact have been realised.

* * *

If national unity is my first ideal, tolerance is the second. The two things are inter-connected. National unity implies tolerance as between the two main sections of our European people in South Africa to-day—but tolerance must also prevail in the relations between those two major elements regarded as a unit and the minority and unprivileged elements in the community.

I think first in this connection of the reproach of anti-Semitism. Anti-Semitism is to-day stronger in South Africa than in any part of the British Commonwealth. It has been wafted by evil winds from across the seas like the seeds of some gruesome plant; but it has taken deeper lodgment in the soil of our popular mentality than, having regard to our national antecedents, one would ever have believed possible.

It is a danger to South Africa—if only because all too often in other countries anti-Semitism has been used to prepare the ground for dictatorship—it is also a reproach, a derogation from our

[illegible]

worthiness as a free nation. We must use every effort to make sure that South Africa does not relapse into the new barbarism of anti-Semitic persecution. We must keep the banner of our nation [illegible]

[illegible] attitude to the non-European peoples of this land. It is that which presents to our South African nation its supreme, its most crucial test. It is by our response to that test, more than by anything else, that we shall be judged before the bar of history.

* * *

We are told sometimes that it must be the aim of our policy to save European civilisation in South Africa. It is natural that we should wish to do so. But to preserve European civilisation is not the same as to preserve the privileged position of the European living in South Africa. If we seek to do the latter on some basis other than that of merit and desert, if we deny essential human rights to unprivileged elements in our population, then the structure which we are erecting will be found to have the seeds of decay at its base. It is a poor sort of European civilisation which you protect at the cost of the essential principles of justice and tolerance and fair play, which alone can make that civilisation worth while.

The adoption by South Africa of the concept of trusteeship in native policy is a recognition of these facts. But we must be on our guard against the use of the term trusteeship as a convenience for stilling mumbo-jumbo. We must not allow trusteeship to become simply an excuse for keeping the native in his place—a place of inferiority and subjection. The guardian must envisage the day when his ward will grow up, and be able to look after his own affairs. Trusteeship cannot be permanent. We must face fearlessly the implications of that fact.

* * *

I think next of my position in regard to social and economic policy. In the sphere of economics our policy has of late been almost entirely the resultant of forces exercised by various pressure groups. In the conditions which have prevailed in the world, that has perhaps been unavoidable, but we shall gradually have to build up a freer and more natural economic system.

In the sphere of social welfare there is great work still to be done. There are far too many people in South Africa who have not attained even the meanest standards of health and civilised living. We must work to enable them to attain adequate standards, and that, in as many cases as possible, not by charity or patronage but by right and from the working of a sound economic system. Above all we must reject, and reject decisively, the doctrine that we cannot spend more on social services for non-Europeans than the amount they produce in taxation. No nation applies that principle to the poorest classes of its population.

* * *

Finally, there are the questions which arise with reference to South Africa's position in relation to the world outside. I start with the realisation that the barriers of South African isolation have broken down. We cannot, if we would, live unto ourselves alone. That also is a fact which we should be ready to face boldly and without fear.

There is our position in Africa. Ours is the only settled and firmly established European civilisation south of the Sahara. Surely it is not without a purpose that we are here. Surely we are called increasingly to leadership, at least in the southern half of the continent, and that not in any spirit of aggression, nor with any desire to extend our borders, but simply in readiness to lend our aid to other African communities with whom we are united by common interests in a common task.

* * *

There is our position in the British Commonwealth of Nations. That I regard as a settled fact, by virtue of the acceptance of the concept of free association. For all practical purposes to-day there are no legal bonds of Empire. Such as still exist we are in fact free to break at any moment, if we were foolish enough to do so. The real bonds uniting the Commonwealth are freedom, friendship and faith. These we should do all in our power to maintain and strengthen.

There remains our position in the world. Whether we like it or not, we live in a world where there is a conflict of ideologies—a struggle between democracy and dictatorship. Of course we all desire earnestly that the conflict shall not be resolved by war; it is none the less an issue which constantly presents itself to each one of us, one on which we cannot evade the necessity of assuming position. And when we have regard to the democratic, liberty-loving traditions of the peoples from which most of us are descended, we can only take a firm stand on the side of democracy. South Africa can have no truck with dictatorship, nor with the ideals of dictatorship.

There then, compressed within necessarily brief limits, are the political ideals for which I stand. I could sum it all up in a few words: National unity, tolerance, freedom, these three—and the greatest of these is freedom.

—*Natal Daily News.*

THE RUSTENBURG CASE

5 SENTENCED 26 DISCHARGED

MR V. R. VERSTER, Acting Magistrate of Rustenburg, gave judgment on December 23 in the case in which 31 Indians appeared on a charge of public violence or, alternately, assault with intent to do grievous bodily harm.

The Crown asked him to find there had been premeditated violence on the night of November 19, said Mr Verster. He was asked to deduce this from the evidence that there had been a crowd of Indians at a certain spot, that they were armed with pick-handles and sticks, that in one of the two cars from which the Indians issued to go toward an injured European boy there were sticks and empty bottles which were subsequently used, and that there had been a background of complaints by the Indians to the police and to the Magistrate of molestation and assault on them by European youths some time before.

It would, however, be disastrous to find that the occurrence was a premeditated one and he would therefore decide the case on the basis of assault by these Indians, against whom the evidence proved they had participated in the assault.

He then proceeded to examine the evidence and found the case had been proved. Four of the Indians were convicted for assault with intent to do grievous bodily harm and one for common assault.

One of the Indians was sentenced to six months' imprisonment with hard labour, and another was fined £50 (or six months), a third £25 (or three months) and others to six and eight cuts respectively.

In sentencing them, Mr. Verster said he would not allow anyone to take the law into his own hands and pointed out that the European youth had been caned for assaulting Indians. The assault was serious, the boy Gouws having had his leg and arm broken. Ludick was also injured by a blow from a stone which hit him on his mouth as he ran away.

The boys had done nothing and had not taken part in an assault or molestation on Indians.

Originally 31 Indians had been charged, of whom nine were discharged at the close of the Crown case and 17 at the close of the whole case.

A CZECH'S ARGUMENT

By M. D. in "Hutfun"

It is a curious coincidence that a little before Gandhiji wrote that article "If I were a Czech" stating the position of an imaginary Pacifist Czech, the *Peace News* published an interview with a Czech, who was a Pacifist but who had not considered one for consistency. He had stated: He said it if he knew that war was on, that there was one thing about it which was good, or heroic or excusable, but "If my country must fight, I shall fight. I shall fall into this sin, knowing that it is a sin." His wife said "I was always for peace. Never to kill, I said. Now I say, yes, go; yes, fight. It is better to fight than to *live* as slave." "Listen to my reasons," the Czechoslovak said. "War is the religion of the State. You may make economic concessions to Germany but it will not change their minds on this point. They will take all, all. If we *submit* they will come into our country and make it what they like – made of their own, a prison for minds. If we fight, some of us will die. And why not? If I cannot read, speak, think freely I would rather die. I would rather Anna and the boys died..... You cannot make peace with these people. In the end they will eat us..... I say, keep out these slaves who will make slaves of us, who will take away Heine from our shelves, who will imprison our pastors, who will bring our children up so believe in war so that their tender minds are twisted and corrupted beyond cure. I would rather my children were killed by Nazi bombs like the children in Spain than educated by Nazi methods..... *Shall I submit by myself*, I with my few pacifist comrades? You see, they are few even if they are thousands. Or shall I run together with all my other friends to defend all that my country has believed and made? And when I look in my mind I know I could not *submit*. And I know I could not *endure a life without freedom*. To take away my Heine!"

I have condensed the Czechoslovak's argument in his own words, and to this interviewer, apparently a Pacifist too, and there was no reply, there could be none!

Without meaning any offence, one is inclined to exclaim, 'wonderful Pacifists these!' The words I have italicised show that there is no question, in case of the non-violence of the brave, of *submission* to wrong or tyranny, of *enduring a life without freedom*, of *living in chains*. I would invite all "pacifists" to read, chew and inwardly digest Gandhiji's words: "*I would not be a mute to any notion of duty. I must have absolute independence or perish.* To seek to win with a clash of arms would be pure bravado. Not so, in defying the might of one who would deprive me of my independence *I refuse to obey his will and perish unarmed in the attempt.* In so doing though I lose the body, I save my soul, *i.e.* my honour."

Far better than ignoble or cowardly submission would be fighting an unequal battle with the enemy; but if the will and the strength to die be there, far more heroic than fighting with arms would be to refuse to bend the knee to Baal and to fill his belly with willing sacrifices until it bursts. This technique has not yet been tried in international conflict. The net result of perishing unarmed would surely be glory and a unique example to the world of non-submission to tyranny at the price of a few or many lives, and without any cost in the loss of munitions of war-material, that of armed warfare could only be a doubtful possibility of victory at an incalculable cost of lives, munitions and money, and at even greater cost of keeping alive the embers of hatred and revenge. The case of Abyssinia is pertinent. In no case would the material loss of Abyssinia have been greater than it has been, had the Abyssinians refused to take up arms and challenged the Italians to enter Abyssinia by marching over the dead bodies. Whereas the moral gain would have been something incalculable, even if Italy had chosen the ignoble part of occupying a sepulchral but martyred Abyssinia.

The ignoble peace arranged at Munich affords all pacifists a unique opportunity, if they will seize it, of working out a non-violent technique for the settlement of all conflicts, including armed aggression.

WHAT MAHATMA GANDHI TOLD FRONTIER PEOPLE

"I AM DOCTOR OF PEACE"

MAHATMA GANDHI'S forceful and at times deeply moving Bannu speech (during his recent tour of the Frontier Province), the longest he had made during the past several years, dealing mainly with arson, murder, raids and kidnappings was full of many neat, and pithy epigrams consistent with his life philosophy and outlook on men and affairs. Some of them are hereunder:

* * *

In no case whatever am I prepared for making cowards of people. As for me I do not want to meet a single coward.

* * *

If the bandits kidnap my wife or grand daughter and demand ransom they cannot have it from me. Of course, they can have my head.

* * *

The world cannot march onward in peace with the weak and strong living side by side.

* * *

I cannot believe the bandits will remain bandits from generation to generation. We can melt their hearts through language alone. I regard them as much my brothers as any.

* * *

He who has made non-violence his weapon and shield is capable of performing the greatest feats.

* * *

The Congress Ministry is of the people's making. You can oust it at your will. Even I myself may ask Dr. Khan Sahib, who is your Chief Khidmatgar, and not your Chief Minister, to relieve himself of his work, but remember his prestige is your prestige.

* * *

Khan Sahib (Gandhiji addresses Khan Abdul Gaffar Khan by his pet name) is removed the sword from the Khudai Khidmatgars hands but if they have not removed it from their hearts and are only awaiting for an opportunity to take it up again it would be both grievously dangerous and untruthful.

* * *

Subhas Bose is to-day the "King of India." If people demand that he should go, he can go at any moment for he has neither sword nor firearms.

* * *

I claim to be a doctor of peace and I try to serve the country to the best of my capacity.

* * *

I wish I could go to these people (Utmanzai) with my message of love and non-violence, but the British Government would not let me. If I turn a rebel they would throw me in gaol.

—*United Press of India.*

FROM FAR-OFF NEW ZEALAND

The following letter was received by Mahatma Gandhi from Dr. Kalidas Nag from Auckland:

"AFTER the Commonwealth Relations Conference, I joined the delegates from New Zealand who were returning, and they did their best to make my visit useful and interesting. While visiting the cities of Australia, I was glad to meet Indians in Freemantle, Perth, Adelaide, Melbourne and Sydney. They spoke to me about their difficulties resulting from the 'White Australia policy.' Pandit Kunzru and myself, supported whole-heartedly by two Muslim fellow delegates (Ghyasuddin and Amjed Ali), entered emphatic protests against such degrading racial discriminations.

Coming to New Zealand I found the condition of the Indians slightly better. The old settlers and their children have citizenship rights, but they cannot bring any new member of their family or other friends to help them in developing their business. Parsis and Sindhis generally found amongst our Indian groups abroad are conspicuous by their absence here in New Zealand, where the majority are Gujaratis from Surat Navasari together with a few Punjabis, engaged in dairy farming, while the Gujaratis are specialising in vegetables and fruit selling business. A few Indian students from Fiji come to study medicine and other technical subjects here.

On Sunday the 25th September the Indian residents of Wellington and of Auckland assembled especially to celebrate your happy birthday. Over one hundred in Auckland and about fifty-five in Wellington participated, and the Wellington group especially invited me to deliver an address on your life and teachings. It was real joy and privilege for me to expound in my humble way the principle of non-violence for which this war sick modern world would come to India for cure. That, as has been pointed out by you, is the only way of escape from ruin, there is no other path for emancipation.

I gave them also some stories about your Sabarmati Ashram which I had the privilege of visiting, your latest thoughts on self-supporting education, your loving services to the cause of the Harijans. I was very glad to find that our Indian friend of New Zealand as the Gandhi Jayanti meeting recited a few shlokas from Bhagavadita with Gujarati translations. They showed me also files of *Harijan* in English and Gujarati, and when I was about to leave them they collected £12 in New Zealand—£9 in English coin which is to the enclosed draft."

PROPERTY OWNERS!

NATAL BUREAU OF COMMERCE & ESTATE CO.

102 West Street, Durban. 'Phone 28439.

NOTES AND NEWS] *[Continued from front page*

gift which has brought me into a relationship with Indian thought and culture that has been, and will continue to be to me, a great and exceptional source of information and delight.

"I feel positive that the publication of these volumes will prove to be a great service not only to India but also to the rest of the world, where ignorance of India and Indian culture has been a very great obstacle to the due appreciation of the part played by India and Indians in the civilisation and progress of the world.

"I should be greatly indebted to you if you would be so kind as to convey to the members of the Ramakrishna Mission my heartfelt gratitude and thanks for the great gift which will always be a valuable and treasured asset in my library.

"With very kind regards and greetings.

I remain, Yours sincerely, (Sgd.) J. B. M. Hertzog."

A Review

Reviewing the Cultural Heritage of India, in the *Times Literary Supplement*, [illegible], the reviewer has made the following weighty observations about Indian genius and India's future role in the history of mankind. "For centuries their (Indians') one great aim has been 'the realisation of God.' The book is a revelation of the extent to which they have attained their object and entered into harmony with the Great Spirit of the Universe. And it may well happen that it will be in India, as well as in Palestine, that we shall have to look for the Spirit which will unite men in building a kingdom of God upon earth."

Things In General

Trade Prospects In South Africa Next Year

AN optimistic note was struck by Mr. W. E. Williamson, President of the Cape Chamber of Industries, in a Christmas letter to members dealing with the world trade position and its effects on local conditions. Reviewing the past year, Mr. Williamson stated that the slowing up in trade experienced in the Union was chiefly due to international difficulties. Of these the most important was the serious depression in the United States. When the trade barometer was apparently "set fair" for a period of prosperity, he continued, a wave of pessimism created by a series of unintelligent legislative enactments caused a complete loss of confidence in the administration on the part of industrialists and led to an almost complete paralysis of American industry. At first it was hoped that the American difficulties would be localised, but in the world as it is to-day this proved impossible and by degrees all the countries trading with the United States became affected. The serious political disturbances in Europe caused a further setback in world trade and had its repercussions in the Union. Referring to the European situation, Mr. Williamson asserted that almost certain war in Czecho-Slovakia having been averted, there seemed no reason to anticipate that any Power in Europe would endeavour to prevent the further eastward progress of Germany, which would appear to be far more important for her than any possible Colonial ambitions in Africa. Mr. Williamson said that a definite advance in the price of gold during the year seemed more than likely, a contingency which might lead to the gold mining industry experiencing a year of record prosperity. This would have a beneficial effect on the trade of the country as a whole.

Appeal For S.A. Plebiscite

An appeal for a plebiscite on the question of a South African Republic was contained in a declaration handed to the Press at the conclusion of a public meeting at Skeerpoort. The declaration was signed by Mr. C. J. du Toit, Chairman of the Skeerpoort branch of the Nationalist Party, and Mr. L. S. van der Linde, Vice-Chairman of the Skeerpoort branch of the United Party.

St. Aidan's Young Men's Club

Over 300 people assembled in the St. Aidan's Boys School hall, Sydenham, on Saturday, December 17, in response to an invitation by the St. Aidan's Young Men's Club to accord a welcome reception to Miss E. Duncan, the founder of the club, who had arrived from England in welcoming Miss Duncan, Mr. C. E. Warriner (Patron), thanked her for having laid the foundation of the club 17 years ago. Miss Duncan, he said, had been solely responsible for the forming of the club in 1921, and up till 1927 she acted as the [illegible] and treasurer. During the period 1927 to 1931 she was a viceregal [illegible], but [illegible] the secretary and president at nearly all the weekly meetings. Miss Duncan said she was very grateful for the delightful function that the members of the club had arranged for her and said that she was very pleased indeed to see that the club still existed, notwithstanding the very many obstacles that were in the path of the club for the past 17 years. She thanked the President, Mr. S. S. Pillay, in whose care she left the club in 1929, for having steered the club through many storms. Under his capable hands the club still meets regularly every Tuesday, besides a physical culture class conducted by the secretary, which meets thrice a week. Among other speakers were Messrs. S. S. Pillay, J. V. Godfrey, S. D. Lalla, A. Ephraim, Coopidoo, J. Nalsoo Naidoo, and Miss Howard. After the reception, refreshments were served and the members entertained the audience with musical items and songs. An excellent physical culture display, which was highly appreciated by those present, was given by the members of the club.

Sir Charles Smith

Sir Charles Smith is one of Durban's most notable personalities known as the father of the sugar industry in Natal, Founder of the well-known business of C. O. Smith and Company (Pty.) Ltd., Sir Charles, on Tuesday, December 27, celebrated his 80th birthday, his recovery from ill-health and the jubilee of the establishment of his business. He was inundated with messages of congratulations not only from the various sugar mills and the captains and crews of his vessels, which ply along the coast, but also from friends and acquaintances. His staff and a group of friends met at Sir Charles's house to congratulate him on the occasion when presentation was made to [illegible] on behalf of his staff [illegible]. Sir Charles said it was difficult to express in any manner how long he had been connected with Natal. He arrived in Durban, but he had resided in the town 77 years. "When a man is 80," he continued, "my speech or make will be reminiscent, and reminiscences, from my experience, aren't very interesting. "Perhaps I am singular in the fact that I have never been involved in any scandal. Actually, nothing exciting has happened to my career. I think I should have a gold[illegible] medal." Sir Charles made some caustic remarks about Parliament. "To-day [illegible] Parliament is full of the biggest lot of duffers we have ever had. Any person wanting a long rest should go to Parliament and sleep on those long benches there while all the rubbish is being [illegible]." Sir Charles remarked that he had been in bed for eight weeks. He had never been seriously ill before and he did not wish it to happen again. He hoped that in a week he would be able to go down to the office and visit the staff. "That is not so

as I will be able to see what you are doing." he said, "I know well enough what you have been doing, but I want to go down so that I can thank you all by the hand at your places. We have got a highly respectable and good-looking staff—especially the ladies, whom I'd like to see married before I go to my grave."

[We have no doubt we are voicing the sentiments of the Indian community when we say that we join Sir Charles's many friends in offering to him our good wishes.—[I. O.]

Four Provinces To Confer

The Provincial Consultative Committee, a body composed of representatives of the four Provinces and presided over by the Minister of the Interior, will meet in Capetown on January 31.

Colonial Born And Settlers' Indian Association (Maritzburg Branch)

On behalf of the Colonial Born and Settlers' Indian Association (Maritzburg Branch), a deputation consisting of Dr. M. R. Peters and Mr. K. Soobramooney, recently made representations to the District Commandant, South African Police, Maritzburg, in connection with criminal summonses being served by Native police to Indians, and also with reference to the authorities requiring death certificates signed by two doctors for cremation purposes, thereby imposing hardship, particularly upon the poorer section of the Indian community. The District Commandant sympathetically viewed the representations, and intimated to the deputation that hereafter, as far as possible, criminal summonses would be served by Indian police to Indians, and that only one doctor's death certificate would be required by his department.

Mr. V. S. C. Pather In Port Elizabeth

A public welcome was accorded to Mr. V. S. C. Pather in Durban, by the Port Elizabeth branch of the Cape Indian Congress, on Sunday, December 25. Mr. Pather, accompanied by Mrs. Pather, is on a holiday and is taking advantage of his tour to consult the constituent bodies of the South African Indian Congress, throughout the Union. Owing to the unavoidable absence of Mr. P. Daya, local president, Mr. S. R. Naidoo welcomed Mr. Pather. Messrs. M. E. Khatlay, A. G. Moodley and C. K. Pillay also spoke. Mr. Pather thanked the Indian community of Port Elizabeth for the cordial reception they had given him. The Agent-General for India, said the speaker, had spoken very highly to him of the efficient manner in which the Congress had discharged its duty at Port Elizabeth and paid a very high tribute to the secretary and all those officials who had assisted him in his arduous task. Referring to the S. A. I. C. Conference which was to have been held at Port Elizabeth during this year and which was frustrated, the speaker said that the headquarters may again ask Port Elizabeth to take this centre as the conference of confederation which would be held during the coming Easter recess, and he had every confidence that the local officials of the Congress would give this important question the consideration it merited. A grant of £30 per annum for tuberculosis was another subject touched upon by the speaker, who said that the headquarters were now negotiating with the authorities in regard thereto. The formation of a women's branch of the Congress in Durban was also outlined by the speaker, who gave a comprehensive survey of what the branch had done by way of social service, reform and hygiene. Mr. Pather also stressed the necessity of enrolling women members in the Congress. Amongst various subjects outlined the speaker next touched upon the constitution and said that the Natal Indian Congress was now busy preparing a revised constitution which would be equitable under the Companies' Act and this would be adopted throughout the Union, thus by bringing about unification and co-operation in the ranks. Mr. and Mrs. Pather who were the guests of Mr. and Mrs. M. S. Chetty of Walmer Road left for Capetown by the *Dunnotar Castle* on December 27.

Examination Results In The Hindi Language

The following are the passes in the Hindi Prathamik Examination of the Dakshina Bharat Hindi Prachar Sabha, India, held in Tongaat by Mr. S. N. C. Varadacharyulu, on September 18:—First Class: 1821, K. P. Desai, Second Class: 1815, Gopallall Harisingh; 1816, B. Ramporshad; 1817, A. Ramath; 1818, B. Amirolh; 1819, P. Muniswamy; 1820, Maharaj. 1821, Miss R. Prabhavathy Devi; 1822, D. Ramnarain; 1823, M. Kishuri Maharaj. 1824, S. H. Maharaj.

All India Hindu Mahasabha Conference

The 20th Session of the All India Hindu Mahasabha Conference meets this year at Nagpur, India, and deliberations commenced on Wednesday. The President is Vir V. D Savarkar. The South African Hindu Maha Sabha had received an invitation, but was unable to send any delegation owing to insufficient time. A cablegram was sent by the South African Hindu Maha Sabha reciprocating their kind invitation and good wishes.

Death Of Mahatma Hansraj

A public meeting under the auspices of the South African Hindu Maha Sabha was held at the Hindu Tamil Institute, Cross Street, Durban, on Thursday evening Dec. 22. The chair was occupied by the president Mr. R. M. Patel and amongst those present were Swami Bhawani Dayal, Messrs M. M. Varma, P. G. Desai K. Bajlnath, Shapurjee Randeria, M. K. Naik, A. M. Pulayanhee, Padam Singh, D. Saty[illegible] H. A. Thakor, P. G. Naicker P. L. Singh, M. S. Doss, L. Rajcoomar and the secretaries Messrs. S. R. Pather and P. M. Naicker. Tributes were paid by various speakers to the great services rendered by Mahatma Hansraj in propounding the Vedic religion. A resolution of condolence was passed and cabled to the bereaved family.

"Robot" Man Dead

The death has occurred at Prague of Karel Capek, the well known Czechoslovak author and dramatist. He was the originator of the term "robot" in his play "R.U.R." in 1920.

———oOo———

Social And Personal

MR. KISANCHAND HARIRAM, son of the proprietor of the Bombay Bazaar, Durban, who is managing the Calcutta branch of the firm, arrived with Mrs. Kisanchand in Durban by the *Kenya*.

Mr. Pirow, Minister of Defence, arrived in the Union from his European visit on Friday, December 23.

Out of five Indian candidates for medical examination in the Transvaal Medical University two have been successful, namely, Miss K. A. Naidu and Dinsha P. Patel.

Sergt Reedy, who has been in charge of the Police Station in Tongaat since August 1934, has been transferred to Overport. Tongaat and district Indians accorded a farewell reception to him and paid a high tribute for the manner in which he discharged his duties.

The officials and members of the Shree Gopalal Hindu Temple and the trustees of the Verulam Hindu crematorium and burial ground wishes to thank Mr. A. Ratnavadar of New Glasgow for his princely and magnificent gift of one acre of land and building towards the Verulam Hindu crematorium and burial ground. Also the trustees wish to convey their thanks to the executor or trustee of Mr. Ramanadar (Mr. T. P. Sam) for his kind interest towards the institution of the gift.

A farewell reception was given to Mr. Maganlal Jeta, youngest son of Mr. Jeta Jeewa of Verulam by the officials and members of the Shree Gopalal Hindu Temple in the temple hall on the eve of his recent departure for India. On behalf of the temple committee the president presented to Mr Maganlal with a blessing set in a leather casket and bouquet and wished Mr. Maganlal a safe and happy return. Amongst the other speakers were Messrs. S. R. Maharaj, C. Rathnavelu, N. Raghavjee, L. Rajkumar and many other friends.

Doings In India

"When Men Turn Beasts"

THE following letter has been written by Dr. Rabindranath Tagore to a friend in Czechoslovakia: "I feel so keenly about the suffering of your people as if I was one of them. But what has happened in your country is not a mere local misfortune, which may, at the best, claim our sympathy. It is a tragic revelation that the destiny of all those principles of humanity, for which the peoples of the west turned martyrs for three centuries, rests in the hands of cowardly guardians, who are selling them to save their own skins. It turns one cynical to see the democratic people betraying their kind when even the bullies stand by each other. I feel so humiliated and so hopeless, when I contemplate all this—humiliated to see all the values, which have given modern civilisation whatever worth it has, betrayed one by one and helpless that we are powerless to prevent it. Our country is itself a victim of these wrongs. My words have no power to stay the onslaught of the maniacs, nor even the power to arrest the desertion of those who erstwhile pretend to be the saviours of humanity. I can only remind those who are not yet wholly demented that when men turn beasts, they sooner or later tear each other. As for your own country, I can only hope that it will maintain its native integrity and falling back upon its own inalienable resources, will recreate a richer national life than before."

Gandhi Seva Sangh Conference

A budget of Rs. 50,000 for meeting the expenses of the Gandhi Seva Sangh Conference to be held at Brindaban Ashram in Champaran in March next is reported to have been drawn up by the Working Committee of Champaran District Congress Committee. Gandhiji is expected to attend the Conference. A purse of Rs. 2,500 will be presented to Mahatma Gandhi at the Conference.

Muslims Can Protect Their Interest By Joining Congress

"Mussalmans by joining the Congress in overwhelming numbers and by becoming as much part and parcel of the Congress as they are of the Indian nation and by taking their legitimate share in the development of the Congress policy, as the formulation of the Congress programme and in the direction of the Congress organisations, can better protect the rights and interests of their community from within the Congress than from the platform of a separate communal organisation," said Mr. Yakub Hassan, Minister for Public Works, in a message to the Congress minded Muslim Conference of South India, held at Krishnagiri, Salem District, recently. Mr. Yakub Hassan added that no communal organisation, without British support, can hereafter hope to advance the interests of its community to any appreciable degree by defying a national organisation. Free India, he says, can only be one homogeneous nation and not a coterie of several heterogeneous nations constituted on a religious basis. He hoped that the atmosphere would soon clear and more and more Mussalmans would see things in their true perspective and they would realise the importance of interweaving "the woof of communal interests with the warp of national gain."

It Is Their Leadership That Is In Peril

Dr. Abdul Aziz Khan, General Secretary, Anjuman Nasir-ul-Mussalman, has issued the following statement to the Press: —"Some self styled Muslim leaders are shouting at the top of their voice the cry of 'Islam is in danger.' But in reality it is their leadership that is in danger. By raising such false cries the illiterate masses are being exploited in the name of Islam. These Leaguers care more for their own leadership than the interests of Islam. They are quite ignorant of Islamic principles and yet they pretend to be the "protectors of Islam." It is an undeniable fact that with all their boasts they have done nothing for the uplift of the Muslim masses. "The Muslims should know that if they are desirous of getting two square meals a day, if they are anxious to see their children well fed and well nourished, and if they yearn to see India on a footing of equality with other nations of the world, they should join the Indian National Congress. The Muslim League or any other communal organisation, however strong it may look, is incapable of solving the complex problems that face us to-day. The Congress alone is competent to do so. By its sufferings and sacrifices the Congress has brought about a wonderful change in the political outlook of the people. The little political power that the people enjoy to-day is to a large measure the direct result of the efforts of the Congress and with its success is linked up the political future of India. Such an organisation should be strengthened by all possible means. We must all, therefore, rally round the tri-colour flag. The poor masses, whether they belong to urban areas or to rural areas, have no greater friend than the Congress. Let them, therefore, lend strength to it. I strongly appeal to the Muslims to join the Congress in large numbers, as I am convinced that the salvation of the country and the community lies in the strength of the Congress. It is the only organisation which is open to all and which has the real good of the country as its only object."

Miss Jinnah Marries Mr. Neville Ness Wadia

The marriage was celebrated on Nov. 15 at the All Saints Church, Bombay, of Miss Jinnah, daughter of Mr. M. A. Jinnah, the president of the All-India Muslim League, with Mr. Neville Ness Wadia, son of Sir Ness Wadia, the well-known Bombay millowner. The Lord Bishop of Bombay, the Right Reverend Richard Duke Acland, blessed the couple after the ceremony. The [illegible], which was very simple, was [illegible] in about 15 minutes.

Afridi Malik Calls On Mahatma

During his recent tour of the Frontier Province Mahatma Gandhi had a truthful interesting two minute meeting with an important Afridi Malik (tribal head), who came all the way trekking from far away Tirah, lying in independent territory. The grey bearded hoary Malik, as he warmly clasped Gandhiji's hands in his, almost shaking Gandhiji's slender frame by his exhuberant enthusiasm, hastily spoke the following words of stress and strain in Pushtu: "Lo! have I not told you and far and wide I proclaimed your fame. For have I walked to meet you. Bless me and pray for me."

Late Mahatma Hans Raj

All the institutions run by Arya samajists, including boys' [illegible] colleges and other [illegible] institutions, remained closed as a mark of respect to the memory of the late Mahatma Hans Raj, a veteran Arya leader of Lahore, who passed away on the night of November 15. Prof. Sudhakar, M.A., Secretary of the International Arya League, Delhi, [illegible] Arya League mourns irreparable loss sustained by the death of Mahatma Hansraj. He leaves Arya Samaj much poorer. A great leader, educationist, reformer and personality passed away. May God give us the like of him again."

Prof. Enayat Khan Dead

The death had occurred at his Calcutta residence of Prof Enayat Khan, the sur player. He was regarded as one of India's foremost musicians. He was [illegible] suddenly taken ill at Allahabad while attending [illegible] Music Conference and was brought back to Calcutta.

The Sporting World

By "Rambler"

Reception To Kid Vengan

AFTER an absence of more than 12 months engaged in boxing contests in England, Kid Vengan, the well-known Durban boxer, was welcomed at a public reception given to him at the M. K. Gandhi Library Hall on Wednesday, December 21. Mr. G. Maistry, in welcoming Vengan, stated that he was the first South African Indian to tour England as a boxing mission, and incidentally was followed by others. Kid Vengan, in a short speech, said that as soon as he regained his health he will be leaving for England probably early next year.

South African Non-European Tennis Championship

The competitions for Singles and Doubles in the quarter-finals, semi-finals and finals took place at the Natal Sports Indian courts on Boxing Day, Dec. 26, and continued on Tuesday the 27th. The following are the results: Singles. H. Jajbhay (S.A. champion) beat Sikakane (Natal champion) 6-1, 6-0, 6-3 and also beat J. Gilphart (Coloured champion) 7-5, 6-0, 6-4; C. A. da Prees (Coloured champion) beat W. Thomas (Natal) 6-2, 6-0, 7-5; Xorile (Basuto) beat B. Maharaj (Natal champion) 7-5, 6-3, 6-1, and also beat da Prees (Coloured) 6-3, 6-4, 8-6. Doubles: H. Jajbhay and da Prees beat Hajee and D. P. da Prees 6-2, 6-3, 6-1; Hajee and da Prees beat Xorile and Matabugu 6-2, 6-3, 6-1; Moloto and Sikakane beat Molabe and Mofokeng 6-4, 6-0, 6-4. In the finals of the Men's Doubles, H. Jajbhay and C. A. da Prees (S.A. champions) met Moloto and Sikakane and the evenly contested match resulted in a win for Jajbhay and da Prees beating Moloto and Sikakane 6-3, 6-4, 3-6, 6-3, 6-4. In the finals of the Singles, H. Jajbhay beat M. Xorile 6-4, 6-0, 6-4, the former scoring in the Singles competition without dropping a single set. This being the 30th championship victory in South Africa for Mr. Hoosen Jajbhay within 5 years, creating an excellent record among non-Europeans.

Indian Inter-Provincial Tennis Tournament

There was a big crowd of spectators to witness the Inter-Provincial Tennis Tournament for the Governor's Challenge Trophy and Hassim's Memorial Trophy. Under the distinguished patronage of Mr. Rama Rau, the Agent-General for India. The competitions for the Singles and Doubles commenced at 1.30 p.m. on December 27, at the Natal Sports Indian courts. The following are the results: Men's Singles 1st round. H. Jajbhay beat Wesley Thomas 6-0, 6-1; S. Maharaj beat M. Hajee 6-3, 6-3. 2nd round, H. Jajbhay beat S. Maharaj 6-2, 6-0; Wesley beat Hajee 6-4, 6-1. Men's Doubles 1st round. H. Jajbhay and N. Williams (Transvaal) beat E. Mobatoi and Wesley Thomas (Natal) 6-4, 6-2. I. Bramdaw and J. Naraio (Natal) beat M. Jajbhay and M. Hajee (Transvaal) 6-3, 3-7, 6-3. 2nd round, H. Jajbhay and N. Williams beat I. Bramdaw and J. Naraio 6-0, 6-2, 6-3; E. Mabatoi and W. Thomas beat M. Jajbhay and M. Hajee 6-3, 6-3. Summary of competitions: Matches 16-4, Sets 30-9. Games, Transvaal 88, Natal 72. Transvaal won by 4 games. Mr. V. K. Naidoo, President of the South African Indian Lawn Tennis Association, at the conclusion of the competitions briefly commented upon the fine sporting spirit by Transvaal and Natal and complimented Transvaal for its great victory in the both competitions and thanked the members of the Reception Committee for the excellent way they carried out their duties. Further competition for the Men's Singles for the Hassim Memorial Trophy commences on Wednesday, December 28, at 1.30 a.m. at the Johannesburg-Natal Sports courts. Transvaal will be holders of the Governor's Trophy for two years in succession, while young Maharaj of the Natal Provinces received much praise by spectators for his brilliant display being the youngest competitor in the tournament.

Mayville District Indian Cricket Union

The secretary's report for the last half season submitted at the last committee meeting of the Mayville District Indian Cricket Union, makes mention in brief of the activities of the union. The report make special mention of the administration work which has been carried on so far very efficiently and speedily and much was made feasible through the regular attendance of the officials and delegates at the meetings. Particular mention is made of the President, Mr. R. Mahabeer, Messrs. C. D. Chetty and P. M. Chin (Patrons), K. A. Naicker (treasurer), Amod Kajee (record clerk), C. A. Tommy, Ettie M. Pillay, N. Thayer, J. Arnold and S. A. Mahabeer. The first round for the Mahabeer's Memorial League Cup having also being completed with the Natal Steam Laundry C.C. leading. The report also records the improvements made by some of the players on the merits of the game, both batting and bowling. The report also recorded congratulations of the union to Messrs. Maduray Subban (Natal Steam Laundry C.C.) and Rama R. Singh (Old Collegians C.C.), for having scored 133 and 52 respectively in their last match.

Woman Wrestler Floors Her Man Opponent

A record gathering witnessed a wrestling match between the women wrestler, Omid Rani, and Hasam-ul-Din, [illegible] Gondhe recently. Omid Rani received [illegible] when she floored her opponent in two and a half minutes flat. The wrestling match provoked a considerable amusement [illegible] the local Muslims. At a public meeting of Muslims special [illegible] endorsing the wrestling match between [illegible] women.

Was 51 Stone

Mrs. Alice Pedrito claimed to be the world's [illegible] woman, has died here, sixteen weeks [illegible] message from Calais the world at [illegible] Mrs. Pedrito [illegible] gradually [illegible] but began to grow fat after [illegible] three-eight years ago. When [illegible] to hospital after [illegible] heart attacks there was some difficulty in finding a bed for her. She owned a small provision [illegible] years she allowed herself [illegible] exhibited and sometimes earned as much as £20 a day. In spite of her size she was fond of climbing [illegible] She needed about [illegible] yards of cloth to make a dress.

Battle Between A Cat And A Hawk

A battle [illegible] and a hawk—[illegible] the spectacle described by neighbours in Rowan Street, The hawk, in its fatal, swoop[illegible] down and, seizing the cat with its claws flew away [illegible] the cat must have killed the hawk, as a little later the body was [illegible] the ground. [illegible] the bird was [illegible] to a considerable height until it was within striking distance of the ground, when it released its hold and disappeared into the [illegible].

How To Destroy Bed Bugs

A correspondent in the *Natal Mercury* writes: A very satisfactory method I have used in exterminating those pests (bed bugs), is to use painters' petrol blow lamp, which penetrates all crevices in bedsteads and cracks, killing both bugs and their eggs. One can thus avoid resorting to the [illegible] and costly mode of [illegible].

TEACHER WANTED

A qualified teacher to teach Arabic, Urdu and Gujarati in addition to the Holy Koran and Islam Theology.

Apply with copies of testimonials, stating qualifications, age, salary, etc., to the Secretary,

Greytown Central District Sunni [illegible]

Greytown,
Natal.

Why can't I Sleep?

There is nothing like 'Ovaltine' for quickly promoting deep, peaceful sleep. And, moreover, this sleep is natural and restorative, because 'Ovaltine' contains all those important nutritive elements which create abundant energy while you sleep, and build up body, brain and nerves.

For these reasons make 'Ovaltine' your regular "Goodnight" beverage. But be sure it is 'Ovaltine'—it definitely stands in a class by itself

Drink

'Ovaltine'—*and note the Difference!*

Manufactured by A. Wander Ltd., London, England.

Buy Perfect DIAMOND RINGS and Flawless DIAMONDS direct from our factory!

Do you know through our "Factory to Finger" policy, you can purchase beautiful Diamond Rings and Flawless Diamonds at prices lower than wholesale? Why not call and inspect our large selection of exquisite gems to-day. Write, 'phone or call for our Free, clear-type Illustrated Data Card.

AMSTERDAM Diamond Cutting Works

62, Field Street, Durban.

P. O. Box 2362. 'Phone 2-4888.

Also at Johannesburg and Capetown.

શું તમારામાં જોર, ચેતન અને ઉત્સાહ છે?

આખાનો દુખાવો, પિત્તનો પ્રકોપ, અપચો અને આળસ એ બધું તંદુરસ્તીને આભારી છે. એ સુચવે છે કે "ઇનો'સ ફ્રૂટ સૉલ્ટ" તમારે લેવાની જરૂર છે. [illegible] આંતરડાં ચોખ્ખાં કરી પેટની બધી બગાડી કાઢી નાખે છે. શરીર બગાડને ગોઠ ટી રહેતું ફ્રૂટ સૉલ્ટ એક ગ્લાસ પાણીમાં સાથે લેવાથી તમને પાછી [illegible]

ENO'S 'FRUIT SALT'

'INDIAN OPINION'

(Founded by Mahatma Gandhi in 1903)

For The Moral, Political and Social Advancement Of Indians In South Africa.

Published Every Friday.

Subscription Rates

Payable Always In Advance.

Within the Union	21s.	Annually
" " "	11s.	Half-yearly
Outside the Union	22s. 6d.	Annually
" " "	12s.	Half-yearly

Become a Subscriber and persuade your friends to do likewise.

Apply to—

Manager,
Indian Opinion,
Phoenix, Natal.

SWAMI VIVEKANANDA'S WORKS

[illegible]

LIFE OF SRI RAMAKRISHNA

[illegible]

PRABUDDHA BHARATA
or
AWAKENED INDIA

A high class English monthly started by Swami Vivekananda in [illegible] Devoted to Universal Religion, Indian Culture, Education, Art and other topics of international interest.

Annual Subscription: Inland Rs. 4, Foreign 11 Shillings.

Apply for a complete Catalogue:—
The Manager, ADVAITA ASHRAMA,
4, Wellington Lane, Calcutta, India.

The "FRIENDS of INDIA" SERIES

Short biographical sketches of eminent men, who have laboured for the good of India.

Copious extracts from the speeches and writings of the "Friends of India" on Indian affairs are given in the sketches. Each volume has a fine frontispiece.

Lord Minto,	Lord Morley,
Rev. Dr. Miller,	Lord Macaulay,
E. S. Montagu,	Sir Pherozeshah Mehta,
Lord Ripon,	Swami Rama Tirath,
Ravi Varma,	Sir Salar Jung,
Toru Dutt,	Edmund Burke,
Sir C. Sankaran Nair,	Henry Fawcett,
Sir Henry Cotton,	Lord Hardinge,
John Bright,	Kristo Das Pal,
Lal Mohan Ghose,	M. K. Gandhi,
Mrs. Annie Besant,	Sir Syed Ahmed Khan,
H. H. The Aga Khan,	Badruddin Tyabji,
Allan O. Hume,	W. C. Bonnerji,
A. M. Dos,	Charles Bradlaugh,
Dadabhai Naoroji,	Dewan C. Ranganadhan,
Rangaiarulu Raghunadha,	Pandit Madan Mohan Malaviya,
V. P. Madhava Rao, C.I.E.,	Rao Bahadur R. N. Mudholkar,
Raja Ram Mohan Roy,	Dr. Rash Behari Ghose,
Rahimullo Mahomed Sayani,	The Rt. Hon. Syed Ameer Ali,
Dinshaw Edulji Wacha,	H. H. Shrimant Rao Gaekwar
Ishwar Chandra Vidyasagar	Kashinath Trimbak Telang,
V. Krishnaswami Aiyar,	Nawab Muzammil-Mulk,
Babu Surendranath Banerjea,	Behramji M. Malbal.

Price: One Shilling Each

APPLY:
MANAGER, INDIAN OPINION,
PHOENIX, NATAL.

"RESISTO"

Ready Mixed Paint was recently supplied on a year's Government Contract.

A Painter writes: "I have used "Resisto" for years with excellent results."

Agents for Tongaat and District:

GANDHI & Co.,

TONGAAT.

ઉપ વર્ષ થયાં સાઉથ આફ્રિકામાં પ્રખ્યાતિ મેળવેલ

જોહાનીસબર્ગમાં

ગોરાઓની સહેજસાજવારે મીઠાશ માણવાનું સ્થળ.

હમારી કોમમાં કાયમ સ્વાસ્થિદ ભોજન બનાવની સારવાર જે મોટાઈ તેમજ અત્યાધિકાર કરવાનું સ્પેશીયલ તૈયાર કરવામાં આવે છે.

પધારો આપણા માટે બધો જ બંદોબસ્ત

KAPITAN'S CAFE

Phone 33-8577.

130 KORT STREET
JOHANNESBURG.

ઇન્ડિયન ઓપિનિયન.

[illegible]

[illegible] ફીનીક્સ, શુક્રવાર, તારીખ ૩૦ ડીસેમ્બર ૧૯૩૮ [illegible] નં. ૫૧.

"ઇન્ડિયન ઓપિનિયન"

શુક્રવાર, તા. ૩૦ ડીસેમ્બર ૧૯૩૮.

રસ્ટનબર્ગનો કેસ

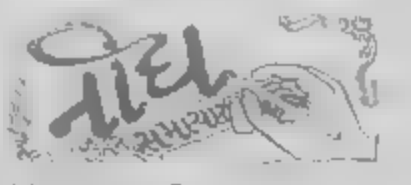
આપણે અગાઉ અઠવાડીયાં અગાઉ [illegible] અને સારભ ઉપજે છે. અન્ય સ્થળે તેના આપવામાં આવેલા ઉદાહરણથી જોઈ શકાશે કે તેનો અંત મુખ્ય પકડાએલા ૩૬ માંથી પાંચ જણને દોષિત ઠરાવવામાં આવ્યો છે અને આ પાંચ જણને સજાઓ થઇ છે. તેમાં સામેનો આરોપ [illegible] જાહેર તોફાનોમાં અગ્રેસર થવાનો [illegible] ઠરવાનો [illegible] [illegible] [illegible]

ગાંધીજી અને પંડિત જવાહરલાલના સંદેશા

આ મારી નોંધમાં 'ટાંગાનીકા ઓપિનિયન' માંથી ગાંધીજી અને પંડિત જવાહરલાલના સંદેશા પ્રસિદ્ધ કરવામાં આવ્યા છે. બન્ને સંદેશા આપણા હરેકના જીવનમાં નિરંતર આપણી નજરની સમક્ષ રાખવા જેવા છે. ગાંધીજી એ આપણને કહ્યું છે કે આપણે જે કોઈ પણ કરીએ છતાં સમસ્ત જગતના માન આબરૂ તો નજર બેચી દઈએ એટલી આપણી પાસેથી આશા રખાવીજ જોઈએ. બાની અંદર ગુઢ અર્થ સમાયેલો છે. અને આપણા સવાણા જવાબદાર તહેર પુરૂષોએ દીર્ઘ પ્રશ્ન પર તેઓ સરકારની સાથે સમાધાનીઓ કરે ત્યારે, સામાન્યરીતઃ થઈ રહ્યું છે તેમ, યોગ્યતાના આધારીક લાભો તરફજ નહિ જોતાં સમસ્ત હીંદી પ્રજાના માન આબરૂનો વિચાર કરવો જોઇએ.

પંડિત જવાહરલાલ નેહરૂ આપણને એક બીજી અત્યંત ઉપયોગી સુચના કરે છે, અને તે એ કે, જેવી રીતે હીંદુસ્તાનમાં કોઈ આપણને ચુસવા આવે એ આપણે નથી માંગતા તેવીજ રીતે આપણે પણ પરદેશમાં જઈને તે દેશના મુળ વતનીઓને ચુસવા નહિ જોઇએ પરંતુ બન્નેને અરસપરસ લાભ થાય તેવા સહકારથી રહેવું જોઇએ. એ રીતે દક્ષિણ આફ્રિકા માં આપણું વતન નેટાલેના લોકોને કોઇ પણ જાતની હાની પહોંચે એવું નહિ હોવું જોઇએ. અને એ જરૂર જણાય તો તેઓની પાછળ રહ્યાન હોતાં પણ આપણે સંકોચાવું નહિ જોઇએ. આજ પર્યંત તો આપણી ઉપર આ દેશની વસ્તીના કોઈ પણ વર્ગને આપણે ચુસેલા હોવાનું આરોપવા મુકાયું નથી. અનેક પ્રતિજ્ઞાઓ હોવા આપણે આપણી રોજ કમાઈ શકવા છીએ અને તેમ કરતાં નેટાલેના લાખેનો આપણો રાજકીય સામાન્ય રીતે પહેલાજ મીઠો રહેલો છે. હવે નેટાલેમાં બુદ્ધિ વિકાસ પણ વધી રહ્યો છે અને જે હકો અને છુટો અન્ય વર્ગો ભોગવી રહ્યા છે તે સમજણનો હાલો કરવાનો તેઓને પણ હક છે. આ જાણતમાં આપણે સંકુચિત નહિ રહેવું જોઇએ એટલુંજ નહિ પરંતુ તેઓના ન્યાથી પ્રશ્નમાં સંપૂર્ણ મદદ અને સહાનુભૂતી આપવી જોઇએ.

આ બન્ને સંદેશા એવે સમયે આપણી સુમક્ષ આવ્યા છે કે જ્યારે આપણે નુતન વર્ષને આંગણે પ્રવેશ કરી રહ્યા છીએ. આગે ઉગેદ રાખીએ છીએ કે આપણા વિચાર માં તેમજ વર્તનમાં તે આપણને નજીક ખૂબ મદદ કરશે ને જેથી આ દેશમાં આપણી હસ્તીને માટેની આપણી મુશ્કેલ ઉકલત હળવી થાય અને સૌને સુખ શાંતિ અને આબાદી આપનારી થઇ પડે.

ગાંધીજી અને પંડિત જવાહરલાલ નેહરૂના સંદેશા.

દાદાભાઈની દીદી કામનો અવાજ રજુ કરનારા દરેસલામમાં પ્રસિદ્ધ થતા 'ટાંગાનીકા ઓપિનિયનમાં' પોતાનો રંજ જો ગાંધીજી આ પ્રસિદ્ધ કર્યો છે જે નીચે ચોરા અને રસીક પ્રેમાયો ભરેલો છે. ગાંધીજી અને પંડિત જવાહરલાલ નેહરૂના એ પંથે સંદેશા પ્રસીદ્ધ કરેલા છે જે પુર્વ આફ્રિકાના હીંદીઓને સંપોષ નારા હોવા છતાં સમસ્ત આફ્રિકામાં વસતા હીંદીઓને માટે મનનીય છે. એ સંદેશા નીચે પ્રમાણે છે :—

ગાંધીજીનો સંદેશો

"સાંપ્રત પરિસ્થિતિ ધ્યાનમા વસ્તર કે તમને કોની સલાહ એટલે કે કંઈ પણ નિર્ણય કરવાનો દોષ તે સ્થાનિક સોસાયટી કરી શકે. એક વાત પણ હું આપવા ઇચ્છું ખરો, અને તે એ કે, જો કે નિર્ણય કરવાનો બોજો કરી શકે અને એટલી તો તેઓની પાસેથી આશા રખાવીજ જોઇએ કે જે કંઈ પણ તેઓ કરે તેમાં આખા રાષ્ટ્રના માન આબરૂને તો તેઓ વેચી નહિ જ દે. અનુભવે આફ્રીકામાં મારી અટક બતાવે છે કે મારી બાબતમાં જે બન્યું તેનો રહ્યું છે તેનાથી હું કિલાનો નહિ પણ ગર્વિષ્ઠ નોજ પાઠ શીખ્યો રહ્યો છું. કદાચ મારી ભવિષ્ય ખૂબ પણ થતી હોય, પરંતુ મને તેમાં જરાય ખુશ નાલુમ નથી પડી."

પંડિત જવાહરલાલ નેહરૂનો સંદેશો

"પૂર્વ આફ્રિકામાં જાગતા બનાવો સર્વેને એટલું તદ્દન સ્પષ્ટ સમજવું જોઇએ કે હીંદીઓ કે જે દેશના મુળ વતનીઓના હીતને કોઇ પણ પ્રકારનું નુકસાન કરતા નથી જતા. જરૂર જણાય તો દેશના મુળ વતનીઓના લાભે ખાતર જે તેટલે દરજ્જે તેઓએ તેઓની પોતાની રહેણીને પણ તૈયાર રહેવું જોઇએ. એ બન્ને વચ્ચે કરીકાઇ કદી પણ ન થવી જોઇએ. પરદેસ વસતા હીંદીઓ તો તે દેશના વતનીઓના ચુસવા નથી જતા પણ બન્નેને અરસપરસ લાભ થાય તેમ તેઓ ની સાથે સહકારથી રહેવા જાય છે. આપણે પણ નથી માગતા કે કોઇ આપણને ચુસવાને હીંદુસ્તાનમાં આવે. હું ઇચ્છું છું કે આ વસ્તુસ્થિતિના ઉપર બાબ બાર મુકવામાં આવે અને તેથી કરીને આ બાબતની સંપૂર્ણ ખાત્રી આપવામા આવે."

હિંદની સંસ્કૃતિપર વક્તા પ્રવચન

સાઉથ વીરગીનના ભાષી આદ્યાત્મ જેઓ ટ્રાંસવાલ હીંદુ સેવા મંડળના આમંત્રણથી ગયા વર્ષ અહીં આવ્યા હતા અને જેમણે "ફિલોસોફી ઓફ હિંદુઇઝમ" (આર્યનીય સંસ્કૃતિનો ઇતિહાસ) એ નામનો પુસ્તકનો પણ લખ્યો છે તેમણે ડરબનમાં ત્રણ પ્રવચનો કર્યા હતા. તેના જવાબમાં તેમને ત્રણ પ્રકારના તરફથી આભારો દર્શક પત્રો મળ્યા હતા જેમાંનો કેટલોક ભાગ "ગુરૂકુલ સમાચાર" માં પ્રસિદ્ધ થયો છે જે નીચે પ્રમાણે છે

"પ્રિય આચાર્યશ્રી,

"ફિલોસોફી ઓફ હિંદુઇઝમ" ના પ્રથમ ત્રણ ભાષણની તમારા તરફથી પાઠ આપી ચુક્યા પછી હું તે રસપુર્વક વાંચી રહ્યા છું અને એ પરથી હું જોઉં છું કે જેણે હીંદી વિચાર અને સંસ્કૃતિ ની સામાન્ય સંજ્ઞાઓ અને ભાષાઓ થી અને જે ત્રણ વર્ગના લોકો સમક્ષ આપણાં ધર્મ અને સંસ્કૃતિ ને રજુ કરવાની હોય તેને માટે કેવા તમારા અભ્યાસ આબાદી છે.

મને ખાત્રી છે કે આ સંજ્ઞાની પ્રસિદ્ધિ માત્ર હીંદુસ્તાનનેજ નહિ પણ સમસ્ત જગત, કે જેમાં હીંદ અને હીંદની સંસ્કૃતિ વિષેની અજ્ઞાનતા, જગતની સંસ્કૃતિ અને તેના ઇતિહાસમાં હીંદ અને હીંદીઓએ જે મહાન ભાગ ભજવેલો છે તેની પહેલી ગેરસમજ કરવામાં મોટા અંતરાયરૂપ રહેલી છે, તેના અભ્યાસ ઉપયોગી થઇ પડશે.

આ ઉપરાંત બાર કે તમારા પુરવકાલકમના કાયમના ઓર્ડર મીમણી અમલના નરીક્ષક રહેશે તેને માટે સમસ્ત્રુબ્ધ મંડળના સભ્યોને તમારો અંતઃકરણનો આભાર દર્શાવવા કૃપા કરશો તો હું તમારો ખાસો ઋણી થઇશ."

મરીટઝબર્ગમાં હિંદી કુલ વેચનારાઓ

મરીટઝબર્ગમાં હીંદી કુલ વેચનારાઓ પોતાનો વેપાર ચલાવવા માટે જાતમાં ચલાવતા હતા તેમાંને ટાઉન કાઉન્સીલે મારકટરબેરમાં બસેરેલા છે. કાઉન્સીલના આ પગલાંની સામે પુરોપીયનોએ વિરોધ ઉઠાવ્યો જે જેઓમાં એક મી. જસ્ટીસ જાર્વીસ જેવી પ્રતીષ્ઠીત વ્યક્તિ પણ છે. આસકેટ પ્રીસ્ટલની સહીવાળી એક મુરોપીયન 'નાટાલ વીટનેસ' ના નીચે પ્રમાણે પત્ર છે "સાહેબ,—હીંદી કુલ વેચનારાઓને મારકેટ સ્કવેરમાં બસેરવાના ટાઉન કાઉન્સીલના આપણુક પગલાંની સામેના મી. જસ્ટીસ જારવીસ અને કરનલ પુલમેને ઉઠાવેલા વિરોધની સાથે હું પણ સામેલ થાઉં છું. સ્કવેરના મધ્ય ભાગમાં બસવાની જોગવાઇ થાય છે એ આપણું એક આક્રમણ સમાન છે. અને બજારથી બહારના મહેમાનોએ પણ તેની મુશ્કેલી પ્રશંસા કરેલી છે. પણી કેટલી બીજી કુલ ખરીદવાને એક મારકેટ સ્કવેરમાં જાય શકશે! હીંદી કુલ વેચનારાઓ સુરોપીયન કસ્ટોમરોને નથી પુરી તકલ્લ તેવી માલ પુરી પાડી રહ્યા છે. આ ગરીબ લોકોને રક્ષણની અને પોતાની રોજી પેદા કરવાની આપણા કોલોજ ફરજ છે. તો પછી આ કુલ તેઓની પાસેથી લઇ સારૂ જોનથી વેચાવો જોઇએ! હું ઉમેદ રાખું છું કે ટાઉન કાઉન્સીલ આ ઠીકલરશાહી પર વીચાર કરશે અને હીંદી કુલ વેચનારાઓને તેઓ જ્યાં છે ત્યાં રહેવા દેશે.

રસ્ટનબર્ગનો કેસ

૩૧ માંથી પાંચને સજા, ૨૬ને છોડી મુકયા

જાહેર શોકના અયના મંગાર સારીરીક ઇજા કરવાના કરારથી કરેલા ગુનાના આરોપ માટે ખાસ કરવામાં આવેલા ૩૧ લૌદી-ઓના કેસમાં રસ્ટનબર્ગના એકટીંગ મેજીસ્ટ્રેટ મી. પી આર. કરટેરે ડીસેમ્બર તા. ૨૬ મીએ ચુકાદો આપ્યો હતો.

મેજીસ્ટ્રેટે જણાવ્યું કે કારકુન તરફથી તેમને એવું કરાવવાનું કહેવામાં આવ્યું હતું કે નવેમ્બર તા. ૬૮ મીની રાતે આ ગુનો આચારવા ગોદણી રાખીને કરવામાં આવ્યો હતો. ગુનાનીગારોના મોઢાના મુદ્રાઓપરથી એ વસ્તુ નારવી કારવાનું કહેવામાં આવ્યું હતું એ મુદ્દા આ હતા.— અમુક જગ્યાએ લૌદીઓનું એક રોળું થયું હતું, તેઓની પાસે પીકેટસના હાથા અને લાકડીઓ હતી. ૩૧ બે એટરકાવેલામાંથી લૌદીઓ પીકેટના તેમાંની એકમાં લાકડીઓ અને બાકી બાદલીઓ હતી એનો પાછળથી ઉપયોગ થયો હતો અને લૌદીઓએ કંઇક મુદ્દત પહેલાં તેઓપર પુરોપીયન યુવકો તરફથી થયેલા હુમલા અને હેરાનગતીની પોલીસ તેમજ મેજીસ્ટ્રેટને ફરિયાદ કરી હતી. પરંતુ આ બનાવ પહેલેથી ગોઠવી રાખેલો હોવાનું ઠરાવવું સંભવાયકારેલું ગણાશે અને તેથી આ કેસનો નિર્ણય જુબાનીપરથી જે લૌદીઓ હુમલાના સામેલ થયાનું પુરવાર થયું હતું તે લૌદીઓને હુમલા કરેલા હોવાના આધારે કરીશ.

ત્યાર બાદ જુબાનીનું પ્રવચકરણ કરી મેજીસ્ટ્રેટે કેસ પુરવાર થયેલો જણાવ્યો અને ત્યાર લૌદીઓને ગંભીર શારિરીક ઇજા કરવાના ઇરાદાથી કરેલા હુમલા માટે અને બાકીની સાધારણ હુમલા માટે ગુનેગાર ઠરાવ્યા.

એક લૌદીને છ મહિનાની સાજા કેદની સજા કરી, બીજાને પા. પાઉન્ડ અથવા ૩ મહિનાની કેદની સજા કરી, બીજાને પા. ૨૫ નો દંડ અથવા ત્રણ માસની કેદની સજા કરી અને બાકીના બધાને અનુક્રમે ૧૫ અને ૧૦ કારકાની સજા કરી

સજા કરતાં પો. કરટેરે જણાવ્યું કે મારાયા માણસને પણ કાયદેસ પોતાના હાથમાં લેવા નહિ દઇ કાયદા અને લૌદીઓપર હુમલો કરનાર યુરોપીયન છોકરાને પણ કારકાની સજા થઇ હતી

હુમલો ગંભીર હતા કારણ કે ગોરાના હાથ ને પગ બન્ને ભાંગી ગયા હતા. સ્ટુડીકનો પણ તે રોટી ખતો હતો તે વખતે તેના માથાપર પથરના ઘાથી ઇજા થઇ હતી

મજકુર છોકરાઓએ કશું કબુલ નહોતું અને હુમલામાં કે હેરાનગતી કરવામાં સામેલ થયા નહોતા.

પકડેલા ૩૧ લૌદીઓપર આરોપો મુકાયા હતા જેમાંથી ૬ ના કારણ કેસ પુરો થતાં છોડી મુકવામાં આવ્યા હતા અને ૧૭ તો આખો કેસ પુરો થતાં છોડી મુકવામાં આવ્યા હતા.

ક્રીસ્ટમસનો સંદેશો

ડીરબનના તા. ૨૪ મીના "પા ફોરમ" ના મી. જે. ઝેમ્બ. ઝોકેસ્પરનો ક્રીસ્ટમસનો સંદેશો પ્રસિદ્ધ થયો છે જેમાંથી નીચેનો ભાગ નીચવા જેવો છે:

"બીજી બધી વાતો કરતાં આપણને એવું જણાવ્યું હતું કે કોઇ પણ માણસને કદી પણ દ્વેષ સમાન નથી નહિ સકામ દરેકના માં એક આધિનાયી તત્વ રહેલું છે ... આપણા નજીક ઓળખાણ અને તે તો કરવા પુરતાનો પારસદાર બનાવે છે. ક્રીસ્ટીપણનો એ સંદેશો, કે જે સ્વતંત્રતાના આદર્શોનો ખરો પ્રાણ ... આજે પણ કરતી પરવાની રહી છે અને આ ક્રીસ્ટમસના શુભ પ્રસંગ વખતે એ શુભ સંદેશ આપણે કરી આનંદથી સાભળીએ છીએ અને બીજી કોમોના આગેવાનોપણાનો આપણી માન્યતાને આપણે કરી કદ કરીએ ત્યારે આજના નવા જમાનાપણાપર સ્વતંત્રતાનો આંતિમ વિજય થવાનો જ છે એ વિશેની આપણી શ્રદ્ધા વધારે ... બને ... આ ક્રીસ્ટમસની આપણા આતીય સંસ્કારિપરિસ્થાના ખોટા ખ્યાલને આપણે કેટલા દુરસ્ત કરીએ ક્રીસ્ટમસની આપણામાં આપણે માનીએ એટલે કે ખુશમ આ દમન જે ગોરલા વપરા આપખાન કરનારા આપણા દેશના ઘણા પોતાનો ભાગ તે કાયમનાનાજ છે. ક્રીસ્ટમસની આપણામાં એ દિવસની આપણે વિશ્વાસની રાહ લોકએ ત્યારે બધાને સ્વતંત્રતાનો આદર્શ સમુદાયપર જેમ પાણી ફાયદા રહ્યું છે તેમ પૃથ્વીપર ઉપાય રહેશે.

પરંતુ આપણે જો ક્રીસ્ટમસના આ સંદેશનો વિચાર કરીએ તો આપણા પોતાના દેશમાં આપણી વસતીના તરફોકારવાલા કાનુની સામેના આપણા રોષ બાબતમાં પણ આપણે એ શબ્દ પાડયો લોકએ તો સ્વતંત્રતાનો આદર્શ આપણે આપણા ... ... ત્યારે પાછળના દોષએ તો આપણે ... પણ સ્વતંત્રતા ... લોકોના ... ...

...ચાલક મારી મુસ્લિમો સમજે એવા ...ના ...કાગળોના ...ગલાઓ મારી પાસે ... હું ...ગી શકયો નથી. મોટા ...ગી શકતો ... પણ હજુ તેમનો નિકાલ નથી કરી શક... દાખલા તરીકે બિહાર પ્રધાનમંડળ સામે ...ણા ફરિયાદનાના આવેલાં છે. અને તેમાંને ...ણા રાજ્યના સામે મલબારથી આવેલી ફરિયાદ છે. હું આ કાગળો ઉપર માત્ર નજરક કરવી શકું... છું. તે બધા કાગળોને પહોંચી વળવું મારે માટે સાવ અશક્ય છે. આ કાગળોને ...પવો લોકોએ તોફાનો બધાત ને પર ...ણા વિના બારોબારી પ્રધાનો ઉપર પણ હું તેને ...દાગ ન મોકલી શકું. આ બધું કરવાનો ...મય ક્યાંથી કાઢું? ...મય નથી, ...તિ પણ નથી, ...મોળાકારી સમિતિ ...ર આ બધાં કાગળોનો નીકાલ કરનારી સંસ્થા છે. ...ર બધા બધી ફરિયાદોનો નિકાલ કરવા બેસે તોપ તે તે પ્રધાનોનાં તેમજ ...ારી સભાતીનાં કાગળોનો ...કાલ ક્યારે ...મય આવે.

પણ તેમ બીનકાયદાકીરીની ...રફજાની ...ર સંપોટ ફરીયાદ ...ાં અહીં તો હું ...ાસ્તુત બાબ છું. ઘણે ...રબ્ધ એકરામ ...ારી નથી અથવા ...ેજ ...ેવા મને ...ા ...ાબારાઓને તેમ તેમના ...ાગીની ...ુદી વંદોબા પમા હું ના પોકથી ...ાવત દોડી તો તેઓ મને ...ુબા કરશે.—આ ...ુપરાત ...ુદા ...ુદા ...ાંતોની બહા ...મા ...ાંગણિઓનાં ...રાબોટા કરતાંકા ...ાને ...રિયાદો ...ાગળો ના ...ાંબ. ...ાના ...બનારા ...ારામા નથી ...ાતા ...ક્તિ ...ાં ...ાવાસ ...ારતા ...ાંતો મે તે પબ ...ા ...ાબતમા પણ ...ાંગ ...ાદીરીક અશક્તિ ...ર ...ારી ...ુપકડીનુ ...લલ કારબુ છે

...ાન ...ાચેરા ...ાગળોનો ...પલો તો ...ા ...રીવાગ છે ...ર, ...લ ...જાએ ...મા ...ા છે તે ...ં ...જિ ...યા ...ાન ...ામળા પણ ...રતા ...ે ...જાને ' ...ાશથી ...ખો તો ...ુશીથી ...વાબો ...ાખું. ...ું ...તાનું ...ું તેમ ...રી શકું તો ...બનારા ...ોને ...ોક્ષીવની ...ાદર ...ાન ...ાત્વન ...જબ ...પણ ...ાબારે ...ારી ...ાવ ...ાંચારી ...ર ...બ્યા ...ા ...હી છે. ...ારામા જે ...જર ...ક્તિ ...હ્યુ ...હી છે તે ...બી જે ...ાહેરસભાઓને ...હ્યુ ...વ્યારી ...કું ...ોમ ...ાર્યું . ...તેને ...ાર ...ારે ...ાબની ...હી છે ...ેથી ...ોને ...બોલ્ય ...ાગળોના ...વાબોની. ...ાશા ...ાબનારાઓને ...દાચ ...કી કરોમ ...વાબ ન ...ળે ...ા તેઓ મને ...ાબા ...રે. ...ા ...ંબેલા ...બનારાઓને ...ોટલું ...ર ...ીનબીશ ...ે 'હરી ...જન' ...ારનું ...ચા ...રલાહ ...ાપી ...કાબ ...વા ...ાબો પુરના ...ર ...ા ...ાબુથી તેઓ ...ા ...બધ ...તલબ ...રેબો ...ોતાને ...મતા ...ને ...ાદેર ...ન્તર ...ા ...હત્વના ...ેવા ...ાબો ...ર ...ારા ...ીબારે ...ાબવાની ...રતોમા ...ોમ ...ેમનું ...બતા ...ી 'હરીજન' ...ત્રના ...ર ...ારો ...ાગળ ...રીશો ...થી ...ેવો.

'ઇસ્લામને નામે ચરી ખાનારાથી ચેતજો!'

મુંબઈ સરકારના એક પ્રધાન શ્રી નુરીની મુસ્લીમોને ચેતવણી

અમદાવાદના મણેકી મૈદાનપર મુસ્લીમ લીગની મીટીંગમાં મુસ્લીમ સરકારના ...ાંકીર ખાનાના પ્રધાન શ્રી. એમ. ...ન નુરીએ આપણે આપ્યું હતું.

આજે આપણી હાલત એવી છે કે ...ા કરવું અને શું ન કરવું તેની આપણને ...ાન પડતી નથી. કયા ...ાજુ ...ા ...ાં ન જવું તે ...ાણવાનું નથી. કમનશીબે આપણે ...ો પણ ...ેજ શકતા નથી કે આપણે ક્યાં છે અને આજવાપાસ ...યા છે. અલબત્ત સરકાર જેવો તું કોઇ ...ાબ્દ વાપરે તે મુસ્લીમોનાં હિતો વિરૂદ્ધ કામ કરે ...ા એમ કહેવાય છે, એવી વાત કેટલાયવાર આવે છે. મુસ્લીમોના ...ક્ષ કુચે છે, એમ ...ાય ...ે ...ે પણ કયા ...ક્ષને નુકસાન થાય છે તે ...ેજ સાર કહેવું નથી. જેઓ ગમ કાલ સુધી આપણના મત ચુસ્તતા ...ના ગાને જેમને મુસ્લીમોના ...કારની પરવાહ નહોતી કે તેમના ...ખાલ નહોતો તેઓ આજે મુસ્લીમો પર આવી પડેલી કહેવાની આદત માટે ...ડા થઇ ગયા છે.

ગાને ફરજ ...ી ફરજ સુધી હું આગાદા વાદમા રાખી છું કે મુસ્લીમોનો વિરોધી ...ોમ છે. એ જ્યારે દરમ્યાન આદ્યો આને ...ણે મુસ્લીમોપર આક્ષેપો અને મુસ્લીમોએ આવી ...ારી, અને ...ોકોએ ...ીજરસ્તો પણ કરી હતી, પણ તે વખતે મુસ્લીમોના ...ોતાનું ...ોકને ...ર નહોતું આજે જેમની પાકીક ...વાહીશો પુરી થતી નથી તેઓ મુસ્લીમ લીગ અને ...રસ્લામને નામે આગળ પડયા છે.

...ોંગ્રેસને નામે ...મ કરતી સરકારે જોવું ...ેજ ...ું નથી કે જેથી મુસ્લીમોને ને ...રસ્લામને નુકસાન થાય. અમે ...ે પણ ...ામ કરતા પહેલા તમારાં હિત અને નુકસાન ...નેમેમ પુરો ખ્યાલ રાખીએ છીએ ઘણીવેળી સરકા... આપણા ધારેલાં અભિપ્રાયની વિરૂદ્ધમાં હતી એમ ...માવે ...ા બન્યું ...ું! ...ા પ્રયોગોનું ...ા ...ારણ પણ ...ું નથી. ઉદાહરણ તરીકે બિહારમાં ...ુસ્લીમો ...ા બાબતે મુસ્લીમોની ...ાંધે ...ાવતા ...ાંધીઓ ...ુબ્યાન મુસ્લીમોનો છે. તમારી ...ાબત ...રજ ...ુસ્લીમ ...ુસ્લીમો અને મજુરી ...િવાય તમારી પાસે બીજા ...ત્રુ છે ...ાજે મુસ્લીમોની ...ાર્થિક ...ને સામાજીક ...ાબત ...રફ ...ોઇ ...ાત નથી તેમને ઉદ્યોગ ...ાપવાનું ...ર ...ાનું નથી. ...ાબબાલ ...રનારા ...ોટા ...ીત ...ીયાળે ...ામ ...ુર ...રતું નથી. પણ ...ેનાથી ...મને ...ુકસાન થાય ...ેવે ...રતે ...સતી ...મ ...ે.

આજે હું ...ાગરા ...ુતા ...ેસ્ત તરીકે તમારી ...ામે ઉભો ...ઉ અને ...ું ...ું ...ે આપણને જે ...ુકમત ...ળી છે તેનો ...ાયદો ...ઠાવો. ...જુરોક અને ...ીનાનો મારે ...બાદા ...ળા જ. તેનો ...રતા ...ણ વધારે ...ારા ...ામદા ...રવા અને તમારી ...સ્થિતી ...ુધારવા ...ામાજ ...ાગ ...જબુત ...રો. ...ું જે ...ું તે તમને ...ા ...ગે તો ...ાને ...ળીને ...ુશ્કેલો ...ામે ...ે ...ણીને ...જાુકો. પણ ...ોધના ...વેશમાં આવે ...રતે ...ા ...જો.

"ખાનાની ...ોબમાં"

આ ...ુસ્તકનું ...હસ્ય ...ા છે કે જેમાં ...ાંચિયાઓની દાઢી ...ાંધેલી ...ોલતની ...કલો ...ેળવીને ...ુજરાત ...ાજીક ...ુમાર અમેક ...કરમાંથી પસાર થઇ આખરે એ ...ડાણક ...ોલેજ ...ાંધ કરે છે. ...કિશોર વયના છોકરા છોકરીઓ ...ાટે આ ...ુસ્તક ...ણું ...ુંદર છે. આધુનિક જમાનામાં બાળકો ...ાટે ...ાહસ અને પરાક્રમો ની વાર્તાઓ ...સંદ ...રાય છે તેમાંની આ એક ...રવાર પરાક્રમની વાર્તા છે,

કીંમત ...ી. ૨-૬.

આ ...ોટીકે ...બનારથી ...ળી ...કશે.

"આફ્રિકાનો વેપાર અને હિંદીઓ"

આવલોકન અને અભિપ્રાય

લખનાર: સર્વદમન

"આ. ફ્રિકાનો વેપાર અને હીન્દીઓ" નામનું પુસ્તક સને ૧૯૩૭ માં બી. જે. પા. રબાણી નામના તેણે તૈયાર કર્યું છે. જો પુસ્તક દરેક દરેક હીંદીએ વાંચવા જેવું છે. સેંકડો વર્ષો થયા આફ્રિકામાં વેપાર કરી રહેલી હીંદી પ્રજાનું ભવિષ્ય હવે પછીના આવતા સમય માટે કેવા પ્રકારે નીમોળ બન રહ્યું છે તે આ પુસ્તકના સંપૂર્ણ અભ્યાસ થી ચોકખું જણાય આવે છે. સેંકડો જાગી સહેરો અને બહેરાળા આનુબંધો મેળવી હીંદીઓ ની કઠનાઇ પરિસ્થીતી આપણને વાકેફ કરવા તથા કાલના સંજોગોમાંથી ઉગરવા માટેના ઉપાયો યોજવાને માટે બહુજ યત્ન તેમા હૃદય બેઠક અપીલ પ્રહાર પાડી છે. આ પુસ્તકમા ખાસ કરીને વ્યાપારી દ્રષ્ટિ બી-દુધા વિશેષ આલોચનાઓ કરવામા આવી છે અને દરેક વ્યાપારીને તેમાંથી પોતાને લગતી ખબા ઉપયોગી મેળવી લેવાનું સુલભ પડ સંકટના માટે બાહ્ય વ્યાપારી બાબતોમાંજ બાકી પુસ્તકની સૌથી રાખવામા આવી છે. આજે ચારેના વરસના વ્યવહાર દરમીયાન હીંદીઓએ પોતાનો ખાસ ગહનપણે વિકાસ કે જે વ્યાપાર ન તેના ઉપર રાખે બાબતે બીચાર કરવાના જોકેજ સંજોગ પ્રસાસ કર્યો નથી બાકે તેવા પ્રસાસ કરનાર નરસ ઉપેક્ષાની દ્રષ્ટીયેજ નીહાળ્યુ છે.

પરંતુ હવે એ વખત ચાલ્યો ગયો છે અને "સબસહાય સંજોગોજ" બાબી જરુરીયાતોની કૂદી હવુ પણ હીંદીઓ પકડીને જે બેસી રહેશે તો આફ્રિકાના પટ ઉપરથી હીન્દીઓનો નાબુદ થતા જરાએ વાર લાગશે નહિ, અને ઇન્ડીયા સરખુએ ન હોય તથા ઈંડીયાસમોએ આ પુસ્તક પુરેપુરૂ વાંચી જવુ જોઇએ બેટલે હીંદી પ્રજાના ભવિષ્ય બાબિત ખ્યાલ બાંધી બાબી જરુર બને.

હીંદી પ્રજા આફ્રિકામાં મુખ્યત્વે કરીને વ્યાપારી પ્રજા તરીકે વસેલી હોવા બાબ બાકંદ રહ્યુ છે. અસોસીએસનો, મંડળો, વગેરે સ્થાપી મેમ્બરોનો પ્રચાર કરવા રહ્યો નથી, દરેક-સહાય કરે છે અને નાનાં કુટુંબ ઉપરાંત સેંકડો રોકડા કરી રહ્યા છે સેનો ખ્યાલ બાજ પણ વ્યાપાર કે જેના ઉપર હીંદી પ્રજા જે વિશ્વાસદારો અને પ્રમ સંબંધો સ્થાપી રહ્યા છે તેના વિષે વિચાર કરવાની તકલીફ ઉઠાવવી નથી. તો પ્રશ્ન એ થાય છે કે કેના વ્યાપારે હીંદી પ્રજા આજ આફ્રિકામાં લાખોની સંખ્યાએ ઉભી કરી શકી છે, સ્વદેશમાં સમૃધ્ધિ કરી નામના મેળવી રહી છે, "આફ્રિકા વગર ના નસકોર નામથી દરેકના બાતી ફુલાતી આવી રહ્યા છે તે "વ્યાપાર" ની પરિસ્થીતી વિષે ... વિચાર કરવા ઇચ્છા પણ તૈયાર પડી ન નહિ.

પરિણામે આજે ન્યાસાલેન્ડમાં હીંદી વ્યાપારીઓ માંગે જંગલે જંગલ અને ખુણા ખુણે યુરોપીયન પેઢીઓએ પોતાની દુકાનો ખોલી હીંદીઓને જંગલોમાંથી હાંકી કાઢવા માટે કાવિલ તરિકાઓ શરૂ કરી દીધી છે.

હવે એક બાજુ બ્યાપારે આપણીજ સહેનશીલતા આપણને હડપચુત કરે ત્યારે બીજી સરકારો તેમા દાખલો બે તેવી નવાઇજ શી છે!

પરીણામે આજે, સાઉથ આફ્રિકાની સોબાત માં આવી રહેલા પોર્ટુગીઝ કોલોનીઓમાં પણ પોર્ટુગીઝ પ્રજાસત્તાકે હીન્દીઓને આક્રમણમાં આણ્યાના સમદા કર્યા અને તે કાયદાઓ દેવા રીતે અમલમાં આવ્યા અને કેવા દરજ્જામાં એશાગાદીક પરિસ્થિતીનું દોગ્દર્શન કરાવ્યું પ્રવાસ કરાવનાર સજ્જનોએ સરકાર તરફ રજુ કર્યું" તે સર્વ સાબોજાંગ રીતે ચેપરોકત પુસ્તક માં શ્રી. રબાણીએ સુન્દર. ચીતર્યું છે કે જોવાતાં દરેક હીન્દીને આખાત થયા વિના રહેશેજ નહીં. છતા પણ સંજોગોની ચાલ આપણા માટે એટલીજ છે કે ... કરાયેલા એશીયાટીક કાયદા પ્રત્યે યુરોપીયનો રહેણીકરણી બાબત કરી રહ્યા છે તે જોતા કાયદામાં આપણે નાબુદ કરી શકયા. હીજો અને રહેણી કરણીના આપણે ઉત્તરોત્તર હિન્દની કરી રહ્યા હીજો હવે આપણે માટે આપણી ચેપરના મીજે આશેષ એ છે કે હીંદી બ્યાપારીઓ બહુજ થોડે નહિ વેપાર કરી યુરોપીયન વેપારને પકડી પાડી રહેલા છે તો હીંદી કોમ પોતાનું સમગ્ર ધ્યાન એકજ પ્રશ્ન ઉપર કેન્દ્રાવવાની આજની પોતાની પહેલી ફરજ સમજે બે અને યુરોપીયન વ્યાપારીઓ પ્રમાણેજ પોતાના બ્યાપારની બ્યવસ્થા કરીને કમાણી કરતા થઇ જાય તો બે જોરદાર આક્ષેપો કે જે યુરોપીયન પ્રજાની દરીયો બાબતમાં કરવા તેઓને હાલ અમલ કરવાની બાબ ... તે તેઓના હાથમાંથી જતા રહેતાં હીંદી બેનું સ્થાન વસાહતોમાં મોટા ભાગે પણ આવાજનક નિવડશે એમાં સક્કા નથી. આપણને આ પણા યુરોપીયન ભાઇઓના કરતાંથી કમાણી કરી વધારે ખર્ચ કરવાની બાબત બાપવામાં આવે છે તો બરોબર પણ તેવા જોઇએ અને હીંદીઓએ તેમા બાબ ગુમાવવા નથીજ

—: o :—

—કમ્પેન બાબ ફ્રસ્ટ રબરની જગાએ કમ્પેનીએ ગ્રામોફોન ઉપર "બ્યુના" કરીને બીજી પ્રવૃત્તિઓ મોકલવાના કાયદો બનાવવામાં છે

—ટ્રિસ્વાલમાં અનિસ્ય હીંદી અને ... બેના મોટા મકાનો બાવેલી ગયા હતા અને ... રોજગારમાં મોટુ નુકસાન થયુ હતું

—જોહાનસ્બર્ગ "પ્રેમેટીન" જણાવે ... કે જોહાનિસ્બર્ગ પોલીસના બાજકના બાધિકારીઓ ગીજ મોટા જોહાનિસ્બર્ગ માંથી નીકળી જવા કહ્યું છે

આહુતિ

'આલાપ' ના દીર્ઘનવલની આંકડા લેખક:—
શ્રી જ્યોત્સ્ના શુકલ

આજની આપણાની ભાવના સુંદર છે. હિંદુ સંસ્કૃતીનું એ મુખ્ય લક્ષણ છે. આખી દુનિયા સંસ્કૃતી આજ અનેક સમસ્યાઓની સર્વોચ્ચ ભાવના પર રચાયલી છે અને દુઃખના ક્ષણમાં આનંદને ઉપભોગવા કરતા સમસ્યાઓના આનંદને શ્રેષ્ઠ માનવામાં આવ્યો છે. માનવનું માનવત્વ એથી પામી શકે છે અને એ સર્વોચ્ચ ભાવનાને જીવન લક્ષ્ય બનાવનાર માનવી માનવ મટીને મહામાનવ પદવીને પામે છે હિંદુ સંસ્કૃતીનું આ લક્ષણ સર્વદા વંદનીય છે.

પણ આહુતી એટલે શું ? ગતાર્થે અનર્થસ્વનું સમર્પણ. જીવનના સુખ, આનંદ, વૈભવ, સર્વસ્વનું, કોઇનું પણ સમર્પણ, એ આહુતી પણ ગણાય એટલે નહિ.

એક બે ઉદાહરણ સમજાવું. ફૂટપાથ પરથી પસાર થતાં એક ગરીબ બાળક ઠંડીમાં ધ્રુજતું હતું. એ બાળકમાં આખીય પ્રકાશ મળી રહે એવામાં આપણું હતું એ બાળકની ભાવના સુંદર હતી. અનાવૃષ્ટિ કરવાની ભાવના એની પાછળ હતી. સામાન્ય જનતા ઉપરાંત રાજકીય અને પુરુષ અધિકારીઓનો પણ એમાં ચાલ હતો. એમાં કંઈ પણ અનુચિત છે એવી કોઇને કલ્પના પણ આવી નહોતી. અને ખરા મને માગું હતું કે આપણે બધું થી બધામાં દોષી દેવું એ કુણ કોઇ રીતે યોગ્ય કારણ સકાય એમ નથી એ બાબતે કેટલાં કરોડો બુધ્ધે મારનાં ગાનદીઓમાં ઠામઠામ કહારી દૃષ્ટિ આગળ ખસતાં થતાં થતાં, મને એમ થતું કે આ માનીઓ ખાલી કરવા રોટલા પદોઆપણે એ બધા આકાર્યો છે તેમની ઘણાની આટ આટલું થી કોમવાળો કેટલા બધા માર છે કે જે સમાજના રોટલો રોટલો કરતા અસંખ્ય માણસો મળવું કરવા જોઈએ, પોષવા કરવાની આજકાલને લીધે કુટુંબો બાળ ને આવ ઓછામાં વેચાતા કે અમારા સ્કૂલની નાંખે, તે સમાજના એક વર્ગને પૂર ઢાંચે લીધી આહુતી આપવાનો એ અધિકાર છે આ કહારને પ્રેમ હતો, અને તે વગર ઉકલ્યો નથી.

બીજું ઉદાહરણ લઈએ. આપણે પાકાની, બકરાની અને ગરબાની આહુતીઓ આપીએ છીએ. દેવીને પ્રસન્ન કરવા માટે, એને પ્રસન્ન રાખીને બાળકોનાં જીવન અને સુખ, વૈભવ, સત્તા કાયમ રહ્યમાં માટે એ મૂંગા માણસોની આહુતી આપીએ છીએ એ નીરાધાર, બાસહાય ગાયોને એ પ્રસંગે શું થતું હશે એ કલ્પનાથી કેમ કરાર રાખે છે ? આહુતીની સુંદર ભાવનાને પંપાળનારાં આપણે એ પ્રાણીઓની કુરબાની પાસપત્રોનો કયારે પ્રસન્ન કરેછે ? પણ માટે એમને તૈયાર કર્યા પછી જીવનની બીજા માગણી એમની કરુણ આંખો સામે આપણે જોઇને એમના બાબો સમજવાનો પ્રયત્ન કેટલાએ કરી પણ કર્યો છે ?

આ લખું કે મારે એક વાત યાદ આવે છે. કેટલાક વખત પર બકરાં પાકાના પોરિતાપ કરું છે, એ માટે એણે કરી કરીમાદ ઉજાણી નાખી. પતી પાળ્યા પતી વધારું કાપવાકુટુંબે ખાંપ કરવામાં આખું લાંબુ કરી નાખતી પતી પાળ્યા ખાવી ગરેલું એ આપના સુંદર છે. એમાં કંઈપણ અનુચીત છે એમ કરી કોઇને લાગ્યું જ નહોતું. એ મયા બધા પણ પણ એ કથી ગારી, પણ એના જીવનને ઉજાડી નાખવામાં આવ્યું. એના પર અનેક પ્રકારના અત્યાચારો કરવામાં આવ્યા, એના શરીરને કરજિયાત વીરૂપ બનાવવામાં આવ્યું, સુખ આનંદનો અંશ માત્ર પણ એના જીવનમાં ન રહે એવી યોજના કરવામાં આવી, અને ત્યારે એ પ્રાણને પણ સુંદર ભાવના ગરીકે સંસારી લીધો; અને રામજને હિંદુ વીરતાના ગાયનો રહુતીઓ કરી કરીને ગાવ સંસ્કૃતીના પરીગાન ગાયા.

પણ એ આહુતી આપણી વિધવા બહેનનું જીવન કોઇ બીજા રીતે પણ સુંદર કે સુરક્ષિત બનાવવાની, જીવનને ઉપયોગી બનાવી તેમાં રસ ઉત્પન્ન કરવાની જરૂર છે એ સમાજને સમજાયું નહીં. વૈધવ્ય એવો પવીત્ર છે એવા સુજ્ઞા શબ્દોનો ઉપયોગ કરવામાં આવે છે: પણ એ પુનિત અને પવીત્ર અધિકાર તરફ દુર્લક્ષ્ટિ કરવી, એનો રસ્તો કરવો, એને દુરાચારને પંથે દોરવી એ અધમમાં અધમ કૃત્ય છે અને એવું કૃત્ય કરનાર પુરુષ હિંદુ સંસ્કૃતીનો દુશ્મન છે એમ માનીને તેનો બહીષ્કાર કરવાનું સમાજે કદી વીચાર્યું નથી. સમાજ એ કરવા માટે અસમર્થ છે. વાપને કોણ દોષે ? આહુતી પાડા બકરાની આપણ ચાલ્યા આવ્યા, વાપની ના આપણ સમર્પણની ભાવના શ્રી ગૌણવે, પુરુષને ખાતર કોણ કહી શકે ? કયારે પણ ચુકી જવાય તો એ મટે દોષીત શ્રી ગણાય, બહીષ્કારને પાત્ર સ્ત્રી ઠરે, પુરુષને એ મારે કોઇ અધિકાર પણ કહેવાનો સમાજ અસમર્થ છે.

આ મુંજોગોમાં કચડાતી, દુઃખાતી, અવહેલાય સ્ત્રીઓ સંસ્કૃતીનું રક્ષણ કરવું-કરાવું માનીને રક્ષણ કર્યું: પણ સ્વચ્છંદી પુરુષે એ ભાવનાને અને સ્ત્રીને બેઉને પગ તળે કચડી નાખી અને સ્ત્રીને વેશ્યા વાડે મોકલી. વૈધવ્યની ભાવનાને સુંદર માનીને જીવન સમર્પણ કરનાર સ્ત્રીની પુરુષે આ દશા કરી.

અને પરિણીત સ્ત્રીઓની, ગૃહીણીઓની આજે શી દશા છે ! સમાજ એની પાસે સમર્પણ માંગે છે, પતીને અર્થે સર્વસ્વનું સમર્પણ એ હિંદુ પત્નીનું પરમ પવીત્ર કર્તવ્ય છે એમ ભાસપાનુંથી બચ્ચાના મગજમાં ઠસાવવામાં આવે છે. પતી અનેક રોગ, નીર્બળ રોગ, આજન્મ રોગ, દુરાચારી રોગ, વ્યસની રોગ, ગમે એવો રોગ તો યે એને માનીને સ્ત્રીઓ એને પ્રસન્ન રાખવા અને એની સો વાસના પૂર્ણ કરીને એને માટે સર્વસ્વનું બલીદાન આપવું એ હિંદુ પત્નીનો ધર્મ મનાયો છે. સમાજ એને ઉદાત્ત

અને સુંદર ભાવના તરીકે આલેખાયે છે, અને આપણે આપણા પતી પ્રત્યે પોતાની સહજશીલતાની મૂર્તિ સમા ઓ પર ક્રમે ક્રમે એવા અત્યાચાર ગુજારે તો એ સમાજ કદી તે પુરૂષનો ધીક્કાર કરતો નથી, કારણ કે એમ કરવા માટે સમાજ અસમર્થ છે.

આવા એક પશુને ન્યાયને લીધે બીજું જીવન આજે આસાન બની ગયું છે. આ આપણી જીવન જીવતાં એ ઘણી સહ્ય છે, પણ એનું કે કશું આકર્ષ સાંભળવાને કોણ તૈયાર નથી. સમાજ એના આક્રંદને હસી કાઢે છે, એની સામે થયાની એની વૃત્તિ તરફ તીરસ્કારની દૃષ્ટિએ જુએ છે, અને પરીણામે સમાજરક્ષા કાયદાઓ રક્ષાયેલો પુરૂષ વધારે સ્વેચ્છાચારી બને છે.

એક પત્ની જીવતી હોવા છતાં પુરૂષ બીજી સ્ત્રી કરવા તૈયાર થાય છે એનું કારણ પણ આજ છે. સ્ત્રીએ ગમે એવા પુરૂષને માટે પણ જીવન સમર્પણ કરવાનું હોય છે, અને પુરૂષ પોતાની ઇચ્છામાં આવે ત્યારે સ્ત્રીની અવગણના કરીને બીજી સ્ત્રી કરી શકે છે પુરૂષના આ ક્રૂર સામે પોકાર ઉઠાવની સ્ત્રીને રક્ષણ આપવા માટે સમાજ અસમર્થ છે, એટલે સ્ત્રી લાચારી એ એને વશ થાય છે, અને સમાજ સ્ત્રીના એ કૃત્યને ઉદાત્ત અને સુંદર ભાવના તરીકે ઓળખાવીને પુરૂષનો માર્ગ વધારે સરળ બનાવે છે.

અને આવા પ્રસંગોએ પ્રેમના નામનો પણ દુરૂપયોગ કરવામાં આવે છે. પુરૂષ એક સ્ત્રીને જીવનનો બીજો સાથ કરે છે ત્યારે એમ કહેવામાં આવે છે કે એણે પ્રેમની મહત્તા સ્વીકારી છે! પ્રેમ આમાંથી એણે સર્વસ્વનો સમાજની આપ ખાનાર-પ્રાપ્તિનો, સર્વસ્વની જોગ ગાળ્યો છે! ત્યારે આમ કહેવામાં આવે છે ત્યારે બન્ને ખરેખર હસવું આવે છે. પ્રિયજીવસ્તુ મેળવવા માટે એ પોતાની એક અસહાય પત્નીની આહુતી આપે છે અને પોતે તો ક્રમ આનંદને દોરીને ઝૂલવા લાગે છે આમાં ત્યાગમાંનું કંઈ જ હોતું નથી આમાં ભોગના અંશ માત્ર પણ નથી. પ્રેમને સત્કારવો અને એને અર્થે સર્વસ્વનું બલીદાન આપવું એ સુલભ છે, સામની પરાકાષ્ટા છે. દુર્ઘટ તો પ્રેમની ત્યાગ આકાંક્ષાને ગળીને હાસ્યે સંયમમાં રાખવી એ છે અને એમ કરનાર વ્યક્તિ જ સર્વસ્વનું બલીદાન આપે છે.

પણ વધારે આશ્ચર્યની વાત તો બીજી છે. બીજું સ્ત્રી કરનાર પુરૂષની પ્રથમ પત્ની આવું સહન કદી પણ સ્વેચ્છાએ સત્કારી શકે નહીં એ સીધી સાદી વાત છે. પણ કોઇક ઉદાત્ત ભાવના-વાળી સ્ત્રીઓ અને સહનશીલ એ પુરૂષનાં આવાં ક્રમ સામે સંમત ન હોવા છતાં તેને દામ્ય સ્વીકારવાની ઉદારતા બતાવે છે, ત્યારે સમાજને ધન્યવાદ થાય છે, ત્યારે સમાજ પોતાનું કર્તવ્ય ભુલીને એને ધન્યવાદ આપવા મંડી પડે છે, એ એના પતીપ્રેમની પ્રશંસા કરવા મંડી પડે છે અને તેને સામે આસમાને ચઢાવીને આમ સહજ ઉપર ક્રૌર્યમય પગાડવા જેવી જ્યમ છે! અને આમ કરીને પુરૂષના પેલા ભયંકર કૃત્યથી ઉઠતી છાપને દબી પાડવાનો પ્રયત્ન કરવામાં આવે છે

પરીણામ એ આવે છે કે સમાજવ્યવસ્થા ખુદાતી-ફરજાતી એ ફરી પાછો એવા માનની થઇ જ્યમ છે કે "પુરૂષ ગમે એમ કરે પણ સ્ત્રીએ તો આવું ચોકસ ખતાવવું જોઇએ જ સ્ત્રીની શોભા છે" અને આવી પણ પોતા પ્રેમને ફરીથી આપણ કરવામાં આવે છે" સ્ત્રીને પુરૂષ પ્રત્યે પ્રેમ હોય તો પુરૂષના કૃત્યનો સ્ત્રી રીતેરીવ રીતે કરી શકે એમ કહેવામાં આવે છે પણ ખરેખર એ આદર્શ પ્રેમની પ્રાપ્તિ કરવામાં આવે છે, ત્યારે એવા પ્રેમને પણ ઠોકરે મારનાર પુરૂષો સ્ત્રીની આ ઉદાત્ત ભાવનાને માંન જ ક્રમ કરી શકે છે એ વસ્તુ સમાજ ભૂલી જાય છે. પ્રેમનો બદલો ન હોય એ સમાજ શકાય એવી વાત છે. આવા અપુષ પ્રેમની કોઇ કિંમત કરી શકે નહીં, એ સ્ત્રીની સમર્પણની ભાવના પીછાનવી કઠીન નથી; કારણ કે પ્રેમ એ કોઇ માંસ પંદર વ્યક્તિનો વીષય નથી. પ્રેમની—અપુર્ણ પ્રેમની ભાવનાને કોઇ કાળવરો નથી રાખી શકતું, એ સૌના અનુભવની વસ્તુ છે. એનું રાહ સર્વદા પ્રફુલ્લિત થઇ શકતું નથી એટલું જ. પણ એ પ્રેમના નસાનો વ્યવહારીક ઉપયોગ કરીને એની અપુર્ણતા સિદ્ધ કરવાનો પ્રયત્ન ન થાય છે.

મુદ્દાની વાત તો એ છે કે આમ કરવામાં સ્ત્રીની મુંગી આહુતી આપણ છે, અને એ આહુતીને સુંદર ભાવના તરીકે ઓને માથે ઠોકી બેસાડવામાં આવે છે આવું સહન એ એક જ વ્યક્તિઓનો સવાલ નથી હોતો; એ માત્ર વ્યક્તિ સ્વાર્થોનો પ્રશ્ન નથી હોતો, એ માત્ર કોઇની બાનગી બાબત નથી હોતી; એ તો સામાજિક રોગ છે અને આપણા સમાજ સામે એને લીધે સંકટ છે આપણે આવાં કોઇ ગળા તેવા પરાપુર્વથી ઉદાત્ત અને સુંદર ભાવનાને નામે ઓને ચલાવવામાં આવી છે, અને આ તેનું નવું સ્વરૂપ છે. બીચારી સ્ત્રી ધર્મના બાદીઓએ પણ આવી ઉદાત્ત અને સુંદર ભાવનાને સત્કારવાનો પોતાનો ધર્મ છે એમ કરી માનવી થઇ ક્રમ એમ બનવું જરા પણ અશક્ય નથી.

સ્ત્રી જાતીની આવી મુંગી આહુતી લેવામાં આવતા ધર્મોએ રહીસમાજ હવે કદી સંમત થાય એમ નથી, એ સામે પ્રચંડ બંડ ઉઠાવવું અને આવી આહુતીમાંથી સ્ત્રીને ઉગારી લેવી એ પ્રત્યેક સ્ત્રીનું પરમ પવીત્ર કર્તવ્ય છે.

કમાલ પાશા

દીલ્હી સરકારના માજી એજન્ટ-જનરલ કુંવર મર મહારાજ સીંગના બીજા રાજકુમારી અમૃત કુંવર 'હરિજન' માં સ્વર્ગસ્થ કમાલ અતાતુર્ક ના અવસાન વિષે નીચે પ્રમાણે લખે છે:

અખિલ ભારત વીંદલા પરિષદની જુદી જુદી શાખાઓ આ દિવસોમાં પોતાના વાર્ષિક મેળાઓ ભરે છે એવી દરેક મેળામાં પહેલો શોકનો ઠરાવ મરહુમ કમાલ અતાતુર્કના અવસાનનો હોય છે. આનું કારણ જીવાતું છે આ મહાન નેતાને વીંદલમાંથી કેટલાયો અનેક સુવિધાભરી અંજલીઓ આપણ છતાં તે સૌમાં બીજા તરફથી અપાયેલી અંજલીઓનું ખાસ મહત્ત્વ છે. કમાલને વિષે જેમ કહે છે કે જ્યારે એ કુમાર હતો ત્યારે એણે એની માને કહેલું કે 'હું મોટો આફગેનાન બનીશ, અને એવો તો શક્તિશાળી બનીશ ત્યારે હું તુર્કિને બંધમુક્ત કરીશ.' એની બોંધ આપણ એની જનેતાજ તુર્કી સ્ત્રીની પ્રતીનીધી સ્વરૂપ હતી તુર્કસ્થાનને સશક્ત કરનારા કમાલે પોતાના વતન મુલ્કને દોરેલા સુધારાના કાર્યક્રમમાં સૌ પહેલું સ્થાન પડદાની પ્રથા નાબુદ કરવાના અને તુર્કી સ્ત્રી ઉપરની બીજી દાકમારીઓ દુર કરવાના કાયદાઓ પસ્તાને આપ્યું દીલ્હી સ્ત્રીઓ તેમજ તેઓ સ્ત્રી જાતી છે એટલાજ અપરાધને બાદર હતુંને ખાત ખતના સાગાઓને, બાજારીક તેમજ રાજદેસરની દાકમારીઓ નીચે કચડાઇ રહેલ છે તેમને જે કમાલ પાશાએ સ્ત્રી જાતીને બંધમુક્ત કરીને તેને પુરૂષની બોડાબોડ સમાજમા સ્થાનો તકો ખુલ્લી કરી આપી તેને સારૂ બારા હિંદુસ્તુ માન અને પીરસ માન તેમાં શા નવાઇ! કારણ કોઇ પણ સમાજના સંપુર્ણ અને ખુલ્લી સેવાનો દ્વાર એક બાજુ બનને બાંધ બંધ રાખવા એ ક્રિન્તિનો જ દ્વાર બંધ કર્યો બરાબર છે.

પણ કમાલ પાશાની સ્મૃતિ અને તેના પ્રત્યે નું આપણું માન સાચું હોય તો આજે જેઓ આમાજીક સુધારાઓની હજુપ વિરોધ કરત હોય તેમણે પોતાનો વિરોધ ઝાંટી કમાલે તુર્કીમાં જે ક્રાંતિઓ કરી દેખાડયું તેના સુધારા આગળના મુકદાને કહિબદ્ધ થવું જોઇએ અને વીંદલની મુસલમાન પ્રજા જો કમાલ પાશાને ખરા હૃદયનું સલીમ માન આપતા માગતો હોય તો તેણે પણ જ રાષિત પડદા પ્રથા સ્ત્રીઓના કુદરતે બક્ષીલા જન્મસીદ્ધ હક છિનવી નરાધ મારે છે અને જે તેને પાળનાર સમાજમાં તેના નાશના બીજ વાવે છે—તે મુંદી પ્રથાને હટાવવાને મંડ્યુ જોઇએ. પૂજ્ય મહાપુરૂષોનું સૌથી મોટું ગૌરવ કરવાનો રસ્તો એજ છે કે તેમણે ચુકેલા મહાન કાર્યોનું અનુસરણ કરવું. અને આશા છે કે વીંદલો કમાલ પાશાની સ્ત્રીજાતી પ્રત્યેની રાગમુક્તિઓનું સક્રિય અનુકરણ કરીને તેની ખરી સ્મૃતિ કેળવશે.

દક્ષિણ આફ્રિકાના ટુંક ખબરો

સર ચાર્લ્સ રોબર્ટ્સ

સર ચાર્લ્સ રોબર્ટ્સ ડરબનના મશહૂર જુના અને જાણીતા વકીલ છે. નાતાલના ગવર્નના ઉમેદવાર તે પોતે તરીકે ઓળખાય છે. તેમને ડરબનની સી. છ. સ્મીથ એન્ડ કંપની (પ્રા.) લીમીટેડના તે સ્થાપક છે. ગયા ગુરૂવારે તા. ૨૭ મીને તેમણે પોતાની ૮૦ મી વર્ષગાંઠ ઉજવી હતી અને તેની તે આગે કુંદ મુકવતી ગંધાર બીજારીમાંથી સજ્જ થયા તે તેજ તેમની પેઢીની કચેરીનો પણ પ્રસંગ ઉજવાયા હતો. એ પ્રસંગે સર ચાર્લ્સને જુદી જુદી બાજુની ગીસો અને ટેલીગ્રામો કરતી તેમની ઓફીસના કર્મચારીઓ અને ક્લાયન્ટો તરફથી પણ અભિનંદન ના અનેક સંદેશાઓ મોકલવામાં આવ્યા હતા. તેમનો રસ્તો અને કિમાક પાક્ષ સર ચાર્લ્સને મિત્ર તેમને અભિનંદન આપવા એકત્ર થયા હતા. અને રસ્તો તરફથી તેમને પ્રીંગની ભેટ આપવામાં આવી હતી. સર ચાર્લ્સે જવાબ વાળતા જણાવ્યું કે "હું કેટલા વખતથી વેપાર કરું છું તે તો મને બરાબર યાદ નથી પણ આ શહેર માં મારા વકીલાતને ૪૦ વર્ષ થયા. સામાન્ય રીતે ૮૦ વર્ષનો થાય ત્યારે તે કંઈ પણ વ્યવસાય કરે તે તેના ફરજીયાત હોય અને મારા અનુભવમાં તો કોઈ એવા વખતના જેરા દાખલો નથી જોયેલો. કદાચ એક વસ્તુ મારે વિષે અહેવાલ કહી શકાય, કે મારી કારકીર્દીનો હું કદી નાદાર નથી થયો કે તેમાંથી નથી પાકવા મારી કારકીર્દીમાં કરવું આવશ્યકતાનું નથી પરંતુ અને તેને મારે માને લાગે છે કે મોટે સુધર્યું ચલકના હું સાધક કરી શકું." પાર્લામેન્ટની સર ચાર્લ્સે કરવા દીધા કરી હતી. તેમણે [illegible] પાર્લામેન્ટ કરી તરિકે તેઓએ ગોવા ૧૮ મોટા મોટાથી ભરેલી છે જેને ઝાંબિયા આકારે ગણના દોષ તેણે આજે તા પાર્લામેન્ટમાં જવા સાધ્યું મેમોરેકની તાજ ચાલી રહ્યું દોષ તે વખતે પ્રજીત ખાંડાપર કરી ઉંચકવા જેવું છે." સર ચાર્લ્સ જણાવ્યું કે આઠ આકારોમાં યત્ન હું પગારીપદ હતો. અત્યારે કરી આવા બીજાર નકોતા વધ્યા અને ઓફિસમાં ન પડું એવા જણાય છું. હું ગયામા રાખું છું કે આવત આકારોમાં ઓફીસોમાં આવીને રહેવાની સુવિધાઓ થાય તરફથી, નહિ કે તો ખુબ તે ઘર છે તે જોવાને તે વા. આટલું કરીને લાવું છે. પણ હું તો તમે કામ કરી ગયા છો તે વખતે તમારા ગયાની સાથે જીવ તે વખત સાધ્યું છે. આપણી સામે પહોળાજ આગાહકાર અને આકાર કે ઉદાર છે—બાસ કરી જોઈએ— કે જેને હું કબરમાં ઊતરું તે પહેલા મારથી ગયેલી જોવા ખરું છું." સર ચાર્લ્સે રજાય ના અનેક ગાવા સાથે ઓફીસ [illegible] મોકલ્યા. સાગેસ આવ છે.

રેન્ડના ખુન કેસમાં ૧૦ વરસની સજા

ગારફીલ્ડસ ગ્રેહેમ વોલ્ટર મકાર્ટે જેલે ઓગસ્ટ તા. ૨૮ મીએ પોતાના ૮, ૬ અને ૩ વર્ષના ત્રણ બાળકોને પોતેજાથી મારી નાખ્યા હતા તેનો કેસ ગુરૂવાર તા. ૨૧ મીએ રેન્ડ કોમીનલ સેસન્સમાં પુરો થતાં મી જસ્ટીસ રેજસ્ફોર્ડમ તરફથી તેને ૧૦ વર્ષની કેદની સજા થઈ છે. જ્યુરીએ તેને ખુનને બદલે ગુન્હેગાર ઠરાવ્યો હતા. જ્યુ ખાસ મનોવૈજ્ઞાનિક ખાનગી રોગ જણાવ્યું હતું. આપીલની ની બીજા પુરાવાની આધે બ્રહ્મિસાર કરતા કોર્ટમાં તેણે કાર્યો. બચાવ પ્રમાણે દીધું અને તેનાં બાળકોનું પોતાના બાળકો કેવી ઉછરશે એ ખ્યાલથી. તેમણે આ કૃત્ય થયું. પણ એ બાબતના પ્રમાણ કરતાં વકીલોએ જણાવ્યું કે અને પણ બચાવ રોગ્ય ઉચિત જણાતો તો તે બાબત બાબતની એકમેકપુરીત રોગો એમ જણાવ્યું [illegible]

સાઉથ આફ્રિકન રીપબ્લીક માટે બ્રેથવી-સાઈટ

ક્રાઈસ્ટ્રુ બાને નેશનાલીસ્ટ પાર્ટીની બાબાના પ્રમુખ તા. ૧૭ કે. ડુપ્લેસીસ અને યુનાઈટેડ પાર્ટીની બાબાના ડેપ્ય-પ્રમુખ તા. એચ. એસ. વાન ડે સ્ક્રીન્ડની મદીથી વર્તમાનપત્રમાં એક કેલેક્રેશન પ્રસિદ્ધ કરવાને બધાવું છે જેનો સાર્થ આફ્રિકામાં રીપબ્લીક સ્થાપવામાં આવે પર બને બેલાની દેશને બાબથી [illegible] છે. સાત આકારો પહ [illegible]

મુખ્ય રોકાણીના સર [illegible] કેકેરોનકર, જે ચોકરી [illegible] ઉપરોક્ત બાબતો ઉપરોક્ત આવ્યા છે તેમણે 'ડરબનપુરી' ના બાબર પત્રોને મુલાકાત માં જણાવ્યું હતું [illegible] પુરાવામાં જે કંઈ બાબતો તા પુરા [illegible] કેમ બાબતોજ કેમ કહી શકાય નહીં પણ સામાન્ય વાચનના બેથી તે કે પુરાને બાદકારી શકાશે નહિ પરંતુ દીવાલમાં મેળ મેળવાશે જો બાબરી કહી શકાય તેમ નથી. પ્રદાની નિરંકુશ બનાવ બાબ [illegible] જર્મનીની સમય જર્મનો દમકારીની ન નકશા કરી રહ્યું છે અને પ્રજાની છેતરી કરી રહ્યું છે.

પ્રદાની [illegible] ડરબનીપનનો બાજુ મેળવી સુયોગ્ય કેનાલ [illegible] બાબુ મેળવવાની પ્રયત્ન કરી રહ્યું છે

જર્મનીએ બાબારે તા પોતાની તેની [illegible] તરફ બાબતો [illegible] બાબ બાબે પોતે ૧૬ લીયા સુધી ફેલાવી ઓના સ્ટ્રેક્ટ બાબ. જર્મનીના બુબા સંસ્થાનો બાબા મેળવવાની બાત બાલ [illegible] તો નહિ સંબંધાવ પણ મોટા પહેલું તો [illegible] પશ્ચિમ સુધીમાં બાદકારના મોટો કટકો બાબ જરૂર એ બાબતના ખુલાસા રહેવાનું નથી. સર ક્રુગરે જણાવ્યું કે તે દાબાની [illegible] ધાયમા જર્મો તો બાબા બાબતોનો મેળવા જાહેરમાં બાબ પડશે.

ચંદુ દીપોત્સવી અંક

સુરતમાં પ્રસિદ્ધ થતો 'પ્રતાપ' અને 'બોમ્બે ગાર્ડીયન' ના દીપોત્સવી અંકોનું મોટામાં મોટા પખાયો ચડે તેવું છે. તેની જાહેરાતો, ચિત્રો, કાવ્યો અને બેબિ પ્રમાણ આકર્ષક, રસપ્રદ અને બોધપ્રદાયક, છે. ૮ આનાની કીંમત તેના પ્રમાણમાં બહુ વધારે નથી.

વેચવાના પુસ્તકો

		પા. પે.
હિમાલયનો પ્રવાસ		૪ ૦
દોડી શેખમાળા		૨ ૦
બાંચીન વાર્તાઓ અને ગ્રામોદ્યોગ વિચાર		૨ ૬
આ ઓફીસમાં બાબતો પુસ્તકો		
કોબરાજ ગામમેન્ટરીસ ક્રોઝ ઓફ ઈન્ડીયા		
૧૯૩૨ ગુજરાતી અને અંગ્રેજીમાં		૧ ૬
સીતા વનવાસ		૧ ૩
ઝરબાદ મકાન		૦ ૬
સજાના પ્રકારો અમદાવાદ બાબતો ભાગ ૧		૧ ૬
" " " " ભાગ ૨		૧ ૬
નીતિના કાવ્યો		૧ ૦
કરીર બંધનીના [illegible] અને તેની સંભાળ		૬
ઝવેરીબંધ		૬
પૂર્વ અને પશ્ચિમ		૬
મોહમાન્ય બાલગંગાધર તીલક તેમનો મત અને વિચાર		૬
મુસલમાન કોમ પાસેનું જીવન ગરીબ		૬
મુસલમાન કોમ પાસેનું બાબત		૬
મારો જેલનો અનુભવ ઈબ્રાહીમ મોલીઆ		૧
મારો જેલનો બીજો અનુભવ " "		૬
મારો જેલનો ત્રીજો અનુભવ " "		૧
એક સત્યાગ્રહી કથા (સોકરેટીસનો બચાવ)		૬
મુહમ્મદ પૈગમ્બર અને તેના બે બાબતો		૬
જેલના કાજા (સજા,મહ વખતના)		૬
હીંદ સ્વરાજ (ગાંધીજીએ બનેલું)		૧ ૦
બાપદા સામે જવાની ફરજ		૧
જીવન દોરી		૧
સુધારાના બાવાડા		૩
જીવ વિના બીજું કશું નથી		૩
દરબન સ્ટેશનનું વર્ણન એક ફોટો		૩
બાબુસ કેટલી જમીનનો માલીક કોણ		
ડોક્ટર રોબર્ટસનની વાર્તાઓની		૬
જરથોસ્તી ક્રિયા		૩
ઓર્ડીનાન્સ એક્ટ ૧૯૦૨ ના બારા ગુજરાતી-અંગ્રેજી		૩
એક હીંદુ પ્રત્યે ક્રોસ્ટસનો પત્ર		૨
આરોગ્ય વિષે સામાન્ય જ્ઞાન બાબત ૧ લો		૬
" " " " ૨ જો		૬
ટેલસ્ટોય ગોખલે અને ગીરમીટના બાબત		
ઉપરની ચર્ચા		૧ ૦
ગલ્લામક		૩
બા. બા. ધન્ડિજન કોલેસનું સુવીનીઅર		૬

આ ઓફીસથી બળતો

મુંબઇમાં વાદીઆ-જીન્નાનું સ્વાગત

મુંબઇમાં ગયાવાર રીલ્સ પર આવેલ સ્ટીમર સેઇન્ટસ ગર્ન્સમાં અખીલ ભારત મુસ્લીમ લીગના પ્રમુખ મી. મહમદઅલી જીન્નાહના પુત્રી મીસ દીના જીન્નાહના લગ્ન મુંબઇના જાણીતા મીસ માલીક વડે નેસ વાદીયાના પુત્ર મી નેવીલ નેસ વાદીયા સાથે ક્રીશ્ચાનીક વિધી મુજબ થયાં હતા. રેવ. પાયર રોબીન્સ ખાનગીમાં લગ્ન વિધિ કરી હતી. કન્યાના સાહી દાવેદર તેમી પીટીટ પારસી અને મુસ્લીમ્સમાંથી ક્રીશ્ચન થયા હતા. મુંબઇના ગોડ્સ બીશપ તથા બીજા પાદરીઓએ નવયુગલને આશીર્વાદ આપ્યા હતા.

મુંબઇમાં પંડીત જવાહરલાલ નેહરૂનો ભવ્ય સત્કાર

ગયરવાર તા. ૧૦ મીના રોજ પં. જવાહરલાલ નહેરૂ યુરોપથી હિંદ આવ્યા તારે મુંબઇના બારા ઉપર કરેલા મંડપમાં અંદર પર ઉપરાંત ૨૦૦ કરતા વધારે પંદરો નરસથી તેમનો સત્કાર કરવામાં આવ્યો હતો. તેમના પુત્રી શ્રી ઇંદીરા પણ સાથેજ છે પંડીતજીએ બાલામાં કહ્યું હતું કે ગ્રેટબ્રીટને કે પ્રકારની પરદેશ નીતી અખત્યાર કરી છે. તેથી લોકતંત્રની કમર ભાંગી ગઇ છે. સ્પેન અને ચેકોસ્લોવાકીયામાં અત્યાચારોની પરિસીમા આવી ગઇ છે સ્પેન માટે ફ્રાન્સ અને ઇગ્લાંડે દરવાજા બંધ કર્યા છે. પરિણામે ત્યાંની પ્રજાને ગેરીલાના સાંસા પડી ગયા છે. અને પકડાયેલા કુલકારોને ત્યાં ગાલ્લા ગણાયો ગોળ તો હું હમણાજ તેની ખબર લીધી હતી. મુંબઇના શ્રીમંત વેપારીઓ ખાસ આમંત્રણ કરીને તેમની પ્રજાને પોકારવી પડી હોવાથી ચેમ્બર હું ઇન્ડીયા ફ્રેંક સમયમા રવાનાત્મ્ય માણો ગ્રેટ બ્રીટનના દેશોના ભાગરી ધરાવે છે અને તેથી સરકે હિંદ સાથે મૈત્રી ભાવ પાનો ધરાવો રહ્યો છે. બ્રિટીશ પ્રધાન મંડળ છેલ્લા ૨૦૦ વરસના પ્રધાન મંડળોના પ્રધાનમુખ્ય ગ્રેટબ્રીટનની દેખાય છે. તે તેને પોતાની સ્વતંત્ર ગાદાની જેમ ગાદ મજદીને ચુંગાલ્યું છે અને હજુ વધારે તે વધારે ગાદ પારણ્જ ભય છે તેમની માનસીક સહાનુભુતી નાત્રીઓ અને ફેડરેશન પ્રત્યે છે, ગોટલો તે સ્વીપાનો ઉલ્લાસ સેના જણ્યું નથી. ખોટીય જનતાની દ્રષ્ટિમા પરીવર્તન આવ્યું છે. તેમને ગ્રેમ લાગે છે કે તેઓ સાર્વીલાદના સીમાંમાંથી અદ્રશ્ય થયા લાગ્યા છે. આને પરિણામે તેઓનાં બીજોપ પ્રકારનો માનસીક પ્રભાવપાત થશે.

લાલા હંસરાજનું અવસાન

લાહોરમાં નવેમ્બર ના ૧૫ મીએ જાણીતા આર્યસમાજી કેળવણીકાર મહાત્મા હંસરાજ સ્વર્ગવાસી થયા છે. તેમને ૯૦મ્ય અંતીમ માન અપાર હતું સ્મશાનયાત્રામાં ૧૫૦૦૦ માણસોએ ભાગ લીધો હતો. પંજાબની ધારાસભાની બેઠકમાં તેમના અવસાન અંગે ૬૬ પ્રધાન, ડો. ગોપીચંદ ભાર્ગવ અને સર ગઝનફરઅલી બીજેરેએ સદ્ગતને અંજલી આપી હતી.

જમાનાને ઓળખી આવાજ ઉઠાવો

શાંતીનીકેતનમાં મળેલી એક સભાના પ્રમુખ સ્થાનેથી ભાષણ કરતા ડો. રવીન્દ્રનાથ ટાગોરે કહ્યું હતું કે આપણા કવિઓના માથેના સલાહ પ્રમાણે આપણા બાળીને તેમને હાથે આપણી ભુલ થતા ૧૬ કરી ગયાએ ઉદ્યોગનાં સાહસો અને વિજ્ઞાનના તારણો આપણે જગાના સાથે મર્મ જાણ્યા જોઇએ. આપણી અંદરની ગયે તેટલી ખામી હોય, પણ તેને નાબુદ્યાની શક્તિ ન દોય તો તે ખુટી પડે. ડો. મેઘનાદ સાહાએ ભાષણ કરતા કહ્યું હતું કે જુના રીવાજો અને રીતભાતોને આંધળાની જેમ પળાતી રહેવું એ મુખ્તા છે. સમજીને, સામાજિક અને ઔદ્યોગીક રિવાજોની આલોચના નહીં કરીએ ત્યાં સુધીની રચના થશે નહેરૂએ

પટાણી સામેના મનાઈ હુકમ

અખીલ હિંદ દેશી રાજ્ય પ્રજા પરીષદના પ્રમુખ કે. પટાણી સૌરાષ્ટ્રમાંના જીલ્લાઓમાં મુલાકાત જતા હતા, તે વખતે સીકંદરાબાદ તથા નીઝામ રાજ્યની બોહીરો તેમને કહ્યું હતું કે આ રાજ્યોમાં ન પ્રવેશવાનો [illegible] સમાચાર મળતાં તેમણે [illegible] ગયા. પટાણીએ તેનો કહ્યું કે મનાઇ હુકમ દેશ ના મને બતાવો. હું માનું તો સામેથી મુંબઇ આવું, પણ નીઝામની કહ્યાંથી પત્તાર થયું જ નહીં. આથી પાછા ગાંધીના સાહસ ગયો હતા.

સીલોનના ભાંધારણના ફેરફારો

આમની સભામા તા. ૧૫ મીએ ગેવર્નરે સીલોનના ભાંધારણીય ફેરફારો સંબંધી કરવા જણાવેલ આયોગ હતા તેનું જણાવ્યું કે સીલોન તથા ભાંધારણીય ફેરફારો [illegible] ને ભારે તરફથી જુદા જુદા વિનંતીઓ મળી છે. સવર્નર સાથે સારી રીતે ચર્ચાવિચાર કર્યા પછી આ પ્રસ્તાવ ઘડવામાં આવ્યો છે. ગોટલો તે સરીપાનો ઉલ્લાસ સેના જણ્યું નથી. ખોટીય જનતાની દ્રષ્ટિમા પરીવર્તન આવ્યું છે. તેમને ગ્રેમ લાગે છે કે તેઓ સાર્વીલાદના સીમાંમાંથી અદ્રશ્ય થયા લાગ્યા છે. આને પરિણામે તેઓનાં બીજોપ પ્રકારનો માનસીક પ્રભાવપાત થશે.

મી. ગેવર્નરે કહ્યું કે, સરકારને લઘુમતી-ઓના પ્રતિનીધીઓ તેમજ બીજાઓ સાથે મળી મંત્રણાઓ થઇ હતી. અને બધી રીતોનો સારાંશ કરી કેવી રીતે ફેરફારો સીલોનના બંધારણમાં તપાસ કરવા એક સમીતી નીમવાનો રાવાસ કરી બીજારવાની સુચના કરી હતી.

સીલોનના હિંદીઓ સત્યાગ્રહ કરશે ?

સીલોનના કાન્ડી શહેરમાં આજ મેમોને મળતા ઓર્ડીનન્સોના વીરોધ કરવા હિંદીઓની એક મોટી સભા મળી હતી, જેમાં શ્રી એસ. નટેસને ભાષણ કરતા જણાવ્યું હતું કે, જો એ ઓર્ડીનન્સ હિંદી મજુરો પર ખાસ-કરીને લાદવામાં આવશે, તો હિંદી મજુરો સત્યાગ્રહનો આશ્રય લેશે. આ પછી આજ દીવસે સુધીના ઓર્ડીનન્સ લેહળ હિંદી ગેઝેટ મજુરોનો બહીષ્કાર પુરવાયો છે, તે સાથે સખ્ત વીરોધ કરતો ઠરાવ પસાર કરવામાં આવ્યો હતા અને રાજ્યની ધારાસભાએ એ ઓર્ડીનન્સનાં હિંદી મજુરો પ્રત્યે બતાવેલ પક્ષપાતભર્યા તેમજ સીલોનીઝ મજુરોનો મતાધીકાર મુંબઇનાર

કરાયા પછી. નર્મદા નદી પરનો અકવા આસેરો બગર ચપરાશનો પુલ માત્ર બાબતની કોમને તુરતમાજ મુંબઇ સરકાર ખરીદી લેશે એમ ધારવામા આવે છે કે આ રસ્તા ચાર વર્ષમાં પુરો થઇ જશે. નર્મદા નદી પરનો તૈયાર પુલ મળી જતાં, ગઢી, ચાણક અને બીજા કેટલીક નાની નાની નદીઓ પર પુલો બાંધવાનું કાર્ય ઝડપભેર શરૂ થશે પરિણામે ગુજરાતની હદમાંથી પસાર થતા રસ્તાના બાંધકામનો ખર્ચમાં ઘણો ફરક આવશે આશ આપશે

જાયનગરમાં જવાબદાર તંત્રની માગણી

જાયનગરના મહારાજા જાયનગરમા આવ્યા છે. તે વખતે પ્રજાપરિષદે પોતાની માગણીઓ રજુ કરી છે. તે માગણીઓમાં જવાબદાર તંત્રની સ્થાપનાની માગણી ઉપરાંત લોકશિય બહુમતી વાળા સમિતિ નીમવી કે જે જવાબદાર તંત્રની કુપરેખા તૈયાર કરે. આવતી પરિષદ મળે તે પહેલાં આ કમિટિના મંત્રી લોકમાંથી ચાલ્યા જાય છે. કાર્ય... મહાલોકમાં કરીને સોકનસ્થિતિ ઉભવી કરવા છે. તે સંબંધમાં પ્રજા માગણીઓની રજીઓ- કરવામા નહિ આવે તો સત્યાગ્રહ કરવામાં આવશે

સાબરમતિ જેલમાં સુધારા

સાબરમતી જેલમાં ખુબ સુધારણા થયા માંડી છે. કેન્દ્રીય પદ્ધતિથી સાગરો માલ બારાક માર લેવાનો કે બધે કરવામા આવી છે અને કેદી રેખાનિક ઉપરીઓ પાસે વધુ પડ્યા સાહસ અનાજ સેપવામાં આવ્યું છે. હાલ સુધરીબોના કર્યાકરો આ કેદીઓને બાકી બેરાક ના આપાથી આ ઉપરાંત બધેનો બારાક ને જુદી જુદી જાતની કામ આપશે

૧૫ મા જાનીવારથી ગયા બંજાબવાર સુધીના ડીસ્ટ્રીક્ટના નવેવારોમાં કરજનમાં વધુ રસ્તાપરના આકસ્મિક મરણ, ૬૦ ઉપર બારમાંના અને ૫૦ થી ૬૦ બારામારીના બનાવો બન્યા હતા.

* * *

યુનીયનના ચારે પ્રાંતોના પ્રતિનિધિઓની અનેલી ઝોક બજારની કમીટીની પાંદીત્ર મુલ્કી પ્રયાસના પ્રમુખપણા હેઠળ જાન્યુઆરી તા. ૨૧ મીએ બળશે.

* * *

મા. પોલફ્રેડ નાઇટ ઝેબને ગર્ભપાત કરવાના ગુન્હા માટે કરજનની કોર્ટમાં સાત વર્ષ કારી તેની સામેની અપીલની સુનવણી ફેબ્રુઆરી તા. ૧૫, ૧૬ અને ૧૭ ના કરાવાઇ છે.

* * *

શ્રી. ઓઢનલાલ કે. ઝોડીયા ઇંદોરી સ્ટીગર કેનીયામાં કરજન આવી ગયા છે.

* * *

કરજનના એક વખતના જુના વતની અને જાણીતા વેપારી મી. ડ. ઠી. બંકરાજ સ્વદેશ માં કેક મુકત ઉપર સ્વર્ગવાસ પામ્યાના બનર આવ્યા છે.

* * *

કેનેડાનીયુનર્જથી મી. ગાબાભાઇ કે. પટેલ અને મી. લાલભાઇ બીબાભાઇ ગયા બાર્યાકીગની બાબરીએ કરજન બાસી ખુબવારે પાછા ગયા છે.

* * *

કેનેડાનીયુનર્જથી પટેલ ઝોજન્સીના બા બગનલાલ પટેલના પુત્રો અને જમાઇ વીકએન્ડ માં બંધ બાબી સેબવારે પાછા વિદાય થયા હતા.

* * *

મોરશ્યસ બાલાના પ્રધાન મી. પીરો સુબવાર ના રજ બીએ સ્વદનથી મુનીયનમાં બાવી ગયા છે.

* * *

૧૯૪૭ ની સાલમા રજનના વિમાનોનો મહાયક કાફલો મકી એમ કરનય બન ચર્ચિલે જાહેરાત્ય કે.

* * *

બાબી સેવા સંપની સંપારણુમા સંદાયન બાબમમાં બાવતા બાર્યના બળનારી વાર્ષિક બેઠક બંગે ગાંધીજી સંપારણ્ય બળ ત્યારે તેમને રૂા. ૨૫૦૦૦ ની પર્સ બાપવાનો નિર્ણય થયો છે. આ પ્રસંગે બે લાખ બાબુસો ત્યાં ઝોકમ મરશે એમ જણાય છે.

* * *

બાંધીજીના મરહદ પ્રયાસના ઢબારે હજાર પ્રીટના પત્ર રેપોકેટ ન્યુસ રીલ કમલા મુબી ટોન શ્રી. નરહરી ફિલારીબાં છે કે બાલુ બાસની બાબરે દેશના મુદ્દા જુદા જાગોમાં બતાવાશે.

* * *

અબદાવાદના ફાયબીથી બાતા તરફથી મહેલી બાતબીને બાજારે બાબદાવાદના બાળકારી બાતાંઓ કાલુપુર દાબર પાસે તેમજ દરીયાપુર કાબર ગામ પાસે દરેકે પાકના ગેરકાયદે દારૂ ગાળવાની બે બાર્યાઓ મળી બાવી હતી.

* * *

દક્ષિણ કેલાબાદની ઉરમાનીયા વિદ્યાપીઠ બખાલ બારત મહાલયના સ્મીનીના પુસ્તકાલય માટે ૧૫૩ કેટું પુસ્તકો મોકલી બબી છે. બા પુસ્તકો ઇતીહાસ, બાર્યશાસ્ત્ર, રાજકારબ અને બંધારણ વિગેરે વિષયોને લગતાં છે.

* * *

બલીગઢ વિદ્યાપીઠના ત્રીસ વિદ્યાર્થીબો અને બે પ્રોફેસરો બબી શાહજ્ય યોજના અનુસારનું શાહજ્ય સેવા બાર વહી ગયા છે.

* * *

કરજાર સાહેબે પોતાની માલીકીની જમીનો ના ૩૬૪૫૫૦ ની કીંમતની જમીન રામ ઉપયોગ બાટ પબાવા કરી છે. બા જમીનની બાવરબા બા. મોતીબાઇ અમીન વાગ્ય લાગે તે રીતે કરશે.

* * *

ગુજરાતના બનણીના બાહાર બી. રબ્બુભાબ ચમનલાલ હેગાઇ પેટલાદના નામબ સુબા હતા પબ્ બને તેબો વડોદરાની હજુર કલેકરીબા કચેરીબા બબુકો ઓકીસર નીબાબા છે.

* * *

બાવતી ગઢાસ્કાની બેઠકના સામાન્ય મંત્રી તરીકે બી. કુબ બને કેંદીના બનીઓ તરીકે પંડિત ઓંકારનાથ શુક્લ અને બી. રાજબંદ બાદીકર ચુંટાયા છે. સત્યાગ્રહીબોના કેમ્પના બીજે ડરિકર રાબદરા પાર્ટિ બાવે બાવી, કેમ્પના મંત્રી તરીકે સરદાર બાગરસિંહ ચુંટાયા છે.

* * *

૧૪૨૬ ની સાલમા પ્રસંગે ડી બાગાબે દંઢમાં પ્રયત્ન વગ પ્રબોધ બારે તેબે કાલીકટના ઝામેરીનને નરસીંબાળું બાને રત્નજડીત સોનાનું પંજર બાપ્યું હ. ૬ તાબેદારમાં ગુબાદની બબુબીની ઝોરીબો ચેરીએ નારીયલ હતું બ ચેરીએ તે હવે ચેગવા કાઢ્યુ છે. બા પંજરનું નામ 'બામા પ્રાબજ્ય' છે બા પંજર બારે બે લાખ રૂપીયા ઉપરની બોકર બાવી છે.

* * *

ફ્રેંચ દંઢના વસતા બ્રીટીશ દંઢના વતનીબો ઉપર વાર્ષિક માથા દીઠ રૂા. પાંચનો ચેરો લેવાનો ફ્રેંચ દંઢની સરકારે નિર્બુય કરતા ત્યાં વસતા દીઢિબોમાં બાનંદનારી ફેલાઇ છે.

* * *

પાર્લામેંટમાં વધા પ્રધાને ઝોકારતોચેરીયા સંબંધી તેમનું પાદચાર નીવેદન કર્યું ત્યારે પાર્લામેન્ટના પ્રતિદાસમાં પહેલીજવાર તેમના મુબ બાગળ બાપકોહોન રાબવામાં બાવ્યું હતું. ઝોક બબુમ છે - રાજબાના મેરી વધા પ્રધાનનો બરાબર સાંભળી શક ચેટલા માટે બા બાપકોહોન રાબવામાં બાવ્યું હતું.

* * *

કુનીયામાં સૌથી મોટામાં મોટા બાકાશનો ઘાવો ફ્રાંસમાં અને સૌથી મોટામાં મોટી મકરટેટીનો ઘાવો અમેરીકામાં ચયો છે. ફ્રાંસના બાળીએ પોતાના બાકાશમાંથી કાઢેલા બાકાશનું વજન ઝોક વરસ કરતાં પણ વધારે થયું છે, જ્યારે કેલીફોરીયામાં એક મકરટેટીનું વજન ૧૦૭ રતલ જેટલું થયુ છે.

* * *

કમલમ અને બલીપુરની કોલોમાં રાજદ્વારી કેદીઓ તરફથી વર્તણુંક બરાબર ન હોવાથી ૨૭૫ કરતાં વધારે કેદીઓ બુબ હડતાલ પર બતા હતા. વધુ દિવસ બહી તેનો બંત બાવ્યો.

* * *

સરહદના વડા પ્રધાન મી. બાનસાહેબે પક્ષ બા મતકોદ પડવાથી તેના તરીકે રાજીનામું બાપ્યું છે. જો કે રાજીનામું પાછુ બેંચવા બાનસાહેબને વિનંતી કરી છે.

આસામ સરકારે ચાલુ વરસનું બજેટ બાર્યા પાણું પૌષા છતાં જમીન મહેસુલમાં ૨૫ ટકા માફી આપવાનો વિચાર કર્યો છે.

* * *

બંગાળામાં રાજદ્રોહીઓનો છોડાવવા માટે રાષ્ટ્રપતિ બોઝે ઝબરજા શરૂ કરી છે. આ સંબંધે જાહેર સભાઓ ભરવાનું શરૂ થયું છે.

* * *

દેશાઈરમાસલ પ્લાનમાં સાબીતીને દક્ષિજન કામમાં રૂા. ૬૦૦૦ની મેસી મળી હતી.

* * *

મુબઇમાં એક જગ્યાને દારૂબંધીના નિયમ ઇરાદાપૂર્વક મહેમાન માટે દારૂ લાવવા માટે રૂા. ૩૦ નો દંડ થયો છે.

* * *

બનારસથી ખબર છે કે પંડિત મદનમોહન માલવીયાજી વિશ્વનાથજીમાં નિવાસ કરે છે. સાત તેઓ મેસેરીયાના સાથથી મકાનમાં હતા. બનારસ થી ડોકટરો તેમની સારવાર માટે ગયા હતા

* * *

નોકરો નરેશ માટે રોજના રૂા. ૧૫,૦૦૦ ની જગ્યા ૫૫ કરીને આવેલા ઓરા ડાકતર ઇલાજ પાળા વિલાયત રિપરી ગયા છે

* * *

કાશીવાચાના રાની શ્રી. ચન્દ્રન પંડિતો કોલમા ગોલેડિયામાં મોટી બજનેરી પેદા માં મોટા ઓકાપર છે તેમને જગતમાતની પ્રજનેરી ઉરિશામનું રૂા. ૪૪૨૦૦ ૬ ઇનામ મળ્યુ છે. દક્ષિણામૂર્તિમાં બણી આ જાયકે મોટી પ્રજનેરી પરીક્ષાઓ પસાર કરેલી છે.

* * *

શ્રીમતી કમલાદેવી ચટ્ટોપાધ્યાય ગાન્ધીઆશ્રમની આખરે તેમના પુત્ર સાથે દક્ષિણ જશે તેઓ અમેરીકામાં ફરીને ઘોડા વિષે ભાષણો આપશે.

* * *

દરિદ્રનારના સુવિખ્યાત સિનારે વગાડનાર શ્રી પ્રભાશંકરભાઇનું કલકત્તામાં અવસાન થયું છે.

* *

ગાધીજી ડોકટરોપર લેખાક અને નાટકકાર કાસેલ કેપેનું પ્રેમ ભાને અવસાન થયું છે. "રોબટ" શબ્દ જે આજે પ્રચલિત થયો છે તેની ઉત્પત્તિ કરનાર સૌથી પહેલો તે હતો

ઇસ્વી મા તેણે તે ઉત્પન્ન કર્યો હતો

* * *

અજમેરની અખિલ હિંદ રાજપૂતાની પ્રજા પરિષદનાં શ્રી નેમકાલા કસમજીને "રાજપૂતાની વીર" ના ઇલકાબ મળ્યો છે.

* * *

જર્મનીની પચ્ચા છોકરાઓવાળી ૪૦ લાખ માં ઓલાના આકાશમાં ૧૨ લાખ "બાળા દિન" પ્રસંગે સરકાર તરફથી અંદક ભેટ આપવામાં આવશે. આ ને બાલકોમાં પૂર્વમાં પ્રાથમિકોમાંને મળશે. આ ઉપરાંત ૨૫ લાખ ઉપરાંત ઇનામ મળશે. એ ઉપરાંત આપવામાં : ૬૫ લાખની જરૂર પડશે.

* * *

ડૉ.ના મરહુમ પ્રમુખ કમાલ અતાતુર્કના અવસાન માટે ખેદ દર્શાવનારા તેલીફોનોની નોંધણીમાં મુસ્લીમ રોશનારી તરફથી મોકલવા માં આવેલા સંદેશાનો નંબર પ્રમુખ પી. કમલ પાશાનું તરફથી આભાર દર્શાવનારા જવાબ મળ્યો છે.

ખબર પત્રો

ભારત શારદા મંદીર

ભારત શારદા મંદીરના મંત્રી શ્રી. ખુશાલભાઇ પટેલ લખી જણાવે છે :

શ્રી. કુંવરજી મુળજીભાઇ પારીઆર સોલાપટી સંચાલિત શ્રી. ભારત શારદા મંદીરનો તૃતીય વાર્ષિક પારિતોષીક વિતરણ સમારંભ, સોલાપટીના ટાઉનમાં ના. ૨૮–૧૨–૩૨ ને રોજ સાંજના ખુબ ઉત્સાહ અને આનંદથી ઉજવાયેલો હતો. સામાન્ય રીતે આવે પ્રસંગે જાહેર મેળાપ પહેલા નાનું કસાયથી ના સમય ઉજવાતો નથી પરંતુ શાળાનો આ સમારંભ ગોકલેસ આવર્ષક અને આનંદદાયક હતો : આમ જનતાએ તા કલાકના લાંબા મંડપમાં એકચિત્તથી શાંતિ પૂર્વક બાજ સીધા હતો. સ્વાગતાર્થ તોરણદ્વાર સંચારો, શાળાની નાની મોટી કન્યાઓના સરણા, વિદ્યાર્થીઓના અને વિદ્યાર્થીનિઓના આવકારના પ્રવોગો, વિધવિધ ચાર્ટો મુકત મંત્રીત, રમુજ પ્રશ્નાવલી, તેમજ આર્ય પુત્રક વ્યાયામ શાળાના વિદ્યાર્થીઓના કવાયત બાર્ય ઇપરના વ્યાયામ વગેરે આખો કાર્યક્રમ સુંદર રીતે ગોઠવાયો હતો.

શાળાની વાર્ષીક પરીક્ષામાં સૌથી વધુ ઉંચા માર્ક મેળવનાર વિદ્યાર્થીને ઓ ચન્દ્રક આપવા ચમારોપી જાહેર કર્યા મુજબ ને પ્રસંગ એક કન્યા મેળવી ગઇ હતી. તે તેમજ અન્ય પ્રસંગોપ સોલાપટીના ઉપપ્રમુખને હાથે વહેંચાયા હતા શાળાએ રા વર્ષના દુક સમયમા કરેલી પ્રગતિ જોઇ દાતર રહેનારાઓએ આનંદ સાથે સંતોષ જાહેર કર્યો હતો અને આવું સુંદર કાર્ય કરવા બદલ કપોડી અને શિક્ષકોને અભિનંદ આપ્યા હતા. અંતે શાળાના વિદ્યાર્થીઓએ આપેલા દાદ બજ ગીતની નવીન પ્રથાની સાને ના પામ્યા રહેલ આકર્ષક આતની ગુતન રીતની ઉદ્ઘાન કરનાર શાળાની પ્રગતિ ઇચ્છી હતી આ ઉપરાંત અન્ય વકતાઓએ પણ આનંદપ્રદ ભાષણ કરી શાળાની પ્રગતિ ઇચ્છી હતી.

શ્રી. કુંવરજીભાઇ બબાપતી આ સૌ વેશી બહેને શાળાના વિદ્યાર્થીઓના કુપ તથા નારના માટે પા. ૪૦ ની રકમ રકમને દાનમાં આપી હતી જેનો સાભાર સ્વીકાર કરવામા આવ્યા હતો અને આવી અભુકરણીય કાર્યવાહ કરવા માટે શાળાના આચાર્ય અને પ્રમુખ તથા અભિનંદન આપ્યા હતા.

રાત્ર ૧૨ વાગે સમારંભ સમાપ્ત થયા બાદ સહુ વિખેરાયા હતા.

કુરિયાલ હિંદુ સેવા સમાજ

કેમપુર્વક્ત સમાજ તરફથી સાંજી ઢીલ ખાતે વિદ્યાલયના મકાનના કેમ માટે શ્રી કરમચાંદ નારખુજ. શ્રી. ચીબાભાઇ પારેખ, શ્રી. ડા ઓચ. દેસાઇ, શ્રી. એસ બા મોર વગે શ્રી. બી. ચૈત્ર. દેસાઇનુ પ્રતિનિધિ મહત્વ લોકોનો ભારસ્ત મળ્યુ હતુ એ કેમના ૨ ભાઇઓએ દ્વારા તાયો હતા ૧૭ તે સર્વે ભાઇઓનો આને ભારત સમાજના આભારી છે. પહેલ અને બીજા ભાઇઓ એ ૨૫ રૂપિયાની પ્રતિનિધિ મંડળનો સભ્યપદ - ૫૦ હતી ને ભાઇઓનો સમાજ તરફથી આભાર માનવામાં આવે છે

કોલાબાસબર્ગની મેડીકલ યુનીવર્સીટી માં હિંદી વિદ્યાર્થિઓની ફતેહ

કોલાબાસુબમર્ગની મેડીકલ યુનીવર્સીટીમાં પહેલા વરસની પરીક્ષામાં પાંચ હીંદી વિદ્યાર્થીઓ બેઠા હતા જેમાંથી બે હીંદી કે જેઓ મીસ કે. જે. નગરી અને દીનશા પી. નગરીયા ફસ્ટક્લાસ પાસ થયા છે. દીનશા નગરીયા મેડીકલસબર્ગના જનરલના ચાની પી. કે. નગરીયાના ભત્રીજા થાય છે.

ઘરદ ફ્રાંકન હિંદુ સોસાયટી

ઘરદ ફ્રાંકન હિંદુ સોસાયટી તરફથી સ્કુલ માટે થયેલા ફાળામા વેપારીઓના આગ્રહો તરફથી આપાયેલી રકમો :

આસમા ભાંકના શ્રીમતી પા ૧૮–૮–૬, રતનજી સોદીદજ પા ૬–૫–૩, નાગાભાઇ સોદીદજ પા ૬–૫–૩, કલ્યાણજીભાઇ જમા પા. – –૩, કેશવજી નારણ સી પ–૩, વસ્તુભાઇ સોપારી શી. ૩ .. સી સાલા પા. ૧–૬–૩, પોપટભાઇ નારણ શી. ૫–૩, કાલાભાઇ રામજી પા ૧–૩– , નાથુભાઇ મગીદાસ પા ૨–૫–૩, મણીદાસ રામજી પા ૧–૩–૩, પ્રાણજીવન છોપાભાઇ શી. ૧૦–૩, કલ્યાણજી પરાગ શી. ૧–૩, મણીભાઇ કમળશી શી. ૫–૩, કાલીદાસ ગોપાલજી પા. ૧–૫–૩, નારણજી નરશીદ શી ૫–૩, ખારાભાઇ સોસાઈ શી. ૧૫–૩, પનજાણીભાઇ પ્રભાણ શી ૧૦–૩, મોકાજીભાઇ પા ૬ કલ્યાણ શી ૫–૩, ગોપાલભાઇ મોજા શી. ૫–૩, નારાયણ પરાગ શી ૫ ... –કુલ પા ૧૩૩–૧૫–૩.

(અપૂર્ણ)

મહારાજા ફ્લ્યુટ

હારમોન્યમો

— વાપરો —

દરેકમાં નમ્બર ૨ તેના સૂર બરાબર અને બરાબર છે અને તેની કારીગરી અને ડિઝાઇન બરાબર ચાર લેટરહેડ છે.

દરેક બનાવના 'મહારાજા ફ્લ્યુટ' હારમોન્યમો—હાથના, પગના વિગેરે બનાવી બનાવટી ફેક્ટરી, ૧ જે ગુજરાતમાં મોટામાં મોટી છે, તેમાં ૫૦ વર્ષના અનુભવીની દેખરેખ નીચે બનાવવામાં આવે છે. વધુ વિગત માટે લખો:—

એકલા માલીકો: **ડી. એસ. રામસીંગ બ્રધર્સ**

સેન્ડહર્સ્ટ રોડ. મંછારામ બીલ્ડીંગ. મુંબઇ, ૪.

વેચવાના પુસ્તકો

બાળ સાહિત્ય—નવલકથાઓ—ધાર્મિક સાહિત્ય—રાષ્ટ્રિય સાહિત્ય—કાવ્યો વિગેરે

દક્ષિણના મુનિ વિદ્યાર્થી જીવન મકરાણના મંદિરનું સાહિત્ય

	પા.	શી.પે.
૮૦ પુસ્તકોનો સેટ	૧	૧ ૬
૫૦ ,, ,,	૦	૧૫ ૬
૨૫ ,, ,,	૦	૧૨ ૬

નવયુગ ચાંદ્રમાળા

૨ જી ચોપડી	૧	૬
૩ જી ચોપડી	૧	૯
૪ થી ચોપડી	૨	૦

સરકારીકૃત મુંબઇ ઇલાકાની સચિત્ર બાળ પોથી — શી. ૧ ૬.

સરકારી શાળાઓમાં ચાલતાં પુસ્તકો

	શી.	પે.
બાળબોધ	૦	૬
૧ લી ચોપડી	૦	૯
૨ જી ,,	૧	૦
૩ જી ,,	૧	૩
૪ થી ,,	૧	૬
૧ લી ચોપડીના અર્થ	૦	૬
૨ જી ,, ,,	૦	૯
૩ જી ,, ,,	૧	૦
૪ થી ,, ,,	૧	૩
ગુજરાતી રેસી ડીક્ષાળ ભાગ ૧	૦	૬
,, ,, ,, ભાગ ૨	૧	૦
અંકગણીત બાલકોપયોગી	૨	૬
વ્યાકરણ બાલકું	૧	૨
ખુશાલ ૪ થા ધોરણની (અંગ્રેજીના ૭મા) નવી આવૃત્તિ	૨	૦

ગુજરાતી અંગ્રેજી ડીક્ષનેરી નાની	૫	૦
ઇંગ્લીશ ગુજરાતી ,, ,,	૫	૦
મુંબઇરાજના પ્રતિષ્ઠાકના સહેલી વાતો	૧	૦

રાષ્ટ્રીય સાહિત્ય

મારી જીવન કથા (ઈ. જ. નેહરૂ)	૧૨	૬
સત્યાગ્રહની મિમાંસા	૪	૬
અહિંસા	૨	૬
ખેત મજુરી કરનારાઓને	૨	૭
ગો સેવા	૨	૬
ગામ વ્યવસ્થા	૨	૦
ખરી કેળવણી	૪	૦
આખડી ટેકાઓ ભાગ ૧-૨	૫	૬
,, ,, ભાગ ૩ જો	૭	૬
નાથી વિચાર દોહન	૨	૦
દ્રૌપદીના ચીર	૧	૮
પ્રાર્થના ભજન મંજરી	૧	૬
નકશા બાલ	૧	૭
અર્થશ્રેના પ્રતિજ્ઞા	૨	૬
આપણા હીંદુસ્તાન	૪	૬
ગોક સંગીત	૧	૮
સ્વદેશી સમાજ	૨	૦
સીતા હરણ	૭	૦
ચબુ વાર્તાઓ	૪	૦
ભણ્યા પાણીની કથા	૫	૬
જેમ કાપડી ચ. રા. જોષીયારી	૨	૦
પરદેશી કાપડની સામે કેમ હરીફાઇ	૨	૬
પ્રાણ પ્રતિષ્ઠા	૨	૬
નીતિનાસને માર્ગે	૨	૦
ધર્મ સંસ્થાપન	૧	૬
સારે કરીયું યું!	૨	૬
,, ,, ,, ઉત્તરાર્ધ	૨	૬

બોબ્રમ્પોપાઝમ ને બીજી વાતો	૧	૬
વીરોગના અને બીજી વાતો	૧	૬
બેકુબ શિકારી	૧	૦
બોળમેળમાં બોપાળ	૨	૦
,, ,, બકું પુરા	૪	૬
મરાવાસની કહાણી	૩	૦
,, ,, બાકુ પુરું	૩	૬
નવા ગીતો ભાગ ૧ લો	૧	૬
,, ,, ભાગ ૨ જો	૧	૬
ઝંખારી	૨	૦
મહાલક્ષ્મીના પ્રમુખો	૨	૦
ગોપીચંદ ભિલ્સુન્દરી	૨	૦
આપેનન્દિનો મુક્તિ સંગ્રામ	૩	૦
કુરબાનીની કથાઓ	૨	૦
સાગર સંસાર	૨	૦
વિરાટ નગરે બારે	૩	૦
રોશન રાખી	૫	૬
યુદ્ધરાજ	૪	૦
વીર ભગવંત	૪	૬
હીંદુસ્થાનની બાળ વાર્તાઓ	૨	૬
પુંડરીકના પરાક્રમ	૧	૬
હું બનવોર કેમ બનું	૫	૦
સમાલની રેડીયર	૪	૬

ધાર્મિક સાહિત્ય

બાળ દોહન ભાગ ૩	૭	૬
પરમાર્થસાર	૧	૦
રસમી ત્રિભુવન સંવાદ	૧	૦
મંજરા પ્રભાત	૧	૦
મેરી અને મેસ્સા	૫	૬

સાદા હિંદુમાત્રમ્	૧	૦
રૂપમાં હૈસન્ન પા. પુ.	૪	૦
કેટિલ્ય વચન–ઔષમાલા	૫	૦
ભાલ કથા	૧	૬
મરમદ્ઁસ રામકૃષ્ણના ઔપદેશ	૨	૦
આનાઅલિત વેગ	૧	૪
ગિતા બોધ	૨	૦
ઉપનિષદ પાતળા	૪	૦

નવલ કથાઓ

અંતરની ખબર	૪	૦
પત્ર આલ્બમ	૭	૦
બારેજો અગ્નિ	૭	૦
ગ્રામ લક્ષ્મી ભાગ ૧	૭	૦
,, ,, ભાગ ૨	૭	૦
,, ,, ભાગ ૩	૭	૦
,, ,, ભાગ ૪	૮	૦
જયેાત્સના	૧	૦
મધુ રૈભ સંભવ ભાગ ૨ જો	૨	૦
સંગીત હૃદય અને સંયુક્તા	૭	૦
કિરીટ	૭	૦
નારી હૃદય	૪	૬
તાજમહ મંડળ ૨	૧	૦
,, ,, ૧	૧	૦
તરવી તલવાર	૪	૦
હિમ્મતસુ	૭	૦
જયંત	૬	૬
પુષ્પરીણી	૪	૬
જગીરદારનેા દ્વારમ ભંડાર	૬	૦
પુત્ર વિજા	૭	૬
રાજ નંદીની	૨	૬
રાજીણી	૧	૦
ચદ્રમા	૭	૬
મેતીના નેારજી	૪	૦
સુનીતી ચેાર	૩	૦
સાવરમતી	૩	૦
સ્નેહ સંબધ	૪	૬
સત્તરમી સદીની ડાયરી	૫	૦
મેરાનબાઇ	૩	૬
સ્નેહ ગાઢ	૭	૦
સુભદ્રકુંવર	૮	૬
પરિક્ષિતા	૨	૬
જમાના પરેશ	૬	૦
ઘેરાતા વાદળ	૬	૦
કેાયેાના	૪	૦
ગામની મરદ	૨	૬
માલિકા	૫	૦
નિમ્રદાસ	૭	૬
રંક ધિયાન	૫	૦
કમચેાગી રાજેશ્વર	૫	૬
સ્વર્ગ અને પૃથ્વી	૪	૦
પૂજ્ય બાપા	૪	૬
ગાસ્ત કવિરત્ના ગાસ્ત્ર પ્રસંગેા	૪	૬
ઉલા	૬	૦
અજબ પરી	૭	૬
કલ્પના પુરુષેા	૫	૦
ગંગાવતરણ જાય	૩	૦
બાપ	૪	૬

વિનેાદ વાટીકા	૫	-
ઉષા ચરિત્ર	૭	૦
ગડકા	૬	૦
રહેતી ગંગા	૫	૦
પલ્લી કમાર	૩	૦
ભુખ્યા	૩	૦
મદનલાલ	૩	૦
રમામા	૪	૦
ગાંધીનાથ	૪	૬
મેાકાત ભાગ ૩	૭	
ચાસીસ હજારનેા ચેાર	૬	૬
વિચીત્ર ગ	૬	૦
બેંગલની હિમ્મત	૫	૬
માધાની માલતી	૭	૬
ગ્રામ રેખા	૫	૬
હસ્ત રેખા વિજ્ઞાન	૧૧	૬
રાજ ભોજ અને દયી પ્રભાવતિ	૮	૦
મુન્દરા અને બીજી વાતેા	૬	૦
રનેહ લક્ષ્મી	૭	૬
પુરાતન જયેાત	૪	૬
માનવી ખાણાન્ખાના ઉંદરી ઉંદરી બતીસા	૪	૬
બ્રહ્મચારીની રીતભાત	૨	૬
એ મની કેાની	૫	૦
નવેા નમરીએા	૭	૦
નેહના મરીદ	૮	
બાવડીમા	૭	૬
બાપણુ રેખા મહાન સ્ત્રી પુરુષેાની અધિક		
અમૃતલાલ્ચિક વાર્તાઓ	૧	૬
ઉમર ખદ્યામની રુબાયત	૬	૦
ફિલાસાલ્ત	૫	૬
ઉત્સવ	૪	૬
સુવર્ણ મહેાત્સવ પત્રિકા	૧	૦

બાળ સાહિત્ય

પુસ્તકાલય	૦	૬
પુરસ્કર	૧	૦
બાળકારી	૧	૦
બાલ્યાની ભાગ ૨ જો	૧	૦
,, ભાગ ૩ જો	૧	૦
મનપ્રેાધ	૨	૬
રીતિ રીવાજ	૦	૬
વરસેા અને ઉખાણા	૧	૦
સભરસ	૦	૬
હાવરડા	૧	૪
હીરા મેાતી	૦	૬
બાળપણ ઉંપરમાં	૧	૧
ગેાળિયેા અને બીજી રમતમાત્રેા	૨	૬
ઉંપીયુ	૪	૬
બાલ સાહિત્ય મુક્તા ૧ થી ૨૫	૬	૦
રાષ્ટ્ર પ્રેાત્સન સેટ	૨	૦
નૈતાલેાક જયત	૪	૬
૬૬લાક પઝલેા	૩	૦
રખડુ રેાબી ભાગ ૧ લેા	૨	૬
,, ,, ભાગ ૨ જો	૨	૬
બાળ પુષ્પ	૨	૦
નવની ગેમ	૪	૦
બાળ કલાવલી	૨	૦
પ્રવરાળ ૧૦૦	૨	૦
બાલ્યા પ્રવેશ	૨	૦

મુખેા	૧	૦
ચતુરસેાગ	૧	૦
બાળ વાર્તા વિનેાદ	૨	૦
નાના નાના રાસેા ભાગ ૧ લેા	૩	૦
,, ,, ,, ભાગ ૨ જો	૩	૦
કાનાની ટેકુ	૧	૦
બાળ વિનેાદ ભાગ ૧ થી ૨૦	૧૦	૬
સરીસે બાળ પુસ્તક માળા	૧૫	૦

બીજા પુસ્તકેા

સીતા (રામાયણના પાત્રેા)	૧	૦
સાહસિકેાની સ્ત્રી	૩	૬
હિંમતમા	૪	૦
જીવન અને સાહિત્ય	૭	૦
પારસી રાકાહારી વાનીઓ	૧	૬
પારસી રસ્ત ગીતેા	૨	૦
રાસ લરંગીણી	૨	૬
ગણુ ગીતેા	૬	૦
પંખ્યા	૧	૬
રાજ નીતુંજ	૨	૬
પ્રાચી પુરાણ	૧	૪
મેાતી માળા	૦	૬
રમકડાની દુકાન	૦	૬
ગીતાજ્ઞલી	૨	૦
જીવન પર પ્રકાશ	૧	૦
હિંડેાલ	૧	૪
,, નાની ભાભમ	૧	૦
મારીમરીન' ધોરણ ભાગ ૧	૨	૦
,, ,, ભાગ ૨ જો	૨	૦
પુષ્પાનેા વિકાસ ભાગ ૨ જો	૨	૬
ચુંદડી ભાગ ૨ જો	૨	૦
કાઠિયાવાડની રજવાડાં ભાગ ૪ થી. પુ.	૪	૦
,, ,, ભાગ ૫ ફા. પુ.	૩	૬
,, ,, ભાગ ૬ ફા. પુ.	૩	૬
રહીયાળી વાત ભાગ ૧ લેા	૨	૬
,, ,, ભાગ ૨ જો	૧	૦
,, ,, ભાગ ૩ જો	૩	૦
ઘર વપ્યુ વૈદ્ય	૫	૦
ઘર વપ્યુ વૈદું જગદીશ્વર ભા. કુલ	૧૨	૦
કલાપીનેા કેકારવ	૧૧	૦
ભારત સ્યુઝીક ગાયક	૧૫	૦
રાષ્ટ્રીય સંગીત ગાયક	૧	૬
કેળવણી અને બીજી વાતેા	૩	૦
મેરિયનેા પ્રાતઃકાલ (હેરુસ્તાનીમા)	૭	૬
ચૈતન્યની ભક્તિમા	૧	૦
ઇતના તરેપરા	૧	૬
સૃષ્ટિપરીવર્તન	૪	૦
નવા બાલ બા. ૧ લેા	૭	૦
ભારત કેરા ગાયક	૫	૦
નવેા ભણનાર કેળવિણ ખંડ	૫	૦
,, ,, તૃતીય ખંડ	૪	૦
મહાત્મા ગાંધીજી	૦	૬
દીનનેા પ્રકાશ	૪	૬
સમ ખેાલ બા ૨ જો	૪	૦
,, ,, બા. ૧ લેા	૫	૦

મળવાનું ઠેકાણું:–

Manager, Indian Opinion,
Phoenix, Natal.

સાહિત્ય અને સંગીતનો સમન્વય

દિનપ્રતિદિન જનતાની રસવૃત્તિ કેળવાય છે—જનતા નવિનતાની પુજારી બની છે—ભાવના અને આદર્શ આ જમાનાનું ગૌરવ છે—અને હવે લોકો અમે તેવી વસ્તુ ચલાવી લેવા તૈયાર નથી.

અમે પણ આ માન્યતાને માન આપી વર્તવાનો નિશ્ચય કર્યો છે. તેથી ખાસ પ્રસંગ માટે તમારા સમક્ષ રજુ કરીએ છીએ. જાણીતા નટ નટીઓ અને લેખકોનો સહકાર સાધી પ્રેક્ષકોની રસવૃત્તિને પોષે એવી રેકોર્ડો, પાર્લાંફ ફ્રામના સેટો અને હારમોનીયમ, તબલા મગાવ્યા છે જે તમારી સમક્ષ રજુ કરીએ છીએ. સંગીતના મધુરા સ્વરોથી તમારા ઘરમાં સ્વર્ગ ઉતારો.

અમે લોકલ ખરીદી તેમજ એજન્ટો મારફતે હારમોનીયન મંગાવતા નથી તેથીજ અમે લેખીત ગેરંટી સાથે વેચીએ છીએ.

પગના હારમોનીયમ પા. ૬–૦–૦
હાથના " "
કમલ ફીનના પા. ૩–૫–૦

નવી એકની કીમત
પા. ૧–૦–૦ થી

પા. ૩–૧૭–૦ સુધી

મામાફોન પા. ૧–૧–૦ થી પા. ૮–૮–૦

હીઝ માસ્ટર્સ વોઈસ
તથા
કોલમ્બીયા
(ઈન્ડીયન રેકોર્ડ)
3/–

રેકોર્ડના સસ્તા ભાવો.

નવા નંબરો અથવા તમારા માંગેલા નંબરો વહેલા યા મોડા તમને મળશેજ તો શા માટે વધારે પઇસા ખર્ચો છો.

જમો અથવા આને ખમો.

તેમજ આ રેકર્ડની કદાચ અનુકુળ થાય તેના બીજા અને બહુજ સુરના, મજબુત અને ટકાઉ, વારા, થાંતા, સરદાર તેમજ ચેલ્ડર્ઈઝ્સ ફ્રેન્ચના હારમોનીયમ, હાથના અને પગના તબા હાથ–પગના. નવી સીલેક્શન અ ની ૨૩૭ વેરાઈટીની પેટીઓ આવી ચુકી છે. તે સીવાય ૬૨૬ જાતના મામોફોન ઉપરથી બધી મેકરો સાથે H.M.V. ને કોલમ્બીઆના પણ સ્ટોકમાં રાખીએ છીએ.

વાજાંઓના છુટા ભાગો મોટા જથ્થામાં રાખીએ છીએ.

વાયોલીન, બેન્જો, ચેન્ડોલીન, બુલબુલ તરંગ, ગીતાર અને રમવાના બેન્જના ભાવોમાં ઘણો ઘટાડો કર્યો છે.

કામ પણ વાજાંનું રીપેરીંગ કામ જાતી દેખરેખ નીચે ગેરંટી સાથ બનાવી આપીએ છીએ.

—સાઉથ આફ્રિકાના ૩૨ વર્ષના જુના હારમોનીયમીસ્ટ—

BOOKSELLERS MUSIC SALOONS

P. O. BOX 460. 179 GREY ST. AND 131 QUEEN ST
DURBAN, NATAL.

Special

Large stock of latest Drama set arrived in Tamil, Hindustani, Gujarati and Telugu. Prices have been specialy reduced.

Apply for our catalogue. Our Harmoniums sold under written Guarantee for 3 years. Try us before you go elsewhere.

SOLE AGENT FOR

His Master's Voice

હિઝ માસ્ટર્સ વોઇસ

In The Union Of South Africa

ઓગસ્ટના ગુજરાતી લેટેસ્ટ રેકોર્ડો આવી ગયા છે

We specialise in Tamil and Telugu Drama Sets and also Native and Afrikaans records. Wholesale and Retail.

N 5551 પ્રેમની કુંપળ.
N 5578 માંદાનો ઝગડો.
N 5577 વાણીયા ગત
N 5574 મે તો નજરે પ્રીતમની દેખ
N 5574 છે ગુજરી.
N 5560 પ્રેમનું પીંજણ.
N 5559 ગરની પીંછાણી.
N 5554 કાબે કર્મનો.
N 5555 મંજાર ગોદાળો.
N 5549 મુલકની શોધાખોળ.
N 5499 ૧૯૩૬
N 5564 તુજને મુજના પ્રેમ શીખાવા
N 15654 મન તેરા સાચ હૈ કે નહીં
FT 5540 દગાબતાર બારતો.
FT 5424 મદા પગીસી
FT 5416 ગેરમા.
FT 5423 નજરી મોરી સ્વપ્ન અંતર.
N 6828 ચતી પ્રેમ નજરીમા પીયારે પીયારે
N 6829 બહોત દુન્ન મે હરમા પાપા

F I 54312 પ્રીસ બાપા નાટક ભાગ ૧ થી ૩
નરસીંહ મહેતા નાટક ભાગ ૧ થી
અવધ કુમાર નાટક ૧ થી ૩
રાજુક રેવી નાટક ૧ થી ૩

N 6726 મુકો સણ સન્સાર.
N 6604 નયના મોલ લગાવે પીયાર.

N 5559 પ્રીસ ૧૯૩૬ કોમીક
,, 5548 પ્રીસ્ટર ૧૯૩૬ ,,
,, 5552 જેન્ટલમેન ,,
,, 5479 પ્રેકટર પેનેજેરસન ,,
,, 5488 શોધના સાધ્યા ,,
,, 5561 ધ્રુન્દિયાન બેરીસ્ટરની ગરજ, ગામીક.

૬૪૫૧૨૮ ઔરંગજેબ નાટક ભાગ ૧ થી ૩ પેટી અને પુસ્તક સાથે પ્રાયત પાઉંડ ૨-૦-૦ નો સેટ

૬૪૫૨૬ મહારાણા પ્રતાપ પુરો પેટી અને પુસ્તક સાથે પ્રાયત પા. ૨-૫-૦ નો સેટ.

,, ૨૩ માંડીક પુરો પેટી અને પુસ્તક સાથે પ્રાયત પા. ૨-૫-૦ નો સેટ

ઓમ, ઓમ, પી. ફાસેટીક પાર્ટી પુરો પેટી અને પુસ્તક સાથે પ્રાયત પા. ૧૫ નો સેટ.

૬૪૫૨૬ મુબારબની પુરો પેટી અને પુસ્તક સાથે પ્રાયત પા. ૧૫ નો સેટ.

,, ૨૩૫ અકબરી પુરો પેટી અને પુસ્તક સાથે પ્રાયત પાઉંડ ૧-૧૦-૦ નો સેટ.

,, શેર સંભાલ ગાઢનો સેટ ૧ થી ૮ બાજુ.
,, સીરાજુદ્દૌલા.
,, ઉષા સ્વપ્ન.
,, સમાજનો બાપ બાજુ ૧ થી ૮.
,, ૨૬ીજનો બરસો કુલીન રેકોર્ડ ૬ રેકોર્ડનો સેટ.
,, બહુદા ૪૫ બાજુ ૫ રેકોર્ડનો સેટ.
,, પુરે બાહરત ૧ રેકોર્ડનો સેટ.
,, મારીન ૨૨૬૨ ૬ રેકોર્ડોનો સેટ.
,, રોમ મારે મરણ ૮ રેકોર્ડોનો સેટ ઓમ, ઓમ, પી.
,, સાને પ્રસ્લામ ૫ રેકોર્ડોનો સેટ ઓચ, ઓમ, પી
,, પુરે પ્રસ્લામ ૧ રેકોર્ડોનો સેટ ચોકબ્બીક્રા.
,, બાલ ગાળ ૫૫ નટી ૬ રેકોર્ડોનો સેટ ઓમ, ઓમ, પી.
,, ૬૬૫૫૬૬ મંગલ ૬ રેકોર્ડોનો સેટ ઓમ, ઓમ, પા.
,, નુરજહાન ૬ રેકોર્ડોનો સેટ ચોકબ્બીક્રા
,, ૬૬૫૫ ૬૬૬૬ ૬ રેકોર્ડોનો સેટ ઓચ, ઓમ, પી.
,, બીજા મંગલ ૬ રેકોર્ડનો સેટ ઓમ, ઓમ પી
,, ૬૬૬૬૬૬૬ ૬ રેકોર્ડનો સેટ ઓચ, ઓમ, પી.
,, અરબી રેકોર્ડ પુરે બારીન ૬ રેકોર્ડનો સેટ

૧૬ ઈ ૧ ૨૩૬", ૧૨ ઈ ૪ ૬. ૨૫/-, ૧૦ ઈ, ૧૨ ૬., ૧૨ ઈ. ૬ ૬. ૪૮/.

બહાર ગામના ૨૦ ઉંચીની છ અને ૧૨ ઇંચની ૪ રેકોર્ડથી ઓછીનો ઓર્ડર સ્વિકારવામાં આવશે નહિ.

Radio Record Trading Co.,
88 Victoria Street · · Durban.

Radio Record Trading Co.
P. O. Box 6398 29 West Street.
JOHANNESBURG.

RADIO RECORD TRADING Co.,

SOLE AGENTS FOR

Columbia

In The Union Of S. A.

ઓગસ્ટ મુધીના નવા રેકોર્ડો આવી ગયા છે. મંગાવો ને ખાત્રી કરો. દીલખના રેકોર્ડ બધા સ્ટોકમાં રાખીએ છીએ.

"ગરીબ કી તોપ"

પાંચ રેકોર્ડનો સેટ પેટી અને પુસ્તક સાથે કીમત રૂા. ૨૫.

N. 50 અબ નાદાન ખેતીસે સારી બહાર હે દેા.
N. 16019 અબ નાદાન ખેતી હે સબકા આધાર હે દેા.
N. 16020 બંધે ન ધરતીસે બધકા અનાજ દેા.
N. 16021 તેા દેા રાજા ના પરજા ન રાજ દેા.
N. 16022 સબ ખેતીસે સારા સીમાર હે દેા.
N. 6865 સાદે અબબ્બીમા પ્રભાતર કુમારા.
N. 6881 કજબે બહાર આબ સાકી સરાબ હે.
N. 6882 તેાફીક કે રંગ મે કુલ ગબ.
N. 6815 રેાજબે મેહબુબે હક રેાતે ગાતે ગબેા.
N. 6810 બસ મુહસે કુછ કહું.
N. 6846 મેરે કુછે કે નબન કે.
N. 6910 રસુબે હાસબી મહેબુબહાવર.
N. 6887 બતુગી આપને પ્રબુની જોબ્યુત.
N. 6889 પ્રેમકી મુરલી મધુર બાજ.
N. 16051 ધીર ધીર કે દીલ બાના હે
N. 16036 બસ દૂર મુકબબત હે.
N. 16072 અન્દાજ કહ રહે હૈ.
N. 16064 ઘાયલે બહી નહિ બહી મે.
N. 16077 મીઠી મીઠી બતિબાં.
N. 16074 મે પ્રેમે બારે બન.

G.E. 406 મેાહીબ્બેા મેાહબ્બત.
„ *2234* બબાં બલ્લાહ કી બલાહ.
„ *4709* કુલને ચહેા મુજે મેહ કુબ્બે.
„ *4710* તજબીર કે તારેામે દુનીબાં કે.
„ *2320* વહ બાબે ખુલેા કે બીદરને.
„ *1730* બબતેા મેરી બીબદીબી.
„ *1341* હકરત ઝ મેાબ્બતા બબીર કે.
„ *1391* મેાબ્બતા દીકરત ઓબાર.
„ *1396* મેાબ્બતા બંધુબી હકરત બલી.
„ *1595* પીબારી પીબારી સુરતવાલે.
„ *1699* મેાહબ્બબ મેરે દીલ કે અરબા.
„ *1677* બબાકર કુલા બાલમ બે.
„ *1746* બબલા મુજે રેાકેગે મુબાલેા.
P.E. 7 કાફર કે હાબસે તલબારકા ગીરના.
P.E. 23 હકાકત કુસેન એહમે સલામ.
P.E. 27 સકાકત હકરત બીબાલ.
G.E. 753 ફરેરેજ બન્દ બા ના બાબ કુબ.
„ *4720* બબ કુબે દુનીબામે પેદા મેરે નાબી.
„ *3411* દીનકા ઈંડકા બબબા.
„ *4705* બહક કે સરેબર સાથે બે મેહકર.

We specialise in Tamil and Telugu Drama Sets and also Native and Afrikaans records. WHOLESALE AND RETAIL.

સાને ઇસ્લામ

ના પાંચ રેકોર્ડનેા સેટ બુક સાથે ૩૦/-

The following Tamil Drama Sets in stock

Sathyavan Savitry, Padulla-Pattabishekam, Utera-Ramayanam, Dumbachari, Snan Sundari, and thousands of singer Records.

Radio Record Trading Co.,
88 VICTORIA STREET.
DURBAN.

Radio Record Trading Co.,
P.O. Box 6398. 29 West Street,
JOHANNESBURG.

Gandhi Heritage Portal

'Phone Day 2-4169. RAJCOOMAR, 'Phone Night 6-1598.
DURBAN'S FIRST INDIAN UNDERTAKER
Coffins, Wreaths, and Fresh Flower Wreaths of all descriptions always in stock.
Motor and Horse Hearse at moderate Charges.
રાજકુમાર,
અન્ડરટેકર
કફન, ફૂલ, પોટર ગાડ઼ી ને ઘોડા ગાડ઼ી તેમ જ મોટરથી પૂરાં પાડવામાં આવે છે. ચાલ દિવસ ખુલ્લું.
14, Cross Street, DURBAN.

'PHONE 33-4691. BOX 2526.
L. MISTRY
એલ. મીસ્ત્રી
બોડકસ, રેબલ અને ફ્રીચન ડ્રેસર મૂડક અથવા જથ્થા-બંધ બનાવનાર તેમજ મૂડ ઇનીંગ સંતોષકારક કામ કરનાર.
વધારેલા ભાવોનું પ્રાઈસ લીસ્ટ મંગાવો.
85 Market St. : : : Johannesburg.

ફ્રીટીંગસ
પાવડર
કીડી, માકડ, વાંદા, કંસારા, માખી, વંદા વિગેરે સઘળા જંતુઓનો
નાશ કરે છે.
ફ્રીટીંગ્સ પાવડરના ટીન બધે છે.

Box 830. Tel. Rdd. "Orangexpo."
M. C. PILLAY
Wholesale Fruit & Vegetable Exporter
country orders executed at lowest Market prices.
special attention given to all up-country orders
TRIAL ORDER SOLICITED.
જથ્થાબંધ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ મોકલનાર
અમે અપકંટ્રીના ઓર્ડર બાબ દેખરેખ રાખી મારો બાબ C.O.D. થી મોકલાવીએ છીએ.
79, PRINCE EDWARD STREET, DURBAN.

'Phone 2-6235. P. O. Box 316.
Heerabhai Morar Matvadkar,
Wholesale Fruit & Vegetable Exporter
and Commission Agent.
15 CROSS ST. RESIDENCE.
PACKING WAREHOUSE 44 BOND ST.
DURBAN.
હીરાભાઇ મોરાર મટવાડકર
હોલસેલ ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ ચઢાવનાર
અને કમીશન એજંટ.
પેકીંગ સારી રીતે કરી માલ સી. ઓ. ડી. થી મોકલવામાં આવશે.
ટેલીફોન ૨-૬૨૩૫ બોકસ ૩૧૬.
૪૪ બોન્ડ સ્ટ્રીટ, ડરબન.

Phone 33-4403. Tel. Add.: "VALSHIBH." P.O. Box 6748.
V. B. PATEL,
WHOLESALE AND RETAIL FRUIT, VEGETABLE AND PRODUCE MERCHANT
CHEAPEST BANANA STORE IN TOWN.
40 President Street, JOHANNESBURG.
Terms: NETT CASH or C.O.D.
વી. બી. પટેલ,
હોલસેલ મારકીસ અનાના એજન્સીના
કામ નં. ૧ અનાનાના ગોલ્ડ એજન્ટ.
દેખાવિક તથા રીટેલ ફ્રૂટ, વેજીટેબલ અને પ્રોડ્યુસ મરચંટ
બધાની સહેરમાં સહુથી સસ્તી દુકાન
અમારે ત્યાંથી બનાના તથા દરેક જાતનું ફ્રૂટ જથ્થા AND કરીના ઉપરોપર માલ પહોંચાડવામાં આવે છે.
રેલવેથી બધા C. O. D. થી માલ મળી રહેશે.
ટેલીફોન ૩૩-૪૪૦૩ ૪૦ પ્રેસીડન્ટ સ્ટ્રીટ,
પી. ઓ. બોક્સ ૬૭૪૮ જોહાનીસબર્ગ

"શુદ્ધ ઘી"
કરબનમાં પબ્લીક હેલ્થ ખાતાએ પાસ કરેલ એક. જે. માર્કાનું ઘીના બંગલાનું વેરાવળ અમૃતલાલ જાદવજીની દેખરેખનું બનાવટનું શોરબ્યું (શુદ્ધ) ઘી.
અમારે ત્યાંથી મોટા પ્રમાણમાં મળશે.
બાબ મારે પુછો બા તકલો:
સાઉથ આફ્રિકાના હોલ એજન્ટ.
શામજી દેવશી એન્ડ સન SAMJEE DEVSHI & SON
૪, ક્રોસ સ્ટ્રીટ, 4, Cross Street,
ડરબન. DURBAN.

NAROTAM HARGOVIND
The Master Tailors.
Suits and Costumes Made in the latest Styles.
We specialise in High Class Tailoring.
Our Prices are to suit the times.
Try us with your next Order
તમારો મૂટ કયાં શીવડાવશો?
નરોતમ હરગોવિંદ
તમને અપ-ટુ-ડેટ સ્ટાઇલનો ફિકાયત બાબે બનાવી આપશે.
ટ્રાયલ ઓર્ડર આપી ખાત્રી કરી જુઓ.
'Phone 25661. 176 Grey St. Durban.

અઠવાડીક પંચાંગ

વાર	ખ્રીસ્તી ૧૯૩૮-૩૯ ડીસેમ્બર જાનેવારી	હીંદુ ૧૯૯૫ પોષ	મુસલમાન ૧૩૫૭ જમાદાર	પારસી ૧૩૦૮ રોજે. ૬૬મી	સુર્યોદય ક. મી.	સુર્યાસ્ત ક.મી.
શુક્ર	૩૦	વદી ૮	૦	૬૧	૫-૧	૬-૫૫
શનિ	૩૧	,, ૯	૧	૬૨	૫-૧	૬-૫૬
રવી	૧	,, ૧૦	૨	૨૮	૫-૨	૬-૫૬
સોમ	૨	,, ૧૧	૩	૨૫	૫-૩	૬-૫૭
મંગળ	૩	,, ૧૨	૪	૩૦	૫-૩	૬-૫૭
બુધ	૪	,, ૧૩	૫	૧	૫-૪	૬-૫૮
ગુરૂ	૫	,, ૧૪	૬	૨	૫-૪	૬-૫૮

Printed and published by Manilal M. Gandhi at Phoenix Settlement, Phoenix, Natal.

Gandhi Heritage Portal

'Phone 2-3381 Tel. add. "Letapco."

D. K. PATEL

Fruit and Vegetable Exporter

— SPECIALIST —

in South African, Canadian and Australian Apples

Cape Fruit on hand in season

We have in stock Leaches which have just come in Market

ડી. કે. પટેલ

ફ્રૂટ અને વેજીટેબલ એક્ષપોર્ટર.

સાઉથ આફ્રિકન, કેનેડીયન અને ઓસ્ટ્રેલીયન એપલ્સના સ્પેશીયલીસ્ટ

ઋતુમાં કેપ ફ્રૂટ પણ રાખીએ છીએ

લીચીસ હાલમાં શરૂ થયા છે અને તેનો સ્ટોક પણ રાખીએ છીએ.

કંડીના ગ્રાહકો ઉપર ખાસ ધ્યાન દેવામાં આવે છે

લીચીસ સારા અને સસ્તા C. O. D. થી મળશે.

P. O. Box 766. 19, Cross St. Durban.

પુષ્ટિકારક પાકો બનાવવા હોય

અને

દરેક જાતની દેશી દવાઓ જોઈતી હોય

તો અમારી મુલાકાતે આવો

શરીરને પુષ્ટ બનાવવાના લાગ પાકો બનાવવા માટે કેમારે ત્યાં તાજા અને ઓરીજીનલ માલ છે. તેમજ દરેક જાતના દેશી દવાઓ અને દેશી ઔષધીઓ હંમેશાં તાજા અને ઓરીજીનલ માલ વ્યાજબી ભાવે મળશે.

દેશી મુલાકાત માટેનો નવો રસ્તો નીચે મુજબ છે.

નવાબી પાવડર

Fancy Gold Cups and Saucers at 1/9 a dozen. 12 dozen to a case. Cash with order.

I. G. H. BASSA

153 Grey Street, Durban.

ચામડીને મખમલ જેવી સુંવાણી આકર્ષક ને ખુબસુરત રાખવા માટે

અફઘાન સ્નો

વપરાય છે. આ સ્નોમાં વીટામીન A છે જેથી ચહેરા તથા શરીરની ચામડીને પોષણ આપી સુંદરતામાં વધારો કરે છે.

SOLE AGENT—
PATANWALA & Co BOMBAY.3
Branch: CALCUTTA.

સોલ એજન્ટ:

Indo-African Trade Agency,

74-76 Wilson Street,
Dundee, Natal, S. A.

પ્રસ્થાન

પ્રસ્થાન માસિક તારું વર્ષ પૂરું કરી—૫૬ મું કરી—નવા વર્ષમાં પ્રવેશ કરે છે, તે નિમિત્તે:—

'પ્રસ્થાન'ના ગ્રાહકોને આજ સુધીમાં જે ગ્રાહકનું રૂ. ૨૯૬૮ના કરવાનું આપેલ 'પુસ્તિકા' ભાવાજ રૂ. ૫, ભાગી, પરદેશ માટે રૂ. ૭ ભાગી ચાલુ કરી, તેમને પ્રસ્થાન તરફથી ભેટમાં પસંદ પડે તે પુસ્તકો કેવળ રૂપ ૨૬૧ કમીશન માપી આપવામાં આવશે. [અપવાદ: શ્રી. ઝવેરચંદ મેઘાણીનાં તથા શ્રી. રામનારાયણ પાઠકના પુસ્તકો ઉપર ૨૫ ટકા]

એટલે કે

જે ગ્રાહક ઓછામાં ૨૬–૨૨ રૂપિયાનાં પુસ્તકો ખરીદશે તેમને પ્રસ્થાન મફત પડી રહેશે.

૬૬–બાર રૂપિયાનાં ખરીદશે તેમને અર્ધો ડઝનમાં પડી રહેશે. નીચે ૬ ગ્રાહક તો મળશેજ.

ગુજરાતનો આમપત્ર, તેમજ પુસ્તકાલયો તે ગ્રાહકોનો આ લોભનોનો અદ્ભુત લાભ લે.

મફત?

પ્રસ્થાનનાં પુસ્તકો

	રૂપિયા
મનનપ્રપંચ	૫
મુખમરાનો ઉપાય	૨
રોગોપાય' પત્તર	૨
માળકમણી	૧૧
ઘરકામું ચેહ્ક	૨
દિનચર્યા	૧૧
ઘરગથ્થું	૨
મધુરંગ	૧૧
પ્રેમનો રંગ	૧૧
સ્ત્રી-પુરુષ	૧
નવો આચાર (પણ ભાગો)	૫૧
કમાવણી	૨૧
ઘરગથ્થું	૧૧
ગાળા આરોગ્યપાલન	૧૦

પ્રસ્થાન કાર્યાલય: પારસી અગિયારી આગળ, અમદાવાદ.

Gandhi Heritage Portal

IF YOU WANT THE BEST AND SOUTH AFRICA'S STRONGEST AND MOST RELIABLE WATCH **INSIST** ON A WORLD FAMOUS

UNION SPECIAL

15 JEWEL, NON-MAGNETIC, SHOCK PROOF, UNBREAKABLE, PERFECT TIMEKEEPERS. 100 NEWEST LADIES' & GENTS' MODELS

REDUCED PRICES FROM 25/- UPWARDS.

GOODS SENT C.O.D. THROUGH POST OR ACCOUNT OPENED WITH APPROVED MARKS.

દુકાનદારોને હોલસેલ ભાવમાં સારૂં ડીસ્કાઉન્ટ આપવામાં આવશે.

૧૫૦૦ ઘરેા, ગામેાગામ, પરીપાળા વિગેરેના ભાગેદારને અમારૂં સુંદર કેટલેાગ મંગાવવાથી મફત મેાકલવામાં આવશે.

THE AMERICAN SWISS WATCH Co. LTD.

"THE DIAMOND HOUSE"

WHOLESALE & RETAIL JEWELLERS,

25, PARLIAMENT STREET,

CAPE TOWN.

1531

NATIONAL

CASH REGISTER AND ACCOUNTING MACHINE

SYSTEMS

FOR

MAXIMUM EFFICIENCY

THE NATIONAL CASH REGISTER CO. S.A. (PTY.) LTD.,

63 PRESIDENT STREET

JOHANNESBURG

P. O. Box 3591. Phone 33.6245

1344

CYMA

for CHILD

for YOUTH

for MIDDLE-AGE

for AGED

Spell:

CYMA

The World's Wonder Watch—The Watch for Everybody

The **Lord Elgins**

FOR MEN

THE WORLD'S FINEST WATCH

KATZ & LOURIE LTD.

COR. ELOFF & MARKET STREETS, JOHANNESBURG.

Lourenco Marques enquiries:

CASA COIMBRA,

Box 478.

PLEASE SEND ME WITHOUT OBLIGATION YOUR FREE ELGIN WATCH CATALOGUE

NAME .....

ADDRESS .....

.....

.....

1344

Gandhi Heritage Portal